Digitized by Google

6
30-b
2

9
14 ME
29

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

14-9-2 6-30.B.2

2.3. 14
f
3

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE
Digitized by Google

Vera Effigies JOSUÆ BARNES *S.T.B.*
EMANUELIS *Collegij apud* CANTABRIG: *Socij max-ime Senioris.* *Ætat. Suæ 40. 1694.* *R. White ad vivum fecit.*

Γείνατό με Λονδίνον· ἀτὰρ Χριστοῦ τρέφε Δῶμα
Ξεινοδόχον· Μούσας σέβομαι Χάμοιο παρ' ὄχθαις·
Ἔνθα Λατινίδα γλῶσσαν ἅμ' Ἑλλάδι μίσγον ἰωῇ·
Τοὺς δὲ Θεοὺς, Ἥρωας, ἰδ' Ἄνερας ἤδε ἀείδειν.

Digitized by Google

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Σωζόμενα ἅπαντα·

Δηλονότι Τραγῳδίαι Εἴκοσι, πλὴν ὑστάτης, πᾶσαι τέλειαι· Ἔτι δὴ καὶ Ἀποσπασμάτια τῶν ἄλλων ὑπὲρ τὰς Ἑξήκοντα· Καὶ Ἐπιστολαὶ Πέντε, καὶ αὐταὶ νῦν τοπρῶτον προσπαραγραφεῖσαι.

ΣΧΟΛΙΑ ΤΩΝ ΠΑΝΥ ΔΟΚΙΜΩΝ
ΕΙΣ

Ἑπτὰ τὰς προτέρας Τραγῳδίας, συλλεγέντα ἐκ Διαφόρων παλαιῶν Βιβλίων, καὶ συναρμολογηθέντα παρὰ ΑΡΣΕΝΙΟΥ Ἀρχιεπισκόπου ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ.

EURIPIDIS

Quæ Extant Omnia:

TRAGOEDIÆ nempe XX,

Præter ultimam, Omnes Completæ: Item

FRAGMENTA

Aliarum pluſquam LX Tragœdiarum; Et

EPISTOLÆ V.

Nunc primùm & ipſæ hùc adjectæ:

SCHOLIA demùm DOCTORUM VIRORUM

IN

Septem Priores Tragœdias, *ex Diverſis Antiquis Exemplaribus undiquaque Collecta & Concinnata ab* Arsenio Monembaſiæ *Archiepiſcopo.*

Præmittitur *Euripidis* Vita ex Variis Authoribus accuratiùs deſcripta.

Etiam Tractatus de *Tragœdiâ* Veterum Græcorum.

Adduntur ſuis locis *Scholia* aliquot MSS. item Selectiores Doctorum Virorum Notæ & Conjecturæ cum Perpetuis ad Poſteriores Fabulas Commentariis.

Genuinæ Lectiones aſſeruntur, Carminum ratione diligentèr obſervatâ.

Scholia Vetera & *Latina* Verſio, omniáque adeò multò quàm antehàc Emendatiora.

Accedit *Index* Triplex, 1. In Authorem. 2. In Scholia. 3. Authorum in Scholiis & Notis laudatorum. Bibliotheca Secreta Collegii Romani Soc. Jesu

---

Operâ & Studio JOSUÆ BARNES *S.T.B.* Emmanuelis *Collegii apud* Cantabrigienſes *Socii maximè Senioris.*

CANTABRIGIÆ,
Ex Officinâ *Johan. Hayes*, Celeberrimæ *Academiæ* Typographi. Impenſis *Richardi Green* Bibliopolæ *Cantab.* An. Dom. MDCXCIV.

Digitized by Google

Digitized by Google

Illuſtriſſimo Celſiſſimóque

PRINCIPI ac Domino, Domino

CAROLO

DUCI

SOMERSETENSI,

Comiti HERTFORDIENSI,

Vicecomiti BEAUCHAMP *de Hatche,*

Baroni *SEYMOUR* de *Trowbridge,*

Nobiliſſimi Ordinis *Periſcelidis* Equiti, &c.

Academiæ CANTABRIGIENSIS

CANCELLARIO

HUMANISSIMO,

Necnon

Reverendo PROCANCELLARIO

Magiſtris, Totique adeò Senatui CANTABRIGIENSI.

Illuſtriſſime Dux, Cancellarie Ornatiſſime,
Veneranda Capita,

EURIPIDEM *Tragicorum Principem in Lucem jam emiſſurus, Quibus eum potiùs Nominibus conſecrarem, quàm Principi in toto Orbe Literarum Reipublicæ, Academiæ* Cantabrigienſi, *Almæ Matri, ejuſque ſimul Defenſori & Patrono,* Cancellario *Clementiſſimo? Sub Veſtris enim, Dux Inclyte, Mater Alma, Auſpiciis ſuus jam conſtat Literis Honos, ſuum* Græcæ *Linguæ, ac proindè Univerſæ Eruditioni Pretium. Nec il-*

Digitized by Google

lum Vos fovere dedignemini, quem intrepidum Virtutis Præconem, Philoſophiæ Moralis, omniſque adeò Literaturæ Promicondum, necnon ſummum Dicendi Artificem Doctiſſimi Homines ſemper exiſtimârunt, quem Maximi Reges, & Imperatores, & Reſpublicæ, & Duces, & Vivum & Mortuum coluerunt. Certè ut cultiori paulò Syrmate Cothurnatus Vates in Veſtrum Conſpectum veniret, id pro meo modulo ſummoperè ſum adnixus.

Vos pro ſingulari veſtrâ Humanitate & in Literas Amore facitote, Princeps Clementiſſime, Senatus Lectiſſime, ut quem Laborem causâ veſtrâ lubens inſumpſerim, irritus omninò non cadat; ſed Veſtro potiùs Favore ad hujuſmodi Negotia obeunda Animus nobis addatur & Incitamentum aliis.

Dux Sereniſſime,
Cancellarie Clementiſſime,
Mœcenas Optime,

Celſitudinis Veſtræ Cliens &
Cultor Humillimus

Alma Mater,
Literati Proceres,
Capita Veneranda,

Filius Veſter Obſequentiſſimus

JOSUA BARNES.

Digitized by Google

ELENCHUS

Rerum in hoc Volumine Contentarum.

VIta *Euripidis* Poetæ	Folio I
Tractatus de *Tragædiâ*, &c.	*fol.* XXXV
Gulielmi Canteri Prolegomena	*fol.* XLVIII
Explicatio ſignorum quorundam Grammaticorum	*fol.* XLIX
Moſchopulus de *Euripidis* Vitâ	*fol.* L
Thomas Magiſter de eâdem	*ibidem*
Addenda & Errata	*fol.* LII
Carmen Ethicum de Fabulis, quæ extant, &c.	*fol.* LIV
Catalogus Fabularum omnium, quarum etiam Fragmenta extant	*fol.* LV
Argumentum Græcum *Hecubæ*, &c.	*fol.* LVI
Hecuba & Octodecim Fabulæ cum Argumentis Græcis, &c.	à *p.* 1. ad *p.* 330. *Tom.* 1. & *Tom.* 2. à *p.* 1. ad *p.* 398
Petri Victorii Epiſtola de *Electrâ* Fabulâ	*Tom.* 2. *p.* 399
Electra & *Danaæ* quod extat	*Tom.* 2. à *p.* 400. ad *p.* 443
Fragmenta reliquarum Fabularum, ut & *Epigrammata*, *Epicedia* & *Hymni*, cum *Incertis* & *Addendis*	*Tom.* 2. à *p.* 443. ad *p.* 522
Epiſtolæ *Euripidis* Quinque Græco-Latinæ cum Argumentis	à *p.* 523. ad *p.* 529
Addenda alia	ibidem
I. Index in Authorem ipſum.	
II. Index in Scholia & Notas.	
III. Index Authorum in Scholiis & Notis laudatorum.	

NOMINA Doctorum Virorum, qui Nobis in hoc Opere facem prætulerunt.

JOhannes *Brodæus.*	Daniel *Heinſius.*
Gulielmus *Canterus.*	Johannes *Miltonus.*
Theodorus *Canterus.*	Samuel *Petitus.*
Iſaac *Caſaubonus.*	Æmilius *Portus.*
Jacobus *Duportus.*	Janus *Rutgerſius.*
Q. Sept. *Florens* Chriſtianus.	Joſephus *Scaliger.*
Thomas *Gatakerus.*	Henricus *Stephanus.*
Hugo *Grotius.*	Gaſpar *Stiblinus.*
Janus *Gruterus.*	Petrus *Victorius.*

Editiones Variæ, præter MSS. *quibus uſi ſumus.*

ALdi *Hervagii* Gaſparis *Stiblini* Gulielmi *Canteri*	Editio.	Æmilii *Porti* Pauli *Stephani* *Caldorai* Petri *de la Roüiere*	Editio.

Præter ſingulares quaſdam Fabulas *H. Stephani*, *Eraſmi* & *Scholia* Arſenii ſeparatim edita, &c.

Eis

Εἰς ΕΥΡΙΠΙΔΗΝ παρ' ἀνδρὸς Ἑλληνικωτάτου ΙΗΣΟΥ τοῦ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ ἐκδοθέντα.

Τρεῖς μὲν ποιητὰς κλεινοὺς ποτ' ἔθρεψεν Ἀθῆναι,
Αἰσχύλον Εὐφορίωνος ἀοίδιμον, ἠδὲ Σοφίλου
Εὔφθογγον Σοφοκλῆα, Μνησαρχίδην τ' ἐπίδοξον.
Τῶν τινα μὲν καλέειν προφερέστατον, ἠδὲ μέγιστον,
Ἐν δοιῇ μάλα θυμὸς ἑλιζομένοισι βροτοῖσι
Δηρὸν ἦν, ἕτερος δ' ἑτέρῳ μέγα κῦδος ἔδωκε·
Βαρνέσιος δ' ἄρα νῦν χαλεπὸν τόδε νεῖκος ἀπηύρα,
Βαρνέσιος, τοῦ προσφιλὲς οὔνομα πᾶσιν ἀοιδοῖς,
Βαρνέσιος τόδε σοί γ', Εὐριπίδη, εὖχος ὄπασσεν,
Ὥς τ' ἔμμεναι γενεῇσι περικλυτὸς ἐσσομένῃσιν.
Αἰσχύλον οὐδὲν ὄνησε μέγας Στανλήϊος υἱός,
Οὐδὲ Σοφοκλῆϊ Στέφανος, δεδαημένος ἦτορ·
Τοὔνεκά σοι φθονέουσι, καὶ ὄλβιον, ἠδὲ Τραγῳδὸν
Μοῦνον κικλήσκουσιν ἀκήρατον ἄλλοι ἀοιδοί,
Σὴν τε τύχην ποθέουσιν, ὅσοι φίλη οὐκ ἀπέλαυσαν
Ἀρχελάου ζῶντος καὶ Βαρνεσίοιο θανόντος·

Joh. Leng M. A. *Aul. Cath.* Socius.

Περὶ Κυρίου ΙΗΣΟΥ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ ὃς τοῖς Ἑλληνικοῖς γράμμασιν ἐπιπλεῖστον προκόψαντος.

Ἤδη ναὶ Τρωικὸς κακοῦ δηλήτορος ἀνδρὸς
Ἑλλήνων κρήδεμνα καταβληθέντα χαμᾶζε
Ἰλιακὸν πένθον οἶτον· Ἀθηναίων τε πτολίεθρον
Νῦν σφετέρην καὶ Πελασγὸν ἀπώλεσεν, λυγρὰ πεπονθός;
Οὐδὲ μόνον Πριάμοιο πόλιν πυρὸς ἤνυσεν ὁρμή,
Φθία ξὺν δ' ἀπόλωλε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.
Ἀλλ' ὡς Τρώϊον αἷμα παλιμβλαστοῦς ἀπὸ Ῥώμης
Ἄλλο μὲν ἔλλαχεν ἔρνος, ἰδὲ παλιναυξέα ῥίζαν,
Ἕκτωρ δ' αὖ ἐπέτυκτο νέος Καῖσαρ μεγάθυμος·
Οὕτως Ἡμεδαποὶ Βρεττανοὶ φρενὸς ἔμφρονι τέχνῃ
Ἑλλάδα νῦν γαῖαν πολυϊνάχετον ἔμμεν ἔθηκαν,
Βαρνέσιος δὲ οἱ ἄλλος ἐγένετο Καίσαρι ἶσος.

Thomas Barker A. M. *Coll. D. Magd.* Socius.

Πρὸς τὸν Φιλελληνικὸν συμμαθέστατον Κύριον ΙΗΣΟΥΝ τοῦ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ τὴν τοῦ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ἀκριβεστάτην Ἀνασκεύασιν.

Ὃν πολλ' ἀκήδεστον σκοτόεν νέφος ἀμφεκάλυψεν,
Ἵστατο συμπάσης νῦν καθαρὸς σπιλάδος·
Τοῖον ἐόντα πάλιν ζῶνθ' ὑμνείουσιν Ἀθῆναι,
Τὸν πρὶν ἀεὶ Μούσαις καὶ Χαρίτεσσι φίλον·
Ἡρακλέος τὸ μὲν ἔργον ἔφυ, τὸ δὲ ἦνυσ' Ἀπόλλων,
Ὃς καὶ σὲ ἀργαλέοις τοῖον ἔθηκε πόνοις.

Ἡ

Ἦν δ' ἂν ἐνὶ μερόπεσσι τίνος ἀριπρεπέα τέχνης
  Ἔστιν ἰδεῖν, Ποῖος; πῶς ἐρατεινὸς ἀνήρ;
Σῶν διὰ γάρ τε πόνων ἶσον κλέος ἀμφοτέροισι
  Καὶ Μνησαρχίδῃ Βαρνεσίῳ τε πέλει.

Wilhelm. Peirs A.M. *Coll. Emman.* Socius.

Εἰς τὸν ΕΥΡΙΠΙΔΗΝ Κυρίου ΙΗΣΟΥ τοῦ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ.

Χαίρετ', Ἀχαιϊάδες Μοῦσαι, καὶ ἀοιδὸς Ἀπόλλων,
  Χαίρετε, καὶ τὸν ἄριστον ἐπαυδήσασθε ἀμοιβαῖς
Βαρνέσιον, μέγα θαῦμα λιγεῖ τε Βρεττανίδος αἴης,
Βαρνέσιον, φίλον Ἑλλήνων, μέγα τ' εὖχος Ἀθηνῶν,
Βαρνέσιον, μέγα ἄστερον ἐνὶ ἡμερίοισι φάεσσιν,
Οἷος παμφανόωντι δι' αἰθέρος ἅρματι βαίνων
Φοῖβος ὑπὲρ γαίης βάλλων ἀκτῖνα φαεινὴν
Εὐλαμπὴς πάντεσσιν ἀδεῖ, πάντεσσιν ὀφέλλει·
Οἵη Ἰοχέαιρα δι' οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Μαρμαίρουσα θέει, χρύσεά τε ἡνία τείνει,
Ἄρτεμις Ἰοχέαιρα, πέλει μέγα χάρμα βροτοῖσιν.
Εἰσὶ καὶ Ἥλιοι χαμόθεν, εἰσὶ Σεληναι,
Κάλλιστον πάντεσσι φάος, πάντεσσιν ὄνειαρ.
Εἷς μέγας, εἷς ἄμμιν πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
Ἔξοχος Ἑλλήνων, ψυχή τε, καὶ ἄνθος Ἀθηνῶν,
Φῶς ἱερὸν Γραίης, καὶ Ἑλλάδος ἀγλαὸν εὖχος,
Βαρνέσιος, Τραγικῆς σοφίης ἀριδείκετος ἀνήρ.
Χαίρετε ἐν Ἀΐδαο δόμοις, ἄεθλα Τραγῳδῶν,
Χαίρετε, καὶ τὸν ἄριστον ἐπικλείοιτε Τραγῳδῶν,
Τὸν φίλον ΑΡΧΕΛΕΩ, Τραγικῆς σοφὸν ἄνθος ἀοιδῆς,
Τὸν μέγαν ΕΥΡΙΠΟΙΟ φερώνυμον, ἄφθιτον ἄνδρα·
Ὡς νέῳ, ὡς καθαρῷ βοάᾳ στόμα ῥεύματι φωνῆς,
Ὡς φθογγῇ πειθεῖ λιγυρῷ, ὡς ῥήματι σεμνῷ,
Ὡς μέτροις ἰδίοισι, καὶ ὡς ἰδίοισι πόδεσσι
Βαίνει μακρά, καὶ ὡς αὐτὸς θαυμάζεται αὐτῶν.
Βαρνέσιος νέφος ἤλασεν, καὶ ἀπεσκέδασ' ἀχλύν,
Ἀχλύν, ἣ τοπάροιθεν ἐδύσατο ὄμματα φωτῶν,
Ἀχλύν, ἣν σκεδάσαι μέγα ΒΑΡΝΕΣΙΟΙΟ βράβειον.

Johan. Frankland è Collegio *Sydney-Suſſex.*

Εἰς ΕΥΡΙΠΙΔΗΝ, παρ' ἀνδρὸς ὅτι μάλιστα πεπαιδευμένου ΙΗΣΟΥ τοῦ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ ἐκδοθέντα.

α. Δράματα; τίς ποιητής; β. Σοφώτατος ὃς μὲν ἁπάντων
  Γένετο τῶν Τραγικῶν, ταῦτ' ἐχάραξεν ἀνήρ.
α. Ἀλλὰ σοφὸς Σοφοκλῆς. β. Σήμερον σοφώτερον ἄλλον
  Φοῖβος, καὶ Φοίβῳ ἶσος ὁ Βαρνέσιος.
α. Τίς δ' ὅδε Βαρνέσιος; β. Τῶν μὲν Χάμοιο παρ' ὄχθαις
  Κλεινότατος, τοῦδ' ὃς καινοτόμησε βίβλον.
α. Πῶς τόδε τόλμησεν; β. Πίστεως φρεσίν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
  Ἐς πλέον ἐκ θυμέλης ἦλθεν ὁ Τραγικός.

α. Ἄνδρα

α. Ἄνδρα μοι ὅπω δ' ἀοιδέ; β. Οὐ τλῆμι τὰ χεῖλεα λῦσαι·
Θείης τῆς φύσεως θνητὸν ἀγασσάμενος·
Αὐτὰρ ὅμως γ' ἄσω, ἰὼ Βαρνεσίοιό τε αὐδὴν
Μοῦσα διδοῦ, ἢ μοι Μοῦσα ὁ Βαρνέσιος.

Jer. Nicholſon, ex Aul. D. *Catherinæ.*

Περὶ τῆς ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ἐκδόσεως ὑπὸ Ἑλληνικωτάτου Ἀνδρὸς Κυρίου ΙΗΣΟΥ τοῦ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ ἀκριβέστατον κατορθωμένης.

ΠΟλλάκις εἰς ἑτέων ἑκατοντάδας ἤισαν Ἄνδρες
Μνησάρχου κλυτὸν υἱὸν, ἐπεὶ γένετ' ἄνθος Ἀοιδῶν·
Ἤινεσ', αὐτὰρ ὅμως οἱ Ἄνδρες νυκτιπλανοῦντες,
Ἢ ἐν ἐρημαίᾳ χώρᾳ, πολλαὶ ὅθι ἄκαρποι,
Πολλοί Μαιάνδροι τε πορευομένους πλανόωσιν,
Οὐκ ἴδον, οἷος ἔην· ὁ γὰρ πέλε πάμπαν ἄπιστος,
Ἥλιος ὡς ὑπὸ νεφέλης ἀπάνευθε φαάνων.
Τοὔνεχ' ὅσους Γενεὰ στερεὰ πόρεν εὐκλέας Ἄνδρας,
Ὦρσαν ἀμυνάμενοι πᾶν Εὐριπίδου ὄνειδος,
Λαμπάδα θεσπεσίην πυκινοῖς νεφέεσσι φέροντες.
Ταῦτα μογησάμενοι ἐπὶ γράμμασι γράμματα πολλὰ
Καὶ Σχόλια Σχολίοισιν ἐπένθεσαν, ὥστε μὴ εἰπεῖν
Πυκνὰ νέφη νεφέεσσι, σκιὰς δέ τε νυκτὶ χερείους.
Τοῖος ἐὼν τλήμων Ἀνὴρ, ἐνὶ χείρεσιν Ἀνδρῶν,
Ἀλλ' ὀλίγων, στρεφᾶτ', ὀλίγων περ, ὃς ἄξιος ἦς
Κόσμῳ ἄπεστι, σοφοῖς δὲ μάλ' ἄξιος αἰὲν ἀοιδῆς.
Ἀλλ' ἴθαν', αἰῶνος δὲ πάθην [illegible]
Ἥμισ' ἐπασσυτέροισι δαϊζόμενος μάλα λυγρῶς·
Βαρνέσιος δ' ἐλθὼν, καὶ ἤπια φάρμακα πάσσεν,
Φοιβείαις τέχνῃσι καὶ Ὀρφείαις ἐπαοιδαῖς.
Ὅς νέος ὢν Ἐσθῆρα λέγει καὶ πότμον Ἀμᾶνος
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, καὶ ἐξ Ἀχέροντος ἔγειρε
Δῖον Ἐδούαρδον, βίοτόν τε οἱ ἄλλον ὄπασσε,
Τυμβόθεν ἐξερύσας. Βασιλεῦ μάκαρ, ὃς διὰ τοῦτον
Ἀνθήσεις, μεγάλ' ἄχεα ποσσὶν ἔδρανα κόσμου,
Ἀγγλιαδῶν μέγα θαῦμα, φόβος Φραγκικίδος αἴης.
Οὗτος ἀριστονόου Τραγικοῦ ἐλέησ' ἀταλῶν,
Αὐτὸς ἀριστόνοος, καὶ γλώσσης Ἑλλάδος εἰδώς,
Παντοίων τε ὁδῶν Μούσης· Εὐριπίδῃ ἶσος,
Εἴ τις οἱ Ἀρχέλεως ταρίοι, ὃς ἡδὺ γράφοντα
Κόλπῳ ἐνὶ μαλακῷ θάλψοι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα
Πολλὰ πορεῖν, κλέος ἐς μεῖζον ἀέξειεν Ἀοιδῶν.

Johannes Savage è Coll. *Emman.*

EURIPIDIS

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
Apud Rodulphum Pium Cardinalem Carpensem
è Thermarum Titi ruinis, ut vocant, erutum, Calo Augus:
tini Veneti primo delineatum, nunc denuò ad illius
Exemplar fideliter & accurate descriptum
à Wm. Elder.
CHRISTODORUS THEBANUS Antholog: l. 5. de EURIPIDIS
statua in Porticu ZEUXIPPI apud CONSTANTINOPOL:
Ἵςατο δ' Εὐριπίδαο φερώνυμος, ὡς δὲ δοκεύω,
Λάθρῃ ὑπὸ κραδίην Τραγικαῖς ὡμίλεε μούσαις,
Ἔργα σαοφροσύνης διανοούμενος· ἦν γὰρ ἰδέσθαι
Οἷά τε που θυμέλῃσιν ἐν Ἀτθίσι θύρσα τινάσσων.

EURIPIDIS VITA, SIVE COMMENTARIUS DE *EURIPIDIS* Tragici Poetæ *Vitâ* & *Scriptis* &c.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

Authore *JOSUA BARNESIO* S. T. B. Collegii *Emmanuelis* apud *Cantabrigienſes* Socio.

ARGUMENTUM.

I. P*Ræfatio, quâ Fidem ſuam & Diligentiam ſpondet Author.* II. Euripidis *Genus, Familia, Parentes.* III. *Oraculum editum de Puero nondum nato.* IV. Xerxis *in* Græciam *Expeditio, cujus metu* Athenienſium *haud pauci in* Salaminem *ſe recipiunt; ubi eâ occaſione natus* Euripides: *tempus Nativitatis: unde Nomen fuerit factum.* Æſchyli, Pindari *&* Sophoclis *ætas.* V. Ariſtophanis *& aliorum de* Euripidis *Parentibus Cavillationes diluuntur.* VI Euripides *ſatis locuples ex idoneis Authoribus & illius, dum Juvenis eſt, Magnificentia inſtantiâ, probatur.* VII. *Diſputatio de Quantitate Vocis* Euripides. VIII. Euripides Salamine *aliquandiù moratus.* Perſæ ex Græciâ *pulſi. Trophæum* Salamine *erectum; circà quod* Sophocles *Juvenis ſaltabat. Mons* Ætna *flammas eructat.* Themiſtocles *Archon Templum* Junonis Argivæ *incendio conſumptum.* IX. Themiſtocles *Choragum agit*, Phrynicho *Tragœdias exhibente.* Athenienſes Piræeum *abſolvunt.* Æſchylus *vincit.* X. Fabiorum *Familia ad* Cremeram *penè extincta.* Euripides *athleticè à Patre exercetur, aliiſque præclaris ſtudiis.* Themiſtocles *Oſtraciſmum ſubit.* Athenienſium *in* Perſas *Victoria.* Sophocles Æſchylum *vincit.* XI. Socrates *naſcitur.* Spartæ *Terræ-motus.* Pericles Athenienſium *Reip. præficitur; illius laus.* XII Euripidis *Indoles & Studia.* Hiero Syracuſanus *moritur.* XIII. Anaxagoræ *Præceptoris* Euripidis *laus & ob Philoſophiam periculum.* Socrates Euripidis *Amicus, ſed Magiſter non erat.* XIV. Euripides *ad Tragœdias ſcribendas ſe confert, Philoſophiæ interim haud oblitus. Illius cum* Socrate *Familiaritas.* XV. Euripidis *Gratitudo ergà* Anaxagoram *Præceptorem.* XVI *Et Pietas in Patriam, haud immerentem.* XVII. *Æquus tamen in Hoſtes fuit, & in Amicos aliquando ſeverus.* Nicolai Loenſis *Objectionibus contrà* Euripidis *integritatem reſpondetur: Utrum de* Medæâ *falſum aliquid* Euripides *finxerit.* XVIII. Euripidi *Fabula* Medææ *in æternùm vendicata.* XIX. Euripides *quomodo* Μισο-γύνης. XX *Quæſtio agitur, uter* Sophocles, *an* Euripides *ſit excellentior; utriuſque laus & differentia; de* Æſchylo *quoque nonnihil.* XXI. Euripidis *Phantaſia à* Longino *laudatur.* Ovidius Euripidi *multa debet.* XXII. Lilius Gyraldus *malè* Valerii Maximi *honorificum de* Euripide *teſtimonium in Vituperium detorquet.* Euripidis *Fiducia ſui laudata. Ejuſdem anxia Induſtria. Plura illius hodiè extant, quàm omnia* Æſchyli, Sophoclis *&* Ariſtophanis *ſimul ſumpta.* XXIII Euripidis *ingenii dexteritas;* Athenienſium *in Judiciis ſeveritas.* Ovidio *lux præbetur.* Euripides *invidorum malignitatem eludit.* XXIV. Euripidis *Caſtitas.* [illegible], Paſſivè *pro* Amore-dignus. Lais *cum* Euripide *jocatur. De Parodiis.* XXV. Athenienſium *Reip. ſtatus, dum viveret* Euripides. Pindari *&* Lyſippi *Comici Laudes* Athenarum. *Viginti duo alii* Euripidis *ætatis anni numerantur; illius Uxor & Quatuor Filii.* XXVI. Euripides *primò*

vincit

vincit Tragœdiâ in Panathenæis. Pericles Samum *&* Byzantium *expugnat.* Sophocles *Dux in Bello* Samio. Ariſtophanes Acharnenſes *ludit.* Pericles *Arcem ornat.* Meton *Aſtronomicus.* Euripidis Phœniſſæ *docentur*; *item* Medæa, Philoctetes, Dictys, *Meſſores Satyrici.* Herodotus *moritur &* Pindarus. Plato *naſcitur.* Euripides *vincit* Hippolyto *Coronato.* Pericles *moritur.* Euripidis *filius* Xenophon *bello caſus.* XXVII Archelaus *Rex* Macedoniæ. Euripides Andromachen *exhibet. Item* Alexandrum *&* Palamedem, *&* Troas, *&* Siſyphum *Satyricum, quando tamen à* Xenocle *vincitur*; *quod celſo animo contempſit*; Timotheum *Muſicum contra Populi cenſuras animat.* Xenocles *futilis.* XXVIII. Archelaus Euripidi *munera mittit*; *Diſputatio de* Euripidis, *quas huic Editioni ſubjunximus, Epiſtolis*; *ubi Docti cujuſdam Viri objectionibus reſpondetur. Qui* Athenienſibus *Barbari.* XXIX. *Bellum contra* Syracuſanos *decernitur ab* Athenienſibus. Alcibiades *exul* Lacedæmonios *contra Patriam excitat. Clades* Athenienſium *in* Siciliâ; *quam* Euripides *Epicedio plorat.* Athenienſes *Captivi* Euripidis *gratiâ libertate donati.* XXX. Alcibiadis *Reditus.* Lacedæmonii *&* Siculi *ab* Athenienſibus *victi.* Euripides Oreſtem *Fabulam agit & in* Macedoniam *ad* Archelaum *concedit.* Archelai *Regia Virtutes & in Literatos Amor*; *cur* Socrates *invitatus non iret ad eum.* Chœrilus *&* Agatho *apud* Archelaum *cum multis aliis.* Plutarchus *Hiſtorias eaſdem diverſimodè in rem ſuam variare ſolitus.* Euripidis *ſententia aliquot. Ad ſcribendum ab* Archelao *impulſus,* Archelaum *Fabulam &* Temenum *illius causâ ſcribit, &* Archelaus *filium ſuum Regni Hæredem* Oreſtem *vocat.* Euripides *ad Amicos ſcribit cauſas, cur iret in* Macedoniam. *Et* Decamnicho *falsè reſpondet.* XXXI Euripidis *infelix obitus ex canum Morſibus. Multi præclari Viri infelici fato cecidère.* XXXII. Euripidis *Tumulus, Honores, Character & Laus.* Archelaus *&* Socrates *ſexto poſt anno ſimul extincti. Peroratio Operis.*

I. ILLI, qui Veterum Memorias revocare & ex informi Antiquitatis materiâ, confuſiſque Authorum ruderibus recentes velit Hiſtorias pro rei dignitate compaginare, ante omnia curandum; ut accuratam *Diligentiam* adhibeat, & *Fidem* haud vulgarem. Hiſce quidem Dotibus qui ultrò renuntiet, hactenùs vidi Neminem; qui tamen eas præ ſe ferant, iis haud temerè credendum. Multi enim ſunt, qui ob Imbecillitatem tum ipſi maximè decipiuntur, quùm Veritatem ſe adeptos fidentiùs putent: nec Pauci, qui aliorum Authoritate nitentes, licet inviti, in Errores trahuntur: ſed nec deſunt, qui vel ſui, vel Cauſæ, quam ornant, amore tranſverſi rapiuntur; adeò ut quidvis in rem ſuam torquendo laborent, & id præcipuè ſatagant, non ut Veritati, ſed ut ſibi, cauſæque ſuæ velificentur.

Quòd ego decipi nequeam ipſe, id nequaquam auſim affirmare: Homo ſum, & ſiquis alius Tenuitatis meæ probè conſcius. Quòd verò licentiùs per Hiſtoriæ campos errare ſciens velim, quidnî hoc conſtantèr negem; quùm & ſidem Argumento haud levi jamdudum palàm fecerim? Nam, ut ultrò Dictionis ornatum aliis remittamus, quiſquis æquus rerum Æſtimator, aut idoneus Judex, Hiſtoriam illam, quam de *Edvardo* Tertio *Angliæ* & *Franciæ* Rege, ſex ferè abhinc annis, Idiomate *Anglicò* evulgavimus, ſatis attentè perlegerit, haud equidem dubito, quin is homo *Diligentiam* noſtram & *Fidem* nequaquam vituperandam cenſuerit. Verumenimverò in hoc Opere, ut ſimilis per omnia *Fides*, ita paulò major requiritur *Diligentia*; quia per plura jam ſecula recurrendum eſt, ultrà bis Mille *Annos*, quibus *Euripidis* Ætas ab hâc noſtrâ diſtare agnoſcitur. Et ſatis hoc omnibus liquet, quo longior fuerit *Temporis* Curſus, eò obſcurior *Veritatis* Vultus, eò denſior Errorum ſeges, & aliquantò ægriùs convellenda. Sed ea Nos in Medium proferre decrevimus, quæ certioribus inniti rationibus videantur, & teſtes omni dubitatione majores habuerint. Præſtantiſſimorum itaque Authorum ſcrinia ſunt nobis exploanda & eorum ſemper Nomina, aliquando etiam & Verba, quæ in Textum non recipimus, ad Marginem notanda: Quod & Nos jamdiù facere ſolemus & ab aliis fieri æquum putamus; nequâ in re fraus fiat Lectori, aut Mora doctè ſuſpicantibus oriatur.

Et quoniam in Temporum rationibus ſupputandis, haud parvæ inter Scriptores fuerint lites exortæ, antequàm hunc Tractatum aggrederer, *Olympiadum* Apices ſeriatim digerendos eſſe duxi; quod & operâ haud perfunctoriâ feci ab *Euripidis* Nativitatis tempore ad Mortem uſque *Socratis* Philoſophi, qui illi ſex fermè annos ſuperſtes erat. Id quidem Operis, licet Doctis Hominibus pergratum fore ſcio, Membranis intùs poſitis in aliud jam tempus reſervandum judico; nè præſens Commentarius in nimiam molem excreſcat.

Haud

Haud pauca tamen ex eo, præſertim quæ ad Hiſtoriæ hujus Veritatem confirmandam neceſſaria putâram, in hoc opus transtuli; quia plurimùm Lucis & Authori ipſi & Cauſæ huic noſtræ allatura ea perſpexerim. Et jam hinc bonis Avibus ad *Euripidem* noſtrum accingamur.

II. *EURIPIDES* quidem Patriâ *Atheniensis* erat, hoc eſt ex utriſque Parentibus Liberis *Athenienſibus* oriundus; ut mox probaturi ſumus. Patris illius Populus, ſive *Atticè* loqui mavelis, *Demus*, erat *Phyle*, quæ ad Tribum *Oenæiden* pertinebat. Patrem habuit *Mneſarchum* & ipſum *Mneſarchi* alterius filium, undè etiam aliquandò *Mneſarchidem* πατρωνυμικῶς vocatum legimus; quod & de aliis Nominibus Propriis Notandum. *Pythagoræ* quoque Philoſophi pater [a] fertur ejuſdem Nominis fuiſſe; ut & alius, quem [b] *Cicero* inter Principes ſui temporis Philoſophos numerandum cenſet. Verum hic *Mneſarchus Euripidis* Pater, non modo honeſto, ſed etiam illuſtri loco, natus videtur; quod argumentis non levibus ſtatim probabitur; *Clitonem* enim ipſius matrem *Philochorus* probat ex ſplendidiori familiâ ortam, ἐκ σφόδρα εὐγενῶν τυγχάνειν, ut [c] *Suidas* teſtatur & *Moſchopulus*.

III. Quum adhuc *Clito* Mater illum in Utero gereret, Conſulenti de eo Oraculum Patri hoc reſponſum dedit *Apollo*, Poetarum Præſes,

Χρησμὸς περὶ Εὐριπίδου.	Quæ ita verto;
[d] Ἔσται σοὶ κοῦρος, Μνησαρχίδη, ὅντινα πάντες	Te, Mneſarche, manet ſummo celebrandus honore
Ἄνθρωποι τίσουσι· καὶ ἐς κλέος ἐσθλὸν ἀέρσει,	Filius; eximiæ qui ſcandet Culmina laudis,
Καὶ στεφέων ἱερῶν γλυκερὴν χάριν ἀμφιβαλεῖται.	Et referet lætus ſacro ex certamine frondes.

Hujus quidem Oraculi meminit [e] *Agellius*; verùm id jam Nato Puero datum eſſe falſus aſſerit, nec ab *Apolline*, ſed à *Chaldæis*; quanquam nec id neſciam, quoſvis Futurorum Vates à nonnullis *Chaldeos* vocari: Ità ergò ille, *Patri autem ejus* (de *Euripide* loquens) *Nato illo, Reſponſum eſt à* Chaldæis, *eum Puerum, quùm adoleviſſet, Victorem in Certaminibus fore: Id ei Puero fatum eſſe*.

IV. Juxta hoc tempus, ipſo Olympiadis ſeptuageſimæ quintæ tempore, in quâ *Heſychius Syracuſanus* Victor erat Stadio, *Xerxis Perſarum* Regis Expeditio in *Græciam* contigit, de quâ, ut & omni illius Apparatu, *Herodotus* Hiſtoricus datâ operâ ſcripſit. Hujus itaque rei metu & quòd ità Oraculo admonerentur, *Athenienſes* Urbem ſuam ultrò deſerebant & omni ferè eorum Militiâ ad claſſem & in Exercitum cæterorum *Græcorum* coactâ, præter paucos, qui domi remanſerant, cæteri partim in [f] *Træzenem*, partim in *Æginam*, major verò pars in *Salaminem* cum Liberis ſuis, Uxoribus & Familiis conceſſère; ut idem *Herodotus* teſtatur Hiſtoriæ ſuæ libro penultimo. Inter hos itaque *Mneſarchus*, cum Uxore ſuâ *Clitone*, jam Uterum primò gerente, ad *Salaminem* conceſſit, *Atticæ* ditionis Inſulam, *Telamonii* quondam *Ajacis* imperio claram, poſteà *Homeri*, ut [g] nonnulli ſtatuunt, Natalibus, certè [h] *Solonis* illius *Athenienſium* Legiſlatoris, & noſtri demùm Poetæ *Euripidis*, illuſtrem. Ibi enim *Clito*, [i] mediâ æſtate, eodem [k] ipſo die viceſimo, nempe *Boedromionis*, quo *Perſas Athenienſes* ad oſtium *Euripi* profligabant, Filium peperit, quem exindè, in tam nobilis Victoriæ memoriam, *Euripidem* Parentes nominabant. Is Annus erat *Olympiadis* ſeptuageſimæ quintæ quidem primus; quo anno *Callias*, *Calliæ* filius, ideóque à Nonnullis *Calliades* dictus, *Archon* erat *Athenis*; nempè apud Cives id nomen & officium gerebat: Ipſam enim urbem cum Templis & ædificiis *Xerxes* diruerat incenderátque, totam *Atticam* ferro vaſtans & igne. Prætereà hoc eodem, quo natus eſt *Euripides*, anno, *Æſchylus* Poeta Tragicus annum agebat Quadrageſimum Sextum, *Sophocles* Decimum Quintum; *Pindarus* autem *Thebanus* Lyricorum Princeps Quadrageſimum, ut in illius Vitâ nondum editâ probavimus, Quinquageſimo Septimo anno poſtquam *Theſpis* primò docuiſſet & ipſe Tragicus *Athenienſis* omnium primus. Hoc anno * *Anaxagoras Clazomenius*, viceſimum ætatis annum agens, cœpit *Athenis* Philoſophari; ut *Demetrius Phalereus* in Archontum Deſcriptione teſtatur; quâ in urbe triginta poſt annos commoratum tradunt.

V. Nequis verò omnia hæc gratis putet dicta, ultrò nos ad Diverſæ narrationis Authores provocamus. Et primò quidem *Ariſtophanes*, Comicus Poeta, *Euripidis* Matrem λαχανοπωλίδα, vel *Olerum venditricem*, neſcio certè an non Comicè, vocat, ſi modò verè & diſertis verbis id dicat, & non potiùs ità putidi Grammaticaſtri malè ex illo concluſum velint. *Ariſtophanis* verba ſunt hæc, * Εὐριπίδου τῆς λαχανοπωλητρίας. Et rurſus, Ἄγρια γὰρ ἡμᾶς, ὦ γυναῖκες, δρᾷ κακά· Ἅτ᾽ ἐν ἀγρίοισι τοῖς λαχάνοις αὐτὸς τραφείς. Indè tamen & alii complures & ipſe *Valerius Maximus* videtur deceptus. Quinimò [l] *Stobæus*, gravis Author dicit, *Nonnullis videri*, Patrem illius *Bœotum* fuiſſe & aliquando ob æs alienum, cui ſolvendo eſſet impar, ignominiâ ex *Bœotico* more affectum.

[a] Plutarch. l. 1. c. 3.
[b] Cicer. Acad. Quæſt. l. 4.
[c] Suidas in voce Εὐριπίδης Μνησάρχου & Moſchopulus in Euripidis Vitâ.
[d] Oenomaus Philoſophus apud Euſeb. in Præparat. Evangel. l. 5. c. 33.
[e] Noct. Attic. l. 15. c. 20.
OLYMP. 75. an. 1.
[f] Træzenios ſibi ſocietatis Atticæ illuſtres vocat Mela, l. 2. c. 3.
[g] Ἑπτὰ πόλεις διερίζουσι περὶ ῥίζαν Ὁμήρου, Σμύρνη, Ῥόδος, Κολοφών, Σαλαμίν, Χίος, Ἄργος, Ἀθῆναι.
[h] Ità Epigr. in Solonis ſtatuam. Ἡ Μήδων ἄδικον παύσασ᾽ ὕβριν, ἥδε Σαλαμὶς Τίκτει τοῦδε Σόλωνα θεσμοθέτην ἱερόν.
[i] Herodotus l. 8. c. 12. Dicit hanc pugnam mediâ æſtate contigiſſe.
[k] Heſychius Illuſtrius de Claris Scriptoribus in Εὐριπίδης. Item Suidas & Tho. Magiſter &c. Joh. Meurſius de Archont. Attic. l. 2. c. 8. Eilhardus Lubinus Præfat. ad Epiſtolas Euripidis.
* Diog. Laert. in Anaxagorâ. Et Johan. Meurſius Archont. Athen. l. 2. c. 8.
* Theſmophoriaz. ver. 391.
[l] Sermo περὶ τῆς ἀρετῆς. fol. 293.

Quòd ad *Ariſtophanis* teſtimonium attinet, non eſt, ut ab illo nimis metuamus. Is enim & *Euripidi* manifeſtus erat Hoſtis, & ipſi quoque *Socrati*, plurimiſque aliis Magnis Viris, multò majora dixit Convitia; in quibus qui veritatem putet ullam eſſe, fruſtra eſt. In Veteri enim Comœdiâ nemini ſolebant parcere Poetæ: ſed ut Infimorum plauſum captarent, eâdem licentiâ, quâ *Hyperbolum*, *Cleonem*, *Cleonymum*, *Cleophontem*, improbos & ſeditioſos homines, deridendos populo propinarent, etiam *Euripidem*, *Socratem*, & *Periclem*, Optimos Viros, exagitabant; de quâ re multa *Plutarchus* in Vitâ *Periclis*. Quinimò de [a] *Sophocle* illius Æmulo & Amico dicitur, *Quòd neque ille Comicorum Morſus effugere potuerit, qui neque* Themiſtocli *ipſi pepercerunt*. Quanquam nec deſint, qui *Ariſtophanem* hâc in re excuſatum velint, quaſi hæc ille contrà *Euripidem*, jam defunctum & famæ ſecurum, non dixerit, quòd aut illi detractum vellet, aut inimicitias cum illo exerceret; ſed potiùs hâc arte Comicè invehebatur in [a] *Athenienſium* præpoſteros mores, qui quùm Homines utplurimùm Ruſtici, aut Nautici & Militares eſſent, re Bellicâ, cui Nati erant & deſtinati, prorſus neglectâ, quanquam primas vix literas guſtâſſent, de ſummis tamen Viris, *Æſchylo*, *Sophocle* & *Euripide* judicium ferre vellent. Et fatendum eſt, in *Theſmophoriazuſis* non tam *Euripidem*, adverſus quem Drama illud inſtitutum putatur, quàm totum Fœmineum genus hunc Comicum perſtringere videri; peculiari ſibi Cavillandi Charactere uſum & quaſi Genio ſuo obſecundatum. Dum enim *Euripidem* à Mulieribus condemnatum fingit, quòd de iis malè eſſet in ſuis Tragœdiis locutus, multò plura iſtius ſexûs flagitia in unicâ illâ Comœdiâ profert, quàm in omnibus ſuis *Tragœdiis Euripides* unquam memoraverit; atque ità *Euripidem* accuſando abſolvit, Mulieres verò laudando excuſandóque maximè denigrat.

Nec eſt, quòd aliorum quorumvis in hâc Quæſtione authoritatem moremur; quià illorum Vis omnis ab unico ferè *Ariſtophane*, aut illius certè *Scholiaſtis*, dependeat, quem tamen & Comicum Poetam & *Euripidi*, ut plurimi putant, ex profeſſo infenſum, & Maledicum, ſiquem alium, Optimiſque quibúſque inimicum ſuprà oſtendimus. Quare nec *Theopompus Chius* hìc audiendus, cujus teſtimonio *Agellius* utitur & fortè *Valerius Maximus* utebatur, *Euripidis*, inquit [o] *Agellius*, Poetæ matrem *Theopompus* agreſtia olera vehdentem victum quæſiſſe dicit. Nam de eodem hoc *Theopompo* teſtatur [p] *Clemens Alexandrinus*, "Quòd & ille & *Timæus* Fabulas & Maledicta componant. Et ipſe *Ælianus*, [q] de *Theopompo* loquens, Καὶ ταῦτα, εἴ τῳ πιστὸς ὁ Χῖος λέγων, πιστευέσθω· ἐμοὶ δὲ αὐτὸς εἶναι δοκεῖ μυθολόγος, καὶ ἐν τούτοις καὶ ἐν ἄλλοις. "Et hæc, ſi cui credibilis iſte *Chius* loquens videatur, credantur. Mihi ſanè inſignis Fabularum Artifex, & in his & in aliis eſt viſus. Et [r] *Plutarchus* de *Theopompo* loquens ait, ᾧ μᾶλλον ἐπαινοῦντι πιστεύσειεν ἄν τις, ἢ ψέγοντι, laudanti potiùs credat quis, quàm vituperanti. De *Ariſtophanis* autem in hâc re teſtimonio, ità [s] *Sabinus* ex *Cicerone* (nec enim tota, ut is ait, ſententia in *Cicerone* deprehenditur) "Non enim in Poetis *Homero* ſoli locus "eſt, ut de *Græcis* loquar, aut *Archilocho*, aut *Sophocli*, aut *Pindaro*; ſed ho-"rum vel ſecundis, vel etiam infrà ſecundos. Nam *Ariſtophanis* in hâc re ju-"dicium flocci faciendum: quòd Veteris Comœdiæ ſcriptor, quo genere nul-"lum olim unquam neque mordacius, neque in ſcribendo liberius fuit, non "*Euripidem* modò, ſed ipſum *Sophoclem* ac *Socratem* deriſerit. Quare rectè ab *Iſaaco* [t] *Caſaubono* notatur, *Ariſtophanes* Matrem *Euripidis* leguminum Venditricem ait Cavillans.

Jam qui exilium *Mneſarchi* Patris *Euripidis* memorant, ii *Græco* vocabulo decepti videntur; quùm enim vox φεύγειν ſignificet *Græcè* non modò *Fugere*, ſed & *Exulare*; qui *Græcæ* Hiſtoriæ illorum temporum ignari, neſcirent *Athenienſes* ferè omnes ad *Xerxis* in *Græciam* adventum ex urbe ſuâ fugiſſe, ut ſuprà oſtendimus, ii τὸ φεύγειν apud *Suidam* malè vertebant *exulare*.

Quod autem ad *Stobæum* attinet, ſciendum eſt, illum, ex innumeris Authoribus cùm Flores collegerit, non Veritatem, ſed Varietatem præcipuè ſpectâſſe; nec eum tamen ullum certum Authorem ad hanc rem confirmandam laudare, ſed propoſitâ quâdam ſimplici & Ruſticâ [a] *Bœotorum* conſuetudine, tum demùm addere, "Videri etiam *Euripidis* patrem hâc ignominiâ nota-"tum, utpote genere *Bœotum*. Nihil hìc aſſeritur, nihil probatur: Levis tantùm rumuſculus ſeritur; ſuſpicio oritur, quæ facilè diluitur. Si enim *Euripidis* Pater *Bœotus* eſſet, verendum erat, nè ignominiâ iſtâ dehoneſtatus fuerit, nec tamen indè inſignitum fuiſſe, neceſſariò ſequitur. At *Euripidis* Pater, neque ex iſtâ conſuetudine, quæ apud *Bœotos* tantùm in uſu fuerat, dedecus pati potuit; ut qui reverâ *Bœotus* origine non eſſet, ſed *Athenienſis* quidem, ut Inſcriptiones teſtantur, quas mox proferam, ídque ex Nobili familiâ, præ-

ſertim

[a] Ἀλλ' οὐδ' ὑπὸ τῶν Κωμικῶν ἐάλω ὀδόντων, οὐδ' ἐπὶ Θεμιστοκλεῖ ἀπεσχημένων. Anonymus Author Vitæ *Sophoclis*.

[a] *Anonymus* (an Friſchlinus) de Vitâ & Scriptis *Ariſtophanis* Edit. *Amſtelodam.* 1670.

[o] *Noct. Attic.* l. 15. c. 20.

[p] *Stromat.* l. 1. ſtatim ab initio Θεόπομπος μὲν καὶ Τίμαιος μύθους καὶ λοιδορίας συντάσσουσιν. &c.

[q] *Ælian.* Var. Hiſt. l. 3. c. 18. in fine.

[r] *Plutarch.* in *Lyſandro* ad finem.

[s] *Franciſc. Florid. Sabinus* Lection. ſubciſiv. l. 2. c. 13.

[t] *Iſaac Caſaubon* Not. ad *Strabon.* fol. 121. ex *Ariſtoph.* Theſmophoriaz.

[a] Βοιωτοῖς ἔθος εἶναι τοῖς χρέος ἐκλιπόντας ... ἀγορὰν καθίσαι ... κόφινον ἐπιβάλλειν αὐτοῖς· ὃς δ' ἂν κοφινωθῇ, ἄτιμος γίνεται· δοκεῖ δὲ τοῦτο πεπονθέναι καὶ ὁ Εὐριπίδου πατήρ, Βοιωτὸς ὢν τὸ γένος. *Stobæus* loco ſuprà citato.

ſertim ex Matre, quæ pars adhuc majori dubio premebatur, teſtante *Philochoro*, *Athenienſi* ipſo Nobili & Veraci; utpote qui Vates & Aruſpex, i. e. Pontifex, eſſet apud ſuos *Athenienſes*, & certè *Stobæo*, multis annorum Centuriis antiquior erat. Is enim *Philochorus*, teſte [a] *Suidâ*, *Eratoſthenis* temporibus floruit, fermè ducentis poſt *Euripidem* annis & accuratè ſcripſit de *Atticâ* Hiſtoriâ Libris ſeptendecim; ſingularem verò librum de *Euripide* noſtro edidit, ut & de *Alcmane* Poetâ & *Sophoclis* Fabulis, pluráque alia, quorum *Suidas* nobis Catalogum exhibet; quanquam ea nunc omnia Temporis injuriâ ſint abolita; certè nondum ullibi compareant. Et hic ſanè *Philochorus*, neque *Euripidi* odio erat infenſus, neque Amicitiâ junctus, nec ſanguine propinquus, nec metu coactus, nec ſpe excitatus, ſed nec idoneis Memorialibus carere potuit ad Veritatem indagandam, & tamen apertè, natum illum ex Nobilibus, imò ex valdè Nobilibus, non ait is modò, ſed eodem *Suidâ* teſte, probat & demonſtrat. Quarè & ipſe dicit, [y] Nequaquam eſſe Verum, quòd illius Mater olerum erat Venditrix, *Philochori* nempè fretus teſtimonio. Quòd ſi & Nos lubentèr concederemus, *Euripidis* Matrem Olerum Venditricem fuiſſe, parùm tamen hoc illius Gloriæ officere & recta Ratio ſtatuit, & Docti Viri frequentèr agnoſcunt. Quare prudenter in hâc re *Valerius Maximus*, [z] “Quam Matrem *Euripides*, aut quem Patrem *Demoſthenes*, habu“erit, ipſorum quoque ſeculo ignotum fuit. Alterius autem Matrem olera, “alterius Patrem cultellos, venditâſſe, omnium penè Doctorum Literæ loquun“tur. Sed quid aut illius Tragicâ, aut hujus Oratoriâ vi clarius? Hæc ille.

VI. Verumenimverò ſatis *Euripidem* locupletem fuiſſe, præter ea, quæ in *Epiſtolis* ſuis ipſe Poeta ſæpè, de ſe loquitur, quæque mox dicemus, ex iis, quæ *Theophraſtus* & *Hieronymus Rhodius*, *Ariſtotelis* Diſcipuli tradunt, facile colligere poſſumus, inquit [a] *Lilius Gyraldus*. Illi enim apud *Athenæum* prodiderunt, Poetam noſtrum aliquando iis, qui *Orcheſtæ Athenis* nuncupati ſunt, Vinum miniſtrâſſe; quod & alios Nobiles Viros & *Romanos* etiam in uſu habuiſſe idem *Athenæus* teſtatur. Erant autem *Orcheſtæ* Primorum *Athenienſium* filii, qui Menſe *Thargelione* Tragicis Veſtibus induti, in *Apollinis* honorem ſaltantes *Thargelia* celebrabant. Videtur etiam *Euripides* in hoc Feſto præſtitiſſe χορηγὸν & viciſſe, quod haud levium impenſarum opus fuiſſe colligitur ex illo [b] *Lyſiæ*, ᾗ τείτῳ μηνὶ Θαργηλίοις νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ (ἀνήλωσα) διχιλίας δραχμάς. Sed hæc clarius mox patebunt; nos aliò properantes nonnulla paulùm morantur, quæ quoniam Doctis hominibus ſcrupulos fecerunt, haud temerè omittenda arbitramur.

VII. Et hìc primùm ſe offert occaſio de Vocis *Euripidis* quantitate diſquirendi; non quòd ſatis de eâ peritis viris haud conſtet; ſed quòd Paucorum dubitatio multorum fidem labefactare poſſit. Quanquam itaque [c] *Cælius Rhodiginus* de hâc re nonnihil dubitare ſit viſus, adeò ut Penultimam aliquando longam, idque *Sidonii Apollinaris* authoritate pronuntiet, antepenultimam vero plus ſemel brevem, quod tamen licèt oſtendere ſe putet, nè unico quidem exemplo id probat, niſi verſiculo quodam *Latino* ab Imperito neſcio quo ex *Græcis* traducto, nam Verſus ille *Ionis*, quem adducit, *Græcus*, pro me facit, nobis tamen è contrà audactèr utrique ſententiæ contraveniendum; & aſſerendum; Hujus vocis, τῦ *EURIPIDES* nempe, ſyllabam *antepenultimam* omninò & ſemper *Longam* eſſe, idque probabimus Derivatione, Regulâ & Exemplo, quæ propria hujus loci Argumenta eſſe ſolent. Et quùm ſuprà ex plurimorum Veterum [d] Authorum ſententiâ dictum ſit, *Euripidis* Nomen ab *Euripo* freto ortum, quod & Etymologici Magni Author & [e] *Priſcianus* quoque teſtantur; neceſſariò ſequitur illius vocis *Antepenultimam* ad hujus *Penultimam* conformari, ac proindè debere produci; quòd Εὔριπος & *Euripus* ſemper apud *Græcos* & *Latinos* optimæ Notæ penultimâ gaudeat extenſâ, ut vel ex hoc verſu, nè plures notem, probatur, [f] Μητρώων πηγαὶ Εὐρίπου Ἀρεθούσης. Nec id immeritò, utpote quæ Vox ipſa παρὰ τὸ ῥιπὴ ſit derivata, quòd inter alia ῥοπὴ ὕδατος exponatur & *Naturâ longam* habeat *Penultimam*. Jam verò quis neſcit *Euripi* varios fluxus & impetus? Adeò jure optimo nomen illud ſibi vendicare poteſt. Hinc & *Ripa* vox *Latina*, quæ & eandem ſemper Quantitatem ſervat, originem ducit, quòd & littora ſint fluctuum reciprocationibus obnoxia. Quòd autem *Euripides* ab *Euripo* ſit nominatus, *Euripus* verò mediam ſuam ſyllabam producat, utrumque nobis probat Elegans & Vetus illud [g] Epigramma *Græcum*, quod quia Nativâ linguâ ſub *Euripidis* Effigie huic Libro præfixâ ſit exhibitum, *Latino* hìc tantùm carmine repetemus,

Hic ſtetit Euripi Vates de nomine dictus,
Et Tragicis viſus verſari in pectore Muſis
Carmina caſta loquens: ſic illum Scena ferebat
Attica calcantem vaſto ſpatia ampla Cothurno.

[x] *Suidas* in *Philochoro*, i. e. Olympiad. 125.

[y] Οὐκ ἀληθὲς δὲ, ὡς λαχανόπωλις ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἦν· γὰρ τῶν σφόδρα εὐγενῶν ἐτύγχανεν, ὡς ἀποδείκνυσι Φιλόχορος.

[z] *Valer. Max.* l. 3. c. 4. §. ult.

[a] *Lil. Gyrald.* Poet. Hiſt. Dialog. 7. fol. 264. *Athenæ.* l. 10 fol. 424.

[b] *Lyſias* Ἀπολογία Δωροδοκίας. Vid. *Joh. Meurſii* Græc. Feriat. l. 4. in Θαργήλια.

[c] Antiq. Lection. l. 84. c. 10.

[d] Heſychius Illuſtrius in Euripides. Etymologicum Magnum, vid. *Cal. Rhodigin.* Antiq. Lection. l. 24. c. 10.

[e] *Priſcianus* l. 2. fol. 582.

[f] *Pauſanias* Eliac. a. fol. 153.

[g] *Antholog.* l. 3. Epig. 4. fol. 384.

Præterea in *Anthologiâ Græcâ*, ampliùs octo ſimul extant Epigrammata, in quibus hujus Poetæ Nomen perpetuò ſe ita habet. Unde & Veterum more, quo longum ἰῶτα ſcribebatur per ει Diphthongum, in *Euripidis* Hermâ apud [a] *Fulvium Urſinum* legitur ΕΥΡΕΙΠΙΔΗΣ ΜΝΗΣΑΡΧΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΣ. Quod & in ſigno quodam Marmoreo videndum, in cujus Baſi etiamnum extat ΕΥΡΕΙΠΙΔΗΣ. Eodem planè modò, quo pro ἶσος longo Veteres ſcriberent εἶσος, unde per Dialyſin ἔϊσος, vox *Homero* plus ſemel uſurpata. Non quòd ea ſit veriſſima & ſola ratio hujuſmodi ſyllabas ſcribendi, tum enim & ἴισος aliquando occurreret, ſed quòd ita nonnunquam Veteribus ſit viſum diſtinctionis causâ facere; licet nec rarò per ſimplex ἰῶτα proferrent. Ita, [b] teſtante *Johanne Fabro Bambergenſi*, & alia Imago *Euripidis* Poetæ Tragici, ex Marmore ſculpta viſitur, in pectore Nomen, ut nunc ſcribunt, habens, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ. Et talem nos in Libri Fronte accuratè ſculptam exhibuimus ad exemplar Doctiſſimi, ejuſdèmque mihi Amiciſſimi Viri, Domini *Johannis Covel* S. T. P. *Chriſti* apud *Cantabrigienſes* Collegii Moderatoris Humaniſſimi; cujus ipſum πρωτότυπον extat apud *Rodulphum Pium Cardinalem Carpenſem*, è Thermarum *Titi* ruinis olim erutum. Quod autem Penultima producatur & Antepenultima corripiatur (cujus contrarium verum eſt) à *Sidonio Apollinari* in Hendecaſyllabo, ſive *Phalencio*, iſto

Orcheſtram quatit alter Euripides,

Nihil hoc nos moramur. Quàm enim indiligens is Author fuerit, præſertim in *Græcorum* vocabulorum quantitatibus obſervandis, abundè omnibus probavit [c] *Gerardus Johannes Voſſius*. Quod tamen non tam ex Ignorantiâ proveniſſe dicendum, quàm ex conſtanti *Latinorum* iſtius temporis uſu, qui pro Accentuum ratione Vocum quantitates proferre ſolebant. Ita *Auſonius*, quia in *Græco* τρίγωνος, Media ſyllaba, quæ Naturâ longa eſt, ob accentum præcedentem breviter efferatur, prior autem Syllaba, quæ aliàs brevis eſſe debet, Accentûs vi moram vocis habere videatur, duplici errore *priorem* alicubi producit & *mediam* corripit, & aliàs *mediam* habet brevem, ut in hoc verſu,

Per totidem partes trigonorum *Regula currit.*

Quòd autem Poetæ noſtri nomen raró, aut nunquam, apud Veteres *Latinos* Authores, *Virgilium* puta, aut *Horatium* occurrat, licèt & *Theſpin* & *Æſchylum* & *Sophoclem*, alioſque illi memoraverint, hæc præcipuè eſt cauſa, nempe quòd Vox illa *Euripides* in recto caſu, nequaquam Heroico Carmini quadret; ut mox pleniùs demonſtrabitur; quare *Duportus* noſter Vulgares & Modernos Authores haud benè ſecutus videtur; ubi contra Veterum omnium Gentium authoritatem antepenultimam hujus vocis corripit, ſolâ Carminis causâ, [d]

Denique Miſogynus, nullâ ac ſi matre creatus,
Euripides, *& cui Fœmina nulla placet.*

Multò rectiùs *Terentianus*, Vetus ille Grammaticus, & qui Metri rationes optimè calluit,

Fabula ſic Euripidis *inclyta monſtrat*, Oreſtes.

Et ita quidem Veteres omnes tam *Latini*, quàm *Græci* Poetæ, quoties *Euripidis* nomine utuntur, effari ſolent; quamvis, ut diximus, Heroico metro omninò ineptum ſit hoc nomen, ſi Nominativo caſu proferre velis. Et quòd ad *Latinos* attinet, eos ſcimus *Græcos* neceſſariò ſequi; quod verò ad *Græcos*, præter *Ariſtophanem*, qui ſæpiſſimè hanc vocem uſurpans pro nobis ſemper facit, abundè id patebit, quùm hujus Poetæ Epitaphium & Laudes ab Antiquis decantatas ad finem hujus Tractatûs exhibuerimus. Sed hiſce Scholaſticis nugis remotis, ad *Euripidis* Vitam redeamus.

VIII. Quùm igitur *Euripides*, uti diximus, *Salamine* natus eſſet, vero ſimile videtur, illius Parentes, unà cum Familiâ ſuâ per aliquod tempus in eâ Inſulâ moratos eſſe; quòd urbs Patria, *Athenæ*, quùm jam ſecundò à *Mardonio* vaſtaretur, ut ſtatim videbimus, non ſine benè longo temporis ſpatio ex *Perſicis* ruinis ad priſtinum ſplendorem poſſet emergere. Certè quamvis Muro [e] urbem cingi & *Piræeum* quarto ferè poſt anno legimus, properantibus nimirùm ex *Themiſtoclis* conſilio *Athenienſibus* ob *Lacedæmoniorum* illorum rebus invidentium metum, ſatis tamen Authorum teſtimonio & rationis acie perſpectum habemus, ipſam urbem omnibus ſuis numeris abſolutam & privatis ædificiis auctam & munitam non niſi decem ad minimum intercedentibus annis; quanquam Deorum Templis, Theatris & Porticibus ampliandis & decorandis multo longior requirebatur dies. Quare rationi conſentaneum eſt, *Euripidis* Parentes aliquot annos poſt illum natum in *Salamine* egiſſe, quo temporis ſpatio, quoniam Nobilitate & Divitiis præſtarent, credibile eſt, eos domum & prædia ſibi conducta, aut etiam empta, habuiſſe. Non eſt ſanè dubitandum, Poetam

[a] *Johannes Faber Bambergenſis* in Commentario ad *Illuſtrium Imagines*.

[b] Ibidem.

[c] De Arte Grammaticâ l. 2. c. 39. Vide *Joſ. Scaliger.* in Lect. *Auſon.* l. 2. c. 25. & *Taubman.* in *Plauti Curcul.* p. 260.

[d] *Jacob. Duport.* Sylvarum l. 3. p. 364.

[e] *Thucydid.* l. 1.

Poetam noſtrum, natalis ſoli charitate ductum, paucis ſaltem annis hic eſſe moratum, vel certè haud ſemel eò digreſſum & diverſatum etiam ætate provectiori, quando Poeticæ operam daret. *Philochorus* enim refert, "in Inſulâ *Salamine* ſpeluncam eſſe tetram & horridam, quam Nos (inquit [a] *Agellius*) vidimus, in quâ *Euripides* Tragœdias ſcriptitârit.

Anno *Olympiadis* [a] ejuſdem Secundo, *Xanthippo*, ſive *Xanthippidâ*, *Periclis* Patre, *Archonte Athenis*, *Mardonius Perſarum* Dux, quem *Xerxes* poſt ſe reliquerat in *Græciâ*, urbi *Athenarum* ſuperveniens, jam ſecundò terram *Atticam* vaſtabat & Deſolatæ urbis Ruinas auctiori & accuratiori ſævitiâ exaggeravit. Quas tamen injurias *Græci* haud diù inultas liquerunt; bis enim hoc ipſo anno Perſarum copiis in Diverſis locis, uno autem die, confligentes Victores evaſerunt, ad [b] *Plateas* nempe & ad *Mycalen*; ubi *Xanthippi* Archontis inclaruit Virtus. In quorum priori terreſtri pugnâ ipſe *Mardonius* cecidit; in poſteriori navali tota *Græcia* Barbaris eſt liberata. Ob lætum hunc *Græcorum* ſucceſſum & *Perſas* ad *Salaminem*, ad *Plateas* & ad *Mycalen* profligatos, Multa in *Græciâ* erecta ſunt Trophæa, Armis Hoſtium truncis Arboribus ordinatim ſuſpenſis, Inſcriptionibus additis, & *Choræis* cum Cantu ſolennitèr habitis. Præcipuè [q] *Sophocles* Poeta, jam Juvenis ſedecim annorum & formæ egregiæ, dum *Athenienſes* ſe in *Salamine* circa Trophæum occuparent, Nudus & unguentis delibutus, ut Epiniciorum Præcentor, cum Citharâ prælusit Pæanem canentibus *Athenienſium* nobiliorum Pueris. Atque ita, Muſarum Deliciæ, *Euripides*, ut natus erat eo die, quem lætiſſimum Deus *Athenienſibus* fecit ob *Salaminiacam* Victoriam, ſic & lac maternum hauſit, infánſque vagiit, inter Pæanas, Hymnóſque, Choræas & Trophæa Patriæ ſuæ. Mons *Ætna* in *Siciliâ*, qui hodie dicitur Monte *Gibello*, hoc anno [r] flammas horribili fragore eructavit; quod ſecundo jam [f] feciſſe dicitur, ex quo *Sicilia* à *Græcis* eſſet habitata. Proximo poſt anno *Timoſthenes* erat Archon conſtitutus, ſed illo vel morte ſublato, vel Populi arbitrio, aut etiam ſuo, *Themiſtocles Neoclis* filius, in illius locum ſucceſſit, cujus auſpiciis *Perſæ* ex *Græciâ* ſunt fugati, cujuſque nunc conſilio *Athenienſes* incipiunt ſuam Urbem Muro lato & valido cingere, ut & *Piræeum* Portum & Propugnaculum. Et circà hæc tempora [t] *Athenienſes* bellum contra *Perſas* decernunt: Quo audito *Xerxes* illata damna, ſi armis abſtineant, reſarcire ſe velle pollicetur. Aſſentientibus autem cæteris *Athenienſibus*, ſolus *Themiſtocles* obſtitit & bellum ſuaſit. Hoc quoque anno † *Pythias* viceſima & octava agitur, in quâ *Megacles Athenienſis* Quadrigis vicit, *Teleſicrates Cyrenæus* Armis; *Hiero Syracuſanus*, poſteà *Ætnæus* dictus, Equo Celete, *Thraſydæus* autem, valdè Juvenis, *Thebanus*, Stadio Viros prætergreſſus eſt. Et horum quidem Duorum Victorias celebrat *Pindarus* Poeta, *Hieronis* nempe *Pythionicarum* Odâ Septimâ, *Thraſydæi* autem Undecimâ. Ad Septimum ſanè Hymnum, ut obitèr hoc notem, *Scholiaſtes* emendandus eſt & pro ἑγδοηκοστὴν legendum εἰκοστὴν ὀγδόην Πυθιάδα. *Argis* quidem hoc anno *Chryſis* Sacerdos *Junonis* conſtituitur, ex cujus Sacerdotio Mos erat *Argivis* Periochas ſuorum temporum numerare. At illa quùm per quinquaginta [a] ſex annos ſuo fungeretur officio, tum demùm Lucernâ negligenter ad Corollas poſitâ, *Templum* incendio conflagravit, unà cum ipſâ Sacerdote, quod nonnulli affirmant; licet *Thucydides* dicat, ipſam ad *Phliuntæ* aufugiſſe; in cujus locum *Phaeinis* ſucceſſit. *Ubi*, inquit, *Arnobius*, *tum fuit Regina Juno, cùm inclytum ejus Fanum, Sacerdotémque Chryſidem, eadem vis flamma Argivâ in civitate deleret?*

[a] Noct. *Attic.* l. 15. c. 20.

[a] OLYMP. 75. An. 2. *Euripidis* Vitæ An. 2.

[b] *Plutarch.* in *Periclis* Vita. Vid. *Herodot.* & *Plutarch.* in *Ariſtide.*

[q] *Sophoclis* Vitâ *Græcâ*; μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, Ἀθηναίων περὶ τρόπαιον ὄντων, μετὰ λύρας γυμνὸς ἀληλιμμένος τοῖς παιανίζουσι τῶν ἐπινικίων ἐξῆρχε. Vid. *Athenæ.* Deipnoſoph. l. 1 c. 17. fol. 20

[r] Marmor. Oxonienſ.

[f] *Thucydides* Hiſt. l. 3. in ipſo fine.

Euripidis Vitæ An. 3.

[t] *Himerius* Sophiſta in Declamatione, cui Titulus, Μηδὲ τὰ Μηδικὰ &c.

† *Pythiat.* 28.

[a] *Thucydides* l. 4. in ipſo fine, fol. 164. Vide *Joh. Meurſii* Archont. *Athen.* l. 3. c. 6.

IX. Quarto *Euripidis* nati anno, *Phrynico* Tragœdias docente, Choragus erat *Themiſtocles*, qui & ſcenæ Tragicæ Apparatu exhibendo vicit, Archonte *Adimanto*, uti ex ipsâ Inſcriptionis tabulâ à *Themiſtocle* dedicatâ evincitur, quæ hæc erat THEMISTOCLES PHREARRIUS CHORAGUM EGIT, PHRYNICHO DOCENTE, ADIMANTO ARCHONTE. De quâ re ita *Plutarchus* in *Themiſtoclis* Vitâ, Ἐνίκησε δὲ χορηγῶν τραγῳδοῖς, μεγάλην ἤδη τότε σπουδὴν καὶ φιλοτιμίαν τοῦ ἀγῶνος ἔχοντος· καὶ πίνακα τῆς νίκης ἀνέθηκε, τοιαύτην ἐπιγραφὴν ἔχοντα, Θεμιστοκλῆς Φρεάρριος ἐχορήγει, Φρύνιχος ἐδίδασκεν, Ἀδείμαντος ἦρχεν. Malè itaque hæc ad annum præcedentem ab *Olympiadum* Deſcriptione ponuntur. *Phrynichus* hic Tragicus Poeta erat *Theſpidis* Diſcipulus; erat & alius ejuſdem nominis Poeta Comicus, qui primùm docuit *Olympiadis* 86. anno primo. *Choragi* autem officium erat omnem Theatri Apparatum & Scenæ ornatum miniſtrare, quale *Romanorum* Ædilium opus fuerit. *Athenienſes* hoc anno *Piræeum* abſolvunt & urbem indies ædificiis ſplendidè augent.

Euripidis Vitæ An. 4.

Proximum annum excepit *Phædon* Archon *Athenienſis*, qui annus erat primus *Olympiadis* ſeptuageſimæ ſextæ; quando Olympionicæ erant *Scamander Mitylenæus*, & *Aſopicus Orchomenius Cleodami* filius ſtadio, quèm *Pindarus* celebrat

OLYMP. 76. An. 1. *Euripidis* Vitæ An. 5.

lebrat Olympionicarum ultimo. *Euthymus Aſtycleos* filius *Locrenſis Epizephyrius* Luctâ vicit jam ſecundò. *Hiero Syracuſanus Gelonis* Tyranni frater, *Catanam* condidit, quam & *Ætnam* vocavit, unde & ipſe cognomen nactus eſt; nam *Ætnæus* vocabatur. *Pauſanias Lacedæmoniorum* Dux, qui fortiter ſe geſſit in Bello *Medico*, circà hoc tempus & ipſe *Medizare* deprehenſus Mortem ſibi acceſſivit & *Lacedæmoniis* infamiam. Quare anno ſequenti, quando *Dromoclides* eſſet Archon, *Græci* cæteri pro *Lacedæmoniis*, quibus hactenùs paruiſſent, *Athenienſes* ſibi Belli *Perſici* Duces conſtituunt; undè magnam *Athenienſes* bellicæ Virtutis famam brevi comparârunt, magnas item opes & Imperium in *Græcos*, ut [a] Hiſtorici teſtantur.

Euripidis Vit. An. 6.

[a] *Thucydides* l. 1.

Euripidis Vit. An. 7.

Pythias 29.

Jam ſeptimum *Euripides* ætatis annum agebat, quando *Aceſtorides* erat Archon *Athenis*. In hunc annum cadit *Pythias*, Viceſima nona, quo celebri certamine Vicit *Hiero Ætnæus* dictus *Syracuſanus*, Curru; & nunc iterum à *Pindaro* laudatus non ſimplici vice; Duos enim priores *Pythionicarum* Hymnos illius nomini dicat optimus Poeta. Hâc *Pythiade* à nonnullis *Aſandraſtus* Certamen inſtituiſſe dicitur Vehiculi Mulabus tracti, quæ res Ἀπήνη communiter vocabatur. De quâ re conſulatur * *Johannes Meurſius*

Euripidis Vit. An. 8.

* *Joh. Meurſ.* Archont. *Athen.* l. 2. c. 15.

Octavo *Euripidis* anno *Menon* erat Archon *Athenienſis*; quo anno Bellum cum *Tarentinis* contra *Japygios* conflatum in *Italiâ*. Hoc tempore & *Æſchylus* Tragœdus, annum ætatis agens Quinquageſimum Tertium, Victoriam adeptus eſt Tetralogiâ, hoc eſt Quatuor Fabulis exhibitis, *Phineo*, *Perſis*, *Glauco Potnienſi*, & *Prometheo*; ut *Didaſcaliæ*, hoc eſt *Actarum* Fabularum Tabulæ publicæ, teſtantur; ex quibus hæc ab *Euſebio* in ſuam *Olympiadum* Deſcriptionem transferebantur.

OLYMP. 77. An. 1.
Euripidis Vit. An. 9.

X. *Olympiadis* ſeptuageſimæ ſeptimæ anno Primo, *Euripidis* Vitæ Nono, *Chares* erat Archon *Athenis*. Olympionicæ, *Dates*, ſive *Dandes* (malè nonnulli *Tares* ſcribunt) *Argivus* Stadio; *Ergoteles Cretenſis* ex urbe *Gnoſſo* Dolichodromo, hoc eſt, Longiori Curſu: *Theron* Princeps *Agrigentinus Æneſidemi* filius Curru; qui tamen eodem anno finiente Vitam Morte commutavit. *Euthymus* denique *Aſtycleos* filius, *Locrenſis Epizephyrius*, Luctâ vicit jam tertiò. Et *Ergotelem* quidem *Pindarus* Olympionicarum Odâ duodecimâ egregiè celebrat, ubi tamen *Himeræum* Inſcriptio Odæ vocat, non *Gnoſſium*. Aſt hæc res ab ipſo *Pindaro* componitur, dicit enim [y] per ſeditionem illum Patriâ ſuâ *Gnoſſo* excidiſſe; undè ad *Himeram* poſteà venit: ibi autem ob virtutem in Civium numerum aſcitus eſt. *Theron* quoque à *Pindaro* laudatur in Secundâ & Tertiâ Odâ *Olympiacâ*. Tercentum *Fabii* in *Veienti* Bello ad *Cremeram* ſimul fuſi; unum propè puberem ætate relictum [z] *Livius* memorat, *Quintum Fabium*, poſteà Conſulem, ex quo *Fabius Maximus* originem duxit. Hæc *Fabiorum* Clades An° Urbis Conditæ 277. contigit, C. *Horatio* & T. *Menenio* COSS. Et circà hoc tempus *Euripidis* Pater *Mneſarchus*, quùm videret Filium ſuum eſſe vegeto corpore, membris benè compactis & valetudine haud infirmâ, Oraculi, quòd ſuprà memoravimus, probè memor, conjecturam faciebat, hunc Puerum ex Certaminibus Olympicis Coronas aliquandò reportaturum. Quare illius corpus roborare & ad labores confirmare conſtituit, Athleticæque vitæ paulatim aſſuefaciendum curavit; nec intereà oblitus eſt, eum Grammaticæ Rudimentis imbuere, Muſicæque ſtudio excolere; aliiſque, quibus Beatorum *Athenienſium* filii impuberes inſtrui ſolebant. *Hiero*, [a] *Gelone* Fratre moriente, *Syracuſarum* Tyrannidem excipit.

[y] Εἰ μὴ στάσις ἀντιάνειρα Κνωσίας ἄμερσε πάτρας. Vid. *Joh. Meurſii* Archont. *Attic.* l. 2. c. 11.

[z] *Livius* Rom. Hiſtor. l. 2.

[a] Marmora *Oxonienſ.*

Euripidis Vit. An. 10.

Praxiergus, vel *Prexiergus Athenis* erat Archon, Decimo *Euripidis* anno; quo & *Themiſtocles* Oſtraciſmum ſubiit, de quo *Plutarchus* in illius Vitâ & *Thucydides* in primo Hiſtoriæ ſuæ Libro ferè ad finem.

Euripidis Vit. An. 11.

[b] *Thucydides* l. 1.

[c] *Pauſan.* Arcadic. fol. 242. lin. 44.

Pythias 30.

[d] *Pythion.* Od. 9.

Undecimo *Euripidis* ætatis anno, Archon erat *Demotion* & illo deficiente, *Apſephion*. Quo anno multæ & præclaræ res geſtæ *Athenienſium* gloriam ad cœlum uſque evexerunt. *Cimon* [b] enim Dux *Athenienſis*, *Miltiadis* & *Hegeſiphilæ* filius, *Aſiaticas* urbes *Perſicis* præſidiis exuit. *Perſas* ad *Eurymedonta Pamphyliæ* fluvium terreſtri pariter & Navali prælio multo cum honore ſuperavit: Ducentas enim *Phœnicum* Naves aut cepit aut demerſit univerſas. *Eiona* quoque urbem Lateritio muro cinctam, fluvio [c] *Strymone* in eam derivato, Stratagemate cepit & Captivos Cives abduxit. Cepit etiam *Scyron*, Maris *Ægæi* inſulam, quam *Dolopes* tenebant, Incolis in Captivitatem redactis; in quam *Athenienſium* Colonia erat miſſa. *Caryſtios* quoque ſolos, ſeorſim ab *Eubœenſibus* aliis, aggreſſus, in Conditiones tandem recepit. Tum *Naxios* reduxit, quos Libertate ſpoliavit. *Teleſicrates Cyrenæus* triceſimam *Pythiada* vincit Stadio, vel, ut [d] *Pindarus*, Hoplitodromo, i. e. Armato Curſu. *Democritus* hoc anno natus eſt, authore *Thraſyllo*; licet alii duobus retrò annis natum eundem aſſerant. *Sophocles* Poeta Tragicus, annum ætatis agens fermè viceſimum octavum, Primò Tragœdias docens *Æſchylum* vicit; quod tamen,

men, ſi calculos ad amuſſim conferamus, ſaltem toto anno poſteriùs locandum.

XI. In principio ſequentis anni, cujus Archon erat *Phædon* dum adhuc *Apſephion* eſſet Archon, *Socrates* naſcitur, ut ex *Olympiadum* Deſcriptione, *Diogene Laertio* & aliis rectè colligitur. [e] *Spartæ* gravis Terræ motus, in quo Ædes innumeræ corruerunt & plus tricies mille *Lacedæmoniorum* perière. *Pericles Athenienſis Xanthippi* & *Agariſtæ* filius ad Reipublicæ *Athenienſis* [f] Gubernationem accedit, quam optimis Artibus adminiſtravit per quadraginta annos, Civis æquus, Dominus Clemens & Affabilis, Judex ſapiens, Dux Fortis, Doctus Philoſophus, Eloquens Orator, φιλόπατρις, φιλόμουσος, φιλόκαλος. De cujus Virtute hæc *Valerius Maximus*, " [g] Eadem Civitas *Athenarum* Cives bonos coronâ decorandi primò conſuetudinem introduxit duobus Oleæ connexis ramulis clarum *Periclis* cingendo caput. Probabile inſtitutum, ſive *Rem*, ſive *Perſonam* intueri velis. Nam Virtutis uberrimum alimentum eſt Honos; & *Pericles* dignus, à quo talis muneris dandi Poſteritas potiſſimùm initium caperet. De ejuſdem Rhetoricâ *Ariſtophanes* invitus dixit, Ἤστραπτ', ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα, Fulgurabat, tonabat, conturbabat *Græciam*. [h] *Eupolis* autem *Comicus* de mirabili facundiâ & Suadâ illius ſermonum,

Euripidis An. 12.

[e] *Thucydides* l. 1.

[f] *Plutarch.* in *Periclis* vitâ.

[g] l. 2. c. 6. De Exteris Inſtitutis.

[h] *Eupolis* ἐν Δήμοις apud *Ariſtoph.* Scholiaſten in *Acharn.* fol. 283. & *Hug. Grotium* in Excerptis fol. 459. & *Plinii* l. 1. Epiſt. 20.

Κράτιστος οὗτος ἐγένετ' ἀνθρώπων λέγειν·	*Hic optimus Mortalium linguâ fuit:*
Ὁπότε παρέλθοι, ὥσπερ οἱ ἀγαθοὶ δρομεῖς,	*Ut Curſor agilis, pedibus emenſos decem,*
Ἐνδέκα ποδῶν ᾕρει λέγων τοὺς ῥήτορας·	*Vincebat omnes cæteros hic Rhetoras:*
Ταχὺς λέγειν μὲν, πρὸς δέ γ' αὐτοῦ τῷ τάχει	*Citus loquendo, ſed cito ſimul impetu*
Πειθώ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χείλεσιν·	*Suada inſidebat labiis quædam illius.*
Οὕτως ἐκήλει, καὶ μόνος τῶν ῥητόρων	*Mulcebat homines talis orantis lepos,*
Τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.	*Aculeatis corda figens vocibus.*

XII. Cùm jam *Euripides* Decimum tertium ætatis annum attingeret, *Theagenides* erat Archon. Olympionica autem erat *Parmenides Poſidoniates*, ſive *Paſtanus*, ut *Latinâ* voce utamur, Stadio. *Argivi Mycenæis* in pugnâ Superiores facti *Mycenas* ſolo æquant, Invidiâ & Æmulatione moti; [i] quòd in bello *Medico*, cùm *Argivi*, qui *Argos* incolebant, quieſcerent, *Mycenæi* ad *Thermopylas* Octoginta ſelectos propugnatores miſiſſent, qui *Lacedæmoniis* participes nobiliſſimi facinoris eſſent. Ille itaque præceptæ quaſi Gloriæ Dolor, belli ſemina inter cognatas urbes ſparſit, & nunc *Argivos* ad *Mycenas* excindendas inflammavit. *Panyaſis Polyarchi* filius *Halicarnaſſæus* Poeta floret. Lapis [k] ad *Ægoſpotamos* de Cœlo cadit quaſi biplauſtrali pondere; quam rem *Anaxagoras* prædixerat. *Simonides* Poeta obit Nonagenarius, de quo multa præclara forent dicenda; ſi hìc eſſet locus. *Hiero Syracuſanus*, ex quorumdam ſententiâ, hoc anno moritur; alii ad annum ſequentem illius Mortem ſtatuunt; quare neceſſe eſt omninò, fruſtra ſint illi, qui *Æſchylum* in *Siciliâ* ſub eo mortuum dicunt; cùm *Æſchylus* etiamnum *Athenis* verſaretur, nec niſi duodecennio pòſt fato ſuo fungeretur. *Euripides* ab *Anaxagorâ* præclarè inſtitutus, magni indies ingenii ſpecimen exhibere videtur, quùm eſſet Indolis eximiæ, Virtutis Amator integerrimus, Probitatis ſpectatiſſimæ, Animíque præ cæteris ſobrii, Caſti & Prudentis. Et Pater quidem ad Certamina *Olympica* illum deſignabat, ipſe autem hanc Vitam, ut ignobilem damnabat, cujus animi ſpecimen pòſt in [+] *Autolyco* Satyrico dedit, contrà *Athletas* graviter declamans; quare Philoſophiam ſibi unicam propoſuit, præ cujus ſtudio Præceptoris optimi obſervantiſſimus ſemper habebatur. Sed nihil adhuc certi de *Euripide* licet proferre; quare progrediendum eſt ad Decimum quartum illius ætatis annum, quandò *Lyſiſtratus* Archon *Athenis* eſſet; & *Hiero Syracuſarum* Rex *Catanæ* moreretur; ut nonnulli ſtatuunt; quòd modò diximus. Regnum illius excepit *Thraſybulus* frater, quo tamen poſt annum excidit, Tyrannide in *Democratiam* converſâ. Et eo Anno quidem *Lyſanias* erat Archon; quo & Triceſima Prima *Pythias* celebrabatur. Hoc certamen vicit *Arceſilaus Cyrenæus*, quem [l] *Pindarus* celebrat haud ſimplici vice. *Lyſaniæ* Archonti ſucceſſit *Lyſitheus*; quando Decimum ſextum annum agebat *Euripides* noſter. Hoc anno *Artabanus Xerxem* regem interficit, *Artaxerxique* filio ejus juniori ſuadet, ut fratrem ſeniorem ſomno obrutum obtruncaret, velut iſtius rei Authorem. Septimo tamen pòſt menſe, *Artabani* inſidiis à *Baccabaſſo* prolatis, *Artaxerxes*, occiſo *Artabano* & ſeptem ejus filiis, Regnum Paternum accipit, & in *Perſas* per Quadraginta annos Regnat. Hìc Pacem cum *Græcis* tandem aliquando fecit, per quam omnibus in *Aſiâ* Civitatibus *Græcis* Libertas conceſſa; ſuiſque vivere legibus permiſſum. Hìc *Græcis* Μακρόχειρ, hoc eſt, *Longimanus* dictus; qui primo Regni ſui Anno *Themiſtoclem Athenienſem* Exulem honorificè excepit, ut [m] *Thucydides* teſtatur. Is erat annus *Euripidis* ætatis Decimus ſeptimus, & ſeptuageſimæ Nonæ *Olympiadis* Primus, quandò *Archidemides* erat Archon. Et hoc quidem anno *Mneſarchus Euripidis* Pater [n] *Roborato exercitatóque filii ſui corpore*, Olympiam *certaturum inter Athletas Pueros deduxit. Ac primò quidem in certamen per ambiguam*

OLYMP. 78. *An.* 1. *Euripidis* An. 13.

[i] *Pauſan.* Corinth. fol. 58. l. 44.

[k] Marm. *Oxonienſ.* Epi 58. l. 72.

[+] Vid. *Autolyc.* in Fragm. 2 Tom. fol. 459.

Euripidis An. 14.

Euripidis An. 15.

[l] *Pythion.* Od. 4. & 9.

Euripidis An. 16.

Euripidis An. 17.

[m] *Thucyd.* l. 1.

OLYMP. 79. *An.* 1.

[n] *Agellius* Noct. Attic. l. 15. c. 20.

atatem receptus non eſt. Pôſt *Eleuſinio* & *Theſeo certamine pugnavit & coronatus eſt*; ſdq; *Athenis*, ubi eà certamina erant ſolennia. Nunquam autem illum in Majoribus *Olympicis* Certaminibus, quæ *Elide* erant ſolennia, contendiſſe credibile eſt; certè nunquam in iis viciſſe abundè conſtat, quià nec illius Nomen inter *Olympionicas*, quorum Catalogus etiamnum extat, reperitur. Et hujus ſanè anni *Olympionica* erat *Xenophon Corinthius*, Stadio, Curſu & Quinquertio; quem [o] *Pindarus* Poeta inter alios celebrat. *Pherias* quoque, *Ægineta* Puer, qui præcedente *Olympiade* ob teneriores annos rejectus erat, hâc *Olympiade* vicit Luctâ. Certamen Vehiculi Mulabus juncti, Ἀπήνη dictum, quod ante decem annos *Aſandraſtus* inſtituiſſe dicitur, haud benè, hoc anno deſiiſſe nequaquam rectiùs aſſirmatur; de quâ re adeundus *Johannes Meurſius*, in ſecundo de Archontibus *Athenienſibus* libro, capite 15. *Athenienſes Thaſios* & *Æginetas* rebellantes ſubegerunt & ad *Amphipolin* Coloniam mittunt; de quibus *Thucydides* libro primo. *Empedocles* & *Parmenides* Phyſici Philoſophi florent, item *Anaxagoras*; qui Archonte *Tlepolemo*, Decimo octavo *Euripidis* ætatis anno, annum agebat Triceſimum Octavum. Et tamen circà hæc tempora periclitatus fuiſſe videtur ob liberam, quam profiteretur, Philoſophiam; de quâ re mox fuſiùs. De *Euripide* enim pauca nunc dicenda, qui [p] hoc anno primùm ſe ad Tragœdias ſcribendas contuliſſe dicitur. Is quidem ad Corporis curam, quam Athletici homines exercere ſolebant, etiam excolendi Animi ſtudium adjunxit; adeò ut Nemini ferè in Artibus indagandis & explorandis concederet. Et Artem quidem Pingendi à Principio exercuiſſe traditur; Fabulæque ab eo Pictæ *Megaris* feruntur extitiſſe, ut *Thomas Magiſter*, aliique tradunt.

[o] *Pindar*. Olymp. Od. 13.

Euripid. An. 18.

[p] *Apollon.* ibidem.

Certè, ut in Fingendis Moribus, ità in Perſonis pingendis eximius ſemper Artifex eſt habitus. Et ille primus *Agamemnoni* Caput involvendum eſſe vidit, quandò ad Aram mœſtus ſtaret, filiâ jamjam immolandâ. Quam rem quòd *Timanthes* Pictor poſteà penicillo expreſſerit, adeò Veteribus placuiſſe dicitur, ut obſervamus ad [q] *Iphigeniam* Aulidenſem.

[q] V. 1550. ...

Quinetiam Rhetoricæ ſtudio delectatus eſt, nec leviter eodem imbutus, quod à *Prodico* Rhetore, *Chiorum* Legato, hauſiſſe dicitur, quem & *Xenophon Grylli* filius maximoperè miratus eſt. Quod & *Euripidis* Nobilitatis Argumentum non leve inter alia habeatur, quum de eo teſtetur [r] *Philoſtratus*, quòd Diſcipulos ſibi ex Juvenibus Nobilioribus & Patriciis elegerit, profundéque Divitibus; undè & *μισθαρνῶν ἐυχμὸς* dicebatur. Hic *Prodicus* Orationem, quæ priùs ſoluta erat, primus dicitur pedibus aliquomodò conſtrinxiſſe, & Communes Locos *Pythagora* exemplo tractaviſſe; Librum denique edidiſſe, ſub titulo Ὧραι, in quo [s] finxit *Herculem*, *Virtuti* paritèr ac *Voluptati* congreſſum, illas audiviſſe ex utrâque parte de ſe & ſuis Officiis diſſerentes, utrâque nimirùm illum in ſuas partes trahere nitente; Herôa verò tandem à *Virtute* perſuaſum *Voluptatem* ſpreviſſe; undè & poſteà *Hercules* [t] *Prodicius* vocabatur à *Xenophonte* & *M. Tullio*, nimirùm illis ad hanc *Prodici* Fabulam alludentibus. Nec multùm ab illâ *Lucianus* abludens, Inſomnium ſuum ſcripſiſſe videtur, in quo ſimilitèr *Ars Statuaria* & *Eruditio* pro illo inter ſe certantes introducuntur. Hic denique * *Prodicus* is eſt, de quo ob inſigne ingenium & acerrimum in dijudicandis litibus & rebus arbitrandis judicium communitèr erat jactatum, Προδίκου σοφώτερος.

[r] *Philoſtrat.* de Vit. Sophiſt. l. 1. in *Prodico*, ...

[s] *Philoſtratus* de Vitâ Sophiſtarum l. 1. circa Principium & *Scholiaſt.* Ariſtoph. fol. 81.

[t] Vid. *Lil. Gyrald.* in Libello de *Hercule*.

* *Cæl. Rhodig.* l. 12. c. 9. Et *Eraſm.* Adag. Chil. 4. Cent. 5. Adag. 50. *Prodico* Doctior.

Et *Pericles* quidem ſub hoc ipſo Magiſtro tantoperè profecit, ut haud cònſtet, an non univerſo Oratorum Gregi ſit anteferendus; adeò ab ipſo *Demoſthene*, à *Cicerone* & *Plutarcho* laudibus mactatur; ut nequid hìc repetam eorum, quæ ſuprà ex *Ariſtophane* & *Eupolide* proferebantur. Nec certè *Euripides* vel *Pericle* condiſcipulo, vel *Prodico* Magiſtro indignus evaſit; Nam & ipſe in Dicendi Arte tantus erat, ut non modò ſui Temporis Orator ſummus haberetur; ſed & Oratorum Maximorum Pater & Præceptor; quarè nec immeritò ab [u] *Heinſiorum* Doctiſſimo audit, *Omnium Oratorum non minùs Pater, quàm Optimus Poeta.* Ex illo enim *Demoſthenes* Dicendi Amore totus eſt abreptus & inflammatus; ex illius Hiſtrionibus & Mimis Pronuntiandi Artem didicit, & *Euripidem* ipſum animo ſibi effingendum duxit, & manu deſcribendum haud ſemel curavit; ut & *Thucydidem*, quem etiam octies ſuâ manu deſcripſiſſe idem *Demoſthenes* traditur à [x] *Luciano*. Nec enim ulla eſt Dicendi cauſa, in quâ *Euripides* excellere non videtur, nec ulla Argumentorum vis, nec Eloquentiæ Copia, aut Solertia, quam ille non ſit aſſecutus. Quare & alter ille *Demoſthenes*, *Marcus Tullius Cicero*, hunc Poetam ex manibus videtur nunquam niſi invitus depoſuiſſe; adeò aſſiduus eſt in eum volvendo, laudando, lectitando, ut nullum ferè præter hunc Authorem magnoperè æſtimaſſe videatur. Nam & [y] *Tyroni* de eo ſcribens, ait,

[u] *Dan. Heinſii* in Animadverſ. ad *Senecæ* Tragœd. p. 491.

[x] *Lucian.* ...

[y] Epiſtolarum l. 16. Epiſt. 8. Vid. in *Fragment.* ad *Scyria* v. 10.

Ψυχὸς

Ψυχρὸν δὲ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον, inquit *Euripides*; cui tu quantum credas, neſcio. Ego ſingulos ejus Verſus, ſingula Teſtimonia puto. Et eo Die & tempore, quo Hominum ingratiſſimus C. *Popilius Lænas* ad *Ciceronem* tollendum feſtinavit, reperit eum in Lecticâ *Euripidis* Tragœdiam *Medæam* legentem, uti *Ptolemæus* [z] *Hephæſtion* prodidit; ità cum Præceptore ſuo eloquentiſſimo Oratorum conſummatiſſimus etiam commori velle videbatur. Quin de hâc re luculentiſſimum profert teſtimonium *Quintilianus*, Orator & ipſe nequaquam contemnendus, [a] *Illud quidem*, inquit, *Nemo non fateatur neceſſe eſt iis, qui ſe ad agendum comparaverint, utiliorem longè* (Æſchylo & Sophocle) Euripidem *fore. Namque is & vi & ſermone (quo ipſum reprehendunt, quibus Gravitas & Cothurnus & ſonus* Sophoclis *videtur eſſe ſublimior) magis accedit Oratorio Generi & ſententiis Denſus & rebus ipſis & in his, quæ à ſapientibus tradita ſunt, penè ipſis par & in dicendo ac reſpondendo, cuilibet eorum, qui fuerunt in Foro diſerti, comparandus. In Affectibus verò tum omnibus mirus, tum in iis, qui Miſeratione conſtant, facilè præcipuus.*

XIII. Præterea Præceptorem habuit *Euripides*, ut ſuprà diximus, *Anaxagoram* in Naturali Philoſophiâ; de quâ re liceat pauca hîc differere. *Thales* Philoſophus ex ſeptem Sapientibus Unus erat, *Cræſo*, *Cyro* & *Soloni Athenienſi* contemporaneus. Hujus [b] Nemo Magiſter perhibetur; Diſcipulus autem erat *Anaximander Praxidami* filius; ejus Diſcipulus *Anaximenes Euryſtrati* filius, illius denique *Anaxagoras Hegeſibuli* filius *Clazomenius*, qui ex *Ioniâ* Scholam traduxit *Athenas*. Magni ſanè hic Vir Nominis erat & ὁ Νοῦς dicebatur, quòd Deum Incorporeum, Æternum & omnimodis Excellentem eſſe Mentem docuit. Is enim ut [c] *Cicero* teſtatur, primus omnium rerum Deſcriptionem & Modum, Mentis Infinitæ vi ac ratione deſignari & confici voluit. Et Univerſæ rerum Naturæ, non Fortunam, non Neceſſitatem, ſed Mentem Puram ac ſinceram, Creationis, Ordinationis & Conſervationis Principium agnovit. Ipſa *Anaxagoræ* verba ita ſe habere teſtatur [d] *Hermias*, Ἀρχὴ πάντων ὁ Νοῦς, καὶ οὗτος αἴτιος καὶ κύριος τῶν ὅλων, καὶ παρέχει τάξιν τοῖς ἀτάκτοις, καὶ κίνησιν τοῖς ἀκινήτοις, καὶ διάκρισιν τοῖς μεμιγμένοις, καὶ κόσμον τοῖς ἀκόσμοις. Hujus Viri inſigne ingenium nequaquam illaudatum Veteres relinquebant, præter *Diogenem* enim *Laertium*, qui deditâ operâ illius Vitam conſcripſit, & *Suidam*, multa de eo *Plato* & *Ariſtoteles*, *Cicero* & *Plutarchus* in *Pericle*. Ex multis quidem illis hic pauca ſaltem nobis ſunt libanda, quæ è re noſtrâ fore putamus.

Ita quidem [e] *Valerius Maximus* de illo, "Nec parùm prudentèr *Anaxagoras* "interroganti cuidam, *Quiſnam eſſet Beatus?* Nemo, inquit, ex his, quos tu "Felices exiſtimas: ſed eum in illo numero reperies, qui à te ex Miſeris con"ſtare creditur. Non erit ille Divitiis & Honoribus abundans; ſed aut exi"gui Ruris, aut non ambitioſæ Doctrinæ fidelis ac pertinax Cultor, in ſeceſ"ſu, quàm in fronte Beatior. Idem, eodem [f] *Valerio* teſte, auditâ morte Filii, "Nihil, inquit, mihi inexpectatum, aut novum nuntias: Ego enim illum "ex me natum ſciebam eſſe Mortalem. Quod & [g] *Cicero* narrat his verbis "in Libro de Conſolatione, ſi modò is liber verè ſit *Ciceronis*, "*Anaxagora* "inter Familiares ſuos de Naturâ rerum diſſerenti, Filii mortem nunciatam "tradunt; nihílque aliud ab eo reſponſum, niſi *ſe illum genuiſſe Mortalem.* "Præclara verò Vox & verè digna, quæ à tanto Viro emitteretur. Non e"nim ſanè video, quid ſapientius aut conſtantius dici poſſet. Ille itaque Sa"piens & verè Philoſophus, quem neque improviſus Nuntius perculit, nec "à Diſputatione abduxit, ſed potiùs vocem expreſſit ſummæ indicem Forti"tudinis & Sapientiæ. *Ælianus* eandem Hiſtoriam narrans, [h] duos filios "mortuos ait, ſimilémque de *Xenophonte Grylli* filio ſubjicit narrationem. Porrò de eodem idem [i] *Valerius Maximus*, "Quali ſtudio *Anaxagoram* fla"graſſe credimus, qui cum è diutinâ Peregrinatione Patriam repetiſſet, Poſ"ſeſſionéſque deſertas vidiſſet, Non eſſem, inquit, ego ſalvus, niſi iſtæ periiſ"ſent. Vocem petitæ ſapientiæ compotem. Nam ſi [k] prædiorum potiùs, quàm "ingenii culturæ vacâſſet, Dominus rei familiaris intrà penates manſiſſet, nec "tantus *Anaxagoras* ad eos rediiſſet. Et is ſanè ante Peregrinationem iſtam, quùm non modò Generis gloriâ & Divitiis, verùm animi quoque Magnitudine præſtaret, totum patrimonium Conſanguineis ſuis reliquiſſe dicitur; cúmque idcircò ab eorum nonnullis negligentiæ argueretur, [l] *Quid ergò*, inquit, *Nonne Vos iſta ſatis diligenter curaturi ſitis?* Mox abſcedens ad ſpeculandam rerum naturam ſe contulit, Scientiæ ſtudio flagrans, reſque tum Politicæ adeò incurioſus & negligens, ut à quodam his verbis corriperetur, "*Nullàne* "*tibi Patria cura eſt.* Cui ille, *Bona verba*, inquit, *Mihi Patria Curæ & qui*"*dem ſumma eſt*, digitum ſimul in cœlum intendens, ubi verè Patriam ſuam noverat Vir ſapientiſſimus: Quanquam idem parſimoniam in aliis laudaverit, qui

[z] *Hephæſt.* l. 5. c. 5. Ὁ δὲ ῥήτωρ Κικέρων, Μήδειαν Εὐριπίδου ἀναγινώσκων, ἐν φορείῳ κομιζόμενος ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν. Vid. *Andr. Schotti* Nodor. Ciceron. l. 2. c. 15.

[a] *Quintil.* l. 10. c. 1.

[b] *Clem. Alexandrin.* Stromat. l. 1. fol. 220. *Galen.* in Προτρεπτικῷ εἰς τὰς τέχνας.

[c] *Cicero* de Naturâ Deorum l. 1.

[d] *Hermias* in Διασυρμῷ τῶν ἔξω φιλοσόφων.

[e] *Val. Max.* l. 7. c. 2. in Extern. §. 9.

[f] *Val. Max.* l. 5. c. 10. Extern. § 3.

[g] *Cicero* de Conſol.

[h] *Ælian.* Var. Hiſt. l. 3. c. 2 & 3.

[i] *Val. Maximus* l. 8. c. 7. Extern. §. 6.

[k] Ita lego pro *Præſidiorum*, quod malè hactenus obtinuit.

[l] *Diogenes Laert.* in *Anaxagorâ*.

qui nempè hanc Vitam magnoperè æſtimarent, aut Reipublicæ eſſent neceſſarii, dicit enim in [m] Libro de Regno, "*Magno cum negotio Opes congregari,* "*multò autem majori operâ conſervari ac cuſtodiri.* Et *Periclem* in hâc re, ut in plurimis aliis, ab *Anaxagorâ* juvari teſtatur *Plutarchus.* Hic tamen talis tantúſque Vir à [n] *Rabulâ Cleone* impietatis accuſatus, quòd Solem, quem *Athenienſes* pro Deo habebant, Μύδρον διάπυρον, hoc eſt *Maſſam ignitam,* ſive ex Ferro, ſive ex Lapide, dixiſſet, periculum Mortis incurrebat; adeò ut vix tandem à Diſcipulo *Pericle* egregiè defenſus, quinque talentis & exilio mulctaretur; quum alioquin eſſet Capitis damnandus. Videtur autem paulò pòſt exilii hujus Decretum fuiſſe revocatum; per duodecim enim pòſt annos *Athenis* verſatus *Anaxagoras* memoratur; egregium *Athenis* Ornamentum & *Euripidi* noſtro, *Pericli* ipſi, aliiſque Literarum Amatoribus, Lumen pulcherrimum. Tandem tamen aliquando, cùm ob Belli *Peloponneſiaci* ingruentem tempeſtatem, *Pericles* adeò curis publicis diſtraheretur, ut de ſanctiſſimo & ſapientiſſimo hoc præceptore curam nullam, nec memoriam habere videretur; is quidem ἀποκαρτερεῖν, hoc eſt, abſtinentiâ mori deſtinavit: Quod ut *Pericles* fortè intellexit, accurrens juſſit eſſe bono animo; ſibi enim illum & res ejus præcipuè fore Curæ; cui [o] *Anaxagoras* inſuſurravit, Ὦ Περίκλεις, καὶ οἱ λύχνου χρείαν ἔχοντες, ἔλαιον ἐπιχέουσι, *Qui Lampade opus habent, oleum ſolent ſufficere*; quo Reſponſo *Pericles* expergefactus, & alacriùs illius rebus ſtuduit & fomentum Vitæ, adeò Literarum Reipublicæ utili, magnificè ſubminiſtravit. Nihil ego hìc de illius prædictionibus, quas ex Naturæ peritiæ dicitur certas protuliſſe; nec enim illius mihi Vita jam ſcribenda proponitur: unicum hoc addam, quòd tantus Vir [p] *Homeri Poema* dixerit, *de Virtute & Juſtitiâ compoſitum*; uti & Magnus *Baſilius,* [q] Omnem *Homeri* Poeſin dixit eſſe laudationem Virtutis. Quanquam, ut mihi videtur, nemo unquam accuratiùs *Homerum* laudavit, quàm *Dionyſius Halicarnaſſeus,* cui Doctiores referre ſolent elegantem illum libellum de *Homeri* Virtutibus, qui malè inſcribitur *Homeri* Vita, per Anonymum, nec minùs malè ab aliis *Plutarcho* tribuitur. Haud bene temporum rationes conſiderârunt, qui *Socratem Euripidis* in *Moralibus* Magiſtrum affirmant, ipſo nempe Diſcipulo duodecim ferè annis juniorem. Videtur potiùs is ex *Euripide* multa hauſiſſe; quem & apud *Platonem* haud rarò laudare deprehenditur. Familiaris itaque & Amicus erat; verùm ætate aliquantò inferior. Sed tempus eſt, ut ad *Euripidem* revertamur.

[m] *Ælian.* Var. Hiſt. l. iv. c. xiv.

[n] *Diog. Laert.* in *Anaxagor.*, *Dionyſ. Voſſius* Idololatr. l. 1. p. 4.

[o] *Plutarch.* in *Pericle. Cæl. Rhodigin.* l. 30. c. 24. fol. 1704.

[p] *Diog. Laert.* in *Anaxagorâ.*

[q] Homil. quæ incipit, Πρὸς τοὺς νέους &c, Πᾶσα ἡ ποίησις τῷ Ὁμήρῳ ἀρετῆς ἐστιν ἔπαινος.

Euripidis Vitæ An. 18.

XIV. Quùm itaque talis tantúſque Vir ob Philoſophiam fuerit tantoperè periclitatus, illius Diſcipulus *Euripides* hâc re territus, illicò ad Scenam ſe convertit, [r] Duodevicennis exiſtens; ex quo Tragœdiis componendis præcipuè vacavit. Non is quidem Diſciplinæ ſuæ Veteris Λιποτάκτης aut Transfuga, ſed fideliſſimus & conſtans Cultor & Cuſtos; omnia enim Magni Magiſtri Præcepta conſervavit & ſecum in Muſarum Caſtra intulit; adeò ut poſthinc Cothurnata audiêrit Philoſophia & ipſe Emphaticè *Scenicus* Philoſophus ſit dictus, ut ex [s] *Origene, Clemente Alexandrino, Athenæo,* aliiſque liquet. Quare & poſteà *Socratis* ipſius auxilio aliquando uſum eſſe aiunt, in Fabulis ſuis effingendis, qui & Poetarum ſolum *Euripidem* præcipuè amavit ob ſententiarum & morum Gravitatem & Pondus; unde Comicorum quidam de *Troadum* ſive *Troum* Fabulâ, hæc Populo proclamans jocatus eſt,

[t] Φρύγες ἐστὶ, καινὸν δρᾶμα τοῦτ' Εὐριπίδου,	Euripidis *nova hæc* Phryges *ſit Fabula,*
Ὧι καὶ τὰ φρύγαν' ὑποτίθησι Σωκράτης.	*Cui frigida ne ſit,* Socrates *cremium dedit.*

Et apud *Calliam* in Comœdiâ, Πεδῆται dictâ, his verbis *Euripidem* quidam alloquitur, Ἤδη σὺ σεμνῇ, καὶ φρονεῖς οὕτω μέγα; Cui hæc reſpondere *Euripides* fingitur, Ἔξεστι γάρ μοι· Σωκράτης γὰρ αἴτιος. Et ſanè de *Socratis* ergà *Euripidem* Obſervantiâ, inter alios ità [u] *Ælianus,* "*Socrates* verò rarò in Theatra veni"ebat; niſi ſiquando *Euripides* Tragicus Poeta cum novis Tragœdis certaret; "tum enim accedere ſolebat. Et quando *Euripides* in *Piræeo* contenderet, eò "deſcendebat: Amabat enim hominem, nimirùm propter ejus Sapientiam & "Virtutem, quæ in illius Verſibus enituit. Hæc *Ælianus.* Et ſanè id ſibi præcipuè *Euripides* in omnibus ſuis Fabulis propoſuiſſe videtur, ut Auditoribus ſuis quam maximè prodeſſet & per jucundas Carminum & Fabularum ambages animis eorum Virtutis Amorem & hujus Vitæ contemptum inſtillaret; ut omnia denique Pietatis, Conſtantiæ, Prudentiæ & Patientiæ Præcepta Veterum Heroum exemplis cohoneſtaret; denſiſque optimarum ſententiarum repetitionibus ſuis *Athenienſibus* inculcaret. Præcipuè verò Nobiliorem Philoſophiam ubique ſpirare deprehenditur, Dei Providentiam gravibus rationibus confirmat, Animæque Immortalitatem aſtruit; quod & olim nobis [x] *Heraclides Ponticus* obſervavit, Διὸ δὴ τοῖς Κλαζομενίοις δόγμασιν ἐπιμελὴς Εὐριπίδης φησίν,

Χωρεῖ

[r] *Agell.* Noct. Attic. l. 15. c. 20. *Cal. Rhodig.* l. 24. c. 10.

[s] Vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 549. ad *Troad.* v. 681.

[t] *Diog. Laert.* in *Socrate.*

[u] *Ælian.* Var. Hiſt. l. 2. c. 13. Ὁ δὲ Σωκράτης σπάνιον μὲν ἐπεφοίτα τοῖς θεάτροις· εἴποτε δὲ Εὐριπίδης ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς ἠγωνίζετο καινοῖς τραγῳδοῖς, τότε γε ἀφικνεῖτο. Καὶ Πειραιοῖ δὲ ἀγωνιζομένου τοῦ Εὐριπίδου, καὶ ἐκεῖ κατῄει· ἔχαιρε γὰρ τῷ ἀνδρί, δηλονότι διά τε τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐν τοῖς μέτροις ἀρετήν.

[x] *Heraclid. Pontic.* in Allegoriis *Homericis* p. 440. Hic locus extat in Fragmentis ad *Chryſippi* v. 6.

Χωρεῖ δ' ὀπίσω, τὰ μὲν ἐκ Γαίας φύντ', εἰς Γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου βλαστόντα γονῆς, πάλιν εἰς Αἰθέρα. Quòd autem Anima non in æther diffundatur, inſtar Fumi, ſed perduret, & Mente vigeat, apertè nec ſemel teſtatur, [y] Ὁ νοῦς τῶν κατθανόντων ζῇ μὲν οὔ, γνώμην δ' ἔχει Ἀθάνατον εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών. Denique Pœnas Infernales & Retributionem agnoſcit, [z] Καὶ γὰρ τίσις τῶνδ' ἐστὶ τοῖσι νερτέροις. Quomodo & ejus Familiaris Amicus *Socrates* in *Gorgiâ*, Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Καλλίκλεις, ὑπὸ τούτων τῶν λόγων πέπεισμαι, καὶ σκοπῶ, ὅπως ἀποφανοῦμαι τῷ Κριτῇ, ὡς ὑγιεστάτην ἔχων τὴν ψυχήν. Quid ſingulis immoremur? Quicquid Magnanimus ille Præceptor honorificè de Deo unquam locutus eſt, aut ſapientèr de Naturâ, id Civibus ſuis frequentèr propinavit; nec ſubtimidè & clanculùm id fecit, ſed apertè Populo exhibuit ſalutaria Moralis Sapientiæ Dogmata, Poetico tamen dulcore emollita; quo & ſibi ſatiùs conſuleret & Auditorum Commodo proſpiceret. Unde *Cicero*, perpetuus hujus Authoris Amicus, Cultor & Comes, "[a] Itaque apud *Euripidem* à *Theſeo* dicta laudantur,

Nam qui hæc audita à Docto meminiſſem Viro,
Futuras mecum commentabar miſerias,
Aut Mortem acerbam, aut Exilii mœſtam fugam;
Aut ſemper aliquam molem meditabar mali:
Ut ſiqua inveſta Diritas caſu foret,
Nè me imparatum cura laceraret recens.

" Quòd autem *Theſeus* à Docto ſe audiſſe dicit, id de ſeipſo loquitur *Euripides.* Fuerat enim Auditor *Anaxagoræ*, quem ferunt, nuntiatâ Morte Filii, " dixiſſe, *Sciebam me genuiſſe Mortalem.* Quæ Vox declarat, iis eſſe hæc A" cerba, quibus non fuerint cogitata: Ergò id quidem non dubium, quin om" nia, quæ Mala putantur, ſint improviſa Graviora. Hæc *Cicero.*

XV. Et in hanc ſententiam *Melanippen Sapientem* Fabulam ita formavit, ut exindè gratos ſuos animi ſenſus ergà Præceptorem *Anaxagoram* deſcripſiſſe agnoſceretur. De quâ re luculenter diximus in [b] Argumento ad *Melanippen* Sapientem ex *Dionyſio Halicarnaſſeo.* Nec id certè pio Poetæ vitio vertendum, quòd Mulierem in Scenam Philoſophantem induxerit, his verbis, Οὐκ ἐμὸς ὁ Μῦθος, ἀλλ' ἐμῆς μητρὸς πάρα, Ὡς οὐρανός τε, γαῖά τ' ἦν μορφὴ μία, &c. Nequaquam inquam, hoc *Euripidi* vitio vertendum; nam, ut idem [c] *Dionyſius* teſtatur, τοιαύτης μητρὸς οὖσαν, ἵνα μὴ ἀπίθανος ᾖ ἡ φιλοσοφία. Et aliàs, ἡ δὲ Μελανίππη ἐπαιδεύθη ὑπὸ τοῦ Πατρός. Quarè non erat, ut omnium Mortalium ſagaciſſimus *Ariſtoteles* diceret, ταύτης τῆς Μελανίππης ῥῆσιν ἀπρεπῆ καὶ μὴ ἁρμόττουσαν, ὡς λογιωτέραν ἢ κατὰ γυναῖκα. Si enim *Virgilio* Poetarum Prudentiſſimo ſit viſum, [d] Patriæ ſuæ causâ *Anachroniſmum* ultrò commiſiſſe & *Didonem* ſuo *Æneæ* æqualem contra Temporum rationes feciſſe; ut eò nempe ἀλληγορικῶς *Romanorum Carthaginienſiúmque* mutuas & perpetuas inimicitias exprimeret; quidnì & *Euripidi* liceat, ultrò [+] de Scenæ regulis remittere, vel Præceptoris causâ, ut in hoc loco, vel etiam Patriæ, ut ſæpe aliàs; præſertim cum præparatoriis argumentis rei alicujus probabilitatem ſufficientèr ſatis aſtruxerit? Nec licet rarum ſiet, omninò impoſſibile dici poteſt; imò nè quidem improbabile (Pace tanti Philoſophi dicam) ut aliquando Mulier aliqua reperiatur, non dico, Cuivis Viro par, ſed ſi velis etiam ſuperior, ſaltem in aliquibus rebus; uti ſatis iis conſtat, qui Hiſtorias multarum Gentium & multorum Temporum accuratè notaverint. Quare nec ipſe *Socrates* dubitavit ſeriò affirmare, [e] *Quòd multæ Mulieres in multis rebus, multis Viris fuerint excellentiores.* Quia verò rariùs fortè in hoc Sexu ſumma Excellentia deprehenditur, ideò ſanè Poeta hic noſter, qui nihil ignorat, ut qui probè conſcius eſſet τοῦ πρέποντος, nec Legum Poeticarum inexpertus, Viam ſemper ſibi ſtruit ac præmunit, καὶ πάντα προκατασκευάζει, ut ſæpiſſimè in [f] Notis noſtris ad hunc Authorem obſervavimus. Rectiùs itaque *Dioni Chryſoſtomo* placet & laudatur ἥ τε τοῦ Εὐριπίδου σύνεσις, ut ipſe inquit, καὶ ἀεὶ πάντα ἐπιμελής, ὥστε μήτε ἀπίθανόν τι καὶ παρημελημένον ἐᾶσαι.

XVI. De illius ergà Præceptorem Gratitudine hæc dicta ſunto: Quòd autem præcipuè φιλόπατρις fuerit & *Athenarum* ſuarum egregius Laudator, ex innumeris id locis etiamnum poteſt deprehendi & probari. Non hîc dico, quot perpetuis Fabulis *Athenienſis* Populi Laudes celebraverit, quarum ſingulæ, ut *Supplices* & *Heraclidæ*, continent ἐγκώμιον Ἀθηναίων. Non aſſero hoc ſibi Argumentum ferè in omnibus cæteris Poetam propoſuiſſe, præſertim in iis, quibus Reges *Athenienſium* Nomina dederunt, ut *Ægeus, Erechtheus, Theſeus*, quarum etiamnum aliquot ſuperſunt Fragmenta. Hoc finis *Oreſtæ*, hoc *Herculis* Furentis Concluſio, hoc *Medeæ* Actus Tertius, ubi *Ægeus* introducitur; hoc multa pars *Hippolyti*; hoc denique loci alii innumeri ſatagunt; ut pios Poetæ affectus ergà Patriam oſtendant. Quare neque *Salami-*

na

[y] *Helen.* v. 1020. Vid. quæ Nos ad *Heraclid.* v. 529.

[z] *Helen.* v. 1019.

[a] *Cicero* Tuſc. Quæſt. l. 3. §. 14. Vid. Græc. in *Theſeo* inter *Fragmenta* v. 16 Hujus Edit. 2 Tom. fol. 470. & *Joachim. Camerar.* Comment. in *Sophocl.* p. 7.

[b] Hujus Edit. 2 Tom. fol. 479.

[c] Vid in Argumento Fabulæ *Melanippæ* inter Fragmenta, ut ſuprà.

[d] Vid. *Jacobi Nicolaï Loenſis* Epiphyllid. l. 9. c. 22. *Luciani* Dialog. ubi *Dido Virgilium* coram *Æaco* citat; ſi benè memini.

[+] Vid. *Monſ. Hedelini* Art. Scen. p. 24. Ubi Patriæ gratiâ *Euripidem* ait ultrò Dramaticas Regulas aliquando relaxaſſe.

[e] *Platonis* Polit. l. 5. Vid. quæ Nos ad *Medea*. v. 1084. ubi ipſa Græca verba.

[f] *Troad.* v. 681. *Electr.* v. 50. & v. 159.

na indictam reliquit; *Meleager* v. 21. Σήμαινε κόσμον, πολίσι τὴν εὐδαίμονα, & *Oeneus* Fabula in honorem ſuæ tribûs *Oeneides* ab illo ſcripta; & *Euripides* ſane nunquam non arripit occaſionem, quâ opportuniùs *Athenas* ſuas toti *Græciæ*, ac proindè toti terrarum orbi, laudatas reddat. Τίς γὰρ εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πόλεως ἐγκώμιον τοιοῦτον, οἷον Εὐριπίδης; Inquit [g] *Plutarchus*, & ſtatim illos Verſus citat, quos in [h] *Erechtheo* Fabulâ jam vides. Ità in *Hecubâ* Fabulâ Chorus Captivarum *Troadum*, dum varia *Græciæ* loca recenſet, ubi ſe ſervituras augurantur, *Athenas* præcipuè celebrant, [i] Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει, Τὰς καλλιδίφρου Ἀθηναίας, &c. Ità in Fabulâ *Troades* dictâ, *Troadum* Captivarum Chorum facit optantem, ut is illis locus ante alios ſortitò contingat, [k] τὰν κλεινὰν εἴθ' ἔλθοιμεν Θησέως εὐδαίμονα χώραν. Mox in eâdem Fabulâ, quùm *Hecuba* fortè optâſſet ſibi ad *Theſſalica* Tempe migrandum præ cæteris *Græciæ* partibus, quem locum dicit ſe audiviſſe, Felicitate & Copiâ omnimodâ affluere, [l] Τὰν Πηνειοῦ σεμνὰν χώραν, Κρηπῖδ' Οὐλύμπου καλλίσταν, Ὄλβῳ βρίθειν φάμαν ἤκουσ', εὐθαλεῖ τ' εὐκαρπίᾳ, ſed nec hunc tamen optat ſibi contingere Miſera Regina, niſi poſt *Athenas*, [m] Τὰ δὲ δεύτερα μοι μετὰ ταν ἱερὰν Θησέως ζαθέαν χώραν. Nimius eſſem, ſi plures inſtantias proferrem; quare [n] alios locos ad marginem notare ſufficiat, quos ſiquis cum *Annotationibus* noſtris perpenderit, mirabitur Poetæ lepidum ingenium; quòd tantam Pietatem tantâ cum Arte exhibuerit conjunctam. Quis autem æquus Rerum æſtimator, Vitio hoc *Euripidi* unquam vertat, quod tam promptus & vigil ſit in Patriæ laudes, iſtius inquam Patriæ, quam vel Hoſtes, vel Barbari, & Peregrini tantoperè demirati ſunt? In illâ urbe Deorum Majeſtas & Religionis honos ſummâ cum Reverentiâ conſervabantur; Illa erat Commune Supplicum *Aſylum*, Literarum & Artium ſacrarium; in illius Foro publico *Miſericordiæ* Ara erigebatur, à quâ Nemo erat arcendus. Et nequid hìc de *Athenarum* Imperii Magnitudine dicam, nequid de Doctrinâ omnigenâ, quæ ibi ſemper floruit, de Legiſlatoribus, de Poetis, de Philoſophis, Hiſtoricis, Ducibúſque immortali laude dignis, [o] quos peperit, eximium quid & haud vulgare eſt illud, quod *Harpocration* in Voce Ἄβαρις de Populo *Athenienſi* narrat, Λοιμοῦ δέ φασι κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην γεγονότος, ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων μαντευομένοις Ἕλλησι καὶ Βαρβάροις, τὸν τῶν Ἀθηναίων Δῆμον ὑπὲρ πάντων εὐχὰς ποιήσασθαι· πρεσβευομένων δὲ πολλῶν ἐθνῶν πρὸς αὐτοὺς καὶ Ἄβαριν ἐξ Ὑπερβορέων πρεσβευτὴν ἀφικέσθαι λέγουσι. Quam rem *Ariſtophanis* [p] *Scholiaſtes* plus ſemel confirmat, ut & *Suidas* in vocibus Εἰρεσιώνη & Προηρόσια. Ab eodem denique Deo *Athenarum* urbs ob Æquitatem & Miſericordiam Communis Ara *Græciæ* vocabatur, *Æliano* teſte, [q] ὅτι ἡνίκα ἐβούλοντο Λακεδαιμόνιοι τὴν Ἀθηναίων ἀφανίσαι πόλιν, ἐρωτήσαντες τὸν θεὸν, καὶ ἀπεκρίνατο, Τὴν κοινὴν Ἑστίαν τῆς Ἑλλάδος μὴ κινεῖν. Sed de *Athenarum* Magnitudine & Imperio poſthàc dicemus.

[g] Περὶ αὑτοῦ.
[h] Fragm. v. 70. &c.
[i] Hecub. v. 466.
[k] Troad. v. 208.
[l] Troad. v. 214.
[m] Troad. v. 218.
[n] Oreſt. v. 1650. Troad. v. 975. Heraclid. v. 183. Ion v. 189, 262, 271, 671. Herc. Fur. v. 477, 1405. &c.
[o] Vid. ad Hercul. Fur. v. 1405.
[p] Ad Plutum fol. 50. & ad Equites fol. 130. Vid. Joh. A. curſ. Attic. Lect. l. 6. c. 3.
[q] Ælian. Var. Hiſtor. l. 4. c. 6.

XVII. Nec tamen adeò *Euripidem* tranſverſum egit Patriæ Urbis Amor, ut ergà Hoſtes ipſos non æquus idem appareret; quod & alicubi [r] notavimus his verbis, Sicut *Athenas*, urbem Patriam, ſuo more primo loco ponat Poeta piiſſimus, ità *Spartam*, licet *Athenis* tunc temporis infenſam, ſecundo loco memorat æquus Homo, qui & hoſtem ſuâ laude nequaquam privandum præcipit. Et id quidem facit ad *Heraclidas* [s] — καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν Ἀκούσεται γ' ἐσθλὰ, χρηστὸς ὢν ἀνήρ. Et *Lacedæmonios* ob Poeticæ & Muſicæ ſtudium laudat, ut Nos obſervamus ad *Alceſtidis* verſum 448. & aliás. Sed quoniam nonnulli contrà quæ locutus ſum, *Euripidem* in hâc parte reprehendunt; & illum Odio, Gratiâ, Amore, Lucri ſtudio, quædam malignè ſcripſiſſe contendunt, videamus, an illi rectè hanc Dicam in Poetam tam nobilem impingant. De illo itaque dicitur, "quòd [t] *Athenienſes* ſuos immodicè "laudibus in cœlum uſque evehat & *Lacedæmonios* rabidè inſectetur; dum il-"los in *Andromachâ* δόλια μηχανήματα (lego [u] δουλεύματα) appellat, aliíſque "contumelioſiſſimis verbis proſcindit; *Menelaum* ubique Verſipellem & ma-"ligno ingenio introducens. Quin idem *Corinthiis* ob accepta quinque Ta-"lenta gratificatus eſt, dum infandum ſcelus ab ipſis perpetratum in inno-"centem Matrem *Medæam* rejicit, quam & aliis horrendis flagitiis falsò de-"nigrat. Hæc eſt Accuſationis Summa; quam contra *Euripidem* adornavit *Jacobus Nicolaus* Loenſis. Ad hæc reponimus hoc modo: *Euripides* neque ſuos *Athenienſes* immodicè, neque immeritò, neque importunè, ut ſuprà oſtendimus, neque ſemper laudat; aliquandò etiam perſtringit, ut notamus ad *Hippolyti* v. 380. Τὰ χρήστ' ἐπιστάμεσθα, καὶ γιγνώσκομεν, Οὐκ ἐκπονοῦμεν δ'. Quin apertè *Monarchiæ* favet, *Andromach.* v. 464. per totum Chorum, Imò *Lacedæmoniorum* Oligarchiam, ſive *Ariſtocratiam*, ſuorum *Athenienſium* Democratiæ præfert; ubi *Dioſcuros* in *Helenâ* introducit ità loquentes, [x] Τὰς εὐγενεῖς γὰρ οὐ στυγοῦσι Δαίμονες· Τῶν δ' ἀναριθμήτων μᾶλλον εἰσὶν οἱ πόνοι. Alii quidem

[r] Ad Hercul. Fur. v. 477.
[s] Heraclid. v. 998.
[t] Nicol. Loenſ. Epiphyll. L. 6. c. 22.
[u] Vid. Andromach. v. 446.
[x] Helen. v. 1694.

conſi-

confidentiùs de *Euripide* dicunt, quòd *Socratis* cædem *Athenienſi* Populo publicè [y] de Scenâ objecerit, ne eorum Edicto territus, quo illius rei memoriam refricare nefas haberetur. At hic tam ardens atque animoſus Virtutis Præco (inquit [z] *Daniel Heinſius*) non dubitavit ingratam ſuam Civitatem coràm Orbe cædis illius poſtulare. Quanquam *dubitatum ſit à* [a] *nonnullis*, an *Socrati* fuerit *Euripides* ſuperſtes; nec immeritò, cùm contrarium ſit veriſſimum; & *Palamedes* Fabula multis annis ante *Euripidis* mortem doceretur & *Socrates* ſexto poſt *Euripidem* anno fato ſuo ſit functus, ut ex Archontum Tabulis & *Olympiadum* Deſcriptione mox probaturi ſumus. Quod de *Lacedamoniorum* Dolis & Avaritiâ ab *Euripide* ſit dictum, id ab aliis haud Paucis iſti Genti objectum probavimus ad *Andromacha* v. 446. & v. 451. Ad *Menelaum* quod attinet, præter quòd ipſi *Homero* non uſque adeò benè ſemper audiat; Imbellis enim quodammodò, Mollis & Uxorius habebatur; illum ſanè Nemo non ſummo cum jure reprehendat, quòd *Oreſtem* Fratris ſui filium in extremis laborantem deſpexerit, illiúſque Hæreditati avidiùs inhiaverit, quódque *Hermiona* filiæ Zelotypiæ uſque adeò indulſerit, ut illius causâ etiam Bellum cum *Hectoris* Conjuge & *Moloſſo* Puero ſibi gerendum duxerit, quódque malâ fide Mulierculam à Sanctuarii tutelâ deceptam abſtraxerit: ſed & hæc & plura alia dicta ſunt ex Argumenti, quod Poeta tractandum ſuſceperat, neceſſitate; aliàs enim, quando per Argumentum licuerit, meliorem *Menelai* Characterem fingit, præcipuè in *Helenâ*. Nec tamen minùs aut *Menelao*, aut ipſi *Agamemnoni* parcit *Sophocles*, quos ambos in *Philoctete* perpetuis dicteriis mactat, & in *Ajace* Flagellifero nimis altè ſpirantes & *Teucri* conviciis meritò proſciſſos inducit: quin *Homerus* ipſe *Agamemnonem* Ebrioſum, Tyrannicum, Subtimidum agnoſcit; cui & alii *Palamedis* cædem objiciunt. De *Corinthiis* quod Quinque Talenta *Euripidi* dederint, eo fine, ut *Medea* filiorum cædis odium ab ipſis in Matrem derivaret, id quidem gratis à Criticis eſt dictum, qui multa impotentèr, multa incogitantèr, multa inexploratè proferre ſolent; & hæc quidem ſola *Parmeniſci* fide pendent, à quo tamen & ipſe *Plutarchus* in *Alexandro* rem illam mutuam accepit. Ipſe quidem [b] *Apollodorus* & [c] *Ælianus*, ut id concedamus, dicunt *Medea* filios à *Corinthiis* eſſe cæſos, quod & [d] *Didymus* ex *Creophylo* agnoſcit. Et *Ælianus* inſuper addit, alitèr ab *Euripide* ad *Corinthiorum* rogatum Fabulam ordinatam; ille tamen nihil de Mercede memorat. Qui autem hos Pueros non à Matre, ſed à *Corinthiis*, cæſos dicant, ex quodam incerto rumore fatentur, id ſe accepiſſe: Ità enim [e] *Apollodorus*, Λέγεται δὲ, ὅτι φεύγουσα τοὺς παῖδας νηπίους ἔτι ὄντας κατέλιπεν, ἱκέτας καθίσασα ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Ἥρας τῆς Ἀκραίας· Κορίνθιοι δὲ αὐτοὺς ἀναστήσαντες κατετραυμάτισαν. Et [f] *Ælianus*, Λέγει τις λόγος τὴν φήμην τὴν κατὰ τῆς Μηδείας ψευδῆ εἶναι· μὴ γὰρ αὐτὴν ἀποκτεῖναι τὰ τέκνα, ἀλλὰ Κορινθίους. Nec magis audactèr *Euripidis* [g] Scholiaſtes de Illius corruptione, Πολυθρύλητός τις λόγος φέρεται τῶν Φιλοσόφων, ὃν καὶ Παρμενίσκος ἐπιδείκνυσιν, ὡς ἄρα πέντε τάλαντα λαβὼν παρὰ Κορινθίων Εὐριπίδης, μεταγάγοι τὴν σφαγὴν τῶν παίδων ἐπὶ τὴν Μήδειαν· ἀποσφαγῆναι γὰρ τοὺς παῖδας Μηδείας ὑπὸ Κορινθίων. Quòd verò hæc Cædes ab ipsâ *Medeâ* ſit facta, ab aliis ante *Euripidem* dicebatur: Nam *Carcinus* ipſe, cujus filius *Xenocles* æqualis erat *Euripidi*, teſtante [h] *Ariſtotele*, *Medaam* ob Filiorum cædem accuſatam & cauſam ſuam orantem introducit. Et [i] *Apollodorus* audacior in hâc re, Τούς τε παῖδας, οὓς εἶχεν ἐξ Ἰάσονος, Μέρμερον καὶ Φέρητα, ἀπέκτεινε. Neque omninò mirandum, ſi ea Mulier, Irâ jam ex læſo amore inflammatâ, Proprios filios in *Jaſonis* Mariti odium jugulaverit, quæ anteà ſui Amoris & Mariti gratiâ Patrem ſuum Aureo Vellere & fratrem *Abſyrtum* vitâ ſpoliaverit, quem in fruſta illam ſecuiſſe conſtat; ut iis colligendis Patris Inſecutio tardaretur. Præterea *Creontis Glauceque* per Veneficia extinctorum interitus, & *Pelia* Regis *Theſſalia* illius dolis occiſi, perſuadent, haud adeò Innocentem hanc Fœminam fuiſſe, nec ab *Euripide* tot horrendis flagitiis falsò denigratam; ut hi Objectores puerilitèr queruntur. Unde *Lycophron Medaam* vocat, Τὴν γεννοφόντιν καὶ τέκνων ἀλάστορα. Quin ut demus exploratum eſſe, Hos Pueros ab ipsâ Matre non fuiſſe occiſos; ſed à *Corinthiis*: Id tamen ſemper Poetis licuit, ut pro ſuo Arbitrio Fabularum Oeconomiam inverterent, præcipuè cùm *Euripidi Medaa* ſit mille fermè annis antiquior, & jam indè per tot ſecula Fama invaluerat, ab ipſis *Corinthiis* proſeminata, hos Pueros à Matre ſuâ, non à ſe occiſos, quo tempore *Creontem* Veneficiis ſuſtulerit. Nec tamen video, cur hoc *Corinthiis* grave videretur, hujus cædis odium ſubire, quùm non ſine aliquo jure potuiſſent etiam Innocentes liberos opprimere illius Matris, quæ Regis ſui Domum ſtirpitùs exciderit. Talis ſanè *Medea* ab omnibus ob Crudelitatem, & Veneficiorum peritiam eſt habita, ut nihil adeò horrendum aut

[y] *Diog. Laert.* in *Socrate* &c.

[z] *Daniel Heinſius* in Dedicat, ad *Seneca* Tragœd. *Lilius Gyrald.* Poet. Hiſtor. Dialog. 7. fol. 265. Vide quæ Nos ad *Palamedem* in Fragmentis v. 30. & *Sam. Petitum* Miſcell. l. 1. c. 14. ubi dubium proponitur.

[b] *Apollodor.* Biblioth. l. 1. c. 9. §. 28.

[c] *Ælian.* Var. Hiſt. l. 5. c. 21.

[d] Vid. *Scholiaſt.* Euripid. ad *Meda.* v. 273.

[e] *Apollodor.* ibid.

[f] *Ælian.* ibid.

[g] *Scholiaſt.* Euripid. ad *Meda.* v. 9.

[h] *Ariſtoteles* Rhetoric. l. 2. c. 23.

[i] *Apollodor.* loco ſuprà citato.

aut infame ſit, quod de illâ facilè credi non poſſit. Quare de hâc re rectè *Juvenalis*, [k] credamus, quicquid de *Colchide* torvâ Dicitur, aut *Progne*.

XVIII. Sed quià hæc Fabula, quæ *Medea* nunc Nomine vocatur, à plurimis magnis viris alius cujuſvis, quàm *Euripidis* noſtri opus eſſe putatur, Nos etiam hanc Controverſiam, breviter & dilucidè tractabimus; ut nè quis ampliùs aliorum authoritate deceptus in hâc re Erroribus offundatur. Et [l] *Diogenes Laertius* in *Menedemo* huic Errori originem dediſſe viſus eſt, qui ſic ait; Ὅτι φαίνων δὲ λέγοντες μηδὲν αὐτὸν ἀνεγνωκέναι, πλὴν τ Μηδείας τ Εὐριπίδου, ἣν ἐν τοῖς Νεόφρονος εἶ) τοῦ Σικυωνίου φασί. *Suidas* quoque *Euripidi* ſecundo tribuere *Medeam* eſt viſus, utrum verò de hâc loquatur, haudquaquam conſtat. Et tamen *Samuel Petitus*, aliíque haud Pauci, nec nullius in Literis notæ, juniori *Euripidi*, qui erat noſtri ex Fratre nepos, hanc Fabulam audactèr aſſignant; alii æquè audactèr *Neophroni*. Quod quidem ad *Neophronem* ſpectat, agnoſco illum Fabulam ſub *Medeæ* nomine docuiſſe. Sed quæ longè ab hâc, quam præ manibus habemus, diverſa fuerit; ut ex iis Quindecim Verſibus, quos ex *Neophronis Medeâ* laudat [m] *Stobæus* & ex aliis *Quinque*, quos *Euripidis* Scholiaſtes profert ad *Medeæ* finem, videre licet. Et ſanè *Ariſtoteles* ipſe hanc *Medeæ* Fabulam *Euripidis* noſtri agnoſcit. Ità enim ille de hoc loco, qui extat *Meda.* v. 1078. Καὶ μανθάνω μὲν, οἷα τολμήσω κακὰ, Libro de Poeticâ capite XIV. Ἔστι μὲν γὰρ οὕτω γίνεσθαι τὴν πρᾶξιν, ὥσπερ οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, εἰδότας καὶ γιγνώσκοντας· καθάπερ καὶ Εὐριπίδης ἐποίησεν ἀποκτείνουσαν τοὺς παῖδας τὴν Μήδειαν. Hanc idem Fabulam deſignat ibidem capite XV. ubi reprehendit eandem, quòd malè ἀπὸ μηχανῆς clauditur; quià *Medea* alato curru avecta fingitur. Quod ſiquis contendat, Juniorem hic *Euripidem* deſignari, is cognoſcat non alium, quàm ſeniorem & noſtrum eſſe Authorem hujus Fabulæ; nam ipſe [n] *Ariſtophanes* in *Ranis*, quando *Æſchylum* & *Euripidem* hunc noſtrum ſuos Prologos in lance facit ponderantes, *Euripidi* tribuit primùm hujus *Medeæ* Verſum, Εἴθ᾽ ὤφελ᾽ Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος, ad quem locum *Scholiaſtes*, Ἀρχὴ τῆς Μηδείας δράματος Εὐριπίδου. Quod miror omnes Doctos illos homines penitùs fugiſſe, qui hanc Fabulam *Euripidis* noſtri genuinam eſſe pernegent & vel *Neophroni*, vel juniori alicui *Euripidi* tribuendam cenſeant; cùm *Ariſtophanes Euripidis* æqualis hâc in re omninò decipi non potuerit, qui & *Euripidi* ſuperſtes eſſet, illiúſque omnes Tragœdias haberet; juniorem [illegible] *Euripidem* ætate ipſe longè ſuperaret & diù quidem ſuo fato foret functus, antequam *Neophron* eſſet natus; qui non [o] niſi *Alexandri* M. temporibus floruit & ab eodem unà cum *Calliſthene* Philoſopho affectus ſupplicio dicitur.

XIX. Verumenimverò contra *Euripidem* nonnulli ex Veteribus objiciunt, quòd ergà Mulieres eſſet iniquus; adeò ut Μισογύνης diceretur; quod Viro Bono & Philoſopho valdè indignum judico; cùm & is ſexus ſit Humani Generis pars altera, Deíque ipſius ſummè Prudentis Opificis judicio huic Vitæ neceſſaria. Sed ſi paulò accuratiùs rem conſideremus, videbimus, hoc ei Convitium adhæſiſſe, ex futili Criticorum conjecturâ primitùs ortum; cùm enim illud ei Cognominis ab Antiquis datum invenerint, veram autem neſcirent iſtius rei cauſam, falſam illicò ſuo more affigere non ſunt veriti & hinc illæ de ejus infauſto plus ſemel conjugio Tragœdiæ, hinc de Hiſtrione *Cephiſophonte*, illius Servo & Adultero & ejuſmodi non pauca, nec ab antiquis, nec ab idoneis Authoribus, nec ab ipsâ ſatis ratione confirmata; niſi fortè quis [p] *Ariſtophanis* Comici convitiis fidem habendam judicet; aut potiùs illius *Scholiaſtis*, qui hæc ex eo piſcati ſunt, nec aſſerunt tamen aliud, quàm quòd ità Comœdiæ fingerent, ὃν καὶ συνεῖναι τῇ γυναικὶ αὐτοῦ κωμῳδοῦσιν. Quarè hâc ignominiâ motus *Euripides* in *Macedoniam* ſe contuliſſe dicitur & perpetuo in omne genus Mulieres odio exarſiſſe, ſuarum nimirùm uxorum adulterarum gratiâ. Sed Pace Grammaticaſticorum liceat dicere, quòd & probaturus ſum, aliud huic Nomini originem & cauſam dari. *Euripides* enim, non modò, quià tot ſceleſtas Mulieres, tot Veneficas, tot Adulteras, & Viricîdas & Inceſtas in ſcenam induxerit, verùm etiam quòd tot aculeatis omnem illum ſexum confoderit ſententiis, apud Veteres Μισογύνης audiebat; nimirùm Dictionis erat, non Hominis Character: quo nomine illum de vitâ periclitatum apud Mulieres in *Theſmophoriazûſis* ſuis lepidè fingit *Ariſtophanes*. Et plures certè, ſi non omnes, illius Tragœdiæ, in quibus tantoperè Mulieres perſtringit, Actæ erant, antequam ad iter in *Macedoniam* animum applicaret; ut cuivis patere poteſt; & mox patebit. Et quanquam idem, cùm res ferret, haud minùs honorificis Fœminas teſtimoniis ornaverit, plurimas Heroinas ob virtutem eximias Fabulis ſuis Populo exhibendo, ut oſtendimus plus ſemel in [q] *Annotationibus* noſtris, manſit tamen affixum Poetæ Vocabulum; quià plus

[k] Satyr. VI.

[l] Diog. Laert. l. 2. in Menedemo.

[m] Stobæ. Floril. g. fol. 107. capite de Irâ. Jacob. Nicol. Loenſis Epiphyll. l. 4. c. 17. Vid. Medæ. v. 1021.

[n] Ariſtoph. fol. 183.

[o] Lil. Gyrald. Poet. Hiſt. Dialog. 7. fol. [illegible]

[p] Scholiaſt. Ariſtoph. fol. 167. & fol. 184.

[q] Ad Troad. v. 651. & Melanip. v. 54. Proteſilaum v. 5. &c.

plus mordent paucæ Offenſiunculæ, quàm multa Beneficia. De hâc re tamen audiendus potiùs videtur *Sophocles*, *Euripidis* contemporaneus & amicus, qui [e] neſcio cui *Euripidem* vocanti *Mulierum-oſorem* dixit, *In Tragœdiis ità videri, non utique in Cubili.* Fertur & idem *Sophocles* nonnihil de hâc quæſtione haud minùs in Fœminas aculeatum ſtrinxiſſe; Interrogatus enim, quandoquidem *Euripidis* Perſonæ Mulieres malæ eſſent, cùr ipſius è contrà forent Bonæ; Αὐτὸς μὲν ἔφη ποιεῖν, οἵας δεῖ, Εὐριπίδης δὲ, οἷαι εἰσιν. Certè ut ab omnibus bonæ notæ authoribus agnoſcitur, fœdos puerorum amores illi odio fuiſſe; niſi ſiquandò formoſos Juvenes, ſiquid etiam Virtute præſtarent, deoſcularetur; ità φιλογύνης à nonnullis vocatur. Id disertè [f] *Athenæus*, Φιλομεῖραξ δὲ ἦν ὁ Σοφοκλῆς, ὡς Εὐριπίδης φιλογύνης. Quarè & ſecundis Nuptiis utebatur; ut teſtantur plurimi. Ad alienas autem uxores quod attinet, nemo unquam caſtior; unde & *Dionyſius* [g] *Byzantinus* illum vocat, τῆς σκοτίης Κύπριδος ἀλλότριον.

[e] Vid. quæ Nos ad *Melanipp.* v. 54. Ubi ipſa Græca verba.

[f] *Athenæ.* l. 13. c. 8. fol. 603.

[g] Vid. infrà ad hujus Vitæ §. XXXI.

Verumenimverò *Euripides* & aſper Moribus & μισογέλως habebatur, ut illius Præceptor *Anaxagoras*, qui & ipſe ἀγέλαστος dictus erat: ità enim [w] *Alexander Ætolus* apud *Gellium*.

[w] *Alexand.* Ætol. apud *Agellium* l. 15. c. 20.

Ὁ δ᾽ Ἀναξαγόρου τρόφιμος ἀρχαίου	*Sed Anaxagoræ Diſcipulus Veteris*
Στρυφνὸς μὲν ἔμοιγ᾽ ἔοικε προσειπεῖν,	*Congreſſu mihi viſus erat ſubacerbus,*
Καὶ μισογέλως, καὶ τωθάζειν οὐδὲ παρ᾽ οἶνον	*Sed nec amans-riſûs, nec doctus pocula ſalſis*
Μεμαθηκώς· ἀλλ᾽ ὅ,τι καὶ γράψαι, τοῦτ᾽ ἂν	*Exhilarare jocis: ſed quicquid ſcripſerit idem,*
Μέλιτος καὶ Σειρήνων ἐτετεύχει.	*Melle & Sirenum dulcedine ſuavius illud.*

Et *Ariſtophanes*, quod notat *Thomas Magiſter*, Difficiliorem pauló illum in congreſſibus teſtatur; quinetiam ipſe *Euripides* in [*] Epiſtolâ ſuâ ad *Cephiſophontem* datâ, dum de lautioribus *Archelai* conviviis queritur, videtur haud nimis hilarioribus compotationibus deditus. Quòd itaque Temporis ſpatio & Philoſophiæ ſtudio, redderetur tandem in moribus & vitæ actionibus aliquantò ſeverior, nequaquam dubitandum; quòd autem Hilaritatis omnimodæ hoſtis eſſet apertus, non facilè concedet is, qui liberos hujus Authoris ſpiritus & jucundiores hilareſcentis Muſæ volatus, hic inde per totum opus luſitantes perſpexerit. Agreſtes autem mores ἰσχυρῶς abominatur, ubi *Amoris* laudes canens hæc de eo habet, [x] --Τοῖσδ᾽ ἀπελίσσεις Τῶν τοῦδε πίνων μέτι σουσίλου. Ἐκεῖς δ᾽ ἀγρίων τρόπων τρίβων. *Vera vita meet nihil ad mores.*

[*] Vid. hujus Editionis Tom. 2. fol. 527. Epiſt. 5.

[x] *Incerta* v. 261.

XX. Et jam hinc inopinatò ducimur ad illam Quæſtionem, uter ſit excellentior Poeta *Sophocles* an *Euripides*. Quòd cùm Nemini adhuc Doctorum hominum ea fuerit Audacia, ut apertè pro hoc vel illo velut ex Cathedrâ pronuntiârint, neque noſtrum eſſe puto, *tantas componere lites.* Verùm enimverò, ut eorum ſaltem hominum temerariæ Inſcitiæ terminos ponam, qui *Euripidi* ideò ſuos honores, ſuum locum denegant, quòd, cùm *Sophocles* aut *Æſchylus* apud antiquos Poetas memorentur, *Euripides* fortè ſilentio prætereatur; quaſi ille nullius eſſet pretii habendus, paucis hìc agendum. Et in hanc rem nequaquam [y] *Franciſcus Floridus Sabinus* eſt nobis deſpiciendus, qui contra *Beroaldum Euripidis* obtrectatorem inter alia hæc habet, "*Cúmque Virgilius Sopholem nominârit*, hoc nempe verſu, *Sola Sophocleo tua Carmina digna Cothurno, non ideò factum reor, quòd eum Euripidi anteponere voluerit; ſed quia id Nomen Heroico metro meliùs conveniret.* "Cui & ſimile eſt *Propertianum* illud ad *Lynceum* Poetam, *Deſine & Æſchyleo componere verba Cothurno.* "Non *Æſchylum* ſcilicet, quaſi aliis præſtantiorem, nominavit *Propertius*, "quem [z] rudem in pleriſque & incompoſitum fuiſſe ſcimus; ut cujus Fabulas "in Certamen correctas deferre Poſterioribus Poetis permiſerint *Athenienſes*; "ſed quòd ab ejus Nomine deductum nomen Verſu rectè clauderetur. An "cùm *Horatius* de *Romano* Populo ſic inquit,

> *Serus enim Græcis admovit lumina Chartis;*
> *Et poſt Punica bella quietus quærere cœpit,*
> *Quid Sophocles, quid Theſpis & Æſchylus utile ferrent,*

"An idcircò *Euripidem* non nominavit, quòd vel *Theſpi* eum, vel *Æſchylo* "duxerit poſtponendum? Hoc nè ipſe quidem *Beroaldus* per Somnium affirmaret. At [a] *Plinium Sophocli* Palmam Tragœdiæ deferre concludunt nonnulli, cujus hæc ſunt verba; "*Sophoclem* Tragici Cothurni Principem defunctum ſepeliri *Liber* Pater juſſit, obſidentibus mœnia *Lacedæmoniis*. *Lyſandro* eorum Rege in quiete ſæpiùs admonito, ut pateretur humari Delicias "ſuas. Requiſivit Rex, qui ſupremum diem *Athenis* obiiſſet, nec difficultèr "ex iis, quem Deus ſignificâſſet, intellexit, Pacémque funeri dedit. Ad quem *Plinii* locum [b] *Joſephus Scaliger* reſpexiſſe videtur, quùm de *Sophocle* loquens, dixit, "*qui ſanè Principem locum in Theatro* Græco *obtinet*. Quanquam nec hæc Verba ſummam Excellentiam denotent, & ſolam; ſed primarium locum

[y] *Fr. Flor. Sabin.* Lectiòn. Subciſivar. l. 2. c. 13.

[z] Ita *Quintilian.* Inſtitut. Orator. l. 10. c. 1.

[a] *Plin.* Nat. Hiſt. l. 7. c. 29.

[b] *Joſ. Scaliger* in Conjectaneis in *Varronem* p. 146.

& ſedem inter Primos; ut *Latinis* auribus ſatis notum. Nemo certe minoris æſtimabit *Ciceronis* judicium, qui quis ſit præferendus, nec ipſe audet eloqui, " [c] Atqui, inquit, id primum in Poetis cerni licet, quàm ſint inter ſeſe *En-* " *nius, Pacuvius, Acciuſque diſſimiles*, quàm apud *Græcos, Æſchylus, Sopho-* " *cles, Euripides*; quanquam omnibus par penè laus in diſſimili ſcribendi ge- " nere tribuatur. Certè nimis mihi jam audax is videbitur, nè dicam temerarius, & *Cicerone* paulò major, qui ſuum hâc in re judicium interpoſuerit. Enimverò *Sophoclíne* hæc Palma, an *Euripidi*, ſit deferenda, Grammatici certant & *adhuc ſub judice lis eſt*. *Crantor* ſanè *Solenſis, Platonis* & *Xenocratis* auditor, egregius & ipſe Philoſophus Academicus, præ cæteris admirabatur *Homerum* & *Euripidem*, dicens de hoc ultimo, [d] *Operoſum eſſe & Induſtriæ plenum, Proprietate ſervatâ Tragicè ſimul & cum affectu Miſericordiæ ſcribere, id quod ipſum viz. Euripidem præſtitiſſe, aiebat*; & haud raro proferebat illum ex *Bellerophonte* verſiculum, [e] Οἴμοι· τί δ' οἴμοι; θνητά τοι πεπόνθαμεν. Et in hoc non abhorret ab [f] *Ariſtotelis* opinione *Crantoris* judicium, qui in libro de Arte Poeticâ *Euripidem* τραγικώτατον appellat, hoc eſt, ſi *Plinii* verbis exponas, Tragici Cothurni Principem. Quibus jam *Quintilianum* plenis velis ſuccedentem videbimus; Is enim de Tragœdiâ loquens, [g] *Sed longè*, inquit, *clariùs illuſtraverunt hoc opus* Sophocles *atque* Euripides, *quorum* in diſpari *dicendi viâ, uter ſit Poeta melior, inter plurimos quæritur. Idque ego ſanè, quoniam ad præſentem materiam nihil pertinet, injudicatum relinquo. Illud quidem nemo non fateatur neceſſe eſt, iis, qui ſe ad agendum comparent, utiliorem longè* Euripidem *fore. Namque is & in Sermone (quod ipſum reprehendunt, quibus Gravitas & Cothurnus & Sonus* Sophoclis *videtur eſſe ſublimior) magis accedit Oratorio generi; & Sententiis denſus & in iis, quæ à Sapientibus tradita ſunt, penè ipſis par; & in dicendo & reſpondendo, cuilibet eorum, qui fuerunt in foro diſerti, comparandus. In Affectibus verò cùm omnibus mirus, tum in iis, qui Miſeratione conſtant, facilè præcipuus. Hunc & admiratus maximè eſt (ut ſæpe teſtatur) & ſecutus, quanquam in opere diverſo* Menander.

Prætereà Veteres Critici *Sophocli* μεγαλοφωνίαν, *Euripidi* κακολογίας, *Sophocli* λογιότητα, *Euripidi* σοφίαν, *Sophocli* φύσιν, *Euripidi* πάθος tribuebant; & ſi λαλιὰν *Euripidis* notarent, ἀνωμαλίαν *Sophoclis* indictam non reliquerunt; & hoc ego meo nomine polliceri audeo, quod vel *Annotationibus* meis abundè patere poſſe puto, *Euripidem* πολυμαθέστατον & φιλολογώτατον omnium ubique Gentium Poetarum Tragicorum & Comicorum extitiſſe; adeò ut quùm ipſe *Plato* in *Lyſide* fatetur, Poetas πατέρας τῆς σοφίας καὶ ἡγεμόνας, *Euripidem* inter ipſos Poetas ſaltem Tragicos Patrem & Ducem liceat appellare. Quin ſummè illum fuiſſe φιλόβιβλον apparet, ex illo [h] *Athenæi* loco, ubi inter famoſos omne genus librorum coacervatores *Euripidem* hunc noſtrum recenſet cum *Pergami* Regibus & *Ægypti*, cum *Ariſtotele* Philoſopho, *Nicocrate Cyprio, Polycrate* Samio, & *Piſiſtrato Athenienſi*. Imò quantum Author noſter in Doctrinâ reconditiori profecerit, ſublimioribúſque ſtudiis, haud uno ex loco colligendum; quare ad * *Alceſtin* v. 962. ubi *Chorus* canit, Ἐγὼ καὶ διὰ Μούσας, καὶ μετάρσιος ᾖξα, καὶ πλείστων ἁψάμενος λόγων &c. ad eum locum *Scholiaſtes*, Ὁ ποιητὴς διὰ τοῦ προσώπου τοῦ χοροῦ, βούλεται δεῖξαι, ὅσον μετέχει τῆς παιδεύσεως· καὶ ὅτι ἀμετάφορον ἐφεύρηται, οἷον* ἠγελόγηνται &c. Prætereà *Heracliti* τοῦ σκοτεινοῦ libros apprimè doctos, ſed valdè reconditos, dicitur aſſiduè volviſſe; quos cùm [i] aliquando *Socrati* legendos dediſſet, rogaſſetque, quid ei viſum, reſpondit ille, Ἃ μὲν συνῆκα, γενναῖα· οἶμαι δὲ, καὶ ἃ μὴ συνῆκα· πλὴν Δηλίου γέ τινος δεῖται κολυμβητοῦ. *Quæ quidem intelligo*, præclara ſunt; puto verò, & ea, quæ non intelligo: *Verum Delio quodam natatore indigent*; nimirum ſenſum adeò profundè latere innuebat. Quòd verò nonnullis dicatur μακρὸς ἐν Ὀδυρμοῖς, tantum abeſt, ut id vitio vertam *Euripidi*, ut potiùs inter illius virtutes reponam; cùm id Affectibus movendis præcipuè inſerviat; nec in eâ re ſuprà modum, aut contrà naturam redundet; ſiquis æquus & idoneus Judex rem perpenderit. Itaque is præcipuè μονῳδίαις utitur, quod id genus ἐν τοῖς θρήνοις ſit convenientius. Veteres certè omnes præcipuè laudabant illius ἠθοποιίαν & παθοποιίαν. *Dion* verò *Chryſoſtomus* τὸ ἀκριβὲς, καὶ δεινὸν, καὶ πολιτικὸν τὸ τοῦ Εὐριπίδου extollit & [k] *Plutarchus* in *Syllâ* vocat Εὐριπίδην σοφὸν ἄνδρα καὶ πολιτικῶν ἐπισήμονα σοφισμάτων. Adeò autem excellebat in *Morali* Prudentiâ, ut ab ipſo *Ariſtophane* σοφώτατος ſimul & γνωμοτύπος ſit dictus; ut etiam *Ariſtoteli* γνωμικώτατος audit, ob illuſtres nimirùm Gemmularum adinſtar ſparſas undique Sententias ad Humanæ vitæ regimen utiliſſimas. Quin Proprietatem Dictionis & Naturam præcipuè coluiſſe *Euripidem* teſtatur idem haud cæcus Judex [l] *Ariſtoteles* in Capite de Dictionis Virtute, ubi Compoſitio ex Communi Sermone, delectu tamen habito, facta laudatur, ὅπερ, inquit, Εὐριπίδης ποιεῖ καὶ ὑπέ-

δειξε

[c] *Cicero de Oratore* l. 3. §. 7.

[d] *Diog. Laert.* in *Crantore* l. 4. §. 26.

[e] *Bellerophon* in Fragm. v. 5. Vid. *Plutarch.* περὶ εὐθυμίας.

[f] *Ariſtot.* Poet. c. 13.

[g] *Quintilian.* Inſtitut. Orat. l. 10. c. 1.

[h] *Athenæ.* l. 1. ſub initio.

* *Hujus* Editionis Tom. fol. 250.

* Forte ὑπολόγηται.

[i] *Diog. Laert.* in *Socrate*, l. 2. §. 22. in quem locum vide *Ægidii Menagii* Not. & *Diogen. Laert.* in *Heraclito*. Floruit *Heraclitus* Olymp. 69.

[k] *Plutarch.* Syllâ, fol. 453.

[l] *Ariſt.* Rhetoric. l. 2. c. 2.

δεῖξε πρῶτος. Et ſanè quùm, [m] eodem *Ariſtotele* teſte, *Dictionis Virtus ſit, eſſe Perſpicua, & non Humilis*; neſcio, an *Euripides* non ſit omnibus Scenicis Poetis longe præferendus, qui præcipuè τὸ Κύριον obſervat, hoc eſt, Proprietatem in Dicendo maximam cum ſummâ Perſpicuitate conjunctam; adeò tamen, ut Humilis nunquam fiat, licet fortè neque ad *Æſchyli*, neque ad *Sophoclis*, Granditatem aſſurgat; quanquam & ipſe haud rarò Grandis, præcipuè in Choris, (ubi nonnunquam *Pindaricæ* Sublimitati æqualis aſſurgere videtur) ità tamen ut ſine Vitio; ut Nos in [n] *Annotationibus* noſtris haud ſemel probavimus; & *Longinus* in Aureo ſuo περὶ Ὕψους libello inſtantiis haud paucis demonſtrat. Et ſanè illa *Tragicorum* Dialectus, quâ tantoperè ab uſitato loquendi more diſcedant, adeò ut dum Sublimes eſſe volunt, Ampulloſi prorsùs & Obſcuri fiunt, ab [o] *Ariphrade* damnatur apud *Ariſtotelem*; qui & ipſe Proprietatem perſpicuam & ſelectam laudat, & *Euripidi* præcipuè tribuit. Stylus autem *Euripidis* adeò facilis, pervius & apertus legentibus apparet, ut cuivis videatur nullo negotio in imitationem trahendus; quòd ſi illum aſſequi putes, eodem tempore Ventos pugno comprimes, Solem ferulâ è cœlo tolles, *Homero* carmen eripies, Clavam *Herculi* extorquebis & Fulmen *Jovi*; quod elegantèr Veterum [p] quidam hoc Epigrammate innuebat,

Τὴν Εὐριπίδεω μήτ᾽ ἔρχεο, μήτ᾽ ἐπιβάλλευ Δύσβατον ἀνθρώποις οἶμον, ἀοιδοθέτα· Λείη μὲν γὰρ ἰδεῖν καὶ ἐπίῤῥοθος· εἰ δέ τις αὐτὴν Εἰσβαίνοι, χαλεποῦ τρηχυτέρη [q] σκόλοπος.	*Nunquam* Euripideo *inſiſtas tu tramite, nunquam* *Haud affectandam te juvet ire viam.* *Nam facilis viſu & levis; ſin ceſſerit hâc quis,* *Aſperior rigido viſa fiet ſcopulo.*

Euripidis erat ſingulare Artificium Fabularum ſuarum Argumenta per Prologum exponere; de quâ re apud *Ariſtophanem* hæc loquens inducitur, Ἀλλ᾽ ἐξιὼν πρώτιστα μέν μοι τὸ γένος εἶπεν εὐθὺς τοῦ δράματος.

Quòd [r] nonnulli de hâc re ad *Luciani* Judicium appellent, de eâ quoque re nonnihil dicendum, quanquam ego fruſtrà id diù quærendo laboraverim. "*Lucianus* igitur Sophiſta, qui Authore *Lactantio*, nec Diis, nec hominibus pe" "percit unquam, in librili ſuſpendit Carmina Tragicorum Poetarum, *Sophoclis* "ſcilicet & *Euripidis*, comminiſcitúrque *Sophoclis* Verſus, tanquam plus Gra" "vitatis habentes, Terram petere, *Euripidis* verò, velùti leviores, ad Cœlum "tendere; tanquam in Tragico ſcribendi genere *Sophocles* ſit *Euripidi* præfe" "rendus. Nec mirum igitur, ſi *Virgilius* ait,

Sola Sophoclæo *tua Carmina digna Cothurno.*

"Hoc eſt, gravi & excocto, plus habente Medullæ, quàm Corticis, Gravita" "tis, quàm Levitatis. Ita *Johannes Baptiſta Pius*. Sed is quidem *Luciani* mentem minùs aſſecutus mihi videtur. Quis enim neſcit, hanc illius Poetarum Ponderationem ex illo *Homerico* effictam Typo, ubi *Jupiter Hectoris* & *Achillis* Fata perpendit? At verò tum quidem *Achillis* Fatum, quod erat excellentius, cœlum verſus tendebat, *Hectoris* autem, qui mox vincendus erat, deorſùm vergebat ad terram & Manes, [s] ῥέπε δ᾽ Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ. Quare videtur potiùs ex hoc loco *Lucianus Euripidi* Primas dare; nam ipſum Authoris locum nondum memini, nec invenire poſſum. Quòd autem *Virgilius* tanto Elogio *Sophoclem* ornet, *Euripidem* verò nè nominet quidem, id non tam illius judicio tribuendum (nam & ſæpè eum imitatus eſt, ut in [t] Annotationibus oſtendimus) quàm Legum metricarum neceſſitati; quandoquidem, ut [u] ſuprà diximus, *Euripides* apud *Latinos*, ut & apud *Græcos*, ſit vox minùs apta Verſui Heroico. Quare *Sophoclæus* Cothurnus ibi generaliter dicitur per *Synechdochen*, ut & *Æſchyleus* Cothurnus *Propertio* uſurpatur, & *Euripidæus* etiam uſurpari poſſet, ſi æquè ſtaret; pro *Athenienſis* ſimpliciter. Et ita *Horatius* [x] *Cecropium* Cothurnum dicit

——*Mox ubi publicas*
Res ordinâris, grande munus
Cecropio *repetes Cothurno.*

Non, ut inſulſè *Johannes Bond*, quòd *Cecrops Athenarum* Rex, primus ſcripſerit Tragœdias (quis enim Veterum ita unquam dixit?) ſed quòd ab illo Rege *Athenæ* vocabantur *Cecropia*, unde *Cecropius* pro *Athenienſis*.

Quòd ſi *Sophocles* Φιλόμηρος diceretur, id quoque Nomen ſiquis *Euripidi* tribuerit, haud iniquo jure id fecerit; ut plus ſimplici vice [y] in Annotationibus noſtris probavimus: Sed hoc uterque cum multis aliis Poetis commune habet & præſertim cum *Æſchylo*, qui dixit ſuas Tragœdias μικρά τινα τεμάχια τῶν μεγάλων Ὁμήρου δείπνων. Sed proferatur in Medium *Voſſius*, qui & hanc Quæſtionem attigit, nec *Euripidi* minùs quàm *Sophocli* ſemper deferre ſolet. "Alii "itaque, [z] inquit ille, conſummatæ Tragœdiæ gloriam non ſoli *Sophocli*, ſed "& *Euripidi* tribuunt. Et ſanè eſt, ubi vincat *Sophocles*, eſt ubi vincatur. *So*"*phocles* enim eſt [illegible], *Euripides* φιλο[illegible]. Hic ciendis Affecti" "bus & Sententiarum gravitate; ille vincit ſublimitate Dictionis & Οἰκονομίᾳ.

"Idem

[m] *Ariſtot.* Poetic. c. 22.
[n] Troad. v. 992. &c.
[o] *Ariſtot.* Poetic. c. 22.
[p] *Antholog.* l. 3. c. 23. fol. 274.
[q] an σκόλοπος legendum?
[r] *Tho. Stanleius* in *Æſchyl.* Comment. fol. 701. *Lilius Gyrald.* Poet. Hiſt. Dialog. vii. *Johan. Baptiſta Pius* Annotation. Poſter. c. 18.
[s] *Homer.* Iliad. χ. v. 212.
[t] *Hecub.* v. 992. *Oreſt.* v. 1114. *Phœniſſ.* v. 18. &c.
[u] Vid. in principio hujus Paragraphi.
[x] *Horat.* Carmin. l. 2. Od. 1.
[y] Vid. Indicem ad Scholia titulo, *Euripides Homerum imitatur.*
[z] *Gerard. Joh. Voſſius* Inſtitut. Poetic. l. 2. §. 8.

" Idem ᵃ aliàs, " Quantum item nomen *Euripidis* Divini Viri! Nec propterea " in Moribus effingendis eum exprimere uſquequaque oportet. Sæpiuſculè in " iſto peccat. Quid mirum; cùm res adeò ſit ardua? Jubent igitur in hoc " potiùs imitari *Sophoclem*. Non refragor. Sed tamen, cùm cogito, quàm " multas *Euripidis* Tragœdias habeamus præ *Sophocleis*, non injuriâ aliquis di- " xerit; nihil mirandum eſſe, ſi in pluribus ſæpiùs, quàm paucioribus, fuerit " peccatum. Et aliàs de eodem, " Nec tamen tantò inferior *Euripides* eſt " *Sophocle* Οἰκονομίᾳ. Sed fortaſſe ſæpiùs peccâſſe videtur, quia plura ejus ha- " bemus: Quâ de re vide in *Euripidis Phœniſſas* προλεγόμενα *Hugonis Grotii*. Nec tamen abſonum prorſus erit in hâc Controverſiâ, *Pythii Apollinis* Judicium audire, qui *Chærephonti* Tragico Poetæ, de Amico ſuo *Socrate* conſulenti, hoc Oraculum traditur dediſſe, ᵇ

ᵃ *Ger. Joh. Voſſius* de Imitatione § 6. pag. 17.

ᵇ *Suidas* in Voce σοφὸς. *Plato*, &c.

Σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος γ᾽ Εὐριπίδης·
Ἀνδρῶν δ᾽ ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος.

Nec mirari debuit ᵇ *Lilius Gyraldus*, *Pythiam* Sacerdotem *Iambico* jam Trimetro reſpondiſſe; cùm Heroica ſolita eſſet Oracula reddere: Nomina enim certè *Socrates* & *Euripides* Heroico Verſui aptare nec ipſe potuit *Apollo*, nec Muſæ ipſæ; ut ſuprà monuimus. Quinimò fallitur Vir Doctus, quod putet *Pythiam* non niſi Heroicis uti ſolitam; nam ut cætera taceam, extat etiamnum apud ᶜ *Pauſaniam* Oraculum *Delphicum* Iambico metro ab ipsâ Pythiâ datum *Tiſidi Meſſenio*. Sed hæc obitèr. Verùm ut huic Quæſtioni tandem aliquem finem ponamus, demus ex Veterum ſententiâ *Æſchylo* Σῶμα καὶ Ἀπλότητα, *Sophocli* Μεγαλοφωνίαν καὶ Γλυκύτητα, *Euripidi* denique Κυριολογίαν καὶ Σοφίαν. Sive ut ᵈ *Plutarchus*, σῶμα demus *Æſchylo*, λογιότητα *Sophocli*, σοφίαν *Euripidi*. Quanquam *Phrynichus* apud *Photium* vocet, Τῶν Τραγῳδῶν Αἰσχύλον τὸν μεγαλοφωνότατον, καὶ Σοφοκλέα τὸν Γλυκύν, καὶ τὸν πάνσοφον Εὐριπίδην.

ᵇ *Lil. Gyrald.* Poet. Hiſtor. Dialog. vii. fol. 271. Quare *Anton. Van Dalen* hunc errorem errat cum aliis.

ᶜ *Pauſan.* Meſſeniacis fol. 120. lin. 1 ad 6.

ᵈ De Gloriâ *Athenienſium* fol. 348.

XXI. Certè ut *Euripides* in Affectibus excitandis præcipuè excellit, ita & in multis aliis cum quovis certare poteſt. Miram ejus & planè Divinam Phantaſiæ vim, quæ res ad Poeticam maximè pertinere viſa eſt, ᵉ *Dionyſio Longino* laudatam reperimus, Critico ſanè illo haud contemnendo; qui cùm de Imaginationis Poeticæ viribus plurima nos doceat, *Euripidem* tandem in eâ maximè excelluiſſe contendit, Amoris verò, Inſaniæque Affectus feliciſſimè illum & ſummè Tragicè expreſſiſſe; item in Miſericordiâ excitandâ, in Deſcriptionibus, Narrationibus, ac in reliquis ejuſmodi Optimum ſe Poetam præſtitiſſe. Ἔστι μὲν οὖν φιλοπονώτατος ὁ Εὐριπίδης, δύο ταυτὶ πάθη, Μανίας τε καὶ Ἔρωτας ἐκτραγῳδῆσαι· κἀν τούτοις, ᶠ εἰ τισιν ἑτέροις, ἐπιτυχέστατος· οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος. Poſtremò hæc addit, Τῷ γοῦν Φαέθοντι παραδιδοὺς τὰς ἡνίας ὁ Ἥλιος, ᵍ Ἔλα δὲ μήτε Λιβυκὸν αἰθέρ᾽ εἰσβαλών· Κρᾶσιν γὰρ ὑγρὰν οὐκ ἔχων ἁψῖδα σὴν Κάτω διήσει. — Εἶθ᾽ ἑξῆς, — Ἵει δ᾽ ἐφ᾽ ἑπτὰ Πλειάδων ἔχων δρόμον. Τοσαῦτ᾽ ἀκούσας παῖς ἔμαρψεν ἡνίας, Κρούσας δὲ πλευρὰ πτεροφόρων ὀχημάτων, Μεθῆκεν· αἱ δ᾽ ἔπταντ᾽ ἐπ᾽ αἰθέρος πτυχάς· Πατὴρ δ᾽ ὄπισθε νῶτα σειρίου βεβὼς Ἵππευε, παῖδα νουθετῶν· Ἔλα γ᾽ ἐκεῖ Στρέφ᾽ ἅρμα τῇδε — Ἆρ᾽ οὐκ ἂν εἴποις, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ γράφοντος συνεπιβαίνει τοῦ ἅρματος, καὶ συγκινδυνεύουσα τοῖς ἵπποις συνεπτέρωται; Οὐ γὰρ ἄν, εἰ μὴ, τοῖς οὐρανίοις ἐκείνοις ἔργοις ἰσοδρομοῦσα ἐφέρετο. An non dixeris, inquit *Longinus*, quòd Animus ſcribentis ſimul currum conſcendat & ſimul periclitatus unà cum Equis ipſis volitet? Non enim aliàs, cum cœleſtibus illis rebus æquali curſu raperetur. Hunc ſanè locum ʰ *Ovidius*, ut mirifico fuit ingenio, apertè tamen in rem ſuam vertit, in *Phaethontis* ſui Fabulâ enarrandâ: Eadem & ibi Monita Filio ſuo Sol tradit; eâdem curâ angitur; eundem Patris Affectum monſtrat; ut pluribus probat ⁱ *Jacobus Nicolaus Loenſis*.

ᵉ *Longinus* περὶ ὕψους.

ᶠ *Tho. Stanleius* legit, εἴ τις ἕτερος.

ᵍ Vid. in Fragm. *Phaethon*. v. 11. &c. ubi hujus loci Metrica Interpretatio &c.

ʰ *Ovid.* Metam. l. 2. c. 1.

ⁱ Ephiphyllid. l. 4. c. 11.

XXII. Aliorum Scriptorum importuna Supinitas hanc mihi Prolixitatem neceſſariam fecit, inter quos ᵏ *Lilius Gyraldus* incogitantèr nimis dixit; quòd Poetam noſtrum arrogantem & ſuperbum *Valerius Maximus* prodat; quùm tamen Nobilis is Author in eo capite & loco, quem *Gyraldus* deſignat, nihil omninò tale, imò planè contrarium ſtatuat. Locus quidem tractat de hâc re, *Quantam ſcilicet ſui Fiduciam Virtus habere ſoleat*; Præmiſſis ergò Decem Nobiliſſimorum *Romanorum* Exemplis, Omnium Externorum primum *Euripidem* ponit his verbis, ˡ *Nec* Euripides *quidem* Athenis *arrogans viſus eſt; cùm poſtulante Populo, ut ex Tragœdiâ quâdam quandam ſententiam tolleret, Progreſſus in Scenam dixit; ſe, ut eum doceret, non, ut ab eo diſceret, Fabulas componere ſolere. Laudanda profectò Fiducia eſt*, inquit idem Nobilis Author, *quæ Æſtimationem ſui certo pondere examinat, tantum ſibi arrogans, quantum à Contemptu & Inſolentiâ diſtare ſatis eſt. Itaque etiam, quod* Alceſtidi *Tragico Poetæ reſpondit, probabile: apud quem cùm quereretur, quòd eo Triduo non ultrà Tres Verſus, maximo impenſo labore, deducere potuiſſet, atque is ſe Centum perfacilè ſcripſiſſe gloriaretur: ſed hoc, inquit,* intereſt; *quòd tui in Triduum tantummodò, mei vero in omne tempus ſufficient. Alterius enim fœcundi curſus ſcripta intra primas Memoriæ metas corruerunt;*

ᵏ *Lil. Gyrald.* Poet. Hiſt. Dialog. vii. fol. 265.

ˡ *Val. Maximus* l. 3. c. 7. De Fiduciâ ſui.

ruerunt; alterius cunctante ſtylo elucubratum Opus per omne Ævi tempus plenis Gloriæ velis fertur. Verè hæc quidem *Valerius*; Nam quùm hodiè nè tres quidem Verſus, nedum unicus ullus ex innumeris Jactabundi iſtius Poetæ extemporaneis Verſibus ſupereſſe videatur; ſed neque ullum illorum veſtigium ad *Valerii* ætatem perduravit; ad quam tamen omnia *Euripidis* Opera ſalva & integra permanſerunt; Etiam poſt *Valerii* tempora jam Mille & Octingentos annos ſuperſunt, plures iſtius Fabulæ integræ, quàm omnes *Æſchyli*, *Sophoclis* & *Ariſtophanis* Tragœdiæ & Comœdiæ ſimul ſumptæ, nequid de illius Fragmentis hic dicamus: & ſiquem fortè exemplo noſtro provocaverimus, auctiorem poſthinc viſuri illum poterunt Nepotes noſtri. Qui verò libellum illum *Plutarchi* περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως, legerit, etiam contrà *Lilii Gyraldi* mentem concedet, & *Euripidi*, & *Phocioni* ipſi licere aliquandò magna de ſe proferre.

Quod verò *Euripides*, ut ſuprà memoratur, de ſeipſo faſſus eſt, ſe triduum ferè tribus Verſibus elaborandis aliquando impendiſſe, vel ut alii, vix uno aliquo die tres Verſus extudiſſe, docet Nos, quantâ cum Curâ & Induſtriâ Veteres Scriptores ſibi Famam ſcribendo paraverint. Adeò haud temerè *Longinus* loco ſuprà citato *Euripidem* φιλοπονώτατον vocat, & *Dion Chryſoſtomus* dicit, οὐδὲν παρ' αὐτῷ παρημελημένον. *Virgilius* ſanè memoratur, [m] adeò ſcrupuloſi & moroſi fuiſſe Ingenii, ut quos uno die quadraginta fortè, aut ampliùs Verſus effuderit, dum alio ad limam revocaret, intrà Septem aut Decem coercuiſſe; adeò ut ipſe diceret Verſus ſuos *ſimiles Fætui Urſino*. Nec diſſimile quid [n] *Plutarchus* de *Zeuxide* Pictore memorat, qui cùm *Agatharchum* Pictorem *Athenienſem* audiſſet gloriantem, ſe multa magna Opera citò abſolviſſe, reſpondit, "*Aſt ego diù in Operibus meis hærere ſoleo.*

[m] *Varus* apud Quintil. Inſtitut. Orator. l. 10. c. 3.

[n] *Plutarch.* in *Pericle.*

XXIII. Nec alii deſunt teſtes ad *Euripidis* ingenii Dexteritatem confirmandam; *Seneca* enim Philoſophus, in [o] quâdam ad *Lucilium* Epiſtolâ, ita ſcribit, " Nec apud Tragicos deſunt, qui Lucro Innocentiam, Salutem, Opinionem bonam mutant. [p] *Sine me vocari Peſſimum, ut Dives vocer: An Dives omnes quærimus, Nemo, an Bonus. Non quare & undè; quid habeat*, tantùm rogant. *Ubique tanti Quiſque, quantum habuit, fuit. Quid habere nobis turpe ſit, quæris? Nihil. Aut Dives opto vivere, aut Pauper mori. Benè moritur, qui dum moritur, Lucrum facit. Pecunia ingens Generis Humani Bonum? Cui non Voluptas Matris, aut blanda poteſt Par eſſe Prolis; non ſacer meritis Parens. Tam dulce ſiquid Veneris in vultu micat, Meritò illa Amores Cælitùm atque Hominum movet.* " Cùm hi noviſſimi " Verſus in Tragœdiâ *Euripidis* pronuntiati eſſent, totus Populus ad ejiciendum & Actorem & Carmen conſurrexit uno impetu: Donec *Euripides* " in medium ipſe proſiluit, petens, *ut expectarent, viderèntque, quem Admirator Auri Exitum faceret.* Dabat in illâ Fabulâ pœnas *Bellerophontes*, " quas in ſuâ quiſque dat. Nulla enim Avaritia ſine pœnâ eſt, quamvis ſatis ſit ipſa pœnarum. Alludit verò *Euripides* duobus ultimis Verſibus ad *Auream Venerem*, quam vocant Poetæ & præſertim *Homerus*; de quâ re [q] *Euſtathius*; vel quòd Auro nihil putetur Formoſius; vel denique quòd jam Auro væneat Amor, id quod *Anacreon* dulce queritur, & ex eo *Cowleius* noſter ſuavitèr luſit.

[o] *Seneca* Epiſt. 115.

[p] Vid. in Fragmentis *Bellerophont.* v. 63. ubi ſedem horum Verſuum Græci manent.

[q] *Euſtath.* in *Homer.* fol. 184. lin. 14. & fol. 1184. lin. 61.

Huic autem *Euripidis* pro *Bellerophontis* Fabulâ Defenſioni, ſimilis eſt & illa, quam [r] *Plutarchus* teſtatur, eum feciſſe in aliâ haud diſſimili causâ; quùm enim ſpectatorum nonnulli poſt Actam Fabulam, quererentur, quod *Ixionem* Populo exhibuerat nimis ſceleratum & impurum, Reſpondit *Euripides*, *Non igitur eum antè de ſcenâ eduxi, quàm Rotæ affixiſſem.*

[r] *Plutarch.* de Audiendis Poetis. Vide quæ Nos ad *Ixionis* Argumentum in Fragmentis.

Et ſanè *Athenienſes* tam terſis erant auribus, ut magno opus eſſet ingenio, magnâque curâ illis in ſcribendo ſatiſdare. Præterea nequid contrà bonos Mores, Deorum honorem & receptum Religionis Cultum, aut Reipublicæ Dignitatem diceretur, cautum erat per Judices; quorum ſuffragiis etiam de Vitâ Authoris cernebatur. Id quidem aliquandò penè fatale *Æſchylo* fuiſſe dicitur, niſi *Amynias* frater, accurrens oſtendiſſet humerum Brachio privatum, quod fortitèr pugnando ad *Salaminem* pro *Græcis* amiſerat, quandò *Cynægirus* Fratrum alter occubuit: cujus rei Miſericordiâ moti *Æſchylum* juniorem fratrem illi *Athenienſes* condonârunt. At [s] *Anaxandrides* Comicus publico Decreto Fame necatus periit, quòd quodam Carmine *Athenienſes* nimis liberè perſtrinxiſſet, teſte *Euſtratio* ad *Ariſtotelem*; unde *Ovidio* Lux præbetur, qui in *Ibin* ſic canit,

Utque parùm [t] ſtabili qui carmine læſit Athenas,
Inviſus pereas, deficiente Cibo.

Nec ipſe quidem *Euripides*, quamvis omnia illius Dicta ſeveris iſtis Judicibus pluſquam placuerint, minus à nonnullis aliis impetitus erat; licet eadem Inge-

[s] Vid. quid Nos ad *Plisthen.* v. 396. & ad *Incert.* v. 293. Item *Lil. Gyrald.*

[t] Parùm ſtabili, *i.e.* Iambico.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Ingenii Dexteritas, quæ ſummorum Criticorum ſagacitati probata fuerat, Invidorum etiam Malignitatem eluſerit. Ità enim, quod ipſe [u] *Ariſtoteles* teſtatur, quandò *Hygiænon* quidam *Euripidem* Impietatis poſtularet, ut qui Carmen fecerit, jubens Pejerare, [x] Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος, Reſpondit Poeta, "*Injuſtè illum agere, Judicia, quæ ad Dionyſiaca Certamina & "Theatrum pertinebant, in Forum traducentem. In Theatro enim ſe, quandò il"lam Fabulam doceret, rationem reddidiſſe, vel certè redditurum, ſi vellet ille "accuſationem inſtituere.* Et profectò quanquam is locus per ſe ſumptus, Perjurio patrocinari videatur, qui probè perpenderit, à quo & in quem finem ſit dictus in eà Fabulâ, & quod ille, qui dixit, mori maluit, quàm etiam temerarium illud Juramentum violare, is proculdubiò in *Ciceronis* partes ibit; qui & hunc ipſum Verſum laudat & explicat his Verbis, "[y] Quod enim ità "juratum eſt, ut Mens conciperet fieri oportere, id ſervandum eſt: Quod "aliter, id ſi non feceris, nullum eſt perjurium.——Non enim falſum jurare, "Pejerare eſt; ſed quod ex Animi tui ſententiâ juràris, ſicut verbis conci"pitur more noſtro, id non facere, Perjurium eſt; ſcitè enim *Euripides*, Ju"ravi linguâ, mentem injuratam gero. Hæc ille. Præterea, ut [z] *Grotius* obſervat, Multa in Tragœdiis ſunt, non ex Poetæ ſenſu dicta, ſed congruentèr Perſonæ, quæ loquens inducitur.

XXIV. Quòd [a] *Athenæus* ex *Ione*, *Theopompo* & aliis ejuſdem farinæ contrà *Euripidis* Caſtitatem inſimulet, ubi multa quoque de *Sophocle* haud bona auditu habet, id mihi non magis credibile eſt, quàm quod mox eodem in loco de *Epaminonda* ipſius Catamito *Aſopicho* proferat, quaſi Optimus omnium *Græcorum* turpiſſimo huic flagitio ſuccumberet, & non potiùs hoc eſſet Miſerabile ſceleratorum hominum Artificium, ſuis Vitiis magna Exempla prætendere: quanquam *Athenæus* inter plurima illa, quæ ex innumeris Authoribus omnis generis collegerit, etiam magnam Mendaciorum ſupellectilem habeat, neceſſe eſt. Nec tamen, qui hæc de *Euripide* dixerit, minora flagitia ipſi *Socrati* affingit. Ità enim videmus, quicquid Comicorum Maledica Libertas, in *Periclem* dicere auſa fuerit, illum indiſcriminatim uſurpare, utpote cujus Propoſitum erat, non ſelectos, ſed varios, cibos ad Menſam ferre. Quarè ex Modernis potiùs mihi [b] *Daniel Paræus* hìc audiendus, à quo *Euripides* verè dicitur *Non minùs Caſtitatis, quàm Poeſeωs* gloriâ illuſtris. Et ab [*] alio dicitur, *Veneris omninò abſtinens fuiſſe*; hoc eſt, [†] σώφρονος Κύπριδος ἀλλότριος. Nam & Caſti Amoris laudator erat eximius, inceſtum autem & vulgarem, ante omnia præpoſterum, ubique acritèr damnabat. Ità quidem in *Dictye*, [c] *Amâſſe ego illum fateor: Ille autem fuit Non ſtulta ſuadens, Veneris aut illex Amor. Nam datus & alius eſt Amor mortalibus Juſti piique ſobriique Pectoris. Utinámque lex hæc Gentis humanæ foret, Ut amare ſanctis Moribus ſpectabiles Fas eſſet: Omnis ſed fugaretur Venus.* Item in [d] *Oedipo*, Ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον, ἐπ' ἀρετήν τ' ἄγων ἔρως Ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ. Quinimò aliis Poetis Caſtitatem, præcipuè commendat, ut obſervamus, ad *Troadas* v. 384. Σιγᾶν ἄμεινον τἀισχρά· μηδὲ Μοῦσά μοι Γένοιτ' ἀοιδὸς, ἥτις ὑμνήσει κακά. Vide quid Nos de hâc re in *Chryſippi* Fabulæ Argumento. Præterea ſi *Euripides* à *Plutarcho* & aliis Ἐρωτικὸς dicatur, caveat Lector, nequid hujuſcemodi dictis mali ſubeſſe ſuſpicetur; nequid enim hìc dicam de Charactere Dictionis *Euripideæ*, qui præcipuè ἐρωτικὸς habetur; hic titulus à *Theocrito* Poetâ ſuo *Ptolemæo* pro laude non levi tribuitur, Εὐγνώμων, φιλόμουσος, ἐρωτικὸς, εἰς ἄκρον ἁδύς. Nemo dixerit, *Theocritum Ptolemæi* Caſtitatem hoc in loco elevare, aut deprimere voluiſſe. Ἐρωτικὸς itaque hìc, ut ſæpe aliàs, *Paſſivè* ſumitur, pro *Amabilis*, ἔρωτος ἄξιος, *Amandus*; cui omnium Amor & Vota debentur; eodem modo, quo *Titus* Imperator dictus eſſet, *Deliciæ humani Generis*.

Dicitur quidem à *Machone* Comico, [e] quòd cùm aliquando *Euripides* ſolus in Horto verſaretur cum ſtylo ſcriptorio & pugillaribus, *Lais Corinthia* Meretrix illi ſuperveniens diceret, Reſponde mihi, ô Poeta, quarè in Tragœdiâ ſcripſeris, Ἔῤῥ' αἰσχροποιέ; *Euripides* Mulierculæ miratus impudentiam, dixit, σὺ γὰρ οὐ δοκεῖς τις αἰσχροποιός· At illa ridens excipit, Τί δ' αἰσχρὸν, εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκεῖ; *Parodiâ* nempè uſa ex ipſius [f] *Æolo*. Potuit ſanè hoc fieri; nam *Laidem*, cùm eſſet Virgo tenera, Captivam fecit [*] *Nicias Athenienſis* ex *Hyccarâ* urbe *Siciliæ* ſeptimo anno, antequam *Euripides Athenas* relinqueret; quo tempore non eſt dubium, illam Meretriciis artibus inſtitutam ſatis; nec *Euripidis* Poematum prorſus ignaram.

XXV. Et hactenùs de ſcriptis & Charactere *Euripidis*; nunc ad priorem Methodum redeundum, & quod reliquum eſt illius Vitæ per *Annales* breviter abſolvendum. Quando priùs ſtatum Rerum & *Athenienſium* præcipuè per totum hujus Authoris Vitæ tenorem, aut præcipuam certè partem, levitèr

[u] *Ariſtot.* Rhetoric. l. 3. c. 15. fol. 602

[x] *Hippolyt.* v. 612 In quem locum vide quæ Nos & Scholiaſtes.

[y] *Cicero* Officior. l. 3. §. 29.

[z] *Hugo Grotius* in Præfat. ad Excerpta.

[a] *Athenæ.* Deipho'o. b. l. 13. fol. 601, 605.

[b] *Daniel Paræus* Medullâ Hiſtoriæ Profanæ p. 132.

[*] *Raviſ. Textor.* in Eurip. Vitâ l. 4. c. 17.

[†] *Dionyſ.* Epig. Anthol. l. 3. fol. 272.

[c] *Dictys* in in Fragm. v. 1. &c. ubi Græca.

[d] *Oedip.* in Fragment. v. 17.

[e] *Athenæ.* l. 13. c. 5. & *Paul. Leopard.* Emendat. l. 1.

[f] Vid. *Æol.* in Fragment v. 5. & *Medæ.* v. 930.

[*] *Plutarch.* in *Niciâ*.

tèr delineaverimus. Et maxima ſanè portio *Euripidis* Vitæ lætis *Athenienſium* rebus admodùm felix eſt viſa, fortitèr geſtis glorioſa: ſtatim enim poſt natum illum, hoc eſt exactos *Medos* (Ità enim veteres * *Græci Perſas* aliquando vocant) *Athenienſes* urbem ſuam de novo inſtaurabant, & *Piræeum* ex *Themiſtoclis* conſilio ad Mare ædificabant, Muróque latiſſimo cingebant. Paulò verò pòſt, quùm *Lacedæmonii* ſub Duce *Pauſaniâ* imperioſiùs ergà *Græcas* Civitates ſe gererent, *Græci* ferè omnes, exceptis *Peloponneſiis* ſe *Athenienſium* imperio ducendos tradiderunt. Et hinc *Athenienſium* Potentia in immenſum crevit; donec & illi erga ſubditos ſuos duriùs paulò agentes, multorum animos paulatim à ſe alienarent, *Lacedæmoniorum* verò invidiam ad infenſiſſimum odium inflammarent; undè licet ſerò tandem, hoc eſt *Olympiadis* Octogeſimæ ſeptimæ ſecundo, *Euripidis* autem ætatis anno Quinquageſimo, Bellum *Peloponneſiacum* exarſit. Intereà verò temporis, haud facilè credas, quantum Divitiis, Ædificiis, Victoriis, Honoribus, Amicis & Armis auctum ſit *Athenienſium* Imperium: Quùm enim illis omnes ferè [a] *Græciæ* Urbes ſubditæ eſſent, ut ſub felicioribus eorum auſpiciis Barbarorum injurias rependerent, à Confœderatorum pluribus ingens ad hoc bellum Pecuniæ vis quotannis ſolvebatur, Tributi aut Vectigalis nomine; quæ primò ab Ἑλληνοταμίαις collecta, publicis *Græciæ* Theſaurariis, velut ſacra & Communis Pecunia in *Delo* apud Deum *Apollinem* reponebatur in uſus Belli; mox ad *Athenienſium* arbitrium, qui ferè ſoli hujus belli onus geſtarent, diſpoſita erat. Ità quidem *Athenienſes* Claſſem ſibi & Urbem & Exercitus alienis ſumptibus comparârunt; nec belli tantùm totius ſumptus, ſed & domeſticæ Luxuriæ. Ex hâc enim Pecuniâ *Pericles Athenienſium* Princeps Urbem *Athenarum* Templis, Theatris, Odæis Muſicis, Columnis, Statuis, Porticibus, Thermis, Picturis & aliis Magnificis Ædificiis & Decorationibus auxit & ornavit; adeò ut longè ſuprà reliquas *Græciæ*, imò totius Orbis, Urbes caput ſuum extulerit. Hinc *Pindarus*, qui hujus Urbis Magnificentiam vidit & plus ſemel admiratus eſt, aliquandò vocat hanc Urbem λιπαρὰς καὶ ἀοιδίμους Ἀθήνας, Ἑλλάδος ἔρεισμα, & aliquando μεγαλοπόλιας Ἀθήνας nominat; & Ἑλλάδος Ἑλλὰς Ἀθῆναι *Thucydidi* dicuntur in *Euripidis* Epitaphio ad finem hujus tractatûs; de quo loco & laude *Athenarum* adeundus eſt [b] *Euſtathius* in *Homerum*. Sed *Plutarchus* ſingulari libro de *Athenarum* Magnificentiâ & Laudibus tractavit, nè quid hìc de variis *Meurſii* ſcriptis dicam huc pertinentibus. Egregiè verò Comicus *Lyſippus* hanc urbem præ cæteris inſignivit his verbis,

Εἰ μὴ τεθέασαι τὰς Ἀθήνας, στέλεχος εἶ·	*Si nuſquam* Athenas *videris, es ſtipes merus;*
Εἰ δὲ τεθέασαι, μὴ εὐαρεστήσας δ', ὄνος·	*Sin videris, nec placuerit, te Aſinum voco;*
Εἰ δ' εὐαρεστῶν ἀποτρέχεις, κανθήλιος·	*Sin placuerit, nec incoles, Aſinum magis:*
Αὕτη πόλις ἐστ' Ἑλληνίς, Ἑλλάδος κλέος.	*Hæc Civitas eſt* Græca, Græciæ *Decus.*

Hæc itaque conditio ferè Urbis *Athenarum*, dum *Euripides* vixit; nam exceptis Peſte & Clade *Sicilienſi*, nullum magnum *Athenis* Malum omni eo tempore contigit, Bona plurima; & vix ullam aliam ex Mundi primordiis puto ætatem tot egregiis Poetis, Philoſophis, Hiſtoricis, Rhetoribus, Medicis, floruiſſe, quot qui intra hoc ſpatium aut nati aut mortui extiterint, ut ex *Olympiadum* Deſcriptione & hoc ipſo tractatu colligendum. *Athenæ* autem à *Lyſandro* captæ ſunt (ut mox probabimus) ad minimum Biennio poſt *Euripidis* mortem; quando & Triginta Tyranni iis impoſiti; quibus mox diſſolutis ſucceſsêre Quadraginta Viri. Inter hos verò *Euripidem* [i] qui ponunt, egregiè falluntur, Quinquennio nempè tum defunctum. Sed jam ad *Euripidem* recurrendum. Anno itaque *Euripidis* ætatis Decimo Nono, *Olympiadis* nempè ſeptuageſimæ Nonæ anno ſecundo, *Tlepolemus* erat Archon *Athenis*. Quo anno * *Ægyptii* rebellantes in *Perſas*, *Inarum Pſammetichi* filium ſibi Regem creant & magnis muneribus oblatis *Athenienſium* Patrocinium implorant; qui miſſis ducentis Navibus, quas tunc temporis circa *Cyprum* occupatas habebant, magnâ Clade *Perſas* in *Ægypto* profligabant, & ibi per ſex annos ſuo ferè arbitrio agebant, donec tandem à *Megabyzo Zopyri* filio ipſi cum *Ægyptiis* penitùs ſubjugati eſſent, & fuſi. Et ad hanc Hiſtoriam alludit *Ariſtophanes* in *Pluto*, Ἡ ξυμμαχία δ' οὐ διὰ σὲ τοῖς Αἰγυπτίοις; *Palmerius* hujus rei ignorantiâ, quòd putaret, nullam ſocietatis cum *Ægyptiis* publico nomine factæ mentionem apud Hiſtoricos, neſcio quid de *Chabriâ* comminiſcitur & *Nectanebo*; cùm tamen ipſe *Ariſtophanis Scholiaſtes* hanc *Inari* & *Athenienſium* ſocietatem attingat. Proximo Anno *Conon* erat Archon *Athenis*, quo anno fruſtrà ſunt, qui *Pindari* mortem ponunt, quùm quatuor pòſt annis videbimus illum *Pythionicam* celebrantem, & ſex prætereà pòſt annis *Olympionicam* alium. Sequentis Anni Archon erat *Euippus*, ſub quo *Alexander* Dives *Macedoniæ* Rex moritur. Hic erat ille *Amyntæ* filius, qui Juvenis [k] *Perſarum* Legatos ad Patrem miſſos, cùm

* Vid. J. Rualdi Animadv. 10. in Plutarch.

[a] Thucydid. l. 1. & Plutarch. in Pericle.

[b] Euſtath. fol. 284.

[i] Euſtath. in Homer. fol. 1289. lin. 61. ad Eurip. Cal. Rhodig. l. 20. c. 37.

Euripidis Vitæ An. 19.

* Thucydid. l. 1. fol. 11 & 35.

Euripidis An. 20.

[k] Juſtin l. 7.

cùm nimis laſcivirent inter pocula, ad unum omnes interemit; Idem nocte ante Pugnam ad *Plataas* non ſine vitæ [l] ſuæ periculo *Athenienſes* monuit de futurâ pugnâ. *Perdicca* Secundus, illius filius, in Regno ſuccedit, Undecimus *Macedonum* Rex. Octogeſimâ jam *Olympiade* ineunte *Phraſiclides* erat Archon. *Olympionica* autem hujus anni erant *Torymbas*, aliàs *Toryllas*, *Theſſalus* Stadio, *Arceſilaus Cyrenæus* Curru, *Alcimedon* Puer Luctâ, quem etiam [m] *Pindarus* Poeta celebrat. *Ameſinas* autem *Barcæus* Virorum vicit Luctâ, qui aliquando cùm Boves paſceret, ſe cum Tauro exercebat, quem poſteà ad *Piſam* ferens iterum cum eo pugnabat. Hoc anno *Oebota*, Viro *Dymao*, Stadii olim Victoriam *Olympiade* ſextâ adepto, Statua ex Oraculo *Delphico* erigitur. *Democritus Abderita* naſcitur, ut *Apollodorus* in Chronicis teſtatur, quanquam alii illius Natalitia ſtatuant ad *Olympiadis* ſeptuageſimæ ſeptimæ Annum primum, *Thraſyllus* ad annum Tertium ejuſdem. *Hippocrates* quoque *Cous*, Medicorum Deus, hoc anno Natus dicitur à *Sorano*. *Philocles* Archon Annum ſuum vidit Patriæ felicem; quandoquidem hoc anno, qui erat *Euripidis* viceſimus ſecundus, *Athenienſes* [n] *Corinthios*, *Epidaurios* & *Peloponneſios*, deindè & *Æginetas* vincunt. Fabula *Æſchyli Agamemnon* docebatur, Primus *Æſchylus Agamemnone*, *Choephoris*, *Eumenidibus*, *Proteo* Satyrico, quæ Fabulæ Tetralogia *Oreſtæa* dictæ erant: *Xenocles* [o] *Aphidnæus* Apparatum ſcenicum exhibuit. Paulò pòſt *Æſchylus* in *Siciliam* abiit, vel ſponte præ pudore, quòd Theatri Tabulata, in ultimâ Didaſcaliâ cecidère, ut [p] *Suidas* ait, vel quod *Athenienſium* Uxores *Eumenidibus* ſuis nimiùm terrefecerit, coactus ſolum vertere; ut alii. Neſcio quomodo concilietur Interpretatio, ingenioſa licet, *Joſephi Scaligeri*, quòd *viz.* Theatri Tabulata fuerint lapſa idem ſit, quod Victoriâ excidere, in quem ſenſum & illud, *Fregit ſubſellia verſu* torquet, Neſcio, inquam, quomodo hæc Interpretatio concilietur cùm illo Didaſcalico, quod Victorem nunc *Æſchylum* pronuntiat. *Bion* erat Archon *Euripidis* anno viceſimo tertio, quem & *Abion* alii dicunt, haud benè. *Megarenſium* & *Athenienſium* bellum [q] de Finibus. *Thraſydæus* Puer *Thebanus* Stadio Viros vicit, in *Pythiade* triceſimâ tertiâ, quam Victoriam celebrat quoque [r] *Pindarus* Poeta. Hoc anno videtur *Euripides*, ut Caſtitati, quam unicè colebat, meliùs conſuleret, Uxorem duxiſſe *Chœrinam Mneſilochi* filiam, ex quâ primogenitum *Mneſilochum* habuit; *Xenophontem*, *Mneſarchidem* & *Euripidem*. Quòd *Xenophon* à me addatur reliquis illius ab aliis Authoribus memoratis filiis, id ex *Thucydide* colligo; qui anno Belli *Peloponneſiaci* ſecundo & tertio de *Xenophonte* [ſ] quodam *Euripidis* filio, *Athenienſium* ad *Potidæam* Duce, meminit. Solus autem *Euripides* noſter, qui primus erat illius Nominis, eo tempore filium potuit habere illius ætatis; quùm ipſe eo anno Quinquaginta trium eſſet annorum. Non me latet ſeniorem noſtro *Euripidem* à *Suidâ* memorari; ſed is quidem error palpabilis; ſi modò vera *Euripidis* noſtri Nominis cauſa & occaſio à Veteribus aſſignetur. *Mneſithides*, ſive *Mneſitheus*, ſequentis Anni Archon, quando *Lyſias* Orator, *Cephali* filius, ex *Syracuſanis* Parentibus, natus eſt *Athenis*, ut ait *Dionyſius*. *Thebani* & *Corinthii* ſub [t] *Myronidâ Athenienſium* Duce celebri prælio vincuntur ad *Megaram*. *Euripidis* ætatis anno Viceſimo Quinto *Olympiade* Octogeſimâ Primâ ineunte, Archon erat *Callias*. Olympionica *Polymneſtus Cyrenæus* Stadio. Quo tempore [u] *Æſchylus* Poeta moritur in *Siciliâ* annos natus ſexaginta novem, ſive ſeptuaginta. Proximo anno, quando *Soſiſtratus* erat Archon, *Athenienſibus* & *Peloponneſiis* Quinquennales factæ induciæ, de quâ re [x] *Thucydides* adeundus; *Pindari* mortem [y] *Johannes Meurſius* ponit ad annum ſequentem, cujus *Ariſton* erat Archon; quem tamen ad minimum duobus poſt annis vivum & ſanum mox probabimus.

Hâc Olympiade exeunte *Lyſicrates* erat Archon; ineunte Octogeſimâ ſecundâ, *Charephanes*. Quandò Olympionicæ erant *Lycus Theſſalus*, Stadio; *Pſaumis* autem *Camarinæus*, Quadrigâ, Curru mulabus juncto & Celete Equo. Cujus Victoriam celebrat [z] *Pindarus* jam ſeptuagenarius, nec ultrà Certamina *Græcorum* celebravit, quod ex iis, quæ hodiè ſuperſunt, colligendum. *Ion Chius*, Poeta Tragicus, Lyricus & Philoſophus, *Orthomenis* filius, cognomento autem *Xuthi*, Tragœdias cœpit docere. *Charephanem* excepit *Antidotus* Archon, illum *Euthydemus*; cujus tempore *Cimon* [a] *Athenienſium* Dux *Perſas* juxta *Cyprum* navali prælio fundit; mox & ipſe *Cypro* moritur. Unde Pax inſecuta eſt inter *Artaxerxem* & *Athenienſes*, *Pedieus* tum erat Archon; quem excipit *Philiſcus*, ſub quo *Criſon Himeræus* Olympionica erat Stadio, ut & duabus proximè ſequentibus Olympiadibus. Anno autem tertio hujus Olympiadis, quando *Timarchidis* anno exacto, *Callimachus* erat Archon, regni *Perdicca Macedonia* Regis anno Decimo Quarto, *Eubœa* ab *Athenienſibus* deficit, quam tamen anno ſequente *Athenienſes* recuperantes, *Heſtinenſes* ejiciunt & Coloniam inferunt;

[l] *Plutarch.* in *Ariſtide.*

OLYMP. 80. An. 1. *Euripidis* Vit. Ann. 21.

[m] *Pindar.* Olymp. Od. VIII. Vid. *Joh. Meurſii* Archontes *Athen.* l. 2. c. 17.

Euripidis Vit. Ann. 22.

[n] *Thucydid.* l. 1. fol 34.

[o] *Aphidna* Demus *Athenienſis* ad Tribum *Leontidem* pertinens.

[p] Vid. *Joh. Meurſii* Archontes *Athenienſes* l. 2. c. 19.

Euripidis Vit. Ann. 23.

[q] *Thucydid.* ibid.

[r] *Pythion.* Od. XI. Et tamen idem *Thraſydæus* Puer dicebatur annis antehac 21. Olympiad. viz. 75. an. 3.

[ſ] *Thucydid.* l. 2.

Euripidis Vit. Ann. 24.

[t] *Thucydid.* l. 1.

OLYMP. 81. An. 1. *Euripidis* Vit. Ann. 25.

[u] Vid. *Sam. Petit* Miſcellan. l. 3. c. 14. *Tho. Stanleii* Comment. in *Æſchyl.* fol. 703. *Rich. Bentleii* Epiſt. ad *Malalam* p. 50.

Euripidis Vit. Ann. 26.

[x] *Thucydid.* l. 1.

Euripidis Vit. Ann. 27.

[y] Archont. *Athen.* l 2 c 16.

Eurip. Vit. An. 28, 29.

OLYMP. 82. An. 1.

[z] *Pindar.* Olymp. IV.

Eurip. Vit. Ann. 30, 31.

[a] *Thucydid.* l. 1. *Plutarch.* in *Pericle.*

Eurip. Vit. Ann. 32, 33, 34.

inferunt; *Lyſimacho* Archonte. Huic *Praxiteles* ſuccedit, ſub quo floruit *Meliſſus Samius* Philoſophus, *Protagoras* & *Empedocles Agrigentinus*. *Praxitelem* ſequitur *Lyſanias* Archon, quando *Athenienſes* ad *Sybarim* Coloniam mittunt, poſt *Thurios* dictam; inter quos *Herodotus Halicarnaſſæus*, 42 annos natus, quem tribus retrò annis in [b] *Panathenæis Athenienſes* Publicis Honoribus mactârunt ob *Hiſtoriæ* merita (ut pòſt [c] *Hippocrati* fecerunt ob *Medicinæ* Laudes) & *Lyſias* Orator jam Quindecennis, numerati ſunt.

Euripidis Vitæ Ann. 35, 36, 37, 38, 39.

[b] *Euſeb.* Chron. Canon.

[c] Decretum *Athenienſium* extat inter *Hippocratis* & *Galeni* opera.

XXVI. Jam *Diphilus* erat Archon *Athenis*, & [d] quando *Euripides* Quadragenarius exiſtens primò vicit in *Panathenæis* Tragœdiam exhibendo. Duodecim Legum Tabulæ *Romæ* ſunt confectæ. *Timocles* Archon ſequitur; ſub quo *Pericles* [e] *Samum* expugnat & *Byzantium* capit. *Myrichides* Archon ſuccedit ſub quo Decreta contra Comœdos. Poſt ſequitur *Glaucides*; ſub quo Belli *Corinthiaci* initium cadit; quod *Thucydides* deſcribit & *Plutarchus* in *Pericle*. Proximo anno, *Theodoro* nempe Archonte, *Pericles* & *Sophocles* Tragicus *Athenienſium* Duces *Anæam Samiorum* urbem capiunt. Tum *Euthymenes* Archon; quando Decretum contra Comœdos ſub *Myrichida* factum revocatur; & *Ariſtophanis* † *Acharnenſes* docebantur *Lenæis* per *Calliſtratum*. *Ariſtophanes* primus, ſecundus *Cratinus* χειμαζομένοις, Tertius *Eupolis* Neomeniis. *Athenienſes Amphipolin* condiderunt & Arcis ſuæ Veſtibula ædificare cœperunt, ſub *Periclis* auſpiciis, *Mneſicle* Architecto, ut *Philochorus* in Quarto. Quinque autem annis Opus abſolutum; Talenta bis mille & duodecim expenſa. Quinque verò Portas fecerunt, per quas in Arcem aſcendebant, ut *Heliodorus* in primo de *Athenarum* Acropoli. Octogeſimâ ſextâ Olympiade ineunte, Archon erat *Nauſimachus*, aliàs *Lyſimachus* [f] *Murrhinuſius*. Olympionica *Theopompus*, aliàs *Diopompus Theſſalus* Stadio. *Iſocrates* Orator natus. *Phrynichus Athenienſis* Comicus, inter Secundos Antiquæ Comœdiæ Scriptores, docuit primò. Tum *Antilochides* Archon, & *Chares* poſt illum & deinde *Apſeudes*; ſub quo *Meton Pauſaniæ* filius [g] *Leuconieus*, Aſtronomorum ſuæ ætatis præſtantiſſimus, ſolarium in *Pnyce*, loco, ubi Eccleſiæ congregari ſolebant, poſuit *Athenis* & quam vocabant *Enneacaidecaeterida* edidit. Ipſe autem Vernas Converſiones hoc anno obſervavit. Olympiade Octogeſimâ ſeptimâ ineunte, *Euripidis* anno Quinquageſimo, *Pythodorus* erat Archon: *Sophron Ambraciotes* Olympionica Stadio. *Ariſtomenes* inter Secundos Veteris Comœdiæ Authores floret. *Euripidis* [i] *Phœniſſæ*, *Hypſipyle* & *Antiope* docentur, Primus *Euphorion*, Secundus *Sophocles*, Tertius *Euripides*. Argumentum *Medeæ* hanc Tetralogiam huic Anno aſſignant, *Medeam*, *Philoctetem*, *Dictyn*, Meſſores Satyros. Aurea *Minervæ* Statua erigitur in Templo Magno, Auri pondus habens Talentorum Quadraginta Quatuor, *Pericle* dedicante, *Phidiâ* Authore, ut tradit *Philochorus* & *Plutarchus* in *Pericle*. Proximi anni *Euthydemus* Archon. Bellum *Peloponneſiacum* incipit, quod deſcripſit *Thucydides Olori* filius. Anno *Euripidis* Vitæ quinquageſimo primo, *Chryſidis* Sacerdotis *Argivæ Junonis* quadrageſimo octavo, *Herodotus Halicarnaſſeus* Hiſtoricorum Princeps moritur *Thuriis* Quinquageſimo ſecundo ætatis anno. *Pindarus* moritur nonagenarius. *Apollodorus* Archon. Annus ſecundus Belli *Peloponneſiaci*. *Plato* naſcitur, ut [k] *Athenæus*; licet alii ad proximum annum illius Natales rejiciant, quando *Epameinon* erat Archon. *Euripidis Hippolytus* Coronatus ſub hoc docetur, Primus *Euripides*, Secundus *Jophon*, Tertius *Ion*. *Athenienſes Potidæam* capiunt. *Archidamus* Rex *Lacedæmoniæ Platæas*, *Bœotiæ* urbem *Athenis* amicam, gravi obſidio cingit. Tertius Annus Belli *Peloponneſiaci*, cujus menſe Sexto *Pericles* moritur; Peſte magnâ *Athenis* graſſante, quam deſcripſit *Thucydides*. *Xenophôn*, *Euripidis* filius, [l] Dux *Athenienſium*, poſt multa egregia edita facinora, in bello perit. *Perdiccas* Rex [m] *Macedoniæ* moritur, quùm regnâſſet viginti octo annis, Regno ſuccedit illius filius *Archelaus*; de quo mox plura dicturi ſumus; quandoquidem is eſt, qui ob *Euripidis* Amicitiam tantum Hominis apud Literatos eſt adeptus. Sequentis anni *Diotimus* Archon, Olympiadis nempè Octogeſimæ Octavæ anni primi; quo anno Victor erat *Symmachus Meſſenius* è *Siciliâ* Stadio: *Megacles Athenienſis* Quadrigis; qui *Megacles*, ut puto, filius erat alterius ejuſdem nominis, qui quinquageſimo antehac anno *Pythiada* viceſimam octavam vicit, quam & [n] *Pindarus* celebravit. Præterea *Dorieus Diagoræ* filius *Rhodius* vicit Pancratio jam ſecundò. *Anaxagoras Clazomenius* Philoſophus, *Euripidis* Præceptor, moritur anno Ætatis ſeptuageſimo ſecundo. Sunt qui ad hunc Annum *Platonis* nativitatem ſtatuant. *Archidamus* Rex *Lacedæmoniorum* moritur, *Agis* ejus filius in Regno ſuccedit. Belli *Peloponneſiaci* annus quartus. Annum ejuſdem quintum excepit *Euclees* Archon; ſub quo *Leontini* à *Syracuſanis* bello petiti per *Gorgiam* Oratorem Civem ſuum ad *Athenienſes* Legationem faciunt, unde prima belli *Siculi* ſemina ſparſa. *Lesbii* ab *Athenienſibus* deficiunt. *Platæenſes* fame tandem victi

[d] Ex Marmor. Oxon.

Euripidis Vitæ An. 40, 41, 42, 43, 44, 45.

[e] *Thucydid.* l. 1. *Plutarch.* in *Pericle*.

† Alii hoc ponunt ad Olympiad. 88. ann. 3. *Euthydemo* Archonte. Vid. *Sam. Petit* Miſcell. l. 1. c. 4.

Euripidis Vitæ An. 46.

[f] Μυῤῥινοῦς δῆμος Πανδιονίδος φυλῆς.

Euripid. Vitæ An. 47, 48, 49.

[g] Λευκονοεὺς δῆμος Λεοντίδος φυλῆς.

Euripidis Vitæ An. 50.

[i] Scholiaſt. *Ariſtoph.* fol. 132.

Euripidis Vitæ An. 51.

Euripidis Vitæ An. 52.

[k] *Athenæ.* l. 5. c. 18.

Euripidis Vitæ An. 53.

[l] *Thucydid.* l. 2. anno Belli. *Pelopon.* 2 & 3.

[m] *Athenæ.* l. 5. c. 18. Et Anonymus Author Olympiadum apud *Euſebium*. Vid. infra Olympiad. 90. an. 1.

Euripidis Vitæ An. 54.

[n] Vid. Olympiad. 75. an. 3. & *Meurſii* Archont. *Athen.* l. 3. c. 4. ubi tamen male *Pindari* Scholiaſten emendat legens pro ὀγδοηκοστὴν ὀγδόην Πυθιάδα, ὀγδοηκοστὴν ὀγδόην Ὀλυμπιάδα, cum legendum eſſet εἰκοστὴν ὀγδόην Πυθιάδα.

Euripidis Vitæ An. 55.

ſe *Lacedæmoniis* dedunt, à quibus ad unum omnes cæduntur, unà cum Viginti
[† *Thucydid.* l. 3.] quoq; *Athenienſibus*, ut †*Thucydides* teſtatur. Quòd tamen *Lacedæmoniorum* factum
eò deteſtabilius videbatur, quoniam hi *Plataenſes* in Bello *Perſico* de totâ *Græciâ* haud parùm meruerant, quarum rerum conſideratione multò pòſt *Alexander* Magnus *Platææm* reſtauravit & diſperſas undique *Plataenſium* reliquias in unum congregavit, ut teſtatur *Plutarchus* in *Ariſtide*.

[*Euripidis* Vitæ an. 56.] XXVII. Quinquageſimi Sexti *Euripidis* Vitæ anni Archon erat *Euthydemus*; [° *Ariſtot.* Meteorolog. l. 1. c. 6.] quando Prodigia haud pauca contigêre; Nam poſt ° Cometen, qui Menſe *Gamelione* præcedentis anni apparuit, *Atalante* inſula juxtà *Locros Opuntios*, in quâ erat *Athenienſium* præſidium, ferè tota jam maris illuvie ſuperfuſa eſt, teſte *Thucydide*; [ᵖ *Thucyd.* l. 3. fine.] & nunc iterum ᵖ Mons *Ætna* flammas eructabat. *Delus* ab *Athenienſibus* expiatur. *Hipponicus Athenienſium* Dux unà cum *Niciâ Nicerati* filio *Tanagræos Bœotorum* ſocios fundit. Hic annus Belli *Peloponneſiaci* Sextus. [*Euripidis* Vitæ an. 57.] Ejuſdem Septimo *Stratocles* Archon; ſub quo Eclipſis Lunæ, Menſe *Boedromione*; [ᑫ *Scholiaſt.* ad *Equites.*] *Ariſtophanes* docet *Equites Lenæis*,ᑫ primus ipſe, ſecundus *Cratinus* Satyris, [*Euripidis* Vitæ an. 58.] tertius *Ariſtomenes* Ὀλοφύξοις. *Iſarchus* Archon Octogeſimæ Nonæ Olympiadis anno primo, Belli *Peloponneſiaci* Octavo, *Euripidis* Vitæ Quinquageſimo octavo. Olympionicæ, *Symmachus Meſſenius* è *Siciliâ* Stadio ſecundó. *Dorieus Diagoræ Rhodii* filius Pancratio tertió. *Hellenicus Alcaneti* filius Cæſtu. *Athenienſium* & *Lacedæmoniorum* Induciæ, Menſe *Elaphebolione* factæ. *Ariſtophanes* Nubes primò docet, ſed exploſus eſt; *Cratinus* primas tulit Fabulâ *Putinâ* dictâ; [ʳ *Thucydid.* l. 4.] ſecundas *Ameipſias* Fabulâ, cui nomen Κόννον. *Athenienſium* ʳ juxta *Delium* oppidum *Bœotiæ* in *Tanagrâ* clades. *Ameinias* vel *Amynias* anni ſequentis [*Euripidis* Vitæ an. 59.] Archon; quando *Ariſtophanes* Nubes ſecundò exhibuit, haud multò majori cum ſucceſſu. Ejuſdem *Veſpæ* primò actæ *Olympiis* in urbe, ſecundò *Lenæis*. [ˢ §. viii. in fine.] Templum *Junonis* hoc anno incenſum, de quâ ˢ re ſuprà diximus. *Alcæus* pro- [*Euripidis* Vitæ an. 60.] ximus Archon, ſub quo *Eupolis* Fabulam Κόλακας docuit. *Braſidas Laco*, re ſtrenuè ad *Amphipolin* geſtâ (plurimiſque *Athenienſium* contrà pugnantium cæſis, quos inter & *Cleon* ille Demagogus cecidit) & ipſe caſu cadens vitam he- [ᵗ *Thucydid.* l. 5.] roicè mutavit. *Athenienſium* & *Lacedæmoniorum* ᵗ Induciæ Quinquagenariæ. [*Euripidis* Vitæ an. 61.] *Ariſtion* Archon; *Eupolis Autolycum* Fabulam docet, *Pherecrates* Fabulam, cuì [ᵘ *Joh. Meurſii* Archont. l. 3. c. 7.] nomen ᵘ Ἄγριοι, non ut nonnulli Ἀργεῖοι. *Aſtyphilus*, aliàs *Ariſtophilus* Ar- [*Euripidis* Vitæ an. 62.] chon. *Olympias* nonageſima. Victores *Hyperbius Syracuſanus* Stadio; *Theantus* Puer Cæſtu; *Androſthenes Arcas*, Pancratio. *Lacedæmonii* à Templo *Jovis* Olympii & à ſacro certamine ab *Elæis* excluſi; de quâ re *Thucydides* libro Quinto. *Lacedæmoniorum* contrà *Athenienſes* bellum rurſus exardeſcere cæpit. *Athenienſes* fœdus ineunt mutuum cum *Argivis*, *Mantineis*, & *Elæis* in centum annos. *Perdiccas* Rex *Macedoniæ* hoc anno moritur & *Archelaus* ſucce- [*Euripidis* Vitæ an. 63.] dit, ut Marmora *Oxonienſia*. *Archias* Archon. Bellum *Lacedæmoniorum* contra *Argivos*, ob eorum Commiſſa in *Trœzenios Lacedæmoniorum* Socios. *Euri-* [ˣ Vid. quæ Nos ad *Andromach.* v. 732.] *pides* ˣ *Andromachen* exhibens vincit. *Antiphon* Archon. *Argivi* & *Lacedæmonii*, legatis hinc indè euntibus Pacem inter ſe & mutuum pangunt auxilium. [ʸ Vide Argum. *Supplic.*] *Euripides* ʸ Supplices docet. *Athenienſes Melios* delent. *Euphemus* Archon. *Agatho* Tragœdus coronatur *Lenæis*. Hic annus *Platonis* decimus quartus, *Eu-* [*Euripidis* Vitæ An. 64.] *ripidis* Sexageſimus quartus. *Ariſtomneſtus*, aliàs *Arimneſtus* Archon. *Olympias* Nonogeſima prima. Victor *Exænetus Agrigentinus* Stadio; *Euagoras Elæus* ſynoride perfectâ primus. *Xenocrates* Philoſophus natus. *Archippus Athenienſis* Comicus Vetus vicit ſemel. Certant ſimul *Xenocles* & *Euripides* & primus erat *Xenocles Oedipo* & *Lycaone* & *Bacchis* & *Athamante* Satyrico; Secundus *Euri-* [ᶻ *Ælian.* Var. Hiſt. l. 2. c. 8.] *pides Alexandro*, & *Palamede* & *Troibus* & *Siſypho* Satyrico. De quâ re ᶻ *Ælianus* queritur in Variâ Hiſtoriâ, & ᵃ *Agellius* his verbis, "*Menander* à *Phi-* [ᵃ *Agell.* l. 17. c. 4. Vid. *Meurſii* Lect. *Attic.* l. 3. c. 28. & Archont. *Athen.* l. 3. c. 9.] "*lemone*, nequaquam pari Scriptore, in Certaminibus Comœdiarum ambitu, "gratiáque & factionibus ſæpenumerò vincebatur. Eum quùm fortè habuiſſet "obviàm, *Quæſo*, inquit, *Philemo, bonâ veniâ, dic mihi; quùm me vincis, non* "*erubeſcis?* *Euripidem* quoque *M. Varro* ait, quùm quinque & ſeptuaginta "Tragœdias ſcripſerit, in Quinque ſolis viciſſe; quùm eum ſæpe vincerent "aliqui Poetæ ignaviſſimi. Et ut idem *Agellius* ex *Apollodori* Chronicis, Nobiliſſimus ipſe Comicorum *Menander*, quùm circà Centum & Octo Comœdias ſcripſerit, octies tantùm viciſſe dicitur. Alii tamen *Euripidem* Quindecim Victorias reportâſſe aſſerunt; quare *Iſaacus Caſaubonus* in *Agellio* pro *Quinque* legit *Quindecim*; quoniam *Græci*, inquit, Scriptores teſtantur, *Euripidem* νίκας νικῆσαι πεντεκαίδεκα. Sed non *Euripides*, ut *Æſchylus*, nimis ægrè hanc rem tuliſſe dicitur. Fortiùs ille ex veræ Philoſophiæ præceptis loricatus ac munitus; quàm ut virilem animum vulnus attingeret. [ᵇ *Plutarch.* εἰ πρεσβ. πολιτευτ. l. 795.] ᵇQuinimò *Timotheum* excellentiſſimum Muſicum, quando ob Theatri exibilationes frangeretur, dicto ſuo confirmavit; Theatra ipſa brevi ad ipſius arbitrium fore ſpondens. Videtur autem, ut obitèr hoc notem,

notem, hic *Xenocles* filius fuiſſe *Carcini* Poetæ; de quo *Ariſtophanis* [c] Scholiaſtes, ut rudi & impolito loquitur, ὡς Καρκίνε Ξενοκλῆς κωμῳδεῖται, ὡς ἄξεστος τῇ ποιήσει. Et ipſe [d] Poeta, Ὁ δ' αὖ Ξενοκλῆς ὢν κακὸς κακῶς ποιεῖ.

XXVIII. Juxta hoc tempus *Archelaus* Rex *Macedoniæ*, cùm literarum ſtudio præ cæteris Mortalibus flagraret, ideóque plurimis Doctis viris dona mitteret, alios etiam in *Macedoniam* invitaret, *Amphiam Macedonem Athenas* miſit, qui Argentum inter alios *Euripidi* deferret; & *Clito* Nobilis *Macedo*, Regis amicus & Conſiliarius, literas ſubjunxit, quibus hortatur *Euripidem*, ut Regis Benevolentiam acciperet. De quâ re Prima *Euripidis* Epiſtola, quæ extat, tractare videtur. Sed quùm iiſdem ſua Argumenta præfigenda curaverimus, hoc ſolum hic loci addendum, priores quatuor ferè ad hæc tempora pertinere; de Quintâ aliàs dicemus. Quòd vero Vir Magnus mihi per literas aurem vulſerit, dicens *Pellæi* iſtius Senis, de quo Epiſtolæ prima, tertia & quarta, Nomen malè abeſſe & *magnum hoc eſſe ſignum* Sophiſticæ λῃώδη, ſciendum eſt; nihil hæc apud me valere; quùm enim ex ipsâ priori harum Epiſtolâ pateat, aliam de re eâdem † priùs ſcriptam; eò debet animus ad nomen recurrere; nec enim nos omnes, de rebus utrique parti ſatis jam notis aliter ſolemus ſcribere. Quid enim aliàs impediret, quominùs nomen aliquod affigeret huic Seni Sophiſta ille (ſi fortè Author eſſet Sophiſta) qui tam benè [e] *Clitonem* facit *Macedonicum* virum & *Amphiam* & *Lapretam* & *Chionidem* & *Antigenem* Medicum nominatim appellat. Quod ad Convitium attinet, [f] *Sophocli* ab *Euripide* factum περὶ παιδικῶν, cui *Sophocles* acuto quodam Epigrammate reſpondet, credibile eſt hæc contigiſſe Mediâ *Sophoclis* ætate, cum Juvenis adhuc eſſet *Euripides*, diù antequam amici inter ſe facti fuerint; quanquam tamen ex neutrâ parte inſanabilis injuria fieri videatur. Et in quintâ Epiſtolâ ad *Cephiſophontem* † fatetur ipſe *Euripides* ſerò ſe in Amicitiam *Sophoclis* veniſſe; licet ſemper eum æſtimârit. Nec quòd objicit Vir Doctus, putandum eſt, ſecundam Epiſtolam *Sophocli* eſſe ſcriptam, quando unà cum *Pericle* Dux eſſet contra *Samios*, licet tum etiam ad [g] *Chium* appulſum conſtet; hæc enim decem annis ante ipſum Bellum *Peloponneſiacum* contigerunt; quando nondum inter ſe facti eſſent amici *Sophocles* & *Euripides*: ſed diù poſt, *Sophocles* ob privata negotia putandus eſt ad *Chium* inſulam navigâſſe; ſicut & ipſe *Euripides* aliquando in [h] *Icarum* inſulam navigârit; quod obſervamus in *Epigrammatum* [i] Argumentis ex *Eparchide*. Quanquam quod [k] *Diogenes Laertius* tradit, de *Euripidis* cum *Platone* in *Ægyptum* navigatione, ubi ægrotans Poeta marinâ aquâ ſuffuſus revaluiſſe dicitur; unde illud Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά. Id quoque *Criticorum* inſomnium; ut ex ætate † *Platonis* colligendum; qui decimum ſeptimum ætatis annum agebat, quando *Euripides* iret in *Macedoniam*, viceſimum, quandò è vitâ migraret. Quòd ſi *Cephiſophonti* & *Sophocli* quid habeant hæ Epiſtolæ commune, ex notâ Hiſtoriâ; nè hoc ſodes obſit; ſed illorum potiùs gratiâ etiam ignotis fidem habeamus; præſertim cùm hîc nihil vulgare, tritum, aut incongruum; imò omnia Elegantia, Pia, Docta, & ſummè *Attica* ſint; & etiam poſteà patebit *Sophocli* percharum fuiſſe *Euripidem*, licet ejuſdem eſſet uterque ſtudii. Quòd ſi putidum videatur, illum prævidiſſe ſe moriturum ἐν γῇ βαρβάρῳ, id quod contigit; notandum quoque hunc Poetam etiam præſuppoſuiſſe *Archelaum* ex Statu Regio aliquando poſſe excidere; quòd factum non eſt; Quid verò mirum erat, ſi *Euripides* pluſquam Septuagenarius ſibi in peregrinâ terrâ moriendum jam putaret? Quod autem *Macedoniam* etiam βάρβαρον γῆν vocat, (quod tamen nemo mihi hactenùs objecerit) id planè *Atticum* quid ſpirat; nam ut Cæteri *Græci*, omnes non-*Græcos*, barbaros putarent; ita *Athenienſes* ferè reliquos *Græcos*, præſertim, qui *Ariſtocratiâ*, aut *Monarchiâ* uterentur, & *Ioniam*, aut extremas *Græciæ* partes & Barbarorum confinia incolerent, pro barbaris habebant. Quare & aliquando ipſos *Laconas*, & *Eleos* & *Eretrienſes* (nè dicam *Caras*, quos etiam *Homerus* βαρβαροφώνους appellat,) eo nomine vocari videbimus; quod [l] *Euſtathius* probat.

XXIX. Eodem [m] anno, Belli nempe *Peloponneſiaci* Decimo Sexto, *Athenienſes* bellum contra *Syracuſanos* decernunt, cui præponuntur *Nicias*, *Lamachus* & *Alcibiades*; qui tamen ultimus brevi pòſt ex *Siciliâ* avocatur per *Salaminiam* Navim, ad cauſam dicendam circa mutilationem Mercuriorum; ſed is ſecundùm illud [n] ἐξὸν φεύγειν, μὴ ζήτει δίκην, evaſit eorum manus & ingratæ Patriæ iratus, proximo pòſt annò perſuaſit *Lacedæmoniis*, ut *Athenienſes* in *Siciliâ* vellent adoriri. *Chabrias* tunc erat Archon; ſub quo † *Ariſtophanis* Aves & *Euripidis* [o] *Andromeda* docentur: Quando & *Athenienſes* talentum edicto propoſuerant illi, qui *Diagoram* Atheum occiderit. *Piſandrus* mox Archon fit, quando *Lacedæmonii* ab *Alcibiade* incitati Inducias cum *Athenienſibus* factas ſolvunt & *Gylippum* in *Siciliam* mittunt; annóque proximo, quando *Cleocritus*,

e 2 aliàs

[c] Fol. 133.

[d] Theſmoph. f. 536.

† Vid. 2 Tom. hujus Editionis fol. 525. Epiſt. 1. & §. 2.

[e] Meurſii Archont. Athenienſ. l. 4. c. 14. de Clitone Macedone Olympionicâ.

[f] Athenæ. l. 13. fol. 604.

† 2 Tom. ut ſuprà fol. 519.

[g] Athenæ. l. 13. fol. 603. Vide Thucyd. l. 1. de bello Samio.

[h] Athenæ. l. 2. c. 19.

[i] Hujus libri 2 Tom. fol. 515.

[k] Diog. Laert. in Platone & Jac. Dur. Baſellii Variar. l. 1. c. 3. † Quare Zacharias Bogan in libro cui titulus, Homerus Ἑβραΐζων p. 219. quando hanc rem narraverit, in margine ait, *Et quidem de hâc Hiſtoriâ dubito.* Verba autem Θάλασσα κλύζει &c. extant *Iphigen.* Taur. v. 1193. quem locum videſis.

[l] Euſtath. in Homer. fol. 279. & 367.

[m] Scholiaſt. Ariſtoph. Argumento Avium. *Euripidis* Vitæ an. 64.

[n] Plutarch. Apophthegm.

† Scholiaſt. Ariſtoph. ad Aves. *Euripidis* Vitæ an. 65.

[o] Schol. Ariſtoph. f. 132. *Euripidis* Vitæ an. 66.

aliàs *Clearchus*, Archon fuit, ſub *Agide Archidami* filio & *Alcibiade Athenienſi*, Ducibus, locum validum occupant, *Deceleam* dictum, quem Propugnaculum contra *Atticam* faciunt; unde Bellum vocabatur *Deceleiacum*. Eclipſis Lunæ. Clades *Athenienſium* in *Siciliâ*, ſimul Ducum *Demoſthenis* & *Niciæ* cædes; de quibus *Thucydides* Sexto & Septimo Hiſtoriarum & *Plutarchus* in *Niciâ*. Hanc publicam & miſerabilem Patriæ ſuæ Calamitatem *Euripides* Epicedio Elegiaco luxit, eleganti ſanè & Authore ſuo undiquaque digno Carmine, quod ex unico illo ejuſdem Fragmento apud *Plutarchum* [s] ſervato colligendum. *Euripidis* tamen Gloria in tantùm jam Patriæ ſuæ profuit; ut levior hæc ipſa Calamitas illius causâ fieret. Plurimi enim *Athenienſium* Captivorum, qui illi cladi ſuperfuerant, quotquot hujus Poetæ Verſus aliquos memoriter tenerent, illius causâ ſervati ſunt. Μάλιϛα γὰρ, ut [t] *Plutarchus* rem narrat, ὡς ἔοικε, τῶν ἐκτὸς Ἑλλήνων ἐπόθησαν αὐτοῦ τὴν μοῦσαν οἱ περὶ Σικελίαν· καὶ μικρὰ τῶν ἀφικνουμένων ἑκάϛοτε δείγματα καὶ γεύματα κομιζόντων ἐκμανθάνοντες, ἀγαπητῶς μετεδίδοσαν ἀλλήλοις. τότε γοῦν φασι τῶν σωθέντων οἴκαδε συχνοὺς ἀσπάζεσθαι τὸν Εὐριπίδην φιλοφρόνως, καὶ διηγεῖσθαι τοὺς μὲν, ὅτι δουλεύοντες ἀφείθησαν, ἐκδιδάξαντες ὅσα τῶν ἐκείνου ποιημάτων ἐμέμνηντο, τοὺς δ', ὅτι πλανώμενοι μετὰ τὴν μάχην, τροφῆς τε καὶ ὕδατος μετέλαβον, τῶν μελῶν ᾄσαντες. οὐ δεῖ δὴ θαυμάζειν· ὅτι τοὺς Καυνίους φασὶ πλοίου προσφερομένου τοῖς λιμέσιν ὑπὸ λῃϛρίδων διωκομένου, μὴ δέχεσθαι τὸ πρῶτον, ἀλλ' ἀπείργειν· εἶτα μέντοι διαπυνθανομένους, εἰ γιγνώσκουσιν ᾄσματα τῶν Εὐριπίδου, φησάντων ἐκείνων, οὕτω παρεῖναι καὶ καταγαγεῖν τὸ πλοῖον. Ad priorem narrationem alludens erupit tunc temporis inter *Athenienſes* proverbialis [u] Senarius, de non Apparentibus poſt *Siciliam* cladem *Athenienſibus*, Ἢ τοι τέθνηκεν, ἢ διδάσκει γράμματα; *Vel morte functus eſt, docet vel Carmina.*

XXX. Proximo poſt hanc Cladem anno *Callias* Archon; quando Populus *Athenienſis* ultrò à *Democratiâ* ceſſit & electis Quadringentis Viris, Reipub. Adminiſtrationem permiſerunt. *Olympionica* hujus anni erat *Exænetus Agrigentinus* Stadio ſecundò. *Lyſias* Orator, quùm à *Thuriis* nimis eſſet ſeditionibus vexatus, quaſi *Atticè* ſaperet, revertitur *Athenas* jam 47 annos natus. *Calliæ* ſuccedit *Theopompus* Archon; ſub quo *Athenienſes* Quadringentorum Virorum Oligarchiæ pertæſi diſſolvunt. *Lacedæmoniis* de Pace mittentibus, *Athenienſes*, quòd id credere nequirent, [f] *Cleophonte* maximè Paci obſtante, nolunt eos admittere. *Alcibiadis* Reditus decernitur. Hic *Thucydides Olori* filius, Hiſtoriam ſuam abrumpit, cùm complexus eſſet fermè Vigenti duo Annorum ſpatium octo libris. *Xenophon* tamen & *Theopompus* Hiſtoricus indè cœperunt, ubi *Thucydides* finem fecerat; ille quidem complexus ſpatium Annorum 48 hic autem res geſtas *Græcorum* libris 12 tractans per annos 17. Hiſtoriam ſuam claudit ad Navale prælium ſub *Conone* Duce factum circà *Cnidum*, Olympiadis *viz.* CVIII. Anno 4to, quando *Eubulus*, vel *Eubulides* erat Archon. *Theopompum* ſequitur Archon *Glaucippus*, ſub quo *Sophocles Philoctetem* docens vincit. *Lacedæmonii* Pedeſtri & Navali prælio circà *Cyzicum* victi ab [v] *Athenienſibus*, miſerandum in modum animis dejecti ſunt. *Diocles* mox Archon; ſub quo Fabulam *Oreſtes* docet [w] *Euripides*; & paulò pòſt, literis frequentibus vocatus, in *Macedoniam* ad *Archelaum* ſe confert; De quâ re nonnihil hîc dicendum. *Archelaus* ille Rex *Macedoniæ*, iſtius nominis Primus, Duodecimus *Macedonum* Rex, erat Filius natu maximus quidem, ſed Nothus, *Perdiccæ* Regis, *Alexandri* Divitis filii. Et hic quidem ob inſignem Probitatem & Indolem, Tutor *Perdiccæ* legitimi filii infantis & ſiquid humani eidem accideret, regni hæres relinquitur. Et Regius ſanè infans anſerem fugiens in puteum decidit & extinctus eſt; quarè *Archelaus* regni habenas excipit & *Macedoniæ* quidem Gloriam haud levem, ſibiipſi verò prorſus Immortalem comparavit. De hoc enim teſtatur [x] *Thucydides*, "Quod munitos locos, qui tunc erant, extruxit, Viáſque rectas ordinavit, "& cætera, quæque ad bellum ſpectabant, Equis & Armis, alióque apparatu "inſtruxit meliùs, quàm octo ante illum Reges. Adeò autem Gloriæ ardore incaluit; ut [y] *Olympica* Certamina in *Dio Macedoniæ* inſtitueret, quæ reſpectu *Olympiorum* in *Elide*, dicta erant *Minora Olympia*; quod & *Athenienſes* ante eum feciſſe dicuntur; in quibus *Alcibiades* ter Victoriam reportabat; nec enim is ſemel *Majora Olympia* viciſſe deprehenditur. Erat porrò Muſarum quoque amore adeò abreptus, ut & docta Certamina apud *Macedonas* ſuos in *Jovis* & *Muſarum* honorem inſtitueret; quæ durabant per Novem Dies, ità ut Muſæ cujuſque nomini unus propriè dicaretur. Id teſtatur nobis [z] *Diodorus Siculus*, Καὶ σκηνικοὺς ἀγῶνας (συνετέλεσε) Διὶ καὶ Μούσαις, οὓς Ἀρχέλαος ὁ προβασιλεύσας πρῶτος κατέδειξε· τὴν δὲ πανήγυριν ἐφ' ἡμέρας ἐννέα συνετέλεσεν, ἑκάϛῃ τῶν Μουσῶν ἐπώνυμον ἡμέραν ἀναδείξας. Hic *Archelaus* à [a] *Solino* dicitur fuiſſe *Prudens rei bellicæ, Navalium etiam Commentor præliorum. Idem* Pythias & Olympicas *palmas Quadrigis adeptus*, Græco *potiùs animo, quàm Regali gloriâ, illa præ ſe tulit. In tantùm autem Literarum Amator*

[s] *Plutarch.* in *Niciâ*. vid. Fragment. Vol. 2. fol. 516. titulo, Ἐπικήδειον.

[t] *Plutarch.* ibid. ad finem.

[u] *Apoſtolius* Centur. 10. §. 4.

OLYMP. 92. An. 1. *Euripidis* Vitæ An. 68.

[f] Scholiaſt. *Euripid.* ad *Oreſt.* v. 770. & 901.

OLYMP. 92. An. 4. *Euripidis* Vitæ An. 69.

[v] *Xenophont.* Hiſt. Græc. l. 1. circa Principium.

[w] Schol. ad *Oreſt.* v. 371. & *Joh. Meurſii* Archont. *Athen.* l. 3. c. 10.

[x] *Thucydid.* l. 2. ad finem fol. 82 Ἀλλὰ ὕϛερον Ἀρχέλαος Περδίκκου υἱὸς, βασιλεὺς γενόμενος, τὰ νῦν ὄντα ἐν τῇ χώρᾳ (τὰ τείχη καὶ πύργοι) ᾠκοδόμησε, καὶ ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε, καὶ τἆλλα διεκόσμησε τά τε κατὰ τὸν πόλεμον ἵπποις καὶ ὅπλοις, καὶ τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ κρείσσονι, ἢ ξύμπαντες οἱ ἄλλοι βασιλεῖς ὀκτὼ οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι. Regum autem hic *Macedonicorum* Catalogus ad *Alexandrum* M. 1 *Caranus*. 2 *Cœnus*. 3 *Thurimas*. 4 *Perdiccas*. 5 *Argæus* I. 6 *Philippus*. 7 *Aeropas*. 8 *Alcetas*. 9 *Amyntas*. 10 *Alexander*. 11 *Perdiccas* II. 12 ARCHELAUS *Euripidis* amicus. 13 *Oreſtes*. 14 *Archelaus* II. 15 *Amyntas* II. 16 *Pauſanias*. 17 *Amyntas* III. 18 *Argæus* II. 19 *Amyntas* IV. 20 *Alexander* II. 21 *Ptolemæus* Alorites. 22 *Perdiccas* III. 23 *Philippus*. 24 *Alexander* Magnus.

[y] MS. *Pind.* penes me Vita; ubi de *Olympiis*. Et *Johan. Meurſii* Græc. Feriat. l. v. in Ὀλύμπια.

[z] *Diodor.* Sic. l. 17. Vid. *Joh. Meurſii* Græc. Feriat. l. v. in Μουσεῖα.

[a] *Solinus* c. 15.

mator fuit, ut Euripidi *Tragico conſiliorum ſuorum ſummum crederet.* [b] *Plutarchus* in Apophthegmatibus hujus Regis ingenioſa admodum reſponſa Philoſophico ſale condita tria vel quatuor memorat; quare quod [c] *Ælianus* à *Socrate* in eum contortum Dicterium dicat, fidem non mereri cenſeo; quod mox apertiùs videbitur. Plurimos ſanè & Inſignes apud ſe pellectos & ex omni *Græciâ* evocatos habuit *Archelaus* [d] Artifices, Viros, & in omni Scientiæ genere peritos, præcipuè Doctrinâ claros, Philoſophos & Poetas; & *Socratem* quoque literis ſuis Rex Nobilis plus ſemel vocabat; quanquam is quidem ſemper ſe excuſatum haberi precatus eſt; utpote qui *Archelao* prorſus inutilem ſe fore vidit, nec illius favoribus æquandis ullo modo parem; cùm *Archelaus* Virtutibus ſatis eſſet inſtructus, nihil autem ipſe aliud doceret. Quare quùm neminem alium, qui ad *Archelaum* iret, accuſaret [e] *Ariſtoteles*, quòd non iret, *Socratem* laudat, Διὸ Σωκράτης οὐκ ἔφη βαδίζειν, ὡς Ἀρχέλαον, ὕβριν γὰρ ἔφη εἶ), τὸ μὴ δύνασθαι ἀμείβεσθαι ὁμοίως εὖ παθόντα, ὥσπερ καὶ κακῶς. Et aliàs videtur *Socrates* minimè Peregrinandi ſtudioſus; quandoquidem nec toto vitæ tempore extrà Patriæ limites ſe vagatum fuiſſe fatetur (ſi benè memini) apud [f] *Platonem*. Niſi fortè Juvenis admodum unà cum *Archelao* Philoſopho proficiſceretur ad *Samum*; quod *Ionem* affirmare teſtatur [g] *Diogenes Laertius*. Et *Athenienſium* præter *Euripidem* memorantur, qui apud *Archelaum* in honore habiti ſunt, haud pauci; quos inter *Chærilus* Optimus Poeta, & alius ab illius cognomine, quem *Alexandri* Magni temporibùs diù pòſt floruiſſe dicit *Horatius*, haud poſtremus erat; is quidem *Xerxis* expeditionem & clades & ex *Græciâ* fugam celebravit Heroico Carmine, [h] cujus nonnulla Fragmenta, ex *Ariſtotele*, *Joſepho*, *Strabone* & *Euſebio*, in Marginem repono. Et ab *Athenæo* dicitur *Salario* 4 Librarum per diem honoratus fuiſſe ab *Archelao*. Item *Agatho* Poeta, Tragicus & ipſe, *Euripidis* Amicus, Homo probus & morum candore amabilis; de quo ipſe [i] *Ariſtophanes*, Ἀγαθὸς ποιητὴς καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις. In quem locum *Scholiaſtes*, Ἀγάθων δὲ) οὗτος Τραγικὸς ποιητὴς, ἀγαθὸς τὸν τρόπον καὶ τὴν τράπεζαν λαμπρός· καὶ φασὶν, ὅτι Πλάτωνος συμπόσιον ἐν ἑστιάσει αὐτοῦ γέγονεν, πολλῶν ἅμα φιλοσόφων σὺν αὐτῷ συναχθέντων. Et paulò pòſt, ubi Poeta de eodem *Agathone*, ἀπολιπών μ' ἀποίχεται, ἐς μακάρων εὐωχίαν, ità *Scholiaſtes*, ὅτι Ἀρχελάῳ τῷ βασιλεῖ μέχρι τελευτῆς σὺν ἄλλοις πολλοῖς συνῆν ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ τὴν μακάρων εὐωχίαν ἔφη, τὴν ἐν βασιλείοις. Hic *Agatho* erat *Euripidis* admirator egregius & ferè par in Sententiis & Compoſitione, & hanc imprimis γνώμην *Archelao* Regio ſuo Hoſpiti dedit, auro contrà non charam, Τὸν Ἄρχοντα τριῶν δεῖ μεμνῆσθαι. πρῶτον μὲν, ὅτι ἀνθρώπων ἄρχει· δεύτερον, ὅτι κατὰ νόμους ἄρχει· τρίτον, ὅτι οὐκ ἀεὶ ἄρχει. Famoſum & illud, [k] Τὸ μὲν πάρεργον, ἔργον ὡς, ποιούμεθα· Τὸ δ' ἔργον, ὡς πάρεργον ἐκπονούμεθα. Erat & alius [l] *Agatho* Comicus, haud Famà tantus, quantus Malignitate; quem cum *Meſato* & *Ariſtophane* obtrectatoribus ſuis numerat *Euripides* in Epiſtolâ ſuâ ad *Cephiſophontem* datâ, & fortitèr ſuo more contemnit. *Timotheus* quoque Nobilis Muſicus apud *Archelaum*, his temporibus, in Honore fuiſſe dicitur à [m] *Plutarcho*, ut & *Zeuxes* Pictor, ab [n] *Æliano*. Et tales multos viros *Archelaus* ſecum congregatos habuit & poſteà quidem ipſum *Platonem*, qui nimis his temporibus Juvenis erat; ſuprà omnes autem miratus eſt *Euripidem*, quem & verè Sapientem novit, nec munerum Regiorum, ut alii, cupidum, ſed Modeſtum, Caſtum, Doctum & Amicum Veritatis ac Virtutis; à quo plurima erant illi addiſcenda, juxtà illud [o] *Euripidis* & *Sophoclis* quoque, Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ. Quare cùm ille ferè ſemper Regia munera detrectaret, omnem Rex occaſionem accepit favores in eum congerendi; atque ità quùm aliquando in Convivio *Archelaus* ab Aulico [p] quodam Magno interpellaretur, ut ei poculum quoddam aureum dare vellet; id ſtatim Rex Puerum, qui erat illi à poculis, *Euripidi* juſſit deferre, hæc Aulico dicens, Σὺ μὲν γὰρ αἰτεῖν, οὗτος δὲ λαμβάνειν ἄξιος εἶ καὶ μὴ αἰτῶν. Quo dicto ſimul Impudentiam Aulici eluſit & *Euripidis* Modeſtiam approbavit. Contigit aliquando, [q] ut *Archelaus* Rex Opiparum lautúmque Convivium *Euripidi* cæteríſque Doctis Amicis ſtrueret; in quo cùm inter pocula meraciùs *Euripides* biberet, ſenſim in Ebrietatem eſt delapſus. Deindè proximè ſibi accumbentem *Agathonem* Tragicum Poetam complexus exoſculabatur; annos circitèr quadraginta natum. Tum *Archelao* interrogante, num adhuc in Deliciis habendus videretur? Reſpondit, per Jovem, omninò: *Non enim Ver ſolum Formoſorum eſt pulchrum; ſed & Autumnus.* *Plutarchus* paulò alitèr rem narrat & ſententiam *Archelao* Regi tribuit [r] ità enim loquitur: Cùm coràm Rege *Archelao Euripidem* formoſum *Agathonem* in Convivio amplectaretur & oſcularetur, jam barbâ probè auctum ad Amicos Rex dixit, Μὴ θαυμάσητε· τῶν γὰρ καλῶν καὶ τὸ μετόπωρον καλόν ἐστιν. Idem tamen in *Alcibiade*

[b] *Plutarch.* Apophth. in Ἀρχέλ.

[c] *Ælian.* Var. Hiſt. l. 14. c. 17.

[d] *Euripid.* Epiſt. 4. circà finem.

[e] *Ariſtotel.* Ῥητορικῶν, l. 2. c. 22. fol. 575.

[f] *Plato in Phæd.*

[g] *In Socrate* l. 2. §. 24.

[h] Ἡγεῖ μοι σὺ λόγον ἄλλον, ὅπως Ἀσίης ἀπὸ γαίης Ἦλθεν ἐς Εὐρώπην πόλεμος μέγας. Ex *Chærilo* laudat *Ariſtot.* Rhetoric. l. 3. c. 14. Τῷ δ' ὄπιθεν διέβαινε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι, Γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀφιέντες, Ὤικουν δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατέῃ ἐνὶ λίμνῃ, Αὐχμαλέοι κορυφὰς τροχοκουράδες· αὐτὰρ ὕπερθεν Ἵππων δαρτὰ πρόσωπ' ἐφόρουν ἐσκληκότα καπνῷ. Ex eodem *Joſephus* contra *Apionem*, & *Euſebius*. Μηλονόμοι τε Σάκαι, γενεᾷ Σκύθαι· αὐτὰρ ἔναιον Ἀσίδα πυροφόρον· Νομάδων γε μὲν ἦσαν ἄποικοι Ἀνθρώπων νομίμων. *Strabo* l. 7. fol. 303.

[i] *Ariſtoph.* fol. 133.

[k] *Operose id agimus, agere quod non eſt opus: At in eo, quod opus, opera perfunctoria eſt.*

[l] *Scholiaſt. Ariſtoph.* fol. 133.

[m] *Plutarch.* Apophthegm. in *Archelao*

[n] Var. Hiſt. l. 14. c. 17.

[o] Vid. *Johan. Meurſii* Catalog. eorum Trium Tragic. in Αἴας ὁ Λοκρός.

[p] *Plutarch.* Tom. 2. in Apophthegm. *Archelai* fol. 177.

[q] *Ælian.* Var. Hiſtor. l. 13. c. 4.

[r] Apophthegm. Tom. 2. fol. 177.

cibiade eandem ſententiam[c] *Euripidi* rurſus concedit; neque enim inuſitatum *Plutarcho* eaſdem res & ſententias aliquando narrando variare, aliquando diverſis Authoribus tribuere, non memoriâ lapſus; ſed ut in rem ſuam, quam præſens ornat, torqueat. Rogavit aliquando *Euripidem Archelaus*, ut de ſe Drama quoddam componeret, quo latè Nomen ſuum ferretur; at Pius Poeta, qui probè ſciret Tragœdiarum Materiam eſſe mœſtam plerunque & infelicem, malum Omen deprecans, dixit, ſe Deos Immortales[t] precari, ut nihil Tragicum illi contingeret unquam. Sed credibile eſt, poſteà regiis Votis obſecundâſſe Poetam & Fabulam *Archelaum* dictam illius Nomine honeſtâſſe, vivo adhuc & florente Rege; nam nec niſi ſexto poſt *Euripidem* functum anno mortuus eſt *Archelaus*. Et *Archelaus* quidem Filio ſuo, qui in Regnum pòſt ſucceſſit, juxta hæc tempora Nato, *Oreſtis* nomen dedit, *Euripidis* nimirùm causâ; quòd is Fabulam ejuſdem Nominis ſupremam *Athenis* egiſſet, antequam in *Macedoniam* proficiſceretur: Quanquam & aliàs *Oreſtis* nomen apud *Macedonas* familiare videatur. Præterea in hujus Regis gratiam & honorem Fabula *Temenus*, ſive *Temenida* dicta, videtur facta; Reges enim *Macedoniæ* ex *Temenidarum* familiâ oriundi, teſtante[u] *Thucydide*. Certè & Rex ipſe & *Clito* Nobilis *Macedo*, Regis Conſiliariorum Princeps, haud oſcitantèr inſtabant *Euripidi*, ut aliquid ſcriberet ſuo more; quod teſtatur ipſe[†] Poeta in Epiſtolarum ultimâ; quæ & de nimis lautis conviviis illum querentem introducit & omninò huic loco multam lucem adferet. Alio quidem tempore, vel Anno novo ineunte, vel ipſius *Archelai* Natalibus, quando inter Plurimos, qui Regi ſtrenas & munuſcula deferrent, ſolus *Euripides* ſuo amore & fide fretus, nihil prætereà adduceret, Rex illum ſubridens rogavit, *Nunquid illum gravaretur Regem munuſculo honeſtare?* Reſpondit *Euripides*,[x] Οὐ βούλομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι πένης· Μή μ' ἄφρονα κρίνῃς, ἢ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ. Quæ *Latino* Verſu donata reperies in *Archelao*. Juxtà hæc tempora, cum cæteri *Athenienſes* ægrè ferrent *Euripidis* Abſentiam, tum Inimici illius illum[†] Paraſitum vocabant & Auri potentiæ Cupidum; & *Sophocles* ipſe, qui haud ità pridem illius amicitiæ cultor erat factus, hoc in illum Diſtichum torſiſſe putatur, quod & *Pompeius*[y] Magnus ad Regem *Ægypti* iturus uſurpâſſe dicitur, Ὅστις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται, Κείνου 'στὶ δοῦλος, κἂν ἐλεύθερος μόλῃ. Et *Plutarchus* in Libro de Exilio, Τίς γὰρ [illegible] ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον [illegible] Εὐριπίδης; tum Verſibus quibuſdam ex[z] *Erechthea* laudatis, infert, Ἀλλ' ὁ ταῦτα γράψας εἰς Μακεδονίαν ᾤχετο, καὶ παρ' Ἀρχελάῳ κατεβίωσεν. Argumentum ultimæ, quæ extat, *Euripidis* Epiſtolæ huc pertinet; in eâ enim *Cephiſophonti* ſcribens Hiſtrioni ſuo, at Amico & Philoſopho Viro, qui & *Euripidem* ipſum aliquandò in Tragœdiis conſcribendis putatur adjuviſſe, hortatur, ſecum contemnat iniquas & immeritas Malorum hominum de hâc illius peregrinatione Cavillationes; at ſiquem Boni & Æqui amantem reperiret, qui & hanc ægrè ferret, omninò illi veras rationes aperiret & ſatis daret. Non eſt prætereundum, Garrulum quendam & futilem *Archelai* Regis Aulicum *Decamnichum* vocatum, *Euripidi* jam ſeni plùs ſeptuagenario τὴν τοῦ στόματος δυσωδίαν objeciſſe; cui *Euripides* ſalsè reſpondit, id in ſe mirum videri nequaquam debere; qui tam pertinaci fidè, quæcunque illius Pectori eſſent concredita, retineret. Hujus Apophthegmatis meminit * *Stobæus* his verbis, Εὐριπίδης, ὀνειδιζόμενος αὐτῷ τινος, ὅτι τὸ στόμα δυσῶδες ἦν, Πολλὰ γὰρ, εἶπεν, αὐτῷ ἀπόρρητα ἐγκατεσάπη, Hoc eſt, *Euripides, quùm Oris Graveolentia illi à quodam objiceretur, Multa enim, dixit, Secreta in eo computruerunt.* Fidelem ſe innuens & Taciturnum. Et hæc habui, quæ de *Euripide* vera & explorata dicerem; de illius enim ergà *Decamnichum* ob hanc contumeliam gravi vindictâ & ira, undè gravior in illum atque ipſum *Archelaum* accenſa eſt, mitto Nugatores,[a] quique eos temerè ſequuntur, licet eos *amicus*[b] *Ariſtoteles* ipſe defendat; cùm ſatis conſtet, quod probaturi ſumus, *Archelaum* non cum *Euripide*, ſed nec niſi Sex pòſt annis occubuiſſe.

XXXI. Quare ut ad finem tandem veniamus, quùm jam tertio *Euripides* anno in *Macedoniâ* verſaretur, ſive Invidorum malitiâ, ſive Deorum fato, nam & *Caſus* & *Malitia* in cauſam utraque feruntur, à *Promeri* Canibus in[c] *Bormiſco* Vico *Macedoniæ* adeò laceratus eſt, ut brevi pòſt vitâ fungeretur; crudelitas fati tanto ingenio non debita, ut inquit[d] *Valerius Maximus*. Sunt qui hos *Dianæ* Canes dicant immites & efferatos, quos, cùm *Euripides*[e] *Heracliti Scotini* admirator eximius, frequentèr *Dianæ* Templum, ubi illius Carmina reconderentur illorum addiſcendorum causâ adiiſſet, ei immiſſos, invidorum conſilio, à *Promero*, Regiorum Canum procuratore, quo ipſo fato eundem *Heraclitum* periiſſe dicunt. Et ità quidem[f] *Apoſtolius*, Τοῦτον (τὸν Πρόμηρον) φασὶν, ἐκτρέφειν ὄντα βασιλικῶν, μισοῦντα καθ' ὑπερβολὴν τῶν τραγῳδιῶν τὸν ποιητὴν Εὐριπίδην· ἐπαφεῖναί τε

αὐτῷ

---

[c] *Plutarch.* in *Alcibiade* Οὐ γὰρ, ὡς Εὐριπίδης λέγει, πάντων καλῶν καὶ τὸ μετόπωρον καλόν ἐστι. fol. 192.

[t] Diomedes Grammat. l. 3. de Poematis Generibus fol. 486.

[u] *Thucyd.* l. 2.

* Hujus Edition. 2 Tom. fol. 527.

[x] Fragment. *Archel.* v. 11.

* Quod & *Lucianus* in *Paraſito* facit, ſed joco.

[y] *Plutarch.* in *Pompeio.*

[z] Vid. *Erechth.* v. 70. & *Incerta* v. 410.

* Sermo xxxix. περὶ ἀπορρήτων.

[a] *Cal. Rhodig.* l. 24. c. 10.

[b] Politic. l. 5. c. 10.

[c] *Stephanus* περὶ πόλεων in voce Βορμίσκος.

[d] *Valer. Maxim.* l. 9. c. 12.

[e] *Tatianus* Orat. contra Græcos p. 143. ad fin. *Juſtini Martyris.*

[f] *Apoſtol.* Centur. 16. §. 70. Vid. *Eraſmi* Adag. *Promeri Canes.*

αὐτῇ Κυνὸς ἀγείνε, οἱ τὸν Εὐριπίδην ἀνεθοινήσαντο. Unde *Ovidius* in *Ibin*, *Utque cothurnatum Vatem tutela* Dianæ, *Dilanient vigilum te quoq; turba canum.* Narratur & alia hujus casûs Hiſtoria, quæ ſic ſe habet, in *Macedoniâ* vicus quiſpiam eſt, qui *Thracum* dicitur, propterea quòd à *Thracibus* plerunque ſit habitatus, aliàs *Bormiſcus* vocatur à Monte *Bormio*. In hunc locum quùm Canis quidam Venaticus *Archelai* Regis forte aberrâſſet, *Thraces* de more ſuo mactatum devorârunt. Id ubi comperiſſet *Archelaus*, Talentum eis multam indicit; quod ubi illi ſolvendo non eſſent, *Euripidem* rogârunt, ut pro eâ, quâ valebat apud Regem Authoritate, exoraret eum, hanc iis multam remittere. Hoc *Euripides* fecit & veniam impetravit; poſteà verò quùm *Euripides* in ſylvâ quâdam ſolus meditaretur, *Archelaus* autem juxta viam à Venatu rediret, Canes aliquot Poetam cingentes lacerârunt & devorârunt. Exiſtimatum verò eſt, hoſce Canes ex eodem Cane proſeminatos, quem *Thraces* ſacrificârant & devorârant. Hinc adagium [g] apud *Macedonas* increbuit, Κυνὸς δίκην, ſubaudi paſſus, aut aliquid ſimile. Alia narrantur de Mulieribus & *Cratero Archelai* Amaſio, quæ velut ab ipsâ ratione diſſentanea, nequid hìc repetam de Poetæ Caſtis moribus & provectâ ætate, procul hinc ableganda judico. Obiit enim Septuageſimo ferè Quinto ætatis anno, cùm [h] *Antegenides* Archon vixdum deſierat, quo Anno *Callias* Archon erat. Cujus ad Nuntium *Sophocles* Fabulam acturus, Mimos ſuos pullatos & ſine Coronis, ipſe Pullâ indutus in ſcenam produxit. Et ipſe quidem [i] *Sophocles* circa finem ejuſdem anni moritur Nonagenarius; quod ex [k] *Ariſtophanis* patet *Ranis*, ubi *Hercules* rogat *Bacchum*, an non vellet *Sophoclem* ex Inferis reducere, *Euripide* priorem. *Dionyſius* [l] ſanè *Byzantinus* hoc atroci tam nobilis Poetæ fato attonitus, nequa de Deorum Bonitate ſuſpicio indè oriatur, ſatiùs putat, omnes omnium Gentium authoritates uno Poetico gladio diſcindere, & naturalem ei Mortem aſſignare, quarè itâ canit, alludens ad *Dionyſiacas* Veſtes & Tragicum omnem Ornatum in Tumulo illius exſulptum,

[g] *Eraſmus Adag. Canis Vindictam* Chiliad. 1. Cent. 7. §. 47.

[h] Marmora Oxon. *Thom. Magiſter in Euripidis Vitâ*.

[i] *Joh. Meurſ.* Archont. *Athen.* l. 3. c. 12. &c.

[k] *Ariſtoph* fol. 133. Εἰτ' οὐχὶ Σοφοκλέα, &c.

[l] *Antholog.* l. 3. c. 26.

Οὔ σε κυνῶν γένος εἷλ', Εὐριπίδη, οὐδὲ γυναικῶν	*Non te turba Canum eſt,* Euripides, *ira nec alta*
Οἶστρος, τὸν σκοτίης Κύπριδος ἀλλότριον·	*Feminea, expertem non licitæ Veneris.*
Ἀλλ' Ἀΐδης καὶ γῆρας ὑπέκβαλε· τῇ δ' Ἀρεθούσῃ	*Verùm Orcus ſeniúmq; tulit: Juxtáq;* Arethuſâ
Κεῖσαι, ἑταιρείῃ τίμιος Ἀρχέλεω.	*Cumbis, Amicitiâ Nobilis* Archelei. (*Veſtis*
Σὸν δ' οὐ τοῦτο ἐγὼ τίθεμαι τάφον· ἀλλὰ τὰ Βάκχου	*Sed nec ego hunc tumulû veſtrû puto Bacchica*
Βήματα καὶ σκηνὰς ἔμβαλε πειθομένας.	*Hic Scenas ſuadet poſſe latere tuas:*

At verò quod ad Mortis hujus Magni Boníque Viri genus attinet, non eſt, quòd nimis offendantur Aures Philoſophicæ, multò minùs Chriſtianæ; quià multò chariores ſolet Deus aliquando Amicos ſuos, Flammis, Ferro, Beſtiis, Aquis, non perire quidem, ſed mori, permittere. Quis credat illos fuiſſe Dei Amicos, de quibus Divus [m] *Paulus* (qui & ipſe cum Beſtiis *Epheſi* pugnaverat) hæc habet? *Ludibria & flagella ſunt experti; & vincula inſuper & carcerem: Lapidati ſunt, diſſecti ſunt, tentati ſunt; gladio cæſi occubuerunt,* &c. Sed & Poetarum & Philoſophorum Optimorum plurimi malâ, quod ad Humanum attinet judicium, morte periêrunt. De quâ re hæc *Sotades*,

[m] *Hebræ.* c. 11. v. 36.

Αὐτὸς γὰρ ἐὼν παντοφυής, ὁ πάντα φυτεύων	*Mundus genitor cunctiparens, ſatórque rerum,*
Οὐ κρίνει δικαίως τὰ κατ' ἄνθρωπον ἕκαστον·	*Cauſas Hominum non benè novit arbitrari:*
Καὶ γὰρ κατὰ γαῖαν τὰ κακὰ πέφυκεν αἰεί,	*Sunt per ſola Terræ Mala, ſemper & fuere;*
Καὶ τοῖς μεγάλοις τοῖσι κακοῖς γέγηθ' ὁ Κόσμος·	*Multíſque malis undique gaudet omnis Orbis.*
Ὅτι πάντες, ὅσοι τὸ φέριστον ἠθέλησαν εὑρεῖν,	*Res eximias queis fuit invenire cordi,*
Ἢ μηχανικὸν ποίημά γ', ἢ σοφὸν μάθημα,	*Sive Ingenii laus foret illa, ſive Dextræ,*
Οὗτοι κακὸν εἰς τὸν θάνατον τέλος ἐποίησαν,	*Omnes Malum hos cernitur exitus ſecutus;*
Ὑπὸ τοῦ φυτευτῆρος Κόσμου κακῶς παθόντες.	*Idque omne Malum fluxerat à Parente Mundo;*
Σωκράτην ὁ Κόσμος πεποίηκε σοφὸν εἶναι·	*Mundo ſapiens judice* Socrates *putatus;*
Καὶ κακῶς ἀνεῖλε τὸν Σωκράτην ὁ Κόσμος,	*Mundo ſapiens judice* Socrates *necatur;*
Ἐν τῇ φυλακῇ κώνειον ὅτε πιὼν τέθνηκε.	*Juſus bibere in carcere poculum cicutæ.*
Πολύποδα φαγὼν ὁ Διογένης ὠμὸν τέθνηκεν·	*Crudi Polypi* Diogenes *peremptus eſu:*
Αἰσχύλῳ γράφοντι ἐπιπέπτωκε χελώνη·	*Teſtudine, cùm ſcriberet,* Æſchylus *cadente!*
Σοφοκλῆς ῥᾶγα φαγὼν σταφυλῆς πνιγεὶς τέθνηκε·	*Glutito Acino ſtrangulat Uva te,* Sophocles.
Κύνες οἱ κατὰ Θρᾴκην Εὐριπίδην ἔτρωγον.	*Te* Euripides, *in Thrace ſolo Canes vorârunt.*
Τὸν θεῖον Ὅμηρον λιμὸς κατεδαπάνησεν.	*Atra abſtulerat Egregium Fames* Homerum.

Præterea nec ipſum horum Verſuum Authorem idem fatum malum neglexit, [n] *Plutarcho* enim teſte, quod *Ptolemæo Philadelpho* dixerit, quandò ſororem uxorem duceret, Εἰς οὐχ ὁσίην τρυμαλιὴν τὸ κέντρον ὠθεῖς, *Non legitimum tu ſtimulum in foramen indis*, in vincula conjectus eſt, ubi per longum tempus contabuit. Eadem ferè Cauſa, & Fatum, quæ & ſummo virorum *Johanni Baptiſtæ* contigère. Sed aliorum nonnullorum Clarorum ſanè Virorum fata memorare hìc juvat: Et *Heraclitus* ὁ σκοτεινός, ut ſuprà diximus, Canibus quoque laceratus, periit; *Theocritus* ſuſpendio; *Orpheus* diſcerptus interiit; *Empedocles* flammis *Ætnæ* conſumptus. *Heſiodus* ab inimicis gladio *cæſus*,

[n] *Plutarch.* περὶ παιδῶν ἀγωγῆς. fol. 11.

Ibycus

Ibycus & *Archilochus* à Prædonibus, *Lycophron* ſagittâ transfixus, *Cornelius Gallus* ſuo gladio. *Anacreon* Uvæ Acino, *Cratinus* & *Terentius* maris hauſtu, *Seneca* & *Lucanus* à *Nerone*, Venas ſecti, *Ovidius* ab *Auguſto* in exilium actus; ut & *Propertius* à nonnullis dicitur. Denique *Lucretius* Philtro furiatus ſibi manus conſcivit, & inter Modernos p *Caſpar Barlæus* puteo ſuffocatus interiit. Non ego hic Regum Maximorum, etiam Optimorum & Ducum clariſſimorum Mortes exequar, quotquot vel Gladio, vel Securi, vel Venenis, vel Vi, vel Inſidiis perierunt, ſufficit ad hunc locum, non ſingularem fuiſſe *Euripidem* Mortis genere, æquè ac Vitæ & Ingenii laude.

XXXII. *Euripidis* quidem Fatum q tota *Athenienſium* Civitas luxiſſe dicitur & quamprimùm potuerunt ad *Archelaum* Regem miſerunt Legatos, qui Urbis totius nomine Oſſa ejus repeterent, in Patrio ſolo tumulanda: ſed hoc Rex iis obſtinatius negavit, deſignaverat enim inter *Macedonicorum* Regum tumulos *Euripidem* reponere. Atque ita pauló pòſt in urbe *Pellâ*, quam nonnulli *Beræam* putant, *Macedoniæ* Metropoli, Nobile illi extructum Sepulchrum inter duos confluentes rivos, quorum alter ſaluberrimi quidem potûs, alter verò mortiferi, quod à *Plinio* & *Vitruvio* dictum profert r *Lilius Gyraldus*. In cujus funere Rex *Archelaus* ſuprema ſumptu proſequi non contentus, *Crinem tonſus eſt* & mœrorem, quem Animo conceperat, Vultu quoque prodidit, ut s *Solinus* refert. Hæc Urbs in Regione *Pieriâ* ponitur, quæ olim ad *Thraciam*, tum ad *Macedoniam* pertinebat, Muſarum Parens & Domus, ut *Mela* vocat, & à quâ *Muſæ Pierides* dictæ; undè hoc Poetæ inſcriptum Epitaphium.

Εἰ καὶ δακρυόεις, Εὐριπίδη, εἷλέ σε πότμος,	*Dira licet tibi Mors*, Euripides, *abſtulit auras*,
Καί σε λυκορραῖσται δεῖπνον ἔθεντο κύνες,	*Et lupicida tuâ carne repleta canis*,
Τὸν σκηνῇ μελίγηρυν ἀηδόνα, κόσμον Ἀθηνῶν,	*Cecropiæ decus & dulcis Philomela Theatri*,
Τὸν σοφίῃ Τραγικὴν μιξάμενον χάριτα·	*Qui Sophiâ Tragicas miſcueras Charitas*;
Ἀλλ' ἔμολες Πελλαῖον ὑπ' ἠρίον, ὡς ἂν ὁ λάτρις	*Cæſpite Pellæo eſt tegeris: ſic nempè Miniſter*
Πιερίδων ναίῃς ἀγχόθι Πιερίδων.	*Pieridum cumbis jam propè Pieridas*.

Sepulchrum autem ejus ex Marmore Pyrropœcilo videtur extructum magnificè, unà cum *Euripidis* ipſius cothurnatâ Statuâ & cum *Bacchi* ornatu & toto Tragico apparatu exculptum, ut ſuprà ex *Dionyſio Byzantino* collegimus; de cujus duratione, quaſi perpetuâ futurâ, *Macedones* gloriabantur. Ita enim † *Agellius*, *Sepulchrum ejus & Memoriam* Macedones *eo dignati ſunt honore, ut in Gloria quoque loco prædicarent*; * Οὐ σόν γε μνῆμ', Εὐριπίδης, ὄλοιτό πω, *quod egregius Poeta morte obitâ ſepultus in eorum terrâ foret. Quamobrem quùm Legati ad eos ab* Athenienſibus *miſſi petiſſent, ut Oſſa* Athenas *in terram illius patriam permitterent transferri; maximo conſenſu* Macedones *in eâ re denegandâ perſtiterunt*. Extant & alia de illo Epitaphia, ut illud imprimis *Ionis* dictum (quòd tamen potiùs *Jophonti Sophoclis* filio aſcriberem, quià vix credibile eſt ipſum t *Ionem* adhæc duràſſe tempora) ſic autem ſe habet,

u Χαῖρε μελαμπέπλοις, Εὐριπίδη, ἐν γυάλοισι	*Salve pullatâ*, ô Euripides, *in regione*
Πιερίας, τὸν ἀεὶ Νυκτὸς ἔχων θάλαμον·	*Pieriæ, æternum Noctis habens thalamum*:
Ἴσθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὤν, ὅτι σοὶ κλέος ἄφθιτον ἔσται,	*Idque ſcias, tellure latens, tibi fama quòd ingens*
Ἶσον Ὁμηρείοις ἀενάοις χάρισι.	*Æquet* Homeræum *æterna futura Decus*.

Celebratur & aliud Vetus Epigramma, cujus Authorem x nonnulli ſtatuunt *Thucydidem* Hiſtoricum, alii *Theophilum* Comicum, alii *Timotheum* Muſicum eundem & Poetam nobilem, alludens ad numerum Poetarum, qui illius Mortem Næniis proſecuti ſunt,

Μνᾶμα μὲν Ἑλλὰς ἅπασ' Εὐριπίδου· ὀστέα δ' ἴσχει	*Græcia tota quidem Monumentum* Euripidis: *Oſſa*
Γῆ Μακεδών· ᾗ γὰρ δέξατο τέρμα βίου.	*Terra tenet Macedûm, quæ fera fata dedit*.
Πατρὶς δ' Ἑλλάδος Ἑλλὰς Ἀθῆναι· πλεῖστα δὲ	*Patria Cecropidum tellus: ſed plurima Muſas*
Τέρψας, ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει. (Μούσας	*Delectans, tumulo Carmina plura refert*.

Sed Monumentum *Euripidis*, quod *Archelaus* in *Macedoniâ* extruxerat, aliquantò pòſt à Cœlo tactum perhibetur; quod & *Lycurgo Lacedæmoniorum* Legiſlatori contigiſſe memoratur; & à Veteribus Divini favoris ergà Mortuos argumentum habebatur. Quare ità y *Plutarchus* in *Lycurgo* Λέγεται δὲ καὶ τῶν λειψάνων αὐτοῦ Λυκούργου κομισθέντων οἴκαδε, κεραυνὸν εἰς τὸν τάφον κατασκῆψαι· τοῦτο δὲ οὐ ῥᾳδίως ἑτέρῳ τινὶ τῶν ἐπιφανῶν, πλὴν Εὐριπίδῃ συμπεσεῖν ὕστερον τελευτήσαντι, καὶ ταφέντι τῆς Μακεδονίας περὶ Ἀρέθουσαν. ὥστε ἀπολόγημα καὶ μαρτύριον μέγα εἶναι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Εὐριπίδην, τὸ μόνῳ συμπεσεῖν αὐτῷ μετὰ τελευτὴν καὶ γενέσθαι, ἃ τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ πρότερον συνέπεσεν. Et ad hæc quoque alludens extat vetus Epigramma, ipſum *Euripidem* primò alloquens, mox de eo loquens,

Ἀ Μακέτις σ' οὐχὶ κέκευθε τάφου κόνις· ἀλλὰ πυρωθεὶς	*Te Macedûm condit tumuli cinis; igne ſed uſtus*
Ζανὶ κεραυνείῳ πῶυ ἀπημφίασας·	*A Jove fulmineo diſcutis hunc cinerem*:
Τρὶς γὰρ ἀπαστράψας Εὐριπίδη ἐκ Διὸς αἰθὴρ	*Ter namque intonuit Mneſarchiadæ Jovis æther*,
Ἥγνισε τὴν θνητὴν * σήματος ἰλύα.	*Purgans mortalem Corporis illuviem*.

n *Solinus* c. 7.

p *Deport.* Sylvar. l.1. fol. 50. & 53. & l.2. fol. 213.

q *Tho. Magiſter* in Vitâ *Euripidis* circa finem. & *Agellius* l.15. c.20.

r *Hiſt. Poet.* Dialog. vii. f.267. Vid. *Vitruv.* l 8. c. 3. *Plin.* l 31. c.2.

s *Solinus* c. 15.

† *Agell.* Noct. *Att.* l.15 c.20

* Ita lego, quùm *Iambus* ſit, pro eo, quod corruptè apud *Agellium* legitur, Οὐ ποτὲ σὸν μνῆμα Εὐριπίδης ὄλοιτό πω.

t Vid. Schol. *Ariſtoph.* fol. 466 & *Rich. Bentleii* Epiſtol. poſt *Malalam* p. 50. &c.

u Antholog. l.3. c.23.

x *Euſtath.* in *Homer.* fol. 284. lin. 5. Vid. *Tho. Magiſt.* Vitam *Euripidis*.

y *Plutarch.* in *Lycurgo*, fol. 59. ad finem Vitæ. Et *Cæl. Rhodig.* l. 24. c. x. fol 1341. *Lil. Gyrald.* Poet. Hiſt. Dialog. vii fol. 267.

* Vel σώματος.

 Athenienſes

Athenienſes verò, quandoquidem illius Cineres obtinere ab *Archelao* nequirent, Nobile illi Cenotaphium condiderunt, quod [a] *Pauſaniæ* tempore durabat, juxtà viam, quà deſcendebatur ex Urbe ad *Piræum*, ubi & poſteà *Menandri* Monumentum erigebatur. Et in hoc Cenotaphium hoc Inſcriptum videtur Diſtichon; eleganter enim alludit ad ipſius Corporis Abſentiam, & Nominis Gloriam, quà ſolâ potiebatur,

Οὐ σὸν μνῆμα τόδ' ἐσ', Εὐριπίδη, ἀλλὰ σὺ τῷδε.	*Hoc tibi non Monumentum,* Euripides, *illius at tu;*
Τῇ σῇ γὰρ δόξῃ μνῆμα τόδ' ἀμπέχεται.	*Namque tui hoc ſplendor Nominis irradiat.*

Unicum aliud *Græcum* adjiciam *Iambicum* Epitaphium Vetus,

Ἅπασ' Ἀχαιὶς μνῆμα σόν γ', Εὐριπίδη·	*Græcia tota tuum Monumentum,* Euripides, *extat;*
Οὔκουν ἄφωνος, ἀλλὰ καὶ λαλητικός.	*Haud igitur mutum, ſed magis ore viget.*

Sed & extare adhuc dicitur in finibus *Græciæ* & *Valachiæ* aliud *Euripidi* Cenotaphium ætate aliquâ Barbarâ extructum, certè [a] Figura illius extat, in cujus dextro latere *Latinum* hoc Epitaphium literis majuſculis exaratur, ſecundâ ſyllabâ τοῦ *Euripides* contrà regulam correptâ,

SISTE QUID IPSE VELIM ROGITO COGNOSCE VIATOR
EURIPIDES TRAGICO CARMINE CLARUS † HOMO [* an Humo?]
HAC JACEO ISTUD † ERAM QUOD TE COGNOSSE VOLEBAM
ERGO DIU FELIX CHARE VIATOR ABI. [* an erat?]

[b] *Cælius Rhodiginus*, & ab eo deceptus *Lilius Gyraldus*, aliud *Euripidis* Sepulchrum memorat in medio *Argivorum* foro, & *Palinthum* nuncupatum, ex *Strabone* refert; ſed optandum eſt, ut inter tot Lectiones Antiquas nullos novos errores proſeminaret *Cælii* incuria. Nam [c] *Strabo* hoc Sepulchrum *Danai* fuiſſe ait; quanquam eodem loci *Euripidem* authorem laudat. Et jam *Euripidis* Vitam dedimus, ſed nondum illius Hiſtoriam ſcripſimus; notandum autem, quòd ut eo ipſo, quo natus eſt *Euripides*, Die *Athenienſes* ſui Perſas ad *Salaminem* Navali prælio ſuperâſſent, ità hoc eodem, quo moritur, anno, *Calliâ* etiam nunc Archonte, iidem *Athenienſes Lacedæmonios* ad *Arginûſas* navali prælio vincerent; de quâ re [d] *Xenophon* in Primo *Græcæ* Hiſtoriæ. *Alexias* anni ſequentis Archon erat, ſub quo Junior *Euripides* noſtri Poetæ filius, vel ut *Suidas* illius fratris, *Iphigeniam* in *Aulide*, [e] *Alcmæona*, & *Bacchas* docuit *Athenis*, & vicit pro Patre. Circà hoc tempus [f] *Lyſander* ad Deditionem cogit *Athenienſes* & Conditionibus certis Pacem dat. Belli *Peloponneſiaci* finis. *Darius Ochus* moritur; cui ſuccedit filius *Mnemon* dictus; contrà quem *Cyrus* frater Expeditionem ornat; & hanc deſcribit *Xenophon Grylli* filius. *Antimachus* Poeta floret. *Ariſtophanis* Ranæ docentur; quibus Victor ille, *Phrynichus* Secundus Muſis, *Plato* Tertius *Cleophonte*. *Pythodorus* erat Archon; quanquam ob *Triginta* Tyrannos *Anarchia* dicatur hoc anno. *Alcibiades* à *Pharnabazo* Satrapâ cæſus. *Democritus* [g] Philoſophus & *Hippocrates* Medicus moriuntur. Hic annus *Olympiadis* Nonageſimæ Quartæ primus, quo Victor *Crocinas Lariſſæus* Stadio, *Laſthenes Thebanus* longiori Curſu equum ſuperat. Proximi anni Archon erat *Euclides*, cujus tempore Vocales longæ [h] η & ω nondum in uſu, mox ſub illius Succeſſore *Micione* Archonte *Athenienſibus* primùm ſunt receptæ. *Micionem* excepit *Exænetus* Archon, quando *Thraſybuli* [i] *Steirienſis* auſpiciis, expulſis Triginta Tyrannis, *Athenienſes* Politiam Patriam recuperârunt; quo tempore Expeditio *Cyri* contigit, quam *Xenophon Grylli* filius *Athenienſis* deſcripſit. Tum ſub *Lachete* Archonte *Olympiadis* Nonageſimæ Quintæ anno primo, quando *Minos Athenienſis* Stadio vicit, *Socrates* Philoſophus ſolitâ *Athenienſium* δυσβουλίᾳ Cicutæ hauſtu extinguitur Septuagenarius. Quando & *Archelaus* Rex *Macedoniæ Euripidis* noſtri Amicus per Imprudentiam à quodam *Cratero* ictus moritur, relicto *Oreſtâ* filio impubere Regni Hærede, (quùm regnâſſet ad minimùm [k] Viginti annos) non ſine ingenti *Macedoniæ* ſuæ & totius *Literati* Orbis jacturâ. Non jam ego *Euripidis* Characterem ſubtiliùs ducam, nec laudes, quas innumeri Authores in illum congeſſerunt, accumulabo; nec quanti fecerit *Euripidis* Opera *Alexander* Magnus, cui *Harpalus* ea dono miſerit, nec quanti *Antigonus* Rex, aliique Reges & Imperatores haud Pauci; Librum ſanè Authenticum ipſius *Euripidis* Manuſcriptum, qui Septuaginta Quinque Fabulas contineret, [l] *Ptolemæo Ægypti* Regi ab *Athenienſibus* dono fuiſſe miſſum legimus, exornandæ (ut *Galenus* ſcribit) Bibliothecæ ejus *Alexandrinæ* causâ. Cùm *Ptolemæus* (inquit *Galenus*) ab *Athenienſibus* petiiſſet *Sophoclis* & *Euripidis* autographa Exemplaria, ad eorum augmentum, quæ in *Alexandrinâ* Bibliothecâ ille poſiturus erat, iique denegâſſent, *Ptolemæus* ex *Ægypto* frumentum eos exportare prohibuit, quo propter *Attica* ejus temporis penuriam illi maximè indigebant, uſquedum *Athenienſes* penuriâ compulſi illa ipſa Exemplaria Regi dono miſerint. At his acceptis, Gratus Rex non modò, ut frumentum

[a] *Pauſan.* Attic. fol. 2. lin. 16. Vid. *Johan. Meurſii Athen. Attic.* l. 1. c. 2. p. 3.

[a] *Sigefridi Rybiſch* Monument. Illuſtr. Virorum Figura 6.

[b] *Cæl. Rhodig.* Antiqu. Lect. l. 23. c. 10. & *Lil. Gyraldus* Poet. Hiſt. Dial. vii. f. 268.

[c] *Strabo* l. 8. fol. 371.

[d] *Xenophon* Hiſt. *Græc.* l. 1. ferè ad finem.

[e] Scholiaſt. *Ariſtoph.* fol. 133.

[f] Vid. *Xenoph.* ibid. l. 2.

[g] *Joh. Meurſii* Archont. *Athen.* l. 3. c. 13.

OLYMP. 94. An. 1.

[h] Scholiaſt. *Euripidis* ad *Phœniſſ.* v. 688. Vid. *Joh. Meurſii* Archont. *Athen.* l. 1. c. 17.

[i] Στειριεὺς Demus *Pandionidis* tribûs *Athenienſis*.

OLYMP. 95. An. 1.

[k] Ita enim *Marmora Oxonienſia* initium ejus Regni ponunt ad *Aſtyphilum* Archontem, *i. e. Olympiad.* 90. *ann.* 1. *Euſebiana* autem *Olympiadum* ἀναγραφή, etiam ex *Joſephi Scaligeri* recenſione, ponit ad *Olympiad.* 87. *ann.* 4. *Epaminone* Archonte. Quo magis miror eundem *Scaligerum* ſeptem tantùm huic Regi annos Regni tribuere, Animadverſionibus ad *Euſebii* Chronolog. Ann. MDCIX. Ipſe quoque *Euſebius* in Chronico Canone 14 annos Regno *Archelai* concedit. De Morte *Archelai* vid. *Æliani* Var. Hiſtor. l. 8. c. 9.

[l] Vid. *Lil. Gyrald.* Poet. Hiſt. Dialog. vii. fol. 269. & *Joh. Faber Bambergenſ.* Imagin. Illuſtr. 60.

frumentum ex *Ægypto* exportarent, conceſſit; ſed ſine etiam Vectigali. Tanti ſcilicet Rex literarum ſtudioſiſſimus, caſta & emendata Exemplaria faciebat. Unum hoc addam, *Lycurgum Lycophronis* filium, Oratorem & Legiſlatorem *Athenienſem*, Legem tuliſſe, ut æreæ Imagines ponerentur *Æſchylo*, *Sophocli* & *Euripidi*, eorúmque Tragœdiæ exſcriptæ publicè adſervarentur, teſte [m] *Plutarcho*. Illius certè Statuam in Theatro *Athenis* poſitam meminit [n] *Pauſanias in Atticis*. *Menander* verò Princeps Comicorum Novæ Comœdiæ precipuè *Euripidem* admiratus eſt & ſecutus, ut ait [o] *Quintilianus*. Illius autem æmulus [p] *Philemon* Comicus ſuam *Euripidis* admirationem nobili hoc Triſticho teſtatam dedit,

Εἰ ταῖς ἀληθείαισιν οἱ τεθνηκότες	*Si ſenſum haberent Mortui, ut quidam volunt,*
Αἴσθησιν εἶχον ἄνδρες, ὥς φασίν τινες·	*Finire vitam mihi laqueo meam velim;*
Ἀπηγξάμην ἄν, ὥστ' ἰδεῖν Εὐριπίδην.	*Ut paſcerem oculos intuendo* EURIPIDEM.

Diphilus denique animitùs illius ſcripta amabat & verſabat perpetuò, quinetiam velut Oraculum profert cum his verbis, [q] Εὖ γ' ὁ χρυσοχόος εἶπε τοῦτ' Εὐριπίδης. Atque ita huic Novæ Comœdiæ Nobili Triumviratui vehementer placuit nunquam-moriturus *EURIPIDES*.

[m] *Plutarchi* in X Orator. Vitâ titulo *Lycurgus*.
[n] Fol. 18. lin. 44.
[o] Vid. ſuprà §. 20. fol. 18.
[p] *Antholog.* l. 1. c. 85.
[q] Vide ad [illegible] v. 327.

TRACTATUS

TRACTATUS
DE
TRAGOEDIA
Veterum Græcorum,

ITEM

De *Theatro*, & *Scenâ*, & illius Apparatu, necnon *de Muſicâ Theatricâ*, deque *Verſuum* Tragicorum Legibus.

Authore eodem *JOSUA BARNESIO.*

ARGUMENTUM.

I. *Tragœdiæ* Origo ab *Homero*. II. Qui & pluribus Fabulis materiam ſuppeditavit. III. Veteres *Tragœdiæ* Authores, quam *Æſchylus*, *Sophocles*, *Euripides* tandem perficiunt. IV. Veterum Patrum objectiones contra eam diluuntur. V. *Tragœdiæ* Utilitas. VI. Theatra & Amphitheatra; item *Odeum*. VII. De Scenâ triplici; item de Mimis, Choragis, Scenarum Mutatione, & de partibus Scenæ ac totius demùm Theatri. VIII. De Hiſtrionibus & eorum apud *Græcos* Dignitate. IX. De Hiſtrionum Ornatu & Habitu. Item de Vocis curâ & Phonaſcis. X. De Choro. XI. De Muſicâ Theatri. XII. De Tragico Metro. XIII. Peroratio totius operis.

I. DE Tragœdiâ *Veterum* Græcorum *dicturus, Originem ipſius Poeſeus & Incrementum paulò altiùs repetendum puto; Architectorum more, qui jactis priùs Fundamentis, tum demùm ſuperſtructionem per gradus ordinatim faciunt, ſuis Ornamentis & Coloribus ubique adhibitis, donec ipſum tandem perficiatur ſuis partibus abſolutum undiquaque Ædificium. Et* HOMERUS *quidem nobis ſtatuendus eſt omnis Poeſeus Fons, Author & Inventor; non quòd ante Eum non extiterint clara ob hanc Nomina forſan aliquammulta; ſed quòd illorum omnium, quotquot ii fuerint, Claritudinem Hic Unus Diviniori ſuâ Luce perſtrinxit & ſuperavit, & quòd Arte magis & Ingenio, Dictionis Charactere & Splendore, Mentis acumine & Indolis Majeſtate, Copiâ denique & Univerſalitate, Rerum Magnitudine & Numerorum Vi longè Cæteris omnibus, & ante ipſius tempora & pòſt Natis, præluxit. Nam & illius* ILIAS *eſt* Epicorum *omnium Poematum Princeps & Exemplar; & illius* ODYSSÆA Tragœdiæ *partim, & partim* Comœdiæ *anſam dedit; &* Margites *ejus* Comicum *pariter &* Satyricum *genus redolet & etiam iis Numeris, qui poſteà* Dithyrambici & Pindarici *vocabantur, & Mixto Metro Originem dedit: quandoquidem ex Multiplici Verſuum Varietate conſtiterit: Quamvis enim* Iambicam *ſeveritatem præ ſe tuliſſe dicatur, non tamen ſolo* Iambico *gaudet metro, ſed nec* Heroico *genere, nec* Elegiaco, *nec alio ferè quolibet caruiſſe memoratur.* Dramaticas *inſuper Imitationes complectitur, nec tamen Scurrilitatem & Convitia facit; ſed faceto quodam Lepore Vitium omne genus omninò deridendum nobis propinat & Virtutem ac morum Honeſtatem è contrà tollit & collaudat; ut* [a] Ariſtoteles *nobis teſtatur;* &

[a] Ariſtot. Poet. c. 4. fol. 655.

& ex Paucis, quæ etiamnum ſuperſunt, Fragmentis licet colligere. Qualia ſunt hæc de Margite *ipſo,*

[b] Πόλλ' ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα.

Et illa, [c] Τὸν δ' ὔτ' ἂρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, ὔτ' ἀροτῆρα,
Οὔτ' ἄλλως τι σοφόν· πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.

[b] *Socrates* apud *Platonem* ex *Homeri Margite* citat.
[c] *Ariſtot.* Ethic. & *Clem. Alexandr.* Strom. l. 1.

II. *Quare hunc omnes Tragici Poetæ Patrem agnoſcunt & Authorem; unde* Æſchylus *ſua Poemata dixit eſſe tantum* Μικρά τινα τεμάχια τῶν μεγάλων Ὁμήρου δείπνων. *Et* Sophocles *præcipuè* Φιλόμηρος *&* Homerus *Tragicus eſt dictus, ut è contrà* Homerus *vocabatur* Sophocles *Epicus.* Euripides *verò quanti illum æſtimabat & æmulabatur, paſſim in Notis noſtris declaravimus; nè dicam,* Homeri *Poemata materiam omnibus ferè Dramaticis Poetis præbuiſſe: Hinc enim* Andromache, Hecuba, Oreſtes, Troades, Cyclops, Helena, *&* Rheſus EURIPIDIS; Agamemnon ÆSCHYLI; Ajax *&* Philoctetes SOPHOCLIS; *ut nè omnes Antiquas Tragœdias hìc percurram: Adeò* Troja *materiam dedit* Homero, *cæteris autem Ille omnibus Poetis. Quam rem* [d] Palaton, *Pictor ingenioſus, Comico penicillo lepidè ſignificavit aliquando: Magnam enim circa* Homerum, *ſtomachum regerentem, Poetarum pronam turbam deſcripſit, ſingulos* τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐμημεσμένα *reſorbentes. Et* Argivos *puto his rationibus ductos, Poeticæ totius Palmam* Homero *tribuiſſe, ut* Ælianus [e] *teſtatur;* Ποιητικῆς ἁπάσης Ἀργεῖοι τὰ πρῶτα Ὁμήρῳ ἔδοσαν· δευτέρους δὲ αὐτῷ ἔταττον πάντας. *Et quòd omnibus Tragœdis* Chorum *ducat* Homerus *ipſe fatetur* [f] Plato, *ubi contrà eos loquitur,* Ῥητέον, ἦν δ' ἐγώ, καί τοι φιλία γέ τίς με καὶ αἰδὼς ἐκ παιδὸς ἔχουσα περὶ Ὁμήρου ἀποκωλύει λέγειν· ἔοικε μὲν γὰρ τῶν καλῶν ἁπάντων τούτων τῶν τραγικῶν πρῶτος διδάσκαλός τε καὶ ἡγεμὼν γενέσθαι.

[d] *Cal. Rhodigin.* l. 21. c. 44. & *Lilius Gyrald.* Poet. Dialog. ex *Æliano.*
[e] Var. Hiſt. l. 9. c. 15.
[f] Πολιτείας δεκάτῳ. Vid. *Euſeb.* in Evang. Præpar. l. 12. fol. 362.

III. *Sunt tamen, qui ante* Homerum [g] Theomin *quendam* Oreſti *coætaneum, Tragœdiæ apud* Græcos *Authorem prædicant, quem* Minos *&* Auleas *ſecuti dicuntur. Ità* Scholiaſtes *Vetus,* Ἐν τοῖς χρόνοις Ὀρέστου ἐθαυμάζετο παρ' Ἕλλησι Θέσπις, ὃς πρῶτος ἐξεῦρε τραγῳδικὰς μελῳδίας, ἠξιώθη τε πρῶτος δράματι· καὶ μετ' αὐτὸν Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας Χορὸς τραγικὸς συνεστήσατο. *Alii* [h] *primum Tragœdiæ Authorem faciunt* Epigenem Sicyonium; *à quo* Theſpin Athenienſem *ex* Icariâ *familiâ tribûs* Ægeidis *Decimum ſextum tradunt. Ità* Suidas, Ὁ Θέσπις ἑκκαιδέκατος ἀπὸ πρώτου γενομένου τραγῳδοποιοῦ Ἐπιγένους Σικυωνίου. *Hos verò non tam Artis Tragicæ rationem omnem habuiſſe veriſimile eſt, quàm* τῆς αὐτοσχεδιασμάτων, *quorum* [i] Ariſtoteles *meminit, & Poeſeos hujuſmodi originem fuiſſe affirmat. Ut verbo rem expediam, Veteres quidem ità ferè ſtatuiſſe reperio, quìque de rebus certis maluerunt loqui, quàm de dubiis fruſtrà diſputare. Ex illorum igitur ſententiâ,* Theſpis *erat primus Tragœdiæ Author, ſimplicis quidem iſtius atque rudioris paulo, omnique* ἐν τῇ ὄψει *ἐπιχορηγία carentis: Nec enim Theatrico Ornatu cohoneſtabatur; nam ut* [k] Horatius *canit,*

[g] *Julius Cæſar Bulenger.* de Theatro l. 1. c. 2. *Tho. Stanleius* in *Æſchyl.* f. 700.
[h] Vid. *Mich. Apoſtol.* Chil. 13. Proverb. 13.
[i] *Ariſtot.* Poet. c. 4.
[k] *Horat.* de Art. Poetic.

Ignotum tragicæ genus inveniſſe *Camœnæ*
Dicitur & plauſtris vexiſſe Poemata *Theſpis.*

Undè & Plutarchus *in* Solone, Ἀρχομένων τῶν περὶ Θέσπιν ἤδη τὴν τραγῳδίαν κινεῖν. *Et hic ſanè in* Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ Euſebianâ *dicitur primùm* Docuiſſe, *hoc eſt, Tragœdiam Populo exhibuiſſe,* Olympiadis *Sexageſimâ Primâ Anno Primo, quod &* Suidas *confirmat; duodecim nempè annis ante* Æſchylum *natum.* Theſpin *itaque excepit* Phrynichus, *qui & illius Diſcipulus fuiſſe traditur, claruitque circà* Olympiadem *Sexageſimam Septimam; ſed &* Olympiadis *Septuageſimæ Sextæ anno primo Victor erat, quandò* Themiſtocles *Choragum egit; ut oſtendimus in* [l] Euripidis *Vitâ. Sed hic in Tragœdiâ nihil putatur promoviſſe. Poſt hunc* Chœrilus *Athenienſis Tragicus, Pater illius ut puto, quem* Archelao Macedoniæ *Regi placuiſſe diximus in eâdem Vitâ. Qui* Olympiade *Septuageſimâ cum* [m] Pratinâ *&* Æſchylo *decertabat. Hic centum & quinquaginta* [n] *Fabulas compoſuiſſe traditur; triginta demùm Victorias reportâſſe; Perſonis quoque & Ornamentis ordinem atque initium dediſſe creditur. Certè ſub illo* [*] *Theatrum apud* Athenienſes *extructum eſt primùm, quòd aliquandò Tabulata corruerent, in quibus Populus ſtaret, dum* Pratinas *Fabulam exhiberet.*

[l] *Euripidis* Vit. An. 4.
[m] *Suidas* in Voce Πρατίνας & *Tho. Stanleius* in *Æſchyl.* fol. 701.
[n] *Lil. Gyrald.* Poet. Hiſt. Dialog. 6. fol. 249.
[*] *Suidas* in Πρατίνας.

Ab his itaque acceptam Tragœdiam ÆSCHYLUS *ornatiorem fecit, præſertim Tragico Apparatu; nam & eam Syrmate ornavit, & Cothurnis ſublevavit & Pulpito excelſo grandiorem fecit & Heroum formis, Nuntiis, Internuntiis, & iis omnibus, quæ in Scenâ aut ſub Scenâ vulgò adhibentur, ut* [o] Philoſtratus *teſtatur: unde* Athenienſes *meritò illum Patrem Tragœdiæ vocârunt & ad* Dionyſia *etiam Mortuum invitârunt. Is quidem eminet Dictionis Majeſtate, quâ ſuprà cæteros Mortales aſſurgere non ſine vitio contendebat: Erat enim turgidus & grandiloquus, gravis & audax, & Bellicis motibus in Auditorum animis excitandis aptus; quâ re maximè ſuis* Athenienſibus *placere viſus, tunc temporis ob* Perſicas *Victorias elatis, & circà res bellicas occupatis.* SOPHOCLES *verò harum ampullarum ſcopulos*

[o] Ὁ Αἰσχύλος τραγῳδίας ἰδέαν κατεσκεύασε, καὶ ὀκρίβαντι ὑψηλῷ, καὶ ἡρώων εἴδεσιν, ἀγγέλοις τε καὶ ἐξαγγέλοις, καὶ οἷς ἐπὶ σκηνῆς τε καὶ ὑπὸ σκηνῆς χρὴ πράττειν. *Philoſtrat.* in Sophiſt. Vid. *Julii Cæſar. Bulenger.* de Theatro l. 1. c. 2.

vidit

vidit & Majeſtatis amans nihilominùs tumorem & faſtum ferè rejecit; nec enim id penitùs fecit. Hic in Certaminibus nonnihil [p] innovavit; primùm enim abrogavit morem, quo tenerentur ipſi Poetæ Perſonam quandam agere Hiſtrionicè; conſcius mirùm ſuæ vocis exilitatis. Hic etiam Chorum ad quindecim Perſonas auxit, qui priùs ex duodecim tantùm conſtabat. Chorum autem, ut obiter hoc notem, aliquando pro Perſonâ haberi, aliquando præter Perſonas, nec rarò in Duas dividi, quæ Ἡμιχόρια dicuntur, ſemel hic obſervâſſe ſufficiat. Prætereà σκηνογραφίαν, ſive Scenæ-Picturam invenit, teſte [q] Ariſtotele; & Tertiam demùm Perſonam in Scenam primus induxit. Nam licet Æſchylus in principio Promethei ſui Robur & Vim & Prometheum & Vulcanum ſimul inducat, non ibi niſi Duo tantùm Perſonæ loquuntur, hoc eſt Robur & Vulcanus; nec enim Prometheus loqui priùs incipit, quàm cæteri illi, opere abſoluto, abierint & priori Scenæ finem fecerint. Et quando alii Poetæ totis Tetralogiis certare ſint ſoliti, [s] Sophocles unam tantùm Fabulam uni alterius cujuſvis committere voluit, quod tamen quotannis feciſſe dicitur. Prætereà Sophocles [t] candidos Calceos ſaltaturis reperit, ut in ſaltando micationes Pedum conſpicatiores fierent; & Fabulas ſuas [u] componere ſolebat ex ratione, quam ad Hiſtrionum Diſpoſitionem haberet; ut ſic meliùs Actioni proſpiceret.

Jam verò quandò EURIPIDES tantis in Tragœdiâ Artificibus ſucceſſit, dolendum ei fuiſſe videtur, Alexandri M. in morem, quòd illorum Excellentia nihil illi reliquum factura videretur. Verùm is majori quidem ſtudio opus ſibi eſſe ratus, Stylum immutavit, familiariùſque paulò locutus eſt, Dictionibus Oratorio Generi magis aptis, at ſelectis omninò & probioris monetæ, ut in [w] Vitâ illius obſervavimus, iiſque Figurarum & Ingenii viribus artificiosè ſuffultis. Prætereà [x] ſingulare illius erat Artificium in Fabularum ſuarum limine lucem toti Fabulæ aperire & omne præſentis Materiæ Argumentum exponere. Nemo autem Mortalium tantâ Dexteritate Veteres Fabulas ad præſentis tunc temporis circumſtantias referre unquam deprehenditur; quod maximum ſemper Audiendi lenocinium habetur. Adeò autem ſe omnia Auditorum ſuorum Gratiâ ſcribere profeſſus eſt; ut etiam [x] volens ſcienſque nonnunquam de Scenæ Regulis remitteret, & Artem Tragicam Arte populari commutaret; nec enim illum aliquis Ignorantiæ unquam arguerit. Quare nemo magis providentèr, ubi quid minus probabile erat prolaturus, ſibi conſulit, viámque præmunit ac ſtruit; uti paſſim in [y] Annotationibus noſtris probavimus; quod & in hujus Poetæ Vitâ obſervamus. De his itaque tribus Poetis, Tragœdiæ Authoribus, Fundatoribus, Patribúſque, rectè [a] Velleius Paterculus, "Una, neque "multorum annorum ſpatio diviſa, Ætas, per Divini Spiritûs Viros, Æſchylum, "Sophoclem, Euripidem, illuſtravit Tragœdias.

IV. Quare cùm jam ad perfectam ab hoc inſigni Triumviratu Tragœdiam pervenimus, in illius commendationem lubet hìc pauca dicere; quoniam nonnulli Veterum Patrum contrà eam ſatis intemperantèr debacchârunt; quod ſine Modernorum offenſione aliquâ audiri non poteſt. [a] Tertullianus itaque imprimis inquit, Tragœdos Cothurnis extulit Diabolus; quia Nemo poteſt adjicere Cubitum unum ad ſtaturam ſuam; & ſic Mendacem vult facere Chriſtum. Ni ſanctum hominem amarem & vererer; in riſum fortaſſe effunderer. Lactantius verò Theatra ipſa, Scenáſque ſimul omnes cum ſuis Tragœdiis & Comœdiis paritèr evertit, In Scenis quoque, [b] inquit, neſcio an ſit Corruptela vitioſior: Nam & Comicæ Fabulæ de ſtupris Virginum loquuntur, aut Amoribus Meretricum; & quò magis ſunt Eloquentes, qui Flagitia illa finxerunt, eò magis Sententiarum elegantiâ perſuadent & faciliùs inhærent Audientium memoriæ Verſus numeroſi & ornati. Item Tragicæ Hiſtoriæ ſubjiciunt oculis Parricidia & Inceſta Regum malorum & Cothurnata ſcelera demonſtrant. Hiſtrionum quoque impudiciſſimi Motus, quid aliud niſi Libidines docent & inſtigant? Hæc ille: nec Divus ipſe Chryſoſtomus minùs contrà Ludos Scenicos & Circenſes, contra Theatra & Hippodromos declamitare ſolet, & plus [c] uno in loco effulminare. Hæc verò Patris optimi jurgia de ipſis Spectaculis præcipuè videntur intelligenda, vel certè illi ipſi Patres ex ſeipſis aliiſque haud minoris claſſis ſunt refutandi. Non dico hìc, nos ſolo Chryſoſtomo hodiè debere, quòd Ariſtophanis, quæ extant, Comœdias, habeamus; qui & ipſe nonnihil Vehementis ſuæ in vitiis Muliercularum corripiendis Eloquentiæ ex hoc Authore mutuatus creditur. Hanc rem alius pro me dicat, [d] Quin & Antiochenus ille Johannes, ab oris ubertate Chryſoſtomus cognominatus, Conſtantinopoleos Patriarcha, fertur bonam partem ſuæ Facundiæ, tum Vehementiæ in corripiendis Vitiis, maximè Muliercularum, ex Ariſtophanis penè quotidianâ Lectione hauſiſſe; cùm ut Alexander olim Homeri Poema, ſic ſanctus hic Vir Ariſtophanis Comœdias Pulvillo ſubdere ſolitus fuerit. Itaque cùm Publico Græcorum Sacerdotum ac Monachorum conſenſu eliminati ſint è Scholis Comici, quaſi eorum Lectio minùs competat Adoleſcentibus

[p] Πολλὰ ἐκαινούργησεν ἐν τοῖς ἀγῶσι, πρῶτον μὲν καταλύσας τὴν ὑπόκρισιν τοῦ Ποιητοῦ &c. Sophoclis Vitâ H. Stephani Editioni præmiſſâ.

[q] Poet. c. 4.

[s] Καὶ αὐτὸς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ Τετραλογίαν. Suidas. Vid. Sam. Petit. Miſcell. l. 1. c. 2. p. 7.

[t] Φησὶ δὲ Ἴστρος, ... λευκὰς κρηπῖδας &c. Vita Sophoclis, ut ſupra.

[u] Καὶ πρὸς τὰς φύσεις αὐτῶν γράψαι τὰ δράματα. Vita Sophocl. Vit. ut ſuprà.

[w] Fol. xlx.

[x] Vid. in Euripidis Vitâ §. 11. fol. xix.

[x] Monſieur Hedelin Art. Scen. p. 24.

[y] Electr. v. 50. &c. Vid. Eurip. Vit. §. 15. fol. 13.

[a] Vell. Paterc. l. 1.

[a] Tertull. libro de Spectaculis. huc refer Julii Cæſar. Bulenger. de Theatro l. 1. c. 50. & 51. & Gerard. Joh. Voſſ. Inſtitut. Poetic. l. 2. c. xxxiv.

[b] Lactant. l. 6. c. 20.

[c] Chryſoſtom. Homil. 69. in Matthæ. c. 21. & Homil. 62. ad Populum Antiochen. Et Homil. in Pſalm. 50.

[d] Anonymus Ariſtophanis Vitæ Author, Edit. Amſtelodam. 1672.

ſentibus ob nequitiam, Hic tamen unus in Communi Crimine (ſi Crimen eſt, exprimere Vitia, ut ea explodamus) impetravit Veniam, nimirùm prærogativâ Eloquentiæ. Atque hinc factum eſt, ut ſolus Comicorum *Græcorum* nunc extet & omnibus placeat *Ariſtophanes*. Hæc Ille ex Veteri Hiſtoriâ. *Quòd ad* Lactantium *attinet Nemo in Scenicorum Poetarum Operibus Verſatior, ut in omni ferè Politioris Literaturæ Genere; quare ille Laſciviam ſpectaculorum Mimóſque &* Atellanos *Geſticulatores damnat & profaniores Gentium Hiſtorias &* [e] *Infamiam Theatri, quæ apud* Latinos *magna, apud* Græcos *haud item: Nequaquam autem ſanctiſſimas has* Euripidis *Tragœdias Lectoribus eripere voluit. Quod ſi maximè faceret, æquè intemperantiam zeli illius in hâc parte damnandam putarem, ac illorum qui* Celſi *&* Porphyrii *&* Hieroclis, *aliorúmque Ethnicorum Scriptorum opera flammis damnanda cenſerent; quaſi Chriſti Veritas illorum Calumnias pati non poſſet; nec illorum quoque Operibus multa ineſſent* Chriſtianis *Lectoribus haud inutilia. Præterea longè aliud nobis ſuadere poteſt Authoritas* Clementis Alexandrini, Juſtini Martyris, Athenagoræ, Tatiani *contra* Græcos, Euſebii, Iſidori Peluſiotæ, *innumerorúmque aliorum; qui Sancti Gravéſque Viri cùm fuerint, tum aliorum Poetarum, tum* Euripidis *noſtri præcipuè, Carmina laudare nequaquam ſunt veriti. Quin ſcimus & ipſum Divum* Paulum [f] *Apoſtolum ex* [g] Menandri *Novæ Comœdiæ Principis,* Thaide *Comœdiâ ſenarium quendam inter Diviniores ſuas Literas conſecraſſe,* Φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί.

[e] Vid. *Julii Cæſaris Bulengeri* de Theatro l. 1. c. 51. & *Gerard. Joh Voſſii* Inſtitut. Poetic. l. 2. c. 10. § 10.

[f] 1 *Corinth.* c. 15. v. 33.

[g] Vid. *Hugo. Grotii* Excerpt. in *Menandri Thaide*; ubi *Latinè* ita, *Colloquia Mores prava corrumpunt Bonos.*

V. *De Utilitate autem Tragœdiæ Multi multa dixere; Quòd nempe ſit Vitæ Magiſtra, & Morum Efformatrix, Mundi Speculum, Philoſophiæ Theatrum, Virtutis Schola, undè plurimi Docti, Gravéſque Viri mirificam Doctrinam hauſerint. Hinc* [h] Epictetus, Μέμνησο, ὅτι Ὑποκριτὴς εἶ Δράματος, οἵου ἂν θέλῃ ὁ Διδάσκαλος· ἂν βραχὺ, βραχέος· ἂν μακρὸν, μακροῦ· ἂν πτωχὸν ὑποκρίνασθαί σε θέλῃ, ἵνα καὶ τοῦτον εὐφυῶς ὑποκρίνῃ· ἂν χωλὸν, ἂν Ἄρχοντα, ἂν ἰδιώτην. Σὸν γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ δοθὲν ὑποκρίνασθαι πρόσωπον καλῶς· ἐκλέξασθαι δ' αὐτὸ, Ἄλλου. *Quale & illud, quod* [i] Teles *apud* Stobæum *dixit,* Δεῖ, ὥσπερ τὸν ἀγαθὸν Ὑποκριτὴν, ὅ, τι ἂν ὁ ποιητὴς περιθῇ πρόσωπον, τοῦτο ἀγωνίζεσθαι καλῶς, οὕτω καὶ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὅ, τι ἂν περιθῇ ἡ Τύχη· καὶ γὰρ αὕτη, φησὶν ὁ Βίων, ὥσπερ Ποιήτρια, ὁτὲ μὲν Πρωτολόγου, ὁτὲ δὲ Ὑστερολόγου περιτίθησι πρόσωπον, καὶ ὁτὲ μὲν Βασιλέως, ὁτὲ δὲ Ἀλήτου. *Sed hæc ſunt* Διδάσματα ἀπὸ τῶν ἔξω. *Ipſa Tragœdiarum Lectio magnas Nos & præclaras res docet, ſiquis, uti par eſt, accuratè rem ipſam penſitaverit. Nec enim poſſibile eſt, quin Cordati homines, dum varios Humanæ Vitæ caſus & Fortunæ luſus in Scenâ repræſentatos vident, ſapientiores fiant & ad Calamitates ſuas ferendas habiliores; quando Regum Maximorum & Semideorum Heroum, caſus, infortunia, cædes & exilia coràm ipſis ſpectant. Præclarè in hanc rem* [k] Timocles *Comicus in* Διονυσιαζούσαις.

[h] *Epictet.* c. 23.

[i] *Teles* apud Stobæum Sermo 17. περὶ Αὐταρκείας.

[k] *Timocles* apud *Athenæ.* l. 6. fol. 223. *Stobæum* in Florileg. l. 509. & *Arſenium Euripid.* Scholiorum Collectorem in Epiſtolâ *Paulo* PP. III. nuncupatâ in ipſo fine. Extant etiam in Minoribus Poetis ex Edit. *Rad. Winterton. Cantabrig.* 1637.

Ὦ τᾶν, ἄκουσον, ἤν τι σοι δοκῶ λέγειν.
Ἄνθρωπός ἐστι ζῶον ἐπίπονον φύσει,
Καὶ πολλὰ λυπήρ' ὁ Βίος ἐν αὑτῷ φέρει·
Παραψυχὰς οὖν φροντίδων ἀνεύρετο
Ταύτας· ὁ γὰρ νοῦς τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν,
Πρὸς ἀλλοτρίῳ τε ψυχαγωγηθεὶς πάθει,
Μεθ' ἡδονῆς ἀπῆλθε παιδευθεὶς ἅμα·
Τοὺς γὰρ Τραγῳδοὺς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
Ὡς ὠφελοῦσι πάντας· ὁ γὰρ ὢν μὲν πένης,
Πτωχότερον αὑτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
Γενόμενον, ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει.
Ὁ νοσῶν τι μανικὸν [l] Ἀλκμαίων' ἐσκέψατο·
Ὀφθαλμιᾷ τις; [m] εἰσὶ Φινεΐδαι τυφλοί·
Τέθνηκέ τῳ παῖς; ἡ Νιόβη κεκούφικε.
Χωλός τίς ἐστι; τὸν Φιλοκτήτην ὁρᾷ.
Γέρων τις ἀτυχεῖ; κατέμαθεν τὸν Οἰνέα.
Ἅπαντα γὰρ τὰ μείζον', ἢ πέπονθέ τις,
Ἀτυχήματ' ἄλλοις γεγονότ' ἐννοούμενος,
Τὰς αὑτὸς αὑτοῦ συμφορὰς [n] ἧττον στένει.

Adverte ſodes; nunquid ex uſu loquar:
Eſt Homo miſerrimum animal ex ortu ſuo;
Multáſque ſecum Vita fert moleſtias;
Mali levamen igitur hoc ingens ſui
Sibi ipſa reperit. Namque Mens proprii mali
Oblita, dum ſe mulcet aliena obtuens,
Documenta paritèr & voluptatem trahit.
Primùm Tragœdos, ſi placet, conſidera:
Quàm commodi ſint omnibus, Qui Pauper eſt,
Ubi Telephum *ſe pauperem magis videt,*
Ibi pauperem ſe dicier minùs dolet.
Lymphatur aliquis? Alcmæonem *conſpicit.*
Oculis laborat? Cæca Proles Phinei.
Natum aliquis effert? Niobe *lugentem levat.*
An claudicat quis? At Philoctetem *videt.*
Miſer in ſenectâ eſt? Intuetur Oeneum.
Ita quiſque, dum majora aliis, quàm quæ ſibi,
Mala contigiſſe cogitat ſecum ſagax,
Animo æquiore ſortis injurias gemit.

[l] In hâc Voce Media Syllaba Communis eſt, de quâ re vid. ad *Hecub.* v. 1108. Sic *Oraculum* illud, Νίψον, Ὀρέστα, Ἀλκμαίων μελαγχολεῖ.

[m] Ita reſtituo pro Ἰνοῦς [illegible]. Ita res monet; *Phineus* enim filios ſuos Novercæ calumniis motus excæcavit. *Wintertonus* ſenſum magis, quàm Literarum veſtigia ſequens Οἰδίπουν ἰδοὺ τυφλὸν legit.

[n] In aliquibus legitur ῥᾷον φέρει, quod tamen ſuprà occurrit; quarè minùs placet hîc. Vid. *Hugon. Grotium* ad hunc locum apud *Stobæum*, ut ſuprà.

Hanc rem claram facit illa Neoptolemi *Hiſtrionis reſponſio, de quâ ita* Clitomachus *apud* Stobæum, Νεοπτόλεμον τὸν τῆς Τραγῳδίας Ὑποκριτὴν ἤρετό τις, τί θαυμάζοι τῶν ὑπ' Αἰσχύλου λεχθέντων, ἢ Σοφοκλέους, ἢ Εὐριπίδου; Οὐδὲν μὲν τούτων εἶπεν· ὃ δ' αὐτὸς ἐθεάσατο ἐπὶ μείζονος Σκηνῆς, Φίλιππον ἐν τοῖς τῆς θυγατρὸς Κλεοπάτρας γάμοις πομπεύσαντα, καὶ τρισκαιδέκατον Θεὸν ἐπικληθέντα, τῇ ἑξῆς ἀποσφαγέντα ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ ἐῤῥιμμένον.

VI. *De Veterum, præcipuè* Græcorum, *Theatris nonnihil nunc dicendum; quanquam Dramaticæ Hiſtoriæ Scriptores antiqui, quorum nomina haud Pauca* [o] Bulengerus *nobis exhibet, omnes omninò perierunt. Ex Modernis Pauciſſimi in hanc Provinciam miſſi, iique haud multùm eam ornârunt; quales ſunt* † Franciſcus Floridus Sabinus, *aliique, qui obitèr eam & aliud agendo attingunt.* Lilius Gyraldus *in Poetica*

[o] *Jul. Cæſ Bulenger.* de Theatro l. 1. c. vi.

† *Fr. Flor. Sabin.* Lect. Subciſiv. l. 1. c. 15.

etica Hiſtoria Dialogis multa in hanc rem præclarè dicta habet. Lipſius *de* Amphitheatro *libellum edidit Doctrinæ uberis, verùm haud magni ſanè, ut mihi videtur, momenti.* Gerardus Johannes Voſſius *in Poeticis ſuis Inſtitutionibus omne ferè punctum tulit. At* [p] Julius Cæſar Bulingerus *Spicilegium adeò amplum ex Veterum libris collegit, ut librorum perditorum damnum minùs ægrè feramus. Nos hinc indè ex his omnibus, aliiſque aliquot Authoribus, quæ neceſſaria ſunt, colligemus; eos, qui avidiores hauſtus amant, ad prædictos Authores remittentes. Et* Theatra *quidem primò Extemporanea, ſive Tumultuaria, erant extructa, & ex ligno facta, quæ ſolvi poſſent, & denuò erigi & erant Tabulata gradatim inſurgentia, in quibus ſpectabat Senatus Populúſque* Athenienſis, [q] Ἴκρια *ideò dicta. Aliquando autem cùm* [r] Pratinâ *Tragœdiam agente Tabulata ſubitò corruerent ingenti ſtrepitu, nec ſine magno ſpectatorum periculo, Saxeum tandem* Athenis *Theatrum in* Dionyſo *extruebatur. Hinc Saxea, vel Marmorea & perpetua Theatra ſunt facta, præcipuè* Athenis, *idque Mole & Magnificentiâ ſtupendâ; ut mox dicemus. Quare &* Ἑκατόμπεδα *dicta accepimus; quod Aream centum ab undique pedum, ſive potius Diametrum Centum pedalem obtinerent; licet illud* Virginum *Templum, quod à* Pericle *in* Ἀκροπόλει *extructum peculiariter* Ἑκατόμπεδον *eſſet dictum, Theatrum non fuerit, ut* [s] Bulenger. *ex* Heſych. *ſine causâ colligit, quùm à* [t] Dicæarcho *dicatur ſuprà Theatrum ſitum,* Ὁ καλλίμενος Παρθενὼν, ὑπερκείμενος τοῦ θεάτρου, μεγάλην κατάπληξιν ποιεῖ τοῖς θεωμένοις.

Theatrorum Forma Circularis *primò, mox* Semicircularis *facta, undè Amphitheatri Nomen; & aperta erant, adeò ut Spectatores opus haberent* Petaſis *&* Tunicis *contra Solem & Imbres; quanquam ipſa Scena, ubi Occaſio foret, Aulæis ingentibus & Parapetaſmatis Umbellæ in morem erectis & extenſis ſit tecta; poſteà autem ubi* [u] Romanorum *Majeſtas Ampliora & toti orbi ſtupenda Theatra extruxerit, etiam ſuper totis Theatris, quòd tecto carerent, ſiqua ingrueret Tempeſtas aut Solis fervor nimium torreret,* [x] *Immenſa intendebantur Vela Carbaſina aut Linea, aut etiam Serica Magnificentiæ causâ. Sed & in tectos Porticus poſt Cuneos extructos Pluvia tempore recedere ſolebant, ubi aperta eſſent Theatra: Nam & de Theatris nonnullis legimus* [y] *Cedro tectis & fornicatis. Quomodò autem Formabatur tota Theatrorum moles, conſulatur* [z] Vitruvius *ille Architectorum Princeps,* [a] Sebaſtianus Serlius *&* Julius Cæſar Bulengerus, *apud quos Gradationes & Fori & Porticus & Hoſpitalia, & Vaſa & Scena, Proſcenium, Orcheſtra & Thymele, graphicè pinguntur, & Theatrorum etiam forma depicta extant; nobis actum agere non libet; niſi fortè pauca infrà dixerimus, quæ ſaltem ſufficerint, ad certam harum rerum Ideam Lectorum animis infigendam.*

Sciendum [b] *verò, Omnia Theatra* Baccho *&* Veneri *ſacra ſemper habita & Omnes Ludos Theatrales* Dionyſo, *hoc eſt,* Baccho *dicatos; undè* Dionyſiaca *certamina ſint dicta, & Theatrici Artifices* Διονυσιακοὶ τεχνῖται. *Et* Dionyſia *quidem* Athenis *bis quoque anno fiebant, in honorem Liberi Patris, Priora Veris tempore in Urbe, quandò* οἱ φόροι Ἀθήναζε ἐφέροντο, Vectigalia in Urbem ferebantur, *altera in Agris, Autumni tempore, quandò Vindemiæ causâ ſacra* Baccho *agerentur,* Λήναια *dicta; nec Peregrini* Athenis *jam aderant, quòd Hyems adventaret: undè explicantur, quæ toties in Scenicorum Didaſcalicis occurrunt,* Ἐδιδάχθη ἐν Ἄστει *Et,* ἐδιδάχθη ἐν Ληναίῳ, *&* ἐν Ληναίοις, *vel* εἰς Λήναια *hoc eſt in Liberalibus. His Certaminibus Præſes conſtituebatur, qui erat ſummus pro tempore Magiſtratus, adeò ut* [c] Adrianus, *antequam Imperator foret, hoc munus adminiſtrare non detrectaverit. Et hìc Poetæ* [d] *Epici, Tragici & Comici certabant, etiam Tibicines, cæterique Muſici. Choros verò conſtituebant Decem Tribus; quarum ſingulis præpoſitis Choragus; & hujus erat officium ſumptus in Choros ſuæ Tribûs ſuppeditare. Meminiſſe autem oportet,* [e] Odæum *à* Pericle Athenis *extructum, nempe* Ὠιδεῖον, *ubi Muſica Certamina agebantur, & Poetæ recitabant ac periculum faciebant, antequam in ipſum Theatrum admitterentur; licet & id ipſum à Nonnullis pro Theatro habeatur. De quo* Plutarchus *in* Pericle, Pauſanias, *aliique.*

VII. *De* Scenæ *ruſticâ & ſimplici Origine ex Arboribus, Frondibus, & Ramis, qualia erant* Judæorum *in* Σκηνοπηγίαις *Tabernacula, conſulatur* [f] Hoſpinianus, *aliique; Nos de Scenâ jam adultâ & perfectâ loquimur. Scena itaque inter duo* Theatri *Cornua per Diametrum extenſa erat, Aulæis & Peripetaſmatis, hinc indè interiùs tecta, nequid eorum, quæ intùs erant, pateret. Ipſa autem Scenæ Frons, niſi ſiquandò nova Scenæ facies erat inducenda, ſemper ferè aperta erat, ſublatis poſt populum coactum Aulæis. Et ea quidem pro Triplici Fabularum Genere, triplici modo ordinabatur: Quùm* [g] *enim Tragœdia, Comœdia, & Satyrica eſſet Fabula,* Scena illa, *quæ* Tragœdiæ *inſerviret, Magnificis Palatiis, Marmoreis Columnis, faſtigiatiſque Turribus & aliquandò pro materia occaſione, Regiis tentoriis & Templorum Proſpectu ornabatur.* Comica *autem Scena Privatarum Ædium humili ſubſtructione erat contenta;* Satyrica *verò Topiario opere conſtituta & Sylvas, Viridaria, Fontes, Ambulacra, Receſſus, Speluncas exhibe-*

[p] De Theatro l. 2. quorum prior capita continet LXI. alter X. VIII.

[q] Vid. *Heſych.* in Ἴκρια.

[r] *Suidas* in *Pratinâ.*

[s] *Jul. Cæſar. Bulenger.* De Theatro l. 1. c. 13. & l. 215

[t] Vid. *Joh. Meurſii Cecropia* c. 14. & *Attic.* Lection. l. 3. c. 16.

[u] *Pauſan.* fol. 69. lin. 42. Τὰ μὲν γὰρ Ῥωμαίων θέατρα πολὺ δὴ τι καὶ ὑπερῆρε τῶν πανταχοῦ τῷ κόσμῳ.

[x] *Bulenger.* ibid. l. 1. c. 16.

[y] *Bulenger.* ibid l. 1. c. 16. *An Theatra tecta fuerint?*

[z] *Vitruv.* Architect. l. 5. c. 3. & 5. uſque ad c. 10.

[a] *Sebaſtian Serlio* l. 2. di Perſpectiva. l. 3. De Antichita.

[b] *Bulenger.* de Theatro l. 1. c. 1. &c. Lection. l. 6. §. 20. fol. 338. &c.

[c] *Xiphilinus* in *Adriano.*

[d] *Libanius* Rhetor contrà *Midiam.* Vid. *Bulenger.* De Theatro l. 1. c. 1. juxtà finem.

[e] Vid. *Joh. Meurſii Attic.* Lection. l. 4. c. 18. & *Julii Cæſaris Bulengeri* de Theatro l. 1. c. 26. ubi de *Odæo.*

[f] *Hoſpinian.* de Origin. Feſtorum l. 1. c. 1. fol. 18. & Vid. quæ Nos ad *Jan.* v. 805. *Bulenger* l. 1. c. 19.

[g] Huc refer *Bulenger.* De Theatro l. 1. c. 20. & 2 .

hibebat. Sunt qui his Tribus genus Quartum addant, nempè [h] Mimicum; verùm haud ego illis aſſentior, quià neque Ariſtoteles Ὄψιν Tragœdiæ eſſentialem putabat. Non eſt enim hæc res Poetica, ſed ex Hiſtrionis ſolius ingenio dependet, qui variis iiſque loquacibus Corporis ſui Motibus, & Geſticulationibus, Dramaticam Fabulam aliquam mirâ ſanè Arte, verùm haud Poeticâ, exprimit, & deſignat. Et hæc ſanè Ars tantoperè ad extremum crevit, eò quod mirâ voluptate Spectatores perfunderet, ut illius Profeſſores Pantomimi tandem dicerentur; quòd rem quamlibet, aut Hiſtoriam Vulgaritèr notam, aut quoſvis Animi ſenſus, ſive, ut Ariſtoteles ait, καὶ ἤθη, καὶ πάθη, καὶ πράξεις, ſaltationibus ſuis & pedum micationibus, manuúmque geſticulationibus & oculorum totiúſque corporis motibus imitarentur. Tales Græci Ὀρχηστὰς χειροσόφους vocabant, quorum Principes ([i] nequid hic dicam de Sophrone, Mimorum ſcriptore, qui Platoni Philoſopho tantoperè placuit) Auguſti ætate memorantur Pylades & Bathyllus; de quibus haud pauca [k] Macrobius. Et paulò poſt illos, hoc eſt, extremis ejuſdem Auguſti temporibus, Philiſtion floruit Comicus & Mimus egregius, qui ideò Βιολόγος cognominatus eſt; quòd hanc Artem exercuiſſet. De hoc extat Epigramma, quod nemo ſatis intellexerit, niſi qui Mimum cum nôrit,

[l] Ὁ τὸν πολυστένακτον ἀνθρώπων βίον	Cui Vita lacrymanda Mortalium fuit
Γέλωτι κεράσας Νικαεὺς Φιλιστίων,	Deriſui, Nicæus hic Philiſtio
Ἐνταῦθα κεῖμαι, λείψανον παντὸς βίου,	Jaceo, vigore caſſus omni vivido;
Πολλάκις ἀποθανών, ὧδε δ' οὐδεπώποτε.	Qui ſæpè jacui functus, at nunquam hoc modo.

Hâc ſaltatione plurimi Viri & Fœminæ tum apud Græcos, tum apud Latinos notabiles memorantur; præcipuè autem commendatur [m] Epigramma de ſaltatrice Fœminâ, quæ à Caramallo inſigni Mimico nominatur & ipſa Caramallus.

Μουσῶν δεκάτη, Χαρίτων Καράμαλλε τετάρτη,	Muſarum Decima, ô Caramalle & Gratia Quarta,
Τερπωλὴ μερόπων, ἄστεος ἀγλαΐη·	Ornamentum Urbis, Deliciæque hominum;
Ὄμματά σοι, καὶ ταρσὰ ποδῶν λαλέοντα, καὶ σοφὰ χειρῶν	Pes tuus, atque Oculus, ſcitè digitique micantes
Δάκτυλα, καὶ Μουσῶν κρείσσονα καὶ Χαρίτων.	Et longè Muſas & ſuperant Veneres.

Sed ad Tragœdiam ut revertar, Has Fabulas populo exhibere, totúmque Scenicum Ornatum & Fabulæ cujuſvis Apparatum præbere, Officium erat apud Græcos Choragorum, apud Romanos Ædilium: Quare qui Magnificentiùs hæc ſingula Populo miniſtrabant, Scenámque ornatiorem reddebant, ii Nomen ſibi magnum apud Populum parabant & laudem etiam æneis tabulis perpetuatam; cujus rei exemplum dedimus in [n] Euripidis Vitâ; ubi Themiſtoclem Choragum diximus. Et hinc elegantèr χορηγεῖν dicitur Græcè pro ἐλευθέρως δωρεῖν & χορηγία pro μεγαλοδωρεία, Liberalis ſuppeditatio, qualis erat Choragorum; quomodò [o] D. Petrus plus ſemel utitur; Chryſoſtomus autem præcipuè eâ voce gaviſus videtur. Sed hæc obitèr. Non eſt autem prætereundum, quòd Scena quoque ob modos, quibus variatur, Duplex habeatur, viz. [p] Verſatilis & Ductilis. Verſatilis dicebatur Scena, cùm tota ſubitò Machinis quibuſdam abduceretur, vel circumverteretur; ut alia Rerum Imago ſuccederet: Ductilis, cùm tractis hâc illâc Tabulatis alia interior ſpecies nudaretur; qui Mos in Anglicis noſtris Theatris plerunque hodie obtinet. Et in Orcheſtrâ, ubi Λογεῖον aut Θυμέλη, hoc eſt Pulpitum, aliquandò Ara, ſaltabatur apud Græcos, unde & Nomen, apud Romanos locus Nobilioribus parabatur; ubi & Chorus ſtatis lineis ordinabatur: Alia enim apud Græcos (de quibus Nos præcipuè hic loquimur) erat ſedes Senatorum & Nobiliorum, quam Βουλευτικὸν vocabant, de quâ re [q] Meurſius & [r] Bulengerus, aliique; quin Mulierum & Virorum ſedes diviſas fuiſſe notat Sphyromachus; etiam Impudicas ſeorſim à Pudicis ſpectare Ariſtophanis Scholiaſtes alicubi obſervat. Et Scenæ quidem Longitudo Theatri ipſius latera utrinque Cornibus ſuis attingebat, æqualis ad Theatri Diametrum, ad Orcheſtræ Diametrum Duplex.

Totum autem Theatrum in Duas partes diſpeſcebatur, Scenam nempè & Caveam ſive Cuneos. In ipsâ Scenâ Tres erant Portæ; Media, ubi Regium Palatium, aut Templum quoddam Deorum, ſeu quid ſimile; Siniſtra & Dextra, ubi paulò Humiliora Ædificia. Et ad Mediam Portam utrinque alia fuit Porta (præter Duas Majores prædictas) quarum Valvis & ſuperliminaribus affixæ erant Machinæ, quales erant [ſ] Περίακτοι, Ἐξῶστραι, Πέτευρα, [t] Ἐκκύκλημα, Γέρανος, Θεολογεῖον, & Κεραυνοσκοπεῖον, quibus verſabatur, mutabatúrque Scenæ facies, & ſurſum rapiebantur, aut demittebantur Hominum aut Deorum Perſonæ, aut Deorum Voces & Coruſcationes viſebantur. Subter autem poſt Scenam remotiùs à ſpectatorum oculis, in Concavis quibuſdam æneis vaſibus, quoties Fulminandum eſſet, Utres ingentes calculis & rotundis Lapidibus referti, vi verſabantur, undè ſonitus Fulmen referens ortus. Hic locus igitur Βροντεῖον dicebatur. Scenæ partes prætereà erant Ἐπισκήνιον, Παρασκήνιον, Προσκήνιον, Ὑποσκήνιον, de quibus brevitèr.

Epiſcenium. Ἐπισκήνιον Heſychius vocat τὸ ἐπὶ σκηνῆς καταγώγιον, Domicilium quoddam ſuper Scenâ, ubi Fulgura, aut Tonitrus, Deſcenſúſque Deorum per prædictas Machinas movebantur.

Paraſcenium. Παρασκήνιον, ex Harpocrationis mente, ὁ περὶ

[h] Vid. Gerard. Joh. Voſſii Inſtitut. Poetic. l. 2. c. 36.

[i] Gerard. Joh. Voſſ. Inſtitut. Poetic. l. 2. c. 33.

[k] Macrobius l. 2. c. 7. Vid. Bulinger. l. 1. c. 51.

[l] Extat Antholog. l. 3. c. 6. & Scaliger. Animadverſ. in Euſeb. Chron. fol. 164. An. MMXXII. ubi Suidam refutat Scaliger. Item Gerard. Joh. Voſſ. Inſtitut. Poet. l. 2. c. 33.

[m] Antholog. l. 4. c. 25. Vid. Bulenger. l. 1. c. 52. & Gerard. Johan. Voſſ. Inſtitut. Poetic. l. 2. c. 38. in fine.

[n] Euripidis Vitâ An. 4. §. 9. fol. 7.

[o] D. Petri Epiſt. 2. c. 1. v. 5. & 11.

[p] Vid. Servium in Virgilianum illud, Vel Scena ut verſis diſcedat frontibus, utque Purpurea intexti tollant Aulæa Britanni. Georgic. l. 3. v. 24.

[q] Johan. Meurſius Attic. Lection. l. 1. c. 24.

[r] Bulenger. de Theatro l. 1. c. 31.

[ſ] Vid. Julii Pollucis Onomaſtic. l. 4. c. 19. Bulenger. de Theatro l. 1. c. 8. & 15.

[t] Ἐκκύκλημα, μηχανὴ [illegible] Scholiaſt. Ariſtoph. fol. 69.

τῆς Σκηνῆς ἀποδεδειγμένος τόπος τοῖς εἰς τὸν ἀγῶνα παρασκευαῖς, Locus circà Scenam, ubi Ludorum Præparatoria ſiunt, Anglicè A Tiring Room: undè etiam, ut [t] Didymus, αἱ ἑκατέρωθεν τῆς Ὀρχήστρας εἴσοδοι, Aditus utrinque in Orcheſtram. Idem Ulpianus in Oratorem, Suidas & Etymologici Author confirmant. Jam verò Προσκήνιον, τόπος ἦν καθαρὸς πρὸ τῆς Σκηνῆς, ἐν ᾧ Ὑποκριταὶ ἠγωνίζοντο, Locus apertus & liber in Scenæ Fronte, in quo Actores partes ſuas agebant, Anglicè the Stage. Ὑποσκήνιον denique eſt locus ſub Pulpito (quod & Θυμέλη & Λογεῖον dicitur de quo ſuprà) in Medio Orcheſtræ; ubi Tibicines agebant; ut ex [u] Athenæo conſtat. Hypoſcenium autem [x] Columnis & Statuis plurimis ornabatur, Theatrum verſùs, adeò ut aliquandò [y] Tercentum & ampliùs Columnæ cum Statuis inibi numerarentur. Et certè Scenæ ſpatia haud brevia putanda ſunt, in quâ præter Chorum tot omne genus Perſonæ cùm ſuis quiſque ſatellitiis viſebantur. Sed de Theatro & Scenæ vaſtâ apud Veteres amplitudine dixi ſatis ad Helenæ v. 1406. Et de Scenâ hæc ſufficiant, de alterâ Theatri parte jam dicendum.

Proſcenium.

Hypoſcenium.

Et reliqua ſanè pars tota Theatri, τὸ κοῖλον, & Cavea erat dicta, ubi & Capite Cenſi ſpectabant. Hic autem locus tripliciter conſideratur: Cavea enim Prima. i. e. Ima, à Melioris Notæ Civibus occupabatur; ſecunda, hoc eſt, Media, reliquæ Plebi conceſſa; Tertia & ſumma Fœminis. Singulæ autem Caveæ Ἀναβάθμοις καὶ Ἕδραις, ſive Scalis & Sedibus, ſeu Foris, circà poſitis, quibus & alia Nomina, Κερκίδες (ità enim mallem, quàm Κεριάδες) περὶ τὸ κρίκειν, ὡς ἴκρια, circumſtipabantur. Loci illi, ubi ex multis Sedibus communis erat Deſcenſus in exitu Theatri, vel undè homines glomeratim ingredientes in ſedilia ſe fundebant dicebantur Vomitoria, [z] ut Macrobius teſtatur. Ponè autem in lateribus Theatri poſt ſingulas Caveæ Diſpertiones, recipiebant ſe per opus fornicatum in Porticos tectos, ſi fortè nimii caderent repentini Imbres, aut Tempeſtatum vis oriretur. Pedibus autem in has ligneas ſedes comploſis pulſare ſolebant, quod πτερνοκοπεῖν vocabant, (quod tamen aliquandò etiam Aſſenſûs erat indicatio) Crocitare, κλώζειν, & Sibilare, συρίττειν, quandò teſtarentur Diſſenſum ſuum; plaudebant autem, jubilabant, [a] & ſurgentes ac in digitos arrecti altè vociferabant, quandò aſſenſum & applauſum indicarent. Atque hæc de Theatro ſint dicta.

VIII. De Hiſtrionibus jam pauca ſunt dicenda. Apud Græcos ſanè Actores & Hiſtriones nequaquam, ut apud Romanos, infames erant, quod & Cornelius Nepos, ſi rectè memini, in Præfatione ſuâ obſervat: ſed plerunque ex melioris notæ familiis cooptabantur ad hoc munus. Nec enim in Græcorum certaminibus pudebat Magnos aliquandò Reges & Principes locum habere, ut de Hierone Syracuſano, Archelao Macedoniæ Rege, aliiſque antè & pòſt natis, abundè conſtat. Quarè Hiſtriones Græci plerunque erant Homines Docti & Ingenui, Oratores & Poetæ & in Artibus aliis ſpectabiles: Nec Demoſthenes modò Pronuntiandi Artem ab Hiſtrionibus didiciſſe conceditur; Verum Oratorum, qui illi erat Proximus, [b] Æſchines ob λαμπροφωνίαν Tragœdias ipſe in adoleſcentiâ actitavit, teſte Plutarcho in illius Vitâ. Ariſtodemus etiam, licet Hiſtrio fuerit, ſæpiùs ab Athenienſibus de rebus Pacis ac Belli Legatus ad Philippum deſtinatus eſt ab Athenienſibus; quod teſtatur [c] Cicero. Quinetiam ex Hiſtrionum Familiâ aliquandò Duces & Archontes electi fuerunt; nec Poetarum cuiquam ignominiæ vertebatur, ſi Hiſtrioniam exerceret; nec ideò Sophocles primus per ſe agere recuſavit, quòd rem illam ſe indignam judicaret; ſed quòd voce ad actionem requiſitâ deſtitueretur. De Æſchylo notum; & de Ariſtophane [d] legimus haud ſemel, ipſum per ſe Hiſtrionem ſuarum Fabularum egiſſe. Quarè non eſt mirum, ſi hujuſmodi Hiſtriones tandem aliquandò Oratores magni aut Poetæ evaſerint. Talis præter ſupradictos erat ille Neoptolemus Hiſtrio & Poeta, taliſque Philiſtion, de quibus Nos ſuprà; talis & Crates, qui cùm primò Cratini Poetæ Πρωταγωνιστὴς fuerit, mox & ipſe Poeticam haud invitâ Minervâ aggreſſus eſt & Fabulas docuit, teſtante [e] Comici Scholiaſtâ ad Equites. Talis erat Euripidis quoque Πρωταγωνιστὴς Cephiſophon, qui aliquandò ipſum noſtrum Poetam adjuviſſe dicitur in conſcribendis Tragœdiis; unde Bacchus apud [f] Comicum ad Euripidem ait, παπαῖ πότερ' αὐτὸς ἔγρες, ὦ Κηφισοφῶν; Et aliàs, [g] Εἶτ' ἀνάβαινε μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς. Et talis erat Roſcius Hiſtrio, qui etiam apud Romanos, quibus illud nomen erat Infame, tanta Virtutis habebatur, ut de eo Marcus Cicero illius Familiaris & Amicus, [h] Etenim cùm Artifex ejuſmodi ſit, ut ſolus dignus videatur eſſe, qui in Scenâ ſpectetur; tum Vir ejuſmodi eſt, ut ſolus dignus videatur, qui eò non accedat. Quare ut ſemper apud Græcos Ingenui Homines Hiſtrioniam agebant; ità Gloriam non levem ex hoc munere reportabant; præſertim ſiquis Primas in Agendo obtineret, quales, ut ſuprà innuimus, Πρωταγωνισταὶ vocabantur & Πρωτολόγοι. Sic qui Secundas ferrent, Δευτεραγωνισταὶ & Δευτερολόγοι, qui Tertias, Τριταγωνισταὶ

[t] Didymus apud Harpocration. in voce Παρασκήνια. Vid. Ulpian. ad Demoſthen. ἐν τῷ κατὰ Μειδίου Initio. Vid Suidam in voce Σκηνή.

[u] Athenæ. l. 14. fol. 631.

[x] Pollux l. 4. c. 19. περὶ μερῶν θεάτρου.

[y] Vid. Bulenger. l. 1. c. 18.

[z] Macrob. Saturn. l. 5. Vid. Bulenger. De Theatro l. 1. c. 18.

[a] Τὰς ἐν θεάτροις ἀνασταντας ἄκρων ἐπ' ἄκρων ποδῶν ἐπικλάζειν ἀνατείναντας καὶ φωνῇ μείζονι καὶ ἐπιβοῶντας ἐπαινοῦντας συνεπιρρέοντας. Vide totum hunc Philonis locum fuſiùs laudatum ad Sylerum Fabulam in Fragmentis Tom. 2. fol. 495. Sylei v. 14.

[b] Vid. Gerard. Joh. Voſſii Inſtitut. Poetic. l. 2. c. 10. §. 10. & Cæl. Rhodigin. Antiqu. Lection. l. 27. c. 21.

[c] Vid. Voſſium ibidem.

[d] Vid. Sam. Petit. Miſcell. l. 1. c. 5.

[e] Ariſtophan. Scholiaſt. fol. 220.

[f] Ariſtophan. Ranæ Act. v. Scen. iv.

[g] Act. v. Scen. i.

[h] Cicero Orat. pro Quintio.

& Τριτολόγοι *ſunt dicti, qui ultimi erant Ordinis & viliſſimi muneris. Et hoc* Æſchini *objicit* Demoſthenes *opprobrii loco, non quòd ſimpliciter eſſet* Ὑποκριτὴς, *id enim inhoneſtum non erat; ſed quòd* Tertias *ageret*, [i] Ὑπογραμματεύων (*inquit*) καὶ Τριταγωνιςῶν Ἀριςοδήμῳ ἐν τοῖς Διονυσίοις διετέλει. *Hinc illud* [k] Menandri *lucem mutuatur*,

[i] *Demoſthenes* περὶ Στεφάνου.
[k] *Menand.* apud Euripid. Scholiaſt. ad *Hippolyt.* v. 426.

Πρῶτος δ' ὁ Κόλαξ ἄριςα πάντων· Δεύτερος	*Eſt Primus* Adulator *omnium; Secundus eſt*
Ὁ Συκοφάντης· ὁ Κακοήθης Τρίτος λέγει.	Calumniator; Invidus *ſed Peſſimus.*

Hinc Teles *apud* [l] Stobæum, *quod & ſupra laudavimus*, Δεῖ, ὥσπερ τὸν ἀγαθὸν Ὑποκριτὴν, ὅ, τι ἂν ὁ Ποιητὴς περιθῇ πρόσωπον, τοῦτο ἀγωνίζεσθαι καλῶς, οὕτω καὶ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὅ, τι ἂν περιθῇ ἡ Τύχη· καὶ γὰρ αὕτη, φησὶν ὁ Βίων, ὥσπερ Ποιήτρια, ὁτὲ μὲν Πρωτολόγου, ὁτὲ δὲ Ὑστερολόγου περιτίθησι πρόσωπον, καὶ ὁτὲ μὲν Βασιλέως, ὁτὲ δὲ Ἀλήτου. *Ita* [m] Cicero, Ut in Actoribus *Græcis* fieri viderunt; ſæpe illum, qui eſt *Secundarum* aut *Tertiarum* Partium, cùm poſſit aliquanto clarius dicere, quàm ipſe *Primarum*; multùm ſummittere (*i. e. voce*) ut ille Princeps quàm maximè excellat. *Quamobrem* [n] Theodorus *Hiſtrio, cùm eſſet* Protagoniſta, *adeò ſuæ Famæ providiſſe dicitur, ut nè* Tritagoniſtæ *quidem permitteret unquam priùs populo coràm loqui, quàm ipſe eſſet locutus; Præoccupationem nempe Auditorum Favoris tanti æſtimabat. Non eſt omittendum, quòd* [o] Pollux *nobis obſervat, Mediam & Digniorem Portam ad* Πρωταγωνιςὴν *pertinere, Dexteram ad* Δευτεραγωνιςὴν, *Siniſtram ad* Τριταγωνιςὴν *& Viliſſimam quamque Perſonam.*

[l] *Stob.* Sermo 27. περὶ Αὐταρκείας. Vid. ſupra §. v.
[m] *Cicero in Verrem* 2dâ.
[n] *Ariſtot.* περὶ Πολιτικῶν l. 7. c. 17. fol. 449. Ἴσως γὰρ οὐ κακῶς ἔλεγε τὸ τοιοῦτον Θεόδωρος ὁ τῆς Τραγῳδίας ὑποκριτής· Οὐδενὶ γὰρ πώποτε παρῆκεν ἑαυτοῦ προεισάγειν, οὐδὲ τῶν εὐτελῶν ὑποκριτῶν, ὡς οἰκειουμένων τῶν θεατῶν τὰς πρώτας ἀκοάς.

IX. *Tempus eſt jam, ut de Hiſtrionum* Græcorum *Habitu & Ornatu nonnihil dicamus; & primò ſe* Πρόσωπον *offert conſiderandum, quod Nomen ipſis etiam Actoribus convenit; dicitur &* Προσωπεῖον, Latinè *autem* PERSONA, *quaſi* περὶ σῶμα, *ut nonnulli ſtatuunt, alii à* Perſonando; *Eſt enim Facies Hominis conſicta,* Anglicè a Vizard, or Mask, *tali modo circa os formata; ut ſonum Vocis ſimul collectum clariorem effundat. Unde* Gabius Baſſus *apud* [p] *Agellium*, Nam Caput, *inquit*, & Os cooperimento Perſonæ tectum undique, tantùm vocis emittendæ viâ pervium, quoniam non vaga, neque diffuſa eſt, in unum tantummodò exitum collectam coactámque vocem & magis claros canoróſque ſonitus facit. Quoniam igitur indumentum illud Oris clareſcere & reſonare Vocem facit, ob eam cauſam *Perſona* dicta eſt, *o* literâ propter Vocabuli formam productiore. *Et hac* Πρόσωπα *ut veram Perſonam tegebant, ita & ſimulatam repræſentabant, ſive* Heroa, *ſive* Heroinam, *Regem, aut Ducem, Juvenem, Senémve, Dominive aliquem, aut Deam, ex Poetarum & Pictorum mente exprimebant. Sed hæc quidem* πρόσωπα *ferè Gigantum Vultus (Nos vulgò* Saracenica *Capita dicimus) exprimebant, ob Heroum nempè Granditatem & Proceritatem, quos agebant, adeò ut ob ingentem Hiatum Pueris & inaſſuetis horridiora paulò videbantur; unde illud* Ariſtophanis, Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ χάσματος. Lucianus *vocat* [†] ςόμα κεχηνὸς πάμμεγα. *Et* [q] Juvenalis——— Perſonæ Pallentis Hiatum In gremio matris formidat ruſticus Infans *Et* [r] Horatius, Quid dignum tanto feret hic Promiſſor hiatu! *De Variis autem* Perſonarum *generibus conſulatur* [ſ] Julius Pollux; *Nos aliò properamus. Super* Πρόσωπον *ponebatur Integumentum quoddam ob Granditatem* Ὄγκος *dictum, Figurâ triquetrâ* λαβδοειδεῖ σχήματι, *uti* Pollux *ait, loco prædicto. Circa illud in Regum Perſonis* Coronæ & Diademata *viſebantur & in Manibus Sceptrum Dignitatis Regiæ Symbolum. Sicut autem Vultus* Perſonâ, *ita Corpus* Pallâ, *quæ & Toga & Syrma dicitur, erat indutum, auro quidem purpurâ & Gemmis exteriùs ſplendente, interiùs autem ſordidis Centonibus ſegmentatâ. Ut verò Veterum Heroum Majeſtati undiquaque pares viderentur, Cothurnis gradiebantur, ſive Calceis grandioribus cubitum ſive duos pedes longis; unde & illud* [t] Athenæi *explicatur*, Μισθὸς δὲ τούτων ἐβάδιζεν Ἀνὴρ μείζων τετράπηχυς ἐν Τραγικῇ διαθέσει καὶ προσώπῳ &c. *Et hanc Heroum Proceritatem Quatuor Cubitorum fecerunt, ad* Herculis *exemplum qui illius* [u] *Statura fuiſſe dicitur, hoc eſt octo Pedum; Ita enim* Apollodorus, ἦν δὲ καὶ θεωρηθεὶς φανερὸς, ὅτι παῖς Διὸς ἦν· τετραπηχυαῖον μὲν γὰρ εἶχε τὸ σῶμα. *Quare ut reliquum Corpus huic Proportioni reſponderet, ſimulata etiam Corpora habebant & Ventriculos & falſas Manus, Longáſque & laxas Veſtes, quæ omnia tegerent; Ita enim* [x] Lucianus, τὰ Πρόσωπα, καὶ τὰς ἐμβάδας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ προγαςρίδια, καὶ σωμάτια, καὶ τἆλλ', οἷς ἐκεῖνοι σεμνύνουσι τὴν Τραγῳδίαν. *Et* [y] *rurſus*, Εἰδεχθὲς μὲν καὶ φοβερὸν θέαμα εἰς μῆκος ἄρρυθμον ἠσκημένος ἄνθρωπος, ἐμβάταις ὑψηλοῖς ἐποχούμενος, πρόσωπον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀνατεινόμενον ἐπικείμενος, καὶ ςόμα κεχηνὸς πάμμεγα, ὡς καταπιόμενος τοὺς θεατάς· ἐῶ λέγειν προςερνίδια, καὶ προγαςρίδια, προσθετὴν καὶ ἐπιτεχνητὴν παχύτητα προσποιούμενος. *Atque iterum* [z] *de Tragœdis loquens*, Ὑποδήματα μὲν βαρέα, καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσοῖς δὲ ταινίαις τὴν ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, κράνη δὲ ἐπικείμενοι παγγέλοια, κεχηνότα παμμέγεθες, αὐτοὶ δὲ ἔνδοθεν μεγάλα τε ἀνακεκραγότες, καὶ διαβαίνοντες οὐκ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. [a] Philoſtratus *autem egregiè Habitum hunc deſcribit, loquens de Tragico Hiſtrione, qui coràm* Hiſpalenſibus,

[o] *Pollux* Onomaſtic. l. 4. c. 19. Περὶ μερῶν Θεάτρου. Τριῶν δὲ τῶν κατὰ Σκηνὴν θυρῶν, ἡ μὲν Μέση Βασίλειον [* Σπήλαιον, ἢ Οἶκος ἔνδοξος] ἢ πᾶν τὸ Πρωταγωνιςοῦ τοῦ Δράματος· ἡ δὲ Δεξιὰ, τοῦ Δευτεραγωνιςοῦντος καταγώγιον· ἡ δὲ Ἀριςερὰ, ἢ τὸ εὐτελέςατον ἔχει πρόσωπον &c. [*] Hæc verba Uncinis incluſa ſunt *Pollucis*, ſed ad Scenam *Satyricam* & *Comicam* ſpectant, non ad *Tragœdiam*.
[p] *Agell.* Noct. Attic. l. 5. c. 7.
[†] Fol. 508.
[q] Satyr. 3.
[r] Art. Poetic.
[ſ] Onomaſticon l. 4. c. 19. περὶ προσώπων Τραγικῶν. Vid. *Bulenger* de Theatro l. 1. c. 54. de *Perſonis*.
[t] *Athenæ.* l. 5. c. 7 fol. 198.
[u] *Apollodor.* Bibliothec. p. 96. l. 2. c. 4. §. 9.
[x] *Lucianus* in Jove Tragœdo fol. 699.
[y] De Saltatione fol. 508.
[z] De Gymnaſiis 797.
[a] *Philoſtrat.* de Vitâ *Apollonii* l. 5. c. 3. fol. 216.

rudibus

rudibus Hiſpaniæ incolis, & *Theatricæ rei prorſus ignaris, Fabulam acturus, eos omnes in fugam convertit,* Παρελθὼν εἰς τὰ Ἴπολα, φοβερὸς μὲν αὐτοῖς ἐφαίνετο, καὶ ὃν ἐσιώπα χρόνον ἐπὶ τῆς σκηνῆς· καὶ ὁρῶντες οἱ ἄνθρωποι βαδίζοντα μὲν αὐτὸν μέγα, κεχηνότα δὲ τοσοῦτον, ἐρεισότα δὲ ὀκρίβασιν οὕτως ὑψηλοῖς, παράτοπα δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἐσθήματα, οὐκ ἄφοβοι ἦσαν τοῦ σχήματος· ἐπεὶ δὲ ἐξάρας τὴν φωνὴν, καὶ γεγωνὸς ἐφθέγξατο, φυγῇ οἱ πλεῖστοι ᾤχοντο, ὥσπερ ὑπὸ δαίμονος ἐμβεβροντηθέντες. *Quod de altâ Voce Hiſtrionis* Philoſtratus & Lucianus *addunt, ſciendum eſt, Hiſtriones maximoperè annisos, ut vocem intenderent; quare præter* Stentorophonicam *illam Perſonati oris formationem, de quâ nuper ex* Agellio *locum protulerim, Balneis præcipuè & cibis lenibus & laxantibus ad Vocem excitandam uſi ſunt; item Vocum Moderatores,* τῆς φωνῆς ἀσκητὰς, *ideò* φωνασκοὺς *dictos, habebant, qui* Phonaſcico *quodam inſtrumento monerent, quomodò Vox illis intendenda eſſet, aut remittenda; de quâ re* [b] Galenus & *alii. Præterea Vomitu aliquando & Clyſtere ſe purgâſſe legimus & Plumbeam Chartam ſupino pectore ſuſtinuiſſe; Pomiſque & aliis vocis ſuavitati officientibus abſtinuiſſe, quod & de* Nerone [c] Suetonius *narrat. Quin & Jejuni vocem præparabant & exercitatione ſingebant, nequid hîc dicam de Architecturâ Theatorum, quæ Vocibus reddendis mirè aptabatur.*

[b] *Galenus* κατὰ τόπους l. 1. c. 7. *Marſilii Cognati* Var. Obſervat. l. 2. c. 8. ubi de *Phonaſcis* &c. Et *Bulenger.* de Theatro l. 2. c. 6. & 7.

[c] *Sueton. in Nerone* c. 20.

X. *Quùm jam de Hiſtrionibus & eorum ornatu ſatis ſit dictum; de* Choro *liceat paucis orare; qui certè ex Perſonis conſtat, licet nonnunquam præter Perſonas numerari debeat, ut ſuprà attigimus. Hujus igitur Numerum ad Quindecim* Sophocles *primus reduxit, cùm antè multò plures, uſque ad* [d] *Quinquaginta, aliquando etiam pauciores eſſent.* Chorus *ſanè ex Vulgaribus Perſonis conſtitutus ferè fuit, vel ex Virginibus, vel Mulierculis, vel Senibus, vel Militibus, iiſque nunc Civibus, nunc Peregrinis, etiam ex Pueris & Infantibus, modò adſint præterea, qui* Chori *partes agant idonei. Hoc enim conceſſo, quilibet Numerus ad* Chorum *potuit pertinere; ut in* Supplicibus *Functorum Ducum & aliorum* Argivorum *Liberi infantes & impuberes ſupponuntur cum* Choro *ſimul adeſſe, ad Miſericordiam magis movendam. Et* Chorus *quidem Scenam ingrediebatur vel in* [e] *Fronte Terni, Ordine verò Quinquepartito,* Anglicè 𝔉𝔦𝔳𝔢=𝔇𝔢𝔢𝔭, *quod vocabatur* κατὰ ζυγὰ, *vel* ζυγὰ πέντε ἐκ τριῶν. *Vel etiam in Fronte Quini, Ordine Tripartito,* Anglicè 𝔗𝔥𝔯𝔢𝔢=𝔇𝔢𝔢𝔭, *quod dicebatur* κατὰ στοίχους, vel στοῖχοι τρεῖς ἐκ πέντε. *Et* Chori *hujus Dux, qui reliquis præcineret & primus loqueretur, Directórque ac Monitor cæterorum eſſet,* Choragus *quoque dicebatur. Saltabant autem & canebant omnes ex Scena & Materiæ occaſione ad moderationem & exemplum hujus Choragi. Aliquando ob aliarum Perſonarum defectum* Chorus *in duas partes diſpeſcebatur, quas dixerunt* Ἡμιχόρια, *quod & ſuprà notabamus; ea quidem Diviſio* Διχορία *dicta, mutua utrinſque in cantando Reſponſio* Ἀντιχορία, *quæ tamen tria verba* [f] Pollux *rem eandem putat deſignare poſſe.* Tyrtæus *dicitur* Τριχορίαν *apud* Laconas *inſtituiſſe; quando* Lacedæmonios *ad bellicam Virtutem animaret, niſi potius de tribus ſimul* Choris *hæc vox ſit intelligenda. Conſtabat enim hæc* Τριχορία *ex Senibus, Pueris, & Juvenibus, hæc* [g] *ſibi mutuò triplici* Choro *ſuccinentibus,*

[d] *Pollux* l. 4. c. 15. περὶ χορῶ.

[e] *Pollux*, ut ſuprà & *Gerard. Joh. Voſſius* Inſtitut. Poetic. l. 2. c. 16. & *Bulenger.* de Theatro l. 2. c. 12.

[f] *Pollux* l. 4. c. 15. περὶ χορῶ.

[g] *Plutarch.* de laude ſui. Vid. *Pollucis* Onomaſtic. l. 4. c. 15. περὶ χορῶ.

Γέροντες.	Ἀμὲς ποτ' ἦμες ἄλκιμοι νεανίαι·	*Nos fuimus olim viribus valentibus.*
Παῖδες.	Ἀμὲς δέ γ' ἐσσόμεσθα πολλῷ κάῤῥονες.	*Nos erimus olim viribus validi magis.*
Νεανίαι.	Ἀμὲς δέ γ' εἰμέν· αἰ δὲ λῇς, αὐγάσδεο.	*Nos jam ſumus: ſin vis, periculum cape.*

Et Chorus *quidem apud* Græcos *indifferentèr vel antè, vel poſt,* Actum *ingreditur, interdum in* Actu *primo; ubi conſiſtit & Prologum explicat: cujus rei exemplum nobis dedit* Euripides *in* Rheſi *principio, & (nequis fortè illum in hâc re ſingularem putet)* Æſchylus *in* Perſarum *introitu. Malè ergò* Scaligero *Chorus definitur, Pars Fabulæ poſt Actum.* Ariſtoteles *è contrà* Chorum *potius* εἰς τὸ πολὺ, *quàm* εἰς τὸ ἀεὶ, *ad Numerum magis, quàm ad Tempus reſtringit.* Chori *autem officium erat, Auditorum Expectationem ſuſtentare, ne vacante Scenâ langueſceret; vel res ab Hiſtrionibus expoſitas querelis aut laudibus proſequendo, vel Poetæ ipſius ſenſus exponendo & Spectatorum animos & aures Vocibus & Saltationibus delectando, moræque tædium deliniendo. Nec* Ariſtotelis *Regula omittenda,* [h] Καὶ τὸν Χορὸν δὲ ἕνα δεῖ ὑπολαβεῖν τῶν Ὑποκριτῶν, καὶ μόριον εἶναι τοῦ ὅλου, καὶ συναγωνίζεσθαι, οὐχ ὥσπερ παρ' Εὐριπίδῃ, ἀλλ' ὥσπερ παρὰ Σοφοκλεῖ. *Unus Actorum ſemper debet* Chorum *excipere & Pars totius fieri & ſimul agere, non ut apud* Euripidem, *ſed ut apud* Sophoclem. *Alii alitèr hunc locum exponunt, nempe quod exiſtimandum ſit,* Chorum *eſſe inter Actores numerandum; ſed quod ad hanc expoſitionem attinet,* Euripides & Sophocles *nihil differunt; quod ad noſtram, neque ſemper ipſe* Sophocles *facit, neque ſemper* Euripides *non facit.*

[h] *Ariſtot.* Poetic. c. 18. fol. 666.

XI. *Jam de Muſicâ Theatri, & deinde de Metro Tragico pauca ſunt proferenda. Cùm ipſa ſanè Tragœdia nihil aliud eſſet, niſi Poeticum quoddam & Muſicum certamen, in quo Muſarum ſimul & Muſicæ filii inter ſe contendebant de Primatu; non eſt dubium, Verſus illorum cum horum Harmoniâ temperatos fuiſſe,*

iſſe, & hoc quidem de Choris *nemo unquam dubitavit, cui ideò Præcentor ſemper adfuit, qui &* [i] Ἡγεμὼν & Κορυφαῖος χοροῦ & χοροδιδάσκαλος *vocabatur, cui ſecundus erat* Μεσόχορος, *ad hujus enim ſignum* Chorus *aliquomodò ordinabatur, Hic in* Semichoriis *reſpondebat* Coryphæo; *& hi quidem Saltationibus ſuis & Vocibus, ad Inſtrumenta Muſica temperatis, unum elegantem Chorum & ſonum ſimul efficiebant; aliquando etiã altâ Voce & ſine Inſtrumento canebant. Hac noſtra dicta Veterũ ſuffragio comprobemus;* [k] Ariſtoteles, Καθάπερ δὲ ἐν χορῷ Κορυφαίου κατάρξαντος, συνεπηχεῖ πᾶς ὁ χορὸς ἀνδρῶν, ἔσθ᾽ ὅτε καὶ γυναικῶν, ἐν διαφόροις φωναῖς ὀξυτέραις καὶ βαρυτέραις μίαν ἁρμονίαν ἐμμελῆ κεραννύντων, κατὰ τὸ * ἐνδόσιμον ὑπὸ τοῦ Κορυφαίου προσαγορευθέντος. *Et* Philoſtratus *in* Venere, Ἄδουσι γὰρ αἱ παῖδες, ᾄδουσι· καὶ ἡ διδάσκαλος ὑπεκλίνει τὴν ἀπᾴδουσαν κροτοῦσα τὰς χεῖρας, καὶ εἰς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐμβιβάζουσα. *Quem locum ita imitatus eſt* [l] Ariſtænetus, Καὶ ἡ διδάσκαλος ἐπέβλεπε τὴν ἀπᾴδουσαν καὶ εἰς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐνεβίβαζε, χειρονομοῦσα τὸν τρόπον. *Audiamus in hanc rem* [m] Senecæ *verba*, "Non vides, quam multorum Vocibus *Chorus* conſtet? Unus tamen ex "omnibus ſonus redditur. Aliqua illic Acuta eſt, aliqua Gravis, aliqua Me-"dia. Acccedunt Viris Fœminæ, interponuntur Tibiæ: ſingulorum illic latent "Voces, omnium apparent. De *Choro* dico, quem Veteres Philoſophi nove-"rant. In commiſſionibus noſtris plus Cantorum eſt, quàm in Theatris olim "Spectatorum fuit, cùm omnes vias Ordo Canentium implevit, & Cavea æneatoribus cincta eſt, & ex Pulpito omne tibiarum genus, Organorúmque conſonuit: "Fit conſenſus ex Diſſonis.

De Choris *itaque, ut dixi, non eſt dubitandum; videamus itaque, annon in ipſis* Scenis *locus aliquis daretur Muſicæ. Hoc mihi in animum primus injecit ſæpè laudatus, multúmque mihi laudandus, Doctor* Johannes Covel, Chriſti *Collegii Præfectus* Humaniſſimus, *Muſiſq; & Muſicæ benè notus Amicus; qui conſtantèr aſſeveravit, id ſibi viſum, quòd &* Scenis *adhiberetur aliqualis Muſica; nempè ipſi Heroes* More Recitativo *cantabant. Id nunc mihi probandum in manus ſumo. Et quùm, ex* [n] Diomedis *mente, Modulatio ſit continuati ſermonis in jucundiorem dicendi rationem artificialis flexus, in delectabilem auditûs formam converſus, aſperitatis atque imperitiæ vitandæ causâ;* * Ariſtoteles *imprimis in Problematis inter alia hæc habet*, Διὰ τί οἱ ἐν Τραγῳδίᾳ Χοροὶ οὔθ᾽ ὑποδωριστὶ, οὔθ᾽ ὑποφρυγιστὶ ᾄδουσιν; Ἢ ὅτι τὸ μέλος ἥκιστα ἔχουσιν αὗται αἱ ἁρμονίαι, οὗ δεῖ μάλιστα τῷ χορῷ; ἦθος δὲ ἔχει ἡ μὲν ὑποφρυγιστὶ, πρακτικόν· ἡ δὲ ὑποδωριστὶ, μεγαλοπρεπὲς καὶ στάσιμον· διὸ καὶ κιθαρῳδικωτάτη ἐστὶ τῶν ἁρμονιῶν· ταῦτα δ᾽ ἄμφω Χορῷ μὲν ἀνάρμοστα, τοῖς δὲ ἀπὸ Σκηνῆς οἰκειότερα· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ Ἡρώων μιμηταί· Οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν ἀρχαίων, μόνοι ἦσαν ἥρωες· Οἱ δὲ λαοί, ἄνθρωποι· ὧν ἐστιν ὁ Χορός. διὸ καὶ ἁρμόζει αὐτῷ τὸ γοερὸν καὶ ἡσύχιον ἦθος, καὶ μέλος· ἀνθρωπικὰ γάρ. ταῦτα δ᾽ ἔχουσιν αἱ ἄλλαι ἁρμονίαι· ἥκιστα δὲ αὐτῶν ἡ ὑποφρυγιστί· ἐνθουσιαστικὴ γὰρ καὶ βακχική. κατὰ μὲν οὖν ταύτην πάσχομέν τι [παθητικοὶ γὰρ οἱ ἀσθενεῖς μᾶλλον τῶν δυνατῶν εἰσι· διὸ καὶ αὕτη ἁρμόττει τοῖς χοροῖς] κατὰ δὲ τὴν ὑποδωριστὶ καὶ ὑποφρυγιστὶ πράττομεν, ὃ οὐκ οἰκεῖόν ἐστι Χορῷ. Ἔστι γὰρ ὁ Χορὸς κηδευτὴς ἄπρακτος· Εὔνοιαν γὰρ μόνον παρέχεται, οἷς πάρεστι. *Id eſt*, quare in Tragœdiâ *Chori* neque *Hypodorio*, neque *Hypophrygio*, modo canunt? An quòd hæ Harmoniæ modulos non habent, quibus maximè *Choro* opus eſt? Mores autem *Hypophrygius* habet Actioni congruos; *Hypodorius* verò magnificum quid & ſolidum; quarè Harmoniarum maximè Citharæ convenit. Hi autem utrique *Choro* quidem ſunt inepti, *iiſque, qui in Scenâ loquuntur*, ferè proprii: Illi enim Heroum Imitatores. Et Veterum quidem *Principes*, ſoli erant Heroes; *Populi* autem, Homines; è quibus conſtituitur *Chorus*. Quarè & illi conveniunt mores, moduliſque flebiles & tranquilli. Humana enim ſunt iſta. Et hæc aliæ Harmoniæ præſtant; minimè autem ex iis *Hypophrygius* Modus; Eſt enim Enthuſiaſticus & Vehemens. Et juxtà alium, i.e. *Myxolydium* patimur quid (Paſſioni autem obnoxii ſunt impotentes magis potentibus; quarè & hic modus *Choris* convenit) juxtà verò *Hypodorium* & *Hypophrygium* Agimus, quæ res *Chori* non eſt propria. Eſt enim *Chorus* Curator Actione-carens, Benevolentiam enim tantùm præbet, quibus adeſt. *Ex hoc loco ſole ipſo clarius conſtat, quoſdam Modos* Scenæ *proprios, quoſdam* Choro; *nempè* Hypodorios *&* Hypophrygios *Scenæ*, διὰ τὸ αὐστηρὸν, καὶ σκληρὸν, *ut* [o] Athenæus *de eâdem hâc re loquitur; aut certè* διὰ τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ στάσιμον, *quod* Ariſtoteles *ſuprà dixit; qui ideò* Myxolydium *genus* Choro *tribuit, quia leniores & magis vulgo acceptos aptóſque modos exhibet. Rectè itaque* [p] Strabo *&* Rhapſodiam *&* Tragœdiam *&* Comœdiam *ab* ᾠδῇ, Cantu *deduxit. Adducatur hùc demùm* [q] Lucianus *teſtis, qui in libello* περὶ Ὀρχήσεως *hæc habet de* Hiſtrione, Εἶτ᾽ ἔνδοθεν αὐτὸς κεκραγώς, ἑαυτὸν ἀνακλῶν καὶ κατακλῶν, ἐνίοτε καὶ περιᾴδων τὰ Ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ αἴσχιστον, μελῳδῶν τὰς συμφοράς, καὶ μόνης τῆς φωνῆς ὑπεύθυνον παρέχων ἑαυτόν· τὰ γὰρ ἄλλα τοῖς ποιηταῖς ἐμέλησε, πρὸ πολλοῦ ποτε γενομένοις. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχη τις, ἢ Ἑκάβη ἐστὶ, φορητὸς ἡ ᾠδή· ὅταν δὲ Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μονῳδῇ, ἐπιλαθόμενος αὑτοῦ, καὶ μήτε τὴν Λεοντῆν αἰδεσθεὶς, μήτε τὸ Ῥόπαλον, ὃ πρόσκειται, Σολοικίαν εὖ φρονῶν εἰκότως φαίη ἄν τις τὸ πρᾶγμα. *Id eſt*,

deinde

[i] *Pollux*, Ibid.

[k] *Ariſtot.* de Mundo.

* De hâc voce Vid. *Heſych.* & *Phavorin.*

[l] *Ariſtænet.* l. 1.

[m] Senec. Epiſt. LXXXIV.

[n] *Diomedes* l. 2. De modulatione.

* *Ariſtotel.* Problem ſect. x12. §. 40. Vid. ſect. ejuſdem §. 6, 15, 30. & 31. & de Poetica c.6. &c.

[o] *Athenæ.* l. 14. fol. 525.

[p] Strabo l. 1. fol. 18.

[q] *Lucian.* de ſaltatione fol. 508.

deinde ipſe vociferans, ſeipſum inclamans, & verberans, aliquandò & Iambos cantillans,& quod turpiſſimum eſt, Calamitates modulans; ac ſolâ voce ſemet ipſum obnoxium præbens: quippe alia Priſcis Poetis curæ erant. Et quamdiù quis *Andromachen*, aut *Hecubam* agat, tolerabilis eſt CANTIO; ubi verò ipſe *Hercules* Scenam ingrediatur lugubri carmine, ſui oblitus, neque *Leoninam*,neque *Clavam*,reveritus,quâ utitur, jure utique hanc rem ſolœciſmum aliquis ſui compos dicat. *In* Italiâ *etiamnum* Tragœdiæ *tota Muſicis Notis temperata aguntur & ſcribuntur*, *qualem Nos vidimus apud Venerabilem æquè & Amabilem Virum, Dominum Doctorem* Covel, *de quâ re monuimus in Argumento* Hypſipylæ. *Quin, ut* [r] *audio, apud Nos* Anglos *Tragœdia illa, quæ nominatur* **the Siege of Rhodes**, *à Domino* Gulielmo Davenantio *conſcripta, Muſicis numeris erat tota conſtricta & Veterum more in Scenâ decantata, hoc eſt* Stylo Recitativo.

[r] Vid. *Gerard. Langbaine's* Dramat. Poet. in Sr *William Davenant.*

XII. *De Tragico nunc Metro nonnibil dicendum, præſertim quantùm ſuffecerit ad* Scenarum *rationes addiſcendas, & etiam* Chororum *quicquid ab aliis explicatur intelligendum.* Chororum *enim leges metricæ ſatis à* Scholiaſtis *ſunt excuſſæ in Septem prioribus Tragœdiis, quas facilè intellexerit, qui ea,quæ ſequuntur, probè perpenderit, Pedumq; variorum nomina & quantitates attenderit. Huc referatur* Pindari, Sophoclis, Horatii *&* Senecæ *Veteres Scholiaſtæ, quibus omnia ferè Verſuum* Choricorum *genera elaborantur. Addatur* Hephæſtion Alexandrinus *Grammaticus*; Terentianus, Marius Victorinus, Diomedes, Marius Plotius, Baſſus, *reliquique* [*] *Grammatici Veteres* Latini, *qui de Metris ſcripſerunt. Item Modernorum* Gulielmus Canterus *in Prolegomenis ad* Euripidem; *ubi ex* Hephæſtione *Chororum* κῶλα *diſponit*; *etiam* Abdias Pictorius, Johannes Claius Hertzbergenſis, Hieronymus Avantius, Georgius Fabritius, Henricus Glareanus, Daniel Bedò *in Sylloge Præceptorum* Proſodiæ; *& illi, quos* Draudius *ob hujuſmodi ſcripta laudat; qui omnes Tractatus de variis Carminum Generibus & de* Græcorum *Proſodiâ ediderunt. Nos hìc ea tantùm, quæ maximè neceſſaria fuerint, breviter libabimus; eos, qui plura deſiderant, ad ſuprà laudatos Authores remittentes.*

[*] Grammaticæ *Latinæ* Authores Antiqui *Heliâ Putſchio* Edente, Typis *Wechelianis, Hanoviæ* anno 1605.

Muſica *Ars ad* Canonicam Geometriam *ſpectat, quæ eſt Vocum & Harmoniarum debita Analogia.* Κανονικὴ *itaque, ut* [*] Agellius *inquit, Longitudines & Altitudines Vocis emetitur. Longior Menſura Vocis* Ῥυθμὸς *dicitur, Altior* Μέλος. *Eſt & alia ſpecies* Geometriæ, *quæ appellatur* Μετρικὴ, *per quam ſyllabarum Longarum & Brevium & Mediocrium junctura & modus, congruens cum Principiis* Geometriæ, *Aurium menſurâ examinatur. Et has Diſciplinas,* quià in Principiis ipſis ineptæ & inſuaves videntur; aut omninò non diſcimus, aut priùs deſiſtimus, quàm intelligamus, cur diſcendæ ſint; *inquit Doctiſſimus* Romanorum [*] M. Varro. Voluptas autem vel Utilitas talium Diſciplinarum in poſtprincipiis, *ut idem loquitur,* exiſtit, quùm perfectæ, abſolutæque ſunt. *Nos itaque tanti Viri judicio freti, nihil verebimur hiſce Grammaticis ſtudiis paululùm immorari; cùm & ipſius rei Uſus, & de Nonnullis benè merendi Voluntas ſatis nos contrà invidorum Cavillationes in hâc parte munire poſſint.* Proſodia *itaque,ut* [f] Diomedes *ait, dicitur apud* Græcos, *quòd* προσᾴδεται ταῖς συλλαβαῖς. *Eo autem Nomine præcipuè vocatur Ars Metrica, quæ tractat de Syllabarum Quantitate, Pedum Compoſitione, & Verſuum Numero ac Menſurâ. Syllabæ* Quantitas *ſequitur Naturam Vocalis, niſi ubi* Poſitio *accedat, tum enim brevis Syllaba ob Duplicem Conſonam ſequentem producitur; & apud* Græcos *aliquando Longa Vocalis ante alteram corripitur, ut in* [e] *vocibus* ἐπειὴ, ποιητὴς, τοιοῦτος, *&* Ἀλκμαίων, *in hoc verſu,* Νέστωρ, Ὀρφεύς, Ἀλκμαίων, μηθηιτῆρες. *Syllaba* Brevis *unius eſt Temporis,* Longa *duorum. Eſt & Syllaba* Communis, *quæ Tempus ſuum variat, & nunc* Longa, *nunc* Brevis *habetur. Tempus hìc dicitur mora vocis ſuper Syllabæ prolatione; ut in voce* Sūrgĕrĕ; *bis tantum moramur in priori Syllabâ longâ, quantum in duabus aliis brevibus.* Tempus *itaque eſt Syllabæ menſura,* Syllaba *Pedis,* Pedes *Metri,* Metra *Carminis:* Carmen *enim conſtat Metro,* Metrum *Pedibus,* Pedes *Syllabis,* Syllabæ *Temporibus. Duæ ergo* Breves *Syllabæ uni* Longæ *æquipollent, Duæ autem* Longæ *Quatuor* Breves *æquant; unde* Tribrachys *vel* Iambo, *vel* Trochæo *æqualis videtur;* Dactylus *aut* Anapæſtus, *&* Proceleuſmaticus, Spondæo *& viceverſâ: Quæ* Græci *meliùs vocant* ἰσοδύναμα. *Pes itaque ex Syllabis duabus aut ampliùs conſtat, Metrum ex* διποδίᾳ, i. e. *Pedibus duobus, vel etiam pluribus; & ex Metris aliquot Carmen; nec enim ſatis propriè* Monometra *dici videntur. Hinc* Dimetrum, Trimetrum, Tetrametrum, Pentametrum, Hexametrum, Heptametrum; *quæ ex Pedum numero etiam* Quaternarii, Senarii, Octonarii *&c. appellantur; quanquam & ipſa Vox* Metrum *pro* Carmine *aliquando uſurpetur. Pedes igitur pro vario Syllabarum, quas complectuntur, Numero & Quantitate ſunt diverſi, quandoquidem in Cantilenis ipſæ Voces ad Campanarum modum vario & numeroſo pulſu eduntur.*

[*] Agell. Noct. Attic. l. 16. c. 18.

[*] Apud *Agell.* ibidem.

[f] L. 2. de Accentibus inter Grammaticæ *Latinæ* Authores Antiquos. Edit. *Heliæ Putſchii.* ut ſuprà.

[e] Vid. quæ Nos ad *Hecuba* v. 1108. & hujus Tractatûs §. v. ad *Timoclem.*

Quatuor

Diſſyllabi 4.

Quatuor igitur Pedes ſunt *Diſſyllabi*, quia Quatuor tantùm modis Locatio Duarum Longarum & totidem Brevium Syllabarum inter ſe variari poteſt.

1 Spondæus *Duas habet* Longas, *quatuor Temporum* — —
2 Pyrrhichius, *qui &* Dibrachys, *Duas* Breves, *duorum Temporum* u u
3 Trochæus, *qui &* Chorius, *Primam Longam, alteram Brevem, trium Temporum* — u
4 Iambus, *Primam Brevem, alteram Longam, trium quoque Temporum* u —

Triſſyllabi 8.

Octo ſunt Pedes Triſyllabi, quia Tres Syllabæ diverſæ Quantitatis tot modis variantur.

1 Moloſſus, *tres Longas habet, ſex Temporum* — — —
2 Tribrachys, *qui &* Choræus, *tres Breves, trium* viz. *Temporum* u u u
3 Dactylus, *Primam Longam, Duas reliquas Breves, quatuor Temporum* — u u
4 Anapæſtus, *qui &* Antidactylus, *Duas priores Breves, alteram Longam* u u —
5 Bacchius, *Priorem Brevem, Duas reliquas Longas, quinque Temporum* u — —
6 Antibacchius, *qui* Palimbacchius *&* Pompicus *vocatur, duas priores Longas, ultimâ Brevi* — — u
7 Amphimacer, *qui &* Creticus, *inter Duas Longas Mediam unam Brevem* — u —
8 Amphibrachys, *inter Duas Breves unam Mediam Longam* u — u

Tetraſyllabi 16.

Sedecim ſunt Pedes Quatuor Syllabarum; tot nempe modis variandi ſunt tot Syllabarum Motus & Tempora; & hi Pedes ſunt compoſiti.

1 Ionicus ἀπὸ μείζονος, *duas Longas habet & duas Breves*, i. e. Spondæum *& Pyrrichiũ* — — u u
2 Ionicus ἀπ' ἐλάσσονος, *duas Breves & totidem Longas*; viz. Pyrrhichium *& Spondæum* u u — —
3 Choriambus, *ex* Trochæo *&* Iambo *conſtat* — u u —
4 Proceleuſmaticus, *ex Duobus* Pyrrhichiis, *hoc eſt ex Quatuor Brevibus* u u u u
5 Diſpondæus, *ex Duobus* Spondæis, *hoc eſt Quatuor Longis* — — — —
6 Antiſpaſtus, *ex* Iambo *&* Trochæo u — — u
7 Dijambus, *ex Duplici* Iambo u — u —
8 Ditrochæus, *ex Duplici* Trochæo — u — u

9 Pæon *Primus, ex primâ Longâ & tribus reliquis brevibus*, i.e. ex Trochæo *& Pyrrhichio* — u u u
10 Pæon *Secundus, ex ſecundâ Longâ, reliquis Brevibus*, i. e. Iambo & Pyrrhichio u — u u
11 Pæon *Tertius, ex tertiâ Longâ, reliquis Brevibus*, i. e. *ex* Pyrrhichio *&* Trochæo u u — u
12 Pæon *Quartus, ex tribus prioribus Brevibus & ultimâ Longâ*, i.e. *ex* Pyrrhichio *&* Iambo u u u —

13 Epitritus *Primus, qui &* Hippius, *ex primâ Brevi, tribus reliquis Longis*, i.e. Iambo *&* Spon. u — — —
14 Epitritus *Secundus, ex ſecundâ Brevi, tribus reliquis Longis*, i.e. *ex* Trochæo *&* Spondæo — u — —
15 Epitritus *Tertius, ex tertiâ Brevi, reliquis tribus Longis*, i.e. *ex* Spondæo *&* Iambo — — u —
16 Epitritus *Quartus, ex quartâ Brevi, tribus reliquis longis*, i.e. *ex* Spondæo *&* Trochæo — — — u

* Inter Veteres Grammaticos Latinos, ut ſuprà.

Horum omnium Vocabulorum rationes, cauſas & origines * Marius Plotius *explicat, ſiquem etiam hæc Curioſitas tangat: ſed & plures numerantur Pedes*; Diomedes *enim Grammaticus Triginta duos præterea colligit Quinque-Syllabarum, & Sex-Syllabarum multò plures nominantur; quos tamen omnes in prædictos liceat reſolvere. Quare illos miſſos facimus, quoniam & ſupradicta Nomina ſufficiant illis, qui* Scholiaſtarum *quorumlibet Metricas rationes aſſequi velint; quandò præſertim terminos nonnullos palàm fecerimus.* Græci *ſanè à* Dipodiâ, *i.e. gemino pede, nominant Verſus, in* Iambicis, Trochaicis *&* Anapæſticis, *non item in* Dactylicis, Latini *autem à ſingulorum Pedum numero; ut* Μονόμετρος, Græcis, *Binarius* Latinis, Δίμετρος, Quaternarius, Τρίμετρος, Senarius, Τετράμετρος, Octonarius, Πεντάμετρος, Denarius, *& ultrà non progrediuntur. Quanquam Voces* Ἑξάμετρος *&* Πεντάμετρος *in* Heroicis *&* Elegiacis *etiam de Pedibus ſumantur. Et Carminum quidem* Simplicium, *quæ nomen habent à Pedibus, qui in iis præcipui ſunt, Novem ſunt Genera*, viz. Iambicum, Trochaicum, Dactylicum, Anapæſticum, Choriambicum, Antiſpaſticum, Ionicum *à Majore*, Ionicum *à Minore, &* Pæonicum. *Carminum* Compoſitorum *genera Triginta-Quatuor vulgò numerantur, quæ tamen omnia ad prædicta genera quodammodo referuntur; qualia dicuntur* Callimachia, Euripidea, Sapphica, Pindarica, Archilochia, Alcaica, Alcmania, Ariſtophania, Aſclepiadæa, *&c. De quibus adeundi ſunt ſupradicti Authores. Præterea Verſus utriſque* Græcis *& Latinis dicuntur* Catalecti, Acatalecti, Hypocatalecti, Brachycatalecti, Hypercatalecti; *qui termini explicandi ſunt.*

* Περὶ τῆς καταλήξεως, in ſuo ordine.

* Catalecti *itaque ſunt Verſus, quibus una ſyllaba deeſt ad Perfectionem* Διποδίας, *aut Pedis Tetraſyllabi; tales ſunt in omnibus Carminum Generibus, præterquam in* Dactylico, Anapæſtico, Cretico *&* Bacchiaco, *quæ Pedes habent Triſyllabos, excepto etiam* Ionico *à Majore. Sunt &* Catalecti *in* Diſyllabum, *quibus una deeſt Syllaba ad perfectionem Pedis* Triſyllabi. *Tales ſunt in* Dactylicis, Anapæſticis, *& in Tetrametro* Bacchiacho. *Verſus* Acatalecti *ſunt, qui præcisè ſuis numeris conſtant; ſive Duabus, aut Tribus, Quatuor, aut Quinque Dipodiis conſtent, in* Iambicis, Trochaicis *&* Anapæſticis; *ſive in reliquis Carminum Generibus, qui duobus, aut tribus, quatuor, quinque, vel ſex*

con-

conſtent Pedibus integris, nullâ ſyllabâ redundante, vel deficiente. Hypocatalecti, ſive Catalecti in ſyllabam, ſunt, quibus ſyllabæ duæ deficiunt ad perfectionem Pedis Triſyllabi; quod fit in Dactylicis & Anapæſticis tantùm. Brachycatalecti, quibus integer Pes ad completionem Dipodiæ, vel Dimidium Pedis Quadriſyllabi deficit; tales fiunt in omnibus Generibus, exceptis Dactylico, Anapæſtico, Cretico, Bacchiaco, & Ionico à Minore, præter Tetrametrum. Hypercatalecti denique, quibus ultrà Perfectionem una ſyllaba ſupereſt de Pede Diſyllabo, aut de Dipodiâ, ſeu Pede Quadriſyllabo. Tales fiunt in Iambicis, Trochaicis, Choriambicis, & Anapæſticis; in Ionicis & Pæonicis nulla ſunt Hypercatalecta. Hypercatalecti in ſyllabam ſunt, quibus de Pede Triſyllabo ultrà Perfectionem una ſupereſt ſyllaba. Hypercatalecti in Diſyllabum, quibus de Pede Triſyllabo ultrà Perfectionem ſupereſt una ſyllaba. Et Horum utrique fiunt in Dactylicis & Anapæſticis tantùm. Sed de his rebus conſulatur Demetrius Triclinius, Georgius Fabricius de re Poeticâ, Johannes Claius, aliique ſuprà laudati Authores: Nobis non eſt his ampliùs immorandum. Et ſanè quandoquidem Arſenius noſter, reliquique Græcorum Poetarum Scholiaſtæ de diverſis Choricorum Carminum Generibus ſatis accuratè tractent; nihil nobis hoc in loco, niſi de Scenicis Verſibus, differendum, idque Tyronum tantùm Gratiâ, quibus ego ſemper aliquomodò conſultum velim. Euripidis quidem omnes Scenæ ex Iambis Trimetris, i.e. Senariis, vel ex Trochæis conſtant. Carmen Iambicum Purum conſtat ex Puris Iambis, ut Eurip. Electr. v. 750. φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀγὼν ἥκομεν; Cui ſi præmittas Amphimacrum, erit Purus putus Trochæus hoc modo, Εἴπατ', ὦ φίλαι, τί χρῆμα· πῶς ἀγὼν ἥκομεν. Quæ res, ut obitèr hoc dicam, ſatis erit Trochæo Carmini explicando. Quoniam verò Purus Iambus, nimis arctis conſtrictus regulis, haud multa ſatis verba admitteret, Poetæ Tragici, anguſtos ſibi limites laxârunt & alios hinc indè Pedes in locis præſertim Imparibus admiſcendos certis rationibus duxerunt. Quare in Paribus locis, qui ſunt Secundus, Quartus, Sextus, ferè ſemper Iambus, aut Pes ἰσοδύναμος, ut Tribrachys, aliquandò etiam in Secundo & Quarto, ſed rariſſimè apud Tragicos, Anapæſtus reperitur: In locis Imparibus, ut Primo, Tertio & Quinto præter Iambum, vel Dactylus, vel Spondæus, vel Tribrachys, aut etiam Proceleuſmaticus, vel Anapæſtus pro Poetæ arbitrio ponuntur, ex Spondæi enim morâ optimè temperatur Iambi celeritas, & Dactylus, atque Anapæſtus & Proceleuſmaticus, quùm Spondæo ſint ἰσόχρονα, Tribrachys autem Iambo, oppidò magis Dictionum & Metri varietatem, ac proindè Auditorum Voluptatem adaugent. Trochæus verò in nullâ Iambi parte ſtare poteſt, ut neque Iambus in Trochæo, nè confuſio fiat; quod Terentianus notavit. Et ad hanc Græcorum Normam Seneca Latinus Tragicus Fabulas ſuas compoſuit, licet illi in Paribus locis Anapæſtus nunquam uſurpetur, teſte Hieronymo Avantio; & videtur ſanè is uſus valdè irregularis, quia Pes iſte Spondæum æquat, aut Dactylum tempore; qui tamen pedes hìc ipſi ſtare non poſſunt. Et tamen fatendum eſt, alicubi hoc apud ipſum Euripidem fieri, licet haud nimiùm frequentèr; qui tamen ſæpè puros Iambos habet, ſæpiſſimè majori ex parte puros; etiam in Quinto Loco Iambum ſæpè ponit, quod Seneca rariſſimè facit; is enim Spondæum plerunque eo in loco gaudet ponere. Eadem autem eſt ratio Trium Imparium locorum inter ſe; & una quoque inter ſe Trium Parium; excepto quòd Sextus locus conſtantiſſimè Iambum poſtulet; ſemel aut bis Tribrachyn. Notandum autem, Ennium & Veteres Tragœdos Latinos plus ſibi indulgere ſolitos, præcipuè enim loci ultimi rationem habuerunt, in cæteris promiſcuè Spondæo, Dactylo, Tribrachy, Anapæſto utebantur, quomodò & Comici Latini & Plautus ante omnes. Etiam Græci Comœdi plus libertatis, quàm Tragici, ſibi arrogârunt.

XIII. Hæc habui, quibus morem Tyronibus gererem; nunc ad finem properandum. Non eſt jam ſpatium, ut totius hujus Operis rationes hìc recenſeam; non eſt Animus, Laborem, Fidem, Induſtriam, Diligentiam, aut hujuſmodi jactandi. Erat certè, omnes, quà potui, vires intendere; etenim quicquid agere lubet, id ſedulò agere juvat. Quid in ipſo Authore, plurimis anteà Mendis, Lacunis, Nævis ſcatente, præſtiterim; quid in Scholiis, quæ miſerè priùs erant depravata, conturbata, decurtata; quid in Verſione Latinâ, cui millies Medicam manum adhibui, Candidus Lector, cujus ferè ſolius Gratiâ hunc Optimum omnium Tragicorum Poetam Purum & Expurgatum, magnâ parte auctum, ſuique compotem reddiderim, conferendo cum aliis Editionibus facilè reprehendet; etiam ex Majori Indice obſervabit. Quod ſi Harum Literarum Egregius aliquis Patronus Otium nobis & Securitatem tandem aliquandò præbuerit, plura hujuſmodi Opera fas eſt de me expectare. Nondum enim Quadragenarius Ætate, Viribus Animi Corporiſque integris (Deo Optimo Maximo ſit Laus) vigeo; nec ullum Laborem in his rebus detrectare ſoleo; certè, niſi omnium penitus ingratiis, ut ſæpè olim, Laboraturum me putavero.

Gulielmi

Gulielmi Canteri IN EURIPIDEM PROLEGOMENA.

QUONIAM duo quædam ſunt à nobis in hoc Poetâ præſtita, ſtudioſe Lector, cujus utrunque ſit generis, quantique momenti, breviter explicandum arbitror. Primùm igitur mendis infinitis, tum levioribus, tum gravioribus, ſcatentem poetam ſic emaculavimus, ut paucos in totâ re literariâ Scriptores repertum iri, quibus tantundem remedii ſit adhibitum, putem. Id porrò totum ferè noſtro debere ingeniolo, multæque & attentæ *Euripidis* lectioni, non difficultèr fatebor: veruntamen aliquantum nos adjuverunt & quæ *Henricus Stephanus* nuper ex antiquis codicibus in hujus Poetæ partem poſteriorem contulit, quæque ante annos aliquot *Joannes Brodæus*, in eandem annotat. Secundo igitur loco, quod hactenus pro difficillimo ac propemodum deſperato fuit habitum, præſtitimus, ut carminum rationem in hoc Scriptore denſiſſimis tenebris involutam, clariſſimâ luce donaremus: quæ res cùm per ſe præclara poteſt haberi; tum ad poetam rectè intelligendum & menda tollenda, mirum quantum conducit. Hoc porrò totum quoque nobis ferè deberi, non injuriâ quis dixerit: nam quæ in duas Primas *Euripidis* Tragœdias, & partem Tertiæ ſunt à Grammaticis de metris conſcripta, nec plena ſemper ſunt, nec vera; rémque per ſe ſatis obſcuram ſæpe obſcuriorem reddunt: quod idem etiam *Sophocli* uſu veniſſe video, multóque magis *Æſchylo* primo: ideóque in his etiam duobus veram Carminum rationem olim, ſi videbitur proponemus. Maximum verò contulit adjumentum *Hephæſtio* grammaticus, qui tribus chartis, ut eſt in proverbio, Poematum ſpecies Carminúmque genera recenſuit. Eam quia nos ferè ſecuti ſumus, quid ab illo hâc de re præſcriptum fuerit, quomodóque nos ad Poetam noſtrum hæc applicuerimus, referemus. Hanc igitur tradidit poematum diviſionem *Hephæſtio.* Poemata, inquit, alia ſunt κατὰ στίχον, alia Syſtematica, alia Miſta, alia Communia. Κατὰ στίχον dicuntur, quæ uno eodemque conſtant Carminis genere, ut *Ilias*, ut *Odyſſéa*: nec tantùm Carminis, ſed etiam Coli, vel Commatis. Ut enim Verſus dicitur, qui tres vel quatuor Syzygias habet, ita Colum duas tantum habet, eáſque non plenas Comma. Syſtematica dicuntur, quæ vario Carminum genere in unum congeſta conſtant. Eſt enim Syſtema duorum vel plurium carminis generum congeries, ſive ſint ea diſſimilia, ut ferè ſemper, ſive etiam ſimilia, ut ſunt *Auſonii* Diſticha, quæ hactenus *Catoni* vulgus aſcripſit. Miſta dicuntur, quæ partim κατὰ στίχον ſunt, partim Syſtematica. Hujus generis Tragœdiæ ſunt, in quibus Iambi poeſim κατὰ στίχον efficiunt, reliqua Syſtematicam. Communia denique dicuntur, quæ & κατὰ στίχον, & Syſtematica ſunt. Hujus generis, quæ modò nominavi, ſunt *Catonis* Diſticha; nam & eorum carminis genere ſunt omnia, & bina cernuntur ſingula. Syſtematica porrò ſex generum ſunt; vel enim κατὰ σχέσιν ſunt, vel Ἀπολελυμένα, vel Μικτὰ ἄτακτα, vel è ſimilibus, vel Myſta Syſtematica, vel Communia Syſtematica. Κατὰ σχέσιν dicuntur, quæ inter ſe reſpondent; atque hæc rurſum ſex generum ſunt. Vel enim Monoſtrophica ſunt, vel Epodica, vel κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερῆ, vel Antithetica, vel Miſta κατὰ σχέσιν, vel Communia κατὰ σχέσιν. Monoſtrophica ſunt, quæ unâ Strophâ conſtant; qualia ſunt *Anacreontis* & *Alcæi* Carmina. Epodica ſunt, quæ ſimilibus Syſtematibus diſſimile adjunctum habent: id ſi in fine ponatur, vocantur Epodica, generis nomine, ſi in principio, Proodica, ſi in medio, Meſodica. Et Epodica quidem ſunt ferè Pindarica omnia, ternario numero conſtantia; veruntamen nihil prohibet etiam quinario & ſeptenario uti nam quinarii exemplum eſt in *Hecuba* Chorus, Σὺ μὲν ὦ πατρὶς Ἰλιάς. ſeptenarii in *Æſchyli Agamemnone* chorus, Διὸς πλαγὰν ἔχουσ' εἰπεῖν Proodica verò nondum ulla reperi, nec vera Meſodica. Κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερῆ ſunt, quæ poſt variorum Syſtematum congeriem ſive Pericopen, aliam priori per totum reſpondentem ſubjunctam habent: ſic ut in alterutrâ quidem congerie ſint inter ſe ſyſtemata diſſimilia, verùm utraque ſimilibus conſtent partibus. Talia ſunt in *Oreſte* Μυκηνίδες ὦ φίλαι. Ponitur enim prior congeries primæ ſtrophæ, primi ſyſtematis, ſecundæ ſtrophæ, ſecundi ſyſtematis, tertiæ ſtrophæ, tertii ſyſtematis, quod in *Euripide* tamen deſideratur. Sequitur poſterior congeries Antiſtrophæ primæ, Antiſyſtematis primi, Antiſtrophæ ſecundæ, Antiſyſtematis ſecundi, Antiſtrophæ tertiæ, Antiſyſtematis tertii: veruntamen hic ordo nonnunquam confunditur. Cæterùm hujus generis in *Euripide* multa ſunt, in *Sophocle* permulta, nulla in *Æſchylo*. Antithetica ſunt, quæ in vario Carminis genere, primum ultimo, ſecundum penultimo, ac reliquum

liquum ſimiliter inter ſe reſpondens habent. cujus generis eſt Ovum *Simmiæ.* Miſta κατὰ σχέσιν ſunt, quæ partim Epodica ſunt, verbi gratiâ, partim Monoſtrophica. Communia κατὰ σχέσιν ſunt, quæ hoc quidem modo diſpoſita, verbi gratiâ, ſunt Epodica, illo verò Monoſtrophica. Nunc ad alteram ſpeciem ut veniamus, Ἀπολελυμένα dicuntur, quæ certum carminis genus nullum habent. Ea rurſum vel Ἄστροφα ſunt, vel Ἀνομοιόστροφα, vel Ἄτμητα. Ἄστροφα ſunt, quæ tam paucos verſus habent, ut Stropham complere non poſſe videantur. Ἀνομοιόστροφα ſunt, quæ aliquibus interjectis interrumpuntur. Ea ſi duo ſunt, vocantur Ἑτερόστροφα, ſi plura, Ἀλλοιόστροφα; hujus generis illa ſunt in *Hecuba*, Ἄπτ᾽ ἄπτε, κατὰ κατὰ δέχομαι. In his enim Strophæ quinque inter ſe diſſimiles, interjectis ſyſtematibus, cernuntur: quod quidem carminis genus ſolus de Tragicis uſurpat *Euripides.* Ἄτμητα ſunt, quæ ut ſecari poſſe videntur, ita nullum ſecandi dant ex ſe ſignum. Tertiam ſpeciem conſtituunt Μικτὰ ἄτακτα, quæ nullam habent inter ſe ſimilitudinem. qualis fertur *Homeri* Margites fuiſſe, poema perlepidum. Tales in *Euripide* ſunt Chori duo, alter ſub finem *Iphigeniæ Tauricæ*, Εὔπαις ὁ Λατοῦς γόνος. alter primus *Herculis* Furentis. Malè enim his Chorus in *Oedipo Colon. Sophoclis*, Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους, & Chorus in Phœniſſis *Euripidis*, Τύριον οἶδμα λιποῦσ᾽ ἔβαν, à Grammaticis annumerantur; cùm uterque ſit nobis Epodicus. Quarto loco ſunt è Similibus dicta, quæ pedum quidem ſunt eorundem, certum autem numerum non habent quales Anapæſti ſunt. Ea quoque, vel Ἀπερίσια ſunt, vel κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους. Et illa quidem ſunt, quæ ad finem uſque ſunt inter ſe ſimilia: hæc autem, quibus aliquid nonnunquam brevius interjicitur. Horum exemplum illuſtre præbet *Hecubæ* initium, quo loco ad Chorum illa verba facit. Sequuntur Miſta Syſtematica, quæ partim κατὰ σχέσιν ſunt, verbi gratiâ, partim è Similibus. Ultima recenſentur Communia Syſtematica, quæ hoc quidem modo diſpoſita, verbi gratiâ, ſunt è Similibus, illo autem κατὰ σχέσιν. Atque hæc ferè ſunt, quæ de Poematum & Carminum generibus *Hephæſtio* tradidit, obſcurè quidem ab illo præſcripta, verùm à nobis exemplis illuſtrata. Jam ut hæc ad Tragicos & *Euripidem* noſtrum applicemus, multas partes in paucas contrahemus, & quæ ſuperflua ſunt, nec in uſum cadunt, reſecabimus. Omnia igitur Tragicorum ſyſtemata conſtant verſibus vel Similibus, vel Diſſimilibus, vel ſimiliter diſſimilibus. Similes verſus voco Iambos, & Anapæſtos, quos è ſimilibus appellat *Hephæſtio*, ſub quibus etiam Trochaicos & Hexametros licet comprehendere. Diſſimiles verſus conſtituunt vel Μονοστροφικὰ, vel Ἀνομοιόστροφα. Μονοστροφικὰ voco, quæ *Hephæſtio* Μικτὰ ἄτακτα dixit. Ea ſi breviora ſunt, Συστήματα nudè vocantur. Ἀνομοιόστροφα, eodem ab illo donantur nomine. Similiter diſſimiles denique vel Ἀντιστροφικὰ conſtituunt, vel Ἐπῳδικὰ, vel Περικόμματα. Ἀντιστροφικὰ voco, cùm Strophis Antiſtrophæ reſpondent. Ἐπῳδικὰ ſunt apud *Hephæſtionem* eodem nomine. Περικόμματα voco, quæ ille κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερῆ dixit. His igitur Septem generibus omnia comprehendi poſſe, quæ ad carminum rationem in Tragicis explicandam pertinent, exiſtimo. Neque nos aliis utemur in *Euripide* toto nominibus, verùm ſingulis verſuum ſpeciebus ſuum præfigemus Indicem, ac vel Ἴαμβοι, vel Ἀναπαῖστοι, vel Μονοστροφικὰ, vel Ἀνομοιόστροφα, vel Ἀντιστροφικὰ, vel Ἐπῳδικὰ, vel Περικόμματα vocabimus. Poteram huc etiam adjicere Signa, quæ vocant Grammatici, Paragraphos, Coronidas, ac ſimilia. Verùm hæc quoniam ad Poetas intelligendos perperam faciunt, &, quæ nunc ſunt à nobis præſtita, ſatis hoc tempore fore putamus, curioſiùs illa perſcrutari non ducimus operæpretium.

JOSUA BARNES de Variis Grammaticorum Signorum Formis.

F*iguræ, quas* Canterus *ſuprà in* Prologomenorum *fine tam ſtrictim leviterque attigit, his Nominibus & Notis ſignantur,*

Ἀστερίσκος, Aſteriſcus,	*
Παράγραφος, Paragraphus,	—.
Κορωνὶς, Coronis,	—ɜ
Διπλῆ, Duplex	<
Διπλαῖ, Duplices	<>

Et harum Prior < ἔσω νεύουσα *dicitur, i. e.* introrſum nutans, *Altera* > ἔξω βλέπουσα extrorſum reſpiciens; *& utraque aliquando ſimul uſurpantur*, Prior *nempe in Verſûs principio*, Altera *in fine. Eſt & ubi* Prior *invenitur in Verſus fine; nec rarò poſt Paragraphum, hoc modo* —·< *Quùm tamen* Altera *nunquam reperiatur in Principio. Et Signa quidem hæc ab Antiquis Grammaticis ſunt formata Diſtinguendi causâ, & Actoribus præcipuè inſerviebant, eorum Exitus & Introitus notantes & Perſonarum mutuas Reſponſiones, aut Modulationum & Carminum Variationes.* Coronis *autem ſemper Perfectionem Actûs & Complementum ſignificabat; unde Proverbialis locutio*, Coronidem *imponere, pro Perfectum aliquid dare, aut facere; quanquam ab Architecturâ hæc Metaphora à nonnullis deducatur. De his autem Notulis, quià nobis non eſt ampliùs hic ſiſtendum, conſulantur*, Ariſtophanis *Scholiaſtes folüs* 14, 19, & 89. Sophoclis *Scholiaſtes folio* 436. Euripidis *Scholiaſtes ad* Hecub. *v.* 1, 216, 484. *ad* Phœniſſ. *v.* 201. *&c. Denique* Hephæſtion *Grammaticus &* Sam. Petit. *Miſcellan. l.* 6. *c.* 15. *folio* 134. *ante omnes* Cælius Rhodiginus *Antiqu. Lection. l.* 15. *c.* 20. *qui* Hephæſtionis *omnem de hâc re medullam in ſuum opus tranſfudit. Vale, Lector Candide & ſtudiis noſtris fave.*

ΜΑΝΟΥΗΛ τοῦ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΥ

Σύνοψις τοῦ Βίου τοῦ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

Εὐριπίδης Μνησάρχου ἢ Μνησαρχίδου, καὶ Κλειτοῦς. οἳ φεύγοντες, εἰς Βοιωτίαν μετῴκησαν. εἶτα ἐν τῇ Ἀττικῇ. οὐκ ἀληθὲς δὲ, ὡς λαχανόπωλις ἦν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. καὶ γὰρ τῶν σφόδρα εὐγενῶν ἐτύγχανεν οὖσα, ὡς Φιλόχορος ἀποδείκνυσιν. ἐν δὲ τῇ διαβάσει Ξέρξου ἐκυοφορεῖτο ὑπὸ τῆς μητρός. ἐτέχθη δὲ καθ' ἣν ἡμέραν Ἕλληνες ἐτρέψαντο τοὺς Πέρσας. ἐγένετο δὲ τὰ πρῶτα ζωγράφος. εἶτα μαθητὴς Προδίκου ἐν τοῖς ῥητορικοῖς. Σωκράτους δὲ, ἐν τοῖς ἠθικοῖς, καὶ φιλοσόφοις. διήκουσε δὲ καὶ Ἀναξαγόρου τοῦ Κλαζομενίου. ἐπὶ τραγῳδίαν δὲ ἐτράπη, τὸν Ἀναξαγόραν ἰδὼν ὑποστάντα κινδύνους δι' ἃ εἰσῆξε δόγματα. σκυθρωπὸς δὲ τὸ εἶδος ἦν, καὶ ἀμειδὴς, καὶ φεύγων τὰς συνουσίας. ὅθεν καὶ μισογύνης ἐδοξάσθη. ἔγημε δὲ ὁμῶς πρώτην μὲν Χοιρίλην, θυγατέρα Μνησιλόχου. ἐξ ἧς ἔσχε Μνησίλοχον, καὶ Μνησαρχίδην, καὶ Εὐριπίδην. ἀποπεμψάμενος δὲ ταύτην, ἔσχε καὶ δευτέραν. καὶ ταύτης ὁμοίως ἀκολάστου πειραθεὶς, μεταναστὰς ἀπ' Ἀθηνῶν, ἦλθε πρὸς Ἀρχέλαον βασιλέα τῶν Μακεδόνων. παρ' ᾧ διῆγεν ἄκρας ἀπολαύων τιμῆς. ἐτελεύτησε δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς Ἀριδαίου τοῦ Μακεδόνος, καὶ Κρατεύα τοῦ Θετταλοῦ, ποιητῶν ὄντων, καὶ φθονησάντων αὐτῷ, καὶ πεισάντων τὸν βασιλέως οἰκέτην, ὄνομα Λυσίμαχον, δέκα μνῶν ἀγορασθέντα τοὺς βασιλικοὺς, οὓς αὐτὸς ἔτρεφε κύνας, ἐπαφεῖναι τῷ Εὐριπίδῃ. Ἕτεροι δὲ ἱστόρησαν, οὐχ ὑπὸ κυνῶν, ἀλλ' ὑπὸ γυναικῶν αὐτὸν διασπασθῆναι, πορευόμενον ἀωρὶ πρὸς Κρατερὸν τὸν ἐρώμενον Ἀρχελάου. καὶ γὰρ χαίρειν αὐτὸν καὶ περὶ τοὺς τοιούτους ἔρωτας. οἱ δὲ πρὸς τὴν γαμετὴν Νικοδίκου τοῦ Ἀρεθουσίου. ἔτη δὲ βεβιωκέναι φασὶν αὐτὸν ἑβδομήκοντα πέντε· καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ εἰς Πέλλην μετακομίσαι τὸν βασιλέα. Δράματα δὲ αὐτοῦ κατὰ μέν τινας ἑβδομήκοντα πέντε. κατὰ δὲ ἄλλους ἐνενήκοντα δύο. νίκας δὲ εἵλετο πέντε. τὰς μὲν τέσσαρας περιὼν, τὴν δὲ μίαν μετὰ τὴν τελευτήν. τελευτᾷ δὲ ἐπὶ τῆς ἐνενηκοστῆς τρίτης ὀλυμπιάδος.

MANUELIS MOSCHOPULI

Synopſis Vitæ

EURIPIDIS.

Euripides filius erat *Mneſarchi*, vel *Mneſarchidæ* & *Clitûs*; qui fugientes in *Bœotiam* migrarunt, deindè in *Atticâ* habitârunt; Non eſt autem Verum, quòd Mater illius Olerum erat Venditrix; etenim ex valdè Illuſtribus erat orta, ut *Philochorus* demonſtrat. Sub *Xerxis* verò Expeditione in utero adhuc Matris latebat; Natúſque eſt eo ipſo die, quo *Græci* Perſas in fugam verterent. Primò quidem Pictor erat, deindè Diſcipulus *Prodici* in Rhetoricis; ut & *Socratis* in Ethicis & Philoſophiâ. Audiebat inſuper & *Anaxagoram Clazomenium*. Ad Tragœdiam verò converſus eſt, quùm vidit *Anaxagoram* Pericula ſubeuntem ob Dogmata, quæ invexerat. Subtriſtis autem erat & riſui minimè deditus; nec coitus appetebat, undè & *Mulierum-Oſor* vocabatur. Veruntamen uxorem duxit Primam *Chœrilen*, *Mneſilochi* filiam, ex quâ habuit *Mneſilochum*, *Mneſarchidem* & *Euripidem*; repudiatâ autem hâc, Secundam duxit. Et hanc etiam Libidinoſam expertus, *Athenas* reliquit & ad *Archelaum Macedonum* Regem profectus eſt. Mortuus eſt autem ex inſidiis *Aridæi Macedonis* & *Crateuæ Theſſali*, qui Poetæ quùm eſſent, illi invidebant & perſuadebant *Lyſimacho* Regio Servo, Decem minis conducto, ut Regios Canes, quos ipſe nutriebat, *Euripidi* immitteret. Alii dicunt illum non à Canibus, ſed à Mulieribus laceratum, ut noctè intempeſtâ adiret *Craterum Archelai* delicias, etenim & talibus amoribus illum ſuccubuiſſe; Alii verò adiiſſe eum Uxorem *Nicodicî Arethuſii*. Annos eum vixiſſe dicunt Septuaginta Quinque; & illius Oſſa in *Pellam* à Rege tranſlata. Fabulæ autem illius ex quorundam mente Septuaginta Quinque, ex nonnullorum Nonaginta Duæ. Victorias Quinque reportabat, Quatuor quidem ipſe ſuperſtes, Unam poſt Mortem. Fato autem conceſſit Olympiade Nonageſimâ Tertiâ.

ΘΩΜΑ τοῦ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ

Σύνοψις τοῦ Βίου

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

Εὐριπίδῃ τῷ ποιητῇ, πατρὶς μὲν Ἀθῆναι. πατέρες δὲ Μνήσαρχος κάπηλος, καὶ Κλειτὼ λαχανόπωλις. γεννηθεὶς δὲ ἐν Σαλαμῖνι τῇ περὶ τῆς Ἀττικῆς νήσῳ, ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος, κατὰ τὴν πέμπτην καὶ ἑβδομηκοστὴν ὀλυμπιάδα, ὅτε καὶ τὸ τοῦ Ξέρξου ναυτικὸν κατεναυμάχησαν Ἀθηναῖοι· πρῶτον μὲν ἤσκησε παγκράτιον, καὶ πυγμὴν, τοῦ πατρὸς αὐτῷ χρησμὸν λαβόντος, ὅτι στεφανηφόρους ἀγῶνας ὁ παῖς αὐτοῦ νικήσει. ὃ δὴ καὶ εἰς ἔργον προὔβη· ἐνίκησε γὰρ ταῦτα Ἀθήνησιν. ἔπειτα εἰς λόγους ὁρμηκὼς, ἐφοίτησε παρὰ Ἀναξαγόρᾳ, καὶ Προδίκῳ, καί τισιν ἄλλοις. ἀγχίνους δὲ ὢν εἴπερ τις, καὶ τῷ πονεῖν ἑαυτὸν ἐκδεδωκὼς, εἰς τραγῳδίαν ἐτράπη, καὶ ἔλαμψεν ἐπὶ ταύτῃ σεμνῶς. πολλὰ γὰρ εἰς τὴν τέχνην ἐξεῦρεν, ἃ μηδεὶς συνεῖδε τῶν πρὸ αὐτοῦ· τό, τε γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος τὴν ὑπόθεσιν διατυποῦν, καὶ τὸν ἀκροατὴν ὥσπερ χειραγωγεῖν εἰς τὸ ἔμπροσθεν, Εὐριπίδου τέχνημα. τό, τε σαφήνειαν καὶ πλάτος ἔχειν τὰ λεγόμενα, καὶ τὴν ἑρμηνείαν ποικίλλειν ἐπιχειρήμασί τε καὶ ῥυθμῷ χαρίεντι, καὶ γνώμας εἰσάγειν συνεχεῖς, καὶ μάλα τοῖς ὑποκειμένοις προσφόρους, θαυμαστός. ἔγραψε μὲν οὖν δράματα δύο καὶ ἐνενήκοντα

THOMÆ MAGISTRI

Synopſis Vitæ

EURIPIDIS.

Euripidi Poetæ Patria quidem Urbs *Athenæ*, Parentes *Mneſarchus* Caupo, & *Clito* Olerum-Venditrix. Natus verò in *Salamine* Inſulâ, *Atticæ* oppoſitâ, ſub *Calliâ* Archonte, circâ Septuageſimam Quintam Olympiadem, quandò *Xerxis* Claſſem *Athenienſes* profligârunt. Primùm quidem Pancratium & Cæſtuum certamina exercuit; quià Pater Oraculo acceperat, filium hunc coroniferorum Certaminum Victorem evaſurum; quæ res & ſuum eventum ſortita eſt: In his enim apud ſuos *Athenienſes*, Victor erat. Poſteà cùm ad Literas ſe conferret, *Anaxagoræ* Auditor fuit, *Prodici* & aliorum quorundam. Quùm verò Ingenio valeret, ſiquis alius, & laborum Patiens eſſet, ad Tragœdiam converſus eſt, & in hâc non ſine Veneratione excelluit. Multa enim huic Arti adinvenit, quibus ante illum nemo eſt uſus; Initio enim Fabulæ Argumentum delineare & Auditorem ceu manu prehenſum ad ulteriora deducere, id *Euripidis* Artificium eſt. Mirus autem in Dictorum ſuorum Perſpicuitate & Majeſtate & ipſum Senſum Arguméntis & Rhythmo amabili variegando,& continuas Sententias valdè Materiæ conſonas inducendo. Scripſit quidem in

to-

τὰ πάντα, ἐν οἷς ἦν ὀκτὼ μόνα Σατυρικά. νενίκηκε δὲ ἐν πᾶσι τούτοις τοῖς δράμασι, νίκας πεντεκαίδεκα. ἤρξατο δὲ τοῦ περὶ ταῦτα ἀγῶνος, ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσι γεγονώς. φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ ζωγράφον γεγονέναι, καὶ δείκνυσθαι αὐτοῦ πινάκια ἐν Μεγάροις. γυναῖκα δὲ γήμασθαι πρώτην μὲν Μελιτὼ, ἔπειτα αὐτῆς ἀπελθούσης, Χοιρίλην, υἱοὺς ἔσχε τρεῖς, Μνησαρχίδην ἔμπορον, Μνησίλοχον ὑποκριτὴν, καὶ ὁμώνυμον αὐτῷ Εὐριπίδην, περὶ λόγους διατρίβοντα. ἦν δὲ σύννους, καὶ σκυθρωπὸς τὸ ἦθος, καὶ μισόγελως, καὶ σκυθρωπὸς, καθὰ καὶ Ἀριστοφάνης σκώπτων φησίν. Στρυφνὸς ἔμοιγε προσειπεῖν Εὐριπίδης. φωράσας δὲ τὸν αὐτοῦ ὑποκριτὴν Κηφισοφῶντα ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ τὴν ἐντεῦθεν μὴ φέρων αἰσχύνην, σκωπτόμενος ὑπὸ τῶν κωμῳδοποιῶν, ἀφεὶς τὸ Ἀθήνησι διατρίβειν, εἰς Μακεδονίαν ἀπῆρε παρὰ τὸν βασιλέα Ἀρχέλαον. καὶ δεχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ κάλλιστα, καὶ φιλοτιμηθεὶς, μεγίστης ἠξιοῦτο τιμῆς. διατρίβων δ' ἐν ἐκεῖ, ἐπειδὴ ἔν τινι ἄλσει φροντίζων ἔτυχε, κατεβρώθη, ὥς φασιν, ὑπὸ τῶν Ἀρχελάου κυνῶν, τοῦ Μακεδόνων βασιλέως ἐξιόντος εἰς θήραν, ὑπὲρ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονώς. ἐτάφη μὲν οὖν ἐν Μακεδονίᾳ. κενοτάφιον δὲ αὐτοῦ Ἀθήνησι γέγονεν, ἐφ' ᾧ ἐπέγραψε Θουκυδίδης ὁ συγγραφεὺς, ἢ Τιμόθεος ὁ μελοποιὸς, τάδε.

Μνῆμα μὲν Ἑλλὰς ἅπασ' Εὐριπίδου· ὀστέα δ' ἴσχει
Γῆ Μακεδών· ᾗ γὰρ δέξατο τέρμα βίου.
Πατρὶς δ' Ἑλλάδος Ἑλλὰς, Ἀθῆναι· πλεῖστα δὲ Μούσας
Τέρψας, ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει.

Φασὶ δὲ ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς Εὐριπίδου τελευτῆς, τοὺς μὲν Ἀθηναίους πάντας πενθῆσαι. Σοφοκλέα δὲ αὐτὸν μὲν καὶ φαιὸν ἐνδύσασθαι χιτῶνα. τοὺς δὲ ὑποκριτὰς αὐτοῦ ἀστεφανώτους τότε εἰσαγαγεῖν πρὸς τὸν ἀγῶνα. οὕτω δὲ αὐτὸν Φιλήμων ἠγάπησεν, ὡς καὶ τάδε περὶ αὐτοῦ τολμῆσαι εἰπεῖν·

Εἰ ταῖς ἀληθείαισιν οἱ τεθνηκότες
Αἴσθησιν εἶχον ἄνδρες, ὥς φασίν τινες
Ἀπηγξάμην ἄν, ὥστ' ἰδεῖν Εὐριπίδην.

Οὕτως ἐγένετο πολλοῦ πρὸς ἀξίων.

univerſum Fabulas Nonaginta Duas; inter quas Octo tantùm erant Satyricæ. Adeptus autem his omnibus Fabulis Quindecim Victorias. Et hæc primus Certamina aggreſſus eſt, Viginti quinque annos natus. Ferunt ipſum etiam Pictorem fuiſſe, ejúſque Tabellas oſtendi *Megaris*. Uxorem autem primò duxit *Melittonem*, deindè hac repudiatâ, *Charilen*; Filios habuit tres, *Mneſarchiden* Mercatorem, *Mneſilochum* Hiſtrionem & Cognominem ſibi *Euripidem*, Dicendi ſtudio intentum. Severus porrò erat & aſper moribus, Lætitiæ oſor & tetricus; ſicut & *Ariſtophanes* illum Cavillans ait, *Difficilis conventu mihi eſt* Euripides. Cæterùm quùm ſuum proprium Hiſtrionem *Cephiſophontem* cum uxore deprehendiſſet & contumeliam exindè partam minimè ferret, ſæpè taxatus à Comœdis, relictis *Athenis* in *Macedoniam* ſe contulit, ad *Archelaum* Regem. Ab illo honeſtiſſimè ſuſceptus eſt, honoribúſque auctus, ad ſummam Dignitatem pervenit. Ibi itaque quùm degeret, quandò fortè fortunâ per nemus quoddam cogitabundus ambularet, dilaniatus eſt, ut dicunt, à Canibus *Archelai Macedonum* Regis ad Venationem tum exeuntis, ultrà Septuaginta annos natus. Sepultus eſt quidem in *Macedoniâ*; ſed & *Athenis* Honorarium illi Monumentum extructum erat; cui * *Thucydides* Hiſtoricus, vel *Timotheus* Muſicus, hæc inſcripſit,

* Vid. in Euripid. Vitâ. §. xxxii.

Græcia tota quidem Monumentum Euripidis: *Oſſa*
Terra tenet Macedûm; *quæ fera fata dedit.*
Patria Græcia Græciæ Athenæ: *Pluraque Muſas*
Delectans, tumulo Carmina plura refert.

Narratur verò ad Nuntium Mortis ejus Univerſos quidem *Athenienſes* luxiſſe; *Sophoclem* verò ipſum, Pullâ amictum tunicâ, Hiſtriones ſuos ſine Coronis in certamen tunc temporis celebratum introduxiſſe. Tantoperè autem *Philemon* eum adamavit, ut hæc de eo dicere non dubitaverit,

Si ſenſum haberent Mortui, ut quidam volunt,
Finire Vitam mihi laqueo meam velim;
Ut paſcerem oculos intuendo EURIPIDEM.

Tanti illum nimirùm æſtimabant.

A D D E N D A.

ALEXANDRA. Ἄκραντα γάρ μ' ἔθηκε θεσπίζειν θεός· Καὶ πρὸς παθόντων, κἀν κακοῖσι κειμένων, Σοφὴ κέκλημαι· πρὶν παθεῖν δὲ, μαίνομαι. *Ex* Plutarch. *Tom.* 2. *fol.* 821. BELLEROPHON. [illegible] μᾶλλον, ἢ μᾶλλον θέλοις. Idem *fol.* 807. THYESTES. Φίλον δὲ μοί τι χρῆσθ' ὁ πρὸς αἵματος Μόνον, κακοῦ φύντος, ὠφελεῖν φιλεῖ· *Ex* Plutarcho περὶ Φιλαδελφίας. INO. Φίλαι γυναῖκες, πῶς ἂν ἐξ ἀρχῆς δόμους Ἀθάμαντος οἰκήσαιμι, τῶν πεπραγμένων Δράσασα μηδέν; Idem *de ſera Vindictâ Dei.* IPHIGENIA *ſorte tertia, quæ interiit,* Ἔλαφον δ' Ἀχαιῶν χερσὶν ἐνθήσω φίλαις Κεροῦσσαν, ἣν σφάζοντες αὐχήσουσι σὴν Σφάζειν θυγατέρα. Ælian. *de Animal. l.* 7. *c.* 9. PALAMEDES. —— Πάντες, οἵ τι Μουσικῆς φίλοι, Ὅσοι τι χωρὶς ζῶσι, χρημάτων ὕπερ Μοχθοῦσιν· ὃς δ' αὖ πλεῖστ' ἔχει, σοφώτατος. PHAETHON. Μισῶ δ' ἐναγκάλειον πῆχυν κρανείας Γυμνάσια δ' οἴχεταί μοι. Plutarch. *de Conſolat. ad Uxor.* PIRITHOUS. Ἵνα πλημοχόας τάσδ' εἰς χθόνιον Χάσμ' εὐφήμως προχέωμεν. *Vid.* Joh. Meurſii *Eleuſin.* c. 30. SCIRON. Σοφοὶ δὲ συγκρύπτουσιν οἰκείας βλάβας. SCYRIÆ. Σὺ δ', ὦ τὸ λαμπρὸν φῶς μεταισχύνων φύσιν, Ξαίνεις, ἀρίστου πατρὸς Ἑλλήνων γεγώς· Ulyſſes *hæc ad* Achillem *muliebriter amictum. Vide* Scyriarum *Argumentum. Extat autem* Plutarch. *Tom.* 2. *fol.* 72. TEMENUS. Ἦλθε δ' ἐπὶ χρυσόκερων ἔλαφον Μεγάλων ἄθλων περισσότατος· Ἵνα δειρὰς ὑπονεῖς, Κατ' ἀναύλους ὀρέων ἀβάτους, Ἐπί τε λειμῶνας, ποιμνήιά τ' ἄλση. Ælian. *de Animal. l.* 7. *c.* 39. INCERTA. Ἀμαθὴς σοφὸς μᾶλλον, ἢ δεινὸς θέλω. Item. Αὐτοῖσιν ἀρβύλησιν ἁρμόσας πόδα. *Etymolog. Magn. in* Ἀρβύλη.

TAM longo in opere par erat obrepere aliquandò Somnum: Nec mirum haberi debet, ſiqua oculos noſtros fortè effugerint Errata: *Nec iniquum eſt, Veniam pro iis expectare; quandò Innumera alia paſſim emendaverimus. Aliquandò* Spiritus, *aut* Accentus, Punctum, *aut* Litera *præpoſterè cadit; aliquandò Figura, ad Verſus aut Annotationes: Semel aut Bis Erratum in ordinandis Notis. Quæ tamen omnia facilè Calamo reſtituet peritus Lector, & Notas ex Textu corriget, in quo certè minùs peccatum. Graviora quidem hæc ſunt,*

E R R A T A.

T*Ractat. de* Tragœdiâ §. IV. lin. 3. *pro* debacchârunt, *lege* ſunt debacchati. *Ibid.* §. XIII. lin. 10. *pro* reprehendet *lege* deprehendet. HECUBA. V. 687. *in* Scholiis, *pro* δεύτερας *lege* πρώτας. V. 993. *pro* κυρίως *lege* κύριος, *ut Verſus ſibi conſtet.* V. 1174. *pro* κυναγέτης *lege* κυναγέτης. *In ipſo fine pro* Crannero *lege* Wainfleet. ORESTES. V. 224. Schol. *pro* λούσω *lege* λούσω. V. 225. *poſt* ῥύπος *interſere duo* Hemiſtichia, *deindè ſequatur,* κἀτ' ἀνακρεμῶ &c. MEDEA. V. 1251. *Annot. pro* contines *l.* contuis. V. 1289. *pro* ζυνθανοῦσ' *l.* ξυνθανοῦσ'. ANDROMACHE. *Inter* Δρώματος πρόσωπα *addatur* ΤΡΟΦΟΣ, *de quâ re loquor ad* V. 832. SUPPLICES. V. 379. *l.* ἥσσω. V. 578. *in Notis lege* συμφυσηθέντων. V. 875. *l.* πολλάκις. V. 1071. *pro* συμπυρωθείσα *lege* συμπ. IPHIGENIA *Aul.* V. 556. *pro* μετέχομαι *l.* μετέχοιμι. V. 1608. *Annot. l.* Quomodò *Iphigenia* à *Dianâ* ſurrepta ſit & in *Tauros* &c. IPHIGENIA *Taur.* V. 34. *pro* Ironicè *l.* Ionicè. V. 132. *Add. ad Marginem* An κλῃδοῦχος *de quâ re vide Fabulæ ejuſdem* V. 1463. V. 749. *Not. pro* Oreſt. v. 435. *l.* Hecub. v. 345. V. 844. *Not. pro* v. 1591. *l.* v. 1501. V. 1346. *pro* v. 249. *l.* v. 289. V. 1449. *Relatio ad* Hippolytum *eſſet* 974. *quæ tamen & ipſa falſa imprimitur* 774. RHESUS, V. 85. Αἰνείας μάλα. *aliàs,* Αἰνέα καὶ μάλα. V. 255. *Not. pro* κατ' *l.* κρᾶτ'. V. 323. *In Notis addatur,* Ἐπαυρεῖν *ducitur ab* ἐπὶ & αὔω, *ut* ἀπαυρεῖν, *quâ voce ipſe* Euripides *utitur &* Ariſtophan. *in Pace, fol.* 477. V. 415. *pro* Κύδει πεποιθότες *l.* κύδει &c. V. 502. *Not. pro* ponit *l.* potuit. V. 503. *Not. pro* ἐσαεὶ *l.* ἐσαεί. TROADES. V. 705. *pro* Νὴ *l.* Μή. V. 799. *pro* γλαύκας *l.* γλαυκᾶς. V. 1179. *pro* Philomelæ *l.* Prognæ. V. 1248. *Not. pro* παρέχων *l.* παρέχων. *Paulò poſt pro* Griffith *l.* Griffin, *pro* Leiceſtrenſi *l.* Northamptonienſi. BACCHÆ. V. 405. *pro* Βαρβάρου *corrige* Βωκάρου, *de quâ re* Meurſius *in* Cypro *l.* 2. *c.* 30. *Hinc* Lycophron Κυχρεῖος ἄντρων, Βωκάρου τε ναμάτων. V. 970. *pro* στείζον *l.* στείζον. V. 1360. *Not. pro* Oreſt, *l.* Hecub. HERACLID. V. 240. *Not. pro* Theſei *l.* Theſtii. V. 552. *pro* ἀναγκασθεῖσα *l.* ἀναγκασθεῖσα. V. 830. *Not. pro* Ἠχὶς *l.* Ἠχοῖ. HELENA V. 1498. *Not. pro* Pygmæi *l.* Grues. ION V. 46. *Not. pro* ἐπεθυμεῖτο *l.* προεθυμεῖτο *vel* προὐθυμεῖτο. V. 173. *Not. pro* ſonûs *l.* ſonitûs. V. 277. *pro* Democritus *l.* Demaratus. *Vide Argument. ad* Erechthea. V. 478. *Not. pro* περιγενόμενον *l.* περιγεν. V. 1163. *Not. pro* Rerum *l.* Pedum. HERCULES *Fur.* V. 304 *Not. in Verſu* Virgiliano *pro* mens *l.* amens. V. 872. *pro* πεδαίρεσ' *l.* πεδαίρει'. V. 1303. *pro* χορδύτω *l.* χορδύτω. ELECTRA. V. 739. *pro* θερμὰ *l.* θερμάν. V. 815. *Not. pro* interſerit *l.* interſperſerit. ANTIOPE. V. 99. Latin. *pro* nunc parit *l.* nuncuparit. DIDYMI. V. 1. Latin. *pro* enarrabile *l.* inenarrabile. ERECHTHEUS V. 60. *Not. pro* videntibus *l.* viventibus. INO V. 53. *pro* πλοῦτος *l.* πλοῦτος. V. 60. Latin. *pro* favet *l.* fovet. MELEAGER V. 42. *pro* σωμάτων *l.* σωμάτων. SYLEUS V. 19. Latin, *pro* explo *l.* exemplo. *Reliqua aut Nulla ſunt, aut Nullius Momenti.*

O ſolus expers, Author, *Erroris, Deus,*
Errata *noſtra Corrige, aut Veniâ tege.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΠΡΩΤΟΝ ΤΜΗΜΑ.
EURIPIDIS
Pars Prima,
SEPTEM
TRAGOEDIAS
Complectens, cum
SCHOLIIS
Doctorum Virorum
aliquantò Auctioribus:
ITEM
ANNOTATIONIBUS
LATINIS.

Honoratiſſimo Nobiliſque Viro Domino GULIELMO PIERREPONT *Armigero, ex antiquâ Comitum de* Kingſton *Proſapiâ oriundo, Hoc in* Euripidis *Tragœdias Carmen* Ethicum *animitùs vovet* Joſua Barnes.

CAndide Vir, cui *Suada* litat, *Muſæ*que dicantur,
  Ternáque blandiloquâ Gratia in ore ſedet:
Quem celſo formoſa thoro Comitiſſa beavit,
  Amplexans dignum corpore fuſa Virum:
Flos *PERPONTIADUM*, noſtræ ſpes magna Camœnæ,
  Accipe, quæ grato Munera corde fero.
Quandò Lares dudum es dignatus viſere noſtros,
  Quærebas, in quod Muſa vacaret opus:
Tum *Mneſarchiadem* oſtendi gravitate decorum,
  Et penè exactum non ſine mole Librum.
Nunc audi, quæ Mens *EURIPIDIS* alta *Poetæ*;
  Quàm Sancta in Tragico Carmine Dicta ſonent.

HECUBA. *Hectoris* ipſa Parens, ſolio dejecta ſuperbo,
  Nè nimiùm Humanis fidite rebus, ait.
ORESTES. Digna *Agamemnonidès* ſceleratæ præmia cædis,
  Fœtáque Adulterii ſemina morte, probat.
PHOENISSÆ. Quò ferat Ambitio & malè rapti Gloria Sceptri,
  Id Fratrum cædes mutuâ ſponte docet.
MEDEA. Quàm Conjux fremat ob violati fœdera Lecti,
  Pellicis in vitam *Colchidos* Ira monet.
HIPPOLYTUS. [a] Indicat *Hippolytus*, quantas Mala Fœmina clades
  Afferat, indomitis dilaniatus Equis.
ALCESTIS. [b] Exprimit egregium Matronæ exemplar Honeſtæ
  Conjugis *Alceſtis* nomine prompta mori.
ANDROMACHE. Cernitur *Andromacha* Mulier ſub Imagine Digna;
  Rurſus in *Hermionâ* Conjugis ora Malæ.
SUPPLICES. Indignè afflictis, magni, ſuccurrite, Reges:
  [c] Cæſorum Matres id monuère Ducum.
IPHIGENIA in Aulide. *Iphigenia* tibi Patriæ commendat Amorem,
  Quotque habeat Curas Regia Vita probat.
IPHIGENIA in Tauris. Robur Amicitiæ & Vitam ſine Lege ferinam
  A *Tauris* furtim ducta Puella refert.
RHESUS. Quàm grave Martis opus, quámque anceps alea Belli,
  Cernis in *Odryſii* cæde rubente Ducis.
TROADES. *Iliades* Patriæ flentes miſerabile Fatum,
  Quot ſint fœta malis Bella cruenta, docent.
BACCHÆ. Servâris Patrios Ritus & Sancta Deorum
  Fœdera, ſi *Penthêi* triſtia Fata legas.
CYCLOPS. Quàm certa immanes maneat Vindicta Tyrannos,
  Id Lux *Ætnæi* rapta gigantis habet.
HERACLIDÆ. *Demophoon* profugos defendens *Herculé* natos,
  Veræ id Amicitiæ eſt & Pietatis opus.
HELENA. Mirum *Helenæ* Fatum, caſúſque Minoris *Atridæ*,
  Cuncta Dei fieri mente manúque probant.
ION. Nil puris ſanctiſque Animis ſperare negatur,
  Nulla Malis certa eſt Sors, tibi dicit *Ion*.
HERCULES Furens. Quàm malè apud Vulgus Veteris ſtet Gratia Facti,
  [d] Exemplo *Alcides* comprobat ipſe ſuo.
ELECTRA. Monſtrat Adulterii Pœnas *Ægiſthbia* cædes,
  Mirus & in Patrem Virginis ardet Amor.
DANAE. Irrita ſævorum *Danae* conſulta Parentum,
  Quæque ſit Aurifluo Vis in Amore, docet.

Sors rerum Inſtabilis: Virtus & ſola beabit:
  Iſta Cothurnati dicere Vatis Opus.
I nunc, atque voca Nugas & dulce Venenum,
  Quicquid *Apollinei* Vatis ab ore fluit.

[a] *Gaſpar Stiblinus* ferè hoc Diſtichum habet.

[b] *Gaſpar Stiblinus* totum hoc Diſtichum fecit.

[c] *Gaſpar Stiblinus* hos Pentametrum habet & ſequens Diſtichum, & paucis mutatis tria ſequentia.

[d] *Gaſpar Stiblinus* hoc ferè Pentametrum.

EURI-

EURIPIDIS
Tragœdiarum Omnium
Quæ extant & quarum Fragmenta Reſervantur Nomina.

Ægeus	Fragmenta Tom. 2. v. 17
Æolus	Fragm. v. 69
ALCESTIS	v. 1163. Tom. 1. fol. 264
Alcmæonidæ	Fragm. v. 6
Alexandra	Fragm. v. 73
Alcmaon	Fragm. v. 32
Alcmena	Fragm. v. 29
Alope	Fragm. v. 10
ANDROMACHE	v. 1288. Tom. 1. fol. 296
Andromeda	Fragm. v. 78
Antigone	Fragm. v. 44
Antiope	Fragm. v. 116
Archelaus	Fragm. v. 76
Auge	Fragm. v. 23
Autolycus	Fragm. v. 32
BACCHÆ	v. 1390. Tom. 2. fol. 171
Bellerophon	Fragm. v. 140
Buſiris	Fragm. v. 2
Chryſippus	Fragm. v. 16
Creſphontes	Fragm. v. 44
Creſſa	Fragm. v. 31
Cretenſes	Fragm. v. 22
CYCLOPS	v. 705. Tom. 2. fol. 208
Danae	Fragm. v. 135. fol. 439
Didymi	Fragm. v. 1
Dictys	Fragm. v. 47
ELECTRA	v. 1359. Tom. 2. fol. 400
Erechtheus	Fragm. v. 125
Euryſtheus	Fragm. v. 16
Glaucus	Fragm. v. 10
HECUBA	v. 1293. Tom. 1. fol. 1
HELENA	v. 1708. Tom. 2. fol. 260
Helena Repetitio	Fragm. v. 3
HERACLIDÆ	v. 1055. Tom. 2. fol. 230
HERCULES Furens	v. 1428. Tom. 2. fol. 355
HIPPOLYTUS Coronatus	v. 1465. Tom. 1. f. 216
Hippolytus Opertus	Fragm. v. 53
Hypſipyle	Fragm. v. 20
Ino	Fragm. v. 91
ION	v. 1622. Tom. 2. fol. 307
IPHIGENIA Aulidenſis	v. 1629. Tom. 2. fol. 31
IPHIGENIA Taurica	v. 1499. ibid. fol. 70
Ixion	Fragm. v. 9
Lamia	Fragm. v. 2
Licymnius	Fragm. v. 6
MEDEA	v. 1419. Tom. 1. fol. 174
Melanippe	Fragm. v. 70
Meleager	Fragm. v. 49
Niobe	Fragm. *Addend.* fol. 521
Oedipus	Fragm. v. 45
Oeleus	Fragm. v. 8
Oeneus	Fragm. v. 23
Oenomaus	Fragm. v. 26
ORESTES	v. 1693. Tom. 1. fol. 45
Palamedes	Fragm. v. 40
Peleus	Fragm. v. 10
Peliades	Fragm. v. 14
Penelope	Fragm. v. 2
Phaethon	Fragm. v. 40
Philoctetes	Fragm. v. 42
PHOENISSÆ	v. 1754. Tom. 1. fol. 110
Phœnix	Fragm. v. 28
Phryxus	Fragm. v. 44
Pirithous	Fragm. v. 13
Pliſthenes	Fragm. v. 18
Polyidus	Fragm. v. 16
Proteſilaus	Fragm. v. 10
Rhadamanthus	Fragm. v. 9
RHESUS	v. 996. Tom. 2. fol. 108
Sciron	Fragm. v. 6
Scyria	Fragm. v. 10
Siſyphus	Fragm. v. 43
Sthenobœa	Fragm. v. 23
Syleus	Fragm. v. 23
SUPPLICES	v. 1234. Tom. 2. fol. 1
Telephus	Fragm. v. 27
Temenus	Fragm. v. 40
Tennes	Fragm. v. 12
Theriſtæ Satyri	Fragm. *Addend.* fol. 520
Theſeus	Fragm. v. 32
Thyeſtes	Fragm. v. 5
TROADES	v. 1334. Tom. 2. fol. 136
Troes	Fragm. v. 6
Xantriæ	Fragm. v. 1

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

¶ Hinc apparet Omnes *Euripidis* Tragœdiarum, quæ extant, Verſus eſſe —— —— 26035
Omnes *Fragmentorum* & *Addendorum* à me collectos —— —— —— 2068
Quibus ſi adjungas *Incertorum* numerum 449. efficient —— —— —— 2517
Omnes ſimul numerati, præter ea, quæ ſunt inter Errata, exurgent ad —— —— 28552

Quin Fabularum Nomina hic ſupereſſe videmus 84. Quare qui 75. tantùm illi aſcribunt, erroris monendi; & illis potius credendum, qui 92 ſtatuunt.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΕΚΑΒΗΣ.

ΜΕΤΑ τὴν Τροίας ἅλωσιν ἀπάραντες οἱ Ἕλληνες, καθωρμίσθησαν ἐν τῇ ἀντιπέραν Χερρονήσῳ τῆς Θρᾴκης, ἧς Πολυμήστωρ ἦρχεν· ὅπου δὴ ϗ κενοτάφιον ἔχωσαν Ἀχιλλεῖ, ἐν Τροίᾳ ταφέντι. διατρίψαντες δ' ἐκεῖ ἡμέρας δή τινας, ἐφ' ᾧ τὰ αὐτῶν εὖ διαθήσονται, ἐπεὶ ἀναχθήσεσθαι ἔμελλον, φανὲν τὸ τοῦ Ἀχιλλέως εἴδωλον ἐπὶ τοῦ τάφου, ἐπέσχε τοὺς Ἀχαιοὺς τῆς ἀναγωγῆς, αἰτοῦν γέρας αὐτῷ δοθῆναι τὴν παῖδα Πριάμου Πολυξένην, τὴν ϗ πρότερον κατεγγυηθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρός· δι' ἣν ϗ ὑπὸ Πάριδος ϗ Δηιφόβου τοξευθεὶς ὤλετο, ὅτε τὰς ἐγγύας πρὸς τοῦτον πληροῦν ἔμελλε Πρίαμος. Ἕλληνες μὲν οὖν ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ' αὐτοῦ μεμνημένοι, ϗ τιμῶντες τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἐψηφίσαντο σφάξαι τὴν Πολυξένην ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ ἥρωος. ἔπεμψαν δὲ τὸν Λαέρτου Ὀδυσσέα πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς Ἑκάβην, ὡς ἂν τήν τε παρθένον λάβῃ, ϗ τῷ ποικίλῳ τῶν λόγων (τοιοῦτος γὰρ ἦν ὁ ἀνὴρ) πείσῃ Ἑκάβην, μὴ δυσχερῶς φέρειν ἐπὶ τῇ τῆς παιδὸς ἀφαιρέσει. ἐλθὼν οὖν Ὀδυσσεὺς, τήν τε κόρην συναιρομένην εὗρεν αὐτῷ τῆς σπουδῆς, ϗ πείθουσαν τὴν μητέρα, ὡς τεθνήξεται μᾶλλον αὐτῇ προσῆκον, ἢ τὸ ζῆν παρ' ἀξίαν. σφαγείσης δὲ τῆς παρθένου, Ἑκάβη θεράπαιναν αὐτῆς ἔπεμψε παρὰ τὰς ἀκτὰς, ἐφ' ᾧ ὕδωρ ἐκεῖθεν κομίσαι πρὸς λουτρὸν Πολυξένης. εὗρε δὲ Πολύδωρον ἐκεῖ κείμενον. ἁλοῦσαν γὰρ ὡς ἔγνω τὴν Τροίαν Πολυμήστωρ, σφάξας αὐτὸν, ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς ἂν αὐτὸς ἔχῃ τὸν χρυσὸν, ὃν πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦ παιδὸς Πολυδώρου πρώην Πρίαμος ἔπεμψε λάθρα, ἐπειδὴ ἑώρα τὸ Ἴλιον πρὸς κίνδυνον ἤδη χωροῦν. ἦν δὲ ὁ χρυσὸς οὗτος πολὺς ἄγαν, ϗ ἱκανὸς ὀρθῶσαι ϗ αὖθις τὸ γένος τοῦ Πριάμου· ὡς οὖν τοῦτον εὗρεν ἡ δούλη κείμενον ἐπ' ἀκταῖς, ἀνελομένη, ϗ τῷ πέπλῳ εἱλίξασα, κομίζει πρὸς τὴν Ἑκάβην, ϗ ἣ τὸν τῆς Πολυξένης νεκρὸν, πρὶν ἐκκαλύψασθαι τοῦτον, τὸν νομίσασα, ἐπειδὴ ἔγνω Πολύδωρον, ἀθλίως τι ἔσχε. ϗ ὅπως ἀμυνεῖται Πολυμήστορα, μηχανᾶται τοιόνδε. κοινωσαμένη πρότερον τὴν περὶ τούτου γνώμην Ἀγαμέμνονι, πέμπει τὴν αὐτῆς δούλην εἰς Πολυμήστορα, αὐτόν τε ϗ τὰ τέκνα πρὸς ἑαυτὴν μετακαλουμένη περί τινος ἀναγκαίου πρὸς αὐτὸν κοινώσασθαι. οὗτος μὲν οὖν ἀγνοῶν, ὅτι Πολύδωρος εὕρηται παρὰ τὰς ἀκτὰς, ϗ ἅμα καί τινων ὑποκλαπεὶς μετὰ τῶν παίδων πρὸς αὐτὴν ἀφικνεῖται. Ἑκάβη ϗ πρὸς αὐτὸν τούτου χάριν ἔφη κεκληκέναι, ἵνα χρυσοῦ θησαυροὺς κεκρυμμένους ὑπ' αὐτῆς ἐν Ἰλίῳ μηνύσῃ. εἰσάγει δὲ ϗ τῆς σκηνῆς ἔνδον εἰποῦσα, ὡς ἂν ϗ ἕτερ' ἄττα αὐτῷ δῶσι χρήματα, μεθ' ὧν ἐξῆλθε τῆς Τροίας. ἐνεκέκρυπτο δὲ εἴσω πλεῖστος γυναικῶν ὄχλος· σὺν αἷς τοῦτον εἰσελθόντα Ἑκάβη, ὀφθαλμῶν τε στερεῖ, ϗ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀποσφάττει. δικάσαντος δὲ αὐτοῖς τοῦ Ἀγαμέμνονος ὕστερον, ϗ τοῦ Πολυμήστορος πολλὰ περὶ τῆς σφαγῆς Πολυδώρου διαπλασσομένου, Ἑκάβη περιεγένετο, ἐλέγξασα αὐτὸν ὡς τοῦ χρυσοῦ χάριν, ϗ οὐχ ὧν προὔτεινε, τὸν παῖδα ἀνεῖλε, σύμψηφον ἔχουσα ϗ Ἀγαμέμνονα.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ ἀντιπέραν τῆς Θρᾴκης Χερρονήσῳ· ὁ δὲ Χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων Τρῳάδων, συμμαχουσῶν τῇ Ἑκάβῃ.

Ἄλλως ἐκ τῶν Πλουτάρχου Παραλλήλων.

ΠΡίαμος Πολύδωρον ἐξέθετο εἰς Θρᾴκην μετὰ χρυσοῦ πρὸς Πολυμήστορα τὸν γαμβρόν· ὡς ἐγγὺς ἦν τοῦ πορθεῖσθαι ἡ πόλις. Ὃς δὲ μετὰ τὴν ἅλωσιν ἀπέκτεινε τὸν παῖδα, ὡς ἂν κερδήσῃ τὸν χρυσόν. Ἑκάβη δὲ ἐπὶ τοὺς τόπους παραγενομένη, ϗ σοφισαμένη, ὡς χρυσὸν δώσουσα, ἅμα ταῖς αἰχμαλωτίσι, ταῖς * κερκίσιν ἐξετύφλωσεν, ὡς Εὐριπίδης ὁ Τραγῳδοποιός.

* Ita pro χερσὶν lego.

ARGUMENTUM

HECUBÆ.

CAptâ jam *Trojâ*, *Græci* quùm indè ſolviſſent, in *Cherſoneſum*, quæ eſt è regione *Thraciæ*, appulerunt; cui *Polymeſtor* imperabat: Ubi etiam & honorarium tumulum extruebant *Achilli*, in *Trojâ* (licet) ſepulto. Illic quùm rerum ordinandarum cauſâ dies aliquot egiſſent & jam è porto eſſent ſoluturi, *Achillis* Umbra ſuper tumulum viſa *Græcos* à Navigatione detinuit, poſtulans, ut ſibi Palmarii loco *Priami* filia daretur *Polyxena*, quæ & ante illi à Patre ejus fuerat deſponſata, cujuſque gratiâ à *Paride* & *Deiphobo* ſagittis confoſſus periit, quùm jam *Priamus* Sponſalia peracturus eſſet. *Græci* itaque Beneficiorum illius Memores & Viri Virtutem magni æſtimantes, decreverunt *Polyxenam* ad Herois ſepulcrum immolandam. Miſerunt porrò *Ulyſſem Laertæ* filium ad Matrem ejus *Hecubam*, ut & Virginem deduceret, ſimúlque vafritie facundiæ ſuæ (talis enim erat ille Vir) *Hecubæ* perſuaderet, nè filiæ ablationem nimis impotentèr ferret. *Ulyſſes* ergo ubi adveniſſet, Puellam offendit, ejúſque ſtudio faventem, Matrique ſuadentem, ſibi convenientius Mortem oppetere futurum, quàm præter Dignitatem vivere. Mactatâ jam Virgine, *Hecuba* ancillam ſuam ad littus mittit; ut aquam ad *Polyxenæ* ablutionem adportaret. Illa *Polydorum* ibi jacentem reperit: *Polymeſtor* enim, cognito *Trojæ* excidio, occiderat illum atque in Mare abjecerat; ut ipſe auro potiretur, quod unà cum *Polydoro* filio *Priamus* haud ita pridem clanculùm ad eum miſerat; poſtquam vidiſſet *Ilium* ad periculum jam vergere. Erat autem ea vis Auri ingens valdè; adeò ut etiam ad reſtaurandam *Priami* familiam poſſet ſufficere. Hunc itaque, ut in littore jacentem Ancilla reperit, receptum ac peplo involutum ad *Hecubam* defert. Illa *Polyxenæ* hoc eſſe cadaver ſuſpicata, donec retegeretur, ubi *Polydorum* eſſe cognovit, miſeréque ſe habebat, & ut *Polymeſtorem* ulciſceretur, tale quid excogitat. Communicatâ priùs cum *Agamemnone* ſententiâ, Ancillam ſuam ad *Polymeſtorem* mittit, ipſúmque & liberos ejus ad ſe accerſens, velle enim cum illo colloqui de re quâdam maximi momenti. At ille, neſciens, *Polydorum* in littore fuiſſe inventum, ſimúlque aliis quibuſdam fraudibus inductus, unà cum liberis ad illam accedit. *Hecuba* ideò eum vocatum dicit, ut (illi) Theſauros quoſdam à ſe in *Ilio* defoſſos indicaret: Introducit porrò in tentorium ſuum, dicens, quòd & alias quaſdam opes illi daret, quas ex *Trojâ* ſecum attuliſſet. Erat autem intùs abdita ingens Mulierum turba, quibus adjuta, illum ingreſſum *Hecuba* oculis privat & liberos ejus necat. *Agamemnone* poſteà utriuſque cauſam judicante, quùm multa *Polymeſtor* de cæde *Polydori* ſimularet, *Hecuba* coràm convicit; eum Auri gratiâ, non eorum, quæ fingebat, Puerum ſuſtuliſſe; & in eandem ſecum ſententiam tulit *Agamemnonem*.

Scena Fabulæ ponitur in *Cherſoneſo*, quæ eſt è regione *Thraciæ*: Chorus conſtat ex *Trojanis* Captivis Mulieribus, quæ *Hecubæ* fuerunt auxilio.

Alitèr ex Plutarchi *Parallelis*.

PRiamus *Polydorum* emiſit in *Thraciam* cum Auro ad *Polymeſtorem* Generum, quandò propè erat, ut Urbs deſtrueretur. Ille poſt Deſtructionem urbis necavit Puerum, ut auro potiretur. *Hecuba* quùm eſſet in iis locis, decepto eo, quaſi Aurum datura, unà cum Captivis, textoriis radiis excæcavit; ut *Euripides* Tragicus.

Alia aliorum Poetarum de hâc Fabulâ Oeconomia; nam apud * Hyginum, *in* Ilionâ, Polymeſtor *ab uxore* Ilionâ Priami *filiâ deceptus*, Deiphilum *filium ſuum pro* Polydoro *obtruncat; ipſum tandem, in Virum auctum* Polydorus.

* *Hyginus* Fab. cix. fol. 26.

ΕΥΡΙΠΙ-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΚΑΒΗ.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ ſunt hæ.
ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ εἴδωλον.	POLYDORI Umbra.
ΕΚΑΒΗ.	HECUBA.
Χορὸς ἐκ ΤΡΩΑΔΩΝ αἰχμαλωτίδων.	Chorus TROADUM captivarum.
ΠΟΛΥΞΕΝΗ.	POLYXENA.
ΟΔΥΣΣΕΥΣ.	ULYSSES.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.	TALTHYBIUS.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ Ἑκάβης.	Ancilla HECUBÆ.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.	AGAMEMNON.
ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ.	POLYMESTOR.
Προλογίζει δὲ ὁ Πολύδωρος.	Prologum autem agit Polydorus.

BIBL. ... ROMA VITTORIO E...

ARGUMENTUM Actûs Primi.

POLYDORI Umbra Prologum agens Fabulæ totius mentem aperit, quod erat Poetæ hujus ſingulare Artificium: Queritur enim de Trojæ *excidio, de ſuo lamentabili fato, de calamitoſâ* Hecubæ *fortunâ, quæ uno die conſpectura erat geminum liberorum funus. Hinc ſomniis territa præſagit* Hecuba *cladem liberorum, abominanſque infauſtum omen interpretem quærit: Quùm Chorus illi nunciat* Polyxenam Græcorum *ſententiis cædi deſtinatam.* Hecuba *in luctus & lamenta ſolvitur, nec* Polyxenam *celat de exercitûs decreto: quam adeò non exanimat ea res; ut non ſuam, ſed matris potiùs, vicem deploret, quæ, ſe amiſsâ, omninò orba ſit futura.*

ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ εἴδωλον.

Ἰαμβοί.

Πο. ἫΚΩ, νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
Λιπών, ἵν᾽ ᾅδης χωρὶς ᾤκισται θεῶν,
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως
Πριάμου τε πατρός· ὅς μ᾽, ἐπεὶ Φρυγῶν πόλιν
Κίνδυνος ἔσχε δορὶ πεσεῖν Ἑλληνικῷ,
Δείσας, ὑπεξέπεμψε Τρωϊκῆς χθονὸς,
Πολυμήστορος πρὸς δῶμα Θρηκίου ξένου,
Ὃς τήνδ᾽ ἀρίστην Χερρονησίαν πλάκα
Σπείρει, φίλιππον λαὸν εὐθύνων δορί.
Πολὺν δὲ σὺν ἐμοὶ χρυσὸν ἐκπέμπει λάθρα
Πατὴρ, ἵν᾽ εἴποτ᾽ Ἰλίου τείχη πέσοι,

VEnio defunctorum latebras & caliginis portis
Relictis, (ubi Pluto in ſedibus collocatus eſt ſeorſim à diis)
Polydorus, Hecubæ filius *filia* Ciſſei
Priamique patris: qui me, poſtquam Trojanorum urbem
Periculum invaſit, haſtâ nè caderet Græcâ,
Metuens, clam-emiſit ex Trojanâ terrâ
Polymeſtoris ad domum Thracii hoſpitis,
Qui præſtantiſſimam Cherroneſiam plagam
Seminat, equeſtrem populum regens haſtâ;
Multum verò mecum auri emittit occultè
Pater: ut ſi quando Ilii mœnia caderent,

ΣΧΟΛΙΑ.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος ἄρχεται ἐκ μονοπροσωπικῆς προόδου. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, τν. ὧν ὁ τελευταῖος, Φθείρει θεῶν τις τὴν πάρος δ᾽ εὐπραξίαν. Ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀφεὶς ὁ Πολύδωρος τὸ σῶμα ἑαυτοῦ, καὶ μόνη ψυχὴ ὤν, αἰωρεῖται ἐπάνω τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ λέγει εἰς ἐπήκοον αὐτῆς τήν τε σφαγὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐσομένην τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ Πολυξένῃ ὑφ᾽ Ἑλλήνων. Ἐποίησε δὲ τοῦτο ὁ ποιητὴς ἐξεπίτηδες, ἵνα δῆλα πᾶσι ποιήσῃ τὰ κατὰ τὸν Πολύδωρον, ὃ καὶ ἐν ἀρχῇ πάντων τῶν αὐτοῦ δραμάτων ποιεῖν εἴωθεν.

Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας λιπών. Ἥκω] τὸ ἥκω, Ἀττικόν ἐστιν. οἱ γὰρ Ἀττικοί, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἦκον, ἥκω λέγουσιν. ῥέπει δὲ τοῦτο πρὸς τὸ παρεληλυθὸς, καθόσον τὸ εἶμι, πρὸς τὸ μέλλον. Σκότου] γράφεται καὶ τὸ σκότος οὐδετέρως, καὶ ὁ σκότος· καὶ τῷ μὲν οὐδετέρῳ χρῶνται οἱ κοινοί, τῷ δὲ ἀρσενικῷ οἱ Ἀττικοί. Ἅιδης] ἢ διὰ τὸν ἐν ᾅδου τόπον νοητέον, ἵν᾽ ᾖ τὸ ᾤκισται ἀντὶ τοῦ κατῴκισται ὑπὸ τῶν νεκρῶν, ἢ ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος, καὶ Περσεφόνης. ἢ ἀντὶ τοῦ ὁ Πλούτων. ᾅδης γὰρ καὶ Πλούτων ὁ αὐτὸς λέγονται. τὸ δὲ ᾤκισται, ἢ ἀντὶ τοῦ κατῴκισται, ἢ ἀντὶ τοῦ κατοικεῖται, κατ᾽ ἀντιχρονισμὸν, ὅταν κατοικεῖται εἴποις, εἰ τόπον τὸν ᾅδην μόνον νοήσεις. Κίνδυνος] κινδυνεύω, ἀντὶ τοῦ ἐν δεινῷ εἰμι. καὶ κινδυνεύω ποιεῖν τόδε, ὅταν οὐ θέλω δηλονότι, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης εἰς τοῦτο συνηλαυνόμενος. καὶ κινδυνεύω πείσεσθαι τόδε, ἀφ᾽ οὗ κίνδυνος ἐστὶ τῶν δύο τούτων σημαινομένων· κίνδυνος γὰρ αὐτὸ τὸ δεινόν· καὶ κίνδυνος πείσεσθαί τινα τόδε, ὅταν οὐκ αὐτὸ δηλοῖ τὸ δεινὸν, ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τὸ δεινὸν συνελαύνουσαν ἀνάγκην. Πλάξ] οὐ μόνον ἡ πεδιάδης γῆ, ὥσπερ κἀνταῦθα. (οὐ γὰρ οἶδέν τι ἀρίστην αὐτὴν προσαγορεύειν, εἰ πεδιάδης ἦν,) ἀλλ᾽ ἔστι τὸ πλάκα ἀντὶ τοῦ γῆν, δῆλον δὲ ἐκ τοῦ Σπείρει.

ANNOTATIONES.

1. Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα.] Infernus locus remotiſſimus à deorum domicilio; ut appareat, in centro terræ eſſe ſceleratorum carnificinam, omnium ſordium & fœtorum receptaculum, cui horribilis caligo, æternæque tenebræ incumbant. Locum ipſum optimè deſcribit *Homerus* Iliad. θ. V. 13. ad 16.
Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς τάρταρον, &c.
Virgilius idem expreſſit, Æn. 6. V. 577.
——*Tum Tartarus ipſe*
Bis patet in præceps tantum, tenditque ſub umbras,
Quantus ad æthereum cœli ſuſpectus Olympum,
Senecæ Troas ejuſdem eſt Argumenti.

4. Ὅς μ᾽, ἐπεὶ Φρυγῶν πόλιν.] *Virgilius* Æneid. 3. V. 49. uſque ad V. 56
Hunc Polydorum, auri quondam cum pondere magno,
Infelix Priamus, &c.

Vid. etiam *Ovid.* Metamorph. l. 13. ubi *Polydori* cædes deſcribitur:
Eſt ubi Troja *fuit,* Phrygiæ *contraria tellus,*
Biſtoniis *habitata viris, &c.*

V. 7. Θρηκίου] Nonnulla exemplaria habent Θρῃκίου. Utroque modo ſtabit Verſus; cum in quinto loco, ut in primo & tertio, *Anapæſtus* poni ſolet; ab *Euripide* etiam aliquando in ſecundo & quarto.

V. 8. Ὃς τὴν ἀρίστην Χερρονησίαν] *Cherroneſus,* vel *Cherſoneſus,* eſt Terra Inſulæ in modum mari cincta & *Latinè* Peninſula dicitur. *Quinque* autem inſigniores memorantur *Cherſoneſi,* quarum celeberrima *Peloponneſus*; ſecunda, quæ à viciná Continente *Thracia* dicitur, de quâ Poeta jam loquitur; tertia *Cimbrica*; quarta *Taurica*; quinta, quam *Auream* cognominant, ſuper *Gangem* ſita. Vid. *Hofmanni* Lexicon Univerſale in hâc voce.

Τοῖς ζῶσιν εἴη παισὶ μὴ σπάνις βίου.
Νεώτατος δ' ἦν Πριαμιδῶν· ὃ καί με γῆς
Ὑπεξέπεμψεν· οὔτε γὰρ φέρειν ὅπλα,
Οὔτ' ἔγχος οἷός τ' ἦν, νέῳ βραχίονι.
Ἕως μὲν οὖν γῆς ὄρθ' ἔκειθ' ὁρίσματα,
Πύργοι τ' ἄθραυστοι Τρωϊκῆς ἦσαν χθονὸς,
Ἕκτωρ τ' ἀδελφὸς οὑμὸς ηὐτύχει δορὶ,
Καλῶς παρ' ἀνδρὶ Θρηκὶ, πατρῴῳ ξένῳ,
Τροφαῖσιν, ὥς τις πτόρθος, ηὐξόμην τάλας.
Ἐπεὶ δὲ Τροία θ', Ἕκτορός τ' ἀπόλλυται
Ψυχὴ, πατρῴα θ' ἑστία κατεσκάφη,
Αὐτὸς δὲ βωμῷ πρὸς θεοδμήτῳ πιτνεῖ,
Σφαγεὶς Ἀχιλλέως παιδὸς ἐκ μιαιφόνου·
Κτείνει με χρυσοῦ τὸν ταλαίπωρον χάριν
Ξένος πατρῷος, καὶ κτανὼν, ἐς οἶδμ' ἁλὸς
Μεθῆχ', ἵν' αὐτὸς χρυσὸν ἐν δόμοις ἔχῃ.
Κεῖμαι δ' ἐπ' ἀκταῖς, ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλῳ,
Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος,
Ἄκλαυστος, ἄταφος. νῦν δ' ὑπὲρ μητρὸς φίλης
Ἑκάβης ἀΐσσω, σῶμ' ἐρημώσας ἐμὸν,
Τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος,
Ὅσονπερ ἐν γῇ τῇδε Χερρονησίᾳ
Μήτηρ ἐμὴ δύστηνος ἐκ Τροίας πάρα.
Πάντες δ' Ἀχαιοὶ ναῦς ἔχοντες, ἥσυχοι
Θάσσουσ' ἐπ' ἀκταῖς τῆσδε Θρηϊκίας χθονός.
Ὁ Πηλέως γὰρ παῖς ὑπὲρ τύμβου φανεὶς
Κατέσχ' Ἀχιλλεὺς πᾶν στράτευμ' Ἑλληνικὸν,
Πρὸς οἶκον εὐθύνοντας ἐναλίαν πλάτην.
Αἰτεῖ δ' ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν Πολυξένην
Τύμβῳ φίλον πρόσφαγμα καὶ γέρας λαβεῖν·
Καὶ τεύξεται τοῦδ', οὐδ' ἀδώρητος φίλων
Ἔσται πρὸς ἀνδρῶν. ἡ πεπρωμένη δ' ἄγει
Θανεῖν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν τῇδ' ἡμέρᾳ.
Δυοῖν δὲ παίδοιν δύο νεκρὼ κατόψεται
Μήτηρ, ἐμοῦ τε, τῆς τε δυστήνου κόρης.
Φανήσομαι γὰρ, ὡς τάφου τλήμων τύχω,

Viventibus filiis non eſſet penuria victûs.
Minimus autem natu eram Priamidarum, quare etiam me ex terrâ
Clam-emiſit; neque enim ferre arma
Neque haſtam potis eram, puerili brachio.
Quandiu quidem igitur terræ recti ſtabant termini,
Turreſque illæſæ Trojanæ erant terræ,
Hectorque frater meus feliciter rem gerebat haſtâ,
Bene apud virum Thracem, patrium hoſpitem,
Alimentis, quaſi quiſpiam ſurculus, creſcebam miſer.
Poſtquam verò Troja, Hectoriſque periit
Anima, & paternus focus everſus eſt,
Ipſe verò ad aram Deo-ædificatam cadit
Mactatus Achillis à filio ſanguinario:
Interficit me auri miſerum gratiâ
Hoſpes paternus: & quum interfeciſſet, in pelagus
Abjecit, ut ipſe aurum in domo haberet.
Jaceo autem in littore, interdum in maris æſtu
Multis circuitibus undarum agitatus,
Indefletus, inſepultus. nunc verò propter matrem charam
Hecubam proſilio, corpore relicto meo,
Tertiam jam lucem verſans in ſublimi,
Quandiu ſcilicet in terrâ hâc Cherroneſiâ
Mater mea infelix ex Trojâ adeſt.
Omnes verò Achivi naves tenentes, quieti
Sedent in littore hujus Thraciæ terræ.
Pelei namque filius ſuper tumulum apparens
Continuit Achilles totum exercitum Græcum,
Domum verſus dirigentes marinum remum.
Petit verò ſororem meam Polyxenam
Tumulo charam victimam & honorarium accipere:
Et potietur hoc, neque indonatus amicis
Erit à viris. fatum verò impellit
Mori ſororem meam hâc die.
Duorum verò liberorum duo cadavera aſpiciet
Mater, meûmque, & hujus infelicis puellæ.
Apparebo enim, ut ſepulturam infelix conſequar

Βίου] βίος σημαίνει πέντε. τὴν τέχνην, ὡς τὸ ἐμπορικὸν βίον ἢ φιλόσοφον ζῆν. τὸν πόρον, ὡς τὸ χρυσοῦ βίου ἐστί. τὸν παρόντα ἑνὸς ἑκάστου χρόνον τῆς ζωῆς. τὴν οὐσίαν καὶ τὰς πρὸς τὸ ζῆν συντελούσας ἀφορμάς. [καὶ δὴ καὶ τὸ γένος ἀνθρώπων, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ κόσμου, συνεπιμαρτυρεῖ δὲ καὶ βίος ἅπας τὴν ἄνω χώραν ὑπὸ δὲ θεῶν. τὸ δὲ βιὸς βαρυτονούμενον τὸ τόξον σημαίνει.] 14 Ὅπλα τὰ φυλακτήρια, οἷον θώραξ, κράνος. ἔγχος δὲ καὶ ἀσπίδα, ἀμυντήρια. 16 Ἕως μὲν οὖν γῆς] δεύτερον προοίμιον. Τὸ γῆς, μὴ νομίσῃς διὰ τὴν περὶ τὴν Τροίαν γῆν, ὡς οἴονταί τινες κακῶς, ἀλλὰ δι' αὐτὴν τὴν Τροίαν. ἵνα ἢ τὰ ὁρίσματα, ἀντὶ τοῦ οἱ πύργοι. περιορισμὸς γὰρ τῆς ἐν τῇ πόλει γῆς, οἱ πύργοι. ὥστε τῆς γῆς ὁρίσματα, καὶ τὸ πύργοι Τρωϊκῆς χθονὸς, ταυτόν ἐστιν. ὅτι δὲ ἐστὶ ταυτὸν, καὶ οὐχ ὡς ἐκεῖνοι φασὶ, μαρτυρεῖ τὸ, ἐπεὶ δὲ Τροία, ὃ ἐπήγαγε πρὸς τὰ δύο, δηλῶν ὡς ταυτοσήμαντά ἐστιν. Ἔκειτο δὲ ἔτι ἐπειδὴ οἱ θεμέλιοι τῶν τειχῶν ἐν τῇ γῇ κεῖνται. 19 Θρηϊκίῳ, ὁ Θρᾷξ, τοῦ Θρᾳκὸς, καὶ ἀπὸ τούτου Θρηΐκιος, κατὰ παραγωγὴν, ὁμοφωνουμένου τοῦ ι, καὶ τρεπομένου τοῦ α εἰς η. Ξένος κυρίως ὁ φίλος, ὃν ἐπὶ τῆς πατρίδος τις ποιήσηται ἀπὸ ξένης ἐλθόντα. ἁπλῶς δὲ καὶ ὁ φίλος. 20 Τροφαῖσιν ηὐξόμην] ἀντὶ τοῦ ἀνετρεφόμην. Πατρῴα] ἡ τοῦ πατρός. τὸ κτητικὸν ἀντὶ μόνης τῆς κτητικῆς, ἵν' ἡ καλῶς ἔχειν τὸ ἐπαγόμενον, αὐτὸς δέ. Ἑστία] ἑστία λέγεται ἡ ὅλη κατοικία, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν, ἀπὸ τοῦ εὕω τὸ φωτίζω, καὶ φλογίζω. ἢ ἀπὸ τοῦ ἕζω τὸ κάθημαι. Τῷ θεοδμήτῳ] ἐπεὶ ὅτι θεόδμητος ἦν ὁ βωμὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ἢ τοῦ Διὸς Ἑρκείου, ὡς ἔνιοι, διὰ τοῦτο θεοδμήτῳ λέγει, ἀλλὰ διὰ τὴν θεῶν περὶ τὴν Τροίαν δημιουργηθέντι. ἢ διὰ θείως καὶ θαυμαστῶς κτισθέντι. Πιτνεῖ] ἀντὶ τοῦ ἔπεσε, τουτέστιν ἐφονεύθη. Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων] ὥσπερ ἑρμηνεία ἐστὶ, πρὸς τὸ πόντου σάλῳ. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἢ τῆς θαλάσσης ταραχὴ, ἀλλ' ἡ συνεχεῖς κυμάτων στροφαί. Ἀχιλλέως] διὰ τὸ μέτρον ἀφῃρέθη τὸ ἓν λ. ὅμως καὶ σὺν τοῖς δύο γράφεται, καὶ ἔστι συνίζησις. Τριταῖον] τὰ τρία, καὶ τέσσαρα, καὶ ἑξῆς ὀνόματα ἀριθμοῦ δηλωτικά. τὸ τρίτον δὲ καὶ τέταρτον, καὶ ἑξῆς ὀνόματα τάξεως δηλωτικά. ἔστι γὰρ τρίτον μὲν τὸ ἔχον ὄπισθεν, πρῶτον καὶ δεύτερον. εἰσὶ δὲ ταῦτα τριγενῆ, ἀπὸ τῶν θηλυκῶν τούτων, τριταῖος καὶ τεταρταῖος παράγονται, ὡς Ἀθηναῖος, Μυκηναῖος, ἢ τοιοῦτό τι. ἔστιν οὖν ἄλλο τρίτον, καὶ ἄλλο τριταῖον. ὥσπερ ἄλλο Ἀθῆναι, καὶ ἄλλο Ἀθηναῖος. ἐνταῦθα δὲ τὸ τριταῖον, ἀντὶ τοῦ τρίτον λέγεται. λαμβάνεται δὲ τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον, καὶ τὰ τῆς ἀκολουθίας ταύτης, καὶ ἐπὶ μορίων, ἃ ἁρμοδιώτερον λέγεται ἔχοντα ἐν συνθέσει τὸ μόριον, οἷον τριτημόριον, τεταρτημόριον, καὶ ἑξῆς. ἔχουσι δὲ ἐρωτηματικά, τὸ πόσα, τὸ πόστον, τὸ ποσταῖον, καὶ τὸ ποστημόριον. καὶ πρὸς μὲν τὸ πόσα ἀπαιτεῖ τὸ τρία τυχὸν, ἢ τέσσαρα. πρὸς δὲ τὸ πόστον, τὸ τρίτον, ἢ τέταρτον ἐπὶ τάξεως. πρὸς δὲ τὸ ποσταῖον, τὸ τριταῖον ἢ τεταρταῖον. οἷον πρὸς δὲ τὸ ποσταῖον ἀπ' οὐρανοῦ πάρει; ἀποκρίσει τὸ τριταῖος τυχὸν, ἢ τεταρταῖος. ἤγουν τρίτην ἡμέραν ἔχω, ἀφ' οὗ πάρειμι, ἢ τετάρτην. πρὸς δὲ τὸ ποστημόριον, τὸ δεύτερον, τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον ἐπὶ μορίων, ἢ τὸ δεύτερον τὸ τριτημόριον, τὸ τεταρτημόριον. ζητεῖ δὲ τὸ μὲν πόσα, διωρισμένον ποσόν. τὸ δὲ πόστον, τάξιν. τὸ δὲ ποσταῖον, συμβαῖνόν τι ἐν τάξει, τὸ δὲ ποστημόριον, μέρος. ἐπεὶ δὲ τὸ ποσὸν διαιρεῖται, καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ ἐστι συνεχὲς, τὸ δὲ διωρισμένον, εὗρεν ἡ φύσις καὶ ἐπὶ τοῦ συνεχοῦς ἕτερον ἐρωτηματικὸν, τὸ πηλίκον. ὥστε πρὸς μὲν τὸ πόσα ἀπαιτεῖ διωρισμένον ποσὸν, πρὸς δὲ τὸ πηλίκον, συνεχές. Εὐθύνοντας.] ἤγουν ἀπευθύνοντας. πρὸς τὸ σημαινόμενον δὲ, ἀπεδόθη.

ANNOTATIONES.

V. 23. Αὐτὸς δὲ βωμῷ πρὸς θεοδμήτῳ πιτνεῖ] Quomodò *Priamus Neptolemi* manu ad aram fuerit cæſus. Vid. *Virgil. Æn.* 2. V. 550.

——*Hæc dicens Altaria ad ipſa trementem*
Traxit, &c.——

Δούλης

Δούλης ποδῶν πάροιθεν ἐν κλυδωνίῳ.
Τοὺς γὰρ κάτω σθένοντας ἐξῃτησάμην
Τύμβου κυρῆσαι, κεἰς χέρας μητρὸς πεσεῖν.
Τοὐμὸν μὲν οὖν, ὅσον περ ἤθελον τυχεῖν,
Ἔσται. γεραιᾷ δ' ἐκποδὼν χωρήσομαι
Ἑκάβῃ. περᾷ γὰρ ἥδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα
Ἀγαμέμνονος, φάντασμα δειμαίνουσ' ἐμόν.
Φεῦ ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων,
Δοῦλον ἦμαρ εἶδες· ὡς πράσσεις κακῶς,
Ὅσον περ εὖ ποτ'. ἀντισηκώσας δέ σε
Φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.

Ancillæ ante pedes in appulsu maris adjectus.
Nam ab illis, quibus est potestas apud inferos, impetravi,
Ut tumulo potirer & in manus matris inciderem.
Meum igitur, quantum volebam consequi,
Erit. Sed ab anu procul secedam
Hecubâ: profert enim ipsa pedem sub tentorium
Agamemnonis, phantasma metuens meum.
Ah mater, quæ ex regiis ædibus,
Servilem diem vidisti, ut tam infeliciter agis
Quàm feliciter olim! At te, æquo libramine usus,
Perdit deorum aliquis pro pristinâ felicitate.

Κλυδωνίῳ] κλυδώνιον, τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ὃ περὶ τὸν αἰγιαλὸν ὁρμῶν ὥσπερ ἐπικλύζεται. Τυχεῖν] τὸ τυχεῖν ἀεὶ γενικῇ συντάσσεται. ἐνταῦθα δὲ τὸ ὅσον, οὐ πρὸς τὸ τυχεῖν λέγεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ προηγησάμενον τὸ ἐμόν. Γεραιᾷ] τὸ γεραιᾷ οὐ πρὸς τὸ ἐκποδὼν ἐστὶν, ὡς οἴονταί τινες, ἐντίθεασι ποιοῦντες, ἐπειδὴ τὸ ἐκποδὼν γενικῇ συντάσσεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ χωρήσομαι. ὅσον γὰρ φανοῦμαι, ἀφαιρῶ σοι χώραν, τὴν γὰρ ἀφαίρεσιν ποιῶ. μάλα, οὐ πρὸς τὸ χρήματα συντάσσοντες τὸ σοὶ, ὥς τινες τῶν ἀμαθῶν οἴονται, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀφαιρῶ, οὕτω καὶ τὸ χωρήσομαι τῇ Ἑκάβῃ ἐκποδὼν, ἀντὶ τοῦ τὴν ὁρμὴν τῆς ἀποστασίας ποιῶ. περᾷ δὲ ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἵν' αὐτόθι τῇ Κασάνδρᾳ ἐντύχῃ, ἥτις μαντεύσεται αὐτῇ περὶ τούτου τοῦ φαντάσματος. Φθείρει] τὸ ἀφανίζειν, καὶ τὸ βλάπτειν. καθὸ λέγεται, ἐφθάρθαι τὰ διηγήματα.

ANNOTATIONES.

55. Φεῦ, ὦ μῆτερ] In Scansione τὸ φεῦ omninò otiosum est reputandum; ut plus centies apud hunc Poetam videre licet, ubi semper φεῦ ante ὦ quasi coalescit μονοσυλλάβως, eâdem prorsus ratione, ac apud *Homerum*;

Ἢ οὐκ οἶσθ' ——

Item *Iliad.* l. v. 533. Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν. &c.

Item *Theocrit. Idyll.* i. v. 116. Ἢ οὐ μέμνασ', ὅτ' ἐγών, &c.

Sed de hâc re videsis *Rod. Wintertoni* Notas in *Hesiodum.*

Et apud *Virgil.* *Vos undecunque modis*, &c.

Et *Alcmani.* *Eamne, dicto celebranti per agros urbesque ferè omnes.*

Et *Propertium.* *Hoc eodem stilo stillat uterque tumor.* L. 2. Eleg. 7.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἐγὼ ὁ Πολύδωρος, ὁ γεγονὼς ἐκ τῆς Ἑκάβης τῆς θυγατρὸς τοῦ Κισσέως, πατρός τε τοῦ Πριάμου, ἦλθον ἄρτι, ἀφεὶς τὸν ἀπόκρυφον τόπον τῶν νεκρῶν, καὶ τὰς πύλας τοῦ ἀφεγγοῦς τόπου, ὅπου ὁ ᾅδης φωλεύων ἐστὶν, ὡς ἀπὸ μερισμοῦ δηλονότι, ἄνευ τῶν οὐρανίων θεῶν. ὅστε ὁ Πρίαμος, ἐπεὶ κατέλαβεν τὴν Τροίαν φόβος καὶ ὑπώπτευσεν καταβληθῆναι ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολέμου, φοβηθεὶς, ἔξω ἔπεμψεν ἐμὲ τῆς Τρωϊκῆς γῆς, πρὸς τὸ οἴκημα τοῦ Πολυμήστορος τοῦ φίλου τοῦ Θρᾳκικοῦ. ὃς Πολυμήστωρ γεωργεῖ τὴν ἀρίστην καὶ ἐπαινετὴν πεδιάδα τῆς Χερρονήσου, τὸν ἱππικὸν καὶ πολεμικὸν λαὸν διεξάγων διὰ τοῦ δόρατος. πολὺν δὲ χρυσὸν ἐξέπεμψεν ὁ πατὴρ σὺν ἐμοὶ κρυφίως, ἵνα ἐάν ποτε καταβληθῇ τὰ τείχη τῆς Τροίας, μὴ εἴη τοῖς ζῶσι παισὶ στέρησις καὶ ἔνδεια τοῦ βίου, ἤγουν τῶν συντελούντων πρὸς τὴν ζωήν. νεώτατος δ' ἦν τῶν παίδων τοῦ Πριάμου, διὸ καὶ κρυφίως ἔξω ἔπεμψεν ἐμὲ τῆς γῆς. οὔτε γὰρ δυνατὸς ἦν βαστάζειν ὅπλα, οὔτε ἔγχος, διὰ τοῦ ἁπαλοῦ καὶ τρυφεροῦ βραχίονος. ἐν ὅσῳ οὖν χρόνῳ τὴν ὀρθίαν εἶχον στάσιν τὰ ὅρια τῆς γῆς, οἵ τε πύργοι τῆς Τρωϊκῆς χθονὸς ἦσαν ἀκατάβλητοι, καὶ ὁ Ἕκτωρ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς εὐτύχει ἐν τῷ πολέμῳ, καλῶς παρὰ τῷ Πολυμήστορι τῷ πατρικῷ φίλῳ, ἐν τροφαῖς ὥσπερ τις κλάδος, ηὐξανόμην ὁ τάλας. ἐπεὶ δὲ ἡ Τροία ἀπώλετο, καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἕκτορος ἀπώλετο κατὰ κοινοῦ, καὶ ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ ἠφανίσθη, αὐτός τε ὁ πατὴρ ὁ Πρίαμος ἔπεσεν, ἤτοι ἐφονεύθη ἐν τῷ βωμῷ τῷ θεοκατασκευάστῳ, σφαγεὶς ἐκ τοῦ παιδὸς τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ ἄγαν φονικοῦ, τοῦ Νεοπτολέμου δηλονότι, ἔκτεινεν ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον ὁ πατρικὸς φίλος, ἕνεκα τοῦ χρυσοῦ, καὶ κτανὼν ἔρριψεν εἰς τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ὅπως ἔχῃ τὸν χρυσὸν ἐν τοῖς δόμοις. κεῖμαι δὲ ἐν τῷ αἰγιαλῷ ἄλλοτε ἐν τῷ κλυδωνίῳ, καὶ τῇ ταραχῇ τοῦ πόντου φερόμενος πολλοῖς δρόμοις κυμάτων ἄταφος, ἤτοι ἐστερημένος ταφῆς. νῦν δὲ ὁρμῶ, ἤ τοι φέρομαι ἐπάνω τῆς μητρὸς τῆς Ἑκάβης τῆς φιλοστόργου, ἔρημον ἀφεὶς τὸ ἐμὸν σῶμα, μετεωριζόμενος τρίτην ταύτην ἡμέραν ἤδη, ὅσον ἀφ' ἡμῶν δηλονότι ἐν τῇδε τῇ γῇ τῇ Χερρονησίᾳ πάρεστιν ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐκ τῆς Τροίας ἡ ἀθλία. πάντες δὲ οἱ Ἀχαιοὶ ἔχοντες καὶ οἰκοῦντες τὰς ναῦς, κάθηνται ἡσύχως ἐπὶ ταῖς ἀκταῖς τῆς χθονὸς τῆς Θρᾳκικῆς. ὁ υἱὸς γὰρ τοῦ Πηλέως ὁ Ἀχιλλεὺς, φανεὶς ἐπάνω τοῦ ἑαυτοῦ τάφου, ἐπέσχε πάντας τοὺς Ἕλληνας, κινοῦντας πρὸς τὸν οἶκον τὴν κώπην τὴν θαλασσίαν. Ζητεῖ δὲ τὴν Πολυξένην σφάγιον ἐπὶ τῷ τάφῳ, ἤτοι ἐπάνω τοῦ τάφου, φίλον καὶ προσφιλὲς αὐτῷ δηλονότι. καὶ ἐπιτυχὴς γενήσεται τοῦδε, οὐδὲ ἔσται ἀγέραστος παρὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν φίλων, ἤτοι τῶν Ἑλλήνων. ἡ μοῖρα δὲ συνελαύνει καὶ φέρει θανεῖν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν. θεάσεται δὲ ἡ μήτηρ δύο σώματα νεκρὰ, δύο παίδων, ἐμοῦ καὶ τῆς κόρης τῆς δυστυχοῦς. φανήσομαι δὲ τῷ αἰγιαλῷ ὁ ἄθλιος, ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τῆς δούλης, ἵνα τύχω ἐνταφιασμοῦ. τοὺς γὰρ ἐν τῷ ᾅδῃ δυναμένους Πλούτωνα καὶ Προσερπίνην ἐξῃτησάμην καὶ ἱκέτευσα ἐπιτυχεῖν τύμβου, ἤτοι ἐνταφιασμοῦ, καὶ πεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρός. τὸ ἐμὸν μὲν ὅσον περ ἤθελον τυχεῖν ἔσται, ὡς τὸ τυχεῖν τούτου δηλονότι. ὑποχωρήσω δὲ μακρὰν τῇ γεραιᾷ Ἑκάβῃ. διαπερᾷ γὰρ καὶ κινεῖ αὕτη τὸν πόδα ὑποκάτω τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος, φοβουμένη τὸ ἐμὸν φάντασμα, τουτέστι τὸ ὄναρ, ὃ εἶδε περὶ ἐμοῦ. φεῦ, ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τῶν βασιλικῶν οἴκων εἶδες ἡμέραν δούλειον, ἤτοι δουλείας, λίαν δυστυχεῖς, ὅσον περ ποτὲ ηὐτύχεις δηλονότι. ἀντισταθμήσας δέ τις τῶν θεῶν ἀπὸ τῆς προτέρας εὐτυχίας, ἔφθειρέ σε.

ΕΚΑΒΗ.

Ἀνάπαισοι.

Εκ. Ἄγετ', ὦ παῖδες, τὴν γραῦν πρὸ δόμων,
Ἄγετ' ὀρθοῦσαι τὴν ὁμόδουλον
Νῦν, Τρῳάδες, ὑμῖν, πρόσθεν δ' ἄνασσαν.
Λάβετε, φέρετε,
Πέμπετ', ἀείρετέ μου δέμας,

Hec. Ducite, ô puellæ, anum ante domum,
Ducite erigentes conservam
Nunc, Trojanæ, vobis, antè verò reginam.
Prehendite, gestate,
Deducite, attollite meum corpus

Ἄγετ' ὦ παῖδες τὴν γραῦν πρὸ δόμων] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται συστήματα ἐξ ὁμοίων, κατὰ περιοχὴν αὐτοῖς. σύστημα δέ ἐστιν, ὡς Ἡφαιστίων φησὶ, μέτρων συναγωγὴ, ἤτοι δύο ἢ πλειόνων, ἢ ὁμοίων, ἢ ἀνομοίων. ἔστι δὲ τὸ μέτρον ἀναπαιστικὸν, Λακωνικὸν καλούμενον. διὰ τὸ τὸν Λάκωνα Ἀλκμᾶνα τούτῳ πρῶτον χρήσασθαι. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν τῶν κώλων δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων καταληκτικὰ δίμετρα, ἤτοι ἑφθημιμερῆ. ὃ μέτρον καλεῖται παροιμιακὸν, διὰ τὸ πολλὰς παροιμίας τούτῳ τῷ μέτρῳ γεγράφθαι. τὸ μὲν τοι ἑκκαιδέκατον κῶλον, τὸ λδ', καὶ τὸ τριακοστὸν ἕκτον, μονόμετρά ἐστιν ἀκατάληκτα, ὃ καὶ ἀναπαιστικὴ ὀνομάζεται βάσις. τὰ δὲ πάντα κῶλα τοῦ συστήματος, εἰσὶ λθ' σὺν τῷ τελευταίῳ, πέμψατε δαίμονες ἱκετεύω, ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παρακειμένου, ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ κορωνίς.

Γεραιᾶς χειρὸς προσλαζύμεναι.
Κἀγὼ σκολιῷ σκίμπωνι χερὸς
Διερειδομένα, σπεύσω βραδύπουν
Ἤλυσιν ἄρθρων προτιθεῖσα.
Ὦ στεροπὰ Διὸς, ὦ σκοτία νὺξ,
Τί ποτ' *αἴρομ' ἔννυχος οὕτω *al. ἀείρομαι.
Δείμασι, φάσμασιν; ὦ πότνια χθὼν,
Μελανοπτερύγων μῆτερ ὀνείρων,
Ἀποπέμπομαι ἔννυχον ὄψιν,
Ἃν περὶ παιδὸς ἐμοῦ
Τοῦ σωζομένου κατὰ Θρῄκην,
Ἀμφὶ Πολυξένης τε φίλης
Θυγατρὸς, δι' ὀνείρων εἶδον.
Εἶδον γὰρ φοβερὰν ὄψιν,
Ἔμαθον, ἐδάην.
Ὦ χθόνιοι θεοὶ, σώσατε παῖδ' ἐμὸν,
Ὃς μόνος, οἴκων ἄγκυρά τ' ἐμῶν,
Τὴν χιονώδη Θρῄκην κατέχει,
Ξείνου πατρῴου φυλακαῖσιν.
Ἔσται τι νέον·
Ἥξει τι μέλος γοερὸν γοεραῖς.
Οὔποτ' ἐμὰ φρὴν ὧδ' ἀλίαστος
Φρίσσει, ταρβεῖ.
Ποῦ ποτε θείαν Ἑλένου ψυχὴν,
Ἢ Κασσάνδρας ἐσίδω, Τρῳάδες,
Ὥς μοι κρίνωσιν ὀνείρους;
Εἶδον γὰρ βαλιὰν ἔλαφον
Λύκου αἵμονι χαλᾷ σφαζομένην,
Ἀπ' ἐμῶν γονάτων σπασθεῖσαν ἀνάγκᾳ

Senilem manum apprehendentes.
Et ego curvo ſcipione manum
Annixa accelerabo tardigradum
Greſſum articulorum promovens.
O fulgur Jovis, ô tenebroſa Nox,
Quid tandem excitor de nocte ſic
Terroribus, ſpectris? ô veneranda Terra,
Nigras-alas-habentium mater ſomniorum,
Abominor nocturnam viſionem,
Quam de filio meo
Qui ſervatur in Thraciâ,
De Polyxenâque charâ
Filiâ, per inſomnia vidi.
Vidi enim terribile viſum,
Didici, cognovi.
O terreni Dii, ſervate filium meum,
Qui ſolus, domûs anchoraque meæ,
Nivalem Thraciam incolit
Hoſpitis paterni ſub tutelâ.
Erit aliquid novum;
Veniet aliquod carmen lugubre lugentibus.
Non unquam mea mens ſic indeſinenter
Horruit, metuit.
Ubi tandem divinam Heleni animam
Aut Caſſandræ aſpiciam, ô Troades,
Ut mihi interpretentur ſomnia?
Vidi enim variam Cervam
Lupi cruento ungue mactatam,
Ex meis genibus avulſam per vim

Λαζύμεναι.] ἔστι καὶ λάζυμαι, καὶ λάζομαι, τὸ λαμβάνω. τὸ μὲν, ἀπὸ τοῦ λάζυμι. τὸ δὲ, ἀπὸ τοῦ λάζω. τὸ δὲ λάζω δύο σημαίνει, τὸ λαμβάνω, καὶ τὸ ὑβρίζω. καὶ τὸ μὲν λαμβάνω γίνεται ἀπὸ τοῦ ἕλω τὸ λαμβάνω, καὶ τοῦ ἄγω ἄξω, ὃ δηλοῖ τὸ φέρω. τροπῇ τοῦ διπλοῦ εἰς διπλοῦν, ἐλάζω καὶ λάζω. τὸ δὲ ὑβρίζω, ἐκ τοῦ λίαν ζέειν. ἀπὸ γοῦν τοῦ λάζομαι παθητικοῦ, τοῦ δηλοῦντος τὸ λαμβάνω, γέγονε τὸ λαζοίατο παρὰ τῷ ποιητῇ· οἷον ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. καὶ δῆλον ἐντεῦθεν, ὅτι διαφορεῖται κατὰ τὴν σύνταξιν. Βραδύπουν] ὁ βραδὺς τοὺς πόδας. ἐνταῦθα δὲ τὴν κίνησιν λέγει βραδύπουν, τὸν πόδα τιθεὶς ἀντὶ τῆς πορείας. Ἤλυσιν] πορείαν. εἰώθασιν οἱ ποιηταὶ μετατιθέναι τοὺς χρόνους. τὸ γὰρ ὀλωμένην, ἢ ὀλομένην, ὀλομένην λέγουσιν. οὕτω καὶ τὴν ἤλυσιν, ἤλυσιν. Ὦ στεροπὰ Διὸς] ἀντὶ τοῦ ὦ ἡμέρα ἡ δίκην ἀστραπῆς λάμπουσα. ἢ ἐπειδὴ πρὸς τὴν τοιαύτην ὄψιν ἐδυσχέραινε, ποιεῖ τὸν λόγον πρὸς τὴν ἀστραπὴν τοῦ Διὸς, ἵνα ἀποστρέψῃ αὐτὴν, καὶ ἀφανίσῃ. τὸ δὲ αἴρομαι, ἀντὶ τοῦ ἐπαίρομαι, καὶ μετεωρίζομαι, καὶ ἀσυστατικὸς εἰμι. ἔννυχος δὲ εἶπε, πρὸς τὸ αἴρομαι, δέον ἐννύχως εἰπεῖν. [71] Μῆτερ ὀνείρων] Μητέρα τῶν ὀνείρων εἶπε τὴν γῆν, ἢ ὅτι διὰ ἀντιφράξεως τῆς σκιᾶς αὐτῆς ἡ νὺξ γίνεται, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι καθεύδοντες τοὺς ὀνείρους βλέπουσιν. ἢ καθ' ἑτέρους, ὅτι ἐκ μὲν τῆς γῆς αἱ τροφαὶ, ἐκ δὲ τῶν τροφῶν οἱ ὕπνοι, ἐκ δὲ τῶν ὕπνων οἱ ὄνειροι. τῆς γῆς ἄρα οἱ ὄνειροι. μελανοπτερύγας δὲ τοὺς ὀνείρους εἶπεν, ὅτι ἐν τῷ σκότει δοκοῦσιν ἵπτασθαι, ἀσταται γάρ εἰσι. [74] Τοῦ σωζομένου] οὐκ εἶπε τοῦ ὄντος, ἀλλὰ τοῦ σωζομένου. ὃ γὰρ ἐβούλετο, τὸ σώζεσθαι τὸν παῖδα δηλονότι, τοῦτο καὶ λέγει. Ὦ χθόνιοι] χθόνιοι, καὶ οἱ ἐπιχθόνιοι, ἤτοι οἱ ἐπάνω τῆς γῆς, τουτέστιν οἱ ἐγχώριοι, καὶ ἐντόπιοι. καὶ οἱ ὑποχθόνιοι, ἤτοι οἱ ὑποκάτω τῆς γῆς. Ὃς μόνος] ἢ πρὸς τὸ μόνος ὑποστικτέον, ἵν' ᾖ τὸ τέλειον ἀρχὸν, οὕτως· ὃς μόνος ὑπάρχων ἐμοὶ ἀπὸ τῶν ἐμῶν παίδων, καὶ ἄγκυρα τῶν ἐμῶν οἴκων. ἐπειδὴ εἰκός ἐστιν αὐτὸν ἀνακτήσασθαι τὴν ἡμῶν ἀρχὴν, κατέχει τὴν χιονώδη Θρᾴκην. ἢ τὸ ἄγκυρα πρὸς τὸ οἴκων, καὶ πρὸς τὸ ἐμῶν ἐκληπτέον, οὕτως, ὃς μόνος ἄγκυρα ὢν τῶν οἴκων, καὶ τῶν ἐμῶν, ἤτοι τῶν κατ' ἐμὲ πραγμάτων, κατέχει τὴν Θρᾴκην, ἢ οἴκων ἄγκυρα, τουτέστι τελευταία ἄγκυρα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ναυτιλλομένων, οἳ τὰς ἄλλας ῥίψαντες ἀγκύρας, ἂν μηδὲν δὲ αὐτῶν ἀνύσωσιν, ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν. [84] Ἥξει τι νέον] νέον, τὸ νεαρὸν καὶ τὸ χαλεπὸν, ὡς ἐνταῦθα. Γοερὸν] τὸ γοερὸν, καὶ ὁ γόος, καὶ τὸ κωκύειν, ποιαὶ φωναί εἰσι, καὶ ταυτά εἰσι τῇ τε ἐννοίᾳ, καὶ τῇ προφορᾷ. συγγενῆ γὰρ εἰσι τὸ γ καὶ τὸ κ. μέσον γὰρ ἐστι τὸ γ τοῦ κ καὶ χ. Οὔ ποτ' ἐμὰ φρὴν] οὔποτε φησὶν ἡ ἐμὴ φρὴν οὕτως φρίσσει. εἶτα ἐπάγει, ἀλίαστος, ἤγουν ἀφύκτως· τουτέστιν ὃ φοβεῖται ἡ ἐμὴ φρὴν οὐ δύναται τοῦτο φυγεῖν. τὸ ταρβεῖν δὲ ταυτὸν τῷ φρίσσειν. ἢ οὔποτε ὁ ἐμὸς λογισμὸς ταρβεῖ, ὡς ἔξω φόβου καὶ κακῶν εἶναι. Ἑλένου ψυχὰν] Ἑλένου καὶ Κασσάνδρας ἐν ναῷ Ἀπόλλωνος ὄντων, ἐλθόντες ὄφεις, καὶ τὰ αὐτῶν περιλείξαντες ὦτα, οὕτως ὀξυηκόους εἰργάσαντο, ὡς μόνους τὰς τῶν θεῶν ἀκούειν βουλὰς, καὶ μάντεις ἄκρους εἶναι. εἶπε δὲ ψυχὴν Ἑλένου, ἐπειδὴ τεθνηκὼς ἦν. Κασσάνδραν δὲ, καὶ οὐ Κασσάνδρας. ἐπειδὴ ζῶσα ἦν. [Ἐνταῦθα μὲν δὴ ὁ Ἀρσένιος λίαν ἐσφάλη, ἔτι γὰρ περιῆν ὁ Ἕλενος, καὶ πολύγε ὕστερον, οἷα μετὰ τὴν τοῦ Νεοπτολέμου ἀναίρεσιν τὴν Ἀνδρομάχην γεγαμηκώς.] Ἐσίδω] οὐκ εἶπεν, ὄψομαι ὁριστικῶς, ἀλλ' ἐσίδω ὑποτακτικῶς. ἀεὶ γὰρ τὰ ἀπορρηματικὰ, τουτέστι τὰ ἀπορίαν ἐμφαίνοντα, ὑποτακτικοῖς συντάσσονται. οἷον τί γένωμαι, καὶ ποῖ τράπωμαι. ἔστι δὲ χρὴ γινώσκειν καὶ ταῦτα τὰ κῶλα, ἐν οἷς ἡ διμοιρία, ὡς τὰ πολλά. ἐν γὰρ τοῖς ἀναπαιστικοῖς μονόμετρα μόνον διὰ μέσου εὕρηνται, οὐ μὴν καὶ δίμετρα καταληκτικὰ, εἰ μὴ ἐν μόναις ταῖς ἀποθέσεσι. διὰ τοῦτο οὖν οὕτως ὠρθώθη παρ' ἡμῶν. εἰ δέ τις μέμφοιτο τὰς προθέσεις, ἀλλ' ἴσμεν ὡς οὐκ ἂν ἔχοι τις ἄλλως ταυτὶ διορθῶσαι.

ANNOTATIONES.

V. 87. Ἑλένου ψυχὰν] Animam Heleni dicit Poeta, non quòd mortuus is eſſet, ut *Scholiaſtes* malè putabat, ſed quòd Anima eſt potior pars hominis, præcipuè Vatis; & eſt Periphraſis. De *Heleno* autem quòd longè poſt hæc inter vivos fuerit, Vid. *Virgil. Æn.* l. 3. v. 294. &c.

Οἰκτρῶς.

Οἰκτρῶς. καὶ τόδε δεῖμά μοι
Ἤλυθ' ὑπὲρ ἄκρας τύμβου κορυφᾶς
Φάντασμ' * Ἀχιλλῆος. *al. Ἀχιλῆος.
Ἤτει δὲ γέρας, τῶν πολυμόχθων
Τινὰ Τρωϊάδων.
Ἀπ' ἐμᾶς οὖν, ἀπ' ἐμᾶς τόδε παιδὸς
Πέμψατε, δαίμονες, ἱκετεύω.

Miſerabiliter. Et hoc terriculamentum mihi
Venit ſuper ſummum tumuli verticem
Spectrum Achillis.
Petebat verò munus, calamitoſarum
Quandam Troadum.
A meâ igitur, à meâ hoc filiâ
Avertite, Dii, ſupplico.

Καὶ τόδε δεῖμα] καὶ τόδε ὃ μέλλω εἰπεῖν, φοβερόν ἐστι, τὸ φάντασμα τοῦ Ἀχιλλέως, τὸ φανὲν δηλονότι ὑπὲρ τῆς ἄκρας κορυφῆς τοῦ τύμβου, δεῖμα καὶ φόβος ἦλθεν ἐμοί.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἄγετ' ὦ παῖδες τὴν γραῦν πρὸ δόμων] ὦ παῖδες, ὦ δοῦλαι, ἄγετε τὴν γραῦν, ἐμὲ δηλονότι, πρὸ τῶν δόμων, ἤτοι ἔξω τοῦ οἴκου. ἄγετε ὦ Τρῳάδες ὀρθοῦσαι, ἀντὶ τοῦ ἀνορθοῦσαι καὶ ἀναβαστάζουσαι, τὴν ὁμόδουλον ὑμῶν νῦν, πρότερον δὲ καὶ προτέραν ἄνασσαν. λάβετε, ὡς γραῦν δηλονότι. φέρετε, ὡς ἄψυχον, ὥσπερ τινά. πέμπετε, ἀντὶ τοῦ προπέμπετε, ὡς ἄνασσαν δηλονότι. αἴρετε, ἀντὶ τοῦ αἴρετε καὶ ἀνακουφίζετε τὸ δέμας ἐμοῦ. προσλαζύμεναι, ἤτοι λαμβανόμεναι καὶ ἐχόμεναι τῆς γεραιᾶς χειρὸς ἐμοῦ δηλονότι. καὶ ἐγὼ ἐρειδομένη καὶ στηριζομένη διὰ τῆς χειρὸς σκίμπωνι σκολιῷ, ἤτοι ῥάβδῳ ἐπικαμπεῖ, καὶ βακτηρίᾳ ἐπιρειστικῇ, σπεύσω, προσθήσω καὶ ποιήσω ἤλυσιν καὶ πορείαν τῶν ἄρθρων, καὶ τῶν ἁρμονικῶν, ἤτοι τῶν ποδῶν, βραδύπουν καὶ ἀργήν. ὦ στεροπὰ καὶ ἀστραπὴ Διός, ἀντὶ τοῦ ὦ ἡμέρα, ὦ νὺξ σκοτία καὶ σκοτεινή. τί ποτε, ἀντὶ τοῦ διατί ἀείρομαι καὶ μετεωρίζομαι ἔννυχος καὶ νυκτερινή, ἐν δείμασι καὶ ἐν φόβοις, ἐν φάσμασι, καὶ φαντάσμασιν. ὦ χθὼν πότνια καὶ σεβασμία, μῆτερ τῶν ὀνείρων τῶν μελανοπτερύγων καὶ ἀσαφῶν, ἀποπέμπομαι καὶ ἀποδιώκω τὴν νυκτερινὴν ὄψιν (λέγει δὲ τὸ ὄναρ,) ἣν εἶδον διὰ τῶν ὀνείρων, περὶ τοῦ παιδός, ἤγουν ἕνεκα τοῦ παιδὸς τοῦ φυλαττομένου κατὰ τὴν Θρᾴκην, καὶ περὶ τῆς Πολυξένης τῆς προσφιλοῦς θυγατρός. εἶδον γὰρ ὄψιν φοβεράν, ἤτοι φόβου ποιητικήν. ἔμαθον, ἔγνων, ἀκριβῶς ἔγνων. ὦ θεοὶ χθόνιοι, ἀντὶ τοῦ καταχθόνιοι ἢ ἐγχώριοι, σώσατε τὸν ἐμὸν παῖδα, ἤγουν τὸν Πολύδωρον, ὃς ἄγκυρα τῶν ἐμῶν μόνος, ἤτοι στήριγμα, καὶ φύλαξ τῶν ἐμῶν οἴκων, κατοικεῖ τὴν χιονώδη Θρᾴκην, ἐν ἐπιτηρήσει τοῦ φίλου τοῦ πατρῴου καὶ πατρικοῦ, ἤτοι τοῦ Πολυμήστορος. Ἔσται καὶ γενήσεταί τι παράδοξον, ἡμῖν δηλονότι. ἥξει τι μέλος γοερὸν, καὶ θρηνῶδες ταῖς γοεραῖς, ἡμῖν δηλονότι. οὔποτε, ἀντὶ τοῦ οὐδέποτε ἡ ἐμὴ γνώμη οὕτως ὑπῆρξε, δηλονότι ἄφυκτος, φρίσσει, ταρβεῖ. ποῦ ἄρα ἐσίδωμαι, ὦ Τρῳάδες, τὴν θείαν ψυχὴν τοῦ Ἑλένου προφητικῶς, ἀντὶ τοῦ τὸν Ἕλενον, ἢ τῆς Κασάνδρας, ἵνα διακρίνωσιν ἐμοὶ τοὺς ὀνείρους. εἶδον γὰρ ἔλαφον κατάστικτον, καὶ ταχεῖαν, σφαζομένην ἐν ὄνυχι λύκου αἱματηρῷ, ἀποσπασθεῖσαν τῶν ἐμῶν γονάτων, ἀφαιρεθεῖσαν σὺν ἀνάγκῃ καὶ βίᾳ οἰκτρῶς, καὶ ἐλεεινῶς. καὶ τόδε καὶ τοῦτο, λέγω τὸ φάντασμα τοῦ Ἀχιλλέως, ὑπὲρ τῆς ἄκρας κορυφῆς τοῦ τύμβου, δεῖμα καὶ φόβος ἦλθεν ἐμοί.

Χο. Ἑκάβη, σπουδῇ πρός σ' ἐλιάσθην,
Τὰς δεσποσύνους σκηνὰς * προλιποῦσα, *al. προλιποῦσ' ob verſ.
Ἵν' ἐκληρώθην καὶ προσετάχθην
Δούλη, πόλεως ἀπελαυνομένα
Τῆς Ἰλιάδος λόγχης αἰχμῇ,
Δοριθήρατος πρὸς Ἀχαιῶν,
Οὐδὲν παθέων ἀποκουφίζουσ',
Ἀλλ' ἀγγελίας βάρος ἀραμένα
Μέγα, σοί τε γύναι κῆρυξ ἀχέων.
Ἐν γὰρ Ἀχαιῶν πλήρει ξυνόδῳ
Λέγεται δόξαι, σὴν παῖδ' * Ἀχιλλεῖ *al. Ἀχιλεῖ ob verſ.
Σφάγιον θέσθαι. τύμβου δ' ἐπιβὰς
Οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη σὺν ὅπλοις,
Τὰς ποντοπόρους δ' ἔσχε σχεδίας,
Λαίφη προτόνοις ἐπερειδομένας,
Τάδε θωΰσσων.
Ποῖ δὴ Δαναοὶ τὸν ἐμὸν τύμβον
Στέλλεσθ' ἀγέραστον ἀφέντες·
Πολλῆς δ' ἔριδος συνέπεσε κλύδων·
Δόξα δ' ἐχώρει δίχ' ἀν' Ἑλλήνων
Στρατὸν αἰχμητὴν, τοῖς μὲν διδόναι
Τύμβῳ σφάγιον· τοῖς δ' οὐχὶ δοκοῦν.
Ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθὸν,

Ch. Hecuba, ſeduló ad te fugi,
Herilia tentoria deſerens,
Ubi forte data ſum & ordinata
Serva, ex urbe abacta
Iliade, haſtæ acie,
Haſtâ capta ab Achivis,
Nihil te malis levans,
Sed nuntii onus portans
Grande, tibique, mulier, præco dolorum.
Nam in Achivorum pleno concilio
Dicitur decretum eſſe, tuam filiam Achilli
Victimam fieri. Tumulum nanque quum aſcendiſſet,
Scis quando aureis apparuit cum armis,
Pontigradas verò continuit rates
Vela rudentibus ſuffulta habentes,
Hæc clamans: ——
Quonam Græci meum tumulum
Proficiſcimini inhonoratum relinquentes?
Magnæ verò contentionis orta eſt tempeſtas:
Sententia verò proceſſit bifariàm in Græcorum
Exercitu bellicoſo; illis quidem ut daretur
Tumulo victima; illis verò non videbatur.
Erat verò quidem tuum ſtudens bonum

Ἑκάβη σπουδῇ πρός σ' ἐλιάσθην] τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται συστήματα ἐξ ὁμοίων κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους, ὡς εἴρηται. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο τὸ μέτρον ἀναπαιστικὸν, Λακωνικὸν καλούμενον. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν τῶν κώλων, δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ τῶν ἀποδόσεων καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, ὃ μέτρον καλεῖται παροιμιακὸν, ὡς εἴρηται. τὸ μέντοι ἑκκαιδέκατον κῶλον τὸ κε, τὸ μ, τὸ ν, καὶ τὸ νε, μονόμετρα εἰσὶν ἀκατάληκτα. τὰ δὲ πάντα κῶλα τοῦ συστήματος, νς, ὧν τὸ τελευταῖον Διερῆς ναυσὶ μελαναυγεῖς ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφοι. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Ἐλιάσθην] προσέδραμον, ἦλθον. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἁλῶ, τὸ πλανῶ, καὶ ἐκκλίνω. ὅθεν ἀλύζω, καὶ κατὰ μετάθεσιν λιάζω. ὁ παθητικὸς πρῶτος ἀόριστος, ἐλιάσθην. 113 Σχεδίας] ναῦς αὐτοσχεδίαστος, ἀπὸ ξύλων μόνων ἀπείστως συντεθειμένη. νῦν δὲ τὰς ναῦς λέγει τῶν Ἑλλήνων σχεδίας· σχεδία δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἡ σὺν τάχει γινομένη ναῦς. Προτόνοις] πρότονος, τὸ σχοινίον, δι' οὗ δεσμοῦσι τὸν ἱστόν. τὸ δὲ ἐπερειδομένας, ἀντὶ τοῦ ἀπερειδούσας σχοινίοις τὰ λαίφη. τὸ λαῖφος δὲ, καὶ τὸ ἐπερειδομένας, καθ' ὅλον καὶ μέρος. οὐ γὰρ πᾶσαι ναῦς ἐρείδεται τοῖς προτόνοις, ἀλλὰ μόνα τὰ λαίφη, δι' ὧν αὕτη φέρεται ἀνέμων ἐμπνεόντων. 117 Στέλλεσθε] πορεύεσθε. τὸ στέλλω σημαίνει δ'. στέλλω τὸ κοσμῶ, ἀφ' οὗ καὶ στολή. στέλλω τὸ πέμπω, ἀφ' οὗ καὶ ἀποστολή. στέλλω τὸ πλέω, ἀφ' οὗ καὶ στόλος, ὁ πολλῶν ἀπόπλους νεῶν. στέλλω καὶ τὸ κρύπτω, ἀφ' οὗ καὶ τὸ περιστείλαντες, ἀντὶ τοῦ κατὰ γῆν κρύψαντες, ἤγουν θάψαντες. Πολλῆς δὲ ἔριδος] πολλῆς φιλονεικίας συνέρρευσε ταραχή. 121 Σπεύδων] σπουδὴν ποιούμενος, ἤτοι ἐσπούδαζεν. σπεύδω ἐγὼ, ὅπερ σπουδάζω ἐστίν.

ANNOTATIONES.

V. 114. Λαίφη προτόνοις] Hoc in loco Ordo & Numerus Verſuum valdè immutatur, ut ex Aldinâ Editione, Hervagianâ & etiam Stephanianâ videre eſt, ſi eas cum Scholiis conferamus. Arſenius enim in Scholiis numerat 56 Verſus tantùm in hoc Syſtemate, nempe ab Ἑκάβη, σπουδῇ πρός σ' ἐλιάσθην ad — Διερῆς ναυσὶ μελαναυγεῖ. cùm in Hervagianâ & Aldinâ editione ad 57 Verſus aſſurgant, in Stephanianâ autem ad 55 tantùm. Quia tamen hic error per tot Editiones propagatus, etiam notatis ad Marginem figuris ubique confirmatur, non eſt jam hæc Camarina temerè movenda.

Τῷ

Τῆς μαντιπόλου Βάκχης ἀνέχων
Λέκτρ' Ἀγαμέμνων.
Τὼ Θησείδα δ', ὄζω Ἀθηνῶν,
Δισσῶν μύθων ῥήτορες ἦσαν.
Γνώμῃ δὲ μιᾷ συνεχωρείτην,
Τὸν Ἀχίλλειον τύμβον στεφανοῦν
Αἵματι χλωρῷ. τὰ δὲ Κασσάνδρας
Λέκτρ' οὐκ ἐφάτην τῆς Ἀχιλλείας (al. Ἀχιλλέως)
Πρόσθεν θήσειν ποτὲ λόγχης.
Σπουδαὶ δὲ λόγων κατατεινομένων
Ἦσαν ἴσαι πως, πρὶν ὁ ποικιλόφρων
Κόπις, ἡδυλόγος, δημοχαριστὴς,
Λαερτιάδης πείθει στρατιὰν,
Μὴ τὸν ἄριστον Δαναῶν πάντων
Δούλων σφαγίων οὕνεκ' ἀπωθεῖν·
Μηδέ τιν' εἰπεῖν παρὰ Περσεφόνῃ
Στάντα φθιμένων,
Ὡς ἀχάριστοι Δαναοὶ Δαναοῖς
Τοῖς οἰχομένοις ὑπὲρ Ἑλλήνων,
Τροίας πεδίων ἀπέβησαν.
Ἥξει δ' Ὀδυσσεὺς ὅσον οὐκ ἤδη, (al. Ὀδυσσεὺς)
Πῶλον ἀφέλξων σῶν ἀπὸ μαστῶν,
Ἔκ τε γεραιᾶς χερὸς ὁρμήσων. (al. χειρὸς)
Ἀλλ' ἴθι ναοὺς, ἴθι πρὸς βωμοὺς,
Ἵζ' Ἀγαμέμνονος ἱκέτις γονάτων,
Κήρυσσε θεοὺς τούς τ' οὐρανίδας,
Τούς θ' ὑπὸ γαίας. ἢ γάρ σε λιταὶ
Διακωλύσουσ' ὀρφανὸν εἶναι (al. ὀρφανὴν)
Παιδὸς μελέας, ἢ δεῖ σ' ἐπιδεῖν
Τύμβου προπετῆ φοινισσομένην
Αἵματι παρθένον, ἐκ χρυσοφόρου
Δειρῆς, νασμῷ μελαναυγεῖ.

Fatidicæ Bacchæ qui habet
Thalamum Agamemnon.
Theſidæ verò, rami Athenarum,
Duorum ſermonum autores erant:
Sententiâ autem unâ conveniebant,
Achilleum tumulum coronandum eſſe
Sanguine virenti. Caſſandræ verò
Torum non dicebant Achillis
Præponendum eſſe unquam haſtæ.
Studia verò ſermonum controverſorum
Erant paria quodammodo, prius quam verſutus
Rhetor, ſuaviloquus, gratiam populi captans,
Laertiades perſuadet exercitui,
Non optimum Græcorum omnium,
Serviles propter victimas repellere:
Ne quis dicat apud Proſerpinam
Stans ex mortuis,
Quod ingrati Danai erga Danaos
Mortuos pro Græcis
Trojæ ex campis deceſſerint.
Veniet verò Ulyſſes jamjam
Puellam abſtracturus tuis à mammis,
Exque anili manu abducturus.
Sed vade ad templa, abi ad altaria,
Accede Agamemnonis ſupplex ante genua:
Invoca deos, & eos qui ſunt in cœlo,
Et eos qui ſunt ſub terrâ. Aut enim te preces
Prohibebunt, orba ne ſis
Filiâ miſerâ, aut oportet te aſpicere
Ad tumulum cadentem cruentatam
Sanguine virginem, ex aurifero
Collo, flumine nigricante.

Τῆς μαντιπόλου βάκχης] τῆς μαντικῆς Κασσάνδρας. Βάκχην δὲ αὐτὴν λέγει, ἐπειδὴ οἱ μαντευόμενοι ἔνθεοι ὑπὸ θεῶν γινόμενοι μαντεύονται. καθάπερ αἱ Βάκχαι τῷ Διονύσῳ πληγεῖσαι, ἄνω καὶ κάτω φέρονται ὥσπερ μαινόμεναι· καὶ ὁ Λυκόφρων περὶ τῆς Κασσάνδρας, Ἡ δ' ἔνθεον χάσασα βακχεῖον στόμα. Ἀνέχων] πιστὸς καὶ περιποιούμενος. καὶ γὰρ οἱ ἀνέχοντές τι καὶ ἀναχωρίζοντες φροντίδος τοῦτο ἀξιοῦντες ἔχουσιν. ἀνέχω τὸ ἀναδίδωμι, καὶ ἀναπέμπω. ὡς τὸ ἀνέσχεν ἡ γῆ βοτάνας, καὶ ἀνέσχεν ὁ ἥλιος ἀντὶ τοῦ ἀνέτειλε. καὶ ἀνέχειν ἐπὶ προσευχῆς τὰς χεῖρας, ἀντὶ τοῦ ἀνατείνειν. [125] Τὼ Θησείδα] οἱ τοῦ Θησέως παῖδες Ἀκάμας καὶ Δημοφῶν. οἳ ἦσαν Ἀθηναῖοι τὸ γένος, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸ Ἴλιον, οὐχ ἡγεμόνες τινῶν. δι' ὃ καὶ Ὅμηρος λέγει τὸν Μενεσθέα μόνον ἡγεῖσθαι τῶν Ἀθηναίων. ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς Αἴθρας τούτους ἐστρατευκέναι φασίν. Ἑλλανικὸς δὲ λέγει διὰ τοῦτο αὐτοὺς ἀπελθεῖν ἐκεῖσε, ὅπως εἰ μὲν ἕλοιεν Ἕλληνες τὴν Τροίαν, λάφυρον αὐτὴν καὶ γέρας λάβωσιν. εἰ δὲ μὴ, κἂν λυτρώσωνται δώροις. Δισσῶν μύθων] ἤγουν διπλῶν, ὡς ὅτε ἀνηλεῶς δεῖ πρὸς τὴν παῖδα διατεθεῖναι. ἀρκεῖ γὰρ τὸ αἰχμάλωτον εἶναι, ὅτ' αὐτὴν Ἀχιλλέως προσελθεῖν αἴτησιν, μεγάλως τὸν στρατὸν ὠφεληκότος. [127] Γνώμῃ δὲ] μιᾷ διαθέσει, σκοπῷ. Συνεχωρείτην] συνέτρεχον, συνήρχοντο, συνεφαίνοντο. Στεφανοῦν] ὥστε τιμᾶν ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νικώντων, καὶ ἐστεφανωμένων. Χλωρῷ] προσφάτῳ, νεαρῷ. [129] Τὰ δὲ Κασσάνδρας λέκτρα] τὸ συγκαθεύδειν τὴν Κασσάνδραν τῷ Ἀγαμέμνονι, ἀπὸ τοῦ ὀργάνου τὸν ἐνεργοῦντα, οὐ δίκαιον εἶναι ἔλεγον προτιμᾶσθαι τῆς ἀνδρείας τοῦ Ἀχιλλέως. [134] Κόπις] ῥήτωρ, σοφιστής, παρὰ τὸ κόπτειν τοὺς λόγους. Ἡ δὲ κοπὶς, Περσικὸν ξίφος, ὃ ἀκινάκης λέγεται. Ποικιλόφρων] φρόνιμος. Δημοχαριστὴς] τῷ δήμῳ χαριζόμενος ἐν τῷ λέγειν. [144] Πῶλον] τὴν παῖδα λέγει μεταφορικῶς. Ἀπὸ μαζῶν] εἰκότως πρὸς τὸ πάθος ἐπήγαγε τὸ ἀπὸ μαζῶν. οἱ γὰρ πῶλοι γάλακτι τρέφονται. ἢ τὸ ἀπὸ μαζῶν, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ σοῦ στήθους· καὶ τῆς σῆς πρὸς αὐτὴν φύσεως, ἢ φυσικῆς θεραπείας. μαστὸς καὶ μαζὸς διαφέρει. μαστὸς ὁ γυναικεῖος, ἀπὸ τοῦ μεστὸς εἶναι γάλακτος· μαζὸς δὲ ὁ τῶν ἀνδρῶν, ἀπὸ τοῦ [illegible]. [146] Ἀλλ' ἴθι ναοὺς] ἀλλὰ ἄπελθε εἰς τοὺς ναούς. ἐπαναφορά, ἄπιθι πρὸς τοὺς βωμούς. διαφέρει δὲ ναὸς, βωμοῦ. ναὸς μὲν, ἔνθα τὰ εἴδωλά εἰσι. βωμὸς δὲ, ἔνθα αἱ θυσίαι γίνονται. [148] Κήρυσσε] ἐπικάλει. [150] Ὀρφανὸν] ἀντὶ τοῦ ὀρφανὴν, ἀττικῶς. ὡς καὶ Ἀριστοφάνης, οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν. οὐ χρὴ τοίνυν ὀρφανὰν γράφειν, ὡς ἔν τισιν εὕρηται. οὐ γὰρ ἁρμόζει τῷ μέτρῳ. Προπετῆ] προκειμένην. Νασμῷ] ῥεύματι. Μελαναυγεῖ] μέλαιναν ὄψιν ἔχοντι.

ANNOTATIONES.

V. 143. Ὅσον οὐκ ἤδη] ad verbum, *tantum non jam*, i.e. mox, ſtatim; eâdem phraſi utitur *Xenophon* 6to Ἑλληνικῶν, καὶ γὰρ ἐλέγετο, ὅτι Ἰφικράτης ὅσον οὐκ ἤδη παρείη. Dicebatur enim, *Iphicratem* jamjam adfuturum. Ex Notis *Gaſp. Stiblini.*

V. 145. al. χερὸς ὁρμήσων] ἀντὶ τοῦ μεθ' ὁρμῆς ἀφήσων. *Æmil. Port.*

V. 150. ὀρφανὸν] in Textum hoc verbum jam admittimus, rejecto τῷ ὀρφανὴν inter varias lectiones, Authore & Fautore ipſo *Scholiaſte.* Eſt autem Atticum, ut κόσμιος γυνὴ, pro κοσμία.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἐκέλσα σπουδῇ πρὸς σ' ἀλιάσθην] ὦ Ἑκάβη σὺν σπουδῇ ὥρμησα πρὸς σέ, καταλιποῦσα τὰς δεσποτικὰς σκηνάς, ὅπου διὰ κλήρου ἐδόθην καὶ ἐτάχθην δούλη, ἀποδιωκομένη ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς Ἰλίου τῇ ὀξύτητι τοῦ δόρατος, αἰχμάλωτος γινομένη παρὰ τῶν Ἀχαιῶν. ἀλιάσθην δηλονότι κατὰ κοινοῦ, οὐδὲν ἀπὸ τῶν παθῶν ἐλαφρύνουσα καὶ ἐλαττοῦσα, ἀλλὰ ἐπιφέρουσα μέγα βάρος μηνύματος, σοί τι, ὦ γύναι, ἦλθον κῆρυξ καὶ ἄγγελος ἀχέων καὶ θλίψεων. ἐν γὰρ τῇ συνελεύσει τῶν Ἀχαιῶν τῇ πεπληρωμένῃ, πεπράχθαι καὶ φημίζεται κεκυρῶσθαι, θύσαι καὶ ποιῆσαι τὴν σὴν θυγατέρα θῦμα τῷ Ἀχιλλεῖ. γινώσκεις δὲ, ὅτι ἐπιβὰς ὁ Ἀχιλλεὺς, δηλονότι τοῦ τύμβου τοῦ ἑαυτοῦ, ἐφάνη σὺν ὅπλοις χρυσοῖς, ἐπέσχε δὲ τὰς ναῦς τὰς ἐν τῷ πόντῳ τὴν πορείαν ποιουμένας, ἐσφενδονήσας τὰ ἅρμενα ἐν σχοινίοις, τάδε βοῶν· ὦ Δαναοὶ, ποῦ πορεύεσθε, ἀφέντες τὸν ἐμὸν τύμβον ἄτιμον; συνέβη δὲ, καὶ ἐπῆλθε ταραχὴ πολλῆς φιλονεικίας, δόξα δὲ, καὶ γνώμη, καὶ ὑπόληψις, ἐχώρει καὶ ἐκινεῖτο εἰς τὸν στρατὸν τῶν πολεμιστῶν. τοῖς μὲν δοκοῦν ἦν δηλονότι, διδόναι σφάγιον τῷ τύμβῳ, τὴν θυγατέρα δηλονότι. τοῖς δὲ, οὐχ-

οἱ

καὶ δὲ νεώτεροι συντελοῦσιν ἔπος, τοῖς μὲν δοκοῦσι ἀντὶ τοῦ δοκοῦντος, ἤ τις ἄριστος ὤν, διδόναι τῷ τύμβῳ σφάγιον, τὴν Πολυξένην δηλονότι. τοῖς δὲ, οὐχί. ἦν δὲ ὁ μὲν σπεύδων εἰς τὸ σὸν ἀγαθὸν ὁ Ἀγαμέμνων, ἄτε πιστὴν τὴν κοίτην τῆς μαντικῆς Κασάνδρας. οἱ υἱοὶ δὲ τοῦ Θησέως, Ἀκάμας καὶ Δημοφῶν, οἱ κλάδοι τῶν Ἀθηνῶν, ἦσαν διηνεγκεῖς λόγων διπλῶν. συνέτρεχον δὲ βουλῇ μιᾷ, ὥστε στεφανοῦν τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως ἐν αἵματι προσφάτῳ καὶ παρθενικῷ. τὴν δὲ κοίτην τῆς Κασάνδρας οὐκ ἔλεγον προτιμήσειν τῆς ἀνδρείας τοῦ Ἀχιλλέως. αἱ ἅμιλλαι δὲ τῶν κατατεινομένων λόγων, ἤτοι τῶν ἀγωνιστικῶς λεγομένων καὶ ἐριστικῶς, πῶς καὶ κατά τινα τρόπον ἦσαν ἴσαι, μέχρις οὗ κατέπεισε τὴν στρατιὰν ὁ Ὀδυσσεὺς ὁ ποικίλα φρονῶν, ὁ κόπις καὶ ὁ λάλος, ἤτοι ὁ ῥήτωρ ὁ ἡδὺς κατὰ τοὺς λόγους, ὁ τῷ δήμῳ χαριζόμενος, λέγων δηλονότι, μὴ τὸν ἄριστον πάντων τῶν Ἀχαιῶν Ἀχιλλέα ἀπωθεῖν καὶ περιφρονεῖν χάριν σφαγίων δουλικῶν, μηδέ τινα τῶν ἀποθανόντων σταθέντα πλησίον τῆς Περσεφόνης εἰπεῖν, ὅτι οἱ Δαναοὶ ἀπῆλθον τοῦ τόπου τῆς Τροίας, ἀχάριστοι φανέντες τοῖς Ἕλλησι τοῖς ἀποθανοῦσιν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. ἀφιγμένος δὲ συντόμως ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀποσπάσων τὴν πῶλον, ἤτοι τὴν Πολυξένην ἀπὸ τοῦ σοῦ κόλπου, καὶ παρορμήσων καὶ παρακινήσων ἐκ τῆς γεραιᾶς χειρὸς τῆς σῆς. ἀλλ' ἄπιθι πρὸς ναοὺς, ἴθι πρὸς βωμοὺς, κάθησο προσκλιτεία τοῦ Ἀγαμέμνονος διὰ τῶν γονάτων αὐτοῦ δηλονότι. ἐπικάλει τούς τε ἐν τῷ οὐρανῷ θεοὺς, τούς τε ὑποκάτω τῆς γῆς. ἢ γὰρ αἱ λιταὶ ἐμποδίσουσιν ἐστερημένην παιδὸς μελέας, καὶ ἀθλίας. ἢ ὀφείλει δὲ ἰδεῖν τὴν παρθένον προκειμένην τοῦ τύμβου, βαπτομένην ἐκ τῆς χρυσοφόρου δειρῆς ἐν ῥεύματι μελαναυγεῖ, καὶ μέλαιναν ὄψιν ἔχοντι αἵματος.

Εκ. Οἲ ἐγὼ μελέα. τί ποτ' ἀπύσω;
Ποίαν ἀχώ; ποῖον ὀδυρμόν;
Δειλαία, δειλαίου γήρως,
Δουλείας τᾶς οὐ τλατᾶς,
Τᾶς οὐ φερτᾶς. ὤμοι μοι.
Τίς ἀμύνει μοι; ποία γέννα;
Ποία δὲ πόλις;
Φροῦδος πρέσβυς, φροῦδοι παῖδες.
Ποίαν, ἢ ταύταν ἢ κείναν,
Στείχω; ποῖ δ' ἥσω; ποῦ τις θεῶν
Ἢ δαιμόνων ἐπαρωγός;
Ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι Τρῳάδες,
Ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι πήματα,
Ἀπωλέσατ', ὠλέσατ'. οὐκέτι μοι
Βίος ἀγαστὸς ἐν φάει.
Ὦ τλάμων ἄγησαί μοι
Πούς, ἄγησαι τᾷ γραίᾳ
Πρὸς τάνδ' αὐλάν. ὦ τέκνον, ὦ παῖ
Δυστανοτάτας ματέρος,
Ἔξελθ', ἔξελθ' οἴκων. ἄϊε ματρὸς
Αὐδάν, ὦ τέκνον, ὡς εἰδῇς
Οἵαν οἵαν
Ἀΐω φάμαν περὶ σᾶς ψυχᾶς.
Πο. Ἰὼ μᾶτερ, μᾶτερ, τί βοᾷς; τί νέον
Κηρύξασ', οἴκων μ' ὥστ' ὄρνιν
Θάμβει τῷδ' ἐξέπταξας;

Hec. Heu me miſeram, quidnam vociferabor?
Quam vocem, quem luctum?
Infelix, ob miſeram ſenectutem,
Servitutem hanc non tolerandam,
Non ferendam. Hei mihi mihi.
Quis defendit me? quæ gens?
Quæ verò urbs?
Interiit ſenex, interierunt liberi.
Quà, an hàc an illàc
Ibo? ubi ſedebo? ubi quis deorum
Aut dæmonum *erit* auxiliator?
O mala quæ attuliſtis Troades,
O mala quæ attuliſtis nocumenta,
Extinxiſtis, perdidiſtis, non amplius mihi
Vita grata in luce.
O calamitoſe duc me
Pes, ſis dux anui
Ad hanc aulam; ô nata, ô filia
Afflictiſſimæ matris
Egredere, egredere domo; audi matris
Vocem, ô filia, ut agnoſcas
Qualem qualem
Audio famam de tuâ vitâ.
Pol. Ah mater mater, quid clamas? quid novi
Nuntians ex ædibus me quaſi avem
Cum terrore hoc evolare feciſti?

Οἲ ἐγὼ μελέα] σύστημα κατὰ περικοπὴν ὁμοιομερές. ἐξ ὁμοίων γὰρ σύγκειται ἀναπαιστικῶν κώλων. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο κατὰ προκειμένους ἀντισύν· τὰ δὲ κῶλα πάντα αὐτοῦ κγ, ὧν τελευταῖον Σᾶς ψυχᾶς ἀΐω φάμαν. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων καταληκτικά, τὸ μέντοι ζ κῶλον, καὶ τὸ ιζ μονόμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ ιε τροχαϊκὸν φαλ(αικ)όν. τίθενται γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα συστήματα ἐν μέσῳ τῶν ἀναπαιστικῶν ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει ἀστερίσκος. Οἲ ἐγὼ μελέα] φεῦ. μελέα εἰμὶ ἐγὼ δηλονότι, τί ἄρα βοήσω; ποίαν κραυγὴν, ποῖον θρῆνον; δειλαία εἰμὶ δηλονότι, ἕνεκα τοῦ ἀθλίου γήρως, ἕνεκα τῆς δουλείας τῆς οὐ φορητῆς, ὤμοι μοι τίς βοηθήσει ἐμοί; ποῖον τέκνον, ποία πόλις; ἀφανὴς ὁ Πρίαμος, ἀφανεῖς οἱ παῖδες. [16] Ποίαν ἢ ταύταν ἢ κείναν. τοῦτο λέγει ἀπορεῖσα τί ποιήσω, καὶ τίνα βοηθὸν πρὸς τὰ παρόντα ἐπικαλέσω. οὕτω δὲ χρὴ γράφειν ταῦτα τὰ κῶλα, καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς διωρθώθη παρ' ἡμῶν, ἵν' ἔχῃ πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς. τὸ δ' ἔτ' ἐπαρωγὸς, λείπει καὶ ἀντὶ τοῦ ἔστιν ἔσται, καὶ ἀντὶ τοῦ ἔσται. ὁ γὰρ ἀπόστροφος, ὡς φασὶ, καὶ ἀντὶ διέστιθε φωνήεντος, ὡς τὸ βούλομ' ἐγώ. καὶ ἀνθ' ὧδε, οὐ τοῦτ' ἔστιν. Ποίαν ἢ ταύταν] ποίαν ὁδὸν, δηλονότι πορευθῶ, ἢ ταύτην ἢ ἐκείνην. ποῖ δὲ ἥσω καὶ ὁρμήσω, ποῦ τις ἀπὸ τῶν θεῶν, ἢ ἀπὸ τῶν δαιμόνων ἔσται βοηθός. ὦ Τρῳάδες αἱ ἀπαγγείλασαι κακὰ, ὦ Τρῳάδες αἱ ἐνεγκοῦσαι κακὰ πήματα, ὠλέσατε καὶ ἐφθείρατε ἐμὲ δηλονότι, οὐδαμῶς ἔστι μοι ἐν τῷ φωτὶ βίος θαυμαστός. ὦ τλήμων ποὺς, ὁδηγὸς γενοῦ ἐμοὶ τῇ γραίᾳ πρὸς τὴν τῶν αἰχμαλώτων σκηνήν. ὦ τέκνον, ὦ παῖ μητρὸς ἀθλιωτάτης, ἔξελθε ἀπὸ τῶν οἴκων, ἄκουε ὦ τέκνον τὴν φωνὴν τῆς σῆς μητρὸς, ἵνα ἀκούσῃς οἵαν ἀγγελίαν ἀκούω περὶ τῆς σῆς ψυχῆς, ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. [164] Ἥσω] ὁρμήσω. ἵημι τὸ ὁρμῶ καὶ πορεύομαι, ὁ μέλλων ἥσω. καὶ ψιλοῦται. ἵημι δὲ τὸ πέμπω, δασύνεται. Θεῶν ἢ δαιμόνων] θεὸς, ὑψηλότερόν τι τάγμα ἡγοῦντο τῶν δαιμόνων. ὃν γὰρ λόγον ἔχουσιν οἱ ἥρωες πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, ὑψηλότεροί τινες δοκοῦντες καὶ ὑπερέχοντες, τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ θεοὶ πρὸς τοὺς δαίμονας, ὑψηλότεροί τινες δοκοῦντες τούτων εἶναι. λέγονται δὲ καταχρηστικῶς θεοὶ, καὶ οἱ δαίμονες. Τρῳάδες] Τρὼς, ὃ κλίνεται Τρωός. καὶ Τρῳαὶ γυναῖκες, αἳ καὶ Τρῳάδες λέγονται, καὶ Τρωϊάδες ποιητικῶς. Περὶ σᾶς ψυχᾶς] ψυχὴ λέξις ὁμώνυμος οὖσα, σημαίνει τὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ λογικὴν ψυχὴν, καὶ τὴν ἐν τοῖς ζώοις τοῖς ἀλόγοις, καὶ τοῖς φυτοῖς. ἔτι δὲ τὴν ζωὴν, ὡς ἐνταῦθα Εὐριπίδης φησὶ, καὶ ἀλλαχοῦ ἐπεὶ δὲ Τροία θ' Ἕκτορός τ' ἀπώλετο ψυχὴ, ἤγουν ἡ ζωὴ, καὶ τὴν φύσιν ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ, ὅς τις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γέγονε ἀντὶ τοῦ τῆς ἐμῆς φύσεως. [178] Ἰὼ μᾶτερ μᾶτερ] σύστημα ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαῖον, ὁμοιομερές. ἐξ ὁμοίων γὰρ σύγκειται ἀναπαιστικῶν κώλων. εἰσὶ δὲ πάντα τὰ κῶλα λθ. ὧν τελευταῖον, Κρείσσων σιωπή κεύθρησιν. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων καταληκτικά. τὸ δὲ δ, καὶ τὸ ια, τὸ ιδ, τὸ ιϛ, τὸ κζ, καὶ τὸ λγ μονόμετρα, καὶ πενθημιμερῆ. τὸ μέντοι ε τροχαϊκόν ἐστι πενθημιμερές, καὶ τὸ λδ ὁμοίως ἑφθημιμερές. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει, κορωνίς. τέλος γὰρ ἔχει τὰ ἀναπαιστικά. Ἰὼ μᾶτερ] ὦ μᾶτερ, διατί βοᾷς, διατί νεωστὶ κηρύξασα καὶ βοήσασα ἐκπλῆξαι ἐποίησας, ἤτοι συντόμως ἐξελθεῖν ἐμὲ τῶν οἴκων τῷδε τῷ θάμβει, καὶ ταύτῃ τῇ ἐκπλήξει, ὡς καὶ κατὰ ὄρνιν. [180] Θάμβει] τῷ θαύματι, καὶ ἐκπλήξει, ὡς καταπλαγεῖσαν ὑπὸ τοῦ σοῦ λόγου, πτοηθῆναί με ἐποίησας.

ANNOTATIONES.

V. 164. ἥσω] lego ἴσω, ab ἴω inuſitato, pro εἴμι, eo; ità quidem Scholiaſtes.

V. 165. Ἢ δαιμόνων ἐπαρωγός;] lego cum *Scholiaſte* Ἢ δαιμόνων ἔσται—

Εκ. Ὦ τ

Ἑκ. Ὤ μοι τέκνον.
Πο. Τί με δυσφημεῖς, φροίμιά μοι κακά;
Ἑκ. Αἰ αἰ σᾶς ψυχᾶς.
Πο. Ἐξαύδα, μὴ κρύψῃς δαρόν.
Δειμαίνω δειμαίνω μᾶτερ,
Τί ποτ' ἀναστένεις;
Ἑκ. Ὦ τέκνον, τέκνον μελέας ματρός.
Πο. Τί τόδ' ἀγγέλλεις;
Ἑκ. Σφάξαι σ' Ἀργείων κοινά
Συντείνει πρὸς τύμβον γνώμα
Πηλείδᾳ γέννα.
Πο. Οἴ μοι μᾶτερ, πῶς φθέγγῃ
Ἀμέγαρτα κακῶν;
Μάνυσόν μοι, μάνυσόν μοι, μᾶτερ.
Ἑκ. Αὐδῶ, παῖ, δυσφήμους φάμας.
Ἀγγέλλουσ' Ἀργείων δόξαι
Ψήφῳ, τᾶς σᾶς περί μοι ψυχᾶς.
Πο. Ὦ δεινὰ παθοῦσ', ὦ παντλάμων,
Ὦ δύστανε μᾶτερ βιοτᾶς,
Οἵαν οἵαν αὖ σοι λώβαν ἐχθίσταν,
Ἀρρήταν τ' ὦρσέ τις δαίμων.
Οὐκ ἔτι σοι παῖς ἅδ'. οὐκέτι δὴ
Γήρᾳ δειλαίῳ δειλαία συνδουλεύσω.
Σκύμνον γάρ μ' ὡς τ' οὐριθρέπταν
Μόσχον δειλαία δειλαίαν
Ἐσόψει χειρὸς ἀναρπαστὰν
Σᾶς ἀπολαιμότομόν τ' Ἀΐδᾳ
Γᾶς ὑποπεμπομέναν σκότον·
Ἔνθα νεκρῶν μέτα
Ἁ τάλαινα κείσομαι.
Καὶ σὲ μὲν, μᾶτερ δύστανε,
Κλαίω πανοδύρτοις θρήνοις.
Τὸν ἐμὸν δὲ βίον, λώβαν, λύμαν
Τ' οὐ μετακλαίομαι· ἀλλὰ θανεῖν μοι
Ξυντυχία κρείσσων *ἐκύρησεν.

* al. ἐκύρηξεν

Hec. Hei mihi filia.
Pol. Quid me appellas ominoſa voce, dum proœmia mihi mala?
Hec. Hei hei tuæ vitæ:
Pol. Eloquere, ne celes diu.
Metuo metuo mater,
Quid tandem ingemiſcis?
Hec. O filia, filia miſeræ matris.
Pol. Quid hoc dicis?
Hec. Mactare te Argivorum communi
Urget ad tumulum ſententia
Pelidæ ſoboles.
Pol. Hei mihi mater, ut refers
Immenſa mala?
Indica mihi, indica mihi, mater.
Hec. Loquor, filia, infandam famam:
Nuntiant Argivorum decretum eſſe
Calculo de tua mihi vita.
Pol. O gravia patiens, ô omnino infelix,
O miſera mater vitæ:
Qualem qualem rurſus tibi noxam infeſtiſſimam
Infandámque excitavit quiſpiam dæmon.
Non amplius tibi filia hæc, non amplius ſanè
Senectuti miſeræ miſera ſimul ſerviam.
Catulam enim me tanquam, aut montipaſtam
Vitulam miſera miſeram
Videbis manu abreptam
Tua decollatámque Plutoni
Terræ miſſam ſub tenebras:
Ubi cum mortuis
Infelix jacebo.
Et te quidem mater miſera
Deploro perquam lamentabilibus fletibus.
Meam autem vitam, probrum & cladem
Nihil deploro, ſed mori mihi
Caſus melior contigit.

Ἰώ μοι μοι τέκνον] διατί δυσφημεῖς καὶ ἀπευλογεῖς ἐμέ, λέγουσα δηλονότι ἐμοὶ κακὰ προοίμια. Αἰ αἰ] δυσφημῶ δηλονότι, περὶ τῆς σῆς ψυχῆς, ἤτοι ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. Ἐξαύδα] ἐξάγγελλε καὶ φανερῶς λέγε, μὴ κρύψῃς ἐπὶ πολύ. 185 Δειμαίνω] φοβοῦμαι ὦ μῆτερ, διατί ἄρα ἀναστενάζεις. Ὦ τέκνον] ὦ τέκνον μητρὸς ἀθλίας. Τί τόδ' ἀγγέλλεις] διατί ἀγγέλλεις καὶ κηρύσσεις, ἤτοι λέγεις τόδε, τουτέστι, τί ἐστι τόδε ὃ ἀγγέλλεις. 189 Σφάξαι σ' Ἀργείων] ἡ γέννα τοῦ Πηλείδα, ἤγουν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Νεοπτόλεμος, κοινῇ γνώμῃ τῶν Ἀργείων, συντείνει καὶ σπουδάζει σφάξαι σε πρὸς τὸν τάφον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δηλονότι. Ἄλλως. κοινὴ γνώμη τῶν Ἀργείων συντείνει πρὸς τύμβον γνώμα, ἢ σπουδάζει σφάξαι σε πρὸς τὸν τύμβον τοῦ Πηλείδου, ἤγουν τοῦ Ἀχιλλέως. τὸ γέννα, ἢ κλητικὴν διὰ τὴν Πολυξένην νοητέον, ἢ δοτικὴν πρὸς τὸ Πηλείδα. κρεῖττον δὲ ἐστι τὸ πρότερον. 192 Οἴ μοι μᾶτερ] οἴ μοι ὦ μῆτερ, πῶς φθέγγῃ ἀμέγαρτα, καὶ ἀφθόνητα τῶν κακῶν, ἀφθόνητα διὰ τὸ λίαν κακά. τοῖς γὰρ τοιούτοις οὐδεὶς φθονεῖ. Μάνυσόν μοι, ἀντὶ τοῦ εἰπὲ ὦ μῆτερ. Αὐδῶ παῖ] λέγω παῖ φήμας δυσφήμους, ἤτοι πράγματα κακὴν φήμην καὶ ἀγγελίαν ἔχοντα ἀγγέλλουσιν ἐμοί, κυρωθῆναι τῇ ψήφῳ τῶν Ἀργείων ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. 196 Δόξαι ψήφῳ] ἤγουν ἐκκλησιάσαντες οἱ Ἀχαιοὶ κακὰ περὶ σοῦ ἐψηφίσαντο. Ὦ δεινὰ παθοῦσα] ὦ παθοῦσα δεινὰ καὶ χαλεπά, ὦ παντλήμων καὶ παναθλία, ὦ μῆτερ, ἕνεκα τῆς δυστήνου καὶ ἀθλίας βιοτῆς καὶ ζωῆς. 200 Οἵαν οἵαν] θαυμαστικόν. λώβην καὶ ὕβριν ἐχθίστην καὶ λίαν μεμισημένην, ἀρρήτην καὶ ἄρρητον, ἤτοι πολλὴν καὶ μεγάλην, ἐπήγαγε σοι δαίμων τίς. οὐδαμῶς ἐστι σοι ἡ παῖς ἥδε, ἤγουν ἐγώ. οὐκέτι δὴ συνδουλεύσω ἡ ἀθλία τῷ γήρᾳ τῷ σῷ δηλονότι. Λώβαν] οἱ γράφοντες λώβαν ἐχθίσταν, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα. σὺ δὲ μαθὼν μὴ γράφε τοῦτο. δίμετρον γὰρ ὀφείλει εἶναι τὸ κῶλον, ὡς καὶ τὰ λοιπά, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ. Σκύμνον γὰρ] σκύμνος τὸ τοῦ λέοντος γέννημα, μόσχος τὸ τῶν βοῶν, νεβρὸς τὸ τῶν ἐλάφων, ἀρνειὸς τὸ τῶν προβάτων. ὡς σκύμνον γὰρ καὶ ὡς οὐριθρέπτην μόσχον ὄψει με, ὦ δειλαία, τὴν δειλαίαν αἰφνιδίως ἀναρπασθεῖσαν τῆς σῆς χειρός, καὶ ὑπὸ τὸν σκότον τῆς γῆς τοῦ ᾅδου πεμπομένην, ἀποτεμνομένην τὸν λαιμόν. 205 Μόσχον] ἢ πρὸς τὸ δειλαίαν συνάπτε, ἢ πρὸς τὸ σκύμνον. ἵν' ᾖ λεοντιδέα σκύμνον, διὰ τὸ νέον. σκύμνον δέ, διὰ τὸ βασιλικόν. ἔστι δὲ τὸ ἀΐδα καὶ τοῦ σκότου τῆς γῆς τὸ αὐτό. 211 Καὶ σὲ μὲν] καὶ σὲ μὲν, ὦ μῆτερ ἀθλία, κλαίω ἐν θρήνοις παγκλαύστοις. τὸν ἐμὸν δὲ βίον καὶ τὴν ζωήν, ὕβριν καὶ βλάβην οὖσαν, οὐ θρηνῶ, ἀλλ' ἡ συντυχία, ἤγουν ἡ συνάντησις τοῦ θανεῖν, ἐκύρησε καὶ ὑπῆρξεν ἐμοὶ κρείσσων ταύτης τῆς ζωῆς. Ἀλλὰ θανεῖν μοι] ἤγουν τὸ τοῦ νῦν θανάτου σύμβαμα προσηνέστερον ἐμοὶ συνέβη τῆς ζωῆς. καὶ εἰ μὲν τὸ ἐκύρησε διὰ τοῦ υ ψιλοῦ, καὶ η γράφεις, οὕτως ἀφεῖς. εἰ δὲ διὰ τοῦ η καὶ υ ψιλοῦ, οὕτως. ἀλλὰ ἡ συντυχία, καὶ ἡ ξύμβασις ἐκήρυξεν * εἰπεῖν, ἐκήρυξεν εἶπον κατὰ ἀντιχρονισμόν. οὕτω δὲ λέγων, ἢ μέγα τὸ κρεῖσσον γράψεις πρὸς τὸ πρῶτον, ἢ μικρὸν πρὸς τὸ δεύτερον. Τὸν ἐμὸν δὲ] τὴν ἐμὴν δὲ ζωὴν ἀποτελουμένην δηλονότι, τὴν βλάβην καὶ τὴν φθορὰν τὴν ἐμήν, οὐ μόνον οὐ μεταβαλλομένη κλαίω, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποθανεῖν παρ' ἐμοὶ συνάντημα ἐστὶ κρεῖττον τῆς ζωῆς δηλονότι.

* εἰπεῖν] hic videtur ſuperfluum eſſe & inductum ex ſcriptorum incuria, quod εἶπεν poſt aliud ἐκήρυξε ſequatur.

ANNOTATIONES.

V. 181. *Scholiaſtes* legit Ἰώ μοι μοι τέκνον.
V. 200. ἐχθίσταν] *Scholiaſtes* hoc verbum non agnoſcit; quod ſi ejicias, τε etiam poſt ἀρρήταν omittetur.

ARGUMENTUM Actûs Secundi.

ULYSSES *ad* Hecubam *venit, exercitûs authoritate* Polyxenam *ad cædem abducturus.* Hecuba *pro filiæ vitâ plorat, arguit, obteſtatur; in omnia denique ſe vertit.* Ulyſſes *è contrà cauſam exercitûs & ſuam ſtrenuè defendit.* Hecuba *vult, ut Filia ſe demittat & ſupplex ad Genua accidat* Ulyſſi. *Illa verò Regia Virago longè hoc ſe & priſtinâ Dignitate indignum judicat & mortem calamitoſo ſervitio præfert.* Hecuba, *deſperatâ jam Filiæ ſalute, ſimul optat occumbere: Quo illi negato,* Polyxena *extremos complexus matri dat. Mutuis paulùm valedictionibus hærent pientiſſima ſimul & afflictiſſima Mater & Filia jamjam moritura. Mirè hic optimus Poeta affectus movet & εὐπρεπείᾳ pariter ac ἠθοποιΐᾳ conſulit. Virgo abducitur; Mater plorat & præ doloris impotentiâ collabitur.* Chorus *ſervilem ſuam conditionem multa mala ſibi augurans meditatur.*

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. ΕΚΑΒΗ.

Ἴαμβοι.

Χο. ΚΑΙ μὴν Ὀδυσσεὺς ἔρχεται σπουδῇ ποδὸς,
Ἑκάβη, νέον τι πρὸς σὲ σημανῶν ἔπος.
Οδ. Γύναι, δοκῶ μέν σ' εἰδέναι γνώμην στρατοῦ,
Ψῆφόν τε τὴν κρανθεῖσαν· ἀλλ' ὅμως φράσω.
Ἔδοξ' Ἀχαιοῖς παῖδα σὴν Πολυξένην
Σφάξαι πρὸς ὀρθὸν χῶμ' Ἀχιλλείου τάφου.
Ἡμᾶς δὲ πομποὺς καὶ κομιστῆρας κόρης
Τάσσουσιν εἶναι. θύματος δ' ἐπιστάτης,
Ἱερεύς τ' ἐπέστη τοῦδε, παῖς Ἀχιλλέως.
Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; μήτ' ἀποσπασθῇς βίᾳ,
Μήτ' εἰς χερῶν ἅμιλλαν ἐξέλθῃς ἐμοί.
Γίνωσκε δ' ἀλκὴν, καὶ παρουσίαν κακῶν
Τῶν σῶν. " Σοφόν τι κἀν κακοῖς, ἃ δεῖ φρονεῖν.
Εκ. Αἶ, αἶ, παρέστηχ' ὡς ἔοικ' ἀγὼν μέγας,
Πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός.
Κ' ἀγὼ γὰρ οὐκ ἔθνησκον, οὗ μ' ἐχρῆν θανεῖν.
Οὐδ' ὤλεσέν με Ζεὺς, τρέφει δ', ὅπως ὁρῶ
Κακῶν κάκ' ἄλλα μείζον' ἡ τάλαιν' ἐγώ.
Εἰ δ' ἔστι τοῖς δούλοισι τοὺς ἐλευθέρους
Μὴ λυπρὰ, μηδὲ καρδίας δηκτήρια
Ἐξιστορῆσαι, σοὶ μὲν εἰρῆσθαι χρεὼν,
Ἡμᾶς δ' ἀκοῦσαι τοὺς ἐρωτῶντας τάδε.
Οδ. Ἔξεστ', ἐρώτα· τοῦ χρόνου γὰρ οὐ φθονῶ.
Εκ. Οἶσθ', ἡνίκ' ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος,
Δυσχλαινίᾳ τ' ἄμορφος, ὀμμάτων τ' ἄπο

Chorus. Et quidem Ulyſſes venit celeritate pedis,
Hecuba, novum aliquod tibi ſignificaturus verbum.
Ulyſſes. O mulier exiſtimo quidem te ſcire ſententiam exercitûs,
Calculúmque qui obtinuit: attamen dicam.
Viſum eſt Græcis filiam tuam Polyxenam
Mactare ad excelſum aggerem Achillei ſepulchri.
Nos verò comites & adductores puellæ
Ordinârunt eſſe: Sacrificii verò præfectus
Sacerdóſque ſtatutus eſt hujus filius Achillis.
Scis igitur quid facies? neque avellaris vi,
Neque ad manuum certamen congrediaris mecum:
Sed agnoſce vires & præſentiam malorum
Tuorum. " Scitum eſt, etiam in malis ſapere quæ oportet.
Hec. Ah, Ah, inſtat (ut videtur) certamen ingens,
Plenum gemituum, nec lacrymarum inane.
Et ego enim non mortua ſum, ubi me oportuerat mori,
Neque perdidit me Jupiter: Nutrit verò, ut videam
Malis mala alia majora infelix ego.
Si verò licet ſervis liberos
Non acerba neque cor mordentia
Percontari, te quidem interrogari oportebat,
Nos verò audire qui quærimus hæc.
Ul. Licet, interroga: tempus enim non invideo.
Hec. Scis quando veniſti Ilii explorator
Lacero amictu, deformis: & ab oculis

Καὶ μὴν Ὀδυσσεὺς] αἱ περίοδοι αὗται πᾶσαι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων σ κ η. ὧν τελευταῖος, αἴγλας Τερίας εἶλε τὴν εὐδαίμονα, ἐπὶ τῷ τέλει μὲν τῶν ἀποθέσεων παράγραφος. ἐπὶ τῷ τέλει δὲ πάντων τῶν στίχων κορωνὶς, δηλοῦσα τῶν ὑποκειμένων. Καὶ μὴν] καὶ μὴν, ὦ Ἑκάβη, ἔρχεται ὁ Ὀδυσσεὺς σὺν σπουδῇ ποδὸς σημανῶν, καὶ δηλώσων, ἤγουν λέξων μᾶλλον πρὸς σὲ ἔπος τι νέον. Γύναι] νομίζω σε, ὦ γύναι, γινώσκειν τὴν ψῆφον, καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ στρατοῦ, τὴν κυρωθεῖσαν καὶ τελειωθεῖσαν, ἀλλ' ὅμως λέξω. Τὴν κρανθεῖσαν] κύρωσιν ἐνεστὼς, κρανῶ μέλλων, κεκέρακα παρακείμενος, ἐκράνθην δεύτερος ἀόριστος, κρανθεὶς μετοχή. λέγεται δὲ κρᾶσις ἐπὶ τῶν ὑγρῶν, οἷον οἴνου καὶ ὕδατος, καὶ τῶν τοιούτων. μῖξις δὲ, ἐπὶ ξηρῶν, σίτου, κριθῆς, καὶ τῶν ὁμοίων. [220] Ἔδοξ' Ἀχαιοῖς] ἀρεστὸν ἐφάνη τοῖς Ἕλλησι, σφάξαι τὴν σὴν παῖδα πρὸς τὸν ὑψηλὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως. ἐμὲ δὲ πομπὸν καὶ ἀγωγὸν τῆς κόρης ἔταξαν ὑπάρχειν. ἡγεμὼν δὲ καὶ σφαγεὺς τοῦ σφαγίου τοῦδε, † ἐγώ γε ὁ Νεοπτόλεμος ὁ παῖς τοῦ Ἀχιλλέως. [225] Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον] οἱ Ἀττικοὶ χρῶνται τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ ὑποτακτικῶν ἀπαγορευτικῶν, καὶ αὐτοῖς τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ ὁριστικῶν. τοῦ μὲν οὖν προτέρου, τὸ Ἀριστοφάνους ἐν Θεσμοφοριαζούσαις παράδειγμα, μὴ ψεῦσον, ὦ Ζεῦ, τῆς ἐπιούσης ἡμέρας. τοῦ δευτέρου δὲ Μένανδρος, οἶσθ' ὃ ποίησον, ἀντὶ τοῦ ὃ ποιήσεις. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ Εὐριπίδης, οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ἀντὶ τοῦ δράσεις, ἐξήγησαν. γινώσκεις οὖν ὃ ποιήσεις, ὅρα ἵνα μὴ ἀφαιρεθῇς τὴν κόρην βίᾳ, μήτε ἔξω τοῦ πρέποντος εἰς ἀγῶνα καὶ ἔριν τῶν ἐμῶν χειρῶν ἔλθῃς. γίνωσκε δὲ τὴν δύναμιν τὴν ἐμὴν, ἢ τὴν τῶν ἀρχόντων ἰσχὺν, καὶ τὴν ἐπέλευσιν τῶν σῶν κακῶν. συνετόν ἐστι καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ φρονεῖν ἃ πρέπει. [229] Αἶ αἶ, παρέστηχ' ὡς] φεῦ φεῦ, ἐνέστηκε καὶ ἐπῆλθεν, ὡς φαίνεται, ἀγωνία μεγάλη, ἔμπλεως θρήνων, καὶ οὐκ ἀμέτοχος, ἀλλὰ πεπληρωμένη, δακρύων. καὶ γὰρ ἐγὼ οὐκ ἔθανον, ὅτε χρεία ἦν ἀποθανεῖν, ἐγκειμένης τὴν εὐδαιμονίαν, ἣν εἶχον πρότερον. οὐδ' ἔφθειρέ με ἡ μοῖρα, ἀλλὰ σώζει με, ὅπως βλέπω ἕτερα κακὰ μείζονα τῶν κακῶν, ὧν εἶδον. Εἰ δ' ἔστι.] εἰ δ' ἔξεστι τοῖς δεδουλωμένοις ἐρωτῆσαι τοὺς ἐλευθέρους, ἤγουν τοὺς δεσπότας, μὴ λυπηρὰ καὶ τὴν καρδίαν δάκνοντα. σοὶ μὲν ἤτοι πρὸς σὲ χρεὼν καὶ πρέπον ἐστὶν εἰρῆσθαι, ἀπ' ἐμοῦ δηλονότι. ἡμᾶς δὲ τοὺς ἐρωτῶντας ἀκοῦσαι ταῦτα. ἢ οὕτως, σοὶ μὲν κείνοις ἀποκρίνασθαι πρέπον ἐστὶ, ἡμᾶς δὲ ἀκροάσασθαι τοὺς ἐρωτῶντας ταῦτα. [238] Ἔξεστ', ἐρώτα] ἐνδεδομένον ἐστὶν, ἐρώτα. τῆς βραδύτητος γὰρ ἕνεκα οὐ φθονῶ σοι. Οἶσθ' ἡνίκα] γινώσκεις ὁπότε ἦλθες τῆς Τροίας κατάσκοπος, δυσπραγίᾳ καὶ περιβολῇ εὐτελεστάτων ἐνδυμάτων, κακὴν ὄψιν ἔχων τὴν τῶν ἱματίων, καὶ οἱ σταλαγμοὶ τοῦ φόνου κατέβρεχον τὴν σὴν ὄψιν, ἤτοι τὸν σὸν πώγωνα.

† ἐγώ γε otioſum, & tolli debet: vel ſic lege — ἐγώ γε εἰμί. vel — οὐκ ἔγωγε, ἀλλ' ὁ Νεοπ. —

ANNOTATIONES.

V. 219. Κρανθεῖσαν] al. κρανθεῖσαν.
V. 225. δρᾶσον] δράσεις, legit Scholiaſtes, rectè quidem: Nos autem Circumflexum apponimus, quia prior ſyllaba eſt longa.

V. 232. lege ἔθνησκον ob Verſum, aut ε producatur ob Liquidam ſequentem.

Φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν;
Οδ. Οἶδ'. οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου.
Εκ. Ἔγνω δέ σ' Ἑλένη, καὶ μόνη κατεῖπέ μοι;
Οδ. Μεμνήμεθ' εἰς κίνδυνον ἐλθόντες μέγαν.
Εκ. Ἥψω δὲ γονάτων τῶν ἐμῶν ταπεινὸς ὤν;
Οδ. Ὥς τ' ἐνθανεῖν γε σοῖς πέπλοισι χεῖρ' ἐμήν.
Εκ. Ἔσωσα δῆτά σ', ἐξέπεμψά τε χθονός;
Οδ. Ὥς τ' εἰσορᾶν νῦν φέγγος ἡλίου τόδε.
Εκ. Τί δῆτ' ἔλεξας, δοῦλος ὢν ἐμὸς τότε;
Οδ. Πολλῶν λόγων εὑρήμαθ', ὥστε μὴ θανεῖν.
Εκ. Οὔκουν κακύνῃ τοῖσδε τοῖς βουλεύμασιν,
Ὃς ἐξ ἐμοῦ μὲν ἔπαθες, οἷα φὴς παθεῖν.
Δρᾷς δ' οὐδὲν ἡμᾶς εὖ, κακῶς δ' ὅσον δύνῃ;
"Ἀχάριστον ὑμῶν σπέρμ', ὅσοι δημηγόρους
"Ζηλοῦτε τιμάς, μηδὲ γινώσκοισθέ μοι,
"Οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες, οὐ φροντίζετε,
"Ἢν τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι.
Ἀτὰρ τί δὴ σόφισμα τοῦθ' ἡγούμενοι,
Εἰς τήνδε παῖδα ψῆφον ὥρισαν φόνου;
Πότερα τὸ χρῆν σφ' ἐπήγαγ' ἀνθρωποκτονεῖν
Πρὸς τύμβον, ἔνθα βουθυτεῖν μᾶλλον πρέπει;
Ἢ τοὺς κτανόντας ἀνταποκτεῖναι θέλων,
Εἰς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον;
Ἀλλ' οὐδὲν αὐτὸν ἥδε γ' εἴργασται κακόν.
Ἑλένην νιν αἰτεῖν χρὴ τάφῳ προσφάγματα·
Κείνη γὰρ ὤλεσέν μιν, εἰς Τροίαν τ' ἄγει.
Εἰ δ' αἰχμαλώτων χρή τιν' ἔκκριτον θανεῖν,
Κάλλει θ' ὑπερφέρουσαν, οὐχ ἡμῶν τόδε.
Ἡ Τυνδαρὶς γὰρ εἶδος ἐκπρεπεστάτη,
Ἀδικοῦσά θ' ἡμῶν οὐδὲν ἧττον ηὑρέθη.
Τῷ μὲν δικαίῳ, τόνδ' ἁμιλλῶμαι λόγον.
Ἃ δ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ' ἀπαιτούσης ἐμοῦ,
Ἄκουσον· ἥψω τῆς ἐμῆς, ὡς φής, χερός,
Καὶ τῆσδε γραίας προσπίτνων παρηΐδος.
Ἀνθάπτομαί σου τῶνδε τῶν αὐτῶν ἐγώ,
Χάριν τ' ἀπαιτῶ τὴν τόθ', ἱκετεύω τέ σε,
Μή μου τὸ τέκνον ἐκ χερῶν ἀποσπάσῃς,

Mortis guttæ tuam irrigabant barbam?
Novi: Non enim hæc res ſuperficiem pectoris attigit mei.
Hec. Agnovit vero te Helena, & ſoli nuntiavit mihi?
Ul. Meminimus in periculum nos veniſſe magnum.
Hec. Attigiſti vero genua mea humilis exiſtens?
Ul. Et quidem adeò ut immoreretur in tuâ veſte manus mea.
Hec. Servavi te igitur emiſique e terra?
Ul. Adeo ut etiam nunc aſpiciam lucem ſolis hanc.
Hec. Quid tunc dicebas ſervus meus exiſtens tum?
Ul. Multorum ſermonum inventa, ut non morerer.
Hec. Annon ergo malus argueris ex tuis ipſius conſiliis;
Qui ex me bene paſſus es, qualia dicis te paſſum eſſe:
Facis verò nihil nobis benè, ſed malè quantum potes?
" Ingratum veſtrum genus, quicunque populares-Rhetoricando
" Spectamini honores: Utinam non cognoſcamini mihi:
" Qui nihil penſi habetis amicos lædere,
" Si multitudini ad gratiam dicatis aliquid.
Verùm quidnam ſophiſma hoc prætexentes
Adverſus hanc puellam calculum tulerunt mortis?
Utrum fatum ipſos induxit homines interficere
Ad tumulum, ubi mactare boves magis decet?
An eos qui interfecerunt eum, viciſſim interficere volens,
Adverſus hanc Achilles jure intendit cædem?
Atqui nullum ipſi hæc fecit malum.
Helenam illum petere oportet ſepulchro victimam:
Illa enim perdidit ipſum ad Trojam ducens.
Si verò captivam oportet aliquam ſelectam mori,
Pulchritudine excellentem, non noſtrûm hoc:
Helena enim formâ eſt præſtantiſſima,
Injurioſáque non minus quàm nos eſſe comperta eſt.
Ex æquitate quidem, hoc ſermone tecum contendo.
Quæ verò rependere oportet te, repetente me,
Audi. Tetigiſti meam (quemadmodum dicis) manum,
Et hanc anilem, accidens, genam:
Viciſſim attingo tua hæc eadem ego:
Beneficiumque repoſco prius, & ſupplico tibi
Ne meam filiam ex manibus auferas,

Φόνου σταλαγμοὶ] μὴ λάβῃ εἰς τὸ φόνου ἔξωθεν τὸ ἕνεκα, ἀλλ' ἔστιν ἡ γενικὴ πρὸς τὸ σταλαγμοί. τὰ γὰρ δάκρυα ἃ τότε ὁ Ὀδυσσεὺς ἐδάκρυε φοβηθεὶς, φόνου δάκρυα ἦν. ἔκλαιε γὰρ, ἐπεὶ δὲ τὸν περὶ ψυχῆς ἔτρεχεν. ὅθεν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, αἱμάτινα δάκρυα φαμὲν, ἤγουν φονικά. ἀπίθανον δὲ τὸ πλάσμα, καὶ οὐχ ἁρμόδιον. οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησεν Ἑκάβη, πολέμιον θεασαμένη κατοπτεύοντα τὰ κατὰ τοὺς Τρῶας πράγματα. Οἶδα] γινώσκω· οὐ γὰρ ἐξ ἐπιπολῆς ἥψατο τῆς καρδίας μου τὸ πρᾶγμα. 241 Ἔγνω] ἡ Ἑλένη δέ σε μόνη ἐγνώρισε, καὶ ἀνήγγειλέ μοι. Μεμνήμεθα] ἐνθυμούμεθα τὰ μέγιστα κινδυνεύσαντες. Ἥψω] ἔψαυσας δὲ τῶν ἐμῶν γονάτων ἐλεεινὸς ὤν. Γονάτων] οἱ δεόμενοι ἥπτοντο τῶν γονάτων, ἢ τῆς χειρὸς, ἢ τῶν παρειῶν. Ὥς τ' ἐνθανεῖν] ναὶ ἡψάμην οὕτως, ὥστε δόξαι νεκρωθῆναι ἐν τοῖς σοῖς ἐνδύμασι τὴν ἐμὴν χεῖρα ὑπὸ τοῦ δέους. Ἔσωσα] ἐρρυσάμην σε, καὶ ἐξέπεμψά σε ἀπὸ τῆς πόλεως. Ὥς τ' εἰσορᾶν] ναὶ, ὥστε βλέπειν με τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Τί δῆτ' ἔλεξας] τί λοιπὸν ἔλεξας, δοῦλος ὑπάρχων ἐμὸς τότε; Πολλῶν] ἔλεξα δηλονότι πολλὰ ἐνθυμήματα καὶ μηχανὰς λόγων, ὥστε μὴ ἀποθανεῖν. 251 Οὐκοῦν] οὐκοῦν κακὸς φαίνῃ κατὰ ταῦτα τὰ βουλεύματα, ὃς ἐξ ἐμοῦ ἔπαθες ὁποῖα λέγεις παθεῖν· ποιεῖς δὲ οὐδὲν καλὸν εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ κακὸν ὅσον δύνῃ. ἀγνῶμον ὑπάρχει τὸ γένος ὑμῶν, ὅσοι μακαρίζετε τὰς ἀπὸ τοῦ δήμου συμβαινούσας τοῖς ῥήτορσι τιμὰς, δι' ὧν ἀρέσκειν αὐτῷ σπεύδετε ἐκ τοῦ τὰ συμφέροντα αὐτῷ ἀγορεύειν. εἴθε μηδ' ἐγινώσκεσθε ὑπὸ ἐμοῦ, οἱ βλάπτοντες τοὺς φίλους οὐ φροντίζετε, καὶ ἐκ [illegible] ἐὰν λέγητε τῷ δήμῳ τὰ πρὸς ἡδονὴν καὶ ἀποδοχὴν αὐτῶν. Ἀτὰρ τί σοφιζόμενοι καὶ ἐφευρόντες, ἔδοξεν ὑμῖν εἰκότως τὴν περὶ τῆς ἐμῆς παιδὸς σφαγὴν βουλεύσασθαι. 258 Ἀτὰρ] τί δὴ σόφισμα, ἤτοι σοφὸν καὶ φρόνιμον ἡγούμενοι καὶ νομίζοντες τοῦτο οἱ Ἕλληνες, [illegible] ἤτοι ἐψηφίσαντο καὶ ἔταξαν τὴν κρίσιν τοῦ φόνου εἰς τήνδε τὴν παῖδα. ἆρα τὸ πρέπον ἤγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἀνθρώπους κτείνειν πρὸς τὸν τάφον, ὅπου πρέπει μᾶλλον βοῦς θύειν. ἢ θέλων ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνταποκτεῖναι τὸν κτείνοντα αὐτὸν δηλονότι, δικαίως ἐπάγει τὸν φόνον εἰς τήνδε. Τείνει φόνον] τείνει ὁ Ἀχιλλεὺς φόνον εἰς τήνδε, ἀντὶ τοῦ ἐπάγει. καὶ τείνει ὁ λόγος εἰς τόδε, ἀντὶ τοῦ ἐφορᾷ. 264 Ἀλλ' οὐδὲν] ἀλλ' οὐδὲν κακὸν πεποίηκεν αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα ἥδε ἡ Πολυξένη. τὴν Ἑλένην χρὴ αὐτὸν ζητεῖν σφάγιον τῷ τάφῳ. ἐκείνη γὰρ ὤλεσεν αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν Τροίαν. εἰ δὲ πρέπει θανεῖν τινὰ ἐπίλεκτον, ὑπερφέρουσάν τε, ἤτοι τὸ πλέον ἔχουσαν τῶν αἰχμαλώτων κατὰ τὸ κάλλος, οὐχ ἡμῶν τόδε, τὸ ὑπερφέρειν τῷ κάλλει δηλονότι· ἡ θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρεω Ἑλένη ὡραιοτάτη καὶ εὐειδεστάτη ἐστὶ κατὰ τὸ εἶδος, καὶ ἐφωράθη ἀδικοῦσα τὸν Ἀχιλλέα οὐδὲν ἔλαττον ἡμῶν. 271 Τῷ μὲν δικαίῳ] ἤτοι τῇ δικαιολογίᾳ καὶ κατὰ τὸ δίκαιον τόνδε τὸν λόγον κατὰ ἀγῶνα λέγω. ἅ τινα δὲ χρεὼν ἀντιδοῦναί σε, ἀπαιτούσης, ἤτοι χάριν ζητούσης ἐμοῦ, ἄκουσον, ἔψαυσας τῆς ἐμῆς χειρὸς, ὡς λέγεις, καὶ τῆσδε γηραιᾶς παρειᾶς προσπίπτων καὶ παρακαλῶν, ὀπίσω ἅπτομαί σου κἀγὼ τῶν γονάτων καὶ τῆς παρειᾶς, καὶ ἀπαιτῶ τὴν ὑπάρξασάν σοι παρ' ἐμοῦ τότε χάριν, καὶ ἱκετεύω καὶ παρακαλῶ σε, μὴ ἀφελκύσῃς τὸ τέκνον βιαίως ἐκ τῶν χειρῶν μου.

ANNOTATIONES.

V. 263. τείνει φόνον] Canterus Novar. Lection. l. 5. c. 25. legit τίνει φόνον [illegible] Homicidam. Nec τίνειν φόνον eſt pœnas repoſcere, ſed luere: quare ſed vix [illegible], quod occiſi alicujus manes τίνειν φόνον [illegible] τείνειν retineo.

Μὴ

Μὴ δὲ κτάνητε· τῶν τεθνηκότων ἅλις.
Ταύτῃ γέγηθα, κἀπιλήθομαι κακῶν·
Ἥδ᾽ ἀντὶ πολλῶν ἐστί μοι παραψυχή,
Πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.
" Οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατεῖν, ἃ μὴ χρεών.
" Οὐδ᾽ εὐτυχοῦντας, εὖ δοκεῖν πράξειν ἀεί.
" Κἀγὼ γὰρ ἦν ποτ᾽, ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ᾽ ἔτι.
" Τὸν πάντα δ᾽ ὄλβον ἦμαρ ἕν μ᾽ ἀφείλετο.
Ἀλλ᾽, ὦ φίλον γένειον, αἰδέσθητί με·
Οἴκτειρον, ἐλθὼν δ᾽ εἰς Ἀχαϊκὸν στρατὸν,
Παρηγόρησον, ὡς ἀποκτείνειν φθόνος.
Γυναῖκας, ἃς τὸ πρῶτον οὐκ ἐκτείνατε,
Βωμῶν ἀποσπάσαντες, ἀλλ᾽ ᾠκτείρατε.
" Νόμος δ᾽ ἐν ὑμῖν τοῖς τ᾽ ἐλευθέροις ἴσος
" Καὶ τοῖσι δούλοις αἵματος κεῖται πέρι.
Τὸ δ᾽ ἀξίωμα κἂν κακῶς λέγῃ τὸ σὸν,
Πείσει. " Λόγος γὰρ ἔκ τ᾽ ἀδοξούντων ἰὼν,
" Κἀκ τῶν δοκούντων αὐτὸς, οὐ ταυτὸν σθένει.
Χο. Οὐκ ἔστιν οὕτω στεῤῥὸς ἀνθρώπου φύσις,
Ἥτις γόων σῶν καὶ μακρῶν ὀδυρμάτων
Κλύουσα θρήνους, οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.
Οδ. Ἑκάβη, διδάσκου, μηδὲ τῷ θυμουμένῳ
Τὸν εὖ λέγοντα δυσμενῆ ποιοῦ φρενί.
Ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμ᾽, ὑφ᾽ οὗπερ ηὐτύχουν,
Σώζειν ἕτοιμός εἰμι, κοὐκ ἄλλως λέγω.
Ἃ δ᾽ εἶπον εἰς ἅπαντας, οὐκ ἀρνήσομαι,
Τροίας ἁλούσης, ἀνδρὶ τῷ πρώτῳ στρατοῦ
Σὴν παῖδα δοῦναι σφάγιον ἐξαιτουμένῳ.

Neque interficiatis: Mortuorum ſatis eſt.
Hâc gaudeo, & obliviſcor malorum:
Hæc pro multis, eſt mihi conſolatio,
Civitas, nutrix, baculus, dux viæ.
" Non oportet victores imperare quæ non decent:
" Neque eos, qui felices ſunt, putare ſe felices fore ſemper.
" Nam & ego eram olim, ſed nunc non amplius ſum.
" Univerſam verò felicitatem dies una mihi eripuit.
Sed ô charum mentum, reverearis me:
Miſerere; vadens verò ad Græcorum exercitum
Admone quàm interficere invidioſum ſit
Mulieres (quas primùm non interfeciſtis)
Ab altaribus avellentes: ſed miſerti eſtis.
" Lex enim inter vos & liberis æqua
" Et ſervis de ſanguine poſita eſt.
Porrò dignitas etiam ſi malè dicat tua
Perſuadebit. " Sermo enim ab incelebribus profectus
" Et à celebribus idem, non idem valet.
Cho. Non eſt adeo rigida hominis natura
Quæ luctuum tuorum & longarum complorationum
Audiens fletus, non poſſit ejicere lacrymas.
Ul. O Hecuba, diſce, neque præ tuâ irâ
Me bene dicentem, infenſum reddas in animo.
Ego quidem tuum corpus, per quod felix fui,
Servare paratus ſum, & non aliter dico.
Quæ verò dixi apud omnes, non negabo:
Trojâ captâ, viro primario exercitûs
Tuam filiam dandam eſſe victimam poſtulanti.

Μὴ δὲ κτάνητε] ἀρκούντως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἕνεκα τῶν τεθνηκότων, ἐν τῷ πολέμῳ δηλονότι. ἐπειδὴ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς μόνος ἔμελλε λαβεῖν τὴν Πολυξένην ἐκ τῆς Ἑκάβης. τὸ δὲ θανεῖν αὐτὴν κοινῇ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔδοξε. διὰ τοῦτο πρὸς μὲν τὸν Ὀδυσσέα ἱκετικῶς εἶπε τὸ μὴ ἀποσπάσῃς. πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους, τὸ κτάνητε. Ταύτῃ γέγηθα. ἐπὶ ταύτῃ χαίρω, καὶ ἐπιλανθάνομαι τῶν κακῶν. ἥδ᾽ ἀντὶ πολλῶν πραγμάτων δηλονότι, ἐστί μοι παραμυθία καὶ παρηγορία, πόλις, τροφὸς, βακτηρία, ἡγεμὼν, καὶ ὁδηγὸς ὁδοῦ. 282 Οὐ τοὺς κρατοῦντας] τοὺς ἄρχοντας οὐ πρέπει κρατεῖν τῶν πραγμάτων ἐκείνων, δηλονότι ἃ μὴ χρεὼν, ἤτοι οὐ πρέπον κρατεῖσθαι. οὐδὲ τοὺς εὐτυχοῦντας δοκεῖν καὶ νομίζειν πράττειν ἀεὶ εὖ, ἤτοι εὐτυχεῖν. ἄλλως, οὐ τοὺς κρατοῦντας καὶ ἄρχοντας ἀνάγκη καὶ κακῶς βουλῆς χρὴ ἔχεσθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ δίκαιον τείνειν καὶ τοὺς μὴ πρέποντα [illegible]. οὐδὲ τοὺς εὐτυχοῦντας ὑπολαμβάνειν ἀεὶ εὐτυχήσειν. εἶπε δὲ ἄμφω διὰ τοὺς Ἕλληνας ὡς εὐτυχεῖς ὄντας, καὶ ἄδικα περὶ τῆς Πολυξένης βουλευσαμένους.

284 Κἀγὼ γὰρ ἦν] καὶ ἐγὼ γὰρ ὑπῆρχον εὐδαίμων ποτὲ, ἀλλὰ νῦν οὐχ ὑπάρχω. πάντα δέ μοι τὸν πλοῦτον μία ἡμέρα ἀφείλετο. Οὐκ εἰμ᾽ ἔτι] ἡ γὰρ εὐτυχία οὐκ ἔστιν ἄλλο, ἢ τὸ εἶναι. ἡ δὲ δυστυχία οὐκ ἄλλο γ᾽ οὐδὲν, ἢ μὴ εἶναι. τὸ ἔτι δὲ εἶπεν, ὡς πρὸς τὸν πρόσθεν χρόνον. τὰ γὰρ παρόντα, τῶν πάλαι ὕστερά ἐστι, καὶ ἐφεξῆς. 286 Ἀλλ᾽, ὦ φίλον γένειον] ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. γένειον αἱ κατὰ τὰς σιαγόνας τρίχες, γένυς δὲ ἡ σιαγών. ἀλλ᾽ ὦ Ὀδυσσεῦ οἴκτειρον καὶ ἐλέησον. ἀπελθὼν δ᾽ εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων, παραίνεσον, καὶ εἰπὲ ὅτι μέμψις καὶ δυσφημία ἐστὶν, ἀποκτείνειν καὶ φονεύειν τὰς γυναῖκας, ἃς κατ᾽ ἀρχὰς οὐκ ἐφονεύσατε, ἀφελκύσαντες ἀπὸ τῶν βωμῶν, ἀλλ᾽ ἠλεήσατε. Παρηγόρησον] παραίνεσον. ἔστιν ἀγορᾶς, ἀφ᾽ οὗ ἀγορεύω ῥῆμα. ἐξ οὗ σύγκειται τὸ, τι δημηγορῶ, καὶ παρηγορῶ, καὶ συνηγορῶ καὶ τὰ τοιαῦτα. Φθόνος] καταχρηστικῶς ἀντὶ τοῦ μέμψις. διαφέρει δὲ φθόνος μέμψεως. ὅτι ὁ μὲν φθόνος, εἰς τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀπὸ τῶν κακῶν. φθονοῦνται γὰρ τὰ καλὰ τοῖς κακοῖς. ἡ δὲ μέμψις ἀπὸ τῶν καλῶν εἰς τοὺς κακούς τε καὶ πονηρούς. 290 Βωμῶν ἀποσπάσαντες] ἤγουν τοῦτο τὸ τοὺς τοῖς βωμοῖς καταφυγόντας μὴ κτείνειν, νόμιμον ἡγούμεθα ὁμοίως δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι. Νόμος δ᾽ ἐν ὑμῖν] νόμος δ᾽ ἐν ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι κεῖται περὶ φόνου, ὅμοιος τοῖς ἐλευθέροις καὶ τοῖς δούλοις. ἡ δὲ σὴ ἀξία καὶ ἐὰν κακῶς λέγῃ, καταπείσει. λόγος γὰρ ὁ ἐξιὼν ἐκ τῶν ἀδοξούντων καὶ ἀτίμων, καὶ ἐκ τῶν δοκούντων, ἤτοι τῶν ἐνδόξων καὶ ἐντίμων, οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν. Νόμος] νόμος δὲ κεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι περὶ φόνου ἴσος τοῖς ἐλευθέροις καὶ τοῖς δούλοις, ἤγουν ἐν ἴσῳ κακῷ τίθετον τὸν τοῦ δούλου φόνον, ὃν αὐτὸς δηλονότι ὑπό τινος φονευθήσεται, καὶ τὸν τοῦ ἐλευθέρου. Οὐκ ἔστιν οὕτω στεῤῥὸς] οὐκ ἔστι φύσις ἀνθρώπου οὕτω στεῤῥὰ καὶ σκληρὰ, ἥτις ἀκούσασα τοὺς θρήνους τῶν σῶν γόων καὶ τῶν πολλῶν ὀδυρμάτων, οὐκ ἂν ἐκπέμψοι δάκρυον. Στεῤῥὸς] οἱ Ἀττικοὶ τὰς εἰς ος καὶ εἰς ον λήγουσας εὐθείας, διὰ τοῦ ος λέγουσιν. οἷον ὁ οὐρανὸς, ἡ ὁδὸς, ἡ στεῤῥός. Ἑκάβη διδάσκου] ὦ Ἑκάβη διδάσκου, ἤτοι μάνθανε, μὴ δὲ τῷ θυμουμένῳ μέρει τῆς ψυχῆς δηλονότι, ἤτοι ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, τὸν εὖ λέγοντα, ἐμὲ δηλονότι, ποιοῦ δυσμενῆ καὶ ἐχθρὸν ἐν τῇ φρενὶ, καὶ ἐν τῷ λογισμῷ. Μὴ δὲ τῷ θυμουμένῳ] εἰς τρία μεριζομένης τῆς ψυχῆς, † εἰς λογικὸν, θυμικὸν, καὶ ἐπιθυμητικὸν, ὅτε μὲν ἐστὶ τὸ λογικὸν, καθαρὸν, διακρίνει καὶ λογίζεται τὰ πρέποντα, καὶ καλῶς ἔχοντα. σκοτίζεται δὲ ὑπὸ τοῦ θυμικοῦ καὶ ἐπιθυμητικοῦ, καὶ ὑπὸ ἄλλου τινὸς συμπτώματος. κἀντεῦθεν οὐ συγχωρεῖται λογίζεσθαι τὰ δέοντα. Τῷ θυμουμένῳ] οἱ μὲν τῷ θυμουμένῳ, τῷ θυμικῷ φασὶ τῆς ψυχῆς μέρει· τρία δὲ μέρη τῆς ψυχῆς, λογικὸν, θυμικὸν, καὶ ἐπιθυμητικόν. καὶ τὸ μὲν θυμικὸν, ἔχειν παρὰ τὴν καρδίαν. τὸ δὲ ἐπιθυμητικὸν περὶ τὸ ἧπαρ. τὸ δὲ λογιστικὸν παρὰ τὸν ἐγκέφαλον, ὃ καὶ λόγον αὐτοκράτορα ἔχει πρὸς ἐκεῖνα. ἐγὼ δὲ ἐνταῦθα θυμουμένῳ λέγω, τῷ θυμῷ. ὥσπερ γὰρ φαμὲν βουλόμενον οὐ μόνον τὸν θέλοντα, ἀλλὰ καὶ τὴν βούλησιν αὐτὴν, καὶ μαινόμενον, οὐ μόνον τὸν μανίαν ἔχοντα, ἀλλὰ καὶ τὴν μανίαν αὐτὴν, οὕτω καὶ θυμούμενον, οὐ μόνον τὸν θυμῷ κατεχόμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν θυμὸν αὐτόν. Ἐγὼ τὸ μὲν σὸν] οἱ μὲν τῆς Ἑκάβης λόγοι παρακλήσει ἐοίκασιν. οἱ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως, ἀνασκευῇ. ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμα, ὑφ᾽ οὗπερ εὖ ἔπραττον, ἕτοιμός εἰμι καὶ πρόθυμος ῥύσασθαι. ἃ δ᾽ εἶπον ἐνώπιον πάντων οὐκ ἀρνήσομαι λέγων, προσθήσεσθαι(?) τῆς Τροίας, δοῦναι θῦμα τὴν σὴν παῖδα τῷ Ἀχιλλεῖ, αἰτοῦντι αὐτὴν δηλονότι. Κοὐκ ἀρνήσομαι] τῷ ἀρνεῖσθαι, ἐναντίον τὸ ὁμολογεῖν. ὥστε τὸ οὐκ ἀρνεῖσθαι, ταυτὸν τῷ ὁμολογεῖν. Τῷ πρώτῳ] τὸ πρῶτον λαμβάνεται ἐνίοτε μὲν ἐπὶ τάξεως, ἐνίοτε δὲ ἐπὶ ἀριθμήσεως. ἐνταῦθα δὲ, ἐπὶ τάξεως λέγεται.

† Vid. Heraclitum de his prolixius agentem, p. 74. Ἀπὸ τῆς γαστρὸς πρώτας ἀρξάμενος, &c.

“ Ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις,
“ Ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὢν ἀνὴρ,
“ Μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.
Ἡμῖν δ' Ἀχιλλεὺς ἄξιος τιμῆς, γύναι,
Θανὼν ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος κάλλιστ' ἀνήρ.
“ Οὔκουν τόδ' αἰσχρὸν, εἰ βλέποντι μὲν φίλῳ
“ Χρώμεσθ', ἐπεὶ δ' ὄλωλε, μὴ χρώμεσθ' ἔτι;
Εἶεν, τί δῆτ' ἐρεῖ τις, ἢν τις αὖ φανῇ
Στρατοῦ τ' ἄθροισις, πολεμίων τ' ἀγωνία;
Πότερα μαχούμεθ', ἢ φιλοψυχήσομεν,
Τὸν κατθανόνθ' ὁρῶντες οὐ τιμώμενον;
“ Καὶ μὴν ἔμοιγε ζῶντι μὲν καθ' ἡμέραν,
“ Κ' εἰ σμίκρ' ἔχοιμι, πάντ' ἂν ἀρκούντως ἔχοι.
“ Τύμβον δὲ βουλοίμην ἂν ἀξιούμενον
“ Τὸν ἐμὸν ὁρᾶσθαι. διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις.
Εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν φῂς, τάδ' ἀντάκουέ μου.
Εἰσὶν παρ' ἡμῖν οὐδὲν ἧσσον ἄθλιαι
Γραῖαι γυναῖκες, ἠδὲ πρεσβῦται, σέθεν,
Νύμφαι τ' ἀρίστων νυμφίων τητώμεναι,
Ὧν ἥδε κεύθει σώματ' Ἰδαία κόνις.
Τόλμα τάδ', ἡμεῖς δ' εἰ κακῶς νομίζομεν,
Τιμᾶν τὸν ἐσθλὸν, ἀμαθίαν ὀφλήσομεν.
“ Οἱ βάρβαροι δὲ μήτε τοὺς φίλους φίλους
“ Ἡγεῖσθε, μήτε τοὺς καλῶς τεθνηκότας
“ Θαυμάζεθ', ὡς ἂν ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐτυχῇ,
“ Ὑμεῖς δ' ἔχηθ' ὅμοια τοῖς βουλεύμασιν.
Χο. Αἰαῖ, τὸ δοῦλον ὡς κακὸν * πεφυκέναι, (* al. πέφυκ' ἀεί.)
Τολμᾷ θ', ἃ μὴ χρὴ, τῇ βίᾳ νικώμενον.
Εκ. Ὦ θύγατερ, οὑμοὶ μὲν λόγοι πρὸς αἰθέρα
Φροῦδοι, μάτην ῥιφθέντες ἀμφὶ σοῦ φόνου.
Σὺ δ' εἴ τι μείζω δύναμιν ἢ μήτηρ ἔχεις,
Σπούδαζε, πάσας ὥστ' ἀηδόνος στόμα
Φθογγὰς ἱεῖσα, μὴ στερηθῆναι βίου.
Πρόσπιπτε δ' οἰκτρῶς τοῦδ' Ὀδυσσέως γόνυ,

“ In hoc enim laborant multæ urbes,
“ Quando quis bonus & ſtrenuus exiſtens vir
“ Nihil aufert ignavis amplius.
Nobis autem Achilles dignus honore, ô mulier,
Mortuus pro terrâ Græcâ honeſtiſſimè vir.
“ An non hoc turpe eſt, ſi videntem quidem amico
“ Utimur: quum vero interiit, non utimur amplius?
Agedum quidnam dicat quis, ſi quæ iterum appareat
Exercitûſque collectio hoſtiúmque certamen?
Utrum certabimus, an conſulemus vitæ,
Mortuum videntes non habitum in honore?
“ Atqui mihi quidem viventi in dies,
“ Etſi pauca habeam, omnia ſufficient:
“ Sepulchrum autem optârim honoratum
“ Meum conſpici. In longum enim *tempus durat* hoc officium.
Si verò miſeranda paſſam te dicis, hæc viciſſim audi a me.
Sunt apud nos non minùs infelices
Vetulæ mulieres & Vetuli, quàm tu,
Sponſæque præſtantiſſimis ſponſis orbatæ,
Quorum iſte occulit corpora Trojanus pulvis.
Perfer hæc. Nos verò ſi malè ſtatuimus
Honorare fortem, inſcitiæ rei erimus.
“ Sed vos barbari neque amicos pro amicis
“ Ducitis, neque honeſtè mortuos
“ Admiramini. Itaque quidem Græcia feliciter agit,
“ Vos autem perfertis conſentanea veſtris conſiliis.
Ch. Ah ah, quàm mala ſemper eſt ſervilis conditio:
Suſtinétque, quæ non oportet, per victa.
Hec. O filia, mei quidem ſermones in aerem
Irriti ſunt fruſtrà projecti de tuâ cæde:
Tu verò ſi majorem potentiam quàm mater habes,
Annitere, omnigenos, velut luſciniæ os,
Sonos emittens, ne priveris vitâ.
Procide verò miſerabiliter hujus Ulyſſis ad genu,

Ἐν τῷδε γὰρ] διὰ τοῦτο γὰρ δυσπραγοῦσιν αἱ πλεῖσται πόλεις, ὅταν τις ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ἀνὴρ, ἀπολαύῃ πλεῖον οὐδὲν, τῶν φαύλων τε καὶ δειλῶν. ἐν ἡμῖν δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄξιός ἐστι τιμῆς καὶ δόξης, ὦ γύναι, θανὼν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐνδοξότατα. ἐπεὶ ἄτιμον καὶ ἀπρεπὲς ἐστιν, εἰ ζῶντι μὲν ἐκείνῳ ἐχρώμεθα φίλῳ, ἀφ' οὗ δὲ ἐτελεύτησε, μηκέτι χρώμεθα φίλῳ δηλονότι. Εἶεν] ἔστω ταῦτα. Τί δῆτα ἐρεῖ τις] κατ' ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν, τί ἐρεῖ τις ἐὰν πάλιν γένηται σύναγμα στρατοῦ, καὶ ἀνάγκη τῶν πολεμίων, πότερον μαχεσόμεθα, ἢ φιλοζωήσομεν, καὶ δειλιάσομεν, τὸν ἀποθανόντα βλέποντες οὐ δοξαζόμενον; ἀλλὰ καὶ ἐμοῦ ἐν ὅσῳ μὲν ζῶ, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς μου, πάντα ἱκανὰ καὶ ἀρκοῦντα μέλλουσιν εἶναι, κἂν μικρὰ ταῦτα ὦσι. τὸν ἐμὸν δὲ τάφον βουλοίμην ἂν ὁρᾶσθαι τιμώμενον. ἐπὶ πολὺ γὰρ ἡ χάρις, ἤγουν ἡ τιμὴ διὰ μακροῦ χρόνου γίνεται, καὶ πολυχρονία ταῖς διαδοχαῖς αὐξανομένη. ὁ γὰρ ὁρῶν τὸν τάφον τιμώμενον, πρὸς τὸν ἐγκείμενον ἀνάγει τὸν νοῦν, ἡγούμενος αὐτὸν μηδ' ἂν μετὰ θάνατον οὕτως τιμᾶσθαι, εἰ μὴ πολλῆς τιμῆς ἄξιος ἦν σπουδῆς. Εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν] εἰ δὲ λέγεις πάσχειν ἐλεεινά, ἀντάκουε μου τάδε. ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν γραῖαι γυναῖκες, οὐχ ἧσσον ἐλεεινότεραι σοῦ, καὶ νύμφαι στερούμεναι τῶν νυμφίων, οὓς ἡ Τρωικὴ γῆ καλύπτει. ὑπόμενε ταῦτα. ἡμεῖς δὲ εἰ κακῶς νόμον τιθέαμεν δοξάζειν τὸν ἀνδρεῖον, μωρίαν χρεωστήσομεν. Πρεσβῦται] οὐχ ὡς ἀκούουσί τινες, συγκριτικὸν ὂν πρεσβύτεραι, κατὰ συγκοπὴν πρεσβῦται γέγονεν, ἐθέλοντες συντάξαι τὸ σέθεν. ἀλλὰ τὸ πρεσβῦται ἀντὶ τοῦ γέροντες ἐστὶ διὰ μέσου, τὸ δὲ σέθεν, πρὸς τὸ ἧσσον συντακτέον. ἵν' οὕτως ἔχῃ, εἰσὶ παρ' ἡμῖν γραῖαι γυναῖκες ἄθλιαι οὐχ ἧσσον σοῦ. καὶ γέροντες, καὶ τὰ ἑξῆς. Νύμφαι] νύμφη ἡ ἄρτι εἰς γάμον ἐρχομένη, ἥτις ποιητικῶς νυὸς λέγεται. νύμφαι δὲ καὶ τῶν πηγῶν ὕδατα, καὶ οἱ ἔφοροι τούτων δαίμονες παρ' Ἕλλησιν. ἐνταῦθα δὲ νύμφαι ἁπλῶς, αἱ ἄνδρας ἔχουσαι. Οἱ βάρβαροι] ὑπομένειν φησὶ ταῦτα. ἡμεῖς δὲ ἐὰν οἰόμεθα κακῶς δοξάζειν τοὺς ἀγαθούς, ἀμαθεῖς δόξομεν. ὑμεῖς δὲ οἱ βάρβαροι, μήτε τοὺς φίλους ὑπολαμβάνετε φίλους, μήτε τοὺς ἐνδόξως καὶ καλῶς ἀποθανόντας τιμᾶτε. καὶ διὰ τοῦτο ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐδαιμονεῖ. ταῖς γὰρ καλαῖς βουλαῖς, ἔργα καλὰ ἕπεται. ὑμεῖς δὲ διάκεισθε κατὰ τὰ βουλεύματα ὑμῶν. Αἰαῖ τὸ δοῦλον] ὅμοιον τῷ παρὰ Σοφοκλεῖ, κρεῖσσον γὰρ θανεῖν μοι κάτ' ἂν ἢ ζῆν τυφλός. ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ ὀφείλων θεῖναι τὸ κρεῖττον ἐπὶ τοῦ ῥήματος, ἵν' ᾖ κρεῖττον μοί ἐστι, ἢ ζῆν τυφλόν, ὁ δὲ τέθεικεν ἐπὶ τοῦ ὀνόματος. οὕτω κἀνταῦθα, ὀφείλων τάξαι τὸ πάνυ κακὸν ἐπὶ τοῦ πεφυκέναι, ὁ δὲ τέθεικεν ἐπὶ τοῦ ὀνόματος. καὶ φησὶ τὸ δοῦλον πάνυ κακόν. εἶτα ἐπάγει πεφυκέναι. ἤγουν ὥστε εἰς ὕπαρξιν ἐλθεῖν, οὐ μόνον τινὸς κακὸν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν. γράφεται καὶ πέφυκ' ἀεὶ τὸ δοῦλον λίαν, πέφυκε κακὸν ἀεί. Ἄλλως. τὸ χρεῶδες τοῦ δούλου, λίαν κακόν ἐστιν. ὑπομένει γὰρ ἃ μὴ χρεὼν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὑπὸ τῆς ἀνάγκης νικώμενος. Ὦ θύγατερ] οἱ ἐμοὶ μὲν λόγοι οἱ περὶ τοῦ σοῦ φόνου, φροῦδοι καὶ ἀφανεῖς εἰσι ῥιφθέντες πρὸς τὸν αἰθέρα. σὺ δὲ εἰ ἔχεις δύναμιν μείζονα τι καὶ κατά τι παρὰ ἐμὲ ἡ μήτηρ, σπούδαζε, ὡς στόμα ἀηδόνος, ἀφιεῖσα πάσας φθογγάς, ὥστε μὴ στερηθῆναι τῆς ζωῆς. πίπτε δὲ ἐλεεινῶς πρὸς τὸ γόνυ τόδε τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ πεῖθε, ἤτοι πειρῶ πείθειν. ἔχεις δὲ πρόφασιν καὶ ἀφορμήν. ἔστι γὰρ καὶ τῷδε τέκνα. ὥστε οἰκτεῖραι καὶ ἐλεῆσαι τὴν σὴν τύχην καὶ δυστυχίαν. Ἀμφὶ σοῦ φόνου] περὶ τοῦ σοῦ φόνου ὃν ἐτάχθης σὺ, δηλονότι, φονευθῆναι. οὐδεὶς γάρ τις λέγει, ἢ ὃν αὐτὸς φονεύσειν ἔμελλεν, ἢ ὃν αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου φονεύεται. Τοῦ δ' Ὀδυσσέως γόνυ] οἱ παλαιοὶ ἱκετεύοντες ἐδράττοντο τῆς γενειάδος, καὶ τῆς χειρὸς καὶ τοῦ γόνατος. τῆς μὲν γενειάδος, ὡς καταπαύσουσι, ἢ εἰπεῖν τι πρὸς ἄλλον ὑπὲρ τοῦ δεομένου, εἴγε δέηται τοῦτο ποιεῖν· τῆς δὲ χειρὸς, ὡς ἐνεργήσοντι· τοῦ δὲ ποδὸς, ὡς βαδίσοντι.

ANNOTATIONES.

V. 306. ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν. &c.] *Euſtratius* in l. 1. *Ariſtot.* Nicomach. leg. —— ἐν τούτῳ πάσχουσιν, [illegible], ſed non æquè Cammere, quare hoc illi reponendum [illegible] ἁμαρτήματα μισούμενα, & noſtra lectio retinenda.

V. 326. ἀμαθίαν ὀφλήσομεν] Digni erimus, qui ſtupidiſſimi habeamur. De hac phraſi v.d. *Vigerum* p. 133.

Καὶ

Καὶ πεῖθ' (ἔχεις δὲ πρόφασιν· ἔστι γὰρ τέκνα
Καὶ τῷδε) τὴν σὴν ὥστ' ἐποικτεῖραι τύχην.
Πο. Ὁρῶ σ' Ὀδυσσεῦ δεξιὰν ὑφ' εἵματος
Κρύπτοντα χεῖρα, καὶ πρόσωπον τοὔμπαλιν
Στρέφοντα, μή σου προσθίγω γενειάδος.
Θάρσει· πέφευγας τὸν ἐμὸν ἱκέσιον Δία.
Ὡς ἕψομαί σοι, τοῦ τ' ἀναγκαίου χάριν,
Θανεῖν τε χρῄζουσ'. εἰ δὲ μὴ βουλήσομαι,
Κακὴ φανοῦμαι, καὶ φιλόψυχος γυνή.
Τί γάρ με δεῖ ζῆν, ᾗ πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ
Φρυγῶν ἁπάντων. τοῦτό μοι πρῶτον βίου.
Ἔπειτ' ἐθρέφθην ἐλπίδων καλῶν ὕπο,
Βασιλεῦσι νύμφη, ζῆλον οὐ σμικρὸν γάμου
Ἔχουσ', ὅτου δῶμ' ἑστίαν τ' ἀφίξομαι·
Δέσποινα δ' ἡ δύστηνος Ἰδαίαισιν ἦν
Γυναιξί, παρθένοισί τ' ἀπόβλεπτος μέτα,
Ἴση θεοῖσι, πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον.
Νῦν δ' εἰμὶ δούλη. πρῶτα μέν με τοὔνομα
Θανεῖν ἐρᾶν τίθησιν, οὐκ εἰωθὸς ὄν.
Ἔπειτ' ἴσως ἂν δεσποτῶν ὠμῶν φρένας
Τύχοιμ' ἄν, ὅστις ἀργύρου μ' ὠνήσεται,
Τὴν Ἕκτορός τε χ' ἁτέρων πολλῶν κάσιν.
Προσθεὶς δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις,
Σαίρειν τε δῶμα, κερκίσιν τ' ἐφεστάναι,
Λυπρὰν ἄγουσαν ἡμέραν μ' ἀναγκάσει.
Λέχη δὲ τἀμὰ δοῦλος ὠνητός ποθεν
Χρανεῖ, τυράννων πρόσθεν ἠξιωμένα.
Οὐ δῆτ'. ἀφίημ' ὀμμάτων ἐλεύθερον
Φέγγος τόδ', Ἅιδῃ προστιθεῖσ' ἐμὸν δέμας.
Ἄγ' οὖν μ' Ὀδυσσεῦ, καὶ διέργασαί μ' ἄγων.
Οὔτ' ἐλπίδος γὰρ οὔτε του δόξης ὁρῶ
Θάρσος παρ' ἡμῖν, ὥς ποτ' εὖ πρᾶξαί με χρή.
Μῆτερ, σὺ δ' ἡμῖν μηδὲν ἐμποδὼν γένῃ,
Λέγουσα, μηδὲ δρῶσα. συμβούλου δέ μοι
Θανεῖν πρὶν αἰσχρῶν μὴ κατ' ἀξίαν τυχεῖν.

Et persuade (habes vero occasionem: sunt enim liberi
Et huic) tuas ut misereatur fortunæ.
Po. Video te, ô Ulysses, dextram sub veste
Occultantem manum, & faciem retractam
Vertentem, ne tuum attingam mentum.
Bono animo esto: effugisti meum supplicem Jovem:
Quoniam sequar te & necessitatis gratiâ,
Et mori volens. Si verò non velim,
Ignava videbor & amans vitæ mulier.
Quid enim me oportet vivere, cui Pater quidem erat Rex
Phrygum omnium? (hoc mihi primum vitæ.)
Deinde nutrita sum sub spe optimâ,
Regibus sponsa, æmulationem non parvam nuptiarum
Habens, ad cujus domum focúmque adventura essem:
Domina verò infelix Trojanas eram
Mulieres virginésque inter conspicua,
Similis deabus, præter mori solùm.
Nunc verò sum serva. Primùm quidem hoc me nomen
Mortem amare facit, non consuetum existens.
Deinde fortassis dominos sævo animo præditos
Possem nancisci, quicunque argento me emet,
Hectoris & aliorum multorum sororem,
Adigens me vero ad panificium in ædibus,
Verrerēque domum & radiis textoriis insistere,
Tristem agentem diem me coget.
Strata verò mea servus emptitius aliquis
Contaminabit, regibus antea digna judicata.
Non ità: relinquam ab oculis liberam
Lucem hanc, inferis offerens meum corpus.
Duc igitur me, Ulysses, & necato me ducens.
Neque enim spei, neque alicujus opinionis video
Fiduciam apud nos, quòd unquam feliciter agere me oporteat.
Mater, tu verò nobis nihil impedimento sis
Dicendo neque faciendo: sed assentiaris mihi
Mori, priusquam turpia non pro dignitate consequar.

Ἔχεις γὰρ πρόφασιν] πρόφασις κυρίως ὁ προτεινόμενος εὐπρόσωπος λόγος ἐπὶ κατηγορίᾳ τινί, ἀπὸ τούτου ἁπλῶς καὶ ἡ αἰτία. Ὁρῶ σ' Ὀδυσσεῦ] ὁρῶ ὑπὸ σοῦ ἱματίου, στρεφόμενον ἀπὸ ψυχῆς. δηλοῖ δὲ δύο, τὸ τὰ ὄπισθεν ὁρῶ, καὶ τὸ σκέπτομαι. ἐντεῦθεν ἐφύλαξεν ὁ Ευριπίδης τὸ ἡρωικὸν ἦθος. οὐ γὰρ ταπεινῶς, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας τὴν Πολυξένην λέγειν εἰσήγαγεν. καὶ ὅρα ὅπως ὁ ποιητὴς εἰς τὸν κανόνα τῆς ἀληθείας [illegible] ἀπαλλαχθεῖσα χείρω χρήσθαι, ἐν τῷ λέγειν, ὡς πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ. τῷ δὲ ἐνεστῶτι, νῦν δ' εἰμὶ δούλη. τῷ δὲ μέλλοντι, ἔπειτ' λέγων, ἔπειτ' ἴσως ἂν δεσποτῶν ὠμῶν φρένας τύχοιμ' ἄν, καὶ τὰ λοιπά. Ὁρῶ σε Ὀδυσσεῦ κρύπτοντα τὴν δεξιὰν χεῖρα ὑποκάτω τοῦ ἱματίου, καὶ τὸ πρόσωπον στρέφοντα εἰς τοὐπίσω, ἵνα μὴ ἅψωμαι τῆς γενειάδος σου. [illegible] Θάρσει] ἤτοι ἄφοβος ἴσθι, ἐκπέφευγας τὴν ἐμὴν ἱκεσίαν. οἱ δὲ ἱκετεύοντες προτείνουσιν ἱκέσιον Δία ἱκέσιον. οἱ δὲ συνοικοῦντες, ἑρκεῖον. οἱ δὲ φίλοι, φίλιον. οἱ δὲ ἐν μιᾷ τάξει καὶ συμμορίᾳ καταλεγόμενοι, ἑταιρεῖον. οἱ δὲ ξένιον, ξένοι. οἱ δὲ ἐν ὅρκοις συμφωνίας ποιοῦντες, ὅρκιον. οἱ δὲ ἀδελφοί, ὁμόγνιον. Ὡς ἕψομαί σοι, ὅτι ἀκολουθήσω σοι, καὶ χάριν τοῦ ἀπαραιτήτου, καὶ θέλουσα ἀποθανεῖν. εἰ δὲ μὴ θελήσω, φανοῦμαι γυνὴ δειλὴ καὶ φιλόζωος. καὶ τὰ λοιπά. τί γάρ με πρέπει ζῆν, ᾗ τινι πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ πάντων τῶν Φρυγῶν, καὶ Τρώων.

τοῦτο πρῶτον καὶ ἐξαίρετον ἐμοὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ζωῆς. ἔπειτα ἀνετράφην ὑπὸ καλῶν ἐλπίδων, βασιλεῦσι νύμφη ἐσομένη δηλονότι, ἔχουσα ζῆλον γάμου οὐ μικρόν, εἰς οὗ τινος ἑστίαν καὶ οἰκίαν παραγενήσομαι. [359] Δέσποινα δὲ ἡ δύστηνος] ὑπῆρχον δὲ ἡ δύστηνος δέσποινα ἐν ταῖς Ἰδαίαις γυναιξίν, ἐν παρθένοις τε ἐπιφανής, ἰσότιμος ταῖς θεαῖς, πλὴν κατὰ τὸ θανεῖν μόνον. Πλὴν τὸ κατθανεῖν] μὴ λάβε κατὰ ἔξωθεν εἰς τό, πλὴν τὸ κατθανεῖν, ἀλλ' ὥσπερ [illegible] ἴσως ἐστὶν οὕτως ἐκείνῳ τὴν σύνεσιν, καὶ οὐ λαμβάνουσιν ἔξωθεν τὸ κατά. καὶ πάλιν ἐρῶ σοι ἕτερα. οὕτω κἀνταῦθα, εἰ καὶ τὸ πλὴν ἀντὶ τοῦ χωρίς, ποιεῖ τὴν ἀσάφειαν, ὅτι ἴση ταῖς θεαῖς, πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον, ἀντὶ τοῦ χωρὶς τοῦ κατθανεῖν ὑπάρχω ἐκείναις ἴση. ἄλλοι δὲ μὴ λαμβάνοντες κατά, γράφουσι τοῦτο πρὸς τὸ πλὴν ἀγνοοῦντες καὶ οὕτω τὴν σύνταξιν. καὶ μὴν ἑτέρους ψυχρολόγους ἐστὶν ἰδεῖν, τὸ πλὴν ἀντὶ τοῦ εἰ μὴ λέγοντας· ἴση ταῖς θεαῖς, εἰ μὴ τὸ κατθανεῖν μόνον ὑπῆρχεν αὐτῇ. Νῦν δ' εἰμὶ δούλη] νῦν δὲ ὑπάρχω δούλη. Πρῶτα μὲν] ἀντὶ τοῦ πρῶτον. Τὸ ὄνομα] ἤτοι τὸ καλεῖσθαι δούλην, οὐκ εἰωθὸς καὶ οὐ συνήθες ὄν, ποιεῖ ἐμὲ ἐπιθυμεῖν θανεῖν. [358] Εἰωθὸς] ἔθος, τὸ ἐξ ἔθους τι διαπράττεσθαι. ὁ μέλλων ἔσω, ὁ παρακείμενος εἶχα, ὁ μέσος εἴωθα. καὶ Ἀττικῶς εἴωθα. ἡ μετοχὴ εἰωθὼς τοῦ εἰωθότος, τὸ οὐδέτερον τὸ εἰωθός. ἔπειτα ἴσως ἂν τύχοιμι δεσποτῶν τινῶν καὶ ἀπηνῶν κατὰ τὰς φρένας. ὅς τις ἐκείνων λέγω, ἀγοράσει δι' ἀργυρίου ἐμὲ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἕκτορος, καὶ ἑτέρων πολλῶν, προσθεὶς δὲ ἐν τοῖς δόμοις ἀνάγκην σιτοποιόν, ἤτοι ἀρτοποιητικήν, ἀναγκάσει ἐμὲ ἄγουσαν ἡμέραν λυπηράν, καὶ σαρῶ τὸ δῶμα, καὶ ἱστάναι ταῖς κερκίσιν, ἀντὶ τοῖς ὑφάσμασιν, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. τὰ ἐμὰ δὲ λέχη (καὶ τὴν ἐμὴν κοίτην) μιανεῖ δοῦλος ὠνητός ποθεν, τυράννων καὶ βασιλέων πρότερον ἄξια ὄντα. οὐ δῆτα, ἤτοι οὐκ ἀνέξομαι ζῆν ἐν τούτοις, οὐ προτιμήσω ταῦτα τοῦ θανάτου. ἀφίημι τόδε τὸ φέγγος τῶν ὀμμάτων ἐλεύθερον, προστιθεῖσα τῷ θανάτῳ τὸ ἐμὸν σῶμα. [369] Ἄγ' οὖν μ' Ὀδυσσεῦ] ἄγε ἐμὲ λοιπὸν Ὀδυσσεῦ. οὔτε γὰρ θάρρος ἐλπίδος ὁρῶ, οὔτε δόξης, καὶ ὑπολήψεως τινός, ὅτι δέον ποτὲ πρᾶξαι καλῶς, καὶ εὐτυχῆσαι. Ὦ μῆτερ] σὺ δὲ μηδαμῶς γένῃ ἐμπόδιον ἐμοί, μηδὲ λέγουσα, μηδὲ δρῶσα. σὺν ἐμοὶ δὲ βούλου θανεῖν ἐμέ, πρὸ τοῦ τυχεῖν αἰσχρῶν παρ' ἀξίαν. ὅς τις γὰρ οὐ συνήθειαν ἔχει πεῖραν λαμβάνειν τῶν δυστυχιῶν, φέρει μὲν τιθεὶς ἐν τῷ ζυγῷ τὸν αὐχένα, ἤγουν ἐν τῇ ἀνάγκῃ τῆς δυστυχίας. ἄχθεται δὲ δηλονότι ὥσπερ βοῦς ἀγύμναστος ὑπὸ ζυγὸν τιθέμενος. θανὼν δὲ εἴη ἂν μᾶλλον εὐτυχέστερος ἢ ζῶν. τὸ γὰρ μὴ καλῶς ζῆν, μεγάλη ὀδύνη.

ANNOTATIONES.

V. 355. μέτα] i.e. παρθένοις μέτα, quod potior pro μετὰ παρθένοις, quare non est, quod hic Canterus legat μέγα, licet μέγ' [illegible] legatur alias. Non enim est utrubique par ratio.

V. 359. Ἔπειτ' ἴσως ἂν] Vid. exempla de duplici ἂν in Lexicis; quorum prior est [illegible], alterum [illegible].

Ὃς

" Ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύεσθαι κακῶν,
" Φέρει μὲν, ἀλγεῖ δ' αὐχέν' ἐντιθεὶς ζυγῷ.
" Θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος,
" Ἢ ζῶν. τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς, μέγας πόνος.
Χο. Δεινὸς χαρακτὴρ, κἀπίσημος ἐν βροτοῖς,
" Ἐσθλῶν γενέσθαι. κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται
" Τῆς εὐγενείας τοὔνομα τοῖσιν ἀξίοις.
Εκ. Καλῶς μὲν εἶπας θύγατερ· ἀλλὰ τῷ καλῷ
Λύπη πρόσεστιν. εἰ δὲ δεῖ τῷ Πηλέως
Χάριν γενέσθαι παιδὶ, καὶ ψόγον φυγεῖν
Ὑμᾶς, Ὀδυσσεῦ, τήνδε μὲν μὴ κτείνετε·
Ἡμᾶς δ' ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως,
Κεντεῖτε. μὴ φείδεσθ'. ἐγὼ τίκτον Πάριν,
Ὃς παῖδα Θέτιδος ὤλεσεν τόξοις βαλών.
Οδ. Οὐ σ', ὦ γεραιὰ, κατθανεῖν Ἀχιλλέως
Φάντασμ', Ἀχαιοὺς ἀλλὰ τήνδ' ᾐτήσατο.
Εκ. Ὑμεῖς δέ μ' ἀλλὰ θυγατρὶ συμφονεύσατε,
Καὶ δὶς τόσον πόμ' αἵματος γενήσεται
Γαίᾳ, νεκρῷ τε τῷ τάδ' ἐξαιτουμένῳ.
Οδ. Ἅλις κόρης σῆς θάνατος. οὐ προσοιστέος
Ἄλλος πρὸς ἄλλῳ· μηδὲ τόνδ' ὀφείλομεν.
Εκ. Πολλή γ' ἀνάγκη. θυγατρὶ συνθανεῖν ἐμέ.
Οδ. Πῶς; οὐ γὰρ οἶδα δεσπότας κεκτημένος.
Εκ. Ὁποῖα κισσὸς δρυὸς, ὅπως τῆσδ' ἕξομαι.
Οδ. Οὐκ, ἤν γε πείθῃ τοῖσι σοῦ σοφωτέροις.
Εκ. Ὡς τῆσδ' ἑκοῦσα παιδὸς οὐ μεθήσομαι.
Οδ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν τήνδ' ἄπειμ' αὐτοῦ λιπών.
Πο. Μῆτερ, πιθοῦ μοι. καὶ σὺ παῖ Λαερτίου
Χάλα τοκεῦσιν εἰκότως θυμουμένοις.
Σύ δ' ὦ τάλαινα τοῖς κρατοῦσι μὴ μάχου.
Βούλει πεσεῖν πρὸς οὖδας, ἑλκῶσαί τε σὸν
Γέροντα χρῶτα, πρὸς βίαν ὠθουμένη,
Ἀσχημονῆσαί τ' ἐκ νέου βραχίονος
Σπασθεῖσ'; ἃ πείσῃ μὴ σύγ'. οὐ γὰρ ἄξιον.
Ἀλλ' ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἡδίστην χέρα
Δὸς, καὶ παρειὰν προσβαλεῖν παρηΐδι.

" Quicunque enim non consuevit gustare mala,
" Fert quidem: dolet verò collum supponens jugo.
" Mortuus verò fuerit fælicior
" Quàm vivens. Vivere enim non honestè, magna calamitas.
Ch. Mira nota & insignis inter homines est
" A bonis natum esse: & in majus procedit
" Nobilitatis nomen apud eos qui digni sunt.
Hec. Honestè quidem dixisti filia: sed huic honesto
Mœror adest. Si verò oportet Pelei
Rem gratam fieri filio, & probrum effugere,
Vos, ô Ulysses, hanc quidem non interficite,
Sed nos ducentes ad bustum Achillis
Confodite, ne parcatis: ego peperi Paridem,
Qui filium Thetidis, sagittis feriens, interemit.
Ul. Non te, ô anus, ad moriendum, Achillis
Spectrum, à Græcis, sed hanc, petivit.
Hec. Vos verò me cum filiâ simul interficite:
Et bis tantum poculum sanguinis fiet
Terræ, mortuóque hæc postulanti.
Ul. Satis puellæ tuæ mors (erit:) non addenda
Alia ad aliam: utinam nec hanc deberemus.
Hec. Ingens quidem necessitas est filiæ commori me.
Ul. Quomodo? non enim novi me dominos habere.
Hec. Ut hedera quercui, sic huic adhærebo.
Ul. At id non facies: si modò parueris te sapientioribus.
Hec. Hanc quidem volens filiam non dimittam.
Ul. Sed neque ego ipsum hanc abibo hic relinquens.
Pol. Mater ausculta mihi: & tu fili Laertis
Remissior sis parentibus jure commotis ad iram.
Tu verò ô misera cum victoribus ne pugna.
An vis cadere in terram, ac sauciare tuum
Senile corpus per vim protrusa?
Et dedecorari juvenili brachio
Avulsa? quæ patieris tu nequaquam. Non enim decet.
Sed ô chara mihi mater dulcissimam manum
Porrige, & genam junge genæ:

379 Δεινὸς χαρακτὴρ] ἐκπλαγεὶς πρὸς τοὺς τῆς Πολυξένης λόγους, ὡς μετὰ φρονήματος εἰρημένους γενναίου, φησὶ, μεγάλως χαρακτηρίζει καὶ δηλοποιεῖ τὸν εὐγενῆ ἡ εὐγένεια. πρὸς γὰρ τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ φύσιν, καὶ τοὺς λόγους ποιεῖται. καὶ δῆλος τοῖς οὐκ εἰδόσιν αὐτὸν γίνεται. ἄλλως. ὅς τις ἐστὶν εὐγενὴς καὶ γένους λαμπροῦ, χαρακτηρίζει ἑαυτὸν καλοῖς λόγοις, καὶ ἤθεσι, καὶ δῆλος τοῖς οὐκ εἰδόσι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐντεῦθεν καθίσταται. καὶ τῆς εὐγενείας ὄνομα μεῖζον τοῦτο γίνεται, ὅταν οἱ διαδεξάμενοι τοῦτο, ἄξια τούτου δρῶσιν, ὁποῖόν τι καὶ νῦν γέγονεν. Κἀπίσημος κυρίως ἐπίσημον ἀργύριον, τὸ κεχαραγμένον. καὶ ἄσημον, τὸ μὴ κεχαραγμένον. παράσημον, τὸ παρακεχαραγμένον. ἀπὸ τούτων δὲ καὶ ἐπίσημος, ὁ διάδηλος ἁπλῶς. καὶ ἄσημος, ὁ ἄδηλος καὶ ἀφανής. καὶ παράσημος, ὁ βεβλαμμένος τι μέλος. ἄλλως. Δεινὸς χαρακτὴρ] ἐπιτήδειος χαρακτὴρ, ἤτοι σφραγὶς, καὶ σημεῖον, καὶ ἐπίσημος, ἤγουν διάδηλος ἐν βροτοῖς, τὸ γενέσθαι τινὰ δηλονότι ἀπὸ ἐσθλῶν καὶ εὐγενῶν. καὶ ἐπὶ μεῖζον ἔρχεται, ἤτοι αὐξάνει, καὶ πλέον γίνεται τὸ ὄνομα τῆς εὐγενείας τοῖς ἀξίοις, ἢ ὑπὸ τῶν πραττόντων ἀνάξια τῆς εὐγενείας. 382 Καλῶς μὲν εἶπας θύγατερ] τὸ καλῶς λέγειν, ἐνίοτε μὲν τὸ καλλιεπούντα ῥήματα λέγειν δηλοῖ. ἐνίοτε δὲ τὸ ὀρθῶς καὶ ἀληθῶς λέγειν, ὡς ἐνταῦθα. ὦ θύγατερ καλῶς μὲν εἶπας, ἀλλὰ τῷ καλῷ ἔνεστι καὶ λύπη. εἰ δὲ πρέπει γενέσθαι τι μὲν τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ φυγεῖν ὑμᾶς ὦ Ὀδυσσεῦ μέμψιν, τὴν Πολυξένην μὴ κτείνετε. ἐμὲ δὲ ἄγοντες πρὸς τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως, κεντεῖτε, καὶ σφάζετε, μὴ φείδεσθε ἐμοῦ δηλονότι. ἐγὼ γὰρ ἔτικτον τὸν Πάριν, ὃς ὤλεσε τὸν Ἀχιλλέα πλήξας, διὰ τόξου. Πρὸς πυράν] πυρὰ τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ νεκρῷ ἁπτόμενον, καὶ ὁ τόπος, ἐν ᾧ τὸ πῦρ ἅπτεται. 389 Οὔ σ' ὦ γεραιὰ] οὐ σὲ ἀποθανεῖν, ὦ γραῖα, ᾐτήσατο τὸ φάντασμα τοῦ Ἀχιλλέως· ἀλλὰ ταύτην ᾐτήσατο. Ὑμεῖς δ' ἀλλὰ] ἀλλὰ κἂν ὑμεῖς σὺν τῇ θυγατρί με ἀποκτείνατε, καὶ διπλῆ πόσις αἵματος ταύτῃ τῇ γῇ γενήσεται, καὶ τῷ αἰτοῦντι Ἀχιλλεῖ. ἄλλως. οὐκ ἔστι τὸ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ κἂν, ὡς οἴονταί τινες. ἀλλὰ οὕτως ἔχει. εἰποῦσα γὰρ Ἑκάβη πρὸς Ὀδυσσέα, τὸ ἡμᾶς δ' ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως κεντεῖτε. ἐπειδὴ αὐτοῦ ἤκουσεν ὡς οὐκ αὐτὴν, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα Ἀχιλλεὺς ᾐτήσατο, εἶπεν· ὑμεῖς δὲ ἐπεὶ οὐ βούλεσθε ἐμὲ μόνην ἀποκτεῖναι, ἀλλὰ σὺν τῇ θυγατρὶ φονεύσατε. 394 Ἅλις σῆς] ἱκανῶς ἔχει ὁ θάνατος τῆς σῆς θυγατρὸς, οὐκ ἄξιον προσενεχθῆναι, καὶ ἕτερον σφαγιάσαι. εἴθε μηδὲ τόνδε ὀφείλομεν πληρῶσαι. Πολλή γ' ἀνάγκη] ἀνάγκη δεῖ συναποθανεῖν με τῇ θυγατρί. Πῶς;] πῶς λέγεις συναποθανεῖν. οὐ γὰρ οἶδα, ὅτι κέκτημαι δεσπότην σε, τοῦτό με ποιῆσαι ἀναγκάζοντα. 398 Ὁποῖα κισσὸς] ὥσπερ ὁ κισσὸς ἔχεται τῆς δρυὸς, οὕτως ἕξομαι αὐτῆς. Οὐκ] οὐχ ἕξῃ, εἰ πείσῃς τοῦτο, τὸ ἕξεσθαι δηλονότι τῆς θυγατρὸς, ἢν πείθῃ τοῖς φρονιμωτέροις σου. Οὐ μεθήσομαι] γίνωσκε, ὅτι οὐκ ἀποστήσομαι τῆς παιδὸς, οὐδ' ἀπολύσω αὐτὴν ἐθελοντής. 401 Ἀλλ' οὐδ'] ἐγὼ ἀπελεύσομαι ὑπολιπὼν τήνδε. Μῆτερ πιθοῦ μοι] ὦ μῆτερ πείσθητί μοι, καὶ σὺ Ὀδυσσεῦ ἐνδίδου τοῖς γεννήτορσιν ὀργιζομένοις ἀρμοδίως, σύ τε ὦ ἀθλία τοῖς ἄρχουσι μὴ πολέμει. θέλεις πεσεῖν πρὸς τὸ ἔδαφος, τραυματίσαι τὸ σὸν γεροντικὸν σῶμα, βιαίως ἀποπιεζομένη, καὶ ἀτιμασθῆναι ὑπὸ νεανικοῦ βραχίονος συρομένη, καὶ συρεῖσα, καὶ σύ γε μὴ πάθῃς ταῦτα. οὐ γὰρ ἄξιον παθεῖν. ἀλλ' ὦ προσφιλὴς μῆτερ, δός μοι τὴν γλυκυτάτην σου χεῖρα, καὶ τὴν παρειὰν προσεγγίσουσα τῇ ἐμῇ παρειᾷ, ὅτι οὐ μετὰ ταῦτα, ἀλλὰ νῦν τελευταῖον θεάσομαι τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου. τέλος δὲ δὴ λαμβάνεις τῆς ἐμῆς προσαγορεύσεως καὶ λαλιᾶς. ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσα, ἀπέρχομαι εἰς τὸν ᾅδην ἀνύμφευτος καὶ ἄμοιρος Ὑμεναίου, οὗ ἔδει τυχεῖν ἐμὲ λαχεῖν δηλονότι. 411 Ὦ θύγατερ, ἐγὼ δὲ δουλεύσω ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ.

ANNOTATIONES.

V. 399. Οὐκ' ἤν γε] Ita cum Cantero lego, rejecto Οὐ μὴν γε, quod prius obtinuerat, sola Scholiastæ authoritate victus. Vide Guil. Canterum Lection. Novar. l. 1. c. 9. p. 50.

Ὡς

Ὡς οὔποτ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον,
Ἀκτῖνα, κύκλον θ' ἡλίου προσόψομαι.
Τέλος δέχου δὴ τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων,
Ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσ', ἄπειμι δὴ κάτω.

Εκ. Ὦ θύγατερ, ἡμεῖς δ' ἐν φάει δουλεύσομεν.
Πο. Ἄνυμφος, ἀνυμέναιος, ὧν μ' ἐχρῆν τυχεῖν.
Εκ. Οἰκτρὰ σὺ τέκνον, ἀθλία δ' ἐγὼ γυνή.
Πο. Ἐκεῖ δ' ἐν ᾅδου κείσομαι χωρὶς σέθεν.
Εκ. Οἴμοι τί δράσω; ποῖ τελευτήσω βίον;
Πο. Δούλη θανοῦμαι, πατρὸς οὖσ' ἐλευθέρου.
Εκ. Ἡμεῖς δὲ, πεντήκοντ' ἄμμοροι δὴ τέκνων.
Πο. Τί σοι πρὸς Ἕκτορ', ἢ γέροντ' εἴπω πόσιν;
Εκ. Ἄγγελλε, πασῶν ἀθλιωτάτην ἐμέ.
Πο. Ὦ στέρνα, μαστοί θ', οἵ μ' ἐθρέψαθ' ἡδέως.
Εκ. Ὦ τῆς ἀώρου θύγατερ ἀθλίας τύχης.
Πο. Χαῖρ' ὦ τεκοῦσα, χαῖρε Κασσάνδρα τ' ἐμοί.
Εκ. Χαίρουσιν ἄλλοι, μητρὶ δ' οὐκ ἔστιν χαρά.
Πο. Ὅ, τ' ἐν φιλίπποις Θρᾳξὶ Πολύδωρος κάσις.
Εκ. Εἰ ζῇ γ'. ἀπιστῶ δ'. ὧδε πάντα δυστυχῶ.
Πο. Ζῇ, καὶ θανούσης ὄμμα συγκλείσει τὸ σόν.
Εκ. Τέθνηκ' ἔγωγε, πρὶν θανεῖν, κακῶν ὕπο.
Πο. Κόμιζ' Ὀδυσσεῦ μ' ἀμφιθεὶς πέπλοις κάρα.
Ὡς πρὶν σφαγῆναί γ' ἐκτέτηκα καρδίαν
Θρήνοισι μητρὸς, τήν δ' ἔτ' ἐκτήκω γόοις.
Ὦ φῶς' προσειπεῖν γὰρ σὸν ὄνομ' ἔξεστί μοι.
Μέτεστι δ' οὐδὲν, πλὴν ὅσον χρόνον ξίφους
Βαίνω μεταξὺ, καὶ πυρᾶς Ἀχιλλέως.
Εκ. Οἲ ἐγὼ προλείπω. λύεται δέ μου μέλη.
Ὦ θύγατερ, ἅψαι μητρός. ἔκτεινον χέρα.
Δός. μὴ λίπῃς μ' ἄπαιδ'. ἀπωλόμην φίλαι.
Ὡς τὴν Λάκαιναν σύγγονον Διοσκόροιν
Ἑλένην ἴδοιμι. διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων
Αἴσχιστα Τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα.

Quoniam nunquam iterum, ſed nunc poſtremum
Iubar orbémque ſolis aſpiciam.
Finem accipe jam mearum compellationum.
O mater, ô quæ me peperiſti, abeo ad inferos.
Hec. O filia, nos vero in luce ſerviemus.
Pol. Expers connubii, expers nuptiarum quibus me conveniebat potiri.
Hec. Miſeranda tu filia: infelix verò ego mulier.
Pol. Illic verò apud inferos jacebo abſque te.
Hec. Hei mihi quid faciam? ubi finiam vitam?
Pol. Serva moriar, patre cum ſim libero.
Hec. Nos verò quinquaginta orbæ ſine liberis.
Pol. Quid tibi ad Hectorem aut ſenem dicam maritum?
Hec. Nuntia omnium miſerrimam me.
Pol. O pectora & mamillæ quæ me nutriviſtis ſuaviter.
Hec. O intempeſtivam filiæ miſeram fortunam.
Pol. Vale ô mater, vale & Caſſandra mihi.
Hec. Valent alii: matri verò non eſt valendo.
Pol. Et in equeſtribus Thracibus Polydore frater.
Hec. Si vivit modo, dubito verò: adeo per omnia infeliciter ago.
Pol. Vivit: & morientis oculum claudet tuum.
Hec. Mortua ſum ego certè ante mortem præ miſeriis.
Pol. Aufer me ô Ulyſſes obnubens veſtibus caput,
Nam priuſquam macter, contabefacta ſum in corde
Luctibus matris, hanc inſuper tabefacio fletibus.
O lux: alloqui enim tuum nomen licet mihi.
Sed nulla mihi copia tui eſt, niſi quantum temporis gladium
Incedo inter, & tumulum Achillis.
Hec. Heu mihi, deficio, ſolvuntur mihi membra.
O filia prehende matrem, extende manum,
Da, ne relinquas me orbam liberis: perii ô amicæ.
Utinam Lacedæmoniam ſororem Dioſcurorum
Helenam videam. per pulchros enim oculos
Turpiſſimè Trojam evertit felicem.

[419] Οἴμοι τί δράσω] οἴμοι τί ποιήσω, εἰς ποίαν τύχην καταλήξω, ποῖον τέλος ἕξω τοῦ βίου, πῶς πληρώσω τὸν βίον. Δούλη θανοῦμαι] ὤσα πατρὸς ἐλευθέρου, ἤτοι βασιλέως. ἐλεύθερος κατὰ ψυχὴν, καὶ ἐλεύθερος κατὰ σῶμα, ὁ καλῶς ἀνατραφεὶς, ἤτοι εὐτυχῶς, καὶ ἐλευθερίως. ὁμοίως καὶ δοῦλος. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ σώματος, ὁ ἐωνημένος, ἐπὶ δὲ ψυχῆς, ὁ κόλαξ. ἀπελεύθερος δὲ, ὁ ἀργυρώνητος μὲν πρότερον, εἶτα ἐλευθερωθείς. ὁ δὲ ἐλευθερώσας αὐτὸν πάτρων, καὶ κλίνεται πάτρωνος. [421] Ἡμεῖς δὲ] ἡμεῖς δὲ ἄμοιροι καὶ ἐστερημένοι πεντήκοντα τέκνων. δεκαεννέα ἐγέννησεν αὐτή. αὔξουσα δὲ τὸ πάθος ν λέγει, ἢ ὅτι συμπεριλαμβάνει καὶ τοὺς νόθους τοῦ Πριάμου παῖδας τοῖς παισὶν ἑαυτῆς, διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ ἀνδρός. Τί σοι πρὸς Ἕκτορα] τί βούλει ἵνα εἴπω ἕνεκα σοῦ πρὸς τὸν Ἕκτορα. ἢ πρὸς τὸν γέροντα Πρίαμον τὸν σὸν ἄνδρα. μόνην πασῶν γυναικῶν ἀθλιωτάτην. [424] Ὦ στέρνα] περιπλεκομένη τὴν μητέρα, ταῦτά φησιν, ὦ τῆς πρὶν τοῦ προσήκοντος καιροῦ ἀθλίας τύχης. Χαῖρ' ὦ τεκοῦσα, χαῖρε Κασσάνδρα τ' ἐμοί] τὸ ἐμοὶ, οὐ πρὸς τὸ Κασσάνδρα ἐστίν. οὐ γὰρ ἦν οὕτω, διὰ τὸ ἢ ὤφειλε γεγράφθαι. ἀλλὰ πρὸς τὸ χαῖρε. συναπτέον δὲ καὶ πρὸς ἀμφότερα, χαῖρέ μοι ὦ τεκοῦσα. καὶ χαῖρέ μοι ὦ Κασσάνδρα. Χαίρουσιν ἄλλοι, μητρὶ δ' οὐκ ἔστι] τὸ χαίρειν δηλονότι. χαίρει

γὰρ ἐμὸς ἀδελφὸς Πολύδωρος, ὁ ὑπάρχων ἐν τοῖς ἱππικοῖς Θρᾳξίν. [429] Εἰ ζῇ γε] χαρήσεται δηλονότι. ἀπιστῶ δὲ, ὅτι οὕτω κατὰ πάντα δυστυχῶ. Κόμιζ' Ὀδυσσεῦ] περικαλύψας τὴν κεφαλὴν ἱματίῳ, ὅτι πρὸ τοῦ σφαγῆναι ἐκτέτηκα τὴν καρδίαν. Κάρα] κοινῶς μὲν ἡ κεφαλὴ λέγεται, τοῦ κρατός. ἡ δὲ τραγῳδία καὶ τὸ κρᾶτα λέγει οὐδετέρως, ὡς τὸ κάρα. ἡ δὲ κάρα [illegible] νεωτέρων ἐστίν. Ἐκτέτηκα] κυρίως τὸ τήκεσθαι ἐπὶ χάλκου λέγεται, καὶ κηροῦ, καὶ τῶν κατ' ὀλίγον ἀναλισκομένων. καὶ ἀπὸ τούτου ἐπὶ τῶν καταπιπτόντων ὑπὸ λύπης, καὶ διαρρεομένων. Ὦ φῶς] προσειπεῖν γὰρ τὸ σὸν ὄνομα ἔξεστί μοι, ἤγουν ὁ καιρὸς ἐνδίδωσί μοι προσφωνῆσαι καὶ καλέσαι τὸ σὸν ὄνομα. Μέτεστι δ' οὐδὲν] μετουσία δὲ ἔστι μοι σοῦ οὐδὲν πλέον, ἢ καθ' ὅσον χρόνον ἵσταμαι μεταξὺ τοῦ ξίφους, καὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως. Οἲ ἐγὼ προλείπω] φεῦ ἐγὼ ἐκλείπω τὰ δὲ μέλη μου λύεται, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν λείπω τὴν ζωήν, αἱ δ' ἁρμονίαι λύονται τῶν μελῶν μου. ὦ θύγατερ πρόσψαυσαι τῆς σῆς μητρὸς, δὸς τὴν χεῖρα, μή με ἄτεκνον καταλείψῃς. ἀπωλόμην ὦ φίλαι γυναῖκες, οὕτω τὴν ἐκ τῆς Λακεδαιμονίας Ἑλένην θεασαίμην, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Κάστορος καὶ Πολυδεύκους. διὰ γὰρ τῆς ὡραιότητος καὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς κάλλους αἴσχιστα καθεῖλε καὶ κατέστρεψε τὴν πρὶν εὐδαίμονα Τροίαν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Αὔρα ποντιὰς αὔρα.
2 Ἅτε ποντοπόρους κομίζεις
3 Θοὰς ἀκάτους ἐπ' οἶδμα λίμνας·
4 Ποῖ με τὰν μελέαν πορεύσεις;
5 (Τῷ δουλόσυνος πρὸς οἶκον
6 Κτηθεῖσ' ἀφίξομαι;)
7 Ἢ Δωρίδος ὅρμον αἴας,

Strophe I.

Cho. 1 O aura, marina aura.
2 Quæ pontigradas portas
3 Celeres naves per fluctus paludis;
4 Quonam me miseram vehes?
5 (Cui ſerva, ad domum
6 Poſſeſſa veniam?)
7 An Doricæ in littus terræ?

Ποντιὰς αὔρα] αὔρα ἡ ὀξὺ ὑγρὸν ἐκπεφυσημένη, διὰ τοῦ υ. ἄβρα δὲ ἡ δούλη, διὰ τοῦ β. τὸ αὔρα εἰ καὶ ὁ καινὸν βραχύνει, ἀλλ' οὗτος μακρὸν τοῦτο ἦγαγε. ὡς καὶ τὸ φαῖδρα ἐν ἑτέροις. καὶ Ἀριστοφάνης, αὔρα τις ὀξύπνους μυσικωτάτη.

8 Ἡ

8 Ἢ Φθιάδος, ἔνθα τὸν καλλίστων
9 Ὑδάτων πατέρα
10 Φασὶν Ἀπιδανὸν
11 Πεδία λιπαίνειν;

Ἀντιστροφὴ α.

1 Ἢ νάσων, ἁλιήρει
2 Κώπᾳ πεμπομέναν τάλαιναν,
3 Οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσαν οἴκοις,
4 Ἔνθα πρωτόγονός τε φοῖνιξ,
5 Δάφνα θ' ἱεροὺς ἀνέσχε
6 Πτόρθους Λατοῖ φίλᾳ,
7 Ὠδῖνος ἄγαλμα δίας,
8 Σὺν Δηλιάσι τε κούραισιν,
9 Ἀρτέμιδός τε θεᾶς
10 Χρυσέαν ἄμπυκα,
11 Τόξα τ' εὐλογήσω;

Στροφὴ β.

1 Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει,
2 Τᾶς καλλιδίφρου Ἀθα-
3 ναίας, ἐν κροκέῳ πέπλῳ
4 Ζεύξομαι ἅρματι πώλους,
5 Ἐν δαιδαλέαισι ποικίλ-
6 λουσ' ἀνθοκρόκοισι πήναις;
7 Ἢ Τιτάνων γενεάν,
8 Τὰν Ζεὺς ἀμφιπύρῳ κοιμίζει
9 Φλογμῷ Κρονίδας;

Ἀντιστροφὴ β.

1 Ὤι μοι τεκέων ἐμῶν.
2 Ὤι μοι πατέρων, χθονός
3 θ', ἃ καπνῷ κατερείπεται
4 Τυφομένα, δορίκτητος
5 Ὑπ' Ἀργείων. ἐγὼ δ' ἐν
6 Ξείνᾳ χθονὶ δὴ κέκλημαι
7 Δούλα, λιποῦσ' Ἀσίαν·
8 Εὐρώπας θεράπναν,
9 Ἀλλάξασ' Ἅιδα θαλάμους.

8 An Phthiadis, ubi pulcherrimarum
9 Aquarum patrem
10 Dicunt Apidanum
11 Campos pinguefacere?

Antiſtrophe I.

1 An in Inſulam maritimo
2 Remo tranſmiſſam infelicem,
3 Miſerandam vitam habentem in domo:
4 Ubi primitiva Palma
5 Lauruſque ſacros porrexit
6 Ramos Latonae charae
7 Partûs decorationem divini?
8 Cum Delienſibúſque puellis
9 Dianaeque deae
10 Auream vittam,
11 Arcuſque celebrabo cantu?

Strophe II.

1 Aut Palladis in urbe
2 Pulchrum-currum-habentis Miner-
3 vae, in croceâ veſte,
4 Pingendo jungam currui equos,
5 In artificioſis variegans
6 Croceo-floris decoris tapetibus?
7 Aut Titanum ſobolem, (*i. e.* pingam Gigantomachiam)
8 Quam Jupiter candente abſtulit
9 Flammâ Saturnius?

Antiſtrophe II.

1 Heu mihi ob liberos meos.
2 Heu mihi ob parentes terram-
3 que *patriam*, quae fumo conſumpta
4 Incenſa, bello capta
5 A Graecis. Ego verò in
6 Peregrinâ terrâ jam vocabor
7 Serva, relinquens Aſiam
8 Europae famulam,
9 Mutans cum inferis thalamos.

λέγων. ἔστι δὲ, γράφεται διὰ τὸ μέτρον ἄτε. τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται. περιόδους δέ ἐστιν, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ὅσα διαλλάττει ὁ ποιητὴς ἀνταποδίδοντι καὶ ἀνακυκλήσει. εἰσὶ δὲ τὰ παρόντα δύο στροφαί. τῆς μὲν οὖν προτέρας στροφῆς τὰ κῶλα ια', καὶ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. τὸ α' ἀντισπαστικὸν, δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς στερεοειδὲς, ἐξ ἐπιτρίτου α' καὶ βακχείου. τὸ β' ὅμοιον δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου δ' διιάμβου, καὶ συλλαβῆς ἀδιαφόρου. τὸ γ' ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι διτροχαίου, καὶ ἰωνικοῦ ἡμίσεος, ἐν μόνῳ τοι τῷ τῆς στροφῆς κώλῳ πάλιν ἐστὶ β' ἐπ' ἀρτὶ ἰωνικῶ. τὸ δ' δίμετρον ὑπερκατάληκτον. καλεῖται δὲ αἰολικὸν, διὰ τὸ συγκεῖσθαι ἐκ τροχαϊκῆς καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας. ἔστι δὲ τῶν ἀσυναρτήτων. τὸ ε' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι διτροχαίου. τὸ ς' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ζ' ἰωνικὸν ὅμοιον τῷ ε'. τὸ η', ὅμοιον δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου β', καὶ συλλαβῆς μιᾶς. τὸ θ' χοριαμβικὸν δίμετρον, καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς, ἐκ χοριάμβου καὶ ἀναπαίστου, ἤτοι τετραβράχου διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. τὸ ι' χοριαμβικὸν ὅμοιον, ἡμιόλιον, ἐκ χοριάμβου, ἤγουν ἐπιτρίτου β', καὶ τροχαίου διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. τὸ ια' τροχαϊκὸν, ἰθυφαλλικὸν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς στροφῆς, καὶ τῆς ἀντιστροφῆς παράγραφος μόνη. Τοῦ Ὀδυσσέως λαβόντος τὴν Πολυξένην, καὶ ἀπερχομένου, ἀνακλαίεται αὐτὴν ὁ χορὸς διὰ τὸ ἄδηλον, καὶ τὸ μὴ εἰδέναι τί μέλλει παθεῖν αὐτή. ὁ δὲ χορὸς ἐστὶν ἐκ Τρῳάδων γυναικῶν, καί φησι πρὸς τὸν τῆς θαλάσσης ἄνεμον. ἀπὸ κοινοῦ δὲ, δηλοῖ ποίους τὰς γυναῖκας ὁ ποιητής. φησὶ δὲ ταῦτα ὁ χορός. Ὦ αὔρα αὔρα ἡ ποντία θαλασσία, ἥτις τὰς ταχείας ναῦς, τὰς ἐν τῇ θαλάσσῃ τὴν πορείαν ποιουμένας, φέρεις ἐπὶ τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ποῦ με τὴν ἀθλίαν ἄξεις, ἤτοι πορθμεύσαι ποιήσεις. 447 Πορεύσεις] πορεύομαι ἐγὼ, καὶ πορεύω ἕτερον, ὡς ἐνταῦθα, καὶ παρὰ Πλάτωνι, ὃ δὴ πορεύεται τοὺς ἐνθένδε ἐκεῖσε πορεύσων. Τὸ δουλόσυνος πρὸς τίνος οἶκον δούλη κτηθεῖσα ἀφίξομαι, ἢ πορεύσεις με ἀπὸ κοινοῦ πρὸς τὸν ὅρμον τῆς Δωρίδος, ἢ εἰς τὸν ὅρμον τῆς Θετταλικῆς γῆς, ἤγουν εἰς τὰ Φάρσαλα, οὐ πρὸς τὸ ἀφίξομαι τὸ ἢ Δωρίδος ἐστὶν, ἀλλὰ πρὸς τὸ πορεύσεις. εἰ γὰρ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀφίξομαι νοεῖται, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλέγχεται, ὅταν λέγῃ τὸ ἢ νήσων ἁλιήρει κώπᾳ πεμπομέναν. 455 Ἁλιήρει κώπᾳ] ἢ πορεύσεις με τὴν τάλαιναν πεμπομένην ἁλιήρει κώπῃ, ἐλεεινὴν ζωὴν ἔχουσαν ἐν οἴκοις, εἰς τὴν νῆσον, ἔνθα καὶ ὁ πρωτόγονος φοῖνιξ ἱεροὺς ἀνέβλαστε κλάδους χάριν τῆς Λητοῦς τῆς φίλης, εἰς τιμὴν τῆς ὠδῖνος τῆς δίας. τουτέστιν εἰς τὴν Δῆλον. τὸ φοῖνιξ καὶ τὸ κῆρυξ, μακρὰν ἔχει φύσει τὴν λήγουσαν, καὶ δῆλον ἀπὸ τῆς γενικῆς μακρὰν ἐχούσης τὴν παραλήγουσαν. 456 Τάλαιναν] ἔδει γὰρ πρὸς τὸ ἀφίξομαι ἰὼν, ὀφείλει εἰπεῖν πεμπομένη τάλαινα. νῦν δὲ ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι πρὸς τὸ πορεύσεις ἐστὶ τὸ ἢ Δωρίδος. τὸ δὲ, τοῦ δουλόσυνος πρὸς οἶκον κτηθεῖσ' ἀφίξομαι, διὰ μέσου. τὸ ἢ δὲ τὸ περὶ τῆς Δωρίδος, ἢ ἀντὶ τοῦ ἄρα, ἢ διαζευκτικόν. 458 Ἔνθα πρωτόγονος] φασὶ τὸν Δία πρὸς συνουσίαν ἐλθεῖν τῇ Λητοῖ. μαθοῦσαν δὲ τὴν Ἥραν τοῦτο, ζηλοτυπήσασαν κελεῦσαι μὴ ἐν τῇ γῇ γεννῆσαι δυνηθῆναι τὴν Λητώ. βιαζομένης δὲ αὐτῆς πρὸς τὴν ἀποκύησιν, συνέταξεν ὁ Ζεὺς Ἑρμῇ λαβόντα ἀπάξαι εἰς

ANNOTATIONES.

V. 458 Ἔνθα πρωτόγονός τε φοῖνιξ] De hâc fabulâ praeter *Scholiaſten* vid. *Homeri* Hymnos in *Apollinem* & *Dianam*; item *Callimachi* Hymnum in *Dianam*, & Theognidis in Principio. *Plin.* l. 16, ſcribit, ſuo tempore in *Delo* Palmam antiquiſſimam ab *Apollinis* aetate conſpectam eſſe: ſed de hujus verbi φοῖνιξ accentu, *Scholiaſtes* vult acutum eſſe debere in penultimâ, eo quod ultima probetur eſſe longa per longum augmentum in Genitivo: Quae ratio exigit φοίνιξ & κήρυξ de finali acui & non circumflecti, ut vulgo ſolent. V. 469. Ζεύξομαι ἅρματι πώλους, &c.] De hâc re vide Scholiaſten.

Δῆλον

Δῆλον. ἡ δὲ Δῆλος ἦν νῆσος, ὥς τινές φασιν, ἀναδοθεῖσα ἀπὸ θαλάσσης. ὡς δὲ ἄλλοι, κινουμένη πρότερον, τότε στηριχθεῖσα, καὶ δήλη γενομένη. εἰς ἣν Δῆλον ἡ Λητὼ ἀφικομένη, ἔτεκεν Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν, δύο φυτῶν ὑπὸ Διὸς τότε ἀναφυέντων, φοίνικος καὶ δάφνης. ἐτιμᾶτο οὖν ἐν τῇ νήσῳ Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, ὡς ἐκεῖ γεννηθέντες. ἱερὸς δὲ τοῦ πρόρθης φησὶν ὡς ἀναδοθέντας τότε Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος χάριν, πρωτόγονον δὲ εἶπεν αὐτόν, ὡς πρότερον γεννηθέντα τῆς Δάφνης, καὶ ἡ Δάφνη κλάδους ἀνέφυσε, μελλούσης τεκεῖν τῆς Λητοῦς τὸν Ἀπόλλωνα. 458 Ἔνθα] ὅπου τὸν Ἀπιδανὸν τὸν γεννήτορα τῶν καλλίστων ὑδάτων λέγουσιν ἀρδεύειν τὰ πεδία. ἢ προδίδωσί με τὴν τάλαιναν πεμπομένην θαλασσίᾳ κώπῃ ἐλεεινὴν ζωὴν ἔχουσαν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν δεσποτῶν, εἰς τὴν νῆσον τὴν Δῆλον, ὅπου πρωτοφανὴς φοῖνιξ, καὶ δάφνη πρωτόγονος ἱεροὺς ἀνεβλάστησαν κλάδους, χάριν τῆς Λητοῦς τῆς φίλης εἰς τιμὴν τὴν ὠδῖνος τῆς δίας ἢ τῆς ἀπὸ τοῦ Διός, ἢ τῆς θαυμαστῆς. Χρυσέαν ἄμπυκα] σὺν ταῖς ἀπὸ Δήλου νέαις τὸ χρυσοῦν κρήδεμνον καὶ τὰ τόξα ὑμνήσω τῆς Ἀρτέμιδος. Ἄμπυξ] κυρίως κόσμος τις χρυσῷ καὶ λίθοις πεποικιλμένος, ὃν περὶ τὰς κεφαλὰς αἱ γυναῖκες φοροῦσιν. ἀφ᾽ οὗ κατὰ μεταφορὰν, καὶ οἱ διάχρυσοι χαλινοί, ἄμπυκας λέγονται. Ἢ Παλλάδος] τῆς β ταύτης στροφῆς τὰ κῶλα θ. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, τοσαῦτα. τὸ α ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικόν, ἑφθημιμερές. ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὸ β, ὅμοιον κατὰ πάντα. τὸ γ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, γλυκώνειον καλούμενον ἐξ ἐπιτρίτου δ καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας, ἤτοι διϊάμβου. τὸ δ δίμετρον ἀκατάληκτον, πεντασυλλαβικὸν καλούμενον, ἀσυνάρτητον, ἐκ χοριάμβου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ᾽ ἐλάττονος. τὸ ε ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διασπονδείου. τὸ ς χοριαμβικόν, δίμετρον καταληκτικόν, ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου. τὸ ζ ὅμοιον ἐξ ἐπιτρίτου γ, ἢ διασπονδείου καὶ ἀναπαίστου. δύναται δὲ εἶναι καὶ ἀντισπαστικόν. τὸ η ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου δ. εἰ δὲ βούλει σπονδείου, καὶ χοριάμβου. ἔχει δὲ τὸ τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον, τὸν πρῶτον πόδα πεντασύλλαβον. ἐπὶ μὲν τῷ τέλει τῆς στροφῆς κορωνίς, δηλοῦσα τέλος εἶναι τὰς τοῦ χοροῦ ᾠδὰς καὶ στροφάς. Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει] ἢ προδίδωσί με ἐν ταῖς Ἀθήναις, ὅπως ἐμβεβαμμένη ἀπὸ κρόκου ὑφάσματι τοῦ πέπλου τῆς καλλιδίφρου ἐχούσης Ἀθηνᾶς ἐξωγραφημένους ποιήσω διαφόρως ποικίλλουσα, καὶ καλλωπίζουσα ἐν ποικίλαις * μετάξαις ἀνθηραῖς. 462 Ζεύξομαι ἅρματι] ἔθος ἦν ἐν Ἀθήναις ὑφαίνειν τὰς ἀριστείας τῆς Θεοῦ πολεμικῆς οὔσης, καὶ ἃ κατὰ Γιγάντων κατειργάσατο μετὰ τοῦ Διός. ὕφαινον δὲ ἐν τοῖς παναθηναίοις. τὰ δὲ παναθήναια, ἑορτὴ τῆς Ἀθηνᾶς, πάντων Ἀθηναίων συνιόντων ἐκεῖσε, καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολλὰς ἡμέρας πανηγυριζόντων. ἀνετίθετο δὲ ὁ πέπλος τῇ Ἀθηνᾷ, εἰκότως δὲ εἶπε τὸ ζεύξομαι πρὸς τοὺς πώλους. (ζεύγνυνται γὰρ οἱ πῶλοι, εἴτε πρεσβεῦον εἰς τὸ ἢ Τιτάνων γενεάν, οὐ ζεύξομαι εἶπεν, ἀλλὰ ὑφανῶ· καὶ γὰρ κἀνταῦθα ὑφανῶ ἔδει εἰπεῖν, ἀλλ᾽ ἐτήρησε τὴν τροπήν. ὡς ἔφαμεν, πρὸς τοὺς πώλους. Τὰν Ζεὺς] ἣν τινα γενεὰν τῶν Τιτάνων θανατοῖ, ἤγουν ἐθανάτωσεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου κεραυνῷ καπνίσῳ. Ὦ μοι τεκέων] φεῦ ἕνεκα τῶν ἐμῶν τέκνων, φεῦ ἕνεκα τοῦ Πριάμου. πατέρα γὰρ τοῦτον τῶν τέκνων αὐτῆς καλεῖ. Χθονός τε] ἤγουν τῆς πατρίδος, ἣ καταβέβληται, καὶ ἀφανίζεται καιομένη, αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Ἐγὼ δ᾽ ἐν ξείνᾳ γᾷ] κέκλημαι ἀντὶ τοῦ κεκλήσομαι δούλη, κατὰ ἀντιχρονισμόν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐκλήθην. ἀφ᾽ οὗ γὰρ τῆς πατρίδος ἐξελήλαται προδοθείσης, ἀπὸ τούτου τοῦ καιροῦ εἰς δουλείαν ἐπάχθη. τὸ δ᾽ ἐν ξείνῃ χθονί, ἢ οὗ ἔμελλεν ὡς ἔφαμεν ἀπελθεῖν νοητέον, ἢ διὰ τὴν Χερρόνησον, ἐν ᾗ πρὸς τὸ παρὸν εὑρίσκεται, καταλιποῦσα τὴν Ἀσίαν, ἤγουν τὸν τόπον τῆς Τροίας, τὴν δούλην τῆς Ἑλλάδος. τὸ ὅλον ἀντὶ μέρους. Λιποῦσ᾽ Ἀσίαν] ἐπειδὴ ἡ μὲν Τροία ἐν Ἀσίᾳ ἐστίν, οἱ δὲ ταύτην πορθήσαντες Ἕλληνες ἐν Εὐρώπῃ, διὰ τοῦτο τὴν Ἀσίαν δούλην τῆς Εὐρώπης λελοιπέναι φησί. τὸ δὲ θαλάμους, ἀντὶ τοῦ τὰς ἐμὰς εὐνάς, τουτέστι παλλακὶς ἐγεγόνειν. καὶ διὰ τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἀλλάξασα Ἅιδα θαλάμους, ἀντὶ τοῦ δοῦσα τὸ ἐμὸν λέχος τῷ σκυλεύσαντι, καὶ βιασθέντι συνεῦσαί με. Ἀλλάξασ᾽ Ἅιδα,] ἀντιστρόφως λέγεται, ἀντὶ τοῦ ἀλλαξαμένη Ἅιδην τῶν θαλάμων, τουτέστι τῶν οἴκων Ἅιδην κληρωσαμένη, ὅμοιον τῷ ὠνοῦμαι δραχμῆς ἢ τοιούτου τινὸς τόδε, ἤγουν διὰ δραχμῆς ὠνοῦμαι τόδε. καὶ τὸ ἀντίδος γὰρ ἐναλλάττειν ἐστίν. ἐν τοῖς τοιούτοις γὰρ τὸ μὲν κατὰ γενικὴν προσφερόμενον, ἀεὶ ἐστὶ τὸ διδόμενον. τὸ δὲ κατὰ αἰτιατικήν, τὸ λαμβανόμενον.

* μέταξα, i. e. ſericum.

ARGUMENTUM Actûs Tertii.

HIC *Poeta* Talthybium Agamemnonis *Præconem introducit Hiſtoriam de* Polyxenæ *immolatione narrantem, in quâ Generoſus illius animus & Virginalis Verecundia inprimis commendantur. Miro autem artificio per totam narrationem affectus ſparguntur. Hunc excipit* Hecubæ *luctus & querela de amiſſâ Filiâ, Marito, Regno, Patriâ: Chorus ex more hunc quoque Actum claudit.*

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΕΚΑΒΗ.

Ἴαμβοι.

Ταλ. ΠΟΥ τὴν ἄνασσαν δή ποτ᾽ οὖσαν Ἰλίου
Ἑκάβην ἂν ἐξεύροιμι, Τρῳάδες κόραι;
Χο. Αὕτη πέλας σου νῶτ᾽ ἔχουσ᾽ ἐπὶ χθονί,
Ταλθύβιε κεῖται, συγκεκλεισμένη πέπλοις.
Ταλ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω; πότερά σ᾽ ἀνθρώπους ὁρᾶν;
" Ἢ δόξαν ἄλλως τήνδε κεκτῆσθαι μάτην
" Ψευδῆ, δοκοῦντας δαιμόνων εἶναι γένος,
" Τύχην δὲ πάντα τἀν βροτοῖς ἐπισκοπεῖν;
Οὐχ ἥδ᾽ ἄνασσα τῶν πολυχρύσων Φρυγῶν;
Οὐχ ἥδε Πριάμου τοῦ μέγ᾽ ὀλβίου δάμαρ;
Καὶ νῦν πόλις μὲν πᾶσ᾽ ἀνέστηκεν δορί,
Αὐτὴ δὲ, δούλη, γραῦς, ἄπαις, ἐπὶ χθονὶ
Κεῖται, κόνει φύρουσα δύστηνον κάρα.
" Φεῦ, φεῦ, γέρων μέν εἰμ᾽, ὅμως δέ μοι θανεῖν
" Εἴη, πρὶν αἰσχρᾷ περιπεσεῖν τύχῃ τινί.

Tal. Ubi reginam olim exiſtentem Ilii
Hecubam inveniam, ô Trojanæ puellæ?
Cho. Illa prope te tergum habens in terrâ,
ô Talthybie, jacet involuta veſtibus.
Tal. O Jupiter quid dicam? Utrum te homines reſpicere?
" An illos opinionem temerè hanc habere fruſtrà
" Falſam, exiſtimantes eſſe deorum genus,
" Fortunam verò omnia mortalia gubernare?
Annon hæc fuit regina abundantium-auro Phrygum?
Annon hæc Priami eximiè beati uxor?
Et nunc urbs quidem univerſa everſa eſt haſtâ:
Ipſa verò ſerva, anus, orba liberis, in terrâ
Jacet, Pulvere fœdans calamitoſum caput.
" Ah, ah, ſenex quidem ſum, attamen mihi mori
" Contingat potiùs quàm in turpem inaidam caſum aliquem:

Ποῦ τὴν ἄνασσαν] αἱ περίοδοι αὗται πᾶσαι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ῥυθμῶν, ὧν ὁ τελευταῖος, ὅτῳ κατ᾽ ἦχον τυγχάνει μηδὲν καινόν, ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν. Ποῦ τὴν ἄνασσαν] ὦ Τρωϊκαὶ γυναῖκες, ποῦ ἂν εὕροιμι τὴν Ἑκάβην, τὴν ἤδη ὑπάρχουσαν βασίλισσαν τῆς Τροίας. Αὕτη πέλας σου, ὦ Ταλθύβιε, ἐρριμμένη κατὰ γῆς κεῖται, συγκεκαλυμμένη τοῖς ἱματίοις. Ὦ Ζεῦ τί λέξω] ὁρῶν ὁ Ταλθύβιος τὴν Ἑκάβην ἀθλίως οὕτως διακειμένην, ἐκπληττόμενος λέγει πρὸς τὸν Δία· πότερον, ὦ Ζεῦ, σὺ τοὺς ἀνθρώπους ἐφορᾷς, ἢ δοκοῦντες οἱ ἄνθρωποι εἶναι θεούς, ἔχουσι τὴν περὶ τούτου δόξαν ψευδῆ. τὸ δὲ τῆς τύχης διοικεῖ τὰ ἀνθρώπινα; οὕτω τὸ ψευδῆ πρὸς τὸ δόξαν συντακτέον, οὐ πρὸς δοκοῦντας, καθὼς οἴονταί τινες ἀγροικοῦντες, καὶ ἀντὶ τοῦ ψευδῶς τὸ ψευδῆ ἐκλαβόντες. τὸ ψευδῆ δὲ ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ μάτην, καὶ τοῦ ἄλλως. 492 Οὐχ ἥδ᾽ ἄνασσα] ἤδη οὐκ ἦν δέσποινα τῶν πλουσίων Τρώων; ἤδη οὐκ ἦν γυνὴ Πριάμου τοῦ λίαν πλουσίου; καὶ νῦν ἡ μὲν πόλις ἀνάστατος γέγονεν ὑπὸ τοῦ πολέμου. αὕτη δὲ ἡ γραῦς Ἑκάβη δεδουλωμένη, καὶ παίδων ἐστερημένη κεῖται ἐν τῇ γῇ, μολύνουσα τὴν ἀθλίαν κεφαλὴν διὰ τῆς κόνεως. Φεῦ φεῦ, γέρων μὲν εἰμί] καὶ διὰ τοῦτο οὐ δέδοικα τὸ δυστυχεῖν, ὡς εἰ καὶ συμβήσονταί μοι δυστυχία ταχέως παρελθεῖν, διὰ τὸ ὀλίγον ἔτι εἶναι τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς, ὅμως δ᾽ εὔχομαι θανεῖν πρὸ τῆς δυστυχίας. ἢ τὸ γέρων μὲν εἰμί, διὰ τὸ τοῖς γέρουσι σπουδαιότερον εἶναι τὸ ζῆν. ἐπειδὴ ἐρῶσιν ὡς ἐγγὺς εἰσὶ τοῦ θανάτου.

'Ανίστασ' ὦ δύστηνε, καὶ μετάρσιον
Πλευρὰν ἔπαιρε, καὶ τὸ πάλλευκον κάρα.
Εκ. Ἔα. τίς οὗτος σῶμα τοὐμὸν οὐκ ἐᾷ
Κεῖσθαι; τί κινεῖς μ', ὅστις εἶ, λυπουμένην;
Ταλ. Ταλθύβιος ἥκω, Δαναϊδῶν ὑπηρέτης,
Ἀγαμέμνονος πέμψαντος, ὦ γύναι, μέτα.
Εκ. Ὦ φίλτατ', ἆρα κἄμ' ἐπισφάξαι τάφῳ
Δοκοῦν Ἀχαιοῖς ἦλθες; ὡς φίλ' ἂν λέγοις.
Σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν· ἡγοῦ μοι, γέρον.
Ταλ. Σὴν παῖδα κατθανοῦσαν ὡς θάψῃς, γύναι,
Ἥκω μεταστείχων σε. πέμπουσιν δέ με
Δισσοί τ' Ἀτρεῖδαι, καὶ λεὼς Ἀχαϊκός.
Εκ. Οἴ μοι, τί λέξεις; οὐκ ἄρ' ὡς θανουμένους
Μετῆλθες ἡμᾶς, ἀλλὰ σημανῶν κακά;
Ὄλωλας, ὦ παῖ, μητρὸς ἁρπασθεῖσ' ἄπο.
Ἡμεῖς δ' ἄτεκνοι τοὐπὶ σ', ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Πῶς καί νιν ἐξεπράξατ'; ἆρ' αἰδούμενοι,
Ἢ πρὸς τὸ δεινὸν ἤλθεθ', ὡς ἐχθράν, γέρον,
Κτείνοντες; εἰπέ, καίπερ οὐ λέξων φίλα.
Ταλ. Διπλᾶ με χρῄζεις δάκρυα κερδᾶναι, γύναι,
Σῆς παιδὸς οἴκτῳ. νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ
Τέγξω τόδ' ὄμμα, πρὸς τάφῳ θ' ὅτ' ὤλλυτο.
Παρῆν μὲν ὄχλος πᾶς Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ
Πλήρης πρὸ τύμβου σῆς κόρης ἐπὶ σφαγάς.
Λαβὼν δ' Ἀχιλλέως παῖς Πολυξένην χερὸς
Ἔστησ' ἐπ' ἄκρου χώματος, πέλας δ' ἐγώ.
Λεκτοί τ' Ἀχαιῶν ἔκκριτοι νεανίαι,
Σκίρτημα μόσχου σῆς καθέξοντες χεροῖν,
Ἕσποντο. πλῆρες δ' ἐν χεροῖν λαβὼν δέπας
Πάγχρυσον, αἴρει χειρὶ παῖς Ἀχιλλέως
Χοὰς θανόντι πατρί. σημαίνει δέ μοι
Σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρῦξαι στρατῷ.
Κἀγὼ παραστάς, εἶπον ἐν μέσοις τάδε.

Surge, ô infelix, & sublime
Latus eleva, & prorſus canum caput.
Hec. Age. Quis hic corpus meum non ſinit
Jacere? Quid moves me, quiſquis es, afflictam?
Tal. Talthybius venio Danaidarum miniſter,
Agamemnone accerſente te ô mulier.
Hec. O chariſſime, numnam & me inſuper mactare ad tumulum
Juxta decretum Græcorum veniſti? quàm chara diceres!
Properemus, feſtinemus: duc me, ô ſenex.
Tal. Tuam filiam mortuam ut ſepelias, ô mulier,
Venio vocans te. Mittunt verò me
Gemini Atridæ, & populus Achaicus.
Hec. Heu mihi! quid dicis? non ergo quaſi morituros
Veniſti ad nos, ſed ſignificaturus mala?
Periiſti, ô filia, à matre abrepta:
Nos vero orbæ liberis, quatenus ad te ſpectat, ô miſera ego.
Quomodo vero ipſam confeciſtis? numnam reverentes?
An ad ſævitiam proceſſiſtis, ut hoſtem, O ſenex,
Interficientes? dic, quamvis non dicturus jucunda.
Tal. Duplices me poſtulas lacrymas conſequi, O mulier,
Filiæ tuæ miſeratione: nunc quidem nuntians mala
Rigabo hunc oculum, & ad ſepulchrum, quum periit, *rigabam.*
Aderat quidem tota turba Achaici exercitûs
Frequens ante tumulum tuæ filiæ ad mactationem.
Prehendens verò Achillis filius Polyxenam manu
Statuit in ſummo tumulo: propè verò ego.
Lectique Achæorum præcipui juvenes
Saltum vitulæ tuæ cohibituri manibus
Sequebantur. plenum verò in manibus accipiens poculum
Totum aureum, fundebat manu filius Achillis
Libationes mortuo patri. Significat verò mihi
Silentium Græcorum univerſo ut denuntiarem exercitui.
Et ego aſtans dixi in medio hæc:

'Ανίστασ' ὦ] ἐγέρθητι ὦ ἀθλία, καὶ μετέωρον τὴν πλευρὰν ἔγειρε, καὶ τὴν ἄγαν λευκὴν κεφαλήν. Ἔα] τὸ ἔα ἢ ἀντὶ τοῦ ἄφες, ἢ ἐπὶ ἐκπλήξεως λάμβανε, τίς ἐστιν οὗτος, ὅστις οὐκ ἀφίησι τὸ ἐμὸν σῶμα κεῖσθαι, τί με ὀχλεῖς καὶ παρενοχλεῖς, ὅστις ὑπάρχεις, λυπουμένην; Ταλθύβιος ὁ τῶν Ἀχαιῶν κῆρυξ ἥκω, μετακαλεσάμενός σε, ὦ γύναι, τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ὦ φίλτατε, ἆρα καὶ ἐμὲ ἦλθες μετακαλέσων, ὥστε ἐπισφάξαι πρὸ τάφου κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς Ἕλλησι, λίαν προσφιλὲς λέξεις. δεῦρο, ἵνα σπεύσωμεν, ἐγείρωμεν κόνιν, προηγοῦ μοι καὶ προοδοποίει γέρον. Ἐγκονῶμεν] ἐγκονῶ τὸ σπεύδω, τουτέστι τὸ κόνιν ἐγείρω. οἱ γὰρ σπουδάζοντες κόνιν εἰώθασιν ἀνιστᾶν τοῖς ποσί. τὸ δὲ σπεύδωμεν, καὶ ἐγκονῶμεν, καὶ τὸ ἡγοῦ μοι γέρον, ἔμφασιν ἔχει τῆς πολλῆς προθυμίας, ἣν εἶχεν ἡ Ἑκάβη ἀποθανεῖν συνάμα τῇ θυγατρί. Σὴν παῖδα] τὴν σὴν θυγατέρα ἀποθανοῦσαν, ἵνα θάψῃς, ὦ γύναι, ἦλθον μετακαλούμενος. πέμπουσι δέ με ὁ Ἀγαμέμνων καὶ ὁ Μενέλαος οἱ Ἀτρεῖδαι, καὶ ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων. Οἴ μοι τί λέξεις] ἀντὶ τοῦ τί λέγεις. λοιπὸν οὐχ ὡς μέλλουσαν τεθνήξεσθαι ἀφίκου πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ μηνύσων κακά; τέθνηκας, ὦ παῖ, ἀπὸ τῆς μητρὸς ἁρπασθεῖσα· ἐγὼ δὲ ἄτεκνος, ὅσον τὸ κατὰ σέ. Οὐκ ἄρα] ἐνταῦθα οὐκ ἐρωτηματικὸν τὸ ἆρα, ἀλλὰ συμπερασματικόν, καὶ ἀποφαντικόν ἐστιν. διὸ καὶ ὀξύνεται. τὸ ἆρα τὸ μὲν ἀπορηματικόν, ἤτοι κατ' ἐρώτησιν τιθέμενον, περισπᾶται, καὶ μακρὸν ὡς ἐπιπολὺ εὑρίσκεται. τὸ δὲ ἄρα τὸ συμπερασματικόν, καὶ ἀποφαντικόν, ἀεὶ βαρύνεται, καὶ βραχύνεται. εἴρηται δὲ ὡς ἐπιπολὺ, διότι καὶ βραχὺ [illegible] εὑρίσκεται. [515] Πῶς καί νιν] πῶς αὐτὴν ἐφονεύσατε. ἆρα εὐλαβούμενοι, ἢ πρὸς τὸ ἀπηνὲς ἤλθετε, τουτέστι δεινῶς καὶ ἀπηνῶς ἐφονεύσατε, ὡς ἐχθρὰν φονεύοντες. [521] Παρῆν μὲν ὄχλος] παρὼν ἦν πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων. τὸ δὲ πᾶς καὶ τὸ πλήρης κατ' ἐπίτασιν λέγει, ἱστάμενον τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως, πρὸς τὰς σφαγὰς τῆς σῆς θυγατρός. Πρὸ τύμβου] πῶς τοῦ Ἀχιλλέως ἐν Τροίᾳ τεθέντος, ὁ Ταλθύβιος λέγει πρὸ τύμβου τοῦ Ἀχιλλέως ἱστάναι τοὺς Ἕλληνας, ὄντας ἐν Χερρονήσῳ; καὶ φαμέν, ὅτι τὸ κενοτάφιον ἐν Χερρονήσῳ ἐποίησαν, ἢ εἰς Τροίαν ἀπῆλθον, καὶ ἔθυσαν τὴν κόρην. Λαβὼν δ' Ἀχιλλέως] λαβὼν δὲ ὁ τοῦ Ἀχιλλέως παῖς Νεοπτόλεμος τὴν Πολυξένην ἀπὸ τῆς χειρός, ἔστησεν ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου μέρους τοῦ τάφου. Πέλας δ' ἐγώ] πλησίον ἦν καὶ ἐγώ. ἐπειδὴ κῆρυξ ἦν ὁ Ταλθύβιος, διὰ τοῦτο πλησίον ἵστατο τοῦ Νεοπτολέμου, ἵνα ὅταν βουληθῇ εἰπεῖν ὁ Νεοπτόλεμος τι τοῖς Ἀχαιοῖς, δι' ἐκείνου εἴπῃ κήρυκος ὄντος, καὶ δυναμένου λέγειν εἰς ἐπήκοον πάντων. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ σιωπὴν παντὶ τῷ στρατῷ κηρύξας, ὡς καὶ αὐτὸς παρακατιὼν λέγει, ὑπὸ Νεοπτολέμου προσταχθείς. [525] Λεκτοί τ' Ἀχαιῶν] ἠκολούθουν δὲ καὶ ἐπίλεκτοι ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐκλελεγμένοι νέοι, τὸ πήδημα τῆς σῆς παιδὸς καθέξοντες, καὶ κρατήσοντες διὰ τῶν χειρῶν. Ἕσποντο] ἠκολούθησαν. τὸ θέμα ἕπω ἀόριστον, τὸ ἀκολουθῶ. ὁ β' ἀόριστος ἕσπον, καθ' ὁμοίωσιν τοῦ ἔχω. ὁ β' ἀόριστος ἔσχον. ὁ μέσος ἑσπόμην, τὸ γ' τῶν πληθυντικῶν ἕσποντο. Πλῆρες] ὁ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως παῖς Νεοπτόλεμος λαβὼν διὰ τῆς χειρὸς ποτήριον πάγχρυσον, αἴρει θυσίας τῷ θανόντι πατρί, θυσίας, οἶνον δηλονότι, μέλι, γάλα, καὶ ἄλευρον. Αἴρει] διὰ τοῦτο πρὸ τοῦ θῦσαι τὴν Πολυξένην αἴρει χοάς, ἵνα ἀναχθεῖσα ὑπὸ τῆς χοῆς ἡ ψυχὴ πίῃ τοῦ αἵματος. [529] Χοαί] χοὴ λέγεται ἐπὶ ὑγρῶν, μέλιτος, ἐλαίου, καὶ ἀλεύρου, καὶ τῶν ἑτέρων. θυσία δὲ ἐπὶ σφαγῆς ζώων. Σημαίνει δ' ἐμοί] προστάττει. προσδηλοῖ μοι κηρῦξαι σιωπὴν παντὶ τῷ στρατῷ τῶν Ἑλλήνων. ἐπιτάσσει πῶς διὰ σημείων καὶ σχημάτων, οἷς ἔθος ἐστὶ τοῖς βασιλεῦσι διὰ νευμάτων πάντα πρὸς ἀξίωσιν, κατὰ μίμησιν τοῦ Διὸς νεύματι καὶ βουλήματι τὸ πᾶν διοικονομοῦντος. παρακατιὼν γάρ φησι, λογάσι δ' Ἀργείων στρατοῦ Νεανίαις εἴρξαι παρθένον λαβεῖν.

† ἀπ[illegible] ?

ANNOTATIONES.

V. 511. An λέξεις; certè verbo & ſenſui æquè quadrarent, ſed Scholiaſtes retinet λέξεις, & benè ſtabit. Quare retinendum. Quod verò [illegible] ſumi videtur etiamde mulieres in maſculino, id frequens eſt apud Poetam [illegible], ut videre licet in Notis noſtris ad Alceſt. V. 383 & 541. [illegible], quia in Numero generalius paulò videtur, adeóque genere dignitate gaudeat.

V. 514. τοὐπὶ σ'.] Non hoc pro τὸ ἐπὶ σοί, ſed pro τὸ [illegible].

V. 528. Αἴρει] [illegible] ſignificat, in hoc autem loco ſinere-facio, i. e. fundo, unde [illegible], ubi [illegible] obtinet locum τοῦ [illegible]. In Virgil. 1 Georg. V. 104. ruit pro eruit. —Cumulóſque ruit male pinguis arenæ.

Σιγᾶτ'

Σιγᾶτ' Ἀχαιοί, σῖγα πᾶς ἔστω λεώς·
Σίγα, σιώπα. νήνεμον δ' ἔστησ' ὄχλον.
Ὁ δ' εἶπεν· ὦ παῖ Πηλέως, πατὴρ δ' ἐμός,
Δέξαι χοάς μου τάσδε κηλητηρίους,
Νεκρῶν ἀγωγούς. ἐλθὲ δ' ὡς πίῃς μέλαν
Κόρης ἀκραιφνὲς αἷμ', ὅ σοι δωρούμεθα
Στρατός τε, κἀγώ· πρευμενὴς δ' ἡμῖν γενοῦ.
Λῦσαί τε πρύμνας, καὶ χαλινωτήρια
Νεῶν, δὸς ἡμῖν, πρευμενοῦς τ' ἀπ' Ἰλίου
Νόστου τυχόντας, πάντας εἰς πάτραν μολεῖν.
Τοσαῦτ' ἔλεξε. πᾶς δ' ἐπηύξατο στρατός.
Εἶτ' ἀμφίχρυσον φάσγανον κώπης λαβών,
Ἐξεῖλκε κολεοῦ. λογάσι δ' Ἀργείων στρατοῦ
Νεανίαις ἔνευσε, παρθένον λαβεῖν.
Ἡ δ' ὡς ἐφράσθη, τόνδ' ἐσήμηνεν λόγον·
Ὦ τὴν ἐμὴν πέρσαντες Ἀργεῖοι πόλιν,
Ἑκοῦσα θνήσκω, μή τις ἅψηται χροὸς
Τοὐμοῦ· παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως.
Ἐλευθέραν δέ μ', ὡς ἐλευθέρα θάνω,
Πρὸς θεῶν μεθέντες, κτείνατ'. “Ἐν νεκροῖσι γὰρ
“Δούλη κεκλῆσθαι, βασιλὶς οὖσ', αἰσχύνομαι.
Λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν· Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ
Εἶπεν μεθεῖναι παρθένον νεανίαις.
Οἱ δ' ὡς τάχιστ' ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα,
Μεθῆκαν, οὗπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.
Κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
Λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος
Ἔρρηξε λαγόνος εἰς μέσον παρ' ὀμφαλόν,

Tacete vos Græci: tacitus univerſus ſit populus:
Sile, tace. tranquillam autem conſtitui turbam.
Ipſe verò dixit: O fili Pelii, pater verò meus,
Accipe libationes haſce propitiabiles,
Mortuos elicientes: veni vero ut bibas nigrum
Puellæ illibatum ſanguinem, quem tibi damus
Exercitúſque & ego: propitius verò nobis ſis,
Solvéque puppes, & retinacula
Navium: dáque nobis felicem, ab Ilio
Reditum nactos omnes in patriam venire.
Tantum dixit. Omnis autem adprecatus eſt exercitus.
Mox auratum enſem capulo accipiens
Extraxit vaginâ: lectis autem Græcorum exercitûs
Adoleſcentibus innuit virginem apprehendere.
Ipſa verò ut ſenſit, hunc ſignificavit ſermonem:
O meam qui excidiſtis Argivi urbem,
Volens morior: nè quis attingat corpus
Meum: præbebo enim cervicem forti pectore.
Solutam verò me, ut libera moriar,
Per Deum, mittentes, interficite. “Apud manes enim
“Servam vocari, regina quum ſim, pudet me.
Turba verò admurmurabant. Et Agamemnon rex
Dicebat ut dimitterent virginem adoleſcentibus.
Illi verò, ut celerrimè audiverunt ſummam vocem,
Dimiſerunt, cujus & ſummum erat Imperium.
Et illa poſtquam audivit dominorum dicta,
Apprehendens peplos ex ſummo humero,
Rupit ile circa medium juxta umbilicum,

Σιγᾶτ' Ἀχαιοί] σιωπᾶτε. σῖγα πᾶς ἔστω λεώς] μιμεῖται τὸ πολλάκις κηρύσσειν τὰ αὐτὰ τοὺς κήρυκας. τὸ σῖγα, εἰ μὲν ἔστι προστακτικὸν, ὀξυνεῖται. εἰ δὲ ἐπίρρημα, περισπᾶται. Πατὴρ δ' ἐμὸς] ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. Ἀττικὸν, τὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας οὐ δέον ἔχειν κλητικὰς, διὰ τὸ μὴ τὰς αὐτὰς εἶναι τῶν προσώπων αἰτιατικαῖς. λαμβάνονται γοῦν αἱ εὐθεῖαι Ἀττικῶς, ἀντὶ τῶν κλητικῶν. αἱ δὲ κτητικαὶ πᾶσαι, εἴτε εὐθεῖαι εἶεν, εἴτε γενικῆς, εἴτε ἠγνοοῦν ἄλλης πτώσεως, ἤτοι ἑνικῆς, ἢ δυϊκῆς, ἢ πληθυντικῆς, εἰ μὲν πρωτοτύπου προσώπου εἶεν, ἀντὶ τῆς πρωτοτύπου γενικῆς τοῦ πρώτου προσώπου λαμβάνονται. εἰ δὲ δευτέρου, ἀντὶ τῆς πρωτοτύπου γενικῆς τοῦ β' προσώπου. εἰ δὲ γ', ἀντὶ τῆς πρωτοτύπου γενικῆς τοῦ τρίτου προσώπου. 535 Δέξαι χοάς μου] σπονδὴ, χοὴ, θυσία, διαφέρουσι. σπονδὴ, ἐπὶ τῶν ξηρῶν, οἷον καὶ κριθῆς. χοὴ ἐπὶ ὑγρῶν, οἴνου, μέλιτος, καὶ γάλακτος. θυσία, ἐπὶ ζώων, προβάτων, καὶ τῶν ὁμοίων. ἄλλοι δὲ, σπονδὴν καὶ χοὴν ταυτὸν λέγουσιν, ὃ καὶ κρεῖττον. Δέξαι χοὰς] λάβε μου ταύτας τὰς θυσίας τὰς θελκτηρίους, τὰς ἡδυντηρίους, τὰς προσαγούσας τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν, ἢ τὰς κηλούσας τοὺς καταχθονίους δαίμονας. 536 Νεκρῶν ἀγωγοὺς] ἀναφερούσας τὰς ψυχάς. ἄγω ῥῆμα, τὸ κομίζω, καὶ φέρω. ἀγωγὸς, ὁ φέρων, καὶ ὁ κομίζων, καὶ ἐπὶ ἀρσενικοῦ καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ. ἀγώγιμον, τὸ φερόμενον, καὶ κομιζόμενον. ἀγωγὴ δὲ, ἡ τοῦ κομίζειν ἐνέργεια. Ἐλθὲ δ' ὡς πίῃς] ἐλθὲ δὲ ἵνα πίῃς τὸ καθαρὸν αἷμα τῆς παρθένου, ὅπερ σοι χαριζόμεθα, καὶ ὁ στρατὸς καὶ ἐγὼ, καὶ λῦσαι τὰς ναῦς, καὶ τὰ σίδηρα, καὶ τὰ σχοινία τῶν νεῶν. δὸς δὲ ἡμῖν εὐμενῶς ἀπὸ τῆς Τροίας ἐπιστροφῆς ἀγαθῆς ἐπιτυχοῦντας ἡμᾶς, εἰς τὴν πατρίδα ἀπελθεῖν. Δὸς δὲ ἡμῖν εἰπών, ὤφειλε τυχοῦσιν ἐπάξειν. ὁ δὲ, ὥσπερ ἐκ μεταμελείας ἀποδίδωσι τὸν λόγον κατ' αἰτιατικὴν πρὸς τὸ ἀπαρέμφατον. 542 Τοσαῦτ' ἔλεξε] τοσαῦτα εἶπε. ὅλος δὲ ὁ στρατὸς εὐχὴν ἐποιήσατο, ἤτοι ἐπ' ἐκείνῳ ηὔξατο, ἤγουν εἰς τὸ πληρῶσαι ἐκεῖνον τὴν εὐχὴν ἣν ηὔξατο. Εἶτ' ἀμφίχρυσον] ἔπειτα περικεχρυσωμένον ξίφος λαβὼν ἀπὸ τῆς λαβῆς, ἐξεῖλκε τῆς θήκης. Φάσγανον] τὸ ἐν σφαγαῖς γανύμενον, ἢ τὸ γεγανωμένον, ἤγουν στίλβον ξίφος. κολεὸς δὲ, ἡ ξιφοθήκη, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ τὰ ὀλοὰ, ἤγουν τὰ ὀλέθρια ξίφη κεῖσθαι. Λογάσι δ' Ἀργείων] καὶ τοῖς ἐκλεκτοῖς νεανίαις τοῦ στρατοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔνευσε τὴν κόρην κρατῆσαι. Ἡ δ' ὡς ἐφράσθη] αὕτη δὲ ἐπεὶ ἐφράσατο καὶ ἐνόησε, τοῦτον τὸν λόγον ἐδήλωσεν· ὦ Ἕλληνες οἱ πορθήσαντες τὴν ἐμὴν πόλιν, ἐθελουσίως θέλω τεθνήξεσθαι. ὅρα ἵνα μή τις ἅψηται καὶ προσεγγίσῃ τοῦ ἐμοῦ σώματος. παρέξομαι γὰρ τὸν λαιμὸν εὐκαρδίως τε καὶ εὐψύχως. ἀπολελυμένην δέ με πρὸς θεῶν ἀφέντες, κτείνατε, ἵνα ἐλευθέρα θάνω, καὶ μὴ δούλη δηλονότι. Ἐλεύθερος] ὁ ἀπολελυμένος, καὶ μὴ ὑπὸ δουλείας. ἀπελεύθερος δὲ ἐπὶ φειδωλείας, οὗ ἐναντίον ὁ ἐλευθέριος. ἡ δὲ σύνταξις οὕτω. πρὸς θεῶν μεθέντες, καὶ ἀφέντες με ἐλευθέραν, καὶ ἄδετον, κτείνατε, ὅπως θάνω ὡς ἐλευθέρα, καὶ οὐ δούλη. οὕτω μὲν ἐλευθέραν ἀντὶ τοῦ ἄδετον ἐκληπτέον. τὸ δὲ ἐλευθέρα, ἀντὶ τοῦ οὐ δούλη. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ τῆς κατασκευῆς. εἰ γὰρ [illegible] τινῶν ταύτας ἀπέθνησκεν, δουλικῶς ἂν καὶ οὐκ ἐλευθέρως τεθνάναι ἔδοξεν. Ἐν νεκροῖς γὰρ] ἐν τοῖς νεκροῖς γὰρ καλεῖσθαι δούλη, καίπερ δέσποινα οὖσα, ἐντρέπομαι. 553 Λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν] ὁ δὲ λαὸς ἤχησεν, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ ἤχου τῶν ῥοθίων, ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἔλεξε τοῖς νέοις ἀφεῖναι τὴν παρθένον. Ἐπερρόθησαν] εἰκότως καὶ ἁρμοδίως εἴρηται ἐπὶ πλήθους, ἤγουν ἀσήμως ἤχησαν. ἐκ μεταφορᾶς δὲ τῶν κυμάτων ἡ λέξις· τὸ γὰρ πλῆθος ὁμοῦ βοῶσαν ἄγνωστον τοῖς ἀκούουσιν, ὅπερ καὶ λέγει. Οἱ δ' ὡς τάχιστ' ἤκουσαν] οὗτοι δ' ἐπεὶ ταχέως ἤκουσαν τὴν ἐσχάτην φωνὴν τοῦ βασιλέως, τέλος γὰρ πάσης ὑπεροχῆς ὁ βασιλεὺς (καὶ Πίνδαρος, τὸ δ' ἔσχατον κορυφοῦται βασιλεῦσι) μεθῆκαν. ὤφειλε δὲ εἰπεῖν οὕτως. οἱ δὲ ἐπεὶ ἤκουσαν τὴν ὑστέραν φωνὴν, ἤγουν τὴν βασιλικὴν, μεθ' ἣν οὐδενὶ λέγειν ἔξεστιν, οὗ τινος βασιλέως μέγιστον ἦν κράτος, μεθῆκαν. ὁ δὲ ἀντιστρόφως, ἐπεὶ τάχιστα φησὶν ἤκουσαν, μεθῆκαν. ἔστι δὲ ὁ σχηματισμὸς οὗτος, οὐ ποιητικὸς, ἀλλ' Ἀττικὸς, καὶ συνήθης τοῖς ῥήτορσιν. ἄλλως. βουλόμενος οὕτως εἰπεῖν, οἱ δ' ὡς τάχιστα ἤκουσαν ὕστερον τὴν ὄπα τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὑστέραν ἐπήγαγε πρὸς τὴν ὄπα, ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος ὀνοματίσας. σύναπτε δὲ τὸ τάχιστα, πρὸς τὸ μεθῆκαν. ἄλλως. οὕτως ὤφειλεν εἰπεῖν. οἱ δ' ἐπεὶ ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα, οὗ γὰρ καὶ μέγιστον ἦν κράτος, τάχιστα μεθῆκαν. ὁ δὲ ἀντιστρόφως. ἐπεὶ τάχιστ' ἤκουσαν, μεθῆκαν. ἔστι δ' ὁ σχηματισμὸς μᾶλλον ῥήτορσι συνήθης ἢ ποιηταῖς. 557 Κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε] ἐπεὶ δὲ, ἀφ' οὗ δὲ ἤκουσε τοῦτο τὸ λόγιον τῶν δεσποτῶν, λαβοῦσα τὰ ἱμάτια, ἔσχισεν ἀπὸ τῆς ἄκρας ἐπωμίδος μέχρι τοῦ μέσου τῆς λαγόνος, καὶ ἔδειξε τὰ στήθη καθάπερ † ἀγάλματα κάλλιστα. καὶ καταβαλοῦσα πρὸς γῆν τὸ γόνυ, εἶπε λόγον ἀθλιώτατον πάντων τῶν λόγων δηλονότι. Ἐπωμίδος] ἐπωμὶς τὸ ὑπερέχον τοῦ βραχίονος· καὶ εἶδος ἐνδύματος. ἐνταῦθα δὲ τὸ πρότερον δοκεῖ λέγειν. 559 Εἰς μέσον] τὸ εἰς ἀντὶ τοῦ ἕως, καὶ παρὰ Δημοσθένει, τούτῳ φιλανθρώπως ἐχρώμην εἰς τήνδε τὴν ἡμέραν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας. λάμβανε δὲ τοῦτο τὸ εἰς, καὶ πρὸς τὸ λαγόνας, κατὰ συνεκδοχήν.

† an. ἀγάλματος;

ANNOTATIONES.

V. 556. *Homeri illud exprimit* οὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον.

Μαστούς τ' ἔδειξε, στέρνα θ' ὡς ἀγάλματος

Κάλλιστα. καὶ καθεῖσα πρὸς γαῖαν γόνυ,

Ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον·

Ἰδοὺ, τόδ' εἰ μὲν στέρνον, ὦ, νεανία

Παίειν προθυμῇ, παῖσον. εἰ δ' ὑπ' αὐχένα

Χρῄζεις, πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπὴς ὅδε.

Ὁ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων, οἴκτῳ κόρης,

Τέμνει σιδήρῳ πνεύματος διαρροάς.

Κρουνοὶ δ' ἐχώρουν. ἡ δὲ, καὶ θνήσκουσ', ὅμως

Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν,

Κρύπτειν θ', ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών.

Ἐπεὶ δ' ἀφῆκε πνεῦμα θανασίμῳ σφαγῇ,

Οὐδεὶς τὸν αὐτὸν εἶχεν Ἀργείων πόνον,

Ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν τὴν θανοῦσαν, ἐκ χερῶν

Φύλλοις ἔβαλλον. οἱ δὲ πληροῦσιν πυρὰν

Κορμοὺς φέροντες πευκίνους. ὁ δ' οὐ φέρων,

Πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ' ἤκουεν κακά.

Ἕστηκας, ὦ κάκιστε, τῇ νεανίδι

Οὐ πέπλον, οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων;

Οὐκ εἶ τι δώσων τῇ περίσσ' εὐκαρδίῳ,

Ψυχήν τ' ἀρίστῃ; τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγων

Παιδὸς θανούσης. εὐτεκνωτάτην δέ σε

Πασῶν γυναικῶν, δυστυχεστάτην ὁρῶ.

Χο. Δεινόν τι πῆμα Πριαμίδαις ἐπέζεσε,

Πόλει τε τῇ 'μῇ. θεῶν ἀναγκαῖον τόδε.

Εκ. Ὦ θύγατερ, οὐκ οἶδ' εἰς ὅ, τι βλέψω κακῶν

Πολλῶν παρόντων, ἢν γὰρ ἅψωμαί τινος,

Τόδ' οὐκ ἐᾷ με. παρακαλεῖ δ' ἐκεῖθεν αὖ

Λύπη τις ἄλλη, διάδοχος κακῶν κακοῖς.

Mamillásque oſtendit, pectoráque quaſi ſtatuæ

Pulcherrima: & flectens ad terram genu,

Dixit omnium miſerabiliſſimum ſermonem:

Ecce, hoc ſi quidem pectus, O Juvenis,

Ferire cupis, ferito: ſi verò ſub cervice

Volueris, adeſt jugulus paratus hîc.

Ille verò & nolens & volens præ commiſeratione puellæ,

Secat ferro ſpiritûs meatus.

Fontes verò fluebant. Hæc verò etiam moriens, tamen

Magnam ſolicitudinem habuit decentèr ut caderet,

Et occultaret, quæ occultare oculos virorum convenit.

Poſtquam verò emiſit ſpiritum lethali ex mactatione,

Nemo eundem habebat Græcorum laborem:

Sed alii eorum mortuam, ex manibus

Frondibus petebant: alii verò implent pyram

Stipites adferentes pineos: qui verò nihil adferebat

Ab adferente talia audiebat convitia:

Stas, ô ignaviſſime, *ad honorem* hujus puellæ

Neque peplum neque ornatum in manibus habens?

Non vadis aliquid daturus valdè animoſæ

Generoſiſſimæque? Talia verò de tuâ dicebant

Filiâ mortuâ. feliciſſimam verò prole te

Omnium mulierum, infeliciſſimam video.

Chr. Sæva quædam clades Priamidis accenſa eſt,

Urbique meæ: deorum neceſſitas eſt hæc.

Hec. O filia: non ſcio ad quod reſpiciam malorum

Multis præſentibus: quum enim attingo aliquod,

Aliud non ſinit me; avocat verò indè rurſus

Mœror quis alius, ſucceſſor malorum in malis.

564 Ἰδοὺ τόδ'] ὦ νεανία. εἰ μὲν τόδε τὸ στέρνον παίειν προθυμῇ, παῖσον. εἰ δ' ὑπ' αὐχένα θέλεις, πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπὴς ὅδε. 566 Ὁ δ' οὐ θέλων τὸ ἑξῆς, οὐ θέλων οἴκτῳ καὶ συμπαθείᾳ τῆς κόρης, τέμνει τὸν λαιμόν. ἐκ τούτου γὰρ πνεῖ τε καὶ ἀναπνεῖ, ῥέον τὸ αἷμα. Διαρροὰς] τὰς ἀρτηρίας, καὶ φλέβας τὰς τῆς ἀναπνοῆς. διαρροαὶ πνεύματος αἱ φλέβες, ἐν αἷς τὸ αἷμα διέρχεται ἐκ τῶν ἀρτηριῶν. διαφέρει δὲ ἀρτηρία φλεβὸς, τῷ τὴν μὲν ἀρτηρίαν ἔχειν πνεῦμα πολὺ, καὶ ὑποκάτω κεῖσθαι τῆς φλεβὸς, αἷμα δὲ ὀλίγον. τὴν δὲ φλέβα, αἷμα μὲν πολὺ, καὶ ἄνω κεῖσθαι τῆς ἀρτηρίας, πνεῦμα δὲ ὀλίγον. 568 Κρουνοὶ] σταλαγμοὶ δὲ τοῦ αἵματος, καὶ ἐκχύσεις προήρχοντο. ἡ δὲ καίτοι ἀποθνήσκουσα, πρόνοιαν εἶχεν, ὥς τε εὐπρεπῶς καὶ εὐσχήμως πεσεῖν καὶ κρύπτειν, ἃ πρέπον κρύπτειν τὰ ὄμματα τῶν ἀρρένων. Τὸ κρύπτω μετ' αἰτιατικῆς λέγεται καὶ πρὸς τὸ πρόσωπον, καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα, οἷον κρύπτω σε τὴν ἐμαυτοῦ βουλήν. Κρύπτειν δ' ἃ κρύπτειν] οὐκ ὀλίγοι πειραθέντες ἑρμηνεῦσαι τὸ χωρίον τοῦτο, τοσοῦτον ἀπέσχοντο τοῦ τ' ἀληθὲς εἰπεῖν ἐξάρχειν, ὅσον ἂν εἰ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐπικεχειρηκότας φανῆναι κατὰ γνώμην σοφὸν ἐπῆλθε. δυοῖν γὰρ οὐσῶν τῶν αἰτιατικῶν, καὶ τῆς τοῦ καθεστῶτος ἐντεῦθεν ἐν σκότῳ βουλόμενοι συντετάχθαι, ἐναλλαγαῖς τε ἐχρήσαντο, καὶ προσθέσεσιν ἔξωθεν, εἰς ἃ χρεὼν τὰ ὄμματα τῶν ἀρσένων κρύπτεσθαι φάσκοντες. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐκείνοις μεμφόμενος, καὶ τὸ δοκοῦν εἰπὼν ἐμαυτῷ, οἶμαι ἂν πάντας, ὅσοις ὀρθότητος ἐν λόγοις μέλει, ἐκ τοῦ εὐθέος ἀκούσαντας, ὃ μὴν τοῦθ' οὕτως ἔχειν ψηφίσασθαι. λέγων γὰρ ὁ Ταλθύβιος τὰ περὶ τῆς κόρης. εἶτα ἐπήνεγκεν· ἡ δὲ καὶ θνήσκουσα, ὅμως προὐνοεῖτο εὐσχήμως πεσεῖν, καὶ κρύπτειν ἐκεῖνα, ἃ χρεὼν δεῖ κρύπτειν τὰ ὄμματα τῶν ἀρσένων. ὥσπερ γὰρ ἀφαιρῶ σε τὴν χλαμύδα φαμὲν, καὶ στερῶ σε τὸ ἀργύριον, ὄντα καὶ ἀμφότερα αἰτιατικὰ, καὶ ὁ ἀφαιρούμενος, καὶ ὃ ἀφαιρεῖται, καὶ ὁ στερούμενος, καὶ ὃ στερεῖται, οὕτω καὶ κρύπτω σε τόδε λέγομεν, οἷον ἔχων τι κτῆμα, καὶ μόνος βουλόμενος ἀπολαύειν, κρύπτει τοῦτο τοὺς ἄλλους. καὶ ἡ Πολυξένη γυνὴ οὖσα, εἰ καὶ τὸν περὶ τοῦ θανεῖν ἔδει, ἀλλ' οὖν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχημόνως πεσεῖν, καὶ τὰ αἰδοῦς ἄξια κρύπτειν, ἃ πρέπον δεῖ κρύπτειν τὰς τῶν ἀνδρῶν ὄψεις, καὶ μὴ [illegible]φαίνεσθαι. μάρτυς δὲ τούτου ἄλλα τε πολλὰ, καὶ τὸ τοῦ Σοφοκλέους. οὐ δὲ γάρ τι δεῖ κρύπτειν μ' ἔτι. καὶ ἄλλος· μήτοι με κρύψῃς τοῦτο. † ὅπερ μέλλω παθεῖν. Ἐπεὶ δ' ἀφῆκε] ἐπειδὴ ἐξέπνευσε τὴν ψυχὴν ὑπὸ θανατηφόρου σφαγῆς, οὐδεὶς ἀπὸ τῶν Ἀργείων εἶχε τὴν ὁμοίαν ἐργασίαν. ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν περὶ τῆς αὐτὴν διὰ τὸ εὐθαρσὲς καὶ εὔψυχον, φύλλοις καὶ ἄνθεσιν ἔβαλλον. 574 φύλλοις ἔβαλλον] Ἐρατοσθένης φησὶ περὶ τῆς φυλλοβολίας, ὡς πάλαι χωρὶς ἄθλων ἀγωνιζομένων ἀνθρώπων, τῷ νικήσαντι καθάπερ ἔρανον εἰσφέροντες ἔρριπτον, τῶν θεατῶν ὅπως ἕκαστος ηὐπόρει. διὸ δὴ συνήθης ἐγένετο κύκλῳ περιπορευομένων, ἐπαγείρειν καὶ λαμβάνειν τὸ διδόμενον. οἱ μὲν οὖν ἐμπορευόμενοι διάφορα δῶρα τῶν λοιπῶν, οἱ μὲν ἐγγὺς καθήμενοι, στεφάνους ἐπετίθεσαν. οἱ δὲ ἀνωτέρω, τοῦτο ὅπερ ἦν λοιπὸν, ἔβαλλον τοῖς ἄνθεσι, καὶ φύλλοις. καὶ νῦν μὲν ἐπὶ τοῖς ἐπιφανῶς ἀγωνιζομένοις, περιβάλλουσι ζώνας, πίλια(?), χιτωνίσκους, πετάσους, κρηπῖδας. διὸ συνήθης κύκλῳ περινοστοῦντας ἀγείρειν τὰ διδόμενα. ἕως μὲν οὖν ἐναγώνισμα κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν ἦν, ἀτελὴς ἐγένετο ἡ τῶν δωρεῶν δόσις. πολυπλασιαζομένης δὲ τούτης, ταῦτα ἐμειοῦτο εἰς πολλὰ καταμεριζόμενα. καὶ τέλος ἡ φυλλοβολία κατελείφθη. ταῦτα οὖν περὶ τοὺς χρόνους Εὐριπίδου. ὀψὲ γάρ ποτε ὁ ἀγερμὸς τῆς φυλλοβολίας ἀπεδείχθη. φυλλοβολεῖται δὲ ἡ Πολυξένη, ὥσπερ ἐν ἀγῶνι νικήσασα. ἐφυλλοβολοῦντο γὰρ μετὰ τὸ νικῆσαι, καθὰ καὶ προείρηται. Οἱ δὲ] τινὲς δὲ ἐπλήρουν τὸν τάφον, βαστάζοντες δᾶδας ἐκ πεύκης. ὁ δὲ μὴ φέρων, παρὰ τοῦ φέροντος τοιάσδε κακηγορίας ἤκουε. ἕστηκας ὦ κάκιστε, οὔτε πέπλον, οὔτε καλλωπισμόν τινα διὰ χειρὸς φέρων ὑπὲρ τῆς νεανίδος, καὶ χάριν τῆς νεανίδος; οὐ πορεύσῃ δώσων τι τῇ μεγαλοψύχῳ καὶ εὐκαρδίῳ πεσούσῃ(?) καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν ἀνδρείᾳ; τοιαῦτα ἔλεγον περὶ τῆς θυγατρός σου ἀποθανούσης. τὴν εὐγονωτάτην δὲ πασῶν γυναικῶν, ἀθλιωτάτην βλέπω. 579 Οὐκ εἶ τι δώσων] οἱ μὲν λέγουσι τὸ εἶ, ἀντὶ τοῦ πορεύσῃ. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις. οὕτως. Οὐκ εἶ, καὶ οὐχ ὑπάρχεις δώσων τι, τουτέστιν οὐ δώσεις. πρόφασις(?) δὲ Ἀττικὴ, βέλτιον δὲ τὸ πρότερον. 583 Δεινόν τι πῆμα] χαλεπή τις αὕτη βλάβη τῶν θεῶν (ἤγουν ἧς αἴτιοι οἱ θεοὶ, ἀπαραίτητος. λέγει δὲ τὸ τὴν ἑαυτῶν ἅλωσιν) ἐπῆλθε τοῖς Πριαμίδαις, καὶ τῇ πόλει τῇ ἐμῇ. τὸ δὲ ἐπέζεσεν, ἀντὶ τοῦ ἐπήρθη, καὶ ηὐξήθη, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ ζέοντος ὕδατος ἐν τοῖς λέβησι, καὶ ἐπαιρομένου ἐν τῷ ζέειν. Ὦ θύγατερ οὐ γινώσκω εἰς ὅπερ τῶν κακῶν θεάσωμαι πολλῶν ὑπαρχόντων. ἐὰν γὰρ προσεγγίσω τινὸς, τὸ ἕτερόν με οὐκ ἀφίησιν. ἐφέλκεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου μέρους διάδοχος, κακῶν προτέρων δηλονότι κακοῖς ἑτέροις ἐπαγομένοις.

† τοῦτο, ὅπερ] an τοῦθ', ὅπερ? Verſus enim eſt.

ANNOTATIONES.

V. 581. εὐτεκνοτάτην] Delevi εὐτεκνοτάτην & εὐτεκνωτάτην repoſui, ut verſui convenientius verbum & verè *Euripideum*; nam paulò poſt ad V. 620. idem verbum occurrit εὐτεκνώτατε Πρίαμε.

Καὶ

Καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν ὥστε μὴ στένειν πάθος,
Οὐκ ἂν δυναίμην ἐξαλείψασθαι φρενός.
Τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες, ἀγγελθεῖσά μοι
Γενναῖος. "Οὔκουν δεινόν, εἰ γῆ μὲν κακὴ
"Τυχοῦσα καιροῦ θεόθεν, εὖ στάχυν φέρει,
"Χρηστὴ δ' ἁμαρτοῦσ' ὧν χρεὼν αὐτὴν τυχεῖν,
"Κακὸν δίδωσι καρπόν. ἀνθρώποις δ' ἀεὶ
"Ὁ μὲν πονηρός, οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός.
"Ὁ δ' ἐσθλός, ἐσθλός. οὐδὲ συμφορᾶς ὕπο
"Φύσιν διέφθειρ', ἀλλὰ χρηστός ἐστ' ἀεί·
"Ἆρ' οἱ τεκόντες διαφέρουσιν, ἢ τροφαί;
"Ἔχει γε μέντοι καὶ τὸ θρεφθῆναι καλῶς,
"Δίδαξιν ἐσθλοῦ. τοῦτο δ' ἤν τις εὖ μάθοι,
"Οἶδεν τό γ' αἰσχρόν, κανόνι τοῦ καλοῦ μαθών.
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ νοῦς ἐτόξευσεν μάτην.
Σὺ δ' ἐλθέ, καὶ σήμηνον Ἀργείοις τάδε.
Μὴ θιγγάνειν μου μηδέν', ἀλλ' εἴργειν ὄχλον
"Τῆς παιδός. Ἐν τοι μυρίῳ στρατεύματι
"Ἀκόλαστος ὄχλος, ναυτική τ' ἀναρχία,
"Κρείσσων πυρός· κακὸς δ' ὁ μή τι δρῶν κακόν.
Σὺ δ' αὖ λαβοῦσα τεῦχος, ἀρχαία λάτρι,
Βάψασ', ἔνεγκε δεῦρο ποντίας ἁλός.
Ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς πανυστάτοις ἐμήν,
Νύμφην τ' ἄνυμφον, παρθένον τ' ἀπάρθενον,
Λούσω, προθῶμαί θ' ὡς μὲν ἀξία, πόθεν;
Οὐκ ἂν δυναίμην· ὡς δ' ἔχω. τί γὰρ πάθω;
Κόσμον τ' ἀγείρασ' αἰχμαλωτίδων πάρα,
Αἵ μοι πάρεδροι τῶνδ' ἔσω σκηνωμάτων
Ναίουσιν, εἴ τις τοὺς νεωστὶ δεσπότας
Λαθοῦσ' ἔχει τι κλέμμα τῶν αὑτῆς δόμων.
Ὦ σχήματ' οἴκων, ὦ ποτ' εὐτυχεῖς δόμοι,
Ὦ πλεῖστ' ἔχων, κάλλιστά τ' εὐτεκνώτατε
Πρίαμε, γεραιά θ' ἥδ' ἐγὼ μήτηρ τέκνων.
Ὡς εἰς τὸ μηδὲν ἥκομεν, φρονήματος
Τοῦ πρὶν στερέντες. εἶτα δῆτ' ὀγκούμεθα,

Et nunc tuam quidem nè gemam cladem,
Haud queam delere ex mente:
Intemperantiam verò nè gemam, hoc tu amovisti, nunciata mihi
Generosa. "Non igitur mirum, si terra quidem mala,
"Nacta bonum cœlum divinitùs, bonam segetem fert:
"Bona verò, frustrata iis quæ conveniebat consequi,
"Malum profert fructum. Inter homines verò semper
"Malus nihil aliud quàm malus,
"Bonus autem bonus: neque præ calamitate
"Ingenium perdit, sed bonus est semper.
"Numnam parentes præstant, an educationes?
"Habet equidem quodammodo & educatio honesta
"Doctrinam honestatis. Illud verò siquis bene didicerit,
"Novit quod turpe est, ex regulâ honesti cognoscens.
Et hæc quidem mens ejaculata est frustra.
Tu verò, ô Talthybie, vade, & indica Argivis hæc:
Ne attingat meam quisquam, sed arceant multitudinem
A filiâ. "In infinito enim exercitu
"Indomita turba, nauticáque licentia
"Violentior igne. Malus verò *habetur* qui non aliquid facit mali.
Tu autem accipiens urnam, antiqua ministra,
Intingens, affer huc marinum salum,
Ut filiam lavacris postremis meam,
Sponsam sine sponso, virginémque non virginem
Lavem. Proponámque ut quidem digna est, unde?
Non possum: *faciam* ut possum. quid enim agam?
Ornatum colligens à captivis mulieribus
Quæ mihi assistentes hæc intra tentoria
Habitant: si quæpiam novos dominos
Latens, habet quoddam furtum ex suâ domo.
O species ædium, ô olim felix domus,
O plurima tenens pulcherrimáque, felicissime liberis
Priame, anúsque ego mater liberorum,
Quàm ad nihil devenimus, superbiâ
Priori spoliati. Deinde tamen tumescimus:

Καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν πάθος οὐκ ἂν δυναίμην ἐξαλεῖψαι ἀπὸ τῆς φρενός, ὥστε μὴ στένειν αὐτὸ δηλονότι. τὸ δὲ λίαν στένειν ἐμέ, καὶ θρηνεῖν, ἀφεῖλες ἀγγελθεῖσά μοι γενναία, καὶ μεγαλόψυχος. [592] Οὔκουν δεινόν] οὐ θαυμαστόν φησιν, ὅταν κακὴ γῆ τυχοῦσα εὐκρασίας ἀέρων, στάχυν φέρῃ καλόν. ἡ δὲ ἀγαθὴ τούτων ἀποτυχοῦσα, καρπὸν κακὸν φέρει, ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις τοῦτο οὐκ ἔστιν ἰδεῖν, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὁ μάλιστα ποιεῖ. ὁ γὰρ κακὸς ἀεὶ κακός ἐστι, καὶ ὁ ἀγαθὸς ἀεὶ ἀγαθός, κἂν ἀτυχήμασι περιπέσῃ. ταῦτα δὲ φησί, θαυμάζουσα τὴν Πολυξένην. [599] Ἆρ' οἱ τεκόντες] ὥσπερ ἀπορήσασα ἡ Ἑκάβη τοῦτο φησίν, ἆρα τὸ γεννᾶν τινὰ ἀγαθῶν γονέων συντελεῖ πρὸς τὸ εἶναι τοῦτον χρηστόν, ἢ τὸ παιδευθῆναι, καὶ ἀγωγῆς ἐκ ἀγαθῶν λαχεῖν. ἐν δὲ τῷ λέγειν, ἔχει μέν τοι καὶ τὸ τραφῆναι καλῶς δίδαξιν ἐσθλοῦ, φαίνεται τὸ μὲν τῶν γονέων προτιμᾶν, τὸ δὲ τῆς παιδεύσεως ὡς δευτέρῳ τίθεσθαι. Ἆρ' οἱ τεκόντες] ἆρ' οἱ τεκόντες διαφορὰν ἔχουσιν, ἤτοι τὴν ἐναλλαγὴν ποιοῦσιν, ἢ αἱ ἀνατροφαί. [600] Ἔχει γε τι] ἀντὶ τοῦ παρέχει κατά τι καὶ τὸ ἀνατραφῆναι καλῶς, δίδαξιν καὶ γνῶσιν ἀγαθοῦ. τοῦτο δέ, ἤτοι τὸ καλῶς ἀνατραφῆναι, ἢ τὸ ἐσθλόν, ἐὰν μάθοι τις καλῶς, οἶδε τὸ αἰσχρὸν, μαθὼν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ καλοῦ. καὶ ταῦτα μὲν ὁ νοῦς ἀπέρριψε μάτην. σὺ δέ, ὦ Ταλθύβιε, ἄπελθε, καὶ εἰπὲ τοῖς Ἀργείοις τάδε, μὴ ἅπτεσθαι τῆς παιδός μου μηδένα, ἀλλὰ κωλύειν καὶ ἀποσοβεῖν τὸν ὄχλον. ἐν γὰρ πολλῷ στρατεύματι, ὄχλος ἀκόλαστος καὶ ἀπαίδευτος, ἡ ναυτική τε ἀναρχία καὶ ἀνυποταξία, κρείσσων καὶ ἰσχυροτέρα πυρός. [608] Κακὸς δ' ὁ μή τι δρῶν] κακὸς ὀνομάζεται παρὰ τοῖς ναύταις ὁ μὴ σὺν αὐτοῖς δρῶν τι κακόν, ἢ ὡς οὐχ ὅμοιος αὐτοῖς, καὶ τὰ αὐτῶν πράττων αἰσχρά. σὺ δέ, ὦ δούλη παλαιά, λαβοῦσα τὸ ἀγγεῖον βάψασα, ἤγουν γεμίσασα, κόμισον ὧδε, ὕδωρ δηλονότι, ἀπὸ τοῦ ἐνδοτάτου μέρους τῆς θαλάσσης. ἵνα τὴν ἐμὴν τὴν κακόνυμφον νύμφην, καὶ κακοπάρθενον παρθένον λούσω ἐν λουτροῖς πανυστάτοις. Βάψασα] βάπτειν ἐστὶ τὸ χαλᾶν τι εἰς ὕδωρ, ἢ εἰς ἕτερόν τι ὑγρόν. ὅμοιον δὲ τοῦτο τὸ ἔβαψα τοῦ ἄρτου, καὶ ἐπὶ τοῦ οἴνου. [612] Παρθένον τ' ἀπάρθενον] οἱ μὲν τὸ ἀπάρθενον, ἀντὶ τοῦ κακοπάρθενον φασίν. ἐμοὶ δὲ οὐχ οὕτω δοκεῖ, ἀλλ' εἰποῦσα νύμφην τ' ἄνυμφον, νύμφην μὲν ὡς μνηστευθεῖσαν τῷ Ἀχιλλεῖ, ἄνυμφον δὲ ὡς τῆς μνηστείας μὴ τελεσθείσης. ἐπήγαγε πρὸς μὲν τὴν νύμφην, τὸ ἀπάρθενον. πρὸς δὲ τὸ ἄνυμφον, τὸ παρθένον. Προθῶμαί τε] εἰς τὸ μέσον θήσω, ὡς μὲν ἀξία ἐστὶ δηλονότι. πόθεν] οὐδαμῶς δυναίμην. τὸ πόθεν, καὶ τὸ οὐδαμῶς ταυτὸ σημαίνει. διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι τὸ μὲν πόθεν, ἐμφαίνει ἐρώτησίν τινα. τὸ δὲ οὐδαμῶς, τελείαν ἀπόφασιν. ὡς δὲ ἔχω καὶ δύναμαι ποιήσω. πόθεν ταῦτα λέγει, ἀποβλέπουσα πρὸς τὴν πρόσθεν αὐτῇ προσοῦσαν εὐδαιμονίαν, καὶ τὴν νῦν ἀπορίαν. τό, τι Κόσμον τ' ἀγείρασα πρὸς τό, ὡς δ' ἔχω ἐστίν, ὅπως ὡς μὲν ἀξία ὑπάρχει δηλονότι, οὐκ ἂν δυναίμην λοῦσαι τε καὶ προθεῖναι. ὡς δὲ ἔχω ποιήσω τοῦτο, καὶ ἀγείρασα κόσμον ἀπὸ τῶν αἰχμαλωτίδων. [614] Τί γὰρ πάθω] ἤγουν τί ποιήσω; τὸ γὰρ ποιεῖν πάθος ἐστίν. ἐπειδὴ ὁ ποιῶν τι, πάσχει τρόπον τινά, κατ' αὐτὸ τὸ ποιεῖν. Κόσμον ἀγείρασ', καλλωπισμὸν ἀγείρασα παρὰ τῶν αἰχμαλωτίδων, αἳ οἰκοῦσιν ἔνδον τῶνδε τῶν σκηνῶν, σύνοικοι ἐμοί. ἐάν τις λαθοῦσα τοὺς νεωστὶ δεσπότας, ἤγουν τοὺς Ἕλληνας, ἔχει τι κλέμμα ἀπὸ τῶν ἑαυτῆς δόμων, κόσμον τῶν αἰχμαλωτίδων λέγει, χρυσία ἱμάτια, καὶ ἄλλ' ἄττα, ἵνα δὴ μή τις αὐτῷ ἐναντιωθῇ, ὡς αἰχμαλώτιδες, οὐδὲν ἐστ' ὅπου κέκτηνται φησίν, εἴ τις ἔλαθε τοὺς ἑαυτῆς δεσπότας ἔχειν τι τῶν οἰκείων, κλέψασα τοῦτο τοὺς δεσπότας, καὶ μὴ ὑπ' ἐκείνων ἀφαιρεθεῖσα. [619] Ὦ σχήματ' οἴκων] ὦ καλλωπισμοὶ τῶν οἴκων, ὦ δόμοι οἱ ποτὲ εὐτυχεῖς, ὦ Πρίαμε εὐτεκνώτατε, ὁ ἔχων πλεῖστα, † καὶ πολλά, καὶ κάλλιστα, ἡ γραῖά τε ἐγὼ αὐτὴ ἡ μήτηρ τῶν τέκνων, λίαν ἤλθομεν εἰς τὸ μηδέν, στερηθέντες τῆς προτέρας ὑπερηφανίας, εἶτα δῆτα καὶ ἐπαιρόμεθα,

† καὶ πολλά, post πλεῖστα superfluum.

ANNOTATIONES.

V. 619. Ὦ σχήματ' οἴκων] Vid. quæ notavimus ad Androm. v. 1. Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, &c.

V. 623. Στερέντες] pro στερηθέντες ab inusitato στέρω. Νικᾶν τε στέρξαι καὶ τ' ἄλγεσιν ἄλγεα πάσχειν. Hesiod.

Ὦ

Ὁ μέν τις ἡμῶν, πλουσίοις ἐν δώμασιν,
Ὁ δ᾽ ἐν πολίταις τίμιος κεκλημένος.
„Τὰ δ᾽ οὐδέν. Ἄλλως φροντίδων βουλεύματα,
„Γλώσσης τε κόμποι. Κεῖνος ὀλβιώτατος,
„Ὅτῳ κατ᾽ ἦμαρ τυγχάνει μηδὲν κακόν.

Aliquis quidem noſtrûm divitibus in domibus,
Alius verò inter cives Honorabilis vocatus.
„Hæc nihil ſunt quam inania curarum conſilia
„Linguæque jactantiæ. Ille feliciſſimus,
„Cui de die in diem nihil accidit mali.

ὁ μέν τις ἐν δώμασι πλουσίοις, ὁ δὲ τίμιος κεκλημένος ἐν πολίταις. τὸ δὲ ὁ πλοῦτος καὶ τὸ τοιαῦτα, οὐδὲν εἰσι δηλονότι, μάταια αἱ στροφαὶ τῶν λογισμῶν, καὶ ἡ μεγαλορρημοσύνη. ἐκεῖνος δὲ ἐστὶν εὐτυχέστατος, ᾧ τινι καθ᾽ ἡμέραν, ἤγουν κατὰ τὴν ζωήν, μηδὲν ὑπάρχει κακόν. Ἄλλως. ὦ σχήματ᾽ οἴκων.] ἀποδοῦσα ἡ Ἑκάβη πρὸς τὴν προτέραν αὐτῆς τύχην, καὶ τὴν νῦν δουλείαν, φησί, τῶν πραγμάτων οὕτως ἐχόντων, καὶ τοῦ μὲν πρότερον εὐδαίμονος, νῦν δυστυχοῦς, τοῦ δὲ πρὶν δυστυχοῦς, νῦν εὐδαίμονος. εἶτα ἐπιφέρομεν, ὁ μὲν ἐν πλούτῳ, ὁ δὲ ἐν πολλῇ τιμῇ. ταῦτα δὲ πάντα, ὅ, τε πλοῦτος, καὶ ἡ δόξα, τά τ᾽ ἄλλα τἀνθρώπινα, οὐδέν ἐστιν, ἄνω καὶ κάτω τῆς τύχης Εὐρίπου δίκην ἰούσης. τὸ δὲ εἶτα, ἢ κατ᾽ ἐρώτησιν, ἢ ἀποφαντικόν, καὶ συλλογιστικόν, τὸ δὲ ἄλλως φροντίδων βουλεύματα, ἤτοι διανοήματα. τουτέστι ματαίως φροντίζουσι περὶ τούτων οἱ ἄνθρωποι. τὸ γὰρ φροντίδων βουλεύματα, ἀντὶ τοῦ φροντίδες, περιφραστικῶς.

ἘΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἐμοὶ χρῆν συμφοράν,
2 Ἐμοὶ χρῆν πημονὰν γενέσθαι,
3 Ἰδαίαν ὅτε πρῶτον ὕλαν
4 Ἀλέξανδρος εἰλατίναν
5 Ἐτάμεθ᾽, ἅλιον ἐπ᾽
6 Οἶδμα ναυστολήσων
7 Ἑλένας ἐπὶ λέκτρα, τὰν καλ-
8 λίσταν ὁ χρυσοφαὴς
9 Ἅλιος αὐγάζει.

Ἀντιστροφή.

1 Πόνοι γάρ, καὶ πόνων
2 Ἀνάγκαι κρείσσονες κυκλοῦνται.
3 Κοινὸν δ᾽ ἐξ ἰδίας ἀνοίας
4 Κακὸν τᾷ Σιμουντίδι γᾷ
5 Ὀλέθριον ἔμολε,
6 Συμφορά τ᾽ ἀπ᾽ ἄλλων.
7 Ἐκρίθη δ᾽ ἔρις, ἃν ἐν Ἴδᾳ
8 Κρίνει τρισσὰς μακάρων
9 Παῖδας ἀνὴρ βούτας.

Strophe.

Ch. 1 Mihi oportebat infelicitatem,
2 Mihi oportebat cladem accidere:
3 Idæam quando primum ſylvam
4 Alexander abietinam
5 Secabat, ſalum per
6 Tumidum navigaturus
7 Helenæ ad thalamos, quam pul-
8 cherrimam auricomus
9 Sol radiis ſuis aſpicit.

Antiſtrophe.

1 Labores enim & laboribus
2 Neceſſitates validiores undique circundant
3 Publicum ex privatâ amentia
4 Malum Simoënticæ terræ
5 Exitiale venit,
6 Calamitáſque ab aliis.
7 Judicata eſt verò lis, quam in Ida
8 Judicavit inter tres beatorum (i. e. Deorum)
9 Filias vir paſtor: (i. e. Paris)

Ἐμοὶ χρῆν συμφοράν] ἤτοι ἀπέκειτο γενέσθαι βλάβην, ἐξ ἐκείνου τοῦ καιροῦ δηλονότι, ὅτε κατὰ τὴν ἀρχὴν ἔκοψεν ὁ Ἀλέξανδρος ὕλην ἀπὸ ἐλάτης δένδρου, πλεύσων ἐπὶ τὸ κῦμα τὸ θαλάσσιον διὰ τὰ λέκτρα τῆς Ἑλένης, ἣν ὡραιοτάτην ὁ λαμπρὸς βλέπει ἥλιος. πόνοι γὰρ καὶ ἀνάγκαι ἐπικρατέστεροι τῶν πόνων κυκλοῦσιν, ἡμᾶς δηλονότι. κοινὸν δὲ κακὸν ἀφανιστικὸν ἐξ ἰδίας μωρίας ἐπῆλθε τῇ Τρωϊκῇ γῇ. συμφοραί τε, ἀπ᾽ ἄλλων συμφορῶν δηλονότι. ἐκρίθη δέ, ἀντὶ τοῦ διεκρίθη ἡ ἔρις. Ἃν] ἀντὶ τοῦ δὴ ἣν ἔριν ἐδίκασεν ἐν τῇ Ἴδῃ τὰς τρεῖς θυγατέρας τῶν θεῶν ὁ βουκόλος Ἀλέξανδρος, ἐπὶ πολέμῳ καὶ φόνῳ καὶ βλάβῃ τῶν ἐμῶν οἰκημάτων. Ἐμοὶ χρῆν συμφοράν] τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται ἐπῳδικά. ἐπῳδικὰ δέ ἐστιν ὡς Ἡφαιστίων φησίν, ἐν οἷς ὁμοίοις ἀνόμοιόν τι ἐπιφέρεται. ἐπ᾽ ἔλαττον μέν τοι τῶν τριῶν ἀριθμῶν, ἤτοι στροφῆς, ἀντιστροφῆς, καὶ ἐπῳδοῦ, οὐκ ἂν γένοιτο τὸ τοιοῦτον. ἐπὶ πλεῖον δέ, οὐδὲν κωλύει ἐκτείνεσθαι. γίνεται δὲ ὥσπερ τριὰς ἐπῳδική, οὕτω καὶ τετρὰς, καὶ πεντὰς, καὶ ἐπὶ πλεῖον, ἔστι δὲ τὰ παρόντα τριὰς ἐπῳδική, καὶ εἰσὶ τῆς μὲν στροφῆς τὰ κῶλα θ´, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. τὸ α´ ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον ἐξ ἐπιτρίτου α´, καὶ ἰάμβου. τὸ β´ ὅμοιον ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α´ διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ γ´ ὅμοιον ἐξ ἐπιτρίτου καὶ διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ δ´ δίμετρον ἀκατάληκτον πολυσχημάτιστον, Πριάπειον καλούμενον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ χοριάμβου. τὸ ε´ τροχαϊκόν, διὰ τὸ ἑξῆς πενθημιμερές, ἐκ δύο χορείων, ἤτοι τροχαίων καὶ συλλαβῆς. τὸ ς´ τροχαϊκόν, ἰθυφαλλικόν, ἤτοι δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος τρίτου διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ δύο ἀναπαίστων καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ζ´ ἰωνικὸν ἀπ᾽ ἐλάττονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος τρίτου διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ δύο ἀναπαίστων καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον τὸ θ´, χοριαμβικὸν ἡμιόλιον. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν πενθημιμερές, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς παράγραφος. 644 Ἐκρίθη δ᾽ ἔρις] ἐν Πηλέως καὶ Θέτιδος γάμοις τῶν τριῶν κεκλημένων θεῶν, Ἥρας, Ἀθηνᾶς, Ἀφροδίτης, σὺν ἄλλοις θεοῖς, ἐπεὶ τὴν Ἔριν οὐκ εἶχεν ὁ γάμος, δυσχεράνασα μῆλον κατασκευάζει χρυσοῦν, ἐν ᾧ Τῇ καλῇ τὸ μῆλον ἐπιγράψασα, ἀναβᾶσα ἐπὶ τοῦ τέγους, ῥίπτει τοῦτο παρὰ ταῖς τρισὶ θεαῖς. αἳ δὴ ἀναιροῦσαι τὸ μῆλον, ἤριζον πρὸς ἀλλήλας, ἑαυτὴν ἑκάστη καλλίω τῆς ἄλλης λέγουσα. ἀπελθοῦσαι σὺν παρὰ τῷ Διΐ, ἠξίουν αὐτὸν τῇ μᾶλλον ὡραίᾳ διδόναι τὸ μῆλον. ὁ δὲ τὴν κρίσιν ἀποφυγών, πρὸς μὴ δόξαι τὴν χάριν ταύτην πεποιηκέναι, καὶ οὐκ ἀπεικότως. εἴτε γὰρ ἐδεδώκει τῇ Ἥρᾳ, ὡς γυναικὶ ἂν δεδωκέναι ὑπείληπτο. εἴτε τῇ Ἀθηνᾷ, ὡς θυγατρί· εἴτε τῇ Ἀφροδίτῃ, ἀδελφῇ ἂν πεποιηκέναι ἔδοξεν. τοῦτο οὖν δεδοικώς, καὶ τῆς αἰτίας ἔξω γενέσθαι βουλόμενος, καθίζει κριτὴν ταῖς θεαῖς Ἀλέξανδρον τὸν Πριάμου, βουκόλον ὄντα. τότε παρ᾽ αὐτὸν αἱ θεαὶ σὺν Ἑρμῇ Διὸς ἐπιπέμψαντος ἐκέλευον τῇ κάλλει νικώσῃ τὸ μῆλον δωρήσασθαι, ἐπαγγελλόμεναι καὶ μείζους δώσειν αὐτῷ δωρεάς, εἰ μὴ πρὸς ἐκείνην, καὶ μὴ πρὸς ταύτην νεύσει τῇ κρίσει. ἡ μὲν γὰρ Ἥρα βασιλείαν, αὐτοῦ μὴ στερηθεῖσα, ὑπέσχετο, ὡς ἔφορος ταύτης. Ἀθηνᾶ δέ, ἐν πολέμῳ κρατεῖν, καὶ μηδενὶ τῶν ἀντιπάλων ἡττᾶσθαι. πολεμικὴ γὰρ ἡ θεός. Ἀφροδίτη τὴν Ἑλένην προτείνει, καὶ δι᾽ ἐκείνης γοητεύει τὸν ἄνθρωπον, καὶ νικᾷ, καὶ λαμβάνει τὸ μῆλον ἆθλον ὧν ἐπηγγείλατο. τὰ δὲ † ἣν, πεῖσαι τὴν ἄνθρωπον ἀκολουθῆσαι αὐτῷ, εἰ πρὸς Λακεδαίμονα ἀφίκοιτο. ναῦς οὖν Φερέκλου κατασκευάσαντος αὐτῷ ἐπιβάς, ἀνάγεται πρὸς τὴν Σπάρτην. καὶ καταχθεὶς ἐκεῖ, καὶ τὴν Ἑλένην λαβών, ἀπῆλθε πάλιν εἰς Ἴλιον.

† an legendum τὰ δ᾽ αὐτοῦ ἦν;

ANNOTATIONES.

V. 627. Κεῖνος ὀλβιώτατος] Malè in prioribus τὸ δ᾽ irrepſerat, quod cùm Metro noceat, jure nos rejecimus. Vid. Gu. Canter. Novar. Lect. lib. 5. cap. 11.

V. 633. Ἐτάμεθ᾽] Αο. 2. Med. Vocis.

Ἐπῳδός.

Ἐπῳδός.

Ἐπὶ δορὶ, καὶ φόνῳ, καὶ ἐμῶν
Μελάθρων λώβᾳ.
Στένει δὲ καί τις ἀμφὶ τὸν
Εὔῤῥουν Εὐρώταν
Λάκαινα πολυδάκρυτος
Ἐν δόμοις κόρα·
Πολιόν τ' ἐπὶ κρᾶτα μάτηρ,
Τέκνων θανόντων, τίθεται
Χέρα· δρύπτεταί τε παρειὰν,
Δίαιμον ὄνυχα
Τιθεμένα σπαραγμοῖς.

Epodus.

Ad bellum, ad necem, & meorum
Ædium exitium.
Gemit verò & aliqua circa
Pulchrè-fluentem Eurotam
Lacæna lacrymis confecta
Domi puella:
Canámque in caput mater,
Liberis mortuis, ponit
Manum, laniátque genam
Cruentum unguem
Reddens, lacerationibus.

Ἐπὶ δορὶ καὶ φόνῳ] τοῦτο καλεῖται ἐπῳδὸς, διὰ τὸ ἐπαλλάξ τῇ τε στροφῇ, καὶ τῇ ἀντιστροφῇ, ἤγουν μετὰ τὴν στροφὴν ἄδεσθαι. ἰστέον δὲ, ὅτι τὴν μὲν στροφὴν κινούμενοι πρὸς τὰ δεξιὰ οἱ χορευταὶ ᾖδον, τὴν δὲ ἀντιστροφὴν πρὸς τὰ ἀριστερά. τὴν δὲ ἐπῳδὸν ἱστάμενοι ᾖδον. ἐδήλου δὲ ὡς φασὶν ἡ μὲν στροφὴ, τὴν κίνησιν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν ἑῴων πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη κίνησιν. ἡ δὲ ἀντιστροφὴ, τὴν τῶν πλανητῶν, ὡς ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἕω γενομένην. ἡ δὲ ἐπῳδὸς τὴν τῆς γῆς στάσιν, ἱσταμένων τῶν χορευτῶν ἀδόντων. ἔστι δὲ τῆς παρούσης ἐπῳδῆς τὰ κῶλα ια. τὸ α ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος γ ἀντὶ ἰωνικῆς τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι διτροχαίου, καὶ ἰάμβου. τὸ β ἀναπαιστικὸν μονόμετρον. τὸ γ ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ δακτυλικὸν, ἢ ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ ε παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων δευτέρων δύο. τὸ ϛ τροχαϊκὸν πενθημιμερές. τὸ ζ ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος γ ἀντὶ τοῦ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος ἰαμβικῆς συζυγίας, ἤτοι διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ η ἐπιχοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ διϊάμβου χοριάμβου καὶ διϊάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ θ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ι ἰωνικὸν ἡμιόλιον, εἰ δὲ βούλει παιωνικὸν, ἐκ παίωνος β, καὶ δύο συλλαβῶν. τὸ ια ὅμοιον δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος δ καὶ βακχείου. εἰ δὲ βούλει τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν, τὸ α ποδὸς χορείου, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς, εἶτα παράγραφος. ταῦτα γὰρ τοῦ τέλους τῆς ἐπῳδοῦ σημεῖα. 649 Στένει δὲ καί τις] στενάζει δὲ ἐν τοῖς οἴκοις καί τις κόρη τάλαινα πολύδακρυς εἰς τὸν Εὐρώταν ποταμὸν τὸν καλλίῤῥουν, μήτηρ τε τίθεται χεῖρα ἐπὶ κρᾶτα πολιὸν καὶ λευκανθέν, ἕνεκα τῶν θανόντων τέκνων, δρύπτεταί τε καὶ ξαίνεται τὴν παρειὰν ποιοῦσα τὸν ὄνυχα αἱματώδη διὰ τῶν σπαραγμῶν. Τέκνων θανόντων] οὐ μόνον αἱ Τρῳάδες θρηνοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων οὐκ ὀλίγαι γυναῖκες, ἡ μὲν ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς, ἡ δὲ στερηθεῖσα τῶν τέκνων, δέον δὲ εἰπεῖν ἀμφὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ὁ δὲ ἀμφὶ τὸν εὔῤῥουν Εὐρώταν εἶπεν, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. ποταμὸς δὲ οὗτος ἐν Λακεδαιμονίᾳ.

ARGUMENTUM Actûs Quarti.

ANCILLA Hecubæ *miſſa, ut è mari aquam abluendæ* Polyxenæ *gratiâ adferat, reperto occiſi* Polydori *cadavere in littus ejecto, unà cum illo redit ad Dominam, novis hiſce malis attonitam & tantùm non obrutam.* Agamemnoni, *dum* Hecubæ *in* Polyxenâ *ſepeliendâ moram arguit, exponit illa novum hunc filii ſui unici caſum, rogatque ut illi non abeſſe certè non obeſſe, velit in ulciſcendo hujus facinoris authore* Polymeſtore. Chorus *Trojæ infortunia & excidium deplorat.*

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ, ΧΟΡΟΣ, ΕΚΑΒΗ.

Ἴαμβοι.

Θερ. Γυναῖκες, Ἑκάβη ποῦ ποθ' ἡ παναθλία
Ἡ πάντα νικῶσ' ἄνδρα, καὶ θῆλυν σποράν
Κακοῖσιν; οὐδεὶς στέφανον ἀνθαιρήσεται.
Χο. Τί δ' ὦ τάλαινα, σῆς κακογλώσσου βοῆς,
Ὡς οὔποθ' εὕδει λυπρά σου κηρύγματα;
Θερ. Ἑκάβῃ φέρω τόδ' ἄλγος. Ἐν κακοῖσι δὲ
" Οὐ ῥᾴδιον βροτοῖσιν εὐφημεῖν στόμα.
Χο. Καὶ μὴν περῶσα τυγχάνει δόμων ἄπο
Ἥδ'. εἰς δὲ καιρὸν τοῖσι φαίνεται λόγοις.
Θερ. Ὦ παντάλαινα, κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω,
Δέσποιν', ὄλωλας. κοὐκέτ' εἶ βλέπουσα φῶς,
Ἄπαις, ἄνανδρος, ἄπολις, ἐξεφθαρμένη.

Anc. O mulieres, Hecuba ubinam eſt infeliciſſima,
Quæ omnes vincit viros & muliebrem progeniem
Calamitatibus? Nemo coronam ei præripiet.
Cho. Quid verò, ô miſera, tuo linguæ-ominoſæ clamore?
Ut nunquam dormiunt triſtia tua præconia?
Anc. Hecubæ affero hunc dolorem. " In malis verò
" Non facile hominibus læta dicere ore.
Cho. Atqui prodit ex ædibus
Hæc: & opportunè tuis apparet verbis.
Anc. O prorſus-infelix, & adhuc magis quàm dicam,
Domina periiſti, & non ampliùs aſpicis lucem,
Sine liberis, ſine marito, ejecta urbe, prorſus perdita.

Γυναῖκες, Ἑκάβη] μία τῶν δούλων Ἑκάβης ἔρχεται, φέρουσα τὸ σῶμα τοῦ Πολυδώρου. αὕτη γὰρ πεμφθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἑκάβης ἐπὶ τὸ κομίσαι ὕδωρ εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Πολυξένης. αὕτη οὖν ἡ δούλη ἀπελθοῦσα πρὸς θάλασσαν, εὑρίσκει τὸ σῶμα τοῦ Πολυδώρου, καὶ ἐλθοῦσα δίδωσιν αὐτὸ τῇ Ἑκάβῃ. λέγει δὲ πρὸς τὸν χορὸν τῶν αἰχμαλωτίδων ὦ γυναῖκες, ποῦ ἐστιν ἡ ἀθλιωτάτη Ἑκάβη; ἡ νικῶσα ἐν ταῖς δυστυχίαις πάντα ἄνδρα καὶ θήλειαν σποράν. οὐδεὶς τὸν τῆς δυστυχίας στέφανον ἀντ' αὐτῆς λήψεται. οὐδεὶς μᾶλλον αὐτῆς ἀποίσει στέφανον, νικήσας αὐτὴν ἐν κακοῖς. ἐπεὶ γὰρ εἶπεν ἄνω ὡς πάντα ἄνδρα καὶ γυναῖκα νικᾷ ἐν τοῖς κακοῖς, ἐπήγαγε τοῦτο. ἕπεται γὰρ τῇ νίκῃ στέφανος. "" Τί δ' ὦ τάλαινα] τί ἐστι τὸ βούλημα τῆς σῆς κακοφήμου βοῆς ὡς καὶ λίαν, ἢ ὅτι οὐδέποτέ σου ἠρεμεῖ τὰ λυπηρὰ μηνύματα. Ἑκάβῃ] τῇ Ἑκάβῃ φέρω ταύτην τὴν λύπην. ἐν ταῖς δυστυχίαις δὲ, οὐκ εὔκολον ἀνθρώποις εὐφημεῖν κατὰ τὸ στόμα, ἤτοι εὔφημα λέγειν, καὶ ἀγαθά. "" Καὶ μὴν] περῶσα τυγχάνει, ἀντὶ τοῦ περᾷ, ἀπὸ τῶν οἰκημάτων αὕτη. εὐκαίρως δὲ φαίνεται τοῖς σοῖς λόγοις. Ὦ παντάλαινα] καὶ πανάθλια, καὶ ἔτι μᾶλλον πανάθλια δηλονότι, ἢ καὶ παρὰ λέγω ὦ δέσποινα, ὄλωλας, καὶ ἐφθάρης. καὶ οὐκέτι ὑπάρχεις βλέπουσα φῶς, χωρὶς παίδων, χωρὶς ἀνδρὸς, χωρὶς πόλεως, ἐξεφθαρμένη. τὸ ὄλωλας πρὸς τὸ ἐξεφθαρμένη συναπτέον. τὸ δὲ οὐκέτ' εἶ βλέπουσα φῶς, διὰ μέσου, οὕτως. ὄλωλας ἐξεφθαρμένη, ἄπαις, ἄνανδρος, ἄπολις.

Ex. Οὐ

Εκ. Οὐ καινὸν εἶπας, εἰδόσιν δ' ὀνειδίσαι.
Ἀτὰρ τί; νεκρὸν τόνδε μοι Πολυξένης
Ἥκεις κομίζουσ', ἧς ἀπηγγέλθη τάφος
Πάντων Ἀχαιῶν διὰ χερὸς σπουδὴν ἔχειν;
Θερ. Ἥδ' οὐδὲν οἶδεν, ἀλλά μοι Πολυξένην
Θρηνεῖ, νέων δὲ πημάτων οὐχ ἅπτεται.
Εκ. Οἳ 'γὼ τάλαινα, μῶν τὸ βακχεῖον κάρα
Τῆς θεσπιῳδοῦ δεῦρο Κασάνδρας φέρεις;
Θερ. Ζῶσαν λέλακας, τὸν θανόντα δ' οὐ στένεις
Τόνδ', ἀλλ' ἄθρησον σῶμα γυμνωθὲν νεκροῦ
Εἴ σοι φανεῖται θαῦμα, καὶ παρ' ἐλπίδας.
Εκ. Οἴμοι, βλέπω δὴ παῖδ' ἐμὸν τεθνηκότα,
Πολύδωρον ὅν μοι Θρῂξ ἔσωζ' οἴκοις ἀνήρ.
Ἀπωλόμην δύστηνος, οὐκέτ' εἰμὶ δή.
Ὦ τέκνον, ὦ τέκνον, αἶ, αἶ, κατάρχομαι νόμων
Βακχείων, ἐξ ἀλάστορος ἀρτιμαθὴς κακῶν.
Θερ. Ἔγνως γὰρ ἄτην παιδός, ὦ δύστηνε, σύ;

Hec. Non novum dixiſti, ſcientibus verò probrum dicis.
Sed quid? cadaver hoc mihi Polyxenæ
Venis adferens, cujus nuntiata eſt ſepultura
Omnium Achæorum manu ſtudioſè fieri?
Anc. Illa nihil novit, ſed mihi Polyxenam
Deplorat: nova verò mala non attingit.
Hec. Heu mihi miſeræ! utrum Bacchicum caput
Vatidicæ huc Caſſandræ fers?
Anc. Viventem dixiſti: mortuum verò non gemis
Hunc. Sed aſpice corpus nudatum mortui,
Si tibi apparebit miraculum & præter ſpem.
Hec. Heu mihi, video quidem filium meum mortuum
Polydorum, quem mihi Thrax ſervabat in domo vir.
Perii infelix, non amplius ſum ſane.
O fili, ô fili, hem, hem, incipio numeros
Bacchicos ex dæmone affligente, quæ recens cognovi mala.
Anc. Cognoviſti enim cladem filii ô miſera tu?

Οὐ καινὸν εἶπας] οὐ νέον τι εἶπας. εἰδόσι δὲ ὀνειδίσαις, ἤτοι εἰς ὀνειδισμὸν προέφερες. διὰ τί δὲ ἦλθές μοι φέρουσα τόνδε τὸν νεκρὸν τῆς Πολυξένης, ἧς ὁ ἐνταφιασμὸς ἐδηλώθη ἡμῖν, ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων σπουδάζεσθαι. 674 Ἥδ' οὐδὲν οἶδε] ἥδε ἡ Ἑκάβη οὐδὲν γινώσκει, ἀλλὰ θρηνεῖ τὴν Πολυξένην μοι, νέων δὲ πημάτων οὐκ αἰσθάνεται. Οἳ 'γὼ] φεῦ τάλαινα εἰμὶ ἐγώ. ἆρα φέρεις δεῦρο τὸ βακχευτικὸν κάρα τῆς μάντεως Κασάνδρας. βακχεῖον κάρα τῆς Κασάνδρας λέγει τὸ μανικόν; ὡς μανικῆς. οἱ γὰρ μάντεις θείᾳ μανίᾳ κατεχόμενοι μαντεύονται. φησὶ γὰρ Πλάτων ἐν Γοργίᾳ, ὡς ἡ μαντικὴ μανικὴ οὖσα πρότερον, προστεθέντος τοῦ τ μαντικὴ γέγονεν. 678 Ζῶσαν λέλακας] τὴν ζῶσαν εἶπας, τὸν θανόντα δὲ τόνδε οὐ θρηνεῖς, ἀλλ' ἄθρησον καὶ ἴδε σῶμα νεκροῦ γυμνωθὲν, ἐπεὶ φανεῖταί σοι ἔκπληξις, καὶ παρὰ προσδοκίαν. Βακχεῖον κάρα] τὸ ἐνθουσιαστικὸν, ἤγουν τὸ σῶμα, ἀπὸ τοῦ κρείττονος μέρους τὸ ὅλον, ὡς φαμὲν καὶ ἱερὰν κεφαλὴν, τῆς μάντεως Κασάνδρας φέρεις. Οἴμοι] βλέπω δὲ τὸν ἐμὸν παῖδα Πολύδωρον τεθνηκότα, ὃν ἐφύλαττεν ἐμοὶ ἐν τοῖς οἴκοις ὁ Θρᾷξ Πολυμήστωρ. ἀπωλόμην ἡ δύστηνος, οὐκέτι δὴ εἰμί. ὦ τέκνον, αἲ αἲ, κατάρχομαι μελῶν μανικῶν, ἀρτιμαθὴς, οὖσα δηλονότι κακῶν ἐξ ἐχθροῦ τινός. Κατάρχομαι] εὕρηται τὸ ἄρχω, καὶ παρὰ Πινδάρῳ αἰτιατικῇ, * ἄρχε δὲ οὐρανοῦ πολυνεφέλα κρέοντι θύγατερ δόκιμον ὕμνον. εὕρηται δὲ καὶ ἔν τινι τῶν παλαιῶν ἔπος. Βακχείων] Βάκχαι ἱέρειαι ἦσαν τοῦ Διονύσου, καὶ κατεχόμεναι ὑπ' ἐκείνου ἐδόκουν μαίνεσθαι, ἄνετοι οὖσαι τὰς κόμας, καὶ τὰ ἱμάτια διερρηγμέναι, βοῶσαι τοῦ Διονύσου ἴακχε, ἴακχε, ἐντεῦθεν καὶ γὰρ βάκχαι ἐκλήθησαν. βακχείων οὖν ἐνταῦθα νόμων λέγει τῶν μανικῶν, καὶ οἷς χρῶνται αἱ Βάκχαι, ὑμνοῦσαι τὸν θεόν. γράφεται δὲ καὶ βακχεῖον γόον. Ἀρτιμαθὴς] ἀρτίως, νεωστί. καὶ ἄρτιον, ἀντὶ τοῦ ὁλοκλήρως. ἐνταῦθα οὖν ἀρτιμαθὴς κακῶν, ἀντὶ τοῦ ἀρτίως καὶ νεωστὶ ἔμπειρα μαθοῦσα κακά. Ἔγνως γὰρ] ἔγνως δὴ, ὦ δύστηνε, τὴν βλάβην τοῦ παιδός σου.

* Pind. Nem: Od. 111. Antiſtr. 2.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Εκ. Ἄπιστ' ἄπιστα, καινὰ καινὰ δέρκομαι.
Ἕτερα δ' ἀφ' ἑτέρων
Κακὰ κακῶν κυρεῖ.
Οὐδέποτ' ἀδάκρυτος,
Ἀστένακτος
Ἁμέρα μ' ἐπισχήσει.
Χο. Δείν' ὦ τάλαινα, δεινὰ πάσχομεν κακά.

Στροφὴ β'.

Εκ. Ὦ τέκνον, τέκνον ταλαίνας
Ματρὸς, τίνι μόρῳ θνήσκεις;
Τίνι πότμῳ κεῖσαι;
Πρὸς τίνος ἀνθρώπων;

Strophe I.

Hec. Incredibilia, incredibilia, nova, nova aſpicio:
Alia ab aliis
Mala malis incidunt,
Neque unquam abſque luctu,
Abſque gemitu,
Dies me tenebit.
Cho. Horrenda ô miſera, horrenda patimur mala.

Strophe II.

Hec. O fili, fili miſeræ
Matris, quo fato moreris?
Quo infortunio jaces?
A quo hominum interfectus?

Ἄπιστ' ἄπιστα] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἀνομοιόστροφα] ἀνομοιόστροφα δέ εἰσιν, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ὅσα πάλιν διαιρεῖται, ἢ κατὰ πρόσωπον ἀμοιβαῖον, ἢ χοροῦ πρὸς ὑποκριτὴν ἀπόκρισιν. καὶ διαιρεῖται εἰς δύο, ἢ εἰς πλείονα. εἰ μὲν οὖν εἰς δύο διαιρεῖται, καλεῖται ἑτερόστροφον. εἰ δὲ εἰς πλείω, ἀλλοιόστροφον. εἰσὶν οὖν τὰ παρόντα ἀλλοιόστροφα. τῆς δευτέρας δὲ στροφῆς ταύτης τὰ κῶλα ϛ. τὸ α στίχος ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ β παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος πεντασυλλάβου καὶ ἰάμβου. διαιροῦνται γὰρ αἱ μακραὶ τῶν τούτων ποδῶν εἰς δύο βραχείας. τὸ γ ὅμοιον καθαρὸν, ἐκ παίωνος δὲ καὶ ἰάμβου. τὸ δ ὅμοιον δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος α, καὶ δακτύλου. τὸ ε τροχαϊκὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ϛ ὅμοιον τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. οὕτω διῃρημένα χρὴ ταῦτα τὰ κῶλα, καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς ἡμῖν διῄρηται, ἵν' εὐχερῶς καὶ τίνος εἴη μέτρου ἔχωμεν γνῶναι. ἐπὶ τῷ τέλει ἀδιάφορος. Ἄπιστ' ἄπιστα] τουτέστιν, ὦ παράδοξα δυστυχήματα βλέπω, ἕτερα δὲ κακὰ ἀπὸ ἑτέρων κακῶν κυρεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐντυγχάνει ἡμῖν δηλονότι, οὐδέποτε καταλείψεται ἐμὲ ἡμέρα χωρὶς δακρύων, καὶ χωρὶς στεναγμῶν. 692 Ἡμέρα] πρὸς μὲν τὸ ἡμέρα τὸ ἀδάκρυτος καὶ ἀστένακτος ἀποδοτέον. Ὦ τέκνον ταλαίνας] δευτέρα αὕτη στροφὴ κώλων δὲ δ, ὧν τὸ α τροχαϊκὸν τετράμετρον βραχυκατάληκτον, τὸ β καὶ γ ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ καὶ σπονδείου. τὸ δὲ δακτυλικὸν πενθημιμερές. Ὦ τέκνον ἀθλίας μητρὸς τίνι μόρῳ ἔθανες, τίνι τύχῃ κεῖσαι, πρὸς τίνος, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. μόρῳ μὲν, τῷ θανάτῳ. πότμῳ δὲ, τῇ περιστάσει. ἵν' ᾖ ποίῳ θανάτῳ, καὶ ποίᾳ περιστάσει. ἢ τίς ὁ ἀνελών σε, εἰπὲ τέκνον.

ANNOTATIONES.

V. 679. Ἄθρησον] Prior ſyllaba communis. Vid. *Phœniſſ.* v. 19.
V. 684. νόμων] alias γόων.
V. 685. Βακχείων] Cum & *Hecubæ* doloris impotentiam & Baccharum furorem Poeta vult exprimere, ultrò eſt ſe paſſus metri neglectiorem in hoc verſu deprehendi; præcedens autem verſus ſatis ſibi conſtabit. Si in tertio loco Anapæſtum habeat αἶ, αἶ. ∪ ∪ – & *Scholiaſtes*, ut *Canterus*, in illo νόμων, & in hoc βακχεῖον legit, & tum ſtabit & hic verſus ſi [illegible] ἀρτιμαθὴς, bis Anapæſticè metiantur.
V. 686. ὦ δύστηνε σύ;] legitur & αὖ. Vid. *Schol.*

Θερ. Οὐκ

Θερ. Οὐκ οἶδ'· ἐπ' ἀκταῖς νιν κυρῶ θαλασσίαις.
Εκ. Ἔκβλητον, ἢ πέσημα φοινίου δορός;
Θερ. Ἐν ψαμάθῳ λευρᾷ
Πόντου νιν ἐξήνεγκε πελάγιος κλύδων.

Στροφὴ γ'.

Εκ. Ὤι μοι, αἶ αἶ.
Ἔμαθον ἐνύπνιον, ὀμμάτων τ' ἐμῶν
Ὄψιν (οὔ με παρέβα φάσμα
Μελανόπτερον) ἃν ἐσεῖδον
Ἀμφὶ σ' ὦ τέκνον, οὐκέ-
τ' ὄντα Διὸς ἐν φάει.
Χο. Τίς γάρ νιν ἔκτειν', οἶσθ', ὀνειρόφρων, φράσαι;

Στροφὴ δ'.

Εκ. Ἐμὸς ξένος
Θρήκιος ἱππότας,
Ἵν' ὁ γέρων πατὴρ
Ἔθετό νιν κρύψας.
Χο. Ὤι μοι, τί λέξεις; χρυσὸν ὡς ἔχοι κτανών;
Εκ. Ἄρρητ', ἀνωνόμαστα, θαυμάτων πέρα,
Οὐχ ὅσιά τ', οὐδ' ἀνεκτά. ποῦ δίκα ξένων;

Στροφὴ ε'.

Ἰὼ κατάρατ' ἀνδρῶν,
Ὡς διεμοιράσω
Χρόα, σιδαρέῳ
Τεμὼν φασγάνῳ
Μέλεα, τοῦδε παι-
δός, οὐδ' ᾤκτισας.
Χο. Ὦ τλῆμον, ὥς σε πολυπονωτάτην βροτῶν
Δαίμων ἔθηκεν, ὅς τις ἐστί σοι βαρύς.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ τοῦδε δεσπότου δέμας
Ἀγαμέμνονος, τοὐνθένδε σιγῶμεν φίλαι.

Ant. Neſcio: in littore eum inveni marino.
Hec. Abjectum aut interfectum cruentâ haſtâ?
Ant. In arenâ planâ
Maris ipſum ejecit æquoreus æſtus.

Strophe III.

Hec. Heu mihi, ah ah:
Intelligo ſomnium oculorúmque meorum
Viſionem (non me præteriit ſpectrum
Atris-alis-præditum) quam aſpexi
De te, ô fili, non ampli-
us exiſtente Jovis in luce.
Cho. Quiſnam ipſum interfecit, poteſne tu, ô ſomniorum perita, dicere?

Strophe IV.

Hec. Meus hoſpes
Threicius eques,
Ubi (*i. e.* apud quem) ſenex pater
Depoſuit illum occultans.
Cho. Heu mihi, quid narratura es? aurumne, ut haberet, poſtquam interfeciſſet?
Hec. Infanda, deteſtanda: ultra omnem admirationem,
Non pia neque toleranda. ubi jus hoſpitum?

Strophe V.

Ah ſcelerate vir,
Quàm laniâſti
Corpus ferreo
Secans enſe
Membra hujus pu-
eri, neque miſertus es!
Cho. O infelix quàm te laborioſiſſimam mortalium
Dæmon reddidit, quicunque eſt tibi infenſus.
Sed enim video hujus domini corpus
Agamemnonis: exinde taceamus O amicæ.

Οὐκ οἶδα] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερές, ἔχον ἰαμβικῶν τριμέτρων τριῶν, καὶ κῶλον. ὁ τρίτον κῶλον δακτυλικόν ἐστι πενθημιμερές, ἐπὶ τῷ τέλει ἀδιάφορος. Οὐκ οἶδα] οὐ γινώσκω. κυρῶ δὲ, ἀντὶ τοῦ εὗρον καὶ κατέλαβον αὐτὸν, ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ, ἐκβεβλημένον ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἢ πτῶμα ὑπὸ δορὸς φοινίου, ἤτοι ὑπό τινος φονευθέντα. ἐξήνεγκεν αὐτὸν ὁ πελάγιος κλύδων τοῦ πόντου, ἐν ψαμάθῳ λευρᾷ, ἤτοι πλατείᾳ καὶ ὁμαλῇ. Ὤ μοι αἶ αἶ] ἡ τρίτη αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ ζ'. τὸ α' βακχαϊκὸν μονόμετρον. τὸ β' ὅμοιον ἑφθημιμερὲς, ἐκ χορείων. τὸ γ' ὅμοιον ἑφθημιμερὲς καθαρόν. τὸ δ' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ ε' παιωνικὸν δίμετρον, ἐκ παίωνος α', καὶ παλιμβακχείου. τὸ ς' ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ β' ποδὸς δακτύλου. τὸ ζ' παιωνικὸν δίμετρον, ἐκ παίωνος α' καὶ κρητικοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει ἀδιάφορος. 702 Ὤ μοι αἶ αἶ] ἔμαθον τὴν νυκτερινὴν ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν, οὐ παρέβη με τὸ φάσμα τὸ σκοτεινὸν, καὶ ταχέως ἀφιστάμενον, ὃ ἐθεασάμην ὦ τέκνον περὶ σοῦ, οὐδαμῶς ὄντος ἐν τῷ φωτὶ τοῦ Διός. τίς αὐτὸν ἐφόνευσεν, γινώσκεις ὦ ἐξ ὀνείρων φρονοῦσα, καὶ διανοουμένη εἰπεῖν. Ἐνύπνιον] ἢ πρὸς τὸ ὄψιν συνακτέον, ἵν' ᾖ τὸ ἐνύπνιον, καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους φανεῖσάν μοι ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, ἢ πρὸς τὸ ἐνύπνιον ὑποστικτέον, ἵν' ᾖ τὸ ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, ὥσπερ ἑρμηνεία τοῦ ἐνυπνίου. κρεῖττον δέ ἐστι τὸ πρῶτον. τὸ ἃν δὲ πρὸς τὴν ὄψιν ἐστὶ, τὸ δὲ οὔ με παρέβα μελανόπτερον φάσμα διὰ μέσου. 709 Ἐμὸς ἐμὸς] ἡ δ' αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ δ'. ὧν τὸ α' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ' καὶ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ β' ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος γ' καὶ κρητικοῦ. τὸ γ' καὶ τὸ δ' ὅμοιον τῷ πρώτῳ, ἐπὶ τῷ τέλει ἀδιάφορος. Ἐμὸς] φίλος ἔκτεινεν Θρᾷξ, ὅπου ὁ πατὴρ ὁ γέρων ἔκρυψεν αὐτόν. Οἴ μοι τί λέξεις] ἔκτεινε δηλονότι, ἵνα κτανὼν ἔχῃ τὸν χρυσόν. Ἄρρητα] ἀδιαλάλητα ῥηθῆναι περαιτέρω. Θαυμάτων πέρα] ὡς μείζονα θαυμάτων, οὐχ ὅσια, οὐδὲ φορητά. 715 Ποῦ δίκη ξένων] ποῦ ἐστιν ἡ δικαιοσύνη τῶν φίλων. ἢ ποῦ ἐστιν ἡ δίκη τῶν ξένων, ἤγουν ἡ τούτους ἐφορῶσα, καὶ τιμωρουμένη αὐτοὺς ἀποκτείναντας, ὃ καὶ κρεῖττόν ἐστι τοῦ προτέρου. ὦ καταρατὲ ἄξιε ὑπὸ πάντας ἀνθρώπους Πολυμήστωρ, μονονουχὶ καὶ εἰς μέρη διεῖλες τὰ τοῦ παιδὸς μέλη, ὅς τις ἐμέρισας τὸ σῶμα, κόψας φασγάνῳ σιδηρῷ. Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ] τὸ ἀλλὰ πρὸς τοὐνθένδε συνακτέον. τὸ δὲ εἰσορῶ γὰρ τοῦ δεσπότου δέμας Ἀγαμέμνονος, διὰ μέσου. περιφραστικῶς δὲ, τὸ τοῦ δεσπότου Ἀγαμέμνονος δέμας ἀντὶ τοῦ, τὸν δεσπότην Ἀγαμέμνονα. 725 Τοὐνθένδε] κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦδε.

ἈΓΑΜΕ'ΜΝΩΝ, ἙΚΑ'ΒΗ.

Ἴαμβοι.

Αγα. Ἑκάβη, τί μέλλεις παῖδα σὴν κρύπτειν τάφῳ,
Ἐλθοῦσ', ἐφ' οἷσπερ Ταλθύβιος ἤγγειλέ μοι,
Μὴ θιγγάνειν σῆς μηδέν' Ἀργείων κόρης;
Ἡμεῖς μὲν οὖν ἐῶμεν, οὐδὲ ψαύομεν.
Σὺ δὲ σχολάζεις, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.
Ἥκω δ' ἀποστελῶν σε· τἀκεῖθεν γὰρ εὖ

Aga. Hecuba, quid cunctaris filiam tuam occultare ſepulcro,
Veniens, ſicut Talthybius nunciavit mihi,
Ne attingeret tuam quiſquam Argivorum puellam?
Nos utique ſinimus, neque attingimus:
Tu verò otioſa es, ut mirer ego.
Venio verò acceſſiturus te. quæ illic enim, benè

Ἑκάβη τί μέλλεις] αἱ ἑξῆς αὗται συστηματικαὶ περίοδοι εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ρθ'. ὧν τελευταῖος, κακόν τι πάσχειν τὸν δὲ χρυσὸν εὐτυχεῖν. μετὰ τῶν ῥηθ. κώλων τμῆμα τὸ ρξδ'. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Μέλλεις] τὸ βραδύνειν, τὸ [illegible], καὶ τὸ [illegible]. 727 Ἐφ' οἷσπερ] καθά. Θιγγάνειν] ψαύειν. Ἐῶμεν] ἀντὶ τοῦ ἐάσωμεν. Σχολάζεις] βραδύνεις. Ἀποστελῶν σε] μέλλων σε ἀποστελεῖν. Τἀκεῖθεν] ἢ τὰ ἀπὸ τοῦ στρατοῦ πρέποντα γενέσθαι, πῦρ τε λέγω ποιῆσαι, καὶ ξύλα συνάξαι, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς ταφὴν ἐπιτήδεια ἐγεγόνει καλῶς. λοιπὸν οὖν ἐστι, σέ τε ἐλθεῖν, καὶ κρύψαι τὴν παῖδα ἐν τῷ τάφῳ. οὕτω τὰ ἐκεῖθεν νοητέον. Τὸ

ANNOTATIONES.

V. 698. Κυρῶ & κυρέω, pro κύρω incido, nanciſcor, reperio. Eſt etiam & κυρῶ ſum. Vid. Lexica.

V. 709. Videtur ἐμὸς bis legendum.

Πεπραγμέν' ἐστὶν (εἴ τι τῶνδ' ἐστὶν καλῶς)
Ἔα, τίν' ἄνδρα τόνδ' ἐπὶ σκηναῖς ὁρῶ
Θανόντα Τρώων; οὐ γὰρ Ἀργείων, πέπλοι
Δέμας περιπτύσσοντες, ἀγγέλλουσί μοι.
Εκ. Δύστην', ἐμαυτὴν γὰρ λέγω, λέγουσά σε
Ἑκάβη, τί δράσω; πότερα προσπέσω γόνυ
Ἀγαμέμνονος τοῦδ', ἢ φέρω σιγῇ κακά;
Αγ. Τί μοι προσώπῳ νῶτον ἐγκλίνασα σὸν,
Ὀδύρῃ, τὸ πραχθὲν δ' οὐ λέγεις; τίς ἐσθ' ὅδε;
Εκ. Ἀλλ' εἴ με δούλην, πολεμίαν θ' ἡγούμενος,
Γονάτων ἀπώσαιτ', ἄλγος ἂν προσθείμεθα.
Αγ. Οὔτοι πέφυκα μάντις, ὥστε μὴ κλύων,
Ἐξιστορῆσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων.
Εκ. Ἆρ' ἐκλογίζομαί γε πρὸς τὸ δυσμενὲς
Μᾶλλον φρένας, τοῦδ' ὄντος οὐχὶ δυσμενοῦς;
Αγ. Εἴ τοί με βούλῃ τῶνδε μηδὲν εἰδέναι,
Εἰς ταὐτὸν ἥκεις, καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ κλύειν.
Εκ. Οὐκ ἂν δυναίμην τοῦδε τιμωρεῖν ἄτερ
Τέκνοισι τοῖς ἐμοῖσι. τί στρέφω τάδε;
"Τολμᾷν ἀνάγκη, κἂν τύχω, κἂν μὴ τύχω.
Ἀγάμεμνον, ἱκετεύω σε τῶνδε γουνάτων,
Καὶ σοῦ γενείου, δεξιᾶς τ' εὐδαίμονος.
Αγ. Τί χρῆμα μαστεύουσα; μῶν ἐλεύθερον
Αἰῶνα θέσθαι; ῥᾴδιον γὰρ ἐστί σοι.
Εκ. Οὐ δῆτα. τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένη,
Αἰῶνα τὸν σύμπαντα δουλεύειν θέλω.
Αγ. Καὶ δὴ τίν' ἡμᾶς εἰς ἐπάρκεσιν καλεῖς;
Εκ. Οὐδέν τι τούτων, ὧν σὺ δοξάζεις, ἄναξ.
Ὁρᾷς νεκρὸν τόνδ', οὗ καταστάζω δάκρυ;
Αγ. Ὁρῶ. τὸ μέντοι μέλλον οὐκ ἔχω μαθεῖν.
Εκ. Τοῦτόν ποτ' ἔτεκον, κἄφερον ζώνης ὕπο.
Αγ. Ἔστιν δὲ τίς σῶν οὗτος, ὦ τλῆμον, τέκνων;

Acta ſunt (ſi quid tamen horum eſt benè.)
Hem, quem virum hunc in tentoriis video
Mortuum ex Trojanis? non enim Græcorum *aliquem eſſe*, veſtes
Corpus involventes, nunciant mihi.
Hec. Infelix, meipſam enim dico, dicens te
Hecuba, Quid faciam? utrum procidam ad genua
Agamemnonis, aut feram tacitè mala?
Ag. Quid mihi in faciem tergum obvertens tuum
Ploras, quod actum eſt verò, non dicis? quis eſt hic?
Hec. Sed ſi me ſervam hoſtémque ducens
A genibus repelleret, dolorem utiq; nobis augeamus.
Ag. Non ſum vates, ut non audiens
Poſſim inveſtigare tuorum viam conſiliorum.
Hec. An interpretor quidem ad id quod inimicum eſt
Magis mentem, ipſo exiſtente neutiquam inimico?
Aga. Si quidem me vis harum nihil ſcire rerum,
Ad idem venis: etenim nec ego audire volo.
Hec. Haud poſſim abſque hoc me ulciſci
De liberis meis. quid volvo hæc?
" Audere neceſſe eſt, ſive conſequar, ſive non conſequar.
Agamemnon ſupplico tibi per hæc genua
Et tuam barbam dextrámque felicem.
Aga. Quam rem quærens? utrum liberam
Vitam conſequi? facile enim *hoc* eſt tibi.
Hec. Non ſanè: malos ulciſcens
Vitam univerſam ſervire volo.
Aga. Et ſanè quid nos in auxilium vocas?
Hec. Nihil horum, quæ tu putas O rex.
Vides cadaver hoc, propter quod effundo lacrymas?
Aga. Video: ſed futurum non poſſum ſcire.
Hec. Hunc olim peperi, & portavi ſub cingulo.
Aga. Eſt verò quiſpiam tuorum hic O miſera liberorum?

ἢ ὅτι τῶνδ' ἐστὶ καλῶς, διὰ τοῦτο λέγει. ἐπεὶ λυπηρὸς ἐδόκει τῇ Ἑκάβῃ ὁ τῆς θυγατρὸς θάνατος, οὕτως ἀθλίως ἀνῃρημένης, ἢ ὅτι καὶ τὰ πρὸς ταφὴν παρασκευαζόμενα ἐπιτήδεια λυπεῖ τοὺς ὁρῶντας, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἰδὼν ταῦτα οὐ στενάξειεν. Εἴ τι τῶνδε] τῶν πραχθέντων. Ἔα, ἐπὶ ἐκπλήξεως. τίς ἐστιν οὗτος ὁ ἀποθανὼν ἀνὴρ τῶν Τρώων, ὃν εἰσορῶ ἐπὶ ταῖς σκηναῖς; οὐ γὰρ πέπλοι τῶν Ἀργείων τὸ σῶμα αὐτοῦ περικαλύπτοντες, συμβάλλειν διδόασί μοι. [736] Δύστηνε] ταῦτα καθ' ἑαυτὴν λέγει ἡ Ἑκάβη, πότερον πρὸς τὸ γόνυ προσπελάσω τούτου πίπτω, ἢ ὑπομείνω διὰ σιγῆς τὰ κακά. Ἄλλως. ὦ δύστηνε Πολύδωρε, τί δράσω ἐγὼ ἡ Ἑκάβη. ἐγκύψασα δὲ διαλέγεται πρὸς τὸν νεκρὸν Πολύδωρον, καὶ πρὸς ἑαυτήν. ὅτι γὰρ ἀποστραφεῖσα ταῦτα λέγει, δῆλον ἐξ ὧν καὶ ὁ Ἀγαμέμνων λέγει πρὸς αὐτήν· τί μοι προσώπῳ νῶτον ἐγκλίνασα σὸν ὀδύρῃ. τὸ δὲ δύστηνε, ὁ Δίδυμος φησὶ πρὸς τὸν Πολύδωρον λέγειν τὴν Ἑκάβην· ὦ δύστηνε Πολύδωρε, ἐμαυτὴν γὰρ λέγω δύστηνον ἀποκαλοῦσα σέ, τί δράσω, πότερα ἱκετεύσω Ἀγαμέμνονα, ἢ σιωπήσω; Ἄλλως. ὦ δύστηνε. τὸ δύστηνε οἱ μὲν διὰ τὸν Πολύδωρον φασὶ τὴν Ἑκάβην οὕτω λέγειν· ὦ δύστηνε Πολύδωρε. λέγουσα γὰρ ἡ Ἑκάβη σὲ δύστηνον, ἐμαυτὴν λέγω, ἢ πρὸς ἑαυτὴν οὕτω, ὦ Ἑκάβη δύστηνε. λέγουσα γάρ σε δύστηνον ἐμαυτὴν λέγω. οὐ γὰρ τὸ ὄνομα ἐπαινεῖται ἢ ψέγεται, οὕτως αὐτὸς ὁ τὸ ὄνομα ἔχων ἐπαινεῖται ἢ ψέγεται. ἰστέον δὲ, ὅτι οἱ ἐκλαμβάνοντες τὸ δύστηνον πρὸς τὸν Πολύδωρον, οἱ μὲν τὸ Ἑκάβη συντάσσουσιν ὡς ἡμεῖς ἔφαμεν. οἱ δὲ στίζουσι πρὸς τὸ σέ, τὸ δὲ Ἑκάβη πρὸς τὸ κάτω συνάπτουσι, λέγοντες τὴν Ἑκάβην πρὸς ἑαυτὴν κοινολογεῖσθαι τὸ πότερον προσπέσω. διὸ καὶ κρεῖττόν ἐστι τὸ δύστηνε πρὸς τὸν Πολύδωρον, καὶ οὐ πρὸς ἑαυτὴν λέγεσθαι. [739] Τί μοι προσώπῳ] ἀπορούσης τῆς Ἑκάβης καθ' ἑαυτήν, ἄρα προσπέσω τῷ Ἀγαμέμνονι, καὶ βοηθεῖν πείσω, ἢ οἴσω τὰ κακὰ ἐν σιγῇ, ἰδὼν ὁ Ἀγαμέμνων οὕτως αὐτὴν ἐνδοιάζουσαν, φησί, τί ἐγκλίνασα καὶ στρέψασα τὸ σὸν νῶτον ἐμοὶ θρηνεῖς, καὶ οὐ στρέψασα πρόσωπον πρὸς πρόσωπον λέγεις τὸ πραχθέν; τίς ἐστιν οὗτος ὁ νεκρός. τὸ δὲ ἐμοὶ καὶ τῷ προσώπῳ καθ' ὅλον καὶ μέρος εἴρηται. τὸ μὲν ἐμοί, ὅλον. τὸ δὲ προσώπῳ, μέρος. μέρος γὰρ τοῦ παντὸς σώματος τὸ πρόσωπον. [745] Ἆρ' ἐκλογίζομαι] εἰποῦσα ἄνωθεν ὡς πολεμίαν καὶ δούλην ἡγούμενος αὐτὴν Ἀγαμέμνων, τὴν ταύτης ἀπώσαιτο δέησιν· νῦν φησιν, ἄρα ἐκλογίζομαι, καὶ ὑπολαμβάνω τὰς φρένας τοῦδε πρὸς τὸ δυσμενές, καὶ τὸ ἐχθρὸν μᾶλλον ἢ τὸ φιλάνθρωπον. οὐκ ὄντος δυσμενοῦς καὶ ἐχθροῦ. ἐκ δὲ τοῦ οὕτω διαπορεῖν, φαίνεται ἑαυτὴν μεμφομένη, ὡς οὐκ ἀληθῆ περὶ ἐκείνου ὑπολαμβάνουσαν. ἐκεῖνον δὲ τῆς αἰτίας ἀπολύουσαν. Ἄλλως. Ἆρ' ἐκλογίζομαι] ἐὰν στίξωμεν εἰς τὸ τοῦδε, νοητέον οὕτως. ἄρα χαλεπῶς καὶ ἐχθρῶς λογίζομαι τὰς φρένας τοῦ Ἀγαμέμνονος οὐκ ὄντος αὐτοῦ δυσμενοῦς, ἵν' ᾖ τὸ τοῦδε περὶ Ἀγαμέμνονος, ἢ εἰς τὸ μᾶλλον στικτέον. ἵν' ᾖ οὕτως, ἄρα πρὸς τὸ δυσμενὲς μᾶλλον ῥέπω, τούτου ὄντος οὐχὶ δυσμενοῦς τὰς φρένας. [747] Εἴ τοι με βούλει] εἰ μηδὲν ἀπὸ τούτων βούλει εἰδέναι με, συμφωνεῖς ἐμοί, καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ βούλομαι ἀκούειν. Οὐκ ἂν] οὐκ ἂν δυναίμην χωρὶς τοῦδε βοηθεῖν τοῖς ἐμοῖς τέκνοις. διατί στρέφω ἐπὶ νοῦν, καὶ διαλογίζομαι τάδε; ἀνάγκη τολμᾷν, ἀντὶ τοῦ ἐπιχειρεῖν εἰπεῖν, κἂν τύχω βοηθείας δηλονότι, κἂν μὴ τύχω. ὦ Ἀγάμεμνον, ἱκετεύω σε πρὸς τῶνδε τῶν γονάτων, καὶ πρὸς τοῦ σοῦ γενείου, καὶ πρὸς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δηλονότι, τῆς εὐτυχοῦς καὶ εὐδαίμονος. [754] Τί χρῆμα] τί πρᾶγμα ζητοῦσα ἱκετεύεις δηλονότι, ποιῆσαι τὸν τῆς ζωῆς σε χρόνον ἐλεύθερον; ῥᾴδιον ἐστί σοι τοῦτο δηλονότι. Οὐ δῆτα] οὐδαμῶς βούλομαι δηλονότι ἐλευθερωθῆναι, τοὺς κακοὺς δὲ κολάζουσα, τὸν ἅπαντα μου βίον θέλω δουλεῦσαι. καὶ δὴ εἰς τίνα ἐπάρκειαν καὶ βοήθειαν καλεῖς ἡμᾶς, ἤγουν ἐμέ; οὐδέν τι τούτων ἂν σὺ ὑπονοεῖς, ἄναξ, θέλω δηλονότι, ὁρᾷς τόνδε τὸν νεκρόν, καθ' οὗ στάζω δάκρυον; Ὁρῶ] τὸ μέν τοι μέλλον, ἤτοι ὃ μέλλεις περὶ τούτου εἰπεῖν, οὐ δύναμαι νοῆσαι. τοῦτον ἔτεκον ποτέ, καὶ ἔφερον ὑπὸ τῆς ζώνης. τουτέστιν ἐν γαστρὶ εἶχον, καὶ ἔφερον ζώνης ὕπο.] ἀντὶ τοῦ ὑποκάτω τῆς ζώνης ἐβάσταζον ποτὲ τοῦτον, καὶ ἔτεκον ὑπὸ τῆς ζώνης, ὅμοιον τῷ ὁρῶ σ' Ὀδυσσεῦ δεξιὰν ὑφ' εἵματος κρύπτοντα τὴν χεῖρα, καὶ τό, πυρὶ γὰρ ἤδη ὑπὸ σκηνῶν πόδα. Ἔστι δέ τις] ἔστι δὲ, ὦ τλῆμον, οὗτός τις τῶν σῶν παίδων;

ANNOTATIONES.

V. 740. Ὀδύρῃ] Bacchius hic in primo loco pro Anapæſto, ſi verſui conſulatur: Quod inuſitatum non eſt.

V. 763. Τέκνων] Prior ſyllaba communis, cujus inſtantias protulimus haud paucas, Phœniſſ. V. 19. Vid. infra ad V. 680.

Εκ. Οὐ

Εκ. Οὐ τῶν θανόντων Πριαμιδῶν ὑπ' Ἰλίῳ.
Αγ. Ἦ γάρ τιν' ἄλλον ἔτικες, ἢ κείνους, γύναι;
Εκ. Ἀνόνητά γ' (ὡς ἔοικα) τόνδ', ὃν εἰσορᾷς.
Αγ. Ποῦ δ' ὢν ἐτύγχαν', ἡνίκ' ὤλλυτο πόλις;
Εκ. Πατήρ νιν ἐξέπεμψεν, ὀρρωδῶν θανεῖν.
Αγ. Ποῖ, τῶν τότ' ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;
Εκ. Εἰς τήνδε χώραν, οὗπερ ηὑρέθη θανών.
Αγ. Πρὸς ἄνδρ', ὃς ἄρχει τῆσδε Πολυμήστωρ χθονός;
Εκ. Ἐνταῦθ' ἐπέμφθη πικροτάτου χρυσοῦ φύλαξ.
Αγ. Θνήσκει δὲ πρὸς τοῦ, καὶ τίνος πότμου τυχών;
Εκ. Τίνος γ' ὑπ' ἄλλου; Θρῄξ νιν ὤλεσε ξένος.
Αγ. Ὦ τλῆμον, ἦ που χρυσὸν ἠράσθη λαβεῖν;
Εκ. Τοιαῦτ', ἐπειδὴ συμφορὰν ἔγνω Φρυγῶν.
Αγ. Εὗρες δὲ ποῦ νιν, ἢ τίς ἤνεγκεν νεκρόν;
Εκ. Ἥδ' ἐντυχοῦσα ποντίας ἀκτῆς ἔπι.
Αγ. Τοῦτον ματεύουσ', ἢ πονοῦσ' ἄλλον πόνον;
Εκ. Λουτρ' ᾤχετ' οἴσουσ' ἐξ ἁλὸς Πολυξένῃ.
Αγ. Κτανών νιν, ὡς ἔοικεν, ἐκβάλλει ξένος.
Εκ. Θαλασσόπλαγκτόν γ' ὧδε διατεμὼν χρόα.
Αγ. Ὦ σχετλία σὺ τῶν ἀμετρήτων πόνων.
Εκ. Ὄλωλα, κοὐδὲν λοιπὸν Ἀγάμεμνον, κακῶν.
Αγ. Φεῦ· φεῦ· τίς οὕτω δυστυχὴς ἔφυ γυνή;
Εκ. Οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τὴν τύχην αὐτὴν λέγοις.
Ἀλλ' ὧν περ οὕνεκ' ἀμφὶ σὸν πίπτω γόνυ,
Ἄκουσον. εἰ μὲν ὅσιά σοι παθεῖν δοκῶ,
Στέργοιμ' ἄν· εἰ δὲ τοὔμπαλιν, σύ μοι γενοῦ
Τιμωρὸς ἀνδρὸς, ἀνοσιωτάτου ξένου.
Ὃς οὔτε τοὺς γῆς νέρθεν, οὔτε τοὺς ἄνω
Δείσας, δέδρακεν ἔργον ἀνοσιώτατον,
Κοινῆς τραπέζης πολλάκις τυχὼν ἐμοὶ,
Ξενίας τ' ἀριθμῷ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων.
Τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ λαβὼν προμηθίαν,
Ἔκτεινε, τύμβου δ', εἰ κτανεῖν ἐβούλετο,
Οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ' ἀφῆκε πόντιον.
Ἡμεῖς μὲν οὖν δοῦλοί τε κἀσθενεῖς ἴσως,

Hec. Non ex illis qui mortui ſunt ex filiis Priami ſub Ilio.
Aga. Anne aliquem alium peperiſti quàm illos, O mulier?
Hec. Inutiliter quidem (ut apparet:) hunc quem aſpicis.
Aga. Ubi verò erat quando peribat Urbs?
Hec. Pater ipſum ablegavit metuens ne moreretur.
Aga. Quônam ab exiſtentibus tunc ſeparans liberis ſolum?
Hec. In hanc regionem, ubi inventus eſt mortuus.
Aga. An ad virum, qui rex eſt hujus Polymeſtorem terræ?
Hec. Huc miſſus eſt acerbiſſimi auri cuſtos.
Aga. Moritur verò à quo? & quod fatum conſequutus?
Hec. Quônam ab alio? Threcius ipſum perdidit hoſpes.
Aga. O infelix, numnam aurum amavit accipere?
Hec. Talia *ſunt*, poſtquam calamitatem cognovit Trojanorum.
Aga. Ubinam illum repeciſti? aut quis attulit cadaver?
Hec. Hæc incidens in eum marino in littore.
Aga. Hunc quærens, an laborans alium laborem?
Hec. Aquam abierat allatura ex mari Polyxenæ.
Aga. Quum interfeciſſet, ut apparet, abjecit hoſpes.
Hec. Fluctuantem in mari utique ſic diſſecans corpus.
Aga. O miſera tu, propter immenſas calamitates!
Hec. Perii: & nihil reliquum eſt, Agamemnon, malorum.
Aga. Ah, ah, quæ ita infelix nata eſt mulier?
Hec. Non eſt, niſi Infelicitatem ipſam diceres.
Sed propter quas cauſas circa tuum cado genu,
Audi. ſi quidem juſta tibi pati videar,
Boni conſulam: ſi verò contrarium, tu mihi ſis
Ultor viri impientiſſimi hoſpitis:
Qui neque eos qui ſub terrâ ſunt, neque eos qui ſupra
Veritus, perpetravit facinus nefandiſſimum:
Communi menſâ ſæpe potitus mecum
Hoſpitalitatiſque in cenſu primus inter meos amicos:
Conſecutus verò quæ conveniebat, & accipiens conſilium
Interfecit: ac ſepulturâ (quum occidere voluit)
Non dignatus eſt, ſed abjecit in mare.
Nos quidem igitur ſervæ & imbecilles forſan,

Οὐ τῶν θανόντων] οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου τῶν θανόντων ἐν Ἰλίῳ. Ἦ γὰρ] Ἆρα ἔτικες καὶ ἄλλον τινὰ παῖδα ἢ ἐκείνους; Ἀνόνητά γε] ἀνωφελῶς, ὡς φαίνεται, ἔτικον καὶ τόνδε ὃν ὁρᾷς. Ποῦ δ' ὢν] ποῦ δὲ ὤν, ἡνίκα ἐφθείρετο ἡ πόλις; Πατήρ νιν] ὁ πατὴρ ἐξέπεμψε, φοβούμενος μὴ καὶ αὐτὸς ἀποθάνῃ, ὥσπερ δηλονότι οἱ ἄλλοι, ἁλούσης τῆς Τροίας. 769 Ποῖ τῶν τότε] ποῦ ἐξέπεμψε δηλονότι, χωρίσας μόνον τῶν τότε ὄντων τέκνων, εἰς τήνδε τὴν χερρόνησον ὅπου εὑρέθη θανών, πρὸς ἄνδρα τὸν Πολυμήστορα δηλονότι, ὃς ἄρχει τῆσδε τῆς χθονός; ναί ἐνταῦθα ἐπέμφθη ὁ Πολύδωρος φύλαξ χρυσοῦ πικροτάτου. πικρότατον λέγει τὸν χρυσόν, ὡς αἴτιον τοῦ Πολυδώρου τοῦ φονευθῆναι γενόμενον. αἴτιος γὰρ γέγονε πικρίας τῷ παιδὶ ὁ χρυσός. Θνήσκει δὲ] ἀπὸ τοῦ ἔθνους πρὸς τίνος, καὶ τίνος θανάτου τυχών. Τίνος] ὑπὸ τίνος ἄλλου, ἔφασκε δηλονότι. ὁ Θρᾷξ ὁ φίλος ὤλεσεν αὐτόν. 775 Ὦ τλῆμον] τοῦτο δύναται νοηθῆναι, καὶ πρὸς τὴν Ἑκάβην διὰ τὸν φόνον τοῦ παιδός, πρός τε τὸν Πολυμήστορα, ὡς χρυσοῦ ἕνεκα φονέα γενόμενον. καὶ πρὸς τὸν Πολύδωρον, ὡς ἀδίκως φονευθέντα. Ὦ τλῆμον] ὦ ὑπομονητικὲ ἐν τοῖς δεινοῖς. ἢ τὸν Πολυμήστορα τλήμονα καὶ ὑπομονητικὸν λέγει, διὰ τὸ κέρδος ἀσεβείᾳ κοινωνήσοντα. Ἠράσθη] ὁ Πολυμήστωρ καὶ τοιαῦτα ἐποίησεν, ἀφ' οὗ τὴν συμβᾶσαν βλάβην ἔγνω τῶν Φρυγῶν, ἤτοι τῶν Τρώων. οἱ γὰρ νεώτεροι τὴν αὐτὴν Τροίαν καὶ Φρυγίαν φασίν. Ποῦ δὲ εὗρες αὐτόν; ἢ τίς ἔφερε νεκρόν; ἥδε ἡ θεράπαινα ἐξήνεγκεν ἐντυχοῦσα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. 779 Τοῦτον ζητοῦσα] ἢ ἐνεργοῦσα ἄλλην ἐνέργειαν. Ἐπέμφθη κομίσουσα ὕδατα, λουτρὰ τῆς Πολυξένης. Κτανὼν αὐτόν, ὡς φαίνεται, ἔρριψεν ὁ φίλος. Θαλασσόπλαγκτον, ὑπὸ τῆς θαλάσσης φερόμενον, οὕτως διακόψας τὸ σῶμα ἔρριψεν. Ὦ σχετλία] ὦ οἰκτρὰ σὺ τῶν ἀναριθμήτων ἕνεκα θλίψεων. Ὄλωλα] ὄλωλα φησὶν ὑπὸ τῶν κακῶν, καὶ τῶν συμφορῶν, καὶ εἰς τὸ μηδὲν ἥκω. ἢ ἐλλειπτικῶς φησίν. ὄλωλα φησὶν Ἀγάμεμνον, καὶ οὐδὲν λοιπὸν τῶν κακῶν ἄκος εὑρεῖν δύναμαι. ἢ οὐδὲν ἀπολείπεταί μοι κακὸν ὃ οὐ πέπονθα. φεῦ φεῦ. τίς ἄλλη γυνὴ σοῦ δυστυχεστέρα ἐγένετο; οὐκ ἔστιν ἑτέρα δυστυχεστέρα ἐμοῦ δηλονότι, εἰ μή τις αὐτὴν τὴν δυστυχίαν λέγει. ἀλλ' ὧν χάριν προσπίπτω τοῖς σοῖς γόνασιν, ἄκουσον, καὶ εἰ μὲν δίκαια σοι παθεῖν φαίνομαι, ἀγαπῴην ἄν. εἰ δὲ τὸ ἐναντίον τουτέστιν ἀνόσια ἔπαθον, βοηθὸς ἐμοὶ γενοῦ ἕνεκα τοῦ ἀνοσιωτάτου ξένου. ὃς οὔτε τοὺς κάτω θεούς, ἤγουν τοὺς καταχθονίους, οὔτε τοὺς ἄνω, οὔτε τοὺς οὐρανίους δείσας, ἔργον ἀνοσιώτατον πεποίηκεν. τοὺς μὲν κάτω θεούς, ὅτι ἄταφον αὐτὸν ἔρριψεν· τοὺς δὲ ἄνω ὡς ἐφόρους ὄντας φιλίας, οὐκ ᾐδέσθη. ἀλλ' ἐξειργάσατο τὸν φόνον τοῦ ἐμοῦ παιδός, τυχὼν ἐμοὶ κοινῆς τραπέζης, τουτέστι μετ' ἐμοῦ πολλάκις ἑστιαθείς, καὶ τὰ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων τυγχάνων. καὶ οὐκ αἰδεσθεὶς τοὺς κοινοὺς ἅλας, οὔτε τὴν φιλίαν. 788 Εἰ μὲν ὅσια] ὅσιον λέγεται τὸ δίκαιον. διαφέρει δὲ τοῦτο. ὅτι τὸ δίκαιον ὥσπερ γένος ὄν, διαιρεῖται εἰς ὅσιον καὶ δίκαιον. καὶ τὸ μὲν πρὸς θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων γινόμενον, ὅσιον καλοῦμεν. τὸ δὲ πρὸς ἀνθρώπους, δίκαιον. ἐνταῦθα δὲ καταχρηστικῶς ἡ Ἑκάβη τὸ ὅσιον λέγει. Τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ λαβὼν προμηθίαν] νοητέον ἢ ὅτι τυχὼν ἐξ ἡμῶν, ὅσων δεῖ τυγχάνειν τοὺς φίλους πρὸς φίλων. καὶ λαβὼν φρόντισιν κηδεμονίας, ἔκτεινε τὸν ἐμὸν υἱόν. ἢ ὅτι τυχὼν δ' ὅσων δεῖ τυγχάνειν τοὺς τῶν βασιλέων παῖδας τρέφοντας ἐν οἴκοις, χρημάτων λέγω, καὶ λοιπῆς δαπάνης. καὶ τὸ μὲν α' νοεῖται ἐκ τοῦ κοινῆς τραπέζης τυχὼν ἐμοί, καὶ τὰ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων ὤν, τὸ δὲ δεύτερον πρὸς τὸ ἔκτεινεν. Καὶ λαβὼν] ἐπιτυχὼν δὲ ὁπόσων πρέπει τυχεῖν φίλον, καὶ λαβὼν προμηθίαν, ὅ ἐστι τὰ χρήματα, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ τοῦ παιδὸς πρόνοιαν. ἢ πρόνοιαν τῶν κατ' ἐμὲ πραγμάτων, ἐφόνευσε. τύμβου δ' οὐκ ἠξίωσεν, ἐπεὶ φονεῦσαι ἤθελεν· ἀλλ' ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν. ἡμεῖς μὲν οὖν δοῦλαι μέν, καὶ ἀδύνατοι εἰς ἐκδίκησιν ἐπίσης ὑπάρχομεν.

“ Ἀλλ' οἱ θεοὶ σθένουσι, χ' ὡ κείνων κρατῶν
“ Νόμος. Νόμῳ γὰρ τοὺς θεοὺς ἡγούμεθα,
“ Καὶ ζῶμεν ἄδικα καὶ δίκαι' ὡρισμένοι.
“ Ὃς εἰς σ' ἀνελθὼν, εἰ διαφθαρήσεται,
“ Καὶ μὴ δίκην δώσουσιν οἵτινες ξένους
“ Κτείνουσιν, ἢ θεῶν ἱερὰ τολμῶσιν φέρειν,
“ Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον.
Ταῦτ' οὖν ἐν αἰσχρῷ θέμενος, αἰδέσθητί με.
Οἴκτειρον ἡμᾶς, ὡς γραφεύς τ' ἀποσταθεὶς,
Ἰδοῦ με, κἀνάθρησον οἷ' ἔχω κακά.
Τύραννος ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν δούλη σέθεν·
Εὔπαις ποτ' οὖσα, νῦν δὲ γραῦς, ἄπαις θ' ἅμα,
Ἄπολις, ἔρημος, ἀθλιωτάτη βροτῶν.
Οἴμοι τάλαινα, ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;
Ἔοικα πράξειν οὐδέν. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
“ Τί δῆτα θνητοὶ τἄλλα μὲν μαθήματα
“ Μοχθοῦμεν, ὡς χρὴ, πάντα, καὶ μαστεύομεν,
“ Πειθὼ δὲ τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην,
“ Οὐδέν τι μᾶλλον ἐς τέλος σπουδάζομεν
“ Μισθοὺς διδόντες μανθάνειν, ἵν' ἦ ποτε
“ Πείθειν ἅ τις βούλοιτο, τυγχάνειν θ' ἅμα;
Πῶς οὖν ἔτ' ἄν τις ἐλπίσαι πράξειν καλῶς;
Οἱ μὲν τοσοῦτοι παῖδες οὐκέτ' εἰσί μοι.
Αὐτὴ δ' ἐπ' αἰσχροῖς αἰχμάλωτος οἴχομαι·
Καπνὸν δὲ πόλεως τόνδ' ὑπερθρώσκονθ' ὁρῶ.
Καὶ μὴν ἴσως μὲν τοῦ λόγου κενὸν τόδε,
Κύπριν προβάλλειν. ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται.
Πρὸς σοῖσι πλευροῖς παῖς ἐμὴ κοιμίζεται,
Ἡ φοιβὰς, ἣν καλοῦσι Κασάνδραν Φρύγες.
Ποῦ τὰς φίλας δῆτ' εὐφρόνας δείξεις, ἄναξ,
Ἢ τῶν ἐν εὐνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων
Χάριν τίν' ἕξει παῖς ἐμή; κείνης δ' ἐγώ;
“ Ἐκ τοῦ σκότους γὰρ, νυκτέρων τ' ἀσπασμάτων,
“ Φίλτρων ὁμοῦ τι, τοῖς βροτοῖς πολλὴ χάρις.
Ἄκουε δὴ νῦν. τὸν θανόντα τόνδ' ὁρᾷς;
Τοῦτον καλῶς δρῶν, ὄντα κηδεστὴν σέθεν
Δράσεις. ἑνός μοι μῦθος ἐνδεὴς ἔτι.

“ Sed dii validi sunt, & illis dominans
“ Lex: Lege enim deos censemus,
“ Et vivimus injusta & justa nobis proposita habentes.
“ Quæ lex ad te progressa si corrumpetur,
“ Et non pœnam dabunt qui hospites
“ Interficiunt, aut deorum sacra audent capere,
“ Non est quicquam inter homines æquabile.
Hæc igitur inter turpia numerans, reverere me.
Miserere nostri, ac quasi pictor seorsim stans,
Vide me, & aspice qualia habeo mala.
Regina eram olim, sed nunc serva tua:
Felix-multâ-sobole olim, nunc verò anus orbaque liberis simul,
Exul, deserta, miserrima mortalium.
Heu mihi miseræ: quò à me subducis pedem?
Videor effectura esse nihil. O misera ego.
“ Quid tandem mortales alias quidem artes
“ Elaboramus, ut oportet, omnes, & inquirimus:
“ Suadelam verò reginam solam inter homines
“ Nequaquam præ cæteris ad Perfectionem studemus
“ Mercedes dantes discere, ut liceat aliquando
“ Persuadere quæ quis vellet, & consequi simul?
Qui igitur posthac quis sperare possit a futurum se bene?
Hi quidem tot liberi non amplius sunt mihi:
Ipsa vero ad turpitudinem captiva proficiscor.
Fumum vero urbis hunc [illegible]
Atqui fortasse [illegible] sermo inanis [illegible]
Venerem prætendere: attamen dicetur.
Ad tuum latus filia mea cubat
Vates, quam vocant Cassandram Phryges.
Ubi jucundas jam noctes ostendes, O rex,
Aut in lecto charorum amplexuum
Gratiam quam habebit filia? pro illâ verò ego?
“ Ex tenebris enim nocturnisque amplexibus
“ Illecebrisque simul, hominibus multa gratia.
Audi sane nunc: mortuum hunc vides?
Huic bene faciens, affini tuo
Feceris: unius rei meus sermo est deficiens adhuc.

Ἀλλ' οἱ θεοὶ ἰσχύουσι, καὶ ὁ νόμος ἐκείνων ὁ κρατῶν πάντων. νόμῳ γὰρ θεὸν ἴσμεν, τῷ σέβειν θεοῦ νόμους. τῷ γὰρ φυλάττειν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ νενομοθετημένα, καὶ τὸ θεῖον νομίζομεν. Καὶ δίκαι' ὡρισμένοι] κακοσυνθέτως εἶπεν. ἔδει γὰρ οὕτως εἰπεῖν, καὶ τὰ δίκαια ὁρισθέντες παρὰ τοῦ θεοῦ τηρεῖν ἐν τοῖς πράγμασιν ἀδίκως βιοῦμεν. 801 Ὅς εἰς σ' ἀνελθὼν] ὁ θεῖος νόμος ἀναχθεὶς εἰς σὲ, εἰ ἀκυρωθήσεται, καὶ μὴ ποινὴν δώσουσιν οἱ τοὺς φίλους φονεύοντες, καὶ ἱεροσυλοῦσιν, οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν πολιτευομένων πραγμάτων ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐν ἰσότητι οὐδὲν, ἤγουν ἐν δικαιοσύνῃ. Ἀνελθὼν] θαυμαστῶς ἐνταῦθα τὸ ἀνελθὼν κεῖται. διὰ γὰρ τὸ τῆς βασιλείας ὕψος, ταύτῃ τῇ λέξει ἐχρήσατο. τὸ γὰρ ἀνὰ, τὴν ἄνω φορὰν δηλοῖ. 804 Θεῶν ἱερά] ἱερὰ θεῶν λέγει. ἢ τοὺς περὶ τῆς φιλίας γενομένους ὅρκους, καὶ τὴν τὴν μετὰ σπονδῆς θεῶν ἐρχομένην φιλίαν, καὶ τὸ πρὸς τοὺς ξένους παρὰ τῶν θεῶν ταχθὲν δίκαιον. Ταῦτ' οὖν] ἀντὶ τοῦ τοῦτο, ἤγουν τὸ ἀκυρῶσαι, καὶ μὴ πληρῶσαι τὸν θεῖον νόμον, αἰσχρὸν καὶ ἄδικον ἡγησάμενος, ἐντράπηθί με. Ὡς γραφεύς τ' ἀποσταθεὶς] ὡς ζωγράφος ἀπωτέρω στὰς, κατανοεῖ τὰς εἰκόνας εἰ καλῶς ἐγράφησαν, οὕτω καὶ σύ με ἄθρησον, οἵοις κακοῖς περιέπεσον. τὸ δὲ ἰδοῦ, βαρυτονεῖται, ῥῆμα ὄν. ἐπίρρημα δὲ, ὀξύνεται. Ἀποσταθείς.] οὐ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα νοητέον, ἀλλὰ πρὸς τὸ γραφεύς. οὕτω, καὶ ἴδε με, καὶ ἀνάθρησον οἷα ἔχω κακά. ὥσπερ γραφεὺς τὴν εἰκόνα βλέπει, σταθεὶς ἄπο, ἵνα μὴ πλησίον ὢν διαφθείρῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ οὐ κατάληψιν ἀκριβῶς ποιήσοιτο. οἱ δὲ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα τὸ σταθεὶς λέγοντες, οὐ μόνον εὐήθεις εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ τὸν Εὐριπίδην συμπαραλαμβάνουσι μετ' αὐτῶν. πῶς γὰρ οὐκ ἠλίθιός τις, λέγειν, σταθεὶς ἀπὸ ὦ Ἀγαμέμνον ὥσπερ γραφεύς. 810 Εὔπαις ποτ' οὖσα] λάμβανε τὸ ἦν βασίλισσα ἀπὸ κοινοῦ. εὔπαις ποτ' οὖσα, ἦν βασίλισσα. νῦν δὲ γραῦς καὶ ἄπαις. Ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα] ποῦ μεταφέρεις τὸν πόδα σου. τὸ ἐντελὲς, ποῦ μοι ὑπεξέρχῃ. ἐδίσταζε γὰρ αὐτοῦ ἐπικρατεῖν Ἀγαμέμνων, διὰ τὸ φίλον εἶναι τὸν Πολυμήστορα. οὐ γὰρ συνεμάχησε τοῖς Τρωσὶ, χαριζόμενος τοῖς Ἕλλησι. Τί δῆτα θνητοί] ῥητορικῆς ἔπαινος· διατί ζητοῦμεν ἃ οὐδὲν δεῖ, τὴν δὲ πειθὼ μόνην οὐκ ἀσκοῦμεν, ἰσχυρὰν οὖσαν, μισθοὺς διδόντες. Μοχθοῦμεν] μετὰ πόνου μανθάνομεν. Πειθὼ τὴν τύραννον] τὴν ὥσπερ βασιλεὺς ὑπάγουσαν πάντας πρὸς τὸ δοκοῦν ἑαυτῇ, λόγοις ποικίλοις καὶ πιθανοῖς. Οὐδέν τι μᾶλλον] ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. ὄνομα ἀντὶ ἐπιρρήματος, ὡς τὸ ταχὺς ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ ταχέως. ὡς ὄνομα γὰρ δύναται ἔχειν ὑποτεταγμένον τὸ τί. 819 Πείθειν] τὴν δὲ πειθὼ μανθάνειν ἀκριβῶς οὐ σπουδάζομεν, ἧς ἔδει μᾶλλον ἀντιποιεῖσθαι. ἵνα ὑπάρχῃ φησὶ, πείθειν εἰς ἅ τις βούλοιτο. εἰπὼν δὲ τὸ ποτὲ, οὐκ ἀεὶ αὐτῇ ἀνατίθησι τὴν τοῦ πείθειν δύναμιν. Τί οὖν ἔτ' ἄν τις] εἰς τί ἂν ἐλπίσει δή τις πράξειν καλῶς. Ὑπερθρώσκοντα] ὑπερτέλλοντα. Καὶ μὴν ἴσως] σεμνότατον τὸ σχῆμα παρὰ τοῖς ῥήτορσιν. ἴσως φησὶ κενὸν ὑπάρχει τὸ τὴν ἀφροδίτην εἰς μαρτυρίαν προτείνειν. ἀλλ' ὅμως λεχθήσεται, καὶ μὴν ἴσως κενὸν καὶ ἄχρηστον τόδε, τὸ ἐμπεριέχον τῷ λόγῳ ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν τῆς θυγατρὸς, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται, πρὸς ταῖς σαῖς πλευραῖς εἰς ὕπνον τρέπεται ἡ ἐμὴ μαντικὴ παῖς, ἥν τινα ὀνομάζουσιν οἱ Φρύγες Κασάνδραν. ποῦ δῆτα δείξεις, ὦ ἄναξ, τὰς περιφιλεῖς νύκτας. ἢ τοῦ ἕξει ἡ ἐμὴ παῖς, τὸ τοῦ κατὰ κοινοῦ, χάριν τινὰ, καὶ ἀνταμοιβὴν, ἕνεκα τῶν ἐν τῇ εὐνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων καὶ φιλημάτων τινὰ χάριν ἕξει ἡ ἐμὴ παῖς ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἐκείνης δ' ἐγώ. ἐκ τῆς νυκτὸς γὰρ καὶ ἐκ τῶν νυκτερινῶν φίλτρων, πάνυ μεγίστη γίνεται χάρις τοῖς βροτοῖς. ἄκουε δὴ νῦν, ὁρᾷς τόνδε τὸν θανόντα, ἤγουν τὸν Πολύδωρον, τοῦτον δρῶν καλῶς, ἤτοι εὐεργετῶν, ὄντα γυναικάδελφον σέθεν, ἤγουν σου, δράσεις εὖ δηλονότι. ἑνὸς ἐστὶν ἐμοὶ ὁ μῦθος ἐλλιπής.

Ε'

Εἴ μοι γένοιτο φθόγγος ἐν βραχίοσι,
Καὶ χερσὶ, καὶ κόμαισι, καὶ ποδῶν βάσει,
Ἢ Δαιδάλου τέχναισιν, ἢ θεῶν τινος,
Ὡς πάνθ᾽ ὁμαρτῇ σῶν ἔχοιτο γουνάτων,
Κλαίοντ᾽, ἐπισκήπτοντα παντοίους λόγους.
Ὦ δέσποτ᾽, ὦ μέγιστον Ἕλλησιν φάος,
Πιθοῦ, παράσχες χεῖρα τῇ πρεσβύτιδι
Τιμωρὸν, εἰ καὶ μηδέν ἐστιν· ἀλλ᾽ ὅμως.
« Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τῇ δίκῃ θ᾽ ὑπηρετεῖν,
« Καὶ τοὺς κακοὺς δρᾷν πανταχοῦ κακῶς ἀεί.
Χο. « Δεινόν γε θνητοῖς ὡς ἅπαντα συμπίτνει.
« Καὶ τὰς ἀνάγκας οἱ νόμοι διώρισαν,
« Φίλους τιθέντες τούς γε πολεμιωτάτους,
« Ἐχθρούς τε τοὺς πρὶν εὐμενεῖς ποιούμενοι.
Αγ. Ἐγώ σε, καὶ σὸν παῖδα, καὶ τύχας σέθεν,
Ἑκάβη, δι᾽ οἴκτου, χεῖρά θ᾽ ἱκεσίαν, ἔχω,
Καὶ βούλομαι θεῶν θ᾽ οὕνεκ᾽ ἀνόσιον ξένον,
Καὶ τοῦ δικαίου, τήνδε σοι δοῦναι δίκην.
Εἴ πως φανείη γ᾽, ὥς τέ σοι καλῶς ἔχειν,
Στρατῷ τε μὴ δόξαιμι Κασσάνδρας χάριν
Θρῄκης ἄνακτι τόνδε βουλεῦσαι φόνον.
Ἔστιν γὰρ ᾗ ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι.
Τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλον ἡγεῖται στρατὸς,
Τὸν κατθανόντα δ᾽ ἐχθρόν. εἰ δὲ σοὶ φίλος
Ὅδ᾽ ἐστὶ, χωρὶς τοῦτο, κοὐ κοινὸν στρατῷ.

Utinam mihi fieret vox in brachiis
Et manibus & comis & pedum ingreſſu,
Vel Dædali arte, vel Deorum alicujus:
Ut omnia ſimul tuis adhæreſcerent genibus,
Plorantia, exprimentia omnis generis ſermones.
O Domine, ô maximum Græcis lumen
Obtempera: porrige manum huic anui
Ultricem, etſi nihil ea eſt: ſed tamen porrige manum:
« Boni enim viri eſt Juſtitiæ inſervire,
« Et malos punire ubique ſemper.
Cho. « Mirum ſanè eſt, mortalibus ut omnia accidant
« Et neceſſitudines leges definiunt,
« Amicos efficientes ex inimiciſſimis,
« Inimicóſque eos, qui ante benevoli erant, facientes.
Ag. Ego te & tuum filium & fortunas tuas,
O Hecuba, per miſericordiam, manumque ſupplicem, habeo,
Voloque & deorum gratiâ, impium hoſpitem,
Et juſtitiæ, hanc tibi dare pœnam:
Si quo modo videar, quod ad te ſpectat, benè velle,
Exercituſque non videar Caſſandræ gratiâ
Thraciæ regi hanc ſtruere cædem.
Eſt enim quatenus metus incidit mihi.
Virum hunc, amicum ducit exercitus:
Mortuum verò, hoſtem. Si verò tibi charus
Hic eſt, privatim eſt hoc, & non publicum exercitui.

Εἴθε γένοιτό μοι λαλιὰ ἐν τοῖς βραχίοσι, καὶ ἐν ταῖς κόμαις, καὶ ἐν τῇ βάσει τῶν ποδῶν, ἢ ἐν τέχναις Δαιδάλου, ἢ τινὸς ἀπὸ τῶν θεῶν. ἵνα πάντα τὰ μέλη μου ἅπτοιτο ὁμοῦ τῶν σῶν γονάτων, κλαίοντα, καὶ ἐντελλόμενα παντοίους λόγους. ὦ δέσποτα, ὦ μέγιστον φάος τοῖς Ἕλλησιν, ἀντὶ τοῦ τῶν Ἑλλήνων. πείσθητι, καὶ δὸς ἐμοὶ δὴ πρεσβύτιδι χεῖρα βοηθὸν, εἰ καὶ μηδέν ἐστιν ἢ ἱκετεύουσά σε δηλονότι. ἀλλ᾽ ὅμως δεῖ αὐτὴν παρὰ σοῦ ἐλεηθῆναι. ἴδιον γὰρ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ τῇ δικαιοσύνῃ βοηθεῖν, καὶ τοὺς κακοὺς δρᾷν ἀεὶ πανταχοῦ κακῶς, ἤτοι τιμωρεῖσθαι. [838] Δαιδάλου τέχναισι] περὶ τῶν Δαιδάλου ἔργων, ὅτι ἐκινεῖτο καὶ περιῄει φανερῶς. αὐτός τε Εὐριπίδης ἐν Εὐρυσθεῖ λέγει, οὐκ ἔστιν ὦ γεραιὲ μὴ δείσῃς τάδε, τὰ Δαιδάλεια πάντα κινεῖσθαι δοκεῖ. βλέπειν τ᾽ ἀγάλμαθ᾽ ἐστὶν ἀνὴρ κεῖνος σοφός. καὶ Κρατῖνος ἐν Θρᾴτταις, περὶ κοινὸν * ἀνδρεμάραιον πνᾶ ποτὲ χαλκοῦν ἢ ξύλινον καὶ χρυσίον φορεῖν, ὁ δημὸς ξύλινος ἐκεῖνος, ἀλλὰ χαλκοῦς ὢν ἀπέδρα. πότερον Δαιδάλειος ἦν, ἢ τίς ἔκλεψεν αὐτόν. καὶ Πλάτων. οὗτος τί ἢ λέγε ταχὺ, τί σιγᾷς; οὐκ ἐρεῖς; Ἑρμῆς ἔγωγε Δαιδάλου φωνὴν ἔχων, ξύλινος βαδίζων αὐτομάτως ἐλήλυθα. Δαιδάλου τέχναισι] ἀγαλματοποιὸς ὁ Δαίδαλος, ποιῶν ἀγάλματα οὕτω κάλλιστα, ὡς ἰσορρηθῆναι περὶ τούτων τοῖς ποιηταῖς, ὅτι φωνὴν ἠφίεσαν, καὶ ἐκινοῦντο. ἦν δὲ ὁ Δαίδαλος, καὶ πτερὰ ὅτε ἐβούλετο προσετίθει. ἐπεὶ καὶ τὸν υἱὸν Ἴκαρον, ἐκ κηροῦ πτερὰ πλασάμενος, καὶ προσθεὶς αὐτῷ, ἐπείσεν ἐναέριον κομισθῆναι. διαλυθέντος δὲ τοῦ κηροῦ, πέπτωκεν εἰς τὸ νῦν καλούμενον ἀπ᾽ αὐτοῦ Ἰκάριον πέλαγος. φασὶ γὰρ ἀμυνόμενον τὸν Ἥλιον Δαίδαλον, ὡς πεποιηκότα, τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Πασιφάην, ἐρασθεῖσαν τοῦ ταύρου, μιγῆναι αὐτῷ. ἐπεὶ τότε πετόμενον εἶδε τὸν αὐτοῦ υἱὸν Ἴκαρον ἐκ κηροῦ πτεροῖς χρώμενον, σφοδρῶς ἐμπεσεῖν τοῖς πτεροῖς, καὶ διαλυθῆναι ταῦτα παρασκευάσαι. καὶ τὸν ἐν τούτοις κουφιζόμενον Ἴκαρον κατενεχθέντα πεπνῖχθαι. [843] Εἰ καὶ μηδέν ἐστιν] ἢ ἱκετεύουσά σε ὡς αἰχμάλωτος, καὶ δούλη. ἀλλ᾽ οὖν δι᾽ αὐτὸ τὸ δίκαιον τιμώρησαι τὸν Πολυμήστορα. τοῦτο γάρ ἐστιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, τὸ τοὺς κακοὺς ἐννόμως τιμωρεῖσθαι. Δεινόν γε θνητοῖς] ἐπεὶ τὴν Ἑκάβην ὁ χορὸς εἶδε δεομένην τοῦ Ἀγαμέμνονος, βοηθῆσαι αὐτῇ ἐχθροῦ ὄντος, ὡς τὴν πόλιν ταύτης πεπορθηκότος, λέγει δεινοπαθῶν· δεινόν ἐστιν ὅτι συμπίπτει καὶ συμπίπτει πάντα τοῖς θνητοῖς. καὶ οὔτε ὁ φίλος ἀεὶ φίλος, οὔτε ὁ ἐχθρὸς ἀεὶ ἐχθρός. ἀλλ᾽ ὁ μὲν φίλος ἔστιν ὅτε ἐχθρὸς γίνεται, ὁ δὲ ἐχθρὸς φίλος. καὶ οἱ νόμοι κελεύοντες τὸν μὲν φίλον ἀεὶ φίλον ἡγεῖσθαι, τὸν δὲ ἐχθρὸν ἀεὶ ἐχθρὸν λέγουσι, κεχωρισμένας τὰς ἀνάγκας τιθέντες διὰ τούτων τοὺς φίλους ἐχθροὺς, καὶ τὸ ἔμπαλιν. οὐδ᾽ ἐάν τις ἀνάγκη συμβῇ, ὥσπερ καὶ νῦν, ὁ μὲν φίλος ἐχθρὸς, ὁ δὲ ἐχθρὸς φίλος καθίσταται. οὕτω τοῦτο νοεῖται. οἱ δὲ ἀλλάσσοντες τὰς λέξεις καὶ τὰς ἀνάγκας ἀντὶ τοῦ ἀνάγκαι, καὶ τὸ νόμοι ἀντὶ τοῦ νόμους, καὶ τ᾽ ἄλλα ὁμοίως λέγοντες, ἀμαθεῖς. Ἄλλως. δεινόν γε θνητοῖς, μεταλλακτέον τὰς πτώσεις. ἔστι γὰρ καὶ αἱ ἀνάγκαι τοὺς νόμους διώρισαν. ὁ δὲ νοῦς, δεινὸν ὅτι πάντα συνέρχεται τὰ κακὰ κατὰ ταυτὸν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ αἱ ἀνάγκαι τὰ νενομισμένα τοῖς ἀνθρώποις μετήλλαξαν. ἐδόκει γὰρ πολέμιον εἶναι τῇ Ἑκάβῃ τὸν Ἀγαμέμνονα. ἀλλ᾽ ἡ ἀνάγκη τὸν νενομισμένον τῇ Ἑκάβῃ μετήλλαξεν. Ἄλλως. ἐναντίως εἶπεν. ἔδει γὰρ, καὶ τοὺς νόμους ἀνάγκαι διορίζουσιν, αὗται καὶ νόμων ἐπικρατέστεραι, οὐ τὸ ἐναντίον, διότι τὰ ἑκούσια τιμωροῦνται, οὐχὶ τὰ ἐξ ἀνάγκης δρώμενα. ὡς καὶ νῦν ὑμᾶς ἐξ ἀνάγκης φίλον ποιεῖσθαι τὸν πολέμιον. Ἄλλως. διώρισαν, διετύπωσαν, ἀφορίζουσιν. οὐδ᾽ αἱ ἀνάγκαι οὐκ ἀκολούθως τοῖς νόμοις πράττουσιν, ὅθεν αἱ ἀνάγκαι τῶν νόμων ἐπικρατέστεραί εἰσιν, οὐχ οἱ νόμοι τῶν ἀναγκῶν. [850] Ἐγώ σε καὶ τὸν σὸν παῖδα] καὶ τὴν δυστυχίαν σου, καὶ τὴν ἱκεσίαν χεῖρα ἐλεῶ. καὶ θέλω φησὶν ἕνεκα τοῦ δικαίου, καὶ τῶν θεῶν ταύτην σοι δοῦναι τὴν χάριν, τὸ τιμωρήσασθαι δηλαδὴ τὸν ἄδικον ξένον, εἴπως δυνατὸν γένοιτο, ὥστε καὶ σοὶ καλῶς γενέσθαι, καὶ τοῖς Ἕλλησι μὴ δόξω διὰ Κασσάνδραν τιμωρεῖσθαι τὸν Πολυμήστορα. Ἄλλως. βούλομαι ἕνεκα τῶν θεῶν, καὶ ἕνεκα τοῦ δικαίου, δοῦναί σοι τὸν ἀνόσιον τόνδε τὴν δίκην. Μὴ δόξαιμι] δέον δόξαι εἰπεῖν, πρὸς τὸ σοί τ᾽ ἔχειν· ὁ γάρ τε σύνδεσμος τοῦτο ἀπαιτεῖ, δόξαιμι εἶπε πρὸς τὸ φανείην. ζητήσεις δὲ πανταχοῦ ταύτην εὑρήσεις τὴν σύνταξιν. [857] Ἔστιν γὰρ ᾗ ταραγμὸς] τὸ τί ἐλλείπει. ἵν᾽ ᾖ, ἔστι γάρ τι φησὶ, καθὸ τετάραγμαι. ποῖον τοῦτο; τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλον ἡγεῖται στρατός. Ἄλλως. ἔμελλεν εἰπεῖν, ὅτι ἐστὶ φίλος τοῖς Ἕλλησιν. εἶτα μεταλογισάμενος, φησὶν, ὅτι ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι. ἀντὶ τοῦ τετάραγμαι, ἐννοήσας ὅτι φίλος ἐστὶ τῷ στρατεύματι ὁ Πολυμήστωρ.

* Ἀνδρεμάραιον, &c.] Hic locus valdè corruptus mihi videtur; quem ita reſtituo, fragmentum nempè ex *Cratino* in Poemate *Thraciæ-Mulieres* dicto, ὁ Κρατῖνος ἐν Θρᾴτταις περὶ, &c. λέγει περὶ (ἀνδριάντος) τινα ποτὲ χαλκοῦν ἢ ξύλινον, καὶ χρυσίον φορεῖν; Ὁ δημὸς ξύλινος ἐκεῖνος, ἀλλὰ χαλκοῦς ὢν ἀπέδρα. Πότερον Δαιδάλειος ἦν, ἢ τίς ἔκλεψεν αὐτόν, &c.

ANNOTATIONES.

V. 839. Ἢ Δαιδάλου τέχναισι.] Hoc in loco Scholiaſtem non laudo, qui exponit, quaſi optaret *Hecuba* Vocem in brachiis, in manibus, in comis, in pedibus, aut in *Dædali* artibus; cum ſenſus longe alius ſit, optat enim ut vel *Dædali* arte, vel Dei alicujus hæc ei contingant. Quare expono, *Utinam, inquam, hoc mihi fiat*, vel *Dædali* arte, vel Deorum alicujus.

V. 858. Τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλον, &c. τὸ φι in φίλιον quoniam in hoc loco longum eſſe neceſſe eſt, circumflectendum; Ut *Hom.* Il. Δ. V. 155. Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι᾽ ἔταμνον. ſic ι in ἴσος, ubi breyis eſt ſcribitur ἴσος, ubi verò longum circumflectitur, ut ἶσος, aliter lege φίλιον. *Canterus* poſt ἄνδρα ponit γάρ.

Πρὸς

Πρὸς ταῦτα φρόντιζ᾽, ὡς θέλοντα μέν μ᾽ ἔχεις
Σοὶ ξυμπονῆσαι, καὶ ταχὺν προσαρκέσαι,
Βραδὺν δ᾽, Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι.
Εκ. “Φεῦ, οὐκ ἔστι θνητῶν, ὅς τις ἔστ᾽ ἐλεύθερος.
“Ἢ χρημάτων γὰρ δοῦλός ἐστιν, ἢ τύχης,
“Ἢ πλῆθος αὐτὸν πόλεος, ἢ νόμων γραφαὶ
“Εἴργουσι χρῆσθαι μὴ κατὰ γνώμην τρόποις.
Ἐπεὶ δὲ ταρβεῖς, τῷ τ᾽ ὄχλῳ πλέον νέμεις,
Ἐγώ σε θήσω τοῦδ᾽ ἐλεύθερον φόβου.
Σύνισθι μὲν γάρ, ἤν τι βουλεύσω κακὸν
Τῷ τόνδ᾽ ἀποκτείναντι· συνδράσῃς δὲ μή.
Ἢν δ᾽ ἐξ Ἀχαιῶν θόρυβος, ἢ ᾽πικουρία,
Πάσχοντος ἀνδρὸς Θρηκὸς, οἷα πείσεται,
Φανῇ τις, εἶργε, μὴ δοκῶν ἐμὴν χάριν.
Τὰ δ᾽ ἄλλα θάρσει, πάντ᾽ ἐγὼ θήσω καλῶς.
Αγ. Πῶς οὖν; τί δράσεις; πότερα φάσγανον χερὶ
Λαβοῦσα γραίᾳ, φῶτα βάρβαρον κτενεῖς,
Ἢ φαρμάκοισιν, ἢ ᾽πικουρίᾳ τινί;
Τίς σοι ξυνέσται χείρ; πόθεν κτήσῃ φίλους;
Εκ. Στέγαι κεκεύθασ᾽ αἵδε Τρῳάδων ὄχλον.
Αγ. Τὰς αἰχμαλώτους εἶπας, Ἑλλάνων ἄγραν;
Εκ. Σὺν ταῖσδε τὸν ἐμὸν φονέα τιμωρήσομαι.
Αγ. Καὶ πῶς γυναιξὶν ἀρσένων ἔσται κράτος;
Εκ. Δεινὸν τὸ πλῆθος, ξὺν δόλῳ τε δύσμαχον.
Αγ. Δεινόν, τὸ μέν τοι θῆλυ μέμφομαι γένος.
Εκ. Τί δ᾽; οὐ γυναῖκες εἷλον Αἰγύπτου τέκνα;
Καὶ Λῆμνον ἄρδην ἀρσένων ἐξῴκισαν;
Ἀλλ᾽ ὡς γενέσθω, τόνδ᾽ ἐμοὶ μέθες λόγον.
Πέμψον δέ μοι τήνδ᾽ ἀσφαλῶς διὰ στρατοῦ

Præterea conſidera, quod volentem quidem me habes
Tibi opem ferre, & promptum ad auxiliandum,
Tardum vero, a Græcis ſi criminabor.
Hec. “Heu, non eſt mortalium qui ſit liber:
“Aut pecuniarum enim ſervus eſt, aut fortunæ,
“Aut multitudo eum urbis, aut legum ſcripturæ
“Prohibent, ne utatur pro arbitrio moribus.
Poſtquam verò metuis, multitudinique nimium tribuis,
Ego te faciam hoc liberum metû.
Sis conſcius quidem, ſi quid ſtruam mali
Adverſus eum, hunc qui interfecit: adjutor vero ne ſis.
Si verò ex Achæis tumultus aut auxilium,
Patiente viro Thrace, qualia patietur,
Appareat quiſpiam, cohibe, non præ te ferens meam gratiam,
Quod ad alia vero, confide, cuncta ego conficiam probe.
Ag. Quomodo igitur? quid facies? utrum gladium manu
Accipiens anus, virum barbarum interficies?
Aut venenis, aut ope quâdam?
Quæ tibi aderit manus? unde habebis amicos?
Hec. Tecta occultant hæc Troadum turbam.
Ag. Captivas dicis Græcorum prædam?
Hec. Cum his hunc meum homicidam ulciſcar.
Ag. Et quomodo mulieribus in viros erit robur?
Hec. Eſt *quiddam* potens multitudo, cum inſidiiſq; inſuperabile.
Ag. Potens, quidem, ſed ſanè fœmineum reprehendo genus.
Hec. Quid verò? an non mulieres interfecerunt Ægypti filios?
Et Lemnum funditus viris exterminarunt?
Sed ut fiet, perge, hanc mihi relinque rationem:
Mitte verò mihi hanc tuto per exercitum.

Φεῦ οὐκ ἔστι θνητῶν] ταῦτα φησὶν ἐπειδὴ ἐν ἐξουσίᾳ ὢν ὁ Ἀγαμέμνων, οὐ δύναται αὐτῇ χάριν προσαγαγεῖν, ὑφορώμενος τοὺς Ἕλληνας. Φεῦ οὐκ ἔστιν] οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ἀπὸ τῶν θνητῶν ἐστὶν ἐλεύθερος, ἀντὶ τοῦ ὅς τις οὐκ ἔστι δοῦλος. ἢ γὰρ δοῦλός ἐστι χρημάτων κατὰ κοινοῦ, ἤγουν φιλοχρήματος. ἢ δοῦλος κατὰ κοινοῦ, τύχης καὶ εὐτυχίας. ἢ τὸ πλῆθος, ἤγουν ὁ δῆμος τῆς πόλεως. ἢ αἱ γραφαὶ τῶν νόμων, ἤτοι αἱ νομικαὶ διατάξεις, κωλύουσιν αὐτὸν μὴ χρῆσθαι τοῖς τρόποις κατὰ γνώμην, καὶ κατὰ θέλησιν. Ἢ τύχης] τύχη λέγεται κυρίως, ὅταν ἄλλο ἐνεργῇ τις, εἶτα ἄλλο συμβῇ. τύχαι παρ᾽ Ἕλλησι καὶ αἱ τυχαῖαι πράξεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑποτεταγμέναι, καὶ αἱ ὑψηλαί, καὶ ἐπικρατοῦσαι. ὑπὸ τῆς τύχης γὰρ ἐνόμιζον πάντα γίνεσθαι τοῖς ἀνθρώποις, οὐκ ὑπὸ εὐβουλίας τε καὶ κακοβουλίας. ἐνταῦθα κατὰ τὸ δεύτερον σημαινόμενον λέγεται, ἤγουν ἢ χρημάτων γάρ ἐστι δοῦλος, ἢ τύχης ἐστὶ δοῦλος. τουτέστιν ὑψηλοτέρας τινὸς τάξεως, καὶ ἐπικρατούσης. διαφέρει δὲ ἡ τύχη τοῦ αὐτομάτου. ὅτι τὴν μὲν τύχην ἐπὶ τούτῳ ὅ τι εἴρηται, τὸ δὲ αὐτόματον ὅταν γίνηται τι ἄλλο, ἄλλου μηδαμῶς ἐνεργοῦντος. δοῦλος δὲ τύχης ἐστίν, ὁ ἀναγκαζόμενος δουλεύειν τῇ τῶν κρειττόνων εὐτυχίᾳ. [868] Ἐπεὶ δὲ ταρβεῖς] ἐπειδὴ δὲ φοβῇ, καὶ τῷ ὄχλῳ πλέον νέμεις, ἀντὶ τοῦ χαρίζῃ μᾶλλον τοῖς Ἕλλησιν, ἐγὼ ποιήσω σε ἀπολελυμένον τοῦδε τοῦ φόβου. συνεπίστασο ἐὰν βουλεύσω τι κακὸν τῷ ἀποκτείναντι τὸν Πολύδωρον δηλονότι. καὶ μὴ συμπράξῃς. ἐὰν δὲ πάσχοντος τοῦ Πολυμήστορος οἷα πείσεται καὶ ὀδυρομένου, φανῇ ἐκ τῶν Ἀχαιῶν θόρυβός τις, ἢ κακοήθεια, κώλυε, μὴ φαινόμενος δι᾽ ἐμὲ εἴργειν δηλονότι. Τὰ δ᾽ ἄλλα,] κατὰ τὰ ἄλλα θάρρει, ἐγὼ ποιήσω πάντα καλῶς. [879] Χεὶρ] τίς σοι συμπαρέξει δύναμις. Κεκεύθασιν] κρύπτουσι. Τιμωρήσομαι] κολάσω. Ἔσται κράτος] ἐπικράτεια. Δεινὸν] χαλεπὸν τὸ πλῆθος, καὶ σὺν δόλῳ δυσκαταγώνιστον. Τί δ᾽ οὐ γυναῖκες ἀνεῖλον τὰ τέκνα τοῦ Αἰγύπτου, καὶ τοὺς ἄρσενας ἐξῳκισθῆναι ἐποίησαν τῆς Λήμνου, ἀντίστροφον. ἀντὶ τοῦ τοὺς ἄρσενας ἐξῴκισαν ἄρδην τῆς Λήμνου. Ἱστορία. Αἴγυπτος καὶ Δαναὸς ἀδελφοὶ ἦσαν, Ἰοῦς δὲ τῆς Ἰνάχου θυγατρὸς ἀπόγονοι. Τούτων ὁ μὲν Αἴγυπτος ἔσχε παῖδας ἄρσενας πεντήκοντα, ὁ δὲ Δαναὸς καὶ αὐτὸς θυγατέρας ν. οὗτος τοῦ ἀδελφοῦ Αἰγύπτου φθονῶν διὰ τὴν τῶν ἀρσένων κτῆσιν, καὶ φοβηθεὶς μήπως ὑπ᾽ αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἐκβληθῇ, ἀνδρωθέντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐδίωξεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον ἅμα τοῖς παισὶν αὐτοῦ, ὅθεν καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ Αἴγυπτος ἐκλήθη, χρόνου δέ τινος διαγενομένου, καὶ τῶν παίδων ἀνδρωθέντων, θαρρῶν Αἴγυπτος τῇ τούτων δυνάμει, παραγίνεται εἰς τὸ Ἄργος. ὁ δὲ Δαναὸς φοβηθεὶς αὐτόν, πρόνοιαν ποιούμενος τῆς βασιλείας, κατὰ τῶν Αἰγύπτου υἱῶν τοιαύτην ἐσκέψατο ἐπιβουλήν. συνέθετο γὰρ τῷ Αἰγύπτῳ συνάψαι πρὸς γάμον τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ τοῦτο κατεπαγγελλόμενος τῷ Αἰγύπτῳ, συνεβούλευσε ταῖς θυγατράσιν ὁ Δαναός, ὥστε ἀνελεῖν νυκτὸς τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας, μετὰ τῆς μίξεως τῆς πρὸς αὐτούς, θάνατον ἐπαπειλήσας ταῖς μὴ τοῦτο ποιούσαις. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι ἔχουσαι τὸ τοῦ πατρὸς πρόσταγμα ἀνεῖλον τοὺς ἄνδρας, μία δὲ τούτων μόνη ἡ Ὑπερμνήστρα ἐφείσατο τοῦ Λυγκέως, ἀπὸ τῆς μίξεως διάθεσιν ἐσχηκυῖα πρὸς αὐτόν. οὗτος δὲ σωθείς, ἐξεδίκησε τοὺς ἀδελφούς. ἐφόνευσε γὰρ τὰς θυγατέρας τοῦ Δαναοῦ, ἅμα καὶ αὐτόν. καὶ τῆς τούτου βασιλείας ἐκράτησε τοῦ Ἄργους, ἅμα τῇ Ὑπερμνήστρᾳ. καὶ γίνεται ἐκ τούτου Ἄβας. ἐξ Ἄβαντος Προῖτος καὶ Ἀκρίσιος· ἐξ Ἀκρισίου, Δανάη· ἐκ Δανάης, Περσεύς· ἐκ Περσέως, Ἀλκαῖος, Ἠλεκτρύων, καὶ Σθένελος. ὧν ὁ μὲν Ἀλκαῖος ἔσχε τὸν Ἀμφιτρύωνα παῖδα, ὁ δὲ Ἠλεκτρύων τὴν Ἀλκμήνην, ἐξ Ἀλκμήνης δὲ Ἡρακλῆς καὶ Ἴφικλος. ἐξ οὗ Ἰόλαος. φασὶ δὲ οἱ ποιηταὶ ταύτας ἐν ᾅδου κολάζεσθαι, διὰ τὸν φόνον τῶν ἰδίων ἀνδρῶν, ὑδροφορεῖν καταδικασθείσας ἐν τετρυπημένῳ πίθῳ. ὅθεν καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀνήνυτα μοχθούντων, εἰς τετρυπημένον πίθον ἀντλεῖν λέγομεν. [887] Καὶ Λῆμνον ἄρδην] ἐν Λήμνῳ γυναῖκες ἐτέλουν ἐτήσιον ἑορτὴν τῇ Ἀφροδίτῃ. ἐπεὶ οὖν ποτὲ καταφρονήσασαι τῆς θεοῦ, ἀπέλιπον τὸ ἔθος, ἡ Ἀφροδίτη ἐνέβαλεν αὐταῖς δυσωδίαν, ὡς μὴ δύνασθαι τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας αὐταῖς πλησιάσαι. αἱ δὲ νομίσασαι ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν καταφρονεῖσθαι, τούτους πάντας ἀπέκτειναν. ὁ δὲ Δίδυμος οὕτω. Πελασγοὶ ἐπιδημοῦντες ποτὲ ταῖς Ἀθήναις, πολλὰς τῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἁρπάσαντες, ἤγαγον εἰς Λῆμνον. ἐν οἷς καὶ γυναῖκας Ἀττικάς, αἷς παλλακαῖς χρησάμενοι ἔσχον παῖδας. οὓς αἱ μητέρες τήν τε πατρῴαν γλῶτταν, καὶ τὰ ἤθη ἐδίδαξαν. οἱ δὲ συνείχοντο τότε ἀλλήλοις. καὶ εἴ τις τύπτοι ἀπ᾽ αὐτῶν τινά, ἐβοήθουν ἅπαντες. καὶ μετὰ ταῦτα αἱ Λήμνιαι γυναῖκες, τοὺς σὺν Θόαντι πάντας ἀπέκτειναν. δι᾽ ἀμφότερα οὖν ταῦτα ἡ παροιμία ἐλέχθη, τὰ Λήμνια κακά. [888] Ἀλλ᾽ ὡς γενέσθω] ἀλλὰ πῶς χρὴ γενέσθαι τόνδε μὲν τὸν λόγον ἐμοὶ ἄφες. παράπεμψον δὲ χάριν ἐμοῦ, τήνδε τὴν γυναῖκα διὰ τοῦ στρατοῦ ἀκινδύνως.

ANNOTATIONES.

V. 864. Φεῦ. οὐκ ἔστι, &c.] En iterum, ut τὸ φεῦ otioſum eſt in ſcanſione uti ſupra probavimus, præcipuè verò ad *Hecub.* 1116.

V. 873. Πάσχοντος ἀνδρὸς Θρηκὸς, οἷα πείσεται] Miſerè lapſus eſt *Gaſp. Stiblinus*, qui πείσεται deducit à πείθομαι, quum ſit à Πάσχω, quod nemini non notum.

V. 880. & 881. Ὄχλον & ἄγραν] *Iambus* uterque: De hâc re nos copioſe ad *Phœniſſ.* V. 19.

V. 886. Τέκνα] Prior ſyllaba communis.

Γυναῖκα.

Γυναῖκα. καὶ σὺ Θρηκὶ πλαθεῖσα ξένῳ,
Λέξον· καλεῖ σ' ἄνασσα δή ποτ' Ἰλίου
Ἑκάβη, (σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ 'κείνης χρέος,)
Καὶ παῖδας· ὡς δεῖ καὶ τέκν' εἰδέναι λόγους
Τοὺς ἐξ ἐκείνης. Τὸν δὲ τῆς νεοσφαγοῦς
Πολυξένης ἐπίσχες, Ἀγάμεμνον, τάφον,
Ὡς τώδ' ἀδελφὼ, πλησίον μιᾷ φλογὶ
Δισσῇ μερίμνῃ μητρὶ κρυφθῆτον χθονί.
Αγ. Ἔσται τάδ' οὕτω. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν στρατῷ
Πλοῦς, οὐκ ἂν εἶχον τήνδε σοι δοῦναι χάριν.
Νῦν δ', οὐ γὰρ ἵησ' οὐρίας πνοὰς θεὸς,
Μένειν ἀνάγκη, πλοῦν ὁρῶντας ἥσυχον.
" Γένοιτο δ' εὖ πως. Πᾶσι γὰρ κοινὸν τόδε,
" Ἰδίᾳ θ' ἑκάστῳ, καὶ πόλει, τὸν μὲν κακὸν
" Κακόν τι πάσχειν· τὸν δὲ χρηστὸν, εὐτυχεῖν.

Mulierem. Et tu, O mulier, Thracio accedens hoſpiti,
Dic, Vocat te regina olim ſanè Ilii
Hecuba, (tua vero non minùs quam ipſius cauſâ)
Et liberos: quoniam oportet & liberos ſcire ſermones
Aliquos ex illâ. Recens verò interfectæ
Polyxenæ differ, Agamemnon, ſepulturam,
Ut iſti duo frater & ſoror, propè unâ flammâ
Duplici curâ matris occultentur terrâ.
Aga. Erunt hæc ſic: etenim ſi eſſet exercitui
Navigatio, non potuiſſem hanc tibi præſtare gratiam.
Nunc verò (non enim mittit ſecundos flatus Deus)
Manere neceſſe eſt, navigationem expectantes tranquillam.
" Eveniat autem feliciter. Omnibus enim eſt commune hoc,
" Et peculiariter unicuique, & urbi, malum quidem hominem
" Malum aliquid pati: bonum verò feliciter agere.

Καὶ σὺ δὲ γύναι πλησιάσασα τῷ φίλῳ τῷ Θρᾳκὶ, λέξον· καλεῖ σε ἡ Ἑκάβη ἡ ποτὲ ἄνασσα τῆς Τροίας, διὰ χρείαν σὴν μᾶλλον ἢ ἐκείνης. καὶ παῖδας καλεῖ δηλονότι, ὅτι δεῖ γινώσκειν καὶ τὰ τέκνα τοὺς ἀπ' ἐκείνης λόγους. τὸν δὲ τάφον, ἤτοι τὴν ταφὴν τῆς νεοσφαγοῦς Πολυξένης καρτέρησον ὦ Ἀγάμεμνον. ἵνα οὗτοι οἱ ἀδελφοὶ, ὑπὸ διπλῆ φροντὶς ἐμοὶ, ἐν μιᾷ φλογὶ κρυφθῆτον, ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ χθονὶ πλησίον ἀλλήλων δηλονότι. 892 Κείνης χρέος] μὴ λάβῃς ἔξωθεν τὸ διά. ἀλλ' ἔστιν αὕτη ἡ αἰτιατικὴ πρὸς τὸ σέ. οὕτω. καλεῖ σε ἡ Ἑκάβη χρέος καὶ χρείαν σοι οὐκ ἔλαττον ἢ ἐκείνῃ, ἤγουν εἰ ἀφίξῃ, σεαυτῷ οὐκ ἔλαττον ἢ ἐκείνῃ ὑπάρξεις χρεία. ὥσπερ γὰρ φασὶν, καλῶ τὸν δεῖνα ἑαυτοῦ βοήθειαν οὐχ ἧττον ἢ ἐμοὶ, οὕτω καὶ τοῦτο. δέον δὲ εἰπεῖν σοι, σὸν εἶπε πρὸς τὸ χρέος. Ἔσται τάδε] οὕτως ὡς λέγεις δηλονότι. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν τοῦ στρατοῦ καιρὸς πλοῦ, οὐκ ἂν εἶχον σοι δοῦναι τὴν δωρεὰν ταύτην. νῦν δὲ, οὐ γὰρ ἀφίησιν ὁ Ποσειδῶν πνοὰς ἐπιτηδείας, ἀνάγκη προσκαρτερεῖν προσδοκῶντας πλοῦν ἥσυχον. εἴθε δὲ γένοιτο κατά τινα τρόπον πραχθῆναι, δηλονότι τὰ κατὰ σὲ εὖ καὶ καλῶς. καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ, καὶ πόλει καταδυόμενον τόδε. λέγω τὸ, τὸν μὲν κακὸν πάσχειν κακὸν, τὸν δὲ χρηστὸν εὐτυχεῖν. 898 Καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν] οὐ καλῶς φησὶ ταῦτα ὁ Ἀγαμέμνων. ἔχρην γὰρ αὐτὸν ἅπαξ διδόντα τὴν χάριν, σιωπῆσαι, καὶ μὴ ἐλέγξαι τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη τοιαύτη ὑπέκειτο βασιλεὺς ὤν. Γένοιτο] εἴη δὲ πραχθῆναι τὸ κατὰ σὲ καλῶς, ὅτι καὶ πᾶσι καταδυόμενον τοῦτο. ὁ γὰρ φόνον δράσας, κοινὸν τοῖς ἀνθρώποις ἀδίκημα ἐποίησε, λυμηνάμενος τοῦ κοινοῦ νόμου, καὶ ἀδικήσας τὸ τῆς φύσεως ὁμογενές.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'. Χορός.

Χο. 1 Σὺ μὲν, ὦ πατρὶς Ἰλιὰς,
2 Τῶν ἀπορθήτων πόλις
3 Οὐκέτι λέξῃ, τοιόνδ' Ἑλ-
4 λάνων νέφος ἀμφί σε καλύπτει
5 Δορὶ δὴ δορὶ πέρσαν.
6 Ἀπὸ δὲ στεφάναν κέκαρσαι
7 Πύργων, κατὰ δ' * αἰθάλου
8 Κηλῖδ' οἰκτροτάταν κέχρωσαι
9 Τάλαιν', οὐκέτι σ' ἐμβατεύσω.

* alias αἰθάλῳ

Strophe I. Chorus.

1 Tu quidem, O patria Iliaca
2 Ex urbibus inexpugnabilibus
3 Non ampliùs dicêris. talis Græ-
4 corum nebula te circumfundit,
5 Haſtâ ſanè haſtâ populans.
6 Coronâ verò tibi detonſa eſt
7 Turrium: circum verò fuliginis
8 Maculâ miſerrimâ denigrata es,
9 Miſera, non ampliùs in te incedam.

Σὺ μὲν ὦ πατρὶς Ἰλιάς] τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται ἐπῳδικά. ἔστι δὲ τὰ τετράκωλα πτύχας ἐπῳδικὰς, ἤτοι στροφὴ καὶ ἀντιστροφή. καὶ πάλιν στροφὴ καὶ ἀντιστροφὴ, καὶ ἐπῳδός. εἰσὶν οὖν τῆς α' στροφῆς τὰ κῶλα θ', καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. τὸ πρῶτον ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος τρίτου ἀντὶ τοῦ ἰωνικοῦ, καὶ διιάμβου. τὸ β' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται Εὐριπίδειον, ἢ Λεκύθιον. τὸ γ' χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου καὶ δισπονδείου. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ δ' προσοδιακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος χοριάμβου, καὶ συλλαβῆς. τὸ ε' ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ ς' ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, καὶ παίωνος τρίτου ἀντὶ ἰωνικοῦ, ἀπ' ἐλάττονος διιάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ αὐτὸ δύναται καὶ ἰαμβικὸν εἶναι ἑφθημιμερὲς τῶν πρώτων ποδῶν ἀναπαίστων. τὸ ζ' ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὸ η' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, καθαρὸν, ἐξ ἐπιτρίτου δ' διιάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ θ' δίμετρον ὑπερκατάληκτον καθαρὸν, ἐξ ἀντισπάστου διιάμβου καὶ συλλαβῆς. ἐπὶ τοῦ τέλους τῆς στροφῆς παράγραφος. 905 Σὺ μὲν ὦ πατρὶς Ἰλιάς] ἡ μὲν θεράπαινα, κατὰ τὴν πρόσταξιν τῆς Ἑκάβης, ἀπέρχεται πρὸς τὸν Πολυμήστορα. ὁ δὲ χορὸς τῶν αἰχμαλωτίδων γυναικῶν λέγει τὰς συμφορὰς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀργὸν τὸ δρᾶμα μένῃ ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ Πολυμήστωρ. λέγει δὲ οὕτως. σὺ μὲν ὦ πατρὶς Τρωϊκὴ, οὐδαμῶς κληθήσῃ πόλις τῶν ἀπορθήτων, τοιόνδε νέφος καὶ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων περικαλύπτει σε πορθεῖσαν ἐν δορὶ καὶ πολέμῳ. ἀπεκόπης δὲ τὴν στεφάνην, καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῶν πύργων. κατεχρώσθης δὲ, ἤτοι ἐμελάνθης ἐλεεινοτάτῃ κηλῖδι καπνοῦ αἰθάλου καὶ καυστικοῦ. ὦ τάλαινα πατρὶς δηλονότι, οὐκέτι ἐνδιατρίψω καὶ ἐμπεριπατήσω σοι. κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἐφθάρην, ὁπηνίκα ἐκ τῶν δείπνων, ἤτοι μετὰ τὰ δεῖπνα, κέχυται ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὕπνος γλυκύς. ἀπὸ τῶν ὕμνων δὲ καὶ ἀπὸ τῶν χαροποιῶν θυσιῶν καταπαύσας ἑαυτὸν, δηλονότι ὁ πόσις, ἔκειτο ἐν τοῖς θαλάμοις, οὐδαμῶς ὁρῶν τὸν ναυτικὸν ὅμιλον ἐπιπατοῦντα εἰς τὴν Τροίαν. τὸ δόρυ δὲ ἔκειτο κατὰ κοινοῦ, ἐπὶ τοῦ πασσάλου. τὸ δὲ ἀκόντιον εἰπὼν, ἀπὸ μέρους ἐδήλωσεν ὅλα τὰ ὅπλα. Στεφάναν πύργων] ἤγουν τοὺς δίκην στεφάνου περιβάλλοντας πύργους. ἢ τὸ στεφανᾶν γενικὴν τῶν πληθυντικῶν νόει. οὕτω γὰρ οἱ Δωριεῖς τὰς γενικὰς τῶν πληθυντικῶν ἐκφέρουσιν. ἀφ' οὕτως ἐρεῖς, ἀπεκάρης τῶν στεφάνων, τῶν πύργων λέγω. 911 Αἰθάλου] οὐ χρὴ γράφειν αἰθάλου καπνοῦ κηλῖδι, ἤτοι καυστικῇ κηλῖδι, ἀλλ' αἰθάλῳ κηλῖδι, ἤτοι καυστικῇ κηλῖδι, ἤγουν πυρὶ, ἢ καπνοῦ ἀπὸ μέρους. περιττὸν οὖν ἦν τὸ καπνοῦ. διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἡμῖν, ἵν' ὅμοιον ᾖ τὸ κῶλον πρὸς τὸ τῆς ἀντιστροφῆς.

ANNOTATIONES.

V. 890. Πλαθεῖσα] à πλάζω pro πελάζω, i. e. πλησιάζω.

V. 897. *Δισσῇ μερίμνῃ*] *Scholiaſtes* videtur legiſſe *Δισσὴ μέριμνα*, quod & legi poteſt optimo ſenſu, ſi apponantur ad τώδ' Ἀδελφὼ & notâ Parentheſeos includantur.

V. 910. Στεφάναν] Deleo στεφάνων & ſenſu poſtulante, στεφάνη enim de turribus & καπνοῦ intelligitur; accedit etiam *Aldi* & *Hervagii* autoritas; nè dicam *Scholiaſtæ*.

V. 912. Κηλῖδ' οἰκτροτάτα κέχρωσαι.] Καπνοῦ ex hujus verſûs initio rejicio penitus ad Sciolos, (qui malè illuc intruſerant ex notis ſumptum) Authoritate *Scholiaſtæ* & Carminis ratione & ſenſu ità poſtulante. κέχρωσαι δὲ αἰθάλῳ (i. e. καπνοῦ) κηλῖδι, &c. *Cæterus* hic mecum ſtat.

I Μεσο-

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Μεσονύκτιος ὠλλύμαν,
2 Ἦμος ἐκ δείπνων ὕπνος
3 Ἡδὺς ἐπ' ὄσσοις κίδναται.
4 Μολπᾶν δ' ἄπο, καὶ χοροποιῶν
5 Θυσιᾶν καταπαύσας
6 Πόσις ἐν θαλάμοις ἔκειτο,
7 (Ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ)
8 † Ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον
9 Τροίαν Ἰλιάδ' ἐμβεβῶτα.

Στροφὴ β'.

1 Ἐγὼ δὲ πλόκαμον ἀναδέτοις
2 Μίτραισιν ἐρρυθμιζόμαν,
3 Χρυσέων ἐνόπτρων
4 Λεύσσουσ' ἀτέρμονας εἰς αὐγάς,
5 Ἐπιδέμνιος ὡς πέσοιμ' ἐς εὐνάν.
6 Ἀνὰ δὲ κέλαδος ἔμολε πόλιν·
7 Κέλευσμα δ' ἦν κατ' ἄστυ Τροίας
8 Τόδ', ὦ παῖδες Ἑλλάνων, πότε δὴ,
9 Πότε τὰν Ἰλιάδος σκοπιὰν
10 Πέρσαντες, ἥξετ' ἐς οἴκους;

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Λέχη δὲ φίλια μονόπεπλος
2 Λιποῦσα. Δωρὶς ὡς κόρα,
3 Σεμνὰν προσίζουσ'
4 Οὐκ ἤνυσ' Ἄρτεμιν ἁ τλάμων·

Antistrophe I.

1 Mediâ nocte perii,
2 Quando à cœnâ somnus
3 Suavis in oculos spargitur:
4 A cantu verò & lætificis
5 Conviviis desinens
6 Maritus in thalamis jacebat,
7 (Hostile verò in paxillo,)
† 8 Nauticam non amplius videns turbam
9 Per Trojam Iliacam incedentem.

Strophe II.

1 Ego verò comam religatis
2 Mitris componebam
3 Aureorum speculorum
4 Aspiciens rotundos splendores,
5 Altans ad lectum ut ruerem in torum.
6 Tumultus verò pertransivit urbem
7 Vociferatio autem erat per urbem Trojæ
8 Hæc, O filii Græcorum, quando sanè,
9 Quando Iliacam speculam (i. e. *Arcem*)
10 Excidentes ibitis domum?

Antistrophe II.

1 Lectum verò charum simplici veste induta
2 Relinquens, Dorica ut puella,
3 Venerandam accedens
4 Nihil effeci Dianam infelix:

† Nauticam, (i. e.) *Græcam*, *Græci* enim in Navibus ad *Trojam* venerunt.

Κεῖτο] τὸ κεῖτο πρὸς τὸ ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον συναπτέον. Τὸ δὲ ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ, διὰ μέσου· λάμβανε δὲ εἰς τὸ πασσάλῳ ἢ ἔκειτο ἀπὸ κοινοῦ, ἢ ὑπῆρχεν. καὶ μὴ ὥσπερ τινὲς τῶν ἀμαθῶν τὸ ἔθηκαν, αἰτιατικὴν τὸ ξυστὸν λογιζόμενοι. Ἐμβεβαῶτα] τὸ ἐμβαίνω, εἰ μὲν πρὸς δοτικὴν συντάσσεται τὸ ἐν ἔχει τὴν δύναμιν, εἰ δὲ πρὸς αἰτιατικὴν τὸ βαίνει. ὥσπερ κἀνταῦθα τὸ ἐμβεβαῶτα Τροίαν Ἰλιάδα. φησὶ δὲ Φιλόστρατος ἐν Ἡρωϊκοῖς, ἐμβὰς τὴν ναῦν, ἐμβεβῶτα χρὴ γράφειν, οὐκ ἐμβεβαῶτα. οὐχ οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, ἀλλ' ἐκείνως. 913 Ἐγὼ δὲ πλόκαμον] τῆς β' ταυτησὶ στροφῆς τὰ κῶλα ι'. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, τοσαῦτα. τὸ α' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τοῦ β' καὶ γ' ποδὸς χορεία. τὸ β' ὅμοιον καθαρόν. ὃ καλεῖται Ἀνακρεόντειον. τὸ γ' ὅμοιον πενθημιμερές. τὸ δ' ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἢ παιωνικὸν ἐξ ἐπιτρίτου γ' ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ συλλαβῆς. τὸ ε' ἀσυνάρτητον, ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως, καὶ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς. τὸ ς' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ τριῶν χορείων καὶ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ζ' ὅμοιον καθαρὸν ἰαμβικόν. τὸ η' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου β' καὶ α', καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. τὸ θ' χοριαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ β' χοριάμβων, καὶ ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν δίμετρον. τὸ ι' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς καθαρόν. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀντιστροφῆς παράγραφος. Οἱ Ἕλληνες μὴ δυνάμενοι τὴν Τροίαν ἑλεῖν, ἵππον κατεσκεύασαν ξύλινον, ἀναθέμενοι δῆθεν αὐτὸν τῷ Ὀλυμπίῳ Διὶ τῷ τὴν Τροίαν φυλάσσοντι. ἐμβαλόντες δὲ τούτῳ πολλούς τε ἄλλους τῶν ἡρώων, καὶ Μενέλαον, ἔστησαν πρὸ τῶν τειχῶν. αὐτοὶ δὲ ὑπεχώρησαν εἰς τὰς ναῦς, καὶ ἀνηνέχθησαν ἐν θαλάσσῃ, δοκοῦντες οἴκαδε ἀναστρέφειν. οἱ τοίνυν Τρῶες ἐπιχειρήσαντες εἰς τὴν πόλιν τὸν Δούρειον ἵππον ἀγαγεῖν, ἐπεὶ οὐχ οἷός τε ἦν εἴσω χωρῆσαι διὰ τὸ μέγεθος, ἕνα τῶν πύργων ὥς φασί τινες κατενεγκόντες, οὕτως ἔνδον τὸν ἵππον εἰσήγαγον. βαθείας δὲ νυκτὸς γενομένης, καὶ τῶν Τρώων ἀμερίμνως κοιμωμένων, ὡς μηδενὸς τῶν Ἑλλήνων φαινομένου ἐν τῷ λιμένι, ἐξελθόντες ἐκ τοῦ ἵππου οἱ Ἕλληνες, ἔχοντες καὶ προδότας τῆς Τροίας, ἀναβάντες ἐπὶ τοῦ τείχους μετὰ πυρσῶν καὶ βοῆς, ἐκάλεσαν τοὺς Ἕλληνας. οἵτινες ἐπανελθόντες παρεστήσαντο τὴν Τροίαν. 923 Ἐγὼ δὲ πλόκαμον] ἐγὼ δὲ τὸν πλόκαμον ηὐτρέπιζον κατὰ τάξιν, καὶ ἐκόσμουν ἐν μίτραις. καὶ ταῖς ταινίαις ἀναδέτοις, ἤτοι ἐπάνω τῆς κεφαλῆς δεδεμέναις, λεύσσουσα εἰς κυκλοτερεῖς αὐγὰς τῶν χρυσέων κατόπτρων, ἵνα πέσοιμι εἰς τὴν κοίτην. εἰς δὲ τὴν πόλιν ἔμολεν ἦχος. κέλευσμα δὲ, ἤτοι βοὴ τῶν Ἑλλήνων, ἦν κατὰ τὸ ἄστυ τῆς Τροίας τόδε. ὦ Ἕλληνες, πότε δή ποτε πορθήσαντες τὴν Τρωϊκὴν ἐξοχὴν, τουτέστι τὴν ἀκρόπολιν, ἀπαλλαγήσεσθε εἰς τοὺς οἴκους. τὴν προσφιλῆ δὲ κοίτην λιποῦσα μονοχίτων, καθὰ κόρη Λακεδαιμονία καθίζουσα πρὸς τὴν σεμνὴν Ἄρτεμιν ἱκέτις οὐκ ἤνυσα ἡ ἀθλία, τουτέστιν οὐκ ἠδυνήθην σωθῆναι. ἄγομαι δὲ ἐπὶ τὸ πέλαγος τὸ θαλάσσιον, ἰδοῦσα τὸν ἐμὸν ἄνδρα θανόντα, καὶ τὴν πόλιν ἀπὸ μακρόθεν ὁρῶσα, ἀφ' οὗ ἐπίστροφον ἡ ναῦς ἐσάλευσε πόδα. Ἀναδέτοις μίτραισι] μετὰ τὸ ἐκκοσμηθῆναι ἐν ταῖς μίτραις, ἐκαλλωπιζόμην ἐπὶ τὸ καθεύδειν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς, κατὰ τὸ γυναικεῖον ἔθος. 926 Ἀτέρμονας δὲ] περιφερεῖς, τούτων γὰρ οὐκ ἔστι τέρμα· τὰ γὰρ κυκλοτερῆ τέρματα οὐκ ἔχει. λέγει δὲ, λεύσσουσ' εἰς κυκλοτερεῖς αὐγάς. τουτέστι τὰς τέλος μὴ ἐχούσας. τούτων γὰρ οὐκ ἔστι τέρμα, περὶ τὸ εἰωθὸς δὲ ἔστι μεσονύκτιον ἐνοπτρίζεσθαι. 928 Ἀνὰ δὲ κέλαδος] τὸ δὲ οὐκ ἔστι περιττὸν, ὡς οἴονταί τινες. ἀλλ' εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ ἐν ταῖς ἀποδόσεσι καὶ ἐπαναλήψεσι τοῦτο τιθέναι. ὃ ζητῶν πανταχοῦ εὑρήσεις. Πότε] λείπει τὸ, εἰ μὴ νῦν. τοῦτο δὲ φησὶν ἔλεγον οἱ Ἕλληνες, παρακελευόμενοι ἀλλήλους. πότε τὴν ἀκρόπολιν πορθήσαντες τῆς Τροίας, ἀπαλλαγήσεσθε εἰς τὰ οἰκεῖα. Δωρὶς ὡς κόρα] Δωριεῖς ἐν τῷ ιβ' τῶν ὡρῶν, γράφει οὕτως. ὡς ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατευόμενοι Ἀθηναῖοι, στρατείαν κατ' αὐτῶν ἀπέστελλον, οἱ δὲ ἅμα Σπαρτιάταις, ἅπαντας ἀπέκτειναν. εἷς δὲ ὑπέστρεψεν ἄγγελος, ὃν περισχοῦσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες, καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι, ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἡγησάμενοι τὸ πραχθὲν, ἀφεῖλον τῶν γυναικῶν τὰς περόνας, ἐπείπερ εἰς ὁπλισμὸν αὐταῖς ἐχρήσαντο, καὶ οὐ πρὸς φυλακὴν τῆς ἀμπεχόνης. αὐτοί τε ἐκόμων, αἱ δὲ γυναῖκες ἐκείροντο, καὶ τοῖς μὲν ἀνδράσι ποδήρεις ἦσαν οἱ χιτῶνες, αἱ δὲ γυναῖκες ἐθρύαζον ταῖς Δωρίαις στολαῖς. διὸ γυμνὰς καὶ τὰς ἀχίτωνας, Δωριάζειν ἔφασαν. Ἄλλως. αἱ Λακεδαιμονίαι κόραι διημερεύουσιν ἄζωστοι, καὶ ἀχίτωνες, ἱματίδιον ἔχουσαι πεπορπημένον ἐφ' ἑκάτερον τῶν ὤμων. καὶ Καλλίμαχος, Ἔσκεν ὅτ' ἄζωστος, χ' ὡ πεπορπος ἔπ. καὶ ἐν ταῖς ἀρχαίαις γραφαῖς, οὐκ ὀλίγα ὅτ' ἔσαλται, καὶ Δωριάζειν τὸ γυμνὰς φαίνεσθαι τὰς γυναῖκας. Ἀνακρέων, ἐκδῦσα χιτῶνα Δωριάζειν. 933 Μονόπεπλος] αἱ Λακεδαιμονίαι γυναῖκες ἐν τοῖς ἀγῶσι μονοχίτωνες ἦσαν, ἀπὸ πορπίδας ἐφ' ἑκατέρου τῶν ὤμων ἔχουσαι, ὅθεν καὶ Δωριάζειν τὸ γυμνοῦσθαι Ἀνακρέων φασί.

ANNOTATIONES.

V. 915. Vid. de hâc re *Virgilium Æn.* l. 2. v. 13. ad v. 558. ubi graphicè describit, quomodo urbs *Troia* fuerit capta. Præcipuè verò v. 250.

Vertitur interea cœlum, & ruit Oceano nox
& *Invadunt urbem somno vinoque sepultam.*

V. 932. Τροίας] τὸ τροι est Syllaba communis Vid. *Hecub.* V. 1108.

5 Ἄγομαι

5 Ἄγομαι δ', θανόντ' ἰδοῦσ' ἀκοίταν
6 Τὸν ἐμὸν, ἅλιον ἐπὶ πέλαγος·
7 Πόλιν τ' ἀποσκοποῦσ', (ἐπεὶ
8 Νόστιμον ναῦς ἐκίνησε πόδα,
9 Καί μ' ἀπὸ γᾶς ὥρισεν Ἰλιάδος·
10 Τάλαιν', ἀπεῖπον ἄλγει.)

Ἐπῳδός.

1 Τὰν τοῖν Διοσκούροιν Ἑλέναν κάσιν,
2 Ἰδαῖόν τε βούταν
3 Αἰνόπαριν κατάρᾳ
4 Διδοῦσ', ἐπεί με
5 Γᾶς ἐκ πατρῴας ἀπώλεσεν
6 Ἐξῴκισέ τ' οἴκων γάμος, οὐ γάμος,
7 Ἀλλ' ἀλάστορός τις οἰζύς.
8 Ἃν μήτε πέλαγος ἅλιον
9 Ἀπαγάγοι πάλιν,
10 Μή τε πατρῷον ἵκοιτ' ἐς οἶκον.

5 Sed abducor, mortuum quum vidiſſem maritum
6 Meum, marinum per pelagus,
7 Urbémque procul aſpectans, (poſtquam
8 Reducem navis movit pedem
9 Et me a terræ exterminavit finibus Iliacæ:
10 Miſera exanima concidi præ dolore.)

Epodos.

1 Dioſcurorum Helenam ſororem,
2 Idæúmque paſtorem
3 Exitioſum Parin execratione
4 Dans: quoniam me
5 Terrâ ex patriâ perdidit
6 Expuleritque ex ædibus nuptiæ, non nuptiæ,
7 Sed dæmonis affligentis quædam calamitas.
8 Quam utinam neque pelagus marinum
9 Reducat iterum,
10 Neque patriam veniat in domum.

Ἄγομαι] ἄγομαι ἐπὶ τὸ πέλαγος, ἑωρακυῖα τὸν ἄνδρα μου ἀποθανόντα. ἰστέον δ', ὅτι τὸ ἐπεὶ νόστιμον, πρὸς τὸ ἄγομαι συναπτέον τῇ ἐννοίᾳ. Καί μ' ἀπὸ γῆς ὥρισεν Ἰλιάδος. τῆς ἐπῳδοῦ ταύτης τὰ κῶλα ι. τὸ α πρῶτον παιωνικὸν τρίμετρον, καταληκτικὸν, ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ δακτύλου. τὸ β ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου, ἢ δὲ καὶ σπονδείου. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ γ χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ χοριάμβου καὶ ἀναπαίστου. τὸ δὲ ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ ε τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ σπονδείου καὶ τροχαίου. τὸ ς ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ ἐπιχοριαμβικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου δὲ χοριάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ η ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ β καὶ γ ποδὸς χορείου. τὸ θ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δὲ καὶ δύο συλλαβῶν. τὸ ι χοριαμβικὸν, τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου ἐπιτρίτου α καὶ τροχαίου, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς καὶ παράγραφος. Καί μ' ἀπὸ γῆς] καὶ ἐμὲ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξώρισε τῆς Τρωϊκῆς, ἀπηγόρευσεν ἡ ἀθλία τῇ λύπῃ, τῇ Ἑλένῃ, τῇ ἀδελφῇ τῶν Διοσκούρων Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, καὶ τῷ Πάριδι καταρωμένη. ἐπεί με τῆς πατρῴας γῆς, καὶ τῶν οἴκων ἐξῴκισεν, οὐ γάμος, ἀλλὰ ταλαιπωρία δαίμονός τινος κακοποιοῦ, ἣν τινα Ἑλένην μήτε τὸ πέλαγος ἀπαγάγοι πάλιν, ἤγουν εἰς τοὐπίσω, μήτε ἀφίκοιτο εἰς τὸν πατρῷον οἶκον. 945 Διδοῦσα κατάρα] πρὸς τὸ ἀποσκοποῦσα ἐστὶν ἡ μετοχὴ τὸ κατάρᾳ διδοῦσα. τὸ δ' ἐπεὶ νόστιμον καὶ τὸ τάλαινα ἀπεῖπον ἄλγει, διὰ μέσου. εἰ καὶ φασί τινες τῶν ψυχρῶν πρὸς τὸ ἀπεῖπον τὴν μετοχὴν ταύτην εἶναι.

ARGUMENTUM Actus Quinti.

HECUBA *ſimulatâ priſtinâ familiaritate, blandè cum* Polymeſtore *colloquitur, fictos ſermones callidè ſerens de neſcio quibus Theſauris apud* Ilium *defoſſis; quod avariſſimo Tyranno palpum obtruſurum benè conjectabat. Tum demùm, illum cum duobus filiis ſuis ad ſecretius quoddam, uti præ ſe ferebat, colloquium invitat, quaſi res maximi momenti revelatura. Ibi* Polymeſtore *ſubitò à Mulierum turbâ correpto, liberi ejus in conſpectu necantur, & ipſi quoque oculi eruuntur: Undè clamor ingens & minæ. Quibus arrectus* Agamemnon, *quaſi res ignarus, accurrit & re utrinque auditâ, pro* Hecubâ *pronunciat.* Polymeſtor, *deriſui habitus, convitiis & maledictis* Hecubam *primùm, tum ipſum* Agamemnona *impetit.* Agamemnon *amoto illo, Fabulam claudit.*

ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ, ἙΚΑΒΗ.

Ἴαμβοι.

Πολ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε, φιλτάτη δὲ σὺ
Ἑκάβη, δακρύω σ' εἰσορῶν, πόλιν τε σὴν,
Τήν τ' ἀρτίως θανοῦσαν ἔκγονον σέθεν.
" Φεῦ, οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν, οὔτ' εὐδοξία,
" Οὔτ' αὖ καλῶς πράσσοντα, μὴ πράξειν κακῶς.
" Φύρουσι δ' αὐτὰ οἱ θεοὶ πάλιν τε καὶ πρόσω,
" Ταραγμὸν ἐντιθέντες, ὡς ἀγνωσίᾳ
" Σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ
Θρηνεῖν, προκόπτοντ' οὐδὲν εἰς πρόσθεν κακῶν;

Pol. O chariſſime virorum Priame, chariſſimáque tu
Hecuba, illacrymor te intuens, urbémque tuam,
Hancque modo mortuam gnatam tuam.
" Ah, non eſt quicquam tutum, neque gloria,
" Neque rurſum eum, qui felix eſt, non futurum infelicem:
" Sed miſcent res Dii antrorſum & retrorſum
" Confuſionem imponentes, ut futuri inſciâ
Colamus illos. Sed hæc quidem quid attinet
Lugere conferentia nihil ad priora mala?

Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε] ἐλθὼν ὁ Πολυμήστωρ πρὸς τὴν Ἑκάβην, πρὸς μὲν τὸν Πρίαμον ὡς ἀπόντα λέγει μόνον, ὦ φίλτατε Πρίαμε, δίχα τοῦ σύ. πρὸς δὲ τὴν Ἑκάβην ὡς ζῶσαν, χρῆται τῷ σύ, καὶ θρηνεῖ αὐτήν τε ὡς δούλην, καὶ τὴν πόλιν αὐτῆς ὡς ἁλοῦσαν, καὶ τὴν νεοσφαγῆ Πολυξένην, εἶτα γνωματεύομενος λέγει, οὐκ ἔστιν οὐδὲν βέβαιον, οὔτε εὐτυχία· οὔτε ἂν εὐτυχῇ τις, ἡ κατ' ἐκεῖνον εὐτυχία ἀεὶ παραμένει, ἀλλὰ τῆς μεταβολῆς τῶν πραγμάτων αἰτίους ἡγεῖται τοὺς θεούς. φύρειν γὰρ καὶ ἑνοῦν αὐτὰ τούτους φησὶ, καὶ τὸν πλούσιον εἰς τὸ ὄπισθεν ἄγειν, πένητα καθιστῶντας. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πάλιν. τὸν δὲ πένητα εἰς τὸ πρόσθεν φέρειν, ἤγουν πρὸς εὐπορίαν, καὶ πλοῦτον, ποιοῦντας τῶν πραγμάτων σύγχυσιν, ἵνα τούτων ἐν ἀδήλῳ καθεστώτων, μὴ προσέχωμεν αὐτοῖς, ὡς μεταβαλλομένοις. ἀλλὰ τοὺς θεοὺς σεβώμεθα, αἰτοῦμεν τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἡμῖν συμφέροντα. Αἱ περίοδοι δὲ αὗται στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ο, ὧν τελευταῖος ἐξῶ πασῶν, ἕως τὸν ἐμὸν φίλιον γόον, ἐπὶ ταῖς ὑποθέσεσι παρέγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. 960 Τὸ δ', ἀλλὰ ταῦτα τί δεῖ θρηνεῖν] οὐχ οἶονταί τινες συντακτέον. διηγησάμενος γὰρ ὁ Πολυμήστωρ ἄνωθεν πρὸς τὸ ἀβέβαιον τῶν πραγμάτων, καὶ τούτου ἀναθεὶς τὴν αἰτίαν τοῖς θεοῖς, νῦν φησιν, ἀλλὰ ταῦτα, ἅπερ ἔφην, τί θρηνεῖν δεῖ, οὐδαμῶς προχωροῦντα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν κακῶν.

ANNOTATIONES.

V. 956. Φεῦ, οὐκ ἔστιν, &c.] Hic etiam τὸ φεῦ otioſum in ſcanſione, de quo ſuprà. V. 55.

Σὺ δ' ἔστι μέμψη τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,
Σχές. τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρήκης ὅροις
Ἀπὼν, ὅτ' ἦλθες δεῦρ'· ἐπεὶ γ' ἀφικόμην,
Ἤδη πόδ' ἔξω δωμάτων αἴροντί μοι
Εἰς ταυτὸν ἥδε συμπίτνει δμωὶς σέθεν,
Λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.
Εκ. Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον
Πολυμῆστορ, ἐν τοιοῖσδε κειμένη κακοῖς.
Ὅτῳ γὰρ ὤφθην εὐτυχοῦσ', αἰδώς μ' ἔχει
Ἐν τῷδε πότμῳ, τυγχάνουσ' ἵν' εἰμὶ νῦν,
Κοὐκ ἂν δυναίμην προσβλέπειν σ' ὀρθαῖς κόραις.
Ἀλλ' αὐτὸ μὴ δύσνοιαν ἡγήσῃ σέθεν
Πολυμῆστορ. ἄλλως δ', αἴτιόν τι καὶ νόμος,
„ Γυναῖκας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον.
Πολ. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν· ἀλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ;
Τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;
Εκ. Ἴδιον ἐμαυτῆς δή τι πρὸς σὲ βούλομαι,
Καὶ παῖδας εἰπεῖν σούς. ὀπάονας δέ μοι
Χωρὶς κέλευσον τῶνδ' ἀποστῆναι δόμων.
Πολ. Χωρεῖτ'· ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ' ἐρημία.
Φίλη μὲν ἡμῖν εἶ σύ, προσφιλὲς δέ μοι
Στράτευμ' Ἀχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρὴ,
„ Τί χρὴ τὸν εὖ πράσσοντα μὴ πράσσουσιν εὖ
„ Φίλοις ἐπαρκεῖν. ὡς ἕτοιμός εἰμ' ἐγώ.
Εκ. Πρῶτον μὲν εἰπὲ, παῖδ', ὃν ἐξ ἐμῆς χερὸς
Πολύδωρον, ἔκ τε πατρὸς, ἐν δόμοις ἔχεις,
Εἰ ζῇ· τὰ δ' ἄλλα δεύτερόν σ' ἐρήσομαι.
Πολ. Μάλιστα· τοὐκείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος.
Εκ. Ὦ φίλταθ', ὡς εὖ κἀξίως σέθεν λέγεις.
Πολ. Τί δῆτα βούλει δεύτερον μαθεῖν ἐμοῦ;
Εκ. Εἰ τῆς τεκούσης τῆσδε μέμνηταί τί μου;
Πολ. Καὶ δεῦρό γ' ὡς σὲ κρύφιος ἐζήτει μολεῖν.
Εκ. Χρυσὸς δὲ σῶς, ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;
Πολ. Σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος·

Tu verò ſi quid incuſes meam abſentiam,
Quieſce: eram enim in mediis Thraciæ finibus
Abſens quando veniſti huc. ſed poſtquam redii,
Jam pedem extra domum tollenti mihi
Ad idem hæc coincidit ancilla tua,
Dicens ſermones, quos audiens veni.
Hec. Erubeſco intueri te adverſum
Polymeſtor, in tantis conſtituta malis.
Cui enim conſpecta ſum felicitèr agens, pudor me tenet
In hoc fato, ubi ſum nunc poſita:
Neque queam aſpicere te rectis pupillis.
Sed hoc ipſum non malevolentiam *eſſe* duces erga te
Polymeſtor. Aliàs verò cauſa quædam & lex eſt
„ Mulieribus, viros ne aſpiciant ex adverſo.
Pol. Et mirum ſanè nihil: ſed quis uſus tibi mei?
Propter quod negocium evocâſti meum ex ædibus pedem?
Hec. Privatim meipſius ſanè quiddam ad te volo
Et liberos dicere tuos: miniſtros verò mihi
Separatim jube ab his abſcedere domibus.
Pol. Diſcedite: in tuto enim hæc ſolitudo.
Amica quidem nobis es tu, amicus verò mihi
Exercitus Achæorum. Sed indicare te convenit
„ Quid oporteat felici fortuna utentem non felici utentibus
„ Amicis præſtare: nam paratus ſum ego.
Hec. Primùm quidem dic, filium, quem ex meâ manu
Polydorum, exque patris acceptum, in domibus habes,
An vivat: alia deinde te interrogabo.
Pol. Maximè ex illâ quidem felix es parte.
Hec. O chariſſime, quàm benè & dignè te loqueris!
Pol. Quid itaque vis ſecundò ſcire ex me?
Hec. An parentis hujus memor eſt aliquid mei?
Pol. Et huc quidem ad te occultè quærebat venire.
Hec. Aurum verò ſalvum eſt, quod venit ex Trojâ habens?
Pol. Salvum in domibus quidem meis cuſtoditum.

τουτέστιν οὐχ ὑπερβαίνει τὰ κακὰ μεταβαλλόμενα, ἀλλ' ἀεὶ κακὰ τυγχάνοντα. τὸ δὲ μεταβάλλεσθαί τι ἀεὶ ἀπὸ κακοῦ πρὸς τὸ καλὸν, ἔμπροσθεν τοῦ κακοῦ φαίνεται γίνεσθαι. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πολυμῆστορ, καὶ σὺ, ὦ Ἑκάβη φιλτάτη, δακρύω εἰσορῶν σε, καὶ τὴν σὴν πόλιν, καὶ τὴν θυγατέρα σου τὴν θανοῦσαν πρὸ ὀλίγου. φεῦ, θαυμαστικόν. οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν καὶ βέβαιον, οὔτε εὐδοξία καὶ ἐπαίνεσις, οὔτε εὐτυχοῦντα τινὰ μὴ δυστυχήσειν. φύρουσι δὲ καὶ ταράσσουσιν αὐτὰ οἱ θεοί, εἰς τοὐπίσω, καὶ ἔμπροσθεν ἀποτιθέντες σύγχυσιν, ἵνα ἀγνοίᾳ τῶν μελλόντων σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὰ κακὰ κατὰ τί δεῖ θρηνεῖν ἐμὲ δηλονότι, οὐδὲν μᾶλλον προκόπτοντα καὶ προερχόμενα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν κακῶν. ὃ δέον, οὐ κατόπιν ἰόντα τὰ κακά. σὺ δὲ εἰ κατά τι μέμφῃ ἐμοὶ ἕνεκα τῆς ἀποδημίας, ἐπίσχες σαυτὴν δηλονότι, ἐτύγχανον μὲν ἀποδημῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τῆς Θρᾴκης ὁρίων, ὅτε ἦλθες ὧδε. ἐπεὶ δὲ ἦλθον, αἴροντί μοι, καὶ κινοῦντι τὸν πόδα ἔξω τῶν δωμάτων, εἰς ταυτὸν ἥδε ἡ δμωὶς συμπίπτει καὶ συναντᾷ ἡ δούλη σου αὕτη, ἀπαγγέλλουσα ἀγγελίας, ἃς ἀκούων ἀφικόμην. 968 Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν] ὦ Πολυμῆστορ, αἰσχύνομαι βλέπειν πρὸς σὲ κατὰ πρόσωπον. κειμένη ἐν τοιαύταις δυστυχίαις. σοὶ γὰρ ᾧ ποτε ὤφθην εὐτυχοῦσα, αἰδοῦμαι ὀφθῆναι, δηλονότι ὑπάρχουσα ἐν ταύτῃ τῇ δυστυχίᾳ, ὅπου εἰμὶ νῦν. καὶ οὐκ ἂν δυναίμην βλέπειν πρὸς σὲ, ὀφθαλμοῖς ὀρθοῖς ἀτενίζουσα, ἀλλ' αὐτὸ μὴ νομίσῃς ἔχθραν σου ὦ Πολυμῆστορ. ἄλλως τε καὶ νόμος αἴτιόν τι, λέγω τὸ μὴ βλέπειν γυναῖκας κατὰ πρόσωπον ἀνδρῶν. 970 Αἰδώς μ' ἔχει] ἀγνοοῦντες μικροῦ πάντες ἐνταῦθα τὴν σύνταξιν, σόλοικον ἡγοῦνται, λέγοντες ὡς τυγχάνουσαν ἔδει εἰπεῖν πρὸς τὸ αἰδώς μ' ἔχει. τὸ δ' οὕτω συντακτέον. ἐν τῷδε γὰρ τῷ πότμῳ καὶ τῇ τύχῃ ὅπου εἰμὶ νῦν τυγχάνουσα, αἰδώς μ' ἔχει ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς, ᾧ ποτε ἐφάνην εὐτυχοῦσα, πρὸς τὸ αἰδὼς συντακτέον οὕτως, αἰδὼς γὰρ ἔχει μ' ἐκείνου, ὅτῳ ὤφθην εὐτυχοῦσα, τυγχάνουσα ἡ αἰδὼς ἐν τῷδε τῷ πότμῳ, ὅπου εἰμὶ, τουτέστιν αἰδοῦμαι θεάσασθαί σε. ἡ δὲ αἰδὼς οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς δυστυχίας ἐστὶν, ἐν ᾗ νῦν περίκειμαι. ὃ δὲ καὶ πρέπον ἐστὶ τοῦ προτέρου. Καὶ θαῦμά γ' οὐδὲν] αἰσχύνεσθαί σε δηλονότι, ἀλλὰ τίς χρεία ἐμοῦ σοι· διατί πρᾶγμα μετεπέμψω ἐκ τῶν δόμων τὸν ἐμὸν πόδα, ἤγουν ἐμέ. Ἀλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ] ἔδει οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ τίς χρεία σοι ἐμοῦ. νῦν δὲ Ὁμηρικῷ ζήλῳ, ἀντὶ τοῦ σοὶ εἴρηκεν, λαμβάνων τὴν εἰς πρόσθεν ἔξωθεν, ὡς τὸ χρειὼ * βουλῆς ἐμὲ καὶ σε. ἡ ἐκεῖ γὰρ οἱ δίφθογγος κωφίζεται καὶ συναλείφεται, ὥσπερ κἀνταῦθα σοί. 978 Ἴδιον ἐμαυτῆς] ἴδιον δή τι ἐμαυτῆς βούλομαι εἰπεῖν πρὸς σέ, καὶ τοὺς σοὺς παῖδας. τοὺς δὲ ἀκολούθους κέλευσον χωρεῖν ἐμοῦ, μακρὰν φεύγειν τῶνδε τῶν δόμων. Κέλευσον τῶνδ' ἀποστῆναι δόμων] ἀκολουθούντων τῷ Πολυμήστορι τῶν αὐτοῦ ὑπηκόων, ἐλθόντι πρὸς τὴν Ἑκάβην, ἰδοῦσα αὕτη ὡς οὐ δυνηθείη τὸ κατ' αὐτοῦ δρᾶμα τελέσαι τούτων παρόντων, φησὶ πρὸς τὸν Πολυμήστορα· κέλευσον ἀπελθεῖν τοὺς σοὺς δούλους, ἵνα σοι λάθρᾳ εἴπω ὃ βούλομαι. καὶ ὃς πεισθεὶς, ὑποχωρεῖτε τοῖς αὐτοῦ δούλοις φησὶν, οὐ γὰρ φοβοῦμαι μονωθεὶς ὑμῶν. τοῦτο γὰρ δηλοῖ, τὸ, ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδε ἡ ἐρημία. Χωρεῖτε] ὑποχωρεῖτε. ἐν ἀσφαλεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐν οὐδενὶ φόβῳ ἐστὶν ἥδε ἡ ἐρημία. προσφιλὴς μὲν εἶ σύ, προσφιλὲς δὲ ἐμοὶ καὶ τόδε τὸ στράτευμα τῶν Ἀχαιῶν. ἀλλὰ πρέπει δηλοῦν, ἤτοι λέγειν σε τί τὸν εὐτυχοῦντα πρέπει βοηθεῖν τοῖς μὴ εὐτυχοῦσι φίλοις, ὅτι ἕτοιμός εἰμι ἐγώ. 985 Πρῶτον μὲν εἰπὲ] διὰ τὸν παῖδα τὸν Πολύδωρον, ὃν ἔχεις ἐν τοῖς δόμοις, ἐκ τῆς ἐμῆς χειρὸς λαβὼν δηλονότι, ἔκ τε τοῦ πατρὸς, εἰ ζῇ. τὰ δὲ ἄλλα ἐρωτήσω κατὰ δεύτερον λόγον. Μάλιστα ζῇ· κατὰ τὸ μέρος ἐκείνου, ἤγουν ὅσον δι' ἐκεῖνον, εὐδαιμονεῖς. Ὦ φίλτατε] ὡς λίαν καλῶς καὶ ἀξίως σου λέγεις χλευάζουσα αὐτὸν, ταῦτα φησί. τί οὖν θέλεις ἐκ δευτέρου μαθεῖν ἐξ ἐμοῦ. Εἰ τῆς τεκούσης] τοῦτο θέλω μαθεῖν, εἰ ὁ υἱός μου μέμνηται κατά τι ἐμοῦ τῆς τεκούσης ἐκεῖνον. Ναί, μέμνηται δηλονότι, καὶ ὧδε κρυφίως ἐζήτει ἐλθεῖν. Ὁ δὲ χρυσὸς ἀνελλιπὴς καὶ ἀκέραιός ἐστιν, ὃν ἦλθε φέρων ἐκ Τροίας; σῶός ἐστιν, ἐν τοῖς ἐμοῖς φυλασσόμενος οἴκοις.

* Iliad. κ. V. 43.

ANNOTATIONES.

V. 992. Εἰ τῆς τεκούσης, &c.] Hinc Virgil. Æn. l. 3. v. 341. *Ecquæ jam Puero eſt amiſſæ Cura Parentis?*

Εκ. Σῶόν

Εκ. Σῶσόν νυν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τῶν πλησίον.
Πολ. Ἥκιστ', ὀναίμην τοῦ παρόντος, ὦ γύναι.
Εκ. Οἶσθ' οὖν ἃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶν θέλω;
Πολ. Οὐκ οἶδα, τῷ σῷ τοῦτο σημανεῖς λόγῳ.
Εκ. Ἔστ', ὦ φιληθεὶς, ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ φιλῇ.
Πολ. Τί χρῆμ', ὃ κἀμὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεών;
Εκ. Χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμιδῶν κατώρυχες.
Πολ. Ταῦτ' ἔσθ', ἃ βούλῃ παιδὶ σημῆναι σέθεν;
Εκ. Μάλιστα, διὰ σοῦ γ'. εἶ γὰρ εὐσεβὴς ἀνήρ.
Πολ. Τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας;
Εκ. Ἄμεινον, ἢν σὺ κατθάνῃς, τούσδ' εἰδέναι.
Πολ. Καλῶς ἔλεξας τῇδε, καὶ σοφώτερον.
Εκ. Οἶσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλιάδος ἵνα στέγαι;
Πολ. Ἐνταῦθ' ὁ χρυσός ἐστι; σημεῖον δὲ τί;
Εκ. Μέλαινα πέτρα, γῆς ὑπερτέλλουσ' ἄνω.
Πολ. Ἔτ' οὖν τι βούλῃ τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;
Εκ. Σῶσαί σε χρήμαθ', οἷς συνεξῆλθον, θέλω.
Πολ. Ποῦ δῆτα; πέπλων ἐντὸς, ἢ κρύψασ' ἔχεις;
Εκ. Σκύλων ἐν ὄχλῳ ταῖσδε σώζεται στέγαις.
Πολ. Ποῦ δ' αὖ; Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί;
Εκ. Ἰδίᾳ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.
Πολ. Τἄνδον δὲ πιστὰ, κἀρσένων ἐρημία;
Εκ. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
Ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους, (καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
Λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα.)
Ὡς πάντα πράξας, ὧν σε δεῖ, στείχῃς πάλιν
Ξὺν παισὶν, οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.

Hec. Serva itaque illud, nec concupiſce quæ ſunt propinquorum.
Pol. Minime; ſic fruar præſentibus ô mulier.
Hec. Scis igitur quæ dicere tibi & liberis volo?
Pol. Non ſcio: tuo hoc ſignificabis ſermone.
Hec. Sit amatus *filius à te*, ut tu nunc mihi amaris.
Pol. Quid rei *eſt*, quod & me & liberos ſcire oportet?
Hec. Auri veteres filiorum Priami defoſſiones.
Pol. Hæc ſunt, quæ vis filio ſignificare tuo?
Hec. Maximè, per te ſanè. Es enim pius vir.
Pol. Quid porro horum liberorum opus eſt præſentiâ?
Hec. Præſtat, ſi tu morereris, ut iſti ſciant.
Pol. Pulchrè dixiſti sic & ſapientiùs, *quam ego.*
Hec. Noſti igitur Minervæ Trojanæ ubi tecta.
Pol. Ibine aurum eſt? ſignum verò quod?
Hec. Nigrum ſaxum terram eminens ſupra.
Pol. Amplius igitur aliquid vis eorum, quæ ſunt ibi, dicere mihi?
Hec. Servare te pecunias, quibuſcum egreſſa ſum, volo.
Pol. Ubi ſunt? intra veſtes? aut occultans habes? i. e. *occultâſti.*
Hec. Spoliorum in acervo in hiſce ſervantur tectis.
Pol. Ubi verò hæc? An Achæorum nautica ſepta?
Hec. Separatim mulierum captivarum tecta.
Pol. Ea verò, quæ intùs, fida ſunt & virorum ſolitudo?
Hec. Nullus Achæorum intùs, ſed nos ſolæ.
Sed perge in domum. (Etenim Græci navium
Solvere cupiunt domum verſus ex Troja pedem, i. e. *Anchoras.*)
Ut omnia conficiens, quæ te oportet, abeas rurſus
Cum liberis eò, ubi meum poſuiſti filium.

Σῶσόν νυν αὐτὸν] φύλαξαι δὴ, αὐτὸν τὸν πλοῦτον, καὶ μὴ ἐπιθύμει τῶν πραγμάτων τοῦ πλησίον. Τὸ γοῦν ἐκ ἐστι χρονικὸν ἐνταῦθα, ἀλλὰ συμπερασματικὸν, ἀντὶ τοῦ δὴ λαμβανόμενον, ὥσπερ καὶ τὸ νυ παραπληρωματικόν. χρῶνται δὲ τῷ νυ μόνοι οἱ ποιηταὶ, τῷ δὲ νυν καὶ ποιηταὶ καὶ λογοποιοί. ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ μὲν νῦν τὸ χρονικὸν ἀεὶ μακρόν ἐστι, καὶ περισπᾶται. διὸ καὶ τὸ νυνὶ ἐκ τούτου γινόμενον, μακρόν ἐστι. τὸ δὲ νὺν ἀντὶ τοῦ δὴ, ἀεὶ βραχὺ, καὶ ὀξύνεται μόνον κείμενον. συντεθὲν δὲ ἐγκλίνεται, ὡς κἀνταῦθα. διὸ καὶ τὸ τοίνυν ἐκ τούτου γινόμενον βραχύ ἐστι. 997 Ἥκιστα, ὀναίμην] ἥκιστα ἐρῶ τοῦ πλούτου τοῦ πλησίον, ἀπολαύσαιμι τῶν ἰδίων, ὦ γύναι. Οἶσθα οὖν ἃ εἰπεῖν σοὶ, καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις θέλω; οὐκ οἶδα. τοῦτο δὲ δηλώσεις διὰ τοῦ σοῦ λόγου. Ἀγαπηθήτω ὁ παῖς μου ὑπὸ σοῦ, ὡς νῦν σὺ ἀγαπᾷ ὑπ' ἐμοῦ. κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον λέγει, ἀγαπάσθω ὁ Πολύδωρος ὑπὸ σοῦ, οὕτως, ὡς σὺ νῦν φιλῇ ὑπ' ἐμοῦ. κατὰ δὲ τὸ νοούμενον, ὡς σὺ φιλῇ ἀρτίως παρ' ἐμοῦ, οὕτως ἐφιλεῖτο καὶ ὁ Πολύδωρος παρὰ σοῦ. Τί

χρῆμα] τί ἐστι τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἐστὶ πρέπον εἰδέναι καὶ ἐμὲ, καὶ τὰ ἐμὰ τέκνα. Θησαυροὶ παλαιοὶ χρυσοῦ κατορυγμένοι τῶν Πριαμιδῶν. τοῦτό ἐστι τὸ πρᾶγμα, θησαυροὶ κατορυγμένοι τῶν Πριαμιδῶν. Ταῦτα ἐστὶν ἃ παρά μοι θέλεις δηλῶσαι τῷ παιδί σου; Ναὶ διὰ σοῦ θέλω μηνύσαι ταῦτα τῷ Πολυδώρῳ. ὑπάρχεις γὰρ εὐσεβὴς ἄνθρωπος. Κατὰ τί οὖν χρεία ὑπάρχει τῆς εἰδήσεως τῶν παίδων; Λυσιτελὲς ἐστὶν, ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, τούτους γινώσκειν. καλῶς εἶπας οὕτως ταῦτα τῇ διανοίᾳ, καὶ σοφωτέρως ἐμοῦ. Γινώσκεις οὖν ἐστι τῆς Τρωικῆς Ἀθηνᾶς ὁ ναός; ἐκεῖ ἐστιν ὁ χρυσός; Τί δὲ σημεῖον τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐστιν; Μέλαινα πέτρα ὑπερέχει ὑπερκειμένη τῆς γῆς. Ἔτι οὖν ἐπὶ τούτοις θέλεις τι τῶν ἐκεῖ πραγμάτων δηλοποιεῖν μοι; Φυλάξαι σε τὰ χρήματα, μεθ' ὧν ἐξῆλθον τῆς πόλεως, θέλω. Ποῦ δῆτα εἰσὶ δηλονότι; ἐντὸς τῶν πέπλων ἔχεις; ἢ κρύψασα ἀλλαχοῦ φυλάττεις; Ἐν τῷ πλήθει τῶν λαφύρων, ἐν ταῖσδε ταῖς σκηναῖς σώζεται τὰ χρήματα. τὸ δὲ ταῖσδε, ἀναφορικόν ἐστι καὶ δεικτικόν. ἡ μὲν οὖν Ἑκάβη δεικτικῶς εἶπε, ταύτας ταῖς σκηναῖς. ὁ δὲ Πολυμήστωρ ἀναφορικῶς νοήσας, ἐρωτᾷ. ποῦ δὲ αὗται αἱ περιπτυχαί, ἢ αἱ σκηναί τῶν Ἀχαιῶν αἱ ναυτικαὶ, εἰς τὸ αὐθεντικόν. τὸ δὲ λοιπὸν ἰδίᾳ κατ' ἐρώτησιν ἐν ὑποστιγμῇ. ναύλοχοι δὲ, τὰ ναύσταθμα. ποῦ δὲ αὗται αἱ στέγαι, ἃς λέγεις ἔχειν τὸν χρυσόν; ἆρα τὰ ναύσταθμα τῶν Ἑλλήνων, τουτέστιν ἐν ταῖς ναυσὶ λέγεις εἶναι τὸν χρυσόν; πρὸς ὃ ἐπάγει ἡ Ἑκάβη, ὅτι οὐ τὰς ναῦς εἶπον στέγας. ἰδίᾳ γὰρ καὶ χωρὶς εἰσὶ δηλονότι αἱ στέγαι τῶν αἰχμαλωτίδων γυναικῶν, τὰ ἔνδον δὲ πιστὰ καὶ ἀσφαλῆ, καὶ ἐρημία, καὶ στέρησις ἀρσένων, οὐδεὶς τῶν Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλὰ ἡμεῖς μόναι. ἀλλὰ βάδιζε εἰς τοὺς οἴκους. (καὶ γὰρ οἱ Ἀργεῖοι ποθοῦσι λῦσαι τὸν πόδα, ἀντὶ τοῦ τὴν πορείαν τῶν νεῶν, ἐκ τῆς Τροίας εἰς τὸν οἶκον,) ἵνα πράξας πάντα ὧν χρεία ἐστὶν εἰς πρᾶξιν ἐλθεῖν, δηλονότι σὲ, ἐπαναστρέψῃς σὺν τοῖς παισὶν, ὅπου κατῴκισας τὸν ἐμὸν υἱόν. 1021 Πράξας] πρὸς μὲν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Πολυμήστορος, ἀντὶ τοῦ ποιήσας νοεῖται. πρὸς δὲ τὴν τῆς Ἑκάβης, ἀντὶ τοῦ παθών. σημαίνει καὶ τὸ ποιῶ, καὶ τὸ πάσχω.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην,
Ἀλίμενόν τις ὡς
Ἐς ἄντλον ἐμπεσὼν
Λέχριος, ἐκπεσῇ
Φίλας καρδίας,

Cho. Nondum dediſti, ſed fortè dabis pœnas,
Importuoſum quiſpiam quaſi
In verticem incidens
Obliquus, exciderit
Charo corde,

Οὔπω δέδωκας] εἰσελθόντος εἴσω τοῦ Πολυμήστορος, ἐκτὸς ὁ χορὸς ἱστάμενος, τοῦτο φησὶν· οὔπω δέδωκας. τὰ τοιαῦτα, εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται μονοστροφικά. μονοστροφικὰ δὲ εἰσιν,

ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ὁπόσα ὑπὸ μιᾶς στροφῆς καταμετρεῖται. εἰσὶ δὲ τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα ιϛ. τὸ α ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ καὶ ἰάμβου. οὕτω δὲ χρὴ χωρίζειν τὰ κῶλα, ὡς ὑφ' ἡμῶν διῄρηται, ἵν' ἐμμέτρως γένηται τινὸς εἰσὶ μέτρα. τὸ τρίτον ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ ἰάμβου. τὸ δ ὅμοιον τῷ γ. τὸ ε ὅμοιον τῷ γ, ἐξ ἀντισπάστου δευτέρου καὶ ἰάμβου. τὸ ϛ ὅμοιον σχεδὸν ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον. τὸ ζ ὅμοιον τῷ β. τὸ η ἀντισπαστικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου ἐπιτρίτου δ καὶ συλλαβῆς, τὸ θ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τῆς α καὶ β ποδὸς χορείου. τὸ ι ἰαμβικὸν τρίμετρον. τὸ ια παιωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων δ δύο καὶ κρητικοῦ. τὸ ιβ ὅμοιον κατὰ πάντα, ἐπὶ τῷ τέλει παράγωγος μόνη. Οὔπω δέδωκας δίκην, ἀλλ' ἴσως δώσεις, λέχριος καὶ πλάγιος, καθὼς τις εἰς ἄντλον, ἤτοι πέλαγος μὴ ἔχον λιμένα, στερηθήσῃ τῆς περισπουδάστου ψυχῆς, ἀμαυρώσας καὶ ἀπολέσας τὴν ζωήν. τὸ γὰρ ὑπέγγυον, ἤτοι τὸ ἠσφαλισμένον τῇ δίκῃ, καὶ τοῖς θεοῖς οὐ συμπίπτει, καὶ οὐ καταπίπτει. ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν; εἰς ὃ

Σὺ δ᾽ ἔστι μέμφῃ τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,
Σχές. τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρήκης ὅροις
Ἀπὼν, ὅτ᾽ ἦλθες δεῦρ᾽· ἐπεὶ δ᾽ ἀφικόμην,
Ἤδη πόδ᾽ ἔξω δωμάτων αἴροντί μοι
Εἰς ταυτὸν ἥδε συμπιτνεῖ δμωὶς σέθεν,
Λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.
Εκ. Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον
Πολυμῆστορ, ἐν τοιοῖσδε κειμένη κακοῖς.
Ὅτῳ γὰρ ὤφθην εὐτυχοῦσ᾽, αἰδώς μ᾽ ἔχει
Ἐν τῷδε πότμῳ, τυγχάνουσ᾽ ἵν᾽ εἰμὶ νῦν,
Κοὐκ ἂν δυναίμην προσβλέπειν σ᾽ ὀρθαῖς κόραις.
Ἀλλ᾽ αὐτὸ μὴ δύσνοιαν ἡγήσῃ σέθεν
Πολυμῆστορ. ἄλλως δ᾽, αἴτιόν τε καὶ νόμος,
« Γυναῖκας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον.
Πολ. Καὶ θαῦμά γ᾽ οὐδέν· ἀλλὰ τίς χρεία σ᾽ ἐμοῦ;
Τί χρῆμ᾽ ἔπεμψας τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;
Εκ. Ἴδιον ἐμαυτῆς δή τι πρὸς σὲ βούλομαι,
Καὶ παῖδας εἰπεῖν σούς. ὀπάονας δέ μοι
Χωρὶς κέλευσον τῶνδ᾽ ἀποστῆναι δόμων.
Πολ. Χωρεῖτ᾽· ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ᾽ ἐρημία.
Φίλη μὲν ἡμῖν εἶ σὺ, προσφιλὲς δέ μοι
Στράτευμ᾽ Ἀχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρὴ,
« Τί χρὴ τὸν εὖ πράσσοντα μὴ πράσσουσιν εὖ
« Φίλοις ἐπαρκεῖν. ὡς ἕτοιμός εἰμ᾽ ἐγώ.
Εκ. Πρῶτον μὲν εἰπὲ, παῖδ᾽, ὃν ἐξ ἐμῆς χερὸς
Πολύδωρον, ἔκ τε πατρὸς, ἐν δόμοις ἔχεις,
Εἰ ζῇ· τὰ δ᾽ ἄλλα δεύτερόν σ᾽ ἐρήσομαι.
Πολ. Μάλιστα· τοὐκείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος.
Εκ. Ὦ φίλταθ᾽, ὡς εὖ κἀξίως σέθεν λέγεις.
Πολ. Τί δῆτα βούλει δεύτερον μαθεῖν ἐμοῦ;
Εκ. Εἰ τῆς τεκούσης τῆσδε μέμνηταί τι μου;
Πολ. Καὶ δεῦρό γ᾽ ὡς σὲ κρύφιος ἐζήτει μολεῖν.
Εκ. Χρυσὸς δὲ σῶς, ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;
Πολ. Σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος·

Tu verò ſi quid incuſes meam abſentiam,
Quieſce: eram enim in mediis Thraciæ finibus
Abſens quando veniſti huc. ſed poſtquam redii,
Jam pedem extra domum tollenti mihi
Ad idem hæc coincidit ancilla tua,
Dicens ſermones, quos audiens veni.
Hec. Erubeſco intueri te adverſum
Polymeſtor, in talibus conſtituta malis.
Cui enim conſpecta ſum felicior agens, pudor me tenet
In hoc fato, ubi ſum nunc poſita:
Neque queam aſpicere te rectis pupulis.
Sed hoc ipſum non malevolentiam eſſe duces erga te
Polymeſtor. Alias verò cauſa quædam & lex eſt
« Mulieribus, viros ne aſpiciant ex adverſo.
Pol. Et mirum ſanè nihil: ſed quis uſus tibi mei?
Propter quod negotium evocâſti meum ex ædibus pedem?
Hec. Privatim meipſius ſanè quiddam ad te volo
Et liberos dicere tuos: miniſtros verò mihi
Separatim jube ab his abſcedere domibus.
Pol. Diſcedite: in tuto enim hæc ſolitudo.
Amica quidem nobis es tu, amicus verò mihi
Exercitus Achæorum. Sed indicare te convenit
« Quid oporteat felici fortuna utentem non felici utentibus
« Amicis præſtare: nam paratus ſum ego.
Hec. Primùm quidem dic, filium, quem ex meâ manu
Polydorum, exque patris acceptum, in domibus habes,
An vivat: alia deinde te interrogabo.
Pol. Maximè ex illâ quidem felix es parte.
Hec. O chariſſime, quàm benè & dignè te loqueris!
Pol. Quid itaque vis ſecundò ſcire ex me?
Hec. An parentis hujus memor eſt aliquid mei?
Pol. Et huc quidem ad te occultè quærebat venire.
Hec. Aurum verò ſalvum eſt, quod venit ex Trojâ habens?
Pol. Salvum in domibus quidem meis cuſtoditum.

Τουτέστιν οὐχ ὑπερβαίνει τὰ κακὰ μεταβαλλόμενα, ἀλλ᾽ ἀεὶ κακὰ τυγχάνοντα. τὸ δὲ μεταβάλλεσθαί τι ἀεὶ ἀπὸ κακοῦ πρὸς τὸ καλὸν, ἔμπροσθεν τοῦ κακοῦ φαῦλον γίνεται. Ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν Πρίαμε, καὶ σὺ, ὦ Ἑκάβη φιλτάτη, δακρύω εἰσορῶν σε, καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὴν θυγατέρα σου τὴν θανοῦσαν πρὸ ὀλίγου. φεῦ, θαυμαστόν. οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν καὶ βέβαιον, οὔτε εὐδοξία καὶ εὐπραγία, οὔτε εὐτυχοῦντα πάλιν μὴ δυστυχεῖν. φύρουσι δὲ καὶ ταράττουσιν αὐτὰ οἱ θεοὶ, εἰς τοὐπίσω, καὶ ἔμπροσθεν ἐντιθέντες σύγχυσιν, ἵνα ἀγνοίᾳ τοῦ μέλλοντος σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὰ κακὰ, κατὰ τί δεῖ θρηνεῖν ἐμὲ δηλονότι, οὐδαμῶς προκόπτοντα καὶ προερχόμενα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν κακῶν. ὦ δέσποινα, καὶ τί ὄντα τὰ κακά. σὺ δὲ εἰ κατά τι μέμφῃ ἐμοὶ ἕνεκα τῆς ἀποδημίας ἐμῆς σαυτὴν δηλονότι, ἐτύγχανον μὲν ἀποδημῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τῆς Θρᾴκης ὁρίων, ὅτε ἦλθες ὧδε. ἐπεὶ δὲ ἦλθον, αἴροντί μοι, καὶ κινοῦντι τὸν πόδα ἔξω τῶν δωμάτων, εἰς ταυτὸν αὕτη ἡ δμωὶς συμπίπτει καὶ συναντᾷ ἡ δούλη σου αὕτη, ἀπαγγέλλουσα ἀγγελίας, ἃς ἀκούων ἀφικόμην. [968] Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν] ὦ Πολυμῆστορ, αἰσχύνομαι βλέπειν πρὸς σὲ κατὰ πρόσωπον. κειμένη ἐν τοιαύταις δυστυχίαις. σοὶ γὰρ ᾧ ποτε ὤφθην εὐτυχοῦσα, αἰδοῦμαι ὀφθῆναι, δηλονότι ὑπάρχουσα ἐν ταύτῃ τῇ δυστυχίᾳ, ὅπου εἰμὶ νῦν. καὶ οὐκ ἂν δυναίμην βλέπειν πρὸς σὲ, ὀφθαλμοῖς ὀρθοῖς ἀτενίζουσα, ἀλλ᾽ αὐτὸ μὴ νομίσῃς ἔχθραν σου ὦ Πολυμῆστορ. ἄλλως τε καὶ νόμος αἴτιόν τι, λέγω τὸ μὴ βλέπειν γυναῖκας κατὰ πρόσωπον ἀνδρῶν. [970] Αἰδώς μ᾽ ἔχει] ἀγνοοῦντες μικροῦ πάντες ἐνταῦθα τὴν σύνταξιν, σόλοικον ἡγοῦνται, λέγοντες ὡς τυγχάνουσαν ἔδει εἰπεῖν πρὸς τὸ αἰδώς μ᾽ ἔχει. τὸ δ᾽ οὕτω συντάσσεται. ἐν τῷδε γὰρ τῷ πότμῳ καὶ τῇ τύχῃ ὅπου εἰμὶ νῦν τυγχάνουσα, αἰδώς μ᾽ ἔχει ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς, ᾧ ποτε ἐφάνην εὐτυχοῦσα, πρὸς τὸ αἰδὼς συντακτέον οὕτως, αἰδὼς γὰρ ἔχει μ᾽ ἐκείνῳ, ὅτῳ ὤφθην εὐτυχοῦσα, τυγχάνουσα ἡ αἰδὼς ἐν τῷδε τῷ πότμῳ, ὅπου εἰμὶ, τουτέστιν αἰδοῦμαι θεάσασθαί σε. ἡ δὲ αἰδὼς οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς δυστυχίας ἐστὶν, ἐν ᾗ νῦν πρόσκειμαι. ὃ δὲ καὶ κρεῖττόν ἐστι τοῦ προτέρου. Καὶ θαῦμά γ᾽ οὐδέν] αἰσχύνεσθαί σε δηλονότι, ἀλλὰ τίς χρεία ἐμοῦ σοι· διατί πρᾶγμα μετεπέμψω ἐκ τῶν δόμων τὸν ἐμὸν πόδα, ἤγουν ἐμέ. Ἀλλὰ τίς χρεία σ᾽ ἐμοῦ· ἔδει οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ τίς χρεία σοι ἐμοῦ. νῦν δὲ Ὁμηρικῷ ζήλῳ, ἀντὶ τοῦ σοὶ εἴρηκεν, λαμβάνων τὴν εἰς πρόθεσιν ἔξωθεν, ὡς τὸ χρεὼ * βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ. ἡ ἔστι ἡ ... δίφθογγος κρύπτεται καὶ συναλείφεται, ὥσπερ κἀνταῦθα σοί. [978] Ἴδιον ἐμαυτῆς] ἴδιον δή τι ἐμαυτῆς βούλομαι εἰπεῖν πρὸς σὲ, καὶ τοὺς σοὺς παῖδας. τοὺς δὲ ἀκολούθους κέλευσον χωρεῖν ἐμοῦ, μακρὰν φυγεῖν τῶνδε τῶν δόμων. Κέλευσον τῶνδ᾽ ἀποστῆναι δόμων] ἀκολουθέντων τῷ Πολυμήστορι τῶν αὐτοῦ ὑπηκόων, ἐλθόντι πρὸς τὴν Ἑκάβην, ἰδοῦσα αὐτὴ ὡς οὐ δυνηθείη τὸ κατ᾽ αὐτοῦ δρᾶμα τελέσαι τούτων παρόντων, φησὶ πρὸς τὸν Πολυμήστορα· κέλευσον ἀπελθεῖν τοὺς σοὺς δούλους, ἵνα σοι λάθρᾳ εἴπω ὃ βούλομαι. καὶ ὃς πεισθεὶς, ὑποχωρεῖτε τοῖς αὐτοῦ δούλοις φησὶν, οὐ γὰρ φοβοῦμαι μονωθεὶς ὑμῶν. τοῦτο γὰρ δηλοῖ, τὸ, ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδε ἡ ἐρημία. Χωρεῖτε] ἀποχωρεῖτε. ἐν ἀσφαλεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐν οὐδενὶ φόβῳ ἐστὶν ἥδε ἡ ἐρημία. προσφιλὴς μὲν εἶ σὺ, προσφιλὲς δὲ ἐμοὶ καὶ τόδε τὸ στράτευμα τῶν Ἀχαιῶν. ἀλλὰ πρέπει δηλοῦν, ἤτοι λέγειν σε τί τὸν εὐτυχοῦντα πρέπει βοηθεῖν τοῖς μὴ εὐτυχοῦσι φίλοις, ὅτι ἕτοιμος εἰμὶ ἐγώ. [985] Πρῶτον μὲν εἰπὲ] διὰ τὸν παῖδα τὸν Πολύδωρον, ὃν ἔχεις ἐν τοῖς δόμοις, ἐκ τῆς ἐμῆς χειρὸς λαβὼν δηλονότι, ἔκ τε τοῦ πατρὸς, εἰ ζῇ. τὰ δὲ ἄλλα ἐρωτήσω σε κατὰ δεύτερον λόγον. Μάλιστα ζῇ] κατὰ τὸ μέρος ἐκείνου, ἤγουν ὅσον δι᾽ ἐκεῖνον, εὐδαιμονεῖς. Ὦ φίλτατε] ὡς λίαν καλῶς καὶ ἀξίως σου λέγεις χλευάζουσα αὐτὸν, ταῦτα φησί. τί οὖν θέλεις ἐκ δευτέρου μαθεῖν ἐξ ἐμοῦ. Εἰ τῆς τεκούσης] τοῦτο θέλω μαθεῖν, εἰ ὁ υἱός μου μέμνηται κατά τι ἐμοῦ τῆς τεκούσης ἐκεῖνον. Ναὶ, μέμνηται δηλονότι, καὶ ὧδε κρυφίως ἐζήτει ἐλθεῖν. Ὁ δὲ χρυσὸς ἀνελλιπὴς καὶ ἀκέραιός ἐστιν, ὃν ἦλθε φέρων ἐκ Τροίας; σῶός ἐστιν, ἐν τοῖς ἐμοῖς φυλαττόμενος οἴκοις.

* Iliad. κ. V. 43.

ANNOTATIONES.

V. 992. Εἰ τῆς τεκούσης, &c.] Hinc Virgil. Æn. l. 3. v. 341. *Ecquæ jam Puero eſt amiſſa Cura Parentis?*

Εκ. Σῶόν

Εκ. Σῶζόν νυν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τῶν πλησίον.
Πολ. Ἥκιστ', ὀναίμην τοῦ παρόντος, ὦ γύναι.
Εκ. Οἶσθ' οὖν ἃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶν θέλω;
Πολ. Οὐκ οἶδα, τῷ σῷ τοῦτο σημανεῖς λόγῳ.
Εκ. Ἔστω φιληθεὶς, ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ φιλῇ.
Πολ. Τί χρῆμ', ὃ κἀμὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεών;
Εκ. Χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμιδῶν κατώρυχες.
Πολ. Ταῦτ' ἔσθ', ἃ βούλῃ παιδὶ σημῆναι σέθεν;
Εκ. Μάλιστα, διὰ σοῦ γ'. εἶ γὰρ εὐσεβὴς ἀνήρ.
Πολ. Τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας;
Εκ. Ἄμεινον, ἢν σὺ κατθάνῃς, τούσδ' εἰδέναι.
Πολ. Καλῶς ἔλεξας τῇδε, καὶ σοφώτερον.
Εκ. Οἶσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλιακῆς ἵνα στέγαι;
Πολ. Ἐνταῦθ' ὁ χρυσός ἐστι; σημεῖον δὲ τί;
Εκ. Μέλαινα πέτρα, γῆς ὑπερτέλλουσ' ἄνω.
Πολ. Ἔτ' οὖν τι βούλῃ τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;
Εκ. Σῶσαί σε χρήμαθ', οἷς συνεξῆλθον, θέλω.
Πολ. Ποῦ δῆτα; πέπλων ἐντὸς, ἢ κρύψασ' ἔχεις;
Εκ. Σκύλων ἐν ὄχλῳ ταῖσδε σώζεται στέγαις.
Πολ. Ποῦ δ' αὗθ'; Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί;
Εκ. Ἰδίᾳ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.
Πολ. Τἄνδον δὲ πιστὰ, κἀρσένων ἐρημία;
Εκ. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
Ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους, (καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
Λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα.)
Ὡς πάντα πράξας, ὧν σε δεῖ, στείχῃς πάλιν
Ξὺν παισὶν, οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.

Hec. Serva itaque illud, nec concupiſce quæ ſunt propinquorum.
Pol. Minimè: perfruar præſentibus ò mulier.
Hec. Scis igitur quæ dicere tibi & liberis volo?
Pol. Non ſcio: tuo hoc ſignificabis ſermone.
Hec. Sit amatus *filius à te*, ut tu nunc mihi amaris.
Pol. Quid rei *eſt*, quod & me & liberos ſcire oportet?
Hec. Auri veteres filiorum Priami defoſſiones.
Pol. Hæc ſunt, quæ vis filio ſignificare tuo?
Hec. Maximè, per te ſanè. Es enim pius vir.
Pol. Quid porro horum liberorum opus eſt præſentiâ?
Hec. Præſtat, ſi tu morereris, ut illi ſciant.
Pol. Pulchrè dixiſti hic & ſapientius, *quàm ego*.
Hec. Noſti igitur Minervæ Trojanæ ubi tecta?
Pol. Ibine aurum eſt? ſignum verò quod?
Hec. Nigrum ſaxum terram eminens ſupra.
Pol. Amplius igitur aliquid vis eorum, quæ ſunt ibi, dicere mihi?
Hec. Servare te pecunias, quibuſcum egreſſa ſum, volo.
Pol. Ubi ſunt? intra veſtes? aut occultans habes? i. e. *occultaſti*.
Hec. Spoliorum in acervo in hiſce ſervantur tectis.
Pol. Ubi verò hæc? An Achæorum nautica ſepta?
Hec. Separatim mulierum captivarum tecta.
Pol. Ea verò, quæ intus, fida ſunt & virorum ſolitudo?
Hec. Nullus Achæorum intùs, ſed nos ſolæ.
Sed perge in domum. (Etenim Græci navium
Solvere cupiunt domum verſus ex Troja pedem, i. e. *Anchoras*.)
Ut omnia conficiens, quæ te oportet, abeas rurſus
Cum liberis eò, ubi meum poſuiſti filium.

Σῶζόν νυν αὐτὸν] φύλαττε δὴ, αὐτὸν τὸν πλοῦτον, καὶ μὴ ἐπιθύμει τῶν πραγμάτων τῶν πλησίον. Τὸ νῦν ἐκ ἔστι χρονικὸν ἐνταῦθα, ἀλλὰ συμπερασματικὸν, ἀντὶ τοῦ ἐν λαμβανόμενον, ὥσπερ καὶ τὸ νυ παραπληρωματικόν. Χρῶνται δὲ τῷ νυ μόνοι οἱ ποιηταὶ, τῷ δὲ νῦν καὶ ποιηταὶ καὶ λογοποιοί. ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ μὲν νῦν τὸ χρονικὸν ἀεὶ μακρόν ἐστι, καὶ περισπᾶται. διὸ καὶ τὸ νυνὶ ἐκ τούτου γινόμενον, μακρόν ἐστι. τὸ δὲ νῦν ἀντὶ τοῦ δὴ, ἀεὶ βραχὺ, καὶ ὀξύνεται μόνον κείμενον. συντεθὲν δὲ ἐγκλίνεται, ὡς κἀνταῦθα. διὸ καὶ τὸ τοίνυν ἐκ τούτου γινόμενον βραχύ ἐστι. 997 Ἥκιστα, ὀναίμην] οὐδαμῶς ἐρῶ τοῦ πλούτου τοῦ πλησίον, ἀπολαύσαιμι τοῦ ἰδίου, ὦ γύναι. Οἶδας οὖν ἃ εἰπεῖν σοι, καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις θέλω; οὐκ οἶδα. τοῦτο δὲ δηλώσεις διὰ τοῦ σοῦ λόγου. Ἀγαπηθήτω ὁ παῖς μου ὑπὸ σοῦ, ὡς νῦν σὺ ἀγαπᾷ ὑπ' ἐμοῦ. κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον λέγει, ἀγαπάσθω ὁ Πολύδωρος ὑπὸ σοῦ, οὕτως, καθὰ σὺ νῦν φιλῇ ὑπ' ἐμοῦ. κατὰ δὲ τὸ νοούμενον, ὡς σὺ φιλῇ ἀρτίως παρ' ἐμοῦ, οὕτως ἐφιλεῖτο καὶ ὁ Πολύδωρος παρὰ σοῦ. Τὸ χρῆμα] τί ἐστι τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἐστὶ πρέπον εἰδέναι καὶ ἐμὲ, καὶ τὰ ἐμὰ τέκνα. Θησαυροὶ παλαιοὶ χρυσοῦ κεκρυμμένοι τῶν Πριαμιδῶν. τοῦτο ἐστὶ τὸ πρᾶγμα, θησαυροὶ κεκρυμμένοι τῶν Πριαμιδῶν. Ταῦτα ἐστὶν ἅτινά με θέλεις δηλῶσαι τῷ παιδί σου; Ναὶ διὰ σοῦ θέλω μηνῦσαι ταῦτα τῷ Πολυδώρῳ. ὑπάρχεις γὰρ εὐσεβὴς ἄνθρωπος. Κατὰ τί οὖν χρεία ὑπάρχει τῆς εἰδήσεως τῶν παίδων; Λυσιτελές ἐστιν, ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, τούτους γινώσκειν. καλῶς εἶπας ὕπως τῇδε τῇ διανοίᾳ, καὶ σοφωτέρως ἐμοῦ. Γινώσκεις οὖν ἔστι τῆς Τρωϊκῆς Ἀθηνᾶς ὁ ναός; ἐκεῖ ἐστιν ὁ χρυσός; Τί δὲ σημεῖον τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐστίν; Μέλαινα πέτρα ὑπάρχει ὑπερανεχομένη τῆς γῆς. Ἔτι οὖν ἐστὶ τούτοις θέλεις τι τῶν ἐκεῖ πραγμάτων δηλοποιῆσαι μοι; Φυλάξαι σε τὰ χρήματα, μεθ' ὧν ἐξῆλθον τῆς πόλεως, θέλω. Ποῦ δῆτα εἰσὶ δηλονότι; ἐντὸς τῶν πέπλων ἔχεις; ἢ κρύψασα ἀλλαχοῦ φυλάσσεις; Ἐν τῷ πλήθει τῶν λαφύρων, ἐν ταῖσδε ταῖς σκηναῖς σώζεται τὰ χρήματα. τὸ δὲ ταῖσδε, ἀναφορικόν ἐστι καὶ δεικτικόν. ἡ μὲν οὖν Ἑκάβη δεικτικῶς εἶπε, ταύταις ταῖς σκηναῖς. ὁ δὲ Πολυμήστωρ ἀναφορικῶς νοήσας, ἐρωτᾷ. ποῦ δὲ αὗται αἱ καλασκηνώσεις τῶν Ἀχαιῶν αἱ ναυτικαὶ, εἰς τὸ διαστικτέον. τὸ δὲ λοιπὸν ἰδίᾳ κατ' ἐρώτησιν ἐν ὑποστιγμῇ. ναύλοχοι δὲ, τὰ ναύσταθμα. ποῦ δὲ αὗται αἱ στέγαι, ἃς λέγεις ἔχειν τὸν χρυσόν; ἆρα τὰ ναύσταθμα τῶν Ἑλλήνων, τουτέστιν ἐν ταῖς ναυσὶ λέγεις εἶναι τὸν χρυσόν; πρὸς ὃ ἐπάγει ἡ Ἑκάβη, ὅτι οὐ τὰς ναῦς εἶπον στέγας. ἰδίᾳ γὰρ καὶ χωρίς εἰσι δηλονότι αἱ στέγαι τῶν αἰχμαλωτίδων γυναικῶν, τὰ ἔνδον δὲ πιστὰ καὶ ἀσφαλῆ, καὶ ἐρημία, καὶ στέρησις ἀρσένων, οὐδεὶς τῶν Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλὰ ἡμεῖς μόναι· ἀλλὰ βάδιζε εἰς τοὺς οἴκους. (καὶ γὰρ οἱ Ἀργεῖοι ποθοῦσι λῦσαι τὸν πόδα, ἀντὶ τοῦ τὴν πορείαν τῶν νηῶν, ἐκ τῆς Τροίας εἰς τὸν οἶκον,) ἵνα πράξας πάντα ὧν χρεία ἐστὶν εἰς πρᾶξιν ἐλθεῖν, δηλονότι σὲ, ἐπαναστρέψῃς σὺν τοῖς παισὶν, ὅπου κατῴκισας τὸν ἐμὸν υἱόν. 1021 Πράξας πρὸς μὲν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Πολυμήστορος, ἀντὶ τοῦ ποιήσας νοεῖται. πρὸς δὲ τὴν τῆς Ἑκάβης, ἀντὶ τοῦ παθών. σημαίνει καὶ τὸ ποιῶ, καὶ τὸ πάσχω.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην,
Ἀλίμενόν τις ὡς
Ἐς ἄντλον ἐμπεσὼν
Λέχριος, ἐκπεσῇ
Φίλας καρδίας,

Cho. Nondum dediſti, ſed fortè dabis pœnas,
Importuoſum quiſpiam quaſi
In vorticem incidens
Obliquus, exciderit
Charo corde,

Οὔπω δέδωκας] εἰρωνευθέντος ἤδη τοῦ Πολυμήστορος, ἐκτὸς ὁ χορὸς ἱστάμενος, τοῦτό φησιν· οὔπω δέδωκας. τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται μονοστροφικά. μονοστροφικὰ δέ εἰσιν, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ὁπόσα ὑπὸ μιᾶς στροφῆς καταμετρεῖται. εἰσὶ δὲ τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα ιβ. τὸ α ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ β παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ καὶ ἰάμβου. οὕτω δὲ χρὴ χωρεῖν τὰ κῶλα, ὡς ὑφ' ἡμῶν διῃρέθη, ἵν' ἐρρωμένως γνῶναι τίνος εἰσὶ μέτρου. τὸ τρίτον ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον, ἐξ ἐπιτρίτου γ καὶ ἰάμβου. τὸ δ ὅμοιον τῷ β. τὸ ε ὅμοιον τῷ γ, ἐξ ἐπιτρίτου δευτέρου καὶ ἰάμβου. τὸ ς ὅμοιον καθαρὸν ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον. τὸ ζ ὅμοιον τῷ β. τὸ η ἀντισπαστικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου ἐπιτρίτου δ καὶ συλλαβῆς, τὸ θ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α καὶ β ποδὸς χορείου. τὸ ι ἴαμβος τρίμετρος. τὸ ια παιωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων δ δύο καὶ κρητικοῦ. τὸ ιβ ὅμοιον κατὰ πάντα, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος μόνη. Οὔπω δέδωκας δίκην, ἀλλ' ἴσως δώσεις, λέχριος καὶ πλάγιος, καθὰ τις εἰς ἄντλον, ἤτοι πέλαγος μὴ ἔχον λιμένα, στερηθήσῃ τῆς προσφιλοῦς ψυχῆς, ἀμαυρώσας καὶ ἀπολέσας τὴν ζωήν. τὸ γὰρ ὑπέγγυον, ἤτοι τὸ ἠσφαλισμένον τῇ δίκῃ, καὶ τοῖς θεοῖς οὐ συμπίπτει, καὶ οὐ καταπίπτει. ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν; εἰς ὃ

Σὺ δ᾽ εἴ τι μέμφῃ τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,
Σχές. τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρῄκης ὅροις
Ἀπών, ὅτ᾽ ἦλθες δεῦρ᾽· ἐπεὶ δ᾽ ἀφικόμην,
Ἤδη πόδ᾽ ἔξω δωμάτων αἴροντί μοι
Εἰς ταυτὸν ἥδε συμπίτνει δμωὶς σέθεν,
Λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.
Εκ. Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον
Πολυμῆστορ, ἐν τοιοῖσδε κειμένη κακοῖς.
Ὅτῳ γὰρ ὤφθην εὐτυχοῦσ᾽, αἰδώς μ᾽ ἔχει
Ἐν τῷδε πότμῳ, τυγχάνουσ᾽ ἵν᾽ εἰμὶ νῦν,
Κοὐκ ἂν δυναίμην προσβλέπειν σ᾽ ὀρθαῖς κόραις.
Ἀλλ᾽ αὐτὸ μὴ δύσνοιαν ἡγήσῃ σέθεν
Πολυμῆστορ. ἄλλως δ᾽, αἴτιόν τι καὶ νόμος,
" Γυναῖκας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον.
Πολ. Καὶ θαῦμά γ᾽ οὐδέν· ἀλλὰ τίς χρεία σ᾽ ἐμοῦ;
Τί χρῆμ᾽ ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;
Εκ. Ἴδιον ἐμαυτῆς δή τι πρὸς σὲ βούλομαι,
Καὶ παῖδας εἰπεῖν σούς. ὀπάονας δέ μοι
Χωρὶς κέλευσον τῶνδ᾽ ἀποστῆναι δόμων.
Πολ. Χωρεῖτ᾽· ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ᾽ ἐρημία.
Φίλη μὲν ἡμῖν εἶ σύ, προσφιλὲς δέ μοι
Στράτευμ᾽ Ἀχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρή,
" Τί χρὴ τὸν εὖ πράσσοντα μὴ πράσσουσιν εὖ
" Φίλοις ἐπαρκεῖν. ὡς ἕτοιμός εἰμ᾽ ἐγώ.
Εκ. Πρῶτον μὲν εἰπέ, παῖδ᾽, ὃν ἐξ ἐμῆς χερὸς
Πολύδωρον, ἔκ τε πατρὸς ἐν δόμοις ἔχεις,
Εἰ ζῇ· τὰ δ᾽ ἄλλα δεύτερόν σ᾽ ἐρήσομαι.
Πολ. Μάλιστα· τἀκείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος.
Εκ. Ὦ φίλταθ᾽, ὡς εὖ κἀξίως σέθεν λέγεις.
Πολ. Τί δῆτα βούλει δεύτερον μαθεῖν ἐμοῦ;
Εκ. Εἰ τῆς τεκούσης τῆσδε μέμνηταί τί μου;
Πολ. Καὶ δεῦρό γ᾽ ὡς σὲ κρύφιος ἐζήτει μολεῖν.
Εκ. Χρυσὸς δὲ σῶς, ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;
Πολ. Σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος·

Tu verò ſi quid incuſeſ meam abſentiam,
Quieſce: eram enim in mediis Thraciæ finibus
Abſens quando veniſti huc. ſed poſtquam redii,
Jam pedem extra domum tollenti mihi
Ad idem hæc coincidit ancilla tua,
Dicens ſermones, quos audiens veni.
Hec. Erubeſco intueri te adverſum
Polymeſtor, in talibus conſtituta malis.
Cui enim conſpecta ſum feliciter agens, pudor me tenet
In hoc fato, ubi ſum nunc poſita:
Neque queam aſpicere te rectis pupulis.
Sed hoc ipſum non malevolentiam *eſſe* duces erga te
Polymeſtor. Aliàs verò cauſa quædam & lex eſt
" Mulieribus, viros ne aſpiciant ex adverſo.
Pol. Et mirum ſanè nihil: ſed quis uſus tibi mei?
Propter quod negotium evocâſti meum ex ædibus pedem?
Hec. Privatim meipſius ſanè quiddam ad te volo
Et liberos dicere tuos: miniſtros verò mihi
Separatim jube ab his abſcedere domibus.
Pol. Diſcedite: in tuto enim hæc ſolitudo.
Amica quidem nobis es tu, amicus verò mihi
Exercitus Achæorum. Sed indicare te convenit
" Quid oporteat felici fortuna utentem non felici utentibus
" Amicis præſtare: nam paratus ſum ego.
Hec. Primùm quidem dic, filium, quem ex meâ manu
Polydorum, exque patris accepturn, in domibus habes,
An vivat: alia deinde te interrogabo.
Pol. Maximè ex illâ quidem felix es parte.
Hec. O chariſſime, quàm benè & dignè te loqueris!
Pol. Quid itaque vis ſecundò ſcire ex me?
Hec. An parentis hujus memor eſt aliquid mei?
Pol. Et huc quidem ad te occultè quærebat venire.
Hec. Aurum verò ſalvum eſt, quod venit ex Trojà habens?
Pol. Salvum in domibus quidem meis cuſtoditum.

τουτέστιν οὐκ ἐμβεβαιοῖ τὰ κακὰ μεταβαλλόμενα, ἀλλ᾽ ἀεὶ κακὰ τυγχάνοντα. τὸ δὲ μεταβάλλεσθαί τι ἀεὶ ἀπὸ κακοῦ πρὸς τὸ καλόν, ἐμποδὼν τοῦ κακοῦ φαίνεται γίνεσθαι. Ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν Πρίαμε, καὶ σύ, ὦ Ἑκάβη φιλτάτη, δακρύω εἰσορῶν σε, πλοῦτε τὴν πόλιν, καὶ τὴν θυγατέρα σου τὴν θανοῦσαν πρὸ ὀλίγου. φεῦ, θαυμαστικόν. οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν καὶ βέβαιον, οὔτε εὐδοξία καὶ ἐπιμονία, οὔτε εὐτυχοῦντα πάλιν μὴ δυστυχήσειν. φύρουσι δὲ καὶ ταράττουσιν αὐτὰ οἱ θεοί, εἰς τὸ πρόσω, καὶ ἔμπροσθεν ἐπιτιθέντες σύγχυσιν, ἵνα ἀγνοίᾳ σεβώμεθα μέλλοντας αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὰ κακά, κατὰ τί δεῖ θρηνεῖν ἐμὲ δηλονότι, οὐδαμῶς προκόπτοντα καὶ προερχόμενα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν κακῶν. ὁ ἐστιν, ὁ κατόπιν ἰόντα τὰ κακά. σὺ δὲ εἰ κατά τι μέμφῃ ἐμοὶ ἕνεκα τῆς ἀποδημίας, ἐπίσχες σεαυτὴν δηλονότι, ἐτύγχανον μὲν ἀποδημῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τῆς Θρᾴκης ὁρίων, ὅτε ἦλθες ὧδε. ἐπεὶ δὲ ἦλθον, αἴροντί μοι, καὶ κινοῦντι τὸν πόδα ἔξω τῶν δωμάτων, εἰς ταυτὸν ἐμοὶ συμπίπτει ... δούλη σε αὕτη, ἀπαγγέλλουσα ἀγγελίας, ἃς ἀκούων ἀφικόμην. 968 Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν] ὦ Πολυμῆστορ, αἰσχύνομαι βλέπειν πρὸς σὲ κατὰ πρόσωπον. κειμένη ἐν τοιαύταις δυστυχίαις. σοὶ γὰρ ὦ ποτε ὤφθην εὐτυχοῦσα, αἰδοῦμαι ὀφθῆναι, δηλονότι ὑπάρχουσα ἐν ταύτῃ τῇ δυστυχίᾳ, ὅπου εἰμὶ νῦν. καὶ οὐκ ἂν δυναίμην βλέπειν πρὸς σέ, ὀφθαλμοῖς ὀρθοῖς ἀτενίζουσα, ἀλλ᾽ αὐτὸ μὴ νομίσῃς ἔχθραν σου ὦ Πολυμῆστορ. ἄλλως τε καὶ νόμος αἴτιόν ἐστι, λέγω τὸ μὴ βλέπειν γυναῖκας κατὰ πρόσωπον ἀνδρῶν. 970 Αἰδώς μ᾽ ἔχει] ἀγνοοῦντες μικροῦ πάντες ἐνταῦθα τὴν σύνταξιν, σόλοικον ἡγοῦνται, λέγοντες ὡς τυγχάνουσαν ἔδει εἰπεῖν πρὸς τὸ αἰδώς μ᾽ ἔχει. τὸ δ᾽ οὕτω συντακτέον. ἐν τῷδε γὰρ τῷ πότμῳ καὶ τῇ τύχῃ ὅπου εἰμὶ νῦν τυγχάνουσα, αἰδώς μ᾽ ἔχει ἐκείνου τοῦ ἀνδρός, ᾧ ποτε ὤφθην εὐτυχοῦσα, πρὸς τὸ αἰδὼς συντακτέον οὕτως, αἰδὼς γὰρ ἔχει μ᾽ ἐκείνου, ὅτῳ ὤφθην εὐτυχοῦσα, τυγχάνουσαν ἢ αἰδὼς ἐν τῷδε τῷ πότμῳ, ὅπου εἰμί, τουτέστιν αἰδοῦμαι θεάσασθαί σε. ἡ δὲ αἰδὼς οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς δυστυχίας ἐστίν, ἐν ᾗ νῦν προσκειμαι. ὁ δὲ καὶ κρεῖττόν ἐστι τοῦ προτέρου. Καὶ θαῦμά γ᾽ οὐδέν] αἰσχύνεσθαί σε δηλονότι, ἀλλὰ τίς χρεία ἐμοῦ σοι· διατί πρᾶγμα μετεπέμψω ἐκ τῶν δόμων τὸν ἐμὸν πόδα, ἤγουν ἐμέ. Ἀλλὰ τίς χρεία σ᾽ ἐμοῦ] ἔδει οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ τίς χρεία σοι ἐμοῦ. νῦν δὲ Ὁμηρικῶς ζηλοῖ, ἀντὶ τοῦ σοὶ εἴρηκεν, λαμβάνων τὴν εἰς πρόσθεσιν ἔξωθεν, ὡς τὸ χρειὼ * βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ. ἡ ἐπεὶ ἡ οι δίφθογγος κρατίζεται καὶ συναλείφεται, ἔσω κἀνταῦθα σοί. 978 Ἴδιον ἐμαυτῆς] ἴδιον δή τι ἐμαυτῆς βούλομαι εἰπεῖν πρὸς σέ, καὶ τοὺς σοὺς παῖδας. τοὺς δὲ ἀκολούθους κέλευσον χωρεῖν ἐμοῦ, μακρὰν φυλάξ τῶνδε τῶν δόμων. Κέλευσον τῶνδ᾽ ἀποστῆναι δόμων] ἀκολουθούντων τῷ Πολυμήστορι τῶν αὐτοῦ ὑπηκόων, ἐλθόντι πρὸς τὴν Ἑκάβην, ἰδοῦσα αὐτὴ ὡς οὐ δυνηθείη τὸ κατ᾽ αὐτοῦ δρᾶμα τελέσαι τούτων παρόντων, φησὶ πρὸς τὸν Πολυμήστορα· κέλευσον ἀπελθεῖν τοὺς σοὺς δούλους, ἵνα σοι λάθρᾳ εἴπω ὃ βούλομαι. καὶ ὃς πεισθείς, ἀποχωρεῖτε τοῖς αὐτοῦ δούλοις φησίν, οὐ γὰρ φοβοῦμαι μονωθεὶς ὑμῶν. τοῦτο γὰρ δηλοῖ, τό, ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδε ἡ ἐρημία. Χωρεῖτε] ἀποχωρεῖτε. ἐν ἀσφαλεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐν οὐδενὶ φόβῳ ἐστὶν ἤδη ἡ ἐρημία. προσφιλὴς μὲν εἶ σύ, προσφιλὲς δὲ ἐμοὶ καὶ τόδε τὸ στράτευμα τῶν Ἀχαιῶν. ἀλλὰ πρέπει δηλοῦν, ἤτοι λέγειν σέ τι τὸν εὐτυχοῦντα πράττειν βοηθεῖν τοῖς μὴ εὐτυχοῦσι φίλοις, ὅτι ἕτοιμος εἰμὶ ἐγώ. 985 Πρῶτον μὲν εἰπέ] διὰ τὸν παῖδα τὸν Πολύδωρον, ὃν ἔχεις ἐν τοῖς δόμοις, ἐκ τῆς ἐμῆς χειρὸς λαβὼν δηλονότι, ἔκ τε τοῦ πατρός, εἰ ζῇ. τὰ δὲ ἄλλα ἐρωτήσω σε κατὰ δεύτερον λόγον. Μάλιστα ζῇ] κατὰ τὸ μέρος ἐκείνου, ἤγουν ὅσον δι᾽ ἐκεῖνον, εὐδαιμονεῖς. Ὦ φίλτατε] ὡς λίαν καλῶς καὶ ἀξίως σὺ λέγεις χλευάζουσα αὐτόν, ταῦτα φησί. τί οὖν θέλεις ἐκ δευτέρου μαθεῖν ἐξ ἐμοῦ. Εἰ τῆς τεκούσης] τοῦτο θέλω μαθεῖν, εἰ ὁ υἱός μου μέμνηται κατά τι ἐμοῦ τῆς τεκούσης ἐκεῖνον. Ναί, μέμνηται δηλονότι, καὶ ὧδε κρυφίως ἐζήτει ἐλθεῖν. Ὁ δὲ χρυσὸς ἀνελλιπὴς καὶ ἀκέραιός ἐστιν, ὃν ἦλθε φέρων ἐκ Τροίας; σῶός ἐστιν, ἐν τοῖς ἐμοῖς φυλαττόμενος οἴκοις.

* Iliad. κ. V. 43.

ANNOTATIONES.

V. 992. Εἰ τῆς τεκούσης, &c.] Hinc Virgil. Æn. l. 3. v. 341. *Ecquæ jam Puero eſt amiſſæ Cura Parentis?*

Εκ. Σῶσον

Ἑκ. Σῶσόν νυν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τῶν πλησίον.
Πολ. Ἥκιστ', ὀναίμην τοῦ παρόντος, ὦ γύναι.
Ἑκ. Οἶσθ' οὖν ἃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶν θέλω;
Πολ. Οὐκ οἶδα, τῷ σῷ τοῦτο σημανεῖς λόγῳ.
Ἑκ. Ἔστω φιληθεὶς, ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ φιλῇ.
Πολ. Τί χρῆμ', ὃ κἀμὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεών;
Ἑκ. Χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμιδῶν κατώρυχες.
Πολ. Ταῦτ' ἔσθ', ἃ βούλει παιδὶ σημῆναι σέθεν;
Ἑκ. Μάλιστα, διὰ σοῦ γ'. εἶ γὰρ εὐσεβὴς ἀνήρ.
Πολ. Τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας;
Ἑκ. Ἄμεινον, ἢν σὺ κατθάνῃς, τούσδ' εἰδέναι.
Πολ. Καλῶς ἔλεξας τῇδε, καὶ σοφώτερον.
Ἑκ. Οἶσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλιάδος ἵνα στέγαι;
Πολ. Ἐνταῦθ' ὁ χρυσός ἐστι; σημεῖον δὲ τί;
Ἑκ. Μέλαινα πέτρα, γῆς ὑπερτέλλουσ' ἄνω.
Πολ. Ἔτ' οὖν τι βούλει τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;
Ἑκ. Σῶσαί σε χρήμαθ', οἷς συνεξῆλθον, θέλω.
Πολ. Ποῦ δῆτα; πέπλων ἐντὸς, ἢ κρύψασ' ἔχεις;
Ἑκ. Σκύλων ἐν ὄχλῳ ταῖσδε σώζεται στέγαις.
Πολ. Ποῦ δ' αἵδ'; Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί;
Ἑκ. Ἴδια γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.
Πολ. Τἄνδον δὲ πιστὰ, κἀρσένων ἐρημία;
Ἑκ. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
Ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους, (καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
Λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα.)
Ὡς πάντα πράξας, ὧν σε δεῖ, στείχῃς πάλιν
Ξὺν παισὶν, οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.

Hec. Serva itaque illud, nec concupiſce quæ ſunt propinquorum.
Pol. Minimè; perfruar præſentibus ô mulier.
Hec. Scis igitur quæ dicere tibi & liberis volo?
Pol. Non ſcio: tuo hoc ſignificabis ſermone.
Hec. Sit amatus *filius à te*, ut tu nunc mihi amaris.
Pol. Quid rei *eſt*, quod & me & liberos ſcire oportet?
Hec. Auri veteres filiorum Priami defoſſiones.
Pol. Hæc ſunt, quæ vis filio ſignificare tuo?
Hec. Maximè, per te ſanè. Es enim pius vir.
Pol. Quid porro horum liberorum opus eſt præſentiâ?
Hec. Præſtat, ſi tu morereris, ut iſti ſciant.
Pol. Pulchrè dixiſti ſic & ſapientiùs, *quam ego.*
Hec. Noſti igitur Minervæ Trojanæ ubi tecta?
Pol. Ibine aurum eſt? ſignum verò quod?
Hec. Nigrum ſaxum terram eminens ſupra.
Pol. Amplius igitur aliquid vis eorum, quæ ſunt ibi, dicere mihi?
Hec. Servare te pecunias, quibuſcum egreſſa ſum, volo.
Pol. Ubi ſunt? intra veſtes? aut occultans habes? i. e. *occultaſti.*
Hec. Spoliorum in acervo in hiſce ſervantur tectis.
Pol. Ubi verò hæc? An Achæorum nautica ſepta?
Hec. Separatim mulierum captivarum tecta.
Pol. Ea verò, quæ intùs, fida ſunt & virorum ſolitudo?
Hec. Nullus Achæorum intùs, ſed nos ſolæ.
Sed perge in domum. (Etenim Græci navium
Solvere cupiunt domum verſus ex Troja pedem, i. e. *Anchoras.*)
Ut omnia conficiens, quæ te oportet, abeas rurſus
Cum liberis eò, ubi meum poſuiſti filium.

Σῶσόν νυν αὐτὸν] φύλαττε δὴ, αὐτὸν τὸν πλοῦτον, καὶ μὴ ἐπιθύμει τῶν πραγμάτων τοῦ πλησίον. Τὸ νυν ἐκ ἔστι χρονικὸν ἐνταῦθα, ἀλλὰ συλληπτικὸν ἢ παραπληρωματικὸν, ἀντὶ τοῦ δὴ λαμβανόμενον, ὥσπερ καὶ τὸ νυ παραπληρωματικόν. χρῶνται δὲ τῷ νυ μόνον οἱ ποιηταὶ, τῷ δὲ νυν καὶ ποιηταὶ καὶ λογοποιοί. ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ μὲν νῦν τὸ χρονικὸν ἀεὶ μακρόν ἐστι, καὶ περισπᾶται. διὸ καὶ τὸ νυνὶ ἐκ τούτου γινόμενον, μακρόν ἐστι. τὸ δὲ νὺν ἀντὶ τοῦ δὴ, ἀεὶ βραχὺ, καὶ ὀξύνεται μόνον κείμενον. συντεθὲν δὲ ἐγκλίνεται, ὡς κἀνταῦθα. διὸ καὶ τὸ τοίνυν ἐκ τούτου γινόμενον βραχύ ἐστι. 997 Ἥκιστα, ὀναίμην] ἐδαμῶς ἐρῶ τοῦ πλούτου τοῦ πλησίον, ἀπολαύσαιμι τοῦ ἰδίου, ὦ γύναι. Οἶδας οὖν ἃ εἰπεῖν σοὶ, καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις θέλω; οὐκ οἶδα. τοῦτο δὲ δηλώσεις διὰ τοῦ σοῦ λόγου. Ἀγαπηθήτω ὁ παῖς μου ὑπὸ σοῦ, ὡς νῦν σὺ ἀγαπᾷ ὑπ' ἐμοῦ. κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον λέγει, ἀγαπάσθω ὁ Πολύδωρος ὑπὸ σοῦ, ὥσπερ καθὰ σὺ νῦν φιλῇ ὑπ' ἐμοῦ. κατὰ δὲ τὸ νοούμενον, ὡς σὺ φιλῇ ἀρτίως παρ' ἐμοῦ, οὕτως ἐφιλεῖτο καὶ ὁ Πολύδωρος παρὰ σοῦ. Τὸ

χρῆμα] τί ἐστι τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἐστὶ πρέπον εἰδέναι καὶ ἐμὲ, καὶ τὰ ἐμὰ τέκνα. Θησαυροὶ παλαιοὶ χρυσοῦ κατορυγμένοι τῶν Πριαμιδῶν. τοῦτο ἐστὶ τὸ πρᾶγμα, θησαυροὶ κατορυγμένοι τῶν Πριαμιδῶν. Ταῦτα ἐστὶν ἅτινά με θέλεις δηλῶσαι τῷ παιδί σου; Ναὶ διὰ σοῦ θέλω μηνῦσαι ταῦτα τῷ Πολυδώρῳ. ὑπάρχεις γὰρ εὐσεβὴς ἄνθρωπος. Κατὰ τί οὖν χρεία ὑπάρχει τῆς ἐλεύσεως τῶν παίδων; Λυσιτελές ἐστιν, ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, τούτους γνώσκειν. καλῶς εἶπας οὕτως τῇδε τῇ διανοίᾳ, καὶ σοφωτέρως ἐμοῦ. Γινώσκεις ποῦ ἐστι τῆς Τρωϊκῆς Ἀθηνᾶς ὁ ναός; ἐκεῖ ἐστιν ὁ χρυσός; Τί δὲ σημεῖον τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐστίν; Μέλαινα πέτρα ὑπερέχει ὑψουμένη τῆς γῆς. Ἔτι οὖν ἐστὶ τούτοις θέλεις τι τῶν ἐκεῖ πραγμάτων δηλοποιεῖν μοι; Φυλάξαι σε τὰ χρήματα, μεθ' ὧν ἐξῆλθον τῆς πόλεως, θέλω. Ποῦ δῆτα εἰσὶ δηλονότι; ἐντὸς τῶν πέπλων ἔχεις; ἢ κρύψασα ἀλλαχοῦ φυλάσσεις; Ἐν τῷ πλήθει τῶν λαφύρων, ἐν ταῖσδε ταῖς σκηναῖς σώζεται τὰ χρήματα. τὸ δὲ ταῖσδε, ἀναφορικόν ἐστι καὶ δεικτικόν. ἡ μὲν γὰρ Ἑκάβη δεικτικῶς εἶπε, ταύταις ταῖς σκηναῖς. ὁ δὲ Πολυμήστωρ ἀναφορικῶς νοήσας, ἐρωτᾷ. ποῦ δὲ αὗταί εἰσιν αἱ κατασκηνώσεις τῶν Ἀχαιῶν αἱ ναυτικαὶ, εἰς τὸ ἀσύνετον. τὸ δὲ λεῖπον ἰδίᾳ κατ' ἐρώτησιν ἐν ὑποστιγμῇ. ναύλοχοι δὲ, τὰ ναύσταθμα. ποῦ δὲ αὗταί εἰσιν αἱ στέγαι, ἃς λέγεις ἔχειν τὸν χρυσόν; ἆρα τὰ ναύσταθμα τῶν Ἑλλήνων, τουτέστιν ἐν ταῖς ναυσὶ λέγεις εἶναι τὸν χρυσόν; πρὸς ὃ ἐπάγει ἡ Ἑκάβη, ὅτι οὐ τὰς ναῦς εἶπον στέγας. ἰδίᾳ γὰρ καὶ χωρὶς εἰσὶ δηλονότι αἱ στέγαι τῶν αἰχμαλωτίδων γυναικῶν, τὰ ἔνδον δὲ πιστὰ καὶ ἀσφαλῆ, καὶ ἐρημία, καὶ στέρησις ἀρσένων, οὐδεὶς τῶν Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλὰ ἡμεῖς μόναι· ἀλλὰ βάδιζε εἰς τοὺς οἴκους. (καὶ γὰρ οἱ Ἀργεῖοι ποθοῦσι λῦσαι τὸν πόδα, ἀντὶ τοῦ τὴν πορείαν τῶν νεῶν, ἐκ τῆς Τροίας εἰς τὸν οἶκον,) ἵνα πράξας πάντα ὧν χρεία ἐστὶν εἰς πρᾶξιν ἐλθεῖν, δηλονότι σὲ, ἐπαναστρέψῃς σὺν τοῖς παισὶν, ὅπου κατῴκισας τὸν ἐμὸν υἱόν. 1021 Πράξας, πρὸς μὲν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Πολυμήστορος, ἀντὶ τοῦ ποιήσας νοεῖται. πρὸς δὲ τὴν τῆς Ἑκάβης, ἀντὶ τοῦ παθών. σημαίνει καὶ τὸ ποιῶ, καὶ τὸ πάσχω.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην,
Ἀλίμενόν τις ὡς
Ἐς ἄντλον ἐμπεσὼν
Λέχριος, ἐκπεσῇ
Φίλας καρδίας,

Cho. Nondum dediſti, ſed fortè dabis pœnas,
Importuoſum quiſpiam quaſi
In verticem incidens
Obliquus, exciderit
Charo corde,

Οὔπω δέδωκας] εἰσελθόντος εἴσω τοῦ Πολυμήστορος, ἐκτὸς ὁ χορὸς ἱστάμενος, τοῦτό φησιν· οὔπω δέδωκας. τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται μονοστροφικά. μονοστροφικὰ δέ εἰσιν, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ὁπόσα ὑπὸ μιᾶς στροφῆς καταμετρεῖται. εἰσὶ δὲ τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα ιβ. τὸ α ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ β παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ καὶ ἰάμβου. οὕτω δὲ χρὴ γράφειν τὰ κῶλα, ὡς ὑφ' ἡμῶν διῃρέθη, ἵν' εὔρυθμα γένωνται τινὸς εἰσὶ μέτρα. τὸ τρίτον ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον, ἐξ ἀντισπάστου γ καὶ ἰάμβου. τὸ δ ὅμοιον τῷ β. τὸ ε ὅμοιον τῷ γ, ἐξ ἀντισπάστου δευτέρου καὶ ἰάμβου. τὸ ς ὅμοιον καθαρὸν ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον. τὸ ζ ὅμοιον τῷ β. τὸ η ἀντισπαστικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου δ καὶ συλλαβῆς, τὸ θ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α καὶ β ποδὸς χορείου. τὸ ι ἴαμβος τρίμετρος. τὸ ια παιωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων δ δύο καὶ κρητικοῦ. τὸ ιβ ὅμοιον κατὰ πάντα, ἐπὶ τῷ τέλει παραγωγὸν μόνη. Οὔπω δέδωκας δίκην, ἀλλ' ἴσως δώσεις, λέχριος καὶ πλάγιος, καθὰ τις εἰς ἄντλον, ἤτοι πέλαγος μὴ ἔχον λιμένα, στερηθήσῃ τῆς φιλοσόφου ψυχῆς, ἀμαυρώσας καὶ ἀπολέσας τὴν ζωήν. τὸ γὰρ ὑπέγγυον, ἤτοι τὸ ἠσφαλισμένον τῇ δίκῃ, καὶ τοῖς θεοῖς οὐ συμπίπτει, καὶ οὐ καταπίπτει. ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν] εἰς ὃ

Ἀμέρσαις

Ἀμέρσας βίοτον.
„ Τὸ γὰρ ὑπέγγυον
„ Δίκᾳ, καὶ θεοῖς, οὐ ξυμπίτνει.
Ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν.
Ψεύσει σ' ὁδοῦ τῆσδ' ἐλπὶς, ἥ σ' ἐπήγαγεν
Θανάσιμον πρὸς ἀΐδαν. ἰὼ τάλας.
Ἀπολέμῳ δὲ χειρὶ λείψεις βίον.

Orbatus vitâ.
" Quod enim obnoxium est
" Justitiæ, & diis, non concidet.
Exitiale exitiale malum infar!
Fallet te viæ hujus ſpes, quæ te induxit
Lethalem ad Plutonem. Heu miſer!
Imbelli verò manu relinques vitam.

μέλλεις ἐμπεσεῖν ἀλλονόπ. ψεύσει καὶ ἀπατήσει ἡ ἐλπὶς τῆσδε τῆς ὁδοῦ. ἡ ἐλπὶς ἐπήγαγεν, ἀντὶ τοῦ ἤγαγέν σε πρὸς τὸν ἀΐδην τὸν θανάσιμον, τὸν τῶν τεθνεώτων δεχόμενον. ἰὼ, φεῦ, ὦ τάλας. ἐν χειρὶ δὲ ἀπολέμῳ καὶ γυναικείᾳ καταλείψεις τὴν ζωήν. Οὔπω δέδωκας] καὶ τοῦτον ἔνιοι φασὶ τὸν στίχον τὴν Ἑκάβην λέγειν ἠρέμα καθ' ἑαυτήν. ἵνα μὴ ὑπόψίαν αὐτῷ δῷ, ὧν μέλλει τυγχάνειν. Ἀλίμενόν τις] τοῦτο πρὸς τὸ ἄνω συντακτέον τὸ ἀλίμενόν τις, τοῦ οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην. τιμωρηθήσῃ φησίν, ὥς τις εἰς ἄντλον λέχριος καταπίπτῃ, ἀπολέσας τὸν βίον τῆς φίλης καρδίας. 1028 Ἀμέρσας] στερηθείς. μέρδω ἐστὶ παρὰ ποιηταῖς, τὸ παρὰ τοῖς κοινοῖς μαρμαίρω, καὶ μετὰ τῆς στερητικῆς α ἀμέρδω, ἤμερδον παρατατικὸς, ἀμέρσω μέλλων, ἤμερσα ἀόριστος, ἀμέρσας μετοχή. γίνεται δὲ τὸ μέρδω ἀπὸ τοῦ μείρω, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ι, καὶ ἐκβολῇ τοῦ σ τῆς ἐν τῷ ζ. τὸ λευκὸν γὰρ καὶ λαμπρὸν μείζει καὶ διαιρεῖ τὴν ὄψιν εἰς τὰ ὁρατά. Ψεύσει σ' ὁδοῦ] ἡ ἐλπὶς ταύτης τῆς ὁδοῦ, ἥτις ἐλπὶς ἤγαγέ σε ἐπὶ ὀλέθριον κακὸν, πρὸς τὸν ἀΐδην θανάσιμον ἀπατήσει σε. Τὸ γὰρ ὑπέγγυον] Δίδυμος οὕτως, τὸ ἀληθὲς, φησὶν, ὅτι παρὰ τῇ δίκῃ, ὅτε παρὰ τοῖς θεοῖς ἐμπεσὸν ἀφανίζεται. τοῦτο δὲ διὰ τὸν Πολυμήστορα, ὅτι μέλλει τιμωρηθῆναι, παρ' ὧν τις ἀρξάμενος τῶν ἀτόπων. Ἄλλως. ὑπέγγυον, δίκαιον, ὥστε ὑποστικτέον. τὸ ἠσφαλισμένον φησὶ τῇ δίκῃ, καὶ παρὰ τοῖς θεοῖς οὐ διαπίπτει, ἤγουν ὃ ἂν κυρώσῃ ἡ δίκη, τοῦτο βέβαιον παρὰ τοῖς θεοῖς. ἤγουν δ, τι τιμωροῦνται οἱ νόμοι ὡς ἄδικον, τοῦτο καὶ θεοὶ τιμωροῦνται. ἐπειδὴ οἱ νόμοι παρὰ θεῶν, καὶ ταυτὰ βέλονται τιμωρεῖν, καὶ ἐκδικεῖν, ἃ καὶ οἱ θεοί. δικαίως οὖν κολαζόμενος ὁ Πολυμήστωρ, καὶ τοὺς θεοὺς ἐχθροὺς ἔχει. Ἄντλον δὲ λέγει, τὸ πέλαγος. καὶ ἀλίμενον, τὸ λιμένα μὴ ἔχον. Ἄλλως. Τὸ γὰρ ὑπέγγυον, τοῦτο διπλῶς νοητέον. τὸ γὰρ ὑπέγγυον καὶ φανερὸν τῇ δίκῃ καὶ τοῖς θεοῖς, ὀλέθριον κακὸν, ἤγουν ὅπερ ὁμολογουμένως οἱ θεοὶ κακὸν ἡγοῦνται, καὶ μισοῦσιν, οὐ συμπίπτει καὶ συμπίπτει, ἤγουν οὐκ εἰς λήθην ἔρχεται. ἀλλὰ κολάζεται ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάλιν, τὸ γὰρ ὑπέγγυον ὂν φανερὸν, καὶ ὁμολογούμενον ὀλέθριον κακὸν, οὐ συμπίπτει καὶ συνέρχεται τῇ δίκῃ καὶ τοῖς θεοῖς, ἤγουν οὐκ ἀποδεκτὸν αὐτοῖς ἐστιν. οἱ μὲν γὰρ ἀγαθοὶ καὶ δίκαιοι, τὸ δ' ἄδικον καὶ κακόν.

ΠΟΛΥΜΗ'ΣΤΩΡ, 'ΗΜΙΧΟ'ΡΙΟΝ, 'ΗΚΑ'ΒΗ.

Ἴαμβοι.

Πολ. Ὤι μοι, τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων τάλας.
Ημι. Ἠκούσατ' ἀνδρὸς Θρῃκὸς οἰμωγὴν, φίλαι;
Πολ. Ὤι μοι μάλ' αὖθις τέκνα, δυστήνου σφαγῆς.
Ημι. Φίλαι, πέπρακται καίν' ἔσω δόμων κακά.
Πολ. Ἀλλ' οὔ τι μὴ φύγητε λαιψηρῷ ποδί.
Βάλλων γὰρ οἴκων τῶνδ' ἀναρρήξω μυχούς.
Ημι. Ἰδοὺ βαρείας χειρὸς ὁρμᾶται βέλος.
Βούλεσθ' ἐπεισπέσωμεν; ὡς ἀκμὴ καλεῖ
Ἑκάβῃ παρεῖναι, Τρῳάσιν τε συμμάχους;
Εκ. Ἄρασσε, φείδου μηδὲν, ἐκβάλλων πύλας.
Οὐ γάρ ποτ' ὄμμα λαμπρὸν ἐνθήσεις κόραις.
Οὐ παῖδας ὄψει ζῶντας, οὓς ἔκτειν' ἐγώ.
Ημι. Ἦ γὰρ καθεῖλες Θρῇκα, καὶ κρατεῖς ξένου,
Δέσποινα, καὶ δέδρακας οἷάπερ λέγεις;
Εκ. Ὄψει νιν αὐτίκ' ὄντα δωμάτων πάρος
Τυφλὸν, τυφλῷ στείχοντα παραφόρῳ ποδί.
Παίδων τε δισσῶν σώμαθ', οὓς ἔκτειν' ἐγὼ
Σὺν ταῖς ἀρίσταις Τρῳάσιν. δίκην δέ μοι
Δέδωκε. χωρεῖ δ', ὡς ὁρᾷς, ὅδ' ἐκ δόμων.
Ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι, κἀποστήσομαι
Θυμῷ ῥέοντι Θρῃκὶ δυσμαχωτάτῳ.

Pol. Heu mihi, obcæcor lumen oculorum miſer.
Sem. Audiſtis viri Thracis ploratum ô amicæ?
Pol. Heu mihi iterum ac iterum, ô filii, ob triſtem mactationem.
Sem. Amicæ, acta ſunt nova intra domum mala.
Pol. Sed non me effugeritis celere pede.
Dejiciens enim ædium harum perrumpam angulos.
Sem. Ecce gravi manu vibratur jaculum.
Vultis irruamus? quoniam opportunitas vocat
Hecubæ adeſſe, Trojaniſque mulieribus auxiliatrices.
Hec. Frange, nihil parce ejiciens portas:
Neque enim unquam viſum lucidum reſtitues pupulis,
Neque filios videbis viventes, quos interfeci ego.
Sem. Numnam cepiſti Thracem, & ſuperior es facta hoſpite,
O domina, & patrâſti qualia dicis?
Hec. Videbis eum ſtatim exiſtentem ante ædes
Cæcum, cæco eunteem errabundo pede,
Filiorúmque duorum corpora, quos interfeci ego
Cum ſelectis Troadibus. pœnam verò mihi
Dedit. procedit verò (ut vides) hic ex domo.
Sed eminus abeo & ſecedam
Irâ fluente à Thrace, inſuperabili.

Ὤι μοι τυφλοῦμαι] ἐνδον τυφλούμενος βοᾷ, φεῦ μοι τυφλοῦμαι τὴν ὄψιν τῶν ὀφθαλμῶν ὁ ἄθλιος ἐγώ. Ἠκούσατε τὸν τοῦ Πολυμήστορος κλαυθμὸν, ὦ φίλαι; Ὤι μοι λίαν αὖθις, ὦ τέκνα ἕνεκα τῆς ἀθλίας σφαγῆς. Ὦ φίλαι, ἐνήργηται νέα κακὰ ἐντὸς τῶν δόμων. Ἀλλ' οὐδαμῶς ἀποφεύξεσθε ταχεῖ ποδὶ, ἤγουν φθάσω καὶ καταλήψομαι ὑμᾶς ταχεῖ ποδὶ, καὶ οὐ μὴ διαφύγητε. πλήττων γὰρ καταβαλῶ τὰ θεμέλια τῶν δόμων τούτων. 1041 Ἰδοὺ βαρείας] βέλος πᾶν τὸ βαλλόμενον. καὶ τοῦτον δέ τινες τὸν στίχον, ἀπὸ τοῦ Πολυμήστορος φασὶ λέγεσθαι, ὡς βαλλομένου λίθοις ἐν τοῖς οἰκήμασιν, ἵνα παίῃ τὰς αἰχμαλώτους. τὸ δὲ βούλεσθ' ἐπεισπέσωμεν τοῦ ἡμιχορίου, θέλετε ἵνα ἐπέλθωμεν, ἐπεὶ ὁ καιρὸς καλεῖ, ὥστε παρυπάρχειν τῇ Ἑκάβῃ, καὶ ταῖς Τρωϊκαῖς γυναιξὶ βοηθούς. Βαρείας] βαρέως ἐμπνεούσης. ἐπεισπέσωμεν δὲ, τὸ μετὰ σφοδρᾶς ὁρμῆς εἰσέρχεσθαι. 1044 Ἄρασσε] πλῆττε, μηδαμῶς ἀκεκολογῶ, καὶ ἐλεῶν, ἐκβάλλων τὰς πύλας. οὐδέποτε γὰρ τὸ φαεινὸν φῶς ἐμποιήσεις, καὶ ἐνθήσεις τοῖς ὀφθαλμοῖς. οὐδὲ τοὺς παῖδας θεάσῃ ζῶντας, οὓς ἐφόνευσ' ἐγώ. Ἦ γὰρ καθεῖλες] ἆρα νενίκηκας τὸν Πολυμήστορα, καὶ κρατεῖς τοῦ φίλου, ὦ δέσποινα, καὶ πεποίηκας, ὁποῖα λέγεις. Ὄψει] θεάσῃ αὐτὸν ταχέως ὑπάρχοντα ἔμπροσθεν τῶν δωμάτων τυφλὸν, ἐν τυφλῷ καὶ παραφερομένῳ ποδὶ βαδίζοντα. θεάσῃ καὶ τῶν δύο παίδων τὰ σώματα, οὓς ἐφόνευσ' ἐγὼ σὺν ταῖς Τρῳάσι γυναιξί. δέδωκε δέ μοι τιμωρίαν. ὁρμᾷ δ', ὡς ὁρᾷς, ἔξω ἐκ τῶν οἴκων. ἀλλὰ μακρὰν ἀπελεύσομαι, καὶ μακρὰν στήσομαι τῷ δυσμαχωτάτῳ Θρῃκὸς θυμῷ περιρρεομένῳ. Τυφλῷ στείχοντα] τυφλῷ ποδὶ πορευόμενον, ἤγουν διὰ ποδὸς, μὴ ὑπὸ βλεπόντων ὀφθαλμῶν ὁδηγούμενον. ὥσπερ γὰρ οἱ μαινόμενοι ἔνθα καὶ ἔνθα φέρονται, οὕτω καὶ οἱ τυφλοί. διὰ τοῦτο παραφόρῳ ποδί φησιν, ἤγουν παραφερομένῳ, καὶ οὐκ ὀρθῶς βαδίζοντι, ἀλλὰ τετυφλωμένῳ, διὰ τὸ τετυφλῶσθαι αὐτόν.

ANNOTATIONES.

V. 1055. Θυμῷ ῥέοντι] alias Θυμῷ ῥέοντι. Legitur & Θυμῷ ζέοντι.

MONO-

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Πολ. Ὤι μοι ἐγώ.
Πᾷ βῶ; πᾷ στῶ; πᾷ κέλσω;
Τετράποδος βάσιν θηρὸς ὀρεστέρου
Τιθέμενος ἐπὶ χεῖρα κατ' ἴχνος,
Ποίαν ἢ ταύταν, ἢ τάνδ' ἐξαλλάξω;
Τὰς ἀνδροφόνους μάρψαι χρῄζων
Ἰλιάδας, αἵ με διώλεσαν.
Τάλαιναι, τάλαιναι κόραι Φρυγῶν·
Ἰὼ ἰὼ κατάρατοι, ποῖ καὶ με φυγᾷ
Πτώσσουσι μυχῶν;
Εἴθε μοι ὀμμάτων αἱματόεν βλέφαρον
Ἀκέσαι', ἀκέσαιο, τυφλὸν, ἅλιε
Φέγγος ἀπαλλάξας.
Ἆ, ἆ. σίγα, σίγα. κρυπτὰν βάσιν αἰσθάνομαι
Τάνδε γυναικῶν.
Πᾷ πόδ' ἐπαΐξας, σαρκῶν ὀστέων-
τ' ἐμπλησθῶ, θοίναν ἀγρίων θηρῶν
Τιθέμενος, ἀρνύμενος λώβαν,
Λύμας ἀντίποιν' ἐμᾶς; ἰὼ τάλας·
Ποῖ, πᾷ φέρομαι, τέκν' ἔρημα λιπὼν
Βάκχαις ᾅδου διαμοιρᾶσαι,

O mihi ego!
Quò vado? ubi ſto? quò appellam?
Quadrupedis gradum feræ montanæ
Figens ſuper manus juxta veſtigia?
Qualem viam, aut hanc, aut illam mutabo,
Homicidas prehendere cupiens
Iliadas, quæ me perdiderunt?
Sceleſtæ ſceleſtæ puellæ Phrygum,
Io, io ſceleratæ, ubi me fugâ
Fugiunt in angulis?
Utinam mihi oculorum cruentam palpebram
Medearis, medearis, cæcum, ô Sol
Lumen adimens.
At at, tace, tace, occultum gradum ſentio
Harum mulierum.
Ubi pedem ſaltu ſiſtens carnibus oſſibus-
que implebo, cœnam ſylveſtrium ferarum
Parans, conans reponere injuriam
Pro mutilatione meâ talionem? Io miſer:
Ubi, quò ferar, liberos deſertos relinquens
Inſanis mulieribus Plutonis ad diſcerpendum,

Ὤι μοι ἐγώ] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαῖον στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων κα, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ὤι μοι ἐγώ, πᾷ βῶ, πᾷ στῶ] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται μονοστροφικά, ὡς εἴρηται. καλεῖται δὲ καὶ μετρικὰ ἄτακτα, διότι μέτρῳ μὲν γέγραπται, οὔτε δὲ ὁμοιότητα ἔχει πρὸς ἄλληλα, οὔτε ἀνακυκλοῦσιν. εἰσὶ τὰ παρόντα καὶ συστηματικὰ κατὰ περιορισμὸς ἀνίσους. τὰ κῶλα δὲ πάντα λγ. τὸ α μονόμετρον χοριαμβικόν. τὸ β ὅμοιον δίμετρον καταληκτικόν. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ σπονδείων. τὸ γ ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ ἀντισπάστου καὶ διϊάμβου. τὸ δ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς ἐξασυλλάβου. τὸ ε δακτυλικὸν ἑξάμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν ἐκ σπονδείων. τὸ ς ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ ἐπιχοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος α, χοριάμβου, καὶ β συλλαβῶν ἀδιαφόρων. καλεῖται δὲ καὶ προσοδιακόν, τὸν παίωνα ἔχον ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος. τὸ η ὅμοιον ἐκ παίωνος τρίτου ἐξ α ἐπιτρίτου ἀντισπάστου καὶ ἀντισπάστου τρίτου καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ ἐπιτρίτου γ καὶ ἰάμβου. τὸ θ ὅμοιον ἐκ παίωνος τρίτου α, καὶ ἐπιτρίτου δ, καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει ἔσω ἰωνικόν. ὁ γὰρ παίων οἰκεῖος μᾶλλον τοῖς ἰωνικοῖς. τὸ ι ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος μονόμετρον ὑπερκατάληκτον, ἤτοι πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ ια χοριαμβικόν, ἡμιόλιον, ἐκ χοριάμβου καὶ ἰάμβου. τὸ ιβ ὅμοιον δίμετρον καταληκτικόν, ἐκ χοριάμβου καὶ ἀναπαίστου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ιγ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ χοριάμβου. τὸ ιδ χοριαμβικόν, ὅμοιον τῷ ια. εἰ δὲ βούλει, καὶ δακτυλικὸν πενθημιμερὲς ἀρχιλόχειον. τὸ ιε δακτυλικὸν τρίμετρον. τὸ ις προσοδιακὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ μείζονος καὶ χοριάμβου. τὸ ιζ χοριαμβικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον καθαρόν. εἰ δὲ βούλει, καὶ δακτυλικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον. τὸ ιη παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος α καὶ σπονδείου. τὸ ιθ ἀντισπαστικόν, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου δ καὶ σπονδείου. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον. τὸ κ ἀντισπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἐξ ἐπιτρίτου δ δύο, καὶ ἀναπαίστου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ κα χοριαμβικὸν ἡμιόλιον καθαρόν. τὸ κβ δίμετρον ἀντισπαστικὸν καταληκτικόν, φερεκράτειον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὸ κγ ἰαμβικὴ βάσις, ἤτοι μονόμετρον, τὸ κδ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ κε ὅμοιον. τὸ κς ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές, τοῦ γ ποδὸς χορείου. τὸ κζ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος καὶ κρητικοῦ. τὸ κη δακτυλικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ σπονδείων. τὸ κθ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου β ἀντισπάστου, καὶ συλλαβῆς. τὸ λ ἰαμβικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον. τὸ λα ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος ἡμιόλιον. τὸ λβ ἰαμβικὸν δίμετρον, βραχυκατάληκτον. τὸ λγ, ὅμοιον ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ τέλει. Ὤι μοι ἐγώ, ποῦ πορευθῶ, ποῦ στῶ, ποῦ κέλσω, ἤτοι προσπελάσω; κυρίως δὲ τὸ ναῦν προσορμίσαι τινὶ εὐόρμῳ τόπῳ. ἐξοκεῖλαι δέ, τὸ ἐκβληθῆναι τὴν ναῦν ἔξω τοῦ λιμένος. ὑπόκειται δὲ ὁ Πολυμήστωρ τετραποδίζων. διὸ φησὶ τετράποδος βάσιν θηρὸς τιθέμενος, ποίαν παρέλθω ὁδόν· ἄρα ταύτην, ἄρα ἐκείνην, ἄρα τήνδε; Ὤι μοι ἐγώ] ἄθλιος εἰμὶ ἐγὼ δηλονότι. ποῦ ἔλθω, ποῦ σταθῶ, ποῦ πλησιάσω, ποιούμενος ἐπὶ χεῖρα κατ' ἴχνος, ἤτοι κατὰ τοὺς πόδας βάσιν, καὶ πορείαν θηρὸς ὀρεινοῦ, ὥσπερ τὰ θηρία τέτταρσι ποσὶ χρῶνται πρὸς βάδισιν, οὕτω καὶ αὐτὸς χερσὶ καὶ ποσὶ χρήσομαι. δέον δὲ εἰπεῖν καὶ κατ' ἴχνος, ἀσυνδέτως εἶπε. ποίαν ὁδόν, δηλονότι ἐξαλλάξω, καὶ περιπατήσω, ἢ ταύτην, ἢ τήνδε χρῄζων, καὶ θέλων καταλαβεῖν τὰς ἀνδροφόνους Ἰλιάδας, αἳ διώλεσαν ἐμέ. Τάλαιναι τάλαιναι θυγατέρες τῶν Φρυγῶν. ὦ κατάρατοι, εἰς ποῖον μέρος τῶν βαθυτάτων τόπων, καὶ καταδύσεων διὰ φυγῆς ἐλθοῦσαι δηλονότι, πτώσσουσιν, ἤτοι συστέλλονται, καὶ κρύπτονται ἐμέ, ἀντὶ τοῦ δι' ἐμέ. εἴθε ὦ Ἥλιε θεραπεύσαις τὸ βλέφαρον τῶν ὀμμάτων ἐμοῦ τὸ αἱματηρόν. ἐλευθερώσας τυφλὸν φέγγος, ἀντὶ τοῦ τοὺς τυφλοὺς τούτους ὀφθαλμοὺς φέγγος ἐνθεὶς αὐτοῖς δηλονότι. Ἄλλως. τὸ ἀπαλλάξας φέγγος, ἀντὶ τοῦ φῶς ἐνθείς, νοεῖται τῷ τετυφλωμένῳ ὀφθαλμῷ. εἰ καὶ ἀσαφῶς εἴρηται διὰ τὴν τοῦ λέγοντος δεινοπάθειαν, καὶ τὸ ἄγαν τεθορυβῆσθαι, καὶ συγκεχύσθαι αὐτόν. τούτου χάριν καὶ τὸ ἀπαλλάξαι, ἀντὶ τοῦ μεταποιήσαις νοοῦσιν ἔνιοι, τιθέντες καὶ τὴν ἐκ πρόθεσιν εἰς φέγγος. Ἄλλως. φέγγος ἀπαλλάξας, πόῤῥω πέμψας τὸ σκότος. 1059 Κατ' ἴχνος] ἴχνος ὁ τύπος τοῦ ποδός, καὶ ἀπὸ τούτου ὁ πούς· ἀφ' οὗ πάλιν ἴχνος καὶ ἡ πορεία. ἐπεὶ διὰ τῶν ποδῶν καὶ ἡ πορεία γίνεται. λέγεται δὲ τὸ ἴχνος κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῶν ποδῶν, καὶ ἐπ' ἄλλων, ὡς ἴχνη χειρῶν, καὶ ἴχνος ἀνθρώπου. καὶ ἴχνος παλαιᾶς αἰτίας, παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ ἴχνη ἀγαλμάτων, καὶ ἁπλῶς ἐπὶ πάντων τῶν ἀμυδρῶς καὶ ἐν τύπῳ φαινομένων. [Πτώσσουσι] εἰς ποῖον μέρος τῶν μυχῶν, ἤτοι τῶν καταδύσεων διὰ φυγῆς ἐλθοῦσαι, πτώσσουσι δι' ἐμέ, ἤγουν συστέλλονται. 1067 Ἀκέσαιο] ἀκέσαιο, πάνυ ἀνάρμοστον ἦν τῷ τε ῥυθμῷ καὶ τῷ μέτρῳ διὰ τὴν ἀνάρμοστον χασμῳδίαν. διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ τὸ ἕν. εὕρηται δὲ καὶ ἔν τινι τῶν παλαιῶν οὕτως, Ἥλιε φέγγος ἀπαλλάξας. διὰ τοῦτο πρὸς τὸν ἥλιον ποιεῖται τὸν λόγον· ὡς φωτὸς παρεκτικόν. μὴ φαινομένου γὰρ Ἡλίου, ἄπαντα σκότος ἐστί. τῇ τούτου δὲ παρουσίᾳ, φῶς λαμβάνει. Κρυπτὰν βάσιν] κρυπτὰν πορείαν νοῶ τούτων τῶν γυναικῶν, ποῦ τὸν πόδα ὁρμήσας, σαρκῶν καὶ ὀστέων κορεσθῶ, ποιούμενος εὐωχίαν τῶν ἀγρίων θηρῶν, ἤγουν τῶν γυναικῶν, ὡς θῆρας ταύτας κατεσθίειν βουλόμενος, λαμβάνων καὶ ἀφαιρούμενος ἀντίτιμον τῆς ἐμῆς βλάβης καὶ τυφλώσεως. 1075 Ποῖ φέρομαι] ποῖ ἀντὶ τοῦ ποῦ, ὅτε μὲν ἐπὶ κινήσεως λαμβάνεται, διὰ τῆς οι διφθόγγου γράφεται. ὅτε δὲ ἐπὶ στάσεως, διὰ τοῦ η. καὶ δῆλον ἀπὸ τοῦ πῇ στῶ. εὕρηται δὲ καὶ ἐπὶ κινήσεως καὶ διὰ τοῦ η, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ πᾷ βῶ, καὶ πᾷ κέλσω. Ποῖ φέρομαι] ποῦ ἄγομαι τὰ ἐμὰ τέκνα μεμονωμένα λιπὼν ταῖς Βάκχαις τοῦ ᾅδου, ὥς τε διασπαράξαι, καὶ διαμοιρᾶσαι μεληδόν. καὶ τοῖς κυσὶ δοῦναι ἐσφαγμένην, φονίαν, ἀνήμερον, καὶ

Σφακτὴν

Σφακτὰν, κυσί τε φονίαν
Δαῖτ᾽ ἀνήμερον, οὐρείαν τ᾽ ἐκβολάν;
Πᾷ στῶ; πᾷ κάμψω; πᾷ βῶ;
Ναῦς ὅπως ποντίοις πείσμασι
Λινόκροκον φᾶρος στέλλων,
Ἐπὶ τάνδ᾽ ἐσσυθεὶς
Τέκνων ἐμῶν φύλαξ,
Ὀλέθριον κοίταν.

Mactatámque canibus cruentas
Dapes immanes, montanámque abjectionem?
Ubi consistam? quo flectam? quò vadam?
Navis quemadmodum marinis funibus
Ex lineâ telâ velum mittens,
Ad istud compulsus sum
Liberorum meorum custos
Exitiale cubile.

ἐκβολὴν ῥίψειν ὀρεινήν. ὑπενόει γὰρ αὐτὰς ῥίψαι τοῖς κυσὶ, μετὰ τὸ σφάξαι τοὺς παῖδας, αὐτὴν φονικὴν καὶ ἀπάνθρωπον εὐωχίαν, καὶ ὀρεινὴν ἀποβολήν. Ἄλλως. ποῦ φέρομαι τὰ ἐμὰ τέκνα μεμονωμένα λιπὼν ταῖς Βάκχαις τοῦ ᾅδου, ἤγουν ταῖς μαινομέναις ἐπὶ φόνοις, καὶ ὑπουργίᾳ τοῦ ᾅδου, ὥστε διαμοιράσαι, καὶ τοῖς κυσὶ δαῖτα σφακτὰν, ἤτοι ἐσφαγμένην, φονίαν, ἀνήμερον, καὶ ἐκβολὴν ὀρείαν ἐπενόησαν ἡνίκα διεμοιράσαντο αὐτά, ἔμελλον ῥίψειν τοῖς κυσὶ βρώματα. διὰ τοῦτο πρῶτον διαμοιράσαι, εἶτα ἐπάγει τὸ σφακτὰν κυσί τε φονίαν, δηλοῦν τὸν διαμερισμὸν οὐδὲν ἄλλο ἐσόμενον, ἢ τοῖς κυσὶ ῥίψαι καὶ δαῖτα. τὸ ἀνήμερον, καὶ τὸ ὀρείαν λέγει, διὰ τὸ τὰ ἐν ὄρει ὄντα ἄγρια θηρία οὕτω διασπαράζειν, ἃ ἂν τῶν ζώων θηρεύσωσιν. 1079 Πᾷ στῶ] ποῦ φησὶ πορεύσομαι, ποῦ δὲ κάμψω, ποῦ δὲ στήσομαι ἐπὶ ταύτην ὁρμήσας τὴν τῶν παίδων μοι κοίτην. λέγει δὲ τὸν τόπον, ἔνθα ἐσφαγμένα τὰ τούτου τέκνα κατέκειτο, ὀφείλων ταῦτα φυλάξαι πρὸς τὸ μὴ ὑπὸ τῶν Τρῳάδων ῥιφῆναι κυσὶν, ὡς ναῦς τὸ ἄρμενον συστρέφων καὶ συστέλλων, δηλαδὴ τῶν ὀφθαλμῶν στερηθείς. ὅπερ γάρ ἐστι τῇ νηὶ τὸ ἱστίον, τοῦτο τῷ σώματι ὁ ὀφθαλμός. 1081 Λινόκροκον] κατὰ ναῦς διὰ θαλασσίων σχοινίων λινόκροκον φᾶρος ἐκτείνων, ἐπὶ τήνδε τὴν ὀλέθριον κοίτην πορευθεὶς τῶν ἐμῶν τέκνων φύλαξ. ἡ σύνταξις πᾷ βῶ ἐσσυθεὶς καὶ ὁρμηθεὶς φύλαξ τῶν ἐμῶν τέκνων, ἐπὶ τήνδε τὴν ὀλέθριον κοίτην στέλλων, καὶ κινῶν ἐμαυτὸν, ὥσπερ στέλλει ἡ ναῦς ἐν τοῖς ποντίοις πείσμασι, καὶ σχοινίοις τὸ λινόκροκον φᾶρος, ἤτοι λαῖφος. τὸ δὲ πᾷ βῶ, πρὸς τὸ ἐσσυθεὶς συναπτέον. τὸ δὲ στέλλων μετὰ ταῦτα λέγει. οἱ δὲ λέγοντες λινόκροκον φᾶρος τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ οὐ τὸ λαῖφος, ἆρ᾽ ἔχει τις ἂν εἰπεῖν, ὡς οὐ μάλιστα πάντων εἰσὶν ἀμαθεῖς; Ὀλέθριον κοίταν] ὀλέθριον κοίτην λέγει, οὐχ ὅτι ἦν ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἔκειτο τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὀλέθριος· ἄψυχος γὰρ ἦν· ἀλλὰ διότι φονευθέντα τὰ τέκνα ἔκειντο ἐν αὐτῷ. διὰ τοῦτο τὸν τόπον λέγει ὀλέθριον. ἀπὸ τοῦ τῶν τέκνων πάθους τὴν προσηγορίαν αὐτῷ θείς.

IAMBOI.

Χορ. "Ὦ τλῆμον, ὥς σοι δύσφορ᾽ εἴργασται κακά.
"Δράσαντι δ᾽ αἰσχρὰ, δεινὰ τἀπιτίμια.
"Δαίμων δέδωκεν, ὅς τις ἐστί σοι βαρύς.

Cho. "O infelix, quàm tibi intolerabilia facta sunt mala!
"Facienti verò turpia sæva pœnæ
"Deus dedit, quicunque est tibi infensus.

Ὦ τλῆμον, ὥς σοι] ὦ ἄθλιε, δυσβάστακτα σοι λίαν πεπρακται κακὰ καὶ τοῦ τῷ πράξαντι δηλονότι αἰσχρὰ, χαλεπὰ τὰ ἐπιτίμια, ἤγουν τὰς τιμωρίας ἔδωκεν ὁ θεὸς, ὅστις ἐστί σοι ἐπαχθὴς καὶ χαλεπός.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Πολ. Αἶ αἶ ἰὼ Θρήκης
Λογχοφόρον, ἔνοπλον,
Εὔιππον, Ἄρει κάτοχον γένος.
Ἰὼ Ἀχαιοὶ, ἰὼ Ἀτρεῖδαι.
Βοὰν βοὰν ἀυτῶ, βοάν.
Ἴτε, ἴτε, μόλετε πρὸς θεῶν.
Κλύει τις, ἢ οὐδεὶς ἀρκέσει; τί μέλλετε;
Γυναῖκες ὤλεσάν με,
Γυναῖκες αἰχμαλωτίδες.
Δεινὰ δεινὰ πεπόνθαμεν.
Ὤ μοι ἐμᾶς λώβας.
Ποῖ τράπωμαι; ποῖ πορευθῶ;
Αἰθέρ᾽ ἀμπτάμενος οὐράνιον
Ὑψιπετὴς εἰς μέλαθρον,
Ὠρίων ἢ σείριος
Ἔνθα πυρὸς φλογέας
Ἀφίησιν ὄσσων αὐγάς;

Pol. Ah, ah, iô Thracia
Hastifera, armata,
Equestris, Marte inspirata gens.
Io Achæi, io Atridæ.
Clamorem clamorem clamo, clamorem.
Ite ite, venite per deos.
Audit quis? an nemo opem feret? quid cunctamini?
Mulieres perdiderunt me
Mulieres captivæ.
Gravia gravia passi sumus.
O mihi ob meum exitium.
Quò vertar? quò ibo?
Aërem pervolans cœlestem
Altam in domum,
Orion aut Sirius
Ubi ignis flammeos
Jacit ab oculis radios?

Αἶ αἶ, ἰὼ Θρήκης] καὶ τὰ τοιαῦτα κῶλα ὅμοια ἐστὶ τοῖς εἰρημένοις, μονοστροφικὰ, καὶ μετρικὰ ἄτακτα. εἰσὶ δὲ τὰ κῶλα τῆς ὅλης στροφῆς κβ. τὸ α ἰαμβικὸν μονόμετρον. τὸ β ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος μονόμετρον, τρίμετρον, καταληκτικὸν, ἐξ ἐπιτρίτου α καὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, μονόμετρον, τρίμετρον, καταληκτικὸν, ἐξ ἐπιτρίτου α ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ ἀμφιβραχέος. τὸ γ προσοδιακὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος χοριαμβικοῦ πενταςυλλάβου καὶ ἰάμβου, διὰ τὴν ἀδιαφορον. τὸ δ ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ ε ὅμοιον τῷ ς, ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ γ ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ζ δακτυλικὸν δίμετρον. κατὰ γὰρ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικὰ, ὡς φασὶν οἱ μετρικοί. τὸ η ἰωνικὸν ἀπ᾽ ἐλάττονος ἡμιόλιον. εἰ δὲ βούλει, παιωνικόν. τὸ θ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὅμοιον τῷ ς, τοῦ γ ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ι ἰαμβικὸν μονόμετρον. τὸ ια ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ιβ δίμετρον ἀκατάληκτον. καλεῖται δὲ ταῦτα, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, Ἀνακρεόντεια καὶ ἀμφότερα. τὸ ιγ πρόσοδος. δύο γάρ εἰσι τροχαῖοι, καὶ δύο ἴαμβοι. καὶ καλεῖται τοῦτο τὸ κῶλον προσόδιος. εὕρηται δὲ καὶ ἀντισπαστικόν. τὸ ιδ χοριαμβικὸν ἡμιόλιον, ἐκ χοριάμβου καὶ σπονδείου. εἰ δὲ βούλει δακτυλικὸν ἑφθημιμερές, ὃ καλεῖται Ἀλκμανικόν. τὸ ιε τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ις ἀσυνάρτητον, ἐκ τροχαϊκῆς καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. τὸ ιζ παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παιώνων πρώτων δύο. τὸ ιη τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές, ὃ καλεῖται Εὐριπίδειον. ἢ ληκύθιον. τὸ ιθ δακτυλικὸν ἑφθημιμερὲς ἀλκμανικόν. τὸ κ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς τοῦ α ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ κα παιωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ δύο παιώνων πρώτων τοῦ α πενταςυλλάβου, καὶ τροχαίου. τὸ κβ χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς ἐκ χοριάμβου καὶ κρητικοῦ ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ τοῦ τέλει κορωνίς. Ἰὼ Θρήκης ὦ γένος Θρᾳκικὸν ὁπλοφόρον, ὁρμητικὸν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐνθουσιαστικὸν, διαπεζευόμενον καὶ κρατούμενον ὑπὸ τοῦ Ἄρεος. ἰὼ Ἀχαιοὶ, ἰὼ Ἀγάμεμνον, καὶ Μενέλαε, βοὴν φωνῶ, ἔλθετε, ἔλθετε ἕνεκα τῶν θεῶν, ἀκούει τις, ἢ οὐδεὶς κλύων βοηθήσει, τί βραδύνετε; αἱ γυναῖκες ἔφθειράν με αἱ αἰχμαλώτιδες, χαλεπὰ ἐπάθομεν. οἴμοι ἕνεκεν τῆς ἐμῆς βλάβης. εἰς ποῖον μέρος πορευθῶ, εἰς τὸν αἰθέρα ἀναπτάμενος τὸν ὑψηλὸν ἀΐξω, εἰς τὸ ἐν ὕψει κείμενον οἴκημα, ἔνθα ὁ ὠρίων ἢ ὁ σείριος ἀφίησιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν λαμπηδόνας πυρὸς φλογίας. ἢ ἀΐξω ὁ τάλας εἰς τὸν πορθμὸν τὸν

Η

Ἢ τὸν ἐς ἀΐδα μελανοχρῶτα
Πορθμὸν ἄιξω τάλας;

Aut ad Plutonis atrum
Litus ruam miſer?

μελανοχρῶτα τοῦ ᾅδου. Ἀπορία. ὑποκρίνεται πρὸς τοὺς ἐνταῦθα ὁ Πολυμήστωρ Ὠρίων καὶ σειρὶς ἐμμεῖναι, καὶ μηδενὸς ἄλλου τῶν ἄστρων. καὶ φασὶν, ὅτι Ὠρίων μὲν ἐμνήσθη ὡς κυνηγοῦ, ἅτε καὶ αὐτὸς τοῖς τοιούτοις χαίρων ὡς βασιλεύς. φασὶ γὰρ οἱ ποιηταὶ περὶ τοῦ Ὠρίωνος, ὡς κυνηγὸς ὤν, ὑπὸ σκορπίου δηχθεὶς ἀνῃρέθη, ὅτι Ἄρτεμιν ἐπείραζε. τοῦ δὲ σειρίου ὡς καυστικοῦ. διακαὴς γὰρ ἦν καὶ αὐτὸς τῷ πάθει, καὶ συναιρεῖν ἀπεθυμεῖ τοῖς ἄστροις, καὶ ἀπολέσθαι ζητεῖ. Πορθμὸν] οἱ μὲν φασὶν ὡς πορθμὸς κυρίως, ὁ μέσον δύο γαιῶν θάλασσα. νῦν δὲ καταχρηστικῶς πορθμὸν τὸν τόπον καλεῖ. ἐγὼ δὲ φημὶ διὰ τὸν Ἀχερούσιαν λίμνην τοῦτο λέγεσθαι. καὶ μαρτυρεῖ τὸ προηγούμενον ὡς οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ τὸ ἐς ἀΐδα πορθμὸν, ἀλλ' ἢ πορθμὸν τὸν ἐς τοῦτον τὸν τόπον ᾅδου φέροντα.

IAMBOI.

Χορ. Συγγνωστ', ὅταν τις κρείσσον', ἢ φέρειν, κακὰ
" Πάθῃ, ταλαίνης ἐξαπαλλάξαι ζόης.
Αγ. Κραυγῆς ἀκούσας ἦλθον. οὐ γὰρ ἥσυχος
Πέτρας ὀρείας παῖς λέλακ' ἀνὰ στρατὸν
Ἠχὼ διδοῦσα θόρυβον. εἰ δὲ μὴ Φρυγῶν
Πύργους πεσόντας ᾔσμεν Ἑλλήνων δορὶ,
Φόβον παρέσχεν οὐ μέσως ὅδε κτύπος.
Πολ. Ὦ φίλτατ'· ᾐσθόμην γὰρ, Ἀγάμεμνον, σέθεν
Φωνῆς ἀκούσας, εἰσορᾷς ἃ πάσχομεν;
Αγ. Ἔα· Πολυμῆστορ ὦ δύστηνε, τίς σ' ἀπώλεσε;
Τίς ὄμμ' ἔθηκε τυφλὸν, αἱμάξας κόρας,
Παῖδάς τε τούσδ' ἔκτεινεν; ἦ μέγαν χόλον
Σοὶ καὶ τέκνοισιν εἶχεν, ὅστις ἦν ἄρα.
Πολ. Ἑκάβη με σὺν γυναιξὶν αἰχμαλωτίσιν
Ἀπώλεσ', οὐκ ἀπώλεσ', ἀλλὰ μειζόνως.
Αγ. Τί φής; σὺ τοὔργον εἴργασαι τόδ' ὡς λέγει;
Σὺ τόλμαν, Ἑκάβη, τήνδ' ἔτλης ἀμήχανον;
Πολ. Ὤι μοι, τί λέξεις, ἦ γὰρ ἐγγύς ἐστί που;
Σήμηνον· εἰπὲ ποῦ 'σθ', ἵν' ἁρπάσας χεροῖν
Διασπαράξω καὶ καθαιμάξω χρόα.
Αγ. Οὗτος, τί πάσχεις; Πολ. πρὸς θεῶν σε λίσσομαι,
Μέθες μ' ἐφεῖναι τῇδε μαργῶσαν χέρα.

Cho. Ignoſcendum, quando quis majora, quàm ferre poſſit mala,
" Patitur, miſeram quod cupiat mutare vitam.
Aga. Clamore audito veni. Non enim tranquilla
Rupis montanæ filia inſonuit per exercitum
Echo præbens tumultum. Si verò non Phrygum
Turres cecidiſſe ſciviſſemus Græcorum haſtâ,
Terrorem præbuiſſet non mediocritèr hic ſonus.
Pol. O chariſſime (ſenſi enim ô Agamemnon tuâ
Voce auditâ) vides quæ patimur?
Aga. Age, Polymeſtor ô infelix, quis te perdidit?
Quis oculum fecit cæcum, cruentans pupulas,
Filióſque hos interfecit? certè magnam iram
Adverſum te & filios habuit, quicunque fuerit ſanè.
Pol. Hecuba me cum mulieribus captivis
Perdidit: non perdidit; ſed ampliùs.
Aga. Quid dicis? Tu hoc opus feciſti ut dicis?
Tu audaciam, O Hecuba, hanc ſuſcepiſti immenſam?
Pol. Hei mihi, quid dicis? Anne propè eſt alicubi?
Significa: dic ubi eſt? ut rapiens manibus
Diſcerpam & cruentem corpus.
Aga. Heus quid pateris? Pol. Per Deum te precor
Sine me immittere huic furentem manum.

Συγγνωστ' ὅταν] αἱ ἑξῆς αὗται περίοδοι εἰσὶν ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων στίχων δύο τελευταίοις, ἔχοντες ἰδίαν τῶν δ' ἰαμβικῶν τούτων. μετὰ δὲ τὸν θρῆνον κῶλον ὅμοιον μονόμετρον βραχυκατάληκτον· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Συγγνωστ' ὅταν] ὅταν τις φησὶ πάθη κακὰ μείζονα ἢ δυνατὸν βαστάσαι, συγγνωστόν ἐστιν αὐτῷ τὸ ἐξαπαλλάξαι ἑαυτὸν τῆς ζωῆς· ἄλλως συγγνωστὸν ἔδει εἰπεῖν. ἐκφέρει δὲ πληθυντικῶς, ἀττικῶς. καὶ τοῦτο ζητῶν εὑρήσεις παρὰ πᾶσι καὶ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς. ἡ δὲ σύνταξις, ὅταν πάθῃ τις κακὰ κρείσσονα ἢ φέρειν καὶ ὑπομένειν αὐτὰ, συγγνωστὰ καὶ συγγνώμης ἄξιον ἐστιν, ἀπαλλάξαι ἑαυτὸν τῆς ταλαίνης ζωῆς· τουτέστιν, ὁ κακοῖς συνὼν ἀφορήτοις, συγγνωστός ἐστιν ἀποθανών. τοῦτο δὲ εἶπεν ὁ χορὸς διὰ τὸν Πολυμήστορα, στερηθέντα τῶν τέκνων, καὶ τυφλωθέντα, καὶ ἀπολεγόμενον τὸ ζῆν, ἐξ ὧν αὐτὸς ἄνωθεν περὶ τοῦ χοροῦ ἐδήλωσεν εἰς αἰθέρα, ἢ εἰς ᾅδου ὁρμῆσαι βουλόμενος. [1109] Κραυγῆς ἀκούσας] τῆς φωνῆς ἀκούσας παραγέγονα. οὐ γὰρ ἠρέμα ἦχον ἡ θυγάτηρ τῆς πέτρας ἠχὼ, παρέχουσα ταραχήν. εἰ δὲ μὴ εἰδείημεν ὅτι ἐπορθήσαμεν τὴν Τροίαν, ἐφοβήθημεν ἂν οὐ μικρῶς, ἔφοδον νομίζοντες εἶναι τῶν πολεμίων. Οὐ γὰρ ἥσυχος] βοῆς ἐν ὄρει γινομένης, πληττόμεναι αἱ πέτραι ἀντηχοῦσι, διὸ καὶ θυγατέρα πέτρας καλεῖ τὴν ἠχώ. Ὦ φίλτατε] ὑποστροφὴ καὶ ἐπιβολὴ τὸ σχῆμα. ἀκούσας τῆς φωνῆς σου ὦ Ἀγάμεμνον † αἰσθάνθην, βλέπεις ἅ τινα πεπόνθαμεν. [1116] Ἔα] ἐκπληκτικὸν, ὦ δύστηνε· ὑποκρίνεται ἀγνοεῖν, ἵνα κατὰ τὸ δίκαιον ὑπὸ τῆς Ἑκάβης εἴπῃ μὴ γνωσθεὶς, ὅτι προσωμίλησεν αὐτῇ, δόξῃ αὐτῇ χαρίζεσθαι. Ὦ δύστηνε] ὦ ἄθλιε Πολυμῆστορ, τίς ἔφθειρέ σε; τίς ἐποίησε τὸ ὄμμα τυφλὸν, τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν αἱματηρὰς ποιήσας; καὶ τούσδε τοὺς παῖδας τίς ἔκτεινεν; ὄντως μέγαν θυμὸν ἐκέκτητο ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς σοὺς παῖδας, ὅς τις ἄρα ὑπῆρχεν. Ἑκάβη με] ἡ Ἑκάβη σὺν ταῖς αἰχμαλώτισι γυναιξὶν ἔφθειρεν. οὐκ ἀπώλεσε μικρῶς, ἀλλὰ μεγάλως, καὶ μείζονα ἀπωλείας. [1122] Τί φής] τοῦτο πρὸς τὸν Πολυμήστορα. κατ' ἐπίτασιν δὲ τὸ σχῆμα. εἶτα πρὸς τὴν Ἑκάβην ἀποστρέφεται, καὶ φησί. σὺ τόδε, ὡς λέγει, τὸ ἔργον ἐποίησας, σὺ τὴν τόλμαν, ὦ Ἑκάβη, τήνδε ἐτόλμησας τὴν ὑπερβολικήν; Ὤμοι, φεῦ τί πρᾶγμα λέγεις. ἆρα πλησίον ἐστί που ἡ Ἑκάβη, δήλωσον, καὶ λέξον ποῦ ἐστιν, ὅπως ἁρπάσας αὐτὴν διὰ τῶν χειρῶν διασπαράξω, καὶ αἱματώσω τὸ σῶμα αὐτῆς. Οὗτος τί πάσχεις] ὦ οὗτος, τί ποιεῖς. Πρὸς θεῶν σε λίσσομαι] ἕνεκεν τῶν θεῶν σε παρακαλῶ, ἄφες με ἐπαγαγεῖν αὐτῇ τὴν μαινομένην χεῖρα.

† V. 1114. Αἰσθάνθην & ἐπόνθην i.e. ἐπάθησαν] ab αἰσθάνομαι. Horum Scholiorum Authores certè quoſdam novitios ſatis & modernos apparet, ex Græco-barbaris nonnullis Vocabulis ut ad V. 466. μασίζω, & hic αἰσθάνθην pro ᾐσθόμην, & πεπόνθαμεν pro πέπονθα, hinc πέπονθα. & ad Oreſt. V. 364. καταμεμήνυκα. & ad Phœniſſ. 1107. σῶσαι.

ANNOTATIONES.

V. 1108. Πάθη, ταλαίνης, &c.] Ut conſtet verſus lege ζόας. quod eſt Ionicum & Herodoto uſurpatum, vel Latinorum more Vocalis ante alteram brevis habenda eſt in hoc loco, ut ἐπειὴ apud Homerum ſæpè Anapæſticè legitur; & ποι in ποίω & ποιᾶς brevis eſt: En exempla.

Ἠδὲ Ποσειδάωνα γαιήοχον, ἐννοσίγαιον. Heſiod. Theog. V. 15.

Sic τὸ τοι in τοιοῦτος ſæpè apud Poetas brevis, ut Sophocl. Trachin.

Νῦν δ' ἐν τοιαύτῃ θῆλυς εὕρημαι τάλας. Et Eurip. Medea V. 626.

Γαμεῖς τοιοῦτον, ὥστε σ' ἀρνεῖσθαι γάμον. & Νίκης τοι οὐ μὴν ἐνδέοντά με ποιεῖς. Alceſt. V. 1108. Sic τοι in τοιᾶσδ' Eurip. Androm. V. 1074. Πηλεῦ, τοιᾶσδε τλήμονα πληγὰς ἔχω. Sed hujuſmodi exempla ſine numero ſunt. Sic τὸ ποι in ποίας communem ſyllabam facit Scholiaſtes Eurip. Oreſt. V. 155. item Phœniſſ. V. 519. brevis eſt ποι in ποιεῖν.

Μὴ καταλείποντες σφίγγετε τοὺς γεραιούς. Tyrtæus δ. V. 20.

Νύμφα, καὶ τρομέοισα, Ἀπάγχεσθαί με ποιεῖτε.

Theocr. Idyll. γ. V. 9. Item Idyll. κδ. V. 70.

Μάντι Εὐπείθη, μέλλει σε τὰ περιόντα διδάσκειν.

Denique Homerus Iliad. α. V. 156.

Κάρπον ἐδηλήσαντ'. ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξύ.

V. 1110. Συγγνωστὰ] Atticè pro συγγνωστόν. vid. Medea. V. 491.

V. 1116. Ἔα! Πολυμῆστορ ὦ δύστανε, τίς σ' ἀπώλεσε;] In hoc Verſu τὸ Ἔα non eſt metiendum: ſed quaſi extraordinaria quædam interjectio ſurſùm ſpirat. Verſus autem incipit ad Πολυμῆστορ, &c. Ita quidem frequenter apud ſcenicos Poetas, ità apud Euripidem φεῦ ſæpiſſimè, & φεῦ, φεῦ ut Medea, V. 292. Iphigen. in Aulide. V. 666. & V. 710. & Hecub. V. 1058. Αἶ αἶ. Item Oreſt. V. 275. Ἆ ἆ. ut

Ἆ ἆ. Τί θῆτα μέλλετ' ἐξακρίζετ' αἰθέρα.

Item Medea V. 1056.

Ἆ ἆ· μὴ δῆτα, θυμὲ, μὴ σύ γ' ἐργάσῃ τάδε.

& V. 277.

Ἔα! τί χρῆμ' ἀλύει πνεῦμ' ἀνὴρ ἐκ πνευμόνων.

& V. 961.

Αἰ, Αἰ· Κατέχομαι στεναγμῶν, ὦ Πελασγία.

Eodem modo ἰὼ, ἰὼ, Hippol. V. 776. & Iphigen. in Aulide V. 317.

Ἔα! τίς δέ τ' ἐν πύλαισι θόρυβος ἡ λόγων ἀκοσμία;

Item V. 644.

Ἔα! Ὡς οὐ βλέπεις μ' ἕκηλον. εὐφρανθῇ μ' ἰδών;

Eodem modo Ἔεν ponitur Medea V. 386.

Ἔεν, καὶ δὴ τεθνᾶσι· Τίς με δέξεται πόλις;

Scribendum hoc modo,

Ἔεν· ——

καὶ δὴ τεθνᾶσι. τίς με δέξεται πόλις.

Αγ. Ἰδ'

Αγ. Ἴσχ'· ἐκβαλὼν δὲ καρδίας τὸ βάρβαρον,
Λέγ', ὡς ἀκούσας σοῦ τε, τήνδε τ' ἐν μέρει,
Κρίνω δικαίως ἀνθ' ὅτου πάσχεις τάδε.
Πολ. Λέγοιμ' ἄν. Ἦν τις Πριαμιδῶν νεώτατος,
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς, ὃν ἐκ Τροίας ἐμοὶ
Πατὴρ δίδωσι Πρίαμος ἐν δόμοις τρέφειν,
Ὕποπτος ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἁλώσεως.
Τοῦτον κατέκτειν'· ἀνθ' ὅτου δ' ἔκτεινά νιν,
Ἄκουσον, ὡς εὖ, καὶ σοφῇ προμηθίᾳ.
Ἔδεισα μή σοι πολέμιος λειφθεὶς ὁ παῖς,
Τροίαν ἀθροίσῃ, καὶ ξυνοικίσῃ πάλιν.
Γνόντες δ' Ἀχαιοὶ ζῶντα Πριαμιδῶν τινα,
Φρυγῶν ἐς αἶαν αὖθις ἄρειεν στόλον,
Κἄπειτα Θρῄκης πεδία τρίβοιεν τάδε,
Λεηλατοῦντες. γείτοσιν δ' εἴη κακὸν
Τρώων, ἐν ᾧπερ νῦν, ἄναξ, ἐκάμνομεν.
Ἑκάβη δὲ παιδὸς γνοῦσα θανάσιμον μόρον,
Δόλῳ με τοιῷδ' ἤγαγ', ὡς κεκρυμμένας
Θήκας φράσουσα Πριαμιδῶν ὑπ' Ἰλίῳ
Χρυσοῦ· μόνον δὲ σὺν τέκνοισί μ' εἰσάγει
Δόμους, ἵν' ἄλλος μή τις εἰδείη τάδε.
Ἵζω δὲ κλίνης ἐν μέσῳ κάμψας γόνυ.
Πολλαὶ δὲ, χειρὸς αἱ μὲν ἐξ ἀριστερᾶς,
Αἱ δ' ἔνθεν, ὡς δὴ παρὰ φίλῳ, Τρώων κόραι
Θάκουν, ἔχουσαι κερκίδ' Ἠδωνῆς χερὸς,
Ἤνουν θ' ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσουσαι πέπλους.
Ἄλλαι δὲ κάμακα Θρῃκίαν θεώμεναι,
Γυμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχου στολίσματος.
Ὅσαι δὲ τοκάδες ἦσαν, ἐκπαγλούμεναι,
Τέκν' ἐν χεροῖν ἔπαλλον, ὡς πρόσω πατρὸς
Γένοιτο, διαδοχαῖς ἀμείβουσαι χεροῖν.
Κᾆτ' ἐκ γαληνῶν, πῶς δοκεῖς, προσφθεγμάτων
Εὐθὺς λαβοῦσαι φάσγαν' ἐκ πέπλων ποθὲν,

Ag. Contine te: ejiciens porrò è corde barbariem,
Dic, ut audiens & te & hanc per vices,
Dijudicem justè, pro quo pateris hæc.
Pol. Dicam ſane. Erat quiſpiam Priamidarum minimus
Polydorus Hecubæ filius, quem ex Troja mihi
Pater dat Priamus in domibus nutriendum,
Jam ſuſpicans de Trojæ excidio.
Hunc interfeci. quamobrem autem interfeci ipſum,
Audi, quam bene & ſapienti providentiâ.
Metui ne tibi hoſtis relictus hic puer
Trojam colligeret & habitaret olim:
Reſciſcentes verò Græci vivere Priamidarum aliquem
Phrygum ad terram rurſus tollerent expeditionem,
Et deinde Thracios campos vaſtarent hos
Populantes: vicinis verò eſſet malum
Trojanorum cauſâ, propter quod nunc, ô rex, laboravimus:
Hecuba verò filii quum cognoviſſet lethale fatum,
Dolo me hujuſmodi duxit, tanquam occultos
Theſauros dictura Priamidum ſub Ilio
Auri. Solum verò cum liberis me inducit
In domos, ut alius neſciret hæc.
Sedeo lectulo in medio curvans genu:
Multæ verò, manum hæ quidem ad ſiniſtram,
Illæ verò inde, utpote apud amicum, Trojanorum puellæ
Sedebant, tenentes telam Edonicæ manûs,
Laudabantque ad lucem haſce ſpectantes veſtes.
Aliæ haſtile Thracium ſpectantes,
Nudum me fecerunt duplici ornamento.
Quæ verò parentes erant, quaſi admirantes
Liberos in manibus quatiebant, ut procul à patre
Fierent, ſucceſſionibus alternantes manuum.
Et deinde ex blandis, quid putas, colloquiis
Statim corripientes enſes ex veſtibus alicunde,

1129 Ἴσχε] ἐπίσχε σεαυτὸν, ἐκρίψας τῆς καρδίας τὴν βαρβαρότητα. Τὸ βάρβαρον] πολλάκις ἀντὶ ἀρσενικοῦ ὀνόματος θηλυκοῦ μονογενῶς τίθεται οὐδέτερον, οἷον τὸ σοφὸν τοῦ δεινὸς, ἀντὶ τοῦ ἡ σοφία. τὸ αὐτεξούσιον, ἤγουν ἡ αὐτεξουσιότης, τὸ βάρβαρον ἀντὶ τοῦ ἡ βαρβαρότης. 1130 Λέγ' ὡς ἀκούσας.] λέγε μοι, ἵνα ἀκούσας ἀμφοτέρων σοῦ καὶ τῆς Ἑκάβης, κρίνω δικαίως ἀντὶ τίνος ταῦτα † παθαίνεις. Λέγοιμ' ἂν] εἴποιμι ἂν σοὶ δηλονότι, ὑπῆρχέ τις ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου νέος, Πολύδωρος τοὔνομα, υἱὸς τῆς Ἑκάβης, ὅν τινα ὁ πατὴρ ὁ Πρίαμος ἔδωκέ μοι ἀπὸ τῆς Τροίας, ἀνατρέφειν ἐν τοῖς ἐμοῖς δόμοις, ὑποψίαν ἔχων τῆς Τρωϊκῆς κρατήσεως. τοῦτον τὸν Πολύδωρον ἐφόνευσα· ἀντὶ τίνος δὲ αἰτίας ἐφόνευσα αὐτὸν ἄκουσον. Προκατάστασις τὸ ῥῆμα. ἔδεισα ἵνα μὴ ὁ παῖς καταλειφθεὶς, σοὺς ἐχθρὸς, συνάξῃ τὴν Τροίαν, καὶ συνοικίσῃ ἐκ δευτέρου. οἱ δὲ Ἀχαιοὶ μαθόντες τινὰ ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου ζῶντα, κινήσωσι πάλιν ναυτικὸν εἰς τὴν γῆν τῶν Τρώων, καὶ μετὰ ταῦτα ἀφανίζοιεν ταῦτα τὰ χωρία τῆς Θρᾴκης, λείας ἀπελαύνοντες. τοῖς δὲ γείτοσιν ἡμῖν τῶν Τρώων ὑπάρξειε κακὸν, ἐν ᾧ τανῦν ἀγῶνι ἐπάσχομεν. ἡ Ἑκάβη δὲ μαθοῦσα τὸν θάνατον τοῦ παιδὸς, τοιῷδε δόλῳ ἤγαγεν ἐμὲ, ὡς λέξουσα τοὺς θησαυροὺς τοῦ χρυσοῦ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου, κεκρυμμένους ἐν τῇ Τροίᾳ. ἐμὲ δὲ μόνον σὺν τοῖς τέκνοις εἰς τοὺς οἴκους εἰσφέρει, ὅπως μὴ ἄλλος τις ἄνθρωπος γνοίη τάδε. ἐκάθισα δὲ ἐν μέσῳ τῆς κλίνης, κλίνας τὸ γόνυ. πολλαὶ δὲ χεῖρες (ἤγουν γυναῖκας, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν, ὡς τὸ τέλος γὰρ κεφαλὴν, ἀντὶ τοῦ ἄνδρα) πολλαὶ δὲ κόραι Τρώων παρθένοι ἐκάθηντο, αἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς, αἱ δὲ ἀπὸ τῆς δεξιᾶς, καθὰ ποιοῦσιν εἰς φίλους, κρατοῦσαι τὸ ὕφασμα (ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιοῦντος τῆς κερκίδος, τὸ ποιούμενον ὀνόμασε) τῆς Μακεδονικῆς χειρὸς ἐπῄνουν, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου θεώμεναι τάδε τὰ ἱμάτια. ἄλλαι δὲ τὸ Θρᾳκικὸν ἀκόντιον θεωροῦσαι. τοῦτο γὰρ εἶπε κάμακα, μεμονωμένον ἐποίησαν τοῦ διπλοῦ ἐνδύματος, τοῦ ἀκοντίου, καὶ τοῦ ὑφάσματος. 1145 Θανάσιμον μόρον] μόρος οὐ μόνον ὁ θάνατος, ἀλλὰ καὶ ἡ τύχη, ὡς ἔχει κἀνταῦθα. οὐ γὰρ ἔστι λέγειν θανάσιμον θάνατον. Θανάσιμον] τὰ ἐπίθετα ἢ ἕτερόν τι δηλοῦσι τῶν ὀνομάτων ἐφ' ὧν λέγονται, ἢ τὴν αὐτὴν αὐτοῖς ἔχουσι σημασίαν, πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου σημαινομένου λέγεται. ἢ ἑτέραν αἰτίαν ἔχει καθ' ἣν λέγεται, ὡς ἐνταῦθα ὁ θανάσιμος ἐπιθετικῶς λεγόμενον, οὔτε ἕτερόν τι σημαίνει ἢ ὁ θάνατος ἐσήμανεν, οὐ ταυτὸ σημαῖνον αὐτῷ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου σημαινομένου λέγεται. οὐ γὰρ ἔστι ποτὲ θάνατος μὴ θάνατον ἐμποιῶν, οὔτε ἄλλην τινὰ αἰτίαν ἔχει καθ' ἣν λέγεται. ὡς τι ἀρκοῦντος τοῦ θανάτου τῷ λόγῳ, τὸ θανάσιμος περιττῶς κεῖται κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν. 1151 Πολλαὶ δὲ, χειρὸς κ. λ.] κόραι λέγω Τρώων, ἤγουν νέαι καὶ παρθένοι ἐκάθηντο. αἱ μὲν ἐξ ἀριστερῶν, αἱ δὲ ἔνθεν, ἤγουν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς. ὡς δὲ παρὰ φίλῳ, κρατοῦσαι τὴν κερκίδα, ἀντὶ τοῦ ὕφασμα, τῆς Μακεδονικῆς, ἢ Θρᾳκικῆς, χειρὸς, ἐπῄνουν βλέπουσαι ὑπὸ τὰς αὐγὰς, ἤγουν ὑπὸ τὸ φῶς, τούσδε τοὺς πέπλους. Τὸ δὲ χεῖρες καὶ τὸ κόραι ἐκ παραλλήλου. Κερκὶς] τὸ ὕφασμα ἐνταῦθα, ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. κερκὶς γὰρ κυρίως ὁ ἀτρακτος ἐν ᾧ ὑφαίνουσιν. 1156 Διπτύχου] δίπτυχον στόλισμα λέγει, ἢ τὴν σπάθην καὶ τὸν πέπλον. ἢ τὴν σπάθην μόνην, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν δίστομον. Ὅσαι δὲ] ὁπόσαι δὲ ἦσαν τοκάδες, ἤγουν μητέρες, τὰ ἐμὰ παιδία λαβοῦσαι, ὡς ἐυειδῆ ὄντα, ἐθαύμαζον ἄλλη τῇ ἄλλῃ ἀνὰ μέρος ἀποδιδοῦσαι, ὅπως ἐμοῦ τοῦ πατρὸς πορρωτάτω γένοιντο, καὶ ἐυχερέστατα αὐταῖς. Κᾆτ' ἐκ γαληνῶν] καὶ εἶτα ἐκ κολακευτικῶν καὶ ἡσύχων προσφωνημάτων πῶς νομίζεις, κεντοῦσι τοὺς παῖδας λαβοῦσαι ξίφη ἐκ τῶν ἱματίων. καλῶς δὲ πρῶτον ἀπέκτειναν τοὺς παῖδας, ἵνα ὁρῶν ὁ πατὴρ ἀνιῷτο.

† παθαίνεις, vid. Schol. ad V. 1114.

ANNOTATIONES.

V. 1151. Πολλαὶ δὲ, χειρὸς, &c.] Ita ſenſu poſtulante & doctorum virorum conſpirante judicio emendare hunc locum ſum auſus: licet alia lectio πολλαὶ δὲ χεῖρες etiam ipſi Scholiaſtæ impoſuit, ſed dubio procul πολλαὶ concordat cum τὸ κόραι Τρώων.

V. 1153. Ἠδωνῆς χερὸς.] Scholiaſtes explicat τῆς Μακεδονικῆς, & eſt Mons *Edonus* ſive *Thracia*, ſive in eâ parte *Macedoniæ* quæ eſt *Thraciæ* conterminа. Vid. Lexica Poetica titulo *Edon*, ſive *Edonus*, ut *Plinius* ſcribit, Nat. Hiſt. l. 4. c. 11.

Κεντοῦσι

Κεντοῦσι παῖδας. αἱ δὲ πολεμίων δίκην
Ξυναρπάσασαι, τὰς ἐμὰς εἶχον χέρας,
Καὶ κῶλα. παισὶ δ' ἀρκέσαι χρῄζων ἐμοῖς,
Εἰ μὲν πρόσωπον ἐξανισταίην ἐμὸν,
Κόμης κατεῖχον· εἰ δὲ κινοίην χέρας,
Πλήθει γυναικῶν οὐδὲν ἤνυον τάλας.
Τὸ λοίσθιον δὲ πῆμα, πήματος πλέον,
Ἐξειργάσαντο δείν'. ἐμῶν γὰρ ὀμμάτων
Πόρπας λαβοῦσαι, τὰς ταλαιπώρους κόρας
Κεντοῦσιν, αἱμάσσουσιν· εἶτ' ἀνὰ στέγας
Φυγάδες ἔβησαν. ἐκ δὲ πηδήσας ἐγὼ
Θὴρ ὣς, διώκω τὰς μιαιφόνους κύνας,
Ἅπαντ' ἐρευνῶν τοῖχον, ὡς κυνηγέτης,
Βάλλων, ἀράσσων. Τοιάδε σπεύδων χάριν
Πέπονθα τὴν σὴν, πολέμιόν τε σὸν κτανὼν,
Ἀγάμεμνον. ὡς δὲ μὴ μακροὺς τείνω λόγους,
Εἴ τις γυναῖκας τῶν πρὶν εἴρηκεν κακῶς,
Ἢ νῦν λέγων ἐστὶν τις, ἢ μέλλει λέγειν,
Ἅπαντα ταῦτα συντεμὼν ἐγὼ φράσω·
"Γένος γὰρ οὔτε πόντος, οὔτε γῆ τρέφει
"Τοιόνδ'· ὁ δ' αἰεὶ ξυντυχὼν, ἐπίσταται.
Χορ. Μηδὲν θρασύνου, μηδὲ τοῖς σαυτοῦ κακοῖς
Τὸ θῆλυ συνθεὶς ὧδε πᾶν μέμψῃ γένος.
"Πολλαὶ γὰρ ἡμῶν, αἱ μέν εἰσ' ἐπίφθονοι.
"Αἱ δ' εἰς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.
Εκ. "Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισιν οὐκ ἐχρῆν ποτὲ
"Τῶν πραγμάτων τὴν γλῶσσαν ἰσχύειν πλέον.
"Ἀλλ' εἴτε χρηστ' ἔδρασε, χρηστ' ἔδει λέγειν·
"Εἴτ' αὖ πονηρὰ, τοὺς λόγους εἶναι σαθροὺς,
"Καὶ μὴ δύνασθαι τἄδικ' εὖ λέγειν ποτέ.
"Σοφοὶ μὲν οὖν εἰσ' οἱ τάδ' ἠκριβωκότες,
"Ἀλλ' οὐ δύνανται διὰ τέλους εἶναι σοφοὶ,
"Κακῶς δ' ἀπώλοντο, κοὔ τις ἐξήλυξέ πω.
Καί μοι τὸ μὲν σὸν, ὧδ' ἐν φροιμίοις ἔχει.
Πρὸς τόνδε δ' εἶμι, καὶ λόγοις ἀμείψομαι.
Πῶς φὴς, Ἀχαιῶν πόνον ἀπαλλάσσων διπλοῦν,
Ἀγαμέμνονός θ' ἕκατι παῖδ' ἐμὸν κτανεῖν;
Ἀλλ', ὦ κάκιστε, πρῶτον οὔ ποτ' ἂν φίλον
Τὸ βάρβαρον γένοιτ' ἂν Ἕλλησιν γένος,
Οὔτ' ἂν δύναιτο. τίνα δὲ καὶ σπεύδων χάριν
Πρόθυμος ἦσθα; πότερα κηδεύσων τινὰ,

Confodiunt pueros: aliæ verò hoſtium inſtar
Corripientes meas tenebant manus,
Et pedes. Filiis verò opem ferre volens meis,
Si quidem faciem erigerem meam,
Capillo retinebant: ſi verò moverem manus,
Præ multitudine mulierum nihil efficiebam miser.
Quod verò erat ſuprema calamitas, calamitatis plena,
Perpetraverunt atrocia. meorum enim oculorum,
Fibulas quum corripuiſſent, infelices pupulas
Fodiunt, cruentant: deinde per tectum
Fugaces abierunt. Exiliens verò ego
Fera quaſi, perſequor cruentas canes,
Omnem ſcrutans parietem quaſi venator,
Dejiciens, frangens. Talia dum ſtudeo pro tuâ gratiâ
Paſſus ſum, hoſtem tuum interficiens,
O Agamemnon. ut verò non longos extendam ſermones,
Si quis mulieribus ex prioribus dixit malè,
Aut nunc dicens eſt quis, aut futurus eſt dicere,
Omnia hæc in compendium ego dicam:
" Genus enim neque Pontus neque terra nutrit
" Tale: ille verò ſemper qui converſatur, novit.
Ch. Ne inſoleſcas audacius, neque tuis malis
Muliebre æſtimans ſic omne reprehendas genus.
" Multæ enim ex nobis aliæ quidem ſunt invidendis virtutibus,
" Aliæ verò ad numerum malarum natæ ſumus.
Hec. " Agamemnon, hominibus non conveniebat unquam
" Quàm ipſas res linguam poſſe plus.
" Sed ſive bona egit, bona oportebat dicere:
" Sive verò ipſum mala, ſermones eſſe putridos,
" Et non poſſe injuſta benè eloqui unquam.
" Sapientes quidem igitur ſunt qui hæc exactè calluerunt:
" At non poſſunt ad extremum uſque eſſe ſapientes:
" Sed perierunt: nec quiſquam evaſit adhuc:
Et mihi, quod ad te, ſic in proœmiis habet.
Ad hunc verò venio, & verbis reſpondebo.
Quomodo ais te Græcorum laborem levantem duplicem,
Agamemnoniſque ſtudio, filium meum interfeciſſe?
Sed, ô peſſime, primùm nunquam amicum
Barbarum fiet Græcis genus,
Nec unquam poſſit. Quam verò captans gratiam
Tam promptus eras? utrum juncturus affinitatem aliquam,

Αἱ δὲ πολεμίων] αὗται δὲ ξυλλαβόμεναι ἐμοῦ, ἤτοι δίκην ἐχθρῶν, κατεῖχον τὰς ἐμὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας. τοῖς παισὶ δὲ τοῖς ἐμοῖς βοηθῆσαι θέλων ἐγὼ, εἰ μὲν τὸ πρόσωπον ἐξανίστων, ἀπὸ τῆς κόμης ἐκεῖναι ἐκράτουν. εἰ δὲ ἐκίνουν τὰς χεῖρας, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν γυναικῶν κωλυόμενος, οὐδὲν ἐτελείουν ὁ ἄθλιος. τὸ ἔσχατον δὲ βλάβος, τοῦ βλάβους πλέον ὑπῆρχεν. ἐποίησαν χαλεπὰ, περόνας λαβοῦσαι αἱ γυναῖκες, κεντοῦσι τὰς ἀθλίας κόρας τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν, καὶ αἱματηρὰς ποιοῦσιν, εἶτα κατὰ τοὺς οἴκους φυγάδες γενόμεναι ἐπορεύθησαν. ἐκπηδήσας δ' ἐγὼ καθάπερ θὴρ, ἐδίωκον τὰς φονικὰς κύνας, ἐξετάζων καὶ ἐρευνῶν πάντα τὸν τοῖχον καθὰ κυνηγὸς, κρούων, τύπτων. τοιαῦτα ἔπαθον σοῦ χάριν σπουδάζων, τὸν ἐχθρόν σου φονεύσας, ὦ Ἀγάμεμνον. ἵνα δὲ μὴ εἰς πολὺ ἐκτεταμένους ἐξαπλῶ τοὺς λόγους, ἐάν τις τῶν παλαιῶν ἐβλασφήμησε τὰς γυναῖκας, ἢ ἀρτίως ἐστί τις λέγων κακῶς, ἢ ἀπόκειται λέγειν, ταῦτα πάντ' ἐγὼ συναθροίσας καὶ συντόμως συλλαβὼν, εἴπω. οὔτε γὰρ θάλασσα οὔτε γῆ ἀνατρέφει τοιόνδε γένος. ὁ δὲ δῆλον συντυχὼν τῷ γένει τῶν γυναικῶν, ὃ λέγω γινώσκει καλῶς. Πλήθει γυναικῶν. ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν γυναικῶν κωλυόμενος δηλονότι οὐδὲν ἤνυον ὁ ἄθλιος. 1175 Τοιάδε σπεύδων.] Τοιάδε πέπονθα, ὦ Ἀγάμεμνον, σπεύδων εἰς τὴν σὴν χάριν, καὶ πολέμιον σὸν κτανών. σπεύδω ἐγὼ, ἐπισπεύδω δὲ ἕτερον. Μηδὲν θρασύνου] μετεωρισμὸν ἐνταῦθα τοῦ χοροῦ. τὸ γὰρ εἰπεῖν πολλαὶ μὲν ὑμῶν εἰσὶ καλαὶ, καὶ μὴ συγκριθεῖσαι ταῖς κακαῖς ἑαυτὸν, ἀλλὰ δὲ τῶν κακῶν τὸ πεφύκαμεν, τὸ μέτριον ἐνταῦθα ἔδειξεν. τὸ πολλαὶ ἱκανὸν ἦν, καὶ μόνον τετελεσμένον ποιῆσαι τὸν λόγον. νῦν δὲ ἐπάγει, καὶ τὸ αἱ μὲν. καὶ ποιεῖται τὸν λόγον ὡς ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς, ἵνα οἰκειότερον ἀποδοθῇ πρὸς αὐτὸ, τὸ αἱ δέ. 1183 Μηδὲν θρασύνου] Μηδαμῶς ἐπαίρου, μηδὲ τοῖς σαυτοῦ λόγοις συναγαγὼν καὶ συμμίξας, ὅπως ὅλον τὸ γένος μέμψῃ τῶν γυναικῶν. πολλαὶ γὰρ ἀφ' ἡμῶν, αἱ μὲν ὑπάρχουσιν ἐπαινεταὶ, καὶ ζηλωταὶ, ἄλλαι δὲ εἰς τὸν κατάλογον τῶν κακῶν ὑπάρχομεν, ἐπίμεμπτοι, καὶ ὕβρεως ἄξιαι. Ἀγάμεμνον] οὐκ ἔπρεπε ποτὲ τὴν γλῶσσαν, ἤγουν τοὺς λόγους τῶν ἀνθρώπων, ἰσχύειν καὶ δύνασθαι πλέον τῶν πράξεων. ἀλλ' εἴτε ἀγαθὰ ἔπραξεν ὁ ἄνθρωπος, ἀγαθὰ ἔπρεπε λέγειν. εἴτε πάλιν ἔδρασε φαῦλα, ἔδει τοὺς λόγους ὑπάρχειν ἀσθενεῖς, καὶ μὴ δύνασθαι τὰ ἄδικα εὐλογοποιεῖν ποτέ. σοφοὶ μὲν οὖν ὑπάρχουσιν οἱ τάδε ἀκριβῶς μεμαθηκότες ῥήτορες οἱ δυνάμενοι τὸ δίκαιον σοφίσασθαι ἐν ῥητορικῇ. ἀλλ' οὐ δύνανται μέχρι τέλους ὑπάρχειν σοφοὶ, ὡς τῆς ἀληθείας ἐν ὑστέρῳ φαινομένης, ὡς καὶ Ἡσίοδος φησὶ,

——— Δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει
Ἐς τέλος ἐξελθοῦσα. ———

κακῶς δὲ διεφθάρησαν, καὶ οὔπω οὐδεὶς ἐς τόδε ἐξέφυγε. Καί μοι τὸ μὲν σὸν] καὶ τὸ μὲν πρὸς σὲ, ἤτοι ὁ πρὸς σὲ λόγος, οὕτως μοι διάκειται ἐν προοιμίοις. πρὸς τοῦτον δὲ ἐλεύσομαι, καὶ διὰ λόγων ἀποκρινοῦμαι. πῶς λέγεις τοὺς Ἕλληνας διπλοῦ πόνου ἀπαλλάσσων καὶ ἐλευθερῶν χάριν τοῦ Ἀγαμέμνονος τὸν ἐμὸν υἱὸν πεφονευκέναι, ἀλλ' ὦ κακόδοξε, ἐν πρωτολογίᾳ μὲν οὐδέποτε τὸ βάρβαρον γένος γένοιτ' ἂν προσφιλὲς τοῖς Ἕλλησιν. οὐδὲ δυνηθείη ἂν γενέσθαι. τίνα δὲ χάριν σπουδάζων γενέσθαι σοι, πρόθυμος ὑπῆρχες πρὸς τὸ βοηθῆσαι τού-

ANNOTATIONES.

V. 1200. Τὸ βάρβαρον, &c.] De Duplici ἂν in eâdem Clauſulâ Vid. ſupra V. 359.

Ἢ συγγενὴς ὤν; ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων;
Ἢ σῆς ἔμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα
Πλεύσαντες αὖθις; τίνα δοκεῖς πείσειν τάδε;
Ὁ χρυσὸς, εἰ βούλοιο τἀληθῆ λέγειν,
Ἔκτεινε τὸν ἐμὸν παῖδα, καὶ κέρδη τὰ σά.
Ἐπεὶ δίδαξον τοῦτο, πῶς ὅτ' εὐτύχει
Τροία, πέριξ δὲ πύργος εἶχ' ἔτι πόλιν,
Ἔζη τε Πρίαμος, Ἕκτορός τ' ἤνθει δόρυ,
Τί δ' οὐ τότ', εἴπερ τῷδ' ἐβουλήθης χάριν
Θέσθαι, τρέφων τὸν παῖδα, κἀν δόμοις ἔχων,
Ἔκτεινας, ἢ ζῶντ' ἦλθες Ἀργείοις ἄγων;
Ἀλλ' ἡνίχ' ἡμεῖς οὐκέτ' ἦμεν ἐν φάει,
Καπνὸς δ' ἐσήμαιν' ἄστυ πολεμίων ὕπο,
Ξένον κατέκτας σὴν μολόντ' ἐφ' ἑστίαν;
Πρὸς τοῖσδε νῦν ἄκουσον, ὡς φανῇ κακός.
Χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα τοῖς Ἀχαιοῖσιν φίλος,
Τὸν χρυσὸν, ὃν φῂς οὐ σὸν, ἀλλὰ τοῦδ' ἔχειν,
Δοῦναι φέροντα πενομένοις τε, καὶ χρόνον
Πολὺν πατρῴας γῆς ἀπεξενωμένοις.
Σὺ δ' οὐδὲ νῦν πω σῆς ἀπαλλάξαι χερὸς
Τολμᾷς, ἔχων δὲ καρτερεῖς ἔτ' ἐν δόμοις.
Καὶ μὴν τρέφων μὲν ὥς σε παῖδ' ἐχρῆν τρέφειν,
Σώσας τε τὸν ἐμὸν, εἶχες ἂν καλὸν κλέος.
« Ἐν τοῖς κακοῖς γὰρ οἱ ἀγαθοὶ σαφέστατοι
« Φίλοι. τὰ χρηστὰ δ' αὔθ' ἕκαστ' ἔχει φίλους.
Εἰ δ' ἐσπάνιζες χρημάτων, ὁ δ' εὐτύχει,
Θησαυρὸς ἄν σοι παῖς ὑπῆρχ' οὑμὸς μέγας.
Νῦν δ' οὔτ' ἐκεῖνον ἄνδρ' ἔχεις σαυτῷ φίλον,
Χρυσοῦ τ' ὄνησις οἴχεται, παῖδές τε σοί,
Αὐτός τε πράσσεις ὧδε. σοὶ δ' ἐγὼ λέγω
Ἀγάμεμνον, εἰ τῷδ' ἀρκέσεις, κακὸς φανῇ.
Οὔτ' εὐσεβῆ γὰρ, οὔτε πιστὸν (οἷς ἐχρῆν,)
Οὐχ ὅσιον, οὐ δίκαιον εὖ δράσεις ξένον.
Αὐτὸν δὲ χαίρειν τοῖς κακοῖς σε φήσομεν,
Τοιοῦτον ὄντα, δεσπότας δ' οὐ λοιδορῶ.
Χο. « Φεῦ, φεῦ. βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ πράγματα
« Χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' ἀεὶ λόγων.
Αγ. « Ἀχθεινὰ μέν μοι τἀλλότρια κρίνειν κακὰ,
« Ὅμως δ' ἀνάγκη. καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρει,
Πρᾶγμ' ἐς χέρας λαβόντ' ἀπώσασθαι τόδε.

Aut cognatus exiſtens? Aut quamnam cauſam habens?
Aut tua erant terræ exciſuri germina
Claſſe reverſi. Cui putas perſuaſurum eſſe hæc?
Aurum (ſi velis vera dicere)
Interfecit meum filium, & lucra tua.
Quandoquidem doce me hoc, quare, quum erat felix
Troja, & circumcirca murus habebat adhuc urbem
Vivebátque Priamus, Hectoriſque florebat haſta,
Quare non tum (ſi quidem huic voluiſti gratiam
Præſtare) nutriens filium & in domo habens
Interfeciſti? aut viventem veniſti ad Græcos ducens:
Sed quando nos non ampliùs eramus in luce,
Fumúſque ſignificabat urbem eſſe ſub hoſtibus,
Hoſpitem interfeciſti, tuum accedentem ad focum?
Adhæc nunc audi, ut appareas ſceleratus.
Oportebat te, ſi quidem eras Græcis amicus,
Aurum, quod fateris non tuum, ſed hujus habere,
Dare afferentem egentibúſque, & per tempus
Multum à patriâ terrâ procul peregrinantibus.
Tu verò nè nunc quidem tuis dimittere manibus
Suſtines; ſed tenere perſeveras adhuc in domo.
Atqui nutriens quidem, ut te filium decebat nutrire,
Servánſque meum, habuiſſes præclaram gloriam.
" In adverſis enim boni ſunt certiſſimi
" Amici: res ſecundæ verò quælibet habent amicos.
Si verò indiguiſſes pecuniis, hic verò floruiſſet,
Theſaurus tibi filius fuiſſet meus magnus,
Nunc verò neque illum virum habes tibi amicum,
Aurique fructus perit, filiique tui,
Ipſéque agis iſto modo. Tibi verò ego dico
Agamemnon, ſi huic opem tuleris, malus apparebis.
Neque pio enim, neque fideli (quibus decebat)
Neque ſancto, neque juſto beneficies hoſpiti:
Sed ipſum gaudere malis te dicemus
Talem exiſtentem. Dominis verò non facio convitium.
Cho. " Papæ, hominibus quàm bona cauſa
" Bonorum occaſiones præbet ſemper ſermonum?
" Ag. Moleſtum quidem eſt mihi aliena judicare mala:
" Tamen neceſſe. Etenim dedecus affert,
" Negotium in manus quum ſemel acceperim, abjicere hoc.

τοῖς ἔξω ὑπαρχομένοις, καὶ μέλλων συνάψειν αὐτοῖς εἰς γάμον τινά; ἢ ὑπάρχων τινὸς συγγενὴς, ἢ τίνα ἀφορμὴν ἔχων, ἢ ἔμελλον πάλιν πλεύσαντες, ἀφανίσαι τὰ βλαστήματα τῆς σῆς γῆς, τίνα νομίζεις πείσειν τάδε; εἰ θέλεις εἰπεῖν τὴν ἀλήθειαν, ὁ χρυσὸς ἐφόνευσε τὸν ἐμὸν υἱὸν, καὶ ἡ αἰσχροκέρδεια ἡ σὴ, ἡ τοῦ σοῦ κέρδους ἐπιθυμία. Ἐπεὶ στοχαστικὸν τοῦτο. εἰ δὲ μὴ, δίδαξον τοῦτο, πῶς ὅτε τὸ Ἴλιον εὐδαιμόνει, καὶ περιεῖχε τὸ τεῖχος τὴν πόλιν, ἔζη τε ὁ Πρίαμος, καὶ τὸ τοῦ Ἕκτορος ἤκμαζε δόρυ, διατί εἴπερ ἤθελες χάριν ποιῆσαι τῷ Ἀγαμέμνονι, ἔχων καὶ ἀνατρέφων ἐν τοῖς σοῖς οἴκοις τὸν παῖδα, οὐκ ἔκτεινας τότε, ἢ ζῶντα αὐτὸν οὐκ ἔφερες τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' ὅτε οὐκέτι ὑπήρχομεν ἐν εὐτυχίᾳ ἐν τῷ ζῆν, ἡ δὲ Τροία ἐσημαίνετο ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, καὶ ἦν φανερὰ κατειλῆφθαι ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐφόνευσας τὸν παῖδα τὸν φίλον, ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθόντα τὴν σήν. πρὸς δὲ τούτοις ἄκουσον, ἵνα φαῦλος φανῇς. ἔπρεπεν, εἴπερ ὑπῆρχες φίλος τοῖς Ἕλλησι, τὸν χρυσὸν, ὃν λέγεις ἔχειν ἐν τοῖς δόμοις οὐ σὸν, ἀλλὰ τούτου, φέροντα δοῦναι τοῖς πενομένοις Ἀχαιοῖς, καὶ χρόνον πολὺν ἀπὸ τῆς πατρικῆς γῆς ἀποξενωθεῖσιν. 1219 Ὃν φῂς οὐ σόν] οὐκ εἶπεν ὁ Πολυμήστωρ περὶ τοῦ χρυσοῦ. ἐπελάθετο δὲ ὁ ποιητὴς ἑαυτοῦ, καὶ ἔστιν ἀκαταστοχασία ταῦτα. Σὺ δ' οὐδὲ νῦν] σὺ δ' οὐδὲ ἄρτι πρόθυμος εἶ ἐκβαλεῖν τὸν χρυσὸν ἀπὸ τῆς σῆς χειρὸς, ἀλλ' ἔτι κρατεῖς ἐν δόμοις. ἀλλ' ὄντως ἀνατρέφων τὸν ἐμὸν παῖδα, ὡς ἔδει σε ἀνατρέφειν, εἶχες ἂν δόξαν καλήν. ἐν γὰρ ταῖς δυστυχίαις οἱ ἀγαθοὶ φίλοι σαφέστατοι ὑπάρχουσι. τὰ καλὰ δὲ πράγματα ἐξ ἑαυτῶν ἔχει τοὺς φίλους. εἰ δὲ ἐνδεὴς ἦς χρημάτων, ὁ δὲ Πολύδωρος ἔζη, θησαυρὸς ἄν σοι μέγας ὑπῆρχεν ὁ ἐμὸς παῖς. Νῦν δ' οὔτ' ἐκεῖνον] ἄρσις καὶ θέσις. νῦν οὔτε τὸν Πολύδωρον ἔχεις σὸν φίλον. καὶ ἡ ὠφέλεια τοῦ χρυσοῦ ἐφθάρται, οὔτε οἱ παῖδες διεφθάρησαν, καὶ σὺ πράττεις ὧδε δυστυχῶς. σοὶ δ' ἐγὼ ἡ Ἑκάβη λέγω, ὦ Ἀγάμεμνον, εἰ τούτῳ βοηθήσεις, φανῇ ἄδικος. οὔτε εὐσεβῆ γὰρ ξένον καὶ φίλον, οὔτε πιστὸν, οὐχ ὅσιον καὶ δίκαιον δράσεις εὖ, ἤγουν εὐεργετήσεις οἷς ποιεῖν ἔπρεπεν, ἢ σοὶ εὐνοοῦντα δηλονότι. αὐτὸν δέ σε φήσομεν χαιρέκακον εἶναι. τοὺς δεσπότας δὲ οὐ λοιδορῶ, ἐπιδιόρθωσις τοῦτο. 1233 Εἰ τῷδε] βοηθήσεις, κακὸς φανῇ παρ' ἐμοί. Οὔτε γὰρ τὸ ἑξῆς, οὔτε εὐσεβῆ, οὔτε ὅσιον, οὔτε δίκαιον εἰς ξένον εὖ δρᾷς, τὸ δὲ οἷς ἐχρῆν διὰ μέσου. αὐτὸν δὲ εὐφραίνεσθαι τοῖς κακοῖς σε λέξομεν, τοιοῦτον κακὸν ὑπάρχοντα. ἐὰν δὲ καὶ εἴπω τι δι' ὑμᾶς, ἀλλ' ὅμως οὐ λοιδορῶ. 1238 Φεῦ φεῦ] θαυμαστικόν. τὰ ἀγαθὰ πράγματα λίαν ἐμπαρέχουσιν ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀφορμὰς, καὶ ὑποθέσεις χρηστῶν λόγων. Ἀχθεινὰ μέν μοι] ἀχθεινὸν καὶ βαρύ μοι ἐστὶ τὸ κρίνειν καὶ διαλέγειν τὰ ξένα κακὰ, ἀλλ' ὅμως ἀνάγκη ἐστὶ κρίνειν. καὶ γὰρ ἀτιμίαν ἐπάγει λαβόντα εἰς χεῖρας ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἀποδιῶξαι. ὅπως δὲ γνῷς, ἐμοὶ φαίνῃ οὔτε δι' ἐμὴν χάριν, οὔτε χάριν τῶν Ἑλλήνων φονεύ-

ANNOTATIONES.

V. 1215. Καπνὸς δ' ἐσήμαιν'] Καπνὸ in prioribus, & reddebant interpretes, *Fumo ſignificabatur*, quaſi ἐσήμαιν' pro ἐσημαίνετο ponerentur, quod nequaquam ferendum. Sed ἐσήμαιν', ſive potius ἐσήμαιν', pro ἐσήμαινε aut ἐσήμαινεν, & καπνὸς ſi legamus, facilè labanti Lectoris animo ſuccedetur.

V. 1219. *Fateris*] hoc eſt, diffiteri non potes. Quare nihil erat, quod *Scholiaſtes* Poetam incogitantiæ argueret, quià *Polymeſtor* de auro nihil eſt locutus. Ita enim iſta locutionis formula capienda, non quod jam dixit aliquid de pecuniâ, ſed quod interrogatus diffiteri non poſſet.

Ἐμοὶ δ' ἵν' εἰδῇς, οὔτ' ἐμὴν δοκεῖς χάριν,
Οὔτ' οὖν Ἀχαιῶν, ἄνδρ' ἀποκτεῖναι ξένον,
Ἀλλ' ὡς ἔχῃς τὸν χρυσὸν ἐν δόμοισι σοῖς,
Λέγεις δὲ σαυτῷ πρόσφορ', ἐν κακοῖσιν ὤν.
Τάχ' οὖν παρ' ὑμῖν ῥᾴδιον ξενοκτονεῖν,
Ἡμῖν δέ γ' αἰσχρὸν τοῖσιν Ἕλλησιν τόδε.
Πῶς οὖν σε κρίνας μὴ ἀδικεῖν, φύγω ψόγον;
Οὐκ ἂν δυναίμην. „ ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὴ καλὰ
„ Πράσσειν ἐτόλμας, τλῆθι καὶ τὰ μὴ φίλα.
Πολ. Οἴμοι, γυναικὸς, ὡς ἔοιχ', ἡσσώμενος
Δούλης, ὑφέξω τοῖς κακίοσιν δίκην.
Εκ. Οὔκουν δικαίως; εἴπερ εἰργάσω κακά.
Πολ. Οἴμοι τέκνων τῶνδ', ὀμμάτων τ' ἐμῶν, τάλας.
Εκ. Ἀλγεῖς; τί δαί με τοῦ παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;
Πολ. Χαίρεις ὑβρίζουσ' εἰς ἐμ', ὦ πανοῦργε σύ;
Εκ. Οὐ γάρ με χαίρειν χρὴ, σε τιμωρουμένην;
Πολ. Ἀλλ' οὐ τάχ', ἡνίκ' ἄν σε ποντία νοτὶς——
Εκ. Μῶν ναυστολήσῃ γῆς ὅρους Ἑλληνίδος;
Πολ. Κρύψῃ μὲν οὖν πεσοῦσαν ἐκ καρχησίων.
Εκ. Πρὸς τοῦ βιαίων τυγχάνουσαν ἁλμάτων.
Πολ. Αὐτὴ πρὸς ἱστὸν ναὸς ἀμβήσῃ ποδί.
Εκ. Ὑποπτέροις νώτοισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
Πολ. Κύων γενήσῃ, πύρσ' ἔχουσα δέργματα.
Εκ. Πῶς δ' οἶσθα μορφῆς τῆς ἐμῆς μετάστασιν;
Πολ. Ὁ Θρηξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε.
Εκ. Σοὶ δ' οὐκ ἔχρησεν οὐδὲν, ὧν ἔχεις κακῶν;
Πολ. Οὐ γάρ ποτ' ἂν σύ μ' εἷλες ὧδε σὺν δόλῳ.
Εκ. Θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ' ἐνθάδ' ἐκπλήσω βίον;

Mihi verò (ut ſcias) neque meam videris ob gratiam,
Neque etiam Achæorum, virum interfeciſſe hoſpitem:
Sed ut haberes aurum in ædibus tuis.
Loqueris verò tibi ipſi conferentia, in malis exiſtens.
Forſan igitur apud [illegible] facile eſt trucidare hoſpitem,
Nobis verò Græcis turpe hoc *habetur*.
Quomodò ergò te abſolvens, effugiam vituperium?
Non certe poſſem. „ Sed poſtquam quæ honeſta non ſunt
„ Facere auſus es, ſuſtine etiam quæ non grata ſunt.
Pol. Hei mihi, à muliere (ut videtur) victus
Servâ, dabo deterioribus pœnam.
Hec. Annon juſtè? ſiquidem perpetrâſti mala.
Pol. Hei mihi propter liberos, hóſq; oculos meos, miſero.
Hec. Doles? quid vero me propter filium non dolere putas?
Pol. Gaudes inſultans mihi ô malitioſa tu?
Hec. Non enim me gaudere oportet, te quæ ulta ſum?
Pol. Sed non ſtatim, quando te marina humiditas——
Hec. Utrum navi ducet me terræ in fines Græcanicæ?
Pol. Occultabit quidem delapſam ex antennis.
Hec. A quo violentos nactam ſaltus?
Pol. Ipſa ad malum *navis* aſcendes pede.
Hec. Alatis tergis aut quonam modo?
Pol. Canis [illegible], igneos habens aſpectus.
Hec. Quomodo verò, nôſti formæ meæ tranſmutationem?
Pol. Apud Thraces vates dixit Dionyſius hæc.
Hec. Tibi verò non vaticinatus eſt quicquam de malis quæ habes?
Pol. Non enim unquam tu me cepiſſes ſic cum inſidiis.
Hec. Mortuáne an viva hic implebo vitam?

σε τὸν Πολύδωρον. ἀλλὰ δοκεῖς ὅτι ἔκτεινας, ἵνα τὸν χρυσὸν κατέχῃς ἐν τοῖς σοῖς δόμοις. λέγεις δὲ ἑαυτῷ συμφέροντα, ἐν δυστυχίαις ὑπάρχων. ἴσως δὲ παρ' ὑμῖν τοῖς βαρβάροις, εὔκολόν ἐστι τὸ κτείνειν ξένους· ἡμῖν δὲ τοῖς Ἕλλησι, τὸ ξενοκτονεῖν αἰσχρόν. πῶς οὖν ἐγὼ κρίνας σε μὴ ἀδικεῖν, ἐκφύγω τὴν μέμψιν; οὐκ ἂν δυναίμην τοῦτο ποιῆσαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ μὴ καλὰ ποιεῖν ἐτόλμησας, ὑπόμενε καὶ τὰ μὴ φιλούμενα ὑπὸ σοῦ. φίλος λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ φιλοῦντος, καὶ ἐπὶ τοῦ φιλουμένου. [1251] Οἴμοι ὑπὸ γυναικὸς, ὡς ἔοικεν, νικώμενος, παρέξω τοῖς ἐλάττοσιν, ἤτοι τοῖς κακοῖς τιμωρίαν. Ἡσσώμενος] ἡττώμενος δούλης, γυναικὸς, ἢ Ἑκάβης νοητέον, ἢ τῆς Κασσάνδρας. καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου οὐδὲν δεῖ μηκύνειν, ὡς φανεροῦ. εἰ δὲ πρὸς τὴν Κασσάνδραν ἐκφέρεται, οὕτως συντακτέον, οἴμοι, ὡς ἔοικεν, ἡττώμενος δούλης γυναικὸς, δώσω δίκην. ἐκείνη γάρ ἐστιν αἰτία τοῦ συμμαχοῦσαν μὲν τῇ Ἑκάβῃ τὸν Ἀγαμέμνονα, ἐμοῦ δὲ καταψηφίσασθαι. ἀγνοήσαντες δέ τινες τὸ λεπτὸν τῆς ἐννοίας, ἐσολοίκισαν τὸ ἡσσώμενος πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Πολυμήστορα λέγεσθαι, ἐκφέροντες οὕτω. ἡσσώμενος ὦ Ἀγάμεμνον δούλης γυναικὸς σὺ τῆς Κασσάνδρας ὑφέξω ἐγὼ δίκην, ὅπερ ἐσχάτης ἂν εἴη ἀμαθίας. κρεῖσσον δὲ πρὸς τὴν Ἑκάβην τὸ δούλης γυναικὸς λέγεσθαι. [1254] Οὐκοῦν δικαίως] ὑφέξεις δίκην, ἐπειδὴ κακὰ ἔπραξας. Οἴμοι] τῶν τέκνων ἕνεκα, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὁ τάλας ἐγώ. Ἀλγεῖς] λυπῇ; τί δὲ οὐ δοκεῖς ἀλγεῖν ἐμὲ τοῦ παιδός μου ἕνεκεν; Χαίρεις] χαρὰν ἔχεις, ἀτιμάζουσά με ὦ κακόδοξε σύ. Οὐ γὰρ πρέπει με χαίρειν τιμωροῦσαν, καὶ κολάζουσαν σέ; ἀλλ' οὐ χαρήσῃ, ἡνίκα σε ἡ θάλασσα κρύψῃ, ἄρα διὰ νηὸς πορεύσει με εἰς τοὺς ὅρους τῆς Ἑλλάδος; Νοτὶς ποντία καλύψει, καὶ ποντίσει πεσοῦσαν ἐκ τῶν * καρχησίων. Λέγουσιν ὅτι οἱ Ἕλληνες [illegible] ταραχθέντες πάντοθεν καὶ ὑβριζόμενοι ὑπὸ τῆς Ἑκάβης, θυμωθέντες ἔρριψαν ταύτην, ἀναβιβάσαντες ἀπὸ τοῦ ἱστοῦ τῆς νεὼς, καὶ λιθοβολήσαντες ἐκείνην, ὕστερον τοὺς λίθους ἀπὸ ταύτης ἐκβαλόντες εὗρον † σκύλλαν. Πρὸς τοῦ βιαίων] τοῦτο οὕτως νοητέον. εἰπόντος γὰρ τοῦ Πολυμήστορος πεσεῖσθαι αὐτὴν ἐκ τῶν ἱστῶν, ἀπορεῖσα αὕτη φησὶ, παρά τινος τυγχάνουσα ἁλμάτων, καὶ πηδημάτων βιαίων, καὶ ἀκουσίων κρύψει με. ἅλματα γὰρ βίαια τὰ ἀκούσια φαμὲν, ἅπερ οὐχ ὁ ἀλλόμενος δρᾷ ἑκουσίως, ἀλλ' ὑπό τινος ἑτέρου ἀναγκαζόμενος πράττει. Πρὸς τοῦ βιαίων] πρός τινος ἀναγκαστικῶν ἐπιτυγχάνουσα πηδημάτων. Αὐτὴ ἀναβήσῃ ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τοῦ ἱστοῦ, ἤγουν τῷ ἄκρῳ τῶν τραχηλίων. διὰ νώτων ἐπτερωμένων, ἢ ποίῳ τρόπῳ. Κύων γενήσῃ, πυρώδεις ὀφθαλμοὺς ἔχουσα, ἤτοι ἡγεμονικούς. πῶς δὲ γινώσκεις τὴν ἐναλλαγὴν τῆς μορφῆς μου; ὁ ἐν τοῖς Θρᾳξὶ μάντις ἔλεξε Διόνυσος ταῦτα. [1267] Θρηξὶ μάντις] ἢ ἐν τῇ Θρᾴκῃ Διονύσου μαντεῖον ἦν, ἢ ἀνήρ τις ἐν Θρᾴκῃ Διόνυσος καλούμενος. Διόνυσος] οἱ μὲν περὶ τὸ Παγγαῖον εἶναι τὸ μαντεῖόν φασι τοῦ Διονύσου. οἱ δὲ περὶ τὸν Αἷμον. οὗ εἰσὶ καὶ Ὀρφέως ἐν σανίσιν ἀναγραφαί. περὶ ὧν φησὶν ἐν Ἀλκήστιδι ‡, οὐδέ τι φάρμακον Θρῄσσαις ἐν σανίσι, τὰς Ὀρφεία κατέγραψε γῆρυς. ὅτι δὲ Διόνυσος μάντις, καὶ ἐν Βάκχαις φησὶ, μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε. τὸ γὰρ βακχεύσιμον καὶ τὸ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει. Σοὶ δ' οὐκ ἔχρησεν· σοὶ δὲ οὐκ ἐμαντεύσατο οὐδὲν τῶν κακῶν ὧν ἔχεις; Οὐ γὰρ ποτ' ἂν] οὐκ ἔχρησε δηλονότι. οὔποτε γὰρ ἂν σὺ εἷλες ἐμὲ ὧδε σὺν δόλῳ. Θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ'] θανοῦσα δὲ ἐκπλήσω τὸν ἐνθάδε βίον, ἤτοι τὸν ἐν τῇ μορφῇ τοῦ κυνὸς, ἢ ζῶσα; τὸ ἐκπλήσω τὸν βίον, πρὸς τὸ ζῶσα μόνον λέγει. πρὸς δὲ τὸ θανοῦσα, τὸ μεταβληθήσομαι εἰς κύνα. ἐπειδήπερ εἶπεν ὁ Πολυμήστωρ γενήσεσθαι αὐτὴν κύνα, διαπορεῖ, καὶ ἐρωτᾷ αὐτόν. τί λέγεις; θανοῦσα γενήσομαι κύων, ἢ ζῶσα μεταβληθήσομαι εἰς τὴν κυνὸς μορφήν; ὃ καὶ λύει εἰπὼν, θανοῦσα. ἔφη γὰρ Πυθαγόρας, καὶ μετ' ἐκεῖνον Πλάτων, ὡς αἱ τῶν ἀθλίως βεβιωκότων ψυχαὶ, ἀποθανόντων εἰς ἄλογα ζῶα εἰσέρχονται, καὶ λίθους, καὶ ξύλα, καὶ φυτὰ, ἵνα ἐν τῇ πρὸς ταῦτα διατριβῇ δίκην ὑπέχουσαι πρέπουσαν ὧν ἥμαρτον, εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐπανέλθοιεν τάξιν. ὅθεν καὶ Πυθαγόρας ποτὲ ἀκούσας ὄνον ὀγκώμενον, ἔφη, ὡς φίλου μου ψυχὴ ἐστὶν αὕτη ἡ ἐν τῷ ὄνῳ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέγνω με.

* καρχησίων. Vid. *Hebdo.* in Καρχήσια ubi exponit, τὰ ἄκρα τῶν καταρτίων τῶν πλοίων. Nec *Sopingii* conjecturam ſequor. Aſt al. hic legerem καρχησίων [illegible] † i.e. σκύλακα. Vid. Etymolog. in σκύλλ@. ‡ Vid. *Alceſt.* v. 966. quæ verba valdè erant corrupta in prioribus Editionibus.

ANNOTATIONES.

V. 1256. Ἀλγεῖς; τί δαί με, &c.] Vera Lectio & vetus, quod dico, nequis authoritate libri *Duportiani* ductus, cum illo mutet in τί δ' αὖ, vel τί δ' ἡμᾶς, quorum neutrum ſtabit. τί δαί με autem *Tribrachus* pro *Iambo*, ἀνέχεσθαι erit. Ille liber V. 1252. ἡσσώμενος audet in ἡσσώμενος mutare, cum ἡσσάομαι ſit authenticum, ἡσσόομαι non æquè. Ita V. 1261. Κρύψῃ mutat in κρύψει magno errore. Senſus enim continuus eſſet ita, ἡνίκ' ἄν σε ποντία νοτὶς κρύψῃ. Credo equidem magnum hunc virum ſuæ in *Græcâ* linguâ peritiæ nimis conſcium, nonnulla temerè notâſſe, quæ nec ipſe paulò attentior probaret: ſcio ego & illum dum in vivis erat, aliquandò huic vitio indulſiſſe, ut & alios valdè alioquin doctos viros. Non ego hæc, ità me Deus amet, ad provocandos magnorum hominum manes, ſed ne quis illius manûs authoritate victus nos incuriæ inſimulet, aut ignorantiæ. Candidus autem Lector veniam dabit veritatem indaganti. Liber *Henſio-ſcaligerianus* legit τί δαί. ſed eam lectionem non auſim tantis Viris affigere; quùm ſit falſiſſima. *Joſua Barnes.*

V. 1265, Κύων γενήσῃ, &c.] Vid. quomodo *Hecuba* in Canem ſit converſa, ut & omnem hujus Fabulæ Poeticam Hiſtoriam, *Ovid.* Metamorph. l. 3. Fab. 2. Locus inde dictus Κυνὸς σῆμα, ſive Κυνὸς σῆμα. Vid. *Jul. Pollux.* l. 15. c. 5. & *Strabo* Geogr. l. 13. & *Troica.*

Πολ. Θα-

Πολ. Θανούσης. τύμβῳ δ' ὄνομα σὸν κεκλήσεται.
Εκ. Μορφῆς ἐπῳδὸν, ἤ τι τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;
Πολ. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.
Εκ. Οὐδὲν μέλει μοι, σοῦ γέ μοι δόντος δίκην.
Πολ. Καὶ σήν γ' ἀνάγκη παῖδα Κασσάνδραν θανεῖν.
Εκ. Ἀπέπτυσ'· αὐτῷ ταῦτά σοι δίδωμ' ἔχειν.
Πολ. Κτενεῖ νιν ἡ τοῦδ' ἄλοχος, οἰκουρὸς πικρά.
Εκ. Μήπω μανείη Τυνδαρὶς τοσόνδε παῖς.
Πολ. Καὐτόν γε τοῦτον, πέλεκυν ἐξάρασ' ἄνω.
Αγ. Οὗτος, σὺ μαίνῃ, καὶ κακῶν ἐρᾷς τυχεῖν;
Πολ. Κτεῖν', ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ' ἀναμένει.
Αγ. Οὐχ ἕλξετ' αὐτὸν δμῶες ἐκποδὼν βίᾳ;
Πολ. Ἀλγεῖς ἀκούων; Α. οὐκ ἐφέξετε στόμα;
Πολ. Ἐγκλείετ'. εἴρηται γάρ. Α. οὐχ ὅσον τάχος
Νήσων ἐρήμων αὐτὸν ἐκβαλεῖτέ ποι,
Ἐπείπερ οὕτω καὶ λίαν θρασυστομεῖ;
Ἑκάβη, σὺ δ', ὦ τάλαινα, διπτύχους νεκροὺς
Στείχουσα θάπτε. δεσποτῶν δ' ὑμᾶς χρεὼν
Σκηναῖς πελάζειν, Τρῳάδες· καὶ γὰρ πνοὰς
Πρὸς οἶκον ἤδη τάσδε πομπίμους ὁρῶ.
Εὖ δ' ἐς πάτραν πλευσαίμεθα. εὖ δὲ τὰν δόμοις
Ἔχοντ' ἴδοιμεν, τῶνδ' ἀφειμένοι πόνων.

Pol. Mortuæ. Tumulo verò nomen tuum vocabitur.
Hec. Formæ conſentiens, aut quid de me dices?
Pol. Canis miſeræ ſepulchrum, nautis ſignum.
Hec. Nihil curæ eſt mihi, quum tu mihi dederis pœnam.
Pol. Et tuam neceſſe eſt filiam Caſſandram mori.
Hec. Abominor: ipſi hæc tibi tribuo habere.
Pol. Interficiet ipſam hujus conjux domus cuſtos acerba.
Hec. Ne unquam inſaniet uſque adeo Tyndarei filia.
Pol. Ipſúmque hunc, ſecurim tollens ſurſum.
Ag. Heus tu, inſanis & mala appetis conſequi?
Pol. Interfice, quoniam Argis homicidalia lavacra te manent.
Ag. Non trahetis ipſum famuli ex conſpectu per vim?
Pol. Doles audiens? *Ag.* Non cohibebitis os?
Pol. Concludite: dictum eſt enim. *Ag.* Annon quàm celerrimè
Inſularum deſertarum ipſum abjicietis aliquò,
Quoniam ſic & nimium licentia oris abutitur?
Hecuba, tu verò miſera geminos mortuos
Vadens ſepelito. Dominorum verò nos oportet
Tentoria accedere Troades. Etenim flatus
Domum verſus jam hoſce ſecundos ſentio.
Bene vero utinam in patriam navigemus, bene etiam, quæ domi,
Habentia te videamus, ab his liberati laboribus:

Θανὼν] τουτέστι μέχρι θανάτου κύων ἔσῃ. ὀνομασθήσεται δὲ ὁ τάφος τὸ σὸν ὄνομα, ἤγουν κύων. Ἐπῳδὸν καὶ ἐπώνυμον τῆς ἐμῆς μορφῆς, ἤ τι ἄλλο ἐρεῖς. Εἰρήσεται καὶ λεχθήσεται, δηλονότι σῆμα καὶ μνημεῖον τῆς ταλαίνης κυνός, τέκμαρ καὶ σημεῖον τοῖς ναύταις. 1271 Μορφῆς ἐπῳδόν; ἐπώνυμον τῆς κυνικῆς μορφῆς, ἢ ἄλλο τι τῆς ἀνθρωπίνης ἣν ἔχω λέξεις. Κυνὸς ἀθλίας τοῖς ναύταις τεκμήριον. Περὶ τοῦ κυνὸς σήματος καὶ Ἀσκληπιάδης φησίν, ὅτι κυνὸς καλοῦσι δυσμόρφου σῆμα. Οὐδεμίας μοι φροντίς ἐστι, τιμωρηθέντος σοῦ παρ' ἐμοῦ. Ἀνάγκη δὲ ὑπάρχει καὶ τὴν σὴν παῖδα Κασσάνδραν ἀποθανεῖν. Ἀπέπτυσ' αὐτῷ] καταφρονῶ τῶν σῶν μαντευμάτων. σοὶ δ' εἴη ταῦτα γενέσθαι. ἅπερ ἐμοὶ μαντεύῃ. Κτενεῖ δὲ αὐτὴν ἡ σύνοικος τοῦδε τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἡ πικρὰ Κλυταιμνήστρα. Πικρὰν οἰκουρὸν τὴν Κλυταιμνήστραν φησίν, ὡς μοιχευθεῖσαν τῷ Αἰγίσθῳ, ὃν ἔλιπεν ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτ' ἀπῄει εἰς Τροίαν, κηδεμόνα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἀποκτείνασαν τὸν ἴδιον ἄνδρα Ἀγαμέμνονα ὕστερον, ὡς καὶ Πολυμήστωρ μετ' ὀλίγον αὐτῷ Ἀγαμέμνονι λέγει, ὑπὸ πελέκεως ἀναιρεθήσεσθαι. φοβουμένη γὰρ αὐτὴ ἡ Κλυταιμνήστρα αὐτόν, μὴ τὴν πρὸς Αἴγισθον αὐτῆς μοιχείαν ἐκμαθών, αὐτὴν μετ' Αἰγίσθου τιμωρήσηται, τοιόνδε βουλεύει. ἱμάτιον παρεσκεύασε μὴ ἔχον διεξόδους μήτε κεφαλῆς, μήτε χειρῶν, ἐν ᾧ περιβαλοῦσα αὐτὸν λελουμένον ἀπέκτεινε. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ Πολυμήστωρ λέγει πρὸς αὐτόν, κτεῖν' ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ' ἀναμένει. 1278 Μήπω μανείη τοσόνδε ἡ θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρεω καὶ τοῦτον δὲ τὸν Ἀγαμέμνονα κτενεῖ, ἐξάρασα πέλεκυν ἄνω. Οἱ νεώτεροι μὴ κατανοήσαντες τὸ Ὁμηρικόν, διηπόρησαν ὥς τις τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ, ὅτι αὐτὸν ἔδει μετὰ τοὺς πόνους ἀπολαύσεως τυχεῖν, τοῦτον ὡς βοῦν ἀπέκτεινεν ἡ Κλυταιμνήστρα, προσεθήκαν ὅτι καὶ πελέκει ἀνῃρέθη. διὸ σημειωτέον ἐνταῦθα τό, κἀυτόν τε τοῦτον πέλεκυν ἐξάρασ' ἄνω. Οὗτος, σὺ μαινόμενος ὑπάρχεις, καὶ ἐπιθυμεῖς τυχεῖν καὶ ἄλλων κακῶν. Κτεῖνε, ὅτι καὶ ἐν τῷ Ἄργει φονικὰ λουτρά σε μένει. ἐπειδὴ ἐνδύσασα αὐτὸν τὸ μὴ ἔχον πέρας ἱμάτιον, ζέμα αὐτῷ κατέχεεν ἡ Κλυταιμνήστρα. Ἐκβάλλετε αὐτόν, ὦ δοῦλοι, μακρὰν, μετὰ βίας. Πονεῖς ἀκούων; Οὐ καθέξετε τὸ στόμα αὐτοῦ, Ἀσφαλίσατε, καὶ γὰρ ἐρρέθη. ταῦτα δὲ φησίν, ὡς σπεύδοντος αὐτοῦ τῶν εἰκότων τὸ σῶμα. Οὐκ ἐξορίσετε αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐρήμην νῆσον, ἐπεὶ καὶ λίαν οὕτως ἀναισχυντεῖ; Σὺ δ' ὦ τάλαινα Ἑκάβη πορευθεῖσα, θάπτε τοὺς διπλοῦς νεκρούς. καὶ ὑμᾶς δέ, ὦ Τρῳάδες, πρέπον ἐστὶ πελάζειν ταῖς σκηναῖς τῶν δεσποτῶν, καὶ γὰρ ὁρῶ τὰ πνεύματα πρὸς τὸν πλοῦν. εἴθε δὲ ἐς τὴν πατρίδα καλῶς πλεύσαιμεν, καὶ καλῶς τὰ ἐν τοῖς οἴκοις ἔχοντα ἴδοιμεν, ἐλευθερωθέντες τῶν θλίψεων. καλῶς δὲ ἐπιδέχεται. ἐπειδὴ ἄτοπα παρὰ τοῦ Πολυμήστορος ἤκουσεν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χορός. Ἴτε πρὸς λιμένας, σκηνάς τε, φίλαι,
Τῶν δεσποσύνων πειρασόμεναι
Μόχθων· "Στερρὰ γὰρ ἀνάγκη.

Chorus. Ite ad portus, & tentoria, ô amicæ.
Heriles experturæ
Labores. "Dura enim neceſſitas urget.

Ἴτε πρὸς λιμένας] πορεύθητε πρὸς τοὺς λιμένας, καὶ πρὸς τὰς κατοικίας, ὦ φίλαι, πεῖραν τῶν δεσποτικῶν ληψόμεναι πόνων. ἰσχυρὰ γάρ ἐστιν ἡ τῆς δουλείας ἀνάγκη. ταῦτα δὲ πρὸς ἑαυτὰς λέγουσιν αἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ.

Τέλος χελίου τῆς εἰς Ἑκάβην.

☞ Hanc *Hecubæ* Fabulam *Eraſmus Latino* carmine ferè ad verbum facto donavit, quam & *Cantuarienſi* Archiepiſcopo *Crannero* conſecratam voluit. Extat inter Tragœdias ſelectas ab *Henrico Stephano* editas.

ΥΠΟΘΕ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΡΕΣΤΟΥ.

ΟΡΕΣΤΗΣ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς ἐκδικῆσαι βουλόμενος, ἀνεῖλεν Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν. μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσας, παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκεν, ἐμμανὴς γενόμενος. Τυνδάρεω δὲ τοῦ πατρὸς τῆς ἀνῃρημένης κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ, ἔμελλον κοινὴν Ἀργεῖοι ψῆφον ἐκφέρεσθαι περὶ τούτου, τί δεῖ παθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα. κατὰ τύχην δὲ Μενέλαος πλάνης ὑποστρέψας, ἐκ τῆς νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσαπέστειλε, μεθ' ἡμέραν δὲ αὐτὸς ἦλθε. καὶ παρακαλούμενος ὑπὸ Ὀρέστου βοηθῆσαι αὐτῷ, ἀντιλέγοντα Τυνδάρεων μᾶλλον ηὐλαβήθη. λεχθέντων δὲ λόγων ἐν τοῖς ὄχλοις, ἐπινεύσθη τὸ πλῆθος ἀποκτείνειν Ὀρέστην. συνὼν δὲ τούτοις ὁ Πυλάδης ὁ φίλος αὐτοῦ, συνεβούλευσε πρῶτον Μενελάου τιμωρίαν λαβεῖν, Ἑλένην ἀποκτείναντας. αὐτοὶ μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις ἐλθόντες διεψεύσθησαν τῆς ἐλπίδος, θεῶν τὴν Ἑλένην ἁρπασάντων. τὴν δὲ Ἑρμιόνην δείξασα ἡ Ἠλέκτρα, ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς. οἱ δὲ ταύτην φονεύειν ἔμελλον. ἐπιφανεὶς δὲ Μενέλαος, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἅμα γυναικὸς καὶ τέκνων ἐστερημένον ὑπ' αὐτῶν, ἐπιβάλλετο τὰ βασίλεια πορθεῖν. οἱ δὲ φθάσαντες, ὑφάψειν ἠπείλουν. ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, Ἑλένην μὲν ἔφησεν * εἰς θεοὺς διακομίζειν, Ὀρέστην δὲ Ἑρμιόνην ἐπέταξε λαβεῖν, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν συνοικῆσαι· καθαρθέντα δὲ τοῦ φόνου, Ἄργους ἄρχειν.

ἌΛΛΩΣ.

Ὀρέστης διὰ τὴν τῆς μητρὸς σφαγὴν, ἅμα καὶ ὑπὸ τῶν Ἐρινύων δειματούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀργείων καταγνωσθεὶς θανάτῳ, μέλλων φονεύειν Ἑλένην καὶ Ἑρμιόνην, ἀνθ' ὧν Μενέλαος παρὼν οὐκ ἐβοήθησεν, ἐκωλύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος. παρ' οὐδενὶ δὲ κεῖται ἡ μυθολογία.

ἌΛΛΩΣ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος, ὑπόκειται ἐν Ἄργει. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Ἀργείων, ἡλικιωτίδων. αἳ καὶ παραγίνονται, ὑπὲρ τῆς τοῦ Ὀρέστου πυνθανόμεναι συμφορᾶς. τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέραν ἔχει τὴν καταστροφήν. ἡ δὲ διασκευὴ τοῦ δράματος, ἐστὶ τοιαύτη. πρὸς τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος βασίλεια, ὑπόκειται Ὀρέστης κάμνων, καὶ κείμενος ὑπὸ μανίας ἐπὶ κλινιδίου, ᾧ προσκαθέζεται πρὸς τοῖς ποσὶν Ἠλέκτρα. διαπορεῖται δὲ, τί δή ποτε οὐ πρὸς τῇ κεφαλῇ καθέζεται. οὕτω γὰρ μᾶλλον ἐδόκει τὸν ἀδελφὸν τημελεῖν, τούτῳ παρακαθεζομένη πλησιαίτερον. ἔοικεν οὖν διὰ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς διασκευάσαι. διηγέρθη γὰρ ἂν ὁ Ὀρέστης ἄρτι, καὶ μόλις καταδαρθεὶς, ἐγγὺς αὐτοῦ τῶν κατὰ τὸν χορὸν γυναικῶν παρισταμένων. ἔστι δὲ ὑπονοῆσαι τοῦτο, ἐξ ὧν φησὶν Ἠλέκτρα τῷ χορῷ. Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης. πιθανὴν δὲ οὖν ταύτην φασὶ τὴν πρόφασιν τῆς τοιαύτης διαθέσεως. τὸ δρᾶμα τῶν ἐπὶ σκηνῆς εὐδοκιμούντων· χείριστον δὲ τοῖς ἤθεσι. πλὴν γὰρ Πυλάδου, πάντες φαῦλοι ἦσαν.

* Vid. Iphig. Aul. v. 130.

ARGUMENTUM ORESTIS.

ORESTES necem patris ulturus, interfecit *Ægiſthum* & *Clytæmneſtram*. Auſus verò matrem occidere, ſtatim pœnam dedit, inſanus factus. *Tyndaro* itaque patre interfectæ accuſante eum, communem ſententiam erant laturi *Argivi* de hoc quod oporteret pati impium. Fortè verò *Menelaus* rediens ex ſuâ peregrinatione, noctu quidem *Helenam* miſit, interdiu autem ipſe venit: & advocatus ab *Oreſte*, ut juvaret ipſum, accuſantem *Tyndarum* magis eſt reveritus. Dictis itaque orationibus in cœtu, motus eſt populus ut occideret *Oreſtem*. Tum *Pylades* amicus ejus, cùm ei adeſſet, conſuluit, ut ipſi primùm de *Menelao* ſumerent pœnam, interficientes *Helenam*. Ipſi igitur propter hæc venientes fruſtrati ſunt ſpe, cùm dii *Helenam* rapuiſſent. *Hermionem* verò oſtendens *Electra*, dedit eis in manum: illi itaque hanc volebant occidere. Apparens autem *Menelaus*, & videns ſe ſimul conjuge & liberis ab iſtis privatum, conatus eſt oppugnare regiam: illi autem prævenientes, minabantur ſe inflammaturos eſſe. *Apollo* verò apparens, *Helenam* dixit ſe tranſtuliſſe ad Deos: *Oreſtem* autem juſſit *Hermionem* ducere, (& *Pyladi Electram* cohabitare:) & purificatum à cæde, Argos tenere.

ALITER.

Oreſtes propter matris cædem ſimul & à Furiis exagitatus, & ab *Argivis* capitis damnatus, erat interfecturus *Helenam* & *Hermionem*; propterea quòd *Menelaus* præſens non juverat eum: prohibitus eſt autem ab *Apolline*. Cæterùm à nullo *alio* Poetâ hæc Fabula tractatur.

ALITER.

Scena fabulæ poſita in *Argo*. Chorus autem conſtat ex mulieribus *Argivis* æqualibus, quæ accedunt, interrogantes de calamitate *Oreſtis*. Fabula habet exitum magis comicum. Apparatus fabulæ eſt talis. Juxta aulam *Agamemnonis* fingitur *Oreſtes* laborans, & jacens præ inſaniâ in lectulo, cui aſſidet ad pedes *Electra*. Dubitatur verò, quare non ad caput aſſideat; ſic enim magis videbatur curare fratrem, illi aſſidens propius. Videtur igitur propter chorum poeta ita finxiſſe. Excitatus enim fuiſſet *Oreſtes*, jam primùm, & vix ſopitus, ſi propè ipſum mulieres chori ſtetiſſent. Poſſumus hoc ſuſpicari ex eo quod dicit *Electra* ad chorum, Tace, tace, tenue veſtigium ſoleæ. Probabilem eſſe aiunt prætextum hujus diſpoſitionis. Fabula eſt ex celeberrimis in ſcenâ, ſed peſſima moribus: nam præter *Pyladen*, omnes erant polluti.

Πολ. Θανοῦσα. τύμβῳ δ' ὄνομα σὸν κεκλήσεται.
Εκ. Μορφῆς ἐπῳδὸν, ἢ τί τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;
Πολ. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.
Εκ. Οὐδὲν μέλει μοι, σοῦ γέ μοι δόντος δίκην.
Πολ. Καὶ σήν γ' ἀνάγκη παῖδα Κασάνδραν θανεῖν.
Εκ. Ἀπέπτυσ'· αὐτῷ ταῦτά σοι δίδωμ' ἔχειν.
Πολ. Κτενεῖ νιν ἡ τοῦδ' ἄλοχος, οἰκουρὸς πικρά.
Εκ. Μήπω μανείη Τυνδαρὶς τοσόνδε παῖς.
Πολ. Κ'αὐτόν γε τοῦτον, πέλεκυν ἐξάρασ' ἄνω.
Αγ. Οὗτος, σὺ μαίνῃ, καὶ κακῶν ἐρᾷς τυχεῖν;
Πολ. Κτεῖν', ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ' ἀναμένει.
Αγ. Οὐχ ἕλξετ' αὐτὸν δμῶες ἐκποδὼν βίᾳ;
Πολ. Ἀλγεῖς ἀκούων; Α. οὐκ ἐφέξετε στόμα;
Πολ. Ἐγκλείετ'. εἴρηται γάρ. Α. οὐχ ὅσον τάχος
Νήσων ἐρήμων αὐτὸν ἐκβαλεῖτέ ποι,
Ἐπείπερ οὕτω καὶ λίαν θρασυστομεῖ;
Ἑκάβη, σὺ δ', ὦ τάλαινα, διπτύχους νεκροὺς
Στείχουσα θάπτε. δεσποτῶν δ' ὑμᾶς χρεὼν
Σκηναῖς πελάζειν, Τρῳάδες· καὶ γὰρ πνοὰς
Πρὸς οἶκον ἤδη τάσδε πομπίμους ὁρῶ.
Εὖ δ' ἐς πάτραν πλεύσαιμεν. εὖ δὲ τὰ 'ν δόμοις
Ἔχοντ' ἴδοιμεν, τῶνδ' ἀφειμένοι πόνων.

Pol. Mortua. Tumulo verò nomen tuum vocabitur.
Hec. Formae conſentiens, aut quid de me dicis?
Pol. Canis miſerae ſepulchrum, nautis ſignum.
Hec. Nihil curae eſt mihi, quum tu mihi dederis poenam.
Pol. Et tuam neceſſe eſt filiam Caſſandram mori.
Hec. Abominor: ipſi haec tibi tribuo habere.
Pol. Interficiet ipſam hujus conjux domus cuſtos acerba.
Hec. Ne unquam inſaniet uſque adeo Tyndarei filia.
Pol. Ipſumque hunc, ſecurim tollens ſurſum.
Ag. Heus tu, inſanis & mala appetis conſequi?
Pol. Interfice, quoniam Argis homicidalia lavacra te manent.
Ag. Non trahetis ipſum famuli ex conſpectu per vim?
Pol. Doles audiens? *Ag.* Non cohibebitis os?
Pol. Concludite: dictum eſt enim. *Ag.* Annon quàm celerrimè
Inſularum deſertarum ipſum abjicietis aliquò,
Quoniam ſic & nimium licentia oris abutitur?
Hecuba, tu verò miſera, geminos mortuos
Vadens ſepeli. Dominorum verò nos oportet
Tentoria accedere Troades. Etenim flatus
Domum verſus jam hoſce ſecundos ſentio.
Bene verò *utinam* in patriam navigemus; bene etiam, quae domi
Habentur ſe videamus, ab his liberati laboribus!

Θανοῦσα] τουτέστι μέχρι θανάτου κύων ἔσῃ. ἐπονομασθήσεται δὲ τῷ τάφῳ τὸ σὸν ὄνομα, ἤγουν κύων. Ἐπῳδὸν] καὶ ἐπώνυμον τῆς ἐμῆς μορφῆς, ἢ τί ἄλλο ἐρεῖς. Εἰρήσεται καὶ λεχθήσεται, δηλονότι σῆμα καὶ μνημεῖον τῆς ταλαίνης κυνὸς, τέκμαρ καὶ σημεῖον τοῖς ναύταις. 1273 Μορφῆς ἐπῳδὸν;] ἐπώνυμον τῆς κυνικῆς μορφῆς, ἢ ἄλλό τι τῆς ἀνθρωπίνης ἣν ἔχω λέξεις. Κυνὸς ἀθλίας τοῖς ναύταις τεκμήριον. Περὶ τοῦ κυνὸς σήματος καὶ Ἀσκληπιάδης φησὶν, ὅτι κυνὸς καλοῦσι δυσμόρφου σῆμα. Οὐδαμῶς μοι φροντίς ἐστι, τιμωρηθέντος σοῦ παρ' ἐμοῦ. Ἀνάγκη δὲ ὑπάρχει καὶ τὴν σὴν παῖδα Κασάνδραν ἀποθανεῖν. Ἀπέπτυσ' αὐτῷ] καταφρονῶ τῶν σῶν μαντευμάτων. σοὶ δ' εἴη ταῦτα γενέσθαι. ἅπερ ἐμοὶ μαντεύῃ. Κτενεῖ δὲ αὐτὴν ἡ σύνοικος τοῦδε τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἡ πικρὰ Κλυταιμνήστρα. Πικρὸν οἰκουρὸν τὴν Κλυταιμνήστραν φησὶν, ὡς μοιχευθεῖσαν παρὰ Αἰγίσθῳ, ὃν ἔλιπεν ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτ' ἀπῄει εἰς Τροίαν, κηδεμόνα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἀποκτείνασαν τὸν ἴδιον ἄνδρα Ἀγαμέμνονα ὕστερον, ὡς καὶ Πολυμήστωρ μετ' ὀλίγον αὐτῷ Ἀγαμέμνονι λέγει, ὑπὸ πελέκεως ἀναιρεθήσεσθαι. φοβηθεῖσα γὰρ αὐτὴ ἡ Κλυταιμνήστρα αὐτὸν, μὴ τὴν πρὸς Αἴγισθον αὐτῆς μοιχείαν καταμαθὼν, αὐτὴν μετ' Αἰγίσθου τιμωρήσηται, τοιόνδε βουλεύει. ἱμάτιον κατασκευάσασα μὴ ἔχον διεξόδους μήτε κεφαλῆς, μήτε χειρῶν, ἐν ᾧ περιβαλοῦσα αὐτὸν λελουμένον ἀπέκτεινε. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ Πολυμήστωρ λέγει πρὸς αὐτὸν, κτεῖν' ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ' ἀναμένει. 1278 Μήπω μὲν μανείη τοσόνδε ἡ θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρεω καὶ τοῦτον δὲ τὸν Ἀγαμέμνονα κτενεῖ, ἐξάρασα πέλεκυν ἄνω. Οἱ νεώτεροι μὴ νοήσαντες τὸ Ὁμηρικὸν, δυσπίστως ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ, ὅτι αὐθ' ἂν ἴδοι μετὰ τοὺς πόνους ἀπολαύσεως τυχεῖν, τοῦτον ὡς βοῦν ἀπέκτεινεν ἡ Κλυταιμνήστρα, προστεθείκασιν ὅτι καὶ πελέκει ἀνῃρέθη. διὸ σημειωτέον ἐνταῦθα τὸ, κ'αὐτόν γε τοῦτον πέλεκυν ἐξάρασ' ἄνω. Οὗτος, σὺ μανιώδης ὑπάρχεις, καὶ ἐπιθυμεῖς τυχεῖν καὶ ἄλλων κακῶν. Κτεῖνε, ὅτι καὶ ἐν τῷ Ἄργει φονικὰ λουτρά σε περιμένει. ἐπειδὴ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸ μὴ ἔχον πέρας ἱμάτιον, ζῶμα αὐτῷ κατέχειν ἡ Κλυταιμνήστρα. Ἐκβάλλετε αὐτὸν, ὦ δοῦλοι, μακρὰν, μετὰ βίας. Πονεῖς ἀκούων; Οὐ καθέξετε τὸ στόμα αὐτοῦ, Ἀσφαλίσατε, καὶ γὰρ ἐρρέθη. ταῦτα δὲ φησὶν, ὡς πιεζόντων αὐτοῦ τῶν οἰκετῶν τὸ στόμα. Οὐκ ἐξορίσετε αὐτὸν ταχὺ εἰς τὴν ἐρήμων νήσων, ἐπεὶ καὶ λίαν οὕτως ἀναισχυντεῖ; Σὺ δ' ὦ τάλαινα Ἑκάβη πορευθεῖσα, θάπτε τοὺς δισσοὺς νεκρούς. καὶ ὑμᾶς δὲ, ὦ Τρῳάδες, πρέπον ἐστὶ πελάζειν ταῖς σκηναῖς τῶν δεσποτῶν, καὶ γὰρ ὁρῶ τὰ πνεύματα πρὸς τὸν πλοῦν. εἴθε δὲ ἐς τὴν πατρίδα καλῶς πλεύσαιμεν, καὶ καλῶς τὰ ἐν τοῖς οἴκοις ἔχοντα ἴδοιμεν, ἐλευθερωθέντες τῶν θλίψεων. καλῶς δὲ ἐπιδέχεται. ἐπειδὴ ἄτοπα παρὰ τοῦ Πολυμήστορος ἤκουσεν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χορός. Ἴτε πρὸς λιμένας, σκηνάς τε, φίλαι,
Τῶν δεσποσύνων πειρασόμεναι
Μόχθων. [11] Στερρὰ γὰρ ἀνάγκη.

Chorus. Ite ad portus, & tentoria, ô amicae,
Heriles experturae
Labores. [11] Dura enim neceſſitas *urget.*

Ἴτε πρὸς λιμένας] πορεύθητε πρὸς τοὺς λιμένας, καὶ πρὸς τὰς κατοικίας, ὦ φίλαι, πεῖραν τῶν δεσποτικῶν ληψόμεναι πόνων. ἰσχυρὰ γάρ ἐστιν ἡ τῆς δουλείας ἀνάγκη. ταῦτα δὲ πρὸς ἑαυτὰς λέγουσιν αἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ.

Τέλος σχολίων τῶν εἰς Ἑκάβην.

☞ Hanc *Hecubae* Fabulam *Eraſmus Latino* carmine ferè ad verbum facto donavit, quam & *Cantuarienſi* Archiepiſcopo *Crammero* conſecratam voluit. Extat inter Tragoedias ſelectas ab *Henrico Stephano* editas.

ΥΠΟΘΕ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΟΡΕΣΤΟΥ.

ΟΡΕΣΤΗΣ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς ἐκδικούμενος, ἀνεῖλεν Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν. μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσας, παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκεν, ἐμμανὴς γενόμενος. Τυνδάρεω δὲ τοῦ πατρὸς τῆς ἀνῃρημένης κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ, ἔμελλον κοινὴν Ἀργεῖοι ψῆφον ἐκφέρειν περὶ τούτου, τί δεῖ παθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα. κατὰ τύχην δὲ Μενέλαος πλάνης ὑποστρέψας, ἐκ τῆς νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσέπεμψε, μεθ' ἡμέραν δὲ αὐτὸς ἦλθε. καὶ παρακαλούμενος ὑπὸ Ὀρέστου βοηθῆσαι αὐτῷ, ἀντιλέγοντα Τυνδάρεων μᾶλλον ηὐλαβήθη. λεχθέντων δὲ λόγων ἐν τοῖς ὄχλοις, ἐκινήθη τὸ πλῆθος ἀποκτείνειν Ὀρέστην. συνὼν δὲ τούτοις ὁ Πυλάδης ὁ φίλος αὐτοῦ, συνεβούλευσε πρῶτον Μενέλαον τιμωρίαν λαβεῖν, Ἑλένην ἀποκτείναντας. αὐτοὶ μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις ἐλθόντες διεψεύσθησαν τῆς ἐλπίδος, θεῶν τὴν Ἑλένην ἁρπασάντων. τὴν δὲ Ἑρμιόνην δείξασα ἡ Ἠλέκτρα, ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς. οἱ δὲ ταύτην φονεύειν ἔμελλον. ἐπιφανεὶς δὲ Μενέλαος, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἅμα γυναικὸς καὶ τέκνων ἐστερημένον ὑπ' αὐτῶν, ἐπεβάλλετο τὰ βασίλεια πορθεῖν. οἱ δὲ φθάσαντες, ὑφάψειν ἠπείλουν. ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, Ἑλένην μὲν ἔφησεν * εἰς θεοὺς διακομίζειν, Ὀρέστην δὲ Ἑρμιόνην ἐπέταξε λαβεῖν, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν συνοικίσαι, καθαρθέντα δὲ τοῦ φόνου, Ἄργους ἄρχειν.

ἌΛΛΩΣ.

Ὀρέστης διὰ τὴν τῆς μητρὸς σφαγὴν, ἅμα καὶ ὑπὸ τῶν Ἐρινύων δειματούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀργείων κατακριθεὶς θανάτῳ, μέλλων φονεύειν Ἑλένην καὶ Ἑρμιόνην, ἀνθ' ὧν Μενέλαος παρὼν οὐκ ἐβοήθησεν, ἐκωλύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος. παρ' οὐδενὶ δὲ κεῖται ἡ μυθολογία.

ἌΛΛΩΣ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος, ὑπόκειται ἐν Ἄργει. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Ἀργείων, ἡλικιωτίδων. αἳ καὶ παραγίνονται, ὑπὲρ τῆς τοῦ Ὀρέστου συνθανόμεναι συμφορᾶς. τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέραν ἔχει τὴν καταστροφήν. ἡ δὲ διασκευὴ τοῦ δράματος, ἐστὶ τοιαύτη. πρὸς τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος βασίλεια, ὑπόκειται Ὀρέστης κάμνων, καὶ κείμενος ὑπὸ μανίας ἐπὶ κλινιδίου, ᾧ προσκαθίζεται πρὸς τοῖς ποσὶν Ἠλέκτρα. διαπορεῖται δὲ, τί δή ποτε οὐ πρὸς τῇ κεφαλῇ καθέζεται. οὕτω δὲ μᾶλλον ἐδόκει τοῦ ἀδελφοῦ τημελεῖν, τούτῳ προσκαθεζομένη πλησιαίτερον. ἔοικεν οὖν διὰ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς διασκευάσαι. διηγέρθη γὰρ ἂν ὁ Ὀρέστης ἄρτι, καὶ μόλις καταδαρθεὶς, ἐγγὺς αὐτοῦ τῶν κατὰ τὸν χορὸν γυναικῶν παρισταμένων. ἔστι δὲ ὑπονοῆσαι τοῦτο, ἐξ ὧν φησὶν Ἠλέκτρα τῷ χορῷ. Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης. πιθανὴν δὲ οὖν ταύτην φασὶ τὴν πρόφασιν τῆς τοιαύτης διαθέσεως. τὸ δρᾶμα τῶν ἐπὶ σκηνῆς εὐδοκιμούντων, χείριστον δὲ τοῖς ἤθεσι. πλὴν γὰρ Πυλάδου, πάντες φαῦλοι ἦσαν.

* Vid. Iphig. Aul. v. 130.

ARGUMENTUM
ORESTIS.

ORESTES necem patris ulturus, interfecit *Ægiſthum* & *Clytæmneſtram.* Auſus verò matrem occidere, ſtatim pœnam dedit, inſanus factus. *Tyndaro* itaque patre interfectæ accuſante eum, communem ſententiam erant laturi *Argivi* de hoc quod oporteret pati impium. Fortè verò *Menelaus* rediens ex ſuâ peregrinatione, noctu quidem *Helenam* miſit, interdiu autem ipſe venit: & advocatus ab *Oreſte*, ut juvaret ipſum, accuſantem *Tyndarum* magis eſt reveritus. Dictis itaque orationibus in cœtu, motus eſt populus ut occideret *Oreſtem.* Tum *Pylades* amicus ejus, cùm ei adeſſet, conſuluit, ut ipſi primùm de *Menelao* ſumerent pœnam, interficientes *Helenam.* Ipſi igitur propter hæc venientes fruſtrati ſunt ſpe, cùm dii *Helenam* rapuiſſent. *Hermionem* verò oſtendens *Electra*, dedit eis in manum: illi itaque hanc volebant occidere. Apparens autem *Menelaus*, & videns ſe ſimul conjuge & liberis ab iſtis privatum, conatus eſt oppugnare regiam: illi autem prævenientes, minabantur ſe inflammaturos eſſe. *Apollo* verò apparens, *Helenam* dixit ſe tranſtuliſſe ad Deos: *Oreſtem* autem juſſit *Hermionem* ducere, (& *Pyladi Electram* cohabitare:) & purificatum à cæde, Argos tenere.

ALITER.

Oreſtes propter matris cædem ſimul & à Furiis exagitatus, & ab *Argivis* capitis damnatus, erat interfecturus *Helenam* & *Hermionem*; propterea quòd *Menelaus* præſens non juverat eum: prohibitus eſt autem ab *Apolline.* Cæterùm à nullo *alio* Poetâ hæc Fabula tractatur.

ALITER.

Scena fabulæ poſita in *Argo.* Chorus autem conſtat ex mulieribus *Argivis* æqualibus, quæ accedunt, interrogantes de calamitate *Oreſtis.* Fabula habet exitum magis comicum. Apparatus fabulæ eſt talis. Juxta aulam *Agamemnonis* fingitur *Oreſtes* laborans, & jacens præ inſaniâ in lectulo, cui aſſidet ad pedes *Electra.* Dubitatur verò, quare non ad caput aſſideat; ſic enim magis videbatur curare fratrem, illi aſſidens propius. Videtur igitur propter chorum poeta ita finxiſſe. Excitatus enim fuiſſet *Oreſtes*, jam primum, & vix ſopitus, ſi propè ipſum mulieres chori ſtetiſſent. Poſſumus hoc ſuſpicari ex eo quod dicit *Electra* ad chorum, Tace, tace, tenue veſtigium ſoleæ. Probabilem eſſe aiunt prætextum hujus diſpoſitionis. Fabula eſt ex celeberrimis in ſcenâ, ſed peſſima moribus: nam præter *Pyladen*, omnes erant polluti.

Τα

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ ſunt hæ:
ΗΛΕΚΤΡΑ.	Electra.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	Nuncius.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	Oreſtes.
ΑΠΟΛΛΩΝ.	Apollo.
ΕΛΕΝΗ.	Helena.
ΧΟΡΟΣ.	Chorus.
ΦΡΥΞ.	Phryx.
ΤΥΝΔΑΡΕΩΣ.	Tyndarus.
ΠΥΛΑΔΗΣ.	Pylades.
ΕΡΜΙΟΝΗ.	Hermione.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.	Menelaus.
Προλογίζει δὲ ἡ Ἠλέκτρα, ὡς ἀδελφὴ Ὀρέστου, ἀπολοφυρομένη διὰ τὸν Τάνταλον.	Præfatur autem *Electra*, tanquam ſoror *Oreſtis*, deplorans propter *Tantalum*.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΟΡΕΣΤΗΣ.

ARGUMENTUM Actûs primi.

Electra *Domûs ſuæ perpetuas & magnas Calamitates memorat & quomodò Frater ejus* Oreſtes, *poſtquam Patris cædem Matris authoris nece vindicâſſet, Furiis miſerè vexatus jam tum æger decumberet. Reus præterea brevi ſiſtendus & capite forſan plectendus; ni Patruus eorum* Menelaus, *quem tum ex* Trojâ *reverſum ſuperveniſſe audiêrat, Authoritate ſuâ illorum gratiâ interponat.* Helena *vices eorum dolet & filiam ſuam* Hermionem *ad inferias* Clytæmneſtræ *ferendas mittit.* Electræ *ſollicitudo, nè* Chorus *excitet dormientem Fratrem & novis doloribus cruciandum propinet.* Oreſtes *expergefactus & ſibi redditus officioſè cum Sorore certat, donec in furorem relabitur. Tum remittente paulùm morbo ſorori conſulit, nè tantopere ſe illius causâ vexet; quæ nihilominus ſe uſque ad mortem illi adhæſuram ſpondet.* Chorus *Furiarum regreſſum deprecatur.*

ΗΛΕΚΤΡΑ.

Ἰαμβοί.

Ηλ. " Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν, ὧδ᾽ εἰπεῖν ἔπος,
" Οὐδὲ πάθος, οὐδὲ ξυμφορὰ θεήλατος,
" Ἧς οὐκ ἂν ἄραιτ᾽ ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.

El." Nullum eſt omninò malum, ut ità breviter dicam,
" Neque calamitas, neque afflictio divinitùs veniens,
" Cujus pondus non ſuſtineat genus humanum.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν] Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος, ἐκ μονοστροφικῆς ἐστι περιόδου. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἐλλ. ὧν τελευταῖος, τινὰ ἐξενήνοχε συμφορὰ φύσεως. ἐπὶ τοῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Ἐπειδὴ ἡ τοῦ γένους αὐτῆς δυστυχία, ὑπερῆρεν ἅπασας, διὰ τοῦτο αὐτὴ ἡ Ἠλέκτρα γνωματευομένη, ταῦτά φησι καθ᾽ αὑτήν. δείξει δὲ, ὡς ἐξ ἀρχῆς τὸ γένος αὐτῆς συμφοραῖς ὑπέκειτο. ἵνα δὲ μὴ καθ᾽ ἕκαστον ἀπαριθμῆται τὰ συμβαίνοντα τοῖς ἀνθρώποις κακὰ, συλλαμβάνει διὰ τοῦ γενικοῦ ὀνόματος τοῦ δεινοῦ, διαιροῦσα εἰς πάθη καὶ συμφοράς. καὶ πάθη μέν ἐστι, τὰ συμπίπτοντα τοῖς σώμασι νοσήματα. συμφοραὶ δὲ, αἱ ἐπερχόμεναι τοῖς ἀνθρώποις θλίψεις, καὶ τὸ, ὧδ᾽ εἰπεῖν ἔπος, διὰ τοῦτο ἔστη· διότι καθολικῶς ἐξήνεγκεν, ἤγουν εἴρηκεν. ἐπεὶ δὲ πάθη καὶ συμφορὰν εἴρηκε, προτιμᾷ τὸ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου, ἀποδιδοὺς τὸ ἧς πρὸς τὸ συμφορά. γίνωσκε δὲ, ὅτι ἐὰν εὑρεθῶσιν ὀνόματα ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν, μάλιστα μὲν τὸ ἀρσενικὸν προτιμᾶται τοῦ θηλυκοῦ. συμβαίνει δὲ ἔστιν ὅτε καὶ τὸ ἀνάπαλιν. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων, κειμένου ἀρσενικοῦ, καὶ θηλυκοῦ, καὶ οὐδετέρου ὀνόματος. ἀποδίδοται ἡ σύνταξις πρὸς τὸ οὐδέτερον, ὡς εἰς πρᾶγμα. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν] τὸ δεινὸν ὄνομά ἐστι γενικὸν, καὶ διαιρεῖται εἰς πάθος, καὶ συμφοράν. καὶ πάθος μὲν, τὰ νοσήματα. συμφορὰ δὲ, αἱ δυστυχίαι, καὶ περιπέτεια. Ἄλλως. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν, ὅπερ οὐχ ὑφίσταται τῶν ἀνθρώπων ἡ φύσις. τοῦτο δέ φησι παρόσον ἔκτοπον καὶ ἀλλόκοτον ὑπέστη τιμωρίας ὁ Τάνταλος, ἢ διὰ τὰς τοῦ γένους συμφορὰς, ἢ δι᾽ ἑαυτὴν, ὡς γε τλημόνως συναποφέρει τοῦ ἀδελφοῦ τὴν τύχην, ἢ διὰ τὸν Ὀρέστην. Ἄλλως. Ὧδ᾽ εἰπεῖν ἔπος, ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν, οὐκ ἔστι δεινὸν, οὔτε πάθος, οὔτε συμφορὰ, ἧς οὐκ ἂν τὸ βάρος ἡ τῶν βροτῶν φύσις ἀπενέγκαιτο, εἰς θηλυκὸν δὲ ἐξ οὐδετέρου τὸν λόγον ἀπέδωκεν. ἐπειδὴ προτιμᾶται τοῦ οὐδετέρου τὸ θηλυκόν. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν] ὡς ἐπέρχεται δηλονότι εἰπεῖν ἔπος οὕτως, ἤτοι ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν, οὐκ ἔστιν οὐδὲν χαλεπὸν, οὐδὲ πάθος καὶ κάκωσις, οὐδὲ συμφορὰ ἀπὸ θεῶν πεμφθεῖσα, ἣν οὐκ ἂν βαστάσει βάρος ἡ φύσις ἀνθρώπου. Οὐδὲ πάθος] πάθος ἐπὶ σώματος, τὸ τραῦμα, καὶ ἡ πληγὴ, ἣν ξίφει τις ἐπλήγη. ἢ τοιούτῳ τινί. ὁ ἀπὸ μὲν τοῦ ποιοῦντος λέγεται πρᾶγμα, καὶ πρᾶξις· ἀπὸ δὲ τοῦ πάσχοντος, πάθος. ὥσπερ τὸ λῆμμα ἀπὸ μὲν τοῦ λαμβάνοντος λέγεται λῆμμα. ἀπὸ δὲ τοῦ διδόντος δῶρον. ἀπὸ τούτου πάθος καὶ ἐπὶ ψυχῆς ἡ ἧττα, ἣν ἡττηθῇ τις ὑπὸ ἀδικίας, ἢ ἀκολασίας, ἢ τοιούτου τινὸς, λέγεται πάθος, καὶ αὐτὴ ἡ ἀκολασία, καὶ ἡ ἀδικία, καὶ ἡ δειλία, καὶ ὅσα τοιαῦτα προσβάλλει ἡμῖν. ὥσπερ λέγεται βέλος, καὶ τὸ πεμπόμενον, καὶ τὸ τραῦμα τὸ ἀπὸ τῆς βολῆς τοῦ βέλους. τούτων δὲ τῶν παθῶν τῶν προσβαλλόντων, ἤγουν τῆς ἀδικίας, τῆς ἀκολασίας, καὶ τῶν τοιούτων, ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς δύναται, οὐ καταλύων αὐτὰ, ἀλλ᾽ οὐχ ὑπείκων αὐτοῖς. τὰ δὲ ἕτερα, ἤγουν αἱ πληγαὶ καὶ αἱ ἧτται αἱ ὑπὸ τούτων, ἀναιροῦνται ἰατρευόμενα. ὡς μηδὲ οὐλὴν, καὶ ἴχνος τι αὐτῶν καταλείπεσθαι. ἐνταῦθα δὲ πάθη λέγει σώματος, τὴν πληγὴν καὶ κάκωσιν.

ANNOTATIONES.

V. 1. [Ὧδ᾽ εἰπεῖν ἔπος] De hâc phraſi & loco Vid. *Pauli Leopardi* Emendat. l. 8. c. 21. *Cicero* autem l. 4 *Tuſculan.* malè hunc Verſum exponit, ut & *Camerus*, [illegible] *Joſua Barnes.*

Ὁ

Ὁ γὰρ μακάριος, κοὐκ ὀνειδίζω τύχας,
Διὸς πεφυκώς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος,
Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον
Ἀέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην,
Ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς ἄνθρωπος ὤν,
Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον,
Ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον.
Οὗτος φυτεύει Πέλοπα, τοῦδ' Ἀτρεὺς ἔφυ,
Ὧι στέμματα ξήνασ' ἐπέκλωσεν θεὰ
*Ἔριν, Θυέστῃ πόλεμον ὄντι συγγόνῳ
Θέσθαι. τί τἄρρητ' ἀναμετρήσασθαί με δεῖ;
Ἔδαισε δ' οὖν νιν τέκν' ἀποκτείνας Ἀτρεύς.
Ἀτρέως δὲ (τὰς γὰρ ἐν μέσῳ σιγῶ τύχας)
Ὁ κλεινός, εἰ δὴ κλεινός, Ἀγαμέμνων ἔφυ,
Μενέλεώς τε Κρήσσης μητρὸς Ἀερόπης ἄπο.

* al. Ἔρις.

Nam ille beatus, (non exprobro ei fortunam.
Ex Jove natus, ut dicunt, Tantalus
Timens ſaxum, quod ſupra caput ejus imminet,
Pendet in aere, & luit hanc pœnam,
Sicut dicunt, quòd cùm eſſet homo cum diis
Habens æqualem dignitatem communis menſæ,
Habuit effrenem linguam, turpiſſimum morbum.
Iſte genuit Pelopem, ex hoc Atreus natus eſt:
Cui lanam carminans, deſtinavit Dea i. e. *Clotho*
Diſcordiam, ut bellum adverſus Thyeſten fratrem
Excitaret. quid opus eſt enumerare infanda?
Ejus igitur liberos interficiens Atreus, excepit eum convivio.
Atrei autem, (nam intermedias fortunas taceo)
Ille inclytus, ſiquidem inclytus, Agamemnon erat *filius*,
Et Menelaus ex Aerope Cretenſi matre.

Ὁ γὰρ μακάριος] Ὁ γὰρ μακάριος Τάνταλος, καὶ οὐκ ὀνειδίζω τὰς τύχας, γεννηθεὶς ὡς λέγουσιν, ἀπὸ τοῦ Διός, φοβούμενος τὴν πέτραν τὴν ὑπερκειμένην τῆς κεφαλῆς, κρέμαται ἐν τῷ ἀέρι, καὶ δίδωσι ταύτην τὴν τιμωρίαν, ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι ἄνθρωπος ὤν, ἔχων ἀξίωμα κοινῆς τραπέζης ἴσον τοῖς θεοῖς, ἔσχε γλῶσσαν ἀκράτητον, νόσον αἰσχίστην, καὶ χαλεπωτάτην. οὗτος ὁ Τάνταλος ἐγέννησε Πέλοπα, καὶ ἀπὸ τούτου ἔφυ ὁ Ἀτρεύς, ᾧ Ἀτρεῖ ἡ μοῖρα ἡ Κλωθὼ ξήνασα, καὶ κατασκευάσασα, ἤτοι παρασχοῦσα τὰ στέμματα, καὶ τὴν βασιλείαν, ἐπέκλωσε, καὶ εἱμαρμένον ἐποίησε, θέσθαι καὶ ποιῆσαι Ἔριν, πόλεμόν τε τῷ Θυέστῃ ὄντι συγγόνῳ καὶ ἀδελφῷ. Ὁ γὰρ μακάριος· μακάριον αὐτὸν καλῶ, καὶ οὐ δυστυχῆ, ἵνα μὴ ὀνειδίσω αὐτόν. Ἄλλως. Ὁ ποτὲ μακάριος. οὐ γὰρ ὀνειδίζουσα φησίν, ἀλλὰ βουλομένη παραστῆσαι, ὅτι πάντα τὰ δεινὰ ὑφίστανται οἱ ἄνθρωποι. ὡς Ὅμηρος, τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισι. καλῶς δὲ τὸ ὡς λέγουσι προσέθηκεν, οὐ γὰρ πείθομαι τὸν Δία τοὺς ἰδίους παῖδας οὕτως αἰκίζεσθαι. Ἄλλως. τὸ ὡς λέγουσιν, οὐκ ἐνδοιάζουσα φησίν, εἰ ἄρα ἦν τοῦ Διὸς ὁ Τάνταλος, ἀλλ' ὀνειδίζουσα τῷ δαίμονι, ὅτι τοὺς ἰδίους ἐκγόνους τοσοῦτον ἐν ταῖς δυστυχίαις παρορᾷ. Ἄλλως. Ὁ γὰρ μακάριος] ἐπαινεῖταί τις ἐφ' οἷς ποιεῖ καλοῖς, καὶ ψέγεται ἐφ' οἷς ποιεῖ κακοῖς. μακαρίζεται δὲ ἐφ' οἷς ἔχει καλοῖς, ἢ ἀπολαύει. ἀφ' οὗ μακάριος, ὁ μακαρισμοῦ ἄξιος, ἐφ' οἷς ἔχει καλοῖς, ἢ ἀπολαύει. καὶ μακάριον τέλος, οὗ ὁ τυχὼν μακαρίζεται. καὶ μακάριον ἔργον, ἐφ' ᾧ ὁ ἐργασάμενος μακαρίζεται. ἐνταῦθα δὲ τὸ μακάριος, κατ' εὐφημισμὸν λέγεται. οὐ γὰρ καλῶν ἀπέλαυσεν ὁ Τάνταλος, ἵνα διὰ ταῦτα μακαρισθῇ, ἀλλὰ κακώσεων μᾶλλον καὶ κολάσεων. τινὲς μέν φασιν, ὧν ἐστι καὶ Εὐριπίδης, ἐν ἀέρι τὸν Τάνταλον κρέμασθαι, κἀνταῦθα τὴν δίκην ὑπέχειν ὧν ἐξήμαρτεν, ἐξειπὼν τοῖς βροτοῖς τὰ τῶν θεῶν ἀπόρρητα (τοῦτο γάρ ἐστι τό, ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν) καὶ τῆς ἀμβροσίας μεταδούς. ἕτεροι δὲ λέγουσιν ἐν ᾅδῃ τοῦτον κολάζεσθαι, ἱστάμενον μέσον ὕδατος ἄχρι πώγωνος, καὶ διψῶντα. ἡνίκα δὲ ἐπιχειρήσει πιεῖν, ἀθρόον τό, τε ὕδωρ ἀφίσταται, καὶ ὁ ἐν τῇ κεφαλῇ πέτρος κάτεισιν, ὡς δῆθεν πατάξων. οὐ μόνον δὲ οὗτος ἐν ᾅδῃ κολάζεται, ἀλλὰ καὶ Σίσυφος, καὶ Τιτυός, καὶ Ἰξίων, καὶ αἱ Δαναοῦ παῖδες. [5] Διὸς πεφυκὼς] Τμώλου καὶ Πλουτοῦς υἱὸς ὁ Τάνταλος. Ταντάλου δὲ καὶ Εὐρυανάσσης, Πέλοψ, Βροτέας, Νιόβη. Πέλοπος δὲ καὶ Ἱπποδαμείας, Ἀτρεύς, Θυέστης, Δίας, Κυνόσουρος, Κορίνθιος, Ἵππαλμος, Ἵππασος, Κλέων, Ἀργεῖος, Ἀλκάθους, Αἴλιος, Πιτθεύς, Τροιζήν, Νικίππη, Λυσιδίκη. καὶ [illegible]τις Ἀξιόχης νόθος Χρύσιππος. τούτῳ φθονήσαντες οἱ Πελοπίδαι, ὡς προκρινομένῳ παρὰ τῷ πατρί, ἀναπείθουσιν ἅμα τῇ μητρὶ τοὺς πρεσβυτάτους Ἀτρέα καὶ Θυέστην, ἀνελεῖν τὸν παῖδα. οἱ δὲ ἀποκτείναντες, εἰς φρέαρ ἐνέβαλον. ὁ δὲ Πέλοψ ὑπόπτης ἔχων τοὺς παῖδας, ἐκβάλλει τῆς πατρίδος ὑπεραγόμενος. τούτων ἄλλοι μὲν ἄλλῃ ᾤκησαν, Ἀτρεὺς δὲ καὶ Θυέστης ἐν τῇ τριφυλίᾳ κατῴκησαν ἐν Μακίστῳ. καὶ Ἀτρεὺς μὲν ἀπολέσας τὸν Δίαυλον, ἀγαγόμενος ἔσχε Πλεισθένη, τὸ σῶμα ἀσθενῆ. ὃς Ἐριφύλην γήμας, ἔσχεν Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον, καὶ Ἀναξιβίαν. νέος δὲ τελευτήσας ὁ Πλεισθένης, καταλείπει τῷ πατρὶ τοὺς παῖδας. Θυέστης δὲ Λαοδάμειαν, Αγαμίαν, Καλαιον. τῶν δὲ Ἡρακλειδῶν κατασχόντων Πελοπόννησον, ἔχρησεν ὁ θεὸς αὐτοὺς μὲν ἀποστῆναι Λακεδαίμονος, τοὺς δὲ Πελοπίδας βασιλεύσαι. [7] Ἀέρι ποτᾶται] ἐπεὶ διὰ γλωσσαλγίας ἥμαρτεν ὁ Τάνταλος, σιωπῇ αὐτὸν ἐκόλασεν ὁ θεός. οὔτε γὰρ ἐν οὐρανῷ αὐτὸν τιμωρεῖται, ἵνα μὴ συνδιαλέγηται τοῖς θεοῖς, ἢ λαλούντων ἀκούῃ· οὔτε ἐπὶ γῆς, ὅπως μὴ ἐξείπῃ τοῖς ἀνθρώποις ἅ τινα οἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ, οὔτε καθ' ᾅδου, ἵνα μὴ καὶ ἄλλους ὁρῶν κολαζομένους ἀμφοτέρους παραμυθοῖτο· ἀλλ' ἐν ἀέρι μετέωρον, ὅπως μηδενὶ φθεγγόμενος, μᾶλλον ἀνιῷτο. Ἀκόλαστον] ἐπεὶ ἀκολάστῳ τινὶ λόγῳ φασὶν αὐτὸν κολάζεσθαι. εἰ γὰρ μετέδωκε τῆς ἀμβροσίας, κατὰ τὸν Πίνδαρον, * τοῖς βροτοῖς, μᾶλλον ἂν φιλανθρωπίας παρὰ τῶν θεῶν ἐθαυμάζετο. Αἰσχίστην δὲ νόσον τὴν γλωσσαλγίαν φησίν, ὅτι πορνεία μὲν καὶ γαστριμαργία, καὶ τὰ λοιπὰ πάθη, ἔχουσί τι καὶ τερπνόν. ἡ δὲ γλωσσαλγία, καὶ τούτου ἐστέρηται. καὶ ὅτι τὰ μὲν ἄλλα πάθη τὸν χρώμενον βλάπτει, αὕτη δὲ κατὰ τοῦ θείου ὁπλίζεται. Ὡς μὲν λέγουσιν] ὅτι ἄνθρωπος ὤν, ἔχων ἀξίωμα κοινῆς τραπέζης ἴσον τοῖς θεοῖς, ἔσχε γλῶσσαν ἀκράτητον. λέγω νόσον αἰσχίστην, καὶ χαλεπωτάτην. Κοινῆς τραπέζης ἀξιούμενος ὤφειλεν εἰπεῖν. ἐπεὶ δὲ ἡ κοινὴ τράπεζα τὴν αὐτὴν τιμὴν τοῖς καταλαμβάνουσιν αὐτὴν δίδωσι, διὰ τοῦτο εἶπεν ἀξίωμ' ἔχων ἴσον. [11] Οὗτος φυτεύει] ἐκ Εὐρυανάσσης τῆς Ξάνθου, ἢ Κλυτίας τῆς Ἀμφιδάμαντος, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης, ὁ Τάνταλος ἐγέννησε τὸν Πέλοπα. Ὧι στέμματα] τῆς ἀρχῆς τὸν στέφανον. Αἰσχύλος γὰρ στέμματα τὰ ἔρια φησίν, ἀπὸ τοῦ στέφειν τὰς ἠλακάτας. ἐξ ὧν γίνονται οἱ στέφανοι τῶν βασιλέων. ξήνασα δέ, ἀντὶ τοῦ προξενήσασα, καὶ παρασχοῦσα, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐργασαμένη, κατασκευάσασα. ὁ δὲ νοῦς, ἡ τῷ Ἀτρεῖ προξενησαμένη τὴν βασιλείαν θεά, πόλεμον καὶ ἔριν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐπέκλωσε. γράφεται δὲ καὶ Ἔρις, ἵνα ᾖ, ἡ θεὰ Ἔρις τὸν πόλεμον ἐπέκλωσε Θυέστῃ καὶ Ἀτρεῖ. οὐ παράλογον δὲ καὶ ἄλλον θεὸν ἐπικλώθειν, ὡς καὶ τὰς μοίρας. Ὅμηρος γάρ φησι· τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἶκόνδε νέεσθαι. τρεῖς δέ εἰσι μοῖραι, Κλωθώ, Λάχεσις καὶ Ἄτροπος. τούτων ἡ μὲν Κλωθώ, τὰ ἐφ' ἑκάστῳ μέλλοντα συμβήσεσθαι κλώθει καὶ κατασκευάζει. ἡ δὲ Λάχεσις, λαγχάνει καὶ κληροῖ καὶ ἐπικυροῖ ταῦτα, καὶ ἐπισφραγίζει. ἡ δὲ Ἄτροπος, ἄτρεπτα καὶ ἀμετακίνητα, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως γενησόμενα, τίθησιν. [14] Τί τ' ἄρρητα] ἀντὶ τοῦ εἰς μέτρον θεῖναι ἐμὲ παρθένον οὖσαν τὰ ἄρρητα, ἤτοι τὰ μὴ πρέποντα λέγεσθαι ὡς αἰσχρά. Ἀναμετρήσασθαι] ἀναμέτρει τὸ χωρίον παρὰ Ἀριστοφάνει, ἀντὶ τοῦ διαμέτρει· ἀναμετρήσασθαι δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἀναλαβεῖν καὶ διηγήσασθαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ μετρηθέντα ἐξ ἀρχῆς ἀναλαμβανόντων, καὶ μετρούντων. καθὸ λέγεται καὶ τὸ ἀνακοινωσώμεθα τὸν λόγον παρὰ Πλάτωνι, ἀντὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀναλαβόντες κοινωσώμεθα. τὸ ἑξῆς, αἱ παρθένοι μὲν τρεῖς ἐσμὲν ἐκ μιᾶς μητρὸς ἀνοσιωτάτης, ἡ Χρυσόθεμις, καὶ Ἰφιγένεια, καὶ ἐγὼ ἡ Ἠλέκτρα. καὶ ἄρσην ὁ Ὀρέστης. Ἀναμετρήσασθαι] διὰ τοῦ ἀναμετρήσασθαι τὸ πλῆθος τῶν κακῶν ἐσήμανεν. ἢ οὖν ὡς πολλά, ἢ ὡς ἄτοπα παραπέμπεται. ἢ ὡς παρθένος παραιτεῖται λέγειν, διὰ τὴν μοιχείαν Αἰγίσθου, ἢ τὸν ἄνομον Αἰγίσθου γάμον. ἦν γὰρ ὁ παῖς Πελοπίας τῆς θυγατρός, ἢ Στερόπιδος, δι' ἧς ἐπίανεν αὐτὴν Θυέστης. [15] Ἔδαισε δ' οὖν νιν] εὐώχησεν αὐτὸν τὸν Θυέστην ὁ Ἀτρεύς, τὰ τέκνα αὐτοῦ δηλονότι ἀποκτείνας, ἀπὸ τοῦ Ἀτρέως δέ, τὰς γὰρ ἐν μέσῳ δυστυχίας σιγῶ, ἔφυ ὁ κλεινὸς Ἀγαμέμνων. κλεινὸς μέν, ὡς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εἰς Τροίαν στρατεύσας. εἰ δὴ κλεινός, ὡς ἀθλίως ἀποθανών, καὶ τὴν τῆς γυναικὸς ὑποστὰς μοιχείαν. Ὁ Μενέλαός τε ἀπὸ μητρὸς Κρητικῆς τῆς Ἀερόπης. εἰς γυναῖκα δὲ ἐλα-

* Vid. Pindar. Olymp. Od. 1. Stroph. γ.

ANNOTATIONES.

V. 18. & 20. Μενέλεως] utrobique periculum Carmini; niſi ſic metiamur, ut Μενέλεως Anapæſtus ſit in priori & τε licet ante Κρήσσης Brevis habeatur; in poſteriori autem Μενέλεως itidem per συνίζησιν ultimorum Anapæſticè legatur, ut & Ἑλένης, quo admiſſo ſtabit uterque verſus. *Duportianus* liber habet in margine Μενέλαος, quod in primo loco apertè contradicit Verſui, quare nec ſecundo admitto. Vid. Hecub. V. 1256. ubi quid nos de hoc Libro.

Γαμεῖ

Γαμεῖ δ' ὁ μὲν δὴ τὴν θεοῖς στυγουμένην,
Μενέλεως Ἑλένην. ὁ δὲ Κλυταιμνήστρας λέχος
Ἐπίσημον εἰς Ἕλληνας, Ἀγαμέμνων ἄναξ.
ᾯ παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς,
Χρυσόθεμις, Ἰφιγένειά τ', Ἠλέκτρα τ' ἐγώ,
Ἄρσην τ' Ὀρέστης, μητρὸς ἀνοσιωτάτης,
Ἣ πόσιν ἀπείρῳ περιβαλοῦσ' ὑφάσματι
Ἔκτεινεν. ὧν δ' ἕκατι, παρθένον λέγειν
Οὐ καλόν· ἐῶ τοῦτ' ἀσαφὲς ἐν κοινῷ σκοπεῖν.
Φοίβου δ' ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν;
Πείθει δ' Ὀρέστην, μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο,
Κτεῖναι, πρὸς οὐχ ἅπαντας εὔκλειαν φέρον.
Ὅμως δ' ἀπέκτειν', οὐκ ἀπειθήσας θεῷ.
Κἀγὼ μετέσχον, οἷα δὴ γυνή, φόνου,
Πυλάδης θ', ὃς ἡμῖν συγκατείργασται τάδε.
Ἐντεῦθεν, ἀγρίᾳ συντακεὶς νόσῳ, νοσεῖ
Τλήμων Ὀρέστης, ὁ δὲ πεσὼν ἐν δεμνίοις
Κεῖται. τὸ μητρὸς δ' αἷμά νιν τροχηλατεῖ
Μανίαισιν· ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς
Εὐμενίδας, αἳ τόνδ' ἐξαμιλλῶνται φόβῳ.
Ἕκτον δὲ δὴ τόδ' ἦμαρ, ἐξότου σφαγαῖς
Θανοῦσα μήτηρ, πυρὶ καθήγνισται δέμας·
Ὧν οὔτε σῖτα διὰ δέρης ἐδέξατο,
Οὐ λούτρ' ἔδωκε χρωτί. χλανιδίων δ' ἔσω
Κρυφθείς, ὅταν μὲν σῶμα κουφισθῇ νόσου,
Ἔμφρων δακρύει, ποτὲ δὲ δεμνίων ἄπο
Πηδᾷ δρομαῖος, πῶλος ὡς ἀπὸ ζυγοῦ.
Ἔδοξε δ' Ἄργει τῷδε, μήθ' ἡμᾶς στέγαις,
Μὴ πυρὶ δέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινα
Μητροκτονοῦντας. κυρία δ' ἥδ' ἡμέρα,
Ἐν ᾗ διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις,
Εἰ χρὴ θανεῖν νὼ λευσίμῳ πετρώματι,
Ἢ φάσγανον θήξαντ' ἐπ' αὐχένος βαλεῖν.
Ἐλπίδα δὲ δή τιν' ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν.
Ἥκει γὰρ εἰς γῆν Μενέλεως Τροίας ἄπο,

Ducit autem inviſam diis
Helenam Menelaus. Iſte autem Clytemneſtræ conjugium, (init)
Clarum apud Græcos Agamemnon rex:
Cui ex unâ eâ tres puellæ natæ ſumus,
Chryſothemis, Iphigenia, & ego Electra:
Et Maſculus Oreſtes ex matre ſceleratiſſimâ,
Quæ maritum circumdans inextricabili veſtimento
Interfecit: propter quæ, & virginem dicere
Non eſt honeſtū, omitto hoc obſcurum communiter conſiderandum.
Sed Phœbi injuſtitiam quid opus eſt accuſare?
Perſuadet Oreſti, matrem, quæ eum genuit,
Occidere, non apud omnes adferens laudem.
Tamen is eam occidit, non inobediens Deo:
Et ego eram particeps cœdis, ut poteſt mulier,
Et Pylades, qui nos in his adjuvit.
Inde tabeſcens ſævo morbo languet
Afflictus Oreſtes, cadens in lecto
Jacet, ſanguis enim maternus exagitat eum
Furoribus: (Vereor enim nominare deas
Eumenidas, quæ eum certatim perterrent)
Sextus hic dies eſt, ex quo cæde
Moriens mater, purificata eſt corpus igne:
Intra quem neque cibum per collum accepit,
Neque lavacrum dedit corpori, ſed intra veſtem
Occultans, quando corpus levatum eſt morbo
Sanâ mente plorat: aliquando ex lecto
Exilit velox, ſicut equus à jugo.
Decretum autem factum eſt hîc Argis, neque nos tecto,
Neque igni recipere: & ne quis alloquatur
Matricidas. Hæc dies autem eſt dicta,
In quâ ferent ſententiam Argivi:
An oporteat nos mori lapidante ſaxo,
An enſem acuens quis collo incutiat,
Habemus autem quandam ſpem, quòd non ſimus morituri.
Venit enim in patriam Menelaus ex Trojâ,

ἔγημεν ὁ μὲν Μενέλαος τὴν Ἑλένην, τὴν μισουμένην ὑπὸ τῶν θεῶν, ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ὁ ἄναξ, τὸ λέχος τῆς Κλυταιμνήστρας, περιφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ τὴν Κλυταιμνήστραν. τὸ ἐπίσημον καὶ διάδηλον, διὰ τὸν φόνον δηλονότι, εἰς τοὺς Ἕλληνας. ᾧ Ἀγαμέμνονι παρθένοι μὲν τρεῖς ἐγεννήθημεν ἐκ μιᾶς ἀνοσιωτάτης μητρός, Χρυσόθεμις, Ἰφιγένεια, καὶ ἐγὼ ἡ Ἠλέκτρα, ἄρσην τε Ὀρέστης. ἥτις Κλυταιμνήστρα περιβαλοῦσα καὶ περικρύψασα τὸν ἄνδρα ἐν ἱματίῳ κυκλοτερεῖ μὴ ἔχοντι διέξοδον, ἔκτεινεν. ὧν δὲ χάριν ἔκτεινε δηλονότι, οὐ καλόν ἐστι παρθένῳ λέγειν, τουτέστιν ἐμοὶ τῇ παρθένῳ. ἀφίημι τοῦτο ἀσαφὲς καὶ ἄρρητον, σκοπεῖσθαι ἐν τῷ δήμῳ. [28] Φοίβου δ' ἀδικίαν] ἐν ἤθει ταῦτα. φησὶ μὲν γάρ, οὐ κατηγορήσειν τοῦ θεοῦ, ὅμως γε μὴν ὕστερον ὑπεραπελογήσατο κατὰ τοῦ Ἀπόλλωνος. καὶ δι' ὧν ἐδόκει μὴ κατ' αὐτοῦ λέγειν, διὰ τούτων ἐλέγχεται αὐτοῦ κατηγοροῦσα. τὸ δὲ ἀκόλουθον οὕτω. ὁ δὲ Ἀπόλλων, οὐκ ἄδικος ὤν, ὅμως πείθει Ὀρέστην ἀποκτεῖναι τὴν μητέρα. πρὸς οὐχ ἅπαντας δὲ τὴν εὔκλειαν φέρειν εἴρηκεν, ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐπῄνουν αὐτόν, οἱ δὲ οὔ. Οἷα δὴ γυνή] ὅσον [illegible] ἡ γυναικεία φύσις μεταλαβεῖν φόνου, οὐ γὰρ κεκοινώνηκε τοῦ φόνου ἡ Ἠλέκτρα, ὡς καὶ Ὀρέστης φησί, τῷ μὲν γὰρ ἐπινεύσας, [illegible] εἴργασται δ' ἐμοί. ζητεῖται δέ, τί δή ποτε ἀνωτέρω παρθένον ἑαυτὴν εἰρηκυῖα, ὅτε φησίν, ὧν δ' ἕκατι παρθένῳ λέγειν οὐ καλόν, ἐνταῦθα γυναῖκα ἑαυτὴν λέγει. λεκτέον δέ, ὡς οἷα δὴ γυνὴ πρὸς τὸ θηλυκὸν γένος [illegible], ὡς οὐδὲν μὲν [illegible]. ἀλλὰ τοσοῦτον, ὅσον ἂν γυνή τις δράσειε. [32] Οἷα δὴ γυνή] ὡς γυνὴ συμβαλοῦσα, παραθαρρύνασα, ὑπομνήσασα τοῦ πάθους, οὐκ αὐτόχειρ γέγονε τῆς μητρός, ἀλλὰ λόγοις παρώρμησε κατ' αὐτῆς τὸν ἀδελφόν. τάχα δὲ διὰ τοῦ οἷα δὴ γυνή, [illegible] τὴν μητέρα. ἐκείνη γὰρ αὐτόχειρ γέγονε τοῦ Ἀγαμέμνονος, οὐ κατὰ γυναῖκα. Πυλάδης θ' ὃς] Φώκου παῖδες, Κρίσος καὶ Πανοπεύς. τούτων ὁ Κρίσος ἔκτισε τὴν νῦν Κίρραν, τότε Κρίσαν καλουμένην. καὶ παῖς αὐτοῦ ἐξ Ἀντιφατείας τῆς Ναυβόλου, Στρόφιος ἐγένετο. οὗ Ἀστυδάμεια καὶ Πυλάδης ἐκ * Κυδραγόρας τῆς ἀδελφῆς Ἀγαμέμνονος. Ὀνομάζειν] ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς τὰς Ἐριννύας. οὐκ ὀνομάζουσι δέ, ἀλλ' εὐφημιζόμενοι, θεὰς ἢ Εὐμενίδας καλοῦσιν. ὀνόματα δὲ τῶν Ἐριννύων, Τισιφόνη, Μέγαιρα, καὶ Ἀληκτώ. Ἄλλως. ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς Εὐμενίδας. τουτέστιν εὐλαβοῦμαι λέγειν, ὅτι αἱ Εὐμενίδες, ἤγουν αἱ Ἐριννύες ποιοῦσιν αὐτὸν μαίνεσθαι. αἳ τοῦτον ἐξαμιλλῶνται καὶ ἐλαύνουσιν ἐν φόβῳ. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα κατὰ [illegible]λειψιν. ὃ γὰρ ηὐλαβεῖτο λέγειν, εἴρηκεν. Ἄλλως. αἰδοῦμαι τὰς Εὐμενίδας λέγειν θεάς, ἀντὶ τοῦ εὐλαβοῦμαι λέγειν αὐτὰς εἶναι τοῦ θείου γένους, ὡς κακῶν παραιτίας. Εἶπε δὲ τὸ ἐξαμιλλῶνται, ἐπειδὴ οἱ ἀγωνιζόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐν γυμνασίοις ἄνω καὶ κάτω στρέφονται τοῖς ἀγωνίσμασιν. Τροχηλατεῖ] κατεπείγει. μετὰ τοῦ τροχοῦ καὶ ἁρμάτων ἐλαύνει. [39] Ἐξότου σφαγαῖς] καὶ Ὅμηρος, ἤτοι ὁ τὸν κτείνας, δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν. αὐτὴ μὲν δὲ οὐκ ἦλθε. Καθήγνισται] καθωσίωται, κέκαυται. ἁγνείαν γὰρ ἐκάλουν τὴν διὰ πυρὸς φθορὰν τοῦ σώματος. Καθήγνισται] κεκάθαρται· πάντα γὰρ καθαίρει τὸ πῦρ. καὶ ἁγνὰ δοκεῖ εἶναι τὰ καυθέντα. τὰ δὲ ἄταφα, [illegible]. Ὧν οὔτε] ἀφ' ὧν, ἢ ἐξ ὧν ἓξ ἡμερῶν οὐκ ἔφαγεν. ἐμφαίνει δέ, ὡς οὐ προσηνέχθη μὲν αὐτοῦ τῷ σώματι ἡ τροφή, ἀλλὰ λαβεῖν οὐκ ἐδυνήθη. Ἔδοξε δ' Ἄργει. φανερὸν ὅτι ἐν Ἄργει ὑπόκειται ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος. Ὅμηρος δὲ ἐν Μυκήναις φησὶ τὰ βασίλεια Ἀγαμέμνονος. Στησίχορος δὲ καὶ Σιμωνίδης, ἐν Λακεδαιμονίᾳ. τὸ δὲ ἑξῆς, ἔδοξε δ' Ἄργει τῷδε μήθ' ἡμᾶς στέγαις δέχεσθαι. πρὸς δὲ τὸ πῦρ οὐδὲν ἀνταπέδωκεν. ἔξωθεν οὖν ἀκουστέον τὸ ἐναύειν. καὶ ἔστι σχῆμα Ἀττικόν, μὴ πυρὶ ἐναύειν ἀντὶ τοῦ μήτε πυρὸς ἐναύειν. οὐ γὰρ τὸ δέχεσθαι πρὸς τὸ πῦρ [illegible]. [51] Ἢ φάσγανον] κελεύεται φησὶν ἡμᾶς τελευτῆσαι. πότερον δὲ ξίφει, ἢ λίθοις βληθέντας, σήμερον κρινοῦσι.

* al. Ἀναξ. Cod.

ANNOTATIONES.

V. 29. Μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο] Vid. Not. ad *Iphigen. in Aul.* V. 619. V. 51. Ἢ φάσγανον θήξαντ'] pro θήξαντα [illegible] Sic enim *Scholiastes.* Ἢ ξίφει ἀποκτεῖναί τινα βαλεῖν, &c.

Λιμένα

Λιμένα δὲ Ναυπλίειον ἐκπληρῶν πλάτῃ,
Ἀκταῖσιν ὁρμεῖ, δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον
Ἄλαισι πλαγχθείς. τὴν δὲ δὴ πολύστονον
Ἑλένην, φυλάξας νύκτα, μή τις εἰσιδὼν
Μεθ' ἡμέραν στείχουσαν, ὧν ὑπ' Ἰλίῳ
Παῖδες τεθνᾶσιν, ἐς πέτρων ἔλθῃ βολὰς,
Προὔπεμψεν εἰς δῶμ' ἡμέτερον. ἔστιν δ' ἔσω
Κλαίουσ' ἀδελφὴν* συμφοράν τε δωμάτων. *al. συμφοράς.
Ἔχει δὲ δή τιν' ἀλγέων παραψυχήν.
Ἣν γὰρ κατ' οἴκους ἔλιφ', ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει,
Παρθένον, ἐμῇ τε μητρὶ παρέδωκε τρέφειν
Μενέλαος ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο,
Ταύτῃ γέγηθε, κἀπιλήθεται κακῶν.
Βλέπω δὲ πᾶσαν εἴσοδον, πότ' ὄψομαι
Μενέλαον ἥκοντ'. ὡς τά γ' ἄλλ' ἐπ' ἀσθενοῦς
Ῥώμης ὀχούμεθ', ἤν τι μὴ κείνου πάρα
Σωθῶμεν, " Ἄπορον χρῆμα, δυστυχῶν δόμος.
Ελε. Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας τε, κἀγαμέμνονος,
Παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος Ἠλέκτρα χρόνου,
Πῶς, ὦ τάλαινα, σύ τε κασίγνητός τε σὸς,
Τλήμων Ὀρέστης, μητρὸς ὅδε φονεὺς ἔφυ;
Προσφθέγμασιν γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν,
Εἰς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν.
Καί τοι στένω γε τὸν Κλυταιμνήστρας μόρον,
Ἐμῆς ἀδελφῆς· ἣν ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον

Implenſque remo portum Nauplicum,
Applicat ad littus, longo tempore à Troja
Vagatus errationibus: & lugubrem
Helenam, obſervans noctem, (ne quis videns
Venientem interdiu, eorum quorum ad Ilion
Filii perierunt, veniat ad jactus lapidum)
Præmiſit in noſtram domum: eſt autem intus,
Plorans ſororem, & calamitatem domûs.
Habet tamen aliquod ſolatium dolorum:
Quam enim reliquit domi, quando ad Trojam navigabat,
Virginem matri quæ meæ poſtea alendam tradidit
Menelaus ducens Hermionem ex Spartâ:
Hâc lætatur, & obliviſcitur malorum.
Circumſpicio autem omnem acceſſus viam, an poſſim videre
Menelaum venientem: quia in reliquis exiguâ
Ope vehimur, niſi ab illo
Servemur. " Miſera res eſt domus inops conſilii.
Hel. O filia Clytæmneſtræ & Agamemnonis,
Electra, virgo longo adulta temporê,
Quomodo, ô miſera, tu, & frater tuus,
Miſer iſte Oreſtes, eſt factus homicida matris?
(Non enim polluor tuo alloquio
In Phœbum transferens crimen.)
Lugeo Clytæmneſtræ fatum,
Meæ ſororis: quam poſtquam ad Ilion

Ναυπλίειον] Ναύπλιος Ἀργεῖος ἀνὴρ, ναυτικῆς ἔμπειρος λιμένα κατασκευάσας, ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκάλεσε Ναύπλιον. ἦν δὲ υἱὸς Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης. ἢ ὅτι ἐν λειμῶνι διέτριβεν. ἐκ τούτου ὁμώνυμος αὐτῷ ὁ λιμήν. Ἐκπληρῶν πλάτῃ] ἤτοι τὴν ὁδὸν διαπεπραγμένος ταῖς κώπαις, προσορμίζεται δὲ ταῖς ἀκταῖς. ὑπὸ δὲ τῶν πλατῶν τὰς ναῦς σημαίνει. Πλάτη δὲ, τὸ πλατὺ τῆς κώπης, ὃ μεθίεται εἰς τὴν θάλασσαν. [57] Μή τις εἰσιδὼν, ἐκ ἐρθῶν τινῶν τεκόντων αὐτὴν τῶν ἀποκειμένων προσαποδομήσῃ. καὶ τὰ λάφυρα προσκαταστρεφόμενα. ἀρρήτως γὰρ αὐτὴν νυκτὸς ἀπεστάλθαι φησί. τὰ δὲ κατὰ τὸ δρᾶμα ἡμέρᾳ ἐκτελεῖται. [61] Συμφοράς τε δωμάτων] συμφορὰ οὐ μόνον ἡ δυστυχία, ἀλλὰ καὶ ἡ συνάντησις. ὡς ἔχει τὸ τοῦ Σοφοκλέους, κἀπὶ συμφορᾷ γεγηθυῖα, ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο. Φοῖβου δ' ἀδικίαν] τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος κατά τι ἀρέσκει κατηγορεῖν ἀδικίαν; πείθει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔπεισε τὸν Ὀρέστην κτεῖναι τὴν μητέρα, ἥτις ἐφόνευσεν αὐτὸν, πρᾶγμα δηλονότι πράξας, οὐ φέρον πρὸς ἅπαντας εὔκλειαν, καὶ καλὴν φήμην. ὅμως δὲ ἀπέκτεινε πεισθεὶς τῷ θεῷ. καὶ ἐγὼ μετέσχον τοῦ φόνου, καθὰ γυνὴ, τουτέστι συνεβούλευσα. ὁ Πυλάδης δὲ, μετέσχε τοῦ φόνου δηλονότι, ὃς συνέπραξεν ἡμῖν τόδε. Ἐντεῦθεν] ἤτοι ἐξ ἐκείνου συνεχὴς, καὶ συμμιγεὶς ὁ τλήμων Ὀρέστης, νόσῳ ἀγρίᾳ, ἤτοι μανίᾳ, νοσεῖ. Ὁ δὲ] ἀντὶ τοῦ ὃς δὴ πεσὼν ἐν κοίτῃ κεῖται. ὁ φόνος γὰρ τῆς μητρὸς ἐλαύνει, καὶ ταράσσει αὐτὸν μανίαισιν, ὑπὸ μανιῶν, τῶν Ἐριννύων δηλονότι. αἰδοῦμαι γὰρ ὀνομάζειν καὶ λέγειν θεὰς Εὐμενίδας, τὰς Ἐριννύας δηλονότι, αἳ ταράσσουσι τόνδε διὰ φόβου. ἕκτον δὲ ἦμαρ τόδε ἐστὶ δηλονότι, ἐξ ὅτου σφαγαῖς, καὶ διὰ σφαγῆς θανοῦσα ἡ μήτηρ ἐκαθάρθη τὸ δέμας διὰ τοῦ πυρός. δι' ὧν ἡμερῶν οὔτε σιτίον ἐδέξατο διὰ τοῦ λαιμοῦ, οὐ λουτρὰ ἔδωκε τῷ σώματι, ἤτοι οὐκ ἐλούσατο. Κρυφθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ἱματίων, ὅταν μὲν κουφισθῇ τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς νόσου, ἔμφρων γενόμενος δηλονότι, δακρύει. ποτὲ δὲ ἀπὸ τῆς κοίτης πηδᾷ, καθὰ πῶλος ἀπὸ ζυγοῦ δεσμευθεὶς, καὶ ταχύς. ἐκυρώθη δὲ τοῖς Ἀργείοις (τὸ στέγειν ἀντὶ τοῦ στεγομένους) μήτε ἐν οἴκοις, μήτε ἐν θυσίαις, δέχεσθαι ἡμᾶς τινα μητροκτονήσαντας, μήτε προσαγορεύειν. Κυρία δὲ, ἤτοι ὡρισμένη, καὶ κεκυρωμένη ἤδη ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐξοίσει ἡ πόλις τῶν Ἀργείων τὴν ἀπόφασιν, εἰ χρέωσι θανεῖν ἡμᾶς ἐν πετρώματι λιθοβολισμοῦ, ἢ ξίφος ἀκονήσαντά τινα βαλεῖν ἐπὶ τοῦ αὐχένος ἡμῶν δηλονότι. ἔχομεν δὲ δή τινα ἐλπίδα, ὥστε μὴ θανεῖν. ἥκει γὰρ ἀπὸ τῆς Τροίας ὁ Μενέλαος εἰς τὴν γῆν τὴν ἑαυτοῦ, δηλονότι εἰς τὴν πατρίδα. τὸν λιμένα δὲ τὸν Ναύπλειον, τὸν ὑπό τινος Ναυπλίου οὕτω λεγόμενον, διανύσας κώπῃ ἐνελλιμένισε τῷ αἰγιαλῷ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκ τῆς Τροίας πλανηθείς. τὴν δὲ πολλῶν στεναγμῶν αἰτίαν Ἑλένην, προέπεμψεν εἰς τὸν οἶκον τὸν ἡμέτερον, ἐπιτηρήσας νύκτα, ἵνα μή τις ἰδὼν πορευομένην κατὰ τὴν ἡμέραν ὧν οἱ παῖδες ἀπέθανον ἐν τῇ Τροίᾳ, λιθοβολήσῃ αὐτήν. ἔστι δὲ ἔσω κλαίουσα τὴν ἀδελφὴν, καὶ τὴν δυστυχίαν τῶν δωμάτων. ἔχει δὲ δή τινα παραμυθίαν τῶν θλίψεων. ἣν γὰρ ὁ Μενέλαος ἀπὸ τῆς Σπάρτης ἀγαγὼν ἔλιπε κατὰ τοὺς οἴκους, ὅτε ἔπλει εἰς τὴν Τροίαν, τῇ ἐμῇ τε μητρὶ παρέδωκεν ἀνατρέφειν, τὴν παρθένον λέγω τὴν Ἑρμιόνην, διὰ ταύτην χαίρει, καὶ ἐπιλανθάνεται τῶν δυστυχιῶν. βλέπω δὲ πᾶσαν εἴσοδον, πότε ὄψομαι τὸν Μενέλαον ἥκοντα, ὅτι κατὰ τὰ ἄλλα ἐπ' ἀσθενοῦς ῥώμης ὀχούμεθα καὶ φερόμεθα. ἐὰν μὴ σωθῶμεν κατά τι παρ' ἐκείνου, ἄπορον χρῆμα ὑπάρχει δηλονότι ὁ δόμος ὁ δυστυχῶν. [71] Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας] τὸ προσῆκον ἦθος ἐξέτεινεν ὁ Εὐριπίδης. νῦν γὰρ πρῶτον ἀλλήλας βλέπουσι, καὶ ἀληθῶς πάνυ, οὔτε ἀσπάζονται ἀλλήλας. ἅμα δὲ δυσωπεῖ τὴν Ἠλέκτραν. καὶ λυπεῖ ὑπομιμνήσκουσα τοῦ τῆς Κλυταιμνήστρας ὀνόματος, καὶ προσάπτουσα. ἀκολούθως δὲ καὶ τόδε διατεθειμένον. τὸ δὲ ἑξῆς μακρὸν δὴ μῆκος χρόνου παρθένε, ἤτοι πολλῷ χρόνῳ παρθενευομένη. τοῦτο δὲ καὶ ὑβρίζουσα αὐτὴν φησὶν, ὡς αἰτίαν ἔχουσα, καὶ διὰ τοῦτο μὴ γαμουμένη. παρεμφαίνει δὲ διὰ τούτου ὅτι ἐν μοιχείας νομίζει τέλος τὸν γάμον. [74] Φονεὺς ἔφυ] δέον ἔφυτε εἰπεῖν, ἐπειδὴ καὶ ἀμφότεροι τὸν φόνον εἰργάσαντο. ἡ μὲν βουλευσαμένη, ὁ δὲ πράξας. ὁ δὲ εἰπὼν σύ τε κασίγνητός τε σὸς, πρὸς τὸν Ὀρέστην ἀπέδωκε, διὰ μὲν τοῦ συμπεριλαβεῖν ἀμφοτέρους δεικνύων βουλευσαμένους τὸν φόνον. διὰ δὲ τοῦ ἔφυ, μόνον τὸν Ὀρέστην εἰργασμένον. ἢ οὕτω δέον εἰπεῖν, πῶς ἔχεις, ὦ τάλαινα, σύ τε, κασίγνητός τε σὸς τλήμων Ὀρέστης. ὁ δὲ τὴν ὁρμὴν τῆς ἐρωτήσεως, ἤτοι τὸ ἔχετε ἐάσας, ἐπειδὴ Ὀρέστης ἐφόνευσε τὴν μητέρα, πρὸς τοῦτον τὴν ἀπόδοσιν ἐποιήσατο. ἀγνοοῦντες δέ τινες, τὸ ὅδε ἀντὶ τοῦ ὅστις φασίν. ἔστι δὲ ὅδε διὰ μέσου δεικτικόν. Εἰς Φοῖβον] καὶ τοῦτο πανούργως. ἀναμάρτητον γὰρ τὸ θεῖον ἐμφαίνει ὁ ποιητὴς, ὡς καταψευδομένων αὐτῶν τοῦ Ἀπόλλωνος. [78] Ἣν ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον] ἣν οὐκ εἶδον ἀφ' οὗ εἰς τὴν Ἴλιον ἔπλευσα, διὰ μέσου γὰρ τὸ ὅπως ἔπλευσα. εἶτα ὥσπερ αἰτίαν λέγουσα τοῦ πλοῦ, θεομανεῖ πότμῳ φησί. ἀντὶ τοῦ ὑπὸ εἱμαρμένης μανεῖσα, ἢ μοίρᾳ θεοῦ μανεῖσα. Ἄλλως. ἣν οὐκ εἶδον ἀφ' οὗ πρὸς Ἴλιον ἔπλευσα. εἰ δὲ θέλεις γνῶναι ὅπως ἔπλευσα, γίνωσκε ὅτι θεομανεῖ πότμῳ. κρύπτει δὲ τὴν μοιχείαν, καὶ ὑπὸ βίας δεόμενός τινος ἄχθαι εἰς Τροίαν φησίν. Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας] ὦ θύγατερ τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος παρθένε ἤδη μακρὸν δὴ μῆκος χρόνου, πῶς σύ τε ὦ τάλαινα, ἔχεις δηλονότι. κατὰ κοινοῦ ὁ σός τε κασίγνητος Ὀρέστης, οὗτος ἔστιν καὶ ἐγένετο φονεὺς τῆς μητρός. τοῖς προσφθέγμασι γάρ σου, ἤγουν τῇ πρὸς σὲ ὁμιλίᾳ οὐ μιαίνομαι, ἀναθεῖσα τὸν φόνον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. καί τοι θρηνῶ τὸν θάνατον τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς, ἣν ἀφ' οὗ ἔπλευσα πρὸς τὴν Ἴλιον, ὅπως δὲ καὶ πῶς ἔπλευσα, ὑπὸ μανίας θείας, οὐκ εἶδον. στερηθεῖσα δὲ τῆς ἀδελφῆς, θρηνῶ τὰς τύχας, καὶ τὰς δυστυχίας. Ἴστεον δὲ, ὅτι ἡ αὐτὴ Ἠλέκτρα παρ'

Ἔπλευσ' (ὅπως δ' ἔπλευσα θεομανεῖ πότμῳ)
Οὐκ εἶδον· ἀπολειφθεῖσα δ', αἰάζω τύχας.
Ηλ. Ἑλένη, τί σοι λέγοιμ' ἂν, ἅγε παροῦσ' ὁρᾷς,
Ἐν συμφοραῖσι τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον;
Ἐγὼ μὲν ἄυπνος, πάρεδρος ἀθλίῳ νεκρῷ,
Νεκρὸς γὰρ οὗτος οὕνεκα σμικρᾶς πνοῆς,
Θάσσω. τὰ τούτου δ' οὐκ ὀνειδίζω κακά.
Σὺ δ' εἶ μακαρία μακάριός θ' ὁ σὸς πόσις,
Ἥκετον ἐφ' ἡμᾶς ἀθλίως πεπραγότας.
Ελε. Πόσον χρόνον δὲ δεμνίοις πέπτωχ' ὅδε;
Ηλ. Ἐξ οὗπερ αἷμα γενέθλιον κατήνυσεν.
Ελ. Ὦ μέλεος· ἡ τεκοῦσά θ', ὡς διώλετο.
Ηλ. Οὕτως ἔχει τάδ', ὥστ' ἀπείρηκ' ἐν κακοῖς.
Ελ. Πρὸς θεῶν, πίθοι' ἂν δῆτά μοι ὦ παρθένε;
Ηλ. Ὡς ἄσχολός γε συγγόνου προσεδρείᾳ.
Ελ. Βούλῃ τάφον μοι πρὸς κασιγνήτης μολεῖν;
Ηλ. Μητρὸς κελεύεις τῆς ἐμῆς, τίνος χάριν;
Ελ. Κόμης ἀπαρχὰς, καὶ χοὰς φέρουσ' ἐμάς.
Ηλ. Σοὶ δ' οὐχὶ θεμιτὸν πρὸς φίλον στείχειν τάφον;
Ελ. Δεῖξαι γὰρ Ἀργείοισι σῶμ' αἰσχύνομαι.
Ηλ. Ὀψέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ' αἰσχρῶς δόμους.
Ελ. Ὀρθῶς ἔλεξας, οὐ φίλως δέ μοι λέγεις.
Ηλ. Αἰδὼς δὲ δή σε ἐς Μυκηναίους ἔχει;

Navigavi, (quocunque modo navigavi irato fato)
Non vidi, ſed privata eâ, lugeo calamitatem.
Elect. Helena, quid tibi dicam, quæ præſens vides
In calamitatibus eſſe prolem Agamemnonis?
Ego quidem inſomnis, aſſidens miſero mortuo!
(Eſt enim iſte mortuus, præter exiguum halitum)
Aſſideo, non exprobro illi mala.
Tu ô beata, & tuus maritus beatus,
Veniſtis ad nos miſerrimos.
Hele. Quàm longo tempore jacet iſte in lecto?
Ele. Ex quo conſumpſit maternum ſanguinem.
Hel. O miſer, & mater, quomodo periit!
Ele. Sic habet res, ut deſperaverim in malis.
Hel. Per deos, O virgo, obtemperes mihi in aliquâ re.
Ele. Atqui ſum occupata aſſidendo fratri.
Ele. Vis mihi accedere ad ſepulchrum ſororis?
Ele. Meæ matris dicis: quam ob cauſam?
Hel. Ferens primitias comæ meæ, & meas inferias.
Ele. An tibi non eſt fas ire ad cognatæ ſepulchrum?
Hel. Erubeſco oſtendere corpus Argivis.
Ele. Serò rectè ſapis, cum tunc inhoneſte reliqueris domum.
Hel. Rectè dixiſti, ſed mihi non amanter.
Ele. Quis pudor habet te inter Mycenæos?

Ὅμηρος Λαοδίκην εὗρεν). ἢ κατὰ τρόπον διωνυμίας Ἠλέκτρα ἐκλήθη. διὰ τὸ κατ' ὄψιν ἠλεκτρώδης καὶ χρυσοειδής. ἢ κατὰ λόγον τινὰ σκῶμμα, διὰ τὸ πολὺν χρόνον ἄλεκτρον μεῖναι χόλῳ Κλυταιμνήστρας. ὃ δὴ καὶ Εὐριπίδης νῦν παρίστησιν, ἐν τῷ παρθένε δὴ μῆκος. [81] Ἑλένη] πρὸς πάσας τὰς ὕβρεις ἀντίκειται τὸ Ἑλένη, ὅθεν καὶ χαλᾶται ὁ στίχος. σεσημείωται γὰρ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλένης. αἰνίττεται δὲ, ὅτι πονηρᾶς καρπουμένη ἀπολαύσεως ἀεὶ ὂν παροῦσα ὁρᾷ. Ἄλλως. τὸ Ἑλένη τί σοι λέγοιμ' ἂν, βαρυνομένης ἦθος δηλοῖ κατὰ τοὺς παλαιούς. ἡ γὰρ τοῦ κυρίου ὀνόματος χρῆσις, ποτὲ μὲν βαρύτητός ἐστιν, ὡς ἐνταῦθα. ποτὲ δὲ ἀφελείας, ὡς παρ' Ὁμήρῳ ἐν τῇ ζ ῥαψωδίᾳ ὡς ἀπὸ τῆς Ἀνδρομάχης Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. Ὅπως δ' ἔπλευσα] διὰ μέσου ταῦτα. ἤγουν ὁ τρόπος δὲ τοῦ ἐμοῦ ἀπόπλου ὑπὸ δυστυχίας, ἦν θεομανής. Τί σοι λέγοιμι] τί χρεία διηγήσασθαί σοι ἅ τινα ὁρᾷς; τί δὲ ὁρᾷς; ἐν συμφοραῖς τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον. δῆλον δὲ ὅτι οὐ τὸν Ὀρέστην μόνον λέγει, ἀλλὰ καὶ ἑαυτὴν Ἀγαμέμνονος γόνον. περὶ τῶν δύο γὰρ καὶ ἡ Ἑλένη ἐπύθετο λέγουσα, πῶς ὦ τάλαινα σύ τε συγγενής τε σός. εἰκότως· οὖν καὶ αὐτὴ ἐπάγει τὴν ἑαυτῆς αὔπνον δυσδαιμονίαν, καὶ τὴν Ὀρέστου νόσον. [illegible] δὲ δι' ἑνὸς ἐδήλωσεν ὀνόματος. καὶ Ὀρέστης γὰρ κεκλημένος ἐπὶ τὴν τοῦ πατρὸς [illegible] φιλότητα. [illegible] Ἑλένη τί λέγοιμι ἄν σοι, ἅγε, ἥτις σὺ παροῦσα ὁρᾷς τὸν γόνον, ἤτοι τοὺς παῖδας τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν συμφοραῖς. ἐγὼ μὲν ἄυπνος πάρεδρος θάσσω, ἀντὶ τοῦ προσκάθημαι ἀθλίῳ νεκρῷ. νεκρὸς γὰρ ἐστὶ χάριν μικρᾶς ἀναπνοῆς. τουτέστιν ἴσως ἐστὶ νεκρῷ, διότι σμικρὰν ἔχει πνοήν. τὰς τούτου δὲ δυστυχίας οὐκ ὀνειδίζω. σὺ δὲ εἶ μακαρία, μακάριός τε ὁ σὸς πόσις Μενέλαος. ἥκετε εἰς ἡμᾶς ἀθλίως δυστυχήσαντας. [88] Πόσον χρόνον] ἐπὶ πόσον δὲ χρόνον πεπτωκὼς κεῖται, ἐπὶ ἐν τοῖς δεμνίοις. ἀφ' οὗ καιροῦ διεπράξατο τὸν τῆς μητρὸς φόνον. Ἐξ οὗπερ αἷμα] οὐ πρὸς τὸν πατέρα ἀπεκρίνατο, ἡ μὲν γὰρ ἤρετο ὑπὸ πόσου χρόνου νοσεῖ. ἡ δὲ εἶπεν, ἐξ οὗ τὴν μητέρα ἀνεῖλε. τοῦτο δὲ πάλιν ὁμοίως ἄδηλον ἐστὶ τῇ Ἑλένῃ. Αἷμα γενέθλιον] γενέθλια, πᾶσα ἡ ἐν γεννήσει τινὸς τελουμένη ἑορτή. ὥσπερ γαμήλια, ἡ ἐν γάμῳ. καὶ ἐγκαίνια, ἡ ἐν ἐγκαινισμῷ. κατὰ ταῦτα λέγεται καὶ Κρόνια, ἡ ἑορτὴ τοῦ Κρόνου. καὶ Διάσια ἡ τοῦ Διός. καὶ Τιτάνια, ἡ τῶν Τιτάνων. καὶ ἕτερα. ἐνταῦθα δὲ γενέθλιον αἷμα λέγει, ἀντὶ τοῦ μητρῷον, ἀπὸ τῆς γεννήσεως μετάγων τὸν λόγον ἐπὶ τὴν αἰτίαν τῆς γεννήσεως, ἤτοι τὴν μητέρα. Ὦ μέλεος, ἄθλιος οὗτος, ὅτι τὴν μητέρα ἀνεῖλε. κἀκείνη, ὅτι ὑπὸ παιδὸς ἀνῃρέθη, μελέα τυγχάνει. τὸ δὲ ὡς ἀντὶ τοῦ πῶς, ἢ ὅπως. [91] Πρὸς θεῶν] ἕνεκα τῶν θεῶν καταπεισθείης ἂν ἐμοί κατά τι ὦ παρθένε; Ὡς ἄσχολός γε, λίαν ἄσχολος εἰμί, σχολῆς ἐστερημένη. ἀσχολοῦμαι, ἤτοι ἀπελαύνομαι τῇ προσεδρίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ. Προσεδρία, ἡ προσκαρτέρησις, καὶ ἡ πρώτη καθέδρα. προσεδρεία δὲ, ἡ ἐπίμονος καὶ διηνεκὴς ἀσχολία. Ἄλλως. τοῦτό σοι φησὶ πεισθείην, ὃ μὴ ἀποσχολήσει με τῆς προσεδρείας τοῦ ἀδελφοῦ, τουτέστιν εἰ μὴ τὸ κελευόμενον παρὰ σοῦ χωρίζει με τοῦ ἀδελφοῦ, οὐ πείσομαι, εἰ δὲ οὐ χωρίζει, πείσομαι, ἢ ὅτι παντελῶς ἀπαρνεῖται τὴν ὑπουργησιν, τουτέστιν οὐ πείθομαί σοι. ὅτι ἄσχολός εἰμι τῇ προσεδρείᾳ τοῦ ἀδελφοῦ. ἵν' ᾖ τὸ ὡς, ἀντὶ τοῦ ὅτι. ἔνιοι δὲ λείπειν φασὶ τὸ μὴ, ἵν' ᾖ εἰρωνεία, ἵν' οὐ πείθομαί σοι ὅτι μὴ ἄσχολος εἰμὶ τῇ τοῦ ἀδελφοῦ προσεδρείᾳ. ἄσχολος γὰρ ἦν. πῶς σοι φησὶ πειθῶ ἀσχολουμένη τῇ νοσοκομίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ. ἵν' ᾖ, ὡς σχολὴν ἄγουσα. ἵν' ᾖ ἐρωτηματικόν. Βούλει] βούλει ἀπελθεῖν πρὸς τὸν τάφον τῆς ἀδελφῆς μου; ἁπλούστερον αὐτῇ διαλέγεται, ὅτι μᾶλλον δεῖται αὐτῆς. ἐνταῦθα δὲ παραφυλάττεται, καὶ μητρὸς εἰπεῖν σῆς, ἵνα μὴ δόξῃ ὀνειδίζειν αὐτῇ. δεῖ γὰρ εἶναι κολακευτικὸν τὸ δεόμενον. Τῆς ἐμῆς μητρὸς κελεύεις τίνος χάριν. νῦν μητέρα αὐτὴν ἐκάλεσεν, δεικνῦσα ὅτι οὐδὲ τὴν πρὸς τὴν λοιδορείαν προσεποιήσατο. καὶ τάχα διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐχθρᾶς μητρὸς παραιτεῖται τὴν αἴτησιν. ἀλλ' εἰ μὴ κολακεύουσα συγγενικῷ ὀνόματι ἐχρήσατο. ἡ δὲ παραιτουμένη τὴν κολακείαν, εἶπε μητρὸς τῆς ἐμῆς. [96] Κόμης ἀπαρχάς. φέρουσα ἀπαρχὰς τῆς κόμης, καὶ χοὰς, καὶ θυσίας ἐμάς. Ἀπαρχὴ ἐλέγετο οὐ μόνον τὸ πρῶτον τῇ τάξει, ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον τῇ τιμῇ, ὅθεν καὶ ἀπαρχὰς καρπῶν προσῆγον οἱ παλαιοὶ, καὶ ὠνόμαζον, τὰ κρείττονα ἐκλεγόμενοι. καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰς θυσίας ἐτέλουν ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ ἀπαρχὰς ἐκάλουν. Σοὶ δ' οὐ θεμιτὸν] σοὶ δὲ οὐχὶ θεμιτὸν, ἀντὶ τοῦ οὐ δυνατὸν ἔρχεσθαι πρὸς τὸν φιλούμενον τάφον, οὐκ ἐν καιρῷ παρρησιάζεται ἡ Ἠλέκτρα, καίτοι περὶ ὀλίγα φάσκουσα ἐλπίδα ἔχειν εἰς τὸν Μενέλαον. εἰ μὲν οὖν ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, μετεωρότερος ἐστιν. ἐὰν δὲ ἑτέρως, ἄντικρυς ἐπάγει, καὶ μὴ ἀξίαν οὖσαν προσπελάζειν τῷ τάφῳ τὴν Ἑλένην ἀποδείκνυσι, διὰ τὰ πεπραγμένα αὐτοῖς τοῖς φίλοις. [98] Δεῖξαι γὰρ] οὐ θεμιτὸν δηλονότι. αἰσχύνομαι γὰρ δεῖξαι τὸ σῶμα, ἀντὶ τοῦ ἐμαυτὴν τοῖς Ἀργείοις. Ὀψέ γε] ὀψὲ τοῦ χρόνου, ἀντὶ τοῦ μόλις ποτὲ νῦν φρονεῖς εὖ, τότε ἀφεῖσα τοὺς δόμους αἰσχρῶς. [100] Ὀρθῶς ἔλεξας] ἀληθῶς εἶπας, οὐ λέγεις δὲ προσφιλῶς ἐμοί. Αἰδὼς δὲ] τίς δὴ αἰδὼς ἔχει σε εἰς τοὺς Μυκηναίους; ἀντὶ τοῦ, τίνα αἰδῶ ἔχεις εἰς τοὺς Μυκηναίους.

ANNOTATIONES.

V. 94. Βούλῃ] *Duportianus* codex corrigit βούλει; & ſuetum *communiter* βούλομαι in ſecundâ Perſonâ facere βούλει. ut οἴομαι, οἴει. & γίγνομαι, γίγνει, apud *Ariſtoph.* aliaque ejuſdem generis; ſed quùm apud *Homerum* legatur βόλεαι in ſecundâ, quis neget hoc contrahi poſſe in βούλῃ? Nec in causâ eſt ſimile verbum *conſilium* notans; illud enim ſcribitur in Dativo βουλῇ. Quare nihil hic movendum, cùm omnes in βούλῃ conſentiant codices; etiamſi in *Scholiaſte* βούλει legatur. Solent enim aliter verba ſcribi in Scholiis, quàm in Authore, ut periculum facienti ſæpiſſimè apparebit. Vid. Not. ad hujus Fab. V. 291. V. 430. & alibi; Vid. quæ de iſtiuſmodi Notis diximus, ad *Hecub.* V. 1256.

Ελ. Δέ-

Ελ. Δέδοικα πατέρας τῶν ὑπ' Ἰλίῳ νεκρῶν.
Ηλ. Δεινὸν γὰρ Ἄργει τ' ἀναβοᾶ διὰ στόμα.
Ελ. Σὺ [*] νῦν χάριν μοι τὸν φόβον λύσασα δός. *al. Σὺ νῦν
Ηλ. Οὐκ ἂν δυναίμην μητρὸς εἰσβλέψαι τάφον.
Ελ. Αἰσχρόν γε μήν τοι πρόσπολον φέρειν τάδε.
Ηλ. Τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς Ἑρμιόνης πέμπεις δέμας;
Ελ. Εἰς ὄχλον ἕρπειν παρθένοισιν οὐ καλόν.
Ηλ. Καὶ μὴν τίνοι γ' ἂν τῇ τεθνηκυίᾳ τροφάς.
Ελ. Ὀρθῶς ἔλεξας, πείθομαί τέ σοι, κόρη,
Καὶ πέμψομαί γε θυγατέρ'. εὖ γάρ τοι λέγεις.
Ὦ τέκνον ἔξελθ' Ἑρμιόνη δόμων πάρος,
Καὶ λάβε χοὰς τάσδ' ἐν χεροῖν, κόμας τ' ἐμάς.
Ἐλθοῦσα δ' ἀμφὶ τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον,
Μελίκρατ' ἄφες γάλακτος, οἰνωπόν τ' ἄχνην,
Καὶ στᾶσ' ἐπ' ἄκρου χώματος, λέξον τάδε·
« Ἑλένη σ' ἀδελφὴ ταῖσδε δωρεῖται χοαῖς,
« Φόβῳ προσελθεῖν μνῆμα σόν, ταρβοῦσά τι
« Ἀργεῖον ὄχλον· εὐμενῆ δ' ἄνωγέ νιν,
Ἐμοί τε, καὶ σοί, καὶ πόσει γνώμην ἔχειν,
Τοῖν τ' ἀθλίοιν τοῖνδ', οὓς ἀπώλεσεν θεός.
Ἃ δ' εἰς ἀδελφὴν καιρὸς ἐκπονεῖν ἐμήν,
Ἅπανθ' ὑπισχνοῦ νερτέρων δωρήματα.
Ἴθ' ὦ τέκνον μοι, σπεῦδε, καὶ χοὰς τάφῳ
Δοῦσ', ὡς τάχιστα τῆς πάλιν μέμνησ' ὁδοῦ.
Ηλ. Ὦ φύσις, ἐν ἀνθρώποισιν ὡς μέγ' εἶ κακόν,
Σωτήριόν τε τοῖς καλῶς κεκτημένοις.

Hel. Metuo patres illorum qui mortui ſunt ad Ilium.
Ele. Atrociter proclamaris paſſim per omnium ora Argis:
Hel. Tu nunc ſolvens metum, præſtes mihi hoc officium.
Ele. Non poſſum intueri matris ſepulchrum.
Hel. Turpe eſt ancillam ferre hæc.
Ele. Cur non mittis filiam Hermionem?
Hel. Non eſt honeſtum virginibus venire in publicum.
Ele. Atqui ſolverit gratiam pro nutricatione mortuæ.
Hel. Rectè dixiſti, obtempero tibi, puella,
Et mittam filiam: rectè enim ſic dicis.
O filia Hermione, exi ante ædes,
Et cape in manus has inferias, & meas comas:
Et veniens ad Clytæmneſtræ ſepulchrum,
Dimitte ibi mel cum lacte mixtum, & vini ſpumam,
Et ſtans in ſummo tumulo dicas iſta:
« Helena ſoror donat te his inferiis,
« Cùm non auſit ad tuum monumentum accedere, metuens
« Argivam turbam, & jube ipſam propitiam
Mentem habere mihi, & tibi & marito,
Et iſtis duobus miſeris, quos perdidit Deus:
Et quæ oportet me facere erga ſororem mortuam,
Omnia promitte dona inferorum.
Abi, O filia, propera, & inferiis ſepulcro
Datis, quàm celerrimè memineris reditûs.
Ele. O Natura, quàm magnum es malum inter homines,
Et res quàm ſalutaris iis, qui benè te poſſident.

Δέδοικα] καὶ πατέρας τῶν νεκρῶν τῶν πεσόντων ὑπὸ τῇ Τροίᾳ. Δεινὸν γὰρ Ἄργει] δεινὸν γὰρ ἀντὶ τοῦ χαλεπῶς ἂν βοᾶ καὶ ἀνακηρύττῃ τῷ Ἄργει, ἀντὶ τοῦ τοῖς Ἀργείοις. διὰ στόμα, ἤτοι διὰ τῶν στομάτων ἁπάντων. τὸ ἀναβοᾶ προσώπου δεῖ δευτέρου παθητικῆς διαθέσεως, ἀντὶ τοῦ καταβοᾶ. ὁ δὲ νοῦς, δεινῶς γὰρ διὰ τοῦ στόματος τῶν Ἀργείων ἀναβοᾶ. 104 Σὺ νῦν] σὺ δὴ λύσασα τὸν φόβον, δὸς ἐμοὶ χάριν. Οὐκ ἂν δυναίμην βλέψαι εἰς τὸν τάφον τῆς μητρός. Αἰσχρόν γε μήν τοι] ὅμως ἀπρεπὲς καὶ ἄσημον τὰς δούλας φέρειν τάδε. Τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς] διατί οὐ πέμπεις τὸ δέμας τῆς Ἑρμιόνης, περιφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ τὴν Ἑρμιόνην. 108 Εἰς ὄχλον ἕρπειν] οὐ καλὸν δηλονότι ταῖς παρθένοις, βαδίζειν εἰς τὸ πλῆθος. εἴποι τις, τί οὖν ταῖς τελείαις τοῦτο καλόν; ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι ἐν Σπάρτῃ εἰώθασι γυμνάζεσθαι αἱ γυναῖκες καὶ παρθένοι. ὥστε δέδοται μὲν παρθένοις εἰς ὄχλον ἕρπειν, οὐ μὴν καθόλου, ἀλλ' ἐπὶ ὡρισμένοις πράγμασιν· ἢ κανηφορούσαις, ἢ γυμναζομέναις, οὐ μὴν ἄλλοτε πραγματευομέναις. Ἄλλως. ταῖς νεάνισιν, οὐ γὰρ ταῖς ἀγάμοις. ἄγαμος γὰρ καὶ ἡ Ἠλέκτρα. παρθένος τε δὴ οὖν ἥτε ἀμιγὴς καὶ ἡ ἄρτι ἡβῶσα. ἢ πάλιν κακονόως, οὐ παρθένον δεῖξαι βούλεται τὴν Ἠλέκτραν, ὅτι οὐκ ἐπείθη αὐτῇ. 109 Καὶ μὴν] ἀνταποδοίη τὰς ἀνατροφὰς τῇ τεθνηκυίᾳ. Ὀρθῶς ἔλεξας· πείθομαί τε, ὦ κόρη, σοί. καὶ πέμψω τὴν θυγατέρα. εὖ γὰρ καὶ καλῶς λέγεις. ὦ τέκνον Ἑρμιόνη ἔξελθε ἔμπροσθεν τῶν δόμων. καὶ λάβε ἐν ταῖς χερσὶ τάσδε τὰς χοάς, καὶ τὰς ἐμὰς κόμας. ἀπελθοῦσα δὲ εἰς τὸν τάφον τῆς Κλυταιμνήστρας, ἄφες τὰ μελίκρατα τοῦ γάλακτος, ἤτοι τὰ ἀπὸ μέλιτος καὶ γάλακτος κεκραμένα, τὴν ἄχνην τε καὶ τὸν οἰνωπόν, ἤτοι τὸν λεπτότατον τόνδε οἶνον. καὶ στᾶσα ἐπὶ τοῦ ἄκρου χώματος, ἤτοι ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ τάφου, λέξον τάδε. ἡ ἀδελφὴ ἡ Ἑλένη δεξιοῦταί σε ταῖσδε ταῖς χοαῖς, φόβῳ, ὑπὸ τοῦ φόβου τοῦ προσελθεῖν εἰς τὸ σὸν μνῆμα· φοβουμένη τὸν ὄχλον τῶν Ἀργείων. προστάσσει δὲ αὐτὴν ἔχειν γνώμην εὐμενῆ, καὶ πραεῖαν ἐμοί τε καὶ σοί, καὶ τῷ πόσει τῷ ἐμῷ. τοῖν τε ἀθλίοιν τοῖνδε, ἤγουν τοῦ Ὀρέστου, καὶ τῆς Ἠλέκτρας. οὓς ἀπώλεσεν ὁ θεός, ἤτοι ὁ Ἀπόλλων. ἃ δὲ καιρὸς ἁρμόδιος δηλονότι ἐνεργεῖν εἰς τὴν ἐμὴν ἀδελφήν, δωρήματα τῶν νεκρῶν, ἅπαντα ὑπισχνοῦ. ἄπιθι, ὦ τέκνον μου, σπεῦδε, καὶ δοῦσα χοὰς τῷ τάφῳ, λίαν ταχέως μέμνησο τῆς εἰς τοὐπίσω ὁδοῦ. 115 Οἰνωπόν τ' ἄχνην] τὸν λεπτότατον οἶνον λέγει, ἢ ἄχνην λέγει οἱονεὶ κορυφήν. ὅταν γὰρ ἐπιχέηται ὁ οἶνος τῷ ἐκ μέλιτος καὶ γάλακτος κράματι, ἐπιπολαίως κεῖται. Ἄλλως. ἐμφαντικῶς τὴν τοῦ οἴνου διαφανῆ ῥύσιν διὰ τῆς ἄχνης ἐσήμανε. τοῦτο δὲ ἐπὶ τῶν κυμάτων εἴρηται. ὑποπτεύει δ' ἄλλος ἄχνην. οἱ δὲ κυρίως τὴν οἰνόχροα τρίχα φασί. λάχνη γὰρ ἡ θρίξ, ἄχνη δὲ τὸ λεπτὸν μέρος ὃ κατέχειν τις οὐ δύναται, οἱονεὶ ἄσχετός τις οὖσα. Ταῖς δὲ δωρεῖται χοαῖς· δωροῦμαι, τὸ παρέχω. ἀπὸ δοτικῆς εἰς αἰτιατικὴν ἔχει τὴν σύνταξιν. ὡς τὸ δωροῦμαί σοι χρήματα. Δωροῦμαι δὲ τὸ δεξιοῦμαι, καὶ φιλοφρονῶ. ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς δοτικήν, ὡς τὸ δωροῦμαι τὸν φίλον χάρισι λογικαῖς. Τοῖν τ' ἀθλίοιν τοῖνδε] καὶ αὐτῶν μέμνηται, ἵνα μὴ δόξῃ παντελῶς λελησμένη εἶναι, ὅμως μετ' ἄρσεως(?). τὸ γὰρ οὓς ἀπώλεσε θεός, δοκεῖ μὲν συναχθομένη λέγειν. πανούργως δὲ ἐμφαίνει, ὅτι καὶ θεοῖς ἀπεχθόμενοί εἰσιν. οὐ γὰρ ἀπολλύει εἶπεν, ἀλλὰ ἀπώλεσεν. ὡς ἐγνωσμένης ἤδη τῆς παρὰ θεῶν δυσμενείας. 121 Ἃ δ' εἰς ἀδελφήν] ἃ δὲ νενόμισται τοῖς νεκροῖς ποιεῖν, ταῦτα κἀμὲ ὑπισχνοῦ εἰς τὴν ἀδελφὴν ποιεῖν. Ἄλλως. ἅπαντα ὑπισχνοῦ τὰ νεκρῶν δωρήματα, ἃ εὐκαίρως εἰς ἀδελφὴν ἐκπονεῖν ἐμὴν ὑπάρχει. Ἄλλως, ἃ δὲ δωρήματα τῶν κάτω, τουτέστι προσήκοντα τοῖς κάτω, καιρὸς δὲ δηλονότι ἁρμόδιος ἐνεργεῖν ἐμὲ εἰς τὴν ἐμὴν ἀδελφήν, ἅπαντα ὑπισχνοῦ. Ὦ φύσις ἐν ἀνθρώποισιν. ἰδοῦσα ἡ Ἠλέκτρα τὴν Ἑλένην τεμοῦσαν μετ' ἄκρας τὰς τρίχας, σώζουσαν δὲ τὸ πρότερον κάλλος, ἀποτείνεται πρὸς τὴν φύσιν. καὶ λέγει ταύτην εἶναι σωτήριόν τε τοῖς κεκτημένοις καλῶς αὐτήν, καὶ βλαπτικὸν τοῖς μὴ οὕτως. καὶ ἡ Ἑλένη φυσικῶς ἐστι κακή, εἰ καὶ ἔδοξε ποθεῖν τὴν ἀδελφὴν θρηνεῖν, καὶ διὰ τοῦτο ἀποκεκαρκέναι τὰς τρίχας. ἀλλὰ πανούργως τοῦτο πεποιηκέναι λέγει. ἐξ ὧν ἄκρας αὐτὰς ἔτεμε τοῦτο μαρτυρουμένη(?). εἰ γὰρ κατὰ ἀλήθειαν ἐθρήνει, πάντα τὸν πλόκαμον ἔδει τεμεῖν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. οἱ δὲ λέγοντες φύσιν τὸ κάλλος, οὔ μοι δοκοῦσι λέγειν εὐλόγως. τὸ δὲ ἐστὶν ἡ πάλαι γυνή, ἢ κατὰ μεταφορὰν νοητέον, ἢ αὐτὴ δεῖ καὶ νῦν, ἥ τε καὶ περὶ τοῦ τὰς τρίχας ἀποκόψαι. καὶ οὐδ' ὁπουοῦν ἐλάττωται τὸ κάλλος αὐτῆς. ἢ καὶ κατὰ περιαίρεσιν(?), ὅτι αὐτὴ δεῖ καὶ νῦν, ἥτις καὶ πρότερον, ἤτοι οὐ σωφρονίζεται(?). Ὦ φύσις καὶ κάλλος, λίαν εἶ μέγα κακὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις. καὶ σωτηριώδης τοῖς καλῶς κεκτημένοις καὶ ἔχουσιν. ἐθεάσασθε πῶς κατὰ τὰς ἄκρας ἀπέκοψε τὰς τρίχας, σώζουσα καὶ φυλάττουσα τὸ κάλλος. ἔστι δὲ ἡ πάλαι γυνή, ἤτοι κακή, τουτέστιν οὐ μετεβλήθη. εἴθε σε μισήσειαν οἱ θεοί, ὅτι ἀπώλεσας ἐμέ, καὶ τόνδε, ἤγουν τὸν Ὀρέστην, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. φεῦ, τάλαινα εἰμὶ ἐγώ. αὗται προσέρχονται αἱ προσφιλεῖς θρηνήτειαι(?) τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασιν, ἴσως μαλακιοῦσι(?) τοῦ ὕπνου τόνδε κοιμώμενον(?). τὸ ἐμὸν δὲ ὄμμα ἐκτακῆναι ποιήσουσι διὰ δακρύων, ὅταν ὁρῶ τὸν ἀδελφὸν μαινόμενον.

ANNOTATIONES.

V. 103. Ἀναβοᾶ] Malè hic *Canterus* ait videri legendum καταβοᾶ. cum admiſſo Ἄργει τε ſtare nequit; & prior vox hæc prima Lectio exemplarium authoritate, & ſenſûs & carminis gaudeat.

V. 107. Ἑρμιόνης δέμας] *Periphraſis.* Vid. quæ nos ad *Iphig. Aul.* v. 417

V. 119. ἄνωγέ νιν] Ita rectè, *Helena* enim mandat filiæ ſuæ, ut poſt oblatas *Clytemneſtræ* manibus Primitias, jubeat, i. e. oret eam, propitiam ſibi velle eſſe. *Duportianus* autem codex loco τῦ νιν ponit νῦν, miſerè corrupto loco.

V. 124. Ἴθ' ὦ τέκνον μοι] Μοι pro μου. Vid. quæ nos ad *Iphig.* Aul. v. 613.

" Εἴδετε παρ' ἄκρας ὡς ἀπέθρισεν τρίχας,
Σώζουσα κάλλος, ἔστι δ' ἡ πάλαι γυνή.
Θεοί σε μισήσειαν, ὥς μ' ἀπώλεσας,
Καὶ τόνδε, πᾶσάν θ' Ἑλλάδ'. ὢ τάλαιν' ἐγώ.
Αἵδ' αὖ πάρεισι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασι
Φίλαι ξυνῳδοί. τάχα μεταστήσουσ' ὕπνου
Τόνδ' ἡσυχάζοντ'. ὄμμα δ' ἐκτήξουσ' ἐμὸν
Δακρύοις, ἀδελφὸν ὅταν ὁρῶ μεμηνότα.
Ὦ φίλταται γυναῖκες, ἡσύχῳ ποδὶ
Χωρεῖτε, μὴ ψοφεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος.
Φιλία γὰρ ἡ σὴ πρευμενὴς μὲν, ἀλλ' ἐμοὶ
Τόνδ' ἐξεγεῖραι, συμφορὰ γενήσεται.

Videte quomodo præcidit extremos pilos,
Servans formæ dignitatem, & est tamen eadem, ut prius.
Dii te perdant, quàm perdidisti me.
Et hunc & totam Græciam. O misera ego.
Iterum verò accedunt meis lamentis
Charæ sociæ. Fortaſſis excitabunt ex somno
Illum quiescentem: & tabefacient meum oculum
Lacrymis, quando video inſanientem fratrem.
O chariſſimæ mulieres, tacito pede
Accedite, nè ſtrepite, neque ſit fragor:
Tua enim benevolentia est mihi quidem grata, ſed mihi
Erit calamitas excitare illum.

Εἴδετε παρ' ἄκρας] ἀντὶ τοῦ ἴδοι τις ἄν, ὡς τὸ Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι. Καὶ τὸ Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις. ἔνιοι δὲ φασὶ ταῖς δμωαῖς ταῦτα λέγειν· εἰ δὲ πρὸς τὸ θέατρον, ὃ καὶ ἄμεινον. ἐφελκυστικὸς γάρ ἐστιν ἀεὶ μᾶλλον τῶν θεατῶν ὁ ποιητὴς, ὁ φροντίζων τῶν ἀκει σολοικιζόντων. 128 Ὡς ἀπέθρισεν] ὡς ἐν τῇ συμφορᾷ τῆς ἀφαιρέσεως, μηδὲν ἀπολέσαι τοῦ ὑγιοῦς, μηδὲ τὸ κάλλει λυμήνασθαι. Ἡ πάλαι] ἤτοι πονηρά, ἤγουν τὰ αὐτὰ φρονοῦσα, ἃ καὶ πρότερον. τοῦτο γὰρ ἔτι εὔμορφος ἐπιμελεῖται. ἐλέγχει δὲ αὐτὴν, ὅτι οὐδὲ τοῖς ἁμαρτήμασι συσταλεῖσα, ἀλλ' ἐν τοῖς ἤθεσι μεμένηκεν. ἤγουν ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν μορφὴν, ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. 131 Πᾶσάν θ' Ἑλλάδα] τὸ κατὰ μέρος εἰποῦσα, ἐπήνεγκε τὸ καθόλου. ὡς καὶ Ὅμηρος, Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες, Ἄλλοι τε Τρῶες. Αἵδ' αὖ πάρεισι] κατὰ τὸ σιωπώμενον ἔρχονται αἱ γυναῖκες ἰδεῖν τὸν Ὀρέστην πῶς ἔχει, καὶ ἰδοῦσα αὐτὰς φησὶν, ὦ φίλταται γυναῖκες, δι' ἡσύχου ποδὸς καὶ πρᾳείας ἔρχεσθε. καὶ μὴ κτυπεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος. ἡ σὴ μὲν γὰρ φιλία πρᾳεῖα καὶ εὐμενής. ἀλλ' ἐν τῷ ἐξεγεῖραι τοῦτον, γενήσεται συμφορά.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης
2 Τιθεῖτε, μὴ κτυπεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος.
Ηλ. 3 Ἀποπρόβατ' ἐκεῖ-
4 σ', ἀποπρό μοι κοίτας.
Χο. 5 Ἰδοὺ πείθομαι. Η. ἆ ἆ, σύριγγος
6 Ὅπως πνοὰ
7 Λεπτοῦ δόνακος, ὦ φίλα, φώνει μοι.
Χο. 8 Ἰδ' ἀτρεμαίαν ὡς ὑπόρροφον

Strophe I.

Cho. 1 Tacitè, tacitè, ſubtile veſtigium ſoleæ
2 Ponite, nè ſtrepite, neque ſit fragor.
Ele. 3 Procul abite illuc,
4 Procul mihi à lecto.
Cho. 5 Ecce obtempero. Ele. Heu heu fiſtulæ
6 Velut ſonus
7 Tenuis ex arundine, 8 chara ſones mihi.
Cho. 8 Ecce lenisſimum tanquam per calamum ſibilantem

Σῖγα σῖγα] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἀλλοιόστροφα. εἰσὶ δὲ καὶ κατὰ θέσιν. τῆς παρούσης ἐν στροφῆς τὰ κῶλα ιγ. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, τοσαῦτα. ἐφεξῆς γὰρ κεῖται ὑπομένη, καὶ οὐκ ἐν διαστήματι. τὸ α' ἀπηρτισμένον ἐκ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ, καὶ ἰαμβικῆς βάσεως, ἐχούσης τὸν α' τόδε ἀνάπαισιν. τὸ β' ἴαμβον τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ' καὶ δ' παιωνικὸν ἡμιόλιον ἐκ παίωνος δ' καὶ ἰάμβου. τὸ ε' ἀντισπαστικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α', καὶ παίωνος γ', καὶ συλλαβῆς. ἐν τῷ τῆς ἀντιστροφῆς κώλῳ ἀντίσπαστον ἔχει, καὶ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος. τὸ ς' δίιαμβον. τὸ ζ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ διϊάμβου, καὶ μολοττοῦ, ἢ κρητικοῦ. τὸ δὲ ζ' τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον πεντασύλλαβον. τὸ η' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον βραχυκατάληκτον, καὶ παίωνος δ' καὶ ἰωνικοῦ, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. τὸ θ' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς καθαρόν. τὸ ι' ὅμοιον, δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ χορείων. τὸ ια' ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ὁμοίων ποδῶν. τὸ ιβ' ὅμοιον δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐξ ὁμοίων ποδῶν. τὸ ιγ' ἰωνικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος δ' διϊάμβου καὶ κρητικοῦ. ἢ δακτύλου. ἐπὶ τῷ τέλει ἀμφοτέρων παράγραφος. Σῖγα σῖγα] ἠρέμα, καὶ μεθ' ἡσυχίας. πρεπόντως δὲ τῷ πάθει, καὶ ἡ τοῦ ῥυθμοῦ ἀγωγὴ δοχμιάζουσα, λεπτὸν δὲ ἴχνος ἀρβύλης. ἀντὶ τοῦ κούφως καὶ ἐλαφρῶς τιθεῖτε τὸν πόδα μετὰ τῆς ἀρβύλης. εἰ δὲ γράφεται λευκὸν ἴχνος, ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον. ὡς τὸ ἀργυρόπεζα Θέτις. ἴχνος δὲ λέγει τὸν πόδα, καὶ ἀρβύλη ἐστὶν εἶδος ὑποδήματος γυναικεῖον κοῖλον, καὶ βαθύ. Λευκὸν] εἰ μὲν λευκὸν, συνάπτε τῷ σῖγα σῖγα, καὶ λέγεται κατ' ἀντίπτωσιν οὕτω. μετὰ σιγῆς μετὰ σιγῆς τιθεῖτε τὴν ἀρβύλην τοῦ λευκοῦ ἴχνους, ἤγουν τοῦ λευκοῦ ποδός. εἰ δὲ λεπτὸν, στίζεται μετὰ τὸ σῖγα σῖγα. καὶ ἔχει τὸ πᾶν οὕτω, μετὰ σιγῆς ἔρχεσθε δηλονότι, εἶτα λεπτὸν, τιθεῖτε, ἀντὶ τοῦ ἥσυχον τὸ ἴχνος, ἀντὶ τοῦ τὴν βάσιν τῆς ἀρβύλης. ἔστι δὲ ἀρβύλη εἶδος γυναικεῖον ὑποδήματος. Ἄλλως. Μετὰ σιγῆς τιθεῖτε τὸ λευκὸν ἴχνος τῆς ἀρβύλης. ἀντεστραμμένως, ἀντὶ τοῦ τὴν ἀρβύλην τοῦ λευκοῦ ἴχνους, ἤτοι τοῦ λευκοῦ ποδός. εἰ δὲ λευκὸν γράφεται, συνάπτε οὕτως. μετὰ σιγῆς ἔρχεσθε δηλονότι, τιθεῖτε τὸ ἴχνος τῆς ἀρβύλης ἐλαφρὸν, μὴ κτυπεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος. 141 Τιθεῖτε] ποιητικῶς, ἀντὶ τοῦ τιθῶμεν. εἰσελήλυθε δὲ ἦχος κατὰ ὑπόθεσιν, ἔνδον. Ἀποπρόβατε] τὸ ὁλόκληρον τοῦτο τινὲς φασὶν ἀποπρόβητι. καὶ τὸ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ οὕτως ἐκδέχονται, τουτέστιν ἀποπρονομῆς. τὸ δὲ ἰδοὺ πείθομαι, εἰκὸς ὀξύτερον εἰρηκέναι τοῦ χοροῦ. διὸ καὶ Ἠλέκτρα ἀηδὴς γενομένη, φησὶν, ἆ ἆ. φυσικῶς δὲ τοῦτο πρέπον εἶπεν. ἐπειδὴ αὕτη ὑπὸ τῆς σύριγγος τὴν φωνὴν εὕρηται. ἀμέλει γοῦν ἐπειδὰν τι θεάσηται τις παράδοξον, οὐδὲν ἕτερον ἀναβοᾷ, ἢ τὸ ἆ ἆ, τῆς σύριγγος ἀγούσης πρὸς τοῦτο. εἶτα φησὶ πρὸς τὸν χορὸν, τοιαύτην πέμπε φωνὴν, οἷος ἐστὶν ἦχος σύριγγος καλάμων λεπτῶν ἐν τοῖς ἕλεσιν ἀποπλασμένος. οὐ γὰρ τὸ ὄργανον σύριγγα φησί. τοῦτο γὰρ πολύφωνον. Ἀποπρόβατε] μακρὰν τῆς κοίτης πορεύθητε ἐκεῖσε. ἀπόστητε, ἤτοι ἄγαν μακράν. Ἐμοὶ] χάριν ἐμοῦ. 144 Ἆ, ἆ] φώνει μοι, ὦ φίλη, καθὰ πνοὴ ἀπὸ λεπτοῦ δόνακος. Σύριγγος ὅπως πνοὰ] ἀθορύβως φησὶ φώνει μοι, ὡς πνοὴ συρίγγος δόνακος. οὐ γὰρ φησὶ σύριγγος τοῦ αὐλοῦ. οὗτος γὰρ καὶ Ἐνδυμίωνα ἐγείρει. διαθέσεως ἐμφατικὸν τὸ μοι, ὡς τὸ * Πάτροκλέ μοι δειλῷ. Δόνακος δόναξ κάλαμος λεπτὸς ἐν τοῖς ἕλεσι φυόμενος. τινὲς δὲ φασὶ τὸ λεγόμενον ἰδιωτικῶς † ῥαγάζιον, οὐ καλῶς λέγοντες. οὐ γὰρ ἀπὸ τούτου σύριγξ γίνεται. 147 Ἰδ' ἀτρεμαίαν] μικρὸν σύ φησὶ καλλίστης μοι φωνεῖν, ὡς ψιθυρίζει τῇ τοῦ ἀνέμου κινήσει κάλαμος. ἐγὼ δὲ καὶ ἔλαττον αὐτοῦ φέρω μοι βοὴν, ὡς ὑπὸ Ὀρόφου γινομένην. ὁ δὲ Ὄροφος κάλαμός ἐστιν ἀσθενής τε καὶ παπυρώδης, οὗ μέμνηται καὶ Ὅμηρος, λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες. ἐκ τούτου δὲ γίνονται καὶ αἱ γλωττίδες τῶν αὐλῶν. ὡς ἀσθενὴς δὲ, ἀσθενῆ ποιεῖται τὴν ἀπήχησιν, τῷ μὴ ἀνθίστασθαι τῇ βοῇ τοῦ πνεύματος. Ὡς ὑπόρροφον φέρω βοάν] τινὲς φασὶν

* Iliad. τ. v. 287. † Ῥαγάζιον] Vid. Joh. Meurſii Lexicon Græco barbarum.

ANNOTATIONES.

V. 128. Εἴδετε παρ' ἄκρας] *Duportus* hic legit Εἴδετε γὰρ, ἄκρας, &c. quod minùs diſplicet. Nullum autem exemplar conjecturam hanc probat.
V. 140. Σῖγα, σῖγα legit *Canterus*, & λεπτὸν, alias λευκόν.
V. 148. Ὑπόρροφον,] Ὑπώροφον *Duport.* legit, nec Verſus reſpuit; ſcio ὑπώροφον dici; fortè & ὑπόρροφον, ita enim in *Phavorino* quoque legitur, niſi mendum ſit.

9 Φέρω βοάν. Ηλέ. καλῶς ὕτω.
10 Κάταγε κάταγε. πρόσιθ' ἀτρέμας.
11 Ἀτρέμας ἴθι, λόγον ἀπόδος ἐφ' ὅ, τι
12 Χρέος ἐμόλετέ ποτε.
13 Χρόνια γὰρ πεσὼν ὅδ' εὐνάζεται.

Ἀντιστροφὴ ά.

Χο. 1 Πῶς ἔχει; λόγου μεταδὸς, ὦ φίλα.
Ηλ. 2 Τίνα τύχαν εἴπω; τίνα δὲ συμφοράν;
3 Ἔτι μὲν ἐμπνέει,
4 Βραχὺ δ' ἀναστένει.
Χο. 5 Τί φής; ὦ τάλας. Ηλ. ὀλεῖς, εἰ βλέ-
6 φαρα κινήσεις
7 Ὕπνου γλυκυτάταν φερομένῳ χαράν.
Χο. 8 Ὦ μέλεος, ἐχθίστων θεό-
9 θεν ἐρ(γ)μάτων. ὦ τάλας· φεῦ μόχθων.
Ηλ. 10 Ἆ, ἆ. ἄδικος ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλακεν
11 Ἔλακεν, ἀπόφονον ὅτ' ἐπὶ τρίποδι
12 Θέμιδος ἄρ' ἐδίκασε
13 Φόνον ὁ Λοξίας ἐμᾶς ματρός.

Στροφὴ β.

Χο. 1 Ὁρᾷς; ἐν πέπλοισι κινεῖ δέμας.
Ηλ. 2 Σὺ γὰρ νιν, ὦ τάλαινα,

9 Profero vocem. *El.* Rectè ite.
10 Appelle, appelle. Adito tacite.
11 Tacitè ito. Dicas propter quam
12 Causam venistis.
13 Diu enim jacens iste dormit.

Antistrophe I.

Cho. 1 Quomodo habet? dicas O chara.
El. 2 Quam fortunam dicam, aut quam calamitatem?
3 Adhuc quidem ſpirat,
4 Et aliquantulum gemit.
Cho. 5 Quid dicis? O miser. *El.* Perdes eum ſi pal-
6 pebras movebis
7 Habenti dulciſſimas delicias ſomni.
Cho. 8 O miser, propter infanda quæ divini-
9 tùs acciderunt facta. O miser, heu! propter labores, *quos patitur.*
El. 10 Heu, heu! injuſtus injuſta tunc ergo dixit,
11 Dixit, quando abominandam in tripode
12 Themidis, pronunciavit
13 Apollo cædem meæ matris.

Strophe II.

Cho. 1 Vides? movet corpus in veſtibus.
El. 2 Tu eum, O miſera,

βολὴν ὑπόρροφον, τὴν μὴ δυναμένην ἐκτὸς τοῦ οἴκου ἀκούεσθαι. ἄλλοι δὲ τὴν ὑπὸ ὀρόφου καλάμου γενομένην. ὄροφον γὰρ λέγουσι, λεπτόν τινα κάλαμον πεπυρωμένον, ᾧ χρῶνται εἰς ὀροφὰς οἱ ἄνθρωποι, πειθόμενοι τοῦτο ἐκ τοῦ ἄνωθεν τῆς Ἠλέκτρας λόγου. εἰπούσης γὰρ ἐκείνης πρὸς τὸν χορὸν, ὦ φίλαι, φωνεῖτε ὥσπερ πνοὴ καὶ ἀπήχησις σύριγγος λεπτοῦ δόνακος. ἀποκρινόμενος ὁ χορὸς φησὶ, θέασαι ὅτι φέρω βολὴν ἥσυχον, ὑπόρροφον, τουτέστι γενομένην ὑπὸ ὀρόφου. καὶ Ὅμηρος, λαχνῆεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες. ἐκ τούτου τοῦ ὀρόφου ποιοῦσιν οἱ παῖδες αὐλοὺς λεπτοὺς ἠχοῦντας, καὶ μὴ δυναμένους ἐξακούεσθαι δι' ἀσθένειαν. Ὑπόρροφον] ὄροφος λεπτὸς κάλαμος εἰς ὀροφὰς ἐπιτήδειος. ὑπόρροφον οὖν, τὴν μὴ διικνουμένην ἔξω τοῦ ὀρόφου, ὅ ἐστι βραχεῖαν. Ἴδ' ἀτρεμαίαν, ἰδοὺ φέρω βολὴν ἀτρεμαίαν, καὶ ἀθόρυβον, καὶ λίαν ὑπόρροφον, καὶ ἁπλῆν, ἤγουν ἥσυχον. [148] Ναὶ οὕτως] ναὶ οὕτω φάνει δηλονότι, κάταγε κάταγε, ἤγουν ταπείνου τὴν σὴν φωνὴν, πρόσελθε ἡσύχως, ἡσύχως ἐλθέ. ἀπόκριναι δὲ δι' ἣν αἰτίαν ἤλθετε καὶ χρείαν. Χρόνια γὰρ ἀντὶ τοῦ χρονίως, ἤτοι βραδέως πεσὼν, ὅδε ὁ Ὀρέστης εὐνάζεται καὶ ἀναπαύεται. Κάταγε] κάταγε τῇ ἐπαναλήψει μιμεῖται τὴν ἠρεμαίαν προϊεμένην φωνήν. ἔτι γὰρ ὡς ἐξακουομένης, δεύτερον ταῖς αὐταῖς λέξεσι κέχρηται. Τὸ κάταγε] ἐναντίον ἐστὶ τῇ ἀνατάσει τῆς βοῆς. σημαίνει δὲ τὸ κάταγε, τὸ πρόσελθε. ἀφ' οὗ καὶ καταγωγοὶ οἱ λιμένες. χρόνια δὲ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου. τοῦτο δὲ ἀναφορὰν ἔχει, πρὸς τὸ πρόσιθι ἀτρέμας. ὁ δὲ νοῦς χρόνιος, ὃ ἐστι διὰ χρόνου ἐκοιμήθη. [153] Πῶς ἔχει] πῶς διάκειται ὁ Ὀρέστης, μεταδὸς ἡμῖν λόγου, ὦ φίλη. Τίνα τύχην καὶ δυστυχίαν αὐτοῦ εἴπω. τίνα δὲ συμφορὰν, ἔτι μὲν ἀναπνεῖ, βραχὺ δὲ καὶ ὀλίγον ἀναστένει. Ποίαν τύχαν] ἴαμβος χρὴ εἶναι ὁ στίχος, ὡς καὶ ὁ τῆς στροφῆς, διὸ οὕτως ἐγράφη παρ' ἡμῖν, ποίαν τύχαν, ποίαν δὲ συμφοράν. καὶ ἔστι τὸ ποῖ τὸ δεύτερον κοινὴ συλλαβὴ, διὸ καὶ τὸ παρ' ἡμῖν ἐπενοήθη ἐπὶ ταῖς κοιναῖς συλλαβαῖς ἐπιτίθησι σημεῖον, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις. τί φής, ὦ τάλας, ὁ Ὀρέστης δηλονότι. Ὦ τάλας] οἰκειούμενος τὰς συμφορὰς ὁ χορὸς, καὶ συναχθόμενος, γεγωνότερον ἀνέκραγε τὸ ὦ τάλας. διὸ φησὶν, ὀλεῖς εἰ βλέφαρα κινήσεις. δεῖ δὲ νοεῖν στεναγμόν τινα γενέσθαι μετὰ τὸ ὦ τάλας, ὑπὸ τοῦ χοροῦ, ἵνα εὔλογον ᾖ τὸ ὑπὸ τῆς Ἠλέκτρας εἰρημένον. σὺ γάρ νιν, ὦ τάλαινα, θωΰξασ' ἔβαλες ἐξ ὕπνου. Τί φής] πρὸς τὴν Ἠλέκτραν, ὦ τάλας, ἢ πρὸς τὸν Ὀρέστην. Ὀλεῖς] ἀπολεῖς αὐτὸν, εἰ κινήσεις τὰ βλέφαρα ἐκείνου, φέροντος ἡδονὴν ὕπνου γλυκυτάτην. Ὦ ἄθλιος ἕνεκα τῶν πράξεων τῶν θεοστυγεστάτων. ὦ τάλας, φεῦ ἕνεκα τῶν μόχθων. [162] Ἆ ἆ] ἄδικος ὢν ὁ λοξίας, ἄδικα τότε εἶπεν, ὅτε ἐπὶ τῷ τρίποδι τῆς Θέμιδος ἔκρινε τὸν φόνον τὸν μιαρὸν, καὶ μὴ ἄξιον ὄντα γενέσθαι. Ἄλλως. Ἆ ἆ ἄδικος. τοῦτ' ἐστι τὸ ἀλλαχοῦ εἰρημένον, Πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα. ἐπειδὴ γὰρ ἔδοξεν ἀτυχῶς τῷ Ὀρέστῃ πεπρᾶχθαι τῆς μητρὸς ὁ φόνος, ἄδικος ὁ λοξίας νενόμισται, ἢ τὸ ἄδικα ἐδίκασεν, ἐμφαίνει ὅτι δικαίως ἐμαντεύσατο τὸν φόνον τῆς μητρός. ἀδικεῖ δὲ τῷ δεδρακότι μὴ ἐπικουρῶν. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως, ὁ ἄδικος λοξίας, ἄδικα τότε ἐδίκασεν, ὅτε ἐπὶ τρίποδος Θέμιδος τὸν φόνον ἔλακεν ἐμῆς μητρός. καὶ Ἀριστοφάνης, ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων τραγικῇ λέξει χρησάμενος, ὅτε τὸν ἀπόφονον τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐπὶ τρίποδι Θέμιδος ὁ λοξίας ἀπέλακεν, ἀντὶ τοῦ ἀπεφθέγξατο. τὸ ἀπόφονον Ἀπόλλωνι, οὐκ Ὀρέστῃ ἐγκαλοῦσα φησίν. ἔνιοι δὲ ἀπόφονον ἐδέξαντο τὸν ἄτοπον φόνον. τὴν δὲ ἀπὸ πρὸς τὸ ἔλακεν, ἀπέλακεν, ἀντὶ τοῦ ἀπεφθέγξατο. [161] Ἄδικος] οἱ λαμβάνοντες εἰς τὸ ἄδικος ἔξωθεν τὸ ὑπάρχει, καὶ στίζοντες ἐνταῦθα, ἀμαθεῖς. τὸ δ' οὕτως ἔχει. δέον γὰρ εἰπεῖν ἀδίκως ἔλακεν τότε ὁ λοξίας ἄδικα. ἄδικος εἶπε πρὸς τὸ λοξίας. ἀπατῶνται δὲ ἐκ τοῦ ἄδικα, οὐκ εἰδότες ὅτι τὸ ἄδικος καὶ τὸ ἄδικα παραδυναμοῦσιν, ὥς τε καὶ εἰ ἓν τούτων ἀπῆν, ἄρτιος ἦν ὁ λόγος. ἄδικος ὢν ὁ λοξίας, ἄδικα ἄρα τότε εἶπεν, ὅτε ἐπὶ τρίποδι τῆς Θέμιδος ἐδίκασεν, ἤγουν ἔκρινε τὸν ἀπόφονον τῆς ἐμῆς μητρὸς, ἤγουν τὸν μιαρὸν, καὶ μὴ ἄξιον γενέσθαι. Τὸ δὲ ἔλακεν, οὐ παρακείμενος ἐστὶν ὡς οἴονταί τινες, ἀλλ' ἀόριστος β΄, διὸ καὶ βραχὺ ἔχει τὸ α. λέλακα γὰρ ἐστὶν ὁ παρακείμενος, ὡς καὶ Ἡσίοδος τὸ λέληκας. [163] Ἐπὶ τρίποδι Θέμιδος] οὕτω νοητέον, ἢ ἐν τῷ τρίποδι τῆς Θέμιδος, τουτέστι τῆς δικαιοσύνης, ἐν ᾧ καθημένη ἡ Πυθία, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατεχομένη, τὰ δίκαια πᾶσιν ἐθέσπιζεν. ἢ ὥς φασί τινες, ὅτι ὁ τρίπους πρότερον ἦν τῆς Γῆς, εἶτα τῆς Θέμιδος. ἡ δὲ Θέμις θεὰ παρ' Ἕλλησιν, ἔφορος δικαιοσύνης, εἶτα τοῦ Ἀπόλλωνος ἐγένετο παρὰ Θέμιδος λαβόντος. Λοξίας] λοξίας ὁ Ἀπόλλων καλεῖται. ὅτι λοξὰ καὶ διπλῶς νοούμενα ἐμαντεύετο. καὶ γὰρ τῷ Κροίσῳ, ὅτε στρατεύσειν κατὰ Κύρου ἔμελλεν, ἐρωτήσαντι εἰ τοῦ ἐχθροῦ κρείσσων, εἶπε· Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει· τοῦτο δὲ ἦν παντάπασιν ἄγνωστον, εἴτε τὴν οἰκείαν, εἴτε τὴν Κύρου. ὅθεν ἀπατηθεὶς ὁ Κροῖσος, καὶ μεγάλην ἀρχὴν τὴν τοῦ ἀντιδίκου ὑπολαβὼν, ἐλθὼν καταλέλυκε τὴν οἰκείαν, ὡς ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἑαλωκέναι, καὶ εἰς πῦρ ἐμβληθῆναι. ὃν εἰ μὴ Ζεὺς οἰκτείρας ἀφῆκεν ὕδωρ ἐπὶ τὴν φλόγα, τάχ' ἂν ἀπολώλει, ἔργον πυρὸς γενόμενος. ἦν δὲ ὁ Κροῖσος, Λυδῶν βασιλεύς. [166] Ὁρᾷς; ἐν πέπλοισι κινεῖ δέμας] σύστημα κατὰ περικοπήν. ἀνομοιομερὲς μὲν τῷ μετὰ τὴν πρὸς τὰς στροφάς. ὁμοιομερὲς δὲ τῷ μετὰ τὴν ἑξῆς κειμένην στροφὴν συστήματι, οὗ ἡ ἀρχὴ, θρέει τις κακῶν. ἔστι δὲ κώλων ὀκτὼ τὸ α΄ ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἀντισπαστοῦ ἐπιτρίτου β΄ καὶ ἰάμβου. τὸ β΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ γ΄ ἀντισπαστικὸν, δίμετρον καταληκτικὸν, φερεκράτειον, ἐξ ἀντισπάστου ἐπιτρίτου β΄ καὶ ἰάμβου, τὸ γ΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ δ΄ ἰαμβικὸν ὅμοιον τῷ β΄. τὸ ε΄ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ς΄ ἐκ χορείων, ὅμοιον τῷ α΄. τὸ ζ΄ παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δὲ καὶ κρητικοῦ. τὸ η΄ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ὁρᾷς; κινεῖ τὸ δέμας ἐν τοῖς πέπλοις. Σὺ γάρ νιν] σὺ γὰρ ἀγρίως φωνήσασα ἐξέβαλες τοῦ ὕπνου αὐτόν. τὸ γὰρ, ὦ

ANNOTATIONES.

V. 154. Τίνα τύχαν] *Scholiaſt.* ποίαν pro τίνα utrobique legit & Iambicum Carmen facit. Cui conſentit *Canterus.* Et *Iambicum* quidem eſt, nam ultima τῦ τίνα poteſt producere ante τ' & δ'. Vid. Not. ad *Iphig. Aul.*

V. 162. *Joſua Barnes*

V. 163. Ἀπόφονον εἶναι] Vid. infra V. 192. ſic κόσμος ἄκοσμος. δύσεργα ἄδωρα. Παῖγε, δύσπαρις.

	3 Θωΰξασ', ἔβαλες ἐξ ὕπνου.	3 Vociferans excitaſti è ſomno.
Χο.	4 Εὕδειν μὲν οὖν νιν ἔδοξα,	Cho. 4 Puto eum quidem dormire.
Ηλ.	5 Οὐκ ἀφ' ἡμῶν; οὐκ ἀπ' οἴκων	Ele. 5. Non à nobis diſcedis, non ab ædibus
	6 Πάλιν ἀνὰ πόδα σὸν εἱλίξεις	6 Rurſus tuum pedem volves,
	7 Μεθεμένα κτύπου;	7 Omittens ſtrepitum?
Χο.	8 Ὑπνώσσει. Η. λέγεις εὖ.	Cho. 8 Dormit. Ele. Rectè dicis.

Στροφὴ γ'. — Strophe III.

Χο.	1 Πότνια πότνια Νὺξ,	Cho. 1 O veneranda veneranda Nox,
	2 Ὑπνοδότειρα τῶν	2 Dans ſomnos
	3 Πολυπόνων βροτῶν	3 Laborioſis hominibus,
	4 Ἐρεβόθεν ἴθι·	4 Veni ex erebo.
	5 Μόλε κατάπτερος	5 Veni veni alata
	6 Τὸν Ἀγαμεμνόνιον ἐπὶ δόμον.	6 In domum Agamemnonis;
	7 Ὑπὸ γὰρ ἀλγέων,	7 Nam propter dolores
	8 Ὑπό τε συμφορᾶς,	8 Et calamitates
	9 Διοιχόμεθα, διοιχόμεθα.	9 Perimus, perimus.
Ηλ.	10 Κτύπον ἠγάγετε. Χ. * Οὐχί.	El. 10 Facitis ſtrepitum. Cho. Non.
Ηλ.	11 Σῖγα, σῖγα, φυλασσομένα στόματος	El. 11 Tacitè, tacitè cavens ab ore
	12 Ἀνακέλαδον ἀπὸ λέχεος,	12 Sonitum, à lecto diſcedens;
	13 Ἥσυχον ὕπνου χαρὰν παρέξεις, ὦ φίλα.	13 Exhibebis quietum gaudium ſomni, O chara.

*al. ὑμεῖς.

Ἀντιστροφὴ β'. — * Antiſtrophe II.

Χο.	1 Φράζε, τίς κακῶν τελευτὰ μένει;	Cho. 1 Dic, quis erit finis malorum?
Ηλ.	2 Θανεῖν. τί δ' ἄλλο γ' εἴπω;	Ele. 2 Mors. Quid enim aliud dicam?
	3 Οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς.	3 Non enim habet deſiderium cibi.
Χο.	4 Πρόδηλος ἄρ' ὁ πότμος.	Cho. 4 Manifeſta igitur eſt mors.
Ηλ.	5 Ἐξέθυσ' ὁ Φοῖβος ἡμᾶς	Ele. 5 Perdidit nos Phœbus
	6 ... ἄνυσον ἀπόφονον αἷμα δοὺς	6 Dans miſerum ſanguinem vetitum,

πάλαι, γεγωνότερον εἶπεν ὁ χορός. τινὲς δὲ φασὶν ὅτι φωνῇ θρηνώδει ἐχρήσατο ὁ χορὸς, καθεῦδαι μὴ δυναμένη, εὔγμοῦ, εὔγμοῦ τραχυτέρα, ὅπερ εἰώθασι ποιεῖν αἱ γυναῖκες ἐπὶ τοῖς ὑπερβάλλουσι κακοῖς. ἃ γὰρ μὴ δύναται γράψαι, ταῦτα δι' ἑτέρων προσώπων δηλοῦται· οἷον τί κ̀ ἐπὶ τοῦ κωμικοῦ οἰκέτου στενάξαντος, ἕτερος φησὶν, ἀκούεις ὡς στένει. Εὕδειν μὲν οὖν νιν ἔδοξα, ἀντὶ τοῦ δοκῶ. καθησυχάζουσα δὲ τὴν Ἠλέκτραν, φησὶν ὅτι καθεύδειν αὐτὸν νομίζω. διὸ ἐπιφέρει τὸ ὑπνώσσει δεικτικόν. λέγει νιν ὡς ἀμφίβολον εἰποῦσαν, οὐκ ἔπεισε, μὴ ταράττε φησὶν ὁ χορὸς, ὑπνώσσει γάρ. τὰ γὰρ δύο τοῦ ἐπιστῶντος ῥῆμα ποιοῦσι τὸ ὑπνώσσει. [171] Εὖ λέγεις] ἀληθῶς κ̀ καλῶς λέγεις. ταῦτα δὲ φησὶ, σιωπήσασα ἀπὸ τοῦ κοιμωμένου. Οὐκ ἀφ' ἡμῶν] οὐκ ἀφ' ἡμῶν ἀποστήσῃ δηλονότι, οὐκ ἀπὸ τῶν οἴκων πάλιν ἀναστρέψεις τὸν σὸν πόδα, μεθεμένα κ̀ ἀφεῖσα τοῦ κλύπου. Πότνια πότνια νὺξ] ἡ δευτέρα αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶ ιγ, τὸ α τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς ἐκ δύο χορείων, εἰ δὲ βούλει ἰαμβικόν. τὸ β κ̀ γ παιωνικὸν ὁμοίως, ἐκ [illegible] κ̀ ἰάμβων. τὸ δ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ χορείων. εἰ δὲ βούλει, ὅμοιον τῷ α, κ̀ τῆς ἐκεῖ μακρᾶς διαλελυμένης ἐν τούτῳ. τὸ ε ὅμοιον τῷ β. τὸ ς παιωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ παιώνων πρώτων δύο, τοῦ α πενταβραχέος, κ̀ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. τὸ ζ κ̀ τὸ η ὅμοια. τὸ θ παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β κ̀ πρώτου, τὸ ι ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ β ἀναπαίστων κ̀ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος γ κ̀ διϊάμβου. τὸ ια δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ιβ τροχαϊκὸν, ἢ ἰαμβικὸν τριῶν χορείων, κ̀ συλλαβῆς. τὸ ιγ ἰωνικὸν, ἀπὸ μείζονος, τρίμετρον ἀκατάληκτον, κ̀ παίωνος α ἀντὶ ἰωνικοῦ δ τροχαίου, κ̀ ἔγκειται διὰ τὴν ἀδιαφορίαν, ἢ ἰωνικοῦ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. κ̀ διπλῆ ἔσω κ̀ ἔξω νενευκυῖα, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. [174] Πότνια πότνια] ὦ νὺξ σεβασμία, ἡ τοῦ ὕπνου παρεχομένη τοῖς πολυπόνοις ἀνθρώποις. δίδωσι δὲ τοῦ ὕπνου ἡ νὺξ ἐξαιρέτως, διὰ τὸ ὑγρὰν εἶναι τῇ ἀποστάσει τοῦ Ἡλίου τοῦ ξηραίνοντος τὸν ἀέρα. ἐλθὲ ἀπὸ τοῦ ἐρέβους, μόλε ταχεῖα ἐπὶ τὸν δόμον τὸν Ἀγαμεμνόνειον. ὑπὸ γὰρ ὀδυνῶν κ̀ συμφορᾶς φθειρόμεθα, ὁ κατὰ φύσιν ὕπνος ἐξ ὑγρότητος γίνεται. ὑγρὰ δὲ ἡ νὺξ, ἀφισταμένου τοῦ Ἡλίου, τοῦ ξηραίνοντος κ̀ θερμαίνοντος τὸν ἀέρα. ὁ τοίνυν Ὀρέστης ἐξηρασμένος ὑπὸ νόσου τε κ̀ ἀσιτίας, ὑγρανθεὶς τῷ νυκτερινῷ διαστήματι, μᾶλλον κοιμηθήσεται. ἄλλως τε κ̀ τῶν αἰσθήσεων ἠρεμουσῶν ἐν σκότῳ, ἕπεται ὕπνος, ἡσυχίᾳ αἰσθήσεων κ̀ κινήσεων. ἔδει δὲ ἐκ Χάους εἰπεῖν ὡς Ἡσίοδος. ἐκ Χάεος ἔρεβός τε μέλαινά τε νὺξ ἐγένοντο. Ἄλλως. τοῦτο τὸ μέλος ἐπὶ ταῖς λεγομέναις νήταις ᾄδεται, κ̀ ἔστιν ὀξύτατον. ἀπίθανον οὖν τὴν Ἠλέκτραν ὀξείᾳ φωνῇ κεχρῆσθαι κ̀ ταῦτα ἐπιπλήσσουσαν τῷ χορῷ. ἀλλὰ κέχρηται μὲν τῷ ὀξεῖ ἀναγκαίως. λεπτότερον δὲ ὡς ἔνι μάλιστα. [177] Ἐρεβόθεν] ἐρεβόθεν ἐλθεῖν τὴν νύκτα καλεῖ, τουτέστιν ἀπὸ χάους. κατερχομένου γὰρ τοῦ Ἡλίου εἰς τὸ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριον, σκότος ἐπάνω τῆς γῆς γίνεται, ὥσπερ ἐκ τῶν κάτωθεν ἀνιέναι δοκοῦν, οὐχ ὡς ὂν ἐν τοῖς κάτω κ̀ ἀνερχόμενον, ἀλλὰ τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ φωτὸς τοῦτο ὑφίσταται, οὐκ ἔχον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ οἰκείαν ὑπόστασιν. ἐλθεῖν λέγει τὴν νύκτα, οὐχ ἵνα γένηται νὺξ, πῶς γὰρ οἷόν τε ἡμέρας οὔσης; ἀλλ' ἐπειδὴ νυκτὶ ὑπνώττουσιν ἄνθρωποι, διὰ τοῦτο φησὶν, ἄλλως τε κ̀ οἱ κοιμώμενοι ὥσπερ νύκτα ἔχουσι διὰ τὸ μὴ ὁρᾶν. Ὑπνοδότειρα] ἡ τοῦ ὕπνου δωρουμένη τοῖς πολυπόνοις βροτοῖς. δίδωσι δὲ τοῦ ὕπνου ἡ νὺξ ἐξαιρέτως, διὰ τὸ ὑγρὰν εἶναι τῇ ἀποστάσει τοῦ Ἡλίου τοῦ ξηραίνοντος τὸν ἀέρα. [183] Οὐχί] ὑμεῖς οὐ χρὴ γράφειν ἐνταῦθα, ἢ οὐδαμῶς. ἁρμόζει γὰρ ἀμφότερα τῷ μέτρῳ. τὸ δὲ οὐχί, ἐλλιπές ἐστιν. Φυλασσομένα. ἤγουν ἀφεῖσα μεγάλην βοὴν πλησίον τῆς αὐτοῦ κοίτης, κ̀ πόῤῥω γενομένη, ὅπως μὴ ἐκστήσῃς αὐτὸν ὡς ὑπνώσσοντα. Κτύπον ἠγάγετε, ἀντὶ τοῦ ἐποιήσατε. Σῖγα, σῖγα] μετὰ σιγῆς διαλέγου μοι δηλονότι, φυλασσομένη, κ̀ ἐκφεύγουσα τὸν εἰς ὕψος τοῦ στόματος κέλαδον, παρέξεις, ὦ φίλη, ἡδονὴν ὕπνου ἥσυχον, εἰ τοῦτο ποιήσεις. Ἄλλως. οὐ σιωπήσεις φασὶν, ἀπὸ τοῦ στόματος φυλαττομένη τὸ ἀνακελαδεῖν, κ̀ τὴν ἀπὸ τῆς κοίτης ὕπνου χάριν ἥσυχον αὐτῷ παρέξεις; ἢ τὸν κέλαδον ἄποθεν τοῦ λέχους ποιουμένη; οὐδὲ οὐ σιγήσεις, κ̀ μεθ' ἡσυχίας αὐτὸν ἐάσεις κοιμηθῆναι; Φράζε τίς κακῶν] λέγε ποῖον τέλος αὐτὸν ἐκδέχεται, ἄρα δύναται ῥᾶσαι, ἢ οὔ. εἰπὲ ποῖον ἔσται τὸ τέλος, ποῖον πέρας αὐτὸν μένει. Φράζε τίς κακῶν τὸ παρὸν σύστημα, ὅμοιόν ἐστι τῷ τῆς προειρημένης στροφῆς συστήματι, οὗ ἡ ἀρχὴ, ὁρᾷς ἐν πέπλοις. κ̀ τοῦτο γὰρ κώλων, ὅμοιόν ἐστι τῷ η. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. [189] Οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς] ἴσχει πόθον χρὴ γράφειν, ἢ πόθον ἔχει. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ τοῦ πρώτου συστήματος κῶλον οἰκείως. κ̀ τὸ ἄρα δὲ ἐνταῦθα, εἰ κ̀ συμπερασματικόν ἐστιν, ἀλλ' οὖν ἀντὶ μακροῦ λαμβάνεται παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ὡς κ̀ τὸ ἀπορηματικὸν ἐνίοτε ἀντὶ βραχέος. διὰ τοῦτο μὲν προσελαύνεται ἀντιστρόφως, ἐκεῖνο δὲ ὀξύνεται. Ἐξέθυσεν] ἀπώλεσεν ἡμᾶς ὁ Ἀπόλλων ὁ πατροφόνον μητρὸς αἷμα δοὺς, οὐκ ἐνδοὺς ἡμῖν, κα-

ANNOTATIONES.

V. 184. Σῖγα, σῖγα] *Canterus* legit σῖγα, σῖγα ἐπὶ ἰαματικῶς.
V. 185. Ἀνακέλαδον] aliàs ἀνακελαδεῖν, i.e. τὸ ἀνακελαδεῖν.
V. 186. Ὦ φίλα] Dele ὦ ob verſum. *Joſua Barnes.*
V. 189. ἔχει] aliàs ἴσχει & ſic legit *Scholiaſt.*
V. 192. Ἀπόφονον] Vid. ſupra v. 163.

7 Πατέρ-

7 Πατροφόνου ματρός.

Χο. 8 Δίκαια μὲν, καλῶς δ' οὔ.

Ἀντιστροφὴ γ'.

Ηλ. 1 Ἔκανες, ἔθανες, ὦ

2 Τεκομένα με

3 Μᾶτερ, ἀπὸ δ' ὤλεσας

4 Πατέρα, τέκνα τε τάδε

5 Σέθεν ἀφ' αἵματος.

6 Ὀλόμεθ', ὀλόμεθ' ἰσονέκυες·

7 Σὺ γάρ τ' ἐν νεκροῖς,

8 Τό, τ' ἐμὸν οἴχεται

9 Βίου τὸ πλέον μέρος ἐν

10 Στοναχαῖσί τε καὶ γόοις,

11 Δάκρυσί τ' ἐννυχίοις. ἄγαμος,

12 * Ἔπι δ' ἄτεκνος, ἅτε βίοτον * al. Ἐπεί.

13 Ἁ μέλεος εἰς τὸν αἰὲν ἕλκω χρόνον.

7 Patricidæ matris.

Cho. 8 Justè quidem factum, sed non pulcrè.

Antistropha III.

Ele. 1 Necasti, necata es, ô

2 Quæ peperisti me

3 Mater, perdidisti verò

4 Patrem & liberos istos

5 A tuo sanguine. [illegible]

6 Periimus, periimus similiter mortuis:

7 Tu enim es mortua,

8 Et abit mea

9 Pars vitæ major in

10 Gemitibus & luctibus,

11 Et lacrymis nocturnis: cœlebs

12 Et sine liberis, nempe vitam

13 Misera in perpetuum traho.

λάβοις τὸν τῆς μητρὸς φόνον ἐργάσασθαι. τὸ δὲ ἑξῆς μέλεον ἀπαδοὺς αἷμα φόνου πατροφόνου μητρός. Ἄλλως. ἢ ἐξ ... πρὸς τὸ πατροφόνου, τουτέστι δοὺς ἡμῖν τὸ αἷμα καὶ τὸν φόνον τῆς πατροφόνου μητρὸς, οἷον ἐγχειρίσας ἡμῖν, καὶ κελεύσας ἀπὸ τοῦ φόνου καὶ τοῦ αἵματος τῆς μητρὸς, τιμωρῆσαι τῷ πατρί. δύναται δὲ καὶ ἀποδούς. 194 Δίκαια κ.λ.] ὠφείλετο μὲν γὰρ αὐτὴν ἀναιρεθῆναι, οὐ μέντοι ὑπὸ τοῦ παιδός. Δίκαια· δίκαιον μὲν αὐτὴν ἀναιρεθῆναι, ἀνελοῦσαν τὸν ἄνδρα· οὐ μέντοι πρέπον ἦν ὑπὸ τοῦ παιδὸς εὐθύνας δοῦναι τοῦ φόνου. Δίκαια ἐνταῦθα γράφε, μὴ δίκα. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς. Ἔκανες, ἔθανες. ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς γ στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ πότνια πότνια νύξ. καὶ αὕτη κώλων ἐστὶν ὁμοίων ἐκείνῃ, καὶ ἰσομέτρων ιγ, ἐν μὲν τῷ τῷ ε κώλῳ πεντασυλλάβως ἔχει τοὺς δύο παίωνας ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ πλαγίου κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. ἀμφότεραι μὲν ἔξω νενευκυῖαι, δηλοῦσαι ὅτι τέλος ἔχει τὰ ἀποδιδόμενα, ἤτοι τὰ ἀνταποδιδόμενα, ἐν τῷ ιγ κώλῳ. 195 Ἔκανες] ἐφόνευσας. ὅθεν τὸ καινοῦ λέγεται, εἰς ὃ φέρεται ἡ ἱερουργικὴ μάχαιρα. ἔθανες, φονεύσασα ἀνῃρέθης. τουτέστιν ὁ κατὰ σοῦ πραχθεὶς φόνος, ἄμυνα ἐγένετο, καὶ οὐκ ἀδικία. σὺ γὰρ πρότερα ἐφόνευσας τὸν πατέρα, καὶ ἀνῃρέθης. Ἀπὸ δ' ὤλεσας] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γὰρ ἔθανες. ἀπώλεσας γὰρ τὸν πατέρα ζῶντα, καὶ θανοῦσα τὰ τέκνα διὰ τοῦ αἵματος. Τέκνα τε τάδε] δεικτικῶς φησὶν ἑαυτὴν καὶ Ὀρέστην. ἴσον νέκυες δὲ, ἀντὶ τοῦ διὰ τὸν σὸν φόνον ἡμεῖς ἀπολλύμεθα. Ἄτεκνος] τὸ ἄτεκνος τέλειον. ἡ γὰρ ἄγαμος, καὶ ἄτεκνος. ἀναστρεπτέον οὖν τὴν σύνταξιν. ἄτεκνος, ἐπειδὴ ἄγαμος. δυνατὸν γὰρ τὴν γήμασαν εἶναι ἄτεκνον. Ἅτε ἀντὶ τοῦ καθὰ, ὀφείλει γράφεσθαι, ἵν' ᾖ βραχὺ τὸ α. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ τῆς στροφῆς κῶλον ὀρθῶς. τὸ γὰρ ἀντὶ τοῦ ἥτις οὐκ ἔχει καλῶς. Ἔθανες] εἰποῦσα ἡ Ἠλέκτρα πρὸς τὴν μητέρα τὸ ἐφόνευσας τὸν οἰκεῖον ἄνδρα, ἐφονεύθης ὑπὸ τῶν τέκνων πάλιν φησὶν, ὅμοιον μὲν τῇ προτέρᾳ ἐννοίᾳ. ἔχει δὲ καὶ πλέον. τὸ γὰρ ἀπώλεσας πατέρα, καὶ πρόσθεν εἰρήκει. τὸ δὲ καὶ τὰ τέκνα τάδ' ἀπώλεσας, νῦν φησί. πῶς δὲ ἀπώλεσας καὶ τὰ τέκνα, ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ τοῦ φόνου σου. ὁ γὰρ σὸς παῖς Ὀρέστης ἀποκτείνας σε, δίκην ἔδωκε μητροκτονίας μανείς, ἧς καὶ αὐτὴ μετέχειν φησὶν, ἐν στοναχαῖς καὶ γόοις διάγουσα. ἀνθ' ὧν ὁρᾷ τὸν ἀδελφὸν μεμηνότα, καὶ μηκέτ' ὄντα καθ' ἑαυτόν. 206 Ἅτε βίοτον ἁ μέλεος] ἅτε ἡ μελέα εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ἕλκω τὸν βίοτον, ἤγουν τὴν ζωήν. τουτέστιν ἀκούσιον ζωὴν ἔχω. διὰ γὰρ τοῦ ἕλκω, τὸ ἀκούσιον παρίστᾳ. ὥσπερ φαμὲν, ἕλκουσιν οἱ βόες τὴν ἅμαξαν, καὶ τὸ ἄροτρον. οὐ γὰρ ἑκουσίᾳ γνώμῃ ταῦτα σύρουσιν, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης. τοῦτο δέ φησιν ἡ Ἠλέκτρα, τὸν θάνατον αἱρετώτερον ἡγουμένη τῆς ζωῆς.

ΧΟΡΟΣ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΗΛΕΚΤΡΑ.

Ἴαμβοι.

Χο. Ὅρα παροῦσα παρθέν' Ἠλέκτρα πέλας,
Μὴ κατθανών σε σύγγονος λέληθ' ὅδε.
Οὐ γάρ μ' ἀρέσκει τῷ λίαν παρειμένῳ.
Ορε. Ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ἐπίκουρον νόσου,
Ὡς ἡδύ μοι προσῆλθες ἐν δέοντί γε·
" Ὦ πότνια λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἶ σοφὴ,
" Καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός.
Πόθεν ποτ' ἦλθον δεῦρο; πῶς δ' ἀφικόμην;

Cho. Virgo Electra accedens propè vide,
Ne tuus frater mortuus fallat te:
Non enim placet mihi nimia ejus remissio.
Ore. O dulce demulcens somne, remedium morbi,
Quàm suavis mihi advenisti opportuno tempore!
" O veneranda oblivio malorum, quàm es sapiens,
" Et optanda dea calamitosis!
Quomodo veni huc? quomodo veni?

Ὅρα παροῦσα] αἱ ἑξῆς αὗται ἀμοιβαὶ περίοδοι, στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ξκη. ὧν τελευταῖος κόμματος βελτίων ἀπορία τε λύεται. μετὰ μὲν τοὺς τῶν ξζ στίχων, καὶ τὸν ξη, κῶλα δύο μονόμετρα βραχυκατάληκτα. ἐπὶ ταῖς ὑποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Ὅρα παροῦσα] ὦ παρθένε Ἠλέκτρα, παραγενομένη πλησίον, σκόπει ἵνα μὴ ἀποθανὼν ἐστὶν ὁ ἀδελφὸς λανθάνῃ σε. οὐ γὰρ ἀρέσκει ἐμοὶ τῷ λίαν παρειμένῳ, ἤτοι κατὰ τὸ λίαν παρειμένον, καὶ ἐκλελυμένον τῷ ἀκινήτῳ, τῷ πάνυ ἐκλελυμένος τῶν σῶν μανιῶν. νῦν οὐ τραγῳδεῖ, ἀλλ' ἐν τῇ μανίᾳ. Ὕπνου θέλγητρον] τὸ βαθύτατον τοῦ ὕπνου, τὸ μάλιστα θέλγειν δυνάμενον τοὺς ἀσθενοῦντας. ὁ γὰρ ἐλαφρὸς, φαντασίαις ἀναμέμικται. Φυσικῶς δὲ τὸν ὕπνον εἶδεν ἐπίκουρον τῶν κακῶν. 211 Ἐπίκουρον] τοῖς γὰρ νοσοῦσιν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὕπνος ἐστὶ τῆς νόσου φάρμακον, ὦ προσφιλὴς τοῦ ὕπνου θελκτικὴ δύναμις, βοηθὲ τῆς νόσου. Ὦ πότνια λήθη] οἱ δυστυχοῦντες εὔχονται τῶν κακῶν εἰς συναίσθησιν ἀπαλλάχθαι, καὶ εἰς λήθην ἐλθεῖν. διὰ τοῦτο Ὀρέστης ἐν τῷ καθεστηκότι γενόμενος, καὶ τῆς μανίας ἀπαλλαγεὶς ἐπ' ὀλίγον τὴν τῶν κακῶν λήθην ποτνίαν καλεῖ, καὶ εὐκταίαν τοῖς δυστυχοῦσιν. Ποτνίαν εἶπε τὴν λήθην τῶν κακῶν, ἐπεὶ πάντας τιμῶμεν τοὺς παραμυθουμένους. Ἄλλως. ἔοικε τὴν Λητὼ καλεῖν οὕτος. ὑπνοῦντες γὰρ νυκτὸς, πάντων ἐπιλανθανόμεθα. τὸ δὲ πότνια λέγει. ὅτι οἱ σεβόμενοι, προσπίπτουσι τοῖς θεοῖς. ποτνιᾶσθαι δὲ ἐστὶ, τὸ προσπίπτειν καὶ παρακαλεῖν μετὰ δακρύων. Τὸ δὲ ὡς εἶ σοφὴ] ἀντὶ τοῦ λίαν σοφῶς ἐπενοήθης ὑπὸ τῆς φύσεως. τὸ δὲ τῶν κακῶν, οἰκείως προσέθηκεν, ἐπεὶ καλὴ τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ λήθη. Ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ὦ προσφιλὴς τοῦ ὕπνου θελκτικὴ δύναμις, βοηθὸν κατὰ τῆς νόσου, λίαν προσῆλθες ἐμοὶ ἡδὺ, καὶ συμφαντικὸν, ἐν προσήκοντι καιρῷ. ὦ λήθη τῶν κακῶν σεβασμία. λίαν ὑπάρχεις σοφὴ, καὶ τοῖς δυστυχοῦσι θεὸς, ἀξία εὐχῆς. ἀπὸ ποίου τόπου, πόθεν ἦλθον ὧδε. πῶς δὲ καὶ κατὰ τίνα τρόπον ἀφικόμην. ἐπιλανθάνομαι γὰρ στερηθεὶς τῶν πρὶν φρενῶν, τῶν ἐν τῇ μανίᾳ δηλονότι.

ANNOTATIONES.

V. 194. Δίκαια *Scholiastes* legit Δίκα, vel Δίκα; Si Dativo casu exponendum *Juste*, si recto *Jus (erat)*. Quod verò addit Οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, licet in hoc Versu sit verum, paucos prætereà invenies, qui sibi satis respondeant, in hoc Choro. Quod obitèr monendum.

V. 206. Ἔπι] Ita reposui pro ἐπεὶ *metro* & *sensu* postulante. Ἔπι autem *absolute* pro ἔπεστι τούτῳ, *insuper*, mecum stat codex *Heinsio-Scaligerianus J. Barnes*.

V. 213. Ὦ πότνια λήθη] *Duportianus* Codex legit πότνα rectè, & recepto plurimis Poetis Vocabulo: licet πότνια, quoque stare potest, si vel legas πότνια pro tribracho, vel πα λα pro Anapæsto; cujus utrumque regulare est. Ita Ω πότνια λη vel ω πότνια λη.

Ἀμυν-

Ἀμνημονῶ γὰρ τῶν πρὶν ἀπολειφθεὶς φρενῶν.
Ηλ. Ὦ φίλταθ', ὥς μ' ηὔφρανας εἰς ὕπνον πεσών.
Βούλει θίγω σου, κἀνακουφίσω δέμας;
Ορε. Λαβοῦ λαβοῦ δῆτ'. ἐκ δ' ὄμορξον ἀθλίου
Στόματος ἀφρώδη πέλανον, ὀμμάτων τ' ἐμῶν.
Ηλ. Ἰδοὺ τὸ δούλευμ' ἡδὺ κοὐκ ἀναίνομαι
Ἀδέλφ' ἀδελφῇ χειρὶ θεραπεύειν μέλη.
Ορε. Ὑπόβαλε πλευροῖς πλευρὰ, καὶ αὐχμώδη κόμην
Ἄφελε προσώπου. λεπτὰ γὰρ λεύσσω κόραις.
Ηλ. Ὦ βοστρύχων πινῶδες ἄθλιον κάρα,
Ὡς ἠγρίωσαι διὰ μακρᾶς ἀλουσίας.
Ορε. Κλῖνόν μ' ἐς εὐνὴν αὖθις. ὅταν μ' ἀνῇ νόσος
Μανίας, ἄναρθρός εἰμι, κἀσθενῶ μέλη.
Ηλ. Ἰδού. φίλον* τοι τῷ νοσοῦντι δέμνιον· *al. το
" Ἀνιαρὸν ὂν τὸ κτῆμ', ἀναγκαῖον δ' ὅμως.
Ορε. Αὖθίς μ' ἐς ὀρθὸν στῆσον, ἀνακύκλει δέμας.
Χο. Δυσάρεστοι οἱ νοσοῦντες, ἀπορίας ὕπο.
Ηλ. Ἦ κἀπὶ γαίας ἁρμόσαι πόδας θέλεις,
" Χρόνιον ἴχνος θείς; Μεταβολὴ πάντων γλυκύ.
Ορε. " Μάλιστα. δόξαν γὰρ τόδ' ὑγιείας ἔχει.
" Κρεῖσσον δὲ τὸ δοκεῖν, κἂν ἀληθείας ἀπῇ.
Ηλ. Ἄκουε δή νυν, ὦ κασίγνητον κάρα,
Ἕως ἐῶσί σ' εὖ φρονεῖν Ἐρινύες.
Ορε. Λέξεις τι καινόν; κεἰ μὲν εὖ, χάριν φέρεις·
Εἰ δ' εἰς βλάβην τιν', ἅλις ἔχω τοῦ δυστυχεῖν.

Sum enim oblitus, utpote priori ſuper privatus mente.
Ele. O chariſſime, quam exhilaraſti me, cum obdormiiſſes!
Vis ut contrectem te, & erigam corpus?
Ore. Attingas, attingas ſanè, & abſterge à miſero
Ore & oculis meis ſpumam concretam.
Ele. Ecce ſuave officium, & non recuſo
Fraterna membra curare ſororiâ manu.
Ore. Subjice lateribus latera, & ſqualidam comam
Aufer à facie: obſcurè enim video oculis.
Ele. O miſerum caput, ſordidis cincinnis,
Quàm es horridum, quià diù non es lotum.
Ore. Iterum reclines me in lectum: quando me dimittit morbus
Inſaniæ, ſum debilis, & languent membra.
Ele. Ecce, lectulus eſt charus ægrotanti:
" Moleſta poſſeſſio, ſed tamen neceſſaria.
Ore. Iterum erigas me, & extendas corpus.
Cho. Ægroti ſunt impatientes propter perturbationem.
Ele. Vis componere pedes in terrâ,
" Ponens veſtigium ex longo intervallo? Viciſſitudo omnium rerum grata eſt.
Ore. " Maximè. hoc enim habet opinionem ſanitatis.
" Præſtat videri, etiamſi reverà non ita ſit.
Ele. Audi nunc ô frater,
Donec ſinunt te ſapere Erinnyes.
Ore. Quid dices novi? ſi quidem bonum eſt, gratum erit;
Sin malum, ſatis jam nunc habeo malorum.

Ἀπολειφθεὶς φρενῶν] ἀπολειφθεὶς ἐν τῇ μανίᾳ, ἐγὼ νῦν ἀπολειφθεὶς τῶν φρενῶν, ἀμνημονῶ, ἀλλ' ἐν τῇ νόσῳ. τὰ γὰρ ἔργα, δι' ὧν αναφέρεται τὰ πεπραγμένα, συννοσεῖ τῷ σώματι. ἀμνημονῶ τι τῶν πραχθέντων μοι ἐν τῇ νόσῳ, τῶν πρότερον φρενῶν ἀπολειφθεὶς καὶ μανείς. 217 Ὦ φίλταθ' ὥς μ' ηὔφρανας] ὦ φίλτατε λίαν εὔφρανας ἐμὲ κοιμηθείς, βούλει ἵνα θίγω καὶ ἀψωμαίσω, καὶ ἵνα ἀναβαστάσω σου τὸ σῶμα; Βούλει θίγω σου. διότι μὲν ἤρξατο θίγειν, θίγω ἐνεστῶτα εἶπε, καὶ οὐ θίξω. διότι δὲ ἔμελλε κουφίζειν, κουφίσω ἐπὶ μέλλοντος εἶπε. διὰ τοῦτο καὶ τὸ βούλει ποσῶς μὲν, πρὸς τὸ θίγω νοεῖται. τὸ δὲ ὅλον, πρὸς τὸ ἀνακουφίσω. ἢ καὶ τὸ θίγω ὑποτακτικὸν νόει. 219 Λαβοῦ λαβοῦ δῆτα] ἤτοι ἅψαι, ἀποσόγγισον δὲ ἐκ τοῦ ἀθλίου στόματος, καὶ ἐκ τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, τὸν πεπηγότα ῥύπον. Πέλανον] κυρίως πέλανος τὸ λεπτὸν πέμμα, ὃ χέοντες πρὸς τὰς θυσίας. ἔνιοι δὲ φασὶ, καὶ πᾶν τὸ ἐξ ὑγροῦ πεπηγμένον, παρὰ τὸ πιλῶναι. Πέλανον ἀφρώδη [illegible] ῥύπον ὑπὸ τοῦ ἀφροῦ. ἔνιοι δὲ τὴν παιπάλην. ἐκ γὰρ ταύτης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γίνεται. ἢ παρὰ τὸ παλῦναι, ὅ ἐστι λευκᾶναι. Ὄμορξον, ἀπόλυσον ἀφάνισον. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ πλάζειν, καὶ ἐκτιθέναι πού δι' αὐτῶν. 221 Ἰδοὺ τὸ δούλευμ' ἡδὺ] ἰδοὺ ποιῶ δηλονότι ὃ λέγεις, τὸ ὑπούργημα τὸ εὐφραντόν. καὶ οὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ θεραπεύειν τὰ μέλη τὰ ἀδελφικὰ, ἐν χειρὶ ἀδελφικῇ. Οὐκ ἀναίνομαι] συναινῶ, τὸ συμφωνῶ, καὶ ἐπινεύω. οὗ ἐναντίον τὸ ἀναίνομαι. παραινῶ, τὸ συμβουλεύω. καὶ ἐπαινῶ. τὸ εὖ λέγω. Ὑπόβαλε] ὑπόθες τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς τὰ σὰ πλευρὰ, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐχμώδη, καὶ κατάξηρον ἔξελε τοῦ προσώπου. ἀμυδρῶς γὰρ βλέπω τοῖς ὀφθαλμοῖς. Αὐχμώδη] ἐπομβρία, ὅταν ἀπάλληλοι ὄμβροι ὦσιν. οὗ ἐναντίον ἡ ἀνομβρία. αὐχμὸς δὲ, ἡ ἀπὸ τῆς ἀνομβρίας ξηρότης. ἀφ' οὗ αὐχμηρὸς. καὶ αὐχμώδης ἀνὴρ, ὁ ξηρότητος μετέχων. 224 Ἄφελε προσώπου] τουτέστιν ἀποδίωξον τὴν ἔμπροσθεν οὖσαν τῶν ὀφθαλμῶν μου κόνιν. ἀσθενῶ γὰρ λεύσσω ταῖς κόραις, διὰ τὸ ἐπικεῖσθαι μοι τὰς τρίχας. γράφεται καὶ, λεπτὰ γὰρ λεύσσω νόσῳ. ἵνα ᾖ, ἡ νόσος με ποιεῖ λεπτὸν λεύσσειν. Πινῶδες ἄθλιον] ἀντὶ τοῦ αὐχμηρὸν καὶ ῥυπῶδες. πῖνος γὰρ ὁ ῥύπος κατὰ ἀνα-

—— πίνῳ δὲ οἱ αὐαλέος χρὼς
Ἐσκλήκει. ——

στροφὴν δὲ εἶπεν, οὐ γάρ ἐστι τῶν βοστρύχων τὸ κάρα, ἀλλ' οἱ βόστρυχοι τῆς κεφαλῆς. ἢ ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐπιλείπεται τῇ κεφαλῇ, ἢ μόνον οἱ βόστρυχοι. ἵν' ᾖ, ὦ τῶν βοστρύχων ἄθλιον κάρα. ἀποκαθίσασα δὲ ἔξωθεν, καὶ εἰς πλευρὰν δεξαμένη τὸν Ὀρέστην, ταῦτα φησίν. Ὦ βοστρύχων] ὦ κάρα ἄθλιον πινῶδες τῶν βοστρύχων. ἀντιστροφὴ ἀντὶ τοῦ, ὦ βόστρυχοι κάρας ἀθλίας, πινώδεις καὶ ῥυπαροί. λίαν ἠγριωμένοι ἐστὲ πρὸς τὸ βόστρυχοι, διὰ τῆς μακρᾶς ἀλουσίας. Κλῖνόν μ' ἐς εὐνὴν] θὲς ἐμὲ πάλιν εἰς τὴν εὐνὴν, ὅταν ἀφήσῃ ἐμὲ ἡ νόσος τῆς μανίας, ἄναλκις καὶ ἀσθενὴς εἰμὶ κατὰ τὸ δέμας. Ὅταν μ' ἀνῇ] ἡ νόσος ἢ ἡ διὰ τῆς μανίας νόσος, ἢ ἐπιθετικῶς μανίας νόσος. Ὅταν μ' ἀνῇ] ἀεὶ γὰρ τῶν καιρῶν τῆς μανίας εὐτονοῦσιν οἱ μαινόμενοι ἐκτεινομένων τῶν νεύρων, καὶ πνεύματος πληρωθέντων. χαλωμένης δὲ τῆς μανίας, καὶ τοῦ πνεύματος ἐπιλείποντος, παρίενται. ἐν ᾧ, ἐν ἀνέσει διαγινόμενος Ὀρέστης λέλυται. Ἄναρθρος] ἀδύναμος, μὴ δυνάμενος κεχρῆσθαι τοῖς ἄρθροις. Κἀσθενῶ μέλη] ἤγουν οὐ δύναμαι χρῆσθαι ταῖς χερσὶ, καὶ τοῖς ποσὶ πρὸς ὑπουργίαν, καταβαλούσης τῆς νόσου. 229 Ἰδού. Φίλον τι] ἰδοὺ κλίνω σε, περισπούδαστος ἐστι τῷ νοσοῦντι ἡ κοίτη, λυπηρὸν ὂν τὸ κτῆμα. ὅμως δὲ ἀναγκαῖον. Αὖθις] πάλιν στῆσόν με εἰς ὀρθὸν, καὶ στρέψον τὸ δέμας. Ἀνακύκλει] ἀνακίνει, ἀνόρθου, ἐξέγειρε. συμβαίνει γὰρ τὸν κείμενον κυκλοτερῆ τὴν ἀνάπαυσιν ἔχειν. οἱ γὰρ νοσοῦντες, οὐκ ἀρέσκονται τοῖς παροῦσιν. ἀεὶ δὲ πρὸς τὸ μέλλον ὁρῶσι, δυσάρεστον πρᾶγμα οἱ νοσοῦντες ὑπὸ τῆς ἀπορίας. Ἦ κἀπὶ γαίας] ἆρα θέλεις θεῖναι τοὺς πόδας ἐπάνω τῆς γῆς, θεὶς ἴχνος χρόνιον, ἤτοι βεβαίας βάσιν; ἡ μεταβολὴ πάντων, εὐφραντὸν πρᾶγμα ὑπάρχει δηλονότι. 234 Μεταβολὴ πάντων] συνυπακουστέον τὸ, κακῶν. κακεμφάτως δὲ ὁ στίχος. τὸ γὰρ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον μεταβαλεῖν, οὐκ ἔστιν ἡδύ. φήσει μὲν γάρ τις ὡς ἐκ μὲν κόπου γλυκύτατον ἡ ἀνάπαυσις. ἐκ δὲ πλούτου πτωχὸν γενέσθαι, μεταβολὴ μέν, ἡδὺ δὲ οὔ. ὡς τι οὐχὶ πάντων ἡ μεταβολὴ γλυκύ. Ἄλλως. τὸ μεταβάλλεσθαι, εἴτε ἀπὸ χείρονος πρὸς τὸ βέλτιον, εἴτε ἀπὸ τοῦ βελτίονος πρὸς τὸ χεῖρον. ἡδύτατόν ἐστιν αὐτῷ τῷ μεταβαλλομένῳ. οὐδὲ γὰρ ἂν μετεβάλλετο, εἰ μὴ ἥδετο τῇ μεταβολῇ, ὥς τε οἱ λέγοντες τὸν Εὐριπίδην οὐκ ὀρθῶς εἰρηκέναι τοῦτο, οὐκ ὀρθῶς οἴονται. Τὸ δ' ὑγιείας] τὸ ἀναστῆναι. ὁπόταν γὰρ εὐθυμῇ ψυχὴ τῇ τῆς ἐλπίδος ὑπολήψει, συνδιασώζεται τὸ σῶμα. καὶ Σιμωνίδης, τὸ δοκεῖν καὶ τὰ μάλα θεῖα βιᾶται. Μάλιστα] ἤτοι ναί. ἔχει γὰρ τόδε, τὸ ἀνορθωθῆναι δηλονότι, ὑπόληψιν, ἤτοι ἐλπίδα ὑγείας. καλὸν δὲ τὸ δοκεῖν, κἂν μακρὰν ᾖ τῆς ἀληθείας. Ἄκουε δὴ νῦν, ὦ ἀδελφὲ, ἐν ὅσῳ ἀφιᾶσί σε αἱ Ἐριννύες φρονεῖν καλῶς. Λέξεις τι νέον] καὶ εἰ μὲν εὖ καὶ καλῶς, εὐχαριστίαν ἕξεις. εἰ δὲ εἰς βλάβην τινα ἀφορῶν δηλονότι, ἀρκούντως ἔχω ἕνεκα τοῦ δυστυχεῖν.

ANNOTATIONES.

V. 223. Καὶ αὐχμώδη] *Dorvillianus* Codex legit κἀὐχμώδη rectè quidem, niſi aliter ſtaret verſus, ſed *Anapæſtus* in quarto loco ſtare poteſt [illegible]: Quare vereor, nullâ jubente cauſâ, manus in Authorem hunc temerè injicere.
V. 224. [illegible]] al. [illegible] ſed noſtra lectio retinenda.

Ηλ. Μενέλεως ἥκει, σὸς κασίγνητος πατρός.
Ἐν Ναυπλίῳ δὲ σέλμαθ' ὥρμισται νεῶν.

Ορε. Πῶς εἶπας; ἥκει φῶς ἐμοῖς καὶ σοῖς κακοῖς;
Ἀνὴρ ὁμογενὴς, καὶ χάριτας ἔχων πατρός;

Ηλ. Ἥκει, τὸ πιστὸν τόδε λόγων ἐμῶν δέχου,
Ἑλένην ἀγόμενος Τρωϊκῶν ἐκ τειχέων.

Ορε. Εἰ μόνος ἐσώθη, μᾶλλον ἂν ζηλωτὸς ἦν·
" Εἰ δ' ἄλοχον ἄγεται, κακὸν ἔχων ἥκει μέγα.

Ηλ. Ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως εἰς τὸν ψόγον
Γένος θυγατέρων, δυσκλεές τ' ἀν' Ἑλλάδα.

Ορε. Σὺ νῦν διάφερε τῶν κακῶν. ἔξεστι γάρ.
Καὶ μὴ μόνον λέγ', ἀλλὰ καὶ φρόνει τάδε.

Ηλ. Οἴμοι κασίγνητ', ὄμμα σὸν ταράσσεται,
Ταχὺς δὲ μετέθου λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.

Ορε. Ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε μὴ 'πισειέ μοι
Τὰς αἱματωπὰς καὶ δρακοντώδεις κόρας.
Αὗται γὰρ, αὗται πλησίον θρώσκουσί μου.

Ηλ. Μέν', ὦ ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις.
Ὁρᾷς γὰρ οὐδὲν, ὧν δοκεῖς σάφ' εἰδέναι.

Ορε. Ὦ Φοῖβ', ἀποκτενοῦσί μ' αἱ κυνώπιδες
Γοργῶπες, ἐνέρων ἱέρειαι, δειναὶ θεαί.

Ηλ. Οὔ τοι μεθήσω. χεῖρα δ' ἐμπλέξασ' ἐμὴν,
Σχήσω σε πηδᾶν δυστυχῆ πηδήματα.

Ele. Menelaus venit tui patris frater.
Tabulæ verò navium ſtant in portu Nauplio.
Ore. Quid dicis, venit lumen meis & tuis malis,
Vir cognatus, & habens beneficia à patre?
Ele. Venit, (accipe hoc argumentum meæ orationis:)
Ducens Helenam ex Trojanâ urbe.
Ore. Si ſolus eſſet ſervatus, eſſet felicior.
" Si autem ducit uxorem, venit cum ingenti malo.
Ele. Tyndarus genuit inſigne ad vituperationem
Genus filiarum, & infame per Græciam.
Ore. Tu ergo eſto diſſimilis malarum mulierum: licet enim,
Et non dicas tantùm; ſed & iſta ſenti.
Ele. Heu mihi, ô frater, oculus tuus turbatur,
Citò mutatus es in rabiem, modò ſanus.
Ore. O mater, precor te, ne incutias mihi
Puellas cruentas, & quarum comæ habent ſpeciem ſerpentum:
Iſtæ enim, iſtæ ſaliunt propè me.
Ele. Mane, ô miſer, quietus in tuo lecto,
Nihil enim vides eorum, quæ putas te videre.
Ore. O Phœbe, occident me habentes caninam ſpeciem,
Torvum tuentes, inferorum ſacrificulæ, atroces Deæ.
Ele. Non dimittam te, implicans verò meam manum,
Prohibebo te ſaltare infelices ſaltus.

Ὁ Μενέλαος παραγέγονεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ σοῦ πατρός. ἐν Ναυπλίῳ δὲ λιμένι δηλονότι, καθωρμίσθησαν τὰ σέλματα, ἤγουν αἱ καθέδραι ἀκροφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ αἱ νῆες. Ὥρμισται, ἤ ἀντὶ τοῦ ἐλλιμενίζεται, ἤ ἀντὶ τοῦ ἐνελλιμένισαν. ὅπερ εἰ εἴποις, αἰτιατικὴν νοήσεις τὰ σέλματα. [241] Σὸς κασίγνητος πατρὸς] διὰ τούτου ψυχαγωγεῖ τὸν ἀδελφὸν, ὑπομιμνήσκουσα τοῦ πατρικοῦ ἀδελφοῦ, καὶ ἐλπίδας ἀγαθὰς ὑποτίθεται διὰ τοῦ θεῖον. ἐργαστικώτερον δὲ ποιεῖ τὸ δρᾶμα, καὶ τὸ πρόσθεν διαβάλλεσθαι τὸν Μενέλαον, καθὸ ἐλπισθεὶς βοηθῆσαι, οὐκ ἐβοήθησεν. Πῶς εἶπας] ἥκει φῶς, ἤτοι σωτηρία, ὅτι ταῖς ἐμαῖς καὶ σαῖς δυστυχίαις ἀνὴρ συγγενὴς, καὶ χάριτας ἔχων, ἃς ὁ πατὴρ ἐχαρίσατο αὐτῷ; Ἥκει] δέχου τὴν πίστιν τήνδε τῶν ἐμῶν λόγων, ἐπαγόμενος Ἑλένην ἐκ τῶν Τρωϊκῶν τειχέων. Ἥκει τὸ πιστὸν] ἀντὶ τοῦ πίστευε τοῖς ἐμοῖς λόγοις. πίστιν δὲ χε ταύτην βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ μαρτυρίας πρὸς καὶ τὴν Ἑλένην αὐτοῦ συνεπιδημῆσαι. ὅπου γὰρ Ἑλένη, πάντως που καὶ Μενέλαος. [246] Ἑλένην ἀγόμενος] ἄγεταί τις γυναῖκα, ἀντὶ τοῦ λαμβάνει. ἐπάγεται δὲ δῆλον, ἢ ἕτερόν τι, ἀντὶ τοῦ μεθ' ἑαυτοῦ ἄγει, καὶ ἐπάγεται τόδε ἐν παθητικῇ σημασίᾳ, ἀντὶ τοῦ μεθ' ἑτέρου, ἢ μεθ' ἕτερα ἄγεται. Εἰ μόνος ἐσώθη] μᾶλλον ἂν ἦν ζηλωτὸς, καὶ μακαριστός. εἰ δὲ ἐπάγεται τὴν σύνευνον, ἥκει ἔχων μέγα κακόν. Ἐπίσημον ὁ Τυνδάρεως ἔτεκε γένος θυγατέρων, διάδηλον καὶ ἐξάκουστον εἰς τὸν ψόγον. Ἐπίσημον] Στησίχορος φησὶν, ὡς θύων τοῖς θεοῖς Τυνδάρεως, Ἀφροδίτης ἐπελάθετο. ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, διγάμους τε καὶ τριγάμους, καὶ τῶν λειπάνδρους αὐτοῦ τὰς θυγατέρας ἐποίησεν. ἔχει δὲ ἡ χρῆσις ἔπος· Οὕνεκα Τυνδάρεος ῥέζων ἅπασι θεοῖς, μιᾶς λάθετο ἠπιοδώρου Κύπριδος. Κείνα δὲ Τυνδάρεω κούραις χολωσαμένη, διγάμους τε καὶ τριγάμους τίθησι, καὶ λιπεσάνορας. καὶ Ἡσίοδος,

——τῆσιν δὲ φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Ἠγάσθη προσιδοῦσα, κακῇ δέ σφ' ἔμβαλε φήμῃ.

Καὶ Ὅμηρος,

* Ὡς δὲ Κλυταιμνήστρη λείπουσ' Ἀγαμέμνονα δῖον
Αἰγίσθῳ παρέλεκτο καὶ εἵλετο χείρον' ἀκοίτην,
Ὡς δ' Ἑλένη ᾔσχυνε λέχος ξανθοῦ Μενελάου.

Σὺ νῦν διάφερε] τουτέστιν ἐπειδὴ ἐκείνας ὡς φαύλας κακίζεις, σκόπει μὴ καὶ αὐτὴ περιπέσῃς τοῖς ἴσοις, ἀλλ' ἀποχὴν τῶν κακῶν ἔχε. καὶ μὴ μόνον τὰ ἄριστα λέγε, ἀλλὰ καὶ κατὰ νοῦν ἔχουσα πρᾶττε. [253] Οἴμοι κασίγνητε] οἴμοι, ὦ ἀδελφὲ, ταράσσεται τὸ σὸν ὄμμα. ταχέως μετεβλήθης εἰς λύσσαν καὶ μανίαν, ἄρτι σώας ἔχων τὰς φρένας. Ὄμμα σὸν ταράσσεται] φυσικῶς. καθόλου γὰρ τῶν τῆς ψυχῆς παθῶν εἰκόνες οἱ ὀφθαλμοί. αἰφνίδιοι γὰρ τῶν λυσσωδῶν νοσημάτων αἱ μεταβολαὶ γίνονται. Ὦ μῆτερ] ὦ μῆτερ ἱκετεύω σε, μὴ ἐπισείσῃς μοι τὰς ὕφαιμον ὁρώσας ἀγρίας κόρας, ἤτοι τὰς Ἐριννύας. αὗται γὰρ αὗται κινοῦνται καὶ ὁρμῶσι πλησίον ἐμοῦ. αἱματωπὰς δὲ τὰς Ἐριννύας λέγει, ὡς τοὺς μαινομένους ὕφαιμον ποιούσας βλέπειν, καὶ ταραχώδες. τὰ συμβαίνοντα γὰρ τοῖς πάσχουσι, τοῖς προσοῦσι θεοῖς τοῦ πάθους ἀνατιθέασιν οἱ ποιηταί. οἷόν τι καὶ Ὅμηρός φησι, χωλαί τε ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ. ἐκ τῶν ἀποβαινόντων παθῶν εἰδωλοποιοῦσιν αὐτάς. οὕτω καὶ τὸν πλοῦτον τυφλὸν λέγουσιν, ὅτι ἀκρίτως ποιεῖ πλουσίους. καὶ τὸν καιρὸν ὀπισθοφάλακρον, ὅτι τὸ εἰχωμένον λαβέσθαι ἀδύνατον. δρακοντώδεις δὲ λέγει, ὡς ἐχούσας δράκοντος ἤτοι ὄφεως ὀδόντας. [257] Αὗται γὰρ] ἐκ τοῦ ἀφανοῦς εἶπε τὰς Ἐριννύας διώκειν αὐτὸν, ἵνα τὴν δόξαν τοῦ μεμηνότος ἡμῖν παραστήσῃ, ὡς εἴγε παρήγαγεν αὐτὰς εἰς μέσον, ἐσωφρόνει ἂν ὁ Ὀρέστης. ταῦτα δὲ οἱ νεώτεροι. Ὅμηρος γὰρ οὐδὲν τοιοῦτον εἶπε περὶ Ὀρέστου. Μέν' ὦ ταλαίπωρε] μένε ἀτρέμας, καὶ ἡσύχως ἔχε ἐν τοῖς δεμνίοις. οὐδὲν γὰρ ὁρᾷς ἀφ' ὧν δοκεῖς σαφῶς εἰδέναι. Ὦ Φοῖβ' ἀποκτενοῦσι] ὦ Ἄπολλον φονεύσουσί με αἱ ἄγριαι καὶ ἀναιδεῖς Γοργώπιδες, αἱ καταπληκτικαὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, αἱ ἱέρειαι καὶ φονεύτριαι τῶν νεκρῶν, αἱ φοβεραὶ θεαί. Ἐνέρων ἱέρειαι] παρόσον ἐξυπηρετοῦνται αὐτοῖς. ἀποστέλλουσι γὰρ αὐτοῖς τὰς ψυχάς. [261] Τὸ ἱέρειαι] ἱερείας χρὴ γράφειν ἰωνικῶς, ἵν' ἔχῃ ὀρθῶς τὸ μέτρον ὀρθῶς. τὰ γὰρ διὰ τοῦ εια προπαροξύτονα, ἰωνικῶς οἱ ποιηταὶ παροξύτονα ποιοῦντες, διὰ τοῦ ια γράφουσι. τὸ αὐθάδεια, αὐθαδία λέγοντες, καὶ τὸ εὐσέβεια, εὐσεβία, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὃ καὶ ἐξετάζων εὑρήσεις.

† *Gaſp. Stiblinus* ex bonis his Lyricis peſſimos malè emendando facit Heroicos, ut videre eſt, *p.* 83. De quo vid. *Gul. Canterum* Novar. Lectionum *lib.* 1. *cap.* 9. * Ὡς δὲ Κλυταιμνήστρη] Hi verſus non jam apud *Homerum* extant: ſed videntur pertinere ad V. 438. Odyſſ. λ. Et *Homero* quidem ſunt digni. Vid. *Marſilii Cognati* Var. Obſerv. l. 2. c. 19. ubi Verſus *Homer.* ab *Hippocrate* citatus non extat. Item l. 1. c. 15. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 251. Σὺ νῦν] *Canterus* legit σύ νυν.
V. 254. Ταχὺς] Quum olim ſcriptum erat ταχὺ, eram animi dubius; *nam certè* τὸ χυ *breve eſt.* ταχέως ergò cum *Scholiaſt.* ſcripſiſſem, niſi in optimo & vetuſtiſſimo MS. ex *Col. Corp. Chriſt. Cantabr.* inveniſſem ταχὺς Nomen pro *Adverbio* eleganter. *Joſua Barnes.*

V. 261. Γοργῶπες, ἐνέρων ἱέρειαι] *Schol.* legit ἱερίαι *Ionicè*, ut metro conſulatur, & fit *Iambus* in quarto loco, non autem *Spondeus*; ſed ſi τὸ ε ante vocalem corripiatur, ſalvum erit metrum; cujus quidem rei exempla vid. in Notis noſtris ad *Hecub.* V. 1108. Vid. *Iphig. Taur.* V. 34. *Joſua Barnes.*

I

Ορε. Μέθες,

Ὀρε. Μέθες, μί' οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐριννύων
Μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς εἰς Τάρταρον.
Ἠλ. Οἴ 'γὼ τάλαινα, τίν' ἐπικουρίαν λάβω,
Ἐπεὶ τὸ θεῖον δυσμενὲς κεκτήμεθα;
Ὀρε. Δὸς τόξα μοι κερουλκὰ, δῶρα Λοξίου,
Οἷς μ' εἶπ' Ἀπόλλων ἐξαμύνασθαι θεὰς,
Εἴ μ' ἐκφοβοῖεν μανιάσιν λυσσήμασι.
Ἠλ. Βεβλήσεταί τις θεῶν βροτησίᾳ χερί;
Ὀρε. Εἰ μὴ 'ξαμείψει χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν.
Οὐκ εἰσακούετ'; οὐχ ὁρᾶθ' ἑκηβόλων
Τόξων πτερωτὰς γλυφίδας ἐξορμωμένας;
Ἆ, ἆ. τί δῆτα μέλλετ'; ἐξακρίζετ' αἰθέρα
Πτεροῖς· τὰ Φοίβου δ' αἰτιᾶσθε θέσφατα·
Ἔα, τί χρῆμ' ἀλύω, πνεῦμ' ἀνεὶς ἐκ πνευμόνων;
Ποῖ, ποῖ ποθ' ἡλάμεσθα δεμνίων ἄπο;
Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις, αὖ γαλήν' ὁρῶ,
Σύγγονε, τί κλαίεις κρᾶτα θεῖσ' ἔσω πέπλων;
Αἰσχύνομαί σοι μεταδιδοὺς πόνων ἐμῶν,
Ὄχλον τε παρέχων παρθένῳ νόσοις ἐμαῖς.
Μὴ τῶν ἐμῶν ἕκατι συντήκου κακῶν.
Σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας τάδ', εἴργασται δ' ἐμοὶ
Μητρῷον αἷμα. Λοξίᾳ δὲ μέμφομαι,
Ὅστις μ' ἐπάρας ἔργον ἐς ἀνοσιώτατον,
Τοῖς μὲν λόγοις ηὔφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.

Ore. Dimitte tu una exiſtens ex meis furiis,
Medium me tenes, ut abjicias in Tartarum.
Ele. O miſera ego, unde petam auxilium,
Poſtquam habemus deum inimicum?
Ore. Da mihi arcum corneum, donum Apollinis,
Quibus me juſſit Apollo depellere deas,
Si me perterrefacerent furore, rabie.
Ele. An ſauciabitur aliqua dearum mortali manu?
Ore. Si non diſcedet ab oculis meis.
Non auditis? non videtis eminùs ferientium
Arcuum alata tela evibrata?
Ah, ah, quid cunctamini? evolate in æthereum
Alis, & accuſate oracula Phœbi.
Eja, quare deficio animo, emittens ſpiritum ex pulmone?
Quò, quonam aberravi à lecto?
Ex fluctibus rurſus tranquillitatem video.
Soror, quid ploras caput ponens intra veſtem?
Pudet me, quòd tibi communico meos labores,
Præbens moleſtiam tibi virgini meo morbo.
Ne contabeſcas propter mea mala.
Nam tu quidem approbaſti hæc, ſed ego feci
Maternam cædem: accuſo autem Apollinem
Qui me incitans in opus impiiſſimum,
Verbis quidem me conſolatus eſt, non autem re.

Μέθες μ' οὖσα] ἔασον, ἄφες, μία οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐριννύων, καὶ μανιῶν, μέσον με κατέχεις, ἵνα βάλῃς εἰς τὸν Τάρταρον. Μία οὖσα τῶν κατ' ἐμοῦ ἐριννύων, ἀπόστηθι. Ἐριννύων δὲ, τῶν μανιῶν. ἵν' οὖν, ἄνες με τῆς μανίας ἀναχωρήσασά μοι. ὀχμάζεις δὲ, ἀντὶ τοῦ συνέχεις, καὶ ἐπαίρεις. ἴδιον δὲ τῶν μαινομένων, τὸ τοὺς κηδομένους ἀποσείεσθαι, καὶ δοκεῖν βλάπτεσθαι μᾶλλον παρ' αὐτῶν. Ὀχμάζω, γίνεται ἀπὸ τοῦ ἔχω, ἕξω. ἔχμα, οὐ μόνον ἡ ἐξοχὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ συνοχή. ἀπὸ δὲ τοῦ ἔχμα, γίνεται ὀχμάζειν, τὸ κωλύειν καὶ ἐπέχειν. καὶ ὀχμάσαι, τὸ κατασχεῖν καὶ ἑλεῖν, ὃ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ἐνταῦθα διὰ τοῦ ο κεῖται, μέσον μ' ὀχμάζεις. 268 Δὸς τόξα] δός μοι τὰ τόξα τὰ ἐκ κεράτων σκευαζόμενα τὰ δῶρα τοῦ Ἀπόλλωνος. δι' ὧν εἶπεν ὁ Ἀπόλλων τιμωρήσασθαι ἐμὲ τὰς Ἐριννύας, εἰ εἰς φόβον ἄγοιεν ἐμὲ ἐν λυσσήμασι καὶ μανίαις ἐκ[illegible]. Στησίχορος δὲ ἑπόμενος, τόξα φησὶν αὐτὸν εἰληφέναι παρὰ Ἀπόλλωνος. ἔδει οὖν τὸν ὑποκριτὴν τόξα λαβόντα τοξεύειν. Δῶρα Λοξίου λέγει, ἢ ὑπὸ τῆς μανίας δοκεῖ χαρισθῆναι αὐτῷ ταῦτα παρὰ Ἀπόλλωνος. ἢ ἐπεὶ τοξικὸς ἐστὶν ὁ θεὸς, καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ τόξα, ὡσπερεὶ τόξα ἐκείνου. 270 Μανιάσιν] πάντες τὸ μανιάσι [illegible] λυσσήμασι συνάπτοντες, οὕτω φασὶ, μανιάσι λυσσήμασιν, ἀγνοοῦντες ὅτι τὸ μανιάσι θηλυκόν ἐστι. τὸ δὲ λυσσήμασιν, οὐδέτερον. σὺ δὲ τούτους ἰάσας, κεχωρισμένως λέγε ἀσυνδέτως οὕτως. εἴ με ἐκφοβοῖεν μανιάσιν μανίαις, ἐν λυσσήμασι καὶ ἐν μανίαις, ἵν' ὦσιν ἀμφότερα τὸ αὐτό. Ἄλλως. μανιάσι λυσσήμασι, ταῖς μανιώδεσι λύσσαις. ῥῆμα δὲ ἐστὶν [illegible], τοῖς μανιάσι λυσσήμασιν, ὡς τὸ φοίνικα λίνον, ἀρσενικὸν μετὰ τοῦ οὐδετέρου. ὑπὸ δὲ τοῦ ἡ μανιὰς τὸ μανιάσι. μανιώδεσι λυσσήμασιν, ἢ μανίαις, καὶ λυσσήμασιν. Βεβλήσεταί τις] τοξευθήσεταί τις ἀπὸ τῶν θεῶν, διὰ χειρὸς ἀνθρωπίνης. Εἰ μὴ 'ξαμείψει] ναὶ τοξευθήσεται, εἰ μὴ ἀποστῇ τις τῶν Ἐριννύων τοῦ ἐμοῦ [illegible], μακρὰν τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, οὐκ ἀκούετε ὦ Ἐριννύες δηλονότι, οὐχ ὁρᾶτε πτερωτὰς γλυφίδας, (λέγω δὲ τὰ βέλη.) ἐξορμωμένας ἐκ τῶν μακρὰν βαλλόντων τόξων; 275 Ἆ ἆ] ἐπίρρημα σχετλιαστικόν. τί δῆτα μέλλετε καὶ βραδύνετε, στιγμὴν ἔχει τὸ μέλλετε. τὸ δὲ ἑξῆς, εἰς τὰ ἄκρα τοῦ αἰθέρος πέτεσθε, καὶ μέμφεσθε τὰ λόγια τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀκρίζω δὲ, τὸ ἄκρον [illegible]. Θέσφατα] κελεύσματα. καὶ γὰρ ἄνωθεν εἶπεν ὅταν αἰτεῖ τὴν Ἠλέκτραν τὰ τόξα, ὡς Ἀπόλλων αὐτῷ ἐπέταξε [illegible] Ἐριννύσι τοῖς τόξοις. Ἔα τί χρῆμ' ἀλύω] ἐπὶ ἐκπλήξεως τὸ ἔα. διατί χρῆμα ἐν ἀμηχανίᾳ εἰμὶ, πνεῦμα ἀναπέμπων ἐκ τῶν πνευμόνων. τὸ ἀλύειν δὲ ποτὲ μὲν οἱ ποιηταὶ ἀντὶ τοῦ δυσανασχετεῖν καὶ ἀπορεῖν λαμβάνουσιν, ὡς ἐνταῦθα. καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο. ποτὲ δὲ ἀντὶ τοῦ γαυριᾶν καὶ χαίρειν, ὡς τὸ, ἢ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην. Ἄλλως. τί τὸ πρᾶγμα, καὶ τίς ἡ νόσος αὕτη, καθ' ἣν ἠπόρημαι, καὶ ἀδημονῶ, παρὰ τὴν ἄλην. ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο. 278 Ποῖ ποῖ] τὸ ποῖ τοπικόν, ποῦ ποῦ ἐπηδήσαμεν καὶ ἐκινήθημεν ἀπὸ τῆς κοίτης. ἐκ κυμάτων γὰρ, ἤτοι ἐκ τῆς τοῦ κλύδωνος μανίας καὶ ταραχῆς, βλέπω πάλιν γαλήνην, καὶ ἡσυχίαν. Γαλήν' ὁρῶ] κωμῳδεῖται ὁ στίχος διὰ Ἡγέλοχον τὸν ὑποκριτήν. οὐ γὰρ φθάσαντα διελεῖν τὴν συναλοιφὴν, ἐπιλείψαντος τοῦ πνεύματος, τοῖς ἀκροωμένοις τὴν γαλῆν δόξαι λέγειν τὸ ζῶον, ἀλλ' οὐχὶ τὰ γαλήνια. πολλοὶ μὲν οὖν αὐτὸ διέπαιξαν τῶν κωμικῶν. Ἀριστοφάνης καὶ Στράττις ἐν ἀνθρωπορραίστῃ. καὶ τῶν μὲν ἄλλων οὐκ ἐμέλησέ μοι μελῶν. Εὐριπίδου δὲ δρᾶμα δεξιώτατον διέκναισ' Ὀρέστην, Ἡγέλοχον τὸν Κιννάρου μισθωσάμενος τὰ πρῶτα τῶν ἐπῶν λέγειν, καὶ ἐν ἄλλοις παίζων φησὶ, ποῖ ποῖ γαλῆν ὁρῶ, ποῖ πρὸς θεῶν, γαλῆν γαλήνην. καὶ Σαννυρίων ἐν Δανάῃ, τί ἂν γενόμενος εἰς ὀπὴν ἐνδυσαίμην, φέρ' εἰ γενοίμην γαλῆ. ἀλλ' Ἡγέλοχος μεμήνυκεν ὁ τραγῳδὸς, ἀνακεκράγοιτ' ἂν οὕτως εἰς ἐχθροὺς μέγα. ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ. Σύγγονε τί κλαίεις] ὦ ἀδελφὴ διατί κλαίεις, θεῖσα τὴν κεφαλὴν ἔσω τῶν πέπλων. αἰδοῦμαί σε μεταδιδοὺς σοι τῶν ἐμῶν πόνων, ὄχλησιν παρέχων σοι τῇ παρθένῳ διὰ τὴν ἐμὴν νόσον. μὴ χάριν τῶν ἐμῶν κακῶν ἐν σεαυτῇ φθείρου. σὺ μὲν γὰρ συνῄνεσας, καὶ συνεβούλευσας ἐπὶ τάδε. εἴργασται δὲ ὑπ' ἐμοῦ ὁ τῆς μητρὸς φόνος. 284 Σὺ μὲν] ἐγὼ μὲν εἰργασάμην, σὺ δὲ ἐπένευσας. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὐ μετέχεις τοῦ φόνου, ἐπεὶ οὐδὲ ἔπραξας, [illegible] οὐδὲ ὀφείλεις ἄχθεσθαι. Λοξίᾳ δὲ] τῷ Ἀπόλλωνι δὲ μέμφομαι, ὅς με διεγείρας, καὶ παρακινήσας ἐμὲ εἰς ἔργον ἀνοσιώτατον, διὰ μὲν τῶν λόγων εὔφρανε, διὰ δὲ τῶν ἔργων οὐδαμῶς. Λοξίᾳ δὲ] τῷ Λοξίᾳ μέμφομαι, ὅτι πείσας με κτανεῖν τὴν μητέρα, οὐ βοηθεῖ. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ἐπάρας, ἀναπτερώσας, καὶ πείσας εἰς ἔργον ἀνοσιώτατον. εἶπε γὰρ ὡς δεῖ ἐκδικητὴν τοῦ πατρῴου φόνου γενέσθαι με.

ANNOTATIONES.

V. 175. Ἆ ἆ] Hæ notæ patheticæ redundant & extrà Verſûs limites ſunt ponendi. Vid. Not. ad *Hecub.* V. 1116.

V. 277. Ἔα] Redundat etiam & hæc nota, ut ſuprà.

V. 280. *Σύγγονε, τί κλαίεις κρᾶτα θεῖσ' ἔσω πέπλων,* &c.] Utramque hic perſonam ex margine tollimus, quæ omnibus aliis editionibus aderant, non ſolùm *Canteri* in hâc re motus judicio (quem vid. Novar. Lection. l. 1. c. 9. p. 49.) ſed etiam *Scholiaſtæ* authoritate, qui nec perſonam vult mutatam, ſed *σύγγονε* per *ἀδελφὴ* exponit & *θεῖσα* legit, &c. ſicut & MS. CCC. facit. Ipſius autem Poetæ authoritas in æternum hanc correctionem confirmat, ubi in hâc ipsâ *Oreſtis* oratione paulò poſt additur ex perſonâ *Oreſtis* ſororem alloquentis, v. 294.

Καὶ νῦν ἀνακάλυπτε, ὦ σύγγονον κάρα,
Ἐκ δακρύων τ' ἄπελθε, κἂν μάλ' ἄθλια
Ἔχωμεν.——— *Joſua Barnes.*

V. 284. Ἐπένευσας] *Canterus* legit *ἐπῄνεσας.* Utrique lectioni æquè favet *Scholiaſtes:* ſed nos nil mutamus, quià MS. legit *ἐπένευσας.*

V. 286. *Ὅστις μ' ἐπάρας ἔργον ἐς ἀνοσιώτατον*] Ità quidem lego, cùm MS. prædicto & Magno *Scaligero,* quum priùs erat *εἰς ἔργον.* *Joſua Barnes.*

Οἴμοι

Οἶμαι δὲ πατέρα τὸν ἐμὸν, εἰ κατ' ὄμματα
Ἐξιςόρουν νιν, μητέρ' εἰ κτεῖναί με χρὴ,
Πολλὰς γενείου τοῦδ' ἂν ἐκτεῖναι λιτὰς,
Μήποτε τεκούσης εἰς σφαγὰς ὦσαι ξίφος.
Εἰ μήτ' ἐκεῖνος ἀναλαβεῖν ἤμελλε φῶς,
Ἐγὼ δ' ὁ τλήμων τοιάδ' ἐκπλήσειν κακά.
Καὶ νῦν ἀνακάλυπτ', ὦ κασίγνητον κάρα,
Ἐκ δακρύων τ' ἄπελθε, κεἰ μάλ' ἀθλίως
Ἔχομεν. ὅταν δὲ τἄμ' ἀθυμήσαντ' ἴδῃς,
Σύ μοι τὸ δεινὸν καὶ διαφθαρὲν φρενῶν
Ἴσχαινε, παραμυθοῦ θ'. ὅταν δὲ σὺ στένῃς,
Ἡμᾶς παρόντας χρή σε νουθετεῖν φίλα.
“ Ἐπικουρίαι γὰρ αἵδε τοῖς φίλοις καλαί.
Ἀλλ' ὦ τάλαινα, βᾶσα δωμάτων ἔσω,
Ὕπνῳ τ' ἄυπνον βλέφαρον ἐκταθεῖσα δὸς,
Σῖτόν τ' ὄρεξαι, λουτρά τ' ἐπὶ χρωτὶ βάλε.
Εἰ γὰρ προλείψεις μ', ἢ προσεδρείᾳ νόσον
Κτήσῃ τιν', οἰχόμεσθα· σὲ γὰρ ἔχω μόνην
Ἐπίκουρον, ἄλλων, ὡς ὁρᾷς, ἔρημος ὤν.
Ηλ. Οὐκ ἔςι. σὺν σοὶ κατθανεῖν αἱρήσομαι,
Καὶ ζῆν. ἔχει γὰρ ταυτόν. ἢν σὺ κατθάνῃς,
Γυνὴ τί δράσω; πῶς μόνη σωθήσομαι;
Ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος. εἰ δὲ σοὶ δοκεῖ,
Δρᾶν χρὴ τάδ'. ἀλλὰ κλῖνον εἰς εὐνὴν δέμας,
Καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν κἀκφοβοῦν σ' ἐκ δεμνίων,
Ἄγαν ἀποδέχου· μίμνε δ' ἐπὶ στρωτοῦ λέχους.
Κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃς νοσεῖν,
Κάματος βροτοῖσιν ἀπορία τε γίνεται.

Puto autem ſi patrem meum coràm
Ipſum interrogâſſem, an eſſet interficienda mater,
Extenſurum fuiſſe multas preces ad has genas,
Nè adigerem gladium in jugulum matris:
Si quidem neque ipſe eſſet recepturus vitam,
Et ego miſer perfuncturus eram tantis malis.
Nunc itaque retege *teipſam*, ô ſoror,
Et abi à lacrymis, quanquam admodum miſerè
Sumus affecti. Et quando vides me deficere animo,
Tu malum meum & corruptum ſenſum
Coerce & conſolare: quandò verò & tu ploras,
Nos præſentes oportet te blandè alloqui & *tractare*.
“ Iſta enim mutua officia decent amicos.
Sed, ô miſera, vadens intra domum
Porrecta da ſomno jam diù inſomnes palpebras,
Et ſume cibum, & lavâ corpus:
Si enim deſeres me, aut propter aſſiduitatem morbum
Tibi conciliabis, perimus: te enim ſolam habeo
Auxiliatricem, ab aliis, ut vides, deſertus.
Ele. Non ità erit. tecum volo mori,
Et vivere: idem enim eſt; ſi tu moriaris,
Quid faciam mulier? quomodo ſola ſervabor?
Sine fratre, ſine patre, ſine amicis. Sed ſi tibi videtur,
Oportet iſta facere. Sed reclina corpus in lectum,
Et non terrorem, & id quod te exterret ex lecto,
Facilè admittas, mane in lecto:
Etiamſi enim non ægrotes, ſed videaris ægrotare,
Angor animi, ſit morbus hominibus.

Οἶμαι δὲ] οἶμαι δὲ τὸν ἐμὸν πατέρα εἰ ἐξιςόρουν καὶ ἠρώτων κατὰ πρόσωπον, εἰ πρέπει κτεῖναι τὴν μητέρα, πολλὰς λιτὰς διὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν χειρῶν ποιήσασθαι αὐτὸν, τοῦδε τοῦ γενείου δηλονότι ἁπτόμενον, μήποτε ὦσαι ξίφος εἰς σφαγὴν τῆς τεκούσης. ἐπειδὴ οὔτε ἐκεῖνος ἤμελλεν ἀναβιῶναι, καὶ πάλιν ζῆσαι. ἐγὼ δὲ ὁ τλήμων ἤμελλον κατὰ κοινοῦ, τοιάδε κακὰ ἐκπληρώσειν καὶ ὑπομένειν. 294 Καὶ νῦν] προσφραστικῶς, ὦ ἀδελφὴ, ἀνακάλυπτε σεαυτὴν δηλονότι, ἤγουν ἀνακαλύπτου, ἄπελθέ τε καὶ ἀπόστηθι ἐκ τῶν δακρύων, ἤτοι μὴ δάκρυε. καὶ εἰ λίαν διακείμεθα ἀθλίως. ὅταν δὲ ἴδῃς τὰ ἐμὰ, ἤτοι ἐμὲ λειποθυμήσαντα, τουτέστι μανέντα, σὺ τὸ δεινὸν ἐμοῦ, καὶ τὸ διαφθαρὲν τῶν φρενῶν, ἤτοι τὴν διαφθορὰν ἴσχε, καὶ κώλυε, παραμυθοῦ τε· ὅταν δὲ στένῃς σὺ, πρέπει παρόντας ἡμᾶς, νουθετεῖν σε τὰ προσφιλῆ, αἱ ἐπικουρίαι δὲ αὗται καλαί εἰσι τοῖς φίλοις. Ἀνακάλυπτε] τὴν ὄψιν, δηλονότι τὸν κάρα. τοῦτο γὰρ ἐστι τὸ μὴ λυπεῖν τὸν ἀδελφὸν τοῖς δακρύοις ἐποίει, ἑαυτὴν καλύπτουσα. ἔκλαιε γὰρ κρᾶτα θεῖσ' ἔσω πέπλων. Ἀνακάλυπτε] ἀπὸ τούτου καὶ ἀνακαλυπτήρια, τὰ διδόμενα δῶρα ταῖς νυμφευομέναις, ὅταν πρῶτον ἀνακαλύπτωνται τοῖς ἀνδράσι, καὶ τοῖς συγγενέσιν ὁρώμεναι. 298 Ἴσχαινε] κώλυε, παρὰ τὸ ἰσχῶ ἰσχαίνω παράγωγον, ὅθεν καὶ ἰσχάς. Ἴσχαινε] ἀντὶ τοῦ ἐπέχε, πράϋνε, κούφιζε. Ἀλλ' ὦ τάλαινα] πορευθεῖσα ἔσω τῶν δωμάτων, ἐκταθεῖσα, δὸς ὕπνῳ τὸ ἄυπνον βλέφαρον. ἀντιστρόφως, ἀντὶ τοῦ ἐκταθεῖσα δὸς ὕπνον τῷ ἀΰπνῳ βλεφάρῳ, καὶ τροφὴν λάβε, λουτρά τε βάλλε ἐπὶ τῷ σώματι, τουτέστι νίψαι. εἰ γὰρ ἀφήσεις ἐμὲ, ἢ ἐν τῇ προσεδρείᾳ καὶ τῇ προσμονῇ κλίσῃ τινὰ νόσον, ἐφθάρμεθα. σὲ γὰρ μόνην ἔχω βοηθόν. τῶν ἄλλων ὡς ὁρᾷς ὢν μεμονωμένος καὶ ἐστερημένος. Οὐκ ἔςι] οὐχ ὑπάρχει τοῦτο παρ' ἐμοὶ, ἤγουν οὐκ ἀποδέχομαι σὲ μόνον ἐᾶσαι ἐνταῦθα κεῖσθαι· αὐτὴ δὲ τροφαῖς καὶ ὕπνῳ προσέχειν. Ἔχει γὰρ ταυτὸν] ἤγουν ὁμοίως ἔχουσιν ἐμοὶ ἀμφότερα. ὁ γὰρ σὸς θάνατος, καὶ ἐμός ἐστι. καὶ ἡ σὴ ζωὴ, ἐμὴ ζωή. ἥκιστα γάρ μοι τὸ ζῆν ἥδιστον, σοῦ θανόντος. Μᾶλλον δὲ καὶ νεκρωθῆναι νομισθήσεται, διὰ τὸ ἔρημον ἀπολειφθῆναί με βοηθείας. Δρᾶν χρὴ τάδε] κατὰ συνεκδοχὴν, καὶ πρὸς τὸ δοκεῖ καὶ πρὸς τὸ χρή. Ἄλλως. Τὸ ζῆν με, καὶ ἀποθανεῖν με, ταυτόν ἐστιν, ἐὰν σὺ τελευτήσῃς. ἢ τὸ ἔχει, ἀντὶ τοῦ χρήσει. ὁ δὲ λόγος ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, ταυτόν μοι πάθος γενήσεται. ὅ ἐστι, κἀγὼ συναποθνήξομαί σοι.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

ΟΥΚ ἔςι] οὐκ ἔςι δυνατὸν δηλονότι τοῦτο, σὺν σοὶ θελήσω καὶ θανεῖν καὶ ζῆν. διάκειται γὰρ ὁμοίως καὶ ζῆν με καὶ ἀποθανεῖν δηλονότι. ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃς σὺ, γυνὴ οὖσα δηλονότι, τί δράσω. πῶς μόνη βιώσω; ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος. εἰ δὲ ἀρέσκει σοι, πρέπει δρᾶν τάδε, ἃ εἶπας δηλονότι, ἀλλὰ κλῖνον τὸ δέμας εἰς τὴν κοίτην, καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν καὶ ἐκφοβοῦν, ἤτοι τὸ φοβερὸν ποιοῦν σε ἐκ τῶν δεμνίων καὶ τῆς κοίτης ἄγαν ἀποδέχου, ἤτοι πίστευε ἀληθῶς εἶναι. μένε δὲ ἐπὶ τοῦ στρωτοῦ λέχους, ἤτοι ἐπὶ τοῦ σοῦ στρώματος. κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ ὑπολαμβάνῃς νοσεῖν, κάματος καὶ κακοπάθεια, ἀπορία τε, ἤτοι ἀπελπισμὸς τῆς ὑγείας σοι δηλονότι, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις βροτοῖς. ἔςι δὲ κακόζηλον εἰς ὑπερβολήν. ἄλλως γὰρ ἤρξατο, καὶ ἄλλως ἀπέδωκεν. Ἄλλως. ἀποδέχου. τουτέςι μὴ ἔχε τὴν ὑποψίαν κατὰ νοῦν ἀεὶ τῆς μανίας. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἄγαν ἀποδέχου. ταρβοῦν δὲ ἐκ δεμνίων λέγει, οὐχ ὅτι τὰ δέμνια ἐποίει αὐτὸν μαίνεσθαι· ἀλλ' ὅτι κείμενος ἐκεῖ, φόβον τῶν Ἐρινύων ἐδέχετο, κατεχόμενος τῇ μανίᾳ. 314 Κἂν μὴ νοσῇς] Καλλίστρατος τὴν ἐκτὸς τοῦ σ γραφὴν διδάσκει. κἂν μὴ νοσῇ γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃ νοσεῖν. ἵν' ᾖ ἀπὸ τοῦ Ὀρέστου εἰς τὸ κοινὸν καταβεβηκὼς ὁ λόγος. Ἄλλως. Τοῦτο καθολικῶς ἔδει ἐξενεγκεῖν οὕτω· κἂν μὴ νοσῇ τις, ἀλλὰ δοξάζῃ νοσεῖν, κάματος αὐτῷ καὶ ἀπορία γίνεται. νῦν δὲ τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ γνωμικοῦ πρὸς τὸν Ὀρέστην ἐπιφέρει. τὸ δὲ ἥμισυ καθόλου εἶπεν. ἔςι δὲ τοῦτο κακόζηλον, εἰ καὶ λυρῶν ὁ Καλλίστρατος τὴν ἐκτὸς τοῦ σ διδάσκει γραφήν. καὶ μὴν καὶ ἑτέρως καινότης ἐςὶν ἐνταῦθα. ἡ γὰρ πρότασις ἑνικῶς ἐκφέρεται, ἡ δὲ ἀπόδοσις πληθυντικῶς. δηλονότι τοῦ ποιητοῦ, ὅτι εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους γίνεται τοῦτο.

ANNOTATIONES.

V. 291. Μήποτε pro μήπω legit *Canterus*, quia illud per hoc explicat *Schol.* ſed nos tal temerè, vid. Not. ad V. 94. & 430. Niſi & MS. illud à nobis toties laudatum, *Cantero* faveret. *Joſua Barnes.*

V. 299. Ἡμᾶς παρόντας] *Duportus* legit παρέντας miſerando Errore? ut videbit is, cui locus & *Scholiaſtes* attentè conſideratur.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Αἶ, αἶ.
2 Δρομάδες ὦ πτεροφόροι
3 Ποτνιάδες θεαὶ,
4 Ἀβάκχευτον αἳ θίασον ἐλάχετ' ἐν
5 Δάκρυσι, καὶ γόοις,
6 Μελάγχρωτες Εὐμενίδες, αἵ τε
7 Τὸν ταναὸν αἰθέρ' ἀμπάλλεσθ', αἵματος
8 Τινύμεναι δίκαν, τινύμεναι φόνον,
9 Καθικετεύομαι, καθικετεύομαι,
10 Τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον ἐάσατ' ἐκ-
11 λαθέσθαι λύσσας μανιάδος
12 Φοιταλέου. φεῦ μόχθων,
13 Οἵων, ὦ τάλας, ὀρεχθεὶς, ἔρρεις,
14 Τρίποδος ἀπόφασιν, ἂν ὁ Φοῖβος
15 Ἔλακεν, ἔλακε, δεξάμενος ἀνὰ δάπεδον
16 Ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοὶ χθονός.

Ἀντιστροφή.

1 Ἰὼ Ζεῦ,
2 Τίς ἔλεος, τίς ὅδ' ἀγὼν
3 Φόνιος ἔρχεται,

Στροφή.

Cho. 1. Hei, hei,
2 O celeres alatæ
3 Furioſæ deæ,
4 Quæ nactæ eſtis cultum diſſimilem Bacchico
5 In lacrymis & luctibus
6 Atræ Eumenides, &
7 Per latum aerem volantes, ſanguinis
8 Ulciſcentes pœnam, ulciſcentes cædem,
9 Supplico, ſupplico,
10 Sinite filium Agamemnonis ob-
11 liviſci rabiem, inſanam,
12 Furioſam. hei quales,
13 Labores miſer aggreſſus, peris,
14 Oraculum ex tripode, quod Phœbus
15 Dixit, dixit, accipiens in ſolo,
16 Ubi dicitur eſſe umbilicus terræ.

Antiſtropha.

1 Hei Jupiter,
2 Quæ miſericordia? quale hoc certamen
3 De cæde venit,

Αἶ, αἶ] τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται κατὰ σχέσιν, ὡς εἴρηται. ἔστι δὲ τὸ ᾆσμα μιᾶς στροφῆς, εἰσὶ δὲ τὰ κῶλα τῆς στροφῆς, ις. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. τὸ α ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον, ἤτοι κῶλα τμῆμα. τὸ β παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων δὲ β. τὸ γ ὅμοιον ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ καὶ ἰάμβου. τὸ δ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου παίωνος α καὶ κρητικοῦ διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. τὸ ε καὶ τὸ ς κατὰ πάντα ὅμοια. τὸ ζ χοριαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ χοριάμβου ἐπιτρίτου α καὶ κρητικοῦ διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. τὸ τῆς ἀντιστροφῆς δὲ κῶλον πεντασύλλαβον ἔχει τὸν ἐπίτριτον. τὸ ὄγδοον ἀσυνάρτητον ἐκ παιωνικῶν ἡμιολίων δύο συγκείμενον, ἕκαστον δὲ ἐκ παίωνος δ τετάρτου καὶ ἰάμβου. τὸ θ καὶ ι κατὰ πάντα ὅμοια, τὸ ια ἀντισπαστικὸν δίμετρον [illegible]κατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου α, παίωνος α, καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, ἀκατάληκτον. τὸ ιβ χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ χοριάμβου καὶ μολόσσου. τὸ δὲ ιγ τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον, ἐπίτριτον ἔχει γ ἀντὶ χοριάμβου. τὸ ιδ, ἀντισπαστικὸν δίμετρον [illegible]καταληκτικὸν, τῶν β [illegible] ποδῶν χορείων. τὸ ιε παιωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων τετάρτων δύο, τοῦ δ' ἀντὶ [illegible] ἐνταῦθα μὲν πεντασυλλάβου, ἐν δὲ τῷ τῆς ἀντιστροφῆς κώλῳ ἑξασυλλάβου καὶ κρητικοῦ, διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. τὸ ις ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος [illegible] καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος δ, ἀντὶ ἰωνικοῦ διιάμβου καὶ κρητικοῦ. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς [illegible], τῆς ἀντιστροφῆς κορωνίς. Αἶ αἶ] ὦ θεαὶ δρομικαὶ καὶ ταχεῖαι, καὶ σεβάσμιαι, αἵ τινες ἐλάχετε ἐν δάκρυσι καὶ ἐν γόοις χορὸν κακοβάκχευτον, ἤτοι λυπηρὸν, οὐκ ἔστι δηλονότι βακχεύσασθαι καὶ χαίρειν. μέλαιναι εὐμενίδες κατ' εὐφημισμόν. δυσμενίδες γάρ εἰσι κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ ἀληθῆ, αἵ τινες κινεῖσθε ἀνὰ τὸν ἐπὶ πολὺ τεταμένον ἀέρα, λαμβάνουσαι δίκην. [illegible], ἐάσατε, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὥστε λήθην λαβεῖν τῆς σφοδρᾶς μανίας τῆς ὁρμητικῆς. φεῦ ἕνεκα τῆς κακοπαθείας, καὶ τῶν δυστυχιῶν. οἵων κακῶν ὁ τάλας ἐπιθυμήσας ἔρρεις, καὶ φθείρῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τρίποδος, ἤτοι τὴν κακὴν μαντείαν, ἣν ὁ Φοῖβος εἶπε κατὰ τὴν γῆν, ὅπου λέγονται εἶναι δηλονότι οἱ μεσόμφαλοι μυχοὶ τῆς γῆς, ἤτοι αἱ καταδύσεις καὶ οἰκήσεις. [317] Πτεροφόροι] πανταχοῦ περιτρέχουσι, καὶ τιμωρούμεναι τοὺς ἀνθρώπους. ἢ περιτρέχειν ποιοῦσι τοὺς μεμηνότας. Ποτνιάδες δὲ μανιοποιοί. Πότνιαι γὰρ χωρίον ἐστὶ Βοιωτίας, ἔνθα φαγοῦσαι βοτάνιον αἱ Γλαύκου ἵπποι, καὶ μανεῖσαι, διεσπάσαντο τὸν ἴδιον δεσπότην Γλαῦκον ἐν τῷ ἐπιταφίῳ Πελίου. Πότνιαι γοῦν πόλις Βοιωτίας, ὅθεν ὁ Γλαῦκος ἐμμανὴς γέγονε, καὶ ἥλατο εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀβάκχευτον, ἤτοι κακοβάκχευτον, οὐ [illegible] Διονύσου, ἀλλ' ἐν θρήνοις καὶ γόοις ἐξεταζόμενον, ἢ παρόσον ἄοινα καὶ νηφάλια ταῖς θεαῖς ταύταις τὰ ἱερὰ τελεῖται, ἢ τὸν μεγάλως ἐκβακχεύοντα. [321] Μελαγχρῶτες] μέλαιναι. χθόνιαι γάρ εἰσιν. ἢ αἱ μελαίνουσαι τοὺς τοιούτους. ὡς καὶ πρὸς τὸν Μενέλαον ὁ Ὀρέστης φησὶν, ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας. Ταναὸν αἰθέρα] ἀνὰ τὸν αἰθέρα πάλλεσθε περατοῦσαι [illegible]. Ὅμηρος, ἠεροφοῖτις Ἐριννύς. Ταναὸν δὲ αἰθέρα, τὸν λεπτὸν φησί. τὰ γὰρ τεινόμενα τῶν σωμάτων λεπτύνεται, τὸ δὲ ἀμπάλλεσθε, ὡς ἀνακινοῦσαι αὐτὸν τὸν ἀέρα ἐμφαντικῶς, τουτέστιν ἀναπάλλεσθε τοῖς πτεροῖς κατὰ τὸν Ὁμηρικὸν Ποσειδῶνα, τὸν σείοντα τοῖς ποσὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ πορείᾳ τὰ ὄρη. τὸ δὲ τινύμεναι δίκαν, ἀντὶ τοῦ τιμωρίας λαμβάνουσαι ὑπὲρ αἵματος καὶ φόνου. Εὐμενίδες] Ἐριννύες θεαὶ τρεῖς παρ' Ἕλλησιν, ἔφοροι καὶ τιμωρούμεναι τοὺς φονεῖς. καλοῦνται δὲ Ἀληκτὼ, Μέγαιρα καὶ Τισιφόνη. πῶς δὲ ἐνταῦθα λέγει. Τινύμεναι φόνον. οὐ γὰρ ἀνταποδιδοῦσι φόνον αὗται, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκδικοῦσι τοὺς φόνους. λέγομεν οὖν ὅτι ἐξ ὧν ποιοῦσι, ἢ ποιοῦσι τοὺς φονεῖς μαίνεσθαι, [illegible] ποιοῦσιν, ὥσπερ ἂν εἰ ἐφόνευον. ἢ τὸ Τινύμεναι φόνον, ἀντὶ τοῦ τιμωρούμεναι νοητέον τοὺς φονεῖς. τίνω γὰρ οὐ μόνον τὸ ἀνταποδίδωμι, ἀλλὰ καὶ τὸ τιμῶ, καὶ τὸ τιμωρῶ. [illegible] ἢ τὸ μὲν αἵματος Τινύμεναι δίκαν, ἀντὶ τοῦ ἀποδιδοῦσαι. τὸ δὲ Τινύμεναι φόνον, ἀντὶ τοῦ ἐκδικοῦσαι τὸν φόνον, καὶ τιμωρούμεναι τοὺς φονεῖς. ἢ εἰ τὸ φόνον μεταλογεῖσθαι, λάβοις ἂν ἀπὸ κοινοῦ τὸ δίκαν, καὶ τὸ Τινύμεναι ὡς καὶ τὸ πρότερον ἐρεῖς. Τινύμεναι διὰ τὸ μέτρον ἐν ν ὀφείλεις γράφειν. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ κῶλον τῆς ἀντιστροφῆς οἰκείως. [328] Οἵων, ὦ τάλας] ὡς πρὸς αὐτὸν ἀπέτεινε τὸν λόγον, οἵων πραγμάτων σὺ ὦ τάλας, ἐπιθυμήσας. λέγει δὲ τοῦ φόνου τοῦ κατὰ τῆς μητρὸς, οἴχῃ καὶ διέφθαρσαι, ἀπὸ τοῦ τρίποδος δεξάμενος τὴν μαντείαν ἣν ὁ Φοῖβος ἔλακεν. Μεσόμφαλα] ὀμφαλὸς λέγεται ἡ Πυθὼ, [illegible] τὸ τὰς ὀμφὰς τὰς ὑπὸ θεοῦ χρηματιζομένας λέγειν, ἢ παρὰ τὸ εἶναι ἐν μέσῳ τῆς οἰκουμένης. λέγεται γὰρ τὸν Δία μαθεῖν βουλόμενον τὸ τέλος τῆς γῆς, δύο ἀετοὺς ἰσοταχεῖς ἀφεῖναι, τὸν μὲν ἀπὸ δύσεως, τὸν δὲ ἀπὸ ἀνατολῆς, καὶ ἐκεῖ αὐτοὺς συναντῆσαι, ὅθεν ὀμφαλὸς ἐκλήθη. ἀνακεῖσθαί τε χρυσοῦς ἀετοὺς φασὶ, τῶν μυθευομένων αὐτῶν ἀπομιμήματα. Ἰὼ Ζεῦ] φεῦ ὦ Ζεῦ. τίς ὁ ἀγὼν οὗτος ὁ φονικὸς ἔρχεται ταράσσων σε τὸν ἄθλιον, ᾧ τινι, ἤγουν σοὶ δάκρυα δάκρυσι συμβάλλει, καὶ συνάπτει τις τῶν ἐχθρῶν. κινῶν εἰς τοὺς δόμους τὸν φόνον τῆς σῆς μητρὸς, καταλαβοῦσα, λίαν θρηνῶ [illegible] δηλονότι. Τίς ἔλεος] εἰς τὸ τίς ἔλεος στιγμὴν δεδωκότες λείπειν τῷ λόγῳ φησὶν. τὸ γενήσεται. καὶ τὸ ἄλλο τίς, ἀντὶ τοῦ οὐδείς. ἵν' ᾖ οὕτως, τίς ἔλεος γενήσεται τῷ Ὀρέστῃ, ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς ἐλεήσει σε Ὀρέστα. Ἄλλως. Τίς ἄρα φησὶ τοῦτον ἐλεήσει. τίς δὲ ὁ κίνδυνος οὗτος, καὶ ἡ μανιώδης νόσος ἐπέρχεται ἐπὶ σὲ τὸν μέλεον, ταχύνων σε καὶ ὀξύνων τουτέστιν ἀκαθαίμων τίς ἐπιπέμπει τούτῳ τὰς Ἐριννύας. ἢ καὶ ἄλλως, τίς ἐλεήσει αὐτὸν, ἔξωθεν ἀκουσόμεθα τὸ δεῖς. διατί; ἐστὶ γὰρ αὐτῷ ὁ κίνδυνος, ὁ ἐκ τῶν Ἐριννύων ἔρχεται φόνιος, μεθ' ὁρμῆς φερόμενος ἐπὶ σὲ τὸν μέλεον. τίς ἔλεος ἐστὶ τούτῳ τῷ Ὀρέ-

ANNOTATIONES.

V. 3[illegible] [illegible]] al. [illegible] ſed cum [illegible] ſubintelligendum.

4 Θοά-

4 Θοάζων σὲ τὸν μέλεον, ὧ δάκρυα
5 Δάκρυσι συμβάλλει
6 Πορεύων τὶς εἰς δόμους ἀλαστόρων
7 Ματρὸς αἷμα σᾶς, ὅ σ' ἀναβακχεύει
8 Κατολοφύρομαι, κατολοφύρομαι.
9 " Ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς.
10 " Ἀνὰ δὲ λαῖφος ὥς τις ἀκάτου θοᾶς
11 " Τινάξας δαίμων, κατέκλυσε,
12 " Δεινῶν πόνων, ὡς πόντου,
13 " Λάβροις ὀλεθρίοισιν ἐν κύμασι.
14 Τίνα γὰρ ἔτι πάρος οἶκον ἄλλον
15 Ἕτερον, ἢ τὸν ἀπὸ θεογόνων γάμων
16 Τὸν ἀπὸ Ταντάλου, σέβεσθαί με χρή;

4 Impellens te miserum, cui lacrymas
5 Lacrymis addit
6 Aliquis malus genius, ducens in domum
7 Sanguinem matris tuae, qui te exagitat.
8 Lamentor, lamentor.
" 9 Magna fortuna non est stabilis inter homines.
" 10 Et sicut velum naviculae celeris
" 11 Excutiens Deus, demergit,
" 12 Ingentium aerumnarum, tanquam ponti,
" 13 In fluctus vehementes exitiales.
" 14 Quam enim hactenus familiam aliam
" 15 Divertiam, quam hanc a divinis nuptiis
" 16 Et a Tantalo ortam oportet me colere?

σε, ὦ δάκρυα δάκρυσι συμβάλλει τίς ἀλάστωρ. πορεύων εἰς δόμους, ἀντὶ τοῦ ἕλκων αὐτὸν τῇ μανίᾳ, καὶ ἀναβακχεύων κατὰ τὸν οἶκον, ὅστις ἀλάστωρ ἐγείρει τὸ αἷμα τῆς μητρός. Ἄλλως. Τίς ἐλεὸς δεῖ τούτῳ τῷ Ὀρέστῃ, ᾧ δάκρυα ἐπιβάλλει τὶς τῶν ἀλαστόρων δαιμόνων, τὸ αἷμα τῆς μητρὸς πορεύεσθαι καὶ διαδέχειν αὐτὸν κατὰ τὸν οἶκον ποιοῦν. πρὸς δὲ ἤκουσεν τὸ ἀλαστόρων δόμων, ἀντὶ τοῦ εἰς ᾅδε, κατὰ τὸν οἶκον τῶν ἀλαστόρων. καὶ τίς δὲ ἡ νόσος πορεύεσθαι αὐτὸν ποιοῦσα εἰς ᾅδε. ἢ δὲ ἀσχολία, οἷον μόχθων ἐπιθυμήσας, ὦ τάλας, διέφθαρσαι. δεξάμενος ἀπὸ τοῦ τρίποδος τὴν μαντείαν, ἣν ὁ Ἀπόλλων εἶπε κατὰ τοὺς Δελφοὺς, ἔνθα γῆς ὀμφαλὸς λέγεται. τίς ἐλεήσει αὐτὸν ὦ Ζεῦ. τοιοῦτος γὰρ αὐτῷ ἀγὼν ἐκ τῶν Ἐριννύων ἐπέρχεται διὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον, μετ' ὁρμῆς φερόμενος, μετέβαλλε δ' ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸν πρὸς αὐτόν. 336 Ὅ σ' ἀναβακχεύει] τίς ὅδε ὁ κίνδυνος ἔρχεται φόνιος, παροξύνων σὲ τὸν μέλεον, ὃς δάκρυα δάκρυσι συνάπτει. τίς λέγω τῶν ἐχθρῶν πορεύων εἰς τὸν δόμον τὸ αἷμα, ἤγουν τὸν φόνον τῆς σῆς μητρὸς, ὃ σὲ ἀναβακχεύει. Ἄλλως. Ὅ σ' ἀναβακχεύει] ὅπερ τῆς μητρὸς ἀναβακχεύει σε, καὶ μαίνεσθαι ποιεῖ. ἢ ὅς τις ἀλαστόρων ἀνακινεῖ τὸ αἷμα τῆς μητρός σου, μὴ ἐῶν αὐτὸ ἠρεμεῖν ἀτιμώρητον. Ὦ δάκρυα δάκρυσι συνάγων, καὶ συμμίσγων ἐπάλληλα δάκρυα. Ὅμηρος συμβάλλετον ὀμβρίμων ὕδωρ, ἤγουν συνάπτει. ἵν' ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν συμβαλλόντων τοῖς χοινίοις ἕτερα, καὶ ἐπιμηκέστερα ποιούντων, οὕτω δὴ τοῖς δάκρυσι συνάπτει δάκρυα. Ἀριστοφάνης, ὥσπερ χοινία συμβάλλοντες εἰς τὰς ὁλκάδας. Ὦ δάκρυα] ὃ γράφε, ἀντὶ τοῦ ὅστις. καὶ δόμον, μὴ δόμους, λέγων οὕτως. ὃς καὶ ὅστις ἀγὼν, δηλονότι ὁ φόνιος, συμβάλλει, καὶ συνάπτει τοῖς δάκρυσι δάκρυα. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐποίει ταῦτα ὁ ἀγὼν, ἀλλά τις τῶν θεῶν. ἐπάγαγε τίς λέγω τῶν ἀλαστόρων, καὶ τῶν ἐχθρῶν, πορεύων καὶ ἐπιφέρων εἰς τὸν δόμον τὸ αἷμα τῆς σῆς μητρὸς, ὅπερ σε ποιεῖ μαίνεσθαι. οἱ δὲ γράφοντες τὸ ω μέγα διὰ τὸ συμβάλλει, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα. Ἄλλως. Ὅ σ' ἀναβακχεύει διχῶς στίζουσι. ἀποδίδοται] πρὸς μὲν τὴν προτέραν στιγμὴν, τίς οὗτος φόνιος ἔρχεται ἀγὼν, ᾧ ἀγῶνι δάκρυα δάκρυσι συμβάλλει τὶς τῶν ἀλαστόρων, ποιῶν πορεύεσθαι τὸ αἷμα τῆς μητρὸς κατὰ τοὺς οἴκους, καὶ μὴ ἐῶν αὐτὸ ἠρεμεῖν ἀτιμώρητον. ἢ ὃ, σε τὸ αἷμα ἀναβακχεύει, καὶ μαίνεσθαι ποιεῖ. πρὸς δὲ τὴν δευτέραν στιγμὴν, ὅτι τοιοῦτον ἔρχεται φόνιος ἀγὼν, δάκρυα δάκρυσι συμμίσγει τὶς τῶν ἀλαστόρων, ὅς σε ἀναβακχεύει πορεύων καὶ ἐφέλκων ματρὸς αἷμα σᾶς ὅλως ἀνακινεῖ τὸ αἷμα τῆς μητρός σου κατὰ τοὺς οἴκους σου, καὶ οὐκ ἐῶν αὐτὸ ἠρεμεῖν ἀτιμώρητον. 340 Ὁ μέγας ὄλβος] οὐ μόνιμος καὶ διηνεκὴς ἐν τοῖς βροτοῖς. ἀνατινάξας δὲ δαίμων τὶς αὐτὸν δηλονότι, ὥσπερ λαῖφος καὶ ἄρμενον νηὸς ταχείας, κατέκλυσεν, ἤτοι βυθισθῆναι ἐποίησεν ὡς ἐν κύμασι πόντου ὀλεθρίοις, καὶ χαλεποῖς. τὸ δὲ δεινῶν πόνων διὰ μέσου, ἀντὶ τοῦ φεῦ, ἕνεκα τῶν δεινῶν πόνων. Ἄλλως. οὐ μόνιμος ὁ μέγας ὄλβος. κατέκλυσε γὰρ αὐτὸν δαίμων τὶς, ὥσπερ λαῖφος ἀκάτου θοᾶς τινάξας, κατέκλυσε τοῖς ὀλεθρίοις καὶ λάβροις κύμασι τοῦ πόντου. τὸ δὲ δεινῶν πόνων, ἐν μέσῳ ἀναπέφωνται. ἢ οὕτως ὡς δὲ πόντου λάβροις ὀλεθρίοις ἐν κύμασι δαίμων τις ἀκάτου θοᾶς κατέκλυσεν, οὕτω καὶ τὸν μέγαν ὄλβον κατέκλυσε τινάξας ὑπὸ δεινῶν πόνων. Ἄλλως. Ἀνατινάξας δέ τις δαίμων τὸν ὄλβον, κατέκλυσεν αὐτὸν καὶ κατεπόντισεν ὡς ἀκάτου θοᾶς λαῖφος πόντου λάβροις καὶ ὀλεθρίοις κύμασιν. ὅσον γὰρ δύναται πνεῦμα κατὰ νηὸς ἐν θαλάσσῃ, τοσοῦτον καὶ κατὰ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων ἡ τύχη. ἢ οὕτως. κλύζεσθαι, παρασκευάσει τις θεὸς τὸν ὄλβον ἄστατον ὄντα ὑπὸ τῶν δεινῶν πόνων, τουτέστιν ἔργων. Ὅμηρος, αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου. ὡς γὰρ κλύζεται ναῦς ἐν θαλάσσῃ, οὕτω καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων τύχη ὑπὸ ἀστάτων ἔργων. τὸ γὰρ τῆς τύχης ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ. Ἄλλως. Ἀνατινάξας δέ τις δαίμων, ἢ τὶς δαιμόνων αὐτὸν δηλονότι τὸν ὄλβον, ὥσπερ λαῖφος ἀκάτου θοῆς κατέκλυσεν, ὥσπερ ἐν κύμασι πόντου λάβροις ὀλεθρίοις. τὸ δὲ δεινῶν πόνων, διὰ μέσου. ἀντὶ τοῦ φεῦ ἕνεκα τῶν δεινῶν πόνων. 344 Τὸ λάβροις] ὀλεθρίοις ἐν κύμασι πρὸς τὸ δεινῶν πόνων συνάπτε. καὶ μὴ λάμβανε ὑπὸ ἔξωθεν, μὴ δὲ ὡς πόντου μετὰ τοῦ τὸ ὡς ἔφερε, ὥς τινες φασίν. οὕτω δὲ, ὁ μέγας ὄλβος, καὶ ἡ μεγάλη εὐδαιμονία, οὐ μόνιμος καὶ διηνεκὴς ἐστὶν ἐν τοῖς βροτοῖς. ἀνατινάξας δέ τις αὐτὸν δαίμων λαῖφος ἀκάτου καὶ νηὸς θοᾶς καὶ ταχείας, κατέκλυσε καὶ ἐβάπτισεν ἐν κύμασι λάβροις, καὶ σφοδροῖς ὀλεθρίοις δεινῶν πόνων, καὶ δυστυχιῶν, ὥσπερ πόντου κύμασι δηλονότι. ἰστέον δὲ, ὅτι ἐπειδὴ λαῖφος εἶπε, διὰ τοῦτο καὶ κατέκλυσεν εἶπε, καὶ κύμασι. δεικνὺς ὅτι ἡ τοῦ ὄλβου ἀνατροπὴ, ἀναστροφῇ λαίφους ἔοικε. καὶ αἱ τῶν δεινῶν πόνων ἐπιλεύσεις, κύμασι θαλάσσης ὀλεθρίοις. τὸ δὲ θεογόνων γάμων λέγει, ἐπειδὴ καὶ ὁ Τάνταλος υἱὸς ἦν Διός. 345 Τίνα γὰρ ἔτι] ἀλγῶ φησὶν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις κακοῖς, καὶ συναποφέρομαι τὴν ψυχήν. τίς γὰρ ἕτερος οἶκος σέβεσθαι παρ' ἡμῶν ἄξιος, ἢ οὗτος; ὃς ἐκ θεῶν ἔχει τὴν καταβολήν. ἀρχηγὸς γὰρ τῆς γονῆς ὁ Ζεὺς, ὃς ἐφύτευσε Τάνταλον, Πλουτοῖ συνελθών. Καὶ μὴν βασιλεὺς] τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐπῳδὸς, ὡς ἄν τις ἴσως οἰηθείη, διὰ τὸ κεῖσθαι μετὰ τὴν στροφὴν καὶ ἀντιστροφὴν, ἀλλὰ καλεῖται σύστημα ἐπιφθεγματικὸν, ὡς προσφθεγγόμενον τὸν Μενέλαον ἐρχόμενον. αἱ μὲν γὰρ ἐπῳδοὶ οὐκ εἰσὶ μονοειδοῦς μέτρου, ἀλλὰ διάφοροι. τοῦτο δὲ μονοειδές. κῶλον γὰρ ἐστὶν ἀναπαιστικὸν η, ὧν τὸ γ καὶ τὸ ς μονόμετρα, ἤτοι ἀναπαιστικὴ βάσις. τὰ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ η καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται παροιμιακόν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Καὶ μὴν βασιλεὺς ὅδε δὴ στείχει
Μενέλαος ἄναξ. πολλὴ δ' ἁβροσύνη
Δῆλος ὁρᾶσθαι,
Τῶν Τανταλιδῶν ἐξ αἵματος ὤν.
Ὦ χιλιόναυν στρατὸν ὁρμήσας

Atqui rex huc venit
Menelaus dominus: ex multa dignitate corporis
Conspici potest,
Quod sit ex familia Tantalidûm.
O qui applicuisti exercitum mille navium

Καὶ μὴν βασιλεὺς] ἐν τοῖς τέλεσιν εἰώθασιν οἱ ὑπὸ τοῦ χοροῦ μεταλλάττειν. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ μὴν ὁ βασιλεὺς ὅδε δὴ στείχει Μενέλαος ἄναξ τῶν Τανταλιδῶν ἐξ αἵματος ὤν. πολλῇ δ' ἁβροσύνῃ δῆλος ὁρᾶσθαι τῶν Τανταλιδῶν ἐξ αἵματος ὤν. ὃ ἐστι διὰ τοῦ σχήματος ἐμφαίνει τὴν εὐγένειαν. Ὦ χιλιόναυν] ἀπὸ τούτων αὐτὸν ἐγκωμιάζει, ἀφ' ὧν ἐμεγαλύνετο. τῷ δὲ ἀπηρτισμένῳ ἐχρήσατο ἀριθμῷ. τοσαῦται γὰρ ἦσαν αἱ νῆες τῶν

ANNOTATIONES.

V. 335. ᾧ] al. ὅ. ita *Scholiast.* ὃ pro ὅς.
V. 336. συμβάλλει] Nisi Metrum interea hic sit corruptum, legerem σύμβαλε, pro συμβάλλει, ut Quinto strophae Versui responderet.
V. 337. δόμους] al. δόμον.
V. 346. Ἕτερον] hoc verbum deest in MS. CCC. *Jous. Barnes.*
V. 347. Τὸν ἀπὸ, &c.] legit τῶν *caeteris*

Εἰς γῆν Ἀσίαν, — In Aſiam,

Χαῖρ'. εὐτυχίᾳ δ' αὐτὸς ὁμιλεῖς, — Salve. opportunè quidem tu venis,

Θεόθεν πράξας ἅπερ ηὔχου. — Cùm divinitùs effeceris quæ optâſti

Ἑλλήνων, χιλίαις ναυσὶ ταῖς ἐν τῷ. Χιλιόναυν] δι' ὧν δοκεῖ αὐτὸν ἐπαινεῖν, διὰ τούτων λυπεῖ, ἀναμιμνήσκουσα τῶν ἀπολλυμένων ἐν Τροίᾳ. τὸ δὲ θεόθεν πράξας ἅπερ εὔχου προσέθηκεν, ἐπειδὴ τὸν πόλεμον κατορθώσας ἔλαβε τὴν Ἑλένην. σὺ μὲν φησὶν εὐτυχῶς ἀπηλλάχθης. ὁ δὲ Ὀρέστης δυστυχεῖ. οὐ μετέχεις φησὶ τῆς δυστυχίας τῶν Ταντάλιδῶν.

ARGUMENTUM Actûs Secundi.

MENELAUM *jam reverſum, utpote Patruum ſuum,* Oreſtes, *ut ſibi præſtò adſit in judicio, orat:* Tyndari, Clytæmneſtræ *Patris, accuſantis &* Oreſtis *Rei, illius occiſoris, ſe Defendentis Orationes.* Oreſtes *Patruum ſuum* Menelaum *in partes ſuas fruſtrà advocat.* Pylades & Oreſtes, *nobile Amicorum Par, inter ſe conſultant, quomodò ſibi pateſiat ad ſalutem Via.* Pylades Oreſtem *ſe in judicio purgaturum comitatur.* Chorus *actum claudit.*

ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΤΥΝΔΑΡΕΩΣ, ΠΥΛΑΔΗΣ.

Ἴαμβοι.

Με. Ὦ Δῶμα, τῇ μὲν σ' ἡδέως προσδέρκομαι, — *Me.* O domus, partim libentèr te aſpicio,
Τροίαθεν ἐλθών. τῇ δ' ἰδὼν κατασένω. — Veniens ex Trojâ, partim videns gemo.
Κύκλῳ γὰρ εἱληθεῖσαν ἀθλίοις κακοῖς — Nam in orbem circumdatam miſerandis malis
Οὐ πώποτ' ἄλλην μᾶλλον εἶδον ἑστίαν. — Nunquam vidi magis aliam domum.
Ἀγαμέμνονος μὲν γὰρ τύχας ἠπιστάμην, — Etenim Agamemnonis fortunam cognovi,
Καὶ θάνατον, οἵῳ πρὸς δάμαρτος ὤλετο, — Et mortem, quâ ab uxore periit,
Μαλέᾳ προσίσχων πρῷραν. ἐκ δὲ κυμάτων — Ad maleam admovens navem. ex fluctibus verò
Ὁ ναυτίλοισι μάντις, ἐξήγγειλέ μοι — Nautarum vates dixit mihi
Νηρέως προφήτης Γλαῦκος, ἀψευδὴς θεός, — Nerei propheta Glaucus, verax Deus,
Ὅς μοι τόδ' εἶπεν ἐμφανῶς παρασταθείς· — Qui mihi hæc dixit aſtans clarè:
Μενέλαε, κεῖται σὸς κασίγνητος θανών, — Menelae, jacet tuus frater mortuus,
Λουτροῖσιν ἀλόχου περιπεσὼν πανυστάτοις. — Incidens in ultima balnea uxoris:
Δακρύων τ' ἔπλησεν ἐμέ τε, καὶ ναύτας ἐμοὺς — Et implevit me & nautas meos lacrymis
Πολλῶν. ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας ψαύω χθονός, — Multis. poſtquam autem attigi terram Naupliam,
Ἤδη δάμαρτος ἐνθάδ' ἐξορμωμένης, — Ibi jam huc tendente meâ conjuge;
Δοκῶν Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος, — Cùm ſperarem Oreſtem filium Agamemnonis,
Φίλαισι χερσὶ περιβαλεῖν, καὶ μητέρα, — Et matrem charis complecti brachiis,
Ὡς εὐτυχοῦντας, ἔκλυον ἁλικτύπων τινὸς — Tanquam florentes, audivi ex quodam piſcatore,
Τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς ἀνόσιον φόνον. — Cædem impiam filiæ Tyndari.
Καὶ νῦν ὅπου 'στίν, εἴπατ', ὦ νεάνιδες, — Et nunc, ô juvenculæ, dicite, ubi eſt
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὃς τὰ δείν' ἔτλη κακά. — Agamemnonis filius, qui ſuſtinuit patrare iſta magna mala?
Βρέφος γὰρ ἦν τότ' ἐν Κλυταιμνήστρας χεροῖν, — Erat enim infans tunc in manibus Clytæmneſtræ;
Ὅτ' ἐξέλιπον μέλαθρον, ἐς Τροίαν ἰών. — Cùm reliqui domum, vadens ad Trojam:
Ὥστ' οὐκ ἂν αὐτὸν γνωρίσαιμ' ἂν εἰσιδών. — Quare haud nunc noſſem eum, tum ſi liceat aſpicerem.

Ὦ δῶμα τῇ μὲν] αἱ ἑξῆς αὗται περίοδοι τετράμετρον ἀκατάληκτον εἰσίν, ὧν τελευταῖος κρείσσων γαλήνης ναυτίλοισιν εἰσορᾶν, ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγεται, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Ὦ δῶμα] ἀπὸ πρώτης παρόδου σημειοῦται τὸ κωμικὸν τῆς γνώμης Μενελάου. καὶ γὰρ οὐδὲ εἰς Σπάρτην ἀνήχθη. ἀλλὰ πρότερος εἰς Ἄργος ὡς ἐξελάσων Ὀρέστην, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δῆλός ἐστι, καίτοι τῶν πάλαι πολεμίων φειδόμενος. ἐν γὰρ τῇ ζ ῥαψῳδίᾳ κωμῳδεῖται παρὰ τοῦ ποιητοῦ συγχωρῶν ζῆν τὸν Ἄδραστον δόντα χρήματα ἐπαγγελλόμενον. 364 Νηρέως προφήτης] οὗτος Ἀνθηδόνιος ἁλιεύς. ἐρασθεὶς δὲ ἐσθίων περὶ τὴν ψάμμον βοτάνης γευσάμενος, καὶ ἀναπηδήσας, φαγὼν καὶ αὐτὸς γέγονεν ἀθάνατος, ἀλλ' οὐκ ἀγήρατος. ἐφ' ᾧ κατεποντισεν ἑαυτόν. μαντεύεται δὲ ὡς παρ' Ὁμήρῳ Πρωτεύς, καὶ παρὰ Πινδάρῳ Τειρεσίας τοῖς Ἀργοναύταις. Μαλέας δὲ ἀκρωτήριον ἐστὶ περὶ Λακεδαιμονίαν, λεγόμενον παρά τισιν ἰδιωτικῶς ὂν * κατσαμάγουλον. Ἐμφανῶς παρασταθείς] τουτέστιν οὐκ ἐντὸς θαλάσσης ὤν, καὶ ἀφανῶς μοι τοῦτο εἶπεν, ἀλλ' ἐμφανῶς, καὶ ἐνώπιον σοῦ, καὶ διηγούμενος. Περιπεσὼν] περιοχὴ ἡ περί. καὶ ἔστιν ὁ νοῦς, τοῖς πανυστάτοις λουτροῖς τῆς ἀλόχου πεσών, ὅ ἐστιν ἀπολωλώς. ἢ περιπεσὼν ἀντὶ τοῦ συντυχὼν τοῖς λουτροῖς τῆς ἀλόχου. λουσαμένῳ γὰρ Ἀγαμέμνονι, τὸν χιτῶνα περιεδωσάγκαν. ὡς ἐν Ἑκάβῃ φησί, κτενῶ ὡς ἐν Ἄργει φόνια. 371 Δοκῶν Ὀρέστην] ὕπουλα πάντα τὰ ῥήματα Μενελάου, ἀφ' ὧν ὁ ποιητὴς τὸ ἄστατον τῆς Λακεδαιμονίων γνώμης κωμῳδεῖ, ὡς καὶ ἐν Ἀνδρομάχῃ, ὦ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἔχθιστοι βροτοί Σπάρτης ἔνοικοι δόλια βουλευτήρια. περὶ γὰρ Διοκλέους, ἐφ' οὗ τὸν Ὀρέστην ἐδίδαξε, Λακεδαιμονίων πρεσβευσαμένων περὶ εἰρήνης, ἀπιστήσαντες Ἀθηναῖοι, οὐ προσήκαντο, ἐπὶ ἄρχοντος Θεοπόμπου, ὃς ἦν πρὸ Διοκλέους, ὡς ἱστορεῖ Φιλόχορος. Περιβαλεῖν] περιβάλλω τινά, ἀντὶ τοῦ περιπτύσσομαι. καὶ περιβάλλει ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, ἀντὶ τοῦ ἐνδύει. καὶ παρὰ Φιλοστράτῳ, περιβάλλων τοῖς τείχεσιν ἄνδρας ὡπλισμένους, ἀντὶ τοῦ κύκλῳ τιθείς. 373 Ὡς εὐτυχοῦντας] εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι τὰς τῶν ἐχθρῶν ἀτυχίας εὐτελεῖς λογίζεσθαι, βουλόμενοι μέχρι θανάτου τὴν ἀτυχίαν αὐτῶν προκόπτειν. καὶ ὁ Μενέλαος τοίνυν ἐφεδρεύων τῇ τοῦ Ὀρέστου ἀρχῇ, μόνον τὸ ζῆν αὐτὸν εὐτυχίαν ὁρίζεται. ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν Ἀγαμέμνονα ἠπιστάμην, καὶ τὸν ἐκείνου θάνατον ἐδάκρυσα. ἐλ-

* Κατσαμάγουλον Græcè Asinorum & *Maxillam* ſonat. De hoc Verbo vid. *Meurſii* Gloſſarium Græco-barbarum in Κατσαμάγουλον & Μάγουλον, item *Du Freſne* Latino-barbarum Lexicon in *Magulum*. Vid. quæ notavimus ap *Hecub.* V. 1114. ad Scholia. *Malea Laconia* Promontorium vulgo dicta *Aſini Maxilla* à formâ, ut *Tzetzes* in *Lycophronem*: Noſtris dicitur D. *Michaelis Ala*. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 362. πρῷραν] rectè accentuatur: ſed nè ſit *ſpondæus* in Quarto loco πρώραν cum circumflexo notarem, ut τὸ ω brevis eſſet: Certè ſic τὸ Τροία & τὸ Τροΐα invenitur apud Poetas. MS. πρώραν.

V. 363. Ὁ Ναυτίλοισι μάντις] pro ὁ μάντις τῶν ναυτίλων. Vid. quæ Nos ad *Iphig. Aul.* V. 613. *Joſua Barnes.*

V. 378. Ὅτ' ἐξέλιπον] *Duportianus* Codex emendat in ἐξέλειπον, nullâ causâ cogente; utrumvis enim ſi ſcribas verſus æquè ſtabit. MS. tamen pro illo ſtat.

V. 379. Ὥς τ' οὐκ ἂν αὐτὸν γνωρίσαιμ' ἂν εἰσιδών] Non video cur ἂν bis hic occurrat; quare poſterius τὸ ἂν cùm εἰσιδὼν junctim lego, ut ſit decompoſitum hoc modo ἀνεισιδών. Sed & de duplici ἂν Vid. quæ Nos ad *Hecub.* V. 359. *Joſua Barnes.*

Ορε. Ὦ

Ορε. Ὅδ' εἴμ' Ὀρέστης, Μενέλεως, ὃν ἱστορεῖς,
Ἑκὼν ἐγώ σοι τἀμὰ σημανῶ κακά.
Τῶν σῶν δὲ γονάτων πρωτόλεια θιγγάνω,
Ἱκέτης ἀφύλλους στόματος ἐξάπτων λιτάς.
Σῶσόν με. ἀφῖξαι δ' αὐτὸς εἰς καιρὸν κακῶν.
Με. Ὦ θεοί, τί λεύσσω; τίνα δέδορκα νερτέρων;
Ορε. Εὖ γ' εἶπας. οὐ γὰρ ζῶ κακοῖς, φάος δ' ὁρῶ.

Ore. Ille ſum, Menelae, Oreſtes, de quo tu quæris,
Volens dicam tibi mea mala,
Attingens primum tua genua.
Supplex accommodans preces oris ſine-ramis:
Serva me, adveniſti ipſe in ipſo articulo malorum.
Me. O dei, quid video, quem mortuorum video?
Ore. Recte dixiſti: non enim vivo præ malis, quanquam video lucem

…πίζων δὲ περιπαθῶς τὸν Ὀρέστην, καὶ τὴν μητέρα, ὡς σῳζομένους, παρ' ἐλπίδας ἤκουσε τὸν Κλυταιμνήστρας θάνατον. τὸ γὰρ εὐτυχοῦντας ἀντὶ τοῦ σώους καὶ ὑγιεῖς. Ἀνόσιον φόνον λέγει τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας, ὅτι ὑπὸ τοῦ παιδὸς αὐτῆς Ὀρέστου ἐσφάγη. δέον δὲ εἰπεῖν εὐσεβῆ φόνον, κακοήθως ἀνόσιον καὶ ἀσεβῆ φόνον καλεῖ τὴν τιμωρίαν Κλυταιμνήστρας. ἔδει γὰρ αὐτὴν οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ μυριάκις ἀπολωλέναι αὐτόχειρα, ἤτοι φονέα τοῦ οἰκείου ἀνδρὸς γενομένην, ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἄλλου τε, καὶ οὐχ ὑπὸ Ὀρέστου τοῦτο γενέσθαι.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ὦ Δῶμα, τῇ μὲν ταύτῃ τῇ μερίδι δηλονότι, ἡδέως βλέπω σε, ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Τροίας. τῇ δὲ, ἤγουν ταύτῃ τῇ ἑτέρᾳ μερίδι δηλονότι, ἰδὼν κατασείω. κύκλῳ γὰρ περιληφθεῖσαν ὑπὸ ἀθλίων κακῶν, οὔπω ποτὲ εἶδον ἄλλην οἰκίαν μᾶλλόν σου δηλονότι. τὰς τύχας γὰρ, ἤγουν τὰ συμβεβηκότα τῷ Ἀγαμέμνονι ἔμαθον ὁποίῳ θανάτῳ ὤλετο. παρὰ τῆς γυναικὸς, περιπίπτων καὶ πλησιάζων τῷ Μαλέᾳ, τὴν περίοχαν. ἐκ γὰρ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, ὁ μάντις τοῖς ναυτίλοις, ἀντὶ τοῦ τῶν ναυτίλων, ὁ προφήτης τοῦ Νηρέως, ὁ Γλαῦκος ὁ ἀψευδὴς θεὸς, ἐξήγγειλεν ἐμοὶ, ὅς μοι παραστὰς ἐμφανῶς εἶπε τάδε. ὦ Μενέλαε, κεῖται θανὼν ὁ σὸς ἀδελφὸς, ἐμπεσὼν λουτροῖς πανυστάτοις τῆς ἀλόχου, ἤγουν ἃ ἡ ἄλοχος ἔλουσεν αὐτόν. ἐπλήρωσε δὲ δακρύων πολλῶν ἐμὲ, καὶ τοὺς ἐμοὺς ναύτας. ἐπεὶ δὲ ἔψαυσα τῆς Ναυπλίας χθονὸς, ἤδη δάμαρτος τῆς ἐμῆς δηλονότι ἐξορμιζομένης ἐνθάδε, νομίζων τὸν Ὀρέστην τὸν παῖδα τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ τὴν μητέρα περιβαλεῖν χερσὶ φίλαις, ὡς εὐτυχοῦντας, ἤκουσα τινὸς ἁλιέως τὸν ἀνόσιον φόνον τῆς Τυνδάρεω θυγατρὸς, καὶ νῦν εἴπατε. ὦ Νεανίδες, ὅπου ἐστὶν ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος παῖς Ὀρέστης, ὃς ὑπέμεινε τὰ δεινὰ κακά. βρέφος γὰρ τότε ἦν ἐν ταῖν χεροῖν τῆς Κλυταιμνήστρας, ὅτε κατέλιπον τὴν οἰκίαν ἀπιὼν εἰς Τροίαν, ὥστε οὐκέτι ἂν γνωρίσαιμι αὐτὸν ἰδών. Ὅδ' εἴμ' Ὀρέστης ὦ Μενέλαε, ὅδε, ἤγουν ἐγώ εἰμι ὁ Ὀρέστης, ὃν ἱστορεῖς, ἤτοι περὶ οὗ ἐρωτᾷς, ἐγὼ ἑκὼν δηλώσω σοι τὰ ἐμὰ κακά. πρωτόλεια δὲ, ἤτοι πρῶτος, καὶ κατὰ πρῶτον λόγον, θιγγάνω καὶ ἅπτομαι τῶν σῶν γονάτων ἱκέτης, ἀντὶ τοῦ ἱκετικῶς, ἀπὸ στόματος ἀφύλλου καὶ ξηροῦ ἐξάπτων, καὶ ἀναπτὰς λιτὰς, σῶσόν με. παραγέγονας δὲ αὐτὸς εἰς καιρὸν, ἤτοι εἰς αὐτὴν τὴν ἀκμὴν τῶν κακῶν. Ἀφύλλου στόματος] εἰώθεσαν οἱ παλαιοὶ, ὅτε ἱκετείαν τινὰ προσέχοντας, φέρειν ἐν χερσὶ στέφανον ἐκ φύλλων, ἢ δάφνης, ἢ ἐλαίας. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, πρὶν διηγήσομαι τὰ ἐμὰ κακά, ἅπτομαι τῶν σῶν γονάτων, ἐξάπτων καὶ φέρων παρακλήσεις ἐξ ἀφύλλου στόματος νοητέον, τουτέστι μόνον διὰ λόγων δέομαι, καὶ οὐ προτείνω κλάδον ὡς ἔθος. ἢ τὸ ἀφύλλου στόματος, ἀντὶ τοῦ κατάξηρου νοητέον, ὑπὸ τῆς νόσου. περιαιρεθέντων γὰρ τῶν φύλλων ἐκ τῶν δένδρων, ξηρὰ τυγχάνει τὰ δένδρα. διατί δὲ ἐκ δάφνης ἢ ἐξ ἐλαίας προέτεινον φύλλα, καὶ οὐκ ἐξ ἄλλου φυτοῦ, φαμὲν ὡς ἐπεὶ ταῦτα τὰ φυτὰ ἀειθαλῆ τυγχάνει, καὶ ἱερά. ἡ μὲν γὰρ δάφνη τῷ Ἀπόλλωνι ὡς μαντικῷ ἀνάκειται, ἡ δὲ ἐλαία τῇ Ἀθηνᾷ, ὡς καταδειξάσῃ πρώτῃ αὐτὴν ἐν Ἀθήναις, διὰ τοῦτο ἐξιλεοῦντο τούτοις μόνοις, καὶ οὐκ ἄλλοις τισὶ φυτοῖς. Πρωτόλεια δὲ κυρίως, αἱ πρῶται τῆς λείας ἀπαρχαὶ ἃς ἀνέφερον τοῖς θεοῖς, ὡς αἰτίοις τῆς νίκης. δέον δὲ εἰπεῖν ἱκετικῶς, ἱκέτης εἶπε πρὸς τὸ θιγγάνω, τὸ οὐχ ἡ πρόσοψις, οὐ πρὸς τὸν λόγον τοῦ μέσου τὸ ἡγεῖσθαι ἐστὶν, ἀλλὰ πρὸς τὸ τίνα δέδορκα νερτέρων. Πρωτόλεια] κυρίως ἡ τῆς λείας ἀπαρχή. νῦν δὲ πρωτόλεια φησὶ τῆς ἱκεσίας τὴν ἀπαρχήν. καταχρηστικῶς δὲ πρωτόλεια φησὶ, πάντα τὰ πρῶτα. Ἀφύλλου στόματος] ὅτι τὴν φυλλάδα ἱκετεύοντες προὔτεινον, ὡς παρ' Ὁμήρῳ ὁ Χρύσης Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος· ἢ κέκληται φυλλὰς, ἐπεὶ ἐκ φύλλου ἤτοι ἐλαίας, ἢ δάφνης, ἢ ὥς τινες τὸ ἐκ τούτων ἄνθος, τῶν γονάτων ἐξῆπτον τῶν ἱκετευομένων. ἐπεὶ οὖν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἱκετεύουσι φυλλάδα προτείνειν· τούτῳ δὲ νῦν οὐ πάρεστι. διὰ τοῦτο φησὶ τὴν ἐκ στόματος, καὶ λόγων μόνων ἱκεσίαν ποιεῖσθαι. τὸ δὲ ἐξάπτων ἔφη, παρόσον οἱ ἱκετεύοντες, τούτοις παρετίθεσαν τὰς ἱκετείας. Ἀχαιὸς ἐν Ἄζᾶσι, Νῦν οὖν ἡμεῖς Ἱκέται θαλλούς τε θεῶν γέρας τίθεμεν περὶ ποδῶν τῶν σῶν, λῆξαι τῆς ἀστραπαίου Ζηνὸς θυσίας. τινὲς δὲ ἀφύλλου στόματος ἤκουσαν τοῦ κατεξηραμμένου διὰ τὴν νόσον, ἀντὶ τοῦ ἄνευ ἱκετείας. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δένδρων, ἃ τινα μὴ ἔχοντα φύλλα, ὡς ἐπιτοπολὺ ξηρὰ εὑρίσκεται. Ὦ θεοὶ τί λεύσσω] τί βλέπω, τίνα τῶν νεκρῶν βλέπω; Εὖ γ' εἶπας] καλῶς ἔφης, ὅτι νεκρός εἰμι δηλονότι. οὐ γὰρ ζῶ ὑπὸ τῶν κακῶν, ὁρῶ δὲ φῶς.

Με. Ὡς ἠγρίωσαι πλόκαμον αὐχμηρὸν τάλας.
Ορε. Οὐχ ἡ πρόσοψίς μ', ἀλλὰ τἄργ' αἰκίζεται.
Με. Δεινὸν δὲ λεύσσεις ὀμμάτων ξηραῖς κόραις.
Ορε. Τὸ σῶμα φροῦδον, τὸ δ' ὄνομ' οὐ λέλοιπέ με.
Με. Ὦ παράλογόν μοι σὴ φανεῖσ' ἀμορφία.
Ορε. Ὅδ' εἰμὶ μητρὸς τῆς ταλαιπώρου φονεύς.
Με. Ἤκουσα. φείδου δ' ὀλιγάκις λέγειν κακά.
Ορε. Φειδόμεθ'. ὁ δαίμων δ' ἐς ἐμὲ πλούσιος κακῶν.
Με. Τί χρῆμα πάσχεις; τίς σ' ἀπόλλυσιν νόσος;

Me. Quam es horridus ſqualidam comam ô miſer!
Ore. Non ſpecies, ſed facta me cruciant.
Me. Horribiliter tueris ſiccis pupillis oculorum.
Ore. Corpus evanidum eſt, ſed nomen non reliquit me,
Me. O deformitas apparens mihi præter opinionem!
Ore. Ille ego ſum matris meæ miſeræ homicida.
Me. Audivi; parce dicere mala vel raro.
Ore. Parco. dæmon autem eſt dives malis adverſus me.
Me. Quid tibi accidit? quis morbus te perdit?

Ὡς ἠγρίωσαι] λίαν ἠγριωμένος εἶ ὦ τάλας κατὰ τὸν πλόκαμον τὸν αὐχμηρὸν, καὶ κατάξηρον. Οὐχ ἡ πρόσοψις, οὐχ ἡ θεωρία μαστίζει ἐμὲ, ἀλλὰ τὰ ἔργα. Δεινὸν δὲ καὶ ἄγριον βλέπεις ταῖς ξηραῖς καὶ ἀγρίαις κόραις τῶν ὀμμάτων. τὸ σῶμα φροῦδόν ἐστι δηλονότι, ἀντὶ τοῦ ἠφάνισται. τὸ δὲ ὄνομα, ἤτοι τὸ καλεῖσθαί με μητροκτόνον, οὐ λέλοιπέ με, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀφῆκεν ἐμέ. Τὸ σῶμα φροῦδον] ἐπεὶ ὁ Μενέλαος εἶπε πρὸς τὸν Ὀρέστην ὅτι δεινὸν λεύσσεις ὀμμάτων ξηραῖς κόραις· ἀποκρινόμενος ὁ Ὀρέστης φησὶ, τί λέγεις, ἅπαν μοι τὸ σῶμα ἀπολώλει, καὶ σὺ περὶ τῶν ὀμμάτων μόνον λόγον ποιεῖς; Ὦ παράλογόν μοι] ὦ ἀμορφία σὴ, ἡ φανεῖσα ἐμοὶ παράλογος, καὶ παρ' ἐλπίδα. ὅδ' εἰμὶ φονεὺς τῆς ταλαιπώρου μητρός. Ταλαιπώρου] ἢ ὅτι μεταγνοὺς ἀνελὼν αὐτὴν, ταλαίπωρον ἔφη, προσαγόμενος αὐτὴν εἰς ἔλεον, διὰ τὸ καθομολογεῖν τὴν ἀνοσίαν ἑαυτοῦ πρᾶξιν. οὐ γὰρ περὶ πράξεως, καὶ μετὰ τὴν πρᾶξιν οἱ αὐτοὶ τυγχάνομεν. ἢ ὑπομιμνήσκων αὐτὸν ὅτι ἔκδικος τοῦ πατρὸς ὑπάρχει, ταλαίπωρος περὶ τὴν μητέρα, ὃ δηλοῖ τὸ πένθος. Ἀντίμαχος, πόρε τοι ἀλόχοισι, καὶ οἷς τεκέεσσιν ἕκαστος. ἀντὶ τοῦ πένθος λέγει. Ἤκουσα] ἀκήκοα. φείδου δὲ λέγειν, ἀντὶ τοῦ λέγε τὰ κακὰ ὀλιγάκις. Φείδου δ' ὀλιγάκις] λείπει τὸ ὥστε, ἤκουσα ὥστε φείδου λέγειν τὰ κακά. οὐ γὰρ παραιτοῦ τὰ κακὰ πολλάκις λέγειν. ὀλιγάκις δὲ, ἀντὶ τοῦ οὐδ' ὅλως. ὡς τὸ ἢ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς. διὸ λέγειν ἀναγκάζεται ὁ Ὀρέστης, πλείους καὶ πολυτελῶς ἔχων τὰ κακά. Φείδου] ἤγουν ἡ φειδὼ μοι ἄλλη τις ἔστω σοι, ἢ τὸ λέγειν τὰ κακὰ ὀλιγάκις. Φειδόμεθα] ἡ τύχη δὲ εἰς ἐμὲ πλούσιος, ἕνεκεν τῶν κακῶν. Τί χρῆμα] τί ἐστι τὸ χρῆμα ὃ πάσχεις. τίς νόσος ἀπόλλυσί σε.

ANNOTATIONES.

V. 382. Πρωτόλεια] Vid. Scholiaſt. Et quæ notavi Iphig. Aul. V. 718. Joſua Barnes.

V. 390 λέλοιπέ μοι] aliàs με & ità Scholiaſt legit. Et MS. Coll. CC. Cantabr. Joſua Barnes.

Ορε. Ἡ

Ορε. Ἡ σύνεσις, ὅτι σύνοιδα δείν' εἰργασμένος.
Με. Πῶς φής; σοφόν τοι τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές.
Ορε. Λύπη μάλιστά γ' ἡ διαφθείρουσά με.
Με. Δεινὴ γὰρ ἡ θεός, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος.
Ορε. Μανίαι τε, μητρὸς θ' αἵματος τιμωρίαι.
Με. Ἤρξω δὲ λύσσης πότε; τίς ἡμέρα τότ' ἦν;
Ορε. Ἐν ᾗ τάλαιναν μητέρ' ἐξώγκουν τάφῳ.
Με. Πότερα κατ' οἴκους, ἢ προσεδρεύων πυρᾷ;
Ορε. Νυκτός, φυλάσσων ὀστέων ἀναίρεσιν.
Με. Παρῆν τις ἄλλος, ὃς σὸν ὤρθευεν δέμας;
Ορε. Πυλάδης, ὁ συνδρῶν αἷμα καὶ μητρὸς φόνον.
Με. Ἐκ φασμάτων δὲ τάδε νοσεῖς ποίων ὕπο;
Ορε. Ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας.
Με. Οἶδ', ἃς ἔλεξας, ὀνομάσαι δ' οὐ βούλομαι.
Ορε. Σεμναὶ γάρ. ἀπαίδευτον δ' ἀποτρέπου λέγειν.
Με. Αὗταί σε βακχεύουσι συγγενεῖ φόνῳ;
Ορε. Οἴμοι διωγμῶν, οἷς γ' ἐλαύνομαι τάλας.
Με. Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους.
Ορε. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς ξυμφορᾶς.
Με. Μὴ θάνατον εἴπῃς. τοῦτο μὲν γὰρ οὐ σοφόν.
Ορε. Φοῖβος κελεύσας μητρὸς ἐκπρᾶξαι φόνον.

Ore. Conſcientia, quòd ſum mihi conſcius feciſſe atrocia.
Me. Quomodo inquis? quod enim ſapienter dicitur, clarū eſt, non obſcurū.
Ore. Triſtitia maximè conſumit me.
Me. Eſt ſæva Dea, ſed tamen placabilis.
Ore. Etiam furores, qui ulciſcuntur matris cædem.
Me. Quando incepiſti furere? quæ dies tum erat?
Ore. Quâ die miſeram matrem oneravi tumulo.
Me. An domi, an aſſidens ad rogum?
Ore. Noctu cuſtodiens collectionem oſſium.
Me. Aderat aliquis, qui confirmaret tuum corpus?
Ore. Pylades, qui ſimul fecit cædem matris.
Me. A quibus ſpectris ſic affectus es?
Ore. Viſus ſum tres puellas videre nocti ſimiles.
Me. Novi quas dixiſti: nuncupare autem nolo.
Ore. Atroces enim ſunt. inſipidè ne dixeris, cave.
Me. Ipſæ te ob matris cædem exagitant?
Ore. Hei perſecutionem quâ miſer exagitor.
Me. Non grave eſt, gravia pati, gravia qui fecerunt.
Ore. Sed eſt nobis translatio caſûs.
Me. Non dicas necem: hoc enim non eſt ſapienter dictum.
Ore. In Phœbum jubentem perficere matris cædem.

Ἡ σύνεσις] ἀντὶ τοῦ ἡ συνείδησις. ὅτι σύνοιδα ἐμαυτῷ δηλονότι πεποιηκὼς δεινά, ἐγκαλοῦσί τινες. πῶς γὰρ φησὶν αἰτιᾶται τὴν σύνεσιν. τὸ πᾶν αἴτιον τῶν Ἐριννύων ἐχουσῶν. ἀγνοοῦσι δέ, ὅτι ὑπὸ δισσῶν φησὶν ἀπόλλυσθαι, πρὶν μὲν τὸν καιρὸν τῆς ὑγείας, ὑπὸ τῆς συνειδήσεως, ἐν δὲ τῇ λύσσῃ ὑπὸ τῶν Ἐριννύων. ὃ καὶ ἐπάγει, μανίαι τε μητρὸς αἵματος, τῆς μητρὸς ἣν ὑφίσταμαι τιμωρίαν, ταύτην διδοὺς ὑπὸ τοῦ τῆς μητρὸς φόνου. Ἡ σύνεσις] τοῦτο ἔμφασιν ἔχει, ὅτι μόνον σύνεσις ἤκουσε Μενέλαος, καὶ οὐ τὸ ὅτι σύνοιδα. τοῦτο γὰρ σαφέστερόν ἐστι, τὸ δὲ σύνεσις μόνον ἔχει τὴν ἀσάφειαν. Πῶς φής] πῶς λέγεις σοφόν, ἤτοι συνετόν. καὶ φρόνιμον τὸ σαφές, καὶ εὔγνωστον, οὐ τὸ μὴ σαφές, καὶ τὸ ἄγνωστον. 397 Σοφόν τοι] διὰ τὸ μὴ σαφὲς ἔπος ποιήσασθαι τὴν ἀπόκρισιν, τούτου ἕνεκα λέγει αὐτὸν ἀσαφῶς εἰρηκέναι. ἐπεὶ αὐτὸς μὲν τὴν ἰδέαν ἐπύθετο τῆς νόσου. ὁ δὲ τὸ συνειδὸς ἔφη. τοῦτο δὲ οὐ πάντως νόσος. τούτου χάριν φησὶν ἀσαφῶς εἰρηκέναι. τίς οὖν ἡ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως νόσος, ἡ λύπη, ὡς ἑξῆς λέγει, ὅτι σύνοιδα δεινὰ εἰργασμένος. μετὰ γὰρ τὴν μανίαν, ἡ ἔννοια τῶν κακῶν αὐτὸν ἐδάμαζεν. Σύνοιδα δεινὰ εἰργασμένος, καὶ σύνοιδα ἐμαυτῷ δεινὰ εἰργασμένῳ. Λύπη μάλιστα ἐστὶν ἡ διαφθείρουσά με. 399 Δεινὴ γὰρ] ἰσχυρὰ γὰρ καὶ χαλεπὴ ἡ θεός, ἤτοι ἡ λύπη, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος, ἤτοι δυναμένη θεραπευθῆναι. Μανίαι τε] καὶ αἱ μανίαι διαφθείρουσιν ἐμὲ δηλονότι, καὶ αἱ τιμωρίαι, καὶ ἐκδικήσεις τῆς μητρός. Ἤρξω] ἤρξω δὲ πότε τῆς λύσσης, ἤτοι τῆς μανίας, τίς ἡμέρα ἦν τότε. Ἤρξω δὲ λύσσης] καὶ τοῦτο πονηρῶς. θέλων γὰρ ἐξελέγξαι τὸν ἀνεψιὸν ὡς θεομισῆ, φησίν, ἤρξω δὲ λύσσης πότε. θέλει δὲ μαθεῖν, εἰ χρόνιόν ἐστι τὸ νόσημα, καὶ δυσίατον. ὁ δὲ φησίν, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ τὸ τῆς μητρὸς μνῆμα ἐξώγκουν. Ἐξώγκουν, κατεχώννυον, ἐκάλυπτον. εἰκότως εἶπε τὸ ἐξώγκουν. οἱ γὰρ τῶν παλαιῶν τάφοι, συναγωγὴ χωμάτων ἦσαν εἰς ὕψος ἀνήκουσα, βουνῷ ἐοικυῖα. ὅθεν καὶ μέχρι τοῦ νῦν τύμβον ταύτην κατονομάζουσιν. 402 Ἐν ᾗ τάλαιναν] ἐν ᾗ ἡμέρᾳ δηλονότι ἐξώγκουν τὴν τάλαιναν μητέρα τάφῳ. ἀντιστρόφως, ἀντὶ τοῦ ἐν ᾗ ἐξώγκουν τὸν τάφον τῆς ταλαίνης μητρός. Πότερα κατ' οἴκους] ἆρα κατὰ τοὺς οἴκους ἤρξω τῆς λύσσης δηλονότι, ἢ προσκαθήμενος τῇ πυρᾷ, ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἤρξω. τουτέστιν ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ ἤρξω, καὶ ἐν ποίῳ τόπῳ. κακοήθως δὲ καὶ τοῦτο, ὁ δὲ φιλαλήθως λέγει, κατὰ τὴν νύκτα πέπονθα τηρῶν τὴν ἀναίρεσιν, καὶ τὴν ἀνάληψιν τῶν ὀστέων, τουτέστιν ἵνα μή τις ἀφέληται ταῦτα. Παρῆν τις ἄλλος] ὃς ἀνώρθου τὸ σὸν σῶμα σφαλλόμενον δηλονότι ὑπὸ τῆς μανίας; ναὶ Πυλάδης, ὁ συνδρῶν ἐμοὶ δηλονότι τὸ αἷμα, καὶ τὸν φόνον τῆς μητρός, ἐκ παραλλήλου. ὑπὸ ποίων δὲ φασμάτων νοσεῖς τάδε, ἐνόμισα ἰδεῖν τρεῖς κόρας ὁμοίας νυκτί. Οἶδα ἃς ἔλεξας, οὐ βούλομαι δὲ ὀνομάσαι, καὶ εἰπεῖν ἀποτρέπου λέγειν ἀπαίδευτα, ἤγουν τοῦ μέμψασθαι αὐτὰς ἀφίστασο. σεμναὶ γὰρ καὶ σεβάσμιαί εἰσιν. Ἀπαίδευτα] ἀπαίδευτός ἐστιν ὁ ἐνταῦθα γράφων ἀπαίδευτα, καὶ τῶν μέτρων παντάπασιν ἀμαθής. σὺ δ' εἰ βούλει μὴ ἀπαίδευτος εἶναι, ἀπαίδευτον ἑνικῶς γράφε. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, τὸ ἑξῆς οὕτως, ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς συμφορᾶς, ὁ Φοῖβος, κελεύσας τὸν τῆς μητρὸς διαπράξασθαι φόνον. ὁ δὲ Μενέλαος, διακόψας τὸν λόγον φησί, μὴ εἴπῃς τὸν τοῦ πατρὸς δηλονότι. ὑπελάμβανε γὰρ τοῦτο βούλεσθαι προτείνειν. Ἄλλως. ὁ μὲν οὖν Ὀρέστης διὰ τὸν Ἀπόλλωνα εἶπεν, ὡς κελεύσαντα τὸν φόνον, τὸ ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς συμφορᾶς. τουτέστιν εἰς Ἀπόλλωνα ἀναφέρομεν τὴν αἰτίαν τῶν πραχθέντων. ὁ δὲ Μενέλαος οἰόμενος αὐτὸν λέγειν τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον, ἐκκλείων αὐτὸν τῆς ἀπολογίας φησί· μὴ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς λέγε, ὡς δι' ἐκεῖνον, τὴν μητέρα ἀποκτείνας εἰς τὰ παρόντα ἐμπέπτωκας. Ἄλλως. 410 Ἀπαίδευτα] ἀντὶ τοῦ ἀπαιδεύτως, φυλάττου ὀνομάζειν αὐτάς. πῶς δὲ ἀπαιδεύτως, καλῶν αὐτὰς Ἐριννύας. Ἄλλως. Ἀπαίδευτα κατ' ἀντίφρασιν, ἀντὶ τοῦ ἀπαιδεύτως. ἢ οὕτως. ἀπαιδεύτως δὲ ποιεῖς, ὀνομάζειν ταύτας Ἐριννύας παραιτούμενος. Αὗταί σε βακχεύουσι] ἤτοι ἐκμαίνουσι καὶ ταράττουσί σε τῷ συγγενεῖ φόνῳ. ἤτοι διὰ τὸν φόνον τῆς μητρός. κακοήθως δέ, τῷ ὀνόματι χρήσασθαι τῆς μανίας. κακοήθως δέ, καὶ τὸ ὑπομιμνήσκειν αὐτὸν τοῦ φόνου τῆς μητρός. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν, αὗταί σε βακχεύουσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ εἰπεῖν οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους, γυμνὸν γίνεται τὸ κακόηθες Μενελάου. κατέκρινε γὰρ αὐτὸν χωρὶς κρίσεως. Οἴμοι] οἴμοι ἕνεκα τῶν διωγμῶν, ὑφ' ὧν ἐλαύνομαι ὁ τάλας. Οὐ δεινόν] ἤτοι θαυμαστόν, πάσχειν χαλεπά, τοὺς πεποιηκότας δεινά. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορά, καὶ μετάθεσις τῆς ξυμφορᾶς καὶ τοῦ συμβεβηκότος. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν] ἐπεὶ εἶπεν ὁ Μενέλαος, οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους, καὶ κατέκρινεν αὐτὸν χωρὶς κρίσεως, ὁ Ὀρέστης φησίν· ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῦ συμβάντος πράγματος ἀναφορά, οἷον δυνάμεθα τῆς συμβάσης τύχης τὴν αἰτίαν ἀναγαγεῖν εἴς τινα, ὥστε μὴ εἶναι ἡμᾶς αἰτίους δεινῶν πράξεων. εἶτα ὁ Μενέλαος. Μὴ θάνατον εἴπῃς τοῦ πατρός. τοῦτο γὰρ οὐ σοφόν. εἰ γὰρ καὶ διὰ τὸν πατέρα ἀνεῖλες τὴν μητέρα, δεινὰ πέπραχας. σὺ γὰρ οὐκ ὤφειλες θάνατον ἐπαγαγεῖν τῇ μητρί, ἀλλ' ἡ δημοσία κρίσις. εἶτα ὁ Ὀρέστης λέγων, ὅτι Ἀπόλλων ἐκέλευσε, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δεινὰ διεπραξάμην. εἴγε θεὸς ὁ κελεύσας, καὶ κελεύσας, εἶτα Μενέλαος, ἀμαθὴς ὢν τοῦτο τὸ δεινὸν ἐκέλευσεν. εἶτα Ὀρέστης, εἴτε ἀμαθεῖς, εἴτε σοφοί εἰσιν οἱ θεοί, οὐκ οἶδα. τοῦτο δὲ οἶδα, ὅτι δουλεύομεν καὶ πειθόμεθα αὐτοῖς ὁποῖοι ἂν εἰσίν. εἶτα ὁ Μενέλαος, εἰ αὐτός σοι ἐκέλευσε, πῶς οὐκ ἐλεεῖ νοσοῦντα καὶ μαινόμενον. εἶτα Ὀρέστης, ἴσως ἐλεήσει. ἀεὶ γὰρ βραδύνει τὸ θεῖον. Μὴ θάνατον] ἆρα ἵνα μὴ εἴπῃς τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς δηλονότι. τοῦτο γὰρ οὐ φρόνιμον. ὁ μὲν τὸν Ἀπόλλωνα ᾐνίξατο αἴτιον τῆς μανίας. ὁ δέ, ᾠήθη τὸν τοῦ πατρὸς λέγειν θάνατον. ἐκκλείων οὖν αὐτὸν ἀπολογίας φησί, μὴ λέγε τὸν θάνατον τοῦ πατρός, μηδὲ αὐτὸς ἁμαρτήσας εἰς τὸν πατέρα ἀνάφερε τὴν ἁμαρτίαν. σύνηθες γὰρ τὸ αὐτόν τινα ἁμαρτάνοντα, ἄλλοις περιάπτειν τὴν ἁμαρτίαν. Φοῖβος κελεύσας] ὁ Ἀπόλλων κελεύσας ἐκπρᾶξαι, ἀντὶ τοῦ διαπράξασθαι τὸν φόνον τῆς μητρός.

ANNOTATIONES.

V. 398. Λύπη μάλιστά γ', &c.] ita lego pro μάλιστα δ', at *Canterus* legit μάλιστ' ἐστὶν ἡ, &c. quia eadem verba apud *Scholiaſtem* reperit. Nos fatemur τὸ ἐστὶ intelligi. MS. Col. CC. *Cantabr.* mecum ſtat & *Aldi* Editio. *Joſua Barnes.*

V. 407. Ἐκ φασμάτων] MS. Φαντασμάτων.

V. 410. ἀπαίδευτον] *Scholiaſtæ* authoritate vetus ἀπαίδευτα rejeci & ſingulariter ſcripſi. Vid. *Schol.* Miror itaque quo animo ſcripſerit ἀπαίδευτα in ſuo Codice *Duportus* noſter: Eſt enim Neutrum pro Adverbio.

Με. Ἀμα-

Με. Ἀμαθέστερός γ᾽ ὢν τοῦ καλοῦ καὶ τῆς δίκης;

Ορε. Δουλεύομεν θεοῖς, ὅ, τι ποτ᾽ εἰσὶν θεοί.

Με. Κᾆτ᾽ οὐκ ἀμύνει Λοξίας τοῖς σοῖς κακοῖς;

Ορε. Μέλλει. Τὸ θεῖον δ᾽ ἐστὶ τοιοῦτον φύσει.

Με. Πόσον χρόνον δὲ μητρὸς οἴχονται πνοαί;

Ορε. Ἕκτον τόδ᾽ ἦμαρ, ἔτι πυρὰ θερμὴ τάφου.

Με. Ὡς ταχὺ μετῆλθόν σ᾽ αἷμα μητέρος θεαί;

Ορε. Οὐ σοφὸς, ἀληθὴς δ᾽ εἰς φίλους *ἔφυς κακός.

Με. Πατρὸς δὲ δὴ τί σ᾽ ὠφελεῖ τιμωρία;

Ορε. Οὔπω. Τὸ μέλλον δ᾽ ἴσον ἀπραξίᾳ λέγω.

Με. Τὰ πρὸς πόλιν δὲ πῶς ἔχεις, δράσας τάδε;

Ορε Μισούμεθ᾽ οὕτως ὥστε μὴ προσεννέπειν.

Με. Οὐδ᾽ ἥγνισαι †σὸν αἷμα κατὰ νόμους χεροῖν;

Ορε. Ἐκβάλλομαι γὰρ δωμάτων,‖ ὅποι μόλω.

Με. Τίνες πολιτῶν ἐξαμιλλῶνταί σε γῆς;

Ορε. Οἴαξ, τὸ Τροίας μῖσος ἀναφέρων πατρί.

* MS. εἰπεῖν κακῶς. † al. σοῦ. ‖ MS. ὅπου.

Me. Stolidior, quàm ut ſciat honeſtum & jus?

Ore. Servimus diis, quicquid ſunt dii.

Me. An non juvat Apollo te in his malis?

Ore. Cunctatur: dii autem ſunt tales natura.

Me. Quàm diu eſt, quòd mater extincta eſt?

Ore. Sextus hic dies eſt, rogus adhuc calet ſepulchri.

Me. Quàm citò a te Eumenides repoſcunt ſanguinem matris?

Ore. Haud ſapiens es, ſed vera licet proferens ergà Amicos malus es.

Me. Quid tibi conducit vindicta patris?

Ore. Nondum. Id quod cunctatur, eſt ſimile inutili.

Me. Quomodo civitas eſt erga te affecta, cùm hæc feceris?

Ore. Sic ſum in odio, ut nemo me alloquatur.

Me. Non purificâſti ab illo ſanguine manus juxta leges?

Ore. Excludor ex omnibus domibus quò vado.

Me. Qui cives certant te ejicere ex terrâ?

Ore. Oeax, imputans patri odium, quod concepit ad Trojam.

Ἀμαθέστερος ὤν] εἰ τοῦτο ἐκέλευσέ φησιν, ἀμαθής ἐστι. ἵνα ἐν τῷ ἐναντίῳ δηλώσῃ, ὅτι οὐκ ἐκέλευσεν ὁ θεός. οὐ γάρ ἐστιν ὁ θεὸς ἀμαθής. Ἄλλως. Μετὰ συλλογισμοῦ τοῦτο ἔδειξεν, ὅτι οὐκ ἀμαθὴς ὁ θεὸς, δῆλον ὅτι οὐδὲ προσέταξε τοῦτο ποιεῖν. Ἄλλως. Θέλει ἐνταῦθα δεῖξαι ὁ Μενέλαος τῷ Ὀρέστῃ, ὅτι οὐχ ὁ Ἀπόλλων προσέταξεν αὐτῷ τὸν τῆς μητρὸς φόνον, ἀλλ᾽ οἴκοθεν ἐργασάμενος τοῦτο, ἐπεὶ δὲ δυστυχεῖ, προβάλλεται τὸν Ἀπόλλωνα. ἐδήλωσε δὲ τοῦτο διὰ τοῦ εἰπεῖν ἀμαθέστερος ὤν. πρὸς ὃ Ὀρέστης ἀπαντᾷ λέγων, ὑποταττόμεθα τοῖς θεοῖς ὅ, τι περ ἄρα εἰσὶν, εἴτε ἀμαθεῖς, εἴτε μή. Δουλεύομεν] δουλεύομεν θεοῖς ἀνθρώπων ἔχουσι τὴν μορφήν. ἢ ὁποίας ἂν δυνάμεως ὦσι κρείσσονες, δουλεύομεν αὐτοῖς. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ἀμαθέστερός γ᾽ ὤν. Κᾆτ᾽ οὐκ ἀμύνει] καὶ εἶτα οὐ βοηθεῖ ὁ Ἀπόλλων τοῖς σοῖς κακοῖς; πανέργως πᾶσα ἡ ἐρώτησις. ὁ μὲν γὰρ φησὶν, ὁ Ἀπόλλων μοι ἐκέλευσεν ἀνελεῖν τὴν μητέρα· ὁ δὲ ἀντεπάγει, καὶ πῶς ὁ κελεύσας ἀνελεῖν τὴν μητέρα, οὐκ ἐλεεῖ σε μαινόμενον; τοῦ δὲ εἰπόντος, ὅτι μελλητικόν ἐστι τὸ θεῖον, πάλιν ὁ Μενέλαος φησὶ, πῶς οὖν αἱ Ἐριννύες ταχέως μετῆλθον, οὐκ εἰσὶ καὶ αὗται θεαί; ἐλέγχει δὲ αὐτὸν ὡς καταψευδόμενον. Μέλλει βοηθῆσαι. ἢ μέλλει ἀντὶ τοῦ βραδύνει. τὸ θεῖον γάρ ἐστι φύσει τοιοῦτον, ἤγουν βραδὺ, τουτέστι μακρόθυμον. [420] Μέλλει] καὶ πρὸς βοήθειαν, καὶ κόλασιν· πρὸς μὲν τὴν βοήθειαν, ἵνα δοκίμιον λάβηται τῆς προσμενόντος ἐπὶ τῆς βοηθείας αὐτοῦ ἀπολαύσειν μελλόντων. πρὸς δὲ κόλασιν, ἵνα τῷ χρόνῳ ἐπανάξῃ αὐτοὺς πρὸς ἃ δεῖ. Πόσον] ἔστι πόσον δὲ χρόνον οἴχονται, καὶ ἐφθαρμέναι εἰσὶν αἱ πνοαὶ, ἤτοι αἱ ζωτικαὶ δυνάμεις, καὶ ἐνέργειαι τῆς μητρός. Πόσον χρόνον] ἐχρῆν εἰπεῖν πόσῳ χρόνῳ, τὸ μητρὸς κακόηθες, καὶ δυσωπητικός. καὶ διὰ τοῦ εἰπεῖν δὲ ὡς ταχὺ μετῆλθόν σε, ἐλέγχει αὐτὸν ὡς ἀδίκως πεπραχότα τὸν φόνον, ὅτι γε αἱ μὲν Ἐριννύες εὐθέως τῇ μητρὶ συμμαχοῦσιν, ὁ δὲ Ἀπόλλων ἀναβάλλεται τὴν συμμαχίαν. ἡ ἀνθυποφορὰ ἔστι τοῦ εἰρημένου ὑπὸ Ὀρέστου, τὸ θεῖον ἐστὶ τοιοῦτον φύσει. Ἕκτον τόδ᾽ ἦμαρ] ἤτοι ἓξ ἡμέραι εἰσὶν, ἐξ οὗ ἐφθάρησαν δηλονότι. ἔτι ἡ πυρὰ τοῦ τάφου θερμὴ, ἤτοι ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἐκάη τὸ σῶμα. Ὡς ταχὺ] λίαν ταχέως ἐτιμωρήσαντό σε αἱ θεαὶ, διὰ τὸν φόνον τῆς μητρός. Μετῆλθον] τὸ μετῆλθον εἰ μὲν ἀντὶ τοῦ ἐτιμωρήσαντο εἴπῃς, ἀνθείας τὸ αἷμα νόησεις, ὅτι λίαν ταχὺ ἐτιμωρήσαντό σε αἱ θεαὶ, καὶ τὸ αἷμα, καὶ ὁ φόνος τῆς μητρός. εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ ἀπῄτησαν, αἰτιατικὴν, ὅτι λίαν ἀπῄτησάν σε αἱ θεαὶ τὸ αἷμα, καὶ τὸν φόνον τῆς μητρός. Οὐ σοφὸς ἔφυς] ἀντὶ τοῦ σοφιστὴς, ἤτοι ἀπατεών. ἀληθὴς δὲ καὶ φανερὸς κακὸς ἔφυς κατὰ κοινοῦ εἰς τοὺς φίλους. Ἄλλως. Οὐ σοφὸς εἶ διαρρήδην μοι ὀνειδίζων τῆς μητρὸς τὸ αἷμα. Ἀληθὴς δὲ] ἀληθῆ γὰρ λέγει διὰ τὸν φόνον τῆς μητρὸς ἀμυνομένας αὐτὸν τὰς Ἐριννύας. Ἄλλως. Ὀνειδίζοντος Μενελάου, Ὀρέστης φησὶ πρὸς αὐτὸν ἐπεὶ διαρρήδην ἡμᾶς ὀνειδίζεις, οὐ σοφὸς εἶ. ἀληθὴς δὲ κακὸς, ἀληθὴς μὲν, ὡς οὐδὲν ὧν κατ᾽ ἐμοῦ λέγεις, ψευδῶς λέγων. κακὸς δὲ, ὡς ἐναργῶς ὀνειδίζων. ἐχρῆν γάρ σε χρηματίζοντα τοὺς λόγους ἐκφέρειν πρὸς παραμυθίαν, ἀλλ᾽ οὐ πρὸς λύπην. [425] Πατρὸς] τοῦ πατρὸς δὲ ἡ τιμωρία καὶ ἡ ἐκδίκησις, κατὰ τί ὠφελεῖ σε. ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, ὠφελεῖ τί σε ἡ εἰς τὸν πατέρα γενομένη ἐκδίκησις; ἢ οὕτως, οὐ προσέσῃ σοι ὁ πατὴρ, ὥστε ἀποσοβῆσαι τὰς Ἐριννύας; Ἄλλως. Τῆς ἀναιρέσεως τοῦ πατρὸς τιμωρίαν σὺ λαμβανόμενος, τὸ φονεῦσαι τὴν μητέρα, τί δύναται συναίρεσθαί σοι, πρὸς τὸ μηδὲν παθεῖν ὡς φονέα. Οὔπω] ὅτι οὐδ᾽ ὅλως δηλονότι. τὸ μέλλον δὲ λέγω ἴσον ἀπραξίᾳ, καὶ ἀποτυχίᾳ. Τὰ πρὸς πόλιν δὲ πῶς διάκειται δράσας τάδε] ἤγουν πῶς διάκεινται οἱ πολῖται πρὸς σὲ, τὸν τῆς μητρὸς ἐργασάμενον φόνον. Τὰ πρὸς πόλιν] πονηρῶς πάλιν ἐρωτᾷ, ἵνα εἰ μὲν εὐμενεῖς ἔχει τοὺς πολίτας, ἀπέξηται τῆς ἐπιχειρήσεως. εἰ δὲ ἐχθραίνοντας, ἐπιθέμενος κρατήσῃ. Οὕτω] μισούμεθα ὥστε μὴ προσαγορεύειν ἡμᾶς τινά. Οὐδ᾽ ἥγνισαι] οὐδὲ ἐκαθάρθης κατὰ τοὺς νόμους τὸ σὸν αἷμα, ἀντὶ τοῦ τὸ αἷμα καὶ τὸν φόνον ἀπὸ σῶν χειρῶν. νόμος γὰρ ἦν ἀποκαθαίρεσθαι τὸν ἐμφύλιον δράσαντα φόνον. ὁ δὲ νοῦς. οὐκ ἐκαθάρθης ἀπὸ τοῦ ὑπὸ σοῦ πεπραγμένου φόνου, ἢ σὸν αἷμα ἀντὶ τοῦ συγγενικόν. [430] Ἐκκλείομαι] οὐδαμῶς ἥγνισμαι. ἐκκλείομαι γὰρ τῶν δωμάτων, ἤτοι ἔξω κλείομαι, οὐκ ἐῶμαι εἰσελθεῖν ὅποι μόλω, καὶ ἔλθω, ὅπερ τὸ ἁγνισθῆναι δηλονότι. Ἐκκλείομαι] ἐκβάλλεται ὁ ἔνδον ὤν, ἐκκλείεται δὲ ὁ μὴ εἰσελθεῖν συγχωρούμενος. Τίνες πολιτῶν] τίνες πολῖται ἁμιλλῶνται, ἤτοι ἐκβαλεῖν σε τῆς γῆς σπουδάζουσιν. Οἴαξ] ὁ Οἴαξ ἀναφέρων καὶ ἀνατιθεὶς τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ δηλονότι, τὸ μῖσος τῆς Τροίας. τὸ ἐστὶ Τροίας τοῦ πατρὸς ἀναφέρων εἰς ἐμέ. Οἴαξ] Ναυπλίου καὶ Κλυμένης τῆς Ἀτρέως ἐγένετο Οἴαξ καὶ Παλαμήδης. ὁ δὲ Παλαμήδης ἀπελθὼν εἰς Τροίαν, πάμμεγα ὤνησε τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν. λιμωττόντων γὰρ ἐν Αὐλίδι, καὶ περὶ τὴν διανομὴν τοῦ σίτου διαφερομένων τε καὶ στασιαζόντων, πρῶτον μὲν τὰ φοινίκια διδάξας ἔδωκεν αὐτοῖς, ἴσην τε καὶ ἀνεπίληπτον τὴν διανομὴν τούτοις ἐπραγματεύσατο. ἔπειτα καὶ περὶ κύβους ἔτρεψεν αὐτῶν ὀλιγωρίας. καὶ μέτρα ἐξεῦρε, καὶ ψῆφον, ὥστε μέγα ἦν ὄνομα παρὰ τοῖς Ἕλλησι. τούτῳ δὲ φθονήσαντες οἱ περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ Ὀδυσσέα, καὶ Διομήδην, τοιόνδε τι σκαιωροῦσι κατ᾽ αὐτοῦ. λαβόντες γὰρ Φρύγα αἰχμάλωτον, χρυσίον κομίζοντα Σαρπηδόνι, ἠνάγκασαν γράψαι φρυγίοις γράμμασι περὶ προδοσίας, ὡς παρὰ Πριάμου πρὸς Παλαμήδην. καὶ τοῦτον μὲν φονεύουσι. θεράποντα δὲ Παλαμήδους πείθουσι χρήμασιν, ἅμα τοῖς Τρωϊκοῖς χρήμασι καὶ τὸ γραφὲν πινάκιον ὑπὸ τὴν κλίνην θεῖναι Παλαμήδους. αὐτοὶ δὲ παρελθόντες, προδοσίαν κατήγγελον τοῦ ἥρωος, καὶ ἐρευνηθῆναι τὴν σκηνὴν ἐκέλευον. εὑρεθέντος δὲ τοῦ πινακίου, καὶ τῶν χρημάτων ὑπὸ τὴν κλίνην, λίθοις φονεύεται ὁ Παλαμήδης. Ναύπλιος δὲ ἀκούσας, ἦλθεν εἰς Ἴλιον, δικάσαι τὸν φόνον τοῦ παιδός. τῶν δὲ Ἑλλήνων ὀλιγωρησάντων αὐτοῦ, πρὸς τὸ χαρίζεσθαι τοῖς βασιλεῦσιν, ἀποπλεύσας εἰς τὴν πατρίδα, καὶ πυθόμενος ἀποπλεῖν τοὺς Ἕλληνας, ἧκεν εἰς Εὔβοιαν. καὶ χειμῶνα φυλάξας, φρυκτωρίας ἧψε περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας. οἱ δὲ ἐπέβησαν νομίσαντες τὸν τόπον, προσορμίζονταί τε, καὶ ἐν ταῖς πέτραις ἀπόλλυνται παμπολλοί. Παλαμήδους θάνατον, οἱ μὲν πρὸς Γεραιστῷ, οἱ δὲ ἐν Τενέδῳ, οἱ δὲ ἐν Κολωνοῖς τῆς Τρῳάδος ὑποτίθενται. φασὶ δὲ αὐτὸν εὑρεῖν φρυκτωρίας, καὶ μέτρα, καὶ σταθμοὺς, καὶ πεσσοὺς, καὶ γράμματα, καὶ φυλακὰς, καὶ δίσκους, καὶ ἀστραγάλους. Ἄλλως. Οἴακος ἀδελφὸς ἦν Παλαμήδης, ὅστις καὶ εἰς τὴν Τροίαν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐστράτευσε, καὶ θαυμασθεὶς ὡς οὐδεὶς τῶν πώποτε γενομένων ἐν σοφίᾳ, φθονηθεὶς ὑπὸ Ὀδυσσέως καὶ Διομήδους, καὶ Ἀγαμέμνονος, ἀνῃρέθη λίθοις, ἀνθ᾽ ὧν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Οἴαξ ἀμυνόμενος Ἀγαμέμνονα, τοῦτο γὰρ [illegible] τὸ τῆς Τροίας μῖσος ἀναφέρων πατρὶ, συναγωνίζεται τὸν κατὰ τοῦ Ὀρέστου θάνατον. διὸ καὶ Ὀρέστης ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Μενελάου, τίς ἐστιν ὁ διώκων αὐτὸν, Οἴαξ φησίν. οὗτος ὁ Παλαμήδης λέγεται εὑρηκέναι τὰ γράμματα μήπω τότε ὄντα. ἀλλὰ φοινικοῖς γράμμασιν ἐχρῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἄλλοι δὲ ἄλλοις. εὗρε δὲ καὶ πεσσοὺς, πρὸς παραμυθίαν τῶν Ἑλλήνων.

ANNOTATIONES.

V. 430. Ἐκβάλλομαι] legitur al. Ἐκκλείομαι, ità legit *Schol.* & MS. Coll. *Corp. Chriſti* ſidem facit. *Joſua Barnes.*

Με. Συνῆκα. Παλαμήδους σε τιμωρεῖ φόνος.
Ορ. Οὗ γ' οὐ μετῆν μοι· διὰ τριῶν δ' ἀπόλλυμαι.
Με. Τίς δ' ἄλλος; ἦ που τῶν ἀπ' Αἰγίσθου φίλων;
Ορ. Οὗτοί μ' ὑβρίζουσ', ὧν πόλις τανῦν κλύει.
Με. Ἀγαμέμνονος δὲ σκῆπτρ' ἐᾷ σ' ἔχειν πόλις;
Ορ. Πῶς, οἵτινες ζῆν οὐκ ἐῶσ' ἡμᾶς ἔτι;
Με. Τί δρῶντες, ὅ, τι καὶ σαφὲς ἔχεις εἰπεῖν ἐμοί;
Ορ. Ψῆφος καθ' ἡμῶν οἴσεται τῇδ' ἡμέρᾳ.
Με. Φεύγειν πόλιν τήνδ'; ἢ θανεῖν, ἢ μὴ θανεῖν;
Ορ. Θανεῖν ὑπ' ἀστῶν λευσίμῳ πετρώματι.
Με. Κᾆτ' οὐχὶ φεύγεις γῆς ὑπερβαλὼν ὅρους;
Ορ. Κύκλῳ γὰρ εἱλισσόμεσθα παγχάλκοις ὅπλοις.
Με. Ἰδίᾳ πρὸς ἐχθρῶν, ἢ πρὸς Ἀργείας χθονός;
Ορ. Πάντων πρὸς ἀστῶν, ὡς θάνω, βραχὺς λόγος.
Με. Ὦ μέλεος, ἥκεις συμφορᾶς * εἰς τοὔσχατον. * MS. πρὸς τὸ
Ορ. Εἰς σ' ἐλπὶς ἡ 'μὴ καταφυγὰς ἔχει κακῶν.
Ἀλλ' ἀθλίως πράσσουσιν εὐτυχὴς μολὼν,
Μετάδος φίλοισι σοῖσι τῆς εὐπραξίας,
Καὶ μὴ μόνος τὸ χρηστὸν ἀπολαβὼν ἔχε,
Ἀλλ' ἀντιλάζου καὶ πόνων ἐν τῷ μέρει,
Χάριτας πατρῴας ἐκτίνων εἰς οὓς σε δεῖ.
" Ὄνομα γὰρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν, οἱ φίλοι,
" Οἱ μὴ 'πὶ ταῖσι συμφοραῖς ὄντες φίλοι.
Χο. Καὶ μὴν γέροντι δεῦρ' ἁμιλλᾶται ποδὶ
Ὁ Σπαρτιάτης Τυνδάρεως μελάμπεπλος,
Κουρᾷ τε θυγατρὸς πενθίμῳ κεκαρμένος.
Ορ. Ἀπωλόμην, Μενέλαε, Τυνδάρεως ὅδε
Στείχει πρὸς ἡμᾶς, οὗ μάλιστ' αἰδώς μ' ἔχει
Εἰς ὄμματ' ἐλθεῖν, τοῖσιν * ἐξειργασμένοις. * MS. ἐμοῖσιν [illegible]
Καὶ γάρ μ' ἔθρεψε μικρὸν ὄντα, πολλὰ δὲ

Me. Intelligo. Ulciſcitur te ob necem Palamedis.
Ore. Non tamen eram ejus particeps: per tres pereo.
Me. Quis eſt alius? an aliquis ex Ægiſthi amicis?
Ore. Illi me perſequuntur, quos nunc audit civitas.
Me. Sinit te civitas habere ſceptra Agamemnonis?
Ore. Quomodo, qui non ſinunt me amplius vivere?
Me. Quid facientes, quod clarè dicere mihi queas?
Ore. Calculus feretur contra nos hoc die.
Me. An ut concedas in exilium, vel interficiaris, vel non?
Ore. Ut interficiar à civibus lapidatione.
Me. At cur non fugis ultra terminos terræ?
Ore. Circundamur enim undique æneis armis.
Me. Privatim ab hoſtibus, an ab civitate Argiva?
Ore. Ab omnibus civibus, ut neque moriar: brevis *dictu* res.
Me. O miſer venis in extremam calamitatem.
Ore. Mea ſpes habet refugium malorum in te.
Sed veniens fortunatus miſeris,
Amicis imperti de tuâ felicitate:
Et non ſolus teneto, cùm acceperis beneficium,
Sed ſuſcipe & labores per vices,
Perſolvens paternum beneficium illis quibus oportet.
" Nomen, non rem habent amici.
" Qui in calamitatibus ſunt amici.
Cho. Atqui huc contendit ſenili pede
Spartiates Tyndareus in nigra veſte.
Raſus lugubri modo propter filiam.
Ore. Perii, Menelae, Tyndareus iſte
Accedit ad nos cujus maximè vereor
In conſpectum venire propter hæc facta.
Nam me aluit parvulum, & multa

Συνῆκα] ἔγνων. ὁ φόνος σε κολάζει τοῦ Παλαμήδους. Τιμωρεῖ] κολάζει, δι' ἐκεῖνον γάρ σοι μάχεται Οἴαξ. τιμωρῶ δὲ οὐ μόνον τὸ βοηθῶ, ἀλλὰ καὶ τὸ κολάζω, ὥσπερ καὶ τὸ τιμωροῦμαι κατὰ ἀμφοτέρας εὕρηται τὰς χρήσεις. Οὗ γ' οὐ μετῆν μοι] οὐ μετουσία, ἦν μοι τοῦ φόνου, διὰ τριῶν δέ τινων ἀπόλλυμαι καὶ φθείρομαι. Διὰ τριῶν] προφάσεων τῶν πολιτῶν, δι' ἅπερ τοῦ Οἴακος. διὸ ἐπάγει, τίς δ' ἄλλος ἵνα πληρώσῃ τοὺς τρεῖς. τινὲς φασὶ τριῶν, τῶν Ἐριννύων. προεῖπε γὰρ ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας. τινὲς δὲ φασὶ τῆς συνέσεως, τῆς λύπης, καὶ τῆς μανίας. ἐν δὲ τοῖς Καλλιστράτου γέγραπται, ἀπιστήσειεν ἄν τις πῶς διὰ τριῶν εἰρήκει. εἰ μὴ διὰ τὸ τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ Ὀδυσσέα, καὶ Διομήδην, φασὶ μετακεχειρίσθαι τὸν φόνον Παλαμήδους. 435 Τίς δ' ἄλλος] τίς δὲ ἄλλος ἀπόλλυσι δηλονότι, ἆρα τις ἀπὸ τῶν φίλων τοῦ Αἰγίσθου, οὗτοι ὑβρίζουσιν ἐμὲ ὧν ἀκούει νῦν ἡ πόλις, οἱ ἀπὸ τοῦ Αἰγίσθου δηλονότι. Ἀγαμέμνονος δὲ] τὴν Ἀγαμέμνονος δὲ βασιλείαν ἀφίησί σε ἡ πόλις κατέχειν; φιλοπράγμονος δὲ ὁ Μενέλαος ἐρωτῶν τὸ ἦθος. φροντίζων περὶ τῆς βασιλείας. Πῶς οἵτινες] κατά τινα τρόπον ἐάσουσιν ἔχειν τὰ σκῆπτρα, οἵτινες οὐκέτι ἐῶσιν ἡμᾶς ζῆν. Τί δρῶντες] εἰπέ μοι σαφῶς ὃ ἔχεις εἰπεῖν. τί δρῶντες οὐκ ἐῶσί σε ζῆν. οὐ γάρ ἐστιν αἰτιῶδες νῦν τὸ ὅτι, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τί Ἀττικῶς, Ἀττικῶς ὁ λόγος, εἰπέ μοι σαφὲς ὅτι δρῶντες οὐκ ἐῶσί σε ζῆν. τὸ ὅτι γὰρ ἀντὶ τοῦ τί Ἀττικόν. ἐὰν γράφηται ἢ τί, ὁ στίχος οὗτος, τί δρῶντες, ἢ τί καὶ σαφὲς εἰπεῖν ἔχεις. Ἄλλως. Τί δρῶντες οὐκ ἐῶσιν ὑμᾶς ζῆν, ὅτι καὶ σαφὲς εἰπεῖν ἐμοὶ ἔχεις, εἰπὲ δηλονότι. ° Ψῆφος] ἤτοι κρίσις καὶ ἀπόφασις ἐξενεχθήσεται καθ' ἡμῶν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν, φεύγειν τήνδε τὴν πόλιν, ἤτοι ἐξορισθῆναι, ἢ θανεῖν, ἢ μὴ θανεῖν, ἀλλ' ἑτέρως κολασθῆναι δηλονότι. Θανεῖν] ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἐν πετρώματι λευσίμῳ, καὶ λιθοβολισμῷ. Εἶτα οὐ φεύγεις, ὑπερβαλὼν καὶ ἐκφυγὼν τοὺς ὅρους τῆς γῆς; οὐ δύναμαι φυγεῖν δηλονότι. κύκλῳ γὰρ εἱλισσόμεθα παγχάλκοις ὅπλοις, ἀντὶ τοῦ ἀνδράσιν ὡπλισμένοις. Εἱλισσόμεθα] τουτέστι φυλασσόμεθα ὑπὸ ἀνδρῶν ὡπλισμένων, ἵνα εἰ βουληθείημεν φυγεῖν, μὴ φυγεῖν ἔχωμεν. 445 Ἰδίᾳ πρὸς ἐχθρῶν] κατ' ἰδίαν καὶ χωρὶς παρὰ τῶν ἐχθρῶν, ἤγουν τῶν ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου. ἢ παρὰ τῆς Ἀργείας δυνάμεως, παρὰ πάντων τῶν πολιτῶν ἵνα θάνω· βραχὺς καὶ σύντομος λόγος. ° Ὦ ἄθλιος] ἦλθες πρὸς τὸ ἔσχατον τῆς συμφορᾶς, ἡ ἐμὴ ἐλπὶς εἰς σὲ ἔχει τὴν καταφυγὴν ἕνεκα τῶν κακῶν. ἀλλ' ἐλθὼν εὐτυχὴς, μετάδος τοῖς σοῖς φίλοις, τουτέστιν ἡμῖν τοῖς δυστυχοῦσι, τῆς σῆς εὐπραξίας, καὶ μὴ ὑπολαβὼν ἔχε μόνος τὸ ἀγαθὸν, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει ἀντιλάζου, καὶ ἀντιλαμβάνου τῶν πόνων, ἐκτίνων καὶ ἀποδιδοὺς τὰς πατρῴας χάριτας, ἃς ὁ πατὴρ ἐποίησεν εἰς σὲ, εἰς οὓς δεῖ καὶ πρέπον, τουτέστιν εἰς ἡμᾶς. ὄνομα γὰρ μόνον δηλονότι, ἔργον δὲ οὐκ ἔχουσιν οἱ φίλοι, οἱ μὴ ὄντες φίλοι ἐν ταῖς συμφοραῖς. Καὶ μὴν ὁ ἀπὸ τῆς Σπάρτης Τυνδάρεως μετὰ σπουδῆς ἔρχεται ἔνδυμα μελανείμων, ἐν ποδὶ γεροντικῷ, τὴν κόμην ἀφῃρημένος, ἐν κουρᾷ πενθίμῳ ἕνεκα τῆς θυγατρός. Ὁ Σπαρτιάτης] Βάλου τοῦ Περιήρους παῖδες οὗτοι, Τυνδάρεως, Ἴκαρος, Ἀρήνη, καὶ ἐκ Νικοστράτης Ἱπποκόων, οὗτοι μετὰ θάνατον Βάλου, ἐστασίασαν περὶ τῆς ἀρχῆς. Ἴκαρος δὲ συνεθέμενος μετὰ Ἱπποκόωντος, ἐξελαύνει τὸν Τυνδάρεων τῆς Σπάρτης. ὁ δὲ οἰκεῖ ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς Αἰτωλίας, καὶ γαμεῖ Λήδαν τὴν Θεστίου τοῦ Αἰτωλοῦ· ἐξ ἧς ἔσχε Κάστορα καὶ Πολυδεύκην, καὶ Τιμάνδραν, καὶ Κλυταιμνήστραν, καὶ Ἑλένην. Ὕστερον δὲ Ἡρακλῆς ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ * Οἰωνοῦ ὀργισθεὶς Ἱπποκόωντα ἅμα τοῖς παισὶ, καὶ καταγαγὼν τὸν Τυνδάρεων ἀπὸ φυγῆς καὶ * Πελλήνης, ἐγχειρίζει αὐτῷ τὴν ἀρχὴν τῆς Σπάρτης. ἔγημε γὰρ Ἡρακλῆς τὴν Δηϊάνειραν τὴν Λήδας † ἀδελφιδῆν. 459 Ἀπωλόμην Μενέλαε] ὁ Τυνδάρεως ὅδε ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς, οὗ ἐλθεῖν εἰς ὄψιν αἰδοῦμαι, διὰ τὰ ἡμαρτημένα ἐμοί· καὶ γὰρ ἀνέθρεψέ με μικρὸν ὄντα· πολλὰ δὲ φιλήματα ἐξεπλήρωσε, τουτέστιν ἔδωκε, περιφέρων καὶ βαστάζων ἐμέ. ἅμα τῇ τῇ Λήδᾳ τιμῶντες ἐμὲ οὐδὲν ἔλαττον τοῖς Διοσκούροις, τῷ Κάστορι καὶ τῷ Πολυδεύκει, οἴς, τῷ Τυνδάρεῳ, καὶ τῇ Λήδᾳ. ὦ τάλαινα ψυχὴ ἐμὴ, οὐ καλὰς ἀντιδέδωκας ἀμοιβάς. τίνα σκότον λάβω ἐν τῷ προσώπῳ, ποῖον νέφος θῶμαι ἔμπροσθεν, φεύγων τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων τοῦ γέροντος;

* * Οἰωνοῦ & Πελλήνης pro Πέλλας & οἴνου reſtè emendat *Joh. Meurſius* Miſcell. *Lacon.* l. 4. c. 8. & c. 16. † Ἀδελφιδῆν autem quod in Vir magno non vidit, nos emendavimus ex corrupto ἀδελφήν. *Deianira* enim, *Leda* ſoror non erat, ſed neptis, hoc eſt *Altheæ* illius ſororis filia, Patris Oenei. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 444. Κύκλῳ γὰρ εἱλισσόμεσθα] Codex *Duportianus* emendat εἱλισσόμεσθα non ſine magno errore.

V. 445. Χθονὸς] MS χερός.
V. 453. Ἐκτίνων] media ſyllaba communis. Vid. Iphig. Taur. V. 339.

Φιλήματ'

Φιλήματ' ἐξέπλησε, τὸν Ἀγαμέμνονος
Παῖδ' ἀγκάλαισι περιφέρων, Λήδα θ' ἅμα· * MS. Λήδα.
Τιμῶν τέ μ' οὐδὲν ἧσσον, ἢ Διοσκόρω.
Οἷς, ὦ τάλαινα καρδία, ψυχή τ' ἐμὴ,
Ἀπέδωκ' ἀμοιβὰς οὐ καλάς. τίνα σκότον
Λάβω προσώπῳ; ποῖον ἐπίπροσθεν νέφος
Θῶμαι, γέροντος ὀμμάτων φεύγων κόρας;
Τυν. Ποῦ, ποῦ θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ἴδω πόσιν,
Μενέλεων; ἐπὶ γὰρ τῷ Κλυταιμνήστρας τάφῳ
Χοὰς χεόμενος ἔκλυον, ὡς εἰς Ναυπλίαν
Ἥκει σὺν ἀλόχῳ πολυετὴς σεσωσμένος.
Ἄγετέ με· πρὸς γὰρ δεξιὰν αὐτοῦ θέλω
Στὰς, ἀσπάσασθαι χρόνιον εἰσιδὼν φίλον.
Με. Ὦ πρέσβυ χαῖρε, Ζηνὸς ὁμόλεκτρον κάρα.
Τυν. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ Μενέλεως, κῆδευμ' ἐμόν.
" Ἔα. Τὸ μέλλον ὡς κακὸν τὸ * μὴ εἰδέναι. * Vid. inf. V. 596.
Ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δράκων
Στίλβει νοσώδεις ἀστραπὰς, στύγημ' ἐμόν.
Μενέλαε, προσφθέγγῃ νιν, * ἀνόσιον κάρα; * al. ἀκάθαρτον.
Με. Τί γάρ; φίλου μοι πατρός ἐστιν ἔκγονος.
Τυν. Κείνου γὰρ ὅδε πέφυκε, τοιοῦτος γεγώς;
Με. Πέφυκεν· εἰ δὲ δυστυχεῖ, τιμητέος.
Τυν. Βεβαρβάρωσαι, χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις.
Με. Ἑλληνικόν τοι, τὸν ὁμόθεν τιμᾶν ἀεί.
Τυν. Καὶ τῶν νόμων γε μὴ πρότερον εἶναι θέλειν.
Με. Πᾶν τοὐξ ἀνάγκης, δοῦλόν ἐστ' ἐν τοῖς σοφοῖς.

Oſcula implevit, Agamemnonis
Filium ulnis geſtans, & cum Ledâ, (vel & Leda ſimul)
Honorans me non minus quàm Jovis filios:
Quibus O infelix cor & anima mea
Reddidi non bonam gratiam: quam caliginem
Accipiam vultui? quam nebulam ante me
Ponam fugiens pupillas oculorum ſenis?
Tyn. Ubi, ubi videam maritum meæ filiæ
Menelaum? nam ad Clytemnæſtræ ſepulchrum
Inferias fundens audivi, quòd in Nauplium
Venit cum uxore ſervatus poſt multos annos.
Ducite me: nam volo ad dextram ipſius
Stans ſalutare amicum videns ex longo intervallo.
Me. O ſenex ſalve, habens eandem conjugem cum Jove.
Tyn. O ſalve & tu Menelae, meus affinis.
" Heu, quàm malum eſt neſcire futura?
Iſte matricida draco ante ædes
Vibrat fulgura morboſa, inviſus mihi.
Menelae, alloqueris eum polluttum?
Me. Quid ni? eſt filius mei fratris.
Tyn. An cùm talis ſit, ex illo natus eſt?
Me. Natus eſt: ſi autem eſt in calamitate, tamen curandus eſt.
Tyn. Factus eſt barbarus, diu degens inter barbaros.
Me. Imò hoc eſt Græcum, curare cognatum.
Tyn. Et illud eſt Græcum, non velle eſſe ſuperiorem legibus.
Me. Omne neceſſarium obligat inter ſapientes.

Φιλήματ' ἐξέπλησε] ἀντὶ τοῦ πολλοῖς φιλήμασιν ἐξεπλήρωσεν, ὡς τὸ διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα. Ἄλλως. ἀντὶ τοῦ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν φιλημάτων εἰς ἐμὲ ἐτέλεσε τὸν Ἀγαμέμνονος παῖδα. ὡς περιφέρων δέ φησιν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν περιφέρων ἐμὲ, ὄντα τὸν Ἀγαμέμνονος, ἀντὶ τοῦ ἐμὲ παῖδα ὄντα. τιμῶν δὲ οὐχ ἧττον ἢ τοὺς Διοσκούρους, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔλαττον τῶν Διοσκούρων. Τιμῶν τέ μ' οὐδὲν] ἅμα τῇ Λήδᾳ τιμῶντές με οὐδὲν ἔλαττον, ἢ τοὺς Διοσκούρους, τὸν Κάστορα καὶ τὸν Πολυδεύκην. Ζεὺς κύκνος γενόμενος, καὶ συγγενόμενος Λήδᾳ τῇ Τυνδάρεω γυναικὶ, ἐποίησεν αὐτὴν δύο ᾠὰ τεκεῖν, τὸ μὲν μονολέκυθον, τὸ δὲ διλέκυθον. καὶ ἐκ μὲν τοῦ ἕνα ἔχοντος λέκυθον, γενέσθαι φασὶ τὴν Ἑλένην. ἐκ δὲ τοῦ δύο ἔχοντος, Κάστορα καὶ Πολυδεύκην, οἳ παρ' ἡμέραν ζῶσι· τὸ δὲ αἴτιον τῆς τοιαύτης ζωῆς ἦν τοῦτο. ὅσον μὲν γὰρ ἐν τῷ διλεκύθῳ ᾠῷ ἦν ἀπὸ τῆς Τυνδάρεω σπορᾶς, Κάστωρ ἐγένετο, καὶ διὰ τοῦτο ἦν θνητὸς, ἅτε θνητοῦ υἱὸς ὢν τοῦ Τυνδάρεω. ὅσον δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ Διὸς σπορᾶς, Πολυδεύκης ἐγένετο. καὶ διὰ τοῦτο ἦν ἀθάνατος. μέλλοντος οὖν Κάστορος τελευτᾶν, ἐδεήθη Πολυδεύκης Διὸς, ἵνα Κάστορα κοινωνὸν τῆς αὐτοῦ λάβῃ ἀθανασίας, καὶ αὐτὸς συμμετάσχῃ τῆς ἐκείνου θνητότητος. διὰ ταῦτα οὖν παρ' ἡμέραν ζῶσιν ἀμφότεροι, ὡς καὶ ἀλληγοροῦσιν εἰς ἡμέραν καὶ νύκτα. [467] Τίνα σκότον λάβω] ποίαν αἰδῶ κτήσωμαι, καὶ ποῖον νέφος περιβάλωμαι, ἵνα μὴ ὁρῶμαι ὑπὸ τοῦ γέροντος; Ποῦ ποῦ ἴδω τὸν Μενέλαον] τὸν ἄνδρα τῆς ἐμῆς θυγατρός. ἐπὶ γὰρ τῷ τάφῳ τῆς Κλυταιμνήστρας, τὰς ἐπὶ τοῖς νεκροῖς τελουμένας θυσίας ποιῶν, ἤκουσα ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν Ναυπλίαν γῆν δηλονότι, διὰ πολλῶν ἐτῶν σεσωσμένος. Ἄγετέ με] θέλω γὰρ στὰς πρὸς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, δηλονότι ἀσπάσασθαι, ἰδὼν φίλον βραδέως, καὶ μετὰ πολὺν χρόνον ἐλθόντα. Πρὸς γὰρ δεξιὰν] οὐκ ἐπιζητεῖ τὴν Ἑλένην, δυσαρεστῶν τοῖς πεπραγμένοις αὐτῇ. οἰκονομικῶς δὲ ἐποίησε τὸν Τυνδάρεων ὑπὸ τῆς πόλεως διὰ τὰς χοὰς τῆς θυγατρὸς ἐληλυθέναι, ἵνα εὐκαίρως τῷ Μενελάῳ καὶ τῷ Ὀρέστῃ διαλεχθῇ. [476] Ὦ πρέσβυ] κάρα ὁμότιμον τοῦ Διὸς, ἤτοι ὁ ἔχων ἅμα τῷ Διῒ τὴν κοίτην, χαῖρε. Χαῖρε, καὶ σὺ Μενέλαε, ἐπιγαμβρεία ἐμόν. Ἔα τὸ μέλλον] λίαν ἐστὶ κακὸν, τὸ μὴ εἰδέναι τὸ μέλλον περὶ ἑαυτοῦ. τοῦτο λέγει ὁ Τυνδάρεως. μὴ εἰδὼς γὰρ ὅτι μετὰ τοῦ Μενελάου εὑρήσει τὸν Ὀρέστην, ἦλθεν. Ἔα τὸ μέλλον] ἔοικε φησὶ τῷ ὄντι κακὸν εἶναι, τὸ μὴ εἰδέναι τὸ μέλλον. εἰ γὰρ ᾔδειν παρόντα Ὀρέστην, οὐκ ἂν ἐληλύθειν. Ὁ μητροφόντης] ὁ τῆς μητρὸς φονεὺς, δράκων ἐστὶν ὁ ὑπ' ἐμοῦ μεμισημένος, στίλβει καὶ ἀποπέμπει ἔμπροσθεν τῶν δωμάτων ἀστραπὰς νοσώδεις καὶ μανιώδεις. Στίλβει] τὸ λαμπηδόνα πέμπει. στίλβει δὲ τὸ ξίφος, μεταβατικῶς ἀμεταβατικῶς. Δράκων] εἶδος ἀντὶ γένους ἔλαβεν. γένος μὲν γὰρ ὁ ὄφις, εἶδος δὲ ὁ δράκων, καὶ ἔχις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὄφεων. νῦν δὲ δράκων, ἀντὶ ἔχις. οὗτοι γὰρ οὐκ ἐξ ᾠῶν γεννῶνται, ἀλλὰ ζωοτοκοῦνται. καὶ τικτόμενοι διαρρηγνύουσι τὰς τῶν μητέρων γαστέρας. ὥς φησι Νίκανδρος, Γαστέρ' ἀναβρώσαντες ἀμήτορες ἐξεγένοντο. διὸ ἔχιν αὐτὸν ὡς μητροκτόνον φησίν. Ἄλλως. ἄγριος ὡς ὁ δράκων, ὅτι ὠμῶς ἔπραξεν. λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ ὡς δράκων. Μενέλαε προσφθέγγῃ αὐτὸν, τὴν ἀνοσίαν κεφαλήν. ἔθος γὰρ ἦν μὴ διαλέγεσθαι τοῖς ἐναγέσι γράφεται δὲ καὶ ἀκάθαρτον κάρα. εἶπε δὲ τοῦτο, ὅτι οὐκ ἦν καθαρός. [482] Τί γὰρ] οὐ προσφθέγγομαι δηλονότι, φίλου μοι πατρὸς ὑπάρχει υἱός. δέον εἰπεῖν ὅτι τοῦ ἀδελφοῦ μου υἱός ἐστι, φησὶ τοῦ πατρός μοι ἔκγονός ἐστιν. ἔκγονος γὰρ τοῦ Ἀτρέως Ὀρέστης. Φίλου μοι] ὅ ἐστι συγγενής μοι υἱός. πάλιν δὲ τὸ κακόηθες τοῦ ἀνδρὸς δείκνυται, ὅτι τὸν ἀδελφὸν φίλον εἶπε. Κείνου γάρ] ἐξ ἐκείνου οὗτος ὑπάρχει τοιοῦτος γεγονώς. Πέφυκε] ναὶ ὑπάρχει. εἰ δὲ δυστυχεῖ, ἄξιον τιμᾶν αὐτόν. Βεβαρβάρωσαι] ἐβαρβαρώθης πολυετὴς ὑπάρχων ἐν τοῖς βαρβάροις. Ἄλλως. ἤδη καὶ νόμους βαρβαρικοὺς μεμάθηκας, πολὺν χρόνον ὢν ἐν βαρβάροις. καὶ τῆς τάξεως ἐπελάθου τῶν Ἑλλήνων. πρὸς ὃ ἀπαντᾷ, Ἑλληνικόν τι τὸν ὁμόθεν τιμᾶν ἀεὶ, ἤτοι Ἑλληνικὸν ὑπάρχει, τὸν ἀπὸ τοῦ ὁμοίου γένους τιμᾶν δίαιμον. πρὸς ὃ πάλιν ὁ Τυνδάρεως, Ἑλληνικόν τι δηλονότι, καὶ τὸ μὴ θέλειν εἶναι ἰσχυρότερον τῶν νόμων. ὅπερ δηλονότι ποιεῖς σὺ, τιμῶν τοῦτον ὃν οἱ νόμοι ἀποβαλεῖν ἔχουσιν. [488] Πᾶν τοὐξ ἀνάγκης] εἰπόντος τοῦ Μενελάου πρὸς τὸν τοῦ Τυνδάρεω λόγον, τὸ βεβαρβάρωσαι χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις. ὡς ἄρα Ἑλληνικὸν ὂν τὸ τιμᾶν τοὺς συγγενεῖς, φησὶν ὁ Τυνδάρεως, ναὶ, ὃ λέγεις Ἑλληνικόν ἐστιν. ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτο Ἑλληνικὸν, τὸ μὴ εἶναι τινὰ ὑπέρτερον τῶν νόμων. σὺ οὖν ὦ Μενέλαε παρανομεῖς φονέα προσφθεγγόμενος. ἀπαγορεύουσι γὰρ οἱ νόμοι τὴν μετ' αὐτῶν συνοίκησίν τε καὶ συνουσίαν. πρὸς ὃ ἀπαντᾷ ὁ Μενέλαος, ὅτι πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης γινόμενον, δοῦλον ἐν τοῖς σοφοῖς ἐστι. τουτέστιν, ὅτι πάντες καὶ παλαιοὶ καὶ νέοι, ποιηταὶ, φιλόσοφοι, συγγραφεῖς, ῥήτορες, τραγῳδοὶ ἄνω καὶ κάτω τοῖς λόγοις διακηρύττουσιν, ὡς ἄρα πάντες ἐξ ἀνάγκης εἰσὶ δοῦλοι, καὶ πάντων αὕτη κρατεῖ, καὶ οὐκ ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ μέχρι θεῶν ἐξάγει τὸ κράτος. ἀνάγκᾳ γὰρ οὐδὲ θεοὶ φασὶ μάχονται. ἐγὼ οὖν εἰ καὶ παρανομεῖν σοι δοκῶ μετὰ τούτου συνὼν καὶ φθεγγόμενος, ἀλλ' ὑπὸ τῆς φύσεως ἀναγκαζόμενος τοῦτο ποιῶ. ὥστε τὴν τοιαύτην ἀνάγκην, ὃ προβάλλει νόμον παρεξετάσας, μείζω ταύτην εὑρήσεις δυναμένην τοῦ νόμου. Οἱ δὲ λέγοντες τὸ δοῦλον ἀντὶ τοῦ δουλοποιὸν, ἀμαθεῖς τὰ μάλιστα. ἢ πρὸς τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑποστικτέον, οὕτω πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον ἐν τοῖς σοφοῖς ἐστι δοῦλον, τουτέστι πάντα τὰ ἐξ ἀνάγκης δουλείαν οἱ σοφοὶ κρίνουσιν. Ἄλλως. ἡ συγγενικὴ φιλία καὶ στοργὴ, ἢ ἕτερόν τι τοι-

ANNOTATIONES.

V. 488. Ἔστ' ἐν τοῖς σοφοῖς] *Scaliger legit* [illegible] *male; nec vidit* [illegible] *Quin MS.* τὸ ἐν *retinet, ut & Scholiaſtes.* *Joſua Barnes*

Τυν. Κέκτησο νῦν σὺ τοῦτ', ἐγὼ δ' οὐ κτήσομαι.
Με. Ὀργὴ γὰρ ἅμα[a] σου, καὶ τὸ γῆρας, οὐ σοφόν.
Τυν. Πρὸς τόνδ' ἀγὼν τις δὴ σοφίας ἥκει πέρι;
Εἰ τὰ καλὰ πᾶσι φανερὰ, καὶ τὰ μὴ καλά.
Τούτου τις ἀνδρῶν[b] γένετ' ἀσυνετώτερος;
Ὅς τις τὸ μὲν δίκαιον οὐκ ἐσκέψατο,
Οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τὸν κοινὸν Ἑλλήνων νόμον,
Ἐπεὶ γὰρ ἐξέπνευσεν Ἀγαμέμνων βίον,
Πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα,
Αἴσχιστον ἔργον, οὐ γὰρ αἰνέσω ποτὲ,
Χρῆν αὐτὸν ἐπιθεῖναι μὲν αἵματος δίκην
Ὁσίαν, διώκοντ' ἐκβαλεῖν τε δωμάτων
Μητέρα, τὸ σῶφρόν τ' ἔλαβεν ἂν τῆς συμφορᾶς,
Καὶ τοῦ νόμου τ' ἂν εἴχετ', εὐσεβής τ' ἂν ἦν.
Νῦν δ' εἰς τὸν αὐτὸν δαίμον' ἦλθε μητέρι.
Κακὴν γὰρ αὐτὴν ἐνδίκως ἡγούμενος,
Αὐτὸς κακίων ἐγένετο, μητέρα κτανών.
Ἐρήσομαι δὲ, Μενέλεως, τοσόνδε σε.
Εἰ τόνδ' ἀποκτείνειεν ὁμόλεκτρος γυνὴ,
Χ' ὡ τοῦδε παῖς αὖ μητέρ' ἀνταποκτενεῖ,
Κἄπειθ' ὁ κείνου γενόμενος φόνῳ φόνον
Λύσει, πέρας δὲ ποῖ κακῶν προβήσεται;
" Καλῶς ἔθεντο ταῦτα πατέρες οἱ πάλαι,
" Εἰς ὀμμάτων μὲν ὄψιν οὐκ εἴων περᾷν,
" Οὐδ' εἰς ἀπάντημ', ὅς τις αἷμ' ἔχων κυρεῖ·
" Φυγαῖσι δ' ὁσιοῦν, ἀνταποκτείνειν δὲ μή.
Αἰεὶ γὰρ εἷς[c] ἔμελλεν ἕξεσθαι φόνῳ,

Tyn. Habeat tu hoc, ego non habebo.
Simul *funt* apud te ira & ſenectus, utraque non eſt ſapiens.
Tyn. Num quid cum eo certamen eſt de ſapientia? Et non de Matricidio?
[a]Si recta ſunt omnibus manifeſta, etiam non recta.
[b]Quis homo eſt iſto ſtultior,
Qui non conſideravit jus,
Neque venit in legem communem Græcorum?
Poſtquam enim Agamemnon expiravit vitam,
Percuſſus in capite à meâ filiâ
Turpi facinore, (nunquam enim id laudabo)
Oportebat Oreſtem impingere ei dicam *profuſi* ſanguinis
Juſtam, accuſandóque ejicere ex ædibus
Matrem: accepiſſet enim laudem modeſtiæ in calamitate,
Et legem ſervâſſet, & eſſet pius.
Nunc autem venit in eandem infelicitatem ſicut mater.
Nam jure exiſtimans illam eſſe malam,
Ipſe factus eſt deterior, interficiens matrem.
Interrogabo te hoc, Menelae:
Si interficeret aliquem ſua conjux,
Et illius filius rurſus interficiat matrem,
Et natus ex interfectore illo, cædem cæde
Solvat, finis malorum quouſque procedet?
" Rectè ſanxerunt majores olim hæc,
" Non ſinebant in conſpectum venire,
" Neque in occurſum, quiſquis forte reus eſſet ſanguinis:
" Sed expiabant exilio, non occidere ſinebant.
Semper enim unus cædi foret obnoxius

[a] Is. σοι. [b] MS ἐγένετ'. [c] Scholiaſt. & Duport. ἔμελλ' ἐνέξεσθαι.

ἔσαν, ἐπεὶ ἐξ ἀνάγκης φυσικῆς ἐστὶ, δῆλον ἐστί. καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀμβλύνεται, οὐδ' ἄλλως γενέσθαι δύναται, ὅτι ἐλεύθερος, καὶ χωρὶς ἀνάγκης γίνεται. Ἄλλως. Πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης, ἡ τῆς φύσεως ἀνάγκη, ὅ ἐστιν ἡ συγγένεια, πάντα δηλοῖ, κατά τε τὴν κρίσιν τῶν νόμων, καὶ τῶν σοφῶν. δῆλον οὖν ἀντὶ τοῦ δηλοποιόν. οὐχ οἷόν τε γὰρ παραιτήσασθαι τὴν συγγένειαν. Ἄλλως. πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης, δῆλον ἐστὶ καὶ ὑπήκοον, ἤγουν πάντα ἃ κατὰ ἀνάγκην ποιοῦμεν καὶ κατὰ τὴν σοφῶν κρίσιν, πάντα τὰ ὑπ' ἀνάγκης δηλοῖ, καὶ ὑπηκόους ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους. καθὸ ἐπὶ τοῦ Ὀρέστου εἶπεν, εἰ δὲ δυστυχεῖ τιμωρητέος. ἔστι γὰρ ὁ λόγος, ὅτι τιμᾷν τὸν Ὀρέστην ἀναγκαῖον διὰ τὴν συγγένειαν. τοῦτο δὲ ἐν ὑποκρίσει λέγει, οὐ σπουδῇ. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης φησὶ, πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης γινόμενον δηλοῖ, οὐδὲ ταπεινοῖ κατὰ τὴν τῶν σοφῶν κρίσιν. δύναται καὶ οὕτως, πᾶν τὸ ἀναγκαῖον δῆλον ἐστὶν, ἤτοι πᾶν ὃ κατὰ ἀνάγκην ποιοῦμεν. Ὀργὴ γὰρ ἅμα] πρὸς τῷ εἶναι σε γέροντα, καὶ ὀργίλος εἶ. διὰ τοῦτο φησὶ, παραιτῇ τὰ αὐτὰ τοῖς σοφοῖς φρονεῖν. ἐπεὶ συνελθοῦσα σου τῷ γήρᾳ ὀργὴ, ἀπαίδευτόν σε ποιεῖ. καὶ Σοφοκλῆς, Ὀργὴ γέροντος ὥστε μαλθακὴ κοπίς, Ἐν χειρὶ θήγει, ἐν τάχει δ' ἀμβλύνεται. Ἄλλως. ἡ ὀργὴ, καὶ τὸ γῆρας ἅμα γεγονότα οὐ σοφόν σε ποιεῖ. αὐτὸ γὰρ καθ' αὑτὸ τὸ γῆρας, μελαγχολικώτερόν ἐστι τῆς νεότητος. εἰ δὲ συμβῇ τοὺς γέροντας ὀργισθῆναι, διπλάσιον γίνεται τὸ κακόν. τὸ γῆρας σοῦ οὐ φησὶν, ἅμα τῇ ὀργῇ γεγονὸς, οὐ σκοπεῖ τὸ δίον. Πρὸς τόνδ' ἀγὼν] ἡ περὶ τὸν Ὀρέστην μητροκτονία, οὐ δεῖται ἀγῶνος σοφίας. πρόδηλος γὰρ ἡ κρίσις ὥστε μάτην ἡμᾶς οὐ σοφῶς ἀπηνέλεσας. οὐ σοφισμάτων γὰρ προσδεῖται ἡ κρίσις. τουτέστιν, οὐ καλὸν ἡμᾶς περὶ σοφίας ἀγωνίζεσθαι. περὶ γὰρ μητροκτονίας ἐστὶν ὁ λόγος. Ἄλλως. ἐπειδὴ εἶπεν ὁ Μενέλαος, καὶ τὸ γῆρας οὐ σοφὸν, φησὶν ὁ Τυνδάρεως, ὅτι τίς χρεία ἐστὶ σοφίας, ὅπου γε προφανὲς τοῦ Ὀρέστου τὸ πλημμέλημα. [495] Οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τὸν κοινὸν] ὡς ἐπὶ ὁδὸν, οὐκ ἐβάδισε κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν νόμον. ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἐπιτρέπει αὐτόχειρα τινὰ γίνεσθαι. Κοινὸν νόμον] οὐκ ἦλθεν ἐπὶ τὸν κοινὸν νόμον τῶν Ἑλλήνων. ἤγουν ἐφ' ᾧ πάντες οἱ Ἕλληνες ὁμογνωμονοῦσι. Ἐπεὶ γὰρ ἀφ' οὗ ἐξέπνευσε τὴν ζωὴν ὁ Ἀγαμέμνων, κάκιστον ἔργον παθὼν φιλονότι, οὐ γὰρ ἐπαινέσω ποτὲ, ἔπρεπεν αὐτὸν τὸν Ὀρέστην ἐπιθεῖναι δικαίαν τιμωρίαν τοῦ αἵματος. πρέπουσαν δὲ καὶ ὁσίαν δίκην φησὶ τὸ φυγαδεῦσαι μόνον. διώκοντα δὲ, ἀντὶ τοῦ κατηγοροῦντα. καὶ οὕτως ἂν φησὶ, τοῦ κακοῦ τὸ σῶφρον ἐπελέξατο διώκων, καὶ τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν ἀπαιτήσων ἂν ἐκβαλὼν τὴν μητέρα, καὶ νόμῳ πειθαρχῶν ἐφαίνετο. Ἄλλως. εἰ συγῇ μόνον ἦν ζημιώσας τὴν μητέρα, οὕτως ἂν ἔδοξε σωφρόνως κεχρῆσθαι τῇ τιμωρίᾳ, τῇ κατὰ τῆς συμφορᾶς τοῦ πατρὸς, ἢ τῆς μητρός. [501] Τὸ σῶφρόν τ' ἂν ἔλαβε] καὶ σωφρόνως καὶ ἐγκρατῶς ἔμελλε τὰ τῆς συμφορᾶς τιμωρεῖσθαι. ἡ σῶφρον εἶπε τὸ μέτριον. συμφορὰν δὲ τὴν τιμωρίαν, ἣν ἐλάμβανε ζημιώσας αὐτήν. μετριωτέρα γὰρ αὕτη ἡ τιμωρία τοῦ θανάτου. Καὶ τοῦ νόμου τ' ἂν] ὡς νόμοις πειθαρχῶν εἰς τὴν αὐτὴν ἁμαρτίαν. καὶ γὰρ παρανόμως ἐφόνευσε. πλέον δὲ τοῦτο κακόν. οὐ γὰρ ἴσον ἐστὶ τὸ γυναῖκα φονεῦσαι ἄνδρα, καὶ υἱὸν μητέρα. ὁ μὲν γὰρ φύσει ἐστὶν υἱὸς, ὁ δὲ ἀνὴρ συγγενής. Νῦν δ' εἰς τὸν αὐτὸν] νῦν δ' εἰς τὴν αὐτὴν τύχην ἦλθε τῇ τύχῃ τῆς μητρός. κακὴν γὰρ νομίζων δικαίως αὐτὴν, αὐτὸς χείρων ἐγένετο φονεύσας τὴν μητέρα. ἐρωτήσω δὲ τοσοῦτόν σε, ὦ Μενέλαε. καθ' ὑπόθεσιν δὲ ὁ λόγος, καὶ ὡς ἐν παραδείγματι ταῦτα φησὶ, τὸν τυχόντα τιθεὶς εἰς παράδειγμα. [507] Εἰ τόνδε] τοῦτον, ὡρισμένον ἔλαβεν ἀντὶ ἀορίστου τοῦ τινά. εἰ τοῦτον φονεύσειεν ὁμόκοιτος γυνὴ, καὶ ὁ τούτου παῖς πάλιν ἀνταποκτείνει τὴν μητέρα. κἄπειτα ὁ ἐξ ἐκείνου γεννηθεὶς, διὰ φόνου τὸν φόνον λύσει καὶ ἐλευθερώσει, ποῦ τῶν κακῶν προχωρήσει τὸ τέλος. Μητέρα ἀνταποκτενεῖ] τοῦτο διὰ τὸ λεγόμενον περὶ τῶν ἐχιδνῶν, ὅτι μετὰ τὴν συνουσίαν φονεύει τὸν ἄρρενα ἡ ἔχιδνα. οἱ δὲ γεννώμενοι, ὥσπερ τιμωρούμενοι τὸν τοῦ πατρὸς φόνον, διατρήσαντες τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς, καὶ φονεύσαντες αὐτὴν γεννῶνται, ὡς φησὶ Νίκανδρος. ὅμοιόν ἐστι καὶ τὸ κατὰ Ὀρέστην καὶ Κλυταιμνήστραν. Καλῶς ἔθεντο] καλῶς ἐνομοθέτησαν ταῦτα οἱ ἔκπαλαι νομοθέται, οὐ συγχωροῦν ἐλθεῖν εἰς ὄψιν καὶ θέαν. οὐδ' εἰς ἀπάντησιν τὸν ἀποκτείναντα τινά. φυγαῖσι δ' ὁσιοῦν, ἀντὶ τοῦ ἐκάθαιρον, ὁσίως καὶ καθαρὸς ἐποίουν. τὸ γὰρ μὴ ἀνταποκτείνειν, ὅσιον ἐνόμιζον. οἱ γράφοντες ἀνταποκτείνειν, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα. διὸ ἀποκτείνειν γράφων, οὕτω λέγε, ὁσίουν δὲ καὶ ἐκάθαιρον ἐκεῖνον ἐν φυγαῖς, οὐκ ἐν τῷ ἀποκτείνειν δέ. τὸ μὴ, ἀντὶ τοῦ οὐ. Αἰεὶ γὰρ εἷς] διότι γὰρ ὁ ὕστερος ἀπέκειτο ἐνέξεσθαι, ἤγουν ἔνοχος ἔσεσθαι τοῦ φονευθῆναι.

[*] ἀπὸ εἷς.

ANNOTATIONES.

V. 491. Πρὸς τίνα ἀγὼν τίς ἂν σοφίας ἥκει πέρι] Quod ſenſum hujus verſûs attinet, illum in Verſione ſatis expreſſimus: Quod ad correctionem attinet, aſſentimur & nos *Duporto* legenti ἂν, non autem ubi emendat ἥκει. Et hic ulterius litem remittimus, magni illius Viri libro haud pari intercatam; ne aliud quid præter veritatem quærere videamur. MS. nihil hic adfert auxilii, nisi quod in Margine legatur Ὀρέστ. *Scaliger* legit τίς τῆς σοφίας. R dicula autem *Æmylii Porti* emendatio, Πρὸς τίνα, ἀνὴρ ἀγὼν, &c. *Joſua Barnes.*

Τὸ λοίσθιον μίασμα λαμβάνων χεροῖν.
Ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν γυναῖκας ἀνοσίους,
Πρώτην δὲ θυγατέρ', ἣ πόσιν κατέκτανεν, * ἴσ. τί.
Ἑλένην τε τὴν σὴν ἄλοχον οὔ ποτ' αἰνέσω,
Οὐδ' ἂν προσείποιμ', οὐδὲ σὲ ζηλῶ κακῆς
Γυναικὸς ἐλθόνθ' οὕνεκ' εἰς Τροίας πέδον.
Ἀμυνῶ δ', ὅσονπερ δυνατός εἰμι, τῷ νόμῳ,
Τὸ θηριῶδες τοῦτο καὶ μιαιφόνον
Παύων, ὃ καὶ γῆν καὶ πόλεις ὄλλυσ' ἀεί.
Ἐπεὶ τίν' εἶχες, ὦ τάλας, ψυχὴν τότε,
Ὅτ' * ἐξέβαλε τὸν μαστὸν ἱκετεύουσά σε
Μήτηρ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἰδὼν τἀκεῖ κακὰ,
Δακρύοις γέροντ' ὀφθαλμὸν ἐκτήκω τάλας.
Ἓν οὖν λόγοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμορροθεῖ,
Μισῇ γε πρὸς θεῶν, καὶ τίνεις μητρὸς δίκας,
Μανίαις ἀλαίνων, καὶ φόβοις. τί μαρτύρων
Ἄλλων ἀκούειν δεῖ μ', ἅ γ' εἰσορᾶν πάρα;
Ὡς οὖν ἂν εἰδῇς, Μενέλεως, τοῖσιν θεοῖς
Μὴ πρᾶσσ' ἐναντί', ὠφελεῖν τοῦτον θέλων.
Ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις,
Ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
Θυγάτηρ δ' ἐμὴ θανοῦσ', * ἔπραξεν ἔνδικα.
Ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τοῦδ' εἰκὸς ἦν αὐτὴν θανεῖν.
Ἐγὼ δὲ τἄλλα μακάριος πέφυκ' ἀνήρ,
Πλὴν εἰς θυγατέρας, τοῦτο δ' οὐκ εὐδαιμονῶ.
Χο. « Ζηλωτὸς, ὅστις ηὐτύχησεν εἰς τέκνα,
« Καὶ μὴ 'πισήμους συμφορὰς ἐκτήσατο.
Ορε. Ὦ γέρον, ἐγώ τοι πρὸς σὲ δειμαίνω λέγειν,
Ὅποι σε μέλλω σήν τι λυπήσειν φρένα,

* MS. ἐξέβαλλε μαστόν.
* MS. δ' omitt.

Extremam contaminationem accipiens manibus.
Ego verò utique odi impias mulieres,
Et primùm filiam, quæ occidit maritum,
Et Helenam tuam conjugem nunquam laudabo,
Neque alloquar, neque te laudo malæ
Mulieris gratiâ veniſſe ad Trojam.
Defendam autem quantum poſſum Legem,
Beſtialem hunc & homicidialem morem
Tollens, qui ſemper perdit terras & urbes.
Nam, quo animo eras, ô miſer, tunc,
Quando exeruit ubera ſupplicans tibi
Mater? ego qui non vidi illa mala
Tabeſacio miſer ſenilem oculum lacrymis.
Unum ergo confirmat meam ſententiam:
Inviſus es diis, & matri das pœnam,
Errans furore & pœnâ. Quid teſtes
Alios me audire opus eſt de rebus, quas poſſumus videre?
Ut ergo ſcias, Menelae, Deos
Contra ne facias, volens juvare iſtum:
Et ſinas à civibus interfici ſaxis,
Aut non accede in Spartanam terram.
Mea filia mortua, perſolvit, i. e. *paſſa eſt* juſta:
Sed non erat conveniens interfici eam ab iſto.
Ego in aliis rebus ſatis felix fui,
Præter filias: in hoc non ſum felix.
Ch. « Invidendus *is*, qui felix eſt propter Liberos;
« Nec inſignes *aliquas* calamitates nactus eſt.
Or. O ſenex, ego vereor dicere adverſus te,
Ubi dolore afficiam te & animum tuum.

Τὸ λοίσθιον] τὸ ἔσχατον, τὸ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον μεταβαῖνον. Ὅμηρος, λοῖσθος ἀνὴρ ὤρετο, εἰς δὲ φησὶν ὁ πρὸς τῷ τέλει ἔμελλεν εἶναι μιαιφονηθεὶς ὕστερος, ὁ μηκέτι ἔχων μεθ' ἑαυτὸν ἄλλον, ὑφ' οὗ ἕνα φονέα κατὰ διαδοχήν. καὶ οὐδεὶς ἔτι μίσους αἴτιος, ἐν ᾧ φονεύεσθαι μέλλει, εἰ μὴ εἷς. ἐκεῖνος μὲν τις ὁ μὴ φονευθησόμενος, μιαιφόνος δὲ, ὁ πρὸς τῷ τέλει. Ἐγὼ δὲ] μισῶ τὰς ἀνοσίους καὶ ἀδίκους γυναῖκας. μισῶ δὲ πρώτην τὴν ἐμὴν θυγατέρα, ἣ τὸν ἑαυτῆς ἐφόνευσεν ἄνδρα. καὶ τὴν Ἑλένην τὴν σὴν γυναῖκα, οὐδέποτ' ἐπαινέσω, οὐδὲ προσλαλήσαιμι. οὐδὲ σε ἐπαινῶ ἐλθόντα εἰς Τροίαν κακῆς γυναικὸς χάριν. Βοηθήσω δ' ὅσον δύναμαι τῷ νόμῳ, τὴν θηριωδίαν καὶ μιαιφονίαν ταύτην καταπαύων, ἣ γῆν τε καὶ πόλεις διόλου διαφθείρει. 520 Οὐδέ σε ζηλῶ] ζηλῶ τὸ μακαρίζω. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπαινῶ. ἐπεὶ γὰρ πλησιάζουσιν ἀλλήλοις τρόπον τινὰ, τὸ ἐπαινεῖν καὶ τὸ μακαρίζειν, οὐκ ὀκνεῖ λαμβάνειν τὸ ἕτερον ἀντὶ τοῦ ἑτέρου. Ἀμυνῶ δ' ὅσον] ἐπειδὴ γὰρ νόμος ἦν μὴ δι' ἑτέρου φόνου τοὺς φονεῖς κολάζειν, ἀλλὰ φυγῇ, οὗτος δὲ παραβὰς τὸν νόμον ἀπέκτεινε τὴν μητέρα τὸν ἴδιον ἄνδρα φονεύσασαν, ἀμυνῶ καὶ βοηθήσω αὐτὸς τῷ παραβαθέντι ὑπ' αὐτοῦ νόμῳ. οὐκ ἂν γὰρ θέλω τοῦτον τιμωρηθῆναι, παύω τοὺς ἄλλους τῶν ἴσων. ᾧ χρὴ δὲ γράφειν ἀμυνῶ ἀντὶ ἐνεστῶτος. μακρὰ γάρ ἐστιν ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος τὰ διὰ τοῦ υνω ῥήματα. ἀλλ' ἀμυνῶ ἐπὶ μέλλοντος. οὕτω γὰρ ἁρμόζεται τῷ μέτρῳ. ὁ γὰρ μέλλων τῆς ε συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τὰ ἀμετάβολα φησὶ περισπᾷ μετὰ συστολῆς τῆς παραληγούσης, καὶ προπαροξύνει τὸν τόνον. 525 Ἐπεὶ τίν' εἶχες, ὦ τάλας] ἀποστροφὴ τὸ σχῆμα. πρὸς τὸν Ὀρέστην ἰδίως ἀπέστρεψε τὸν λόγον, καὶ διαλέγεται πρὸς αὐτὸν, ὁ περὶ τούτου ἐγκαλῶν τὸν Μενέλαον. Ἐπεὶ] εἰ δὲ μή τινα ψυχὴν εἶχες, ὦ τάλας, τότε, ὁπότε ἡ μήτηρ ἐξέβαλε τὸν μαστὸν παρακαλοῦσά σε, ἐγὼ μὲν οὐ θεασάμενος τὰ ἐκεῖ γινόμενα κακὰ, διὰ δακρύων δαμάζω τὸν γεροντικὸν ὀφθαλμὸν ὁ ἄθλιος. Ἓν οὖν λόγοισι] ἀντὶ τοῦ ἓν ἔχω προσθεῖναι κεφάλαιον τοῖς ἐμοῖς λόγοις. ὁμορροθεῖ δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀκολουθεῖ καὶ συμφωνεῖ. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι τοῖς ἐμοῖς λόγοις ἐκεῖνο ἔχω προσθεῖναι τὸ κεφάλαιον, τὸ ὑπὸ θεῶν μισεῖσθαι πλανώμενον καὶ μαινόμενον. Ἀλαίνων, πλανώμενος. Τί μαρτύρων] τουτέστιν οὐ δεῖ με ζητεῖν μάρτυρας τοῦ μισεῖσθαί σε παρὰ τῶν θεῶν, ὡς ἀνόσια δεδρακότα. βλέπω γάρ σε μαινόμενον, ὅπερ παρὰ τῶν θεῶν ἐστίν σοι, δείκνυσι πᾶσιν, ὡς εἰ μὴ κακὸν εἰργάσω, οὐκ ἂν εἰς τοιαύτην δυστυχίαν ἐνέπεσε. Ὡς οὖν ἂν εἰδῇς] ἵνα δὲ μάθῃς, ὦ Μενέλαε, μὴ θέλε πράττειν ἐναντία τοῖς θεοῖς, χρῄζων ὠφελεῖν τὸν Ὀρέστην. ἀλλ' ἄφες αὐτὸν διὰ πέτρων ὑπὸ τῶν πολιτῶν φονευθῆναι. ἢ εἰ μὴ ποιήσεις τοῦτο, ὅπερ σοι λέγω δηλονότι, μὴ διέρχου διὰ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων γῆς. 536 Σπαρτιάτιδος] Σπάρτη ἡ περιηγουμένη πόλις τῆς Λακεδαιμονίας. ὁ ἀπὸ ταύτης, Σπαρτιάτης. καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ, ἡ Σπαρτιάτις, καὶ κλίνεται τῆς Σπαρτιάτιδος. Σπάρτον δὲ τὸ σχοινίον. ὡς παρ' Ὁμήρῳ, Σπάρτα λέλυνται. καὶ ὁ σπάρτος ἐπὶ θηλυκοῦ. ἀφ' οὗ τὸ, κόσμει * Σπάρταν ἂν ἔλαχες. καὶ τὴν λίθον ποτὶ τὰν * Σπάρταν ἄγε. Θυγάτηρ δ' ἐμὴ] ἡ δὲ ἐμὴ θυγάτηρ ἀποθανοῦσα, ἔπαθε δικαίως. ἀλλ' οὐ παρὰ τούτου πρέπον ἦν τὴν Κλυταιμνήστραν ἀποθανεῖν. ἐγὼ δὲ κατὰ τὰ ἄλλα μακάριος ὑπάρχω ἀνὴρ, χωρὶς εἰς τὰς θυγατέρας. κατὰ τοῦτο δὲ οὐκ εὐτυχῶ. Ἔπραξεν ἔνδικα] ἔπαθε μὲν δίκαια, καθὸ ἀπέθανε. καὶ δικαίαν τιμωρίαν δέδωκε. καθὸ δὲ ὑπὸ τούτου ἀπέθανεν, ἠδίκηται. 541 Ζηλωτὸς ὅστις] μακάριος ὁποῖος εὐτύχησεν εἰς τέκνα, καὶ μὴ μεγάλας καὶ φανερὰς καὶ ὁμολογουμένας βλάβας ἔλαβε. Ὦ γέρον] ἐγὼ φοβοῦμαι λέγειν πρὸς σὲ, ὅπου μέλλω σε καὶ τὴν σὴν

* * Is. σπάρτον utrobique.

ANNOTATIONES.

V. 525. Ἐπεὶ τίν' εἶχες, ὦ τάλας, ψυχὴν τότε;] Quo fuiſti tunc animo, ô Miſer? De eleganti hac Phraſi, & aliis *Græcis Latiniſque* Authoribus notâ, vid. *Pet. Victorii* Variar. Lection. l. 1. c. 7. Quòd autem de Nomine *Micione* (quod & in conſuetudine *Athenienſium* fuiſſe & à Comicis celebratum agnoſcit) tantus vir dicat ſe originem illius penitùs neſcire, nec putat rationem ipſius commodam afferri poſſe; Miramur ſanè in re tam obviâ tam ſagacem Criticum offendiſſe; cum appareat diminutivum eſſe *Μικίων* à τῷ *Μίκων*. *Micon* autem erat quidam *Æginetæ* pater *Onatæ* Statuarii (*Pauſan.* Eliacis) & alter Pictor *Athenienſis*, & alter Orator *Athenienſis*, alter denique Fictor *Syracuſanus*, ab eodem *Pauſaniâ* memorati omnes; præter alios *Micones* veteribus notos: videtur autem nomen ipſum ὑποκοριστικῶς dici à *μικκὸς*, idem quod *μικρός*. ſed hæc obiter, curioſis fortè non ingrata. *Idem.*

V. 530. Τίνεις μητρὸς δίκας] Hic τὸ τίνω primam habet communem, ut ſupra V. 453. *Idem.*

V. 537. Ἔπραξεν ἔνδικα] Ἔπραξεν ponitur in hoc loco pro ἔπαθεν: ſic & idem Poeta in *Hecubâ* V. 1021. Ὡς πάντα πράξας ὧν σε δεῖ. Vid. *Scholiaſten* & *Hen. Stephan.* Theſaurum *Græcæ* Linguæ in *πράσσω*. Eodem modo & *πάσχω* aliquando pro *πράσσω* uſurpatur, ut *Lucian.* in Necyomant. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις ὁπότε [illegible] ἀνὴρ ζηλοῖτο. *Idem.*

Ἐγὼ

Ἐγὼ δ' ἀνόσιός εἰμι, μητέρα κτανὼν,
Ὅσιος δέ γ' ἕτερον ὄνομα, τιμωρῶν πατρί.
Ἀπελθέτω δὴ τοῖς λόγοισιν ἐκποδὼν
Τὸ γῆρας ἡμῖν τὸ σὸν, ὅ, μ' ἐκπλήσσει λόγου,
Καὶ κατ' ὁδὸν εἶμι· νῦν δὲ σὴν ταρβῶ τρίχα.
Τί χρῆν με δρᾶσαι; δύο γὰρ ἀντίθες δυοῖν.
Πατὴρ μὲν ἐφύτευσέν με, σὴ δ' ἔτικτε παῖς,
Τὸ σπέρμ' ἄρουρα παραλαβοῦσ' ἄλλου πάρα.
" Ἄνευ δὲ πατρὸς τέκνον οὐκ εἴη ποτ' ἂν
Ἐλογιζόμην οὖν, τῷ γένους ἀρχηγέτῃ
Μᾶλλόν μ' ἀμῦναι, τῆς ὑποστάσης τροφάς.
Ἡ σὴ δὲ θυγάτηρ, μητέρ' αἰδοῦμαι λέγειν,
Ἰδίοισιν ὑμεναίοισι, κοὐχὶ σώφροσιν,
" Εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρ'. ἐμαυτὸν, ἢν λέγω
" Κακῶς ἐκείνην, ἐξερῶ· λέξω δ' ὅμως.
Αἴγισθος ἦν ὁ κρυπτὸς ἐν δόμοις πόσις·
Τοῦτον κατέκτειν', ἐπὶ δ' ἔθυσα μητέρα,
Ἀνόσια μὲν δρῶν, ἀλλὰ τιμωρῶν πατρί.
Ἐφ' οἷς δ' ἀπειλεῖς ὡς πετρωθῆναί με χρὴ,
Ἄκουσον, ὡς ἅπασαν Ἑλλάδ' ὠφελῶ.
Εἰ γὰρ γυναῖκες εἰς τόδ' ἥξουσι θράσους,
Ἄνδρας φονεύειν, καταφυγὰς ποιούμεναι
Εἰς τέκνα, μαστοῖς τὸν ἔλεον θηρώμεναι,
Παρ' οὐδὲν αὐταῖς ἦν ἂν ὀλλύναι πόσεις,
Ἐπίκλημ' ἐχούσαις, ὅ, τι τύχοι. δράσας δ' ἐγὼ
Δείν', ὡς σὺ κομπεῖς, τόνδ' ἔπαυσα τὸν νόμον.
Μισῶν δὲ μητέρ', ἐνδίκως ἀπώλεσα,
Ἥ τις μεθ' ὅπλων ἄνδρ' ἀπόντ' ἐκ δωμάτων,
Πάσης ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάτην,
Προὔδωκε, κοὐκ ἔσωσεν ἀκήρατον λέχος.
Ἐπεὶ δ' ἁμαρτοῦσ' ᾔσθετ', οὐχ αὑτῇ δίκην
Ἐπέθηκεν, ἀλλ' ὡς μὴ δίκην δοίη πόσει,
Ἐζημίωσε πατέρα, κἀπέκτειν', ἐμόν.
Πρὸς θεῶν (ἐν οὐ καλῷ μὲν ἐμνήσθην θεῶν,
Φόνον δικάζων) εἰ δὲ δὴ τὰ μητρὸς
Σιγῶν ἐπῄνουν, τί μ' ἂν ἔδρασ' ὁ κατθανών;
Οὐκ ἄν με μισῶν ἀνεχόρευ' Ἐριννύσιν;
Ἢ μητρὶ μὲν πάρεισι σύμμαχοι θεαί,

Ego quidem ſum pollutus, quatenus interfeci matrem:
Impollutus autem alio nomine, quod ultus ſum patrem.
Abeat igitur longiùs ab iſto ſermone
Tua ſenectus, quæ interturbat me dicentem,
Et redeo in viam: nunc verò vereor tuam canitiem.
Quid oportebat me facere? oppone enim duo duobus.
Pater quidem me genuit, tua verò filia peperit,
Tanquam ager accipiens ſemen ab alio:
" Sine patre autem non poteſt gigni proles.
Cogitabam ergo generis autori
Magis me debere opitulari, quàm illi quæ exhibuit nutricationem.
Sed filia tua, (vereor enim vocare matrem)
Proprio hymenæo & non modeſto
" Venit in thalamum *alterius* viri: mihi, ſi dico
" Illi, malè dico, & tamen dicam.
Ægiſthus erat abditus in domo maritus:
Hunc interfeci, & poſt *illum*, matrem mactavi:
Irreligioſa quidem faciens, ſed ulciſcens patrem.
Quod autem minaris me debere lapidari:
Audi, ut profuerim toti Græciæ.
Si enim mulieres veniant ad hanc audaciam,
Ut interficiant viros, facientes refugium
Ad liberos, venantes miſericordiam uberibus:
Pro nihilo ducent interficere viros,
Habentes quidlibet quod objiciant: ego poſtquam feci
Illa atrocia, quæ tu dicis, compeſcui iſtam legem:
Et odio habens matrem, juſtè perdidi,
Quæ virum abſentem ex ædibus cum exercitu
Ducem pro totâ Græciâ
Prodidit, & non ſervavit incontaminatum lectum:
At cùm ſciret ſe peccaſſe, non ſibi pœnam
Inflixit, ſed ut non daret pœnam marito,
Mulctavit & interfecit meum patrem.
Per Deos *enim*, (facio mentionem Deorum incommodè
Dicens cauſam de cæde) ſi matris factum
Tacens laudarem, quid feciſſet mihi pater mortuus?
Nonne odio habens me exagitaſſet Erinnybus?
An matri quidem adſunt auxiliatrices deæ,

φρένα καὶ διάνοιαν λυπήσειν. ἐγὼ μὲν φονεύσας τὴν μητέρα, ἀνόσιος ὑπάρχω. τιμωρῶν δὲ τῷ πατρὶ, ὅσιός εἰμι, καθ' ἕτερον ὄνομα τοῦ ἀνοσίου. ἐπεὶ ἐναντίον τοῦ ἀνοσίου τὸ ὅσιον. ἀνόσιος μὲν εἰμὶ, τὴν μητέρα κτανὼν τετύχηκα δὲ τοῦ ὁσίου ὀνόματος καθ' ἕτερον μέρος, τὸν πατέρα ἐκδικήσας. Ἄλλως. ἐγὼ μὲν κτείνων τὴν μητέρα, ἀνόσιος εἰμί. τιμωρῶν δὲ τῷ πατρὶ, πάλιν ὅσιος εἰμὶ, ἕτερον ὄνομα τοῦ ἀνοσίου. 547 Ἀπελθέτω δὴ τοῖς λόγοισι] ἀντὶ τοῦ σὺ ἀναχώρει, καὶ τὰς ἀληθείας ἐρῶ, καὶ δεόντως ἀπολογήσομαι. ἀπίτω μακρὰν τοῖς ἐμοῖς λόγοις τὸ σὸν γῆρας, ὅ με κωλύει τοῦ λέγειν· καὶ τότε κατὰ τάξιν ἐλεύσομαι. νῦν δὲ φοβοῦμαι τὸ σὸν γῆρας. τί με ποιῆσαι ἔπρεπε; δύο γὰρ τινὰ πράγμασιν ἀντίθες δυσίν. ὁ μὲν πατὴρ ἔσπειρέ με, ἡ σὴ δὲ παῖς ἐγέννησεν, ὡς ἄρουρα τὸ σπέρμα παρ' ἄλλου λαβοῦσα. τέκνον δὲ χωρὶς πατρὸς, οὐκ ποτ' ἂν εἴη. 552 Ἄνευ δὲ πατρὸς] λέγεταί τις αὐτοῦ εἰπόντος τοῦτο εἰρηκέναι· ἄνευ δὲ μητρὸς, ὦ κάθαρμ' Εὐριπίδη. * Ἄνευ δὲ πατρὸς] προθεὶς τὸν πατέρα, καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀντιθεὶς αὐτοῖς, τῷ μὲν τὴν σποράν, τῇ δὲ τὸν τόκον, δείκνυσι τὸν πατέρα μείζονα μητρὸς, διὰ τὸ πρωταίτιον εἶναι τῆς εἰς φῶς αὐτοῦ προαγωγῆς. δέον δὲ τῆς ὑποστάσης τροφὰς εἰπεῖν, γονὰς εἶπεν. 556 Ἡ σὴ δὲ θυγάτηρ] αἰσχύνομαι γὰρ μητέρα λέγειν ἐκείνην. ἰδίοις γάμοις, ἤγουν λαθραίοις, καὶ οὐ νενομισμένοις ἦλθεν εἰς ἀνδρὸς κοίτην. Ἐμαυτὸν, ἢν λέγω] ἐὰν ἐκείνην φησὶ λέγω κακῶς, ἐμαυτὸν ἐρῶ κακῶς. λέξω δ' ὅμως. Εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρα] τὸ ἀνδρὸς διπλῶς νοητέον, ἢ τοῦ Αἰγίσθου, ἢ τοῦ Ἀγαμέμνονος. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ Αἰγίσθου, οὕτως. ἡ σὴ θυγάτηρ, ὦ Τυνδάρεως, εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρα ἐν λαθραίοις γάμοις, τουτέστι συνῆν λαθραίως τῷ Αἰγίσθῳ μοιχευομένη. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος, οὕτως. ἡ σὴ θυγάτηρ ἐν ἰδίοις ὑμεναίοις, καὶ οὐχὶ σώφροσι, τουτέστι λαθραίως μοιχευομένη Αἰγίσθῳ, εἰς λέκτρα τοῦ Ἀγαμέμνονος ᾔεσαν, ὅτε ἐπανῆκεν ἐκ Τροίας. 561 Ἐπὶ δ' ἔθυσα] ἀπρεπῶς τὸ ἔθυσα. τάχα δὲ δείξει, ὅτι εὐσεβῶς διέπραξε φονεύσας αὐτήν. καὶ ἔφη τὸ ἔθυσα, τὸν Αἴγισθον μὲν ἔκτεινα, ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ τὴν μητέρα ἔθυσα. Ἐφ' οἷς δ' ἀπειλεῖς] τὸ σχῆμα κατὰ ἀντίπτωσιν. Παρ' οὐδὲν αὐταῖς ἦν] ἐν ἰδίᾳ φράσει. καὶ πάρεργον ἦν αὐταῖς φονεύειν τοὺς ἰδίους ἄνδρας. εἶχον ἔμελλεν αὐταῖς φησὶν εἰς ἔγκλημα μόνον πλείστας τῆς τιμωρίας. ἀκωλύτως οὖν ἐχώρουν κατὰ τῶν ἀνδρῶν. Ἐπίκλημα] ἀφορμὴν, αἰτίαν, προβαλλομέναις καὶ προφασιζομέναις ὅ, τι τύχοι, καὶ ὅ, τι δήποτε. καὶ αὕτη γὰρ προεφασίζετο τὰ κατὰ τὴν Ἰφιγένειαν, ὅτι διὰ τοῦτο ἀνεῖλεν αὐτὸν, ὅτι ἐν Αὐλίδι ἐσφαγίασεν Ἰφιγένειαν. Κομπεῖς] μεγαλορρημονεῖς. Ἀκήρατον] ἄφθαρτον. Ἐπεὶ δ' ἁμαρτοῦσα] ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο μοιχευθεῖσα, οὐχ ἑαυτὴν ἐτιμωρήσατο, δέον τοῦτο ποιεῖν. ἀλλ' ἵνα μὴ δίκας ἀπαιτηθῇ τῆς μοιχείας, πρότερα ἐφόνευσε. Ἐζημίωσε] ἁρμοδίως καὶ οἰκείως ἡ λέξις ἐνταῦθα κεῖται. εἰ γὰρ ἡ ζημία ζωῆς ἐστὶ μείωσις καὶ ἐλάττωσις, εἰκότως ζημιοῦν τινα λέγεται, ὁ θανάτῳ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἀφελόμενος. Πρὸς θεῶν] ἄκουσον δηλονότι. ἐν οὐ καλῷ μὲν καιρῷ ἐμνήσθην τῶν θεῶν ἕνεκα φόνου κρινόμενος. εἰ μετὰ σιωπῆς ἐπῄνουν τὰ τῆς μητρὸς, τί ἂν με ἔδρασεν ὁ ἀποθανὼν πατὴρ ἐμός; οὐκ ἄν με μισῶν ἀνετάραττε διὰ τῶν Ἐριννύων; Ἢ τῇ μητρὶ παρυπάρχουσι σύμμαχοι αἱ Ἐριννύες, τῷ πατρὶ δὲ τῷ μᾶλλον ἀδι-

* Hinc puto ad hunc locum in vetuſtiſſimo Codice MS. toties laudato, depingitur calamo Facies irati & e hianti cachinnantis. *Joſ. Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 555. Τροφάς] Hanc lectionem præfert *Scholiaſt.* ſed à Poetâ γονάς ſcriptum ait; quod fortè melius.

V. 574. Προὔδωκε, κοὐκ ἔσωσεν] Codex *Duportianus* legit ἔσωσ' ἀκήρατον, &c. ſed MS. legit, ut nos. *Joſua Barnes.*

Τῶν

Τίς δ' οὐ πάρεστι μᾶλλον ἠδικημένη;
Σύ τοι φυτεύσας θυγατέρ', ὦ γέρον, κακὴν,
Ἀπώλεσάς με· διὰ τὸ γὰρ κείνης θράσος
Πατρὸς στερηθεὶς, ἐγενόμην μητροκτόνος.
Ὁρᾷς Ὀδυσσέως ἄλοχον; οὐ κατέκτανε
Τηλέμαχος· οὐ γὰρ ἐπεγάμει πόσει πόσιν,
Μένει δ' ἐν οἴκοις ὑγιὲς εὐναστήριον.
Ὁρᾷς δ' Ἀπόλλων', ὃς μεσομφάλους ἕδρας
Ναίων, βροτοῖσι στόμα σαφέστατον νέμει;
Ὧι πειθόμεσθ' ἅπανθ', ὅσ' ἂν κεῖνος λέγῃ,
Τούτῳ πιθόμενος, τὴν τεκοῦσαν ἔκτανον.
Ἐκεῖνον ἡγεῖσθ' ἀνόσιον, καὶ κτείνετε.
Ἐκεῖνος ἥμαρτ', οὐκ ἐγώ. τί χρῆν με δρᾷν;
Ἢ οὐκ ἀξιόχρεως ὁ θεὸς ἀναφέροντί μοι
Μίασμα λῦσαι; ποῖ τις οὖν ἔτ' ἂν φύγοι,
Εἰ μὴ ὁ κελεύσας ῥύσεταί με μὴ θανεῖν;
Ἀλλ' ὡς μὲν οὐκ εὖ, μὴ λέγ', εἴργασται τάδε,
Ἡμῖν δὲ τοῖς δράσασιν οὐκ εὐδαιμόνως.
" Γάμοι δ' ὅσοις μὲν εὖ καθεστᾶσι βροτῶν,
" Μακάριος αἰών· οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ,
" Τά τ' ἔνδον εἰσί, τά τε θύραζε δυστυχεῖς.

Χο. " Αἰεὶ γυναῖκες ἐμποδὼν ταῖς συμφοραῖς
" Ἔφυσαν ἀνδρῶν, πρὸς τὸ δυστυχέστερον.

Τυ. Ἐπεὶ θρασύνῃ, κοὐχ ὑποστέλλῃ λόγῳ,
Οὕτω δ' ἀμείβῃ μ', ὥς τί μ' ἀλγῆσαι φρένα,
Μᾶλλόν μ' ἀνάψεις ἐπὶ σὸν ἐξελθεῖν φόνον.
Καλὸν πάρεργον δ' αὐτὸ θήσομαι πόνων,
Ὧν οὕνεκ' ἦλθον θυγατρὶ κοσμήσων τάφον.
Μολὼν γὰρ εἰς ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον,

* MS. πειθόμεσθα π.

Cui autem non adeſſent, majori injuriâ affecto?
Tu, ô ſenex, qui genuiſti malam filiam,
Es mihi exitio: nam propter ejus malitiam
Patre orbatus, factus ſum matricida.
Vides Ulyſſis conjugem? non interfecit eam
Telemachus: non enim ſuperinduxit marito maritum,
Sed manet domi impollutum cubile.
Vides Apollinem, qui ſedem mediâ in terrâ
Inhabitans, tribuit hominibus certiſſima oracula,
Cui paremus in omnibus, quæ jubet:
Huic parens interfeci matrem,
Ducite illum pollutum, & interficite:
Ille peccavit: non ego, quid oportebat me facere?
An non ſufficit Deus, ut me conferentem cauſam in eum
Culpâ ſolvendum? quò tandem effugiat aliquis,
Si non autor liberat me, ne interficiar.
Sed non dicas, quòd hæc non ſint rectè facta,
Sed quòd nobis, qui hæc fecimus infeliciter ſunt facta.
" Conjugia quibus mortalium ſunt felicia,
" His eſt beata vita: quibus autem non rectè cadunt,
" Ii ſunt miſeri intùs & foris.
Cho. " Mulieres ſemper impedimento omnibus caſibus
" Sunt viris ad infelicitatem.
Tyn. Quandoquidem es ferocior, & non cedis orationi,
Et ſic reſpondes mihi, ut mihi dolorem adferas:
Magis me incendis pergere ad tuam necem.
Faciam hoc pulchrum additamentum meorum laborum,
Quorum causâ veni ornaturus ſepulchrum filiæ.
Nam veniens ad evocatam multitudinem Argivorum,

ἠμέλησα ἢ περιπλέγμασι; Σύ τοι φυτεύσας] Ὁμηρικὸν τοῦτο, σοὶ πάντες μαχόμεσθα. σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην. ὦ γέρον, σὺ γεννήσας θυγατέρα κακὴν τὴν Κλυταιμνήστραν, ἔφθειρας ἐμέ· διὰ γὰρ τὴν ἐκείνης θρασύτητα πατρὸς ἐγὼ στερηθεὶς, μητρὸς ἐγενόμην φονεύς. βλέπεις τὴν Ὀδυσσέως γυναῖκα Πηνελόπην; οὐ κατέκτανε Τηλέμαχος ὁ υἱὸς αὐτῆς. οὐ γὰρ ἐπεγάμβρευσεν ἀνδρὶ ἄνδρα. μένει δὲ ἐν οἴκοις, ἀμίαντον καὶ σῶφρον τὸ εὐναστήριον. ὁρᾷς τὸν Ἀπόλλωνα ὃς τὰς μεσομφάλους καθέδρας οἰκῶν τοῖς ἀνθρώποις σαφῆ μαντείαν δίδωσι, ᾧ τινι Ἀπόλλωνι πειθόμεθα κατὰ πάνθ' ὅσα ἂν λέγῃ ἐκεῖνος, τούτῳ πειθόμενος ἐγὼ τὴν μητέρα ἐφόνευσα. ἐκεῖνον τὸν Ἀπόλλωνα νομίσατε ἄδικον, καὶ φονεύσατε, ὁ Ἀπόλλων ἔσφαλεν, οὐκ ἐγώ. τί δεῖ με πράττειν; ἢ οὐκ ἔστιν ἱκανὸς καὶ ἄξιος ὁ Ἀπόλλων λῦσαί μοι τὸ μίασμα εἰς ἐκεῖνον ἀναφέροντι. ποῦ τις λοιπὸν φύγοι ποτ' ἄν, εἰ μὴ ὁ κελεύσας θεὸς ῥύσεταί με, ὥστε μὴ ἀποθανεῖν. ἀλλ' ὅτι μὲν οὐ καλῶς εἴργασται ταῦτα, μὴ λέγε, λέγε δ' ὡς οὐκ εὐτυχῶς ἡμῖν τοῖς δεδρακόσι. Ὅσοις δὲ τῶν ἀνθρώπων οἱ γάμοι συμπίπτουσιν, ἀντὶ τοῦ, ἀπαντῶσι καλῶς, ὁ βίος ὑπάρχει μακάριος. οἷς ποτε δὲ μὴ διάκεινται καλῶς, καὶ κατὰ τὰ ἔνδον, καὶ τὰ ἐκτὸς ἀτυχεῖς ὑπάρχουσιν. Οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ] πίπτουσιν εὖ, ἀντὶ τοῦ ἀπαντῶσιν. εἴρηται δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κύβων. καὶ Σοφοκλῆς, ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι. 593 Τούτῳ πιθόμενος] διὰ τοῦ ι ἐνταῦθα τὸ πιθόμενος. ὅτι δὲ οὕτω γράφεται παρὰ τοῖς ποιηταῖς, δῆλον καὶ ἀπὸ τούτου,

Ἡ λίθος ἔστ' ἀμέθυσος. ἐγὼ δ' ὁ πότης Διόνυσος.
Ἢ πειθέτω νήφειν, ἢ μαθέτω μεθύειν.

Μακάριος αἰών] τουτέστι δηλονότι μακάριος ὁ αἰών, ἤτοι ὁ βίος. ἀντὶ τοῦ ... ἀπολαύουσι βίου, δι' ὃν μακαρίζονται. ὡς γὰρ μακάριος τέλος λέγεται, οὐ ὁ τυχὼν μακαρίζεται, οὕτω καὶ μακάριος βίος, οὐ ὁ ἀπολαύων μακαρίζεται. τὸ γὰρ ἀπολαῦον ἀγαθοῦ τινος, εἰκότως ἂν μακαρίζοιτο διὰ τὴν ἀπόλαυσιν. μακαρίζεται γάρ τις ἐφ' οἷς ἂν ἔχοι καλοῖς, ἤγουν ἐφ' οἷς ἀπολαύει. τὸ δὲ παρέχον τὴν ἀπόλαυσιν, ἤγουν ἐκεῖνο οὗ ἀπολαύει τις, οὐκ ἔχει λόγον μακαρίζεσθαι. ὥς τε ὅ, τι τοιοῦτό τι λέγεται μακάριον, οὐ δι' ἑαυτὸ οὕτω λέγεται, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀπολαῦον αὐτοῦ. 604 Αἰεὶ γυναῖκες] ἀεὶ τὸ γυναικῶν γένος συμφοραῖς καὶ δυστυχίαις ὑποκείμενον, ἐμποδὼν γίνεται τῶν ἀνδρῶν, εἰς δυστυχίαν, τουτέστι τοὺς ἰδίους ἄνδρας ταῖς σφετέραις αὐτῶν κακίαις, εὐτυχίας ἀφιστῶσι, πρὸς δυστυχίαν ἐπάγουσιν· ὃ καὶ Κλυταιμνήστρα πεποίηκεν. Ἄλλως. ἀεὶ φησὶν αἱ γυναῖκες ταῖς ἰδίαις δυστυχίαις ἐμποδίζουσι ταῖς εὐτυχίαις τῶν ἀνδρῶν. Ἄλλως. ἀεὶ αἱ γυναῖκες ἐμποδίζουσι ταῖς ἀγαθαῖς συντυχίαις, καὶ πρὸς τὸ δυστυχεῖν ἄγουσι τοὺς ἄνδρας. Ἄλλως. συμφορὰς νῦν τὰς συντυχίας καλεῖ. πεφύκασι φησὶν αἱ γυναῖκες ἐμποδίζειν τοῖς ἀνδράσι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τούτους συντυχίαις καὶ κοινωνίαις ἄγειν αὐτοὺς πρὸς τὸ δυστυχέστερον. καὶ οὕτως. πεφύκασιν ἐμποδίζειν αἱ γυναῖκες ταῖς παρ' ἑαυτῶν συμφοραῖς τοῖς ἀνδράσιν ἐν τοῖς καλοῖς, καὶ πρὸς τὸ δυστυχέστερον αὐτοὺς ἄγειν. 609 Καλὸν πάρεργον] ποιήσομαι αὐτό, τὸ φονεῦσαι δηλονότι, καὶ οὐ πάρεργον τῶν πόνων ἤγουν ἔργον, ἔξω τοῦ σκοποῦ τῶν πόνων, ὧν ἕνεκ' ἦλθον, λέγω κοσμήσων τὸν τάφον τῆς θυγατρός. Καλὸν πάρεργον] ἀντὶ τοῦ σπουδαῖον. τῶν ἐμῶν πόνων καλὸν ἡγήσομαι πάρεργον· πόνον δὲ λέγει τῶν κατὰ τὸν τάφον θυσιῶν. ὡς ἐν παρέργῳ δὲ, τὸν κατὰ Ὀρέστου λόγον ποιεῖται. καὶ τὸ πάρεργον, ὡς ἔργον φησὶ θήσομαι. Ἄλλως. ἐγὼ μὲν φησὶν ἦλθον τὰ πρὸς τὴν θυσίαν ἐκπονήσων τῇ θυγατρί. νῦν δὲ ὑπὸ

ANNOTATIONES.

V. 589. *Μένει δ' ἐν οἴκοις*, &c.] Rectè Poeta dicit illam domi jam manere, neque *Ulyſſis* adventum memorat; utpote qui benè temporum ratione habitâ ſciret, has *Oreſtæ* res contigiſſe diù antè *Ulyſſis* in Patriam reditum.

V. 596. Ἢ οὐκ ἀξιόχρεως] In hoc verſu Ἢ οὐκ leguntur μονοσυλλάβως. ut *Hom.* Ἢ οὐ μέμνῃ, ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ τε ποδοῖιν, Il. ο'. V. 18. Et Ἤλασ', ἢ οὐκ ἐνόησ' ἀχόλω δὲ μέγα θυμόν, Il. ι'. V. 533. Sic apud noſtrum Poetam *Phœniſſ.* V. 1183. τὸ μὴ legitur cùm οὐ, ut. Τὸ μὴ οὐ καὶ ἄκοντα ... πόλιν. Et *Hippolyt.* V. 49. Τὸ μὴ οὐ ... τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐμοί. Et *Andromach.* V. 241. Καλῶς γε χρωμένοισιν· εἰ δὲ μὴ, οὐ καλά. Et ibid. V. 253. Ἐι μὴ θανοῦμαί γ', εἰ δὲ μὴ, οὐ λείψω ποτέ. Et ibid. V. 656. Οὕτως ἰδοῦσα, μὴ οὐ κακὸν ... ἔχω. *Ibid.* ... Vid. ſupra V. 76. & V. 414.

V. 605. Δυστυχέστερον] MS. δυστυχέστατον.

V. 611. Μολὼν γὰρ ——ἑκοῦσαν οὐχ ἑκοῦσαν] Tales Pleonaſmos Poetæ paſſim uſurpant, ut *Hom.* Ἕκηλος, ἐμοί μοι καὶ ἀέκοντι ... Et Iliad. ζ'. V. 70. —— ... Ità *Sophocl.* ——, ... Item *Oedip. Tyr.* V. 1284. —— πολλάκις τι ... Item in *Ajace*, τί ... ἄγγελον ... Ità iterum *Euripid.* Troad. V. 446. Ἢ κακὸς κακῶς ... Ità *Plato* Epiſt. 7. ... Quin ità D. *Johannes* c. 1. V. 20. καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο. De quâ re videtis *Danielis Heinſii* Exercit. ſacr. l. 4. c. 1. in locum. Item *Sebaſtian Pfochenii* Diatr. de Græc. Linguæ N. T. Puritate p. 24. §. 48. 18. *Joſua Barnes.*

Ἑκοῦσαν,

Ἐκθύσω, οὐκ ἄκουσαν ἐπισείσω πόλιν,
Σοί, σῇ τ' ἀδελφῇ λεύσιμον δοῦναι δίκην.
Μᾶλλον δ' ἐκείνη σοῦ θανεῖν ἐστ' ἀξία,
Ἣ τῇ τεκούσῃ σ' ἠγρίωσ', εἰς οὖς ἀεὶ
Πέμπουσα μύθους ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον,
Ὀνείρατ' ἀγγέλλουσα τἀγαμέμνονος,
Καὶ τοῦθ', ὃ μισήσειαν Αἰγίσθου λέχος
Οἱ νέρτεροι θεοί· καὶ γὰρ ἐνθάδ' ἦν πικρόν,
Ἕως ὑφῆψε δῶμ' ἀνηφαίστῳ πυρί.
Μενέλαε, σοὶ δὲ τάδε λέγω, δράσω τε πρός.
Εἰ τοὐμὸν ἔχθος ἐναριθμεῖ, κῆδός τ' ἐμόν,
Μὴ τῷδ' ἀμύνειν φόνον, ἐναντίον θεοῖς.
Ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις·
Ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
Τοσαῦτ' ἀκούσας ἴσθι· μηδὲ δυσσεβεῖς
Ἕλῃ, παρώσας εὐσεβεστέρους φίλους.
Ἡμᾶς δ' ἀπ' οἴκων ἄγετε τῶνδε, πρόσπολοι.
Ορε. Στεῖχ', ὡς ἀθορύβως οὑπιὼν ἡμῖν λόγος
Πρὸς τόνδ' ἵκηται, γῆρας ἀποφυγὼν τὸ σόν.
Μενέλαε, ποῖ σὸν πόδ' ἐπὶ συννοίᾳ κυκλεῖς,
Διπλῆς μερίμνης διπτύχους ἰὼν ὁδούς;
Με. Ἔασόν, ἐν ἐμαυτῷ τι συννοούμενος,
Ὅπῃ *τράπωμαι τῆς τύχης, ἀμηχανῶ. * MS. ἔτι
Ορε. Μὴ νῦν πέραινε τὴν δόκησιν· ἀλλ' ἐμοὺς
Λόγους ἀκούσας πρόσθε, βουλεύου τότε.
Με. “ Λέγ'· εὖ γὰρ εἶπας. ἔστι δ' οὗ σιγὴ λόγου
“ Κρείσσων γένοιτ' ἄν· ἔστι δ' οὗ σιγῆς λόγος.
Ορε. “ Λέγοιμ' ἂν ἤδη. Τὰ μακρὰ τῶν σμικρῶν λόγων
“ Ἐπίπροσθέν ἐστι, καὶ σαφῆ μᾶλλον κλύειν.

Commovebo urbem volentem, nec invitam,
In te & tuam ſororem, ut detis lapidatu pœnam.
Et illa magis eſt digna ut interficiatur quàm tu,
Quæ irritavit te adverſus matrem, ſemper in aurem
Mittens ſermones hoſtiles,
Nuncians ſomnia de Agamemnone:
Et hoc, quòd oderint concubitum Ægiſthi
Dii inferi: (etenim & hic erat acerbum toleratu:)
Donec incendit domum igne non Vulcanio.
Menelae, tibi hoc dico, & præterea faciam etiam:
Si curas meam inimicitiam & affinitatem,
Non depellas iſti necem contra deos:
Sed ſine à civibus interfici ſaxis,
Aut non venias ampliùs in Spartanam terram.
Hæc memineris te audiviſſe: neque impios
Elige amicos, pellens pios.
Vos miniſtri, ducite me ab iſtâ domo.
Ore. Vade, ut ſequens oratio ſine interpellatore nobis
Ad hunc eat, ſenectutem effugiens tuam.
Menelae, quò moves pedem, in cogitatione
Ingrediens vias duplices duabus curis?
Me. Sine: mecum cogitans nonnihil,
Ad quam fortunam vertar, dubito.
Ore. Ne nunc perficias cogitationem, ſed meam
Orationem audiens priùs, tunc delibera.
Me. “ Dic, rectè enim dixiſti. Eſt ubi ſilentium orationi
“ Præſtat, eſt & ubi oratio ſilentio.
Ore. “ Dicam ergò. Longa oratio breviori
“ Eſt potior, & magis plana auditu.

οὖ παροξυνθεὶς, διὰ σπουδῆς καὶ τοῦτο θήσομαι τὸ ἔργον, τὸ σὲ φονευθῆναι. καὶ παροξυνόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἤδη παροξυνῶ πάντας κατὰ σοῦ, καὶ μὴ βουλομένους. πάρεργον δὲ εἶπεν, ἐπεὶ οὐ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ προκείμενον. Σῇ τ' ἀδελφῇ] κατὰ σοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς ὥς τε δοῦναι ὑμᾶς δίκην διὰ λίθων. μᾶλλον γὰρ σοῦ ἐκείνη, ἤγουν ἡ ἀδελφή σου ἐστὶν ἀξία θανεῖν. ⁶¹⁵ Εἰς οὖς ἀεὶ πέμπουσα μύθους εἰς τὸ οὖς] ἤγουν ψιθύρους λόγους πέμπουσα ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον, ἤγουν ἐχθροδέστερον βλέπεσθαι δηλονότι. Καὶ τοῦθ' ὃ] τὴν μοιχείαν λέγει· τοῦτο κοινοῦ δὲ ἀπαγγέλλουσα, ἵν' ἡ καὶ τὸ Αἰγίσθου λέχος ἀπαγγέλλουσα. Ὃ μισήσειαν] ἐπεὶ περὶ τεθνεώτων εἶπε, διὰ τοῦτο εἶπεν, οἱ νέρτεροι θεοὶ μισήσειαν. Καὶ γὰρ ἐνθάδ' ἦν] καὶ γὰρ ἐνταῦθα τοῦ ἔργου πικρὸν ἦν τὸ πραττόμενον ὑπὸ ταύτης, τουτέστι κατ' αὐτὸ γὰρ τοῦτο μάλιστα πικρότατον ἦν αὐτῇ συνεχῶς τὸ λέχος, καὶ τὴν μοιχείαν ὀνομάζουσα, καὶ τοῦτον παροξύνουσα τὸν ἀδελφόν. ἢ οὕτως. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸ τοῦτο πικρὸν ἦν τὸ πρᾶγμα, ὅτι συνεχῶς ἦν. ἢ τὸ ἐνθάδε, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸν ἐν τῷ ζῆν βίον· διὰ αὐτὴ συνεχῶς ὀνομάζουσα τὸ ἀνόσιον λέχος, καὶ τὴν μοιχείαν Αἰγίσθου, ἵν' ὡς καὶ τοὺς χθονίους μισεῖσθαι θεούς, καὶ τὰς τῶν κατοιχομένων ψυχάς. καὶ γὰρ τοῖς ζῶσι πικρὸν ἡ μοιχεία. ⁶²⁰ Ἕως ὑφῆψε] ἐπεὶ μεταφορᾷ χρώμενος εἶπεν ἀνῆψε δῶμα, οἷον ἀπώλεσεν, ἐπήγαγεν ἀνηφαίστῳ πυρί, δηλονότι ἄνευ πυρὸς διέφθειρε τὸν οἶκον. Ἀνηφαίστῳ] τῷ ὕλην μὴ ἔχοντι. πυρὶ εἰπὼν, ἐπάγει τῷ ἀνηφαίστῳ, ἵνα δηλονότι δηλώσῃ, ὅτι οὐ τοῦτο λέγει τὸ πῦρ, τὸ τὰ ξύλα καὶ τὴν ὕλην ἀναλίσκον, ἀλλ' ἕτερον μέν τι, ὁμοίως δὲ τούτῳ ἀναλωτικὸν καὶ διαφθαρτικόν. Ἄλλως. Ἐπεὶ τὸ ὑφῆψεν εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἀπώλεσεν, εἰκότως καὶ τὸ δίχα πυρὸς προσέθηκεν. Ἐναριθμῇ δὲ ἀντὶ τοῦ φροντίζῃ, καὶ ἐν φροντίδι ἔχεις. τῶν εἰ ὑπολογίζεις τὸ πρὸς ἐμὲ μῖσος, καὶ τὴν ἐμὴν συγγένειαν καὶ φιλίαν, ὅρα μὴ θελήσῃς ἀμύνειν ἢ βοηθεῖν τῷδε, εἰς φόνον, ἐναντίον ἤτοι μισητὸν τοῖς θεοῖς. ἔα δὲ καταφονευθῆναι ὑπὸ τῶν πολιτῶν, διὰ τῶν πετρῶν. εἰ δὲ μὴ, μὴ ἐπιβαίνῃς τῆς Σπαρτιάτιδος γῆς. ⁶²⁵ Ἢ μὴ ἐπίβαινε] Λακεδαίμονος πρῶτος ἦρξε Λέλεξ, ἀφ' οὗ καὶ Λέλεγες ὠνομάζοντο. ἔσχε δὲ παῖδας ἐκ Περιδίας, Μύλην, Πολυκάωνα, Βωμολόχον, Θεράπνην. τούτων ὁ Μύλης ἐκ Τηλεδίκης, ἴσχει Εὐρώταν, καὶ Κλεοδίαν. Εὐρώτας δὲ ἄρξας μετὰ τὸν κατακλυσμὸν λιμνάζομενον ἐργασάμενος, καὶ ποταμὸν ποιήσας, Εὐρώταν ὠνόμασεν. οὗτος ἐκ Κλήτης ἴσχει θυγατέρα Σπάρτην. ἣν ἀγαγόμενος Λακεδαίμων ὁ πάντας ἄρξας, τοὺς μὲν Λέλεγας Λακεδαιμονίους, τὸ δὲ ὄρος Ταΰγετον, καὶ τὴν πόλιν ἣν ἔκτισε Σπάρτην ὠνόμασε. Μὴ τῷδ' ἀμύνειν] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ἀμύνειν ἔξωθεν θέλε, ὥς τινες. ἀλλ' ἔστι σαφὲς τὸ σοὶ δ' ἐγὼ τάδε λέγω. Στεῖχ' ὡς ἀθορύβως] προβαῖνε ὅπως ὁ μέλλων, ὁ περιελθὼν μοι λόγος, τοῦ σοῦ γήρως ὑπείκοντος, ἀθορύβως πρὸς τὸν Μενέλαον ἥκηται. Στεῖχε] ἀπέρχου, ἵνα ὁ ἐπελθὼν ἡμῖν λόγος ἀφίκηται πρὸς τόνδε τὸν Μενέλαον δηλονότι, ἀνενοχλήτως ἀποφυγὼν τὸ σὸν γῆρας, ἤτοι τὴν σὴν ὀργὴν καὶ ἀγανάκτησιν. ⁶³¹ Μενέλαε ποῖ σὸν] ποῖ κυκλοῖς, ἤγουν στρέφεις τὸν πόδα ἐπὶ συννοίᾳ ὢν δηλονότι, ἤγουν ἐν φροντίδι καὶ σκέψει τῇ μετὰ σεαυτοῦ, διπλᾶς ὁδοὺς ἐρχόμενος διπλῆς φροντίδος, τουτέστι διπλοῦν λογισμὸν φροντίδος ἔχων. Μενέλαε ποῖ] ὡς τῷ ποδὶ τὸ ἦθος προγράφοντος αὐτοῦ, ἢ διστακτικῶς ἔχοντος, καὶ ἀνελογιζομένου εἰ δέοι, ταῦτα ποιεῖν, ὅπερ ποιοῦσιν οἱ ἀμηχανοῦντες ἐν πράγμασι. Ἀμηχανῶ] ποῖ τῆς τύχης τράπωμαι, τουτέστιν ἀπορῶ, τίνι μᾶλλον βοηθήσω, σοὶ ἢ Τυνδάρεῳ. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἐᾷ με σοὶ προσθέσθαι δεινὰ ἐπαπειλούμενος. σὺ δὲ ἀδελφιδοῦς ὢν ἐμοὶ, ἀναγκαῖος δίκαιος εἶναι τῆς παρ' ἐμοῦ τυχεῖν βοηθείας. Ἄλλως. Ἀμηχανῶ εἰς ὁποίαν τύχην τράπωμαι. τύχην ἐνταῦθα προσδοκωμένην λέγει, τουτέστιν ἀμηχανῶ πότερον μεῖζον τῶν προσδοκωμένων συμβήσεσθαι προτιμήσω. Ἄλλως. Πῆ τῆς τύχης τράπωμαι, πότερον σοὶ συνέλθω, ἢ Τυνδάρεῳ, τοῦτο γὰρ δηλῶσαι ἐβούλετο. ⁶³⁵ Μὴ νῦν πέραινε] μὴ τὸ δοκοῦν σοι εἰς πέρας ἄγε, πρὶν ἀκούσῃς τοὺς ἐμοὺς λόγους. ἐπεὶ γὰρ ἐν διασμῷ ἦν ἀμηχανῶν διὰ τὴν τύχην ὅπως τράπηται, παραινεῖ αὐτῷ μήπω τῇ δοκήσει πέρας ἐπιθεῖναι, πρὶν ἀκοῦσαι τοὺς αὐτοῦ λόγους, καὶ οὕτω βουλεύσασθαι. Ἔστι δ' οὗ σιγή] ἔστι πρᾶξις, ὅπου ἡ σιγὴ κρείσσων τοῦ λόγου, καὶ ἔστιν ὅπου ὁ λόγος τῆς σιγῆς κρείσσων. Τὰ μακρὰ] ἐναντιοῦται τῇ Μενελάου βραχυλογίᾳ, τὴν μακρολογίαν προκρίνων. οἱ γὰρ Λάκωνες βραχυλόγοι. καὶ Ὅμηρος, παῦρα μὲν ἀλλὰ μάλα λιγέως. ὁ δὲ νοῦς, ἡ μακρὰ διήγησις, καὶ τὸ διὰ πλειόνων ποιεῖσθαι τὴν ἀφήγησιν, σαφέστερον παρίστησι τὸ πρᾶγμα τῶν συντόμων λόγων. ἀνάσχου οὖν τῆς ἐμῆς μακρολογίας, ἐπεὶ σαφεστέρα ἐστί. τὸ δὲ ἐπίπροσθεν, ἀντὶ τοῦ προτιμότερα ἐστι τὰ μακρὰ διηγήματα, τῶν συντόμων λόγων. ἔνιοι δὲ ἀθετοῦσι τοῦτον καὶ τὸν ἑξῆς στίχον. οὐκ ἔχουσι γὰρ τὸν Εὐριπίδειον χαρακτῆρα. καὶ πέπτωκεν ὁ νοῦς διὰ τὸν Μενέλαον. οἱ γὰρ

ANNOTATIONES.

V. 613. Ἐκθύσω, οὐκ ἄκουσαν] *Canterus* legit οὐχ ἑκοῦσαν, & ita exhorta[illegible]: ſed non neceſſe eſt, ut id fiat. *Tyndarus* enim ait ſe excitaturum urbem, non ut dicamus, volentem, nolentem, ſed volentem, & nullo modo invitam, ſed promptam, &c.

V. 624. Ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν, &c.] Hunc eundem στίχον habes ſupra ad V. 535.

Ἐμοὶ

Ἐμοὶ σὺ τῶν σῶν, Μενέλεως, μηδὲν δίδου.
Ἃ δ' ἔλαβες, ἀπόδος, πατρὸς ἐμοῦ λαβὼν πάρα.
Οὐ χρήματ' εἶπον, χρήματ', ἢν ψυχὴν ἐμὴν
Σώσῃς, ἅπερ μοι φίλτατ' ἐστὶ τῶν ἐμῶν.
Ἀδικῶ; λαβεῖν χρή μ' ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ
Ἄδικόν τι παρὰ σοῦ. καὶ γὰρ Ἀγαμέμνων πατὴρ
Ἀδίκως ἀθροίσας Ἑλλάδ', ἦλθ' εἰς Ἴλιον,
Οὐκ ἐξαμαρτὼν αὐτὸς, ἀλλ' ἁμαρτίαν
Τῆς σῆς γυναικὸς, ἀδικίαν τ' ἰώμενος.
Ἓν μὲν τόδ' ἡμῖν ἀνθ' ἑνὸς δοῦναί σε χρή.
" Ἀπέδοτο δ', ὡς χρὴ τοῖς φίλοισι τοὺς φίλους,
Τὸ σῶμ' ἀληθῶς σοι, παρ' ἀσπίδ' ἐκπονῶν,
Ὅπως σὺ τὴν σὴν * ἀπολάβῃς ξυνάορον. * M.S. λάβοις.
Ἀπότισον οὖν μοι ταὐτὸ, τοῦτ' ἐκεῖ λαβών,
Μίαν πονήσας ἡμέραν ἡμῶν ὕπερ
Σωτήριος στὰς, μὴ δέκ' ἐκπλήσας ἔτη.
Ἃ δ' Αὐλὶς ἔλαβε σφάγι' ἐμῆς ὁμοσπόρου,
Ἐῶ σ' ἔχειν ταῦθ'· Ἑρμιόνην μὴ κτεῖνε σύ·
Δεῖ γάρ σ', ἐμοῦ πράσσοντος, ὡς πράσσω τὰ νῦν,
Πλέον φέρεσθαι, κἀμὲ συγγνώμην ἔχειν.
Ψυχὴν δ' ἐμὴν δὸς τῷ ταλαιπώρῳ πατρὶ,
Κἀμῆς ἀδελφῆς, παρθένου μακρὸν χρόνον·
Θανὼν γὰρ οἶκον ὀρφανὸν λείψω πατρός.
Ἐρεῖς, ἀδύνατον αὐτὸ τοῦτο. " Τοὺς φίλους
" Ἐν τοῖς κακοῖς χρὴ τοῖς φίλοισιν ὠφελεῖν.

Mihi tu, Menelae, tuarum rerum nihil dederis:
Sed quæ accepiſti redde, cùm acceperis à meo patre.
Non loquor de pecuniâ, ſed te (ſi vitam meam
Servabis) quæ eſt mihi inter meas chariſſima.
Injuſtè ago: Decet certè me accipere aliquid contra hanc calamitatem
Injuſtum à Te: Etenim Agamemnon pater
Injuſtè congregans Græciam, venit ad Ilion,
Ipſe non peccans, ſed peccatum
Uxoris tuæ & injuſtitiam reſarciens,
Unum hoc oportet te mihi dare pro uno:
" Et expoſuit, ut convenit amicos amicis,
Corpus reverà pro te, in acie laborans,
Ut tuam tu reciperes conjugem.
Redde mihi hoc, cùm illud acceperis,
Laborans uno die pro nobis
Stans, ut ſis ſervator, non implens decem annos.
Aulis autem quam accepit victimam meæ ſororis,
Sino te hanc habere; *Hermionem* tu *ne viciſſim* occide.
Oportet te enim me, cùm ſim ità calamitoſus,
Plus habere, & me ignoſcere:
Sed meam vitam da miſero patri,
Et meæ ſororis, quæ eſt Virgo longo *jam* tempore:
Nam mortuus relinquam orbam domum patris.
Dices, impoſſibile eſt hoc ipſum. " Amicos
" Oportet opem ferre amicis in adverſis.

λέλεκτις βραχύλογον. Τὰ μακρὰ] τὰ μὲν γὰρ, κατὰ λεπτὸν διασαφοῦσι τὴν ὑπόθεσιν: τὰ δ' ὡς οἷόν τε αὐτὴν εἰς ὀλίγον συνάγουσι, καὶ διὰ τοῦτο ἀσάφειαν ἔχουσιν. Ἄλλως. τί ἐστι πολὺ ἐμπίπλαμαι τῶν λόγων, προτιμότερά ἐστι τῶν σμικρῶν, ἀντὶ τοῦ τῶν βραχέων. ἤγουν τῶν ἐπ' ὀλίγον ἐκτεταμένων. Ἃ δ' ἔλαβες ἀπόδος] τοῦτο ῥηθὲν αἴρουσιν αἱ ὑπόκειται τὴν χεῖρα, ὥστε τῷ Μενελάῳ ἀγωνιῶντι, μή ποτε λέγει ὅτι παρακαταθήκην ἀργυρίου παρὰ τοῦ πατρὸς πεπίστευται. εὐήθης δέ ἐστιν ὁ τοιαύτης ὑποψίας ἀντιλαμβανόμενος Μενέλαος. εἰ γὰρ μήτε τὸν λέγοντα ᾔδει, μήτε οὗ ἐστι χρεία, ἴσως ἂν εἶχέ τι πιθανὸν τὸ νομιζόμενον. ἐπεὶ δὲ ἐπίσταται, περιττὸν καὶ ἄπορον τὸ νομιζόμενον. 643 Οὐ χρήματ' εἶπον] οὐ λέγω φησὶ χρήματα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ἀλλὰ τοῦ ὅτι χρήματα εἶπον τὴν ἐμαυτοῦ ψυχὴν, ἥ τις ἐστί μοι χρῆμα τιμιώτατον. ἣν ἐὰν σώσῃς, καλὴν ἀμοιβὴν μοι δίδως. Ἅπερ μοι] δέον εἰπεῖν ἣ ὥσπερ πρὸς τὴν ψυχὴν, ἅπερ εἶπε πρὸς τὰ χρήματα. Ἀττικὸν, ἀντὶ τοῦ ὅπερ φίλτατόν ἐστι τῶν ἐμῶν. Ἀδικῶ, λαβεῖν] εἰ καὶ ἄδικον ἐποίησα φονεύσας τὴν μητέρα, ἀλλὰ σύ ἐν τοιούτῳ μοι κακῷ ὄντι παρασχεῖν μοι ὀφείλεις, καὶ ὅσον δύναμις ὑπὲρ ἐμοῦ ἀγωνίσασθαι. ἐν τούτῳ γὰρ μάλιστα δειχθήσῃ γνήσιος φίλος, ἐπεὶ ὁμολογουμένως κακοῖς μοι συνεχόμενος. εἰ γὰρ τὰ δίκαιά μου παντελῶς ἔρρωτο, τῆς παρ' ἑτέρων ἐπικουρίας οὐκ ἐδεόμην. ἐν ἤθει δὲ ἀναγνωστέον, ἀδικῶ, καὶ δεῖ στίζειν. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς; λαβεῖν χρή με ἀντὶ τοῦ κακοῦ, ἤγουν ἀντὶ τῆς περιεχούσης με δυστυχίας ἄδικόν τι αἰτῶ. καὶ γὰρ Ἀγαμέμνων ἄναξ ἀδίκως, καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ δὲ ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ, ἀντὶ τῆς περὶ τὸν πατέρα βοηθείας. καὶ οὐδὲ εἶπε καθ' ὑπόθεσιν ἀδικῶ, κατὰ συλλογισμόν φησιν. ἀλλὰ λέγει, ὅτι ἀδικῶ εἰς ἄδικον ἐπικουρίαν σε παραβαλών. οὐκοῦν καὶ σὺ ἀδίκησον περὶ ἐμοῦ, ὡς καὶ ὁ πατήρ μου διὰ σὲ ἠδίκησε τοὺς βαρβάρους. δεῖ γάρ με ἀντὶ τῆς ἀδικίας ἐκείνης, ἄδικόν τι λαβεῖν παρὰ σοῦ, ὅ ἐστιν, εἰ κρίνεις κακὸν εἶναι τὴν ἐμὴν ἐπικουρίαν, δικαίως ἂν καὶ τὴν ἐπικουρίαν τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κακὸν ὀνομάσειας. ἀλλ' οὐκ ἠδίκησεν ὁ πατὴρ ἐν καιρῷ σοι βοηθήσας. οὐκοῦν οὐδὲ σὺ ἀδικήσεις. 645 Ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ] ἤγουν ἕνεκα ταύτης τῆς δυστυχίας βοηθοῦν μοι κινδυνεύοντι. ἄδικον δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ οἱ τοῖς ἀδικοῦσι βοηθοῦντες, ἄδικόν τι ποιοῦσιν. Ἀδικίας τ' ἰώμενος] καθὸ ἠδικήθης παρὰ Ἀλεξάνδρου. Ἀπέδοτο δ' ὡς χρὴ] ἀντὶ τοῦ ἔκδοτον τὸ σῶμα τοῖς πολεμίοις παρέσχεν, ὡς πρέπει τοῖς γνησίοις φίλοις, καὶ κατεπράχθη ὅσον ἐφ' ἑαυτὸν διὰ τὴν σὴν γυναῖκα, οἷα χρὴ τοὺς φίλους τοὺς φίλους ἐκπονεῖν. τοῦτο γὰρ ἀπὸ κοινοῦ ληπτέον. Ἄλλως. ἀπέδωκε τὸ σῶμα ἕνεκα σοῦ, ἐκπονῶν παρὰ τὸν πόλεμον ἀληθῶς, ὡς χρὴ τοὺς φίλους ἐκπονεῖν δηλονότι ἕνεκα τῶν φίλων. 654 Ἀπότισον οὖν μοι] ὁ πᾶς λόγος, ἀπόδος μοι τὴν ἴσην χάριν, ἧς ἔλαβες ἐν Ἰλίῳ παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μόνην ἡμέραν ὑπὲρ ἐμοῦ πόνησον, μὴ δὲ τὴν θυγατέρα φονεύσῃς. ἐπειδὴ δεῖ σε ὥσπερ πλεονεκτεῖς μου τῆς εὐδαιμονίας, πλεονεκτεῖν καὶ ἐν τῇ ἀμοιβῇ τῆς εὐεργεσίας. Ἃ δ' Αὐλὶς] τὴν σφαγὴν τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς, ἣν ἔλαβεν ἡ Αὐλὶς, ἐῶ σ' ἔχειν ταύτην. Σφάγια] τὰ σφαζόμενα, καὶ ἡ σφαγή. ὡς ἐνταῦθα, Ἃ δ' Αὐλίς. ἐν Αὐλίδι πόλει Βοιωτίας θηρεύων Ἀγαμέμνων, ἔβαλλε τόξοις ἔλαφον καιρίαν πληγήν. καυχησάμενος δὲ ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ, καὶ εἰπὼν ὡς οὐδ' ἂν αὐτὴ ἡ Ἄρτεμις οὕτως ἔβαλεν. ἐπειδὴ τῆς θεοῦ ὀργιζομένης, καὶ κατεχούσης τοὺς ἀνέμους ὡς μὴ δύνασθαι αὐτοὺς εἰς Ἴλιον στέλλεσθαι. πέμψας οὖν Ἀγαμέμνων εἰς Δελφοὺς, καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ χρησμοῦ, ὡς εἰ βούλοιτο ἐξιλεώσασθαι Ἄρτεμιν θυσάτω τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Ἰφιγένειαν, τὴν καὶ Ἰφιάνασσαν καλουμένην, πλασάμενος πρὸς τὴν γυναῖκα Κλυταιμνήστραν, ὡς Ἀχιλλεῖ ταύτην συνάψειεν. ἐπεὶ δὲ θύειν αὐτὴν ἤρχετο, ἁρπάσασα αὐτὴν ἡ θεὸς καὶ ἀντ' αὐτῆς ἔλαφον εἰς θυσίαν δοῦσα, ἀπάγει τὴν κόρην ἐν τοῖς Ὑπερβορέοις πρὸς τὸν ἐκεῖσε αὐτῆς νεών· διότι θύειν αὐτὴν ἠβουλήθησαν. ὁπότε δὲ θεάσαιτό τινα αὐτῶν ἐκεῖσε ἰόντα ἀπέκτεινεν. ὕστερον δὲ ὑπὸ Ὀρέστου κεκλοφότος ἐπανῆκεν εἰς Ἄργος. Ἄλλως. Αὐλὶς πόλις Βοιωτίας, ἐνταῦθα ἐπεσχέθησαν οἱ στρατευσάμενοι εἰς Ἴλιον Ἕλληνες, ὑ πνέοντος ἀνέμου διὰ τὰς καυχήσεις, Ἀγαμέμνονος τοξεύσαντος τὴν ἔλαφον, καὶ εἰπόντος μηδ' ἂν τὴν Ἄρτεμιν οὕτω βαλεῖν. νῦν δὲ περὶ Ἰφιγενείας λέγει, ἣν ἔχρησεν ὁ θεὸς ἀπλοίας ἐπισχούσης τοὺς Ἕλληνας Ἀρτέμιδι θῦσαι. Ἄλλως. ἐκ αὐτοῦ [illegible] φησὶ τὴν σὴν θυγατέρα τὴν Ἑρμιόνην ἀντ' ἐμοῦ δοῦναι πρὸς σφαγὴν, ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ τὴν Ἰφιγένειαν, ἵνα σὺ τὴν γαμετὴν ἀπολάβῃς. ἀλλὰ σὺ μὲν ἔχε τοῦτο πλέον, καὶ κέρδαινε παρὰ τοῦ δαίμονος. ἐπεὶ σοὶ μὲν εὐτυχίας, ἐμοὶ δὲ δυστυχίας καιρός. ἐγὼ δέ σοι χάριν ἕξω σώσαντί με μόνον, κἂν μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον σώζῃς ἡμᾶς ἀντ' ἐμοῦ δοὺς τὴν Ἑρμιόνην, ἢ συναπτέον τοῦτο πρὸς τὸ ἀπότισόν μοι. καὶ ἔστιν ὁ λόγος οὕτως, ἀπόδος τὴν ἴσην χάριν ἧς ἔλαβες ἐν Ἰλίῳ παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μίαν ἡμέραν μόνον ὑπὲρ ἐμοῦ πόνησον. προσήκει γάρ σε ἐμοῦ δυστυχοῦντος πάντα μηχανᾶσθαί τι πρὸς τὸ ἐμὲ σῶσαι. ἐμὲ δὲ χάριν σοι ὁμολογεῖν, ἵνα τὸ μεταξὺ, κατ' ἐπίδοσιν φέρηται, τουτέστι πλέον ἢ ἐγὼ δύναμαι. ὁ γὰρ εὖ πράσσων τοῦ μὴ πράσσοντος πλέον δύναται λογίσασθαι τὰ πρὸς σωτηρίαν. 664 Ἐρεῖς ἀδύνατον] λύσις τοῦ ἀντιπίπτοντος, ἀλλ' εἴποις φησὶν ὅτι ἀδύνατον βοηθῆσαι, εἴτε ἔξωθεν προσληπτέον, καθὸ μέγα ἐστὶ καὶ ἀσύγγνωστον τὸ ἁμάρτημα, ὅπερ ἀπειργάσατο Ὀρέστης. ἀλλὰ κατὰ τοῦτό φησι, καθὸ ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ βοήθησον. ὁ γὰρ γνήσιος φίλος ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς δείκνυται. Ἄλλως. ἀλλὰ λέγεις φησὶν, ὅτι ἀδύνατόν ἐστι τὸ βοηθῆσαί μοι, ἐγὼ δέ σοι ἀντείποιμι ἂν, ὡς μάλιστά μοι διὰ τοῦτο συμβάλλεσθαι ὀφείλεις, εἰδὼς ὅτι ἐν τοῖς ἀδυνάτοις δεῖ τῶν φίλων. Αὐτὸ τοῦτο] λείπει ἡ κατὰ, ἵνα ᾖ κατ' αὐτὸ τοῦτο, ὅ ἐστι τὸ ἀδύνατον.

" Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὖ διδῷ, τί χρὴ φίλων;
" Ἀρκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς, ὠφελεῖν θέλων.
Φιλεῖν δάμαρτα πᾶσιν Ἕλλησιν δοκεῖς·
Κοὐχ ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείᾳ λέγω·
Ταύτης ἱκνοῦμαί σ'. ὢ μέλεος ἐμῶν κακῶν,
Εἰς οἷον ἥκω; τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ;
Ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε.
Ὦ πατρὸς ὅμαιμε, θεῖε, τὸν κατὰ χθονὸς
Θανόντ' ἀκούειν τάδε δόκει, ποτωμένην
Ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ, καὶ λέγειν ἃ 'γὼ λέγω.
Ταῦτ' εἴς τε δάκρυα, καὶ γόους, καὶ συμφορὰς
Εἴρηκα, κἀπήτηκα τὴν σωτηρίαν
Θηρῶν, ὃ πάντες, κοὐκ ἐγὼ ζητῶ μόνος.
Χο. Κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι καὶ γυνὴ περ οὖσ' ὅμως,
Τοῖς δεομένοισιν ὠφελεῖν· οἷός τε δ' εἶ.
Με. Ὀρέστ', ἐγώ τοι σὸν καταιδοῦμαι κάρα,
Καὶ ξυμπονῆσαι σοῖς κακοῖσι βούλομαι,
" Καὶ χρὴ γὰρ οὕτω τῶν ὁμαιμόνων κακὰ
" Συνεκκομίζειν, δύναμιν ἢν διδῷ θεὸς,
" Θνήσκοντα καὶ κλείνοντα τοὺς ἐναντίους.
" Τὸ δ' αὖ δύνασθαι, πρὸς θεῶν χρήζω τυχεῖν.
Ἥκω γὰρ ἀνδρῶν συμμάχων κενὸν δόρυ
Ἔχων, πόνοισι μυρίοις ἀλώμενος,
Σμικρᾷ σὺν ἀλκῇ τῶν λελειμμένων φίλων·
Μάχῃ μὲν οὖν ἂν οὐχ ὑπερβαλοίμεθα

" Quando autem res ſunt ſecundæ, quid opus eſt amicis?
" Satis enim eſt ipſe Deus volens juvare.
Videris omnibus Græcis amare conjugem,
(Non dico autem ſimulatione infirmans me,)
Per hanc ſupplico tibi. O miſer propter mea mala
Ad quæ venio? quid oportet me laborare?
Supplico enim nunc pro totâ domo.
O patrue patris frater, ſub terrâ
Mortuum audire hæc putes, volantem
Animam ſuper te, & dicere quæ ego dico.
Hæc inter lacrymas & luctum & calamitates
Dixi, & repoſco ſalutem
Quærens: quod omnes quærunt, & non ego ſolus.
Ch. Et ego tibi ſupplico, quanquam mulier ſim,
Ut juves auxilio egentes: nam potes.
Me. Oreſtes, ego revereor tuum caput,
Et volo te juvare in malis iſtis,
" Et enim oportet me ſic cognatorum mala
" Simul ferre, ſi Deus det vires,
" Etiamſi ſit moriendum, & interficiendi adverſarii:
" Ut poſſim autem, id peto conſequi à diis.
Venio enim haſtam vacuam viris ſociis
Habens, errans à multis laboribus,
Cum exiguis copiis reliquorum adhuc amicorum.
Pugnando autem non poſſumus ſuperare

Τί χρὴ φίλων] κατὰ τί ἐστι χρεία τῶν φίλων, ἀντὶ τοῦ οὐδὲν ἐστὶ χρεία τῶν φίλων. Φιλεῖν δάμαρτα] ἀγαπᾶν τὴν γυναῖκα ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων νομίζῃ. καὶ οὐ λέγω τοῦτο ἀπατῶν σε τῇ κολακείᾳ, ἤγουν κολακεύων σε, οὐ κολακείᾳ, ἀλλ' ἀληθείᾳ λέγω. λείπει δὲ τὸ πρὸς ταύτης σε ὁρκῶ. τὸ δὲ ὦ μέλεος, ἠρέμα πρὸς ἑαυτὸν λέγει· ὦ ἄθλιος εἰς οἷον κακὸν δηλονότι ἥκω. [670] Ταύτης ἱκνοῦμαι] ἀντὶ τοῦ πρὸς ταύτης ὁρκῶ βοηθῆσαί μοι. ἢ δέομαί σου πρὸς ταύτης, ὅπως ἄν μοι βοηθήσειας εἰς τιμὴν αὐτῆς. τὸ δὲ ἑξῆς, ἠρέμα καθ' ἑαυτὸν λέγει· οἰκτείρων αὐτὸν, ὅτι μέχρι τοσούτου προσῆλθεν αὐτῷ τὰ τῆς δυστυχίας, ὡς διὰ τοῦ μνησθῆναι τῆς Ἑλένης προσδοκᾶν βοηθείας τυχεῖν. ἀνάξιον γὰρ ἑαυτοῦ ἡγεῖται, τὸ καὶ μόνον μνησθῆναι τοιαύτης γυναικὸς, μή τι γε καὶ δοκεῖν σώζεσθαι δι' αὐτῆς. δυστυχὴς οὖν φησιν ἐγὼ εἰς τοιοῦτο τῶν κακῶν ἐλθών. διὰ γὰρ γυναικὸς, τῆς πᾶσιν Ἕλλησι κακῆς, σωθῆναι προσδοκῶ. Τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ] ἀλλὰ τί φησὶ μιαίνω τὸ διὰ ταύτης σωθῆναι προτιμώμενος. ἀνάγκη γάρ ἐστι καὶ πρὸς τοῦτο καταβαίνειν οἰκτρότατον, καὶ πάντα ὑπομένειν, κἂν αἰσχύνην μοι φέρῃ. οὐ γὰρ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος ὁ ἐμὸς κινδυνεύει. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἔκδοσις τοῦτο συνάπτουσα τῷ ταύτης ἱκνοῦμαι, πρὸς τὸ ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε, εἴτε ὡς τοῦ Μενελάου ἀποστραμμένου τὴν ἱκεσίαν, αὐτὸς δυσφορῶν λέγει, δυστυχὴς ἐγὼ, εἰς ἄπορον ἥκω κακῶν, καὶ οὐκ ἔχω οὐδεμίαν καταφυγήν. ὃ πάλιν διαλαβὼν, θαρσύνει ἑαυτὸν, καὶ φησὶ, τί δεδοίκαμεν τὸν θάνατον; καρτερεῖν δεῖ καὶ φέρειν ἀναγκαίως τὰ παρὰ τοῦ δαίμονος. τί δέ φησι παραιτοῦμαι τὴν αἰσχύνην; πάσῃ μηχανῇ ποιητέον τὴν σωτηρίαν. οὐχ ὑπὲρ μικροῦ γάρ μοι ὁ κίνδυνος, ἀλλ' ὑπὲρ παντὸς τοῦ οἴκου ἐστίν. Ἄλλως. τί δὲ ταλαιπωρεῖν καὶ κάμνειν ἐμὲ περὶ τὴν δέησιν. οὐ γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ μόνον, καὶ τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς ποιοῦμαι τὴν δέησιν, ἀλλ' ὑπὲρ παντὸς τοῦ οἴκου καὶ τοῦ γένους ἡμῶν. ἀποθανόντος γὰρ ἐμοῦ, ἡ ἐκ προγόνων πᾶσα εὐδαιμονία οἰχήσεται, ὥστε τῆς ζημίας καὶ εἰς σέ πως τεινούσης, ἐπεὶ τοῦ αὐτοῦ γένους τυγχάνεις, οὐχ ἧττον ἐμοῦ δεῖ σε σπουδάζειν, ὅπως σωθείην, ἡ αὐτὴ ἡ κατασκευὴ πρὸς τὸ ἱκνοῦμαι ἐστὶ, πλὴν ἀλλὰ διὰ μέσου. [673] Τὸν κατὰ χθονὸς] δόκει ἀκούειν τάδε τὸν κατὰ χθονὸς θανόντα, ἤγουν νόμιζε ὅτι πάρεστιν ἐκεῖνος, καὶ ἀκούει τάδε, λέγω τὴν ψυχὴν ἐκείνου ποτωμένην ἐπάνω σου. συντακτέται δὲ ἐνταῦθα ὑπαρκτικοῦ ῥήματος μετοχὴ, ἢ καὶ ἐκφωνουμένη, κακοσύνθετον ποιεῖ τὸν λόγον καὶ ἄχρηστον. ὅτι δὲ λόγον ἔχει αὕτη συντακτέα, δῆλον οὕτως, κατὰ χθονὸς ὄντα ἐξ ἀνάγκης μετὰ τῆς μετοχῆς τοῦ ὑπαρκτικοῦ, οὕτως. ἐπειδὴ καὶ κατὰ χθονὸς ἐστὶν ὁ δεῖνα λέγεται, καὶ θανὼν, δύναται καὶ καταλλήλως ἔχειν τοῦτο, καὶ μετὰ τῆς μετοχῆς τοῦ ὑπαρκτικοῦ λέγεσθαι μετασχηματιζόμενον. ἐπεὶ δὲ συμβαίνει ἐνταῦθα καὶ ἑτέραν εἶναι μετοχὴν κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν, καὶ διὰ τοῦτο κακόφρασον εἶναι τὸν λόγον καὶ κακοσύνθετον, οὐδέποτε ἐκφωνεῖται ἡ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος μετοχὴ, ἀλλ' ἀεὶ συντακτέται κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ὑπαρκτικῶν. Ταῦτ' εἴς τε δάκρυα] ἀντὶ τοῦ μετὰ δακρύων καὶ γόων αἰτῶ τὴν σωτηρίαν. Ἄλλως. κατὰ ὑπόθεσιν ταῦτα ἐπάγεται, ἤγουν ταῦτα εἴρηκα, εἴς τε τὰ δάκρυα ἡμῶν καὶ τοὺς γόους καὶ τὰς συμφορὰς, ἤγουν μετὰ δακρύων καὶ γόων εἶπον, ἢ οὕτως, εἶπον ταῦτα εἰς δάκρυα καὶ γόους καὶ συμφορὰς, ἤγουν ἵνα μὴ τύχω τούτων. τάξομαι δὲ, εἰ πιστωθείημαί με ἐάσῃς. Κἀπήτηκα] ὡς χρέος ἤτησα. [678] Θηρῶν] θηρώμενος, ζητῶν. Κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι] καὶ ἐγώ σε παρακαλῶ καίτοι ὑπάρχουσα γυνὴ, βοηθεῖν τοῖς δεομένοις, δυνατὸς γὰρ ὑπάρχεις ὠφελεῖν. τὸ δὲ ὠφελεῖν καὶ δοτικῇ, καὶ αἰτιατικῇ συντάσσεται, ὡς καὶ Αἰσχύλος, ὡς τοῖς θανοῦσι χρῆμα τ' οὐδὲν ὠφελεῖ. Καὶ χρὴ γὰρ οὕτω] τοῦτο μεσικῶς, καθόλου νοητέον, ὅτι πρέπει ἢ ἐμὲ, ἢ πάντα ἄνδρα συνεκκομίζειν καὶ συνεκφέρειν, ἢν ἰσχὺν διδῷ ὁ θεὸς, τὰ τῶν ὁμαιμόνων κακὰ, θνήσκοντα εἰ δέοιτο ὑπὲρ ἐκείνων, καὶ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους. εἰ μὴ γὰρ ἐξ ἀλλήλων οἱ συγγενεῖς οὐ βοηθοῖεν, τίς ἂν ἄλλην ἔξωθεν ἐλπίσοι βοήθειαν; τὸ δὲ θνήσκοντα καὶ κλείνοντα τοὺς ἐναντίους, σαφήνειά ἐστι τοῦ οὕτω θνήσκοντα, καὶ ὡς τεθνηξόμενον, καὶ ὡς κλαύοντα τοὺς ἐναντίους, ἤγουν εἰ καὶ θάνατος προκεῖται, καὶ εἰ νίκη τῶν ἐναντίων. [684] Συνεκκομίζειν] συμπονεῖν δεῖ τοῖς συγγενέσι, κἂν κίνδυνος παρῇ, καὶ μάλιστα εἰ τὸ θεῖον παρέχει δύναμιν. τὸ δὲ ἑξῆς, ἀναστρεπτέον. ἔστι γὰρ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους, καὶ θνήσκοντα. Τόδ' αὖ δύνασθαι] † τοὐναντίον Αἴας φησὶ, καὶ πρὸς δαίμονά περ οὔ πως ἐρυσαίμεθα νεκρόν. Ἥκω γὰρ ἀνδρῶν] οὐκ ἐπαγόμεθα συμμάχους, ἀλλ' ἔρημος τῆς περὶ τούτων δυνάμεως ὢν, ὡς τῶν συμμάχων αὐτοῦ κατὰ τὴν πλάνην ἀπολωλότων, πλὴν ὀλίγων. ἢ οὕτως, ἦλθον ἔρημος συμμάχων, καὶ προσέτι πλάνην ὑφέστηκα πολλήν. Ἥκω γάρ] ἦλθον ἔχων τὸ δόρυ κενὸν συμμάχων ἀνδρῶν, ἤγουν κενὸς ὑπάρχων πολεμικῶν ἀνδρῶν, καὶ προσταλαιπωρήσας τῇ πλάνῃ. τὸ δὲ ἐνταῦθα ἐλπίδος προσήκομεν, ἀντὶ τοῦ προσοικειούμεθα, καὶ ἐγγὺς ἐσμὲν ἐλπίδος. σκόπει οὖν πῶς οὔτε διὰ κολακείας πεῖσαι ὑπέσχετο, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀφῆκε. Σμικρᾷ σὺν ἀλκῇ] σμικρᾷ δυνάμει ὠφελεῖν εἶπεν. ὁ δὲ λέγει σμικροῖς πόνοις, τὴν ἐνέργειαν τεθεὶς, ἀντὶ τῆς δυνάμεως. Μάχῃ μὲν] ἐν μάχῃ μὲν οὐκ ἂν περιγενοίμεθα τοῦ Πελασγικοῦ Ἄργους, ἤγουν οὐχ ὑπερισχύσομεν.

† τοὐναντίον Αἴας φησὶ, καὶ πρὸς δαίμονά περ οὔ πως ἐρυσαίμεθα νεκρόν. Hic loci lapſus eſt *Scholiaſtes* in grave μνημονικὸν ἁμάρτημα. Hæc enim verba ſunt à *Menelao* prolata, non ab *Ajace*, ut videre eſt *Hom.* Il. ρ. v. 104. Licet al. *Ajacem* ſui ſecurum & Deorum neglectorem memorant Poetarum πάτερες. Vid. *Sophocl. Scholiaſt.* in *Ajace* Flagellifero ad v. 127.

ANNOTATIONES.

V. 685. Κτείνοντα] al. κλείνοντα. utrique lectioni favet *Scholiaſt.*

Πελασγὸν

Πελασγὸν Ἄργος. εἰ δὲ μαλθακοῖς λόγοις
Δυναίμεθ', ἐνταῦθ' ἐλπίδος προσήκομεν.
" Σμικροῖσι γὰρ τὰ μεγάλα πῶς ἕλοι τις ἂν
" Πόνοισιν; ἀμαθὲς καὶ τὸ βούλεσθαι τάδε.
" Ὅταν γὰρ ἡβᾷ δῆμος, εἰς ὀργὴν πεσὼν,
" *Ὅμοιος ὥστε πῦρ κατασβέσαι λάβρον. * MS. ὅμοιον.
" Εἰ δ' ἡσύχως τις αὐτὸν ἐντείνοντα μὲν
" Χαλῶν ὑπείκοι, καιρὸν εὐλαβούμενος,
" Ἴσως ἂν ἐκπνεύσειεν. ὅταν δ' ἀνῇ πνοὰς,
" Τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως ὅσον θέλεις.
Ἔνεστι δ' οἶκτος, ἔνι δὲ καὶ θυμὸς μέγας,
Καραδοκοῦντι κτῆμα τιμιώτατον.
Ἐλθὼν δὲ Τυνδάρεών τέ σοι πειράσομαι,
Πόλιν τε πεῖσαι, τῷ λίαν χρῆσθαι καλῶς.
" Καὶ ναῦς γὰρ ἐνταθεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ,
" Ἔβαψεν; ἔστη δ' αὖθις, ἢν χαλᾷ πόδα.
" Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰς ἄγαν προθυμίας,
" Μισοῦσι δ' ἀστοί. δεῖ δέ μ', οὐκ ἄλλως λέγω,
" Σώζειν σε σοφίᾳ, μὴ βίᾳ τῶν κρεισσόνων.
Ἀλκῇ δέ σ' οὐκ ἂν, ᾗ σὺ δοξάζεις ἴσως,
Σώσαιμ' ἄν· οὐ γὰρ ῥᾴδιον λόγχῃ μιᾷ
Στῆσαι τρόπαια τῶν κακῶν, ἅ σοι πάρα.
Οὐ γάρ ποτ' Ἄργους γαῖαν εἰς τὸ μαλθακὸν
Προσηγόμεσθα. νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει
Δούλοισιν εἶναι τοῖς σοφοῖσι, τῆς τύχης.
Ορε. Ὦ, πλὴν γυναικὸς οὕνεκα στρατηλατεῖν,
Τἄλλ' οὐδὲν, ὦ κάκιστε τιμωρεῖν φίλοις,
Φεύγεις ἀποστραφείς με; τὰ δ' Ἀγαμέμνονος
Φροῦδ', ἄφιλος ἦσθ' ἄρ', ὦ πάτερ, πράσσων κακῶς.

Pelaſgum Argos: ſed te mollibus verbis
Poſſimus, eò ſpei venimus.
" Nam quomodo caperet aliquis magna parvis
" Laboribus? ſtultum eſt hoc velle.
" Quando enim turget populus incidens in iram,
" Perinde non poteſt extingui ut vehemens ignis:
" Si autem molliter aliquis ei incenſo
" Laxans cedit, obſervans tempus,
" Fortaſſis exhalet: tum quando remiſerit ſpiritum,
" Poſſis eo uti quantum velis.
Eſt enim in eo miſeratio, eſt & magna iracundia,
Optima res obſervanti tempora.
Vadens itaque Tyndareo conabor
Et multitudini perſuadere, ut rectè utantur ſuâ potentiâ.
" Nam & navis intento vi clavo
" Mergitur: manet tutus, ſi relaxes clavum.
" Odit Deus nimium vehementes impetus,
" Et oderunt cives: oportet me (non fruſtrà dico)
" Servare te ſapienter, non vi, adverſum præſtantiores.
Pugnando te non, ut tu fortaſſis putas,
Servârim. Non eſt facile unâ haſtâ
Siſtere trophæa de malis, quæ tu habes.
Nunquam enim aliâs Argivos molliter ſupplicando
Adduximus: nunc autem neceſſe eſt
Sapientibus eſſe, ſervis fortunæ.
Ore. O, præterquam quòd militâſti uxoris cauſâ,
In aliis nullius pretii, ignaviſſime in defendendis amicis,
Fugiſne averſatus me? Et jam Agamemnonis beneficia
Sunt irrita? O pater, fuiſti ſine amicis in tuis calamitatibus.

Εἰ δὲ μαλθακοῖς] οὕτω τοῦτο λέγει. ἐνταῦθα δὲ, ἤγουν εἰς τοῦτο τῆς ἐλπίδος προσήκομεν, καὶ προστρεχόμεθα, εἰ δυναίμεθα ὑπερβαλέσθαι ἐν λόγοις μαλθακοῖς. Σμικροῖσι γὰρ] τῇ δι' ὀλίγων μάχῃ, τοὺς πολλοὺς καταγωνίσασθαι ἀδύνατον, ὅθεν εἰς πόλεμον μὲν ἐλθεῖν παραιτητέον αὐτοῖς. εἰ δὲ λόγοις ὑπελθεῖν δεῖ καὶ γοητεῦσαι αὐτοὺς σοφίᾳ λόγων, ἐνταῦθα δυνησόμεθα. ἀνόητον δὲ καὶ ἀμαθὲς, καὶ τὸ μόνον προσδοκῆσαι τοὺς ὀλίγους τῶν πολλῶν περιγενέσθαι. 695 Ὅταν γὰρ ἡβᾷ δῆμος] ὅταν γὰρ δῆμος εἰς ὀργὴν πεσὼν ἀκμάζῃ, ἔοικεν κατασβέσαι αὐτὸν, ὥσπερ ζητεῖν κατασβέσαι πῦρ λάβρον καὶ σφοδρόν. Εἰ δ' ἡσύχως] εἰ δέ τις ἡσύχως κατ' αὐτὸν ἐνδιδοὺς ὑπεχωρήσειε τοῦ δήμου θυμουμένου, εὐλαβούμενος καὶ φοβούμενος τὸν καιρὸν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πνευμάτων, ἴσως ἂν καταπαύσειε τῆς ὀργῆς δηλονότι. Ὅταν δ' ἀνῇ] ὅταν δ' ἀναπαύσῃ, ἐπιτύχοις ἂν εὐκόλως τοῦ λαοῦ, καθ' ὅσον βούλει. 701 Ἔνεστι δ' οἶκτος] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. ἔν ἐστι, ἔστι γὰρ τοῦ δήμου ἐλεεῖν καὶ θυμοῦσθαι, καὶ ἅπας δὲ φιλόπατρις. ἐὰν τοίνυν θυμουμένου τοῦ δήμου εἴκῃς, πεπαύσεται τῆς ὀργῆς, καὶ λοιπὸν ἐπιτήδειος ἔσται εἰς τὸ συνδραμεῖν ταῖς ἱκεσίαις. ὡς γὰρ ἐμπέφυκεν αὐτῷ τὸ μεγάλως ὀργίζεσθαι, οὕτω καὶ τὸ ἐλεεῖν. τουτέστιν οὐ γὰρ πρὸς τὸ ὀργίζεσθαι μόνον ἔχει, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἐλεεῖν. καὶ τῷ δυναμένῳ τοῦτο αὐτὸ καραδοκεῖν, καὶ ἐπιτηρεῖν, πότε μὲν μεγάλως θυμοῦται, πότε δὲ ἀνίησι τῆς ὀργῆς. κτῆμά ἐστι τοῦτο τιμιώτατον, τὸ εἰδέναι δηλονότι ἑκάστου καιρὸν, ἢ οὖν αὐτὸς ὁ δῆμος κτῆμα ἐστὶ τιμιώτατον, τὸ εἰδέναι προσενεχθῆναι καθ' ὃν ἔοικεν αὐτῷ. ἢ ὁ καιρὸς μέγα κτῆμα τῷ καραδοκοῦντι τὸν δῆμον, καὶ γινώσκοντι πότε μὲν θυμοῦται, πότε δὲ ἐλεεῖ. 702 Καραδοκοῦντι] καιροφυλακτοῦντι, προσδεχομένῳ τὸν καιρόν. Τῷ λίαν χρῆσθαι καλῶς] ἀντὶ τοῦ μετρίως χρῆσθαι. τῷ καλῶς λίαν χρῆσθαι, ἵν' ᾖ τὸ καλῶς, ἠπίως, ἤγουν σφόδρα ἐνδείξασθαι τὴν πρὸς σὲ πρᾶξιν. Καὶ ναῦς γὰρ] καὶ ναῦς γὰρ βιαίως τοῦ ποδὸς ἐκταθέντος ὑπέκυψεν, ὥστε ὕδωρ ἐνδέξασθαι. πάλιν δὲ ἀνωρθώθη, ἐὰν χαλᾷ καὶ ἐνδιδῷ τὸν πόδα. τὰς ἄγαν γὰρ προθυμίας, ἀντὶ τοῦ τὰς ὑπερβολικὰς ὁρμὰς, καὶ ὑπὲρ τὸ δέον μισεῖ ὁ θεός. Πρὸς βίαν ποδὶ] εἰς κατασκευὴν τοῦ πρὸς ἐκείνους λόγου ταῦτα ἐπάγει, ποδὶ δὲ, ἤγουν διὰ τοῦ ποδός. λέγεται δὲ οὕτω τὸ σχοινίον, τὸ κάτωθεν τοῦ ἱστίου. Ἔβαψεν] ἤγουν ὕφαλος γέγονεν. ἐλθὸν γὰρ πνεῦμα σφοδρὸν, καὶ πρὸς τὴν τοῦ ποδὸς τάσιν ἐμπεπτωκὸς, ἀνατρέπει. 709 Σώζειν] ῥύεσθαι. Σοφίᾳ] ἐπιτηδειότητι, καὶ οὐ δυναστείᾳ τῶν ἐπικρατεστέρων. Οὐ γὰρ ῥᾴδιον] ἀντὶ τοῦ οὐ ῥᾴδιον περιγενέσθαι τῶν σῶν κακῶν, καὶ ἀπαλεῖψαι παροῦσάν σοι συμφοράν. τὸ δὲ Ἄργους γράφεται καὶ Ἄργει, ἵν' ᾖ Ἄργει γαῖαν. Ἀριστοφάνης δὲ μετὰ τοῦ ν, οὐ πρὸς ἡμᾶς φησιν, οὐδὲ τῆς ἡμετέρας ἀξίας ὑποδραμεῖν, καὶ διακολακεῦσαι τὸν τῶν Ἀργείων ὄχλον. ἀνάγκη δ' ἡμᾶς δουλεῦσαι τῇ κρατούσῃ τύχῃ. τοῦτο γὰρ σοφῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν ἐστι. τὸ δὲ ἑξῆς, νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει τοῖς σοφοῖς, δούλους εἶναι τῆς τύχης. Λόγχῃ μιᾷ] οὐχ ὅτι μίαν λόγχην εἶχεν, εἴρηκα τὸ λόγχῃ μιᾷ, ἀλλὰ δεικνύειν ἐντεῦθεν, τὸ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ὀλίγον. εἰκότως δὲ ἐπέφερε τὸ τρόπαια πρὸς τὸ λόγχῃ. ἐκ γὰρ δοράτων τὰ τρόπαια γίνεται. Οὐ γάρ ποτ' Ἄργους] ἤγουν οὐδέποτε τοῖς Ἀργείοις ταπεινῶς ὑποπεπτώκαμεν, ἀλλὰ μεγαλοπρεπῶς καὶ γενναίως αὐτοῖς ἐχρώμεθα, πράττοντες μετ' ἐξουσίας, ὅσα ἂν ἐβουλόμεθα. Οὐ γὰρ ῥᾴδιον] εἰ γὰρ ἦν τοῦτο ῥᾴδιον, οὔποτε διὰ τοῦ Ἄργους τὴν γῆν, ἤγουν διὰ τὸ Ἄργος προσφερόμενοι ἑαυτοὺς εἰς τὸ μαλθακόν. νῦν δὲ ἀναγκαίως ἔχει τοῖς σοφοῖς. δούλους εἶναι τῆς τύχης. 714 Νῦν δ' ἀναγκαίως] εἰ γὰρ ὁ δῆμος νῦν εὐτυχὴς, ἡμεῖς δ' ἀτυχεῖς, ὡς εἰρήκαμεν, οὐ δεῖ πρὸς αὐτὸν ἰσχύος, ἀλλὰ σοφίας, καὶ μεταχειρίσεως. σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς πρὸς τὰς τῆς τύχης μεταβολὰς τοῖς πράγμασι χρῆσθαι. Ὦ πλὴν γυναικὸς] λείπει ἡ εἰς. τὸ δὲ ἑξῆς ὦ εἰς τ' ἄλλα οὐδὲν πλὴν εἰς τοῦτο σπουδάζων, εἰς τὸ ἕνεκεν τῆς σῆς γυναικὸς στρατεύεσθαι. Ἄλλως. Τοῦτο οὕτω φασί τινες, ὦ Μενέλαε κάκιστε βοηθεῖν τοῖς φίλοις, χωρὶς τοῦ στρατεύειν ἕνεκα γυναικός. εἰς τοῦτο γὰρ κάλλιστος. τὰ δ' ἄλλα τυγχάνεις οὐδὲν, ὃς αὐτὸς ἔασας ὡς ἀμαθὴς, οὕτω λέγει ὦ Μενέλαε, οὐδὲν τὰ ἄλλα χωρὶς τοῦ στρατεύειν ἕνεκα τῆς γυναικὸς, ὦ κάκιστε τιμωρεῖν καὶ βοηθεῖν τοῖς φίλοις, ἢ τὸ πλὴν ἀντὶ τοῦ εἰμί. 719 Ἄφιλος ἦσθ' ἄρ'] μάτην ἄρα σπεύδεις, ὦ πάτερ, ἐγκαταλειπόμενος ἐν τῷ πολέμῳ, οὐδενὸς σύμφορα φρονοῦντος, ὑπὲρ ὧν ἐπήχεις. τὸ γὰρ πράσσων κακῶς, ἀντὶ τοῦ ἀδίκως, τουτέστιν οὐ φίλους, ἄρα οὐδ' εὐεργέτησιν ἐχαρίζου ἀνδρείαν, ἐπεὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἡμᾶς ἠδίκεις, ἡμᾶς μὲν ἐρήμους κα-

ANNOTATIONES.

V. 697. Αὐτὸν ἐντείνοντα μὲν] *Canterus* conjecturam facit, ità legi poſſe αὐτὸ ἐνθεῖσθαι μένος. MS. legit αὐτὸς, &c. *Joſua Barnes.*

V. 699. Ἴσως ἂν ἐκπνεύσειεν] aliàs ἐκπνεύσει', ὅταν δ' ἀνῇ πνοάς. Et ſic *Duportus.* MS. ut nos legit.

V. 710. Ἀλκῇ δέ σ' οὐκ ἂν, &c.] De duplici ἂν in eâdem clauſulâ vid. *Hecub.* v. 1200.

Οἴμοι, προδέδομαι, κοὐκέτ' εἰσὶν ἐλπίδες,
* Ὅπη τραπόμενος, θάνατον Ἀργείων φύγω. * MS. ἔπα.
Οὗτος γὰρ ἦν μοι καταφυγὴ σωτηρίας.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε φίλτατον βροτῶν
Πυλάδην, δρόμῳ στείχοντα Φωκέων ἄπο,
Ἡδεῖαν ὄψιν. " Πιστὸς ἐν κακοῖς ἀνὴρ,
" Κρείσσων γαλήνης ναυτίλοισιν εἰσορᾶν.

Hei proditus ſum, nec amplius ſunt ſpes,
Quò converſus effugiam ſupplicium Argivorum:
Hic enim erat mihi refugium ſalutis.
Sed video hunc amiciſſimum hominem
Pyladem, venientem curſu ex Phocenſibus,
Jucundum ſpectaculum: " Fidus amicus in adverſis rebus
" Jucundior eſt viſu, quàm nauticis tranquillitas.

πολιτῶν, ἀναιδῶς τῇ δὲ καὶ ἀγνώμονι χαριζόμενος. ἢ οὕτως, οὐχ ὑπὲρ φίλων ἄρα ἐπολέμεις τοῖς βαρβάροις, ἀλλ' ὑπὲρ ἁμαρτάνουσι κακοῖς χαριζόμενος, ἢ δυστυχῶν ταῦτα, ὦ πάτερ, δεῖ καὶ τινα φίλον. Ἄφιλος· ἐπειδὴ νῦν δυστυχῶν οὐκ ἔχεις τὸν βοηθήσοντα. ἡ γὰρ ἐμὴ δυστυχία εἰς σὲ ἀναφέρεται, ἄφιλος ἦσθα τότε, ὅτε μετὰ τῶν ζώντων διῆγες. εἰ γὰρ εἶχες τότε φίλους, νῦν ἂν ἐβοήθουν τοῖς ἐκ σοῦ γεγονόσι. τὸ δὲ προσώπων κακῶς, ἢ ἐπὶ τοῦ παρόντος καιροῦ, ὡς ἔφαμεν, νοεῖ, ἢ διότι ὑπὲρ Μενελάου τότε ἐκινδύνευεν ἐν πολέμῳ ἄφιλος, ἤγουν ἐστερημένος φίλων τῶν μελλόντων δηλονότι προσήκεσθαι. 725 Πιστὸς ἐν κακοῖς] πιστὸς ἀνὴρ κρείσσων εἰς τὸ ὁρᾶν αὐτόν τινα ἐν ταῖς δυστυχίαις, τῆς γαλήνης τῶν ναυτίλων. τοῖς ναυτίλοις, πρὸς τὸ γαλήνης ἐστὶν, οὐ πρὸς τὸ κρείσσων. ὥσπερ δὲ φαμὲν, φίλος φίλου, καὶ φίλος φίλῳ. οὕτω καὶ γαλήνη ναυτίλων, καὶ γαλήνη ναυτίλοις. Ἄλλως. Ὁ βέβαιος φίλος, κρείσσων ἐστὶ τῆς ὁρωμένης ἐν ζάλῃ τοῖς ναυτικοῖς γαλήνης.

ΤΡΟΧΑΙΟΙ.

Πυ. Θᾶσσον, ἤ μ' ἐχρῆν, προβαίνων, ἱκόμην, δι' ἄστεος,
Σύλλογον πόλεως ἀκούσας, τόνδ' ἰδὼν αὐτὸς σαφῶς
Ἐπὶ σὲ, σύγγονόν τε τὴν σὴν, ὡς κτενοῦντας αὐτίκα.
Τί τάδε; πῶς ἔχεις; τί πράσσεις, φίλταθ' ἡλίκων ἐμοὶ
Καὶ φίλων, καὶ συγγενείας, πάντα γὰρ τάδ' εἶ σύ μοι.
Ορε. Οἰχόμεσθ', ὡς ἐν βραχεῖ σοι τἀμὰ δηλώσω κακά.
Πυ. Συγκατασκάπτοις ἂν ἡμᾶς. " Κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.
Ορε. Μενέλεως κάκιστος εἰς με, καὶ κασιγνήτην ἐμήν.
Πυ. " Εἰκότως, κακῆς γυναικὸς ἄνδρα γίνεσθαι κακόν.
Ορε. Ὥσπερ οὐκ ἐλθὼν, ἐμοί γε ταυτὸν ἀπέδωκεν μολών.
Πυ. Ἦ γὰρ ἔστιν ὡς ἀληθῶς τήνδ' ἀφιγμένος χθόνα;
Ορε. Χρόνιος· ἀλλ' ὅμως τάχιστα κακὸς ἐφωράθη φίλοις.
Πυ. Καὶ δάμαρτα τὴν κακίστην ναυστολῶν ἐλήλυθεν;
Ορε. Οὐκ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκείνη κεῖνον ἐνθάδ' ἤγαγεν.
Πυ. Ποῦ 'στιν, ἣ πλείστους Ἀχαιῶν ὤλεσεν γυνὴ μία;
Ορε. Ἐν δόμοις ἐμοῖσιν, εἰ δὴ τούσδ' ἐμοὺς καλεῖν χρεών.
Πυ. Σὺ δὲ τίνας λόγους ἔλεξας σῷ κασιγνήτῳ πατρός;
Ορε. Μή μ' ἰδεῖν θανόνθ' ὑπ' ἀστῶν, καὶ κασιγνήτην ἐμήν.
Πυ. Πρὸς θεῶν, τί πρὸς τάδ' εἶπε; τόδε γὰρ εἰδέναι θέλω.
Ορ. Εὐλαβεῖθ', ὃ τοῖς φίλοισι δρῶσιν οἱ κακοὶ φίλοι.
Πυ. Σκῆψιν ἐς ποίαν προβαίνων; τοῦτο πάντ' ἔχω μαθών.
Ορ. Οὗτος ἦλθ' ὁ τὰς ἀρίστας θυγατέρας σπείρας πατήρ.
Πυ. Τυνδάρεων λέγεις; ἴσως σοὶ θυγατέρος θυμούμενος.
Ορ. Αἰσθάνῃ· τὸ τοῦδε κῆδος μᾶλλον εἵλετ', ἢ πατρός.
Πυ. Κοὐκ ἐτόλμησεν πόνων σῶν ἀντιλάζυσθαι παρών;

Pyl. Citiùs, quàm me oportebat, accedens veni ante urbem
Audiens comitia urbis, & eadem ipſe clarè videns
Adverſus te & tuam ſororem, tanquam ſtatim ſint interfecturi.
Quid hoc? quomodo habes? quid agis, chariſſime inter æquales,
Et amicorum & cognatorum? tu enim mihi es iſta omnia.
Ore. Periimus, ut breviter exponam tibi mea mala.
Pyl. Simul everteris nos: " Communes ſunt enim res amicorum.
Ore. Menelaus infidelis eſt mihi & meæ ſorori.
Pyl. " Convenienter ſe habet virum malæ mulieris fieri malum.
Ore. Perinde mihi gratiam retulit ac ſi non veniſſet.
Pyl. An verè venit in hanc terram?
Ore. Tardè venit, ſed celerrimè deprehenſus eſt infidus amicis.
Pyl. Et venit adducens navi peſſimam conjugem?
Ore. Non illam Ille, ſed Illa illum huc adduxit.
Pyl. Ubi eſt mulier, quæ una perdidit plurimos filios Argivorum?
Ore In meis ædibus: ſi licet iſtas vocare meas.
Pyl. Quid dixiſti tu tuo patruo?
Ore. Ne cerneret, i.e. *pateretur* me & ſororem interfici à civibus.
Pyl. Per deos, quid ad hæc dixit? cupio enim ſcire.
Ore. Cautè ſe geſſit, ut Amicis facere ſolent infidi Amici.
Pyl. Ad qualem excuſationem accedens? Hæc edoctus, omnia habeo.
Ore. Ille pater venit qui genuit optimas filias.
Pyl. Tyndarum dicis? fortaſſe tibi propter filiam iratus.
Ore. Intelligis: hujus affinitatem magis elegit quàm patris.
Pyl. Non eſt auſus capere labores pro te præſens?

Θᾶσσον] ἀφικόμην διὰ τοῦ ἄστεος θᾶττον προβαίνων, ἤγουν ἐπιτείνων τὴν εἰς τοὔμπροσθεν πορείαν, ἢ ἐχρῆν με προβαίνειν. ἁρμοδίως ἐνταῦθα τῷ τροχαϊκῷ ἐχρήσατο μέτρῳ, πρὸς σπουδὴν τοῦ ὑποκειμένου. εἰσὶ γὰρ οἱ ἐντεῦθεν στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ..., ὧν τὸ τελευταῖος, μυρίων κρείσσων ὁμαίμων ἀνδρὶ κεκτῆσθαι φίλος. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Θᾶσσον] τὴν αἰτίαν τοῦ θᾶσσον ἱκόμην, ἐπιφέρων, αὐτίκα λέγει, σύλλογον πόλεως ἀκούσας. τόνδ' ἰδὼν αὐτὸς σαφῶς, λέγει ὅτι ἐρχόμενος διὰ τῆς πόλεως ἤκουσα παρά τινων, ὡς ἐκκλησίαν Ἀργεῖοι ἐποίησαν ἐπὶ σοὶ καὶ Ἠλέκτρᾳ, ἵνα κτείνωσιν. εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τινὰς στείχοντας, ὅθεν σπουδαίως ἀφικόμην, ἵνα μάθω τί χρεὼν πράττειν, καὶ ὅτῳ δύναμαι εἰσενέγκω σοι. Ἄλλως. Θᾶσσον ἢ ὡς ἐχρῆν με παρεγενόμην διὰ τῆς πόλεως, τὸν ἐπὶ σὲ καὶ τὴν σὴν ἀδελφὴν σύλλογον τῆς πόλεως καὶ ἀκούσας, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδὼν, ὡς τῆς φήμης διαδραμούσης ἄχρι Φωκίδος. οὐ μόνον οὖν φησὶν ἤκουσα σύλλογον ἐπὶ σοὶ γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ παρὼν εἶδον. 730 Τί τάδε ἐστί] πῶς διάκεισαι, τί ποιεῖς, ὦ φίλτατέ μοι φίλων καὶ ἡλίκων, καὶ τῆς συγγενείας. κατὰ πάντα γὰρ τάδε ὑπάρχεις μοι. Ἀπολώλαμεν, ὡς ἐν βραχεῖ σοι λόγῳ τὰς ἐμὰς δυστυχίας δηλώσω. Συγκατασκάπτοις ἂν] συγκαταστρέφοις, συναναιρεῖς, συνδιαφθείρεις καὶ ἡμᾶς, τὸ κατασκάπτειν κυρίως ἐπὶ πόλεως. ἐνταῦθα δὲ καταχρηστικῶς εἴρηται. Ὁ Μενέλαος κάκιστος ἐφάνη εἰς ἐμὲ, καὶ τὴν ἐμὴν ἀδελφήν. Ὥσπερ οὐκ ἐλθὼν,] οὕτως ἐμοὶ προσηνέχθη, ὡς μὴ παραγενόμενος. Χρόνιος] ἀντὶ τοῦ μετὰ χρόνον πολὺν, ὅμως κἂν βραδὺ παρεγένετο, ἀλλὰ τάχιστα τοῖς φίλοις ἐφωράθη κακὸς, καὶ τὴν γυναῖκα τὴν κακοτροπωτάτην, διὰ νεὼς ἦλθεν ἄγων. 740 Οὐκ ἐκεῖνος] διαβάλλει ὡς γυναικοκρατούμενον αὐτόν. καὶ ὡς οὐκ ἂν ἐληλύθει, εἰ μὴ προῆγεν ἡ Ἑλένη. κωμῳδεῖται δὲ ὁ στίχος διὰ τὴν ταυτότητα. Ποῦ 'στιν ἣ] τῷ ὑποτακτικῷ συμπλέκει τὸν λόγον. ὀφείλων γὰρ εἰπεῖν ποῦ ἐστιν ἡ γυνὴ, ἣ πλείστους ὤλεσεν Ἀχαιῶν, ὁ δὲ φησὶ, ποῦ ἐστιν ἥτις γυνὴ πλείστους Ἀχαιῶν ὤλεσεν. Εὐλαβεῖτο. ἐδειλία, ὅπερ λέγουσιν οἱ κακοὶ φίλοι μὴ θέλοντες τοῖς φίλοις βοηθεῖν, λέγοντες εὐλαβούμεθα, ἤτοι δειλιῶμεν, καὶ σεβόμεθα. γενναίου γὰρ φίλου τὸ ὑπὲρ δύναμιν τολμᾶν, ὅπερ εὐλαβεῖσθαι αὐτὸν ἔλεγεν. 741 Σκῆψιν εἰς ποίαν] εἰς ποίαν πρόφασιν προχωρῶν, τοῦτο μαθὼν, πάντ' ἔχω. Αἰσθάνῃ] νοεῖς, τὴν τότε συγγένειαν προέκρινε μᾶλλον, ἢ τὴν τοῦ ἐμοῦ πατρὸς, καὶ οὐχ ὑπέμεινεν ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν σῶν πόνων παραγενόμενος; οὐδαμῶς.

ANNOTATIONES.

V. 745. Τόδε γ' εἰδέναι θέλω] MS. τοῦτο γ' εἰδέναι, &c.

V. 746. Εὐλαβεῖθ'] ſi legas εὐλαβεῖσθ' eſt infiniti; ſi εὐλαβεῖθ', imperfecti temporis pro εὐλαβεῖτο: ſed potius lego εὐλαβεῖθ', pro εὐλαβεῖτο cum *Scholiaſte*, & MS.

V. 747. Μαθὼν] al. μαθεῖν, ſi ταῦτα, ſed τοῦτο melius, vid. *Scholiaſt.*

V. 749. Θυγατρὸς] ſubaudi ἕνεκα. Notat autem *Clytæmneſtram*.

Ορε. Οὐ

Ορ. Οὐ γὰρ αἰχμητὴς πέφυκεν, ἐν γυναιξὶ δ' ἄλκιμος. 752
Πυ. Ἐν κακοῖς ἄρ' εἶ μεγίστοις, καί σ' ἀναγκαῖον θανεῖν.
Ορ. Ψῆφον ἀμφ' ἡμῶν πολίτας ἐπὶ φόνῳ θέσθαι χρεών.
Πυ. Ἣ κρινεῖ τί πρᾶγμα; λέξον· διὰ φόβου γὰρ ἔρχομαι.
Ορ. Ἢ θανεῖν, ἢ ζῆν· ὁ μῦθος δ' οὐ μακρὸς μακρῶν πέρι.
Πυ. Φεῦγέ νυν, λιπὼν μέλαθρα σὺν κασιγνήτῃ σέθεν.
Ορ. Οὐχ ὁρᾷς; ὡς φρουρίοις φυλασσόμεσθα πανταχοῦ.
Πυ. Εἶδον ἄστεως ἀγυιὰς τεύχεσιν πεφραγμένας. 759
Ορ. Ὡσπερεὶ πόλις πρὸς ἐχθρῶν, σῶμα πυργηρούμεθα.
Πυ. Κἀμὲ νῦν ἐροῦ τί πάσχω· καὶ γὰρ αὐτὸς οἴχομαι.
Ορ. Πρὸς τίνος; τοῦτ' ἂν προσείη τοῖς ἐμοῖς κακοῖς κακόν.
Πυ. Στρόφιος ἤλασέν μ' ἀπ' οἴκων φυγάδα θυμωθεὶς πατήρ.
Ορ. Ἴδιον, ἢ κοινὸν πολίταις ἐπιφέρων ἔγκλημά τι; 764
Πυ. Ὅτι συνηράμην φόνον σοι μητρὸς, ἀνόσιον λέγων.
Ορ. Ὦ τάλας, ἔοικε καὶ σὲ τἀμὰ λυπήσειν κακά.
Πυ. Οὐχὶ Μενέλεω τρόποισι χρώμεθ'· οἰστέον τάδε.
Ορ. Οὐ φοβῇ, μή σ' Ἄργος, ὥσπερ κἀμ', ἀποκτεῖναι θέλῃ;
Πυ. Οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖσδε, Φωκέων δὲ γῇ. 769
Ορ. Δεινὸν οἱ πολλοὶ, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας.
Πυ. Ἀλλ' ὅταν χρηστοὺς λάβωσι, χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί.
Ορ. Εἶεν· εἰς κοινὸν τί λέγειν χρή; Π. τίνος ἀναγκαίου πέρι;
Ορ. Εἰ λέγοιμ' ἀστοῖσιν ἐλθών. Π. ὡς ἔδρασας ἔνδικα;
Ορ. Πατρὶ τιμωρῶν ἐμαυτοῦ. Π. μὴ λάβωσί σ' ἄσμενοι.
Ορ. Ἀλλ' ὑποπτήξας, σιωπῇ κατθάνω; Π. δειλὸν τόδε. 775
Ορ. Πῶς ἂν οὖν δρῴην; Π. ἔχεις τίν', ἢν μένῃς, σωτηρίαν;
Ορ. Οὐκ ἔχω. Π. μολόντι δ' ἐλπὶς ἔστι σωθῆναι κακῶν;
Ορ. Εἰ τύχοι, γένοιτ' ἄν. Π. οὐκοῦν τοῦτο κρεῖσσον ἢ μένειν.
Ορ. Ἀλλὰ δῆτ' ἔλθω; Π. θανὼν γοῦν, ὧδε κάλλιον θανῇ.

Ore. Non eſt bellator, ſed inter mulieres ſtrenuus.
Pyl. Es in maximis malis, & neceſſe eſt te mori.
Ore. Oportet cives ferre calculos de noſtro maleficio.
Pyl. Quid quæſo tum ſtatuent? dic, ſum enim anxius.
Or. Ut aut moriamur, aut vivamus: non eſt longa oratio de rebus maximis.
Pyl. Fuge relinquens domum cum ſorore tuâ.
Ore. Non vides? cuſtodimur præſidiis undique.
Pyl. Vidi vias urbis ſeptas armis.
Ore. Clauſi tenemur corpore, ſicut urbs obſeſſa ab hoſtibus.
Pyl. Et me nunc interroga, quid factus ſim: nam & ego quoq; perii.
Ore. Cujus ope? hoc malum acceſſerit ad mala mea.
Pyl. Strophius pater expulit me iratus ex ædibus.
Ore. Objiciens crimen privatum aut publicum?
Pyl. Quod patrârim tecum cædem matris, pollutum *me eſſe* dicens.
Ore. O miſer! videris & tu affici meis malis.
Pyl. Non utemur moribus Menelai: ferenda ſunt hæc.
Ore. Non times, ne Argos velit & te, ſicut me, interficere?
Pyl. Non pertineo, quod ad pœnam, ad iſtos, ſed ad Phocenſes.
Ore. Multitudo eſt atrox, quando habet improbos præſides.
Pyl. Sed quando nanciſcitur bonos, habet bona conſilia.
Or. Eſto, ſed quod oportet dici de communi cauſâ? *P.* De quâ re neceſſariâ?
Ore. Si dicam cauſam veniens ad cives. *Pyl.* Quod juſta feceris?
Ore. Ulciſcens necem patris. *Pyl.* Vereor, ut te ſint placidè accepturi.
Ore. An perculſus metu tacitè moriar? *Pyl.* Hoc eſt timidi.
Ore. Quid ergo faciam? *Pyl.* Habes aliquam ſalutem, ſi maneas?
Ore. Non habeo. *Pyl.* Sed eunti eſt ſpes à malis ſervari?
Ore. Si contingat, poſſit fieri. *Pyl.* Ergo hoc melius eſt quam manere.
Ore. An igitur eo? *Pyl.* Etiamſi moriaris, honeſtius eſt ſic mori.

Οὐ γὰρ πολεμικὸς ὑπάρχει, γενναῖος δ' ἐν γυναιξίν. Ἐν κακοῖς] ἐν κινδύνοις, ὡς ἔοικας, ὑπάρχεις μεγίστοις, καὶ ἀναγκαῖόν ἐστί σοι ἀποθανεῖν. Ψῆφον] χρεία ἐστὶ θέσθαι τοὺς πολίτας ψῆφον περὶ ἡμῶν ἐπὶ τῷ φόνῳ, τουτέστι διὰ τὸν φόνον, ὃν εἰργασάμεθα. 755 Ἡ κρινεῖ] τί πρᾶγμα ἡ ψῆφος κρινεῖ, εἰπὲ, ὅτι δέδοικα. Ἢ θανεῖν] κρινεῖ ἢ θανεῖν ἡμᾶς, ἢ ζῆν. ὁ λόγος δὲ οὐ μακρός ἐστι περὶ μακρῶν πραγμάτων. Φεῦγε νυν] τὸ νῦν ἀργὸν, ἢ ἀντὶ τοῦ γοῦν, φεῦγε λοιπὸν σὺν τῇ ἀδελφῇ σου τοὺς οἴκους καταλιπών. Οὐχ ὁρᾷς] οὐ βλέπεις, πανταχόθεν φυλαττόμεθα φρουροῖς; εἶδον τὰς ῥύμας τῆς πόλεως δι' ὅπλων φυλαττομένας, ἀντὶ τοῦ ὑπ' ἀνδρῶν ὡπλισμένων ὀχυρουμένας. 760 Ὡσπερεὶ] καθὰ πόλις κυκλοῦται παρὰ τῶν ἐχθρῶν, κατὰ τὸ σῶμα κυκλούμεθα. Κἀμὲ] ἐρώτησον νῦν καὶ ἐμὲ τί *πεπόνθα. καὶ γὰρ καὶ ἐγὼ οὕτως οἴχομαι. Πρὸς τίνος] τοῦτο τὸ οἴχεσθαί σε δηλονότι, προσυπάρχει τοῖς ἐμοῖς κακὸν κακοῖς. Στρόφιος ὁ ἐμὸς πατὴρ ἐξώρισέ με τῶν οἴκων θυμωθείς. Στρόφιος Ἀναξιβίαν τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴν ἔγημεν, ἐξ ἧς ἔσχε τὸν Πυλάδην, ὅθεν Ὀρέστης καὶ Πυλάδης ἀνεψιοί. Στρόφιος ἤλασέ μ'] ὁ Στρόφιος ὁ ἐμὸς πατὴρ ὀργισθεὶς, ἤλασέ με ἀπὸ τῶν οἴκων, φυγάδα ποιήσας, δηλονότι ἐξόριστον. λέγεται δὲ ἀντιστρόφως, ἀντὶ τοῦ ἀπελάσας τῶν οἴκων, ἐξόριστον ἐποίησεν. 764 Ἴδιον] ἤγουν πρὸς αὐτὸν ἰδίως ἀποβλέπων ἔγκλημα, ἤγουν ἁμάρτημα ἐπιφέρων σοι, τουτέστι κατηγορῶν σου, ἢ κοινὸν τοῖς πολίταις. Ἄλλως. Πότερον ἰδίᾳ κατὰ τὴν οἰκίαν ὅτι σοι ἐγκαλῶν, ἢ ἐν δημοσίῳ τινὶ πράγματι ἴδιον ἐπιφέρων σοι ἔγκλημα, ὅτι συνέπραξά σοι λέγων τὸν τῆς μητρός σου ἄδικον φόνον. Ὦ τάλας ἐγὼ, δοκοῦσιν αἱ ἐμαὶ δυστυχίαι καὶ σὲ λυπῆσαι. Οὐ χρώμεθα τοῖς Μενελάου ἤθεσι, ἄξιον φέρειν ταῦτα. Οὐ φοβῇ ἵνα μή σε οἱ Ἀργεῖοι, ὥσπερ καὶ ἐμὲ, ἀποκτεῖναι θελήσωσιν; Οὐ προσήκομεν] οὐχ ἁρμόζομεν κολάζεσθαι ὑπὸ τούτων. ὑπὸ τῆς γῆς δὲ τῶν Φωκέων. χαλεπὸν τὸ πλῆθος, ὅταν πανούργους ἀρχηγέτας ἔχῃ. Ναὶ δηλονότι, ἀλλ' ὅταν προστάτας λάβῃ χρηστοὺς, ἀεὶ χρηστὰ βουλεύεται. Ἄλλως. οὐχ ὑποτασσόμεθα τούτοις, εἰς τὸ τιμωρῆσαι ἡμᾶς οὐχ ὑποκείμεθα, ἀλλὰ τοῖς Φωκεῦσιν. ὁ δὲ νοῦς, δυνήσονταί σε φονεῦσαι ὑπερβάντες τὸν νόμον. δεινὸν γὰρ οἱ πολλοὶ ὡς καὶ τὰ ἑξῆς. Ἄλλως. Ἰδίως εἶπεν. τὰ γὰρ ἐπιτίμια τοῖς ἀδικοῦσιν, ἡ ἀδικουμένη πόλις εἴωθεν ἐπιτιθέναι. Ἄλλως. Θαρσύνων αὐτὸν φησὶν ὅτι οὐ προσήκομεν εἰς τὸ κολάζεσθαι τοῖς Ἀργείοις. 770 Δεινὸν οἱ πολλοὶ] εἰς Κλεοφῶντα ταῦτα αἰνίττεται πρὸ ἐτῶν δύο ἐμποδίσαντα ταῖς σπονδαῖς. Ἄλλως. Ἴσως αἰνίττεται πρὸς τὰς καθ' αὐτὸν δημαγωγίας· μήποτε δὲ εἰς Κλεοφῶντα. πρὸ ἐτῶν γὰρ δύο τῆς διδασκαλίας τοῦ Ὀρέστου, αὐτός ἐστιν ὁ κωλύσας σπονδὰς γενέσθαι Ἀθηναίοις πρὸς Λακεδαιμονίους, ὡς Φιλόχορος ἱστορεῖ. ὁ δὲ νοῦς, δυνήσονταί σε φησὶ φονεῦσαι ὑπερβάντες τὸν νόμον. δεινὸν γὰρ οἱ πολλοὶ, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἀλλ' ὅταν χρηστοὺς] ἀλλ' ὅταν φησὶ χρηστοὺς καὶ κολακείας ἐκτὸς λάβωσι τοὺς δημαγωγοὺς, χρηστοὶ γίνονται. Εἶεν] ταῦτα μὲν οὕτως. κοινῶς δ' ὀφείλομεν σκοπεῖν, καὶ λέγειν τὰ δόξαντα. Ὡς ἔδρασας ἔνδικα] τοῦτο φησὶν ἐρεῖς, ὅτι ἐνδίκως ἔπραξας τὴν μητέρα ἀποκτείνας. Πατρὶ τιμωρῶν] ἐνδίκως γὰρ ἔπραξα φησὶ, τὸν ἐμαυτοῦ πατέρα ἐκδικῶν. Μὴ λάβωσι] ὅρα ἵνα μή σε ἡδέως λάβωσι. ἐπιθυμοῦσι γὰρ τοῦ σοῦ φόνου, ὥστε ἐὰν ἴδωσιν ἀφειμένον ἐκεῖσε, καὶ λέγειν ἐπιχειροῦντα, ὡς δικαίως τὸν φόνον εἰργάσατο, ταχέως κατὰ σοῦ ψῆφον θανάτου ἐξενέγκωσιν. τοῦτο δὲ λέγει ὁ Πυλάδης πρὸς τὸν τοῦ Ὀρέστου λόγον, τὸ πατρὶ τιμωρῶν ἐμαυτοῦ· εἰ γὰρ καὶ πρότερον αὐτὸς ὑπέθετο αὐτῷ μὴ ἄλλο λέγειν τοῖς πολίταις, ἢ ὡς ἔδρασεν ἔνδικα, ἀλλὰ νῦν ὥσπερ ὑποστέλλεται, εἰδὼς τοὺς πολίτας πρὸς τὸν Τυνδάρεων μᾶλλον νεύοντας, ἀλλ' ὑποσταλεὶς σὺν σιωπῇ ἀποθάνω. Χαλεπὸν τοῦτο. Πῶς οὖν ἂν ποιήσαιμι. Ἔχεις τινὰ ἢν μένῃς ἐλπίδα σωτηρίας; 777 Οὐκ ἔχω. Μολόντι] ἐλθόντι δέ φησιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔνεστιν ἐλπὶς εὑρεῖν ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν. μαθὼν οὖν τοῦτο, συναπεισι καὶ αὐτὸς παραπέμψας τὸν Ὀρέστην εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διεγνωκὼς ἅπαξ οὐκ οὖσαν αὐτῷ σωτηρίας ἀφορμὴν ἄλλοθεν. Εἰ τύχοι] ἀντὶ τοῦ εἰ συμβαίη, οὐ γὰρ ἀμφίβολον ἐστὶ τοῦτο. Οὐκοῦν τοῦτο] τὸ ἀπελθεῖν λοιπὸν κρεῖττον ἢ μένειν, καὶ δῆτ' ἀπέλθω; Θανὼν γοῦν ὧδε] κἂν ἀποθάνῃς φησὶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀφόβως πεσὼν, ὡς καὶ πρὸς τὸν θάνατον ἀφόβως ὁρμήσας, καὶ μετὰ τοῦ δικαίου παρρησιασάμενος.

* κατθάνω] Vid. Not. ad *Hecub.* V. 1114

ANNOTATIONES.

V. 754. Ψῆφον ἀμφ' ἡμῶν] Ψῆφον σὰ δ' ἡμῶν in prioribus; ſed quis unquam ſic locutus Ψῆφον ἀπό τινος θέσθαι, neque per verſum licebit, ut nec ἐφ', ut legit *Duportus*; repono ergo ἀμφ' pro ἀφ', vel potius ἀμφ' ἡμῶν ut legit *Canterus* & MS. Collegii *Corporis Chriſti*, atque ideò in textum recepi.

V. 755. Ἡ κρινεῖ τί πρᾶγμα] MS. χρῆμα. Ἡ refertur ad ψῆφον.

V. 758. Ὡς φρουροῖς φυλ.] MS. φυλασσόμεσθα φρουρίοις & ὡς omittit.

V. 760. Πυργηρούμεθα] *Heſychius* ſtatuit etiam ſcriptum eſſe πυργούμενα. Forſan πυργηρούμεθα vel πυργουμεθα. MS. ut nos.

V. 761. Αὐτὸς] olim χρόνος ſed Αὐτὸς legit *Canterus* & MS.

Ορσ. Καὶ

Ορ. Καὶ τὸ πρᾶγμά γ' ἔνδικόν μοι. Π. τὸ δὲ δοκεῖν, εὔχου μόνον.
Ορ. Εὖ λέγεις, φεύγειν τὸ δειλὸν τῆδε. Π. μᾶλλον, ἢ μένων.
Ορ. Καί τις ἄν γέ μ' οἰκτίσειε; Π. μέγα γὰρ ηὐγένειά σου.
Ορ. Θάνατον ἀσχάλλων πατρῷον; Π. πάντα ταῦτ' ἐν ὄμμασιν.
Ορ. Ἰτέον· ὡς ἄνανδρον ἀκλεῶς κατθανεῖν. Π. αἰνῶ τάδε.
Ορ. Ἦ λέγωμεν οὖν ἀδελφῇ ταῦτ' ἐμῇ; Π. μὴ πρὸς θεῶν.
Ορ. Δάκρυα γοῦν γένοιτ' ἄν. Π. οὐκ οὖν οὗτος οἰωνὸς μέγας.
Ορ. Δηλαδὴ σιγᾶν ἄμεινον. Π. τῷ χρόνῳ δὲ κερδανεῖς.
Ορ. Κεῖνό μοι μόνον προσάντες. Π. τί τόδε; καινὸν αὖ λέγεις.
Ορ. Μὴ θεαί μ' οἴστρῳ κατάσχωσ'. Π. ἀλλὰ κηδεύσω σ' ἐγώ.
Ορ. Δυσχερὲς ψαύειν νοσοῦντος ἀνδρός. Π. οὐκ ἐμοί γε σοῦ.
Ορ. Εὐλαβοῦ λύσσης μετασχεῖν τῆς ἐμῆς. Π. τοῦδ' οὖν ἴτω.
Ορ. Οὐκ ἄρ' ὀκνήσεις; Π. Ὄκνος γὰρ τοῖς φίλοις κακὸν μέγα.
Ορ. Ἕρπε νῦν οἴαξ ποδός μοι. Π. φίλα γ' ἔχων κηδεύματα.
Ορ. Καί με πρὸς τύμβον πόρευσον πατρός. Π. ὡς τί δὴ τόδε;
Ορ. Ὥς νιν ἱκετεύσω με σῶσαι. Π. τὸ δὲ δίκαιόν γ' ὧδ' ἔχει.
Ορ. Μητρὸς δὲ μηδ' ἴδοιμι μνῆμα. Π. πολεμία γὰρ ἦν.
Ἀλλ' ἔπειγ', ὡς μή σε προφθῇ ψῆφος Ἀργείων ἑλεῖν,
Περιβαλὼν πλευροῖς ἐμοῖσι πλευρὰ νωχελῆ νόσῳ·
Ὡς ἐγὼ δι' ἄστεως σε, σμικρὰ φροντίζων ὄχλου,
Οὐδὲν αἰσχυνθεὶς, ὀχήσω. " Ποῦ γὰρ ἂν δείξω φίλος,
" Εἴ σε μὴ 'ν δειναῖσιν ὄντα συμφοραῖς ἐπαρκέσω;
Ορ. " Τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθ' ἑταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον·
" Ὡς ἀνὴρ, ὅστις τρόποισι συντακῇ, θυραῖος ὤν,
" Μυρίων κρείσσων ὁμαίμων ἀνδρὶ κεκτῆσθαι φίλος.

Or. Habeo juſtam cauſam. *Pyl.* Opto modo ut ità videatur illis.
Or. Rectè dixiſti, fugiam ſic opinionem timiditatis. *Pyl.* Magis quàm manens.
Or. Aliquis fortaſſe miſerebitur mei. *P.* Magna enim reſert nobilitas tua.
Or. Dolens paternam mortem. *Pyl.* Illa omnia plus valent in conſpectu.
Or. Eundum eſt: quia non eſt virile, mori non glorioſè. *P.* Laudo iſta.
Or. An dicamus iſta meæ ſorori? *Pyl.* Non per Deos.
Or. Fierent lacrymæ. *Pyl.* Magnum eſt hoc omen.
Or. Ergo melius tacere. *Pyl.* Tempore lucrum facies.
Or. Illud eſt mihi difficile. *Pyl.* Quid hoc? aliquid novi dicis.
Or. Ne deæ me apprehendant œſtro. *Pyl.* Ego curabo te.
Or. Difficile eſt tangere languentem virum. *Pyl.* Non mihi te.
Or. Cave fieri particeps mei furoris. *Pyl.* Hoc valeat.
Or. Non cunctaberis? *Pyl.* Cunctatio inter amicos magnum eſt malum.
Or. Vade, à gubernaculum mei pedis. *Pyl.* Tenens curam dignam amico.
Or. Ducas ad ſepulchrum patris. *Pyl.* Ad quid hoc?
Or. Ut ſupplicem ipſi ut ſervet me. *Pyl.* Rectè facis.
Or. At matris ne videam ſepulchrum. *Pyl.* Erat enim hoſtis.
Sed propera, ne te prius damnet calculus Argivorum,
Jungens meis lateribus latus imbecillum morbo:
Quia ego te per urbem, nihil curans populum,
Non pudore deterritus, vehani. " Ubi enim oſtendam me eſſe amicum,
" Si non juvem te exiſtentem in atroci calamitate?
Or. " Hoc eſt habere amicos, non tantum cognatos,
" Adeò vir quanquam alienus qui conglutinatus eſt moribus,
" Magis meretur haberi amicus, quam multi cognati.

Καὶ τὸ πρᾶγμα ἔνδικόν μοι] ἀλλὰ καὶ τὸ πρᾶγμά μου φησὶ δικαίως ἔρρωταί μοι, καὶ κατησφάλισται. παραχρῆμα γὰρ ἀνεῖλον, ὅθεν καὶ ἐλευθεριότητος προσδοκῶ. ἢ τοῦτο ἀκόλουθόν ἐστιν εἰς τὸ ἀλλὰ δῆτ' ἔλθω, ἔλθω φησὶ, καὶ τὸ πρᾶγμα ἔνδικόν μοι. ἔπραξα γὰρ τὸν φόνον τὸν μητρῷον, διὰ τὸν θάνατον ἀσχάλλων τὸν πατρῷον. ἔξω δὲ προσυπακουστέον, προσπεσὼν καὶ ἐλέους τεύξεσθαι διὰ τὸν θάνατον. 780 Τὸ δοκεῖν εὔχου μόνον] εὔχου φησὶ πάντας οὕτω δοξάζειν, ὅτι δίκαιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα· ἐπεὶ πολλοῖς ἐδόκει ἄδικον εἶναι. καὶ Σιμωνίδης τὸ δοκεῖν καὶ τὴν ἀλήθειαν βιάζεται. ὁ δὲ Ὀρέστης καλῶς λέγει, φεύγω τὸ δειλὸν διὰ τὸ ἐκεῖ παραγενέσθαι, τουτέστι φεύγω τὸ εἶναι δειλὸς, οὐ παρέχω δειλίας ὑπόνοιαν, ὡς μὴ ἔνδικα πράξας, καὶ διὰ τοῦτο τὸ κριτήριον ἀποφεύγων. Φεύγω τὸ δειλὸν] ἀντὶ τοῦ τὴν ὑπερβολὴν τῆς δειλίας. τοῦτον τὸν τρόπον, τὸ τῇδε ἀντὶ τοῦ οὕτως, εἰ ἐκεῖ ἀπέλθω. ἢ τὸ τῇδε, ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα, ἤγουν φεύγω τὸ ἐνταῦθα δειλὸν, ἤγουν τὸ μένειν ἐνταῦθα. τοῦτο γὰρ δειλὸν, τὸ ἑξῆς, καὶ τίς ἄν γε μ' οἰκτίσειε θάνατον ἀσχαλῶν πατρῷον, ἤγουν τοῦ ἐμοῦ πατρός. Μέγα γὰρ ἡ εὐγένειά σου] ἤγουν διὰ τὸ εὐγενὲς ἐλεηθήσῃ, ὅτι πάνυ σοι συμβάλλεται πρὸς τὸν ἔλεον ἡ εὐγένεια. ὁ δὲ θάνατον ἀσχαλῶν πατρῷον, ἔπραξα φησὶ τὸν θάνατον τῆς μητρός. ἀσχαλῶν διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ τίς ἄν με οἰκτίσειε διὰ τὸν τοῦ πατρὸς ἀσχαλῶν θάνατον. Πάντα] πάντα ταῦτα προφανῆ εἰσι. Ἰτέον] ἄξιον ἀπελθεῖν, ὅτι δειλόν ἐστι τὸ ἀδόξως ἀποθανεῖν. Αἰνῶ τάδε] συναινῶ ταῦτα. 785 Ἦ λέγωμεν] ἆρα βούλει ἵνα εἴπωμεν τῇ ἀδελφῇ μου ταῦτα. Μὴ πρὸς θεῶν] μὴ λέξωμεν πρὸς θεῶν. Δάκρυα γοῦν] τὸ γοῦν ἐνταῦθα ἔμφασιν τοῦ γὰρ ἔχει, ὅπερ καὶ ἐν ποιήσει καὶ λογογραφίᾳ εὑρήσεις. Οὐκ οὖν οὗτος] οὐκ οὖν φησὶ παραιτητέον εἰπεῖν τῇ ἀδελφῇ, ἐπεὶ δακρύσει, καὶ τοῦτο αὐτὸ κακὸς οἰωνός ἐστι, τὸ δακρύειν δηλονότι. Ἄλλως. δέον οὕτως εἰπεῖν, ἀκούω τοῦτο ὃ φῄς, ὡς εἰ γνώσεται ἡμᾶς ἀπερχομένους κλαύσεται, μέγας οἰωνός ἐστιν, ἤγουν μέγα καὶ χαλεπὸν τεκμήριόν ἐστι πρὸς τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, καὶ γὰρ ἡνίκα τι μέλλουσι πράξειν οἱ ἄνθρωποι, ἢν ἐν προοιμίοις λύπαις ἐντύχωσι, τεκμαίρονται ἐντεῦθεν, ὡς οὐ καλῶς οὐδ' ἀκινδύνως τοῦτο διανύσουσι, δέον οὕτως εἰπεῖν. ὁ δὲ εἴρηκεν, ἀκούω οὕτως οἰωνὸς μέγας, πρὸς τὸν οἰωνὸν τὸ οὕτως ποιήσας, ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ

——— * ξύλινον δόλον ἐξερέεινε,
Ἣν παγίδα καλέουσι, ———

καὶ ἕτερα μυρία ἐστὶ τοιαῦτα παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ τοῖς λογογράφοις. Τῷ χρόνῳ] τῇ ὑπερθέσει τῶν θρηνημάτων αὐτῆς κερδανεῖς, ὅ ἐστι, κἂν τὸ μὴ ὑπὸ σοῦ νῦν θρηνεῖσθαι κερδανεῖς. Ἄλλως. κερδανεῖς φησὶ τὸ μὴ δακρύσαι αὐτήν, καὶ φεύξεσθαι κακὸν οἰωνὸν ἐν τῷ μεταξὺ τῆς κρίσεως χρόνῳ, τουτέστιν ἕως ἂν ἡ κρίσις ἐξενεχθῇ. Ἄλλως. τοῦτο λέγει, ὡς εἰ μὴ νῦν μαθοῦσα δακρύσει, ἀλλ' ὕστερον, κέρδος ἕξεις τὸν χρόνον, ἐπειδὴ τὸ μὲν πρὸ τοῦ ἀγῶνος δακρῦσαι, τεκμήριον ὡς ἔφαμεν χαλεπόν. ἢν δ' ὕστερον τοῦτο ποιήσει, οὐδὲν ἡμῖν τοῦτο. Προσάντες] ἐμπόδιον, ἐναντίον. Τί τόδε] τί ἐστι τόδε ὃ πάλιν λέγεις νῦν. 788 Μὴ θεαί] δέδοικα μή πως με αὖθις αἱ θεαὶ τῇ μανίᾳ κατάσχωσι. Ἀλλ' ἐγὼ ἐπιμελήσομαί σου] Βαρὺ ἐφάπτεσθαι ἀσθενοῦντος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐμοὶ οὐχ ὑπάρχει δυσχερὲς τὸ ψαύειν σου. Φοβοῦ μανίας μεταλαβεῖν τῆς ἐμῆς. Τὸ δ' οὖν ἴτω] τὸ μανῆναι με ἐλθέτω. Οὐ φοβῇ σύ] οὐδαμῶς φοβήσομαι. φόβος γὰρ τοῖς φίλοις ὑπάρχει μέγα κακόν. Ἕρπε νῦν] βάδιζε νῦν πηδάλιον τῆς πορείας μου. Φίλ' ἔχων] βαδίζω, κυβερνήσεως, ἐπιμελείας καὶ κηδεμονίας ὑπὲρ σοῦ ποιούμενος. Καί με πρὸς τὸν τάφον ἄγε τοῦ πατρός. Ὡς τί δὴ τοῦτο] τί τοῦτο εἴρηκας, ἢ ἵνα τί ἐκεῖσε θέλεις ἀπελθεῖν. Ἵν' αὐτὸν παρακαλέσω σῶσαί με. Τὸ δρᾶν οὕτω δίκαιόν ἐστι. Τὸν μητρὸς δὲ μηδὲ θεάσωμαι τάφον. Ἐπειδὴ ἐχθρὰ ὑπῆρχεν, ἀλλ' ἐπείγου ἵνα μὴ [illegible] πρότερον ἡ καταδίκη καταλάβῃ. περιβαλὼν τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς τὰ σὰ πλευρὰ, τὰ ὑπὸ τῆς νόσου ἀσθενῆ, καὶ δυσκίνητα, ὅτι ἐγὼ διὰ μέσης τῆς πόλεως οὐδαμῶς τοῦ πλήθους ἐπιστρεφόμενος, βαστάσω σε μηδὲν ἐντραπείς. Ἄλλως. οὐ φροντίσας τοῦ ὄχλου, ὀχήσω, καὶ βαστάσω σε διὰ μέσης τῆς πόλεως. πῶς γὰρ ὑπάρχων δείξω σοι πιστὸν φίλον ἐμαυτὸν, εἰ μὴ βοηθήσω σοι τανῦν ἐν δειναῖς συμφοραῖς ὄντι καὶ χαλεπαῖς. 802 Τοῦτ' ἐκεῖνο] ἦν ἄρα φησὶ καλῶς τοῦτο δεδογμένον καὶ ᾀδόμενον, τὸ μὴ μόνον τοὺς συγγενεῖς φίλους νομίζειν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις βέβαιος τὴν διάθεσιν. Ὅτι ὅστις τρόπῳ καὶ διαθέσει συγγένηται φιλόξενος ὤν, πολλῶν συγγενῶν ἀμείνων ἐστὶν ὁ τοιοῦτος. Μυρίων κρείσσων, μυρίων ἀδελφῶν κρείσσων ὁ φίλος ἐστὶν ἀνθρώπων, εἰς τὸ κεκτῆσθαι αὐτόν. ὅμοιον τῷ, ἡδὺς ὁ ποταμὸς πιεῖν.

* *Hom. Batrachom.* V. 115.

A N N O T A T I O N E S.

V. 780. Καὶ τὸ πρᾶγμά γ', MS. &c. τοῦ δοκεῖν.

V. 782. Ἀσχάλλων] Ita MS. mallem aliis ἀσχαλῶν ab ἀσχαλάω, quod quidem magis Poeticum & metro convenientius, & probabilius videtur, eò quòd prima nostrum Editio Scholiorum ſemper habet ἀσχαλῶν cum ſimplici λ, adeò ut error in accentu fuerit tantum. Eadem Editio (nempè *Lucantonii* Juntæ An. 1534.) legit in verſu præcedenti ἡ εὐγένειά σου. [illegible] illius ſanè Authoritate multùm in hoc opere ſum fiſus, eò quod ab ipſo *Arſenio* ſit adornata.

V. 800. Δείξω] Mallem quidem δείξω [illegible], ſed quia nullius Editionis, aut MS. Authoritas pro me facit, Religio mihi fuit textum mutare. In proximo item verſu δειναῖς οὖσα forſan: Judicent Docti. *Canterus* autem leviori paulò mutatione legit, μὴ 'ν δειναῖσιν ὄντα, cui favet MS.

ΕΓΩ-

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. Ὁ μέγας ὄλβος, ἅ τ' ἀρετὰ,
Μέγα φρονοῦσ' ἀν' Ἑλλάδα, καὶ
Παρὰ Σιμουντίοις ὀχετοῖς,
Πάλιν ἀνῆλθ' ἐξ εὐτυχίας Ἀτρείδαις,
Πάλαι παλαιᾶς ἀπὸ συμφορᾶς δόμων,
Ὁπότε χρυσείας ἔρις ἀρνὸς
Ἤλυθε Τανταλίδαις,
Οἰκτρότατα θοινάματα, καὶ
Σφάγια γενναίων* τέκνων. ὅθεν
Φόνῳ φόνος ἐξαμείβων,
Δι' αἵματος οὐ προλείπει
Δισσοῖσιν Ἀτρείδαις.

Ἀντιστροφή.

Τὸ καλὸν, οὐ καλὸν, τοκέων
Πυριγενεῖ τέμνειν παλάμᾳ
Χρόα, μελάνδετον δὲ φόνῳ

* al. τεκέων, sic MS. & Scaliger.

Strophe.

Ch. 1 Magna potentia & virtus
2 Superbiens per Græciam &
3 Ad Simoentis rivos,
4 Retrò verſa eſt ex felicitate Atridis,
5 Jam olim ab antiquâ calamitate familiæ;
6 Quando lis de aureo Agno
7 Venit Tantalidis;
8 Miſerrimæ epulæ, &
9 Neces nobilium liberorum: unde
10 Cædes cæde mutata,
11 Per cædes non deſinit
12 Inter duos Atridas.

Antiſtrophe.

1 Honeſtum, non eſt honeſtum: parentum
2 Secare ſervâ manu
3 Corpus, & illum cæde nigrum

Ὁ μέγας ὄλβος] τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται ἐπῳδικὰ, ὡς εἴρηται. ἔστι δὲ τὰ παρόντα τριὰς ἐπῳδική, καὶ εἰσὶ τῆς στροφῆς τὰ κῶλα ιβ, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. τὸ α χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ διτρόχου πεντασυλλάβου, καὶ χοριάμβου β. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἢ παιωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐκ παίωνος δ, ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ ἐπιτρίτου δευτέρου. τὸ β καὶ τὸ γ ὅμοια κατὰ πάντα. τὸ δὲ δ ἰωνικὸν, τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παίωνος δ, ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ ἐπιτρίτου β'. τὸ ε ἐπιχοριαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, καλούμενον ἀσκληπιάδειον, ὃ κατὰ τέλος ἔχει ἰαμβικὰς συζυγίας, μέσον δὲ τὸν χορίαμβον, καὶ ἔστι τῶν πολυσχηματίστων. τὸ ς ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ' ἰωνικοῦ καὶ τροχαίου. ἔχει δὲ ἐνταῦθα τὸν ἰωνικὸν πεντασύλλαβον. τὸ ζ ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. ἐνταῦθα δὲ καὶ δάκτυλον ἔχει τὸν α πόδα. τὸ η ὅμοιον ἑφθημιμερές. εἰ δὲ ἐν τοῖς κώλοις ἀναμίξ ὡς οἱ πόδες κεῖνται, οὐ θαῦμα, τοῦ αὐτοῦ γὰρ μέτρου εἰσὶν ἀμφότεροι, ὅ, τε δάκτυλος καὶ ὁ ἀνάπαιστος. τὸ θ προσοδιακὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος καὶ χοριάμβου, διὰ τὴν ἀδιαφορίαν, ἐνταῦθα δὲ πεντασύλλαβον ἔχει τὸν ἰωνικόν. τὸ ι ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος τρίμετρον, βραχυκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου γ, ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ σπονδείου. τὸ ια ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ β ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β, καὶ ἐπιτρίτου β. τὸ ιβ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. ἐπὶ τοῦ τέλει τῆς στροφῆς καὶ τῆς ἀντιστροφῆς, παράγραφος. Ὁ μέγας ὄλβος] τὸ ἑξῆς, ὁ μέγας ὄλβος καὶ ἡ ἀρετὴ τῶν Ἀτρειδῶν ἡ μεγαλοφρονήσασα καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐν Τροίᾳ, εἰς τὸ ἐναντίον τῆς εὐδαιμονίας ἀνῆλθεν, ἤγουν εἰς δυστυχίαν ἀρχαίαν, τὴν τοῖς Ἀτρείδαις συμπεσοῦσαν ἐπὶ τῷ χρυσομάλλῳ ἀρνίῳ. διάκειται καὶ μεγαλοφρονοῦσι τοῖς Ἀτρείδαις. Ἄλλως. διὰ τὴν παλαιὰν, καὶ πάλαι γεγενημένην συμφορὰν, λέγει δὲ τὴν μοιχείαν τῆς γυναικὸς Ἀτρέως, καὶ τὴν βορὰν τῶν τέκνων τοῦ Θυέστου, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπάγει. ἢ οὕτως, προδιαπράξασα ὑπάρχει κατὰ τὸν ἀνέκαθεν χρόνον συμφορὰς τῶν τέκνων αὐτοῦ, ἀπὸ εὐτυχίας τῆς κατὰ τὸ Ἴλιον, καὶ πάλιν δυστυχίας τῆς νῦν γεγενημένης, ἢ τῆς αὐτοῖς προσεζευγμένης συμφορᾶς ἀτόπως, τῶν μὲν οἰκτροτάτων παίδων βορᾶς. τῶν δὲ σφαγῶν ἀνοσίων τέκνων ἀδελφοῦ. ἑξῆς δὲ χρόα τέμνειν πυριγενεῖ παλάμᾳ. ἐπὶ τῶν τοκέων δὲ ἔλαβε παρὰ τὸ τεκεῖν ἴσως. Ἄλλως. ὁ μέγας ὄλβος, καὶ ὁ περίπυστος κατὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐν Ἰλίῳ τῶν Ἀτρειδῶν εὐδαιμονία καὶ ἀρετὴ, εἰς τοὐπίσω πάλιν ἀνέδραμεν, ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταβληθεῖσα, καὶ ὥσπερ εἰπεῖν ἀπόρροιαν ἔχουσα. Ἐκ τῆς παλαιᾶς ἐκείνης τῆς κατ' οἶκον συμφορᾶς. ὁπότε γὰρ ἡ Ἔρις αὐτοῖς ἡ περὶ τοῦ χρυσομάλλου ἀρνίου, εἰργάσατο ἐλεεινὰ βρώματα, καὶ σφαγὰς ἀνοσίας συγγενῶν τέκνων τοῦ Θυέστου. ἐξ ἐκείνου δὲ συγχύσεις, καὶ ἀλληλάλληλοι σφαγαὶ, οὐ προλείπουσι τὸν τῶν Ἀτρειδῶν οἶκον. καὶ τὸ νομιζόμενον καλὸν, οὐ καλόν ἐστι. λέγει δὲ τὸ ἀτίμως χειρὶ διατεμεῖν τὸν χρόα τῶν γονέων, καὶ ἡμαγμένον ἀνατεῖναι τὸ ξίφος εἰς τὰς τοῦ Ἡλίου αὐγάς. τὸ γὰρ ἀδικοῦντα πατέρα, ἀσεβῶν ἐστι καὶ ἀνοσίων τέκνων, καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων. τὸ δὲ γε τῆς συμφορᾶς τῆς κατὰ τοῦτον, ἐλεεινότερον. μάλιστα γὰρ τῷ ἐλεεινῷ τῇ Τυνδαρείᾳ Κλυταιμνήστρᾳ, φόβῳ τοῦ θανάτου ἀνεβόησεν ἡ δυστυχής, Ὀρέστα, τολμᾷς μὲν τὸν κατὰ τῆς μητρὸς φόνον, ὅρα δὲ καὶ αὐτὸν μὴ τῆς εἰς τὸν πατέρα τιμωρίας ἀντικαταλλάξῃ δύσκλειαν ἀθάνατον. οὔτε γὰρ νόσος, οὔτε τις ἑτέρα συμφορὰ γένοιτ' ἂν ἐν ἀνθρώποις μείζων μητροκτονίας. 810 Χρυσείας ἔρις ἀρνὸς] Πέλοπος Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης ἦσαν υἱοί. Ἀτρεὺς δὲ τὸν ὁμοπατέριον ἀδελφὸν Χρύσιππον ἀγαπώμενον ἀμέτρως ὑπὸ τοῦ πατρὸς, αὐτὸν φθονήσας, εἰς φρέαρ ἀποπνίγει. ὁ μαθὼν Πέλοψ, ἐξώκισεν αὐτόν. ὕστερον δὲ μετὰ θάνατον Πέλοπος ἐπανῆλθε, καὶ ἑκάτερος αὐτῶν τῆς βασιλείας ἀντεποιεῖτο. Ἀτρεὺς μὲν, ὡς πρῶτος ὢν κατὰ νόμους. Θυέστης, δὲ τοῖς νόμοις ἐναντιούμενος. συνέθεντο οὖν εἴ τις αὐτῶν δείξῃ τι τέρας, κύριος ἔσται τῆς ἀρχῆς. ἐν τοῖς ποιμνίοις δὲ τοῦ Ἀτρέως, εὑρίσκεται χρυσοῦν ἀρνίον. καὶ μέλλοντος Ἀτρέως δεῖξαι τὸ τέρας τοῖς δικασταῖς, καὶ λαβεῖν τὴν ἀρχὴν, Ἀερόπη γυνὴ τούτου μοιχευθεῖσα Θυέστῃ τῷ ἀδελφῷ, κλέψασα τοῦτο παρέδωκεν αὐτῷ. Θυέστης δὲ λαβὼν τοῦτο, καὶ δείξας τοῖς δικασταῖς, τῆς ἀρχῆς ἐκράτησε. μὴ ἀναφερόμενος οὖν Ἀτρεὺς, ἀλλὰ δυσχεραίνων, ὅτι ἀδίκως ἐστέρηται τῆς ἀρχῆς, ἅμα τε Ἀερόπην τιμωρεῖται κατ' ἄμφω, καὶ ὅτι ἐμοιχᾶτο Θυέστῃ, καὶ ὅτι κέκλοφε τὸ ἀρνίον, καὶ δέδωκεν αὐτῷ, ῥίψας αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς φησὶ Σοφοκλῆς. καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς τοῦ Θυέστου, Ἀγλαὸν, Ὀρχομενὸν, καὶ Καλέαον ἀποκτείνας παρέθηκεν εἰς τράπεζαν τῷ πατρὶ, καὶ αὐτὸν ὕστερον ἀπώλεσεν. ... ὁ Ἥλιος μὴ στέρξας τὸ γινόμενον, μίαν ἡμέραν ἐκ δυσμῶν πρὸς τὰ ἀφρῷα. σὺν αὐτῷ δὲ καὶ αἱ Πλειάδες τὴν ἐναντίαν ἐβάδισαν. Ἤλυθε Τανταλίδαις] ἦλθε τοῖς ἀπογόνοις τοῦ Ταντάλου ἡ Ἔρις τῆς χρυσῆς ἀρνὸς, ἤγουν ὑπὲρ τῆς χρυσῆς ἀρνός. Ἔρις γὰρ τινὸς λέγεται, καὶ ἣν ἐρίζει αὐτὸς πρός τινα, καὶ ἣν ἐρίζει τις πρὸς αὐτὸν, καὶ ἣν ἐρίζουσιν ἕτεροι περὶ αὐτοῦ. 813 Σφαγὰς γενναίων τεκέων] τῶν εὐγενῶν τέκνων τοῦ Θυέστου. Φόνος φόνον ἐξαμείβων] φόνος φόνον διαδεχόμενος. ἐξ ἐκείνου δὲ φόνοι συνεχεῖς, καὶ ἀλληλάλληλοι σφαγαὶ οὐ διαλείπουσι τὸν τῶν Ἀτρειδῶν οἶκον. 815 Οὐ προλείπει] τὰ δευτέρῳ συμβάντα, κατ' ἀμφοτέρων ἐξήτασεν. τί γὰρ δεινὸν ὁ Μενέλαος ἐπανελθὼν πέπονθεν, εἰ μὴ τὰ ἐν Ἰλίῳ δι' αὐτὸν γενόμενα λέγει. καὶ σύλληψις οὖν ὁ τρόπος. τὸ γὰρ ἑτέρῳ συμβὰν, κατ' ἀμφοτέρων ἔταξεν. Τὸ καλὸν] τὸ καλὸν δοκοῦν γενέσθαι, οὐ καλῶς ἀπέβη τῷ Ὀρέστῃ. τὸ δὲ ἐστι τὸ ἀπηνεῖ χειρὶ διατεμεῖν τὸν χρόα τῶν γονέων, καὶ ἡμαγμένον ἀνατεῖναι τὸ ξίφος εἰς τὰς τοῦ Ἡλίου αὐγάς. Τόδ' αὐτὸ δὲ μετὰ λόγου καὶ πανουργίας ἐπιχειρεῖν τι καὶ πράττειν κακὸν, οὐχ ἁπλῆ ἐστιν ἀσέβεια. ἔστι δὲ καθόλου τοῦτο καὶ ἐπὶ Ἀτρέως καὶ Θυέστου, καὶ ἐπὶ Κλυταιμνήστρας, καὶ ἐπ' Αἰγίσθου. καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ καθολική ἐστι γνώμη. τὸ δὲ κακοφρονούντων ἀνδρῶν παράνοια, τοιοῦτον ἐστι. τῶν κακὰ διαλογιζομένων ἀνδρῶν, ἀντὶ τοῦ ἀλογιστόν ἐστιν. ἡ τοιαύτη ἡ σύνταξις. οὐδὲ τοῦτό φησι καλὸν, τὸ, τὸ ξίφος ἡμαγμένον δεῖξαι ταῖς τοῦ ἡλίου αὐγαῖς. εἰώθασι γὰρ οἱ ἀναιροῦντες τινὰ δικαίως, ὡς οἴονται, τῷ ἡλίῳ τὸ ξίφος δεικνύναι, σύμβολον τοῦ δικαίως πεφονευκέναι. Μελάνδετον δὲ] διὰ τὸ μέλαιναν λαβὴν ἔχειν, τουτέστι μελάγκωπον, ἢ μέλαν ὑπὸ τοῦ φόνου γενόμενον. πολλὰ δέ εἰσι τὰ τοιαῦτα σύνθετα. οἷον κελαινεφὲς αἷμα. οὐ γὰρ ἔγκειται τὸ νέφος. οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ δεδέσθαι οὐκ ἔγκειται. Ἄλλως. τὸ μὲν κακουργεῖν, ἀσεβῶν ἐστι, καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων. τὸ δὲ τῆς συμφορᾶς τῆς κατὰ τοῦτον, ἐλεεινότερον. Ἄλλως. ἀλλὰ καὶ τὸ δεινὰ πράττειν ἀσεβῶν ἐστιν. τοῦτο δέ φησιν, ἐπειδὴ ἡ Κλυταιμνήστρα ἐφόνευσε τὸν Ἀγαμέμνονα. Πυριγενεῖ] ἀπηνεῖ, καὶ θερμῇ, καὶ ἀτσιδήρῳ. ὡς ἂν

4 Ξίφος εἰς αὐγὰς ἀελίοιο δεῖξαι.
5 " Τὸ δ' αὖ κακουργεῖν, ἀσέβεια μεγάλη,
6 " Κακοφρόνων τ' ἀνδρῶν παράνοια.
7 Θανάτου γὰρ ἀμφὶ φόβῳ
8 Τυνδαρὶς ἰάχησε τάλαινα.
9 Τέκνον, οὐ τολμᾷς ὅσια,
10 Κτείνων σὰν ματέρα. μὴ πατρῴαν
11 Τιμῶν χάριν, ἐξανάψῃ
12 Δύσκλειαν ἐσαεί.

Ἐπῳδός.

1 Τίς νόσος, ἢ τίνα δάκρυα,
2 Καὶ τίς ἔλεος μείζων κατὰ γᾶν
3 Ἢ ματροκτόνον αἷμα χειρὶ θέσθαι;
4 Οἷον οἷον ἔργον τελέσας
5 Βεβάκχευται μανίαις,
6 Εὐμενίσι θήραμα φόνῳ
7 Δρομάσι, δινεύων βλεφάροις
8 Ἀγαμεμνόνειος παῖς;
9 Ὦ μέλεος, ματρὸς ὅτε
10 Χρυσεοπηνήτων φαρέων
11 Μαστὸν ὑπερτέλλοντ' ἐσιδὼν,
12 Σφάγιον ἔθετο ματέρα,
13 Πατρῴων παθέων ἀμοιβάν.

4 Ensem ostendere in lumen Solis,
5 " Jam scelus admittere, est magna impietas,
6 " Et flagitiosorum hominum amentia.
7 Nam in metu mortis
8 Tyndaris misera clamavit:
9 O fili, non facis pia,
10 Occidens tuam matrem.
11 Vide, ne colens paternam gratiam, contrahas
12 Infamiam perpetuam.

Epodus.

1 Quis morbus, aut quæ lacrymæ,
2 Aut quæ misericordia est major in terrâ,
3 Quàm fieri homicidam matris?
4 Quali, quali re confectâ
5 Insanus factus est furiis,
6 Furiis propter cædem præda est
7 Velocibus, circumferens oculos
8 Filius Agamemnonis.
9 O miser, quando matris
10 Ex auratis vestibus
11 Videns mammam exertam,
12 Interfecit matrem,
13 In ultionem paterni casûs.

ἂν ἐκ πυρὸς γεγυμνωμένη, ἢ τῷ ξίφει. ἐπεὶ ὑπὸ πυρὸς παλαιοῦται. Ἀμφὶ φόβῳ] διὰ τὸν φόβον τοῦ θανάτου. Ἰάχησεν] ἐβόησεν. Ἐξανάψῃ] ἐγείρῃς κακὴν φήμην δι' ὅλου. Τίς νόσος, ἢ τίνα δάκρυα] τῆς ἐπῳδοῦ ταύτης τὰ κῶλα ἐστὶ ιγ. τὸ α ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ δύο δακτύλων καὶ β ἀναπαίστων, τοῦ β διαλελυμένου, καὶ γενομένου προκελευσματικοῦ, ἤτοι τετραβράχεος. τὸ β ἀναπαιστικὴ βάσις, ἤτοι μονόμετρον. εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος μονόμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ γ ἀσυνάρτητον ἐκ δακτυλικοῦ διμέτρου, καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ. εἰ δὲ βούλει, ἀντιπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου, διϊάμβου καὶ βακχείου. τὸ δ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν, τοῦ γ ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, ἐκ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου β, καὶ ἀναπαίστου, καὶ ἔστιν ἑφθημιμερές. τὸ ε ὅμοιον ἰωνικὸν ἐξ ἐπιτρίτου α, καὶ ἀναπαίστου. τὸ ς παιωνικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐκ παιώνων τετάρτων δύο, καὶ συλλαβῆς. τὸ ζ ἑφθημιμερές. τὸ η ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος ἑφθημιμερές, ἐκ παίωνος γ, ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ μολοσσοῦ. τὸ θ χοριαμβικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον, διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ι ἀντιχοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου β πεντασυλλάβου καὶ χοριάμβου. τὸ ια προσοδιακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ συλλαβῆς. τὸ ιβ, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές, τῶν πρώτων δύο ποδῶν χορείων. τὸ ιγ ἀντιπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς, καὶ παράγραφος. ταῦτα γάρ ἐστι σημεῖα τοῦ τέλους τῆς ἐπῳδοῦ. 830 Τίς ἔλεος] οἷον τίς δυστυχία εἰπεῖν, ἔλεος εἶπεν ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος. τοῖς γὰρ δυστυχοῦσιν, ἔλεος παρὰ τῶν ἀνθρώπων γίνεται. τὸ αὐτὸ δὲ νοητέον, καὶ περὶ τὸ τίνα δάκρυα. βούλεται δὲ ἐντεῦθεν εἰπεῖν, ὅτι πάντων ὅσα παρὰ ἀνθρώποις δεινὰ, τὸ ἀποκτεῖναι μητέρα δεινότερον. Μείζων κατὰ γᾶν] οὐδεὶς δηλονότι. ἐπεὶ οὔτε νόσος, οὔτε συμφορὰ, μείζων ἐστὶ τῆς μητροκτονίας. Οἷον ἔργον τελέσας] ὅτι ὁ δυστυχὴς Ὀρέστης καταπραξάμενος τὸ τῆς μητροκτονίας, ἄγρευμα γεγένηται ταῖς Ἐριννύσι, συλληφθεὶς ὑπ' αὐτῶν, διὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον. δινεύων δὲ βλεφάροις, ἀντὶ τοῦ περιδινούμενος τοὺς ὀφθαλμοὺς (τοιοῦτοι γὰρ οἱ μανιώδεις) καὶ πανταχοῦ περιστρέφων αὐτοὺς, ὅ ἐστι πλανώμενος ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς. τὸ δὲ ἑξῆς, Εὐμενίσι δρομάσι, δρομάσι δὲ ταῖς εὐκινήτοις. Τελέσας] διαπραξάμενος. Βεβάκχευται] πεπάρακται. 835 Δρομάσι] ταχείαις. Δινεύων] περισκοπούμενος. Ὦ μέλεος] ὡς ἄρα ἤδη τὴν φύσιν αἰδοῦς, ἥτις ἡ σε ὠδινήσασα προτείνει σοι τὸν μαστὸν ὑπὸ τῶν χρυσούφων ἱματίων, γαλακτοτροφίας ὑπομιμνήσκουσα, καὶ τὸν ἔλεον διὰ τούτου θηρωμένη. σὺ δὲ πρὸς τοῦτο ἀπιδὼν, οὐκ ἠλέησας τὴν τεκοῦσαν. ἀλλὰ γέγονας τῆς μητρὸς αὐτόχειρ φονεὺς, τῷ σῷ πατρὶ ὑπὲρ ὧν πέπονθεν ἐκδίκησιν δι' ἀσεβείας διδούς. Χρυσοπηνήτων] ἐκ χρυσοῦ καὶ * μετάξης κατασκευασθέντων ἱματίων. Ὑπερτέλλοντα] ὑπερκύπτοντα, ὑπεραιρόμενον. Ἀμοιβὴν] εἰς ἐκδίκησιν.

* μετάξα] Vide *Jo. Meursii* Glossarium Græco-Barbarum in hac voce & quæ nos ad *Hecub.* V. 1114. in Schol.

ANNOTATIONES.

V. 820. Ξίφος εἰς αὐγὰς ἀελίου δεῖξαι] *Mos fuit* Antiquis, ubi quis rectè & jure per alterius cædem se vindicasse putaret, quasi Innocentiæ suæ testes faceret Deos, *Cruentum Gladium soli vibratim ostendere.* Quod breviter *Scholiastes* attingit. *Josua Barnes.*

ARGUMENTUM

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

ELECTRA, *dum de Abſentiâ Fratris & Amici ejus ſollicita quærit, Nuntius opportunè ſupervenit, qui totum ex ordine narrat Judicii eventum, quomodò nempe & quid actum ſit de Oreſte; ubi optimè ſuo more Poeta deſcribit varia mobilis vulgi in ſententiis ferendis ſtudia & quomodò à malè-feriatis Oratorculis huc illuc impelluntur. Electra his novis turbata in luctus & lamenta ſolvitur, & fatalem Domûs ſuæ calamitatem jamque appropinquantem interitum deplorat.*

ΗΛΕΚΤΡΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ηλ. Γυναῖκες, ἦ που τῶνδ' ἀφώρμηται δόμων
Τλήμων Ὀρέστης, θεομανεῖ λύσσῃ δαμείς;
Χο. Ἥκιστα· πρὸς δ' Ἀργεῖον οἴχεται λεὼν,
Ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι
Δώσων, ἐν ᾧ ζῆν ἢ θανεῖν ὑμᾶς χρεών.
Ηλ. Οἴμοι. τί χρῆμ' ἔδρασε; τίς δ' ἔπεισέ νιν;
Χο. Πυλάδης· ἔοικε δ' οὐ μακρὰν ὅδ' ἄγγελος
Λέξειν τἀκεῖθεν σοῦ κασιγνήτου πέρι.
Αγ. Ὦ τλῆμον, ὦ δύστηνε τοῦ στρατηλάτου
Ἀγαμέμνονος παῖ, πότνι' Ἠλέκτρα, λόγους
Ἄκουσον, οὕς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων.
Ηλ. Αἶ, αἶ· διοιχόμεσθα· δῆλος εἶ λόγῳ.
Κακῶν γὰρ ἥκεις, ὡς ἔοικεν, ἄγγελος.
Αγ. Ψήφῳ Πελασγῶν σὸν κασίγνητον θανεῖν,
Καί σ', ὦ τάλαιν', ἔδοξε τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.
Ηλ. Οἴμοι, προσῆλθεν ἐλπὶς, ἣν φοβουμένη
Πάλαι, τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις.
Ἀτὰρ τίς ἀγὼν, τίνες ἐν Ἀργείοις λόγοι
Καθεῖλον ἡμᾶς, κἀπεκύρωσαν θανεῖν;
Λέγ' ὦ γεραιέ· πότερα λευσίμῳ χερὶ,
Ἢ διὰ σιδήρου πνεῦμ' ἀπορρῆξαί με δεῖ,
Κοινὰς ἀδελφῷ συμφορὰς κεκτημένην;
Αγ. Ἐτύγχανον μὲν ἀγρόθεν πυλῶν ἔσω
Βαίνων, πυθέσθαι δεόμενος τά τ' ἀμφὶ σοῦ,
Τά τ' ἀμφ' Ὀρέστου· σῷ γὰρ εὔνοιαν πατρὶ
Ἀεί ποτ' εἶχον· καί μ' ἔφερβε σὸς δόμος,
"Πένητα μὲν, χρῆσθαι δὲ γενναῖον φίλοις.
Ὁρῶ δ' ὄχλον στείχοντα, καὶ θάσσοντ' ἄκραν
Οὗ φασι πρῶτον Δαναὸν Αἰγύπτῳ δίκας
Διδόντ', ἀθροῖσαι λαὸν εἰς κοινὰς ἕδρας.

Ele. Mulieres, an aliquò abiit ab his ædibus
Miſer Oreſtes, victus divinitus immiſſâ rabie?
Cho. Non, ſed vadit ad populum Argivum,
De vitâ propoſitum certamen
Obiturus, in quo oportet vos mori, aut vivere.
Ele. Hei mihi, quid fecit, quis perſuaſit eum?
Cho. Pylades: ſed videtur iſte nuncius citò
Dicturus, quid ſit ibi factum de tuo fratre.
Nun. O miſera, ô infelix ducis
Agamemnonis filia, veneranda Electra, ſermones
Audi, quos infelices tibi ferens advenio.
Ele. Hei, hei: perimus: ſignificas hoc oratione.
Nam ut videtur, venis nuncius malorum.
Nun. Calculo Argivorum, ut interficiatur tuus frater,
Et tu, ô miſera, ſtatutum eſt hodie.
Ele. Hei mihi, venit ſpes, quam metuens
Olim, propter futura contabeſcebam luctu.
Sed quod certamen, quæ orationes inter Argivos
Damnaverunt nos, & ſuffragium tulerunt de morte?
Dic, ô ſenex, utrum lapidante manu,
An per ferrum oportet me abrumpere ſpiritum,
Habentem calamitatem cum fratre communem?
Nun. Eram ex agro intra portas
Veniens, volens audire de te
Et de Oreſte. Nam erga tuum patrem benevolentiam
Semper habui, & me alebat tua familia,
" Pauperem quidem, ſed conſtantem in amicitiâ.
Video populum euntem, & inſidentem tumulo,
Ubi dicunt primùm Danaum Ægypto pœnas
Dantem, congregâſſe populum in communes ſedes.

Γυναῖκες ἦ που] Τὰ ἑξῆς, αὖ τις οἱ ἐπεισόδιοι στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ, τριμέτροι ἀκατάληκτοι, στίχ. ὧν τελευταῖος, ὡς εἰς στεναγμοὺς καὶ γόους διεσπασμένη, ὅτι τοῖς ἀποθέτοις ὁ ἄγγελος, ὅτι δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Γυναῖκες] ὦ γυναῖκες, ἆρα ἐξῆλθεν τῶν δόμων ὁ ἄθλιος Ὀρέστης τῇ ἐκ θεοῦ ἐρχομένῃ τύχῃ δαμασθείς. [844] Ἥκιστα] οὐδαμῶς μαινόμενος. συνεργοῦν δὲ ἀπῆλθε πρὸς τὸν Ἀργεῖον λαὸν, δώσων ἀγῶνα τὸν προκείμενον περὶ τῆς ζωῆς. ἐν ᾧ ἀγῶνι ἀπόκειται ἢ ζῆν ἢ θανεῖν ὑμᾶς. φεῦ, τί πρᾶγμα πεποίηκε. τίς δὲ κατέπεισεν αὐτὸν; ὁ Πυλάδης. φαίνεται δὲ δὴ ὁ ἄγγελος οὐ μακρὰν ὢν, εἰπεῖν τὰ ἀπὸ τῶν Ἀργείων περὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ὦ ἀθλία θύγατερ τοῦ Ἀγαμέμνονος σεβασμία Ἠλέκτρα, ἄκουσον λόγους δυστυχεῖς, οὓς σοι φέρων ἐλήλυθα. Παῖ πότνια] πότνιαν αὐτὴν καλεῖ, ἢ διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν παρθένον τοσοῦτον χρόνον, ἢ διὰ τὸ βασιλέως εἶναι θυγατέρα, καὶ βασιλέως οὐ τοῦ τυχόντος. δύστηνον δὲ καὶ τλήμονα, διὰ τὴν παροῦσαν αὐτῇ συμφοράν. [852] Οὓς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων] Ὅμοιος τῷ τοῦ ἔτιν, ὁ πλεῖστος Ἀχαιῶν ὤλεσε μία γυνή. ὤφειλον γὰρ εἰπεῖν ἄκουσον λόγους δυστυχεῖς, οὓς ἥκω φέρων σοι, ὃ δὲ συντάσσει τῷ ὑποτακτικῷ ἄρθρῳ καὶ τὸν λόγον, καὶ φησὶν, ἄκουσον οὓς δυστυχεῖς λόγους ἥκω φέρων σοι. Αἶ, αἶ] ἀπολώλαμεν. Ἀπὸ τοῦ λόγου δῆλος εἶ κακάγγελος ὤν. Ἐκυρώθη τῇ ψήφῳ τῶν Ἀργείων τὸν σὸν ἀδελφὸν ἀποθανεῖν, καὶ σὲ, ὦ τάλαινα, κατὰ τὴνδε τὴν ἡμέραν. Οἴμοι] προσῆλθεν ἐλπὶς, ἣν ἐκ μακροῦ φοβουμένη διὰ τὸ μέλλον ἐθρηνούμην, καὶ διεῤῥεόμην ὑπὸ τῶν γόων. τίς δὲ ἀγὼν, καὶ τίνες λόγοι ἐν τοῖς Ἀργείοις κατεδίκασαν ἡμᾶς ἀποθανεῖν, εἰπὲ ὦ πρεσβύτερε, πότερα διὰ λιθοβολούσης χειρὸς, ἢ διὰ ξίφους τὴν ψυχὴν ἀποβαλεῖν ἀπόκειταί μοι, κοινὰς συμφορὰς ταῖς τοῦ ἀδελφοῦ κεκτημένῃ. [86.] Κοινὰς ἀδελφῷ] ἢ ἴσον θάνατον τῷ ἀδελφῷ θνήσκουσαν, ἢ τὴν αὐτὴν δυστυχίαν τῷ ἀδελφῷ ἔχουσαν, ἢ ἐκείνου μὲν τὸν φόνον πεποιηκότος, ἐμοῦ δὲ συμβουλευσάσης. καὶ διὰ τοῦτο ἐπειδὴ ὁμοίως ἀμφότεροι δυστυχοῦμεν, καὶ τὸν αὐτὸν ὑποσχοῖμεν ἂν θάνατον. Ἐτύγχανον μὲν βαίνων ἐξ ἀγροῦ ἐντὸς τῶν πυλῶν, χρῄζων ἀκοῦσαι τὰ περὶ σοῦ καὶ τὰ περὶ Ὀρέστου. ἀεὶ ποτὲ γὰρ εὐνοϊκῶς διεκείμην πρὸς τὸν πατέρα σου. καί μ' ἔτρεφεν ὁ σὸς οἶκος πένητα μὲν, εὐγενῆ δὲ πρὸς τὸ χρῆσθαι τοῖς φίλοις. ἢ γενναῖον ὑπάρχοντα τοῖς φίλοις εἰς τὸ χρῆσθαι αὐτοὺς ἐμοὶ, ὅμοιον τῷ ἡδὺς ὁ ποταμὸς πιεῖν. [16] Καὶ θάσσοντ' ἄκραν] τόπος οὕτω καλούμενος. λέγει δὲ τὴν πρῶτα, ἐνταῦθα φασὶ τοὺς Ἀργείους ἐκκλησιάζειν. λέγουσι δὲ καὶ τὸν Δαναὸν ἐνταῦθα δεδωκέναι δίκας τῷ Αἰγύπτῳ, ὑπὲρ ὧν εἰργάσαντο φόνον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. Ἄλλως. Δα-

ANNOTATIONES.

V. 849. Δώσων] *Canterus* δώσων ingenioſè ſatis legit.
V. 857. Ἐλπὶς] ἐσ[ιλ]ός. Vid. quæ nos ad *Supplic.* v. 790.
V. 859. Ἀγὼν] vel ὁ γὼν pro ὁ ἀγὼν legendum; vel ἀγὼν primam producit. Vid. ad *Phœniſ.* v. 591. *Joſ. Barnes.*

ναὸς ἱδρύσατο Ἄργους βασιλεύς. οὗτος τὰς θυγατέρας ἑαυτοῦ πεντήκοντα οὔσας, ἐκδέδωκεν εἰς γάμον τοῖς υἱοῖς Αἰγύπτου πεντήκοντα καὶ αὐτοῖς οὖσιν. οὗτος ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον, χρησόμενος εἰ ἄρα καλῶς ἔγημαν αἱ θυγατέρες. ὁ δὲ θεὸς ἔχρησεν αὐτῷ, ὑπὸ τούτων κινδυνεύσειν. ὁ δὲ ἔπεισε τὰς θυγατέρας ἀνελεῖν τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου. μόνη δὲ Ὑπερμνήστρα ἐφείσατο τοῦ Λυγκέως, καὶ οὗτος ἐβασίλευσεν Ἄργους. Ἄλλως. Ὅτε φασὶ πρῶτον τὸν Δαναὸν μετὰ θάνατον τῶν υἱῶν Αἰγύπτου, δοῦναι δίκας. αὐτὸς γὰρ ὁ Αἴγυπτος ἧκεν εἰς Ἄργος τιμωρήσων τὸν φόνον. Δαναὸς δὲ μαθὼν, ἐξῆγεν εἰς ὅπλα τοὺς Ἀργείους. ἀλλὰ Λυγκεὺς πείθει λόγοις λῦσαι τὴν ἔχθραν. καὶ καθιστῶσι δικαστὰς αὐτοῖς, Αἰγυπτίων καὶ Ἀργείων τοὺς ἀρίστους. ὁ δὲ τόπος ἔνθα ἡ δίκη συνήχθη περὶ τὴν μεγίστην ἄκραν, ἔνθα καὶ Ἴναχος ἀλίσας τὸν λαὸν, συνεβούλευσεν οἰκίζειν τὸ πεδίον. ἐξ ἐκείνου Ἀλιαία καλεῖται, ἡ νῦν Ἡλιαία λεγομένη. Ἄλλως. Ἡ πολλὴ δόξα κατέχει μὴ ἐλθεῖν τὸν Αἴγυπτον εἰς Ἄργος. Καθάπερ ἄλλοι τέ φασι, καὶ Ἑκαταῖος γράφων οὕτως. ὁ δὲ Αἴγυπτος, αὐτὸς μὲν οὐκ ἦλθεν εἰς Ἄργος. λέγεται δέ τις ἐν Ἄργει τόπος, ὅπου δικάζουσιν Ἀργεῖοι. ἱστορεῖ δὲ περὶ τοῦ χωρίου Δεινίας, γράφων οὕτως. τραχέως δὲ ὀνειδίσαντα τὸν Μελάγχαιον, καὶ τὴν Κλεομήστραν, βάλλοντες λίθοις ἀπέκτειναν.

Ἀστῶν δὲ δή τιν' ἠρόμην ἄθροισμ' ἰδὼν,
Τί καινὸν Ἄργει, μῶν τι πολεμίων πάρα
Ἄγγελμ' * ἀνεπτέρωσε Δαναϊδῶν πόλιν; *MS. ἀνεπτέρωκε.
Ὁ δ' εἶπ', Ὀρέστην κεῖνον οὐχ ὁρᾷς πέλας
Στείχοντ', ἀγῶνα θανάσιμον δραμούμενον;
Ὁρῶ δ' ἄελπτον φάσμ', ὃ μή ποτ' ὤφελον,
Πυλάδην τε καὶ σὸν σύγγονον στείχονθ' ὁμοῦ.
Τὸν μὲν κατηφῆ, καὶ παρειμένον νόσῳ,
Τὸν δ' ὥστ' ἀδελφὸν ἴσα φίλῳ λυπούμενον.
Νοσήματα κηδεύοντα παιδαγωγίᾳ.
Ἐπεὶ δὲ πλήρης ἐγένετ' Ἀργείων ὄχλος,
Κῆρυξ ἀναστὰς εἶπε· Τίς χρῄζει λέγειν,
Πότερον Ὀρέστην κατθανεῖν, ἢ μὴ χρεὼν,
Μητροκτονοῦντα; κἀπὶ τῷδ' ἀνίσταται
Ταλθύβιος, ὃς σῷ πατρὶ συνεπόρθει Φρύγας.
Ἔλεξε δ' ὑπὸ τοῖς δυναμένοισιν ὢν ἀεὶ
Διχόμυθα, πατέρα μὲν σὸν ἐκπαγλούμενος,
Σὸν δ' οὐκ ἐπαινῶν σύγγονον, καλοῖς κακοὺς
Λόγους ἑλίσσων, ὅτι καθισταίη νόμους
Εἰς τοὺς τεκόντας οὐ καλούς. τὸ δ' ὄμμ' ἀεὶ
Φαιδρωπὸν ἐδίδου τοῖσιν Αἰγίσθου φίλοις.
" Τὸ γὰρ γένος τοιοῦτον· ἐπὶ τὸν εὐτυχῆ
" Πηδῶσ' ἀεὶ κήρυκες. ὅδε δ' αὐτοῖς φίλος,
" Ὃς ἂν δύνηται, πόλεος ἔν τ' ἀρχαῖσιν ᾖ.
Ἐπὶ τῷδε δ' ἠγόρευε Διομήδης ἄναξ.
Οὗτος κτανεῖν μὲν οὔτε σ', οὔτε σύγγονον
Εἴα, φυγῇ δὲ ζημιοῦντας εὐσεβεῖν.
Ἐπερρόθησαν δ' οἱ μὲν, ὡς καλῶς λέγοι,
Οἱ δ' οὐκ ἐπῄνουν. κἀπὶ τῷδ' ἀνίσταται
Ἀνήρ τις ἀθυρόγλωσσος, ἰσχύων θράσει,
Ἀργεῖος, οὐκ Ἀργεῖος, ἠναγκασμένος,
Θορύβῳ τε πίσυνος, κἀμαθεῖ παρρησίᾳ,
Πιθανὸς ἔτ' αὐτοὺς περιβαλεῖν κακῷ τινι.
" Ὅταν γὰρ ἡδὺς τοῖς λόγοις, φρονῶν κακῶς,
" Πείθῃ τὸ πλῆθος, τῇ πόλει κακὸν μέγα.

Videns congregationem, interrogavi aliquem ex civibus
Quid novum Argis, num quod ab hoſtibus
Nuncium excitavit urbem Danaidum?
Ille dixit, Non vides illum Oreſtem propè
Euntem, qui curret lethale certamen?
Video inſperatam ſpeciem, quam utinam non vidiſſem,
Pyladen & tuum fratrem euntes ſimul:
Hunc triſtem & languidum morbo,
Illum tanquam fratrem dolentem æqualitèr cum amico,
Ducendo curantem morbum.
Poſtquam concio Argivorum facta eſt plena,
Præco ſurgens dixit, Quis vult dicere,
Utrum oporteat Oreſtem mori, an non,
Matricidam? & poſtea ſurgit
Talthybius, qui oppugnavit Phryges cum tuo patre.
Dixit autem ſemper exiſtens ſub potentibus
Ambigua, reverens tuum patrem,
Sed non laudans tuum fratrem bonis mala
Dicta involvens, quod faceret legem
Non bonam contra parentes: ſed oculum ſemper
Hilarem dabat Ægiſthi amicis.
" Nam hoc genus tale eſt: ad florentem partem
" Semper ſaliunt præcones: ille eſt eis amicus,
" Quiſquis eſt potens & in magiſtratibus urbis.
Poſt hunc dicebat Diomedes rex,
Iſte neque te neque fratrem interficere
Sinebat, ſed punientes exilio rectè facere dixit.
Alii aſſenſerunt, quòd honeſtè diceret,
Alii non laudabant: poſt hunc ſurgit
Vir quidam loquax, potens confidentiâ,
Argivus non Argivus, coactus
In tumultu & ſtultâ audaciâ:
Valens perſuadendo conjicere eos in aliquod malum.
" Nam quando facundus oratione, malè ſentiens
" Perſuadet vulgo, eſt magnum malum urbi.

καὶ τὸν τάφον αὐτοῦ δεικνύασιν, ἔτι καὶ νῦν ὑπεράνω τοῦ καλουμένου πρῶνος, χῶμα παντελῶς, οὗ συμβαίνει τοὺς Ἀργείους δικάζειν. τάχα δ' ἂν τούτου καὶ ἐν Βελλεροφόντῃ μνημονεύει εἰπών, καὶ ξεστὸν ὄχθον Δαναϊδῶν ἑδρασμάτων. 874 Ἀνεπτέρωσεν] διήγειρε. Κατηφῆ] σκυθρωπόν. Καὶ παρειμένον] παραλελυμένον, καὶ ἔκλυτον ὑπὸ τῆς νόσου. Τὸν δ' ὥστ' ἀδελφὸν] τὸν δὲ Πυλάδην ἐπὶ τῷ φίλῳ λυπούμενον ἴσα ἀδελφῷ. Κηδεύοντα] θεραπεύοντα, ἐπιμελούμενον. Παιδαγωγίᾳ] χειραγωγίᾳ. 887 Ὑπὸ τοῖς δυναμένοις] ὑπὸ τοῖς ἄρχουσιν. Διχόμυθα] ἀντὶ τοῦ διχόγνωμα, τοῖς κρατοῦσιν ἄλλοτε ἄλλα προσχαριζόμενος. τὸ δὲ διχόμυθα ἐξηγεῖται, διὰ τοῦ καλοῖς κακοὺς λόγους ἑλίσσων. Καθισταίη δὲ νόμους] ἀντὶ τοῦ κυροῖ, λέγων ὅτι Ὀρέστης οὐ καλὸν νόμον εἰσήνεγκεν εἰς τοὺς τεκόντας. Ἐπὶ τὸν εὐτυχῆ] καὶ ἐν ἄλλοις κατὰ τῶν κηρύκων λέγει, ὅτι ἀεί ποτε σπέρμα κηρύκων λάλον. Φαιδρωπὸν ἐδίδου] χαρωπὸν ἔφερε. Πηδῶσι] μεταβαίνουσιν. Ἔν τ' ἀρχαῖσιν ᾖ] καὶ ὅστις ἐν ἀρχαῖς ᾖ πόλεως, ἤγουν ἀρχὴν πόλεως ἄρχῃ, ἢ ὃς ἂν δύνηται, καὶ ἄρχῃ τῆς πόλεως. 897 Οὗτος κτανεῖν] οὗτος ὁ Διομήδης οὐκ εἴα κτανεῖν οὔτε σὲ, οὔτε τὸν σὸν ἀδελφόν. ἔλεγε δὲ ἐξορίᾳ ζημιοῦν· οὐ γὰρ δύναται τὸ εἴα ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐνταῦθα λέγεσθαι. Ἐπερρόθησαν] ἐθορύβησαν. Ἀθυρόγλωσσος] ἀκρατόστομος. ὁ Κλεοφῶν, ἀνὴρ ἀθυρόγλωσσος. ταῦτά φασιν ἐπὶ Κλέωνι τῷ δημαγωγῷ λέγεσθαι, σφαλλόμενοι. πρὸ γὰρ τῆς τοῦ Ὀρέστου διδασκαλίας πολλοῖς χρόνοις Κλέων ἐτελεύτα. τάχα οὖν εἰς Κλεοφῶντα τείνει. ἐπεὶ καὶ ἐνάγχος οὗτος τὰς πρὸς Λακεδαιμονίους συνθήκας οὐ προσήκατο. καὶ τὸ λέγειν δὲ Ἀργεῖος οὐκ Ἀργεῖος ἠναγκασμένος εἰς τοῦτο βλέπει. θέλει δὲ εἰπεῖν Ἀθηναῖον οὐκ Ἀθηναῖον ὄντα αὐτὸν, ἀλλὰ νόθον πολίτην, παρόσον * Θρᾷξ ἦν ἐκ Δελφῶν ὁ Κλεοφῶν. Ἀριστοφάνης βατράχοις, φιλοτιμότεροι Κλεοφῶντος, ἐφ' οὗ δὴ χείλεσιν ἀμφιλάλοις δεινὸν ἐπιβρέμεται Θρῃκία χελιδὼν, ἐπὶ βάρβαρον ἑζομένη πέταλον. 903 Θορύβῳ τε π.] τεθαρρηκὼς, πείθειν δυνάμενος, εἰς τὸ περιβαλεῖν κακῷ τινι τοὺς ἀκούοντας. ὥς τε αὐτοὺς ποιῆσαί τι κακόν. Πιθανὸς] ἐπιτήδειος. τὸ ἔτι περισσόν. Περιβαλεῖν αὐτοὺς] τὸν Ὀρέστην καὶ τὸν Πυλάδην. Κἂν μὴ παραυτίκα, λείπει τὸ ἀλλ' οὖν, κἂν μὴ παραυτίκα, ἀλλ' οὖν μετὰ ταῦτα εἰσὶ χρήσιμοι τῇ πόλει.

* Θρᾷξ ἦν ἐκ Δελφῶν] inſigne hîc mendum; nullibi enim legitur Δελφοὶ apud Thraces. Quare legunt nonnulli ex Δαυλίας. Vid. Not. Lat. in *Ariſtop.* p. 955.

ANNOTATIONES.

V. 883. Τίς χρῄζει λέγειν] Vid. ſimile in *Supplic.* V. 438.

V. 899. Ἐπερρόθησαν] *Scholiaſtes* exponit ἐθορύβησαν. Hic verò *Euripides* utitur in bono ſenſu, ut etiam in *Phœniſſ.* V. 1244. Πάλιν δ' ἐπερρόθησαν ... Propriè autem ſignificat cum clamore applaudo, metaphorâ à fluctibus maris ductâ, ῥόθος enim ſtrepitus maris & ῥοθεῖν fluctus cum ſonitu. Hinc ἐπίρροθος & ἀντίρροθος, Fautor & Adjutor ac proinde in bello auxiliator, *Joſua Barnes.*

" Ὅσοι

« Ὅσοι δὲ σὺν νῷ χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεὶ,
« Κἂν μὴ παραυτίκ', αὖθίς εἰσι χρήσιμοι
« Πόλει. θεᾶσθαι δ' ὧδε χρὴ τὸν προστάτην
« Ἰδόντ'. ὅμοιον γὰρ τὸ χρῆμα γίνεται
« Τῷ τοὺς λόγους λέγοντι, καὶ τιμωμένῳ.
Ὃς εἶπ', Ὀρέστην καί σ' ἀποκτεῖναι πέτροις
Βάλλοντας. ὑπὸ δ' ἔτεινε Τυνδάρεως λόγους
Τῷ σφὼ κατακτείνοντι τοιούτους λέγειν.
Ἄλλος δ' ἀναστὰς, ἔλεγε τῷδ' ἐναντία,
Μορφῇ μὲν οὐκ εὐωπὸς, ἀνδρεῖος δ' ἀνὴρ,
Ὀλιγάκις ἄστυ κἀγορᾶς χραίνων κύκλον,
Αὐτουργὸς, οἵπερ καὶ μόνοι σώζουσι γῆν,
Ξυνετὸς δὲ, χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις θέλων,
Ἀκέραιος, *ἀνεπίληπτον ἠσκηκὼς βίον. *γρ. ἀνεπίπληκτον.
Ὅς γ' εἶπ', Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
Στεφανοῦν, ὃς ἠθέλησε τιμωρεῖν πατρὶ,
Κακὴν γυναῖκα κἄθεον κατακτανὼν,
Ἣ κεῖν' ἀφῄρει, μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα,
Μήτε στρατεύειν ἐκλιπόντα δώματα,
Εἰ τἄνδον οἰκουρήμαθ' οἱ λελειμμένοι
Φθείρουσιν, ἀνδρῶν εὐνίδας λωβώμενοι.
Καὶ τοῖσγε χρηστοῖς εὖ λέγειν ἐφαίνετο.
Κοὐδεὶς ἔτ' εἶπε· σὸς δ' ἐπῆλθε σύγγονος·
Ἔλεξε δ', ὦ γῆν Ἰνάχου κεκτημένοι,
Πάλαι Πελασγοὶ, Δαναΐδαι δὲ δεύτερον,
Ὑμῶν ἀμύνων οὐδὲν ἧσσον ἢ πατρὶ,
Ἔκτεινα μητέρ'. « Εἰ γὰρ ἀρσένων φόνος
« Ἔσται γυναιξὶν ὅσιος, οὐ φθάνοιτ' ἔτ' ἂν
« Θνήσκοντες· ἢ γυναιξὶ δουλεύειν χρεών·
Τοὐναντίον δὲ δράσετ', ἢ δρᾶσαι χρεών.
Νῦν μὲν γὰρ ἡ προδοῦσα λέκτρ' ἐμοῦ πατρὸς,
Τέθνηκεν. εἰ δὲ δὴ κατακτενεῖτέ με,
Ὁ νόμος ἀνεῖται, κοὐ φθάνοι θνήσκων τις ἄν.
Ὡς τοῦγε τόλμης οὐ σπάνις γενήσεται.

« Quicunque autem prudenter recta consuluntur semper,
« Etiamsi non statim, tamen postea sunt utiles
« Urbi. Principem autem oportet sic considerare
« Videntem. Nam simile periculum est
« Dicenti orationem, & principi.
Qui dixit Orestem & te occidi lapidibus debere
Conjectis: subornavit autem Tyndarus sermones
Tales dicendos ab illo, qui vos occideret.
Alius surgens dicit huic contraria,
Non conspicuus specie, sed vir fortis,
Rarò polluens civitatem, & circulum fori,
Suas res agens (qui soli servant terram)
Sed prudens, volens propè accedere ad rem,
Simplex, qui vixerat vitam non reprehendendam,
Is censuit Orestem filium Agamemnonis
Coronandum, qui voluit ulcisci patrem,
Interficiens malam mulierem & impiam,
Quæ hæc quidem cessare-fecit, ut nemo jam velit manum armare,
Neque militare relictâ domo,
Si domi relicti, conjuges
Corrumpunt, afficientes contumeliâ thalamos virorum.
Et videbatur bonis rectè dicere,
Neque ullus amplius dixit, sed accessit tuus frater,
Et dixit, O incolentes terram Inachi,
Olim Pelasgi, postea autem Danaidæ,
Vos ulciscens, non minùs quàm patrem,
Interfeci matrem. « Nam si necare viros,
« Erit fas mulieribus, ampliùs non effugietis
« Mortem, vel uxoribus necesse erit servire.
Et contrarium facietis, quàm oportet facere.
Nunc enim quæ prodidit lectum mei patris,
Est interfecta: si autem occideritis me,
Lex dissolvetur: nec anteverteret mortem quisquam,
Quia hujus audaciæ non fiet raritas.

Θεᾶσθαι δ' ὧδε] ὁ δὲ τοῦ δήμου προϊστάμενος, ὀφείλει τούτους ἐξελέγξασθαι δημηγόρους, τοὺς καὶ χρησιμεύειν μέλλοντας. ὅμοιος γὰρ τὸ πρᾶγμα γίνεται τῷ δημηγόρῳ, καὶ τῷ τοῦ δήμου προϊσταμένῳ. Δεῖ φησὶ τὸν ἀγαθὸν πολίτην, εἰς τὸ τῆς πόλεως συμφέρον ἀφορᾷν ἀεί. καθὼς γὰρ ἂν συμβουλεύσωσιν, οὕτως εἰώθασιν ἀποβαίνειν τὰ πράγματα. Ἄλλως. Τὸν προεστῶτα τῆς πόλεως, τουτέστι τὸν δημαγωγὸν, οὕτως ἀφορῶντα πρὸς τὸν λέγοντα δεῖ κρίνειν. ὁμοίως γὰρ φησὶν ἀποβαίνει τὸ πρᾶγμα, καὶ τῷ λέγοντι, καὶ τῷ ἀκούοντι. ὥσπερ γὰρ ἐὰν ᾖ ὁ συμβουλεύων κακὸς, ἀσύμφορον δεῖ τῇ πόλει, οὕτω καὶ ὅταν ἀκούων κακῶς αὐτὴ πάλιν ἀσύμφορος. τῷ τοὺς λόγους δὲ λέγοντι, τουτέστι τῷ προϊσταμένῳ, καὶ τῷ προστασίαν φέροντι τῆς πόλεως, καὶ τιμωμένῳ. [913] Ὑπὸ δ' ἔτεινε] ὑπέβαλλε δὲ αὐτῷ ὁ Τυνδάρεως τοιούτους λόγους λέγειν, ὑμᾶς φονεύεσθαι, ἤγουν οὕτως ὑπέβαλλεν ὁ Τυνδάρεως τοὺς περὶ ὑμῶν φονικοὺς τὸν λόγον, ὑπέτεινε καὶ εἰς τοῦτο ἐκεῖ, τῷ ὑμᾶς λέγοντι φονεύεσθαι. τὸ σφὼ δὲ, ἀντὶ τοῦ τῷ λέγοντι ὑμᾶς δύο φονεύεσθαι. τὸ δὲ κατακτείνοντι, ὅσον ἐπὶ τοῖς λόγοις οἷς ἔλεγε. [916] Οὐκ εὐωπὸς] οὐκ εὐειδὴς, οὐκ εὔμορφος. Ἀνδρεῖος δ' ἀνὴρ γενναῖος, ἀνδρεῖος τῇ ψυχῇ. ἀνδρεία γὰρ ἐπὶ ψυχῆς, ῥώμη δὲ ἐπὶ σώματος. τὸ δὲ ὀλιγάκις ἄστυ κἀγορᾶς χραίνων κύκλον, ἀντὶ τοῦ ἐκκλησίαις οὐ προσεδρεύων, οὐδὲ ἐμπολάζων. αὐτουργὸς δὲ ὢν, ὁ τὴν ἰδίαν ἐργαζόμενος γῆν. σώζουσι δὲ γῆν οἱ αὐτουργοῦντες. γνήσιοι γὰρ τοὺς ἀγροὺς ἐργάζονται, καὶ τὸ χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις θέλων, ἀντὶ τοῦ οὐ δημωδῶς λέγων ὡς ὁ προρρηθείς. τοῦτο γὰρ ἐναντίον ἐστὶ τῷ δημωδῶς, συνδραμεῖν θέλων τοῖς λόγοις, καὶ ταῖς ὑμετέραις βουλαῖς, τουτέστι σώζειν ὑμᾶς ἐσπουδακώς. [920] Ἀκέραιος] ἁπλοῦς. Ἀνεπίληπτον ἠσκηκὼς βίον ἀναμάρτητον, ἀδιάφθορον, ἀβλαβῆ, οὐκ ἄξιον τοῦ ἐπιλαμβάνεσθαι, ἀνεπίληπτον, ὃν οὐδεὶς διὰ τὸ σώφρον ὕβρισεν. Μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα] ἥτις φησὶν ἡ Κλυταιμνήστρα, τὸ ὅσον ἐφ' ᾧ ἔδρασε κατὰ τοῦ ἀνδρὸς, ἀφῄρει, καὶ ἀνέτρεπε ἔθη καλὰ, καὶ ζηλωτά. λέγω δὲ τὸ ὁπλίζεσθαι, καὶ ἐπ' ἀλλοδαπῆς ἰέναι. νῦν δὲ ἀγρυπνοῦσιν αὐτῆς τοιαύτας αἱ γυναῖκας τὰς κατὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπιβουλάς. τότε δὲ οὐκ ἂν ἐτόλμησε τῶν ἀνδρῶν οὐδεὶς ἔξω τῶν οἴκων ἐπὶ πόλεμον ὁρμᾶν, ὑφορώμενος τοὺς οἰκοῦντας νοθείαν. [926] Εἰ τἄνδον οἰκουρήματα, οἱ ἐν τῇ πόλει καταλειφθέντες, οἱ μὴ ἐξελθόντες εἰς πόλεμον, τὰς οἰκουρούσας γυναῖκας διαφθείρουσι βλάπτοντες τὰς λελαβημένας. Ἔλεξε δ' ὦ γῆν, Ἴναχος αὐτόχθων, πρῶτος βασιλεὺς Ἄργους, δεύτερος Πελασγὸς, τέταρτος Δαναὸς ὁ Βήλου, κατὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐν ὄρεσιν οἰκούντων τῶν Ἀργείων, πρῶτος αὐτοὺς συνῴκισεν Ἴναχος, καὶ λιμνάζομενον τὸ περὶ τὸν Ἴναχον πεδίον αὐτοὺς ἐνῴκισεν, καὶ ἐπὶ γῆς τινος ποιησάμενος τὸν ποταμὸν ἀφ' ἑαυτοῦ Ἴναχον ἐκάλεσεν, καὶ τὸ Ἄργος Ἰναχόν. Ἰνάχου δὲ καὶ Μελίας, Φορωνεὺς, καὶ Πηγεὺς ἐγένετο. Φορωνέως δὲ καὶ Πειθοῦς, ἐγένετο Αἰγιαλεὺς, καὶ Ἆπις. ὅθεν Ἀπία. ἀπὸ δὲ Εὐρώπης, Νιόβη. Νιόβης δὲ, Ἄργος. Ἄργου δὲ Κρίασος, Ἔκβασος, Πείρανθος, Ἐπίδαυρος, Τίρυνς. Κριάσου δὲ ἀπὸ Μελανθοῦς, ἐγένετο Φόρβας, καὶ Κλεόβοια. Φόρβαντι δὲ ἐκ τῆς Εὐβοίας, ἐγένετο Τριόπας. Τριόπα δὲ ἐκ Σωΐδος ἐγένοντο δίδυμοι μὲν, Πελασγὸς καὶ Ἴασος. νεώτεροι δὲ Ἀγήνωρ καὶ Ξάνθος. ὁ δὲ Πελασγὸς πρῶτος Ἀρκαδίαν ἐξεῦρε, πάλαι τῶν ἀνθρώπων τοῖς δρυίνοις τρεφομένων. καὶ Πελασγικὸν τὸ Ἄργος ὠνόμασεν. Ἰάσου δὲ καὶ Λευκάνης, Ἰὼ ἐγένετο. Ἐπάφου δὲ Λιβύη καὶ Τηλέγονος. Λιβύης Βῆλος, καὶ Ἀγήνωρ. Βήλου δὲ Αἴγυπτος, καὶ Δαναός. [931] [Πάλαι] πρὸς εἰς τὸ πάλαι σύζευξ. Ἀμύνων] βοηθῶν. Οὐ φθάνοιτε ἂν] οὐκ ἀρκέσετε πρὸς τὸν γυναικῶν φόνον, οὐ φθάνοιτε ἀποθνήσκοντες τῷ ἰδίῳ μόρῳ. φθάνω τὸ προλαμβάνω, καὶ τὸ καταλαμβάνω. καθὸ λέγεται, οὐκ ἂν φθάνοις τὸ δικαστήριον ἰὼν, καὶ διδοὺς δίκην. ἤγουν οὐκ ἂν ἀρκοίης, οὐκ ἂν καταλαμβάνοις. τοσοῦτόν σε ἔξουσι συντόνως, ὡς μὴ δύνασθαί σε καταλαμβάνειν τοὺς ἕλκοντας, ἀφ' οὗ κατὰ μεταφορὰν ἐνταῦθα, τὸ οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε θνήσκοντες πρὸς τὴν τοῦ θανάτου συντομίαν. οὕτως ὑμᾶς ἕλξουσι δηλονότι μετὰ ταχύτητος. Ὁ νόμος ἀνεῖται] ἐκλέλυται. ὑμεῖς γὰρ φονευθήσεσθε, οὐ φονεύσετε. καὶ ὑποτάξεσθε, οὐχ ὑποτάξετε. Οὐ σπάνις γενήσεται] οὐ λήξει, οὐδὲ παύσεται, οὐδὲ πέρας ἕξει ὁ θάνατος ἡμῶν. ἐξαπατῶντες

ANNOTATIONES.

V. 920. Ἀνεπίληπτον] γράφεται ἀνεπίπληκτον, ἤγουν οὐκ ἄξιον ἐπιτιμᾶσθαι παρ' οὐδενός. MS. *Jos. Barnes.*
V. 922. Ὅς γ' εἶπ'] MS. Ὃς εἶπ', ut suprà V. 912.

V. 940. Ὡς] Liber *Heinsio-Scaligerianus* legit ᾧ, cujus necessitatem nullam ego video. MS. ὡς habet.

Ἀλλ' οὐκ ἔπειθ' ὅμιλον, εὖ δοκῶν λέγειν.
Νικᾷ δ' ἐκεῖνος ὁ κακὸς ἐν πλήθει λέγων,
Ὃς ἠγόρευε, σύγγονον σέ τε κτανεῖν.
Μόλις δ' ἔπεισε, μὴ πετρουμένους θανεῖν
Τλήμων Ὀρέστης· αὐτόχειρι δὲ σφαγῇ
Ὑπέσχετ' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ λείψειν βίον
Σὺν σοί. πορεύει δ' αὐτὸν ἐκκλήτων ἄπο
Πυλάδης δακρύων. σὺν δ' ὁμαρτοῦσιν φίλοι
Κλαίοντες, οἰκτείροντες. ἔρχεται δέ σοι
Πικρὸν θέαμα, καὶ πρόσοψις ἀθλία.
Ἀλλ' εὐτρέπιζε *φάσγανον, ἢ βρόχον δέρῃ,
Ὡς δεῖ λιπεῖν σε φέγγος. *εὐγένεια δὲ
Οὐδέν σ' ἐπωφέλησεν. οὐδ' ὁ Πύθιος
Τρίποδα καθίζων Φοῖβος, ἀλλ' ἀπώλεσεν.
Χο. Ὦ δυστάλαινα παρθέν', ὡς ξυνηρεφὲς
Πρόσωπον εἰς γῆν σὸν βαλοῦσ', ἄφθογγος εἶ,
Ὡς εἰς στεναγμοὺς καὶ γόους δραμουμένη.

* MS. φάσγανα.
* MS. ἢ εὐγένεια.

Sed non perſuaſit turbæ, cùm quidem videretur rectè dicere.
Et vincit ille malus dicens in multitudine,
Qui dixit interficiendum eſſe te & fratrem,
Vix perſuaſit, nè moriamini lapidari,
Miſer Oreſtes: & ſuâ-manu-factâ nece,
Promiſit ſe relicturum vitam hac die
Tecum: ducit eum ex concione
Pylades lacrymans, & comitantur amici
Plorantes, miſerentes: venit tibi
Acerbum ſpectaculum & miſer aſpectus.
Sed prepara gladium, aut laqueum colo,
Quia oportet te relinquere lucem, & nobilitas
Nihil tibi profuit, neque Pythius
Phœbus ſedens in Tripode, ſed perdidit.
Ch. O miſera virgo, quàm obductum
Vultum tuum in terram demittens, muta es,
Tanquam curſura in querelas & luctus!

γὰρ, καὶ πλατύνονται οἱ νόμοι κατὰ τῶν ἀνδρῶν ὄντες. οὕτω γὰρ σημαίνει τὸ ἀνεῖται.

*Παρέρχεται.

Ἐτύγχανον μὲν ἀγρόθεν πυλῶν ἔσω] ἐτύγχανον μὲν βαίνων, ἀντὶ τοῦ ἔβαινον. Ἀγρόθεν, ἀπὸ τῶν ἀγρῶν ἔσω τῶν πυλῶν τῆς πόλεως δηλονότι. χρήζων μαθεῖν καὶ τὰ περὶ σοῦ καὶ τὰ περὶ τοῦ Ὀρέστου. εἶχον γάρ ποτε ἀγάπην τῷ σῷ πατρὶ, καὶ ἔτρεφέ με ὁ σὸς δόμος. πένητα μὲν, ἀναγκαῖον δὲ τοῖς φίλοις εἰς τὸ χρῆσθαι ἐμοὶ δηλονότι. ὁρῶ δὲ ὄχλον στείχοντα (ἤτοι πλῆθος λαοῦ βαδίζον) καὶ καθίζοντα κατὰ τὸ ἀκρωτήριον, ὅπου φασὶ κατὰ πρῶτος τὸν Δαναὸν διδόντα δίκας τῷ Αἰγύπτῳ ἀθροῖσαι τὸν λαὸν εἰς κοινὰς ἕδρας, ἤτοι εἰς συνέδριον. ἰδὼν δὲ τὴν συναγωγὴν τοῦ λαοῦ, ἠρώτησά τινα τῶν πολιτῶν, τί καινὸν καὶ νέον γέγονε τῷ Ἄργει δηλονότι. ἆρα ἄγγελμά τι ἐκ τῶν πολεμίων ἐλθὸν, διήγειρε τὴν πόλιν τῶν Δαναϊδῶν, ὁ δὲ εἶπεν· οὐχ ὁρᾷς ἐκεῖνον τὸν Ὀρέστην πλησίον τοῦ ἀθροίσματος ἐρχόμενον, μέλλοντα δραμεῖσθαι ἀγῶνα τὸν θανάσιμον, ἤτοι τὸν θάνατον ἐπάγοντα. ὁρῶ δὲ φάσμα ἀνέλπιστον, ὃ μήποτε ὤφελον ἰδεῖν, λέγω τὸν Πυλάδην, καὶ τὸν σὸν σύγγονον, στείχοντε, ἤγουν στείχοντας καὶ βαδίζοντας ὁμοῦ. τὸν μὲν, ἤγουν τὸν Ὀρέστην, κατηφῆ, καὶ σκυθρωπὸν καὶ παραλελυμένον ὑπὸ τῆς νόσου. τὸν δὲ Πυλάδην ἐπὶ τῷ φίλῳ λυπούμενον, ἴσα καὶ ὁμοίως ἀδελφῷ, κυβερνῶντα τὸ νόσημα παιδαγωγίᾳ καὶ χειραγωγίᾳ. ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωτο ὁ ὄχλος τῶν Ἀργείων πλήρης, κῆρυξ ἀναστὰς εἶπε, Τίς θέλει λέγειν, πότερον ἀντὶ τοῦ ἆρα χρέπον δεῖν ἀποθανεῖν τὸν Ὀρέστην μητροκτονήσαντα, ἢ μὴ χρεὼν καὶ πρέπον ἐστί. καὶ ἐπὶ τούτῳ, ἤτοι μετὰ τοῦτον ἀνίσταται, ἀντὶ τοῦ ἀνέστη ὁ Ταλθύβιος, ὃς συνεπόρθει τῷ σῷ πατρὶ, ἤγουν σὺν τῷ σῷ πατρὶ, τοὺς Φρύγας. ἔλεξε δὲ διχόμυθα, τουτέστι διπλῆν ἔννοιαν ἔχοντα, ἤτοι δίγνωμα καὶ ἀμφίρρεπτα, ὢν ἀεὶ ὑπὸ τοῖς δυναμένοις, ὑπήκοος τῶν δυναμένων, ἤτοι τοῖς κρατοῦσι χαριζόμενος. τὸν μὲν σὸν πατέρα ἐκπαγλούμενος καὶ θαυμάζων, τὸν σὸν δὲ σύγγονον οὐκ ἐπαινῶν, λόγους κακοὺς ἑλίσσων, ἀντὶ τοῦ συνείρων καὶ συμπλέκων καλοῖς. ὅτι καθίσταίη, ἀντὶ τοῦ καθίστησι καὶ εἰσάγει εἰς τοὺς τεκόντας νόμους οὐ καλούς. τὸ δὲ ὄμμα ἀεὶ ἐδίδου χαροπὸν τοῖς φίλοις τοῦ Αἰγίσθου. τὸ γὰρ φῦλον τῶν κηρύκων τοιοῦτον, διὰ τὸν εὐτυχῆ πηδῶσι καὶ ὁρμῶσιν ἀεὶ οἱ κήρυκες. οὗτος δὲ φίλος αὐτοῖς τοῖς κήρυξιν, ὃς ἂν ἰσχύῃ καὶ ὑπάρχῃ ἐν ἀρχαῖς πόλεως, ἤτοι ἀρχὴν πόλεως ἔχῃ. μετὰ τοῦτον ἐδημηγόρει ὁ Διομήδης ὁ ἄναξ. οὗτος κτανεῖν μὲν, οὐ δέ σε, οὐ δὲ τὸν σύγγονόν σου εἴα καὶ παρεχώρει. φυγῇ δὲ καὶ ἐξορίᾳ ζημιοῦντας τοὺς Ἀργείους ὑμᾶς δηλονότι, εὐσεβεῖν, ἤτοι καθὰ ὡς ἔδει. ἐθορυβήθησαν δὲ οἱ μὲν λέγοντες, ὅτι καλῶς λέγει. οἱ δὲ οὐκ ἐπῄνουν τὰ ὑπ' ἐκείνου λεχθέντα δηλονότι. καὶ μετὰ τοῦτον ἀνίστη ἀνήρ ἀθυρόστομος, ἰσχύων θράσει καὶ ἀναισχυντίᾳ, Ἀργεῖος, οὐκ Ἀργεῖος, ἤτοι κατ' ἀνάγκην ὢν Ἀργεῖος, πιθανός τε καὶ θαρρῶν θορύβῳ καὶ ταραχῇ, καὶ παρρησίᾳ ἀμαθεῖ καὶ ἀπαιδεύτῳ, πιθανὸς καὶ ἐπιτήδειος περιβαλεῖν αὐτοὺς κακῷ τινί. ὅταν καὶ ἡδὺς ὢν δηλονότι τοῖς λόγοις καὶ κατὰ τοὺς λόγους φησὶ κακῶς, καὶ πείθει τὸ πλῆθος, κακὸν μέγα ὑπάρχει τῇ πόλει. ὅσοι δὲ μετὰ γνώσεως βουλεύουσιν, ἀντὶ τοῦ συμβουλεύουσιν ἀεὶ χρηστὰ καὶ ἀγαθὰ, κἂν μὴ παραυτίκα, αὖθις ἤτοι εἰς τὸ μέλλον εἰσὶ χρήσιμοι τῇ πόλει. πρέπει δὲ τὸν προστάτην ἰδόντα, τουτέστιν ἐγνωκότα ὧδε καὶ οὕτως, σκοπεῖν καὶ ἐρευνᾷν. ὅμοιον γὰρ γίνεται τὸ πρᾶγμα τῷ λέγοντι τοὺς λόγους, ἤτοι τῷ δημηγοροῦντι, καὶ τῷ τιμωμένῳ αὐτοὺς, τουτέστι τῷ ἄρχοντι. ὃς εἶπεν ἀποκτεῖναι τὸν Ὀρέστην καὶ σὲ, τοὺς Ἀργείους δηλονότι, βάλλοντας πέτροις, ἤτοι λιθοβολοῦντας. ὑπέτεινε δὲ καὶ ὑπέβαλεν ὁ Τυνδάρεως τῷ κατατείνοντι σφῷν, τουτέστι τῷ συμβουλεύοντι φονευθῆναι ὑμᾶς, λέγειν λόγους τοιούσδε. Ἄλλος δὲ ἀναστὰς ἔλεγεν ἐναντία τούτου, κατὰ τὴν ὄψιν μὲν οὐκ εὐειδὴς, ἀνὴρ δὲ γενναῖος καὶ εὐφυὴς τῇ ψυχῇ, ὀλιγάκις μολύνων τὸν κύκλον τῆς ἀγορᾶς. ἀντὶ στρέφους, ἀντὶ τοῦ ὀλιγάκις χραινόμενος καὶ μολυνόμενος ὑπὸ τοῦ ἄστεος καὶ τοῦ κύκλου τῆς ἀγορᾶς. αὐτουργὸς καὶ γεωργὸς, οἵπερ καὶ μόνοι σώζουσι τὴν γῆν, ἀντὶ τοῦ τοὺς ἀνθρώπους. συνετὸς δὲ καὶ φρόνιμος, θέλων χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις, τουτέστι παρρησιάζεσθαι διὰ τῶν οἰκείων λόγων, πρὸς τοὺς τὰ ἄδικα λέγοντας, ἀκέραιος καὶ ἀνεπίληπτος, ἐπιτηδεύσας βίον ἀμεμπτον, ὃς εἶπε στεφανοῦν καὶ τιμᾶν τὸν παῖδα τοῦ Ἀγαμέμνονος. ὃς ἠθέλησε τιμωρεῖν καὶ βοηθεῖν τῷ πατρὶ, κτανὼν γυναῖκα κακὴν καὶ ἄθεον, ἣ ἐκεῖνα τὰ πράγματα ἀπεστέρει τοὺς ἄνδρας, μήτε ὁπλίζεσθαι τινὰ κατὰ τὰς χεῖρας, τουτέστι, μήτε μετὰ ὅπλων κινεῖν τὴν χεῖρα, μήτε στρατεύειν ἀφέντα τὰ δώματα, εἰ οἱ λελειμμένοι καὶ ἐναπολειφθέντες τῶν ἀνδρῶν, φθείρουσι τὰ ἔνδον οἰκουρήματα, ἤτοι τὰς ἔνδον οἰκουροὺς γυναῖκας, λωβώμενοι καὶ ὑβρίζοντες τὰς εὐνάς. καὶ τοῖς χρηστοῖς ἐφαίνετο λέγειν καὶ καλῶς, καὶ οὐδεὶς εἶπεν εἰς τὸ ἑξῆς. ἐπὶ τούτῳ δὲ ἦλθεν ὁ σὸς σύγγονος. ἔλεξε δὲ, ὦ ἄνδρες οἱ κεκτημένοι τὴν γῆν τοῦ Ἰνάχου πάλαι, ἤτοι ἄνωθεν Πελασγοὶ, δεύτερον δὲ Δαναΐδαι, ἀντὶ τοῦ ὕστερον, ὑμῖν ἀμύνων καὶ βοηθῶν οὐδὲν ἔλαττον ἢ τῷ πατρὶ, ἔκτεινα τὴν μητέρα. εἰ γὰρ ὁ φόνος τῶν ἀρσένων ἔσται ὅσιος, ἤτοι ἐνδεδομένος ταῖς γυναιξὶν, οὐκ ἔτι ἂν φθάνοιτε καὶ καταλαμβάνοιτε θνήσκοντες ἢ χρεὼν καὶ ἀναγκαῖον δουλεύειν ταῖς γυναιξί. τὸ ἐναντίον δὲ δράσετε, ἢ καὶ παρὰ χρεὼν καὶ πρέπον δρᾶσαι. νῦν μὲν γὰρ προδοῦσα, ἤτοι ἔκδοτα ποιήσασα τὰ λέκτρα τοῦ ἐμοῦ πατρὸς τέθνηκεν. εἰ δὲ δὴ κτανεῖτε ἐμὲ, ὁ νόμος ἀνεῖται, καὶ ἀπολέλυται. καὶ οὐκ ἂν φθάνοι τις θνήσκων. ὅτι τῆς τόλμης τῶν γυναικῶν δηλονότι, οὐ γενήσεται σπάνις καὶ ἔνδεια. ἀλλ' οὐκ ἔπειθε τὸν ὅμιλον, δοκῶν εὖ καὶ καλῶς λέγειν. νικᾷ δὲ ἐκεῖνος ὁ κακὸς λέγων ἐν τῷ πλήθει. ὃς ἠγόρευσε κτανεῖν τὸν σύγγονον καὶ σέ. μόλις δὲ ἔπεισεν ὁ τλήμων Ὀρέστης, μὴ κτανεῖν πετρουμένους, ἤτοι λίθοις βαλλομένους. ὑπέσχετο δὲ ἐν σφαγῇ αὐτόχειρι, ἤτοι αὐτουργῷ, καὶ διὰ τῶν οἰκείων χειρῶν. λείψειν τὸν βίον σὺν σοὶ, ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. ἄγει δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐκκλήτων ἐνταῦθα, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ὁ Πυλάδης δακρύων. συνακολουθοῦσι δὲ καὶ οἱ φίλοι κλαίοντες, οἰκτείροντες. ἔρχεται δέ σοι πικρὸν θέαμα, καὶ πρόσοψις ἐλεεινή. ἀλλ' ἑτοίμαζε ξίφος, ἢ σχοινίον ἀγχόνης ἐπὶ τῷ τραχήλῳ, ὅτι ἀπόκειται λιπεῖν σε τὸ φῶς. ἡ εὐγένεια δὲ, οὐδὲν ἐπωφέλησεν, ἀντὶ τοῦ ὠφέλησεν. οὐδὲ ὁ Φοῖβος ὁ Πύθιος, ἤτοι ὁ Ἀπόλλων ὁ καθίζων τρίποδα, ἤτοι ὁ ἐπὶ τρίποδος καθίζων ἀλλὰ ἀπώλεσεν. 955 Ὦ δυστάλαινα παρθέν' ὡς ξυνηρεφὲς] ὦ παρθένε ταλαίπωρα, λίαν ὑπάρχεις ἄλαλος, βαλοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον σκυθρωπὸν εἰς τὴν γῆν, ὡς μέλλουσα δραμεῖσθαι εἰς στεναγμοὺς καὶ γόους. Ξυνηρεφὲς] στυγνὸν, καὶ ὥσπερ ἐσκιασμένον κακοῖς. ἐν τοῖς ἐνίοις δὲ οὐ φέρονται οἱ τρεῖς στίχοι οὗτοι. πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλε στενάζειν, οὕτω δυστυχῶς ἔχουσα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Ηλ. 1 Αἶ αἶ. κατάρχομαι στεναγμὸν, ὦ Πελασγία;
2 Τιθεῖσα λευκὸν ὄνυχα διὰ παρηΐδων,
3 Τὰν αἱματηρὸν ἄταν·
4 Κτύπον τε κρατὸς, ὃν ἔλαχ᾽ ἁ κατὰ χθονὸς
5 Νερτέρων Περσέφασσα, καλλίπαις θεά.
6 Ἰαχείτω δὲ γᾶ Κυκλωπεία,
7 Σίδαρον ἐπὶ κάρα τιθεῖσα κούριμον, τῶν Ἀτρειδᾶν
8 Πήματ᾽ οἴκων.
9 Ἔλεος ἔλεος ὅδ᾽ ἔρχεται
10 Τῶν θανουμένων ὕπερ,
11 Στρατηλατῶν Ἑλλάδος πότ᾽ ὄντων.

Ἀντιστροφή.

1 Βέβακε γὰρ βέβακεν, οἴχεται τέκνων
2 Πρόπασα γέννα Πέλοπος, ὅ, τ᾽ ἐπὶ μακαρίαις
3 Ζηλωτὸς ὤν ποτ᾽ οἶκος,
4 Φθόνος νιν εἷλε θεόθεν, ἅ τε δυσμενὴς
5 Φονία ψῆφος ἐν πολίταις.
" 6 Ἰὼ, ἰὼ, πανδάκρυτ᾽ ἐφαμέρων ἔθνη
" 7 Πολύστονά τε δὴ καὶ πολύπονα, λεύσσεθ᾽ ὡς παρ᾽ ἐλπίδα.
" 8 Μοῖρα βαίνει.

Stropha.

Ele. 1 Ah, ah, inchoo luctum, O Pelaſgia,
2 Ponens album unguem in genis,
3 Cruentam noxam,
4 Et fragorem capitis, quem naſta eſt ſub terrâ
5 Inferorum Proſerpina, formoſa dea.
6 Ululet terra Cyclopea,
7 Ferrum ſupra caput ponens tonſorium Atridarum
8 Propter mala domûs.
9 Illa miſeratio, miſeratio venit
10 Pro morituris,
11 Qui aliquando fuerunt duces Græciæ.

Antiſtropha.

1 Abiit enim, abiit, periit liberorum
2 Pelopis totum genus, & propter felicitatem
3 Quondam ſuſpiciendam familiam,
4 Invidia nunc cepit divinitùs, & hoſtilis calculus
5 De morte inter cives.
" 6 Heu, heu gentes miſeræ hominum, plenæ lacrymarum,
" 7 Gemebundæque & laborioſæ videte quomodo præter opinionem
" 8 Fatum venit.

Κατάρχομαι στεναγμῶν] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται κατὰ γένος, ὡς εἴρηται. καὶ εἰσὶ τῆς μὲν πρώτης στροφῆς τὰ κῶλα ια, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. τὸ α ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος καθαρός. τὸ β ὅμοιον, ἐπιμεμιγμένον χορείοις. τὸ γ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ δ ὅμοιον τῷ β. τὸ ε ἀσυνάρτητον, ἐκ β τροχαϊκῶν πενθημιμερῶν. τὸ ς ἴαμβος τρίμετρος. τὸ ζ ὅμοιον, ἐπιμεμιγμένον, καὶ ἕτερος πούς. τὸ η τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ θ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου, τοῦ β ἀναπαίστου. τὸ ι τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. ὃ καλεῖται Εὐριπίδειον, ἢ ληκύθιον. τὸ ια ἀσυνάρτητον ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως, καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ. ἐπὶ τῷ τέλει ἀμφοτέρων ὁ παράγραφος. Κατάρχομαι, ὦ Πελασγία γῆ δηλονότι, ἄρχομαι ποιεῖσθαι στεναγμῶν, τιθεῖσα καὶ ποιοῦσα διὰ τῶν παρειῶν, ἤτοι διὰ τῆς αὐτῆς σπαράξεως, τὸν λευκὸν ὄνυχα αἱματηρόν. τιθεῖσα κατὰ κοινοῦ ἄταν καὶ βλάβην, κτύπον τε κρατὸς καὶ κεφαλῆς. ὃν κτύπον δηλονότι ἐκληρώσατο ὑποκάτω τῆς γῆς, ἡ Περσεφόνη, ἡ καλὴ παῖς, ἡ θεὰ τῶν νεκρῶν. θρηνείτω δὲ ἡ Κυκλωπεία γῆ, ἤτοι τὸ Ἄργος. τιθεῖσα ἐπὶ τῇ κεφαλῇ σίδηρον, κουρᾶς ποιητικὸν, διὰ τὰ πήματα τῶν οἴκων τῶν Ἀτρειδῶν. ἐλεεινότης ἤδη ἔρχεται ὑπὲρ τῶν μελλόντων τεθνήξεσθαι παίδων, ὄντων τῶν ποτὲ στρατηλατῶν, ἤτοι τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἔφθαρται καὶ πᾶσα ἡ γέννα τῶν τέκνων τοῦ Πέλοπος, καὶ ὁ οἶκος ὁ ὤν ποτε ζηλωτὸς, καὶ θαυμαστὸς, ἐπὶ μακαρίοις πράγμασι δηλονότι, ἢ ἀνδρείοις, οἴχεται δηλονότι, νέμεσις εἷλεν αὐτὸν ὑπὸ τῶν θεῶν· καὶ ἡ ἐν τοῖς πολίταις ἐχθρὰ καὶ δυσμενὴς ψῆφος, καὶ κρίσις ἡ φονική. [960] Αἱματηρὸν ἄταν] ἀντὶ τοῦ καταξέουσα ἑαυτῆς τὰς παρειὰς τοῖς ὄνυξι, ὥστ᾽ ἐπὶ δι᾽ αἵματος βλάβη. τὸ τιθεῖσα δὲ κατὰ κοινοῦ καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπὶ τῶν παρειῶν. Νερτέρων Περσέφασσα] Περσέφασσα καλεῖται ἡ κόρη. ὑπὸ δὲ ταύτης καὶ τὴν μητέρα βούλεται δηλοῦν. πῶς γὰρ ἡ παῖς καλλίπαις. ἡ γὰρ Περσέφασσα θυγάτηρ ταύτης. γράφεται δὲ τὸ καὶ καλλίπαις, καὶ καλὴ παῖς, αὕτη ἐστὶν ἡ κόρη. οὕτω βέλτιον. αὕτη γὰρ ἐκληρώθη τὸν θρῆνον. τοῖς γὰρ θρήνοισιν ἐγγίνεται ἡ τὸν Ἴακχον φωνήσασα ἡ καλὴ παῖς. Ἱστέον ὅτι τῆς κόρης ἤγουν τῆς Περσεφόνης ἁρπασθείσης ὑπὸ Πλούτωνος, ἡ μήτηρ αὐτῆς ἡ Δηὼ, νῆστις περιήρχετο, ζητοῦσα αὐτήν. καὶ δὴ περιερχομένη, καὶ ζητοῦσα αὐτὴν ὑπεδέχθη ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Ἱπποθόωντος ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Μετανείρας. ἡ δὲ Μετάνειρα παρέθηκεν αὐτῇ τράπεζαν, καὶ ἐκέρασεν αὐτῇ οἶνον. ἡ δὲ θεὸς οὐκ ἐδέξατο, λέγουσα μὴ θεμιτὸν εἶναι πιεῖν αὐτῇ οἶνον, ἐπὶ τῇ θλίψει τῆς θυγατρός. ἀλφίτων δὲ κυκεῶνα ἐκέλευσεν αὐτῇ κατασκευάσαι ὃν δεξαμένη ἔπιεν. Ἰάμβη δέ τις δούλη τῆς Μετανείρας, ἀθυμοῦσαν τὴν θεὰν ὁρῶσα, γελοιώδεις λόγους καὶ σκώμματά τινα ἔλεγε, πρὸς τὸ γελάσαι τὴν θεόν. ἦσαν δὲ τὰ ῥήματα ἅπερ αὐτὴ πρῶτον εἶπεν, Ἰαμβικῷ μέτρῳ ῥυθμισθέντα. Ἰάμβη δὲ θυγάτηρ Ἠχοῦς καὶ τοῦ Πανὸς, Θρᾷσσα τὸ γένος. [961] Ἰαχείτω δὲ γᾶ Κυκλωπία] θρηνείτω τὰ πήματα τῶν Ἀτρειδῶν οἴκων ἡ ἀπὸ τοῦ Κύκλωπος γῆ, ἤτοι αἱ Μυκῆναι, ἢ τὸ Ἄργος. Κυκλωπία] Κύκλωπες Θρᾳκικὸν ἔθνος ἀπὸ Κύκλωπος βασιλέως οὕτως ὀνομαζόμενοι. οὗτοι πολέμῳ ἐξαναστάντες τῆς ἰδίας, ἄλλοι ἄλλοσε ᾤκισθησαν. πλείονες δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Κουρῆτιδι. ἦσαν δὲ ἄριστοι τεχνῖται. Ἄβαντος δὲ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀργείων υἱοὶ ἦσαν ἐκ τῆς Ἀγλαΐας, Προῖτος, καὶ Ἀκρίσιος. οὗτοι μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς ἐστασίασαν περὶ τῆς τυραννίδος. φασὶ δὲ, ὅτι ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ πρῶτοι ξυλίναις ἀσπίσιν ἐχρήσαντο Ἀργεῖοι, καὶ νικήσαντος Ἀκρισίου συνέβησαν, ὥστε πλωτῆς γενομένης τῆς θαλάσσης ἀπαλλάττεσθαι τὸν Προῖτον. χειμάζοντι δὲ αὐτῷ ἐκεῖσε, φίλοι γίνονται Ἀργεῖοι. καὶ συμμαχίαν αὐτῷ ἐκ Λυκίας ἔρχεται, καὶ τῆς Κουρῆτιδος. ὡς δὲ λοιπὸν ἔαρ ἐγένετο, δεδιότες Ἀργεῖοι τὴν ἐπεισακτὸν συμμαχίαν τοῦ Προίτου, συντίθενται ὥστε Ἀκρίσιον μὲν ἄρχειν Ἄργους. Προῖτον δὲ, Τίρυνθος. κἀπειδὴ ὕποπτα ἦν τὰ τοῦ βασιλέως, τειχίζουσι τὰς πόλεις, τῶν ἐκ τῆς Κουρῆτιδος Κυκλώπων τειχισάντων αὐτάς. λέγει δὲ τὰς Μυκήνας. πλησίον δὲ αὗται τοῦ Ἄργους. Κύκλωπες δὲ οἱ ἐγχειρογάστορες περιετείχισαν τὰς Μυκήνας, ὥς ἡ ἱστορία φησὶ τὸν κεραυνὸν τῷ Διῒ κατασκευάσαι. Τῶν Ἀτρειδῶν διὰ τὰ πήματα τῶν Ἀτρειδῶν ἐλεεινοί φησι, καὶ οἰκτροὶ τὴν τύχην ἡμεῖς μέλλοντες θανεῖσθαι, παῖδες τῶν ἐν Ἑλλάδι ποτὲ διαπρεψάντων κατὰ τὴν βασιλείαν. Κούριμον] κουρητικόν. Ἔλεος ὅδ᾽ ἔρχεται] ὑπὲρ ὑμῶν ἔλεος ἥξει τῶν θανουμένων. Βέβακεν] παρῴχετο. Οἴχεται] παρῆλθε. Ζηλωτὸς ποτ᾽ οἶκος] καὶ ὁ οἶκος ὁ ὤν ποτε ζηλωτὸς ὡς ἐπὶ μακαρίοις, νέμεσις αὐτὸν εἷλε θεία, καὶ ἡ ἐν τοῖς πολίταις δυσμενὴς φονία ψῆφος. ἀφ᾽ ἑτέρας δὲ πτώσεως ἀρξάμενος, ὥσπερ ἐκ μεταμελείας ἐφ᾽ ἑτέραν πτῶσιν ἀποδίδωσι τὴν σύνταξιν. συνήθης δὲ οὗτος ὁ σχηματισμὸς καὶ τῷ πεζῷ λόγῳ. ὡς παρὰ Φιλοστράτῳ, φαρέτραι μὲν οὖν χρυσόπαστοι καὶ χρυσαῖ, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς βέλη. γυμνὴ τούτων ἡ ἀγέλη πᾶσα. οὕτω χρὴ κλίνειν καὶ τὰ παρόντα κῶλα, ἵν᾽ εἴη πρὸς τὰ μέτρα ὀρθά. οὕτω δὲ χρὴ, καὶ ὁ οἶκος ὁ πάλαι διὰ τὰς εὐδαιμονίας ζηλωτὸς ὤν, βέβηκε, καὶ οἴχεται. καὶ τὸν ἄλλον στίχον πολύστονά τε δὴ, καὶ πολύπονα. ἵν᾽ ᾖ Ἴαμβος. ὡς ὁ τῆς στροφῆς. ἐλλιπὴς γὰρ ἦν. διὸ καὶ διωρθώθη παρ᾽ ἡμῶν. καὶ οἶμαι καλῶς. Ζηλωτὸς] ἐπίφθονος. [971] Φθόνος νιν εἷλε] ὀργὴ αὐτὸν κατέλαβε. καὶ ἡ ἐχθρὰ, φονικὴ καταδίκη τῶν πολιτῶν. Ἰὼ πανδάκρυτ᾽ ἐφαμέρων] ὦ πολύπονα τῶν ἀνθρώπων ἔθνη, καὶ ὑπὸ πάντων ἄξια θρηνεῖσθαι. Ἰὼ, ἰὼ] ὦ πλήθη τῶν ἀνθρώπων πολυστέναχτα, βλέπετε πῶς ἡ τύχη ἔρχεται παρὰ προσδοκίαν. ἕτερα δὲ πήματα ἑτέροις πήμασιν ἀμείβεται, καὶ κατὰ διαδοχὴν ἔρχεται ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. πᾶσα δὲ ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἀστάθμητος καὶ ἄτακτος.

ANNOTATIONES.

V. 957. Ἀι, Ἀι] En iterum τὸ Ἀι, Ἀι otioſum eſt, nec Verſûs pedibus annumerandum. Vid. quæ notavimus ad *Hecub.* V. 1116. MS. *deeſt.*

V. 962. Καλλίπαις] al. καλὴ παῖς. Vid. *Schol.* eodem modo dicitur καλλιπάρθενος, καλλίχορος & εὔτεκνος *ſubſtantivè.*

V. 963. Γᾶ Κυκλωπία] Præter *Scholiaſt.* Vid. quæ not. ad *Iphig. Aul.* V. 151.

V. 977. Ex mente & authoritate *Scholiaſtæ* ita lego hunc Verſum, cum olim [πολύστονά τε δὴ καὶ] omittebatur, ut reſpondeat hic Verſus ſuo pari in ſtrophâ. *Joſ. Barnes.*

" 9 Ἐπερ

" 9 Ἔπεα δ' ἑτέροις ἀμείβεται
" 10 Πήματ' ἐν χρόνῳ μακρῷ,
" 11 Βροτῶν δ' ὁ πᾶς ἀστάθμητος αἰών.

" 9 Alia ve ò poſt alia ſuccedunt
" 10 Mala in longo tempore,
" 11 Tota autem vita hominum eſt inſtabilis.

Ἔπεα δ' ἑτέροις] ἄλλα ἐπ' ἄλλοις κατὰ διαδοχὴν ὑπέρχεται κακὰ τοῖς ἀνθρώποις. Βροτῶν δ' ὁ ἀστάθμητος αἰών.] ὁ βίος δὲ τῶν ἀνθρώπων ἀβέβαιος, ἄνισος, ἄστατος. ἄλλοι γὰρ ἄλλας ἔχουσι τύχας.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ μέσον τε χθονὸς
Τεταμέναν αἰωρήμασι
Πέτραν ἁλύσεσι χρυσέαισι, φερομέναν
Δίναισι, βῶλον ἐξ Ὀλύμπου,
Ἵν' ἐν θρηνοισιν ἀναβοάσω,
*Γέροντι πατρὶ Ταντάλῳ,
Ὃς ἔτικτεν ἔτικτε γενέτορας
Ἐμέθεν δόμων,
Οἳ κατεῖδον ἄτας,
Τὸ πτανὸν μὲν διώγμα πώλων,
Τεθριπποβάμονι στόλῳ,

* MS. Πατρὶ γέροντι, &c.

Utinam vadam ad medium cœli & terræ
Extenſum pendendo
Saxum catenis aureis, quod circumfertur
Volutationibus, glebam ex Olympo
Ut in luctibus recitem
Seni patri Tantalo,
(Qui peperit, peperit parentes
Meæ familiæ,
Qui viderunt mala.)
Celerem curſum equarum
Quadrijugo curru,

Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ] μετὰ τὴν κατὰ χῶρον στροφὴν, ἕτερον πάθος ἀπολελυμένον στροφῶν, μονόστροφα καὶ συστηματικὰ κατὰ περίοδον ἀνίσους, καὶ μετρικὰ ἄτακτα. τὰ κῶλα πάντα λζ. τὸ α, περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς καὶ τροχαϊκῆς βάσεως. τὸ β ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον καθαρόν. τὸ γ, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ δ, ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος κατὰ συνίζησιν καὶ ἰάμβου. τὸ ε ἰωνικὸν δίμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α, παίωνος δ, ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ συλλαβῆς. τὸ ζ ὅμοιον τῷ β. τὸ η ὅμοιον ἐκ χορείων δι' ὅλου. τὸ θ ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ι τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ ια ἀσυνάρτητον ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως, καὶ ἰαμβικοῦ διμέτρου βραχυκαταλήκτου. οἱ δὲ βούλονται, χοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ σπονδείου, διϊάμβου, καὶ σπονδείου αὖθις. τὸ ιβ ὅμοιον τῷ β. τὸ ιγ, ὅμοιον ἑφθημιμερὲς, τοῦ β ποδὸς χορείου. τὸ ιδ, ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, διϊάμβου, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιάφορον. τὸ ιε ὅμοιον τῷ ιγ, καθαρὸν ἰαμβικόν. τὸ ις ἀσυνάρτητον, ἐκ δύο τροχαϊκῶν ἑφθημιμερῶν, οἱ δὲ βούλονται, ἐξ ἰθυφαλλικῶν καὶ ἰαμβικῆς βάσεως. τὸ ιζ τροχαϊκὸν πενθημιμερές. τὸ ιη ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος α ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας. ἤτοι ἐπιτρίτου β. οἱ δὲ βούλονται, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ α ποδὸς δακτύλου. τὸ ιθ ὅμοιον τῷ β. τὸ κ ὅμοιον τῷ γ. τὸ κα ἴαμβος τρίμετρος. τὸ κβ ὅμοιον τῷ ι. τὸ κγ ὅμοιον κατὰ πάντα τῷ η. τὸ κδ ὅμοιον ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ κε τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου, ὃ καλεῖται Στησιχόρειον, ἔχον τὸ Πινδαρικὸν ἔθος, ἴαμβον δηλονότι τὸν τελευταῖον πόδα. τὸ κς ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου. τὸ κζ ὅμοιον καθαρὸν, ἰαμβικόν. τὸ κη ὅμοιον τῷ κθ, δακτυλικὸν τετράμετρον. κατὰ γὰρ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικὰ, ὡς εἴρηται. τὸ λ ὅμοιον. τὸ λα ἀναπαιστικὴ βάσις. οἱ δὲ βούλονται, δακτυλικὸν τρίμετρον. τὸ λβ ὅμοιον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές. τὸ λγ, ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ λα, εἰ καὶ ἀναπαιστικὴ βάσις ἐχρῆτο, ἀλλ' οὐκ ἔστιν. ἔστι γὰρ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ... καὶ τὸ λγ δακτυλικὸν τρίμετρον. τὸ λδ ὅμοιον, δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς ἔχοντος συνίζησιν τῶν δύο βραχέων, εἰς βραχὺ, ἵνα ἀνάπαιστος γένηται. τὸ λε ὅμοιον καθαρόν. τὸ λς ὅμοιον τῷ γ Εὐριπιδείῳ. τὸ λζ, ὅμοιον κατὰ πάντα τῷ ιε, εἰ καὶ βούλει μέτρει. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι τῶν συστημάτων παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Μόλοιμι] ἀπέλθοιμι εἰς πέτραν τὴν τεταμένην ἐν αἰωρήμασι, ἤτοι τὴν αἰωρουμένην καὶ κρεμαμένην μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς χθονὸς, λέγω τὴν βῶλον τὴν ἁλύσεσι χρυσέαις, ἤτοι ἁλύσεων χρυσῶν φερομένην ἐν συστροφαῖς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅπως θρηνητικῶς διηγήσωμαι τῷ γέροντι τῷ Ταντάλῳ, ὃς ἔτικτε τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν δόμων ἐμοῦ, ἤτοι τὸν Πέλοπα καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ. οἳ κατεῖδον συμφορὰς, ὅτε κατὰ τὸν ταχύτατον δρόμον τῶν ἵππων, τὸν γενόμενον τῷ διὰ τῶν ἵππων κινήσει, ὁ Πέλοψ ἀπὸ τοῦ δίφρου ἐποίησε τὸν φόνον τοῦ Μυρτίλου, κατὰ τὸ πέλαγος ῥίψας τὸν Μυρτίλον δηλονότι, πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς θαλασσίου σάλου τοῦ Γεραιστοῦ, τοῖς λευκοῖς διὰ τῶν κυμάτων, ἀφ' ἧς αἰτίας ἦλθε τοῖς ἐμοῖς δόμοις ἀρὰ, πολλῶν στεναγμῶν αἰτία. ὁπότε ἐγένετο ἐν τοῖς ποιμνίοις Ἀτρέως τοῦ ἱπποτρόφου, τὸ τέρας τὸ ὀλέθριον τοῦ υἱοῦ τῆς Μαίας Ἑρμοῦ. λέγω τὸ λόχευμα (καὶ ὁ τόκος) τὸ χρυσόμαλλον τῆς ἀρνός. ὅθεν καὶ ἀφ' ἧς αἰτίας ἡ Ἔρις, καὶ πτερωτὸν ἅρμα τοῦ Ἡλίου μετεποίησε, προσαρμόσασα ἀντὶ τοῦ μεθαρμόσασα καὶ μεταλλάξασα τὴν ὁδὸν, ἤγουν τὴν πορείαν τοῦ οὐρανοῦ, τὴν πρὸς ἑσπέραν, ἤγουν τὴν πρὸς τὸ ἑσπέριον μέρος εἰς μονόπωλον ἠῶ, ἤτοι εἰς ἡμέραν ἑνὸς δρόμου ἵππων, τουτέστιν εἰς ἡμέραν μίαν. καὶ τὸν δρόμον τῆς ἑπταπόρου πλειάδος, ἤτοι τῆς ἑπτὰ πορείας ποιούσης. ἑπτὰ γὰρ ἀστέρες εἰσὶν ἡ πλειάς. καὶ ὁ εἰς ἀμυδρὸς μεταβάλλει ἀντὶ τοῦ μετέβαλεν ὁ Ζεὺς εἰς ὁδὸν ἄλλην, ἤγουν ἐκ δύσεως πρὸς ἀνατολήν. καὶ ἀπὸ τῶνδε, ἤτοι μετὰ ταῦτα, ἀμείβει ἀντὶ τοῦ διαδόχους ἐποίησεν ὁ Ζεὺς δηλονότι θανάτους θανάτων. καὶ τὰ ἐπώνυμα δεῖπνα τοῦ Θυέστου ἐπήγαγε δηλονότι. καὶ τὰ λέκτρα τῆς Ἀερόπης τῆς Κρήσσης τῆς δολίας ἐν δολίοις γάμοις. τὰ πανύστατα δὲ κακὰ δηλονότι, ἦλθον εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν ἐμὸν πατέρα σὺν πολυπόνοις ἀνάγκαις τῶν δωμάτων. Μόλοιμι] τὸ ἑξῆς μόλοιμι πρὸς τὴν πέτραν, καὶ τὴν βῶλον, τὴν τεταμένην ἐξ Ὀλύμπου χθονὸς μέσον οὐρανοῦ ἁλύσεσι χρυσαῖς, καὶ φερομένην δίναισι, καὶ αἰωρήμασιν. ὁ δὲ λόγος, εἴθε παραγενοίμην εἰς τὴν μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ τεταμένην πέτραν, ἥτις αἰωρεῖται καὶ φέρεται μυρίαις στρεφομένη χρυσαῖς ἁλύσεσιν ἐξ οὐρανοῦ. ἵνα πρὸς τὸν Τάνταλον ἐλθοῦσα, ἀποδυραίμην τὰ συμβάντα. Ἀναξαγόρου μαθητὴς γενόμενος ὁ Εὐριπίδης, μύδρον λέγει τὸν Ἥλιον. οὕτω γὰρ δοξάζει. μύδρον δὲ καλοῦσι τὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον. πέτρον δὲ καὶ βῶλον κατὰ ταυτὸ εἴρηκεν. ἀλλ' ἡ μὲν ἱστορία λέγει, τὸν Τάνταλον ἀνατεταμέναις χερσὶ φέρειν τὸν οὐρανόν. νῦν δὲ ὁ Εὐριπίδης ἰδίως τὸν ἥλιον ἐπικρεμᾶσθαι λέγει αὐτῷ διάπυρον ὄντα μύδρον. ὑφ' οὗ καὶ δειματοῦσθαι αὐτὸν ἀεὶ, Ἀναξαγόρᾳ πειθόμενος μύδρον αὐτὸν εἶναι λέγοντι. τινὲς δὲ κυρίως ἀκούουσι βῶλον χρυσῆν ἐπαιωρεῖσθαι τῇ κεφαλῇ τοῦ Ταντάλου. ὑφίστα δὲ ὁ Εὐριπίδης τὴν Ἠλέκτραν εὐχομένην, ὅπως τῷ Ταντάλῳ ἀποδύρηται τὰ συμβάντα τοῖς ἀπογόνοις αὐτοῦ. ὅμοιον τοῦτο τὸ ἐν Πειρίθῳ, σὲ τὸν αὐτοφυῆ τὸν ἐν αἰθερίῳ ῥόμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξαντα, οὐδὲ γὰρ διαφέρει ὑπὸ τῆς φύσεως εἰπεῖν πάντα διαπεπλέχθαι, καὶ ὑπὸ ἁλύσεως ἐξηρτῆσθαι τοῦ λίθου. Ἄλλως. διὰ τούτου παραδηλοῦται, ὅτι ὁ Τάνταλος αὐτόθι ἐστὶ μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ, αἴσθησιν ἔχων πάντων τῶν πεπραγμένων. εἰ δ' ἄρα τινὲς διαπορῶσι, πῶς ἐξ ἁλύσεως ἀπηρτημένος περιδινεῖται ὁ ἥλιος, γινωσκέτωσαν ὅτι τὰ φυσικὰ τοῖς μυθικοῖς καταμίγνυσιν ὁ Εὐριπίδης. Μόλοιμι] εἴθε παραγενοίμην. 988 Οἳ κατεῖδον ἄτας] οἵτινες φησὶν οἱ ἐμοὶ προπάτορες λέγει δὲ Ἀτρέα, καὶ Θυέστην, καὶ Ἀγαμέμνονα αὐτίκα καὶ θεαταὶ γεγόνασι πολλῶν κακῶν, ἐξ οὗ ὁ Πέλοψ κατὰ τὸ αὐτοῦ πλωτόν. ὃ ἐστι ταχύτατον ἅρμα ἔχων, τὸν Μυρτίλον ἐξεδίφρευσε, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ δίφρου ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν. τὴν δὲ ἱστορίαν ταύτην ἤδη προεθέμεθα, ὅτι Πέλοψ ὁ Ταντάλου συνοργήσαντος τοῦ Μυρτίλου, καὶ τὴν παρὰ θάλασσαν ἐλαύνων, ἀπωθήσατο αὐτὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν τόπον τῆς θαλάσσης, ἔνθα Γεραιστὸς ὅσον ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. ὅθεν τὸ πέλαγος ἐκεῖνο τῆς Εὐβοίας τὴν ἐπωνυμίαν εἴληφεν.

ANNOTATIONES.

V. 982. Πέτραν] *Euripides Tantali* pœnam à Lapide capiti imminente fingit, cùm *Homerus* abſtinentiâ bonorum præſentium ait maceratum. Vid. *Euſtathium in Hom.* fol. 1700. lin. 21. &c. Vid. hujus Fab. v. 6. Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον Ἀέρι ποτᾶται. Et in hunc locum & in illum *Scholiaſten. Joſ. Barnes.*

Πέλοψ

Πέλοψ ὁπότε πελάγεσι διεδίφρευσε,	Pelops quando ad mare gubernavit currum,
Μυρτίλου φόνον δικὼν ἐς οἶδμα πόντου,	Myrtili cadaver abjiciens in gurgitem maris,
Λευκοκύμοσι πρὸς Γεραιστίαις	Juxta albam Geræstiam
Ποντίων σάλων	Marinorum fluctuum
Ἠιόσιν ἁρματεύσας·	In littore aurigans:
Ὅθεν δόμοισι τοῖς ἐμοῖς	Undè familiæ nostræ
Ἦλθ' ἀρὰ πολύστονος,	Venit luctuosa execratio;
Λόχευμα ποιμνίοισι Μαιάδος τόκου,	Fœtus quando in grege, *Maiæ* filio operante,
Τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὁπότε	Agni aureo-vellere-ornati
Γένετο, τέρας ὀλοὸν ὀλοὸν	Naſcebatur; Prodigium ſanè quàm pernicioſum
Ἀτρέως ἱπποβότα, ὅθεν ἔρις τό τε πτερωτὸν	Atrei equitis, unde lis alatum
Ἡλίου μετέβαλεν ἅρμα, τὴν πρὸς ἑ-	Currum ſolis mutavit, ut verſus oc-
σπέρον κέλευθον προσαρμόσασ' οὐρανοῦ.	caſum viam cœli accommodaret,
Μονόπωλον εἰς ἀῶ, ἑπταπόρου τε	Verſus auroram quæ vehitur uno equo, & ſeptem
Δρομήματα πλειάδος, εἰς ὁδὸν ἄλλαν	Pleiadûm curſus, in aliam viam
Ζεὺς μεταβάλλει. τῶν δέ τ' ἀμείβει	Jupiter mutat, & permutat
Θανάτους θανάτων, τό τ' ἐπώνυμα	Neces necibus, & famoſam [vel * illius-nomine-dictam]
Δεῖπνα Θυέστου, λέκτρα τε Κρήσσας	Cœnam Thyeſtæ, & thalamum Cretenſis
Ἀερόπας δολίας, δολίοισι γάμοις.	Aëropæ doloſæ, doloſis nuptiis.
Τὰ πύματα δ' εἰς ἐμὲ καὶ γενέταν	Poſtrema in me & patrem
Ἐμὸν ἤλυθε, δόμων πολυπόνοις ἀνάγκαις.	Meum venerunt miſero fato familiæ.

* *Thyeſtæ enim Cœna* proverbii jam locum obtinet.

Πέλοψ ὅτε] προστακτέον τῷ λόγῳ τὸ ὁπότε, τουτέστι καὶ κατεῖδον οἱ ἐμοὶ προπάτορες ἄτας ἐν δόμοις, ἐξ οὗ Πέλοψ ἐξεδιφρεύσεν εἰς θάλασσαν τὸν Μυρτίλον. ἔνθεν καὶ Μυρτῷον, ἀπὸ Μυρτίλου τὸ πρὸς Εὐβοίας κέκληται. μηνίσαντος γὰρ Ἑρμοῦ τὸν τούτου πατέρα ὑποβαλεῖν τοῖς ποιμνίοις χρυσόμαλλον ἄρνα, ἣ πολλῶν αἰτία κακῶν αὐτοῖς γέγονε. τὰ δὲ λοιπὰ τῆς ἱστορίας ἑξῆς ἐπάγει. ἀνεῖλε δὲ τὸν Μυρτίλον, προσδοκήσας καὶ αὐτὸς ὁμοίως ὑπ' αὐτοῦ προδοθήσεσθαι, ἵνα μὴ ἐξείποι ὅτι αὐτὸς ἐνίκησε, καὶ οὐ Πέλοψ. οἱ δὲ ὅτι μετὰ τὴν νίκην ὡς φίλον συλλαβόμενος τὸν Μυρτίλον, ἐξεδίφρευσε, ζηλοτυπήσας εἰς Ἱπποδάμειαν. Διεδίφρευσε] ἀντὶ τοῦ ἐξεδιφρεύσεν, ἐξέρριψε τὸν Μυρτίλον ἐπὶ τὸ ἀπολέσθαι. Δικών] ἐμβαλὼν εἰς τὸν πόντον, ὅτε ἐφόνευσεν. Γεραιστίαις] Γεραιστὸς ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. Λευκοκύμοσι] τοῖς λευκοῖς κύμασιν. ἐπειδὴ προσρηγνύμενα τῷ ἀκρωτηρίῳ ἀφρώδη γίνεται. 995 Ἁρματεύσας] διὰ τοῦ ἅρματος βαλών. ὅμοιον δὲ τῷ διεδίφρευσε. ἠιόνας δὲ λέγει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κύματος, ἢ τοὺς αἰγιαλούς. Ὅθεν δόμοισιν] ὅτε ἐγένετο ποιμνίοις τέρας ὀλοὸν Ἀτρέως ἱπποβότα, λόχευμα ἀρνὸς χρυσομάλλου Μαιάδος τόκου. ὅθεν, τουτέστι διὰ τὸ φονευθῆναι τὸν Μυρτίλον, συμφορὰ κατέλαβε τοὺς οἴκους, τὴν ἀρχὴν λαβοῦσα ἐξ οὗ ἐγένετο τέρας ἐν τοῖς ποιμνίοις τοῦ ἱπποβότου Ἀτρέως τὸ ὀλέθριον. λέγω δὲ τὴν ἄρνα τὴν χρυσόμαλλον, ἣν ὁ Μαιάδος τόκος Ἑρμῆς ὑπέβαλεν. Λόχευμα ποιμνίοισι] τὸ ἑξῆς, λόχευμα χρυσομάλλου ἀρνός, περιφραστικῶς ὁ ἀρνειός. Λόχευμα] ἀκολουθεῖν δοκεῖ τῷ τὴν Ἀλκμαιωνίδα πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ Κυκλογράφος φησί. Φερεκύδης δὲ οὐ καθ' Ἑρμοῦ μῆνιν φησὶ τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι. ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας, τὸν ποιμένα προσαγαγόντα τὸ ποίμνιον τῷ Ἀτρεῖ ἀντιπαραβάλλει. Τὸ χρυσόμαλλον] Ἑρμοῦ φησὶ τὰ ποίμνια, καθότι ἐπιδίδοται τὰ ποίμνια αὐτῷ. Ἑρμοῦ δὲ καὶ μιᾶς τῶν Δαναοῦ θυγατέρων Φαεθούσης ἐγένετο Μυρτίλος. οἱ δὲ ἐκ Κλυμένης αὐτὸν καὶ Διὸς φασὶ γεννηθῆναι. Ἄλλως. Ὁπότε τὸν ἀρνειὸν ὑπέβαλε τοῦτον Ἑρμῆς ὀργιζόμενος Ἀτρεῖ, ἐπειδὴ ὁ πρόγονος αὐτοῦ Πέλοψ τὸν Μυρτίλον υἱὸν αὐτοῦ, εἰς τὸ ἐξ αὐτοῦ κληθὲν Μυρτῷον πέλαγος ἔρριψε, συναγωνισάμενον αὐτῷ, καὶ ποιήσαντα ἀπὸ κηροῦ τοὺς τροχοὺς, ἤτοι τοὺς σφῆνας τῶν τροχῶν. ὁ δὲ Ἀτρεὺς βουλόμενος δεῖξαι, ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, ἔφη δεῖξαι ὅτι χρυσόμαλλος ἀρνειὸς αὐτῷ ἐτέχθη. τότε δὲ ὑποποιησάμενος τὴν γυναῖκα Θυέστης, ἔκλεψε τὸν ἀρνειόν. μὴ δυνηθεὶς οὖν κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν δεῖξαι ὁ Ἀτρεὺς, ἔμελλεν ἀφαιρεῖσθαι τὴν βασιλείαν, ἐκείνου τὸ ἐπ' αὐτοῦ ὑφαρπαχθὲν διανοηθέντος. οἱ μὲν ὡς ἂν φιλόσοφος ἀπέδειξεν αὐτοὺς ἀσεβοῦντας, οἱ Θυέστην βασιλέα εἵλοντο. τεκμήριον δὲ τῆς βασιλείας τὸν Ἥλιον, καὶ τὰς Πλειάδας ἐκ δύσεως ἀνερχόμενα. καὶ οὕτως ἐβασίλευσε, καὶ τὸν ἀδελφὸν σφόδρα ἐτιμωρήσατο. τινὲς δέ φασι, τὸν Δία πρὸς χάριν Ἀτρέως ποιῆσαι τὸν ἥλιον καὶ τὰς πλειάδας ἀνατεῖλαι ἐκ δύσεως, μεταστρέψαντα τὴν τάξιν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Καὶ τοῦτο παρεκτιθέμεθα οὕτως. Φιλονεικίας οὔσης αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας, παρελθὼν ὁ Ἀτρεὺς, ἐπηγγέλλετο δεῖξαι πρὸς τὸ βεβαιωθῆναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, χρυσόμαλλον ἐν τοῖς ποιμνίοις αὐτοῦ ἄρνα, ἣν ὁ Θυέστης λάθρα παρὰ τῆς Ἀερόπης αἰτήσας ἔλαβεν. ὅθεν Ἀτρεὺς ὡς ἀπατήσας τοὺς Ἕλληνας, ἐξεβλήθη τῆς ἀρχῆς· Θυέστης δὲ ἐκράτησεν. ἀλλ' ὕστερον πάλιν ὁ Ἀτρεὺς, φιλονεικίᾳ τῇ πρὸς τοῦτον, προσελθὼν ἐπηγγέλλετο δεῖξαι τὸν ἥλιον ἐκ δυσμῶν εἰς ἀνατολὰς τὴν πορείαν ποιούμενον, καὶ τὴν πλειάδα ὁμοίως εἰς ἀνατολὴν ἐρχομένην. τοῦτο οὖν λέγει, ὅτι μετὰ τὸ φανῆναι τὸν ἄρνα ἡ Ἔρις τοῦ Ἀτρέως πεποίηκεν ἐπιδειχθῆναι Ἕλλησι τὸν ἥλιον τὴν ἐναντίαν περιοδεύοντα, καὶ τὴν πλειάδα μηκέτι πρὸς δύσιν, ἀλλὰ πρὸς ἀνατολάς. Πιθανῶς δὲ ὁ Εὐριπίδης τὸν μῦθον προσήρμοσεν. ὁ γὰρ φυσικὸς λόγος τὸν ἥλιον ἀποδείκνυσι τὴν ἐναντίαν πορείαν ἰόντα τῷ οὐρανῷ. φησὶ γὰρ, ὅτι πρότερον ἐκ Καρκίνου εἰς Διδύμους ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. ὥς τε τὸν σημαινόμενον ἥλιον ἀπεστράφθαι πρὸς τὴν δύσιν τὸ πρόσωπον. νῦν δὲ διὰ τὴν τοῦ Ἀτρέως καὶ Θυέστου ἀδικίαν, ἀποστραφέντα πρὸς ἀνατολὴν φέρεσθαι, ἔχοντα φαινόμενον ἡμῖν τὸν νῶτον. διόπερ τὴν μὲν δύσιν αὐτοῦ γενέσθαι ἀνατολὴν, τὴν δὲ ἀνατολὴν δύσιν. πιθανῶς δὲ τὸ κατὰ τὰς πλειάδας εἴληπται. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ζώδια, πρώτην φαίνει τὴν κεφαλὴν κατὰ ἀνατολάς. ὁ δὲ ταῦρος τὸ στῆθος προφαίνει, καθὸ εἰσὶν αἱ πλειάδες, ὥστε ἀντεστραμμένην καὶ ταύτην τὴν ἀνατολὴν γενέσθαι. Ἔρις δὲ ἀντὶ τοῦ διὰ τὴν Ἔριν Ἀτρέως τὴν πρὸς Θυέστην. 1001 Ἱπποβότα] ἵππους τρέφοντος, καὶ ἵπποις ἐπιβαίνοντος. Μονόπωλον ἐς ἀῶ] Εὐριπίδης μὲν ἐν ἵπποις ἐποχεῖσθαι φησὶ τὴν ἡμέραν. καὶ τοῦτο δή ἐστι τὸν Πήγασον. ἄλλοι δὲ ἐπὶ δίφρου. πῶς δέ ἐστιν ἡ περὶ τῆς ἀνατολῆς Ἡλίου λάμπουσα. ἔνιοι δὲ μονόπωλον οὐχὶ τὴν ἕνα πῶλον ἔχουσαν φασίν, ἀλλ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ μόνῃ, ἵν' ᾖ ὁ Ἀτρεὺς τοῦτο ἐσχηκὼς κατὰ χάριν Διός, διὰ ἡμέρας μιᾶς τότε τὸν ἥλιον ἐκ δύσεως ἀνατεῖλαι, καὶ τὰς πλειάδας. Μεθαρμόσασα] μεταστρέψασα. Μονόπωλον] διὰ μιᾶς ἡμέρας. Ἑπταπόρου] ἐξ ἑπτὰ γὰρ ἀστέρων ἡ πλειάς. 1006 Μεταβάλλει] ἀντὶ τοῦ μετέβαλλεν. Τῶν δέ τ' ἀμείβει] ἀπὸ δὲ τούτων, ὅ ἐστιν ἑξῆς δὲ τούτων. ἀπὸ τοῦ Ἀτρέως καὶ τοῦ Θυέστου, κατὰ διαδοχὴν θανάτους ἐπαλλήλους ἐπήγαγεν ὁ Μαιάδος τόκος, καὶ τὰ δεῖπνα τῶν τέκνων τοῦ Θυέστου. ἐπώνυμα δὲ εἶπεν αὐτὰ, παρετυμολογῶν τὸν Θυέστην παρὰ τὴν θύσιν τῶν τέκνων αὐτοῦ. Ἄλλως. Ἀμοιβὰς κατὰ διαδοχὴν θανάτων, ἐπήγαγε τῷ γένει ὁ Ζεὺς, ἀντὶ τοῦ τῆς χ[illegible]ος, ὡς παρέσχετο, ἢ μᾶλλον ὁ Ἑρμῆς. ἢ οὕτως. ἀντὶ τοῦ φόνου τοῦ Μυρτίλου, διαδοχαὶ φόνων ἐγένοντο. Λέκτρα τε Κρήσσας] ἀνέστρεψε τὴν τάξιν τῆς ἱστορίας. Τὰ πύματα] λοιπὰ κακά. Ἤλυθε] λείπει ἡ σὺν, σὺν πολυπόνοις ἀνάγκαις.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν ὅδε σὸς σύγγονος ἕρπει,
Ψήφῳ θανάτου κατακυρωθεὶς,
Ὅ, τε πιστότατος πάντων Πυλάδης,
Ἰσάδελφος ἀνὴρ,
Ἰθύνων νοσερὸν κῶλον Ὀρέστου.
Ποδὶ κηδοσύνῳ παράσειρος.

Cho. Atqui frater tuus accedit
Capitali sententiâ damnatus,
Et fidelissimus omnium Pylades,
Vir par fratri, gubernans
Languidum pedem Orestis,
Junctus gressu officioso.

Καὶ μὴν] ὁ δὲ σὸς σύγγονος ἕρπει. Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς, κώλων ἀναπαιστικῶν ἕξ. ὧν τὸ μὲν μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ ϛ´ καταληκτικὸν, ὅπερ ἐφθημιμερὲς παροιμιακόν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Καὶ μὴν ὁ σὸς ἀδελφὸς οὗτος ἔρχεται κατακριθεὶς τῇ ψήφῳ τοῦ θανάτου, τουτέστι καταδικασθεὶς ἀποθανεῖν. ὁ πιστότατός τε πάντων Πυλάδης ἔρχεται δηλονότι. λέγω ὁ ἰσάδελφος ἀνὴρ, κυβερνῶν τὸ νοσωδὲς σῶμα τοῦ Ὀρέστου, παράσειρος καὶ συνεζευγμένος ἐν ποδὶ κηδοσύνῳ, ἤγουν ἐν πορείᾳ κηδεμονικῇ. Κατακυρωθεὶς.] κατακριθείς. [1010] Ἰθύνων] κυβερνῶν τὸ νοσερὸν σῶμα τοῦ Ὀρέστου πορείᾳ κηδεμονικῇ ἤγουν κατὰ πορείαν κηδεμονικὴν παρασυνεζευγμένον. Ποδὶ κηδοσύνῳ παράσειρος] τῇ κηδεμοσύνῃ συνεζευγμένος, καὶ τὸ νοσερὸν κῶλον τοῦ Ὀρέστου ἰθύνων. κῶλα δὲ κυρίως λέγει τὰς ἁρμονίας τῶν μελῶν. Παράσειρος, κυρίως ὁ ὄπισθεν τοῦ ἅρματος ἀπόμαχος ἵππος.

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

ELECTRA *è concione reversum* Orestem *magno cum luctu & condolentiâ excipit: Extremæ Fratris & Sororis, dum Morti se parant, allocutiones, complexus & mutua oscula.* Pylades Orestem *jamjam in ferrum ruiturum inhibet, monens, ut priùs ignavo Patruo* Menelao *ultionem meditetur.* Helenam *igitur imprimis mactandam, quæ jam intùs esset, quòd uxorio* Menelao *morte ipsâ sit acerbius futurum.* Electra *insupèr monet,* Hermionem, *quam mox à* Clytæmnestræ *tumulo adfuturam noverat, deprehendi pro obside eorum salutis oportere. Hi ad facinus se accingunt, illa* Hermionæ *reditum ad fores expectans,* Chorum *ad diversas stationes fideliter obeundas disponit.* Hermione *superveniens & rerum ignara, quæ intùs gerebantur, in casses incidit.* Phryx *Eunuchus ex Domo fugâ elapsus, narrat, quomodo* Pylades *&* Orestes Hermionem *ceperint, & ut* Helena, *dum neci dederetur, subitò disparuerit.*

ΗΛΕΚΤΡΑ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΠΥΛΑΔΗΣ, ΦΡΥΞ.

Ἰαμβοί.

Ηλ. Οἴ 'γώ. πρὸ τύμβου γάρ σ' ὁρῶσ' ἀναστένω
Ἀδελφὲ, καὶ πάροιθε νερτέρων πυρᾶς.
Οἲ 'γὼ μάλ' αὖθις, ὥς ἰδοῦσ' σ' ὄμμασι
Πανυστάτην πρόσοψιν, ἐξέστην φρενῶν.
Ορε. Οὐ σῖγ', ἀφεῖσα τοὺς γυναικείους γόους,
" Στέρξεις τὰ κρανθέντ'; οἰκτρὰ μὲν τάδ', ἀλλ' ὅμως
" Φέρειν σ' ἀνάγκη τὰς παρεστώσας τύχας.
Ηλ. Καὶ πῶς σιωπῶ; φέγγος εἰσορᾶν θεοῦ
Τόδ' οὐκέθ' ἡμῖν ταῖς ταλαιπώροις μέτα;
Ορε. Σὺ μή μ' ἀπόκτειν'· ἅλις ὑπ' Ἀργείας χερὸς
Τέθνηχ' ὁ τλήμων. τὰ δὲ παρόντ' ἔα κακά.
Ηλ. Ὦ μέλεος ἥβης σῆς, Ὀρέστα, καὶ πότμου,
Θανάτου τ' ἀώρου, ζῆν ἐχρῆν σ', ὅτ' οὐκέτ' εἶ.
Ορε. Μὴ πρὸς θεῶν μοι περιβάλῃς ἀνανδρίαν,
Εἰς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπόμνησιν κακῶν.
Ηλ. Θανέμεθ'. οὐχ οἷόν τε μὴ στένειν κακά.
" Πᾶσιν γὰρ οἰκτρὸν ἡ φίλη ψυχὴ βροτοῖς.

El. Hei mihi, videns te ante mortem gemo,
Frater, & ante rogum inferorum.
Heu mihi rursus, quàm videns oculis
Ultimum aspectum, animo abalienata sum.
Ore. Non tacitè, omissis muliebribus lamentationibus,
" Boni consules quæ ordinantur? Sunt quidem ista miserabilia, sed tamen
" Oportet te ferre præsentes fortunas.
Ele. Et quomodo tacebo? Intueri lumen Dei
Hoc non ampliùs licet nobis miseris.
Ore. Nè tu me occidas: Satis ab Argivâ manu
Mortuus sum miser: sine præsentia mala.
Ele. O miser Orestes, propter tuam adolescentiam & fatum
Et mortem intempestivâ! Oportebat te vivere, quando non amplius es.
Ore. Nè per Deos injicias mihi mollitiem,
In lacrymas traducens, commemorationem malorum.
Ele. Moriemur: Non est possibile non deplorare mala:
" Omnibus hominibus est miserabile, amittere charam vitam.

Οἲ ἐγὼ] καὶ αἱ ἑξῆς αὗται περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων σκ´. ὧν τελευταῖος, ἢ ζῆν ἅπασιν ἢ θανεῖν ὀφείλεται. μετὰ δὲ τὸν λδ´, καὶ τὸν ρλζ´ στίγμα κεῖται τὸ φωνῆ. ὡς ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Φεῦ· ἀθλία εἰμὶ ἐγώ· ὁρῶσα γάρ σε, ὦ ἀδελφὲ, πρὸ τοῦ τύμβου, ἤτοι ἔμπροσθεν τοῦ τύμβου. ἢ πρὸ τοῦ τύμβου, ἀντὶ τοῦ πρὸ τοῦ τυχεῖν σε τάφου, καὶ πρότερον τῆς νερτέρου πυρᾶς, ἤτοι τῆς πρὸς τοὺς νερτέρους πεμπούσης πυρκαϊᾶς, ἀναστένω. Οἲ ἐγὼ λίαν πάλιν, λίαν ἐξέστησαν τῶν φρενῶν, ἰδοῦσα τοῖς ὄμμασι σὲ θέαν τελευταίαν. Οἲ ἐγὼ] πλησιάζοντα, καὶ ἐγγὺς ὄντα σοῦ τάφου καὶ τοῦ θανάτου, ὁρῶσα, στενάζω. ἢ οὕτως, πρὶν ἐν τῷ τάφῳ καὶ ἐν τῇ πυρᾷ σε θεάσομαι θρηνῶ. [1020] Οἲ ἐγὼ μάλ' αὖθις] οἴμοι καὶ πάλιν τῇ ἀθλίᾳ. Πανυστάτην πρόσοψιν] ἐσχάτην θέαν. λέγεται δὲ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῆς ὄψεως. Οὐ σῖγ' ἀφεῖσα] οὐ μετὰ σιγῆς καταλείψασα τοὺς γυναικείους λόγους, ὑπομενεῖς τὰ κυρωθέντα. ἐλεεινὰ μὲν ταῦτα, ἀλλ' ὅμως ἀνάγκη ἐστὶν ἡμᾶς ὑπομένειν τὰς παρούσας δυστυχίας. Καὶ πῶς] καὶ πῶς σιωπήσω, ἐπεὶ οὐκέτι μέτεστιν ἡμῖν ταῖς ἀθλίαις βλέπειν τόδε τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου. ἐπεὶ τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου ὁρᾶν οὐ μέτεστιν ἡμῖν ταῖς ταλαιπώροις. Σὺ μή μ' ἀπόκτεινε] αὐτάρκης ὁ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς χειρὸς θάνατος. Ὦ μέλεος] ὦ τλήμων Ὀρέστα, ἕνεκα τῆς σῆς ἡλικίας τῆς δυστυχοῦς, καὶ χάριν τοῦ ἀώρου καὶ ἀκαίρου θανάτου. [illegible] ἐχρῆν σε] τότε ἐχρῆν σε ζῆν, ὅτε οὐδαμῶς εἶ. ὃ νομίζει ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι, τοῦτ' ἤδη καὶ μήπω γενόμενον, ὡς [illegible] γενὸς ἀποφαίνεται. Ἄλλως. Νῦν σε φησὶ ἐχρῆν ζῆν, ὅτε οὐκέτι σε ζῆν συγχωροῦσιν οἱ Ἕλληνες. πορθμεύουσα δὲ, τουτέστι διὰ τὴν ὑπόμνησιν τῶν κακῶν εἰσάγουσά με εἰς δάκρυα. Πᾶσι γὰρ οἰκτρὸν] ἐκ ἐναντίου τοῦ διανοήματος. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι πᾶς ἀποθνήσκων οἰκτίζεται τὴν αὐτοῦ ψυχήν.

ANNOTATIONES.

V. 1017. Παράσειρος] propriè equus, qui ad alios latus jugatus trahit. Vid. *Eustath.* fol. 700. l. 47. V. 1019. νερτέρων] al. νερτέρου, & ita *Scholiast.* & MS.

Ορε. Τόδ'

Ορ. Τόδ' ἦμαρ ἡμῖν κύριον· δεῖ δ' ἢ βρόχους
Ἅπτειν κρεμαστοὺς, ἢ ξίφος *θήγειν χερί.
Ηλ. Σύ νυν μ', ἀδελφὲ, μή τις Ἀργείων κτάνῃ,
Ὕβρισμα θέμενος τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον.
Ορ. Ἅλις τὸ *μητρὸς αἷμ' ἔχω, σὲ δ' οὐ κτενῶ,
Ἀλλ' αὐτοχειρὶ θνῆσχ', ὅτῳ βούλει τρόπῳ.
Ηλ. Ἔσται τάδ'· οὐδέν σου ξίφους λελείψομαι,
Ἀλλ' ἀμφιθεῖναι σῇ δέρῃ θέλω χέρας.
Ορ. Τέρπου κενὴν ὄνησιν, εἰ τερπνὸν τόδε
Θανάτου πέλας βεβῶσι, περιβαλεῖν χέρας.
Ηλ. Ὦ φίλτατ', ὦ ποθεινὸν, ἥδιστόν τ' ἔχων
Τῆς σῆς ἀδελφῆς ὄνομα, καὶ ψυχὴν μίαν.
Ορ. Ἔκ τοί με τήξεις· καί σ' ἀμείψασθαι θέλω
Φιλότητι χειρῶν. τί γὰρ ἔτ' αἰδοῦμαι τάλας;
Ὦ στέρν' ἀδελφῆς, ὦ φίλον προσπτύγμ' ἐμὸν,
Τάδ' ἀντὶ παίδων καὶ γαμηλίου λέχους
Προσφθέγματ' ἀμφὶ τοῖς ταλαιπώροις πάρα.
Ηλ. Φεῦ· Πῶς ἂν ξίφος νὼ ταὐτὸν, εἰ θέμις, κτάνοι;
Καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἕν, κέδρου τεχνάσματα;
Ορ. Ἥδιστ' ἂν εἴη ταῦθ'. ὁρᾷς δὲ δὴ φίλων
Ὡς ἐσπανίσμεθ', ὥστε κοινωνεῖν τάφου.
Ηλ. Οὐδ' εἶφ' ὑπὲρ σοῦ, μὴ θανεῖν σπουδὴν ἔχων,
Μενέλαος ὁ κακὸς, ὁ προδότης τοὐμοῦ πατρός;
Ορ. Οὐδ' ὄμμ' ἔδειξεν· ἀλλ' ἐπὶ σκήπτροις ἔχων
Τὴν ἐλπίδ', ηὐλαβεῖτο μὴ σώζειν φίλους.
Ἀλλ' εἶ', ὅπως γενναῖα, κἀγαμέμνονος
Δράσαντε κατθανούμεθ' ἀξιώτατα.
Κἀγὼ μὲν εὐγένειαν ἀποδείξω πόλει,
Παίσας πρὸς ἧπαρ φασγάνῳ· σὲ δ' αὖ χρεὼν
Ὅμοια πράσσειν τοῖς ἐμοῖς τολμήμασι.
Πυλάδη, σὺ δ' ἡμῖν τοῦ φόνου γενοῦ βραβεὺς,
Καὶ *κατθανόντοιν εὖ περίστειλον δέμας,
Θάψον τε κοινῇ πρὸς πατρὸς τύμβον φέρων·
Καὶ χαῖρ'· ἐπ' ἔργον δ', ὡς ὁρᾷς, πορεύομαι.
Πυ. Ἐπίσχες· ἓν μὲν πρῶτά σοι μομφὴν ἔχω,
Εἰ ζῆν με χρῄζειν σοῦ θανόντος ἤλπισας.
Ορ. Τί γὰρ προσήκει κατθανεῖν σ' ἐμοῦ μέτα;
Πυ. Ἤρου; τί δὲ ζῆν σῆς ἑταιρίας ἄτερ;
Ορ. Οὐκ ἔκτανες σὴν μητέρ', ὡς ἐγὼ τάλας.
Πυ. Σύν σοί γε κοινῇ· ταῦτα καὶ πάσχειν με δεῖ.

* MS. θήγειν. * MS. [illegible] * MS. κατθανόντων δέ-

Or. Iſta dies eſt nobis conſtituta: oportet aut laqueos
Penſiles ſuſpendere, aut acuere manu gladium.
El. Tu nunc me, frater, *occide*, ne quis Argivorum occidat,
Contumeliâ afficiens genus Agamemnonis, viz. me.
Or. Satis habeo ſanguinem matris, te non interficiam:
Sed moriaris tui ipſius manibus, quocunque modo vis.
El. Fiet: non deſerar à tuo gladio.
Sed volo brachia circundare tuo collo.
Or. Delecteris inani voluptate, ſi quidem hoc delectabile,
Circundare brachia, euntibus ad mortem.
El. O chariſſime, O habens deſiderabile & dulciſſimum
Nomen ſororis tuæ, & unam animam.
Or. Liquefacies me, volo tibi reſpondere
Officio brachiorum: quid enim miſer erubeſcam?
O pectus ſororis, O charus amplexus mihi.
Hæc pro liberorum oſculis & conjugali lecto
Alloquia adſunt inter miſeros utrinque.
El. Heu, quomodo idem gladius nos interficiet, ſi fas ſit?
Et accipiet unum ſepulchrum, opus cedri?
Or. Suaviſſimum eſſet hoc: ſed vides, amicis
Quomodo caremus, ut conjungamur ſepulchro.
El. Nihilne dixit pro te, operam navans ne morereris,
Menelaus ille pravus, proditor mei patris?
Or. Ne oſtendit quidem oculum, ſed in ſceptris habens
Spem; veritus eſt ſervare amicos.
Sed eja, ut generoſa & Agamemnone
Facientes digniſſima moriamur.
Et ego quidem generoſitatem oſtendam urbi,
Feriens gladio hepar: te autem oportet
Similia facere meis auſis.
Pylades, tu eſto nobis occiſionis Arbiter,
Et mortuorum benè componas corpora,
Et ſepeli ſimul, ferens ad patris tumulum,
Et vale: vado enim ad opus, ut vides.
Pyl. Differ: hoc enim primùm te accuſo,
Si ſperâſti, me velle vivere te mortuo.
Or. Quorſum enim attinet te mecum mori?
Pyl. Interrogâſti? quorſum verò vivere ſine tuâ amicitiâ?
Or. Non *tu* interfeciſti tuam matrem, ſicut ego miſer.
Pyl. *At* tecum: *Quare* ſimul & hæc me pati oportet.

Κύριον] κεκυρωμένον. Δεῖ δ' ἢ βρόχους] χρεὼν δ' ἐστὶν ἢ σχοινία καὶ ἀγχόνην ἀνάπτειν καὶ κρεμᾶν μετέωρον, ἢ ξίφος ἀκονᾶν χειρὶ, ἤγουν διὰ χειρός. Σύ νυν μ' ἀδελφὲ] σύ με φόνευσον αὐτόχειρ γοῦν, ἵνα μή τις με τῶν Ἀργείων ἀνελὼν, ὕβριν ταύτην περιθεὶς, καὶ ἀτιμάσῃ τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον. ἢ οὕτως, ἵνα μή τις ἐνυβρίσῃ με τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον. γράφεται καὶ δόμον. οὕτω γὰρ καὶ Καλλίστρατός φησιν Ἀριστοφάνη γράφειν. Ἄλλως. Μὴ ἐνυβρίσας σὺ τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον. 1039 Ἅλις τὸ μητρὸς] ἀρκούντως ἔχει ὁ φόνος τῆς μητρὸς, ὃς ἐσονδίδη δηλονότι ὑπ' ἐμοῦ. ἀλλὰ αὐτοχειρὶ θνῆσκε, ἢ ὅτῳ τρόπῳ βούλει. Ἔσται τάδε] γενήσεται ταῦτα. οὐκ ἐπὶ πολλὴν χρόνον τῆς σῆς σφαγῆς ἀπολειφθήσομαι. εἰ ὅλως ἐστὶ τέρψις τοῖς πέλας θανάτου βεβῶσι. Ἄλλως. Οὐκ ἀπολειφθήσομαι τοῦ σοῦ θανάτου, ὡς μὴ σὲ τεθνηκέναι, ἀλλ' ἅμα σοὶ, τοῦ παρόντος οἰχήσομαι χρόνου. Τέρπου] τέρπου τέρψιν ματαίας ὠφελείας, εἰ τὸ περιβαλεῖν χεῖρα τοῖς πέλας βεβηκόσι θανάτου ὑπάρχει τέρψεως ποιητικόν. Τί γὰρ αἰδοῦμαι τάλας] ἤγουν καὶ αὐτὸς περιβαλεῖν σε βούλομαι. Γαμηλίου] γαμικοῦ. Κέδρου τεχνάσματα] τὰ ἐκ κέδρου κατασκευάσματα. ἐκ γὰρ κεδρίνου ξύλου εἰώθασι τὰς νεκρῶν θήκας κατασκευάζειν. Ἥδιστ' ἂν] εὐφραντικώτατα εἴη ἂν ταῦτα, εἰ οὕτω γένοιτο. ὁρᾷς δὲ δὴ νῦν, ὅτι ἐστερήμεθα φίλων, ὥστε κοινωνεῖν ἡμᾶς ἀλλήλοις δηλονότι τοῦ τάφου. 1055 Ἐσπανίσμεθ'] ἐστερήμεθα. Σπουδὴν ἔχων] σπουδάζων. Ὁ κακὸς] ὁ κακόδοξος.

Ἐπὶ σκήπτροις] ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ. Οὐδ' ὄμμ' ἔδειξεν] ἤγουν οὐδὲ διάθεσιν καὶ γνώμην ἔδειξεν. οὕτω ἐστὶν ὀλίγον πρὸς τὸ διεγερθῆναι, καὶ ἀντιτάξασθαι τοῖς ἐχθροῖς. ἀλλ' ἐπὶ τοῖς σκήπτροις ἔχων τὴν ἐλπίδα, ἤγουν ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ, ἣν ἤλπιζε κατέχειν ἀποθανόντος τοῦ Ὀρέστου, ηὐλαβεῖτο σώζειν τοὺς φίλους. ἀλλά γε σκεψώμεθα ὅπως ἀντὶ τοῦ πῶς δράσαντες γενναῖα καὶ ἀξιώτατα τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἀποθανούμεθα. Μὴ σώζειν φίλους] τὸ μὴ περιττεύει, ὅτι ηὐλαβεῖτο καὶ περιῄει τὸ ἀντειπεῖν μὴ σώζειν τοὺς φίλους· εἰ γὰρ γνήσιοι φίλοι καὶ πρὸς τὸ πλῆθος οὐ παραιτοῦνται κινδυνεύειν. ἢ τὸ πλῆθος ηὐλαβεῖτο πρὸς τὸ μὴ σώζειν τοὺς φίλους, ἢ εἰπεῖν εὐλαβεῖτο. Ἀποδείξω πόλει] ἤγουν τοῖς πολίταις ἀποδείξω τὴν εὐγένειαν. Σὲ δ' αὖ] σὲ δὲ πάλιν πρέπον ὅμοια ποιεῖν ἐμοί. 1065 Βραβεὺς] κύριος ὁ ἀγωνοθέτης. Ἐπίσχες] καρτέρησον. Μομφὴν ἔχω] ἀντὶ τοῦ μέμφομαί σοι, εἰ ζῆν μ' ἐθέλειν σοῦ ἀποθανόντος ἤλπισας. Τί γὰρ] τί γὰρ ἁρμόζει, ἀποθανεῖν σε μετ' ἐμοῦ; Ἤρου] ἠρώτησάς με, εἰ προσήκει με ἀποθανεῖν μετὰ σοῦ, κἀγώ σε ἀντερωτήσω. τί δὲ προσήκει με ζῆν, τῆς σῆς φιλίας καὶ ἑταιρείας χωρίς; Οὐκ ἔκτανες] οὐκ ἐφόνευσας τὴν σὴν μητέρα καθάπερ ἐγώ. Σὺν σοί γε] οὐ πρὸς τὸ ῥηθὲν ἀπεκρίνατο Πυλάδης ὑπὸ Ὀρέστου. θέλει γὰρ λέγειν, ὅτι συμπέπραχά σοι. ἰδίως δὲ ταῦτα ὁ Εὐριπίδης, τοῦ Πυλάδου ἔμπροσθεν εἰρηκότος, ὅτι ἐκβέβληται ὑπὸ τοῦ πατρὸς, εἰ μὴ ἄρα αἰνίττεται ὡς μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς δυνήσεται κατελθεῖν.

ANNOTATIONES.

V. 1037. Σύ νυν] Liber *Heinſio-Scal.* legit.

V. 1038. Γόνον] al. δόμον, ſed noſtra lectio potior. *Electra* enim petit, ut fratris manu moriatur, nequis vulgi illam, *Agamemnone* ſatam, malè tractet: ita τὸν γόνον apponitur τῷ μέ. Et imperitè quidem ὕβρισμα θέμενος refertur ad *Oreſtem*, cùm referri debeat ad τὸ τὶς Ἀργείων. Mavult Caſta virgo fratris ſui manu oppetere, quàm cujuſvis *Græcorum* arbitrio relinqui. *Joſ. Barnes.*

V. 1052. Φεῦ· πῶς ἂν ξίφος] Vel φεῦ extrà verſum poni, in ſcanſione, vel ἂν omnino tolli debet, ut conſtet metrum; ſed prius eſto potius. Vid. quæ nos ad *Hec.* V. 1116. in *J. Barnes.*

N

Ορ. Ἀντ

Ορ. Ἀπόδος τὸ σῶμα πατρί· μὴ συνθνῆσκέ μοι·
Σοὶ μὲν γάρ ἐστι πόλις, ἐμοὶ δ' οὐκ ἔστι δή,
Καὶ δῶμα πατρὸς, καὶ μέγας πλούτου λιμήν.
Γάμων δὲ τῆς μὲν δυσπότμου τῆσδ' ἐσφάλης, * MS. γάμων.
Ἥν σοι κατηγγύησ', ἑταιρείαν σέβων·
Σὺ δ' ἄλλο λέκτρον παιδοποίησαι λαβών,
Κῆδος δὲ τοὐμὸν καὶ σὸν οὐκέτ' ἐστὶ δή.
Ἀλλ', ὦ ποθεινὸν * ὄμμ' ὁμιλίας ἐμῆς, * MS. ὄμμα.
Χαῖρ'· οὐ γὰρ ἡμῖν ἐστι τοῦτο, σοί γε μήν.
" Οἱ γὰρ * θανόντες χαρμάτων τητώμεθα. * MS. Θανόντες γε.
Πυλ. " Ἦ πολὺ λέλειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων;
" Μήθ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον,
" Μὴ λαμπρὸς αἰθὴρ, εἴ σ' ἐγὼ προδούς ποτε,
" Ἐλευθερώσας τοὐμὸν, ἀπολίποιμί σε.
Καὶ συγκατέκτανον γὰρ, οὐκ ἀρνήσομαι,
Καὶ πάντ' ἐβούλευσ', ὧν σὺ νῦν τίνεις δίκας.
Καὶ ξυνθανεῖν οὖν δεῖ με σοὶ, καὶ τῇδ' ὁμοῦ.
Ἐμὴν γὰρ αὐτὴν, ἧς λέχος γ' ἐπῄνεσα,
Κρίνω δάμαρτα. τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε
Γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν, Φωκέων ἀκρόπτολιν;
Ὃς, πρὶν μὲν ὑμᾶς δυστυχεῖν, φίλος παρῆν,
Νῦν δ' οὐκέτ' εἰμὶ δυστυχοῦντί σοι φίλος;
Οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν κἀμοὶ μέλει.
Ἐπεὶ δὲ κατθανούμεθ', εἰς κοινοὺς λόγους
Ἔλθωμεν, ὡς ἂν Μενέλεως συνδυστυχῇ.
Ορ. Ὦ φίλτατ'· εἰ γὰρ τοῦτο κατθάνοιμ' ἰδών.
Πυ. Πιθοῦ νυν· ἀνάμεινον δὲ φασγάνου τομάς.
Ορ. Μενῶ, τὸν ἐχθρὸν εἴ τι τιμωρήσομαι.
Πυ. Σίγα νυν· ὡς γυναιξὶ πιστεύω βραχύ.
Ορ. Μηδὲν τρέσῃς τάσδ', ὡς πάρεισ' ἡμῖν φίλαι.
Πυ. Ἑλένην κτάνωμεν, Μενέλεῳ λύπην πικράν.
Ορ. Πῶς; τὸ γὰρ ἕτοιμόν ἐστιν, εἴ γ' ἔσται καλῶς.
Πυ. Σφάξαντες· ἐν δόμοις δὲ κρύπτεται σέθεν.

Or. Redde tuum corpus patri; non moriaris mecum:
Tibi enim eſt civitas, mihi autem non jam,
Et domus patris, & magnus portus divitiarum.
Nuptiis autem hujus miſeræ fruſtratus es,
Quam deſpondi tibi, colens amicitiam:
Tu autem accipias aliam conjugem ad procreandum;
Affinitas enim mea & tua non amplius eſt.
Sed, ô deſiderabilis ocule meæ amicitiæ,
Vale; non enim hoc licet nobis, tibi tamen *licebit*:
" Nam mortui privamur gaudiis.
Pyl. " Equidem non aſſequeris quid velim. *vel*, An non, &c.
" Neque ſanguinem meum accipiat ferax terra,
" Neque ſplendidus æther, ſi ego te unquam proderem,
" Et liberans meum corpus, deſeram!
Nam & ſimul interfeci illam; non negabo:
Et totum conſilium dedi de iis, ob quæ tu nunc das pœnas.
Ergo & ſimul mori me oportet tecum & cum hac.
Meam enim illam, cui ſpoſpondi nuptias,
Judico conjugem. Nam quid unquam honeſtum dicam,
Veniens in Delphidem, arcem Phocenſium?
Qui priuſquam effectis miſeri, affui amicus,
Nunc non ſum amicus tibi infelici?
Non eſt, *quid excuſer*. ſed hæc & mihi ſunt curæ.
Sed poſtquam ſumus morituri, unà rationem
Ineamus, quomodo Menelaus ſimul triſtetur.
Or. O chariſſime, utinam videns hoc moriar.
Pyl. Obtequere igitur, ſed differ ſectionem enſis,
Or. Differam, ſi poſſim ulciſci inimicum.
Pyl. Tace nunc, quia parùm credo mulieribus.
Or. Nè timeas has, adeò adſunt nobis amicæ.
Pyl. Helenam interficiemus: id afficiet Menelaum magno dolore.
Or. Quomodo? paratus enim ſum, ſiquidem poterit præclarè fieri.
Pyl. Jugulantes: latet enim in domo tuâ.

Ἀπόδος] σεαυτὸν ἀπόγαγε πρὸς τὸν πατέρα σου σῶον, σεαυτὸν σῶζε τῷ πατρί. Σοὶ μὲν γάρ] σὺ γὰρ οὕτως ἔχεις πάτρας, ὡς ἐγώ. σοὶ γὰρ ἔξεστιν εἰς τὴν πατρίδα ἐπανελθεῖν. Τῆσδ' ἐσφάλης] τῆσδε τῆς Ἠλέκτρας ἀπέτυχες, ἣν σοι ἠγγυησάμην τὴν σὴν φιλίαν τιμῶν. σὺ δ' ἄλλο γυναῖον λαβὼν, τεκνοποίησον. ἐμοὶ γὰρ πρὸς σὲ συγγένεια ἐκλέλυται. Ἀλλ' ὦ ποθεινὸν] ὦ ποθεινὴ ὁμιλία ἐμοὶ, τουτέστι σὺ, ὦ ποθεινῶς ὁμιλοῦν ἐγώ. συνήθως δὲ τοῦτο, τιθέναι ἀντὶ προσώπων τὰ πράγματα, ὧν ἐστιν αἴτια τὰ πρόσωπα. οἷον ἡ ἀνάπαυσις ἐμὴ, καὶ τὸ ἄλγος ἐμὸν, ἀντὶ τοῦ σὺ, ἐφ' ᾧ ἀναπαύομαι ἐγὼ, καὶ σὺ, ὃς ἄλγος ἐμοὶ προξενεῖς. Ὄνομα ὁμιλίας] ὅτι ὁμιλίας τῆς φιλίας φησί. σημειωτέον δὲ πρὸς τὸ ἐν Φοινίσσαις, ὁμιλίαις χθονός. Ἔστι τοῦτο] τὸ χαίρειν. Οἱ γὰρ θανόντες] οἷον οὕτως εἰπεῖν, οἱ γὰρ θανόντες χαρμάτων τητώμενοι, τητώμεθα εἶπεν. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν θανόντων ὅσον οὔπω ἔσεσθαι ἔμελλεν. Τητώμεθα] στερούμεθα. [1085] Ἦ πολὺ] οὕτως μακρὰν ἀπέχεις τοῦ ἐμοῦ σκοποῦ. Μήθ' αἷμά μου] ὁ δὲ λέγει ἀποθανὼν, μὴ ἐνωθείην στοιχείοις, ἐξ ὧν εἰμί. ἀλλὰ πλανοίμην οὕτω, ὑπ' οὐδενὸς τῶν στοιχείων λαμβανόμενος. Ἄλλως. μή τε τὸ σῶμά μου φησὶν ἀποθανόντος ἡ γῆ προσδέξαιτο, μή τε εἰς αἰθέρα ἡ ἐμὴ ψυχὴ χωρήσοι, εἴ σε προδοίην ποτέ. τουτέστι μὴ ἐνωθείην τοῖς στοιχείοις τελευτήσας. οἱ γὰρ ἀποθνήσκοντες κατ' αὐτοὺς εἰς τὰ στοιχεῖα ἀναλύονται ἐξ ὧν εἰσί. Ἄλλως, εἴθε μὴ προσδέξαιτό με τὰ στοιχεῖα ἀποθανόντα, ὡς βδελυρὸν δηλονότι, καὶ ἀποτρόπαιον, εἴ σε ἐγώ ποτε ἐγκαταλιπὼν, ἐλευθερώσας τὸ ἐμὸν μέρος δηλονότι, ἤγουν ἐμαυτὸν ἀθῷον ποιήσας ἀπολίποιμί σε. καὶ γὰρ συνεφόνευσά σοι τὴν μητέρα, καὶ οὐκ ἀπαρνήσομαι, καὶ πάντα συνεβούλευσα, ὧν ἕνεκα σὺ δίδως τιμωρίας. πρέπον οὖν ἐμοὶ σὺν σοὶ θανεῖν καὶ τῇδε. ἐμὴν γὰρ αὐτὴν κρίνω γυναῖκα. ἧς τινος τὴν κοίτην ἐπῄνεσα. Τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε] τί γὰρ ἔχω φησὶν ἀπολογήσασθαι εἰς τὴν πατρίδα ἐπανελθὼν, εἰ προδοίην σε δυστυχοῦντα, πότε φίλος ὢν ὅτε εὐτύχεις. [1094] Γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν] Τάκιος ὁ Λυκώρου μετὰ τὸν κατακλυσμὸν βασιλεύων τῶν περὶ τὸν Παρνασσὸν, Ὑὰν πόλιν ἔκτισε. καὶ γήμας Μελάνθειαν τὴν Δευκαλίωνος, ἐποίησε Μελαινίδα. ἐκ δὲ Μελαινίδος, Δελφὸς ὃς τὴν ἀρχὴν τοῦ μητροπάτορος παραλαβὼν, ἔγημε Κασταλίαν, ἀφ' ἧς ἡ κρήνη τοὔνομα ἔχει. καὶ ἔσχε Κασταλίαν, καὶ Φημονόην, ἣν φασὶ πρῶτον ἑξαμέτροις χρῆσαι. πόλιν δὲ κτίσας Δελφοὺς, Δελφίδα ὠνόμασε. μετὰ δὲ θάνατον αὐτοῦ ἦρξε Κασταλιος, υἱὸς Λάφειος, ὁ Νήπιος. ἐξ οὗ Δελφοὶ πολεμοῦντες πρὸς τοὺς ὁμόρους, ἀναρχίαν εἵλοντο, καὶ τὸν Ἀκρίσιον μετεπέμψαντο ἐξ Ἄργους, ὃς αὐτοῖς τὸν πόλεμον καλῶς διέθετο, καὶ κατὰ ζῆλον τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ συνεδρίου, ὃ κατεστήσατο Ἀμφικτύων ὁ Δευκαλίωνος ἐν Θερμοπύλαις τῆς Θεσσαλίας, ἕτερον ἐν Δελφοῖς κατεστήσατο. καὶ τὸ ἐν Θερμοπύλαις ἀναλαβὼν τὰς συνόδους, ἀντὶ μιᾶς δύο πεποίηκε. καὶ νόμους ἔθετο, καθ' οὓς ἔμελλον ἕκαστα διοικεῖν. ἀτέλειάν τε προσέταξεν ἐφ' ἑκατέραις ταῖς συνόδοις, καὶ τὴν πρόνοιαν τοῦ ἱεροῦ καὶ τῶν Δελφῶν τῷ συνεδρίῳ ἐπέτρεψε. μετὰ δέ τινας χρόνους, Ὄρνυτος ὁ Σισύφου ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἀονίας αὐτόσε, καὶ πολεμοῦντας εὑρὼν Ὑαμπολίτας πρὸς Ὀπουντίους Λοκροὺς περὶ Δαφνοῦντος, συμμαχήσας τε ἐνίκησεν, καὶ ἦρξεν αὐτῶν. ἐγένοντο δ' αὐτοῦ παῖδες, Φῶκος καὶ Θόας. ἀλλ' ὁ μὲν Θόας ἅμα τῷ πατρὶ, εἰς Κόρινθον ἀπῆλθε. Φῶκος δὲ διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς, Φωκέας αὐτοὺς ὠνόμασεν. Οὐκ ἔστιν] οὐχ οὕτω ποιήσω. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν] ἃ ἐστὶ δηλονότι ὑμῖν διὰ φροντίδος, τουτέστιν ὁ θάνατος, κἀμοὶ διὰ φροντίδος ἐστίν. Ἐπεὶ δὲ κατθανούμεθα] ἐπεὶ δὲ ἅπαξ ἔκρινεν ὁ δῆμος ἀποθανεῖν ἡμᾶς, προσαλλήλους σκεψώμεθα, ὡς ἂν τῷ Μενελάῳ κακὸν προσεπιθώμεθα, ἵνα μὴ μόνοι δυστυχῶμεν ἡμεῖς. Ὦ φίλτατ'] εἴθε γὰρ τοῦτο ἰδὼν ἀποθάνοιμι. Πιθοῦ νυν] πείσθητι δὴ, καὶ τὴν σφαγὴν ἀναβαλοῦ. Μενῶ] προσ- καρτερήσω, εἰ τὸν ἐχθρὸν κολάσω. Σίγα νυν] ὑφορᾶται τὰς τοῦ χοροῦ ἐνόμιζε γὰρ αὐτὰς ἐχθρὰς εἶναι. τὸ δὲ ὡς ἀντὶ τοῦ γὰρ, ἢ ἀντὶ τοῦ ὅτι. Πῶς ἂν ἕτοιμον, τὸ ἑξῆς. εἰ γὰρ φησὶ τοῦτο εὔκολον, καὶ ἕτοιμον τὸ φονεῦσαι τὴν Ἑλένην, καλῶς ἂν ἡμῖν ἔσται. ἀλλὰ τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἕτοιμόν ἐστι. τὸ γὰρ ἕτοιμον καλόν ἐστι. ὁ δὲ λόγος τοιοῦτός ἐστι. τὸ γὰρ ἑτοίμως καὶ εὐχερῶς τὴν Ἑλένην κατεργάσασθαι, καλόν ἐστιν, εἰ ὅλως δυνατὸν τοῦτο πρᾶξαι. ἕτοιμος γὰρ εἰς τοῦτο εἰμὶ, εἴγε μὴ καταληφθήσομαι, ἀλλὰ τίνι τρόπῳ φησὶν ἀνέλωμεν; ἕτοιμος γὰρ εἰμὶ πρὸς τὸ σφάξαι, εἰ ἔστιν εὐμαρὲς τὸ κτεῖναι, τουτέστιν εἰ μὴ καταληφθήσομαι.

* Vid. ad Ion. v. 682.

ANNOTATIONES.

V. 1083. Ἀλλ' ὦ ποθεινὸν ὄμμα) *Scoliaſt.* legit ὄνομα, ſive ὄνομ', quod certè præferendum, meâ ſaltem ſententiâ. (Non enim æquè Amicum vocamus *Oculum* Amicitiæ, ac charum *Nomen* Amicitiæ,) quia tale erat *Pyladis* nomen *Oreſtæ*. Duæ autem breves ejuſdem ſunt temporis ac una longa ſyllaba. Et ipſe facit *Canterus* pro nobis & liber *Heinſio-Scaligeranus*, & MS. Coll. CC. ut in Margine notamus. Vid. ſuprà v. 1043. *J. Barnes.*

Op. Μά-

Ορ. Μάλιστα· καὶ δὴ πάντ' ἀποσφραγίζεται.
Πυ. Ἀλλ' οὐκέτ', ᾅδην νυμφίον κεκτημένη.
Ορ. Καὶ πῶς; ἔχει γὰρ βαρβάρους ὀπάονας.
Πυ. Τίνας; Φρυγῶν γὰρ οὐδέν' ἂν τρέσαιμ' ἐγώ.
Ορ. Οἵους ἐνόπτρων καὶ μύρων ἐπιστάτας.
Πυ. Τρυφὰς γὰρ ἥκει δεῦρ' ἔχουσα Τρωϊκάς;
Ορ. Ὥσθ' Ἑλλὰς αὐτῇ σμικρὸν οἰκητήριον.
Πυ. Οὐδὲν τὸ δοῦλον, πρὸς τὸ μὴ δοῦλον γένος.
Ορ. Καὶ μὴν τόδ' ἔρξας, δὶς θανεῖν *οὐ χάζομαι.
Πυ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μήν, σοί γε τιμωρούμενος.
Ορ. Τὸ πρᾶγμα δήλου, καὶ πέραιν', ὅπως λέγεις.
Πυ. Εἴσιμεν ἐς οἴκους δῆθεν, ὡς θανούμενοι.
Ορ. Ἔχω τοσοῦτον· τἀπίλοιπα δ' οὐκ ἔχω.
Πυ. Γόους πρὸς αὐτὴν θησόμεσθ', ἃ πάσχομεν.
Ορ. Ὥστ' *ἐκδακρῦσαί γ' ἔνδοθεν κεχαρμένην.
Πυ. Καὶ νῷν παρέσται ταῦθ', ἅπερ κείνῃ τότε.
Ορ. Ἔπειτ' ἀγῶνα πῶς ἀγωνιούμεθα;
Πυ. Κρύπτ' ἐν πέπλοισι τοῖσιδ' ἕξομεν ξίφη.
Ορ. Πρόσθεν δ' ὀπαδῶν τίς ὄλεθρος γενήσεται;
Πυ. Ἐκκλείσομεν σφᾶς, ἄλλον ἄλλοσ' ἐν στέγαις.
Ορ. Καὶ τόν γε μὴ σιγῶντ' ἀποκτείνειν χρεών.
Πυ. Εἶτ' αὐτὸ δηλοῖ τοὔργον, ᾗ τείνειν χρεών.
Ορ. Ἑλένην φονεύειν, μανθάνω τὸ σύμβολον.
Πυ. Ἔγνως· ἄκουσον δ' ὡς καλῶς βουλεύομαι.
Εἰ μὲν γὰρ εἰς γυναῖκα σωφρονεστέραν
Ξίφος μεθεῖμεν, δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος·
Νῦν δ' ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος δώσει δίκην,
Ὧν πατέρας ἔκτειν', ὧν τ' ἀπώλεσεν τέκνα,

* MS. ἀχάζομαι.
* MS. ἐκδακρῦσαι.

Or. Maximè, & jam omnia obſignat: *quaſi cernens hæreditatem meam.*
Py. Sed non ampliùs, nacta Plutonem ſponſum.
Or. Quomodo? Habet enim barbaros comites.
Py. Quos *autem*? Neminem enim Phrygum metuo.
Or. Quales *decet* eſſe curatores ſpeculorum & unguentorum.
Py. Venit ergo huc habens delicias Trojanas?
Or. Ità, ut Græcia ſit ei parva domuncula.
Py. Nihil eſt ſervile genus ad non ſervile.
Or. Sanè hoc ſi fecero, non recuſo bis mori.
Py. Sed neque ego: modò tibi opem feram.
Or. Oſtende rem, & perfice, ſicut dicis.
Py. Intremus in domum, tanquam morituri.
Or. Habeo hoc, reliqua non habeo.
Py. Lamentabimur ad ipſam de his quæ patimur.
Or. Ut exteriùs ploret, quanquam in animo gaudeat.
Py. Et nobis *aliquando* aderunt hæc, ſicut illi tunc.
Or. Deinde quomodo hoc certamine fungemur?
Py. Occultos habebimus gladios ſub his veſtibus.
Or. Sed priùs famulis quæ nex fiet?
Py. Excludemus eos, alium aliò in Domibus.
Or. Et eum qui non tacuerit, interficiemus.
Py. Deinde ipſa res docebit, ad quæ oporteat intendere.
Or. Interficere Helenam, agnoſco ſymbolum.
Py. Tenes: audi nunc quàm honeſtè conſulam.
Si enim in mulierem honeſtam
Mitteremus gladium, eſſet ignominioſa cædes:
Nunc verò dabit pœnas toti Græciæ,
Et illis, quorum parentes occidit, & quorum liberos perdidit,

Ἀποσφραγίζεται] σφραγῖδας ἐπιτίθησιν, ὡς δῆθεν πάντα κληρονομοῦσα τὰ ἐμά, τὰ μὲν φησὶ σφραγίζει τὰ ἡμέτερα, τὰ δὲ ἀποσφραγίζει. γράφεται καὶ ἀποσφαλίζεται. Ἀλλ' οὐκέτι] ἀποσφαλισθήσεται δηλονότι. 1110 Ἔχει γὰρ βαρβάρους ὀπάονας ἤγουν ἀκολούθους καὶ δούλους. οὕτω φησὶν ὑπερβαλλόντως ἐτρύφα ἐν τῇ βαρβάρων χώρᾳ, ὡς μηδὲν ἡγεῖσθαι τὴν Ἑλλάδα πρὸς τρυφήν. τρυφηλότερον γὰρ τὸν βίον οἱ βάρβαροι διάγουσι, μεῖζόν τε ἡ Ἀσία τῆς Εὐρώπης. Τρέσαιμι] δειλιάσαιμι. Οἵους ἐνόπτρων] οἵους εἰκὸς εἶναι ἐπιτηδείους εἰς τὴν τῶν ἐνόπτρων καὶ μύρων ὑπηρεσίαν. Τρυφὰς γὰρ ἥκει] τρυφὰς λέγει, ὡς ἐκ Τροίας εὐτυχοῦς καὶ θεράποντας ἤγαγε. Ὥσθ' Ἑλλὰς] ὥστε ἡ Ἑλλὰς ὅσον εἰς αὐτήν, μικρὸν ὑπάρχει κατοικητήριον. 1115 Οὐδὲν τὸ δοῦλον] ἀσθενεῖς, φησὶν, οἱ δοῦλοι πρὸς τοὺς ἐλευθέρους μάχεσθαι, διὰ τὸ μὴ τολμᾶν. Καὶ μὴν] οὕτως τόδε πράξας, ἐκ δευτέρου θανεῖν οὐχ ὑποχωρῶ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ οὐχ ὑποχωρήσω θανεῖν δὶς, σοί γε βοηθῶν. Τὸ πρᾶγμα δήλου] τὸ περὶ τοῦ φόνου τῆς Ἑλένης πρᾶγμα δήλωσον, καὶ εἰπὲ ποίῳ τρόπῳ ταύτην μέλλομεν ἀναιρεῖν. Εἴσιμεν] εἰσέλθωμεν εἰς τοὺς δόμους, ὡς ἀποθανούμενοι. Ἔχω] νοῶ, ὅσον λέγεις, τὰ λοιπὰ δὲ οὐ νοῶ. Γόους] θρήνους πρὸς αὐτὴν ἐπιθήσομεν, δι' ἃ ἡμεῖς *πανθάνομεν. ἤγουν ποιήσομεν τὰ ἡμέτερα δυστυχήματα πρὸς αὐτὴν θρῆνον. Ὥστε δακρῦσαι, οὕτω φησὶ προσπαθῶς δακρύσομεν, ὥστε αὐτὴν εἰς οἶκτον κινῆσαι, ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ θανάτῳ λάθρα χαίρουσαν. Καὶ νῷν παρέσται] καὶ γὰρ ἡμεῖς οἰκτιζόμεθα μὲν, χαίρομεν δὲ ὡς μέλλοντες αὐτὴν φονεύειν. τὸ οὖν τότε, ἢ ὅτε εἰσερχόμεθα, ἢ ὅτε φονεύομεν αὐτήν. Ἄλλως. καὶ ἡμῖν τοῖς δυσὶ τοῦτο φησὶν ἔσται τὸ δεῖν μὲν δακρύειν, χαίρειν δὲ τῇ διανοίᾳ. καὶ ἡμῖν γενήσεται, ἅπερ ἐκείνῃ τότε, ἡνίκα εἰσελθόντες πρὸς αὐτὴν ἱκετεύομεν. ὡς γὰρ ἐκείνη ἡμῶν ὀδυρομένων, προσποιήσεται μὲν δακρύειν, χαρήσεται δὲ κατὰ ψυχήν, οὕτω καὶ ἡμεῖς αὐτῆς ἱκετευούσης, προσποιησόμεθα λυπεῖσθαι, ἔνδον χαίροντες ἐπὶ τὸ μέλλειν αὐτὴν ἀναιρεῖν. Ἄλλως. [illegible] ἡμῖν τότε ταῦτα παρέσται, ἅπερ κείνῃ, ἤγουν τὸ ἔξωθεν δακρύειν. ἔνδοθεν δὲ χαρὰν ἔχειν τῇ ἐλπίδι τῆς διαχειρήσεως αὐτῆς. Πρόσθεν δ' ὀπαδῶν] καὶ πῶς φησὶν ἀναιρήσομεν αὐτήν, ἔμπροσθεν τῶν δούλων. 1126 Τίς ὄλεθρος] ὥσπερ τὸ τάχος λέγεται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ ταχέως, οὕτως ἐνταῦθα τὸ τίς, ἀντὶ τοῦ κατὰ τίνα τρόπον. ἐπιρρηματικῶς. Ἐκκλείσομεν] ἀπασφαλίσομεν αὐτοὺς ἄλλον εἰς ἄλλην στέγην. Καὶ τόν γε] καὶ τὸν μὴ σιγῶντα, ἀλλ' ἐμφαίνοντα τὴν βουλὴν, ἀποκτείνειν πρέπει. Εἶτ' αὐτὸ] εἶτα αὐτὸ τὸ ἔργον καὶ τὸ πρᾶγμα δηλοῖ, ὅπου χρεὼν καὶ ἀναγκαῖον τείνειν, ἤτοι ἀφορᾶν καὶ προθυμεῖσθαι εἰς τὸ φονεύειν τὴν Ἑλένην, μανθάνω καὶ νοῶ τὸ σύμβολον καὶ τὸ σημεῖον. Εἶτ' αὐτὸ] φανεροῖ τὸ ἔργον, ὅπου ἀφορᾶν πρέπον. 1130 Ἑλένην ἀποκτείνειν] καταλαμβάνω τὸ συμφώνημα. Μανθάνω] νῦν φησὶν, ἔγνων πῶς δεῖ φονεύειν τὴν Ἑλένην. Ἔγνως] ἤτοι ἐγνώρισας ὃ λέγω. ἄκουσον δὲ καὶ πῶς καλῶς βουλεύομαι. εἰ μὲν γὰρ εἰς γυναῖκα σώφρονα μεθεῖμεν καὶ ἐπαφῆμεν τὸ ξίφος, ἦν ἂν ὁ φόνος δυσκλεὴς καὶ ἄδοξος. νῦν δὲ δώσει δίκην ἡ Ἑλένη δηλονότι, ἀντὶ τοῦ τιμωρηθήσεται ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀνθρώπων, ὧν τοὺς πατέρας ἀπώλεσεν, καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐστερημένας ἀνδρῶν ἐποίησεν. εὐχὴ δὲ ἔσται, πῦρ τε καὶ θυσίας πέμψουσι τοῖς θεοῖς, σοί τε καὶ ἐμοὶ εὐχόμενοι πολλὰ καὶ ἀγαθά, ὥστε τυχεῖν αὐτῶν δηλονότι, ὅτι ἐποιήσαμεν φόνον κακῆς γυναικός, τῆς Ἑλένης δηλονότι. μυσσόμενος δὲ οὐκ ὀνομάζει ταύτην κτανεῖν, ἀλλὰ ὑπολιπὼν τοῦτο τὸ καλεῖσθαι μυσσόμενος, πρὸς ἐπὶ τὸ κρεῖττον, λεγόμενος φονεὺς τῆς πολυκτόνου Ἑλένης, ἤτοι τῆς αἰτίας φόνου πολλοῖς γενομένης. οὐ πρέπει τὸν Μενέλαον μὲν εὐτυχεῖν, τὸν δὲ σὸν πατέρα καὶ ἐμὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν θανεῖν, τὴν μητέρα τε, ἐῶ τοῦτο. οὐ γὰρ λέγειν εὐπρεπὲς, ἔχειν τε τοὺς σοὺς δόμους, λαβόντα τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, διὰ τὴν ἀνδρείαν τοῦ Ἀγαμέμνονος. εἴθε γὰρ μηκέτι ζῴην, εἰ μὴ κατ' ἐκείνης λήψομαι μέλαν φάσγανον, ἤτοι θανάτου ποιητικόν. Μεθεῖμεν] ἐκβάλλομεν. Τοῦ Ἁπάσης Ἑλλάδος] ὑπὲρ ἁπάντων Ἑλλήνων δώσει τιμωρίαν. Ὧν] πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀποδίδοται.

* Πανθάνω] pro πάσχω. Vid. Quæ notavimus ad *Hecub.* v. 1114. *Schol.*

ANNOTATIONES.

V. 1134. Νῦν δ' ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος δώσει δίκην] Dicit in hoc loco ipſe Poeta ſub *Pylada* perſonâ, valdè eſſe ignominioſum in mulierem manus injicere, niſi talis fortè ſit, qualis *Helena*: Illam verò occidendo, toti *Græciæ*, quam illius Adulterium tantoperè exercuerat, debitum ſolverent. Quare non eſt, quòd *Virgilium* nonnulli damnent hoc nomine, quoniam *Æneam*, Virum fortem & magnanimum, de cædem *Helenâ*, mulieri imbelli, vindictam ſumere expetentem finxerit; *Æn.* l. 2. v. 567, &c.

Jamque adeo ſuper unus eram, cum limina Veſtæ
Servantem & tacitam ſecretâ in ſede latentem
Tyndarida aſpicio, &c. ——
—— *ſubit ira cadentem*
Ulciſci patriam & ſceleratas ſumere pœnas, &c.
—— *Namque etſi nullum memorabile nomen*
Fœmineâ in pœnâ eſt, nec habet Victoria laudem:
Extinxiſſe nefas tamen & ſumpſiſſe merentis
Laudabor pœnas, animumque explêſſe juvabit
Ultricis flammæ & cineres ſatiâſſe meorum.

En! ipſa *Euripidis* veſtigia à *Marone* ad vivum expreſſa. Quod itaque in *Euripide* ipſe *Virgilius* adeò approbaverit, ut omnino ſibi delineandum duxerit; id in *Virgilio* qui damnaverit, næ is quidem judicii maximi aut nullius ſit oportet. Vid. de hâc re *Andreæ Schotti* Obſervat. Human. l. 2. c. 38. *Joſ. Barnes.*

Νύμφας τ' ἔθηκεν ὀρφανὰς ξυναόρων.
Ὀλολυγμὸς ἔσται, πῦρ τ' ἀνάψουσιν θεοῖς
Σοὶ πολλὰ κἀμοὶ κέδν' ἀρώμενοι τυχεῖν,
Κακῆς γυναικὸς οὕνεχ' αἷμ' ἐπράξαμεν.
Ὁ μητροφόντης δ' οὐ καλῇ, ταύτην κτανών.
Ἀλλ' ἀπολιπὼν τοῦτ', ἐπὶ τὸ βέλτιον πεσῇ,
Ἑλένης λεγόμενος τῆς πολυκτόνου φονεύς.
Οὐ δεῖ ποτ', οὐ δεῖ, Μενέλεων μὲν εὐτυχεῖν,
Τὸν σὸν δὲ πατέρα, καὶ σέ, κἀδελφὴν θανεῖν,
Ματέρα τ', (ἐῶ τοῦτ'. οὐ γὰρ εὐπρεπὲς λέγειν)
Δόμους τ' ἔχειν σούς. δι' Ἀγαμέμνονος δόρυ
Λαβόντα νύμφην· μὴ γὰρ οὖν ζῴην ἔτι,
Εἰ μὴ 'πὶ κείνῃ φάσγανον σπάσω μέλαν.
Ἢν δ' οὖν τὸν Ἑλένης μὴ κατάσχωμεν φόνον,
Πρήσαντες οἴκους τούσδε, κατθανούμεθα.
" Ἑνὸς γὰρ οὐ σφαλέντες, ἕξομεν κλέος,
" Καλῶς θανόντες, ἢ καλῶς σεσωσμένοι.
Χο. Πάσαις γυναιξὶν ἀξία στυγεῖν ἔφυ
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατῄσχυνεν γένος.
Ορ. Φεῦ, " οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον, ἢ φίλος σαφής.
" Οὐ πλοῦτος, οὐ τυραννίς· ἀλόγιστον δέ τι
" Τὸ πλῆθος, ἀντάλλαγμα γενναίου φίλου.
Σὺ γὰρ τάτ' εἰς Αἴγισθον ἐξηῦρες κακά,
Καὶ πλησίον παρῆσθα κινδύνων ἐμοί.
Νῦν δ' αὖ δίδως μοι πολεμίων τιμωρίαν,
Κοὐκ ἐκποδὼν εἶ. παύσομαί σ' αἰνῶν· ἐπεὶ
" Βάρος τι κἀν τῷδ' ἐστίν, αἰνεῖσθαι λίαν.
Ἐγὼ δὲ πάντως ἐκπνέων ψυχὴν ἐμήν,
Δράσας τι χρῄζω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανεῖν,
Ἵν' ἀνταναλώσωμεν, οἵ με προὔδοσαν,
Στένωσι δ' οἵπερ κἄμ' ἔθηκαν ἄθλιον.
Ἀγαμέμνονός τοι παῖς πέφυχ', ὃς Ἑλλάδος
Ἦρξ' ἀξιωθεὶς οὐ τύραννος, ἀλλ' ὅμως
Ῥώμην θεοῦ τιν' ἔσχεν. ὃν οὐ καταισχυνῶ,
Δοῦλον παρασχὼν θάνατον, ἀλλ' ἐλευθέρως
Ψυχὴν ἀφήσω, Μενέλεων δὲ τείσομαι.
* Ἑνὸς γὰρ εἰ λαβοίμεθ', εὐτυχοῖμεν ἄν,
Εἴ ποθεν ἄελπτος παραπέσοι σωτηρία
Κτανοῦσιν, * οὐ θανοῦσιν. εὔχομαι τάδε.

* Vid. ſuprà ad v. 1151.

* MS. ὅπι, μὴ θα.

Et ſponſas fecit orbatas maritis,
Erit jubilatio, & accendent ignem diis,
Precantes tibi & mihi multa glorioſa obtingere,
Eò quod fecimus cædem malæ mulieris.
Sed nec vocaberis matricida, ſi hanc interfeceris:
Sed relinquens hoc, nomen habebis melius:
Diceris interfector Helenes, quæ multos interfecit.
Non oportet ſanè, non oportet Menelaum eſſe felicem,
Tuum verò Patrem & Te & ſororem mori,
Et matrem (mitto autem hoc, non enim eſt conveniens dicere.)
Et domum tuam poſſidere, cùm per Agamemnonis militarem operam
Receperit conjugem. Non ampliùs vivam,
Si non adverſus illam ſtrinxero atrum enſem.
At ſi non potiemur cæde Helenæ,
" Incendentes hanc domum, moriemur.
" Si enim cuivis horum ſucceſſus non deerit, habebimus gloriam
" Honeſtè mortui, aut pulchrè ſervati.
Cho. Digna eſt quæ odio habeatur ab omnibus mulieribus
Puella Tyndaris, quæ dedecore affecit familiam ſuam & ſexum.
Or. Ah, " nihil eſt præſtantius, quàm certus amicus,
" Non opes, non regnum: eſt verò quid nullius pretii
Multitudo, ſi conferatur cum generoſo Amico.
Nam tu & mala contra Ægiſthum inveniſti,
Et propè aderas mihi in periculis,
Et nunc rurſus das mihi ultionem hoſtium,
Et non abes——ſed deſinam te laudare; quià
" Etiam hoc eſt moleſtum, nimiùm laudari.
Ego autem omninò efflans meam animam,
Volo aliquid faciens inimicis meis mori:
Ut viciſſim perdamus illos, qui me prodiderunt:
Et gemant, qui me miſerum fecerunt
Agamemnonis filius ſum, qui Græciæ
Imperavit, dignus judicatus, non tyrannus, ſed tamen
Habuit Divinum quoddam robur; quem non afficiam dedecore,
Oppetens ſervilem mortem, ſed liberè
Vitam amittam, & Menelaum ulciſcar.
Eſſemus enim felices, ſi unum poſſemus adipiſci,
Si alicunde inſperata ſalus accideret
Necantibus, non morientibus: opto hæc.

Νύμφας] καὶ τὰς νέας ἐποίησεν συνευνέτων ἐστερημένας. Ὀλολυγμὸς ἔσται] ἀντὶ τοῦ χαρὰ γενήσεται, καὶ εὐχή. Ὅμηρος, αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι. Πῦρ τ' ἀνάψουσι] ἀντὶ τοῦ καὶ θεοῖς θυσίας ποιήσουσι. Κέδν' ἀρώμενοι] αὐτοὶ, νῦν δὲ τὰ ἀγαθὰ, εὐχόμενοι ἡμᾶς τυχεῖν πολλῶν ἀγαθῶν. διότι ἐποιήσαμεν φόνον κακῆς γυναικός. Ὁ μητροφόντης] τὸ τοῦ μητροφόντου ὄνομα φυγὼν, εἰς τὸ βέλτιον ὄνομα ἔρχῃ, Ἑλένης φονεὺς λεγόμενος τῆς πολυκτόνου. 1145 Μητέρα τ' ἐῶ] τὴν μητέρα ἀφίημι. οὐ γὰρ ἀκόλουθον ὑπομιμνήσκειν σε τοῦ φόνου τῆς μητρός. Δι' Ἀγαμέμνονος δόρυ] διὰ τὴν συμμαχίαν τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπολαβόντα τὴν Ἑλένην, οὐ δεῖ αὐτὸν πρὸς τούτοις ἔχειν τοὺς σοὺς δόμους. Μὴ γὰρ] εἴθε μηκέτι ζῴην, εἰ μὴ ἑλκύσω κατ' ἐκείνης τὸ ξίφος. Ἢν δ' οὖν] ἣν δὲ μὴ ἐγκρατεῖς γενώμεθα τοῦ φόνου τῆς Ἑλένης, καύσαντες τοὺς δόμους τούσδε, ἀποθανούμεθα. ἑνὸς γὰρ τοῖν δυοῖν οὐκ ἀποτυχόντες, λαβοίμεθα δόξαν. Ἄλλως. θατέρου ἐπιτυχόντες, ἢ φονεύσαντες αὐτὴν, ἢ καύσαντες τὸν οἶκον, δόξαν ἕξομεν. Πάσαις γυναιξὶ] ἀξία στυγεῖσθαι ὑπὸ πασῶν γυναικῶν, ἡ τοῦ Τυνδάρεω παῖς, ἥτις κατῄσχυνε τὸ γένος ἑαυτῆς ὑπὲρ τὰς συγγενεῖς. ἢ τὸ ἑαυτῆς γένος, τουτέστι τὰς γυναῖκας. 1155 Φεῦ] θαυμαστικόν, οὐκ ἔστιν οὐδὲν κάλλιον ἀληθοῦς φίλου. οὐ πλοῦτος, οὐ βασιλεία. Ἀλόγιστον δέ τι] ἀσύνετον δέ ἐστι τὸ ἀνταλλάττειν τὸ πλῆθος αὐτὸ, τοῦ ἐνδόξου φίλου. ἕνα φησὶν ἄνδρα σωστὴν, προκρίνειεν ἄν τις ἀλογίστου πλήθους τῶν πολλῶν. Ἄλλως. ἀσύνετον καὶ μωρόν ἐστι, τὸ ἀνταλλάττεσθαι ἀντὶ τοῦ γενναίου φίλου πλῆθος, ἤγουν τὸ προτιμᾶν τὸ πλῆθος ἀντὶ τοῦ γενναίου φίλου. οὐ γὰρ τὸ πλῆθος θέλων δηλοῦν ἀλόγιστον, ἀλλ' ὅτι ἀντάλλαγμα γινόμενον τὸ πλῆθος γενναίου φίλου, τουτέστιν ἀντὶ γενναίου φίλου λαμβανόμενον, ὡς πλείονός τινος ἄξιον, ἀλόγιστον λαμβάνεται· καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ ταχὺς παρεγένου, ἀντὶ τοῦ ταχέως. 1158 Ἐξηῦρες] ἐμηχανήσω. Καὶ πλησίον καὶ ἐπὶ τῶν κινδύνων παρεγένου πλησίον ἐμοῦ, καὶ ἀρτίως συμβουλεύεις μοι ἐκδίκησιν τῶν πολεμίων, καὶ οὐ μακρὰν ὑπάρχεις. Ἐπαινῶν σε παύσομαι] ἐπειδὴ βάρος ἐστὶ κἀν τῷδε, ἤτοι ἐν τῷ λίαν ἐπαινεῖσθαι. ἐγὼ δὲ ὁμολογουμένως ἀποθνήσκων, δράσας τι τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς, χρῄζω θανεῖν, ὅπως ἀνταπολέσωμεν καὶ ἀφανίσωμεν οἵτινες προὔδωκαν ἐμὲ, καὶ ὅπως θρηνήσωσιν οἵτινες καὶ ἐμὲ ἐποίησαν ἄθλιον. Ἀγαμέμνονος παῖς] ὑπάρχων, ὅστις ἀρχηγὸς ἐγένετο τῶν Ἑλλήνων ἄξιος κριθεὶς, οὐ τυραννικῶς, ἀλλ' ὅμως ἰσχὺν καὶ δύναμιν ἔλαβεν ὑπὸ θεοῦ, ὃν πατέρα οὐ καταισχυνῶ, δι' ὧν ἂν ἀνδρείως ἀποθάνωμαι. Τίσομαι] τιμωρήσομαι. Ἑνὸς γὰρ] τοῦ μὴ φονευθῆναι. Κτανοῦσι μὴ θανοῦσι] τοῦτο καθ' ἰδίαν λέγει. λείπει δὲ τὸ γένοιτο, κτανοῦσιν ἡμῖν ἑτέρους, οὐχ ὑφ' ἑτέρων ἀναιρεθεῖσι. τουτέστιν εὐτυχήσομεν, εἰ κἂν ἕνα τῶν ἐχθρῶν ἀνέλωμεν, καὶ μὴ παρ' ἐκείνων ἡμεῖς ἀναιρεθείημεν. Εὔχομαι τάδε] ἡμῖν γενέσθαι δηλονότι.

ANNOTATIONES.

V. 1155. Φεῦ, οὐκ ἔστιν] Vid. quæ de φεῦ otioſo notavimus *Hecub.* V. 1116.
V. 1161. Ἐπεὶ βάρος τι κἀν τῷδ' ἐστὶν αἰνεῖσθαι, &c.) Simile habes dictum, *Iphig. Aul.* V. 979. &c.

Αἰνούμενοι γὰρ οἱ 'γαθοὶ τρόπον τινὰ
Μισοῦσι τοὺς αἰνοῦντας, ἢν αἰνῶσ' ἄγαν

V. 1168. Ἠξιωθεὶς) Ita quidem in nonnullis Editionibus, quod tamen in *Aldinâ*, rectè (ſic enim & *MS.*) legitur Ἦρξ' ἀξιωθεὶς· De quâ re *Canterus* nihil agnoſcit, licet & ipſe eandem lectionem laudet, *Novar. Lect.* L. 1. c. 9. ſed *Aldi* quidem Editio non erat, quod *H. Stephano* adeò diſpliceret. *Joſ. Barnes.*
V. 1169. Ἔσχεν] Vel lege ἔσχ' pro ἔσχεν, vel Anapæſtum in quarto pone;

" O βέ-

“Ὃ βούλομαι γὰρ ἡδύ, καὶ διὰ στόμα
“ Πτηνοῖσι μύθοις ἀδαπάνως τέρψαι φρένας.
Ηλ. Ἐγὼ κασίγνητ' αὐτὸ τοῦτ', ἔχειν δοκῶ,
Σωτηρίαν σοί, τῷδέ τ', ἐκ τρίτου τ' ἐμοί.
Ορ. Θεοῦ λέγεις πρόνοιαν. ἀλλὰ ποῦ τόδε;
Ἐπεὶ τὸ συνετόν γ' οἶδα σῇ ψυχῇ παρόν.
Ηλ. Ἄκουε δή νυν. καὶ σὺ δεῦρο νοῦν ἔχε.
Ορ. Λέγ'. “ Ὡς τὸ μέλλειν ἀγάθ', ἔχει τιν' ἡδονήν.
Ηλ. Ἑλένης κάτοισθα θυγατέρ'; εἰδότ' ἠρόμην.
Ορ. Οἶδ', ἣν ἔθρεψεν Ἑρμιόνην μήτηρ ἐμή.
Ηλ. Αὕτη βέβηκε πρὸς Κλυταιμνήστρας τάφον.
Ορ. Τί χρῆμα δράσουσ'; ὑποτίθης τιν' ἐλπίδα.
Ηλ. Χοὰς κατασπείσουσ' ὑπὲρ μητρὸς τάφῳ.
Ορ. Καὶ δὴ τί μοι τοῦτ' εἶπας εἰς σωτηρίαν;
Ηλ. Συλλάβεθ' ὅμηρον τήνδ', ὅταν στείχῃ πάλιν.
Ορ. Τίνος τόδ' εἶπας φάρμακον τρισὶν φίλοις;
Ηλ. Ἑλένης θανούσης, ἤν τι Μενέλεώς σε δρᾷ,
Ἢ τόνδε, κἀμὲ (πᾶν γὰρ ἓν φίλον τόδε)
Λέγ', ὡς φονεύσεις Ἑρμιόνην· ξίφος δὲ χρὴ
Δέρῃ πρὸς αὐτῇ παρθένου σπάσαντ' ἔχειν.
Κἂν μέν σε σώζῃ, μὴ θανεῖν χρῄζων κόρην
Μενέλαος, Ἑλένης πτῶμ' ἰδὼν ἐν αἵματι,
Μέθες πεπᾶσθαι πατρὶ παρθένου δέμας.
Ἢν δ' ὀξυθύμου μὴ κρατῶν φρονήματος,
Κτείνῃ σε, καὶ σὺ σφάζε παρθένου δέρην.
Καί νιν δοκῶ, τὸ πρῶτον ἢν πολὺς παρῇ,
Χρόνῳ μαλάξειν σπλάγχνον· οὔτε γὰρ θρασὺς,
Οὔτ' ἄλκιμος πέφυκε. τήνδ' ἡμῖν ἔχω
Σωτηρίας ἔπαλξιν. εἴρηται λόγος.
Ορ. Ὦ τὰς φρένας μὲν ἄρσενας κεκτημένη,
Τὸ σῶμα δ' ἐν γυναιξὶ θηλείαις πρέπον,
Ὡς ἀξία ζῆν μᾶλλον, ἢ θανεῖν ἔφυς.
Πυλάδη, τοιαύτης ἆρ' ἁμαρτήσῃ τάλας
Γυναικὸς, ἢ ζῶν μακάριον κτήσῃ λέχος.
Πυ. Εἰ γὰρ γένοιτο, Φωκέων δ' ἔλθοι πόλιν
Καλοῖσιν ὑμεναίοισιν ἀξιουμένη.
Ορ. Ἥξει δ' ἐς οἴκους Ἑρμιόνη τίνος χρόνου;
Ὡς τἄλλα γ' εἶπας, εἰ τόδ' εὐτυχήσομεν,
Κάλλιστ', ἑλόντες σκύμνον ἀνοσίου πατρός.

“ Nam quod volo, ſuave eſt, & per os
“ Voluci ſermone ſine ſumptu delectabo animum.
El. Ego frater, exiſtimo hoc ipſum ferre
Salutem tibi & huic, & tertiò mihi.
Or. Dicis divinitus conſilium, ſed ubi hoc eſt?
Quia ſuo prudentiam adeſſe tuæ animæ.
El. Audi nunc *Oreſte*, & tu *Pylade* huc adverte animum.
Or. Dic, “ quia boni expectatio habet aliquam voluptatem.
El. Noviſti filiam Helenæ? ſcientem interrogo.
Or. Novi Hermionem, quam educavit mater mea.
El. Illa abiit ad ſepulchrum Clytæmneſtræ.
Or. Quid factura? ſuggeris aliquam ſpem.
El. Libatura inferias ad ſepulchrum matris.
Or. Quare verò dicis mihi hoc conferre ad ſalutem?
El. Capite hanc obſidem, quando redierit.
Or. Cujus rei dicis hoc eſſe remedium nobis tribus amicis?
El. Interfectâ Helenâ, ſi quid Menelaus contra te vellet agere,
Aut hunc, & me (quia omnes tres ſumus unum corpus)
Dic quòd ſis interfecturus Hermionem, & oportet te gladium
Strictum habere ad ipſum collum virginis:
Si te ſervârit, petens ne interficiatur filia,
Menelaus, videns corpus Helenæ in ſanguine,
Sine patrem poſſidere puellæ corpus:
Si autem impotens vehementis animi
Volet te interficere, & tu ferito collum virginis.
Et ipſum exiſtimo, etiamſi primùm adeſſit vehemens,
Deinde mollitùrum animum: non enim durus
Neque fortis eſt. Hoc habeo nobis
Propugnaculum ſalutis: dicta eſt oratio.
Or. O habens virilem animum,
Et corpus inter mulieres decorum,
Quàm digna es magis vivere quàm mori.
Pylades, igitur fruſtraberis miſer tali
Mulieré quàcum vivens haberes felix conjugium.
Pyl. Utinam verò fiat, & veniat ad urbem Phocenſem
Nacta felices nuptias!
Or. Quando veniet ad domum Hermione?
Quia reliqua dixiſti, ſi hoc ſucceſſerit,
Optime capientibus catulum impii patris,

Ὃ βούλομαι γὰρ] ὃ γὰρ νομίζω τερπνὸν τοῦτο καὶ μόνον ὀνομάζων ἀδαπάνως εὐφραίνομαι. Ἄλλως. ἐξ οὗ δὴ εὐθὺς ἐλπίζομεν, οὐδὲν κωλύει εὐφραίνειν ἑαυτοὺς λόγῳ, τοῦτό φησι καὶ συνῆλθεν ἡμῖν πρᾶγμα, τὸ τινὰ τούτων λαβεῖν ὑποχείριον ὃ βούλομαι διὰ στόματος μόνον προφέρειν, τουτέστι μέχρι λόγων ματαίων εἶναι, καὶ ἀζημίως τέρψαι τὴν ἐμαυτοῦ ψυχήν, τουτέστι μετὰ τοῦ ζημιῶσαί τινα τῶν ἐχθρῶν καὶ τιμωρήσασθαι. Ἐγὼ κασίγνητε] τοῦτο αὐτό φησι τὸ τινὰ λαβεῖν ὑποχείριον τούτων, σωτηρίαν ἡμῖν τοῖς τρισὶ φέρειν νομίζω, ἤτοι καὶ τὸ ἀναιρεθείσης τῆς Ἑλένης ἐνεδρεῦσαι καὶ τὴν Ἑρμιόνην. ταῦτα δὲ ἑξῆς ἐπάγει. Λέγ' ὡς τὸ μέλλειν] εἰπὲ φησὶ πόθεν ἡ̣τοιμάσω τὴν σωτηρίαν. οἶδα γάρ σε συνετὴν τυγχάνουσαν ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλὰ λέγε φησὶν ἣν ἔχεις ἡμῖν σωτηρίαν πῶς πράξεις. Ἄλλως. τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἐν τῷ προσδοκᾶσθαι μόνον, ἔχει τινὰ τέρψιν. Εἰδότ' ἠρόμην] σὲ τὸν γινώσκοντα ἠρώτησα. Ὑποτίθης] ὑποβάλλεις. Χοὰς] χοαὶ λέγονται αἱ τῶν νεκρῶν. Καὶ δὴ τί μοι] τίνος χάριν τοῦτο εἴρηκας, τί τοῦτο εἶπας, ὅμοιον τῷ ὑποτίθης τινὰ ἐλπίδα. τίνα γάρ φησιν ἐλπίδα ἐκ τούτου μοι ὑποβάλλεις, ἐκ τοῦ λέγειν ὅτι ἐπορεύθη ἡ Ἑρμιόνη πρὸς τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας τάφον. [1189] Συλλάβεθ' ὅμηρον] ἐνέχυρον τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Πᾶν γὰρ ἓν φίλον ὡς εἰ ἔλεγεν, ἓν σῶμα καὶ μία ψυχὴ ἐσμέν. πᾶν γὰρ τὸ καθ' ἡμᾶς, ἕν φησι καὶ ταυτόν ἐστιν. Ἄλλως. τοῦτό φησιν ὡς εἴ τινα ἐξ ἡμῶν κακώσει ἐν τοῖς τρισὶν ἢ βλάψει, ἓν σῶμα καὶ μία ψυχή. ... ἐν τοῖς πολεμίοις συνασπίσαντες. κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων. ἕν φησι καὶ ταυτόν ἐστι πᾶν τὸ καθ' ἡμᾶς, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἓν σῶμα καὶ μία ψυχή. Σπάσαντ' ἔχειν] ἀπογυμνώσαντα ἔχειν πρὸς αὐτῇ τῇ δέρῃ τῆς παρθένου. Ἑλένης πτῶμα] ἀντὶ τοῦ τὸ σῶμα. Μέθες πεπᾶσθαι] ἀντὶ τοῦ ἀπολαύειν, τουτέστι συγχώρει τῷ πατρὶ τὴν Ἑρμιόνην πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ ὄνησιν κτήσασθαι, ὅθεν καὶ τὸ Πολυπάμμονος. ὁμολογεῖται δὲ πατήρ, ἀπὸ τοῦ πεπᾶσθαι. καὶ ἀλλαχοῦ, πολλῶν πεπᾶσθαι βούλομαι πατὴρ δόμων, ἀντὶ τοῦ δεσπότης. Ἢν δ' ὀξυθύμου] ἐὰν δὲ ἐν τῇ ὀργῇ πολὺς ἔλθῃ καὶ πειρᾶται σε ἀπολλύμενον, (τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ κτείνῃ σε,) τότε καὶ σὺ τὴν παρθένον ἀπόκτεινον. [1203] Ἔπαλξιν] βοήθειαν. Εἴρηται λόγος] πεπλήρωται. Ὦ τὰς φρένας] ἁρμόζουσα μὲν ἀνδράσι διὰ τὰς φρένας. γυναιξὶ δὲ ὁμοία τὸ σῶμα, ἀντὶ τοῦ εὐπρεπὴς εἶ, καὶ γυναικὸς φύσιν ἔχουσα, ὃ καὶ βέλτιον. Ἄλλως. πρέπον, ἤγουν σῶφρον, καὶ ἁρμοζόμενον γυναιξί. τὰς μὲν γὰρ ἀρετὰς καὶ ὁ Πλάτων κοινὰς εἶναί φησι, κατορθοῦν δὲ ἴσως τοὺς ἄρρενας. Ἢ ζῶν] ᾗ τινι συζῶν. τὸ γὰρ ζῶν, ἀντὶ τοῦ συζῶν, καὶ συνοικῶν· τὸ δὲ ἀξιουμένη, ἀντὶ κοσμουμένη, τιμωμένη. ἀνοίκεια δὲ ταῦτα τῷ προκειμένῳ ἀγῶνι. Εἰ γὰρ γένοιτο] εἴθε τοῦτο γένοιτο. Τίνος χρόνου] ἐν ποίῳ χρόνῳ. Ὡς τ' ἄλλα γ' εἶπας] ὡς τ' ἄλλα εἶπας κάλλιστα, εἰ τοῦτ' εὐτυχήσομεν φησὶν ἐλπίδα ἐκ τούτου μοι ὑποβάλλεις. ἐκ τοῦ λέγειν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν Ἑρμιόνην, δόξεις τ' ἄλλα καλῶς εἰρηκέναι. ἐὰν γὰρ τούτου μόνου ἐπιτύχωμεν, πάντα τἄλλα καλῶς εἴρηκας. Σκύμνον] σκύμνος κυρίως τὸ τῶν λεόντων τέκνον, νῦν δὲ ἐπὶ ἀνθρώπου.

ANNOTATIONES.

V. 1182. Λέγ', ὡς τὸ μέλλειν] expunximus λέγειν & μέλλειν reſtituimus, non ſolum, Metri ratione habitâ, ſed *Canteri* authoritate, quem vid. l. 1. c. 9. Ante omnia, quòd *Scholiaſtes*, & MS. ità legunt & ſenſus etiam poſtulat: Quare & *Heinſio* & *Scaligero* placere videmus. *Joſua Barnes.*

V. 1200. Πολὺς παρῇ] *Duporto* placet πολὺς παρῇ, non ineptè, ſed nulla favente exemplari.

Ηλ. Καὶ

Ηλ. Καὶ δὴ πέλας νιν δωμάτων εἶναι δοκῶ·
Καὶ γὰρ χρόνου τὸ μῆκος αὐτὸ συντρέχει.
Ορ. Καλῶς· σὺ μέν νυν, σύγγον' Ἠλέκτρα, δόμων
Πάροιθε μίμνουσα, παρθένου δέχου πόδα.
Φύλασσε δ', ἤν τις, πρὶν τελευτηθῇ φόνος,
Ἢ ξύμμαχός τις, ἢ κασίγνητος πατρὸς,
Ἐλθὼν ἐς οἴκους φθῇ· γέγωνε δ' εἰς δόμους,
Ἢ σανίδα παίσασ', ἢ λόγους πέμψασ' ἔσω.
Ἡμεῖς δ' ἔσω στείχοντες, ἐπὶ τὸν ἔσχατον
Ἀγῶν' * ὁπλιζόμεσθα φασγάνῳ χέρας, * MS. ὁπλιζόμεθα
Πυλάδη, σὺ γὰρ δὴ συμπονεῖς ἐμοὶ πόνους.
Ὦ δῶμα ναίων νυκτὸς ὀρφναίας πάτερ,
Καλεῖ σ' Ὀρέστης παῖς σὸς, ἐπίκουρον μολεῖν
Τοῖς δεομένοισι· διὰ σὲ γὰρ πάσχω τάλας
Ἀδίκως, προδέδομαί θ' ὑπὸ κασιγνήτου σέθεν,
Δίκαια πράξας· οὗ θέλω δάμαρθ' ἑλὼν,
Κτεῖναι· σὺ δ' ἡμῖν τοῦδε συλλήπτωρ γενοῦ.
Ηλ. Ὦ πάτερ, ἵκου δῆτ', εἰ κλύεις εἴσω χθονὸς,
Τέκνων καλούντων, οἳ σέθεν θνήσκουσ' ὕπερ.
Πυ. Ὦ συγγένεια πατρὸς ἐμοῦ, καὶ ἐμὰς λιτὰς,
Ἀγάμεμνον, εἰσάκουσον, ἔκσωσον τέκνα.
Ορ. Ἔκτεινα μητέρ'. Π. ἡψάμην δ' ἐγὼ ξίφους.
Ηλ. Ἐγὼ δέ τ' ἐπεβούλευσα, κἀπέλυσ' ὄκνου.
Ορ. Σοὶ, πάτερ, ἀρήγων. Ηλ. οὐδ' ἐγὼ προὔδωκά σε.
Πυ. Οὔκουν ὀνείδη τάδε κλύων ῥύσει τέκνα.
Ορ. Δακρύοις κατασπένδω σε. Ηλ. ἐγὼ δ' οἴκτοισί γε.
Πυ. Παύσασθε, καὶ πρὸς ἔργον ἐξορμώμεθα.
" Εἴπερ γὰρ εἴσω γῆς ἀκοντίζουσ' ἀραὶ
" Κλύει. σὺ δ', ὦ Ζεῦ, πρόγονε, καὶ Δίκης σέβας,
Δότ' εὐτυχῆσαι τῷδ', ἐμοί τε, τῇδέ τε·
Τρισσοῖς φίλοις γὰρ εἷς ἀγὼν, δίκη μία,
Ἢ ζῆν ἅπασιν, ἢ θανεῖν ὀφείλεται.

El. Puto verò jam eum esse propè domum,
Etenim ipsa temporis longitudo eò quadrat.
Or. Rectè, tu quidem, soror Electra, domum
Ante manens, expecta pedem (i. e. *reditum*) virginis,
Et observa, si quis, priusquam fiat cædes,
Aut socius, aut frater patris,
Anteverterit veniens in domum, clamita verò *tu* in domum,
Aut valvas pulsans, aut mittens sermonem intro.
Nos verò intrantes, ad postremum
Certamen armabimus manum ense,
Pylades: tu enim juvas me in laboribus.
O pater, habitans domum atræ noctis,
Invocat te Orestes filius tuus, ut venias auxiliator
Precantibus. Nam propter te ista patior miser:
Injustéque proditus sum à tuo fratre,
Cùm rectè fecerim, cujus volo uxorem captam
Interficere: tu verò esto adjutor nobis in hâc re.
El. O pater, veni igitur, siquidem audis sub terrâ,
Vocantes liberos, qui tuâ causâ moriuntur.
Pyl. O Cognate mei patris, etiam meas preces,
Agamemnon, exaudi: serva liberos.
Or. Interfeci matrem. *Pyl.* Et ego attigi gladium.
El. Ego verò & instruxi insidias, & liberavi à metu.
Or. Te, pater, ulciscens. *El.* Neque ego te prodidi.
Pyl. Ergo exprobrationes hasce audiens libera natos.
Or. Libo tibi lacrymis. *El.* Et ego lamentationibus.
Pyl. Desinite, & pergamus ad opus.
" Siquidem enim sub terram preces penetrant,
" Audit. Tu verò, ô Jupiter, proave, & numen Justitiæ,
Date successum in hâc re isti, mihi, & huic:
Tribus enim Amicis unum certamen, unum jus
Debetur, viz. aut *simul* vivere, aut mori.

Αὐτὸ συντρέχει] εἰς αὐτὸ φθάνει, ἀντὶ τοῦ φθάνει λοιπὸν ὁ χρόνος, καὶ ἐγγύς ἐστι. Σὺ μὲν νῦν] τοῦτο μὲν δὴ ποίησον. σὺ δὲ μίμνουσα ἔμπροσθεν τῶν δόμων, προσδέχου τὴν ἔλευσιν καὶ παρουσίαν τῆς παρθένου. καὶ γέγωνε εἰς δόμους, τουτέστιν ἢ διὰ λόγου σημήνασα βόησον μέγα, ὥστε ἔνδον ἡμᾶς ὄντας ἀκοῦσαι· ἢ τὰς θύρας κρούσασα. Ὀρφναίας] σκοτεινῆς. Ἐπίκουρον] βοηθόν. Μολεῖν] ἐλθεῖν. Τοῦδε συλλήπτωρ] τοῦδε τοῦ ἔργου βοηθὸς γενοῦ. Ἵκου] ἐλθέ. Ὦ συγγένεια πατρὸς] παρόσον ὁ Στρόφιος Ἀναξιβίαν ἔγημε τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴν, ἐξ ἧς ἐγένετο Πυλάδης, ὥς φησι Κράτης. ἢ ἐπεὶ ὁ Στροφίου πατὴρ Κρῖσος, Ἀτρέως θυγατέρα ἐγάμει τὴν Κυδραγόραν. αἷμα δὲ οἱ παῖδες, γένος οἱ ἀδελφοὶ, συγγένεια οἱ γαμβροί. Ἔκτεινα μητέρα. τὸ ἑξῆς ἔκτεινα μητέρα, σοὶ πάτερ ἀρήγων. Κἀγὼ δ' ἐπεβούλευσα] καὶ ἐγὼ συνεργὸς ἦν τοῦδε φόνου, καὶ ἠλευθέρωσα τῆς δειλίας. Οὔκουν ὀνείδη] ἆρ' οὐ ῥύσαι ἡμᾶς, ὡς μέλλων κλύειν τάδε τὰ ὀνείδη, ἐὰν μὴ σωθῶμεν, ὅτι ἐπικουρήσαντες οὐκ ἐβοήθησας. Ἄλλως. Ὀνείδη τῶν εὐεργετῶν τὰς ὑπομνήσεις, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς, ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον. Δακρύοις κατασπένδω σε] ἤγουν σπονδάς σοι διὰ δακρύων ποιῶ. οὐ γὰρ ἔχω ἄλλο τι. Ἐγὼ δ' οἴκτοις] ἐγὼ δὲ εὐχαῖς καὶ θρήνοις. Ἐξορμώμεθα] ἐξέλθωμεν. Ἀκοντίζουσ'] εἰ κατὰ γῆς ἔρχονται αἱ εὐχαὶ, ἐπακούει. Δίκη μία] τιμωρία. Ὀφείλεται] ἀπόκειται, χρέος ἔγκειται.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ α'.

Ηλ. 1 Μυκηνίδες ὦ φίλαι.
2 Τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων.
Χο. 3 Τίνα θροεῖς αὐδὰν, πότνια;
4 Παραμένει γὰρ ἔτι σοι τόδ' ἐν
5 Δαναϊδῶν πόλει.

Strophe I.

El. 1 O charæ Mycenides,
2 Quæ estis primariæ in Pelasgo solo Argivorum.
Cho. 3 Quam vocem sonas, ô veneranda?
4 Manet etenim adhuc te hoc in
5 Urbe Danaidum.

Μυκηνίδες ὦ φίλαι] σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ἰαμβικῶν β', ἐπὶ τῷ τέλει προσχαρος. Μυκηνίδες ὦ φίλαι] πρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ χοροῦ διαλέγεται. Μυκηνίδας δὲ αὐτὰς καλεῖ, καὶ Ἀργείας, ἐπεὶ ὀλίγον ἀλλήλων ἀφεστήκασιν αἱ πόλεις. Ἄλλως. Ἰνάχου ἐκ Μελίας ἐγένετο Φορωνεὺς, καὶ Φηγεύς. τούτων ὁ Φορωνεὺς ἄρξας τὸ νῦν Ἄργος, Φορωνικὸν ἄστυ ἐκάλεσε. ἴσχει δὲ παῖδας ἐκ Πειθοῦς, Αἰγιαλέα, Ἄπιν, Εὐρώταν, Νιόβην. Φηγεὺς, πόλιν κτίζει Φηγέα, καὶ παῖδας ἴσχει Σπάρτωνα καὶ Μέστωνα. Σπάρτωνος δὲ παῖς Μυκηνεὺς, ὃς Μυκήνας ἔκτισε. Φορωνέως δὲ ἀπολωλότος, καὶ τῶν παίδων τῶν Νιόβης διασκεδασθέντων, Ἄργος ὁ Νιόβης βασιλεύσας ὅλην τὴν ἐντὸς τοῦ Ἰσθμοῦ Ἀργείαν, καὶ τὸ Φορωνικὸν ἄστυ, Ἄργος ἐκάλεσε. Τὰ πρῶτα] λείπει τὸ φέρουσαι, τουτέστιν αἱ τὰ πρῶτα φέρουσαι κατὰ τὸ Ἄργος, Πελασγὸν δὲ, ἀπὸ Πελασγοῦ τοῦ αὐτόθι βασιλεύσαντος. Παραμένει γὰρ] τὸ πότνιαν καλεῖσθαι.

ANNOTATIONES.

V. 1223. Ὁπλιζόμεσθα] *Dupertus* legit ὁπλιζόμεθα, non malè: Ità quoque & MS. toties laudatum legit; ut in margine notamus. *Jos. Barnes.*
V. 1236. Ἐγὼ δέ τ' ἐπεβούλευσα] *Scholiastes* legit κἀγὼ δ' ἐπεβούλευσα, quod ἐπεβούλευσα convenientius ab *Electrâ* dicitur, quàm ἐπεβούλευσα; *Orestes* enim instruxit insidias, *Electra* autem hortata est ad facinus fortitèr capessendum, &c. *Josua Barnes.*

Σύστημα

Σύστημα α'.

Ηλ. 1 Στῆθ' αἱ μὲν ὑμῶν, τήνδ' ἁμαξήρη τρίβον.
2 Αἱ δ' ἐνθάδ' ἄλλον οἶμον, ἐς φρουρὰν δόμων.

Στροφὴ β'.

Χο. 1 Τί δέ μοι τόδε χρέος αὐδεῖς;
2 Ἔννεπέ μοι, φίλα.
Ηλ. 3 Φόβος ἔχει με, μή τις ἐπὶ δώμασι
4 Σταθεὶς ἐπὶ φόνιον αἷμα
5 Πήματα πήμασιν ἐξεύρῃ.

Σύστημα β'.

Ημ. 1 Χωρεῖτ', ἐπειγώμεσθ'. ἐγὼ μὲν οὖν τρίβον
2 Τόνδ' ἐκφυλάξω, τὸν πρὸς ἡλίου βολάς.
Ημ. 3 Καὶ μὴν ἐγὼ τόνδ', ὃς πρὸς ἑσπέραν φέρει.

Στροφὴ γ'.

Ηλ. 1 Δόχμια νῦν κόρας
2 Διάφερ' ὀμμάτων
3 Ἐκεῖθεν, ἐνθάδ', εἶτ' ἐπ'
4 Ἄλλαν σκοπιάν.
Χο. 5 Ἔχομεν ὡς θροεῖς.

Αντιστροφὴ α'.

Ηλ. 1 Ἑλίσσετε νῦν βλέφαρον,
2 Κόρασι * δίδοτε διὰ βοστρύχων πάντη. * Canter. διαδίδοτε.
Ημ. 3 Ὅδε τις ἐν τρίβῳ προσέρχεται.
4 Τίς ὅδ' ἄρ' ἀμφὶ μέλαθρον πολεῖ
5 Σὸν ἀγρότας ἀνήρ;

Αντισύστημα α'.

Ηλ. 1 Ἀπωλόμεσθ' ἄρ', ὦ φίλαι, κεκρυμμένους
2 Θῆρας ξιφήρεις αὐτίκ' ἐχθροῖς ἣν φανεῖ.

Αντιστροφὴ β'.

Ημ. 1 Ἄφοβος ἔχε. κενὸς γάρ, ὦ φίλα,
2 Στίβος, ὃν * σὺ δοκεῖς. * MS. οὐ.
Ηλ. 3 Τί δέ, τὸ σὸν βέβαιον ἔτι μοι μένει;
4 Δὸς ἀγγελίαν ἀγαθάν τινά μοι.
5 Εἰ τάδ' ἔρημα τὰ πρόσθ' αὐλᾶς.

Systema I.

El. 1. State aliæ veſtrûm in hâc viâ publicâ,
2 Aliæ hîc in aliâ viâ ad præſidium domûs.

Strophe II.

Cho. 1 Propter quam cauſam hoc me jubes?
2 Dic mihi, ô chara.
El. 3 Metuo, nè quis ad domum
4 Stans propter cædem,
5 Inveniat mala in ſtis malis.

Syſtema II.

Se. 1 Eamus, feſtinemus, ego ſemitam
2 Hanc obſervabo, ad ſolis ortum.
Se. 3 Et ego iſtam, quæ fert ad occaſum.

Strophe III.

El. 1 Obliquè nunc pupillas
2 Oculorum differ,
3 Iſtinc, huc, deinde ad
4 Aliam ſpeculam.
Cho. 5 Facimus ut jubes.

Antiſtrophe I.

El. 1 Circumferte nunc palpebram,
2 Date pupillis undique per capillos *locum*.
Se. 3 Hic quis in viâ accedit:
4 Quis hic vadit circa domum
5 Tuam ruſticus vir?

Antiſyſtema I.

El. 1 Periimus, ô amicæ, abſconditas
2 Feras armatas ſi ſtatim indicet hoſtibus.

Antiſtrophe II.

Se. 1 Sis ſine metu: nam inanis eſt, O chara,
2 Via, quam tu putas.
El. 3 Quid vero, tua fides, manet mihi adhuc firma?
4 Da mihi aliquem bonum nuncium,
5 An locus ante aulam ſit vacuus.

Τήνδ' ἁμαξήρη] κατὰ τὴν λεωφόρον ὁδὸν τὴν δημοσίαν. αἱ δὲ εἰς ἄλλην ὁδόν, εἰς τὸ τηρῆσαι τὸν οἶκον. Τί δέ μοι τόδε χρέος] ἡ β' αὕτη στροφή, κώλων ἐστὶ ε. τὸ α' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὃ τῶν β' πρώτων ποδῶν χορεῖον. τὸ β' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ', καὶ ἰάμβου. τὸ γ' ἰωνικὸν ἀκατάληκτον τρίμετρον, ἐκ παίωνος β', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διιάμβου, διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ δ' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές, τοῦ β' καὶ γ' ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, προσοδιακὸν τρίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος β' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χοριάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ ε' ὅμοιον ἀντεστραμμένον πρῶτον ἔχον τὸν χορίαμβον. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. εἶτα παράγραφος, καὶ β' διπλαῖ. [1251] Τί δέ μοι χρέος] ἤγουν τίνα χρείαν καλεῖς ἐμὲ σαυτῇ, τουτέστι τί χρησιμεύσω σοι καλουμένη; Τί δέ μοι] εἰς τί μοι τοῦτο τὸ πρᾶγμα προστάττεις, τὸ φρουρεῖν δηλαδὴ τὴν ὁδόν. Χωρεῖτε] σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ἰαμβικῶν τριῶν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἡλίου βολάς] πρὸς ἀνατολήν. [1260] Πρὸς ἑσπέραν] πρὸς τὴν δύσιν. Ὃς πρὸς ἑσπέραν φέρει] ἤτοι ὑπισχνεῖ τὸ δυτικόν, ὅτι τῆς ἑσπέρας ἐστίν, ἢ ὅτι τότε εἰς ἑαυτοὺς τρέπομεν. ἢ ὅτι τοῦ ἡλίου πέρας ἐστίν. ἢ ἑσπέρα [ἢ ἑσπερόφορος] τις ἐστι, ἀπὸ τοῦ πάντας εἰς φέρειν, ἤτοι εἴσω δέ-

ρειν. καὶ ἡ Σαπφὼ δὲ ὕστερον τὸν ἑσπέριον ἀστέρα εἶπε, ἔτυμον τινα ἐτυμολογοῦσα τὸ ὄνομα, Ἕσπερε πάντα φέρων ὅσα φαινολὶς ἐσκέδασ' αὔως. Δόχμια νῦν κόρας] ἡ γ' αὕτη στροφή, κώλων ἐστὶν ε. τὸ α' καὶ β', παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ' καὶ ἰάμβου. τὸ γ' ἰαμβικὸν καθαρὸν ἑφθημιμερές. τὸ δ' ἀναπαιστικὴ βάσις. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, μονόμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ε' ὅμοιον τῷ α'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, καὶ διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἐκτὸς νενευκυῖα. ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἐντὸς νενευκυῖα. [1266] Ἑλίσσετε νῦν] ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς α' ἐστὶ στροφῆς, μυκηνίδες ὦ φίλαι. κώλων γάρ ἐστι καὶ αὕτη ε' ἰσομέτρων ἐκείνοις. τὸ μέν τοι α' κῶλον τετρασύλλαβον ἔχει τὸν κρητικόν. τὸ δὲ β' οὐ καλῶς ἔχει, δεῖ καὶ ἀντηχῆσθαι παρ' ἡμῶν, καὶ ἔχει νῦν ὀρθῶς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Δόχμια νῦν κόρας] δηλονότι διαφερέ συ, καὶ πλαγίαζε τὸ ὄμμα, καὶ φύλαττε, καὶ τὰ πλάγια τοῦ οἴκου ἐπιτήρει. Ἑλίσσετε νῦν] τὸ ἑξῆς, ἑλίσσετε νῦν βλέφαρον διὰ βοστρύχων, καὶ κόρασι δίδοτε πάντη, ὅ ἐστι πάντα τόπον τῇ ὄψει δίδοτε, καὶ σκοπεῖτε. διὰ τῶν βοστρύχων δέ, ἐπειδὴ καθειμένον εἶχον τὸν πλόκαμον μέχρι παρειῶν, ἢ ὡς πενθοῦσαι τὸν Ὀρέστην, ἢ ὡς παρθένοι, ἐξ οὗ συνέβαινε τὰ πλάγια μὴ ὁρᾶν. Κόρασι] κόρας φησὶ τὸ ἐπὶ ταῖς κόραις βλέφαρον. κόρην γὰρ τὸ μέλαν, ἑλίσσετε καὶ κινεῖτε, καὶ διὰ τῶν βοστρύχων αὐτὸ δίδοτε πανταχόσε, ἀντὶ τοῦ τὰς κόρας καὶ τὰς ὄψεις ἀποτείνετε πανταχοῦ, ἵν' ᾖ τὸ πάντῃ ἀντὶ τοῦ πανταχοῦ, ἢ πάντα τόπον δίδοτε ταῖς ὄψεσι. Ὁ δέ τις] φαντασθὲν τὸ ἡμιχόριον ἐρχόμενόν τινα, τοῦτο πρὸς τὴν Ἠλέκτραν φησίν. ἀγρότης δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ ᾤετο μή τινα ἂν τῶν ἐν τῇ πόλει λαμπρῶν ἀφῖχθαι, ἀλλ' ἐξ ἀγροῦ τινα ποιμένα λέγει, ἢ συβώτην διά τινα χρείαν, τὸ δὲ τίς, ἀόριστόν ἐστιν, δηλονότι ἀγρότης τις. ὃ δέ, ὃν λέγει δηλονότι, πολεῖται, ἤγουν ἔρχεται ἐπὶ τὸ σὸν μέλαθρον. Ἀπωλόμεσθ' ἄρα ὦ φίλαι αὐτίκα, εἰ τοὺς κεκρυμμένους ξιφήρεις θῆρας, ἤγουν τὸν Ὀρέστην καὶ τὸν Πυλάδην δείξει καὶ μηνύσει τοῖς ἐχθροῖς. Ἄφοβος ἔχε] ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς δευτέρας ἐστὶ στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχή, τί δέ μοι τόδε χρέος. κώλων γάρ ἐστι καὶ αὕτη ἰσομέτρων ἐκείνῃ ε'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἄφοβος ἔχε] μὴ φοβοῦ, ἄφοβος ἔσο. Στίβος] πρὸς τὴν Ἠλέκτραν. πῶς δὲ τὸ κατὰ σὲ ἄρ' ἔτι βέβαιον μένει. Εἰ τάδ' ἔρημα] εἰ τὰ πρὸς τὴν αὐλὴν μέρη εἰσὶ μεμονωμένα. ... πῶς εἶπεν ὁ στίβος, κενός ἐστιν ὁ στίβος, ὃν οὐ δοκεῖς εἶναι κενὸν δηλονότι. [1275] Τὸ σὸν βέβαιον] πρὸς τὸ ἄλλο ἡμιχόριον λέγει

ANNOTATIONES.

V. 1258. Ἐπειγώμεσθ'] al. ἐπειγώμεθα.

V. 1267. Κόρας διάδοτε legit *Canterus* Novar. Lection. l. 7. c. 3. & phraſim probat *Euripideam*. Quarè quod priùs obtinebat κόρασι δίδοτε, expungatur per me licet ipſi & *Scholiaſtæ* ea lectio placeret & per ſe ſtare etiam poteſt. Liber *Heinſio-Scaligerianus* habet κόρας διαδίδοτε margini aſcriptum. *J. Barnes.*

V. 1273. Ἄφοβος ἔχε] *Canterus* legit ἄφοβος ἴσθι. MS. ἄφοβ'

V. 1274. Ὃν σὺ δοκεῖς] *Canterus* cum *Scholiaſte*, & MS. rectiùs legunt ὃν οὐ δοκεῖς.

Αντισύστημα

Φέρε νυν ἐν πύλαις] ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς τρίτης ἐστὶ στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχή, δόχμια νῦν κόρας. καὶ αὕτη γὰρ κώλων ἐστὶν ὁμοίων ἐκείνῃ. ἐ[...]μήται τοῦ ε κώλου ἀντὶ ἰάμβου ἔχει σπονδεῖον. ἀδιάφοροι γὰρ εἰσὶν αἱ καταλήξεις τῶν κώλων, καὶ ὁ παρατέλευτος ποὺς. ἔνθα γὰρ ἰαμβικὴ κεῖται συζυγία, ἐναλλάττουσι τοὺς χρόνους. καὶ ἀντὶ διιάμβου ἐπιτρίτου, ἐπιτέταρτον, ὃς κεῖται ἐκ σπονδείου καὶ ἰάμβου, ἢ ἐξ ἰάμβου καὶ σπονδείου. ἔστι δὲ ὅτε σύγκειται καὶ διασπονδείου. ἐπὶ τοῦ τέλει τῆς παρούσης ἀντιστροφῆς παράγραφος.

Ἀντισύστημα β'

Ημ. 1 Καλῶς τἀγ' ἔνθεν, ἀλλὰ τἀπί σου σκόπει,

2 Ὡς οὔ τις ἡμῖν Δαναϊδῶν πελάζεται.

Ημ. 1 Εἰς ταὐτὸν ἥκεις· καὶ γὰρ οὐδὲ τῇδ' ὄχλος.

Antisystema II.

Se. 1 Hic res bene habent, sed tu tuam stationem considera.

2 Quia nemo civium accedit ad nos.

Se. 3 Venis eodem, neque enim hic turba est.

Ἀντιστροφὴ γ'.

Ηλ. 1 Φέρε νυν ἐν πύλαι-

2 σιν ἀκοὰν βάλω,

3 Τί μέλλεθ' οἱ κατ' οἶκον

4 Ἐν ἡσυχᾷ

5 Σφάγια φοινίσσειν;

Antistrophe III.

El. 1 Age quidem in por-

2 tis audiam:

3 Quid cunctamini in ædibus

4 Per quietem

5 Mactare hostiam?

Ἀντισύστημα γ'

1 Οὐκ εἰσακούουσ'. ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν·

2 Ἆρ' εἰς τὸ κάλλος ἐκκεκώφηνται ξίφη;

Antisystema III.

1 Non audiunt, O misera ego propter mala!

2 Num propter pulchritudinem obstupuerunt gladii?

Φέρε νυν] τὴν ἀκοήν, ἤτοι τὸ οὖς τὸ ἐμὸν πρὸς τὰς πύλας προσθῶ, ὥστε ἀκοῦσαι. 1284 Τί μέλλεθ' οἱ κατ' οἶκον] διατί ἀναβάλλεσθε περὶ τοῦ ἐπιθῦσαι τινὰ σφάγια φοινίσσειν, τουτέστι τὴν Ἑλένην φονεύειν. Ἆρ' εἰς τὸ κάλλος] ἆρα εἰς τὸ τῆς Ἑλένης κάλλος βλέψαντες, οὐκ ἐχρήσαντο τοῖς ξίφεσιν. οἷόν τι καὶ Στησίχορος ὑπογράφει, περὶ τῶν καταλεύειν αὐτὴν μελλόντων. φησὶ γὰρ ἅμα τὸ τὴν ὄψιν αὐτῆς ἰδεῖν αὐτούς, ἀφεῖναι τοὺς λίθους ἐπὶ τὴν γῆν. Ἄλλως. Ἐὰν ἢ ἐκκεκώφηνται ἄνευ τοῦ ν, ἔστιν ὁ λόγος, ἆρα μὴ καὶ τὰ ξίφη τῆς Ἑλένης ἀγασθέντα τὸ κάλλος, ἀνεπαίσθητα, καὶ ἀνενέργητα γεγόνασιν. ἐὰν δὲ ἢ ἐκκεκώφηνται, μετὰ τοῦ ν, ἐπὶ τῶν περὶ Ὀρέστην ἀκουστέον, ἆρα μὴ διὰ τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης ἀνεπαίσθητοι ἔμειναν, καὶ εἴασαν τὰ ξίφη. ἐκκεκώφηνται, ὡς προκέκληνται. Ἀριστοφάνης δὲ γράφει ἐκκεκώφωνται ξίφη. ὁ δὲ λόγος, ἆρα μὴ καὶ τὰ ξίφη νενίκηται τῷ κάλλει καὶ διαμεμάλακται. ἐὰν δὲ ἢ ἐκκεκώφηνται, ἐπὶ τῶν περὶ Ὀρέστην ἐνδεικτέον, ὅτι ἐκκεκώφηνται αὐτοὶ πρὸς τὸ κάλλος, καὶ εἴασαν τὰ ξίφη.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Τάχα τις Ἀργείων] τὰ ἑξῆς πάντα εἴδη, καλεῖται κυρίως ἀνομοιόστροφα, διὰ τὸ μὴ εἶναι κατὰ θέσιν. ἔστι γοῦν τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα δ. τὸ α παιωνικὸν ἡμιόλιον ἐκ παίωνος δ καὶ σπονδείου. τὸ β ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος ἡμιόλιον, ἐξ ἰωνικοῦ καὶ σπονδείου. τὸ γ καὶ δ ὅμοια τῷ πρώτῳ, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ποδὶ βοηδρόμῳ] τῷ βοηθῶ, τῷ μετὰ βοῆς βοηθοῦντι, ἢ τῷ ἐν τῇ βοῇ θέοντι, ἤγουν ἐν τῇ μάχῃ. ἴσως φησί, τις ἀπὸ τῶν Ἀργείων μεθ' ὅπλων ὁρμήσας πρὸς τὰ μέλαθρα βοηθὸς προσχωρήσεται. 1292 Σκέψασθε βέλτιον καὶ ἀκριβῶς σκοπήσατε. οὐ γὰρ χρεία νῦν τοῦ καθέζεσθαι. Ἀμείβω κέλευθον ἡ στροφὴ αὕτη κώλων ἐστὶ β. τὸ α ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον ἐξ ἀντισπάστου καὶ τροχαίου. τὸ β ἰαμβικὸν καθαρὸν πενθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, κατὰ περικοπὴν στίχοι ἰαμβικοὶ γ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἀμείβω κέλευθον] διαβιβάζω τὸν ὀφθαλμόν, ἀκριβῶς πάντα περιβλεπομένη. 1296 Ἰὼ Ἀργεῖοι] Ἑλένης ὁ θρῆνος, ὡς ἔστι τεκμήρασθαι. Ὦ Διὸς ἡ στροφὴ αὕτη κώλων ἐστὶ β. τὸ α δακτυλικὸν τετράμετρον. τὸ β ἀσυνάρτητον ἐκ δακτυλικῆς διποδίας καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἀέναον] διηνεκές. Παρών] ἐν τῇ πόλει ὤν.

Στροφὴ α'.

1 Τάχα τις Ἀργείων

2 Ἔνοπλος ὁρμήσας,

3 Ποδὶ βοηδρόμῳ

4 Μέλαθρα [*] προσμίξει. *al. προσμίξει.

Σκέψασθε νῦν ἄμεινον. οὐχ ἕδρας ἀγών.

Ἀλλ' αἱ μὲν ἐνθάδ', αἱ δ' ἐκεῖσ' ἑλίσσετε.

Strophe I.

1 Forte aliquis Argivus

2 Armatus properans

3 Pede auxiliatore

4 Accurret ad ædes.

Spectate nunc melius, non expedit sedere:

Sed aliæ huc, aliæ illuc volvatis oculos.

Στροφὴ β'.

Χο. 1 Ἀμείβομαι κέλευθον

2 Σκοποῦσα πάντη.

Ελε. Ἰὼ Πελασγὸν Ἄργος, ὄλλυμαι κακῶς.

Ηλε. Ἠκούσατ'; ἄνδρες χεῖρ' ἔχουσιν ἐν φόνῳ.

Ἑλένης τὸ κώκυμ' [...]ιν, ὡς ἀπεικάσαι.

Strophe II.

Cho. 1 Mutamus viam,

2 Speculantes undique.

Hel. O Pelasgum Argos, pereo male.

Ele. Audistis? viri habent manus in cæde:

Est ejulatus Helenæ, ut licet conjicere.

Στροφὴ γ'.

Ημ. 1 Ὦ Διὸς ὦ Διὸς ἀέναον κράτος,

2 Ἐλθ' ἐπίκουρον ἐμοῖς φίλοισι πάντως.

Ελ. Μενέλαε, θνήσκω· σὺ δὲ παρὼν μ' οὐκ ὠφελεῖς.

Strophe III.

Se. 1 O Jovis, ô Jovis immensa potentia,

2 Veni auxilians meis amicis omnino.

Hel. Menelae, morior, tu verò præsens me non juvas.

ANNOTATIONES.

* V. 1287. Ἐκκεκώφηνται] legitur & ἐκκεκώφωνται, & ἐκκεκώφωνται & ἐκκεκώφηνται. Quod si pluraliter, de *Oreste* & *Pylade* sumendum & τὰ ξίφη *Synecdoche* in accusativo. Vid. *Scholiasten* de hac re. *Jos. Barnes.*

* V. 1291. Μέλαθρα προσμίξει] *Canterus* προσμίξει legit: sed nec illi *Scholiastes* favet in hoc, nec nos; licet & in Libro *Heinsio-Scaligeriano* margini annotetur, ex more; is enim liber est, ex *Canteri* editione, quare illius emendationes, quoties illis placuerint, adscribuntur. *Jos. Barnes.*

MONO-

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ηλ. Φονεύετε, καίνετε, θείνετε, ὄλλυτε,
Δίπτυχα, δίστομα, φάσγανα πέμπετε,
Ἐκ χερὸς ἱέμενοι, * τὰν
Λειποπάτορα, λειπόγαμον, ἃ πλείστους
Ἔκτανεν Ἑλλάνων
Δορὶ παρὰ ποταμὸν * ὀλλυμένους,
Ὅθι δάκρυα δάκρυσιν
* Ἔπεσε σιδαρέοισι βέλεσιν,
Ἀμφὶ τὰς Σκαμάνδρου δίνας.

* Deeſt in MS.
* MS. ὀλλυμένοις.
* MS. συνέπεσε.

El. Interficite, ferite, occidite, perdite,
Duos ancipites gladios mittite,
Ferientes è manu
Deſertricem parentum, linquentem conjugem, quæ plurimos
Interfecit Græcorum
In bello, apud fluvium percuntes,
Ubi lacrymæ inter lacrymas
Ceciderunt propter ferrea tela.
Ad flumen Scamandrum.

Καίνετε] διαφθείρετε· ἀπὸ τοῦ καίνω, τὸ φονεύω. Καίνετε] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς κώλων η. τὸ α δακτυλικὸν τετράμετρον καθαρόν. τὸ β καὶ γ καὶ τὸ δ καὶ ε ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἔχει δὲ τὸ γ τὸν β πόδα προκελευσματικόν, ἤτοι τετράβραχυν. τὸ δὲ ε τὸν β πόδα χορεῖον. τὸ ς ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ χορείων. τὸ ζ ὅμοιον. τὸ η τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. τὸ ἑξῆς, καίνετε τὴν λειποπάτορα, ἤγουν τὴν λειπόγαμον, ἤγουν τὴν καταλιποῦσαν τὸν ἑαυτῆς γάμον. 1304 Ἱέμενοι] ἀντὶ τοῦ ἱέντες. ἀπλούστερον δὲ ὡς γυναῖκας εἶπον. οὐδεὶς γὰρ ξίφος ἀφίησι, καὶ βάλλει. ἢ τὸ ἱέμενοι, ἀντὶ τοῦ προθυμούμενοι. Λειποπάτορα] τὴν καταλιποῦσαν τὸν πατέρα καὶ τὸν Μενέλαον. Παραποταμὸν] τὸν Ξάνθον. Δίνας] ὅπου συνέπεσε δάκρυα περὶ τὰς συστροφὰς τοῦ Σκαμάνδρου.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Σιγᾶτε, σιγᾶτ'· ᾐσθόμην κτύπου τινὸς
Κέλευθον εἰσπεσόντος ἀμφὶ δώματα.
Ηλ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, εἰς μέσον φόνον
Ἥδ' Ἑρμιόνη πάρεστι· παύσωμεν βοήν.
Στείχει γὰρ εἰσπεσοῦσα δικτύων βρόχους.
Καλὸν τὸ θήραμ', ἢν ἁλῷ, γενήσεται.
Πάλιν κατάστηθ' ἡσύχῳ μὲν ὄμματι,
Χροιᾷ τ' ἀδήλῳ τῶν * δεδραμένων ὕπερ.
Κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἕξω κόρας,
Ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα.
Ὦ παρθέν', ἥκεις τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον
Στέψασα, καὶ σπείσασα νερτέροις χοάς;
Ερ. Ἥκω, λαβοῦσα πρευμένειαν· ἀλλά με
Φόβος τις εἰσελήλυθ', ἥν τιν' ἐν δόμοις,
Τηλουρὸς οὖσα δωμάτων, κλύω βοήν.
Ηλ. Τί δ'; ἄξι' ἡμῖν τυγχάνει στεναγμάτων.
Ερ. Εὔφημος ἴσθι. τί δὲ νεώτερον λέγεις;
Ηλ. Θανεῖν Ὀρέστην κἄμ' ἔδοξε τῇδε γῇ.
Ερ. Μὴ δῆτ', * ἐμούς γε συγγενεῖς πεφυκότας.
Ηλ. Ἄραρεν· ἀνάγκης δ' εἰς ζυγὸν καθέσταμεν.
Ερ. Ἦ τοῦδ' ἕκατι καὶ βοὴ κατὰ στέγας;
Ηλ. Ἱκέτης γὰρ Ἑλένης γόνασι προσπεσὼν βοᾷ.
Ερ. Τίς; * οὐ γὰρ οἶδα μᾶλλον, ἢν σὺ μὴ λέγῃς.
Ηλ. Τλήμων Ὀρέστης, μὴ θανεῖν, ἐμοῦ θ' ὕπερ.

* MS. τετραγμένων.
* MS. ἐμοῦ.
* MS. οἶδα.

Ch. Tacete, tacere, audio ſtrepitum quendam
Cujuſdam in viam irruentis circa domum.
El. O chariſſimæ mulieres, in media cæde
Illa Hermione adeſt: ceſſemus à clamore.
Nam vadit incidens in laqueos retium:
Egregia præda erit, ſi capta fuerit.
Iterum ſtate quieto aſpectu,
Et colore non ſignificante factum.
Et ego habebo tetricas pupillas oculorum,
Tanquam utique non ſciens facta.
O virgo venis, Clytæmneſtræ ſepulchrum
Poſtquam coronâſti, & libâſti inferis inferias?
Her. Venio peractâ placatione: ſed me
Metus quidam cepit, quem in ædibus,
Procul exiſtens à domo, audio clamorem.
El. Quid? ſiunt quæ ſunt digna noſtro luctu.
Her. Fauſta loquere: quid novi dicis?
El. Decretum eſt huic urbi, hodiè Oreſten & me mori.
Her. Nequaquam fiat, cùm vos ſitis mei cognati.
El. Decretum eſt: ſumus in jugo neceſſitatis.
Her. An propterea eſt clamor in domo?
El. Supplex procidens ad genua Helenæ clamat.
Her. Quis? non ſatis ſcio, niſi tu dicas.
El. Miſer Oreſtes orat, nè occidatur, & pro me.

Σιγᾶτε, σιγᾶτε] αἱ ἑξῆς αὗται περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων μη, ὧν τελευταῖος, τοὺς μὲν γὰρ οἶδα συμφορὰς, τοὺς δὲ οὐ σαφῶς. μετὰ δὲ τὸν μβ, κῶλα τρία. τὸ α ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἰαμβικῆς συζυγίας, καὶ παιῶνος β, ἀντὶ ἰωνικοῦ. τὸ β ἀναπαιστικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον καθαρόν. τὸ γ ἰωνικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ ἐλάττονος δίμετρον καὶ δακτύλου. ἐπὶ τοῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Εἰς μέσον φόνον] εἰς τὸ μέσον τοῦ φόνου, ἢ εἴσω τοῦ φόνου περιεργαστικῶς. 1315 Δικτύων βρόχους] εἰς τὰ δίκτυα περιεργαστικῶς. Ἢν ἁλῷ] ἐὰν κρατηθῇ. Ἐγκατάστητε] ἐν καταστάσει γένεσθε, καὶ μὴ θορυβεῖτε, ἀναδράμετε φησὶν εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν τῆς ὄψεως, καὶ τὸ μὲν ὄμμα κατεσταλμένον ἔχετε. τὸ δὲ πρόσωπον ἀνύποπτον τῶν πεπραγμένων χρῶμα, τουτέστι προσποιεῖσθε καὶ νῦν κατηφεῖς εἶναι, καὶ λυπεῖσθαι διὰ τὸν Ὀρέστην, ἵνα μὴ περιχαρεῖς ὑμᾶς ὁρῶσα, συνιῇ τὸν κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς Ἑλένης πραττόμενον φόνον. Στέψασα] κοσμήσασα. Σπείσασα] θυσιάσασα τοῖς κάτω θυσίας. Ἥκω λαβοῦσα] ἦλθον φησὶν ἐξευμενισαμένη τὸν τάφον τῆς Κλυταιμνήστρας. πρὸ δὲ τὸ πρᾶον καὶ εὐμενὲς συντίθεται τὸ ὄνομα, ἀντὶ τοῦ προευμένειαν. Πρευμένειαν] πρᾳότητα, εὐμένειαν. 1325 Τηλουρὸς οὖσα] πόρρω οὖσα, ἤτοι πάλαι τῶν ὅρων τῆς οἰκίας. ἐν γὰρ τῷ τάφῳ τῆς Κλυταιμνήστρας ἦν. ὁ δὲ λόγος· ἀλλὰ περίφοβος γέγονα διὰ τὴν γενομένην βοὴν ἐν τοῖς οἴκοις, ἣν ἤκουσα πόρρω οὖσα. Κλύω βοὴν] λείπει διά. Φόβος τις] δέον εἰπεῖν πρὸς τὸ φόβος, βοή, ἥν τινα κλύω, ἐπεὶ δὲ τὸ ἥν τινα προέθηκε, πρὸς τοῦτο καὶ τὴν βοὴν ἐπήγαγεν. Τί δ' ἄξι' ἡμῖν] τί δὲ ἄλλο ἁρμόζει ἡμῖν, τὰ πράγματα ἡμῖν ἄξια τυγχάνει στεναγμάτων. Ἄλλως. Πεπόνθαμεν ἄξια στεναγμάτων. ἢ οὕτως, πῶς φησὶν οὐκ ἀξίως στενάζομεν, θανεῖν κατακριθέντες. Εὔφημος ἴσθι] εὐφήμει, τί δὲ καινὸν λέγεις. Μὴ δῆτ' ἐμούς] οὐδὲ μὴ γένοιτο θανεῖν ὑμᾶς συγγενεῖς ὑπάρχοντας. Ἄραρεν] ἥρμοσται· εἰς τὸν ζυγὸν δὲ τῆς δουλείας ὑπέχομεν. Ἦ τοῦδ' ἕκατι] ἆρα χάριν τούτου ἐστὶν ἡ βοὴ κατὰ τοὺς οἴκους. Ἱκέτης] προσκλαίων.

ANNOTATIONES.

V. 1317. Κατάστηθ'] al. ἐγκατάστηθ', ità *Scholiaſt.* & per verſum ſtabit.
V. 1326. Τί δ'; Ἄξι' &c.] ità lego cum interrogantis notâ poſt τί δ'; Non autem poſt στεναγμάτων. Aliter legendum eſt cum *Heinſii* libello τί δ' ἄξι' &c.
V. 1330. Ἄραρεν] MS. ἄραρ' benè.

Ερ. Ἔστ' ἀξίοισιν ἆρ' ἀνευφημεῖ δόμος.
Ηλ. Περὶ τοῦ γὰρ ἄλλου μᾶλλον ἂν φθέγξαιτό τις;
Ἀλλ' ἐλθὲ, καὶ μέτασχες ἱκεσίας φίλοις,
Σῇ μητρὶ προσπεσοῦσα τῇ μέγ' ὀλβίᾳ,
Μενέλαον ἡμᾶς μὴ θανόντας εἰσιδεῖν,
Ἀλλ', ὦ τραφεῖσα μητρὸς ἐν χεροῖν ἐμῆς,
Οἴκτειρον ἡμᾶς, κἀπικούφισον κακῶν.
Ἴθ' εἰς ἀγῶνα δεῦρ', ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.
Σωτηρίας γὰρ τέρμ' ἔχεις ἡμῖν μόνη.
Ερ. Ἰδοὺ, διώκω τὸν ἐμὸν εἰς δόμους πόδα.
Σώθηθ', ὅσον γε τοὐπ' ἐμέ. Η. ὦ κατὰ στέγας
Φίλοι ξιφήρεις, οὐχὶ συλλήψεσθ' ἄγραν;
Ερ. Οἲ ἐγώ· τίνας τούσδ' εἰσορῶ; Ο. σιγᾶν χρεών.
Ἡμῖν γὰρ ἥκεις, οὐχὶ σοὶ σωτηρία.
Ηλ. Ἔχεσθ', ἔχεσθε, φάσγανον δὲ πρὸς δέρῃ
Βαλόντες, ἡσυχάζεθ', ὡς εἰδῇ τόδε
Μενέλαος, οὕνεκ' ἄνδρας, οὐ Φρύγας κακοὺς
Εὑρὼν, ἔπραξεν οἷα χρὴ πράσσειν κακούς.
Ἰὼ ἰὼ, φίλαι, κτύπον ἐγείρετε, κτύπον καὶ βοὰν
Πρὸ μελάθρων, ὅπως ὁ πραχθεὶς φόνος
Μὴ δεινὸν Ἀργείοισιν ἐμβάλῃ φόβον,
Βοηδρομῆσαι πρὸς δόμους τυραννικοὺς,
Πρὶν ἂν ἐτύμως ἴδω τὸν Ἑλένας φόνον
Καθαιμακτὸν ἐν* δόμοισι κείμενον, *MS. δόμοισιν.
Ἢ καὶ λόγον τευ προσπόλων πυθώμεθα·
Τὰς μὲν γὰρ οἶδα συμφορὰς, τὰς δ' οὐ σαφῶς.

Her. Domus igitur meritò ploret.
El. Nam de quâ aliâ re quis magis loquatur?
Sed veni, & ſis amicis particeps ſupplicationis,
Procidens ante tuam matrem valde beatam,
Nè Menelaus videat nos morientes.
Sed ô tu, quæ es educata in manibus meæ matris,
Miſerere noſtri, & leva mala:
Veni huc in certamen, ego præcedam:
Sola enim habes nobis metam ſalutis.
Her. Ecce properè pono meum pedem in domum.
Servati eſtis, quantum in me eſt. *El.* O in Domo
Amici armati, non capietis prædam?
Her. Hei mihi, quos hic video? *Or.* Oportet tacere.
Venis enim nobis, non tibi, in ſalutem.
El. Tenete, tenete, & enſem ad collum
Admoventes, quieſcite, ut videat hoc
Menelaus: quia viros, non ignavos Phrygas
Inveniens, paſſus eſt ea, quæ oportet pati malos.
O amicæ, excitate ſtrepitum, ſtrepitum & clamorem
Ante ædes, ut facta cædes
Non incutiat Argivis vehementem terrorem,
Atque ob id opem ferant ad ædes tyrannicas,
Priuſquam promptè videam Helenæ cædem
Cruentam in domo,
Aut ſermonem cujuſdam miniſtrorum audiamus:
Nam quaſdam calamitates ſcio, quaſdam non clarè.

Ἔστ' ἀξίοισιν ἆρα] ἀξίως ὅτι καὶ ὁ οἶκος θρηνεῖ δι' ἡμᾶς. ἐὰν μὲν ἓν εὐφημεῖ γράφηται, ἀντὶ τοῦ δυσφημεῖ νοητέον, ἵν' ᾖ κατ' ἀντίφρασιν εἰρημένον, συνθέσμως ὄντος τοῦ ἄν. ἐὰν δὲ ὑφ' ἕν, ἀνευφημεῖ, ἀντὶ τοῦ κατευφημεῖ, καὶ ἀναθρηνεῖ ὁ δόμος, καὶ σημαίνει τὸ ἐπαχθές. Περὶ τοῦ γάρ] περὶ τίνος γὰρ ἄλλου φθέγξαιτό τις, ἢ θρηνήσειεν, ἢ ὅτι ἡμεῖς ἀπολλύμεθα. Ἄλλως. Διὰ ποῖον γὰρ ἄλλο ἔμελλέ τις βοᾶν ἐν τοῖς οἴκοις, ἀλλ' ἄπελθε, καὶ μετάλαβε τῆς παρακλήσεως τοῖς φίλοις, προσπεσοῦσα τῇ μητρὶ τῇ μεγάλως μακαρίᾳ, ὥστε τὸν Μενέλαον μὴ ἀνέξεσθαι ἰδεῖν ἡμᾶς ἀποθανόντας, ἀλλ' ὦ Ἑρμιόνη ἡ ἀνατραφεῖσα διὰ τῶν χειρῶν τῆς μητρός μου, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ ἐλαφρυνον ἀπὸ τῶν κακῶν, ἄγε ἐλθὲ εἰς ἀγῶνα, ἐγὼ δὲ ὁδηγήσω. σὺ γὰρ ἔχεις μόνη τὸ σύστημα τῆς ἡμῶν σωτηρίας. Σωτηρίας γάρ] ἀντὶ τοῦ, ἐν σοὶ ἐστὶν ἡ σωτηρία ἡμῶν. Ἰδοὺ διώκω] ἰδοὺ ἐλαύνω τὴν πορείαν εἰς δόμους, σεσωσμένοι ἐστὲ, ὅσον ἐστὶ τὸ ἐμὸν γνώμη. Ὦ κατὰ στέγας] ὦ ὑμεῖς οἱ κατὰ τοὺς οἴκους ξιφοφόροι, οὐ συλλήψεσθε τὴν Ἑρμιόνην. Οἲ ἐγώ] οἴμοι τίνες εἰσὶν οὗτοι οὓς εἰσορῶ. Σιγᾶν πρέπον] ἡμῖν γὰρ ἦλθες, οὐχὶ σεαυτῇ σωτηρία. Οὕνεκ' ἄνδρας] τὸ ἑξῆς ὅτι ἄνδρας ἀνδρείους καὶ οὐ δειλοὺς Φρύγας εὑρὼν, ἔπαθεν ἃ χρὴ πάσχειν τοὺς κακούς. Βοηδρομῆσαι] ὥστε ἐπὶ βοηθείᾳ δραμεῖν πρὸς τοὺς οἴκους τοὺς βασιλικούς. Πρὶν ἐτύμως] πρὶν ἀληθῶς ἴδω τὸ σῶμα τῆς Ἑλένης πεφονευμένον, ἤτοι ᾑμαγμένον ἐν τοῖς οἴκοις κείμενον, ἢ ἀκούσομαι τοῦτο παρά τινος τῶν δούλων. Τὰς μὲν γὰρ οἶδα] ὡς ὑπὸ τῆς βοῆς, ἐν συμφοραῖς οὖσαν τὴν Ἑλένην ἐγίνωσκον. ἀγνοεῖ δὲ εἰ πέρας ἔχει ὁ φόνος αὐτῆς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Διὰ δίκας ἔβα θεῶν
Νέμεσις εἰς Ἑλέναν.
Δακρύοισι γὰρ Ἑλλάδ' ἅπασαν ἔπλησε,
Διὰ τὸν ὀλόμενον Ἰδαῖον
Πάριν, ὃς ἄγαγ' Ἑλλάδ' εἰς Ἴλιον.
Ἀλλὰ, κτυπεῖ γὰρ κλῇθρα βασιλείων δόμων,
Σιγήσατ', ἔξω γάρ τις ἐκβαίνει Φρυγῶν,
Οὗ πευσόμεθα τὰν δόμοις ὅπως ἔχει.

Cho. Juſtè venit Deorum
Vindicta contra Helenam:
Nam lacrymis totam Græciam implevit
Propter Idæum pernicioſum
Parim, qui ad Ilium Græcos adduxit.
Sed, (nam crepant clauſtra regiæ domûs)
Tacete, egreditur enim aliquis Phrygum,
Ex quo audiemus, quid agatur in ædibus.

Διὰ δίκας ἔβα] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς, κώλων καὶ στίχων θ'. τὸ α παιωνικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ παίωνος α καὶ ἰάμβου. τὸ β ὅμοιον δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παιῶνος β καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ β ποδὸς χορείου, τοῦ δὲ γ δακτύλου. τὸ γ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ τριῶν χορείων καὶ πυρριχίου, ἢ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ε τροχαϊκὸν πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α καὶ συλλαβῆς. τὸ ζ, η, θ, ἰαμβικοὶ τρίμετροι, ἀκατάληκτοι. ἐπὶ τοῦ τέλους παράγραφος. Διὰ δίκας ἔβα] δικαίως ἡ Νέμεσις τὴν Ἑλένην ἐτιμωρήσατο. ἢ οὕτως, ἡ Νέμεσις τῆς δίκης τῶν θεῶν, ἔμολεν, ὅ ἐστι δίκην ἀπαιτοῦσα παρ' αὐτῶν. ἐπεμέμψαντο γὰρ αὐτῇ οἱ θεοί. Ἀλλὰ, κτυπεῖ γάρ] ἐξιών τις ψοφεῖ. τοῦτο γὰρ ἔθος ταῖς θύραις. τούτους δὲ τοὺς τρεῖς στίχους, οὐκ ἄν τις συγχωρήσειεν Εὐριπίδου εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ὑποκριτῶν. οἵ τινες ἵνα μὴ κακοπαθῶσιν ἀπὸ τῶν βασιλείων δόμων καταλλόμενοι, διανοίξαντες ἐκπορεύονται τὸ τοῦ Φρυγὸς ἔχοντες σχῆμα καὶ πρόσωπον, ὅμως διὰ θυρῶν εὐλόγως ἐξιόντες φαίνονται. ἐξ ὧν δὲ αὐτὸς λέγουσιν, ἀντιμαρτυροῦσι τῇ διὰ τῶν θυρῶν ἐξόδῳ. φανερὸν δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς, ὅτι ὑπερπηδήσειεν. Οὗ πευσόμεθα] ἀφ' οὗ ἀκουσόμεθα πῶς τὰν δόμοις διάκειται.

ANNOTATIONES.

V. 1358. Καθαιμακτὸν] hic verſus, ut & hi Ἰὼ, ἰὼ, φίλαι. & Πρὸ μελάθρων, & Πρὶν ἂν ἐτύμως, ſoli ab *Iambis* excipiuntur, de quâ re *Scholiaſtes* in principio hujus ſcenæ.

V. 1359. Ἢ καὶ λόγον τευ] ita ſcribo τευ, quià eſt encliticum pro τινός.

Φρυ. Ἀργεῖον

Φρυ. * Ἀργεῖον ξίφος ἐκ θανάτου πέφευγα
Βαρβάροις ἐν εὐμαρίσι,
Κεδρωτὰ παστάδων ὑπὲρ τέρεμνα,
Δωρικάς τε * τριγλύφους.
Φροῦδα φροῦδα γᾶ γᾶ
Βαρβάροισι δρασμοῖς.
Αἲ, αἴ. πᾶ φύγω, ξέναι,
Πολιὸν αἰθέρ' ἀμπτάμενος,
Ἢ πόντον, Ὠκεανὸς ὃν
Ταυρόκρανος ἀγκάλαις
Ἑλίσσων * κυκλεῖ χθόνα;
Χο. Τί δ' ἔστιν, Ἑλένης πρόσπολ', Ἰδαῖον κάρα;
Φρ. Ἴλιον, Ἴλιον, ὤμοι μοι,
Φρύγιον ἄστυ καλλίβωλον
Ἴδας ὄρος ἱερὸν,
Ὥς σ' ὀλόμενον στένω,
Ἁρμάτειον ἁρμάτειον μέλος
Βαρβάρῳ βοᾷ,

* MS. τριγλύφοις.
* MS. κυκλοῖ.

Phr. Effugi Argivum ensem ex morte,
In barbaris calceis,
Supra cedrina fastigia thalamorum,
Doricaque pinnacula.
Evanida, evanida terra terra
Barbaris fugientibus.
Heu, heu, quò effugiam, ô hospitæ,
Per canum æthérem volitans,
An per pontum, quem Oceanus
Habens taurinum caput cubitis
Circumdans amplectitur terram?
Cho. Quid est Helenæ minister Idæe?
Phr. Ilium, Ilium, heu mihi
Phrygia urbs, habens bonam glebam,
Sacer mons Idæ,
Quàm doleo te periisse,
Lugubre lugubre carmen
Barbaricâ voce,

Ἀργεῖον ξίφος] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται μονοστροφικὰ, καὶ μετρικὰ ἄτακτα. εἰσὶ δὲ καὶ ἀνομοιόστροφα. οὐ γὰρ ἔχει θέσιν πρὸς τὸ ἑξῆς. τὰ δὲ κῶλα τῆς παρούσης στροφῆς εἰσὶν ια. τὸ α ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου δ, παίωνος β, ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διτροχαίου. τὸ β τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ ἰαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ δ τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ ε δακτυλικὸν τρίμετρον ἐκ σπονδείων. τὸ ς τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς ἰθυφαλλικόν. τὸ ζ ὅμοιον ἑφθημιμερές. τὸ η ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου, τοῦ δὲ τελευταίου ἀδιαφόρου. εἰ δὲ βέλει, ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ καὶ β ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ συλλαβῆς. τὸ θ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές, τοῦ γ ποδὸς χορείου. τὸ ι παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἀντισπάστου καὶ δακτύλου. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐν εἰσθέσει στίχος ἴαμβος τρίμετρος. Ἀργεῖον ξίφος] ἐντεῦθεν φασὶν ἐξίσει τοῦ ἰδίου ἔθους ὁ Εὐριπίδης, ἀνδρικὰ ἑαυτοῦ λέγων. Κεδρωτὰ] τὰ ἐκ κέδρου ξύλα. παστάδων δὲ τῶν κοιτώνων. τέρεμνα δὲ τὰς ὑψηλὰς οἰκίας, ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τερέμνων. ταῦτα ἴσα φησὶν, ὡς ὑπερπηδήσας τῶν ἔξω τινὸς οἴκων. παστάδων γὰρ, τῶν θαλάμων. Αἰσχίνης δὲ τὴν ὑπὲρ ἀντὶ τῆς περὶ φησὶν, ἵν' ᾖ ἀντὶ τοῦ περὶ τερέμνων. τριγλύφους δὲ, ἐπεὶ τῶν Δωριέων γλυφή τις ἦν, ἣ ἐκαλεῖτο τρίγλυφος, ἢ ὡς τῶν Δωριέων καταδειξάντων τὰς γλυφὰς τῶν ὀρόφων. εὐμαρεῖς δὲ εἶδος ὑποδήματος σανδαλώδους. πεποίηται δὲ ἀπὸ τοῦ εὐμαρῶς ὑποδεῖσθαι. 1373 Φροῦδα γᾶ] διχῶς ἄν τις τοῦτο ἐνδέξαιτο. καθ' ἕνα μὲν τρόπον, ὅτι ἡ γῆ τῶν Ἀργείων, ἀφανής ἐστι τοῖς βαρβάροις δραπετεύουσι, καθὸ ἀπείρατοι τῶν τόπων. ἐπεὶ ὑπερβαίνει τὰ βασίλεια, καὶ διὰ τοῦ ἐδάφους τὴν πορείαν ποιεῖται. διὰ τὸ ὕψος ἀφανῆ φησιν εἶναι τὴν γῆν αὐτῷ. τὸ δὲ βαρβάροισι δρασμοῖς, πρὸς τὸ ἑπόμενον ληπτέον, ὅτι βάρβαρος ὢν οὐκ οἶδα ποῦ φύγω. καὶ γὰρ οὐκ εἰμὶ τῶν τόπων ἴδρις. ἢ οὕτως, ἐπεὶ μὴ διὰ γῆς ποιεῖται τὴν πορείαν, ἀλλ' ὑπερβὰς ἥλλατο, ἀφανῆ φησιν εἶναι ἑαυτῷ τὴν γῆν. ἢ τὸ φροῦδα γᾶ ἐπὶ τοῦ Ἰλίου φησίν. ἐρωτώμενος γὰρ, τὸ ἐμοὶ, φησὶν, Ἴλιον Ἴλιον ὤμοι μοι, τουτέστιν ἐμοῦ τοῦ βαρβάρου φροντίζοντος πάνυ ἀφανὴς καὶ ἡ πατρίς. Ταυρόκρανος] τοῦτο ἔξωθεν ὁ ποιητὴς πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἰάμβου προστέθηκεν. οὐ γὰρ ἁρμόττει τῷ Φρυγὶ ἀμαθεῖ ὄντι τοῦτο λέγειν. ἀναστρεπτέον δὲ τὴν λέξιν, τουτέστιν ἐν Ὠκεανῷ, ὃς ταυρόκρανος ὢν, ἑλίσσων κυκλοῖ χθόνα. καὶ ἴσως δὲ ποταμὸν ὑπέλαβε τὸν Ὠκεανόν. καὶ Ὅμηρος, ὅτε τις ἦν ποταμῶν ἀπέβη, ῥόος Ὠκεανοῖο. ὅτι δὲ κύκλῳ περιρρεῖ τὴν οἰκουμένην, ἐσήμανε τὸ ἀψορρόου Ὠκεανοῖο. ἐπιεικῶς δὲ τοὺς ποταμοὺς ταυροκεράτας ἐζωγράφουν τε, καὶ ἔλεγον, ἴσως ὅτι παραπλήσια τῷ μυκήματι τῶν ταύρων, ἡ ἀπήχησις τοῦ ὕδατος ποιεῖ, ἐν τοῖς σφοδρῶς ῥέουσι ποταμοῖς. ἢ διὰ τὸ βίαιον τῶν ὑδάτων, ἀπὸ τὴν γῆν διαρρήσσουσι, παρεμπίπτοντα ὡς τοῖς κέρασιν οἱ ταῦροι. ὡς γὰρ φησὶν ἐν ἄλλοις, ταῦροι δ' ὑβρισταὶ, κεἰς κέρας θυμούμενοι. ἐν γὰρ αὐτοῖς ἔχουσι τὴν ἰσχύν. 1381 Ἴλιον Ἴλιον] καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονόστροφος ἐστὶ κώλων ιε. τὸ α ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου. τὸ γ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ καὶ χορείου, ἢ ἀναπαιστικοῦ διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ δ τροχαϊκὸν, ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ ε ὅμοιον τῷ β, τροχαϊκὸν καθαρόν. τὸ ς ἀναπαιστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἀντισπάστου καὶ κρητικοῦ. εἰ δὲ βέλει τροχαϊκὸν ὅμοιον τῷ δ, ἰάμβου ἀρχομένου. τὸ ζ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ παίωνος δ, ἰωνικοῦ καὶ ἀμφιβράχεος, ἢ βακχείου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ η ἐπιχοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ διιάμβου καὶ χοριάμβου. τὸ θ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ γ ποδὸς χορείου. εἰ δὲ βέλει, ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου γ, καὶ παίωνος α. τὸ ι παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ καὶ σπονδείου. τὸ ια τροχαϊκὸν ὅμοιον τῷ ε. τὸ ιβ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ιγ παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων δ. τὸ ιδ δακτυλικὸν τετράμετρον καθαρόν. τὸ ιε ὅμοιον ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται λογαοιδικὸν, διὰ τὸ ἔχειν ἐπὶ τῷ τέλει τροχαϊκὴν συζυγίαν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐν εἰσθέσει δὲ στίχοι ἴαμβοι τρίμετροι β. εἶτα παράγραφος. Ἴλιον, Ἴλιον] τὸ Ἴλιον λέγει, καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπιστένει. σαφὲς δὲ ἐκ τοῦ καὶ πάλιν ἐρωτηθέντα ὑπὸ τοῦ χοροῦ, τί δ' ἐστὶν Ἑλένης πρόσπολε εἰπεῖν, Ἴλιον Ἴλιον ὤμοι μοι βαρβάροισι δρασμοῖς. βάρβαρος ὢν, καὶ φυγεῖν θέλων, ποῦ φησὶ φύγω ὦ ξέναι. τὸ δὲ αἲ αἲ ἐπιστένων λέγει. Ἴλιον Ἴλιον] ἐρωτηθεὶς ὁ Φρὺξ ὑπὸ τοῦ χοροῦ πάλιν, εἶπεν Ἴλιον Ἴλιον ὤμοι. τὸ, τὸ Ἴλιον καὶ τὴν καλλίβωλον Ἴδην, τῇ ἑαυτοῦ βαρβάρῳ φωνῇ στένω. ὁ δὲ λόγος, στένω τὰ εἰρημένα ἀπολόμενα διὰ τὸ τῆς Ἑλένης κάλλος, καὶ τὸ ἁρμάτειον μέλος, τὸ ἐπὶ τοῖς κακοῖς ᾀδόμενον. πρὸς δὲ τοῦτο παρεπιγράφον εἶναι φασὶν εἰς τὰ κωμικὰ δράματα. 1385 Ἁρμάτειον μέλος] τὸ ἁρμάτειον μέλος ὁ Δίδυμος φησὶν αἰνιγματῶδες. ὅτι αἱ ἀρχαῖαι παρθένοι εἰς τοὺς θαλάμους διὰ τῶν ἁρμάτων ἤγοντο. ὅθεν ἔτι καὶ νῦν πάροχοι λέγονται ἀπὸ τοῦ τοῖς ὄχεσι παρεδρεύειν, ὡς ἐπιθαλάμιοι ἐν τοῖς θαλάμοις. ὅθεν τοίνυν ὁ βάρβαρος, ἐπειδὴ συνέβη ὁ τῆς Ἑλένης γάμος, ὃν Πάρις συνετέλεσεν ἐπὶ κακῷ τοῖς Τρωσὶ γενέσθαι, καὶ τὸν αὐτοῖς ὑμέναιον ᾀσθέντα, κατὰ ἀνάμνησιν ἀνασκευάζει, τὸν ἐπὶ κακῷ τοῖς Τρωσὶν ὑμέναιον ἐπιτελεσθέντα. ἔνιοι δὲ ἁρμάτειον τὸν θρῆνον φασὶ, τὸν ἐπὶ τῷ ἑλκυσμῷ τοῦ Ἕκτορος γενόμενον. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Κυρηναῖος ἐπιγράφει, λέγων εἶναι ἁρμόδιον, ὦ Ἴλιον. εἰ δὲ ἦν παρεπιγραφὴ, ἅπαξ ἂν ἐπεγέγραπτο τὸ Ἴλιον ἀπώλεσεν. ἔνιοι δὲ τὸν Φρύγα τὸν ἐκπεπηδηκότα εὐνοῦχον φασί. τοὺς δὲ εὐνούχους ἐπιεικῶς ὀξυφώνους ὑπάρχειν. τὸ οὖν ὀξύτονον ἁρμάτειον αὐτὸν φάναι, διὰ τὸ τὸν ὑπαξόνιον τῶν ἁρμάτων ἦχον ἀνατεταμένον τι καὶ ὀξὺν εἶναι. ὅτι δὲ εὐνοῦχος ἦν, φησὶν, Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας, οὔτ' ἐν ἀνδράσιν σύ γ' εἶ. καὶ πάλιν, Ὀξὺ γὰρ βοῆς ὑπακούσαν Ἄργος ἐξεγείρεται. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι αἰτίαι, ἃς ἐκτίθεται ὁ ὑπομνηματοποιός. ὁ λόγος οὕτως, τὸ Ἴλιον καὶ τὴν Ἴδην, ἔτι δὲ καὶ τὸν Ἕκτορα, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ ἑλκυσμῷ τούτου μέλος θρηνῶ βαρβάρῳ βοῇ.

ANNOTATIONES.

V. 1372. Δωρικάς τε τριγλύφους] τρίγλυφος ἢ & τὸ τρίγλυφον de quibus vid. *Scholiast.* Sicut autem cum *Schol.* & *Heinsii* codice τριγλύφους lego, non τριγλύφοις, ita Δωρικάς retineo contra *Heins.* & *Scalig.* quia γλυφὰς intelligitur in τριγλύφοις. De *Triglyphis* præter Lexica vide *Vitruvium* l. 1. c. 2. & l. 4. c. 1. Illásque in illos locos Interpretes *Philandrum, Baldum* & *Laet.* Item *Andr. Schotti* Observat. Human. l. 5. c. 26. *Eurip.* Iphig. Taur. V. 113. Ὅρα δέ γ' εἴσω τριγλύφων. *Jos. Barnes.*

V. 1378. Ταυρόκρανος ὠκεανός] Quare hic *Oceanus* dicitur ταυρόκρανος vid. *Scholiasten.* Et quæ not. ad *Iphig. Aul.* V 275. *Idem.*

Διὰ τὸ τᾶς * ὀρνιθογόνου ὄμμα

Κυκνοπτέρου, καλλοσύνας Λήδας σκύμνου

Δυσελένας, ξεστῶν Περγάμων Ἀπολ-

λωνίων Ἐρινύν. Ὀτοτοῖ.

Ἰαλέμων, ἰαλέμων Δαρδανία τλάμων,

Γανυμήδεος ἱπποσύνα Διὸς εὐνέτα.

Χο. Σαφῶς λέγ᾽ ἡμῖν αὔθ᾽ ἕκαστα τἀν δόμοις·

Τὰ γὰρ πρὶν οὐκ εὔγνωστα συμβαλοῦσ᾽ ἔχω.

Φρ. Αἴλινον αἴλινον, ἀρχὰν θανάτου.

Βάρβαροι λέγουσιν αἶ αἶ,

Ἀσιάδι φωνᾷ, βασιλέων

Ὅταν αἷμα χυθῇ κατὰ γᾶν

Ξίφεσι σιδαρέοισιν κατ᾽ ἀΐδου.

Ἦλθον εἰς δόμους, ἵν᾽ αὔθ᾽ ἕκαστά σοι λέγω,

Λέοντες Ἕλληνες δύο διδύμω·

Τῷ μὲν ὁ στρατηλάτας πατὴρ ἐκλῄζετο,

Ὁ δὲ παῖς Στροφίου, κακομήχανος ἀνήρ,

Οἷος Ὀδυσσεύς, σιγᾷ δόλιος,

Πιστὸς δὲ φίλοις, θρασὺς εἰς ἀλκάν·

Ξυνετὸς πολέμου, φόνιός τε δράκων.

* MS. ὀρνιθόγονον

Propter oculum ex-Ave-Natæ

A-Cygno-ortæ, formoſæ Ledæ filiæ

Infelicis Helenæ, pulchrè-fabricatorum Murorum Apollineorum Furiam, i. e. *Oculum illum Helenæ*, i. e. *Helenam*. Heu!

Vociferatio lugubris, lugubris vociferatio. O miſera Dardania

Equeſtris, altrix *Ganymedis* Jovis concubini.

Ch. Clarè dic nobis rurſus ſingula in ædibus quomodo ſe habeant,

Non enim facilè conjicio priora.

Phr. Heu heu, principium mortis

Barbari dicunt, heu heu,

Aſiaticâ voce, regum

Quando ſanguis effunditur in terram

Enſibus ferreis ad Plutonem.

Venerunt in domum (ut rurſus tibi ſingula dicam)

Duo leones Græci, gemini:

Pater alterius vocabatur dux (Græciæ)

Alter filius Strophii, doloſus vir

Sicut Ulyſſes, tacitè doloſus,

Sed fidus amicis, & audax ad pugnam:

Peritus pugnandi, & lethalis draco.

Διὰ τὸ τῆς ὀρνιθογόνου] οὕτω φησὶ τὸ Ἴλιον ἀπολόμενον διὰ τὴν δυσώνυμον Ἑλένην, δι᾽ ἣν καὶ ὁ Ἕκτωρ ἀνῃρέθη. εὕρηται δὲ ἑξῆς τοῦ ῥητοῦ διὰ τῆς ὄρνιθος τὸ κυκνόπτερον ὄμμα καλλοσύνας Λήδας. ὄμμα δὲ λέγει, ἀπὸ τοῦ ἐκπρεπεστάτου μάλιστα μέρους αὐτὴν ὀνομάσας. ὀρνιθόγονον δὲ αὐτὴν εἶπεν, ὅτι μεταβληθεὶς ὁ Ζεὺς εἰς κύκνον, ἐγέννησεν αὐτὴν τῇ Λήδᾳ συνελθών· τὸ δὲ ὀρνιθόγονον, καὶ κυκνόπτερον, τὸ αὐτὸ σημαίνει. τινὲς δὲ τὸ ὀρνιθόγονον ἐπὶ τῆς Λήδας ἐξεδέξαντο. φασὶ γὰρ αὐτὴν εἰς Νέμεσιν μεταβληθεῖσαν, οὕτω συνελθεῖν τῷ κύκνῳ. καλλοσύνας δὲ, ἀντὶ τοῦ περικαλλεστάτης· ὁ δὲ λόγος, οὕτω τὸ Ἴλιον τὸ ἀπολόμενον διὰ τὸ τῆς δυσωνύμου Ἑλένης κάλλος, ἣν ἐγέννησε κύκνος, τῇ περικαλλεστάτῃ Λήδᾳ συνελθών· σκύμνου δὲ ἀπεῖκασεν αὐτὴν, τὸ ὀλέθριον αὐτῆς αἰνιττόμενος. ἐπὶ γὰρ ὀλέθρῳ τῆς Ἰλίου, ὥσπερ τι θηρίον ἐγεννήθη, σκύμνοι δὲ κυρίως τὰ τῶν λεόντων γεννήματα. Ἀπολλωνίων· Ἀπολλώνιον φασὶ τὸ Πέργαμον, καὶ τῆς Ἰλίου τὴν ἀκρόπολιν. ἐπεὶ Ἀπόλλωνος ἐκεῖ ἱερὸν ἐκεῖτο, ὡς Ὅμηρος, Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ᾽ ἐτέτυκτο. ἢ ἐπεὶ ὁ Ἀπόλλων τὰ τείχη ᾠκοδόμησεν. ἢ Ἀπολλωνίων, τῶν ἀπολωλότων, ὡς ἐν τῷ Φαέθοντι φησίν,

* Ὦ χρυσοφεγγὲς Ἥλι᾽, ὥς μ᾽ ἀπώλεσας,
Ὅθεν σ᾽ Ἀπόλλων᾽ ἐμφανῶς κλῄσει βροτός.

Ὀτοτοῖ] ἐπιφώνημα ἐστὶ θρηνητικόν. καὶ ἰάλεμος, ὁ θρῆνος. Δαρδανία δὲ πόλις πλησίον τῆς Τροίας, ἀπὸ Δαρδάνου βασιλεύσαντος ἐκεῖσε, ἔνθα ἱπποσύνην φασὶν εἶναι τῶν Γανυμήδους ἵππων, ὃς ἦν ξυνευνέτης τοῦ Διός. ἀναφέρει δὲ ἐπὶ τὰ Ὁμηρικά, † δῶχ᾽ υἷος ποινὴν Γανυμήδεος. θρηνεῖ δὲ τὸν Δάρδανον, καὶ αὐτὸν ἀπολόμενον ἐν τῷ πολέμῳ. τὸ ἑξῆς, ὦ Δαρδανία τοῦ συνευνέτου τοῦ Διὸς Γανυμήδους ἱππόσορβε. δυστυχεστάτη ἕνεκεν τῶν ἰαλέμων, ὅ ἐστι θρήνων. ἢ ὁ λόγος οὕτως, ἰαλέμων, ἰαλέμων καὶ δυστυχεστάτη σὺ, ἱππικωτάτη Δαρδανία, ἥ τις ὑπῆρχες τοῦ Γανυμήδους, καὶ τὰ ἑξῆς. ἢ τίνων ἱππικὴν τὴν Δαρδανίαν φησί, ἢ τοῦ ἱπποσύνου Γανυμήδους, τουτέστιν ἱππικοῦ. τὴν αὐτὴν δὲ φησὶ Τροίαν, καὶ Δαρδανίαν. Ἰαλέμων] τῶν θρήνων. ἀπὸ Ἰαλέμου τῆς Καλλιόπης καὶ Ἀπόλλωνος. τινὲς δὲ τοῦτον τὸν αὐτὸν τῷ Λίνῳ φασίν, ὃν καὶ ἐπὶ θρήνῳ λέγουσι. Ἱπποσύνα Διὸς εὐνέτα] τινὲς οὐχ ἵππους, ἀλλὰ χρυσῆν ἄμπελον φασὶ δεδόσθαι ὑπὲρ Γανυμήδους. καθάπερ ἐν κύκλῳ λέγει, Ἄμπελον ἣν Κρονίδης ἔπορεν οὗ παιδὸς ἄποινα, Χρυσείην φύλλοισιν ἀγαυοῖσι κομόωσαν Βότρυσι, τοὺς Ἥφαιστος ἐπασκήσας πατρὶ δῶκεν· Αὐτὰρ ὁ Λαομέδοντι πόρεν Γανυμήδεος ἀντί. Σαφῶς] φανερῶς εἰπὲ ἡμῖν ἕκαστα τὰ ἐν τοῖς οἴκοις γενόμενα. τὰ γὰρ πρότερον οὐκ εὐγνώστως ἐνόησα. 1395 Αἴλινον, αἴλινον] καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονόστροφος ἐστὶ κώλων λβ. τὸ α ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, ἀσυνάρτητον, ἐκ δακτυλικῆς καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. τὸ β τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ ἰαμβικὸν πενθημιμερὲς τοῦ α ποδὸς χορείου. τὸ δ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἔχον συνίζησιν κατὰ τὸν α πόδα. τὸ ε ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου, τοῦ δ ἀναπαίστου. τὸ ς τροχαϊκὸν τρίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ζ ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ η ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἔχον κατὰ τὸν ε πόδα συνίζησιν. τὸ θ ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ι ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ δ ποδὸς χορείου, ἢ ἀναπαίστου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ια ὅμοιον καθαρόν. τὸ ιβ ὅμοιον ἀσυνάρτητον, ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως, ἢ δακτυλικῆς. δύο γὰρ εἰσὶ σπονδεῖοι, καὶ ἰαμβικοῦ πενθημιμερές. τὸ ιγ ὅμοιον. τὸ ιδ ἰαμβικὴ βάσις, ἤτοι μονόμετρον. τὸ ιε τροχαϊκὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ις ὅμοιον δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ιζ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιη ὅμοιον, δίμετρον καταληκτικόν, ἤτοι ἑφθημιμερές. τὸ ιθ ὅμοιον τρίμετρον καταληκτικόν, τοῦ β ποδὸς χορείου. ἴαμβος γάρ ἐστι τρίμετρος ἐλλιπὴς μιᾷ συλλαβῇ. τὸ κ ὅμοιον τῷ ις. τὸ κα ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ τριῶν χορείων, καὶ ἰάμβου. τὸ κβ ὅμοιον ἐκ δύο χορείων, καὶ ἀναπαίστου καὶ ἰάμβου, καὶ πυρρίχιον διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ κγ ὅμοιον ἐκ δ χορείων. τὸ κδ δακτυλικὸν δίμετρον. εἰ δὲ βούλει, χοριαμβικὸν ἡμιόλιον ἐκ χοριάμβου καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. τὸ κε ὅμοιον τῷ ιθ. τὸ κς ἀντισπαστικὸν μονόμετρον, ὑπερκατάληκτον καθαρόν. τὸ κζ, τὸ κη, τὸ κθ, τὸ λ, τὸ λα, καὶ τὸ λβ ὅμοια εἰσὶ κατὰ πάντα. καὶ εἰσὶν ἰωνικὰ ἡμιόλια, ἐκ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου β. ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ᾽ ἐλάττονος, καὶ ἰάμβου. πλὴν τὸ μὲν κη κῶλον, ἀντὶ ἰάμβου ἔχει πυρρίχιον, διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ δὲ λα χορεῖον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, καὶ ἐν εἰσθέσει στίχος ἴαμβος τρίμετρος. Αἴλινον αἴλινον] ὁ λόγος οὕτως. εἰώθασιν οἱ βάρβαροι τὸν αἴλινον ἐν ἀρχῇ θρήνου λέγειν, οἰκείως τῇ ἑαυτῶν βαρβάρῳ φωνῇ, ὅτε τις βασιλείας ἀνῃρημένος τύχῃ· κἀγὼ οὖν ἀπολλυμένην τὴν Ἑλένην στενάζω. τὸν λίνον τινὲς ἐπίθετον ἐπὶ τοῦ ὕμνου, καὶ τοῦ θρήνου, νῦν μέντοι ἐπὶ συμφοραῖς αὐτὸν καὶ θρήνοις τάττει. Ἀσιάδι φωνῇ] ἀντὶ τοῦ βαρβάρῳ. ἡ γὰρ Ἀσία τῆς βαρβάρων χώρας. ἡ δὲ Εὐρώπη τῶν Ἑλλήνων. Ἀΐδᾳ. τοῖς θάνατον ἐργαζομένοις. Δύω διδύμω] τουτέστιν Ὀρέστης καὶ Πυλάδης. τοῦ μὲν πατὴρ ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἐπωνομάζετο, ὁ δὲ Στροφίου ἦν παῖς. κακόβουλος δὲ, ὁ κακὰ κατὰ τῆς Ἑλένης βουλευσάμενος. 1404 Σιγᾷ δόλιος] τουτέστι, τῇ σιγῇ ἔμπειρος τῶν πόνων. Ξυνετὸς] ἔμπειρος πολέμου.

* Ita manifeſtè corruptum locum reſtitui ex *Macrobio* Saturn. l. 1. c. 17. aliàs enim fateor me paratum legere, ultimum verſiculum, Ἐκ τοῦδ᾽ Ἀπόλλων᾽ ἐμφανῶς κλῄζει βροτός. Legitur & καλλιφεγγὲς pro χρυσοφεγγὲς. *Joſ. Barnes.* † Il. υ. V. 266.

ANNOTATIONES.

V. 1389. Δυσελένας] Hic *Euripides Homerum* imitatur, qui dixit Ὦ Πάρι, Δύσπαρι.

V. 1392. Ἱπποσύνα] Vel ut lib. *Heinſ. Scalig.* πῶλοις per appoſitio-nem ſubaudi, ut ἱπποσύνα pro ἱπποσύνος ſit Epithet. certè Ἑλλὰς γ ſunt pro ἑλληνικά. *Joſ. Barnes.*

Ἔῤῥοι τᾶς ἡσύχου προνοίας, κακοῦργος ὤν.
Οἳ δὲ, πρὸς θρόνους ἔσω μολόντες,
Ἃς ἔγημ᾽ ὁ τοξότας Πάρις,
Γυναικὸς, ὄμματα δακρύοις
Πεφυρμένοι, ταπεινοὶ
Ἕζονθ᾽, ὁ μὲν τὸ κεῖθεν, ὁ δὲ τὸ κεῖθεν,
Ἄλλος ἄλλοθεν πεφραγμένοι.
Περὶ δὲ γόνυ χέρας ἱκεσίους
Ἔβαλον ἔβαλον Ἑλένας ἄμφω.
Ἀνὰ δὲ δρομάδες ἔθορον ἔθορον
Ἀμφίπολοι Φρύγες.
Προσεῖπε δ᾽ ἄλλος ἄλλον,
Πεσὼν ἐν φόβῳ,
Μή τις εἴη δόλος.
Κἀδόκει τοῖς μὲν, οὔ,
Τοῖς δ᾽ ἐς ἀρκυστάταν
Μηχανὰν ἐμπλέκειν
Παῖδα Τυνδαρίδ᾽ ὁ μητροφόντας δράκων.
Χο. Σὺ δ᾽ ἦσθα ποῦ τότ᾽, ἢ πάλαι φεύγεις φόβῳ;
Φρ. Φρυγίοις ἔτυχον Φρυγίοισι νόμοις
Παρὰ βόστρυχον αὔραν αὔραν
Ἑλένας Ἑλένας εὐπαγεῖ κύκλῳ
Πτερίνῳ πρὸ παρηΐδος ᾄσσων,
Βαρβάροισι νόμοισιν.
Ἃ δὲ λίνον ἠλακάτᾳ
Δακτύλοις ἕλισσεν,
Νήματα δ᾽ ἵετο πέδῳ,
Σκύλων Φρυγίων ἐπὶ τύμβον
Ἀγάλματα συστολίσαι

Pereat ob tacitam providentiam, cum ſit maleficus.
Illi verò intrò venientes ad thronum
Ejus, quam habuit jaculator Paris,
Mulieris, oculos lacrymis
Madefacti, humiles
Sederunt: alter hinc, alter illinc,
Alius aliundè armati:
Et manus ſupplices ad genu
Helenæ poſuerunt, poſuerunt ambo.
Celeres autem cucurrerunt, cucurrerunt,
Miniſtri Phryges:
Allocutus eſt autem alius alium,
Incidens in metum,
Nè quis eſſet dolus:
Aliis videbatur non eſſe,
Aliis in retiariam
Machinam implicare
Filiam Tyndari draco matricida.
Cho. Ubi tu tunc eras? an jam effugeras metu?
Phr. Phrygio, Phrygio more
Ad comam, auram auram,
Helenæ Helenæ, circulo benefacto
Flabello, ad genam ciebam,
Barbaro more.
Illa verò linum in colo
Digitis volvebat,
Et fila mittebat ad ſolum,
Ex prædâ Phrygiâ ad tumulum
Monumenta facere

Ἔῤῥοι τᾶς ἡσύχου] φθειρέσθω φησὶν οὗτος ἐπὶ κακουργίᾳ ἔμπειρος ὤν, προνοούμενος τῆς ἡσυχίας ἐπὶ κακῷ. Ἄλλως. Διαφθαρείη ὑπὸ τῆς ἡσύχου προνοίας. ἥσυχον δὲ αὐτὴν φησὶ, τὴν ἀπροσδοκήτως πάντα ἀμυνομένην. πρόνοιαν δὲ τὴν εἱμαρμένην. τινὲς δὲ οὕτως. οἰμωζέτω κακοῦργος ὤν, μετὰ ἡσύχου προνοίας. ὁ σύνδεσμος ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ δή. ἵν᾽ ᾖ, οἱ δή. οὗτοι δὲ φησὶν ἔνδον εἰσελθόντες εἰς τὸν θάλαμον, ἧς ἔγημε γυναικὸς τοξότης Πάρις, τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύων πεπληρωμένοι, καὶ τῷ σχήματι ταπεινοὶ, ἔζοντο παρ᾽ ἑκάτερον μέρος τῆς Ἑλένης. ὁ μὲν ἐκ δεξιῶν, ὁ δὲ ἐξ εὐωνύμων, πεφραγμένοι ξίφεσιν. 1416 Ἀνὰ δὲ δρομάδες] τὸ ἑξῆς, ἀνέθορον δὲ πάντες, καὶ οἱ θεράποντες ἀνεπήδησαν παραχρῆμα, καὶ ταχέως ὥσπερ δρομάδες ἵπποι φοβηθέντες. Μή τις εἴη δόλος] οἱ μὲν φησὶ τῶν οἰκετῶν οὐκ ᾤοντο δόλον εἶναι. οἱ δὲ ὑπενόησαν τὴν Ἑλένην μέλλειν ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου δολοφονεῖσθαι ὥσπερ ἐν ἄρκυσι ζωγρηθεῖσαν. ἄρκυς γὰρ τὸ λίνον. Τοῖς δ᾽ ἐδόκει] τοῖς δὲ ἐδόκει Ὀρέστης ἐν ἀσφαλεστάτῃ δικτύων μηχανῇ, καὶ περιβλήματι λίνου ἐμπλέκειν καὶ ἐμβάλλειν τὴν Ἑλένην, ἐπὶ εἰς ἀρκυστάτην μηχανὴν, καὶ ὡς περίβλημα λίνου. ἐπὶ εἰς δολοφονίαν. ἄρκυς γὰρ τὸ δίκτυον. 1425 Σὺ δ᾽ ἦσθα] σὺ δὲ παρῆς τοῖς γινομένοις. ἢ ἤκουσας παρ᾽ ἑτέρου πάλαι. ἄλλως, σὺ ποῦ ὑπῆρχες, ἢ ἐκ μακροῦ φεύγεις ἐν φόβῳ γενόμενος δηλονότι, αἱ δὲ λέξεις δηλονότι παρὰ ἄλλου ἤκουσας. Φρυγίοις ἔτυχον. καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονόστροφος ἐστὶ κώλων λα. τὸ α ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β καὶ τὸ γ καὶ τὸ δ, ὅμοια δίμετρα καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ. τὸ ε τροχαϊκὸν ἰθυφαλικόν. τὸ ς προσοδιακὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος α, ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χοριάμβου. τὸ ζ ὅμοιον τῷ ε ἰθυφαλικόν. τὸ η προσοδιακὸν, ἐναντίον τῷ προῤῥηθέντι, ἐκ χοριάμβου καὶ παίωνος δ, ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ᾽ ἐλάττονος· εὕρηται γὰρ καὶ παρὰ Πινδάρῳ τὸ προσοδιακὸν, καὶ ἀπ᾽ ἐλάττονος συγκείμενον, καὶ οὐ μόνον ἀπὸ μείζονος. τὸ θ, ὅμοιον τῷ β. εἰ δὲ βούλει, προσοδιακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος χοριάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ ι ὅμοιον τῷ ς, ἐκ παίωνος β, ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χοριάμβου. εἰ δὲ βούλει ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰάμβου ἀρχόμενον. τὸ ια ἀναπαιστικὴ βάσις, τὸ ιβ παιωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ, καὶ χορείου ἢ ἀναπαίστου, διὰ τὴν ἀδιάφορον. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, ἐκ τροχαίου καὶ δύο βραχέων ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς. τὸ ιγ δακτυλικὸν πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει, χοριαμβικὸν ἡμιόλιον, ἢ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ιδ ἰωνικὸν ἡμιόλιον. ἐκ παίωνος β ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ σπονδείου. εἴη ἂν καὶ ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τοῦ β ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ιε ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ τριῶν χορείων. τὸ ις ὅμοιον. τὸ ιζ, ιη, ιθ ἐξ ἐπιτρίτου α καὶ ἰάμβου. τὸ κ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ κρητικοῦ. τὸ κα ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, καθαρόν. τὸ κβ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον καθαρόν. τὸ κγ ὅμοιον, δίμετρον καταληκτικὸν Εὐριπίδειον, τοῦ α ποδὸς χορείου. τὸ κδ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. οὕτω γάρ μοι δοκεῖ ταῦτα βέλτιον εἶναι γράφειν. τὸ γὰρ κακὸς σπονδεῖος μόνον ἀδιάγνωστόν ἐστι, τίνος ἂν εἴη μέτρου, εἰ καὶ δοκεῖ ἀντισπαστικόν. τὸ κε ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ κς ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, συνίζησιν ἔχον ἐν τῷ α ποδί. εἰ δὲ βούλει, ἔσω ὁ β ἀνάπαιστος. τὸ κζ τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ κη, καὶ τὸ κθ τροχαϊκὰ, καὶ ἰθυφαλικά. τὸ λ τροχαϊκὸν πενθημιμερές. τὸ λα ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ κς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. καὶ ἐν εἰσθέσει, ἴαμβος τρίμετρος. 1427 Παρὰ βόστρυχον] παρὰ τὸν βόστρυχον φησὶ τῆς Ἑλένης πλησίον τῆς παρηΐδος αὐτῆς, αὔραν ἔπεμπον τῇ ῥιπίδι. πτερίνῳ δὲ εἶπε, παρόσον αὕτη ἐκ πτερῶν ὑπάρχει συντεθειμένη. εὐπαγεῖ δὲ κύκλῳ, ἤτοι καλῶς πεπηγμένῳ, καὶ συντεθειμένῳ. κυκλοτερὴς γὰρ ἡ ἐκ τῶν πτερῶν ῥιπίς. ἡ δὲ πρὸ ἀντὶ τῆς κατὰ, ὅ ἐστι κατὰ τοῦ προσώπου αὐτῆς πνοὴν ἐκπέμπων. τὸ γὰρ ἑξῆς αὔραν ᾄσσων, ἀντὶ τοῦ πνοὴν ἐκπέμπων. Σκύλων Φρυγίων] ἀντὶ τοῦ τὰ ἀπὸ τῆς λαφυραγωγίας τῶν βαρβάρων νήματα, καὶ λίνα. ἤτοι ἀπὸ τῶν Φρυγίων σκύλων, βουλομένης συῤῥάψαι ἐνδύματα πορφυρᾶ, ὅπως ἐπὶ τῷ τάφῳ ἀναθῇ τῆς Κλυταιμνήστρας. Ἄλλως. Τὰ δὲ νήματα ἵετο, ἀντὶ τοῦ κατέπεμπε, καὶ κατησπευσμένως ἐχαλᾶτο ἐν τῷ πέδῳ διὰ τὸν τύμβον. ἀπὸ δὲ τοῦ τύμβου τὸ σῶμα τῆς Κλυταιμνήστρας δηλοῖ. ἀγάλματα δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀγάλμασι. καλλώπισμα γάρ ἐστιν ἡ κηδεία τοῦ νεκροῦ σώματος. ὁ δὲ λόγος, τὰ δὲ νήματα καὶ τὰ λίνα τὰ ἐκ Φρυγίας εἰργάζετο διὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὸ σῶμα. ἵνα τοῦτο συστείλῃ, καὶ κηδεύσῃ αὖθις, λαμπροῖς ἱματίοις, καὶ φάρεσι πορφυρέοις.

ANNOTATIONES

V. 1407. Ἔῤῥοι τᾶς ἡσύχου προνοίας] ſub. ἕνεκα. Vid. infra V. 1573.

V. 1422. Ἀρκυστάταν μηχανὰν] Portus [illegible] pro ἀρκυν ἀρκυστάτην autem retiariam ab ἵστημι vertit, eodem modo [illegible] Montanus ab [illegible] Reverâ autem non comprantur. Joſ. Barnes.

V. 1424. Παῖδα] alii legunt παιδὶ, eodem recidit. Utroque enim modo Oreſtes dici poteſt ἐμπλέκειν Τυνδαρίδι μηχανὰν & ἐμπλέκειν τὴν Τυνδαρίδα εἰς μηχανὰν, & ſic τὸ εἰς ſubauditur. Joſ. Barnes.

Χρήζουσα

	Χρήζουσα λίνῳ φάρεα πορφύρεα,	Volens ex lino, purpureos pannos,
	Δῶρα Κλυταιμνήστρᾳ.	Dona Clytæmnestræ.
	Προσεῖπε δ' Ὀρέστας	Allocutus autem eſt Oreſtes
	Λάκαιναν κόραν. ὦ Διὸς παῖ,	Lacænam puellam, ô filia Jovis,
	Θὲς ἴχνος πέδῳ δεῦρ' ἀποστᾶσα κλισμοῦ,	Pone veſtigium in ſolo huc ſurgens ex ſede,
	Πέλοπος ἐπὶ προπάτορος ἕδραν	Ad locum avi Pelopis
	Παλαιᾶς ἑστίας,	Veteris aræ,
	Ἵν' εἰδῇς λόγους ἐμούς.	Ut ſcias meam orationem.
	Ἄγει δ' ἄγει νιν. ἃ δ' ἐφείπετο,	Ducit, ducit eam: illa verò ſequebatur,
	Οὐ προμάντις ὧν ἔμελλεν.	Non proſpiciens quæ futura erant,
	Ὁ δὲ συνεργὸς, ἄλλ' ἔπρασσ' ἰὼν, κακὸς Φωκεύς.	At ſocius improbus homicida Phocenſis alia faciebat vadens:
	Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ', ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ Φρύγες;	Non diſcedītis, *inquit*, at ſemper mali *eritis*, Phryges?
	Ἐξέκλῃσε δ' ἄλλον ἄλλοσε	Et concluſit alium aliò
	Στέγης. τοὺς μὲν ἐν σταθμοῖσιν	In domo, quoſdam in ſtabulis
	Ἱππικοῖς, τοὺς δ' ἐν ἕδραισι,	Equorum, quoſdam in latrinis,
	Τοὺς δ' ἐκεῖσε κἀκεῖθεν, ἄλλον ἄλλοσε	Alios hinc inde, alium aliò
	Διαρμόσας ἀπόπροθε δεσποίνας.	Avellens procul à dominâ.
Χο.	Τί τοὐπὶ τῷδε συμφορᾶς ἐγίνετο;	*Cho.* Quæ calamitas poſtea accidit?
Φρ.	Ἰδαία μᾶτερ, μᾶτερ ὀβρίμα, ὀβρίμα, αἶ αἶ	*Phr.* Idæa, Idæa mater, potens, potens, heu heu *ob*
	Φονίων παθέων, ἀνόμων τε κακῶν, ἅπερ ἔδρακον,	Cruentas clades, impiáque mala, quæ vidi,
	Ἔδρακον ἐν δόμοις τυράννων,	Vidi in domo regiâ,
	Ἀμφὶ πορφυρέων πέπλων ὑπὸ σκότου	In veſtibus purpureis in caligine
	Ξίφη σπασάμενοι ἐν χεροῖν, ἄλλος ἄλλοσε	Enſes extrahentes in manibus, alius aliò
	Δίνασεν ὄμμα, μή τις παρὼν τύχοι.	Agitavit oculos, nè quis adeſſet,
	Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι	Et ſicut apri montani
	Γυναικὸς ἀντίοι σταθέντες,	Stantes ante mulierem,
	Ἐννέπουσι, κατθανῇ, κατθανῇ,	Dicunt: Morieris, morieris,
	Κακός σ' ἀποκτείνει πόσις,	Maritus improbus te interficit,
	Κασιγνήτου προδοὺς ἐν Ἄργει θανεῖν γόνον,	Qui prodidit fratris filium ut moreretur Argis.
	Ἃ, δ' ἴαχεν, ἴαχεν, ὤμοι μοι,	Illa verò vociferata eſt: Heu mihi, mihi,
	Λευκὸν δ' ἐμβαλοῦσα πῆχυν στέρνοις	Immittens candidum cubitum pectori.
	Κτύπησε κρᾶτα μέλεον πλαγάν.	Percuſſit caput triſti plagâ.
	Φυγᾷ δὲ ποδὶ τὸ χρυσεοσάνδαλον ἴχνος	Fugiente autem pede veſtigium aureis ſandalis
	Ἔφερεν ἔφερεν· ἐς κόμας δὲ δακτύλους	Tulit: Sed in comam digitos
	Δικὼν Ὀρέστας, Μυκηνίδ' ἀρβύλην προβὰς,	Mittens Oreſtes, ſiſtens Mycenæos calceos,
	Ὤμοις ἀριστεροῖσιν ἀνακλάσας δέρην,	Siniſtro humero incurvans collum,
	Παίειν λαιμῶν ἔμελλεν εἴσω μέλαν ξίφος.	Erat verberaturus nigro gladio guttur.
Χο.	Ποῦ δῆτ' ἀμύνειν οἱ κατὰ στέγας Φρύγες;	*Cho.* Ubi verò erant Phryges in domo ad auxiliandum?
Φρ.	Ἰαχᾷ δόμων θύρετρα καὶ σταθμοὺς	*Phr.* Auditâ vociferatione, fores ædium & ſtabula,
	Μοχλοῖσιν ἐκβαλόντες, ἔνθ' ἐμίμνομεν,	Vectibus ejicientes, ubi manebamus,
	Βοηδρομοῦμεν ἄλλος ἄλλοθεν στέγης.	Accurrimus alius ex aliâ habitatione,
	Ὁ μὲν πέτρους, ὁ δ' ἀγκύλας,	Alius ſaxa, alius cuſpides,
	Ὁ δὲ ξίφος πρόκωπον ἐν χεροῖν ἔχων.	Alius enſem cum longo capulo habens in manibus.
	Ἔναντα δ' ἦλθε Πυλάδης ἀλίαστος,	Venit autem contra nos Pylades impavidus:

Θὲς ἴχνος] ἀντὶ τοῦ, ἀνάστηθι. ἀπαγαγεῖν δὲ αὐτὴν ἐβούλετο ἀπὸ τοῦ τόπου, οὗ ἐκάθητο εἰς ἕτερον τόπον, ἐκκλῖναι βουλόμενος τοὺς παρεστῶτας οἰκέτας. τοῦτο οὖν φησὶν ἀποστᾶσα τοῦ κλισμοῦ ἐλθὲ ἐπὶ τὴν Πέλοπος καθέδραν, ἤτοι ἔνθα εἰώθει διατρίβειν ὁ Πέλοψ. Ὁ δὲ ξυνεργὸς] τὸ συνὸν κατὰ κοινοῦ, τουτέστιν ὁ δὲ συνεργὸς συμπράξαντος τῷ Ὀρέστῃ, ὁ πονηρὸς εἶπε Φωκεὺς, τοιαῦτα εἶπεν, οὐκ ἐκ ποδῶν, καὶ τὰ λοιπά. Τοὺς δ' ἐν ἕδραισι] ἤτοι ἐν οἴκοις ἀποπάτοις. Ἀπόπροθεν πόῤῥωθεν. τὸ δὲ διαρμόσας, ἀντὶ τοῦ περιπαρμόσας καὶ συγκλείσας, ἀπὸ τοῦ διαρμόσας δὲ, τὴν ἀδιάλειπτον προσαρμονὴν τῶν οἰκετῶν ἐσήμανεν, ἣν εἶχον μετὰ τῆς δεσποίνης. Ἰδαία μᾶτερ] Ἴδη ὄρος ἐπὶ Τροίας, ἔνθα τιμᾶται ἡ Ῥέα. ἴσως οὖν ὡς ἐγχωρίαν θεὸν ἐπικαλεῖται αὐτὴν ὁ εὐνοῦχος. Ὀβρίμαν δὲ αὐτὴν φησὶν, ἐπεὶ λέουσιν ὀχεῖται, ἢ ὅτι ἐφίσταται τοῖς αὐτῇ συντυγχάνουσι. μέλλων δὲ διηγεῖσθαι ὁ Φρὺξ, ἅπερ ἐθεάσατο ἔνδον, τὴν Ῥέαν ἐπικαλεῖται ὡς ἀλεξίκακον. Ἰδαίαν δὲ, ἀντὶ τοῦ ὀρεινήν. ἐν γὰρ τοῖς ὄρεσι διατρίβειν φασὶ τὴν θεόν. Ὀβρίμαν δὲ, τὴν ἰσχυρὰν καὶ φοβεράν. ὁ δὲ λόγος, φεῦ φεῦ, τῶν ἀλόγων κακῶν ὦ μῆτερ Ῥέα, ἅπερ τεθέαμαι ἔνδον κατὰ τοὺς οἴκους. καλεῖται δὲ καὶ Ανταία. τοῖς Φρυξὶ γὰρ ὑπαντῶσα, φοβερά ἐστιν. Κτύπησε κρᾶτα] μετὰ τῶν στηθῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκτύπησε. Μυκηνίδα] ἡ Ἑλένη φησὶ διαναστᾶσα τὴν πορείαν φυγῇ πειράζεται. Μυκηνίδα δὲ ἀρβύλην τὸν πόδα φησίν. ἀπὸ γὰρ τοῦ ὑποδήματος τὸν πόδα δηλοῖ. τὸ δὲ δικὼν, ἀντὶ τοῦ ἐκτεῖναι καὶ βαλών. ὁ δὲ Ὀρέστης φησὶ προαχθεῖσα προβὰς τὸν πόδα, ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ λαβόμενος τῆς κόμης, ἔμελλεν αὐτὴν κτεῖναι τῷ ξίφει. Ὤμοις ἀριστεροῖσιν] ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρί. Μέλαν ξίφος] τὸ μελανθησόμενον. Ἰαχᾷ δόμων] ἰαχῆς φησὶ καὶ θορύβου γενομένου κατὰ τὴν οἰκίαν τὰς θύρας τῶν σταθμῶν, ἔνθα ἦμεν συγκεκλεισμένοι τοῖς μοχλοῖς, ἐκσπάσαντες ἐξήλθομεν βοηθήσοντες. Ἀγκύλας] τὰ ἀκόντια, ἀπὸ τοῦ ἐπηγκυλῶσθαι. ἢ διότι ὑπὸ τῆς κατὰ μέσον ἀγκύλης λαμβανόμενα ῥίπτεσιν. Πρόκωπον] μεγάλην κώπην καὶ ἐκτεταμένην ἔχον. Ἀλίαστος] ἄτρεπτος, καὶ ἄφυκτος ἐν τοῖς μάχαις. ἢ ἀκατάπαυστος. ἢ οὐκ ἔχων λιάσαι, καὶ εἰς φυγὴν τρέψαι.

ANNOTATIONES.

V. 1447. Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ', ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ Φρύγες;] Prius erat ἀλλὰ κακοὶ, &c. Liber *Heinſio-Scalig.* legit ἀλλ' haud ineptè, ſed *Aldi* Editio legebat ἀλλ' αἰεὶ, ut & MS. unde apparet eſſe *Iambicum* & ſcribi debere ἀλλ' ἀεί. *Eritis* verò intelligitur, ut ego in Verſione addidi. *Joſ. Barnes.*

V. 1460. Ὀρέστεροι] De hâc formâ adjectivorum. Vid. ſupra ad v. 1422. in ἀγρωστῆρα.

Οἷος

Οἷος οἷος Ἕκτωρ ὁ Φρύγιος, ἢ τετρακόρυθος Αἴας,
Ὃν εἶδον εἶδον ἐν πύλαισι Πριαμίσι·
Φασγάνων δ' ἀκμὰς συνήψαμεν.
Τότε δὴ τότε διαπρεπεῖς
Ἐγένοντο Φρύγες, ὅσον Ἄρεος ἀλκὰν
Ἥσσονες Ἑλλάδος ἐγενόμεθ' αἰχμᾶς.
Ὁ μὲν οἰχόμενος φυγὰς, ὁ δὲ νέκυς ὤν,
Ὁ δὲ τραῦμα φέρων, ὁ δὲ λισσόμενος,
Θανάτου προβολάν. ὑπὸ σκότον δ' ἐφεύγομεν.
Νεκροὶ δ' ἔπιπτον, οἱ δ' ἔμελλον, οἱ δ' ἔκειντο.
Ἔμολε δ' ἡ τάλαιν' Ἑρμιόνα δόμους
Ἐπὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ ματρὸς, ἅ νιν ἔτικε τλάμων.
Ἄθυρσοι δ' οἷά νιν δραμόντες Βάκχαι,
Σκύμνον ἐν χεροῖν ὀρείαν ξυνήρπασαν.
Πάλιν δὲ τὰν Διὸς κόραν ἐπὶ σφαγὰν ἔτεινον.
Ἁ δ' ἐκ θαλάμων ἐγένετο διὰ προδόμων
Ἄφαντος (ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς, καὶ νύξ)
Ἤτοι φαρμάκοισιν, ἢ μάγων τέχναις, ἢ θεῶν κλοπαῖς.
Τὰ δ' ὕστερον, οὐκέτ' οἶδα. δραπέτην γὰρ ἐξέκλεπτον ἐκ δόμων πόδα.
Πολύπονα δὲ πολύπονα πάθεα
Μενέλαος ἀνασχόμενος, ἀνόνητον ἀπὸ Τροίας
Ἔλαβε τὸν Ἑλένας γάμον.
Χο. Καὶ μὴν ἀμείβει καινὸν ἐκ καινῶν τόδε·
Ξιφηφόρον γὰρ εἰσορῶ πρὸ δωμάτων
Βαίνοντ' Ὀρέστην ἐπτοημένῳ ποδί.

Qualis qualis Hector Phrygius, aut Ajax ornatus[*] galeâ tres habente conos,
Quem vidi, vidi in portis Priami.
Commiſimus autem acies enſium.
Tunc verò, tunc conſpicui
Erant Phryges, quantum in pugnâ Martis
Nos ſumus inferiores Græcis pugnatoribus:
Alius abiens fugitivus, alius mortuus,
Alius vulnus ferens, alius ſupplex
Propter intentatam mortem, fugimus in tenebras.
Mortui verò ceciderunt, alii erant caſuri, alii jacebant.
Ingreſſa eſt autem in domum miſera Hermione,
Circà cædem Matris jam-tum humi caſuræ, quæ miſera illam peperit.
Iſti verò currentes velut Bacchæ ſine thyrſis
Rapuerunt velut pullum in manibus
Rurſus tendebant cædem adverſus filiam Jovis:
Illa autem evaſerat extra domum
Non viſa (ô Jupiter & terra & lumen & nox)
Sive veneficiis, ſive arte magorum, ſive deceptione deorum.
Quæ poſtea acciderint neſcio, nam fugitivum ſuſtuli pedem ex ædibus.
Multiplices autem, multiplices ærumnas
Menelaus ſuſtinens, inutile à Trojâ
Recipit conjugium Helenes.
Cho. Atqui ſequitur aliud novum ex novis:
Nam video tenentem gladium ante ædes
Euntem Oreſten attonito pede.

Ὁ τετρακόρυθος] ὁ μεγάλην ἔχων περικεφαλαίαν. ὅμοιον δέ ἐστι τῷ τετράφαλος αὐλῶπις. ἢ ὅτι ἔνιοι τῶν ἡρώων τετραλόφοις ἐχρῶντο. Τότε δὴ τότε] ἐν τῷ πρὸς Ὀρέστην πολέμῳ, ἐφάνημεν διαπρεπόντως δειλοὶ οἱ Φρύγες, ἢ τότε ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ. Ἄλλως. Διαπρεπεῖς ἐγένοντο, ἀντὶ τοῦ ἔκδηλοι τὴν δειλίαν, καὶ ἐξεληλεγμένοι φησὶν ἐν τῇ πρὸς Ὀρέστην, καὶ πρὸς τὸν Πυλάδην συμβολῇ, ἐφάνησαν οἱ Φρύγες πολὺ τῶν Ἑλλήνων ἀσθενέστεροι καὶ ὅσον ἦμεν ἐλάττους ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς τοὺς Ἕλληνας κατὰ τὴν Ἴλιον. φησὶ γὰρ αὐτὸ κατ' ἀναφορὰν τὸ ἐν Ἰλίῳ, λόγου παρεκβάσει χρησάμενος. οὐ γὰρ εἰκὸς ἦν οὕτω πολλοὺς εἶναι τοὺς ἐν τοῖς βασιλείοις τεθνηκότας, ὡς καταλέγειν. πτώματα μυρίων νεκρῶν. ἔστιν οὖν ὁ πᾶς λόγος τοιοῦτος, τὴν συμβολὴν τὴν πρὸς τὸν Ὀρέστην, καταδῆλοι γεγόνασιν, ἀσθενεῖς ὄντες οἱ Φρύγες. 1485 Ἥσσονες Ἑλλάδος] εἰκότως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τότε ἐν Ἰλίῳ, ἢ τῶν περὶ τὸν Ὀρέστην ἡττήθησαν. εὐθέως ὁ μὲν ἦν φυγὰς, ὁ δὲ νεκρὸς ἔκειτο. ἄλλος δὲ τραυματίας ἦν, ὁ δὲ ἱκέτης, τὸν ἔλεον θηρώμενος, καὶ τέλος ὡς ὑποσκότιοι γενόμενοι τῷ πλήθει τῶν βαλλομένων βελῶν, εἰς φυγὴν ἐτρεπόμεθα. καὶ οἱ μὲν ἔπιπτον τιτρωσκόμενοι, οἱ δὲ πίπτειν ἔμελλον, οἱ δὲ ἦσαν νεκροί. καὶ μέχρι μὲν τούτου ἡ παρέκβασις. τὸ δὲ ἑξῆς, τὰ γενόμενα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, ὅθεν ἄνωθεν κατ' ἐπανάληψιν ἐπάγει. ἔστι δὲ τὸ ἑξῆς τοῦ λόγου, φασγάνων τε ἀκμὰς συνήψαμεν, καὶ ἡττήθημεν κατὰ κράτος, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ κατὰ Ἴλιον πολέμῳ ἦν, καὶ ταῦτα συμβέβηκεν ἅπερ κατέλεξεν. ὡς δὲ ἡττήθημεν, ἦλθεν ἡ Ἑρμιόνη. δύναται δὲ καὶ ἐπὶ οἰκίας ταῦτα γινόμενα νοεῖσθαι. ἴδιον δὲ τῆς τραγῳδίας, τὸ τὰ μικρὰ τῶν πραγμάτων ἐξαίρειν, καὶ φανερὰ ποιεῖν, ὥσπερ νῦν ὁ Εὐριπίδης. ταῦτα δὲ ὡς περὶ τῶν ἐν Ἰλίῳ λέγει τεθορυβημένος, καὶ οὐ δεόντως ἀπαγγέλλων. οἱ δὲ μὴ νοήσαντες, πολλοὺς ἐνόησαν ἐν τοῖς βασιλείοις ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀρέστην τεθνάναι. Κἂν μὲν οὖν περὶ τῶν ἐν Ἰλίῳ λέγοιτο, ἔστι τὸ ὑπὸ σκότον, ἀντὶ τοῦ καλυφθέντες τῷ πλήθει τῶν βελῶν, ἐφεύγομεν. ἐὰν δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ, εἰς τοὺς σκοτεινοὺς τόπους τῆς οἰκίας ἐφεύγομεν. 1491 Ἐπὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ] θορύβου φησὶ γενομένου, ἦλθεν ἡ Ἑρμιόνη, χαμαὶ οὔσῃ τῇ Ἑλένῃ, καὶ μελλούσῃ πίπτειν μετὰ τὸ φονευθῆναι. Χαμαιπετεῖ] ἢ τεθορυβημένος ὤν, οἴεται αὐτὴν πεπτωκέναι. ἢ χαμαιπετεῖ, τῷ μέλλοντι πεσεῖσθαι. Ἄλλως. Οὐ τῷ πεσόντι ἐπὶ γῆς. οὐδὲ γὰρ ἐφόνευσαν αὐτήν, ἀμέλει μετὰ μικρὸν φησὶν, ὅτι διωκομένης, ἀφανὴς ἐξ αὐτῶν ἐγένετο. Ἄθυρσοι δ' οἷα] ἢ χωρὶς θύρσων, ἢ θύρσων δεόμενοι μόνον πρὸς τὸ εἶναι Βάκχαι, ἢ ἀθύρσους αὐτοὺς εἶπεν, ἐπεὶ αἱ Βάκχαι μετὰ θύρσων βακχεύουσι. Πάλιν δὲ τὴν Διὸς] συλλαβόμενοι δὲ τὴν Ἑρμιόνην, οὐδὲν ἧττον πάλιν ἐπεδίωκον Ἑλένην. 1497 Φαρμακοῖσιν] τοῦτο δοκεῖ ἀπὸ ἱστορίας εἶναι, παρὰ γὰρ τῆς Θῶνος γυναικὸς δοκεῖ πλεῖστα φάρμακα εἰληφέναι ἡ Ἑλένη. ὡς Ὅμηρος,

* Odyſſ. δ. V. 228.

* Τά οἱ πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις.
Αἰγυπτίη, Πολλὰ ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.

Ἐξέκλεπτον] ἀπέδραν. Ἀνόνητον] ἀνονητότερον. Ἀμείβει] διαδέχεται. Ἐπτοημένῳ] σπουδαίῳ.

ANNOTATIONES.

V. 1494. Ἔτεινον] Cum olim ἔκτεινον eſſet, *Canterus* legit ἔτεινον, idem eſt, utro modo legas, nam ἔκτεινον eſt pro ἐξέτεινον, & τὸ ει corripi poteſt. ſed & MS. legit ἔτεινον, quarè ità legatur. *Joſ. Barnes.*

V. 1495. Διὰ προδόμων] MS. διαπρὸ δωμάτων.
V. 1498. Τὰ δ' ὕστερον] MS. τὰ δ' ὑστέρ'.

ARGUMENTUM

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

ORESTES, *audito* Phrygis *ejulatu, forâs proſiliens, ſilentium illi indicit fidémque, ac rurſus intrò ſe recipit.* Menelaus *famâ rei excitus, ad* Uxorem *&* Filiam *ſervandas accurrit: Verùm ingreſſu prohibetur ab* Oreſte, *qui has* Conditiones *proponit, ut ſi res ſuas &* Filiam *ſalvas velit, ſe & ſororem vulgi ſententiis liberet. Ibi, dum Ædes ipſæ &* Hermione, Oreſtes, Pylades, *&* Electra, *cum* Menelao *in ſummo periculo verſantur, adeſt ſubito* Apollo, *vix.* Θεὸς ἀπὸ μηχανῆς, *qui rem omnem componit,* Hermionem *liberat, damnatos neci eripit,* Menelaum *&* Oreſtem *conciliat &* Hermionem Oreſti *in conjugem dandam pronuntiat. Hinc lætam & felicem Fabula ſortitur* Cataſtrophen; *cujuſmodi Homines noſtræ ætatis inſcientèr* Tragicomœdias *vocant; quùm tamen in iis nihil* Comicum *inſit, & fælix exitus* Tragœdiæ *ſæpè accidere ſoleat.*

ΟΡΕΣΤΗΣ, ΦΡΥΞ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τροχαῖοι.

Ορ. Ποῦ 'ςιν οὗτος, ὃς πέφευγεν ἐκ δόμων τοὐμὸν ξίφος;

Φρ. Προσκυνῶ σ', ἄναξ, νόμοισι βαρβάροισι προσπίτνων.

Ορ. Οὐκ ἐν Ἰλίῳ τάδ' ἐςίν, ἀλλ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί.

Φρ. Πανταχοῦ ζῆν ἡδὺ μᾶλλον, ἢ θανεῖν, τοῖς σώφροσιν.

Ορ. Οὔ τι που κραυγὴν ἔθηκας Μενέλεῳ βοηδρομεῖν;

Φρ. Σοὶ μὲν οὖν ἔγωγ' ἀμύνειν· ἀξιώτερος γὰρ εἶ.

Ορ. Ἐνδίκως ἡ Τυνδάρειος ἆρα παῖς διώλετο;

Φρ. Ἐνδικώτατ', εἴγε λαιμοὺς εἶχε τριπτύχους θανεῖν.

Ορ. Δειλίᾳ γλώσσῃ χαρίζῃ, τἄνδον οὐχ οὕτω φρονῶν.

Φρ. Οὐ γάρ; ἥτις Ἑλλάδ' αὐτοῖς Φρυξὶ διελυμήνατο;

Ορ. Ὄμοσον, εἰ δὲ μή, κτενῶ σε, μὴ λέγειν ἐμὴν χάριν.

Φρ. Τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατώμοσ', ἣν ἂν εὐορκοῖμ' ἐγώ.

Ορ. Ὧδε κἀν Τροίᾳ σίδηρος πᾶσι Φρυξὶν ἦν φόβος;

Φρ. Ἄπεχε φάσγανον· πέλας γὰρ δεινὸν ἀνταυγεῖ φόνον.

Ορ. Μὴ πέτρος γένῃ, δέδοικας, ὥς τε Γοργόν' εἰσιδών;

Φρ. Μὴ μὲν οὖν νεκρός. τὸ Γοργοῦς δ' οὐ κάτοιδ' ἐγὼ κάρα.

Ορ. Δοῦλος ὢν φοβῇ τὸν ᾅδην, ὅς σ' ἀπαλλάξει κακῶν;

Φρ. " Πᾶς ἀνήρ, κἂν δοῦλος ᾖ τις, ἥδεται τὸ φῶς ὁρῶν.

Ορ. Εὖ λέγεις· σώζει σε σύνεσις· ἀλλὰ βαῖν' ἔσω δόμων.

Φρ. Οὐκ ἄρα κτενεῖς με. Ορ. Ἀφεῖσαι. Φρ. Καλὸν ἔπος λέγεις τόδε.

Ορ. Ἀλλὰ μεταβουλευσόμεσθα. Φρ. Τοῦτο δ' οὐ καλῶς λέγεις.

Ορ. Μῶρος, εἰ δοκεῖς με τλῆναι σὴν καθαιμάξαι δέρην.
Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας, οὔτ' ἐν ἀνδράσιν σύ γ' εἶ.
Τοῦ δὲ μὴ στῆσαί σε κραυγήν, οὕνεκ' ἐξῆλθον δόμων.
Ὀξὺ γὰρ βοῆς ἀκοῦσαν Ἄργος ἐξεγείρεται.
Μενέλεων δ' οὐ τάρβος ἡμῖν ἀναλαβεῖν ἔσω ξίφους,
Ἀλλ' ἴτω ξανθοῖς ἐπ' ὤμων βοστρύχοις γαυρούμενος.

Oreſt. Ubi eſt iſte, qui effugit ex ædibus meum enſem?

Phr. Adoro, te rex, procidens barbaro more.

Or. Iſta non ſunt in Ilio, ſed in Argivâ terrâ.

Phr. " Ubique ſapientibus eſt ſuavius vivere, quam mori.

Or. Num feciſti clamorem Menelao, ut accurreret?

Phr. Tibi adjum ut opituler: es enim dignior.

Or. Juſtè ne igitur periit filia Tyndari?

Phr. Juſtiſſimè, ſi haberet triplex guttur ad moriendum.

Or. Propter metum linguâ gratificaris, intùs non ita ſentiens.

Phr. Cur non? quæ perdidit Græciam cum ipſis Phrygibus?

Or. Jura, (aliàs te necabo) te hæc non dicere in meam gratiam.

Phr. Per animam meam juravi: & quidem bonâ velim fide.

Or. Siccine etiam ad Trojam omnibus ferrum erat Phrygibus terrori?

Phr. Amove enſem: Nam cùm prope adeſt, oſtendit cædem.

Or. Metuis nè fias lapis, tanquam intuens Gorgona?

Phr. Imò nè moriar: haud enim novi caput Gorgonis.

Or. Cùm ſis ſervus, metuis mortem, quæ te liberabit à malis?

Phr. " Quilibet etiam ſervus gaudet videre lucem.

Or. Rectè dicis, ſervat te prudentia; ſed ingredere in domum.

Phr. Non igitur occides me. *Or.* Es dimiſſus. *Phr.* Dicis hoc pulchrum verbum.

Or. Sed poterimus retractare. *Phr.* Hoc non pulchrè dicis.

Or. Stultus es, ſi putas me cruentaturum tuum collum:
Nam neque mulier es, neque es inter viros.
Propterea egreſſus ſum ex ædibus, nè excites clamorem.
Nam totum Argos cùm audierit clamorem, citò excitatur.
Non eſt mihi metus Menelaum excipere gladio:
Sed veniat ſuperbiens flavis capillis ſuper humerum.

1510 Οὔ τι πε] ἐ διὰ τοῦτο φησὶν ἐβόησας, ὥστε τὸν Μενέλαον ἐλθόντα βοηθεῖν; Ἄλλως. Οὐκ ἄρα φησὶ μεγάλα φωνεῖς τὸν Μενέλαον, ὥστε βοηδρομεῖν. Σοὶ μὲν] λείπει τὸ βούλομαι. ἢ ἕτοιμός εἰμι, σοὶ μὲν ἐγὼ βοηθεῖν ἕτοιμος. τιμιώτερος γὰρ ὑπάρχεις. Ἐνδίκως] δικαίως ἄρα ἡ Τυνδάρεως θυγάτηρ; Ἐνδικώτατα] δικαιότατα, εἴπερ ἐκέκτητο τρεῖς λαιμούς, ὥστε ἀποθανεῖν. Δειλίᾳ] ὑπὸ τῆς δειλίας χαριτογλωττίζεις, ἕτερα κατὰ ψυχὴν ἔχων καὶ φρονῶν. 1511 Οὐ γὰρ] οὐ γὰρ δίκαια ἔπαθεν, ἥ γε τὴν Ἑλλάδα σὺν αὐτοῖς Φρυξὶν ἔβλαψεν; Οὐ γὰρ] οὐ πρὸς χάριν, ἀλλ' ἀληθῶς λέγω, ὅτι ἀξία ἐστὶν ἀποθανεῖν, ἥ γε τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, καὶ τὴν Φρυγίαν ἠφάνισεν. Ὄμοσον] ὄμοσον φησίν, ὅτι οὐ πρὸς χάριν ἐμὴν ταῦτα λέγεις, οὐδὲ ὑποκρινόμενος, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ οὕτω φρονεῖς. λείπει δὲ οὐ εἰς, εἰς ἐμὴν χάριν. Τὴν ἐμὴν] τὴν ἐμὴν ζωὴν κατώμοσα, ἣν ἐπικαλῶ, εἰς ὅρκον λαμβάνω. Ὧδε κἀν Τροίᾳ] καὶ ἐν Τροίᾳ φησὶν ὁ σίδηρος οὕτως ἦν φοβερὸς τοῖς Τρωσίν, ὡς σὺ νῦν ὁρῶν τὸ ξίφος, οἷς θάνατον, ἐνσκελίζεσθαι. Ἄπεχε φάσγανον] μακρὰν ἔχε τὸ ξίφος. πλησίον γὰρ ὂν φοβερὸν φόνον ἀντιλάμπει. 1520 Μὴ πέτρος] ἵνα μὴ ἀπολιθωθῇς, φοβῇ, ὥσπερ τὴν Γοργόνα θεασάμενος. Μὴ μὲν οὖν] μᾶλλον μὲν οὖν δέδοικα, ἵνα μὴ γένωμαι νεκρός. 1525 Ἀφεῖσαι] ἐπὶ τοῦ παρόντος φησὶν ἀφίημί σε, ὕστερον δὲ βουλεύσομαι περὶ σοῦ. ἔστι δὲ περὶ τέλους ὁ τόνος. προπερισπᾶται γὰρ παρακείμενος ὤν. ὁ δὲ Θεόδωρος ἀπὸ τοῦ ἕω φησὶν αὐτό. εἰ γὰρ ἦν ἀπὸ τοῦ ἵημι, προπαροξύνετο φησὶν ὡς τρισύλλαβος. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ἵημι, ἥσω, ἧκα, ἕμαι, ἀφεῖμαι, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι. ὡς τέθειμαι, καὶ εἶσαι, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀφεῖσαι. φυλάττεται γὰρ ὁ τόνος τῶν ὁριστικῶν, ἐὰν μετὰ προθέσεως συντεθῇ, μὴ ἀποβάλλουσι τὴν μακράν. Μῶρος εἶ] πρὸς οὕτως σίζουσι, καὶ τὸ ἄλλο ἀπόλυτον. πρὸς δὲ οὕτως, εἰ δοκεῖς με τλῆναι σὴν καθαιμάξαι δέρην, μῶρος ἀνόητος εἶ, ἵν' ᾖ μετ' ἔλλειψιν. Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας] τοῦτο δὲ δύναται μὲν ἐπὶ εὐνούχου λαμβάνεσθαι. δύναται δὲ καὶ ὅτι γυναικώδεις εἰσὶν οἱ Φρύγες. Οὔτ' ἀνδράσι, εὐνοῦχος γὰρ ἦν. 1530 Ὀξὺ γὰρ] ἀντὶ τοῦ ὀξέως ἐξεγείρονται οἱ Ἀργεῖοι, ἐὰν βοῆς ἀκούσωσιν. ἐκεῖνο φησὶν ἐφοβούμην, καὶ ὑφορώμην, μὴ ἄρα σὺ κραυγάσας ἐξαναστήσῃς τὴν πόλιν καθ' ἡμῶν. περὶ γὰρ τοῦ Μενελάου, οὐδεὶς λόγος, ὅτε

ANNOTATIONES.

V. 1510. Ἔθηκας] *Paulus Leopardus* Emend. l. 7. c. 22. ἤγειρας legit, quem vide; ſed MS. ἔθηκας retinet. *Joſ. Barnes.*

V. 1526. Ἀλλὰ μεταβουλευσόμεσθα] Hic ſecundo loco *Anapæſtus* pro *Spondæo* ponitur, quod leges Carminis admittunt.

V. 1529. Τοῦ δὲ μὴ ςῆσαί σε κραυγὴν] de hâc Phraſi vid. *Pauli Leopardi* Emendat. l. 7. c. 22.

Εἰ γὰρ Ἀργείους ἐπάξει τοῖσδε δώμασιν λαβὼν,
Τὸν Ἑλένης φόνον διώκων, κἀμὲ μὴ σώζειν θέλει,
Σύγγονόν τ' ἐμὴν, Πυλάδην τε τὸν τάδε συνδρῶντά μοι,
Παρθένον τε, καὶ δάμαρτα, * δύο νεκρὼ κατόψεται.

Si enim adducet Argivos ad hanc domum,
Persequens cædem Helenæ, & me non volet servare,
Et sororem meam, & Pyladem, qui in his me adjuvit;
Videbit duo cadavera, uxorem & virginem.

γὰρ αὐτοῦ ὄντος, δυνησόμεθα σκεψάσθαι, ὥστε ἐκεῖνο ἢ τὸ ἄλλο μόνον ἐφειδόμενος. εἰ δὲ τοὺς Ἀργείους πάντας ἐπαγόμενος ἔλθοι, διώκων ἡμᾶς διὰ τὸν τῆς Ἑλένης φόνον, καὶ μὴ ἐθελήσει σώζειν ἡμᾶς, ἐπαναιρήσομαι τῇ Ἑλένῃ τὴν Ἑρμιόνην. Τὸν Ἑλένης] τιμωρούμενος διὰ τὸν τῆς Ἑλένης φόνον, ἔλκων, καὶ ἄλλως διώκων, κυρίως ἐπὶ τὸ κατηγορεῖν. κεῖται δὲ νῦν ἐπὶ τοῦ ἐπεξιέναι. ὁ δὲ λόγος ἐπεξιὼν διὰ τὸν Ἑλένης φόνον.

* Δύο, &c. idem Hemiſtichium *Hecub.* V. 45.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. Ἰὼ, ἰὼ, τύχα, ἕτερον εἰς ἀγῶν', ἕτερον αὖ
Δόμος φοβερὸν ἀμφὶ τοὺς Ἀτρείδας πίτνει.

Ημ. Τί δρῶμεν; ἀγγέλλωμεν εἰς πόλιν τάδε,
Ἢ σῖγ' ἔχωμεν, ἀσφαλέστερον, φίλαι;

Στροφὴ β'.

Ημ. Ἴδε πρὸ δωμάτων, ἴδε προκηρύσσει
Θοάζων ὅδ' αἰθέρος ἄνω καπνός.

Χο. Ἅπτουσι πεύκας, ὡς πυρώσοντες δόμους
Τοὺς Τανταλείους, οὐδ' ἀφίστανται φόνου.

Στροφὴ γ'.

" Τέλος ἔχει δαίμων βροτοῖσι, τέλος ὅπᾳ θέλει.
Μεγάλα δέ τις ἁ δύναμις δι' ἀλάστορα
Ἔπεσεν, ἔπεσε μέλαθρα τάδε δι' αἱμάτων,
Διὰ τὸ Μυρτίλου πέσημ' ἐκ δίφρου.

Strophe I.
Cho. Heu, heu, ô Fortuna, in aliud certamen, in aliud iterum
Cadit domus terribile circa Atridas.
Se. Quid faciemus? nunciabimus hæc in urbem?
An tacitæ erimus, quod eſt tutius ô charæ?

Strophe II.
Se. Ecce ante ædes, ecce denunciat aliquid
Iſte fumus ſaliens in æterem ſurſum.
Cho. Incendunt pinus, tanquam inflammaturi domum
Tantaleam, neque deſiſtunt à cæde.

Strophe III.
" Eventum habet (propoſitum) Deus hominibus, ut voluerit.
Magna quædam vis per adverſo genios
Feriit, feriit hanc domum per cædes,
propter Myrtili caſum ex curru.

Ἕτερον εἰς ἀγῶν' ἕτερον] ὁ περὶ τοὺς Ἀτρείδας, ἀντὶ τοῦ ὁ τῶν Ἀτρειδῶν οἶκος, εἰς ἕτερον ἀγῶνα μεταπίπτει. μετωνείζεται δὲ τὴν γραφὴν ὁ χορός. δέδοικε γὰρ μὴ ὕστερον ἐγκληθῇ κρύψας. Ἴδε προκηρύσσει, ἰδὲ φησὶν ἀναπηδῶν ὁ καπνὸς, ἀπαγγέλλει τῇ πόλει τὰ ἐνταῦθα πραττόμενα. Τέλος ἔχει] ὁ Θεὸς ἐπάγει τοῖς ἀνθρώποις, ὅπως θέλει τὸ τέλος. Ἄλλως. τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τὸ τέλος ἐκ θεῶν ἐστίν. Ἄλλως. ὁ βέλτιστος ὁ Θεὸς τοῖς ἀνθρώποις τέλος ἐπιτίθησι. Ἔπεσε] ἐὰν μὲν διὰ τοῦ ε τὸ ἔπεσεν, οἱονεὶ ἐκλονεῖ τις τοῖς οἴκοις φονικὸς δαίμων, δι' αἱμάτων τιμωρίας παιδὸς τοῦ θανάτου τοῦ Μυρτίλου. ἐὰν δὲ διὰ τῆς αι διφθόγγου, ἀντὶ τοῦ ἔκρουσεν ἐὰν ἔλθῃ ὁ Μενέλαος.

ΤΡΟΧΑΙΟΙ.

Χο. Ἀλλὰ μὴν καὶ τόνδε λεύσσω Μενέλεων δόμων πέλας
Ὀξύπουν, ᾐσθημένον που τὴν τύχην, ἣ νῦν πάρα.

Ηλ. Οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε κλεῖθρα συμπεραίνοντες μοχλοῖς.
"Ὦ κατὰ στέγας Ἀτρεῖδαι; Δεινὸν εὐτυχῶν ἀνὴρ
" Πρὸς κακῶς πράσσοντας, ὡς σὺ νῦν, Ὀρέστα, δυστυχεῖς.

Cho. Sed video Menelaum prope domum,
Citato-gradu, audita forte edoctum fortunam, quæ nunc adeſt.
El. Non anteverteretis conjungentes fores vectibus
" O Atridæ in domo? Vehemens res eſt vir in rebus ſecundis
" Contra eos qui ſunt in adverſis, ſicut tu, Oreſtes, nunc.

Ὀξύπουν] ταχύπουν. ἀντὶ τοῦ ταχέως ἀκούσαντα παρά τινος καὶ νοήσαντα τὴν παροῦσαν δυστυχίαν ἐν τοῖς οἴκοις. Δεινὸν εὐτυχῶν] δεινὸν φησὶ καὶ χαλεπὸς ἀνὴρ εὐτυχῶν, ὅταν ἔχῃ ἐχθροὺς πρὸς δυστυχοῦντα, ἀντὶ τοῦ ἀμείνονα φησὶ μαχέσασθαι. εὐτυχὴς πρὸς δυσδαίμονα μαχόμενος, ἀπρεπέστερός ἐστι. καὶ Ὅμηρος, μάλ' ἐσθλὸν ἐξ ἑτέρου χαλεπὸς. τὸ δὲ κλεῖθρα συμπεραίνοντες, ἀντὶ τοῦ συμπηγνύντες, συνδέοντες, συγκλείοντες, πέρας ἐπιτιθέντες ταῖς θύραις, τουτέστι τοῖς μοχλοῖς.

ΙΑΜΒΟΙ.

Με. Ἥκω κλύων τὰ δεινὰ καὶ δρασ τήρια,
Δισσοῖν λεόντοιν· οὐ γὰρ ἄνδρ' αὐτὼ καλῶ.
Ἤκουσα γὰρ δὴ τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
Ὡς οὐ τέθνηκεν, ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται,
Κενὴν ἀκούσας βάξιν, ἣν φόβῳ σφαλεὶς
Ἤγγειλέ μοί τις, ἀλλὰ τοῦ μητροκτόνου
Τεχνάσματ' ἐστὶ ταῦτα, καὶ πολὺς γέλως.
Ἀνοιγέτω τις δῶμα, προσπόλοις λέγω

Me. Venio audiens facinora violenta
Duorum leonum, non enim voco eos viros.
Nam audivi de meâ uxore,
Quòd non ſit interfecta, ſed abrepta, ut non conſpiciatur.
Audiens inanem famâm, quam metu deceptus
Quidam nunciavit mihi: ſed matricidæ
Sunt hæ technæ, & in res dendicula.
Aperiat aliquis domum, ſervis jubeo

Δραστήρια] ἔλαβε δραστικὰ, τὰ χαλεπὰ καὶ τολμηρὰ καὶ αὐθαδῶς ἐργαζόμενα. Ἄλλως. τὰ χαλεπὰ καὶ δράματος ἄξια. τότε γὰρ δράματι ὁ σκοπὸς ἐστὶ χαλεπὰ πάσχειν. κατὰ τὸ συμπίπτειν δὲ εἰκὸς ἀπαγγέλλεσθαι τῷ Μενελάῳ, τὰ κατὰ τὸν οἶκον γενόμενα. [* Ἤκουσα τὴν ξυνάορον, ὡς οὐ τέθνηκεν, ὅμοιον τῷ, εἰπέ μοι τὸν Πολύδωρον, εἰ ζῇ.] βάξιν δὲ, ἀντὶ τοῦ φήμην. ἐνόμιζε δὲ τινὰ πεπλακέναι ταῦτα. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἣν φόβῳ σφαλεὶς, ἀντὶ τοῦ ἥντινα τις διὰ τὸν φόβον μὴ ἀκριβῶς νοήσας ἤγγειλεν. ἐνόμιζε γὰρ, ὡς εἴρηται, τινὰ πεπλάσθαι. Ἀλλὰ τοῦ μητροκτόνου] οἴεται, ὅτι Ὀρέστης ἐπλάσατο φήμην, ὡς ἄρα Ἑλένη ἡρπάγη μέλλουσα πληγῆναι ὑπ' αὐτοῦ. Ἄλλως. τοῦ Ὀρέστου φόνευτος, ἢ φανέντος, ἵνα με ταράξῃ, ὑπέθετο αὐτὴν ἡρπάχθαι.

* Ἤκουσα] Hæc ex MS. CCC. VII. *Hecub.* v. 986.

ANNOTATIONES.

V. 1535. Τάδε συνδρῶντά μοι] τὸ δὲ longum eſt ante τὸ δ' literam αὐτοδύναμον. MS. ξυνδρῶντα, quod eſt *Atticum.*

Ὠθεῖν πύλας τάσδ', ὡς ἂν ἀλλὰ παῖδ' ἐμὴν
Ῥυσώμεθ' ἀνδρῶν ἐκ χερῶν μιαιφόνων,
Καὶ τὴν τάλαιναν ἀθλίαν δάμαρτ' ἐμὴν
Λάβωμεν, ᾗ δεῖ ξυνθανεῖν ἐμῇ χερὶ
Τοὺς διολέσαντας τὴν ἐμὴν ξυνάορον.
Ορ. Οὗτος, σὺ κλεῖθρον τῶνδε μὴ ψαύσῃς* χεροῖν.
Μενέλαον εἶπον, ὃς πεπύργωσαι θράσει.
Ἢ τῷδε θριγκῷ κρᾶτα συνθραύσω σέθεν
Ῥήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον.
Μοχλοῖς δ' ἄραρε κλεῖθρα, σῆς βοηδρόμου
Σπουδῆς, ἅ σ' εἴρξει μὴ δόμων ἔσω περᾶν.
Με. Ἔα, τί χρῆμα λαμπάδων ὁρῶ σέλας,
Δόμων δ' ἐπ' ἄκρων τούσδε πυργηρουμένους,
Ξίφος δ' ἐμῆς θυγατρὸς ἐπίφρουρον δέρῃ;
Ορ. Πότερον ἐρωτᾶν, ἢ κλύειν ἐμοῦ θέλεις;
Με. Οὐδέτερον· ἀνάγκη δ', ὡς ἔοικε, σου κλύειν.
Ορ. Μέλλω κτανεῖν σου θυγατέρ', εἰ βούλει μαθεῖν.
Με. Ἑλένην φονεύσας, ἐπὶ φόνῳ πράσσεις φόνον;
Ορ. Εἰ γὰρ κατέσχον, μὴ θεῶν κλεφθεὶς ὕπο.
Με. Ἀρνῇ κατακτάς, κἀφ' ὕβρει λέγεις τάδε;
Ορ. Λυπράν γε τὴν ἄρνησιν· εἰ γὰρ ὤφελον.
Με. Τί χρῆμα δρᾶσαι; παρακαλεῖς γὰρ εἰς φόβον.
Ορ. Τὴν Ἑλλάδος μιάστορ' εἰς ᾅδην βαλεῖν.
Με. Ἀπόδος δάμαρτος νέκυν, ὅπως χώσω τάφῳ.
Ορ. Θεοὺς ἀπαίτει· παῖδα δὲ κτενῶ σέθεν.
Με. Ὁ μητροφόντης ἐπὶ φόνῳ πράσσει φόνον.
Ορ. Ὁ πατρὸς ἀμύντωρ, ὃν σὺ προὔδωκας θανεῖν.
Με. Οὐκ ἤρκεσέν σοι τὸ πρὶν αἷμα μητρός;
Ορ. Οὐκ ἂν κάμοιμι τὰς κακὰς κτείνων ἀεί.
Με. Ἦ καὶ σύ, Πυλάδη, τοῦδε κοινωνεῖς φόνου;
Ορ. Φησὶν σιωπῶν, ἀρκέσω δ' ἐγὼ λέγων.
Με. Ἀλλ' οὐκ χαίρων, ἤν γε μὴ φύγῃς πτεροῖς.
Ορ. Οὐ φευξόμεσθα, πυρὶ δ' ἀνάψομεν δόμους.
Με. Ἦ γὰρ πατρῷον δῶμα πορθήσεις τόδε;
Ορ. Ὡς μή γ' ἔχῃς σύ, τήνδ' ἐπισφάξας πυρί.
Με. Κτεῖν', ὡς κτανών γε, τῶνδέ μοι δώσεις δίκην.
Ορ. Ἔσται τάδε. Με. ἆ, ἆ, μηδαμῶς δράσῃς τάδε.
Ορ. Σίγα νυν, ἀνέχου δ' ἐνδίκως πράσσων κακῶς.
Με. Ἦ γὰρ δίκαιον ζῆν σε; Ο. καὶ κρατεῖν γε γῆς.
Με. Ποίας; Ο. ἐν Ἄργει τῷδε τῷ Πελασγικῷ.
Με. Εὖ γοῦν θίγοις ἂν χερνίβων; Ο. τί δὴ γὰρ οὔ;
Με. Καὶ σφάγια πρὸ δορὸς καταβάλλοις; Ο. σὺ δ' ἂν καλῶς;

* MS. χεροῖν

Pellere iſtas fores, ut ſaltem filiam meam
Liberem ex manibus hominum impiorum,
Et miſeram meam uxorem
Accipiam, cum quâ oportet interfici meâ manu
Eos qui perdiderunt meam conjugem.
Or. Heus tu non attingas manibus iſta clauſtra.
Te Menelaum compello, qui elatus es ſuperbiâ,
Aut hâc pinnâ confringam tuum caput,
Frangens vetus tectum, opus artificum,
Munita eſt janua vectibus adverſus tuum offendendi
Studium, qui te arcebunt, nè intres in domum.
Me. Age: quam rem video? ſplendorem flammæ,
Et in ſummis ædibus iſtos obſeſſos teneri,
Et gladium admotum collo meæ filiæ.
Or. Utrum vis interrogare, an me audire?
Me. Neutrum quidem: ſed neceſſe eſt, ut videtur, te audire.
Or. Sum occiſurus tuam filiam, ſi vis audire.
Me. Interfectâ Helenâ addes cædem cædi?
Or. Utinam verò tenuiſſem, non deceptus à diis!
Me. Negas cùm occideris, & ad contumeliam dicis hæc?
Or. Invitus nego: utinam enim.
Me. Quid optares facere; incutis enim mihi terrorem.
Or. Furiam Græciæ interficere.
Me. Redde cadaver uxoris, ut operiam tumulo.
Or. Repete à diis: ego verò interficiam tuam filiam.
Me. Matricida facis eandem ſuper cædem.
Or. Defenſor patris, quem tu prodidiſti ut moreretur.
Me. Non ſuffecit tibi prior cædes matris?
Or. Non defatigabor ſemper interficiendo malas.
Me. Utrum & tu Pylade es particeps hujus cædis?
Or. Tacens affirmat: ego verò ſufficiam dicens.
Me. Sed non gaudens: niſi effugeris alis.
Or. Non effugiemus, ſed inflammabimus ædes igne.
Me. An verò vaſtabis has ædes paternas?
Or. Ut nè tu eas habeas, hanc inſuper mactantes ad ignem.
Me. Interfice, quia interficiens dabis horum mihi pœnas.
Or. Sic erit. Me. Heu, heu, nequaquam facies hoc.
Or. Tace nunc, & ſuſtine juſtè patiens calamitatem.
Me. An juſtum eſt te vivere? Or. Et imperare in terrâ.
Me. Quâ? Or. In Argo hoc Pelaſgico.
Me. Rectè igitur attinges ſacrificia? Or. Cur non?
Me. Et offeres hoſtias ante pugnam? Or. Tu autem honeſtè?

Ὡς ἂν ἀλλά] εἰ καὶ μὴ τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ κἂν τὴν παῖδα ῥύσωμαι. Ἧ δεῖ] ᾗ τινι Ἑλένῃ δεῖ συναναιρεθῆναι τοὺς φονέας αὐτῆς ὑπ' ἐμοῦ. Οὗτος, σὺ κλεῖθρον] ταῦτα ἄνωθεν Ὀρέστης ἐκ τοῦ δώματος φησί. Πεπύργωσαι] ἐπῆρσαι, πέφραξαι, ὑψώθης. Τῷδε θριγκῷ] θριγκοὶ καλοῦνται οἱ ἐπικείμενοι λίθοι ταῖς ἐξοχαῖς τῶν δωμάτων. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ γεῖσα. Γεῖσα λέγονται νῦν καὶ αἱ * στεφάναι τῶν οἴκων. 1572 Ἅ σ' εἴρξει] λείπει ὁ καί, ἅ σ' εἴρξει τῆς σπουδῆς, καὶ τοῦ περᾶν ἔσω τῶν δόμων. Βοηδρόμου] τῆς εἰς μάχην σπουδῆς ἀποπαύσει, καὶ ἀποκωλύσει σε τοῦ μὴ ἔσω τῶν οἰκοδομημάτων εἰσελθεῖν. Ἔα] κάτωθεν ἀναβλέψας ὁ Μενέλαος, ὁρᾷ πῦρ ἀναπτόμενον, καὶ ξίφος ἐπικείμενον τῷ τῆς Ἑρμιόνης αὐχένι. Κλεφθεὶς ἀφαιρεθείς. Καθ' ὕβρειν] δι' ὕβριν. Λυπρὰν] λυπηρὰν ἄρνησιν ἀρνοῦμαι. εἴθε γὰρ ὤφελον φονεῦσαι αὐτήν. Ἄλλως. λυπούμενος ἀρνοῦμαι, τουτέστιν ἀρνοῦμαι ἄρνησιν λυπηράν. τὸ δ' ἑξῆς, εἰ γὰρ ὤφελον τὸν τῆς Ἑλλάδος μιάστορα εἰς ᾅδην βαλεῖν. Τί χρῆμα] ποῖον φησὶ πρᾶγμα ὤφελες δεδρακέναι. φοβεῖς γὰρ καὶ ἕλκεις εἰς φόβον τοῦτο εἰπών. Ὁ πατρὸς ἀμύντωρ] ὁ ἐκδικητὴς τοῦ πατρός, ὁ Ἀγαμέμνονος βοηθός, λείπει τὸ ἐγώ εἰμι. τοῦτο δέ φησιν, ὅτι τῷ ἀπελθόντι αὐτὸν ἐσπούδασε βοηθῆσαι, καὶ οὐχὶ τῷ Ὀρέστῃ. 1595 Ὡς μή γ' ἔχῃς] πορθήσω φησὶ τὸν οἶκον, ἵνα μὴ σὺ τοῦτον ἔχῃς. καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπισφάξω ταύτην τῷ πυρί. τουτέστι τῷ πυρὶ πρήσω τὸν οἶκον, μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι τὴν Ἑρμιόνην. Εὖ γοῦν θίγοις ἄν] ὡς ἐν ἤθει. ἐπεὶ οἱ βασιλεῖς ἔθυον. ἐὰν οὖν φησὶ βασιλεύσῃς ἔτυχες, καὶ οὐκ ἐναγὴς ἅψῃ τῶν χερνίβων, πῶς ἔχεις φησὶ θυσίας τελεῖν; ἆρα γὰρ οὐκ ἀσεβὲς ἐναγῆ σε ὄντα χερνίβων ἅπτεσθαι καὶ θύειν τοῖς θεοῖς; Τί δὴ γὰρ οὔ. διατί φησὶν οὐ δικαίως θίγοιμι τῶν θυσιῶν. Καὶ σφάγια πρὸ δορὸς] εὖ γὰρ καὶ σφάγια πρὸ τοῦ πολέμου καταβάλλοις. πάλιν δὲ καὶ τοῦτο ἠθικῶς. πρὸ δορὸς δέ, ἐπεὶ εἰώθασιν οἱ βασιλεῖς εἰς πόλεμον μέλλοντες ἐξιέναι, θύειν τοῖς θεοῖς. Σὺ δ' ἂν καλῶς] σὺ δ' ἂν θύσαις ἁγνῶς ὡς μὴ μιαρὸς ὤν.

* Στεφάναι] ita leg. pro φάναι.

ANNOTATIONES.

V. 1562. Ἀλλὰ] elegantiam hujus loci non vidit *Duportus*, ideóque ἄλλα legebat: Docti judicent. Vid. ad *Herc. Fur.* 331.

V. 1569. Θριγκῷ] De hâc voce præter *Scholiaſten* vid. ad *Troad.* V. 489. & *Herc. Fur.* 1260.

V. 1571. Σῆς βοηδρόμου σπουδῆς] ſub. ἕνεκα. Vid. ſuprà v. 1407.

V. 1587. Ὁ μητροφόντης, &c.] Vide ſimilem locum, V. 1579.

V. 1598. Ἔσται τάδε. Με. ἆ, ἆ, &c.] Hic τὸ ε in τάδε elidi poteſt, ante τὸ ἆ, ἆ & ita MS. Vel τάδ' ἆ. Anapæſtus legendum: Quod ſemel tantùm moneo: Cum millies in Authore noſtro idem caſus occurrat.

Με. Ἁγνός

Με. Ἁγνὸς γάρ εἰμι χεῖρας. Ο. ἀλλ' οὐ τὰς φρένας.
Με. Τίς δ' ἂν προσείποι σ'; Ο. ὅστις ἐστὶ φιλοπάτωρ.
Με. Ὅστις δὲ τιμᾷ μητέρ'; Ο. εὐδαίμων ἔφυ.
Με. Οὔκουν σύ γ'. Ο. οὐ γὰρ ἁνδάνουσιν αἱ κακαί.
Με. Ἄπαιρε θυγατρὸς φάσγανον. Ο. ψευδὴς ἔφυς.
Με. Ἀλλὰ κτενεῖς μου θυγατέρ'; Ο. οὐ ψευδὴς ἔτ' εἶ.
Με. Οἴμοι, τί δράσω; Ο. πεῖθ' ἐς Ἀργείους μολών.
Με. Πειθὼ τίνα; Ο. ἡμᾶς μὴ κτανεῖν. αἰτοῦ πόλιν.
Με. Ἢ παῖδά μου φονεύσεθ'; Ο. ὧδ' ἔχει τάδε.
Με. Ὦ τλῆμον Ἑλένη. Ο. τἀμὰ δ' οὐχὶ τλήμονα;
Με. Σοὶ σφάγιον ἐκόμισ' ἐκ Φρυγῶν; Ο. εἰ* δὴ τόδ' ἦν.
Με. Πόνους πονήσας μυρίους. Ο. πλήν γ' εἰς ἐμέ.
Με. Πέπονθα δεινά. Ο. τότε γὰρ ἦσθ' ἀνωφελής.
Με. Ἔχεις με. Ο. σαυτὸν σύ γ' ἔλαβες κακὸς γεγώς.
Ἀλλ' εἶ', ὕφαπτε δώματ' Ἠλέκτρα τάδε.
Σύ τ', ὦ φίλων μοι τῶν ἐμῶν σαφέστατε
Πυλάδη, κάταιθε γεῖσα τεῖχος* τάδε.
Με. Ὦ γαῖα Δαναῶν, ἱππίου τ' Ἄργους κτίται,
Οὔκουν ἐνόπλῳ ποδὶ βοηδρομήσετε;
Πᾶσαν γὰρ ὑμῶν ὅδε βιάζεται πόλιν,
Ζῆν, αἷμα μητρὸς μυσαρὸν ἐξειργασμένος.
Απ. Μενέλαε, παῦσαι λῆμ' ἔχων τεθηγμένον·
Φοῖβός σ' ὁ Λητοῦς παῖς, ὅδ' ἐγγὺς ὤν, καλῶ.
Σύ θ', ὃς ξιφήρης τῇδ' ἐφεδρεύεις κόρῃ,
Ὀρέσθ', ἵν' εἰδῇς οὓς φέρων ἥκω λόγους.
Ἑλένην μὲν, ἣν σὺ διολέσαι πρόθυμος ὢν
Ἥμαρτες, ὀργὴν Μενέλεῳ ποιούμενος,
Ἥδ' ἐστὶν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
Σεσωσμένη τε, κοὐ θανοῦσα πρὸς σέθεν.
Ἐγώ νιν ἐξέσωσα, κἀπὸ φασγάνου
Τοῦ σοῦ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζηνὸς γὰρ οὖσαν, ζῆν νιν ἄφθιτον χρεών.
Κάστορί τε, Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς
Σύνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος.
Ἄλλην δὲ νύμφην εἰς δόμους κτῆσαι λαβών.
Ἐπεὶ θεοὶ τῷ τῆσδε καλλιστεύματι
Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας συνήγαγον,
Θανάτους τ' ἔθηκαν, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
Ὕβρισμα θνητῶν, ἀφθόνου πληρώματος.
Τὰ μὲν καθ' Ἑλένην ὧδ' ἔχει· Σὲ δ' αὖ χρεὼν
Ὀρέστα, γαίας τῆσδ' ὑπερβαλόνθ' ὅρους,

* MS. γάρ.
* MS. τειχέων.

Me. Quid ais? Habeo enim puras manus. *Or.* Sed non mentem.
Me. Quis te alloquetur? *Or.* Quicunque eſt amans patris.
Me. Qui autem honorat matrem? *Or.* Eſt felix.
Me. Tu autem non. *Or.* Quia non placent mihi malæ.
Me. Amove enſem à filia. *Or.* Mendax es.
Me. Interficies meam filiam? *Or.* Jam non es mendax.
Me. Hei mihi quid faciam? *Or.* Perſuade ad Argivos proficiſcens.
Me. Cui perſuadebo? *Or.* Pete à civitate, nè nos occidat.
Me. Aut filiam meam interficietis? *Or.* Sic eſt.
Me. O miſera Helena. *Or.* An meæ res non ſunt miſeræ?
Me. Advexi tibi victimam ex Phrygibus? *Or.* Utinam hoc eſſet.
Me. Suſtinens labores magnos. *Or.* Non meâ tamen cauſâ.
Me. Acerba paſſus ſum. *Or.* Tunc enim eras inutilis.
Me. Tenes me. *Or.* Tu cepiſti teipſum, cùm ſis malus.
Sed eja, Electra, incende iſtas ædes:
Et tu ô candidiſſime mihi amicorum
Pylade, incende tecta hujus parietis.
Me. O terra Danaorum & incolæ equeſtris Argûs,
Non armato pede opem feretis?
Nam iſte vim facit toti noſtræ civitati,
Ut vivat, cùm fecerit abominabilem cædem matris.
Ap. Menelae, deſiſte ab iratâ voluntate.
Ego Phœbus Latonæ filius, prope exiſtens te voco:
Et tu, qui inſidiaris armatus iſti puellæ,
Oreſtes, ut ſcias, quam orationem afferam.
Helena quidem, quam tu cupiens perdere,
Fruſtratus es, iratus Menelao,
Hæc eſt, quam videtis in voluminibus ætris,
Servata & non interfecta à te.
Ego ipſam ſervavi, & ab enſe
Tuo rapui, juſſus à Jove patre.
Nam, ut filiam Jovis, oportet vivere immortalem,
Caſtorique, & Polluci in voluminibus ætris
Aſſidebit, nautis ſalutaris:
Tu autem accipias aliam uxorem in domum.
Poſtquam dii hujus pulchritudine.
Commiſerunt Græcos & Phrygas.
Et fecerunt mortes, ut exhaurirent ex terrâ
Onus injuſtum, magnæ multitudinis hominum.
Res ſic ſe habent. Te autem oportet
Oreſta, poſtquam hujus terræ fines ſuperaveris.

Ἁγνὸς γὰρ εἰμὶ χεῖρας] τῷ φόνῳ τῆς μητρὸς δηλονότι. Ἀλλ' οὐ τὰς φρένας. Ἀλλ' οὐ τῷ λογισμῷ διὰ τὸ μὴ βεβοηθηκέναι τῷ πατρί. Οὔκουν σύ γε] εὐδαίμων εἶ δηλονότι. Οὐ γὰρ ἁνδάνουσιν] οὔτε γὰρ ἤρεσέ φησι, διὸ καὶ γὰρ οὐκ εὐδαιμονεῖς. Ἄπαιρε] ἆρον ἀπὸ τῆς ἐμῆς θυγατρὸς τὸ ξίφος. Ψευδὴς ἔφυς] ἐψεύσω τῆς ἐλπίδος. Ἀλλὰ κτενεῖς] ἀλλὰ φονεύσεις μου τὸ θυγάτριον; 1609 Οὐ ψευδὴς ὑπάρξεις. Ἢ παῖδά μου] εἰ μὴ τοῦτο ποιήσω δηλονότι. Ὧδ' ἔχει] ἐὰν μὴ πείσῃς, οὕτω κεῖται. Πλὴν εἰς ἐμέ] οὐκ ἐπόνησας. Τότε γὰρ ἦσθ'] ὅτε σε ἠξίουν βοηθῆσαί μοι. Ἔχεις με] ἐνίκησάς με, ἐξηπάτησάς με, ὡς ἐπὶ τῆς συνηθείας λέγομεν. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι ἐχειρώσατο τὴν Ἑρμιόνην. Σαυτὸν σύ γ'] σὺ σαυτὸν κατηγόρησας, κακὸς γενόμενος περὶ με. Κτίται] οἰκήτορες. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ Συὸς ἐκτίτο παρὰ Πινδάρῳ, ἀντὶ τοῦ ὀρεσοίκου· καὶ τὸ — ἐΰκτιτον ἄστυ Ὅμηρος. ἀντὶ τοῦ εὖ κατοικούμενον πόλιν. Οὐ βοηδρομήσετε] οὐκ ἐλεύσεσθε ἐν βοηθείᾳ; Ζῆν] ὥστε ζῆν. Ὁ δὲ βιάζεται πόλιν] οὐδενὸς αὐτῷ συγχωρηθέντος ζῆν, διὰ τὸ τὴν μητέρα ἀποκτεῖναι, οὕτω βιάζεται ἀδίκως ἅπασαν τὴν πόλιν, ὥστε τυχεῖν τοῦ ζῆν. 1625 Παῦσαι] παῦσαι ὀργιζόμενος, ὦ Μενέλαε, σύ τε Ὀρέστα ἵνα ἀκούσῃς, οὓς ἥκω κομίζων λόγους. Ναυτίλοις] ὅτι ἡ Ἑλένη τοῖς χειμαζομένοις κατὰ θάλατταν ἐπίκουρος ἐστὶ, κατὰ Εὐριπίδην σεσημείωται. ὁ μέντοι Σωσίβιος ἔμπαλιν οἴεται οὐκ εὐοδίας αὐτὴν ἐμφαίνεσθαι. Τῷ τῆσδε καλλιστεύματι] τῇ ὡραιότητι ταύτης. * Ὡς ἀπαντλοῖεν] ἱστορεῖται, ὅτι ἡ γῆ βαρουμένη τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων, ἠξίωσε τὸν Δία ἐλαφρῦναι αὐτῆς τὸ βάρος· τὸν δὲ Δία εἰς χάριν αὐτῆς συγκροτῆσαι τόν τε Θηβαϊκὸν πόλεμον, καὶ τὸν Ἰλιακόν, ἵνα πολλῶν ἀναιρεθέντων κουφισμὸς γένηται. ἑτέραν οὖν φησιν ἄγε νύμφην, ἐπεὶ οἱ θεοὶ ταύτην εἰλήφασιν, ἀλλ' αὐτοὶ τότε κατέπεμψαν ἵνα διὰ τὸ ταύτης κάλλος συγκροτησάντων πόλεμον Ἑλλήνων καὶ Φρυγῶν, καὶ τῶν πολλῶν ἀναιρεθέντων, ἐλαφρότερον γένοιτο τῇ γῇ τὸ τῶν ἀνθρώπων βάρος.

* Ὡς ἀπαντλοῖεν] Præter *Scholiaſten* vide quæ nos ad *Helen.* V. 36. Ubi tamen malè ego lapſus *Euſtathium* dico, cùm ille hunc *Oreſtæ* locum reſpexerit. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 1633. Ἐγώ νιν ἐξέσωσα, &c.] Hunc locum laudat *Tzetzes* in *Lycophron.* p. 89. *Joſua Barnes.*

V. 1637. Σύνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος] Vid. de hâc re *Scholiaſten*; *Soſibii* verò communior opinio, quòd *Helena*, per ſe viſa, ſit mala, *Caſtoris* autem & *Pollucis* geminæ ſtellæ navigantibus ſint felices. Vid. *Plinii* l. 2. c. 37. *De ſtellis Caſtoribus*: Similem locum habes hujus Fabulæ, v. 1690. *Idem.*

V. 1643. Σὲ δ' αὖ χρεὼν, Ὀρέστα, γαίας τῆσδ' ὑπερβαλόνθ' ὅρους Παῤῥάσιον οἰκεῖν δάπεδον] *Strabo* Geogr. l. 7. fol. 326. Λέγεται δὲ τὴν Ὀρεστιάδα κατασχεῖν ποτε Ὀρέστης, &c. in quem locum vid. *Iſ. Caſaubon.* Notæ fol. 148. *Idem.*

Παῤῥάσιον οἰκεῖν δάπεδον, ἐνιαυτοῦ κύκλον.
Κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον,
Ἀζᾶσιν, Ἀρκάσιν τ' Ὀρέστειον καλεῖν.
Ἐνθένδε τ' ἐλθὼν τὴν Ἀθηναίων πόλιν,
Δίκην ὑπόσχες αἵματος μητροκτόνου
Εὐμενίσι τρισσαῖς· θεοὶ δέ σοι δίκης βραβεῖς,
Πάγοισιν ἐν Ἀρείοισιν εὐσεβεστάτην
Ψῆφον διοίσουσ', ἔνθα νικῆσαί σε χρή.
Ἐφ' ἧς δ' ἔχεις, Ὀρέστα, φάσγανον δέρῃ,
Γῆμαι πέπρωταί σ' Ἑρμιόνην· ὃς δ' οἴεται
Νεοπτόλεμος γαμεῖν νιν, οὐ γαμεῖ ποτε.
Θανεῖν γὰρ αὐτῷ μοῖρα Δελφικῷ ξίφει,
Δίκας Ἀχιλλέως πατρὸς ἐξαιτοῦντί με.
Πυλάδῃ δ' ἀδελφῆς λέκτρον, ᾧ ποτ' ᾔνεσας,
Δός· ὁ δ' ἐπιὼν νιν βίοτος εὐδαίμων μένει.
Ἄργους δ' Ὀρέστην, Μενέλεως, ἔα κρατεῖν.
Ἐλθὼν δ' ἄνασσε Σπαρτιάτιδος χθονός,
Φερνὰς ἔχων δάμαρτος, ἥ σε μυρίοις
Πόνοις διδοῦσα, δεῦρ' ἀεὶ διήνυσε.
Τὰ πρὸς πόλιν δὲ τῷδ' ἐγὼ θήσω καλῶς,
Ὅς νιν φονεῦσαι μητέρ' ἐξηνάγκασα.
Ορ. Ὦ Λοξία μαντεῖε, σῶν θεσπισμάτων,
Οὐ ψευδόμαντις ἦσθ' ἄρ', ἀλλ' ἐτήτυμος.
Καίτοι μ' ἐσῄει δεῖμα, μή τινος κλύων
Ἀλαστόρων, δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα.
Ἀλλ' εὖ τελεῖται· πείσομαι δὲ σοῖς λόγοις.
Ἰδοὺ μεθίημ' Ἑρμιόνην ἀπὸ σφαγῆς,
Καὶ λέκτρ' ἐπῄνεσ', ἡνίκ' ἂν διδῷ πατήρ.
Με. Ὦ Ζηνὸς Ἑλένη χαῖρε παῖ, ζηλῶ δέ σε,
Θεῶν κατοικήσασαν ὄλβιον δόμον.

Habitare folum Parrhafium, per circulum anni.
Vocabitur autem locus à tuo nomine ab exilio,
Ut vocetur Azanibus & Arcadibus Oreſteum;
Inde veniens in urbem Athenienſium,
Redde rationem de cæde materna
Tribus furiis: & dii gubernatores judicii,
In *Areopago*, i. e. vico Martio juſtiſſimam
Sententiam ferent, ubi oportet te vincere.
Et ad cujus collum, Oreſte, habes gladium,
Fatum eſt, te Hermionem ducere: & qui putat
Neoptolemus ſe ducturum eſſe, non ducet.
Nam eſt ei fatum mori Delphico enſe,
Poſtulanti à me pœnas de patre Achille.
Pyladæ autem connubium ſororis, cui promiſiſti,
Da, ſequens vita eos felix manet.
Menelae, ſine Oreſten imperare Argis:
Et tu rediens impera in Spartana terra,
Habens dotem uxoris, quæ te multos
Dans in labores, huc reduxit.
Res urbis ego huic rectè conſtituam,
Qui ipſum coegi interficere matrem.
Or. O Apollo vates, in tuis oraculis
Non eras utique vanus, ſed verax!
Me quidem ſubierat metus, ne aliquem audiens
Dæmonem, viderer audire tuam vocem.
Sed benè facta ſes, obtemperabo tuæ orationi.
Ecce dimitto Hermionem à nece:
Et promitto conjugium, ſi dederit pater.
Me. O Helena, filia Jovis, ſalve, ſuſpicio te,
Tenentem beatam ſedem Deorum.

Παῤῥάσιον] οἱ μὲν πόλιν, οἱ δὲ χώραν εἶναι φασίν, ἀπὸ Παῤῥασίου τοῦ Πελασγοῦ ὀνομασθεῖσαν, ὃς συνῴκισε τοὺς Ἀρκάδας, καὶ Πελασγοὺς αὐτοὺς ἐπωνόμασεν. ἰδίως Εὐριπίδης ἐνιαυτίσαι τὸν Ὀρέστην φησὶν ἐκεῖ, ἤτοι ποιήσαντα κύκλον ἐνιαυτοῦ. ὁ γὰρ Ἀσκληπιάδης ἱστορεῖ ὑπὸ ὄφεως αὐτὸν δηχθέντα ἐκεῖ τελευτῆσαι. ὁ δὲ Φερεκύδης, ὅτι καὶ ἐπεὶ ἴσα τὸν Ὀρέστην αἱ Ἐριννύες διώκουσιν. ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ ἵζει ἱκέτης πρὸς τῷ βωμῷ. αἱ δὲ Ἐριννύες ἔρχονται ἐπ' αὐτὸν θέλουσαι ἀποκτεῖναι, καὶ ἐρύκει αὐτὰς ἡ Ἄρτεμις· ἐξ οὗ καὶ ἡ πόλις αὕτη Ὀρέστειον καλεῖται, ἀπὸ Ὀρέστου. Ἀσκληπιάδης ἐν Ἀρκαδίᾳ φησὶ τὸν Ὀρέστην ὑπὸ ὄφεως ἀναιρεθῆναι ὁ ἐστὶ. Κεκλήσεται δὲ] Πελασγὸς αὐτόχθων ὁ Ἀρκάδος, ὁ τοῦ Ἀρέστορος τοῦ Ἰάσου, ἐλθὼν εἰς Ἀρκαδίαν, θηριώδεις ὄντας τοὺς Ἀρκάδας, εἰς τὸ ἡμερώτερον μετέβαλε· καὶ πόλιν ἔκτισεν, ἣν Παῤῥασίαν ὠνόμασε· γυναῖκα δὲ ἀγαγόμενος Δηιάνειραν, ἀφ' ἧς τὸ ὄρος οὕτω καλεῖται, υἱὸν ἔσχε Λυκάονα. ὃς τὸ τοῦ Λυκαίου Διὸς ἱερὸν ἱδρύσατο ἐν Παῤῥασίᾳ, καὶ παῖδας ἐγέννησεν ἐκ Ὀρθωσίας Νύκτιμον, τὴν ἀρχὴν αὐτῷ καταλείπει, ἐφ' οὗ ὁ κατακλυσμὸς ἐγένετο. μετὰ δὲ ταῦτα βασιλεύει Δυκαλίδης υἱὸς Εἰκαδίου καὶ Κορωνείας. οὗτοι ἐξ Ἀργίας ἔσχε Παρθένια· οὗτοι ἐξ Ἀρχιλόχης Κητία καὶ Παίον. Κητέως δὲ ἐκ Σπίλβης ἔσχε Καλλιστώ· ταύτην φασὶν ἐκ Διὸς Ἀρκάδα ἀποτεκεῖν. ὃς ἄρξας τῆς χώρας, Ἀρκαδίαν ὠνόμασε· γήμας δὲ Λεάνειραν, ἔσχεν Ἐλάτον, Ἀφείδαντα, Ἀζᾶνα. τούτων ἀρξάντων τῆς χώρας, ὁ Ἀζὰν ἀφ' αὐτοῦ τὴν ἰδίαν μοῖραν Ἀζανίαν ὠνόμασεν. Ἀρκάδες οὖν πάντες κοινῇ καλοῦνται· μέρος δὲ τούτων Ἀζᾶνες. τοῦ μερικοῦ τὸ ὅλον ἐπήγαγεν. Ἀζὰν γὰρ μέρος ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίας· καὶ Ὀρέστειον δὲ πόλις Ἀρκαδίας, ὀνομασθὲν ἀπὸ Ὀρέστου οἰκήσαντος ἐκεῖσε. Ἐνθένδε τ' ἐλθὼν] περὶ τῆς Ὀρέστου κρίσεως ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἱστορεῖ καὶ Ἑλλάνικος, ταῦτα γράφων. τοῖς ἐκ Λακεδαίμονος ἐλθοῦσι καὶ τῷ Ὀρέστῃ οἱ Ἀθηναῖοι ἔφασαν. πλῆθος δὲ ἀμφοτέρων ἐπιγνόντων, οἱ Ἀθηναῖοι τὴν δίκην ἔκρινον ἐννέα γενεαῖς. ὕστερον δὲ Ἄρης καὶ Ποσειδῶν περὶ Ἁλιρροθίου δίκην. εἶτα Κέφαλος ὁ Δηιονέως, ὅστις Πρόκριν τὴν Ἐρεχθέως ἔχων γυναῖκα, καὶ ἀποκτείνας, ἐξ Ἀρείου πάγου δίκην ὡς δικασθεὶς ἔφυγεν ἓξ γενεαῖς ὕστερον· μετὰ δὲ τὴν Δαιδάλου δίκην, ἀδελφιδοῦν τὸν Τάλων ἀποκτείναντος δολοέντι θανάτῳ, καὶ φυγόντος δίκην. τρισὶ γενεαῖς ὕστερον αὐτὴ ἡ Τυνδαρὶς Κλυταιμνήστρα Ἀγαμέμνονα ἀποκτείνασα, καὶ ὑπὸ Ὀρέστου ἀποκτανθεῖσα, συγκροτηθῆναι δίκην τῷ Ὀρέστῃ ὑπὸ Εὐμενίδων παρεσκεύασεν, ὃς μετὰ τὴν κρίσιν ἐπανελθὼν, Ἄργους ἐβασίλευσε. καὶ ἐδίκασεν δὲ Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρης. 1650 Δίκης βραβεῖς] τῆς κρίσεως διοικηταί. Διοίσουσι] ἐξάξουσιν. Χρή] ἀπόκειται. Ὃς δ' οἴεται Νεοπτόλεμος] οὐκ ἐγάμησεν αὐτὴν κατὰ τοῦτο, ὅτι τέκνα οὐκ ἔσχεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ μὲν Εὐριπίδης διὰ τοῦτο ἀνῃρῆσθαι φησὶ τὸν Νεοπτόλεμον ὑπὸ τῶν Δελφῶν, ὅτι παρεγένετο εἰς Δελφοὺς, δίκας ἀπαιτήσων τὸν θεὸν ὑπὲρ τῆς τελευτῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Φερεκύδης δὲ φησὶ, περὶ παίδων χρησμὸν αἰτοῦντα τὸν Νεοπτόλεμον ἀναιρεθῆναι. ἐπεὶ Νεοπτόλεμος Ἑρμιόνην γαμεῖ τὴν Μενελάου, καὶ ἔρχεται εἰς Δελφοὺς περὶ παίδων χρησόμενος. οὐ γὰρ αὐτῷ ἐγένοντο ἐξ Ἑρμιόνης. καὶ ὁρᾷ κατὰ τὸ χρηστήριον κρέα διαρπάζοντας τοὺς Δελφοὺς, ἀφαιρεῖται τὰ κρέα αὐτοὺς, * ἑαυτὸν δὲ κτείνει μαχαίρᾳ. ὁ δὲ τούτων ἱερεὺς κατορύσσει αὐτὸν ὑπὸ τὸν οὐδὸν τοῦ νεώ. ταῦτα γενεαλογεῖ καὶ Σοφοκλῆς. 1659 Ὁ δ' ἐπιὼν νιν] τὸ νιν ἀντὶ τοῦ αὐτοὺς ἐπὶ πληθυντικοῦ τάττειν εἴωθεν. ἢ ἐπὶ μόνου Πυλάδου κεῖται. φερνάς] προῖκας. Δεῦρ' ἀεί] ὧδε δόλου ἔφερε. Τῷδ' ἐγώ] χρείαν τῷδε ποιήσω καλῶς. Ὦ Λοξία] ὦ Ἄπολλον μαντευτικὲ, ἕνεκα τῶν σῶν μαντευμάτων. Καί τοι μ' ἐσῄει] ἐδεδίειν φησὶν ἣν ἐγὼ, μὴ ἄρα δαίμων τις τῶν ἀλαστόρων, καὶ οὐχὶ σὺ ὁ προστάξας με μητροκτονεῖν, νῦν δὲ φησὶν αὐτοῖς ὄψεσι θεωρῶν ἔχω τὸ πιστόν.

* *Paulus Leopardus* Emendat. *l.* 10. c. 9. legit αὐτὸν δὲ κτείνει Μαχαιρεὺς, ὁ τούτων ἱερεὺς, καὶ κατορύσσει, ex *Strabonis* & *Euſebii* authoritate, qui *Machæreus* illius necis authorem memorant; à ſeipſo autem interfectum nemo præterea dixit. Vid. *Strabon.* fol. 421. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 1651. Πάγοισιν ἐν Ἀρείοισιν] Hunc locum reſpexit *Euſtathius* ad Iliad. ε. v. 406. Τούτου δὲ πρώτου καὶ ἔργον τὸν Ἄτλαντα. πληθυντικῶς ἔσω τις ἄτλαντας ἐν τῷ Ἄρειοι πάγοι, Ἄρειος πάγος. Vid. *Jo. Meurſii Areopagum*, & *Voſſium de Areopago*. Notandum verò & Ἄρειος πάγος, & Ἀρειόπαγον dici, & priorem in πάγος corripi, quia ab ἔπαγον originem ducit. Ità apud *Pauſan.* fol. 212. Φρόντις δ' Ἀρείου τι τοῦ πάγου τιμῆς τι ἔχουσι. Et *Soph.* Oedip. Colon. v. 940. Τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρεος εὔβουλον πάγον. Et *Æſchyl.* Eumen.
——— ἐστι δ' ἐπώνυμος
Πέτρα, πάγος τ' Ἄρειος. *J. Barnes.*

V. 1656. Θανεῖν γὰρ αὐτῷ Μοῖρα Δελφικῷ ξίφει] Vid. *Eurip.* Andromach. & *Pindar.* Neme. Od. vii. Epod. 2. & *Virgil.* Æn. l. 3. v. 330. &c. ut & *Scholiaſten*, in Notis noſtris à *Leopardo* emendatum. *J. Barnes.*

Ὀρέστα

Ὀρέστα, σοὶ δὲ παῖδ' ἐγὼ κατεγγυῶ,
Φοίβου λέγοντος· εὐγενὴς δ' ἀπ' εὐγενοῦς
Γήμας, ὄναιο καὶ σύ, * καὶ ὁ διδοὺς ἐγώ. * al. Χο.
Απ. Χωρεῖτε νῦν ἕκαστος, οἷ προστάσσομεν,
Νείκους τε διαλύεσθε. Μ. πείθεσθαι χρεών.
Ορ. Κἀγὼ τοιοῦτος· σπένδομαι δὲ συμφοραῖς
Μενέλαε, καὶ σοῖς, Λοξία, θεσπίσμασιν.

Oreſtes, tibi ego deſpondeo filiam,
Phœbo dicente: generoſus autem ex generosâ familiâ
Ducens, ſis beatus & tu, & ego qui eam tibi do.
Ap. Vadat nunc quiſque quò mandamus,
Et deſinite contentionem. *M.* Oportet obedire.
Or. Et ego talis: redeo in gratiam à calamitatibus,
Menelae, & propter tua oracula Apollo.

Σοὶ δὲ παῖδ' ἐγὼ] ἀντὶ τοῦ κατεγγυῶμαι, ὅ ἐστιν ἐπαγγέλλομαι δώσειν πρὸς γάμον. οὐ νῦν γὰρ δίδωσιν, ἀλλ' ὕστερον, Ὀρέστου ἐν Ἀρκαδίᾳ διάγοντος μετὰ τὴν Νεοπτολέμου τελευτήν. Ὄναιο] ἀπολαύσειας, ὠφεληθείης. Οἷ] ὅπου. Νείκους] τῆς φιλονεικίας. Σπένδομαι] φιλοῦμαι ταῖς συμφοραῖς σου, Μενέλαε, καὶ τοῖς σοῖς, ὦ Ἄπολλον, προστάγμασι. Ἄλλως. σπένδομαι φησὶ φιλίαν πρὸς σέ, ὦ Μενέλαε, ἐπὶ συμφοραῖς, τουτέστι μετὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς ἀτυχίας, καὶ τοῖς σοῖς, ὦ Ἄπολλον, πείθομαι κελεύσμασι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Απ. Ἴτε νῦν καθ' ὁδὸν τὴν καλλίστην
" Θεῶν Εἰρήνην τιμῶντες. Ἐγὼ
Δ' Ἑλένην Ζηνὸς μελάθροις πελάσω,
Λαμπρῶν ἄστρων πόλον ἐξανύσας,
Ἔνθα παρ' Ἥρᾳ, τῇ θ' Ἡρακλέους
Ἥβῃ πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις
Ἔσται σπονδαῖς ἔντιμος ἀεί,
Σὺν Τυνδαρίδαις τοῖς Διὸς υἱοῖς
Ναύταις, μεδέουσα θαλάσσης.
Χο. Ὦ μέγα σεμνὴ Νίκα, τὸν ἐμὸν
Βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.

Ap. Ite nunc in viam, pulcherrimam
" Deorum honorantes Pacem. Ego verò
Helenam ad aulam Jovis adducam,
Vadens per polum ſplendidorum aſtrorum,
Ubi Junoni, & Herculis uxori
Hebæ, aſſidens dea hominibus
Erit, honorabilis ſemper ſacrificiis
Cum Tyndaridis filiis Jovis,
In rem nautarum curans mare.
Ch. O valde glorioſa Victoria, meam
Vitam habeas,
Et non deſinas coronare!

Ἴτε νῦν καθ' ὁδὸν] ὁ ἐπίλογος οὗτος τοῦ δράματος, ἐκ δύο συστημάτων σύγκειται. καί εἰσι τοῦ μὲν α συστήματος τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ ἐ. ὧν τὰ μὲν ἡ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ ἐ καταληκτικόν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς παροιμιακόν. τὸ δὲ β ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ δὲ τρίτον, ὅμοιον ἑφθημιμερές, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ α παράγραφος. τοῦ δὲ β κορωνίς, ἡ περατοῦσα τὸ δρᾶμα. Ἴτε νῦν] ἄπιτε καθ' ὁδόν, ἣν προσέταξα δηλονότι, τιμῶντες τὴν εἰρήνην τὴν καλλίστην ἀπὸ τῶν θεῶν. ἐγὼ δὲ ἀποστελῶ τὴν Ἑλένην τοῖς οἰκήμασι τοῦ Διός. διελθοῦσαν τὸν πόλον τῶν λαμπρῶν ἄστρων, ὅπου συγκάθεδρος ἔσται τῇ Ἥρᾳ, καὶ τῇ Ἥβῃ τῇ γυναικὶ τοῦ Ἡρακλέους, ἔσται θεὸς ἔντιμος ἐν τοῖς ἀνθρώποις διὰ θυσιῶν, σὺν τοῖς Τυνδαρίδαις τοῖς υἱοῖς τοῦ Διὸς μεδέουσα θαλάσσης ναύταις. ἀντὶ τοῦ τῆς τῶν ναυτῶν θαλάσσης μεδέουσα, καὶ ἄρχουσα. Θεῶν εἰρήνην τιμῶντες] τοῦτό φησιν, ἐπειδὴ διὰ τὰ Πελοποννησιακὰ ἐνόσει ἡ Ἑλλάς, πρεσβευομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων οὐ προσίεντο τὰς σπονδάς. 1685 Ἐξανύσας] διελθών. Ἥβῃ] Ἥβη ὠνομάζετο ἡ Ἡρακλέους γυνή. λείπει δὲ τὸ ἔσται. πάρεδρος ἔσται, ἤτοι συγκάθεδρος. Ἔντιμος] τιμωμένη θυσίαις σὺν Κάστορι καὶ Πολυδεύκει, τοῖς Διὸς παισί, βασιλεύουσα τοῖς ναύταις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ὦ μέγα] χορὸς βοηθὸς ὢν τοῦ Ὀρέστου, τὰ κατ' αὐτὸν ἰδὼν ὅπως ἀπέβη, ταῦτά φησιν. ἢ τοῦτο διὰ τοῦ χοροῦ, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ ποιητοῦ ἐστιν, ὡς νικήσαντος ἐπὶ δράματι. ὦ νίκη μεγάλως σεμνή, εἴθε συνέχοις τὴν ἐμὴν ζωήν, καὶ μὴ παύσαιο στεφανοῦσα ἐμὲ δηλονότι. Ὦ μέγα] ὦ μεγάλως σεβασμία νίκη, εἴθε τὴν ἐμὴν ζωὴν κατέχοις, καὶ μὴ παύσῃς στεφανοῦσα καὶ τιμῶσά με. τοῦτο ἀπὸ τοῦ χοροῦ ἐστὶ λεγόμενον ἀπὸ προσώπου τοῦ ποιητοῦ. Τοῦτο τὸ δρᾶμα ἐκ τραγῳδικοῦ κωμικόν· ἐκ γὰρ συμφορῶν, εἰς εὐθυμίαν κατήντησεν.

Τέλος Σχολίων τῶν εἰς Ὀρέστην.

ANNOTATIONES.

V. 1684. Ἑλένην Ζηνὸς] *Tzetzes in Lycophron:* Hinc locum laudans δῖος legit, non æquè benè. MS. autem Ζηνὸς retinet. *Joſua Barnes.*

V. 1690. Τυνδαρίδαις μεδέουσα θαλάσσης] Vid. ſuprà ad v. 1637.

V. 1691. Ὦ μέγα σεμνή, &c.] Eadem eſt concluſio duabus aliis Fabulis, *Phœniſſis,* viz. & *Iphigeniæ* poſteriori.

ΥΠΟΘΕ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΦΟΙΝΙΣΣΩΝ.

Ἐτεοκλῆς παραλαβὼν τὴν τῶν Θηβῶν βασιλείαν, ἀποστερεῖ τοῦ μέρους τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Πολυνείκην· φυγὰς δὲ ἐκεῖνος εἰς Ἄργος παραγενόμενος, ἔγημε τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἀδράστου. κατελθεῖν δὲ εἰς τὴν πατρίδα φιλοτιμούμενος, καὶ πείσας τὸν πενθερὸν, συνήθροισεν ἀξιόλογον στρατὸν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ εἰς Θήβας ἐλήλυθεν· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Ἰοκάστη, ἐποίησεν αὐτὸν ὑπόσπονδον ἐλθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καὶ διαλεχθῆναι πρότερον τῷ ἀδελφῷ περὶ τῆς ἀρχῆς. δεινοπροσωποῦντος δὲ ὑπὸ τῆς τυραννίδος τοῦ Ἐτεοκλέους, ἡ μὲν Ἰοκάστη συναγαγεῖν τὰ τέκνα οὐκ ἠδυνήθη πρὸς φιλίαν. Πολυνείκης δὲ, ὡς πρὸς πόλεμον λοιπὸν παραταξάμενος, ἀνεχώρησε τῆς πόλεως. ἔχρησε δὲ ὁ Τειρεσίας νίκην ἔσεσθαι τοῖς Θηβαίοις, ἐὰν ὁ παῖς Κρέοντος Μενοικεὺς σφάγιον Ἄρει γένηται. ὁ μὲν οὖν Κρέων ἠρνήσατο ἐπιδοῦναι τῇ πόλει τὸν παῖδα. ὁ δὲ νεανίσκος ἐβούλετο· καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φυγὴν μετὰ χρημάτων διδόντος, ἑαυτὸν ἀπέσφαξε, καὶ δὴ καὶ ἐπέπραξε. Θηβαῖοι δὲ τοὺς ἡγεμόνας τῶν Ἀργείων ἔσφαξαν. Ἐτεοκλῆς δὲ καὶ Πολυνείκης μονομαχήσαντες, ἀνεῖλον ἀλλήλους. ἡ μὲν οὖν μήτηρ αὐτῶν εὑροῦσα νεκροὺς τοὺς υἱοὺς, ἀνεῖλεν ἑαυτήν. ὁ δὲ ταύτης ἀδελφὸς Κρέων παρέλαβε τὴν βασιλείαν. οἵ τε Ἀργεῖοι νικηθέντες τῇ μάχῃ, ἀνεχώρησαν. Κρέων δὲ δυσχερῶς φέρων, τοὺς μὲν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ τῶν πολεμίων πεσόντας οὐκ ἔδωκεν εἰς ταφήν· Πολυνείκην δὲ ἄκηδεστον ἔῤῥιψεν. Οἰδίπουν δὲ φυγάδα τῆς πατρίδος ἀπέπεμψεν, ἐφ᾽ ὧν μὲν οὐ φυλάξας τὸν ἀνθρώπινον νόμον, ἐφ᾽ ὧν δὲ τὴν ὀργὴν λογοποιήσας, οὐδὲ περὶ τὴν δυστυχίαν ἐλεήσας.

Περιπαθεῖς ἄγαν αἱ Φοίνισσαι τῇ τραγῳδίᾳ. ἀπώλετο γὰρ ὁ Κρέοντος υἱὸς ἀπὸ τοῦ τείχους, ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθανών. ἀπέθανον δὲ καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπ᾽ ἀλλήλων. καὶ Ἰοκάστη ἡ μήτηρ αὐτῶν, ἑαυτὴν ἀνεῖλεν ἐπὶ τοῖς παισί. καὶ οἱ ἐπὶ Θήβας στρατευσάμενοι Ἀργεῖοι ἀπώλοντο· καὶ ἄταφος. Πολυνείκης προκεῖται. καὶ Οἰδίπους τῆς πατρίδος ἐκβάλλεται, καὶ σὺν αὐτῷ ἡ θυγάτηρ Ἀντιγόνη. Ἔστι δὲ τὸ δρᾶμα καὶ πολυπρόσωπον, καὶ γνωμῶν πολλῶν καὶ καλῶν μεστόν. ὁ χορὸς ἐκ τῶν Φοινισσῶν παρθένων (ὅθεν καὶ τὸ δρᾶμα ἐπεκλήθη) τῶν ἐκ τῆς Παλαιτύρου.

Ἔστι μὲν ταῖς σκηνικαῖς ὄψεσι καλὸν τὸ δρᾶμα, ἐπεὶ καὶ παραπληρωματικόν. ἥτε ἀπὸ τῶν τειχέων Ἀντιγόνη θεωροῦσα, μέρος οὐκ ἔστι δράματος· καὶ ὑπόσπονδος Πολυνείκης οὐδενὸς ἕνεκα παραγίνεται. ἔτι ἐπὶ πᾶσι μετ᾽ ᾠδῆς ἀδολέσχου φυγαδευόμενος ὁ Οἰδίπους, προσεῤῥαπται διακενῆς.

ARGUMENTUM. PHOENISSARUM.

Eteocles accepto regno Thebarum, privat parte fratrem ſuum *Polynicem*. Exul ille cedens *Argos*, duxit filiam regis *Adraſti*. Cupiens autem redire in patriam; & perſuaſo ſocero, congregavit magnum exercitum contra fratrem, & ad *Thebas* venit: mater ejus *Jocaſta* fecit eum, factis induciis, in urbem venire, & colloqui prius cum fratre de principatu. Terribiliter ſe gerente *Eteocle* propter tyrannidem, mater *Jocaſta* filios reconciliare non potuit. *Polynices* verò, tanquam ad pugnam inſtructus, deinde ceſſit ex urbe. Vaticinatur *Tireſias*, victoriam propoſitam eſſe *Thebanis*, ſi filius *Creontis Menœceus Marti* ſacrificaretur. *Creon* verò ſe daturum filium civitati inficiatur: juvenis tamen voluit, datóque illi exilio unà cum pecuniis à patre, mortem ſibi conſcivit, & negotium peregit. Inde *Thebani* duces *Argivorum* interfecerunt. *Eteocles* verò & *Polynices* ſingulari certamine congreſſi, trucidârunt ſe mutuò. Mater eorum inveniens mortuos filios, ſibi ipſi mortem conſcivit. Ejus autem frater *Creon* regnum accepit, & *Argivi* ſuperati in pugnâ, ceſſerunt. *Creon* ægrè ferens, eos, qui interfecti in bello erant ſub *Cadmeâ*, noluit concedere ad ſepulturam: *Polynicem* verò inhumatum abjecit, & *Oedipum* miſit in exilium: in aliquibus haud ſervans humanam legem, in aliquibus iram ſequens, neque miſeratus calamitatem eorum.

Plenæ ſunt affectuum *Phœniſſæ* ob res Tragicas. Mortuus enim eſt filius *Creontis*, pro civitate de muro præcepsactus: mortui ſunt & fratres duo mutuâ cæde: & mater eorum *Jocaſta* ſeipſam interfecit ſuper filios: & duces *Argivi*, qui ad *Thebas* duxerant exercitum, perierunt: & inſepultus *Polynices* proponitur: & *Oedipus* ex patriâ ejicitur, & unà cum eo filia *Antigone*. Fabula hæc habet multas perſonas, & plena eſt multis ac præſtantibus ſententiis. *Chorus* conſtat ex *Phœniſſis* mulieribus, (unde & Fabulæ nomen) de veteri *Tyro* oriundis.

Hoc Poëma pulchrum eſt in apparatu ſcenico, quia multa habet additamenta. *Antigone* de mœnibus ſpectans, non eſt pars fabulæ: & factis induciis, *Polynices* fruſtrà in urbem venit. Super hæc omnia *Oedipus* loquaci carmine in exilium miſſus, adjicitur ſupervacuè.

Χρησμὸς δοθεὶς ΛΑΪΩι τῷ ΘΗΒΑΙΩι.

Λάϊε Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς;
Δώσω τοι φίλον υἱόν. ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστὶ,
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὡς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν. ὁ δ᾽ ηὔξατό σοι τάδε πάντα.

Oraculum editum LAIO THEBANO, *Joſ. Barnes interprete.*

Laïe Labdacide, Sobolem mea Numina poſcis:
Et tibi ferre Marem dabimus: Sed Fata Deorum
Illius voluêre manu Te occumbere letho.
Annuit hæc etenim *Pelopi Saturnius* olim;
Cùm raptum ob natum eſt tibi triſtia damna precatus.

Χρησμὸς δοθεὶς τῷ ΟΙΔΙΠΟΔΙ ἐκ τῶν ΘΗΒΑΪΚΩΝ.

Οἰδιπόδη, γένος ἦλθες ἀγακλυτὸν ἔνθα δαμῆναι.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον·
Φεύγε πάτρην, Κακόμοιρε, γενέθλια δ᾽ ἔρχε᾽ ἄπωθε,
Μὴ πατέρα κτείνῃς, σπείρῃς δ᾽ ὑπὸ Μητρὶ τέκνα,
Οἳ σῷ αὐτῷ μέγα πῆμα, τέκνοισί τε σοῖσι γένοιντ᾽
Τοῖά σ᾽ ἀποπροφυγεῖν ἐντέλλομαι, ὡς γὰρ ἄμεινον.

Oraculum OEDIPO *datum, ex* Thebaicis, J. B. *interp.*

Veniſti, *Oedipode*, hùc, genus ut tibi nobile pandam;
At tibi quæ dicam, memori tu mente recondas.
Infelix, natale ſolum patriámque relinque,
Nè patrem occidas, matríſque cubilia ſcandas;
Damnáque magna tuo capiti natiſque reponas:
Hæc vitare velis moneo, tua commoda ſpectans.

Τὸ αἴνιγμα τῆς ΣΦΙΓΓΟ῾Σ.

Ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς, καὶ τετράπον, οὗ μία φωνὴ,
Καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ᾽ ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ᾽ αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον.
Ἀλλ᾽ ὁπόταν πλείοσιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ,
Ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

Ænigma SPHYNGIS, J. B. *interprete:*

Eſt bipes in terris & quadrupes (unica cui vox)
Et tripes, at formâ magis eſt variabile cunctis,
Quæ terram, Tethynve colunt, vel in æthera ſurgunt.
At plura in terram quandò veſtigia figat,
Semper ei minùs in membris vigor igneus ardet.

Λύσις τοῦ Αἰνίγματος ἐκ τῶν ΘΗΒΑΪΚΩΝ.

Ἄνθρωπον δ᾽ ἀνέφηνε τόδ᾽ ἔμμεναι, ὃς κατὰ πρώτην
Νηπίην βαθμοῦ πειρώμενος ἤιον ἔρπει
Τετράβατον, χείρεσσιν ὁμοῦ καὶ γούνασιν ἕρπων·
Πλειότερον δὲ λαβὼν μελέων σθένος ὀρθὸς ὁδεύει
Ταρσοῖς ἀσφαλέεσσι· Μολὼν δ᾽ ἐπὶ γήραος ἀβληχρὸν
Βάκτρῳ σκιμπτόμενος τρίπλουν πόδα νωθρὸς ἐποίει.

Solutio Ænigmat. ex Thebaicis, *i. e. Poemate ità dict.* J. B.

Hoc Ænigma hominem ſignat, qui primus in auras
Ut venit, greſſus avidus, veſtigia ponit
Quatuor in terram, manibus pedibúſque tenellis:
Auctior at membris cùm ſit vigor, arduus ille
Incedit pedibus, ſed tandem urgente ſenectâ
Innixus baculo triplici pede tardior ibit.

Ἄλλη Λύσις τοῦ αἰνίγματος.

Κλῦθι καὶ οὐκ ἐθέλουσα, κακόπτερε Μοῦσα θανόντων,
Φωνῆς ἡμετέρης· σὸν τέλος ἀμπλακίης·
Ἄνθρωπον κατέλεξας, ὃς ἡνίκα γαῖαν ἐφέρπει,
Πρῶτον ἔφυ τετράπους νήπιος ἐκ λαγόνων.
Γηραλέος δὲ πέλων τρίτατον πόδα βάκτρον ἐρείδει,
Αὐχένα φορτίζων γήραϊ καμπτόμενος.

Alia ſolutio Ænigmatis ab Eodem.

Audi invita licet, Volucris mala, Muſa ſitorum,
Verba mea, exitio verba futura tibi.
Humanum genus ore notas! Homo primus in orbem
Ut venit, pedibus quatuor urget humum.
At tribus ille ſenex pedibus veſtigia firmat,
Cervicémque jugo curva ſenecta premit.

Τὰ

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ. PERSONÆ hujus Fabulæ ſunt hæ.

ΙΟΚΑΣΤΗ.	Jocasta.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.	Pædagogus.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.	Antigone.
ΧΟΡΟΣ ἐκ Φοινισσῶν παρθένων.	Chorus ex Phœniſſis virginibus.
ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.	Polynices.
ΕΤΕΟΚΛΗΣ.	Eteocles.
ΚΡΕΩΝ.	Creon.
ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ.	Menoeceus.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.	Tiresias.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	Nuncius.
Ἕτερος ΑΓΓΕΛΟΣ.	Alter Nuncius.
ΟΙΔΙΠΟΥΣ.	Oedipus.
Προλογίζει δὲ ἡ Ἰοκάστη.	Prologum autem agit Jocaſta.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.

ARGUMENTUM *Actûs Primi.*

Jocasta *Prologum agens totius Fabulæ occaſionem explicat: Quæ ortum habuit ab Inceſtu* Oedipi *& Parricidio & Execrationibus, quibus filios ſuos* Polynicem *&* Eteoclem *devoverat. Unde* Polynices *parte ſuâ regni paterni fraudatus,* Argivorum *exercitum contra* Thebas *duxit, ut ubi jus non valuerit, arma cauſam agerent. Exercitûs* Argivi *Duces & apparatus ad ſpectatorum animos excitandos. Chorus* Phœniſſarum *mulierum ſui adventûs cauſam explicat & præſentia pericula deteſtatur, futuram cladem præſagiendo.*

ΙΟΚΑΣΤΗ.

Ἰαμβοί.

Ιοκ. Ὦ Τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὁδὸν,
Καὶ χρυσοκολλήτοισιν ἐμβεβὼς δίφροις,
Ἥλιε, θοαῖς ἵπποισιν εἱλίσσων φλόγα·
Ὡς δυστυχῆ Θήβαισι τῇ τόθ᾽ ἡμέρᾳ

Joc. O Qui ſecas viam cœli in aſtris,
Et in aureâ ſedes ſede,
Sol, volvens flammam celeribus equis:
Quàm infelicem Thebanis eo tum die

* Ὦ τὴν ἐν ἄστροις] Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος, ἐκ μονοστροφικῆς ἐστι περιόδου. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ϙβ. ὧν τελευταῖος·

** Τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῆ καθιστάναι. ἐπὶ τῷ τέλει δὲ κορωνίς. ταῦτα πάντα πρὸς τὸν Ἥλιον ἀποτείνει Ἰοκάστη, δυσχεραίνουσα διὰ τὰ συμβάντα. Ὦ τὴν ἐν ἄστροις] ἔθος ἔχουσιν οἱ τραγικοὶ, παρέχειν τοὺς ἥρωας θεοῖς τὰς συμφορὰς ἀπολογουμένους. ὡς καὶ ἐν Μηδείᾳ, Ὦ θ᾽ ἱμερὸς μ᾽ ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ Λέξαι μολούσῃ δεῦρο Μηδείας τύχας. Ἄλλως. Παλαιά τις φέρεται δόξα, ὡς Σοφοκλῆς μὲν ἐπιτιμήσειεν Εὐριπίδῃ, ὅτι μὴ προέταξε τούτους τοὺς δύο στίχους, ὁ δὲ Εὐριπίδης, ὅτι μὴ προέταξεν ἐν Ἠλέκτρᾳ ὁ Σοφοκλῆς, ὦ τοῦ στρατηγήσαντος Ἠλέκτρα ποτέ. Ὦ τὴν ἐν ἄστροις] ὦ διοδεύων τὴν τοῦ οὐρανοῦ εἰς ὁδὸν τὴν ἐν τοῖς ἄστροις, ὅ ἐστι τὴν παρὰ τοῖς οἴκοις τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου, ‡ Ἀστὴρ εἴρη καν αὐτὰρ ἑκάστη· Ἴσον μετρηθεῖσαι δύω ἀποτέμνεται οἴκους. Ζῴδιον δὲ ὁ κύκλον ἐπίκλησιν καλέουσι. Θοαῖς ἵπποισι] λείπει ἡ σύν. ἵν᾽ ᾖ, σὺν θοαῖς ἵπποισι. καὶ Ὅμηρος, Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμι. καὶ ἐν Βάκχαις, αὐτῇσιν ἐλάταις. καὶ ἐν Ἱππολύτῳ, αὐτῇσιν ἀρβύλῃσιν ἁρμόσαι πόδα. καὶ ἔστιν Ἀττικὴ ἡ συνήθεια. ἔδει δὲ ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἀρσενικῶς αὐτοὺς ὀνομάσαι. τέσσαρες δὲ εἰσί, Χρόνος, Αἴθων, Ἀστραπὴ, Βροντή. ἔθος δὲ τοῖς ποιηταῖς θηλυκῶς λέγειν τὰς ἵππους, Σώφρονι τὰν ἵππον. καὶ ἐν Ἱππολύτῳ, αἰδ᾽ ἐνδακοῦσαι στόμα. καὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ, Αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεες ἔκφερον ἵπποι. Ὡς δυστυχῆ] ἀσεβεῖ, φασὶ, τὴν ἀκτῖνα τοῦ Ἡλίου δυστυχῆ καλοῦσα. πῶς δὲ ἀσεβεῖ, ὁπότε καὶ Ἡσίοδος τινὰς τῶν ἡμερῶν ἀποφαίνει πονηράς. Ἄλλως. οἱ κακοδαιμονοῦντες, καὶ τὰς πρόσθεν εὐδαιμονίας, ἀτυχίας νομίζουσι, τῇ παρούσῃ δυσποτμίᾳ βαρυνόμενοι. Ὡς δυστυχῆ] καὶ μὴν τότε εὐδαίμονες ἦσαν αἱ Θῆβαι, διά τε τὸν Ἁρμονιακὸν γάμον, ἐν ᾧ οἱ θεοὶ εἱστιάθησαν, καὶ τὴν Διονύσου καὶ Ἡρακλέους γένεσιν. νοσεῖν δὲ ἤρξατο, ἐξ οὗ ἐτεκνώθη Λάϊος βίᾳ θεῶν. τὰ τοιαῦτα δὲ οὐ πρὸς τὸ ἀληθὲς, ἀλλ᾽ ὡς οἱ λέγοντες πάθος ἔχουσιν. εὐεπίφορος δὲ ὁ Εὐριπίδης πρὸς ἕτερα πρόσωπα πρεσβύτερα [illegible] τῶν δυστυχημάτων αἰτίας ἀναφέρειν. καὶ ἐν Τρῳάσιν ἡ Ἑλένη φησὶν, πρῶτον μὲν ἀρχὰς ἔτικτεν ἥδε τῶν κακῶν Πάρις τεκ[illegible] καὶ ἐν Ὀρέστῃ, αἱ τοι φυτεύσας θυγατέρ᾽, ὦ γέρον, κακῶς ἀπώλεσάς με. κέχρηται τούτῳ τῷ εἴδει καὶ Ὅμηρος, † Ὃς [illegible] Ἀλεξάνδρου τεκτήνατο νῆας ἐΐσας, Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο. καὶ Εὔμαιος συμπαθῶς ἔχων πρὸς τὸν Ὀδυσσέα φησὶν, ‡ Ὡς ὤφελλ᾽ Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι. καί τοι τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς τῶν Διοσκούρων ἤδη θεῶν ὄντων, καὶ πολλὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπαρκούντων. ἔτι δέ τινες ἐγκαλοῦσι τῷ Εὐριπίδῃ, ὡς οὐκ ἀκολούθως γενεαλογήσαντι. εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἐβούλετο τὰ πράγματα λέγειν, ἐχρῆν τὴν ἐκ Φοινίκης αἰτίαν τοῦ Κάδμου κατὰ λεπτὸν μετὰ τῆς αἰτίας διηγήσασθαι. εἰ δὲ ἐκ τῆς ἐσχάτης ἀρχῆς, ἔδει ἀπὸ τῶν Λαΐου δυστυχημάτων ἄρξασθαι. πρὸς οὓς ῥητέον, ὅτι εἰ μὲν ἄνωθεν ἤρξατο, μακρὸς ἂν ἦν ὁ λόγος. ἄλλως τε οὐκ ἔπρεπε Θηβαίαν γυναῖκα ἀκριβῶς, τὰ ἐν Φοινίκῃ ἐπίστασθαι. εἰ δὲ ἀπὸ τῶν Λαΐου δυστυχημάτων, πολλὰς ἂν τῶν πρὶν τὰς Θήβας συμφορῶν παρέλειπεν. Ἀκταίωνα μὲν γὰρ αἱ οἰκεῖαι κύνες διεσπάσαντο, Πενθέα τε τὸν υἱὸν Ἀγαυῆς. Σεμέλην τε ἐκεραύνωσεν ὁ Ζεύς. καὶ τῆς Ἰνοῦς υἱὸν Λέαρχον μὲν μανεὶς ὁ πατὴρ Ἀθάμας ἀπέκτεινε. Μελικέρτης δὲ, μετὰ τῆς μητρὸς ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ Νιόβης τε παῖδες ἐτοξεύθησαν, καὶ αὐτὴ λίθος ὁρᾶται δακρύουσα.

** Τὸν αὐτὸν, &c.] Hic Verſus eſt quidem Monoſtrophicæ Periodi ultimus; ſed non eſt centeſimus ſecundus, ut Scholiaſtes, verùm Octogeſimus ſeptimus. Habet tamen *Coronide*. Et ad V. 103. *Paragraphus* ponitur. *Joſ. Barnes.* ‡ Hodie legitur ἄστρα. Vid. Arati φαινόμενα, v. 543. † Il. ε. v. 62, &c. ‡ *Hom.* Odyſſ. ξ. v. 68.

Κάδμος ἡνίκ' ἦλθε] Λιβύης τῆς Ἐπάφου καὶ Ποσειδῶνος, Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος· Ἀγήνορος καὶ Ἀντιόπης τῆς Βήλου, Κάδμος, Κίλιξ, Φοῖνιξ. Φοίνικος καὶ Τηλέφης τῆς Ἐπιμεδούσης Πείρας, Ἀστυπάλη, Εὐρώπεια, Φοινίκη. ἔνιοι δὲ ἀντὶ Ἁρμονίας Ἠλέκτραν γῆμαι αὐτὸν φασί. Φοίνισσαν] εἰ μὲν ἐπὶ πάσης τῆς Φοινίκης ἀκουστέον, αἰτιῶ τὸ παραλίαν, εἰ δ' ἐπὶ μιᾶς πόλεως ἐκδεκτέον, τὴν Τύρον. νησιάζεται γὰρ, ὡς καὶ ἑξῆς φησὶ, Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν ἀκροθίνια Λοξίᾳ Φοινίσσας ἀπὸ νάσου, τουτέστι τῆς Φοινίκης νήσου Τύρου. καὶ Κάδμος ἔμολε τάνδε γᾶν Τύριος. Ἄλλως. τὴν Τύρον. νησιάζεται γὰρ ἡ Φοινίκη. σεσημειωτικὸς δὲ ὁ λόγος. οὐδέπω γὰρ ἐκαλεῖτο Φοινίκη, ἐν γῆν τοῦ Φοίνικος φησὶν, ἦσαν γὰρ Ἀγήνορος παῖδες Κίλιξ, ἀφ' οὗ ἡ Κιλικία κεκλήσεται. Φοῖνιξ, ὅθεν τὸ τοὔνομα ἡ χώρα φέρει, καὶ Θάσος· τοῦτον οἱ ποιηταὶ Πίνακον καλοῦσι, Πολύδωρον δὲ, διὰ τὸ πολλὰ δῶρα εἰληφέναι τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ. γενεαλογήσας δὲ ἕως Λαΐου, ἐκβέβηκε πρὸς Κρέοντα καὶ Ἰοκάστην.

Ἀκτῖν' ἐφῆκας. Κάδμος ἡνίκ' ἦλθε γῆν
Τήνδ', ἐκλιπὼν Φοίνισσαν ἐναλίαν χθόνα,
Ὃς παῖδα γήμας Κύπριδος Ἁρμονίαν ποτὲ,
Πολύδωρον ἐξέφυσε· τοῦ δὲ, Λάβδακον
Φῦναι λέγουσιν· ἐκ δὲ τοῦδε, Λάϊον.
Ἐγὼ δὲ παῖς μὲν κλήζομαι Μενοικέως,
Κρέων τ' ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς ἔφυ.
Καλοῦσι δ' Ἰοκάστην με· τοῦτο γὰρ πατὴρ
Ἔθετο. γαμεῖ δὲ Λάϊός με. ἐπεὶ δ' ἄπαις
Ἦν, χρόνια λέκτρα τἄμ' ἔχων ἐν δώμασιν,
Ἐλθὼν ἐρωτᾷ Φοῖβον. ἐξαιτεῖ θ' ἅμα
Παίδων ἐς οἴκους ἀρσένων κοινωνίαν.
Ὁ δ' εἶπεν, ὦ Θήβαισιν εὐίπποις ἄναξ,
Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.
Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φὺς,
Καὶ πᾶς σὸς οἶκος βήσεται δι' αἵματος.
Ὁ δ' ἡδονῇ δοὺς, ἔς τε βακχεῖον πεσὼν,
Ἔσπειρεν ἡμῖν παῖδα. καὶ σπείρας βρέφος,
Γνοὺς τἀμπλάκημα, τοῦ θεοῦ τε τὴν φάτιν,
Λειμῶν' ἐς Ἥρας, καὶ Κιθαιρῶνος λέπας
Δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος,
Σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον.
Ὅθεν νιν Ἑλλὰς ὠνόμαζεν Οἰδίπουν.
Πολύβου δέ νιν λαβόντες ἱπποβουκόλοι,
Φέρουσ' ἐς οἴκους· εἴς τε δεσποίνης χέρας

Radium immiſiſti, quando Cadmus venit in terram
Hanc, relinquens Phœniciam terram maritimam.
Qui quondam ducens Harmoniam filiam Veneris,
Polydorum genuit: ex hoc Labdacum
Dicunt natum: ex eo verò Laium.
Ego verò vocor filia Menœcei:
Et Creon frater natus eſt ex eâdem matre.
Vocant verò me Jocaſtem, (hoc enim nomen pater
Indidit) duxit verò me Laius: cùm autem ſine liberis
Eſſet, diu habens connubium meum in domo,
Veniens interrogat Phœbum, & poſcit ſimul
Liberorum in ædibus maſculorum communem prolem.
Ille reſpondit ei: O rex equeſtrium Thebarum,
Ne ſemina liberorum ſulcum invitis diis:
Si enim genueris filium, interficiet te ille qui ſatus fuerit,
Et tota domus tua ibit per ſanguinem:
Ille verò dans ſe voluptati, & concedens inſaniæ Bacchi,
Seminavit nobis filium: & cùm ſeminaſſet infantem,
Agnoſcens erratum, & Dei oraculum,
In pratum Junonis, & culmen Cithæronis
Dat paſtoribus exponi puerum,
Fodiens ferreos aculeos per talos medios:
Undè ipſum Græcia vocat Oedipum.
Polybi verò paſtores equorum, accipientes puerum,
Ferunt domum, & in manus dominæ

[7] Γήμας Κύπριδος] Δέρκυλλος, Θηβαίου τινὸς Δράκοντος τοὔνομα, βασιλέως δὲ Θηβαίων, θυγατέρα τὴν Ἁρμονίαν εἶναι φησίν. ὃν φονεύσας Κάδμος, ἔγημεν Ἁρμονίαν. Ἔφορος δὲ, Ἠλέκτρας τῆς Ἄτλαντος αὐτὴν εἶναι λέγει. Κάδμον δὲ παραπλέοντα τὴν Σαμοθράκην, ἁρπάσαι αὐτήν. τὴν δὲ εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς ὀνομάσαι τὰς Ἠλέκτρας πύλας. καὶ νῦν ἔτι ἐν τῇ Σαμοθράκῃ ζητοῦσιν αὐτὴν ἐν ταῖς ἑορταῖς. Δημάγορας δὲ, ἀπὸ Λιβύης ἐλθοῦσαν τὴν Ἠλέκτραν οἰκῆσαι τὴν Σαμοθράκην. ἔνθα συγγενομένην Διῒ, τεκεῖν Ἠμαθίαν, Δάρδανον, Ἁρμονίαν. τὸν δὲ Κάδμον παραπλέοντα μετὰ Θάσου, ἐπὶ ζήτησιν τῆς ἀδελφῆς, μυηθῆναί τε, καὶ μυούμενον ἰδεῖν τὴν Ἁρμονίαν. συνοίᾳ δὲ Ἀθηνᾶς, ἁρπάσαι αὐτήν. ἀσφαλίζεται τὴν ὀνομασίαν τῆς ἡρωΐνης· ἐπεὶ οἱ παλαιότεροι Ἐπικάστην καλοῦσιν. καὶ Ὅμηρος, Μητέρα δ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην. ἔνιοι Ἁρμονίαν τὴν Ἠλέκτραν αὐτὴν, οὐ τὴν Ἄτλαντος λέγουσι γεγαμηκέναι. Γαμεῖ δὲ Λάϊος] Ἐπιμενίδης Εὐρύκλειαν τὴν Ἔκφαντος φησὶν αὐτὸν γεγαμηκέναι. ἐξ ἧς εἶναι τὸν Οἰδίποδα. οἱ δὲ δύο τὸν Λάϊόν φασι γῆμαι γυναῖκας, Εὐρύκλειαν καὶ Ἐπικάστην. καὶ τὸν Οἰδίποδα δὲ φασὶν Ἐπικάστην τὴν μητέρα γεγαμηκέναι, καὶ Εὐρυγάνειαν. Αἰσχύλος δέ φησιν, ὡς ἐκ χρησμοῦ τοὺς παῖδας ἀκούσας ἀλληλοκτονήσειν, ἐξέθηκε τὸν Πολυνείκην. Μνήσων δὲ, ἀμφοτέρους ἐκτεθῆναι. [16] Παίδων ἄλοκα] Ἐμπεδοκλῆς ὁ φυσικὸς ἀλληγορῶν φησὶν, ἔχεις τοὺς λειμῶνας Ἀφροδίτης, ἐν οἷς ἡ τοῦ παίδων φύσις ἐστίν. Εὐριπίδης δὲ, ταυτὸ τοῦτο φάσκων, τήν τε ἔννοιαν τὴν αἰσχρὰν ἀπέφυγε, καὶ τοῖς ὀνόμασιν οἰκείως ἐχρήσατο, γεωργικαῖς ταῖς μεταφοραῖς σπορὰν καὶ ἄλοκα λέγων. Ἄλλως. μεταφορικῶς, μὴ σπεῖρε τὴν ἄλοκα, ἀπὸ τῆς ἀρώσεως χρῆσ. Ἡδονῇ δοὺς] ἀντὶ τοῦ ἑαυτὸν δοὺς. καὶ πῶς προεγνωκυῖα τὸν χρησμὸν ἡ γυνὴ, οὐκ ἀπέστρεψε τῆς μίξεως τὸν Λάϊον; ἢ οὐ πρότερον εἶπεν αὐτῇ. ἢ εἶπε μὲν, ἡ δὲ ὑπώπτευε τὸ ῥηθὲν εἶναι ψεῦδος, διὰ τὸν ἔρωτα Χρυσίππου. Λειμῶν' ἐς Ἥρας] ἢ ὅτι πᾶς λειμὼν, ἱερόν ἐστιν Ἥρας. ἢ ὅτι Κιθαιρωνίας Ἥρας ἐστὶν ἐν Θήβαις ἱερόν. ὅσοι δὲ ἐγκαλοῦσιν ὡς ἐν ἱερῷ τόπῳ ἐκτεθέντος τοῦ παιδὸς, ἴστωσαν ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι μὲν λέγονται ἱεραὶ τῆς Ἀθηνᾶς. ὀλίγος δὲ ἐστι τῆς ἀκροπόλεως ἐναγής τε καὶ ἱερὸς τόπος. καὶ λελογισμένοι δὲ ὅμως ἀνείλοντο τὸ βρέφος, ἴσως τῷ κάλλει νενικημένοι, καὶ τὴν ἴασιν εὐμαρῆ νομίσαντες αὐτῷ ἀπὸ τῆς βασιλείας ἔσεσθαι. [25] Δίδωσι βουκόλοισι] ἵνα ἀποθάνῃ. οὐ γὰρ ἤθελεν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἀνελεῖν τὸ βρέφος, φεύγων τὸ μῖσος. Ἱπποβουκόλοι] ἱπποφορβοί. τὸ δὲ βουκόλοι ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου ζώου, ὡς τὸ νειλήλατες ἵππους ἔλεγον κατεβουκολοῦντο. τινὲς εἰς λάρνακα βληθέντα, καὶ εἰς θάλασσαν ῥιφέντα τὸν παῖδα προσπελασθῆναι τῇ Κορίνθῳ φασί.

ANNOTATIONES.

V. 18. Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα] Hanc verecundiam *Euripidis Virgilius* eſt imitatus, ubi locum conceptionis *Genitale arvum* vocat, & nos quoque in *Eſtherâ* noſtrâ. V. 1216. Ἦ μὲ καὶ ἡμετέρης αἰεὶ ... Vid. *Turneb. Adverſ.* l. 19. c. 18. *Joſua Barnes.*

V. 19. Εἰ γὰρ τεκνώσεις] In ſecundo loco *Iambus*, τὸ κν enim in τεκνώσεις breve habendum (licet *Spondæus* videatur) cujus aliquot inſtantias hic proferre lubet.

Τυφλὸς] *Phœniſſ.* V. 1693. Προβαίνε τυφλῷ χέρ' ἐπὶ προσώπῳ δυστυχῶς.

Τέκμαρ] *Hecub.* V. 1273. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα ναυτίλοις τέκμαρ.

Τέκνον] *Oreſt.* V. 1236. Ἀγάμεμνον, εἰσακούσῃ, ἔκουσον τέκνα.

Σκυθρωπὸς] Idem ibid. V. 1321. Κἀγὼ σκυθρωπὸς ὄμμασιν ἔξω κάρας.

Σαθρὸς] Idem *Hecuba*, V. 1190. Εὖ αὖ πονηρὰ, τοὺς λόγους εἶναι σαθρούς.

Ὄχλος] Idem *Oreſt.* 885. Ἐπεὶ δὲ πλήρης ἐγένετ' Ἀργείων ὄχλος.

Πότμος, Πέπλος, Ὕπνος, Τεκμήριον, Γενέθλιον] Idem eodem modo corripit vocalem ante duplicem in πότμος, in πέπλος, in ὕπνος, in τεκμήριον, in γενέθλιον.

Λύχνον, Τέχνη] Et *Theocrit.* in Idyll. κδ. idem facit in ὕπνος, in λύχνον, in τέχνη. Sic *Iphigen. in Tauris*, V. 1174. prior ſyllaba τοῦ ὕπνου (& *Supplic.* V. 171. τοῦ ἱκνοῦμαι) brevis eſt, eodem modo, ut in Ἄτλας prior communis eſt tam apud *Græcos*, quàm *Latinos*, ut *Ovid. Metam.* l. 4.

Quantus erat mons factus Atlas; nam barba comæque. Id. l. 4.

Venit Atlantiades *poſitis caducifer alis, &c.*

Ἀριθμὸς] Ità *Delphicum* Oraculum, Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης. Et *Anthol.* l. 3. Τέσσαρες, ὡς αἰδῶ συνάριθμον ... ἡμαρ.

Σταθμὸς] Ibid. l. 4. Ἥρως Ἡετίων ἐπὶ σταθμὸν ἐμπεπολίτευ Ἵδρυμαι. Deinde *Homerus* Odyſſ. δ. V. 89. Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ. Vid. Αὐλικοκατάσκοπον, ſive *Eſtheram* noſtram Not. ad V. 1438.

Λιχμάζω] *Oppian. Kyneg.* l. 3. V. 174.

Καὶ βόσκον χαιτήεντα πόδας χηλαῖς τε λιχμάζει.

Ἄδραστον] *Phœniſſ.* V. 858.

Καὶ τοῦδ' Ἄδραστον, κἄπτος ἱκέσιον δόμου. *Joſua Barnes.*

Ἔθηκε

Ἔθηκαν· ἡ δὲ, τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον
Μαστοῖς ὑφεῖτο, καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν.
Ἤδη δὲ πυρσαῖς γένυσιν ἐξανδρούμενος
Παῖς οὑμὸς, ἢ γνοὺς, ἤ τινος μαθὼν πάρα,
Ἔστειχε, τοὺς φύσαντας ἐκμαθεῖν θέλων,
Πρὸς δῶμα Φοίβου, Λάϊός θ' οὑμὸς πόσις,
Τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων* μαθεῖν
Εἰ μηκέτ' εἴη. Καὶ ξυνάπτετον πόδα
Ἐς ταυτὸν ἄμφω Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ.
Καί νιν κελεύει Λαΐου τροχηλάτης,
Ὦ ξένε, τυράννοις ἐκποδὼν μεθίστασο.
Ὁ δ' εἷρπ' ἄναυδος, μέγα φρονῶν· πῶλοι δέ νιν
Χηλαῖς τένοντας ἐξεφοίνισσον ποδῶν.
Ὅθεν, (τί τἀκτὸς τῶν κακῶν με δεῖ λέγειν;)
Παῖς πατέρα καίνει, καὶ λαβὼν ὀχήματα,
Πολύβῳ τροφεῖ δίδωσιν. ὡς δ' ἐπίζαρει
Σφὶγξ ἁρπαγαῖσι πόλιν, ἐμὸς τ' οὐκ ἦν πόσις,
Κρέων τ' ἀδελφὸς τἀμὰ κηρύσσει λέχη·
Ὅστις σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι,
Τούτῳ ξυνάψειν λέκτρα. τυγχάνει δέ πως
Αἴνιγμ' ἐμὸς παῖς Οἰδίπους Σφιγγὸς μαθών.
Ὅθεν τύραννος τῆσδε γῆς καθίσταται,
Καὶ σκῆπτρ' ἔπαθλα τῆσδε λαμβάνει χθονός.

* MS. ἰδεῖν.

Posuerunt: ipſa verò mei puerperii laborem (i. e. filium)
Uberibus ſubmiſit, & ſuo viro perſuadet ſe peperiſſe.
Jam verò vir factus, cùm genæ inciperent flaveſcere
Filio meo, aut animadvertens ipſe, aut admonitus ab aliquo
Ivit, volens explorare parentes,
Ad domum Apollinis, & Lajus eòdem meus maritus,
Quærens cognoſcere expoſitum filium,
An non eſſet ſuperſtes: Et fortè conjungunt pedem
Ambo in idem loci in Phocidis bivio.
Et auriga Laii compellat eum:
O hoſpes, cede de viâ tyrannis:
Ille ſerpebat humi ſine voce, ſed animū excelſum gerens: equi verò eum
Ungulis rubeſecerunt ſanguine extremos pedum tendines.
Unde (ſed quid opus eſt aliena à meis malis dicere?)
Filius meus patrem ſuum occidit; & accipiens currus
Dat nutritio Polybo. Poſtquam verò infeſtabat
Sphinx rapinis urbem, extincto meo marito,
Creon frater præconium facit de connubio meo:
Quiſquis poſſet exponere ænigma ſapientis virginis,
Se daturum eſſe huic connubium: exponit fortè
Sphingis ænigma filius meus Oedipus.
Unde dominus hujus terræ factus eſt,
Et accipit ſceptra hujus terræ, tanquam præmium ſapientiæ.

Τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον] ἀντὶ τοῦ τὸν πόνον τῶν ἐμῶν ὠδίνων. ἔχει δέ τι τοῦτο παραλλάττον πρὸς τὸ ἐμὸν αὐτῆς πρᾶγμα, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐν μὲν γὰρ ἐκείνοις δυοῖν ὄντων προσώπου καὶ πράγματος, εἴ τε προστεθείη ἀντωνυμία κατὰ γενικὴν ὀφειλούσης κεῖσθαι ἐπὶ τοῦ προσώπου διὰ τὴν προστεθεῖσαν ἑτέραν γενικὴν, κτητικὴ τίθεται πρὸς τὸ πρᾶγμα ἀντωνυμία. ἐνταῦθα δὲ τριῶν ὄντων, προσώπου, καὶ δυοῖν πραγμάτων, τῶν τε ὠδίνων καὶ τοῦ πόνου, καὶ τῶν μὲν ὠδίνων τοῦ προσώπου ὄντων, τοῦ δὲ πόνου τῶν ὠδίνων, ὤφειλεν ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἐπὶ τῶν ὠδίνων κεῖσθαι. οὕτω γὰρ ἂν ἐφαίνετο πρόδηλον, ὅτι αἱ μὲν ὠδῖνες εἰσὶ τοῦ προσώπου, ὁ δὲ πόνος τῶν ὠδίνων. νυνὶ δὲ ἐπὶ τοῦ πόνου κεῖται, καὶ συγχεῖ, καὶ δυσδιανόητον ποιεῖ τὸν λόγον. [31] Μαστοῖς ὑφεῖτο] ὑπέβαλεν. εὐήθεις δὲ φασιν, οἱ λαλοῦ[illegible]νον ὑπεβάλλετο παιδίον. ὅσα γε καὶ ἐκτεθεῖμεν τάχα ἐξ ἡμῶν πεπηρωμένα. καὶ τί θαυμαστὸν ὑποβάλλεσθαι φοβουμένην μὲν ἐκποιεῖν, διὰ τὴν ἀπαιδίαν, ἀποκρύψασθαι δὲ τὴν τῆς ὑποβολῆς ὑποψίαν, διὰ τὴν ὑποῦσαν συμφορὰν τῷ βρέφει. καὶ τὸ ἐκθέσθαι δὲ διὰ τοῦτο, οὐκ ἀπογνῶναι. Ἤ τινος] ὅτι οὐκ εἴη παῖς Πολύβου γνήσιος, ἀλλὰ νόθος, ὁ μαθὼν παρά τινος τῶν ἡλικιωτῶν ὀνειδισθέντος, ὅτι εἴη νόθος. ἔνιοι δὲ φασὶν, εἰς Πυθῶνα ἐληλυθέναι τὸν Οἰδίποδα, ἵνα τροφεῖα δῷ τῷ Ἀπόλλωνι. [35] Λάϊός θ' οὑμὸς] ἤτοι τότε ὀνείρου προτρέψαντος αὐτόν. ἢ ὅτι λοιπὸν ὑπώπτευεν αὐτὴν τὴν ἡλικίαν τοῦ παιδὸς προκόπτειν. ἐβούλετο γὰρ ἢ τεθνεῶτα αὐτὸν ἀκούσας διάγειν ἀδεῶς, ἢ ζῶντα ἀκούσας φυλάττειν ἑαυτόν. Μαστεύων δὲ] ζητῶν, ὅθεν καὶ μαστὸς ὁ ἐπιζητούμενος παρὰ τῶν παίδων. Ἐς ταυτὸν] εἰς ταυτὸν τῆς σχιστῆς ὁδοῦ τῆς Φωκίδος συνάπτουσι τὸν πόδα, ἤτοι συντυγχάνουσι τὸν πόδα ἐπὶ τῆς σχιστῆς ὁδοῦ. οὕτως καλεῖται ἐν Φωκίσιν, ἐπεὶ διασχίζει τὴν ἐπὶ Βοιωτίαν, καὶ Θήβας, καὶ Ἀττικὴν, καὶ Κόρινθον ὁδόν. [39] Καί νιν κελεύει] καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ ἡνίοχος τοῦ Λαΐου ὑποχωρεῖν τῷ βασιλεῖ, ὤφειλεν εἰπεῖν. ὁ δὲ ἄλλως ἀρξάμενος, ἄλλως ἀποδίδωσι τὸν λόγον, ὥσπερ ἐν μεταμελείᾳ. [41] Πῶλοι δέ νιν] οἱ ἵπποι δὲ τοῦ Λαΐου ἐξῄμαξαν αὐτὸν, ἤγουν τὸν Οἰδίποδα τοῖς ἑαυτῶν ὄνυξι κατὰ τοὺς τένοντας τῶν ποδῶν. ὅμοιον τῷ, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. Ἐν χηλαῖς] ἐν ταῖς χηλαῖς τοὺς τῶν ποδῶν τοῦ Οἰδίποδος τένοντας ἐξῄμαξαν οὐχ ὑποχωροῦντος αὐτοῦ τῆς ὁδοῦ. Ὅθεν τί τἀκτὸς] ὑποστικτέον εἰς τὸ ὅθεν. ἔμελλε γὰρ ἴσως τὴν λοιδορίαν καὶ τὴν μάχην ἀμφοτέρων λέγειν. Τί τἀκτὸς] ποία μοι χρεία λέγειν τὰ ἔξω τῶν κακῶν, τὰς παρακολουθησάσας ὕβρεις, τοὺς διαπληκτισμοὺς οὐ λέγω, ἀλλ' αὐτὸ τὸ κακόν. ἐν συντόμῳ γὰρ παῖς πατέρα καίνει. [44] Παῖς πατέρα καίνει] ζητοῦσι πῶς εἰς τὸ μαντεῖον οὐκέτι ἀπῆλθεν ὁ Οἰδίπους. φασὶν ὅτι οὐκ ᾤετο τὸν θεὸν εὐθέως χρήσειν αὐτῷ μυσαρῷ γενομένῳ, πρὶν καθαρθῆναι, καὶ ἅμα ἵνα μὴ γνῷ ὅτι πατέρα ἔκτεινεν. ἐμάνθανε γὰρ καὶ τὴν μητέρα γῆμαι. ὅτι δὲ Πολύβῳ ἔδωκε τοὺς ἵππους, καὶ Ἀντίμαχος φησὶν ἐν * Λύδῃ,

Ἔστι δὲ φωνήσας, Πόλυβε, θρεπτήρια ταῦτα
Ἵππους τοι δώσω δυσμενέων ἐλάσας.

Ζητοῦσι δὲ πάλιν, πῶς οὐδὲ μίαν ζήτησιν πεποίηνται Θηβαῖοι, τεθνεῶτος αὐτοῖς τοῦ βασιλέως. λεκτέον, ὅτι εὐθὺς μὲν αὐτὸν οὐκ ἐπεζήτησαν, ἐν Δελφοῖς εἶναι νομίζοντες· μετὰ ταῦτα τῶν ἵππων ἀφανῶν γενομένων, λῃστῶν ἔδοξεν τοὔργον γεγονέναι. Ἄλλως. Δεῖ νοεῖν, ὅτι ὁ Οἰδίπους φονεύσας τὸν Λάϊον, ὡς ἐναγὴς παραχρῆμα οὐκ ἦλθεν εἰς τὸ ἱερόν. οὐ γὰρ ᾤετο χρήσειν αὐτῷ τὸν θεόν. ὑποστρέψας δὲ εἰς Κόρινθον μετὰ τῶν ἵππων Λαΐου, καὶ καθαρθεὶς τὸν φόνον, πάλιν ἐπὶ τῷ γνῶναι τοὺς γονεῖς ἐπανῆκε πρὸς τὸν θεόν. λαβὼν δὲ χρησμὸν, ὅτι ἐπὶ φθορᾷ τοῦ πατρὸς ἐτέχθη, καὶ συνουσίᾳ τῆς μητρὸς, ἀπέγνω Κόρινθον φυγεῖν τὴν νομιζομένην πατρίδα. γνοὺς δὲ τὸ Κρέοντος τὸ κήρυγμα, ἐπὶ τὸν ἀγῶνα καθῆκεν ἑαυτὸν τῆς σφιγγὸς, κινδύνῳ τὴν εὐτυχίαν θηρώμενος. [45] Ἐπίζαρει] ἐπέκειτο, ἐπιβαρεῖ· καὶ ζαρὸς ὄρνεον ἐστιν ἁρπακτικόν. τὴν δὲ σφίγγα οἱ μὲν ἔχειν πρόσωπον παρθένου, στῆθος δὲ καὶ πόδας λέοντος, πτερὰ δὲ ὄρνιθος. Σωσικράτης δὲ ἐγχωρίαν αὐτὴν φησὶ χρησμολόγον δύσγνωστα μαντευομένην. ἣν ἀγνοοῦντες οἱ Θηβαῖοι, καὶ ἐναντίως αὐτοῖς χρώμενοι, ἀπώλοντο. Ἀσκληπιάδης δὲ λέγει τοὺς Θηβαίους εἰς ἐκκλησίαν καθ' ἑκάστην ἀθροίζεσθαι διὰ τὸ λῦσαι αἴνιγμα τῆς σφιγγός. λόγος γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἀπαλλαγήσεσθαι τῶν κακῶν, πρὶν ἂν τοὺς τῆς σφιγγὸς λύσωσι χρησμούς. Ὡς δ' ἐπίζαρει] ἐπέκειτο κακοποιοῦσα. ἁρπασθῆναι δ' ὑπ' αὐτῆς φασὶν Αἵμονα τὸν Κρέοντος παῖδα. τινὲς δὲ φασὶν, ὅτι μία τῶν σὺν ταῖς Κάδμου θυγατράσι μανεισῶν, μετεβλήθη εἰς τὸ ζῷον τὴν σφίγγα. [47] Τἀμὰ κηρύσσει λέχη] ἀνόητον φασὶν ἐπὶ τὸν τῆς ἀδελφῆς γάμον τὸν τυχόντα καλεῖν. ἀγνοοῦσι δὲ, ὅτι κατεπείγουσα συμφορὰ, καὶ παρὰ τὸ πρέπον τι πράττειν προτρέπεται. ἔπειτα καὶ ἄριστόν τινα ᾤετο τὸν ἐγχειρήσοντα τῷ ἀγῶνι. κατὰ γὰρ Πίνδαρον, ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἄναλκιν οὐ φῶτα λαμβάνει.

* ἐν Λύδῃ] Mendum hic ſemper ſuſpicatus ſum. Quid enim commune cum *Lydâ* & *Oedipo*: puto itaque Λύδῃ pro Θήβῃ per errorem ſcriptum & hoc pro Θηβαΐδι Cujus Nominis Poema ab *Antimacho* ſcriptum memorant plurimi: verſus nonnullos ex eo citat *Pauſanias* in *Arcadicis*. Vid. *Amici* mei chariſſimi nuper defuncti *Nicolai Lloyd* Dictionarium *Hiſt. Geogr. Poeticum* in titulo *Antimachus Colophonius*. *Joſ. Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 30. Τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον] pro τὸν ἐμῶν ὠδίνων πόνον, i. e. filium; ſed ἐμὸν tamen retinendum, ut Verſui conſulatur; & hanc lectionem agnoſcit & explicat *Scholiaſtes*.

Γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν, οὐκ εἰδὼς τάλας,
Οὐδ' ἡ τεκοῦσα, παιδὶ συγκοιμωμένη.
Τίκτω δὲ παῖδας παιδὶ, δύο μὲν ἄρσενας,
Ἐτεοκλέα, κλεινήν τε Πολυνείκους βίαν,
Κόρας τε δισσάς. Τὴν μὲν Ἰσμήνην πατὴρ
Ὠνόμασε, τὴν δὲ πρόσθεν Ἀντιγόνην ἐγώ.
Μαθὼν δὲ τἀμὰ λέκτρα μητρῴων γάμων,
Ὁ πάντ' ἀνατλὰς Οἰδίπους παθήματα,
Εἰς ὄμμαθ' αὑτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον,
Χρυσηλάτοις πόρπαισιν αἱμάξας κόρας.
Ἐπεὶ δὲ τέκνων γένυς ἐμῶν σκιάζεται,
Κλείθροις ἔκρυψαν πατέρ', ἵν' ἀμνήμων τύχη
Γένοιτο, πολλῶν δεομένη σοφισμάτων.
Ζῶν δ' ἔστ' ἐν οἴκοις· πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν,
Ἀρὰς ἀρᾶται παισὶν ἀνοσιωτάτας,
Θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε.
Τὼ δ' εἰς φόβον πεσόντε, μὴ τελεσφόρους
Ἀρὰς θεοὶ κραίνωσιν, οἰκούντων ὁμοῦ,
Ξυμβάντ' ἔταξαν, τὸν νεώτερον πάρος
Φεύγειν ἑκόντα τήνδε Πολυνείκην χθόνα·
Ἐτεοκλεᾶ δὲ σκῆπτρ' ἔχειν μένοντα γῆς,
Ἐνιαυτὸν ἀλλάσσοντ'· ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς
Καθέζετ' ἀρχῆς, οὐ μεθίσταται θρόνων,
Φυγάδα δ' ἀπωθεῖ τῆσδε Πολυνείκην χθονός.
Ὁ δ' Ἄργος ἐλθὼν, κῆδος Ἀδράστου λαβὼν,
Πολλὴν ἀθροίσας ἀσπίδ' Ἀργείων, ἄγει.
*Ἐπ' αὐτὰ δ' ἐλθὼν ἑπτάπυλα τείχη τάδε, *MS. Ἐπ...
Πατρῷ' ἀπαιτεῖ σκῆπτρα, καὶ μέρη χθονός.
Ἐγὼ δ' ἔριν λύουσ', ὑπόσπονδον μολεῖν
Ἔπεισα παιδὶ παῖδα, πρὶν ψαῦσαι δορός.
Ἥξειν δ' ὁ πεμφθείς φησιν αὐτὸν ἄγγελος.
Ἀλλ', ὦ φαεινὰς οὐρανοῦ ναίων *πτύχας, *MS. πύλας.
Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς· δὸς δὲ ξύμβασιν τέκνοις.
“Χρὴ δ', εἰ σοφὸς πέφυκας, οὐκ ἐᾶν βροτὸν
“Τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῆ καθεστάναι.

Indè ducit matrem ignorans miſer,
Nec ſciebat mater ſe cum filio concumbere.
Pario verò pueros meo filio: duos quidem mares,
Eteoclem, & clarum Polynicem,
Et duas filias, alteram Iſmenem pater
Vocavit, alteram majorem natu, ego Antigonem.
Cùm agnoviſſet autem, ſe maritum eſſe matris
Oedipus, ſuſtinens omnia mala,
Eruit ſibi oculos ſuos,
Aureis fibulis cruentans pupulas.
Poſtquam autem filiorum meorum genæ teguntur *barbâ*,
Abdiderunt patrem intra clauſtrum, nè ſpargeretur hæc calamitas,
Quæ ut celaretur, habebat opus multis artificiis,
Adhuc vivit domi: æger autem animo propter hanc calamitatem,
Diris devovet liberos execrandis,
Ut perdant hanc domum acuto ferro.
Filii mei verò incidentes in metum, nè ratas
Diras illas dii perficerent, ſi habitarent ſimul,
Paciſcentes conſtituerunt ut junior Polynices
Tantiſper volens exularet hâc terrâ:
Eteocles verò manens, ſceptra terræ teneret,
Per vices mutantes annum. Poſtquam autem in throno
Regni conſedit, non diſcedit ex regno,
Sed extrudit exulem Polynicem ex hâc terrâ.
Ille verò Argos veniens, junctus affinitate Adraſto,
Magnum conſcribens exercitum Argivorum adducit:
Et veniens ad ipſa hæc Thebana mœnia ſeptem-portarum,
Repetit paternum regnum, & partem terræ.
Ego verò & reconciliarem eos, perſuaſi filio Polynici,
Ut factis induciis veniret ad fratrem, priuſquam congrederentur acie:
Nuncius miſſus ait eum venturum eſſe.
At O inhabitans lucidas plicas cæli,
Jupiter, ſerva nos, da reconciliationem liberis.
“Oportet enim te, ſiquidem es ſapiens, mortalium, non ſinere
“Eundem hominem ſemper eſſe miſerum. *Exit Jocaſta.*

Γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν] Φερεκύδης τὰ κατὰ τοὺς παῖδας Οἰδίποδος, καὶ τὰς γεγαμημένας οὕτως ἱστορεῖ. Οἰδίποδι φησὶ Κρέων δίδωσι τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν γυναῖκα Λαΐου, μητέρα δὲ αὐτοῦ Ἰοκάστην. ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ Φράστωρ καὶ Λαόνυτος, οἳ θνήσκουσιν ὑπὸ Μινυῶν, καὶ Ἐργίνου. ἐπεὶ δὲ ἐνιαυτὸς παρῆλθε, γαμεῖ ὁ Οἰδίπους Εὐρυγάνειαν τὴν Περίφαντος. ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ, Ἰοκάστη, Ἀντιγόνη, Ἰσμήνη, ἣν ἀναιρεῖ Τυδεὺς ἐπὶ κρήνης, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἡ κρήνη Ἰσμήνη ἐκλήθη. υἱοὶ δὲ αὐτῷ ἐξ αὐτῆς, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης. ἐπεὶ δὲ Εὐρυγάνεια ἐτελεύτησε, γαμεῖ Ἀστυμέδουσαν τὴν Σθενέλου. τινὲς δὲ Εὐρυγάνειαν ἀδελφὴν λέγουσιν εἶναι Ἰοκάστης τῆς μητρὸς Οἰδίποδος. Μαθὼν δὲ] γνοὺς δὲ τὰ ἐμὰ λέκτρα τὰ τῆς μητρὸς, ἀντὶ τοῦ ἐπιγνοὺς μητρὶ συγκοιμώμενος. τὸ δὲ μητρῴων γάμων, περιφραστικῶς, ἀντὶ τῆς μητρός. Εἰς ὄμμαθ' αὑτοῦ] ὅμοια καὶ Ἑλλάνικος. ἐν δὲ τῷ Οἰδίποδι, οἱ Λαΐου θεράποντες ἐτύφλωσαν αὐτόν. Ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδῳ, ἐξομματοῦμεν, καὶ διόλλυμεν κόρας. πῶς δὲ φησὶν Ἰοκάστη μετὰ τοσαῦτα δυστυχήματα ζῇ; ῥητέον, ὅτι πᾶσα γυνὴ πρὸς θάνατον δειλοτέρα μὲν ἀνδρός. ἔχει δὲ νοῦν ἔχουσα ἴσως. ἀεὶ γὰρ τοῖς παροῦσι δακρύοις, ἐμπεσεῖ τὸ θῆλυ τῆς ψυχῆς ἀναβολὴν τοῦ πάθους. Ἐπεὶ δὲ τέκνων] ὅτε δὲ ἤβησαν οἱ παῖδες, κλείθροις ἔκρυψαν τὸν πατέρα, ἵνα ἡ τύχη λήθῃ παραδοθῇ· χαλεπῶς δυσαπόκρυπτος οὖσα, καὶ πολλῆς δεομένη μηχανῆς εἰς τὸ λαθεῖν. Πολλῶν δεομένη] ἤτοι ἡ πολλῆς δεομένη μηχανῆς πρὸς τὸ λαθεῖν, ἢ πολλῶν παραινέσεων, καὶ πολλῆς εὐθυμίας, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ πάθους. πρὸς δὲ τί ἥμαρτεν ὁ Οἰδίπους, ὅτι καὶ αὐτὸς τιμωρεῖται; φασὶ δὲ, ὅτι Πέλοψ Χρυσίππου ἁρπασθέντος, κατηράσατο μέχρι παίδων εἶναι τὸ κακόν. τινὲς δέ φασιν, ὅτι Λάϊος ἀνῃρέθη ὑπὸ Οἰδίποδος, ὅτι ἀμφότεροι ἤρων Χρυσίππου. Τὼ δ' εἰς φόβον] εἰκότως ἔδεισαν ἐνθυμηθέντες ὅσα Λαΐῳ συνέβη διὰ τὰς Πέλοπος ἀράς. Συμβάντ'] οὕτως ὁ τύπος εἰς ἀσυμφωνίαν ἄγει τὸ δρᾶμα. ἔδει γὰρ ἐξελάσαι ὑπόσπονδον τὸν Πολυνείκην, ἵνα διὰ τὸν ἑξῆς δίδυμος λόγος † ποτὲ μὲν ἐπ' ἡμᾶς ἔχοι, ἔστ' οὐκ ἔχοι. εἰ γὰρ ἀλλήλοις ὑπεχώρησαν ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν ἄρχειν, πάντως καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπορίζετο ὁ Πολυνείκης. δεῖ οὖν εἰδέναι, ὅτι οὐ πᾶσι συμφωνεῖ ἡ Πολυνείκους εἰς Ἄργος ἄφιξις. Φερεκύδης γὰρ ἐκβεβλῆσθαι τὸν Πολυνείκην φησὶ μετὰ βίας. Ἑλλάνικος δὲ ἱστορεῖ, κατὰ συνθήκας αὐτὸν συγχωρῆσαι τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ, λέγων αἵρεσιν αὐτῷ προτεῖναι τὸν Ἐτεοκλῆ, εἰ βούλοιτο τὴν βασιλείαν ἔχειν, ἢ τὸ μέρος τῶν χρημάτων λαβεῖν, καὶ ἑτέραν πόλιν οἰκεῖν. τὸν δὲ λαβόντα τὸν ὅρμον, καὶ τὸν χιτῶνα Ἁρμονίας, ἀναχωρῆσαι εἰς Ἄργος, κείνατος τοῦ μέρους τῆς βασιλείας Οἰδίποδος συγχωρῆσαι. ὧν τὸν μὲν ὅρμον Ἀφροδίτη, τὸν δὲ χιτῶνα Ἀθηνᾶ ἐχαρίσατο, ᾧ καὶ δίδωσι τὴν θυγατέρα Ἄδραστος Ἀργείαν ἔδνον. Εὐριπίδης ταῖς δύο ἱστορίαις ἐχρήσατο, ἐνταῦθα μὲν τῷ Φερεκύδῃ, ὕστερον δὲ τῷ Ἑλλανίκῳ. ὁ μὲν Εὐριπίδης τὸν Ἐτεοκλέα, ὁ δὲ Σοφοκλῆς τὸν Πολυνείκην, μείζονα οἶδεν ἐν Οἰδίποδι. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν. μετενήνοχε δὲ ἀπὸ τῶν κυβερνητῶν. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ, Ζεὺς δ' ὑψίζυγος. ἐπὶ γὰρ τοῦ ὑψίστου ζυγοῦ καθήμενος, ὡς κυβερνήτης πάντας φέρει τοὺς οἴακας. Κῆδος] ἐπιγαμβρεία. λείπει δὲ ὁ καί. Ὑπόσπονδον] μετὰ σπονδῶν καὶ φιλίας. Πρὶν ψαῦσαι] πρὶν τὸν πόλεμον συγκροτηθῆναι. Ναίων πτύχας] ἐὰν μὲν ἀπὸ τοῦ πτύξ, πτύχας· ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ πτυχή, πτυχάς. Εἰ σοφὸς πέφυκας] ἐπειδὴ τῶν εὐσεβῶν ἐπίσκοπος.

†V. 405.

ANNOTATIONES.

V. 58. Ἀντιγόνην ἐγώ] ex unico hoc loco patet, Morem fuiſſe, Mares ſcilicet à *Patribus*, Puellas infantes à *Matribus* nominari; aliquandò & à Patribus.

V. 68. Θηκτῷ σιδήρῳ, &c.] Hunc locum *Plutarchus* in *Pyrrho* laudat. Vid. *Hugo Grotii* De Jure Belli & Pacis, *Prolegom.* § 23. in Notis.

V. 74. Ἐτεοκλεᾶ] ità ſcribo ut Metro conſulam à Recto Ἐτεοκλέης, ἕος, quod facit in Atticâ contractione Accuſ. Ἐτεοκλεᾶ, ut τὸν ἱερέα, ἱερᾶ. Vid. hujus Fabulæ, V. 1258.

Παι. Ὦ κλεινὸν

Παι. Ὦ κλεινὸν οἴκοις Ἀντιγόνη θάλος πατρί,
Ἐπεί σε μήτηρ παρθενῶνας ἐκλιπεῖν
Μεθῆκε, μελάθρων δ' ἐς διῆρες ἔσχατον,
Στράτευμ' ἰδεῖν Ἀργεῖον ἱκεσίαισι σαῖς,
Ἐπίσχες, ὡς ἂν προὐξερευνήσω στίβον,
Μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται.
Κἀμοὶ μὲν ἔλθοι φαῦλος ὡς δούλῳ ψόγος,
Σοὶ δ' ὡς ἀνάσσῃ. πάντα δ' ἐξειδὼς, φράσω,
Ἅτ' εἶδον, εἰσήκουσά τ' Ἀργείων πάρα,
Σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων,
Ἐνθένδ' ἐκεῖσε, δεῦρό τ' αὖ κείνου πάρα.
Ἀλλ' οὔτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις,
Κέδρου παλαιὰν κλίμακ' ἐκπέρα ποδί·
Σκόπει δὲ πεδία, καὶ παρ' Ἰσμηνοῦ ῥοὰς,
Δίρκης τε νᾶμα, πολεμίων στράτευμ' ὅσον.

Pæ. O Antigone egregium germen patris in domo
Poſtquam te mater gynæceum relinquere
Permiſit, & in extremam contignationem domûs aſcendiſti,
Ut videas exercitum Argivorum propter preces tuas:
Expecta, donec inveſtigavero viam.
Nè quis civium in viâ appareat,
Et mihi ut ſervo, veniat mala reprehenſio,
Tibique tanquam reginæ: cùm verò exploraverim omnia, dicam
[redacted] quæ vidi [redacted] quæ audivi ab Argivis;
Quando veni ferens fratri tuo fidem publicam
Hinc illuc, & huc rurſus ab illo.
Sed nemo civium appropinquat [redacted] ædibus;
Supera pedibus veteres ſcalas ex cedro factas:
Et conſidera campos ad Iſmenum fluvium,
Et fontem, quantus exercitus hoſtium.

Ὦ κλεινὸν] σύστημα προκατασκευαστικὸν τῶν ἑξῆς ἀλλοιοστρόφων συστημάτων, στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων τε, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ὁμηρικῷ ζήλῳ ἀνάγει Εὐριπίδης Ἀντιγόνην ἰδεῖν τὸ στράτευμα, ὥσπερ ἐκεῖνος Ἑλένην ἐποίησε. πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν τῷ Πριάμῳ δεικνύει τὰ τοῦ στρατεύματος, Ἀντιγόνῃ δὲ ὁ παιδαγωγὸς διηγεῖται. Ὦ κλεινὸν] ὦ Ἀντιγόνη, ἔνδοξον τῷ πατρὶ βλάστημα ἐν τοῖς οἴκοις, ἐπεὶ σὲ ἡ μήτηρ κατέλιπε διὰ τὰς σὰς ἱκεσίας ἐκλιπεῖν τοὺς παρθενῶνας, καὶ ἀνελθεῖν δηλονότι εἰς τὸ ἔσχατον ὑπερῷον τῶν μελάθρων, ὥστε ἰδεῖν τὸ στράτευμα τὸ Ἀργεῖον, ἐπίσχες, σαυτὴν δηλονότι, ἀνάμεινον, ὡς ἂν προεξερευνήσω, καὶ ἴδω τὴν ὁδὸν, μή τις ἀπὸ τῶν πολιτῶν φαίνεται ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἐμοὶ μὲν ἔλθοι καὶ καταλάβοι κακὸς ψόγος ὡς δούλῳ, σοὶ δὲ καθὰ ἀνάσσῃ καὶ κυρίᾳ. πάντα δὲ φράσω καὶ εἴπω, ἅ τινα ἐθεασάμην, καὶ εἰσήκουσα παρὰ τῶν Ἀργείων, ὅτε ἦλθον φέρων τῷ σῷ ἀδελφῷ σπονδὰς ἐνθένδε ἀπὸ τούτου τοῦ τόπου ἐκεῖσε παρ' ἐκείνου δὲ πάλιν ἐνταῦθα· ἀλλ' οὐδεὶς ἀπὸ τῶν πολιτῶν πλησιάζει ἐν τοῖς δόμοις. διέρχου δὲ διὰ τοῦ ποδὸς τὴν παλαιὰν κλίμακα τὴν ἀπὸ τοῦ κέδρου, καὶ σκόπει τὰ πεδία, καὶ τὰ ῥεύματα τοῦ Ἰσμηνοῦ, καὶ τὸ νᾶμα τῆς Δίρκης τῆς πηγῆς, ὅσον ὑπάρχει τὸ στράτευμα τῶν πολεμίων. Ὦ κλεινὸν οἴκοις, ἡ τοῦ δράματος διάθεσις, ἐνταῦθα ἀγωνιστικωτέρα γίνεται. τὰ γὰρ τῆς Ἰοκάστης παρελκόμενά εἰσι, καὶ ἕνεκα τοῦ θεάτρου ἐκτέταται. ἡ δὲ ἔξοδος τῆς παρθένου, εἰκὼν ἐστὶ τῆς Ὁμηρικῆς τειχοσκοπίας τῆς Ἑλένης, ἐκ τοῦ ἐναντίου. ἐκεῖ γὰρ γυνὴ τῷ γέροντι δείκνυσι, διδάσκει δὲ σχεδὸν(?) παρθένον φιλάδελφον(?) κατ' ἐπιθυμίαν μὲν αὐτῆς, παιδαγωγίας δὲ ὀρθῶς, χρόας τε μὴ τῆς τυχούσης, ἀπειργούσης τὴν ἔξοδον. Ἄλλως. εὐδιοίκητος ἂν ἡ τῆς Ἀντιγόνης ἔξοδος· καλῶς δὲ τὴν βασιλικὴν παρθένον οὐ γυναῖκες φυλάττουσιν, ἀλλ' ὁ διὰ τὸ γῆρας σώφρων καὶ φρόνιμος. τοιγαροῦν οὐκ ἀσκέπτως μετ' αὐτῆς ἔξεισιν, ἀλλ' ἐρημίαν παραφυλάξας. ἐνόμιζε γὰρ διὰ τὸν πάσης πόλεως κίνδυνον, δεῖν τὴν τῆς κόρης μέλεσθαι ποιεῖν εὐταξίαν. [90] Διῆρες ἔσχατον] διῆρες τὸ δίστεγον ὑπερῷον, ὡς μόνον μονῆρες, δύο διῆρες, ἀπὸ τοῦ δὶς καὶ δύο οὔσης τῆς ὀροφῆς. καταχρηστικώτερον δὲ κἂν ὄροφον ᾖ, κἂν πολύστεγον, οὕτως λέγεται. οἱ δὲ διῆρες καὶ δηρὸν(?) καὶ ὑπαίθριον. Μή τις πολιτῶν] ταῦτα καταμηχανᾶται φασὶ τὸν Εὐριπίδην, ἵνα τὸν πρωταγωνιστὴν ἀπὸ τοῦ τῆς Ἰοκάστης προσώπου μετασκευάσῃ. διὸ οὐ συνεμφαίνεται αὐτῷ Ἀντιγόνη, ἀλλ' ὕστερον. οἰκονομικῶς δὲ ὁ ποιητὴς φησὶν αὐτὸν ἀπεστάλθαι εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅπως εὔλογον ἔχῃ πρόφασιν τοῦ ἐπιγινώσκειν ἅπαντας. διὰ δὲ τοῦ κέδρου παλαιὰν κλίμακα, λεληθότως τὸν πλοῦτον τῶν βασιλέων παρέστησεν, ὅτι γε κεδρίνην τὴν κλίμακα φησί. Δίρκης τε νᾶμα] Δίρκη, κρήνη Θηβῶν, πλησίον τοῦ Ἰσμηνοῦ, ἀπὸ Δίρκης ὀνομασθεῖσα. οἱ γὰρ περὶ Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα ἐκτεθέντες ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἀντιόπης, καὶ τραφέντες ἐν τοῖς βουκόλοις τῆς Δίρκης, ἐβουκόλουν αὐτῇ. ὕστερον δὲ παρέδωκαν αὐτοῖς τὴν Ἀντιόπην ἐπὶ τὸ διὰ ταύρων διασπάσαι. οἱ δὲ γνόντες αὐτὴν μητέρα αὐτῶν, αὐτῆς μὲν ἐφείσαντο, τὴν δὲ Δίρκην ἐπὶ τῶν ταύρων διέσπασαν. καὶ ὁ τόπος ἔνθα ἐρρίφη, Δίρκη καλεῖται, καὶ ὁ τόπος, καὶ ὁ ποταμός.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Αν. 1 Ὄρεγε νῦν ὄρεγε γεραιὰν
2 Νέᾳ χεῖρ' ἀπὸ κλιμάκων
3 Ποδὸς ἴχνος ἐπαντέλλων.
Παι. Ἰδοὺ, ξύναψον παρθέν'· εἰς καιρὸν δ' ἔβης·
Κινούμενον γὰρ τυγχάνει Πελασγικὸν
Στράτευμα, χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους.

Στροφὴ β'.

Αν. 1 Ἰὼ πότνια παῖ Λατοῦς
2 Ἑκάτα, κατάχαλκον ἅπαν

Strophe I.

An. 1 Porrige nunc, porrige ſenilem
2 Juveni manum de gradibus,
3 Sublevans veſtigium pedis.
Pæ. Ecce junge manum virgo, opportunè aſcendiſti,
Exercitus enim Græcorum jam movetur,
Jam ſeparant [redacted] ſe invicem cohortes.

Strophe II.

An. 1 O veneranda filia Latonæ
2 Hecate, æneus totus

Ὄρεγε νῦν] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται, ὡς εἴρηται, ἀνομοιόστροφα κυρίως, διὰ τὸ μὴ εἶναι κατὰ σχέσιν, καὶ εἰσὶ τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα γ'. τὸ α'. παιωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παιώνων τετάρτων δύο καὶ σπονδείου. τὸ β' ἀντισπαστικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ διιάμβου. τὸ γ' ἀναπαιστικὸν δίμετρον γλυκώνειον βραχυκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, κατὰ προκοπὴν(?) ἴαμβος, εἶτα παράγραφος. ὄρεγε καὶ πάρεχε ἀρτίως ἀπὸ τῶν κλιμάκων τὴν χεῖρα τὴν γεραιὰν, τῇ ἐμῇ νέᾳ χειρὶ ἐπανατέλλων καὶ ἀναβιβάζων τὸ ἴχνος τοῦ ποδός. Ὄρεγε νῦν] πάρεχε μοι τὴν χεῖρα ὁδηγὸν, ἤγουν ὁδήγει με. ἢ ἀντὶ τοῦ ἔκτεινε τὴν παλαιάν σου χεῖρα ἐμῇ τῇ νέᾳ, ἅμα προσαναβαίνων. ἐπαντέλλων γὰρ ἀντὶ τοῦ ἐπανάγων, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ Ἡλίου. καὶ γὰρ οὗτος εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀναβαίνει. [106] Ἰδοὺ] ὦ παρθένε, ἰδοὺ σύναψον, ἐγκαίρως γὰρ ἐπορεύθης. κινούμενον γὰρ ὑπάρχει τὸ Ἀργεῖον στράτευμα. χωρίζουσι δὲ καὶ ἀποχωροῦσιν ἀλλήλων τοὺς λόχους καὶ τὰ τάγματα. Ἰὼ πότνια] ἡ β' αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶ γ'. τὸ α' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, γλυκώνειον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ ἐπιτρίτου α'. τὸ β' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ γ' προχαϊκὸν πενθημιμερὲς, ἐκ τοῦ α' παιῶνος χορείου. εἰ δὲ βούλει, παιωνικὸν ἡμιόλιον. ἐκ παίωνος δὲ καὶ σπονδείου. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἰὼ] φεῦ, ὦ θύγατερ τῆς Λατοῦς σεβασμία σελήνη. ἅπαν γὰρ τὸ πεδίον ἀστράπτει κατάχαλκον, ἤτοι ἔνοπλον. οὐ γὰρ φαύλως καὶ ἀπρεπῶς ἦλθε καὶ κατέλαβεν ὁ Πολυνείκης τὴν γῆν, ἀλλὰ βρέμων καὶ ἠχῶν ἐν πολλοῖς ἵπποις, καὶ μυρίοις ὅπλοις. Ἰὼ πότνια] ἡ παρθένος τὴν Ἄρτεμιν ἀνακαλεῖται, ἐπειδὴ τὸ πεδίον ἀστράπτον ἑώρα. τὸ δὲ τῆς σελήνης εἶδος τοιοῦτον. εἰς γὰρ τὴν σελήνην ἀλληγορεῖται ἡ Ἄρτεμις, διὰ τοῦτο ἐκπλαγεῖσα(?), πρὸς τὴν Ἄρτεμιν ποιεῖται τὸν λόγον. εἰ δέ τις εἴποι, ὅτι καιρὸν εἶχε τὸ ταύτην ἐπιβοᾶσθαι ὡς πολεμικήν(?), οὐδὲν βλάβος τῷ λόγῳ.

ANNOTATIONES.

V. 88. Ὦ κλεινὸν οἴκοις Ἀντιγόνη] Ex hoc loco *Statius* ſibi viam patefecit ad producendam *Antigonam* exercitûs *Thebani* ſpectatricem. *Thebaidos* l. IX. (ubi Pædagogum vocat *Phorbam.*)

Turre procul ſolâ, nondum conceſſa videri
Antigone populis, teneras defenditur atrâ
Veſte genas, juxtàque comes, quo Laïus ibat
Armigero, &c.

V. 90. Διῆρες] Ità ſcribo pro τὸ διῆρες. *Scholiaſtes* διῆρε malè retinet, explicat pejus. *Joſ. Barnes.*

3 Πεδίον ἀστράπτει.

Πα. Οὐ γάρ τοι φαύλως ἦλθε Πολυνείκης χθόνα,
Πολλοῖς μὲν ἵπποις, μυρίοις δ' ὅπλοις βρέμων.

Στροφὴ γ'.

Αν. 1 Ἆρα πύλαι κλείθροις,
2 Χαλκόδετά τ' ἔμβολα
3 Λαΐνοις Ἀμφίονος ὀργάνοις
4 Τείχεος ἥρμοσται;

Πα. Θάρσει· τά γ' ἔνδον, ἀσφαλῶς ἔχει πόλις.
Ἀλλ' εἰσόρα τὸν πρῶτον, εἰ βούλει μαθεῖν.

Στροφὴ δ'.

Αν. 1 Τίς οὗτος ὁ λευκολόφας,
2 Πρόπαρ ὃς ἀγεῖται στρατοῦ,
3 Πάγχαλκον ἀσπίδ' ἀμφὶ
4 Βραχίονι κουφίζων;

Πα. Λοχαγός, ὦ δέσποινα. A. Τίς; πόθεν γεγώς;
Αὔδασον, ὦ γεραιέ, τίς ὀνομάζεται;

Πα. Οὗτος Μυκηναῖος μὲν αὐδᾶται γένος,
Λερναῖα δ' οἰκεῖ νάμαθ' Ἱππομέδων ἄναξ.

Στροφὴ ε'.

Αν. 1 Ἒ ἔ ὡς γαῦρος, ὡς φοβερὸς
2 Εἰσιδεῖν, γίγαντι
3 Γηγενέτα προσόμοιος,

3 Campus fulget.

Pa. Non segnitèr enim venit in hanc terram Polynices,
Instructus magno equitatu, & multis clypeis strepens.

Strophe III.

An. 1 Nunquid portæ claustris,
2 Æneique vectes
3 Saxeis Amphionis operibus
4 Juncti sunt muris?

Pa. Confide: quod interiora attinet, benè munita est urbs.
Sed vide primum, si vis scire quis sit.

Strophe IV.

An. 1. Quis est ille fulgenti cono,
2 Qui antecedit exercitum,
3 Æneum clypeum circa
4 Brachium leviter gerens?

Pa. Dux est, ô domina. An. Quisnam? Unde natus?
Dic, ô senex, quomodo nominatus?

Pa. Hic Mycenæus quidem dicitur genere,[a]
Habitat verò ad Lernæam paludem, rex [a] Hippomedon.

Strophe V.

An. 1 Heu, quàm superbus, quàm terribilis
2 Aspectu, Giganti
3 Terrigenæ similis:

Ἀστράπτει] τὴν ὑπερβολὴν τῆς καταπλήξεως ἐμφαίνει, ὅλον λέγων ἀστράπτειν τὸ πεδίον, καὶ τοι ὀλίγον μέρος αὐτοῦ κατεῖχον οἱ πολέμιοι. οἰκείως δὲ τὸ ἀστράπτειν ἐνταῦθα. τοιαύτη γὰρ ἡ τοῦ χαλκοῦ φύσις, ὁπόταν τις ἐν Ἡλίῳ κινήσειεν αὐτόν. πῶς δὲ ἐνταῦθα φησὶ κατάχαλκον πεδίον. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς φησὶ λευκάσπιν εἰσορῶμεν Ἀργείων στρατόν, ἀλλ' οὐ πάντες ἦσαν λευκασπίδες. περὶ γοῦν τινος φησὶ πάγχαλκον ἀσπίδ' ἀμφὶ βραχίονι κουφίζων. ἢ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων ὅπλων κατάχαλκον φησὶ τὸ πεδίον θωράκων τε καὶ κνημίδων καὶ κρανῶν. [114] Ἆρα πύλαι] ἡ τρίτη αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ δ. τὸ α δακτυλικὸν πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει χοριαμβικὸν ἡμιόλιον, ἐκ χοριάμβου καὶ σπονδείου. τὸ β παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος α καὶ δακτύλου. τὸ γ προσοδιακὸν, τρίμετρον καταληκτικόν. ἐκ χοριάμβου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ. τὸ δὲ δακτυλικὸν πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει, χοριαμβικὸν καθαρὸν ἡμιόλιον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἆρα πύλαι] ἆρα αἱ πύλαι καλῶς τοῖς κλείθροις ἡρμοσμέναι εἰσὶ, καὶ τὰ χαλκόδετα ἔμβολα ἥρμοσται τοῖς λαϊνέοις Ἀμφίονος ὀργάνοις, ὅ ἐστι τῷ λαϊνέῳ τείχει. ὀργάνοις δὲ τοῖς ἔργοις, ἐκ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. καὶ Σοφοκλῆς, ξυνθεμίλιοτης κνεφόπλαστον ὄργανον, ἀντὶ τοῦ ἔργον. καὶ ἔμβολα, οἱ μὲν τοὺς καθέτους, οἱ δὲ τοὺς στροφεῖς. Ἄλλως. χαλκόδετα ἔμβολα, τοὺς στροφεῖς, παρὰ τὸ ἐμβάλλεσθαι τῇ ὀπῇ τοῦ οὐδοῦ. χαλκόδετα δὲ, ἐπεὶ χαλκῷ περιεσφιγμένοι εἰσὶν οἱ στροφεῖς, διὰ τὸ μὴ προσεσθιόμενον ἐξαλθεῖν τὸ ξύλον. ἆρα οὖν φησὶν, αἱ πύλαι καλῶς τοῖς κλείθροις ἡρμοσμέναι εἰσὶ, καὶ οἱ στροφεῖς καλῶς ἐνηρμόσθησαν πρὸς τὸ λαΐνεον τεῖχος, καὶ τὰς ὀπὰς, ὅ ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Ἀμφίονος. ἡ θαρσήσασα δὲ τοῖς κλείθροις, καὶ περὶ τῶν στροφέων φησὶ, μή ποτε καὶ τοὺς στροφεῖς τῶν θυρῶν ἀναχαλᾶν δυνήσονται οἱ Ἀργεῖοι, μὴ ἐν βάθει ἡρμοσμένους. ἄλλοι ἔμβολα φασὶ τὰς καθέτους, τὰ νῦν καλούμενα πτερά, ἅπερ ἐστὶ τῇ κατασκευῇ τοιάδε, θύραν κατασκευάσαντες ἴσην κατά γε μῆκος καὶ πλάτος τῇ πύλῃ τοῦ τείχους ἔξωθεν αὐτῆς χαλκοπέταλα καθηλοῦσιν, ὡς ὁλόχαλκον τὴν θύραν νομίζεσθαι, ταύτην ἐπάνω τῆς θύρας ἱστᾶσιν οὐχ ἑδραίαν, ἀλλ' ὥσπερ κρεμαμένην. τῶν δὲ πυλῶν κλειομένων, καθιᾶσιν ἄνωθεν τὴν κεχαλκωμένην θύραν, ἥ τις μέχρι τοῦ ἐδάφους φθάνουσα καλύπτει τὴν θύραν, ὡς ἂν μηδὲ μίαν ἐπιβουλὴν γίνεσθαι, εἴθ' ὅτε καὶ πυρὸς προσφερομένου ταῖς πύλαις ξυλίναις οὔσαις, καὶ πολεμίων πολιορκούντων, τάς τε πύλας ἔκλειον, καὶ τὰ ἔμβολα καθίεσαν. εἰρήνης δὲ οὔσης διὰ τὸ τὰς πύλας δυσχέρειαν παρέχειν ἔν τε τῷ κλείεσθαι καὶ ἀνοίγεσθαι. ταύτας μὲν εἶναι ἀνεῳγμένας διαπαντός. ἑκατέρας δ' ἠρκοῦντο τῷ ἐμβόλῳ, διά τινος μηχανήματος αὐτὸ καθιέντες καὶ ἀνέλκοντες. ἔμβολον δὲ καλεῖ ἐκ τοῦ ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ τείχους ἐμβάλλεσθαι ἔξωθεν τῶν πυλῶν. χαλκόδετον δὲ, διὰ τὸ δεδέσθαι καὶ ἠσφαλίσθαι χαλκῷ. ὁ δὲ νοῦς, ἆρα αἱ πύλαι τοῖς κλείθροις ἡρμοσμέναι εἰσὶ, καὶ τὰ χαλκόδετα ἥρμοσαι τοῖς Ἀμφίονος λαϊνίοις τοῦ τείχους ὀργάνοις, τουτέστι τοῖς ὑπὸ Ἀμφίονος κατασκευασθεῖσι τείχεσιν. ὁ μὲν γὰρ Κάδμος ἔκτισε τὰς Θήβας, Ἀμφίων δὲ καὶ Ζῆθος ἐτείχισαν. [116] Λαΐνοις Ἀμφίονος ὀργάνοις] ἀντὶ τοῦ ἔργοις τοῖς μουσικῇ γινομένοις. φασὶ γὰρ, ὡς Ἀμφίων οἰκοδομούμενος Θήβας, ὅτε διετίθει τὸν τειχισμὸν, οὐ χερσὶν ἐχρῆτο πρὸς τοῦτο, οὐδὲ ἦσαν οἱ συναιρόμενοι αὐτῷ τῆς οἰκοδομίας, ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ μουσικῆς ἐποιεῖτο τὸ ἔργον, μέλος ἀνακρουόμενος, κἀντεῦθεν τοὺς λίθους κινῶν, καὶ κατασκευάζων τὰ τείχη. ἐγένετο δὲ τὸ τεῖχος ἑπτάπυλον, ὅσοι οἱ τῆς λύρας τόνοι. Θάρσει, τά γ' ἔνδον] θάρρος ἔχε· τὰ ἔνδον γὰρ καὶ τὰ ἐντὸς, ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως ἔχει ἡ πόλις. Ἀλλ' εἰσόρα] βλέπε εἰ βούλει καὶ θέλεις γνῶναι τὸν πρῶτον στρατηγόν. [120] Τίς οὗτος] τίς ἐστιν οὗτος, ὁ λευκὴν φέρων κόρυθα, ὅς τις ἔμπροσθεν προοδοποιεῖ τοῦ στρατοῦ, κρατῶν ἀμφὶ τὸν βραχίονα ἀσπίδα πάγχαλκον. Ὁ λευκολόφας] ὁ λαμπρὸν ἔχων περικεφαλαίαν. Ὃς ἀγεῖται] ὅστις ἔμπροσθεν ἡγεῖται τοῦ στρατοπέδου, ὁλόχαλκον ἀσπίδα περὶ τὸν βραχίονα βαστάζων. Λοχαγὸς] ταξίαρχος, ὦ δέσποινα, τίς, καὶ ἐκ ποίου τόπου γεγονώς. εἰπὲ, ὦ γεραιὲ, τίς καλεῖται κατὰ τὸ ὄνομα, Οὗτος ὀνομάζεται Μυκηναῖος τὸ γένος, Ἱππομέδων βασιλεύς. Λοχαγὸς] ταξίαρχος, ἡγεμών. Μυκηναῖος] οἱ νεώτεροι τὴν αὐτὴν Μυκήνην καὶ Ἄργος. φησὶν οὖν ὅτι Μυκηναῖος ἐστὶν, οἰκεῖ δὲ περὶ τὴν Λέρνην, τὴν ἐν Μυκήναις πηγὴν, ὅ ἐστι τὴν ἐν Ἄργει πηγήν. Λερναῖα] ἀπὸ μέρους τὸ Ἄργος. Λέρνη γὰρ πόλις καὶ πηγὴ τοῦ Ἄργους. Ἒ ἒ ὡς γαῦρος] ἒ ἒ, αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶ ε. τὸ α ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος, δίμετρον ὑπερκατάληκτον. ἐξ ἰωνικοῦ β καὶ συλλαβῆς. τὸ β τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ γ δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ε ἀναπαιστικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, προσοδιακὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ χοριάμβου καὶ σπονδείου. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἒ ἒ ὡς γαῦρος] ἐπηρμένος τῷ σώματι, καὶ διὰ τοῦ σχήματος ἐμφαίνων τὸ αὔθαδες τῆς ψυχῆς. Ἄλλως. Τὸ ἑξῆς ὡς γαῦρος, ὡς φοβερὸς εἰσιδεῖν, ἀστεροπὸς ἐν γραφαῖσι, γίγαντι γηγενέτᾳ προσόμοιος, οὐχὶ προσφορὴς ἁμερίῳ γένει.

ANNOTATIONES.

V. 121. Ἀγεῖται] τὸ Ἄγει quod prius obtinebat, deleo, quia sensus hoc verbum non agnoscit & Scholiastes legit ἀγεῖται, & MS. quod longè melius.
V. 127. Nomina τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις hinc incipiunt, viz.
[a] *Hippomedon*, [2] *Tydeus*, [3] *Parthenopæus*, [4] *Polynices*, [5] *Amphiaraus*, [6] *Capaneus*, [7] *Adrastus*.
[1] *Aristomachi* filius, [2] *Oenei*, [3] *Meilanionis* & *Atalantæ*, [4] *Oedipi* & *Jocastæ*, [5] *Oeclei*, [6] *Hipponoi*, [7] *Talai*.

De quibus vid. *Euripid.* Suppl. à V. 861. ad 902. *Hyginum*, l. 2. c. 70. *Statii Thebaida* & *Æschyli* Tragœdiam Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις inscriptam, & *Sophocl.* Oed p. ἐπὶ Κολωνῷ, V. 1308. ad V. 1320. & *Apollodori Thebaica* & Poema ità dictum *Anonymi*; *Eustathium* denique in *Homeri* Iliad. fol. 489. lin. 36. *Jos. Barnes.*

4 Ἀστεροπὸς

4 Ἀστερωπὸς ἐν γραφαῖσιν, οὐχὶ
5 Προσφορὸς * ἀμερίῳ γέννᾳ. *MS. ἁμερίων.
Παι. Τόνδ' ἐξαμείβοντ' οὐχ ὁρᾷς Δίρκης ὕδωρ,
Λοχαγόν; Α. ἄλλος ἄλλος ὅδε τευχέων τρόπος.
Τίς δ' ἐστὶν οὗτος; Π. παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ
Τυδεὺς, Ἄρην δ' Αἰτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχει.

Στροφὴ ς'.

Αν. 1 Οὗτος ὁ τᾶς Πολυνείκεος, ὦ γέρον,
2 Αὐτοκασιγνήτας νύμφας
3 Ὁμόγαμος κυρεῖ;
4 Ὡς ἀλλόχρως ὅπλοισι μιξοβάρβαρος.
Παι. Σακεσφόροι γὰρ πάντες Αἰτωλοὶ, τέκνον,
Λόγχαις τ' ἀκοντιστῆρες εὐστοχώτατοι.
Αν. Σὺ δ', ὦ γέρον, πῶς αἰσθάνῃ σαφῶς τάδε;
Παι. Σημεῖ' ἰδὼν τότ' ἀσπίδων ἐγνώρισα,
Σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων,
Ἃ προσδεδορκὼς, οἶδα τοὺς ὡπλισμένους.

Στροφὴ ζ'.

Αν. 1 Τίς δ' οὗτος ἀμφὶ μνῆμα τὸ Ζήθου περᾷ,
2 Καταβόστρυχος, ὄμμασι
3 Γοργὸς τ' εἰσιδεῖν, νεανίας;
Παι. 4 Λοχαγός. Α. ὡς ὄχλος νιν ὑστέρῳ ποδὶ
5 Πάνοπλος ἀμφέπει.
Παι. Ὅδ' ἐστὶ Παρθενοπαῖος, Ἀταλάντης γόνος.

Στροφὴ η'.

Αν. 1 Ἀλλά νιν ἁ κατ' ὄρη μετὰ ματρὸς
2 Ἄρτεμις ἱεμένα, τόξοις δαμάσασα,
3 Ὀλέσειεν, ὃς ἐπ' ἐμὰν πόλιν ἔβα πέρσων.
Παι. Εἴη τάδ', ὦ παῖ, σὺν δίκῃ δ' ἥκουσι γῆν.
" Ὃ καὶ δέδοικα, μὴ σκοπῶσ' ὀρθῶς θεοί.

Στροφὴ θ'.

Αν. 1 Ποῦ ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ
2 Μιᾶς ἐγένετ' ἐκ ματρὸς
3 Πολυπόνῳ μοίρᾳ;

4 Sideris inſtar vultu ſplendens in pictâ veſte, non
5 Conveniens mortali generi.
Pa. Non vides illum, qui præterit Dirces aquam,
Ducem? Ant. Alius alius eſt hic armorum modus:
Quis verò eſt iſte? Pa. Filius quidem Oenei eſt
Tydeus, Martem verò Ætolium in pectore habet.

Strophe VI.

An. 1 Iſtene Polynicis, ô ſenex,
2 Sororis ſponſæ
3 Maritus eſt?
4 Quàm alieno colore armorum, ſemibarbarus!
Pa. Sunt enim clypeati omnes Ætoli, O filia,
Et jaculatores, haſtis benè collimantes.
An. Tu verò, O ſenex, quomodo ſcis certò hæc?
Pa. Videns ſigna clypeorum tunc notavi,
Quando veni, fidem publicam ferens tuo fratri,
Quæ intuens, novi armatos.

Strophe VII.

An. 1 Quis verò iſte, qui circa monimentum Zethi tranſit
2 Comatus, oculis
3 Terribilis, & aſpectu juvenis?
Pa. 4 Eſt dux. An. Quanta multitudo ipſum ſequens
5 Armata circundat.
Pa. Hic eſt *Parthenopæus* Atalantæ filius.

Strophe VIII.

An. 1 Sed eum per montes cum matre *ejus Atalantâ*
2 Properans Diana, telis domans
3 Perdat, qui adverſus meam urbem venit eam expugnaturus
Pa. Sint hæc, O filia, jure tamen veniunt in hanc terram.
" Idcirco etiam metuo, ne rectè *non* conſiderent dii.

Strophe IX.

An. 1 Ubi eſt ille qui mecum
2 Unâ natus eſt ex matre
3 Laborioſo fato?

Ἀστερωπὸς] ἀστεροειδὴς τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἐσθῆτα γραπτὸς, τοὺς γὰρ ἀστέρας ὡς τὸ φοβερὸν αὐτῷ γράφουσιν. ἴσως οὖν καὶ αὐτὸς κατάστικτον εἶχε τὴν πανοπλίαν. τὸ δὲ ἑξῆς γραπτῷ γίγαντι παραπλήσιος. διαμέσου δὲ τὸ ἀστερωπὸς ἔθηκα, δηλῶσαι θέλων τὸ ὅπλισμα λαμπρὸν ἔχοντα ὁμοίως ἀστέρι. Ἄλλως. Ἀστεροειδὴς καὶ ποικίλος ἐν ταῖς γραφαῖς τῆς ἀσπίδος. εἰσὶ γὰρ κατάστικτα ὅπλα. Προσφορὸς] οὐχ ὅμοιος ἀνθρωπίνῃ γενεᾷ, ἀλλ' ἀνημέρῳ τινὶ καὶ θηριώδει. Ἄλλος ἄλλος] θαυμαστὸς ὁ ἀναδιπλασιασμός. Ἄρη δ' Αἰτωλὸν ὡς ἔχοντος αὐτοῦ τῆς ἀσπίδος, τὸν περὶ τοῦ συὸς πόλεμον. Καλλίμαχος, Εἰμὶ τέρας Καλυδῶνος, ἄγω δ' Αἰτωλὸν Ἄρηα. τινὲς δὲ Ἄρη τὴν τῶν ὅπλων σκευήν. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἐγχωρίως καθώπλισται, ὡς οἱ Αἰτωλοί· τὸ δὲ στέρνον, ἀντὶ τοῦ ὅλου σώματος εἶπεν. οἱ δὲ τὴν τῶν πολεμίων ἐπιθυμίαν, καὶ τὴν ἐπιστήμην, ὡς τῶν Αἰτωλῶν ἄριστα πολεμούντων. Οὗτος ὁ τᾶς] ἡ ς αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ δ. τὸ α δακτυλικὸν τετράμετρον, ἤτοι δίμοιρον ἔπους. τὰ γὰρ δίμοιρα τῶν ἕξ. τὸ β, ὅμοιον ἑφθημιμερές. τὸ γ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ καὶ ἰάμβου. τὸ δ ἴαμβος τρίμετρος. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ὁμόγαμον δὲ, ἀντὶ τοῦ σύμβιον, παρὰ τὸ ὁμοῦ καὶ ἐπίσης ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα τῆς συνοικίας μετέχειν. ἐγάμει δὲ Δηιπύλην ὁ Τυδεὺς, ὁ δὲ Πολυνείκης τὴν Ἀργείαν. [140] Μιξοβάρβαρος] ἐν τέλει γὰρ τῆς Εὐρώπης οἰκοῦντες Αἰτωλοὶ, Ἑλληνικῶν τε καὶ βαρβαρικῶν ἀπολαύουσι φρονημάτων. ἢ ἐπεὶ δοκοῦσι βαρβαρικὸν φρόνημα ἔχειν, διὰ τοὺς κατ' ἀλλήλων πολέμους. καὶ Ὅμηρος, Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο, καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι. Σακεσφόροι γὰρ] ἴσως ὅτι ἐξηλλαγμένοι οἱ Αἰτωλοὶ περὶ τὰς ὁπλίσεις, καταστίκτους αὐτὰς ἔχοντες, καθάπερ καὶ τοῖς ὑποδήμασιν, ὥς τε τὸν δεξιὸν μὲν ὑποδεδέσθαι πόδα, γυμνὸν δὲ ἔχειν τὸν ἀριστερόν. καλῶς δὲ εἶπεν αὐτὸν μιξοβάρβαρον, ὅτι οἱ Αἰτωλοὶ πάντες ὁπλίζονται, ἀκοντίζουσι δὲ ὡς βάρβαροι. ἴσως γὰρ τότε ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς χρόνοις οἱ μὲν Ἕλληνες ὅπλοις ἐχρήσαντο, οἱ δὲ βάρβαροι ἀκοντίζειν ἠπίσταντο· ὕστερον δὲ καὶ τὸ ἀκοντίζειν Ἕλληνες μεμαθήκασιν. Τίς δ' οὗτος ἀμφὶ μνῆμα Ζήθου] ἡ ζ αὕτη στροφή, κώλων ἐστὶ ε. τὸ α ἴαμβος τρίμετρος. τὸ β ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, εἰς δισύλλαβον. τὸ γ τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δ ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ ε ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, ἡμιόλιον ἐξ ἰωνικοῦ καὶ ἰάμβου, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἀμφὶ μνῆμα Ζήθου] ἐπεὶ ὁ Ζῆθος, ὡς ἔφαμεν, τειχιστὴς ὢν τῶν Θηβῶν, μεγάλου καὶ ἐπισήμου τάφου ἠξιώθη. Ἀμφὶ μνῆμα τοῦ Ζήθου] κοινὸς μὲν ἀμφοῖν ὁ τάφος Ζήθου καὶ Ἀμφίονος. συλληπτικῶς δὲ εἶπε, τινὲς δέ φασι τὸν Ἀμφίονα. * Γοργός τ' εἰσιδεῖν, γοργῶδες ἀποβλέπων τοῖς ὄμμασι, καὶ ἅμα καὶ τῶν βοστρύχων παρειλίττων τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ γοργωνῶδες. Ἀμφέπει] ἐπακολουθεῖ αὐτῷ ὄχλος πολὺς ὀπισθόπους. τινὲς δὲ ἐπὶ κατάραν αὐτὸ δέχονται. ὁ ἐσχάτῳ ποδὶ, καὶ μηκέτι ὑποστρέφοντι. ἵν' ᾖ, ὡς ὄχλος νιν ἀμφέπει ἐπὶ ἀπωλείᾳ. Ἀταλάντης γόνος] αὕτη ἐστὶν ἡ Ἰάσου μὲν παῖς, Μειλανίωνος δὲ γυνή. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Σχοινέως θυγάτηρ, Ἱππομένους γυνή, Βοιωτική. Ἀλλά νιν] ἀλλ' αὐτὸν ἀπολέσειεν ἡ Ἄρτεμις, ἡ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ κυνηγετοῦσα. εἰκότως δὲ τὴν Ἄρτεμιν κατ' αὐτοῦ ἐπικαλεῖται, ὡς θυμωθεῖσαν κατὰ τῆς Ἀταλάντης· ἐπεὶ πρότερον τὴν παρθενίαν ἠγάπα, ὕστερον δὲ τῷ Μειλανίωνι γαμηθεῖσα, καταπεφρόνηκε τῆς Ἀρτέμιδος· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ καὶ Μελεάγρῳ συγκυνηγετήσασα. Ὃ καὶ δέδοικα] διὸ καὶ εὐλαβοῦμαι, μὴ τοῦτο δίκαιον σκοπήσαντες οἱ θεοὶ, ἀπολέσωσιν ἡμᾶς. Ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ] ἡ θ αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ δ. τὸ α χοριαμβικὸν ἡμιόλιον ἐκ χοριαμβικοῦ καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, δακτύλου ἀρχομένου. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκόν. τὸ β παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος δευτέρου καὶ δακτύλου, ἢ κρητικοῦ διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. τὸ γ ὅμοιον ἡμιόλιον. τὸ δ ἴαμβος τρίμετρος, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ποῦ δ' ὃς] ποῦ ὑπάρχει, ὃς ἐγένετο ἐμοὶ ἐκ μιᾶς μητρὸς, ἐν πολυπόνῳ καὶ πολυαθλίῳ μοίρᾳ καὶ τύχῃ. ὦ φίλτατε γέρον, εἰπὲ ποῦ ἐστιν ὁ Πολυνείκης. Ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ] παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν. δὶς δὲ παρέλαβε τὸ ποῦ, τὴν σπουδὴν τῆς κόρης παρι-

* Tale quid deeſt, γοργὸς τὸ θεᾶσθαι.

ANNOTATIONES.

V. 132. Ἀμερίῳ γέννᾳ] In priore verſione erat *Manſueta Natura*, putidè ſatis; cùm erat exponendum, ut nos ſcripſimus, *Mortaligeneri*: Vid. infra, V. 1515. *Homerus* autem huic ultimo ſenſum dedit *Odyſſ.* ... V. 83. —— ἰαμβεῖα φρονοῦσι.

V. 140. Τίνες] Iambicè ponitur. Vid. quæ notavimus ad *Phœniſſ.* V. 19.
V. 145. Σπονδὰς, &c.] Vid. de hâc re Argumentum hujus Fabulæ.

4 Ὦ φίλτατ', εἰπέ, ποῦ 'στι Πολυνείκης, γέρον.

Παι. Ἐκεῖνος ἑπτὰ παρθένων τάφου πέλας Νιόβης, Ἀδράστῳ πλησίον παραστατεῖ.

Ὁρᾷς; Α. ὁρῶ δῆτ' οὐ σαφῶς· ὁρῶ δέ πως Μορφῆς τύπωμα, στέρνα τ' ἐξῃκασμένα.

Στροφὴ ι'.

1 Ἀνεμώκεος εἴθε δρόμον νεφέλας
2 Ποσὶν ἐξανύσαιμι δι' αἰθέρος
3 Πρὸς ἐμὸν ὁμογενέτορα.
4 Περὶ δ' ὠλένας δέρᾳ φιλτάτᾳ
5 Βάλλοιμι, χρόνῳ φυγάδα μέλεον,
6 Ὡς ὅπλοισι χρυσέοισιν ἐκπρεπής, γέρον,
7 Ἑῴοις ὅμοια φλεγέθων
8 Βολαῖς ἀελίου.

Παι. Ἥξει δόμους τούσδ', ὥς σ' ἐμπλήσῃ χαρᾶς Ἔνσπονδος. Αν. οὗτος δ', ὦ γεραιέ, τίς; πόθεν κυρεῖ; Ὃς ἅρμα λευκὸν ἡνιοστροφεῖ βεβώς;

Παι. Ὁ μάντις Ἀμφιάραος, ὦ δέσποιν', ὅδε· Σφάγια δ' ἅμ' αὐτῷ, γῆς * φιλαίματοι ῥοαί.

* al. φιλαιμάτω.

Στροφὴ ια'.

Αν. 1 Ὦ λιπαροζώνου θύγατερ
2 Ἀελίου σεληναία,
3 Χρυσεόκυκλον φέγγος,
4 Ὡς ἀτρεμέα κέντρα
5 Καὶ σώφρονα πώλοις
6 Μεταφέρων, ἰθύνει.
Ποῦ δ' ὃς τὰ δεινὰ τῇδ' ἐφυβρίζει πόλει Καπανεύς;

Παι. Ἐκεῖνος ἑπτὰ προσβάσεις τεκμαίρεται Πύργων, ἄνω τε καὶ κάτω τείχη μετρῶν.

4 O clariſſime ſenex, dic ubi ſit *Polynices*.

Pæ. Ille prope ſepulchrum ſeptem virginum Niobes, ſtat prope Adraſtum.

Vides? *An.* Video, ſed non ſatis clarè, video tamen aliquo modo Simulacrum formæ ipſius, & pectus adumbratum.

Strophe X.

1 Velocis utinam curſum nubis
2 Pedibus conficere poſſem per aerem
3 Ad meum fratrem.
4 Brachia enim circum collum amiciſſimum
5 Jacerem, longo poſt tempore, exulem miſerum.
6 Armis aureis quàm decorus eſt, O ſenex,
7 Matutini fulgurans ſicut
8 Radii ſolis.

Pæ. Veniet ad hanc domum, ut te expleat gaudio Fide publicâ acceptâ. *An.* Iſte vero, O ſenex, quis eſt? Unde ortus eſt, Qui currum candidum gubernat, cui inſidet?

Pæ. Eſt vates *Amphiaraus*, O domina, hic: Victimæ verò cum eo, & libationes ſanguineæ fluentes in terram.

Strophe XI.

An. 1 O ſplendidam zonam habentis filia
2 Solis Luna,
3 Aureo circulo decorum lumen,
4 Quam quietos ſtimulos,
5 Et modeſtos equis
6 Inferens, gubernat currum.
Ubi verò eſt qui atrocia inſolenter minatur huic urbi *Capaneus*?

Pæ. Iſte conſiderat aditus ſeptem Turrium, ſurſum ac deorſum muros metiens.

τῶν. πολυπόνῳ δὲ μοίρᾳ, ἤτοι κακομοιρίᾳ. τῷ γὰρ ἐπιθέτῳ διέστειλε τὸ τῆς μοίρας ὂν τὸ μέσον. Ἑπτὰ παρθένων. ὁ Ἀριστόδημος ὁ ...δαμιοῦ ἐν ταῖς Θήβαις φησὶ τῶν Νιοβιδῶν εἶναι τάφον, † ὅπερ ἐστὶν ἀληθές. ὡς αὐτοσχεδιάζειν οὖν ἔοικεν Εὐριπίδης. περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν Νιοβιδῶν, αὐτὸς Εὐριπίδης ἐν Κρεσφόντῃ φησί, καὶ δὶς ἑπτὰ αὐτῆς τέκνα Νιόβης θανόντα Λοξίου τοξεύμασιν. ὁμοίως καὶ Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ, καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν δράματι Νιόβης, ὁμοίως ιδ´ αὐτὰς λέγουσιν. εἶναι δὲ ἑπτὰ καὶ τοὺς ἄρρενας. Τιμαγόρας δὲ ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς φησίν, ὡς κακῶς πάσχοντες ὑπὸ τῶν περὶ Ἀμφίονα οἱ Σπαρτοί, ἀνεῖλον αὐτοὺς λοχήσαντες, ἀπιόντας εἰς Ἐλευθερὰς ἐπὶ πατρικὴν θυσίαν, τὴν δὲ Νιόβην εἴασαν ζῆν διὰ Πέλοπα. ἄλλοι δὲ ἄλλως ἱστοροῦσι περὶ αὐτῆς. ὁ μὲν γὰρ Φερεκύδης φησίν, αὐτὴν ἔχειν παῖδας ϛ´. Ἀλαλκομενέα, Φηρέα, Εὔδωρον, Λύσιππον, Ξάνθον, Ἀργεῖον. θυγατέρας δὲ ϛ´ Χιόνην, Κλυτίαν, Μελίαν, Ὠρίην, Λαμίππην, Πελοπίαν. Ἑλλάνικος δὲ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ Ἀτλαντίδος, ἄρσενας δὲ φησί, Ἀρχήνορα, Μενέστρατον, * Ἀρχαγόραν. θυγατέρας δὲ τρεῖς, Ὠγυγίαν, Ἀστυκράτειαν, Ξάνθος δὲ ὁ Λυδός, δέκα, καὶ δέκα, ἐκ Φιλοξένου τοῦ Ἀσσυρίου, ὃς ᾤκει ἐν Σιπύλῳ. Νιόβης Ἀδράστῳ] εἰκότως τούτῳ παρίσταται, καὶ τοῦτον θεραπεύει, δι' οὗ τὴν ὡς τὴν πατρίδα κάθοδον προσεδόκα αὐτὸς γενέσθαι. Ἡ ι´ αὕτη στροφὴ ἑτέρως μέν ἐστιν ἐσχηματισμένη, ὡς ἄνω τεθέντος τοῦ προσώπου. κῶλα δέ ἐστιν η´. τὸ α´ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β´ ὅμοιον ἀκατάληκτον εἰς δισύλλαβον. τὸ γ´ ὅμοιον πενθημιμερὲς ἐκ β´ προκελευσματικῶν, ἤτοι τριβραχέων. τὸ δ´ ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ παίωνος τρίτου, ἀντὶ ἰωνικοῦ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου β´ καὶ ἰάμβου. τὸ ε´ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰάμβου καὶ ἀναπαίστου, καὶ δύο χορείων. εἰ δὲ βούλει ἰωνικόν, τρίμετρον καταληκτικόν, ἐκ παιώνων β´, καὶ α´, ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ χορείου. τὸ ϛ´ τροχαϊκὸν τρίμετρον, ὑπερκατάληκτον, Στησιχόρειον. τὸ ζ´ ἀντισπαστικὸν τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐκ β´ ἀντισπάστων καὶ ἰάμβου. τὸ η´ ὅμοιον ἡμιόλιον, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. [166] Ἀνεμώκεος εἴθε] εἴθε δρόμον νεφέλας ἐξανύσαιμι ποσὶ δι' αἰθέρος, πρὸς ἐμὸν ὁμογενέτορα, φυγάδα μέλεον, περὶ δ' ὠλένας βάλλοιμι τῇ φίλῃ δέρῃ, διὰ χρόνου γὰρ αὕτη δὲ ἡ σύνταξίς ἐστιν, ἐὰν μὴ ἔγκειται τὸ ὡς ἰδού. ἐὰν δὲ ἔγκειται τὸ ὡς ἰδού, οὕτω συντακτέον, χρόνῳ φυγάδα μέλεον ὡς ἰδού. Ἑῴοις ὅμοια] ταῖς ἑωθιναῖς βολαῖς τοῦ ἡλίου ἐοικώς. τὸν Ὁμηρικὸν δὲ Μενέλαον μιμεῖται Εὐριπίδης, ὑποτιθεὶς τὸν Πολυνείκην ἄγων εἰς τὰς Θήβας, ὡς ἐκεῖνος εἰς τὴν Ἴλιον εἰσῆλθε καταθησόμενος τὸν πόλεμον. Σφάγι' ἅμ' αὐτῷ] σφάγια μὲν τὰ ἱερά, ῥοαὶ δὲ σπονδαί. ἢ οὕτως, ὧν τὸ αἷμα τῆς γῆς ῥοαὶ γίνεται, ἤγουν τὸ αἷμα συμβαίνει παρὰ τὴν γῆν ἐκχεῖσθαι. τὸ γὰρ φιλεῖν, καὶ ἐπὶ τοῦ συμβαίνειν τάττεται. Ἄλλως. Ἐπιτήδειον τῆς γῆς ἐπὶ τὰ σφάγια μετήγαγον. οἱ δὲ γράφουσι γῆς φιλαιμάτου, οἱ δὲ τὸ τέλειον φιλαιμάτοις λέγουσιν. Ἅρμα λευκὸν] λευκὸν τὸ ἅρμα φησὶ διὰ τοὺς ἵππους. ἐκ γὰρ τῶν ἵππων τὸ ἅρμα λέγει. εἰκότως δὲ ἡσυχῇ, καὶ σωφρόνως ἐλαύνει ὁ Ἀμφιάραος. οἶδε γὰρ ὡς μάντις τὰ ἀποβησόμενα. [179] Ὦ λιπαροζώνου θύγατερ] ἡ ια´ αὕτη στροφή, ἑτέρως μέν ἐστιν ἐσχηματισμένη κατὰ τὸ τέλος, κῶλα δέ ἐστιν ἕξ. τὸ α´ δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β´ χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου καὶ ἐπιτρίτου α´. τὸ γ´ ὅμοιον καταληκτικόν. εἰ δὲ βούλει δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον εἰς δισυλλαβίαν. τὸ δ´ ὅμοιον ἐκ χοριάμβου καὶ ἀμοιβαίου βραχέος. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ε´ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος ἡμιόλιον. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν πενθημιμερὲς τοῦ β´ ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ϛ´ παιωνικὸν τρίμετρον καταληκτικόν, ἐκ παίωνος δ´ καὶ βραχέος, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Λιπαροζώνου] εὐπρεπεστάτου. Θύγατερ ἀελίου] Ἡσίοδος φησίν, ἀδελφὴν ἡλίου εἶναι τὴν Σελήνην, Θεία τ' Ἠέλιόν τε μέγαν λαμπράν τε Σελήνην. Αἰσχύλος δὲ καὶ οἱ συνηκότεροι θυγατέρα, παρόσον ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς μεταλαμβάνει. ἀμέλει καὶ μετὰ τὰς ἡλιακὰς ἀποστάσεις μεταμορφοῦται ἡ σελήνη. Κέντρα] μάστιγας. Ἰθύνει] κυβερνᾷ. Ἐφυβρίζει] μετὰ ὕβρεως ἀπειλεῖ τὰ χαλεπὰ τῇ πόλει. Προσβάσεις τεκμαίρεται] τὰς πύλας σκέπτεται. Μεγαληγορίαι] μεγαλοφροσύνην, μεγαλοῤῥημοσύνην, ἤγουν μεγαληγορίαν.

† Quod temere ab *Euripide* dictum *Scholiaſtes* affirmat, *Pauſanias* verè dictum probat, & *Amphionis* filiorum Monumentum ad *Thebas* memorat. *Bœot.* fol. 294.

ANNOTATIONES.

V. 162. Ἑπτὰ παρθένων Νιόβης] De Numero *Niobidarum* præter *Scholiaſten*, Vide *Ovidii* Metamorph. l. 6. Fab. 4. *Apollodori* Biblioth. l. 3. c. 5. § 6. *Æliani* Var. Hiſt. l. 12. c. 36. *Hygini* Fab. XI. *Parthenii*, c. 33. *Agellii* Noct. Attic. l. 20. c. 7. Epitaphium *Niobæ* eleganter luſit *Agathias*,

Ὁ τύμβος οὗτος ἔνδον οὐκ ἔχει νέκυν.
Ὁ νεκρὸς οὗτος ἐκτὸς οὐκ ἔχει τάφον·
Ἀλλ' αὐτὸς αὐτῷ νεκρός ἐστι καὶ τάφος. *Joſua Barnes.*

V. 166. Ἀνεμώκεος] ὀξὺς ὡς ἄνεμος καὶ ὠκύς.

V. 175. Ἔνσπονδος] Hic verſus unico pede redundat, vid. *Canter.* qui de duobus ultimis vocalibus alterutrum tolli cenſet, præſertim verò ultimum. Et ita quidem MS. CCC. τὸ κυρεῖ rejicit. *Joſ. Barnes.*

V. 178. φιλαίματοι] al. φιλαιμάτω, & φιλαιμάτοις quod ultimum mihi omnium placet. Verſus enim eſt *Iambicus.*

Στροφὴ

Στροφὴ ιβ'.

Αν'. 1 Ἰὼ Νέμεσις, καὶ Διὸς
2 Βαρύβρομοι βρονταὶ,
3 Κεραύνιόν τε πῦρ αἰθαλόεν;
4 "Σύ τοι μεγαληγορίαν ὑπεράνορα
5 "Κοιμίζεις. ὅδ' ἐστὶν, αἰχμαλωτίδας
6 Ὃς δορὶ Θηβαίας Μυκήναισι,
7 Λερναίᾳ τε δώσειν Τριαίνᾳ,
8 Ποσειδωνείοις Ἀμυμωνείοις ὕδασι
9 Δουλείαν περιβαλών; μή ποτε
10 Μή ποτε τάνδ' ὦ πότνια, χρυσεοβόστρυχον
11 Ὦ Διὸς ἔρνος Ἄρτεμι,
12 Δουλοσύναν τλαίην.

Παι. Ὦ τέκνον, εἴσβα δῶμα, καὶ κατὰ στέγας
Ἐν παρθενῶσι μίμνε σοῖς, ἐπεὶ πόθου
Εἰς τέρψιν ἦλθες, ὧν ἔχρῃζες εἰσιδεῖν.
Ὄχλος γὰρ, ὡς ταραγμὸς εἰσῆλθεν πόλιν,
Χωρεῖ γυναικῶν πρὸς δόμους τυραννικούς.
"Φιλόψογον γὰρ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ·
"Σμικρὰς δ' ἀφορμὰς ἢν λάβωσι τῶν λόγων,
"Πλείους ἐπεισφέρουσιν. ἡδονὴ δέ τις
"Γυναιξὶ, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλαις λέγειν.

Strophe XII.

An. 1 Io Nemeſis, & Jovis
2 Graviter ſonantia tonitrua,
3 Et ignis fulminis caliginoſi.
4 " Tu ſuperbiam immodicam
5 " Sedas: hicne eſt, captas
6 Qui minatur armis ſe Thebanas mulieres ad Mycenas
7 Ducturum, & ad Lernaam Trianam
8 Ad aquas Neptunias Amymones,
9 Conjiciens eas in ſervitutem? Nunquam,
10 Nunquam hanc, O veneranda, auro capillos revincta,
11 O Jovis filia Diana,
12 Servitutem ſuſtineam.

Pa. Ingredere in domum, O filia & in contignatione
In gynæceo maneas tuo: poſtquam deſiderii tui
Ad delectationem veniſti, eorum quæ cupiebas videre.
Cœtus enim (poſtquam tumultus urbem ingreſſus eſt)
Mulierum venit ad domum tyrannicam.
" Querulum enim eſt muliebre genus:
" Et cum parvas occaſiones ſermonis accipiunt,
" Plures addunt. Voluptas vero quædam
" Mulieribus eſt, ut nihil ſani inter ſe dicant.

Ἰὼ νέμεσις] ἡ ιβ' αὕτη στροφὴ κώλων δώδεκα. τὸ α' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β' ἀντὶ ἰωνικοῦ. τὸ β' ἰωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ', καὶ σπονδείου, εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ γ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰαμβικῆς συζυγίας, ἤτοι διϊάμβου καὶ πυῤῥιχίου, ἢ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ δ' προσοδιακὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β', ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ χοριάμβου. τὸ ε' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου. τὸ ς' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου ἐπιτρίτου, καὶ τροχαϊκοῦ. τὸ ζ', ὅμοιον τῷ ς'. τὸ η' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ὃ καλεῖται Σαπφικὸν, ἢ Ἱππωνάκτειον, ἐξ ἐπιτρίτου δ' καὶ τρίτου καὶ συλλαβῆς. τὸ θ' χοριαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν. ἐξ ἐπιτρίτου α', χοριάμβου, καὶ ἀμφιβραχέος. τὸ ι' προσοδιακὸν, τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου καὶ ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν πενθημιμερὲς, τὸ ια' χοριαμβικόν. τὸ ιβ', χοριαμβικὸν, ὅμοιον τῷ ζ, ἐκ δύο χοριάμβων, ἢ ἐπιτρίτου καὶ χοριάμβου καὶ πυῤῥιχίου, ἢ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ιγ, χοριαμβικὸν, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου καὶ διϊάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ιδ' ὅμοιον ἡμιόλιον. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν ὅμοιον τῷ ιβ'. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τῶν κώλων, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, δηλοῦσαι ὡς τέλος ἔχει τὰ ἀνομοιόστροφα. Ἰὼ νέμεσις] φεῦ ὦ Νέμεσις δίκη, καὶ Διὸς μεγαλόηχοι βρονταὶ, καὶ πῦρ κεραύνιον καυστικὸν, σὺ κοιμίζεις καὶ ταπεινοῖς τὴν κενοδοξίαν τὴν ὑπεράνορα καὶ ὑψηλήν. 193 Ὅδ' ἐστὶν] τὸ ἑξῆς, ὅδ' ἐστιν ὃς ἐπαγγέλλεται πολέμῳ δουλείαν περιβαλὼν, αἰχμαλωτίδας γυναῖκας δώσειν Μυκήναισιν, Λερναίᾳ τε τριαίνᾳ, τοῖς Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης ὕδασι. διὰ γὰρ τὴν μίξιν τὴν Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης, πολύυδρον γέγονε τὸ Ἄργος. τὸν Ὁμηρικὸν δὲ Ἕκτορα ἐμιμήσατο, φάσκοντα πρὸς Ἀνδρομάχην, καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης. Ἄλλως. Τινὲς οὕτως. λείπει ὁ καί. καὶ εἰσὶ τὰ κτητικὰ ἀντὶ τῶν πρωτοτύπων. ἵν' ᾖ, Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης. Τριαίνᾳ] Τρίαινα τόπος Ἄργους, ἔνθα τὴν τρίαιναν ὀρθὴν ἔστησεν ὁ Ποσειδῶν, συγγενόμενος τῇ Ἀμυμώνῃ, καὶ εὐθὺς κατ' ἐκεῖνο ὕδωρ ἀνέβλυσεν· ὃ καὶ τὴν ἐπίκλησιν ἔχει ἐξ Ἀμυμώνης. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα κρήνη Λέρνη. ἀμφότεραι δὲ τοῦ Ἄργους εἰσίν. εἰπὼν οὖν Τριαίνᾳ, ἐπεξηγήσατο διὰ τοῦ Ποσειδωνίοις, Ἀμυμωνίοις. 201. Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἐν ἐκθέσει στίχων ἰάμβων τριμέτρων θ'. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς, διὰ τὸ εἰσέρχεσθαι τὸν χορὸν, καὶ ὑποχωρεῖν τοὺς ὑποκριτάς. 201 Ὦ τέκνον, εἴσβα δῶμα] εἴσελθε εἰς τὸν οἶκον. Ὄχλος γὰρ, ὡς] ἐπεὶ γὰρ ταραγμὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ὄχλος γυναικῶν χωρεῖ εἰς τὰ βασίλεια, ἵν' ᾖ ὁ νοῦς, παραγινομένων τῶν Ἀργείων, καὶ πολεμούντων τοῖς Θηβαίοις, ὄχλος γυναικῶν εἰς τὰ βασίλεια παραγίνεται. λέγει δὲ τὰς τοῦ χοροῦ γυναῖκας, αἵ τινες νεωστὶ ἦσαν ἀπὸ Φοινίκης ἐλθοῦσαι. ἔνιοι δὲ στίζουσιν, εἰς τὸ πόλιν, καὶ τὸ χωρεῖ παροξύνουσι, καὶ οὕτως ἐξηγοῦνται ὅτι γὰρ ὄχλος καὶ ταραγμὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, χώρει πρὸς δόμους τυραννικούς, καὶ μὴ ὅπου αἱ γυναῖκες. φιλόψογον γὰρ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ. ἵν' ᾖ τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τύριον οἶδμα λιποῦσ', ἔβαν
2 Ἀκροθίνια Λοξίᾳ

Strophe.

Ch. 1 Relinquens Tyrium mare, veni
2 Primitiæ ſpoliorum Loxiæ

Τύριον οἶδμα] Νῦν ἐκ Θηβαίων γυναικῶν συνιστάμενον τὸν χορὸν, Ἰκάσιον παραμυθεῖσθαι ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν, ἐκ τῶν ἰσχυρῶν, ἀλλὰ ἐκ ξένων συνέστησεν, ὅπως ἀδεῶς ἀντιλέγοιεν τῷ Ἐτεοκλεῖ ἔμελλον τὸν βασιλέα ἐλέγχειν, εἴπερ ὑπ' αὐτοῦ ἐβασιλεύοντο. διὰ τοῦτο Φοίνισσαι εἰσὶν αἰχμαλωτίδες, Ἀγηνορειδῶν ἐκπεπορθηκότων Τύρον, καὶ τὰς ἐκεῖθεν αὐτῶν Ἀπόλλωνι πεπομφότων, ἃς καὶ ἀκροθίνια Εὐριπίδης λέγει Λοξίᾳ. ἀπερχόμεναι οὖν διὰ τῶν Θηβῶν ἐκεῖσε, ἠναγκάσθησαν εἰς Θήβας ἐπιμεῖναι, διὰ τὸν ἐπιστάντα πόλεμον τῶν Ἀργείων. Τύριον οἶδμα] τὰ παρόντα εἴδη ὑπερεῖς εἰσὶν ἐσχηματισμένα. τὰ μὲν γὰρ εἰσὶ μονοστροφικὰ καὶ μελικὰ κατὰ σχέσιν ἄτακτα, καὶ συστηματικὰ ἐξ ἀνομοίων κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους. εἰσὶ δὲ τὰ κατὰ σχέσιν μιᾶς στροφῆς. εἰσὶ γοῦν τῆς μονοστρόφου στροφῆς τὰ κῶλα λς'. τὸ α' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου πεντασυλλάβου διαλελυμένης τῆς πρώτης μακρᾶς, εἰς β' βραχείας, καὶ διϊάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ' καὶ γ', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ συλλαβῆς. τὸ β' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, πρόσοδος ἐκ τροχαϊκῆς καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας. τὸ γ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον, καταληκτικὸν, φερεκράτειον, ἐξ ἐπιτρίτου δ' καὶ βακχείου. τὸ α' ὅμοιον ἐκ σπονδείου καὶ βακχείου. τὸ ε' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος, τρίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ παίωνος δ' ἐπιτρίτου, καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν ἑφθη-

ANNOTATIONES.

V. 185. Ποῖ δ' ὅς τε τὰ δεινὰ τάδ' ἐμβρέμει πόλει;] Hic ego Poetam clauſulam feciſſe puto; niſi quod proprium nomen viri adnotârunt nonnulli, quod tamen in textum minimè erat recipiendum; licet id MS. agnoſcat. Sed de Capanei minis vid. Statii Thebaid. l. 10.

V. 195. Δώσειν] Subaudi ἀπειλῶν. Canterus legit δώσει.

V. 195. Τριαίνᾳ] Loci nomen, de cujus origine Vid. Scholiaſt. Quare non debet exponi per tridentem.

V. 206. Θηλειῶν ἔφυ] Vid. Canteri Novar. Lection. l. 4. c. 1.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΦΟΙΝΙΣΣΩΝ.

Ἐτεοκλῆς παραλαβὼν τὴν τῶν Θηβῶν βασιλείαν, ἀποστερεῖ τοῦ μέρους τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Πολυνείκην. φυγὰς δὲ ἐκεῖνος εἰς Ἄργος παραγενόμενος, ἔγημε μὲν τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἀδράστου· κατελθεῖν δὲ εἰς τὴν πατρίδα φιλοτιμούμενος, καὶ πείσας τὸν πενθερὸν, συνήθροισεν ἀξιόλογον στρατὸν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ εἰς Θήβας ἐλήλυθεν· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Ἰοκάστη, ἐποίησεν αὐτὸν ὑπόσπονδον ἐλθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καὶ διαλεχθῆναι πρότερον τῷ ἀδελφῷ περὶ τῆς ἀρχῆς. δεινοπροσωπήσαντος δὲ ὑπὸ τῆς τυραννίδος τοῦ Ἐτεοκλέους, ἡ μὲν Ἰοκάστη συναγαγεῖν τὰ τέκνα οὐκ ἠδυνήσατο πρὸς φιλίαν. Πολυνείκης δὲ, ὡς πρὸς πόλεμον λοιπὸν παραταξάμενος, ἀνεχώρησε τῆς πόλεως. ἔχρησε δὲ ὁ Τειρεσίας νίκην ἔσεσθαι τοῖς Θηβαίοις, ἐὰν ὁ παῖς Κρέοντος Μενοικεὺς σφάγιον Ἄρει γένηται. ὁ μὲν οὖν Κρέων ἠρνήσατο ἐπιδοῦναι τῇ πόλει τὸν παῖδα. ὁ δὲ νεανίσκος ἐβούλετο· καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φυγὴν μετὰ χρημάτων διδόντος, ἑαυτὸν ἀπέσφαξε, καὶ δὴ καὶ ἔπραξε. Θηβαῖοι δὲ τοὺς ἡγεμόνας τῶν Ἀργείων ἔσφαξαν. Ἐτεοκλῆς δὲ καὶ Πολυνείκης μονομαχήσαντες, ἀνεῖλον ἀλλήλους. ἡ μὲν οὖν μήτηρ αὐτῶν εὑροῦσα νεκροὺς τοὺς υἱοὺς, ἀνεῖλεν ἑαυτήν. ὁ δὲ ταύτης ἀδελφὸς Κρέων παρέλαβε τὴν βασιλείαν. οἵ τε Ἀργεῖοι νικηθέντες τῇ μάχῃ, ἀνεχώρησαν. Κρέων δὲ δυσχερῶς φέρων, τοὺς μὲν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ τῶν πολεμίων πεσόντας οὐκ ἔδωκεν εἰς ταφήν· Πολυνείκην δὲ ἀκήδευτον ἔρριψεν. Οἰδίπουν δὲ φυγάδα τῆς πατρίδος ἀπέπεμψεν, ἐφ᾽ ὧν μὲν οὐ φυλάξας τὸν ἀνθρώπινον νόμον, ἐφ᾽ ὧν δὲ τὴν ὀργὴν λογοποιήσας, οὐδὲ περὶ τὴν δυστυχίαν ἐλεήσας.

Περιπαθὴς ἄγαν αἱ Φοίνισσαι τῇ τραγῳδίᾳ. ἀπώλετο γὰρ ὁ Κρέοντος υἱὸς ἀπὸ τοῦ τείχους, ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθανών. ἀπέθανον δὲ καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπ᾽ ἀλλήλων. καὶ Ἰοκάστη ἡ μήτηρ αὐτῶν, ἑαυτὴν ἀνεῖλεν ἐπὶ τοῖς παισί. καὶ οἱ ἐπὶ Θήβας στρατευσάμενοι Ἀργεῖοι ἀπώλοντο· καὶ ἄταφος Πολυνείκης προκεῖται. καὶ Οἰδίπους τῆς πατρίδος ἐκβάλλεται, καὶ σὺν αὐτῷ ἡ θυγάτηρ Ἀντιγόνη. Ἔστι δὲ τὸ δρᾶμα καὶ πολυπρόσωπον, καὶ γνωμῶν πολλῶν καὶ καλῶν μεστόν. ὁ χορὸς ἐκ τῶν Φοινισσῶν παρθένων (ὅθεν καὶ τὸ δρᾶμα ἐπεκλήθη) τῶν ἐκ τῆς Παλαιτύρου.

Ἔστι μὲν ταῖς σκηνικαῖς ὄψεσι καλὸν τὸ δρᾶμα, ἐπεὶ καὶ παραπληρωματικόν. ἥτε ἀπὸ τῶν τειχέων Ἀντιγόνη θεωροῦσα, μέρος οὐκ ἔστι δράματος· καὶ ὑπόσπονδος Πολυνείκης οὐδενὸς ἕνεκα παραγίνεται. ἐπὶ πᾶσι μετ᾽ ᾠδῆς ἀδολέσχου φυγαδευόμενος ὁ Οἰδίπους, προσέρριπται διακενῆς.

ARGUMENTUM. PHOENISSARUM.

Eteocles accepto regno *Thebarum*, privat parte fratrem ſuum *Polynicem*. Exul ille cedens *Argos*, duxit filiam regis *Adraſti*. Cupiens autem redire in patriam; & perſuaſo ſocero, congregavit magnum exercitum contra fratrem, & ad *Thebas* venit: mater ejus *Jocaſta* fecit eum, factis induciis, in urbem venire, & colloqui prius cum fratre de principatu. Terribiliter ſe gerente *Eteocle* propter tyrannidem, mater *Jocaſta* filios reconciliare non potuit. *Polynices* verò, tanquam ad pugnam inſtructus, deinde ceſſit ex urbe. Vaticinatur *Tireſias*, victoriam propoſitam eſſe *Thebanis*, ſi filius *Creontis Menœceus Marti* ſacrificaretur. *Creon* verò ſe daturum filium civitati inficiatur: juvenis tamen voluit, datóque illi exilio, unà cum pecuniis à patre, mortem ſibi conſcivit, & negotium peregit. Inde *Thebani* duces *Argivorum* interfecerunt. *Eteocles* verò & *Polynices* ſingulari certamine congreſſi, trucidârunt ſe mutuó. Mater eorum inveniens mortuos filios, ſibi ipſi mortem conſcivit. Ejus autem frater *Creon* regnum accepit, & *Argivi* ſuperati in pugnâ, ceſſerunt. *Creon* ægrè ferens, eos, qui interfecti in bello erant ſub *Cadmeâ*, noluit concedere ad ſepulturam: *Polynicem* verò inhumatum abjecit, & *Oedipum* miſit in exilium: in aliquibus haud ſervans humanam legem, in aliquibus iram ſequens, neque miſeratus calamitatem eorum.

Plenæ ſunt affectuum *Phœniſſæ* ob res Tragicas. Mortuus enim eſt filius *Creontis*, pro civitate de muro præcepsactus: mortui ſunt & fratres duo mutuâ cæde: & mater eorum *Jocaſta* ſeipſam interfecit ſuper filios: & duces *Argivi*, qui ad *Thebas* duxerant exercitum, perierunt: & inſepultus *Polynices* proponitur: & *Oedipus* ex patriâ ejicitur, & unà cum eo filia *Antigone*. Fabula hæc habet multas perſonas, & plena eſt multis ac præſtantibus ſententiis. *Chorus* conſtat ex *Phœniſſis* mulieribus, (unde & Fabulæ nomen) de veteri *Tyro* oriundis.

Hoc Poëma pulchrum eſt in apparatu ſcenico, quia multa habet additamenta. *Antigone* de mœnibus ſpectans, non eſt pars fabulæ: & factis induciis, *Polynices* fruſtrà in urbem venit. Super hæc omnia *Oedipus* loquaci carmine in exilium miſſus, adjicitur ſupervacuè.

Χρησμὸς δοθεὶς ΛΑΪΩι τῷ ΘΗΒΑΙΩι.

Λάϊε Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς;
Δώσω τοι φίλον υἱόν. ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστὶ,
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὡς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν. ὁ δ᾽ ηὔξατό σοι τάδε πάντα.

Oraculum editum Laio Thebano, Joſ. Barnes *interprete.*

Laïe Labdacide, Sobolem mea Numina poſcis:
Et tibi ferre Marem dabimus: Sed Fata Deorum
Illius voluêre manu Te occumbere letho,
Annuit hæc etenim *Pelopi Saturnius* olim;
Cùm raptum ob natum eſt tibi triſtia damna precatus.

Χρησμὸς δοθεὶς τῷ ΟΙΔΙΠΟΔΙ ἐκ τῶν ΘΗΒΑΪΚΩΝ.

Οἰδιπόδη, γένος ἦλθες ἀγακλυτὸν ἔνθα δαῆναι.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον·
Φεῦγε πάτρην, Κακόμοιρε, γενέθλια δ᾽ ἔρκε᾽ ἄπιζε,
Μὴ πατέρα κτείνῃς, σπείρῃς δ᾽ ὑπὸ μητέρι τέκνα,
Οἵ τ᾽ αὐτῷ μέγα πῆμα, τέκωσί τε σοῖσι γύναι·
Τοῖά σ᾽ ἀποπροφυγεῖν ἐντέλλομαι, ὡς γὰρ ἄμεινον.

Oraculum Oedipo *datum, ex* Thebaicis, J.B. *interp.*

Veniſti, *Oedipode*, hùc, genus ut tibi nobile pandam;
At tibi quæ dicam, memori tu mente recondas.
Infelix, natale ſolum patriámque relinque,
Nè patrem occidas, matríſque cubilia ſcandas;
Damnáque magna tuo capiti natiſque reponas:
Hæc vitare velis moneo, tua commoda ſpectans.

Τὸ αἴνιγμα τῆς ΣΦΙΓΓΟΣ.

Ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς, καὶ τετράπον, οὗ μία φωνὴ,
Καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ᾽ ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ᾽ αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον.
Ἀλλ᾽ ὁπόταν πλείστοισιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ,
Ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

Ænigma Sphyngis, J. B. *interprete.*

Eſt bipes in terris & quadrupes (unica cui vox)
Et tripes, at formâ magis eſt variabile cunctis,
Quæ terram, Tethynve colunt, vel in æthera ſurgunt.
At plura in terram quandò veſtigia figat,
Semper ei minùs in membris vigor igneus ardet.

Λύσις τοῦ Αἰνίγματος ἐκ τῶν ΘΗΒΑΪΚΩΝ.

Ἄνθρωπον δ᾽ ἀνέφηνε τεὸν ἔμμεναι, ὃς κατὰ πρώτην
Νηπίην βαθμοῦ πειρώμενος ἄμμον ἐρέσει
Τετράβαλον, χείρεσσιν ὁμοῦ καὶ γούνασιν ἕρπων·
Πληθύτερον δὲ λαβὼν μελέων σθένος ὀρθὸς ὁδεύει
Ταρσοῖς ἀσφαλέεσσι· μολὼν δ᾽ ἐπὶ γήραος ἀβληχρὸν
Βάκτρῳ σκιμπτόμενος τριπλοῦν πόδα νωθρὸς ἐπείγει.

Solutio Ænigmat. ex Thebaicis, *i. e. Poemate ità dict.* J. B.

Hoc Ænigma hominem ſignat, qui primus in auras
Ut venit, greſſûs avidus, veſtigia ponit
Quatuor in terram, manibus pedibúſque tenellis:
Auctior at membris cùm ſit vigor, arduus ille
Incedit pedibus, ſed tandem urgente ſenectâ
Innixus baculo triplici pede tardior ibit.

Ἄλλη Λύσις τοῦ αἰνίγματος.

Κλῦθι καὶ οὐκ ἐθέλουσα, κακόπτερε Μοῦσα θανόντων,
Φωνῆς ἡμετέρης σὸν τέλος ἀμπλακίης·
Ἄνθρωπον κατέλεξας, ὃς ἡνίκα γαῖαν ἐφέρπη,
Πρῶτον ἔφυ τετράπους νήπιος ἐκ λαγόνων.
Γηραλέος δὲ πέλων τρίτατον πόδα βάκτρον ἐρείδει,
Αὐχένα φορτίζων γήραϊ καμπτόμενος.

Alia ſolutio Ænigmatis ab Eodem.

Audi invita licet, Volucris mala, Muſa ſitorum,
Verba mea, exitio verba futura tibi.
Humanum genus ore notas! Homo primus in orbem
Ut venit, pedibus quatuor urget humum.
At tribus ille ſenex pedibus veſtigia firmat,
Cervicémque jugo curva ſenecta premit.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ. PERSONÆ hujus Fabulæ ſunt hæ.

ΙΟΚΑΣΤΗ.	Jocasta.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.	Pædagogus.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.	Antigone.
ΧΟΡΟΣ ἐκ Φοινισσῶν παρθένων.	Chorus ex Phœniſſis virginibus.
ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.	Polynices.
ΕΤΕΟΚΛΗΣ.	Eteocles.
ΚΡΕΩΝ.	Creon.
ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ.	Menoeceus.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.	Tiresias.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	Nuncius.
Ἕτερος ΑΓΓΕΛΟΣ.	Alter Nuncius.
ΟΙΔΙΠΟΥΣ.	Oedipus.
Προλογίζει δὲ ἡ Ἰοκάστη.	Prologum autem agit Jocaſta.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

Jocasta *Prologum agens totius Fabulæ occaſionem explicat: Quæ ortum habuit ab Inceſtu* Oedipi *&* Parricidio *& Execrationibus, quibus filios ſuos* Polynicem *&* Eteoclem *devoverat. Unde* Polynices *parte ſuâ regni paterni fraudatus,* Argivorum *exercitum contra* Thebas *duxit, ut ubi jus non valuerit, arma cauſam agerent. Exercitûs* Argivi *Duces & apparatus ad ſpectatorum animos excitandos. Chorus* Phœniſſarum *mulierum ſui adventûs cauſam explicat & præſentia pericula deteſtatur, futuram cladem præſagiendo.*

ΙΟΚΑΣΤΗ.

Ἰαμβοί.

Ἰοκ. Ὦ τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὁδὸν,
Καὶ χρυσοκολλήτοισιν ἐμβεβὼς δίφροις,
Ἥλιε, θοαῖς ἵπποισιν εἱλίσσων φλόγα·
Ὡς δυστυχῆ Θήβαισι τῇ τόθ' ἡμέρᾳ

Joc. O Qui ſecas viam cœli in aſtris,
Et in aureâ ſedes ſede,
Sol, volvens flammam celeribus equis:
Quàm infelicem Thebanis eo tum die

* Ὦ τὴν ἐν ἄστροις] Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος, ἐκ μονοστροφικῆς περιόδου. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρβ. ὧν τελευταῖος·

** Τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῆ καθιστάναι. ἐπὶ τῷ τέλει ἡ κορωνίς. ταῦτα πάντα πρὸς τὸν Ἥλιον ἀποτείνει Ἰοκάστη, δυσχεραίνουσα διὰ τὰ συμβάντα. Ὦ τὴν ἐν ἄστροις] ἔθος ἔχουσιν οἱ τραγικοὶ, παράγειν τοὺς ἥρωας θεοῖς τὰς συμφορὰς ἀπολοφυρομένους. ὡς καὶ ἐν Μηδείᾳ, Ὦ θ' ἱμερὸς μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ Λέξαι μολούσῃ δεῦρο Μηδείας τύχας. Ἄλλως. Παλαιά τις φέρεται δόξα, ὡς Σοφοκλῆς μὲν ἐπιτιμᾶ τινα Εὐριπίδῃ, ὅτι μὴ προέταξε τούτους τοὺς δύο στίχους, ὁ δὲ Εὐριπίδης, ὅτι μὴ προέταξεν ἐν Ἠλέκτρᾳ ὁ Σοφοκλῆς, ὦ τοῦ στρατηγήσαντος Ἠλέκτρα ποτέ. Ὦ τὴν ἐν ἄστροις] ὁ διὰ μέσου τοῦ οὐρανοῦ τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῖς ἄστροις, ὅ ἐστι τὴν παρὰ τοῖς οἴκοις τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, Ἄρατος εἰπὼν κατὰ τοὺς ἐκεῖ· Ἴση μετρηθεῖσαι δύω περιτέμνεται οἴκους· Ζωΐδιον δὲ ἑ κύκλον ἐπίκλησιν καλέουσι. Θοαῖς ἵπποισι] λείπει ἡ σύν. ἵν' ᾖ, σὺν θοαῖς ἵπποισι. καὶ Ὅμηρος, Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμι. καὶ ἐν Βάκχαις, αὐτῇσιν ἐλάταις. καὶ ἐν Ἱππολύτῳ, αὐτῇσιν ἀρβύλῃσιν ἁρμόσαι πόδα. καὶ ἔστιν Ἀττικὴ ἡ συνήθεια. ἔδει δὲ ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἀρσενικῶς αὐτοὺς ὀνομάσαι. τέσσαρες δὲ εἰσί, Χρόνος, Αἴθων, Ἀστραπὴ, Βροντή. ἔθος δὲ τοῖς ποιηταῖς θηλυκῶς λέγειν τοὺς ἵππους, Σώφρονι τὰν ἵππον. καὶ ἐν Ἱππολύτῳ, αἱ δ' ἐνδακοῦσαι στόμια. καὶ παρ' Ὁμήρῳ, Αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεας ἔκφερον ἵπποι. Ὡς δυστυχῆ] ἀσεβεῖ, φασί, τὴν ἀκτῖνα τοῦ Ἡλίου δυστυχῆ καλοῦσα. πῶς δὲ ἀσεβεῖ, ὁπότε καὶ Ἡσίοδος τινὰς τῶν ἡμερῶν ἀποφαίνει πονηράς. Ἄλλως. οἱ κακοδαιμονοῦντες, καὶ τὰς πρώην εὐδαιμονίας, ἀτυχίας νομίζουσι, τῇ παρούσῃ δυσποτμίᾳ βαρυνόμενοι. Ὡς δυστυχῆ] καὶ μὴν τότε εὐδαίμονες ἦσαν αἱ Θῆβαι, διά τε τὸν Ἁρμονιακὸν γάμον, ἐν ᾧ οἱ θεοὶ εἱστιάθησαν, καὶ τὴν Διονύσου καὶ Ἡρακλέους φύσιν. νοσεῖν δὲ ἤρξατο, ἐξ οὗ ἐτεκνώθη Λάϊος βίᾳ θεῶν. τὰ τοιαῦτα δὲ οὐ πρὸς τὸ ἀληθὲς, ἀλλ' ὡς οἱ λέγοντες πάθος ἔχουσιν. εὐεπίφορος δὲ ὁ Εὐριπίδης πρὸς ἕτερα πρόσωπα πρεσβύτερα [illegible] τῶν δυστυχημάτων αἰτίας ἀναφέρειν. καὶ ἐν Τρῳάσιν ἡ Ἑλένη φησίν, πρῶτον μὲν ἀρχὰς ἔτεκεν ἥδε τῶν κακῶν Πάρι τεκο[illegible] καὶ ἐν Ὀρέστῃ, σύ τοι φυτεύσας θυγατέρ', ὦ γέρον, κακὴν, ἀπώλεσάς με. κέχρηται τούτῳ τῷ εἴδει καὶ Ὅμηρος, † Ὃς [illegible] Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας, Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο. καὶ Εὔμαιος συμπαθῶς ἔχων πρὸς τὸν Ὀδυσσέα φησὶν, * Ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι. καί τοι τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς τῶν Διοσκούρων ἤδη θεῶν ὄντων, καὶ πολλὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπαρκούντων. ἔτι δέ τινες ἐγκαλοῦσι τῷ Εὐριπίδῃ, ὡς οὐκ ἀκολούθως γενεαλογήσαντι. εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἐβούλετο τὰ πράγματα λέγειν, ἐχρῆν τὴν ἐκ Φοινίκης αἰτίαν τοῦ Κάδμου κατὰ λεπτὸν μετὰ τῆς αἰτίας διηγήσασθαι. εἰ δὲ ἐκ τῆς ὑστέρου ἀρχῆς, ἔδει ἀπὸ τῶν Λαΐου δυστυχημάτων ἄρξασθαι. πρὸς οὓς ῥητέον, ὅτι εἰ μὲν ἄνωθεν ἤρξατο, μακρὸς ἂν ἦν ὁ λόγος. ἄλλως τε οὐκ ἔπρεπε Θηβαίαν γυναῖκα ἀκριβῶς, τὰ ἐν Φοινίκῃ ἐπίστασθαι. εἰ δὲ ἀπὸ τῶν Λαΐου δυστυχημάτων, πολλὰς ἂν τῶν περὶ τὰς Θήβας συμφορῶν παρέλιπεν. Ἀκταίωνα μὲν γὰρ αἱ οἰκεῖαι κύνες διεσπάσαντο, Πενθέα τε τὸν υἱὸν Ἀγαυῆς. Σεμέλην τε ἐκεραύνωσεν ὁ Ζεύς. καὶ τῆς Ἰνοῦς υἱὸν Λέαρχον μὲν μανεὶς ὁ πατὴρ Ἀθάμας ἀπέκτεινε. Μελικέρτης δὲ, μετὰ τῆς μητρὸς ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ Νιόβης τε παῖδες ἐτοξεύθησαν, καὶ αὐτὴ λίθος ὁρᾶται δακρύουσα.

** Τὸν αὐτὸν &c.] Hic Verſus eſt quidem Monoſtrophicæ Periodi ultimus; ſed non eſt centeſimus ſecundus, ut Scholiaſtes, verùm Octogeſimus ſeptimus. Habet tamen *Coronida*. Et ad V. 103. *Paragraphum* ponitur. *Joſ. Barnes.* ‡ Hodie legitur ἀεὶ. Vid. Arati φαινόμενα, V. 543. † Il. ε'. v. 62. &c. * Hom. Odyſſ. ξ. v. 68.

Ἀκτῖν'

Ἀκτῖν' ἐφῆκας, Κάδμος ἡνίκ' ἦλθε γῆν
Τήνδ', ἐκλιπὼν Φοίνισσαν ἐναλίαν χθόνα,
Ὃς παῖδα γήμας Κύπριδος Ἁρμονίαν ποτὲ,
Πολύδωρον ἐξέφυσε· τοῦ δὲ, Λάβδακον
Φῦναι λέγουσιν· ἐκ δὲ τοῦδε, Λάϊον.
Ἐγὼ δὲ παῖς μὲν κλῄζομαι Μενοικέως,
Κρέων τ' ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς ἔφυ.
Καλοῦσι δ' Ἰοκάστην με· τοῦτο γὰρ πατὴρ
Ἔθετο. γαμεῖ δὲ Λάϊός με. ἐπεὶ δ' ἄπαις
Ἦν, χρόνια λέκτρα τἄμ' ἔχων ἐν δώμασιν,
Ἐλθὼν ἐρωτᾷ Φοῖβον, ἐξαιτεῖ θ' ἅμα
Παίδων ἐς οἴκους ἀρσένων κοινωνίαν.
Ὁ δ' εἶπεν, ὦ Θήβαισιν εὐίπποις ἄναξ,
Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ·
Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φὺς,
Καὶ πᾶς σὸς οἶκος βήσεται δι' αἵματος.
Ὁ δ' ἡδονῇ δοὺς, εἴς τε βακχεῖον πεσὼν,
Ἔσπειρεν ἡμῖν παῖδα, καὶ σπείρας βρέφος,
Γνοὺς τἀμπλάκημα, τοῦ θεοῦ τε τὴν φάτιν,
Λειμῶν' ἐς Ἥρας, καὶ Κιθαιρῶνος λέπας
Δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος,
Σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον.
Ὅθεν νιν Ἑλλὰς ὠνόμαζεν Οἰδίπουν.
Πολύβου δέ νιν λαβόντες ἱπποβουκόλοι,
Φέρουσ' ἐς οἴκους· εἴς τε δεσποίνης χέρας

Radium immiſiſti, quando Cadmus venit in terram
Hanc, relinquens Phœniciam terram maritimam.
Qui quondam ducens Harmoniam filiam Veneris,
Polydorum genuit: ex hoc Labdacum
Dicunt natum: ex eo verò Laium.
Ego verò vocor filia Menœcei:
Et Creon frater natus eſt ex eâdem matre.
Vocant verò me Jocaſtem, (hoc enim nomen pater
Indidit) duxit verò me Laius: cùm autem ſine liberis
Eſſet, diu habens connubium meum in domo,
Veniens interrogat Phœbum, & poſcit ſimul
Liberorum in ædibus maſculorum communem prolem.
Ille reſpondit ei: O rex equeſtrium Thebarum,
Ne ſemina liberorum ſulcum invitis diis:
Si enim genueris filium, interficiet te ille qui ſatus fuerit,
Et tota domus tua ibit per ſanguinem:
Ille verò dans ſe voluptati, & concedens inſaniæ Bacchi,
Seminavit nobis filium: & cùm ſeminâſſet infantem,
Agnoſcens erratum, & Dei oraculum,
In pratum Junonis, & culmen Cithæronis
Dat paſtoribus exponi puerum,
Fodiens ferreos aculeos per talos medios:
Undè ipſum Græcia vocat Oedipum.
Polybi verò paſtores equorum, ſuſcipientes puerum,
Ferunt domum, & in manus dominæ

Κάδμος ἡνίκ' ἦλθε] Λιβύης τῆς Ἐπάφου καὶ Ποσειδῶνος, Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος· Ἀγήνορος καὶ Ἀντιόπης τῆς Βήλου, Κάδμος, Κίλιξ, Φοῖνιξ. Φοίνικος καὶ Τηλέφης τῆς Ἐπιμεδούσης Πείρως, Ἀστυπάλη, Εὐρώπεια, Φοινίκη. ἔνιοι δὲ ἀντὶ Ἁρμονίας Ἠλέκτραν γῆμαι αὐτόν φασι. Φοίνισσαν] εἰ μὲν ἐπὶ πάσης τῆς Φοινίκης ἀκουστέον, αἰτιατικῇ τῆς παραλίας, εἰ δ' ἐπὶ μιᾶς πόλεως ἐκδεκτέον, τὴν Τύρον. νησιάζεται γὰρ, ὡς καὶ ἑξῆς φησι, Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν ἀκροθίνια λοξίᾳ Φοινίσσας ἀπὸ νάσου, τουτέστι τῆς Φοινίκης νήσου Τύρου. καὶ Κάδμος ἔμελλε τάνδε γᾶν Τύριος. Ἄλλως. τὴν Τύρον. νησιάζεται γὰρ ἡ Φοινίκη. περιληπτικὸς δὲ ὁ λόγος. οὐδέπω γὰρ ἐκαλεῖτο Φοινίκη, ἐν γὰρ τῷ Φρίξῳ φησὶν, ἦσαν γὰρ Ἀγήνορος παῖδες Κίλιξ, ἀφ' οὗ ἡ Κιλικία κεκλήσεται. Φοῖνιξ, ὅθεν τοῦτο τοὔνομα ἡ χώρα φέρει, καὶ Θάσος. τοῦτον οἱ ποιηταὶ Πίνακον καλοῦσι, Πολύδωρον δὲ, διὰ τὸ πολλὰ δῶρα εἰληφέναι τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ. γενεαλογήσασα δὲ ἕως Λαΐου, ἐκβέβηκε πρὸς Κρέοντα καὶ Ἰοκάστην. Γήμας Κύπριδος] Δέρκυλλος, Θηβαίων τινὸς Δράκοντος τοὔνομα, βασιλέως δὲ Θηβαίων, θυγατέρα τὴν Ἁρμονίαν εἶναί φησιν. ὃν φονεύσας Κάδμος, ἔγημεν Ἁρμονίαν. Ἔφορος δὲ, Ἠλέκτρας τῆς Ἄτλαντος αὐτὴν εἶναι λέγει. Κάδμον δὲ παραπλέοντα τὴν Σαμοθρᾴκην, ἁρπάσαι αὐτήν. τὴν δὲ εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς ὀνομάσαι τὰς Ἠλέκτρας πύλας. καὶ νῦν ἔτι ἐν τῇ Σαμοθρᾴκῃ ζητοῦσιν αὐτὴν ἐν ταῖς ἑορταῖς. Δημαγόρας δὲ, ἀπὸ Λιβύης ἐλθοῦσαν τὴν Ἠλέκτραν οἰκῆσαι τὴν Σαμοθρᾴκην. ἔνθα συγγενομένη Διῒ, ἔτεκεν Ἠμαθίαν, Δάρδανον, Ἁρμονίαν. τὸν δὲ Κάδμον παραπλέοντα μετὰ Θάσου, ἐπὶ ζήτησιν τῆς ἀδελφῆς, μυηθῆναί τε, καὶ μυούμενον ἰδεῖν τὴν Ἁρμονίαν. συνοίᾳ δὲ Ἀθηνᾶς, ἁρπάσαι αὐτήν. ἀσφαλίζεται τὴν ὀνομασίαν τῆς ἡρωΐνης· ἐπεὶ οἱ παλαιότεροι Ἐπικάστην καλοῦσι. καὶ Ὅμηρος, Μητέρα δ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην. ἔνιοι Ἁρμονίας τὴν Ἠλέκτραν αὐτὴν, οἱ τὴν Ἄτλαντος λέγουσι γεγαμηκέναι. Γαμεῖ δὲ Λάϊος] Ἐπιμενίδης Εὐρύκλειαν τὴν Ἔκφαντος φησὶν αὐτὸν γεγαμηκέναι. ἐξ ἧς εἶναι τὸν Οἰδίποδα. οἱ δὲ δύο τὸν Λάϊόν φασι γῆμαι γυναῖκας, Εὐρύκλειαν καὶ Ἐπικάστην. καὶ τὸν Οἰδίποδα δὲ φασὶν Ἐπικάστην τὴν μητέρα γεγαμηκέναι, καὶ Εὐρυγάνειαν. Αἰσχύλος δέ φησιν, ὡς ἐκ χρησμοῦ τοὺς παῖδας ἀκούσας ἀλληλοκτονήσειν, ἐξέθηκε τὸν Πολυνείκην. Μνασέας δὲ, ἀμφοτέρους ἐκτεθῆναι. Παίδων ἄλοκα] Ἐμπεδοκλῆς ὁ φυσικὸς ἀλληγορῶν φησιν, σχίσας τοὺς λειμῶνας Ἀφροδίτης, ἐν οἷς ἡ τῶν παίδων σπορὰ ἐστίν. Εὐριπίδης δὲ ταυτὸ τοῦτο φάσκων, τήν τε ἔννοιαν τὴν αἰσχρὰν ἀπέφυγε, καὶ τοῖς ὀνόμασιν οἰκείως ἐχρήσατο, γεωργικαῖς ταῖς μεταφοραῖς σπόρον καὶ ἄλοκα λέγων. Ἄλλως. μεταφορικῶς, μὴ σπεῖρε τὴν ἄλοκα, ἀπὸ τῆς ἀρουμένης γῆς. Ἡδονῇ δοὺς] ἀντὶ τοῦ ἑαυτὸν δούς. καὶ πῶς συγγινώσκεται τὸν χρησμὸν ἡ γυνή, οὐκ ἀπέτρεψε τῆς μίξεως τὸν Λάϊον; ἢ οὐ πρότερον εἶπεν αὐτῇ. ἢ εἶπε μὲν, ἡ δὲ ὑπώπτευε τὸ ῥηθὲν εἶναι ψεῦδος, διὰ τὸν ἔρωτα Χρυσίππου. Λειμῶν' ἐς Ἥρας] ἢ ὅτι τοῦ λειμῶνος, ἱερὸν ἐστὶν Ἥρας. ἢ ὅτι Κιθαιρωνίας Ἥρας ἐστὶν ἐν Θήβαις ἱερόν. ὅσοι δὲ ἐγκαλοῦσιν ὡς ἐν ἱερῷ τόπῳ ἐκτεθέντος τοῦ παιδὸς, ἴστωσαν ὅτι καὶ Ἀθῆναι μὲν λέγονται ἱεραὶ τῆς Ἀθηνᾶς. ὀλίγος δὲ ἐστι τῆς ἀκροπόλεως ἐναγής τε καὶ ἱερὸς τόπος. καὶ λελωβημένον δὲ ὅμως ἀνείλοντο τὸ βρέφος, ἴσως τῷ κάλλει νενικημένοι, καὶ τὴν ἴασιν εὐμαρῆ νομίσαντες αὐτῷ ὑπὸ τῆς βασιλείας ἔσεσθαι. Δίδωσι βουκόλοισι] ἵνα ἀποθάνῃ. οὐ γὰρ ἤθελεν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἀνελεῖν τὸ βρέφος, φεύγων τὸ μῖσος. Ἱπποβουκόλοι] ἱπποφορβοί. τὸ δὲ βουκόλοι ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου ζώου, ὡς τὸ τειχίζεται ἵππους αἰπόλος κατεβουκολεῖτο. τινὲς εἰς λάρνακα βληθέντα, καὶ εἰς θάλασσαν ῥιφέντα τὸν παῖδα προσπελασθῆναι τῇ Κορίνθῳ φασί.

ANNOTATIONES.

V. 18. Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα] Hanc verecundiam *Euripidis Virgilius* eſt imitatus, ubi locum conceptionis *Genitale arvum* vocat, & nos quoque in *Eſtherâ* noſtrâ, V. 1216. Ἦ ῥα καὶ ἡμετέρης ἀρέει μεγάλαισι δάμαρσιν; Vid. *Turneb. Adverſ.* l. 19. c. 18. *Joſua Barnes.*

V. 19. Εἰ γὰρ τεκνώσεις] In ſecundo loco *Iambus*, τὸ κν enim τε in τεκνώσεις breve habendum (licet Spondæus videatur) cujus aliquot inſtantias hîc proferre lubet.

Τυφλὸς] *Phœniſſ.* V. 1693. Πρόσθες τυφλὴν χέρ' ἐπὶ πρόσωπον δυστυχῆ.
Τέκμαρ] *Hecub.* V. 1273. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα ναυτίλοις τέκμαρ.
Τίκτει] *Oreſt.* V. 1236. Ἀγάμεμνον, εἰσακούσατε, ἱκνοῦσιν τίκνα.
Σκυθρωπὸς] Idem ibid. V. 1321. Κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἕξω κόρας.
Σκῆπτρ'] Idem *Hecuba*, V. 1190. Εἶτ' αὖ πονηρὰ, τοὺς λόγους εἶναι σαθρούς.
Ὄχλος] Idem *Oreſt.* 885. Ἐπεὶ δὲ πλήρης ἐγένετ' Ἀργείων ὄχλος.
Πότμος, Πέπλος, Ὕπνος, Τεκμήρασθαι, Γενέθλιον] Idem eodem modo corripit vocalem ante duplicem in πότμος, in πέπλος, in ὕπνος, in τεκμήρασθαι, in γενέθλιον.

Λύχνον, Τέχνη] Ex *Theocrit.* in Idyll. κδ. idem facit in ὕπνος, in λύχνον, in τέχνη. Sic *Iphigen.* in *Tauris*, V. 1174. prior ſyllaba τοῦ ὅπλα (& *Supplic.* V. 171. τοῦ ὅπλοισιν) brevis eſt, eodem modo, ut in Ἄτλας, prior communis eſt tam apud *Græcos*, quàm *Latinos*, ut *Ovid.* Metam. l. 4.

Quantus erat mons factus Atlas, nam barba comæque. Id. l. 4.
Venit Atlantiades poſitis caduciſer alis, &c.

Ἀριθμὸς] Ità *Delphicum* Oraculum, Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάσσης. Et *Anthol.* l. 3. Τέσσαρες, ὡς αἰθὴρ σταθμὸς ἐς ... ἦμαρ.

Σταθμὸς] Ibid. l. 4. Ἥρως Ἡετίων ὅδε σταθμὸν ἀμφιτελέσσας Ἴδ... Deinde *Homerus* Odyſſ. δ. V. 89. Αἱ γάρ σε σταθμοὶ ἐν χαλκῷ ἔστησαν ὕδωρ. Vid. Ἀυλικοκαταπολογεν, ſive *Eſtheram* noſtram Not. ad V. 1438.

Λιχμάζω] *Oppian.* Κυνηγ. l. 3. V. 174.
Καὶ βόσκων χατέουσα πόδας χηλάς τε λιχμάζει.

Ἄδραστον] *Phœniſſ.* V. 858.
Καὶ τοῦτ' Ἄδραστον, κρατερὸν ἐνδώσας ὁδόν. *Joſua Barnes.*

Ἔθηκαν

Ἔθηκεν· ἡ δὲ, τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον
Μαστοῖς ὑφεῖτο, καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν.
Ἤδη δὲ πυρσαῖς γένυσιν ἐξανδρούμενος
Παῖς οὑμὸς, ἢ γνοὺς, ἤ τινος μαθὼν πάρα,
Ἔστειχε, τοὺς φύσαντας ἐκμαθεῖν θέλων,
Πρὸς δῶμα Φοίβου, Λάϊός θ' οὑμὸς πόσις,
Τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων* μαθεῖν
Εἰ μηκέτ' εἴη. Καὶ ξυνάπτετον πόδα
Ἐς ταυτὸν ἄμφω Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ.
Καί νιν κελεύει Λαΐου τροχηλάτης,
Ὦ ξένε, τυράννοις ἐκποδὼν μεθίστασο.
Ὁ δ' εἷρπ' ἄναυδος, μέγα φρονῶν· πῶλοι δέ νιν
Χηλαῖς τένοντας ἐξεφοίνισσον ποδῶν.
Ὅθεν, (τί τἀκτὸς τῶν κακῶν με δεῖ λέγειν;)
Παῖς πατέρα καίνει, καὶ λαβὼν ὀχήματα,
Πολύβῳ τροφεῖ δίδωσιν. ὡς δ' ἐπιζάρει
Σφὶγξ ἁρπαγαῖσι πόλιν, ἐμός τ' οὐκ ἦν πόσις,
Κρέων τ' ἀδελφὸς τἀμὰ κηρύσσει λέχη·
Ὅς τις σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι,
Τούτῳ ξυνάψειν λέκτρα. τυγχάνει δέ πως
Αἴνιγμ' ἐμὸς παῖς Οἰδίπους Σφιγγὸς μαθών.
Ὅθεν τύραννος τῆσδε γῆς καθίσταται,
Καὶ σκῆπτρ' ἔπαθλα τῆσδε λαμβάνει χθονός.

* MS. ἰδεῖν.

Posuerunt: ipsa verò mei puerperii laborem (i. e. filium)
Uberibus submisit, & suo viro persuadet se peperisse.
Jam verò vir factus, cùm genæ inciperent flavescere
Filio meo, aut animadvertens ipse aut admonitus ab aliquo
Ivit, volens explorare parentes,
Ad domum Apollinis, & Laius eò dem meus maritus,
Quærens cognoscere expositum filium,
An non esset superstes: Et fortè conjungunt pedem
Ambo in idem loci in Phocidis bivio.
Et auriga Laii compellat eum:
O hospes, cede de viâ tyrannis:
Ille serpebat humi sine voce, sed animû excelsum gerens: equi verò eum
Ungulis rubefecerunt sanguine extremos pedum tendines.
Unde (sed quid opus est aliena à meis malis dicere?)
Filius meus patrem suum occidit; & accipiens currus
Dat nutritio Polybo. Postquam verò infestabat
Sphinx rapinis urbem, extincto meo marito,
Creon frater præconium facit de connubio meo:
Quisquis posset exponere ænigma sapientis virginis,
Se daturum esse huic connubium: exponit fortè
Sphingis ænigma filius meus Oedipus,
Unde dominus hujus terræ factus est,
Et accipit sceptra hujus terræ, tanquam præmium sapientiæ.

Τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον] ἀντὶ τοῦ τὸν πόνον τῶν ἐμῶν ὠδίνων. ἔχει δέ τι τοῦτο παραλλάττον πρὸς τὸ ἐμὸν αὐτῆς πρᾶγμα, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐν μὲν γὰρ ἐκείνοις δυοῖν ὄντων προσώπου καὶ πράγματος, εἴτε προσώπου ἀντωνυμίας κατὰ γενικὴν ὀφειλούσης κεῖσθαι ἐπὶ τοῦ προσώπου διὰ τὴν προσοῦσαν ἑτέραν γενικὴν, κτητικὴ τίθεται πρὸς τὸ πρᾶγμα ἀντωνυμία. ἐνταῦθα δὲ τριῶν ὄντων, προσώπου, καὶ δυοῖν πραγμάτων, τῶν τε ὠδίνων καὶ τοῦ πόνου, καὶ τῶν μὲν ὠδίνων τοῦ προσώπου ὄντων, τοῦ δὲ πόνου τῶν ὠδίνων, ἔδει λέγειν ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἐπὶ τῶν ὠδίνων κεῖσθαι. οὕτω γὰρ ἂν ἐφαίνετο σαφέστερον, ὅτι αἱ μὲν ὠδῖνες εἰσὶ τοῦ προσώπου, ὁ δὲ πόνος τῶν ὠδίνων. νυνὶ δὲ ἐπὶ τοῦ πόνου κεῖται, καὶ συγχεῖ, καὶ δυσδιανόητον ποιεῖ τὸν λόγον. 31 Μαστοῖς ὑφεῖτο] ὑπέβαλεν. εὐήθεις δέ φασιν, οἱ λέγοντες [illegible] ὑπεβάλλετο παιδίον. ὅπου γε καὶ ἐκτιθέμενα τάχα ἐξ ἡμῶν πεπορισμένα. καὶ τί θαυμαστὸν ὑποβάλλεσθαι φοβουμένην μὲν ἐκθεῖναι, διὰ τὴν ἀπαιδίαν, ἀποτρέψασθαι δὲ τὴν τῆς ὑποβολῆς ὑποψίαν, διὰ τὴν ὑπάρξασαν συμφορὰν τῷ βρέφει. καὶ τὸ ἰσάζοντος δὲ διὰ τοῦτο, οὐκ ἀπεγνώκει. Ἤ τινος] ὅτι οὐκ εἴη παῖς Πολύβου γνήσιος, ἀλλὰ νόθος, ὁ μαθὼν παρά τινος τῶν ἡλικιωτῶν ὀνειδίζοντος, ὅτι εἴη νόθος. ἔνιοι δέ φασιν, εἰς Πυθῶνα ἐληλυθέναι τὸν Οἰδίποδα, ἵνα τροφεῖα δῷ τῷ Ἀπόλλωνι. 35 Λάϊός θ' οὑμὸς] ἤτοι τότε ὀνείρου ταράξαντος αὐτόν. ἢ ὅτι λοιπὸν ὑπώπτευεν αὐτὴν τὴν ἡλικίαν τοῦ παιδὸς προσκόπτειν. ἐβούλετο γὰρ ἢ τεθνεῶτα αὐτὸν ἀκούσας διάγειν ἀδεῶς, ἢ ζῶντα ἀκούσας φυλάττειν ἑαυτόν. Μαστεύων δὲ] ζητῶν, ὅθεν καὶ μαστὸς ὁ ἐπιζητούμενος παρὰ τῶν παίδων. Εἰς ταυτὸν] εἰς ταυτὸν τῆς σχιστῆς ὁδοῦ τῆς Φωκίδος συνάπτουσι τὸν πόδα, ἤτοι συντυγχάνουσι τὸν πόδα ἐπὶ τῆς σχιστῆς ὁδοῦ. οὕτως καλεῖται ἐν Φωκίσιν, ἐπεὶ διασχίζει τὴν ἐπὶ Βοιωτίας, καὶ Θήβας, καὶ Ἀττικὴν, καὶ Κόρινθον ὁδόν. 39 Καί νιν κελεύει] καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ ἡνίοχος τοῦ Λαΐου ὑποχωρεῖν τῷ βασιλεῖ, ὤφειλεν εἰπεῖν. ὁ δὲ ἄλλως ἀρξάμενος, ἄλλως ἀποδίδωσι τὸν λόγον, ὥσπερ ἐκ μεταμελείας. 41 Πῶλοι δέ νιν] οἱ ἵπποι δὲ τοῦ Λαΐου ἐξῄμαξαν αὐτὸν, ἤγουν τὸν Οἰδίποδα τοῖς ἑαυτῶν ὄνυξι κατὰ τοὺς τένοντας τῶν ποδῶν. ὅμοιον τῷ, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. Ἐν χηλαῖς] ἐν ταῖς χηλαῖς τοὺς τῶν ποδῶν τοῦ Οἰδίποδος τένοντας ἐξῄμαξαν οὐχ ὑποχωροῦντος αὐτοῦ τῆς ὁδοῦ. Ὅθεν τί τἀκτὸς] ὑποστικτέον εἰς τὸ ὅθεν. ἔμελλε γὰρ ἴσως τὴν λοιδορίαν καὶ τὴν μάχην ἀμφοτέρων λέγειν. Τί τἀκτὸς] ποία μοι χρεία λέγειν τὰ ἔξω τῶν κακῶν, τὰς παρακολουθησάσας ὕβρεις, τοὺς διαπληκτισμοὺς οὐ λέγω, ἀλλ' αὐτὸ τὸ κακόν. ἐν συντόμῳ γὰρ παῖς πατέρα καίνει. 44 Παῖς πατέρα καίνει] ζητοῦσι πῶς εἰς τὸ μαντεῖον οὐκέτι ἀπῆλθεν ὁ Οἰδίπους. φασὶν ὅτι οὐκ ᾤετο τὸν θεὸν εὐθέως χρήσειν αὐτῷ μυσαρῷ γενομένῳ, πρὶν καθαρθῆναι, καὶ ἅμα ἵνα μὴ γνῷ ὅτι πατέρα ἔκτεινεν. ἔμαθε γὰρ καὶ τὴν μητέρα γῆμαι. ὅτι δὲ Πολύβῳ ἔδωκε τοὺς ἵππους, καὶ Ἀντίμαχος φησὶν ἐν * Λύδῃ,

Εἶτα δὲ φωνήσας, Πόλυβε, θρεπτήρια ταῦτα
Ἵππους τοι δώσω δυσμενέων ἐλάσας.

Ζητοῦσι δὲ πάλιν, πῶς οὐδὲ μίαν ζήτησιν πεποίηνται Θηβαῖοι, τεθνεῶτος αὐτοῖς τοῦ βασιλέως. λεκτέον, ὅτι εὐθὺς μὲν αὐτὸν οὐκ ἐπεζήτησαν, ἐν Δελφοῖς εἶναι νομίζοντες· μετὰ ταῦτα τῶν ἵππων ἀφανῶν γενομένων, λῃστῶν ἐδόκει ἔργον γεγονέναι. Ἄλλως. Δεῖ νοεῖν, ὅτι ὁ Οἰδίπους φονεύσας τὸν Λάϊον, ὡς ἐναγὴς παραχρῆμα οὐκ ἦλθεν εἰς τὸ ἱερόν. οὐ γὰρ ᾤετο χρήσειν αὐτῷ τὸν θεόν. ὑποστρέψας δὲ εἰς Κόρινθον μετὰ τῶν ἵππων Λαΐου, καὶ καθαρθεὶς τὸν φόνον, πάλιν ἐπὶ τῷ γνῶναι τοὺς γονεῖς ἐπανῆκε πρὸς τὸν θεόν. λαβὼν δὲ χρησμὸν, ὅτι ἐπὶ ὀλέθρῳ τοῦ πατρὸς ἐτέχθη, καὶ συνουσίᾳ τῆς μητρὸς, φεύγων Κόρινθον φυγεῖν τὴν νομιζομένην πατρίδα. γνοὺς δὲ τοῦ Κρέοντος τὸ κήρυγμα, ἐπὶ τὸν ἀγῶνα καθίησιν ἑαυτὸν τῆς σφιγγὸς, κινδύνῳ τὴν εὐτυχίαν θηρώμενος. 45 Ἐπιζάρει] ἐπέκειτο, ἐπιβαρεῖ· καὶ ζαρὸς ὄρνεόν ἐστιν ἁρπακτικόν. τὴν δὲ σφίγγα [illegible] μὲν ἔχειν πρόσωπον παρθένου, στῆθος δὲ καὶ πόδας λέοντος, πτερὰ δὲ ὄρνιθος. Σωσικράτης δὲ ἐγχωρίαν αὐτήν φησὶ χρησμολόγον δύσγνωστα μαντευομένην. ἅπερ ἀγνοοῦντες οἱ Θηβαῖοι, καὶ ἐναντίως αὐτοῖς χρώμενοι, ἀπώλοντο. Ἀσκληπιάδης δὲ λέγει τοὺς Θηβαίους εἰς ἐκκλησίαν καθ' ἡμέραν ἀθροίζεσθαι διὰ τὸ λῦσαι αἴνιγμα τῆς σφιγγός. λόγος γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἀπαλλαγήσεσθαι τῶν κακῶν, πρὶν ἂν τοὺς τῆς σφιγγὸς λύσωσι χρησμούς. Ὡς δ' ἐπιζάρει] ἐπέκειτο κακοποιοῦσα. ἁρπασθῆναι δ' ὑπ' αὐτῆς φασὶν Αἵμονα τὸν Κρέοντος παῖδα· τινὲς δέ φασιν, ὅτι μία τῶν σὺν ταῖς Κάδμου θυγατράσι μανεισῶν, μετεβλήθη εἰς τὸ ζῶον τὴν σφίγγα. 47 Τἀμὰ κηρύσσει λέχη] ἀνόητον φασὶν ἐπὶ τὸν τῆς ἀδελφῆς γάμον τὸν τυχόντα καλεῖν. ἀγνοοῦσι δὲ, ὅτι κατεπείγουσα συμφορὰ, καὶ παρὰ τὸ πρέπον τι πράττειν προτρέπεται. ἔπειτα καὶ ἄριστόν τινα ᾤετο τὸν ἐγχειρήσοντα τῷ ἀγῶνι. κατὰ γὰρ Πίνδαρον, ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἄναλκιν οὐ φῶτα λαμβάνει.

* ἐν Λύδῃ] Mendum hic ſemper ſuſpicatus ſum. Quid enim commune cum *Lydâ* & *Oedipo*: puto itaque Λύδῃ pro Θήβῃ per errorem ſcriptum & hoc pro Θηβαΐδι· Cujus Nominis Poema ab *Antimacho* ſcriptum memorant plurimi: verſus nonnullos ex eo citat *Pauſanias* in *Arcadicis*. Vid. *Amici* mei chariſſimi nuper defuncti *Nicolai Lloyd* Dictionarium *Hiſt. Geogr. Poeticum* in titulo *Antimachus Colophonius*. *Joſ. Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 30. Τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον] pro τὸν ἐμῶν ὠδίνων πόνον, i. e. filium, ſed ἐμὸν tamen retinendum, ut Verſui conſulatur; & hanc lectionem agnoſcit & explicat *Scholiaſtes*.

Γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν, οὐκ εἰδὼς τάλας,
Οὐδ' ἡ τεκοῦσα, παιδὶ συγκοιμωμένη.
Τίκτω δὲ παῖδας παιδὶ, δύο μὲν ἄρρενας,
Ἐτεοκλέα, κλεινήν τε Πολυνείκους βίαν,
Κόρας τε δισσάς. Τὴν μὲν Ἰσμήνην πατὴρ
Ὠνόμασε, τὴν δὲ πρόσθεν Ἀντιγόνην ἐγώ.
Μαθὼν δὲ τἀμὰ λέκτρα μητρῴων γάμων,
Ὁ πάντ' ἀνατλὰς Οἰδίπους παθήματα,
Εἰς ὄμμαθ' αὑτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον,
Χρυσηλάτοις πόρπαισιν αἱμάξας κόρας.
Ἐπεὶ δὲ τέκνων γένυς ἐμῶν σκιάζεται,
Κλείθροις ἔκρυψαν πατέρ', ἵν' ἀμνήμων τύχη
Γένοιτο, πολλῶν δεομένη σοφισμάτων.
Ζῶν δ' ἔστ' ἐν οἴκοις· πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν,
Ἀρὰς ἀρᾶται παισὶν ἀνοσιωτάτας,
Θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε.
Τὼ δ' εἰς φόβον πεσόντε, μὴ τελεσφόρους
Ἀρὰς θεοὶ κραίνωσιν, οἰκούντων ὁμοῦ,
Ξυμβάντ' ἔταξαν, τὸν νεώτερον πάρος
Φεύγειν ἑκόντα τήνδε Πολυνείκην χθόνα·
Ἐτεοκλεᾶ δὲ σκῆπτρ' ἔχειν μένοντα γῆς,
Ἐνιαυτὸν ἀλλάσσοντ'· ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς
Καθέζετ' ἀρχῆς, οὐ μεθίσταται θρόνων,
Φυγάδα δ' ἀπωθεῖ τῆσδε Πολυνείκην χθονός.
Ὁ δ' Ἄργος ἐλθὼν, κῆδος Ἀδράστου λαβὼν,
Πολλὴν ἀθροίσας ἀσπίδ' Ἀργείων, ἄγει.
* Ἐπ' αὐτὰ δ' ἐλθὼν ἑπτάπυλα τείχη τάδε, * MS. Ἐς.
Πατρῷ' ἀπαιτεῖ σκῆπτρα, καὶ μέρη χθονός.
Ἐγὼ δ' ἔριν λύουσ', ὑπόσπονδον μολεῖν
Ἔπεισα παιδὶ παῖδα, πρὶν ψαῦσαι δορός.
Ἥξειν δ' ὁ πεμφθείς φησιν αὐτὸν ἄγγελος.
Ἀλλ', ὦ φαεννὰς οὐρανοῦ ναίων * πτύχας, * MS. πύλας.
Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς· δὸς δὲ ξύμβασιν τέκνοις.
" Χρὴ δ', εἰ σοφὸς πέφυκας, οὐκ ἐᾶν βροτὸν
" Τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῆ καθεστάναι.

Indè ducit matrem ignorans miſer,
Nec ſciebat mater ſe cum filio concumbere.
Pario verò pueros meo filio: duos quidem mares,
Eteoclem, & clarum Polynicem,
Et duas filias, alteram Iſmenem pater
Vocavit, alteram majorem natu, ego Antigonem.
Cùm agnoviſſet autem, ſe mariti eſſe matris
Oedipus, ſuſtinens omnia mala,
Eruit ſibi oculos ſuos,
Aureis fibulis cruentans pupulas.
Poſtquam autem filiorum meorum genæ teguntur barbâ,
Abdiderunt patrem intra clauſtrum, nè ſpargeretur hæc calamitas,
Quæ ut celaretur, habebat opus multis artificiis.
Adhuc vivit domi: æger autem animo propter hanc calamitatem,
Diris devovet liberos execrandis,
Ut perdant hanc domum acuto ferro.
Filii mei verò incidentes in metum, nè ratas
Diras illas dii perficerent, ſi habitarent ſimul,
Paciſcentes conſtituerunt ut junior Polynices
Tantiſper volens exularet hâc terrâ:
Eteocles verò manens, ſceptra terræ teneret,
Per vices mutantes annum. Poſtquam autem in throno
Regni conſedit, non diſcedit ex regno,
Sed extrudit exulem Polynicem ex hâc terrâ.
Ille verò Argos veniens, junctus affinitate Adraſto,
Magnum conſcribens exercitum Argivorum adducit:
Et veniens ad ipſa hæc Thebana mœnia ſeptem-portarum,
Repetit paternum regnum, & partem terræ.
Ego verò & reconciliarem eos, perſuaſi filio Polynici,
Ut factis induciis veniret ad fratrem, priuſquam congrederentur acie:
Nuncius miſſus ait eum venturum eſſe.
At O inhabitans lucidas plicas cœli,
Jupiter, ſerva nos, da reconciliationem liberis.
" Oportet enim te, ſiquidem es ſapiens, non ſinere
" Eundem hominem ſemper eſſe miſerum. *Exit* Jocaſta.

Γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν] Φερεκύδης τὰ κατὰ τοὺς παῖδας Οἰδίποδος, καὶ τὰς γυναῖκας οὕτως ἱστορεῖ. Οἰδίποδι φησὶ Κρέων δίδωσι τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν γυναῖκα Λαΐου, μητέρα δ' αὐτοῦ Ἰοκάστην. ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ Φράστωρ καὶ Λαόνυτος, οἳ θνήσκουσιν ὑπὸ Μινυῶν, καὶ Ἐργίνου. ἐπεὶ δὲ ἐνιαυτὸς παρῆλθε, γαμεῖ ὁ Οἰδίπους Εὐρυγάνειαν τὴν Περίφαντος. ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ, Ἰοκάστη, Ἀντιγόνη, Ἰσμήνη, ἣν ἀναιρεῖ Τυδεὺς ἐπὶ κρήνης, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἡ κρήνη Ἰσμήνη ἐκλήθη. υἱοὶ δὲ αὐτῷ ἐξ αὐτῆς, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης. ἐπεὶ δὲ Εὐρυγάνεια ἐτελεύτησε, γαμεῖ Ἀστυμέδουσαν τὴν Σθενέλου. τινὲς δὲ Εὐρυγάνειαν ἀδελφὴν λέγουσιν εἶναι Ἰοκάστης τῆς μητρὸς Οἰδίποδος. Μαθὼν δὲ] γνοὺς δὲ τὰ ἐμὰ λέκτρα τὰ τῆς μητρὸς, ἀντὶ τοῦ ἐπιγνοὺς μητρὶ συγκοιμώμενος. τὸ δὲ μητρῴων γάμων, περιφραστικῶς, ἀντὶ τῆς μητρός. Εἰς ὄμμαθ' αὑτοῦ] ὄμματα καὶ Ἑλλάνικος. ἐν δὲ τῷ Οἰδίποδι, οἱ Λαΐου θεράποντες ἐτύφλωσαν αὐτόν. Ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδῳ, ἐξομματοῦμεν, καὶ διόλλυμεν κόρας. πῶς δέ φησιν Ἰοκάστη μετὰ τοσαῦτα δυστυχήματα ζῇ; ῥητέον, ὅτι πᾶσα γυνὴ πρὸς θάνατον δειλοτέρα μὲν ἀνδρός. ἐκεῖ δὲ νοῦν ἔχουσα ἴσως. ἀεὶ γὰρ τοὺς παρόντας δακρύουσα, ἐμποιεῖ τὸ θῆλυ τῆς ψυχῆς ἀναβολὴν τοῦ πάθους. Ἐπεὶ δὲ τέκνων] ὅτε δὲ ἠνδρώθησαν οἱ παῖδες, κλείθροις ἔκρυψαν τὸν πατέρα, ἵνα ἡ τύχη λάθῃ παραδοθεῖσα· καίτοι δυσαπόκρυπτος οὖσα, καὶ πολλῆς δεομένη μηχανῆς εἰς τὸ λαθεῖν. Πολλῶν δεομένη] ἤτοι ἡ πολλῆς δεομένη μηχανῆς πρὸς τὸ λαθεῖν, ἢ πολλῶν παραινέσεων, καὶ πολλῆς παραμυθίας, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ πάθους. πρὸς δὲ τί ἥμαρτεν ὁ Οἰδίπους, ὅτι καὶ αὐτὸς τιμωρεῖται; φασὶ δὲ, ὅτι Πέλοψ Χρυσίππου ἁρπαγέντος, κατηράσατο μέχρι παίδων εἶναι τὸ κακόν. τινὲς δέ φασιν, ὅτι Λάϊος ἀνῃρέθη ὑπὸ Οἰδίποδος, ὅτι ἀμφότεροι ἤρων Χρυσίππου. Τὼ δ' εἰς φόβον] εἰκότως ἔδεισαν ἐννοηθέντες ὅσα Λαΐῳ συνέβη διὰ τὰς Πέλοπος ἀράς. [71] Συμβάντ'] οὕτως ὁ τόπος εἰς ἀσυμφωνίαν ἄγει τὸ δρᾶμα. ἤδη γὰρ ἐξέλασιν ὑποτίθησι τοῦ Πολυνείκους, ἵνα διὰ τὸν ἑξῆς λόγον λέγῃ † ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ ἄρχων, εἶτ' οὐκ ἔχων. εἰ γὰρ ἀλλήλοις ὑπεχώρησαν ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν ἄρχειν, πάντως καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπορίζετο ὁ Πολυνείκης. δεῖ οὖν εἰδέναι, ὅτι οὐ πᾶσι συμφωνεῖ ἡ Πολυνείκους εἰς Ἄργος ἄφιξις. Φερεκύδης γὰρ ἐκβεβλῆσθαι τὸν Πολυνείκην φησὶ μετὰ βίας. Ἑλλάνικος δὲ ἱστορεῖ, κατὰ συνθήκας αὐτὸν συγχωρῆσαι τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ, λέγων αἵρεσιν αὐτῷ προτεθῆναι τὸν Ἐτεοκλέα, εἰ βούλοιτο τὴν βασιλείαν ἔχειν, ἢ τὸ μέρος τῶν χρημάτων λαβεῖν, καὶ ἑτέραν πόλιν οἰκεῖν. τὸν δὲ λαβόντα τὸν ὅρμον, καὶ τὸν χιτῶνα Ἁρμονίας, ἀναχωρῆσαι εἰς Ἄργος, κείνοντος τοῦ μέρους τὴν βασιλείαν Οἰδίποδος συγχωρῆσαι. ὧν τὸν μὲν ὅρμον Ἀφροδίτη, τὸν δὲ χιτῶνα Ἀθηνᾶ ἐχαρίσατο, ᾧ καὶ δίδωσι τὴν θυγατέρα Ἄδραστος Ἀργείαν ἄγειν. Εὐριπίδης ταῖς δύο ἱστορίαις ἐχρήσατο, ἐνταῦθα μὲν τῇ Φερεκύδου, ὕστερον δὲ τῇ Ἑλλανίκου. ὁ μὲν Εὐριπίδης τὸν Ἐτεοκλέα, ὁ δὲ Σοφοκλῆς τὸν Πολυνείκην, μείζονα οἶδεν ἐν Οἰδίποδι. [74] Ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν. μετενήνοχε δὲ ἀπὸ τῶν κυβερνητῶν. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ, Ζεὺς δ' ὑψίζυγος. ἐπὶ γὰρ τοῦ ὑψίστου ζυγοῦ καθήμενος, ὡς κυβερνήτης πάντας φέρει τοὺς οἴακας. Κῆδος] ἐπιγαμβρεία. λείπει δὲ ὁ καί. Ὑπόσπονδον] μετὰ σπονδῶν καὶ φιλίας. Πρὶν ψαῦσαι] πρὶν τὸν πόλεμον συγκροτηθῆναι. Ναίων πτύχας] ἐὰν μὲν ἀπὸ τοῦ πτύξ, πτύχας· ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ πτυχὴ, πτυχάς. Εἰ σοφὸς πέφυκας] ἐπειδὴ τῶν συνετῶν ἐπίσκοπος.

† V. 405.

ANNOTATIONES.

V. 58. Ἀντιγόνην ἐγώ] ex unico hoc loco patet, Morem fuiſſe, Mares præcipuè à *Patribus*, Puellas infantes à *Matribus* nominari; aliquandò & à Patribus.

V. 68. Θηκτῷ σιδήρῳ, &c.] Hunc locum *Plutarchus* in *Pyrrho* laudat. Vid. *Hugo Grotii* De Jure Belli & Pacis, *Prolegom.* § 23. in Notis.

V. 74. Ἐτεοκλεᾶ] ità ſcribo ut Metro conſulam à Recto Ἐτεοκλέης, ἐος, quod facit in Atticâ contractione Accuſ. Ἐτεοκλεᾶ, ut τὸν ἱερέα, ἱερεᾶ. Vid. hujus Fabulæ, V. 1258.

Παι. Ὦ κλεινὸν

Παι. Ὦ κλεινὸν οἴκοις Ἀντιγόνη θάλος πατρὶ,
Ἐπεί σε μήτηρ παρθενῶνας ἐκλιπεῖν
Μεθῆκε, μελάθρων δ' ἐς διῆρες ἔσχατον,
Στράτευμ' ἰδεῖν Ἀργεῖον ἱκεσίαισι σαῖς,
Ἐπίσχες, ὡς ἂν προὐξερευνήσω στίβον,
Μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται,
Κἀμοὶ μὲν ἔλθοι φαῦλος ὡς δούλῳ ψόγος,
Σοὶ δ' ὡς ἀνάσσῃ. πάντα δ' ἐξειδὼς, φράσω
Ἅτ' εἶδον, εἰσήκουσά τ' Ἀργείων πάρα,
Σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων,
Ἐνθένδ' ἐκεῖσε, δεῦρό τ' αὖ κείνου πάρα.
Ἀλλ' οὔτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις,
Κέδρου παλαιὰν κλίμακ' ἐκπέρα ποδί·
Σκόπει δὲ πεδία, καὶ παρ' Ἰσμηνοῦ ῥοὰς,
Δίρκης τε νᾶμα, πολεμίων στράτευμ' ὅσον.

Pæ. O Antigone egregium gennen patris in domo
Poſtquam te mater gynæceum relinquere
Permiſit, & in extremam contignationem domûs aſcendiſti,
Ut videas exercitum Argivorum propter preces tuas:
Expecta, donec inveſtigavero viam.
Nè quis civium in viâ appareat,
Et mihi ut ſervo, veniat mala reprehenſio,
Tibique tanquam reginæ: cùm verò exploraverim omnia, dicam
Et quæ vidi & quæ audivi ab Argivis;
Quando veni ferens fratri tuo fidem publicam
Hinc illuc, & huc rurſus ab illo.
Sed nemo civium appropinquat his ſedibus;
Supera pedibus veteres ſcalas ex cedro factas:
Et conſidera campos ad Iſmenum fluvium,
Et fontem, quantus exercitus hoſtium.

Ὦ κλεινὸν] σύστημα προκαταστατικὸν τῶν ἑξῆς ἀλλοιοστρόφων συστημάτων, στίχων ἰαμβικῶν τεσσαράκοντα ἓξ, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ὁμηρικῷ ζήλῳ ἀνάγει Εὐριπίδης Ἀντιγόνην ἰδεῖν τὸ στράτευμα, ὥσπερ ἐκεῖνος Ἑλένην ἐποίησε. πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν τῷ Πριάμῳ διηγεῖται τὰ τοῦ στρατεύματος, Ἀντιγόνῃ δὲ ὁ παιδαγωγὸς διηγεῖται. Ὦ κλεινὸν] ὦ Ἀντιγόνη, ἔνδοξον τῷ πατρὶ βλάστημα ἐν τοῖς οἴκοις, ἐπεὶ σὲ ἡ μήτηρ κατέλιπε διὰ τὰς σὰς ἱκεσίας ἐκλιπεῖν τοὺς παρθενῶνας, καὶ ἀνελθεῖν δηλονότι εἰς τὸ ἔσχατον ὑπερῷον τῶν μελάθρων, ὥστε ἰδεῖν τὸ στράτευμα τὸ Ἀργεῖον, ἐπίσχες, σαυτὴν δηλονότι, ἀνάμεινον, ὡς ἂν προεξερευνήσω, καὶ ἴδω τὴν ὁδὸν, μή τις ἀπὸ τῶν πολιτῶν φαίνεται ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἐμοὶ μὲν ἔλθοι καὶ καταλάβοι κακὸς ψόγος ὡς δούλῳ, σοὶ δὲ ὡς ἀνάσσῃ καὶ κυρίᾳ. πάντα δὲ ὁράσω καὶ εἴπω, ἅ τινα ἐθεασάμην, καὶ εἰσήκουσα παρὰ τῶν Ἀργείων, ὅτε ἦλθον φέρων τῷ σῷ ἀδελφῷ σπονδὰς ἐνθένδε ἀπὸ τούτου τοῦ τόπου ἐκεῖσε, παρ' ἐκείνου δὲ πάλιν ἐνταῦθα. ἀλλ' οὐδεὶς ἀπὸ τῶν πολιτῶν πλησιάζει ἐν τοῖς δόμοις. διέρχου δὲ διὰ τοῦ ποδὸς τὴν παλαιὰν κλίμακα τὴν ἀπὸ τοῦ κέδρου, καὶ σκόπει τὰ πεδία, καὶ τὰ ῥεύματα τοῦ Ἰσμηνοῦ, καὶ τὸ νᾶμα τῆς Δίρκης τῆς πηγῆς, ὅσον ὑπάρχει τὸ στράτευμα τῶν πολεμίων. Ὦ κλεινὸν οἴκοις, ἡ τοῦ δράματος διάθεσις, ἐνταῦθα ἀγωνιστικωτέρα γίνεται. τὰ γὰρ τῆς Ἰοκάστης παρελκόμενά εἰσι, καὶ ἕνεκα τοῦ θεάτρου ἐκτέταται. ἡ δὲ ἔξοδος τῆς παρθένου, εἰκὼν [illegible] τῆς Ὁμηρικῆς τειχοσκοπίας τῆς Ἑλένης, ἐκ τοῦ ἐναντίου. ἐκεῖ γὰρ γυνὴ τῷ γέροντι δείκνυσι, διδάσκει δὲ σώφρον παρθένον φυλάττεσθαι κατ' ὄψιν τὴν μὲν μαθεῖν, παιδαγωγίαν δὲ φοβεῖσθαι, χρείας τε μὴ τῆς τυχούσης, ἐπειγούσης τὴν ἔξοδον. Ἄλλως. εὐδιοίκητος ἂν ἡ τῆς Ἀντιγόνης ἔξοδος. καλῶς δὲ τὴν βασιλικὴν παρθένον οὐ γυναῖκας φυλάττουσιν, ἀλλ' ὁ διὰ τὸ γῆρας σώφρων καὶ φρόνιμος. τοιγαροῦν οὐκ ἀσκέπτως μετ' αὐτῆς ἔξεισιν, ἀλλ' ἐρημίαν παραφυλάξας. ἐνόμιζε γὰρ διὰ τὸν πάσης πόλεως κίνδυνον, δεῖν τὴν τῆς κόρης μέλεσθαι ποιεῖν εὐταξίαν. [90] Διῆρες ἔσχατον] διῆρες τὸ δίστεγον ὑπερῷον, ὡς μόνον μονῆρες δύο διῆρες, ἀπὸ τοῦ δὶς καὶ δύο οὔσης τῆς ὀροφῆς. καταχρηστικώτερον δὲ κἂν ὄροφον ᾖ, κἂν πολύστεγον, οὕτως λέγεται. οἱ δὲ διῆρες καὶ διηρὸν καὶ ὕπαιθρον. Μή τις πολιτῶν ταῦτα καταμηχανᾶται φασὶ τὸν Εὐριπίδην, ἵνα τὸν πρωταγωνιστὴν ἀπὸ τοῦ τῆς Ἰοκάστης προσώπου μετασκευάσῃ. διὸ οὐ συνεμφαίνεται αὐτῷ Ἀντιγόνη, ἀλλ' ὕστερον. οἰκονομικῶς δὲ ὁ ποιητὴς φησὶν αὐτὸν ἀπεστάλθαι εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅπως εὔλογον ἔχῃ φράσιν τοῦ ἐπιγινώσκειν ἅπαντας. διὰ δὲ τοῦ κέδρου παλαιὰν κλίμακα, λεληθότως τὸν πλοῦτον τῶν βασιλέων παρίστησιν, ὅτι γε κεδρίνην τὴν κλίμακα φησί. Δίρκης τε νᾶμα] Δίρκη, κρήνη Θηβῶν, πλησίον τοῦ Ἰσμηνοῦ, ἀπὸ Δίρκης ὀνομασθεῖσα. οἱ γὰρ περὶ Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα ἐκτεθέντες ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἀντιόπης, καὶ τραφέντες ἐν τοῖς βουκόλοις τῆς Δίρκης, ἐβουκόλουν αὐτῇ. ὕστερον δὲ παρέδωκαν αὐτοῖς τὴν Ἀντιόπην ἐπὶ τὸ διὰ ταύρων διασπάσαι. οἱ δὲ γνόντες αὐτὴν μητέρα αὐτῶν, αὐτῆς μὲν ἐφείσαντο, τὴν δὲ Δίρκην διὰ τῶν ταύρων διέσπασαν. καὶ ὁ τόπος ἔνθα ἐρρίφη, Δίρκη καλεῖται, καὶ ὁ τόπος, καὶ ὁ ποταμός.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α΄.

Αν. 1 Ὄρεγε νῦν ὄρεγε γεραιὰν
2 Νέᾳ χεῖρ' ἀπὸ κλιμάκων
3 Ποδὸς ἴχνος ἐπαντέλλων.
Παι. Ἰδοὺ, ξύναψον παρθέν'· εἰς καιρὸν δ' ἔβης·
Κινούμενον γὰρ τυγχάνει Πελασγικὸν
Στράτευμα, χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους.

Στροφὴ β΄.

Αν. 1 Ἰὼ πότνια παῖ Λατοῦς
2 Ἑκάτα, κατάχαλκον ἅπαν

Strophe I.

An. 1 Porrige nunc, porrige ſenilem
2 Juveni manum de gradibus,
3 Sublevans veſtigium pedis.
Pæ. Ecce junge manum virgo, opportunè aſcendiſti,
Exercitus enim Græcorum jam movetur,
Jam ſeparant à ſe invicem cohortes.

Strophe II.

An. 1 O veneranda filia Latonæ
2 Hecate, æneus totus

Ὄρεγε νῦν] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται, ὡς εἴρηται, ἀνομοιόστροφα κυρίως, διὰ τὸ μὴ εἶναι κατὰ σχέσιν, καὶ εἰσὶ τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα γ΄. τὸ α΄. παιωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παιώνων τετάρτων δύο καὶ σπονδείου. τὸ β΄ ἀντισπαστικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ διιάμβου. τὸ γ΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον γλυκώνειον βραχυκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, κατὰ ἀντίθεσιν ἴαμβος, εἶτα παράγραφος. ὄρεγε καὶ πάρεχε ἀρτίως ἀπὸ τῶν κλιμάκων τὴν χεῖρα τὴν γεραιὰν, τῇ ἐμῇ νέᾳ χειρὶ ἐπανατέλλων καὶ ἀναβιβάζων τὸ ἴχνος τοῦ ποδός. Ὄρεγε νῦν] πάρεχε μοι τὴν χεῖρα ὁδηγὸν, ἤγουν ὁδήγει με. ἢ ἀντὶ τοῦ ἔκτεινε τὴν παλαιάν σου χεῖρα ἐμῇ τῇ νέᾳ, ἅμα προσαναβαίνων. ἐπαντέλλων γὰρ ἀντὶ τοῦ ἐπανάγων, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ Ἡλίου. καὶ γὰρ οὗτος εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀναβαίνει. [106] Ἰδοὺ] ὦ παρθένε, ἰδοὺ σύναψον, ἐγκαίρως γὰρ ἐπορεύθης. κινούμενον γὰρ ὑπάρχει τὸ Ἀργεῖον στράτευμα. χωρίζουσι δὲ καὶ ἀποχωροῦσιν ἀλλήλων τοὺς λόχους καὶ τὰ τάγματα. Ἰὼ πότνια] ἡ β΄ αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶ γ΄. τὸ α΄ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, γλυκώνειον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ ἐπιτρίτου α΄. τὸ β΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ γ΄ τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, τοῦ α΄ ποδὸς χορείου, ὡς δὲ βούλει, παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δὲ καὶ σπονδείου. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἰὼ] φασὶ, ὦ θύγατερ τῆς Λατοῦς σεβασμία σελήνη. ἅπαν γὰρ τὸ πεδίον ἀστράπτει κατάχαλκον, ἤτοι ἔνοπλον. οὐ γὰρ φαύλως καὶ ἀπρεπῶς ἦλθε καὶ κατέλαβεν ὁ Πολυνείκης τὴν γῆν, ἀλλὰ βρέμων καὶ ἠχῶν ἐν πολλοῖς ἵπποις, καὶ μυρίοις ὅπλοις. Ἰὼ πότνια] ἡ παρθένος τὴν Ἄρτεμιν ἀνακαλεῖται, ἐπειδὴ τὸ πεδίον ἀστράπτον ἑώρα. τὸ δὲ τῆς σελήνης εἶδος τοιοῦτον. εἰς γὰρ τὴν σελήνην ἀλληγορεῖται ἡ Ἄρτεμις, διὰ τοῦτο ἐκπλαγεῖσα, πρὸς τὴν Ἄρτεμιν ποιεῖται τὸν λόγον. εἰ δέ τις εἴποι, ὅτι καιρὸν εἶχε τὸ ταύτην ἐπιβοᾶσθαι ὡς πολεμικὴν, οὐδὲν βλάβος τῷ λόγῳ.

ANNOTATIONES.

V. 88. Ὦ κλεινὸν οἴκοις Ἀντιγόνη] [illegible] hoc loco *Statius* ſibi viam patefecit ad producendam *Antigonam* exercitûs *Thebani* ſpectatricem. *Thebaidos* l. IX. (ubi Pædagogum vocat *Phorbam.*)

Turre procul ſolâ, nondum conceſſa videri
Antigone populis, teneras defenditur atrâ
Veſte genas, juxtàque comes, quo Laïus ibat
Armigero, &c.

V. 90. Διῆρες] Ità ſcribo pro τὸ διῆρες. *Scholiaſtes* διῆρες malè retinet, explicat pejus. *Joſ. Barnes.*

3 Πεδίον ἀστράπτει.

Παι. Οὐ γάρ τι φαύλως ἦλθε Πολυνείκης χθόνα,

Πολλοῖς μὲν ἵπποις, μυρίοις δ' ὅπλοις βρέμων.

Στροφὴ γ'.

Αν. 1 Ἆρα πύλαι κλείθροις,

2 Χαλκόδετά τ' ἔμβολα

3 Λαϊνέοις Ἀμφίονος ὀργάνοις

4 Τείχεος ἥρμοσται;

Παι. Θάρσει· τά γ' ἔνδον, ἀσφαλῶς ἔχει πόλις.

Ἀλλ' εἰσόρα τὸν πρῶτον, εἰ βούλει μαθεῖν.

Στροφὴ δ'.

Αν. 1 Τίς οὗτος ὁ λευκολόφας,

2 Πρόπαρ ὃς ἀγεῖται στρατοῦ,

3 Πάγχαλκον ἀσπίδ' ἀμφὶ

4 Βραχίονι κουφίζων;

Παι. Λοχαγός, ὦ δέσποινα. A. Τίς; πόθεν γεγώς;

Αὔδασον, ὦ γεραιὲ, τίς ὀνομάζεται;

Παι. Οὗτος Μυκηναῖος μὲν αὐδᾶται γένος,

Λερναῖα δ' οἰκεῖ νάμαθ' Ἱππομέδων ἄναξ.

Στροφὴ ε'.

Αν. 1 Ἒ ἔ ὡς γαῦρος, ὡς φοβερὸς

2 Εἰσιδεῖν, γίγαντι

3 Γηγενέτᾳ προσόμοιος,

3 Campus fulget.

Pa. Non ſegnitèr enim venit in hanc terram Polynices,
Inſtructus magno equitatu, & multis clypeis ſtrepens.

Strophe III.

An. 1 Nunquid portæ clauſtris,

2 Æneique vectes

3 Saxeis Amphionis operibus

4 Juncti ſunt muris?

Pa. Confide: quod interiora attinet, benè munita eſt urbs.
Sed vide primum, ſi vis ſcire quis ſit.

Strophe IV.

An. 1. Quis eſt ille fulgenti cono,

2 Qui antecedit exercitum,

3 Æneum clypeum circa

4 Brachium leviter gerens?

Pa. Dux eſt, ô domina. An. Quiſnam? Unde natus?
Dic, ô ſenex, quomodo nominatur?

Pa. Hic Mycenæus quidem dicitur genere,
Habitat verò ad Lernæam paludem, rex Hippomedon.

Strophe V.

An. 1 Heu, quàm ſuperbus, quàm terribilis

2 Aſpectu, Giganti

3 Terrigenæ ſimilis:

Ἀστράπτει] τῇ ὑπερβολῇ κατάπληξιν ἐμφαίνει, ὅλον λέγων ἀστράπτειν τὸ πεδίον, καίτοι ὀλίγον μέρος αὐτοῦ κατεῖχον οἱ πολέμιοι. οἰκείως δὲ τὸ ἀστράπτειν ἐνταῦθα. τοιαύτη γὰρ ἡ τοῦ χαλκοῦ φύσις, ὁπόταν τις ἐν Ἡλίῳ κινήσειεν αὐτόν. πῶς δὲ ἐνταῦθα φησὶ κατάχαλκον πεδίον. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς φησὶ λευκάσπιν εἰσορῶμεν Ἀργεῖον στρατὸν, ἀλλ' οὐ πάντες ἦσαν λευκάσπιδες. περὶ γοῦν τινος φησὶ πάγχαλκον ἀσπίδ' ἀμφὶ βραχίονι κουφίζων. ἢ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων ὅπλων κατάχαλκον φησὶ τὸ πεδίον θωρήκων τε καὶ κνημίδων καὶ κρανῶν. 114 Ἆρα πύλαι] ἡ τρίτη αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ δ'. τὸ α' δακτυλικὸν πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει χοριαμβικὸν ἡμιόλιον, ἐκ χοριάμβου καὶ σπονδείου. τὸ β' παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος α' καὶ δακτύλου. τὸ γ' προσωδιακὸν, τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ χοριάμβου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ. τὸ δ' δακτυλικὸν πενθημιμερές, εἰ δὲ βούλει, χοριαμβικὸν καθαρὸν ἡμιόλιον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἆρα πύλαι] ἆρα αἱ πύλαι καλῶς τοῖς κλείθροις ἡρμοσμέναι εἰσὶ, καὶ τὰ χαλκόδετα ἔμβολα ἥρμοσται τοῖς λαϊνέοις Ἀμφίονος ὀργάνοις, ὅ ἐστι τῷ λαϊνέῳ τείχει. ὀργάνοις δὲ τοῖς ἔργοις, ἐκ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. καὶ Σοφοκλῆς, ξουθῆς μελίσσης κηρόπλαστον ὄργανον, ἀντὶ τοῦ ἔργον. καὶ ἔμβολα, οἱ μὲν τοὺς καθέτους, οἱ δὲ τοὺς στροφεῖς. Ἄλλως. χαλκόδετα ἔμβολα, τοὺς στροφεῖς, παρὰ τὸ ἐμβάλλεσθαι τῇ ὀπῇ τοῦ οὐδοῦ. χαλκόδετα δὲ, ἐπεὶ χαλκῷ περισφηκοῦνται οἱ στροφεῖς, διὰ τὸ μὴ προστριβόμενον ἐξαναλοῦν τὸ ξύλον. ἆρα οὖν φησὶν, αἱ πύλαι καλῶς τοῖς κλείθροις ἡρμοσμέναι εἰσὶ, καὶ οἱ στροφεῖς καλῶς ἐνηρμόσθησαν πρὸς τὸ λάϊνον τεῖχος, καὶ τὰς ὀπὰς, ὅ ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Ἀμφίονος. οὐ θαρσήσασα δὲ τοῖς κλείθροις, καὶ περὶ τῶν στροφέων φησὶ, μή ποτε καὶ τοὺς στροφεῖς τῶν θυρῶν ἀναχαλᾶν δυνήσονται οἱ Ἀργεῖοι, μὴ ἐν βάθει ἡρμοσμένους. ἄλλοι ἔμβολα φασὶ τοὺς καθέτους, τὰ νῦν καλούμενα πτερὰ, ἅπερ ἐστὶ τῇ κατασκευῇ τοιάδε, θύραν κατασκευάσαντες ἴσην κατά γε μῆκος καὶ πλάτος τῇ πύλῃ τοῦ τείχους ἔξωθεν αὐτῆς χαλκοπέταλα καθηλοῦσιν, ὡς ὁλόχαλκον τὴν θύραν νομίζεσθαι, ταύτην ἐπάνω τῆς θύρας ἱστᾶσιν οὐχ ἑδραίαν, ἀλλ' ὥσπερ κρεμαμένην. τῶν δὲ πυλῶν κλειομένων, καθιᾶσιν ἄνωθεν τὴν κεχαλκωμένην θύραν, ἥ τις μέχρι τοῦ ἐδάφους φθάνουσα καλύπτει τὴν θύραν, ὡς ἂν μηδὲ μίαν ἐπιβουλὴν γίνεσθαι, ἐάν ποτε καὶ πυρὸς προσφερομένου ταῖς πύλαις ξυλίναις οὔσαις, καὶ πολεμίων πολιορκούντων, τάς τε πύλας ἔκλεισαν, καὶ τὰ ἔμβολα καθιᾶσιν. εἰρήνης δὲ οὔσης διὰ τὸ τὰς πύλας δυσχέρειαν παρέχειν ἔν τε τῷ κλείεσθαι καὶ ἀνοίγεσθαι, ταύτας μὲν εἶχον ἀνεῳγμένας διαπαντός. ἑσπέρας δ' ἠρκοῦντο τῷ ἐμβόλῳ, διά τινος μηχανήματος αὐτὸ καθιέντες καὶ ἀνέλκοντες. ἔμβολον δὲ καλεῖ ἐκ τοῦ ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ τείχους ἐμβάλλεσθαι ἔξωθεν τῶν πυλῶν. χαλκόδετον δὲ, διὰ τὸ δεδέσθαι καὶ ἠσφαλίσθαι χαλκῷ. ὁ δὲ νοῦς, ἆρα αἱ πύλαι τοῖς κλείθροις ἡρμοσμέναι εἰσὶ, καὶ τὰ χαλκόδετα ἥρμοσται τοῖς Ἀμφίονος λαϊνέοις τοῦ τείχους ὀργάνοις, τουτέστι τοῖς ὑπὸ Ἀμφίονος κατασκευασθεῖσι τείχεσιν. ὁ μὲν γὰρ Κάδμος ἔκτισε τὰς Θήβας, Ἀμφίων δὲ καὶ Ζῆθος ἐτείχισαν. 116 Λαϊνέοις Ἀμφίονος ὀργάνοις] ἀντὶ τοῦ ἔργοις τοῖς μουσικῇ γινομένοις. φασὶ γὰρ, ὡς Ἀμφίων οἰκοδομησάμενος Θήβας, ὅτε διετίθει τὸν τειχισμὸν, οὐ χερσὶν ἐχρῆτο πρὸς τοῦτο, οὐδὲ ἦσαν οἱ συναιρόμενοι αὐτῷ τῆς οἰκοδομίας, ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ μουσικῆς ἐποιεῖτο τὸ ἔργον, μέλος ἀνακρουόμενος, κἀντεῦθεν τοὺς λίθους κινῶν, καὶ κατασκευάζων τὰ τείχη. ἐγένετο δὲ τὸ τεῖχος ἑπτάπυλον, ὅσοι οἱ τῆς λύρας τόνοι. Θάρσει, τά γ' ἔνδον] θάρρος ἔχε· τὰ ἔνδον γὰρ καὶ τὰ ἐντὸς, ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως ἔχει ἡ πόλις. Ἀλλ' εἰσόρα] βλέπε εἰ βούλει καὶ θέλεις γνῶναι τὸν πρῶτον στρατηγόν. 120 Τίς οὗτος] τίς ἐστιν οὗτος, ὁ λευκὴν φέρων κόρυθα, ὅς τις ἔμπροσθεν προοδοποιεῖ τοῦ στρατοῦ, κρατῶν ἀμφὶ τὸν βραχίονα ἀσπίδα πάγχαλκον. Ὁ λευκολόφας] ὁ λαμπρὰν ἔχων περικεφαλαίαν. Ὃς ἀγεῖται] ὅστις ἔμπροσθεν ἡγεῖται τοῦ στρατοπέδου, ὁλόχαλκον ἀσπίδα περὶ τὸν βραχίονα βαστάζων. Λοχαγός] ταξίαρχος, ὦ δέσποινα, τίς, καὶ ἐκ ποίου τόπου γεγονώς. εἰπὲ, ὦ γεραιὲ, τίς καλεῖται κατὰ τὸ ὄνομα, Οὗτος ὀνομάζεται Μυκηναῖος τὸ γένος, Ἱππομέδων βασιλεύς. Λοχαγός] ταξίαρχος, ἡγεμών. Μυκηναῖος] οἱ νεώτεροι τὴν αὐτὴν Μυκήνην καὶ Ἄργος. φησὶν οὖν ὅτι Μυκηναῖος ἐστὶν, οἰκεῖ δὲ περὶ τὴν Λέρνην, τὴν ἐν Μυκήναις πηγὴν, ὅ ἐστι τὴν ἐν Ἄργει πηγήν. Λερναῖα] ἀπὸ μέρους τὸ Ἄργος. Λέρνη γὰρ πόλις καὶ πηγὴ τοῦ Ἄργους. Ἒ ἔ ὡς γαῦρος] ἒ ἔ, αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶ ε'. τὸ α' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος, δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ β' καὶ συλλαβῆς. τὸ β' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ γ' δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ε' ἀναπαιστικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, προσοδιακὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ χοριάμβου καὶ σπονδείου. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἒ ἔ ὡς γαῦρος] ἐπιρρημα τῷ σχήματι, καὶ διὰ τοῦ σχήματος ἐμφαίνων τὸ αὔθαδες τῆς ψυχῆς. Ἄλλως. Τὸ ἑξῆς ὡς γαῦρος, ὡς φοβερὸς εἰσιδεῖν, ἀστεροπὸς ἐν γραφαῖσι, γίγαντι γηγενέτᾳ προσόμοιος, οὐχὶ προσόμοιος ἀμείνω γένει.

ANNOTATIONES.

V. 121. Ἀγεῖται] τὸ Ἄγει quod prius obtinebat, deleo, quia ſenſus hoc verbum non agnoſcit & Scholiaſtes legit ἀγεῖται, & MS. quod longè melius.

V. 127. Nomina τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας hinc incipiunt, viz.
1 *Hippomedon*, 2 *Tydeus*, 3 *Parthenopæus*, 4 *Polynices*, 5 *Amphiaraus*, 6 *Capaneus*, 7 *Adraſtus*.
1 *Ariſtomachi* filius, 2 *Oenei*, 3 *Meilanionis* & *Atalanta*, 4 *Oedipi* & *Jocaſta*, 5 *Oeclei*, 6 *Hipponoi*, 7 *Talai*.

De quibus vid. *Euripid.* Suppl. à V. 861. ad 902. *Hyginum*, l.2.c.70. *Statii Thebaida* & *Æſchyli* Tragædiam Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας inſcriptam, & *Sophocl.* Oed p. ἐπὶ Κολωνῷ, V. 1308. ad V. 1320. & *Apollodori Thebaica* & Poema ità dictum *Anonymi*; *Euſtathium* denique in *Homeri* Iliad. fol. 489. lin. 36. *Joſ. Barnes.*

4 Ἀστεροπὸς

4 Ἀστερωπὸς ἐν γραφαῖσιν, οὐχὶ
5 Πρόσφορος * ἀμερίῳ γέννᾳ.
Παι. Τόνδ' ἐξαμείβοντ' οὐχ' ὁρᾷς Δίρκης ὕδωρ,
Λοχαγόν; Α. ἄλλος ἄλλος ὅδε τευχέων τρόπος.
Τίς δ' ἐστὶν οὗτος; Π. παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ
Τυδεὺς, Ἄρην δ' Αἰτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχει.

Στροφὴ ϛ'.

Αν. 1 Οὗτος ὁ τᾶς Πολυνείκεος, ὦ γέρον,
2 Αὐτοκασιγνήτας νύμφας
3 Ὁμόγαμος κυρεῖ;
4 Ὡς ἀλλόχρως ὅπλοισι μιξοβάρβαρος.
Παι. Σακεσφόροι γὰρ πάντες Αἰτωλοὶ, τέκνον,
Λόγχαις τ' ἀκοντιστῆρες εὐστοχώτατοι.
Αν. Σὺ δ', ὦ γέρον, πῶς αἰσθάνῃ σαφῶς τάδε;
Παι. Σημεῖ' ἰδὼν τότ' ἀσπίδων ἐγνώρισα,
Σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων,
Ἃ προσδεδορκὼς, οἶδα τοὺς ὡπλισμένους.

Στροφὴ ζ'.

Αν. 1 Τίς δ' οὗτος ἀμφὶ μνῆμα τοῦ Ζήθου περᾷ,
2 Καταβόστρυχος, ὄμμασι
3 Γοργὸς τ' εἰσιδεῖν, νεανίας;
Παι. 4 Λοχαγός. Α. ὡς ὄχλος νιν ὑστέρῳ ποδὶ
5 Πάνοπλος ἀμφέπει.
Παι. Ὅδ' ἐστὶ Παρθενοπαῖος, Ἀταλάντης γόνος.

Στροφὴ η'.

Αν. 1 Ἀλλά νιν ἁ κατ' ὄρη μετὰ ματρὸς
2 Ἄρτεμις ἱεμένα, τόξοις δαμάζασα,
3 Ὀλέσειεν, ὃς ἐπ' ἐμὰν πόλιν ἔβα πέρσων.
Παι. Εἴη τάδ', ὦ παῖ, σὺν δίκῃ δ' ἥκουσι γῆν.
" Ὧι καὶ δέδοικα, μὴ σκοπῶσ' ὀρθῶς θεοί.

Στροφὴ θ'.

Αν. 1 Ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ
2 Μιᾶς ἐγένετ' ἐκ ματρὸς
3 Πολυπόνῳ μοίρᾳ;

4 Sideris inſtar vultu ſplendens in picta veſte, non
5 Conveniens mortali generi.
Pa. Non vides illum, qui præteris Dirces aquam,
Ducem? Ant. Alius alius eſt hic armorum modus:
Quis verò eſt iſte? Pa. Filius quidem Oenei eſt
Tydeus, Martem verò Ætolium in pectore habet.

Strophe VI.

An. 1 Iſtene Polynicis, ô ſenex,
2 Sororis ſponſæ
3 Maritus ille?
4 Quàm alieno colore armorum, ſemibarbarus!
Pa. Sunt enim clypeati omnes Ætoli, O filia,
Et jaculatores, haſtis bene collimantes.
An. Tu verò, O ſenex, quomodo ſcis certò hæc?
Pa. Videns ſigna clypeorum tunc notavi,
Quando veni, fidem publicam ferens tuo fratri,
Quæ intuens, novi armatos.

Strophe VII.

An. 1 Quis verò iſte, qui circa monimentum Zethi tranſit.
2 Comatus, oculis
3 Terribilis, & aſpectu juvenis?
Pa. 4 Eſt dux. An. Quanta multitudo ipſum ſequens
5 Armata circundat.
Pa. Hic eſt *Parthenopæus* Atalantæ filius.

Strophe VIII.

An. 1 Sed eum per montes cum matre *eius Atalantâ*
2 Properans Diana, telis domans
3 Perdat, qui adverſus meam urbem venit eam expugnaturus.
Pa. Sint hæc, O filia, jure tamen veniunt in hanc terram.
" Idcirco etiam metuo, ne rectè *nos* conſiderent dii.

Strophe IX.

An. 1 Ubi eſt ille qui mecum
2 Unâ natus eſt ex matre
3 Laborioſo fato?

Ἀστερωπὸς] ἀστεροειδὲς τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἐσθῆτα γραπτὸς, τοὺς γὰρ γαλέας πρὸς τὸ φοβερὸν αὐτοῖς γράφουσιν. ἴσως ἐμοὶ καὶ αὐτὸς κατάστικτον ἔχει τὴν πανοπλίαν. τὸ δὲ ἑξῆς γραπτῷ χιτῶνι παραπλήσιος. διαμέσου δὲ τὸ ἀστερωπὸς ἔθηκε, δηλῶσαι θέλων τὸ ὄμμα λαμπρὸν ἔχοντα ὁμοίως ἀστέρι. Ἄλλως. Ἀστεροειδὴς καὶ ποικίλος ἐν ταῖς γραφαῖς τῆς ἀσπίδος. εἰσὶ γὰρ κατάστικτα ὅπλα. Πρόσφορος] οὐχ ὅμοιος ἀνθρωπίνῃ γενεᾷ, ἀλλ' ἀνημέρῳ τινὶ καὶ θηριώδει. Ἄλλος ἄλλος] θαυμαστὸς ὁ ἀναδιπλασιασμός. Ἄρη δ' Αἰτωλὸν] ὡς ἔχοντος αὐτοῦ τῆς ἀσπίδος, τῆς περὶ τοὺς πόλεμον. Καλλίμαχος, Εἰμὶ τέρας Καλυδῶνος, ἄγω δ' Αἰτωλὸν Ἄρηα. τινὲς δὲ Ἄρη τὴν τῶν ὅπλων σκευήν. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἐγχωρίως καθώπλισται, ὡς οἱ Αἰτωλοί· τὸ δὲ στέρνον, ἀντὶ τοῦ ὅλου σώματος εἶπεν. οἱ δὲ τὴν τῶν πολεμίων ἐπιθυμίαν, καὶ τὴν ἐπιστήμην, ὡς τῶν Αἰτωλῶν ἄριστα πολεμούντων. Οὗτος ὁ τᾶς] ἡ ϛ' αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ δ'. τὸ α' δακτυλικὸν τετράμετρον, ἤτοι δίμοιρον ἔπος. τὸ γὰρ δίμοιρον τῶν ἑξ. τὸ β', ὅμοιον ἐφθημιμερές. τὸ γ' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ' καὶ ἰάμβου. τὸ δ' ἴαμβος τέλειος. ἐπὶ τοῦ τέλει παράγραφος. ὁμόγαμον δὲ, ἀντὶ τοῦ σύμβιον, παρὰ τὸ ὁμοῦ καὶ ἐπίσης ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα τῆς συνουσίας μετέχειν. ἐγάμει δὲ Δηιπύλην ὁ Τυδεὺς, ὁ δὲ Πολυνείκης τὴν Ἀργείαν. [140] Μιξοβάρβαρος] ἐν τέλει γὰρ τῆς Εὐρώπης οἰκοῦντες Αἰτωλοί, Ἑλληνικῶν τε καὶ βαρβαρικῶν ἅπτονται φρονημάτων. ἢ ἐπεὶ δοκοῦσι βαρβαρικὸν φρόνημα ἔχειν, διὰ τοὺς κατ' ἀλλήλων πολέμους. καὶ Ὅμηρος, Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο, καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι. Σακεσφόροι γὰρ] ἴσως ὅτι ἐξηλλαγμένοι οἱ Αἰτωλοὶ περὶ τὰς ὁπλίσεις, κατάστικτες αὐτὰς ἔχοντες, καθάπερ καὶ τοῖς ὑποδήμασιν, ὥς τε τὸν δεξιὸν μὲν ὑποδεδέσθαι πόδα, γυμνὸν δὲ ἔχειν τὸν ἀριστερόν. καλῶς δὲ εἶπεν αὐτὸν μιξοβάρβαρον, ὅτι οἱ Αἰτωλοὶ πάντες ὁπλίζονται, ἀκοντίζουσι δὲ ὡς βάρβαροι. ἴσως γὰρ τότε ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς χρόνοις οἱ μὲν Ἕλληνες ὅπλοις ἐχρῶντο, οἱ δὲ βάρβαροι ἀκοντίζειν ἠπίσταντο· ὕστερον δὲ καὶ τὸ ἀκοντίζειν Ἕλληνες μεμαθήκασιν. Τίς οὗτος ἀμφὶ μνῆμα Ζήθου] ἡ ζ' αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶ ε'. τὸ α' ἴαμβος τέλειος. τὸ β' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, εἰς δισύλλαβον. τὸ γ' τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δ' ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ ε' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, ἡμιόλιον ἐξ ἰωνικοῦ καὶ ἰάμβου, ἐπὶ τοῦ τέλει παράγραφος. Ἀμφὶ μνῆμα Ζήθου] ἦν γὰρ ὁ Ζῆθος, ὡς ἔφαμεν, τειχιστὴς ὢν τῶν Θηβῶν, μεγάλου καὶ ἐπισήμου τάφου ἠξιώθη. Ἀμφὶ μνῆμα τοῦ Ζήθου] κοινὸς μὲν ἀμφοῖν ὁ τάφος Ζήθου καὶ Ἀμφίονος. συλληπτικῶς δὲ εἶπε, τινὲς δέ φασι τὸν Ἀμφίονα * Γοργός τ' εἰσιδεῖν, γοργῶδες ἀποβλέπων τοῖς ὄμμασι, καὶ ἅμα καὶ τῶν βοστρύχων παρεμπίπτων τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ γοργονῶδες. Ἀμφέπει] ἐπακολουθεῖ αὐτῷ ὄχλος πολὺς ὁπλίτης. τινὲς δὲ ἐπὶ κατάρας αὐτὸ δέχονται. ἐπὶ ἐσχάτῳ ποδὶ, καὶ μηκέτι ὑποστρέφοντι. ἵν' ἦ, ὡς ὄχλος νιν ἀμφέπει ἐπὶ ἀπωλείᾳ. Ἀταλάντης γόνος] αὕτη ἐστὶν ἡ Ἰάσου μὲν παῖς, Μειλανίωνος δὲ γυνή. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Σχοινέως θυγάτηρ, Ἱππομένους γυνὴ, Βοιωτική. Ἀλλά νιν] ἀλλ' αὐτὸν ἀπολέσειν ἡ Ἄρτεμις, ἡ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ κυνηγετοῦσα. εἰκότως δὲ τὴν Ἄρτεμιν κατ' αὐτοῦ ἐπικαλεῖται, ὡς θυμωθεῖσαν κατὰ τῆς Ἀταλάντης· ἐπεὶ πρότερον τὴν παρθενίαν ἠγάπα, ὕστερον δὲ τῷ Μειλανίωνι γαμηθεῖσα, κατεφρόνησε τῆς Ἀρτέμιδος· αὕτη δέ ἐστιν ἡ καὶ Μελεάγρῳ συγκυνηγετήσασα. Ὧι καὶ δέδοικα] διὸ καὶ εὐλαβοῦμαι, μὴ τοῦτο δίκαιον σκοπήσαντες οἱ θεοὶ, ἀπολέσωσιν ἡμᾶς. Ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ] ἡ θ' αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ δ'. τὸ α' χοριαμβικὸν ἡμιόλιον ἐκ χοριαμβικοῦ καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, δακτύλου ἀρχομένου. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκόν. τὸ β' παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος δευτέρου καὶ δακτύλου, ἢ κρητικοῦ διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. τὸ γ' ὅμοιον ἡμιόλιον. τὸ δ' ἴαμβος τέλειος, ἐπὶ τοῦ τέλει παράγραφος. Ποῦ δ' ὃς] ποῦ ὑπάρχει, ὃς ἐγένετο ἐμοὶ ἐκ μιᾶς μητρὸς, ἐν πολυπόνῳ καὶ πολυαθλίῳ μοίρᾳ καὶ τύχῃ. ὦ φίλτατε γέρον, εἰπὲ ποῦ ἐστὶν ὁ Πολυνείκης. Ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ] παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν. δὶς δὲ παρέλαβε τὸ ποῦ, τὴν σπουδὴν τῆς κόρης παρα-

* Tale quid deeſt. γοργὸς προσιδέσθαι. —— ἰαμβεῖον παρῆκεν.

ANNOTATIONES.

V. 132. Ἀμερίῳ γέννᾳ] In priore verſione erat *Manſueta Natura*, putidè ſatis, cùm erat exponendum, ut noſ ſcripſimus, *Mortali generi*: Vid. infra, V. 1515. *Homerus* autem huic uſui anſam dedit *Odyſ.* φ. V. 85.

V. 140. Τίκτου] Iambicè ponitur. Vid. quæ notavimus ad *Phœniſ.* V. 19.

V. 145. Σπονδὰς, &c.] Vid. de hac re Argumentum hujus Fabulæ.

Στροφὴ ιβ'.

Αν. 1 Ἰὼ Νέμεσι, καὶ Διὸς
2 Βαρύβρομοι βρονταί,
3 Κεραύνιόν τε πῦρ αἰθαλόεν;
4 " Σύ τοι μεγαληγορίαν ὑπεράνορα
5 " Κοιμίζεις. ὅδ' ἐστὶν, αἰχμαλωτίδας
6 Ὃς δορὶ Θηβαίας Μυκηνηΐσι,
7 Λερναίᾳ τε δώσειν Τριαίνᾳ,
8 Ποσειδανίοις Ἀμυμωνίοις ὕδασι
9 Δουλείαν περιβαλών; μή ποτε
10 Μή ποτε τάνδ', ὦ πότνια, χρυσεοβόστρυχον
11 Ὦ Διὸς ἔρνος Ἄρτεμι,
12 Δουλοσύναν τλαίην.

Παι. Ὦ τέκνον, εἴσβα δῶμα, καὶ κατὰ στέγας
Ἐν παρθενῶσι μίμνε σοῖς, ἐπεὶ πόθου
Εἰς τέρψιν ἦλθες, ὧν ἔχρῃζες εἰσιδεῖν.
Ὄχλος γὰρ, ὡς ταραγμὸς εἰσῆλθεν πόλιν,
Χωρεῖ γυναικῶν πρὸς δόμους τυραννικούς.
" Φιλόψογον γὰρ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ·
" Σμικράς τ' ἀφορμὰς ἢν λάβωσι τῶν λόγων,
" Πλείους ἐπεισφέρουσιν. ἡδονὴ δέ τις
" Γυναιξὶ, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλας λέγειν.

Strophe XII.

An. 1 Io Nemeſis, & Jovis
2 Graviter ſonantia tonitrua,
3 Et ignis fulminis caliginoſi.
4 " Tu ſuperbiam immodicam
5 " Sedas: hicne eſt, captas
6 Qui *minatur* armis ſe Thebeſtas mulieres ad Mycenas
7 Ducturum, & ad *Lernæam Trianam*
8 Ad aquas Neptunias Amymones,
9 Conjiciens eas in ſervitutem? Nunquam,
10 Nunquam hanc, O veneranda, auro capillos revincta,
11 O Jovis filia Diana,
12 Servitutem ſuſtineam.

Pæ. Ingredere in domum, O filia & in contignatione
In gynæceo maneas tuo: poſtquam deſiderii tui
Ad delectationem veniſti, eorum quæ cupiebas videre.
Cœtus enim (poſtquam tumultus urbem ingreſſus eſt)
Mulierum venit ad domum tyrannicam.
" Querulum enim eſt muliebre genus:
" Et cum parvas occaſiones ſermonis accipiunt,
" Plures addunt. Voluptas vero quædam
" Mulieribus eſt, ut nihil ſani inter ſe dicant.

Ἰὼ νέμεσις] ἡ ιβ' ἀντιστροφὴ κώλων ιβ'. τὸ α' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β' ἀντὶ ἰωνικοῦ. τὸ β' ἰωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ', καὶ σπονδείου, εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ γ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰαμβικῆς συζυγίας, ἤτοι διιάμβου καὶ πυρρίχου, ἢ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ δ' προσοδιακὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β', ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ χοριάμβου. τὸ ε' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου. τὸ ς' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου ἐπιτρίτου, καὶ τροχαϊκοῦ. τὸ ζ', ὅμοιον τῷ ς'. τὸ η' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ὃ καλεῖται Σαπφικὸν, ἢ Ἱππωνάκτειον, ἐξ ἐπιτρίτου δ', καὶ τρίτου καὶ συλλαβῆς. τὸ θ' χοριαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. ἐξ ἐπιτρίτου α', χοριάμβου, καὶ ἀμφιβράχεος. τὸ ι' προσοδιακὸν, τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου καὶ ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ ια' χοριαμβικόν. τὸ ιβ', χοριαμβικὸν, ὅμοιον τῷ ζ', ἐκ δύο χοριάμβων, ἢ ἐπιτρίτου καὶ χοριάμβου καὶ πυρρίχου, ἢ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ιγ', χοριαμβικὸν, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου καὶ διιάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ιδ' ὅμοιον ἡμιόλιον. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν ὅμοιον τῷ ιβ'. ἐπὶ τοῦ τέλους δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, δηλοῦσαι εἰς τέλος ἔχειν τὰ ἀνομοιόστροφα. Ἰὼ νέμεσις] φεῦ ὦ Νέμεσις δίκη, καὶ Διὸς μεγαλόηχοι βρονταὶ, καὶ φῶς κεραύνιον καυστικὸν, σὺ κοιμίζεις καὶ ταπεινοῖς τὴν κενοδοξίαν τὴν ὑπέρανδρα καὶ ὑψηλήν. 193 Ὅδ' ἐστὶν] τὸ ἑξῆς, ὅδ' ἐστὶν ὃς ἐπαγγέλλεται πολέμῳ δουλείαν περιβαλὼν, αἰχμαλωτίδας γυναῖκας δώσειν Μυκηναίοις, Λερναίᾳ τε τριαίνῃ, τοῖς Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης ὕδασι. διὰ γὰρ τὴν μίξιν τὴν Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης, πολυδίψιον γέγονε τὸ Ἄργος. τὸν Ὁμηρικὸν δὲ Ἕκτορα ἐμιμήσατο, φάσκοντα πρὸς Ἀνδρομάχην, καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης. Ἄλλως. Τινὲς οὕτως λείπει ὁ καί. καὶ εἰσὶ τὰ κτητικὰ ἀντὶ τῶν πρωτοτύπων. ἵν' ᾖ, Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης. Τριαίνᾳ] Τρίαινα τόπος Ἄργους, ἔνθα τὴν τρίαιναν ὀρθὴν ἔστησεν ὁ Ποσειδῶν, συγγενόμενος τῇ Ἀμυμώνῃ, καὶ εὐθὺς κατ' ἐκεῖνο ὕδωρ ἀνέβλυσεν· ὃ καὶ τὴν ἐπίκλησιν ἔχει ἐξ Ἀμυμώνης. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα κρήνη Λέρνη. ἀμφότεραι δὲ τοῦ Ἄργους εἰσίν. εἰπὼν δὲ Τριαίνᾳ, ἐπεξηγήσατο διὰ τοῦ Ποσειδανίοις, Ἀμυμωνίοις. 201. Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἐν ἐκθέσει στίχων ἰάμβων τριμέτρων θ'. ἐπὶ τοῦ τέλους κορωνὶς, διὰ τὸ εἰσέρχεσθαι τὸν χορὸν, καὶ ὑποχωρεῖν τοὺς ὑποκριτάς. 201 Ὦ τέκνον, εἴσβα δῶμα] εἴσελθε εἰς τὸν οἶκον. Ὄχλος γὰρ, ὡς] ἐπεὶ γὰρ ταραγμὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ὄχλος γυναικῶν χωρεῖ εἰς τὰ βασίλεια, ἵν' ᾖ ὁ νοῦς, ταραχθεισῶν τῶν Ἀργείων, καὶ πολεμούντων τοῖς Θηβαίοις, ὄχλος γυναικῶν εἰς τὰ βασίλεια παραγίγνεται. λέγει δὲ τὰς τοῦ χοροῦ γυναῖκας, αἵ τινες νεωστὶ ἦσαν ἀπὸ Φοινίκης ἐλθοῦσαι. ἔνιοι δὲ στίζουσιν, εἰς τὸ πόλιν, καὶ τὸ χωρεῖ παροξύνουσι, καὶ οὕτως ἐξηγοῦνται· ὅτι γὰρ ὄχλος καὶ ταραγμὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, χώρει πρὸς δόμους τυραννικούς, καὶ μάθε ὅτι αἱ γυναῖκες. φιλόψογον γὰρ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ. ἵν' ᾖ τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τύριον οἶδμα λιποῦσ', ἔβαν
2 Ἀκροθίνια Λοξίᾳ

Strophe.

Cho. 1 Relinquens Tyrium mare, veni
2 Primitiæ ſpoliorum Loxiæ

Τύριον οἶδμα] νῦν ἐκ Θηβαίων γυναικῶν συνιστάμενον τὸν χορὸν, Ἰοκάστην παραμυθήσασθαι ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν, ἐπειδὴ οὐκ ἐξ ἐγχωρίων, ἀλλὰ ἐκ ξένων συνέστηκεν, ὅπως ἀδεῶς ἀντιλέγοιεν τῇ Ἐτεοκλέους πλεονεξίᾳ. ὥσπερ ἔμελλον τὸν βασιλέα ἐλέγχειν, εἴπερ ὑπ' αὐτοῦ ἐβασιλεύοντο. διὰ τοῦτο Φοίνισσαι εἰσὶν αἰχμαλωτίδες, Ἀγήνορος ἐκπεπορθηκότων Τύρον, καὶ τὰς ἐκκρίτους αὐτῶν Ἀπόλλωνι πεπομφότων, ἃς καὶ ἀκροθίνια Εὐριπίδης λέγει Λοξίᾳ. ἀπερχόμεναι δὲ διὰ τῶν Θηβῶν ἐκεῖσε, ἠναγκάσθησαν εἰς Θήβας ἐπιμεῖναι, διὰ τὸν ἐπιόντα πόλεμον τῶν Ἀργείων. Τύριον οἶδμα] τὰ παρόντα ἤδη ἀπείρως εἰσὶν ἐσχηματισμένα. τὰ μὲν γὰρ εἰσὶ μονοστροφικὰ καὶ μελικὰ κατὰ σχέσιν ἄτακτα, καὶ συστηματικὰ ἐξ ἀνομοίων κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους. εἰσὶ δὲ τὰ κατὰ σχέσιν μιᾶς στροφῆς. εἰσὶ γοῦν τῆς μονοστρόφου στροφῆς τὰ κῶλα λς'. τὸ α' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου πεντασυλλάβου διαλελυμένης τῆς πρώτης μακρᾶς, εἰς β' βραχείας, καὶ διιάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ' καὶ γ', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ συλλαβῆς. τὸ β' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, περίοδος ἐκ τροχαϊκῆς καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας. τὸ γ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον, καταληκτικὸν, φερεκράτειον, ἐξ ἐπιτρίτου δ' καὶ βακχείου. τὸ α' ὅμοιον ἐκ διιαμβου καὶ βακχείου. τὸ ε' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος, τρίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ παίωνος δ' ἐπιτρίτου, καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν ἑφθη-

ANNOTATIONES.

V. 185. Πῶς δ' ἐς τὰ δεινὰ τῶνδ' ἐμβλέψει πόλει;] Hic ego Poetam clauſulam feciſſe puto; niſi quod proprium nomen viri adnotârunt nonnulli, quod tamen in textum minimè erat recipiendum; licet id MS. agnoſcat. Sed de *Capanei* minis vid. *Statii* Thebaid. l. 10.

V. 195. Δώσειν] Subaudi ἀπειλῶν. *Canterus* legit δήσει.

V. 195. Τριαίνᾳ] Loci nomen, de cujus origine Vid. *Scholiaſt.* Quare non debet exponi per *tridentem*.

V. 206. Θηλειῶν ἔφυ] Vid. *Canteri* Novar. Lection. l. 4. c. 1.

3 Φοίνισσαι

3 Φοινίσσας ἀπὸ νάσου

4 *Φοίβῳ, δούλα μελάθρων, * MS. Φοίβου.

5 Ἵν' ὑπὸ δειράσι *νιφοβόλοιο * MS. νιφοβόλοις.

6 Παρνασοῦ κατενάσθην,

7 Ἰόνιον κατὰ πόντον

8 Ἐλάτᾳ πλεύσασα, περιρ-

9 ρύτων ὑπὲρ ἀκαρπίστων

10 Πεδίων *Σικελίας, * Leg. Κιλικίας.

11 Ζεφύρου πνοαῖς ἱππεύσαντος ἐν οὐρανῷ

12 Κάλλιστον κελάδημα.

Ἀντιστροφή.

1 Πόλεως δ' ἐκπροκριθεῖσ' ἐμᾶς

2 Καλλιστεύματα Λοξίᾳ,

3 Καδμείων ἔμολον γᾶν,

3 Phœniſſa ex inſula

4 Phœbo, miniſtra aulæ,

5 Ubi ſub jugis nivoſi

6 Parnaſſi habito)

7 Ionium per mare

8 Remo navigans, meriti-

9 mos juxta ſteriles

10 Campos Ciliciæ

11 Zephyri flatibus ſpirantis in cœlo

12 Pulcherrimum ſtridorem.

Antiſtrophe.

1 Urbe autem electa ex meâ

2 Ut eſſem pulcherrimum donum Apollini,

3 Cadmeam veni in terram,

μιμερὲς ἐκ χορείου δακτύλου. τὸ ϛ' ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ διτροχαίου καὶ βακχείου. τὸ ζ' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ' καὶ γ', ἢ ἰωνικοῦ, διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ η' ὅμοιον. τὸ θ' ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τοῦ δ' ποδὸς χορείου. τὸ ι', ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ β' ποδὸς ἰάμβου. τὸ ια' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ διιάμβου ἐπιτρίτου δ' καὶ ἀμφιβράχεος. τὸ ιβ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἐπιτρίτου δ' καὶ συλλαβῆς. τὸ ιγ' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου δ' καὶ διιάμβου. τὸ ιδ' ὅμοιον τῷ ιγ'. τὸ ιε' ὅμοιον ἐξ ἐπιτρίτου γ', καὶ ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τοῦ τρίτου ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ιϛ' ὅμοιον τῷ α'. τὸ ιζ', ὅμοιον τῷ γ'. τὸ ιη' δακτυλικὸν τετράμετρον, ἤτοι δίμοιρον ἔπος. ἔστι δὲ ἀκέφαλον. τὸ κ', ὅμοιον τῷ α'. τὸ κα' ὅμοιον κατὰ πάντα. τὸ κβ' ὅμοιον τῷ ιγ'. τὸ κγ' ὅμοιον τῷ γ'. τὸ κδ', ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α' καὶ διιάμβου, καὶ συλλαβῆς. τὸ κε' ὅμοιον τῷ γ', τὸ κϛ' ὅμοιον τῷ β'. τὸ κζ' προσοδιακὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου δ', χοριάμβου καὶ σπονδείου. τὸ κη', χοριαμβικὸν μονόμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α' καὶ διιάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ κθ' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου δ' καὶ τροχαίου. τὸ λ' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ διτροχαίου. τὸ λα' ὅμοιον ἐκ σπονδείου καὶ ἰωνικοῦ, ἀπ' ἐλάττονος, κατὰ συνίζησιν. τὸ λβ' χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ β' ποδὸς πεντασυλλάβου, διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ λγ' ὅμοιον τῷ λα', ἐξ ἐπιτρίτου α' καὶ ἰωνικοῦ κατὰ συνίζησιν. τὸ λδ' χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ διιάμβου καὶ χοριάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ λε' ὅμοιον τῷ ιη'. τὸ δὲ λϛ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, ἡμιόλιον ἐξ ἰωνικοῦ καὶ τροχαίου. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. ταῦτα ἐστὶ τῆς μονοστρόφου στροφῆς τὰ κῶλα. τῆς δὲ κατὰ σχέσιν στροφῆς, εἰσὶν ια'. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, τοσαῦτα. εἰσὶ δὲ τὸ α' [illegible] θ', καὶ τὸ ια' τροχαϊκὰ δίμετρα καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, ἃ καλεῖται κυρίως Εὐριπίδεια, ἢ λεκύθια. τὸ δὲ ι' ὅμοιον τροχαϊκὸν, τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τὸ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς ἐναντίον κῶλον οὐ καλῶς ἔχον, διωρθώθη παρ' ἡμῶν, καὶ ἔχει τὸν δ' καὶ τὸν γ' πόδα χορείους. ἐχρήσατο δὲ τῷ τροχαϊκῷ ἐνταῦθα μέτρῳ, διὰ τὸ τοὺς πολεμίους καὶ σφοδρῶς ἐπελθεῖν ὁρμαῖς. καὶ συνεχέσι δρόμοις τὰ ἐκτὸς ληΐζεσθαι. διὸ καὶ τὸ, θοῦρος μολὼν ἄρης ἔφη. ἐπὶ ταῖς ὑποθέσεσι τῆς μονοστρόφου στροφῆς τῶν συστημάτων, καὶ ἐπὶ τῷ ϛ' τῆς κατὰ σχέσιν στροφῆς παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τῆς ἀντιστροφῆς, κορωνίς. Τύριον οἶδμα] τοῦτο τὸ μέλος στάσιμον λέγεται. ὅταν γὰρ ὁ χορὸς μετὰ τὴν πάροδον λέγει τι μέλος ἀνῆκον τῇ ὑποθέσει, ἀκίνητος μένων, στάσιμον καλεῖται. πάροδος δέ ἐστιν ᾠδὴ χοροῦ βαδίζοντος, ᾀδομένη ἅμα τῇ ἐξόδῳ, ὡς τὸ σῖγα λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης τίθετε. ἔδει δέ φασιν [illegible] πολιτίδων, ἢ συγγενίδων τῆς Ἰοκάστης, αἵτινες ἔμελλον παραμυθήσασθαι αὐτὴν ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν, ἐπιτηδὲς οὐκ εἰσὶν ἐγχώριαι αἱ τοῦ χοροῦ, ἀλλὰ ξέναι, καὶ ἱερόδουλαι, ὅπως ἐν τοῖς ἑξῆς ἀδεῶς ἀντιλέγωσι πρὸς τὴν Ἐτεοκλέους ἀδικίαν, οὐκ εὖ λέγειν χρὴ ἐπὶ τοῖς ἔργοις μὴ καλοῖς. ἀεὶ γὰρ ὁ χορὸς παρρησιασάμενος, τοῦ δικαίου προΐσταται. πῶς οὖν ἔμελλον τὸν βασιλέα ἐλέγχειν, εἰ ἐβασιλεύοντο ὑπ' αὐτοῦ. Οἶδμα] τὸ πέλαγος. Ἀκροθίνια δὲ κυρίως αἱ τῶν καρπῶν ἀπαρχαί, παρὰ τὸν θῖνα, ὅ ἐστιν τὸν σωρὸν τῆς ἅλω. καταχρηστικῶς δὲ λέγονται καὶ αἱ ἀπαρχαὶ τῆς λείας. τὸ κατενάσθην, ἀντὶ τοῦ κατανασθήσομαι. καὶ Σιμωνίδης ἐν ἰάμβοις, τί ταῦτα τῶν μακρῶν λόγων ἀνέδραμον, ἀντὶ τοῦ ἀναδραμεῖν μέλλω. ἐγὼ δὲ οἶμαι οὕτως ἐστὶν, ὅτι ἐν Φοινίκῃ κατετάχθην οἰκῆσαι τὸν Παρνασσόν. 212 Φοινίσσας ἀπὸ νάσου] οὐ νῆσος, ἀλλ' ἤπειρος ἡ Φοινίκη παράλιος. κατεχρήσατο τοίνυν τῇ φράσει. τινὲς δὲ φοινίσσας νήσου τῆς Τύρου. νησιάζεται γάρ. οἱ ἀπὸ Ἀγήνορος καταγόμενοι, συγγένειαν ἔχοντες πρὸς τοὺς περὶ Ἐτεοκλέα, ἃς ἔλαβον αἰχμαλώτους τὴν Τύρον ἑλόντες, ἀπέστειλαν αὐτῷ, ἵνα δι' αὐτοῦ τοῦ Ἐτεοκλέους εἰς Δελφοὺς ἀποστείλωσιν ἀναθήματα τῷ θεῷ. ἐπεὶ οὖν ἄδηλον ἦν, πόθεν ἐληλύθεσαν, αὐτὰς πεποίηκε τὴν κατ' αὐτὰς τύχην ἀπαγγεῖλαι. Ἵν' ὑπὸ] ὅπως ὑπὸ ταῖς ἐξοχαῖς ταῖς χιονιζομέναις τοῦ Παρνασοῦ ταχθῶσιν οἰκῆσαι. Ἰόνιον κατὰ πόντον] διαποροῦσι πῶς λέγουσιν αἱ κατὰ τὸν χορὸν Φοίνισσαι εἰς Δελφοὺς πλεύσασαι κατὰ τὸν Ἰόνιον πόντον καὶ Σικελίαν γεγονέναι, καὶ ταῦτα Ζεφύρου πνέοντος, καὶ ἐναντιουμένου τῷ πλῷ. δεῖ οὖν τὸ ἑξῆς ἀκούειν, Τύριον οἶδμα λιποῦσα ἔβην ἐλάτᾳ, λιπὸν τὴν αἰτίαν τοῦ κόπους αὐτὰς, καὶ μὴ ῥεία, πεπλευκέναι, ἀποδιδόασι τῇ Ζεφύρου πνοῇ, ὃς ἐκ τῶν δυτικῶν πνέων ἀντιβαίνει τοῖς ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ τὰ δυτικὰ πλέουσι, ὅς ἐστιν ἀπὸ Συρίας εἰς Ἑλλάδα. ἐλάτῃ τοίνυν ἔπλευσα τοῦ Ζεφύρου κατὰ τὸν οὐρανὸν πνέοντος καλλίστῳ κελαδήματι ὑπὲρ ἄνω τῶν Ἰονίων καὶ τῶν ἀκαρπίστων πεδίων, ἅπερ εἰσὶ δυτικά. ἀκάρπιστα δὲ οἱ μὲν τὰ πολύκαρπα, οἱ δὲ τὰ θαλάσσια πεδία, ὅ ἐστι τὰ ἄκαρπα. ὡς τὸ καὶ ἀτρύγετον λέγεται. ἔνιοι δὲ Ἰόνιον λέγουσι τὸ κατ' Εὔβοιαν πέλαγος, τὸ περὶ Ἰωνίαν πόλιν Εὐβοίας, ἣν ἔκτισεν Ἴων ὁ Ξούθου, βασιλεύσας ἔτη κζ'. Ἐλάτᾳ πλεύσασα τὸν Ἰόνιον κατὰ πόντον τοῦ Ζεφύρου πνέοντος, ὑπεράνω τῶν ἀκαρπίστων πεδίων τῆς Σικελίας. Σικελίαν δέ φασιν εἶναι μικρὰν νῆσον, μεταξὺ Χαλκίδος καὶ Αὐλίδος. ταύτην δὲ ἄκαρπον εἰρῆσθαι, παραβαλλομένην τῇ μεγάλῃ νήσῳ, καὶ πολυκάρπῳ Σικελίᾳ. οἱ δέ φασιν Αἰσχύλῳ αὐτὸν ἕπεσθαι εἰωθότα πάντα τόπον Ἰόνιον λέγεσθαι, ὃν ἀλωμένη ἐπῆλθεν ἡ Ἰώ, ὅθεν καὶ ὡς ἐναντίου ἀνέμου πνέοντος τοῖς ἀπὸ Φοινίκης πλέουσι κόπῳ πεπλευκέναι φασίν, ἢ καὶ πνέοντος ἤδη τοῦ Ζεφύρου καὶ πεπαυμένου, ὅτι γαληνὸν ἦν τὸ πέλαγος ἐν ὥρᾳ εἰαρινῇ. ὁ δὲ Κράτης φησὶν αὐτὰς δηλοῦν τὴν ὥραν καθ' ἣν ἐκομίσθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν μετὰ Ζεφύρου πνοὰς, τοῦ φαινομένου κατὰ τὸν Ἰόνιον κόλπον. Σημαίνει οὖν τὸν ἐαρινὸν καιρόν. οἱ δὲ λέγουσι τοὺς ἀπὸ Συρίας εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσβάλλοντας τὸν Ἰόνιον πόντον περᾶν. Ἀκαρπίστων] τῶν σφοδρῶς ῥεομένων καὶ κοιλάδων. ἀκάρπιστα δὲ πεδία τὴν θάλασσαν φησίν, ἐπεὶ ἱππεύειν αἱ νῆες δοκοῦσιν ὀχήματος τρόπον. οὕτω καὶ Ἴων λέγει, ὅπερ δὲ πόντου πεδίον Αἰγαῖον δραμών. καὶ Αἰσχύλος Νηρεῦσι, Δελφινοφόρον πεδίον πόντου διαμειψάμεναι. 220 Ἱππεύσαντος] σφοδρῶς καταπνεύσαντος ἐξ ὕψους τὸ κάλλιστον ἑαυτοῦ πνεῦμα, καὶ ἐναντίον τῷ χορῷ γέγονεν. ὅτι ἡ δύσις ὁ ζέφυρος πνέων ὥρᾳ θέρους πρὸς εὐεργεσίαν. Ὅμηρος, Ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λιγυπνείοντος ἀήτας, Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους. τὸ φύσει οὖν κάλλιστον φησίν, οὐ τὸ ἑαυταῖς κάλλιστον. ἐναντίον γὰρ ἦν.

ANNOTATIONES.

V. 212. Φοινίσσας ἀπὸ νάσου] i. e. Τύρου, ἢ καὶ Παλαίτυρος. Vid. *Stephan.* de Urbibus. *Joſua Barnes.*

V. 219. Σικελίας] Quod Κιλικίας legendum hoc in loco, quanquam vetus Error ipſum *Scholiaſten* decepit, pluribus probat *Thomas Stanleius* in Aureo ſuo ad *Æſchylum* Commentario, viz. ad Argumentum *Perſarum*, fol. 752, &c. *Joſ. Barnes.*

4 Κλεινᾶν

4 Κλεινῶν Ἀγηνοριδᾶν,
5 Ὁμογενεῖς ἐπὶ Λαΐου
6 Πεμφθεῖσ' ἐνθάδε πύργους.
7 Ἴσα δ' ἀγάλμασι χρυσοτεύκτοις
8 Φοίβῳ λάτρις ἐγενόμαν.
9 Ἔτι δὲ Κασταλίας ὕδωρ
10 Ἐπιμένει με, κόμας ἐμὰς
11 Δεῦσαι, παρθένιον χλιδὰν,
12 Φοιβείαισι λατρείαις.

Ἐπῳδός.

1 Ἰὼ λάμπουσα πέτρα πυρὸς
2 Δικόρυφον σέλας, ὑπὲρ ἄκρων
3 Βακχείων, Διονύσου οἴνα θ',
4 Ἃ καθαμέριον στάζεις τὸν
5 Πολύκαρπον οἰνάνθας ἱεῖσα βότρυν.
6 Ζάθεά τ' ἄντρα δράκοντος,
7 Οὔρειαί τε σκοπιαὶ θεῶν,
8 Νιφόβολόν τ' ὄρος ἱερὸν
9 Εἱλίσσων ἀθανάτας θεοῦ
10 Χορὸς, γενοίμαν ἄφοβος,
11 Παρὰ μεσόμφαλα γύαλα
12 Φοίβου, Δίρκαν προλιποῦσα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Νῦν δέ μοι πρὸ τειχέων
2 Θούριος μολὼν Ἄρης,
3 Αἷμα δάϊον φλέγει
4 Τᾷδ', ὃ μὴ τύχοι, πόλει·
5 Κοινὰ γὰρ φίλων ἄχη.
6 Κοινὰ δ', εἴ τι πείσεται
7 Ἑπτάπυργος ἅδε * γαῖα,

* L. γᾶ ob metrum.

4 Inclytorum liberorum Agenoris,
5 Cognatas ad Laii
6 Missa huc turres.
7 Similiter autem statuis ex auro factis
8 Phœbo ministra sum facta.
9 Præterea verò Castalii fontis aqua
10 Expectat me, comas meas
11 Ut rigem, virginum delicias,
12 In sacrificio Phœbi.

Epodus.

1 O splendens petra ignis
2 Duorum verticum lumine, supra cacumen
3 Bacchi, & tu, ô Bacchi vitis,
4 Quæ quotidianum exstillas potum,
5 Fecundum Vitis florentis producens botrum,
6 O divina antra draconis,
7 Montanæque speculæ deorum,
8 Nivosumque montem sacrum
9 Circumdans immortalis Dea
10 Chorus, utinam sim sine metu
11 In medio umbilico latebrarum,
12 Phœbi, relicta Dirce.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

1 Nunc verò mihi ante mœnia
2 Impetuosus profectus Mars,
3 Sanguinem hostilem incendit
4 Huic, quod utinam ne accidat urbi;
5 Communes enim sunt amicorum dolores.
6 Communes etiam sunt, si quid patiatur
7 Septem munita turribus hæc terra,

225. Κλεινῶν Ἀγηνοριδᾶν) [Οἱ αὐτοὶ Καδμεῖοι καὶ Ἀγηνορίδαι, ἐπεὶ πατὴρ τοῦ Κάδμου ὁ Ἀγήνωρ.] Τινὲς εἰς τὸ Ἀγηνοριδᾶν στίζουσι. τὸ δὲ ὁμογενεῖς, ἀντὶ τοῦ συγγενεῖς ἡμῖν, ἐπὶ τοὺς ὁμογενεῖς τῶν Ἀγηνοριδῶν πύργους Λαΐου πεμφθεῖσα. Ἀγήνορος δὲ παῖδες, Κάδμος, Θάσος, Κηφεὺς, Κίλιξ, Φοῖνιξ, Εὐρώπη, Φινεύς. ἐπὶ Λαΐου δὲ φησὶν, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ πύργους τοῦ Λαΐου πεμφθεῖσα, ὃ ἐστιν εἰς Θήβας. πρὸς δὲ πύργους φασὶ Λαΐου τὸν Ἐτεοκλῆ καὶ Πολυνείκην. ὁμογενεῖς δὲ τῶν Φοινίκων. ἴσα δὲ ἀντὶ τοῦ ὁμοίως, καὶ ἴσως ἀγάλμασι χρυσέοισιν, ὥσπερ τι διὰ χρυσοῦ κατεσκευασμένον ἀνάθημα, οὕτως ἐπιμεληθεῖσα ἐγενόμην δὲ, ἐπάχθην γυνὴ, ἤτοι γενήσομαι. ἵν' ἦ ὡς τὸ κατενεχθῆναι, ἢ λάτρις ἡ δούλη ὀνομάζεται καὶ ἐπιμελητὴς, ἤγουν πᾶσα τῷ θεῷ ἀφιέρωμαι. ἔτι δὲ μοι ταῦτα ἀπολειπόμενον ἀπολῦσαι, τὸ λούσασθαι ἐν τῇ Κασταλίᾳ. 230. Ἔτι δὲ Κασταλίας) Λοιπὸν οὖν φησιν ἀναπολέσασθαί με τῷ τῆς Κασταλίας ὕδατι, καὶ διαβρέξαι τὴν ἑαυτῆς κόμην. ἵνα ἁγνὴ γενομένη, οὕτω τοῖς θεοῖς λατρεύσωμαι. Κασταλία δὲ πηγὴ ἐν Πυθοῖ, εἰς ἣν λούσασι τὰς ἱεροδούλους παρθένους λέγει, μελλούσας θεοπροπεῖν ἐφίζεσθαι ἐν τῷ τρίποδι. Παρθένιον δὲ χλιδὴν αὐτὴν τὴν Κασταλίαν φησί, παρ' ὅσον παρθένων μόνον ἐστὶ λούειν. ἢ τὰς κόμας, αἳ κόσμος καὶ τρυφὴ ἐστι τῶν παρθένων. 235. Δικόρυφον σέλας) δικόρυφον αὐτὸν εἶπεν, ἐπειδὴ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἄκραις τοῦ Παρνασσοῦ εἰσιν ἱερά, τὸ μὲν Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος, τὸ δὲ Διονύσου. ἐπεὶ τοίνυν ἐν ἑκατέρᾳ πῦρ ἀνάπτεται πρὸς τὰς θυσίας, τοῦτο χάριν καὶ τὸ πῦρ δικόρυφον εἶπεν, ἅτε δὴ ἐν ἑκατέρᾳ ἄκρᾳ ἀπτόμενον. οὐκ ἀπὸ τῶν δύο δὲ κορυφῶν ἀναδίδοται αὐτόματον πῦρ, ἀλλ' ἀπὸ ἑνὸς ἄκρου. δοκεῖ τοῖς κάτω ἐκ δύο ἀναδίδοσθαι, διὰ τὸν ἐπίπροσθεν σκόπελον. καὶ ὥσπερ ἐξ αὐτοῦ ἐπιμερίζεσθαι τὸ πῦρ ἐπὶ ἄκρων, εἰς τὴν τοῦ Διονύσου κορυφήν. φασὶ δὲ ἄμπελον, ἥτις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἕνα βότρυν ἔφερεν, ἐξ οὗ ἡ σπονδὴ τῷ Διονύσῳ ἐγίνετο. οἰνάνθη δὲ λέγεται ἡ πρώτη ἔκφυσις τῶν βοτρύων. οἰνάνθας οὖν βότρυν, τὸν οἰνάνθης βότρυν ἀπογεννῶντα. οἴνη δὲ καλεῖται ἡ ἄμπελος. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Θυέστῃ ἱστορεῖ, καὶ παρ' Εὐβοεῦσιν ὁμοίαν ἄμπελον εἶναι τῇ ἐν Παρνασσῷ, λέγων οὕτως· [Νῆσός τις] ἔστι γάρ τις ἐναλία τῆς Εὐβοίας, τῇδε Βακχεῖος βότρυς Ἐπ' ἦμαρ ἕρπει· Πρῶτα μὲν λαμπρᾶς ἕως Κεκλημάτωται χλωρὸς, οἰνάνθης δέμας. Εἶτ' ἦμαρ αὔξει μέσσον, ὄμφακος τρόπον, Καὶ κλίνεται τε, κἀποπερκοῦται βότρυς· Δείλη δὲ πᾶσα τέμνεται βλαστουμένη Καλῶς ὀπώρα, κἀνακιρνᾶται ποτόν. 236. Οἴνα θ') ὦ ἄμπελε, ἥ τις τὸν πολύκαρπον βότρυν ἀποστάζεις, ἀπὸ τῆς οἰνάνθης αὐτὸν ἐκπέμπουσα. οἰνάνθη δὲ ἡ πρώτη ἔκφυσις τῆς σταφυλῆς. [239. Δράκοντος) τοῦ Δελφύνου, ὃν ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων.] Σκοπιὰς δὲ θεῶν φησὶ τὸν καταγώγιμον τόπον, οὕτω καλούμενον. ἐν Παρνασσῷ κατελθοῦσαι Ἀπόλλωνα, τὸν Δάφνιν κατεπέξασαν. Ἱερὸν εἱλίσσων) τινὲς στίζουσιν εἰς τὸ ἱερόν. τὸ δὲ εἱλίσσων, ἀντὶ τοῦ περιχορεύων. σαφὲς ὁ τί. ἵν' ᾖ, γενοίμην χορὸς τῆς θεοῦ, εἱλίσσων ἐν ταῖς χορείαις τὸ ὄρος. οἱ δὲ στίζουσιν, εἰς τὸ ὄρος ἱερὸν εἱλίσσων, ἵν' ᾖ, καὶ σὺ, ὦ Ἄπολλον, περιέπων τὸν Παρνασσόν. Ἄφοβος) αἱ γὰρ ἱερόδουλοι ἄλλως φοβοῦνται. Γύαλα Φοίβου) τὰ κοιλώματα τοῦ ὄρους. τοιαῦται γὰρ αἱ φύσεις τῶν ὀρῶν ἐν ὕψει καὶ ἐν βάθει συγκειμένων. 246. Νῦν δέ μοι) ὁ δὲ αὐτὸς τοῦ γάρ. κατ' ἀνάκλασιν δὲ ὁ πᾶς λόγος προσῆκται, ἔχων οὕτως. τὸ Παρνάσσιον ὄρος λάμπον, διπλῇ λαμπηδόνι, σύ τε, ὦ αὐτόθι ἐκβλαστάνουσα ἄμπελε, θεῖά τε ἄντρα τοῦ δράκοντος, ὑψηλαί τε σκοπιαὶ θεῶν, σύ τε, ὦ Νάπαιε Ἄπολλον, ὃς τὸ κατανιφόμενον ἄντρον ἀμφιέπεις, εἴθε χορεύσαιμί σοι, καὶ τῇ Ἀρτέμιδι ἄφοβος τοῦ λοιποῦ γενομένη. νῦν γὰρ ἡμᾶς ὁ παρὼν πόλεμος ἐκφοβεῖ, καὶ δέδοικα μὴ καὶ δεύτερον αἰχμάλωτος γένωμαι. εἴθε οὖν φησὶ παρ' ὑμῖν γενοίμην, ἵνα ἀσφαλῶς τοῦ λοιποῦ διάξαιμι. 248. Αἷμα δάϊον) πόλεμον ἀπηνῆ διεγείρει τῇδε τῇ πόλει.

ANNOTATIONES.

V. 234. Τὸ λάμπουσα) Hebraïſmus, pro λάμπουσα πέτρα. Vid. *Hecub.* v. 508. & *Ion.* v. 1596. *Joſua Barnes.*

V. 239. Δράκοντος) De Dracone *Delphine* qui *Delphicum* Oraculum ante *Apollinis* adventum regebat, aliàs diximus. Et *Heliodorus* hæc, Ὅπως σε πέτρης ὑπὸ δείραν Παρνασσοῖο Δελφίνην πέλωρον ἐξενάριξε. Scholion, quod de hâc re hoc in loco cernitur, ex MS. Coll. Corp. *Chriſti* addidi, ut & prima in hâc paginâ Notula & alia Uncinis incluſa. *Joſua Barnes.*

V. 244. Παρὰ μεσόμφαλα γύαλα) Quòd *Delphi* in Medio terræ ſint ſiti dixit accuratè Scholiaſtes *Euripidis* ad *Oreſt.* v. 331. Vide quæ Nos etiam ad *Ion.* v. 223. *Joſua Barnes.*

8 Φοινίσσᾳ χώρᾳ. Φεῦ, φεῦ.
9 Κοινὸν αἷμα, κοινὰ τέκεα
10 Τᾶς κερασφόρου πέφυκεν Ἰοῦς·
11 Ὧν μέτεστί μοι πόνων.

Ἀντιστροφή.

1 Ἀμφὶ δὲ πόλιν νέφος
2 Ἀσπίδων πυκνὸν φλέγει,
3 Σχῆμα φοινίου μάχας,
4 Ἂν Ἄρης τάχ' * οἴσεται *al. εἴσεται
5 Παισὶν Οἰδίπου φέρων
6 Πημονὰν Ἐρινύων.
7 Ἄργος ὦ Πελασγικόν,
8 Δειμαίνω τὰν σὰν ἀλκὰν,
9 Καὶ τὸ θεόθεν. οὐ γὰρ ἄδικον
10 Εἰς ἀγῶνα τόνδ' ἔνοπλος ὁρμᾷ
11 Παῖς, ὃς μετέρχεται δόμους.

8 Phœniſſæ regioni. Eheu, heu.
9 Communis ſanguis, communes liberi
10 Cornigeræ ſunt Iûs:
11 Quorum laborum ego ſum particeps.

Antiſtrophe.

1 Circum urbem autem nubes
2 Clypeorum denſa fulget,
3 Species cruentæ pugnæ,
4 Quam Mars mox afferet
5 Filiis Oedipi, ferens
6 Noxam ab Erinnybus.
7 Argos ô Pelaſgicum,
8 Metuo tuum robur,
9 Et divinam vindictam. Non enim injuſtum
10 Ad certamen hoc armatus ruit
11 Filius, qui ſuam repetit domum.

258. Φλέγει) τὸ νέφος δὲ ἀσπίδων φλέγει, καὶ οἱονεὶ ἀστράπτει, σχῆμα δὲ σημεῖον μάχης. οἰκεῖον δὲ τῇ συνηθείᾳ τὸ ἀστράπτειν. 260. Ἂν Ἄρης) ἣν ὁ Ἄρης γνώσεται. ὁ δὲ νοῦς, ἣν μάχην φέρων τοῖς παισὶν Οἰδίπου ταχέως παραδώσει τινι· ἄμεινον δὲ τὸ οἴσεται, ἀντὶ τοῦ ἐμποιήσει. Καὶ τὸ θεόθεν, τὸ δίκαιον. καὶ τὴν τοῦ θεοῦ συμμαχίαν διὰ τοῦ δικαίου προϊσταμένην, καὶ τοῖς δικαίοις ἐπαξίως συνεχομένην.

ANNOTATIONES.

V. 254. Τέκεα) Ità MS. olim τέκνα, utrúmque Verſui facit ſatis. | V. 261. Οἰδίπου) à recto Οἴδιπος. Vide *Supplices* v. 836.

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

P*Olynices à Matre per Inducias acceſſitus, Urbem Domúmque Patris ingreditur, omnia ſuſpecta habens, utpote qui fratris perfidiam probè noverit. Hujus adventum Matri* Chorus *nuntiat. Illa poſt Blanditias maternas objurgat Filium ob Conjugium externum,* & Thebarum *imminentem Calamitatem deplorat.* Polynices *à neceſſitate ſe ad omnia adactum reſpondet, exilii mala graphicè depingit & quomodo* Adraſti *filiæ connubio ſit potitus, exponit; ſuámque expeditionem contra Patriam excuſat. Deinde ſuperveniente* Eteocle, Polynices *cauſam ſuam exponit & jus ſuum petit.* Eteocles *ferox, nihil ſe de Imperio remiſſurum affirmat, nedum minis eò adactum iri. Pia Mater filiorum diſcordiam graviſſimâ Oratione diluere conatur, ſed fruſtra. Poſt acerba itaque convitia, utrinque diſceditur.* Chorus *urbis & regni* Thebani *initia recitat, cœlíque & ſoli beneficiis eam cumulatam agnoſcit: Deos denique ut illius ſtatui jam periclitanti ſubveniant, orat. Hic Actus in Genere Deliberativo totus verſatur.*

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΙΟΚΑΣΤΗ, ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Ἴαμβοι.

Πολ. Τὰ μὲν πυλωρῶν κλεῖθρά μ' εἰσεδέξατο
Δι' εὐπετείας, τειχέων ἔσω μολεῖν.
Ὃ καὶ δέδοικα, μή με δικτύων ἔσω
Λαβόντες, οὐ μεθῶσ' ἀναίμακτον χρόα.
Ὧν οὕνεκ' ὄμμα * πανταχῇ διοιστέον, * MS. παντᾶχε.
Κἀκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο, μὴ δόλος τις ᾖ.
Ὡπλισμένος δὲ χεῖρα τῷδε φασγάνῳ,
Τὸ πιστὸν ἐμαυτῷ τοῦ θράσους παρέξομαι.
Ὠή, τίς οὗτος; ἢ κτύπον φοβούμεθα;
" Ἅπαντα γὰρ τολμῶσι δεινὰ φαίνεται,
" Ὅταν δι' ἐχθρᾶς πὺς ἀμείβηται χθονός.
Πέποιθα μέν τοι μητρί, κοὐ πέποιθ' ἅμα,

Pol. Clauſtra quidem janitorum me receperunt
Facilè, ut venirem in urbem.
Propter quod etiam metuo, nè me intra retia
Accipientes, non dimittant ſine cæde corpus.
Quapropter circumferendi ſunt undique oculi
Huc & illuc, nè quis ſit dolus.
Armatus verò manum hoc enſe,
Fiduciam mihi ipſi confidentiæ præbebo:
Heus quid iſtuc eſt? an verò ſtrepitum metuo?
Omnia enim audentibus periculoſa videntur,
" Quando per hoſtilem pes incedit terram.
Confiſus ſum matri (& tamen non planè confido)

268. Τὰ μὲν πυλωρῶν) τὰ μὲν πυλώματα τὰ ἐπιτετραμμένα τοῖς πυλωροῖς, δι' εὐκολίας ὑπεδέξαντο. ὅθεν καὶ διὰ τὸ εὐμαρῶς καὶ εὐχερῶς με ὑποδέξασθαι τοὺς φύλακας, ὑποπτεύω μὴ δόλος ἐστίν. Δι' εὐπετείας) δι' εὐμαρείας, δι' εὐχερείας. Οὐ μεθῶσιν) οἱ ἐν ὑποκρίσει διὰ τὸ δυσέκφορον μετεποίησαν τὴν λέξιν. καὶ διαλέξεως ἐν τῷ τῶν μονοσυλλάβων ῥημάτων, ὅτε διαλαμβάνει τοῦ χρῶ, ταύτην τὴν χρῆσιν. ὡπλισμένος δὲ τῷδε φασγάνῳ, ἀνόητον τὴν χρῆσιν φασὶ τοῦ ξίφους ποιοῦσιν, ταῖς σπονδαῖς δὲ μήπω· εἰ δὲ καὶ μόνος ὤν, κρατῆσαι ἐδύνατο ἐπιβουλευόντων τοσούτων. ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι οἱ μετ' ἀνάγκης ἐπί τινα κίνδυνον ἐρχόμενοι, οὐχ ἐκ τῶν ἐνδεχομένων θηρῶσι τὴν ἀσφάλειαν ἐθέλουσιν, ἀλλ' οἷον παρὰ τοῦ καιροῦ λαμβάνουσι, καὶ οἱ ἐπ' ἐρημίας μετὰ ξιφιδίου πορεύονται, ὅπλον μὲν ἀπλισμένοι τῶν ὑποτιθεμένων θηρῶν. ἢ λῃστῶν. ἄμεινον καὶ τῶν ἀνόπλων. τοῦτο καὶ Πολυνείκης ζηλοῖ, ἀναγκασθεὶς γὰρ ἐπὶ διαλλαγὰς εἰς τὰς Θήβας ἐλθεῖν, ἔρχεται μὲν, ἵνα μὴ δόξῃ δύσνους εἶναι. ἀλλ' ἐπεὶ δὲ ὑποπτεύων τὴν ἀσφάλειαν κατὰ τὸ δυνατὸν ἐποιήσατο, τὴν πίστιν τοῦ θαρρεῖν, ὅ ἐστι τὴν ἀσφάλειαν τοῦ θαρρεῖν. Ὠὴ δὲ, ἐπίφθεγμα ἀνακλήσεως· τὸν κτύπον ἐν φησὶν ἀπειρατικῶς ὄντα, ἤγουν τὸν κενὸν ψόφον ὑφορώμεθα. 271. Οὐ μεθῶσιν) οὐκ ἀφῶσιν ἄτρωτον.

Ἤ τις

Ἤ τίς μ' ἔπεισε δεῦρ' ὑπόσπονδον μολεῖν.
Ἀλλ' ἐγγὺς ἀλκή· βώμιοι γὰρ ἐσχάραι
Πέλας πάρεισι, κοὐκ ἔρημα δώματα.
Φέρ', ἐς σκοτεινὰς περιβολὰς μεθῶ ξίφος,
Καὶ τάσδ' ἐρωτήσω, τίνες ἐφεστᾶσιν δόμοις.
Ξέναι γυναῖκες, εἴπατ', ἐκ ποίας πάτρας
Ἑλληνικοῖσι δώμασιν πελάζετε;

Χο. Φοίνισσα μὲν γῆ πατρίς, ἡ θρέψασά με·
Ἀγήνορος δὲ παῖδες ἐκ παίδων δορὸς
Φοίβῳ μ' ἔπεμψαν ἐνθάδ' ἀκροθίνιον.
Μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος
Μαντεῖα σεμνὰ, Λοξίου τ' ἐπ' ἐσχάρας,
Ἐν τῷδ' ἐστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν.
Σὺ δ' ἀντάμειψαί μ', ὅστις ὢν ἐλήλυθας
Ἑπτάστομον πύργωμα Θηβαίας χθονός.

Πολ. Πατὴρ μὲν ἡμῖν Οἰδίπους ὁ Λαΐου·
Ἔτικτε δ' Ἰοκάστη με, παῖς Μενοικέως.
Καλεῖ δὲ Πολυνείκην με Θηβαῖος λεώς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ὦ συγγένεια τῶν Ἀγήνορος τέκνων,
Ἐμῶν τυράννων, ὧν ἀπεστάλην ὕπο,
Γονυπετεῖς ἕδρας προσπίτνω
Σ' ἄναξ, τὸν οἴκοθεν νόμον σέβουσα.
Ἔβας, ἔβας, ὦ χρόνῳ γᾶν πατρῴαν.
Ἰὼ, ἰὼ, πότνια, μόλε * πρόδομος, *MS. πρόσεμος.
Ἀναπέτασον πύλας,
Κλύεις, ὦ τεκοῦσα τόνδε μᾶτερ; τί μέλλεις
Ὑπώροφα μέλαθρα
Περᾶν, θιγεῖν τ' ὠλέναις τέκνου;

Quæ mihi perſuaſit, ut fictis inducis huc venirem.
Sed propè eſt Defenſio: foci enim altarium
Propè adſunt, & non deſertæ domus.
Age dimittam gladium in obſcuram vaginam,
Et has interrogabo, quænam aſtent ædibus.
Peregrinæ mulieres, Dicite, quânam ex patriâ
Accedatis ad Græcas domos?

Cho. Terra quidem Phœniſſa patria aluit me:
Agenoris verò nepotes ex ſpoliis
Miſerunt me huc Phœbo primitias:
Cumque eſſet me miſſurus Oedipi filius inclytus
Ad venerandum oraculum Apollinis, & penetralia,
Intereà Argivi duxerunt exercitum ad urbem.
Tu verò viciſſim reſponde mihi, quis nam ſis, qui venis
Ad Thebas urbem turritam ſeptem-portarum.

Pol. Pater mihi quidem eſt Oedipus Laii filius,
Peperit verò me Jocaſte filia Menœcei,
Vocatque me Polynicem Thebanus populus.

MONOSTROPHICA.

Cho. O cognatio filiorum Agenoris,
Meorum dominorum, à quibus miſſa ſum,
Procumbo ad genua
Tibi, ô rex, colens legem patriam.
Veniſti, veniſti tandem poſt longum tempus in terram patriam.
Heus, heus, veneranda Domina, venias extra ædes,
Aperi portas,
Num audis, hunc quæ peperiſti Mater, quid cunctaris
Excelſa atria
Tranſire, & amplecti ulnis filium?

Βώμιοι) ὥστε καταφυγεῖν ἐπ' αὐτάς. εἰ δὲ οἱ. τοῦτο δὲ οὐ συνῳδὸν τῷ, Ὡπλισμένος δὲ χεῖρα τῇδε φασγάνῳ θρασύδειλον γὰρ τὸ Πολυνείκην ποιῆσαι, πρῶτον μὲν φάσκοντα, Ὡπλισμένος δὲ χεῖρα τῇδε φασγάνῳ, Τὰ πίστ' ἐμαυτῷ τοῦ θράσους παρέξομαι. νῦν δὲ τοὺς βωμοὺς πλησίον εἶναι φησὶν, εἰς προσφυγὴν, νομίζει συνθεῖναι καθάπερ ἱκέτης γενόμενος. Ἐσχάρα δὲ κυρίως μὲν ὁ ἐπὶ τῆς γῆς βόθρος, ἔνθα σφαγιάζουσι τοῖς κάτω ἐρχομένοις. Βωμὸς δὲ, ἐν ᾧ θύουσι τοῖς ἐπουρανίοις θεοῖς. νῦν δὲ βώμιοι ἐσχάραι, τὰ κοιλώματα τῶν βωμῶν, ἢ κατὰ περίφρασιν οἱ βωμοί. Κοὐκ ἔρημα δώματα) τὰς ἀπὸ τοῦ χοροῦ ἑωρακὼς φησὶ τεθαῤῥηκέναι. ἀληθῶς δὲ φησὶ ψυχῆς τεκμήριον. τί γὰρ ἔμελλον αὐτῷ γυναῖκας συμβαλέσθαι πρὸς κίνδυνον; Ἐς σκοτεινὰς) εἰς τὸν κολεὸν, ἢ ὑπὸ τὴν χλαῖναν, καὶ ἄμεινον ἵνα κεκαλυμμένον τὸ ξίφος ἔχῃ, καὶ πρὸς ἄμυναν ἕτοιμον. 288. Δορὸς) λαφυραγωγίας. Ἀκροθίνιον) τῆς λείας ἀπαρχήν. Λοξίου τ' ἐπ' ἐσχάρας) διαφέρει βωμὸς καὶ ἐσχάρα. Βωμὸς γάρ ἐστιν, ὁ εἰς ὕψος ᾠκοδομημένος, καὶ ἀναβάσεις ἔχων. ἐσχάρα δὲ, ἡ ἐν τετραγώνῳ περὶ γῆν βάσις βωμοῦ, τάξιν ἔχουσα ἀντὶ ἀναβάσεως. ἡ ἐσχάρα, κυρίως τὸ πῦρ. Μέλλων δὲ πέμπειν) Σολοικοφανὲς τοῦτο ἐστιν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, μέλλοντος πέμπειν με Οἰδίποδος, ἐν τῷδ' ἐστράτευσαν Ἀργεῖοι. ἢ οὕτως, μέλλων δὲ πέμψειν πρὶν ἰδεῖν τοὺς Ἀργείους ἐπιστρατεύσαντας, ἐν τοσούτῳ οἱ Ἀργεῖοι ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστράτευσαν. 294. Ἑπτάστομον) ἑπτάπυλος ἡ Θήβη κατεσκεύαστο, ὅτι πρὸς τὴν ἑπτάχορδον λύραν Ἀμφίονος, κιθαρίζοντος ἐτειχοδομήθη. Ὦ συγγένεια) σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς, στίχων καὶ κώλων ι'. ὁ α' καὶ ὁ β' ἴαμβοι τρίμετροι. τὸ γ' τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α' ποδὸς χορείου. τὸ δ' ἰαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ διϊάμβου ἐπιτρίτου β'. τὸ ε' καὶ ἕκτον ἀντισπαστικὸν, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ β' ἀντισπάστων, τοῦ α' καθαροῦ, τοῦ β' ἐξαβραχέος. τὸ ζ' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ α' ποδὸς χορείου. τὸ η' ἀντισπαστικὸν δίμετρον, ὅμοιον τῷ ς' ἐξ ἀντισπάστου, καὶ διτροχαίου. τὸ θ' ἐκ παίωνος γ' καὶ ἰωνικοῦ, διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. τὸ ι' ἀσυνάρτητον ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως, καὶ τροχαϊκῆς πενθημιμεροῦς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 298. Ὦ συγγένεια τῶν Ἀγήνορος) Ἰοῦς Ἔπαφος, οὗ Λιβύη, ἧς Ἀγήνωρ, οὗ Βῆλος καὶ Ἀγήνωρ, οὗ Κάδμος, οὗ Πολύδωρος, οὗ Λάβδακος, οὗ Λάϊος, οὗ Οἰδίπους, οὗ Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης. 300. Γονυπετεῖς) ὡς τῶν Φοινίκων διὰ γονυκλισίας τιμώντων τοὺς βασιλεῖς. Σέβουσα δὲ) τιμῶσα καὶ φυλάττουσα. ἢ τιμῶσα κατὰ τὸν πάτριον νόμον, ἢ φυλάττουσα τὸ ἔθος τὸ ἐκ τῆς θρησκείας.

ANNOTATIONES.

V. 290. Μέλλων δὲ πέμπειν &c. Ἐν τῷδ' ἐστράτευσαν &c.) De hâc Syntaxi conſule *Scholiaſtem*. Et multa quidem apud Poetas ——διὰ τὸ πρὸς σημαινόμενον abſque Solæciſmo, quanquam σολοικοφανῶς dicta, explicantur. *Canterus* quoque notavit, apud Poetam noſtrum haud ſemel hanc Syntaxin uſurpari; ſed & *Helen.* v. 295. Κλείθρων ἂν εὐρρίμεσθα, τὴν ὑπ' Ἰλίῳ ——Δοκοῦντες Ἑλένην Μενέλεῳ μ' ἐλθεῖν μέτα· Et in *Ion.* v. 927. Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλοῦσ' ἐμοὶ, Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο. *Sophocles* quoque & *Æſchylus* hâc phraſi ſunt uſi, hic bis, ille ſemel; ita *Canterus*. Sic *Homer.* Iliad. β'. v. 350. Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα &c. Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων, In quem locum multa *Euſtathius* fol. 236. lin. 17. ubi & hæc ex *Euripide*, Πάλαι δή σ' ἐξερωτῆσαι θέλων, Σχολή μ' ἀπεῖργε. Τοῦτο δὲ παντελῶς ἀθρεπτότατον σολοικίζον, inquit ille, & iterum, ex *Euripidis Hippolyt.* v. 23. —πολλὰ δὲ Πάλαι προκόψασ', οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ. Et Ἐξὸν καθεύδειν τὴν ἐμαυτῆς ἴσχειν. *Joſua Barnes.*

V. 303. Μόλε πρόδομος) Id eſt, exi foras, ante fores, πρὸ δόμων. MS. tamen legit πρόσεμος, quam Lectionem nequis temerè factam putet, *Scholiaſtes* MS. confirmat, his Verbis, Ἐλθὲ ἔξω ὁρμωμένη, προσερχομένη. *Joſua Barnes.*

Io. Φοινισσᾶν, ὦ νεάνιδες, βοὰν ἔσω
Δόμων κλύουσα τήνδε,
* Γῆρα τρομερὸν * MS. Γηραιῷ & Μοι* ποδί.
Ἕλκω * ποδὸς βάσιν. ἰὼ, τέκνον, χρόνῳ
Σὸν ὄμμα, μυρίαις τ' ἐν ἁμέραις προσεῖδον.
Ἀμφίβαλλε μαστὸν ὠλέναισι ματρὸς,
Παρηΐδων τ' ὄρεγμα,
Βοστρύχων τε κυανόχρωτα χαίταις
Πλόκαμον, σκιάζων δέραν ἐμάν.
Ἰὼ, ἰὼ, μόλις φανεὶς
Ἀελπτα κἀδόκητα ματέρος ὠλέναις. τί φῶ σε; πῶς ἅπαντα
Καὶ χερσὶ, ϗ * λόγοισι, πολυέλικτον ἁδονὰν * MS. κέμασι haud bene.
Ἐκεῖσε ϗ τὸ δεῦρο περιχορεύουσα, τέρψιν
* Παλαιᾶς λάβω χαρμονᾶς; ἰὼ, τέκος,
* Ἔρημον πατρῷον ἔλιπες δόμον, * MS. παλαιῶν & χαρμονᾶν. Vide Scholiast.
Φυγὰς ἀποσταλεὶς ὁμαίμου λώβᾳ.
Ἦ ποθεινὸς φίλοις;
Ἦ ποθεινὸς Θήβαις; * al. ἐλεινὸς.
Ὅθεν ἐμάν τε λευκόχροα * κείρομαι,
Δακρυόεσσαν ἱεῖσα * πενθήρη, κόμαν, * subaudi φωνὰν.

Io. O puellæ, vocem Phœnissam intra
Ædes istas audiens,
Senectâ tremulum
Incessum pedis traho. O fili, post longum intervallum
Et post multos dies aspicio oculum tuum.
Amplectere ubera matris brachiis tuis,
Genásque cupitas,
Comæque cæruleam ad meos capillos
Cæsariem applica, obumbrans collum meum.
Io, Io, vix apparens
Pr. spe, & pr. opin. in matr. brach. Quom. compell. te? q. om. peragam,
Et manibus & verbis multiplicem voluptatem,
Huc & illuc inambulans, & delectationem
Veteris gaudii accipiam? O fili,
Reliquisti paternam domum desertam,
Exul missus fratris injuriâ.
Quàm desideratus amicis?
Quàm desideratus Thebis?
Unde rasi canos meos,
(Lacrymosam emittens vocem) capillos,

Φοινισσᾶν βοὰν) τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται (ὡς εἴρηται) μονοστροφα, ϗ μετεχει ἄτακτα, ϗ συστηματικὰ ἐξ ἀνομοίων κτ᾿ περιορισμοὺς ἀνίσους. ἔστι οὖν ἡ παροῦσα στροφὴ κώλων νζ. τὸ α' ἰαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ β' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ γ' χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου δ', ϗ χοριάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ δ' ἰωνικὸν ἡμιόλιον, ἐξ ἐπιτρίτου γ', ϗ ἰωνικοῦ ἡμίσεος. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ε' ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ϛ' ἰαμβος τρίμετρος, ὅμοιος τῷ α'. τὸ ζ' ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ διιάμβου παίωνος δ', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, ϗ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς ϗ τροχαϊκῆς συζυγίας. ἔχει δὲ ἡ τροχαϊκὴ συζυγία τὸν α' πόδα χορεῖον. τὸ η' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Ευριπίδειον, ἢ ληκύθιον. τὸ θ' ἰωνικὸν, ἑφθημιμερές. τὸ ι' χοριαμβικὸν τρίμετρον, καταληκτικὸν, ἐκ διτροχαίου, χοριάμβου, ϗ βακχείου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος. τὸ γὰρ κε' ϗ βραχὺ παρ' Ὁμήρῳ εὑρηται. τὸ ια' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος γ' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἐπιτρίτου γ' ϗ ἰάμβου. τὸ ιβ' ἰαμβικὸν δίμετρον, ὅμοιον τῷ ια'. τὸ ιγ' ϗ ιδ' ὅμοια τῷ β' ἰαμβικῷ. τὸ ιε' τροχαϊκὸν, ὅμοιον τῷ η'. τὸν α' πόδα χορεῖον εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου ϗ ἐπιτρίτου γ', ἢ ϗ ἐκ παίωνος δ' ἀντὶ ἰωνικοῦ ϗ διϊάμβου. τὸ ιζ'. ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ β'. τὸ ιη' ἰωνικὸν, ὅμοιον, τῷ ιε', ἐκ παίωνος δ' ϗ διτροχαίου. τὸ ιθ' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου ϗ ἐπιτρίτου γ'. τὸ κ' ἰαμβικὴ βάσις, ὅμοιον τῷ ε'. τὸ κα' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου ἐπιτρίτου πεντασυλλάβου ϗ ἰάμβου, διὰ τὸ ἀδιάφορον. εἰ δὲ βούλει, καταληκτικὸν, ἐξ ἀντισπάστου παίωνος α' ϗ δακτύλου. τὸ κβ' ἰωνικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος δ' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος διϊάμβου, ϗ μολοσσοῦ. τὸ κγ', ϗ κδ' τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ. τὸ κε' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. ἐκ παίωνος δ' ἀντισπαστικοῦ, ϗ ἰάμβου. τὸ κϛ' ὅμοιον, ἐξ ἀντισπάστου, ϗ διϊάμβου ϗ ἐπιτρίτου γ'. τὸ κζ' ἀναπαιστικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον εἰς δισύλλαβον. εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου ἐπιτρίτου α' ϗ τροχαίου. τὸ κη' προσοδιακὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β' ἀντὶ ἰωνικοῦ, ϗ χοριάμβου, τὸ κθ' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β' ἀντὶ ἰωνικοῦ, ϗ διϊάμβου. τὸ λ' ἰαμβος τρίμετρος. τὸ λα' ἀντισπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἀντισπάστου κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὸ λβ' τροχαϊκὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον, ἴαμβον ἔχον τὸν δ' πόδα. ἔοικε δὲ εἶναι ϗ τοῦτο Στησιχόρειον, σὺν τῷ Πινδαρικῷ ἤθει. τὸ λγ' ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ διτροχαίου ϗ κρητικοῦ. τὸ λδ' ὅμοιον. τὸ λε' ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ ιβ'. τὸ λϛ' ὅμοιον. τὸ λζ' ὅμοιον τῷ λα'. τὸ λη' χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ϗ χοριάμβου πεντασυλλάβου, ϗ ἑτέρου καθαροῦ διὰ τὴν κοινὴν, ἢ ἐπιτρίτου γ'. τὸ λθ' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, ϗ ἐπιτρίτου γ'. τὸ μ' ἰαμβος τρίμετρος, ὅμοιος τῷ α'. τὸ μα' ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, λείπεται γὰρ ὅλου ποδὸς, εἰς τὸ εἶναι τρίμετρον. τὸ μβ', τὸ μγ', ϗ τὸ μδ', ϗ τὸ με ἰαμβικὰ, ὅμοια τῷ ιβ'. τὸ μϛ' ὅμοιον ἑφθημιμερές. τὸ μζ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου, ἐπιτρίτου πεντασυλλάβου, ϗ ἰάμβου. τὸ μη' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ' ϗ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, τὸν α' πόδα χορεῖον. τὸ μθ' χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἐπιτρίτου β' ϗ χοριάμβου πεντασυλλάβου. τὸ ν' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ', ἀντισπάστου ϗ ἐπιτρίτου τετάρτου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ διτροχαίου πεντασυλλάβου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, ϗ μολοσσοῦ. τὸ να' χοριαμβικὸν ἡμιόλιον, ἐκ χοριάμβου ϗ ἰάμβου. τὸ νβ' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, τὸν α' πόδα χορεῖον, ἤτοι τρίβραχυν. τὸ νγ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α' ἐκ τρίτου ϛ' σπονδείου. τὸ νδ' προσοδιακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος β' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, χοριάμβου ϗ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν, ἑφθημιμερὲς, ἰάμβου ἀρχομένου. τὸ νε δακτυλικὸν δίμετρον καταληκτικόν. τὸ νϛ' δακτυλικὸν ὅμοιον. τὸ νζ' ἀντισπαστικὸν ἀκατάληκτον. τὸ νη ἰωνικὸν τρίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ' β', ϗ διϊάμβου. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῆς στροφῆς, κορωνίς. Φοινισσᾶν ὦ νεάνιδες) οὐ γὰρ ϗ Ἑλληνικῶς ἐλάλουν, ἀλλ' εἶχον τὴν πάτριον ἀπήχησιν ἔσωζον τῆς φωνῆς, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει. Καὶ γὰρ χαρακτὴρ αὐτὸς ἐν γλώσσῃ τί με Παρηγορεῖ Λάκωνος ὀσφρᾶσθαι λόγου. Ἕλκω ποδὸς βάσιν) ἐπείγω μου τὴν βάσιν ὑπὸ τοῦ γήρως τρομεράν. 313. Ἀμφίβαλλε μαστὸν) τὸν μαστὸν τῆς μητρὸς περίβαλλε ταῖς σαῖς ὠλέναις. ὁ παῖς υἱός. περιπτυξάμενος ἀσπασαί με. ἔστι τὸ ἀμφίβαλλε μαστὸν, ἀντὶ μέρους τὸ στῆθος τῆς μητρὸς ταῖς σαῖς χερσὶ, ϗ τὸ τῶν παρηΐδων σου ὄρεγμα, ἤγουν ἔκτασμα περίβαλλέ μοι. Κυανοχρῶτα) ϗ τὸν κυανοχρῶτά σου πλόκαμον, περίβαλλε τῷ τραχήλῳ μου, ϗ κατασκίαζε τοῦτον τοῖς βοστρύχοισί σου πλοκάμοις. ἐν κοινῷ γὰρ τὸ ἀμφίβαλλε. οὐ γὰρ τὸν ἑαυτῆς πλόκαμον λέγει, τιμιώτερον ὕστερον ἐξυρεῖσθαι αὐτὴν φησὶ διὰ τὸ πένθος. Παρηΐδων τ' ὄρεγμα) ἀντὶ τοῦ ἀγαπητικῶς περιπλυνόμενος. 318. Τί φῶ σε) τί σοι εἴπω. πῶς προσφθέγξομαί σε, ϗ πῶς τὰ πάντα λάβω. τέρψιν παλαιὰν ϗ χαρμονὴν, ϗ πολυέλικτον ἡδονὴν χερσί τε ϗ λόγοις ἐκεῖσε, ϗ τὸ δεῦρο περιχορεύουσα, ἀντὶ τοῦ περισκιρτῶσα πανταχῆ. Πολυέλικτον δὲ) πολύπλεκτον, ποικίλην ϗ πανταχόθεν με ἔχουσαν ἡδονήν. Παλαιᾶς λάβω) παλαιῶν ἡδονῶν χαρμονήν. 322. Ἔρημον πατρῷον) σοῦ ἔρημον δηλονότι. τὴν γὰρ αὐτοῦ ἀπουσίαν, ἐρημίαν τοῦ πατρὸς οἴκου οἴεται. 326. [* Ὅθεν ἐμάν τε) ἀφ' οὗ, ὦ τέκνον. ϗ τὴν ἐμὴν λευκόχροα κόμην ἐκειράμην, ἀφιεῖσα φωνὴν δηλονότι, Θρηνῶδη μετὰ δακρύων, ἀμέτοχος ἐνδυμάτων λευκῶν· Ἀμείβομαι δὲ, ϗ ἀλλάσσω, ἀντὶ τοῦ ἤλλαξα, ταῦτα τρίχινα ἐνδύματα, τὰ δυσόρφναια, τὰ σκότια, ἐκ παραλλήλου ἀντὶ τοῦ τὰ μέλανα.

* Ὅθεν ἐμάν τε, ἀφ' οὗ &c.) Hanc Paragraphen uſque ad τὰ μέλανα ex MS. deſcripſimus. Notandum eſt, Verſuum hujus Chori diſpoſitionem apud Scholiaſtem non per omnia reſpondere huic noſtræ, quam tamen ex aliis codicibus confirmatam accepimus. *Joſua Barnes.*

Ἀπτάλος

Ἄπεπλος φαρέων λευκῶν, τέκνον,
Δυσόρφναια δ' * ἀμφιτρύχη τάδε σκότι' *MS. ἀμφιτρυχῆ.
Ἀμείβομαι. ὁ δ' ἐν * δώμασι πρέσβυς *MS. δώμασι.
Ὀμματοστερὴς, ἀπήνας ὁμοπτέρου,
Τᾶς ἀποζυγείσας δόμων, πόθον ἀμφιδάκρυτον
Αἰεὶ κατέχων, * ἀνῇξε μὲν ξίφους *MS. ἀνῇξε.
Ἐπ' αὐτοχειρά τε σφαγάν,
Ὑπὲρ τέραμνά τ' ἀγχόνας,
Στενάζων ἀρὰς τέκνοις.
Σὺν ἀλαλαῖσι δ' * αἰὲν αἰαγμάτων, * Ex MS. αἰὲν addidi.
Σκοτίᾳ κρύπτεται.
Σὲ δ', ὦ τέκνον, καὶ γάμοισι δὴ κλύω
Ζυγέντα, παιδοποιὸν ἁδονὰν
Ξένοισιν ἐν δόμοις ἔχειν,
Ξένον τε κῆδος ἀμφέπειν.
Ἄλαστα ματρὶ τάδε,
Λαΐῳ τε τῷ παλαιγενεῖ,
Γάμων ἐπακτὸν ἄταν.
Ἐγὼ δ' οὔτε σοι πυρὸς ἀνῆψα φῶς
Νόμιμον ἐν γάμοις,
Ὡς πρέπει ματρὶ μακαρίᾳ.
Ἀνυμέναια δ' Ἰσμηνὸς ἐκηδεύθη
Λουτροφόρου χλιδᾶς.
Ἀνὰ δὲ Θηβαίαν πόλιν
Ἐσιγάθη σᾶς ἔσοδος νύμφας.
Ὄλοιτο τάδ', εἴτε σίδαρος,
Εἴτ' ἔρις, εἴτε πατὴρ ὁ σὸς αἴτιος,
Εἴτε τὸ δαιμόνιον κατεκώμασε
Δώμασιν Οἰδιπόδαο·
Πρὸς ἐμὲ γὰρ κακῶν ἔμολε τῶνδ' ἄχη.

Ἴαμβοι.

Χορ. “ Δεινὸν γυναιξὶν αἱ δι' ὠδίνων γοναί·
“ Καὶ φιλότεκνόν πως πᾶν γυναικεῖον γένος.
Πολ. Μῆτερ, φρονοῦσ' εὖ, κοὐ φρονοῦσ', ἀφικόμην

Et non induta ſum candidis veſtibus, ô fili.
Atras verò & ſqualidas has tenebris ædes
Incolo : ſenex verò in domo
Excæcatus, jugi (fraterni) comparis
Ejus, quod disjunctum eſt à ſuâ familiâ, deſiderium lacrymoſum
Semper habens, inſilit in gladium,
Inque manu propriâ factam cædem,
Sublimeſque laqueos,
Cum gemitu proferens execrationes in ſuos liberos.
Cum vociferationibus autem querelarum ſemper
In tenebris occultatur.
Te verò, ô fili, audio connubio
Conjunctum, conjugalē voluptatē
Habere in externâ terrâ,
Peregrinámq; affinitatem curare.
Hæc ſunt intolerabilia matri,
Et Laio avo tuo,
Nuptiarum externam & adventitiam noxam:
Ego verò neque lumen ignis accendi tibi
Legitimum in nuptiis,
Ut decet matrem beatam.
Nec Iſmenus curavit Hymenæum,
Qui ex balneis conſtat deliciarum.
Per Thebanam verò urbem
Præteritus eſt ſilentio ingreſſus tuæ ſponſæ.
Pereant iſta, ſive ferrum,
Sive diſſidium, ſive pater tuus in cauſa eſt,
Sive fatum petulanter invaſit
Domum Oedipi:
Ad me enim veniunt dolores horum malorum.

Chorus.

“ Graves ſunt mulieribus, qui cum dolore educuntur partus.
“ Ac totum genus muliebre amans eſt liberorum.

Pol. Mater, benè & non benè cogitans, veni

Ἄπεπλος) Ἀμέτοχος ἐνδυμάτων λευκῶν, ἀνείμων λευκῶν ἱματίων ὑπάρχουσα, τὰ δυσόρφναια, καὶ σκότια τρύχη διαδέχομαι. Ἄλλως. Ἀντὶ τοῦ μελανοφορῶ· καὶ πενθῶ ἐπὶ τῷ τέκνῳ. Ἀπήνας) Ζεύγους συγγενικοῦ, συζυγίας, Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην δηλοῖ· [* Ἀπήνας ὁμοπτέρου) ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὁμοειδῶν ὀρνέων, ἃ ἀπὸ τοῦ τοῖς αὐτοῖς πτεροῖς χρῆσθαι, γνωρίζουσι τὴν ἑαυτῶν συγγένειαν καὶ τὸ ὁμοειδές. Ἀπήνας) ἤγουν υἱῶν τῶν δύο ἀδελφῶν τῶν χωρισθέντων τῶν δόμων ἐπιθυμίαν ἀειδάκρυτον ἀεὶ ἔχων, ὥρμησε μὲν καὶ ἐπ' αὐτόχειρα σφαγὴν ξίφους, καὶ ἐπὶ πνιγμονὴν ὑπὸ τὰ ὑψηλὰ οἰκήματα, ὑπὸ στραγγάλης ἐπαρώμενος ἀρὰς τοῖς τέκνοις.] Ἀπήνη δὲ, ἥ τις ἐκ δύο βοῶν ἐλαύνεται. 335. Ὑπὲρ τέραμνα) καὶ εἰς τὰ μετέωρα τὰς ἀγχόνας, ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀνῇξεν. Ἄλλως. καὶ ἐπὶ αὐτοχειρὶ ὥρμησε μὲν, καὶ κατὰ τοῦ ξίφους ὥρμησε, καὶ ἐπὶ σφαγὴν μοίρας, καὶ ἀγχόνης αὐτόχειρα. 336. Στενάζων) διὰ τὰς ἀρὰς, ἃς κατηρᾶτο τῶν τέκνων, μετέγνω γὰρ ἐπὶ τῷ καταρᾶσθαι τοῖς παισί. Σὲ δ' ὦ τέκνον) σὲ δ', ὦ τέκνον, ἀκούω ἐπὶ ξένοις ζευχθέντα, καὶ ξένοις συγγένειαν ἔχειν, καὶ ἄτην γάμων αὐθαίρετον, τουτέστιν ἣν αὐτὸς σαυτῷ ἐπηγάγου. ταῦτα δὲ ἀνεπίληστα ἐμοί, καὶ τῷ σῷ προγόνῳ Λαΐῳ, εἰ καὶ ἤδη τέθνηκεν. [* Ἄλλως, Σὲ δὲ, ὦ τέκνον, ἀκούω καὶ παιδοποιὸν ἡδονὴν ἔχειν ἐν ξένοις δόμοις, γυναικὶ συζυγέντα, καὶ ξένην συγγένειαν θεραπεύειν γάμων ἐπακτὴν ἄτην, ἤγουν λέγω βλάβην γάμων ἐπεισάκτων, τουτέστι ξένων, καὶ ἀπ' ἀλλοτρίου γένους. τὸ δὲ, ἄλαστα ματρὶ τάδε καὶ Λαΐῳ τῷ παλαιγενεῖ, διὰ μέσου· ἤγουν, οὐκ εἰσὶ τάδε δυνάμενα ὑπὸ τῆς μητρὸς ἐπιλησθῆναι, καὶ ὑπὸ τοῦ Λαΐου τοῦ παλαιοῦ· ἐγὼ δὲ οὐδαμῶς σοι ἐν τοῖς γάμοις ἀνῆψα φῶς πυρὸς νενομισμένον, καθὸ πρέπει μητρὶ εὐτυχεῖ.] 341. Ξένοισιν ἐν δόμοις) τὸ ἑξῆς. ξένον δὲ κῆδος ἀμφέπειν γάμων, ποῖον κῆδος τὴν ἄτην ἐπάγει ἡμῖν. διὰ γὰρ τοῦ γάμου πολεμεῖς τὴν πατρίδα. τὰ δὲ ἑξῆς διὰ μέσου, ὥσπερ ἔλεγε, δυστυχήματα ἐμοῦ τε καὶ τῶν σῶν προγόνων, τὸ δὲ μὴ μετασχεῖν ὁμοφύλου γυναικός. ἐπιγαμβρεύσει δὲ τῷ Ἄργει ὁ Ἰσμηνὸς, μὴ μεταλαβὼν τῶν ὑμεναίων τῆς λουτροφόρου χλιδῆς. ὃ δὲ μήτε ὑμέναιον ἀκούσας, μήτε λουτρὰ σοι ἐκπέμψας. ὁ Ἰσμηνὸς δὲ ἐσιωπήθη ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν Ἄδραστον ἐπιγαμβρίᾳ, οὐ γὰρ ἐδέξατο τὸ παρ' αὐτοῦ λουτρόν. Ἐγὼ δ' οὔτε σοι) ἔθος ἦν τὴν νύμφην ὑπὸ τῆς μητρὸς τοῦ γαμοῦντος μετὰ λαμπάδος εἰσάγεσθαι. Ἐσιγάθη) ἐσιωπήθησαν. γράφεται καὶ ἐσιγάθησαν, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀνυμνήθησαν. 353. Ὄλοιτο τάδ') ἀπόλοιτο τάδε τὰ κακά, καὶ μεταβληθείησαν εἰς ἀγαθά, εἴ τις αὐτῶν ἐστιν αἴτιος. λείπει γὰρ τὸ αὐτῶν. Ἄλλως. ὄλοιτο τάδε, ἀντὶ τοῦ τοῦδε. ὡς τὸ διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα. ὡς ἂν τούτων αἴτιος καὶ πρᾶξιν ἀπόλοιτο, ὅστις ποτὲ ἄρα ἐστί. Κατεκώμασε) σφοδρῶς ἐπῆλθεν, τῶν κακῶν κώμων τὰ ἄχη εἰς ἐμὲ ἔσκηψεν. 358. Δεινὸν γυναιξί) τίμιον, ἢ μέγα κακόν. ἢ οὕτως. δεινὸν ἀντὶ τοῦ τίμιον, θαυμαστόν. ὁ δὲ νοῦς, αἱ γοναὶ αἱ ὀδύνης αἴτιαι, θαυμαστόν τι καὶ τίμιον παρὰ ταῖς γυναιξί. ἐν ἤθει δὲ θαυμαστικῶς εἴρηται, ὅτι ταῖς γυναιξὶν αἱ ὠδῖνες φίλτρον καθίστανται. καὶ διὰ τοῦτο πάσαις τὸ φιλότεκνον σώζεται. Ἄλλως. Αἱ δι' ὠδίνων γοναὶ, καθότι περὶ τοῦ τίκτειν πολλὴν ταλαιπωρίαν παρέχουσιν· ὡς εἰ ἔλεγε καὶ τὸ τῶν γονῶν ἐπώδυνον ἴσον, ὅμως φιλότεκνοί εἰσιν αἱ γυναῖκες. 360. Μῆτερ, φρονοῦν) φρονῶν μὲν, καθὸ πεισθείς σοι ἦλθον. οὐ φρονῶν δὲ, καθότι κατὰ τῆς πατρίδος ὥπλισμαι, καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς παραγέγονα, ὅθεν ὁπλίζεσθαι. ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει πατρίδος ἐρᾶν ἅπαντας, ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῆς ἀφίξεως.

* Ἀπήνας &c.) Hæc uncinis incluſa ex MS. addita.
* Ἄλλως, Hæc quoque ex MS. *Coll. Corporis Chriſti.*

ANNOTATIONES.

V. 330. Ὁ δ' ἐν δώμασι πρέσβυς) ἤγουν ὁ Οἰδίπους, ὁ τῶν ὀμμάτων ἐστερημένος.

V. 344. Τῷ παλαιγενεῖ) Ità cum MS. lego pro τῷ παλ— quod priùs malè obtinuit.

V. 347. Νόμιμον) *Plutarchus* legit Τόσμιον in libello περὶ φυγῆς, ubi acutè de hoc Poetæ loco diſſerit & de exilii incommodis. Vid. & *Gaſpar. Stiblini* Notas ad hunc locum. MS. tamen νόμιμον retinet, idque melius; nam à *Scholiaſt.* quoque, confirmatur. *Joſua Barnes.*

Ἐχθρὸς

Ἐχθροὺς ἐς ἄνδρας. “ Ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει
“ Πατρίδος ἐρᾶν ἅπαντας· ὃς δ' ἄλλως λέγει,
“ Λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει.
Οὕτω δὲ ταρβῶν εἰς φόβον τ' ἀφικόμην,
Μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνῃ,
Ὥστε ξιφήρη χεῖρ' ἔχων, δι' ἄστεος
Κυκλῶν πρόσωπον ἦλθον. ἓν δέ μ' ὠφελεῖ,
Σπονδαί τε, καὶ σὴ πίστις, ἥ μ' εἰσήγαγε
Τείχη πατρῷα. πολύδακρυς δ' ἀφικόμην
Χρόνιος ἰδὼν μέλαθρα, καὶ βωμοὺς θεῶν,
Γυμνάσιά θ', οἷσιν ἐνετράφην, Δίρκης θ' ὕδωρ·
Ὧν οὐ δικαίως ἀπελαθεὶς, ξένην πόλιν
Ναίω, δι' ὄσσων ὄμμ' ἔχων δακρυρροοῦν.
Ἀλλ' ἐκ γὰρ ἄλγους ἄλγος αὖ σε δέρκομαι,
Κάρα ξυρηκὲς, καὶ πέπλους μελαγχίμους
Ἔχουσαν. οἴ μοι τῶν ἐμῶν ἐγὼ κακῶν.
“ Ὡς δεινὸν ἔχθρα, μῆτερ, οἰκείων φίλων,
“ Καὶ δυσλύτους ἔχουσα τὰς διαλλαγάς.
Τί γὰρ πατήρ μοι πρέσβυς ἐν δόμοισι δρᾷ,
Σκότον δεδορκώς; τί δὲ κασίγνηται δύο;
Ἦ που στένουσι τλήμονες φυγὰς ἐμάς;
Ιο. Κακῶς θεῶν τις Οἰδίπου φθείρει γένος.
Οὕτω γὰρ ἤρξατ', ἄνομα μὲν τεκεῖν ἐμὲ,
Κακῶς δὲ γῆμαι πατέρα σὸν, φῦναί τε σέ.
“ Ἀτὰρ τί ταῦτα; Δεῖ φέρειν τὰ τῶν θεῶν.
Ὅπως δ' ἔρωμαι, μή τι σὴν δάκω φρένα,
Δέδοιχ', ἃ χρήζω. διὰ πόθου δ' ἐλήλυθας.
Πο. Ἀλλ' ἐξερώτα, μηδὲν ἐνδεὲς λίπῃς.
Ἃ γὰρ σὺ βούλει, ταῦτ' ἐμοὶ, * μᾶτερ, φίλα. * μῆτερ MS.
Ιο. Καὶ δή σ' ἐρωτῶ πρῶτον, ὧν χρήζω τυχεῖν.
“ Τί, Τὸ στέρεσθαι πατρίδος· ἦ κακὸν μέγα;
Πο. Μέγιστον· ἔργῳ δ' ἐστὶ μεῖζον, ἢ λόγῳ.
Ιο. Τίς ὁ τρόπος αὐτοῦ; τί φυγάσιν τὸ δυσχερές;
Πο. Ἓν μὲν μέγιστον, οὐκ ἔχει παρρησίαν.
Ιο. Δούλου τόδ' εἶπας, μὴ λέγειν ἅ τις φρονεῖ.
Πο. Τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών.
Ιο. Καὶ τοῦτο λυπρὸν, συνασοφεῖν τοῖς μὴ σοφοῖς.
Πο. Ἀλλ' εἰς τὸ κέρδος παρὰ φύσιν δουλευτέον.

Ad viros inimicos. “ Sed neceſſe eſt
“ Omnes amare patriam: qui vero aliter dicit,
“ Verbis delectatur, mentem vero illic habet.
Eo autem metûs & ad timorem veni,
Ne quis dolus à fratre me occidat,
Ut habens manum armatam gladio per urbem
Venerim circumferens vultum. Unum vero me juvat,
Induciæ & tua fides, quæ me introduxit
Intra mœnia paterna: veni verò multum lacrymans,
Poſt longum tempus videns aulam & aras deorum,
Et gymnaſia, in quibus nutritus ſum & aquam Dirces:
A quibus non juſtè pulſus, peregrinam urbem
Habito, habens aſpectum per oculos lacrymantem.
Sed enim ob dolores meos dolorē te quoque video,
Caput raſum, & veſtes atras
Habentem. Hei mihi propter mea mala.
“ Quam miſera res eſt, ô mater, odium inter domeſticos,
“ Et quam difficilem habet reconciliationem!
Quid verò meus pater ſenex in ædibus agit,
Videns tenebras? quid etiam ſorores duæ?
An non miſeræ gemunt exilium meum!
Joc. Aliquis Deus malè perdit genus Oedipi.
Sic enim cœpit, ut ego parerem contra fas,
Et ut male duceret uxorem pater tuus, tuque naſcereris.
“ Verum ad quid hæc? oportet ferre fatalia.
Quomodo autem interrogem, (nè mordeam tuum animum,
Metuo,) quæ volo: venis enim mihi deſideratus.
Pol. At exquirere nihil omittas.
Quæ enim tu vis, ea & mihi grata ſunt, mater.
Joc. Interrogo igitur primum, quæ volo conſequi.
“ Quid, eſſe exulem, anne magnum erat malum?
Pol. Maximum: re verò majus eſt, quam verbis.
Joc. Quonam modo hoc? quid eſt uſque adeo malum exulibus?
P. Unū quidē eſt maximū, non habet exul libertatem dicendi.
Joc. Servi eſt (quod dixiſti) non dicere aliquem id quod ſentiat.
Pol. Oportet ferre ſtultitias illorum, qui dominantur.
Joc. Et hoc acerbum eſt, deſipere cum ſtultis.
Pol. Sed ſerviendum eſt propter utilitatem contra naturam.

Πατρίδος ἐρᾶν) εἰ καὶ ἠτίμωτον προπηλακισμένος, ὅμως συγγινώσκει μοι τῆς πατρίδος ἔρως. [* Οὕτω δὲ ταρβῶν εἰς φόβον τ' ἀφικόμην) εἰς τοσοῦτον τοῦ τάρβους καὶ εἰς τὸν φόβον τοσοῦτον ἀφικόμην.] Εἰς φόβον τ') περισσὸς ὁ τέ. Ξιφήρη) ξίφει ἡρμοσμένος τὴν χεῖρα, τῇ δὲ κεφαλῇ περιβλέπων καὶ περιάγων. Χεῖρ' ἔχων) ὑποστικτέον ἐν τῷ ἔχων. Ἓν δέ μ' ὠφελεῖ) παρηγορεῖ, θαρρεῖν ποιεῖ. 372. Ὧν οὐ δικαίως) ἀφ' ὧν διωχθεὶς ξένην πόλιν οἰκῶ. Δι' ὄσσων) διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ὄψιν δακρυρροοῦσαν ἔχων. ἔστι δὲ ποιητικὴ περίφρασις. τὸ αὐτὸ γὰρ σημαίνει, ὡς τὸ ποδὸς περὶ ποδῶν. Ἀλλ' ἐκ γὰρ ἄλγους) ἀλλ' ἐκ τῆς παλαιᾶς δυστυχίας τῆς κατεχούσης με, ἕτερον ἄλγος ὁρῶ σε ἔχουσαν, κάρα ξυρηκὲς, ἐξυρημένην τὴν κεφαλὴν, καὶ πέπλους μέλανας ἔχουσαν. ξυρηκὲς δὲ ὡς ἀπλανὲς τῷ τόνῳ. Ἄλλως. Ὑπερβολικῶς εἴρηκεν. ἐκέκαρτο γὰρ ὡς ἀνωτέρω εἶπεν, ὅθεν ἐμάν τε λευκόχροα κέκαρμαι χαίταν, οὐ ξυρῷ δὲ, ἀλλ' ὡς ἐν πένθει. Οἴμοι ἐγὼ) οἴμοι ἐγὼ, ἕνεκα τῶν ἐμῶν κακῶν. Καὶ δυσλύτους ἔχουσα τὰς διαλλαγὰς) ὁ στίχος οὗτος οὐ πανταχοῦ φέρεται. Ὡς δεινὸν) λίαν χαλεπὸν πρᾶγμ' ἐστὶ, μῆτερ, ἔχθρα συγγενῶν. δυσδιόρθωτος γὰρ ἔχει τὰς φιλιώσεις. ἀλλὰ τί μοι πράττει ἐν οἴκοις ὁ γέρων πατὴρ ἐν σκότει διατελῶν; καὶ τί δρῶσιν αἱ δύο ἀδελφαί; ἆρα λυποῦνται διὰ τὰς ἐμὰς φυγάς; Οὕτω γὰρ) οὕτως ὁ δαίμων ἤρξατο φθείρειν τὸ γένος. οὕτω φησὶν ἐξ ἀρχῆς δυστυχῶ, ἀφ' οὗ ἀνόμως ἔτικτον. ἀνόμως γὰρ καὶ ἀσεβῶς παρεσκεύασέ με τικεῖν. Ἀτὰρ τί) κατὰ τί δὲ ταῦτα, φημὶ δηλονότι. οἰστέον τὰ τῶν θεῶν. Δέδοιχ' ἃ χρήζω) δέδοικα φησὶ μή πως ἔρωμαι ἃ χρήζω, καὶ δάκω σου τὴν φρένα, ὅμως ἐπιθυμῶ σε ἐρέσθαι κἂν λυπῶ σε. 393. Τίς ὁ τρόπος τῆς δυστυχίας, τῶν φυγάδων δηλονότι. Τὰς τῶν κρατούντων) τοῦτο ὡς Ἀθηναῖος ἔφη ὁ ποιητὴς, κἂν φυγάς τις ᾖ, ὅμως φέρει τὰς τῶν κρατούντων ἀνοίας, κἂν μὴ θέλῃ. γράφουσι δέ τινες τὰς τῶν πολιτῶν, κρατοῦσι γὰρ οἱ πολῖται. Λυπρὸν) λυπηρὸν, ἀλγεινόν· Συνασοφεῖν) συνανοηταίνειν τοῖς ἀνοήτοις. 398. Ἀλλ' εἰς τὸ κέρδος) οὐκ ἀξιόχρεως ἥρωος ὁ λόγος.

* Οὕτω &c.) Ex MS.

ANNOTATIONES.

V. 368. Σπονδαί τε, καὶ σὴ πίστις) Hinc Criticorum Vanitas elucet, qui dixerunt *Iocaſtam* in Prologo extra decorum Vaticinantem induci ab *Euripide*, quòd illa *Polynicis* adventum prædiceret; cum ex hoc unico loco appareat, *Polynicem* accerſitum à Fratre ſub fide ſuâ Matriſque & publicâ jam veniſſe. Pudet ſane *Euripidem* contrà tales ineptias defenſione egere videri. *Joſua Barnes.*

V. 383. Ἄνομα) i. e. ἀνόμως.

V. 391. Τί, τὸ στέρεσθαι πατρίδος; ἦ κακὸν μέγα; Μέγιστον· ἔργῳ δ' ἐστὶ μεῖζον, ἢ λόγῳ) De hoc loco & quod *Patriâ carere magnum* habeatur *malum*, vide quæ Nos ad *Electr.* v. 1314. *Joſua Barnes.*

V. 396. Κρατούντων) Alias πολιτῶν, ut ait *Scholiaſtes*, ſed puto id factum ex Parodiâ cujuſdam; nam certo certius κρατούντων ab *Euripide* ſcriptum. Ad hunc locum reſpexit *Cicero* l. 2. Epiſt. 25. ad *Atticum*. Sed Nos tenemus præceptum illud—Τὰς τῶν κρατούντων. Nonnulli legunt ἁμαρτίας pro ἀμαθίας; ſed hoc fit ex Parodiâ, ſenſu paulum variato; per verſum enim ſtare nequit. Memorabile autem eſt, quod *Dion Caſſius* l. 58. de *Æmylio Scauro* refert. Hic cum ſub *Tiberio* Tragœdiam *Atrei* nomine inſcriptam compoſuiſſet, in quâ tyrannus iſte quendam è ſubditis ſuis hoc ſenario moneret, ἵνα τὴν τοῦ κρατοῦντος ἀβουλίαν φέρῃ, his ſe ratus imperî *Tiberius*, *At ego*, inquit, *qui Atreum me fecit, Ajacem ipſum facturus ſum.* Nec promiſſis erat minor; Hominem enim ad αὐθεντίαν adegit. Vide *Tho. Gatakeri* Adverſaria Miſcellanea c. 10. fol. 111. & *Turneb.* l. 24. c. 4. & *Dion.* l. 58. Ita cum *Euripides* dixiſſet, Ἡ φύσις ἐβούλεθ', ᾗ νόμων οὐδὲν μέλει, *Anaxandrides* Comicus quòd invertebat, Ἡ πόλις ἐβούλετ', ᾗ νόμων οὐδὲν μέλει, id ſibi fatale habuit, teſte *Euſtratio* ad *Ariſtot.* Nicom. l. 6. c. 10. & l. 7. c. 10. *Joſua Barnes.*

Io. Αἰ

Ιο. Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας, ὡς λόγος.

Πο. Καλοῖς βλέπουσί γ' ὄμμασιν, μέλλουσι δέ.

Ιο. Οὐδ' ὁ χρόνος αὐτὰς διεσάφησ' οὔσας κενάς;

Πο. Ἔχουσιν Ἀφροδίτην τιν' ἡδεῖαν θεόν.

Ιο. Πόθεν δ' ἐβόσκου, πρὶν γάμοις εὑρεῖν βίον;

Πο. Ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον ἄν.

Ιο. Φίλοι δὲ πατρὸς καὶ ξένοι σ' οὐκ ὠφέλουν;

Πο. Εὖ * πρᾶσσε· τὰ φίλων δ' οὐδέν, ἤν τις δυστυχῇ.

Ιο. Οὐδ' ηὑγένειά σ' ἦρεν εἰς ὕψος μέγα; * πράττε MS.

Πο. Κακὸν τὸ μὴ ἔχειν. τὸ γένος οὐκ ἔβοσκέ με.

Ιο. Ἡ πατρίς, ὡς ἔοικε, φίλτατον βροτοῖς.

Πο. Οὐδ' ὀνομάσαι δύναιμ' ἄν, ὡς ἐστὶν φίλον.

Ιο. Πῶς δ' ἦλθες Ἄργος; τίν' ἐπίνοιαν ἔσχεθες;

Πο. Ἔχρησ' Ἀδράστῳ Λοξίας χρησμόν τινα.

Ιο. Ποῖον; τί τοῦτ' ἔλεξας; οὐκ ἔχω μαθεῖν.

Πο. Κάπρῳ, λέοντί θ' ἁρμόσαι παίδων γάμους.

Ιο. Καὶ σοὶ τί θηρῶν ὀνόματος μετῆν, τέκνον;

Πο. Οὐκ οἶδ'. ὁ δαίμων μ' ἐκάλεσεν πρὸς τὴν τύχην.

Ιο. Σοφὸς γὰρ, ὁ θεός. τίνι τρόπῳ δ' ἔσχες λέχος;

Πο. Νὺξ ἦν. Ἀδράστου δ' ἦλθον εἰς παραστάδας.

Ιο. Κοίτας ματεύων, ἢ φυγὰς πλανώμενος;

Πο. Ἦν ταῦτα. κᾆτά γ' ἦλθεν ἄλλος αὖ φυγάς.

Ιο. Τίς οὗτος; ὡς ἄρ' ἄθλιος κἀκεῖνος ἦν.

Πο. Τυδεύς, ὃν Οἰνέως φασὶν ἐκφῦναι πατρός.

Ιο. Τί θηρσὶ δ' ὑμᾶς δῆτ' Ἄδραστος ᾔκασε;

Πο. Στρωμνῆς ἐς ἀλκὴν οὕνεκ' ἤλθομεν πέρι.

Ιο. Ἐνταῦθα Ταλαοῦ παῖς συνῆκε θέσφατα;

Πο. Κἄδωκεν ἡμῖν δύο δυοῖν νεάνιδας.

Ιο. Ἆρ' εὐτυχεῖς οὖν τοῖς γάμοις ἢ δυστυχεῖς;

Πο. Οὐ μεμπτὸς ἡμῖν ὁ γάμος εἰς τόδ' ἡμέρας.

Ιο. Πῶς δ' ἐξέπεισας δεῦρό σοι σπέσθαι στρατόν;

Ioc. At ſpes alunt exules, ut dicitur.
Pol. Aſpiciunt ea pulchris oculis, cunctantur tamen.
Ioc. Neque tempus oſtendit tibi eas eſſe inanes?
Pol. Habent Venerem, ſuavem deam quandam.
Ioc. Unde verò alebaris, priuſquam per nuptias invenires victum?
Pol. Aliquando habebam in diem, aliquando non habebam.
Ioc. Non juvabant te amici patris, & hoſpites?
P. Feliciter te gere; amicorũ enim res in calamitatibus nihil ſunt.
Ioc. Non extulit te nobilitas ad magnum gradum?
Pol. Malum eſt nihil habere. Genus non aluit me.
Ioc. Patria, ut videtur, chariſſima res mortalibus eſt.
Pol. Non quidem dicere poſſum, quàm dulcis ſit.
Ioc. Quomodo veniſti Argos? quid conſilii habuiſti?
Pol. Apollo Adraſto quoddam oraculum dedit.
Ioc. Quale? quid hoc dixiſti? non poſſum intelligere.
Pol. Juſſit dare nuptum filias Apro & Leoni.
Ioc. At tibi quænam ſocietas erat nominis beſtiarum, ô fili?
Pol. Non ſcio, fatum me ad hanc fortunam vocabat.
Ioc. Sapiens enim eſt Deus. Sed quomodo nactus es connubium?
Pol. Nox erat, cùm veni ad porticus Adraſti.
Ioc. Quærens cubile, ſicut exul errans?
Pol. Hæc erat cauſa: deinde venit etiam alius exul.
Ioc. Quis iſte? quàm verò miſer & iſte erat?
Pol. Tydeus, quem dicunt natum Oeneo patre.
Ioc. Quare verò feris vos Adraſtus comparavit?
Pol. Eo quòd venimus in certamen de ſtragulis.
Ioc. Ibi filius Talai intellexit vaticinia?
Pol. Et dedit nobis duobus duas puellas.
Ioc. Suntne igitur felices aut infauſtæ nuptiæ?
Pol. Non reprehendo nuptias ad hoc uſque tempus.
Ioc. Quomodo perſuaſiſti huc te ſequi exercitum?

Αἱ δ' ἐλπίδες) αἱ ἐλπίδες, καὶ ἡ προσδοκία τῆς ἐπανόδου τῆς πατρίδος. ἐντεῦθεν καὶ ἡ παροιμία, αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτούς. Καλοῖς) ὄμμασι καλοῖς ὁρῶσιν αἱ ἐλπίδες, ἀλλὰ βραδύνουσιν. Οὐδ' ὁ χρόνος) οὐδ' ἡ πολλὴ παρέκτασις τοῦ χρόνου διεσαφεῖ αὐτὰς οὔσας ματαίας. Ἔχουσιν Ἀφροδίτην) τέρψιν τινὰ ἡδεῖαν ἔχουσιν πρὸς τὰς συμφοράς. Πόθεν) πόθεν πρὶν ἢ τύχῃς ἐτρέφου περὶ τοῦ γάμου. Ἐπ' ἦμαρ) ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἶχον τροφὴν, ἐν ἄλλῃ δὲ, οὔ. Εὖ πρᾶσσε) οὐχὶ εὐτυχεῖν. ἀνδρὸς γὰρ κακῶς πράσσοντος ἐκποδὼν φίλοι. πῶς δὲ ταῦτα φησίν, ὅπερ ὑπὸ τῶν φίλων εἰς τὴν πατρίδα κατάγῃ, ἢ τὰ περὶ γάμου ὑπὸ τῶν φίλων δυστυχῶν ἠγνοεῖτο. γήμας δὲ, καὶ τῆς δυστυχίας ἀπαλλαγεὶς, τότε πάλιν φίλους ἔσχε. περὶ τὸ τέλος εὐτυχεῖν τῷ Ἀδράστῳ, ταῦτα παθεῖν φησί. 411. Πῶς δ' ἦλθες) πῶς εἰς τὸ Ἄργος ἦλθες, καὶ οὐκ εἰς ἄλλην πόλιν. ἄτοπον δὲ φασὶ τὸν Ἄδραστον πιστεῦσαι τῷ θεῷ, τοσαῦτα δυστυχοῦντα κατὰ τὰς Θήβας, καὶ μόνον φυγάδα ἐκθλίψαντα ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἔπειτα Ἀργεῖος. πρὸς ὃ λεκτέον, ἐκδοῦναι προσέταξε τὰς θυγατέρας ὁ θεός, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐπιστρατεῦσαι ταῖς Θήβαις. Ἔχρησ' Ἀδράστῳ) ὁ μὲν τὴν αἰτίαν τῆς εἰς Ἄργος ἀφίξεως ἐρωτᾷ. ὁ δὲ τὴν αἰτίαν τῆς αὐτόθι κατοικήσεως λέγει. εἰ μὴ γὰρ διὰ τὸν χρησμὸν τοῦ γάμου παρέμεινεν. ἴσως ἂν ἐκεῖθεν παρῆλθεν τὸ Ἄργος. ἀλλὰ φησὶ διὰ τὸ πεπρωμένον ἦλθον ἐπὶ τὸ Ἄργος. ὁ γὰρ χρησμὸς ἐκεῖσε ἦγαγεν. Κάπρῳ) ἔχρησεν ὁ θεὸς ἐκδοῦναι τὰς θυγατέρας λέοντι καὶ κάπρῳ. Καὶ σοὶ τί) καὶ κατὰ τί σοι τοῦ ὀνόματος τῶν θηρῶν ἦν μετουσία, τέκνον. Οὐκ οἶδα) τὸ εἱμαρμένον ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς τοῦτο τῆς εὐτυχίας. καὶ οὐκ ἐκ προνοίας μοι ἀπέβη ὁ γάμος, ἀλλ' αὐτομάτως ἐκ τῆς τύχης. Ἄλλως. ὁ χρησμὸς ὑπὸ Μνασέου οὕτως ἀναγέγραπται. Χρησμὸς δοθεὶς τῷ Ἀδράστῳ. * Κούρας μὲν γαμβροῖσιν ζεῦξον Κάπρῳ ἠδὲ Λέοντι, Οὓς κεν ἴδοις προθύροισι τεοῦ δόμου ἐξ ἱεροῖο Ἡμετέρου στείχοντ'· μηδὲ φρεσὶ σῇσι πλανηθῇς. καὶ οἱ μὲν λέγουσιν, ὡς ἀπὸ τῶν ὅπλων τῶν ἀσπίδων συνέβαλεν Ἄδραστος. ὁ μὲν γὰρ εἶχε τὸν Καλυδώνιον σῦν, ὁ δὲ τὴν λεοντοπρόσωπον σφίγγα. οἱ δ' ὡς χρόνος γενόμενοι, ἀφίκοντο εἰς τὸ Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ δορὰς εὑρόντες λέοντος, καὶ συὸς ἀναθήματα κειμένας τούτων, φιλονεικήσαντες τι, καὶ περὶ τῆς αἰτίας εἰς κρίσιν ἀχθέντες τῷ βασιλεῖ, τῶν γάμων ἔτυχον. ἀπείκασε γὰρ τὸν μὲν, λέοντι· τὸν δὲ Τυδέα κάπρῳ, ὃς ἔγημε Δηϊπύλην, ὁ δὲ Πολυνείκης Ἀργείαν. 423. Τί θηρσὶ δ' ὑμᾶς) κατὰ τί δὲ ὑμᾶς ὁ Ἄδραστος ὡμοίωσε τοῖς θηρσί. Στρωμνῆς ἐς ἀλκὴν) διότι ἤλθομεν εἰς μάχην ἕνεκα στρωμνῆς· στρωμνῆς νῦν τοῦτό τι τῆς κατοικήσεως, ὅτι θηριωδῶς ἐμαχεσάμεθα πρὸς ἀλλήλους θηρσὶν ἡμᾶς εἴκασεν. ἴσως οὐ διέκειτο, ἀλλ' ὅτι ὁ μὲν κάπρου, ὁ δὲ λέοντος δορὰν ἠμφίεστο. Αἰδὰν Κρηθεύς, οὗ Ἀμυθάων, οὗ Βίας, οὗ Ταλαὸς, οὗ Ἄδραστος. Ἐνταῦθα) ἐν τούτῳ ὁ τοῦ Ταλαοῦ παῖς Ἄδραστος ἔγνω τὰ μαντεύματα; καὶ ἀληθεύει. καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τοῖς δυσὶν τὰς δύο αὐτοῦ θυγατέρας. 429. Σπέσθαι) ἕπεσθαι.

* Κούρας μὲν γαμβροῖσιν &c.) Hi tres Verſus aliquantò corrupti erant in omnibus editionibus, quos tamen ità reſtitui legendo στείχοντ' pro στείχοντας & ἡμετέρου pro ἡμετέροις; ut nempe τὸ ἡμετέρου referatur ad ἱεροῖο, *Apollinis* enim Templum erat, qui hoc Oraculum dedit, ex quo *Polynices* & *Tydeus* pugnaturi veniebant in Porticum Regii Palatii. Sed hoc Oraculum Latino metro aſtringi debere quis neget? Oraculum *Apollinis Adraſto* datum. *Natas junge tuas Generis* Apro *atque* Leoni, *E templo quos ire meo veſtra Atria contrà Spectàris: Nec te malè devium urgeat error.* De hoc Oraculo ità *Statius* Thebaid. l. 1. *Cui Phœbus Generos ævo ducente canebat Setigerúmque Suem & fulvum adventare* Leonem. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 411. Ἔσχεθες) Ità MS. Collegii *Corporis Chriſti Cantabrigiæ*, quùm prius legebatur ἔσχες, pro quo putabam ſcribi debere ἔσχες δὴ, ſed MS. omnem tulit dubitationem. *Joſua Barnes.*

V. 416. Ἐκάλεσεν) Τὸ ε ſine τῷ ν ſatis longum διὰ τὸ πρὸς· Vid. Not. ad *Oreſt.* v. 1535.

V. 419. Κοίτας ματεύων, ἢ φυγὰς) Rectè hic *Canterus* pro ματεύων legit ματεύων; ſed miſerè errat, quùm addit—præterea videtur legendum ὡς, & *Duportus* eundem errat cum illo errorem; hoc enim nullo legeretur ſenſu; ſed ἢ optimè ſtabit, & pro ὡς ponitur, vel ὡς, ſonántque tepore &c. Scio ego MS. noſtrum in Margine τὸ κοίτας ματεύων explicare per συνάφειαν μετὰ γυναικὸς ζητῶν & τὴν συνοίκησιν μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀδράστου; unde & τὸ ὡς ſequitur legendum: ſed ego per κοίτας ματεύων, nihil aliud intelligo, quàm nocturnum refugium, ut exules & hujuſmodi homines quærere ſolent. Nota eſt Fabula & à *Statio* accuratè tractatur *Thebaidos* l. 1. Matrimonium enim, quod Duobus his exulibus initum erat poſteà, fuit πάρεργον, nec ab iis primò expetitum. *Joſua Barnes.*

Πο. Δισ-

Πο. Διοσοῖς Ἄδραστος ὤμοσεν γαμβροῖς * τόδε,
Τυδεῖ τε, κἀμοί, σύγγαμος γάρ ἐστ' ἐμός, * MS. τάδε.
Ἄμφω κατάξειν εἰς πάτραν· πρόσθεν δ' ἐμέ.
Πολλοὶ δὲ Δαναῶν καὶ Μυκηναίων ἄκροι
Πάρεισι, λυπρὰν χάριν, ἀναγκαίαν δ' ἐμοὶ
Διδόντες· ἐπὶ γὰρ τὴν ἐμὴν στρατεύομαι
Πόλιν. θεοὺς δ' ἐπώμοσ', ὡς ἀκουσίως
Τοῖς φιλτάτοις τοκεῦσιν ἠράμην δόρυ.
Ἀλλ' εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν
Μῆτερ, διαλλάξασαν ὁμογενεῖς φίλους,
Παῦσαι πόνων με, καὶ σέ, καὶ πᾶσαν πόλιν.
Πάλαι μὲν οὖν ὑμνηθέν, ἀλλ' ὅμως ἐρῶ.
" Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισι τιμιώτατα,
" Δύναμίν τε πλείστην τῶν ἐν ἀνθρώποις ἔχει.
Ἁ'γὼ μεθ' ἥκω δεῦρο, μυρίαν ἄγων
Λόγχην. " Πένης γὰρ οὐδὲν εὐγενὴς ἀνήρ.
Χο. Καὶ μὴν Ἐτεοκλῆς εἰς διαλλαγὰς ὅδε
Χωρεῖ· σὸν ἔργον, μῆτερ Ἰοκάστη, λέγειν
Τοιούσδε μύθους, οἷς διαλλάξεις τέκνα.
Ετ. Μῆτερ, πάρειμι· τὴν χάριν δὲ σοὶ διδοὺς
Ἦλθον. τί χρὴ δρᾶν; ἀρχέτω δέ τις λόγου.
Ὡς ἀμφὶ τείχη καὶ ξυνωρίδας λόχων
Τάσσων, ἐπέσχον πόλιν, ὅπως κλύοιμί σου
Κοινὰς βραβείας, αἷς ὑπόσπονδον μολεῖν
Τόνδ' εἰσεδέξω τειχέων, πείσασά με.
Ιοκ. Ἐπίσχες. " Οὔτοι τὸ ταχὺ τὴν δίκην ἔχει·
" Βραδεῖς δὲ μῦθοι, πλεῖστον ἀνύουσιν σοφόν.
Σχάσον δὲ δεινὸν ὄμμα, καὶ θυμοῦ πνοάς.
Οὐ γὰρ τὸ λαιμότμητον εἰσορᾷς κάρα
Γοργόνος, ἀδελφὸν δ' εἰσορᾷς ἥκοντα σόν.
Σύ τ' αὖ πρόσωπον πρὸς κασίγνητον στρέφε,
Πολύνεικες· εἰς γὰρ ταυτὸν ὄμμασι βλέπων,
Λέξεις τ' ἄμεινον, τοῦδέ τ' ἐνδέξῃ λόγους.
Παραινέσαι δὲ σφῷν τι βούλομαι σοφόν.
" Ὅταν φίλος τις ἀνδρὶ θυμωθεὶς φίλῳ,
" Εἰς ἓν συνελθών, ὄμματ' ὄμμασιν διδῷ,
" Ἐφ' οἷσιν ἥκει, ταῦτα χρὴ μόνον σκοπεῖν.
" Κακῶν δὲ τῶν πρὶν μηδαμῶς μνείαν ἔχειν.
Λόγος μὲν οὖν σὸς πρόσθε, Πολύνεικες, τέκνον·

Pol. Adraſtus juravit duobus generis hoc,
Tydeo & mihi, (hic enim eſt affinis meus)
Se reducturum utrunque in patriam, me verò prius.
Multi autem principes Danaorum & Mycenæorum
Adſunt, officium mihi triſte, ſed neceſſarium
Dantes: duco enim exercitum adverſus meam
Patriam, Deos autem juro, quòd invitus
Intuli bellum chariſſimis parentibus.
Sed ad te pertinet reconciliatio horum malorum,
O mater, et reconciliatis charis fratribus,
Liberes à laboribus me, & te, & totam urbem.
Jam olim quidem celebratum eſt, ſed tamen dicam:
" Opes hominibus ſunt honoratiſſimæ,
" Et habeant maximam potentiam inter homines.
Quas ego propter huc venio, ducens multas
Haſtas: " Nam nobilis vir, ſi pauper ſit, nihil eſt.
Cho. Atqui Eteocles ad reconciliationem ipſe
Accedit: tui officii eſt, ô mater Iocaſte, dicere
Tales ſermones, quibus reconciliare poſſis filios.
Eteo. Mater, adſum: dans verò tibi hanc gratiam,
Veni. Quid me facere oportet? incipiat aliquis dicere:
Quia circa mœnia Curruſ(i.e. *Curribus-vectos-Ductores*) Manipul.
Inſtruens, inhibui civitatem, ut te audirem
De cõmuni recõciliatione, propter quam factis induciis profectum
Hunc recepiſti intra muros, perſuaſo me.
Ioc. Expecta. " Celeritas non juſtè agit:
" Tarda verò conſilia efficiunt multa ſapienter.
Remitte torvos oculos, & animi flatus:
Non enim immeris præciſum à faucibus caput
Gorgonis, ſed vides venientem fratrem tuum.
Tu quoque viciſſim vultum ad fratrem verte,
Polynices: nam in idem videns oculis,
Dices meliùs, & meliùs excipies hujus ſermones.
Admonere verò vos aliquid ſapientèr volo.
" Quando amicus aliquis iratus amico
" Congrediens, mutuò aſpicit,
" Oportet tantùm ea conſiderare propter quæ venit,
" Priorum verò malorum nequaquam meminiſſe.
O fili Polynices, tua oratio prior erit:

Πολλοὶ δὲ Δαναῶν) χεδὸν κατὰ πατρίδος ἐστρατεύσαντο, λυπρὰν φησὶ τὴν χάριν, ἀναγκαίαν· ἐκ ἐξουσίας γὰρ ἄλλους ἠναγκάσθαι διὰ τὸ πόλεμον. ἔμφρων δὲ καὶ ἐλεεινὸς ὁ λόγος. Τοῖς φιλτάτοις τοκεῦσι) γράφεται καὶ ἑκοῦσιν. ἵν' ᾖ, τῷ ἀδελφῷ μου. ὁ γὰρ Ἐτεοκλῆς ἑκὼν προδοὺς τὴν βασιλείαν, διὰ τὸ μὴ ἀφίστασθαι τῆς βασιλείας. [Ἡ ἐμὴ ὑβρισθεὶς) ἐκίνησα πόλεμον.] Εἰς σὲ τείνει) εἰς σὲ ἀφορᾷ. Διαλλάξασ') φιλιώσασαν. 441. Πάλαι μὲν ὑμνηθὲν) πάλαι λαληθέν. ἀλλ' ὅμως ἐρῶ. παροιμιώδης δὲ ὁ στίχος. Καὶ * ὁ ῥήτωρ, Δεῖ δὲ χρημάτων, [καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων.] Ἁ'γὼ μὲν ἥκω) ἐφ' ᾧ χρήματα κἀγὼ ἥκω. Μῆτερ πάρειμι) βέλλοντα πιπίνειν τῷ τραγικῷ τὸ πρόσωπον ἐστὶ δεῖ τὸ ἄδικον ἄνδρα. γινώσκων γὰρ ὡς οὐδὲν δίκαιον ἔχει λέγειν, ἐπείγει τὴν κρίσιν, τὸν ἐκ τῆς δικαιολογίας κατὰ λεπτὸν γινόμενον ἔλεγχον ἐκφεύγων. 450 Ἀρχέτω δέ τις) οὗτος ὁ Πολυνείκης. Καὶ ξυνωρίδας) ... καὶ παρέλκει. Τάσσων) στρατολογῶν. Ξυνωρίδας) τὰς ἱππέας τοῦ στρατοῦ ἐκ τῶν ἁρμάτων δηλοῖ· ξυνωρίδας. τὰ ἅρματα. λόχων δέ, στρατευμάτων. Ὅπως κλύοιμί (σου) διὰ σέ, ὦ μῆτερ, τὴν διακόσμησιν τοῦ στρατοῦ ἐπέσχον, ὅπως ἀκούσω πρότερον τὰς ὑπὸ σοῦ γινομένας κοινὰς ἡμῶν διαλύσεις. Βραβείας γὰρ διαλύσεις, ὅ ἐστι τοὺς κατὰ κρίσιν λόγους. Τόνδ' εἰσεδέξω) ἀντὶ τοῦ εἴσω ἐδέξω. ὡς εἴσιθι ἀντὶ τοῦ εἴσω ἴθι. τούτῳ δὲ ἐναντίον τὸ Ἴλιον εἴσω, ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν Ἴλιον. ἐκεῖσε γὰρ ἀντὶ προθέσεως παραλαμβάνεται. Ἐπίσχες) κατάπαυσον, καρτέρησον, ἄνες. Σχάσον) ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων. σχάσαι γὰρ τὸ ἐπισχεῖν τῶν κωπῶν τὴν εἰρεσίαν. βραδεῖς δὲ μῦθοι, οἱ μετ' ἐπισκέψεως, οἳ καὶ τὸ σοφὸν ἔχουσι. Στρέφε) τρέπε. 461. Εἰς γὰρ ταυτὸν) ἀπ' ἐναντίας. Ἐνδέξῃ λόγους) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἄμεινον. Σφῷν) ὑμῖν. Σοφὸν) φρόνιμον. Ὅταν) ὁπόταν τις φίλος θυμωθεὶς ἀνδρὶ φίλῳ, συνελθὼν ἐκείνῳ δηλονότι τὰ αὐτοῦ ὄμματα τοῖς ἐκείνου δίδωσι, ταῦτα μόνον πρέπει σκοπεῖν δι' ἃ παρῆλθε, τῶν προτέρων δὲ κακῶν μὴ μνήμην ἔχειν. 468. Σὸς πρόσθεν) ἀντὶ τοῦ πρότερος γενέσθω.

* Ὁ Ῥήτωρ) *Demoſthenem* hic ſignat Scholiaſtes, cujus ſententiam, quam nos pleniorem reddimus, ex 1° *Olynthiacorum* ſumpſit. Vide quæ Nos ad *Electr.* v. 427. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 431. Σύγγαμος) Itâ cum MS. lego, quia alitèr verſus ſtare nequit. Idem tamen MS. in Margine habet σύγγαμβρος, & hinc puto nonnulla exemplaria in textum recepiſſe. Sed videant qui ſic legunt, utrum ſecunda ſyllaba in τῷ σύγγαμβρος poteſt ullo modo brevis fieri; alitèr enim verſus non ſtabit. Credo ſanè inter ſcribendum pro σύγγαμος hic per incogitantiam primò σύγγαμβρος exaratum, quia γαμβροῖς verſu immediatè præcedente ſcriberetur; hinc malè ortum, diuturnitate confirmatum; ut in aliis fieri videmus. *Joſua Barnes.*

V. 437. Τοκεῦσιν) Aliàs ἑκοῦσιν. Vid. Scholiaſten.

V. 441. Πάλαι μὲν οὖν ὑμνηθὲν &c.) Hunc locum totidem verbis citatum habes apud *Johan. Stobæum* in Florileg. c. 91. cui Titulus, Ἔπαινος πλούτου.

V. 453. Κοινὰς βραβείας) Βραβεὺς propriè Certaminis Judex, qui & præmia ſolet conferre, vel ex cujus arbitrio pendet præmii collatio; Βραβευτὴς idem. Βραβεῖον ipſum Præmium, *Anglicè*, The Prize. Βραβεία autem & *Pluraliter*, ut hic, *Βραβεῖαι* ipſa *Certaminis judicandi Actio*, ac proinde *Reconciliandi ſtudium*. *Joſua Barnes.*

Σὺ γὰρ στράτευμα Δαναϊδῶν ἥκεις ἄγων,
Ἄδικα πεπονθὼς, ὡς σὺ φής· κριτὴς δέ τις
Θεῶν γένοιτο, καὶ διαλλακτὴς κακῶν.
Πολ. Ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ,
" Κοὐ ποικίλων δεῖ τἄνδιχ' ἑρμηνευμάτων.
" Ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν. ὁ δ' ἄδικος λόγος
" Νοσῶν ἐν αὑτῷ, φαρμάκων δεῖται σοφῶν·
Ἐγὼ δὲ πατρὸς δωμάτων προὐσκεψάμην,
Τοὐμόν τε, καὶ τοῦδ', ἐκφυγεῖν χρῄζων ἀρὰς,
Ἃς Οἰδίπους ἐφθέγξατ' εἰς ἡμᾶς ποτε,
* Ἐξῆλθον ἔξω τῆσδ' ἑκὼν αὐτὸς χθονὸς, * ἂν ἐξῆλθον.
Δοὺς τῷδ' ἀνάσσειν πατρίδος ἐνιαυτοῦ κύκλον,
Ὥστ' αὐτὸς ἄρχειν αὖθις ἀνὰ μέρος λαβὼν,
Καὶ μὴ δι' ἔχθρας τῷδε καὶ φόνου μολὼν,
Κακόν τι δρᾶσαι, καὶ παθεῖν, ἃ γίνεται.
Ὁ δ' αἰνέσας ταῦθ', ὁρκίους τε δοὺς θεοὺς,
Ἔδρασεν οὐδὲν, ὧν ὑπέσχετ', ἀλλ' ἔχει
Τυραννίδ' αὐτὸς, καὶ δόμων ἐμῶν μέρος.
Καὶ νῦν ἕτοιμός εἰμι τἀμαυτοῦ λαβὼν,
Στρατὸν μὲν ἔξω τῆσδ' ἀποστεῖλαι χθονὸς,
Οἰκεῖν δὲ τὸν ἐμὸν οἶκον ἀνὰ μέρος λαβὼν,
Καὶ τῷδ' ἀφεῖναι τὸν ἴσον αὖθις χρόνον,
Καὶ μήτε πορθεῖν πατρίδα, μήτε προσφέρειν
Πύργοισι πηκτῶν κλιμάκων προσαμβάσεις.
Ἃ μὴ κυρήσας τῆς δίκης πειράσομαι
Δρᾶν. μάρτυρας δὲ τῶνδε δαίμονας καλῶ,
Ὡς πάντα πράσσων σὺν δίκῃ, δίκης ἄτερ
Ἀποστεροῦμαι πατρίδος ἀνοσιώτατα.
Ταῦτ' αὔθ' ἕκαστα, * μῆτερ, οὐχὶ περιπλοκὰς * μῆτερ MS.
Λόγων ἀθροίσας εἶπον, ἀλλὰ καὶ σοφοῖς
Καὶ τοῖσι φαύλοις ἔνδιχ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.
Χο. Ἐμοὶ μὲν, εἰ καὶ μὴ καθ' Ἑλλήνων χθόνα
Τεθράμμεθ', ἀλλ' οὖν ξυνετά μοι δοκεῖς λέγειν.
Ετ. Εἰ πᾶσι ταὐτὸ καλὸν ἔφυ, σοφόν θ' ἅμα,
" Οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις.
" Νῦν δ' [illegible] ὅμοιον οὐδὲν, οὔτ' ἴσον βροτοῖς,

Tu enim venis adducens exercitum Græcorum,
Paſſus injuſta, ut tu dicis: judex verò aliquis
Deorum fiat, & reconciliator malorum.
Pol. Oratio veritatis ſimplex eſt,
" Et non variis eget, quæ Juſta ſunt, interpretationibus.
" Habent enim in ſe vim & utilitatem: Injuſta autem Oratio,
" Ægra cum ſit per ſe, medicamentis eget ſophiſticis.
Ego equidem Domui Patris proſpexi;
Et meo *pariter* cōmodo, ac hujus; & vitare volens execrationes,
Quas Oedipus dixit adverſus nos aliquando
Diſceſſi ſponte-meâ ex hâc terrâ,
Concedens huic, ut regnaret in patriâ per unum annum,
Ut ipſe regnarem rurſus per vices accipiens,
Et non huc veniens per inimicitiam & cædem,
Aliquid mali facerem & paterer, quæ fiunt.
Ipſe probans hæc, & invocans deos teſtes,
Nihil eorum fecit, quæ dixit, [illegible] habet
Ipſe regnum, & partem meæ domûs.
Et nunc paratus ſum meâ recipiens,
Exercitum extra hanc terram dimittere,
Et gubernare meam domum per vices accipiens,
Et huic permittere æquale rurſus tempus *regendum*,
Et non vaſtare patriam, neque admovere
Turribus compactarum ſcalarum gradus ad aſcendendum.
Quæ non conſecutus jus experiar,
Ut faciam *quæ ſtatui*. Teſtes verò horum deos voco,
Quòd omnia juſte faciens, præter jus
Spolier patriâ iniquiſſimè.
Hæc ſingula, mater, non perplexos
Sermones colligens dixi, ſed & ſapientibus
Et rudiuſculis *etiam* juſta, ut mihi videtur.
Cho. Mihi quidem, etiamſi non in Græcia
Simus educatæ, videris tamen prudentèr dicere.
Ete. Si omnibus idem eſſet pulchrum, egregiumque ſimul,
" Non eſſet utique ambigua diſſenſio inter homines:
" Nunc verò nihil ſimile, nihil æquale hominibus eſt,

Ὡς φής) οὕτω διεγκαλεῖ τὸν Ἐτεοκλέα. Διαλλακτὴς) ὁ ξυτονῶς. ἀλλὰ ῥῆμα γὰρ, ὡς ποιητὴς, καλυμβητὴς, καὶ τὰ ὅμοια. Κοὐ ποικίλων δέονται, δεῖ τὰ ἔνδιχ' ἑρμηνευμάτων. Ἵν' ᾖ, καὶ οὐ ποικίλης δεῖται ἔξωθεν ὑπολογίας ἡ ἀλήθεια. ἔχει γὰρ αὐτὰ τὰ ἀληθῆ ἀφ' ἑαυτῶν τὸ εὔκαιρον. ἔνδιχα γὰρ, ἀντὶ τοῦ ἔξωθεν. Ἄλλως. τὰ ἔνδικα, ἀντὶ τοῦ τὰ δίκαια. τὸ δὲ χ' διὰ τὴν δασεῖαν. Ἔχει γὰρ αὐτὰ) τὰ δίκαια ἔχει ἰσχὺν, καὶ εὐκαιρότητα. Νοσῶν ἐν αὐτῷ) ἐν ἑαυτῷ κακῶς ἔχων, συνηγόρων δεῖται, θεραπειῶν πεπλασμένων. καιρὸν δὲ, ἰσχὺν, εὐκαιρίαν, εὐστοχίαν. Προὐσκεψάμην) ἐγὼ φησὶ προνοησάμενος τῆς πατρικῆς οἰκίας, καὶ βουλόμενος ἐμέ τε καὶ τοῦτον ἐκφυγεῖν τὰς Οἰδίποδος ἀρὰς, ἐξῆλθον ἀπὸ τούτων τῶν ὅρων τῆς γῆς. Ἄλλως. ἐγὼ δὲ προνοησάμενος τὸ ἐμὸν καὶ τὸ τούτου συμφέρον, χρῄζων τὰς ἀρὰς τοῦ πατρὸς ἐκφυγεῖν, ἃς ἐφθέγξατο, ἐξῆλθον ἔξω τῆς ἐμῆς πατρίδος. 481. Λαβὼν) Ἀπλῆ ἡ σύνταξις, λαβὼν ἀντὶ τοῦ λαβόντα, αὐτὸν ἐμὲ λαβόντα. ὡς τὸ * Ἔξον παθεῖν τὴν ἐρωμένην ἔχειν. Καὶ νῦν ἕτοιμος εἰμι τὸν μὲν στρατὸν ἀποστεῖλαι, οἰκεῖν δὲ κατὰ διαδοχὴν τὸν ἐμὸν οἶκον λαβόντα. Ὁ δ' αἰνέσας) συγκατατεθεὶς, συνθέμενος. Πηκτῶν κλιμάκων) διὰ πεπηγμένων κλιμάκων ἀναβάσεις. Ἃ μὴ κυρήσας) ἅ τινα ὑποστρέφων ποιήσομαι πρότερον μὴ ἐπιτυχὼν τοῦ δικαίου ἢ ἄλλως. καὶ λείπει ἡ εἰς· εἰς ἃ μὴ κυρήσας, πειράσομαι δρᾶν τὰ ἀπὸ τῆς δίκης. ἐπιβοῶμαι δὲ μάρτυρας τούτων τοὺς θεοὺς, ὅτι πάντα πράξας μετὰ δικαιοσύνης, ἀποστεροῦμαι τῆς πατρίδος ἀδικώτατα. Οὐχὶ περιπλοκὰς) ταῦτα ἕκαστα εἶπον, οὐ συστροφὰς συνάξας λόγων, ἀλλ' ἃ καὶ λογίοις καὶ ἀτέχνοις ὑπάρχει δίκαια φαίνεται. Ἄλλως, αὐθέκαστα, τὰ κεφάλαια καὶ τὰ ἀναγκαιότατα τῶν λόγων μου ταῦτά εἰσι. Ἐμοὶ μὲν) εἰ καὶ μὴ κατὰ γῆν τῶν Ἑλλήνων ἀνετεθράμμεθα, ὅμως συνετά μοι δοκεῖς λέγειν. ἵνα πλεονάζῃ ὁ μὲν, καὶ μία ἀντωνυμία. 502. Εἰ πᾶσι) εἰ ταυτὸ καλὸν ἦν καὶ σοφὸν πᾶσιν ὁμοῦ, οὐκ ἦν ἀμφίβολος φιλονεικία καὶ μάχη ἐν ἀνθρώποις. νῦν δὲ μέχρις ὀνόματος τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἴσον σώζεται τοῖς ἀνθρώποις. ὀνομάζομεν γὰρ κοινῇ πάντες Ἕλληνες χρυσὸν, καὶ τὸ μὲν ὄνομα ὁμοίως προσφερόμεθα, διχοστατοῦμεν δὲ περὶ τὴν τούτου δόξαν, οἱ μὲν ἀγαθὸν, οἱ δὲ φαῦλον αὐτὸν φάσκοντες. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς σωφροσύνης, καὶ πάντων τῶν ἄλλων.

* Ἔξον. Vid. ſuprà ad v. 290.

ANNOTATIONES.

V. 473. Κοὐ ποικίλων δεῖ τἄνδιχ' ἑρμηνευμάτων) Pro τὰ ἔνδικα, τὰ δίκαια; tum τὸ ἃ Apoſtrophen patitur & κ vertitur in χ ob aſperum ſequentem: Vid. *Gul. Canterum* Var. Lect. l. 2. c. 7. Quæ prius tamen omnia accuratè notaverat *Scholiaſtes*. Vid. & *Æmil. Portum*. Et quidem MS. Coll. *Corp. Chriſti* apertè & diſtinctim legit, ut nos. Et ſic ad marginem explicat, Ἡ ἀλήθεια λόγῳ χρῆται ἁπλῷ, οὐ γὰρ χρείαν ἔχει τοῦ ποικίλου. Et rurſus, ἀντὶ τοῦ δέονται τὰ δίκαια. Ἔνδιχ' autem pro ἔνδικα infrà occurrit, v. 499. *J. B.*

V. 476. Ἐγὼ δὲ πατρὸς δωμάτων) Olim erat δωμάτων πατρὸς· utrinque verſus ſtabit. Sed ſuavius, πατρὸς δωμάτων, & ità MS. noſtrum legit, quarè & in textum recepimus. *J. Barnes.*

V. 481. Ἄρχειν) pro τὸ ἄρχειν. Alii legunt ἄρχειν.

V. 490. Καὶ τῷδ' ἀφεῖναι τὸν ἴσον αὖθις χρόνον) Ità ob verſum ſcribo, nè bis *trochæus* in *Iambo* occurrat, ut ante, dum ſcriptum erat ἀφιέναι & τὸν ἴσον. Nunc autem τὸ ι in ἀφεῖναι cum ſit longum, τὸν ἴσον fiat *tribrachus*, & metrum undiquaque conſtabit. Verſu autem hujus Fabulæ 534. τὸ ι in ἰσότης longum occurrit, ut nè aliàs, quæ infinita occurrunt, exempla proferam. *Canterus* aliàs. *Joſua Barnes.*

V. 492. Προσαμβάσεις) Vid. *Canter.* Novar. Lect. l. 3. c. 3. Vid. infrà ad v. 751. & v. 1180. Et quidem apertè MS. toties à nobis laudatum pro nobis facit in hoc loco, licet infra non item. Idem vocabulum occurrit *Iphig. Tauric.* v. 97. & *Bacch.* v. 1211. *J. B.*

V. 497. Ταῦτ' αὔθ' ἕκαστα) An αὐθέκαστα, i. e. ἁπλᾶ?

V. 501. Ξυνετὰ λέγειν) Ità MS. noſtrum & *Scholiaſtes*; quarè nos δοκεῖ rejecimus & δοκεῖς reſtituimus. *Chorus* enim ipſum *Polynicem* alloquendo laudat, eique ferè ſemper favet, utpote cujus Cauſa melior fuerit viſa. *Chorus* enim plerunque apud *Tragicos* præſertim *Euripidi*, Æquitati favere ſolet. Τὸ μοι verò repetitur, cùm ἐμοὶ ſufficeret. *Joſua Barnes.*

" Πλὴν ὀνομάσαι, τὸ δ' ἔργον οὐκ ἔστιν τόδε.
Ἐγὼ γὰρ οὐδὲν, μῆτερ, ἀποκρύψας, ἐρῶ.
Ἄστρων ἀνέλθοιμ' ἡλίου πρὸς * ἀνατολὰς, *al. ἀντολάς.
Καὶ γῆς ἔνερθεν, δυνατὸς ὢν δρᾶσαι τάδε,
Τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν Τυραννίδα.
Τοῦτ' οὖν τὸ χρηστὸν, μῆτερ, οὐχὶ βούλομαι
Ἄλλῳ παρεῖναι μᾶλλον, ἢ σώζειν ἐμοί.
" Ἀνανδρία γὰρ, τὸ πλέον ὅστις ἀπολέσας,
" Τοὔλασσον ἔλαβε. πρὸς δὲ τοῖσδ', αἰσχύνομαι,
Ἐλθόντα σὺν ὅπλοις τόνδε, καὶ πορθοῦντα γῆν,
Τυχεῖν ἃ χρῄζει. ταῖς γὰρ ἂν Θήβαις τόδε
Γένοιτ' ὄνειδος, εἰ Μυκηναίου δορὸς
Φόβῳ, παρείην σκῆπτρα τἀμὰ τῷδ' ἔχειν.
Χρῆν δ' αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγὰς,
Μῆτερ, ποιεῖσθαι. " Πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος,
" Ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν.
Ἀλλ' εἰ μὲν ἄλλως τήνδε γῆν οἰκεῖν θέλει,
Ἔξεστ'. ἐκεῖνο δ' οὐχ ἑκὼν μεθήσομαι.
Ἄρχειν παρόν μοι, τῷδε δουλεύσω ποτέ;
Πρὸς ταῦτ', ἴτω μοι πῦρ, ἴτω δὲ φάσγανα,
Ζεύγνυσθε δ' ἵππους, πεδία πίμπλασθ' ἁρμάτων,
Ὡς οὐ παρήσω τῷδ' ἐμὴν τυραννίδα.
" Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, τυραννίδος πέρι
" Κάλλιστον ἀδικεῖν. τἄλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών.
Χο. Οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ 'πὶ τοῖς ἔργοις καλοῖς.
" Οὐ γὰρ καλὸν τοῦτ', ἀλλὰ τῇ δίκῃ πικρόν.
Ιοκ. Ὦ τέκνον, οὐχ ἅπαντα τῷ γήρᾳ κακὰ,
" Ἐτεόκλεες, πρόσεστιν. ἀλλ' ἡ 'μπειρία
" Ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον.

" Præter nomina, res verò non eſt eadem.
Ego enim, mater, non occultans, dicam:
Aſtra aſcenderem Solis ad ortum,
Et ſub terram deſcenderem, ſi poſſem efficere hæc,
Ut haberem Tyrannidem Dearum maximam.
Hoc igitur bonum, ô mater, non volo
Alteri concedere magis quàm mihi ſervare.
" Ignavus enim eſt, re majori quiſquis amiſſâ,
" Minorem acceperit. Præterea verò pudet me
Venientem hunc cum armis, & vaſtantem terram,
Conſequi, quæ poſtulat. Thebis enim hoc
Fuerit probrum, ſi haſtæ Mycenææ
Metu, traderem ſceptra mea, ut hic haberet.
Oportebat verò ipſum non armis reconciliationem
Facere, ô mater. " Id enim omne conficit oratio,
" Quod vel ferrum hoſtium facere poſſit.
Sed ſi vult alioqui habitare hanc terram,
Licet ſanè: illud verò haud volens concedam;
Cum liceat mihi regnare, huicne ego ſerviam unquam?
Quare veniant mihi ignes, veniant enſes,
Jungite equos, campos implete curribus,
Quia non concedam huic meum regnum.
" Si enim injuſtè facere oportet, regni causâ
" Pulcherrimum eſt injuſtè facere: in aliis v. pietatem colere oportet.
Ch. Non convenit pulchra dicere in rebus inhoneſtis:
" Non enim eſt hoc bonum, ſed res acerba Juſtitiæ.
Joc. O fili, non omnia mala ſenectuti
" Adſunt, Eteocles: ſed Experientia
" Habet aliquid dicere ſapientius quàm juvenes.

Πλὴν ὀνομάσαι) ἐξ ἀνθρώπους φυλάττεται. ὅτι ὄνομα μόνον, ἡ πρᾶξις δ' οὐκ ἔστι τοῦτο. Ἄστρων ἀνέλθοιμι) εἴθε ἐδυνάμην εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν, καὶ εἰς ᾅδην κατελθεῖν, ὥστε τὴν κατορθοῦσαν τὴν τῶν θεῶν τυραννίδα. οὐκ ἀποτυχεῖν δι' ἁρμόδιοι γὰρ οἱ λόγοι πρὸς πλεονεξίαν διώκοντι, καὶ τῶν ἄστρων, καὶ τοῦ ἡλίου κατακρατεῖν, καὶ τοῦ θρόνου τοῦ Διὸς οὐκ ἂν ἀποσχέσθαι. Δυνατὸς ὢν δρᾶσαι τάδε) εἰ ἐδυνάμην τοῦτο ποιῆσαι. Τοῦτ' οὖν τὸ χρηστὸν) ἀλόγιστος φησὶν ὁ Ἐτεοκλῆς. ἐξὸν γὰρ αὐτῷ τὸ τῆς προσβυτέρας χρηστὸν διαφυλάξαι, ὃ μᾶλλον ἐπέβαλεν ἡ ἀρχὴ. ἀδικεῖν ὁμολογεῖ ἑαυτὸν, εἰ πλεονεκτεῖν φησί. πρὸς ὃ ῥητέον, ὅτι μιμούμενος ἀνδρὸς ἀδίκου ἐξεικονίζει ὁ Εὐριπίδης ὁμοιότητι τοῦ ἀδικεῖν συνεσίων βουλομένου. ἄλλως τε οἱ ἥρωες ἄρχειν, ὡς πρεσβύτεροι, ἠκολούθει τοῦ λόγου, τὸ τῶν κτημάτων μέρος δεῖν ἀποκείμενον. Ἢ σώζειν ἐμοί) ἀλλὰ σώζειν ἐμαυτῷ. 512. Ἀνανδρία γὰρ) δειλία γὰρ ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ὅστις ἀφείς τὸ μεῖζον, τὸ ἔλαττον ἐδέξατο. Πρὸς δὲ τοῖσδε) πρὸς δὲ τούτοις, εἰς εἶπον διανοήτῃ, αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐστὶν, ὧν χρῄζει τοῦτον τυχεῖν, ἐπὶ πορθήσει παραγενόμενον. Ἄλλως. αἰσχύνη φησὶν ἐστὶν. εἰ συγχωρήσαιμι τὴν ἐμὴν βασιλείαν τὸν Πολυνείκην λαβεῖν τῷ φόβῳ τοῦ Μυκηναίου πολέμου. ἔπρεπε δ' αὐτὸν τὸν Πολυνείκην, ὦ μῆτερ, οὐ δι' ὅπλων ποιεῖσθαι τὰς φιλίας. πᾶν γὰρ πρᾶγμα κατορθοῖ ὁ λόγος. ὅπερ καὶ ὁ σίδηρος τῶν πολεμίων ποιήσειεν ἄν. ὁ λόγος φησὶν, ἴσος ἐστὶ σιδήρῳ. πάντα γὰρ χειροῦται καὶ κατορθοῖ ὁ λόγος διὰ τῆς πειθοῦς, ἅπερ σίδηρος βίᾳ. Ἀλλ' εἰ μὲν ἄλλως) κατ' ἄλλον τρόπον ἐκτὸς τῆς βασιλείας ἔξεστιν. Ἐκεῖνο δὲ) ἤτοι τὸ βασιλεύειν, ἑκὼν οὐκ ἀπολύσω. βασιλεύειν ἐξόν μοι, τῷδε ὑποταγήσομαι; Ἴτω) ἐλθέτω. 529. Οὐκ εὖ λέγειν) οὐ χρὴ τὰ φαῦλα τῶν ἔργων λόγοις καλλωπίζειν. οὐ γὰρ ἐστι τοῦτο καλὸν, ἀλλ' ἐναντίον τῷ δικαίῳ. Ἄλλως [* Οὐ κεκαλλωπισμένοις λόγοις χρὴ λέγειν ἐπὶ τοῖς μὴ καλοῖς· ἤτοι τὰ μὴ καλὰ ἔργα πειρᾶσθαι καλύπτειν κεκαλλωπισμένοις λόγοις οὐκ ἀγαθὸν, ἀλλὰ πικρὸν, ὅ ἐστιν ἀλγεινὸν, βαρύ· τῇ δίκῃ βαρὺ, τουτέστιν ἄδικον.] Οὐχ ἅπαντα τῷ γήρᾳ κακὰ) ἔστι γὰρ ἐν τῷ γήρᾳ ἔνια κακά. τὸ ἀσθενὲς, τὸ δυσκίνητον, τὸ ἐπιλήσμον. 532. Ἀλλ' ἡ ἐμπειρία) ἡ ἐμπειρία γὰρ, καὶ ἡ πολυχρόνιος τριβὴ, ἔχει τι λέξαι σοφώτερον, ὥστε μή με καταφρονήσῃς παντελῶς. Ἄλλως. γράφεται καὶ πρὸς ἀντικρύ. ἐν ἧ, τῇ γὰρ ἐμπειρίᾳ τὸ γῆρας ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον.

* Hic locus ex MS. C. C. C. ſumptus. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 509. Τὴν Θεῶν μεγίστην) Notandum eſt ſemel, in hoc loco τὸ Θεῶν μονοσυλλάβως legi, per contractionem, ut *Homer.* Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες & *Theogn.* Θεοὶ δὲ κατ' ἔτ' ὄντες πάντα τελοῦσι νόον. Sed pudet in re notiſſimâ operoſiùs laborare; licet nec deeſſe ſcio, qui omnium metricarum legum ignari hæc de me & fortè paulò minutiora extorſerint. Quod verò ad mentem hujus verſûs attinet, non ego puto *Eteoclem* hoc in loco optare, ut Rex fiat Deorum; ſed oſtendere velle, adeò ſe Imperii cupidum, ut etiam auderet vel Aſtra ſcandere, Gigantum adinſtar, vel ad Inferos deſcendere, *Herculis* exemplo; ut potiretur amplexibus dilectiſſimæ ſibi *Tyrannidis*, quam Dearum maximam vocat. Hoc eſt, cui ipſe ſupra omnes Deos Deaſque Devotiſſimus extitit. Ad hanc illius falſam rerum exiſtimationem *Epictetus* Enchiridii c. 38. alludens hæc ait, —— Καὶ Πολυνείκει καὶ Ἐτεοκλεῖ τοῦτο πολεμίους ἀλλήλοις ἐποίησεν τὸ ἀγαθὸν δοκεῖν τὴν Τυραννίδα. *Joſua Barnes.*

V. 512. Πλέον) Ita ob verſum lego, expuncto Veteri πλεῖον, quod apertè metro obverſabatur. Ultimum enim τῷ Ἀνανδρία eſt longum: Quare neceſſe eſt, ut πλέον &c. legatur in quarto loco: Et ita quidem MS. Coll. *Corp. Chriſti* legit. *Joſua Barnes.*

V. 519. Μῆτερ, ποιεῖσθαι) τὸ ποι in ποιεῖσθαι eſt ſyllaba Communis, & hic pro brevi habetur, ut Prior ſyllaba τῷ *Poeta* apud *Latinos* brevis eſt, quod ποιητὴς *Græcè* ſonat. Vid. quæ notavimus ad *Hecub.* v. 1108.

V. 525. Πίμπλασθ') Ita lego, rejecto πίμπλατ' & quicquid olim ſimile obtinuerat: Video eandem lectionem à MS. Coll. *C. Chriſti* firmatam. *Joſua Barnes.*

V. 527. Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν &c.) Hos Verſus *Julium Cæſarem* frequenter in ore habuiſſe memorat *Suetonius*: *Cicero* autem illos Officiorum l. 3. ſic reddidit (ſi bene memini) *Nam ſi violandum eſt Jus, regnandi gratiâ Violandum: In aliis rebus Pietatem colas.* Hunc locum *Dionyſ.* l. 4. ſic expreſſit, Καὶ γὰρ ἐὰν τἄλλα τις δίκαιος ᾖ, βασιλείας γε χάριν ἅπαντα τολμᾷ. Malignitatem hujus Dicti facilè evitet is, qui improbatum à Poetâ ipſo ſtatim viderit; qui ſuos plerunque ſenſus & Æqui amorem *Choro* tribuere ſolet. Quod & ſupra notavimus ad v. 501. & ad *Rheſ.* v. 199. notabimus, & plus millies occurrentibus notari poteſt. *Imitantem* autem convenit, Impiis hominibus Impia dicta affigere; modò & Decoro & Moribus conſulatur, per aliam Perſonam, Characteris & Notæ melioris; ut *Chori* plerunque eſſe ſolent. *Joſua Barnes.*

V. 530 Τοῦτ') Aliàs τόδ'.

V. 531. Ὦ τέκνον, οὐχ ἅπαντα τῷ γήρᾳ κακὰ &c.) Hinc *Ovid.*

—— *Non omnia Grandior ætas*
Quæ fugiamus, habet: ſeris venit Uſus ab annis.

Τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι
Φιλοτιμίας, παῖ; μὴ σύγ'. ἄδικος ἡ θεός.
Πολλοὺς δ' ἐς οἴκους καὶ πόλεις εὐδαίμονας
Εἰσῆλθε, κἀξῆλθ', ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν χρωμένων·
" Ἐφ' ᾗ σὺ μαίνῃ. Κεῖνο κάλλιον, τέκνον,
" Ἰσότητα τιμᾶν· ἣ φίλους ἀεὶ φίλοις,
" Πόλεις τε πόλεσι, ξυμμάχους τε ξυμμάχοις
" Συνδεῖ. τὸ γὰρ ἴσον, νόμιμον ἀνθρώποις ἔφυ.
" Τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται
" Τοὔλασσον, ἐχθρᾶς θ' ἡμέρας κατάρχεται.
" Καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι καὶ μέρη σταθμῶν
" Ἰσότης ἔταξε, κἀριθμὸν διώρισε·
" Νυκτός τ' ἀφεγγὲς βλέφαρον, ἡλίου τε φῶς,
" Ἴσον βαδίζει τὸν ἐνιαύσιον κύκλον·
" Κοὐδέτερον αὐτοῖν φθόνον ἔχει νικώμενον·
" Εἶθ' ἥλιος μὲν, νύξ τε δουλεύει βροτοῖς.
Σὺ δ' οὐκ ἀνέξῃ δωμάτων ἔχων ἴσον,
Καὶ τῷδ' ἀπονεῖμαι; κᾆτα ποῦ 'στιν ἡ δίκη;
Τί τὴν Τυραννίδ', ἀδικίαν εὐδαίμονα,
Τιμᾷς ὑπέρφευ, καὶ μέγ' ἥγησαι τόδε;
Περιβλέπεσθαι τίμιον; κενὸν μὲν οὖν.
Ἢ πολλὰ μοχθεῖν, πόλλ' ἔχων ἐν δώμασι,
Βούλει; τί δ' ἔστι τὸ πλέον; ὄνομ' ἔχει μόνον·
" Ἐπεὶ τά γ' ἀρκοῦνθ' ἱκανὰ τοῖσι * σώφροσιν.
Οὔτοι τὰ χρήματ' ἴδια κέκτηνται βροτοί, * al. τοῖς γε
" Τὰ τῶν θεῶν δ' ἔχοντες ἐπιμελούμεθα·
" Ὅταν δὲ χρῄζωσ', αὔτ' ἀφαιροῦνται πάλιν.
" Ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος.
Ἄγ', ἤν σ' ἔρωμαι δύο * λόγους προθεῖσ' ἅμα,
Πότερα τυραννεῖν, ἢ πόλιν σῶσαι θέλεις; * al. λόγῳ MS.
Ἐρεῖς τυραννεῖν; ἢν δὲ νικήσῃ σ' ὅδε,

Quare peſſimam Dearum concupiſcis
Ambitionem, ô fili? ne facias hæc. injuſta *enim eſt* hæc Dea.
In multas enim familias, & urbes beatas
Intravit, & egreſſa eſt cum pernicie utentium:
" Propter quam tu inſanis. Illud multo melius eſt, ô fili,
" Æqualitatem colere, quæ ſemper amicos amicis,
" Urbes urbibus, & ſocios ſociis
" Colligat. Æqualitas enim eſt lege *quâdam* ſancita inter hom.
" Abundantiori verò ſemper inimicum eſt
" Id quod minus eſt, & inchoat ſtatim hoſtilem diem.
" Etenim menſuras hominibus & pondera
" Æqualitas ordinavit, & numeros conſtituit:
" Obſcuramque palpebram noctis, & lumen ſolis,
" Ut æqualiter circuirent annuum circulum, *conſtituit*:
" Et neutrum horum duorum victum invidet alteri,
" Atque ita ſol & nox ſerviunt hominibus.
Tu autem non ſuſtinebis habere æquam partem regni,
Et huic tribuere ſuam partem? Tum verò ubi eſt jus?
Quid Tyrannidem, beatam injuſtitiam,
Honoras ſupra modum, & magni facis hoc?
Circumſpici, *ſuſpicique putas eſſe* honorificum? at h. e. inane.
An multum laborare, habens multa in domo,
Vis? quid eſt Superfluitas? nomen habet tantùm:
Nam quæ ſatis-ſunt ſufficiunt Moderatis.
" Neque enim homines proprias poſſident opes,
" Sed habentes a diis datas, curamus eas;
Quum autem *illi* volunt, auferunt ipſas rurſus.
" Opulentia enim non eſt ſtabilis, ſed in diem.
Age, ſi interrogem, duas ſententias proponens ſimul,
Utrum regnare, an urbem ſervare mavis?
Regnare velle dices? Si verò vicerit te iſte,

Τί τῆς κακίστης) τῆς ἐν τοῖς δαίμοσι χειρίστης. ὡς τὸ, δικαιότατος Κενταύρων, ἀντὶ τοῦ, δίκαιος ἐν Κενταύροις. φιλοτιμίας δὲ, κενοδοξίας. μέσον γὰρ τὸ τῆς φιλοτιμίας ὄνομα. Ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν χρωμένων) πολλὰ γὰρ τῶν κακῶν ἐπὶ φθορᾷ τῶν ἀπολαυόντων ἀπαλλάσσεται, ὡς νόσος, καὶ πυρετοὶ σφοδροὶ καὶ διάφοροι. Τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον) ἀντὶ τοῦ δίκαιον. καὶ ἀσφαλὲς, καὶ βέβαιον, οἱ γὰρ νόμοι ἀμετάστρεπτοι εἰσίν. ἐν τούτοις γὰρ σώζεται τὸ ἴσον. καὶ γὰρ διὰ τῶν μέτρων καταλαμβάνεται τὸ ἴσον. Εἶθ' ἥλιος μὲν καὶ ἡ νὺξ τῷ ἴσῳ δουλεύουσι, σὺ δὲ ἐν βροτοῖς οὐκ ἀνέξῃ τῶν δωμάτων ἔχειν τὸ ἴσον, δουλεύειν τῇ ἰσότητι. 552. Τί τὴν τυραννίδ') λείπει τὸ ἴσως, καὶ τὸ ὡς. τί τιμᾷς τὴν τυραννίδα ἀδικίαν ἴσως, ὡς εὐδαίμονα καὶ μακαρίαν. Ἄλλως. αὐτὴν τυραννίδα, εὐδαίμονα ἀδικίαν φησί. τί τιμᾷς τὴν εὐδαίμονα ἀδικίαν; ἔδει φάσιν δυσδαίμονα αὐτὴν εἰπεῖν, ἵνα τὸν Ἐτεοκλέα τῆς περὶ αὐτὴν ἀσεβοῦς ἐπιθυμίας ἀποστρέψῃ. διὰ μέσου δὲ μετὰ σχετλιασμοῦ τὸ ὑπέρφευ ἀναπεφώνηται. Ὑπέρφευ) ὑπεράγαν καὶ μέγα τοῦτο νομίζεις τὸ ἄρχειν. τὸ γὰρ περιβλέπεσθαι καὶ θαυμάζεσθαι τίμιον τοῦτο δηλοῖ, ἤγουν τὸ ἄρχειν. Ἄλλως. ἐν ἤθει πευστικόν. μέγα νομίζεις τὸ περίβλεπτον εἶναι, καὶ περιφανὴς παρὰ πᾶσιν; ἢ οὕτως. ἀλλὰ τὸ περιβλέπεσθαι τίμιον νενόμικας. κενὸν μὲν οὖν τοῦτον. Ἐπεὶ τά γ' ἀρκοῦνθ') ἐπειδὴ τὰ ἀρκοῦντα, καὶ μεμετρημένα τοῖς φρονίμοις ἱκανὰ λελόγισται. [* Ἐπεὶ τά γ' ἀρκοῦνθ' ἱκανὰ τοῖσι σώφροσιν) ἐπεὶ τὰ ἀρκοῦντα ἱκανὰ, εἴ τις τὸ πρᾶγμα σὺν φρονήσει λογίζοιτο. Εἰ οὖν ἱκανὰ, τὰ ἀρκοῦντα, τὸ πλέον, δηλονότι τοῦ ἀρκοῦντος, ἄχρηστον ἂν εἴη καὶ περιττόν· εἰ δὲ περιττὸν ἐστὶ καὶ πρὸς οὐδὲν χρήσιμον· εἴτε πλέον λέγεται, ὀνόματι δηλονότι μόνον λέγεται· ἔργῳ δὲ τί ἂν πλέον ποιήσειεν ἐκεῖνο, οὗ χρεία οὐδεμία ἐστί;] Ἴδια) φυσικὰ, ἤγουν πεφυκότα τῇ ἰδίᾳ φύσει· τὰ ἀπὸ τῶν θεῶν δὲ ἔχοντες χρήματα φροντίζομεν. ὁπόταν δὲ θέλωσιν, αὐτὰ πάλιν ἀφ' ἡμῶν λαμβάνουσιν. Ἄλλως. ὅταν δὲ βούλονται παρέχειν αὐτὰ ἑτέροις, πάλιν ἀφαιροῦνται. Ὁ δ' ὄλβος) ὁ δὲ πλοῦτος οὐ μόνιμος, ἀλλὰ πρόσκαιρος. 562. Ἄγ' ἤν σ') ἄγε, ἀπόκριναι, ἐάν σε ἐρωτήσω δύο λόγους προβαλλομένη. ἆρα τυραννεῖν θέλεις, ἢ τὴν πόλιν σῶσαι; πάντως ἐρεῖς μοι τυραννεῖν. ἐὰν δὲ νικήσῃ οὗτος, καὶ ἡ τῶν Ἀργείων ἰσχὺς τοὺς Καδμείους νικήσει, ὄψει φθαρὲν τὸ ἄστυ τῶν Θηβαίων. καὶ πολλὰς κόρας αἰχμαλωτιζομένας σὺν βίᾳ παρὰ τῶν πολεμίων ἀνδρῶν. ἐπίδηλος λοιπὸν ὁ πλοῦτος καὶ αἰσχύνης αἴτιος γενήσεται ταῖς Θήβαις, ὅντινα ζητεῖς κεκτῆσθαι. γράφεται δὲ καὶ δαπανηρὸς, ὃ ἐστιν ἐπιζήμιος. ἀνάγκη γὰρ εἰς πόλεμον συμμάχους προστίθεσθαι, καὶ δαπανᾶν.

* Hæc Nota ex MS. C. C. C. ſumpta. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 535. Ἄδικος ἡ θεός) ὁ καὶ ἡ θεὸς, cum abſolutè legitur: ſic *Virgil.* Ducente Deo, De *Venere* Deâ loquens.

V. 537. Εἰσῆλθε, κἀξῆλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν χρωμένων) Scriptum erat antehac κἀξῆλθεν, nimis turgidè. Mecum legit *Heinſius*, *Scaliger*, *Duportus*, aliique, & ut jam video MS. noſtrum *Coll. C.C. Joſua Barnes.*

V. 542. Τῷ πλέονι &c.) *Ariſtot.* *Ethicorum* Eudem. l.8. c.1. hujus & ſequentis verſûs mentionem facit: ſed apud eum vitiosè ſcribuntur. Correctionem hinc ſumere licet. *Æmylius Portus.*

V. 543. Ἐχθρᾶς θ' ἡμέρας) Cum MS. δ' rejicio &, θ' in illius locum ſubſtituo: Ratio cuivis in promptu. *Joſua Barnes.*

V. 549. Εἶθ' ἥλιος μὲν Νὺξ τε δουλεύει βροτοῖς) Ex hoc verſu ita *Origenes* contra *Celſum* l. 4. p. 214. Σκόπει δὲ, ὅτι οὐ μόνον Ἰουδαίων καὶ Χριστιανῶν τινες εἰρήκασιν, ἡμῖν δουλεύειν ἥλιον καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ· ἀλλὰ καὶ ὁ κατά τινας Σκηνικὸς φιλόσοφος, καὶ φυσιολογίας τῆς Ἀναξαγόρου γνώριμος ἀκροατής· ὅστις ἀφ' ἑνὸς λογικοῦ τοῦ ἀνθρώπου συνεκδοχικῶς πᾶσι τοῖς λογικοῖς ὑποτεταγμένα ἐν τῷ Παντί φησι δουλεύειν, δουλεύματα — Ἥλιος μὲν νύξ τε δουλεύει βροτοῖς, &c. Hunc locum laudat etiam *Iſidorus* Peluſ. l. 4. Epiſt. 58. *Joſ. Barnes.*

V. 553. Τιμᾷς ὑπέρφευ) Licet *Scholiaſtes* ὑπέρφευ legere videatur, quod authenticum quidem eſt, ab ἴω; metri tamen ratio poſtulat, (niſi ὑπερφεύγει legamus) ut antiquam lectionem retineamus ὑπέρφευ; quod æquè authenticum eſt; & ita MS. noſtrum legit. Et iterum occurrit *Herc. Fur.* v. 1321. Φέρειν ὑπέρφευ τὰς τύχας. Item *Æſchyl.* Perſ. Ὡς οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα δεῖ φρονεῖν. Idem videtur, quod ὑπερφυῶς. Et hoc moneo, quia in vulgaribus Lexicis neutrum occurrat; ne paulò rudioribus offendiculo ſimus. *Joſua Barnes.*

V. 557. Τοῖσι σώφροσι) Ita MS. legit, quare τοῖς γε inter varias lectiones repono. *Idem.*

V. 558. Κέκτηνται) *Atticè* pro κεκτημένοι εἰσί· ſic *Sophocl.* Oedip. Colon. v. 1499. τετίμηνται, ſic *Eurip.* Electr. v. 1000. κεκόσμηνται· Et *Danae* v. 70. ἐμμεμίχθαται· Vid. quæ Nos ad *Herc.* Fur. v. 547. *Idem.*

Ἀργεῖά τ' ἔγχη δορὶ τὸ Καδμείων ἕλῃ,
Ὄψει δαμασθὲν ἄστυ Θηβαίων τόδε·
Ὄψει δὲ πολλὰς αἰχμαλωτίδας κόρας,
Βίᾳ πρὸς ἀνδρῶν πολεμίων * πορθουμένας.
Ὀδυνηρὸς ἆρ' ὁ πλοῦτος, ὃν ζητεῖς ἔχειν,
Γενήσεται Θήβαισι. φιλότιμος δὲ σύ.
Σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ· σοὶ δέ, Πολύνεικες, λέγω.
Ἀμαθεῖς Ἄδραστος χάριτας εἰς σ' ἀνήψατο·
Ἀσύνετα δ' ἦλθες καὶ σὺ πορθήσων πόλιν.
Φέρ', ἢν ἕλῃς γῆν τήνδ', ὃ μὴ τύχοι ποτέ,
Πρὸς θεῶν, τρόπαια πῶς ἀναστήσῃς δορός;
Πῶς δ' αὖ κατάρξῃ θυμάτων ἑλὼν πάτραν,
Καὶ σκῦλα γράψεις πῶς ἐπ' Ἰνάχου ῥοαῖς;
Θήβας πυρώσας, τάσδε Πολυνείκης θεοῖς
Ἀσπίδας ἔθηκε· μή ποτ', ὦ τέκνον, κλέος
Τοιόνδε σοὶ γένοιτ' ἂν ὑφ' Ἑλλήνων λαβεῖν.
Ἢν δ' αὖ κρατηθῇς, καὶ τὰ τοῦδ' ὑπερδράμῃ,
Πῶς Ἄργος ἥξεις, μυρίους λιπὼν νεκρούς;
Ἐρεῖ δὲ δή τις, ὢ κακὰ μνηστεύματα,
Ἄδραστε, προσθείς, διὰ μιᾶς νύμφης γάμον
Ἀπωλόμεσθα. δύο κακὼ σπεύδεις, τέκνον,
Κείνων στέρεσθαι, τῶνδέ τ' ἐν μέσῳ πεσεῖν.
" Μέθετον τὸ λίαν, μέθετον· * ἀμαθίαι δυοῖν,
" Εἰς ταὔθ' ὅταν μόλητον, ἔχθιστον κακόν.
Χο. Ὦ θεοί, γένοισθε τῶνδ' ἀπότροποι κακῶν·
Καὶ ξύμβασίν τιν' Οἰδίπου τέκνοις δότε.

Τροχαῖοι.

Ετ. Μῆτερ, οὐ λόγων ἔστ' ἀγών, ἀλλ' ἀναλοῦται χρόνος
Οὑν μέσῳ μάτην, περαίνει δ' οὐδὲν ἡ προθυμία.
Οὐ γὰρ ἂν ξυμβαῖμεν ἄλλως, ἢ 'πὶ τοῖς εἰρημένοις,
Ὥστ' ἐμὲ σκήπτρων κρατοῦντα τῆσδ' ἄνακτ' εἶναι χθονός.
Τῶν μακρῶν δ' ἀπαλλαγεῖσα νουθετημάτων μ' ἔα.

* Vid. ad Electr. v. 316.
* al. ἀμαθία.

Et Argivorum haſtæ exercitum Thebanum ceperint,
Videbis domitam Thebanorum civitatem hanc:
Videbis etiam multas puellas captivas,
Vi raptas ab hoſtibus.
Dolorem igitur hæ potentiæ, quam habere quæris,
Allatura eſt Thebanis: tu verò es ambitioſus.
Tibi quidem hæc dico: tibi verò, Polynices, hæc declaro.
Adraſtus contulit in te intempeſtivam gratiam:
Et ſtulté veniſti tu quoque, expugnaturus patriam.
Age, ſi ceperis hanc urbem (quod avertant
Dii) quomodo eriges trophæa iſtius pugnæ?
Quomodo v. primitias dedicabis in ſacrificando, captâ patriâ?
Et quomodo inſcribes ſpolia ad flumen Inachi?
Nempe de Thebis incenſis Polynices diis hos
Clypeos poſuit. Nunquam, ô fili, gloriam
Talem tibi contingat à Græcis conſequi.
Sin fueris victus, & res hujus ſuccedant:
Quomodo Argos redibis innumeris relictis mortuis?
Et dicet aliquis: O miſeras Deſponſationes,
Adraſte, promovens, propter unius puellæ conjugium
Periimus. Duplex malum acceleras, ô fili,
Illis privari, & his, quæ in medio ſunt, excidere.
" Remittite nimiâ animi cupiditate, remittite. Abſurditas enim duor.
" Quandò eòdem pervenerint, maximum malum eſt.
Ch. O dii, ſitis averſores iſtorum malorum,
Et date compoſitionem quandam filiis Oedipi.

Etrocles.

Mater, non eſt certamen diſputationis, ſed perit tempus,
Quod eſt in medio, fruſtra, tua verò diligentia nihil efficit.
Non enim poſſumus aliter pacifici, niſi prædictis conditionibus,
Ut ego ſceptra tenens, rex ſim hujus terræ.
Omittens verò longas admonitiones, ſine me.

570. Φιλότιμος) φιλόνεικος. Ἀνήψατο) ἀνέθηκε, περιῆψατο. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλοίων, ἀποδεσμουμένων τῆς λέμβου. Πορθήσων) ἀσυνέτως δὲ καὶ σὺ ἦλθες λεηλατήσων τὴν πόλιν. ἀντὶ γὰρ διαφερόμενος, ἀπώσῃ τὰ πόλει ἐπάγεις κίνδυνον. καὶ ταῦτα ὀπισθόμενος, ὃ διωκεχθεισμένην ἀλλὰ μοναρχουμένην. Τρόπαια) νικητήρια. ἀπὸ τοῦ τρέψαι καὶ διῶξαι τοὺς πολεμίους. λέγει δὲ τὰ ἱστάμενα συμβόλαια τῆς νίκης. Τὰ δὲ σκῦλα γράψεις, ἀντὶ τοῦ τὰ ὅπλα ἐπιγράψεις, ἤτοι τὰ ἀναθήματα τῶν προσφερομένων. τί δ' ἔσται τὸ ἐπίγραμμα. Θήβας πυρώσας τάσδε Πολυνείκης θεοῖς ἀσπίδας ἔθηκεν; μὴ γένοιτό σοι, τέκνον, λαβεῖν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τοιαύτην φήμην. 581. Ὑπερδράμῃ) περιέλθῃ, νικήσῃ. μετενήνοχε δὲ ἀπὸ τῶν δρομέων, οἷον ὑπερτερήσηται. Κείνων στέρεσθαι) τοῦ Ἄργους δηλονότι. ὃ δὲ νοῦς, μήτε ἐκεῖνα, μήτε ταῦτα ἔχειν, ἤτοι κἀκείνων στερηθῆναι, καὶ τούτων μὴ τυχεῖν. τὸ γὰρ ἐν μέσῳ πεσεῖν, τουτέστι τὸ ἀμφοτέρων ἀφικέσθαι ἐπ' αὐτὰ ἐκπεσεῖν τῆς ἐλπίδος. Μέθετον τὸ λίαν) τὴν ὑπερβολὴν τῶν ὀρέξεων. ἢ τὸ θυμικόν. καὶ ἐν Ὀρέστῃ, τὸ λίαν χαῖρε καλῶς. Ἄλλως. ἐν τούτοις οὐδὲν Ἰοκάστη συμβεβούλευκε τοῖς παισὶ κοινωφελές. ἀλλὰ τῷ μὲν λέγει, εἰς τί φιλοτιμῇ τυραννεῖν; τῷ δὲ, εἰς τί πολεμεῖς τὴν πατρίδα; * ἐχρῆν δὲ τούτοις συμβουλεῦσαι, διελομένους τὰ πατρῷα, καὶ τὴν βασιλείαν παύσασθαι τῆς διχοστασίας, ὅπως ὑπέστησαν ἐξ ἀρχῆς ἀνὰ μέρος ἄρχειν. καὶ γὰρ ἔδει τῷ ποιητῇ ἦν ποιῆσαι αὐτοὺς μὴ πειθομένους, ὅπως τὰ τῆς ἱστορίας μένῃ βέβαια. εἵμαρτο γὰρ αὐτοὺς ἀλληλοκτόνους γενομένους, κατὰ τὰς ἀρὰς τοῦ πατρὸς ἀποθανεῖν. νῦν δὲ, οὐδὲν τούτων πεποίηκεν. Ἀμαθίαι δυοῖν) αἱ τῶν δύο ἀμαθίαι, ὅταν μολῶσιν εἰς ταυτὸν, μέγιστον κακὸν γίνονται. Ἄλλως. Δεινὸν κακὸν, ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ κακὸν τῆς ἀμαθίας ἔλθητε· ὅμοιον δὲ ἐστὶ τὸ μηδὲν ἄγαν, τὸ, ἄφετε τὸ λίαν φιλονεικεῖν. Ξύμβασιν) ξυμβίβασιν. 591. Οὐ λόγων) οὐκ ἔτι λόγος ἐστ' ἀγών. ἀπώλετο γὰρ ὁ καιρὸς ὁ ἐν μέσῳ ἀχρεῖος. περαίνει δὲ, ἤτοι πληροῖ οὐδὲ μᾶς ἡ σὴ προθυμία. ἢ δὲ νοῦς, περαίνει δ' οὐδὲν ἡ προθυμία, ἀντὶ τοῦ προθυμουμένη ἡμᾶς εἰς φιλίαν ἀγαγεῖν, οὐ πείθεις. οὐ γὰρ φιλιωθείημεν, καὶ εἰς ξύμβασιν καὶ φιλίαν ἔλθοιμεν ἄλλως, ἢ ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις ὑπ' ἐμοῦ. ὥστε με τὰ σκῆπτρα κατέχειν δηλονότι. καὶ βασιλέα ὑπάρχειν τῆς χθονὸς τῆσδε. τῶν ἐπὶ πολὺ δὲ παρατεινομένων νουθετημάτων ἀποστᾶσα, ἄφες ἡμᾶς. καὶ σὺ δὲ τῶν τειχῶν τούτων ἔξερχου. εἰ δὲ μὴ, ἀποθανῇ.

* Ἐχρῆν δὲ τούτοις συμβουλεῦσαι &c.) Ut Inſcitiam Scholiaſtarum & Criticorum ſatis exponam, ex hoc loco notandum, illos Poetæ Vitio Vertere, quòd his aut illis Argumentis uſa ſit Mater, ſed minùs firmis; cùm illos ſcire oportuit, nimis ſervidum Eteoclis ingenium non illud permittere; ſubitò enim multò plura locuturam Matrem interrumpit ferox Juvenis. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 569. Ὀδυνηρὸς) Aliàs *δαπανηρὸς*, Vid. *Scholiaſt.*
V. 570. Φιλότιμος) Aliàs *φιλόνεικος* id.
V. 572. Ἀνήψατο) Aliàs ἀνήψατο. Et ità MS. legit CCC.
V. 576. Κατάρξῃ) Aliàs κατάρξεις MS. CCC. legit.
V. 580. Τοιόνδε) Si per Codicum authoritatem liceret, delerem τὸ ἂν & legerem Τοιόνδε σοὶ γένοιθ' ὑφ' Ἑλλήνων κλέος. Sed non contendo: Poteſt enim aliquandò *Anapæſtus* in quarto loco poni.
V. 581. Ὑπεκδράμῃ) *Canterus*, & *Scaliger* ὑπερδράμῃ legunt; nec tamen auſi ſumus emendare; quia per ὑπεξελθεῖν poteſt explicari. Quanquam ad *Troad.* v. 930. ubi olim legebatur, οἱ θεοὶ ὑπεκδράμοι κάλλει, eo in loco ὑπερδράμοι ſcripſerim, cujus ratio cuivis in promptu. *Cætero* autem in hoc loco MS. noſtrum non favet. *Joſua Barnes.*
V. 587. Ἀμαθίαι δυοῖν) Ità lego, quòd MS. ità legat, & *Scholiaſtes*: Potuit tamen & ἀμαθία in ſingulari ſtare, ut μόλητον referatur ad δυοῖν, quare & inter Varias Lectiones reponatur. *J.B.*
V. 591. Μῆτερ, οὐ λόγων ἔστ' ἀγὼν &c.) [illegible] quarto loco *dam*-*bus*, quod in *Trochaico* nefas eſt; *Canterus* quod ad ſenſum rectè legit ἔτ' ἀγὼν, ſed metro quidem nihil conſulit; niſi τὸ α in ἀγὼν produceretur, quod ille ter apud *Euripidem*, ſemel apud *Sophoclem* factum memorat; ſed locos non indigitat: ego fere hos reperio. *Sophocl.* Electr. v. 1499. Νῦν ἐστ' ἀγών, ἀλλὰ σῆς ψυχῆς πέρι. Et *Euripid.* Heraclid. v. 722. Ὡς ἐγγὺς ἀγών, ὦ μάλιστ' Ἄρης στυγεῖ. Et *Suppl.* v. 754. Ὧν δ' οὕνεκ' ἀγὼν ἦν νεκροὺς κομίζετε, ad quos locos vide quæ Nos. Item *Hercul. For.* v. 1189. Ἥρας ὅδ' ἀγών τις χολουμένης, γέρον. Siquis adhuc dubitat, οὐ γὰρ vel οὐ γάρ, is legat. Certè MS. nihil hic affert auxilii: ſi verò audaciæ faveat lector; aliquid dicendum. Si igitur legamus—οὐ λόγων ἀγὼν ἔτ' ἐστὶν, optimè ſenſui & metro conſuletur: ſed nec ἀγὼν ἐστὶν λόγων ſequitur, nec tam longè à veteri lectione recedendum, quare legas licet Μῆτερ, οὐ λόγων ἔτ' ἐστ' ἀγὼν) adeò ut in tertio loco *Spondæus*, in quarto ſit Anapæſtus, qui pes *Spondæo* ἰσόχρονος. Liber *Heinſio-Scaligerianus* legit ἀγὼν ἐστ'. *Joſua Barnes.*
V. 594. Σκήπτρων) σκῆπτρα MS. CCC.

Καὶ

Καὶ σὺ τῶνδ' ἔξω κομίζου τειχέων, ἢ κατθανῇ.
Π. Πρὸς τίνος; τίς δ' ὧδ' ἄτρωτος, ὅστις εἰς ἡμᾶς ξίφος
Φόνιον ἐμβαλὼν, τὸν αὐτὸν οὐκ ἀποίσεται μόρον;
Ετ. Ἐγγὺς, οὐ πρόσω βέβηκας· εἰς χέρας λεύσσεις ἐμάς;
Π. Εἰσορῶ· δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος, καὶ φιλόψυχον κακόν.
Ετ. Κᾆτα σὺν πολλοῖσιν ἦλθες, πρὸς τὸν οὐδὲν εἰς μάχην;
Π. Ἀσφαλὴς γάρ ἐστ' ἀμείνων, ἢ θρασὺς στρατηλάτης.
Ετ. Κομπὸς εἶ σπονδαῖς πεποιθὼς, αἵ σε σώζουσιν θανεῖν.
Π. Καὶ σὲ δεύτερόν γ' ἀπαιτῶ σκῆπτρα, καὶ μέρη χθονός.
Ε. Οὐκ ἀπαιτούμεσθ'. ἐγὼ γὰρ τὸν ἐμὸν οἰκήσω δόμον. * φημὶ MS.
Π. Τοῦ μέρους ἔχων τὸ πλεῖστον; Ε. * φημί. ἀπαλλάσσου δὲ γῆς.
Π. Ὦ θεῶν βωμοὶ πατρῷοι. Ε. οὓς σὺ πορθήσων πάρει.
Π. Κλύετέ μου. Ε. τίς δ' ἂν κλύοι σου πατρίδ' ἐπεστρατευμένου;
Π. Καὶ θεῶν τῶν λευκοπώλων δώματ'. Ε. οἳ στυγοῦσί σε.
Π. Ἐξελαυνόμεσθα πάτρης. Ε. Καὶ γὰρ ἦλθες ἐξελῶν.
Π. Ἀδικίᾳ γε σῇ, ὦ θεοί. Ε. Μυκήναις, μὴ 'νθάδ' ἀνακάλει θεούς.
Π. Ἀνόσιος πέφυκας. Ε. ἀλλ' οὐ πατρίδος, ὡς σὺ, πολέμιος.
Π. Ὅς μ' ἄμοιρον ἐξελαύνεις. Ε. καὶ κατακτενῶ γε πρός.
Π. Ὦ πάτερ, κλύεις ἃ πάσχω; Ε. καὶ γὰρ οἷα δρᾷς κλύει.
Π. Καὶ σὺ, μῆτερ; Ε. οὐ θεμιτόν σοι μητρὸς ὀνομάζειν κάρα.
Π. Ὦ πόλις. Ε. μολὼν ἐς Ἄργος, ἀνακάλει Λέρνης ὕδωρ.
Π. Εἶμι, μὴ πόνει. σὲ δ' αἰνῶ, μῆτερ. Ε. ἔξιθι χθονός.
Π. Ἔξειμι· πατέρα δέ γέ μοι δὸς εἰσιδεῖν. Ε. οὐκ ἂν τύχοις.
Π. Ἀλλὰ παρθένους ἀδελφάς. Ε. οὐδὲ τάσδ' ὄψει ποτέ.
Π. Ὦ κασίγνηται. Ε. τί ταύτας ἀνακαλεῖς, ἔχθιστος ὤν;
Π. Μῆτερ, ἀλλά μοι σὺ χαῖρε. Ι. χαρτὰ γοῦν πάσχω, τέκνον;
Π. Οὐκέτ' εἰμὶ παῖς σός. Ι. εἰς πόλλ' ἀθλία πέφυκ' ἐγώ.
Π. Ὅδε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζει. Ε. καὶ γὰρ ἀνθυβρίζομαι.
Π. Ποῦ ποτε στήσῃ πρὸ πύργων; Ε. ὡς τί μ' ἱστορεῖς τόδε;
Π. Ἀντιτάξομαι κτενῶν σε. Ε. κἀμὲ τοῦδ' ἔρως ἔχει.
Ι. Ὦ τάλαιν' ἐγώ. τί δράσετ', ὦ τέκν'; Ε. αὐτὸ σημανεῖ.

Et tu Polynices vade extra hæc mœnia, aut morieris.
Pol. Per quem? quis ſic eſt invulnerabilis, qui in nos enſem
Letalem immittens, non feret ſimilem necem?
Ete. Prope adeſt, ante quem ſtas. aſpiciſne manus meas?
Pol. Intueor: timidæ vero res ſunt divitiæ, & amans vitæ malum.
E. Et ideo cum exercitu veniſti ad eum qui nihil eſt in pugnâ?
Pol. Cautus enim dux præſtat feroci.
Ete. Superbus es, confidens induciis, quæ te ſervant à morte.
Pol. Iterum repoſco à te ſceptra, & partem terræ.
E. Non repoſcimur-*juſtum-debitū*. ego enim meâ habitabo domum:
P. Tenens plus quàm partē? *E.* Ità affirmo. verum diſcede ex terrâ.
Pol. O deorum aræ paternæ. *Ete.* Quas tu everſurus ades?
P. Audite me. *E.* Quis v. audiret te gerentem bellū contra patriam?
P. Et domus deorū, qui vehuntur cādidis equis. *E.* Qui oderunt te.
P. Expellimur ex patriâ. *E.* Etenim veniſti patriam everſurus.
P. Id fit tuâ injuſtitiâ, ô dii. *E.* Mycenis, non hic deos invoca.
Pol. Impius es. *Eteo.* Sed non ſum hoſtis patriæ, ſicut tu es.
P. Qui me expellis carētē parte hæreditatis. *E.* Inſup. etiā interſ. te.
Pol. O pater, audis quæ patior? *Ete.* Et qualia facis, audit.
Pol. Et tu, ô mater? *Ete.* Non fas eſt te matris nominare caput.
Pol. O urbs. *Ete.* Profectus Argos, invoca Lernæam aquam.
P. Vado, nè ſis ſollicitus: te a. laudo, mater. *E.* Egredere è terrâ.
P. Egredior verum concede mihi, ut vid. patr. *E.* Nō poteſ. cōſequi.
Pol. Sed ſorores virgines. *E.* Neque has unquam videbis.
Pol. O ſorores. *E.* Quid has vocas, cum illis ſis inimiciſſimus?
Pol. Mater, tu læta vale. *Ioc.* Læta ſcilicet patior, ô fili?
P. Nō amplius ſum filius tuus. *I.* Ad multa ego Calamitoſa ſum.
Pol. Ille enim injuriâ me afficit. *E.* Et ego viciſſim injuriâ afficior.
Pol. Ubinam ſtabis ante turres? *E.* Ad quid hoc me interrogas?
Pol. Adverſus te in acie ſtabo. *Et.* Et me amor habet hujus rei.
Ioc. Me miſeram! quid facietis, ô filii? *Et.* Res ipſa oſtendet.

Πρὸς τίνος) πρὸς τίνος ἀποθανοῦμαι; τίς δ' οὕτως ἄτρωτός ἐστιν, ὅς τις εἰς ἡμᾶς φονικὸν ἐμβαλὼν ξίφος, τὸν ὅμοιον οὐκ ἀπολαβὼν οἴσεται θάνατον; Ἐγγὺς οὐ πρόσω) οὗ τινος ἐγγὺς καὶ ἔμπροσθεν ἵστασαι. τὸ δὲ εἰς χεῖρας λεύσσεις ἐμὰς, ὁρατικῶς λοβεύσας εἰς χεῖρας ἐμὰς, ὑπὸ τούτων θνήσκεις. Δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος) παρόσον οἱ πλούσιοι δειλοί εἰσι πρὸς θάνατον, ὡς μεγάλων ἀγαθῶν στερούμενοι. οἱ δὲ πένητες, φιλοκίνδυνοί εἰσιν, ἐπιλογιζόμενοι, ὡς λυσιτελεῖ κινδυνεύσαντας κλῆρον ἔχειν, καὶ ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ πτωχοὺς ὄντας ζῆν. φησὶ γὰρ ὅτι φιλόψυχος εἶ σύ. Πρὸς τὸν οὐδὲν ἐς μάχην) καὶ ἦλθες πρὸς τὸν φιλόζωον, καὶ ἄνανδρον σὺν πλείστοις ἦλθες μαχησόμενος. Ἀσφαλὴς γὰρ) ναὶ, καὶ γὰρ ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐν ὅπλοις στρατηλάτης κρείττων ἐστὶ τοῦ θρασέος. [* Ἄλλως, ὁ ἀσφαλιζόμενος γὰρ δυνάμει ἀξιολόγῳ στρατηλάτης ἐστὶν ἀμείνων, ἢ οἱ χωρὶς δυνάμεως θρασυνόμενοι.] 603. Κομπὸς εἶ) ἀλαζονικὸς ὑπάρχεις, θαρρῶν ἐν σπονδαῖς, αἵ σε τηροῦσι θανεῖν. Κόμπος) τὸ μὲν προπαροξύτονον, ὡς τύπος. τὸ δὲ ὀξύτονον, ὡς κομπός, κομπὸς, λόγος κομπὸς, κομπαστής. ὁ δὲ νοῦς, μεγαλοφρονεῖς ἐπὶ ταῖς γινομέναις σπονδαῖς, καὶ συνθήκαις, αἳ πρός σε ῥύονται τοῦ ἤδη τεθνήξεσθαι. Καὶ σε δεύτερον) ἰδοὺ φησὶν ἐκ δευτέρου σοι λέγω ἀποδοῦναι μοι τὸ μέρος τῆς βασιλείας. ἅπαξ γὰρ εἶπεν αὐτὸς, Καὶ νῦν ἕτοιμός εἰμι τὸ ἐμαυτοῦ λαβὼν στρατὸν μὲν ἔξω τῆσδ' ἀποστεῖλαι χθονός. Οὐκ ἀπαιτούμεσθα) οὐ χρεωστοῦμεν. Τοῦ μέρους) τοῦ ἐπιβάλλοντός σοι μέρους κεκτημένος τὸ πλεῖστον; Φημὶ) ναὶ λέγω. ἐλευθεροῦ δὲ καὶ ἀπαλλάσσου τῆς γῆς. Πατρῷοι) πατρικοί. Πάρει) παρεγένου. Τῶν λευκοπώλων) Κάστορος καὶ Πολυδεύκους. ἢ Ζήθου καὶ Ἀμφίονος, ὅπερ ἄμεινον. Ἐξελῶν) ἐξελάσων. Ἀδικίᾳ σῇ τε) τὸ ἑξῆς, ἐξελαυνόμεθα τῆς πατρίδος ἀδικίᾳ τῇ σῇ. τὸ δὲ, ὦ θεοί, διὰ μέσου. Ἄμοιρον) χωρὶς μερίδος. 617. Μὴ πόνει) μὴ κάμνε, μὴ θορυβοῦ τούτου χάριν· ἄπειμι γάρ. ἐπιπολῆς δὲ πεπεισμένῳ φρονήματι ταῦτα φησὶ, προσδοκῶν εἰς τὸ δίκαιον ἔτι καλέσειν τὸν ἀδελφόν. σὲ δὲ ἐπαινῶ, μῆτερ, ὅτι ἐσπούδασας ἡμᾶς εἰς φιλίαν ἀγαγεῖν. Ἀλλὰ) ἀντὶ τοῦ κἂν. Χαρτὰ) ἐν ἤθει· ἄξια χαρᾶς πάσχω, τέκνον. 624. Ποῦ ποτε) κατ' ἐρώτησιν, ἀντὶ τοῦ ἐν ποίῳ τόπῳ παρατάξῃ· ἵνα κἀγὼ ἐκεῖ παρατάξωμαι.

* Locus is uncis incluſus ex MS. C.C.C. ſumptus. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 599. Ἐγγὺς οὐ πρόσω βέβηκας) MS. *C.C.C.* legit ἐγγὺς ὁ πρόσω.

V. 600. Δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν) Hoc apud *Stobæum* Majorem legitur ſermone 91. in Vituperio Divitiarum; malè autem ibi citatur quaſi ex *Carcino* Poetâ quoque Tragico & ipſo.

V. 601. Κᾆτα σὺν πολλοῖσιν ἦλθες, πρὸς τὸν οὐδὲν) Al. οὐδὲν, ſed æquè valet utraque lectio. Vid. ad *Ion.* v. 594.

V. 602. Ἀσφαλὴς γάρ ἐστ' ἀμείνων, ἢ θρασὺς στρατηλάτης) Hanc ſententiam *Auguſtus* apud *Suetonium* uſurpavit, ad confirmandam ſuipſius ſententiam. Σπεῦδε βραδέως, *Feſtina lentè*, ibi enim ille, Σπεῦδε βραδέως· Ἀσφαλὴς γάρ ἐστ' ἀμείνων, ἢ θρασὺς στρατηγός, Lege ex hoc loco, στρατηλάτης. *Eraſmus* in Adagio *Feſtina lentè*, poſt hæc *Suetonii* verba, eſt autem Verſus *Trochaicus*. Tetrameter Catalecticus ex Poetâ quopiam, ut Conjicio, decerptus, cui *Cæſar* de ſuo ſubjecit, Στρατηγός· Errat Vir Magnus, quod Carmen putet à σπεῦδε incipere & in θρασὺς deſinere, & στρατηγὸς à *Cæſare* addi, ex Poetæ hujus loci ignoratione. Ita enim Diſtingui oportet, Σπεῦδε βραδέως· ——— Ἀσφαλὴς γάρ ἐστ' ἀμείνων, ἢ θρασὺς στρατηλάτης. *Joſua Barnes.*

V. 610. Ἐξελαυνόμεσθα πάτρης) Aliàs πατρίδος, idem enim quoad metrum eſt, ſed omninò ut Νόθον rejecimus. Ἐξελῶν Futur. 2. non Aor. 2. Idem mecum ſtat MS. *C.C.C.* *Joſua Barnes.*

V. 609. Καὶ θεῶν τῶν λευκοπώλων δώματα) Id eſt *Thebæ* Urbs *Amphionis* & *Zethi*. Vid. ad *Herc. Fur.* v. 29. & *Schol.* in hunc locum.

V. 611. Ἀδικίᾳ) In hoc verſu τὸ, ὦ θεοί, ut *Scholiaſtes* obſervat, legitur διὰ μέσου, quaſi interjectio quædam, ut αἶ, αἶ & ſæ aliàs, Vid. Notas ad *Hecub.* v. 1116. MS. legit Ἀδικίᾳ γ' ὦ θεοί, & tum ad verſum pertinet. *Joſua Barnes.*

V. 612. Πολέμιος) Pes proceleuſmaticus, ſive *Pæon* quartus Dactylo eſt ἰσόχρονος, duæ enim breves uni longæ ſunt æquales tempore. Quod moneo, ne quis verſum claudicare putet. *Idem.*

V. 618. Ἔξειμι· πατέρα δέ γέ μοι δὸς εἰσιδεῖν· οὐκ ἂν τύχοις.) Hic verſus jam nunc à me primum reſtitutus ex Optimo illo *C.C.C.* MS. Quanquam & ante id viſum, conjecturâ haud infeliciter explêram legendo Ἔξειμι χθονός, πατέρα δέ μοι δὸς ἰδεῖν &c. Sed conjecturæ non eſt locus, ubi Authoritas adeſt tam ſancta. *J. Barnes.*

V. 620. Ἀνακάλει ἔχθιστος ὤν.) Τό γε, quod intercedebat inter ἀνακαλεῖς & ἔχθιστος, ex MS. Authoritate omiſi.

V. 622. Πόλλ' ἀθλία) aliàs πολλά γ' ἀθλία. Sed MS. prius probat, quod & antè in textum receperam. *Joſua Barnes.*

I. Πατρὸς

Πατρὸς οὐ φεύξεσθε) ἀποφαντικῶς, ὅτι ἐὰν μαχήσησθε, πάντως ἀπολλυσθε. Ἀγυιεῦ) ὁ ἐν τοῖς προπυλαίοις καὶ οἰκήμασιν ἱδρυμένος, ὅτι τὸν ἀγυιᾶ πρὸ πυλῶν ἵστασιν. * κίων δὲ οὗτος ἦν εἰς ὀξὺ λήγων. Δεξίμηλα) τὰ δεχόμενα τὰς θυσίας. Καθεύδουσιν) ἡσυχάζουσιν. Νεικέων ἐπώνυμον) παρετυμολογεῖ τὸ ὄνομα Πολυνείκους, ὄνομα νεικέων φερώνυμον, τουτέστιν ἀπὸ τῶν νεικέων τὴν ἐπωνυμίαν λαβών. Κάδμος ἔμολε) τὰ τοιαῦτα εἴδη τοῦ χοροῦ, καλεῖται ἐπῳδικὰ, ὡς εἴρηται. εἰσὶ δὲ τὰ παρόντα τελέως ἐπῳδικά. τὰ κῶλα δὲ τῆς μονοστροφῆς, τοσαῦτα. τὸ α' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος α', ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ διιάμβου. οἱ δὲ βούλονται, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ β' ποδὸς χορείου. ἐχρήσατο δὲ τούτῳ μέτρῳ ἐνταῦθα διὰ τὴν τοῦ Κάδμου κίνησιν. τὸ β' ὅμοιον ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος, ἐκ παίωνος δ', ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ διιάμβου. οἱ δὲ βούλονται, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ α' ποδὸς χορείου. τὸ γ' ὅμοιον τῷ α', δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος α', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἐπιτρίτου τρίτου, καὶ συλλαβῆς. οἱ δὲ βούλονται, τροχαϊκὸν, ἑφθημιμερὲς δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ β' ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ δ' ὅμοιον τῷ β', δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ' ἀντὶ ἰωνικοῦ διιάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ ε' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον, χορεῖον ἔχει τὸν πρῶτον πόδα. τὸ ς' ὅμοιον τῷ β'. τὸ ζ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, ὅμοιον τῷ α', ἐξ ἰωνικοῦ πεντασυλλάβου, καὶ διτροχαίου. τὸ μέν τοι κῶλον τῆς ἀντιστροφῆς, τὸ μὲν πρῶτον ἔχει πόδα διτρόχαιον, τὸ β' ἐπίτριτον. τὸ η' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ τροχαίου καὶ χορείου. τὸ θ' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ ι' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ια' τροχαϊκὸν καθαρὸν πενθημιμερές. τὸ ιβ' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α' ποδὸς χορείου. τὸ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον, καθαρόν ἐστι. τὸ ιγ' καὶ ιδ' τροχαϊκὸν Εὐριπίδειον. τὸ ιε' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ γ' ποδὸς χορείου. τὸ ις' ὅμοιον καθαρὸν ἰαμβικόν. τὸ ιζ' ἴαμβος καθαρὸς τρίμετρος. τὸ ιη' τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἰθυφαλλικόν. τὸ ιθ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ, καὶ διτροχαίου, καὶ ἐπιτρίτου δ'. τὸ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς, παρόμοιον. 641. Κάδμος ἔμολε) Κάδμος ζητῶν τὴν ἀδελφὴν Εὐρώπην, μαντεῖον ἔλαβε περὶ αὐτῆς, οὐδὲν σημαῖνον, ἀλλ' ὥστε αὐτὸν ἐξελθόντα ἕπεσθαι βοῒ, καὶ οὗ δ' ἂν αὐτόματος πέσῃ, κτίζειν πόλιν. ἔχει δὲ ὁ χρησμὸς τοῦ Πυθίου οὕτως. Χρησμὸς δοθεὶς τῷ Κάδμῳ.

Ι. Πατρὸς οὐ φεύξεσθ' Ἐρινῦς; Π. ἐρρέτω πρόπας δόμος.
Ε. Ὡς τάχ' οὐκέθ' αἱματηρὸν τοὐμὸν ἀργήσει ξίφος.
Π. Τὴν δὲ θρέψασάν με γαῖαν, καὶ θεοὺς μαρτύρομαι,
Ὡς ἄτιμος οἰκτρὰ πάσχων, ἐξελαύνομαι χθονὸς,
Δοῦλος ὣς, ἀλλ' οὐχὶ ταὐτοῦ πατρὸς Οἰδίπου γεγώς.
Κἄν τι σοι, πόλις, γένηται, μή με, τοῦτον δ' αἰτιῶ.
Οὐχ ἑκὼν γὰρ ἦλθον, ἄκων δ' ἐξελαύνομαι χθονός.
Καὶ σὺ, Φοῖβ' ἄναξ ἀγυιεῦ, καὶ μέλαθρα χαίρετε,
Ἥλικές θ' οὑμοὶ, θεῶν τε δεξίμηλ' ἀγάλματα.
Οὐ γὰρ οἶδ', εἴ μοι προσειπεῖν αὖθις ἔσθ' ὑμᾶς ποτε.
"Ἐλπίδες δ' οὔπω καθεύδουσ', αἷς πέποιθα σὺν θεοῖς
Τόνδ' ἀποκτείνας, κρατήσειν τῆσδε Θηβαίας χθονός.
Ε. Ἔξιθ' ἐκ χώρας· ἀληθῶς δ' ὄνομα Πολυνείκην πατὴρ
Ἔθετό σοι θείᾳ προνοίᾳ νεικέων ἐπώνυμον.

Jo. Non effugietis patris diras?
Pol. Pereat tota domus.
Ete. Quàm citò enſis meus cruentus non erit amplius otioſus?
Pol. Et terram quæ me aluit, & deos teſtor,
Quòd inhonoratus miſeranda patiens ejicior è terra,
Sicut ſervus, nec amplius natus ab ipſo patre Oedipo
Et ſi quid acciderit tibi, ô civitas, non me, ſed hunc accuſato:
Invitus enim veni, invitus etiam expellor è patriâ.
Et tu, Phœbe rex, cuſtos viarum publicarum, & atria valete,
Et æquales mei, & ſtatuæ deorum, recipientes victimas:
Neſcio enim, an aliquando licebit mihi rurſus vos alloqui.
"Spes verò nondum obdormiunt, quibus confido cum diis,
Hoc interfecto, me potiturum hâc Thebanâ terrâ.
Ete. Diſcedito ex terrâ. Verè enim nomen Polynicis pater
Indidit tibi divinâ providentiâ, cognomen contentionis.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Κάδμος ἔμολε τάνδε γᾶν

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Cadmus venit in hanc terrâ

* Φράζεο δή μοι μῦθον Ἀγήνορος ἔκγονε Κάδμε·
Ἠοῦς ἐγρόμενος, προλιπὼν ἴθι Πυθὼ δῖαν,
1 Ἤθεσ' ἔχων ἐσθῆτα καὶ αἰγανέην μετὰ χερσὶ,
Τὴν διά τε Φλεγύων καὶ Φωκίδος 2 ἐς τ' ἂν ἵκηαι
Βουκόλον ἠδὲ βόας κηριτρεφέος Πελάγοντος·
Ἔνθα δὲ προσπελάσας ξυλλάμβανε βοῦν ἐρίμυκον,
Ἣ κεν δὴ νώτοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔχῃσι
Λευκὸν 3 σῆμ' ἑκάτερθε 4 περίδρομον, ἠΰτε Μήνης·
Τὴν δὲ σύ γ' ἡγεμόνα 5 θεῖν ἀτριβέος κελεύθου.
Σῆμα δέ τοι γ' ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς· οὐδέ σε λήσει·
Ἔνθα κέ τοι πρώτιστα βοὸς κέρας ἀγραύλοιο
6 Ἥξῃ τε κλίνῃ τε πέδῳ γόνυ ποιήεντι·
Καὶ τότε τὴν μὲν ἔπειτα μελαμφύλλῳ χθονὶ ῥέζειν
Ἁγνῶς καὶ καθαρῶς· Γαίῃ δ' ὅταν ἱερὰ ῥέξῃς,
Ὄχθῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ κτίζειν πόλιν εὐρυάγυιαν,
Δεινὸν Ἐνυαλίου πέμψας φύλακ' Ἄϊδος εἴσω.

* Extat etiam apud *Schol. Ariſtoph.* Βατράχοις fol. 177. & Tzetzæ Chil. VI. §. 28.

1 al. Ἔνθα δ'.
2 al. εὖτ' ἄν.
3 al. σῆμ'. 4 al. περίκλοκον.
5 al. χὴ προλείπεσθαι.
6 al. Ἵζηται κλίνῃ τε.

* Κίων &c.) De Columnis Vid. quæ Nos ad *Iphig. Taur.* v. 57.

ANNOTATIONES.

V. 631. Δοῦλος &c.) Prius erat πρὸς, qui error ab antiquæ ſcriptionis ignoratâ ratione manavit; πρὸς pro πατρός. Hæc *Canterus*. Sic verſu ſequenti τὸν δ', pro quo, verſu ità poſtulante, ſuppoſui τοῦτον δ', ut ſequitur in Notâ proximè ſequenti. *J. Barnes.*

V. 632. Κἄν τι σοι, πόλις, γένηται, μή με, τοῦτον δ' αἰτιῶ) Ita nos Verſum reſtituimus, legendo τοῦτον pro τόν· alias τόνγε ita ex MS. τόνδ' legit illius *Scholiaſtes*; Unde & ego τοῦτον ex utriſque malis bonum feci. Quòd ſi τόνγε placeat, tum in *Latinâ* legas, —*Non me horum accuſato*. *Hugo Grotius* aliter ſanare conatur, legitque μή με σύγε· τὸν δ'. Certè ſi meâ conjecturâ illius non ſit minus felix, eſt magis audax. *Joſua Barnes.*

V. 634. Καὶ σὺ, Φοῖβ' ἄναξ Ἀγυιεῦ) Præter Scholiaſten Vid. ad *Ion.* v. 186.

V. 639. Ἔξιθ' ἐκ χώρας) Ita reſcribo pro ἔξελθ', Authoritate MS. illius laudatiſſimi, & quia metro convenientius & quia ſuprà v. 617. ἔξιθι χθονὸς Poeta ipſe dixerat. Ἀληθῶς δ' ὄνομα Πολυνείκην πατὴρ ἔθετό σοι θείᾳ προνοίᾳ &c.) In hanc rem facit Epigramma, quod Nos olim — Περὶ τῶν ὀνομάτων προγνωστικῶν fecimus.

Μῦθον Φυλακίδαο φάσ' ἄθεοι, ὅττι ἰδόντες,
Πρῶτος ἔπ' ἐκ λαοῦ πέσ' ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο·
Ἀλλ' ἄθεοι ταύτῃ γε κλυτὸν εἶναι μῦθον ἔλεξαν·
Ἄρτι νέον κόσμον πλεύσας ἐξεῦρε Κόλουμβος·
Οὔνομα δ' ἡμετέροιο τίθει Οἰκονόμος Καρόλοιο,
Ἐκ θείων, τέρας ἐσθλὸν ἀνάκτορος ἐλδομένοιο.
Fabula *Phylacidæ* permultis ficta videtur,
Quòd primus populi cecidit certamine *Graii*:
Verum, *Athei* firmare fidem nunc omine vero:
Namque orbes alios invenit nando *Columbus*:
Et noſtri nomen *Caroli* dixêre *Stuartum*,
Cælitùs immiſſum noménque omènque futuri.

Vid. infrà ad v. 1500. & *Bacch.* v. 44. & v. 356. *Joſua Barnes.*

V. 641. Κάδμος ἔμολε &c.) De hoc *Cadmi* in *Bœotiam* adventu & de Bove & Dracone Vid. *Ovid.* Metamorph. l. 3. Fab. 1. *Pauſan.* in Bœot. fol. 290. lin. 44. &c. Item *Diodori Siculi* Bibliothec. l. 4. & *Apollodori* Biblioth. l. 3. c. 4. Præcipuè *Scholiaſten* in hunc locum. Vid etiam *Bacchas Euripidis* v. 171. Hunc locum autem reſpicit *Scholiaſtes* Ariſtophan. (ad illud *Acharnenſ.* fol. 280. Τὰς δ' ἂν χελιδόνας ἀκλινεῖς παρεστάναι) καὶ περὶ τούτου Εὐριπίδης λέγει· ἔτος γὰρ εἰσάγει τὸν χορὸν, οὐ τὰ ἀκόλουθα συγγινόμενον τῇ ὑποθέσει, ἀλλ' ἱστορίας τινὰς ἀπαγγέλλοντας, ὡς ἐν ταῖς Φοινίσσαις· ἐπεὶ ἐμποδὼν ἀντιλαμβανόμενοι τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ μεταξὺ ἀναπαύοντας. *Joſua Barnes.*

Καὶ σὺ γ' ἐπ' ἀνθρώποις ὀνομάκλυτος ἔσεαι αὐδῆς,
'Ἀθανάτων λεχέων ἀντήσας, Ὄλβιε Κάδμε. Ταῦτα ἀκούσας Κάδμος, ἀφίκετο εἰς τὸ βουκόλιον τοῦ Πελάγοντος τοῦ Ἀμφιδάμαντος. καὶ ἀγοράσας βοῦν, καὶ ἡγεμόνα ταύτην τῆς ὁδοῦ ποιησάμενος, κτίζει τὰς Θήβας ὁμωνύμως τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν. ἐπεὶ τὸ ἀνέκαθεν Αἰγύπτιος ἦν ὁ Κάδμος. καὶ ἡ Βοιωτία δὲ ἀπὸ τῆς βοὸς ἐκλήθη.

2 Τύριος, ᾧ τετρασκελὴς
3 Μόσχος ἀδάμαστον πέσημα δίκε,
4 Τελεσφόρον διδοῦσα
5 Χρησμὸν, οὗ κατῴκισε.
6 Πεδία μὲν τὸ θέσφατον
7 Πυροφόρα δόμων ἔχρησε,
8 Καλλιπόταμος ὕδατος ἵνα τε
9 Νοτὶς ἐπέρχεται γυίας
10 Δίρκας χλοηφόρους,
11 Καὶ βαθυσπόρους γύας.
12 Βρόμιον ἔνθα τέκε
13 Μάτηρ, Διὸς γάμοισι,
14 Κισσὸς ὃν περιστεφὴς,
15 Ἑλικτὸς, εὐθὺς ἔτι βρέφος,
16 Χλοηφόροισιν ἔρνεσι
17 Κατασκιοῖσιν ὀλβίσας ἐνώτισε,
18 Βάκχιον χόρευμα
19 Παρθένοισι Θηβαίαισι,
20 Καὶ γυναιξὶν Εὐίοις.

Ἀντιστροφή.

1 Ἔνθα φόνιος ἦν δράκων
2 Ἄρεος, ὠμόφρων φύλαξ,
3 Νάματ' ἔνυδρα, καὶ ῥέεθρα
4 Χλοερὰ δεργμάτων κόραισι
5 Πολυπλάνοις ἐπισκοπῶν.
6 Ὃν ἐπὶ χέρνιβας μολὼν
7 Κάδμος, ὤλεσε μαρμάρῳ,
8 Κρᾶτα φόνιον, ὀλεσίθηρος
9 Ὠλέναις δικὼν βολαῖς,
10 Δίας ἀμάτορος
11 Παλλάδος φραδαῖσι,
12 Γαπετεῖς δικὼν ὀδόντας

2 Ex Tyro, cui quadrupes
3 Vitula ſponte corpus proſtravit,
4 Completum reddens
5 Oraculum, ubi habitaret.
6 Campos enim oraculum
7 Ferentes-triticum, loca ædium fore reſpondit,
8 Ubi pulchrifluus aquæ
9 Humor percurrens rigat terras
10 Dirces floriferas,
11 Et profundos habentia ſulcos arva,
12 Bacchum ubi peperit
13 Mater conceptum ex Jove,
14 Quem hederâ circumdatâ
15 Et involutâ, ſtatì adhuc puerâ
16 Virentibus frondibus
17 Obumbrantibus beans texit,
18 Bacchicâ-Feſtivitate-celebrandâ rem
19 Virginibus Thebanis,
20 Et mulieribus Evils.

Antiſtrophe.

1 Ibi ſanguinolentus erat draco
2 Martis, crudelis cuſtos,
3 Flumina & fluenta
4 Viridantia oculorum pupulis
5 Paſſim errantibus cuſtodiens.
6 Quem ad lavacra profectus
7 Cadmus, interfecit marmore,
8 Caput ſanguineum, interfector ferarum,
9 Brachiorum ſauciàns jactibus,
10 Divæ matre carentis
11 Palladis conſiliis,
12 In terram lapſos jaculatus dentes

Ἀδάμαστον) τὸ μὴ ὑπό τινος ἀναγκαζόμενον πτῶμα, ἀλλὰ αὐτοπροαίρετον. πέσημα δὲ τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ πεσόντος. ἢ ἀντὶ τοῦ αὐτόματον ἔβαλλεν τὸ σῶμα ἐπὶ τὴν γῆν. δίκεν γὰρ, τὸ βάλλειν. ὅθεν καὶ δίσκος. τινὲς δὲ τὸ ἀδάμαστον πέσημα, τὸ μηδέπω δεκασθὲν ζεύγλῃ σῶμα. ὑμφαίνει δὲ τὴν νέον μόσχον. Δίκε) κατέβαλε, καὶ ἐν Βάκχαις δίκετε τομεᾶς σφαγματα, Ὅπου κατῴκισε πόλιν) Ἐνταῦθα ἔκτισεν, ὅπου κατῴκησε Κάδμος τὴν πόλιν. Οὗ κατῴκισε) ἐν ἄλλοις τῶν ἀντιγράφων, ἀντὶ τοῦ ἢ κατῴκισε, κατοικίσαι. ὁ δὲ λόγος τοιοῦτος, ἀντὶ τοῦ δὲ κατοικίσαι μὲν, καὶ ὅπου κτίσαι τὰ πεδία τῶν δόμων, ὁ θεὸς ἐμαντεύσατο. ἔνθα ἡ τῆς Δίρκης πηγὴ κατάρδει τὰς γύας. Πεδία μὲν) ὥσπερ ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς. κεῖται γὰρ νῦν ὁ μὲν, ἀντὶ τοῦ δή. ἵν' ᾖ, πεδία δὲ πυροφόρα ὁ θεὸς ἔχρησεν ἐσομένων. Ἄλλως. Ὁ νοῦς, τὸ θέσφατον δὲ ἔχρησεν ἐκεῖ οἰκεῖν μέλλων, ἔνθα ὁ καλλιπόταμος νοτὶς ἐπέρχεται τὰς γύας τῆς Δίρκης. Δίρκη δὲ ποταμὸς Θήβας, ὁμώνυμος τῇ πηγῇ. [* Βαθυσπόρους γύας) ὡς Ὅμηρος ἐριβώλακας λέγει· ἔπαινος δὲ ἐστι τῆς Θηβαίων γῆς, τὸ μὴ ξηρὰν αὐτὴν εἶναι, ἀλλὰ λιπαρὰν, καὶ εἰς βάθος παρέχουσαν ῥιζοῦσθαι τὰ σπέρματα.] 652. Ἔνθα τέκετο) ἔνθα φησὶν, ἐν Θήβῃ τὸν Διόνυσον τῷ Διῒ ἡ Σεμέλη ἔτικε· κισσὸς δὲ πανταχόθεν αὐτὸν περιεσκέπασε. τοῦ γὰρ οἴκου κεραυνωθέντος, ἐξήμβλωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ φοβηθεῖσα· κισσὸς δὲ περιείλιξεν. Ἄλλως. ὅντινα Διόνυσον κισσὸς ἔξωθεν περιπλακεὶς ἔτι βρέφος ὄντα, κατὰ τοῦ νώτου ἐκάλυψεν. ἱστορεῖ γὰρ Μνασέας, ὅτι τῶν Καδμείων βασιλείων κεραυνωθέντων, κισσὸς περὶ τοὺς κίονας φυεὶς, ἐκάλυψεν αὐτὸν, ὅπως μὴ αὐθημερὸν, καὶ ἐν μηδενὶ τὸ βρέφος διαφθαρῇ καλυφθέν. διὸ καὶ περικιόνιος ὁ θεὸς ἐκλήθη παρὰ Θηβαίοις. [* 657. Κατασκίοισιν) Κατάσκιος ὁ τόπος, ὁ ὑπό τινος σκιαζόμενος· ἐνταῦθα δὲ κατάσκιοι κλάδοι, οἱ σκιὰν ἐμποιοῦντες τῇ πυκνότητι τῶν φύλλων.] Ὀλβίσας ἐνώτισε) τὸ νῶτον περιείλιξε, μεγάλη γὰρ αὐτῷ δόξα, τὸ τῆς παραδόξου σωτηρίας τέλος. ὀλβίσας δὲ αὐτὸν τὸν Διόνυσον ὁ κισσὸς, ἐνώτισεν τὸ τοῦ βακχεύειν καὶ χορεύειν τὰς Θήβας αὐτόν. Γυναιξὶν εὐίοις) ταῖς Διονύσῳ χορευούσαις. καὶ τὸ εὐοῖ, εὐάν, ἐπιφθεγγομέναις. Ἔνθα φόνιος) παρὰ τῇ Δίρκῃ δεινὸς ἦν δράκων, ὠμὸς τὴν φύσιν, φύλαξ ὑπὸ τοῦ Ἄρεος κατασταθεὶς τῆς Δίρκης, πρὸς τὸ μηδένα ἀπ' αὐτῆς ὑδρεύσασθαι. Ἐπὶ χέρνιβας) ἐπὶ τὸ νίψασθαι τὰς χεῖρας. ἐβούλετο γὰρ τὴν βοῦν θύσαι τοῖς θεοῖς. ὅτι σύμβολον αὐτῷ αὐτόθι γέγονε τοῦ κτίσαι τὴν πόλιν. ὁ μὲν ἐν Ἑλλάνικος λίθῳ φησὶν ἀναιρεθῆναι τὸν δράκοντα. ὁ δὲ Φερεκύδης ξίφει. Ἄλλως. Ἐπὶ χέρνιβας, ἕνεκα τοῦ πρὸς τὴν θυσίας ὕδατος λαβεῖν μολών. ἔθυε γὰρ τῇ γῇ τὴν βοῦν. Ἄρεος ὠμόφρων φύλαξ, ὡς τὸ βασιλέως ἄρχων, ἀντὶ τοῦ βασιλέως κατασταθεὶς ἄρχων. Δεργμάτων) τῶν κορῶν τῶν ὀφθαλμῶν. Πολυπλάνοις) τῶν πανταχοῦ περιαγομένων. Χέρνιβας) χερνιπτῆρα. ὑπὸ τοῦ χέρνιψ. Ὀλεσίθηρος) τοῦ ἀπαλλάξαντος θηρός. ἢ ὀλεσίθηρος, αὐτὸς ὁ Κάδμος. 672. Δικὼν ὀδόντας) ἀντὶ τοῦ βάλλων, ἐξακοντίσας. μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος.

* Βαθυσπόρους, Ex MS. Coll. *Corporis Chriſti Cantabrigiæ* locus hic, uncis incluſus, deſumptus erat. *Joſua Barnes.* * Κατασκίοισιν, Scholion hoc Uncis incluſum ex MS. prædicto, *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 643. Πέσημα δίκε) Δίκε, ἔβαλε, κατέβαλε, Vid. Scholiaſten, item infra v. 672. & *Bacch.* v. 600. & *Herc. Fur.* v. 498. *Joſ. Barnes.*

V. 645. Κατῴκισε) Legitur in aliquibus exemplaribus κατοικίσαι. *Scaliger* legit κατῴκισεν, malè cum augmento. *Idem.*

V. 660. Εὐίοις) Editio *Hervagiana* ſola, quod ſciam, legit Εὐβοίοις.

V. 663. Ἔνυδρα) Al. ἔνυδρα Vid. *Schol.* in Paraphraſi. Et ita MS. CCC. legit.

V. 669. Ὠλέναις) Ita levi variatione ὠλέναις correxi: Alii longius à Scripturâ recedunt, qui legunt ὠλένας. MS. retinet ὠλέναις Et *Schol.* explicat χειρῶν. *Joſua Barnes.*

Εἰς βαθυσπόρους γύας.
Ἔνθεν ἐξανῆκε γᾶ
Πανοπλον ὄψιν ὑπὲρ ἄκρων
Ὅρων χθονός. σιδαρόφρων
Δέ νιν φόνος πάλιν ξυνῆψε φίλα γᾶ.
Αἵματος δ' ἔδευσε
Γαῖαν, ἅ νιν εὐηλίοισι
Δεῖξεν αἰθέρος πνοαῖς.

Ἐπῳδός.

Καί σε τὸν προμάτορος
Ἰοῦς ποτ' ἔκγονον
Ἔπαφον, ὦ Διὸς γένεθλον,
Ἐκάλεσ', ἐκάλεσα
Βαρβάρῳ βοᾷ.
Ἰὼ βαρβάροις λιταῖς
Βᾶθι, βᾶθι τάνδε γᾶν,
* Σοί νιν ἔκγονοι κτίσαν. * al. Σῷ νιν ἐκγόνῳ vid. Schol.
Αἳ διώνυμοι θεαί

In profundos habentia ſulcos arva:
Unde mox emiſit terra
Armatum ſpectaculum ſupra ſummos
Fines terræ *i. e. ſupra terræ ſuperficiem.* ferrea
Verò cædes ipſum rurſus conjunxit charæ terræ.
Sanguine verò rigavit
Terram, quæ ipſum lucidis
Oſtendit cœli flatibus.

Epodus.

Et te ex avià
Io quondam natum
Epaphum, ô Jovis fili,
Vocavi, vocavi
Barbarâ voce.
Iò barbaris precibus
Veni, veni in hanc terram,
Tibi eam poſteri conditam coluerunt.
Ubi deæ binomines (*i. e. duæ*)

Ἔνθεν ἐξανῆκε γᾶ) διὰ τῶν ὀδόντων ἐξανῆκεν ἡ γῆ ὁπλοφόρους ἄνδρας. εἰσὶ δὲ οἱ ἐπιλέξ αὐτῶν ὑπολειφθέντες, Πέλωρ, Ἐχίων, Χθόνιος, Ὑπερήνωρ. καὶ δὲ Γημαγόρας, καὶ Κρέων. Ἄλλως. Ὁ μὲν Στησίχορος ἐν Εὐρωπείᾳ τὴν Ἀθηνᾶν ἐσπαρκέναι τοὺς ὀδόντας φησίν. ὁ δὲ Ἀνδρωτίων, σπεῖραι αὐτοὺς φησί, διὰ τὸ ἀκολουθῆσαι τῷ αὐτῷ ἐκ Φοινίκης Κάδμῳ, στρατιὰν εἰκάσαι. Ἀμφίλοχος δὲ, διὰ τὸ ἐπισπεῖσθαι τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Θήβαις. Διονύσιος δὲ ἐν Βοιωτίοις αὐτοὺς φησίν. ἔνιοι δὲ παῖδας Κάδμου αὐτοὺς φασιν, ἐκ διαφόρων γυναικῶν γενομένους. Ὑπὲρ ἄκρων ὅρων γῆς) εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Σιδαρόφρων δέ νιν) τὸ νὶν πρὸς τὸ ὄψιν. Ξυνῆψεν) ἥνωσε τῇ προσφιλεῖ γῇ. Σιδαρόφρων) ὅτι φησὶν ἀναφανέντες ἐκ γῆς ὁμοῦ τῇ πανοπλίᾳ, εὐθὺς ἅμα τῷ φανῆναι, ἀλλήλους ἐφόνευσαν. τὸ δὲ νὶν πρὸς τὴν ὄψιν ἀπέδωκε. τουτέστιν αὐτὴν δὲ τὴν πανοπλίαν, ὄψιν, τὴν ἀναδοθεῖσαν ἐκ γῆς, ὁ καθ' ἀλλήλων φόνος, πάλιν εἰς γῆν κατήνεγκε. τὴν δὲ ὄψιν ὅταν λέγῃ, τοὺς ἄνδρας σημαίνει. Καί σε τὸν προμάτορος Ἰοῦς ποτ' ἔκγονον. Ἔπαφον) τῆς ἐπῳδῆς ταύτης τὰ κῶλα ιϛ'. τὸ α' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ β' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ γ' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ α' ποδὸς χορείου. εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ' ἀντὶ ἰωνικοῦ διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ δ' τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, ἐκ χορείων β' καὶ συλλαβῆς. τὸ ε' ὅμοιον τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς καθαρόν. τὸ ϛ', ἀντισπαστικὸν δίμετρον, καταληκτικὸν φερεκράτειον, ἐξ ἀντισπάστου, καὶ κρητικοῦ. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς ἰάμβου ἀρχόμενον. τὸ ζ', τὸ θ', τὸ ι', ὅμοια τῷ α', τροχαϊκὰ Εὐριπίδεια. τὸ ια' ὅμοιον τῷ ε'. τὸ ιβ' ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ ιγ' ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ ιβ'. τὸ ιδ' τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ιε' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, καθαρόν. τὸ ιϛ' τροχαϊκὸν Εὐριπίδειον, ὅμοιον τῷ α'. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς, καὶ παράγραφος. 683. Ἔπαφον) Ἔπαφος ἐκλήθη, ὅτι ὁ Ζεὺς ἐπαφησάμενος τῆς Ἰοῦς, πάλιν εἰς γυναῖκα αὐτὴν μετεμόρφωσε, καὶ σὲ ἐπικαλέσομαι, ὦ Ἔπαφε, ὃς Ἰοῦς καὶ Διὸς γένεθλον ὑπάρχεις· ἐλθὲ δὲ σωτὴρ εἰς τὰς Θήβας ταῖς ἡμῶν λιταῖς ἐπινεύσας. οἱ γὰρ σοὶ ἔκγονοι, καὶ τὰ ἑξῆς. Σοί νιν ἔκγονοι) ὁ σὸς ἔκγονος Κάδμος ὁ Ἐπάφου τὰς Θήβας ἔκτισε, τούτῳ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ αἱ διώνυμοι θεαὶ ᾤκησαν. δεδόσθαι γὰρ τὰς Θήβας τῇ Περσεφόνῃ ὑπὸ τοῦ Διὸς ἀνακαλυπτήρια, ὡς Εὐφορίων. Ἀλλ' ὑπὸ Θήβῃ πεπτωμένα κεῖτο τάλαντα. Τὴν ῥά ποτε Κρονίδης δῶρον πόρε Περσεφονείῃ, Ἐς γαμετὴν ὅτε πρῶτον ὀπωπήσεσθαι ἔμελλε, Νυμφιδίῃ ἐπί μοι παρθενικὴν καλύπτραν κρηδέμνων γέρας. Σῷ νιν ἐκγόνῳ κτίσαν, ἵν' ᾖ τῷ ἐκγόνῳ (ἐκ τοῦ Κάδμου, αἱ θεαὶ κατῴκησαν) τὰς Θήβας. γέγονε δὲ περὶ τὴν ἀρχὴν ἁμάρτημα. ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐκλείδου, μήπω τῶν μακρῶν εὑρημένων, τοῖς βραχέσιν ἀντὶ μακρῶν ἐχρῶντο, τῷ ε ἀντὶ τοῦ η, καὶ τῷ ο ἀντὶ τοῦ ω. ἔγραφον οὖν τῷ δήμῳ μετὰ τοῦ ο δήμοι. μὴ νοήσαντες δὲ καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἀρχαίαν γραφὴν καὶ δεῖ μετατιθέναι τὸ ο εἰς τὸ ω μέγα, ἐπέραξαν τὸ νοητόν. 689. Αἳ διώνυμοι) τὸ αἳ Δωρικόν ἐστιν, ἀντὶ τοῦ ἧ, ὅ ἐστιν ὅπου. τὸ δὲ ἐκτίσαντο, ἀντὶ τοῦ ᾤκησε. ὡς τὸ ὀρικτίτους, παρὰ Πινδάρῳ, ἀντὶ τοῦ ὀρεοίκους. ἱερὰν δὲ τῆς Δήμητρος τὴν Θήβην εἶπεν, ἢ διὰ τὸ εὔκαρπον, ἢ ἐπεὶ πάντα τὰ ἐκ γῆς φυόμενα, ἱερὰ τῇ θεῷ. καὶ οἱ καρποὶ οὖν ἐκ τῆς γῆς. Διώνυμοι δὲ πρόσεισιν ἡ μὲν κόρη καὶ Περσεφόνη, ἡ δὲ Δημήτηρ καὶ γῆ καλεῖται. ἡ μὲν πρεσβυτέρα, ἡ δὲ νεωτέρα.

ANNOTATIONES.

V. 681. Καί σε τὸν προμάτορος Ἰοῦς) Idem ferè paulò poſt ad v. 835. Hæc autem Fabula tractatur ab *Æſchylo* in *Prometheo Vincto*, & ab *Apollodoro* Biblioth. l. 2. c. 1. §. 3. & 4. Item ab *Ovidio* Metamorph. l. 1. fab. 11, 12, 13. *Joſua Barnes.*

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ὁ Κάδμος ἦλθεν εἰς τήνδε τὴν γῆν ὁ Τύριος, ἣ χθὼν ἡ τετράπους μόσχος ἔρριψεν ἑαυτὴν αὐτόματον πῶμα, οὐχ ὑπό τινος ἀνάγκης γενόμενος πτῶμα, δεδοῦσα τέλος φέροντα τὸν χρησμὸν, ὅτι οἰκεῖος ἐποίησε πεδία τὰ σιτοφόρα τῶν δόμων, ὁ χρησμὸς ἔχρησε κτίσθαι δηλονότι. ὅπου τε ἡ καλλιπόταμος νοτὶς τοῦ ὕδατος τῆς Δίρκης ἐπέρχεται τὰς βοτανηφόρους αὔλακας τῆς γῆς, καὶ βαθυσπόρους, ἔνθα τὸν Διόνυσον ἔτικτεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἡ Σεμέλη διὰ τοῦ γάμου τοῦ Διός. ὅν ποτε τὸν Διόνυσον εὐθὺς ἔτι βρέφος ὄντα κισσὸς φυσὶν, ἕλιξ ὢν ἑλίσσεσθαι κύκλῳ, ἐσκέπασε μακάριον δεῖξας, κλάδοις, χλοηφόροις κατασκίοις. κισσὸς δὲ εἰπών, ἐπάγει βακχεῖον χόρευμα. ἤγουν λέγει χόρευμα βακχικὸν, τῶν παρθένων τῶν Θηβαίων, καὶ τῶν γυναικῶν, τῶν εὐϊων, ἤγουν τῶν βακχικῶν. Ἔνθα δράκων ἦν τοῦ Ἄρεως φονικὸς, ἄγριος, ἀπηνὴς, φύλαξ τῆς πηγῆς δηλονότι· τὰ νάματα τὰ ἔνυδρα, καὶ τὰ ὑγρὰ ῥεῖθρα ἐφορῶν ὀφθαλμοῖς, ἐπὶ πολλὰ διάγουσι τὸ βλέμμα, καὶ σκοπευομένοις. ὃν ὁ Κάδμος ὁ ὀλεσίθηρος ἐπὶ θυσίας ἐλθὼν, ὀλέσας, λίθῳ βαλὼν αὐτὸν βολαῖς χειρῶν κατὰ τὸ κρᾶτα τὸ φόνιον, κατὰ βουλὰς τῆς ἐνδόξου Ἀθηνᾶς, ἢ τῆς ὑπὸ τοῦ Διὸς τῆς ἀμήτορος, ἔσπειρε χαμαιριφεῖς τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, εἰς αὔλακας βαθυσπόρους. ὅθεν ἀνέδωκεν ἡ γῆ ὡπλισμένους ἄνδρας ἐπάνω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. σιδηρόφρων δὲ φόνος πάλιν ἥνωσεν αὐτὴν, (ἤγουν πάνοπλον ὄψιν ἀνδρῶν) τῇ προσφιλεῖ γῇ. ὑπὸ δὲ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἔδευσε τὴν γῆν. ἥτις, ἤγουν ἡ γῆ, ἔδειξεν αὐτὴν ταῖς πνοαῖς τοῦ αἰθέρος, ταῖς εὐκόλοις ὑπὸ τοῦ ἡλίου φωτιζομέναις. καὶ δή σε, ὦ γένεθλον, τοῦ Διὸς, τὸν Ἔπαφον λέγει, τὸν υἱὸν τῆς ποτε Ἰοῦς τῆς προμήτορος ἡμῶν, ἀντὶ τοῦ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν. οἰκειοῦται γὰρ τὰ τῶν δεσποτῶν. ἐπικαλοῦμαι βαρβαρικῇ βοῇ, βαρβαρικαῖς λιταῖς. τὸ δὲ ἰὼ διὰ μέσου. βᾶθι, ἤγουν ἐλθὲ εἰς τήνδε τὴν γῆν. οἱ σοὶ ἀπόγονοι ἔκτισαν αὐτὴν ἐκεῖ, ὅπου αἱ διτταὶ θεαὶ, ἡ Περσεφόνη, καὶ ἡ προσφιλὴς Δημήτηρ, ἡ θεὰ ἡ γῆ, ἡ πάντων ἄνασσα, πάντων δὲ τροφὸς, ἐκτίσαντο καὶ κατῴκισαν. ἣ τὴν κτίσιν ἔχει· πέμπε σιτοφόρους θεὰς, ταύτας δηλονότι, τὴν Δήμητρα καὶ τὴν Περσεφόνην, βοηθῆσαι τῇδε τῇ γῇ. πάντα δὲ εὔκολα τοῖς θεοῖς.

10 Περσέφασσα, καὶ φίλα
11 Δαμάτηρ θεὰ, ἁπάντων
12 Ἄνασσ', ἁπάν-
13 των δὲ γᾶ τροφὸς,
14 * Ἐκτήσατο· πέμπε πυρφόρους * al. ἐκτίσαντο.
15 Θεὰς ἀμύνειν τᾷδε γᾷ.
" 16 Πάντα δ' εὐπετῆ θεοῖς.

10 Proſerpina, & amica
11 Ceres dea, omnium
12 Domina (omni-
13 um enim tellus eſt altrix)
14 Habitârunt, mitte frugiferas
15 Deas ad opem ferendam huic terræ.
" 16 Omnia enim facilia ſunt diis.

ANNOTATIONES.

V. 694. Πυρφόρους) Ita *Scholiaſtes* exponit per σιτοφόρους & ita ; ἀντικαλλάβιος MS. legit ; quare πυρφόρες rejicio. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

ETeocles *cum* Creonte *de Urbis Defenſione conſultat & futurâ Belli imminentis adminiſtrandi ratione.* Creon *ſuadet, ut nequid præcipitanter agat, ſed ubique occaſionem captet; interim ſe & ſuos intrà Mœnia contineat.* Eteocles *præ impatientiâ ad Pugnam feſtinans, Domum* Creonti *commendat & quid porrò fieri velit, imperat.* Chorus Thebarum *miſerias depingit & mala ex* Oedipi *parricidio ac inceſtu ſcaturientia:* Polynicen *denique obliquè taxat, qui in Urbem tam antiquæ Nobilitatis & Famæ hoſtilitèr venerit.* Tireſias *à* Creonte *de rerum ſummâ conſultus reſpondet, Cladem* Thebis *imminentem non niſi magno Piaculo poſſe averti: Quod cùm ille prodere recuſaret, ut qui ſciret, Rem illam* Creonti *ingratam futuram, à* Creonte *tandem coactus, affirmat, filium ejus* Menœceum *à Marte ad necem depoſci, in vindictam* Martii Draconis *à* Cadmo *olim occiſi.* Creon, *excidium potiùs Patriæ, quàm Filii mortem, viſurus, aliò eum cenſet ablegandum. Ille autem, re intellectâ, clam Patre, ad necem voluntariam obeundam ſe accingit.* Chorus Sphyngis *in* Thebanos *Crudelitatem memorat,* Oedipique, *qui Monſtro illo Patriam liberârat, in regnum ſucceſſionem:* Menœcei *denique Virtutem celebrat, qui pro Patriâ oppetere nequaquam dubitabat.*

ΕΤΕΟΚΛΗΣ, ΚΡΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ.

Ἴαμβοι.

Ετ. Χώρει σὺ, καὶ κόμιζε τὸν Μενοικέως
Κρέοντ', ἀδελφὸν μητρὸς Ἰοκάστης ἐμῆς,
Λέγων τάδ', ὡς οἰκεῖα καὶ κοινὰ χθονὸς
Θέλω πρὸς αὐτὸν συμβαλεῖν βουλεύματα,
Πρὶν εἰς μάχην τε καὶ δορὸς τάξιν μολεῖν.
Καί τοι ποδῶν σῶν μόχθον ἐκλύει παρὼν·
Ὁρῶ γὰρ αὐτὸν πρὸς δόμους στείχοντ' ἐμούς.
Κρε. Ἦ πόλλ' ἐπῆλθον εἰσιδεῖν χρῄζων σ', ἄναξ
Ἐτεόκλεες· πέριξ δὲ Καδμείων πύλας
Φύλακάς τ' ἐπῆλθον, σὸν δέμας θηρώμενος.
Ετ. Καὶ μὴν ἐγώ σ' ἔχρῃζον εἰσιδεῖν, Κρέον.
Πολλῷ γὰρ εὗρον ἐνδεεῖς διαλλαγὰς,
Ὡς εἰς λόγους συνῆψα Πολυνείκει μολών.
Κρε. Ἤκουσα μεῖζον αὐτὸν ἢ Θήβας φρονεῖν,
Κήδει τ' Ἀδράστου, καὶ στρατῷ * πεποιθέναι. * an πεποιθότα.
" Ἀλλ' εἰς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναρτήσαντ' ἔχειν.

Ete. VAde tu, & adduc Menœcei filium,
Creontem, fratrem meæ matris Iocaſtæ,
Dicens hæc, quòd de privatâ & publicâ ſalute terræ
Velim cum ipſo conferre conſilia,
Priuſquam veniamus in pugnam, & ad aciem.
Atqui pedum tuorum labore liberat te præſens:
Video enim ipſum venientem ad domum meam.
Cre. Profectò multa loca perambulavi videre te cupiens, ô rex
Eteocles: undique autem portas Cadmæorum
Et cuſtodes acceſſi, te quærens.
Ete. Atqui ego volebam te videre, ô Creon.
Omnino enim inveni inutiles reconciliationes,
Poſtquam in colloquium veni cum Polynice.
Cre. Audivi ipſum majus quiddam cogitare, quàm Thebas,
Affinitateque Adraſti, & exercitu fretum confidere.
" Verùm oportet iſta deorum arbitrio permittere.

Χώρει σὺ) αἱ συστηματικαὶ αὗται περίοδοι, καὶ οἱ ἑξῆς ἀμοιβαῖοι στίχοι, ἰαμβικοί εἰσι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ϛδ', ὧν τελευταῖος, Προσδεξόμεθα πῶς δ' ἂν διασῶσαι πόλιν. ἐπὶ ταῖς ὑποθέσεσι περάγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Χώρει σὺ) δεῖ νοεῖν, ὅτι τῷ χορῷ φάσκοντι, ἴσως μὴν ὁ Ἐτεοκλῆς. πῶς δὲ ἔξεστιν ἀκαίρως, ἐπιταχθεὶς καλέσαι τὸν Κρέοντα. [* Χωρῶ, τὸ δέχομαι, οἷον τοσοῦτον ὕδωρ τόδε τὸ ἀγγεῖον χωρεῖ, ἀφ' οὗ χώρα· καὶ τὸ Ἐκχωρεῖν, τὸ ἐνδέχεσθαι. Συγχωρῶ, ὅταν ἑκὼν ἀπολύω τι· καὶ Παραχωρῶ, ὅταν ἄκων ἀπολύω. καὶ Προχωρεῖ ἀντὶ τοῦ προβαίνει, καὶ Ἀναχωρεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐπιστρέφει, καὶ Ἀποχωρεῖ, ἀντὶ τοῦ ἀφίσταται, καὶ Ὑποχωρεῖ ἀντὶ τοῦ ὑπεξίσταται. 699. Οἰκεῖα καὶ κοινὰ) τουτέστιν ἐμοῦ ἴδια καὶ κοινὰ τῆς χθονὸς, ἤγουν καὶ ἐμοῦ περὶ πάσης τῆς γῆς. Διττῶς δὲ δύναται ταῦτα νοεῖσθαι· λέγοιντο γὰρ ἂν βουλεύματα ἴδια ἐμοῦ, ἢ διότι ἐγὼ αὐτὰ ἰδίως συνεβούλευσα, ἢ διότι περὶ ἐμοῦ ἐγὼ αὐτὰ συμβουλεύω, ἢ ἕτερος. Καὶ κοινὰ τῆς χθονὸς, ἢ διότι κοινῶς αὐτὰ ἡ γῆ συμβουλεύει, ἢ διότι ἕτερος αὐτὰ περὶ αὐτῆς ὅλης πάσης συμβουλεύει, ἢ αὐτὴ περὶ ἑαυτῆς.] Συμβαλεῖν) βουλεύσασθαι, καὶ ἀνακοινώσασθαι λόγους. Δορὸς τάξιν) πολέμου παράταξιν. Ἦ πόλλ' ἐπῆλθον) ὄντως ἐπὶ πολλοὺς τόπους ἐπέδραμον χρῄζων εἰσιδεῖν σε, βασιλεῦ. περιῆλθον γὰρ τὰς τῶν Καδμείων πύλας, καὶ φύλακας, ζητῶν τὸ σὸν δέμας, περιφραστικῶς, ἤγουν σέ. Καὶ μὴν) πάντως κἀγὼ ἤθελον σε ἰδεῖν, ὦ Κρέον. καὶ γὰρ πολὺ γὰρ εὗρον ἐνδεεῖς τὰς φιλιώσεις, ἡνίκα εἰς λόγους ἐλθὼν ἐγενόμην τοῦ Πολυνείκει. ἐλθὼν γὰρ εἰς λόγους τῷ Πολυνείκῃ, πολὺ εὗρον ἀτελεῖς τὰς διαλλαγὰς ἡμῶν. ἢ οὕτως. πολὺ λειπομένας τὰς συμβολὰς εἰς τὸ φιλιῶσαι, δοκῶν διαλλάττεσθαι πρὸς Πολυνείκην· ὥστε ὑπολείπεται πολεμεῖν. [709. * Συνῆψα) συνάπτω ἕτερον ἑτέρῳ. καὶ συνάπτω ἐγώ τινι, ἤγουν ἑνοῦμαι, καθὸ λέγεται ἐνταῦθα.] Ἤκουσα μεῖζον) ἤκουσα αὐτὸν φρονοῦντα μεῖζον, ἢ κατὰ δύναμιν Θηβῶν, ἀλλὰ τῇ συγγενείᾳ τοῦ Ἀδράστου, καὶ τῷ στρατῷ θαρροῦντα. Ἀλλ' εἰς θεοὺς) Ἀλλὰ ταῦτα μὲν τῷ θεῷ ἀναθετέον. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ παρ' Ὁμήρῳ, Ἀλλ' ἤτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. Καὶ, Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις. Ἃ δ' ἔστιν ἐμπόδιον, ἢ ἐν ποσὶν, ταῦτα παρῆλθον λέξων.

* 699. Χωρῶ &c. Hæc omnia uſque ad Συμβαλεῖν, ex MS. prædicto deprompſimus. *Joſua Barnes.* * Quæ *Aſteriſcis* notantur & Uncinis ſtringuntur, ex MS. Coll. *C. C. C. Joſua Barnes.*

Ἃ δ᾽ ἐμποδὼν μάλιστα, ταῦθ᾽ ἥκω φράσων.
Ετ. Τὰ ποῖα ταῦτα; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.
Κρέ. Ἥκει τις * αἰχμάλωτος Ἀργείων πάρα.
Ετ. Λέγει δὲ δὴ τί τῶν ἐκεῖ νεώτερον; * ὁ αὐτόμολος.
Κρέ. Μέλλειν πέριξ πύργοισι Καδμείων πόλιν
Ὅπλοις ἑλίξειν αὐτίκ᾽ Ἀργείων στρατόν.
Ετ. Ἐξοιστέον τἄρ᾽ ὅπλα Καδμείων πόλει.
Κρέ. Ποῖ; μῶν νεάζων οὐχ ὁρᾷς ἃ χρή σ᾽ ὁρᾶν;
Ετ. Ἐκτὸς τάφρων τῶνδ᾽, ὡς μαχουμένους τάχα.
Κρέ. Σμικρὸν τὸ πλῆθος τῆσδε γῆς· οἱ δ᾽ ἄφθονοι.
Ετ. Ἐγᾦδα κείνους τοῖς λόγοις ὄντας θρασεῖς.
Κρέ. Ἔχει τιν᾽ ὄγκον Ἄργος Ἑλλήνων πάρα.
Ετ. Θάρσει, τάχ᾽ αὐτῶν πεδίον ἐμπλήσω φόνου.
Κρέ. Θέλοιμ᾽ ἄν· ἀλλὰ τοῦθ᾽ ὁρῶ πολλοῦ πόνου.
Ετ. Ὡς οὐ καθέξω τειχέων εἴσω στρατόν.
Κρέ. Καὶ μὴν τὸ νικᾶν ἐστι πᾶν εὐβουλία.
Ετ. Βούλει, τράπωμαι δῆθ᾽ ὁδοὺς ἄλλας τινάς;
Κρέ. Πάσας γε, πρὶν κίνδυνον εἰς ἅπαξ μολεῖν.
Ετ. Εἰ νυκτὸς αὐτοῖς προσβάλοιμεν ἐκ λόχου;
Κρέ. Εἴπερ σφαλείς γε, δεῦρο σωθήσῃ πάλιν;
Ετ. Ἴσον φέρει νύξ· τοῖς δὲ τολμῶσιν, πλέον.
Κρέ. Ἐνδυστυχῆσαι δεινὸν εὐφρόνης κνέφας.
Ετ. Ἀλλ᾽ ἀμφὶ δεῖπνον οὖσι, προσβάλω δόρυ;
Κρέ. Ἔκπληξις ἂν γένοιτο· νικῆσαι δὲ δεῖ.
Ετ. Βαθύς γέ τοι Διρκαῖος ἀναχωρεῖν πόρος.
Κρέ. Ἅπαν κάκιον τοῦ φυλάσσεσθαι καλῶς.
Ετ. Τί δ᾽, εἰ καθιππεύσαιμεν Ἀργείων στρατόν;
Κρέ. Κἀκεῖ πέφρακται λαὸς ἅρμασιν πέριξ.
Ετ. Τί δῆτα δράσω; πολεμίοις δώσω πόλιν;
Κρέ. Μὴ δῆτα· βουλεύου δ᾽, ἐπείπερ εἶ σοφός.
Ετ. Τίς οὖν πρόνοια γίνεται σοφωτέρα;
Κρέ. Ἑπτ᾽ ἄνδρας αὐτοῖς φασιν, ὡς ἤκουσ᾽ ἐγώ.

Quæ verò nobis impedimento ſunt maximè, hæc venio dicturus.
Ete. Qualia ſunt iſta? non intelligo enim tuum dictum.
Cre. Venit tranſfuga quiſpiam ab Argivis.
Ete. Dicit nè aliquid novi de rebus, quæ ibi ſunt?
Cre. Quòd undique circum turres Thebanam civitatem
Statim armis circumdaturus ſit Argivorum exercitus.
Ete. Sunt igitur urbi Cadmæorum efferenda arma.
Cre. Quò? num juven. ferociens nō vides, quæ oportebat te videre?
Ete. Extra foſſas iſtas, quòd pugnaturi ſimus citò.
Cre. Exigua eſt multitudo hujus agri; illi verò ſunt innumeri.
Ete. Scio illos feroces eſſe verbis.
Cre. Habet aliquas vires apud Græcos Argos.
Ete. Confide; citò implebo campos eorum ſanguine.
Cre. Velim equidem, ſed hoc video magni laboris.
Ete. *Scito*, quòd non continebo copias intra mœnia.
Cre. Atqui tota victoria pendet à conſilio.
Ete. Vis igitur, ut me convertam ad alias aliquas vias?
Cre. Ad omnes potiùs, priuſquam ad periculum ſemel venias.
Ete. Quid ſi noctu impetum faciamus in eos ex inſidiis?
Cre. Si verò eventu ſperato excidas, huc ſalvus redibis iterum?
Ete. Nox pariter commoda utriſque, ſed audenti magis.
Cre. Res atrox eſt, in periculum incidere noctis in tenebris.
Ete. Verum dum cœnabunt, in eos impetum faciam?
Cre. Terrorem tantum feres: oportet autem vincere.
Ete. Vadum verò Dircæum profundum eſt ad recedendum.
Cre. Omnia ſunt deteriora, quàm cuſtodire rectè civitatem.
Ete Quid vero, ſi equitatu adoriamur exercitum Argivorum?
Cre. Et ibi exercitus curribus undique ſeptus eſt.
Ete. Quid igitur faciam? An dedam urbem hoſti?
Cre. Nequaquam: ſed delibera, ſi quidem es ſapiens.
Ete. Quod igitur conſilium erit ſapientius?
Cre. Aiunt apud hoſtes eſſe ſeptem viros, ut ego audivi.

Ἥκει τις) ἴσως κατάσκοπος ληφθείς, νύκτωρ σταλείς. Ὅπλοις ἑλίξειν) πολιορκήσειν. Ἄλλως. περιελίξειν, ἀντὶ τοῦ περιελίξειν, ἤγουν κυκλώσειν. Ἐξοιστέον) ἀνάγκη τῇ πόλει ἐξενεγκεῖν ὅπλα. Ἄλλως. ἐκεῖνον δέον καὶ τὰς Θήβας ἐξενεγκεῖν ὅπλα, καὶ παρατάξασθαι. Ἄλλως. ἄξιον ἄρα ἐστὶ τῇ πόλει τῶν Καδμείων ἐξοίσειν ὅπλα, ἀντὶ ὡπλισμένους ἄνδρας. Μῶν νεάζων) ἐρωτηματικῶς ἀναγνωστέον. οὐκ ἐᾷ δὲ αὐτὸν ἐξελθεῖν. Ἔχει τιν᾽ ὄγκον) ὅ ἐστιν, ὑπολήψεις ἔχει παρὰ τοῖς Ἕλλησι. τινὲς δὲ τὸ Ἄργος Ἑλλήνων, τὸ Ἑλληνικὸν Ἄργος, ἵνα πλεονάζῃ ἡ παρά. ὁ δὲ νοῦς, ἔχει τινὰ δύναμιν τὸ Ἑλληνικὸν Ἄργος. Θάρρει) τῷ αὐτῶν φόνῳ τὸ ἐμὸν πεδίον πληρώσω. Ὡς οὐ καθέξω) ἤδη, ὅτι οὐκ ἐπισχήσω τὸν στρατὸν ἐντὸς τῶν τειχῶν. Καὶ μὴν τὸ νικᾶν) ἀκολουθεῖ γὰρ τῇ εὐβουλίᾳ τὸ νικᾶν, καὶ ἡ εὐβουλία ἔχει τὸ κράτος ἐν ταῖς νίκαις. ὡς τὴν δύναμιν τῆς Νίκης καὶ τὴν ἐνέργειαν οὐκ ἄλλο τι ἢ ἡ εὐβουλίαν αὐτόχρημα. Βούλει τράπωμαι) βούλει ἵνα διανοήσωμαι μεθόδους ἄλλας καὶ αἰτίας βουλευμάτων. Πάσας τράπηθι, πρὶν ἐλθεῖν ἐς κίνδυνον. Εἰ νυκτὸς) εἰ συμπλακείημεν αὐτοῖς νύκτωρ ἐκ λόχου [illegible].

Ἴσον φέρει νύξ.) ἑκατέρῳ μὲν στρατεύματι ἐπίσης ἐμποδίζει τὸ τῆς νυκτὸς σκότος, τοῖς μέν τι [illegible], πλέον τι παρέχει πρὸς νίκην [illegible], ἢ οὕτως καὶ τοῖς ἐπιχειροῦσι, καὶ τοῖς ἐπιχειρουμένοις, ἴσον παρέχει ἡ νὺξ ἐμπόδιον. τοῖς δὲ τολμηροτέροις, τὴν νίκην χαρίζεται. Ἐνδυστυχῆσαι) ἡ ἐν ἀντὶ τῆς κατά. ὁ δὲ νοῦς, δυστυχῆσαι τινὰ κατὰ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς χαλεπόν ἐστιν. Ἔκπληξις) ἀντὶ τοῦ ταραχὴ μόνον γίνεται αὐτοῖς, οὐ μέντοι ἧττα, ἐπεὶ εἰκὸς αὐτοὺς ἐνόπλους δειπνεῖν. 737. Βαθύς γέ τοι) τοῦτό φησιν, ὡς [illegible], καὶ δεῖ ἐξαίφνης ἐπιθέσθαι, μήπως τραπέντες [illegible] κατ᾽ αὐτῶν περᾶν τὸν ποταμὸν βαθὺν ὄντα οὐ δυνησόμεθα. Δίρκη δὲ ποταμὸς ὁμώνυμος τῇ κρήνῃ, βαθύς, πλατύς. Ἅπαν κάκιον) ἅπαν δεύτερον καὶ χεῖρον, πᾶν ὅπερ μὴ φυλαττόμενον, τοῦ φυλαττομένου ἀκριβῶς χεῖρόν ἐστιν. Ἄλλως. τὰ πάντα δεύτερα τῆς εὐλόγου ἀσφαλείας. Τί δ᾽, εἰ καθιππεύσαιμεν) τί δὲ ἄρα πλέον ἡμῖν ἔσται, εἰ πάντες ἐφ᾽ ἵππων ὁρμήσωμεν κατ᾽ αὐτῶν. 740. Κἀκεῖ πέφρακται) κἀκεῖ ἠσφάλισται ἅρμασιν ἐν κύκλῳ ὁ στρατός. Τί δῆτα δράσω) ἀγανακτῶν δυσχεραίνει, ἐπεὶ πάντα, ὅσα εἶπεν, ἀποδοκιμάζει, φησί· θέλεις οὖν παραδῶ τὴν πόλιν. [* 743. Γίνεται) ἀντὶ τοῦ γένηται· σύνηθες τραγικοῖς χρῆσθαι ὁριστικῷ ἀντὶ ὑποτακτικοῦ, ὡς ἐν ἄλλοις Οὗτος — ὡς ἂν [illegible] σῖγον, Μή τις πολιτῶν ἐν τείχει φαντάζεται. Καὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ, — ἵνα εἴδομεν ἄμφω, ἀντὶ τοῦ εἰδῶμεν.] Ἑπτ᾽ ἄνδρας) τὸ ἑξῆς, ἑπτὰ ἄνδρας ἐν αὐτοῖς φασὶ λόχων ἀνάσσειν, καὶ αὐτὸς εἶναι.

* Ex MS. C.C.C. ſumptum.

ANNOTATIONES.

V. 727. Ὡς οὐ καθέξω) Olim Ἴσθι, in principio addebatur, ex gloſſâ, ut puto, in textum irrepens; cùm autem cautè omnia nobis erant decernenda, primò ita ſumus ratiocinati. Vel τὸ Ἴσθι omninò tollendum eſt, & ſubintelligi tantùm debet, (uti *Cantero* placet, Vid. Lection. Novar. l. 4. c. 1.) vel certè διὰ μέσου legendum, ut v. 611. hujus fabulæ ὦ θεοί. Vid. *Æmylium Portum* in locum. At cum jam Video non modò à *Scholiaſte* omiſſum τὸ Ἴσθι, ſed etiam à toties laudato MS. CCC. omninò ejiciendum duxi. *J. Barnes.*

V. 731. Προσβάλοιμεν) MS. προσβάλωμεν &c.

V. 732. Εἴπερ σφαλείς γε δεῦρο σωθήσῃ πάλιν) Ità quidem vetus *Aldi* editio, quam frequentèr rectam reperi: Ità MS. noſtrum C.C.C. *Canterus* quoque ita legit. Sed & alia lectio non minùs placet, σωθήσῃ, ſive σ᾽ ὠθήσῃ pro eodem. Tum autem legendum ſine notâ quæſtionis & ſic debet exponi, *ſiquidem victus, huc iterum repelleris.* Codex *Heinſio-Scaligerianus* in hâc parte minùs placet, quòd σφαλῇς legat; quàm participium æquè ſufficiat. *Joſua Barnes.*

V. 739. Στρατόν) Deleo στρατὸν & στρατὸς lego, Ita MS. & ſaniores libri.

Ετε. Τί

Ετ. Τί προστετάχθαι δρᾶν; τὸ γὰρ σθένος βραχύ.
Κρέ. Λόχων ἀνάσσειν, ἑπτὰ προσκεῖσθαι πύλαις.
Ετ. Τί δῆτα δρῶμεν; ἀπορίαν γὰρ οὐ μενῶ.
Κρέ. Ἑπτ' ἄνδρας αὐτοῖς καὶ σὺ πρὸς πύλαις ἑλοῦ.
Ετ. Λόχων ἀνάσσειν, ἢ μονοστόλου δορός;
Κρέ. Λόχων, προκρίνας οἵπερ ἀλκιμώτατοι.
Ετ. Ξυνῆκ'· ἀμύνειν τειχέων * προσαμβάσεις.
Κρέ. Καὶ ξυστρατηγούς. Εἷς δ' ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ.
Ετ. Θάρσει προκρίνας, ἢ φρενῶν εὐβουλίᾳ;
Κρέ. Ἀμφότερον, ἀπολειφθὲν γὰρ οὐδὲν θάτερον.
Ετ. Ἔσται τάδ'· ἐλθὼν δ' ἑπτάπυργον ἐς πόλιν,
Τάξω λοχαγοὺς πρὸς πύλαισιν, ὡς λέγεις,
Ἴσους ἴσοισι πολεμίοισιν ἀντιθείς.
Ὄνομα δ' ἑκάστου διατριβὴ πολλὴ λέγειν,
Ἐχθρῶν ὑπ' αὐτοῖς τείχεσιν καθημένων.
Ἀλλ' εἶμ', ὅπως ἂν μὴ καταργῶμεν χέρα.
Καί μοι γένοιτ' ἀδελφὸν ἀντήρη λαβεῖν,
Καὶ ξυσταθέντα διὰ μάχης, ἑλεῖν δορὶ,
Κτανεῖν θ', ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμήν.
Γάμους τ' ἀδελφῆς Ἀντιγόνης, παιδός τε σοῦ
Αἵμονος, ἐάν τι τῆς τύχης ἐγὼ σφαλῶ,
Σοὶ χρὴ μέλεσθαι· τὴν δόσιν τ' ἐχέγγυον
Τὴν πρόσθε ποιῶ νῦν ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς.
Μητρὸς δ' ἀδελφὸς εἶ· τί δεῖ μακρηγορεῖν;
Τρέφ' ἀξίως νιν, σοῦ τε τὴν τ' ἐμὴν χάριν.
Πατὴρ δ' ἐς αὐτὸν ἀμαθίαν ὀφλισκάνει,
Ὄψιν τυφλώσας· οὐκ ἄγαν σφ' ἐπῄνεσα·
Ἡμᾶς δ' ἀραῖσιν, ἢν τύχῃ, κατακτενεῖ.
Ἓν δ' ἐστὶν ἡμῖν ἀργὸν, εἴ τι θέσφατον
Οἰωνόμαντις Τειρεσίας ἔχει φράσαι,
Τοῦδ' ἐκπυθέσθαι ταῦτ'. ἐγὼ δὲ παῖδα σὸν
Μενοικέα, σοῦ πατρὸς * αὐτεπώνυμον,
Λαβόντα πέμψω δεῦρο Τειρεσίαν, Κρέον·
Σοὶ μὲν γὰρ ἡδὺς ἐς λόγους ἀφίξεται.

* MS. πρὸς ἀμβάσεις.
* MS. ἀντεπώνυμον.

Ete. Quid *abunt illis*, esse mand. ut faciat? illæ enî exiguæ sunt vires.
Cre. Præesse certis cohortibus, ut invadant septem portas.
Ete. Quid igitur faciemus? desperatione enim nõ expectabo.
Cre. Et tu ad portas septem viros adversus eos elige.
Ete. Ut præsint copiis, an ut sint soli?
Cre. Ut *imperent* cohortibus, delectis iis, qui *sunt civium* fortissimi.
Ete. Intelligo: ut prohibeant murorum ascensum.
Cre. Et ducibus socios addas. Unus enim vir non omnia videt.
Ete. Secundum audaciam eligens, an secundum prudentiam?
Cre. Utrunque spectabis; nam alterutrum solum nihil valet.
Ete. Fient hæc *ita* Profectus enî in urbem septem habenté portas,
Ordinabo duces ad portas, ut dicis,
Opponens pares paribus hostibus.
Nomina porrò singulorum recensere longum esset,
Cùm sub ipsis muris consederint hostes:
Sed vado, nè simus otiosi manu.
Utinam verò mihi contingat fratrem habere oppositum,
Et congredientem *mecû* in prælio, ut *ipsum* interficiam hastâ,
Et occidam eum, qui venit eversurus meam patriam.
Et nuptias Antigonæ meæ sororis, & filii tui
Hæmonis, si quid ego fortunâ frustratus fuero,
Tibi oportet curæ esse: sponsionémque firmam,
De quâ antè convenit, nunc facio in exitu meo.
Es frater matris meæ, quid multis verbis opus est?
Nutrias eum dignè, & meâ & tuâ causâ.
Pater verò suæ ipse stultitiæ fert præmium,
Excæcans se, non valdè eum laudo:
Et nos simul imprecationibus suis, si exaudiatur, occidet.
Unum omisimus, si quod oraculum
Tiresias vates nobis dicere posset,
Id ab eo exquirere. Ego verò filium tuum
Menœceum, qui nomen idem habet patris tui,
Mittam ut accersat huc Tiresiam, ô Creon:
Tecum enim lubens in colloquium veniet,

Τί προστετάχθαι) τί λέγεις αὐτοῖς προστετάχθαι. τὸ γὰρ σθένος τῶν ἑπτὰ βραχύ. Λόχων) ταγμάτων. Ἀπορίαν γὰρ) οὐ μενῶ φησὶν, ὥστε εἰς ἀπορίαν καὶ ἀμηχανίαν πεσεῖν. Λόχων, προκρίνας) πότερον φησὶν ἑπτὰ ἄνδρας τῶν λόχων ἀρχὴν, ἢ ὡς μονοστόλους, ἵνα οἱ ἑπτὰ καθ' ἰδίαν προσπελάζοντες μάχωνται. Προσαμβάσεις) ἐπαναβάσεις, ἤγουν ἀποβάσεις τῶν τειχῶν τὰς ἐπαναβάσεις. Καὶ ξυστρατηγοὺς) ξυλλέξαι αὐτοῖς δηλονότι, καὶ στρατηγοὺς ἑτέρους μετ' αὐτῶν ἑπτά. καθ' Ὅμηρον γὰρ, * Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν. Θάρσει) ἀνδρείᾳ. Ἀμφότερον) κατὰ τὸ δεύτερον. οὐδὲν γὰρ δεῖ τὸ ἕτερον, ἀπολειφθὲν τοῦ ἑτέρου. Ἐλθὼν δ' ἐς πόλιν) γελοίως τοῦτο φησὶν, ὡς μὴ ὢν νῦν ἐν τῇ πόλει. παραλείπει δὲ τὰς ὀνομασίας αὐτῶν εἰπεῖν, ὥς φησι Δίδυμος, διὰ τὸ ὑπὸ Αἰσχύλου εἰρῆσθαι, ἐν τοῖς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις αὐτούς. Ἄλλως. οὐκ ὀφείλομεν ἕκαστον καταλέγειν τὸ ὄνομα, πολέμου ἐπείγοντος. Διατριβή.) ἀργία. Ἀλλ' εἶμ') ἀλλ' ἀπέρχομαι, ὅπως μὴ ἐμποδίζωμεν τὸ τῶν χειρῶν ἔργον. τουτέστι τὸν πόλεμον. 761. Ἀντήρη) ἀντίπαλον. Ἑλεῖν δορὶ) φονεῦσαι διὰ τοῦ δόρατος. Τῆς τύχης) τῆς εὐτυχίας ἀποτύχω. Ἐχέγγυον) ἀσφαλῆ. Ὀφλισκάνει) εἰς ἑαυτὸν χρεωστεῖ μωρίαν. ἀντὶ τοῦ αὐτὸς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ μωρίας, ὡς ἄν τις εἴποι, ὁ δεῖνα εἰς τόνδε δίκην χρεωστεῖ. Ἡμᾶς δ' ἀραῖσιν) καὶ ἡμῖν αἴτιος θανάτου γίνεται, ὅσον ἐπὶ ταῖς ἀραῖς, ἐὰν συμβῇ αὐτὰς ἰσχῦσαι. τὸ γὰρ ἢν τύχῃ, τοῦτο δηλοῖ. Ἓν δ' ἐστὶν ἡμῖν ἀργὸν) ἀργὸν, ἄπρακτον, καὶ παραλελειμμένον, ὀφεῖλον γενέσθαι, καὶ μὴ γενόμενον. Ἄλλως. ἐκεῖνο φησὶ μόνον ἡμῖν παραλέλειπται, τὸ παρὰ τοῦ μάντεως ἀκοῦσαι περὶ τούτων. εἰωθότες γὰρ οἱ ἄνθρωποι ἐν ταῖς εὐπραγίαις καταφρονεῖν μαντικῆς, ἐν ταῖς συμφοραῖς ἐπὶ τοὺς μάντεις καταφεύγουσι. [Εἴ τι θέσφατον-----πυθέσθαι ταῦτα) Τὸ τί εἰπὼν ἐπήγαγε πληθυντικῶς τὸ ταῦτα, πρὸς τὸ σημαινόμενον, ὅμοιον τῷ---Κοινὰ δ' εἴ τι πείσεθ' ἑπτάπυργος ἅδε γᾶ Φοίνισσαι χέρες. Αὐτεπώνυμον) ὁμώνυμον, τῷ αὐτῷ ὀνόματι καλούμενον. 777. Λαβόντα πέμψω) ὡς τοῦ Μενοικέως ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὄντος οὕτω φησίν. Ἄλλως. ἐγὼ δὲ τὸν παῖδα σοῦ δεῦρο πέμψω, λαβόντα τὸν Τειρεσίαν.

ANNOTATIONES.

* *Homer.* Iliad. κ. v. 224.

V. 751. Προσαμβάσεις) Vid. Notas ad v. 492. & *Canter.* Nov. Lection. l. 3 c. 3. Fatendum autem hic in MS. legi disjunctim, licet aliter suprà, & sanè, ut mihi videtur, non sine causâ; & exponit πρὸς τὰς ἀναβάσεις τῶν τειχῶν. *Josua Barnes.*

V. 753. Θάρσει προκρίνας, ἢ φρενῶν εὐβουλίᾳ) *Pindar.* Nem. Od. 9. Dodecad. 6. De præclaris Ducibus dicit, χερσὶ καὶ ψυχᾷ δυνατοί, quod *Schol.* interpretatur γενναῖοι καὶ ἀνδρεῖοι. Et *Homer.* Il. π'. v. 630. Idem ferè sentit---Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ. *Josua Barnes.*

V. 755. Ἑπτάπυργον) Ita ex MS. restituo, pro veteri ἑπτάπυλον· tu nunc mecum ἑπτάπυργον lege, quod verbum Poetæ nostro familiare de hâc re loquenti. Vid. v. 1065. & 1085. &c. Hæc autem Epitheta passim inter se ab Exscriptoribus erant confusa; sed Metri ratio ▪ mendum diluet. Sed & aliud nobis hic notandum. Ἐλθὼν δ' ἑπτάπυργον ἐς πόλιν. *Profectus in urbem* &c.) *Scholiastes* hæc ab *Eteocle* ridiculè dicta ait, utpote qui jam in urbe erat. Sed hujus & omnium Criticorum pace dico, illud in more esse, ut qui domi toto die maneat, licet in urbe sit, illo die in urbem non profectus dicatur. Quod obiter, né justa desit Poetæ defensio. *Josua Barnes.*

V. 758. Ὄνομα δ' ἑκάστου) Licet *Eurip.* ob decorum hic septem *Thebanorum* Ducum nomina omiserit, hos *Æschyli* inditus *Scholiastes* sic enumerat, *Eteocles*, *Melanippus*, *Polyphontes*, *Megareus*, *Hyperbius*, *Actor*, *Lasthenes*; ita quidem ille, at *Periclymenus* est addendus, Vide *Apollodori* Biblioth. l. 3. c. 6. §. 8. *J. Barnes.*

V. 773. Ἓν δ' ἐστὶν ἡμῖν ἀργὸν) Ita MS. rectè, ità & *Scholiast.* & Nos anteà legebamus cum *Scaligero*, Ἓν δ' ἀργὸν ἡμῖν ἐστιν, Non enim erat ferendum, quod ▪ impressis libris antehæc obtinebat, Ἓν δ' ἡμῖν ἀργὸν ἐστιν. Sed nunc Conjecturæ nostræ omninò cedant necesse est tam illustri Veteris Manuscripti Autoritati. *Josua Barnes.*

V. 776. Μενοικέα) Quòd ultima hujus vocis sit longa, vid. infrà ad v. 1258.

Ἐγὼ δὲ τέχνην μαντικὴν ἐμεμψάμην
Ἤδη πρὸς αὐτὸν, ὥστε μοι μομφὰς ἔχειν.
Πόλει δὲ καὶ σοὶ ταῦτ' ἐπισκήπτω, Κρέον·
Ἤνπερ κρατήσῃ τἀμὰ, Πολυνείκους νέκυν
Μήποτε ταφῆναι τῇδε Θηβαίᾳ χθονί·
Θνήσκειν δὲ τὸν θάψαντα, κἂν φίλων τις ᾖ.
Σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ. προσπόλοις δ' ἐμοῖς λέγω,
Ἐκφέρετε τεύχη, πάνοπλά τ' ἀμφιβλήματα,
Ὡς εἰς ἀγῶνα τὸν προκείμενον δορὸς
Ὁρμώμεθ' ἤδη ξὺν δίκῃ νικηφόρῳ.
Τῇ δ' Εὐλαβείᾳ, χρησιμωτάτῃ θεῶν,
Προσευξόμεσθα, τήνδε διασῶσαι πόλιν.

Ego enim artem divinandi vituperavi
Jam coram ipſo, ita ut mihi ſuccenſeat.
Urbi verò & tibi hæc mando, ô Creon.
Si ego vicero, cadaver Polynicis
Ne unquam ſepeliri patiaris in hâc terrâ Thebanâ:
Sed ut moriatur, qui id ſepeliêrit, etiamſi ſit aliquis amicus.
Tibi quidem hæc dico. Sed miniſtris meis dico,
Efferte arma, ferreaque indumenta,
Ut in pugnam propoſitam belli
Tendamus jam cum vindictâ victoriâ.
Et Cautionem, quæ eſt utiliſſima Dearum,
Oremus, ut ſervet hanc urbem.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ὦ πολύμοχθος Ἄρης, τί ποθ' αἵματι
2 Καὶ θανάτῳ κατέχῃ, Βρομίου παράμουσος ἑορταῖς;
3 Οὐκ ἐπὶ καλλιχόροις στεφάνοισι νεάνιδος ὥρας,
4 Βόστρυχον ἀμπετάσας λωτοῦ κατὰ πνεύματα μέλπῃ
5 Μοῦσαν, ἐν ᾧ χάριτες χοροποιοί;
6 Ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις, στρατὸν Ἀργείων ἐπιπνεύσας
7 Αἵματι Θήβαις, κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις.
8 Οὐδ' ὑπὸ θυρσομανεῖ νεβρίδων μέτα δινεύεις,
9 Ἅρμασι καὶ ψαλίοις τετραβάμοσι μωνύχα πῶλον,
10 Ἰσμηνοῦ ἐπὶ χεύμασι βαίνων,
11 Ἱππείαισι θοάζεις, Ἀργείοις ἐπιπνεύσας

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 O ærumnoſe Mars, quare ſanguine,
2 Et morte delectaris, à Bacchi feſtis diſſonè, *ac alienè*?
3 Cur non ini. pulchrichoras coronas puellæ viro maturæ,
4 Cincinnum pandens, tibiæ per flatus ſuaviter canis
5 Carmen *aliquod*, in quo *ſunt* gratiæ lætificæ?
6 Sed cum armatis, exercitum Argivorum incitans
7 Cum ſanguine contra Thebas, ſaltationem inconcinnâ præſilis?
8 Neque cum thyrſigero, cervinis pellibus indutus tripudias,
9 Sed curribus (& frænis) quadrijugis unungulum Equum
10 Iſmeni ad flumina vadens
11 Equitationibus incitas, Argivos inſpirans

Ἤδη πρὸς αὐτὸν) πρὸ ὀλίγου ἐνώπιον αὐτοῦ ἐμεμψάμην τὴν μαντικὴν, ὥστε με μέμφεσθαί μοι καὶ μομφὴν ἔχειν. Ἐπισκήπτω) ἐντέλλομαι, λέγω, ἐὰν ὁ ἐμὸς δαίμων ἐπικρατήσῃ. Νέκυν) τὸ σῶμα. Κἂν φίλων τις ᾖ) διὰ τούτου παραναφέρει τὰ κατὰ τὴν ἀδελφήν. Ἐκφέρετε τεύχη) τεύχη, τὰς ἀσπίδας. Ἀμφιβλήματα δὲ) τὰ ἐνδύματα πάντα τὰ τὸν ἄνθρωπον ὁπλίζοντα. λέγει δὲ θώρακα, περικεφαλαίαν, κνημῖδα. οἱ δὲ γράφουσι τὰ σίδηρα. Πάνοπλά τ' ἀμφιβλήματα) ταῦτα τινὲς εἴδη δορατίων φασί. Σὺν δίκῃ) ζὺν κρίσει, νικηφόρῳ. ἑαυτὸν γὰρ δίκαιον ᾤετο ἀμυνόμενος περὶ τῆς πατρίδος· ἐκεῖνον δὲ ἀσεβῆ κατὰ πατρίδος στρατευόμενον. καὶ Ὅμηρος, Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης. Τῇ δ' εὐλαβείᾳ) σωματοποιεῖ τὴν εὐλάβειαν. ὡς Ὅμηρος, δεῖμος τὸ φόβος τε. τῇ δ' εὐλαβείᾳ εὔχονται, ἵνα αὐτοὶ ἀφόβως ἀπέλθωσιν, ἢ ἵνα τοῖς πολεμίοις φόβον ἐμβάλωσι. 791. Ὦ πολύμοχθος Ἄρης) τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται τινὰς ἐπῳδικὰ, ὡς εἴρηται· ἔτι δὲ χρὴ γράφειν τὰ, τὰ κῶλα, καὶ τοὺς στίχους, ὡς διωρθώθη παρ' ἐμοῦ. ἀτάκτως γὰρ ἦσαν καὶ ἀναρμόστως ἐν τοῖς ἀντιγράφοις κείμενα, καὶ πολύν μοι παρέσχον πόνον, εἰς τάξιν ταῦτα καὶ ἁρμονίαν μετενεγκεῖν. τὰ μὲν γὰρ ἦσαν δακτυλικὰ, τὰ δὲ ἀναπαιστικὰ κῶλα, οὐ μὴν δὲ καὶ κατὰ λόγον κείμενα. ἀλλ' εἴ τις ὀρθῶς λογίζοιτο, καλῶς ἂν εὕροι ταῦτα διορθωθέντα. ἔστι τοίνυν τῆς στροφῆς τὰ κῶλα καὶ οἱ στίχοι ιζ', καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα, τὰ πάντα μὲν τοι δακτυλικά. τὸ α' τετράμετρον ἀκατάληκτον. κατὰ γὰρ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικά. ὁ β', καὶ ὁ γ', καὶ ὁ δ', ἑξάμετροι. τὸ ε' ὅμοιον τῷ α'. ὁ ς', ὁ ζ', ὁ η', καὶ ὁ θ' πάλιν ἑξάμετροι· τὸ ι' καὶ τὰ λοιπὰ ὅμοια τῷ α'. τὸ ιζ' ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς τε στροφῆς, καὶ τῆς ἀντιστροφῆς, παράγραφος. Ὦ πολύμοχθος Ἄρης) πολλῶν μόχθων καὶ καμάτων αἴτιε. Κατέχῃ) χαίρεις καὶ ἐνθουσιᾷς. Παράμουσος) ἐναντίος, ὁ τὴν αὐτὴν μοῦσαν ἔχων, τουτέστι τῇ τοῦ Βρομίου ἑορταῖς ἀσύμφωνος. Ἄλλως. ἀσύμφωνος, ὡς καὶ τὴν ἄνοιαν ἀφροσύνην φησὶν, οὐ σώφρονος, ἀλλὰ ἀλλότριος. Νεάνιδος ὥρας) τοῖς γαμηλίοις χοροῖς. τινὲς δὲ οὕτως, νεάνιδος ἀκμαίας ὥραν ἐχούσης γάμου. διὰ τί δὲ μὴ τὸν σὸν βόστρυχον ἐπὶ στεφάνοις νεάνιδος ὥρας, ἐπὶ ὥραις ἐκπετάσας μέλπεις πρὸς πνεῦμα λωτοῦ. ἔνιοι δὲ νεάνιδος ὥρας τοῦ ἔαρος, τοῦ πάντα νέα ποιοῦντος. Ἄλλως. οὐ καλλιχόροις στεφάνοις βόστρυχον ἀναπετάσας ἐπὶ γάμοις νεάνιδος μέλπεις, συμφώνους ᾠδὰς πρὸς αὐλὸν, ἢ ἐπὶ πρὸς τὸ ὥραις νεάνιδος· ἀμπετάσας δὲ, ἀνασείσας τὸν πλόκαμον, ὥσπερ ὁ Διόνυσος. Ἢ κατὰ ἀντὶ τῆς πρὸς, πρὸς πνεύματα, ὅ ἐστιν ἀπηχήματα αὐλοῦ. Χοροποιοί) χαρὰν ἐμποιοῦσι καὶ ἀγαλλίασιν. Ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις) ἀλλὰ ἐν ὁπλοφόροις, κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις, στρατὸν Ἀργείων ἐπιπνεύσας τῷ αἵματι τῆς Θήβης, ὅ ἐστι τῷ φόνῳ τῶν Θηβαίων· Ὅμηρος, αἵματος εἰς ἀγαθοῖο. Ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις) τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις Θήβαις στρατὸν Ἀργείων ἐπιπνεύσας, ὅ ἐστιν ἐνθουσιάσας ἑκάτερον στράτευμα, καὶ κατέχεις αὐτοὺς ποιήσας ἑαυτοῦ, αἵματι κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις, ὅ ἐστι προκαλῇ αὐτοὺς εἰς ἄμουσον κῶμον σὺν αἵματι. λέγει δὲ τὸν πόλεμον. ἄναυλον δὲ ἀπὸ τοῦ αὐλὸς, ἐκμελῆ, καὶ ἄμουσον. σάλπιγξ γάρ ἐστιν ὁ αὐλὸς τοῦ πολέμου. ἢ δὲ περὶ πλεονάζει, ὡς τὸ * Νῆάς τε προμνήσας. Κῶμος) εἶδος ὀρχήσεως. [* Κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις, ὑβριστικὴν καὶ κακομουσοτάτην χορείαν.] Οὐδ' ὑπὸ θυρσομανεῖ) ἡ ὑπὸ ἀντὶ τῆς σὺν, σὺν θυρσομανεῖ Διονύσῳ. Θύρσος δὲ ὁ ἁπλῶς κλάδος τοῖς νάρθηξι περιπλεχθείς. Νεβρὶς δέ ἐστι δέρμα ἐλάφου κατάστικτον, ὃ φοροῦσιν οἱ βακχεύοντες. ἐπειδὴ γὰρ οἱ μαινόμενοι τὸ δέρμα αὐτῶν κατατέμνοντες, ποικίλον ποιοῦσιν· οἱ σύμφορα μανίαν μαινόμενοι. τῷ καταστίκτῳ τῆς νεβρίδος, στοιχεῖον δὲ τῆς μανίας τὸ σχῆμα. Ψαλίοις) ψάλιον Ἀττικῶς, ψέλλιον κοινῶς· Ἔστι δὲ ψάλιον ὁ κρίκος τοῦ χαλινοῦ, ἢ ἁπλῶς ὁ κρίκος· Ἐνταῦθα δὲ ψάλια τοὺς χαλινούς φησιν, τῷ μέρει ἀντὶ ὅλου χρώμενος. Ψαλίοις, χαλινοῖς μονωνύχων ἵππων καὶ τετραπόδων. Ἐπὶ χεύμασι βαίνων) οὐδὲ μετ' ᾠδῶν, εἰ καὶ χορεύειν πράττεις. ἐπιβαίνων δὲ τοῖς χεύμασι τοῦ Ἰσμηνοῦ σὺν ἅρμασι καὶ ψαλίοις μονοπώλοις, τῇ ἱππικῇ ἐκμαίνῃ. 801. Ἐπιπνεύσας δὲ) ἀντὶ τοῦ παροξύνας τοὺς Θηβαίους, καὶ

* Iliad. β'. v. 493. —Νῆάς τε προμνήσας.　　* Κῶμον &c.) Ex MS. & hoc.

ANNOTATIONES.

V. 779. Ἐγὼ δὲ τέχνην &c.) De hoc *Eteoclis* contemptu vaticiniorum *Tireſias* ipſe paulò poſt queritur ad v. 872. Sic apud *Homerum Calchanti* infenſus erat *Agamemnon*, Iliad. α'. v. 106.

Μάντι κακῶν, οὐ πώ ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·

Et in ſacris literis *Ahabus Michææ* Prophetæ. Vid. 1 *Reg.* c. 22. v. 8. & 18. & 2 *Chron.* c. 18. v. 7. & 17. Idem ferè hodie contingere videmus, ut hujus terræ Principes Doctis, Sanctis & Veracibus viris haud multùm faveant. Vid. etiam quid de hâc re *Scholiaſtes* dicat. *Joſua Barnes.*

V. 781. Πόλει δὲ καὶ σοὶ &c.) Edictum idem de non ſepeliendo *Polynicis* cadavere vid. fuſius explicatum *Sophocl.* Antig. v. 26. & aliis locis. *Æmyl. Portus.*

V. 790. Διασῶσαι) Ita nunc reſcribo, exploſo illo διασώζειν, non modò quod *Scholiaſtes* ipſe ſupra ad v. 697. Ita legat; ſed quòd & MS. noſtrum id apertè præ ſe ferat. *Joſua Barnes.*

V. 793. Νεάνιδος ὥρας) Legitur & ὥραις. Vid. Schol.

799. Μώνυχα πῶλον) μωνύχα πῶλον, ut *Homerus* μώνυχας ἵππους. MS. μωνύχων πώλων in hoc loco malè. Ἅρμασι verò, ut nos, rectè; vel certè τὸ μώνυχα eſt adverbii inſtar in hoc loco, & ad πῶλον cum ὑπὸ eſt referendum. Tale quid occurrit *Troad.* v. 536. Χρυσεόν ἄζυγος ἔμβεσμα πώλου. *Joſua Barnes.*

Ἐκτείνας

by Google

ἐξεναντίας αὐτοῦ τάξας τοῖς Ἀργείοις. ὑπὸ δὲ τοῦ ἐναντίου τοῦ ἔπους. ἐν γὰρ τοῖς ἀνωτέρω τοὺς Ἀργείους εἶπε παρεξιόντας κατὰ τῶν Θηβῶν. τοῦτο δέ φησιν, ὡς τοῦ ἄρεως ἑκατέρους παροξύνοντος κατ' ἀλλήλων.

Σπαρτῶν γένναν ἀσπιδοφέρμονα,
Θίασον ἔνοπλον, ἀντίπαλον κατὰ
Λάϊνα τείχεα χαλκῷ κοσμήσας.
Ἦ δεινά τις Ἔρις θεὸς, ἃ τάδε
Μήσατο πήματα γᾶς βασιλεῦσι,
Λαβδακίδαις πολυμόχθοις.

Ἀντιστροφή.

Ὦ ζαθέων πετάλων πολυθηρότα-
τον νάπος, Ἀρτέμιδος χιονοτρόφον ὄμμα Κιθαιρὼν,
Μήποτε τὸν θανάτῳ προτεθέντα λόχευμ' Ἰοκάστης,
Ὤφελες Οἰδιπόδαν θρέψαι βρέφος ἔκβολον οἴκων,
Χρυσοδέτοις περόναις ἐπίσαμον·
Μηδὲ τὸ παρθένιον πτερὸν, οὔρειον τέρας ἐλθεῖν,
Πένθεα γαίας, Σφιγγὸς ἀμουσοτάταισι σὺν ᾠδαῖς·
Ἅ ποτε Καδμογενῆ, τετραβάμοσι χηλαῖσι
Τείχεσι χριμπτομένα, φέρεν αἰθέρος εἰς ἄβατον (φῶς
Γένναν, ἂν ὁ κατὰ χθονὸς Ἅιδης
Καδμείοις ἐπιπέμπει. Δυσδαίμων δ' ἔρις ἄλλα
Θάλλει παίδων Οἰδίποδος κατὰ
Δώματα καὶ πόλιν.
“Οὐ γὰρ ὃ μὴ καλὸν, οὔποτ' ἔφυ καλὸν,
“Οὐδ' οἱ μὴ νόμιμοι παῖδες,
“Ματρὶ λόχευμα, μίασμα πατρός·
Ἡ δὲ σύναιμον εἰς λέχος ἦλθεν.

Et ſatorum genus ſcutiferum,
Chorum armatum, adverſarium ad
Lapidea mœnia ferro ornans.
Certè atrox quædam eſt dea Diſcordia, quæ hæc
Excogitavit mala regibus terræ hujus,
Labdacidis miſeris.

Antiſtrophe.

O admirandarum frondium, & abundantiſſimum feris nemus, Dianæ nivoſo oculo Cithæron,
Nunquam morti deſtinatum filium Jocaſtæ
Debueras Oedipum alere infantem ejectum domo,
Aureis fibulis inſignem:
Neque virgineum alatum, montanū monſtrū venire *debuerat*,
Luctus terræ, Sphingis maximè incommodis cum carminibus;
Quæ quondam Cadmi, quadrupedibus ungulis,
Mœnibus appropinquans, tulit ætheris in inacceſſum lumen,
Prolem: quam *Sphingem* infernus
Pluto Cadmeis immiſit. Infelix verò lis alia
Oritur liberorum Oedipi in
Ædibus & Urbe.
“Quod enim honeſtum non eſt, nunquam fiet honeſtum,
“Neque illegitimi liberi,
“Matris partus, piaculum patris, *honeſti cenſeri poterunt*:
Hæc enim conſanguineum in lectum venit.

Σπαρτῶν γένναν) κατὰ τὴν γενεὰν τῶν σπαρτῶν, ἤγουν τῶν ὑπὸ τῆς σπορᾶς τῶν ὀδόντων τοῦ Δράκοντος ἀναδοθέντων. Ἀσπιδοφέρμονα) τουτέστιν ἀσπιδοθρέμμονα. φέρβω γὰρ τὸ θρέψαι. τὸν ἐν ἀσπίδι τραφέντα, τουτέστι τὸν στρατηγὸν λαὸν, τὸν πολεμικὸν, ἐστρατευμένον. Ἄλλως. Ἀσπιδοφέρμονα, ἀσπιδοφόρον. Ἄλλως. Ἀσπιδοφέρμονα θίασον ἔνοπλον. ὁ τοὺς ὑποκοσμήσας χερσὶν οὐ θυρσοφόρον, ἀλλ' ἀσπιδοφέρμονα, οὐ συνθίασον καὶ σύγκωμον χερσὶ, ἀλλ' ἀντίπαλον, οὐ μιτρῷ κοσμήσας, ἀλλὰ χαλκῷ. οἱ δὲ ἦν ὑπὸ Διονύσου, οὕτως ἂν ἦσαν, θυρσοφόρον θίασον, σύγκωμον, κατὰ σύμφυτα ἅμα κισσῷ κοσμήσας κατὰ τὰ λάϊνα τείχη. Ἦ δεινά τις Ἔρις) τοῦτο κατὰ λόγον. ὄντως δεινὴ θεός ἐστιν ἡ Ἔρις. κατεσκεύασε γὰρ κακὰ τοῖς βασιλεῦσι Λαβδακίδαις, τοῖς ἀπὸ τοῦ Λαβδάκου καταγομένοις, τοῖς πολλοὺς καμάτους ὑπομεμενηκόσιν. Ἄλλως. Λαβδακίδαις, ἤτοι τοῖς Θηβαίοις. πρόγονος γὰρ Θηβαίων Λάβδακος. Ὦ ζαθέων πετάλων) ὦ νάπος τῶν ζαθέων καὶ μεγάλων φύλλων. ὁ θεῖον, ὥσπερ φαμὲν θεῖον τόπον διὰ τὸν ἐν αὐτῷ θεόν. λέγονται γὰρ ἐν αὐτῷ ἱδρῦσθαι αἱ μοῦσαι, καὶ δένδρεις διαφόρεις κομᾶσθαι. [* Ἄλλως. ἄγαν θείων δένδρων πεπληρωμένον. Πολυθηρότατον) πολλὰς θήρας ἔχον. Ἄλλως· πολυθηρότατον, δηλονότι πολυειδῶν θηρίων ἀγελαζομένων ἀθροιστικόν. Νάπος) ὁ σύμφυτος τόπος. Χιονοτρόφον) τῶν χιόνων φυλακτικόν.] Ὄμμα Κιθαιρὼν) ἐφ' ὃ ὁρᾷ ἡ Ἄρτεμις ὑπὲρ τὰ ἄλλα ὄρη. ὃ ὡς καλλιστεῦον παρὰ τῇ θεῷ, ὥσπερ ἐν τῷ σώματι τὸ ὄμμα. πολύθηρον γάρ ἐστι, κυνηγέτις δὲ ἡ θεὸς ἡ Ἄρτεμις ὑπάρχει. Ἄλλως. Ὄμμα) περίβλεπτον. 810. Προτεθέντα) ἐκτεθέντα. Λόχευμα) γέννημα. Ἔκβολον) ἐκβεβλημένον. Χρυσοδέτοις) ἡ μὲν Ἰοκάστη ὡς ἀκριβῶς εἰδυῖα, ὅτι σιδηρὰς τὰς περόνας. αὗται δὲ ὡς βάρβαροι οὐκ ἀκριβῶς ἴσασιν. Μὴ δὲ τὸ παρθένιον) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ὤφελεν, τουτέστιν οὐ δὲ ἡ Σφὶγξ ὤφελεν εἰς τὰς Θήβας ἐπεληλυθέναι. αὕτη γὰρ ἀρχὴ τῆς συμφορᾶς ἐγένετο τοῦ Οἰδίποδος. διὰ τὸ εὑρηκέναι γὰρ τὸ προτεθὲν ὑπ' αὐτῆς ζήτημα, ἔγημε τὴν μητέρα κατ' ἄγνοιαν. πρόκειτο γὰρ εἰς γάμον τῷ συνιέντι. Οὔρειον τέρας) ἄγριον. ἢ ἴσως ἐπειδὴ ἐν Κιθαιρῶνι ἐτρέφετο τῷ ὄρει, τέρας αὐτὴν φησί. τέρας δέ ἐστι πᾶν τὸ παρὰ φύσιν. τὸ δὲ ἑξῆς, μὴ δὲ τὸ παρθένιον πτερὸν σφιγγὸς ὤφελεν ἐλθεῖν εἰς πένθεα ταύτης τῆς χθονός. τέρας δὲ τὴν σφίγγα λέγει, ἐπειδὴ πτερωτὴ ἦν παρθένου πρόσωπον ἔχουσα. λέοντος δὲ τὸ πᾶν σῶμα μιξοφυὴς οὖσα. Ἀμουσοτάταισι) σὺν κακομούσοις προβλήμασι, καὶ σοφίσμασιν. ᾠδὴν δὲ κακόμουσον τὸ αἴνιγμα φησίν. ἐπεὶ ἐμμελῶς τε καὶ εὐρύθμως, καὶ ἐμμέτρως ἐλέγετο. ἐξαπώλλυε δὲ πολλοὺς τῶν Θηβαίων. μὴ εὑρίσκοντες γὰρ τὸ αἴνιγμα κατεσθίοντο. Ἅποτε) ἥτις ἐπιπελάζουσα τοῖς τείχεσι τετραβάμοσι χηλαῖς, τὴν Καδμογενῆ γένναν εἰς αἰθέρος ἄβατον φῶς ἀνῆγεν, ὅπου ἄβατον καὶ αὐτοῖς τοῖς ὀρνέοις ἐστίν. ὑπερβολικῶς δὲ τοῦτο φησὶν, ἀντὶ τοῦ εἰς ὕψος πολὺ, ὥστε προσεγγίζειν τῷ αἰθέρι, ἀνέφερε τὴν Καδμογενῆ γένναν. τοιοῦτο γάρ τι ἱστορεῖται, ὅτι εἰς ὕψος αὐτοὺς ἀνῆγε, καὶ ἀφίει ἐπὶ γῆς φέρεσθαι ἄνω διασπαράξασα. Ἣν ὁ κατὰ χθονὸς) ἣν ἐρινύς τις, ἢ ἀϊδωνεὺς, ὃ ἀλάστωρ ἔπεμψε τῇ πόλει. πάντα γὰρ δεινὰ χθόνια ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Δυσδαίμων) μετὰ δὲ ταῦτα δυσδαίμων ἔρις ἄλλη αὔξεται κατὰ τοὺς οἴκους τοῦ Οἰδίποδος τῶν παίδων. ἄλλη δὲ ἔρις ἄλλα ποιεῖ κατὰ διαδοχὴν κατὰ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς οἴκους τῶν Οἰδίποδος παίδων. κακοὶ γὰρ ὄντες κακὰ πάσχουσιν, ὡς παρὰ φύσιν τεχθέντες. 821. Οὐ γὰρ ὃ μὴ καλὸν οὔποτ' ἔφυ καλὸν) οὐ γάρ ποτε τοῦτο καλόν ἐστιν, ὅπερ αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ῥίζης μὴ ἔλαβε καλῆς. τοῦτο δὲ κατὰ τὸν Οἰδίποδα παρανόμως γήμαντα τὴν μητέρα, καὶ παρανόμως παῖδας τεκόντα. τοῦτο οὖν φησὶ, τὸ μὴ καλὸν γενόμενον, οὔποτε ἐπαινέσομεν. οὐδὲ γὰρ αὐτοῖς γέγονεν, ὅ ἐστι καλόν. Οὐδ' οἱ νόμιμοι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ καλὸν, οὐδὲ οἱ μὴ νόμιμοι παῖδες καλοὶ, οἱ παρὰ τὸν τῆς φύσεως νόμον γενόμενοι, ἀλλὰ κατάρατοι καὶ ἄνομοι. Μίασμα δὲ πατρὸς) πατρὸς γὰρ σύναιμον εἰς λέχος ἦλθεν. ὅ ἐστι τῇ ἀδελφῇ αὐτῶν τοῦ Οἰδίποδος.

* Ἄλλως &c.) Hæc ex MS.

ANNOTATIONES.

V. 802. Ἀσπιδοφέρμονα) Verbum hoc ſolitarium, ſive ἅπαξ λεγόμενον, nec ulla alia ſui ſimilia habet; de quo vid. *Scholiaſtem*, nec Lexicographos effugit. Hunc locum reſpexit *Euſtathius* Iliad. δ'. fol. 465. lin. 10. Τὰς δὲ ἀσπίδας, ἀσπιδοφέρμονα θίασον ἡ τραγῳδία εἶπεν. Θίασος itaque propriè ἱεράζων ὄχλος, ut *Euſtathius*. per abuſum verò, *quævis Multitudo*, ſive *Chorus*, ſive *Exercitus*, ſive *Eccleſia*, ſive *Turba Bacchantium* aut *Potantium*; vel etiam aliud quodvis agmen. Vid. *Bacch.* v. 56. *Joſua Barnes.*

V. 804. κοσμήσας) lubenter ſi per me liceret, ſcriberem κοσμήσαι & exponerem ferro coronare, hoc eſt, Armatorum obſidio &c. *Canterus* χαλκοφορώνας legit. *Idem.*

V. 815. Χηλαῖσι) Verſûs causâ ita ego ſolus legere audebam; & nunc id video à MS. Vetuſtiſſimo C. C. C. confirmatum. Χηλαῖς antea erat. *Joſua Barnes.*

V. 819. Οἰδίποδος) MS. legit Οἰδιπόδα, eodem recidit. Cæterùm κατὰ χθονὸς ex MS. & *Scholiaſte* legimus Authoritate; & præterea quatuor ſequentes Verſus ita ordinamus, ut *Strophæ* reſpondeant; Religio eſt alios nimis turbare; cum aliquid ſaltem in fine deeſſe videatur. *Manuſcriptum* autem ad amuſſim concordat cum impreſſis libris, in hâc parte, quoad verba, (aliàs enim Verſus ordinat) excepto in ultimo quòd legit Ἣ δὲ σύναιμον pro ἡ δὲ &c. *Joſua Barnes.*

ΠΑΡΑ-

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

*Ὦ Πολύμοχθος Ἄρης) ὦ πολλῶν καμάτων αἴτιος Ἄρης, διατί πρὸς φόνον καὶ πρὸς θάνατον ἐνθουσιᾷς, ἀνάρμοστος ὑπάρχων ταῖς ἑορταῖς τοῦ Διονύσου, οὐκ ἐν στεφάναις καὶ κύκλοις χορῶν καλλιχόρων εὐπρεπείας, λέγω παρθένων, ἤγουν ἐφ' οἷς διαπρέπουσιν αἱ νεάνιδες, τὸν σὸν βόστρυχον ἀναπετάσας κατὰ τὰ ἀπηχήματα τῆς σύριγγος ἄδεις μέλος, ἐν ᾧ χάριτες εἰσὶ χορὸν ἐμπλῆσαι καὶ ἀγαλλιᾶσθαι. ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις ἀνδράσι περὶ τῶν Θηβῶν χορεύεις χορείαν ὑβριστικὴν, κακομουσοτάτην, διεγείρας τὸν στρατὸν τῶν Ἀργείων ἐπὶ φόνον, οὐδὲ ὑπὸ τοῦ Διονύσου, τοῦ μετὰ θύρσων μαινομένου χορεύεις, δέρματα ἐλάφων ἐνδεδυμένος, καὶ ἐπὶ τοῖς ῥεύμασι τοῦ Ἰσμηνοῦ τοῦ ποταμοῦ περιελαυνόμενος σὺν ἅρμασι καὶ χαλινοῖς τετραπόδων μονωνύχων ἵππων ἱππεύουσιν ὁρμᾶς. διεγείρας τοὺς Ἀργείους κατὰ τῆς γενεᾶς τῶν ἀπὸ τῆς σπορᾶς τῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος ἀναδοθέντων, λέγω θίασον ἀσπιδοφόρον ἔνοπλον, ἀντίπαλον κατὰ τὰ λάϊνα τείχη τῆς Θήβας ὁπλίσας χαλκῷ. Ὄντως χαλεπὴ θεός ἐστιν ἡ Ἔρις, ἥ τις ταύτας τὰς βλάβας ἐβουλεύσατο κατὰ τῶν βασιλέων τῆς γῆς ταύτης τῶν ἀπὸ τοῦ Λαβδάκου καταγομένων, τῶν πολλοὺς καμάτους ὑπομεμενηκότων. Ὦ Κιθαιρὼν περίβλεπτον καὶ διάδηλον ὄρος τῆς Ἀρτέμιδος, ἄγαν θεῖον δένδρον πεπληρωμένον πολυειδῶν θηρίων ἀχειρωμένων σκεπαστικὸν, τῶν χιόνων φυλακτικὸν, οὐκ ὤφελες τὸν Οἰδίποδα τὸν ἐκτεθέντα τῷ θανάτῳ, τὸν ἐκβεβλημένον τῶν οἴκων, τὸν ἐπίσημον, ἤγουν διάδηλον ταῖς χρυσοδέτοις περόναις, τὸν τόκον τῆς Ἰοκάστης θρέψαι βρέφος ὄντα. οὐ δὲ ὁ ὑπόπτερος σφὶγξ, ἡ παρθένος, τὸ ὄρειον τέρας, τὸ πένθος τῆς γῆς ταύτης, ὤφελε δυλεύσω ἐλθεῖν σὺν αἰνίγμασιν ἀμούσοις κακομουσοτάτοις, ἥτις ποτὲ τὴν γενεὰν τὴν ἀπὸ τοῦ Κάδμου καταγομένην διὰ τῶν ὀνύχων τῶν τεσσάρων αὐτῆς ποδῶν, ἠφάνιζε τοῖς τείχεσιν ἐπιπελάζουσα, ἣν ὁ κατὰ χθονὸς ᾅδης ἔπεμψε κατὰ τῶν Καδμείων. ἄλλη δὲ πάλιν Ἔρις δυστυχὴς αὔξει κατὰ τῶν παίδων τοῦ Οἰδίποδος, κατά τε τὰ δώματα, καὶ τὴν πόλιν. καὶ γὰρ ὅπερ οὐκ ἔστι καλὸν τῇ φύσει, οὐδέποτε καλὸν ὑπάρχει. οὐ δὲ οἱ μὴ ὄντες ἔννομοι παῖδες καλοί εἰσιν, ὡς ὁ Οἰδίπους τὸ κακὸν γέννημα τῆς μητρὸς, τὸ μεμιασμένον σπέρμα τοῦ πατρός. ὁ δὲ Ἰοκάστῃ ἦλθε λέχος εἰς συγγενικόν. *Ἔτικτες, ὦ γῆ τῶν Θηβῶν ποτὲ, καθὼς ἐν τῷ ἐμῷ πατρίδι ποτὲ ἤκουσα λόγον βαρβαρικὸν, τὴν γενεὰν τὴν ἀπὸ τῶν ὀδόντων γεννηθεῖσαν, τῶν ἀπὸ τοῦ δράκοντος τοῦ θηρσὶ τρεφομένου, τοῦ φοινικῆν τὴν κεφαλὴν, κλέος κάλλιστον τῶν Θηβῶν. Εἰς δὲ τοὺς γάμους τῆς Ἁρμονίας τῆς θυγατρὸς τῆς Ἀφροδίτης, ἣν ἔγημεν ὁ Κάδμος, ἦλθον οἱ θεοί· καὶ ὑπὸ τῆς φόρμιγγος καὶ τῆς λύρας τοῦ Ἀμφίονος τὰ τείχη τῶν Θηβῶν καὶ ὁ πύργος ἀνῳκοδομήθη ἀεὶ τὸ μέσον τῶν δύο ποταμῶν τοῦ Δίρκης, ἤγουν τοῦ Ἰσμηνοῦ καὶ τῆς Δίρκης, ἥτις ὁμωνύμως λέγεται τῇ πηγῇ· ἥτις, ἤγουν ἡ Δίρκη, ἡ πηγὴ, τὸ ἔμπροσθεν τοῦ Ἰσμηνοῦ πεδίον τὸ βοτανοφόρον ἄρδει καὶ χλοηφόρον ποιεῖ. Καὶ ἡ Ἰὼ ἡ κέρας ἔχουσα ἡ προμήτωρ τοὺς βασιλεῖς τῶν Θηβαίων ἔτικτεν. Ἡ πόλις δὲ αὕτη μυριάδας ἀγαθῶν ἑτέρας ἐφ' ἑτέραις κατὰ διαδοχὴν ἔχουσα, νῦν ἐπὶ μεγίστῃ καὶ ἐσχάτῃ πολιορκίᾳ τοῦ ἄρεος ἕστηκεν.

* Hæc ex MS.

Ἐπῳδός.

1 Ἔτικες, ὦ γᾶ, ἔτικές ποτε,
2 Βάρβαρον ὡς ἀκοὰν ἐδάην, ἐδάην ποτ' ἐν οἴκοις,
3 Τὰν ἀπὸ θηροτρόφου φοινικολόφοιο δράκοντος.
4 Γένναν ὀδοντοφυῆ, Θήβαις κάλλιστον ὄνειδος.
5 Ἁρμονίας δέ ποτ' εἰς ὑμεναίους
6 Ἤλυθον οὐρανίδαι, φόρμιγγί τε τείχεα Θήβας,
7 Τᾶς Ἀμφιονίας τε λύρας ὕπο, πύργος ἀνέστα
8 Διδύμων ποταμῶν, πόρον ἀμφὶ μέσον
9 Δίρκας, χλοεροτρόφον ἃ πεδίον
10 Πρόπαρ Ἰσμηνοῦ * καταδεύει. (* MS. καταρδεύει.)
11 Ἰώ θ' ἁ κερόεσσα προμάτωρ,
12 Καδμείων βασιλῆας ἐγείνατο.
13 Μυριάδας δ' ἀγαθῶν
14 Ἑτέρας ἑτέραις μεταμειβομένα,
15 Πόλις ἅδ' ἐπ' ἄκροις
16 Ἕστακ' ἀρηΐοις στεφάνοισιν.

Epodus.

1 Genuisti, ô terra Thebana, genuisti quondam,
2 Barbaram ut famam audivi, audivi quondam in ædibus,
3 A feris nutrito, rubram habente cristam dracone ortum
4 Genus ex dentibus natum, Thebis pulcherrimum decus.
5 Harmoniæ verò olim ad nuptias
6 Venerunt cælestes dii. Citharâque mœnia Thebarum,
7 Amphioniàque à lyrâ, turris surrexit
8 Geminorum fluminum, vadum circa medium
9 Dirces, virides herbas alentem quæ campum
10 Ante Ismenum rigat.
11 Ióque cornigera avia,
12 Cadmæorum reges genuit.
13 Innumeráque bona
14 Alia aliis permutans,
15 Urbs hæc in summis
16 Stetit martiis ornamentis.

Ἔτικες ὦ γᾶ) Ταῦτα ἑξῆς μέχρι τοῦ τέλους τοῦ χοροῦ ἀνακλητικῶς προφέρουσι, μακαρίζουσαι τῆς ἀρχαίας εὐδαιμονίας τὰς Θήβας. τὸ δὲ ἑξῆς, ἔτικές ποτε, ὦ γᾶ, γένναν ὀδοντοφυῆ σπαρτῶν τῶν ἀπὸ τοῦ φοινικολόφοιο δράκοντος, ὡς ποτε ἠκουσάμην κατὰ τὴν βάρβαρον ἀκοὴν ἐκείνην, ἐν τῇ πατρίδι οὖσαι. [Ἀκοὴ λέγεται ἐνταῦθα τὸ ἀκουόμενον, ὡς ἐν ἄλλοις αἴσθησις αἰσθητὸν, καὶ ὁ νοῦς τὸ νοούμενον.] τὸ δὲ ἀπὸ φοινικολόφοιο δράκοντος συντακτέον. θηροτρόφον δὲ γένναν, ἀγριωδῶς τοὺς σπαρτοὺς, ἐπεὶ ἀπὸ θηρίου τοῦ δράκοντος ἐγεννήθησαν. τέτοκε) δὲ τὸ τεκφῦναι καὶ ἀντὶ τοῦ γεννηθῆναι, ἢ ἀντὶ τοῦ αὐξηθῆναι, καὶ ἀναδοθῆναι ἀπὸ τῆς γῆς. κάλλιστον δὲ κλέος τῆς Θήβαις αὐτοὺς τοὺς σπαρτοὺς φησί· ἔστι δὲ τὸ ὄνειδος, τῶν μέσων λέξεων, ὡς καὶ τύχη, καὶ δόλος, καὶ ζῆλος. 828. Ὄνειδος) κλέος, ἐγκώμιον. Ὑμεναίους) εἰς τοὺς γάμους δὲ τῆς Ἁρμονίας ἤλυθον ποτὲ οἱ θεοί. Πύργος ἀνέστα) ὁ πύργος δὲ καὶ τὰ τείχη ἀνῳκοδομήθη ὑπὸ τῆς τοῦ Ἀμφίονος λύρας. Χλοεροτρόφον) βοτανοτρόφον. Πρόπαρ) τὸ ἔμπροσθεν τοῦ Ἰσμηνοῦ ποτίζει. Ἰώ θ' ἁ κερόεσσα) καὶ ἡ κερασφόρος Ἰὼ τοὺς βασιλεῖς τῶν Θηβαίων ἐγέννησε. Μυριάδας δ' ἀγαθῶν) δεῖ δὲ φησὶ φράσαι συντόμως, ἡ πόλις αὕτη μυρία ἀνδραγαθήματα νίκης συνάπτουσα εἰς ἄκρον ἐν τῷ πολέμῳ προελήλυθεν ἀνδραγαθημάτων, ὡς εἰ ἔλεγε τῷ ὄντως μακαρίαν, οὐκ ἀπεικὸς τοὺς ἐπελθόντας πολεμίους ἀπώσασθαι. ἢ οὕτως, ἤδη τοσαῦτα πλεονεκτήματα εὐτυχήσασα, καὶ ἄλλως ἄλλοις ἀμειψαμένη, νῦν ἐπὶ ξυροῦ πολέμου ἕστηκεν, ἐπὶ ἀγωνίσμασι πολεμικοῖς.

ANNOTATIONES.

V. 829. Ἁρμονίας δέ ποτ' εἰς Ὑμεναίους Ἤλυθον Οὐρανίδαι) Vid. *M. Anton. Mureti* Var. Lection. l. 4. c. 4. De Diis, Gratiis, & Musis ad *Cadmi* & *Harmoniæ* Nuptias Convenientibus: & *Theogn.* v. 15. Ubi Musarum Cantilenam ait esse, Ὅττι καλὸν φίλον ἐστὶ, τὸ δ' οὐ καλὸν, οὐ φίλον ἐστίν. Idem in *Pelei* & *Thetidis* nuptiis factum Poetæ memorant; unde *Eurip.* in *Iphig.* Aul. v. 707. Ἐγγυᾷ θ' ἕδνωσε Πηλέως γάμους θεοί. ibidem v. 1036, *Chorus* totâ Strophâ & Antistrophâ easdem Nuptias celebrat. Nos etiam olim in *Epithalamio*, quod 16. ab hinc Annis *Academia* nostra *Cantabrigia* in Regis & Reginæ *Gulielmi* & *Mariæ* Nuptiis cecinit, idem de *Thetide* & *Peleo* Græcè canimus,

> Ὡς ὅτε καὶ Πηλῆϊ θεοὶ Θέτιν ἤγαγον ἄκοιτιν,
> Ἐν αὐτοῖς χλοεροῖς Κενταύρου Φιλλυρίδαο,
> Ἀργυρόπεζαν Ἥρη θεαὶ Θέτιν ἱμερόεσσαν ἀλιχθώ·
> Ἐν μὲν Ζεὺς πρώτιστα γάμους ἐγέραιρε καὶ ὄλβῳ·
> Σκῆπτρον ἀνεκτόρεον χρυσόθρονος ὤπασεν Ἥρη·
> Νίκην δ' ἐν πολέμῳ, καὶ ἀγακλυτὸν ἔγχος Ἀθήνη·
> Εὐνὴν δ' αὖ Μοῦσαι, ἱεροὺς γαμέταισιν ἀοιδὰς
> Ἱμερόεντ' Ὑμέναιον· ὁ δ' ἐν μέσσοισιν Ἀπόλλων,
> Ἥδιστον φόρμιγγα· Γάμου δ' ἔλε ἑαυτῷ φωνά.

Nota, quòd *Hesiodus* dicitur Opus scripsisse de *Pelei* & *Thetidis* Nuptiis, cujus Initium erat,

> Τρὶς μάκαρ Αἰακίδη καὶ τετράκις ὄλβιε Πηλεῦ,
> Ὅστε ἐπὶ μεγάροις ἱερὸν λέχος εἰσαναβαίνεις.

Homer. Iliad. ω. v. 60. & 534. de his Nuptiis loquitur, in quorum ultimum locum Vid. *Eustath.* fol. 1362. Vid. præterea *Coluthum* in libro, de *Raptu Helenæ* ad v. 17. Ubi omnem harum Nuptiarum apparatum fuse descriptum invenies. Item *Catullum* in Epithalamio *Thetidis* & *Pelei*. Deniq; videsis *Ptolomæi Hephæstionis* Novæ Histor. l. 6. Ubi singulorum Deorum Dona singula. *J. Barnes.*

V. 835. Ἰώ θ' ἁ κερόεσσα προμάτωρ) Vid. supra ad v. 681.

TEIPE-

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ὑπὸ Μαντοῦς ὁδηγούμενος, ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ, ΚΡΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Τει. Ἡγοῦ πάροιθε, θύγατερ, ὡς τυφλῷ ποδὶ
Ὀφθαλμὸς εἶ σὺ, ναυβάταισιν ἄστρον ὥς,
Δεῦρ' εἰς τὸ λευρὸν πέδον ἴχνος τιθεῖσ' ἐμὸν,
Πρόβαινε, μὴ σφαλῶμεν· ἀσθενὴς πατήρ.
Κλήρους τέ μοι φύλασσε παρθένῳ χερὶ,
Οὓς ἔλαβον οἰωνίσματ' ὀρνίθων μαθὼν,
Θάκοισιν ἐν ἱεροῖσιν, οὗ μαντεύομαι.
Τέκνον Μενοικεῦ, παῖ Κρέοντος, εἰπέ μοι,
Πόση τίς ἡ 'πίλοιπος * ἄστεως ὁδὸς   * Ita MS.
Πρὸς πατέρα τὸν σόν; ὡς τοὐμὸν κάμνει γόνυ·
Πυκνὴν δὲ βαίνων ἤλυσιν μόλις περῶ.
Κρέ. Θάρσει· πέλας γὰρ, Τειρεσία, φίλοισι σοῖς
* Ἐξώρμισας σὸν πόδα· λαβοῦ δ' αὐτοῦ, τέκνον·   * al. Ἐξόρμισον.
" Ὡς πᾶσ' ἀπήνη, πούς τε πρεσβύτου, φιλεῖ
" Χειρὸς θυραίας ἀναμένειν κουφίσματα.
Τει. Εἶεν, πάρεσμεν· τί με καλεῖς σπουδῇ, Κρέον;
Κρέ. Οὔπω λελήσμεθ'· ἀλλὰ σύλλεξαι σθένος,
Καὶ πνεῦμ' ἄθροισον, κἆπος ἐκβαλὼν ὁδοῦ.
Τει. Κόπῳ * πάρειμι γᾶς Ἐρεχθειδῶν ἄπο   * al. παρεῖμαι.
Δεῦρ' ἐκκομισθεὶς τῆς πάροιθεν ἡμέρας.
Κἀκεῖ γὰρ ἦν τις πόλεμος Εὐμόλπου δορὸς,
Οὗ καλλινίκους Κεκροπίδας ἔθηκ' ἐγὼ,

Tir. Ducito ulteriùs, ô filia (quia cæco pedi
Tu es oculus, ſicut ſtella nautis)
Huc in planum ſolum veſtigium ponens meum,
Præcedito, ne impingamus: imbecillis eſt pater tuus.
Serva mihi tabellas ſortium virgineâ manu,
Quas accepi ſervans auguria avium,
In Thacis, *i.e.* ſacris ſedibus, ubi vaticinor.
O fili Menœceu, nate Creontis, dic mihi,
Quàm longa eſt reliqua urbis via,
Ad tuum patrem? quia genu meum defatigatum eſt:
Crebrum enim incedens greſſum, ægrè conficio *longum iter*.
Cre. Confide; prope enim ades, ô Tireſia, & ad amicos tuos
Applicâſti pedem tuum: teneas eum, fili:
" Quia omnis currus, & pes ſenis, ſolet
" Manûs externæ expectare levamina.
Ti. Sit ita, adſumus: quid vocas me tam celeritèr, Creon?
Cre. Nondum obliti ſumus; ſed collige robur,
Et ſpiritû collige, ejiciens anhelationem, quâ contraxiſti in viâ.
Ti. Magno labore adſum ab Athenienſibus,
Huc deductus ſuperiori die.
Nam & illic quoddam erat bellum contra Eumolpum,
Cujus glorioſos victores ego Athenienſes feci;

Ἡγοῦ πάροιθε) αἱ ἑξῆς αὗται ῥήσεις ἔχουσιν εἶδος ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων στίχοι, τελευταῖος. Περισσεύουσι τὸ λοιπὸν ἐντυχεῖν ἄρ. Ἡγοῦ πάροιθε θύγατερ) Μαντὼ ἐκαλεῖτο ἡ θυγάτηρ τοῦ Τειρεσίου. προοδοποίει ἡμᾶς ἔμπροσθεν, ὦ θύγατερ, ὅτι ὀφθαλμὸς ὑπάρχεις σὺ τῷ τυφλῷ καὶ ὁδηγουμένῳ μοι ποδὶ, καθὰ τοῖς ἐπιβάταις ἢ ναύταις τὸ ἄστρον, ὡς ἢ ἠλακάτην ἐπιβλέπουσι. Τυφλῷ ποδὶ) τῷ μὴ ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀφθαλμῶν ὁδηγουμένῳ. Ἄγε, πρόβαινε, προέρχου, τιθεῖσα τὸ ἐμὸν ἴχνος, ἤγουν ἐμὲ, εἰς ὁμαλὴν καὶ ἰσόπεδον γῆν, ἵνα μὴ προσκόπτωμεν, μὴ δυνάμενοι πορεύεσθαι. ἀσθενὴς γὰρ ὁ πατήρ σου· καὶ τὰς σημειώσεις τῶν ὑποθέσεων, φύλασσε τῇ παρθενικῇ σου χειρί. Οὓς ἔλαβον) οἱ γὰρ οἰωνοσκόποι ἐν δέλτοις ἐσημειοῦντο τὰς πτήσεις, ἵνα διὰ μνήμης ἄγοιεν. εἰ δὲ τυφλὸς ἦν, μὴ θαυμάσῃς. ἡ γὰρ θυγάτηρ ἔμπειρος οὖσα, ἐσημειοῦτο τὰς πτήσεις. φασὶ δὲ αὐτὴν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς, ἀρίστην μάντιν γενέσθαι. ἐν δὲ Θάκοις, τόπος Θήβης, ὅπου ἐμαντεύετο ὁ Τειρεσίας. Τέκνον Μενοικεῦ) ἀντὶ τοῦ, τέκνον ἐμὸν καθ' ἡλικίαν, πόσον διάστημά ἐστιν ὁ ὑπόλοιπος ὁδὸς μέχρι τοῦ ἄστεος, ἢ πρὸς τὸν πατέρα σου; κοπιῶσι γάρ οἱ πόδες μου, καὶ μόλις συνεπτυσμένῃ βαδίσας βάδισιν. * [Ἀπὸ γὰρ τῶν Ἀθηνῶν ἐλθὼν, ἔτι οὔπω ἱκανῶς ἀναπαυσάμενος καὶ νῦν ταύτην μετακληθεὶς ἔρχεται τὴν ὁδόν.] Τέκνον Μενοικεῦ) εἰπέ μοι πόσον διάστημά ἐστιν ἡ ἔμπροσθεν ὁδὸς τοῦ ἄστεος· ἐντὸς γὰρ τοῦ ἄστεος τὴν πορείαν ἐποιοῦντο. διὰ τοῦτο φησὶν, ἡ τοῦ ἄστεος ὁδός. Θάρσει, ὦ Τειρεσία) ἔξεστι σοι γὰρ πλησίον τῶν φίλων στῆσαι τὸν πόδα. γράφεται) καὶ ἐξόρμισαι, ἀντὶ τοῦ στῆσον τὸν σὸν πόδα. ἡ μεταφορὰ δὲ ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν εἰς λιμένα καταγομένων. ἅψαι δὲ αὐτοῦ καὶ ἀντιλαβοῦ, τέκνον Μενοικεῦ, ὅτι πᾶσα ἀπήνη, καὶ πᾶς πρεσβύτης εἴωθε περιμένειν χειρὸς ἀλλοτρίας χειραγωγήματα. 854. Ὡς πᾶσ' ἀπήνη) ὥσπερ γὰρ ἅρμα, μὴ ὄντος τοῦ κινοῦντος ἡνιόχου, ἀκίνητον μένει, οὕτω καὶ πρεσβύτης, εἰ μὴ τις αὐτὸν ἀνακουφίζοι, ἑαυτοῦ χεῖρον διάκειται. Εἶεν) ἔστω ταῦτα, διατί με, ὦ Κρέον, μετεκαλέσω ἐν σπουδῇ. Οὔπω λελήσμεθα) οὐδαμῶς ἐπελαθόμεθα δι' ὃ σε μετεκαλεσάμεθα, ἀλλ' ἀνάλαβε τὴν δύναμιν, καὶ τὴν πνοὴν σύλλεξον, ἐκβαλὼν τὸ ἆσθμα, ὅπερ ἡ ὁδὸς ἐποίησεν. Καὶ πνεῦμ' ἄθροισον) διὰ τοῦτο πνεῦμα αὐτὸν ἀθροῖσαι φησὶν, ἵνα τὴν ἔνδον ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῷ συμβᾶσαν θερμότητα ἀναψύξῃ διὰ τοῦ ἔξωθεν πνεύματος. Κἆπος) νῦν τὸν καύματον, ἢ τὸ τῆς ὁδοῦ ἆσθμα γενόμενον. ἄλλοι δὲ ἆπος τὸ ὕψος. νῦν δὲ καταχρηστικῶς τὸ μῆκος, ὡς καὶ τὰς ἐλίθειος ἐν Καλλιμάχῳ. Κόπῳ πάρειμι) χθὲς τῇ παρελθούσῃ ἡμέρᾳ, ἀπὸ τῆς γῆς τῶν Ἀθηναίων παραπεμφθεὶς, δεῦρο σὺν κόπῳ παραγέγονα. γράφεται δὲ καὶ παρεῖμαι, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ κόπου παραλέλυμαι. 861. Κἀκεῖ γὰρ) καὶ ἐκεῖ γὰρ ἦν πόλεμος, ὃν τινα ἐποίησεν Εὔμολπος, ὅτε νικηφόρους τοὺς Ἀθηναίους ἐποίησα. καὶ τοῦτον τὸν χρυσοῦν στέφανον, ὡς βλέπεις, φορῶ, λαβὼν ὡς ἐξαίρετον ἀπαρχὴν ἀπὸ τῶν πολεμίων σκυλευ-

* Ἀπὸ γὰρ &c. ex MS.

ANNOTATIONES.

V. 843. Πέδον) Ità lego, veteri τὸ πεδίον rejecto; non enim jam in campo, ſed in urbe erant; melius etiam hinc metro conſulitur. Quod quum non viderit *Scaliger* ὁ πάνυ, ut verſui conſuleret, θεῖσ', pro τιθεῖσ' legebat: *Dupertus* hærebat. *Joſua Barnes.*

V. 847. Θάκοισιν) *Scholiaſtes* vult eſſe proprium nomen: certè *Pauſanias* in *Bœoticis* dicit hunc locum οἰωνοσκοπεῖον Τειρεσίου dictum. Et θᾶκος ſimpliciter *ſedes* ſonat, pro quo θῶκος & θόωκος *Homero*. Vid. *Bacch.* v. 347. *Joſua Barnes.*

V. 853. Ἐξώρμισας) Ita textum reſtituo collatis veteri ἐξώρμισαι & ἐξόρμισαι, ut ſcriptum eſt in *Aldino* exemplari; & aliam lectionem Ἐξόρμισον in Marginem rejicio: Uti *Scholiaſtes* dirigit. Non enim mihi *Imperativi* ſed *Indicandi* modi videtur; Et per ἔστησας potiùs quàm per στῆσον exponendum. Quum Cæcus enim ille Vates putabat multum adhuc itineris ſui ſupereſſe, ideòque præ laſſitudine quereretur, ipſe *Creon*, ad quem jam pervenerat, his auditis, ſolatur feſſum ſenem; dicendo *Bono animo eſto, jamjam enim ad itineris tui finem & amicos tuos perveniſti.* Sin *Imperativi* ſit, quod tamen τὸ γὰρ non patietur, maneat ἐξόρμισον. De *Tireſiâ* autem Vate *Thebano*, vide *Apollodori* Biblioth. l. 3. c. 6. §. 7. *Joſua Barnes.*

V. 858. Κἆπος) Ita lego, rejecto illo καὶ ἆπος, quaſi à καὶ & ἆπος, quod pro ἄσθμα frivolo: nec enim καὶ locum hic habet, licet *Euſtath.* in Iliad. γ'. v. 54. fol. 381. lin. 19. Εὐριπίδης δὲ, ἆπος εἰδέναι τὸ κάματον ἔοικε. *Didymus* enim & *Heſychius* κἆπος agnoſcunt pro πνεῦμα & *Homerus* —ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε. Vid. *Cyclop.* v. 625. & *Schol.* præſertim *Euſtathium* Iliad. χ'. fol. 1280. lin. 34. Notandum eſt autem, ubi *Scholiaſtes* notat, quod κἆπος ſignificet καταχρηστικῶς τὸ μῆκος, ὡς καὶ τὰς ἐλίθειος ἐν Καλλιμάχῳ, Magnus latet error, qui tali modo corrigendus eſt, ὡς κἆπος ἐκπνεῖθεν. Nihil autem tale jam apud *Callimachum* extat. *Joſua Barnes.*

V. 859. Πάρειμι) In textum hoc quoque repono; & παρεῖμαι uti *Scholiaſtes*, in Marginem rejicio; etiamſi MS. legat παρεῖμαι, ſed & γῆν pro γᾶς legit, quod ab *Hervagio* etiamnum retinetur. Commodo autem ſenſu & ea lectio ferri poteſt Κόπῳ παρεῖμαι γῆν Ἐρεχθειδῶν ἄπο &c. Sed & meminiſſe debemus τὸ πάρειμι quaſi in animo Poetæ fixum; nam ſuprà tertio abhinc verſu dixit, Εἶεν πάρεσμεν. Novelle autem erat, ut *Tireſias* valdè grandævus fingeretur, utpote qui à *Cadmi* ætate floruerit ad hoc uſque ævum, per quinque vel ſeptem Generationes, ut ex *Melampodiâ* Authore notat *Iſaacus Tzetzes* in *Lycophron* p. 112. qui & ipſe ideò illum vocat πολυχρονιώτατον p. 111. Vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 175. *Joſua Barnes.*

μάντιν

μάτων αὐτόν. ἐπίτηδες δὲ περὶ ἐπαίνων τῶν Ἀθηναίων ἀνακεχρόνισται, τέσσαρσι γενεαῖς προέχοντα τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου. Ἄλλως. Τέσσαρσι γενεαῖς τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου, πρεσβύτερος ἐστὶν Εὔμολπος ὁ περὶ Ἐρεχθέα πόλεμος. Ἐρεχθέως μὲν γὰρ Κέκροψ ὁ β', οὗ Πανδίων, οὗ Αἰγεὺς, οὗ Θησεὺς ὁ τῶν ἐν Καδμείᾳ πεσόντων τὰ σώματα ἀναλαβόμενος. ἦν δὲ ὁ Εὔμολπος Θρᾳκῶν βασιλεὺς, ὃς λέγεται ἐλθεῖν εἰς Ἐλευσῖνα, ἐπὶ τὸ μυηθῆναι τὰ Ἐλευσίνια καὶ πρῶτος ἱστορεῖται ξένος μυηθῆναι, διὸ καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἄρχοντες ἐγένοντο ἱεροῖσιν Εὐμολπίδαι Ἀθήνησιν. οὗτος συμμάχησεν Ἐλευσινίοις, στασιάζουσι κατὰ τοῦ βασιλέως Ἐρεχθέως, καὶ ἡττηθεὶς ἐφονεύθη. ὕστερον δὲ κατὰ πυθόχρηστον ἐτιμήθη, καὶ ὁ τάφος αὐτοῦ ἱερώθη, διὰ τὸ πρῶτον τὰ Ἐλευσίνια μεμυῆσθαι. τινὲς δὲ υἱὸν Ποσειδῶνος τὸν Εὔμολπον φασὶν, ὃς ἡττηθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὴν ἔριν τὴν περὶ τῆς Ἀττικῆς διὰ τῆς ἐλαίας, τὸν υἱὸν αὐτοῦ κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐκίνησεν. χρυσοῦν δὲ στέφανον εἶπεν, ἐπειδὴ στεφάνους ἔχουσιν ἐν τοῖς πολέμοις, ἵνα νικῶντες ἀναδῶσι).

Ἀπαρχὰς) ἀπαρχὴ κυρίως ἐστὶ καρπῶν, ὅταν περὶ πολλῶν ἄλλων τῷ Θεῷ τις ἀποτέμνηται, καὶ ἀναθῇ μοῖραν. Οἰωνὸν ἐθέμην) ἀγαθὸν σημεῖον ἐδεξάμην καὶ σημεῖον ἐθέμην τοῦ ὑμᾶς νικῆσαι τὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ δοθέντα σοι στέφανον. ἐν ταραχῇ γὰρ ἐσμὲν, ὡς αὐτὸς οἶδας, τοῦ πολέμου τῶν Ἀργείων. καὶ δὴ καὶ μεγάλη ἐστὶ ταῖς Θήβαις ἀγωνία. ὁ μὲν βασιλεὺς Ἐτεοκλῆς πρὸ ὀλίγου ὁπλισθεὶς ὅπλοις ἐξῆλθε πρὸς μάχην τῶν Ἀργείων, ἐμοὶ δ' ἐνετείλατο παρὰ σοῦ μαθεῖν τί ποιοῦντες τὴν πόλιν ῥυσαίμεθ' ἄν. Ἐτεοκλέους μὲν) περιεῖπον ὁ Ἐτεοκλῆς αἰτίαν τῆς λύπης τοῦ μάντεως,* Σοὶ μὲν γὰρ ἤδη εἰς λόγους ἀφίξεται. Ἐγὼ δὲ τέχνην μαντικὴν ἐμπεφραμένην ἀντὶ τοῦ ἐξεφαύλισα. Ἐξ οὗ τεκνώθη) τέκνων πατὴρ ἐγένετο, ἀντὶ τοῦ ἐτέκνωσε. κατὰ ἀπείθειαν δὲ περαίνει τὸν λόγον. ὑπὸ τοῦ Λαΐου γὰρ ἀρξάμενος, κατέβη εἰς τοὺς περὶ τὸν Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην. Αἵ θ' αἱματωποὶ) καὶ ἐξ οὗ ἐγένοντο αἱ ἀμαυρώσεις καὶ πηρώσεις τῶν ὀφθαλμῶν τυφλώσεις, διαφθοραὶ αἱματώδεις. Θεῶν σόφισμα) ἀντὶ τοῦ ἐπίνοια θεῶν, ἵνα πᾶσι δειχθῇ μὴ παραβαίνειν θεῶν, καὶ ἀπόδειξις δὲ, ἤγουν παραίνεσις εἰς τὸ μὴ παραβῆναι τὸ θεῖον. 880. Ὡς δὴ θεοὺς) ὡς δὴ μέλλοντος ἐκ τούτου τὴν τῶν θεῶν κρίσιν καὶ ἀγανάκτησιν ὑπεκδῦναι, καὶ μέχρι τούτου οἰόμενοι σῴζειν αὐτοῖς τὸ κακὸν τοῖς θεοῖς, διὰ τοῦ συγκλείειν τὸν πατέρα περιτρέχοντας· κεκινημένον δὲ τοῖς θεοῖς, ὥστε καὶ αὐτοὺς ἀλλήλους ἀποκτεῖναι. Ἥμαρτον ἀμαθῶς) ἀπέτυχον ἀπαιδεύτως. Οὔτ' ἔξοδον) ἐλευθερίαν προερχομένῳ τῆς οἰκίας. Ἐξηγρίωσαν) εἰς θυμὸν ἐκίνησαν. Ἐκ δ' ἔπνευσ') ἐξεφώνησε κατ' αὐτῶν ἀρὰς χαλεπὰς τυφλὸς ὤν. Καὶ πρὸς ἠτιμασμένος) σὺν τούτῳ δὲ καὶ καταπεφρονημένος, καὶ ὑβριζόμενος. Ἁγὼ) λείπει διὰ, δι' ἃ λέγων. τὸ δὲ οὐ ἀπὸ κοινοῦ. ὁ δὲ νοῦς, πράττων καὶ λέγων πολλά, ἐμισήθην ὑπὸ τῶν παίδων τοῦ Οἰδίποδος. Εἰς ἔχθος ἦλθον) γράφεται καὶ εἰς ὄχλον ἦλθον, ἀντὶ τοῦ εἰς ὄχλησιν. Αὐτόχειρ) ἀντὶ τοῦ, αὐτοχείρως ἀμφότεροι φονευθήσονται). [* Ἄλλως. Αὐτόχειρ θάνατος κυρίως, ὃν αὐτὸς ἑαυτόν τις θανατώσει· ἐνταῦθα δὲ, τὸ ταῖς χερσὶν ἀλλήλων αὐτοὺς θανατωθῆναι καὶ μὴ ὑπὸ χειρῶν ἄλλων, αὐτόχειρα θάνατον ἐκάλεσεν μετακινήσας ἠρέμα τὴν σημασίαν τῆς λέξεως.]

Καὶ τόνδε χρυσοῦν στέφανον, ὡς ὁρᾷς, ἔχω,
Λαβὼν ἀπαρχὰς πολεμίων σκυλευμάτων.
Κρέ. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ στέφη·
Ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθ', ὥσπερ οἶσθα σύ,
Δορὸς Δαναϊδῶν, καὶ μέγας Θήβαις ἀγών.
Βασιλεὺς μὲν οὖν βέβηκε κοσμηθεὶς ὅπλοις
Ἤδη πρὸς ἀλκὴν Ἐτεοκλῆς Μυκηνίδα·
Ἐμοὶ δ' ἐπέσταλκ' ἐκμαθεῖν σέθεν πάρα,
Τί δρῶντες ἂν μάλιστα σώσαιμεν πόλιν.
Τει. Ἐτεοκλέους μὲν οὕνεκ' ἂν κλῄσας στόμα,
Χρησμοὺς ἐπέσχον· σοὶ δ', ἐπεὶ χρῄζεις μαθεῖν,
Λέξω· νοσεῖ γὰρ ἥδε γῆ πάλαι, Κρέον,
Ἐξ οὗ * τεκνώθη Λάϊος βίᾳ θεῶν, * ἐτέκνωσε.
Πόσιν τ' ἔφυσε μητρὶ μέλεον Οἰδίπουν.
Αἵ θ' αἱματωποὶ δεργμάτων διαφθοραὶ,
Θεῶν σόφισμα, * κἀπίδειξις Ἑλλάδι. * ἀπόδειξις MS.
Ἃ συγκαλύψαι παῖδες Οἰδίπου χρόνῳ
Χρῄζοντες, ὡς δὴ θεοὺς ὑπεκδραμούμενοι,
Ἥμαρτον ἀμαθῶς. οὔτε γὰρ γέρας πατρὶ,
Οὔτ' ἔξοδον διδόντες, ἄνδρα δυστυχῆ
Ἐξηγρίωσαν. ἐκ δ' ἔπνευσ' αὐτοῖς ἀρὰς
Δεινάς, νοσῶν τε, καὶ πρὸς ἠτιμασμένος.
Ἁγὼ τί δρῶν, ὁποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη,
Εἰς ἔχθος ἦλθον παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου;
Ἐγγὺς δὲ θάνατος αὐτόχειρ αὐτοῖς, Κρέον.

Et hanc auream coronam, quam vides, habeo,
Accipiens primitias ſpoliorum hoſtilium.
Cre. Duco eſſe bonum ſignum victricem tuam coronam;
In magna enim procellâ poſiti ſumus, ſicut ſcis,
Belli Græcorum; & magnum certamen eſt Thebis.
Rex quidem abiit ornatus armis,
Jam ad pugnam Eteocles Argivam:
Et mihi mandavit, ut audiam ex te,
Quid facientes, maximè ſervemus urbem.
Tir. Eteoclis quidem causâ clauſo ore
Reticerem oracula: tibi verò quandoquidem vis audire,
Dicam. Laborat enim hæc terra jam pridem, ô Creon,
Ex quo Laius ſuſcepit liberos invitis diis,
Et genuit maritum matri miſerum Oedipum,
Illæque cruentæ oculorum lacerationes
Deorum *ſunt* documentum, & exemplum Græciæ.
Quæ occultare filii Oedipi longo tempore
Volentes, tanquam effugituri Deos,
Erraverunt ſtultè: neque enim honorem patri,
Neque liberum exitum dantes, hominem miſerum,
Irritaverunt: edidit enim in eos imprecationes
Diras, languensque, & prætereà ignominia affectus.
Propter quæ ego quid non faciens, quidve non dicens,
Veni in odium filiorum Oedipi?
Propè autem adeſt mors ipſorum manibus ventura ipſis, ô Creon,

* Σοὶ μὲν γὰρ &c. ſupra ad v. 778.

* Hæc Nota uncis incluſa ex MS. C.C.C.

ANNOTATIONES.

V. 865. Οἰωνὸν ἐθέμην) Hunc locum reſpexit *Plato* in ipſo fine *Alcibiadis* 2di. Ὥσπερ δὲ καὶ ὁ Κρέων Εὐριπίδῃ πεποίηται τὸν Τειρεσίαν ἰδὼν ἔχοντα τὰ στέφη, καὶ ἀκούσας ὅτι τῶν πολεμίων ἀπαρχὰς αὐτὸν εἰλήφοι, διὰ τὴν τέχνην, Οἰωνὸν ἐθέμην, φησὶ, καλλίνικα σὰ στέφη· Ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθα, ὥσπερ οἶσθα σύ. *Joſua Barnes.*

V. 866. Ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθα) De *Æſchyli* penu, ut multa alia, hæc hauſit *Euripides*, qui in Fab. Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις v. 810. hæc habet, cum *Thebæ* jam obſidio fuerint liberatæ——
Πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ τε· καὶ κλυδωνίου
Πολλαῖσι πληγαῖς ἄντλον οὐκ ἐδέξατο. *Joſua Barnes.*

V. 872. Ἐτεοκλέους μὲν οὕνεκ' ἂν κλῄσας στόμα χρησμοὺς ἐπέσχον) Ita Vates *Eliſæus* in Sacris Literis ſe *Jehorami* gratiâ reſponſum nolle proferre, ſed *Jehoſophati* honoris causâ, quem pium probumque agnovit. Vid. 2 *Reg.* c. 3. v. 14. Et quæ Nos ad ſimilem locum ſuprà ad v. 779. κλῄσας autem pro κλείσας ſcribo, quod magis ſit *Atticum* & MS. κλῄσας. *Joſua Barnes.*

V. 877. Διαφθοραὶ) Ità lego cum *Cantero*, & *Scaligero* & τὸ διαφοραὶ rejicio; quicquid dicat *Æmyl. Portus*; quem contra & MS. noſtrum quoque militat. Quomodò verò *Oedipus* ſibi oculos eruerit. Vid. *Sophocl.* Oedip-Tyrann. v. 1276. *Joſua Barnes.*

V. 883. Ἀρὰς) En! iterum ἀρὰς priore habet breve. Vid. ſup. v. 772.

V. 885. Ἁγὼ τί δρῶν &c.) Antehac legebatur in Impreſſis, ἁγὼ τί οὐ δρῶν &c. Vid. *Gul. Canteri* Novar. Lection. l. 4. c. 1. ubi ex *Scholiaſte* prius οὐ tolli debere contendit & poſterius ἀπὸ κοινοῦ ſumendum, ità & *Æmilius Portus*. Nos licet elegantiam agnoſcimus, nihil mutare decrevimus, eò quòd nulla ſit neceſſitas: Nam ſi τὸ ποῖ, in ὁποῖα ſyllabam communem fecerimus, verſus etiam cum gemino οὐ ſtabit. Vide quæ de ſyllabâ communi Nos ad *Hecub.* v. 1108. *Scaliger* verò legit ποῖα, rectius, ut mihi quidem videtur; ὁποῖος enim eſt indefinitum, ποῖος autem interrogativum; & hic videtur interrogatorium fieri. Notandum autem, MS. legere, ut *Canterus* ex *Scholiaſtâ* feliciter conjectabat——Ἁγὼ τί δρῶν, ὁποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη. Quare & Nos ità nunc textum emendamus; oportuit verò aliorum etiam ſententias proferre. Et quidem in noſtro MS. in margine, ad τί notatur οὐ, quaſi intelligeretur ἀπὸ κοινοῦ τὸ οὐ. *Joſua Barnes.*

V. 886. Ἔχθος) al. ὄχλον. Vid. *Scholiaſt.*

Πολλοὶ

Πολλοὶ δὲ νεκροὶ * παρὰ νεκροῖς πεπτωκότες,
Ἀργεῖα καὶ Καδμεῖα μίξαντες βέλη, *al. ἀμφὶ νεκρούς.
Πικροὺς γόους δώσουσι Θηβαίᾳ χθονί·
Σύ τ', ὦ τάλαινα, συγκατασκαφήσῃ πόλι,
Εἰ μὴ λόγοισι τοῖς ἐμοῖς τις πείσεται.
Ἐκεῖνο μὲν γὰρ πρῶτον ἦν, τῶν Οἰδίπου
Μηδένα πολίτην, μηδ' ἄνακτ' εἶναι χθονός,
Ὡς δαιμονῶντας κἀνατρέψοντας πόλιν.
" Ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακόν ἐστι τἀγαθοῦ,
Μί' ἐστὶν ἄλλη μηχανὴ σωτηρίας.
Ἀλλ', (οὐ γὰρ εἰπεῖν οὐδ' ἐμοὶ τόδ' ἀσφαλές,
" Πικρόν τε τοῖσι τὴν τύχην κεκτημένοις,
" Πόλει παρασχεῖν φάρμακον σωτηρίας)
Ἄπειμι, χαίρετ'. εἷς γὰρ ὢν, πολλῶν μέτα
Τὸ μέλλον, εἰ χρὴ, πείσομαι· τί γὰρ πάθω;
Κρέ. Ἐπίσχες αὐτοῦ, πρέσβυ. Τ. μὴ 'πιλαμβάνου.
Κρέ. Μεῖνον· τί φεύγεις; Τ. ἡ τύχη σ', ἀλλ' οὐκ ἐγώ.
Κρέ. Φράσον πολίταις καὶ πόλει σωτηρίαν.
Τει. Βούλει σὺ μέν τοι, κοὐχὶ βουλήσῃ τάχα.
Κρέ. Καὶ πῶς πατρῴαν γαῖαν οὐ σῶσαι θέλω;
Τει. Θέλεις ἀκοῦσαι δῆτα, καὶ σπουδὴν ἔχεις;
Κρέ. Εἰς γὰρ τί μ' ἄλλο δεῖ προθυμίαν ἔχειν;
Τει. Κλύοις ἂν ἤδη τῶν ἐμῶν θεσπισμάτων.
Πρῶτον δ' ἐκεῖνο βούλομαι σαφῶς μαθεῖν,
Ποῦ 'στιν Μενοικεὺς, ὅς με δεῦρ' ἐπήγαγεν;
Κρέ. Ὅδ' οὐ μακρὰν ἄπεστι, πλησίον δὲ σοῦ.
Τει. Ἀπελθέτω νῦν θεσφάτων ἐμῶν ἑκάς.
Κρέ. Ἐμὸς πεφυκὼς παῖς, ἃ δεῖ, σιγήσεται.
Τει. Βούλει παρόντος δῆτά σοι τοῦτο φράσω;
Κρέ. Κλύων γὰρ ἂν τέρποιτο τῆς σωτηρίας.
Τει. Ἄκουε * δὴ νῦν θεσφάτων ἐμῶν ὁδὸν, *al. δέχου.
Ἃ δρῶντες ἂν σώσαιτε Καδμείων πόλιν.
Σφάξαι Μενοικέα τόνδε δεῖ σ' ὑπὲρ πάτρας
Σὸν παῖδ', ἐπειδὴ τὴν τύχην αὐτὸς καλεῖς.

Multi verò mortui juxta mortuos lapſi,
Argiva & Thebana miſcentes tela,
Acerbum dabunt luctum terræ Thebanæ.
Tu verò, ô miſera urbs, ſimul everteris,
Niſi ſermonibus meis aliquis obtemperaverit.
Nam illud quidem primum erat, ex filiis Oedipi
Neminem civem, neque regem eſſe terræ:
Quòd malis agitentur geniis, & everſuri ſunt urbem.
" Poſtquam autem malum potentius fuit bono.
Una reſtat alia ratio ſalutis:
Sed (non enim eſt mihi tutum hoc dicere,
" Acerbumque eſt hanc fortunam habentibus,
" Urbi exhibere pharmacum ſalutis)
Abeo, valete. Unus enim cum multis,
Quod futurum eſt ſi oportet, patiar: quid enim patiar?
Cre. Expecta hic, ſenex. *Tir.* Nè me prehendas.
Cre. Mane: quid fugis? *Tir.* Fortuna te fugit, non ego.
Cre. Dicito ſalutem civibus & urbi.
Tir. Tu modò quidem vis: ſed mox non voles.
Cre. Quomodo verò non volo ſervare terram patriam?
Tir. Vis igitur audire, & rem ſcire ſtudes?
Cre. Ad quid, n. aliud me majorem promptitudine oportet habere?
Tir. Audies igitur jam mea oracula:
Sed prius hoc certò cognoſcere volo,
Ubi nam ſit Menœceus, qui me huc adduxit.
Cre. Ille non procul abeſt; propè verò te aſtat.
Tir. Abeat nunc procul à meis oraculis.
Cre. Filius ex me natus tacebit, quæ oportebit.
Tir. Vis igitur, ut eo præſente tibi hoc dicam?
Cre. Audiens enim voluptatem capiet ex re tam ſalutari.
Tir. Audi igitur nunc oraculorum meorum viam:
Quæ facientes ſervabitis Cadmeorum urbem:
Mactari à te Menœcea hunc oportet pro patria,
Filium tuum: quandoquidem hanc fortunam ipſe accerſis.

Μίξαντες) συγκεράσαντες. 893. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ) τοῦτο πρωτικόν, τὸ ὑπὸ τοῦ γὰρ ἄρχεσθαι. Ὅμηρος, Ὦ φίλοι, ἤδη γάρ τις ἐπιχώριον μέγας ἐστίν. καὶ Μένανδρος, Ἐκ γεγένων γὰρ οἶκον ἐπιχείρησε. Πρῶτον μὲν) ἀντὶ τοῦ προτέρου, αἱρετώτερον, συμφερώτερον, μηδένα τῶν κατηγομένων ὑπὸ τοῦ Οἰδίποδος μὴ βασιλέα, μήτε πολίτην ὑποδέχεσθαι τῆς χθονός, ὡς κακοδαιμονοῦντας, ὡς σκληρῷ δαίμονι καὶ ἀπανθρώπῳ χρωμένους. 894. [* Μηδένα πολίτην) Ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἦν ἄριστον, μηδένα ἀπὸ τῶν παίδων τοῦ Οἰδίποδος ἄνακτα εἶναι τῆς χθονός, μηδὲ πολίτην, ἀντὶ τοῦ οἰκήτορα. Πολῖται οἱ τὴν πόλιν οἰκοῦντες ἁπλῶς, καὶ ἐν πόλει τὴν ἀναστροφὴν ποιούμενοι· ἀστοὶ δὲ οἱ ἰθαγενεῖς πολῖται· ἀντὶ τοῖς μὲν ἀντίκειται) οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς τὴν οἴκησιν ἔχοντες· τοῖς δὲ ἀστοῖς οἱ ξένοι.] Ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον) ἐπεὶ δὲ ἐπικρατέστερόν ἐστι τὸ κακὸν τοῦ ἀγαθοῦ. καὶ Ὅμηρος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ. ἔστιν ἄλλη μία μέθοδος, καὶ ἐπίνοια σωτηρίας, ἀλλ' οὐκ ἀκίνδυνον, ἐπεὶ ἐμοὶ τόδε εἰπεῖν, καὶ λυπηρὸν τὸ σύμβαμα τῶν κλήρων τοῖς κεκτημένοις τὴν δυστυχίαν, ὥς τε παρασχεῖν τῇ πόλει θεραπείας φάρμακον, ἀπελεύσομαι, χαίρετε. εἷς γὰρ ὢν καὶ αὐτὸς μετὰ πολλῶν Θηβαίων ἀπολοῦμαι· τοῦτο γὰρ αὐτό).

903. Ἐπίσχες) ἐπίσχες σεαυτὸν, ὦ πρέσβυ, καὶ περίμεινον. Μὴ 'πιλαμβάνου) μή με κράτει. Μεῖνον) ἐπίμεινον, τί φεύγεις; Τύχη σ') ἡ ἀγαθὴ τύχη σε φεύγει, οὐκ ἐγώ. Εἰς γὰρ τί μᾶλλον) δεῖ προθυμίαν ἔχειν, ἢ περὶ τὸ σώζειν τὴν πατρίδα, Ὅμηρος, Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης. 910. Κλύοις ἂν ἤδη) ἄκουε δὴ νῦν. Βούλει παρόντος) τὴν διήγησιν ἤδη, φησὶ, μὴ ἀπόντος τοῦ Μενοικέως λέγειν, ἤτοι τοῦ περὶ τῆς σφαγῆς αὐτοῦ. ἀλλ' ὥσπερ καὶ ἐπίτηδες ποιεῖ, δεῦρ' ἦλθ' ἐς [illegible] σοι. λέγει δ' ἄν τις, ὅτι φανερόν ἐστι τὸ προσωπεῖον, καὶ φιλόδοξον. ὡς καὶ τὴν ψυχὴν προδοὺς ὑπὲρ εὐκλείας. 918. Ἄκουε δὴ) τῶν ἐμῶν μαντευμάτων τὴν μέθοδον, ἅ τινα ποιοῦντες σώσετ' ἂν τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων. χρεία ἐστὶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος σφάξαι τὸν σὸν παῖδα τοῦτον τὸν Μενοικέα, ἐπειδὴ τὴν δυστυχίαν τῆς πόλεως αὐτὸς ἀνακαλεῖς.

* Μηδένα πολίτην &c.] Et hic locus ex Schol. MS.

ANNOTATIONES.

V. 895. Ὡς δαιμονῶντας) Antehac legebatur in impreſſis libb. δαιμονοῦντας, male ut plurimi judicabant. *Æmylius Portus* legit δαιμονῶντας recepto, ut ait, vocabulo; ſed & ipſe, ni & Nos fallimur, deceptus; δαιμονάω enim nuſquam mihi contigit videre, quùm tamen δαιμονιάω frequens ſit; quare δαιμονιῶντας mallem legere; ſed nec auſim; quia MS. δαιμονῶντας habet, levi forte errore, pro δαιμονιῶντας: Quare hoc admiſimus & vetus δαιμονοῦντας rejecimus. Ità nuper ſubtimidè licet judicabamus de Voce δαιμονάω, quam tamen bis nunc legendo apud *Æſchylum* reperio, *Theb.* v. 1009. Ἰὼ δαιμονῶντες ἐν ἄτῃ, de iiſdem ipſis *Polynice* & *Eteocle*. Item *Choeph.* v. 564. ἐγγὺς δαιμονᾷ δόμος κακοῖς, δαιμονᾷ, i.e. ἐν κακῷ κακοδαίμονος τετάρακται. *Ariſtoph.* in *Pluto*, κακοδαιμονᾷς habet. Comico vocabulo, pro ὑπὸ κακοδαίμονος ἐλαύνῃ. Quin & κἀνατρέψαντας rejecimus; & jam hinc κἀνατρέψοντας in Fut. τ. legimus; quod & ita legendum *Scaliger*, *Heinſius*, *Æmylius Portus* vellent & MS. apertè κἀνατρέψοντας legit. *Joſua Barnes.*

V. 896. Ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακὸν ἐστι τἀγαθοῦ) *Homericum* illud expreſſit---Iliad. α'. v. 576. ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ. Vid. *Scholiaſt.* & *Supplic.* v. 196. *Joſua Barnes.*

V. 909. Εἰς γὰρ τί μ' ἄλλο) Aliàs τί μᾶλλον; ſenſu æquè ſalvo; & ita *Scholiaſt.* videtur legiſſe, at contra MS. fidem. *Joſua Barnes.*

Κρ. Τί φῂς; τίν' εἶπας τόνδε μῦθον, ὦ γέρον;
Τει. Ὥσπερ πέφυκε, ταῦτα κἀνάγκη σε δρᾶν.
Κρ. Ὦ πολλὰ λέξας ἐν βραχεῖ χρόνῳ κακά.
Τει. Σοί γ', ἀλλὰ πατρίδι μεγάλα καὶ σωτήρια.
Κρ. Οὐκ ἔκλυον, οὐκ ἤκουσα, χαιρέτω πόλις.
Τει. Ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἔτ' αὐτὸς, ἐκνεύει πάλιν.
Κρ. Χαίρων ἴθ'· οὐ γὰρ σῶν με δεῖ * θεσπισμάτων.
Τει. Ἀπόλωλεν ἡ ἀλήθει', ἐπεὶ σὺ δυστυχεῖς; (* Μανθευμάτων MS.)
Κρ. Ὦ πρός σε γονάτων, καὶ γερασμίου τριχός.
Τει. Τί προσπίτνεις με; δυσφύλακτ' αἰτῇ κακά.
Κρ. Σίγα· πολίταις τούσδε μὴ λέξῃς λόγους.
Τει. Ἀδικεῖν κελεύεις μ'; οὐ σιωπήσαιμ' ἄν.
Κρ. Τί δή με δράσεις; παῖδά μου κατακτενεῖς;
Τει. Ἄλλοις μελήσει ταῦτ', ἐμοὶ δ' εἰρήσεται.
Κρ. Ἐκ τοῦ δ' ἐμοὶ τόδ' ἦλθε καὶ τέκνῳ κακόν;
Τει. Ὀρθῶς μ' ἐρωτᾷς, κεἰς ἀγῶν' ἔρχῃ λόγων.
Δεῖ τόνδε θαλάμαις, οὗ δράκων ὁ γηγενὴς
Ἐγένετο, Δίρκης ναμάτων ἐπίσκοπος,
Σφαγέντα, φόνιον αἷμα γῇ δοῦναι χοὰς,
Κάδμου παλαιὸν Ἄρεος ἐκ μηνιμάτων,
Ὃς γηγενεῖ δράκοντι τιμωρεῖ φόνον.
Καὶ ταῦτα δρῶντες, σύμμαχον κτήσεσθ' Ἄρην.
Χθὼν δ' ἀντὶ καρποῦ καρπὸν, ἀντί θ' αἵματος
Αἷμ' ἢν λάβῃ βρότειον, ἕξετ' εὐμενῆ
Γῆν, ἥ ποθ' ὑμῖν χρυσοπήληκα στάχυν
Σπαρτῶν ἀνῆκεν. ἐκ γένους δὲ δεῖ θανεῖν
Τοῦδ', ὃς δράκοντος γένυος ἐκπέφυκε παῖς.

Cre. Quid ais? cujuſmodi ſermonem hunc dixiſti, ô ſenex?
Tir. Ut res ſeſe habent; & hæc oportet te facere.
Cre. O quam multa mala parvo tempore dixiſti.
Tir. Tibi quidem, ſed patriæ magna & ſalutaria.
Cre. Non percepi, non intellexi, valeat urbs.
Tir. Vir iſte nô amplius idem eſt: *ſed* ſententiam retractat iterum.
Cre. Lætus abi: nihil enim opus eſt mihi tuis oraculis.
Tir. Num veritas *ideo* periit, quia infelix es?
Cre. Oro te per genua & per venerandam caniciem.
Tir. Quare mihi ſupplicas? inevitabilia poſtulas mala.
Cre. Tace; ne dicas civibus hunc ſermonem.
Tir. Jubes me injuſta facere? non tacebo.
Cre. Quid igitur facies mihi? occides meum filium?
Tir. Aliis hoc curæ erit; ego verò dicam.
Cre. Unde verò hoc malum venit mihi & filio?
Tir. Rectè me interrogas, & in certamen venis verborum.
Oportet illum in ipſo ſpecu, ubi draco terrigena
Fuit cuſtos fontis Dirces,
Mactatum, dare letalem ſanguinem inferias terræ,
Propter veterem iram Martis contra Cadmum,
Qui terrigenæ draconis ulciſcitur cædem.
Et hæc facientes habebitis vobis Auxiliatorem Martem.
Terra verò pro fructu fructum, & pro ſanguine
Sanguinem ſi acceperit humanum, habebitis propitiam
Terram, quæ quondam vobis auro-galeatam ſpicam
Satorum edidit: oportet enim mori aliquem ex genere
Hoc, qui natus ſit filius ex maxilla draconis.

Τί φῂς) τί λέγεις, τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος, ὃν ἀπαγγέλλεις γέρων; γέροντι καὶ οὕτως, Τί φῂς; ἐμὸν παῖδ' ὑπὲρ γῆς σφάξαι θέλεις; Σοί γε) σοὶ μόνῳ κακά. Χαιρέτω πόλις) φροντίζω, οἰμωζέτω. [* Οὐκέτ' αὐτὸς) ἀντὶ τοῦ οὐκέτι μένει ὁ αὐτός· τὸ αὐτὸς χωρὶς μὲν τοῦ ἄρθρου ἀναφορὰν δηλοῖ μόνον· μετὰ δὲ τοῦ ἄρθρου ὁμοιότητα μετὰ ἀναφορᾶς, οἷον ὁ δεῖνα ἐποίησε τόδε, ὁ αὐτὸς ἐποίησε καὶ τόδε. ἐνίοτε δὲ ταυτότητα, ἤγουν ὁμοίωσιν, ἀπαράλλακτον, οἷον ὁ δεῖνα ὁ αὐτός ἐστι τῷ δεῖνι. καὶ ἀνὴρ ὅδε οὐκέτι ὁ αὐτὸς μένει. ἤγουν ἀπαράλλακτος τὴν γνώμην. καὶ οὐχ, ὅσπερ ἦν πρὸ τούτου, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἀπαράλλακτος φυλάττει. ἐνίοτε δὲ λείπει τὸ ἄρθρον ποιητικῶς.] Ἐκνεύει πάλιν) ὑποστρέφει εἰς τοὐπίσω, ἀναχωρεῖ, ἔξω φρενῶν γέγονε. 928. Χαίρων ἄπιθι) οὐ γὰρ χρεία μοί ἐστι τῶν σῶν μαντευμάτων. Ἀπόλωλεν ἡ ἀλήθεια) οὕτω καθ' ἐρώτησιν ὁ Τειρεσίας φησί. Ὦ πρός σε) λείπει τὸ ἱκετεύω σε, ὦ Τειρεσία, προσπίπτω σοι κατὰ τῶν γονάτων, ἢ ἤγουν, καὶ τῆς τιμίας τριχὸς ἕνεκα. Ἀδικεῖν κελεύεις) προστάττων με δηλονότι μὴ λέγειν τὸ δίκαιον. Ἄλλοις μελήσει) ταῦτ' ἄλλοις ἔσται διὰ φροντίδος, τὸ κτανεῖν δηλονότι. [ὑπ' ἐμοῦ δὲ λεχθήσεται]. Ἐκ τοῦ δ' ἐμοί) ὑπὸ ποίας αἰτίας τόδε τὸ κακὸν ἦλθεν ἐμοί καὶ τῷ παιδί. Ὀρθῶς) ἁρμοδίως με ἐρωτᾷς, καὶ εἰς ἐξέτασιν ἔρχῃ τῶν ἐμῶν λόγων· πρέπει τόνδε ἐν τῷ φωλεῷ, ὅπου ὁ γηγενὴς δράκων ἐγένετο φύλαξ τῶν ναμάτων τῆς Δίρκης, σφαγέντα τὸ ἀπὸ τῆς σφαγῆς αἷμα δοῦναι θυσίας τῇ γῇ, διὰ μηνίματα τὰ παλαιὰ τοῦ Ἄρεος, τὰ κατὰ τοῦ Κάδμου, ὃς Ἄρης ἐκδικεῖ τὸν φόνον τοῦ ἐκ γῆς γεννηθέντος δράκοντος, ὃν ἐφόνευσεν αὐτὸς ὁ Κάδμος. καὶ ταῦτα ποιοῦντες βοηθὸν ἕξετε τὸν Ἄρην. Κάδμου παλαιῶν) λείπει ἡ κατά. ὁ δὲ νοῦς, κατὰ Κάδμου, διὰ τὴν παλαιὰν μῆνιν τοῦ Ἄρεος, καὶ τοῦ Κάδμου. ἐπ' ἐκδικίᾳ γὰρ τοῦ δράκοντος ἔτι καὶ νῦν μνησικακεῖ τοῖς περιλειφθεῖσι τῶν σπαρτῶν ὁ Ἄρης, ἐπεὶ μὴ ἤμυνον τῷ δράκοντι γεγονότες ἐξ αὐτοῦ. ἔτι τοῖς ἀδελφοῖς. ἔμειναν δὲ τῷ Κάδμῳ φίλοι, καὶ σὺν αὐτῷ ἔκτισαν τὴν πόλιν. ὁ δὲ Ἐχίων καὶ θυγατέρα Κάδμου ἔγημε. ἀλλαχοῦ δέ φησι ταῦτα ὑπὸ Διονύσου πεπονθέναι τὴν πόλιν. 944. Χθὼν δ' ἀντὶ καρποῦ) ἡ γῆ δὲ ἐὰν ἀντὶ καρποῦ, ἤτοι τοῦ δράκοντος τοῦ υἱοῦ αὐτῆς λάβῃ καρπὸν, τὸν Μενοικέα. καὶ ἀντὶ τοῦ αἵματος τοῦ δράκοντος, αἷμα βρότειον τοῦ Μενοικέως, ἔσται ἵλεως ὑμῖν. ἐλυπεῖτο γὰρ ἡ γῆ, ὅτι τῶν γηγενῶν σπαρτῶν ἐδέξατο τὸ αἷμα. 946. Ἥ ποθ' ὑμῖν) ἥτις ἡ γῆ ἀνέδωκε ποτὲ ὑμῖν στάχυν τῶν σπαρτῶν χρυσοπήληκα, ἤτοι ἄνδρας χρυσαῖς περικεφαλαίαις κεκοσμημένους. ὅπου γὰρ ἀνεδόθησαν, ἐκ ἀπὸ μέρους τῆς πόλεως πᾶσαν τὴν ὅλησιν δεῖ νοεῖν.

* Οὐκέτ' αὐτὸς) Hic locus intra hos Cancellos conſtrictus, ex Schol. MS. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 922. Τί φῂς; τίν' εἶπας τόνδε μῦθον, ὦ γέρον;) Mirum eſt, quòd hic loci *Scholiaſtes* aliam lectionem memorat hujus verſûs toto cœlo diverſam, quæ ita ſe habet

Τί φῂς; ἐμὸν παῖδ' ὑπὲρ γῆς σφάξαι θέλεις;

Ità *Ion.* v. 731. Ubi vulgò hic Verſus legitur,

Ἃ μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνει κακόν,

Stobæus illius loco legit, Εἰ δ' ἄρα συμβαίνοι τι δυσχερέστερον. Ubi tamen, ut id obiter notem (ἄρα enim non eſt hujus loci) γὰρ, vel tale quid, interſerendum eſt poſt ἄρα, ut Verſus ſibi conſtet. Ità ſæpe fit, de Antiquis Authoribus, ità de nonnullis S. Scripturæ locis obſervare licet. *Joſua Barnes.*

V. 928. Οὐ γὰρ σῶν με δεῖ θεσπισμάτων) Hæc referuntur ad v. 9.. Κλύοις ἂν ἤδη τῶν ἐμῶν θεσπισμάτων. De Syntaxi Vid. *Hippolyt.* v. 490. *Æmylius Portus* nugatur; δεῖ enim ſemper cum Genitivo *Rei* & aliquando etiam cum *Perſonæ* Accuſativo. *J. Barnes.*

V. 933. Σιωπήσαιμ' ἄν) Quum olim legebatur σιωπήσαιμ' ἄν, ac proindè verſus laboraret, *Scaliger* quidem σιωπήσαιμι ἂν legebat, alii σιωπήσαιμι ἄν? at *Canterus* σιωπήσαιμ' ἂν longè feliciùs & ὀρθότερον, ità enim & MS. noſtrum legit, quare & ratum eſto. *Joſua Barnes.*

V. 938. Θαλάμαις) Deleo τὸ θαλάμαις, quòd malè hucuſque obtinebat & lego θαλάμοις, non ob unam rationem, nec ob ſingularem cujuſvis authoritatem; nam præter quòd θαλάμη de brutis Animalibus propriè dicitur, θαλάμη, ζώων κατάδυσις, *Euſtath.* θάλαμος de Rationalibus, & quòd ità MS. noſtrum Optimæ fidei ex CCC. ità alibi ipſe *Arſenius*; Vid. *Scholiaſt.* ad v. 1017. ubi, quod obiter notandum, δοῦναι γῇ pro γῇ δοῦναι ſcribitur. Obiter autem notandum Θαλάμαι quoque proprium nomen eſſe Urbis *Meſſeniorum*, unde *Thalamitæ*; item *Laconiæ*; de quibus *Pauſanias* & *Stephanus* περὶ πόλεων. *Joſua Barnes.*

V. 942. Ὃς γηγενεῖ δράκοντι) Præter *Scholia* Vid. *Sophocl.* Antig. & *Ovid.* Metamorph. l. 3. Fabul. 1. *Æmylius Portus* notavit.

V. 943. Κτήσεσθ' Ἄρην) Quum κτήσασθ' olim legebatur, *Æmyl. Portus* mavult κτήσεσθ'; & *Scaligerianus* Codex κτήσασθ' & κτήσεσθ' aſcriptum habet: ſed & MS. κτήσεσθ' legit, *Schol.* ἕξετε. Quare & hoc ratum eſto. *Joſua Barnes.*

V. 946. Χρυσοπήληκα) ὁ καὶ ἡ χρυσοπήληξ, *Homero* χρυσοπήληξ, ηκος. Th. πήληξ Galea: quod notamus, quia *Scalig.* notat v. *Duport.* --ληκας quaſi eſſet χρυσοπήλυξ, υκος, miſerando errore. Στάχυν σπαρτῶν ἀνῆκεν) De Meſſe *Cadmeâ*, ex Dracontis dentium ſeminatione ortâ, Vid. *Suppl.* v. 578. Eorum autem Nomina, qui ex his ſuperfuêre, Vid. infra ad v. 949. apud *Scholiaſten.* item *Bacch* v. 540. item *Apollodor.* l. 3. c. 1. Ex his oriundi omnium *Thebanorum* nobiliſſimi ſunt habiti, unde *Atlus* apud *Nonium*, --*ab Draconis ex ſtirpe armatâ exaratum, genere Antiquior.* Vid. *Jani Gulielmi* Veriſimil. l. 3. c. 5. *Joſua Barnes.*

Σὺ

Σὺ δ' ἐνθάδ' ἡμῖν λοιπὸς εἶ σπαρτῶν γένους,
Ἀκέραιος, ἔκ τε μητρὸς, ἀρσένων τ' ἄπο,
Οἱ σοί τε παῖδες. Αἵμονος μὲν οὖν γάμοι
Σφαγὰς ἀπείργουσ', οὐ γάρ ἐστιν ἤθεος.
Κεἰ μὴ γὰρ εὐνῆς ἥψατ', ἀλλ' ἔχει λέχος.
Οὗτος δ' ὁ πῶλος τῇδ' ἀνειμένος πόλει,
Θανὼν, πατρῴαν γαῖαν ἐκσώσειεν ἄν.
Πικρὸν δ' Ἀδράστῳ νόστον, Ἀργείοισί τε
Θήσει, μέλαιναν κῆρ' ἐπ' ὄμμασιν βαλὼν,
Κλεινάς τε Θήβας. τοῖνδ' ἑλοῦ δυοῖν πότμοιν
Τὸν ἕτερον· ἢ γὰρ παῖδα σῶσον, ἢ πόλιν.
Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν, πάντ' ἔχεις· ἡγοῦ, τέκνον,
" Πρὸς οἶκον. Ὅστις δ' ἐμπύρῳ χρῆται τέχνῃ,
" Μάταιος· ἢν μὲν ἐχθρὰ σημήνας τύχῃ,
" Πικρὸς καθέστηχ', οἷς ἂν οἰωνοσκοπῇ.
" Ψευδῆ δ' ὑπ' οἴκτου τοῖσι χρωμένοις λέγων,
" Ἀδικεῖ τὰ τῶν θεῶν. Φοῖβον ἀνθρώποις μόνον
" Χρῆν θεσπιῳδεῖν, ὃς δέδοικεν οὐδένα.
Χο. Κρέον, τί σιγᾷς, γῆρυν ἄφθογγον σχάσας;
Κἀμοὶ γὰρ οὐδὲν ἧττον ἔκπληξις πάρα.
Κρέ. Τί δ' ἂν τις * εἴποι; δῆλον οἵγ' ἐμοὶ λόγοι. * εἴπῃ MS.
Ἐγὼ γὰρ οὔ ποτ' εἰς τόδ' εἶμι συμφορᾶς,
Ὥστε σφαγέντα παῖδα προσθεῖναι πόλει.
" Πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισι φιλότεκνος βίος.
" Οὐδ' ἂν τὸν αὐτοῦ παῖδά τις δοίη κτανεῖν.
" Μή μ' εὐλογείτω τἀμά τις κτείνων τέκνα.
Αὐτὸς δ', ἐν ὡραίῳ γὰρ ἕσταμεν βίῳ,
Θνήσκειν ἕτοιμος, πατρίδος ἐκλυτήριον.
Ἀλλ' εἶα, τέκνον, πρὶν μαθεῖν πᾶσαν πόλιν,
Ἀκόλαστ' ἐάσας μάντεων θεσπίσματα,
Φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' * ἀπαλλαγεὶς χθονός. * ἀπαλλαχθεὶς MS.
Λέξει γὰρ ἀρχαῖς καὶ στρατηλάταις τάδε,
Πύλας ἐφ' ἑπτὰ, καὶ λοχαγέταις μολών.
Κἂν μὲν φθάσωμεν, ἔστι σοι σωτηρία·

Tu verò hic nobis reliquus es ex satorum genere,
Integer & ex asse hæres & ex matre, & ex maribus, i.e. patre,
Tuique liberi. Hæmonis sed enim nuptiæ
Cædem ipsius prohibent: non enim est cælebs:
Quamvis enim non attigerit lectum, tamen habet lectum.
Ille verò juvenis huic donatus urbi,
Si moriatur, patriam terram servabit.
Acerbum verò reditum Adrasto, cæterisque Argivis
Faciet, triste fatum oculis objiciens,
Et inclytas faciet Thebas; ex duabus igitur sortibus elige
Alteram; aut enim filium serva, aut urbem.
Quæ igitur à nobis dici poterant, omnia habes: Quamob. me duc, filia,
" Ad domum. Quicunque enim utitur divinandi arte,
" Stultus est. Etenim si fortè dixerit inimica,
" Acerbus est iis, quibus vaticinatur:
" Dicens verò falsa propter commiserationem consulentium,
" Violat deorum jura. Solum Phœbum hominibus
" Oportebat vaticinari, qui neminem timet. * Exit Tiresias.
Cho. Creon, quid taces, remittens vocem non sonantem?
Etenim mihi non minùs quàm tibi stupor adest.
Cre. Quid enim dicat aliquis? manifesta est hæc mihi oratio.
Ego enim nunquam eo veniam calamitatis,
Ut cæsum filium proponam civitati.
" Omnibus enim hominibus est amans liberorum vita:
" Neque aliquis suum ipsius filium dederit ad interficiendum.
" Nè laudet me quisquam, occidens meos liberos.
Ipse verò (sum enim in maturâ vitâ)
Paratus sum mori, patriæ piaculum.
Verum age, fili, priusquam resciscat tota civitas,
Missis immoderatis oraculis vatum,
Fuge quàm celerrimè cedens ex hoc agro.
Dicet enim principibus, & ducibus hæc,
Vadens ad septem portas, & ad duces.
Et si antevetterimus, servaberis:

949. Λοιπὸς εἶ σπαρτῶν γένους) οἱ σπαρτοὶ ἀναιρεθέντες τῶν σπαρτῶν, ὥς Αἰσχύλος φησὶν, ἦσαν Χθόνιος, Οὐδαῖος, Πέλωρος, Ὑπερήνωρ, καὶ Ἐχίων, ὃς ἔγημεν Ἀγαυὴν τὴν Κάδμου θυγατέρα, ἐξ ἧς ποιεῖ Πενθέα. οὗ ὁ Κλάσσος, οὗ Μενοικεὺς, οὗ Κρέων καὶ Ἰοκάστη. Ἀκέραιος) καθαρὸς καὶ ἀνεπίληπτος, καὶ ἀληθὴς ἀπόγονος τῶν σπαρτῶν. Τὸ δὲ ἔκ τε μητρὸς ἀρσένων τ' ἄπο) ἀντὶ ἑνικοῦ τὸ πληθυντικὸν εἶπε, ἀντὶ τοῦ ἀκέραιος καὶ ἀπὸ πατρός. Αἵμονος μὲν οὖν) ὁ Αἵμων, φησὶν, ὁ πρεσβύτερος σου υἱὸς διὰ τὸ μεμολύνθαι τῇ μνηστείᾳ, οὐ * σφαγήσεται. ἄφθορον γὰρ ἀνδρὸς χρεία· ἢ καθὸ ἐμνηστεύσατο, ἢ ἐπεὶ ὥς λέγουσι, λάθρα συνῆλθε. τοῦτο δὲ ὡς μάντιν εἰδότα εὐφήμως εἰπεῖν. ἀνειμένος δὲ τῇ πόλει ἀντὶ τοῦ σφαγιασθεὶς καὶ ἱερωθεὶς τῇ πόλει. Πικρὸν δ' Ἀδράστῳ) μόνος γὰρ ἐσώθη τῶν στρατηγῶν, διὸ εἶπε νόστον. πικρὸν δὲ, διὰ τὴν λύπην τῶν συστρατευσαμένων. Κλεινάς τε Θήβας) ἐνδόξως θήσει ἀπὸ κοινοῦ. Τοῖνδ' ἑλοῦ) ἀπὸ τῶν δύο δυστυχιῶν, πρόκρινε τὴν ἑτέραν, ἢ τὸν παῖδα σῶσον, ἢ τὴν πόλιν. Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν) πάνθ', ὅσα παρ' ἡμῶν ἐβούλου μαθεῖν, ἔχεις, ἀντὶ τοῦ ἀκήκοας καὶ κατέχεις. Ἡγοῦ, τέκνον) προοδήγει, θύγατερ, πρὸς τὸν οἶκον. ὅς τις δὲ μαντικῇ χρῆται τέχνῃ μάταιός ἐστι. ἐὰν μὲν γὰρ τύχῃ δηλώσας μισητὰ, ἀπεχθὴς ἐγένετο ἐκείνοις δηλονότι, ὧν χάριν τὰς μαντείας ποιεῖται. ψευδῆ δὲ τοῖς χρωμένοις λέγων ὑπὸ συμπαθείας, ἀδικεῖ εἰς τοὺς θεοὺς ψευδόμενος κρύπτων τὸ ἀληθὲς, καὶ μὴ διάδηλον ποιῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν καὶ τὴν δωρεάν. τὸν Ἀπόλλωνα δὲ μόνον ἔπρεπε χρησμοὺς διδόναι τοῖς βροτοῖς, ὃς οὐ φοβεῖταί τινα. Κρέον, τί σιγᾷς) ὦ Κρέον, τί σιωπᾷς τὴν φωνὴν ἄηχον ἐπάρας, καὶ μήτι φθεγγόμενος, ὡς εἰ ἔλεγον, οὐ σιωπῆς σοι καιρὸς ἀκούσαντι ταῦτα, ἀλλὰ βουλεύσασθαί τι καὶ πρᾶξαι. Σχάσας) μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ ἀποκόψας καὶ ἀπολέσας. ἄφθογγον δὲ γῆρυν ἀντὶ τοῦ ἄηχον. Κἀμοὶ μὲν) κἀγώ σοι οὐδὲν ἧττον συνάχθομαι· ἀλλ' οὐ σιωπῆς, φησὶ δὲ μᾶλλον καιρὸς ἐστιν· διὸ ἔδει λέγειν σε. Δῆλον οἵγ' ἐμοὶ λόγοι) λείπει τὸ πρᾶγμα, δῆλον τὸ πρᾶγμα. 970. Ἐγὼ γὰρ οὔποτ' εἰς τόδ' εἶμι) ἐγὼ γὰρ οὐδέποτε εἰς τοῦτο τῆς συμφορᾶς, ἀντὶ τοῦ εἰς τοιαύτην συμφορὰν ἀπελεύσομαι, ὥστε προσθεῖναι τῇ πόλει τοῦτον σφαγέντα, ἀντὶ τοῦ ὥστε σφαγιασθῆναι ὑπὲρ τῆς πόλεως. πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις ὑπάρχει φιλότεκνος ὁ βίος, ἤγουν πάντες ἄνθρωποι τὰ ἑαυτῶν τέκνα φιλοῦσι. οὐδέ τις ἂν δοίη τὸν αὐτοῦ παῖδα ὥστε φονευθῆναι. μὴ ἐπαινείτω με τις λόγους εὐλόγους λέγων, τὰ ἐμὰ τέκνα συμβουλεύων με κτείνειν. ἐγὼ δὲ θνήσκειν ὑπὲρ πατρίδος ἕτοιμός εἰμι, ἀπολυόμενος αὐτὴν τῶν ἐπερχομένων κακῶν. ἐν ὥρᾳ γὰρ ἐσχάτῳ καθέσταμαι. ἀλλ' ἄγε, ὦ παῖ, πρὸ τοῦ τὴν πόλιν μαθεῖν, τὰ ἀπαίδευτα τοῦ μάντεως ἐάσας χρηστήρια, φεῦγε λίαν ταχέως τῆς χθονὸς ταύτης ἐλευθερωθείς. λέξει γὰρ τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς στρατηγοῖς ταῦτα, ἐπὶ τὰς ἑπτὰ πύλας καὶ τοὺς λοχαγέτας παραγενόμενος. καὶ ἐὰν προφθάσωμεν, ὑπάρχει σοι σωτηρία· ἐὰν δὲ ὑστερήσωμεν, ἀπολούμεθα, ἀποθανῇ γάρ.

* Fut. β. à σφάζω.

ANNOTATIONES.

V. 952. Ἤθεος) Ità lego pro ἠΐθεος, nè Amphibrachus ſit in quinto loco. Vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 1388. & v. 1391. & v. 1469. &c.

V. 957. Μέλαιναν κῆρ') Ità corrigo μέλαιναν, quod *Canterus* legit μελαίνας & Sophocleam vult λέξιν; ſed *Homeri* ſtudioſior erat *Eurip.* qui paſſim habet κῆρας μελαίνας. Et *Scaliger* atque *Duportus* ita legunt, quin his accedit Authoritas MS. CCC. *Duportus* pro βαλὼν etiam λαβών. *Joſua Barnes.*

V. 962. Μάταιος. ἢν μὲν ἐχθρὰ) Legebatur hactenis μάταιος. ἢν μὲν γὰρ ἐχθρὰ, & *Joh. Miltonus* τὸ μὲν delebat, quùm tamen nulla metri neceſſitas id poſtularet, *Amphimacer* enim aut *Dactylus* non malè in tertio loco: ſed jam video in MS. τὸ γὰρ omitti; quare ita nunc ſcribimus. *Joſua Barnes.*

V. 976. Θνήσκειν ἕτοιμος, πατρίδος ἐκλυτήριον) Deleo τὸ εἰμὶ, ut ſuperfluum. Vid. *Gul. Canteri* Novar. Lection. l. 4. c. 1. Et huic favet *Codex Heinſio-Scaligerianus*. *Duportus* τὸ εἰμὶ retinet & τὸ θνήσκειν delendum putat, certè alterutrum tolli debet: *Johannes Miltonus Duporti* partes defendit; *Æmilius Portus Canteri*; quibus viz. *Porto* & *Cantero* cum *Heinſio-Scaligerio*, nos accedimus. Præterea MS. toties laudatum legit Θνήσκειν ἕτοιμος πατρίδος ἐκλυτήριον. *Joſua Barnes.*

Ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανῇ.

Με. Ποῖ δῆτα φύγω; τίνα πόλιν, τίνα ξένων;

Κρ. Ὅπου χθονὸς τῆσδ' ἐκποδὼν μάλιστ' ἔσῃ.

Με. Οὐκοῦν σε φράζειν εἰκός· ἐκπονεῖν δ' ἐμέ.

Κρ. Δελφοὺς περάσας φεῦγε. Μ. ποῖ με χρὴ μολεῖν;

Κρ. Αἰτωλίδ' εἰς γῆν. Μ. ἐκ δὲ τῆσδε, ποῖ περῶ;

Κρ. Θεσπρωτὸν οὖδας. Μ. σεμνὰ Δωδώνης βάθρα;

Κρ. Ἔγνως. Μ. τί δῆτ' ἔρυμά μοι γενήσεται;

Κρ. Πόμπιμος ὁ δαίμων. Μ. χρημάτων δὲ τίς πόρος;

Κρ. Ἐγὼ πορεύσω χρυσόν. Μ. εὖ λέγεις, πάτερ.

Κρ. Χώρει νυν. Μ. ὡς σὴν πρὸς κασιγνήτην μολὼν,

Ἧς πρῶτα μαστὸν εἵλκυσ', Ἰοκάστην λέγω,

Μητρὸς στερηθεὶς, ὀρφανός τ' ἀποζυγεὶς,

Προσηγορήσων εἶμι, καὶ σώσων πόλιν.

Κρ. Ἀλλ' εἶα, χώρει· μὴ τὸ σὸν κωλυέτω.

Με. Γυναῖκες, ὡς εὖ πατρὸς ἐξεῖλον φόβον,

Κλέψας λόγοισιν, ὥσθ' ἃ βούλομαι τυχεῖν.

Ὃς μ' ἐκκομίζει, πόλιν ἀποστερῶν τύχης,

Καὶ δειλίᾳ δίδωσι. Καὶ συγγνωστὰ μὲν

Γέροντι, τοὐμὸν δ' οὐχὶ συγγνώμην ἔχει,

Προδότην γενέσθαι πατρίδος, ἥ μ' ἐγείνατο.

Ὡς οὖν ἂν εἰδῆτ', εἶμι, καὶ σώσω πόλιν.

Ψυχήν τε δώσω τῆσδ' * ὑπερθανεῖν χθονός. [* al. ὑπερθανών.]

" Αἰσχρὸν γὰρ, εἰ μὲν θεσφάτων ἐλεύθεροι,

" Κοὐκ εἰς ἀνάγκην δαιμόνων ἀφιγμένοι,

" Στάντες παρ' ἀσπίδ' οὐκ ὀκνήσουσιν θανεῖν,

" Πύργων πάροιθε μαχόμενοι πάτρας ὕπερ·

" Ἐγὼ δὲ πατέρα καὶ κασίγνητον προδοὺς,

" Πόλιν τ' ἐμαυτοῦ, δειλὸς ὡς, ἔξω χθονὸς

" Ἄπειμ'· ὅπου δ' ἂν ζῶ, κακὸς φανήσομαι.

Μὰ τὸν μετ' ἄστρων Ζῆν', Ἄρην τε φοίνιον,

Ὃς τοὺς ὑπερτείλαντας ἐκ γαίας ποτὲ

Σπαρτοὺς ἄνακτας τῆσδε γῆς ἱδρύσατο,

Ἀλλ' εἶμι· καὶ στὰς ἐξ ἐπάλξεων ἄκρων

Si verò cunctatus fueris, perimus, occideris.

Me. Quò fugiam igitur, ad quam civitatem? ad quem hoſpitem?

Cre. Ubi quàm longiſſime ab hâc terrâ abſis.

M. Ergo te dicere convenit, *quonam ſim abiturus*, me v. imper. facere.

Cre. Fugito in Delphos tranſiens. *M.* Quonam me oportet ire?

Cre. In terram Ætolorum. *M.* Ex illâ verò quò fugiam?

Cre. Ad ſolum Theſprotorum. *M.* Religioſam ad ſedem Dodonæ?

Cre. Scis. *M.* Quod verò tutamen mihi erit?

Cre. Deus te comitabitur. *M.* Unde verò erit copia pecuniæ?

Cre. Ego præbebo aurum. *M.* Benè dicis, pater.

Cre. Vade igitur. *M.* Vadens ad tuam ſororem,

Cujus primùm ubera traxi, Jocaſten dico,

Cùm eſſem privatus matre, & avulſus ab ea orphanus,

Tanquam ſalutaturus vado, & urbem ſervaturus.

Cr. Sed age, abi; ne quod ad te attinet, tibi ipſi ſis impedimento.

Me. O mulieres, quàm benè patri exemi metum,

Decipiens eum verbis, ut conſequerer, quæ volo:

Qui ablegat me privans urbem Bonâ Fortunâ,

Et ignaviæ proſtituit. Sed ignoſcendum eſt

Seni: res verò mea non meretur veniam,

Proditorem eſſe patriæ, quæ me genuit.

Ut igitur ſciatis, vadam & ſervabo urbem,

Animamque dabo, ut moriatur pro hâc terrâ.

" Turpe enim eſt, ſi liberi quidem ab oraculis,

" Et non impulſi neceſſitate divinitus,

" Stantes ad clypeos, non detrectent mori,

" Pugnantes pro patriâ ante turres:

" Ego verò patrem & fratrem prodens,

" Et urbem meam, tanquam timidus, ex terrâ

" Diſcedam: ubicunque enim vixero, videbor ignavus.

Non per Jovem, qui eſt in aſtris, & Martem cædium autorem,

Qui exortos è terrâ quondam

Satos reges hujus terræ conſtituit.

Sed abibo; & ſtans in murorum pinnis ſummis

Ποῖ δῆτα) ποῖ λοιπὸν φύγω, εἰς τίνα πόλιν, εἰς τίνα τῶν φίλων; Ὅπου) ποῦ, ὅπου μακρὰν μάλιστα τῆσδε τῆς γῆς γενήσῃ. Οὐκοῦν) πρέπον σε λοιπὸν, ὅπου πορευθῶ, λέγειν, ἐκπληροῦν δ' ἐμέ. Δελφοὺς περάσας) ἐκ τῶν Δελφῶν περάσας δηλονότι. εἰς οὐδὲν δὲ χρήσιμον προσγράφει. μᾶλλον δὲ αὐτὸν ἐχρῆν σκοπεῖν, ὅπως τῶν πολεμίων περικαθεζομένων λάθῃ φυγὼν ὁ Μενοικεύς. Σεμνὰ) τὰ σεβάσμια τῆς Δωδώνης θεμέλια φύλαγμά μοι γενήσεται, ὃ ἐστι ποία πόλις δεξαμένη με σώσει. Πόμπιμος ὁ δαίμων) ὁδηγήσει ἡ τύχη. Χρημάτων δὲ) τίς εὐπορία. Ἐγὼ πορεύσω) ἀντὶ τοῦ πέμψω χρυσὸν, καλῶς λέγεις, ὦ πάτερ. ἀπέρχου δή. 993. Ὡς σὴν πρὸς) ἐκ παραλλήλου. ἢ ὡς εἰς πρόσωπον. πρὸς τὴν σὴν κασιγνήτην Ἰοκάστην ἐλθὼν, ἧς πρώτης κατὰ ἀρχὰς τὸν μαστὸν ἐθήλασα, τῆς μητρὸς στερηθεὶς καὶ ὀρφανὸς γενόμενος προσαγορεύων ἐκείνην, καὶ συνταξόμενος, ἀπελεύσομαι διατηρήσων τὴν ἐμαυτοῦ ζωήν. ἐναντίως δὲ ἱστορεῖ Σοφοκλῆς. μετὰ γὰρ θάνατον τοῦ παιδὸς ἡ μήτηρ αὐτοῦ ζῇ, ὡς ἐν Ἀντιγόνῃ φησὶ, καὶ μίαν ὁρᾷ δάμαρτα τοῦ Κρέοντος. Προσηγορήσων αὐτὴν καὶ σώσων τὸν βίον. Ἄλλως. σώσων τὴν πόλιν, οὐ γὰρ ὡς ὁ πατὴρ ᾤετο. Ἀλλ' εἶα χώρει) σπεῦσον, ἄπελθε· μὴ σὺ σαυτὸν ἐμποδίζε πρὸς τὴν σωτηρίαν. Ἄλλως. μὴ τὸ σὸν, ὅσον τὸ κατὰ σὲ, μὴ γενέσθω κώλυμα. 998. Γυναῖκες) ὦ γυναῖκες, ὡς ἐπιτηδείως καὶ καλῶς ἐξέβαλον τὸν φόβον τοῦ πατρὸς, διὰ λόγων ἀπατήσας αὐτὸν, ὥστε τυχεῖν ὧν βούλομαι, ὅστις ὁ πατὴρ φυγαδεύει καὶ ὑπεξάγει τῆς πόλεως, τῆς εὐτυχίας ἀποστερῶν με καὶ τὴν πόλιν, καὶ φόβῳ δίδωσιν ἐμέ· καὶ συγγνώμης ἄξιον τὸ πρᾶγμα τῷ πατρί· τὸ κατ' ἐμὲ δ' οὐδαμῶς συγγνώμην ἔχει, τὸ προδότην γενέσθαι τῆς πατρίδος, ἥτις ἐγέννησέ με. ἵνα οὖν γνῶτε, ἀπελεύσομαι, καὶ σώσω τὴν πόλιν. τὴν δὲ ζωὴν δώσω, ὥστε ἀποθανεῖν ὑπὲρ τῆσδε τῆς χθονός. αἰσχύνης γὰρ ἄξιον, λείπει τὸ ἐστὶ, ἐὰν οἱ τῶν μαντευμάτων ἐλεύθεροι, καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν μὴ ἀναγκαζόμενοι, οὐκ ἀναβάλλονται ἀποθανεῖν παρὰ πόλεμον στάντες, καὶ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἔμπροσθεν τῶν πύργων μαχόμενοι. ἐγὼ δὲ πατέρα καὶ ἀδελφὸν προδοὺς, καὶ πόλιν τὴν ἐμαυτοῦ, ὡς ἄνανδρος ἔξω τῆς χθονὸς ἀπελεύσομαι, καὶ ὅπου ἂν ζῶ, κακὸς φανήσομαι. οὐ ποιήσω τοῦτο μὰ τὸν μετ' ἄστρων Ζῆνα. τὸν ἥλιον φησὶ, τὸν αἴτιον τοῦ φόνου φόνιον, ἐπειδὴ οὗτος φονικὸς τῶν σπαρτῶν. δράκοντα κατασχήσας αὐτόθι φύλακα τῆς κρήνης, ἐξ οὗ οἱ σπαρτοὶ, ὅστις τοὺς ἀνατελλόντας ποτὲ ἐκ τῆς γῆς σπαρτοὺς ἱδρύσατο καὶ βασιλεῖς τῆσδε τῆς γῆς κατεστήσατο. ἀλλ' ἀπελεύσομαι, καὶ στὰς ἐκ τοῦ ἄκρου τῶν ἐπάλξεων, καὶ σφάξας ἐμαυτὸν εἰς τὴν * θαλάμην τὴν σκοτεινὴν τοῦ δράκοντος, ὅπου ὁ Τειρεσίας διηγήσατο καὶ παρῄνεσε φονευθῆναι, ἐλευθερώσω τὴν γῆν.

* Θαλάμην, Vid. ſupra in Notis ad v. 938.

ANNOTATIONES.

V. 986. Οὐκοῦν) Τοιγαροῦν, λοιπόν· ſignificat *Igitur*, & *Non igitur*.

987. Δελφοὺς περάσας φεῦγε. Μ. ποῖ με χρὴ μολεῖν) Ita hunc Verſum ex MS. toties laudati Authoritate reſtituo; cùm antehac legebatur Δελφοὺς περάσας φεῦγε· ποῖ με χρὴ πάτερ μολεῖν. *Scaliger* quidem rectè τὸ φεῦγε (quod *Canterus* rejecerat Novar. Lection. l. 4. c. 1.) retinet, & τὸ πάτερ delet, ut & MS. *J. Barnes.*

V. 999. Ὥσθ' ἃ βούλομαι τυχεῖν) ὥστε τυχεῖν ἐμὲ, ἃ βούλομαι. De hoc uſu τοῦ ὥστε Vide quæ Nos ad *Ion.* v. 90.

V. 1000. Πόλιν ἀποστερῶν τύχης) Ita rectiſſimè legit MS. cùm antè, πόλεως malè legebatur conjunctim cum ἐκκομίζει. Pro quo tamen *Scaliger* πόλεος legebat, aliquantò rectiùs. *Joſua Barnes.*

V. 1001. Συγγνωστὰ μὲν) *Atticè* pro συγγνωστόν. Vid. *Hippol.* v. 371. Præcipuè autem ad *Herc. Fur.* v. 583.

V. 1008. Ὀκνήσουσι) Addendum eſt τὸ ν' in fine, vel vitiosè ſit lectum. Vide quæ Nos ad *Oreſt.* v. 1535.

Σφάξας ἐμαυτὸν σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ
Δράκοντος, ἔνθ' ὁ μάντις ἐξηγήσατο,
Ἐλευθερώσω γαῖαν· εἴρηται λόγος.
Στείχω δὲ, * θανάτου δῶρον οὐκ αἰσχρὸν πόλει
Δώσων, νόσου δὲ τήνδ' ἀπαλλάξω χθόνα.
" Εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος ὅ, τι δύναιτό τις
" Χρηστὸν, διέλθοι τοῦτο, κεἰς κοινὸν φέροι
" Πατρίδι, κακῶν ἂν αἱ πόλεις ἐλασσόνων
" Πειρώμεναι, τολοιπὸν εὐτυχοῖεν ἄν.

* θανάτῳ MS.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἔβας ἔβας, ὦ πτεροῦσα, γᾶς λόχευμα,
2 Νερτέρου τ' Ἐχίδνας,
3 Καδμείων ἁρπαγά,
4 Πολύστονος, * πολύφθορος,
5 Μιξοπάρθενος, δάϊον τέρας,
6 Φοιτάσι πτεροῖς,
7 Χαλαῖσί τ' ὠμοσίτοις.
8 Διρκαίων ἅ ποτ' ἐκ τό-
9 πων νέους πεδαίρου-
10 σ' ἄλυρον ἀμφὶ μοῦσαν,
11 Ὀλομέναν τ' Ἐρινὺν
12 Ἔφερες, ἔφερες ἄχεα πατρίδι
13 Φόνια. Φόνιος ἐκ θεῶν,
14 Ὃς τάδ' ἦν ὁ πράξας.
15 Ἰάλεμοι δὲ ματέρων,
16 Ἰάλεμοι δὲ παρθένων
17 Ἐστέναζον οἴκοις,
18 Ἤϊον βοὰν,
19 Ἤϊον μέλος·
20 Ἄλλος ἄλλον ἐπωτότυζε διαδοχαῖς ἀνὰ πόλιν.
21 Βροντᾷ δὲ στεναγμὸς,
22 Ἰαχά τ' ἦν ὅμοιος,
23 Ὁπότε πόλεως ἀφανίσειεν
24 Ἁ πτεροῦσα παρθένος τιν' ἀνδρῶν.

Ἀντιστροφή.

1 Χρόνῳ δ' ἔβα Πυθίαις ἀποστολαῖσιν

* πολύμοχθος MS.

Interficiens me ipſum ad atrum ſpecum
Draconis, ubi vates dixit,
Liberabo terram: dicta eſt ſententia.
Vado autem, donum mortis non turpe urbi
Daturus, liberabo autem patriam ab hoc malo.
" Si enim accipiens unuſquiſque quodcunque poſſit
" Bonum, hoc perſequatur, & in commune conferat
" Patriæ: civitates minora mala
" Experientes, in poſterum beatæ eſſent.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. 1 Aſcendiſti, aſcendiſti, ô alata, terræ partus,
2 Infernæque Echidnæ, *i.e. viperæ*,
3 Cadmeorum ad raptum,
4 Multorum gemituum autor, multis pernicioſa,
5 Mixta virgo, hoſtile monſtrum,
6 Furioſis alis,
7 Unguibúſque crudivoris:
8 Quæ quondam ex Dircæis lo-
9 cis adoleſcentes è ſolo attol-
10 lens inconcinno cum carmine,
11 Et pernicioſis furiis,
12 Attuliſti, attuliſti dolores patriæ
13 Cruentos. Cruentus *profectò fuit ille* ex diis,
14 Quicunque hæc fecit.
15 Luctus autem matrum,
16 Luctus autem virginum
17 Reſonabant *in* ædibus,
18 Lugubrem vocem,
19 Lugubre carmen:
20 Alius alium lugebat ſucceſſivè per urbem.
21 Tonitruo autem luctus,
22 Clamorique erat ſimilis,
23 Quoties ex urbe, ex hominum conſpectu abripuiſſet
24 Alata virgo aliquem virum.

Antiſtrophe.

1 Tandè verò venit Pythio miſſu

1017. Σφάξας ἐμαυτὸν) Σωσιφάνης ὁ τραγικὸς ὑπὸ τοῦ Λαΐου φησὶ τεθνηκέναι τὸν Μενοικέα· Νικόστρατος δὲ, ὑπὸ τῆς Σφιγγός. Σηκὸν) εἰς τὸν σηκὸν σφάξας ἐμαυτὸν ἀπὸ τῶν τειχέων, ὡς * τοῦ σηκοῦ πλησίον τοῦ τείχους ὄντος. [* Ἄλλως· σηκὸς, ἔνθα ἱδρύετο τὸ ἄγαλμα· λέγεται σηκὸς καὶ ἔνθα ἐγκλείουσιν οἱ νομεῖς τὰ νεογνὰ, ὅπως τὰς μητέρας αὐτῶν ἀμέλγωσιν ἢ εἰς νομὸν ἐκπέμπωσιν, ἀφ' οὗ ἐνταῦθα σηκὸς, ἡ φωλεός.] Ἐξηγήσατο) ὅπου ὁ μάντις ἐξηγεῖτο. εἶπε γὰρ, * Δεῖ τόνδε θαλάμαις, οὗ δράκων ὁ γηγενὴς Ἐγένετο, Δίρκης ναμάτων ἐπίσκοπος, Σφαγέντα φόνιον αἷμα δοῦναι γῇ χοάς. Ἀλλ' εἶμι) οὐκ ἐκφεύξομαι, ἀλλ' εἶμι πρὸς θάνατον ἐξ ἐπάλξεων ἄκρων. Εἴρηται λόγος) ἐλέχθη ὁ λόγος, ἀπέρχομαι δὲ διὰ τοῦ ἐμοῦ θανάτου δῶρον οὐκ ἀπρεπὲς τῇ πατρίδι δώσων, καὶ τοῦ κινδύνου ταύτην ἐλευθερώσων. εἰ γὰρ ἕκαστος ὃ κατὰ δύναμιν εἶχεν ἀγαθὸν εἰσέφερε τῇ πατρίδι, ἐκ τούτων ἂν ἧσσον πάσχοιεν κακοῦ αἱ πόλεις. 1026. Ἔβας ἔβας) πρὸς οὐδὲν ταῦτα. ἔδει γὰρ τὸν χορὸν εἰκάσαι καὶ τὸν θάνατον Μενοικέως, ἢ ἀποδέξασθαι τὴν εὐψυχίαν τοῦ νεανίσκου. ἀλλὰ τὸ περὶ Οἰδίπου καὶ τὴν σφίγγα διηγοῦνται τὰ πολλάκις εἰρημένα. Ἔβας) ἦλθες, ἦλθες, ὦ πτερόεσσα σφίγξ, γέννημα μὲν τῆς τῶν Θηβαίων γῆς. ἐνταῦθα γὰρ ἐγεννήθης. λόχευμα δὲ τοῦ Τυφῶνος, καὶ τῆς καταχθονίου ἐχίδνης, ἐπὶ ἁρπαγῇ τῶν Θηβαίων, πολλῶν στεναγμῶν αἰτία, πολύφθορε, μιξοπάρθενε, ἔχεις γὰρ τὰ μὲν παρθένου, τὰ δὲ θηρὸς, ξένης καὶ παραδόξου φύσεως, φονικὸν τέρας τοῖς τε φοιταλέοις καὶ μανικοῖς πτεροῖς, καὶ τοῖς ὄνυξι τοῖς ὠμὰ τὰ κρέα ἁρπάζουσι πρὸς σίτησιν. ἥτις πεδαίρουσα τοὺς νέους, ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ὕψος αἴρουσα ποτὲ ἐκ τῶν τόπων τῆς Δίρκης, ἤτοι ἐκ τῶν Θηβῶν, προσῆγες καὶ προσέφερες ἄναυλον καὶ ἀνήδυνον ᾠδήν· ἄλυρον δὲ μοῦσαν, τὸν θρῆνον, παρόσον πρὸς αὐλὸν, οὐχὶ πρὸς λύραν ᾖδοντο οἱ ὕμνοι, ἱερᾶς Ἀπόλλωνος νομιζομένης. ἀπενθὴς δὲ θεὸς ὁ Ἀπόλλων. Αἰσχύλος, Τί ταῦτ' ἀνωλόλυξας ἀμφὶ Λοξίου. Οὐ γὰρ τοιοῦτος ὥστε θρηνητοῦ τυχεῖν. ἡ ἀμφὶ δὲ πρὸς τὸ ἔφερες, προσέφερες ᾠδήν. λέγει δὲ τὸ αἴνιγμα. Ἄχεα πατρίδι φόνια) λέγει φόνους καὶ λύπας ταῖς Θήβαις. τινὲς δὲ τὸ φόνια πρὸς τὰ ἑξῆς, ὃς τάδε τὰ φόνια πρᾶξαι, φόνιος ἦν θεός. ὁ ἐκ θεῶν ταῦτα πράξας, αὐτὸς φόνιος ἦν. αἱ δὲ ἰάλεμοι τῶν παρθένων, καὶ τῶν μητέρων ἐστέναζον ἐν τοῖς οἴκοις, πενθοῦσαι αἱ μὲν τὰ τέκνα, αἱ δὲ τοὺς ἀδελφούς. Ἤϊον δὲ βοὰν, θρηνητικὴν βοήν. διὸ ἐπὶ μὲν θρήνων ψιλοῦται, ἐπὶ δὲ παιάνων δασύνεται). Ἐπωτότυζεν) ἄλλος ἄλλον ἐθρήνει. ὁ στεναγμὸς δὲ καὶ ἡ ἠχὴ βροντῇ παρεῖχεν ὅμοιος, ὁπόταν ἀναρπάζειεν ἡ σφίγξ ἀπὸ τῆς πόλεως τινὰ τῶν ἀνδρῶν. θρῆνος καὶ βοὴ ἐγένετο. μετὰ χρόνον δὲ ὁ ἄθλιος Οἰδίπους εἰς πέδον τὴν γῆν τῶν Θηβαίων διὰ τοῦ Ἀπόλλωνος παραπομπαῖς ἦλθε. 1050. Ἀποστολαῖς) πυνθανομένῳ γὰρ Οἰδίποδι περὶ τῶν γονέων, ἔχρησεν αὐτῷ ὁ θεὸς, ὡς ἀποκτείνας τὸν πατέρα γαμήσει τὴν μητέρα. διὸ εἰς Θήβας ἦλθεν, οὐκ εἰς Κόρινθον, φοβούμενος, μὴ ἀποκτείνας Πόλυβον, γαμήσοι Μερόπην.

* Ἄλλως· σηκὸς &c. Hæc Nota Uncis incluſa ex MS. prædicto. * Δεῖ τόνδε &c. Vid. ſupra & in Notis ibid. ad v. 938.

ANNOTATIONES.

V. 1021. Ἀπαλλάξω) *Scaliger* legit ἀπαλλάξειν, ſicut δώσων prius, ſed Nobiſcum ſtat MS. *C. C. C.*

V. 1034. Πεδαίρουσα) Πεδαίρειν verbum eſt Poeticum, idem valens ac ἐκ πέδου αἴρειν, *ex-ſolo-tollere, humo-tollere, attollere*: vel etiam pro μεταίρειν, πέδα enim pro μετὰ, Æolicè. Vid. ad *Rheſ.* v. 372. *Joſua Barnes*

V. 1043. Ἤϊον) aliàs ἰήϊον, & ita MS. *C. C. C.*

V. 1049. Πτεροῦσα) pro πτεροῦσσα· Malè olim πτέρουσα, ſicut & ſupra v. 1026.

2 Οἰδί-

2 Οἰδίπους ὁ τλάμων	2 Oedipus miſer
3 Θηβαίαν τάνδε γᾶν,	3 Thebanam in hanc terram,
4 Τότ' * ἄσμενος, πάλιν δ' ἄχη· * al. ἀσμένοις.	4 Tunc quidem populo acceptus; mox a. Dolores-ſubſecuti-ſunt.
5 Ματρὶ γὰρ γάμοις δυσγάμοις ὁ τάλας,	5 Cum matre enim nuptias infelices miſer,
6 Καλλίνικος ὢν	6 Præclaram victoriam adeptus
7 Αἰνιγμάτων, συνάπτει·	7 Ænigmatum, contraxit:
8 Μιαίνει δὲ πόλιν.	8 Polluit autem urbem.
9 Δι' αἱμάτων δ' ἀμείβει	9 Per ſanguinē verò cædiſq; verſat,
10 Μυσαρὸν εἰς ἀγῶνα,	10 Execrandum in certamen
11 Καταβαλὼν ἀραῖσι	11 Conjiciens imprecationibus
12 Τέκεα μέλεος. Ἀγάμεθ', ἀγάμεθα,	12 Liberos ſuos miſer. Admiramur, admiramur illum,
13 Ὃς ἐπὶ θάνατον οἴχεται	13 Qui ad mortem abit
14 Γᾶς ὑπὲρ πατρῴας,	14 Solo pro patrio,
15 Κρέοντι μὲν λιπὼν γόους,	15 Creonti quidem relinquens luctus:
16 Τὰ δ' ἑπτάπυργα κλῇθρα γᾶς	16 Sed ſeptem turribus munita clauſtra hujus agri
17 Καλλίνικα θήσων.	17 Præclara victoriâ inſignia redditurus.
18 Γενοίμεθ' ὧδε ματέρες,	18 Utinam autem ſic ſiamus matres,
19 Γενοίμεθ' εὔτεκνοι, φίλαι, (γᾶσαν,	19 Utinam ſiamus prole fœlices, ô amicæ,
20 Παλλὰς, ἃ δράκοντος αἷμα λιθόβολον κατεργά-	20 O Pallas, quæ draconis ſanguinem ſaxis ſparſum confeciſti,
21 Καδμείαν μέριμναν	21 Cadmi ſollicitudinem
22 Ὁρμήσασ' ἐπ' ἔργον.	22 Impellens ad opus.
23 Ὅθεν ἐπέσσυτο τάνδε γᾶν	23 Unde invaſit hunc agrum
24 Ἁρπαγαῖσι δαιμόνων τις ἄτα.	24 Rapinis dæmonum quædam noxa.

Τότε μὲν ἄσμενος) ἀντὶ τοῦ ἡδύς, διὰ τὸ λῦσαι τὸ αἴνιγμα. πάλιν δὲ, ἤτοι ὕστερον, ἄχη συνάπτει, διὰ τὸν γάμον τῆς μητρὸς, καὶ τὰ λοιπά. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ συνάπτει. Καλλίνικος ὢν) τὸ ἑξῆς, καλλίνικος γὰρ ὢν τῶν αἰνιγμάτων τῆς σφιγγὸς ἕνεκα, γάμους συνάπτει τῇ μητρί. Δι' αἱμάτων) τὴν πόλιν δὲ διὰ φόνων ἐναλλάσσει. τὸ δὲ ἀμείβει, ἀμείβεσθαι ποιεῖ, ἐμβαλὼν διὰ καταρῶν τοὺς παῖδας εἰς φιλονεικίαν. Ἄλλως. τὰ πρῶτα κακὰ, δι' αἱμάτων ἤλλαξεν, ἐμβαλὼν τοὺς παῖδας διὰ καταρῶν εἰς φιλονεικίαν. Μέλεος) ἀπὸ τούτου εὐθέως ἐχρῆν ἄρξασθαι τὸν χορόν. ἐκεῖνα γὰρ περιττά εἰσι. διὰ φόνων δὲ διέρχεται εἰς τὴν μεμιασμένην φιλονεικίαν. λέγει δὲ τὴν μονομαχίαν, καταβαλὼν διὰ τῶν ἀρῶν τὰ ἑαυτοῦ τέκνα ὁ ἄθλιος. Ἄλλως. Ἀγάμεθα ἀγάμεθα) θαυμάζομεν, καὶ ἐκπληττόμεθα τὸν Μενοικέα ἐκεῖνον, ὃς ἦλθεν ἐπὶ θάνατον ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, Κρέοντι μὲν καταλείψας θρήνους, τὰς δ' ἑπταπύλους Θήβας νικηφόρους καταστήσων, ἀντικαταλλαξάμενος ἑκουσίῳ θανάτῳ τὴν σωτηρίαν. 1067. Γενοίμεθ' ὧδε) εἴθε, ὦ δέσποινα Ἀθηνᾶ, καὶ ἡμεῖς εὐτυχήσωμεν τοιούτων τέκνων. ὡς παρθένοι δὲ παρθένῳ θεᾷ εὔχονται, ταύτην τέλος εἰδυῖαι θεόν. συμπεριλαμβάνουσι δὲ τὸ πᾶν γένος, γενοίμεθα λέγουσαι. Ἃ δράκοντος) ἥτις τὸν φόνον τὸν διὰ λίθων γενόμενον τοῦ δράκοντος πεποίηκας. δοκεῖ γὰρ Ἀθηνᾶ συμπρᾶξαι τῷ Κάδμῳ κατὰ τῶν σπαρτῶν, καὶ ἱδρύσατο ταύτην Ὄγκαν προσαγορεύσας τῇ τῶν φοινίκων διαλέκτῳ. ἐπιγέγραπται δὲ τῷ ἱερῷ τούτῳ, Ὄγκας νηὸς δ' ἐστὶ θεῆς Ἀθηνᾶς, ὅν ποτε Κάδμος εἵσατο, βοῦν θ' ἱέρευσεν, ὅτ' ἔκτισεν ἄστυ τὸ Θήβας. 1070. Καδμείαν μέριμναν) τὸν Κάδμον περιφραστικῶς, διεγείρασα καὶ παρορμήσασα εἰς ἔργον, ἤτοι εἰς τὸν φόνον τοῦ δράκοντος. 1072. Ὅθεν) ἤγουν ἀφ' ἧς αἰτίας ἐπῆλθεν εἰς τήνδε τὴν πόλιν μεγάλη τις βλάβη ταῖς θεῶν ἁρπαγαῖς. ἥρπαζε γὰρ ἡ σφίγξ. ὁ δὲ Μενοικεὺς ἔπαθεν τι ὅμοιον ἁρπαγῇ.

ANNOTATIONES.

V. 1053. Ἄσμενος) Ità MS. & Scholiaſtes: quare ἀσμένοις inter varias lectiones repono & γάμοις vocabulum in textum recipio. *Joſua Barnes.*

V. 1054. Γάμοις δυσγάμοις) Vid. *Supplices* v. 32. & *Medæ.* v. 618.

V. 1062. Ὃς ἐπὶ θάνατον οἴχεται Γᾶς ὑπὲρ πατρῴας) *Chorus* hic *Menecei* Virtutem celebrat, qui pro Patriæ ſalute ſe devoverat. De hoc vid. *Philoſtratum* Icon. l. 1. Λέγει γάρ τι ὁ Τειρεσίας λέγε τέθνεν ἐν Μενοικέα, τὸν Κρέοντος, &c. Item *Apollod.* Biblioth. l. 3, c. 6. §. 7. Οὗτος ἂν (ὁ Τειρεσίας) μαντευόμενος, εἶπε νικήσειν, ἐὰν Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος Ἄρει σφάγιον αὑτὸν ἐπιδῷ· τοῦτο ἀκούσας Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος ἑαυτὸν πρὸ τῶν πυλῶν ἔσφαξε. Item *Papinium Statium Thebaidos* l. 10. *Martius* inferias & ſæva efflagitat *Anguis* Sacra; cadat Generis quicunque noviſſimus extat Viperei: Datur hoc tantum Victoria pacto, &c. Hinc illud *Juvenalis* Satyr. xiv. v. 237. ——— ——quarum Amor in te eſt,

Quantus erat Patriæ *Deciorum* in pectore, quantùm
Dilexit *Thebas,* ſi *Græcia* vera, *Menæceus. Joſ. Barnes.*

V. 1065. Ἑπτάπυργα) Vid. ſupra ad v. 755.

V. 1067. Γενοίμεθ' ὧδε ματέρες) Ita MS. rectè, ut & *Scholiaſtes.* Legebatur olim γενοίμεθα δ' ὧδε &c. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

HIC *Actus duplici Narratione conſtat, quarum primâ Nuntius* Jocaſtæ *declarat Eventum Pugnæ, quæ inter* Thebanos *&* Argivos *ſub* Thebarum *Mœnibus fuerat acritèr pugnata. Altera Narratio exponit, quomodò* Polynices *&* Eteocles *tandem in ſingulare Certamen conſenſerint, ac Fide mutuò datâ, factiſque de more ſacris, jamjam ad pugnam ſe pararent. His auditis* Jocaſta *vehementèr turbata,* Antigonem *filiam evocat, undique cum illâ per mediam urbem ſe proripit, rem tam atrocem, ſi fieri poſſit, prohibitura.* Chorus *demùm Miſeræ Matris vices deplorat, ut quæ geminorum Filiorum cædem brevi ſit aſpectura.*

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΙΟΚΑΣΤΗ, ΧΟΡΟΣ, ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ἴαμβοι.

Αγ. Ὠή, τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ;
Ἀνοίγετ', ἐκπορεύετ' Ἰοκάστην δόμων.
Ὠὴ μάλ' αὖθις· διὰ μακροῦ μὲν, ἀλλ' ὅμως
Ἔξελθ', ἄκουσον, Οἰδίπου κλεινὴ δάμαρ,
Λήξασ' ὀδυρμῶν, πενθίμων τε δακρύων.
Ιοκ. Ὦ φίλτατ', ἦ που ξυμφορὰν ἥκεις φέρων,
Ἐτεοκλέους θανόντος, οὗ παρ' ἀσπίδα
Βέβηκας αἰεὶ, πολεμίων εἴργων βέλη;
Τί μοι ποθ' ἥκεις καινὸν * ἀγγέλλων ἔπος; ἀγγελῶν MS.
Τέθνηκεν, ἢ ζῇ παῖς ἐμός; σήμαινέ μοι.
Αγ. Ζῇ· μὴ τρέσῃς τόδ', ὥς σ' ἀπαλλάξω φόβου.
Ιοκ. Τί δ', ἑπτάπυργοι πῶς ἔχουσι περιβολαί;
Αγ. Ἑστᾶσ' ἄθραυστοι, κοὐκ ἀνήρπασται πόλις.
Ιοκ. Ἦλθον δὲ πρὸς κίνδυνον Ἀργείου δορός;
Αγ. Ἀκμήν γ' ἐπ' αὐτήν· ἀλλ' ὁ Καδμείων Ἄρης
Κρείσσων κατέστη τοῦ Μυκηναίου δορός.
Ιοκ. Ἓν εἰπὲ πρὸς θεῶν, εἴ τι Πολυνείκους πέρι
Οἶσθ', ὡς μέλει μοι καὶ τόδ', εἰ λεύσσει φάος.
Αγ. Ζῇ σοι ξυνωρὶς εἰς τόδ' ἡμέρας τέκνων.
Ιοκ. Εὐδαιμονοίης· πῶς γὰρ Ἀργείων δόρυ
Πυλῶν ἀπεστήσασθε πυργηρούμενοι;
Λέξον, γέροντα τυφλὸν ὡς κατὰ στέγας
Ἐλθοῦσα τέρψω, τῆσδε γῆς σεσωσμένης.
Αγ. Ἐπεὶ Κρέοντος παῖς ὁ γῆς ὑπερθανὼν,
Πύργων ἐπ' ἄκρων στὰς, μελάνδετον ξίφος
Λαιμῶν διῆκε, τῇδε γῇ σωτήριον,
Λόχους ἔνειμεν ἑπτὰ, καὶ λοχαγέτας
Πύλας ἐφ' ἑπτὰ, φύλακας Ἀργείου δορός,
Σὸς παῖς ἐφέδρους· ἱππότας μὲν ἱππόταις
Ἔταξ', ὁπλίτας δ' ἀσπιδηφόροις ἔπι,
Ὡς τῷ νοσοῦντι τειχέων εἴη δορὸς
Ἀλκή. δι' ὀλίγου περγάμων τ' ἀπ' ὀρθίων
Λεύκασπιν εἰσορῶμεν Ἀργείων στρατὸν

Nun. Heus, quis in portis ædium occurrit?
Aperite, educite Iocaſten ex ædibus.
Heus rurſus: ſerò quidem, ſed tamen
Egredere, audi, ô inclyta uxor Oedipi,
Sedatis luctibus, & lugubribus lacrymis
Ioc. O amiciſſime, an venis ferens aliquam calamitatem
De mortuo Eteocle, cui ad clypeum
Adſtas ſemper, arcens tela hoſtium?
Quodnam mihi veniſti novum nuncians nuncium?
Mortuusne eſt? an vivit filius meus? indica mihi.
Nun. Vivit, ne metuas hoc, quia liberabo te à metu.
Ioc. Quomodo verò ſe habent muri, ſeptem portis diſtincti?
Nun. Stant inconcuſſi, nec capta eſt urbs.
Ioc. Veneruntne verò ad periculum Argivæ pugnæ?
Nun. Ad ipſum articulum ventum eſt. Sed Mars Cadmæus
Superior evaſit Mycenæis haſtis.
Ioc. Unum dic, per deos, ſi quid de Polynice
Scis, quia mihi & hoc curæ eſt, an videat lumen.
Nun. Vivit tibi par liberorum in hunc diem.
Ioc. Sis beatus: quomodo verò Argivorum copias
A portis depuliſtis incluſi turribus?
Dicito, ut cæcum ſenem domum
Veniens oblectem, hâc terrâ ſervatâ.
Nun. Poſtquam filius Creontis, qui mortuus eſt pro patriâ,
Turribus in ſummis ſtans, nigro-manubrio-munitum enſem
Per guttur tranſegit, huic Piaculum agro,
Cohortes diſtribuit ſeptem, & cohortium duces
Ad ſeptem portas, cuſtodes Argivi exercitus,
Tuus filius Obſervatores: equites quidem ad equites
Ordinavit, & pedites ad pedites,
Ut laboranti parti murorum eſſet exercitûs noſtri
Defenſio. Statim autem arcibus ab arduis
Albis ſcutis decorum proſpicimus Argivûm exercitum

Ὠή) τοῦτο καὶ ἐπὶ χαρᾶς λέγεται, καὶ ἐπὶ φόβου καὶ θρήνου, ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ χαρᾶς. Ἐκπορεύετε) ἐξάγετε. Διὰ μακροῦ) βραδέως μὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ὅμως δὲ ἔξελθε, καὶ ἄκουσον, ἔνδοξε γυνὴ τοῦ Οἰδίποδος, παυσαμένη τῶν θρήνων, καὶ τῶν θρηνωδῶν δακρύων. Οὗ παρ' ἀσπίδα βέβηκας) ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις οὐ φέρεται οὗτος ὁ στίχος, ἐπειδὴ ὑπασπιστὴς αὐτοῦ ἦν. νυνὶ δὲ καλέσειεν τοῦ θανόντος, διὰ τοῦτο ὑπονοεῖ, μὴ καὶ τέθνηκεν. Ὡς ἀπαλλάξω) τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ἵνα, ἦλθον, ἵνα σε ἀπαλλάξω τοῦ φόβου. Ἑπτάπυργοι) ἀντὶ τοῦ ἑπτάπυλοι· πύργος γὰρ ἡ ἀσφάλεια. Ἄλλως. Αἱ ἑπτάπυλοι σκέπαι τῆς πόλεως. 1087. Ἦλθον δὲ πρὸς κίνδυνον) ἀντὶ τοῦ, συμβαλόντες τοῖς Ἀργείοις, κινδύνου διάπειραν ἔχον. Ἀκμὴν ἐς αὐτὴν) εἰς αὐτὴν ἦλθον τοῦ πολέμου τὴν σφοδρότητα· ἀλλ' ὁ τῶν Καδμείων πόλεμος κρείσσων ἐγένετο τῶν Ἀργείων. Εἰπὲ Πολυνείκους πέρι) φιλόστοργον μητρὸς ἦθος· εὔχεται γὰρ ἑκάτερον εὐτυχεῖν. ἀκούσασα δὲ περὶ Ἐτεοκλέους καὶ περὶ Πολυνείκους ἐρωτᾷ. Ξυνωρὶς) ἡ δυάς. Εὐδαιμονοίης) εὐτυχοίης. λέξον δέ. πῶς τοὺς Ἀργείους ἀπὸ τῶν πυλῶν ἀπεδιώξατε περικυκλούμενοι ὑπ' ἐκείνων, ὅπως εἰσελθοῦσα εὐφράνω τὸν τυφλὸν Οἰδίποδα, τῆς γῆς ταύτης φυλαττομένης. Μελάνδετον) μέλαιναν λαβὴν ἔχον καταστίλβουσαν. ἢ σιδηροῦν. Ἡσίοδος, μέλας δ' οὐκ ἔτι σίδηρος. ἐπ' ἄκρων δὲ πύργων, πρὸς τὸ πᾶσι τὴν πρᾶξιν καταφανῆ γενέσθαι. τὸ ἑξῆς ξίφος μελάνδετον, σωτήριον. Λοχαγέτας) λόχους, τάγματα, φύλακας. διὰ τοῦτο ἑπτὰ ἔταξε στρατηγοὺς πρὸς ταῖς ἑπτὰ πύλαις, ἑαυτὸν οὐ κατατάξας, ὅπως αὐτὸς περιέρχοιτο τὰς πύλας. 1102. Ἐφέδρους) ἀντιπάλους, ἀγωνιστάς. ἐπικαθεζομένους ἀντιτίθεσθαι, οἱ ἐπικρατοῦσι τὸ ἀντίπαλον μέρος. [* Ἔφεδρος γὰρ ὁ εὐτρεπισμένος, δύο τινῶν παλαιόντων, παλαίειν τῷ νικῶντι.] Ὁπλίτας) πεζούς. 1104. Ὡς τῷ νοσοῦντι) τῷ νοσοῦντι μέρει τῶν τειχῶν.

* Hæc nota ex MS. *Scholiis* ſuppletur, ut priùs. Hanc rem de *Athletarum* ſortitione & quomodo Ἔφεδροι eventum pugnæ manent, verbi gratiâ in *Olympiacis* Certaminibus, optimè deſcripſit *Lucianus* in *Hermotimo* p. 299. & 300. *J. Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 1078. Πενθίμων τε δακρύων) MS. Scholiaſt. πενθίμων λέγει δάκρυα, ἐπεί εἰσι καὶ χαρᾶς δάκρυα. Vide quæ Nos ad *Eſtheræ* noſtræ v. 1160. Δάκρυ σοι ἐκδιδραμὼν γε θάλποντι ἐπι χαμάζε &c. *Joſua Barnes.*

V. 1085. Ἑπτάπυργοι) *Thebæ* 7 Portas habebant, ad quarum ſingulas Turris erat. Vid. ſuprà ad v. 755. Harum autem Portarum nomina ſingula infrà ad v. 1111. *Joſua Barnes.*

V. 1088. Ὁ Καδμείων Ἄρης) Ἄρης habet primam ancipitem; huc referuntur *Scholia* MS. ex illo *Benedictino* exemplari ſumpta. φασὶ γὰρ ... ἢ τὸ ἱμάτιον, ... ἡ ἀρχὴ· ... τὸ ἀήρ, τὸ ἴσον, τὸ ὕδωρ, τὸ αἷμα, τὸ ἄρης ... καὶ τὸ —Ἄρες, Ἄρες βροτολοιγὲ) τὸ ἄμα ὁ ἔτερα. Nam & ἄμα ſcribitur. Vid. quæ Nos ad *Supplic.* v. 286. *Joſua Barnes.*

V. 1092. Τέκνων) ξυνωρὶς τέκνων, par liberorum. Unde pudet referre, quod *Duportii* magni illius viri manu notatum inveni τέκνων, ſenſu miſerè fœdato. Poeta autem de *Polynice* & *Eteocle* loquitur. *Joſua Barnes.*

V. 1099. Λαιμῶν διῆκε) Ità rectiſſimè MS. C. C. C. legit, cum λαιμοῦ priùs legebatur in impreſſis miſero errore. Eſt autem *Synecdoche* numeri. Ità pauló pòſt v. 1143. de uno homine loquens, λαιμοῖς ἐν βραχίοσιν ἔχων, dicit. *Joſua Barnes.*

Τλήμονος ὃν

Τάλμησσὸν ἐκλιπόντα, Καὶ τάφρου πέλας
Δρόμῳ ξυνῆψεν ἄστυ Καδμείας χθονός.
Παιὰν δὲ καὶ σάλπιγγες ἐκελάδουν ὁμοῦ
Ἐκεῖθεν, ἔκ τε τειχέων, ἡμῶν πάρα.
Καὶ πρῶτα μὲν προσῆγε Νηΐταις πύλαις
Λόχον πυκναῖσιν ἀσπίσιν πεφρικότα,
Ὁ τῆς κυναγοῦ Παρθενοπαῖος ἔκγονος,
Ἐπίσημ' ἔχων οἰκεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
Ἑκηβόλοις τόξοισιν Ἀταλάντην χερὶ
Χειρουμένην Αἰτωλόν. εἰς δὲ Προιτίδας
Πύλας ἐχώρει, σφάγι' ἔχων ἐφ' ἅρματι,
Ὁ μάντις Ἀμφιάραος, οὐ σημεῖ' ἔχων
Ὑβρισμέν', ἀλλὰ σωφρόνως ἄσημ' ὅπλα.
Ὠγύγια δ' εἰς πυλώμαθ' Ἱππομέδων ἄναξ
Ἔστιχ', ἔχων σημεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
Στικτοῖς πανόπτην ὄμμασιν δεδορκότα,
Τὰ μὲν σὺν ἄστρων ἐπιτολαῖσιν ὄμματα
Βλέποντα, τὰ δὲ κρύπτοντα δυνόντων μέτα,
Ὡς ὕστερον θανόντος εἰσορᾶν πάρα.
Ὁμολωΐσιν δὲ τάξιν εἶχε πρὸς πύλαις
Τυδεὺς, λέοντος δέρος ἔχων ἐπ' ἀσπίδος,
Χαίτῃ πεφρικός· δεξιᾷ δὲ λαμπάδα
Τιτὰν Προμηθεὺς ἔφερεν, ὡς πρήσων πόλιν.
Ὁ σὸς δὲ Κρηναίαισι Πολυνείκης πύλαις
Ἄρην προσῆγε. Ποτνιάδες δ' ἐπ' ἀσπίδι
Ἐπίσημα πῶλοι δρομάδες ἐσκίρτων φόβῳ,
Εὖ πως στρόφιγξιν ἔνδοθεν κυκλούμεναι
Πόρπαχ' ὑπ' αὐτὸν, ὥστε μαίνεσθαι δοκεῖν.

Teumeſſum deſeruiſſe. Et tandem veniens prope foſſam
Curſu attigit urbem Cadmeæ terræ.
Pæan verò, & tubæ ſonuerunt ſimul
Inde, & de mœnibus, nempè à nobis.
Et primum quidem adduxit ad Neitas portas
Cohortem crebris clypeis horrentem
Parthenopæus filius venatricis,
Tenens domeſticum ſignum in medio clypeo
Atalantem arcu procul jaculante aprum
Ætolum conficientem. Ad Prætidem vero
Portam vadebat, victimas habens in curru
Vates Amphiaraus, non habens ſigna
Significantia arrogantiam, ſed modeſte ſignis carentia arma.
Ad portam vero Ogygiam Hippomedon rex
Conſtitit, habens ſignum in medio clypeo,
Variis Argum oculis cernentem,
Alios quidem cum aſtrorum ortu oculos habentem
Cernentes, alios verò occluſos cum aſtris occidentibus,
Ut poſtea ipſo mortuo videre licebat.
Ad portam verò Homoloida tenebat locum ſuum
Tydeus, habens in clypeo pellem leonis,
Setis horrentem; dexterâ verò facem
Gigas Prometheus ferebat, ut incenſurus urbem.
Ad Crenæam verò portam filius tuus Polynices
Duxit copias. Potniades verò in clypeo
Inſigne equæ pernices ſaltabant præ metu,
Scite in gyrum intus circumactæ
Ad ipſum clypei manubrium, ut furere viderentur.

Τάλμησσὸν) Ταλμησσὸς, ὄρος Βοιωτίας, ἀντὶ τοῦ τὴν Ταλμησσοῦ ἐσχατιὰν χώραν. ἐπεὶ πῶς ἐφανίσωσαν, τῆς Ταλμησσοῦ ἀφεστηκότες πλέον γ' σταδίους τῶν Θηβῶν; ἢ ἐκ ἐκλιπόντα, ἀλλ' ἤδη μεταλιπόντα. Καὶ τάφρου πέλας) πλησίον τῆς * σούδας. Παιὰν) εἶδος ᾠδῆς λεγόμενον εἰς Ἀπόλλωνα, ἐπὶ καταπαύσει τῶν δεινῶν. Νηΐταις πύλαις) ἢ ἀπὸ Νηΐδος τῆς Ἀμφίονος καὶ Νιόβης. ἢ ἐπεὶ νεάται εἰσίν. ὁ δὲ Φερεκύδης ἀπὸ Νηΐδος τῆς Ζήθου θυγατρός. Πεφρικότα δὲ, ἐξορθούμενον τῶν ἀσπίδων, ὡς τὸ * Ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσι. Προιτίδας) ἐκλήθησαν γὰρ ἀπὸ Ἀκρισίου, φασὶν ὁ Προῖτος εἰς τὰς Θήβας, πλησίον τούτων τῶν πυλῶν. 1117. Σφάγι' ἔχων) ἱερεῖα εἰς σφαγὴν ἔχων ἕτοιμα ἐν τῷ ἅρματι, ἵν' εἰ χρεία γένοιτο μαντείας, εὐθέως σφάξας μαντεύηται. Οὐ σημεῖ' ἔχων) οὐκ ἔχων ἐπὶ τῇ ἀσπίδι σημεῖα ὑπερήφανα καὶ μετὰ ἀλαζονείας, ὡς ὁ Καπανεύς. καὶ παρ' Αἰσχύλῳ, Τοιαῦθ' ὁ μάντις ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων Πάγχαλκον ἧλλε· σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ. Στικτοῖς) ποικίλοις, κατεστιγμένοις. Πανόπτην τὸν † Ἄργον καλεῖ. Ἐπιτολαῖσι) τοῖς μὲν πρὸς ἀνατολὰς κειμένοις ὄμμασι βλέποντα, μύοντα δὲ τὰ πρὸς δύσιν. δίχα γὰρ αὐτὸν τοῖς μὲν διεγρηγορεῖν, τοῖς δὲ καθεύδειν ὄμμασι. Ἄλλως. Ὁ Εὐριπίδης ἔνια μὲν τῶν τοῦ Ἄργου ὀμμάτων συνανατέλλειν φησὶ τοῖς ἄστροις δεδορκότα, τὰ δὲ πρὸς τὴν δύσιν καλυμμένα. ὁ μὲν γὰρ Φερεκύδης ἐπὶ τοῦ ἰνίου φησὶν αὐτὸν ἔχειν ὀφθαλμὸν, ἅμα δηλῶν, ὅτι δύο ἐγένοντο Ἄργοι. γράφει δὲ οὕτως· Ἄργος ὁ Διὸς, γαμεῖ Πειθὼ τὴν Ὠκεανοῦ θυγατέρα. τοῦ δὲ γίνεται Κρίασος. τοῦ δὲ Ἐρευθαλίων (ἀφ' οὗ Ἐρευθαλία πόλις καλεῖται ἐν Ἄργει) καὶ Φόρβας. τοῦ δὲ γίνεται Ἀρέστωρ, τοῦ δὲ Ἄργος, ᾧ Ἥρα ὀφθαλμὸν τίθησιν ἐν τῷ ἰνίῳ, καὶ τὸν ὕπνον ἐξαιρεῖται, καὶ ἐφίστησι φύλακα αὐτὸν τῇ Ἰοῖ, ἔπειτα Ἑρμῆς αὐτὸν κτείνει. Διονύσιος δὲ ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ τοῦ Κύκλου, βύρσαν αὐτὸν ἠμφιέσθαι φησί, καὶ κύκλῳ τὸ σῶμα ὅλον ὀμματοῦσθαι. ὁ δὲ τὸν Νόστον ποιήσας φησί. Καὶ οἱ ἐπίσκοπον Ἄργον ἵει κρατερόν τε μέγαν τε, Τέτρασιν ὀφθαλμοῖσιν ὁρώμενον ἔνθα καὶ ἔνθα, Ἀκάματον δὲ οἱ ὦρσε θεὰ μένος, οὐδέ οἱ ὕπνος Πῖπτεν ἐπὶ βλεφάροις, φυλακὴ δ' ἔχεν ἔμπεδον αἰεί. Ὁμολωΐσιν) πύλαι Θηβῶν αὗται οὕτως ἐκλήθησαν, ἀπὸ Ὁμολωΐας τῆς Ἀμφίονος. παρ' ἣν γὰρ ὤκει Ἀμφίονα φασὶν ἅμα Κάδμῳ τειχίσαι τὴν πόλιν. Ἀριστόδημος δ' αὐτάς φησιν οὕτω κληθῆναι, διὰ τὸ πλησίον εἶναι τοῦ Ὁμολωΐου. ἄλλοι δὲ ἀπὸ μιᾶς τῶν Νιόβης θυγατέρων, Ὁμολωΐδος καλουμένης. 1127. Λέοντος δέρος) λέοντος δέρμα ὁ Τυδεὺς εἶχεν ἐγγεγραμμένον, τῇ μὲν λαιᾷ τὸ δέρμα, τῇ δὲ δεξιᾷ τὸν πυρσόν. τὸ δὲ, Τιτὰν Προμηθεύς) οὕτως ἐξεδέξαντό τινες, ἀντὶ τοῦ δέρμα εἶχεν ὡς Τιτάν, ἀλλ' αὐτὸ σχῆμα Τιτὰν Προμηθεύς. Κρηναίαισι) τῇ ἐν τῇ Δίρκῃ. Ποτνιάδες) τὰς τοῦ Γλαύκου φησίν, αἳ λυσσήσασαι, κατέφαγον τὸν δεσπότην Γλαῦκον, τὸν Σισύφου, ἐν Ποτνίαις τῆς Βοιωτίας. Ἐσκίρτων) ἐφοίτων. Στρόφιγξι μηχαναῖς· ἔνδοθεν κυκλούμεναι) ἔνδοθεν τῆς ἄντυγος δηλονότι, ἵνα οὕτω κατὰ μέσον τῆς ἀσπίδος. στρόφιγξι δὲ, τῇ περιστροφῇ τοῦ δέρματος. 1134. Πόρπαχ' ὑπ' αὐτὸν) κατὰ τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος.

* Σούδας, à σοῦδα eſt Græco-barbarum & *Foſſam* ſonat. Vid. *Joh. Meurſii* Gloſſarium Græco-barbarum & quæ Nos notavimus ad *Hecub.* v. 1114. * *Hom.* Iliad. N. v. 339. † Τὸν Ἄργου κύνα. Videtur hic locus defectum pati. Poeta enim *Argum* hic notat *Areſtoris* filium, non Canem *Ulyſſis*.

ANNOTATIONES.

V. 1107. Τάλμησσὸν) MS. ut & omnes libri impreſſi, quot mihi videre contigit, Ταλμησσὸν legunt; ſed abundè conſtat *Teumeſſum* eſſe montem *Bœotiæ*, præterea oppidulum illius nominis in *Thebanis* finibus eſſe; undè frequentèr apud *Statium Teumeſſius* pro *Thebanus* legitur, ut *Theb.* l. 6. Non alias tacitâ juvenis *Teumeſſius* iras Mente acuit.——Vid. *Pauſan.* in *Bœoticis* fol. 296. lin. 4. &c. Et *Stephanum* περὶ πόλεων. *Joſua Barnes.*

V. 1111. Καὶ πρῶτα μὲν &c.) Hic Poeta ſeptem Portas *Thebarum* enumerat, quibus ſeptem Heroas aſſignat, vide de his *Æſchyli* Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, *Papinii Statii* Thebaid. l. 7. & *Apollodori Thebaica*, hoc eſt, *Biblioth.* l. 3. c. 6. §. 6. & *Pauſaniæ Bœotica* p. 298. lin. 24. &c. ubi Omnium nomina recenſet & eorum variationes profert: & *Gaſpar. Stiblin.* ad hunc locum. *Euripidis* autem Authoritas omnibus aliis æquipollere mihi videtur, qui has Portas enumerant, quare ex illius Mente has eſſe ſtatuimus, 1. *Neitas.* 2. *Prætidas.* 3. *Ogygias.* 4. *Homoloidas.* 5. *Crenæas.* 6. *Electras.* 7. *Hebdomas.* Quarum à Nonnullis pro *Ogygiis* & *Crenæis*, *Boreæ* & *Oncææ* ſubſtituuntur. *Joſua Barnes.*

V. 1128. Δεξιᾷ δὲ λαμπάδα Τιτὰν Προμηθεὺς ἔφερεν, ὡς πρήσων πόλιν) Ex hoc *Euripidis* loco liquet, quis apud *Æſchylum* ſit ille γυμνὸς ἀνὴρ πυρφόρος, nempè *Prometheus*; ut rectè *Thomas Stanleius* in *Prometh.* Vinct. v. 438. Verſus ſunt hi.

Ἔχει δὲ σῆμα γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον·
Φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χερῶν ὡπλισμένη,
Χρυσοῖς δὲ φωνεῖ γράμμασι, ΠΡΗΣΩ ΠΟΛΙΝ.

Quem locum *Æſchyli* proculdubio *Euripides* expreſſit; at ut verum fatear, aptius ſuo *Capaneo* hæc aſſixit *Æſchylus*, quam *Tydeo Euripides.* Sed noſter de Imagine in Clypeo non hic loquitur; ſed ipſum *Tydea Titana* vocat & ob *Lampadem* in dextrâ, *Prometheum*, & ὡς ſubintelligitur. *Joſua Barnes.*

V. 1133. Στρόφιγξιν) Ità MS. quare στρόφιγξί γ', quod antè obtinebat, rejicio. *Joſua Barnes.*

Ὁ δ'

Ὁ δ' οὐκ ἐλάσσον' Ἄρεος εἰς μάχην φρονῶν,
Καπανεὺς, προσῆγε λόχον ἐπ' Ἠλέκτραις πύλαις.
Σιδηρονώτοις δ' ἀσπίδος τύποις ἐπῆν
Γίγας, ἐπ' ὤμοις γηγενὴς ὅλην πόλιν
Φέρων, μοχλοῖσιν ἐξανασπάσας βίᾳ,
Ὑπόνοιαν ἡμῖν, οἷα πείσεται πόλις.
Ταῖς δ' Ἑβδόμαις Ἄδραστος ἐν πύλαισιν ἦν,
Ἑκατὸν ἐχίδναις ἀσπίδ' ἐκπληρῶν γραφῇ
Ὕδρας, ἔχων λαιοῖσιν ἐν βραχίοσιν
Ἀργεῖον αὔχημ'· ἐκ δὲ τειχέων μέσων
Δράκοντες ἔφερον τέκνα Καδμείων γνάθοις.
Παρῆν δ' ἑκάστου τῶνδέ μοι θεάματα,
Ξύνθημα * παραφέροντι ποιμέσιν λόχων. * περιφέροντι MS.
Καὶ πρῶτα μὲν τόξοισι καὶ μεσαγκύλοις
Ἐμαρνάμεσθα, σφενδόναις θ' * ἑκαβόλοις, * ἑκηβόλοις MS.
Πετρῶν τ' ἀραγμοῖς. ὡς δ' ἐνικῶμεν μάχῃ,
Ἔκλαγξε Τυδεὺς, καὶ σὸς ἐξαίφνης γόνος,
Ὦ τέκνα Δαναῶν, πρὶν κατεξάνθαι βολαῖς,
Τί μέλλετ' ἄρδην πάντες ἐμπίπτειν πύλαις,
Γυμνῆτες, ἱππῆς, ἁρμάτων τ' ἐπιστάται;
Ἠχῆς δ' ὅπως ἤκουσ', ἀργὸς οὔτις ἦν.
Πολλοὶ δ' ἔπιπτον κρᾶτας αἱματούμενοι.
Ἡμῶν τ' ἐς οὖδας εἶδες ἂν πρὸ τειχέων
Πυκνοὺς κυβιστητῆρας ἐκπεπνευκότας.
Ξηρὰν δ' ἔδευον γαῖαν αἵματος ῥοαῖς.
Ὁ δ' Ἀρκὰς, οὐκ Ἀργεῖος, Ἀταλάντης γόνος,
Τυφὼς πύλαισιν ὥς τις ἐμπεσὼν, βοᾷ
Πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατασκάψων πόλιν.
Ἀλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν ἐναλίου θεοῦ
Περικλύμενος παῖς, λᾶαν ἐμβαλὼν κάρᾳ
Ἁμαξοπληθῆ, γεῖσ' ἐπάλξεων ἄπο.

Non minùs verò Marte in pugnâ audax
Capaneus adduxit copias ad portam Electram.
Ferreis verò in clypeo figuris ſignum erat,
Gigas e terrâ natus, in humeris totam urbem
Suſtinens, vectibus convulſam violentèr:
Ut eſſet ſignum nobis, qualia paſſura eſſet urbs.
Adraſtus verò erat in *Hebdomis* portis,
Centum viperas habentem clypeum implens picturâ
Hydræ: habens in lævo brachio
Argivum arrogantiæ ſignum; ex mœnibus verò mediis
Dracones efferebant pueros Thebanos maxillis.
Fui autem ſpectator horum omnium,
Teſſeram ferens ducibus ordinum.
Et primò quidem arcubus & ſagittis
Pugnabamus, & fundis longè ferientibus,
Saxorumque fragmentis: cum autem eſſemus ſuperiores pugnâ,
Clamavit Tydeus, & tuus derepente filius,
O filii Danaûm, priuſquam laceremur jactibus,
Quid cunctamini ſimul omnes irruere in portas,
Levis armaturæ equites, & gubernatores curruum?
Poſtquam autem audiverunt hanc vocem, nullus erat ignavus:
Multi autem cadebant cruentati capitibus.
Et è noſtris quoque in ſolum *cadentes* vidiſſes ante mœnia
Crebros ſaltatores expirare animam.
Siccam autem rigabant terram fluxu ſanguinis.
Arcas verò ille, non Argivus, filius Atalantæ,
Sicut turbo quidam in portas irruens, clamat
Ignem & ligonem, tanquam everſurus urbem.
Sed repreſſit ipſum furentem marini dei
Filius Periclymenus, dejiciens ſaxum in caput,
Quod implevisset currum, pinnis a propugnaculo *revulſis*:

Ἐπ' Ἠλέκτραις πύλαις) ἀπὸ Ἠλεκτρύωνος τοῦ πατρὸς Ἀλκμήνης, ἢ ἀπὸ Ἠλέκτρας τῆς Ἀμφίονος. ἔνιοι δὲ ἀπὸ Ἠλέκτρας τῆς Ἁρμονίας μητρὸς, ἧς τὸ ἀνάθημα φασὶ τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον, τὸ κλαπὲν ὑπὸ Ὀδυσσέως καὶ Διομήδους. Σιδηρονώτοις) πῶς ἂν ἀντιστρέφοι εἶπε Λεύκασπιν εἰσορῶμεν Ἀργεῖον στρατόν. ὡς δὲ τῇ Ἀντιγόνῃ, ὅτι χρυσονώτου ἀσπίδα τὴν Καπανέως. λεύκασπιν μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος φησί. χρυσονώτου δὲ, τὴν πολυτελῆ. σιδηρονώτου δὲ, τὴν ἰσχυρὰν ἀσπίδα. Σιδηρονώτοις) χαλκενδύτοις. Ὑπόνοιαν ἡμῖν) τουτέστιν ὑποψίαν καὶ σημεῖον, ὁποῖα ἡ πόλις πείσεται. ὑπέκειτο γάρ φησι, καὶ ἐζωγράφητο ὑπὸ τῆς ἀσπίδος γίγας, φέρων ἐπὶ τοῖς ὤμοις πᾶσαν τὴν πόλιν, ὑπόνοιαν διδούς· καὶ τὰ ἑξῆς. Ἑκατὸν ἐχίδναις) πληρῶν τὴν ἀσπίδα ἑκατὸν ἐχίδναις. ἐχιδνοκέφαλος γὰρ ἡ ὕδρα. ἡ δὲ σύνταξις, πολλαῖς ἐχίδναις, τουτέστι κεφαλαῖς ὕδρας ἐκπληρῶν τὴν ἀσπίδα, ἀντὶ τοῦ πληρώσας, τὸ δὲ ἑξῆς ἀσπίδα ἔχων λαιοῖς ἐν βραχίοσιν, ἑκατὸν ἐχίδναις ὕδρας ἐκπληρῶν τῇ γραφῇ, ἀντὶ τοῦ ἑκατὸν κεφαλαῖς. λέγει δὲ τὴν ὕδραν, ἐχιδνώδεις γὰρ ἦσαν αἱ ταύτης κεφαλαί. 1147. Σύνθημα) ἀγγελίαν, μήνυμα, σημεῖον τι ἴδιον εἰ γινώσκουσιν ὑπὸ τοῦ μὴ τοὺς ἰδίους φονεύειν. Ποιμέσι δὲ λόχων) τοῖς στρατηγοῖς τῶν ταγμάτων. Μεσαγκύλοις δὲ, τοῖς ἀκοντίοις, διὰ τὸ κατὰ μέσον τοῦ ξύλου, τὰ ἀκόντια ἀγκύλον τι καὶ κοῖλον ἔχειν. Κατεξάνθαι) ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐρίων κατὰ μικρὸν ξαινομένων τῇ ἐργασίᾳ. Τί μέλλετε) διατί κατ' ὀλίγον ἀναλισκόμεθα, καὶ οὐχὶ πάντες ἐμπίπτομεν ταῖς πύλαις; γυμνῆτες δὲ οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ τοξόται. Κυβιστητῆρας ἐκπεπνευκότας,) τὴν ψυχὴν ἀποδεδωκότας, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πίπτοντας. Ὁ δ' Ἀρκὰς) Ἀρκὰς γὰρ ὢν ἐν Ἄργει ἐπαιδεύθη, ὡς ἐν ἄλλοις φησίν. † Ἀρκὰς μὲν ἦν, ἐλθὼν δ' ἐπ' Ἰνάχου ῥοὰς Παιδεύεται κατ' Ἄργος. Ἀταλάντης γόνος) ὁ Παρθενοπαῖος. * 1161. [Τυφὼς πύλαισι) πρόσθες δεῖ τὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς πιμπράσθαι· Μένανδρος ἐν Φιλαδέλφοις, Νὴ τὸν Δία τὸν μέγιστον ἐκτυφήσομαι. Καὶ ἐν Ἐπιτρέπουσιν, ἐξετύφην μὲν οὖν κλαίουσα. Τυφὼς μὲν οὖν ὁ ἐκ τῆς ἀναθυμιάσεως, πρὶν ἐκπυρωθῆναι τοῦ ἀέρος, συστροφή· βούλεται δὲ ἀπὸ μέρους τὸ πῦρ δηλῶσαι· ἐμπεσὼν, φησὶ, ταῖς πύλαις, ὡς πῦρ. ἀντιβοῶσι φωνῇ μεγάλῃ, πῦρ καὶ δικέλλας αἰτῶν· τινὲς ἐκ τοῦ Τυφῶνος ἐδέξαντο ἑνὸς τῶν γιγάντων.] Τυφὼς) πρῆστος δαίμων, καὶ τὸ σφοδρὸν τοῦ ἀνέμου. Ἀλλ' ἔσχε) πρὸς ταῖς Κρηναίαις πύλαις, φησὶ τὸν Παρθενοπαῖον ὑπὸ τοῦ Περικλυμένου λιθοβοληθῆναι Ἀσκληπιόδωρος. Ἁμαξοπληθῆ) δυνάμενον πληρῶσαι ἅμαξαν. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐμβαλών. Μαργῶντα) μεμηνότα. Ἐναλίου θεοῦ) τοῦ Ποσειδῶνος. Γεῖσ' ἐπάλξεων) τὰ ἄκρα τῶν ἐπάλξεων. Ξανθὴν δὲ κρᾶτα) ἀμφίβολον, πότερον τὸν κρᾶτα εἶπεν, ἢ τὰς κρᾶτας. ἐπεὶ καὶ ἐν Ἀρχελάῳ, ἐγὼ δὲ τὴν σὴν κρᾶτ' ἀναστέψαι θέλω. καὶ Ὅμηρος ἀμφιβόλως εἴρηκεν, εἰπὼν κρατὸς ἀπὸ πολιάν. καὶ Ἴων, τίλλων τὸν αὐτοῦ κρᾶτα.

† Supplic. v. 890.

ANNOTATIONES.

* Τυφὼς &c.) Hæc ex MS.

V. 1139. Φέρων μοχλοῖσιν) τὸ μο in μοχλοῖσιν breve eſt. Vid. quæ Nos ad hujus Fabulæ v. 19.

V. 1143. Λαιοῖσιν ἐν βραχίοσιν) Synecdoche numeri. Vid. ſupra ad v. 1099.

V. 1146. Παρῆν δ' ἑκάστου) Ita MS. optimè; cum in impreſſis libris quod ſcriptum erat ἑκάστῳ *Criticos* malè torquebat. Imprimis *Duportus* legebat ἑκὰς τὰ bene quidem, ſed duriuſculè ſonat; mallem equidem ἕκαστα, inquit alius. *Riſum teneatis?* Nunc verò Hæc noſtra lectio omnes tollit ſcrupulos, Παρῆν δέ μοι, θελοντὴν σύνθημα παραφέροντι ποιμέσιν λόχων, ἑκάστου τούτων ἐμφανῶν θέαμα. *Joſua Barnes.*

V. 1162. Ὡς κατασκάψων πόλιν) MS. κατασκάψω & tum fit *Proſopopœia* hoc ſenſu, —*Clamat, Ferte flammas, ferte ligones, ut funditùs evertam urbem. Joſua Barnes.*

V. 1164. Περικλύμενος) *Euripides* hîc ſequitur *Thebaidos* ſcriptores, qui, uti *Pauſanias* teſtatur in *Bœot.* fol. 295. l. 1. &c. *Parthenopæum* à *Periclymeno* occiſum memorant: *Thebani* ab *Aſphodico* cæſum dixère. *Statius* à *Dryante*, nec enim is ſatis fideliter Veterum hæret veſtigiis. *Joſua Barnes.*

V. 1165. Ἐπάλξεων ἄπο) Vid. *Canterum* Novar. Lection. l. 3. c. 3. Qui tamen hoc in loco mirè videtur hallucinatus. *Periclymenus* enim, cùm deſuper à Muris pugnaret, hoc quicquid erat ſaxi à Propugnaculorum pinnis revulſum in *Parthenopæi* caput dejecit. Et MS. ἄπο legit: Quare τὸ ἄπο mordicus retinendum. Quòd verò in libris *Scaligeri*, *Duportique* γεισεπάλξεων corrigatur, quaſi unicum eſſet verbum, ne illa correctio magnus & monſtroſus eſt error. Γεῖσα autem ponuntur per appoſitionem ad λᾶαν. Ita *Oreſt.* v. 1571. Ἢ τῷδε θριγκῷ κρᾶτα συνθραύσω σέθεν Ῥήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον. *Joſua Barnes.*

* Ξανθὴν δὲ κρᾶτα διεπάλυνε, καὶ ῥαφὰς
Ἔῤῥηξεν ὀστέων, ἄρτι δ' οἰνωπὸν γένυν
Καθημάτωσεν· οὐδ' ἀποίσεται βίον
Τῇ καλλιτόξῳ ματρὶ, Μαινάλου κόρῃ.
Ἐπεὶ δὲ τάσδ' ἐσεῖδεν εὐτυχεῖς πύλας,
Ἄλλας ἐπῄει παῖς σὸς, εἱπόμην δ' ἐγώ.
Ὁρῶ δὲ Τυδέα, καὶ παρασπιστὰς πυκνὰς,
Αἰτωλίσιν λόγχαισιν εἰς ἄκρον στόμα
Πύργων ἀκοντίζοντας, ὥστ' ἐπάλξεων
Λιπεῖν ἐρείπνας φυγάδας. ἀλλά νιν πάλιν,
Κυναγὸς ὡσεὶ, παῖς σὸς ἐξαθροίζεται,
Πύργοις δ' ἐπέστησ' αὖθις. εἰς δ' ἄλλας πύλας
Ἠπειγόμεσθα, τοῦτο παύσαντες νοσοῦν.
Καπανέως δὲ, πῶς εἴποιμ' ἂν, ὡς ἐμαίνετο;
Μακραύχενος γὰρ κλίμακος προσαμβάσεις
Ἔχων ἐχώρει, καὶ τοσόνδ' ἐκόμπασε,
Μηδ' ἂν τὸ σεμνὸν πῦρ νιν εἰργαθεῖν Διὸς,
Τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πετρούμενος,
Ἀνεῖρφ' ὑπ' αὐτὴν ἀσπίδ' εἱλίξας δέμας,
Κλίμακος ἀμείβων ξέστ' ἐνηλάτων βάθρα.
Ἤδη δ' ὑπερβαίνοντα γεῖσα τειχέων
Βάλλει κεραυνῷ Ζεύς νιν. ἐκτύπησε δὲ
Χθὼν, ὥστε δεῖσαι πάντας. ἐκ δὲ κλιμάκων
Ἐσφενδονᾶτο χωρὶς ἀλλήλων μέλη·
Κόμαι μὲν εἰς Ὄλυμπον, αἷμα δ' εἰς χθόνα·
Χεῖρες δὲ καὶ κῶλ', ὡς κύκλωμ' Ἰξίονος,
Ἑλίσσετ'· εἰς γῆν δ' ἔμπυρος πίπτει νεκρός.
Ὡς δ' εἶδ' Ἄδραστος Ζῆνα πολέμιον στρατῷ,
Ἔξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν.
Οἱ δ' αὖ παρ' ἡμῶν δεξιὸν Διὸς τέρας
Ἰδόντες, ἐξήλαυνον ἁρμάτων ὄχους
Ἱππεῖς ὁπλῖται, κεἰς μέσ' Ἀργείων ὅπλα
Ξυνῆψαν ἔγχη. πάντα δ' ἦν ὁμοῦ κακά.
Ἔθνησκον, ἐξέπιπτον ἀντύγων ἄπο·
Τροχοί τ' ἐπήδων, ἄξονές τ' ἐπ' ἄξοσι·

* Vid. Pag. ſuperiori lin. antepenult.

Flavúmque caput comminuit, & ſuturas
Oſſum rupit; ſtatimque rubras genas
Cruentavit: neque referet vitam
Inſigni jaculatrici matri, *Manali*, i.e. *Arcadicæ*, *Puellæ*.
Poſtquam autem hanc portam vidit fortunatam,
Acceſſit ad reliquas filius tuus, ſequebar verò ego.
Video autem Tydeum, & crebros milites clypeatos
Ætolicis haſtis in ſummitates
Turrium jaculantes, ut murorum
Propugnacula ſumma relinquerêt noſtri fugitivi: ſed eos rurſus,
Tanquam venator, filius tuus colligit,
Et rurſus ad turres collocavit. Ad aliam verò portam
Feſtinabamus, ubi *partem* hanc laborantem curaſſemus.
Quomodo autem dicam, quàm Capaneus inſaniverit?
Longarum enim ſcalarum gradus
Geſtans veniebat, atque hæc ſuperbè protulit,
Ne ſacrum quidem ignem ipſum Joris prohibiturum,
Quominus à ſummis arcibus capiat urbem.
Et hæc ſimul dixit, & quamvis ſaxis peteretur,
Aſcendebat *tamen*, ſub ipſum clypeum contracto corpore,
Scalarum clavis munitarum politos gradus percurrens.
At jam tranſcendentem pinnas murorum,
Perit eum fulmine Jupiter. Strepitum autem edidit
Terra, ut omnes metuerent: at è ſcalis
Ut-fundâ-disjiciebantur ſeorſum alia ab aliis *ejus* membra:
Coma quidem cœlum verſus, ſanguis verò in terram;
Manus verò & pedes, ut rota Ixionis
Volvebantur: ignitum verò in terram cadit cadaver.
Poſtquam autem vidit Adraſtus Jovem inimicum exercitui,
Extra foſſam reduxit Argivum exercitum.
Noſtri verò viciſſim dextrum Jovis ſignum
Videntes, eduxerunt curruum vehicula
Equites graviter armati, & in media Argivorum arma
Ruentes commiſerunt haſtas. Omnia autem mala ſimul erant.
Moriebantur, cadebant ex ſuis curribus,
« Rotæque ſaltabant, axéſque ad axes attriti cadebant:

Διεπάλυνε) διελέπτυνε. Διεπάλυνεν) εἰς λεπτὰ διέχεε. καὶ γὰρ παιπάλη λέγεται τὸ λεπτὸν τοῦ ἀλεύρου. Ὅμηρος, * ὅτε πὲρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας, ἀντὶ τοῦ ἐσπέπασεν. παρὰ τὸ, * παλάσσετε δ' αἵματι θώρηξ. Ῥαφὰς) συνθέσεις. Οἰνωπὸν) πυῤῥὰν, ξανθίζουσαν γένυν, τὴν παραγένεια ᾑμάτωσεν. Οὐ δ' ἀποίσεται) οὐδὲ κομίσει ἑαυτὸν ζῶντα, πρὸς τὴν μητέρα. Ἐπῄει) ἐπήρχετο. Παρασπιστὰς) ἀσπιδηφόρους. Ἐρείπνας) τῶν ἐπάλξεων τὰ ἄκρα, ὥστε καταλεῖψαι τὰς ἐπάλξεις φυγάδας γενομένους ἡμᾶς. Ἀλλά νιν) τὸν λαόν. Ἐξαθροίζεται) συνάγει πάλιν, καὶ ἐν τοῖς πύργοις ἔστησεν. Νοσοῦν) τοῦτο τὸ μέρος παύσαντες δυστυχοῦν, καὶ κακῶς ἔχον, ἐσπεύδομεν εἰς ἄλλας πύλας. Ὡς) πῶς. Προσαμβάσεις) τὰς ἀναβάσεις τῆς ὑψηλῆς κλίμακος βαστάζων, ἐπορεύετο. Καὶ τοσόνδ' ἐκόμπασε) καὶ τοσοῦτον ἐκαυχήσατο. μὴ δὲ τὸ σεμνὸν πῦρ, ὅ ἐστιν ὁ κεραυνὸς, κωλύσειν αὐτὸν, τοῦ μὴ πορθεῖν τὴν πόλιν ἀπ' ἄκρων τειχῶν. Κατ' ἄκρων) ὁ κατὰ πρὸς τὸ ἑλεῖν, περγάμων δὲ τῶν τειχῶν. εἰς τὸ μὴ καθελεῖν τὴν πόλιν, τὸ γὰρ οὐ πλεονάζει. Ὑπ' αὐτὴν ἀσπίδα) ἐναργῶς ἔδειξε τοῦτον ὑπὸ τῇ ἀσπίδι κεκαλυμμένον, καὶ βαλλόμενον ἄνωθεν, ὡς τὸ, ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος. περιφραστικῶς δὲ ἐνήλατα, ὅτι ἐπιβαινομένων, ἢ τὰς βάσεις τῶν ἐνηλάτων τῆς κλίμακος. Ἄλλως. Ἐνήλατά εἰσι τὰ ὀρθὰ ξύλα, ἔνθα πήγνυται καὶ ἐλαύνεται τὰ βάθρα τῆς κλίμακος. Ἀμείβων) διερχόμενος. 1190. Ἐσφενδονᾶτο) ὡς ἀπὸ σφενδόνης ἐχωρίζετο καὶ ἐῤῥίπτετο τὰ μέλη αὐτοῦ ἀπ' ἀλλήλων. Κῶλα) τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν. ὡς κύκλωμα δὲ, ὡς ὁ τροχὸς τοῦ Ἰξίονος, ἀεὶ ὂν ἀεὶ στρέφεται. οὗτος γὰρ ὁ Ἰξίων διὰ τὸ ἐρασθῆναι Ἥρας, ταύτην κατεδικάσθη τὴν τιμωρίαν ἐν ᾅδου. Ἔμπυρος) κεκαυμένος. Καθεῖσεν) καθεῖσαι ἐποίησεν ἔξω * τῆς σύδας. Ἁρμάτων ὄχους) τὰ ἅρματα, περιφραστικῶς. Κεἰς μέσ') ἐν μέσῃ τῇ παρατάξει. 1201. Ἄξονές τ' ἐπ' ἄξοσι) καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Γλαύκῳ, Ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα, καὶ νεκρῷ νεκρὸς. Ἵπποι δ' ἐφ' ἵπποις ἦσαν ἐκπεφυρμένοι.

* Il. κ'. v. 7. * Il. ί. v. 100. * Τῆς σύδας) de hoc verbo Vid. ſuprà ad v. 1108.

ANNOTATIONES.

V. 1173. Αἰτωλίσιν λόγχαισιν) Ita egregium illud MS. *C.C.C.* Quum prius obtinebat Λόγχαισιν Αἰτωλοῖσιν pro quo *Deportus* legit Αἰτωλίσιν, haud invidendo ſucceſſu, quia ſic *Trochæum* in *Iambico* facit carmine. *Joſua Barnes.*

V. 1178. Νοσοῦν) τὸ νοσοῦν, ſic ſuprà v. 1104. Ὡς τὸ νοσοῦν τειχέων εἴη δορὶ· &c.

V. 1180. Προσαμβάσεις) Ità unico verbo legit *Canterus*, cui MS. favet. Vid. ſupra v. 492. *Joſua Barnes.*

V. 1183. Τὸ μὴ οὐ) μὴ & οὐ quaſi coaleſcunt μονοσυλλαβοῦντα. Vid. Notas ad *Oreſt.* v. 596. Πέργαμα autem in Plurali Appellative pro *Arcibus*, vel *Muris*; Πέργαμος autem ἡ in ſingulari, pro *Trojâ* plerunque ſumitur; eſt etiam quando pro *Urbe* in genere. *Latinè* autem utrumque *Trojam* ſonat. De hâc re Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. 773. *Joſua Barnes.*

V. 1186. Κλίμακος ἀμείβων ξέστ' ἐνηλάτων βάθρα) Præter quod *Scholiaſtes* ad hanc vocem profert, hæc *Euſtathius* de hoc ipſo loco---fol. 598. lin. 29. λέγεται δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ Τραγῳ (De *Euripide* loquitur) οὕτω καθ' ὁμωνυμίαν, καὶ κλιμάκων ἐνήλατα, τὰ τῶν βαθμίδων ἄκρα, οἷς ἐνηρμόσθαι τοὺς μηροὺς τῶν κλιμάκων &c. idem ferè fol. 782. lin. 28. Ἐνήλατον autem *impactum* ad verbum ſonat. Fiunt autem & ſcalæ è teretibus lignis, perticas vocant, gradibus interpoſitis & è funibus Canabinis portatiles. Utuntur his Milites etiam in oppugnationibus Urbium, ut ſcandentes muros introire poſſint. Tales, ut eſt apud *Vitruvium*, *Capaneus* excogitavit. *Franciſcus Grapaldus* de Partibus Ædium l. I. Ex *Stiblino* Grapaldum citavimus. *Joſua Barnes.*

V. 1192. Ὡς κύκλωμ' Ἰξίονος) De hâc Hiſtoriâ vide in *Fragmentis* ad *Ixionis* Argumentum, 2 Vol. fol. 473.

Νεκροὶ

Νεκροὶ δὲ νεκροῖς ἐξεσωρεύονθ' ὁμοῦ.
Πύργων μὲν οὖν γῆς ἔσχομεν κατασκαφὰς
Εἰς τήνδ' ἡμέραν· εἰ δ' εὐτυχὴς
Ἔσται πόλις γ' ἥδε γῆ, θεοῖς μέλει.
Χο. " Καλὸν τὸ νικᾶν. εἰ δ' ἀμείνον' οἱ θεοὶ
Γνώμην ἔχοιεν, εὐτυχὴς εἴην ἐγώ.
Ιοκ. Καλῶς τὰ τῶν θεῶν καὶ τὰ τῆς τύχης ἔχει.
Παῖδές τε γάρ μοι ζῶσι, *κἀκπέφευγε γῆ. * κ' ἐκπέφευγε MS.
Κρέων δ' ἔοικε τῶν ἐμῶν νυμφευμάτων,
Τῶν τ' Οἰδίπου δύστηνος ἀπολαῦσαι κακῶν,
Παιδὸς στερηθεὶς, τῇ πόλει μὲν εὐτυχῶς,
Ἰδίᾳ δὲ λυπρῶς. ἀλλ' ἄνελθέ μοι πάλιν,
Τί τἀπὶ τούτοις παῖδ' ἐμὼ δρασείετον;
Αγ. Ἔα τὰ λοιπά· δεῦρ' ἀεὶ γὰρ εὐτυχεῖς.
Ιοκ. Τοῦτ' εἰς ὕποπτον εἶπας· οὐκ ἐατέον.
Αγ. Μεῖζόν τι χρῄζεις, παῖδας ἢ σεσωσμένους;
Ιοκ. Καὶ τἀπίλοιπά γ', εἰ καλῶς πράσσω, κλύειν.
Αγ. Μέθες μ'· ἔρημος παῖς ὑπασπιστοῦ σέθεν.
Ιοκ. Κακόν τι κεύθεις, καὶ στέγεις ὑπὸ σκότῳ.
Αγ. Οὐκ ἄν γε λέξαιμ' ἐπ' ἀγαθοῖσι σοῖς κακά.
Ιοκ. Εἰ μή γε φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα.
Αγ. Αἶ, αἶ· τί μ' οὐκ εἴασας ἐξ εὐαγγέλου
Φήμης ἀπελθεῖν, ἀλλὰ μηνῦσαι κακά;
Τὼ παῖδε τὼ σὼ μέλλετον τολμήματα
Αἴσχιστα, χωρὶς μονομαχεῖν παντὸς στρατοῦ,
Λέξαντες Ἀργείοισι Καδμείοισί τε
Εἰς κοινὸν, οἷον μή ποτ' ὤφελον, λόγον.
Ἐτεοκλέης *προὐπῆρξ' ἀπ' ὀρθίου σταθεὶς * δ' ὑπῆρξ' MS.
Πύργου, κελεύσας σῖγα κηρῦξαι στρατῷ.
Ἔλεξε δ', ὦ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάται,
* Δαναῶν ἀριστῆς, οἵπερ ἤλθετ' ἐνθάδε, * Δαναῶν τ' ἀριστῆς. MS.
Κάδμου τε λαὸς, μήτε Πολυνείκους χάριν
Ψυχὰς ἀπεμπολᾶτε, μήθ' ἡμῶν ὕπερ.
Ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τόνδε κίνδυνον μεθεὶς,
Μόνος συνάψω συγγόνῳ τῷ 'μῷ μάχην.
Κἂν μὲν κτάνω τόνδ', οἶκον οἰκήσω μόνος·
Ἡσσώμενος δὲ, τῷδε παραδώσω πόλιν.
Ὑμεῖς δ' ἀγῶν' ἀφέντες, Ἀργείαν χθόνα
Νεῖσθε, βίοτον μὴ λιπόντες ἐνθάδε.
Σπαρτῶν τε λαὸς ἅλις, ὅσος κεῖται θανών.
Τοσαῦτ' * ἔλεξ'· ὁ σὸς δὲ Πολυνείκης γόνος
Ἐκ τάξεων ὄρουσε, κἀπῄνει λόγους. * ἔλεξε· σὸς &c. MS.
Πάντες δ' ἐπερρόθησαν Ἀργεῖοι τάδε,
Κάδμου τε λαὸς, ὡς δίκαι' ἡγούμενοι.

Et cadavera cadaveribus cumulabantur ſimul.
Prohibuimus igitur everſionem turrium terræ hujus
Hodie, an vere felix
Futura ſit in poſterum hæc urbs, Diis hoc erit curæ.
Ch. Pulchrum eſt vincere: ſi verò dii meliorem
Habuerint ſententiam, ego felix eſſem.
Joc. Pulchrè habent quæ ſunt deorum & fortunæ.
Filii enim ſunt ſalvi, & civitas evaſit periculum,
Creon verò videtur mearum nuptiarum,
Et horum malorum Oedipi pœnas luere infelix,
Filio privatus: urbi quidem fauſtum id & felix,
Privatim verò acerbum eſt. ſed narrato mihi deinceps,
Quid poſt hæc filii mei facere ſtatuerint.
Nun. Omitte reliqua; ſemper enim huc uſque es fortunata.
Joc. Hoc dixiſti ſuſpiciosè; non eſt omittendum.
Nun. Quid vis majus habere, quàm filios ſalvos?
Joc. An & in poſterum prorſus ſim futura felix, audire *volo*.
Nun. Dimitte me: filius tuus eſt ſine armigero.
Joc. aliquod malum occultas. & involvis tenebris.
Nun. Nequaquam dicam poſt bona, tua, mala.
Joc. Niſi dixeris, effugiendum tibi erit in aërem.
Nun. Heu, heu! quare me non ſinis poſt lætum
Nuncium abire, ſed vis me dicere mala?
Filii tui agitant facinora
Turpiſſima, viz. ſingulari-pugnâ cernere ſeparatim ab omni acie.
Etenim dixerunt Argivis & Thebanis
Palam, quæ nunquam dicere debebant.
Eteocléſque ſtans in arduo loco, prior incepit
De turri, jubens indici ſilentium exercitui:
Dixit autem, O duces Græci ſoli,
Præſtantiſſimi Græcorum, qui huc veniſtis,
Et vos cives Thebani, neque Polynicis gratiâ
Vendite animas, neque noſtrâ causâ.
Ego enim ipſe hoc *vobis* periculum remittens,
Solus committam cum meo fratre certamen.
Et ſi quidem hunc occidero, ſolus regnabo in patriâ,
Victus vero, huic tradam urbem:
Vos verò omittentes certamen, in Argivum agrum
Redibitis, non relinquentes hic vitam:
Thebanique populi ſatis eſt, qui jacet mortuus.
Sic dixit. Tuus autem filius Polynices
Ex agmine celeritèr accurrit, & laudavit hoc dictum.
Omnes verò fremitu applauſerunt *Argivi*
Cadmique populus, utpote hæc juſta æſtimantes.

Ἐξεσωρεύονθ' ὁμοῦ) σωρηδὸν ἀλλήλοις ἐπέκειντο. Ἔσχομεν κατασκαφὰς) τοὺς θεμελίους τῶν πύργων κατασκαφῆναι διεκωλύσαμεν. Θεοῖς μέλει) τοῖς θεοῖς φροντὶς ἔσται. Καλὸν τὸ νικᾶν) καλὸν τὸ νικᾶν ἐστιν. εἰ δὲ καὶ βέλτιον τοῦ νικᾶν ἡμᾶς βουλεύονται οἱ θεοὶ, εὐτυχοίην ἄν. λέγει δὲ τὸ φιλίαν ἐμβαλεῖν τοῖς ἀδελφοῖς. Εἰ δ' ἀμείνονα) τινὲς ἀντὶ τοῦ δικαίαν. ὁ δὲ νοῦς, ηὔχετο μὲν νικᾶν τοὺς Θηβαίους. εἰ δὲ οἱ θεοὶ τὰ δίκαια κρίνουσι, καὶ συμβῇ ἡττηθῆναι τοὺς Θηβαίους, ἀλλ' οὖν ἐγὼ διαφύγοιμι. Ἀλλ' ἄνελθέ μοι) ἀνάδραμε, διήγησαι. Ἔα τὰ λοιπὰ) μὴ περαιτέρω πύθου. Δεῦρ' ἀεὶ) ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦ νῦν, ἕως τούτου. ἐπειδὴ δὲ εἶπεν, ἔα τὰ λοιπὰ, οἱ καλῶς πράσσουσι. εἶπεν, ὅτι εἰς ὑποψίαν εἶπας. Ὑπασπιστοῦ) ἀντὶ τοῦ ἀπολειφθεὶς, ἔρημος καὶ μεμονωμένος ἐστὶν ἐμοῦ τοῦ ὑπασπιστοῦ ὁ σὸς παῖς. Καὶ στέγεις ὑπὸ σκότῳ) καὶ καλύπτεις ἐν ἀφανείᾳ. Ἐπ' ἀγαθοῖσι) πρὸς οἷς ἔλεξα ἀγαθοῖς, οὐκ ἂν προσαγγείλαιμι τὰ κακά. Εἰ μή με φεύγων) λέξεις δηλονότι. Τί μ' οὐκ εἴασας) διατί με τὴν εὐάγγελον ἀγγελίαν οὐκ ἀφῆκας ἐμὲ ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἀναγκάζεις μηνῦσαι τὰ κακά; Τὼ παῖδε τὼ σὼ) φροντίζουσι τολμᾶν, λέγω ἀπρεπέστατα τολμήματα, μονομαχεῖν ἰδίᾳ παντὸς τοῦ στρατοῦ, λέξαντες εἰς μέσον τῶν Ἀργείων καὶ Καδμείων λόγον τοιοῦτον, ὁποῖον μὴ ὄφελον εἰπεῖν. ὁ Ἐτεοκλῆς δὲ ἤρξατο τοῦ λόγου ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου στὰς, κελεύσας τὸν κήρυκα σιγὴν κηρύξαι τῷ λαῷ. Ὦ γῆς Ἑλλάδος) Ὁμηρικῶς, ἤρξατο, Κέκλυτέ μοι Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί. οὗτος δὲ ὁ στίχος ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις οὐ φέρεται. Ψυχὰς ἀπεμπολᾶτε) τὴν ζωὴν ὑμῶν προδίδοτε. ἀπεμπολᾶν κυρίως τὸ πεπρακέναι. Ἄλλως. Εἰς κίνδυνον ἐκδίδοτε. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κινδυνευόντων ἐν θαλάσσῃ κέρδους χάριν. Μεθεὶς) ἐκβαλὼν τὸν θάνατον, μόνος συστήσω τῷ ἀδελφῷ μου μάχην. Μεθεὶς) παύσας. ἐκβαλὼν τὸν κίνδυνον ὑμῶν, καὶ τὸν πόλεμον. 1240. Νεῖσθε) πορεύεσθε. Σπαρτῶν τε) καὶ ὁ τῶν Θηβαίων ὄχλος ἀποθανὼν, αὐτάρκης. 1243. Ἐκ τάξεων) ἐκ τῶν ταγμάτων ὥρμησε, καὶ ἐπῄνεσε τοὺς λόγους. καὶ οἱ Ἀργεῖοι πάντες ἐπεφήμησαν ἃ ὁ Ἐτεοκλῆς εἶπε, καὶ οἱ Καδμεῖοι, ὡς δίκαιον τοῦτο νομίζοντες, ἐπὶ τούτοις ἐφιλονείκησαν, καὶ ἀπὸ τῶν δύο μερῶν ὅρκους ὤμοσαν ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις τοὺς στρατηγούς.

ANNOTATIONES.

V. 1244. Ἐπερρόθησαν) Vid. ad Oreſt. v. 899

Ἐπὶ τοῖσι δ' ἐσπείσαντο, κἀν μεταιχμίοις
Ὅρκους συνῆψαν ἐμμενεῖν στρατηλάτας.
Ἤδη δ' ἔκρυπτον σῶμα παγχάλκοις ὅπλοις
Δισσοὶ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι.
Φίλοι δ' ἐκόσμουν, τῆσδε μὲν πρόμον χθονὸς,
Σπαρτῶν ἀριστεῖς· τὸν δὲ, Δαναϊδῶν ἄκροι.
Ἔσταν δὲ λαμπρὼ, χρῶμά τ' οὐκ ἠλλαξάτην,
Μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἱέναι δόρυ.
Παρεξιόντες δ' ἄλλος ἄλλοθεν φίλων,
Λόγοισι θαρσύνοντες, ἐξηύδων τάδε·
Πολύνεικες, ἐν σοὶ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας
Τρόπαιον, Ἄργει τ' εὐκλεᾶ δοῦναι λόγον.
Ἐτεοκλεᾶ δ' αὖ, Νῦν πόλεως ὑπερμαχεῖς,
Νῦν καλλίνικος γενόμενος, σκήπτρων κρατεῖς.
Τάδ' ἠγόρευον, παρακαλοῦντες εἰς μάχην.
Μάντεις δὲ μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους τ' ἀκμὰς,
Ῥήξεις τ' ἐνώμων ὑγρότητ' * ἐναντίαν, * ἐναντίον, MS.
Ἄκραν τε λαμπάδ', ἣ δυοῖν ὅρους ἔχει,
Νίκης τε σῆμα, καὶ τὸ τῶν ἡσσωμένων.
Ἀλλ' εἴ τιν' ἀλκὴν, ἢ σοφοὺς ἔχεις λόγους,
Ἢ φίλτρ' ἐπῳδῶν, στεῖχ', ἐρήτυσον τέκνα
Δεινῆς ἁμίλλης, ὡς ὁ κίνδυνος μέγας,
Καὶ τἆθλα δεινά, δάκρυά σοι γενήσεται·
Δισσοῖν στερείσῃ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ τέκνοιν.
Ιοκ. Ὦ τέκνον, ἔξελθ' Ἀντιγόνη δόμων πάρος·
Οὐκ ἐν χορείαις οὐδὲ παρθενεύμασι

Propter hæc ſunt factæ induciæ, & in medio utriuſque aciei loco
Juſjurandum dederunt omnes duces iis ſtaturos eſſe.
Jámque occultabant corpus æneis armis
Duo juvenes ſenis Oedipi.
Amici verò ornabant decem hujus terræ,
Principes Thebani; alterum verò principes Argivorum.
Steterunt autem fulgentes, nec mutaverunt colorem.
Inſano impetu cupientes alter in alterum jaculari haſtam.
Prætereuntes verò alii aliunde amici,
Animabant ſermone & dicebant hæc:
Polynices, penes te eſt erigere Jovis ſtatuam
Trophæi ſignum, & magnam gloriam parare Argis.
Eteoclem verò viciſſim ſic hortabantur: Nunc pro patriâ pugnas,
Nunc præclaræ victoriæ compos factus, ſceptrum regni tenes;
Hæc dicebant, hortantes ad pugnam.
Vates verò mactabant pecudes, & igneas acies,
Rupturaſque obſervabant, & ſpiſſi contrarium humorem,
Summamque flammam, quæ duarû rerum ſignificationes habet,
Victoriæ ſcilicet ſignum & cladis, quâ victi afficiuntur.
Sed ſi quod remedium, ſi quam ſapientem habes rationem,
Et philtra incantationum, vade & cohibe liberos
A ſævo certamine, quia periculum eſt magnum,
Et præmia gravia: lacrymæ verò tibi erunt:
Privaberis duobus filiis in hac die.
Ioc. O filia Antigone, egredere ante ædes.
Non in choreis neque in virginum cœtu

Κἀν μεταιχμίοις) μεταίχμιον λέγεται ὁ τόπος, ὁ μεταξὺ τῶν δύο στρατευμάτων, ἐπὶ τούτοις τοῖς ὡμολογημένοις ἐν τοῖς μεταιχμίοις συνελθόντες, ἐσπείσαντο ἐμμένειν αὐτοῖς οἱ στρατηγοὶ, ἢ τοὺς ἄλλους βασιλεῖς καὶ τὰ στρατεύματα ὤμοσαν ἐμμένειν τοῖς ῥηθεῖσιν ὑπ' ἀμφοτέρων. Ὅρκους συνῆψαν) οἷον τὰ πρὸς τοὺς ὅρκους ἐπιτήδεια συνέμιξαν Θηβαῖοι καὶ Ἀργεῖοι. τουτέστι τὸν οἶνον, καὶ τὸ αἷμα τῶν ἱερείων. Ἤδη δ' ἔκρυπτον) ἐξ ὅπλων τὸ σῶμα [illegible]. [*Νεανίαι) οἱ δύο νεανίαι τοῦ γέροντος Οἰδίποδος, ἀντὶ οἱ δύο παῖδες. καθὸ λέγεται ἡ Κόρη τοῦ δεῖνος, ἀντὶ ἡ θυγάτηρ.] Πρόμον) πρόμαχον. Ἔσταν δὲ) ἔστησαν δὲ φαιδροὶ, καὶ οὐκ ἠλλοίωσαν τὴν ὄψιν. Μαργῶντε) μανικῶς ὁρμῶντες πέμψειν κατ' ἀλλήλων τὸ δόρυ. Ἄλλος) ἄλλος δὲ τῶν φίλων ἀπ' ἄλλου μέρους παρεκβαίνοντες διὰ λόγων εἰς θάρσος προβάλλοντες προσηύδων ταῦτα. 1256. Ἐν σοὶ Ζηνὸς) ἐν σοὶ τρόπαιον στῆσαι Διὸς ἡμῶν ἐλπὶς, καὶ τῷ τ' Ἄργει εὐκλεᾶ ἀπαγγελίαν δοῦναι. ἢ [illegible], λόγον καὶ φήμην καταλεῖψαι τῆς [illegible]. Ἄλλως. Ἐν σοὶ κεῖται ἀνορθῶσαι τὸ εἴδωλον τὸ νικητήριον. οἱ γὰρ νικῶντες εἴδωλον ἵστασαν τοῦ Διός. Ἐτεοκλέα δ' αὖ) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐθάρσυνόν τε καὶ ἔλεγον. Ἐμπύρους τ' ἀκμὰς) τὰς τοῦ πυρὸς ἀναδόσεις, καὶ τὰ φῶτα τὰ ἐκ τῶν ἐμπύρων ἀναφερόμενα, ἀφ' ὧν σημειοῦνται οἱ μάντεις. Ἀκμὰς δὲ) τὰς ἀναδόσεις, ἐπεὶ βιαιότατον ἐστὶ τὸ πῦρ. Ῥήξεις δ' ἐνώμων) τὰς τῆς χολῆς ῥήξεις ἀποσκοποῦντες τὴν ὄψιν μετεώριζοντες. ταύτην γὰρ οἱ μάντεις τὰς χολάς. Ὑγρότητ' ἐναντίαν) τὰ ἀεὶ τῶν ἐναντίων δηλοῖ, τὴν ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἐχθρῶν ἀεὶ παρασκευασθεῖσαν. οἱ γὰρ θύται ἀεὶ τῶν ἐχθρῶν οἱ βουλόμενοι μανθάνειν, ἔχοντες χολὴν ἀφορῶσι. πικροὶ γὰρ οἱ ἐχθροί. ὑγρότητα δὲ λέγει, αὐτὴν τὴν χολήν. Ἄλλως. Ῥήξεις τ' ἐνώμων, τῆς κύστεως τὸ στόμα λίνῳ δεσμοῦντες ἐπετίθεσαν τῷ πυρὶ, καὶ παρετήρουν τὰς ῥαγάσεις, καὶ ποῦ τὸ ὑγρὸν ἀκοντίζει. Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσι, τὰς μαλλοδέτους κύστεις. Ὑγρότητα ἐναντίαν· τὴν τὰ ἀεὶ τῶν ἐναντίων δηλοῦσαν, ἢ διὰ τὸ πικρὰν οὖσαν καλεῖσθαι γλυκεῖαν, ἢ ἐναντίαν, ὡς πρὸς τὸ πῦρ. ξηρὸν γὰρ τὸ πῦρ. τὸ δὲ ἑξῆς, μάντεις τε μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους τ' ἀκμὰς ἐνώμων. κατὰ κοινοῦ γὰρ τὸ ἐνώμων ἄκραν τε λαμπάδα ἐνώμων. ἄκραν τε λαμπάδα, τὸ ἄκρον τοῦ πυρὸς, ὃ καλεῖται κέρας, ἐσκόπουν. οἱ δὲ τὴν καρδίαν, διὰ τὸ εἶναι πυρώδη, καὶ θερμήν. Ἄλλως. τὴν ὀσφὺν τοῦ ἱερείου· ἦν γὰρ δι' αὐτῆς μαντεία. καμπτομένη γὰρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς σημαίνει δυσχέρειαν πολέμου. ἀνιεμένη δὲ καὶ κατατείνουσα, ἧτταν. ἀναστρεφομένη δὲ εἰς ὕψος, νίκην. οἱ δὲ ἄκραν λαμπάδα τὴν χολὴν λέγουσι. τὴν ἐν τῷ ἥπατι. σημεῖον γάρ ἐστι νίκης τε καὶ ἥττης. Ἢ σοφοὺς) μαγικούς. Ἢ φίλτρ' ἐπῳδῶν) τῶν ἐπᾳδόντων ἀνθρώπων, ἃ ἐπάγουσα δυνάσαι εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἀγαγεῖν [*Ἄλλως. φίλτρα ἐπῳδῶν ἀντὶ τοῦ ἐπῳδὰς φίλτρων. φίλτρον, τὸ φιλίαν ἐμποιοῦν. ὥσπερ μίσητρον, τὸ ἐμποιοῦν μῖσος. καὶ φόβηθρον, τὸ φόβου ποιητικόν· καὶ θέλγητρον, τὸ ἐφελκυστικὸν εἰς τέρψιν. ἐνταῦθα δὲ φίλτρον ἀντὶ φιλίας, ἵν' ᾖ ἐπῳδὰς φιλίας, τουτέστιν εἰς φιλίαν συνάγειν δυναμένας.] Ἁμίλλης) φιλονεικίας. Τἆ δεινά, ἀγωνίσματα. Στεῖχ' ἐρήτυσον) ἄπελθε, κώλυσον ἀπὸ τῆς χαλεπῆς ἔριδος τὰ τέκνα, ἐπεὶ ὁ πόλεμος μέγας ἐστί. [*Καὶ τἆθλα δεινὰ) τὰ ἆθλα ἀμφοτέρων, ἤγουν τὰ ἔπαθλα, τὰ ἐπὶ τῇ νίκῃ γέρα, ταῦτά σοι ἐπιδάκρυτα. 1270. Δόμων πάρος) τὸ πάρος
[***] εis loci ex MS. prædicto.

ANNOTATIONES.

V. 1254. Ἄλλος) Rejeci ἄλλων primo aſpectu, ut ſpurium & ἄλλος ſubſtitui. Faventem nunc video Manuſcriptum Codicem, ut & Scholiaſten quoque. *Joſua Barnes.*

V. 1255. Λόγοισι θαρσύνοντες ἐξηύδων) MS. hic legit θαρσύνοντες προσηύδων. Non æquè bene, ut mihi videtur; licet enim τὸ προσηύδων magis mihi arrideat, quàm ἐξηύδων, vix tamen θαρσύνοντε poſſum admittere pro θαρσύνοντες & tamen hæc ſyllaba neceſſe eſt, ut ſit brevis. Quid? An hic *Dualis* numerus ponitur pro *Plurali*? Certè hoc non novum. En! ſolutionem. Prior ſyllaba in προσηύδων per metri leges hic ſtare nequit, & Scholiaſtes exponit θαρσύνοντες per verbum, hoc modo, ἐθάρσυνόν τε καὶ ἔλεγον, quarè ſic lego Λόγοισι θαρσυνόν τε πρός τ' ηὔδων τάδε. *Joſua Barnes.*

V. 1256. Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας τρόπαιον) De Deorum Imaginibus pro Trophæis poſitis, vid. ad *Heraclid.* v. 937. Similem locum vid. infrà ad v. 1482. *Joſua Barnes.*

V. 1258. Ἐτεοκλεᾶ) Ita ſcribo, ut metro conſulatur, eodem modo, quo in præcedenti ſcriptum erat & olim rectè εὐκλεᾶ. Vid. ſuprà v. 74. Sed horum quidem ratio aperta eſt, eò quòd contrahuntur; nam εὐκλεᾶ, ab εὐκλεὴς, & Ἐτεοκλέης & Ἐτεοκλῆς & Ἡρακλέης & Ἡρακλῆς ſcribuntur; ſed in Nominibus in ευς deſinentibus quoque & in ᾱ impuro, aliquando ſimilis invenitur licentia apud *Atticos* præſertim, de quâ re Nos aliàs, nempe ad *Andromach.* v. 545. Cujus rei plurima occurrunt exempla, ut *Phœniſſ.* v. 74. & v. 776. & *Hippolyt.* v. 953. & v. 1193. & *Andromach.* v. 545. & ejuſd. v. 1237. & v. 1247. *Joſua Barnes.*

V. 1259. Σκήπτρων) Ità lego, & ità MS. Olim σκῆπτρον.

V. 1262. Ἀκμὰς) *Ionicè* legimus. Vid. quæ commentati ſumus ad *Phœniſſ.* v. 19.

V. 1272. Οὐκ ἐν χορείαις, οὐδὲ παρθενεύμασι &c.) Simile v. 1282. Οὐκ ἐν αἰδοῖ νῦν ἐστι. Senſus eſt, Non jam modeſtiæ aut Virginalis pudoris ratio habenda eſt, nè ſolùs vageris; Vita enim fratrum tuorum in periculo eſt. Vid. infrà ad v. 1631. Aliò ferè ſenſu *Homerus* Il. δ. v. 508. Οὐ μάν ἐστι χορὸν δὲ ἔρχεσθ', ἀλλὰ μάχεσθαι. Quod Nos in *Franciados* noſtræ l. 1. v. 587. ita expreſſimus

——— *Nec magnus ſolemnia ducere Feſta*
Plantagenetu parat, molli nec ludere ſaltu;
Nec lepidos Puer iſte choros, ſed Prælia quærit.
Joſua Barnes.

ὑπόῤῥημα

ὀπίῤῥημα, ἀδῆς ποιητῆς ἐν χρόνω, ἐνίοτε μὲν πεζὸν, ὡς ἐνταῦθα, ἐνίοτε δὲ χορικόν· καὶ ἀπὸ τούτου τὸ πέρυσιν, περύτερον καὶ περύτατον.]

Νῦν σοι προχωρεῖ δαιμόνων καταστάσις.
Ἀλλ' ἄνδρ' ἀρίστω καὶ κασιγνήτω σέθεν,
Εἰς θάνατον ὁρμῶντε, κωλῦσαί σε δεῖ
Ξὺν μητρὶ τῇ σῇ, μὴ πρὸς * ἀλλήλοιν θανεῖν.
Αν. Τίν', ὦ τεκοῦσα μῆτερ, ἔκπληξιν νέαν
Φίλοις ἀϋτεῖς τῶνδε δωμάτων πάρος;
Ιοκ. Ὦ θύγατερ, ἔρρει σῶν κασιγνήτων βίος.
Αν. Πῶς εἶπας; Ιοκ. αἰχμὴν εἰς μίαν καθέστατον.
Αν. Οἲ 'γώ· τί λέξεις, μῆτερ; Ιοκ. οὐ φίλ', ἀλλ' ἕπου.
Αν. Ποῖ, παρθενῶνας ἐκλιποῦσ'; Ιοκ. ἀνὰ στρατόν.
Αν. Αἰδούμεθ' ὄχλον. Ιοκ. οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τὰ σά.
Αν. Δράσω δὲ δὴ τί; Ιοκ. συγγόνων λύσεις ἔριν.
Αν. Τί δρῶσα, μῆτερ; Ιοκ. προσπίτνουσ' ἐμοῦ μέτα.
Αν. Ἡγοῦ σὺ πρὸς μεταίχμι', οὐ μελλητέον.
Ιοκ. Ἔπειγ', ἔπειγε, θύγατερ· ὡς ἢν μὲν φθάσω
Παῖδας πρὸ λόγχης, οὑμὸς ἐν φάει βίος.
Ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανῇ.
Θανοῦσι δ' αὐτοῖς συνθανοῦσα κείσομαι.

*al. ἀλλήλων, & ita MS.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ. τρομερὰν * φρίκᾳ,
2 Τρομερὰν φρέν' ἔχω.
3 Αἶ, αἶ· διὰ σάρκα δ' ἐμὰν
4 Ἔλεος, ἔλεος.
5 Ἔμολε ματρὸς δειλαίας,
6 Δίδυμα * τέκνα· Πότερος ἄρα
7 Πότερον αἱμάξει
8 (Ἰώ μοι πόνων, Ἰὼ Ζεῦ, Ἰὼ γᾶ)
9 Ὁμογενῆ δέραν,
10 Ὁμογενῆ ψυχὰν,
11 Δι' ἀσπίδων, δι' αἱμάτων;
12 Τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα.
13 Πότερον ἄρα νέκυν ὀλό-
14 μενον ἰαχήσω;

* φρίκα MS.

* Schol. τέκεα.

Ἀντιστροφή.

1 Φεῦ δᾶ, φεῦ δᾶ· δίδυμοι θῆρες,
2 Φόνιαι ψυχαί,
3 Δορὶ παλλόμεναι,

Nunc tibi procedit ſtatus fortunæ.
Sed viros optimos & fratres tuos
Tendentes in mortem, impedire te oportet
Cum matre tuâ, ne mutuò concidant.
An. Quem, ô mater, novum horrorem
Amicis inſonas ante has ædes?
Ioc. O filia, perit vita tuorum fratrum.
An. Quomodo dicis? Ioc. Conſtituti ſunt in ſingulare certamen.
An. Heu mihi, quid dicis, mater? Ioc. Non grata, ſed ſequere.
An. Quò, virginum cœtu relicto? Ioc. Ad exercitum.
An. Pudet me venire in turbâ. Ioc. Tuæ res non requirunt pudorē.
An. Quid igitur faciam? Ioc. Solvas diſſidium fratrum.
An. Quomodo ſolvam, mater? Ioc. Mecum procidens ad genua.
An. Præcede tu ad loci inter acies medium, non eſt cunctandum.
Ioc. Feſtina, feſtina, ô filia? quia ſi prævertero
Filios ante pugnam, mea vita erit in luce.
Si verò tardius veneris, periimus, morieris.
Cum ipſis autem mortuis mortua jacebo.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. 1 Heu, heu, heu, heu. tremorem horrorem,
2 Et tremens pectus habeo,
3 Heu, heu, per meum verò corpus
4 Miſeratio, miſeratio,
5 Venit matris miſeræ,
6 Propter duos filios: Quis nempè
7 Quemnam cruentabit
8 (Hei mihi propter labores.
9 O Jupiter, ô Tellus) cognatam cervicem,
10 Cognatam animam,
11 Per clypeos, per ſanguineas cædes?
12 Miſera ego, miſera,
13 Quemnam igitur mortuum ex-
14 tinctum lugebo?

Antiſtrophe.

1 O terra, ô terra. Geminæ feræ,
2 Sanguineæ animæ,
3 Haſtam vibrantes,

Δαιμόνων καταστάσις) κατάστασις ἡ τύχη. ὁ δὲ νοῦς, ἔξεισι ἀπὸ τῶν οἴκων, ὦ τέκνον, ὁ γὰρ ἐν χερσὶ καὶ παρθενῶσιν ἡ παροῦσα τύχη προβαίνει σοι, ὥς τε καὶ ὄχλον διελθεῖν αἰδεῖσθαι. Τίν' ὦ τεκοῦσα) τίνα, ὦ μῆτερ, καὶ νῦν ἐπίσειν συμφορὰν ἐμοὶ τῇ φίλῃ ἀπαγγέλλεις; τὸ γὰρ φίλοις, ἀντὶ τοῦ φίλῃ. ἢ φίλοις ἀντὶ τοῦ τοῖς φίλοις ἡμῶν Ἐτεοκλεῖ καὶ Πολυνείκει. Αἰχμὴν εἰς μίαν) εἰς μονομαχίαν καθεστήκασιν. Οἴ 'γὼ) ἐπίῤῥημα σχετλιαστικόν. Οὐ φίλα) οὐ προσφιλῆ, ἀλλ' ἀκολούθει. Προσπίτνουσα) προσπίπτουσα. Πρὸς μεταίχμιον) πρὸς τὸν τόπον τὸν μεταξὺ τοῦ πολέμου, ἔνθα ἦν τὸ μονομάχιον. 1290. Αἶ αἶ τρομερὰν φρίκᾳ) φεῦ φεῦ ἔντρομον δεσμόν τὴν ψυχὴν ἔχω. τρομερὰν φρένα, ἤτοι ἔντρομον λογισμὸν ἔχω, τουτέστιν ἐν φόβῳ εἰμί. διὰ δὲ τὸ ἐμὸν σῶμα ἔλεος ἦλθε, διὰ τοὺς δύο παῖδας τῆς ἀθλίας μητρός. πότερος ἄρα πότερον αἱμάξει διὰ πολέμου, διὰ φόνου, τὸ συγγενὲς λέγω σῶμα, τὴν συγγενῆ ψυχήν. ὁμογενῆ γὰρ σώματα τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ αἱ ψυχαὶ διὰ τῶν ἀδελφῶν, θέλουσι αἱ τοῦ χοροῦ αὐξῆσαι τὸ πάθος, ταῦτα ἐπάγουσι. ὡς εἰ ἔλεγον, πότερος ἂν αὐτῶν τὸν ἕτερον αἱμάξει, οὐ τὸν τυχόντα ἄνθρωπον, ἀλλ' ἀδελφόν, οὗ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ ὁμογενῆ εἰσιν αὐτῷ. Τρομερὰν φρίκᾳ) φρίκην τρόμου παρέχουσαν. καὶ Πίνδαρος, φρίσσοντας ὄμβρους, τοὺς φρίσσειν ποιοῦντας. Τρομερὰν) τρόμου ἐμποιοῦσαν, καὶ τρομοποιὸν φόβον. Ἄλλως. τῇ φρίκῃ τρομερὰν ἔχω τὴν φρένα. Διὰ σάρκα) ἀντὶ τοῦ διὰ σαρκός. ὡς τὸ, διὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα. Ἔλεος) ἔλεός με εἰσῆλθε καὶ οἶκτος ὁ περὶ τῆς Ἰοκάστης, διὰ τὰ δίδυμα τέκνα. Δίδυμα τέκνα) τοῦτό τινες σολοικισμὸν ἡγήσαντο. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, διδύμων τέκνων. 1295. Πότερος ἄρα) ὁποῖος τῶν δύο, ποῖος αἱμάξει τὴν ὁμογενῆ δέραν τὸ ἑξῆς, πότερος ἄρα, πότερον αἱμάξει τὴν ὁμογενῆ δέραν, ὁμογενῆ ψυχὰν, δι' ἀσπίδων, δι' αἱμάτων. Πότερον ἄρα) ποῖον ἄρα τῶν νεκρῶν ἀπολλυμένων θρηνήσω. Φεῦ δᾶ) φεῦ γῆ. ἡ δᾶ συλλαβὴ Ἀττικῶς πλεονάζει, ὡς ὅτι τὸ ἴθα καὶ φᾶθι. Ἄλλως. εἰ μὲν ἐν μέρει λόγου ἀνέγνωσαν τὸ φεῦ δᾶ. οἱ δὲ, ὡς ἐν παρέλκει τὸ δᾶ. ἔνιοι δὲ, ἀντὶ τοῦ φεῦ δή. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ φεῦ γῆ, κατὰ πάθος μεταβληθέντος τοῦ γ' εἰς τὸ δ', ὡς ἐν τῷ δημήτηρ, τοιῷ, πολλὰ πάθη τὸ, τὸ ὕδως πτερὸν ἄμα. 1306. Δορὶ δὲ παλλόμεναι) ἀντὶ τοῦ τὸ δόρυ κατ' ἀλλήλων πάλλουσαι, ἢ ὑπὸ τοῦ δόρατος κινηθεῖσαι.

ANNOTATIONES.

V. 1304. Φεῦ δᾶ &c.) τὸ γᾶ rejeci & δᾶ bis addidi, quod *Aldi* Editio habebat & MS. *C. C. C.* & ipſe *Scholiaſtes* ita legebat; licet per τὸ γᾶ explicet. Sed monendus eſt lector, quod nonnulli legunt, ὁ δᾶν, ὁ δᾶν, i. e. μὰ τὴν γῆν. Uti *Theocriti* Scholiaſt. ad Idyll. 4. quærit Vid. Et ſic eſt *Chori* malè-ominantis ſermo—*Non, per terram, Non, inquam*, per terram, *Unum* duorum fratrum lugebis: ſed ſimul uterque cadet. *Joſua Barnes.*

4 Πόσιν

Ἐπὶ τοῖσι δ' ἐσπείσαντο, κἀν μεταιχμίοις
Ὅρκους συνῆψαν ἐμμενεῖν στρατηλάτας.
Ἤδη δ' ἔκρυπτον σῶμα παγχάλκοις ὅπλοις
Δισσοὶ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι.
Φίλοι δ' ἐκόσμουν τῆσδε μὲν πρόμοι χθονὸς,
Σπαρτῶν ἀριστῆς· τὸν δὲ, Δαναϊδῶν ἄκροι.
Ἔσταν δὲ λαμπροὶ, χρῶμά τ' οὐκ ἠλλαξάτην,
Μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἱέναι δόρυ.
Παρεξιόντες δ' ἄλλος ἄλλοθεν φίλων,
Λόγοισι θαρσύνοντες, ἐξηύδων τάδε·
Πολύνεικες, ἐν σοὶ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας
Τρόπαιον, Ἄργει τ' εὐκλεᾶ δοῦναι λόγον.
Ἐτεοκλέα δ' αὖ, Νῦν πόλεως ὑπερμαχεῖς,
Νῦν καλλίνικος γενόμενος, σκήπτρων κρατεῖς.
Τάδ' ηὔδων, παρακαλοῦντες εἰς μάχην.
Μάντεις τε μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους τ' ἀκμὰς,
Ῥήξεις τ' ἐνώμων ὑγρότητ' * ἐναντίαν, * ἐναντίον. MS.
Ἄκραν τε λαμπάδ', ἣ δυοῖν ὅρους ἔχει,
Νίκης τε σῆμα, καὶ τὸ τῶν ἡσσωμένων.
Ἀλλ' εἴ τιν' ἀλκὴν, ἢ σοφοὺς ἔχεις λόγους,
Ἢ φίλτρ' ἐπῳδῶν, στεῖχ', ἐρήτυσον τέκνα
Δεινῆς ἁμίλλης, ὡς ὁ κίνδυνος μέγας,
Καὶ τἆθλα δεινὰ, δάκρυά σοι γενήσεται·
Δισσοῖν στερήσῃ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ τέκνοιν.
Ιοκ. Ὦ τέκνον, ἔξελθ' Ἀντιγόνη δόμων πάρος·
Οὐκ ἐν χορείαις οὐδὲ παρθενεύμασι

Propter hæc ſunt factæ induciæ, & in medio utriuſque aciei loco
Juſjurandum dederunt omnes duces iis ſtaturos eſſe.
Jamque occultabant corpus æneis armis
Duo juvenes ſenis Oedipi.
Amici verò ornabant decem hujus terræ,
Principes Thebani: alterum verò principes Argivorum.
Steterunt autem fulgentes, nec mutaverunt colorem.
Inſano impetu cupientes alter in alterum jaculari haſtam.
Prætereuntes verò alii aliunde amici,
Animabant ſermone & dicebant hæc:
Polynices, penes te eſt erigere Jovis ſtatuam
Trophæi ſignum, & magnam gloriam parare Argis.
Eteoclem verò viciſſim *ſic hortabantur*: Nunc pro patriâ pugnas,
Nunc præclaræ victoriæ compos factus, ſceptrum *regni* tenes;
Hæc dicebant, hortantes ad pugnam.
Vates verò mactabant pecudes, & igneas acies,
Rupturaſque obſervabant, *& ignì* contrarium humorem,
Summamque flammam, quæ duarū *rerum* ſignificationes habet,
Victoriæ *ſcilicet* ſignum & cladis, quâ victi afficiuntur.
Sed ſi quod remedium, ſi quam ſapientem habes rationem,
Et philtra incantationum, vade & cohibe liberos
A ſævo certamine, quia periculum eſt magnum,
Et præmia gravia: lacrymæ verò tibi erunt:
Privaberis duobus filiis in hoc die.
Joc. O filia Antigone, egredere ante ædes.
Non in choreis neque in virginum cœtu

Κἀν μεταιχμίοις) μεταίχμιον λέγεται ὁ τόπος, ὁ μεταξὺ τῶν δύο στρατευμάτων, ὅτι τούτοις τοῖς ὁμιλήμασιν ἐν τοῖς μεταιχμίοις συνελθόντες, ἐπεποιήσαντο ἐμμένειν αὐτοῖς οἱ στρατηγοὶ, ἤτοι οἱ ἄλλοι βασιλεῖς καὶ τὰ στρατεύματα ποιοῦσιν ἐμμένειν τοῖς ῥηθεῖσιν ὑπ' ἀμφοτέρων. Ὅρκους συνῆψαν) οἷον τὰ πρὸς τοὺς ὅρκους ἐπιτήδεια συνέμιξαν Θηβαῖοι καὶ Ἀργεῖοι. τουτέστι τὸν οἶνον, καὶ τὸ αἷμα τῶν ἱερείων. Ἤδη δ' ἔκρυπτον) ἐξ ἐκείνου τὸ σῶμα καθώπλιζον. [*Νεανίαι) οἱ δύο νεανίαι τοῦ γέροντος Οἰδίποδος, ἀντὶ οἱ δύο παῖδες, καθὸ λέγεται ἡ Κόρη τοῦ Δήμητρος, ἀντὶ ἡ θυγάτηρ.] Πρόμοι) πρόμαχοι. Ἔσταν δὲ) ἔστησαν δὲ φαιδροὶ, καὶ οὐκ ἠλλοίωσαν τὴν ὄψιν. Μαργῶντε) μανικῶς ὁρμῶντες πέμψειν κατ' ἀλλήλων τὸ δόρυ. Ἄλλος) ἄλλος δὲ τῶν φίλων ἀπ' ἄλλου μέρους παραβαίνοντες διὰ λόγων εἰς θάρσος προβάλλοντες προσηύδων ταῦτα. 1256. Ἐν σοὶ Ζηνὸς) ἐν σοὶ τρόπαιον στῆσαι ἐστὶν ἡμῖν ἐλπὶς, τῷ τε Ἄργει εὐκλεῆ ἀπαγγελίαν δοῦναι. ἢ ἐνδεῖξαι, λόγον καὶ φήμην καταλεῖψαι τῆς παιδείας. Ἄλλως. Ἐν σοὶ κεῖται ἀνορθῶσαι τὸ εἴδωλον τὸ νικητήριον. οἱ γὰρ νικῶντες εἴδωλον ἵστασαν τοῦ Διός. Ἐτεοκλέα δ' αὖ) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐθάρσυνόν τε καὶ ἔλεγον. Ἐμπύρους τ' ἀκμὰς) τὰς τοῦ πυρὸς ἀναδόσεις, καὶ τὰ φάσματα τὰ ἐκ τῶν ἐμπύρων ἀναφερόμενα, ἀφ' ὧν σημειοῦνται οἱ μάντεις. Ἀκμὰς δὲ) τὰς ἀναδόσεις, ἐπεὶ βιαιότατόν ἐστι τὸ πῦρ. Ῥήξεις δὲ ἐνώμων) τὰς τῆς χολῆς ῥήξεις ἐπεσκόπουν τὴν ὄψιν μετεωρίζοντες. τηροῦσι γὰρ οἱ μάντεις τὰς χολάς. Ὑγρότητ' ἐναντίαν) τὰ περὶ τῶν ἐναντίων δηλοῖ, τὴν ἐπὶ τῶν ἐναντίων ἐχθρῶν ἀεὶ παρασκευασμένην. οἱ γὰρ θύται περὶ τῶν ἐχθρῶν εἰ βουληθεῖεν μαντεύεσθαι, ἔχοντες χολὴν ἀποσφάττουσι. πικροὶ γὰρ οἱ ἐχθροί. ὑγρότητα δὲ λέγει, αὐτὴν τὴν χολήν. Ἄλλως. Ῥήξεις τ' ἐνώμων, τὰς κύστεις τὸ στόμα δεσμοῦντες ἐπετίθεσαν τῷ πυρὶ, καὶ παρετήρουν πῶς ῥαγήσονται, καὶ ποῦ τὸ οὖρον ἀκοντίζει. Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσι, τὰς μαλλοδέτεις κύστεις. Ὑγρότητα ἐναντίαν· τὴν τὰ περὶ τῶν ἐναντίων δηλοῦσαν, ἢ διὰ τὸ πικρὸν ὕδωρ καλεῖσθαι γλυκεῖαν, ἢ ἐναντίαν, ὡς πρὸς τὸ πῦρ. ξηρὸν γὰρ τὸ πῦρ. τὸ δὲ ἑξῆς, μάντεις τε μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους τ' ἀκμὰς ἐνώμων. κατὰ κοινοῦ γὰρ τὸ ἐνώμων ἄκραν τε λαμπάδα ἐνώμων. ἄκραν τε λαμπάδα, τὸ ἄκρον τοῦ πυρὸς, ὃ καλεῖται κέρκος, ἐσκόπουν. οἱ δὲ τὴν καρδίαν, διὰ τὸ εἶναι πυρώδη, καὶ θερμήν. Ἄλλως. τὴν ἱερὰν τῶν ἱερείων ἣν γὰρ δι' αὐτῆς μαντεία. καμπτομένη γὰρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς σημαίνει διαφορὰν πολέμου. ἀπλουμένη δὲ καὶ κατανεύουσα, ἧτταν. ἀναπεμπομένη δὲ εἰς ὕψος, νίκην. οἱ δὲ ἄκραν λαμπάδα τὴν χολὴν λέγουσι, τὴν ἐν τῷ ἥπατι. σημεῖον γὰρ ἔχει νίκης τε καὶ ἥττης. Ἢ σοφοὺς) μαγικούς. Ἢ φίλτρ' ἐπῳδῶν) τῶν ἐπᾳδόντων ἀνθρώπων, ἃ ἐπᾴδουσι δυνάμενοι εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἀγαγεῖν. [**Ἄλλως. φίλτρα ἐπῳδῶν ἀντὶ τοῦ ἐπῳδὰς φίλτρων. φίλτρον, τὸ φιλίαν ἐμποιοῦν. ὥσπερ μίσητρον, τὸ ἐμποιοῦν μῖσος. καὶ φόβητρον, τὸ φόβου ποιητικόν· καὶ θέλγητρον, τὸ προσάγον εἰς τέρψιν. ἐνταῦθα δὲ φίλτρον ἀντὶ φιλίας, ἵν' ᾖ ἐπῳδὰς φιλίας, τουτέστιν εἰς φιλίαν συνάγειν δυναμένας.] Ἁμίλλης) φιλονεικίας. Τὰ δεινὰ, ἀγωνίσματα. Στεῖχ' ἐρήτυσον) ἀπέρχου, κώλυσον ἀπὸ τῆς χαλεπῆς ἔριδος τὰ τέκνα, ἐπεὶ ὁ πόλεμος μέγας ἐστί. [*Καὶ τἆθλα δεινὰ) τὰ ἆθλα ἀμφοτέρων, ἤγουν τὰ ἔπαθλα, τὰ ἐπὶ τῇ νίκῃ γέρα, ταῦτά σοι ἐπιδακρυτέα. 1270. Δόμων πάρος) τὸ πάρος

[* * *] Hi loci ex MS. prædicto.

ANNOTATIONES.

V. 1254. Ἄλλος) Rejeci ἄλλοι primo aſpectu, ut ſpurium & ἄλλος ſubſtitui. Faventem nunc video *Manuſcriptum* Codicem, ut & *Scholiaſten* quoque. *Joſua Barnes.*

V. 1255. Λόγοισι θαρσύνοντες ἐξηύδων) MS. hic legit θαρσύνοντε προσηύδων. Non æquè bene, ut mihi videtur; licet enim τὸ προσηύδων magis mihi arrideat, quàm ἐξηύδων, vix tamen θαρσύνοντε poſſum admittere pro θαρσύνοντες & tamen hæc ſyllaba neceſſe eſt, ut ſit brevis. Quid? An hic *Dualis* numerus ponitur pro *Plurali*? Certè hoc non novum. En! ſolutionem. Prior ſyllaba in προσηύδων per metri leges hic ſtare nequit, & *Scholiaſtes* exponit θαρσύνοντε per verbum hoc modo, ἐθάρσυνόν τε καὶ ἔλεγον, quarè ſic lego Λόγοισι θαρσύνοντε [illegible] ηὔδων τάδε. *Joſua Barnes.*

V. 1256. Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας τρόπαιον) De Deorum Imaginibus pro Trophæis poſitis, vid. ad *Heraclid.* v. 937. Similem locum vid. infrà ad v. 1482. *Joſua Barnes.*

V. 1258. Ἐτεοκλέα) Ita ſcribo, ut metro conſulatur, eodem modo, quo in præcedenti ſcriptum erat & olim rectè εὐκλεᾶ. Vid. ſuprà v. 74. Sed horum quidem ratio aperta eſt, eò quòd contrahuntur; nam εὐκλεᾶ, ab εὐκλεέα, & Ἐτεοκλέα & Ἐτεοκλῆς & Ἡρακλέα & Ἡρακλῆς ſcribuntur; ſed in Nominibus in ευς deſinentibus quoque & in ᾶς impuro, aliquando ſimilis invenitur licentia apud *Atticos* præſertim, de quâ re Nos aliàs, nempe ad *Andromach.* v. 545. Cujus rei plurima occurrunt exempla, ut *Phœniſſ.* v. 74. & v. 776. & *Hippolyt.* v. 953. & v. 1153. & *Andromach.* v. 345. & ejuſd. v. 1237. & v. 1247. *Joſua Barnes.*

V. 1259. Σκήπτρων) Ità lego, & ità MS. Olim σκῆπτρον.

V. 1262. Ἀκμὰς) *Iambicè* legimus. Vid. quæ commentavimus ad *Phœniſſ.* v. 19.

V. 1271. Οὐκ ἐν χορείαις, οὐδὲ παρθενεύμασι &c.) Simile v. 1282. [illegible] Senſus eſt, Non jam modeſtiæ aut Virginalis pudoris ratio habenda eſt, nè foràs vageris; Vita enim fratrum tuorum in periculo eſt. Vid. infrà ad v. 1631. Aliò ſtectit ſenſû *Homerus* Il. ξ. v. 508. [illegible] Quod Nos in *Franciados* noſtræ l. 1. v. 587. ita expreſſimus

——— Nec magnas ſolennia ducere Feſta
Plantageneta parat, molli nec ludere ſaltu;
Nec lepidos Puer ille choros, ſed Prælia quærit.

Joſua Barnes.

ἐπίῤῥημα, ὅπερ πρωτεῖς ἐν χερσὶν, ὅποτε μὲν τοπικὸν, ὡς ἐνταῦθα, ὅποτε δὲ χρονικόν· καὶ ἀπὸ τούτου τὸ πέρυσιν, περύτερον καὶ περύτατον.]

Νῦν σοι προχωρεῖ δαιμόνων καταστάσεις.
Ἀλλ' ἄνδρ' ἀρίστω καὶ κασιγνήτω σέθεν,
Εἰς θάνατον ἐκνεύοντε, κωλῦσαί σε δεῖ
Ξὺν μητρὶ τῇ σῇ, μὴ πρὸς * ἀλλήλοιν θανεῖν.
Αν. Τίν', ὦ τεκοῦσα μῆτερ, ἔκπληξιν νέαν   *ἀλλήλοιν, & ita MS.
Φίλοις αὐτεῖς τῶνδε δωμάτων πάρος;
Ιοκ. Ὦ θύγατερ, ἔῤῥει σῶν κασιγνήτων βίος.
Αν. Πῶς εἶπας; Ιοκ. αἰχμὴν εἰς μίαν καθέστατον.
Αν. Οἴ 'γώ· τί λέξεις, μῆτερ; Ιοκ. οὐ φίλ', ἀλλ' ἕπου.
Αν. Ποῖ, παρθενῶνας ἐκλιποῦσ'; Ιοκ. ἀνὰ στρατόν.
Αν. Αἰδούμεθ' ὄχλον. Ιοκ. οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τὰ σά.
Αν. Δράσω δὲ δὴ τί; Ιοκ. συγγόνων λύσεις ἔριν.
Αν. Τί δρῶσα, μῆτερ; Ιοκ. προσπιτνοῦσ' ἐμοῦ μέτα.
Αν. Ἡγοῦ σὺ πρὸς μεταίχμι', οὐ μελλητέον.
Ιοκ. Ἔπειγ', ἔπειγε, θύγατερ· ὡς ἢν μὲν φθάσω
Παῖδας πρὸ λόγχης, οὑμὸς ἐν φάει βίος.
Ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανῇ.
Θανοῦσι δ' αὐτοῖς συνθανοῦσα κείσομαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ. τρομερὰν * φρίκαν,
2 Τρομερὰν φρέν' ἔχω.   *φρίκα MS.
3 Αἶ, αἶ · διὰ σάρκα δ' ἐμὰν
4 Ἔλεος, ἔλεος,
5 Ἔμολε ματρὸς δειλαίας,   * Schol. ἦλθε.
6 Δίδυμα * τέκνα· Πότερος ἄρα
7 Πότερον αἱμάξει
8 (Ἰώ μοι πόνων, Ἰὼ Ζεῦ, Ἰὼ γᾶ)
9 Ὁμογενῆ δέραν,
10 Ὁμογενῆ ψυχὰν,
11 Δι' ἀσπίδων, δι' αἱμάτων;
12 Τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα.
13 Πότερον ἄρα νέκυν ὀλό-
14 μενον ἰαχήσω;

Ἀντιστροφή.

1 Φεῦ δᾶ, φεῦ δᾶ· δίδυμοι θῆρες,
2 Φόνιαι ψυχαὶ,
3 Δορὶ παλλόμεναι,

Nunc tibi procedit ſtatus fortunæ.
Sed viros optimos & fratres tuos
Tendentes in mortem, impedire te oportet
Cum matre tuâ, ne mutuò concidant.
An. Quem, ô mater, novum horrorem
Amicis inſonas ante has ædes?
Ioc. O filia, perit vita tuorum fratrum.
An. Quomodo dicis? Ioc. Conſtituti ſunt in ſingulare certamen.
An. Heu mihi, quid dicis, mater? Ioc. Non grata, ſed ſequere.
An. Quò, virginum cœtu relicto? Ioc. Ad exercitum.
An. Pudet me venire in turbâ. Ioc. Tuæ res non requirunt pudorē.
An. Quid igitur faciam? Ioc. Solvas diſſidium fratrum.
An. Quomodo ſolvam, mater? Ioc. Mecum procidens ad genua.
An. Præcede tu ad locū inter acies medium, non eſt cunctandum.
Ioc. Feſtina, feſtina, ô filia? quia ſi prævertero
Filios ante pugnam, mea vita erit in luce.
Si verò tardius veneris, periimus, morieris.
Cum ipſis autem mortuis mortua jacebo.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. 1 Heu, heu, heu, heu. trementem horrorem,
2 Et tremens pectus habeo,
3 Heu, heu, per meum verò corpus
4 Miſeratio, miſeratio,
5 Venit matris miſeræ,
6 Propter duos filios: Quis nempe
7 Quemnam cruentabit
8 (Hei mihi propter labores.
9 O Jupiter, ô Tellus) cognatam cervicem,
10 Cognatam animam,
11 Per clypeos, per ſanguineas cædes?
12 Miſera ego, miſera,
13 Quemnam igitur mortuum extinctum
14 tinctum lugebo?

Antiſtrophe.

1 O terra, ô terra. Geminæ feræ,
2 Sanguineæ animæ,
3 Haſtam vibrantes,

Δαιμόνων καταστάσεις) καταστάσεις ἡ τύχη. ὁ δὲ νοῦς, ἔξελθε ἀπὸ τῶν οἴκων, ὦ τέκνον, οὐ γὰρ ἐν χερσὶ καὶ παρθενῶσιν ἡ παροῦσα τύχη προβαίνει σοι, ὥς τι καὶ ὄχλον δεῖ ἐλθεῖν αἰδεῖσθαι. Τίν', ὦ τεκοῦσα) τίνα, ὦ μῆτερ, καὶ νῦν ἑτέραν συμφορὰν ἐμοὶ τῇ φίλῃ ἀπαγγέλλεις; τὸ γὰρ φίλοις, ἀντὶ τοῦ φίλῃ. ἢ φίλοις ἀντὶ τοῦ τοῖς φίλοις ἡμῶν Ἐτεοκλεῖ καὶ Πολυνείκει. Αἰχμὴν ἐς μίαν) εἰς μονομαχίαν καθεστήκασιν. Οἴ 'γὼ) ἐπίῤῥημα σχετλιαστικόν. Οὐ φίλα) οὐ προσφιλῆ, ἀλλ' ἀκολούθει. Προσπιτνοῦσα) προσκυλίουσα. Πρὸς μεταίχμιον) πρὸς τὸν τόπον τὸν μεταξὺ τοῦ πολέμου, ἔνθα ἦν τὸ μονομάχιον. 1290. Αἶ αἶ τρομερὰν φρίκαν) φεῦ φεῦ ἔντρομον δειλίαν τῶν τειχῶν ἔχω. τρομερὰν φρένα, ἤτοι ἔντρομον λογισμὸν ἔχω, τουτέστιν ἐν φόβῳ εἰμί. διὰ δὲ τοῦ ἐμοῦ σαρκὸς οἶκτος ἦλθε, διὰ τοὺς δύο παῖδας τῆς ἀθλίας μητρός. πότερος ἄρα πότερον αἱμάξει διὰ πολέμου, διὰ φόνου, τὸ συγγενὲς λέγω σῶμα, τὴν συγγενῆ ψυχήν. ὁμογενῆ γὰρ σώματα τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ αἱ ψυχαὶ διὰ τῶν ἀδελφῶν, θέλουσι αἱ τοῦ χοροῦ αὐξῆσαι τὸ πάθος, ταῦτα ἐπάγουσι. ὡς οἱ ἔλεγον, πότερος ἂν αὐτῶν τὸν ἕτερον αἱμάξει, οὐ τὸν τυχόντα ἄνθρωπον, ἀλλ' ἀδελφὸν, οὗ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ ὁμογενῆ εἶσιν αὐτῷ. Τρομερὰν φρίκαν) φρίκην τρομερωτάτην. καὶ Πίνδαρος, φρίσσοντας ἀγῶνας, τοὺς φρίσσειν ποιοῦντας. Τρομερὰν) τρόμου ποιητικὴν, καὶ τρομώδη φόβον. Ἄλλως. τῇ φρικὶ τρομερὰν ἔχω τὴν φρένα. Διὰ σάρκα) ἀντὶ τοῦ διὰ σαρκός. ὡς τὸ, διὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα. Ἔλεος) ἔλεός με εἰσῆλθε καὶ οἶκτος ὁ περὶ τῆς Ιοκάστης, διὰ τὰ δίδυμα τέκνα. Δίδυμα τέκνα) τοῦτό τινες σολοικισμὸν ἡγήσαντο. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, διδύμων τέκνων. 1295. Πότερος ἄρα) ὁποῖος ἀπὸ δύο, ποῖος αἱμάξει τὴν ὁμογενῆ δέρην τὸ ἑξῆς, πότερος ἄρα πότερον αἱμάξει τὴν ὁμογενῆ δέρην, ὁμογενῆ ψυχὴν, δι' ἀσπίδων, δι' αἱμάτων. Πότερον ἄρα) ποῖον ἄρα τῶν νεκρῶν ἀπολλυμένων θρηνήσω. Φεῦ δᾶ) φεῦ γῆ. ἡ δὲ συλλαβὴ Ἀττικῶς πλεονάζει, ὡς ὅτι τοῦ ἴδε καὶ ἰδοῦ. Ἄλλως. δι' ὅλου ἐν μέρει λόγου ἀνέγνωσαν τὸ φεῦ δᾶ. οἱ δὲ, ὡς ἐν παραβολῇ τοῦ δᾶ. ἔνιοι δὲ, ἀντὶ τοῦ φεῦ δή. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ φεῦ γῆ, κατὰ πάθος μεταβληθέντος τοῦ γ' εἰς τὸ δ', ὡς ἐν τῷ δηλοῦντι παρά, ὅθεν καὶ τὸ, τὶ δᾶ; πεδίον ἄρα. 1306. Δορὶ δὲ παλλόμεναι) ἀντὶ τοῦ τὸ δόρυ κατ' ἀλλήλων πάλλουσαι, ἢ ὑπὸ πολέμου κατασείουσαι.

ANNOTATIONES.

V. 1304. Φεῦ δᾶ &c.) τὸ γᾶ rejeci & δᾶ bis addidi, quod *Aldi* Editio habebat & MS. C. C. C. & ipſe *Scholiaſtes* ita legebat; licet per τὸ γᾶ explicet. Sed monendus eſt lector, quod nonnulli legunt, ὦ δᾶν, ὦ δᾶν, i. e. μὰ τὴν γῆν. Uti *Theocriti* Scholiaſt. ad Idyll. 4. quem Vid. Et ſic eſt *Chori* malè-ominantis ſermo—*Non, per terram, Non, inquam,* per terram, *Unum* duorum fratrum lugebis: ſed ſimul uterque cadet. *Joſua Barnes.*

4 Πέσεα, πέσεα
5 Δάϊα αὐτίχ' αἱμάξετον.
6 Τάλανες, ὅτι ποτὲ μονομάχον
7 Ἐπὶ φρέν' * ἐπελυθέτην. * ἠλθέτην MS.
8 Βοᾷ βαρβάρῳ * στεναχὰν ἰαχὰν
9 * Μελομέναν νεκροῖς, * ἰαχὰν στοναχὰν MS.
10 Δάκρυσι θρηνήσω. * al. μελλομέναν.
11 Σχεδὸν τύχα πέλας φόνου,
12 Κρινεῖ φάος τὸ μέλλον.
13 Ἄποτμος, ἄποτμος ὁ φόνος,
14 Ἕνεκεν Ἐριννύων.

4 Cadavera, cadavera mox
5 Hoſtilia mox ſe mutuis vulneribus cruentabunt.
6 Miſeri ſunt illi, quòd unquam ſingularis prælii
7 In cogitationem venerint.
8 Vociferatione barbarâ lugubrem ſonum
9 Debitum mortuis,
10 Cum lacrymis lugens edam.
11 Prope fortuna; prope cædes eſt,
12 Decernet apertèque demonſtrabit hæc lux futurum rei exitum.
13 Infelix, infelix eſt iſta cædes,
14 Propter Furias.

Τροχαῖοι.

Ἀλλὰ γὰρ Κρέοντα λεύσσω τόνδε δεῦρο συννεφῆ
Πρὸς δόμους στείχοντα, παύσω τοὺς παρεστῶτας λόγους.

Sed enim Creontem video hunc huc triſtem
Ad ædes venientem, miſſa faciam præſentia verba.

Πέσεα) τὰ πτώματα· θέλει εἰπεῖν, ὅτι πεσόντες αἱμάξουσι τὰ σώματα. πέσεα ἦν ἀντὶ τοῦ πτώματα, πτώματα. Τάλανες) δυστυχεῖς εἰσιν, ὅτι εἰς ἐνθύμησιν μονομαχίας ἦλθον. Βοᾷ βαρβάρῳ) τῇ ἐμαυτῆς φησὶ τῇ βαρβάρῳ τὴν ἐπιτήδειον βοὴν τῶν νεκρῶν. οἷον τὴν ἐπὶ τοῖς νεκροῖς σὺν στεναγμῷ προσφερομένην βοὴν μέλλουσαν τοῖς δάκρυσι θρηνήσειν. τουτέστιν ἐπιμελῶς δακρύουσα θρηνήσω. Σχεδὸν τύχα) πέλας. τὸ σχεδὸν καὶ τὸ πέλας ἐκ παραλλήλου. ἡ καθ' αὐτοὺς τύχη τοῦ φόνου πλησίον ἐστὶ, τουτέστιν ὅσον οὔπω γνωσόμεθα, πῶς ἐκβήσεται αὐτοῖς τὸ μονομάχιον. Κρινεῖ φάος) τὸ σήμερον δηλονότι, ἡ παροῦσα ἡμέρα διδάξει τὸ πέρας. καὶ τὸ μέλλον, ἤγουν τὸ ἀποβησόμενον. Μελλομέναν) ἀντὶ τοῦ μέλλουσαν. ἢ μελλομένην τοῖς νεκροῖς, καὶ θεραπεύουσαν τὰς τούτων ψυχάς. Ἕνεκ' ἐριννύων) ὡς τῶν ἐριννύων ἐπιπεμπουσῶν τὰ φαῦλα τοῖς ἀνθρώποις. ἢ διὰ τὰς ἀρὰς τοῦ Οἰδίποδος, καὶ τὰς ἐπηκόους ἐριννῦς. 1318. Συννεφῆ) σκυθρὸν κατηφῆ.

ANNOTATIONES.

V. 1312. Μελομέναν) Ità MS. Olim μελλομέναν.

V. 1314. Σχεδὸν &c.) Hunc verſum Scaliger ſic legit Σχεδὸν τύχα, πέλας φόνος. Sed hoc contra MS. fidem, quæ confirmat libb. Impreſſorum, in hâc re fidem, & Schol. MS. σχεδὸν) ἐγγὺς πλησίον· πέλας τύχη τοῦ φόνου) ἐγγὺς ἡ συντυχία τοῦ φόνου. ἀντὶ τοῦ ὁ φόνος πλησιάζει. Joſua Barnes.

V. 1315. Κρινεῖ) Ità Æmil. Portus legit, excluſo κρίνει, idque metri ratione ductus, & rectè. Verſus enim hic, ut ille ait, Reſpondere debet Verſui 12. τῆς στροφῆς. Sed τὸ κρίνω in præſenti priorem producit, in futuro corripit. Conſentit Codex Heinſio-Scaligerianus & Duportianus, Denique MS. illud Jucundiſſimum. Joſua Barnes.

V. 1318. Συννεφῆ) Rectè Scholiaſtes per σκυθρὸν & κατηφῆ exponit, à νέφος nebula, quæ μεταφορικῶς Vultui mœſto attribuitur. Ità Poeta noſter in Hippolyto v. 173. de Phædrâ animi ægritudinem turbato vultu exprimente, στυγνὸν δ' ὀφρύων νέφος αὐξάνεται. Sic & Horatius, Deme ſupercilio nubem. Vid. P. Victorii Variar. Lection. l. 16. c. 14. Joſua Barnes.

ARGUMENTUM Actûs Quinti.

Actus hic ultimus maximè Tragicus eſt; in eo enim Creon filium Menœceum amiſſum plorat; Cui ſuperveniens Nuntius Μονομαχίας & cædes mutuas Polynicis & Eteoclis narrat; deindè interventum & Αὐτοφονίας Jocaſtæ, fugamque & cædem Argivorum. Hinc Tragica Antigonæ Querela ſuper morte Fratrum Matriſque, & lugubres de his cum Patre Oedipo collocutiones. Creon, quem Regni ſucceſſorem Eteocles deſignârat, Oedipum in Exilium relegat & Polynicis Cadaver inſepultum abjici jubet. Antigone adverſus eum animosè arguit de Fratris ſepulturâ, neque mortis intentatæ periculo territa, neque Regii Sponſi deſiderio commota; ſed Paterni Exilii Comes eſſe mavult, quàm Creontis Nurus. Oedipus Filiæ Generoſitatem laudat & omnia ſua Mala in Fatalem neceſſitatem rejicit.

ΚΡΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΑΝΤΙΓΟΝΗ, ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Ἴαμβοι.

Κρ. Οἴμοι, τί δράσω; πότερ' ἐμαυτὸν, ἢ πόλιν
Στένω δακρύσας, ἣν πέριξ ἔχει νέφος
Τοιοῦτον, ὥστε δι' Ἀχέροντος ἰέναι;
Ἐμός τε γὰρ παῖς γῆς ὄλωλ' ὑπερθανὼν,
Τοὔνομα λαβὼν γενναῖον, ἀνιαρὸν δ' ἐμοί.
Ὃν ἄρτι κρημνῶν ἐκ δρακοντείων ἑλὼν,
Αὐτοσφαγῆ * δύστηνον ἐκόμισ' ἐν χεροῖν. * Αὐτοσφαγῆ MS.

Cre. HEu mihi, quid agam? utrùm meipſum, an urbem
Lugeam lacrymans? quam undique habet nubes
Talis, ut ſit eundum per Acherontem.
Meus enim filius pro patriâ mortuus periit,
Nobile nomen conſecutus: ſed mihi moleſtum.
Quem modò rupibus ex draconteis ſublatum,
Propriâ cæde confectum, miſerum tuli in manibus.

Οἴμοι τί δράσω) ἵνα δόξῃ φιλόπατρις ὁ Κρέων, καὶ μὴ μόνον τοῦ παιδὸς λόγον ποιεῖσθαι, φησὶ, τίνος ἄρξομαι, θρῆνον ποιούμενος τοῦ παιδὸς καὶ τῆς πόλεως, καίτοι εἰδὼς, ὅτι διὰ τὸν θάνατον τοῦ παιδὸς εὐτυχεῖ τὰ τῆς πόλεως. μικρὸν γὰρ ὕστερον εἰπών, Ἐμός τε γὰρ παῖς ὄλωλεν, ἐπελάθετο εἰπεῖν, πόλις τε. Νέφος) πλῆθος τῶν πολεμίων. Κρημνῶν ἐκ δρακοντείων) ὡς τοῦ Μενοικέως ἐλθόντος εἰς τὸν τάφον, ἔνθα ἦν ὁ δράκων, κατακρημνίσας ἑαυτόν. Ἄλλως. δεῖ νοεῖν ἔσω τῶν τειχῶν τὸν σηκὸν τοῦ δράκοντος εἶναι. πῶς γὰρ εἶχε τὸ σῶμα ἀναλαβεῖν ὁ Κρέων, τῶν πολεμίων περικαθημένων. ἀπὸ δὲ τοῦ τείχους ἔρριψεν ἑαυτὸν ὁ παῖς, εἰς ἐπίδειξιν τῆς ὑπὲρ τῆς πατρίδος προθυμίας. 1326. Αὐτοσφαγῆ) ταῖς αὐτοῦ χερσὶν ἐσφαγμένον.

ANNOTATIONES.

V. Τοὔνομα) Pro τὸ ὄνομα, præſertim, ut hic, ante Vocalem. Vide ad Troad. v. 973. Joſua Barnes.

Βοᾷ

Βοᾷ δὲ δῶμα πᾶν. ἐγὼ δ' ἥκω μέτα
* Γέρων ἀδελφὴν γραῖαν Ἰοκάστην, ὅπως * al. στέλλων.
Λούσῃ προθῆταί τ' οὐκέτ' ὄντα παῖδ' ἐμόν.
" Τοῖς γὰρ θανοῦσι χρὴ τὸν οὐ τεθνηκότα
" Τιμὰς διδόντα, χθόνιον εὐσεβεῖν θεόν.
Χο. Βέβηκ' ἀδελφὴ σὴ δόμων ἔξω, Κρέον,
Κόρη τε μητρὸς Ἀντιγόνη κοινῷ ποδί.
Κρ. Ποῖ, κἀπὶ ποίαν συμφοράν; σήμαινέ μοι.
Χο. Ἤκουσε τέκνα μονομάχῳ μέλλειν δορὶ
Εἰς ἀσπίδ' ἥξειν βασιλικῶν δόμων ὕπερ.
Κρ. Πῶς φής; νέκυν τοι παιδὸς ἀγαπάζων ἐμοῦ
Οὐκ εἰς τόδ' ἦλθον, ὥστε καὶ τόδ' εἰδέναι.
Χο. Ἀλλ' οἴχεται μὲν σὴ κασιγνήτη πάλαι·
Δοκῶ δ' ἀγῶνα τὸν περὶ ψυχῆς, Κρέον,
Ἤδη πεπρᾶχθαι παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου.
Κρ. Οἴμοι, τὸ μὲν σημεῖον εἰσορῶ τόδε,
Σκυθρωπὸν ὄμμα, καὶ πρόσωπον ἀγγέλου
Στείχοντος, ὃς πᾶν ἀγγελεῖ τὸ δρώμενον.

Τροχαῖοι.

Αγ. Ὦ τάλας ἐγώ, τίν' εἴπω μῦθον, ἢ τίνα λόγους;
Κρ. Οἰχόμεσθ'· οὐκ εὐπροσώποις φροιμίοις ἄρχῃ λόγου.
Αγ. Ὦ τάλας, δισσῶς αὐτῶ· μεγάλα γὰρ φέρω κακά.
Κρ. Πρὸς πεπραγμένοισιν ἄλλοις πήμασιν, λέγεις δὲ τί;
Αγ. Οὐκέτ' εἰσὶ σῆς ἀδελφῆς παῖδες ἐν φάει, Κρέον.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Κρ. Αἶ, αἶ· μεγάλα μοι θροεῖς πάθεα, καὶ πόλει.
Αγ. Ὦ δώματ' εἰσακούετ' Οἰδίπου τάδε,
Παίδων ὁμοίαις συμφοραῖς ὀλωλότων;
Χο. Ὥστ' ἐνδακρῦσαί γ', εἰ φρονοῦντ' ἐτύγχανον.

Στροφὴ β'.

Κρ. Οἴμοι ξυμφορᾶς βαρυποτμωτάτας.
Οἴμοι κακῶν δύστηνος· ὦ τάλας ἐγώ.
Αγ. Εἰ καὶ τὰ πρὸς τούτοισιν εἰδείης κακά.
Κρ. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδε δυσποτμώτερα;
Αγ. Τέθνηκ' ἀδελφὴ σή, δυοῖν παίδοιν μέτα.

Vociferatur autem domus tota. Ego vero venio accerſiturus
Senex ſororem anum Iocaſten, ut
Lavet, & componat filium meum, qui non vivit amplius.
" Mortuis enim oportet non mortuum
" Honores dando, piè colere Deum ſubterraneum.
Cho. Tua ſoror egreſſa eſt ex ædibus, ô Creon,
Puellaque matris Antigone communi greſſu.
Cre. Quò, & in quam calamitatem? ſignifica mihi.
Cho. Audivit filios ſingulari certamine eſſe
Ad pugnam venturos pro regiâ domo.
Cre. Quomodo dicis? ego cadaver mei filii curans,
Non veni huc, ut hoc etiam ſcirem.
Cho. At abiit ſoror tua jamdudum.
Exiſtimo autem certamen de vitâ, Creon,
Jam commiſſum eſſe filiis Oedipi.
Cre. Hei mihi, video quidem ſignum hoc,
Triſtem oculum, & vultum nuncii
Venientis, qui omnem nunciabit rem geſtam.

Nun. O miſer ego, quem dicam ſermonem, aut quod verbum?
C. Perimus! nō ſpecioſis neq; fauſtis procemiis initium fit orationis.
Nun. Heu me miſerum, iterū clamo: magna enim fero mala.
Cre. Quod nam malum dicis, præter alia quæ acciderunt?
Nun. Filii ſororis non ſunt in luce amplius.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Cre. Heu, heu, magnos dolores ſonas mihi & urbi.
Nun. O domus Oedipi, audis hæc
De filiis extinctis ſimili clade?
Cho. Ut etiam lacrymaretur, ſi ſenſum haberet.

Strophe 2.

Cre. Heu calamitatem miſerrimā,
Heu mala: miſer ego & infelix.
Nun. Si ſcires mala, quæ præter hæc acciderunt.
Cre. Et quomodo poſſent accidere illis triſtiora?
Nun. Mortua eſt ſoror tua cum duobus filiis,

Βοᾷ) θρηνεῖ δὲ ὁ οἶκος πᾶς ὅλος. Μεταστέλλων) μεταχαλέσων. [* Ἐγὼ δὲ ὁ γέρων μεθήκω, ἢ μετέρχομαι καὶ ζητῶ τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν τὴν γραῖαν, τὴν Ἰοκάστην, κ. λ.] Εὐσεβεῖν) τιμᾷν τὸν χθόνιον θεόν. Κόρη τε) τὸ ἑξῆς κόρη τε Ἀντιγόνη, κοινῇ ἐξόδῳ τῆς μητρὸς, ἅμα τῇ μητρὶ, καὶ ἡ Ἀντιγόνη ἐξῆλθε. Ποῖ) ποῖ βέβηκε; Κἀπὶ ποίαν συμφοράν) ἐνταῦθα λέγει τὴν συντυχίαν, ἢ τὸ συμβεβηκός. Εἰς ἀσπίδ' ἥξειν) εἰς μάχην, εἰς συμβολήν. Νέκυν τοι) ἀντὶ τοῦ τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ παιδὸς ἐμοῦ ἐπιμελείας ἀξιῶν. Οὐκ εἰς τόδ' ἦλθον) οὐκ εἰς τόδε ἔφθασα, εἰς τὸ γνωρίσαι, οὐκ ἐπὶ τοῦτο παραγενόμενος, ὥστε καὶ τόδ' εἰδέναι. Οἴμοι, τὸ μὲν σημεῖον) ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ ἀγγέλου στοχάζεται τὰ λεχθησόμενα. 1344. Τὸ δρώμενον) τὸ πραχθέν. Οὐκ εὐπροσώποις) προοιμίοις οὐ καλοῖς, οὐκ εὐσήμοις, τὸ ὦ τάλας δεύτερον βοᾷ. Θρηνητικὸν δὲ τὸ ἔθος. Λέγεις δὲ δὴ τί) ἀποφατικῶς, ἢ ἐρωτηματικῶς· πρὸς τοῖς εἰρημένοις πήμασι λέγεις φέρειν ἕτερα; Ἐν φάει) ἐν τῷ φωτὶ, τουτέστιν ἐν σωτηρίᾳ. συνήθως δὲ ὁ Εὐριπίδης ἐν ἑνὶ στίχῳ προειπὼν τῆς συμφορᾶς τὸ κεφάλαιον, καταστατικώτερον ὕστερον διηγεῖται τὸ πᾶν. 1352. Παίδων) λείπει περὶ, τὰ περὶ τῶν παίδων, καὶ τὴν αὐτῶν συμφορὰν ὀλωλότων; Ὥστε δακρῦσαι, εἰ αἴσθησιν εἶχον τὰ οἰκήματα. Εἰ καὶ τὰ πρὸς τούτοισιν εἰδείης κακὰ) τί ἐρεῖς, ἢ πόσον τάλας γένοιο, δηλονότι. 1357. Δυσποτμώτερα) δυστυχέστερα.

*Ex MS. Scholiis.

ANNOTATIONES.

V. 1328. Γέρων ἀδελφὴν γραῖαν Ἰοκάστην ὅπως) Hic verſus ita ſe prius habebat --στέλλων ἀδελφὴν Ἰοκάστην ὅπως, magnâ & apertâ lacunâ, quam nunc Ex MS. integerrimo optimoque ita reſtituimus; & tamen idem illud Nobile MS. legit pro στέλλων, γέρων, ita, ἐγὼ δ' ἥκω μέτα (pro μέθηκω, hoc eſt μετέρχομαι) Γέρων ἀδελφὴν γραῖαν Ἰοκάστην, ὅπως &c. *Id eſt* --Ego verò jam quæro ſenex *ipſe* ſororem anum &c. Idem poſt v. 1452. Γραῖαν τε μητέρα de *Iocaſtâ* dicit. Et ſanè *Petrus Victorius* in Variar. Lection. l. 10. c. 20. γραῖαν, in hoc Verſu citando legit. *Canterus* tamen, *Scaliger*, *Heinſius*, *Portus*, *Duportus*, hunc verſum inexpletum omiſerunt. Quod verò ad ſenſum hujus loci attinet, quòd nempe Mos erat apud Veteres Defunctorum cadavera ante Funerationem lavare, ut & *ungere*, Vid. *Joh. Kirchmanni* de Funerib. Roman. l. 1. c. 7. Hinc *Ennius*, Tarquinii Corpus bona fœmina lavit & unxit. Vid. *Mureti* Variar. Lection. l. 3. c. 19. Item *Petri Victorii* Variar. Lection. l 10. c. 20. Hinc & hujus fabulæ v. 1661. *Antigone* à *Creonte* petit, ut *Polynicis* cadaver ſibi ſaltem lavare liceat --Σὺ δ' ἀλλὰ νεκρῷ λουτρὰ περιβαλεῖν μ' ἔα. *Joſua Barnes.*

V. 1344. Στείχοντος, ὃς πᾶν ἀγγελεῖ) Ita legimus, rejectâ veteri lectione --Στείχοντος, ὃς ἡμῖν &c. Nullo enim alio modo verſus ſanabitur. Neque tamen, quod miror, aut *Scaliger*, aut *Heinſius*, aut *Rutgerſius*, aut *Canterus*, aut *Portus* hoc vidit; ſolus *Duportus*, ut Nos nuper legebamus, ita libro ſuo notavit, viz. Στείχοντος ἡμῖν δ' ἀγγελεῖ &c. Sed nunc ex optimo illo MS. edocti & *Duporti* lectionem procul ablegamus & cum illo fideliſſimo Codice legimus Στείχοντος ὃς πᾶν ἀγγελεῖ τὸ δρώμενον. *Joſua Barnes.*

V. 1345. Τίνα λόγον) λ eſt ἀνατατικὸν, quare non eſt opus, ut *Scaligerianus* Codex legeret τίν' αὖ; Præterea MS. legit τίνας λόγους. *Joſua Barnes.*

V. 1346. Ἀρχῇ) An ἄρχῃ; *Idem.*

V. 1357. Δυσποτμώτερα) Ita *Scalig.* & MS. legit, ut & ſupra v. 1354. βαρυποτμωτάτας. Rectè quidem, quòd prior ſyllaba in πότμος brevis habeatur; ut & aliàs obſervavimus. Lubet autem hoc aſcribere ex MS. *Scholiis*, quæ in hanc rem faciunt, μέγα δὲ γίνεται τὸ τμ, διὰ τὸ μέτρον μὴ ὅμως ἐν ἀλόγως, ἐπεὶ ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ ἐκτείνεται κατ' εὖ εἶναι, ἡ αὐτὴ καὶ βραχεῖα. *Joſua Barnes.*

Στροφὴ

Ἀνάγετε, ὑψοῦτε θρῆνον) καὶ κτύπον λευκοπήχεων χειρῶν. ἀνάγετε ἀπὸ κοινοῦ. Ὦ τλῆμον, ὦ ἀθλία Ἰοκάστη, οἷον τέλος τοῦ βίου καὶ τῶν γάμων ὑπέμεινας διὰ τοὺς αἰνιγμοὺς τῆς σφιγγός. Ἀρᾶς τ' ἀγώνισμα) τὸ κατόρθωμα. τουτέστιν, εἰπέ μοι, πῶς ἀπέβη ἡ κατάρα τοῦ Οἰδίποδος. Τὰ μὲν πρὸ πύργων) εὐτυχήματα γνώσεις. λέγει δὲ τὴν νίκην, ἣν ἐνίκησαν πρὸ πυλῶν τῆς πόλεως. Τειχέων περιπτυχαὶ) περιφραστικῶς τὰ τείχη. οὐ μακρὰν εἰσίν, ὥστε μὴ οὐχὶ πάντας εἰδέναι τὸ δρώμενον. λείπει γὰρ τὸ μή. Οἶσθ' ὥς· οὐ) πρὸς τὸ οὐ στίζουσιν. οὐκ οἶδα, φησί, τὰ περὶ τῶν πύργων εὐτυχήματα· μακρὰ γὰρ εἰσί. Ἄλλως. τειχέων περιπτυχαί, περιφραστικῶς τὰ τείχη. ἐκ τοῦ περιπτύσσεσθαι, καὶ κυκλοῦν τὴν πόλιν. περιλαμβάνονται γὰρ αἱ πόλεις τοῖς τείχεσι. καλῶς δὲ διὰ πάσης ἀφορμῆς τὰ προειρημένα ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγγέλου ἐπιτέμνει. ἡ δὲ διάνοια, τὰ μὲν περὶ τῶν τειχῶν εὐτυχήματα, ὡς ἐνικήσαμεν δηλαδὴ τοὺς Ἀργείους, οἶδας. οὐ γὰρ μακρὰν τὰ τείχη, ὡς μὴ πάντα σε εἰδέναι. Εἰς μέσον μεταίχμιον) παρῆλθον εἰς τὸ μέσον ὡς εἰς ἀγῶνα δορὸς, καὶ ἀλκὴν μονομαχίας.

Στροφὴ γ'. — *Strophe 3.*

Χο. Ἀνάγετ', ἀνάγετε κωκυτὸν,
Ἐπὶ κρᾶτά τε λευκοπήχεις κτύπους χεροῖν.

Ch. Elevate, extollite luctum,
Et candidarum manuum planctus supra caput.

Ἴαμβοι. — *Creon.*

Κρ. Ὦ τλῆμον, οἷον τέρμον' Ἰοκάστη βίου, * Vid. supra v. 19.
Γάμων τε τῶν σῶν, Σφιγγὸς αἰνιγμοὺς * ἔτλης.
Καὶ πῶς πέπρακται διπτύχων παίδων φόνος,
Ἀρᾶς τ' ἀγώνισμ' Οἰδίπου; σήμαινέ μοι.
Αγ. Τὰ μὲν πρὸ πύργων εὐτυχήματα χθονὸς,
Οἶσθ'· οὐ μακρὰν γὰρ τειχέων περιπτυχαί,
Ὥστ' οὐχ ἅπαντά σ' εἰδέναι τὰ δρώμενα.
Ἐπεὶ δὲ χαλκοῖς σῶμ' ἐκοσμήσανθ' ὅπλοις
Οἱ τοῦ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι,
Ἔστησαν ἐλθόντ' εἰς μέσον μεταίχμιον,
Δισσὼ στρατηγὼ, καὶ διπλὼ στρατηλάτα,
Ὡς εἰς ἀγῶνα * μονομαχοῦντ' ἀλκὴν δορός. * μονομάχου τ' MS.
Βλέψας δ' ἐς Ἄργος, ἧκε Πολυνείκης ἀράς.
Ὦ * πότνια Ἥρα, σὸς γάρ εἰμ', ἐπεὶ γάμοις * πότνι' MS.
Ἔζευξ' Ἀδράστου παῖδα, καὶ ναίω χθόνα,
Δός μοι κτανεῖν ἀδελφὸν, ἀντήρη δ' ἐμὴν
Καθαιμάξαι δεξιὰν νικηφόρον·
Αἴσχιστον αἰτῶ στέφανον, ὁμογενῆ κτανεῖν.
Πολλοῖς δ' ἐπῄει δάκρυα τῆς τύχης ὅση,
Κἄβλεψαν ἀλλήλοισι διαδόντες κόρας.
Ἐτεοκλέης δὲ Παλλάδος χρυσάσπιδος
Βλέψας πρὸς οἶκον, ηὔχετ'· ὦ Διὸς κόρη,
Δὸς ἔγχος ἡμῖν καλλίνικον ἐκ χερὸς
Εἰς στέρν' ἀδελφοῦ τῆσδ' ἀπ' ὠλένης βαλεῖν,
Κτανεῖν θ', ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμήν.
Ἐπεὶ δ' ἀφείθη πυρσὸς, ὡς Τυρσηνικῆς

Cre. O misera Iocaste, qualem finem vitæ,
Et nuptiarum tuarum propter ænigmata sphingis sustinuisti?
Quomodo verò facta est cædes geminorum filiorum,
Et certamen ortum ex diris Oedipi? dic mihi.
Nun. Successus quidem secundos urbis nostræ ante mœnia
Scis: non enim ita procul sunt ambitus murorum,
Ut nescias omnia quæ ibi geruntur.
Postquam igitur armaverunt corpus ferreis armis
Senis Oedipi adolescentes,
Steterunt venientes in locum medium inter acies
Duo duces, & duo imperatores,
Ut in certamen singulare descensuri robore hastæ.
Spectans autem versùs Argos, emisit Polynices preces:
O veneranda Juno, tuus enim sum, postquam nuptiis
Adjunxi *mihi* Adrasti filiam, & illius habito terram,
Da mihi occidere fratrem, & contrariam meam
Dextram cruentare victricem:
Peto turpissimam coronam, videlicet ut interficiam fratrem.
Multis obortæ sunt lacrymæ, ob magnitudinem calamitatis.
Intuebanturque se mutuò obvertentes pupillas.
Eteocles verò Palladis armatæ aureo scuto
Respiciens ad ædem precatus est: O filia Jovis,
Da ut hastam victricem ex manu *emissam*
In pectus fratris ab hoc brachio jaculer,
Et interficiam eum, qui venit eversurus meam patriam.
Postquam autem missa est fax (ut Tyrrhenicæ

1373. Βλέψας δ' ἐς Ἄργος) τὸν νῦν ὅπισθεν ἔχων, ἀφῆκεν εὐχὰς ὁ Πολυνείκης λέγων, ὦ σεβασμία Ἥρα, σός εἰμι· ἐπολιτογραφήθην γὰρ παρὰ σοί, ἐμαυτῷ ζεύξας, ἀντὶ τοῦ εἰς ζεῦξιν λαβών, τὴν παῖδα τοῦ Ἀδράστου. καὶ οἰκῶ τὴν σὴν χθόνα. δός, ὦ Ἥρα, ἐμοὶ κτεῖναι τὸν ἀδελφόν, καὶ καθαιμάξαι τὴν ἐμὴν δεξιὰν νικηφόρον, τὴν ἀντήρη, ἤτοι τὴν ἐκείνῳ ἐναντίαν, αἴσχιστον αἰτῶ νίκην τὸν ἀδελφὸν φονεῦσαι. ἄκρως δὲ δηλοῖ ἦθος ἀνδρὸς, μεμφομένου ἑαυτὸν ἐπὶ ὠμότητι. Πολλοῖς δ' ἐπῄει) τοσαῦτα φησὶν ἐπῄει δάκρυα τοῖς πολλοῖς, ὅση τῆς τύχης ἦν συμφορὰ τοῖς μονομαχοῦσι, τουτέστι συμφώνως τῇ καθ' αὐτοὺς τύχῃ, ἐδάκρυον οἱ ἐκτός. Ἄλλως. πολλοῖς δὲ ἐπῄει δάκρυα τῆς τύχης ὅσον. λείπει γὰρ τὸ ἕνεκεν τῆς τύχης ἡ δίκη ἦν. 1379. [Ἄλλως. Τῆς τύχης ὅση) ἕνεκα τῆς τύχης τῶν ἀθλίων ἀδελφῶν, ὅση ἦν καὶ ὁποία διὰ τὸ μέγεθος τῆς δυστυχίας.] Διαδόντες κόρας) οἰκτρὸν γὰρ θέαμα μονομαχοῦντας ἀδελφοὺς ἦν ἰδεῖν, οἷς καὶ τὸ πατὴρ καὶ τὸ μήτηρ εἰπεῖν ἦν. Ἄλλως. ἐμφαίνεται καὶ κατ' ἀλήθειαν θυμὸς πολέμου ἐνδεικνύμενος διὰ τοῦ βλέμματος. Ηὔξατ' δ') καὶ οὗτος νῦν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἀποβλέψας τὸ ἐν Θήβαις. Ἐπεὶ δ' ἀφείθη) ἐπὶ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας οὔπω ἐχρῶντο τῇ σάλπιγγι Ἕλληνες. ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Ὅμηρος δὲ αὐτὸς μὲν οἶδε σάλπιγγα, οὐ ποιεῖ δὲ σάλπιγγι χρωμένους τοὺς ἥρωας. πρῶτος δὲ Ἀρχώνδας συμμαχῶν τοῖς Ἡρακλείδαις, ἤγαγε τὴν Τυρσηνικὴν σάλπιγγα εἰς Ἕλληνας. ἐχρῶντο δὲ κατὰ τὸ παλαιὸν ἐν τοῖς πολέμοις ἀντὶ σαλπιγκτῶν πυρφόροις. οὗτοι δὲ ἱεροὶ ἦσαν Ἄρεως. ἐξελθόντες στρατιᾶς προηγούμενοι μετὰ λαμπάδος. ἣν ἀφιέντες εἰς τὸ μεταίχμιον, ἀνεχώρουν ἀκίνδυνοι. καὶ οὕτως συνέβαλον αἱ στρατιαί. ἐσώζοντο δὲ οἱ πυρφόροι, ὡς ἱεροὶ τοῦ θεοῦ, εἰ καὶ πάντες οἱ ἄλλοι ἀπώλοντο· ὅθεν παροιμία ἐπὶ τῶν ἄρδην ἀπολλυμένων στρατευμάτων, οὐδὲ πυρφόρος ἐσώθη. 1386. Ἄλλως. πυρσὸς δέ ἐστιν ἡ λαμπὰς, ἣν ἀνῆπτον ἐν νυκτί, σημεῖον τοῦ χωρεῖν πολεμεῖν. καὶ ἄλλως. Πυρσὸς ὡς Τυρσηνικῆς) ἀντὶ τοῦ μεγάλως, ὡς τῶν Τυρσηνικῶν γεγωνότερον τῇ σάλπιγγι χρωμένων. ὁ δὲ νοῦς. ἐπειδὴ ἀφείθη τὸ σημεῖον ὡς Τυρσηνικῆς σάλπιγγος ἠχὴ, σῆμα τῆς φονικῆς μάχης, ὥρμησαν δρόμον χαλεπὸν κατ' ἀλλήλων.

ANNOTATIONES.

V. 1361. Τέρμον' Ἰοκάστη) Olim legebatur hic τέρμα Ἰοκάστη) Ita omnes libri & ipsum MS. Sed ut Chasma impleatur, Codex *Heinsio-Scaligerianus* legit τέρμον'· & sane ὁ τέρμων pro τὸ τέρμα non modo *Æschylo* usurpatur, sed & legitur aliàs apud hunc Authorem, ut *Hippolyt.* v. 3. Ὅσοι τε πόντου, τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν. & v. 746. Τέρμονα κυανέου οὐρανοῦ. & v. 1159. Ναίων καὶ γῆς τέρμονας Τροιζηνίας. Et *Heraclid.* v. 37. —— ἐν ἔσχατον, τέρμονας κλεινῶν Ἀθηνῶν τόνδ' ἀφικόμεσθ' ἔπι. Ut *Medea* v. 276. Πρὶν ἄν σε γαίας τερμόνων ἔξω βάλω. Et denique *Troad.* v. 1068. Τέρμονά τε πρωτόβολον ἁλίῳ. *Josua Barnes.*

V. 1368. Ἐπεὶ δὲ χάλκεοις σῶμ' ἐκοσμήσανθ' ὅπλοις) Hanc lectionem confirmat MS. & *Scaliger.* Codex, *Josua Barnes.*

V. 1371. Δισσὼ στρατηγὼ καὶ διπλὼ στρατηλάτα) inanis & frivola ταυτολογία, nisi fortè Exaggerationis causâ excusetur.

V. 1376. Αἴσχιστον αἰτῶ) *Gul. Canterus* mavult hoc in loco αἰτῶ, sed mirè hallucinatur vir magnus: Quare αἰτῶ retinendum mordicus. Et MS. retinet. *J. Barnes.*

V. 1382. Ηὔχετ') Aliàs ηὔξατ'. Vid. *Schol.* cujus lectionem MS. nostrum confirmat. *Idem.*

V. 1386. Ἐπεὶ δ' ἀφείθη πυρσὸς φοινίας μάχης) *Postquam missa est Fax-signum cruentæ pugnæ.* Præter ea, quæ benè in hanc rem *Scholiastes*, vid. quæ Nos in *Esther* â nostrâ, sive Ἀἰλινακλιτάλγια ad v. 1406. Ubi & τὸ Ἀρχίδας, quod hic corruptè hactenùs legebatur, corrigitur in Ἀρχώνδας. Vid. *Sophoclis* Scholiast. ad hunc Versum *Ajacis* Flagelliferi—viz. v. 17. Χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς. Vid. *Johan. Hartungi* inter Criticos *Jani Gruteri* Tom. 2. Et quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 303. & *Rhes.* v. 144. & 988. & *Heraclid.* v. 830. Hic autem *Aricbondas Tyrrhenus* opem laturus *Heraclidis* primus tubam *Græciæ* intulit; ut *Johannes Tzetzes* in *Lycophronem* notat. *J. Barnes.*

Σάλπιγγος

Σάλπιγγος ἠχὴ, σῆμα φοινίου μάχης,
Ἤιξαν δράμημα δεινὸν ἀλλήλοις ἔπι.
Κάπροι δ' ὅπως θήγοντες ἀγρίαν γένυν,
Ξυνῆψαν, ἀφρῷ διάβροχοι γενειάδας.
Ἤισσον δὲ λόγχαις· ἀλλ' ὑφίζανον κύκλοις,
Ὅπως σίδηρος ἐξολισθάνοι μάτην.
Εἰ δ' ὄμμ' ὑπερσχὸν ἴτυος ἄτερος μάθοι,
Λόγχην ἐνώμα στόματι προφθῆναι θέλων.
Ἀλλ' εὖ προσῆγον ἀσπίδων κεγχρώμασιν
Ὀφθαλμὸν, ἀργὸν ὥστε γίνεσθαι δόρυ.
Πλείων δὲ τοῖς ὁρῶσιν * ἐστάλαξ' ἱδρὼς,
Ἢ τοῖσι δρῶσι, διὰ φίλων ὀρρωδίαν.
Ἐτεοκλέης δὲ, ποδὶ μεταψαίρων πέτρον,
Ἴχνους ὑπόδρομον κῶλον ἐκτὸς ἀσπίδος
Τίθησι. Πολυνείκης δ' ἀπήντησεν δορὶ,
Πληγὴν σιδήρῳ παραδοθεῖσαν εἰσιδὼν.
Κνήμην τε διεπέρασεν Ἀργεῖον δόρυ.
Στρατὸς δ' * ἀνηλάλαξε Δαναϊδῶν ἅπας.
Κἀν τῷδε μόχθῳ γυμνὸν ὦμον εἰσιδὼν
Ὁ πρόσθε τρωθεὶς, στέρνα Πολυνείκους βίᾳ
Διῆκε λόγχην, κἀπέδωκεν ἡδονὰς
Κάδμου πολίταις, ἀπὸ δ' ἔθραυσ' ἄκρον δόρυ.
Ὡς δ' ἄπορον ἧκεν δορὸς, ἐπὶ σκέλος πάλιν
Χωρεῖ· λαβὼν δ' ἀφῆκε μάρμαρον πέτρον,
Μέσον δ' ἄκοντ' ἔθραυσεν, ἐξ ἴσου δ' Ἄρης
Ἦν, κάμακος ἀμφοῖν χεῖρ' ἀπεστερημένοιν.
Ἔνθεν δὲ, κώπας ἁρπάσαντε φασγάνων,
Ἐς ταυτὸν ἧκον· συμβαλόντε δ' ἀσπίδας
Πολὺν ταραγμὸν ἀμφιβάντ' εἶχον μάχης.

* ἐστάλαξ' MS.

* Scholiast. ἀνηλάλαξε.

Tubæ ſonitus) ſignum cruentæ pugnæ,
Saltaverunt contra ſe mutuo atroci ſaltu.
Et ſicut apri acuentes ſævas genas, *i.e. dentes*,
Commiſerunt pugnam, madidi genis propter ſpumam.
Impetum autè faciebant haſtis, ſed ſedebant ſub clypeis rotundis,
Ut *haſtæ* ferrum excideret fruſtrà.
Si verò alter oculum *alterius* eminentem ſupra clypeum vidiſſet,
Vibrabat haſtam verſus os volens convertere:
Sed ſcitè admovebant clypeorum foraminibus
Oculos, ut eſſet otioſa haſta.
Plus verò ſpectantibus ſtillabat ſudoris,
Quàm agentibus, propter metum amicorum.
Eteocles autem offendens pedem ad ſaxum,
Veſtigio excurrens membrum extra clypeum
Ponit: Polynices verò occurrit haſtâ,
Plagam ferro traditam conſpicatus,
Tibiamque tranſegit Argiva haſta.
Totus autem exercitus Græcus exclamavit *præ jubilo*.
Et in hoc labore nudum humerum videns,
Prius vulneratus, per pectus Polynicis vi
Tranſegit haſtam, & *ablatam* reddidit voluptatem
Cadmi civibus: ſed fregit ſummam haſtam.
Veniens autem ad inopiam haſtæ, in crus *inclinatus* retrò
Cedit, & correptum jecit marmoreum ſaxum,
Et contudit medium telum. Jam verò Mars æqualis
Erat, amborum manibus privatis haſtâ.
Poſtea verò, manubria corripientes gladiorum,
Congreſſi ſunt cominùs; committentes autem clypeos
Habebant magnum pugnæ tumultum circumſtantem ipſos.

Ξυνῆψαν ἀφρῷ) λείπεὶ ὁ γὸ, ἢ ἄλλως, συνῆψαν μάχην εἰς πάσαις τὰς γενειάδας ἀφρῷ διάβροχοι, ἢ τὴν ἀγρίαν γένυν θήγοντες, ἐπὶ γὸ τῶν κάπρων ἀμφότερα ληπτέον, τὸ, τε θήγοντες, ἢ τὸ διάβροχοι γενειάδας. Ἤισσον δὲ λόγχαις) ἀντὶ τοῦ ὥρμων, ὑπὸ τοῦ ἀΐσσω. κατ᾽ ἀλλήλων δὲ ὥρμων τὰς λόγχας ἀκοντίζοντες. ἀλλ᾽ ἑκάτερος ἐν τῷ βάλλειν τὸν ἕτερον, ὑπεκαθίζετο τῷ τῆς ἀσπίδος κύκλῳ, ἵνα αὐτὴν ὑποστηρίσασαν τὸ δόρυ, ἢ ὀλισθῆσαν τῷ κύκλῳ τῆς ἀσπίδος, μάταιον, ἢ ἀνεπίτευκτον γένηται. Εἰ δ' ὄμμ' ὑπερσχὸν) εἰ δὲ ἴδῃ ὁ ἕτερος τὸ προέχοντα τοῦ ἄλλου, ὑπὲρ ἄνω τῆς ἀσπίδος ἐκίνει τὴν λόγχην. Ἄλλως. [illegible] δὲ ὁ ἕτερος τὸ ὄμμα τῆς ὑπεροχῆς ὑπερέχον ἐβούλετο θᾶττον, ὁ ἕτερος τὴν λόγχην ἐκίνει, ὥστε τυχεῖν πλῆξαι τῷ στόματι. ὄμμα δὲ φησὶν ὑπὸ μέρους τὸ πρόσωπον. Κεγχρώμασι) κέγχρους καλοῦσι τὰς ὀπὰς τὴν ἴτυν τῆς ἀσπίδος κόσμον. μικροὶ δὲ ἧλοι εἰσὶν, οἱ ἐκ χρυσοῦ γίνονται. πρὸς δὲ μικρὰς ὀπὰς ἀεὶ τὴν ἴτυν δι' ὧν ἑώρων τοὺς ἐναντίους. Ἀργὸν) ὡς μὴ δύνασθαι τρῶσαι.

Πλείων δὲ) πλείων δὲ ἱδρὼς ἐστάλαξε τοῖς ὁρῶσι, διὰ τὸν φόβον τῶν φίλων, ἢ τοῖς ἀγωνιζομένοις. 1399. Μεταψαίρων) μετακινῶν, μεταφέρων τῷ ποδὶ κατὰ τὸ λεληθὸς, οἱονεὶ περιψαίρων. ὑπὸ τοῦ ψῶ, ὃ παράγωγόν ἐστι τὸ ψαύω, ἢ οἱ ναῦται χαίρειν φασὶ τὸ ἄνεμον, ὅταν μὴ πολὺς ἄνεμος πνέῃ, ἀλλὰ μόνον ψαύῃ. Ἴχνους ὑπόδρομον) ἴχνους ὑπόδρομον, μεταφορικῶς τὸ ἴχνος. ὑπόδρομον δὲ, ἔξω ὑποδεδραμηκός. Εἰσιδὼν) ἰδὼν τὸν πόδα πρὸς τὸ πλάγιον τῆς ἀσπίδος, ὅ ἐστιν ἐκπεπτωκὸς τὸ σκέλος πρὸς τὸ προφθῆναι ἰδεῖν. Πληγὴν σιδήρῳ) τόπον δυνατὸν πληγῆναι. Ἀνηλάλαξεν) ἦχησεν. Κἀν τῷδε) ἢ ἐν τούτῳ, ὑπὸ τοῦ μόχθου γυμνὸν τῆς ἀσπίδος τὸν ὦμον τοῦ Πολυνείκους θεασάμενος, ὁ πρόσθεν τρωθεὶς Ἐτεοκλῆς, εἰς τὰ στέρνα τοῦ Πολυνείκους ἔπεμψε σὺν βίᾳ τὴν λόγχην. λόγχην δὲ νῦν τὸ ξίφος. σύνηθες δὲ οὕτω τοῖς τραγικοῖς. Ἀπὸ δ' ἔθραυσεν) εἰς τὰ στέρνα βίᾳ ὡς τὸ δόρυ καθῆκεν, ἀπεκλάσθη τὸ δόρυ μὴ δυνηθὲν περάσαι τὸν θώρακα. τὸ ἑαυτοῦ δὲ δόρυ ἀπέκλασεν, τῇ σφοδρᾷ ῥύμῃ τρῶσας. 1410. [* Μάρμαρον πέτρον) εἶδος λίθου τὸ μάρμαρον, εἰπὼν ἐν πέτρον τὸ γένος, ἀποδίδωσι ἢ τὸ εἶδος, μάρμαρον.] Ἐξ ἴσου δ' Ἄρης) ἀγαθὸν τοῖς ἀκροαταῖς. τὸ ἴσον ἀπονέμων τῆς τύχης ἑκατέρῳ τῶν ἀγωνιζομένων. Ἀπεστερημένοιν) ἀμφοτέρων ἀπεστερημένων τὰς χεῖρας τοῦ δόρατος. 1413. Ἔνθεν δὲ) ἀπὸ τούτου δὲ ἁρπάσαντες τὰς κώπας τῶν φασγάνων, συνῆλθον, ἐγγὺς ἀλλήλων ἦλθον. συμβαλόντες δὲ τὰς ἀσπίδας, ἢ ἀμφοτέρωθεν τοῖς ποσὶ βάντες, ἢ στάντες, πολλὴν ταραχὴν ἐποίουν πρὸς ἑαυτοὺς ὡρμηκότες.

* Ex MS. *Scholiis*.

ANNOTATIONES.

V. 1388. Ἤιξαν) ſine Dialyſi legendum διϲυλλάβως ἦξαν pro ἤιξαν Eodem modo v. 1391. Ἤισσον legendum, ita v. 1469. Vid. ſupra v. 952. MS. ita legit, ut Nos monemus, viz. ſine Dialyſeos notâ. De hâc re videſis *Henr. Stephan.* Tractat. de Orthograph. ad finem. *Joſua Barnes.*

V. 1389. Κάπροι δ' ὅπως θήγοντες ἀγρίαν γένυν) De Apro Dentes in pugnam acuente, Vid. *P. Victorii* Variar. Lection. l. 12 c. 9.

V. 1390. Ξυνῆψαν, ἀφρῷ &c.) [illegible] τὸ ξυνῆψαν ſubintelligitur ἔγχη, vel πόλεμον, quorum prius in textum irrepſit, ſed nunc rejecimus. Vid. *Gul. Canteri* Novar. Lect. l. 4. c. 1. Alii τὸ ἀφρῷ rejiciunt, ἔγχη retinentes (ut *Dupertus* &c.) haud æquè bene. Nam ξυνῆψαν ſimpliciter ponitur, pro πόλεμον vel ἔγχη συνῆψαν; διάβροχοι autem ſine τῷ ἀφρῷ non æquè intelligitur. Ita quoque MS. apertè legit; ut Nos. De Apris Dentes acuentibus Vide notam præcedentem; de ſpumâ, quod ſint, ut hic Poeta noſter, ἀφρῷ διάβροχοι γενειάδας, Nos inter cætera ita olim ex Veterum ſententiâ in *Franciados* noſtræ l. 5. v. 705.

Qualis torvus Aper, Montis convallibus altis,
Cùmque Canum Juvenùmque ſonum primò auribus hauſit,
Se parat, exertíſque horrendo murmure Dentes
Exacuit: Tum ſpumâ natans fera proluit Ora;
Igne micant Oculi; crudeſcunt hiſpida Colla;
Setoſáque riget ſylvâ implacabile Dorſum.

Joſua Barnes.

V. 1409. Ὡς δ' ἄπορον) *Dupertus* legit ἐς δ' ἄπορον, parum memor, quod ipſum ὡς pro ἐς ponatur, ſic *Hecub.* v. 993. Καὶ δεῦρ' γ' ὡς σὲ κρυφίως ἥξοι μόνον. Sic *Ariſtoph.* Plut. Ἐμπεσόντες ἐν σχήματι ὡς τὸν θεόν. Vid. quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 1298. & *Iphig.* Taur. v. 335. *Suppl.* v. 516. Ita *Homer.* Odyſſ. ρ'. v. 218. Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. Ita *Xenoph.* συναπιόντας ὡς ἐμέ. &c. Non tamen hic multum repugnamus, quum in MS. videamus Εἰς δ' ἄπορον. *Joſ. Barnes.*

V. 1412. Κάμακος) i. e. Κοντοῦ, vel λόγχης, ita *Hecub.* v. 1155. Ἄλλαι δὲ κάμακα Θρηκίας ὁρώμεναι &c. MS. autem legit ἀπεστερημένοιν rectius quàm ἀπεστερημένοιν, quod priùs obtinebat. *J. Barnes.*

Καί πως νοήσας Ἐτεοκλῆς, τὸ Θεσσαλὸν
Εἰσήγαγεν σόφισμ' ὁμιλίᾳ χθονός.
Ἐξαλλαγεὶς γὰρ τοῦ παρεστῶτος πόνου,
Λαιὸν μὲν εἰς τοὔπισθεν ἀμφέρει πόδα,
Πρόσω τὰ κοῖλα γαστρὸς εὐλαβούμενος·
Προβὰς δὲ κῶλον δεξιὸν, δι' ὀμφαλοῦ
Καθῆκεν ἔγχος, σφονδύλοις τ' ἐνήρμοσεν.
Ὁμοῦ δὲ κάμψας πλευρὰ καὶ νηδὺν τάλας,
Σὺν αἱματηραῖς σταγόσι Πολυνείκης πίτνει.
Ὁ δ' ὡς κρατῶν δὴ καὶ νενικηκὼς μάχῃ,
Ξίφος δικὼν ἐς γαῖαν, ἐσκύλευέ νιν,
Τὸν νοῦν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἔχων, ἐκεῖσε δέ.
Ὁ καί νιν ἔσφηλ'. ἔτι γὰρ ἐμπνέων βραχὺ,
Σώζων σίδηρον ἐν λυγρῷ πεσήματι,
Μόλις μὲν, ἐξέτεινε δ' εἰς ἧπαρ ξίφος
Ἐτεοκλέους, ὁ πρόσθε Πολυνείκης πεσών.
Γαῖαν δ' ὀδὰξ ἑλόντες, ἀλλήλων πέλας
Πίπτουσιν ἄμφω, κοὐ διώρισαν κράτος.
Κρ. Φεῦ, φεῦ· κακῶν σῶν Οἰδίπου,* σὸς ὢν, στένω· * al. [illegible]
Τὰς σὰς δ' ἀρὰς ἔοικεν ἐκπλῆσαι θεός.
Αγ. Ἄκουε * δὴ νῦν καὶ τὰ πρὸς τούτοις κακά. * al. δὲ νῦν.
Ἐπεὶ τέκνω πεσόντ' ἐλειπέτην βίον,
Ἐν τῷδε μήτηρ ἡ τάλαινα προσπίτνει,
Σὺν παρθένῳ τε, καὶ προθυμίᾳ ποδός.
Τετρωμένους δ' ἰδοῦσα καιρίους σφαγὰς,
Ὤιμωξεν· ὦ τέκν', ὑστέρα βοηδρόμος
Πάρειμι, προσπίτνουσα δ' ἐν μέρει, τέκνα
Ἔκλαι', ἐθρήνει τὸν πολὺν μαστῶν πόνον,
Στένουσ', ἀδελφή θ' ἡ παρασπίζουσ' ἐμοῦ,
Ὦ γηροβοσκὼ μητρὸς, ὦ γάμους ἐμοὺς

Et quodammodo rei *ſucceſſum* præſentiens Eteocles, Theſſalicū
Uſurpavit commentum *ſibi notum* ob commercium agri.
Omittens enim præſentem laborem,
Siniſtrum quidem pedem retro refert,
Ante concavitati ventris & *lateribus* cavens:
Protendens verò dextrum pedem, per umbilicum
Demiſit enſem, egitque ad ſpinæ vertebras.
Simul autem flectens latera, & ventrem miſer
Polynices cum ſanguineis guttis cadit.
Hic verò tanquam vincens jam, & victor pugnâ,
Abjiciens gladium in terram, ſpoliabat eum,
Non habens mentem ad illum, ſed illic *i.e.* ad ſpolia.
Quod & feſellit eum: adhuc enim exiguum quiddam ſpirans,
Servanſque enſem in triſti caſu,
Vix quidem, extendit tamen enſem in hepar
Eteoclis Polynices, qui prius lapſus erat.
Terram autem mordicùs apprehendentes alter prope alterum,
Cadunt ambo, nec diſcreverunt victoriam.
Cre. Heu, heu, tuus quàm ſim, ego gemo mala tua, Oedipe.
Tuas autem execrationes videbatur impleturus eſſe Deus.
Nun. Audi nunc etiam, quæ præter hæc acciderunt mala.
Poſtquam filii lapſi reliquerunt vitam, *i.e.* ſpem vitæ,
Tunc mater miſera accedit
Cum filiâ, celerique greſſu.
Videns autem vulneratos letali cæde,
Ejulavit: O filii, tarda auxiliatrix
Adſum. Advoluta autem per vices, filios
Deplorabat. & lugebat magnum laborem ſuorum uberum,
Gemens, & ſoror *eorum* comes matris ſimul.
O nutricii ſenectutis matris, ô mearum nuptiarum

Ὁμιλίᾳ χθονός) ὅσον ἔλεγεν ὁμιλίᾳ τῇ ἔργῳ τῆς πατρίδος συνήθειαν σοφισμὰ τὴν μάχην. ἦγε γὰρ πλεῖον τῆς πατρίδος, διὰ τὸ εἰθίσθαι ἄρχειν. τινὲς δὲ ὁμιλεῖν, ἀντὶ τοῦ συμμαχεῖν. Ὅμηρος. Καὶ μὲν πρίν ποτ' ἐγὼ μεθομίλεον ἐν Πύλῳ ἐλθών. καὶ Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ. ὁμιλία οὖν αὐτῇ ἡ συμμαχία, βοήθεια· τουτέστι συμμαχῶν τῇ πατρίδι, καὶ βοηθῶν ἐξεῦρε τὸ σόφισμα τοῦτο. Τὸ Θεσσαλὸν εἰσήγαγε σόφισμα) τέτακται δὲ ἐπὶ τοῦ παραλογίζεσθαι καὶ ἀποστερεῖν. ποικίλοι γὰρ τὰ ἤθη οἱ Θεσσαλοὶ, καὶ οὐκ ὀρθοὶ τὴν γνώμην. διαδοθῆναι δὲ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθεν. Δεσποίνῃ τῇ Θεσσαλῶν κατάξειν μέλλοντι, λόγον ὀξὺ ἐποίησαν, ὑποσχεῖν μὴ λάθωσιν αὐτὸν ἐς ἐναντίους μεῖζον αὐξάμενοι. σπουδῆς οὖν ἐκείνους ὑπερβαλέσθαι, καθ' ἓν ἐκτεμόντες ἀνδρῶν ηὔξατο καταθύσειν τῷ Ἀπόλλωνι. κατελθὼν δ' ὡς θῦσαι, ἀνθρώπους ἐλογίσατο μὴ πρέπειν θεῷ, μὴ δ' ἄλλως ἐναγὲς εἶναι, καὶ ὑπερέθετο. τοῦτο δὲ ἰσχύειν τοὺς ἀεὶ τοὺς Θεσσαλούς φασι, τὴν θυσίαν ὑπερχρονίζοντας. * ὁ δὲ Εὐριπίδης ἐπὶ τῷ τὸν Πολυνείκην σοφιζόμενον, τὸ Θεσσαλὸν παρέλαβε σόφισμα. λοιδορεῖ δὲ Θεσσαλοὺς ὁ Εὐριπίδης, Πολλοὶ γάρ εἰσιν, ἀλλ' ἄπιστοι Θεσσαλοί. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ, Ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν. καὶ ὁ Ῥήτωρ ἐν Ὀλυνθιακοῖς, ἄπιστα μὲν τῶν Θετταλῶν, ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν δήπου φύσει καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις. ὅτι δὲ καὶ φαρμακίδες εἰσὶν αἱ Θετταλαὶ, Ἀριστοφάνης φησί. γυναῖκα φαρμακίδα εἰ πριάμενος Θετταλήν. οὐχ ὡς τραφέντος δὲ τοῦ Ἐτεοκλέους ἐν Θετταλίᾳ, ἀλλ' ὡς ἐξ εὐτυχίας αὐτοῦ πεποιηκότος σχῆμα Θετταλόν. οὐχ ὡς Θετταλῶν οὕτω πολεμούντων, ἀλλ' ὡς δι' ἀπάτης νικώντων. Λαιὸν μὲν) τοῦτό φησιν, ὅτι ὑπέστη τὸ ἀντιπαρεστῶτος μάχεσθαι, ὀπίσω ἔστησε τὸν ἀριστερὸν πόδα, ἵνα τὸ ἔγχος ἐκφυγεῖν, καὶ μὴ ἀνθυπομάχην ἔχον τὴν ἀσπίδα τοῦ Πολυνείκους, κατὰ τὴν πλευρὰν αὐτὸν τρώσῃ. 1420. Πρόσω τὰ κοῖλα) τὰ περὶ τὴν λαγόνα φυλάσσων τὰ ἔμπροσθεν κοῖλα τῆς ἑαυτοῦ γαστρὸς φυλάττων. Προβὰς δὲ) προβαλὼν δὲ τὸν δεξιὸν πόδα, ἐνέβαλε τὸ ἔγχος διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ ἐνήρμοσε καὶ διεπέρασε μέχρι τοῦ σπονδύλου τῆς ῥάχεως. ἅμα δὲ κλίνας τὴν πλευρὰν καὶ τὴν γαστέρα σὺν σταλαγμοῖς αἱμάτων ἔπεσεν ὁ ἄθλιος Πολυνείκης. ὁ δὲ Ἐτεοκλῆς ὡς νενικηκὼς τὴν μάχην, ῥίψας τὸ ξίφος εἰς γῆν, ἐλαφυραγώγει αὐτὸν, τὸν νοῦν πρὸς τὸν Πολυνείκην οὐκ ἔχων. Ἐκεῖσε δὲ πρὸς τὸ σκυλεύειν, ἢ πρὸς τὸν νεκρὸν, ἢ πρὸς ἑαυτόν. οἷον οὐκ ἔχων ἑαυτὸν, ὃ δι' αὐτὸν ἀποτυχεῖν ἐποίησεν. Ἄλλως. Οὐ πρὸς τὸν νεκρὸν ἔχων τὸν νοῦν, ἀλλ' εἰς τὸ σκυλεύειν τὸν Πολυνείκην. ᾤετο γὰρ αὐτὸν εἶναι νεκρόν. Κοὐ διώρισαν) οὐκ ἐχώρισαν τὴν ἀρχήν. ἢ οὐκ ἐσοφίσαντο τὴν νίκην. Χο. τινὲς Κρέων. Φεῦ, φεῦ) ἔοικε τῶν σῶν κακῶν Οἰδίπου ὅσον καὶ μέγα στενάζειν. τὰς σὰς δὲ κατάρας ἔοικεν ἐκπληρῶσαι ὁ θεός. Βοηδρόμος) ὁ μετὰ βοῆς καὶ ἐπείξεως παραγενόμενος εἰς βοήθειαν. ἢ ὁ ἐν τῇ βοῇ, τουτέστιν ἐν τῷ πολέμῳ τρέχων. τελευταία βοηθὸς παραγέγονα. Ἡ παρασπίζουσα) συμπαρατυχοῦσα παρασπίζουσα. 1445. Ὦ γηροβοσκὼ μητρὸς) λείπει τὸ ταῦτα λέγουσα.

* Ὁ δὲ Εὐριπίδης ἐπὶ τῷ τὸν Πολυνείκην &c.) Poeta loquitur de hoc Commento ab *Eteocle* excogitato: Quare lapſus eſt *Scholiaſtes*. Bis autem Poeta hic lapſus videtur, qui gladiis pugnare dicit, poſtquam tractos gladios dixiſſet, & loqui *Polynicen*, poſtquam utroſque functos dixiſſet. v. 1537. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 1416. Τὸ Θεσσαλὸν εἰσήγαγεν σόφισμα) De *Theſſalorum* calliditate Aſtutiâ, vide *Scholiaſten*. Et *Rheſ.* v. 699.

V. 1434. Φεῦ, φεῦ) *Creontis* verba hic dubio procul initium habent, aut is nihil hic omninò loquitur: nullo enim alio modo σὰς ἀρὰς intelligi poteſt, quàm ſi referas [illegible] τὸ Οἰδίπου quare vel Χο. tantùm retinendum & Κρ. delendum; vel certè Χο. deleo & Κρ. ſurſum tollo; quin *Scholiaſtes* fatetur id nonnullis viſum & ita in aliquibus exemplaribus Manu notatis reperi; tum verò textus ab *Scholiaſte* (quod facit *Canterus*) l. 4. c. 19. non eſt emendandus; ſed è contra; & σὸς ὢν legendum utrobique, quia *Creon* erat *Oedipo* neceſſarius. Nec tamen ullo modo diſſimulandum, quòd MS. *C. C. C.* legat Οἰδίπου γ' ἴσως, & hos duos verſus *Choro* tribuat; hinc duplex illa in Margine notatio Χο. & Κρ. *J. B.*

V. 1435. Τὰς σὰς δ' ἀρὰς) prior ſyllaba τοῦ ἀρὰς ferè ſemper longa eſſe ſolet: ſemel tamen, ut & hic, brevem me inveniſſe memini, Ut *Hom.* Odyſſ. ρ'. v. 538. Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι. Et ter apud *Heſiodum*, ut *Theogon.* v. 657. Ἀλκτὴρ δ' ἀθανάτοισιν ἀρῆς γένεο κρυεροῖο. Idem in *Scuto Herc.* v. 29. & v. 128. *Euripides* ſuprà v. 772. Ἡμᾶς δ' ἀρήξει, ἐνὶ τύχῃ, κατακανεῖ. & v. 883. Ἐξηγάγοντο· ἐκ δ' ἔπνευσ' αὐτοῖς ἀράς. & v. 1373. Βλέψας δ' ἐς Ἄργος ἧκε Πολυνείκης ἀράς. Ita quoque *Æſchylus* Choephor. v. 143. & v. 144. Ταῦτ' ἐν μέσῳ τίθημι τῆς κακῆς ἀρᾶς, Κείνοις λέγουσα τήνδε τὴν κακὴν ἀράν. & v. 690. Ὦ δυσπάλαιστε τῶνδε δωμάτων ἀρά. *Joſua Barnes.*

Προδόντ' ἀδελφὼ φιλτάτω. στέρνων δ' ἄπο
Φύσημ' ἀνεὶς δύσταλτον Ἐτεοκλῆς ἄναξ,
Ἤκουσε μητρός. κἀπιθεὶς ὑγρὰν χέρα,
Φωνὴν μὲν οὐκ ἀφῆκεν, ὀμμάτων δ' ἄπο
Προσεῖπε δακρύοις, ὥστε σημῆναι φίλα.
Ὁ δ' ἦν ἔτ' ἔμπνους, πρὸς κασιγνήτην δ' ἰδὼν,
Γραῖάν τε μητέρ', εἶπε Πολυνείκης τάδε·
Ἀπωλόμεσθα, μῆτερ· οἰκτείρω δέ σε,
Καὶ τήνδ' ἀδελφὴν, καὶ κασίγνητον νεκρόν.
Φίλος γὰρ, ἐχθρὸς ἐγένετ', ἀλλ' ὅμως φίλος.
Θάψον δέ μ', ὦ τεκοῦσα, καὶ σὺ, σύγγονε,
Ἐν γῇ πατρῴᾳ, καὶ πόλιν θυμουμένην
Παρηγορεῖτον. ὡς τοσόνδε δὴ τύχω
Χθονὸς πατρῴας, κεἰ δόμους ἀπώλεσα.
Ξυνάρμοσον δὲ βλέφαρά μου τῇ σῇ χερὶ,
Μῆτερ, τίθησι δ' αὐτὸς ὀμμάτων ἔπι,
Καὶ χαίρετ'· ἤδη γάρ με περιβάλλει σκότος.
Ἄμφω δ' ἅμ' ἐξέπνευσαν ἄθλιον βίον.
Μήτηρ δ' ὅπως * εἰσεῖδε τήνδε συμφορὰν, *al. ἰσεῖδε.
Ὑπερπαθήσασ', ἥρπασ' ἐκ νεκροῦ ξίφος,
Κἄπραξε δεινά. διὰ μέσου γὰρ αὐχένος
* Ὠθεῖ σίδηρον. ἐν δὲ τοῖσι φιλτάτοις * vel [illegible]
Θανοῦσα κεῖται, περιβαλοῦσ' ἀμφοῖν χέρας.
Ἀνῇξε δ' ὀρθὸς λαὸς εἰς ἔριν λόγων.
Ἡμεῖς μὲν, ὡς νικῶντα δεσπότην ἐμὸν,
Οἱ δ', ὡς ἐκεῖνον. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις,
Οἱ μὲν πατάξαι πρόσθε Πολυνείκην δορὶ,
Οἱ δ' ὡς θανόντων οὐδαμοῦ νίκη πέλοι.
Κἀν τῷδ' ὑπεξῆλθ' Ἀντιγόνη στρατοῦ δίχα,
Οἱ δ' εἰς ὅπλ' ᾖσσον. εὖ δέ πως προμηθίᾳ
Καθῆστο Κάδμου λαὸς ἀσπίδων ἔπι.
Κἀφθημεν οὔπω τεύχεσιν πεφραγμένον
Ἀργεῖον εἰσπεσόντες ἐξαίφνης στρατόν.
Κοὐδεὶς ὑπέστη· πεδία δ' ἐξεπίμπλασαν
Φεύγοντες· ἔρρει δ' αἷμα μυρίων νεκρῶν,
Λόγχαις πιτνόντων. ὡς δ' ἐνικῶμεν μάχῃ,
Οἱ μὲν Διὸς τρόπαιον ἵστασαν βρέτας,
Οἱ δ' ἀσπίδας συλῶντες Ἀργείων νεκρῶν,
Σκυλεύματ' εἴσω τειχέων ἐπέμπομεν.
Ἄλλοι [redacted] τοὺς θανόντας Ἀντιγόνης μέτα
Νεκροὺς φέρουσιν ἐνθάδ' οἰκτίσαι φίλοις.
Πόλει δ' ἀγῶνες οἱ μὲν εὐτυχέστατοι
Τῇδ' ἐξέβησαν, οἱ δὲ δυστυχέστατοι.

Proditores fratres chariſſimi. ex pectore autem
Flatum emittens difficilem rex Eteocles,
Audivit matrem, & porrigens humidam manum,
Vocem quidem non edidit, ſed ex oculis
Salutavit eam lacrymis, ut ſignificaret amorem.
Alter verò adhuc ſpirabat, & intuens ſororem,
Et anum matrem, Polynices hæc dixit:
" Periimus, ô mater: miſeret me verò tui,
" Et ſororis hujus, & fratris mortui.
" Amicus enim hoſtis factus eſt, ſed tamen amicus,
" Sepelias verò me, ô mater; & tu, ſoror,
" In terrâ patriâ, & urbem iratam
" Placate; ut catenùs ſaltem conſequar
" Terram patriam, etſi regnum perdidi.
" Compone verò palpebras meas tuâ manu,
" O mater (ponit autem eam ſimul ipſe ad oculos ſuos)
" Et valete: jam enim circumdant me tenebræ.
Ambo autem ſimul exhalaverunt miſeram vitam.
Mater vero poſtquam vidit hanc calamitatem,
Vehementer dolens rapuit gladium hærentem in cadavere,
Et fecit atrocia. Nam per medium guttur
Adigit ferrum, inter verò ſuos chariſſimos
Mortua jacet, complexa utrumque manibus.
Surrexit autem erectus exercitus in contentionem ſermonum,
Nos quidem quaſi viciſſet dominus meus:
Illi verò quaſi alter: erat autem contentio inter duces.
Illi enim Polynicem prius verberâſſe *fratrem* haſtâ dicebant:
Illi verò, quòd utroque mortuo nuſquam victoria eſſet.
Interea verò receſſit Antigone ſeorſim ab exercitu,
Illi verò ad arma ruerunt. Bene autem quâdam providentiâ
Conſederat Thebanus exercitus in clypeis,
Et antevertimus nondum armis ſeptum
Argivum exercitum, irruentes ſubitò:
Et nullus *impetum noſtrum* ſuſtinuit: compleverunt autè campos
Fugientes. fluebat autem ſanguis innumerorum cadaverum
Cadentium haſtâ. Ut autem vicimus pugna,
Alii quidem ſtatuerunt trophæum Jovis ſtatuam,
Alii verò prædantes clypeos Argivorum cadaverum,
Spolia intra urbem miſimus.
Alii verò cum Antigone, mortua
Cadavera ferunt huc, ut miſericordiâ moti ſepeliant amici.
Urbi verò hæc quidem certamina feliciſſima
Huic evenerunt, alia verò infeliciſſima.

1447. Ἀνεὶς) ἀναπέμψας. Δύσταλτον) δυσκατάσχετον. Ὑγρὰν χέρα) ὑγρὰν ὑπὸ τοῦ αἵματος. γράφεται καὶ λυγρὰν, ἤτοι χαλεπήν. Ὥστε σημῆναι) ὡς δηλοῦν ὅτι ἀσπάζεσθαι τὴν μητέρα βούλεται.

1458. Ὡς τοσόνδε δὴ τύχω) ὁ νοῦς, ἵνα κἂν τοῦτο τύχω τοῦ θάπτεσθαι εἰς τὴν πατρίδα. Ξυνάρμοσον) κάλυψον. Τίθησι δ' αὐτὸν) τοῦτο διὰ μέσου ὁ ποιητής. τὰς χεῖρας τὰς μητρὸς ἐπιτιθεὶς τοῖς ἑαυτοῦ ὄμμασι, λέγει τὸ χαίρετε. Ὑπερπαθήσασα) ὑπεραλγήσασα. Ἐν δὲ τοῖσι φιλτάτοις) γράφεται σὺν τέκνοις δὲ φιλτάτοις. Ὅμηρος δὲ φησὶν, αὐτὴν ἀγχόνῃ ἀπολέσθαι, † Ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου. Ἀνῇξε) ἀνέδραμεν. Οἱ μὲν πατάξαι) λείπει τὸ λέγοντες. 1475. Ἧσσον) ὥρμησαν. Προμηθείᾳ) προνοίᾳ καὶ λογισμῷ ἐκάθηντο ὡπλισμένοι. Κἄφθημεν) τὸ ἑξῆς, προελάβομεν Ἀργεῖον εἰσπεσόντες ἐξαίφνης στρατὸν, οὔπω τεύχεσι πεφραγμένον, καὶ οὐδεὶς ἐκαρτέρησεν, ὑπέμεινεν.

1480. Ἔρρει) ἔρρεεν.

1482. Οἱ μὲν Διὸς) Οἱ μὲν Ἀργεῖοι ἵστασαν τὸ εἴδωλον τοῦ Διός.

1486. Οἰκτίσαι) ἀντὶ τοῦ κλαῦσαι, θάψαι.

1486. Πόλει δ' ἀγῶνες) ὁ κατὰ τὴν πόλιν πόλεμος. οἱ ἀγῶνες ἐξέβησαν τῇ πόλει εὐτυχεῖς μὲν, ἐπεὶ ἐνίκησαν· δυστυχεῖς δὲ, διότι ἐσφάγησαν οἱ βασιλεῖς.

A N N O T A T I O N E S.

† *Hom.* Odyſſ. λ. v. 277.

V. 1448. Ὑγρὰν χέρα) Aliàs λυγρὰν, ut Scholiaſtes, MS. ὑγρὰν.

V. 1460. Ξυνάρμοσον δὲ βλέφαρά μου τῇ σῇ χερὶ) Ità *Homerus* Iliad. λ. v. 452. Ἆ δείλ', οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ Ὄσσε καθαιρήσουσι, θανόντι περ. Sic *Eurip.* Hecub. v. 430. Σὺ δ' ὦ ξυναρμόσασα ὄμματα συγκλείσεις τὰ σά. De hoc veterum more in claudendis Morientium oculis Vid. *Joh. Kirchman.* de Funer. *Roman.* l. 1. c. 6. *Joſua Barnes.*

1464. Μήτηρ δ' ὅπως ἰσεῖδε &c.) *Sophocles* in *Oedipo* Tyranno aliam illius necis formam refert. Ut & *Homerus*. Licet tamen Poetis Oeconomiam Fabularum variare. Vid. [redacted] Helen. v. 60. *J. Barnes.*

V. 1467. Ἐν δὲ τοῖσι φιλτάτοις, aliàs legitur — σὺν τέκνοις δὲ φιλτάτοις. Vide Scholiaſten.

V. 1469. Ἀνῇξε) ita lego pro ἀνῆξε; ut Verſui conſulatur: Quin & *Schol.* ita legit. Vid. ſupra v. 1388.

V. 1475. Ἧσσον) lego pro ἧσσον eâdem de causâ. [redacted] legit & MS. Vide ſupra ad v. 1388. *Ibid.* Προμηθίᾳ) ita pro προμηθείᾳ reponimus, quòd carmini conducat & verbum ſit *Sophocl.* in *Electrâ.* Quin MS. ſic habet. *Joſua Barnes.*

V. 1482. Οἱ μὲν Διὸς τρόπαιον ἵστασαν βρέτας) βρέτας fit per Appoſitionem ad τρόπαιον. Idem ſuprà [redacted] v. 1256. Vid. ad *Heraclid.* v. 937. Οἱ μὲν, *Alii quidem* &c.) *Alii* utrinque [redacted] *Thebanos* referendum; quod moneo, quia *Scholiaſtes* prius *alii* ad *Argivos* incogitanter ſatis retulit. *Joſua Barnes.*

V. 1486. Φίλοις) *Duportus* legit φίλοις, [redacted] MS. contra.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Οὐκ εἰς ἀκοὰς ἔτι δυστυχία δώματος ἥκει·
Πάρα γὰρ λεύσσειν πτώματα νεκρῶν
Τρισσῶν ἤδη τάδε πρὸς μελάθροις,
Κοινῷ θανάτῳ σκοτίαν αἰῶνα λαχόντων.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αν. Οὐ προκαλυπτομένα βοτρυχώδεος
Ἁβρὰ παρηίδος, οὐδ' ὑπὸ παρθενίας
Τὸν ὑπὸ βλεφάροις φοίνικ', ἐρύθημα
Προσώπου αἰδομένα, φέρομαι βάκχα νεκύων,
Κράδεμνα δικοῦσα κόμας ἀπ' ἐμᾶς,
Στολίδα κροκόεσσαν ἀνεῖσα τρυφᾶς,
Ἁγεμόνευμα νεκροῖσι πολύστονον, αἶ, αἶ.
Ἰώ μοι μοι, ὦ Πολύνεικες, ἔφυς ἄρ' ἐπώνυμος.
(Ὤμοι μοι, Θῆβαι) σὰ δ' ἔρις, οὐκ ἔρις,
Ἀλλὰ φόνῳ φόνος * Οἰδιπόδα δόμον ὤλεσε, * Οἰδιπόδου MS.
* Κρανθεὶς αἵματι δεινῷ, αἵματι λυγρῷ. * al. κρανθεῖσ'.
Τίνα δὲ προσῳδὸν,
Ἢ τίνα μουσοπόλον στοναχὰν ἐπὶ δάκρυσι,
Δάκρυσιν, ὦ δόμος, δόμος, ἀνακαλέσωμαι,
Τρισσὰ φέρουσα τάδ' αἵματα σύγγονα,
Ματέρα, καὶ τέκνα χάρματ' Ἐρινύος;
Ἃ δόμον Οἰδιπόδαο πρόπαν ὤλεσε,

Chorus.

Non ad aures *ſolùm* ampliùs calamitas regiæ domûs venit:
Licet enim videre cadavera mortuorum
Trium jam hæc ante atria,
Qui communi morte conſecuti ſunt obſcurum ævum.

MONOSTROPHICA.

Ant. Non velans cincinnis ornatas
Teneras genas, nec à virginitate *manantem*
Sub palpebris purpureum colorem, ruborem
Vultûs, verita feror ut Baccha *ad* cadavera,
Velis rejectis à meâ comâ,
Et depoſitâ ſtolâ fimbriatâ deliciarum *mearum*,
Pompæ dux mortuis luctuoſa, heu, heu!
Hei mihi, Polynices, profectò reſpondiſti tuo nomini.
(Hei mihi mihi, Thebæ) tua enim lis non eſt lis,
Sed cæde cædes perdidit domum Oedipi,
Commiſta ſanguine diro, ſanguine triſti.
Quem accentorem,
Aut quem tragicum gemitum ad lacrymas,
Lacrymas, ô domus, domus, accerſens ciebo?
Ferens hæc tria cruenta cognata cadavera,
Matrem & filios, gaudia Erinnyis?
Quæ domum Oedipi prorſus perdidit,

Οὐκ εἰς ἀκοὰς) οὐκ ἄχρις ἀκοῆς ἐστὶ τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, ἤγουν οὐκ ἀκοῇ ἔτι γινώσκομεν τὴν συμφορὰν, ἀλλ' ὄψει καὶ πείρᾳ. Πρὸς μελάθροις) ἐγγὺς μελάθρων. Αἰῶνα) βίον, ζωήν. Οὐ προκαλυπτομένα) οὐ καλύπτουσα τὰ ἁβρὰ καὶ τρυφερὰ τῆς παρειᾶς τῆς βοτρυχώδους. οὐ δὲ τὸ ὑπὸ τῆς παρθενίας παρθενικὸν φοίνισμα τὸ ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς, λέγω τὸ ἐρύθημα τοῦ προσώπου, ἤγουν τὸ ἐν τῷ προσώπῳ αἰδουμένη, φέρομαι βάκχα. ἤτοι ὑπεργὸς τῶν νεκύων, δικοῦσα καὶ ῥίψασα ἀπὸ τῆς ἐμῆς κόμης τὸ σκέπασμα, ἀνεῖσα ἀντὶ τοῦ ἀφεῖσα τὴν ἀνθηρὰν στολὴν, τὴν ἁρμόζουσαν τῇ τρυφῇ, τὴν ἀπὸ κρόκου βεβαμμένην, διὰ ἡγεμόνευμα, ἤτοι διὰ προπεμπτὴν τῶν νεκρῶν πολύστονον, καὶ πολλῶν στεναγμῶν πλήρη. Οὐ προκαλυπτομένα) Ἀντιγόνη τραγῳδεῖ. νῦν φησὶν, οὐ προκαλυπτομένη τὰς παρειάς. οὐ δὲ φυλάττουσαν παρθένοις αἰδῶ ἀνδραγαθοῦσα, ἐξορμῶ καὶ ἐκβακχεύω ὡσπερεὶ βάκχη τις ἐπὶ τοὺς νεκροὺς, ἀπορρίψασα τὸ κρήδεμνον, καὶ τὴν στολὴν μεθεῖσα τὴν τῆς ἐμῆς τρυφῆς, τουτέστιν ἣν ὅτε ἐτρύφων καὶ εὐδαιμόνουν περιεβαλλόμην. ἀπέρχομαι θρηνεῖν τοῖς νεκροῖς. οὐ γὰρ τρυφῆς ὁ καιρός. Ἄλλως. Οὐ προκαλυπτομένη) ἀπρεπῶς εἰσβέβληκα, καὶ οὐ παρθενικῶς. τίνι γὰρ ἀπολογεῖται, εἰ μὴ τῷ θεάτρῳ; Ἄλλως. Οὐ προκαλυπτομένη τὰ φαιδρὰ τῆς βοτρυχώδους παρειᾶς. βοτρυχώδη δὲ εἶπε, ἐπεὶ μέχρι τῶν παρειῶν εἶχε τὰ οὖλα τῶν τριχῶν. Βοτρυχώδεος) ἐν ᾗ οἱ βόστρυχοι κεῖνται. Ἁβρᾶ παρηίδος) τὰ φαιδρὰ τῆς παρειᾶς, περιφραστικῶς τὴν παρειάν. Τὸν ὑπὸ βλεφάροις) οὐ πρὸς τὸ αἰδουμένα. Φοίνικ' ἐρύθημα) τὸν πυρρόν. ἀρσενικῶς δὲ εἶπε τὸν φοίνικα ἐρύθημα, ἀντὶ οὐδετέρου. ἔδει γὰρ εἰπεῖν βλεφάροις φοινικοῦν ἐρύθημα. πῶς δὲ, τὴν ὑπὸ βλεφάροις φοίνικα αἰδουμένη, ὅπερ ἐστὶν ἐρύθημα προσώπου αἰδουμένη δὲ, ἀντὶ τοῦ οὐδ' ὑπαιδουμένη τὸ βλεφάροις φοινικοῦν ἐρύθημα τῆς παρθενίας. καὶ τὸ φέρομαι βάκχα νεκύων, παρόσον αἱ βάκχαι ἀπογυμνούμεναι χορεύουσιν. οὐ Διονύσου δὲ βάκχη, ἀλλὰ νεκρῶν. Στολίδα κροκόεσσαν) τὴν ἐκ κρόκου στολὴν χαλάσασα, ὥς τι γυμνὰ μεῖναι τὰ στήθη. Ἄλλως. Τὴν ἐμὴν στολὴν πάσης τρυφῆς ἐκβαλοῦσα. Χλιδᾶς) τρυφῆς. 1499. Ἁγεμόνευμα) ἑαυτὴν γὰρ λέγει προηγουμένην τῶν νεκρῶν. Αἶ αἶ, ἰὼ Πολύνεικες, ἔφυς ἄρα ἐπώνυμος. ἤγουν αὐτὸ ὃ ἐπωνόμασαι, τουτέστι φιλόνεικος, ἐριστικός. Ὤμοι μοι Θῆβαι) τοῦτο διὰ μέσου. ἡ σὴ δὲ ἔρις, οὐκ ἔρις ἦν δηλονότι, ἀλλὰ φόνος κρανθεὶς καὶ ἑνωθεὶς φόνῳ, λέγω αἵματι καὶ φόνῳ δεινῷ καὶ χαλεπῷ, ὤλεσε τὸν δόμον τοῦ Οἰδίποδος. τίνα δὲ τραγῳδίαν, ἢ τίνα στοναχὴν ἐμμελῆ ἐπὶ δάκρυσιν, ὦ δόμος, ἀνακαλέσωμαι, φέρουσα τάδε τὰ τρία σώματα τὰ συγγενικά, λέγω τὴν μητέρα καὶ τὰ τέκνα, τὴν χαρὰν καὶ ἡδονὴν τῆς Ἐρινύος, καὶ τῆς μητέρας τοῦ Οἰδίποδος; ἡ Ἐρινὺς ὤλεσε παντελῶς τὸν οἶκον τοῦ Οἰδίποδος, τότε μὲν ὤλεσε δυνάμει δὲ, οὐκ ἐνεργείᾳ, ὅτε ὦ πάτερ, ἔγνως τὸ μέλος, ἤτοι τὸ αἴνιγμα τῆς δυσερμηνεύτου σφιγγὸς, συνετὸς γενόμενος, τὸ σῶμα αὐτῆς φονεύσας. ἀντὶ τοῦ αὐτὴν περιφραστικῶς λέγει.) δὲ ἀντιστρέψας, ἀντὶ τοῦ, ὅτε ἔγνως τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγὸς, ἐφόνευσας αὐτήν. ἰώ μοι διὰ μέσου. τίς Ἑλλὰς, ἤτοι Ἑλληνικὴ γυνὴ, ἢ βαρβαρικὴ, ἢ τίς ἕτερος τῶν ἔμπροσθεν εὐγενῶν αἵματος καὶ γένους ὑπάρχων δηλονότι ἀνθρωπείου, τοιαύτας λύπας φανερὰς ὑπέμεινε τοσούτων κακῶν, ὡς ἐγὼ δηλονότι; 1501. Σὰ δ' ἔρις) ἡ ἔρις φησὶν, οὐκ αὐτὸ μόνον ἄχρι φιλονεικίας τὸ τέλος ἔσχεν, ἀλλ' ἄχρι φόνου ἐπαλλήλου διελθοῦσα, ἄρδην τὸν πάντα οἶκον τοῦ Οἰδίποδος ἀπώλεσεν. πῶς δὲ οὕτως, ἡ σὴ ἔρις, οὐκ αὐτὸ μόνον γέγονε φιλονεικία, ἀλλὰ φόνος φόνῳ κρανθεῖσα. Ἄλλως. Τὸ τέλειον κρανθεῖσα, οἷον οὐκ ἄχρι ψιλῆς φιλονεικίας προελθοῦσα ἡ ἔρις, ἀλλὰ φόνος ἐπὶ φόνῳ κρανθεῖσα. Τίνα προσῳδὸν) τίνα θρῆνον ἄξιον, καὶ τίνα στεναγμὸν σύμφωνον τῆς προκειμένης συμφορᾶς καὶ τῶν τριῶν τούτων νεκρῶν ἀνακαλέσω προσᾴδοντα φησὶ καὶ ἁρμόζοντα τοῖς νῦν πάθεσι. Μουσοπόλον δὲ) μουσικόν. ἔστι γὰρ καὶ θρῆνος μουσικός. Ὅμηρος, * παρὰ δ' εἷσαν ἀοιδοὺς θρήνων ἐξάρχους, οἵ τε στονόεσσαν ἀοιδὴν καὶ τὰ ἑξῆς. Μουσοπόλον) θρηνητικόν. 1505. Στοναχὴν) στένω κοινὸν, καὶ στενάζω· στενάχω δὲ ποιητικὸν καὶ στεναχίζω, καὶ στοναχὴ, ἀπὸ τοῦ στένω, στόνος ποιητικῶς, καὶ στονόεις· ἀπὸ τοῦ στενάζω, στεναγμὸς κοινὸν· ἀπὸ τοῦ στενάχω, στοναχὴ παρὰ ποιηταῖς. 1507. Σύγγονα) συγγενικά, μητέρα λέγω, καὶ τέκνα, χαρμονὴ τῆς Ἐρινύος, ἥτις παντελῶς τοῦ Οἰδίποδος τὸν δόμον ὤλεσε.

* Iliad. ω. v. 721.

ANNOTATIONES.

V. 1489. δώματος) Olim legebatur δωμάτων, quod quia minimè placebat, malui, δώματος, potius quàm quod *Cantero* placuit δόμασιν. Quin MS. δώματος, quare nunc fidentior in textum recipio. *Joſua Barnes.*

V. 1498. τρυφᾶς) aliàs χλιδᾶς, quam vocem agnoſcit *Scholiaſt.* & exponit per τρυφῆς. Sed MS. habet τρυφᾶς. *Idem.*

V. 1500. Ὦ Πολύνεικες, ἔφυς ἄρ' ἐπώνυμος) De Nominibus προσημαντικοῖς Vid. ſupra ad hujus Fab. v. 639. Notandum eſt verò à Veteribus Nomina fauſta & infauſta plurimùm ſolita diſtingui; & legimus apud *Livium* l. 28. *Scipionem* ſeditioſo Exercitui objeciſſe, illos elegiſſe ſibi *Atrium Umbrum* Nominis abominandi Ducem; quòd in illius Nomine ſignificatio eſſet *Atrarum Umbrarum*, unde Mortis & inferorum ominatio oriretur. *Idem.*

V. 1503. Κρανθεὶς) rejeci vetus κρανθεὶς vel κρανθεῖσ', in æternum. Vid. *Gul. Canteri* Novar. Lection. l. 1. c. 9. *Canteri* conjecturam confirmat inſuper MS. illud irrefragabile. *Joſua Barnes.*

V. 1504. Τίνα δὲ προσῳδὸν) τὸ δὲ addo ex MS. *Joſua Barnes.*

V. 1507. Τρισσὰ φέρουσα τάδ' αἵματα σύγγονα) Paulo aliter & melius forſan MS. legit, Τρισσὰ φέρουσα τάδε σώματα σύγγονα. *Joſua Barnes.*

Τᾶς

Τᾶς ἀγρίας ὅτε δυσξυνέτου
Ξυνετὸν μέλος ἔγνως
Σφιγγὸς ἀοιδοῦ σῶμα φονεύσας, ἰώ μοι μοι, πάτερ.
Τίς Ἑλλὰς, ἢ βάρβαρος, ἢ τῶν προπάροιθεν
Εὐγενετᾶν ἕτερος ἔτλα κακῶν τοσῶν
Δι' αἵματος ἁμερίου τοιάδ' ἄχεα φανερά;
Τάλαιν' ὡς ἐλελίζω· τίς τ' ἄρ' ὄρνις,
Δρυὸς, ἢ ἐλάτας ἀκροκόμοις ἀμφὶ κλάδοις
Ἑζομένα * μονομάτωρ, * μονομάτορος MS.
Ὀδυρμοῖς ἐμοῖς, ἄχεσι συνῳδός;
Αἴλινον αἰάγμασιν ἃ τοῖσδε προκλαίω.
Μονάδ' αἰῶνα διάξουσα τὸν ἀεὶ χρόνον
Ἐν λειβομένοισι δακρύοισιν ἰαχήσω.
Τίν' ἐπὶ πρῶτον ἀπὸ χαίτας σπαραγμοῖς
Ἀπαρχὰς βάλω; ματρὸς ἐμᾶς ἐν διδύμοις
Γάλακτος παρὰ μαστοῖσιν,
Ἢ πρὸς ἀδελφῶν οὐλόμεν' αἰκίσματα * νεκρῶν;
Ὀτοτοῖ· λεῖπε σοὺς δόμους, * ὀτοτοῖ MS.
Ἀλαὸν ὄμμα φέρων, πάτερ γεραιὲ,
Δεῖξον, Οἰδίποδα, σὸν αἰῶνα μέλεον, ὃς ἐπὶ δώμασιν
Ἀέριον σκότον ὄμμασι σοῖσι βαλὼν,
Ἕλκεις * μακρόπνουν ζωάν. * al. μακραίων.
Κλύεις, ὦ κατ' αὐλὰν ἀλαίνων,
Γεραιὸν πόδα δεμνίοις δύστανον ἰαύων;
Οἰδ. Τί μ', ὦ παρθένε, βακτρεύμασι τυφλοῦ,

Quando ſævæ & perplexæ
Subtile carmen intellexiſti,
Interficiens corpus Muſicæ ſphingis (hei mihi mihi) pater.
Quæ *Græca mulier*, quis barbarus *Vir*, aut quis ſuperiorum
Nobilium alius ſuſtinuit tot mala
Per quotidianum ſanguinem, tales luctus manifeſtos?
O miſera ego, ut ploro! Quænam avis
In ſummis ramis quercûs vel abietis,
Sedens privata matre,
In meis ejulatibus & doloribus concentrix erit?
Quæ lamẽtationẽ lamẽtationibus illis ante *fratrũ cadav.* plor. edo.
Sola verò vitam actura ſemper
In ſtillantibus lacrymis lugens reſonabo.
Ad quem primum à laceratione comæ
Primitias jaciam: an ad gemina matris meæ
Ubera lactis?
An ad mortuorum fratrum vulnera pernicioſa?
Heu, relinque tuam domum,
Efferens cæcum oculum, ô ſenex pater:
Oſtende, ô Oedipe, tuam miſeram vitam, qui intra domum,
Conjiciens caliginoſas tenebras in tuos oculos,
Trahis longam vitam.
Audiſne, ô errans in domo,
Miſerum pedem ſenilem in cubili fovens?
Oed. Quare me, ô filia, inceſſu baculi & cæci

1510. Δυσξυνέτου) τῆς σφιγγὸς τῆς ἀσόφου. ἐπεὶ πᾶσι δυσξύνετον ἦν τὸ αἴνιγμα, πλὴν τοῦ Οἰδίποδος μόνου. διὰ γὰρ τοῦτο συνετὸν ἐπὶ τοῦτο εἴρηκε τὸ μέλος, πᾶσι μὲν τοῖς ἄλλοις ἀσαφὲς, αὐτῷ δὲ μόνῳ σαφὲς καὶ καταληπτόν. ξυνετὸν, δὲ, τὸ σαφές. Ἄλλως. Τῷ Οἰδίποδι ξυνετόν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ σφιγγός. πῶς δὲ ξυνετὸν τὸ βαθύτατον μέλος τὸ αἴνιγμα εἶπεν, ἐπεὶ μετὰ μέλους πρὸς περιέφερεν αὐτὸ ἡ σφίγξ. διὸ καὶ ἀοιδοῦ σφιγγὸς εἶπεν. Φονεύσας δὲ) ἀντὶ τοῦ φόνῳ καὶ ἀναιρέσει παραδοὺς αὐτὴν αὐτός. Τίς Ἑλλὰς) τίς Ἑλληνικὴ γυνὴ, ὁ βάρβαρος γυνὴ δηλονότι. Ἄλλως. Τίς φησιν Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων, καὶ τῶν ἀνέκαθεν ἀνδρῶν τοσοῦτον πλῆθος κακῶν ὑπέμεινε, καὶ λύπης ἐπὶ ἀνθρωπίνῳ αἵματος. τὸ γὰρ ἀνθρωπείῳ, ἀντὶ τοῦ ἀνθρωπίνου. Ἢ τῶν προπάροιθεν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ τίς. ἢ τίς τῶν πάλαι εὐγενῶν τοσαύτας λύπας ὑπέμεινε. Τάλαιν' ὡς ἐλελίζω) τάλαινα εἰμὶ ἐγὼ, πῶς ἐλελίζω καὶ περιστρέφομαι. [* Καὶ περιστρέφομαι ἀγωνιῶ.] καὶ τίς ἄρα ὄρνις καθεζομένη ἐπὶ κλάδοις τοῖς κατ' ἄκρον κομῶσιν, ἢ δρυὸς ἢ ἐλάτης στερηθεῖσα τῆς μητρὸς συνῳδὸς καὶ σύμφωνος ἔσται τοῖς ἐμοῖς ὀδυρμοῖς ἐν ἄχεσι καὶ λύπαις, εἰς αἴλινον καὶ θρῆνον, ἐν αἰάγμασι καὶ θρηνητικοῖς ἀπηχήμασι· ἃ τις ἐπὶ τούτοις κλαίω. μόνη δὲ τὸν ἀεὶ χρόνον, ἤτοι διαπαντὸς ἰαχήσω καὶ θρηνήσω, διάξουσα τὴν ζωὴν ἐν σταζομένοις δακρύοις. ἐπὶ τινὰ πρῶτον βάλλω ἀπαρχὰς [ἤγουν ἀνάθημα] ἀπὸ τῆς χαίτης, ἤτοι ἀπὸ τῆς κόμης διὰ σπαραγμῶν. πότερον δηλονότι παρὰ τοῖς δυσὶ μαστοῖς τοῦ γάλακτος τῆς μητρὸς, ἢ πρὸς τὰ ὀλόμενα αἰκίσματα τῶν δισσῶν ἀδελφῶν, ἤτοι πρὸς τὰς ἀξίας ἀπωλείας πληγὰς τῶν δύο ἀδελφῶν. φεῦ, ὦ πάτερ ἀλαὲ, ὁ φέρων ὄμμα τυφλόν· λεῖπε τοὺς σοὺς δόμους. δεῖξον, ὦ Οἰδίπους, τὴν σὴν ζωὴν τὴν ἀθλίαν. ὅστις ἐμβαλὼν τοῖς σοῖς ὄμμασιν ἀορασίαν καὶ τύφλωσιν, ἐπὶ τοῖς δώμασιν ὀδυνηρῶς ἀνύεις ἐπὶ πολὺ ζωὴν παρατεινομένην καὶ μακροχρόνιον. ἀκούεις σὺ ὁ πλανώμενος κατὰ τὴν αὐλὴν καὶ κατὰ τὸν οἶκον, ἰαύων καὶ διατρίβων καὶ κινῶν ἐν τοῖς δεμνίοις γεραιὸν πόδα δύστηνον, ἤτοι γεροντικὴν ἀθλίαν πορείαν. Τάλαιν' ὡς ἐλελίζω) ἐγὼ φησὶ τάλαινα, ἥτις αἴλινον ἀνακλαίω, καὶ ἀναθρηνῶ, ἐπὶ τούτοις τοῖς οἰκείοις ἀτυχήμασι, καθάπερ τις ὄρνις θρηνοῦσα ἀκραίοις δρυὸς πετάλοις ἐφεζομένη. 1518. Μονομάτωρ) ἡ μεμονωμένη τῆς μητρός. Αἰάγμασι, θρηνητικοῖς ἀπηχήμασι. Ἃ τοῖσδε) ἅ τινα ᾄσματα θρηνῶ, ἐπὶ τοῖσδε τοῖς νεκροῖς. Μονάδα δὲ αἰῶνα) ἀντὶ τοῦ μονάδα βίον, ὀρφανὸν, μονήρη, μεμονωμένον, ἔρημον. ἡ δὲ πρὸ ἀντὶ τῆς ἀνὰ, τουτέστιν ἀνακλαίω. τοῦτο ἰδίᾳ ἀναστρέφεται. Ἐν λειβομένοις) ἐν ὑγροῖς. Ἀπαρχὰς) θυσίας. Γάλακτος) λείπει τοῖς ποιητικοῖς. Αἰκίσματα) πρὸς τὰς ὀλεθρίας πληγάς. Οἰδίποδα) ἀπὸ τῆς Οἰδιπόδης εὐθείας. 1530. [* Ἀέριον σκότον) ἀὴρ λέγεται δὲ τὸ ὁμιχλῶδες καὶ ἀόρατον· ὡς παρ' Ὁμήρῳ † Ἀὴρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖα· εἰπὼν δὲ ἐνταῦθα σκότον, ἐπάγει ἀέριον ἐπιθετικῶς κατὰ ταύτην τὴν σημασίαν τοῦ ἀέρος, ἵνα δηλώσῃ τὸ εἶδος τοῦ σκότου, ὅτι οἷον τὸ τοῦ ἀέρος, ὥσπερ εἴποις εἴποι, φῶς ἡλιῶδες, ἤγουν οἷον τὸ τοῦ ἡλίου· μεταφορικῶς δὲ λέγει ἀπὸ τοῦ σκότου τοῦ ἐν ἀέρι τοῦ μὴ βλεπομένου τὴν στέρησιν τῆς ὁράσεως καὶ τὴν τύφλωσιν. ἔχει οὖν τὸ πᾶν οὕτως. ὃς ἐμβαλὼν τοῖς σαυτοῦ ὄμμασι σκότον ἀέριον, ἤγουν οἷος ὁ τοῦ ἀέρος, ἀντὶ ἀορασίαν καὶ τύφλωσιν, ἐπὶ τοῖς δώμασιν ὀδυνηρῶς ἀνύεις ζωὴν ἐπιπολὺ παρατεινομένην.] Ἕλκεις) παρέλκεις, καὶ παραστείνεις μακρόπνουν βίον, πλανώμενος καὶ τυφλώττων. [* Μακρόπνουν) ἀντὶ τοῦ, ἐπιπολὺ παρατεινομένην. ὁ πνοῦς γὰρ ἀντὶ τῆς κινήσεως καὶ παρατάσεως ἐνταῦθα λαμβάνεται) μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ζώων. οὐ γὰρ διὰ ποδῶν ὁ Ζεὺς τὴν ἑαυτοῦ ἀνύει ὁδόν.] Κλύεις ὦ κατ' αὐλὰν) ἀπὸ μέρους τοῦ ποδὸς, τὸ ὅλον σῶμα δηλοῖ. τουτέστι κλύεις, ὦ πάτερ, ὃς ἔνδον κατὰ τὴν αὐλὴν διὰ τὴν τυφλότητα ἀλαίνων καὶ πλανώμενος διατρίβεις, καὶ τὸ γηραιὸν σου σῶμα τοῖς δεμνίοις ἐγκρύπτεις. Ἰαύων) ἐγκοιμίζων, ἐγκρύπτων. 1534. Τί μ' ὦ παρθένε) διατί, ὦ παρθένε, ἀδήλοις τῆς τυφλῆς πορείας ἐξήγαγές με εἰς φῶς, συσκιασαμένη τοῖς δάκρυσι τὴν

* * * Ex MS. C. C. C. † Odyſſ. ρ'. v. 144.

ANNOTATIONES.

V. 1511. Ξυνετὸν μέλος ἔγνως) ἔγνως in ſecundâ Perſonâ (& non ἔγνω, ut olim, in tertiâ) ex MS. authoritate lego, quia *Pater* in vocativo ſequitur, & eandem ob cauſam bis μοι lego. *Joſua Barnes.*

V. 1515. Δι' αἵματος ἁμερίου) Videtur *Scholiaſtes* legiſſe — Δι' αἵματος ἀνθρωπείου; quod ſanè prætulerim. Quanquam de ἁμερίου ſignificatione Vid. ſupra ad v. 132. Et *Argentarius* — Ὁ γὰρ καὶ θῆρας δαμάσας Ἀγρεὺς, οὐδ' ὀλίγον φεύγει ἁμερίου. Vid. plura etiam *Iphig.* Aul. v. 1331. Et ſanè MS. retinet ἁμερίου. Sed pro δι' αἵματος legit δι' αἵματος, fortè rectiùs. *Joſua Barnes.*

V. 1516. Τάλαιν' ὡς ἐλελίζω) Vetus ἐλελίζει rejicio & ἐλελίζω ſcribo ex MS. Authoritate & quia ipſe *Scholiaſtes* ita legit, quin totum verſum ex eâdem fide ita lego, Τάλαιν' ὡς ἐλελίζω | τίς τ' ἄρ' ὄρνις &c. *Joſua Barnes.*

V. 1518. Μονομάτωρ) aliàs μονομάτορος, ſed minùs rectè, ut obſervat *Æmyl. Portus.* μονομάτορος verò, ut MS. legit, ſi admittamus, erit ὁ καὶ ἡ μονομάτωρ, quod vix aliàs reperias. *Scholiaſtes* explicat per τὸ στερηθεῖσα τῆς μητρός.

V. 1520. Προκλαίω) Ita potiùs lego ex MS. quàm προσκλαίω ex Impreſſis. Et *Scholiaſtes* tamen προκλαίω legit.

1527. Ὀτοτοῖ, ὀτοτοῖ· λεῖπε σοὺς δόμους) Ita MS. legit, Libri impreſſi Ὀτοτοῖ· λεῖπε σοὺς δόμους, non æquè benè, ut mihi videtur. *Joſua Barnes.*

V. 1529. Οἰδίποδα) Ita *Scholiaſtes* & MS. Collegii Corporis *Chriſti*, à recto Οἰδιπόδης. Quare Οἰδίπου deleo. *Joſua Barnes.*

1531. Μακρόπνουν ζωάν) Deleo μακραίων, quod prius in Impreſſis aderat & MS. ac *Scholiaſtæ* authoritate μακρόπνουν in textum recipio. *Joſua Barnes.*

ὄντα ἐν λέχει καὶ κοίτῃ ὑπάρχοντα. Τί μ' ὦ) ὅλως ἐν πᾶσιν Εὐριπίδης πανουργότατός ἐστιν. καὶ νῦν ὁ Οἰδίπους ἐστὶ ὁδηγὸν αὐτῷ ἔχει ἐν τῷ παλαιῷ ὤν, ἀλλὰ καὶ μόνος ἐκπορεύεται ἑαυτὸν ὁδηγῶν. τάχα δὲ καὶ πάντες ἐξῆλθον θεασάμενοι τῶν παρόντων κακῶν. διὸ μεμονωμένον θεράποντος, τὸ Οἰδίποδος πρόσωπον ἔξεισι. λεχήρη δὲ φησί, τὸν ἀεὶ ἐν λέχει καὶ σκότει ὑπάρχοντα. τὸ ἑξῆς τοῦ νοῦ, διατί με τὸν πολιόν, ἀντὶ τοῦ πεπολιωμένον, ἐξάγαγες, ὦ παρθένε, σκοτίων ἐκ θαλάμων, εἰς φῶς ἀέρος. ὄντα με ἀφανὲς εἴδωλον, ὅ ἐστι τυφλὸν σκιάν. ἀλλὰ τὸ αἰθέρος, ἀφανὲς εἴδωλον κατ' ἰδίαν προσυνεκτέον. τί με φησὶν ἐξήγαγες ὥσπερ εἴδωλον ὄντα αἰθέρος, τουτέστι τοῦ ἀέρος. καὶ γὰρ τὸν ἀέρα περιΐπταται τὰ εἴδωλα, καὶ αἱ ψυχαί. ἢ καὶ ὡς νεκρόν με ὑπάρχοντα, ἢ ὡς σκιᾶς ὄνειρον.

Ποδὸς ἐξάγαγες εἰς φῶς,
Λεχήρη σκοτίων ἐκ θαλάμων,
Ὀικτροτάτοισι δακρύοισι,
Πολιὸν αἰθέρος ἀφανὲς εἴδωλον,
Ἢ νέκυν ἔνερθεν, ἢ πτανὸν ὄνειρον;

Ἀνάπαιστοι.

Αν. Δυστυχὲς ἀγγελίας ἔπος οἴσῃ.
Πάτερ, οὐκέτι σοι τέκνα λεύσσει
Φάος, οὐδ' ἄλοχος, παρὰ βάκτροις,
Ἃ πόδα σὸν * τυφλόπουν θεραπεύμασιν
Αἰὲν ἐμόχθει, πάτερ, ὤ μοι.
Οἰδ. Ὤι μοι ἐμῶν παθέων.
Πάρα γὰρ στενάχειν, τάδ' ἀϋτεῖν.
Τρισσαὶ ψυχαὶ ποίᾳ μοίρᾳ,
Πῶς ἔλιπον φάος; ὦ τέκνον, αὔδα.
Αν. Οὐκ ἐπ' ὀνείδεσιν, οὐδ' ἐπὶ χάρμασιν,
Ἀλλ' ὀδύναισι λέγω· ὁ σὸς Ἀλάστωρ
Ξίφεσι βρίθων καὶ πυρὶ καὶ σχετλίαισι μάχαις,
Ἐπὶ παῖδας ἔβα σούς, ὦ πάτερ.
Οἰδ. Ἰώ μοι, Ἰώ μοι· αἶ, αἶ. Α. τί τάδε καταστένεις;
Οἰδ. Τέκνα. Α. δι' ὀδύνας ἔβας,
Εἰ τὰ τέθριππά γ' ἐς ἅρματα λεύσσων
Ἀελίου, τάδε σώματα νεκρῶν
Ὄμματος αὐγαῖς σαῖς ἐπενώμας.
Οἰδ. Τῶν μὲν ἐμῶν τέκνων φανερὸν κακόν.
Ἃ δὲ τάλαιν' ἄλοχος, τίνι μοι, τέκνον, ὤλετο μοίρᾳ;

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αν. Δάκρυα γοερὰ φανερὰ πᾶσι * τιθεμένα.
Τέκεσι μαστὸν ἔφερεν, ἔφερεν
Ἱκέτις ἱκέτιν * αἰρομένα.
Εὗρε δ' ἐν Ἠλέκτραισι πύλαις τέκνα,
Λωτότροφον κατὰ λείμακα λόγχαις

* πολὺν MS.
* τιθεμένα MS.
* al. ὀρομένα.

Pedis, eduxiſti in lucem,
Manentem in lecto, ex thalamis tenebricoſis,
Maximè miſerandis lacrymis,
Canum & obſcurum ætheris ſimulachrum,
Aut cadaver ſubterraneum, aut volucre ſomnium?

Antigone.

Miſerum nuntii ſermonem feres.
O pater, non ampliùs tibi filii vident
Lucem, neque conjunx, quæ ad baculum
Pedem tuum cæcum regendi miniſteriis
Semper curabat, pater: heu mihi.
Oed. Hei mihi, hei mihi *ob* mea mala.
Licet enim gemere, licet vociferari.
Tres animæ, quo fato,
Quomodo reliquerunt vitam? ô filia, loquere.
Ant. Non exprobrandi causâ, nec inſultandi Gratiâ,
Sed cum dolore dico; tuus Genius malus,
Gravis gladiis & igne & ſævis pugnis,
In filios irruit tuos, ô pater.
Oed. Heu, heu. *Ant.* quare iſta gemis?
Oed. Propter liberos. *Ant.* Per dolorem vadens perires,
Si intuens currus quadrijugos
Solis, hæc corpora mortuorum,
Oculorum tuorum acie conſiderares.
Oed. Meorum quidem liberorum manifeſtum eſt malum:
Sed miſera conjux quonam fato periit, ô filia?

MONOSTROPHICA.

Ant. Lacrymæ lugubres manifeſtæ omnibus factæ ſunt.
Filiis mammas oſtendebat, oſtendebat
Supplex *mater* ſupplices exerens,
Invenit autem filios ad portam Electram,
In prato, ubi naſcitur lotus, haſtis

1539. Πτηνὸν) ταχύτατον. Δυστυχὲς ἀγγελίας) ἀντὶ τοῦ δυστυχῆ ἀγγελίαν κομίσῃ· οὐκέτι ζῶσι τὰ τέκνα σου, οὐδὲ ἡ γυνή σου, ἥτις τὸν τυφλόν σου πόδα θεραπεύμασιν ἀεὶ μετὰ μόχθου ὡδήγει. Πάρα γὰρ) πάρεστι γὰρ στενάζειν διὰ ταῦτα, καὶ βοᾶν. Οὐκ ἐπὶ χάρμασιν) οὐκ ἐπιχαίρουσα, οὔτε ὀνειδίζουσα νῦν λέγω τοῦτο, ἀλλ' ὀδυνωμένη, καὶ συναλγοῦσα τὴν ψυχήν. ὅτι ἡ σὴ κακοδαιμονία, ἣν ἔδει μέχρι σοῦ εἶναι, καὶ ἐφ' ἡμᾶς τοὺς παῖδας κατέσκηψεν οὐχ ὁσίως. Ἀλάστωρ δὲ) ἔφορος δαίμων τῶν τὰ ἄλαστα πεποιηκότων, καὶ τιμωρὸς, καὶ κακοποιός. [* Ἀλάστορες λέγονταί τινες, ἢ οἱ κακοποιοῦντες αὐτόν, ἢ οἱ δι' ἐκδίκησιν αὐτοῦ ἑτέρους κακοποιοῦντες ἐστι δῆθεν ἐπὶ τῆς προστίμου λαμβάνει) σημαινόμενον.] Σχετλίαισι) φονίαις μάχαις, ξίφεσί τε βρίθων, καὶ πυρί. 1554. Τέκνα) διὰ τὰ τέκνα. Δι' ὀδύνας ἐπίδηλος ὁ σὸς θρῆνος. πολλὰ γὰρ τὰ περιέχοντά σε κακά, διατί ταῦτα στενάζεις· διὰ τὴν τύφλωσιν· διὰ τὸν τῆς μητρὸς γάμον. εἶπον, οὐ διὰ ταῦτα θρηνῶ. λείπει δὲ ἡ διά. διατί τάδε καταστένεις. Εἰ τὰ τέθριππά γ' ἐς) μειζόνως ἂν ὠδυνήθης, εἰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων ὁρῶντας, καθεώρας τούτους κειμένους νεκρούς. τὸ γὰρ ἐπενώμας, ἀντὶ τοῦ ἐπέκεινας, καὶ ἐπισκέπτῃς. Ὄμματος αὐγαῖς) ἀντὶ τοῦ τῶν ὀμμάτων. Τῶν μὲν ἐμῶν) ἐγὼ κατηρασάμην τῷ † θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τοὺς παῖδας. Ἃ δὲ τάλαιν' ἄλοχος) καὶ τοῦτο ἀπρεπές, ἔτι τὸν Οἰδίποδα ἄλοχον τὴν Ἰοκάστην ποιεῖ λέγοντα, ἐπιγνόντα ὅτι ἡ μήτηρ ἦν. ἔδει οὖν τὸ ὄνομα παραιτήσασθαι. 1560. * Δάκρυα γοερὰ κ. λ.) Δάκρυα θρηνώδη φανερὰ πᾶσι ποιοῦσα, μαστὸν ἱκέτιν αἴρουσα ἔφερε τοῖς τέκνοις ἱκέτις αὐτοῖς ἀπελθοῦσα. Εὗρε δὲ ἐν τῇ Ἠλέκτραις πύλαις κατὰ τὸν λειμῶνα τὸν λωτοτρόφον τὰ τέκνα ἡ μήτηρ ἐν πληγαῖς φόνου, ὥστε λέοντας ἐν τῇ ἐπαύλει μαχομένους. λόγχαις μαχεσάμενα κοινὸν πόλεμον· θυσίαν διὰ ῥοῆς αἵματος φονικοῦ ἤδη ψυχρὰν· ἣν ὁ ᾅδης ἐκληρώσατο, παρέσχε δὲ ὁ ἄρης.] Ἱκέτις) ἱκέτιν τὸν μαστὸν αἰρομένη καὶ μετεωρίζουσα, ἵνα οἱ παῖδες ἰδόντες, λήξωσι τῆς μάχης. γράφεται δὲ καὶ ὀρομένα, ὅ ἐστιν ὀρύουσα, καὶ προτείνουσα τὸν μαστόν. 1564. Λείμακα) λειμῶνα.

* Ex MS. C. C. C. *Joſua Barnes.* † Vid. ſuprà v. 68. * Ex MS. C. C. C. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 1546. Πάρα γὰρ στενάχειν τάδ' αὐτεῖν) Ita Omnes libri Impreſſi & MS. & *Scholiaſt.* exponit διὰ τάδ', quare *Canteri* emendationem non hìc admittimus, qui legit Πάρα γὰρ στενάχειν, πάρα δ' αὐτεῖν. Ut neque *Æmylii Porti* παρ' αὐτεῖν; licet elegans, fateor, ita fiat ἐπαναφορά. At Veteres libros temerare nefas: Videtur autem intelligi καὶ inter duo verba. Quin & MS. τὸ μοι ſemel tantùm legit, & ea lectio verſui convenientior, quare alterum μοι delevimus. *Joſua Barnes.*

V. 1560. Τιθεμένα) Mallem equidem cum MS. τιθεμένα legere in præſenti *fæminino* genere: tum verò de *Iocaſtâ* dicitur & ita *Scholiaſtes* activè exponit per ποιοῦσα. *Joſua Barnes.*

V. 1562. Αἰρομένα) Aliàs ὀρομένα, teſte *Scholiaſte.* Sed MS. pro nobis ſtat.

V. 1663. Λείμακα) Eſt λεῖμαξ *Euripideum* verbum pro λειμὼν uſurpat idem *Iphig.* Aul. v. 1544. Item *Bacch.* v. 865. Eſt & λειμακώδης pro eodem. *Joſua Barnes.*

Κοινὸν

Κοινὸν ἐνυάλιον μῆτερ,
Ὥστε λέοντας ἐναύλους,
Μαρναμένους ἐπὶ τραύμασιν αἵματος.
Ἤδη ψυχρὰν λοιβὰν, φονίαν,
Ἂν ἔλαχ' Ἀΐδας, ὤπασε δ' Ἄρης.
Χαλκόκροτον δὲ λαβοῦσα τεκνῶν πάρα
Φάσγανον, εἴσω σαρκὸς * ἔπεμψεν· (* ἔβαψε MS.)
Ἄχει δὲ τέκνων ἔπεσ' ἀμφὶ τέκνοισι.
Πάντα δ' ἐν ἤματι τῷδε συνάγαγεν, ὦ πάτερ,
Ἀμετέροισι δόμοισιν ἄχη θεὸς,
Ὃς τάδε τελευτᾷ.

Ἴαμβοι.

Χο. Πολλῶν κακῶν * κατῆρξεν Οἰδίπου δόμοις (* ὑπῆρξεν MS.)
Τόδ' ἦμαρ. εἴη δ' εὐτυχέστερος βίος.
Κρ. Οἴκτων μὲν ἤδη λήγεθ', ὡς ὥρα τάφου
Μνήμην τίθεσθαι. τούσδε δ', Οἰδίπου, λόγους
Ἄκουσον. Ἀρχὰς τῆσδε γῆς ἔδωκέ μοι
Ἐτεοκλέης σὸς παῖς, γάμων φερνὰς διδοὺς
Αἵμονι, κόρης τε λέκτρον Ἀντιγόνης σέθεν.
Οὔκουν σ' ἐάσω τήνδε γῆν οἰκεῖν ἔτι.
Σαφῶς γὰρ εἶπε Τειρεσίας, οὐ μήποτε,
Σοῦ τήνδε γῆν οἰκοῦντος, εὖ πράξειν πόλιν,
Ἀλλ' ἐκκομίζου. καὶ τάδ' οὐχ ὕβρει λέγω,
Οὐδ' ἐχθρὸς * ὢν σὸς, διὰ δὲ τοὺς ἀλάστορας (* ὢν σοὶ MS.)
Τοὺς σοὺς δεδοικὼς, μή τι γῆ πάθῃ κακόν.
Οἰδ. Ὦ μοῖρ', ἀπ' ἀρχῆς ὥς μ' ἔφυσας ἄθλιον,
Καὶ τλήμον', εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων ἔφυ·
Ὃν καὶ πρὶν εἰς φῶς ματρὸς ἐκ γονῆς μολεῖν,

Communem Martem, mater,
Ceu leones contubernales
Pugnando committentes in vulneribus sanguinis,
Jam frigidam & cruentam libationem,
Quam Pluto quidem sortitus erat, præbuerat verò Mars.
Æneum autem accipiens à mortuis
Ensem, misit in sinum corpus:
Præ dolore verò filiorum cecidit juxta filios.
Omnes autem hoc die congregavit, ô pater,
Nostræ domui dolores Deus,
Qui hæc perficit.

Chorus.

Multorum malorum initium fuit Oedipi domui
Hic dies. Utinam autem posthac sit felicior vita.
Cre. Luctuum quidem jam finem facite, quia tempus est sepulturæ
Mentionem facere: hæc verò, Oedipe, verba
Audi. Principatum hujus terræ dedit mihi
Eteocles filius tuus, dans dotem propter nuptias
Hæmoni, & conjugium filiæ tuæ Antigones:
Non igitur sinam te hanc terram amplius incolere.
Clarè enim dixit Tiresias, nunquam
Te in hac terrâ habitante, benè acturam urbem.
Quare abi. Hæc verò non dico tibi per contumeliam,
Neque tuus existens inimicus, sed propter malum genium,
Qui te agitat, timens, ne terra aliquid mali patiatur.
Oed. O fatum quàm me ab initio genuisti miserum
Et infelicem, si quis alius hominum fuit:
Quem priusquam venirem ex conceptu materno in lucem,

Κοινὸν) συγκρουστικὸν πόλεμον, κοινὸν τὸ ἄρη. ὁ δὲ λόγος ἀσύνετος. ἐπὶ τοῖς τραύμασιν ἔχεε ψυχρὰν σπονδὴν αἵματος. ἤγουν αἱμάτων φονευομένων σπονδὴν ἐπὶ τῷ ᾅδῃ. Ἐναύλους) συνοίκους, ἢ ἐν ἐπαύλει μαχομένους. Ψυχρὰν λοιβὰν) τὴν εἰς ψύξιν καὶ θάνατον ἄγουσαν. Ἂν ἔλαχ' αΐδας) ἥν τινα λοιβὴν τοῦ αἵματος κεκλήρωται ὁ ᾅδης. παρέσχον δὲ φονευόμενοι εἰς ᾅδη χωροῦσι. παρεξένισε δὲ φησὶ ὁ Ἄρης τῷ ᾅδῃ τὴν ἐξ αἵματος σπονδήν. Χαλκόκροτον) τὸ ὑπὸ χαλκοῦ συγκεκροτημένον καὶ κατεσκευασμένον ξίφος. Ἄχει δὲ τέκνων) ἐπὶ τῶν τέκνων τῶν νεκρῶν. Εὐτυχέστερος βίος) οὐχ ὡς τοῦ προτέρου βίου εὐτυχοῦς ὄντος, τῷ συγκριτικῷ ἐχρήσατο. ἔθος ἐστὶ γὰρ τὰ συγκριτικὰ ἐξ ἀπολελυμένων λέγεσθαι, ὡς τὰ πρεσβύτερα παίδων. οὐχ ὡς καὶ τῶν ἄλλων παίδων παλαιῶν ὄντων. Ὡς ὥρα τάφου) καιρὸς ἐστὶ μνήμην ποιεῖσθαι τῶν τάφων καὶ τῶν θανόντων. Ὡς ὥρα τάφου) οὐχ ἵνα πάντας θάψωσιν, ἀλλὰ μόνος Ἐτεοκλῆς, καὶ Ἰοκάστη. τὸν γὰρ Πολυνείκην ἀκήδευτον ῥιφῆναι κελεύει.

1580. Ἀρχὰς τῆσδε γῆς) τὰς ἀρχὰς διδούς. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ διδούς. φερνὰς οὖν φησὶν ἔδωκε τῇ ἑαυτοῦ ἀδελφῇ, ἑαυτοῦ τὴν ἀρχήν. φερνὰς δὲ φασὶ τὰ διδόμενα χάριν προικὸς τῇ νύμφῃ. Αἵμονι) τῷ υἱῷ μου. Διὰ δὲ τοὺς ἀλάστορας) τὰς δυστυχίας τὰς σάς. Ὦ μοῖρ' ἀπ' ἀρχῆς) ὦ μοῖρα καὶ τύχη λίαν ἐποίησας ἐμὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄθλιον καὶ τλήμονα. ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο, ὃν, ἐμὲ δηλονότι, καὶ πρὸ τοῦ ἐλθεῖν εἰς φῶς ἐκ τῆς γονῆς τῆς μητρὸς, ἤτοι ἐκ τῆς φυτεύσεως τῆς μητρὸς, ἐθέσπισεν ὁ Ἀπόλλων τῷ Λαΐῳ ἄγονον, ἤτοι μὴ γεννηθῆναι ὀφείλοντα γενέσθαι φονέα τοῦ πατρός. φεῦ, ἄθλιος εἰμὶ ἐγώ. ἐπεὶ δὲ ἐγεννήθην, ὅτε εἰς φῶς ἦλθον, πάλιν ὁ σπείρας πατὴρ ἐκτείνει με, ἤτοι κτεῖναί με ἐκέλευε, νομίσας γεγονέναι πολέμιον. ἐγένετο δὲ θανεῖν αὐτὸν, ἐξ ἐμοῦ. πέμπει δέ με, ἀντὶ τοῦ ἐξέπεμψεν ἐμὲ, ποθοῦντα μαστὸν, ἤτοι ὑπομαζίον ὄντα, βορὰν ἀθλίαν γενησόμενον, δηλονότι θηρσὶν ἀντὶ τοῦ θηρῶν. οὗ καὶ ὅπου σωζόμεθα, ἀντὶ τοῦ ἐσώθημεν. ὤφελε γὰρ ἀντὶ τοῦ ὤφειλεν ἐλθεῖν ὁ Κιθαιρὼν, εἰς τὰ χάσματα καὶ εἰς τὰ χάσματα τοῦ Ταρτάρου, τὰ ἄβυσσα καὶ τὰ βαθύτατα, ὃς οὐκ ἀπώλεσεν ἐμὲ, ἀλλὰ ἔδωκεν ἐμοὶ ὁ δαίμων δουλεῦσαι τὰ ἀμφὶ δεσπότην τὸν Πόλυβον. κτανὼν δὲ ὁ δυστυχὴς τὸν ἐμαυτοῦ πατέρα ἦλθον εἰς συνάφειαν τῆς ταλαιπώρου μητρός. ἔτεκον τε παῖδας ἀδελφοὺς, οὓς ἀπώλεσα λαβὼν ἀρὰς παρὰ τοῦ Λαΐου, καὶ δοὺς τοῖς παισίν. οὐ γὰρ τοσοῦτον ὑπάρχω ἀσύνετος καὶ ἀνόητος, ὥστε ἄνευ τοῦ καὶ τινὸς τῶν θεῶν ἐμηχανησάμην ταῦτα εἰς τὰ ἐμὰ ὄμματα, καὶ εἰς τὸν βίον καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἐμῶν παίδων. εἶεν καὶ ἔσω ταῦτα. τί δῆτα δράσω ὁ δυστυχὴς ἐγώ; τίς ἀκολουθήσει μοι ὁδηγὸς ποδὸς τυφλοῦ; ἡ θανοῦσα ἤδη, ἤγουν ἡ Ἰοκάστη; ζῶσα γὰρ ἂν ἦλθε σαφῶς, ὅτι ἐγένετο ἡγεμὼν δηλονότι. ἀλλ' ἡ τῶν καλῶν παίδων δυάς; ἀλλ' οὐκ ἔστι μοι. ἀλλ' ἔτι νεάζων, ἤτοι νέος ὢν, εὕροιμι αὐτὸς πόθεν ζῷης; πόθεν; ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. τί ἀποκτείνεις ἐμὲ, ὦ Κρέον, οὕτως ἄρδην καὶ παντελῶς; ἀποκτενεῖς γὰρ, εἰ ἐκβάλῃς ἐμὲ ἔξω τῆς γῆς. οὐ μὴν ἑλίξας τὰς χεῖρας περὶ τὸ σὸν γόνυ φανοῦμαι δειλός. τὴν γὰρ ποτὲ οὖσαν ἐμοὶ γενναιότητα, οὐκ ἂν καταλίποιμι. καίπερ πράσσων δυστυχῶς. Ὥς μ' ἔφυσας) λίαν ἐξ ἀρχῆς ἐποίησας ἄθλιον, καθὸ πρὶν γενέσθαι δυστυχὴς ὑπῆρχον.

1591. Ματρὸς ἐκ γονῆς) γόνος καὶ γονὴ τὸ σπέρμα τοῦ ἀνδρός. ὃ συλλαβοῦσα ἡ γυνὴ, καὶ θάλψασα, καὶ τὸν τετυχηκότα χρόνον κατασχοῦσα, ἀποτίκτει. ὥσπερ δὲ λέγεται σπέρμα τῆς γῆς ὁ σῖτος, καὶ ἡ κριθὴ, καὶ τὰ τοιαῦτα, διότι εἰς τὴν γῆν σπείρονται, οὕτω καὶ ὁ καταβαλλόμενος σπόρος εἰς τὴν γυναῖκα σπόρος τῆς γυναικὸς ἂν λέγοιτο, καὶ τὸν προσήκοντα λόγον, καθ' ὃ λέγεται ἐνταῦθα τὸ ματρὸς ἐκ γονῆς, ἤγουν διὰ τοῦ σπέρματος καὶ τῆς μητρὸς, ἀντὶ τοῦ ἐκ τοῦ πρὶν τὴν ἐμὴν μητέρα καταβληθέντος σπέρματος. ἀπὸ τούτων, καὶ τὸ γόνιμον καὶ τὸ ἄγονον. λέγεται δὲ ταῦτα, ἐναντία γάρ εἰσι. καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν λέγεται, πρῶτα μὲν ἐπὶ ἀνδρὸς δυναμένου παιδοποιεῖν, ἢ μὴ δυναμένου. καὶ ἐπὶ μήτρας δυναμένης σπέρμα ζωογονεῖν, ἢ μὴ δυναμένης. ἔπειτα δὲ ἐπὶ φυτῶν δυναμένων καρποφορεῖν, ἢ μὴ δυναμένων. καὶ ἐπὶ γῆς ἐπιτηδείας σπέρματα τρέφειν καὶ θάλπειν, ἢ μὴ ἐπιτηδείας. καὶ ἐπὶ ποιητοῦ δυναμένου ποιεῖν ποιήματα, ἢ μὴ δυναμένου. καὶ ἔτι ἐπὶ βρέφους δυναμένου τεχθῆναι, ἢ πρέποντος. ὡς ἐν τούτοις. καὶ τοῦτο φασὶν, ἔνθα μηνὶ γόνιμον ἐστί. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ δυναμένου τεχθῆναι, ἢ μὴ δυναμένου, ἢ πρέποντος. οἷον ἐνταῦθα τὸ ἄγονον.

ANNOTATIONES.

V. 1579. Τάνδε δ') Ita pro τῆσδε, cum Gul. Cantero lego, versus causâ; sic infrà v. 1662. Τῶνδε δ' legitur.

Ἄγονον

Ἄγονον Ἀπόλλων Λαΐῳ μ' ἐθέσπισε
Φονέα γενέσθαι πατρός· ὢ τάλας ἐγώ.
Ἐπεὶ δ' ἐγενόμην, αὖθις ὁ σπείρας πατὴρ
Κτείνει με, νομίσας πολέμιον * δυσδαίμονα, * πημαίνειν MS.
Χρῆν γὰρ θανεῖν νιν ἐξ ἐμοῦ. πέμπει δέ με,
Μαστὸν ποθοῦντα, θηρσὶν * ἄθλιον βοράν. * ἀθλίαν MS.
Οὗ σωζόμεσθα. Ταρτάρου γὰρ ὤφελεν
Ἐλθεῖν Κιθαιρὼν εἰς ἄβυσσα χάσματα,
Ὅς μ' οὐ διώλεσ', ἀλλὰ δουλεῦσαί τί μοι
Δαίμων ἔδωκε Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην.
Κτανὼν δ' ἐμαυτοῦ πατέρ' ὁ δυσδαίμων ἐγὼ,
Εἰς μητρὸς ἦλθον τῆς ταλαιπώρου λέχος.
Παῖδάς τ' ἀδελφοὺς ἔτεκον, οὓς ἀπώλεσα,
Ἀρὰς παραλαβὼν Λαΐου, καὶ παισὶ δούς.
Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀσύνετος πέφυκ' ἐγὼ,
Ὥστ' εἰς ἔμ' ὄμματ', εἴς τ' ἐμῶν παίδων βίον
Ἄνευ θεῶν του ταῦτ' ἐμηχανησάμην.
Εἶεν· τί δράσω δῆθ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ;
Τίς ἡγεμών μοι ποδὸς ὁμαρτήσει τυφλοῦ;
Ἥδ' ἡ θανοῦσα; ζῶσα γὰρ σάφ' οἶδ' ὅτι.
Ἀλλ' εὔτεκνος ξυνωρίς; ἀλλ' οὐκ ἔστι μοι.
Ἀλλ' ἔτι νεάζων αὐτὸς εὕροιμ' ἂν βίον;
Πόθεν; τί μ' ἄρδην ὧδ' ἀποκτείνεις, Κρέον;
Ἀποκτενεῖς γὰρ, εἴ με γῆς ἔξω βαλεῖς.
Οὐ μὴν ἑλίξας γ' ἀμφὶ σὸν χεῖρας γόνυ,
Κακὸς φανοῦμαι. τὸ γὰρ ἐμόν ποτ' εὐγενὲς
Οὐκ ἂν προδοίην, οὐδὲ περ πράσσων κακῶς.
Κρ. Σοί τ' εὖ λέλεκται, γόνατα μὴ χρώζειν ἐμά¶
Ἐγὼ δὲ ναίειν σ' οὐκ ἐάσαιμ' ἂν χθόνα.
Νεκρῶν δὲ τῶνδε, τὸν μὲν εἰς δόμους χρεὼν
Ἤδη κομίζειν. τόνδε δ', ὃς πέρσων πόλιν

Nondum natum me Apollo Laio vaticinatus eſt
Homicidam fore patris. O miſerum me!
Poſtquam verò natus ſum, ſtatim pater, qui me ſeminavit,
Interfici me jubet, exiſtimans me ſibi hoſtem infelicem fore:
(Oportebat enim eum interfici à me) mittit autem me
Deſiderantem ubera, pendum feris infelicem;
Ubi ſervatus ſum. Utinam verò Tartari
Veniſſet in profundos hiatus Cithæron,
Qui me non perdidit: ſed ut ſervirem, mihi
Dedit fortuna, apud Polybum dominum.
Deinde cùm interfeciſſem meum patrem infelix ego,
In matris veni miſeræ lectum,
Filioſque fratres genui, quos perdidi,
Accipiens imprecationes à Laio, & dans liberis:
Non enim tam ſtultus ego natus ſum,
Ut in meos oculos ſuque meorum filiorum vitam,
Sine deorum aliquo hæc commiſcerer.
Sint iſta. Quid faciam igiturò infelix ego?
Quis comitabitur me dux cæci pedis?
Hæcne quæ mortua eſt? vivens enim ſatis ſcio feciſſet.
At beatum jugum filiorum? ſed non ſunt *amplius* mihi.
Verùm ipſe adhuc juvenis inveniam mihi cibum?
Unde? quare me funditus ſic occidis ô Creon?
Occides enim, ſi me ex *hac* ego ejicias.
Non tamē admovens manus ad tuum genu,
Timidus videbor: nam meam priſtinam generoſitatem
Non prodam, neque quamvis rem geram malè.
Cre. Tibi rectè dictum, quòd nolis genua mea polluere;
Ego verò non ſinam te habitare *hanc* terram.
Horum verò mortuorum alterum quidem domum oportet
Jam portare: alterum verò, qui everſurus urbem

Ἀπόλλων Λαΐῳ μ' ἐθέσπισεν) ἄγονον ὄντα ὑπεῦθεν, ἀντὶ τοῦ μὴ πρότερόν τε εἶναι τεχθέντα. Ἐθέσπισεν) ἐμαντεύσατο, ἐχρησμῴδησεν. Ἐπεὶ δ' ἐγενόμην) ἐπεὶ δ' ἐγεννήθην, πάλιν ὁ σπείρας πατὴρ κτείνει με, δοὺς κατὰ τὴν οἰκείαν προαίρεσιν. Χρῆν γὰρ) ἀπέκειτο, ὥριστο. Μαστὸν ποθοῦντα) ἔτι χρήζοντα μαστοῦ τὸν ἄθλιον πέμπει με τροφὴν τοῖς θηρσί. Δουλεῦσαί τί μοι) δοῦλον γενέσθαι, καὶ τοῦτο συνηθές. ὁ γὰρ δοῦλον αὐτὸν ἐποίησεν, ὡς καὶ ἡ Ἰοκάστη φησίν. ἡ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον μαστοῖς ὑφεῖτο, καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν. ἀλλὰ φαμὲν, ὅτι ἕνεκα τοῦ εἰς οἶκτον κινῆσαι τοὺς θεωμένους, ἢ ὅτι οἱ βαρυνόμενοι συμφοραῖς ὑπὸ προκειμένης δυστυχίας, καὶ τὰς προγεγενημένας εὐδαιμονίας, δυστυχίας ἀποκαλοῦσι. Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην) οὐκ ἐξέφαινεν αὐτὸν πατέρα, οὐκ ἐτέχθη υἱὸς, ἀλλὰ δοῦλος, καὶ κτῆμα αὐτοῦ γέγονεν. 1605. Ἀρὰς παραλαβὼν) θέλει εἰπεῖν ὅτι εἵμαρται ταῦτα παθεῖν τῷ γένει. ὁ γὰρ Λάϊος φησὶ, γοὺς μὴ κατὰ βούλησιν θεῶν γεγονότα με, κατηράσατο, ἵνα δηλονότι ἀποθάνω. ἐγὼ δὲ ὑπὸ σκαιοῦ δαίμονος τὰς παρ' ἐκείνου ἀρὰς δεξάμενος, παρέδωκα φησὶ, καὶ τοῖς ἐξ ἐμοῦ παισί. Ἄλλως. [* Ἀρὰς παραλαβὼν) κατάρας παρὰ τοῦ Λαΐου λαβὼν, ἀντὶ κληρονομήσας καὶ πρὸς τοὺς παῖδας παραπέμψας· ἀρὰς δὲ λέγει τὰς παρακολουθούσας τῷ γένει αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Πέλοπος· οὐχ ὡς αὐτῷ ὁ Λάϊος κατηράσατο (ἐπεὶ οὐδὲ φέρεταί τι τοιοῦτον ὑπὸ τοῦ Λαΐου πρὸς τὸν Οἰδίποδα) ἀλλ' ὡς ὁ Πέλοψ Λαΐῳ κατηράσατο, δυσθυμήσας ἐπὶ τῇ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Χρυσίππου ἁρπαγῇ, ἣν ἐπράξατο ὁ Λάϊος. Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀσύνετος πέφυκ' ἐγὼ, ὥστε χωρὶς τινὸς τῶν θεῶν εἰς τὰ ἐμὰ ὄμματα ταῦτα ἐμηχανησάμην καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἐμῶν παίδων. ὅμοιον τοῦτο παρὰ Σοφοκλεῖ — Ἦν ὧδε τλήμων, ὥστε τῷ μιάσματι Ἐπέστη· Τὸ γὰρ ὥστε μετὰ ἀπαρεμφάτου οἰκείως ἔχον τέθειται ἐν τούτοις μετὰ ὁριστικοῦ κεῖται καθ' ὁμοίαν ἀκολουθίαν. ἴσως ὁ καὶ σύνδεσμος ἐπὶ τούτου συνυπακούεται· μετὰ γὰρ τοῦ καὶ συνδέσμου ὥστε οὐκ ἀνακολούθως πρὸς ὁριστικὸν λέγεται.] 1610. Ὁμαρτήσει) ἀκολουθήσει, ὁδηγήσει. Ζῶσα γὰρ σάφ' οἶδα) σαφῶς οἶδα ὅτι εἰ ἔζη, (συνήθως ἄν με ἐχειραγώγησεν Ἰοκάστη. Ἀλλ' εὔτεκνος) ἀλλ' ἡ εὐτεκνία τῶν δύο μου παίδων. Πόθεν) οὐδαμῶς. Τί δ' ἄρδην) παντελῶς. Ἑλίξας) συμπλέξας τὰς ἐμὰς χεῖρας ὑπὸ τὸ σὸν γόνυ δειλὸς φανοῦμαι. τὴν γὰρ ἐμὴν εὐγένειαν οὐκ ἂν προδώσω, κἂν δυστυχῶ. 1619. Σοί τ' εὖ λέλεκται) σοί τε εὖ καὶ καλῶς λέλεκται μὴ θέλειν τὰ ἐμὰ γόνατα, ἤτοι μὴ χρώζειν ἁπτόμενος τῶν ἐμῶν γονάτων. ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν ἐάσαιμί σε οἰκεῖν τὴν χθόνα. ἀπὸ τούτων δὲ τῶν νεκρῶν τὸν μὲν, ἤγουν τὸν Ἐτεοκλῆν, πρέπον κομίζειν ἤδη εἰς τοὺς δόμους. τόνδε δὲ, λέγει τὸν νέκυν τοῦ Πολυνείκους, ὃς ἦλθε σὺν ἄλλοις πορθήσων τὴν πατρίδα, ἐκβάλλετε καὶ ῥίψατε ἄταφον ἔξω τῶν ὅρων τῆσδε τῆς χθονός. κηρυχθήσεται δὲ πᾶσι τοῖς Καδμείοις τάδε, ὃς ἂν ἁλῷ καὶ κρατηθῇ, ἢ καταστέφων καὶ τιμῶν τόνδε τὸν νεκρὸν, ἢ καλύπτων γῇ, ἤτοι θάπτων, θάνατον ἀνταλλάξεται, ἤγουν ἀντὶ κόσμου καὶ τῆς ταφῆς λήψεται θάνατον. κηρύξεται δὲ κατὰ κοινοῦ, ἐᾶν ἄκλαυστον, ἄταφον, βορὰν τοῖς ὀρνέοις. σὺ δὲ, ὦ Ἀντιγόνη, ἐκλιποῦσα τοὺς θρήνους τῶν τριῶν νεκρῶν, κόμιζε σεαυτὴν ἔσω τῶν δωμάτων, καὶ παρθενεύου, ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ παρθενῶνι μένε, προσμένουσα τὴν ἐπερχομένην ἡμέραν, ἐν ᾗ μένει σε τὸ λέκτρον καὶ ἡ συνάφεια τοῦ Αἵμονος. Σοί τ' εὖ λέλεκται) καλῶς εἶπας ὅτι οὐχ ἱκετεύω σε. εἰ γὰρ καὶ σὺ ἠθέλησας, ἐγὼ οὐ συνεχώρησα. [¶ Χρώζειν) ἀντὶ χρίζειν· καὶ τοῦτο οἰκείως μὲν χρωματίζειν σημαίνει, μεταφορικῶς δὲ μιαίνειν ---ὡς αἵματι χρῶσαι τὰς παλάμας. Ἀνθολογία.] 1622. Τόνδε δ', ὃς) τὸν δὲ Πολυνείκους νέκυν. Πέρσων) πορθήσων.

† Suprà v. 36. * Ex MS. *Coll. Corporis Chriſti* hæc protulit *J. Barnes.* ¶ Hanc notulam addidit ex ſuis *J. Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 1601. *Δαίμων ἔδωκε Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην*) Rectiùs ſic legunt hunc verſum libri impreſſi; MS. enim hic ſolum miſerè eſt titubare viſum; ita enim legit (*δαίμων* omiſſo) Πόλυβον ἔξω δοῦναι ἀμφὶ δεσπότην, Nota phraſin, ἰσχεὶ ὁ Δαίμων ἔδωκε δουλεύειν ἀμφὶ Πόλυβον. De ſenſu autem loci *Scholiaſtes* adeundus. *Joſua Barnes.*

Πατρίδα

Πατρίδα σὺν ἄλλοις ἦλθε, Πολυνείκους νέκυν,
Ἐκβάλλετ' *ἄταφον τῆσδ' ὅρων ἔξω χθονός. * al. ἄθαπτον.
Κηρύξεται δὲ πᾶσι Καδμείοις τάδε·
Ὃς ἂν νεκρὸν τόνδ' ἢ καταστέφων ἁλῷ,
Ἢ γῇ καλύπτων, θάνατον ἀνταλλάξεται.
Ἐᾶν δ' ἄκλαυστον, ἄταφον, οἰωνοῖς βοράν.
Σὺ δ' ἐκλιποῦσα τριπτύχων νεκρῶν γόους,
Κόμιζε σαυτὴν, Ἀντιγόνη, δόμων ἔσω,
Καὶ παρθενεύου, τὴν ἰοῦσαν ἡμέραν
Μένουσ', ἐν ᾗ σε λέκτρον Αἵμονος μένει.
Αν. Ὦ πάτερ, ἐν οἵοις κείμεθ' ἀθλίοις κακοῖς;
Ὥς σε στενάζω τῶν τεθνηκότων πλέον.
Οὐ γὰρ τὸ μέν σοι βαρὺ κακῶν, τὸ δ' οὐ βαρύ.
Ἀλλ' εἰς ἅπαντα δυστυχὴς ἔφυς, πάτερ.
Ἀτὰρ σ' ἐρωτῶ τὸν νέον τύραννον,
Τί τόνδ' ὑβρίζεις πατέρ' ἀποστέλλων χθονός;
Τί θεσμοποιεῖς ἐπὶ ταλαιπώρῳ νεκρῷ;
Κρ. Ἐτεοκλέους βουλεύματ', οὐχ ἡμῶν, τάδε.
Αν. Ἄφρονά γε, καὶ σὺ μῶρος, ὃς *ἐπείθου τάδε. * ἐπείθες MS.
Κρ. Πῶς; τἀντεταλμέν' οὐ δίκαιον *ἐκπονεῖν; * ἐκτελεῖν MS.
Αν. Οὐκ, ἢν πονηρά τ' ᾖ, κακῶς τ' εἰρημένα.
Κρ. Τί δ'; οὐ δικαίως ὅδε κυσὶν δοθήσεται;
Αν. Οὐκ ἔννομον γὰρ τὴν δίκην πράσσεσθέ νιν.
Κρ. Εἴπερ γε πόλεως ἐχθρὸς ἦν, οὐκ ἐχθρὸς ὤν.
Αν. Οὐκ οὖν ἔδωκε τῇ τύχῃ τὸν δαίμονα;
Κρ. Καὶ τῷ τάφῳ νῦν τὴν δίκην παρασχέτω.
Αν. Τί πλημμελήσας, τὸ μέρος εἰ μετῆλθε γῆς;
Κρ. Ἄταφος ὅδ' ἀνὴρ, ὡς μάθῃς, γενήσεται.
Αν. Ἐγώ σφε θάψω, κἂν ἀπεννέπῃ πόλις.
Κρ. Σαυτὴν ἄρ' ἐγγὺς τῷδε συνθάψεις νεκρῷ.
Αν. Ἀλλ' εὐκλεές τοι δύο φίλω κεῖσθαι πέλας.
Κρ. Λάζυσθε τήνδε, κεἰς δόμους κομίζετε.
Αν. Οὐ δῆτ', ἐπεὶ τοῦδ' οὐ μεθήσομαι νεκροῦ.
Κρ. Ἔκριν' ὁ δαίμων, παρθέν', οὐχ ἅ σοι δοκεῖ.
Αν. Κἀκεῖνο κέκριται, μὴ 'φυβρίζεσθαι νεκρούς.
Κρ. Ὡς οὔτις ἀμφὶ τῷδ' ὑγρὰν θήσει κόνιν.
Αν. Ναὶ πρός σε τῆσδε μητρὸς Ἰοκάστης, Κρέον.
Κρ. Μάταια μοχθεῖς· οὐ γὰρ ἂν τύχοις τάδε.

Patriam cum aliis venit, Polynicis cadaver,
Ejicite inſepultum extra fines hujus terræ.
Promulgabuntur autem hæc omnibus Thebanis,
Quicunque deprehenſus fuerit hunc mortuum aut coronans
Aut terra tegens & *ſepeliens*, is pœnas morte luet.
Relinquere oportet indeploratū & inſepultum, volucribus prædam
Tu verò relinquens luctus trium cadaverum,
Recipe te ipſam, Antigone, intra ædes,
Et fac officia virginis, futuram diem
Expectans, in quâ te expectat lectus Hæmonis.
Ant. O pater, in quantis ſumus miſeris malis?
Quàm te gemo, plus quàm mortuos!
Non enim pars quidē malorū tibi gravis eſt, pars verò non gravis.
Sed in omnibus infelix es, pater.
Sed te interrogo novum tyrannum,
Quid hunc contumeliâ afficis, patrem expellens terrâ?
Quare facis leges de miſero mortuo?
Cre. Eſt Eteoclis ſententia hæc, non mea.
Ant. Stulta eſt, & tu ſtultus, qui obtemperas iſtis.
Cre. Quomodo? non eſt juſtum exequi mandata?
Ant. Non, ſi quidem mala ſunt & malè dicta.
Cre. Quid verò? non juſtè hic canibus dabitur?
Ant. Non legitimam enim pœnam exigitis ab eo.
Cre. Siquidem urbis hoſtis fuit, qui hoſtis eſſe non debuerat.
Ant. Annon dedit fortunæ ſuam animam?
Cre. Et nunc in ſepulturæ-causâ pœnam det.
Ant. Quo peccato commiſſo, ſi *ex parte ſuam* Regni partē quæſivit?
Cre. Inſepultus erit hic vir, ut ſcias.
Ant. Ego verò eum ſepeliam, etiam ſi prohibeat urbs.
Cre. Teipſam prope ſepelies cum hoc cadavere.
Ant. At glorioſum *eſt* profectò duos amicos jacere ſimul.
Cre. Prehendite hanc, & portate domum.
Ant. Nequaquam, non enim relinquam hoc cadaver.
Cre. Decrevit Deus, ô virgo, quæ tibi non videntur.
Ant. Et illud decretum eſt, non eſſe contumeliâ afficiendos mortuos.
Cre. Ut nullus circa hunc ponat mollem pulverem.
Ant. Quin te, Creon, per matrem hanc Iocaſten *obteſtor*.
Cre. Inutilitèr laboras; non enim conſequeris hæc.

Κηρύξεται) κηρυχθήσονται. Καταστέφων ἁλῷ) εἰώθασι γὰρ στέφειν τοὺς νεκρούς. Θάνατον ἀνταλλάξεται) ἀντὶ τῆς ταφῆς θάνατον λήψεται. Καὶ παρθένευε) παρθένος διάγε, ἐκδεχομένη τὴν ἑξῆς ἡμέραν. Ὥς σε στενάζω) πρὸς τὸν Οἰδίποδα λέγει, ὅτι στένω σε, ὦ πάτερ, πλέον τῶν τεθνηκότων. Ἀτὰρ σ' ἐρωτῶ) πρὸς τὸν Κρέοντα ἀποστρέφει τὸν λόγον. τί ἀπαγορεύεις τὴν ταφὴν τοῦ παιδὸς Πολυνείκους; Θεσμοποιεῖς) νομοθετεῖς. 1640. [* Ἐτεοκλέους βουλεύματ', οὐχ ἡμῶν, τάδε) πρὸς τὴν δευτέραν ἐρώτησιν ἀπαντᾷ τὴν περὶ τοῦ Πολυνείκους· περὶ γὰρ τοῦ Οἰδίποδος οὐδὲν ὁ Ἐτεοκλῆς διετάξατο.] Ἄφρονά γε) τὰ βουλεύματα, καὶ σὺ μωρὸς, ὃς ἐπείθου τάδε εἰς πέρας ἀγαγεῖν. Οὐκ ἔννομον γὰρ) οὐκ ἔννομον τιμωρίαν ἀπαιτεῖτε αὐτόν. Ἄλλως. ἀπὸ κοινοῦ τὸ οὐ δικαίως, ἀνόσιον γὰρ φησὶν, ἐπιτιμᾶν τὴν τιμωρίαν αὐτὸν ἀπαιτεῖς. λέγει δὲ τὸ ἄταφον εἶναι. Εἴπερ γε πόλεως) ναὶ φησὶν ἔννομος, εἴπερ ἦν ἐχθρὸς τῆς πόλεως, οὐκ ἐχθρὸς ὢν, ὅτε οὐκ ὀφείλων εἶναι ἐχθρός. Οὐκοῦν ἔδωκεν) κατ' ἐρώτησιν ὁ λόγος, οὐκ ἔδωκεν ἐν τῇ ἀποβάσει τὴν κόλασιν; δαίμονα δὲ φησὶ τὸν ἐξ εἱμαρμένης καὶ δαίμονος θάνατον. τύχην δὲ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον συντυχίαν. οὐκοῦν φησὶν ἀρκέσθητι τῷ θανάτῳ, ὃν ἔτυχεν αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ ἀνατλῆσαι. 1648. Καὶ τῷ τάφῳ) καὶ ἐν τῷ ἐνταφιασμῷ τὴν δίκην διδότω. Τί πλημμελήσας) κατ' ἐρώτησιν ἐν ἤθει, τί πλημμελήσας ἀπῄτησε τὸ μέρος. Κἂν ἀπεννέπῃ) κἂν ἀπαγορεύῃ ἡ πόλις. Σαυτὴν ἄρ' ἐγγὺς συνθάψεις τῷδε τῷ νεκρῷ ἐγγύς. Ἀλλ' εὐκλεές) ἀλλ' ἔνδοξον δύο φίλους κεῖσθαι πλησίον. Λάζυσθε) λαμβάνετε. Οὐχ ἅ σοι δοκεῖ.) ταῦτα ἔκρινεν ὁ δαίμων, τὸ μὴ ταφῆναι τὸν ἀδελφόν σου, οὐχ ἃ σοι δοκεῖ. Ὡς οὔτις) γίνωσκε ὅτι οὐδεὶς τοῦτον θάψει. Ὑγρὰν κόνιν λέγει τὴν χυτὴν καὶ λεπτὴν, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς βώλακος. Ὅμηρος, χυτὴν δ' ἐπὶ γαῖαν ἔχευε. ἔστι δὲ ὑγρὰ ἡ προσχαρὴς γῆ. Ναὶ πρός σε) λείπει ὁ ἱκετεύω, καὶ τῆσδε. ἐάσον ταφῆναι, ὦ Κρέον, τὸν Πολυνείκην πρὸς τῆσδε τῆς Ἰοκάστης ἀντιβολῶ σε.

* Ex MS. C. C. C. ſuppleſt *Joſua Barnes*.

ANNOTATIONES.

V. 1624. Ἐκβάλλετ' ἄταφον) Aliâs Ἐκβάλετ' ἄθαπτον. Quod rotundius & *Heinſio* præplacet. Et MS. quidem ἄθαπτον legit, at quòd etiam ἐκβάλλετ' legit, id ... per incuriam exſcriptoris *duplici* lambda, cum ſimplici erat utendum. *Joſua Barnes*.

V. 1626. Ὃς ἂν νεκρὸν τόνδ' ἢ καταστέφων ἁλῷ &c.) *Scholiaſt.* Εἰώθασι γὰρ στέφειν τοὺς νεκρούς. Vid. *Joh. Kirchmanni* de Funerib. *Roman.* l. 1. c. 11. *Joſua Barnes*.

V. 1629. Τριπτύχων νεκρῶν γόους) MS. legit τριπτύχους θρήνους νεκρῶν. *Joſua Barnes*.

1631. Καὶ παρθένευε) Vid. ſupra ad v. 1271. & v. 1281. & 1282. Ἰοῦσαν) hoc verbum verè γνήσιον in textum recepimus, abjudicato illo, quod prius obtinuerat, ἐλθοῦσαν, Scolio iterum, Metro & *Cætero* poſtulante. Quin id quoque MS. toties laudatum apertiſſimè legendo extra omnem dubitationis aleam ponit. *Joſua Barnes*.

V. 1632. ... λέκτρον Αἵμονος μένει) Vid. ſupra ad v. 1381. MS. legit μένει. *Idem.*

V. 1633. Ἀθλίοις) Mallem ἄθλιοι. Sed non ita MS. *Idem.*

V. 1651. Ἐγώ σφε θάψω) Hemiſtichium *Æſchyleum* ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις v. 1035. σφε pro αὐτὸν, vel αὐτὴν, etiam in *Singulari* uſurpatur ab *Eurip.* ut *Oreſt.* v. 29. *Medea.* v. 33. & 806. & 944. & 1296. &c. Vid. *Indicem* in Schol. *Idem.*

V. 1652. Σαυτὴν ἄρ' ἐγγὺς) Ita legit MS. quare ἂν deleo & ἄρ' illius loco ſubſtituo. *Joſua Barnes*.

Σὺ δ' ἀλλὰ) ἀλλὰ κἂν λουτρὰ ἔασόν με περιβαλεῖν τῷ νεκρῷ. Τῶν ἀπορρήτων) τῶν ἀπηγορευμένων. Ἀπορρήτους, καὶ ὅς τ' ἀπόρρητ' ἐμπορεύεται ἐξ Αἰγίνης. [* Ἄλλως. Τῶν ἀπορρήτων πόλει) ἀπὸ τῶν ἀπηγορευμένων πρὸς τὴν πόλιν. Οὐ γὰρ ἡ πόλις ταῦτα ἀπηγόρευσεν, ἀλλ' ὁ Κρέων. συλλαβοῦσα δ' ἐν δύο, ἵνα μὴ νοῇς ταῦτα περὶ τῶν ἀπηγορευμένων ὑπὸ τῆς πόλεως. οἱ καὶ σαφέστερον λέγω, κἂν ἀπειπὼν τῇ πόλει ἐκεῖνο γὰρ ὑποδεικτικῶς ἡ Ἀντιγόνη λέγει.] Ἀλλ' ἀμφὶ τραύματα) οἰδοῦσι γὰρ τῶν τραυμάτων ἐπιμελοῦντες τῶν νεκρῶν, ὑπὲρ τοῦ αὐτοὺς εὐσχήμονας φαίνεσθαι. τελαμῶνας δὲ τὰ ῥάκη, ὡς φασὶν ἐπιδέσμους. Ὦ φίλτατε Πολύνεικες) ἀλλὰ προσπτύξομαι κἂν τὸ στόμα σου, ἐπεὶ οὐ συγχωροῦμαι θάψαι σε. Οὐκ εἰς γάμους σοὺς) οὐκ ὀφείλεις κλαίειν μέλλουσα γαμεῖν. ἢ οὕτως, οὐ κτήσῃ τοῖς γόοις συμφορὰς εἰς γάμους σούς. Οἷς ἐξωνείδισεν) κακολογήσασα εἶπεν, ἐξύβρισεν. ὄνειδος γὰρ, τὸ τοῦτον εἶδον ὑπὸ γυναικὸς ἀπολέσθαι. ἢ ἐπὶ τοῦ κλέους εἴληπται, ἀντὶ τοῦ ἐκλέισε καὶ ἔνδοξον ἐποίησεν, μιμήσασθαι φήσασα τὰς Δαναΐδας. τὸ γὰρ ὄνειδος, καὶ ἐπὶ ἀγαθοῦ τίθεσθαι δύναται, καὶ

Αν. Σὺ δ' ἀλλὰ νεκρῷ λουτρὰ περιβαλεῖν μ' ἔα.
Κρ. Ἓν τοῦτ' ἂν εἴη τῶν ἀπορρήτων πόλει.
Αν. Ἀλλ' ἀμφὶ τραύματ' ἄγρια τελαμῶνας βαλεῖν.
Κρ. Οὐκ ἔσθ', ὅπως σὺ τόνδε τιμήσεις νέκυν.
Αν. Ὦ φίλτατ', ἀλλὰ στόμα γε σὸν προσπτύξομαι.
Κρ. Οὐκ εἰς γάμους σοὺς συμφορὰν κτήσῃ γόοις.
Αν. Ἦ γὰρ γαμοῦμαι ζῶσα παιδὶ σῷ ποτε;
Κρ. Πολλή γ' ἀνάγκη· ποῖ γὰρ ἐκφεύξῃ λέχος;
Αν. Νὺξ ἄρ' ἐκείνη Δαναΐδων μ' ἕξει μίαν.
Κρ. Εἶδες τὸ τόλμημ', οἷς ἐξωνείδισεν;
Αν. Ἴστω σίδηρος, ὅρκιον * τέ μοι ξίφος. * ϗ μοι MS.
Κρ. Τί δ' ἐκπροθυμῇ τῶνδ' ἀπαλλάχθαι γάμων;
Αν. Συμφεύξομαι τῷδ' ἀθλιωτάτῳ πατρί.
Κρ. Γενναιότης σοι, μωρία δ' ἔνεστί τις.
Αν. Καὶ ξυνθανοῦμαί γ', ὡς μάθῃς περαιτέρω.
Κρ. Ἴθ', οὐ φονεύσεις παῖδ' ἐμόν· λεῖπε χθόνα.
Οι. Ὦ θύγατερ, αἰνῶ μέν σε τῆς προθυμίας.
Αν. Ἀλλ' εἰ γαμοίμην, σὺ δὲ μόνος φεύγοις, πάτερ;
Οι. Μέν' εὐτυχοῦσα, τἄμ' ἐγὼ στέρξω κακά.
Αν. Καὶ τίς σε τυφλὸν ὄντα θεραπεύσει, πάτερ;
Οι. Πεσὼν, ὅπου μοι μοῖρα, κείσομαι πέδῳ.
Αν. Ὁ δ' Οἰδίπους ποῦ, καὶ τὰ κλείν' αἰνίγματα;
Οι. Ὄλωλ'· ἓν ἦμάρ μ' ὤλβισ', * ἓν δ' ἀπώλεσεν. * ἓν θ' MS.
Αν. Οὔκουν μετασχεῖν κἀμὲ δεῖ τῶν σῶν κακῶν;
Οι. Αἰσχρὰ φυγὴ θυγατρὶ σὺν τυφλῷ πατρί.
Αν. Οὐ σωφρονούσῃ γ', ἀλλὰ γενναίᾳ, πάτερ.
Οι. Προσάγαγέ νύν με, μητρὸς ὡς ψαύσω σέθεν.
Αν. Ἰδοὺ, γεραιᾶς * φιλτάτης ψαῦσον χερί. * ἑαυτῆ MS.
Οι. Ὦ μῆτερ, ὦ ξυνάορ' ἀθλιωτάτη.
Αν. Οἰκτρὰ πρόκειται, πάντ' ἔχουσ' ὁμοῦ κακά.
Οι. Ἐτεοκλέους δὲ πτῶμα, Πολυνείκους τε ποῦ;

Ant. Tu verò ſaltem cadaver aquâ lavare me ſine.
Cre. Unum hoc fuerit prohibitorum urbi.
Ant. Sine ſaltem, ut circa ſæva vulnera faſcias ponam.
Cre. Nullo modo tu iſtum honorabis mortuum.
Ant. O chariſſime frater, ſaltem os tuû labris applicitis exoſculabor.
Cre. Ne compares calamitatem luctu ad nuptias tuas.
Ant. An unquam igitur vivens nubam filio tuo?
Cre. Multa neceſſitas *incumbit*: quomodo enim effugies nuptias?
Ant. Nox igitur illa habebit me Danaidum unam.
Cre. Vidiſtine audaciam, quàm ſuperbè ſit locuta?
Ant. Teſtis ſit ferrum, & gladius adjuratus mihi.
Cre. Quare verò cupis liberari ab his nuptiis?
Ant. Fugiam unà cum miſerrimo hoc patre.
Cre. Generoſus animus, & præterea ſtultitia quadâ ineſt tibi.
Ant. Etiam unà moriar, ut ſcias amplius
Cre. Vade; non occides filium meum: linque terram.
Oed. O filia, laudo quidem te propter tuam promptitudinem.
Ant. Sed ſi nuberem, & tu ſolus fugeres, pater?
Oed. Mane felix, ego mea feram patientèr mala.
Ant. Quis verò te cæcum curabit, pater?
Oed. Cadens, ubicunque mihi fatum eſt, jacebo in campo.
Ant. Ubi nunc eſt Oedipus ille, & inclyta ænigmata?
Oed. Periit: una dies me bearit, & una me perdidit
Ant. Non igitur oportet & me participê fieri tuorum malorû?
Oed. Turpe eſt exilium filiæ cum cæco patre.
Ant. Modeſtæ quidem non *eſt turpe*, ſed ſuperbæ, pater.
Oed. Adducito igitur me, ut attingam matrem tuam.
Ant. Ecce; tange manu chariſſimam anum.
Oed. O mater, ô conjunx miſerrima.
Ant. Miſeranda jacet, habens ſimul omnia mala.
Oed. Ubi verò eſt cadaver Eteoclis & Polynicis?

ἡμῖν συνήθως, πάρεσον ὄνειδος τῷ Κρέοντι, εἰ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὑπὸ γυναικὸς ἀπολεῖται. Γενναιότης σοι) εὐψυχία, ἀντὶ τοῦ γενναίως μὲν πράττεις. μωρῶς δὲ, ὁ δὲ δὲ ἀντὶ τοῦ καί. τουτέστιν, εὐψυχία καὶ μωρία ἔνεστί σοι. Καὶ ξυνθανοῦμαι) συναποθνήσκω φησὶν αὐτῷ, ἵνα πλέον τι μάθῃς. Ἀλλ' εἰ γαμοίμην) ἠθικῶς τοῦτο προσεκτέον, καὶ δεῖ συναπτικῶς τὸ καλῶς δ' ἂν ἔχῃ, εἰ ἐγὼ γαμοίμην, καὶ σὺ μόνος φεύγοις, πάτερ; συναπτέον δὲ τὸ ἀλλ' εἰ γαμοίμην, τίς σε τυφλὸν ὄντα θεραπεύσει; 1681. Πεσὼν) πεσὼν κείσομαι ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ὅπου μοι μοῖρα. Καὶ τὰ κλεινὰ) οἱ ἀοιδίμοι λόγοι ποῦ εἰσί; Ἓν ἦμαρ) γράφεται ἓν ἦμάρ μ' ὤλβισεν ἓν δ' ἀπώλεσεν. τὸ δὲ ἓν δὲ ἀντὶ τοῦ καί. οὕτω ἓν ἦμαρ με ὤλβισε καὶ ἀπώλεσε. ποῖον δή δεῖ; καθὸ ὄλβιος καὶ δυστυχὴς, ὅτι τὸ αἴνιγμα τῆς σφιγγὸς ἔλυσε. κατὰ γὰρ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καὶ ἔγημε τὴν μητέρα, καὶ τῆς ἀρχῆς ἀντέλαβεν. τὸ μὲν ἦν εὐτύχημα, τὸ λῦσαι τὸ αἴνιγμα, καὶ βασιλεῦσαι. δυστύχημα δὲ, τὸ γῆμαι τὴν μητέρα παρὰ τὸν τῆς φύσεως θεσμόν. Αἰσχρὰ φυγὴ) τὸ οὐ (ἐναντίον πρὸς τὸ αἰσχρὰ, τουτέστιν οὐκ αἰσχρά. οὐ παρεῖ τὸ σῶφρον, ἀλλὰ κατὰ δρᾶμα ὑποτίθεται. πῶς γὰρ θάψει Πολυνείκην, αὐτὴ συμφεύγουσα τῷ πατρί; πλεονάζει δὲ τούτῳ τῷ εἴδει Εὐριπίδης. Προσάγαγέ με, ἵνα ψαύσω τῆς μητρός (σ) ἰδοὺ ψαῦσον διὰ τῆς χειρὸς τῆς φιλτάτης γεραιᾶς. ὦ μῆτερ καὶ γυνὴ μου ἀθλιωτάτη. ἐλεεινῶς πρόκειται, ὁμοῦ πάντ' ἔχουσα τὰ κακά. ποῦ δὲ τὸ πτῶμα τοῦ Πολυνείκους καὶ τοῦ Ἐτεοκλέους κεῖται; ὅτι ἐξηπλωμένοι κεῖνται πλησίον ἀλλήλων, ὁ προσφιλῶς πτώματι ἄθλια τοῖς τελευτῶσι καὶ ἀθλία. ποῦ, ὦ θύγατερ, ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος τελευτᾷ μαντεία. ὅποιος χρησμὸς, ἄρα πρὸς τοῖς κακοῖς λέξεις κακά;

* Ex MS. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 1661. Σὺ δ' ἀλλὰ νεκρῷ λουτρὰ) De lotione Mortuorum & de hoc loco vid. ſupra ad v. 1328. *Joſua Barnes.*

V. 1663. Τελαμῶνας βαλεῖν) Præter Scholiaſt. Vid. quæ Nos ad *Troad.* v. 1232. Τελαμῶσιν ἕλκη τὰ μὲν ἰᾶσθαι σ' ἰάσομαι. *J. Barnes.*

V. 1666. *Ibid.*) Ità *Scholiaſtes* explicando legit, ità ſenſus poſtulat, ità denique MS. legit apertè, quare Apage τί γάρ, quod in Impreſſis libris obtinebat. *Joſua Barnes.*

V. 1668 Πολλή γ' ἀνάγκη) Ità MS. quarè admiſi hanc lectionem in textum, utpote ſaniorem, quàm quæ olim obtinebat Πολλή σ' ἀνάγκη. *Joſua Barnes.*

V. 1670. Ἐξωνείδισεν) Præter quod *Scholiaſtes* habet de vocabulo ὄνειδος quod ἐγκωμιαστικὸν, Vid. *M. Anton. Mureti* Variar. Lection, l. 6. c. 18 Ubi κλέος aliquandò in malo ſenſu & ὄνειδος in bono reperiri oſtendit. Huc refer illud Authoris *Etymologici Magni*, Ὄνειδος, λαμβάνεται καὶ ἐπὶ τοῦ κλέους, ὡς Εὐριπίδης ἐν Φοινίσσαις. ἔστι δὲ τῶν μέσων λέξεων, ὡς τύχη, καὶ ζῆλος, καὶ δόλος. Ità *Heſychius*. Ὄνειδος, ψόγος, μέμψις, ἐπαινετὸν καὶ κλέος. Sic ſupra v. 828. κάλλιστον ὄνειδος. *Joſua Barnes.*

V. 1683. Ὄλωλ'· ἓν ἦμάρ μ' ὤλβισ', ἓν δ' ἀπώλεσεν) Simile quiddam legitur & apud *Ovid. Faſt.* l. 2.

Una dies Fabios ad bellum miſerat omnes;
Ad bellum miſſos perdidit una dies.

Notavit *Æmilius Portus*.

V. 1685. Γενναίᾳ) *Joh. Miltonus* legit γενναία, & exponit *Generoſum*, ut reſpondeat τῷ αἰσχρὰ & *Turpe*.

Αν. Τώδ᾽ ἐκταδὴν σοι κεῖσθον ἀλλήλοιν πέλας.
Οι. Πρόσθες τυφλὴν χέρ᾽ ἐπὶ πρόσωπα δυστυχῆ.
Αν. Ἰδού· θανόντων σῶν τέκνων ἅπτου χερί.
Οι. Ὦ φίλα πτώματ᾽ ἄθλι᾽ ἀθλίου πατρός.
Αν. Ὦ φίλτατον δῆτ᾽ ὄνομα Πολυνείκους ἐμοί.
Οι. Νῦν χρησμὸς, ὦ παῖ, Λοξίου περαίνεται.
Αν. Ὁ, ποῖος; ἀλλ᾽ ἦ πρὸς κακοῖς ἐρεῖς κακά;
Οι. Ἐν ταῖς Ἀθήναις κατθανεῖν μ᾽ ἀλώμενον.
Αν. Ποῦ; τίς σε πύργος Ἀτθίδος προσδέξεται;
Οι. Ἱερὸς Κολωνὸς, δώμαθ᾽ ἱππείου θεοῦ.
Ἀλλ᾽ εἶα, τυφλῷ τῷδ᾽ ὑπηρέτει πατρὶ,
Ἐπεὶ πρόθυμη τῆσδε κοινοῦσθαι φυγῆς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αν. Ἴθ᾽ εἰς φυγὰν τάλαιναν· ὄρεγε χεῖρα φίλαν
* Πάτερ γεραιὲ, πομπίμαν *MS. Πάτερ abell.
Ἔχων ἔμ᾽, ὥστε ναυσὶ πομπὸν αὔραν.
Οι. Ἰδοὺ πορεύομαι· Τέκνον, σύ μοι ποδαγὸς ἀθλία γενοῦ.
Αν. Γενόμεθα, γενόμεθ᾽ ἄθλιαί γε
Δῆτα Θηβαιᾶν μάλιστα παρθένων δή.
Οι. Πόθι γεραιὸν ἴχνος τίθημι;
Βάκτρα πρόσφερ᾽, ὦ τέκνον.
Αν. Τᾷδε τᾷδε βᾶθί μοι. τᾷδε τᾷδε
Πόδα τίθει, πάτερ, ὥστ᾽ ὄνειρον ἰσχὺν ἔχων.
Οι. Ἰὼ ἰὼ δυστυχεστάτας φυγάς.
* Ἐλαύνει τὸν γέροντά μ᾽ ἐκ πάτρας. * ἐλαύνων MS. & Schol.
Ἰὼ, ἰὼ, * δεινὰ δείν᾽ ἐγὼ τλάς. * δεινὰ ἐγὼ ὁ τλάς. MS.
Αν. Τί τλᾷς; τί τλᾷς; Οὐχ ὁρᾷ Δίκα κακοὺς,
" Οὐδ᾽ ἀμείβεται βροτῶν ἀσυνεσίας.
Οι. Ὅδ᾽ εἰμὶ, μοῦσαν ὃς ἐπὶ
Καλλίνικόν τ᾽ οὐράνιόν τ᾽ ἔβαν,
Παρθένου κόρας αἴνιγμ᾽ ἀσύνετον εὑρών.
Αν. Σφιγγὸς ἀναφέρεις ὄνειδος;
Ἄπαγε τὰ πάρος εὐτυχήματ᾽ αὐδῶν.
Τάδε σ᾽ ἐπέμενε μέλεα πάθεα,

Ant. Illi duo porrectim tibi jacent juxta ſe invicem.
Oed. Appone cæcam manum ſuper vultus infelices.
Ant. Ecce, tange manu tuos mortuos liberos.
Oed. O chara cadavera, & miſera miſeri patris.
Ant. O chariſſimum igitur nomen Polynicis mihi.
Oed. Nunc oraculum Apollinis, ô filia, perficitur.
Ant. Quod? an dices alia mala præter hæc?
Oed. Me Athenis moriturum eſſe exulem.
Ant. Ubinam? quænam te turris Attica recipiet?
Oed. Sacer Colonus, domus equeſtris dei.
Sed age, ſervito huic cæco patri,
Siquidem cupis eſſe ſocia hujus exilii.

MONOSTROPHICA.

Ant. Vade in exilium miſerum; præbe charam manum,
O pater ſenex, comitem
Me habens, ſicut ſecundum ventum comitantem naves.
Oed. Ecce vado. Filia, tu ſis mea dux miſera.
Ant. Sumus, ſumus miſerrimæ utique
Inter omnes Thebanas virgines.
Oed. Ubi ponam ſenile veſtigium pedis?
Porrige mihi baculum, filia.
Ant. Huc huc vade mihi, huc huc
Pone pedem, ô Pater, habens vires ſicut ſomnium.
Oed. O fugam miſerrimam,
Ejicit *Creon* ſenem me ex patriâ.
Heu, ego atrocia, atrocia paſſus.
Ant. Quid ſuſtines? quid pateris? non aſpicit Juſtitia malos;
" Neque compenſat mortalium imprudentiam.
Oed. Ego ſum is qui [illegible] Muſam
Victricem & cæleſtem veni,
Cum ſolviſſem obſcurum ænigma virginis Sphingis.
Ant. Quid Sphingis refers gloriam?
Deſine priſtinam felicitatem narrare.
Hæ expectabant te miſeræ calamitates,

Ὁ, ποῖος) ἄρθρον ἐδασύνθη τὸ ὁ, καθὸ λέγεται καὶ ἐπὶ οὐδετέρου ποιεῖν. Ἀλλ᾽ ἦ) τὸ ἦ ἀντὶ τοῦ ἆρα, ὁ δὲ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ δέ. ὁ δὲ λόγος κατ᾽ ἐρώτησιν. ἆρα δὴ πρὸς τοῖς οὖσι κακοῖς, ἄλλα κακὰ ἐρεῖς. Ὁ χρησμὸς ὁ λέγων ---Ἐν δὲ Ἀθήναις κ. λ. Τίς σε πύργος) ἀντὶ τοῦ πόλις. τετράπολις γὰρ ἡ Ἀττική. Ἱερὸς Κολωνὸς) λέξεται, μὲ δηλονότι* ἔστι δὲ ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς· ἔστι καὶ ἕτερος κολωνὸς ἐργάτης. ἵππειον δὲ θεὸν τὸν Ποσειδῶνα λέγει. Δώματ᾽ ἱππείου) διχῶς λέγεται, καὶ πληθυντικῶς, καὶ ἑνικῶς. περὶ δὲ τοῦ ἐν τῷ ἱππείῳ Κολωνῷ τεθάφθαι τὸν Οἰδίποδα, ἐν ἄλλοις ἐξεφρασάμεθα ἀκριβῶς. ἀλλ᾽ ἄγε ὑπηρέτει τῷδε τῷ τυφλῷ πατρὶ, ἐπεὶ πρόθυμος εἶ κοινωνεῖν μοι τῆς φυγῆς. 1704. Ἴθ᾽ εἰς φυγὰν) διὰ μέσου τοῦ † Ἐγὼ σφε θάψω, κἂν ἀπειπῇ πόλις. ἀφορμὴ τῆς Σοφοκλέους Ἀντιγόνης παρῆκται. διὰ δὲ τοῦ φεύγειν, τὸ ἐπὶ Κολωνῷ Οἰδίποδι. Ναυσίπομπον) ἄπιθι, ὦ πάτερ, γηραιὲ εἰς φυγὴν τάλαιναν, πάρεχε, δίδου χεῖρα προσφιλῆ, ἔχων ἐμὲ πομπὴν καὶ ὁδηγὸν καθάπερ πνοὴν ναυσίπομπον, ἤτοι τὴν τὰς ναῦς διαπέμπουσαν. Ποδηγὸς) ὁδηγὸς ποδῶν. Γενόμεθα) Ἀττικὸν δὲ τὸ μετὰ τοῦ σ᾽, πασῶν Θηβαίων παρθένων ἀθλιώταται τυγχάνομεν.

Πόθι γεραιὸν) ὅπου φησὶ μέλλω τὸ ἴχνος τιθέναι, ὅπου χειραγωγεῖς με. 1711. Βάκτρα δὲ, τὴν ὁδηγίαν. Τᾷδε τᾷδε) ὧδε πορεύθητι ὑπ᾽ ἐμοῦ, τῇδε τῇδε τίθει, ὦ πάτερ, τὸν πόδα, ἔχων ἰσχὺν, ὥσπερ ὄνειρον, σαθρὰν καὶ ἀνυπόστατον. 1713. Ὥστ᾽ ὄνειρον) ὀνείρου τὴν ἰσχὺν εἴκελον ἔχων. Ἰὼ ἰὼ) ἕνεκα τῆς δυστυχεστάτης φυγῆς καὶ ἐξορίας. ὁ Κρέων, δηλονότι ὁ ἐλαύνων καὶ διώκων τὸν γέροντα ἐμὲ δηλονότι ἐκ τῆς πατρίδος, ἰὼ ἐγὼ ὁ τλὰς καὶ ὑπομείνας δεινὰ καὶ χαλεπά. Ἐλαύνει) λείπει τὸ, ὁ Κρέων· φεῦ φεῦ ἐγὼ ὁ ὑπομένας χαλεπά. τί τλᾷς, τί φησιν ἀεὶ λέγεις, ὅτι δεινὰ τλᾷς; εἰ γὰρ καὶ συνεχῶς αὐτὸ λέγεις, ὅμως ἡ Δίκη τοὺς κακοὺς οὐχ ὁρᾷ, οὐδὲ μετέρχεται αὐτῶν τῆς ἀσελγείας καὶ ἀσυνεσίας. Μοῦσαν οὐράνιον φησὶ, τὴν μεγάλην καὶ περίβλεπτον σοφίαν. Ὅδ᾽ εἰμὶ) ἐγὼ εἰμι φησὶν, ὃς ἔδοξα πάντας ὑπερβεβηκέναι σοφίᾳ, λύσας τὸ αἴνιγμα. Ὅδ᾽ εἰμὶ) ἐγὼ εἰμὶ, ὃς ἦλθον ἐπὶ μοῦσαν καὶ σοφίαν μεγάλην, καλλίνικον καὶ νικηφόρον εὑρὼν τὸ αἴνιγμα τῆς παρθένου κόρης, ἤγουν τῆς σφιγγὸς τὸ ἀσύνετον καὶ δυσνόητον. Σφιγγὸς) τὸ ὄνειδος, ἀντὶ τοῦ τὸ κλέος, τῆς σφιγγὸς ἀναφέρεις καὶ ἀναμιμνήσκεις, οὐχ ὃ εἶχεν ἡ Σφίγξ, ἀλλ᾽ ὃ ἔλαβεν αὐτὸς διὰ τὴν σφίγγα. ἄπαγε σαυτὸν δηλονότι αὐδῶν καὶ λέγων τὰ πάρος καὶ τὰ πρότερον εὐτυχήματα, τάδε τὰ μέλεα καὶ ἄθλια πάθη ἐπέμενεν, ἤτοι ἐξεδέχετο φευγόμενον σὲ φυγάδα καὶ ἐξόριστον θανεῖν, ὦ πάτερ, μακρὰν τῆς πατρίδος. ποῦ, ἤτοι ἔν τινι τόπῳ, ποθεινὰ δάκρυα λιποῦσα παρθένοις φίλαις, ἄπειμι καὶ ἀπέρχομαι ὑπ᾽ ἄγαν, ἤτοι λίαν μακρὰν τῆς πατρίδος γαίας, ἀλωμένη ἀντὶ τοῦ πλανηθησομένη, ἀπαρθένευτα καὶ πολυπαρθένευτα, ἤτοι ἐπὶ πολὺ παρθενεύουσα. Ἀναφέρεις) ἀναπολεῖς. κατ᾽ ἐρώτησιν δὲ ὁ λόγος, καὶ νῦν δὲ τὸ ὄνειδος ἐπὶ τοῦ κλέους εἴρηται. 1723. Ἄπαγε τὰ) διὰ τὸ μνήμην ποιήσασθαι τῆς κατὰ τὴν σφίγγα σοφίας, ἐπήγαγε. φησὶ τοῦτον τὸν λόγον· παρελθόντων γάρ φασι παρελθούσης ὁμιλίας μνημονεύειν, ἐπεὶ πλείων ἡ λύπη γίνεται. ἄπαγε οὖν, πέπαυσο, καὶ παράλιπε τὰ εὐτυχήματα, δυστυχημάτων παρόντων.

* Κολωνὸς locus *Atticæ* diſtitus 1500 p. ab Urbe, de quo Vid *Hofmann.* in voce *Colonos.* † Hic Verſus ſuprà v. 1652.

ANNOTATIONES.

V. 1693. Τυφλὴν) Τὸ τυ in τυφλὴν in hoc loco communis eſt. Vid. Quæ ejuſmodi exempla protulimus ad hujus Fabulæ v. 10.

V. 1698. Ὁ, ποῖος) MS. apertè diſtinguit hoc modo ὁ, ποῖος; quare ita ſcribo, ὁποῖος enim eſt indefinitum, ποῖος verò interrogativum. Ποῖος ὁ χρησμός; ἀλλ᾽ quid ſi legamus ἀλλ᾽ pro ἄλλα, & tum non erit ſuperfluum? Sed & ἀλλ᾽ elegans. *Joſua Barnes.*

V. 1713. Πόδα τίθει, πάτερ,) Olim erat πόδα τίθ᾽ ὡς &c. in *Pauli Stephani* editione; ut ex MS. jam locum reſarcivimus. *Scholiaſtes* confirmat. *Joſua Barnes.*

V. 1720. Καλλίνικόν τ᾽ οὐράνιόν τ᾽ ἔβαν) MS. utrobique τι rejicit. *Joſua Barnes.*

Φυγάδα πατρίδος ἄπο γενόμενον,
Ὦ πάτερ, θανεῖν πυ. Ποθεινὰ δάκρυα
Παρὰ φίλαισι παρθένοις λιποῦσ' ἄπειμι
Πατρίδος ἀπόπρο γαίας,
Ἀπαρθένευτ' ἀλωμένα.
Οι. Φεῦ τὸ χρήσιμον φρενῶν.
Αν. Εἰς πατρός γε συμφορὰς εὐκλεᾶ με θήσει.
Τάλαιν' ἐγὼ δὲ συγγόνου θ' ὑβρισμάτων,
Ὃς ἐκ δόμων νέκυς ἄθαπτος οἴχεται,
Μέλεος· Ὃν, εἴ με καὶ θανεῖν, πάτερ, χρεὼν,
Σκοτία γᾶ καλύψω.
Οι. Πρὸς ἥλικας φάνηθι σάς.
Αν. Ἅλις ὀδυρμάτων * ἐμοί. * al. ἐμῶν.
Οι. Σὺ δ' ἀμφὶ βωμίους λιτάς.
Αν. * Κόρον ἔχουσ' ἐμῶν κακῶν. * al. κόρου.
Οι. Ἴθ' ἀλλὰ Βρόμιος ἵνα γε σηκὸς
Ἄβατος ὄρεσι Μαινάδων.
Αν. Καδμείαν ᾧ νεβρίδα
Στολιδωσαμένα ποτ' ἐγὼ
Σεμέλας θίασον ἱερὸν ὄρεσιν ἀνεχόρευσα,
Χάριν ἀχάριστον εἰς θεοὺς διδοῦσα.

Τροχαῖοι. * Schol. κλεινῆς.

Οι. Ὦ πάτρας * κλεινοὶ πολῖται, λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε,
Ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ἔγνω, καὶ μέγιστος ἦν ἀνήρ.
Σφιγγὸς ὃς μόνος κατέσχον τῆς μιαιφόνου κράτη.

Exulem ex patriâ factum,
O pater, moriturum te alicubi. Deſiderabiles lacrymas
Apud amicas virgines relinquens, diſcedo,
Procul à patriâ terrâ,
Non more virginum errans.
Oed. O mentem generoſam!
Ant. In patris calamitate nobilem me faciet.
Miſera verò ego etiam propter fratris contumelias;
Qui mortuus periit inſepultus extra *paternas* ædes,
Miſer: Quem, etiamſi me mori oporteat, pater,
Clàm terrâ tegam.
Oed. Vade ad tuas ſodales.
Ant. Abundè lamentationum mihi.
Oed. Tu verò *abi, ut concipias* preces ad aras.
Ant. Habent ſaturitatem meorum malorum.
Oed. Vade ſaltem, ubi eſt templum Bromii
Inacceſſum in montibus Mænadis.
Ant. In quo *templo* Thebanam cervi pellem
Induta ego quondam,
In montibus, Semeles ſaltavi ſacrum tripudium,
Beneficium ingratum in Deos conferens.

Oedipus.

O patriæ inclyti cives videte, *ſum* Oedipus ille,
Qui ſolvit inclyta ænigmata & vir fuit maximus:
Qui ſolus compeſcui tyrannidem ſphingis cruentæ.

Ποθεινὰ) ποθεινοποιὰ καταλιποῦσα δάκρυα ταῖς παρθένοις, ἔξειμι, ἀφ' ἑαυτῆς ... μετ' αὐτῶν, ἀφ' ὧν δακρύων εἰς πόθον καὶ εἰς μνήμην ἥξουσί μου τὰ ταῦτα. Ἄλλως. Ἀντὶ τοῦ δακρύσασα ὑπὸ τῶν παρθένων, ἔξειμι τῆς πόλεως. Ἀπαρθένευτα) ἀντὶ τοῦ κακοπαρθενεύτως, παρθένου ἀναξίως, πλανωμένη. Φεῦ τὸ χρήσιμον) τινὲς καὶ τοῦτο τῆς Ἀντιγόνης λέγουσιν. Φεῦ θαυμαστικόν. τὸ χρήσιμον τῶν φρενῶν ἡλίκον ἐστὶ δηλονότι, ἤτοι μέγα. Εἰς πατρός γε συμφορὰς) δυστυχὴς ἐγώ φησιν, ὅτι ἐν ταῖς ἐμοῦ συμφοραῖς τοῦ πατρὸς δόξαν ἀποίσομαι, ὡς φρονίμη καὶ συνετή. συνετῆς γάρ τὸ καὶ δυστυχοῦντι τῷ πατρὶ αἱρεῖσθαι συνεῖναι, ὥστε ἔλεγον· ἐβουλόμην τὸ συνετόν μου τῶν φρενῶν ἐν εὐτυχίας καιρῷ ἐπιδεῖξαι. Ἄλλως. Εἰς τὰς συμφορὰς τοῦ πατρὸς ποιήσει ἐμὲ τὸ χρήσιμον τῶν φρενῶν εὐκλεᾶ καὶ ἔνδοξον. Τάλαινα δὲ εἰμὶ ἐγὼ καὶ ἕνεκα τῶν ὑβρισμάτων τοῦ ἀδελφοῦ, ὃς οἴχεται ἐκ τῶν δόμων, ἤτοι ἐξερρίφη ἄθαπτος, μέλεος, ὃν, εἰ καὶ ἀποθανεῖν δεῖ με, ὦ πάτερ, καλύψω γῇ σκοτίᾳ, ἤτοι τάφῳ. Τάλαινα ἐγὼ) ἀθλία εἰμὶ ἕνεκα τῶν σῶν κακῶν, καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ Πολυνείκους ὕβρεων. Πρὸς ἥλικας) Δίδυμός φησι συμβουλεύειν αὐτῇ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα ἐρανίσωσιν αὐτήν· οὐδὲν γὰρ λαμβάνειν ἐξιόντες ἐφόδιον, ἢ ἵνα συντάξηται αὐταῖς. Ἅλις ὀδυρμάτων ἐμῶν) ἀρκούντως ὠδύραντο τὴν ἐμὴν δυστυχίαν αἱ ὁμήλικες, ὃ αὐτάρκη μοι τῶν θρήνων ἐστί. Ἅλις ὀδυρμάτων] ἀρκούντως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐμοί, ἕνεκα τῶν ὀδυρμάτων. Σὺ δ' ἀμφὶ βωμίους] ἀπὸ κοινοῦ τὸ φάνηθι, ἵνα ἱκετεύσῃς τοὺς θεοὺς λῆξαι δοῦναι τῶν κακῶν, καὶ εὐμενεῖς πρὸς τὰ λοιπὰ γενέσθαι, ... ἡμᾶς εἰς Ἀθήνας. Σὺ δὲ ἄπελθε ἀμφὶ τὰς βωμίους λιτάς, ἤτοι εἰς τὰς λιτὰς τῶν βωμῶν, τουτέστιν εἰς τὸ προσεύξασθαι ἐν τοῖς βωμοῖς. Κόρον) ἔχουσιν οἱ βωμοὶ δηλονότι τῶν ἐμῶν κακῶν. Ἵνα τι σηκὸς) ὁ τάφος τῆς Σεμέλης, ὅπου ἐστὶν ἐν Κιθαιρῶνι. σηκὸς δέ, ὁ ναός. ἄβατος δέ, δηλονότι τοῖς βεβήλοις, τοῖς τὰ Διονυσιακὰ μὴ γινώσκουσι μυστήρια. ἐπὶ γοῦν τὸν Βρόμιον φησὶν ἴθι. ἄδηλον δὲ πρὸς τί ποτε φησὶν αὐτὴν πρὸς θεοὺς ἀξιοῦν καὶ μάλιστα τὸν Διόνυσον· ὁ δὲ χορὸς ἀσυμπαθής, παρθένον οὕτως ἀτυχοῦς φεύγοντος μὴ οἰκτιζόμενος. Καδμείαν) εἰς τὸν ναὸν ἀπελεύσομαι δηλονότι ἐκεῖνον, ᾧ ἀντὶ τοῦ, οὗ χάριν, ποτὲ ἐγὼ Καδμείαν, ἤτοι Θηβαΐαν νεβρίδα στολιδωσαμένη, καὶ ἐνδυσαμένη, ἀνεχόρευσα κατὰ τὸν ἐν ὄρεσιν ἱερὸν θίασον καὶ χορὸν τῆς Σεμέλης χάριν διδοῦσα εἰς θεοὺς ἀχάριστον, ἤτοι ἀντίχαριν μὴ ἔχουσαν. Καδμείαν) ἀντὶ τοῦ ἐπιχωρίαν, ἣν ... οἱ Θηβαῖοι φοροῦσιν. Ἄλλως. τοῦτο κελεύεις χορεῦσαι, ᾧ ποτε ἀνεχόρευσα ἐγὼ Καδμείαν νεβρίδα λυσαμένη, κατὰ τὸν ἐν ὄρεσι θίασον τῆς Σεμέλης· ἀλλ' ὅμως χάριν οὐκ ἐδεξάμην, ἀνθ' ὧν ἐχόρευσα. πῶς οὖν με κελεύεις καὶ νῦν αὐτῷ χορεῦσαι τῷ ἅπαξ καταφρονήσαντί μου, ὡς χάριν ἀμοιβὴν παρὰ τῶν θεῶν οὐκ ἔχειν, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Οἰδίποδος τοιαῦτα πέπονθα. Ὦ πάτρας κλεινῆς) ὦ πολῖται τῆς κλεινῆς πατρίδος, βλέπετε. ὅδε ὁ Οἰδίπους, ὃς ἔλυσε τὰ κλεινὰ αἰνίγματα, καὶ ἦν ἀνὴρ μέγιστος· ὃς μόνος κατέσχε τὰ κράτη, καὶ τὰς νίκας τῆς μιαιφόνου σφιγγός, νῦν αὐτὸς ἄτιμος οἰκτρὸς ἐξελαύνομαι, καὶ ἀποδιώκομαι τῆς χθονός, ἀλλὰ διατί ὀδύρομαι ταῦτα ματαίως. τὰς γὰρ ἐκ θεῶν ἀνάγκας, ἤτοι τὰς ἀναγκαίας συμφοράς, δεῖ φέρειν καὶ ὑπομένειν ὄντα θνητόν. Ἦν) ἤμην, ὑπῆρχον. 1748. Ὃς μόνος σφιγγὸς) ἱστορεῖ Πείσανδρος, ὅτι κατὰ χόλον τῆς Ἥρας ἐπέμφθη ἡ σφὶγξ τοῖς Θηβαίοις ἀπὸ τῶν ἐσχάτων μερῶν τῆς Αἰθιοπίας, ὅτι τὸν Λάϊον ἀσεβήσαντα εἰς τὸν παράνομον ἔρωτα τοῦ Χρυσίππου, ὃν ἥρπασεν ἀπὸ τῆς Πίσης, οὐκ ἐτιμωρήσαντο. ἦν δὲ ἡ σφίγξ, ὥσπερ γράφεται, τὴν οὐρὰν ἔχουσα δράκοντος. ἀναρπάζουσα δὲ μικροὺς καὶ μεγάλους κατήσθιεν, ἐν οἷς καὶ Αἵμονα τὸν Κρέοντος παῖδα, καὶ Ἵππιον τοῦ Εὐρυνόμου τοῦ τοῖς Κενταύροις μαχεσαμένου. ἦσαν δὲ Εὐρύνομος καὶ Ἠιονεύς, υἱοὶ Μάγνητος τοῦ Αἰολίδου καὶ Φιλοδίκης. ὁ μὲν οὖν Ἵπ-

ANNOTATIONES.

V. 1726. Θανεῖν) *Scholiaſtes* ita diſtinguit θανεῖν. Πυ ποθεινὰ &c.

V. 1730. Οι. De interloquentium Perſonarum diſtinctione Vid. *Schol.* Et MS. ita diſtinguit

V. 1735. Σκοτία γᾶ καλύψω) Vid. *Gul. Canteri* Novar. Lection. l. 4. c. 1. ubi γᾶ tolli vult. Ego nullam hic neceſſitatem video (nec *Æmyl. Portus* vidit) quare id fiat; cum τὸ σκοτία exponendum ſit clam & γᾶ καλύψω ſimul ordinanda. Quia MS. retinet, ſed γῇ legit. Nec in v. 338. τὸ σκοτία eo ſenſu occurrit, ut tumulum ſignificet, ſed quo nos jam exponimus. *Joſ. Barnes.*

V. 1737. Ἅλις ὀδυρμάτων ἐμοί) Ita MS. legit optimè; ut & *Scholiaſt.* quare deleo illud ἔχω, quod *Canterum* torquebat.

1741. Ἐν ὄρεσι Μαινάδων) in Monte *Mænadum Bacchi* Miniſtrarum, *i. e. Cithæronis*. Vid. *Virgil*, Æn. l. 4. v. 301.

*——— Qualis commotis excita ſacris
Thyias, ubi audito ſtimulant trieterica Baccho
Orgia, nocturnuſque vocat clamore Cithæron.*

V. 1742. Καδμείαν ᾧ νεβρίδα) Olim ἂν ſcriptum erat: *Scaliger* ὅταν legebat; *Canterus* Nov. Lect. l. 1. c. 9 legebat ᾧ. Et ita MS. ſanctiſſimum; refertúrque non ad ὄρεσι, ſed ad Βρόμιος σηκὸς ἐν ὄρεσι. Vid. *Scholiaſt.* Quare *Scaligeri* ὅταν non hic placet. *Joſua Barnes.*

V. 1745. Χάριν ἀχάριστον) Tale *Oxymori* genus vid. *Medea*: v. 6.8 & *Supplic.* v. 32.

V. 1748. Σφιγγὸς ὃς μόνος) Aliàs Ὃς μόνος σφιγγὸς, non æque volubili metro.

πος.

πος, καὶ ξένος ὤν, ὑπὸ τῆς σφιγγὸς ἀνῃρέθη. ὁ δὲ Ἱππεὺς ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου, ὃν τρόπον καὶ οἱ ἄλλοι μνηστῆρες. ἀθρῶς δὲ ὁ Λάϊος τὸν ἀθέμιστον ἔρωτα τοῦτον ἔσχεν. ὁ δὲ Χρύσιππος ὑπὸ αἰσχύνης ἑαυτὸν διεχρήσατο τῷ ξίφει. τότε μὲν ἦν ὁ Τειρεσίας, ὡς μάντις, ἰδὼν ὅτι θεοστυγὴς ἦν ὁ Λάϊος, ἀπέτρεπεν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνα ὁδοῦ. τῇ δὲ Ἥρᾳ μᾶλλον τῇ γαμοστόλῳ δεῖν θύειν ἱερά. ὁ δὲ αὐτὸν ἐξεφαύλιζεν. ἀπελθὼν τοίνυν ἐφονεύθη ἐν τῇ σχιστῇ ὁδῷ αὐτὸς καὶ ὁ ἡνίοχος αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἔτυψε τῇ μάστιγι τὸν Οἰδίποδα. κτείνας δὲ αὐτοὺς ἔθαψε παραυτίκα σὺν τοῖς ἱματίοις, ἀποσπάσας τὸν ζωστῆρα καὶ τὸ ξίφος τοῦ Λαΐου καὶ φορῶν. τὸ δὲ ἅρμα ὑποστρέψας ἔδωκε τῷ Πολύβῳ, εἶτα ἔγημε τὴν μητέρα λύσας τὸ αἴνιγμα. μετὰ ταῦτα δὲ θυσίας τινὰς τελέσας ἐν τῷ Κιθαιρῶνι, κατήρχετο ἔχων καὶ τὴν Ἰοκάστην σὺν τοῖς ὀχήμασι. καὶ γενομένων αὐτῶν κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον τῆς σχιστῆς ὁδοῦ, ὑπομνησθεὶς ἐδείκνυε τῇ Ἰοκάστῃ τὸν τόπον, καὶ τὸ πρᾶγμα διηγήσατο, καὶ τὸν ζωστῆρα ἔδειξεν. ἡ δὲ δεινῶς φέρουσα, ὅμως ἐσιώπα· ἠγνόει γὰρ υἱὸν ὄντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθέ τις γέρων ἱπποβουκόλος ἀπὸ Σικυῶνος, ὃς εἶπεν αὐτῷ τὸ πᾶν, ὅπως τε αὐτὸν εὗρε, καὶ ἀνείλετο, καὶ τῇ Μερόπῃ δέδωκε. καὶ ἅμα τὰ σπάργανα αὐτῷ ἐδείκνυε, καὶ τὰ κέντρα. ἀπῄτει τε αὐτὸν τὰ ζωάγρια, καὶ οὕτως ἐγνώσθη τὸ ὅλον. φασὶ δὲ, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τῆς Ἰοκάστης, καὶ τὴν αὐτοῦ τύφλωσιν, ἔγημεν Εὐρυγάνειαν παρθένον, ἐξ ἧς αὐτῷ γεγόνασι τέσσαρες παῖδες. ταῦτά φησι Πείσανδρος. κατῖσχον δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐνίκησα, ὃ ἔχειν. Μιαιφόνε) κόρῃ γὰρ καὶ κρείττω τὰ σοφίσματα, δι᾽ ὧν ἐκράτει τῆς πόλεως.

Νῦν ἄτιμος αὐτὸς, οἰκτρὸς ἐξελαύνομαι χθονός.
Ἀλλὰ γὰρ τί ταῦτα θρηνῶ καὶ μάτην ὀδύρομαι;
“ Τὰς γὰρ ἐκ θεῶν ἀνάγκας θνητὸν ὄντα δεῖ φέρειν.
Χο. Ὦ μέγα σεμνὰ Νίκα, τὸν ἐμὸν
Βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.

Nunc ignominiâ affectus idem miſer expellor ex terrâ.
Sed quid hæc gemo, & fruſtrà deploro?
“ Fatales enim caſus oportet ferre mortalem.
Cho. O valde clara Victoria, meam
Vitam teneas, me
Nec unquam ceſſes coronare.

1752. Ὦ μέγα σεμνὴ) ὦ νίκη μεγάλως σεμνὴ, οὕτω κατέχοις τὸν ἐμὸν βίοτον, καὶ τὴν ἐμὴν ζωὴν, καὶ μὴ λήγοις καὶ παύσαιο στεφανοῦσα καὶ τιμῶσα ἐμὲ διηνεκῶς.

Εὐριπίδου Φοινισσῶν Τέλος.

Eurip. Phæniſſ. Finis.

ANNOTATIONES.

V. 1749. Νῦν δ᾽ ἄτιμος αὐτὸς, οἰκτρὸς) Ita ex MS. C. C. C. reſtituo; cùm olim bis οἰκτρὸς erat, nec ſemel αὐτὸς, quod tamen abeſſe ſalvo ſenſu vix poteſt; nec οἰκτρὸς rectè bis adeſſe. Et *Scholiaſtes* τὸ αὐτὸς agnoſcit. *Joſua Barnes.*

V. 1750. Ἀλλὰ γὰρ τί ταῦτα &c.) ſcriptum erat Ἀτὰρ τί, magnâ cum metri jacturâ, quare *Canteri* authoritate & ipſius Poetæ, qui ſimili formâ alias utitur, ita luxatum verſum resarcire veriti non ſumus. Sic Poeta in *Troadibus* v. 444. Ἀλλὰ γὰρ τί τοὺς Ὀδυσσέως ἐξακοντίζω πόνους; Quin Clariſſimus Vir *Hugo Grotius* teſtatur ita in MS. ſe legiſſe. Et Nos quidem teſtamur ita etiamnum, nec alitèr legi in MS. Coll. *Corporis Chriſti* toties laudato, cujus rei Teſtes, cum Magiſtro & Sociis ejuſdem Collegii, illos omnes facio, qui mihi fidem non habuerint: illius enim Societatis Humanitas in his rebus Omnium votis & curioſitati ſatisfacere ſolet. Imprimis verò ſummæ ſpei Virum Juvenem appello, Dominum *Robertum Moſs* illius Collegii Socium meritiſſimum, quem & Arbitrum & Inſpectorem & Teſtem mearum cum hoc MS. Collationum habui. Ridicule igitur *Duportus* vult legi, ne minimâ metri ratione habitâ, Τί δ᾽ ἄρα ταῦ ταῦτα &c. Eundem ſenſum, quem *Oedipus* hîc duobus profert verſibus, *Jocaſta* unico expreſſit ſuprà, eoque *Iambo*, Ἀτὰρ τί ταῦτα; δεῖ φέρειν τὰ τῶν θεῶν. & hinc forſan *Iambi* illius principium per errorem in *Trochæi* hujus principium irrepſit. *Joſua Barnes.*

V. 1752. Ὦ μέγα σεμνὴ &c.) Idem Epilogus ad *Oreſtæ* Fabulam & *Iphigen.* Tauric. Mirum eſt autem *Chorum* omninò mutum fuiſſe, totâ hac Scenâ, nec *Antigonæ* Optimæ Virgini, nec miſerrimo ſuo Regi *Oedipo* condoluiſſe: Quod & *Scholiaſtæ* notatur. *J. Barnes.*

Honora-

Honoratiſsimo Domino, Amico plurimum Colendo, Domino

MATTHÆO DUDLEY

De *Clapton*

In Agro NORTHAMPTONIENSI

BARONETTO,

Hanc *MEDÆÆ* Fabulam

Honoris causâ Sacram Voluit

JOSUA BARNES.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΜΗΔΕΙΑΣ.

ΙΑΣΩΝ εἰς Κόρινθον ἐλθὼν, ἐπαγόμενος καὶ Μήδειαν, ἐγγυᾶται τὴν Κρέοντος, τοῦ Κορινθίων βασιλέως, θυγατέρα Γλαύκην πρὸς γάμον. Μέλλουσα δὲ ἡ Μήδεια φυγαδεύεσθαι ὑπὸ Κρέοντος ἐκ τῆς Κορίνθου, παραιτησαμένη πρὸς μίαν ἡμέραν μεῖναι, καὶ τυχοῦσα, μισθὸν τῆς χάριτος δῶρα διὰ τῶν παίδων πέμπει τῇ Γλαύκῃ, ἐσθῆτα καὶ χρυσοῦν στέφανον. οἷς ἐκείνη χρησαμένη, διαφθείρεται· καὶ ὁ Κρέων δὲ περιπλακεὶς τῇ θυγατρὶ, ἀπόλλυται. Μήδεια δὲ τοὺς ἑαυτῆς παῖδας ἀποκτείνασα, ἐφ' ἅρματος δρακόντων πτερωτῶν, ὃ παρ' Ἡλίου ἔλαβεν, ἔποχος γενομένη, ἀποδιδράσκει εἰς Ἀθήνας. κἀκεῖσε Αἰγεῖ τῷ Πανδίονος γαμεῖται. Φερεκύδης δὲ καὶ Σιμωνίδης φασὶν, ὡς ἡ Μήδεια ἀνεψήσασα τὸν Ἰάσονα νέον ποιήσειε. περὶ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αἴσονος ὁ τοὺς * Νόστους ποιήσας φησὶν οὕτως·

Αὐτίκα δ' Αἴσονα θῆκε φίλον κόρον ἡβώοντα,
Γῆρας ἀποξύσασ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Φάρμακα πόλλ' ἕψουσ' ἐπὶ χρυσείοισι λέβησιν.

Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου τροφοῖς ἱστορεῖ, ὅτι καὶ τὰς Διονύσου τροφοὺς μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἀνεψήσασα, ἐνεοποίησε. Στάφυλος δὲ φησὶ, τὸν Ἰάσονα τρόπον τινὰ ὑπὸ τῆς Μηδείας ἀναιρεθῆναι. ἐγκελεύσασθαι γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τῇ πρύμνῃ τῆς Ἀργοῦς αὐτὸν κατακοιμηθῆναι, μελλούσης τῆς νεὼς διαλύεσθαι ὑπὸ τοῦ χρόνου. ἐπιπεσούσης γοῦν τῆς πρύμνης τῷ Ἰάσονι, τελευτῆσαι αὐτόν.

ARGUMENTUM

MEDÆÆ.

JASON profectus *Corinthum*, adducens & *Medeam*, ducit in matrimonium *Glaucam* filiam *Creontis*, regis *Corinthiorum*. *Medea* autem, cùm in exilium à *Creonte* releganda è *Corintho*, deprecata eſſet, ut uno die maneret, & impetràſſet, dona mittit *Glaucæ* per ſuos liberos, quaſi mercedem pro Beneficio *accepto*, veſtem & auream coronam, quibus illa uſa perit: *Creon* etiam complexus filiam, moritur. *Medea* verò cùm interfeciſſet ſuos liberos, fugit *Athenas* in curru draconum alatorum, quem à Sole acceperat, vecta: ibi verò nubit *Ægeo* filio *Pandionis*. *Pherecydes* autem & *Simonides* aiunt, quòd *Medea Jaſonem* coquens juvenem fecerit. De patre verò ejus *Æſone*, ſic inquit poeta, qui confecit (*Argonautarum*) Reditus,

* *Æſona* tum ſubitò fecit juveneſcere lætâ
Fronte ſenem, exutis per *Theſſala* Carmina rugis,
Pharmaca multa coquens, auro fulgente Lebete.

Æſchylus verò in Nutricibus *Bacchi* narrat, quòd etiam nutrices *Bacchi* cum maritis earum coquens, juvenes fecerit. *Staphylus* verò dicit aliquo modo interfectum eſſe *Jaſonem* à *Medeâ*. Nam juſſu ejus eum dormìſſe ſub puppe navis Argûs, cùm eſſet diſſolvenda tempore: incidente igitur puppi ſuper *Jaſonem*, ipſum eſſe mortuum. * *Ex Goſp. Stiblini* Editione.

ΑΛΛΩΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

ΜΗΔΕΙΑ διὰ τὴν πρὸς Ἰάσονα ἔχθραν, τῷ ἐκεῖνον γεγαμηκέναι Γλαύκην τὴν Κρέοντος θυγατέρα, ἀπέκτεινε μὲν Γλαύκην καὶ Κρέοντα, καὶ τοὺς ἰδίους υἱούς· ἐχωρίσθη δὲ Ἰάσονος, Αἰγεῖ συνοικήσουσα. Παρ' οὐδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιΐα.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Κορίνθῳ· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν πολιτίδων. Ἐδιδάχθη ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος, κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἑβδόμην Ὀλυμπιάδα. Πρῶτος Εὐφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης. Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτυς, Θερισταὶ Σάτυροι, οὐ σώζεται.

ALIUD ARGUMENTUM

ARISTOPHANIS GRAMMATICI.

MEDÆA, odio *Jaſonis*, quòd is *Glaucam Creontis* filiam duxiſſet, *Glaucam* & *Creontem* interfecit, ſuóſque ipſius filios: unde à *Jaſone* ſeparata, cum *Ægeo* habitavit. Hæc fabula apud Neutrum eſt, h. e. neque *Æſchylum*, neque *Sophoclem*. Scena fabulæ *Corinthi* ponitur: Chorus ex illius urbis mulieribus conſtat. Acta eſt *Pythiodoro* Archonte, circa octogeſimam ſeptimam *Olympiadem*. Primus *Euphorion*, ſecundus fuit *Sophocles*, tertius *Euripides*. *Medea*, *Philoctetes*, *Dictys*, *Meſſores Satyrici*: non extat.

* Ὁ τοὺς Νόστους) De Carminibus, quorum Nomina οἱ Νόστοι, & Κυκλικοὶ & Κύπρια, eorundemque Authoribus vid. *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphill. l. 2. c. 3. & 4. Item *Thom. Stanleii* Commentarium in *Æſchyl.* in Catal. ad vocem Ἀθάμας. *Hofmanni* denique Lexici Univerſ. Continuat. in voce *Cyclicus*-Scriptor. Putabatur autem *Staſinus* Author *Cypriorum*. Ita *Tzetzes* in *Lycophron*. p. 90. & alii. Erant & Poemata *Thebaica* dicta & *Troica* & *Argonautica*, & Hiſtoriæ ſingulares, quas vocabant *Alcmæonida* & *Danaida* &c.

Τὰ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΜΗΔΕΙΑ.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ. **PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.***

ΤΡΟΦΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΜΗΔΕΙΑ.
ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
ΚΡΕΩΝ.
ΙΑΣΩΝ.
ΑΙΓΕΥΣ, Βασιλεὺς Ἀθηνῶν.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΠΑΙΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.
ΕΤΕΡΟΣ παῖς.

Προλογίζει δὲ ἡ τροφός.

NUTRIX MEDÆÆ.
PÆDAGOGUS.
MEDÆA.
CHORUS MULIERUM.
CREON.
JASON.
ÆGEUS, *Rex Athenarum.*
NUNTIUS.
FILIUS MEDÆÆ.
ALTER filius.

Prologum autem agit Nutrix.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

NUtrix *Prologum agens occaſionem totius Fabulæ aperit, Dominæque* Medææ *vicem deplorat: Hinc Colloquium* Nutricis & Pædagogi, *qui Periculum invicem exaggerant, quod non ſolùm* Creonti & Glaucæ (*quos hoſtes ducunt*) *ſed etiam Liberis* Medææ *ab impotenti ipſius irâ impendeat: Quin his malis ſuperventurum dicunt* Medææ *& illius Liberorum exilium. Ipſa interim magno & miſerabili ejulatu ſe cum liberis &* Jaſone *diris devovet & gemiſcit intùs.* Nutrix & Chorus *mutuam fidem ergà Dominam liberóſque illius ſpondent, &* Nutrix *ad evocandam* Medæam *it intrò.*

Ovidius Naſo ſcripſit Fabulam hujus Nominis & Argumenti; quam Laudant Veteres & præcipuè *Fabius Quintilianus* l. 8. c. 5. ubi & hunc ex eâ Verſum laudat, *Servare potui; Perdere an poſſim rogas?* Hanc Fabulam dicunt illum ex *Euripide* vertiſſe; quod tamen haud credo, quià nullus eſt in hâc *Græcâ* locus, qui *Latino* illi reſpondeat. Quin & ipſe *Mecenas* dicitur *Medæam* ſcripſiſſe. *Ennius* certè hanc ipſam Fabulam *Latinè* vertit, uti mox conſtabit, ubi illius Verſus nonnullos laudavero. *Senecæ* Fabula etiamnum extat ex hâc compaginata, licet variatâ paulùm, ut in rebus iſtiuſmodi fieri ſolet, Oeconomiâ. *Georgius Buchananus* verò hanc Fabulam *Latino* Carmine eleganti donavit. De Hiſtoriâ autem *Jaſonis* & *Medeæ* conſulatur *Diodori Siculi* Bibliotheca l. 4. Item *Apollodori* Bibliotheca l. 1. c. 9. §. 16. & præcipuè §. 28. Qui locus in aliis libris dicitur, *Argonautica*, & ſub eo nomine extat ad Finem antiqui Poematis, cujus Nomen quoque Ἀργοναυτικὰ, Impreſſ. *Lipſiæ* An°. 1588. Ubi & *Apollodori Thebaica*, præter Poema ejuſdem Nominis; item *Troica* Carmine Heroico, præter *Manaſſæ* Troica, Carmine Politico (cum Parvâ Iliade) & Poema demùm ſuaviſſimum de *Arione Methymnæo*. Simul extant in Bibliothecâ Collegii SS. Trinitatis *Cantabr.* inter Libros Doctoris *Duporti*. Huc refer *Ovidii* Epiſtolas *Jaſonis* & *Medææ*. Item *Hygini* Fabul. xxv. *Joſua Barnes.*

ΤΡΟΦΟΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ, ΜΗΔΕΙΑ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Τρ. ΕΙΘ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος
Κόλχων ἐς αἶαν, Κυανέας Συμπληγάδας,
Μηδ' ἐν νάπαισι Πηλίου πεσεῖν ποτε

Nutr. UTinam navis Argo non volâſſet per
Cyaneas Symplegadas in terram Colchicam:
Neque in ſaltibus Pelii cecidiſſet unquam

Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτᾶσθαι σκάφος) Τὸ ὤφελε πρὸς ἐπιρρηματικῶς λέγεται, ὡς τὸ Ὤφελλε μηδ' ἐγένοντο δυαὶ νῆες. ἐν δὲ ὑπαλλάξον τὸ σχῆμα, ἡ γενὰς συνεχῶσιεν ἀπὸ δεχομένους τῇ ἀφίξει τῆς Ἀργοῦς. ὁ δὲ ποιητὴς ῥῆμα αὐτὸ οἶδεν, * Οὐκ ὄφελον Τρῴεσσι μετατετάχθαι, † καὶ Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα. ἐκποιεῖται δὲ ἡ

* Οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη) Olim κοτεσσάμενος legebatur; ſed hic Verſus cùm ſumatur ex *Homeri* Iliad. ε'. v. 367. Ita legendum conſtat, Οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι. † Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα) Extat Iliad. ι. v. 694.

ANNOTATIONES.

V. 1. Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς &c.) Quod polliciti ſumus in ſuperioribus ad Argumentum Notis, id nunc præſtandum cenſeo, nempè ſpecimen quoddam *Ennianæ* Verſionis hujus Fabulæ proferre. Et id *Cicero* in ſecundo ad *Herennium* ita exhibet,

Utinam, ne in Nemore Pelio ſecuribus
Cæſa cecidiſſet Abiegna *ad terram trabes;*
Neve inde Navis inchoandæ exordium
Cœpiſſet, quæ nunc nominatur nomine
Argo, quâ vecti Argivi delecti Viri
Petebant illam Pellem inauratam Arietis,
Colchis, imperio Regis Peliæ per dolum.
Nam nunquam Hera errans mea, domo efferret pedem
Medæa, *animo ægra, amore ſævo ſaucia.* Joſua Barnes.

V. 2 Κυανέας) *Latinè* Cyaneas. Ità verto, rejecto *Cæruleas*, quod priùs obtinebat; *Cyaneæ* enim eſt proprium nomen hoc in loco earum Inſularum *Ponti*, quæ ob concurſum, quem navigantibus facere videntur, *concurrentia ſaxa* Latinis & συμπληγάδες & συνδρομάδες, & συνορμάδες vocantur *Græcis*. Vide quæ Nos ad *Iphig. Taur.* v. 241. Ubi tamen Doctus Vir Dom. *Ricardus Bentley* monet pro κυανέας Συμπληγάδας πλάτη legi debere vel κυανέας Συμπληγάδας, vel κυανέας Συμπληγάδων πέτρας. Vide etiam *Iſaac. Tzetzem* in *Lycophron.* p. 189. *Joſua Barnes.*

V. 3. Μηδ' ἐν νάπαισι &c.) Vide *Johannis Brodæi* Miſcell. l. 6. c. 9. ubi hic locus expenditur & *Ennii* ſimul Verſio.

διεσολὴ

εἰσβολὴ διὰ τὸ ἀπρεπῶς ἄγαν ἔχειν, καὶ ταῖς ὑπερβολαῖς εὖ κεχρῆσθαι. Ἄλλως) ἐπαινεῖται ἡ εἰσβολὴ διὰ τὸ παθητικῶς ἄγαν ἔχειν. εὖ δὲ καὶ τὸ ταῖς ὑπερβολαῖς κεχρῆσθαι. πολὺ τὸ τοιοῦτον εἶδος παρ' Ὁμήρῳ. ὁ δὲ Τίμαρχος τὸν τρόπον τῆς ποιήσεως ἀγνοήσας ποιητικὸν ὄντα, τῷ ὑστέρῳ πρώτῳ φησὶ κεχρῆσθαι. ὡς καὶ Ὅμηρος, Εἵματα δ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα· πρότερον γάρ φησιν εἶναι τὰ δένδρα, [illegible] οὕτως κατασκευασθῆναι τὴν Ἀργώ. Εἴθε] ἐπίρρημα εὐκτικόν. * Εἴθ' ὡς ἡβώοιμι. ἀεὶ δὲ προτάττεται τῆς συντάξεως. τὸ δὲ ὤφελε ῥῆμα ὡς ἀπαρέμφατον ἔπεται, † Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακός. τὸ δὲ διαπτάσθαι τραγικῶς, ὡς ἐπὶ ὀρνέου. ἔδει δὲ εἰπεῖν διαπλεῦσαι. Ἀργὼ δὲ ἀπὸ Ἄργου τοῦ ναυπηγήσαντος. ἢ διότι ἐταχυδρόμει. ἀργὸν γὰρ τὸ ταχύ. ἐντεῦθεν καὶ λήθαργος, ὁ τῇ λήθῃ ταχύς. καὶ πρώτην γε αὐτὴν ναυπηγηθῆναι φασίν· ἄλλοι δὲ τὴν ὑπὸ Δαναοῦ γεγενημένην. ἔστι δὲ ὑπόθεσις ὁ τρόπος. τὰ γὰρ δεύτερα τῇ τάξει, πρῶτα ὑπέθετο. Ἀργοῦς σκάφος] περιφραστικῶς ἡ Ἀργώ, οὐκ ὤφελεν ἡ Ἀργὼ παρελθοῦσα τὰς συμπληγάδας εἰς Σκυθίαν ἐλθεῖν. τὸ δὲ Κόλχων ἐς αἶαν) πόλις ἐν Σκυθίᾳ οὕτω καλουμένη ὀνομαστικῶς. Κυανέας δὲ.) τὰς περὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου λέγει, αἳ δι' ἀπάτην τῆς ὄψεως δοκοῦσιν ἐνταῦθα κἀκεῖ φέρεσθαι. τὰς δὲ Συμπληγάδας ὁ Σιμωνίδης συνορμάδας φησίν. Ἐρατοσθένης δὲ ἐν γεωγραφουμένοις, φησὶ τὸν πλοῦν στενὸν εἶναι καὶ σκολιόν, δι' ὃ φαντάζεσθαι τοὺς πλέοντας τὴν ἀπόκλεισιν τῶν πετρῶν.

* Εἴθ' ὡς ἡβώοιμι) Hemiſtichium *Homericum*, Iliad. ἠ. v. 157. † Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι &c.) Hemiſtichium *Homer*. Iliad. γ'. v. 173.

Τμηθεῖσα πεύκη, μηδ' ἐρετμῶσαι χέρας
Ἀνδρῶν ἀρίστων, οἳ τὸ πάγχρυσον δέρας
Πελίᾳ μετῆλθον· οὐ γὰρ ἂν δέσποιν' ἐμὴ,
Μήδεια, πύργους γῆς ἔπλευσ' Ἰωλκίας,
Ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος.
Οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
Πατέρα, κατῴκει τήνδε γῆν Κορινθίαν,
Ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισιν, ἀνδάνουσα μὲν
Φυγῇ πολιτῶν, ὧν ἀφίκετο χθόνα,
Αὐτή τε πάντα συμφέρουσ' Ἰάσονι·
" Ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
" Ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῇ.
Νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ τὰ φίλτατα.
Προδοὺς γὰρ αὑτοῦ τέκνα, δεσπότιν τ' ἐμὴν,
Γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται,
Γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυμνᾷ χθονός.
Μήδεια δ' ἡ δύστηνος ἠτιμασμένη,
Βοᾷ μὲν ὅρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς,
Πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται,
Οἵας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ.

Secta pinus: neque manus remigâſſent
Virorum præſtantiſſimorum, qui aureum vellus
Allatum Peliæ iverunt: Neque enim mea domina
Medea navigâſſet ad turres agri Iolcii,
Capta vehementèr animo amore Jaſonis.
Neque perſuadens filias Peliæ, ut interficerent
Patrem, inhabitaret hanc terram Corinthiam,
Cum viro & liberis: placens quidem
Exilio ſuo civibus ad quorum terram pervenit;
Et ipſa Jaſonem tunc adjuvans in omni re:
" Quæ maxima ſalus eſt conjugi,
" Quando conjux à marito non diſſidet.
Nunc verò omnia *ſunt* inimica, & laborant chariſſima:
Nam proditis ſuis liberis meâque dominâ,
Jaſon cubat in nuptiis regiis,
Ductâ Creontis filiâ, qui princeps eſt hujus agri.
Medea vero infelix, contumeliâ affecta
Clamat jusjurandum, vocat & dexteras *datas*,
Maximam fidem, & Deos teſtatur,
Qualem gratiam relatam conſequatur ex Jaſone.

Τμηθεῖσα πεύκη) συνεκδοχὴ ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ὤφελε μὴ ἐρετμῶσαι ἡ Ἀργὼ τὰς τῶν ἀρίστων χεῖρας. Πάγχρυσον δέρας) τὸ δέρμα. τοῦτο οἱ μὲν ὁλόχρυσον εἶναι φασιν, οἱ δὲ πορφυροῦν. καὶ Σιμωνίδης δὲ ἐν τῷ εἰς τὸν Ποσειδῶνα ὕμνῳ, ἀπὸ τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ πορφυρῶν κεχρῶσθαι αὐτὸ λέγει. 9. Οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα) πολυειδής τις λόγος φέρεται τῶν φιλοσόφων, ὃν καὶ Παρμενίσκος ἐκτίθησιν, ὡς * ἄρα πέντε τάλαντα λαβὼν παρὰ Κορινθίων Εὐριπίδης, μετηγάγε τὴν σφαγὴν τῶν παίδων ἐπὶ τὴν Μήδειαν. ἀποσφαγῆναι γὰρ τοὺς παῖδας Μηδείας ὑπὸ Κορινθίων, προξενηθέντων ἐπὶ τῷ βασιλεύειν αὐτὴν θέλειν, διὰ τὸ τὴν Κόρινθον πατρῴαν αὐτῆς κτῆσιν εἶναι. ὃν μετήγαγεν ἐπὶ Μήδειαν. περὶ δὲ τῆς εἰς Κόρινθον μετοικήσεως, Ἱππεὺς ἐκτίθεται καὶ Ἑλλάνικος. ὅτι δὲ βεβασίλευκε τῆς Κορίνθου ἡ Μήδεια, Εὔμηλος ἱστορεῖ καὶ Σιμωνίδης· ὅτι δὲ καὶ ἀθάνατος ἦν ἡ Μήδεια, Μουσαῖος ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων ἱστορεῖ, ἅμα καὶ περὶ τῶν τῆς ἀκραίας Ἥρας ἑορτῶν ἐκτιθείς. Πελιάδας) τὰς Πελίου θυγατέρας ἔπεισεν ἡ Μήδεια, τὸν πατέρα σφάξαι, καὶ ἑψῆσαι, ὡς ἐσομένου νεωτέρου. ἑψήσασα πρότερον κριόν, καὶ ποιήσασα ἄρνα διὰ φαρμάκων. Τὸ δὲ ἀνδάνουσα) ὀρθῶς ἀντὶ δοτικῆς, ἀντὶ τοῦ ἀνδανούσῃ. ἤρεσκε δὲ τοῖς Κορινθίοις, ἀπαλλάξασα λιμῷ [illegible] αὐτοὺς [illegible] ἰάσατο, καὶ αὐτὴ δὲ ἤρεσκετο τῇ Κορίνθῳ. ἐπεὶ λέγονται καὶ οἱ Κορίνθιοι φαρμακοὶ εἶναι. τὰ δὲ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις φίλα εἶναι, καὶ χαίρειν ἀλλήλοις ἴσμεν. Αἰσυμνᾷ) αἰσυμνᾶν ἐστι τὸ ἡγεῖσθαι καὶ ἄρχειν. ἰδίως δέ φησιν Ἀριστοτέλης, ὑπὸ Κυμαίων αἰσυμνήτην τὸν ἄρχοντα λέγεσθαι. Αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα κ. λ. ὅτι ὁ ποιητὴς δηλοῖ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀγώνων. Φασὶ δὲ τινὲς μὲν Ἱππότου, οἱ δὲ Κρέοντος παῖδα γαμῆσαι τὸν Ἰάσονα. περὶ δὲ τῆς Κρέοντος θυγατρός, οὐχ ὁμοφωνοῦσι τῷ Εὐριπίδῃ οἱ συγγραφεῖς. Κλειτόδημος μὲν γὰρ Κρέουσαν φησὶ καλεῖσθαι, γῆμαι δὲ Ξοῦθον. Ἀναξικράτης δὲ Γλαύκην. 20. Μήδεια δ' ἡ δύστηνος) Μήδειαν ὑπὸ Ἀκάστου ἐκπεσοῦσαν σὺν Ἰάσονι, Ἱππότης ὑπεδέξατο Κρέοντος τοῦ Λυκαίθου. ὁ Λύκαιθος δέ, ἐπεὶ Βελλεροφόντης ᾤχετο, ἦρξεν ἔτη κζ'. ἔπειτα Κρέων λβ'. εἶτα Ἱππότης. ἐπεὶ δὲ Ἰάσων ἔγημε τὴν Ἱππότου θυγατέρα, τότε δὴ κτείνασα τοὺς παῖδας αὐτῆς, ἀπαλλάσσεται πρὸς Αἰγέα. ὅτι δὲ καὶ ἐβασίλευσε Κορίνθου, ἱστοροῦσιν Εὔμηλος καὶ Σιμωνίδης, λέγων οὕτω, ὁ δὲ γὰρ † εἰς Κόρινθον οὐ Μαγνησίαν ναῖεν. ἀλόχου δὲ Κολχίδος συνθετος, θρόνε λεχαίου τ' ἄνασσεν.

* Πέντε τάλαντα λαβὼν) De *Talento* Vid. *Cel. Rhod.* Antiqu. Lect. l. 25. c 18. & *Marſilii Cagnati* Variar. Obſervat. l. 4. c. 6. ubi etiam de *Drachmâ*, *Obolo* & *Triobolo*. Hi autem duo ſtatuunt ſingula talenta valere ſexcentos coronatos aureos; hoc eſt *Anglicè* noſtræ monetæ 187l—10s—0 adeò ut quinque hæc talenta, Attica cum fuerint, valuerint tres mille aureos, hoc eſt, noſtræ monetæ. 937l—10—0. De hâc autem *Corinthiorum* ad *Euripidem* largitione Vid. etiam *Plutarchum* in *Alexandro*, *Apollodorus* quoque Biblioth. l. 1. c. 9. §. 28. *Medeæ* filios à *Corinthiis* cæſos memorat. *Joſua Barnes.*

† Κατ' οὐ) Videtur hic locus aliquantò corruptus.

ANNOTATIONES.

V. 9. Πελιάδας κόρας) Earum Nomina & Hiſtoriam vide in Argumento Fabulæ *Peliades* dictæ, quæ inter Fragmenta cernitur ad Finem hujus Operis Vol. 2. fol. 486. & infra [illegible] hujus Fabulæ v. 486. & v. 504. Item *Apollodori* Biblioth. l. 1. c. 9. §. 27. *J. B.*

V. 12. Φυγῇ) Aliàs φυλῇ, vel ψυχῇ. Vid. *Canteri* Novar. Lect. l. 2. c. 21. Sed has ejus conjecturas damnat Codex *Heinſio-Scaligerianus*. Ego quidem φυγῇ manere velim & πολίταις legi, unde omnis prorſus difficultas tolleretur: Vel ita lego, φυγῇ, πολιτῶν ὧν, &c. Sicut. *Urbem quam ſtatuo, veſtra eſt*; ut πολιτῶν includatur. Confer *Scholiaſt.* notavit *Joſua Barnes.*

V. 19. Αἰσυμνᾷ) De Origine hujus Dictionis vid. *Euſtathium* & Lexicographos: De ſignificatione vid. *Scholiaſtem*, quem egregiè corruptum nos ad priſtinum ſplendorem reſtituimus. Olim enim ita legebatur, Αἰσυμνῆται δὲ κριταὶ θ'. οἱ ἄρχοντες τῶν ἀγώνων. Hunc ego locum ex *Homero* reſtituo; nec enim dubitandum, *Scholiaſten* reſpicere illud *Homeri*, Odyſſ. θ'. v. 258.

Αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν
Δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐΰ πρήσσεσκον ἕκαστα.

Hunc locum breviter pro more deſignabat *Scholiaſtes*, θ'. enim ἐννέα valet, κριταὶ autem malè pro κριτοὶ, & ὅτι ὁ ποιητὴς δηλοῖ, vel tale quid, excidebat ante τοὺς &c. De voce Αἰσυμνήτας ita quoque *Sophoclis* Scholiaſtes ad *Oedipum* Tyrannum ὁ δ' Ἀριστοτέλης ἐν Κυμαίων πολιτείᾳ, τοὺς Τυράννους φησὶ τὸ πρότερον Αἰσυμνήτας προσαγορευθῆναι· εὐφημότερον δ' εἶναι τοὔνομα. *J. Barnes.*

Κεῖται

Κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖσ' ἀλγηδόσι,
Τὸν πάντα συντήκουσα δακρύοις χρόνον,
Ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ᾔσθετ' ἠδικημένη,
Οὔτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ', οὔτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
Πρόσωπον· ὡς δὲ πέτρος, ἢ θαλάσσιος
Κλύδων, ἀκούει νουθετουμένη φίλων,
Ἢν μή ποτε στρέψασα πάλλευκον δέρην,
Αὐτὴ πρὸς αὑτὴν πατέρ' ἀποιμώξῃ φίλον,
Καὶ γαῖαν, οἴκους θ', οὓς προδοῦσ' ἀφίκετο
Μετ' ἀνδρὸς, ὅς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει.
" Ἔγνωκε δ' ἡ τάλαινα, συμφορᾶς ὕπο,
" Οἷον πατρῴας μὴ 'πολείπεσθαι χθονός.
Στυγεῖ δὲ παῖδας, οὐδ' ὁρῶσ' εὐφραίνεται.
Δέδοικα δ' αὐτὴν, μή τι βουλεύσῃ νέον.
Βαρεῖα γὰρ φρὴν, οὐδ' ἀνέξεται κακῶς
Πάσχουσ'· ἐγᾦδα τήνδε· δειμαίνω δέ νιν,
Μὴ θηκτὸν ὤσῃ φάσγανον δι' ἥπατος,
Σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος.
Ἢ καὶ τύραννον τόν τε γήμαντα κτάνῃ,
Κἄπειτα μείζω συμφορὰν λάβῃ τινά·
Δεινὴ γάρ. οὔτοι ῥᾳδίως γε συμβαλὼν
Ἔχθραν τις αὐτῇ, καλλίνικον οἴσεται.
Ἀλλ' οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι
Στείχουσι μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι
" Κακῶν. Νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ.
Παι. Παλαιὸν οἴκων κτῆμα δεσποίνης ἐμῆς,
Τί πρὸς πύλαισι τήνδ' ἄγουσ' ἐρημίαν
Ἕστηκας, αὐτὴ θρεομένη σαυτῇ κακά;
Πῶς σου μόνη Μήδεια λείπεσθαι θέλει;
Τρο. Τέκνων ὀπαδὲ, πρέσβυ, τῶν Ἰάσονος,
" Χρηστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν
" Κακῶς πιτνοῦντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται.
Ἐγὼ γὰρ εἰς τοῦτ' ἐκβέβηκ' ἀλγηδόνος,
Ὥσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ
Λέξαι, μολούσῃ δεῦρο, Μηδείας τύχας.
Παι. Οὔπω γὰρ ἡ τάλαινα παύεται γόων;

Jacet autem ſine cibo, ſubjiciens corpus doloribus,
Omni tempore contabefaciens corpus lachrymis,
Poſtquam animadvertit ſe injuriâ affectam à viro:
Neque oculos tollens, neque avertens à terrâ
Faciem, ſed ut ſaxum, aut marinus
Fluctus, audit monitus amicorum:
Niſi quando vertens candidam cervicem,
Ipſa apud ſeſe deploraverit patrem ſuum,
Et terram & ædes, quibus relictis venit *huc*
Cum marito, qui nunc contumeliâ-affecit eam.
" Et miſera agnovit ob ipſam calamitatem,
" Quid *ſit* non deſerere terram patriam.
Odit autem liberos, neque lætatur aſpectu eorum.
Metuo verò ipſam, nè quid novi moliatur,
Nam animus *ejus eſt* vehemens, nec ſuſtinebit mala
Pati: ego novi eam, metuo autem eam
Ne acutum tranſigat gladium per hepar,
Clam ingreſſa domum, ubi ſtratus eſt lectus:
Aut etiam occidat regem & hunc, qui duxit uxorem,
Deinde verò majorem aliquam cladem accipiat.
Eſt enim vehemens. Non facilè ſi ſuſceperit
Cum eâ odium aliquis, præclaram victoriam auferet.
Sed iſti pueri ceſſantes à ſcholâ curuli
Veniunt, nihil cogitantes de matris
" Malis. Nam puerilis animus non ſolet dolere.
Ped. Antiquum mancipium meæ dominæ,
Quid ad portas hanc agens ſolitudinem,
Stas, ipſa tibi recenſens mala?
Quomodo ſine te ſola Medæa relinqui vult?
Nut. O ſenex, comes liberorum Jaſonis,
" Fidelibus miniſtris calamitati ſunt dominorum
" Res adverſæ, & angunt *ipſorum* animos.
Ego enim eò perveni doloris,
Ut mihi venerit deſiderium terræ & cœlo
Dicere calamitates Medææ, egredienti huc.
Ped. Nondum ergo ceſſat à luctu miſera?

Δακρύοις χρόνον) ἀνενδότως δάκρυσιν, ἀντὶ τοῦ συντηκομένη τὸν πάντα χρόνον, οἷον συνεχῶς κλαίουσα ἄνεσιν οὐ λαμβάνει. Ἢν μή ποτε στρέψασα) τὸ δέρην ἐὰν μὲν μετὰ τοῦ ι ὀξυτόνως, δειρήν. εἰ δὲ χωρὶς τοῦ ι, δέρην. Ἀτιμάσας ἔχει) Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ ἠτίμασε. καὶ Σοφοκλῆς, παῖδας γὰρ οὓς ἔφυσ' ἀναλώσας ἔχει. καὶ πάλιν, εὐφημίαν μὲν πρῶτα κηρύξας ἔχω. οἷον λείπει τὸ ἀγαθόν. Ὅμηρος, * ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος. Φάσγανον δι' ἥπατος) ἐπὶ τῶν παίδων ἀκουστέον. καὶ γὰρ φησί· στυγεῖ δὲ παῖδας, οὐδ' ὁρῶσ' εὐφραίνεται. δύναται καὶ ἐπὶ αὐτῆς ἀκούεσθαι. ὁ δὲ Εὐριπίδης τὰ μέλλοντα ἀναφωνεῖ. ὁμοία δὲ ἡ ἀμφιβολία, καὶ παρ' Ὁμήρῳ,* δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀπαμήσειε σιδήρῳ. καὶ τὸ διὰ τοῦ ἥπατος δὲ τῶν παίδων λέγει. ἦθος γάρ ἐστιν αὐτῷ, ὡς εἴρηται, προλέγειν τὰ μέλλοντα. Τύραννον) τὸν Κρέοντα φησί. τὸ δὲ ἑξῆς ἢ καὶ τύραννον τόν τε γήμαντα κτάνῃ, δεινὴ γάρ. Συμφορὰν δὲ λάβῃ) οἱονεὶ μείζονι κακῷ περιπέσῃ. πρὸς τὸ ἤδη μεμισῆσθαι ὑπὸ Ἰάσονος. Ἐκ τρόχων) δρόμων, ὡς νόμων. Ἀριστοφάνης, βαδίζει μοι τὸ μειράκιον ἐξ ἀποτρέχων. ὡς ἀπὸ γυμνασίας ἐπελθόντας τοὺς παῖδας. Θρεομένη) συννοουμένη, ὁμιλοῦσα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ θρόου. Ὅμηρος, † οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς. ἢ διαλεγομένη παρὰ τὸν θροῦν. Νέα γὰρ φροντὶς) ἡ γὰρ τῶν νέων διάνοια πονεῖν ἢ λυπεῖσθαι οὐ φιλεῖ. οἱ γὰρ νέοι ἔξω πάσης φροντίδος καὶ κακίας εἰσί. 49. Παλαιὸν οἴκων) ἀντὶ τοῦ παλαιὰ θεράπαινα. Χρηστοῖσι δούλοις) τοῖς χρηστοῖς δούλοις τὰ τῶν δεσποτῶν κακῶς πίπτοντα συμφορὰν φέρει καὶ ὀδύνας. κακῶς ἐμπίπτοντα, εἰς κακὸν ἀποβαίνοντα τὰ τῶν δεσποτῶν. 57. Ὥσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε) τὸ σχῆμα σολοικοφανὲς, διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τῆς πτώσεως. οὕτω δὲ φησὶ πέπληγα τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῶν κακῶν τῶν κατὰ Μήδειαν, ὡς ἀφιέναι λόγους εἰς τε γῆν καὶ τὸν ἀέρα, ἀποδυρομένη τὰς ἐκείνης τύχας. οὐρανὸν γὰρ λέγει νῦν τὸν ἀέρα. οἱ δὲ στενοχωρούμενοι τῷ κακῷ, τῷ οὐρανῷ, ἢ τῷ ἡλίῳ, ἢ τινὶ ἄλλῳ θεῷ ὑφηγοῦνται τὰ καθ' ἑαυτοὺς πράγματα. Ἄλλως. μεμίμηται τοὺς ἐν μεγάλαις δυσχερείαις ἐξεταζομένους. οὗτοι γὰρ σιωπᾶν τὰς συμφορὰς μὴ δυνάμενοι, καὶ λέγειν ἀνθρώποις φοβούμενοι, οὐρανῷ, ἢ ἡλίῳ, ἢ γῇ, ἢ θεοῖς ἄλλοις διηγοῦνται.

* *Odyſſ.* ι. v. 34. * *Iliad.* σ' v. 34. † *Iliad.* Δ'. v. 437.

ANNOTATIONES.

V. 45. Καλλίνικον οἴσεται) *M. Anton. Muretus Variar. Lection.* l. 3. c. 11. legit ᾄσεται, cui aſſentit *Canterus*. Et ſcio phraſin hanc uſitatam. De quâ Nos plura in *Hercule Fur.* v. 681. ſed opus hic non video, ut tollatur τὸ οἴσεται, bono enim cum ſenſu & illud ſtabit: Quarè & *Buchananus* retinet, qui ſic vertit,

Metuenda ſane eſt, nec facilè Victoriam
Referet, *in illam ſiquis odia exerceat.*

Hugo Grotius quoque retinet in Excerptis ſuis & ſic vertit,

Dura eſt; nec illam qui habeat inimicam ſibi
Facilem ac paratam ſpondeat Victoriam. Joſua Barnes.

V. 46. Ἀλλ' οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι στείχουσι) Ita idem *Euripides* in *Alope*, inter Fragmenta, v. 3. Ὅσοι μὲν ἀνδρῶν τόνδε γυμνάδα στόλον στείχοντες θεωροῦ, ἐκ τρόχων πεπαυμένοι. Uterque locus de Gymnaſiis intelligitur, de quâ re vide Scholiaſt. *J. Barnes.*

V. 58. Μολούσῃ) Syntaxis mira, ἵμερός με ὑπῆλθε μολούσῃ, quam *Scholiaſtes* refert ad *Solœciſmum*: Vid. *Hippolyt.* v. 23. alii putant τὸ μ' pro μοι poni, ut ſit μοι μολούσῃ; ſed videant illi, quomodo μοι ſequatur ὑπῆλθε. Frequens verò Poetis eſt mos, ſyntaxin mutandi in ſententiæ progreſſu, ut & omnes homines in familiaribus congreſſibus facere ſolent. Vid. etiam quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 695. *Bacch.* v. 1307. & *Cyclop.* v. 330. Quod autem ad morem attinet Terræ, aut Cœlo, Soli, aut Lunæ aliquid narrandi, elegantèr *Plautus*, in *Mercatoris* Prologo, v. 3. Non ego item facio, ut alios in Comœdiis Vidi facere Amatores, qui aut Nocti, aut Diei, aut Soli, aut Lunæ Miſerias narrant ſuas. *Ennius* hunc locum ita vertit, *Cupido cepit miſeram nunc me proloqui Cœlo atque Terræ Medeai miſerias. Cicero* Tuſc. Quæſt. l. 3. *Joſua Barnes.*

Τρ. Ζηλῶ σ'· ἐν ἀρχῇ πῆμα, κοὐδέπω μεσοῖ.
Παι. Ὦ μῶρος, εἰ χρὴ δεσπότας εἰπεῖν τόδε,
Ὡς οὐδὲν οἶδε τῶν νεωτέρων κακῶν.
Τί δ' ἔστιν, ὦ γεραιέ; μὴ φθόνει φράσαι.
Παι. Οὐδέν, μετέγνων καὶ τὰ πρόσθ' εἰρημένα.
Τρ. Μὴ πρὸς γενείου κρύπτε σύνδουλον σέθεν·
Σιγὴν γάρ, εἰ χρή, τῶνδε θήσομαι πέρι.
Παι. Ἤκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν,
Πεσσοὺς προσελθών, ἔνθα δὴ παλαίτατοι
Θάσσουσι σεμνὸν ἀμφὶ Πειρήνης ὕδωρ,
Ὡς τούσδε παῖδας γῆς ἐλᾶν Κορινθίας
Σὺν μητρὶ μέλλει τῆσδε κοίρανος χθονὸς
Κρέων. ὁ μέντοι μῦθος εἰ σαφὴς ὅδε,
Οὐκ οἶδα· βουλοίμην δ' ἂν οὐκ εἶναι τόδε.
Τρ. Καὶ ταῦτ' Ἰάσων παῖδας ἐξανέξεται
Πάσχοντας, εἰ καὶ μητρὶ διαφορὰν ἔχει;
Παι. « Παλαιὰ καινῶν λείπεται κηδευμάτων,
Κοὐκ ἔστ' ἐκεῖνος τοῖσδε δώμασιν φίλος.
Τρ. Ἀπωλόμεσθ' ἄρ', εἰ κακὸν προσοίσομεν
Νέον παλαιῷ, πρὶν τόδ' ἐξηντληκέναι.
Ἀτὰρ σύγ' (οὐ γὰρ καιρὸς εἰδέναι τάδε
Δέσποιναν) ἡσύχαζε, καὶ σίγα λόγους.
Τρ. Ὦ τέκν', ἀκούεθ' οἷος εἰς ὑμᾶς πατήρ.
Ὄλοιτο μὲν μή, δεσπότης γὰρ ἔστ' ἐμός,
Ἀτὰρ κακός γ' ὢν εἰς φίλους ἁλίσκεται.
Παι. Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν ἄρτι γινώσκει τόδε,
« Ὡς πᾶς τις αὑτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ;
« Οἱ μὲν δικαίως, οἱ δὲ καὶ κέρδους χάριν.
« Εἰ τούσδε γ' εὐνῆς οὕνεκ' οὐ στέργει πατήρ;
Τρ. Ἴτ', εὖ γὰρ ἔσται, δωμάτων ἔσω, τέκνα.
Σὺ δ' ὡς μάλιστα τούσδ' ἐρημώσας ἔχε,
Καὶ μὴ πέλαζε μητρὶ δυσθυμουμένῃ.
Ἤδη γὰρ εἶδον ὄμμα νιν ταυρουμένην,
Τοῖσδ' ὥστι δρασείουσαν· οὐδὲ παύσεται

Nut. Laudo te: malum inchoatum eſt, nondum eſt in medio.
Pæd. O ſtultam, ſi licet hoc dicere de dominis,
Ut nihil novit de recentioribus malis.
Nut. Quid verò eſt, ô ſenex? ne graveris dicere.
Pæd. Nihil; pœnitet me & priora dixiſſe.
Nut. Ne celes conſervam tuam per barbam:
Nam reticebo ea, ſi opus erit.
Pæd. Audivi quendam dicentem, cùm non viderer audire,
Accedens ad locum ubi luditur calculis, ubi natu grandes
Sedent, ad ſacram aquam Pirenes;
Quòd liberos hos è terrâ Corinthiâ ejicere
Velit cum matre dominus hujus terræ
Creon. Hic tamen ſermo an verus ſit,
Haud ſcio: equidem vellem hoc non ſic eſſe.
Nut. Et patietur Jaſon hæc liberis ſuis
Accidere, etiam ſi cum matre diſſidium habeat?
« *Pæd.* Veteres novis cedunt affinitatibus?
Et ille non eſt amicus his ædibus.
Nut. Actum eſt igitur de nobis, ſi addamus malum
Novum veteri, priuſquam illud exhauſtum ſit.
Pæd. At tu (non enim commodum eſt hæc ſcire
Dominam) quieſce & retice hos ſermones.
Nut. O liberi, audite, qualis in vos ſit pater:
Non precor quidem ut pereat; eſt enim dominus meus,
Sed tamen impius in amicos invenitur.
Pæd. Quis verò mortalium jam non novit hoc,
« Quod quiſque ſe ipſum magis quàm proximum amet?
« Alii quidem juſtè, alii verò etiam quæſtûs gratiâ.
« *Quid mirì ig.* ſi hos eriſ novi connubii causâ non diligit pater?
Nut. Ite intra domum, liberi, bene enim erit.
Túque tene hos quàm longiſſimè abductos,
Neque adducas ad matrem mœſtam.
Nam jam vidi eam oculis efferari,
Ut aliquid patrare cupientem adverſus hos: neque deſiſtet

Ζηλῶ σε) ἠθικῶς· ὡς εἰ εἶπε, μακαρίως σὺ τοιαύτην διάνοιαν ἔχεις. Ἄλλως. θαυμάζω σε, πῶς οὐκ ἔγνωκας. ἄρτι γὰρ ἀρχὴν εἴληφε τὸ κακόν, καὶ οὐδ' εἰς μεσότητα προῆλθε, τοσοῦτον ἀπέχει τοῦ πεπαῦσθαι τὸ κακόν. ἐν ἤθει δὲ εἴρηται, οἷον μακάριος εἶ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων. τὸ γὰρ κακόν, οὐ μόνον οὐ λήγει, ἀλλ' οὐδὲ μεσάζει, οἷον ἀκμάζει. τὸ δὲ μεσοῖ, τρίτης συζυγίας. Ἤκουσά του) ἤκουσα φησὶ τινὸς λέγοντος τῶν ὀπαδῶν, προσποιούμενος μὴ ἀκούειν. Πεσσοὺς προσελθὼν) ἐπεὶ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς τόποις ὀνόμαζον τοὺς τόπους· πεσσοὺς γὰρ νῦν, τοὺς τόπους τῶν κυβευτῶν, ὡς ὄψον καὶ μύρα, ἔνθα ταῦτα συνήθως ἐστίν. ὅτι φασὶν εἰθισμένοι εἰσὶ πεττεύειν. προσελθὼν ἤκουσα, ἀντὶ τοῦ προσελθοῦσα. καὶ τὸ οὐ δοκῶν, ἀντὶ τοῦ οὐ δοκοῦσα. Κοὐκ ἔστιν ἐκεῖνος) Ὅμηρος ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἔλαβε, καίτοι βέλτιον εἶχεν, ὤφελλεν, ὥσπερ ὤφειλε. ἔξωθεν δὲ τὸ ἔστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐκεῖνος τοῖσδε φίλος δώμασι. 76. Παλαιὰ καινῶν) τὸ διὰ τὸν Πελίου θάνατον ἐκβεβλῆσθαι Θετταλίας ὑπὸ Ἀκάστου τοῦ παιδὸς Πελίου, ἢ τὸ καταλειφθῆναι αὐτὴν ὑπὸ Ἰάσονος, ὃ καὶ μᾶλλον. νέον δὲ τὸ ἐκβληθῆναι τῆς Κορίνθου. τὸ δὲ ἐξηντληκέναι ἀντὶ τοῦ πεπαῦσθαι, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς πλοίοις ἀντλούντων. Πειρήνης ὕδωρ) Πειρήνη κρήνη ἐν Κορίνθῳ, ἣν Ἀσωπὸς εὗρεν, Ὠκεανοῦ παῖς, χαριζόμενος Σισύφῳ τῷ Κορινθίῳ σπανίζοντι ὕδατος, ὅτι αὐτῷ Αἰγίνης τῆς θυγατρὸς τὴν ὑπὸ Διὸς ἐμήνυσεν ἁρπαγήν. 85. Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν) οὕτως ἀναγνωστέον, τίς δ' οὐχὶ θνητῶν. καὶ στικτέον. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς, ἄρτι γινώσκεις τόδε. Διὸ καὶ μετὰ τοῦ σ' χαράττειν, οἷον τίς οὐκ ἔστι κακὸς εἰς φίλους, εἶτα τὸ ἄρτι γινώσκεις τόδε, οἷον ἄρτι ἔγνωκας, ὅτι ἑαυτοὺς μᾶλλον φιλοῦσιν, ἢ τοὺς πέλας. οἱ δὲ ὑποκριταὶ τοῦτο ἀγνοήσαντες, τὸ τῆς ἀντιδιαστολῆς μεταποιοῦσιν, εἰς τό, τίς δ' οὐχὶ θνητῶν τοῦτο γινώσκει σαφῶς. τῇ δὲ διανοίᾳ ταύτῃ καὶ ἐν Κρεσφόντῃ κέχρηται οὕτως. Ἐκεῖνο γὰρ πέπονθ', ὅπερ ἅπαντες βροτοί, φιλῶν μάλιστ' ἐμαυτὸν οὐκ αἰσχύνομαι. Οἱ μὲν δικαίως) περισσὸς ὁ στίχος φαίνεται, ὁ τὴν ἐπεξεργασίαν περιέχων, καὶ ὅτι προχειρισθεὶς ἑνικῶς τοῦ τις ἐπιλέγεται τὸ οἱ μέν. καὶ ὁ τέταρτος δὲ σημειοῦνται, ὅτι περισσός. Ἴτ' εὖ γὰρ ἔσται) τὸ ἑξῆς ἴτε δωμάτων ἔσω τέκνα. τὸ δὲ εὖ γὰρ ἔσται, εὐχομένη λέγει. τουτέστιν ἐπὶ καλῷ δὲ εἰσελθεῖν ὑμᾶς. Ἐρημώσας ἔχε) χωρίσας τῆς μητρὸς αὐτοὺς ἀπόκρυψον. Ταυρουμένην) ἀγριουμένην, καὶ διὰ τοῦ βλέμματος τὸ ὀργίλον ἐπιδεικνῦσαν, οἷον ὡς ταῦρος θυμικὸν καὶ φοβερὸν ὁρῶσαν, καὶ οὐχὶ μητρικόν. 93. Δρασείουσαν) ἀντὶ τοῦ δράσουσαν· ἔστι δὲ Ἀττικόν. καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι, ὦ δύσμορ' Αἴας, τί ποτε δρασείεις φρενί.

* Odyſſ. v. 21.

ANNOTATIONES.

V. 68. Πεσσοὺς προσελθὼν) Aliàs πεσσοῖς; ſed non æquè benè. *Scholiaſtes* errat, cùm dicit προσελθὼν pro προσελθοῦσα poni; de ſe *Pædagogus* enim dicit, non de fœminâ.

V. 85. Τίς δ' οὐχὶ &c.] *Scholiaſtes* hunc Verſum aliàs legendum vult, nempe hoc modo

Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν, Ἄρτι γινώσκεις τόδε.

Quem vide. Eodem modo legit *Pet. Victorius* Variar. Lectionum l. 14. c. 6. Qui & notavit *Terentium* in *Andriâ* hunc locum *Euripidis* expreſſiſſe; ubi *ſervus* verum affirmat ac vulgò dici ſolere oſtendit, "Omnes ſibi melius eſſe malle, quàm alteri. De quo loco vide *Jani Gulielmii* Veriſimil. l. 1. c. 16. ubi v. 87. pro οἱ μὲν δικαίως, legit οἱ μὲν διὰ κλέος, ſane veriſimiliter; locúmque ex *M. Tullio* in rem ſuam adducit. Vid. inſuper *Tho. Gatakeri* Adverſar. Miſcell. l. 13. fol. 129. ubi tamen *Bellerophonte* pro *Creſphonte* per errorem legit Vir alioquin ſagaciſſimus. Et *ſenarius* ille, quem idem fol. 130. profert, ita legendus Φιλεῖ δ' ἑαυτῶν πλέον οὐδεὶς οὐδένα· Ille legit ἑαυτὸν, niſi ſit error Typographicus; quod puto. *Joſua Barnes.*

V. 92. Ὄμμα νιν ταυρουμένην] Vid. de hâc voce *Scholiaſt.* & infra ad v. 188. Aliàs eleganter *Euripides* Tauri furentis aſpectum deſignat in Fabulâ *Syleo* dictâ, v. 7. inter Fragmenta,

—ὄμμα γὰρ πυρὸς γέμων,
Ταῦρος λέοντος ὡς βλέπων πρὸς ἐμβολήν. *J. Barnes.*

Χόλου,

Χόλου, σάφ' οἶδα, πρὶν κατασκῆψαί τινα·
Ἐχθρούς γε μέντοι, μὴ φίλους δράσειέ τι.

Ἀνάπαιστοι.

Μή. Δύστανος ἐγὼ, μελέα τε πόνων,
Ἰώ μοί μοι, πῶς ἂν ὀλοίμην;
Τρο. Τόδ' ἐκεῖνο· φίλοι παῖδες, μάτηρ
Κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δὲ χόλον.
Σπεύσατε θᾶσσον δώματος εἴσω,
Καὶ μὴ πελάσητ' ὄμματος ἐγγὺς,
Μηδὲ προσέλθητ', ἀλλὰ φυλάσσεσ-
θ' ἄγριον ἦθος, στυγεράν τε φύσιν
Φρενὸς αὐθάδους.
Ἴτε νῦν, χωρεῖθ' ὡς τάχος εἴσω.
Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρόμενον
Νέφος οἰμωγῆς, ὡς τάχ' ἀνάψει
" Μείζονι θυμῷ. τί ποτ' ἐργάσεται
" Μεγαλόσπλαγχνος, δυσκατάπαυστος
" Ψυχὴ, δηχθεῖσα κακοῖσιν.
Μή. Αἶ αἶ· ἔπαθον τλάμων ἔπαθον μεγάλων
Ἄξι' ὀδυρμῶν. ὦ κατάρατοι
Παῖδες ὄλοισθε στυγερᾶς ματρὸς
Σὺν πατρὶ, καὶ πᾶς δόμος ἔῤῥοι.
Τρο. Ἰώ μοί μοι, ἰὼ τλήμων.
Τί δέ σοι παῖδες πατρὸς ἀμπλακίας
Μετέχουσι; τί τούσδ' ἔχθεις; οἴμοι,
Τέκνα, μή τι πάθηθ', ὡς ὑπεραλγῶ.
" Δεινὰ τυράννων λήματα· καί πως
" Ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες,
" Χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσι.
" Τὸ γὰρ εἰθίσθαι ζῆν ἐπ' ἴσοισι,
" Κρεῖσσον ἔμοιγ' οὖν, εἰ μὴ μεγάλως,
" Ὀχυρῶς τ' εἴη καταγηράσκειν.
" Τῶν γὰρ μετρίων, πρῶτα μὲν εἰπεῖν,
" Τοὔνομα νικᾷ, χρῆσθαί τε μακρῷ
" Λῷστα βροτοῖσι. τὰ δ' ὑπερβάλλον-
" τ', οὐδένα καιρὸν δύναται θνατοῖς.

Ab irâ, benè ſcio, priuſquam fulmine feriat aliquem.
Utinam tamen inimicis, non amicis aliquid faciat.

Medea.

Infelix ego & ærumnoſa propter labores,
Heu me, me, quomodo peream?
Nut. Hoc illud eſt; chari liberi, mater
Movet cor, movet bilem.
Feſtinate celeritèr intra ſedes,
Neque veniatis propiùs in conſpectum,
Nec accedatis, ſed cavete
Sævum impetum, & horribilem naturam
Animi contumacis.
Ite jam, procedite quàm celerrimè intro.
Certum enim *eſt indicium* ab initio ſublata
Nubes ejulatûs, quod mox incandeſcet
" Majori furore: quid tandem faciet
" Iracundus, & implacabilis
" Animus, malis punctus?
Med. Heu, heu, paſſa ſum miſera, paſſa ſum quæ magnis
Digna ſunt lamentis. ô execrandi
Liberi funeſtæ matris, pereatis
Cum patre, & tota domus pereat.
Nut. Heu me me, heu me miſeram!
Quid verò tibi filii patris peccata
Participant? cur hos odiſti? hei mihi,
Liberi, quàm metuo, nè quid vobis accidat.
" Sævi *ſunt* tyrannorum ſpiritus, & quodammodo
" Levi de causâ initio ſuſcipientes, *poſtea* diu retinentes.
" Difficultèr iras, animo mutato deponunt.
" Nam aſſuefactum eſſe ad vivendum moderatè,
" Melius mihi videtur, ſi non magnificè,
" Tutóque liceat conſeneſcere.
" Nam, ut hoc primum dicam, moderatè viventium
" Nomen vincit; & uti eo, longè
" Optimum eſt hominibus. Sed immoderata
" Nullo tempore valent hominibus ad diuturnitatem:

Κατασκῆψαι) ἤγουν ἀντὶ τοῦ βλάψαι. ἀπὸ τοῦ κεραυνοῦ τοῦ σκηπτοῦ, ὅ ἐστι κεραυνῶσαι. Ἰώ μοί μοι) ἀπ' ἐμφαντικῶν ταῦτ' ἐστὶ τοῖς ὑπὸ τῆς πρεσβύτιδος εἰρημένοις, ὅτι ἄγριος λέγεται καθόλου, καὶ ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς προλόγοις τὸ μαχόμενόν ἐστι. Μήδεια δ' ἡ δύστηνος ἠτιμασμένη βοᾷ μὲν ὅρκους, καὶ τὰ ἑξῆς. Κεῖται δ' ἄσιτος σῶμ' ὑφεῖσ' ἀλγηδόσι) ταῦτα λέγει ἔνδοθεν, καὶ οὐκ ἐν φανερῷ. ἡ δὲ φωνὴ μόνη ἐξάκουστος γίνεται. Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς) δῆλον γάρ ἐστιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς οἰμωγῆς, ὅτι ἀνάψει ἤτοι, τοῦτο γὰρ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρόμενον νέφος τῆς οἰμωγῆς δηλονότι, σκηπτοῦ δίκην ἐγκατασκῆψαι τινὶ, καὶ μέγα τι κακὸν κατεργάσεται. ἐὰν δὲ γράφεται ἀνάξει, ἀντὶ τοῦ ἐπιπολὺ ἀνάξει τὰ τῆς ὀργῆς, ἀντὶ τοῦ ἄνω ἄξει, εἰς ὕψος ἀνατείνει, ὅ ἐστιν αὐξήσει τὸν θυμόν. ἐξ οὗ πάλιν δῆλον, ὡς αὐξανομένη ἐπιπολὺ ἡ ὀργὴ, πάντως δεινόν τι ἐργάσεται. 116. Τί δέ σοι παῖδες,) τί τούσδε μισεῖς οὐκ ὄντας αἰτίους; λέγει δὲ τοὺς παῖδας, Μέρμερον καὶ Φέρητα. Ὀλίγ' ἀρχόμενοι) ἀντὶ τοῦ ἐξ ὀλίγου καὶ βραχέος ἀρχόμενοι τοῦ θυμοῦ, καὶ ἐπιπολὺ τούτου κρατοῦντες. τὸ γὰρ πολλὰ ἀντὶ τοῦ ἐπιπολύ. ἔχομεν δὲ καὶ τὴν ἔννοιαν παρ' Ὁμήρῳ, εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ· καὶ θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων· δηλ. τὸ δὲ ὀλίγ' ἀρχόμενοι, ἀντὶ τοῦ οὐχ ὅλως ἀρχόμενοι, ἀλλ' εἰς τὸ ἐναντίον, αὐτοὶ πολλῷ κρατοῦντες. πέφυκε δ' ἐξουσία ἐπαίρειν ἀεὶ τοὺς ἀνθρώπους τὸν λογισμόν. Τὸ γὰρ εἰθίσθαι) ὁ γὰρ, ἀντὶ τοῦ δέ. τὸ δὲ ζῆν ἐπ' ἴσοισι, ἀντὶ τοῦ μετ' ἰσότητος, καὶ μὴ τυραννίδι κρεῖσσον, τουτέστι φησὶ πάντας ἀνθρώπους μηδένα μηδενὸς ὑπερέχειν τῆς συμμετρίας, καὶ μὴ ἐπιθυμεῖν· τοῦτο μέγιστον ἀνθρώποις καὶ λυσιτελέστατον. Ὀχυρῶς τ' εἴη) ἀντὶ τοῦ μετρίως καὶ ἀσφαλῶς, ὡς τῆς συμμετρίας τὸ ἀσφαλὲς τῆς εὐδαιμονίας ἐχούσης. τῆς δὲ ὑπερβολῆς μεγάλας καὶ τὰς ἀπωλείας ἐχούσης, ὡς ἐπάγει, ἀμφότερα δὲ λέγει ἠσύχως καὶ ὀχυρῶς. Ἄλλως. αἱρετὸν μὲν φησὶ τὸ εὐδαιμονεῖν. εἰ δὲ μὴ ἐνδέχεται ἀεὶ καὶ μέχρι γήρως εὐτυχεῖν, κρεῖσσον τὸ ζῆν ἐπ' ἴσοις, ὅ ἐστιν ἐν μεσότητι, τῇ ἴσῃ ἀπεχούσῃ εὐτυχίας καὶ ἀτυχίας. ὁ τοιοῦτος γὰρ βίος κρείσσων, εἰ μόνιμος. Πρῶτα μὲν) αὐτὸ γάρ φησι καθ' ἑαυτὸ, τὸ τῆς συμμετρίας ὄνομα, καὶ τῇ παρ' ... προσφορᾷ μόνη νικᾷ, καὶ εὐφημότερόν ἐστι. λέγει δὲ ὁ σοφὸς,* πᾶν μέτρον ἄριστον. ὅτι δὲ ὑπερβολῆς, μηδὲν ἄγαν. Τὸ γὰρ λῷστα) ἀντὶ τοῦ λῷστον, ὅ ἐστι βέλτιστον. πληθυντικὸν ἀντὶ ἑνικοῦ. τὸ χρῆσθαι ἐν τῇ συμμετρίᾳ, εἰς ὅλον τὸν χρόνον βέλτιον. κἀγὼ ἐν φησὶ τῆς μεγάλης καὶ ὑπερβαλλούσης εὐτυχίας τὴν συμμετρίαν προκρίνω. ἐν ταύτῃ γάρ ἐστι τὸ εἰ μὴ μεγάλως. ἀντὶ τοῦ εἰ μὴ μεγάλῃ καὶ ὑπερβαλλούσῃ εὐτυχίᾳ, τὸ ἀσφαλέστερον. 127. Τὰ δ' ὑπερβάλλοντ' οὐδένα) αἱ δὲ ὑπερβολαί φησιν ἀδεεῖς καὶ οὐ βέβαιοι τοῖς ἀνθρώποις, τῇ ἀρχαίᾳ μεταβολῇ, οὐδ' εἰ γένηται τὴν ἀρχὴν νομιζόμεναι. ὁ γὰρ τὴν συμμετρίαν ἔχων, εἰ καὶ πέσοι ταύτης τέλειον τινὰ, οὐδεμίαν δεινὴν ... ἀπαλλαγήν. ὅπου τὸ δὲ ὑπερβολὴν ἔχοντι, φθόνος παρακολουθεῖ· τοῖς δ' οὐχί. διὸ ἐπιπολὺ ἀσφαλεστέρα ἡ συμμετρία. τὸ δὲ ὅταν ὀργισθῇ, εὐδαιμονέστερον εἴρηκεν. τουτέστι γὰρ εἰπεῖν, ὅταν χολωθῇ.

* Lego πᾶν μέτρον ἄριστον. Vel fortè eſſet Hemiſtichium — μέτρον δ' ἐν πᾶσιν ἄριστον. Huc refer, Μηδὲν ἄγαν, ἄγαν φιλῶ.

ANNOTATIONES.

V. 106. Ἐξαιρόμενον) *Canterus* legit αἰρόμενον, quia ἐξ ἀρχῆς præceſſit; ſed Præpoſitionem duplicari non eſt novum, ἐκβάλλειν ἐκ τῆς πόλεως *Demoſthenes*. ἐσβάλλειν εἰς τὴν Ἀττικὴν *Thucydides*. & innumera ejuſmodi. *Joſua Barnes.*

V. 107. Ἀνάψει) aliàs ἀνάξει vid. Schol.

V. 109. Μεγαλόσπλαγχνος) *Ariſtoph.* Scholiaſt. in *Acharn.* Παρῳδία χρῆται· Ἔστι γὰρ ἐν τῇ Μηδείᾳ τοῦ Εὐριπίδου, Θερμόσπλαγχνον. Id jam hîc non extat. *Joſua Barnes.*

V. 119. Δεινὰ τυράννων λήματα) Ità *Hom.* Iliad. α'. v. 80. Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ· Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον &c. item *Iliad.* β. v. 196. — Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος. Quod tamen Schol. notabat.

" Μείζων

“ Μείζους δ’ ἄτας, ὅταν ὀργισθῇ
“ Δαίμων, οἴκοις ἀπέδωκεν.
Χο. Ἔκλυον φωνάν, ἔκλυον δὲ βοὰν
Τᾶς δυστάνου Κολχίδος.
Οὐδέ πω ἤπιος. ἀλλ’, * ὦ γεραιά,
Λέξον· * ἐπ’ ἀμφιπύλου γὰρ ἔσω
Μελάθρου βοὰν ἔκλυον.
Οὐδὲ συνήδομαι, γύναι,
Ἄλγεσι δώματος,
Ἐπεὶ μὴ φίλα κέκρανται.
Τρ. Οὐκ εἰσὶ δόμοι· φροῦδα τάδ’ ἤδη.
Ὁ μὲν γὰρ ἔχει δῶμα τυράννων.
Ἡ δ’ ἐν θαλάμοις τάκει βιοτὰν
Δέσποινα, φίλων οὐδενὸς οὐδὲν
Παραθαλπομένα φρένα μύθοις.
Μη. Αἰαῖ· διά μου κεφαλᾶς φλὸξ οὐρανία
Βαίη. τί δέ μοι ζῆν ἔτι κέρδος;
Φεῦ, φεῦ· θανάτῳ καταλυσαίμαν,
Βιοτὰν στυγερὰν προλιποῦσα.
Χο. Ἄϊες, ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς,
Ἰαχὰν, οἵαν ἁ δύστανος μέλπει νύμφα;
Τίς σοί ποτε τᾶς ἀπλήστου
Κοίτας ἔρος, ὦ ματαία,
Σπεύσει θανάτοιο τελευτάν;
Μηδὲν τόδε λίσσου.
Εἰ δὲ σὸς πόσις
Καινὰ λέχη σεβίζει,
Κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου.
Ζεύς σοι τάδε συνδικήσει.
Μὴ λίαν τάκου,
Ὀδυρομένα σὸν εὐνέταν.
Μη. Ὦ μεγάλα Θέμι, καὶ πότνι’ Ἄρτεμι,
Λεύσσεθ’, ἃ πάσχω, μεγάλοις ὅρκοις
Ἐνδησαμένα τὸν κατάρατον
Πόσιν; ὅν ποτ’ ἐγὼ νύμφαν τ’ ἐσίδοι-
μ’ αὐτοῖς μελάθροις διακναιομένους·
Οἵ γ’ ἐμὲ πρόσθεν τολμῶσ’ ἀδικεῖν.
Ὦ πάτερ, ὦ πόλις, ὧν ἀπενάσθην
Αἰσχρῶς, τὸν ἐμὸν κτείνασα κάσιν.
Τρ. Κλύεθ’, οἷα λέγει, κἀπιβοᾶται
Θέμιν εὐκταίαν, Ζῆνά θ’, ὃς ὅρκων

* Vid. Hippolyt. v. 171.

“ Majores enim calamitates, quando iraſcitur
“ Deus, affert familiis.
Cho. Audivi vocem, audivi clamorem
Infelicis Colchidis.
Nec adhuc eſt placata. Sed, ô vetula,
Dicito: nam intra biforem
Domum, clamorem audivi.
Neque delector, ô mulier,
Luctibus domûs;
Quia non grata ſunt ea, quæ fiunt.
Nut. Non ſunt ædes: evanuerunt hæc jam.
Jaſon enim tenet domum principum,
Medea verò tabefacit vitam in thalamis
Domina, nullius amicorum quicquam
Verbis leniens animo.
Med. Heu, heu, utinam flamma cœleſtis per meum caput
Eat! Quid enim mihi boni eſt amplius vivere?
Heu heu, divertam ad mortem,
Relictâ odioſâ vitâ.
Cho. Audiviſti, ô Jupiter, & terra, & lux,
Qualem vocem infelix edidit ſponſa?
Quænam tibi inſatiabilis
Thori cupiditas, ô ſtulta,
Accelerabit mortis finem?
Nè hoc preceris.
Quòd ſi tuus maritus
Colit novum lectum,
Illi nè hoc (gravius) imputa?
Jupiter hæc ulciſcetur pro te.
Nè nimis tabefacias teipſam,
Plorans tuum maritum.
Med. O magna Themis, & veneranda Diana,
Videtis, quæ patior? quæ magno juramento
Obligavi execrandum
Maritum? Quem utinam aliquando ego, & ſponſam videam
In ædibus diſcerptos,
Qui me prius audent injuriâ afficere.
O pater, ô civitas, à quibus diſceſſi
Turpitèr, occiſo meo fratre.
Nut. Auditis, quæ dicit, & ut invocat
Themidem, invocatam optatis, & Jovem, qui juramentorum

Οὐδέπω ἤπιος) ἤπια φησὶν ἡ Μήδεια, μηδέπω πεπραΰνθαι. Ἀμφίπυλον) τὸ ἔχον δύο πύλας, καὶ εἰσόδους, μίαν μὲν τὴν αὐθεντικὴν, ἑτέραν δὲ ἣν Ὅμηρος λέγει ὀρσοθύρην. ἐγὼ γὰρ φησὶν ἐπὶ τοῦ ἀμφιπύλου οὖσα, ἤκουσα φωνῆς ἔσω τοῦ μελάθρου. Ἐπεί μοι φίλον) τὸ οἴκημα φησὶ τετέλεσται ἐμοὶ φίλον οἷον ὑπάρχει, οὐκ εἰσὶ δόμοι, οἷον ἀνατέτραπται ὁ οἶκος. ἠφάνισται. ἀπὸ δὲ δεσποινικῶν, εἰς ὑπηρετικὴν μετέστη. φροῦδα γὰρ τάδε, τὰ οἰκήματα λέγει. Φλὸξ οὐρανία βαίη) οἷον κεραυνωθείην, κεραυνοβοληθείην. φλόγα γὰρ οὐρανίαν τὸν κεραυνὸν λέγει. Ἄϊες, ὦ Ζεῦ) τὸ ἄϊες ὁ Δίδυμος πρὸς τὰς τοῦ χοροῦ φησὶ λέγεσθαι ὡς ἤκουσε τῆς, καὶ ὁ πρὸς τὸν Δία ἐν ἤδη ἐν τῷ Ζεῦ καὶ γᾶ, καὶ φῶς. τοῦτο δὲ Ἀπολλόδωρος τῆς Μηδείας φησίν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰαχὰν τοῦ χοροῦ, ἵν’ ἔχῃ λέγειν, τὸ κἀπιβοᾶται Θέμιν εὐκταίαν, Ζῆνά τε, [illegible]. Τίς σοί ποτε) τὸ μάταιον θαυμάζει τοῦ ἔρωτος. τίς ἄρα φησὶν οὗτος ὁ ἔρως, ὁ τῆς ἀκορέστου ταύτης κοίτης, ὃς σπεύσει θάνατον ἐπιπέμψαι. ἄπληστον δὲ λέγει τὴν κοίτην, ἐπεὶ δίον καταφρονητικῶς φέρει, καὶ μισεῖ τὸν Ἰάσονα συνελθόντα. ἡ δὲ καὶ οὕτως αἰτίζεται, ὅτι μὴ συνέσεσθαι αὐτῷ. ἡ δὲ σπεύσει θανάτου τελευτὰν) ἀντὶ τοῦ ἐπείξει, καὶ ἐμβαλεῖ σοι θάνατον. Μηδὲν τόδε λίσσου) μὴ λίσσου φησὶν, ὦ Μήδεια, τὸ θανεῖν. εἰ δὲ ὁ σὸς ἀνὴρ ἠθέτησε τοὺς ὅρκους, ἐκείνῳ χαρίζῃ λίσσου τόδε, δηλονότι τὸ κεραυνωθῆναι καὶ ἀποθανεῖν. 156. Κείνῳ τόδε) τουτέστιν ἐκείνῳ τόδε τὸ ἁμάρτημα μὴ λογίζου, καὶ δι’ ἐλπίδος ἔχε τοῦ θεὸς ἀποτίσειν αὐτὸν τιμωρίαν. Μὴ λίαν τάκου) σὺ φησὶ μὴ χαλέπαινε, μηδὲ θυμοῦ. σὺν δίκῃ δέ, ἀντὶ τοῦ σὺν τῷ δικαίῳ, ἐπεξελεύσεται. Κτείνασα κάσιν) Τιμαγίδας ἐπὶ τὰ [illegible] ἐκχθείς, τὸν Ἄψυρτον φησὶ λέγεσθαι αὐτόν, τοῦ Εὐριπίδου μή τι [illegible], [illegible] τοῦ [illegible] τὸν Ἄψυρτον ὀνομάζει. ὁ δὲ Φερεκύδης διὰ τοῦ Ε ὀνομάζει αὐτόν. Δημοσθένης δὲ ἐν τῇ Μηδείᾳ μεταπόντιον αὐτὸν ὀνομάζει. ἀνῃρῆσθαι δὲ αὐτὸν, οἱ μὲν ὑπὸ Μηδείας, οἱ δὲ ὑπὸ Ἀργοναυτῶν. Λέων δὲ ὁ [illegible] σφαγῆναι, ἀλλὰ διαφθαρῆναι αὐτὸν φαρμάκοις. 169. Θέμιν εὐκταίαν) [illegible] διαλεγομένων [illegible] ζητοῦσιν [illegible] τοῦτο, πῶς ἡ μὲν Μήδεια τὴν Θέμιν καὶ τὴν Ἄρτεμιν βοῶσα. ἡ δὲ πρεσβῦτις, ἀντὶ τῆς Ἀρτέμιδος τὸν Δία φησὶν αὐτὴν ἐπιμαρτύρεσθαι. Ἀπολλόδωρος μὲν οὖν φησὶν ὁ Ταρσεὺς, τῆς ἀμφιβολίας αἴτιος [illegible] τοὺς ὑποκριτὰς, συγχέοντας τὰ χορικὰ τοῖς ὑπὸ Μηδείας λεγομένοις. Δεῖ δὲ τὴν διασκευὴν γενέσθαι μὲν, ἐν τῷ τὴν Μήδειαν ἅπαντα ταῦτα

ANNOTATIONES.

V. 138. Ἐπεί μοι φίλα κέκρανται) Scholiaſt. legiſſe videtur ἐπεί μοι φίλον. Ego utcunque velim κέκρανται, à κραίνω, ut κεκράανται à κραιαίνω Homer. Odyſſ. δ'. v. 616. Vel etiam κέκρανται in ſingulari à κραίνω tamen.

V. 140. Ὁ μὲν &c.) Hæc de *Jaſone* ſunt accipienda, ut ſequens verſus de *Medeâ*; quare hâc in re Codex *Hemſio-Scaligerianus* malè legit Ἡ μὲν &c. *Joſua Barnes.*

V. 148. Ἄϊες, ὦ Ζεῦ) De Ordinatione hujus Verſûs vid. Scholiaſt.

λέγειν,

λέγουσα, αἲ αἲ διά μου κεφαλᾶς φλὸξ οὐρανία βαίη, ἕως τοῦ, αἴεις ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς. τὰ δὲ ἑξῆς τῇ χειρὶ προσνεῖμαι, ὅπου γὰρ ἠχούσης τῆς δεσποίνης, ὡς αὐτῆς φησὶ τῆς Μηδείας διαῤῥήδην προσκαλεῖσθαι τὸν Δία. τὰ ἑξῆς τὸν χορὸν λέγειν, ἰαχὰν οἵαν ἀΰτησε μελέα νύμφα. οἱ δὲ μὴ, γελοῖον δοκεῖ εἶναι τῆς Μηδείας κατειρωνευομένης ἑαυτῇ. τὸν χορὸν λέγειν, αἴεις ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς. κωλύει δὲ ἐν τῇ ἀποδόσει εἰκότως, τὴν πρεσβῦτιν ἔνδοθεν καθηκούσης τῆς Μηδείας, καὶ λέγειν, κλύεθ' οἷα λέγει. ὁ δὲ Δίδυμος φησὶν, ὅτι διὰ τοῦ λέγειν διά μου κεφαλᾶς φλὸξ οὐρανία βαίη, ἐπικαλεῖται τὸν Δία. τίς γὰρ εἶχεν αὐτῇ ἐπιπέμψαι τὸν κεραυνὸν, εἰ μὴ ὁ Ζεύς; εἰ καὶ ἡ πρεσβῦτις μου πάντων ἂν ἡ Μήδεια ἐπικαλέσαιτο ὀμώμοκε, οὐ παράδοξον. ἐκάλουν γὰρ τοὺς σημειωτάτους. οἱ δὲ φασὶ λείπειν, τὸ ὀμώμοκε Ζῆνα καὶ Θέμιν.

Θνατοῖς ταμίας νενόμισται;
Οὐκ ἔστιν, ὅπως ἔν τινι σμικρῷ
Δέσποινα χόλον καταπαύσει.
Χο. Πῶς ἂν ἐς ὄψιν τὰν ἁμετέραν
Ἔλθοι, μύθων τ' αὐδαθέντων
Δέξαιτ' ὀμφάν,
Εἴ πως βαρύθυμον ὀργὰν,
Καὶ λῆμα φρενῶν μεθείη.
Τρ. Μήτοι τόγ' ἐμὸν πρόθυμον
Φίλοισιν ἀπέστω.
Χο. Ἀλλὰ βᾶσά νιν δεῦρο πόρευσον οἴκων
Ἔξω, φίλα, καὶ τάδ' αὔδα.
Σπεῦσον, πρίν τι κακῶσαι τοὺς εἴσω.
Πένθος γὰρ μεγάλως τόδ' ὁρμᾶται.
Τρ. Δράσω τάδ', ἀτὰρ φόβος, εἰ πείσω
Δέσποιναν ἐμήν.
Μόχθου δὲ χάριν τήνδ' ἐπιδώσω.
Καίτοι τοκάδος δέργμα λεαίνης
Ἀποταυροῦται δμωσὶν, ὅταν τις
Μῦθον προφέρων πέλας ὁρμηθῇ.
" Σκαιοὺς δὲ λέγων, κοὐδέν τι σοφοὺς
" Τοὺς πρόσθε βροτοὺς, οὐκ ἂν ἁμάρτοις,
" Οἵτινες ὕμνους ἐπὶ μὲν θαλίαις,
" Ἐπί τ' εἰλαπίναις, καὶ παρὰ δείπνοις
" Εὕροντο, βίου τερπνὰς ἀκοάς.
" Στυγίους δὲ βροτῶν οὐδεὶς λύπας
" Εὕρετο μούσῃ καὶ πολυχόρδοις
" Ὠιδαῖς παύειν, ἐξ ὧν θάνατοι,
" Δειναί τε τύχαι σφάλλουσι δόμους.
" Καίτοι τάδε μὲν κέρδος ἀκεῖσθαι
" Μολπαῖσι βροτούς. ἵνα δ' εὔδειπνοι
" Δαῖτες, τί μάτην τείνουσι βοήν;

Custos hominibus existimatur?
Non fieri potest, ut in aliquâ parvâ re
Domina iram sedet.
Cho. Quomodo in conspectum nostrum
Veniat, & dictorum verborum
Vocem accipiat:
Si fortè acerbam iram,
Et impetum animi remittat.
Nut. Meum certè studium non
Deerit amicis.
Cho. Sed vade, & eam huc adducito domum
Extra, chara, & hæc dicito:
Propera, priusquam aliquid mali faciat iis, qui intus sunt.
Nam luctus hic valde augetur:
Nut. Faciam hæc. Sed metuo an persuadeam
Dominam meam:
Laboris tamen gratiam hanc vobis largiar.
Quanquam leænæ, quæ catulos peperit, aspectu
Efferatur in famulos, quum quis
Accedit propè collocuturus.
" Stultos autem dicens & insipientes
" Homines, qui ante nos fuerunt, non erraveris.
" Qui hymnos in festivitatibus,
" Et conviviis & cœnis
" Invenerunt, vitæ jucundas auditu voluptates.
" Sed nemo hominum horribiles mœrores
" Invenit, quomodo Musicâ & vario nervorum
" Cantu sedare possimus, ex quibus cædes,
" Et graves casus, evertunt domos.
" Atqui in rebus his maxima utilitas esset mederi
" Hominibus cantu: ubi verò sunt læta
" Convivia, quid frustrà intendunt vocem?

Ἔν τινι σμικρῷ) λείπει κακῷ· ἀλλὰ δηλονότι μέγα κατειργασμένη κακὸν, παύσεται τῆς ὀργῆς. Πῶς ἂν ἐς ὄψιν) πῶς φησὶ συντυχοῦσα αὐτῇ διαλεχθείην, καὶ πῶς τῶν παρ' ἐμοῦ ἐνδυομένων λόγων τὴν φωνὴν δέξαιτο. ὀμφὴν γὰρ νῦν τὴν φωνὴν λέγει ἢ τὴν ὁμιλίαν, καὶ οὐχ τὴν κληδόνα. Μήτοι τό γ' ἐμὸν) ἡ ἐμὴ περὶ τοὺς φίλους προθυμία μὴ ἐκ τοῦ φίλων ἀπέστω. Ἀτὰρ φόβος εἰ πείσω) ἀλλ' εἰ φοβερὸν καὶ δυσχερὲς πεῖσαι τὴν ἐμὴν δέσποιναν θυμωθεῖσαν ἐνταῦθα προσελθεῖν. ὅμως ἐγὼ τήνδε σοὶ τὴν χάριν χαριοῦμαι, καὶ εἰσελθοῦσα πείσω αὐτὴν, ὑπὲρ τοῦ μὴ μοχθεῖν καὶ ἀδημονεῖν σε ἐάσουσα καὶ προσδεχομένην. 186. Μόχθου δὲ χάριν) ὑπὸ τοῦ μόχθου, ὃ περὶ ὑμᾶς ἔχω. τὸ δὲ χάριν, κατὰ κοινοῦ. Καίτοι τοκάδος) λείπει τὸ ἔχουσα. καίτοι φησὶν ἡ δέσποινα δεινὸν ὁρᾷ, τοῖς πλησίον αὐτῇ πελάζειν, ἢ ὥσπερ λεαίνης τετοκυίας τὸ βλέμμα, καὶ ὅμως οὕτως ἐχούσης αὐτῆς θυμοῦ, εἰ σὴν χάριν εἰσελεύσομαι· τοῦτο γὰρ ἀπὸ κοινοῦ. Ἀποταυροῦται) ἀντὶ τοῦ ταυρηδὸν σχηματίζεται τὸ πρόσωπον, ὡς ταῦρος μὴ ἔχων λεαίνης. σχηματίζεται δὲ τὸ πρόσωπον. ὁμοίως ταύρῳ θυμωθέντι. Ἀποταυροῦται) ὅτι φησὶν ἐπιβλέπει εἰς ἡμᾶς ὀργίλως, ὡς λέαινα ἐρεθισθεῖσα τῶν τέκνων αὐτῆς. 19. Στυγίους βροτῶν) τὴν λύπην θεραπεύειν δι' ᾠδῶν κέρδος ἐστὶ, καὶ ὠφέλιμα. καίτοι τὸ ἀκεῖσθαι καὶ θεραπεύειν τὰς λύπας τῶν ἀνθρώπων, κέρδος ἐστὶ καὶ ὠφέλιμα. τίς δὲ χρεία ἐν συμποσίῳ φέρειν ὕμνους, ὅπου καὶ χωρὶς τῶν ὕμνων αὐτὰ ἡ παρουσία τῶν συμποσίων τέρψιν ἔχει. Θαλίαις) θυσίαις, εἰλαπίναις, ἑορταῖς. λέγει δὲ τὴν πανήγυριν. Ἐξ ὧν θάνατοι) ἐξ ὧν λυπῶν αἱ δειναὶ συμφοραὶ, πάλιν καὶ ἀποτυγχάνειν ποιοῦσι τοὺς δόμους. 201 Τί μάτην) τίς γὰρ ἐκεῖ χρεία μουσικῆς, αὐτῶν τῶν ἀπὸ θοίνης τερπόντων, τείνουσι δὲ βοὴν, ἀντὶ τοῦ ᾄδουσι μετὰ τόνου. καὶ ἡ γὰρ εὐωχία ἱκανὴ ἐστὶν εἰς τὸ τέρψαι τοὺς ἀνθρώπους.

A N N O T A T I O N E S.

V. 188. Ἀποταυροῦται) Vid. suprà v. 92. Ἤδη γὰρ εἶδον ὄμμα νιν ταυρουμένην. & Schol. ibid.

V. 189. Ὁρμηθῇ) Ita lego pro ὁρμηθῇ prioris; ab ὁρμάθω enim, quod pro ὁρμάω, ut πελάθω pro πελάω. Vid. Scholia nostra ad Andromach. v. 859. *Josua Barnes.*

V. 190. Σκαιοὺς δὲ λέγων &c.) Elegans locus, cui similem ferè habet Hippolyt. v. 916. &c. Hunc autem sic vertit *Hugo Grotius*,

Nil me peccet judice, siquis
Priscos multum sapuisse negat,
Placuit thalamos quibus & festas
Ornare Dapes carmine, lætas
Quod mulceret mollitèr aures:
At Multifidâ nemo Camænâ
Docuit Stygios sistere luctus,
Unde & mortes & funesti
Casus totas tenuere Domos.
Atqui potiùs debuit istis
Musa mederi: Nam quid tensâ
Ridente juvat tendere vocem;
Cùm res per se sit grata satis
Dulcis mortalibus Esca?

Cum hâc *Buchanani* Versionem conferat, qui volet; ego hanc in hâc parte prætereo. Hunc locum expendit *Joach. Camerarius* in Tusculanas Decur. 2. c. 7. Vid. *Alcest.* v. 817. *J. Barnes.*

" Τὸ

Λιγυρὰ δ' ἄχεα) ἀντὶ τοῦ λιγυρῶς καὶ ὀξέως τὰ ἄχεα φησὶν ἡ μογερὰ Μήδεια βοᾷ. Τὰν Ζηνὸς ὁρκίαν Θέμιν) ταῦτα τοῖς ᾄδουσιν ὑπὸ τῆς Μηδείας διὰ τῆς Θέμιδος προσκαλεῖσθαι τὸν Δία, συμπράττει. ὀργιοῦ προσυπομνηματισάμενοι γράφουσιν ὑποπτεύεται τὸ λέγειν Ζηνὸς ὁρκίαν Θέμιν βοηθοῦσι τοῖς προκειμένοις, ὅτι διὰ τῆς Θέμιδος τὸν Δία ἐπικαλεῖται, διὰ τὸ εἶναι Διὸς τὴν Θέμιν. λέγει οὖν ὅτι τὴν πάρεδρον τοῦ Διὸς δικαιοσύνην, ἥγουν τοῖς ταύτης ὅρκοις πεποιθυῖα, ἐπεκαλεῖτο. ὁρκίαν δὲ αὐτὴν εἶπεν, ὡς τῶν ὅρκων ἔφορον, καὶ συνθηκῶν πρύτανιν, ἥτις Θέμις αὐτὴν τὴν Μήδειαν καὶ διαβῆναι πεποίηκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν ἀντίπορον τῆς Σκυθίας. ἀντίπορον δὲ τὴν ἐναντίαν κατὰ τὸν πόρον, ἢ κατὰ τὸν τόπον. ἡ μὲν γὰρ ἐν ταῖς δυσμαῖς κεῖται ἡ Ἑλλάς. ἡ δὲ Σκυθία ἐν ταῖς ἀνατολαῖς. πῶς δὲ ἡ Θέμις διαβῆναι ἐποίησε τὴν Μήδειαν; ὅτι τοῖς ὅρκοις πεισθεῖσα ἠκολούθησεν Ἰάσονι. 211. Δι' ἅλα νύχιον ἐφ' ἁλμυρὰν πόντου) ἀντὶ τοῦ δι' ἁλὸς ἁλμυρᾶς, προστιθέντος τῆς ἐπιθέσεως. ἢ τὸ ἁλμυρὰν, πρὸς τὸ ἑξῆς συναπτέον, τουτέστι διεβίβασεν αὐτὴν δι' ἁλὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπὶ τὴν ἁλμυρὰν τοῦ πόντου κλεῖδα. λέγει δὲ τὸ στενὸν, ὅθεν καὶ κλεῖδα τὸ στενὸν ἐκεῖνο ὀνόμασε, παρὰ τὸ ὥσπερ κλεῖδα εἶναι τοῦ προκειμένου πόντου. ἀπὸ γὰρ τοῦ στενοῦ, ἐπὶ τὸν πόντον ἐξιᾶσι. νύχιον δὲ λέγει τὴν θάλασσαν, ὡς ἑξῆς ἐπάγει. ὅτι καὶ ἄνω διὰ τῆς Θέμιδος τὸν Δία ἐπικαλεῖται. ἡ Θέμις δὲ αὐτὴν φησὶ διὰ νυκτὸς παρήγαγε.

" Τὸ παρὸν γὰρ ἔχει τέρψιν ἀφ' αὑτοῦ
" Δαιτὸς πλήρωμα βροτοῖσιν.
Χο. Ἰαχὰν ἄϊον πολύστονον γόων,
Λιγυρὰ δ' ἄχεα μογερὰ βοᾷ
Τὸν ἐν λέχει προδότην, κακόνυμφον.
Θεοκλυτεῖ δ' ἄδικα παθοῦσα,
Τὰν Ζηνὸς ὁρκίαν Θέμιν,
Ἅ νιν ἔβασεν
Ἑλλάδ' ἐς ἀντίπορον
Δι' ἅλα νύχιον,
Ἐφ' ἁλμυρὰν πόντου
Κλῇδ' ἀπέραντον.

" Præſens enim præbet voluptatem per ſe
" Convivii abundantia mortalibus.
Cho. Audivi clamorem cum multis gemitibus lamentationum:
Miſeros verò, & triſtes dolores clamat
Jaſonem connobii proditorem malúmque ſponſum.
Invocat autem Deos injuriis affecta,
Et Themidem, filiam Jovis, quæ eſt cuſtos juris jurandi,
Quæ ipſam duxit
In Græciam intermedio freto ſitam è *regione Colchidis*,
Per mare nocturnum,
Supra ſalſas ponti
Immenſi anguſtias.

ARGUMENTUM *Actûs Secundi.*

MEdæa à Choro *foràs evocata communem ſexûs ſui calamitatem, ſuámque privatim deplorat: Chori quoque ad ulciſcendum* Jaſonem *operam ac fidelitatem poſtulat.* Creon *ſuperveniens* Medæam *in exilium iri jubet, causâſque addit, quòd Magicarum Artium ſit perita, minâſque in illum filiámque projecerit. Illa ſubdolè Tyrannum blanditiis excipit, fruſtrà ſe jam metui ait, Peregrinam, ab omnibus deſtitutam; Malevolentiæ eſſe, Artes ſuas alicui terrori eſſe dicere, quæ ſibi potiùs obſint: Unicum demùm moræ diem ad res neceſſarias exilio providendas (ut iſta quidem ſimulabat) poſtulat impetrátque.* Creonte *itaque digreſſo, omnidque in tuto æſtimante,* Medea *atrocem vindictam meditatur, ſéque ipſam ad immane quoddam facinus extimulat.* Chorus Jaſonis *Perfidiam exagitat,* Medeæque *vicem miſeratur.*

ΜΗΔΕΙΑ, ΚΡΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Κορίνθιαι γυναῖκες) κατὰ κοινοῦ, ὅτι κατὰ τὸ ... εἰσελθοῦσα ἡ χορὸς παρεκάλεσε τὴν Μήδειαν ἐξελθεῖν πρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ χοροῦ. αὕτη οὖν ἐξελθοῦσα φησίν, ἐξῆλθον πρὸς ὑμᾶς, ὦ γυναῖκες, ἵνα μή μοι τι μέμψησθε. ὡς δι' ὑπερηφανίαν μὴ προελθούσῃ. Ἄλλως. Ὦ Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξῆλθον ἐκ τῶν δόμων, ἵνα μὴ μέμψησθέ μοι, καίτοι ἐπίσταμαι πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο, τοὺς δ' ἐν θυραίοις, οἷον ὑπερηφάνους νομιζομένους, τοὺς μὲν ἀπὸ τοῦ κεχωρίσθαι καὶ ἄποθεν τῶν ὀμμάτων εἶναι, τοὺς δὲ διὰ τὸ προσέρχεσθαι, καὶ συνεχῶς ἐπιφέρεσθαι. ἐξ οὗ τὸ ἀπεναντίον ὑπερθεῖναι(?) καὶ εὐδιάβολον τῶν ἀνθρώπων σημαίνει, ὅτι εἰς μηδὲν ἀρέσκονται. εἶτα πάλιν κατὰ τοῦτον ἐπιφέρει, ὅτι καὶ οἱ ἀφ' ἡσύχου ποδὸς, καὶ ἐν ἐρημίᾳ τὰ ἑαυτῶν πράττοντες, δύσκλειαν κτῶνται, καὶ ἀργίαν, οἷον καὶ οὕτως διαβάλλονται ὑπὸ τούτων. Σεμνοὺς γεγῶτας) πολλοὶ γὰρ φησὶ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τὸ κεχωρίσθαι, καὶ μὴ ὁμιλεῖν τισὶν, ἀλαζόνες καὶ ὑπερήφανοι ἔδοξαν εἶναι. οἱ δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων, συνεχῶς φαινόμενοι. Ὀμμάτων ἄπο) ἀντὶ τοῦ κεχωρισμένους καὶ πόρρωθεν ὄντας, ἀπονομένους ὑπὸ τῆς τῶν ὀφθαλμῶν κατασκέψεως. τοῦτο δὲ οὐκ οἰκεῖον τοῖς ἐπιφερομένοις. Τοὺς δ' ἐν θυραίοις) τοὺς ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ἑτέρων συνεχῶς φαινομένους, παρὰ τὸ Ἰσοκρατικὸν, τὰς ἐντεύξεις μὴ ποιουμένους. Οἱ δ' ἀφ' ἡσύχου) ἡσύχιον βίον ἐπανῃρημένοι, ἀντὶ τοῦ φαινόμενοι. μηδὲν δὲ πράττοντες, ἀλλ' ἡσυχίαν ἄγοντες. ἄλλοι δὲ ἐπὶ ἡσυχίας ἰδιοπραγμονοῦντες, ὑπόνοιαν ἔσχον δυσκολίας καὶ ἀργίας. ῥᾳθυμίαν γὰρ τὴν ἀργίαν, οἱ ἡσύχιον βίον ἐπανῃρημένοι, δυσκλεεῖς μὲν ἀνομίασθησαν, πρᾶοι δὲ τὴν ψυχήν. 219. Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστιν ὀφθαλμοῖς βροτῶν) φησὶ γὰρ, ὅτι διὰ τοῦτο προῆλθον πρὸς ὑμᾶς. καίτοι ἐπισταμένη, ὅτι καὶ τὸ ἐπιφοιτᾶν ἐπικίνδυνόν ἐστιν. ὅμως δ' οὖν, ἵνα μὴ δι' ἔχθραν, καὶ

Μή. Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξῆλθον δόμων,
Μή μοί τι μέμψησθ'. "οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν
" Σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,
" Τοὺς δ' ἐν θυραίοις, οἱ δ' ἀφ' ἡσύχου ποδὸς
" Δύσκλειαν ἐκτήσαντο, καὶ ῥᾳθυμίαν.
" Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν.

Med. MUlieres Corinthiæ, exivi è domo.
Nè reprehendatis me: " novi enim multos homines,
" Qui clari fuerunt, alios quidem procul à conſpectu.
" Alios verò inter ſuos: alii verò ex eo, quod quieverunt,
" Comparaverunt ſibi infamiam, & opinionem ignaviæ.
" Juſtitia.n.nõ ineſt in oculis hom. *i.e. juſti ex aſp. dign. nequeunt.*

ANNOTATIONES.

V. 217. Ἡσύχου ποδὸς) Ita dixit *Heraclid.* v. 476. ἔσω δ' ἡσυχον εἶναι δόμων.

V. 219. Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' &c.) De hâc phraſi Vid. *Dan. Heinſi Exer. Sacr.* l. 6. c. 2. Tale quid *Virgil.* dixit, *Fronti nulla fides. J. Barnes.*

ἵν'

ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀγνοίας γινώσκουσί με, ὅπις εἰμί. οὐ γάρ φησιν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀνδρῶν, καὶ ἐν τῇ ὄψει μόνῃ δεῖ τινος δίκην καὶ κρίσιν εἶναι. οὐ δὴ τὸ δίκαιον οὐκ ἀπὸ μόνης τῆς ὄψεως συνίσταται. τὸ δὲ κατάλληλον ἔτι μᾶλλον σαφὲς γίνεται, ὅτι ἡ δίκη οὐκ ἔστιν ἐν ὀφθαλμοῖς, βροτῶν. ὁ δὲ δίκαιος οὗτος, ὃς πρὶν τὸ σπλάγχνον σαφῶς ἐκμαθεῖν τοῦ πέλας στυγεῖ ἀπὸ τῆς ὄψεως τινά, οὐδὲν ἠδικημένος ὑπ' αὐτοῦ. οὕτως Εὐριπίδης. εἰς δὲ τὸ μή μοί τι μέμφησθε, προσληπτέον ἔξωθεν τὸ ὅπως. αἰτίαν γάρ φησι τοῦ ἐξεληλυθέναι, ὅπως μὴ ὑπὸ αἰτίαν πέσῃ. Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστιν) διὰ τοῦτο δὲ συμβαίνει τὸ ἄλλοτε ἄλλως τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἀλλήλων δοξάζειν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἐκ τῆς ὄψεως δοκιμάζειν ἑκάστου τὸν τρόπον, ὅθεν πταίουσιν οἱ πολλοί. οἱ πρὶν τὸν τρόπον σαφῶς καταμαθεῖν, ἁπλῶς ἐκ τῆς τῶν ὀφθαλμῶν προσβολῆς μισοῦσι τὸν δεῖνα, οὐδὲν ἠδικημένοι πρὸς αὐτοῦ.

“ Ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμαθεῖν σαφῶς,
“ Στυγεῖ δεδορκὼς, οὐδὲν ἠδικημένος.
“ Χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει·
“ Οὐδ' ἀστὸν ᾔνεσ', ὅστις αὐθάδης γεγὼς,
“ Πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας ὕπο.
Ἐμοὶ δ' ἄελπτον πρᾶγμα προσπεσὸν τόδε,
Ψυχὴν διέφθαρκ'· οἴχομαι δὲ, καὶ βίου
Χάριν μεθεῖσα, κατθανεῖν χρῄζω, φίλαι.
Ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα, γιγνώσκειν καλῶς,
Κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' οὑμὸς πόσις.
“ Πάντων δ', ὅσ' ἔστ' ἔμψυχα, καὶ γνώμην ἔχει,
“ Γυναῖκες ἐσμὲν ἀθλιώτατον φυτόν.
“ Ἃς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
“ Πόσιν πρίασθαι, δεσπότην τε σώματος
“ Λαβεῖν· κακοῦ γὰρ τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον κακόν,
“ Κἀν τῷδ' ἀγὼν μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν,
“ Ἢ χρηστόν· οὐ γὰρ εὐκλεεῖς ἀπαλλαγαὶ
“ Γυναιξὶν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνήνασθαι πόσιν.
Εἰς καινὰ δ' ἤθη καὶ νόμους ἀφιγμένην,
Δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἴκοθεν,
Ὅτῳ μάλιστα χρήσεται ξυνευνέτῃ.
Κἂν μὲν τάδ' ἡμῖν ἐκπονουμέναισιν εὖ
Πόσις ξυνοικῇ, μὴ βίᾳ φέρων ζυγὸν,
Ζηλωτὸς αἰών· εἰ δὲ μὴ, θανεῖν χρεών.
Ἀνὴρ δ' ὅταν τοῖς ἔνδον ἄχθηται ξυνὼν,
Ἔξω μολὼν ἔπαυσε καρδίας χόλον,
“ Ἢ πρὸς φίλον τιν', ἢ πρὸς ἥλικα τραπείς.
“ Ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν.
Λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον
Ζῶμεν κατ' οἴκους, οἱ δὲ μάρνανται δορὶ,
Κακῶς φρονοῦντες. “ Ὡς τρὶς ἂν παρ' ἀσπίδα
“ Στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ τεκεῖν ἅπαξ.
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὑτὸς πρὸς σὲ κἄμ' ἥκει λόγος.
Σοὶ μὲν πόλις θ' ἥδ' ἐστὶ, καὶ πατρὸς δόμοι,
Βίου τ' ὄνησις, καὶ φίλων συνουσία·
Ἐγὼ δ' ἔρημος, ἄπολις οὖσ', ὑβρίζομαι

“ Quiſquis ante quam hominis animum manifeſtè cognoverit,
“ Odit *ſemel* intuitus, nullâ injuriâ affectus, *is injuſtè facit.*
“ Oportet autem hoſpitem valdè ſe accommodare civitati:
“ Neque laudo civem qui contumax exiſtens,
“ Moleſtus eſt civibus propter imperitiam, *ac inſolentiam.*
Mihi verò hæc res, quæ præter ſpem contigit,
Corrupit animum; perii verò & vitæ
Voluptate omiſſâ, volo mori, amicæ.
In quantum enim licuit mihi omnia rectè diſcernere,
Peſſimus *omnium* hominum evaſit ille meus maritus.
“ Omnium autem, quæcunque ſunt animata & mentem habent,
“ Nos mulieres ſumus miſerrima propago.
“ Quas primùm quidem oportet maximis opibus
“ Comparare maritum, dominumque corporis
“ Accipere: illo enim malo hoc longe gravius,
“ Et in hoc maximum *eſt* periculum, aut malum accipere,
“ Aut bonum. Non enim honeſta *ſunt* divortia
“ Mulieribus, neque licet abdicare maritum.
Sed venientem ad novos mores & leges,
Vatem eſſe oportet, (quia per ſe *alitèr* haud noverit)
Quem maximè ſit habitura virum.
Et ſi nobis hæc quidem peragentibus benè
Cohabitaverit maritus, non violentum *nobis* imponens jugum,
Beata eſt vita: ſin minùs, ſatius eſt mori.
Vir verò cùm dolet propter res domeſticas,
Foras egreſſus ſedat cordis bilem,
“ Converſus aut ad aliquem amicum, aut coætaneum:
“ Sed nos oportet ſpectare ad unam animam.
Dicunt autem quod nos periculorum immunem vitam
Vivamus domi, ipſi verò pugnent haſtâ,
Malè ſentientes: “ quia ter ad clypeum
“ Stare mallem, quàm ſemel parere.
Sed enim non eadem ad me & te pertinet oratio:
Tibi enim eſt hæc urbs & paterna domus,
Vitæque commoditas, & amicorum congreſſus:
Ego verò deſerta & extorris injuriâ afficior

Χρὴ δὲ ξένον μὲν) προσήκει δὲ πάντα ξένον πρὸς τὰ τῆς πόλεως νόμιμα χωρεῖν, καὶ ἁρμόζειν ἑαυτὸν τοῖς ἤθεσι τῶν πολιτῶν. ὅθεν κἀγὼ προσίσταμαι πρὸς ὑμᾶς, τὸ πρέπον τοῖς ἐπὶ ξένης πράττουσα. Βίου χάριν) τὴν ἐν τῷ βίῳ ἡδονὴν, ἀφελομένη αὐτὸ τὸ ζῆν. Κατθανεῖν χρῄζω) τοῦτο ἐν ἤθει ἀναπεφώνηται. Κάκιστος ἀνδρῶν) ἐν ᾧ ἦν μοι πάντα, κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηκεν. εἰ δὲ ὑπόκειται οὐ συμφθειρομένοις τὸν τρόπον, λέγουσι γινώσκειν καλῶς. Χρημάτων ὑπερβολῇ) χρημάτων λέγει τῶν εἰς τὴν † φερνήν. τοῦτο δὲ ὁ Εὐριπίδης ἀπὸ τῆς καθ' αὐτὸν συνηθείας λέγει. οἱ δὲ ἥρωες οὐχ οὕτως ἐποίουν τοὺς γάμους, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐναντίων αὐτοὶ ἐδίδοσαν, καθάπερ καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλοις παρίστησι. καὶ Ὅμηρος, * πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλια. ἔστι δὲ ἀναχρονισμός. οἱ γὰρ ἥρωες τὸ ἐναντίον παρεῖχον. 234. Κακοῦ γὰρ) κακὸν μὲν τὸ χρημάτων ὑπερβολῇ πρίασθαι. ἀλγεινότερον δὲ κακὸν, τὸ καὶ δεσπότην ἄντικρυς λαμβάνειν. Οὐ γὰρ εὐκλεεῖς ἀπαλλαγαὶ) ὅτι κἂν κακὸν ᾖ, στέργειν δεῖ. οὐ γὰρ εὐκλεὲς γυναῖκας καταλιπεῖν τὸν οἰκεῖον ἄνδρα, ἀλλὰ ἀκλεές. Εἰς καινὰ δ' ἤθη) οὕτω πρῶτον ἐστὶ τῇ τάξει τοῦ πράγματος τοῦ κατὰ νόμον τοῦ γάμου. πρότερον γὰρ ἐστὶ τὸ τὴν παρθένον περὶ τῶν πραγμάτων δοκιμάζειν πρὸς τὸν νυμφίον. οὐδ' οὕτως πειρᾶσθαι οὗτος, εἴτε δεξιοῦ, εἴτε κακοῦ. καινὰ δ' ἤθη λέγει καὶ νόμους τοὺς παρὰ τῷ ἀνδρί. νόμους δὲ λέγει τοὺς τῆς οἰκίας κανόνας καὶ τύπους, τὰ ἤθη καὶ τοὺς νόμους τῶν ἀνδρῶν. Βίᾳ φέρων) μὴ βίαν ἡγούμενος, μηδὲ ἀνάγκην τὴν συμβίωσιν. Ὅταν τοῖς ἔνδον) προσελθών τινι παραμυθήσεται. 252. Κἄμ' ἥκει λόγος) οὐχὶ περὶ σοῦ ταῦτα λέγω. οὐ γὰρ ὁμοίας ἔχεις ἐμοὶ τύχας.

† Φερνήν· Ita reſtituo pro φονήν. *Joſua Barnes.* * *Iliad.* λ'. v. 244.

ANNOTATIONES.

V. 228. Ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι &c.) Vid. *Gul. Canter.* Novar. Lection. l. 4. c. 11. Ubi tamen, ut mihi videtur, non ſatis dextrè Poetæ mentem eſt aſſecutus. Nec enim ulla erat corrigendi neceſſitas; ſed *Latinæ* Verſioni tantum erat medendum; quæ jam ad Verbum hunc locum ſatis evidentèr exponit. *Joſua Barnes.*

V. 234. Λαβεῖν· κακοῦ γὰρ τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον κακόν·) Κακοῦ γὰρ τοῦδε τοῦ πρώτου δηλαδὴ, ἔτι ἀλγίον ἐστὶν ἄλλο κακὸν, καὶ ἐν τούτῳ ἀγὼν μέγιστος, ποῖον ἄν τις ἔχῃ ἄνδρα, ἢ κακὸν, ἢ χρηστόν. Vid. in hanc rem *Scholiaſten. Joſua Barnes.*

V. 251. Θέλοιμ' ἂν) fruſtrà emendant nonnulli Θέλοιμι, cùm Duplex ἂν ſæpè legatur: Ut videre licet *Hecub.* v. 359. Vid. *Turneb.* l. 26. c. 32. Ubi *Ennii* Verſio hujus Verſûs -- *Nam ter ſub armis malo vitam cernere, Quàm ſemel modo parere.* Ut ſupplevit *H. Stephanus.* Vid. illius ſelectas Tragœdias p. 948. *Joſua Barnes.*

Πρὸς

Πρὸς ἀνδρὸς, ἐκ γῆς βαρβάρου λελησμένη.
Οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφὸν, οὐδὲ συγγενῆ,
Μεθορμίσασθαι τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
Τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι,
Ἤν μοι πόρος τις, μηχανή τ' ἐξευρεθῇ,
Πόσιν δίκην τῶνδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν,
Τὸν δόντα τ' αὐτῷ θυγατέρ', ἥν τ' ἐγήματο,
« Σιγᾶν. Γυνὴ γὰρ, τἄλλα μὲν φόβου πλέα,
« Κακή δ' ἐς ἀλκὴν, καὶ σίδηρον εἰσορᾶν.
« Ὅταν δ' ἐς εὐνὴν ἠδικημένη κυρῇ,
« Οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μιαιφονωτέρα.
Χο. Δράσω τάδ'. ἐνδίκως γὰρ ἐκτίσῃ πόσιν,
Μήδεια· πενθεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχας.
Ὁρῶ δὲ καὶ Κρέοντα τῆσδ' ἄνακτα γῆς
Στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων.
Κρ. Σὲ τὴν σκυθρωπὸν, καὶ πόσει θυμουμένην,
Μήδειαν, εἶπον τῆσδε γῆς ἔξω περᾶν
Φυγάδα, λαβοῦσαν δισσὰ σὺν σαυτῇ τέκνα,
Καὶ μή τι μέλλειν. ὡς ἐγὼ βραβεὺς λόγου
Τοῦδ' εἰμὶ, κοὐκ ἄπειμι πρὸς δόμους πάλιν,
Πρὶν ἄν σε γαίας τερμόνων ἔξω βάλω.
Μη. Αἶ, αἶ· πανώλης ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι.
Ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων,
Κοὐκ ἔστιν ἄτης εὐπρόσοιστος ἔκβασις.
Ἐρήσομαι δὲ, καὶ κακῶς πάσχουσ' ὅμως,
Τίνος μ' ἕκατι γῆς ἀποστέλλεις, Κρέον;
Κρ. Δέδοικά σ'· οὐδὲν δεῖ παραμπίσχειν λόγους·
Μή μοι τι δράσῃς παῖδ' ἀνήκεστον κακόν.
Ξυμβάλλεται δὲ πολλὰ τοῦδε δείματος.
Σοφὴ πέφυκας, καὶ κακῶν πολλῶν ἴδρις·
Λυπῇ δὲ, λέκτρων ἀνδρὸς ἐστερημένη.
Κλύω δ' ἀπειλεῖν, ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι,
Τὸν δόντα, καὶ γήμαντα, καὶ γαμουμένην,
Δράσειν τι. ταῦτ' οὖν πρὶν παθεῖν, φυλάξομαι.
Κρεῖσσον δέ μοι νῦν πρός σ' ἀπέχθεσθαι, γύναι,
Ἢ μαλθακισθένθ', ὕστερον μέγα στένειν.

A marito, ex agro barbaro abrepta.
Neque matrem, neque fratrem, neque cognatum
Habens, qui me in portum ducat hujus calamitatis:
Tantum igitur cupio à te conſequi,
Si mihi via aliqua, & ratio inveniri poſſit,
Quâ maritum jure ulciſcar pro his malis,
Illumque, qui dedit ipſi *ſuam* filiam, & *Glaucam*, quam duxit,
« Ut taceas. Nam mulier alioqui eſt plena timore,
« Ignavaque ad prælium, & ad intuendum ferrum:
« Sed quando eſt injuriâ affecta, in matrimonio,
« Non eſt alia mens crudelior.
Cho. Faciam hæc: nam juſtè ulciſceris maritum,
Medæa: non miror autem te lugere iſtam fortunam.
Sed video Creontem, dominum hujus terræ
Venientem, nuncium novorum conſiliorum.
Cre. Te torvam, & iratam marito,
Medæam, jubeo exire ex hâc terrâ,
Extorrem, aſſumptis tecum duobus pueris,
Et nihil cunctari: quia ego autor edicti
Iſtius ſum, neque redibo domum,
Priuſquam ejecero te è finibus hujus terræ.
Med. Heu, heu, prorſus miſera perii.
Inimici enim expediunt jam omnem rudentem *adverſus me*,
Neque eſt effugium commodum hujus mali.
Sed quanquam malè tractor, tamen dicam:
Cur me, Creon, ejicis ex hâc terrâ?
Cre. Metuo te (nihil opus eſt involvere ſermones)
Nè quod inſanabile malum facias meæ filiæ.
Multæ enim ſunt conjecturæ hujus metûs.
Es callida, & artifex multorum malorum.
Doles verò, quòd orbata ſis thalamo mariti tui:
Audio inſuper te minari, ut mihi nunciant,
Et ſocero, & ſponſo, & nuptæ
Te aliquid facturam. Hæc igitur caveho, priuſquam accidant.
Multò enim ſatius eſt mihi, mulier, nunc in odiũ tuũ incurrere,
Quam placatum, poſtea valde gemere.

256 Λελησμένη) ἀντὶ τοῦ λελῃϊσμένη. ἀπειλῆφθαι γάρ. καὶ ὥσπερ δεινοπαθοῦσα τοῦτο λέγει, ὡς προσδοκήσασα μὲν σύνοικον ἕξειν τὸν Ἰάσονα· δεινότερα δὲ αἰχμαλώτου πάσχουσα. 258. Μεθορμίσασθαι) λείπει τὸ ὡς, ὥστε μεθορμίσασθαι. τὸ δὲ ἑξῆς, οὐ μητέρα, οὐκ ἀδελφὸς, οὐχὶ συγγενῆ ἔχουσαν πρὸς τὸ καταφυγοῦσαν πρός τινα τούτων μεταβληθῆναι τῆς συμφορᾶς. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μεθορμιζόντων εἰς τοὺς ἀσφαλεστέρους τόπους. Κακὴ δ' ἐς ἀλκὴν) ἀντὶ τοῦ ἀσθενής. ὁ δὲ λόγος, πάντα μὲν γυνὴ δειλοτάτη ἐστὶν ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι, καὶ ἀσθενής. οὐ δὲ δύναται γυμνὸν ἰδεῖν ξίφος καρτερῆσαι. ὅταν δὲ εἰς κοίτην ἀδικηθῇ, τολμηροτάτη γίνεται. Πενθεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω) οὐ θαυμάζω σε ἐπὶ τῷ πενθεῖν τὰς τύχας, δικαίως γὰρ πενθεῖς. Δισσὰ σὺν αὐτῇ τέκνα) Παρμενίσκος γράφει κατὰ λέξιν οὕτως. τὰς δὲ Κορινθίας οὐ βουλομένας ὑπὸ βαρβάρου καὶ φαρμακίδος γυναικὸς ἄρχεσθαι, αὐτῇ τε ἐπιβουλεῦσαι, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀνελεῖν ἑπτὰ μὲν ἄρρενα, ἑπτὰ δὲ θήλεα. Εὐριπίδης δὲ δυσὶ μόνοις φησὶν αὐτὴν κεχρῆσθαι. ταῦτα δὲ διωκόμενα καταφυγεῖν εἰς τὸ τῆς ἀκραίας Ἥρας ἱερὸν, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν καθίσαι. Κορινθίους δὲ αὐτῶν οὐδ' οὕτως ἀποσχέσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ πάντα ταῦτα ἀποσφάξαι. λοιμοῦ δὲ γενομένου εἰς τὴν πόλιν, πολλὰ σώματα ὑπὸ τῆς νόσου διαφθείρεσθαι. μαντευομένοις δὲ αὐτοῖς, χρησμῳδῆσαι τὸν θεὸν ἱλάσκεσθαι τὸ τῶν Μηδείας τέκνων ἄγος, ὅθεν Κορινθίοις μέχρι τῶν καιρῶν τῶν καθ' ἡμᾶς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἑπτὰ κούρους καὶ ἑπτὰ κόρας τῶν ἐπισημοτάτων ἀνδρῶν ἐναπενιαυτίζειν τῷ τῆς θεᾶς τεμένει, καὶ μετὰ θυσιῶν ἱλάσκεσθαι τὴν ἐκείνων μῆνιν, καὶ τὴν δι' ἐκείνους γενομένην τῆς θεᾶς ὀργήν. Δίδυμος δὲ ἐναντιοῦται καὶ παρατίθεται τὰ Κρεωφύλου ἔχοντα οὕτως, τὴν γὰρ Μήδειαν λέγει διατρίβουσαν ἐν Κορίνθῳ τὸν ἄρχοντα τότε τῆς πόλεως, Κρέοντα ἀποκτεῖναι φαρμάκοις. δείσασαν δὲ τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ φυγεῖν εἰς Ἀθήνας, τοὺς δὲ υἱοὺς, ἐπεὶ νεώτεροι ὄντες οὐκ ἠδύναντο ἀκολουθεῖν, καθεῖσαι ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς ἀκραίας Ἥρας, νομίσασαν τὸν πατέρα αὐτῶν φροντιεῖν τῆς σωτηρίας αὐτῶν. τοὺς δὲ Κρέοντος οἰκείους ἀποκτείναντας αὐτοὺς, διαδοῦναι λόγους, ὅτι ἡ Μήδεια οὐ μόνον τὸν Κρέοντα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑαυτῆς παῖδας ἀπέκτεινε. γεγονέναι δὲ παραπλήσιον μυθεύεται καὶ περὶ τὸν Ἄδωνιν. 278. Ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι) οἱ ἐχθροὶ ὑπερδραμοῦσι καθ' ἡμῶν, καὶ ὁρμῶνται πάντα τρόπον πρὸς ἡμᾶς, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὑπερδραμόντων καὶ χαλώντων πρὸς τὸ πνεῦμα τοὺς ἀρτέμονας. Εὐπρόσοιστος) εὐεπίβατος, καὶ ῥᾳδία πρὸς τὸ διαφυγεῖν αὐτήν. Ἀποστέλλεις) ἀπάγεις, ἐξεδέξατο δὲ κατὰ ἀναστροφὴν ἀπὸ γῆς στέλλεις. Δέδοικά σ') τὸ ἑξῆς δέδοικα μή μοι τι δράσῃς παῖδα. Παραμπίσχειν) κρύπτειν, φυλάσσεσθαι, ὅ ἐστι φυλάσσειν, περιστέλλειν, ἀποκρύπτειν. 289. Δράσειν τι) κακοποιήσειν. καὶ τὸ μαλθακισθέντα, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς προσενεχθέντα, ἢ μαλαχθέντα τοῖς λόγοις.

ANNOTATIONES.

258. Μεθορμίσασθαι &c.) τὸ ὡς, quod *Pauli Stephani* Editioni, *Canteri*que & aliis irrepſerat ex margine, jam penitus rejicio; neque enim Verſus ipſius ratio, neque *Scholiaſtes*, neque *Aldina* Editio (quæ certe correctior) illam dictionem agnoſcit. Et ipſe *Canterus* rejiciendam putat. Eadem etiam phraſis mox occurrit v. 443. *J. B.*

V. 271. Σὲ, τὴν σκυθρωπὸν &c.) τὸ σκυ- breve eſt. Ita & verſu abhinc tertio τι in τέκνα. Vid. Notas ad *Phœniſſ.* v. 19.

278. Ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων) Ἐξιᾶσι pro Ἐξίασι ab Ἐξίημι emitto *Atticè*. De hoc autem Proverbio Vide quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 1249.

V. 288. Τὸν δόντα &c.) Reſpicit ad *Medeæ* verba ſuprà v. 261. & 262. Sed ex hoc Verſu & v. 257. Οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφὸν, οὐδὲ συγγενῆ, & ex innumeris aliis horum ſimilibus locis, qui aures habet terſas, *Euripidis* Facilitatem, Rotunditatem, & geminatam elegantiam, quibus ſuprà omnes mortales longè excellit, libenter agnoſcet. *Joſua Barnes.*

Μη. Φεῦ,

Μη. Φεῦ, φεῦ· Οὐ νῦν με πρῶτον ἀλλὰ πολλάκις, Κρέον,
" Ἔβλαψε δόξα, μεγάλα τ' εἴργασται κακά.
" Χρὴ δ' οὔποθ', ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ' ἀνὴρ,
" Παῖδας περισσῶς ἐκδιδάσκεσθαι σοφούς.
" Χωρὶς γὰρ ἄλλης, ἧς ἔχουσιν, ἀργίας,
" Φθόνον πρὸς ἀστῶν ἀλφάνουσι δυσμενῆ.
" Σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ προσφέρων σοφὰ,
" Δόξεις ἀχρεῖος, κοὐ σοφὸς πεφυκέναι.
" Τῶν δ' αὖ δοκούντων εἰδέναι τι ποικίλον,
" Κρείσσων νομισθεὶς ἐν πόλει, λυπρὸς φανῇ.
Ἐγὼ δὲ καὐτὴ τῆσδε κοινωνῶ τύχης.
Σοφὴ γὰρ οὖσα, τοῖς μὲν εἰμ' ἐπίφθονος,
Τοῖς δ' ἡσυχαία, τοῖς δὲ θατέρου τρόπου,
Τοῖσδ' ὖν προσάντης· εἰμὶ δ' οὐκ ἄγαν σοφή.
Σὺ δ' οὖν φοβῇ με, μή τι πλημμελὲς πάθῃς.
Οὐχ ὧδ' ἔχει μοι, μὴ τρέσῃς ἡμᾶς, Κρέον,
Ὥστ' εἰς τυράννους ἄνδρας ἐξαμαρτάνειν.
Σὺ γὰρ τί μ' ἠδίκηκας; ἐξέδου κόρην,
Ὅτῳ σε θυμὸς ἦγεν· ἀλλ' ἐμὸν πόσιν
Μισῶ· σὺ δ' οἶμαι, σωφρονῶν ἔδρας τάδε.
Καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν οὐ φθονῶ καλῶς ἔχειν.
Νυμφεύετ', εὖ πράσσοιτε· τήνδε δὲ χθόνα
Ἐᾶτέ μ' οἰκεῖν· καὶ γὰρ ἠδικημένοι
" Σιγησόμεσθα, κρεισσόνων νικώμενοι.
Κρ. Λέγεις ἀκοῦσαι μαλθάκ'· ἀλλ' εἴσω φρενῶν
Ὀρρωδία μοι, μή τι βουλεύσῃς κακὸν,
Τοσῷδέ γ' ἧσσον, ἢ πάρος, πέποιθά σοι.
" Γυνὴ γὰρ ὀξύθυμος, ὡς δ' αὔτως ἀνὴρ,
" Ῥᾴων φυλάσσειν, ἢ σιωπηλὸς σοφός.
Ἀλλ' ἔξιθ', ὡς τάχιστα· μὴ λόγους λέγε·
Ὡς ταῦτ' ἄραρε, κοὐκ ἔχεις τέχνην, ὅπως
Μενεῖς παρ' ἡμῖν, οὖσα δυσμενὴς ἐμοί.
Μη. Μὴ πρός σε γονάτων, τῆς τε νεογάμου κόρης.
Κρ. Λόγους ἀναλοῖς· οὐ γὰρ ἂν πείσαις ποτέ.
Μη. Ἀλλ' ἐξελᾷς με, κοὐδὲν αἰδέσῃ Λιτάς;
Κρ. Φιλῶ γὰρ οὐ σὲ μᾶλλον, ἢ δόμους ἐμούς.
Μη. Ὦ πατρίς, ὥς σου κάρτα νῦν μνείαν ἔχω.

Med. Heu, heu! Non mihi nunc primùm, ſed ſæpe, ô Creon,
" Nocuit exiſtimatio, & magna mala attulit.
" Non oportet autem eum, qui ſapiens eſt,
" Liberos edocendos curare, ut nimiùm ſint ſapientes.
" Præter enim aliam, quam habent, ignaviam
" Invidiam apud cives *ſibi* conciliant odioſam.
" Apud ſtultos enim proferens aliquid novum & ſapiens,
" Videberis inutilis, & non ſapiens eſſe:
" At contra illis qui videntur variâ aliquâ cognitionem habere,
" Præſtantior ſi exiſtimeris in civitate, moleſtus videberis.
Ego verò ipſa quoque particeps ſum hujus fortunæ.
Nam cùm ſim ſapiens, aliis quidem ſum inviſa,
Aliis verò ignava, aliis verò aliis moribus *prædita videor*,
Aliis difficilis, & *moroſa*: tamen non ſum nimis ſapiens.
Tu igitur metuis me ne quid mali tibi a me accidat.
Non ſic res meæ ſe habent, ne metuas me, Creon
Ut in viros principes delinquam.
Tu enim quâ injuriâ me affeciſti? elocâſti filiam et,
Cui te animus impulit. Sed meum maritum
Odi: tu autem, ut opinor, ſapienter hæc feciſti.
Et nunc non invideo, quòd res tuæ præclarè ſe habeant:
Deſpondete, bene ſit vobis: ſed jam in hâc terrâ
Sinite me habitare: quamvis enim injuriâ ſimus affecti,
" Tacebimus, à potentioribus victi.
Cre. Dicis auditu mollia: ſed in animo
Mihi eſt pavor, nè quid mali moliaris,
Et tanto minus, quàm antea, confido tibi.
" Nam mulier quæ citò iraſcitur, ſimiliter & vir,
" Facilius cavetur, quàm taciturnus ſapiens.
Proinde exi quàm celerrimè; nè facias multa verba:
Quia hoc decretum eſt, neque habes artem, ut
Apud nos maneas, cùm ſis mihi infeſta.
Med. Ne per genua & filiam tuam recens nuptam.
Cre. Conſumis verba: nunquam enim per ſuaſeris me.
Med. Expelles igitur me, neque revereberis Litas *i.e. Preces*?
Cre. Non enim mihi charior es meâ domo.
Med. O patria, quàm valde nunc tui recordor.

Ἔβλαψε δόξα) ἀντὶ τοῦ, ἡ δόξα με βλάπτει. οἱ γὰρ νομίζοντες με σοφὴν ἐπιβουλεύουσι με δεδοικότες. Ἧς ἔχουσιν ἀργίας) τὸ ἧς ἔχουσιν ἀργίας εἶπεν, ὡς οὐχ ὄντος τοῦ ὄντι ἀργῶν ὄντων τῶν σοφῶν. περιφανὴς γάρ ἐστιν, ὅτι μέγιστος πόνος ἐστὶ τὴν φιλοσοφίαν, καὶ Ἡσίοδος, Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν, ἀλλ' ὡς πολλῶν δοξαζόντων οὐκ ὀρθῶς, ἀργοὺς εἶναι τοὺς σοφούς. οἱ σοφοὶ οὖν φησὶ πρὸς τὸ δόξαν ἀργίας ἔχειν, καὶ φθονοῦνται ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ὅθεν φησὶ, καλῶς ἔχειν κρίνω, μὴ χλιδᾶσαι εἰς ἄκρον παιδεύσαντας ἀκεῖν τινὰ ἀλλὰ καὶ τούτων αὐτοὺς εἶναι. τοῦτο δὲ οὐ δογματίζων ὁ ποιητὴς φησὶν, ἀλλ' ἁρμοζόμενος πρὸς τὸ ὑποκειμένον ἦθος, ἐπεὶ δοκεῖ ἡ Μήδεια σοφίας ἔχουσα δύναμιν βλάπτεσθαι σκαιοῖσι, ὁ σοφὸς, φησὶ, καθ' ἑκάτερον ἀδικεῖται. ὑπὸ μὲν γὰρ τῶν ἀπαιδεύτων οὐ σοφὸς εἶναι νομίζεται. τοῖς δὲ ἐλλογίμοις λυπηρὸς εἶναι καταφαίνεται, ὅταν τούτων κρείττων νομισθῇ. τὸ δὲ δοκούντων οὐκ ἐπὶ ἀμφιβόλου κεῖται, ἀλλ' ἐπὶ τῶν τῷ ὄντι ὑπαρχόντων, ἢ δοκούντων, ἢ καὶ πρὸς εἰσβολὴν τῶν δοκούντων ἐλλογίμων, οἱ καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἐλλόγιμοι εἰσὶ διὰ τὸ νοσεῖν τὸν φθόνον, ὃ οὐ πρὸς σοφοῦ. Ἀλφάνουσιν) εὑρίσκουσιν. ἀπὸ τοῦ ἀλφεῖν. Τῶν δ' αὖ δοκούντων) τῶν δοκούντων, φησὶν, εἰδέναι τι, κρείσσων νομισθεὶς, ἐπαχθὴς ἔσῃ.

ὅθεν συμβαίνει καὶ παρὰ τοῖς ἀπαιδεύτοις ἀπεχθῆ εἶναι, διὰ τὸ μὴ περισσεύειν αὐτούς. καὶ παρὰ τοῖς συνετοῖς ὁμοίως, ἕνεκα τοῦ διαφέρειν δοκεῖν αὐτῶν, ἐπίφθονον καὶ λυπηρὸν γίνεσθαι. 303. Ἐπίφθονος) ζηλωτὴ τοῖς εἰδόσι, φθονουμένη. ἡσυχαία δὲ ἀνόνητος, ἄχρηστος. Θατέρου τρόπου) ἢ πρὸς τὸ ἡσυχαία, ἵν' ᾖ συνετὴ, ἢ πρὸς τὸ τοῖς μὲν εἰμ' ἐπίφθονος. ὃ ἐστιν ἐπίμεμπτος παρὰ τοῖς ἀπαιδεύτοις καὶ ἀμαθὴς νομίζομαι. Προσάντης) ἐναντία εἰμὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις, καὶ οὐκ ἄγαν σοφή. Τοσῷδε δ' ἧσσον) τοσούτῳ δὲ φησιν, ὅσῳ γλυκεῖα μὲν εἶ τῷ λόγῳ, ἄλλα δὲ φρονεῖς, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστότερος τυγχάνω, ἢ πρὶν τῶν λόγων σου τούτων ἀκοῦσαι. Γυνὴ γὰρ ὀξύθυμος) πᾶσα γὰρ, φησὶν, ὀξύθυμος γυνὴ, ὁμοίως δὲ ἂν καὶ ἀνὴρ, εὐμαρέστερον ἂν φυλαχθείη, ἢ ὁ κρύπτων τὴν ὀργήν. τοῦτο γὰρ φανερῶς ὀργιζομένους εὐμαρῶς προορώμενοι φυλάττεσθαι. τοὺς δὲ ἐν ἀφανεῖ κρύπτοντας τὴν μῆνιν, οὐχ οἷόν τε διὰ τὸ ἀπρόοπτον. καὶ σὺ οὖν φησὶ σιωπηλὴ οὖσα, οὐκ εὐμαρὴς φυλάξασθαι. Ῥᾴων φυλάσσειν) ἀντὶ τοῦ φυλαχθῆναι καὶ τηρηθῆναι ἐνεργητικὸν ἀντὶ παθητικοῦ. τοῦτο δὲ ἔθος ὡς ἐπιτοπλεῖστον τοῖς Ἀττικοῖς. λέγει δὲ σιωπηλός. Ἄλλως. Ῥᾷον ἐστὶ φυλάττεσθαι φησὶν ὀξύθυμος ἀνήρ. ὡσαύτως δὲ καὶ γυνή. φανεροὶ γάρ εἰσι, καὶ πάντα ἐκχέουσιν ὀργιζόμενοι. ὁ δὲ σιωπηλὸς, δυσπαρατήρητός ἐστιν, ἐν ἑαυτῷ κρύπτων καὶ προφυλάσσων τὴν ὀργήν. 324. Μὴ πρός σε) μέμφονται τῷ Εὐριπίδῃ, ὅτι πεποίηκε τὴν Μήδειαν, ὡς ἂν λέγει τῷ Κρέοντι, ὡς ὑπτίως ἔχει πρὸς τὴν νύμφην.

ANNOTATIONES.

V. 292. Φεῦ, φεῦ) hæc exclamatio extra Verſum eminet. Vid. *Hecub.* v. 55. item v. 864 & v. 1116.

V. 316. Λέγεις ἀκοῦσαι μαλθακὰ) Codex *Heinſio-Scaligerianus* notat ad marginem ἄκουε pro ἀκοῦσαι, ob luxuriem puto ingenii oſtendendam potiùs, quàm quòd crederent veram illam aut veriſimilem lectionem; quum frigida ſit omninò & inelegans, præ lectione τοῦ ἀκοῦσαι, quam retinendam omninò pronuntio. Et prætereà prior ſyllaba τοῦ ἄκουε producitur, quæ res in hoc loco fieri nequit. *Joſua Barnes.*

V. 326. Λιτὰς) Προσωποποιΐα. Reſpicit *Homeri* locum Iliad. ι. v. 498. Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι &c. *Joſua Barnes.*

Κρ. Πλὴν γὰρ τέκνων, ἔμοιγε φίλτατον πολύ.
Μή. Φεῦ, φεῦ· βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα.
Κρ. Ὅπως ἂν οἶμαι καὶ παραστῶσιν τύχαι.
Μή. Ζεῦ, μὴ λάθοι σε, τῶνδ' ὃς αἴτιος κακῶν.
Κρ. Ἕρπ' ὦ ματαία, καί μ' ἀπάλλαξον πόνων.
Μή. Πονοῦμεν ἡμεῖς, κοὐ πόνων κεχρήμεθα.
Κρ. Τάχ' ἐξ ὀπαδῶν χειρὸς ὠσθήσῃ βίᾳ.
Μή. Μὴ δῆτα τοῦτό γ'· ἀλλά σ' αἰτοῦμαι, Κρέον.
Κρ. Ὄχλον παρέξεις, ὡς ἔοικας, ὦ γύναι.
Μή. Φευξόμεθ'· οὐ τοῦθ' ἱκέτευσά σου τυχεῖν.
Κρ. Τί δ' οὖν βιάζῃ, κοὐκ ἀπαλλάσσῃ χθονός;
Μή. Μίαν με μεῖναι τήνδ' ἔασον ἡμέραν,
Καὶ ξυμπερᾶναι φροντίδ', ᾗ φευξούμεθα,
Παισίν τ' ἀφορμὴν τοῖς ἐμοῖς, ἐπεὶ πατὴρ
Οὐδὲν προτιμᾷ μηχανήσασθαι τέκνοις.
Οἴκτειρε δ' αὐτούς· καὶ σύ τοι παίδων πατὴρ
Πέφυκας. εἰκὸς δ' ἐστὶν εὔνοιάν σ' ἔχειν.
Τοὐμοῦ γὰρ οὔ μοι φροντίς, εἰ φευξούμεθα·
Κείνους δὲ κλαίω συμφορᾷ κεχρημένους.
Κρ. Ἥκιστα τοὐμὸν λῆμ' ἔφυ τυραννικόν.
Αἰδούμενος δὲ, πολλὰ δὴ διέφθορα.
Καὶ νῦν ὁρῶ μὲν ἐξαμαρτάνων, γύναι,
Ὅμως δὲ τεύξῃ τοῦδε. προὐννέπω δέ σοι·
Εἴ σ' ἡ 'πιοῦσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ,
Καὶ παῖδας ἐντὸς τῆσδε * τερμόνων χθονός,
Θανῇ. λέλεκται μῦθος, οὐ ψευδὴς ὅδε.
Νῦν δ' εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν·
Οὐ γάρ τι δράσεις δεινὸν, ὧν φόβος μ' ἔχει.

* Vid. *Phoeniſſ.* v. 1361.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Δύστανε γύναι,
Φεῦ, φεῦ· μελέα τῶν σῶν ἀχέων.
Ποῖ ποτε τρέψῃ; τίνα προξενίαν,
Ἢ δόμον, ἢ χθόνα σωτῆρα κακῶν
Ἐξευρήσεις;
Ὡς εἰς ἄπορόν σε κλύδωνα θεὸς,
Μήδεια, κακῶν ἐπόρευσε.

Ἴαμβοι.

Μή. Κακῶς πέπρακται πανταχῇ· τίς ἀντερεῖ;

Cre. Præter liberos enim eſt mihi longe chariſſima.
Med. Heu, heu! quàm magnum malum hominibus eſt amor?
Cre. Credo, ut tulerit fortuna.
Med. Jupiter, non lateat te is, qui autor eſt horum malorum.
Cre. Vade, ô vana, & libera me curis.
Med. Nos laboramus, neque indigemus aliis miſeriis.
Cre. Citò extruderis violenter manu famulorum.
Med. Nequaquam ita: ſed rogo te, Creon.
Cre. Negotium faceſſes, ut videris, ô mulier.
Med. Fugiam: non hoc te rogo, ut impetrem ne *diſcedam*.
Cre. Quid igitur reſiſtis, & non diſcedis e terrâ?
Med. Concede mihi, ut poſſim tantum hunc diem manere,
Et perficere deliberationem, quâ fugiam,
Et viaticum meis liberis: quandoquidem pater
Nihil curat vitæ *ſubſidium* parare liberis.
Miſerare igitur illos; nam & tu pater liberorum
Es. Conſentaneum autem eſt te habere benevolentiam.
Non enim de me ſum ſollicita, quòd in exilium ſimus ituri:
Illorum verò calamitatem, quâ premuntur, lugeo.
Cre. Animus meus minimè eſt tyrannicus:
Sed verecundiâ victus, multa perperàm egi.
Et nunc video quidem me peccare, mulier,
Attamen conſequeris hoc. ſed prædico tibi,
Si te poſtera lux Dei viderit,
Et liberos tuos intra fines hujus terræ,
Morieris. Dictus eſt ſermo hic, neque irritus erit.
Nunc igitur ſi oportet te manere, mane ad unum diem:
Non enim facies aliquid mali eorum, quæ metuo.

Chorus.

Infelix mulier,
Heu, heu! miſera *es* ob tuos dolores.
Quonam te vertes? quod hoſpitium,
Aut quam domum terràmve, quæ liberet te his malis,
Invenies?
Quam te Deus in difficilem tempeſtatem
Malorum duxit, Medea.

Medea.

Ubique malè mecum agitur: quis contradicet?

Ὅπως ἂν οἶμαι) ἐπειδὴ κακὸν ἡ Μήδεια τὸν ἔρωτα κακὸν ἀπεφήνατο, ὑπεισήγαγε ὁ Κρέων τοῦτο ἀπαντῶν, καὶ φησὶν, ὁ ἔρως οὐκ ἀεὶ κακὸς, ἀλλ' ὡς ἂν ἄγηται ὑπὸ τῆς τύχης. πολλοὶ γὰρ ἐρασθέντες ἐπέτυχον. διαστρέφει δὲ τὸν ἔρωτα ἡ Μήδεια, ἐπεὶ καὶ ἐρασθεῖσα τοῦ Ἰάσονος, ἐξέπεσε τῆς ἐλπίδος· ὅπως δὲ φησὶ μὴ κατηγόρει τοῦ ἔρωτος. ἔσθ' ὅτε γὰρ ἀγαθόν τι ποιεῖ, ἔσθ' ὅτε δὲ κακὸν, ὡς ἂν ἡ τύχη παραστήσῃ. Πονοῦμεν ἡμεῖς) ἐπεὶ εἶπεν ὁ Κρέων, καί μ' ἀπάλλαξον πόνων. φησὶ, ποίων πόνων; ἐγὼ γὰρ εἰμὶ ἐν πόνοις νῦν, καὶ οὐκ ὀφείλουσα ἄλλους πόνους ἀνέχεσθαι ἐφ' οἷς ἔχω, ἀλλ' οὐκ ἐν σπάνει κακῶν. σὺ γὰρ οὐ πονεῖς, καὶ ἐν κακοῖς τυγχάνεις. ἐπειδὴ δ' εἶπεν ὁ Κρέων καί μ' ἀπάλλαξον πόνων, φησὶ ποίων πόνων; ἐγὼ γὰρ εἰμὶ ἡ ἐν πόνοις νῦν, καὶ οὐκ ὀφείλω ἄλλους πόνους ἀναδέχεσθαι πόνοις ἐφ' οἷς ἔχω, ὅτι μή τι ἀπέλαυνέ με τῆς Κορίνθου, καὶ τοῦτό μοι προσέθηκε τῶν πόνων ἐφ' οἷς ἔχω. ἱκανῶς γὰρ ἔχω πόνων τῆς τε πατρίδος ἐστερημένη, καὶ νῦν τὸν ἄνδρα ἀπολέσασα διὰ τὴν σὴν θυγατέρα. ὅτι τὸ πονοῦμεν ἡμεῖς διασταλτικῶς εἶπεν. οἷον ἐγὼ πονῶ, τοιαῦτα δεινὰ πεπονθυῖα. σὺ δὲ οὔ, μηδὲν χαλεπὸν ὑπομείνας. Παισίν τ' ἀφορμὴν) τὴν ἡμεῖς προβολὴν καλοῦμεν εἰς τὸ ζῆν, οἱ Ἀττικοὶ ἀφορμὴν καλοῦσιν. Εἰκὸς δ' ἐστὶν εὔνοιάν σ' ἔχειν) οὐδὲν φησὶν ἀπεικὸς πατέρα σε ὄντα εὔνοιαν καὶ στοργὴν ἔχειν, ἣν ἂν ἔχοιεν πατέρες περὶ παῖδας. ὅθεν οἰκτείρω μὲν, εἰδὼς αὐτῇ πείρᾳ τὴν πρὸς τὰ φίλτατα διάθεσιν. 356. Οὐ γάρ τι δράσεις) Δίδυμος μετὰ τοῦτον φέρει τὸ στιχ. δόμους εἰσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος, καὶ μέμφονται τοῖς ὑποκριταῖς ὡς ἀγνοοῦσιν αὐτὸν παρεισάγουσιν. 364. Κακῶς πέπρακται πανταχῇ. τίς ἀντερεῖ) ἀντὶ τοῦ, οὕτω φανερῶς καὶ ἐναργῶς δυστυχοῦμεν, καὶ ἐν κακοῖς ἐσμὲν, ὡς μηδένα δύνασθαι ἀντιλέγειν, ὅτι οὐχ οὕτως ἔχομεν δυστυχίας.

ANNOTATIONES.

V. 332. Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὃς αἴτιος κακῶν) Hunc verſum ex duobus, quos *M. Brutus* deſperatis ſuis rebus dixerit, unum fuiſſe *Plutarchus* memorat. Quidni & alterum, quem *Volumnius*, qui præſens audiverat, è memoriâ ſibi excidiſſe dixit, ſequentem ſtatuamus, ſi ματαία tantum in στρατιῶτα mutemus; ſicut enim *Dion.* Hiſt. l. 47. teſtatur, παρεκάλεσέ τινα τῶν στρατιωτῶν, ἵνα αὐτὸν ἀποκτείνῃ. Ita itaque *Volumnii* memoriæ ſublevandum judico,

Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὃς αἴτιος κακῶν!
Ἕρπ', ὦ στρατιῶτα, καί μ' ἀπάλλαξον πόνων.

Credo equidem, ſi hæc *Victorio* in mentem veniſſent, feliciùs ſibi locum ornatum putâſſet, quem de hâc re tractat *Variar. Lection.* l. 23 c. 2. Nec omittendum, quòd *Paulus Leopardus* obſervavit, hunc Verſum eleganti Parodiâ, unius duntaxat literæ mutatione, in *Lenticula* vituperium detortum apud *Athenæum* l. 4. Ζεῦ, μὴ λάθοι σε, τῆσδ' ὃς αἴτιος φακῆς. Vid. *Paul. Leopardi* Emendat. lib. 6. c. 12. *Joſua Barnes.*

V. 352. Εἴ σ' ἡ 'πιοῦσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ) Hunc Verſum ita vertit *Ennius* — *Si te ſecundo lumine hic offendero.* Θεοῦ verò ponitur abſolutè pro *Sole*, de quâ re vide *Ludov. Carrionis* Emendat. l. 2. c. 1. de Anno *Dei*, hoc eſt, *Solari*, ubi & hunc ipſum Verſum profert, ubi tamen *Ægeum* pro *Creonte* per lapſum memoriæ dicit hæc *Medeæ* interminatum. Vide *Sole* pro *Sole* poſitum *Suppl.* v. 208. & v. 469. *Joſua Barnes.*

'Αλλ'

Ἀλλ' οὔτι ταύτῃ ταῦτα, μὴ δοκεῖτέ πω.
Ἔτ' εἴσ' ἀγῶνες τοῖς νέοισι νυμφίοις,
Καὶ τοῖσι κηδεύσασιν οὐ σμικροὶ πόνοι.
Δοκεῖς γὰρ ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτ' ἄν,
Εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην;
Οὐδ' ἂν προσεῖπον, οὐδ' ἂν ἡψάμην χεροῖν·
Ὁ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο,
Ὥστ', * ἐξὸν αὐτῷ τἄμ' ἑλεῖν βουλεύματα
Γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἀφῆκεν ἡμέραν
Μεῖναί μ', ἐν ᾗ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκροὺς
Θήσω, πατέρα τε, καὶ κόρην, πόσιν τ' ἐμόν.
Πολλὰς δ' ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδοὺς,
Οὐκ οἶδ' ὁποίᾳ πρῶτον ἐγχειρῶ, φίλαι.
Πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρὶ,
Ἢ θηκτὸν ὤσω φάσγανον δι' ἥπατος,
Σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος.
Ἀλλ' ἕν τί μοι πρόσαντες, εἰ ληφθήσομαι
Δόμους ὑπερβαίνουσα, καὶ τεχνωμένη,
Θανοῦσα θήσω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων.
Κρατίστα τὴν εὐθεῖαν, ᾗ πεφύκαμεν
Σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοὺς ἑλεῖν.
Εἶεν· Καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις;
Τίς γῆν ἄσυλον, καὶ δόμους ἐχεγγύους
Ξένος παρασχὼν, ῥύσεται τοὐμὸν δέμας;
Οὐκ ἔστι. μείνασ' οὖν ἔτι σμικρὸν χρόνον,
Ἢν μέν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλὴς φανῇ,
Δόλῳ μέτειμι τόνδε καὶ σιγῇ φόνον.
Ἢν δ' ἐξελαύνῃ ξυμφορά μ' ἀμήχανος,
Αὐτὴ ξίφος λαβοῦσα, κεἰ μέλλω θανεῖν,
Κτενῶ σφε· τόλμης δ' εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν, ἣν ἐγὼ σέβω
Μάλιστα πάντων, καὶ ξυνεργὸν εἱλόμην
Ἑκάτην, μυχοῖς ναίουσαν ἑστίας ἐμῆς,
Χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
Πικροὺς δ' ἐγώ σφιν καὶ λυγροὺς θήσω γάμους,
Πικρὸν δὲ κῆδος, καὶ φυγὰς ἐμὰς χθονός.
Ἀλλ' εἶα· φείδου μηδὲν ὧν ἐπίστασαι,
Μήδεια, βουλεύουσα, καὶ τεχνωμένη.
Ἕρπ' εἰς τὸ δεινόν· νῦν ἀγὼν εὐψυχίας.
Ὁρᾷς ἃ πάσχεις; οὐ γέλωτα δεῖ σ' ὀφλεῖν
Τοῖς Σισυφείοις, τοῖς τ' Ἰάσονος γάμοις,
Γεγῶσαν ἐσθλοῦ πατρὸς, Ἡλίου τ' ἄπο·
Ἐπίστασαι δέ. "Πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν

* Vid. infrà v. 448.

Sed nondum hæc ſunt eodem modo, ne puteris.
Reſtant adhuc alia certamina novis ſponſis,
Et non exigua mala affinibus.
Putas enim me hûc blandis verbis compellaturum fuiſſe unquam,
Niſi aliquid lucri captarem, aut machinarer?
Neque ſanè allocuta eſſem, neque attigiſſem manibus.
Ille verò eo ſtultitiæ pervenit,
Ut, cùm poſſet ipſe evertere mea conſilia,
Si me ejeciſſet ex hâc terrâ, conceſſerit hoc die
Me manere, quo tres ex meis inimicis
Interficiam, patrem, puellam, & meum maritum.
Sed cùm habeam multas vias interficiendi eos,
Non ſcio quam primùm aggrediar, amicæ.
Utrum accendam domum ſponſæ igni.
An adigam acutum enſem per hepar.
Clam ingreſſa domum, ubi lectus eſt ſtratus.
Sed unum eſt mihi periculoſum, ſi deprehendar,
Ingreſſa domum & moliens iſta
Morte meâ riſum præbebo meis inimicis.
Optimum eſt rectâ viâ ingredi, quâ ſumus
Potentes maximè, venenis ut eos interficiamus.
Eſto, & jam ſint mortui: quæ me civitas excipiet?
Quis terram tutam & domum ſervantem promiſſa,
Præbens hoſpes liberabit meum corpus?
Nemo eſt. Igitur manens adhuc exiguum tempus,
Siquidem aliqua *ſalutis* turris tuta nobis apparuerit,
Aggrediar hanc cædem dolo & clàm.
Si verò calamitas inevitabilis me exagitet,
Ego correpto gladio, etiamſi mihi moriendum ſit,
Occidam eos: vado autem ad extremam audaciam.
Non enim per dominam, quam ego colo
Omnium maximè, & adjutricem elegi
Hecaten, quæ habitat in angulis larium meorum,
Aliquis ex eis gaudens, dolore afficiet meum animum
Ego autem faciam ipſis nuptias acerbas & triſtes,
Et acerbam affinitatem & exilium meum ex hâc terrâ.
Age verò, nulli arti eorum quæ ſcis, parcas,
Medea, deliberans, & machinans.
Vade ad atrox facinus: nunc eſt certamen audaciæ.
Vides quæ patiaris? non oportet te derideri
A genere Siſyphi, & nuptiis Jaſonis.
Quæ nata es ex præſtanti patre, & à Sole:
Et calles aliquid. "Præterea verò naturâ ſumus

Ἀλλ' οὔτι ταύτῃ ταῦτα) ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος φησὶ κακῶς ἔχει τὰ καθ' ἡμᾶς, καθὸ πεισθεὶς ἡμῖν ἀπῆλθε Κρέων. τὸ ταύτῃ οὖν ἀντὶ τοῦ κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ταῦτα καλλῶς πέπρακται. ἢ τὸ ταυτὰ ὀξυτόνως, τουτέστιν ἀλλὰ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, καθὸ πεισθεὶς ἀπῆλθεν, οὐ ταυτὰ τὰ πράγματα, ἀλλὰ καλλίονα. ἀμφότερα δὲ εἰς ταυτὸ ἀναστρέφουσιν. Ἄλλως. τὸ ταῦτα τῇ μὲν περισπᾶται, τῇ δὲ ὀξύνεται. ὅ ἐστιν, ἀλλὰ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, καθὸ πεισθεὶς ἀπῆλθεν Κρέων, οὐ ταῦτα τὰ πράγματα δεινὰ, ἀλλὰ βελτίονα. Πόσιν τ' ἐμὸν) πῶς ἐπαγγειλαμένη ἀνελεῖν τὸν Ἰάσονα οὐκ ἀνεῖλε; ἢ τάχα ἐπεὶ ἐλθὼν ὁ ἄγγελος κατὰ θάνατον Γλαύκης καὶ Κρέοντος, ἐθορύβησεν αὐτὴν λέγων χρῆναι τάχιστα φυγεῖν. ἔνθα καί φησι, Μήδεια φεῦγε. ὅθεν οὐκ ἔσχε σχολὴν τοῦτο ἐργάσασθαι. εὐθὺς οὖν καὶ ὁ Ἰάσων παραγίνεται πρὸς αὐτήν. Ἢ θηκτὸν) οὐδὲ καλῶς κεῖται. Δίδυμος σημειοῦται ὅτι κακῶς οἱ ὑποκριταὶ τάσσουσιν ἐπὶ τῷ β' τὸ σιγῇ δόμους εἰσβᾶσα, καύσω ἢ σφάξω αὐτούς. Εἰ ληφθήσομαι) σοφῶς δεῖ τὰ ἀντιπίπτοντα λύειν. Τεχνωμένη) πρὸς τὸ ἐπελθεῖν αὐτοῖς κοιμωμένοις. Ἧ, πεφύκαμεν) ᾗ μηχανῇ σοφαὶ ἐσμέν. κράτιστον δέ φησι φαρμάκοις αὐτοὺς κτανεῖν, κατὰ τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ σοφαὶ πεφύκαμεν, μάλιστα δηλαδὴ τῇ τῶν φαρμάκων. 389. Οὐκ ἔστι) ἢ περιττῶς πρᾶξαί τι οὐκ ἔστιν, ἢ οὐκ ἔστι μοι φίλος οὐδεὶς ὁ μέλλων με ὑποδέχεσθαι καὶ κρύπτειν. Πύργος ἀσφαλὴς) ἀντὶ τοῦ ὀχύρωμα σωτηρίας. μεταφορικῶς δὲ τὴν σωτηρίαν πύργον ὀνόμασεν, παρὰ τοὺς ὑποδεδεγμένους ὑπὸ πύργου ἐν τῷ πολέμῳ σώζεσθαι. Ἄλλως. εἰ μὲν εὕρω ἐχυρὰν καταφυγὴν σιωπῇ μετέρχομαι φαρμάκοις τὸν φόνον. ἐὰν δὲ ἐλαύνῃ με ἡ ἐξουσία, τότε ξίφος λαβοῦσα κτενῶ σφε φανερῶς. εἰ καὶ ἐμοὶ [illegible] συναπολέσθαι αὐτοῖς. 392. Ἀμήχανος) ὃ ἐστι μὴ παρέχουσα μηχανὴν, πρὸς τὸ καταγελάσαι αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς. 407. Ἐπίστασαι δὲ) ἐπίστασαι δὲ μηχανὰς μέν τινας, δι' ὧν αὐτοὺς φονεύσεις. εἰ δὲ μὴ ᾔδεις, ἔχειν αὐτὸ τὸ αἴτιον ταῖς γυναιξὶν εὑρεσίτεχνον.

ANNOTATIONES.

V. 368. Δοκεῖς γὰρ ἄν με &c.) En! iterum bis ἂν legi in eâdem clauſâ. Vid. *Hecub.* v. 359.

V. 386. Καὶ δὴ τεθνᾶσι·) τι in τεθνᾶσι brevis eſt. Vid. Notas ad *Phœniſſ.* v. 19. Hic autem Εἶεν redundat, & Verſus incipit ad Καὶ δὴ &c.

V. 404. Δεῖ σ' ὀφλεῖν) τὸ ὀφλεῖν Iambus eſto, juxta inſtantias, quas videre eſt, *Phœniſſ.* v. 19.

V. 405. Τοῖς Σισυφείοις) i. e. *Creonti* & illius Familiæ; is enim erat filius [illegible] *Siſyphi*: Per contemptum autem vocat eos *Siſyphios*. Vid. ad *Iphig.* Aul. v. 524. *Joſua Barnes*

" Γυναῖκες εἰς μὲν ἔσθλ' ἀμηχανώταται,
" Κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώταται.

" Nos mulieres ad bona quidem ineptiſſimæ,
" Malorum verò omnium artifices peritiſſimæ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ANTISTROPHICA.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Ἄνω ποταμῶν ἱερῶν
2 Χωροῦσι παγαὶ,
3 Καὶ δίκα καὶ πάντα πάλιν στρέφεται.
4 Ἀνδράσι μὲν δόλιαι βουλαί· θεῶν
5 Δ' οὐκέτι πίστις ἄρηρε.
6 Τὰν δ' ἐμὰν εὔκλειαν ἔχειν βιοτὰν,
7 Στρέψουσι φᾶμαι·
8 Ἔρχεται τιμὰ
9 Γυναικείῳ γένει.
10 Οὐκέτι δυσκέλαδος
11 Φάμα γυναῖκας ἕξει.

Strophe 1.

Cho. 1 Surſum versùs fluminum ſacrorum
2 Vadunt fontes,
3 Et jus & omnia retrò vertuntur.
4 Viris quidem doloſa ſunt conſilia: Deorum
5 Verò fides non ampliùs eſt rata.
6 Mea quidem vita ut non habeat laudem,
7 Fama obſtat.
8 Honos venit
9 Muliebri generi.
10 Non ampliùs infamia
11 Fama mulieres premet.

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Μοῦσαι δὲ παλαιγενέων
2 Λήξουσιν ἀοιδᾶν,
3 Τὰν ἐμὰν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύναν.
4 Οὐ γὰρ ἐν ἁμετέρᾳ γνώμᾳ λύρας
5 Ὤπασε θέσπιν ἀοιδὰν
6 Φοῖβος ἁγήτωρ μελέων. ἐπεὶ ἀν-
7 τάχησ' ὕμνον
8 Ἀρσένων γέννᾳ.
9 Μακρὸς δ' αἰὼν ἔχει
10 Πολλὰ μὲν ἁμετέραν
11 Ἀνδρῶν τε μοῖραν εἰπεῖν.

Antiſtrophe 1.

1 Muſæ verò priſciæ
2 Deſinent carminibus
3 Meam celebrare perfidiam.
4 Neque enim in mentibus noſtris lyræ
5 Divinum carmen dedit
6 Phœbus, dux carminum: quia vi-
7 ciſſim hymnum mulieres accinuiſſent in
8 Genus maſculinum.
9 Longa autem ætas habet
10 Multa de noſtrâ,
11 Virorumque ſorte dicenda.

Στροφὴ β'.

1 Σὺ δ' ἐκ μὲν οἴκων πατρίων ἔπλευσας
2 Μαινομένᾳ κραδίᾳ, διδύ-
3 μους ὁρίσασα πόντου

Strophe 2.

1 Tu autem navigâſti ex domo patriâ
2 Furenti animo, gemi-
3 na maris metiens

Γυναῖκες εἰς μὲν) ἀντὶ τοῦ εἰς μὲν τὰ ἀγαθὰ ἄποροι. καὶ οὐχ ἱκαναὶ ἐξανύειν τὸ αἴτιον. εἰς δὲ τὰ κακὰ εὔποροι καὶ ἱκαναί, καὶ ἐξαρκετικαί. Ἄνω ποταμῶν) θέλει εἰπεῖν, ὅτι ἀντιστρέφεται ἡ φύσις. οὐκέτι γὰρ δόλιαί εἰσιν αἱ γυναῖκες, ἀλλ' οἱ ἄνδρες. παροιμία δὲ τοῦτο, ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἐναντίον καὶ παρὰ τὸ προσῆκον μεταβαλλομένων πραγμάτων. οἷον ἀντιστρέφεται τὰ πράγματα, ὥστε δολίους μὲν καὶ ἐπιψόγους φαίνεσθαι τοὺς ἄνδρας, τὰς δὲ γυναῖκας εὐγνώμονας καὶ δικαίας. λέγει δὲ ταῦτα διὰ τὸν Ἰάσονα. ἀντεστράφη φησὶν ἡ τάξις, καὶ ἄνδρες μὲν δόλιοι καὶ ἄπιστοι γεγόνασιν, γυναῖκες δὲ αἱ πρώην διαβεβλημέναι ἔνδοξοι καὶ πισταί. Τὰν δ' ἐμὰν) τὸ ἑξῆς, τὰν δ' ἐμὰν βιοτὰν οὐδὲν ὡς ὁ λόγος ἀναφέρεται), ὅτι ἄπιστοι μὲν οἱ ἄνδρες, πισταὶ δὲ αἱ γυναῖκες. καὶ ἔρχεται πάντας τὸν ἡμέτερον βίον, τουτέστι τὴν γυναικείαν φύσιν εὐκλεεστέραν εἶναι). Τὰν δ' ἐμὰν εὔκλειαν) ἐκ τῶν κατὰ τὴν Μήδειαν ἀδικημάτων, ἐπελεύσονται) τιμαὶ τῇ γυναικείᾳ φύσει, ἀνδρῶν ἀδίκων ἀποδειχθέντων, τῶν δὲ γυναικῶν ἔμπαλιν δικαίων. οὐκ ἔτι γὰρ ῥηθήσεται τό, οὐ δεῖ πιστεύειν γυναικί. καθόλου γὰρ λέγει), ὅτι ἀντιστρέφεται τὰ πράγματα, διὰ τὸ δολίους μὲν καὶ ἐπιβούλους φαίνεσθαι τοὺς ἄνδρας, τὰς δὲ γυναῖκας εὐγνώμονας καὶ δικαίας. ταῦτα δὲ λέγει διὰ τὸν Ἰάσονα. Ὑμνεῦσαι) καὶ ἐπὶ κακοῦ τὸ ὑμνεῦσαι. λοιπὸν δέ φησιν αἱ μοῦσαι, αἱ τοὺς παλαιγενεῖς ἄνδρας τοὺς σοφοὺς παρορμήσασαι διασύρειν τὸ γυναικεῖον ἔθνος λήξουσι τῶν ἀοιδῶν τῶν καθ' ἡμᾶς, ἐν αἷς ὡς ἄπιστοι διαβεβλήμεθα. τουτέστιν οὐκέτι τοῖς ποιηταῖς ἐμποδίσουσι τὸ καθ' ἡμῶν τι λέγειν. ἢ μοῦσαι παλαιγενέων, τὰ ποιήματα τῶν πάλαι σοφῶν ποιητῶν. τουτέστι τάδε εἰρημένα τοῖς πάλαι σοφοῖς καθ' ἡμῶν, καὶ ἐν οἷς ποιήμασι διαβεβλήμεθα ταῦτα [illegible], καὶ λῆρος εἶναι νομισθήσεται), ἵν' ᾖ τὸ λήξουσιν, ἀντὶ τοῦ παύσουσι καὶ ἀφανισθήσονται). 424. Οὐ γὰρ ἐν ἁμετέρᾳ) οὐ καθ' ἡμετέραν φησὶ γνώμην, οὐδὲ ὡς ἡμῖν ταῖς γυναιξὶν ἀρέσκει, ἐδωρήσατο τοῖς ἀνδράσιν ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἀπόλλων τὸ δύνασθαι λέγειν. ἔδει γὰρ καὶ τῇ γυναικείᾳ φύσει τοῦτο δεδωρῆσθαι. καὶ τάχ' ἂν πολλαὶ τῶν ποιητριῶν γενόμεναι, ἑαυτὰς μὲν ὑμνήσαμεν, τοὺς ἄνδρας δὲ ἐψέγομεν. καὶ τὸ ἐν ἡμετέρᾳ γνώμῃ ἀντὶ τοῦ γυναικείᾳ φύσει, οὐ δέδωκεν ὁ Ἀπόλλων, ἤτοι ἡμῖν ταῖς γυναιξὶν τὸ δύνασθαι λέγειν. τὸ αὐτὸ δὲ δηλοῖ). Ἄλλως. οὐ γὰρ ἐν ἡμετέρᾳ γνώμῃ τῆς λύρας θέσπιν ἀοιδὴν ἐδωρήσατο Ἀπόλλων, οὐ δυνάμεθα ἐσμὲν ἡμεῖς αἱ γυναῖκες ποιήματα γράφειν, ἐπεὶ τάχα ἂν αἱ γυναῖκες ἀντεκωμῴδουν τοὺς ἄνδρας. τὴν δὲ ἑαυτῶν φύσιν ἐπῄνουν, [illegible] τὸν τοῦ λέοντος μῦθον. Λέων γὰρ ἰδὼν λέοντα ὑπὸ ἀνδρὸς αἰσχυνόμενον ἐν γραφῇ, εἶπεν, καὶ ἡμεῖς εἰ ἠδυνάμεθα γράφειν, ἢ πλάττειν, ἔμπαλιν ἂν οἱ ἄνθρωποι ἐπάθοντο αἰσχυνόμενοι ὑπὸ λεόντων. Ἐπεὶ ἀντάχησεν) ταῦτα καὶ εἰς τὰ Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, † ὃς δὲ γυναικὶ πέποιθε, καὶ * ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξί· συμβαίνει δὲ τῷ [illegible] ταῦτα πολλῷ χεῖρον τάς τε γυναῖκας [illegible] τῶν ἀνδρῶν, καὶ τοὺς ἄνδρας κατὰ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκ ἔτι μόναι γυναῖκες βλασφημηθήσονται). ἢ οὕτως. αἱ ὕμνοι τῶν μελῶν ἀντήχησαν ἂν πρὸς τοὺς ἄνδρας, ἀντεκωμῳδήσαντο καὶ ἀντεδιέβαλον ἄν, εἰ ὁ Ἀπόλλων ἐδωρήσατο τῷ γυναικείῳ τὸ λέγειν. Μοῖραν) τὴν ἡμῶν μοῖραν, καὶ τῶν ἀνδρῶν. μοῖραν δὲ, τὴν μερίδα, ἀντὶ τοῦ συμβαίνει κατ' ἀλλήλων εἰπεῖν ἄνδρας καὶ γυναῖκας τῷ χρόνῳ. 434. Ὁρίσασα) ἀντὶ τοῦ διαστείλασα καὶ διεξελθοῦσα τὰς Συμπληγάδας, ἤγουν διαπλεύσασα καὶ διελθοῦσα. [illegible] δύο πετρῶν ὑποκειμένων, ὁ μέσον γενόμενος ἑκάτερον ὁρίζει. καὶ Ἡρόδοτος λέξει, [illegible]. ἀεὶ γὰρ ὁ μέσον τινῶν γενόμενος, διορίζει τὰ μὲν ἔνθεν, τὰ δὲ ἔνθεν.

† Heſiod. Ἔργ. v. 373.

* Hom. Odyſſ. λ' v. 455.

ANNOTATIONES.

V. 410. Ἄνω ποταμῶν) Hunc locum Theocriti Scholiaſtes notat, in Idyllio, α'. v. 134. Πάντα δ' ἔναλλα γένοιτο) Πάντα δὲ ἐναλλαγμένα γένοιτο κατὰ τὸ Ἄνω ποταμῶν χωροῦσιν αἱ πηγαί. Sed ut Daniel Heinſius addit Lection. Theocr. c. 4. abſolute περὶ τῶν [illegible] φύσεων. Lucianus Dial. Terpſionis & Plutonis, Ἐκεῖνο γὰρ τὸ τεράστιον ἔξω πως γίνεται, τὸν πρεσβύτερον, [illegible] ἀναστρέφεσθαι δὲ [illegible], μηδὲ ζῆν μὲν τὸν νεώτερον, [illegible] ταῦτα [illegible] Vide & hæc & alia ſimilia ab Eraſmo obſervata ad Proverbium, ſurſum Verſus ſacrorum Fluminum feruntur Fontes. Hinc Heſychius, Ἄνω ποταμῶν, παροιμία [illegible] ἐναντία χωρούντων, [illegible] καὶ Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης. Joſua Barnes.

V. 434. Διδύμους ὁρίσασα πέτρας) de verbo ὁρίζω & hiſce Petris vid. Schol. Sic Ion. v. 46. [illegible] pro exterminare legitur. Joſua Barnes.

Πέτρας,

4 Πέτρας. ἐπὶ δὲ ξένᾳ
5 Ναίεις χθονί, τᾶς ἀνάνδρου
6 Κοίτας ὀλέσασα λέκτρον.
7 Τάλαινα, φυγὰς δὲ χώρας ἄτιμος ἐλαύνῃ.

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Βέβακεν ὅρκων χάρις, οὐδ᾽ ἔτ᾽ αἰδὼς
2 Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ μένει·
3 Αἰθερία δ᾽ ἀνέπτα.
4 Σοὶ δ᾽ οὔτε πατρὸς δόμοι,
5 Δύστανε, μεθορμίσασθαι
6 Μόχθων, πάρα· τῶνδε λέκτρων
7 Ἀλλὰ βασίλεια κρείσσων δόμοισιν ἐπέστα.

4 Saxa: in peregrinâ verò
5 Terrâ habitas, vidui
6 Cubilis amiſſo lecto.
7 Infelix tu, ignominiâ verò affecta, pelleris ex hac terrâ exul.

Antiſtrophe 2.

1 Abiit gratia jurisjurandi, neque amplius pudor
2 Manet in magnâ Græciâ:
3 Evolâvit autem in ætherem.
4 Tibi autem non eſt paterna domus,
5 O miſera, ut ad eam appellas, *teque recipias*
6 Ex miſeriis hujus thalami.
7 Sed regina potentior *Glauce* domum occupavit.

ANNOTATIONES.

V. 443. Μεθορμίσασθαι μόχθων) Vid ſuprà ad v. 285.

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

JAſonis & Medææ *congreſſus, undè ob oculos ponitur muliebris hujus pervicacia, aſperitas & ſævitia; illius autem Verecundia & Gratitudo; qui tamen factum ſuum omnibus modis excuſare contendit; at malè exceptus ab iratâ Conjuge digreditur. Hinc* Chorus *execratur Immodicos & Inſanos Amores (quales* Medææ*) qui multorum Malorum ac Cladium cauſa eſſe ſolent; Mediocres autem ac Modeſtos commendat. Succedit inſperatus Ægei* Athenarum *Regis adventus & cum* Medæâ *colloquium; Cui Ille, causâ ejus & calamitate cognitâ, Hoſpitium* Athenis *pollicetur: Quo promiſſo illa animata* Jaſonem *accerſit, ut odium ergà illum diſſimulans blandis eum verbis in perniciem ipſius ac Conjugis novæ decipiat.* Chorus *ab* Athenarum *Rege arripit occaſionem,* Athenas *à Sapientiæ &* Poeticæ *ſtudio commendandi; &* Medæam *à cæde liberorum obnixè dehortatur.*

ΙΑΣΩΝ, ΜΗΔΕΙΑ, ΧΟΡΟΣ, ΑΙΓΕΥΣ.

Ἴαμβοι.

Ἰα. Οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις,
Τραχεῖαν ὀργὴν, ὡς ἀμήχανον κακόν.
Σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν,
Κούφως φερούσῃ κρεισσόνων βουλεύματα,
Λόγων ματαίων οὕνεκ᾽ ἐκπεσῇ χθονός.
Κἀμοὶ μὲν οὐδὲν πρᾶγμα, μὴ παύσῃ ποτὲ
Λέγουσ᾽, Ἰάσων ὡς κάκιστός ἐστ᾽ ἀνήρ.
Ἃ δ᾽ εἰς τυράννους ἐστί σοι λελεγμένα,
Πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη φυγῇ.
Κἀγὼ μὲν αἰεὶ βασιλέων θυμουμένων
Ὀργὰς ἀφῄρουν, καί σ᾽ ἐβουλόμην μένειν.
Σὺ δ᾽ οὐκ ἀνίεις μωρίας, λέγουσ᾽ ἀεὶ
Κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσῇ χθονός.
Ὅμως δὲ κἀκ τῶνδ᾽ οὐκ ἀπειρηκὼς φίλοις
Ἥκω, τὸ σὸν γε προσκοπούμενος, γύναι.
Ὡς μήτ᾽ ἀχρήμων σὺν τέκνοισιν ἐκπέσῃς,
Μήτ᾽ ἐνδεής του. « Πόλλ᾽ ἐφέλκεται φυγὴ
« Κακὰ ξὺν αὐτῇ. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς,
Οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.

Jaſ. NON nunc primum animadverti, ſed ſæpè,
« Quòd aſpera ira ſit intractabile malum.
Tibi enim cum liceret hanc terram & domum incolere,
Leviter *& æquo animo* ferenti potentiorum conſilia,
Propter inania verba ejiciêris ex hâc terrâ.
Ego quidem nihil curo, etiamſi nunquam deſinas
Dicere, quàm malus vir ſit Jaſon:
Ob ea verò, quæ dixiſti in dominos,
Putes magnum eſſe lucrum, quòd tantùm exilio puniris.
Ego quidem ſemper ab iratis dominis
Iram abſtuli, & volebam te manere;
Tu verò non remittis ſtultitiam, ſemper dicens
Convitia dominis: itaque expelleris ex hâc terrâ.
Ego tamen nè propter hæc quidem defeſſus amicorum gratiâ
Venio, proſpecturus tibi, ô mulier,
Nè ſine viatico cum liberis expellaris,
Neque indigeas aliquâ re: « exilium trahit multa
« Mala ſecum. Quamvis enim tu me oderis,
Non poſſem tibi malè unquam velle.

Κρεισσόνων) κρατούντων, κρείττων γὰρ γυναικὸς ὁ ἀνήρ. καὶ κατὰ τοῦτο κρείττων ἐστὶν, ὑποτεταγμένην ἔχων τὴν γυναῖκα. κρεισσόνων ἀντὶ τοῦ κρείττονος. πληθυντικὸν ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ, ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰάσονος. Κἀμοὶ μὲν) κἀμοὶ μέν φησιν οὐδὲν μέλλει ἀεὶ ἂν σὺ λέγῃς κατ᾽ ἐμοῦ. ἃ δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως τετόλμηκας εἰπεῖν, ἀγάπα φυγῇ ζημιουμένη, καὶ μὴ μείζονι κακῷ περιπίπτουσα. οἷς ἐπικερδὲς ἡγοῦ, τὸ φυγῇ ζημιωθῆναι μόνον, καὶ μὴ μείζονι περιπεσεῖν αἰκίᾳ, διὰ τὰ εἰς τοὺς τυράννους εἰρημένα σοι δύσφημα. 459. Ὅμως δ᾽) ὅμως δὲ καίπερ βλασφημησάσης μου καὶ κακῶς διατεθειμένης τὰ ἀεὶ ἐμὲ καὶ σὲ, καὶ μελλούσης ἐκβάλλεσθαι τῆς πόλεως οὐκ ἀπεῖπον τὴν πρὸς σὲ φιλίαν,

κρατοῦ. ἀλλ᾽ ἦλθον πρὸς σὲ, οὐ παντελῶς ἀπογνούς,

ANNOTATIONES.

V. 448. Παρὸν) *Abſolutè* ponitur pro παρόντος, ita ſuprà v. 372. ἐξὸν, ita ὂν, & ſimilia. Ut plenius obſervamus ad *Iphigen. Taur.* v. 688. & v. 1088. & ad *Erechtheum* v. 81.

Μὴ, Ὦ

Μη. Ὦ παγκάκιστε, τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω
Γλώσσῃ μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν·
Ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες, ἔχθιστος γεγὼς
Θεοῖς τε, κἀμοὶ, παντί τ' ἀνθρώπων γένει;
Οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν, οὐδ' εὐτολμία,
Φίλους κακῶς δράσαντ' ἐναντίον βλέπειν·
Ἀλλ' ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
Πασῶν, ἀναίδει'. εὖ δ' ἐποίησας μολών.
Ἐγώ τε γὰρ λέξασα, κουφισθήσομαι
Ψυχὴν, κακῶς σε, καὶ σὺ λυπήσῃ κλύων.
Ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρῶτον ἄρξομαι λέγειν.
Ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι
Ταυτὸν συνεισέβησαν Ἀργῷον σκάφος,
Πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην
Ζεύγλῃσι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην.
Δράκοντά θ', ὃς πάγχρυσον ἀμφέπων δέρας,
Σπείραις ἔσωζε πολυπλόκοις, ἄυπνος ὤν,
Κτείνασ', ἀνέσχον σοὶ φάος σωτήριον.
Αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἐμοὺς,
Τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἰωλκὸν ἱκόμην
Σὺν σοὶ, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα.
Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν
Παίδων ὕπ' αὐτοῦ· πάντα τ' ἐξεῖλον φόβον.
Καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν, παθὼν,
Προὔδωκας ἡμᾶς, καινὰ δὲ κτήσω λέχη,
Παίδων γεγώτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἄπαις ἔτι,
Σύγγνωστ' ἂν ἦν σοι, τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.
Ὅρκων δὲ φρούδη πίστις. οὐδ' ἔχω μαθεῖν,
Ἢ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότ' οὐκ ἄρχειν ἔτι,
Ἢ καινὰ κεῖσθαι θέσμι' ἀνθρώποις τανῦν,
Ἐπεὶ σύνοισθά γ' εἰς ἔμ' οὐκ εὔορκος ὤν.
Φεῦ δεξιὰ χεὶρ, ἧς σὺ πόλλ' ἐλαμβάνου,
Καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα
Κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
Ἄγ', ὡς φίλῳ γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι,

Med. O peſſime omnium (Hoc enim tibi poſſum dicere
Lingua ſummum convicium in tuam ignaviam)
Veniſti ad nos, veniſti, qui es inviſus
Diis, & mihi, & univerſo humano generi?
Illa non eſt audacia, neque fortitudo,
Intueri coràm amicos, quos injuriâ affeceris:
Sed graviſſimus inter homines morborum
Omnium *eſt* impudentia. Benè tamen feciſti quòd veneris.
Ego enim levabor animo, dicens
Tibi convicia, & tu dolebis audiens *ea*.
Sed ab iis quæ prima ſunt, primum incipiam dicere.
Servavi te (ut nôrunt quicunque Græcorum
Conſcenderunt eandem navim Argo)
Miſſum ut regeres tauros, ſpirantes flammas,
Jugis, & ſeminares letalem ſegetem:
Et dracone, qui cuſtodiens aureum vellus,
Servabat multis voluminibus, ipſe pervigil exiſtens,
Occiſo, attuli tibi lucem ſalutarem,
Ipſa verò prodito patre, & domo meâ,
Peliotem ad Iolcum veni
Tecum, promptior quàm ſapientior.
Et occidi Peliam eo genere mortis, quod eſt miſerrimum,
Per ejus filias: omnémque tibi metum exemi.
His tamen beneficiis à me affectus ô peſſime mortalium,
Prodidiſti me, novóſque tibi comparâſti lectos,
Cùm habeas liberos: ſi enim ſine liberis adhuc fuiſſes,
Ignoſcendum tibi eſſet, quòd hunc amâſſes lectum.
Sed evanida eſt fides jurisjurandi, neque poſſum ſcire,
An exiſtimes Deos qui tunc regnârunt, non ampliùs regnare:
An verò putes nova jura conſtituta eſſe hominibus nunc;
Quia tibi conſcius es te non ſervaſſe mihi fidem.
Mei dexteram manum, quàm tu ſæpe apprehendiſti,
Et hæc genua mea! Quàm fruſtra ſumus pollutæ
Ab improbo marito, & ſpes meæ fruſtratæ ſunt me.
Age verò; colloquar enim tecum tanquam cum amico,

Ὦ παγκάκιστε) τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω. τοῦτο γὰρ εἰπεῖν ἔχω σοι μέγιστον κακὸν διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν ἐμήν. γυνὴ γάρ εἰμι, καὶ ἀσθενὴς, μὴ δυναμένη χερσὶν ἐπιτιμωρήσασθαι. διὸ τῇ διὰ τοῦ στόματος κατηγορίᾳ κολάζω σε. ἢ εἰς ἀντὶ τοῦ διὰ, δι' ἀνανδρίαν. τοῦτο δέ φησιν, ὡς μὴ δυνηθέντος αὐτοῦ χωρὶς αὐτῆς ἀνύσαι τὸν ἆθλον. τοῦτο γὰρ ὁ Ἰάσων, ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ Πελίου, ἐπῆλθε τὸ χρυσοῦν δέρας, ὑπὸ τῶν Κόλχων, διὰ φαρμάκων τινῶν τῆς Μηδείας, ὡς βοηθησάσης αὐτῷ. Εἰς ἀνανδρίαν) ἤτοι ὡς ἐπιμεμφθῇ, ἄνανδρον αὐτὸν ἀποκαλεῖ. τῶν γὰρ λοιδορουμένων οἰκεῖον καὶ τὰ μὴ προσόντα πολλάκις προφέρειν. ὀνειδίζει δὲ αὐτῷ ἀσθένειαν, ὡς μὴ δυνηθέντι ἄνευ αὐτῆς ἀνύσαι τοὺς ἄθλους. 470. Φίλους κακῶς) κακῶς φίλους δράσαντα, ἐναντίον βλέπειν. τινὲς δὲ ἐπιλαμβάνονται Εὐριπίδου, ὡς κακῶς. * τὸ γὰρ θράσος ἔδει μᾶλλον εἰπεῖν θάρσος. διαφέρει δὲ, ὡς ἀρετὴ κακίας. τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ κακοῦ καὶ ῥιψοκινδύνων τάσσεται, τὸ δὲ ἐπὶ ἀγαθοῦ. ὅθεν οἱ ἀγαθοὶ αὐτὸ διῄρεσαν οὕτως, ὅτι θάρσος μὲν τὸ τῆς ψυχῆς ὅρμημα μετὰ λογισμοῦ. θράσος δὲ ἡ ἄλογος τόλμη. 475. Ἐκ τῶν δὲ πρώτων) ἀπὸ τῶν πρώτων δὲ εὐεργεσιῶν προκατάρξομαι νυνί. πρῶται δὲ αἱ ἐπὶ Σκυθίας, † ὅτι Ἰάσων παρὰ τοῦ Αἰήτου ἐκτελέσαι τοῦτον τὸν ἆθλον κελευσθεὶς, τὸ σιδηροῖς ζεύγλαις τοὺς πυρπνόους ζεῦξαι βόας, καὶ σπεῖραι τοὺς δρακοντείους ὀδόντας, δι' αὐτῆς τοῦτο ἐξετέλεσεν. Ἔσωσά σ' ὡς ἴσασιν) πλεονάζει ὁ στίχος τῷ σ'. ὅθεν καὶ ὁ Πλάτων ἐν ταῖς ἑορταῖς φησιν, Ἔσωσας ἐκ τῶν σιγμάτων Εὐριπίδου. καὶ Εὔβουλος, ἐν δ' ἔσωσας ὡς ἴσασί σοι. καὶ παρθενεύσης ἔξει μοι χάριν Καὶ τοῖς ἐμοῖσιν ἀγγελοῖσι πήμασι Τὰ σίγματ' ἀλλάξαντες, ὡς αὐτοὶ σοφοί. Σὺν σοὶ, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα) ἀντὶ τοῦ ἔρωτι μᾶλλον τῷ πρὸς σὲ νικωμένη, ἢ μετὰ λογισμοῦ τι πράττουσα. 487. Πάντα δ' ἐξεῖλον) ἀντὶ τοῦ ἐπόρθησα. ἐλὼ δὲ φόβον γὰρ ἐξεῖλον, ἀντὶ τοῦ διέφθειρα καὶ ἠφάνισα.

† † De his rebus vid. *Apollonium*, *Valer. Flacc.* & *Argonauticos* Scriptores. * Vid. ad *Alceſt.* v. 605.

ANNOTATIONES.

476. Ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν &c.) Quòd *Euripides* fuerit σιγματιζόμενος, Vide *Euſtathium* in *Homer.* fol. 1170. lin. 53. &c. Verſum verò hunc *Euripidis* ob frequentiam τοῦ σίγμα à *Platone* & *Eubulo* Poetis Comicis irriſum, mirifque aliquando in *Athenis* Theatro cachinnis exceptum aiunt. Vid. *Joh. Brodæi* Miſcell. l. 3. c. 14. & Scholiaſten ad hæc verba. Similem Verſum πολύσιγμον invenies *Iphig.* Taur. v. 765. Τὰ σώματ' σώσας σοὺς λόγους σώσεις ἐμοί. Vid. quæ Nos ad *Ion.* v. 386. Et *Sophocles* tamen frequentiùs literam τ repetit in illo verſu, Τυφλὸς τά τ' ὦτα, τόν τε νοῦν, τά τ' ὄμματ' εἶ. Et *Ennius* ---*O Tite, tute Tati, tibi tanta, tyranne, tuliſti.* Eodem modo *Homerus* τὸ κ'. repetit, Odyſſ. δ'. v. 754. Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον. --Hæc *M. Anton. Muretus* Var. Lect. l. 1. c. 15. Quin & Nos olim, cùm Regulas de Accentibus *Græcis* deſcripſimus, ita cum literis ι & τ. luſimus---

Μήτε τί τέρψιν ἔχοι τότε ἔμπν τῶν ἀεὶ ἴσως
Τρίμμα· τρία τίκτ. κ. τοῦτο τέρπν τίκτ. *J. Barnes.*

V. 484. Τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἰωλκὸν) Ἰωλκὸς & Ἰαωλκὸς *Poeticè*, erat Urbs *Theſſaliæ* ſeptem ſtadiis à Mari diſtans, ubi *Jaſonis* Parentes habitabant. *Pelion* quoque & Urbs & Mons *Theſſaliæ*, *Iolco* conterminus unde & *Iolcos Pelliotis* dicitur. Vide *Stephanum* in Πήλιον. *Joſua Barnes.*

V. 486. Πελίαν τ' ἀπέκτειν') Vide de hâc re *Ovid.* Metamorph. l. 7. Fab. 4. *Neve doli ceſſent, odium cum conjuge falſum Phaſias adſimulat, Peliæque ad limina ſupplex Confugit, &c.* Præterea de hoc ipſo Argumento Drama edidit *Euripides*, cujus Fragmenta Nos collegimus; Vocabatur *Peliades*, nempè à *Pelia* filiabus, ut mox ipſe teſtatur, v. 504. Ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶς γ' ἂν οὖν Δέξαιντό μ' οἴκοις, ὧν πατέρα κατέκτανον. *Joſua Barnes.*

V. 491. Σύγγνωστ' ἂν ἦν σοι) Ita quidem rectè legit *Canterus*, non rectè autem ſimulat hoc aliis inobſervatum: Quùm tamen *Aldina* Editio ſic habet. *Venetiis* facta Anno 1503. Quod & in plurimis *Canteri* emendationibus obſervavimus. Quare non audiendi ſunt, qui legunt συγγνωστὸν ἂν σοι, συγγνωστὰ enim magis *Atticum* eſt, ac proinde *Euripidæum*, ſed & prima optimaque omnium Editio, *Aldina* nempe, illos erroris arguit. De τῷ συγγνωστὰ pro συγγνωστὸν vid. etiam *Hecub.* v. 1107. & *Herc. Fur.* v. 583. *Joſua Barnes.*

Δοκοῦσα μὲν τι πρός γε σοῦ πράξειν καλῶς,
Ὅμως δ', ἐρωτηθεὶς γὰρ αἰσχίων φανῇ,
Νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρὸς δόμους,
Οὓς σοὶ προδοῦσα, καὶ πάτραν, ἀφικόμην;
Ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶς γ' ἂν οὖν
Δέξαιντό μ' οἴκοις, ὧν πατέρα κατέκτανον.
Ἔχει γὰρ οὕτω· τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις
Ἐχθρὰ καθέστηχ'· οὓς δέ μ' οὐκ ἐχρῆν κακῶς
Δρᾷν, σοὶ χάριν φέρουσα, πολεμίους ἔχω.
Τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν Ἑλληνίδων
Ἔθηκας ἀντὶ τῶνδε· θαυμαστὸν δέ σε
Ἔχω πόσιν, καὶ πιστόν, ἡ τάλαιν' ἐγώ.
Εἰ φεύξομαι δὲ γαῖαν ἐκβεβλημένη,
Φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις,
Καλόν γ' ὄνειδος τῷ νεωστὶ νυμφίῳ,
Πτωχοὺς ἀλᾶσθαι παῖδας, ἥ τ' ἔσωσά σε.
« Ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὃς κίβδηλος ᾖ,
« Τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὤπασας σαφῆ,
« Ἀνδρῶν δ', ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
« Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι;
Χο. « Δεινή τις ὀργὴ καὶ δυσίατος πέλει,
« Ὅταν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ' ἔριν.
Ια. Δεῖ μ', ὡς ἔοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν,
Ἀλλ' ὥστε ναὸς κεδνὸν οἰακοστρόφον,
Ἄκροισι λαίφους κρασπέδοις ὑπεκδραμεῖν
Τὴν σὴν στόμαργον, ὦ γύναι, γλωσσαλγίαν.
Ἐγὼ δ', ἐπειδὴ καὶ λίαν πυργοῖς χάριν,
Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας
Σώτειραν εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην.
Σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς λεπτός, ἀλλ' ἐπίφθονος
Λόγος διελθεῖν, ὡς Ἔρως σ' ἠνάγκασε
Πόνων ἀφύκτων τοὐμὸν ἐκσῶσαι δέμας·
Ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς αὐτὰ θήσομαι λίαν·
Ὅπῃ γὰρ οὖν ὤνησας, οὐ κακῶς ἔχει.

Fingens quidē me præclarum aliquod beneficiū a te accepturā,
Tu tamen interrogatus videberis turpior.
Quò me nunc vertam? an ad domum patris,
Quibus tibi proditis, & patriā, huc veni;
An ad miſeras filias Peliæ? ſcilicet illæ pulchrè
Me reciperent in ſuas ædes, quarum patrem interfeci.
Sic enim ſe res habet, amicis quidem domeſticis,
Sum invila: quos verò mihi non oportebat malè
Facere, eos tibi gratificans, inimicos habeo.
Ergo inter multas Græcas me beatam
Feciſti, pro hiſce beneficiis: egregium verò te
Et fidum maritum habeo infelix ego.
Si verò fugiam expulſa ex hâc terra,
Sola cum ſolis liberis orbata amicis,
Præclara verò gloria erit tibi novo ſponſo,
Mendicos errare filios tuos, meque, quæ te ſervavi.
« O Jupiter, quare auri quidem, quod ſit adulterinum
« Clara ſigna hominibus dedi ſti?
« Sed quo oporteat diſcerni malum virum,
« Nullum ſignum ineſt corpori?
Cho. « Gravis quædam ira & ægrè ſanabilis eſt,
« Quando amici incipiunt contendere cum amicis.
Ia. Oportet me non ſegnem eſſe in dicendo, ut videtur,
Sed velut navis prudentem gubernatorem
Summis oris veli ſubterfugere
Tuam effrænem loquacitatem, mulier.
Ego, poſtquam valde exaggeras tuum beneficium,
Exiſtimo meæ navigationis Venerem
Servatricem eſſe ſolam inter homines deoſque.
Tibi verò eſt quidem mens ſubtilis: at invidioſa erit mihi
Oratio percurrere, quomodò Amor te coegerit
Laboribus inevitabilibus meum eripere corpus:
Sed non accurate nimis illa perſequar.
Quatenus igitur me juviſti, benè ſe res habet.

Δοκοῦσα μὲν τι) ἀντὶ τοῦ οὐδὲν προσδοκῶσα πράξειν καλῶς. ταῦτα δὲ ἐν ἤθει προσακτέον, φησὶ δὴ ὡς φίλῳ σοι διαλεχθῶ. καί τοι προσδοκῶσα τι πράξειν καλόν, καὶ διαψευσθεῖσα. καὶ οὐδὲν ὠφελήσοντί με, ὅμως ἐρωτήσω. οὕτω γὰρ ἂν πικροτέρως ἐλεγχθείης, οὐδὲν ἔχων πρὸς ἔπος ἀποκρίνασθαι. διαστέλλουσι δὲ δεῖ κατ' ἀνάγνωσιν τὸ τι. ἐκ δὲ τοῦ ὑποκειμένου ἐμφαίνει τὸ οὐδὲν τι. παραθετικὴν δὲ ὑπόκεισιν δηλοῖ τὸ τί. καί τοι γέ τι δοκοῦσα πράξειν παρὰ σοῦ. Δεινή τις ὀργὴ καὶ δυσίατος πέλει) ἡ συστιχία τοῦ χοροῦ ἐστι. κατὰ δὲ τούτους ἤδη τὰ τῶν χορῶν ἠμαύρωται. τὰ μὲν γὰρ ἀρχαῖα διὰ τῶν χορῶν ἐπιπλεῖτο. ὅθεν ὁ Εὔπολις φησί, τί χορὸς οὗτος, κλαίειν εἰ πονηρὸν πυρέσσειν, ἵν' ᾖ κατὰ ταῦτα ἰαμβεῖα. Κρασπέδοις) περιφραστικῶς εἶπεν ἀντὶ τοῦ παντὶ ἀρμένῳ. ὑπεκδραμεῖν δέ, ἤγουν δεῖ με ὑπεκδραμεῖν τὴν σὴν γλωσσαλγίαν. καθάπερ κυβερνήτης τοῖς κρασπέδοις τοῦ λαίφους χρώμενος ἐκφεύγει. Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς) ἐγὼ νομίζω σεσῶσθαι ἀπὸ τῆς Ἀφροδίτης σπουδῆς, ἣν μόνην φησὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ θεῶν ἰσχύειν. τοῦτο γάρ ἐστιν, μόνην φησὶ τὴν Ἀφροδίτην σεσωκέναι αὐτόν, καὶ οὐδένα ἄνθρωπον, οὐδὲ θεόν. τοῦτο δὲ ψεῦδος. φαίνεται γὰρ τὴν Ἥραν προστάτιν ἐσχηκώς, ὡς αὐτῆς ὅλως φροντίσῃ ἐχθρὸν ὄντα καὶ ὑπὸ ταύτης παραμυθηθεὶς ἐπὶ τὸν ἆθλον, ἐφ' ὃν εἰκὸς αὐτὸν σπουδάσαι, ἵνα τὸν Πελίαν τῆς Ἥρας. ἔτι δὲ ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ κινδυνεύουσαν τὴν ναῦν προσεργάσασθαι ταῖς πέτραις ἀνεσώσατο. 529. Ἐπίφθονος) ὑπὸ φθόνου κατεχόμενος ὁ λόγος οὗτος. λέγει δὲ τὸν ἔρωτα σεσωκέναι με. ἐρασθεῖσα γὰρ αὐτοῦ ἡ Μήδεια, ἔσωσεν αὐτόν. δύναται δὲ καὶ οὕτως νοηθῆναι, καὶ ἐπίφθονος ὁ λόγος ῥηθῆναι. τουτέστι κινεῖ μοι φθόνον ὁ λόγος. ἀλαζονεύσομαι φησὶν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὅτι ὁ ἔρως ὁ ἐμὸς μεγάλως με σέσωκέ με. Ἄλλως. ἐμὸς λόγος φησὶ λεπτὸς μέν, ἐπίφθονος δέ, τουτέστι φθονηθησόμενος μέν, δυνάμενος δὲ διαδεῖξαι παῖδας τοῦ ἰσχυροῦ. ἐὰν γάρ τις ἀκριβῶς ἐξετάσῃ, ὁ ἔρως σε ἠνάγκασε τόξοις ἀφύκτοις τοὐμὸν ἐκσῶσαι δέμας. οὐκ εἰς χάριν τὴν ἐμήν, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ταῦτα ἔπραξας, καὶ τῶν ἀφύκτων πόνων ἐξέσωσας τοὐμὸν σῶμα. ἢ οὕτως. καὶ σὺ μὲν φησι σοφὴ εἶ, ὅτι δὴ λεπτὸν καὶ ὀξὺν ἔχεις τὸν νοῦν. ὅτι ἡ Ἀφροδίτη με ἔσωσεν. ἀλλ' ὑπὸ φθόνου ὁ λόγος σοι ὑποφέρεται, ὅς ἐστιν ἀληθής, τὸ σὲ διὰ τὸν ἔρωτα σεσωκέναι με. Λόγος διελθεῖν) ἀντὶ τοῦ παρελθεῖν καὶ εἰπεῖν. Ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς) ἀλλ' οὐκ ἀκριβολογοῦμαι περὶ τούτου, ἀλλὰ δίδωμί σοι τῷ λόγῳ ὠφεληκέναι. κἀγὼ μὲν ὁμολογῶ, ὅτι ἔνθα με ὠφέλησας, καλῶς ἔχει. 533. Ἐπεὶ γὰρ οὖν ὤνησας) ἔνθα γάρ φησιν ὠφέλησας, οὐ κακῶς ἔχει. οὐχ ὅτι ὠφέλησας. ὅθεν μεθ' ἡμᾶς τὰς ἀποδείξεις τοῦ μηδὲν ὠφελῆσαι προσθήσω, τοῦ πράγματος οὐ καλῶς ἔχοντος.

ANNOTATIONES.

V. 504. Ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας) De *Peliadibus*, *Peliæ* filiabus & earum Nominibus & Hiſtoriâ, Vide quæ Nos in Argumento Fabulæ *Peliades* dictæ, inter Fragmenta *Euripidis*, item ſuprà ad v. 486. & v. 9. *Joſua Barnes.*

V. 516. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν, ὃς κίβδηλος ᾖ &c.) Vid. ſimilem locum *Hippolyt.* v. 925. & in hunc & illum Notas *Gaſpar. Stiblini*; item *Clement. Alexandr.* Stromat. l. 6. & *Ludovici Lavateri* Commentar. in Prov. *Salomonis* c. 18. §. 3. *Idem.*

V. 529. Ἀλλ' ἐπίφθονος λόγος διελθεῖν, &c.) ſimile illud *Ciceronis* Tuſcul. lib. 4. *Tu me Amoris magis quàm Honoris ſervaviſti gratiâ.* De quo loco infra ad ver. 531.

V. 531. Πόνων ἀφύκτων) aliàs legitur τόξοις ἀφύκτοις, Vide *Schol.* ſed & noſtram lectionem agnoſcit; quæ certè longè potior. Et πόνων reſpicit ad *Draconem* & *Tauros* flammivomos, & Armatorum ſegetem, à quibus Veneficiis ſuis *Medea Jaſonem* eripuit. Sin τόξοις legatur, ad Ἔρως referendum. Hunc autem locum ita vertit *Ennius* apud *Ciceronem*, Tuſc. Quæſt. l. 4. §. 32. Quid ait ex Tragœdiâ Princeps ille Argonautarum, *Tu me Amoris magis, quàm Honoris ſervaviſti gratiâ.* Vide *Petri Victorii* Variar. Lection. l. 19. c. 8. *Joſua Barnes.*

Μείζω γε μέντοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
Εἴληφας, ἢ δέδωκας, ὡς ἐγὼ φράσω.
Πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς
Γαῖαν κατοικεῖς, καὶ δίκην ἐπίστασαι,
Νόμοις τε χρῆσθαι, μὴ πρὸς ἰσχύος χάριν.
Πάντες δέ σ' ᾔσθοντ' οὖσαν Ἕλληνες σοφήν.
Καὶ δόξαν ἔσχες. εἰ δὲ γῆς ἐπ' ἐσχάτοις
Ὅροισιν ᾤκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
“ Εἴη δ' ἔμοιγε μήτε χρυσὸς ἐν δόμοις,
“ Μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμνῆσαι μέλος,
“ Εἰ μὴ 'πίσημος ἡ τύχη γένοιτό μοι.
Τοσαῦτα μέν σοι τῶν ἐμῶν πόνων πέρι
Ἔλεξ'· ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.
Ἃ δ' εἰς γάμους μοι βασιλικοὺς ὠνείδισας,
Ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγὼς,
Ἔπειτα σώφρων, εἶτα σοὶ μέγας φίλος,
Καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖσιν· ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος.
Ἐπεὶ μετέστην δεῦρ' Ἰωλκίας χθονὸς,
Πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
Τί τοῦδ' ἂν εὕρημ' εὗρον εὐτυχέστερον,
Ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς;
Οὐχ ᾗ σὺ κνίζῃ, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος,
Καινῆς δὲ νύμφης ἱμέρῳ πεπληγμένος,
Οὐδ' εἰς ἅμιλλαν πολύτεκνον σπουδὴν ἔχων.
Ἅλις γὰρ οἱ γεγῶτες, οὐδὲ μέμφομαι.
Ἀλλ' ὡς τὸ μὲν μέγιστον, οἰκοῖμεν καλῶς,
Καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα· γιγνώσκων, ὅτι
“ Πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος.
Παῖδάς τε θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν.
Σπείρας τ' ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις,
Εἰς ταυτὸ θείην, καὶ συναρτήσας γένος
Εὐδαιμονοίην. σοί τε γὰρ παίδων τί δεῖ,
Ἐμοί τε λύει τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις,
Τὰ ζῶντ' ὀνῆσαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς;
Οὐδ' ἂν σὺ φαίης, εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος.
“ Ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἥκεθ', ὥστ' ὀρθουμένης
“ Εὐνῆς, γυναῖκες πάντ' ἔχειν νομίζετε.
“ Ἢν δ' αὖ γένηται ξυμφορά τις εἰς λέχος,
“ Τὰ λῷστα καὶ κάλλιστα, πολεμιώτατα
“ Τίθεσθε· χρῆν γὰρ ἄλλοθέν ποθεν βροτοὺς
“ Παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος.
“ Οὕτω δ' ἂν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.
Χο. Ἰᾶσον, εὖ μὲν τούσδ' ἐκόσμησας λόγους·
Ὅμως δ' ἔμοιγε, κεἰ παρὰ γνώμην λέγω,
Δοκεῖς προδοὺς σὴν ἄλοχον οὐ δίκαια δρᾶν.

Atqui ſervatione mei majora beneficia
Accepiſti, quàm dederis, quemadmodum ego jam dicam.
Primùm quidem pro barbarâ terrâ in Græcâ
Terrâ habitas, & ſcis jus,
Et legibus uti, non pro viribus agere.
Deinde omnes Græci ſenſerunt te eſſe ingenioſam,
Et adepta es gloriam: ſi verò in extremis terræ
Finibus habitares, nulla fieret mentio tui.
“ Mihi verò neque aurum ſit domi,
“ Nec Orphei carmen ſonare pulchrius velim,
“ Niſi illuſtris mihi contingat fortuna.
Atque hæc quidem tibi de meis laboribus
Dixi: certamen enim tu propoſuiſti verborum.
Cæterùm quæ mihi de nuptiis regiis objeciſti,
In hoc monſtrabo primum quidem quòd ſim prudens,
Deinde caſtus, denique tibi magnus amicus,
Et meis liberis. Sed mane quieta.
Poſtquam huc veni ex Iolciâ terrâ,
Multa mecum trahens & magna incommoda,
Quodnam conſilium hoc melius potuiſſem invenire,
Quàm ducere filiam regis, cùm eſſem exul?
Non, ut tu me vellicas, odio quidem habens tuum conjugium
Perculſus verò deſiderio novæ ſponſæ,
Neque certatim numeroſæ ſobolis procreandæ ſtudio.
(Sufficiunt enim qui nati ſunt, nec *ideo* conqueror)
Sed quod maximum eſt, ut commodè viveremus
Neque *rerum neceſſariarum* inopiâ laboraremus, ſciens quòd
“ Pauperem omnes amici procul fugiunt:
Et ut liberos educarem, quemadmodum decet meam familiam,
Et gignens fratres liberis ex te *mihi procreatis*,
Unum genus facerem, idque conjungens,
Beatiùs viverem. tibi enim & aliquo-modo opus eſt liberis;
Et mihi conducit futurorum liberorum causâ,
Eos, qui vivunt juvare: an malè conſultavi?
Ne tu quidem diceres hoc, niſi te offenderent novæ nuptiæ.
“ Sed eò venitis, ut cùm rectè ſe habet
“ Conjugium, putetis vos mulieres omnia habere.
“ Quòd ſi contra calamitas aliqua inciderit in conjugium,
“ Etiam ea, quæ ſunt optima & pulcherrima, inimiciſſima vobis
“ Ducitis. Oportebat autem homines aliundè
“ Gignere liberos, neque eſſe genus muliebre:
“ Sic enim homines nullum malum haberent.
Ch. Jaſon, pulchrè tu quidem ornaſti tuam cauſam:
Mihi tamen (etiamſi præter voluntatem hoc dicam)
Videris injuſte feciſſe, quòd prodidiſti tuam uxorem.

ANNOTATIONES.

V. 543. Μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμνῆσαι μέλος) De Orphei cantilenâ Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 1211. *Joſua Barnes.*

V. 563. Τέκνοις) En iterum τε in τέκνοις communem ſyllabam, ut & v. 566. & v. 574. in τεκνοῦσθαι. Vid. *Phœniſſ.* v. 19.

V. 566. Ἐμοί τε λύει &c.) Notandum eſt hic τὸ λύει ſingulari ſignificatione uſurpari pro λυσιτελεῖ, quod in Vulgaribus Lexicis notari debuit. *Heſychius* ad hunc locum reſpexit, Λύει, λυσιτελεῖ, συμφέρει· & *Phavorinus* Λύει, ἀντὶ τοῦ λυσιτελεῖ. Nec mirum, τὸ λύει enim ſimpliciter pro τέλη λύει ponitur, quod pro λυσιτελεῖ à *Sophocle* uſurpatur, ut ἱκοῦ τέλη λύει φρονεῖν. *Sophocl.* Oedip. Tyrann. v. 324. ———— ἵνα μὴ τέλη λύει φρονοῦντι. —*Schol.* ὅπου ἀλυσιτελὴς δὲ ἐστι, τέλη λύει, ἀντὶ τοῦ λυσιτελεῖ. Idem quoque *Electr.* v. 1008. Λύει γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν, οὐδ' ἐπωφελεῖ. *Scholiaſt.* οὐ λυσιτελεῖ γὰρ ἡμῖν &c. Similiter *Euripides* facit hujus Fab. v. 1362. & *Alceſt.* v. 628. *Joſua Barnes.*

Μη. Ἦ πολλὰ πολλοῖς εἰμι διάφορος βροτῶν·
" Ἐμοὶ γὰρ ὅστις ἄδικος ὢν σοφὸς λέγειν
" Πέφυκε, πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει.
" Γλώσσῃ γὰρ αὐχῶν τἄδικ' εὖ περιστελεῖν,
" Τολμᾷ πανουργεῖν· ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός.
Ὡς καὶ σὺ μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ,
Λέγειν τε δεινός. ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος·
Χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα μὴ κακός, πείσαντά με
Γαμεῖν γάμον τόνδ', ἀλλὰ μὴ σιγῇ φίλων.
Ια. Καλῶς γ' ἂν οὖν μοι τῷδ' ὑπηρέτεις λόγῳ,
Εἴ σοι γάμον κατεῖπον, ἥτις οὐδὲ νῦν
Τολμᾷς μεθεῖναι καρδίας μέγαν χόλον.
Μη. Οὐ τοῦτό σ' εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος
Πρὸς γῆρας οὐκ εὔδοξον ἐξέβαινέ σοι.
Ια. Εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, μὴ γυναικὸς οὕνεκα
Γῆμαί με λέκτρα βασιλέων, ἃ νῦν ἔχω.
Ἀλλ', ὥσπερ εἶπον καὶ πάρος, σῶσαι θέλων
Σὲ, καὶ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοσπόρους
Φῦσαι τυράννους παῖδας, ἔρυμα δώμασι.
Μη. Μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος,
" Μηδ' ὄλβος, ὅστις τὴν ἐμὴν κνίζοι φρένα.
Ια. Οἶσθ', ὡς μετεύξῃ, καὶ σοφωτέρα φανῇ;
Τὰ χρηστὰ μή σοι λυπρὰ φαινέσθω ποτέ·
Μηδ' εὐτυχοῦσα δυστυχὴς εἶναι δόκει.
Μη. Ὕβριζ', ἐπειδὴ σοὶ μὲν ἔστ' ἀποστροφή·
Ἐγὼ δ' ἔρημος τήνδε φεύξομαι χθόνα.
Ια. Αὐτὴ τάδ' εἵλου· μηδέν' ἄλλον αἰτιῶ.
Μη. Τί δρῶσα; μῶν γαμοῦσα, καὶ προδοῦσά σε;
Ια. Ἀρὰς τυράννοις ἀνοσίους ἀρωμένη.
Μη. Καὶ σοῖς ἀραία γ' οὖσα τυγχάνω δόμοις.
Ια. Ὡς οὐ κρινοῦμαι τῶνδέ σοι τὰ πλείονα.
Ἀλλ' εἴ τι βούλει παισὶν, ἢ σαυτῆς φυγῇ,
Προσωφέλημα χρημάτων ἐμῶν λαβεῖν,
Λέγ'· ὡς ἕτοιμος ἀφθόνῳ δοῦναι χερὶ,
Ξένοις τε πέμπειν σύμβολ', οἳ δράσουσί σ' εὖ.
Καὶ ταῦτα μὴ θέλουσα μωρανεῖς, γύναι·
Λήξασα δ' ὀργῆς, κερδανεῖς ἀμείνονα.

Med. Profectò multùm à multis diſſentio mortalibus:
" Mihi enim quiſquis injuſtus exiſtens, *tamen* ſapiens in dicendo
" Eſt, maximâ mulctâ dignus videtur.
" Nam cum glorietur, ſe dicendo poſſe ornare injuſtas cauſas,
" Audet fallere: non eſt autem admodum ſapiens.
Sic & tu nè nunc apud me ſpecioſus ſis, *ſpecioſis verbis utaris*,
Et nè *ſis adeo* bonus orator. Unum enim verbum occidet te.
Oportuit te, ſiquidè nō feciſti malo animo, me prius perſuaſâ,
Has nuptias contrahere, non autem clam amicis.
Ja. Præclarè verò mihi hâc in re tuam navâſſes operam,
Si tibi nuptias *iſtas antè* declarâſſem; quæ nè nunc quidem
Vis remittere magnam iracundiam animi.
Med. Non hoc te movit: ſed barbara conjunx
Non ſatis glorioſa tibi in ſenectute fuiſſet.
Ja. Hoc itaque probè ſcias, non propter mulierem
Me duxiſſe filiam Regis, quam nunc habeo:
Sed ut antea dixi, *eam duxi*, volens ſervare
Te, & meis liberis fratres
Regios gignere, propugnaculum domûs.
M. Nè contingat mihi talis beata vita, quæ afferat mihi tant. mol.
" Neque divitiæ, quæ meum animum dolore afficiant!
Ja. Scisne, quomodo preces contrarias facias & ſapientior videb.
Bona ne tibi moleſta videantur unquam.
Nec putato te eſſe infelicem, cùm ſis felix.
Med. Inſulta *mihi*, quandoquidem tibi quidem eſt refugium:
Ego verò deſerta fugiam ex hâc terrâ.
Ja. Tu ipſa hæc elegiſti: nullum alium accuſa.
Med. Quid faciens? num *alteri* nubens, aut prodens te?
Ja. Imprecationes regibus impias imprecans.
Med. Et diris devota ſum, *devovear* in tuis ædibus.
Ja. Sed non litigabo tecum de his diutiùs.
Si verò vis pueris, aut exilio tuo aliquod
Subſidium de meâ pecuniâ accipere,
Dicito: quia ſum paratus largâ manu dare,
Et mittere hoſpitibus teſſeras; ut tibi benè faciant.
Si hæc non vis, ſtulta es, ô mulier:
Deſiſtens verò ab irâ, lucraberis meliora.

Εὐσχήμων φανῇ) ἀντὶ τοῦ συσχηματίζων τοὺς λόγους, πρὸς τὸ συναρπάζειν ἐμὲ, τουτέστι κοσμίως τὸ λέγειν. τὸ δὲ μὴ νῦν κατ' Ἀττικὸς σεσημείωται. Οὐ τοῦτό σ' εἶχεν) ἀντὶ τοῦ οὐ ταύτην εἶχες τὴν διάνοιαν ἔγημας, οὐδ' ἵνα τοῖς ἐμοῖς παισὶ τὸ ἀσφαλὲς τῶν τροφῶν παράσχῃς, καὶ τῆς ἐν τῇ πόλει οἰκήσεως τὸ ἀσφαλὲς, ἀλλ' αἰσχυνόμενος ἐπὶ τὸ βάρβαρον ἔχειν γυναῖκα. τοῦτο δὲ ἀποδίδωσι πρὸς ἐκεῖνο, ἔνθα φησὶν ὁ Ἰάσων, † ἀλλ' ὡς τὸ μὲν μέγιστον οἰκοῖμεν καλῶς. καὶ τὰ ἑξῆς. 592. Οὐκ εὔδοξον) εἰς ἀδοξίαν ἦγε τὸ μέχρι γήρως βαρβάρῳ συνοικῆσαι, καὶ ἀποδεῖσαι Ἑλληνικοῖς γάμοις τὴν προτέραν ἀιδοτίαν καλύψαι. τουτέστιν εἰ μοι μέχρι γήρως συνώκεις, ἀδοξία σοι προσῆλθεν, ἐπ' αἰσχύνῃ ἐγίνου διὰ τέλους ἀνὴρ βαρβάρου γυναικὸς καλεῖσθαι. Λυπρὸς εὐδαίμων) ἀντὶ τοῦ λυπηρὸς κατ' ἔλλειψιν τοῦ ν. ὡς καὶ τὸ δοῦλος δηλὸς ὤν, περὶ τὴν δίλην ὃ σημαίνει τὴν ταλαιπωρίαν. 598. Μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος) μέμφεται αὐτῆς τὴν εὐχὴν. εἰ θέλεις φησὶ σοφωτέρα εἶναι, μετάθου τὴν προτέραν εὐχὴν, καὶ εὔξαι μηδέποτε τὸ χρηστόν σοι λυπηρὸν φαίνεσθαι. Μηδ' ὄλβος ὅστις) οὐκ ἂν φησιν εὐξαίμην τοιαύτην μοι εὐδαιμονίαν γενέσθαι, δι' ἧς ἂν ἔτερος λυπηθείη, καθάπερ καὶ ὁ σὸς νῦν ὄλβος λυπεῖ τὴν ἐμὴν φρένα. οὐ βούλομαι εὐδαιμονίζεσθαι λυπουμένη κατὰ ψυχήν. τοῦτο δὲ εἶπε πρὸς τὸν Ἰάσονος λόγον ἀντιλεγομένη, παρ' ὅσον αὐτὸς ἔλεγεν διὰ τὸ συμφέρειν αὐτῇ τε καὶ τοῖς παισὶν, εἰς τὸν γάμον προεληλυθέναι κατὰ τῆς Γλαύκης. Οἶσθ' ὡς μετεύξῃ) τοῦτο κατ' ἐρώτησιν. οἶσθα φησὶν, ὡς σὺ ἔδει μετεύξασθαι, ἵνα δόξῃς τὴν εὐχὴν φρονίμως ποιεῖσθαι; νῦν γὰρ ἀσυνήθη λόγον εἴρηκας, ὥστε τὰ χρηστά σοι λυπηρὰ φαίνεσθαι, μηδὲ τὴν εὐτυχίαν νομίζεσθαι δυστυχίαν. Ἄλλως. οἶσθ' ὡς μετεύξῃ, καὶ τοῦτο ποιήσουσα σοφωτέρα γένῃ. Γαμοῦσα καὶ προδοῦσα) σεσημείωται τὸ γαμοῦσα. θέλει δὲ εἰπεῖν, ἆρα τοιοῦτον ἔργον ποιήσασα. οὐ γὰρ ἐφ' ἑαυτῆς ἔλεγε, ἐπεὶ εἶπεν ἂν γαμουμένη. ἀλλὰ τὸν Ἰάσονος λόγον ἐφ' αὑτῆς μετέστρεψεν. γαμεῖ μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ, γαμεῖται δὲ ἡ γυνή. Οὐ κρινοῦμαι) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀντιλεγοῦμαι περὶ τῶν τοιούτων οὐδὲν πρὸς σέ, μεθίημι δὲ τούτων τὰ πολλά. 613. Σύμβολα) οἱ ἐπιξενούμενοί τισιν, ἀστράγαλον κατατέμνοντες, θάτερον μὲν αὐτοὶ κατεῖχον μέρος, θάτερον δὲ κατελίμπανον τοῖς ὑποδεξαμένοις. ἵνα εἰ δέοι πάλιν αὐτοὺς ἢ τοὺς ἐκείνων ἐπιξενοῦσθαι πρὸς ἀλλήλους, ἐπαγόμενοι τὸ ἥμισυ ἀστραγάλιον, ἀνανεοῖντο τὴν ξενίαν. Εὔβουλος Κύθῳ, τί ποτ' οὖν ἅπαντα διαπεπεισμένα ἡμίσεως ἀκριβῶς ὥσπερ εἰς τὰ σύμβολα. ὕτως Ἑλλάδος.

† Suprà v. 555.

ANNOTATIONES.

V. 581. Ζημίαν ὀφλισκάνει) *Mulctam debet, pœnæ eſt obnoxius*; de hâc phraſi vide infra v. 1227.

V. 584. Εὐσχήμων γένῃ) legit *Schol.* φανῇ pro γένῃ, fortè rectiùs.

V. 600. Μετεύξῃ) ita unico verbo lego à μετεύχομαι, quare & Latinam interpretationem, ubi priùs erat, *mei compos fies*, mutavi. Miror autem *Canterum* hoc apud *Scholiaſten* non vidiſſe: *Hugo Grotius* noſtræ lectioni favet, & credo nemini unquam improbatam iri. *Joſua Barnes.*

V. 610. Σαυτῆς) rejeci σαυτῇ & σαυτὴ lego; ita enim ipſa vult ratio & *Dupertus* & *Scaliger*, *Heinſiuſque* ita legunt. *Idem.*

V. 613. Ξένοις τε πέμπειν σύμβολα) De hoc Veterum more vid. *Scholiaſten* & *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. *Epiphill.* l. 4. c. 19. De Hoſpitali teſſerâ Vid. *Samuelis Petiti* Miſcell. l. 2. c. 1. ubi *Plautum* in *Pœnulo* explicat. De Teſſerâ *Militari*, *Gladiatoriâ*, *Frumentariâ* & *Hoſpitali*, & quæ cujus figuræ, Vid. *Andr. Schotti* Nodor. *Ciceron.* l. 2. c. 6. *Joſua Barnes.*

Μη. Οὔτ' ἂν ξένοισι τοῖσι σοῖς χρησαίμεθ' ἄν,
Οὔτ' ἄν τι δεξαίμεσθα, μηδ' ἡμῖν δίδου.
" Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.
Ια. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι,
Ὡς πάνθ' ὑπουργεῖν σοί τε καὶ τέκνοις θέλω·
Σοὶ δ' οὐκ ἀρέσκει τἀγάθ', ἀλλ' αὐθαδίᾳ
Φίλους ἀπωθῇ· τοιγὰρ ἀλγυνῇ πλέον.
Μη. Χώρει· πόθῳ γὰρ τῆς νεοδμήτου κόρης
Αἱρῇ, χρονίζων δωμάτων ἐξώπιος.
Νύμφευ'· ἴσως γὰρ, σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται,
Γαμεῖς τοιοῦτον, ὥστε σ' ἀρνεῖσθαι, γάμον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

1 Ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν
2 Ἐλθόντες, οὐκ εὐδοξίαν
3 Οὐδ' ἀρετὰν παρέδωκαν
4 Ἀνδράσιν· εἰ δ' ἅλις ἔλθοι
5 Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς
6 Εὔχαρις οὕτω.
7 Μή ποτ', ὦ δέσποιν', ἐπ' ἐμοὶ
8 Χρυσέων τόξων ἐφείης
9 Ἱμέρῳ χρίσασ', ἄφυκτον οἰστόν.

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Στέργοι δέ με σωφροσύνα,
" 2 Δώρημα κάλλιστον θεῶν.
3 Μηδέ ποτ' ἀμφιλόγους ὀρ-
4 γὰς, ἀκόρεστά τε νείκη
5 Θυμὸν ἐκπλήξασ' ἑτέ-
6 ροις ἐπὶ λέκτροις
7 Προσβάλοιμ'. ὦ δεινὰ Κύπρις,
8 Ἀπολέμους εὐνὰς σεβίζου-
9 σ', ὀξύφρων κρίναι λέχη γυναικῶν.

Στροφὴ β'.

1 Ὦ πατρὶς, ὦ δῶμά τ' ἐμὸν,
2 Μὴ δῆτ' ἄπολις γενοίμαν,
3 Τὸν ἀμηχανίας ἔχουσα
4 Δυσπέρατον αἰ-
5 ῶν' οἰκτροτάτων ἀχέων.
6 Θανάτῳ θανάτῳ πάρος δαμείην,

Med. Neque tuis hoſpitibus utemur,
Neque quicquam accipiemus, neque *quidquam* nobis des.
" Improbi enim viri dona juvamen non habent, *nihil juvant.*
Ja. Ego tamen teſtor deos,
Quòd volo tibi liberiſque omnia ſuppeditare:
Tibi verò non placent bona: ſed cum contumaciâ
Amicos repellis; quamobrem dolebis magis.
Med. Vade: amore enim novæ ſponſæ
Captus maceraris, tardans extra domum.
Duc eam: fortaſſis enim (cum Deo autem dicetur)
Eas celebrabis nuptias, quas tu ipſe *poſtea pœnit. ductus* recuſabis.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

1 Amores quidem nimium immoderati
2 Venientes, non bonum nomen,
3 Neque laudem *gloriámque* conciliant
4 Viris: ſi verò moderatè veniat
5 Venus, non eſt alia Dea
6 Æquè grata.
7 Nunquam, ô domina *Venus*, adverſus me
8 Emittas ex aureis arcubus
9 Inevitabile telum, perunctum deſiderio.

Antiſtrophe 1.

" 1 Pudicitia verò me delectet,
" 2 Pulcherrimum donum deorū.
3 Nunquam ambigua certa-
4 mina, & inſatiabiles *i.e. immodicas* rixas
5 Conſternata animo propter alienum
6 illi conjugium,
7 Miſceam. O potens Venus,
8 Pacata conjugia colens,
9 Acutam ingenii aciem habens diſcerne lectos mulierum.

Strophe 2.

1 O patria, ô domus mea,
2 Nunquam ſiem exul,
3 Habens paupertatis
4 Tranſactu difficilem vitam,
5 *In* acerbiſſimis doloribus.
6 Morte, morte prius domer,

Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς) παροιμία ἐστὶν, Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κοὐκ ὀνήσιμα. Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ.

624. Αἱρῇ) κρατῇ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. Ἐξώπιος) ἀντὶ τοῦ ἀφανῶς αὐτῆς, ἔξω τῶν ὀφθαλμῶν τῆς κόρης ὢν, ὅπως ἦν φανερὸς, ἀντὶ τοῦ φανερός. Ὥστε σ' ἀρνεῖσθαι) ὥστε μεταμεληθῆναί σε ἐπὶ τῷ γάμῳ. Ἔρωτες) τοῦτο ὁ χορὸς λέγει περὶ τῆς Μηδείας, ἐρώσης τοῦ Ἰάσονος, εὐχόμενος μὴ τοιοῦτον ἔχειν ἔρωτα. ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἐρώτων, περιστάσεις τοῖς ἀνθρώποις συμβαίνουσιν. Μηδέποτ' ὦ δέσποινα) τὸ ἑξῆς μηδέποτε, ὦ δέσποινα, ἐκ χρυσέων τόξων ἐπ' ἐμοὶ ἐφείης ἄφυκτον οἰστὸν ἱμέρῳ χρίσασα· μὴ ποιήσῃς τοιοῦτον ἔρωτα ἐμπεσεῖν εἰς ἐμὲ, ὦ Ἀφροδίτη, ὥσπερ εἰς τὴν Μήδειαν. 639. Ἀκόρεστά τε νείκη) μηδὲ εἰς νείκη, μηδὲ εἰς ὀργὰς καὶ εἰς φιλονείκους λόγους, καὶ ὀργῆς κινητικούς. Νείκη) τὰ νείκη κατ' εὐθεῖαν πληθυντικὴν εἴρηται, τουτέστι τὰς μάχας καὶ τὰς φιλονεικίας ἀπαύστους.

643. Ἀπολέμους) ἐν τῷ ἀπολέμους. σεβίζουσα δὲ, προκρίνασα, προτιμῶσα. Ἄλλως· κρίναι τὰ λέκτρα τῶν γυναικῶν. ἢ ἵνα σεβίζουσα τὰς ἀπολέμους εὐνὰς, ὅ ἐστι προσκυνάζουσα ἀπολέμους, ἤγουν ἀφιλονείκους. ὃ, τιμῶσα δὲ ἡ Ἀφροδίτη τὰς εὐνὰς τὰς ἀπολέμους, καὶ ἐάσω αὐτὰς σεβάζειν. ἢ ὀξύφρονα τὴν Ἀφροδίτην φησὶν, ἐπεὶ ὀξεῖς οἱ ἔρωτες αὐτῆς, καὶ ὑποδέχε-

ANNOTATIONES.

V. 618. Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει) Simile hoc *Sophocleum*, Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κοὐκ ὀνήσιμα. Ajax Flagell. v. 676. Quibus utriſque *Homerus* anſam dedit *Iliad.* I. v. 378.

Ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα· τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Ut obiter verò hic notem, multa *Græcè* extant ad formam ἄδωρα δῶρα, ut *Hecub.* v. 612. Νύμφην τ' ἄνυμφον, παρθένον τ' ἀπάρθενον. Et *Supplic.* v. 32. Δεσμὸν δ' ἄδεσμον τόνδ' ἔχουσα φυλλάδος. Sic *Phœniſſ.* v. 1054. γάμους δυσγάμους. Sic μήτηρ ἀμήτωρ, χάρις ἄχαρις, ἄγαμος γάμος &c. Sic *Homer.* δύσπαρις & Μήτηρ δύσμητερ &c. & Αἰνόπαρις *Euripi.* Hecub. v. 945. Vid. *Supplic.* v. 32. Ex quibus utriſque *Alcman*, Δύσπαρις, αἰνόπαρις, κακὸν Ἑλλάδι βωτιανείρᾳ. Ita *Latini* Innuptas Nuptias, Mentes dementes, Vid. *Andr. Schott.* Nod. *Ciceron.* l. 1. c. 17. Et *Petr. Victorii* Variar. Lection. l. 10. c. 12. *Joſua Barnes.*

V. 626. Γαμεῖς τοιοῦτον) τι vox in τοιοῦτον communis eſt Syllaba, & in hoc loco brevis: Vid. Not. ad *Hecub.* v. 1108.

V. 627. Ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν) Verſionem hujus loci meliùs ab *Hugone Grotio* factam puto, quàm à noſtro *Buchanano*, conferat qui velit; ita *Grotius*,

Quicunque modum non ſervat Amor,
Hunc & Virtus & Fama fugit:
At ſi veniat moderata Venus,
Nulla eſt æquè pulchra Dearum.
Parce, auratos, Dea, parce, precor,
Arcus in me tentare tuos:
Parce indomita ſtringere tela,
Deſiderii tiŝta veneno.

De Moderato Amore vide *Tobiæ Magiri* Polymnemon. Titulo *Amor* Puellarum §. 9. ubi hunc locum expendit. *Pindarus*, εἴη καιρῷ, καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι κατὰ καιρόν. Antholog. Ὥρη ἐρᾶν, ὥρη δὲ γαμεῖν, ὥρη δὲ πεπαῦσθαι. *Oppian.* Halieut. l. 4. v. 32. Ὃ δ' ἐκλαζόμενος, ὅσσον ἔολπε Κύπριδι καλὸν ἕκ τε καὶ ἐν σέρνοισι φυλάσσει. Vide quæ Nos ad *Euripid.* Antigon. v. 17. & locum *Iphigeniæ* Aulidenſis ibi citatum cum hoc conferas. Vide etiam quæ Nos ad *Euripid.* Æolum v. 36. *Joſua Barnes.*

V. 634. Ἐφείης) Ita nos cum *Æmylio Porto*, rejecto ἐφίεις.

V 635. Οἰστόν) In ſcanſione ut οἰστὸν legendum.

" 7 Ἀμέ-

" 7 Ἁμέραν τάνδ' ἐξανύσαιμι. Μόχθων
" 8 Δ' οὐκ ἄλλος ὕπερθεν,
" 9 Ἢ γᾶς πατρίας στέρεσθαι.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Εἴδομεν, οὐκ ἐξ ἑτέρων
2 Μῦθον ἔχομεν φράσασθαι.
3 Σὲ γὰρ οὐ πόλις, οὐ φίλων τις
4 Ὤικτειρε, παθοῦσαν
5 Δεινότατον παθέων.
" 6 Ἀχάριστος ὄλοιθ', ὅτῳ πάρεστι
" 7 Μὴ φίλους τιμᾷν, καθαρὰν ἀνοίξαν-
" 8 τι κλῇδα φρενῶν·
" 9 Κἀμοὶ φίλος οὔ ποτ' ἔσται.

Ἴαμβοι.

Αι. Μήδεια, χαῖρε· τοῦδε γὰρ προοίμιον
Κάλλιον οὐδεὶς οἶδε προσφωνεῖν * φίλους. *[illegible] φίλοις
Μη. Ὦ χαῖρε καὶ σύ, παῖ σοφοῦ Πανδίονος,
Αἰγεῦ. πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπιστρωφᾷ πέδον;
Αι. Φοίβου παλαιὸν ἐκλιπὼν χρηστήριον.
Μη. Τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἐστάλης;
Αι. Παίδων ἐρευνῶν σπέρμ', ὅπως γένοιτό μοι.
Μη. Πρὸς θεῶν, ἄπαις γὰρ δεῦρ' ἀεὶ τείνεις βίον;
Αι. Ἄπαιδές ἐσμεν, δαίμονός τινος τύχῃ.
Μη. Δάμαρτος οὔσης, ἢ λέχους ἄπειρος ὤν;
Αι. Οὐκ ἐσμὲν εὐνῆς ἄζυγες γαμηλίου.
Μη. Τί δῆτα Φοῖβος εἶπέ σοι παίδων πέρι;
Αι. Σοφώτερ', ἢ κατ' ἄνδρα συμβαλεῖν, ἔπη.
Μη. Θέμις δ' ἂν ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;
Αι. Μάλιστ', ἐπεί τοι καὶ σοφῆς δεῖται φρενός.
Μη. Τί δῆτ' ἔχρησε, λέξον, εἰ θέμις κλύειν.
Αι. Ἀσκοῦ με τὸν προὔχοντα μὴ λῦσαι πόδα.
Μη. Πρὶν ἂν τί δράσῃς, ἢ τίν' ἐξίκῃ χθόνα;
Αι. Πρὶν ἂν πατρῴαν αὖθις ἑστίαν μόλω.
Μη. Σὺ δ' ὡς τί χρῄζων, τήνδε ναυστολεῖς χθόνα;

" 7 Hoc die confecto. Malû enim
" 8 Non eſt aliud majus,
" 9 Quàm ſolo patrio privari.

Antiſtrophe 2.

1 Vidimus, non ex alienis
2 Sermonibus *hæc* poſſumus referre.
3 Te enim neque civitas, neque aliquis amicorum
4 Miſeratus eſt, quæ paſſa es
5 Graviſſima mala.
" 6 Pereat invíſus, qui non vult
" 7 Amicos juvare, aperiens candidam
" 8 Clavem pectoris;
" 9 Nec mihi unquam erit amicus *talis*.

Ægeus.

Salve Medæa: hoc enim exordio
Pulchrius nemo novit *aliud* ad ſalutandum amicos.
Med. Salve & tu, ô fili ſapientis Pandionis.
Ægeu, unde accedis ſolum hujus terræ?
Æg. Relicto antiquo ſacello Apollinis.
Med. Quare verò ad umbilicum terræ, ubi eſt oraculum, iviſti?
Æg. Quærens quomodo mihi contingat ſatio liberorum.
Med. Per Deos, ergo ſine liberis adhuc trahis vitam?
Æg. Sumus ſine liberis, dæmonis alicujus invidiâ.
Med. Cùm habeas uxorem, an es ſine uxore?
Æg. Non ſumus lecti nuptialis expertes.
Med. Quid igitur dixit tibi Phœbus de liberis?
Æg. Obſcuriora verba, quàm ut poſſit homo conjicere.
Med. Eſtne fas nos ſcire oraculum Dei?
Æg. Maximè, quidoq. & ſapientis indiget mĕtis. *acutæq. poſt. ing.*
Med. Quid igitur reſpondit? dicito, ſi fas eſt audire.
Æg. Nè ego prominentem utris ſolverem pedem.
Med. Priuſquam quid facias, aut ad quam terram venias?
Æg. Priuſquam patrios ruſus ad lares venero.
Med. Tu verò quâ re indigens navigas in hanc terram?

Μόχθων οὐκ ἄλλος) τῶν μόχθων τῶν ἐν ἀνθρώποις οὐδεὶς ἄλλος μείζων, ἢ τὸ στέρεσθαι τῆς πατρίδος. μόχθων δὲ λέγει, τῶν συμφορῶν. Ὅμηρος ἐκ τοῦ ἐναντίου. * Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος, οὐδὲ τοκήων. τοῦτο δὲ αὐτὸ τὸ στέρεσθαι τῆς πατρίδος, ὅτι πάνδεινόν ἐστιν, αὐτοὶ ὄψιν ἑωράμεθα ἐπὶ τῆς Μηδείας, καὶ οὐκ ἐξ ἀκοῆς τοῦτο μανθάνομεν. 665. Σοφοῦ Πανδίονος) ἐπιφορός ἐστιν ὁ Εὐριπίδης εἰς τὸ λέγειν σοφὸς καὶ σοφή, πρὸς μηδὲν χρήσιμον παραλαμβάνων τὸ ὄνομα. κατὰ τί γὰρ σοφὸς ὁ Πανδίων γίνεται; οὐ γὰρ δὴ ὀνόμασε τοιοῦτον αὐτοῦ τὸ ἔργον. ἀλλ' οὐδὲ πανουργίας ἐχόμενον, ὥστε διὰ τοῦτο λέγεσθαι αὐτὸν σοφόν· ἀλλ' ἁπλῶς παραπληρώματι χρῆται τῇ λέξει. Αἰγεῦ πόθεν) λέγουσι τὸν Αἰγέα εἰς Τροιζῆνα ἐληλυθέναι, διὰ τὸ δεδοικέναι περὶ τὴν παροῦσαν τὴν πορείαν, Σίνιδος κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐπιπολάζοντος. Νεόφρων δὲ εἰς Κόρινθον τὸν Αἰγέα φησὶ παραγενέσθαι πρὸς Μήδειαν, ἕνεκα τοῦ σαφηνισθῆναι αὐτῷ τὸν χρησμὸν ὑπ' αὐτῆς τῆς Μηδείας, γράφων οὕτως· Καὶ γάρ τιν' αὐτὸς ἦλθον λύσιν μαθεῖν, Σοῦ φροῦν. † Θεῖαν γὰρ ὄσσαν, ἥν ἔχρησέ μοι Φοῖβος προμάντις, συμβαλεῖν ἀμηχανῶ· Σοὶ δ' εἰς λόγους μολὼν γὰρ ἤλπιζον μαθεῖν. Τί δ' ὀμφαλὸν γῆς) τὸ μέσον τῆς οἰκουμένης τὸ μαντεῖον. ἐστάλης δέ, ἀπεδήμησας, ὥδευσας. Οὐκ ἐσμὲν εὐνῆς.) πρώτην ἔσχε Μελίτην τὴν Ὅπλητος, δευτέραν Χαλκιόπην τὴν Χαλκώδοντος, τρίτην τὴν Μήδειαν. Δεῦρ' ἀεί) ἀντὶ τοῦ μέχρι νῦν ἄπαις ὑπάρχεις. τὸ δὲ ἀεί, ἀντὶ τοῦ ἕως τοῦ νῦν. σεσημείωται δέ, ἐπεὶ τὸ δεῦρο χρονικὸν εἶπεν. ἢ οὕτως. ἀντὶ τοῦ ἕως χρόνου τούτου ἄπαις τυγχάνεις; τὸ δὲ ἀεὶ Εὐριπίδης ἐπὶ χρόνου τάσσει. ἀντὶ τοῦ ἕως τοῦ δεῦρο. νῦν δὲ ἐπὶ χρόνου. καὶ σημείωσαι. Μάλιστ' ἐπεί τοι) σοφωτέρας διανοίας χρείαν ἔχει τὰ ἤδη λεγόμενα ῥήματα. 679. Ἀσκοῦ με) χρησμὸς δοθεὶς τῷ Αἰγεῖ, οὗτός ἐστιν. Ἀσκοῦ τὸν προὔχοντα πόδα, μέγα φέρτατε λαῶν, Μὴ λῦσαι, πρὶν γουνὸν Ἀθηναίων ἀφικέσθαι. Ἀσκοῦ οὖν τῆς γαστρός· Πόδα δὲ τὸ μόριον. παρόσον ὡς ὁ ποδεὼν τοῦ ἀσκοῦ προέχει. λέγει οὖν, ὅτι ἔχρησέ μοι μὴ συνελθεῖν ἑτέρᾳ, πρὶν ἐπιβῆναι τῆς πατρίδος. τοῦτο γὰρ αἰνίττεται, ὅπερ αὐτὸς οὐ συνίησιν. ἀσκὸν τοίνυν λέγει τὸν περὶ τὴν γαστέρα τόπον. Ἀρχίλοχος, καὶ πονῶ δρῆστιν ἐπ' ἀσκόν, μαζός τι μηρίς. δρῆστιν λέγων, οἷα δρώμενά τι. πολλάκις δὲ εἰώθασι λέγειν, τὸ τοῦ ἀνδρὸς αἰδοῖον.

* *Hom.* Odyſſ. I. v. 34. † Θεῖαν γὰρ ὄσσαν &c.) τὸ Θεῖ in Θεῖαν eſt ſyllaba Communis (quales videſis in Notis ad *Hecub.* v. 1108.) Hi enim quatuor Verſus ſunt *Iambici* ex *Neophrone* Tragico Poetâ. Vid. *Sam. Petiti* Miſcell. 6. c. 15. à quo tamen ultro Nos digredimur.

ANNOTATIONES.

V. 660. Ἀχάριστος ὄλοιθ' &c.) Hunc locum gratiſſimæ mihi *Amicitiæ* gratiâ, *Grotio* vertente, addo,

Pereat, pereat genus exoſum,
Qui non verâ coluêre fide,
Et reſeratâ fore ſinceri
Cordis, Amicos: Mihi nè tales
Unquam eveniat noſſe ſodales.

Vide quæ Nos pleniùs de Amicitiâ ad *Herc. Fur.* v. 1425. *J. Barnes.*

V. 663. Χαῖρε) De hâc ſalutandi formâ Vid. quæ nos ad *Electr.* v. 1357.

V. 668. Ἐστάλης;) Hoc verbum ſuo jam loco reſtituimus, à *Scholiaſtâ* edocti, & τὸ ἱκάνεις, quod ex gloſsâ in textum irrepſerat, rejecimus. Vid. de hâc re *Gul. Canteri* Novar. Lection. l. 4. c. 1.

V. 679. Ἀσκοῦ με τὸν προὔχοντα μὴ λῦσαι πόδα &c.) *Euripides* in hoc loco *ſtrictim*, non ipſa verba Oraculi profert; ea enim Heroico erant metro dicta, quomodo à *Plutarcho* & *Scholiaſtâ Euripidis* proferuntur; notanda autem eſt quædam variatio: hi enim ποδεῶνα, ὦ φέρτατε, ut *Muretus*. alii, quorum *Iſaacus Tzetzes* in *Lycophron* p. 86. πυθμένα. alii denique πόδα, μέγα φέρτατε; & *Plutarchus* in *Theſeo* pro γουνὸν Ἀθηναίων legit δῆμον Ἀθηνῶν εἰσαφικέσθαι. *Tzetzes* item loco ſupra laudato, εἰς ἄκρην. Hoc autem Oraculum ità vertit *Antonius Muretus* Var. Lection. l. 3. c. 14.

Ne ſolvas ex Utre pedem, qui prominet, ante
Cecropia pingues quàm ſis delatus in agros.

Ibidem ille haud ineptè diſputat de raro *Veneris* uſu, ſiquis liberis procreandis operam dare velit, quem videſis. Vid. *Suppl.* v. 7. & *Pauli Leopardi* Emendat. l. 7. c. 13. *Joſua Barnes.*

Αι. Πιτθεὺς τίς ἐστι γῆς ἄναξ Τροιζηνίας.
Μη. Παῖς, ὡς λέγουσι, Πέλοπος εὐσεβέστατος.
Αι. Τούτῳ θεοῦ μάντευμα κοινῶσαι θέλω.
Μη. Σοφὸς γὰρ ἀνὴρ, καὶ τρίβων τὰ τοιάδε.
Αι. Κἀμοί γε πάντων φίλτατος δορυξένων.
Μη. Ἀλλ' εὐτυχοίης, καὶ τύχοις ὅσων ἐρᾷς.
Αι. Τί γὰρ σὸν ὄμμα χρώς τε συντέτηχ' ὅδε;
Μη. Αἰγεῦ, κάκιστός ἐστι μοι πάντων πόσις.
Αι. Τί φής; σαφῶς μοι σὰς φράσον δυσθυμίας.
Μη. Ἀδικεῖ μ' Ἰάσων, οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ παθών.
Αι. Τί χρῆμα δράσας; φράζε μοι σαφέστερον.
Μη. Γυναῖκ' ἐφ' ἡμῖν δεσπότιν δόμων ἔχει.
Αι. Ἦ που τετόλμηκ' ἔργον αἴσχιστον τόδε;
Μη. Σάφ' ἴσθ'· ἄτιμοι δ' ἐσμὲν οἱ πρὸ τοῦ φίλοι.
Αι. Πότερον ἐρασθεὶς, ἢ σὸν ἐχθαίρων λέχος;
Μη. Μέγαν γ' ἔρωτα· πιστὸς οὐκ ἔφυ φίλοις.
Αι. Ἴτω νυν, εἴπερ ὡς λέγεις ἐστὶν κακός.
Μη. Ἀνδρῶν τυράννων κῆδος ἠράσθη λαβεῖν.
Αι. Δίδωσι δ' αὐτῷ τίς; πέραινέ μοι λόγον.
Μη. Κρέων, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς Κορινθίας.
Αι. Συγγνωστὰ μὲν γὰρ ἦν, σε λυπεῖσθαι, γύναι.
Μη. Ὄλωλα· καὶ πρός γ' ἐξελαύνομαι χθονός.
Αι. Πρὸς τοῦ; τόδ' ἄλλο καινὸν αὖ λέγεις κακόν.
Μη. Κρέων μ' ἐλαύνει φυγάδα τῆσδ' ἔξω χθονός.
Αι. Ἐᾷ δ' Ἰάσων; οὐδὲ ταῦτ' ἐπῄνεσα.
Μη. Λόγῳ μὲν οὐχὶ, καρτερεῖν δὲ βούλεται.
Ἀλλ' ἀντομαί σε τῆσδε πρὸς γενειάδος,
Γονάτων τε τῶν σῶν, ἱκεσία δὲ γίγνομαι,
Οἴκτειρον, οἴκτειρόν με τὴν δυσδαίμονα,
Καὶ μή μ' ἔρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδῃς·
Δέξαι δὲ χώρᾳ καὶ δόμοις ἐφέστιον.
Οὕτως ἔρως σοὶ πρὸς θεῶν τελεσφόρος
Γένοιτο παίδων, καὐτὸς ὄλβιος θάνοις.
Εὕρημα δ' οὐκ οἶσθ', οἷον ηὕρηκας τόδε·
Παύσω δέ σ' ὄντ' ἄπαιδα, καὶ παίδων γονὰς
Σπεῖραί σε θήσω· τοιάδ' οἶδα φάρμακα.
Αι. Πολλῶν ἕκατι τήνδε σοι δοῦναι χάριν,
Γύναι, πρόθυμός εἰμι· πρῶτα μὲν θεῶν,
Ἔπειτα παίδων, ὧν ἐπαγγέλλῃ γονάς.
Εἰς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι πᾶς ἐγώ.
Οὕτω δ' ἔχοιμι. σοῦ μὲν ἐλθούσης χθόνα,
Πειράσομαί σου προξενεῖν δίκαιος ὤν.
Τοσόνγε μέντοι σοὶ προσημαίνω, γύναι,
Ἐκ τῆσδε μὲν γῆς οὔ σ' ἄγειν βουλήσομαι.
Αὐτὴ δ' ἐάνπερ εἰς ἐμοὺς ἔλθῃς δόμους,
Μενεῖς ἄσυλος, κοὔ σε μὴ μεθῶ ποτε.
Ἐκ τῆσδε δ' αὐτὴ γῆς ἀπαλλάσσου πόδα·

686. Τρίβων τὰ τοιάδε) ἔμπειρος ὤν. περιπεπειραμένος τῶν τὰ τοιαῦτα λέγειν. τουτέστι τῶν χρησμῶν.

Δορυξένων) οἱ κατὰ τὸν πόλεμον πρὸς ἀλλήλους φιλίαν πεποιηκότες, ὡς Γλαῦκος καὶ Διομήδης. Τί χρῆμα δράσας) σεσημείωται ὁ στίχος, ὅτι καὶ ἐν Τηλέφῳ ἐστὶν, ὅτ' ἄρχει Μήδεια πρὸς μὲν δήμασι τυραννικοῖς.

[* 694. Γυναῖκ' ἐφ' ἡμῖν) ἔχει γυναῖκα τὴν Γλαύκην ἐμοὶ ἐπεισαγαγών.]

570. Πρὸς τοῦ) πρὸς τίνος;

708. Καρτερεῖν) ἀντὶ τοῦ κρατεῖν καὶ ἀντέχειν. καὶ τὸν ἰσχυρὸν λέγουσι καρτερόν. Ἀρχίλοχος, ἡ δ' Ἀθήνη τε καρτερὸς μυλοτρόφος. φησὶν ὅτι τῷ λόγῳ μὲν παραιτεῖται, τῷ δὲ ἔργῳ οὐ θέλει κρατεῖν καὶ ἀντέχειν. [* Ἄλλως. λόγῳ μὲν οὐκ ἐπαινεῖ τὸ ἐξοικισμόν με· ὑπομένει δὲ ἐᾷ καὶ οὐ κωλύει.]

722. Εἰς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι) κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τῆς παιδοποιΐας ἔρημός εἰμι. ἢ τὸ φροῦδον, ἀντὶ τοῦ πρόθυμον καὶ ἀσπουδαστόν. ὅπως εἰς τὸ παῖδας ποιῆσαι, πάνυ ἐσπούδακα, καὶ πρόθυμός εἰμι. ἔτι δὲ κυρίως ὁ προσδοκῶν.

Æg. Eſt quiſpiam Pitheus, rex terræ Trœzeniæ.
Med. Filius Pelopis, ut aiunt, piiſſimus.
Æg. Cum hoc Dei oraculum communicare volo.
Med. Eſt enim vir ſapiens, & exercitatiſſimus in hujuſmodi *rebus*.
Æg. Et mihi chariſſimus amicorum, quos in militiâ paravi.
Med. Benè igitur tecum agatur, & conſequaris quæ expetis.
Æg. Quare verò oculi tui & corpus ita contabuerunt?
Med. Ægeu, peſſimus eſt mihi omnium maritus.
Æg. Quid ais? dic mihi apertè tuam triſtitiam.
Med. Jaſon injuriâ me afficit, nullâ à me affectus.
Æg. Quo facinore facto? dic mihi apertius.
Med. Habet aliam uxorem præter me, dominam hujus domûs.
Æg. An igitur auſus eſt hanc turpiſſimam rem?
M. Certò ſcias: nos v. qui antè eramus amici, rejecti ſumus ignom.
Æg. Utrum *alterius* amore captus, an tuum exoſus lectum?
Med. Magno ſane amore *captus*: fidelis non fuit amicis.
Æg. Eat ergò, *i.e. valeat*, ſiquidem eſt malus, ut dicis.
Med. Cupivit accipere affinitatem regum.
Æg. Quis verò dat ei? pertexe hanc orationem.
Med. Creon, qui dominus eſt hujus terræ Corinthiacæ.
Æg. Ignoſcendum igitur tibi eſt, quòd doles, ô mulier.
Med. Perii; præter hoc etiam expellor ex hâc terrâ.
Æg. A quo? hoc aliud rurſus novum narras malum.
Med. Creon me exulem expellit ex hâc terrâ.
Æg. Et permittit Jaſon? neq; hæc quidem laudo.
Med. Verbis quidē non *permittit hoc*: ſed *tamen reipsâ* pati vult.
Sed rogo te ſupplex per genas has,
Et tua genua, ſupplex jam *tibi* fio,
Miſerere, miſerere mei infelicis,
Neque me deſertam *ac* ejectam aſpicias;
Sed recipe me hoſpitam in tuam regionem & domum.
Sic tibi amor à Diis fœcundus
Liberis fiat, & ipſe beatus moriaris.
Lucrum autem non ſcis quantum inveneris hic:
Faciam enim ut non amplius ſis ſine liberis, ſed liberos
Procreare ut poſſis, efficiam: talia pharmaca novi.
Æg. Propter multa tibi hanc gratiam dare
Sum paratus, ô mulier. Primum quidem propter deos,
Deinde propter liberos, quorum generationem promittis.
Ad hoc enim ego jam prorſus ſum ineptus.
Sic verò *utinam* habeam. Tu igitur ubi veneris *in Atticum* agrum,
Conabor te hoſpitio excipere, quia ſum juſtus.
Tantum verò hoc tibi prædico, mulier,
Nolo quidem te ex hâc terrâ abducere:
Quòd ſi ipſa veneris in meam domum,
Manebis ibi tuta, neque dimittam te unquam.
Ex hoc verò agro tu ipſa diſcedens effer pedem:

** Hos locos addidit *Joſua Barnes*.

ANNOTATIONES.

V. 686. Τρίβων τὰ τοιάδε) τρίβων, eſt Vox *media*, hic in meliorem capitur partem; ut & *Rheſ.* v. 625. Τρίβων γάρ εἶ τὰ κομψὰ καὶ νοεῖν σοφός, ubi & *Accuſativum* habet, ut hîc loci. Aliàs *Genitivo* gaudet & in malam partem frequentiùs ſumitur, ita *Bacch.* v. 716. Καί τις πλάνης κατ' ἄστυ καὶ τρίβων λόγων. Vid. quæ Nos ad utrumque locum, ſuprà citatum. *Joſua Barnes.*

Ἀναίτιος

Ἀναίτιος γὰρ καὶ ξένοις εἶναι θέλω.
Μη. Ἔσται τάδ'· ἀλλὰ πίστις εἰ γένοιτό μοι
Τούτων, ἔχοιμ' ἂν πάντα πρὸς σέθεν καλῶς.
Αι. Μῶν οὐ πέποιθας; ἢ τί σοι τὸ δυσχερές;
Μη. Πέποιθα· Πελίου δ' ἐχθρός ἐστί μοι δόμος,
Κρέων τε· τούτοις δ', ὁρκίοισι μὲν ζυγεὶς,
Ἄγουσιν οὐ μεθῇς ἂν ἐκ γαίης ἐμέ.
Λόγοις δὲ συμβὰς, καὶ θεῶν ἀνώμοτος,
Φίλος γένοι' ἂν, * κἀπικηρυκεύμασιν
Οὐκ ἂν πίθοιο. τἀμὰ μὲν γὰρ ἀσθενῆ·
Τοῖσδ' ὄλβος ἐστὶ, καὶ δόμος τυραννικός.
Αι. Πολλὴν ἔλεξας ἐν λόγοις προμηθίαν.
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι δρᾷν τάδ', οὐκ ἀφίσταμαι,
Ἐμοί τε γὰρ τάδ' ἐστὶν ἀσφαλέστερα,
Σκῆψίν τιν' ἐχθροῖς σοῖς ἔχοντα δεικνύναι·
Τὸ σόν τ' ἄραρε μᾶλλον· ἐξηγοῦ θεούς.
Μη. Ὄμνυ πέδον γῆς, πατέρα θ' Ἥλιον πατρὸς
Τοὐμοῦ, θεῶν τε συντιθεὶς ἅπαν γένος.
Αι. Τί χρῆμα δράσειν; ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.
Μη. Μήτ' αὐτὸς ἐκ γῆς σῆς ἔμ' ἐκβαλεῖν ποτέ·
Μήτ', ἄλλος ἤν τις τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν ἄγειν
Χρῄζῃ, μεθήσειν ζῶν ἑκουσίῳ τρόπῳ.
Αι. Ὄμνυμι γαῖαν, λαμπρὸν ἡλίου τε φῶς,
Θεούς τε πάντας, ἐμμενεῖν, ἅ σου κλύω.
Μη. Ἀρκεῖ· τί δ' ὅρκῳ τῷδε μὴ 'μμένων πάθοις;
Αι. Ἃ τοῖσι δυσσεβοῦσι γίγνεται βροτῶν.
Μη. Χαίρων πορεύου· πάντα γὰρ καλῶς ἔχει.
Κἀγὼ πόλιν σὴν ὡς τάχιστ' ἀφίξομαι,
Πράξασ' ἃ μέλλω, καὶ τυχοῦσ' * ἃ βούλομαι.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ἀλλά σ' ὁ Μαίας πομπαῖος ἄναξ
Πελάσειε δόμοις.
Ὧν τ' ἐπίνοιαν σπεύδεις κατέχων,
Πράξειας· ἐπεὶ γενναῖος ἀνὴρ,
Αἰγεῦ, παρ' ἐμοὶ δεδόκησαι.

* al. κ[illegible]ρυκεύματα.

* al. ὧν.

Inculpabilis enim etiam apud hoſpites eſſe volo.
Med. Erunt hæc, *& ita fient:* ſed ſi fides daretur mihi
Horum, haberem omnia præclarè à te.
Æg. Annon confidis? aut quid tibi eſt moleſtum?
Med. Confido. Sed domus Peliæ eſt mihi inimica,
Et Creon? his enim, ſi jurejurando mihi devinctus fueris,
Abducere volentibus me ex agro non permittes *nec trades.*
Verbis verò compoſitione factâ, & diis jurejurando obſtrictus,
Amicus eris *illis*, & *inimicorum meorum* legationibus
Non parebis, *ut ipſis me dedas.* Res enim meæ ſunt infirmæ:
Illis verò ſunt opes, & domus regia.
Æg. Oſtendiſti magnam providentiam in tuâ oratione.
Sed ſi placet tibi hæc facere, non recuſo:
Mihi enim hæc quoque tutiora ſunt,
Si oſtendere poſſim aliquam excuſationem tuis inimicis:
Et tua res erit firmior; præi verbis quos jurem deos.
Med. Jura ſolum terræ, & Solem patrem patris
Mei, & totum ſimul genus Deorum.
Æg. Quam rem facturum, aut quid non facturum? dicito.
Me. Quod neque tu ejecturus me ſis unquam è terra tuâ,
Neque, alius ſi quis meorum inimicorum me abducere
Velit, permiſſurum te id viventem & volentem.
Æg. Juro terram, & ſplendidum lumen Solis,
Et omnes deos, me his ſtaturum, quæ ex te audio.
Med. Satis eſt: quid a.patieris, ſi non præſtiteris hoc juſjurandū?
Æg. Quæ hominibus impiis ſolent accidere.
Med. Lætus abi: omnia enim rectè ſe habent.
Et ego *in* tuam civitatem quamprimùm veniam,
Ubi confecero quæ paro, & conſecuta fuero, quæ volo.

Chorus.

Sed te, rex, natus ex Maiâ, deductor
Ducat domum,
Et ea, quæcunque in animo habens feſtinas,
Perficias: quia præſtans vir,
Ægeu, apud me, *meo judicio,* viſus es.

Ἀναίτιος) ἀνέγκλητος, ἄμεμπτος. οὐδὲ γὰρ βούλομαι φησὶ ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Κρέοντα αἰτιαθῆναι, ὡς ἐγὼ αὐτός σε ἀπαγαγών. Πελίου δ' ἐχθρὸς) κατὰ κοινοῦ τὸ ἐχθρός. ὁ δὲ νοῦς, σοὶ μὲν θαρρῶ καὶ πεπίστευκα, ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ ἄρα ὁ τοῦ Πελίου δόμος καὶ ὁ Κρέων ἐχθροί μου ὄντες βιάσωνταί σε, καὶ [illegible] περιΐδοις με ἂν αὐτοῖς, ὅθεν ὁρκῶ σε. τοῦτο βουλομένη ποιῆσαί σε, ὡς οὐκ ἂν με προδῷς. Τούτοις δ' ὁρκίοισι μὲν) ἐγκατειλημμένος, ἐμπεπλεγμένος. ἀντὶ τοῦ μετὰ βίας ἄγουσι. τὸ δὲ ἑξῆς τούτοις ἄγουσιν οὐ μεθῇς ἄν. τούτοις δ' ἐν ὅρκοις ζυγείς. ὁ νοῦς. τούτοις δὲ τοῖς ἄγουσί με καὶ βιαζομένοις, οὐκ ἂν ἐκδοίης ὅρκοις προκατειλημμένος. διὸ βούλομαί σε ὀμνύειν. ἐὰν γὰρ ὀμόσῃς μοι τοῖς περὶ τὸν Κρέοντα βουλομένοις με ἄγειν ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς, οὐκ ἂν μεθείης, ἀλλ' ἐξαιτουμένοις με ἄγειν, οὐκ ἂν δοίης. μὴ ὀμόσας, δὲ φίλος γένοιο αὐτοῖς διὰ τοῦ ἐπικηρυκεύματος, θέλει εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ ἐπικηρυκεύμασιν. λείπει δὲ ἡ διά. ἦν δὲ πᾶς ὁ λόγος, πέποιθα μὲν ἐν οἷς λέγεις μοι. ὁ δὲ τοῦ Πελίου δόμος, καὶ ὁ τοῦ Κρέοντος, ἐχθροὶ ἐμοί εἰσιν. τούτοις οὖν βουλομένοις ἐξαιτεῖσθαί με, οὐκ ἂν ἐκδοίης ὀμόσας. καὶ διὰ λόγων μόνον συνθεὶς, ὅπως ἂν ἐκείνων γένοιο φίλος. καὶ διὰ τὰ ἐπικηρυκεύματα, ὃ ἔστι τὰς πρεσβείας ἐξαιτουμένοις με ἐκδοίης ἂν αὐτοῖς. 737. Λόγοις δὲ συμβὰς) εἰ δὲ ἔλθοις εἰς τὴν σύμβασιν τῶν ἐμῶν λόγων, καὶ συνθήκας ἀνωμότους ποιήσαιο πρὸς ἐμὲ, εὖ οἶδα, ὅτι μοι φίλος γένοιο, καὶ ἐπίκουρος ἀσφαλὴς, καὶ οὐκ ἂν τὴν πρὸς ἐκείνους φιλίαν προκρίνειας. ἐπικηρυκεύματα χρεῖαι, τὰ διὰ τῶν κηρυγμάτων γινόμενα πρὸς φιλίας. κεῖται οὖν ἡ λέξις ἀντὶ τοῦ τῆς φιλίας. τῇ δὲ εὐθείᾳ ἀντὶ δοτικῆς κέχρηται. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, καὶ τοῖς ἐπικηρυκεύμασιν οὐκ ἂν πίθοιο. Δίδυμος δέ φησι ἐλλείπειν τὴν διὰ, διὰ τὰ ἐπικηρυκεύματα. Ἐμοί τε γὰρ) καὶ ἐμοί φησιν ἀσφαλές ἐστι πρὸς τὸ μηδεμίαν μέμψιν ἔχειν παρ' αὐτῶν, τὸ τὴν σκῆψιν ταύτην προβάλλεσθαι, τὸ φάσαι ὀμωμοκέναι μὴ προδοῦναί σε. καὶ τὸ σὸν [illegible] σε. βεβαιότερον ἔσται τὴν σκῆψιν ταύτην προΐσχοντί μοι. σκῆψιν δὲ λέγει τὸ ὀμωμοκέναι αὐτῇ. τὸ δὲ ἐξηγοῦ θεοὺς, ἀντὶ τοῦ ὀνόμαζε τοὺς θεοὺς, οὓς βούλει με ὀμόσαι. 759. Ἀλλά σ' ὁ Μαίας) ὁ χορὸς ἐπεύχεται Αἰγεῖ ἐπὶ τῇ ἐπαγγελίᾳ. πομπαῖον δὲ τὸν Ἑρμῆν λέγει, ἐπεὶ [illegible] καὶ εἰρηνικὸς ὁ θεός. οἱ δὲ ὁδεύοντες μάλιστα εἰρήνης δέονται.

A N N O T A T I O N E S.

V. 736. Μεθῇς ἂν) ita lego pro *μεθείης*, quod nullo cum ſenſu prius obtinuit. Et hâc quidem in parte *Gul. Cantero* aſſentio; nequaquam autem in verſu ſequenti; ubi ille legit *ἀνώμοτος*; licet & illi favere *Scholiaſtes* videatur; qui tamen paulò poſt apertè pro nobis facit. Paulò alitèr hunc locum exponit *M. Antonius Muretus* Variar. Lection. l. 7. c. 3. quem videſis. Senſum ſatis ex *Latinâ* Verſione expeditum habebis. *Joſua Barnes.*

V. 746. Ὄμνυ πέδον γῆς &c.) Ita *Latinus* apud *Virgil. Æn.* l. 12. v. 197. Terram, Mare, Sydera (i. e. Solem, inquit *Servius*) Juro. *Romani* tamen *Jovem* lapidem teſtabantur, Vide *Tobiæ Magiri* Polymneon titulo, *Juramentum.*

V. 758. Πράξασ' ἃ μέλλω, καὶ τυχοῦσ', ἃ βούλομαι) Ultimum ἃ audacter reſtituo, & ὧν, quod priùs aderat, in Marginem rejicio, *Heſychii* Veteris Grammatici Authoritate, qui ita legebat. Ita enim ille in A, ἃ) Βραχέως καὶ δασέως [illegible] ἄττα σημαίνει· παρὰ δὲ Δημοκρίτῳ ἴδια. καὶ παρ' Ὁμήρῳ δὲ τὰ ἑαυτοῦ, — τὰ ἃ [illegible] τάσσεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ὧν, ὡς καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Μηδείᾳ, πράξασ' ἃ μέλλω, καὶ τυχοῦσ' ἃ βούλομαι. Οὕτως δὲ καὶ Χοιροβοσκός, Αὐτοῖς, ἃ τάξει. Ita totidem verbis *Suidas*; ita ferè *Phavorinus*, Τίθεται καὶ ἀντὶ τοῦ ὧν, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Μηδείᾳ, Πράξασ' ἃ μέλλω, καὶ τυχοῦσ' ἃ βούλομαι. Supradictus *Heſychii* locus in aliquibus deſideratus additur ex Antiquis exemplaribus ad marginem. Hoc verò in loco αὐτῶν poteſt ſubintelligi, quaſi eſſet τυχοῦσ' αὐτῶν, ἃ βούλομαι, *Antecedens* ſanè in *Relativo* includitur, & *Relativum* ſolet verbum alterutrum ſequi, pro lubitu Authoris, ut ſit vel τυχοῦσ', ὧν βούλομαι, vel τυχοῦσ' ἃ βούλομαι. Quod obſervandum. *Joſua Barnes.*

Ὦ Ζεῦ) τοῦτο μόνον ἡ Μήδεια αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀναφωνεῖ τῇ δικαιοσύνῃ, καὶ τοῖς λοιποῖς θεοῖς ὡς εὐχαριστοῦσα, τὰ δὲ λοιπὰ πρὸς τὸν χορόν. Φίλαι) φίλας λέγει τὰς ἀπὸ τοῦ χοροῦ, πρὸς αὐτὰς γὰρ νῦν διηγεῖται. Εἰς ὁδὸν γὰρ, φησὶ, τοῦ εἰς τὴν τῆς νίκης ἀρχὴν ἐληλύθαμεν. Ἧ μάλιστ' ἐκάμνομεν) καθὸ μάλιστα ἐδυστύχουν. ἀλλ' ἔχουσα πρὸς ὃν καταφύγω, νῦν ἀνεύρηκα. Ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεθα) πεισόμεθα τὴν περαιτέρω τῶν κακῶν. ὅταν γὰρ ἀπόγεια δεθῇ, παύονται τῶν κυμάτων οἱ ναῦται. Λέξω δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν) μὴ νομίσῃς φησὶν ἡδέα καὶ προσηνῆ εἶναι, τὰ μέλλοντά σοι ῥηθήσεσθαι. ἔστι γὰρ ἀηδέα μὲν εἰς ἀκοὴν ἐλθεῖν, ἀναγκαῖα δὲ ὅμως. ὡς εἰ ἔλεγεν, οὐκ ὤφειλον μὲν ὑμῖν τοιαῦτα ἐπαγγέλλειν, ὡς ἔτι πράξειν κακῶς. ὅμως ἐπειδὴ εἰς τοῦτο τύχης ἤλθομεν, ἀκούσατε τὰ βεβουλευμένα, καίπερ ἀηδῆ ὄντα. αἰτήσομαι δὲ φησὶν αὐτὸν τοὺς παῖδας [illegible] ἐνταῦθα μεῖναι, καὶ αὐτοὺς ἐμοὶ συγκαταχθῆναι. ἀλλ' ἵνα πρότερον διακονήσωσί μοι πρὸς τὸν τῆς Γλαύκης θάνατον.

785. Τήνδε μὴ φυγεῖν χθόνα) γράφεται δῆθεν δὴ, ἵν' ᾖ ἀντὶ τοῦ ὡς δή. ἐνταῦθα μέντοι μάχεται μὲν τούτῳ ἀποσιωπᾶν ζει σοι, καὶ ἴσασι τὸν λέγειν σιωπῶντα.

Ἴαμβοι.

Μη. Ὦ Ζεῦ, δίκη τε Ζηνὸς, ἡλίου τε φῶς,
Νῦν καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν, φίλαι,
Γενησόμεσθα, κεἰς ὁδὸν βεβήκαμεν·
Νῦν δ' ἐλπὶς, ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς τίσειν δίκην.
Οὗτος γὰρ ἁνὴρ, ᾗ μάλιστ' ἐκάμνομεν,
Λιμὴν πέφανται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων·
Ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήσιον κάλων,
Μολόντες ἄστυ, καὶ πόλισμα Παλλάδος.
Ἤδη δὲ πάντα τἀμά σοι βουλεύματα
Λέξω· δέχου δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους.
Πέμψασ' ἐμῶν τιν' οἰκετῶν, Ἰάσονα
Εἰς ὄψιν ἐλθεῖν τὴν ἐμὴν αἰτήσομαι.
Μολόντι δ' αὐτῷ μαλθακοὺς λέξω λόγους,
Ὡς καὶ δοκεῖ μοι * ταῦτα, καὶ καλῶς ἔχειν   * ἐν ταυτά.
Γάμους τυράννων, οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει,
Καὶ ξύμφορ' εἶναι, καὶ καλῶς εἰργασμένα.
Παῖδας δὲ μεῖναι τοὺς ἐμοὺς αἰτήσομαι,
Οὐχ ὡς λιποῦσα πολεμίας ἐπὶ χθονὸς
Ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι,
Ἀλλ' ὡς δόλοισι παῖδα βασιλέως κτάνω.
Πέμψω γὰρ αὐτοὺς δῶρ' ἔχοντας ἐν χεροῖν,
Νύμφῃ φέροντας, τήνδε μὴ φύγειν χθόνα,
Λεπτόν τε πέπλον, καὶ πλόκον χρυσήλατον.
Κἄνπερ λαβοῦσα κόσμον ἀμφιθῇ χροΐ,
Κακῶς ὀλεῖται, πᾶς θ' ὃς ἂν θίγῃ κόρης·
Τοιοῖσδε χρίσω φαρμάκοις δωρήματα.
Ὤιμωξα δ', οἷον ἔργον ἔστ' ἐργαστέον
Τοὐντεῦθεν ἡμῖν· τέκνα γὰρ κατακτενῶ
Τἄμ'· οὔτις ἐστὶν, ὅς τις ἐξαιρήσεται.
Δόμον τε πάντα συγχέασ' Ἰάσονος,
Ἔξειμι γαίας, φιλτάτων παίδων φόνον
Φεύγουσα, καὶ τλᾶσ' ἔργον ἀνοσιώτατον.
" Οὐ γὰρ γελᾶσθαι τλητὸν ἐξ ἐχθρῶν, φίλαι.
Ἴτω· τί μοι ζῆν κέρδος; οὔτ' ἐμοὶ πατρὶς,
Οὔτ' οἶκός ἐστιν, οὔτ' ἀποστροφὴ κακῶν.
Ἡμάρτανον τόθ', ἡνίκ' ἐξελίμπανον
Δόμους πατρῴους, ἀνδρὸς Ἕλληνος λόγοις
Πεισθεῖσ', ὃς ἡμῖν σὺν θεῷ τίσει δίκην.
Οὔτ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ παῖδας ὄψεταί ποτε
Ζῶντας τὸ λοιπὸν, οὔτε τῆς νεοζύγου
Νύμφης τεκνώσει παῖδ'· ἐπεὶ κακὴν κακῶς
Θανεῖν σφ' ἀνάγκη τοῖς ἐμοῖσι φαρμάκοις.
Μηδείς με φαύλην κἀσθενῆ νομιζέτω,
Μηδ' ἡσυχαίαν· ἀλλὰ θατέρου τρόπου,
" Βαρεῖαν ἐχθροῖς, καὶ φίλοισιν εὐμενῆ.

Medea.

O Jupiter, & vindicta Jovis, & lumen ſolis,
Nunc glorioſe-victrices meorum inimicorum, ô amicæ,
Erimus, & in *rectam* viam ſumus ingreſſæ:
Nunc demum ſpes eſt meos hoſtes daturos pœnas.
Hic enim vir, quâ parte maximè laborabamus,
Apparuit portus meorum conſiliorum:
Ex hoc ſuſpendemus rudentem in puppe,
Ubi venerimus in civitatem & urbem Palladis.
Jam verò tibi omnia mea conſilia
Dicam: expecta verò non jucunda verba.
Miſſo aliquo ex meis domeſticis, ut Jaſon
Veniat in meum conſpectum, poſtulabo.
Ipſi verò profectò blanda dicam verba,
Quòd & mihi hæc placeant, & quòd bene ſe habeant
Nuptiæ regiæ, quas proditâ me habet,
Et utilia hæc eſſe, & rectè facta.
Petam verò, ut liberi mei maneant:
Non ut relictura hoſtium in agro
Filios meos inimicis contumeliâ afficiendos:
Sed ut dolo filiam regis interficiam.
Mittam enim eos, habentes dona in manibus,
Et ferentes ſponſæ, ne pellantur ex hâc terrâ,
Tenuem veſtem, & cirrum auro textum, *vel, coronam auream.*
Ea ſi acceptum ornamentum circumdederit corpori,
Miſerè peribit, & omnis qui attigerit puellam:
Hujuſmodi pharmacis perungam dona.
Hic autem finio hunc ſermonem.
Ingemiſco autem, quale facinus eſt faciendum
Deinde nobis. Interficiam enim liberos
Meos; nemo eſt qui poſſit eos eripere:
Domumque totam Jaſonis ubi miſcuero *luctu*,
Exibo ex hâc terrâ, necem chariſſimorum liberorum
Fugiens, & auſa facinus impiiſſimum.
" Non enim ferendum eſt, ut derideamur ab inimicis, ô amicæ.
Actum ſit: quid me juvat vivere? neque mihi patria
Eſt, neque domus, nec aliud effugium malorum.
Peccavi tunc, quando reliqui
Domum paternam, verbis viri Græci
Perſuaſa: qui mihi pœnas dabit, Deo volente.
Nam nunquam liberos, quos ex me ſuſtulit, videbit
Deinceps vivos: neque ex novâ
Sponſâ gignet liberos; quia malam malè
Perire ipſam neceſſe eſt meis pharmacis.
Nemo me ignavam & imbecillem exiſtimet,
Neque tranquillam: ſed alterius ingenii,
" Gravem inimicis, & benignam amicis.

ANNOTATIONES.

V. 770. Ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήσιον κάλων) De hâc Metaphorâ vide ad *Herc. Fur.* v. 478.
V. 798. Ἴτω &c.) Vide infra ad v. 819. Et ſuprà v. 699.

V. 805. Νύμφης τεκνώσει) τεκνω- in τεκνώσει eſt *Iambus*, vid. ſupra ad *Phœniſſ.* v. 19. Eodem modo occurrit hujus Fabulæ v. 810. Τοὶ in ταῦτα.

“ Τῶν γὰρ τοιούτων εὐκλεέστατος βίος.

Χο. Ἐπείπερ ἡμῖν τόνδ' ἐκοίνωσας λόγον,
Σέ τ' ὠφελεῖν θέλουσα, καὶ νόμοις βροτῶν
Ξυλλαμβάνουσα, δρᾶν σ' ἀπεννέπω τάδε.

Μη. Οὐκ ἔστιν ἄλλως· σοὶ δὲ συγγνώμη λέγειν
Τάδ' ἐστί, μὴ πάσχουσαν, ὡς ἐγώ, κακῶς.

Χο. Ἀλλὰ κτανεῖν σὸν σπέρμα τολμήσεις, γύναι;

Μη. Οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα δηχθείη πόσις.

Χο. Σὺ δ' ἂν γένοιό γ' ἀθλιωτάτη γυνή.

Μη. Ἴτω· περισσοὶ πάντες οἱ 'ν μέσῳ λόγοι.
Ἀλλ' εἶα, χώρει, καὶ κόμιζ' Ἰάσονα·
Εἰς πάντα γὰρ δή σοι τὰ πιστὰ χρώμεθα.
Λέξεις δὲ μηδὲν τῶν ἐμοὶ δεδογμένων·
Εἴπερ φρονεῖς εὖ δεσπόταις, γυνή τ' ἔφυς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Ἐρεχθεῖδαι τὸ παλαιὸν ὄλβιοι,
2 Καὶ θεῶν παῖδες μακάρων,
3 Ἱερᾶς χώρας, ἀπορθήτου
4 Τ' ἄπο, φερβόμενοι
5 Κλεινοτάταν σοφίαν,
6 Αἰεὶ διὰ λαμπροτάτου
7 Βαίνοντες ἁβρῶς αἰθέρος·
8 Ἔνθα ποθ' ἁγνὰς
9 Ἐννέα Πιερίδας
10 Λέγουσι Μούσας
11 Ξανθὰν Ἁρμονίαν φυτεῦσαι.

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Καλλινάου τ' ἐπὶ Κηφισοῦ ῥοαῖς
2 Τὰν Κύπριν κλῄζουσιν ἀφυ-
3 σαμέναν χώραν καταπνεῦσαι
4 Μετρίας ἀνέμων
5 Ἡδυπνόους αὔρας.
6 Αἰεὶ δ' ἐπιβαλλομέναν
7 Χαίταισιν εὐώδη ῥοδέ-
8 ων πλόκον ἀνθέων,
9 Τᾷ σοφίᾳ παρέδρους

“ Hujuſmodi enim hominum vita eſt glorioſiſſima.

Ch. Quandoquidem nobiſcum communicaſti hunc ſermonem,
Tibique prodeſſe volens, & legibus mortalium
Opitulans, dehortor te ab his faciendis.

Med. Non erit aliter: tibi verò venia danda eſt, quòd dicas
Iſta, quæ non ea mala pateris, quæ ego.

Ch. An igitur audebis tuos liberos occidere, mulier?

Med. Sic enim maximè cruciabitur maritus.

Ch. Tu verò eris miſerrima mulier.

Med. Eſto. Superflui ſunt intermedii ſermones.
Sed age vade, & adducito Jaſonem:
Ad omnia enim fidelis te utimur.
Nihil autem dices eorum quæ decrevi;
Si modò benè vis dominæ, & es mulier.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 O Erechthidæ quondã beati,
2 Et deorum filii beatorum,
3 Sacrâ terrâ invictâque *oriundi* indigenæ,
4 Qui depaſcitis
5 Nobiliſſimam ſapientiam,
6 Semper per lucidiſſimum
7 Ætherem jocundè ambulantes:
8 Ubi aliquando caſtas
9 Novem Pierides
10 Muſas dicunt
11 Plantâſſe flavam Harmoniam.

Antiſtrophe 1.

1 Pulchrifluique ad Cephiſi fluenta
2 Venerem ferunt *ex Cephiſo* exhauri-
3 entem, regionem perflâſſe,
4 Mediocres ventorum,
5 Dulce ſpirantes auras.
6 Semper autem injicientem
7 Comis fragrans roſe-
8 orum ſertum florum,
9 Sapientiæ aſſeſſores

Ἐπείπερ ἡμῖν) τὸ ἑξῆς, ἐπείπερ ἡμῖν τόνδ' ἐκοίνωσας λόγον, δρᾶν σ' ἀπεννέπω τάδε. ἀπεννέπω δὲ καὶ σὲ ὠφελοῦσα, καὶ τοῖς νόμοις βοηθοῦσα. 823. Εἴπερ φρονεῖς γ' εὖ δεσπόταις) Δεσποίναν ἑαυτὴν λέγει, οὐχ ὡς θεραπαινῶν οὐσῶν τῶν ὑπὸ τοῦ χοροῦ, ὅτι κατ' ἀρχὴν τοῦ λόγου φίλας αὐτὰς ὀνομάζει. ἀλλὰ τὸ δεσπόταις, ἀντὶ τοῦ τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς κρατοῦσι· τὸ δὲ πληθυντικὸν ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ἐμοὶ τῇ κρειττόνι· καὶ γὰρ βασιλέως θυγάτηρ ἦν, καὶ γυνὴ βασιλέως τοῦ Ἰάσονος, καὶ σώζει τὸ εὐγενὲς φρόνημα· μὴ τοίνυν θαυμάζωμεν, αἱ Κορίνθιαι οὖσαι, δι' ὃ τὰ τοῦ Κρέοντος μέρει προσθεῖσαι, ταύτην αἱροῦνται συγκρύπτειν. ἐλεύθεραι γὰρ οὖσαι τὸ πειθόμενον αὐταῖς δίκαιον προτιμῶσιν. ἔπειτα καὶ ἀεὶ ὁ χορὸς ἐν προσώπῳ τοῦ ποιητοῦ εἰσάγεται τοῦ δικαίου προϊστάμενος. 824. Ἐρεχθεῖδαι τὸ παλαιὸν) μακαρίζει αὐτοὺς Ἀθηναίους, ὡς εὐδαίμονας, καὶ σοφίας πλείστης ἐπιστήμονας, ἱερούς τε καὶ μούσας. ὅτι μέλλει τὰ κατὰ τὴν Μήδειαν ἐκλέγειν μιάσματα. τῷ γὰρ προθέσθαι βέλτιον αὐτὴν ἀποτρέψασθαι τὸν κατὰ τῶν παίδων φόνον. οὕτω γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπάγει, ὅτι οὐκ εἰκὸς τοὺς οὕτως ἱεροὺς καὶ σοφοὺς ἄνδρας, τὴν μιαιφόνον γενομένην ὑποδέξασθαι. Ἐρεχθεῖδαι) ἐγκώμιον ὁ χορὸς καταβάλλεται, τοὺς Ἀθηναίους δικαίους καὶ θεοσεβεῖς ἀποκαλῶν, ἀποτρέπων τῆς πράξεως ✝ Μήδειαν. καὶ οὐκ ἂν οἱ τοιοῦτοι τὴν τοιαῦτα δράσασαν δέξαιντο. Χώρας ἀπορθήτου) ἡ σύνταξις, ἀπὸ ἀπορθήτου χώρας. ἀπόρθητον δὲ αὐτὴν εἶπεν, διὰ τὰς θρυλλουμένας πολλὰς νίκας αὐτῶν. αὐτοὶ γὰρ ἀπόρθητοι καὶ ἀήττητοι διετέλεσαν. τὸ δὲ φερβόμενοι σοφίαν, ἀντὶ τοῦ προσλαμβάνοντες, καὶ παιδευόμενοι πᾶσαν σοφίαν. οὕτω δὲ εἶπεν, ὡς ἀναγκαίας αὐτῆς οὔσης τῆς παιδεύσεως, καθάπερ ἄλλης τροφῆς. 831. Ἔνθα ποθ' ἁγνὰς) ὅτι λέγεται ὑπὸ τῶν Μουσῶν τὴν ἐν μουσικῇ ἁρμονίαν γεννηθῆναι. παρόσον οἱ σοφίας ὄντες, καθαρώτερον τοῖς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῖς τὰ θεῖα φαντάζονται, μονονουχὶ καὶ θεοῖς αὐτοῖς ὁμιλεῖν πεπιστευμένοι. ἢ ὡς τοῦ παρ' αὐτοῖς ἀέρος φύσιν ἔχοντος φέρειν ἀεὶ σοφοὺς ἄνδρας, τουτέστιν ἀεὶ βιοτεύουσι τῇ [illegible] δέουσιν ἁπλῶς καὶ εὐμαρῶς ταύτην μεταχειρίζεσθαι, ἀντὶ δὲ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἀέρος εἰς τοῦτο πεφυκότος. ἵνα τὸ μὲν βαίνοντες ἀντὶ τοῦ βιοτεύοντες. τὸ δὲ αἰθέρος ἀντὶ τοῦ ἀέρος ἐκδεξάμεθα. ἔνιοι δὲ λέγουσιν Εὐριπίδην τὰς Μούσας λέγειν Ἁρμονίας θυγατέρας, ἀγνοοῦσί τις. οὐ γὰρ τοῦτο λέγει. ἀλλ' ὅτι αἱ Μοῦσαι πρῶτον εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐλθοῦσαι ἁρμονίας [illegible] καὶ τὴν μελῳδίαν. διὰ γὰρ τοῦ φυτεῦσαι τοῦτο παρίστησιν. δεῖ δὲ τοῦ τὰς Μούσας ἐν τῇ Ἀττικῇ ἱδρῦσθαι, [illegible] Πελασ[illegible] φάτω. ὁ δὲ λόγος ἔνθα φησίν, ἐν τῇ Ἀθηναίων λέγεται) αἱ Μοῦσαι ἐφύτευσαν, καὶ κατασκευάσασθαι πάσης σοφίας ἁρμονίαν. λέγει δὲ τὴν παίδευσιν, ὥσπερ τὸ ἁρμόζεσθαι καὶ ἑνοῦσθαι τῇ ψυχῇ ταύτην. ἢ ὅτι συγκεχυμένας ψυχὰς αὕτη ἐπισταλεῖσα εἰς ἁρμονίαν καὶ εὐαρμοστίαν εἰσάγει, συμφέρον παρέχουσα. Τοῦ καλλινάου) [illegible] τοῦ ἐν Ἀττικῇ μνημονεύει. ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος ὁμώνυμος ἐν Βοιωτίᾳ. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι, καθά φησι Πολέμων ἐν τῷ περὶ ποταμῶν, γράφων οὕτως· ἐν Ἀθήναις τε Κηφισός, καὶ ἐν Σικυῶνι, καὶ ἐν Ἄργει. * [Στράβων δὲ γεωγραφουμένων θ' βιβλίῳ ἑπτὰ Κηφισοὺς ἀριθμεῖ.] 836. Κλῄζουσιν) κατὰ κοινοῦ τὸ κλῄζειν, τουτέστι λέγουσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην καὶ [illegible] ποιεῖν, [illegible] δὲ τοῖς

* Vid. quæ Nos ad *Ion.* v. 1261.

ANNOTATIONES.

V. 819. Ἴτω) Deſperantis animi ſermo, ut ſupra v. 798. *Eat, curra*t &c. Male ergo in Libro *Heinſio-Scaligeriano* ἴτων ſcribitur; quaſi λόγοι ad ▮ referatur; Quum poſt ἴτω punctum debeat apponi & ad λόγοι ſubaudiatur εἰσί. *Joſua Barnes.*

ἑαυτῆς

ἑαυτοῖς πλοκάμοις πολύν τινα κόσμον, καὶ οὕτως δὴ ἐρωτικῶς ἑαυτὴν παραδίδωσιν, ἐξαποστέλλειν τοὺς ἐπὶ πάσῃ σοφίᾳ ὁδηγοὺς, ἔρωτας. ἐμφαίνει δὲ διὰ τούτων, ὡς ἐρωτικῶς ἔχοντες πρὸς πᾶσαν σοφίαν οἱ Ἀθηναῖοι, εἰκότως τὸν κατὰ πάντων ἔχουσι τῆς παιδεύσεως στέφανον. ἢ ὡς εἰ ἔλεγεν, τοὺς δὲ ἔρωτας ἔχοντες πρὸς πᾶσαν σοφίαν περιτίθενται τὸν πολυανθῆ τῆς παιδεύσεως στέφανον, μόνον πειθόμενοι πάντας νικᾶν τῇ παιδεύσει. ἀεὶ γὰρ λέγουσι τὴν Ἀφροδίτην στεφανοῦσαν τούτους εὐώδει ῥόδων πλόκῳ πέμπειν αὐτοὺς τῇ σοφίᾳ παρέδρους. Παρέδρους) συνοίκους, παρ᾽ ὅσον οὐκ ἀλλὸς εἴσιν ἔρωτος, οἱ ἀεὶ σοφίαν καὶ πᾶσαν ἀρετὴν διακείμενοι.

10 Πέμπειν ἔρωτας,
11 Παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς.

Στροφὴ β.

1 Πῶς οὖν ἱερῶν ποταμῶν
2 Ἢ πόλις, ἢ φίλων
3 * Πόμπιμόν σε χώρα
4 Τὰν παιδολέτειραν ἕξει,
5 Τὰν οὐχ ὁσίαν, μετ᾽ ἄλλων
6 Σκέψαι τεκέων πλαγὰν,
7 Σκέψαι φόνον, οἷον αἴρῃ.
8 Μὴ, πρὸς γονάτων σε πάντες
9 Πάντως ἱκετεύομεν,
10 Μὴ τέκνα φονεύσῃς.

* Schol. πόμπιμος.

Ἀντιστροφὴ β.

1 Πῶς δὲ θράσος ἢ φρενὸς, ἢ
2 Χειρὶ τέκνων σέθεν,
3 Καρδίᾳ τε λήψῃ,
4 Δεινὰν προσάγουσα τόλμαν;
5 Πῶς δ᾽ ὄμματα προσβαλοῦσα
6 Τέκνοις, ἄδακρυν μοῖραν
7 Σχήσεις; φόνου οὐ δυνήσῃ,
8 Παίδων ἱκετᾶν πιτνόντων,
9 Τέγξαι χέρα φοίνιον
10 Ἐν τλάμονι θυμῷ.

10 Mittere amores,
11 Variæ virtutis adjutores.

Strophe 2.

1 Quomodo igitur ſacrorũ fluviorũ
2 Aut urbs, aut amicorum
3 Regio te *ad ſe* deductam,
4 Interfectricem *tuorum* liberorum recipiet,
5 Non puram nec *piam mulierem?* cum aliis (*i.e.* nobiſcum)
6 Conſidera liberorum plagam *cædemque*,
7 Conſidera cædem, quam *faciendam* ſuſcipis.
8 Ne, per genua te omnes
9 Supplices vehementèr oramus,
10 Ne *tuos* liberos interficias.

Antiſtrophe 2.

1 Quomodo verò confidentiam aut *in* mente aut
2 Manu, de tuis liberis,
3 Et animo ſumes,
4 Immanem admovens audaciã?
5 Quomodo etiam oculis conjectis
6 In filios, lacrymarum expertem ſortem
7 Continebis? *in cæde* non poteris,
8 Liberis ſupplicibus cadentibus,
9 Madefacere manum cæde cruentam
10 In miſero animo.

Πῶς οὖν ἱερῶν) ἡ μεταξὺ τῶν ἱερῶν κειμένη ποταμῶν. τῷ προτέρῳ δὲ διαζευκτικῷ συνδέσμῳ τὸ ἢ, τὸ ἢ ἄρθρον ἔξωθεν προσδιατέον, τουτέστιν ἢ ἡ πόλις, ἢ ἡ χώρα. ὁ δὲ νοῦς. πῶς ἂν οὖν σε δέξαιτο ἡ πόλις αὕτη, ἡ ἱεροὺς ἔχουσα ποταμοὺς, ἡ καθαρὸς παντὸς μολύσματος, ἢ ἡ τῶν κατ᾽ αὐτὴν ἀνδρῶν προσφιλεστάτη ἡμῖν πόλις, παιδοκτόνον γενομένην καὶ ἀνοσίαν τῷ κατὰ τῶν φιλτάτων φόνῳ. 847. Ἢ φίλων) ἀντὶ τοῦ προσφιλεστάτων καὶ φιλοξενωτάτων. οὐκ ἐπεὶ δὲ τοῦτο, ἀλλ᾽ ἵνα ἐνδείξηται πρὸς ἀποβολὴν καὶ ὑπερβάλλουσαν ἀνοσιότητα τοῦ φόνου, ὡς καίπερ φιλόξενοι πεφυκότες πρὸς σὲ τοιαύτην γενομένην ἀξενώτατοι γενήσονται. Πόμπιμος) ἤγουν τὴν ἐκπεμφθεῖσαν ἐπιδεχομένην. οὐκ αὐτὴ πόμπιμος ἔσται. 851. Πλαγάν) τὴν πληγὴν φησι τῶν τέκνων, καὶ τὸν φόνον, μὴ πρότερον δράσῃς. ἀλλὰ πρότερον μεθ᾽ ἡμῶν ἢ ἄλλων τινῶν σκέψαι εἰ τοῦτο δρᾶσαι σ᾽ ἐχρῆν. 856. Πόθεν θράσος) τίνι λογισμῷ χρησαμένη, τουτέστι τίς σε ὁ τῶν πάντων πείσας τοσοῦτον θράσος, ἐνθεῖναι τῇ σαυτῆς ψυχῇ, ἢ τῇ δεξιᾷ ὁπλιζομένη κατὰ τῶν φιλτάτων παίδων παρασκευάσαι. Καρδίᾳ τε λήψῃ) ἀντὶ τοῦ κατὰ τὴν σαυτῆς καρδίαν καὶ τὸν λογισμὸν προσλήψῃ. Σχήσεις) παύσεις. 864. Τέγξαι χεῖρα φόνῳ) τὸ ἑξῆς φόνῳ χεῖρα φονίαν. εὖ οἶδα φησὶ, ὅτι οὐ καρτερήσεις τῇ ἐργασίᾳ τοῦ φόνου, τέγξαι, μολῦναι τὴν χεῖρα αἵματι τῶν παίδων γονυπετούντων σοι.

ANNOTATIONES.

V. 848. Πόμπιμον) Scholiaſtes legit πόμπιμος; ita *Duportus.* V. 850. Μετ᾽ ἄλλων) *Sam. Petit.* Miſcell. l. 3. c. 20. legit μετάλλων, *Accuratè-perpendens*, ut idem exponit, oblitus, de *Medeâ* ad *Medæam* loqui *Chorum*, & nihil aliud hic per μετ᾽ ἄλλων, quàm μεθ᾽ ἡμῶν, *unà-nobiſcum* intelligi, non autem, ut ille deceptus putat, *alios*; quare μετάλλων in Maſculino genere, cum paulò pòſt προσάγουσα & προσβαλοῦσα occurrat, eſt *monſtrum* hinc procul abigendum. *Scholiaſtes* ergò hic rectè agit. *Joſua Barnes.*

V. 851. Πάντες) Pro πάντως. Vid. *Alceſt.* v. 383.

V. 856. Πῶς δὲ) Scribitur & πόθεν, ut agnoſcit *Scholiaſtes.*

V. 862. Σχήσεις; φόνου &c.) alii legunt σχήσεις φόνῳ;

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

MEdæa *ex compoſito* Jaſoni *& rationibus ejus ſe jam conciliatam ſimulat, veterique iræ ac pervicaciæ renuntiat. Laudat eam* Jaſon, *quòd ſapere tandem inciperet, hortatúrque eodem deinceps animo eſſe velit: ſuâ ſe operâ & officiis, quantum potuerit, tum apud* Creontem, *tum* Glaucen, *illius causâ uſurum. Quin* Medæa, *quaſi hoc modo faciliùs* Glaucen *exoratura, Pretioſiſſima illi Donaria, quæ tamen lethalibus erant Veneficiis imbuta, per Liberorum manus, quos Pædagogus ducebat, mittit.* Chorus *horum moliminum haud ignarus futuram Cladem miſeratur.* Pædagogus *jam tandem reverſus omnia bona* Medææ *renuntiat; Donaria nempè illius à Reginâ letâ fronte accepta, adeò ut Liberis ejus exilium remiſerit. Quem tamen nuntium, quòd nimis lentè vim ſuam exerere Pharmaca videantur, impatientèr audit. Nihilominùs illorum virium certa ac ſecura ſecum tandem vehementiſſimè luctatur, an odio* Jaſonis *liberos ſuos jam occîdat; & hîc mirum apparet Certamen Maternæ Charitatis cum iræ & vindictæ cupiditate depugnantis.* Chorus *de incerto Liberorum in hâc vitâ ſucceſſu agit, Conjugiique & Cælibatûs commoda inter ſe confert.*

ΙΑΣΩΝ,

ΙΑΣΩΝ, ΜΗΔΕΙΑ, ΧΟΡΟΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ια. Ἥκω κελευσθείς· καὶ γὰρ οὖσα δυσμενὴς,
Οὐκ ἂν γ' ἁμάρτοις τοῦδέ γ', ἀλλ' ἀκούσομαι,
Τί χρῆμα βούλει καινὸν ἐξ ἐμοῦ, γύναι.
Μη. Ἰᾶσον, αἰτοῦμαί σε τῶν εἰρημένων
Συγγνώμον' εἶναι· τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν
Εἰκός γ', ἐπεὶ νῷν πόλλ' ὑπείργασται φίλα.
Ἐγὼ δ' ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἀφικόμην,
Κἀλοιδόρησα· σχετλία, τί μαίνομαι,
Καὶ δυσμεναίνω τοῖσι βουλεύουσιν εὖ;
Ἐχθρὰ δὲ γαίας κοιράνοις καθίσταμαι,
Πόσει θ', ὃς ἡμῖν δρᾷ τὰ συμφορώτατα,
Γήμας τύραννον, καὶ κασιγνήτους τέκνοις
Ἐμοῖς φυτεύων; οὐκ ἀπαλλαχθήσομαι
Θυμοῦ; τί πάσχω, θεῶν ποριζόντων καλῶς;
Οὐκ εἰσὶ μέν μοι παῖδες; οἶδα δὲ χθόνα
Φεύγοντας ἡμᾶς, καὶ σπανίζοντας φίλων.
Ταῦτ' ἐννοηθεῖσ', ᾐσθόμην ἀβουλίαν
Πολλὴν ἔχουσα, καὶ μάτην θυμουμένη.
Νῦν οὖν σ' ἐπαινῶ· σωφρονεῖν τ' ἐμοὶ δοκεῖς,
Κῆδος τόδ' ἡμῖν προσλαβών· ἐγὼ δ' ἄφρων,
Ἣ χρῆν μετεῖναι τῶνδε τῶν βουλευμάτων,
Καὶ ξυμπεραίνειν καὶ παρεστάναι λέχει,
Νύμφην τε κηδεύουσαν ἥδεσθαι σέθεν.
" Ἀλλ' ἐσμὲν, οἷόν ἐσμεν, οὐκ ἐρῶ κακὸν,
" Γυναῖκες· οὔκουν χρῆν σ' ὁμοιοῦσθαι κακοῖς,
" Οὐδ' ἀντιτείνειν νήπι' ἀντὶ νηπίων.
Παριέμεσθα, καὶ φαμὲν κακῶς φρονεῖν
Τότ'· ἀλλ' ἄμεινον νῦν βεβούλευμαι τάδε.
Ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦτε, λείπετε στέγας,
Ἐξέλθετ', ἀσπάσασθε καὶ προσείπατε
Πατέρα μεθ' ἡμῶν, καὶ διαλλάχθηθ' ἅμα
Τῆς πρόσθεν ἔχθρας εἰς φίλους μητρὸς μέτα·
Σπονδαὶ γὰρ ἡμῖν, καὶ μεθέστηκεν χόλος.
Λάβεσθε χειρὸς δεξιᾶς. οἴμοι κακῶν·
Ὡς ἐννοοῦμαι δή τι τῶν κεκρυμμένων.
Ἆρ', ὦ τέκν', οὕτω καὶ πολὺν ζῶντες χρόνον,
Φίλην ὀρέξετ' ὠλένην; τάλαιν' ἐγὼ,
Ὡς ἀρτίδακρύς εἰμι, καὶ φόβου πλέα·

Ja. Venio vocatus: etenim quâvis mihi ſis infenſa,
Tamen non fruſtraberis hâc re; ſed audiam
Quam rem novam ex me velis, mulier.
Med. Jaſon, rogo te, ut ea mihi, quæ dicta ſunt,
Condones: meas enim iras te ferre
Æquum certè eſt, quia ſunt multa benef. præſtita inter nos mutuò.
Ego enim mecum ipſâ rationem ini,
Et conviciata ſum mihi: miſera, quid inſanio?
Et iraſcor illis, qui rebus meis benè conſulunt?
Inimica verò terræ hujus dominis ſum facta,
Et marito, qui parat mihi utiliſſima,
Ducens puellam regiam, & fratres liberis
Meis gignens? annon tandem miſſam faciam
Iram? quid doleo, cùm dii dent bona?
Nonne ſunt mihi liberi? ſcio autem è terra Theſſalica
Exules nos (ob Peliæ cædem) & egenos ſuper amicorum.
His animo agitatis, agnovi imprudentiam
Magnam me habere, & fruſtrà iratam eſſe.
Nunc igitur laudo te, ſapereque mihi videris,
Qui aſſumpſeris nobis hanc affinitatem: ego verò ſtulta,
Quam oportebat participem horum conſiliorum,
Et ſimul perficere, & aſtare lecto.
Et gaudere, quòd ſponſa te curet.
" Sed ſumus id, quod ſumus, non dicam malum,
" Mulieres: non igitur oportet te imitari malos mores noſtros,
" Neque reddere ſtulta pro ſtultis.
Concedimus & dicimus nos malè ſenſiſſe
Tunc; ſed nunc melius hæc conſideravi.
O liberi, liberi, venite huc, relinquite tecta.
Exite, ſalutate, & compellate
Patrem nobiſcum, & reconciliamini ſimul
Ex priori odio ſuſcepto adverſus amicos, cum matre:
Fœdus enim eſt nobis, & omnis receſſit ira.
Prehendite manum dextram. Hei mihi propter mala,
Dum cogito de quodam facinore, quod eſt occultum.
An igitur, ô filii, ſic & longum viventes tempus,
Charam præbebitis manum? Miſera ego,
Ut recèns ad lacrymas profundendas, proclivis facta ſũ, & metus pl.

Ἥκω κελευσθεὶς) ἥκω φησὶν ὑπὸ σοῦ κελευσθείς. καὶ γὰρ οἶδα δυσμενῆ σε, ὅμως τούτου οὐκ ἂν ἁμάρτοις τοῦ ἐμὲ ἐλθεῖν. ἰδὲ φησὶ καίπερ δυσμενῶς ἔχουσα πρὸς ἐμὲ τυγχάνεις τῆς ἐμῆς παρουσίας, καὶ κελεύσασα οὐκ ἠπείθησα. Τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν) αἰτοῦμαι φησὶ ὡς πειρῶμαι πρὸς σὲ μετ' ὀργῆς ὕβρεις, ῥᾳδίως φέρειν, μὴ μνησικακεῖν ὑπομιμνησκόμενον τῆς πρότερον ἡμῶν φιλίας, καὶ ὧν ἐπράξαμεν πρὸς ἀλλήλους συνεργησάντων. Οὐκ εἰσὶ μέν μοι) ταῦτα φησὶ πρὸς ἐμαυτὴν διείλεγμαι, ὦ Ἰάσον, ὅτι παῖδας ἔχω τοὺς ἐκ σοῦ, καὶ οὐ δεῖ με λυπεῖσθαι τῷ νυνὶ γάμῳ. οἶδα δ' ὅτι καὶ φυγάδες ἐσμὲν ἐκβεβλημένοι τῆς Θεσσαλίας. καὶ διὰ τοῦτό μοι δίκαιον τὴν ἐνταῦθα διατριβὴν ἀσπάζεσθαι, ἔρημον οὖσαν φίλων, ἐγὼ ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἐπιτίμησα. ὑποκρίνεται δὲ νῦν, καὶ μετ' εἰρωνείας ταῦτα λέγει. 892. Παριέμεσθα) παυόμεθα, παραιτούμεθα. οἷον παραιτοῦμαι, συγχωρῶ. Οἴμοι κακῶν) τοῦτο ἠρέμα καὶ καθ' ἑαυτὴν, ὡς ἐννοοῦσα τὴν ἀπήνειαν τοῦ φόνου. φεῦ μοι φησὶ τῶν κακῶν, ὡς ἀλγῶ τὴν ψυχὴν, ἐννοοῦσα τὸ κεκρυμμένον ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ κακὸν, ὅπερ γε περιαλγεῖ τὴν ἐμὴν ψυχὴν τῷ πάθει. ἀλλὰ διὰ τὸ προτεθυμεῖσθαι ἀμύνασθαι τὸν Ἰάσονα. δύναται δὲ καὶ εἰς ἐπήκοον τοῦ Ἰάσονος λεγόμενον πρὸς τοῦτον, ὅτι ἀγωνιῶ καὶ πάνυ τεταραγμαι. ἐκεῖνο ἐνθυμουμένη τῶν κεκρυμμένων καὶ ἀδήλων ἀνθρώποις πραγμάτων, εἰ ζήσονται οὕτω σὺν ἡμῖν πολὺν χρόνον, ὡς ὅτι περ μὲν αὐτὴν νοεῖν, ὅπερ ἤμελλε δρᾶν, ἑτέρως δὲ ἐκδέχεσθαι τὸν Ἰάσονα, ὅτι ἄρα ἄδηλα τὰ κατ' ἀνθρώπους κεκρυμμένα. Ὡς ἐννοοῦμαι) οὐκ ἀναγκαῖον ἦν ταῦτα λέγειν, φαντασίαν γὰρ παρέχει τῷ Ἰάσονι ὡς κακοτυχοῦσα. ἀλλ' ἕνεκα τῶν κακῶν ἀνθρώπων τὰ τοιαῦτα παρεσχηκοῖ λέγειν. Ἆρ' ὦ τέκν' οὕτω καὶ πολὺν ζῶντες χρόνον) καὶ τοῦτο κατὰ διάνοιαν εἴρηκεν, ἣν ὁ Ἰάσων ὑπολαμβάνει οὐχ ὑγιῶς. καὶ ἣν αὐτὴ κρύπτει ἀληθεύουσα. 903. Ὡς ἀρτιδακρὺς) ἀντὶ τοῦ προσφάτως δακρύουσα, χρὴ δὲ νοεῖν, ὅτι ἐδάκρυσεν μὲν ἀλγοῦσα τὴν ψυχὴν, ὅτι πρὸς τοῦτο τῆς τύχης κατέστησεν, καὶ νῦν ἀναγκάζεται δρᾶν· ὁ δὲ Ἰάσων ᾤετο αὐτὴν δακρύειν, οἰκτείρουσαν τὰ παιδία ἐπὶ τῷ τοῦ πατρὸς ἰσχυρῷ.

ANNOTATIONES.

V. 877. Τέκνοις) Vid. *Phœniſſ.* v. 19.
V. 885. Ἄφρων) Iambus & hic. Vid. ſuprà ad *Phœniſſ.* v. 19.
V. 892. Παριέμεσθα) *Johannes Miltonus* ita rectè legit & *Æmyl.* *Portus* agnoſcit hoc verbum in Cod. *Baſilienſ.* & multis præfert τῷ φείμεσθα, rectè quidem; at non vidit παριέμεσθα etiam eſſe in toties laudatâ *Aldi* Editione. Quin *Scholiaſt.* agnoſcit. *J. Barnes.*

Χρόνῳ δὲ νεῖκος πατρὸς ἐξαιρουμένη,
Ὄψιν τέρειναν τήνδ' ἔπλησα δακρύων.
Χο. Κἀμοὶ κατ' ὄσσων χλωρὸν ὡρμήθη δάκρυ.
Καὶ μὴ προβαίη μεῖζον, ἢ τὸ νῦν, κακόν.
Ια. Αἰνῶ, γύναι, τάδ'· οὐδ' ἐκεῖνα μέμφομαι·
Εἰκὸς γὰρ ὀργὰς θῆλυ ποιεῖσθαι γένος,
Γάμους παρεμπολῶντί γ' ἀλλοίους πόσει.
Ἀλλ' εἰς τὸ λῷον σὸν μεθέστηκεν κέαρ.
Ἔγνως δὲ τὴν νικῶσαν, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ,
« Βουλήν. γυναικὸς ἔργα ταῦτα σώφρονος.
Ὑμῖν δὲ, παῖδες, οὐκ ἀφροντίστως πατὴρ
Πολλὴν ἔθηκε σὺν θεοῖς σωτηρίαν.
Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας
Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι σὺν κασιγνήτοις ἔτι.
Ἀλλ' αὐξάνεσθε· τἆλλα δ' ἐξεργάζεται
Πατήρ τε, καὶ θεῶν ὅστις ἐστὶν εὐμενής.
Ἴδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτραφεῖς ἥβης τέλος
Μολόντας, ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν ὑπερτέρους.
Αὕτη, τί χλωροῖς δακρύοις τέγγεις κόρας,
Στρέψασα λευκὴν ἔμπαλιν παρηΐδα,
Κοὐκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχῃ λόγον;
Μη. Οὐδέν, τέκνων τῶνδ' ἐννοουμένη πέρι.
Ια. Θάρσει νυν· εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι.
Μη. Δράσω τάδ'· οὔτοι σοῖς ἀπιστήσω λόγοις.
« Γυνὴ δὲ, θῆλυ, κἀπὶ δακρύοις ἔφυ.
Ια. Τί δῆτα λίαν τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις;
Μη. Ἔτικτον αὐτούς· ζῆν δ' ὅτ' ἐξηύχου τέκνα,
Εἰσῆλθέ μ' οἶκτος, εἰ γενήσεται τάδε.
Ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' εἰς ἐμοὺς ἥκεις λόγους,
Τὰ μὲν λέλεκται, τῶν δ' ἐγὼ μνησθήσομαι·
Ἐπεὶ τυράννοις γῆς μ' ἀποστεῖλαι δοκεῖ,
Κἀμοὶ τάδ' ἐστὶ λῷστα, γιγνώσκω καλῶς,
Μήτ' ἐμποδὼν σοὶ, μήτε κοιράνοις χθονὸς
Ναίειν. δοκῶ γὰρ δυσμενὴς εἶναι δόμοις.
Ἡμεῖς μὲν ἐκ γῆς τῆσδ' ἀπαίρομεν φυγῇ·
Παῖδες δ' ὅπως ἂν ἐκτραφῶσι σῇ χερὶ,
Αἰτοῦ Κρέοντα, τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.

Serò enim Contentionem, quam cum Patre habui, abjiciens,
Implevi teneram hanc faciem lacrymis.
Cho. Et mihi ex oculis recentes eruperunt lacrymæ.
Atque utinam non evadat majus malum, quàm nunc est!
Ja. Probo hæc, mulier; neque illa improbo:
Verisimile enim est, *nec mirum*, irasci fœmineum genus
Marito nuptias alienas mercanti *sibique comparanti*.
At in melius tuum mutatum est cor.
Agnovisti verò *meliorem atque* victricem, sed serò,
« Sententiam, hæc *sunt* facta mulieris sapientis.
Vobis verò, liberi, non inconsultè pater
Comparavit multam salutem cum diis, *i.e. deorum favore*.
Existimo enim vos hujus terræ Corinthiacæ
Principes fore cum fratribus cæteris ex *Glaucâ suscipiendis*.
Sed crescite: reliqua enim perficiet
Pater, & quisquis deorum favet *vobis*.
Utinam verò vos videam benè educatos ad finem pubertatis
Pervenire, superiores meis inimicis.
Heus tu, quid rigas pupillas teneris lacrymis,
Avertens verò candidas genas,
Neque libenti animo à me accipis hunc sermonem?
Med. Nihil est causæ; de liberis hisce cogito.
Ja. Confide vero: ego enim bene curabo hæc.
Med. Faciam hæc; non diffidam tuis verbis, *vel*, *parebo tuis verb.*
« Mulier v. est sexus naturâ mollis, & ad lacrymas proclivis.
Ja. Quid autem tantoperè ingemiscis propter liberos hosce?
Med. Peperi eos: quando autem *te modò* optabas vivere lib. *meos*,
Miseratio me subiit, an hoc futurum sit.
Cæterum quorum causâ mecum in colloquium venisti,
partim quidem dicta sunt, partim verò dicentur.
Quandoquidem principibus *hujus* agri me ablegare placet,
Et mihi hæc sunt optima, cognosco bene,
Ut neque tibi, neque dominis *hujus agri* impedimento sim
Habitans *hic*; videor enim inimica esse *huic* familiæ:
Nos quidem ex hoc agro abibimus in exilium.
Ut autem liberi possint educari tuâ manu,
Roga Creontem; ne fugiant hanc terram.

Χρόνῳ δὲ νεῖκος) διὰ πολλοῦ φησὶ χρόνου τῆς πρὸς τὸν πατέρα ὑπὲρ σοῦ φιλονεικίας ἀποστᾶσα, καὶ νῦν διαλλαττομένη, πλήρης γέγονα δακρύων. Ἀλλὰ τῷ χρόνῳ βουλήν) ἀλλὰ νῦν ὥσπερ ἐκ μετανοίας τὸ κάλλιστον σαυτῇ βουλεύῃ, τὸ δὲ ἑξῆς. ἔγνως δὲ τῷ χρόνῳ τὴν νικῶσαν βουλήν. ὁ δὲ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ καὶ, τουτέστι καὶ τὴν νικῶσαν βουλὴν ἔγνως τῷ χρόνῳ. λέγει δὲ πεπαῦσθαι αὐτὴν τῆς πρὸς αὐτὸν ὀργῆς. Παρεμπολῶντι) πεθανῶς κέχρηται τῇ τοιαύτῃ λέξει, ἐμφαίνων αὐτὸν κέρδους ἕνεκα καὶ τοῦ τοὺς ἐκ Μηδείας παῖδας ὠφελῆσαι, τοῦτον ὡς πραγματευσάμενον ἑαυτῷ τὸν γάμον. τὸ γὰρ παρεμπολᾶν ἀντὶ τοῦ κερδαίνειν τίθεται, ἤγουν ἄλλοις γάμοις χρωμένῳ παρὰ τοὺς ὑπάρχοντας. ἢ τὸ πόσει ἀντὶ τοῦ πόσις, δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς. παρεμπολοῦντος δὲ, ἀντὶ τοῦ ὠνουμένου. πέφυκε γὰρ φησὶν τὸ θῆλυ γένος δυσμενῶς ἔχειν τῷ ἀνδρὶ, ὅπερ ὥσπερ εἰπεῖν ἐμπορευομένῳ καὶ πραγματευομένῳ γάμον ἑαυτῷ, ἤγουν ἄλλοις χρωμένῳ γάμοις παρὰ τοὺς ὑπάρχοντας. ἰδίως οὖν εἶπε πόσει ἀντὶ τοῦ πόσιος. οἱ δὲ ὑποκεῖται ἀγνοήσαντες γράφουσιν, ἀντὶ τοῦ πόσει ἐμοὶ, ὅπερ οὐ δεῖ. Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι) τὰ πρωτεῖα ἀπενέγκασθαι καὶ βασιλεύειν Κορίνθου ἅμα τοῖς ἐκ Γλαύκης τεχθησομένοις ὑμῖν ἀδελφοῖς. τὸ δὲ ἔτι κατ' ἐπίτασιν, ἤγουν ἔτι μᾶλλον ὑμᾶς διαπρέψειν, συναπτομένους βασιλικῷ γένει. ἢ ὅσης ὑμῖν ἀξίας μετὰ τῶν ἐξ ἐμοῦ μόνη. 922. Αὕτη τί χλωροῖς) πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. ἔδει δὲ αὐτὴν μηδὲ κλαίουσαν εἰσάγεσθαι, οἰκεῖον τῷ προσώπῳ τούτῳ, ἀλλ' ἐκφέρεσθαι τῇ ὀχλικῇ φαντασίᾳ. ποιήσας κλαίουσαν καὶ συμπάσχουσαν. ἀπηθάνοις γὰρ τὴν τοιαύτην διαχειριζομένην τὰ τέκνα, εἰκάζει. ἄμεινον δὲ Ὅμηρος, * ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν. Οὐδὲν τέκνων τῶνδ') οὐδέν φησι δακρύω ἕτερον, ἐννοουμένη δὲ πῶς ἕξουσι τύχης οἱ παῖδες ἀναχωρησάσης ἐμοῦ. Γυνὴ δὲ θῆλυ κἀπὶ) ἀσθενὲς φησὶ τὸ γυναικεῖον πέφυκε γένος πρὸς τὰς καταλαμβανούσας συμφορὰς, ὡς ἕτοιμον εἰς δάκρυα, ἔτικτον αὐτούς. συγγνῶθι μοι φησὶ δακρυούσῃ. Ἔτικτον αὐτοὺς) νῦν δὲ, ὅτι εὔξω τοὺς παῖδας τὸ ἀσφαλὲς ἔχειν τοῦ ζῆν εἰς τοῦτο παρελθόντας ἡλικίας, καὶ τῆς ἐν βρέφεσιν ἐπισφαλοῦς ἀνατροφῆς ἀπαλλαγέντας, καὶ λοιπὸν ἐσομένους μὴ παῖδας οὐκ ἔχοντας ἔχειν. τότε δὲ ἕτερον ἀγωνιῶ, εἰ τὸ ἀσφαλὲς αὐτοῖς τῆς σωτηρίας ὑπάρξει, ὑπὸ μητρυιᾶς γενομένοις. τοῦτο γὰρ ἐμφαίνει. Εἰσῆλθέ μ' οἶκτος) ἐν γὰρ τῇ βραχείᾳ ἡλικίᾳ, ἐν πλείονι ἀδηλίᾳ ζωῆς εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι. 935. Κἀμοὶ τάδ' ἐστὶ λῷστα) ἀντὶ τοῦ καλῶς ἔχειν κεῖνο. μετὰ γνώμης ὑμῶν ζῆν τε καὶ τοῦ Κρέοντος, καὶ τῆς τούτου θυγατρὸς οἰκεῖν τὴν Κόρινθον. ἢ οὕτως, κἀμοὶ αὐτῇ συναινέσει.

* Odyss. τ'. v. 211.

ANNOTATIONES.

V. 923. Στρέψασα &c.) Eadem ferè verba mox habes v. 1006 & 1007.

V. 925. & 929, 930. Τὸ τί in τέκνων, τέκνοις, τέκνα Commune est. Vid. suprà ad *Phœniss.* v. 19.

V. 927. Ἀπιστήσω) Genuinum hoc verbum est & *Homericum* *Odyss* Ν'. v. 339. Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίστεον &c. quare nugatur *Æmilius Portus* de eo emendando, & notas suas in *Xenophontem* laudando. *Josua Barnes.*

V. 930. Ἐξηύχουν) ita legimus pro ἐξηύχου, non enim *Medea* hic optarat filios vivere; sed *Jason* v. 920. Ἴδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτραφεῖς ἥβης τέλος μολόντας. Ad quod verbum illa, eorum, quæ factura erat, conscia vultum reflexit & præ miseratione lacrymabat. Codex verò *Heinsio-Scaligerianus* hoc notatum habet. *Josua Barnes.*

Ια. Οὐκ οἶδ' ἂν εἰ πείσαιμι· πειρᾶσθαι δὲ χρή.
Μη. Σὺ δ' ἀλλὰ σὴν κέλευσον αἰτεῖσθαι πατρὸς
Γυναῖκα, παῖδας τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.
Ια. Μάλιστα, καὶ πείσειν γε δοξάζω σφ' ἐγώ;
" Εἴπερ γυναικῶν ἐστι τῶν ἄλλων μία.
Μη. Συλλήψομαι δὲ τοῦδέ σοι κἀγὼ πόνου·
Πέμψω γὰρ αὐτῇ δῶρ', ἃ καλλιστεύεται
Τῶν νῦν ἐν ἀνθρώποισιν, οἶδ' ἐγώ, πολύ,
Λεπτόν τε πέπλον, καὶ στέφος χρυσήλατον,
Παῖδας φέροντας· ἀλλ' ὅσον τάχος χρεὼν
Κόσμον κομίζειν δεῦρο προσπόλων τινά.
Εὐδαιμονήσει δ' οὐχ ἕν, ἀλλὰ μυρία,
Ἀνδρός γ' ἀρίστου σοῦ τυχοῦσ' ὁμευνέτου,
Κεκτημένη τε κόσμον, ὅν ποθ' Ἥλιος
Πατὴρ πατρὸς δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς.
Λάζυσθε φερνὰς τάσδε, παῖδες, εἰς χέρας,
Καὶ τῇ τυράννῳ μακαρίᾳ νύμφῃ δότε
Φέροντες· οὔτοι δῶρα μεμπτὰ δέξεται.
Ια. Τί δ', ὦ ματαία, τῶνδε σὰς κενοῖς χέρας;
Δοκεῖς σπανίζειν δῶμα βασίλειον πέπλων;
Δοκεῖς δὲ χρυσοῦ; σῷζε, μὴ δίδου τάδε.
Εἴπερ γὰρ ἡμᾶς ἀξιοῖ λόγου τινὸς
Γυνή, προθήσει χρημάτων σάφ' οἶδ' ἐγώ.
Μη. Μή μοι σύ· πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος.
" Χρυσὸς δὲ κρείσσων μυρίων λόγων βροτοῖς.
" Κείνης ὁ δαίμων, κεῖνα νῦν αὔξει θεός,
Νέα τυραννεῖ. τῶν δ' ἐμῶν παίδων φυγὰς
Ψυχῆς ἂν ἀλλαξαίμεθ', οὐ χρυσοῦ μόνον.
Ἀλλ', ὦ τέκν', εἰσελθόντε * πλησίους δόμους, * al. πλουσίους.
Πατρὸς νέαν γυναῖκα, δεσπότιν τ' ἐμήν,
Ἱκετεύετ', ἐξαιτεῖσθε, μὴ φυγεῖν χθόνα,
Κόσμον διδόντες· τοῦδε γὰρ μάλιστα δεῖ,
Εἰς χεῖρ' ἐκείνην δῶρα δέξασθαι τάδε.
Ἴθ' ὡς τάχιστα· μητρὶ δ', ὧν ἐρᾷ τυχεῖν,
Εὐάγγελοι γένοισθε, πράξαντες καλῶς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Νῦν ἐλπίδες οὐκ ἔτι μοι παίδων ζωᾶς·
2 Οὐκέτι· στείχουσι γὰρ εἰς φόνον ἤδη.
3 Δέξεται νύμφα χρυσέων ἀναδεσμῶν

Ja. Haud ſcio an *ei rem* perſuaſurus ſim: ſed *tamen* oportet tentare.
Med. Tu verò ſaltem jube petere à patre tuam
Uxorem; nè *mei* liberi fugiant hanc terram.
Ja. Maxime, & exiſtimo ego me *rem* perſuaſurum eſſe ipſi;
"Si modò mulierum eſt aliarum una.
Med. Ego quoque te adjuvabo in hoc labore:
Nam mittam ei dona, quæ pulchritudine ſuperant *res*
Nunc inter homines *exquiſitas, hoc probè* novi ego, multò;
Tenuem veſtem, & coronam auream:
Ea ferunt mei filii. Sed quàm celerrime oportet
Aliquem ex famulis huc afferre ornatum.
Erit autē beata *ſponſa tua* non in unâ, ſed in ſexcentis *rebus*;
Virum optimum te nacta conjugem,
Et poſſidens ornatum, quem olim Sol
Pater patris *mei* dat ſuis poſteris.
Sumite hæc dona nuptialia, Pueri, in manus;
Et beatæ dominæ ſponſæ date
Ferentes: non accipiet contemnenda munera.
Ja. Cur verò, ô demens, his evacuas tuas manus?
Putáſne domum regiam carere ſtolis?
Putáſne auro? ſerva, nè des hæc.
Si enim nos alicujus precii æſtimat
Mulier, anteponet opibus, certò ſcio ego.
Med. Ne tu mihi *hæc dicas*: muneribus n. vel Deos flecti fama *eſt*;
"Aurū v. potentius eſt inter homines, quàm infinitæ orationes.
"Illi favet fortuna, illam nunc auget Deus.
Nova *ſponſa* dominatur. Meorum verò liberorum exilium
Etiam vitâ permutaremus, non ſolùm auro.
Verum, ô filii, ingreſſi vicinas ædes,
Patris novam uxorem, dominámque meam,
Supplices orate, exorate, nè fugiatis *hanc* terram,
Dantes *iſtum* ornatum: hoc enim re potiſſimum opus eſt;
Ut ipſa accipiat in manus hæc dona.
Ite quàm celerrimè, & matri de illis, quæ cupit conſequi,
Afferte bonum nuncium, re proſpere geſtâ.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Nunc ſpes nulla ampliùs *eſt* mihi liberorum vitæ;
2 Nulla *ſupereſt* amplius: eunt enim ad cædem jam.
3 Accipiet ſponſa aureorum redimiculorum

Σὺ δ' ἀλλὰ σὴν) τὸ ἑξῆς. ἀλλὰ τὴν γυναῖκα κέλευσον αἰτήσασθαι τοῦτο παρὰ τοῦ πατρός, τὸ τοὺς παῖδας μὴ ἀπελαθῆναι τῆς Κορίνθου. Εἴπερ γυναικῶν) ἀντὶ τοῦ φιλάνδρων. καὶ εἴπερ φίλανδρός ἐστι, πείθεσθαί μοι ὑπολήψεται. Ἃ καλλιστεύεται) ἅπερ χρήματα καὶ κάλλιστα νομίζεται τῶν νῦν δώρων παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. τὸ δὲ πολὺ πρὸς τὸ καλλιστεύεται. ἢ πολὺ ἀντὶ τοῦ πάνυ. Παῖδας φέροντας) ἀλλ' ὅσον τάχος φησὶ δέον τῶν θεραπόντων τινὰ ἅμα τοῖς παιδίοις ἀποκομίζειν τὰ δῶρα τῇ Γλαύκῃ. Πατὴρ πατρὸς δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς) ἤτοι ἀντὶ τοῦ χαρίζεται, ἢ τοῖς ἑαυτοῦ ἰδίοις ἐκγόνοις, τουτέστι παισίν, ἵνα τοῦτο λείπῃ. Φερνὰς) φερνὴ ἡ προίξ. λάβετε φησὶ τὴν ἐμὴν φερνήν, ἣν εἰσηνεγκάμην τῷ πατρὶ ὑμῶν, καὶ ἀποκομίζετε τῇ νύμφῃ. Οὔτοι δῶρα) τοῦτο διπλῆν ἔχει τὴν ἔννοιαν, μίαν μέν, ἣν ὁ Ἰάσων ἐκδέχεται, ὅτι οὐκ ἀποβάλλεται αὐτῇ τὰ δῶρα, ἀλλὰ θαυμασεῖ. ἑτέραν δέ, ἣν αὐτὴ κρύπτει, ἀντὶ τοῦ οὐ γελάσει τὰ δῶρα ὡς ἀδρανῆ, ἀνυσίμως γὰρ αὐτὰ. Εἴπερ γὰρ ἡμᾶς) εἴπερ φησὶ τῶν ὄντων πάσαν γυνὴ ἡμᾶς τοὺς ἄνδρας ἀξιοῖ λόγου πρὸς κεῖνον, προτιμήσει καὶ χρημάτων τὸ πείθεσθαι τῷ ἀνδρί. ἢ ἰδίᾳ τοῦτον καὶ ἐπὶ τῆς Γλαύκης, οἶδα με τῷ ὄντι στέρξει ἡ γυνή, καὶ ἀντὶ τοῦ λαβεῖν τὰ δῶρα πεισθήσεται. Κείνης ὁ δαίμων) ἀντὶ τοῦ ἡ εὐδαιμονία, τουτέστιν ἐκείνη κρείττων εὐδαιμονεῖν. Νέα τυραννεῖ) ἀντὶ τοῦ ἡ Γλαύκη φησὶ νέα οὖσα τὴν ἡλικίαν ἄρχει καὶ κρατεῖ. ὀνειδιστικῶς δὲ τοῦτο. ὡς τοῦ Ἰάσονος διὰ τὸ νέον τῆς ἡλικίας προτετιμηκότος τὴν Γλαύκην. Ψυχῆς ἂν ἀλλάξαιμ') ἀντὶ τοῦ ἑλοίμην ἂν καὶ ἀποθανεῖν, ὑπὲρ τοῦ μὴ τοὺς παῖδας ἀπελθεῖν μὲν. καὶ τοῦτο κατ' εἰρωνείαν. 972. Κόσμον διδόντες) καὶ τοῦτο προθύμως, τὸ παρεγγυᾶσθαι τοῖς παισὶν ἐντελλομένην ἐκείνην αὐτῇ διδόναι ὑπόληψιν ἔχουσα φαρμακίδος.

ANNOTATIONES.

V. 941. Οὐκ οἶδ' ἂν εἰ πείσαιμι) Cùm olim erat, Οὐκ οἶδ' ἂν &c. *Canterus* carmen luxatum vidit, &, ut reſarciret, ita legit, Οὐκ οἶδά γ' εἰ ἄν. Nequaquam ineptè. Sed Prima omnium Editio *Aldina* rectè habet, ut nos legimus: Quod miror Doctum hominem & cæteroqui diligentem fugiſſe. Hunc verò *Dupertus* & *Scaliger* ſequuntur. *Joſua Barnes.*

V. 954. Ἥλιος πατὴρ πατρὸς) *Sol ex Perſeide Oceaninâ* genuit *Circen* & *Æëten Colchorum* Regem, qui ex *Eidyiâ* genuit *Medeam*. Vid. *Heſiod*. Theogon. v. 956. &c. *Idem*

V. 960. Πέπλων) prior communis. Vid. ſupra ad v. 925.

V. 964. Πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος) Alludunt [illegible] Vetus illud dictum apud *Platonem* de Repub. l. 3. Δῶρα θεοὺς πείθει, καὶ αἰδοίους βασιλῆας. Item, Ἀργυρέαις λόγχαισι μάχου καὶ πάντα κρατήσεις. Unde & *Ovidius* l. 3. Art. Amandi,

Munera, crede mihi, placant Hominesque Deosque;
Placatur Donis Jupiter ipſe datis.
Quid faciet Sapiens? Stultus quoque munere gaudet;
Ipſe quoque accepto munere Mitis erit.

Vid. *Petri Victorii* Var. Lect. l. 12. c. 5. Et *Horat.* Carm. l. 3. Od. 16.

Incluſam Danaen turris ahenea
Robuſtaque fores & vigilum Canum
Triſtes Excubiæ munierat ſatis
Nocturnis ab adulteris: &c.

V. 973. Εἰς χεῖρ' ἐκείνην) Hic omninò *Æmylio Porto* aſſentior, qui pro ἐκείνης legit ἐκείνην. Quod cuivis locum conferenti apparebit.

4 Δέξεται δύστανος ἄταν.
5 Ξανθᾷ δ᾽ ἀμφὶ κόμᾳ
6 Θήσει τὸν ἅιδα κόσμον,
7 Ταῦτα ταῖν χεροῖν λαβοῦσα.

'Αντιστροφὴ α´.

1 Πείσει χάρις, ἀμβρόσιός τ᾽ αὐγὰ πέπλων,
2 Χρυσότευκτον στέφανον περιθέσθαι.
3 Νερτέροις δ᾽ ἤδη πάρα νυμφοκομήσει·
4 Τοῖον εἰς ἕρκος πεσεῖται,
5 Καὶ μοῖραν θανάτου
6 Προσλήψεται δύστανος·
7 Ἄταν δ᾽ οὐχ ὑπεκφεύξεται.

Στροφὴ β´.

1 Σὺ δ᾽, ὦ τάλαν, ὦ κακόνυμφε,
2 Κηδεμὼν τυράννων,
3 Παισὶν οὐ κατειδὼς
4 Ὀλέθριον βιοτὰν προσάγεις,
5 Ἀλόχῳ τε σᾷ στυγερὸν θάνατον.
6 Δύστανε, μοίρας ὅσον παροίχῃ.

'Αντιστροφὴ β´.

1 Μεταστένομαι δὲ σὸν ἄλγος,
2 Ὦ τάλαινα παίδων
3 Μᾶτερ· ἃ φονεύσεις
4 Τὰ τέκνα, νυμφιδίων ἕνεκεν
5 Λεχέων, ἅ σοι προλιπὼν ἀνόμως
6 Ἄλλῃ ξυνοικεῖ πόσις συνεύνῳ.

Ἴαμβοι.

Παι. Δέσποιν᾽, ἀφεῖνται παῖδες οἵδε σοι φυγῆς·
Καὶ δῶρα νύμφη βασιλὶς ἀσμένη χεροῖν
Ἐδέξατ᾽· εἰρήνη δὲ τἀκεῖθεν τέκνοις.
Μη. Ἔα. Π. Τί συγχυθεῖσ᾽ ἕστηκας, ἡνίκ᾽ εὐτυχεῖς;
Τί σὴν ἔστρεψας ἔμπαλιν παρηΐδα,
Κοὐκ ἀσμένη τόνδ᾽ ἐξ ἐμοῦ δέχῃ λόγον;
Μη. Αἶ, αἶ. Π. Τάδ᾽ οὐ ξυνῳδὰ τοῖσιν ἐξηγγελμένοις.
Μη. Αἶ αἶ μάλ᾽ αὖθις. Π. μῶν τιν᾽ ἀγγέλλων τύχην
Οὐκ οἶδα, δόξης δ᾽ ἐσφάλην εὐαγγέλου;
Μη. Ἤγγειλας, οἷ᾽ ἤγγειλας· οὐ σὲ μέμφομαι.
Παι. Τί δὴ κατηφεῖς ὄμμα, καὶ δακρυρροεῖς;
Μη. Πολλή μ᾽ ἀνάγκη, πρέσβυ· ταῦτα γὰρ θεοί,
Κἀγὼ κακῶς φρονοῦσ᾽ ἐμηχανησάμην.
Παι. Θάρσει· κρατεῖς τοι καὶ σὺ πρὸς τέκνων ἔτι.

4 Accipiet infelix noxam.
5 Flavam verò circa comam
6 Ponet Plutonis, *i.e. letalem*, ornatum,
7 Hæc *Medeæ munera* manibus accipiens.

Antistrophe 1.

1 Alliciet *eam* gratia divinúsque fulgor pepli,
2 Auream coronam ut *capiti* circumponat.
3 Apud inferos autem mox sponsa ornabitur:
4 Tale in septum cadet,
5 Et sortem mortis *talem*
6 Accipiet infelix:
7 Aten verò non subterfugiet.

Strophe 2.

1 Tu verò, ô miser, ô infelix sponse,
2 Gener regum,
3 Non animadvertens, liberis
4 Adducis perniciosam vitam, *i.e. exitium paras,*
5 Et uxori tuæ tristem mortem.
6 O infelix, quantam calamitatum ignoras!

Antistrophe 2.

1 Gemo tuum dolorem,
2 O misera liberorum
3 Mater, quæ interficies
4 Liberos, propter nuptiales
5 Lectos, quibus in tuam contumeliam relictis injuste
6 Maritus habitat cum aliâ uxore.

Pædagogus.

Liberi tui, ô domina, liberati sunt ab exilio,
Et regia sponsa libens dona manibus
Accepit: indè verò pax est tuis liberis.
Med. Sine. *P.* Cur stas perturbata, quùm feliciter rem geris?
Cur retrò vertisti tuas genas,
Et non libenter à me accipis hunc sermonem?
M. Heu, heu! *P.* Hæc nō cōsentiunt cum illis, quæ nunciavi tibi.
Med. Heu, heu valdè rursus. *P.* An, aliquem casum nuncians
Insciens, & spe læti nuncii frustratus sum?
Med. Nunciâsti, quæ nunciâsti; non tibi vitio verto.
Pæd. Cur igitur oculos demittis, & lacrymas?
Med. Multa me necessitas, ô senex, *hæc facere cogit.* Talia enim dii,
Et ego malè cogitans machinata sum.
P. Confide tu: obtines, *i.e.* adhuc, *&* *in tua potestate habes* liberos.

Θήσει τὸν ἅιδα) θάνατον φησὶ μᾶλλον περιθήσεται ὁ κόσμος. Αὐγὰ πέπλων) τὸ ἑξῆς αὐγὰ καὶ χάρις ἀμβρόσιος πέπλων, πείσει περιθέσθαι χρυσότευκτον στέφανον. Νερτέροις) ἀντὶ τοῦ παρὰ τοῖς νερτέροις καὶ τοῖς κατοιχομένοις αὐτὴν κοσμήσει ταῦτα τὰ δῶρα. Νυμφοκομήσει δὲ δεῖ. τὸ τὴν νύμφην κοσμῆσαι. νυμφοκοσμήσει δὲ ἀντὶ τοῦ νυμφευθήσεται. Σὺ δ᾽ ὦ τάλαν) τοῦτο πρὸς Ἰάσονα ἀποτείνει. Κηδεμὼν δὲ, παρὰ τὸ κῆδος. ἀντὶ τοῦ γαμβρέ. σὺ δὲ φησὶν, ὦ ἐπ᾽ ὀλέθρῳ γενόμενε νυμφίε τῆς Γλαύκης, καὶ ἐπιγαμβρείαν ἐκ συντυχίας ταύτην πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἰσχηκὼς, ὄλεθρον τοῖς αὐτοῦ παισὶ καὶ τῇ νύμφῃ κατασκευάζεις, οὐ συνεὶς τὸ ἐπ᾽ ὀλέθρῳ μηχάνημα. Βιοτὰν δὲ παισὶν, ἀντὶ τοῦ τῇ βιοτῇ τῶν παίδων. Δύστανε μοίρας) τουτέστι τοῦ πρέποντος. καὶ τοῦτο πρὸς Ἰάσονα ἀποτείνει. τὸ δὲ πρὸς τὴν Μήδειαν, ἵνα φονεύσῃς τέκνα σοῦ. Τὸ δὲ παροίχῃ) παρελθεῖν πεποίηκας, ὦ Ἰᾶσον, πολὺ μέρος τῆς θανατηφόρου μοίρας, ὡς ἐγγὺς εἶναι τὸν θάνατον αὐτῆς. ἀφ᾽ οὗ τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου τῇ Γλαύκῃ συνήγαγες, καὶ πλησίον εἶναι πεποίηκας, συγχωρήσας ὑπ᾽ ἀνοίας ἀποκομισθῆναι τὰ δῶρα. Μοίρας δὲ τῆς θανατηφόρου φησίν. τὸ δὲ ὅσον, ἀντὶ τοῦ πολύ. 996. Μεταστένομαι) ἡ μετὰ ἀντὶ τοῦ ἐπί. τουτέστι, στένω δὲ καὶ ἐπὶ σοὶ ἄλγος ἔχω. μεταστένομαι δὲ καὶ ἐπὶ σὸν ἄλγος, καὶ στένω τὴν σὴν τύχην, ἐφ᾽ ᾗ τὴν ψυχὴν ἀλγεῖς. λέγει δὲ τὸ [illegible] τοῦ Ἰάσονος. 1009. Μῶν τιν᾽ ἀγγέλλων τύχην) ἡ μὲν Μήδεια ἐννοοῦσα τὸ ὅσον οὐδέπω μέλλοντα δι᾽ αὐτὴν ἔσεσθαι φόνον, αἰτίως κατεστέναξε μόνη. ὁ δὲ παιδαγωγὸς ἐνόμιζεν αὐτὴν ἐφ᾽ οἷς ἐπήγγειλε λυπεῖσθαι. ἆρ᾽ οὖν φησὶ, μὴ οὐ χρηστά σοι ἀπήγγειλα, καὶ ἐσφάλην, νομίσας εὐαγγελίσασθαι πρὸς σὲ ταῦτα; Πολλή μ᾽ ἀνάγκη) ὡς μὲν πρὸς τὸν πρεσβύτην, ὅτι καταλείψει αὐτά. ὡς δὲ πρὸς ἀλήθειαν ὅτι φονεύσει αὐτά. τὸ δὲ τὸ ὀδύρεσθαι, ἀνάγκη φησὶ τοῖς παροῦσι κακοῖς κλαίειν. ὁπότε γὰρ ἡ ἐμὴ ἄνοια, καὶ τῶν θεῶν χόλος τὰ κατ᾽ ἐμὲ κακῶς διάκειται. ταῦτα δὲ λέγει, προσποιείας ἑαυτῆς κατηγοροῦσα, ἐπὶ τῷ τὰ δῶρα ἀποστεῖλαι. ἀνάγκη γὰρ εἰ ἔμελλεν ἡ Γλαύκη ἀπόλλυσθαι, καὶ αὐτῆς τὰ τέκνα ὑπ᾽ αὐτῆς ἀναιρεῖσθαι, ἵνα μὴ ὑποβάλλῃ τοῦτο [illegible]. αὐτὴ μὲν οὖν ἐπὶ τούτῳ μετανοεῖ. αὐτὸς δὲ ᾤετο αὐτὴν ὀδύρεσθαι, ὅτι ἔμελλε φεύξεσθαι φυγάς. 1015. Θάρσει) ἔτι θαρσεῖν ὀφείλεις. καὶ γὰρ εἰ καὶ φεύγειν μέλλεις τῶν παίδων ὑποστάσεις καὶ ζωῆς, ὅμως ἰσχὺν ἔχει τὰ κατὰ σέ. καὶ ἐλπίζεις εἰ τούτοις πρὸς τὸ μέλλον ἀμβιῶναι. τὸ δὲ ἔτι, καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος κεῖται. τὸ οὖν κρατεῖς ἀντὶ τοῦ νενίκηκας, καὶ ἐπιτέτυχας τὸ ὅσον ἐπὶ τοῖς τέκνοις, ὡς ἐλπὶς εἰ πρὸς τὸ μέλλον.

ANNOTATIONES.

V. 1005. Ἔα) Redundat extra versum, ut & v. 1008. Αἶ, αἶ. De quâ re videsis *Hecub.* v. 1116.

V. 1015. Πρὸς τέκνων ἔτι) pro [illegible] per Tmesin.

Μη. Ἄλλους

Μη. Ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Παι. Οὔτοι μόνη σὺ σῶν ἀπεζύγης τέκνων.
" Κούφως φέρειν χρὴ θνητὸν ὄντα συμφοράς.
Μη. Δράσω τάδ᾽· ἀλλὰ βαῖνε δωμάτων ἔσω,
Καὶ παισὶ πόρσυν᾽, οἷα χρὴ καθ᾽ ἡμέραν.
Ὦ τέκνα, τέκνα, σφῷν μὲν ἔστι δὴ πόλις,
Καὶ δῶμ᾽, ἐν ᾧ λιπόντες ἀθλίαν ἐμὲ,
Οἰκήσετ᾽ αἰεὶ μητρὸς ἐστερημένοι.
Ἐγὼ δ᾽ ἐς ἄλλην γαῖαν εἶμι δὴ φυγὰς,
Πρὶν σφῷν ὄνασθαι, κἀπιδεῖν εὐδαίμονας,
Πρὶν λέκτρα, καὶ γυναῖκα, καὶ γαμηλίους
Εὐνὰς ἀγῆλαι λαμπάδας τ᾽ ἀνασχεθεῖν.
Ὦ δυστάλαινα, τῆς ἐμῆς αὐθαδίας.
Ἄλλως ἄρ᾽ ὑμᾶς, ὦ τέκν᾽, ἐξεθρεψάμην·
Ἄλλως δ᾽ ἐμόχθουν, καὶ κατεξάνθην πόνοις,
Στερρὰς ἐνεγκοῦσ᾽ ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
Ἦ μήν ποθ᾽ ἡ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας
Πολλὰς ἐν ὑμῖν, γηροβοσκήσειν τ᾽ ἐμὲ,
Καὶ κατθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν,
Ζηλωτὸν ἀνθρώποισι. Νῦν δ᾽ ὄλωλε δὴ
Γλυκεῖα φροντίς· σφῷν γὰρ ἐστερημένη,
Λυπρὸν διάξω βίοτον, ἀλγεινόν τ᾽ ἐμοί.
Ὑμεῖς δὲ μητέρ᾽ οὐκέτ᾽ ὄμμασιν φίλοις
Ὄψεσθ᾽, ἐς ἄλλο σχῆμ᾽ ἀποστάντες βίου.
Φεῦ, φεῦ· τί προσδέρκεσθέ μ᾽ ὄμμασιν τέκνα;
Τί προσγελᾶτε τὸν πανύστατον γέλων;
Αἰαῖ· τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται,
Γυναῖκες, ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τέκνων,
Οὐκ ἂν δυναίμην. χαιρέτω βουλεύματα
Τὰ πρόσθεν· ἄξω παῖδας ἐκ γαίας ἐμούς.
Τί δεῖ με πατέρα τῶνδε τοῖς τούτων κακοῖς
Λυποῦσαν, αὐτὴν δὶς τόσα κτᾶσθαι κακά;
Οὐ δῆτ᾽ ἔγωγε· χαιρέτω βουλεύματα.

Med. Alios prius *ad inferos deducam* [*i.e.* mittam], misera ego.
Pæd. Non tu sola divulsa es à tuis liberis.
" Oportet hominem leviter ferre calamitates.
Med. Faciam hæc: Sed ingredere in domum,
Et para pueris, quæ convenit quotidie.
O filii, filii, vobis quidem jam est urbs,
Et domus, in quâ me miserâ relictâ,
Habitabitis semper orbati matre.
Ego verò jam vado in aliam terram exul,
Priusquã ex vobis potueri capere voluptate, & vos videre florentes,
Priusquam connubium, & uxorem, & nuptiales
Lectos ornarim, facesque sustulerim accensas.
O me miseram ob meam contumaciam.
Frustrà igitur vos, ô filii, educavi,
Frustraque laboravi, & consumpta sum laboribus,
Ferens duros dolores in partu.
Profectò quondam infelix habui spem
Magnam in vobis *fitam fore videl.* ut senio gravem me nutriretis,
Et mortuam manibus rectè componeretis:
Quæ res expetenda Mortalibus. Nunc verò jam periit
Hæc dulcis cura: nam vobis orbata
Tristem degam vitam, acerbamque mihi.
Vos verò matrem non ampliùs charis oculis
Videbitis, transeuntes in aliud vitæ genus.
Heu, heu! cur me oculis aspicitis liberi?
Cur arridetis hoc extremo risu?
Heu, heu! quid faciam? cor enim *mihi* dissperit.
Mulieres, quia vidi lætos oculos liberorum,
Non possem *facere quod statui.* Valeant consilia
Priora: abducam filios meos è terra.
Quid opus est me patrem horum, horum malis
Cruciantem, mihi bis tanta mala accersere?
Nequaquam ego *hoc faciam.* Valeant *illa* consilia!

Ἄλλους κατάξω) τὸν ἐσόμενον τῶν παίδων φόνον πάλιν προσδέχεται. ἀσήμως δὲ ὑπὲρ τοῦ μὴ συνιέναι τὸν παιδαγωγόν. τὸ μὲν ἄλλους, ἀντὶ τοῦ τέτους. τὸ δὲ κατάξω, ἀντὶ τοῦ πέμψω εἰς τὸν ᾅδην. Οὔτοι μόνη σὺ) ἡ μὲν ἔλεγεν, ὅτι πρὶν ἀπευξῆσαι ὑπ᾽ αὐτῶν, ἀλλοτρίους με γενομένους τοὺς παῖδας πέμψω εἰς τὸν ᾅδην. ὁ δὲ παιδαγωγὸς τὸ κατάξω νοεῖ, ἀντὶ τοῦ ἀποπέμψω πρὸς Ἰάσονα, ἀλλοτριωθέντας μου τοὺς παῖδας. ἦν δὲ τὸ ἄλλους, ἀντὶ τοῦ ἀλλοτρίους. Σφῷν μὲν ἔστιν) τοῦ σφῷν πλῆρες τὸ σφῶιν, τουτέστιν ὑμῖν τῶν δύο, τὴν μὲν πόλιν φησὶν τήνδε οἰκήσετε, ὦ τέκνα, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον δι᾽ αἰῶνος. λέγει δὲ ἀσήμως τὸν ᾅδην, καὶ πάντα τὰ ἑξῆς αἰνιγματωδῶς ὁμιλεῖ, ὑπὲρ τοῦ μὴ αἰσθέσθαι τὸν παιδαγωγόν. τὸ δὲ ἐν ᾧ πρὸς τὸ οἰκήσετε συναπτέον. τουτέστιν ἐν τῷ ᾅδῃ οἰκήσετε, ἀπολιπόντες ἐμέ. Εὐνὰς ἀγῆλαι) φαιδρὰς ἀγῆλαι ἀντὶ κοσμῆσαι. καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει, διὰ παντὸς, ὦ δέσποιν᾽, ἀγλαϊοῦμαι ὑμᾶς σ᾽ ἀεί. καὶ Ἕρμιππος ἐν Ἀρτοπώλισι, Φέρε νῦν ἀγήλω τοὺς θεοὺς ἴσως ἴσως. Ἀποστάντες βίου) ἄλλον βίον λέγει τὸν κατὰ τὸν ᾅδην, ὡς καὶ τοῖς καταχθονίοις οὔσης πρὸς ἑτέρας πολιτείας. 1043. Γυναῖκες ὄμμα) πρὸς τὰς τοῦ χοροῦ λέγει. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι τὸν φόνον οὐκέτι μου ἡ ψυχὴ τολμᾷ, ἀλλὰ λύομαι ταῖς τῶν ὀφθαλμῶν χάρισιν, ἀνατενιζόντων εἰς ἐμὲ τῶν φιλτάτων. Χαιρέτω βουλεύματα) διὰ τὸ σφάξαι τὰ τέκνα. καὶ ἐλθέτω φησὶν ὁ ἐπὶ τῷ σφάξαι μου τὰ τέκνα κρατήσας λογισμός. Τί δεῖ με πατέρα) ἀφίσταμαι φησὶ τοῦ φόνου τῶν παίδων. οὐ γὰρ ἵνα τὸν πατέρα τούτων νικήσω τῷ θανάτῳ αὐτῶν, ὀφείλω ἐμαυτῇ διπλασιᾶν τὰ κακά. λέγει δὲ τὴν λύπην, τὴν ἐπὶ τοῖς παισίν. ἢ οὕτως, σαφῶς εἰδυῖα ὅτι ἐργαζομένη μὲν τὸν φόνον τοῖς φιλτάτοις, ὅτι τῷ τὸν πατέρα λυπῆσαι, αὐτὴν διπλασίαν λύπην κτήσασθαι διὰ τῆς τούτων τελευτῆς. δοκοῦσι γὰρ αἱ μητέρες περιπαθέστεραι εἶναι ἐν ταῖς τῶν παίδων συμφοραῖς. θαυμάσαι δὲ δεῖ τὸν ὑπερβάλλοντα θυμὸν, ὃν ἔχει κατὰ τοῦ Ἰάσονος ἡ Μήδεια, ὅτι καίτοι προσδοκῶσα μειζόνως λυπηθήσεσθαι, ὅμως ὑπὲρ τοῦ λυπῆσαι τὸν Ἰάσονα, αἱρεῖται τούτους φονεύειν. 1048. Οὐ δῆτ᾽ ἐγώ) ὅτι μετάνοιά ἐστιν, οὐκ ἂν ἐγὼ φονεύσαιμι. ἀλλὰ μεθιέσθω μοι, ὁ κρατήσας τοῦ φόνου λογισμός. χαιρέτω δὲ, καὶ παύσομαι βουλευμάτων.

ANNOTATIONES.

V. 1016. Ἄλλους) *Duportus* legit ἀλλ᾽ οὐ κατάξω.

V. 1017. Τέκνων) Vid. supra ad v. 960.

V. 1021. Ὦ τέκνα, τέκνα) Vid. de hoc loco Ἐκφράσεις *Callistrati* εἰς τὸ Μηδείας ἄγαλμα, ubi Statuarius optimè illam ex mente *Euripidis* effinxit; etenim elegans illa Descriptio ad hunc locum spectat, lucemque illi affert & ab illo mutuatur. De hâc ipsâ re En! optimum *Antiphili Byzantini* Epigramma ex *Anthol.* l. 4. fol. 317.

Τὰν ὀλοὰν Μήδειαν ὅτ᾽ ἔγραφε Τιμομάχου χεὶρ
 Ζάλῳ καὶ τέκνοις ἀντιμεθελκομέναν,
Μυρίον ἄρατο μόχθον, ἵν᾽ ἤθεα δισσὰ χαράξῃ,
 Ὧν τὸ μὲν εἰς ὀργὰν νεῦε, τὸ δ᾽ εἰς ἔλεον·
Ἄμφω δ᾽ ἐπλήρωσεν· ὅρα τύπον· ἐν γὰρ ἀπειλῇ
 Δάκρυον, ἐν δ᾽ ἐλέῳ θυμὸς ἀναστρέφεται.
Ἀρκεῖ δ᾽ ἁ μέλλησις, ἔφα σοφός· αἷμα δὲ τέκνων
 Ἔπρεπε Μηδείῃ, κοὐ χερὶ Τιμομάχου.

Medeam vellet cùm pingere Timomachi Mens
 Volventem in Natos crudum animo facinus,
Immanem exhausit rerum in diversa laborem,
 Fingeret affectum Matris ut ambiguum:
Ira subest Lacrymis, Miseratio non caret Irâ;
 Alterutrum videas ut sit in alterutro.
Cunctantem satis est; Nam digna est sanguine Mater
 Natorum; sed non dextera Timomachi.

De hâc Versione *Ausonii* Vid. *Jacobi Lectii* Miscell. Epiphill. l. 4. c. 6. Alia quoque nonnulla Epigrammata ibidem de eâdem re extant, ex *Anthologiâ* sumpta, ut & elegans *Neophronis* Tragici locus capite sequenti: Quæ satis mihi sit Lectori indigitâsse, etiam vide infrà ad v. 1241. *Josua Barnes.*

V. 1027. Λαμπάδας τ᾽ ἀνασχεθεῖν) Quod Mos erat Matribus liberorum suorum Nuptiis faces præferre, Vid. ad *Iphig.* Aul. v. 732. *J. Barnes.*

V. 1048. Χαιρέτω βουλεύματα) Alias scribitur παύσομαι βουλευμάτων, sed non æquè benè.

Καί τοι τί πάσχω; βούλομαι γέλωτ᾽ ὀφλεῖν,
Ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμοὺς ἀζημίους;
Τολμητέον τάδ᾽. ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης,
Τὸ καὶ προέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενί.
Χωρεῖτε, παῖδες, εἰς δόμους. ὅτῳ δὲ μὴ
Θέμις παρεῖναι τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
Αὐτῷ μελήσει. χεῖρα δ᾽ οὐ διαφθερῶ.
Ἆ, ἆ. Μὴ δῆτα, θυμὲ, μὴ σύ γ᾽ ἐργάσῃ τάδε·
Ἔασον αὐτοὺς, ὦ τάλαν, φεῖσαι τέκνων·
Ἐκεῖ μεθ᾽ ἡμῶν ζῶντες, εὐφρανοῦσί σε.
Μὰ τοὺς παρ᾽ ᾅδῃ νερτέρους ἀλάστορας,
Οὔτοι ποτ᾽ ἔσται τοῦθ᾽, ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ
Παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι.
Πάντως σφ᾽ ἀνάγκη κατθανεῖν· ἐπεὶ δὲ χρὴ,
Ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
Πάντως πέπρακται ταῦτα, κοὐκ ἐκφεύξεται.
Καὶ δὴ ᾽πὶ κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισί τε
Νύμφη τύραννος ὄλλυται· σάφ᾽ οἶδ᾽ ἐγώ.
Ἀλλ᾽ εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδὸν,
Καὶ τούσδε πέμψω τλημονεστέραν ἔτι.
Παῖδας προσειπεῖν βούλομαι· δότ᾽, ὦ τέκνα,
Δότ᾽, ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χέρα.
Ὦ φιλτάτη χεὶρ, φίλτατον δέ μοι στόμα,
Καὶ σχῆμα, καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων,
Εὐδαιμονοῖτον· ἀλλ᾽ ἐκεῖ· τὰ δ᾽ ἐνθάδε,
Πατὴρ ἀφείλετ᾽. ὦ γλυκεῖα προσβολὴ,
Ὦ μαλθακὸς χρὼς, πνεῦμά θ᾽ ἥδιστον τέκνων.
Χωρεῖτε, χωρεῖτ᾽. οὐκέτ᾽ εἰμὶ προσβλέπειν
Οἵα τ᾽ ἐς ὑμᾶς, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς.
Καὶ μανθάνω μὲν, οἷα τολμήσω κακά·
Θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
Ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Πολλάκις ἤδη διὰ λεπτοτέρων
Μύθων ἔμολον, καὶ πρὸς ἁμίλλας

Verùm quid patior? an volo derideri,
Dimittens meos inimicos impunitos?
Audendum hoc eſt. Nam ignaviæ meæ eſt
Hoc, quòd & illos molles ſermones animo *cogitatos* protulerim.
Intrate, pueri, in ædes. Cui verò non
Licet adeſſe meis ſacrificiis, hoc
Ipſi curæ erit. Manũ v. *meam cæde* non corrumpam *æque polluam.*
Heu, heu! nequaquã verò, mi anime, nè tu ſaltem hæc patres:
Mitte eos, ô miſer; parce liberis:
Illic nobiſcum viventes exhilarabunt te.
Non per dæmones infernos, qui ſunt apud Plutonem,
Nunquam hoc fiet; ut ego inimicis
Filios meos relinquam injuriâ afficiendos.
Omninò neceſſe eſt eos mori: & quoniam hoc oportet,
Nos occidemus *eos*, qui procreavimus *eos*.
Omninò actum eſt hoc, & non aliter fiet.
Et jam corona in capite eſt, & in peplis
Sponſa regia perit: *hoc* ego benè ſcio.
Verum ego vado miſerrimam viam,
Et hos longè triſtiore viâ mittam.
Liberos *meos* alloqui volo: date, ô liberi,
Date matri dextram manum, ſalutate *matrem*.
O chariſſima manus, & mihi chariſſimum os,
Et ſpecies, & vultus generoſus liberorum,
Sitis felices: *ſed* illic; res enim, quæ *hic erant*,
Pater abſtulit. O jucundum complexum,
O teneram cutem, & dulciſſimum halitum liberorum.
Ite, ite. Non ampliùs intueri
Vos poſſum, *ſed* vincor malis.
Et intelligo quidem qualia *ſint ea* mala, *quæ* ſum auſura:
Sed ira eſt potentior meis conſiliis.
Quæ quidem hominibus cauſa eſt maximorum malorum.

Chorus.

Sæpe jam per ſubtiliores
Sermones ivi, & ad certamina

Καί τοι τί πάσχω) ἐνταῦθα ὥσπερ ἀναζωπυροῦσα τὸν κατ᾽ Ἰάσονος θυμὸν καὶ λαμβάνουσα ἑαυτῆς, καὶ φησὶ, τί δὴ πέπονθα εἰς οἶκτον ἐκπεσοῦσα τῶν παίδων. οὐ γὰρ ἐμὲ καταισχύνειν ἑαυτὴν, ἀφεῖσαν ἀτιμώρητον τῶν πάντων ἐμοὶ πολεμιώτατον Ἰάσονα, ἐξὸν φονεῦσαι τούτους μόνον. ἐχθροὺς οὖν λέγει, ἀντὶ τοῦ ἐχθρὸν τὸν Ἰάσονα. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ παρ᾽ Ὁμήρῳ, ἀλλὰ τί ἤ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός; Ὅτῳ δὲ μὴ) ὅτῳ δέ φησιν οὐκ εὐαγὲς φαίνεται παρεῖναι τῷ φόνῳ τούτῳ, καὶ δέχεσθαι τοιαύτας θυσίας, οὗτος ἀπίτω. οὕτω δὲ εἶπεν, ὡς ὄντων θεῶν τινῶν χαιρόντων ἀνδροφονίᾳ, οἷον Ἐριννύων, Ἄρεως, καὶ τινῶν ἑτέρων. Ὅμηρος, Ἄρες, Ἄρες βροτολοιγέ. τῷ δὲ αὐτῷ μελήσει, συναπτέον τὸ μὴ παρεῖναι. Χεῖρα δ᾽ οὐ διαφθερῶ) πάλιν ἐνταῦθα λύεται πρὸς οἶκτον. ἔστι γὰρ μίμησις μητρὸς, οὐ προαιρέσεως, ἀνάγκη δὲ τὴν τοὺς ἐχθροὺς ἀμυνομένην τολμήσαι φόνον κατὰ τῶν φιλτάτων. οὐκ ἂν φησὶν, ἐγὼ μολύναιμι τῷ ἐκ τῶν ἐμῶν παίδων αἵματι τὴν ἐμαυτῆς χεῖρα. 1059. Μὰ τοὺς παρ᾽ ᾅδῃ) τοὺς καταχθονίους. Ἀλάστορας δὲ) οὓς οὐκ ἔστι λαθεῖν. ἐπειδὴ δὲ συνεχῶς ὁρᾷ ἑαυτὴν νικωμένην πρὸς τοὺς παῖδας οἴκτῳ, ὅρκῳ φρικωδεστάτῳ κατακλείει ἑαυτὴν, πρὸς τὸ μηδὲν ἕτερον ἢ τὸν φόνον τῶν παίδων ἐξάπτεσθαι δρᾶσαι. καὶ οὐκ ἂν ἐγώ φησι καταλείψαιμι τοὺς ἐμοὺς παῖδας ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν καθυβρίζεσθαι, λέγει ὑπὸ τῶν πρὸς γένος τῆς Γλαύκης. Καθυβρίσαι δὲ λέγει) τὸ μετ᾽ αἰκίας τινὸς ἀνελεῖν. καὶ ἐγὼ φησὶ μὴ φονεύσω τούτους, ἀλλ᾽ οἱ ἐχθροὶ πάντως ἀναιρήσουσιν. εἰ δὲ ἅπαξ χρὴ τούτοις ἀποθανεῖν, μᾶλλον ὑφ᾽ ἡμῶν ἀναιρεθῆναι, ἵνα μὴ δοκοῖεν οἱ ἐχθροὶ τιμωρίαν ταύτην λαμβάνειν ἐξ ἡμῶν. Καὶ δὴ ᾽πὶ κρατὶ) ταῦτα ἐκ τοῦ χρόνου ἀναλογιζομένη πρὸς ἑαυτὴν λέγει. καὶ δή φησιν ἡ μὲν Γλαύκη, ὡς εἰκὸς, ἔχει τὸν στέφανον, καὶ λοιπὸν ἐγγὺς ἐστὶ τοῦ θανάτου. Ἀλλ᾽ εἶμι) ὡς μέλλουσα ἥκειν ἐπὶ τὴν δυσχερεστάτην ὁδὸν τοῦ φόνου. Τὰ δ᾽ ἐνθάδε) τὰ ἐν τοῖς ζῶσι, τουτέστιν ὁ πατὴρ αἴτιος τοῦ μὴ σώζεσθαι ὑμᾶς. προσβολὴ δὲ περίπτυξις, ἡ ἀντὶ τοῦ πρόσω θέα. ἐν τῷ περιπτύσσεσθαι δὲ καὶ καταφιλεῖν ταῦτα λέγει. 1081. Πολλάκις ἤδη) πολλάκις φησὶ κατ᾽ ἐμαυτὴν ἐλογισάμην, καὶ δι᾽ ἀκριβεστέρων λογισμῶν προῆλθον αὐτὴ πρὸς ἐμαυτὴν λογιζομένη, καὶ ζητοῦσα εἰ δυνατὸν καὶ τῇ γυναικείᾳ φύσει ἐρευνᾶν τὰ τῶν

ANNOTATIONES.

V. 1049. Ὀφλεῖν) Iambus & hic, ut τέκνων v. 1043. & τέκνα v. 1040. Vid. ſuprà v. 1017. &c.

V. 1051. Ἐμῆς κάκης) ἡ κάκη *Ignavia* vel *Perfidia*. Verbum *Platoni* cognitum & *Æſchylo* Theb. v. 198. & *Æliano*, ut Κάκην τὴν ἑαυτῶν κατεῖπε. Hunc locum reſpicit *Heſychius* & explicat, Κάκης, δειλία, κακία, Ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης· Κακουργίας. Idem verbum apud hunc Poetam *Androm.* v. 967. *Hippolyt.* v. 1335. & *Iphig. Taur.* v. 676. *Joſua Barnes.*

V. 1056. Ἆ, ἆ.) Hæc interjectio extra Verſum redundat, vid. *Hecub.* v. 1116.

V. 1057. Τέκνων) Vid. ſuprà v. 1049.

V. 1069. Δότ᾽, ὦ τέκνα) Et hic loci & ſuprà v. 1057. & infrà v. 1072, 1075. & centies in aliis locis τέ in τέκνον corripitur, de quâ re videſis *Phœniſſ.* v. 19.

V. 1078. Καὶ μανθάνω μὲν, οἷα τολμήσω κακὰ) Hunc verſum paulò aliter apud varios Authores citatum accepimus. Imprimis bis *Hierocli* Edit. *Cantabr.* p. 75. οἷα μέλλω δρᾶν κακά· Pluries apud alios eodem modo, tantùm unico vocabulo tranſpoſito viz. Καὶ μανθάνω μὲν, οἷα δρᾶν μέλλω κακά· Et ita quidem *Simplicius* in Epictet. c. 4. & c. 11. & *Arrian.* Epictet. l. 1. c. 28. Vid. *Thomæ Gatakeri* Adverſaria Miſcellanea c. 10. fol. 114. Ubi & ſeptem Authores ita legentes inducit, cùm tamen nullum *Euripidis* exemplar noſtram lectionem non præferat, (licet in hâc parte minùs placeat) & *Luciani* elegantem versûs ſequentis παρῳδίαν memoret, de Doctis Hominibus, quorum Virtutibus obſtat Res anguſta Domi, Πενία δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. Hæc autem *Ovidius* reſpexit *Metam.* l. 7. Fab. 1. ——*Video meliora proboque; Deteriora ſequor*—— *Joſua Barnes.*

βίῳ πράγματα, καὶ εἰδέναι τί μὲν ἀνθρώποις καλὸν, τί δ' οὔ· καὶ λογισαμένη, εὗρον ἐπὶ μέτρῳ γυναιξὶ σοφίαν, καὶ τῆς ἀνθρώπων πραγμάτων καταλήψεως οὐ πάσαις, ἀλλ' ὀλίγαις, ὧν οὖσα μία καὶ αὐτὴ τυγχάνω. καὶ λογίζομαι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἀπείρους παιδοποιίας πολλῷ προφέρειν καὶ ὑπερβάλλειν εὐτυχίᾳ τοὺς γεννήσαντας. ὅσοι μὲν γὰρ τῶν ἐκ παιδοποιίας μόχθων ἐκτὸς εἰσὶν, εἴτε καλὸν οἱ παῖδες οὐκ ἴσασιν. οἱ δ' ἔχοντες, ἀνάγκῃ τῇ ἀεὶ τοὺς παῖδας ἐπιμελείᾳ κατατρυχόμενοι διατελοῦσιν, πρῶτον μὲν ὅπως ἀνάγωσι τοὺς παῖδας κοσμίως ἀνατρέφοντες, δεύτερον δὲ καὶ πόθεν τούτοις χρημάτων πόρον καταλείψειαν. τρίτον ἐπὶ τούτοις οὐκ εἰδότες πότερον χρηστοῖς ἐστὶ τοῖς παισὶν ἢ πονηροῖς. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον μοχθοῦσι τὸν χρόνον ἅπαντα. οὐ γὰρ εἱμαρμένως ζωΐναι τρόπον ἀνθρώπων. ὅτε γε τοὺς νομιζομένους εἶναι χρηστοὺς, πονηροὺς πολλάκις ἐξαίφνης εὑρίσκομεν. ἓν δὲ πάντων τῶν κακῶν τελευταῖον βούλομαι πᾶσιν ἀνθρώποις ἐξειπεῖν. δέδομεν γὰρ ἔτι καὶ βίον αὐτάρκη τοῖς παισὶ κέκτηνται, καὶ εἰς ἀκμὴν ἡλικίας ἦλθον οἱ παῖδες, καλοί τε κἀγαθοὶ τὸν τρόπον ἀποβεβήκασιν· εἰ δὲ δὴ τούτων οὕτως ἐχόντων φθάσας ὁ δαίμων, πρὶν ὄνασθαι τῶν ἀγαθῶν, τούτους ἁρπάσει, πῶς ἔτι λυσιτελεῖ πρὸς τοῖς ἄλλοις τῶν ἀνθρώπων κακοῖς τοὺς παῖδας εὔξασθαι τοὺς θεοὺς προσαγαγεῖν λύπην ἄντικρυς οὖσαν;

Ἦλθον μείζους, ἢ χρὴ γενεὰν
Θῆλυν ἐρευνᾶν· ἀλλὰ γάρ ἐστι
Μοῦσα καὶ ἡμῖν, ἣ προσομιλεῖ,
Σοφίας ἕνεκεν· πάσαισι μὲν οὔ.
" Παῦρον δὴ γένος ἐν πολλαῖσιν
" Εὕροις ἂν ἴσως,
" Κοὐκ ἀπόμουσον τὸ γυναικῶν.
" Καί φημι βροτῶν, οἵτινές εἰσι
" Πάμπαν ἄπειροι, μηδ' ἐφύτευσαν
" Παῖδας, προφέρειν εἰς εὐτυχίαν
" Τῶν γειναμένων.
" Οἱ μὲν τ' ἄτεκνοι δι' ἀπειροσύναν,
" Εἴθ' ἡδὺ βροτοῖς, εἴτ' ἀνιαρὸν
" Παῖδες τελέθουσ', οὐχὶ τυχόντες,
" Πολλῶν μόχθων ἀπέχονται.
" Οἷσι δὲ τέκνων ἐστὶν ἐν οἴκοις
" Γλυκερὸν βλάστημ', ἐσορῶ μελέτῃ
" Κατατρυχομένους τὸν ἅπαντα χρόνον.
" Πρῶτον μὲν ὅπως θρέψουσι καλῶς,
" Βίοτόν θ' ὁπόθεν λείψουσι τέκνοις.
" Ἔτι δ' ἐκ τούτων, εἴτ' ἐπὶ φλαύροις,
" Εἴτ' ἐπὶ χρηστοῖς μοχθοῦσι, τόδ'
Ἐστὶν ἄδηλον.
Ἓν δὲ τὸ πάντων λοίσθιον ἤδη
Πᾶσιν κατερῶ θνητοῖσι κακόν.
" Καὶ δὴ γὰρ ἅλις βίοτον εὗρον,
" Σῶμά τ' εἰς ἥβην ἤλυθε τέκνων,
" Χρηστοί τ' ἐγένοντ', εἰ δὲ κυρήσει
" Δαίμων, οὗτος φροῦδος ἐς ᾅδην
" Θάνατος προφέρων σώματα τέκνων.
Πῶς οὖν λύει πρὸς τοῖς ἄλλοις
Τήνδ' ἔτι λύπην ἀνιαροτάτην
Παίδων ἕνεκεν
Θνητοῖσι θεοὺς ἐπιβάλλειν;

Magna veni, ſi convenit genus
Muliebre ſtudiis incumbere: ſed enim eſt
Muſa etiam nobis, quæ verſatur nobiſcum,
Sapientiæ *docendæ* cauſâ, verum non cum omnibus *habitat*.
" Exiguum enim numerum inter multas
" Invenias fortaſſe,
" Nec à Muſis alienum, *numerum inquam* mulierum.
" Et aio mortalium, quicunque ſunt
" Omninò *nuptiarum* expertes, nec genuerunt
" Liberos, anteire felicitate
" Eos, qui *liberos* progenuerunt.
" Qui enì nõ habent liberos propter imperitiam, *quid ignorent*,
" Utrum res ſuavis hominibus, an verò ingrata
" Sint liberi, cum non habeant,
" Carent multis miſeriis.
" Sed quibus in ædibus eſt liberorũ
" Dulce germen, eos video curis
" Confici omni tempore.
" Primum quidem quo pacto benè *ipſos* educent,
" Et unde victum relinquant liberis:
" Præterea verò utrum pro malis,
" An pro bonis laborent,
Hoc incertum eſt.
Unum verò, quod eſt omnium extremum, jam
Dicam, omnibus hominibus malum.
" Etenim jam *multi* abundè victum invenerunt *liberis*,
" Corporáque liberorum ad pubertatem pervenerunt,
" Boníque evaſerunt. Si tamen *malus ipſis* occurrat
" Dæmon, hæc procul ab hominũ oculis rapiens ad Plutonem
" Mors fert corpora liberorum.
Quomodo igitur prodeſt præter alios
Hunc etiam acerbiſſimum dolorem
Propter liberorum mortem
Addere Deos hominibus?

Μοῦσα καὶ ἡμῖν) ἀντὶ τοῦ φρόνησις, παίδευσις πρὸς τὸ δύνασθαι διακρίνειν τὰ ἀνθρώπινα. καὶ ἡμῖν ἐν φησὶ Μοῦσα προσομιλεῖ σοφίαν χαριζομένη, πρὸς τὸ ἡμᾶς ἀποφαίνεσθαί τι περὶ τῶν τοιούτων.

1099. Ὁρῶ μελέτῃ) τούτους φησὶν ὁρῶ τῇ ἀεὶ τοὺς παῖδας συνεχεῖ κατατρυχομένους μελέτῃ, τουτέστι τῇ καθημερινῇ ἐπιμελείᾳ.

1110. Δαίμων οὗτος) τὸ δαίμων τὸν θανάτου σημαντέον. δαίμονα γὰρ τὸν θάνατον ὠνόμασεν, φροῦδος δὲ ἀφανὴς ἄδηλος ἀνθρώποις ὁ θάνατος.

ANNOTATIONES.

V. 1084. Ἀλλὰ γάρ ἐστι Μοῦσα καὶ ἡμῖν) Doctæ Mulieres inter Veteres recenſentur *Corinna*, *Erinna*, *Sappho* *Hippo Chironis* filia, *Caſſandra Priami*, *Hypatia Theonis* Philoſophi, *Anna Comnena Alexii*, *Theano*, *Meliſſa*, *Myia*, nè dicam ex noſtris Dominam *Elizabetham Angliæ* Reginam, *Janámque Graiam*, quæque *Orindæ* nomine celebratur. Adeò verè à *Socrate* dictum eſt in *Platonis* Πολιτείας l. 5. Γυναῖκες μέντοι πολλαὶ πολλῶν ἀνδρῶν βελτίους εἰς πολλά. Huc refer *Cæl. Rhodig.* l. 14. c. 1.

V. 1112. Λύει) λυσιτελεῖ. Vid. ſuprà ad v. 556.

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

N*untius funeſtum novæ Sponſæ & Creontis exitium* Medææ *narrat, ac per partes deſcribit; quâ re Implacabilis Veneficæ animus mirificè gaudio perfunditur. Illa demùm, quanquam vel ſolâ immanis facinoris cogitatione reſiliat, ruptis tamen Naturæ legibus, quos ipſa pepererat, dulciſſimos Pueros, Genitoris odio, ferro conficit. Hinc ipſe* Jaſon, *auditâ* Glaucæ *&* Creontis *pernicie,* *ad* Medæam *tendit, ut & illam juſto ſupplicio tollat & innocentes Liberos, nequid propter Matris impietatem à* Corinthiis *paterentur, authoritate ſuâ defendat. Ex* Choro *autem accipit, illos jam*

nunc à Crudeli leænâ ferro extinctos, unde infelix Pater acerbiſſimo dolore obrutus cum Medæâ *expoſtulat. Illa quidem extra omnem inimicorum poteſtatem poſita & in curru Draconum alatorum jamjam avolatura, ſe ſuámque cauſam tuetur,* Jaſonemque *& illius Inconſtantiam execratur: Ille è contrà amaris convitiis & querelis, quæ unica jam ulciſcendi reſtabat via, abeuntem inſectatur.*

ΜΗΔΕΙΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΑΙΣ, ΙΑΣΩΝ.

Ἴαμβοι.

Μη. Φίλαι, πάλαι τοι προσμένουσα τὴν τύχην,
Καραδοκῶ τἀκεῖθεν, οἷ προβήσεται.
Καὶ τοι δέδορκα τόνδε τῶν Ἰάσονος
Στείχοντ' ὀπαδῶν, πνεῦμά τ' ἠρεθισμένον
Δείκνυσι δ' ὥς τι καινὸν ἀγγελεῖ κακόν.
Αγ. Ὦ δεινὸν ἔργον παρανόμως εἰργασμένη
Μήδεια, φεῦγε, φεῦγε, μήτε ναΐαν
Λιποῦσ' ἀπήνην, μήτ' ὄχον πεδοστιβῆ.
Μη. Τί δ' ἄξιόν μοι τῆσδε τυγχάνει φυγῆς;
Αγ. Ὄλωλεν ἡ τύραννος ἀρτίως κόρη,
Κρέων θ' ὁ φύσας, φαρμάκων τῶν σῶν ὕπο.
Μη. Κάλλιστον εἶπας μῦθον· ἐν δ' εὐεργέταις
Τὸ λοιπὸν ἤδη, καὶ φίλοις ἐμοῖς ἔσῃ.
Αγ. Τί φῄς; φρονεῖς μὲν ὀρθὰ, κοὐ μαίνῃ, γύναι;
Ἥτις τυράννων ἑστίαν ᾐκισμένη,
Χαίρεις κλύουσα, κοὐ φοβῇ τὰ τοιάδε;
Μη. Ἔχω τι κἀγὼ τοῖς γε σοῖς ἐναντίον
Λόγοισιν εἰπεῖν. ἀλλὰ μὴ σπέρχου φίλος.
Λέξον δὲ πῶς ὤλοντο· δὶς τόσον γὰρ ἂν
Τέρψειας ἡμᾶς, εἰ τεθνᾶσι παγκάκως.
Αγ. Ἐπεὶ τέκνων σῶν ἦλθε δίπτυχος γονὴ
Σὺν πατρὶ, καὶ παρῆλθε νυμφικοὺς δόμους,
Ἥσθημεν, οἵπερ σοῖς ἐκάμνομεν κακοῖς,
Δμῶες· δι' ὤτων δ' εὐθὺς ἦν πολὺς λόγος,
Σὲ, καὶ πόσιν σὸν, νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρίν.
Κυνεῖ δ' ὁ μέν τις χεῖρ', ὁ δὲ ξανθὸν κάρα
Παίδων· ἐγὼ δὲ καὐτὸς ἡδονῆς ὕπο,
Στέγας γυναικῶν σὺν τέκνοις ἅμ' ἑσπόμην.
Δέσποινα δ', ἣν νῦν ἀντὶ σοῦ θαυμάζομεν,
Πρὶν μὲν τέκνων σῶν εἰσιδεῖν ξυνωρίδα,
Πρόθυμον εἶχ' ὀφθαλμὸν εἰς Ἰάσονα·
Ἔπειτα μέντοι προὐκαλύψατ' ὄμματα,
Λευκήν τ' ἀπέστρεψ' ἔμπαλιν παρηΐδα,
Παίδων μυσαχθεῖσ' εἰσόδους· πόσις δὲ σὸς
Ὀργάς τ' ἀφῄρει, καὶ χόλον νεάνιδος,

Med. Amicæ, jampridem præſtolàs eventû fortunæ,
Expecto ab illâ parte, quò res ſit caſura.
Equidem video hunc ex Jaſonis
Miniſtris venientem ſpirituque irritato, *i.e. anhelo*:
Significat autem ſe novum aliquod malum nunciaturum.
Nun. O quæ dirum facinus impiè patraſti,
Medæa, fuge, fuge, neque navalem
Relinquens currum, *i.e. navem*, neque vehiculum terrâ calcans.
Med. Quid verò mihi dignum hoc exilio *patratum* eſt?
Nun. Puella regia modò periit,
Et Creon, qui *eam* genuit, tuis incantamentis.
Med. Pulcherrimum ſermonem dixiſti: inter benefactores
Et amicos meos poſthac jam eris.
Nun. Quid ais? an rectè ſapis, & non inſanis, mulier?
Quæ cum injuriâ affeceris lares regios,
Gaudes audiens, & non metuis hæc?
Med. Ego etiam poſſum aliquid contra tua
Verba dicere: ſed ne nimium properes, amice;
Verum enarra, quomodo perierint. Nam bis tantum
Nos delectareris, ſi peſſimè ſint mortui.
Nun. Poſtquam gemina ſoboles tuorum liberorum venit
Cum patre, & ingreſſa eſt nuptiales ædes,
Gaviſi ſumus, qui tuis laborabamus malis,
Famuli: per aures verò ſtatim ibat multus ſermo,
Te, & tuum maritum diremiſſe priorem diſcordiam.
Oſculabatur autē alius quidē manum, alius verò flavum caput
Puerorum: ego verò & ipſe præ lætitiâ
Simul tuos filios comitabar in conclave mulierum.
Domina verò, quam nunc pro te admiramur,
Priuſquam vidiſſet par tuorum liberorum,
Habebat promptum oculum in Jaſonem:
Deinde verò texit oculos,
Et retrò avertit candidas genas,
Abominans ingreſſum puerorum: ſed maritus tuus
Abſtulit iram & bilem puellæ,

Λιποῦσ' ἀπήνην) καταχρηστικῶς νῦν τὴν ναῦν ἀπήνην ὠνόμασεν. ἀπήνη γὰρ κυρίως ἡ ἅμαξα. ὄχον δὲ λέγει, τὸ ὄχημα. ὁ δὲ νοῦς, εἴτε διὰ νεὼς, εἴτε δι' ὀχήματος, εἴθ' ὁπωσοῦν φεῦγε. Τί φῄς; φρονεῖς μὲν) πῶς, φησὶν, εἶπας τοῦτο; ὅτι μὲν γὰρ κατὰ φύσιν φρονεῖς, καὶ οὐκ ἐξέστης, δῆλον. θαυμάζω δὲ πῶς οὐκ ἀγωνιᾷς ἀκούσασα τὸν βασιλικὸν οἶκον διαφθαρῆναι ὑπὸ τῶν σῶν φαρμάκων. ἢ κατ' ἐρώτησιν διανεκτέον τὸν λόγον, πῶς εἶπας τοῦτο; πῶς οὐχὶ μαίνεσθαι σὲ καὶ παραφρονεῖν ἄν τις νομίσειεν, οὐκ ἀγωνιῶσαν ἐπὶ τούτῳ, ἵνα ὁ μὲν παρέλκῃ. Ἔχω τι) κἀγὼ φησὶν ἔχω πρὸς τὰς ἐπενεχθείσας μοι μέμψεις παρὰ σοῦ, πρόφασιν εὔλογον προσάγειν, δι' ἣν εὐλόγως δοκῶ μοι χαίρειν, ἐφ' οἷς ἀπήγγειλας, ἀλλὰ τέως μὴ σπεῦδε καὶ ἐπιχειρεῖν. αἰνίττεται δὲ τὸ αὐτὴν πρότερον ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος. Ἐπεὶ τέκνων σῶν) ὡς εἴδομεν φησὶ τοὺς σοὺς παῖδας τὰ δῶρα προσφέροντας, ἐχαίρομεν ἡμεῖς οἱ θεράποντες, οἵτινες ἐλυπούμεθα περὶ τούτου, ἐννοοῦντες τὴν σὴν σκαιὰν τύχην. λέγει δὲ τὸ ἀπεζεῦχθαι τοῦ Ἰάσονος. ὡς οὖν φησὶν εἴδομεν τὰ δῶρα κομιζόμενα ὑπὸ σοῦ, εὐφράνθημεν, ἐλπίσαντες ὑμᾶς πεπαῦσθαι τῆς ἔχθρας. ἐπεὶ καὶ πολὺς ἦν λόγος κατὰ τὴν οἰκίαν διαλελύσθαι ὑμᾶς, καὶ τὴν προτέραν φιλονεικίαν εἰς φιλίαν μεταβεβληκέναι. Στέγας γυναικῶν) τοὺς οἴκους, ἔνθα αἱ γυναῖκες διέτριβον αἱ ταλασιουργοῦσαι, μεθ' ὧν ἦν καὶ Γλαύκη ἐπισκοποῦσα τὴν ἐργασίαν. κἀγὼ οὖν φησὶν ὑπὸ πολλῆς χαρᾶς συνῆλθον τοῖς σοῖς τέκνοις. λείπει δὲ ἡ εἰς, ἵν' ᾖ εἰς στέγας. 1146. Πρόθυμον εἶχ' ὀφθαλμὸν) ἀντὶ τοῦ προθύμως καὶ ἡδέως ἑώρα τὸν Ἰάσονα. ὡς δὲ εἶδε τούτους παρόντας, ἀπεστράφη τὸν Ἰάσονα, τὸ μητρυιᾶς μῖσος εἰς τοὺς προγόνους νοσήσασα. Ὀργάς δ' ἀφῄρει, ἀντὶ τοῦ μὴ ὀργίζεσθαι τοῖς παισὶ, παρῄνει αὐτῇ μὴ βδελύττεσθαι τούτους.

ANNOTATIONES.

V. 1122. Ναΐαν λιποῦσ' ἀπήνην) Simile *Iphig*. Taur. v. 410. Ναΐοις ὀχήμασι. Sic ἅρμα θαλάσσιον & ποντίων ἅρμα & ἅρμα ποντοδίνητον. Navis frequenter vocatur apud *Nonnum* in Dionyſ. Hinc *Virgilius* Æn. l. 6. —*Claſſique immittit habenas.* Multas præterea *M. Antonius Muretus* (Variar. Lection. l. 1. c. 11.) ex variis Authoribus ſimiles locutionis formulas profert; quem videat Curioſus Lector. Sic *Æſchyl.* λινόπτερα ναυτίλων ὀχήματα. *Joſua Barnes.*

V. 1127. Ἐν δ' εὐεργέταις) Vid. quæ Nos ad *Herc. Fur.* v. 877.

V. 1140. Ἐσπεῖσθαι) Infinit. Perfect. & Plusquam Perfect. à σπένδω, σπείσω, ἔσπεισα, ἔσπεισμαι &c.

V. 1145. Τέκνων ξυνωρίδα) Suprà v. 1136. Dicuntur τέκνων δίπτυχος γονή. Et eadem Phraſis extat *Phœniſſ.* v. 1092. Ζῇ σοι ξυνωρὶς εἰς τόδ' ἡμέρας τέκνων. Συνωρὶς autem par quodvis ſonat, Vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 324. *Joſua Barnes.*

V. 1148. Λευκὴν &c.) Eadem locutio ſuprà v. 923.

Λέγων

Λέγων τάδ'· οὐ μὴ δυσμενὴς ἔσῃ φίλοις,
Παύσῃ δὲ θυμοῦ, καὶ πάλιν στρέψεις κάρα,
« Φίλους νομίζουσ', οὕσπερ ἂν πόσις σέθεν.
Δέξῃ δὲ δῶρα, καὶ παραιτήσῃ πατρὸς
Φυγὰς ἀφεῖναι παισὶ τοῖσδ', ἐμὴν χάριν.
Ἡ δ' ὡς ἐσεῖδε κόσμον, οὐκ ἠνέσχετο,
Ἀλλ' ᾔνεσ' ἀνδρὶ πάντα· καὶ πρὶν ἐκ δόμων
Μακρὰν ἀπεῖναι πατέρα καὶ παῖδας σέθεν,
Λαβοῦσα πέπλους ποικίλους ἠμπέσχετο,
Χρυσοῦν τε θεῖσα στέφανον ἀμφὶ βοστρύχοις,
Λαμπρῷ κατόπτρῳ σχηματίζεται κόμην,
Ἄψυχον εἰκὼ προσγελῶσα σώματος.
Κἄπειτ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων, διέρχεται
Στέγας, ἁβρὸν βαίνουσα παλλεύκῳ ποδί,
Δώροις ὑπερχαίρουσα, πολλὰ πολλάκις
Τένοντ' ἐς ὀρθὸν ὄμμασι σκοπουμένη.
Τοὐνθένδε μέντοι δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν·
Χροιὰν γὰρ ἀλλάξασα, λεχρία πάλιν
Χωρεῖ τρέμουσα κῶλα, καὶ μόλις φθάνει
Θρόνοισιν ἐμπεσοῦσα, μὴ χαμαὶ πεσεῖν.
Καί τις γεραιὰ προσπόλων, δόξασά που
Ἢ Πανὸς ὀργὰς, ἤ τινος θεῶν μολεῖν,
Ἀνωλόλυξε, πρίν γ' * ὁρᾷ διὰ στόμα (* an ἴδῃ)
Χωροῦντα λευκὸν ἀφρὸν, ὀμμάτων τ' ἄπο
Κόρας στρέφουσαν, αἷμά τ' οὐκ ἐνὸν χροΐ·
Εἶτ' ἀντίμολπον ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν
Κωκυτόν· εὐθὺς δ' ἡ μὲν εἰς πατρὸς δόμους
Ὥρμησεν, ἡ δὲ πρὸς τὸν ἀρτίως πόσιν,
Φράσουσα νύμφης συμφοράν· ἅπασα δὲ
Στέγη πυκνοῖσιν ἐκτύπει δρομήμασιν.
Ἤδη δ' ἀνέλκων κῶλον ἔκπλεθρον δρόμου
Ταχὺς βαδιστὴς τερμόνων ἀνθήπτετο.
Ἡ δ' ἐξ ἀναύδου καὶ μύσαντος * ὄμματος. (* ἴσ. ὄμματα)
Δεινὸν στενάξασ' ἡ τάλαιν' ἠγείρετο·
Διπλοῦν γὰρ αὐτῇ πῆμ' ἐπεστρατεύετο.
Χρυσοῦς μὲν ἀμφὶ κρατὶ κείμενος πλόκος,
Θαυμαστὸν ἵει νᾶμα παμφάγου πυρός.
Πέπλοι δὲ λεπτοὶ, σῶν τέκνων δωρήματα,

Hæc dicens: Ne sis inimica amicis.
Desistéque ab irâ, & huc iterum converte caput,
" Existimans amicos eosdem, quos maritus tuus.
Accipe verò munera, & roga patrem,
Ut remittat exilium his meis liberis, in meam gratiam
Hæc verò ut aspexit ornatum, non continuit se,
Sed promisit viro omnia. Et priusquam ex ædibus
Procul abirent pater & liberi tui,
Acceptam variam vestem induit,
Ponensque auream coronam supra cincinnos,
Nitidum ad speculum componit comam,
Inanimæ corporis imagini arridens.
Deinde ubi surrexisset de solio, perambulat
Ædes, delicatè incedens candidis pedibus,
Donis hisce vehementer gaudens, multum & sæpe
Cervicem ad erectam oculis respiciens.
Postea verò erat miserabile spectaculum videre:
Nam mutato colore, obliqua retro
Cedit, tremens membris: & vix antevertit
Solio illapsa, ne caderet in terram.
Tum verò una ex famulis anus, cum existimaret
Aut Panis iram, aut alicujus alius Dei in ipsam venisse,
Ululatum edidit, prius quam videret per os
Exeuntem candidam spumam, & ab oculis
Vertentem pupillas, & non amplius in corpore esse sanguinem.
Deinde sono diversam ab ululatu emisit magnam
Ejulationem: statim verò una quidem in domum patris
Cucurrit, alia verò ad recentem maritum,
Dictura calamitatem sponsæ: tota verò
Domus resonabat frequentibus discursitationibus.
Jam vero Morbus tollens celerem pedem
Velut Equus velox cursûs metam attigit;
Quum illa ex mutâ & quæ clauserat oculos,
Graviter ingemiscens misera excitabatur:
Nam duplex malum infestabat eam.
Aurea quidem corona capiti imposita,
Emittebat mirabilem vorticem ignis omnia devorantis:
Pepli verò tenues, tuorum liberorum dona,

Λέγων τάδε) αἱ δύο ἀρνήσεις ἀντὶ μιᾶς κεῖνται, τουτέστι μὴ δυσμενὴς τοῖς φίλοις ἴσθι, ἀλλὰ παῦσαι θυμοῦ, καὶ ἐπίστρεψον πρὸς αὐτοὺς τὰς ὄψεις. Οὐκ ἠνέσχετο) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἠνέσχετο ἐν τοιαύτῃ κατηφείᾳ μεῖναι, ἀλλὰ μετεβλήθη τῆς ἀγριότητος τοῦ θυμοῦ. Μακρὰν ἀπεῖναι) ὅτι δὲ περιχαρὴς γέγονε τὸν κόσμον ἰδοῦσα, καὶ ἕρμαιον ἡγήσατο δῶρον, ὡς μὴ ἀναμεῖναι τὴν ἄπειξιν τοῦ Ἰάσονος, ἀλλ', ἔτι πλησίον ὄντος τοῦ πατρὸς καὶ τῶν παίδων, εὐθὺς λαβοῦσα περιέθετο τὸν κόσμον. ἰστέον δὲ ὅτι αἱ γυναῖκες οὐκ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀνδρῶν κοσμοῦνται. αὕτη οὖν φησιν ὑπερησθεῖσα τῷ δώρῳ οὐ περιέμεινε, καὶ παρόντος τοῦ Ἰάσονος, περιέθετο τὸν κόσμον. Ἄψυχον εἰκὼ) γελῶσα τῇ προσβλέψει τοῦ σώματος, ἄψυχον εἰκόνα φησὶ τὴν ἐν τῷ κατόπτρῳ φαινομένην μορφήν. Ἄψυχον οὖν εἰκὼ) τὴν εἰς τὸ ἔσοπτρον φαινομένην. Σώματος δὲ λέγει, τῆς τοῦ ἐστι ὄψεως· τὸ δὲ ἑξῆς πρὸς τὴν ἄψυχον εἰκόνα τοῦ σώματος γελῶσα, τουτέστι χαίρουσα ὅτι τῇ ὑποπτεύσῃ αὐτῇ κατόπτρῳ συμμετρίᾳ. Ἢ Πανὸς ὀργὰς) ἐξαίφνης καταπίπτοντες ἔφασκον τὸ παλαιὸν ἄνθρωποι ὑπὸ Πανὸς μάλιστα καὶ Ἑκάτης κατεσχῆσθαι τὸν νοῦν. ὁ δὲ νοῦς, καί τις τῶν θεραπαινῶν γεραιὰ πρότερον ἰδοῦσα διὰ στόμα προϊόντα τὸν ἀφρὸν, ἐκστρέφοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ αἷμα ἐκλιπὸν λοιπὸν τὸ σῶμα, νομίσασα θεοῦ τινος ἐπ' ἄλλον, ηὔξατο αἰτοῦνται αὐτήν. εἶτα ὡς συνεχομένης ἐπίτεινε τὸ κακὸν, ζηλῶσαν ἀφῆκε, ὡς λοιπὸν ἀπολλυμένης αὐτῆς. 1172. Πανὸς ὀργὰς) τὰ πανικὰ δείματα, οἱ μὲν τῶν αἰφνιδίων φόβων καὶ ταραχῶν αἰτίας τῷ Πανὶ ἀνατιθέασιν. Ἀντίμολπον) ἀντίφθογγον, ἐναντίον τῇ εὐχῇ. ὁ γὰρ κωκυτὸς μολπὴ καὶ θρῆνος. Εὐθὺς δ' ἡ μὲν) ἡ μὲν τῶν θεραπαινῶν πρὸς τὸν πατέρα ὥρμησε τῆς Γλαύκης, ἀπαγγέλλουσα τὸ συμβάν. ἡ δὲ πρὸς τὸν Ἰάσονα. Ἤδη δ' ἀνέλκων) ἤδη δὲ καὶ ταχὺς βαδιστὴς τὸ ὑπόμετρον ἑαυτοῦ κῶλον ἀνέλκων, τῶν τερμόνων τοῦ δρόμου ἀνθήπτετο, ὡς ταχὺ βαδιστὴς ἵππος, τουτέστιν ἤδη ἡ ταχεῖα νόσος ὀξὺ καὶ ὑπέρμετρον ὑπερβαίνουσα τῶν μυελῶν αὐτῆς ἀνθήπτετο. ὁ δὲ νοῦς, ἤδη δὲ καὶ τὸ πῦρ τῶν ὀστῶν ἀνθήπτετο, ὡς ταχὺς βαδιστὴς ἵππος ταχέως ἀφίκνεται εἰς τὸν καμπτῆρα. τέλος δὲ σώματος τὰ ὀστᾶ. Ἄλλως. Ἐκ παραδείγματος ἔλαβε τὴν ἔννοιαν, δηλῶσαι βουλόμενος τὴν ὀξύτητα τοῦ κακοῦ. οὕτω δὲ ταχέως ἐνέμετο αὐτὴν τὸ πῦρ, καὶ οὕτως ὀξέως τῶν ὀστῶν αὐτῆς ἀνθήπτετο, ὥσπερ ὀξύτατος ἵππος ἀνακουφίζων ἑαυτοῦ τὸν πόδα, τουτέστι μεγάλοις καὶ ταχίστοις πηδήμασι χρώμενος, ἵνα πρὸς τὸ τέλος ἀφίκοιτο τοῦ δρόμου, τουτέστι τὸν καμπτῆρα. τοῦ γὰρ σώματος τὸ τέλος τὰ ὀστᾶ εἰσιν, ὡς τοῦ δρόμου ὁ καμπτήρ. πλέθρον δέ ἐστιν μέτρον γῆς. ἔκπλεθρον δὲ, μέγα πήδημα, καὶ ὑπερβαῖνον πλέθρου μέτρον. 1182. Ταχὺς) βαδιστὴς, τὸ διάστημα λέγει τὸ γενόμενον, ἐξ οὗ ἄναυδος ἦν, μέχρις οὗ ἐφθέγγετο. ὅσον γὰρ δύναται τρέχων κατὰ ἔχων ταχὺς δρομεὺς ἀπὸ βαλβῖδος ἀρθεὶς μέχρι καμπτῆρος, τοσοῦτον καὶ αὐτὴ ἄναυδος ἦν.

ANNOTATIONES.

V. 1162. Προσγελῶσα) ἄλλως προσβλέπουσα. Schol.
V. 1164. Ἁβρὸν βαίνουσα) ἁβροβατοῦσα. Vide ad Cyclop. v. 40.
V. 1172. Ἢ Πανὸς ὀργὰς) Hinc Πανικὰ δείματα. De Panicis verò terroribus Vid. Rhes. v. 36. & Bacch. v. 305.
V. 1182. Τερμόνων) De hac voce, vide ad Phœniss. v. 1361.
V. 1183. Μύσαντος ὄμματος) Mallem ὄμματα legi; ut sit ἐξ ἀναύδου γενομένη καὶ τὰ ὄμματα μύσαντος. Josua Barnes.

Λευκὴν ἔδαπτον σάρκα τῆς δυσδαίμονος.
Φεύγει δ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων πυρουμένη,
Σείουσα χαίτην κρᾶτά τ' ἄλλοτ' ἄλλοσε,
Ῥῖψαι θέλουσα στέφανον. ἀλλ' ἀραρότως
Σύνδεσμα χρυσὸς εἶχε· πῦρ δ', ἐπεὶ κόμην
Ἔσεισε, μᾶλλον δὶς τόσως ἐλάμπετο.
Πιτνεῖ δ' ἐπ' οὖδας συμφορᾷ νικωμένη,
Πλὴν τῷ τεκόντι κάρτα δυσμαθὴς ἰδεῖν.
Οὔτ' ὀμμάτων γὰρ δῆλος ἦν κατάστασις,
Οὔτ' εὐφυὲς πρόσωπον· αἷμα δ' ἐξ ἄκρου
Ἔσταζε κρατὸς, συμπεφυρμένον πυρί.
Σάρκες δ' ἀπ' ὀστέων, ὥστε πεύκινον δάκρυ,
Γναθμῶν ἀδήλοις φαρμάκοις ἀπέρρεον·
Δεινὸν θέαμα. πᾶσι δ' ἦν φόβος θιγεῖν
Νεκροῦ. τύχην γὰρ εἴχομεν διδάσκαλον.
Πατὴρ δ' ὁ τλήμων συμφορᾶς ἀγνωσίᾳ,
Ἄφνω προσελθὼν δῶμα, προσπίτνει νεκρῷ,
Ὤιμωξε δ' εὐθὺς· καὶ περιπτύξας χέρας
Κυνεῖ, προσαυδῶν τοιάδ'· ὦ δύστηνε παῖ,
Τίς σ' ὧδ' ἀτίμως δαιμόνων ἀπώλεσε;
Τίς τὸν γέροντα τύμβον ὀρφανὸν σέθεν
Τίθησιν; οἴμοι, συνθάνοιμί σοι, τέκνον.
Ἐπεὶ δὲ θρήνων καὶ γόων ἐπαύσατο,
Χρῄζων γεραιὸν ἐξαναστῆσαι δέμας,
Προσείχεθ', ὥστε κισσὸς ἔρνεσιν δάφνης,
Λεπτοῖσι πέπλοις· δεινὰ δ' ἦν παλαίσματα.
Ὁ μὲν γὰρ ἤθελ' ἐξαναστῆσαι γόνυ,
Ἡ δ' ἀντελάζυτ'· εἰ δὲ πρὸς βίαν ἄγοι,
Σάρκας γεραιὰς ἐσπάραξ' ἀπ' ὀστέων.
Χρόνῳ δ' ἀπέσβη, καὶ μεθῆχ' ὁ δύσμορος
Ψυχήν· κακοῦ γὰρ οὐκέτ' ἦν ὑπέρτερος.
Κεῖνται δὲ νεκροὶ, παῖς τε, καὶ γέρων πατὴρ,
Πέλας· ποθεινὴ δακρύοισι συμφορά.
Καί μοι τὸ μὲν σὸν ἐκποδὼν ἔστω λόγου·
Γνώσῃ γὰρ αὐτὴ ζημίας ἀποστροφήν.
“ Τὰ θνητὰ δ' οὐ νῦν πρῶτον ἡγοῦμαι σκιάν·
“ Οὐδ' ἂν τρέσας εἴποιμι, τοὺς σοφοὺς βροτῶν,
“ Δοκοῦντας εἶναι, καὶ μεριμνητὰς λόγων,

Devorabant candidam carnem infelicis.
Ipſa verò inflammata fugiebat, ſurgens de ſolio,
Concutiens crines & caput huc & illuc,
Volens abjicere coronam: ſed firmiter *herens capiti*
Vinculū auru, *i. e. aurea corona*, habebat ignis v. poſtquam comam
Concuſſit, magis, *atque adeò* bis tantum emicuit.
Ipſa vero victa malo cadit in terram,
Et à nemine potuit facilè agnoſci præterquam à patre,
Nec oculorum enim clarus erat ſtatus,
Nec liberalis facies: ſanguis verò ex ſummo
Capite ſtillabat mixtus igni,
Et caro ex oſſibus, ſicut piceæ lacrymæ,
Per genas defluebat arcanis illis pharmacis,
Horrendum ſpectaculum: omnes verò metuebant attingere
Cadaver. Fortunam enim habebamus magiſtram.
Sed infelix pater ignoratione mali,
Statim ingreſſus domum, irruit in eam jam mortuam,
Et ſtatim cœpit ejulare: & manibus circundans *eam*,
Oſculabatur, his *eam* compellans: O miſera filia,
Quis Deorum tam turpitèr te perdidit?
Quis me ſenem ſilicernium orbatum te
Facit? hei mihi! Utinam tecum morier filia.
Poſtquam autem lamentationum & luctuum finem fecit,
Volens ſenile excitare corpus,
Adhæſit, ſicut hedera ramis lauri,
Tenuibus peplis. erat autem horribilis lucta.
Ipſe enim volebat excitare genu,
Ipſa verò retrahebat. ſi verò per vim trahebat,
Senilem carnem divellebat ab oſſibus.
Tandem verò defecit, & infelix dimiſit
Animam: non enim amplius malo erat ſuperior.
Jacent autem mortui, filiaque, & ſenex pater, *alter*
Prope *alterum*, digna lacrymis calamitas
Quare mihi tua quidē *perſonæ* è medio recedat *audito hoc* ſerm.
Cognoſces enim tu ipſa pœnæ effugium.
“ Res verò mortalium non nunc primùm arbitror umbram *eſſe*:
“ Neque trepidans dixerim, illos, qui de mortalibus ſapientes
“ Videntur eſſe, & indagatores *artificeſque* ſermonum,

Πλὴν τοῦ τεκόντος) ἀντὶ τοῦ πᾶσι, τουτέστι πᾶσιν ἄλλοις. σφόδρα δυσεπίγνωστος ἦν, πλὴν τοῦ τεκόντος· μόνος γὰρ οὗτος ἐπεγίνωσκε τὴν Γλαύκην, ἐπείπερ ὀξύτερον κατεῖχε τὴν κόρην. Τὸ γὰρ οἰκεῖον πιέζει πάνθ' ὅμως· Εὐθὺς δ' ἀπήμων κραδία κᾶδος ἀμφ' ἀλλότριον. * Πίνδαρος. Γναθμοῖς ἀδήλοις) αἱ δὲ σάρκες αὐτῆς διὰ τῶν γναθμῶν κατέρρεον, ὑπὸ τῶν ἀδηλοποιῶν φαρμάκων. δαπανῶ δὲ αὐτὰ τῆς φαρμακικῆς κέχρηται. Τύχην γὰρ εἴχομεν) ἀντὶ τοῦ ἡ δυστυχία τῆς Γλαύκης καὶ τὸ περὶ ταύτην πάθος ἐπαίδευσεν ἡμᾶς καὶ ἀπέτρεπεν. Συμφορᾶς δὲ ἀγνωσίᾳ, ἤτοι ἀγνοῶν ὅτι φαρμακεία ἐστὶ τὸ πάθος καὶ τὴν συμπεσοῦσαν αὐτῇ φύσιν. Τίς τὸν γέροντα) τὸν πλησίον θανάτου ὄντα. τύμβους δὲ καλοῦσι τοὺς γέροντας, παρόσον πλησίον εἰσὶ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ τάφου. Προσείχεθ' ὥστε κισσὸς) προσεκεκόλλητο, περιεπέπλεκτο τοῖς πέπλοις αὐτοῖς, ὥσπερ ὁ κισσὸς περιπλέκεται τοῖς περὶ αὐτὸν τυγχάνουσιν ἔρνεσιν. Ἡ δ' ἀντελάζυτ') ἀλλ' ἀντελαμβάνετο, ὡς δὴ προσδοκῶσα ἀπαλλαγῆναι τοῦ κακοῦ. Εἰ δὲ πρὸς βίαν ἄγοι) ὅτε δέ φησιν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐβιάζετο ἀναστῆναι βίᾳ, ἐμοῦ καὶ τὰς σάρκας ἀπώλεσε. Πέλας ποθεινὴ) ἡ συμφορὰ ὄντως ποθεινὴ πρὸς δάκρυα καὶ θρήνους κεῖται, ἀντὶ τοῦ ἀξιοδάκρυτος συμφορά. ὡς ἄν τις ἰδὼν ποθήσειε δακρῦσαι, ἐλεεινὸς ὄντως τοῦ θεάματος. Καί μοι τὸ μὲν σὸν) τὸ σὸν ἀντὶ τοῦ σύ. αὐτή, φησί, ἀφ' οὗ ἤκουσας ἐμοῦ λόγου, ἐκποδὼν ἔσῃ καὶ φύγῃ. πειραθήσῃ γὰρ αὐτὴ τιμωρίας. τοῦ δὲ λόγου καὶ ὧν ἀπήγγειλα φρούδη γίνου. ζημίας δὲ ἀποστροφὴν τὴν ἀνταπάλλαξιν τῆς συμφορᾶς, ἣ δέδορκε καταληψομένη σε. ὁ δὲ νοῦς οὕτως, καὶ σὺ μὲν αὐτὴ ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ λόγου πεισθεῖσα φεῦγε. εἰ γὰρ μὴ φύγῃς τῇ πείρᾳ γνώσῃ καὶ ἐπαναστρεφομένην εἰς σὲ τὴν ζημίαν, καὶ τὴν συμφοράν. ἢ οὕτως, τὸ κατὰ σὲ ἔξω τοῦ λόγου μου ἔστω. ὅ ἐστι, τὸ κατὰ σὲ οὐκ ἐξεργάσομαι τῷ λόγῳ. αὐτὴ γὰρ γνώσῃ τὰ λοιπὰ ἐκ τῆς εἰς σὲ ἀνακυκλουμένης ζημίας. Γνώσῃ γὰρ αὐτὴ) γράφεται καὶ γλώσσῃ, ἵν' ᾖ τῇ ἑαυτῆς γλώσσῃ καὶ φλυαρίᾳ ὄψει, ὅσον οὐδέπω τὴν καταληψομένην σε τιμωρίαν, εἰ μὴ ζητήσεις φυγῆς. 1224. Τὰ θνητὰ δ' οὐ νῦν) τοῦτο εἶπεν, ἐπεὶ τινὲς τῶν σοφῶν μεγάλα δύνασθαι τοὺς ἀνθρώπους ὑπέθεντο, καὶ λογισμῷ δευτέρους εἶναι θεῶν. Ὅμηρος μὲν γὰρ Ὀδυσσέα καλεῖ, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον. Πίνδαρος δέ φησιν οὕτως, † Ἀλλά τι προσφέρομεν ἔμπαν, ἢ μέγαν νόον, ἤτοι φύσιν Ἀθανάτοις. ἐγὼ οὖν, φησί, καὶ εἴποιμ' ἂν δόξῃ τῶν σοφῶν ἐναντίως τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὃ παραδείξομαι σκιὰν ἀποφαίνειν τὰ κατὰ τοὺς ἀνθρώπους πράγματα.

* *Pind.* Neme. Od. 1. Ep. γ'. Unde locum priùs corruptum reſtitui. † *Pindar.* Neme. Od. 6. Stroph. 1. Unde & hunc locum miſerè priùs corruptum reſtitui. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 1201. Γναθμῶν) *Schol.* γναθμοῖς legere videtur; ſed γναθμῶν retinendum.

V. 1209. Γέροντα τύμβον) aliàs unico verbo vocant τυμβογέροντα. Vid. quæ Nos ad *Heraclid.* v. 168.

V. 1210. Τίθησιν) Vid. ſuprà ad v. 1069.

V. 1213. Λεπτοῖσι) *Iamb.* eſt. Vid. quæ ſupra notavimus ad *Phœn.* v. 19.

V. 1216. Ἀντελάζυτ') aliàs ἀντελάζετ'. Vid. *Scholiaſten* ad *Hecub.* v. 64. de λάζυμαι & λάζομαι. & *Bacch.* v. 451.

“ Τούτους

" Τούτους μεγίστην μωρίαν ὀφλισκάνειν.
" Θνητῶν γὰρ οὐδείς ἐστιν εὐδαίμων ἀνήρ·
" Ὄλβου δ' ἐπιρρυέντος, εὐτυχέστερος
" Ἄλλου γένοιτ' ἂν ἄλλος, εὐδαίμων δ' ἂν οὔ.
Χο. Ἔοιχ' ὁ δαίμων πολλὰ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ
Κακὰ ξυνάψειν ἐνδίκως Ἰάσονι.
Ὦ τλῆμον, ὥς σου συμφορὰν οἰκτείρομεν,
Κόρη Κρέοντος, ἥ τις εἰς ᾍδου δόμους
Οἴχῃ γάμων ἕκατι τῶν Ἰάσονος.
Μη. Φίλαι, δέδοκται τοὔργον, ὡς τάχιστά μοι
Παῖδας κτανούσῃ, τῆσδ' ἀφορμᾶσθαι χθονός·
Καὶ μὴ, σχολὴν ἄγουσαν, ἐκδοῦναι τέκνα
Ἄλλῃ φονεῦσαι δυσμενεστέρᾳ χερί.
Πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν· ἐπεὶ δὲ χρὴ,
Ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
Ἀλλ' εἶ', ὁπλίζου, καρδία· τί μέλλομεν
Τὰ δεινὰ κἀναγκαῖα μὴ πράσσειν κακά;
Ἄγ', ὦ τάλαινα χεὶρ ἐμὴ, λάβε ξίφος,
Λάβ', ἕρπε πρὸς βαλβῖδα λυπηρὰν βίου,
Καὶ μὴ κακισθῇς, μηδ' ἀναμνησθῇς τέκνων,
Ὦ φίλταθ', ὡς ἔτικτες· ἀλλὰ τήνδε γε
Λαθοῦ βραχεῖαν ἡμέραν παίδων σέθεν.
Κἄπειτα θρήνει. καὶ γὰρ εἰ κτάνῃς σφ', ὅμως
Φίλοι γ' ἔφυσαν, δυστυχὴς δ' ἐγὼ γυνή.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἰὼ γᾶ τε, καὶ παμφαὴς ἀκτὶς
2 Ἀελίου, κατείδετε, ἴδετε τὰν
3 Ὀλομέναν γυναῖκα, πρὶν φοινίαν
4 Τέκνοις προσβαλεῖν χέρ' αὐτοκτόνον·
5 Σᾶς γὰρ ἀπὸ χρυσέας
6 Γονᾶς ἔβλαστεν· θεῶν
7 Δ' αἷμα πίτνειν φόβος ὑπ' ἀνέρων.
8 Ἀλλά νιν, ὦ φάος διογενὲς, κάτειργε,
9 Κατάπαυσον, ἔξελ' οἴκων φονίαν,
10 Τάλαινάν τ' ἐρινὺν ὑπ' ἀλαστόρων.

Ἀντιστροφή.

1 Μάταν μόχθος ἔρρει τῶν τέκνων,
2 Καὶ μάταν γένος φίλιον ἔτεκες, ὦ

" Hos maximè ſtultos eſſe judicandos.
" Nemo enim mortalium eſt beatus vir:
" Opibus verò affluentibus, fortunatior
" Alio fieri poteſt alius, beatus verò nequaquam.
Cho. Videtur Deus multa hoc die
Mala congeſturus juſtè in Jaſonem.
O miſera, quàm miſeramur tuam calamitatem,
Filia Creontis, quæ in Plutonis domo
Vadis propter nuptias Jaſonis.
Med. O amicæ, decretum eſt mihi negotium, quàm primum
Interfecero liberos, diſcedere ex hàc terrâ:
Neque cunctando prodere liberos,
Ut interficiantur ab aliâ infeſtiore manu.
Omninò neceſſe eſt eos mori: quia verò oportet,
Nos occidemus *eos*, qui etiam *eos* procreavimus.
Sed age, ô cor, armeris: quid cunctamur
Mala dira, & neceſſaria facere?
Age ô miſera manus mea, arripe gladium,
Corripe, vade ad triſtem metam vitæ,
Et ne ſis ignara, neque memineris liberorum;
(Oh chariſſimos,) ut peperiſti! ſed hoc ſaltem
Brevi die obliviſcaris filiorum tuorum.
Poſteà verò luge: etſi enim occideris eos, tamen
Chari fuerunt, ſed ego infelix mulier,

ANTISTROPHICA.

Strophe.

1 Iô terra, & omnia illuſtrans radius
2 Solis, aſpicite, videte illam
3 Perditam mulierem, priuſquam cruentam
4 Liberis admoveat manum, quæ cædem ipſa patrabit:
5 Tuo enim ex aureo
6 Genere orti ſunt; Deorum verò
7 Sanguinem nefas eſt cadere ab hominibus.
8 Quamobrem ipſam, ô divinum lumen, coerce,
9 Compeſce, expelle ex ædibus cruentam
10 Miſeramque furiam à malis dæmonibus *agitatam*.

Antiſtrophe.

1 Fruſtrà labor perit liberorum,
2 Et fruſtrà peperiſti charum genus, ô tu,

Εὐδαίμων ἀνὴρ) εὐδαίμονα δὲ λέγει, τὸν ἄχρι τέλους ἀπείρατον κακῶν. 1238. Σχολὴν ἄγουσαν) διατρίβουσαν, βραδύνουσαν. πάλιν δὲ τῷ συνήθει σχήματι ἐχρήσατο, καὶ ἔστιν ἀντὶ τοῦ ἀλύουσαν. 1245. Πρὸς βαλβῖδα) βαλβὶς κυρίως ἡ τῶν δρομέων ἄφεσις. ἄγε δὴ, ὦ Μήδεια, πρὸς ἄφεσιν ὅρμα, καὶ ἀρχὴν δυστυχοῦς βίου καὶ πράξεως ἐντεῦθεν. λέγει δὲ τὸν φόνον τῶν παίδων. 1251. Ἰὼ γᾶ τε καὶ παμφαὴς) ὡς δῆλον ὁ χορὸς, ὅτι πάντως ἔδοξε τῇ Μηδείᾳ φονεῦσαι τὰ τέκνα, καὶ ὥρμησε πρὸς τὴν πρᾶξιν. καὶ ὅτι ἀδύνατος ἦν αὐτὴ τὸ κωλῦσαι τοῦτο τὸ ἐγχείρημα, θεοῦ δὲ μόνον τοῦτο, ἐπικαλεῖται τοὺς θεοὺς παρακλητικοῖς λόγοις, εἰς τὸ κωλῦσαι αὐτὴν τῆς τοιαύτης τόλμης. καὶ ἥλιον μὲν ἐπικαλεῖται, ὡς πρόγονον Μηδείας. καὶ ὅτι πάντ' ἐπισκοπεῖ. τὴν δὲ γῆν, ὡς μέλλουσαν εἰσδέχεσθαι ταῖς μιαιφονίαις τὸ αἷμα. Κατείδετε) κατοπτεύσατε, καὶ ἐλεήσατε ἀποβλέψαντες, καὶ προνοήσασθε, δι' οὗ τρόπου δυνατὸν αὐτὴν ἀποσχεθῆναι τοῦ φόνου τῶν παίδων. 1256. Γονᾶς ἔβλαστεν) ἀντὶ τοῦ ἐβλάστησε, ἔφυ. ἐπεὶ ἡ Μήδεια μὲν ἔγγονος ἡλίου, οὗτοι δὲ ἐκ Μηδείας. θεῶν δ' αἷμα, γένος. ἐπεὶ οὖν φόβος ἐστὶ, τὸ θεῖον αἷμα ὑπὸ ἀνθρώπων πεσεῖν, καὶ σὺ αὐτὴν τιμωρῆσαι. Ἔξελ' οἴκων) τὸ ἑξῆς, ὑπέξελε τῶν οἴκων τὴν φονίαν τὴν ἐρινὺν τῶν ἀλαστόρων. τάλαιναν δὲ ἐρινὺν αὐτὴν φησὶ τὴν Μηδείας δαίμονα, ἢ τὴν Μήδειαν. ὑπείληφε γὰρ τῶν τοιούτων κακῶν αἰτίας τὰς ἐρινῦς. τάλαιναν δὲ τὴν ταλαίπωρον ποιοῦσαν. 1261. Μάταν μόχθος) μάτην φησὶν ὑπὸ δαιμόνων πονηρῶν ἀπόλλυνται τὰ τέκνα, μηδὲν πταίσαντα. μόχθος δὲ τέκνων, ὁ μοχθηρὸς βίος τῶν τέκνων. λέγει δὲ περιφραστικῶς τὰ κακὰ ἤθη, καὶ μοχθηρὰ τέκνα.

ANNOTATIONES.

1227. *Μωρίαν ὀφλισκάνειν*) ὄφλω, ὀφλίσκω, & ὀφλισκάνω pro ὀφείλω; & *Demoſthenes* ἄνοιαν ὀφλισκάνειν dixit, ut hic *Euripides* μωρίαν ὀφλισκάνειν. Et *Chryſoſtomus* —τὶς γέλωτα ὀφλισκάνειν παρ' ὑμῖν. Et in hâc Fabulâ v. 581. πλείω ζημίαν ὀφλισκάνει. Sic δίκην ὀφλισκάνω. Vid. *Andr.* Schotti Obſervat. Human. l. 2. c. 23. Et *Gulielmi Budæi* Comment. Græc. Ling. fol. 78. *J. Barnes.*

V. 1241. Ἡμεῖς κτενοῦμεν &c.) Idem verſus ſupra legitur *viz.* v. 1063. De Genere *Maſculino* Plurali pro *unâ Fœminâ*, Vid. ad *Hecub.* v. 511. De hâc autem *Medeæ* inter Iram & Miſerationem ſuſpenſione, Vid. *Calliſtrati* Imagines, & *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphill. l. 4. c. 16. & c. 17. ubi & hic locus expenditur & locus ex *Neophrone* Poetâ de hâc ipſâ re elegantiſſimus, qui etiam apud *Stobæum* invenitur Titulo 20. De Irâ p. 107. Ex *Hugonis Grotii* Editione. Vid. etiam ſupra ad hujus Fabulæ v. 1021. *Joſua Barnes.*

V. 1247. Τέκνων, ὦ φίλταθ', ὡς ἔτικτες) Sic legit Codex *Scaliger.* Noſque refert ad ſimilem locum infra v. 1280. quem videas. *Duportus* quoque ὃν legit pro ὡς; ſed & ὡς benè poteſt ſtare, quare nec amovendum puto. Hic verò ſemel in genere obſervandum, quòd *Genitivus Relativi* quodvis verbum ſequi ſolent, etiam Tranſitivum, ſi modo *Antecedens* fuerit in *Genitivo*; ut etiam quivis alius Caſus, nam & *Atticum* eſt, quòd *Relativum* & *Antecedens* eodem caſu gaudeant; ſic χεῖράς μου βέβληκα, οἷς ἔχω. *Pſalm.* 119. v. 47. Καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου, ἃς ἠγάπησα σφόδρα, cum in ſequenti verſu ſit Καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου, ἃς ἠγάπησα. *Joſua Barnes.*

V. 1251. Ἰὼ γᾶ τε, καὶ παμφαὴς ἀκτὶς Ἀελίου) Hunc locum ita vertit *Ennius*, *Jupiter*, tuque adeò ſumme Sol, qui res omnes inſpicis, Quique tuo lumine Mare, Terram, ac Cœlum contines, aſpice: Hoc Facinus priuſquam fiat, prohibeſſis ſcelus. *Joſua Barnes.*

3 Κυανεᾶν λιποῦσα Συμπληγάδων
4 Πετρᾶν ἀξενωτάταν εἰσβολάν.
5 Δειλαία· τί σοι φρενῶν
6 Βαρὺς χόλος προσπιτνεῖ,
7 Καὶ δυσμενὴς φόνος ἀμείβεται;
8 Χαλεπὰ γὰρ βροτοῖς ὁμογενῆ μιάσμα-
9 τ' ἐπὶ γαῖαν αὐτοφόνταισι. ξυνῳ-
10 δὰ θεόθεν πιτνοῦντ' ἐπὶ δόμοις ἄχη.

Παῖς. Οἴμοι, τί δράσω; ποῖ φύγω μητρὸς χέρας;
Ετ. Οὐκ οἶδ', ἀδελφὲ φίλτατ'· ὀλλύμεσθα γάρ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ἀκούεις βοὰν; ἀκούεις τέκνων;
Ἰὼ τλᾶμον, ἰὼ κακοτυχὲς γύναι.
Παρέλθω δόμους. ἀρῆξαι φόνον
Δοκεῖ μοι τέκνοις.
Παι. Ναὶ πρὸς θεῶν ἀρήξατ', ἐν δέοντι γάρ·
Ὡς ἐγγὺς ἤδη γ' ἐσμὲν ἀρκύων ξίφους.
Χο. Τάλαιν', ὡς ἄρ' ἦσθα πέτρος, ἢ σί-
δαρος, ἅ τις τέκνων, ὧν ἔτεκες,
Ἄροτον αὐτόχειρι μοίρᾳ κτενεῖς.
Μίαν δὴ κλύω, μίαν τῶν πάρος
Γυναῖκα φίλοις χέρα προσβαλεῖν τέκνοις,
Ἰνὼ μανεῖσαν ἐκ θεῶν, ὅθ' ἡ Διὸς
Δάμαρ νιν ἐξέπεμψε δωμάτων ἄλῃ.
Πίτνει δ' ἁ τάλαιν' ἐς ἅλμαν, φόνῳ
Τέκνων δυσσεβεῖ,
Ἀκτῆς ὑπερτείνασα ποντίας πόδα,
Δυοῖν δὲ παίδοιν ξυνθανοῦσ', ἀπόλλυται.
Τί δή ποτ' οὖν γένοιτ' ἂν ἔτι δεινόν;
" Ὦ γυναικῶν λέχος πολύπονον,
" Ὅσα δὴ βροτοῖς ἔρεξας ἤδη κακά;

Ἴαμβοι.

Ια. Γυναῖκες, αἳ τῆσδ' ἐγγὺς ἕστατε στέγης,
Ἆρ' ἐν δόμοισιν ἡ τὰ δείν' εἰργασμένη
Μήδεια * τοῖσιν, ἢ μεθέστηκεν φυγῇ; * Cant. ubicl.
Δεῖ γάρ νυν ἤτοι γῆς σφε κρυφθῆναι κάτω,
Ἢ πτηνὸν ἆραι σῶμ' ἐς αἰθέρος βάθος,
Εἰ μὴ τυράννων δώμασιν δώσει δίκην.

3 Quæ reliquiſti cærulearum Symplegadum
4 Scopulorum inhoſpitaliſſimum ingreſſum,
5 Infelix tu: Quare ad animum tuum
6 Accedit gravis indignatio,
7 Et ei ſuccedit hoſtilis cædes?
8 Noxia enim ſunt hominibus piacula cognatorum
9 Parricidis in terrâ. Scio
" 10 Divinitus immitti mala in domum.
Puer. Heu quid faciam? quò effugiam manus matris?
Alt. Neſcio, chariſſime frater; actum enim eſt de nobis.

MONOSTROPHICA.

Ch. Audis clamorem? audis liberos?
O miſera, ô mulier infelix,
Accedam domum; depellere necem à
Liberis ego conſtitui.
Puer. Per deos ferte opem, opportunè enim *feretis*:
Quia ſumus jam prope retia gladii.
Cho. O miſera, quàm es ſaxum, aut fer-
rum, quæ liberorum, quos peperiſti,
Frugem parricidiali modo occides?
Unam hactenus audio, unam tantùm de priſcis
Mulierem injeciſſe manum charis liberis,
Ino furentem divinitùs, quando Jovis illa
Conjux ipſam emiſit extra domum in exilium.
Miſera verò cadit in mare propter cædem
Impiam liberorum,
Pedem ſupra marinum littus extendens.
Moriens verò cum duobus filiis, periit.
Quidnam igitur poteſt accidere triſtius?
" O mulierum conjugia ærumnoſa,
" Quanta hominibus mala jam attuliſtis?

Jaſon.

Mulieres, quæ ſtatis prope hanc domum,
Num in ædibus *eſt* illa, quæ facinus hoc atrox commiſit,
Medæa illis? an hinc ſe proripuit fugâ?
Oportet enim ipſam aut abſcondi ſub terrâ,
Aut attollere volatile corpus in aeris profunditatem,
Niſi regum domui det pœnas.

Πέτρας ἀξενωτάτων) περιφραστικῶς τὴν Προποντίδα, παρόσον οἱ περιβάλλοντες τῷ τόπῳ σαφῶς διατίθενται. Αὐτοφόνταις) τοῖς αὐτοχειρίοις, ἤτοι τοῖς π[…]φονα, καὶ ἄξια τοῦ τολμήματος κακὰ παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ προσπίπτοντα. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἀξίως οἱ θεοὶ τούτους κολάζουσιν. ὁ δὲ νοῦς χαλεπὰ οἱ φόνοι τοῖς αὐτοχειρίοις, τουτέστι χαλεπὸν μίασμα καὶ δυσέκνιπτον ὁ φόνος ὁ κατὰ τῶν ὁμογενῶν τοῖς τολμῶσιν αὐτόν. γράφεται δὲ, καὶ συνῳδὰ, ὃ ἐστι τὸ ἑξῆς ξυνῳδὰ θεόθεν ἐπὶ δόμοις πιτνοῦντ' ἄχη. χαλεπὰ γὰρ βροτοῖς ὁμογενῆ μιάσματα ἐπὶ γαῖαν αὐτοφόνταις. Ἀκύεις βοάν) τοῦτο πρὸς ἀλλήλας αἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ φασὶν πρὸς ἐρώτησιν. τὸ δὲ ὦ κακοτυχὲς γύναι, ἰδίως πρὸς τὴν Μήδειαν ἀναπεφώνηται. τὸ δὲ Παρέλθω δόμους, πάλιν πρὸς ἀλλήλας· τὸ δὲ ἀρῆξαι φόνον δοκεῖ μοι τέκνοις, κατὰ ἀπόφασιν. Ἄροτον τέκνων) ἥτις τὸν ἄροτον τῶν τέκνων, ὧν ἔτεκες, αὐτοχειρὶ θανάτῳ κτενεῖς. Ἰνὼ μανεῖσαν) Ἰνὼ κατὰ χόλον τῆς Ἥρας μανεῖσα, ἔρριψεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα τῷ υἱῷ αὐτῆς Μελικέρτῃ. ἐμίσει γὰρ πάντας τοὺς Θηβαίους ἡ Ἥρα, ἐπεὶ παρ' αὐτοῖς ἐτέχθη ὁ Διόνυσος. καὶ αὐτὰς δὲ ὁ Διόνυσος ἐξέμηνε τὰς τόπων γυναῖκας, μὴ προσιεμένας αὐτὸν ὕστερον τῶν Θηβαίων. ἴσως δὲ καὶ τοῦτο τῆς Ἥρας ἐργασαμένης. οἱ μὲν ἱστοροῦσι τοῖ[ς] παισὶ συγκατενεχθῆναι τὴν Ἰνὼ εἰς τὴν θάλασσαν. Εὐριπίδης δὲ φησὶν αὐτόχειρα τῶν δύο παίδων γενομένην, Λεάρχου καὶ Μελικέρτου, αὐτὴν ὕστερον εἰς τὴν θάλασσαν ῥῖψαι. φασὶ δὲ αὐτοὺς εἰς Κόρινθον ἐκβρασθέντας, Ἰνὼ καὶ Μελικέρτην ἀναληφθῆναι προστάξει Σισύφου, ὡς καὶ ἀγῶνα Ἴσθμιον ἐπὶ Μελικέρτῃ κατὰ χειμῶνα θεῖναι τοῦτο ἐμπεσόντος. Μανεῖσαν) κατὰ χόλον τῆς Ἥρας Ἀθάμας κατετόξευσε Λέαρχον, τὸν ἐξ Ἰνοῦς γενόμενον αὐτῷ παῖδα. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Ἰνὼ μανεῖσα ὑπὸ τῆς Ἥρας (ὠργίζετο γὰρ αὐτῇ, ὅτι ἐτιθήνησε τὸν Διόνυσον) τὸν ἕτερον ἑαυτῆς παῖδα ἀποσφάξασα Μελικέρτην, ἥλατο σὺν αὐτῷ εἰς τὴν θάλασσαν. Εὐριπίδης δὲ φησὶν αὐτὴν αὐτόχειρα γενομένην Λεάρχου καὶ Μελικέρτου, ὕστερον εἰς τὴν θάλασσαν ἁλέσθαι. 1296. Δεῖ γάρ νιν) δεῖ γὰρ αὐτὴν ἢ καταποντωθῆναι, ἢ ἀναπτῆναι. εἰ ἄρα τι πάθοι μὴ δώσειν δίκην τῶν τολμηθέντων.

ANNOTATIONES.

V. 1263. Κυανεᾶν &c.) Quod hic de *Propontide*, aliàs de *Ponto* dixit, *Iphig.* Taur. v. 241. Quæ Lectio ex hoc loco confirmatur & illuſtratur; utraque enim Regio dicitur Symplegadum terra, ob viciniratem. *Joſua Barnes.*

V. 1269. Ξυνῳδὰ) aliàs ξυνῳδά.

V. 1278. Ἐγγὺς ἐσμὲν ἀρκύων) De hâc proverbiali formâ Vid. ad *Electr.* v. 665.

V. 1280. Τέκνων, ὧν ἔτεκες) Vid. ſupra ad v. 1247.

V. 1283. Γυναῖκα φίλοις χέρα &c.) Puto χέρα legendum; (præcipuè duobus Iambis aliis additis) quià nihil aliud deeſt ad Iambi trimetri conſtitutionem, cùm τὸ ε in φίλοις fit communis, ut *Hom.* Iliad. Δ. v. 155. [Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον. Item Θ. v. 308. Φίλε κασίγνητε, ὄλωλε ἀνὴρ ὤριστος ... Σχέδιος. Exempla brevitatis paſſim invenias. *J. Barnes.*

1296. Δεῖ γάρ νυν ἤτοι γῆς σφε κρυφθῆναι κάτω) Video τὸ σφε hic, ut ſæpè alibi, poni pro αὐτὴν, nempe ſuprà v. 944 & v. 806. & v. 33. & *Oreſt.* v. 29. &c. quare τό νιν vetus mutandum erat in νυν particulam expletivam, neceſſe enim erat ut brevе fieret ob verſum. *Joſua Barnes.*

Πέποιθ',

Πέποιθ', ἀποκτείνασα κοιράνους χθονὸς,
Ἀθῶος αὐτὴ τῶνδε φεύξεσθαι δόμων;
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτῆς φροντίδ', ὡς τέκνων ἔχω·
Κείνην μὲν, οὓς ἔδρασεν, ἔρξουσιν κακῶς.
Ἐμῶν δὲ παίδων ἦλθον ἐκσῶσαι βίον,
Μή μοί τι δράσωσ' οἱ προσήκοντες γένει,
Μητρῷον ἐκπράσσοντες ἀνόσιον φόνον.
Χο. Ὦ τλῆμον, οὐκ οἶδ', οἷ κακῶν ἐλήλυθας,
Ἰᾶσον· οὐ γὰρ τούσδ' ἂν ἐφθέγξω λόγους.
Ια. Τί δ' ἔστιν; ἦπου κἄμ' ἀποκτεῖναι θέλει;
Χο. Παῖδες τεθνᾶσι χειρὶ μητρῴᾳ σέθεν.
Ια. Οἴμοι, τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι.
Χο. Ὡς οὐκ ἔτ' ὄντων σῶν τέκνων φρόντιζε δή.
Ια. Ποῦ γάρ νιν ἔκτειν', ἐντὸς, ἢ 'ξωθεν δόμων;
Χο. Πύλας ἀνοίξας, σῶν τέκνων ὄψει φόνον.
Ια. Χαλᾶτε κλῇδας, ὡς τάχιστα, πρόσπολοι.
Ἐκλύεθ' ἁρμοὺς, ὡς ἴδω διπλοῦν κακὸν,
Τοὺς μὲν θανόντας, τὴν δὲ τίσωμαι δίκην.
Μη. Τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας,
Νεκροὺς ἐρευνῶν, κἀμὲ τὴν εἰργασμένην;
Παῦσαι πόνου τοῦδ'· εἰ δ' ἐμοῦ χρείαν ἔχεις,
Λέγ' εἴ τι βούλει· χειρὶ δ' οὐ ψαύσεις ποτέ.
Τοιόνδ' ὄχημα πατρὸς Ἥλιος πατὴρ
Δίδωσιν ἡμῖν, ἔρυμα πολεμίας χερός.
Ια. Ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι
Θεοῖς τε, κἀμοὶ, παντί τ' ἀνθρώπων γένει.
Ἥτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος
Ἔτλης, τεκοῦσα, κἄμ' ἄπαιδ' ἀπώλεσας.
Καὶ ταῦτα δράσασ', ἥλιόν τε προσβλέπεις,
Καὶ γαῖαν, ἔργον τλᾶσα δυσσεβέστατον.
Ὄλοι'. ἐγὼ δὲ νῦν φρονῶ, τότ' οὐ φρονῶν,
Ὅτ' ἐκ δόμων σε, βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονὸς
Ἕλλην' ἐς οἶκον ἠγόμην, κακὸν μέγα,
Πατρός τε, καὶ γῆς προδότιν, ἥ σ' ἐθρέψατο.
Τὸν σὸν δ' ἀλάστορ' εἰς ἔμ' ἔσκηψαν θεοί·
Κτανοῦσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον,
Τὸ καλλίπρωρον εἰσέβης Ἀργοῦς σκάφος.
Ἤρξω μὲν ἐκ τοιῶνδε· νυμφευθεῖσα δὲ
Παρ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα,
Εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας.
Οὐκ ἔστιν ἥτις τοῦτ' ἂν Ἑλληνὶς γυνὴ
Ἔτλη ποθ', ὧν γε πρόσθεν ἠξίουν ἐγὼ
Γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν, ὀλέθριόν τ' ἐμοὶ,
Λέαιναν, οὐ γυναῖκα, τῆς Τυρσηνίδος
Σκύλλης ἔχουσαν ἀγριωτέραν φύσιν.
Ἀλλ' οὐ γὰρ ἄν σε μυρίοις ὀνείδεσι

Num confidit, cùm interfecerit principes hujus terræ,
Se poſſe impunitam aufugere ex his ædibus?
Sed non tam ipſius, quàm liberorum curam gero:
Illam enim punient *cives*, quos læſit:
Meorum verò liberorum veni ut ſervarem vitam,
Ne aliquid mihi faciant Creontis cognati,
Vindicantes injuſtam cædem à Matre *eorum* perpetratam.
Cho. O infelix, neſcis quò malorum veneris,
Jaſon: nam non dixiſſes hæc verba.
Ja. Quid eſt? an vult etiam me occidere?
Cho. Liberi tui manu matris perierunt.
Ja. Heu quid dicis? quàm me perdidiſti mulier!
Cho. Cogita igitur tanquam de mortuis liberis tuis.
Ja. Ubinam eos interfecit, intuſne, an extra domum?
Cho. Aperi fores, & videbis cædem tuorum liberorum.
Ja. Laxate ſeras quàm celerrimè, miniſtri,
Solvite repagula, ut videam geminum malum,
Hos *liberos* interfectos, & ut illam puniam.
Med. Quid haſce moves, & vectibus removes portas,
Quærens mortuos, & me quæ cædem patravi?
Deſiſte ab hoc labore, ſi verò tibi me opus eſt,
Dic ſi quid vis. Nunquam verò manu me attinges:
Talem currum Sol pater patris
Dat nobis, propugnaculum contra manum hoſtilem.
Ja. O ſceleſta, ô maximè inviſa mulier
Diis, & mihi, & univerſo mortalium generi,
Quæ tuis liberis injicere gladium
Auſa es, quos peperiſti, & me filiis orbatum perdidiſti:
Et cùm hæc feceris, tamen ſolem aſpicis,
Et terram, quæ auſa es rem impiiſſimam.
Pereas. Ego vero nunc primum ſapio, tunc non ſapiens,
Cùm te ex domo, & terrâ barbarâ
Duxi in domum Græcam, magnum malum,
Et patris & terræ, quæ te nutrivit, proditricem.
Dii verò conjecerunt in me tuum malum dæmonem;
Nam occiſo jam tuo fratre *Abſyrto*, quocum ſimul educata es,
Conſcendiſti navem Argo, habentem pulchram proram.
Hæc quidem ſunt tua initia. Inde verò nupta
Huic viro, *i.e. mihi*, & cùm pepereris mihi liberos,
Propter lectum, & *alias* nuptias eos perdidiſti.
Nulla eſt Græca mulier, quæ hoc
Unquam auſa eſſet: præ quibus ego te dignam duxi,
Quam ducerem, connubium infeſtum, & mihi perniciosum,
Leænam, non mulierem, Tyrrhenâ
Scyllâ ſæviorem naturam habentem.
Verùm nequaquam te plurimis conviciis

1300. Ἀθῷος αὐτὴ τῶνδε φεύξεσθαι) ἀτιμώρητος. Μητρῷον τὸν ὑπὸ μητρὸς φόνον ἐκπράσσοντες αὐτοὶ, ἀντὶ τοῦ, δίκην ἀπαιτοῦντες, ὑπὲρ οὗ εἰργάσατο φόνου ἡ τούτων μήτηρ. τὸ ἑξῆς Παῖδες σέθεν τεθνᾶσι μητρῴᾳ χειρὶ, ἄνω ἐπὶ τοῦ πύργου ἑστῶσα, ταῦτα λέγει. Χειρὶ δ' οὐ ψαύσεις) ἀντὶ τοῦ, οὐ δυνήσῃ κατασχεῖν ἡμᾶς, οὐδὲ καταλαβεῖν. ἔχομεν γὰρ ὄχημα πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πολεμίων. ἐπὶ ὕψους γὰρ φαίνεται ἡ Μήδεια, ὀχουμένη δρακοντείοις ἅρμασιν, καὶ βαστάζουσα τοὺς παῖδας.

Παρέστιον) Ἄψυρτον, τὸν ἀδελφὸν παρὰ τὴν ἑστίαν καὶ τὸν βωμὸν ἀνεῖλεν, ὡς ἔνιοι· ἢ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ὡς Ἀπολλώνιός φησιν. ἢ ἔτι νήπιον ὄντα ἐν τῇ Κολχίδι, ὡς Καλλίμαχος.

Τῆς Τυρσηνίδος) τῆς Σικελικῆς. Τυρσηνὸν γὰρ πέλαγος Σικελίας. ἐν τούτοις φησὶ δὲ Εὐριπίδης, τὴν Ὀδυσσέως πλάνην περὶ Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν ὑποτιθέμενος γεγονέναι.

ANNOTATIONES.

V. 1309. Παῖδες τεθνᾶσι χειρὶ μητρῴᾳ σέθεν) Scholiaſtes videtur hunc Verſum ita legiſſe, Παῖδες σέθεν τεθνᾶσι μητρῴᾳ χειρί.

V. 1321. Τοιόνδ' ὄχημα πατρὸς Ἥλιος &c.) Hæc referenda ad Fabulam, quæ *Medeam* junctis ad currum Draconibus, ex Avo Sole Patri *Æeta* datis, per *Aerem* avectam aufugiſſe narrat. Quem locum *Horatius* reſpicit, *Epod.* 5. *Hoc delibutis ulta Donis Pellicem ſerpente fugit alite.* Huc addatur *Senec. in Medea.* v. 1020. *Sic fugere ſoleo: Patuit in cœlum via: Squamoſa gemini colla ſerpentis jugo ſummiſſa præbent. Recipe jam natos, Parens, Ego inter auras aliti curru vehar.* De Sole *Medeæ* Avo, vide ſuprà ad v. 954. *Joſua Barnes.*

V. 1338. Εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας) Idem ferè infra v. 1367.

Δάκοιμι,

Δάκοιμι, τοιόνδ' ἐμπέφυκέ σοι θράσος.
Ἔῤῥ' αἰσχροποιὲ, καὶ τέκνων μιαιφόνε.
Ἐμοὶ δὲ τὸν ἐμὸν δαίμον' αἰάζειν πάρα·
Ὃς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
Οὐ παῖδας, οὓς ἔφυσα, κἀξεθρεψάμην,
Ἕξω προσειπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπώλεσα.
Μη. Ἦ μάκρ' ἂν ἐξέτεινα τοῖσδ' ἐναντία
Λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἠπίστατο,
Οἷ' ἐξ ἐμοῦ πέπονθας, οἷά τ' εἰργάσω.
Σὺ δ' οὐκ ἔμελλες, τἄμ' ἀτιμάσας λέχη,
Τερπνὸν διάξειν βίοτον, ἐγγελῶν ἐμοὶ,
Οὐδ' ἡ τύραννος, οὐδ' ὁ σοὶ προσθεὶς γάμους
Κρέων ἀνατεὶ τῆσδέ μ' ἐκβαλεῖν χθονός.
Πρὸς ταῦτα, καὶ λέαιναν, εἰ βούλει, κάλει,
Καὶ Σκύλλαν, ἣ Τυρσηνὸν ᾤκησεν πέδον.
Τῆς σῆς γὰρ, ὡς χρὴ, καρδίας ἀνθηψάμην.
Ια. Καὐτή γε λυπῇ, καὶ κακῶν κοινωνὸς εἶ.
Μη. Σάφ' ἴσθι· λύει δ' ἄλγος, ἢν σὺ μὴ 'γγελᾷς.
Ια. Ὦ τέκνα, μητρὸς ὡς κακῆς ἐκύρσατε.
Μη. Ὦ παῖδες, ὡς ὤλεσθε πατρῴᾳ νόσῳ.
Ια. Οὐ τοίνυν ἡ 'μὴ δεξιά σφ' ἀπώλεσεν.
Μη. Ἀλλ' ὕβρις, οἵ τε σοὶ νεοδμῆτες γάμοι.
Ια. Λέχους σφε κἠξίωσας οὕνεκα κτανεῖν;
Μη. Σμικρὸν γυναικὶ πῆμα τοῦτ' εἶναι δοκεῖς;
Ια. Ἥτις γε σώφρων· σοὶ δὲ πάντ' ἐστὶν κακά.
Μη. Οἵδ' οὐκ ἔτ' εἰσί· τοῦτο γάρ σε δήξεται.
Ια. Οἵδ' εἰσὶν, οἴμοι, σῷ κάρᾳ μιάστορες.
Μη. Ἴσασιν, ὅστις ἦρξε πημονῆς, θεοί.
Ια. Ἴσασι δῆτα σήν γ' ἀπόπτυστον φρένα.
Μη. Στύγει· πικρὰν δὲ βάξιν ἐχθαίρω σέθεν·
Ια. Καὶ μὴν ἐγὼ σήν· ῥᾴδιοι δ' ἀπαλλαγαί.
Μη. Πῶς οὖν; τί δράσω; κάρτα γὰρ κἀγὼ θέλω.
Ια. Θάψαι νεκρούς μοι τούσδε, καὶ κλαῦσαι πάρες.
Μη. Οὐ δῆτ', ἐπεί σφας τῇδ' ἐγὼ θάψω χερὶ,
Φέρουσ' ἐς Ἥρας τέμενος ἀκραίας θεοῦ,
Ὡς μή τις αὐτοὺς πολεμίων καθυβρίσῃ,
Τύμβους ἀνασπῶν. γῇ δὲ τῇδε Σισύφου
Σεμνὴν ἑορτὴν, καὶ τέλη προσάψομαι
Τολοιπὸν ἀντὶ τοῦδε δυσσεβοῦς φόνου.
Αὐτὴ δὲ γαῖαν εἶμι τὴν Ἐρεχθέως,
Αἰγεῖ συνοικήσουσα τῷ Πανδίονος.
Σὺ δ', ὥσπερ εἰκὸς, κατθανῇ κακὸς κακῶς,
Ἀργοῦς κάρα σὸν λειψάνῳ πεπληγμένος,
Πικρὰς τελευτὰς τῶν ἐμῶν ἰδὼν γάμων.

Pungerem: talis confidentia tibi innata eſt.
Pereas tu venefica, & cæde liberorum polluta.
Me verò decet lugere meum fatum:
Qui neque novis nuptiis fruar,
Nec liberos, quos genui, & educavi,
Habebo, ut alloquar vivos, ſed amiſi.
Med. Profectò prolixam orationē haberem, & huic contrariam
Orationi, niſi Jupiter pater ſciret,
Qualia beneficia à me acceperis, & quæ tu viciſſim feceris.
Tu verò non debebas, meo connubio contempto,
Jucundam vitam agere, inſultans mihi.
Neque puella regia, neq; qui tibi eam in matrimonium collocavit,
Creon, impunè debebas me ejicere ex hâc terrâ.
Quamobrem, ſi libet, voca me leænam,
Et Scyllam, quæ in Tyrrheno ſolo habitavit.
Tuum enim, ut convenit, cor viciſſim ſauciavi.
Ja. Tu quoque doles, & particeps es malorum.
Med. Bene ſcito. Juvat autem dolor, ſi tu me non irrideas.
Ja. O liberi, quàm malam matrem habuiſtis?
Me. O liberi, quàm periiſtis propter patris cupiditatem.
Ja. Tamen mea manus non perdidit eos.
Med. Sed injuria, & novæ tuæ nuptiæ.
Ja. An tu voluiſti propter nuptias eos occidere?
Med. An tu hoc exiguum malum eſſe putas mulieri?
Ja. Quæ quidem modeſta ſit: tibi verò omnia ſunt mala.
Med. Sed hi ſunt mortui: hoc enim te mordebit.
Ja. Iſti verò ſunt, hei mihi, tuo capiti dæmones infeſti.
Med. Dii nôrunt, quis cœperit hoc malum.
Ja. Nôrunt ſanè tuum abominabilem animum.
Med. Odioſus es *mihi*, amarulentumque tuum ſermonem odi.
Ja. Et ego tuum. Facilis eſt *Diſceſſio & Separatio*.
Med. Quomodo igitur? quid faciā? vehementer enim & ego cupio.
Ja. Sine me hos mortuos ſepelire, & lugere.
Med. Nequaquam, quia ego ſepeliam eos hâc manu,
Ferens in lucum Junonis deæ Acrææ, *i.e. arcium cuſtodis*,
Nè quis hoſtium eos contumeliâ afficiat,
Sepulcrum revellens. In hâc porrò terrâ Siſyphi
Conſtituam præclarum feſtum, & ſacrificia
Deinceps pro iſtâ impiâ cæde.
Ego verò vado in terram Erechthei.
Habitatura cum Ægeo filio Pandionis.
Tu verò, quemadmodum convenit, malus malè morieris,
Percuſſus caput tuum reliquiis navis Argûs,
Ubi videris miſerum exitum mearum nuptiarum.

Ἔῤῥ' αἰσχροποιὲ) ὅτι δοκεῖ τὸν στίχον τοῦτον εἰπὼν Εὐριπίδης ἐκβεβλῆσθαι, οἷα καὶ κεχίασμ.
Ἦ μάκρ' ἂν) μακρὰ ἂν ἐξέτεινα ῥήματα, ἐναντία τούτοις τοῖς λόγοις.
1357. Ἀνατεὶ) ἄνευ ἄτης καὶ βλάβης. γράφεται δὲ καὶ ἀνατὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀντιγόνῃ.
1362. Λύει δ' ἄλγος) λυσιτελεῖ δή μοι τὸ ἄλγος, ἕως σὺ μὴ ἐγγελᾷς.
1364. Ὡς ὤλεσθε) μανίᾳ ἤτοι λαγνείᾳ καὶ ἀκρασίᾳ τοῦ πατρὸς ἀπώλεσθε.
Ἥτις γε σώφρων) ναὶ φησὶν ἐκείνη, ἥτις σώφρων γυνὴ, οὐδὲν ἠδικῆσθαι νομίζει τοῦ ἀνδρὸς ἐφ' ἑτέρων λέχος τραπέντος.
1379. Φέρουσ' ἐς Ἥρας) Ἥραια πάνδημος ἑορτὴ παρὰ Κορινθίοις. ἀκραία δὲ εἴρηται, παρὰ τὸ ἐν ἀκροπόλει ἱδρῦσθαι. τέλη δὲ λέγει τὰ μυστήρια, καὶ τὰς τελετάς. ἐγὼ δὲ φησὶ ἀνεπιποιήσω αὐτοῖς πάνδημον ἑορτὴν, ἐν ᾗ πανηγυρίσουσι πάντες οἱ δημόται θυσίας ἐπιτελοῦντες αὐτοῖς. θύουσι δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀργεῖοι κατὰ χρησμόν. 1387. Ἀργοῦς κάρα σὸν λειψάνῳ) ἱστορεῖται Ἰάσονα πλὴν ταύτῃ χρήσασθαι. κοιμώμενον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἀργοῦς κατασαπείσης ὑπὸ πολλοῦ χρόνου, μέρος τι ταύτης ἀποπεσὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἔκτεινεν. Ἀργοῦς δὲ λειψάνῳ λέγει, ἀντὶ τοῦ μέρει τινὶ τῆς Ἀργοῦς. Ἄλλως. οἱ μὲν λέγουσι κατὰ Μηδείας χόλον ἀπολέσθαι ὑπὸ τῆς πρύμνης τῆς Ἀργοῦς καταπεσούσης τὸν Ἰάσονα τελευτῆσαι, ἐμπεσόντος αὐτῷ ξύλου. Νεόφρων ξενικῶς πως τὸν παραγγελθέντα εἰσφέρει τὴν Μήδειαν πρὸς αὐτὸν εἰποῦσαν,* Τέλος γὰρ αὐτὸς ἐχθίστῳ μόρῳ φθερεῖς, Βρόχον αὐχένι ἀμφὶ στρεψάμενος δέρῃ· Τοία σε μοῖρα σῶν κακῶν ἔργων μένει· Διδάξεις δὲ τ' ἄλλους μυρίους ἐφημέρους, Θεῶν ὕπερθε μήποτ' αἴρεσθαι βροτούς.

* Τέλος γὰρ αὐτὸς ἐχθίστῳ) i.e. ἐχθίστῳ. Vid. de his *Neophronis* Poetæ Verſibus *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphill. l. 4. c. 18. Ubi tamen incorrectè citat carmina, legitque *βρόχον*, quod nos *βρόχω*, ut *Nonnus βρόχῳ μόρῳ* dixit.

ANNOTATIONES.

V. 1346. Ἔῤῥ' αἰσχροποιὲ &c.) Vide *Athenæi* l. 13. c. 5. ferè ad finem: item *Pauli Leopardi* Emendat. l. 1. c. 7. De *Laide* cum *Euripide* jocoſo congreſſu circa hæc verba. De voce χέζω, quâ notatum hunc Verſum dicit *Scholiaſtes*, diximus [illegible] *Hippolyt.* v. 1192. *Joſua Barnes.*

V. 1362. Λύει pro λυσιτελεῖ, Vid. quæ ſuprà notavimus ad hujus Fabulæ v. 566. *Idem.*

V. 1371. Σῷ κάρᾳ) κάρα τι, κάρατι, κάρᾳ, pro κεφαλῇ, à κάρας ὁ, quod tamen in *Nominativo* potiùs effertur κάρα. Vid. ad *Herc. Fur.* v. 910. *Joſua Barnes.*

1385. Αἰγεῖ συνοικήσουσα) Quomodò *Thais* hoc Carmen alio ſenſu de *Graſone* hircum olente uſurpaverit, vide ex *Athenæo Paul. Leopardi* Emendat. l. 1. c. 8. *Idem.*

V. 1386. Σὺ δ' ὥσπερ εἰκὸς, κατθανῇ κακὸς κακῶς) Vid. *Jacobi Nicolai* Miſcell. Epiphill. l. 4. c. 18. ubi Authorum de *Jaſonis* morte locos varios profert. *Joſua Barnes.*

Ἀνάπαιστοι

Ἀνάπαιστοι.

Ια. Ἀλλά σ' Ἐρινὺς ὀλέσειε τέκνων,
Φονία τε Δίκη.
Μη. Τίς δὲ κλύει σου θεὸς, ἢ δαίμων,
Τοῦ ψευδόρκου, καὶ ξειναπάτα;
Ια. Φεῦ, φεῦ μυσαρὰ, καὶ παιδολέτορ.
Μη. Στεῖχε πρὸς οἴκους, καὶ θάπτ' ἄλοχον.
Ια. Στείχω, δισσῶν γ' ἄμορος τέκνων.
Μη. Οὔπω θρηνεῖς· μένε καὶ γῆρας.
Ια. Ὦ τέκνα φίλτατα. Μ. μητρί γε, σοὶ δ' οὔ.
Ια. Κἄπειτ' ἔκτας; Μ. πημαίνουσα σέ.
Ια. Αἲ, αἲ· φιλίου χρήζω στόματος
Παίδων ὁ τάλας, προσπτύξασθαι.
Μη. Νῦν σφε προσαυδᾷς, νῦν ἀσπάζῃ,
Τότ' ἀπωσάμενος. Ια. δός μοι πρὸς θεῶν
Μαλακοῦ χρωτὸς ψαῦσαι τέκνων.
Μη. Οὐκ ἔστι· μάτην λόγος ἔρριπται.
Ια. Ζεῦ, τάδ' ἀκούεις, ὡς ἀπελαυνόμεθ', οἷά τε πάσχομεν ἐκ τῆς μυσαρᾶς,
Καὶ παιδοφόνου τῆσδε λεαίνης;
Ἀλλ' ὁπόσον γοῦν πάρα, καὶ δύναμαι,
Τάδε θρηνῶ, κἀπιθεάζω,
Μαρτυρόμενος δαίμονας, ὥς μοι
Τέκνα κτείνασ', ἀποκωλύεις
Ψαῦσαί τε χεροῖν, θάψαι τε νεκροὺς,
Οὓς μή ποτ' ἐγὼ φύσας ὄφελον
Πρὸς σοῦ φθιμένους ἐπιδέσθαι.
Χο. " Πολλῶν ταμίας Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ,
" Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
" Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
" Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Jaſon.

Sed te Erinnys perdat ultrixque filiorum,
Cædiſque vindex Juſtitia.
Med. Quis verò deus, aut dæmon audiret te
Perjurum, & deceptorem-hoſpitum?
Ja. Hei hei ſceleſta, & interfectrix-liberorum!
Med. Vade domum, & ſepeli uxorem tuam.
Ja. Vado, orbatus duobus pueris.
Med. Nondum lamentaris *ſatis*; expecta & ſenectam.
Ja. O chariſſimi liberi. *M.* Matri quidem, tibi verò nequaquam.
Ja. Et tamen *eos* occidiſti? *M.* Ut tibi nocerem.
Ja. Heu heu, cupio charum os
Miſer ego liberis admovere.
Med. Nunc ipſos alloqueris, nunc ſalutas,
Tunc repellens. *Ja.* Da mihi per deos
Ut poſſim attingere tenerum corpus liberorum.
Med. Non licet: fruſtrà à *te hæc* verba ſunt projecta.
Ja. O Jupiter, audis hæc, quomodo repellimur.
Et qualia patimur ab execranda,
Et interfectrice liberorum hâc leænâ?
Sed quantum ſaltem licet, & poſſum,
Hæc lamentor, & concitus feror,
Obteſtans deos, quòd me
Liberos, quos necâſti, prohibes
Attingere manibus, & ſepelire mortuos.
Quos utinam ego nunquam genitos
A te perditos vidiſſem.
Ch. " Multarum *rerum* Jupiter *eſt* diſpenſator in cœlo,
" Multaque præter ſpem perficiunt Dii,
" Et ſperata non fiunt,
" Eorum verò, quæ non ſperantur, Deus exitum invenit.
Talis evaſit hæc res. *Talem eventum eſt ſortita.*

Εὐριπίδου Μηδείας Τέλος.

Euripid. Medææ Finis.

ANNOTATIONES.

V. 1391. Κλύει) *Æmylius Portus* mavult κλύοι, nec repugnamus ægre.

V. 1392. Ξειναπάτα) ξειναπάτου, à Recto ξειναπάτης, unde *Julius Pollux* l. 3. c. 4. Εἴρηται δὲ ξειναπάτης παρ' Εὐριπίδῃ. Vel hunc nempe locum reſpiciens, vel certe illum ex *Sthenobœâ* quē præ feſtinatione omiſimus in Fragmentis illius Fabulæ, in *Addēdis* autē reponimus; quem & *Photius* memorat MS. in Voce ξειναπάτας, Ἴδοις δὲ τῶν ἀκρήτων ἀνθρώπων, ὅτας σοι πάντες πέλωσιν ἄτιμοι ἐν τοῖς πολλοῖς λέγουσιν, ὁποῖοι ἐν τοῖς λιμέσι· Εὐριπίδης Σθενοβοίᾳ —Τίς ἄνδρα τινὰ ξειναπάτας. *Joſua Barnes.*

V. 1415. Πολλῶν ταμίας) Eadem ferè Concluſio *Helenæ*, *Bacchantium*, *Andromachæ*, *Alceſtidis*; excepto quòd hîc primus Verſus adſit, qui in cæteris deſideratur, alius autem in iis legatur, qui hîc deſideratur, viz. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. *Joſua Barnes.*

Honora-

Honoratiſſimo Viro, Amico plurimùm Colendo, Domino

GULIELMO TEMPLE,

De *Moreparke*

In Agro *Farnhamenſi* Comitatus *Surrey*

BARONETTO,

Hanc *HIPPOLYTI* Fabulam

Honoris causâ Sacram Voluit

JOSUA BARNES.

Ὑπόθεσις ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ.

Θησεὺς υἱὸς μὲν ἦν Αἴθρας καὶ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς δὲ Ἀθηναίων. γήμας δὲ μίαν τῶν Ἀμαζόνων Ἀντιόπην, ἢ ὥς τινες, Ἱππολύτην, Ἱππόλυτον ἐγέννησε, κάλλει τε καὶ σωφροσύνῃ διαφέροντα. ἐπεὶ δὲ ἡ συνοικοῦσα τὸν βίον μετήλλαξεν, ἐπεισηγάγετο Κρητικὴν γυναῖκα, τὴν Μίνωος τοῦ Κρητῶν βασιλέως καὶ Πασιφάης θυγατέρα, Φαίδραν. ὁ δὲ Θησεὺς Πάλλαντα ἕνα τῶν συγγενῶν φονεύσας, φεύγει εἰς Τροιζῆνα μετὰ τῆς γυναικὸς, οὗ συνέβη τὸν Ἱππόλυτον παρὰ Πιτθεῖ τρέφεσθαι. θεασαμένη δὲ τὸν νεανίσκον ἡ Φαίδρα, εἰς ἐπιθυμίαν ὤλισθεν, οὐκ ἀκόλαστος οὖσα, πληροῦσα δὲ Ἀφροδίτης μῆνιν, ἣ τὸν Ἱππόλυτον διὰ σωφροσύνην ἀνελεῖν κρίνασα, τὴν Φαίδραν εἰς ἔρωτα παρώρμησε, τέλος δὲ τοῖς προτεθεῖσιν ἐπέθηκε· στέγουσα γὰρ τὴν νόσον ἡ Φαίδρα, χρόνῳ πρὸς τὴν τροφὸν δηλῶσαι ἠναγκάσθη. ἣ δὲ κατεπηγγείλατο, αὐτῇ βοηθήσειν. ἥτις καὶ παρὰ τὴν αὐτῆς προαίρεσιν, λόγους προσήνεγκε τῷ νεανίσκῳ. τραχυνόμενον δὲ αὐτὸν ἡ Φαίδρα καταμαθοῦσα, τῇ μὲν τροφῷ ἐπέπληξεν, ἑαυτὴν δὲ ἀνήρτησε. καθ' ὃν καιρὸν φανεὶς Θησεὺς, καὶ καθελεῖν θέλων τὴν ἀπηγχονισμένην, εὗρεν αὐτῇ προσηρτημένην δέλτον, δι' ἧς Ἱππολύτου φθορὰν κατηγόρει, καὶ ἐπιβουλήν. πιστεύσας δὲ τοῖς γεγραμμένοις, τὸν μὲν Ἱππόλυτον ἐπέταξε φεύγειν. αὐτὸς δὲ τῷ Ποσειδῶνι ἀρὰς ἔθετο, ὧν ἐπακούσας ὁ θεὸς, τὸν Ἱππόλυτον διέφθειρεν. Ἄρτεμις δὲ τῶν γεγενημένων ἕκαστα διασαφήσασα Θησεῖ, τὴν μὲν Φαίδραν οὐκ ἐμέμψατο, τοῦτον δὲ παρεμυθήσατο υἱοῦ καὶ γυναικὸς στερηθέντα. τῷ δὲ Ἱππολύτῳ τιμὰς ἔφη ἐγχωρίους ἱδρύσασθαι. Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροιζῆνι κεῖται. Ἐδιδάχθη * ἐπὶ Ἀμείνονος Ἄρχοντος Ὀλυμπιάδι πζ', ἔτει δ', πρῶτος Εὐριπίδης, δεύτερος Ἰοφῶν, τρίτος Ἴων. Ἔστι δὲ οὗτος ὁ Ἱππόλυτος δεύτερος, καὶ Στεφανίας προσαγορευόμενος. Ἐμφαίνεται δὲ ὕστερος γεγραμμένος, τὸ γὰρ ἀπρεπὲς καὶ κατηγορίας ἄξιον, ἐν τούτῳ διώρθωται τῷ δράματι. Τὸ δὲ Δρᾶμα τῶν πρώτων.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ἄλλη ἐκ τῶν Πλουτάρχου Παραλλήλων.

Θησεὺς ταῖς ἀληθείαις παῖς Ποσειδῶνος, ἔχων δὲ ἐξ Ἱππολύτης Ἀμαζόνος Ἱππόλυτον, ἐπέγημε μητρυιὰν Φαίδραν τὴν Μίνωος, ἥτις τοῦ προγόνου εἰς ἐπιθυμίαν ἐμπεσοῦσα τὴν τροφὸν ἔπεμψεν. Ὁ δὲ καταλείψας Ἀθήνας καὶ εἰς Τροιζῆνα παραγενόμενος, κυνηγεσίαις προσανέκειτο. Τῆς δὲ προαιρέσεως ἡ ἀσελγὴς ἀποτυχοῦσα, ψευδεῖς κατὰ τοῦ Σώφρονος ἐπιστολὰς ἐχάραξε, καὶ βρόχῳ τὸ ζῆν (an ἑαυτὴν) ἀνήρτησε. Θησεὺς δὲ πιστεύσας, ᾐτήσατο παρὰ Ποσειδῶνος ἀπολέσθαι τὸν Ἱππόλυτον, ἐκ τῶν τριῶν εὐχῶν, ὡς εἶχε παρ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ παρ' αἰγιαλὸν ἐπὶ ἅρματος τυχόντι ταῦρον ἔπεμψε, καὶ ἐπτόησε τοὺς ἵππους, οἳ συνέτριψαν τὸν Ἱππόλυτον.

Argumentum HIPPOLYTI.

Theſeus filius erat *Æthræ* & *Neptuni*, & Rex *Athenienſium*. Is ex *Antiopâ*, vel, ut nonnulli, *Hippolytâ* uxore, unâ ex *Amazonibus*, genuit *Hippolytum*, præſtantem & formâ & modeſtiâ. Poſtquam verò conjux mortua eſt, duxit aliam uxorē *Cretenſem Phædrā* filiā *Minois* regis *Cretenſiū* & *Paſiphaes*. *Theſeus* autem interfecto *Pallante*, qui unus è cognatis erat, fugit in *Træzenem* unà cum uxore, ubi accidit ali *Hippolytum* apud *Pittheum*. *Phædra*, cùm conſpexiſſet adoleſcentem, impulſa eſt in amorem ejus, non quòd eſſet impudica, ſed ut impleret iram *Veneris*, quæ decreverat, *Hippolytum* propter caſtitatem perdere, atque idcirco *Phædram* in amorem ejus impulit, finémque impoſuit ſuo propoſito. Nam *Phædra*, cùm diù tuliſſet morbum ſuum, tandem coacta eſt aperire nutrici. Hæc autem promiſit ſe opitulaturam ei: quæ etiam præter ejus voluntatem, allocuta eſt adoleſcentem. *Phædra*, ubi cognovit ipſum exaſperatum, nutricem quidem objurgavit, ſe ipſam verò ſuſpendit. Quo tempore *Theſeus* reverſus, & volens detrahere ſtrangulatam, invenit adpendentes ei literas, in quibus accuſabat *Hippolytum* de ſtrupro illato, & vi intentatâ. Ille credens ſcriptis, conſtituit, ut *Hippolytus* iret in exilium. Ipſe verò fecit preces ad *Neptunum*; quas Deus exaudiens, perdidit *Hippolytum*. At *Diana* indicans unumquodque eorum, quæ acciderant, *Theſeo*, non accuſavit *Phædram*, ſed illum conſolata eſt orbatum filio & uxore: *Hippolyto* autem juſſit fieri honores uſitatos in patriâ. Scena Fabulæ eſt in *Træzene*. Acta eſt * *Ameinone* Archonte, Olympiadis Octogeſimæ ſeptimæ Anno quarto. Primus *Euripides*, *Jophon* ſecundus, tertius *Ion*. Hic verò *Hippolytus* eſt Duorum poſterior & *Coronatus* dictus. Apparet autem, quod poſt Alium ſit ſcriptus; quia in hâc Fabulâ, quod contra Decorum erat in Alterâ & vituperio dignum, corrigitur. Eſt autem hæc Fabula inter Optimas numeranda.

Argumentum aliud ex Plutarchi *Parallelis.*

Theſeus reverâ *Neptuni* filius, ſuſcepto ex Amazone *Hippolytâ* filio *Hippolyto*, ſuperinduxit (*ei*) Novercam *Phædram Minois* filiam quæ Privignum deperiens, *Nutricem* miſit *ad amorem ſollicitandum*. Ille relictis *Athenis*, *Træzenem* ſe contulit, venatui vacans. Impura autem iſta propoſito excidens, mendaces contra Caſtum literas exaravit, & laqueo vitam finiit. *Theſeus* fidem literis habens, à *Neptuno* petiit, ut *Hippolytum* perderet, *uno* viz. ex tribus votis, quorum jus ab eo habuit. *Neptunus Hippolyto* ad littus auriganti *Taurum* immiſit, & equos terruit, qui contriverunt *Hippolytum*.

* * Ἐπὶ Ἀμείνονος Ἄρχοντος) legendum fortè Ἐπαμείνονος. Hujus autem Archontis nomen variè effertur *Epameinon*, *Aminias* & *Epaminondas*, Vide Catalogum *Marmor. Oxonien.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ
ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ ſunt hæ.
ΑΦΡΟΔΙΤΗ.	VENUS.
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ.	HIPPOLYTUS.
ΧΟΡΟΣ ἐκ Τροιζηνίων γυναικῶν.	CHORUS ex Mulieribus Trœzeniis.
ΘΕΡΑΠΩΝ.	FAMULUS.
ΤΡΟΦΟΣ ΦΑΙΔΡΑΣ.	NUTRIX PHÆDRÆ.
ΦΑΙΔΡΑ.	PHÆDRA.
ΘΗΣΕΥΣ.	THESEUS.
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.	SEMICHORUS.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.	ALTER NUNCIUS.
ΑΡΤΕΜΙΣ.	DIANA.
Προλογίζει δὲ ἡ Ἀφροδίτη.	Prologum autem agit Venus.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

IN *Prologo* Venus *introducitur de* Hippolyti *pervicaciâ querens, quòdque* Dianæ *ſe totum dederit,* Veneris *Sacra Deſpectui habens; quare & illi Mortem ex Novercæ amore & Patris imprecationibus minitatur: Unde excitatur magna Auditorum de Eventu Expectatio.* Hippolytus *à Venatu rediens cum ſuis Comitibus, Hymnum* Dianæ *canit: Famulo interim monente, ut etiam* Veneri *ſuos honores concedat, illam prorſus inhonoratam præterit.* Chorus *auditis* Phædræ (*quæ* Hippolytum *miſerè deperibat*) *ægrimoniis, varias ſecum cauſas illarum auguratur.* Nutrix *faſtidioſam & languidam* Phædram *foràs è cubiculo ducit, ſimúlque Humani Generis miſerias deplorat. Ipſa* Phædra *adeò in ſcenam producta, Pudoris memor, Amorem ſuum celare conatur: ſed ægra, furioſa, impatiens, miſerationem omnium incurrit.*

Senecæ extat Fabula ejuſdem Nominis & Argumenti: ſed Oeconomia ejus cum hâc non convenit. *Vid. etiam* de hoc Argumento *Philoſtrati* Iconas l. 2. in *Hippolyto.* Item *Diodori Siculi* Bibliothec. l. 4. *Joſua Barnes.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗ, ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΤΡΟΦΟΣ, ΦΑΙΔΡΑ.

Ἴαμβοι.	*Venus.*
ΠΟΛΛΗ μὲν ἐν βροτοῖσι, κοὐκ ἀνώνυμος Θεὰ κέκλημαι Κύπρις, οὐρανοῦ τ' ἔσω, Ὅσοι τε πόντου, τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν Ναίουσιν εἴσω, φῶς ὁρῶντες ἡλίου, Τοὺς μὲν σέβοντας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη,	EGO celebris quidē inter homines, & nō ignobilis Dea vocor Venus, & in cælo, Et apud eos, quicunque intra mare fineſque Atlanticos Habitant, videntes lumen ſolis. Honore quidem afficio eos, qui colunt meam potentiam,

Πολλὴ μὲν ἐν βροτοῖσι, κοὐκ ἀνώνυμος) δυνατὴ, θαυμαστὴ, μεγίστη. Ὅμηρος, * πολλὸς γάρ τις ἔκειτο πεσών. πάσαις δὲ ταῖς ὑπὸ Ἡλίου οἰκοῦσι δέχεται ἡ Ἀφροδίτη, διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς μοιχείας Ἄρεος. ἡ δὲ διάνοια ἐμφαντικώτερον πέφρασται, ἐκ τοῦ ἐναντίου τὸ ἐναντίον ἀπολαμβάνουσα. Ὅσοι τε πόντου τερμόνων) ἐπὶ μέγιστον ηὔξησε τὸ κατηγόρημα τοῦ νεανίσκου. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι θηριώδεις ὄντες τὴν φύσιν, καὶ νόμων καὶ γραμμάτων ἄπειροι, σέβουσιν ὅμως τὴν θεὸν, τὴν φύσιν δεξάμενοι διδάσκαλον πάσης κατηγορίας, ὁ ἐν μέσῃ τῇ Ἑλλάδι τραφεὶς, καὶ μέγιστον ἐπὶ φιλοσοφίᾳ φρονήσας, εἰ δὲ καὶ σωφρονεῖν ἀπὸ γάμων ἤθελεν, οὐδὲν ἧττον ἔδει πάλαι αὐτὸν σέβειν τὴν δαίμονα, σεμνοτέρων τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμιῶν. πάντες γὰρ οἱ φιλόσοφοι τιμῶσι τὴν θεὸν, πρὸς τὸ μὴ πρὸς ταύτην ἀνθιστάμενοι τὰ ἐναντία τῆς γνώμης δυστυχεῖν. τερμόνων δὲ Ἀτλαντικῶν, ὅτι τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος ἤκουσαν. ἔνιοι δὲ τὰ Γάδειρα, ἔνθα ἐστὶν ὄρος ὁ Ἄτλας, ὅπερ ἐστὶ δυτικόν. ὁ δὲ Πόντος, ἀνατολικόν. Τερμόνων) εἰς τὸ ἔσχατον. ἵνα καὶ τοῖς στοιχείοις Ἀφροδίτην γνώσκηται, δι' ὧν φύεται. ἀλλὰ καὶ τὰ ἔσω τοῦ πόντου φυόμενα, Ἀφροδίτην οἶδε τῇ φύσει· τοὺς ἐν τοῖς πέρασι τῶν στοιχείων τούτων κατοικοῦντας θηριώδεις ἀνθρώπους λέγει, ὃ καὶ βέλτιον. 5. Τοὺς μὲν σέβοντας) τὸ ἑξῆς τῆς διανοίας. ἀναποδειχθεὶς τοῦ μεγάλου με τιμᾶν, καὶ ἐπιτίμια φέρω τοῖς ἀνθρώποις, τοιαύτη τις εἰμὶ τὴν φύσιν, ὡς τοὺς μὲν σέβοντας τιμᾶν, τοὺς δὲ ἀπονοουμένους τὴν εἰς ἐμὲ εὐσέβειαν καταβάλλειν. ἀντὶ τοῦ κοινοῦ τις ἐστι, τοὺς μὲν τιμῶ, τοὺς δὲ σφάλλω. πρεσβεύω, δὲ τὸ ὑπερτιμῶ. οὕτως Ἀττικοί. πρεσβεύειν γὰρ τὸ τιμᾶν.

* *Iliad.* λ. v. 156.

ANNOTATIONES.

V. 3. Τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν] De Voce τέρμων pro τέρμα, unde *Latinum* Terminus, vide ad *Phæniſſ.* v. 1361. De *Atlantico* Oceano præter *Scholiaſten* vide *Plinium* l. 5. c. 1. *Melam* & *Solinum* c. 56. *Salmaſium* item in eundem. Et Nos ad *Herc. Fur.* v. 234. *Joſua Barnes.*

V. 5. Πρεσβεύω] Vid. de hoc verbo *Scholiaſten*, qui dicit *Atticum* eſſe in hoc ſenſu & ſignificare ὑπερτιμῶ. Vid. *Alceſt.* v. 282. Ἐγώ σε πρεσβεύουσα &c. De aliis hujus verbi ſignificationibus vid. Lexicographos. De Amoris Potentiâ vid. infra ad v. 445. *Joſua Barnes.*

Σφάλλω δ', ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.
" Ἔνεστι γὰρ δὴ κἀν θεῶν γένει τόδε,
" Τιμώμενοι χαίρουσιν ἀνθρώπων ὕπο.
Δείξω δὲ μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα·
Ὁ γάρ με Θησέως παῖς, Ἀμαζόνος τόκος,
Ἱππόλυτος, ἁγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα,
Μόνος πολιτῶν τῆσδε γῆς Τροιζηνίας,
Λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέναι.
Ἀναίνεται δὲ λέκτρα, κοὐ ψαύει γάμων·
Φοίβου δ' ἀδελφὴν Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην
Τιμᾷ, μεγίστην δαιμόνων ἡγούμενος.
Χλωρὰν δ' ἀν' ὕλην παρθένῳ ξυνὼν ἀεὶ
Κυσὶν ταχείαις θῆρας ἐξαιρεῖ χθονός,
Μείζω βροτείας προσπεσὼν ὁμιλίας.
Τούτοισι μὲν γ' οὖν οὐ φθονῶ· τί γάρ με δεῖ;
Ἃ δ' εἰς ἔμ' ἡμάρτηκε, τιμωρήσομαι
Ἱππόλυτον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ. Τὰ πολλὰ δὲ
Πάλαι προκόψασ', οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.
Ἐλθόντα γάρ νιν Πιτθέως ποτ' ἐκ δόμων,
Σεμνῶν ἐς ὄψιν καὶ τέλη μυστηρίων
Πανδίονος γῆν, πατρὸς εὐγενὴς δάμαρ
Ἰδοῦσα Φαίδρα, καρδίαν κατέσχετο
Ἔρωτι δεινῷ, τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι.
Καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν τήνδε γῆν Τροιζηνίαν,
Πέτραν παρ' αὐτὴν Παλλάδος, κατόψιον
Γῆς τῆσδε ναὸν Κύπριδος ἐγκαθίσατο,

Everto verò, quicunque ſuperbiunt adverſus nos.
" Ineſt enim hoc etiam in deorum genere,
" Ut gaudeant, cum honore afficiuntur ab hominibus.
Oſtendam autem mox veritatem verborum horum:
Nam me Theſei filius, Amazonis progenies,
Hippolytus, diſcipulus caſti Pitthei,
Solus ex civibus hujus terræ Trœzeniæ,
Dicit peſſimam eſſe Dearum,
Et recuſat lectos, neque attingit nuptias:
Sed ſororem Phœbi Dianam, filiam Jovis
Honorat, exiſtimans eam maximam eſſe Dearum:
Semperq; habitans cum virgine in viridi ſilvâ,
Expellit feras è terrâ velocibus canibus,
Expetens majora humanâ conſuetudine.
His quidem ego non invideo: quid enim opus eſt?
Sed tamen ulciſcar, ob ea, quæ in me deliquit,
Hippolytum hoc die. Verùm cùm multa
Antea præparârim, non opus habeo magno labore.
Nam quondam profectum eum ex domo Pitthei,
Ad ſpectaculū, & ſacras ceremonias venerandorum myſteriorū,
Pandionis in agrum, *i. e. Athenas*, patris nobilis conjux
Conſpicata Phædra, occupata eſt in corde
Vehementi amore, idque meo conſilio.
Et priuſquam veniret in hanc terram Trœzeniam
Ad ipſam rupem Palladis, excelſum,
In hâc terrâ ædificavit templum Veneris,

Σφάλλω) βλάπτω. Εἰς ἡμᾶς) καθ' ἡμῶν. Ἔνεστι γὰρ δή) ἔνεστι δὲ ἐν τοῖς θεοῖς τὸ χαίρειν ταῖς τιμαῖς, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. καὶ διὰ τοῦ καὶ ἔδειξεν, ὅτι ὁμολόγηται πᾶσιν ἀνθρώποις. Δείξω δὲ) ἔξεστί μοι τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου προειρημένων νοημάτων λαβεῖν. ἐξαιρέτως δὲ ἐπὶ τοῦ τοὺς μὲν σέβοντας τιμῶ, τοὺς δὲ βλασφημοῦντας με σφάλλω. Ὁ γάρ με Θησέως) ὅτι γὰρ μετὰ Ἡρακλέους ὁ Θησεὺς ταῖς Ἀμαζόσιν ἐπολέμησε διὰ τὸν ζωστῆρα, καὶ νικήσας, ἔλαβεν αἰχμάλωτον, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ συμμιγεὶς αὐτῇ ἐποίησεν υἱὸν ὁμώνυμον τῇ Ἱππολύτῃ. Ἁγνοῦ Πιτθέως) ἁγνὸν Πιτθέα, ὡς καὶ ἐν Μηδείᾳ φησί, * παῖς ὡς λέγουσι Πέλοπος εὐσεβέστατος· παρὰ Πιτθεῖ τῷ πατρὶ τῆς Αἴθρας, τῆς μητρὸς Θησέως, ἐπαιδεύετο ὁ Ἱππόλυτος. ἦν δὲ ὁ Πιτθεὺς σοφὸς καὶ χρησμολόγος, καὶ ἱερὸς θεοῖς, ὃς καὶ ἔλυσε τὸν χρησμὸν τῷ Αἰγεῖ, καὶ τὴν θυγατέρα ἔδωκεν, εἰδὼς τῇ σοφίᾳ, οἷος ἔσται ὁ τεχθησόμενος. παρ' αὐτῷ δὲ, Πλούταρχός φησιν, ὁ Θησεὺς ἐπαιδεύετο, ὡς καὶ Καλλίμαχος μαρτυρεῖ. Πεφυκέναι) ὑπάρχειν. καὶ τί φησιν ἐλύπει αὐτὴν τὸ τῆς φιλοσοφίας καὶ λεκτέον, ὅτι ὡς αὐτὴν ἀτιμάζων, καὶ τοῦτο ἐποίει, ὡς καὶ αὐτῇ μὴ ποιεῖν τὰ τερπνά, ἀγνοῶν ὅτι καὶ σωφροσύνης ἔρωτας αὐτὴ ἀποστέλλει, ὡς αὐτὴ ἐν τῇ διηγήσει λέγει. Ἄλλως. καὶ τί φησιν αὐτὴν ἐλύπει τοῦτο; ἀλλ' οὕτως αὐτὸ εἶπεν, ὡς ἐκείνου πρὸς χλευασμὸν αὐτῆς τοῦτο ποιοῦντος. Ἐξαιρεῖ) ἐκ μέσου αἴρει, ἀφανίζει. 19. Προσπεσὼν ὁμιλίας) ἐντυχών. ἐντυχὼν τῆς ἐπιμιξίας τοῦ δαίμονος πλέον, ἢ ὡς δεῖ ἀξιοῦσθαι ἄνθρωπον φιλίας θεοῦ. ἤγουν μεῖζόν τι τῆς ἀνθρωπίνης ὁμιλίας ἐντυχὼν τῆς Ἀρτέμιδος. Τούτοισιν) ἕνεκεν τούτων. Τί γάρ με δεῖ) οὐ δεῖ γάρ με φθονεῖν. Πάλαι προκόψασα) ἀρχαϊσμός ἐστι τοῦτο, οὐ σολοικισμός. Πάλαι προκόψασ' οὐ πόνου) τοῦτο ἐσολοίκισεν. οὕτω γὰρ ἔδει εἰπεῖν, τὰ πολλὰ δὲ πάλαι προκόψασα οὐκ ἔτι πολὺν ἔχω πόνον. Προκόψασα) προκατασκευάσασα, ἐπαυξήσασα τὴν διάνοιαν. ὥσπερ ἂν εἴ τις εἴποι, προοικονομήσασα, ὀλίγου χρείαν ἔχω πόνου. γέγονε δὲ σολοικισμὸς πρὸς τὸ ἀκατάλληλον τῆς πτώσεως. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι. προετοιμάσασα μοι τὰ πρὸς ἔρωτα τοῦδε τρόπῳ, ὀλίγα λείπει πρὸς τὴν τιμωρίαν. Ἐλθόντα γάρ νιν) ἐν τῇ Ἀττικῇ ἔτι οὖσα ἡ Φαίδρα, πρὶν μετοικῆσαι εἰς Τροιζῆνα, ἰδοῦσα τὸν Ἱππόλυτον ἐλθόντα ἐπὶ μύησιν τῶν Ἐλευσινίων, ἤρα, καὶ πρὶν εἰς Τροιζῆνα ἐλθεῖν. δεῖ καὶ ἐκ τῆς [illegible] θέας δυνατὸν γενέσθαι τὸν ἔρωτα, ὡς πολὺς ἦν. ὅτι καὶ ἐξ αἰφνιδίου θέας τηλικοῦτον ἔχει. Σεμνῶν ἐς ὄψιν) μεγάλων, σεπτῶν. ἔοικε δὲ λέγειν τὴν Ἐλευσῖνα. ὄψιν δὲ λέγει τὴν θέαν. τέλη δὲ τὴν τελετήν. καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν, τὸ ἐξαίρετον τοῦ ἔρωτος δηλοῖ ὅτι καὶ πρὸ τοῦ ἐλθεῖν εἰς Τροιζῆνα, οὕτως ἤρα. ὡς καὶ Ἀφροδίτης ἱερὸν ἱδρύσασθαι ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἐξικετευθεῖσα τὸν ἔρωτα καὶ μὴ παρόντος ἐρῶσα τοῦ Ἱππολύτου. ὥστε καὶ ἐν αὐτῷ ἱδρύσασθαι τὸ ἱερὸν ἐπὶ πέτρας διὰ τὸν ἔρωτα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἀφ' ἧς ἀπέβλεπε τὴν Τροιζῆνα, Ἀφροδίτης ναὸν ἱδρύσασθαι τὴν Φαίδραν φασί. ἐκάλεσε δὲ Ἀφροδίτην ἐφ' Ἱππολύτῳ, ἣν καὶ Ἱππολυτίαν καλοῦσι. ὅτι ἡ Τροιζὴν τὸ τέλος ἐστὶ τῆς Πελοποννήσου, ἀντικειμένη τῇ Ἀττικῇ, καὶ τῷ † Γλαυκωπίῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς. τὸ Σούνιον οἱ δὲ Ἀττικῶς λεγόμενον ἐπὶ Τροιζῆνος λαμβάνουσιν, ἐπειδὴ καὶ ἐν αὐτῇ ὑφίστησι τὰ πράγματα. βέλτιον δὲ, ἐπακολουθοῦντα τοῖς προτέροις πρὸς τὴν Ἀττικὴν Πανδίονα αὐτήν. καὶ τὰ ἄλλα ὡς προειρημένα αὐτὸ λαμβάνειν. Παλλάδος κατόψιον) ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ ἀντικείμενον. τοῦτο δὲ τὸ κατόψιον πιθανώτερον ἐξηγούμενοι, ἤκουσαν τὸ ὄρος τὸ ἀντικείμενον, τῷ Γλαυκωπείῳ τῆς γῆς τῆσδε, ὅ ἐστι Τροιζῆνος. Ἄλλως. κατόψιον, τὸ ὑψηλόν, παρόσον τὰ ὑψηλὰ καθορῶσι πάντα τὰ ὑποκείμενα, πέτραν δὲ Παλλάδος, τὸ Γλαυκώπειον ὄρος. 31. Ἐγκαθίσατο) ἔκτισεν.

* *Med.* v. 684. † Γλαυκωπίῳ) Vid. *Euſtath.* fol. 1451. lin. 61. † Monſtrum hoc amovendum puto.

ANNOTATIONES.

V. 11. Ἱππόλυτος ἁγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα) Hunc locum *Plutarchus* in *Theſeo* laudat. Παιδεύματα pro παίδευμα, hoc pro πεπαιδευμένος, ſic Θρέμμα, ὁ τεθραμμένος. Vid. *Andromach.* v. 436. *J. Barnes.*

V. 17. Χλωρὰν δ' ἀν' ὕλην) ita reſtituimus, non ex conjecturâ, nec *Canteri* authoritate, ſed quòd Vetuſtiſſima & optima *Aldi* editio ita legat. Quam rem aut *Canterus* non vidit, aut diſſimulavit; ut in multis aliis. *Joſua Barnes.*

V. 23. Πάλαι προκόψασ', οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ) De hâc Syntaxi vide *Scholiaſten*; & quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 290. Alii quidem referunt ad *Atticiſmum*, alii ad *Archaiſmum*, ad *Solœciſmum* alii: ſed in omnibus linguis datur Paſſionibus locus, ut ſententiam uno modo liceat inchoare, tum demum, quaſi ἐκπεσόντες quâdam, ad aliam Syntaxin recurrere. Et licet hæc ſit figura etiam optimis Authoribus nota, Solœciſmus tamen rectè dicitur, hoc eſt, λόγος ἀκατάλληλος συντεταγμένος, cujus exempla nonnulla Vid. apud *Donatum* libro de Barbariſmo; item *Chariſium* Inſtitut. Grammat. l. 4. c. 2. item *Diomedem* l. 2. de *Solœciſmo*. Similis locutionis forma eſt *Medeæ*. v. 58. Et *Iphig. Taur.* v. 695. *Joſua Barnes.*

V. 31. Ναὸν Κύπριδος ἐγκαθίσατο) Quod *Phædra Veneri* Templum dicârit, inter cæteros teſtatur, & proinde totum hunc locum declarat, *Iſaac Tzetzes* in *Lycophron.* fol. 56. Λαβὼν δὲ (Θησεὺς) ἔλαβε τὴν Ἱππολύτην κατὰ τινὰς τὴν Ἀντιόπην, ἐξ ἧς ἔσχε τὸν υἱὸν Ἱππόλυτον. μετὰ δὲ θάνατον αὐτῆς, ἔλαβε Φαίδραν, ἥτις ἤρα τοῦ Ἱππολύτου· καὶ μὴ ἰσχύουσα σχεῖν τοῦτον, [illegible] ναὸν τῇ Ἀφροδίτῃ, Ἱππολύτειον αὐτὸν [illegible]. εἶτα διὰ τὸ πάλιν [illegible] αὐτὴν εἰς γάμον [illegible], καὶ τῆς [illegible] αὐτῆς [illegible] εἰπεῖν, μεθ' [illegible]· ἡ δὲ φαρμακεῖ [illegible] τὸν ἔρωτα αὐτῆς, καὶ μὴ δυνηθεῖσα, [illegible] Ἱππόλυτον. [illegible] δὲ μὴ δεξάμενος τοὺς λόγους, [illegible] μετ' ὀργῆς· ἡ δὲ Φαίδρα [illegible], ἑαυτὴν ἀπέπνιξεν. *Joſua Barnes.*

Ἔρωτ'

Ἐρῶσ' ἔρωτ' ἔκδημον. Ἱππολύτῳ δ' ἔπι
Τὸ λοιπὸν ὠνόμαζεν ἱδρῦσθαι θεάν.
Ἐπεὶ δὲ Θησεὺς Κεκροπίαν λείπει χθόνα,
Μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν,
Καὶ τήνδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,
Ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας φυγήν·
Ἐνταῦθα δὴ στένουσα, κἀκπεπληγμένη
Κέντροις ἔρωτος ἡ τάλαιν' ἀπόλλυται
Σιγῇ· ξύνοιδε δ' οὔτις οἰκετῶν νόσον.
Ἀλλ' οὔτι ταύτῃ τόνδ' ἔρωτα χρὴ πεσεῖν·
Δείξω δὲ Θησεῖ πρᾶγμα, κἀκφανήσεται·
Καὶ τὸν μὲν ἡμῖν πολέμιον πεφυκότα,
Κτενεῖ πατὴρ ἀραῖσιν, ἃς ὁ πόντιος
Ἄναξ Ποσειδῶν ὤπασεν Θησεῖ γέρας,
Μηδὲν μάταιον εἰς τρὶς εὔξασθαι θεῷ.
Ἡ δ' εὐκλεὴς μέν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται
Φαίδρα· τὸ γὰρ τῆσδ' οὐ προτιμήσω κακόν,
Τὸ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐμοὶ
Δίκην τοσαύτην, ὥστε μοι καλῶς ἔχειν.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
Στείχοντα, θήρας μόχθον ἐκλελοιπότα,
Ἱππόλυτον, ἔξω τῶνδε βήσομαι τόπων.
Πολὺς δ' ἅμ' αὐτῷ προσπόλων ὀπισθόπους
Κῶμος λέλακεν, Ἄρτεμιν τιμῶν θεὸν
Ὕμνοισιν· οὐ γὰρ οἶδ' ἀνεῳγμένας πύλας
Ἅδου, φάος δὲ λοίσθιον βλέπων τόδε.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ἱππ. Ἕπεσθ' ᾄδοντες, ἕπεσθε
Τὰν Διὸς οὐρανίαν Ἄρτεμιν,
Ἄρτεμιν, ᾇ μελόμεσθα.

Ardens amore abſentis. Et propter Hippolytum
In poſterum dici voluit Deæ templum fundatum fuiſſe.
Sed poſtquam Theſeus reliquit Cecropium agrum, *i.e. Athenas*,
Fugiens piaculum cædis Pallantidarum,
Et navigavit *in* hanc terram cum uxore,
Annuū *i.e. unius anni* ultrò ſubiens exilium peregrè tranſigendum;
Ibi ſanè gemens, & conſternata
Miſera ſtimulis amoris perit
Silentio; & nemo ex domeſticis novit morbum.
Sed non oportet hunc amorem iſti excidere.
Oſtendam autem hoc negotium Theſeo, & palam fiet res:
Et hunc meum hoſtem, qui mihi inimicus eſt,
Pater interficiet imprecationibus, quas marinus
Rex Neptunus præbuit munus Theſeo;
Ut nihil fruſtrà ter peteret à Deo.
Illa verò inclyta quidem *eſt & me colit*; ſed tamen peribit
Phædra: non enim tanti faciam hujus exitium,
Ut mihi mei inimici non dent
Tantas pœnas, ut mihi rectè *res habeat, animoque ſatisfiat*.
Sed (video enim filium hunc Theſei
Venientem, relicto labore venationis,
Hippolytum) ex his diſcedam ædibus.
Multus autem cum eo miniſtrorum à tergo ſequens
Cœtus clamitat, celebrans Dianam deam
Hymnis; neſcit enim apertas portas
Mortis, & ſe videre hunc poſtremum diem.

MONOSTROPHICA.

Hip. Sequimini canentes, ſequimini
Jovis *filiam* cœleſtem Dianam,
Dianam, cui curæ ſumus.

Ἱππολύτῳ δ' ἔπι) ἐπ' αὐτῷ τῷ Ἱππολύτῳ. Τὸ λοιπὸν) εἰς τὸ μετὰ ταῦτα. Ἱδρῦσθαι θεάν) ἐν γὰρ τῇ ἀκροπόλει ἱδρύσατο Ἀφροδίτης ἱερόν, ἐπὶ ταχῶν Ἱππολύτου. Κεκροπίαν) τὴν Ἀττικήν. Μίασμα φεύγων) τοὺς Παλλαντίδας ὑπὸ Θησέως ἀνῃρῆσθαι Φιλόχορος ἱστορεῖ οὕτω, Πάλλαντος ἐπιθέσθαι ταῖς Ἀθήναις διανοουμένου, καὶ τὴν Σφηττίαν ὁδὸν προφανῶς διαπορευομένου ἐπὶ τὸ ἄστυ μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, οἱ τούτου παῖδες κατὰ βούλησιν τοῦ πατρὸς † Γαργηττῷ ἐγκαθίζουσι μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν, ἵν' ὅταν ἐπεξέλθωσιν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὁ Πάλλας συμβάλῃ, ἐξ ἐφόδου προσπεσόντες λάβωσι τὴν πόλιν. ἀνὴρ δέ τις, ὃς ἐκηρύκευσε τῷ Πάλλαντι, ἀπαγγέλλει τῷ Θησεῖ τὸ γινόμενον. ὁ δὲ προσπεσὼν μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν αὐτοὺς ἀναιρεῖ. ἡ δὲ ἱστορία οὕτως ἔχει. Νῖσος, καὶ Πάλλας, καὶ Αἰγεύς, τρεῖς ἀδελφοὶ ἐκ Πανδίονος. καὶ ὁ μὲν Νῖσος τὰ Μέγαρα ᾤκει, Αἰγεὺς δὲ καὶ Πάλλας δήμων τινῶν ἦρχον, τῆς Ἀττικῆς οὔπω συνῳκισμένης εἰς ἕν. λόγος δὲ ἦν, τὸν Θησέα ἀνεψιὸν ὄντα τῶν Παλλαντιδῶν παίδων, ἵνα αὐτῶν ἀντιποιούμενον τῆς βασιλείας ἀνελεῖν. οἱ δὲ οὕτως ἱστοροῦσι. φασὶ γὰρ τοὺς Παλλαντίδας παῖδας ἀνελεῖν τὸν Θησέα λοχῶντας, ἵνα εἰσπέσωσι τῇ πόλει, ὅτ' ἂν ὁ πατὴρ αὐτῶν Πάλλας ἐγγὺς γένηται. ὁ δὲ Θησεῖ μηνύσας τὴν ἔφοδον αὐτῶν ἀνὴρ ἦν, ὃς Πάλλαντι ἐκηρύκευσεν. ὡς οὖν βοηθῶν τῷ Πάλλαντι τοὺς παῖδας αὐτοῦ καταλύοντας ἀνεῖλεν ὁ Θησεύς. ἐπεὶ δὲ νόμος ἦν, τοὺς ἐμφύλιον καὶ συγγενικὸν φόνον ποιήσαντας ἑκουσίᾳ φυγῇ ζημιοῦσθαι τὸ μίασμα, ἔξορον αὐτὸν ἐποίησε, καὶ τὴν γυναῖκα πλησιάζειν ὡς τοὺς συγγενεῖς μετῴκισεν εἰς ἑαυτὸν ἐκ ταύτης, καὶ πάσης τῆς Πελοποννήσου ἀφοσιοῦν. ἔθος γὰρ τοῖς ἐφ' αἵματι φεύγουσιν, ἐνιαυτὸν ποιεῖν ἐκτὸς τῆς πατρίδος. 36. Ναυστολεῖ) μεθίσταται. * ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἦλθε πλεύσας, ὅπως ἐνιαυτὸν ποιήσῃ. Αἰνέσας) ἐπαινέσας. συγκατατιθέμενος. Δεῖ πεσεῖν) ἀνενέργητον γενέσθαι. Πρᾶγμα) τὸν ἔρωτα. Ἡ δ' εὐκλεὴς μέν) Μίνωος γάρ ἐστι θυγάτηρ, καὶ Θησέως γυνή. ἢ ὅτι ἐρῶσα καρτερεῖ, διὰ τὸ Θησέως μὲν εἶναι γυνή, Μίνω δὲ θυγάτηρ, εὐκλεής ἐστι. τὸ δὲ ἀπόλλυται, ἀντὶ τοῦ ἀπολεῖται, καίπερ οὖσα εὐκλεής. τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι πάσαις ταῖς ἀφ' Ἡλίου γενομέναις ἐμήνισεν Ἀφροδίτη διὰ τὴν μηνυθεῖσαν αὐτῆς ὑφ' Ἡλίου μοιχείαν. τὴν οὖν Πασιφάην οὐ μόνον τοῦ ταύρου, ἀλλὰ καὶ τοῦ Μίνωος ἐρασθῆναι φασίν, ὡς ἱστορεῖ Σωσικράτης. εἰκότως δὲ ἡ Ἀφροδίτη τὴν παρ' ἀμφοῖν εἰσπράττεται τιμωρίαν. παρὰ μὲν Φαίδρας, ὅτι ἀφ' Ἡλίου. παρὰ δὲ Ἱππολύτου, ὅτι οὐκ εἶχε τὰ κατ' αὐτὴν ἐν τιμῇ ἅπαξ, οὐδὲ τὴν πρὸς τὰς γυναῖκας ὁμιλίαν. Τὸ τῆσδ' οὐ προτιμήσω) οὐ τὸ ταύτης κακὸν ἔμπροσθεν θήσομαι, μὴ τιμωρήσασθαι τοὺς ἐχθρούς, ἀντὶ τοῦ μὴ φροντίσω τῆς ἀπωλείας αὐτῆς. Τὸ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς δίκην ὕστερον θήσομαι. Ἄλλως. Οὐκ ἂν προτιμήσαιμι τὴν ταύτης ἀπώλειαν. καὶ τὸ μὴ τιμωρήσασθαι τοὺς ἐμοὺς ἐχθρούς, ἐν ὑστέρῳ θήσομαι. καὶ Πάλλας πολύπαις ὤν, ὡς ἄπαιδα τὸν Αἰγέα κατιδών, ἕως ἐλθὼν ὁ Θησεὺς ἠμύνατο τοὺς Παλλαντίδας. βαλὼν γὰρ ἐν κυνηγίῳ κατὰ συός, τινὰ τῶν Πάλλαντος παίδων ἀπέκτεινεν. Βήσομαι δόμων) χωρήσομαι τόπων. Ὀπαδόντες) ὁ ἑπόμενος χορός. Λέλακεν) βοᾷ, ὑμνεῖ. Οὐ γὰρ οἶδ' ἀνεῳγμένας πύλας) οὐκ ἐπίσταται φησίν, ὅτι ἕτοιμος αὐτῷ ὁ θάνατος. 58. Ἕπεσθ' ᾄδοντες) τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος, οἱ μὲν δικτύμῳ, οἱ δὲ ἐχίνῳ, οἱ δὲ λευκῷ στέφεσθαι φασί.

† Γαργηττῷ, ita corrigo pro *βαρβίτῳ*. * Ita corrigo vetus εἰς τὴν Ἀττικήν, quia exulabat ab *Atticâ* & venit in *Trœzenem*.

ANNOTATIONES.

V. 37. Ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας φυγήν) Veteres annuo exilio ob homicidium mulctabantur quo ſe expiabant tempore, & cæſorum amicos conciliabant ſibi vel muneribus, vel aliis officiis. Et hæc Pœna antiquiſſima videtur: *Adamus* enim primus ob neglecta Dei mandata exulabat ex *Paradiſo*; *Cainus* ob fratricidium à Conſpectu Dei pellebatur; quod nonnulli ad Excommunicationem referri malunt. Heroica tempora hâc pœnâ uti ſolebant; ut ex *Homeri* plurimis locis conſtat, præcipuè *Iliad.* ψ. v. 85. Hujus Pœnæ nomen erat ἀπενιαυτισμὸς & *Latinè* Abannatio erat autem ex Lege. Τὸν ἐργασάμενον φόνον ἀπενιαυτεῖν ἐξ ὅλης ἐνιαυτόν, μὴ φαίνεσθαι τοῖς παθοῦσι, ἕως ἂν αἰδέσηταί τινα τῶν ἐν γένει τοῦ τεθνηκότος. ἅπαν δὲ καὶ Νόμος καὶ καθαρθῆναι. Vide *Schol.* ad *Oreſt.* v. 511. & in hunc locum v. 35 & *Hofman.* in Vocibus *Abannatio*, *Exilium*, & *Heſych.* in Ἀπενιαυτισμός, item Etymolog. Mag. *J. Barnes.*

V. 47. Ἡ δ' εὐκλεὴς μέν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται) Haud ineptè de hoc loco diſputat *Sam. Petitus* Miſcell. l. 3. c. 19. ubi legi vult ἐ͂ κλύει μοί γ'. Ego verò veterem Lectionem haud temerè movendam reor. Hunc enim ſenſum facile feret, *Phædra*, quæ Numen meum colit & Templum nomini meo dicavit, *hæc quidem apud me benè audiet*, ἡ δ' εὐκλεὴς μέν, & tamen quanquam nihil mali poſſim ejus Nomini affigere, nec minimæ culpæ ream facere, ipſam hanc ad mortem adigam, potiùs, quam *Hippolytus* iram meam effugiat. *Joſua Barnes.*

V. 49. Τὸ μὴ οὐ) Hæ tres ſyllabæ ſicut duæ in ſcanſione ſunt habendæ, eodem modo ac duæ Ἢ οὐ pro una. Vide *Oreſt.* v. 595.

V. 53. Δόμων) alias τόπων. Vide *Schol.*

δίκτυμον

Δίκταμον φασὶν ἐν Κρήτῃ μόνῃ. τοῦτο δὲ καὶ ὠκυτόκιον ἐστὶ, διὸ καὶ ταῖς δυστοκούσαις δίδοται χάριν τοῦ ταχέως τίκτειν. Ἕπεσθ᾽ ᾄδοντες) τοῦτο ἔνιοι τὸν Ἱππόλυτον φασὶν ᾄδειν. ἄμεινον δὲ τοὺς ἑπομένους τῷ Ἱππολύτῳ ἀπὸ τῶν κυνηγεσίων ταῦτα λέγειν. ἕτεροι δέ εἰσι τοῦ χοροῦ, καθάπερ ἐν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ποιμένες. ἐνταῦθα μὲν ἦν διπλῆ) προσφωνήσασθαι τοῖς ὑπὸ τοῦ χοροῦ. ὅπου δὲ ζωμαστὴς τοῦ χοροῦ, ἐπεισάγει τοῦτο τὸ ἄθροισμα. Ἄλλως. Ὁ Ἱππόλυτος ὑμνεῖν παρακελεύεται. ἢ ἀλλήλους προτρέπονται οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ, ἤγουν οἱ συμπέμψαντες τῷ Ἱππολύτῳ κυνηγέται. ἄλλοι δὲ πρὸς εἰσι παρὰ τὸν χορόν. ὁ γὰρ χορὸς, ὡς εἴρηται, ἐκ Τροιζηνίων γυναικῶν.

68. Εὐπατέρειαν) τὴν καλλίστην τοῦ πατρὸς Διὸς αὐλήν. 73. Σοὶ τόνδε πλεκτὸν) διαβέβηκε τοῦτο τὸ ζήτημα. καὶ οἱ μὲν ὑπέλαβον τὸν Ἱππόλυτον στέφειν τὴν Ἄρτεμιν ἀνθίνῳ στεφάνῳ. ὁ δὲ Φιλόχορος τὴν ἐν ἀρχῇ Ἄρτεμιν, τῷ δὲ λόγῳ στέφεσθαι φησίν. ἐφ᾽ ἑαυτῷ καὶ τὸν Ἱππόλυτον ταῦτα λέγειν. ὅτι ἐμαυτὸν σοὶ ἀνατίθημι, ὦ θεὰ, στέφανον, τουτέστι κόσμον ἀνθρώπειον. κόσμον γὰρ εἶναι τῇ παρθένῳ τὸ μετὰ τοῦ σωφρονεστάτου τὸν νοῦν διακοσμεῖν. ἄλλοι δέ φασι μηδὲν αἰνίττεσθαι τὸν ποιητὴν, μηδὲ ἀλληγορεῖν, ἀλλὰ κυρίως λέγειν, καὶ τῷ ὄντι στέφανον φέρειν τὸν Ἱππόλυτον, τοῦτον δὲ ἐκ τοιούτου λειμῶνος, καθ᾽ ὃν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ὅσιον, οὐδὲ θρέπτειν τῶν ἀνθέων. τὸ γὰρ οὐκ ἦλθέ πω σίδηρος εἰς τοῦτο καταφέρει, ὅτι οὐδὲ δρέπεσθαι ὑπό τινος, οὐδὲ εἰργάσθαι. ἄλλοι δέ φασι τὸν Εὐριπίδην τεχνικώτερον τὸν ἐπὶ τῇ Ἀρτέμιδι ὕμνον, στέφανον λέγειν. καὶ γὰρ ὂν ἀνάλογον ἐστὶ, καὶ πολλὴν ἀπορίαν ἔχον, καὶ δοκεῖν ἄνθιμον λειμῶνα εἶναι. ὅθεν ἀκολούθει τὰ ἄνθη, καὶ τοιοῦτον, εἰς ὃν οἱ εἰπόντες ἐξετάζονται. καὶ πότερον διδακτὴν ἔχουσι τὴν σωφροσύνην, ἢ ἐκ φύσεως, καὶ κατέσχηνται αὐτήν. Φιλόχορος δέ φησι, τῷ μὲν ξοάνῳ πλεκτὸν στέφανον προσφέρειν. τῇ δὲ θεῷ τὸν ὕμνον. ἐξ ἀκηράτου δὲ, τῆς ἀδόλου καὶ ἀφθάρτου διανοίας. Ἄλλως, ὁμοιωτικῶς οἱ ποιηταὶ τὰς μὲν ἰδίας φύσεις λειμῶσιν, ἢ ποταμοῖς, ἢ μελίσσαις εἰκάζουσι. τὴν δὲ ποίησιν στεφάνοις. διὰ μὲν τῶν ἀνθέων τὸ ποικίλον καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς παριστάντες. διὰ δὲ τῶν ἀνθέων τὴν ποικίλην, καὶ τὴν εἰς τὸ ποιεῖν ὁρμήν. διὰ δὲ τῶν μελισσῶν, τὸ μελιχρόν. διὰ δὲ τῶν στεφάνων, τὸν κόσμον τῶν ὑμνουμένων. ταῦτα δὲ πάντα ζωγραφῶν ὁ ποιητὴς, ἐφαρμόζει τῆς ἀλληγορίας τὸν τρόπον. τὸ δὲ ἐξ ἀκηράτου λειμῶνος, ὅτι δεῖ πάντως τὸν μετιόντα μουσικὴν καθαρὰν καὶ ἀκήρατον ἔχειν τὴν ψυχὴν παντὸς, καὶ ἄχραντον ἀπὸ κακοῦ. καὶ μάλιστα τῆς αἰδοῦς μεμοιραμένην. διὰ γὰρ τὸ αἰδέσιμον, καὶ παρθένους ὑποτίθενται τὰς μούσας γενναιοτάτας οὔσας. Ἄλλως, καθαρὰν μὲν ἔστι τῆς διανοίας καὶ στέφανον αὐτὸν προσφέροντα, ἔτι δὲ σοφόν. τῷ μὲν γὰρ ξοάνῳ, τὸν χειροποίητον στέφανον προσφέρειν. τῇ θεῷ δὲ, τὸν ὕμνον. πλεκτὸν τοίνυν στέφανον λέγει τὸν ὕμνον, δίκην πλοκῆς συντιθέντας τοὺς λόγους ἀποτελεῖν τὸν ὕμνον. ἀκήρατον δὲ λειμῶνα ἀνθοφορεῖ τὸν ἐξ ἀνθέων πεπλεγμένον στέφανον τῇ παρθένῳ, καὶ ἄδολον ἔννοιαν, ἐν ᾧ λειμῶνι οὐδὲ ποιμὴν ἄξιον νενόμικε τὰ ποίμνια ἄγειν. τὰ γοῦν ἄνθη τούτου τοῦ λειμῶνος, σοφίας ἐστὶ καὶ ἀρετῆς ἀποτελέσματα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ σίδηρος εἰς τμῆσιν ἦλθε τοῦ λειμῶνος, καὶ αὐτὰ τὰ ἄνθη ἐθέρισε. σίδηρον δὲ λέγει, ἤτοι τὴν περίεργον φιλοπραγμοσύνην καὶ κακοπραγίαν, ἢ τὴν τῶν αἰσχρῶν ἡδονῶν φθορὰν, ἵνα αὐτῆς τὸ παρθένιον καὶ ἄδολον δηλοῖ. βοτὰ δὲ λέγεται τὰ ποίμνια. μέλισσαν δὲ, ἀλληγορικῶς αὐτὴν τὴν ψυχήν. καθαρὸν γάρ τι ζῶον ἡ μέλισσα. ὅθεν τὰς ἱερείας [Δήμητρος] μελίσσας καλοῦσιν οἱ ποιηταί. ἐαρινὴν δὲ αὐτὴν λέγει. ἤτοι ὅτι μέλισσα ἥδεται τῷ ἔαρι, διὰ τὰ ἄνθη, ἢ ὅτι αἱ καθαραὶ ψυχαὶ ἀεὶ ἐν ἄνθεσιν εἰσί. τὸ γὰρ ἀνθεῖν ἐαρινόν. 78. Αἰδὼς δὲ ποταμίαισι) ἡ αἰδώς φησι τοῦτον τὸν λειμῶνα γεωργεῖ, καὶ αὐτὸν τοῖς ὕδασι τοῖς ποταμίοις κηπεύει καὶ ποτίζει, καὶ γεωργεῖ. τοῦτο δὲ λέγει, ἐπεὶ πλεῖστον μέρος τῆς σωφροσύνης ἡ αἰδὼς ἔλαχεν. καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνθρώποις καὶ σοφοῖς ἔνεστι τὸ αἰδημονικόν. ὅσοις ἐν μηδὲν καὶ ἐκ μιᾶς φύσεως ἔγνωσται, ἀλλὰ φύσει τὴν σωφροσύνην ἠγάπησαν, τούτοις θέμις ἐκ τούτου τοῦ λειμῶνος μόνοις δρέπεσθαι. καὶ καρποῦσθαι τοιαύτης ψυχῆς καὶ σοφίας ἀπόλαυσιν. Ἄλλως, ταῦτα οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι, εἰ κυρίως τις βέλτιστα ἐπὶ τῶν κειμένων ἐκδέχεται τὸν λόγον. ἀλληγορεῖται οὖν τὰ προκείμενα. οἱ γὰρ ποιηταὶ ἐπιεικῶς τὰς ἰδίας φύσεις μελίσσαις καὶ ποταμοῖς καὶ λειμῶσι προσομοιοῦσιν. αὐτὴν δὲ τὴν ποίησιν στεφάνοις, διὰ μὲν τῶν ἀνθέων, ὡς εἴρηται, τὸ ποικίλον καὶ τὸ κάλλος αὐτῶν παριστάντες. διὰ δὲ τῶν ποταμῶν τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἐπὶ τὰ ποιήματα ὁρμήν. διὰ δὲ τῶν μελισσῶν τὸ ἐμμελὲς καὶ τὸ συντετυγμένον, ἅμα καὶ τὸ μελιχρὸν τῶν ποιημάτων, τοὺς στεφάνους, ἕνεκα τοῦ λαμπρύ-

Χο.	* Πότνια, πότνια, σεμνοτάτα,	* De hâc mutatione Chori, vid. Scholiaſt. ſupra ad v. 58.	Cho. Veneranda, veneranda, auguſtiſſima Dea,
	Ζηνὸς γένεθλον,		Jovis ſoboles,
	Χαῖρέ μοι, ὦ κόρα,		Salve mihi, ô puella,
	Χαῖρέ μοι, Λατοῦς,		Salve mihi Latonæ,
	Ἄρτεμι, καὶ Διὸς,		Et Jovis filia Diana,
	Καλλίστα πολὺ παρθένων,		Virginum multò formoſiſſima,
	Αἳ μέγαν κατ᾽ οὐρανὸν		Quæ in amplo cœlo
	Ναίετ᾽ εὐπατέρειαν αὐλὰν,		Habitatis nobilem patris aulam,
	Ζηνὸς πολύχρυσον οἶκον.		Jovis auri-copiâ-fulgentē domum.
Ιπ.	Χαῖρέ μοι, ὦ καλλίστα,		Hip. Salve mihi, ô pulcherrima,
	Καλλίστα τῶν κατ᾽ ὄλυμπον		Pulcherrima in cœlo degentium
	Παρθένων, Ἄρτεμι.		Virginum Diana.
	Ἴαμβοι.		*Hippolytus*, ad eum *Famulus*.
	Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου		Tibi hanc coronam contextam ex illibato
	Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,		Prato, ô domina, *floribus* ornatam fero;
	Ἔνθ᾽ οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν βοτὰ,		Ubi neq; e paſtor vult paſcere ſuos greges,
	Οὔδ᾽ ἦλθέ πω σίδηρος, ἀλλ᾽ ἀκήρατον		Quò neque venit adhuc ferrum, ſed illibatum
	Μέλισσα λειμῶν᾽ ἠρινὸν διέρχεται·		Pratum vernum apis peragrat:
	Αἰδὼς δὲ ποταμίαισι κηπεύει δρόσοις,		Pudor verò rigat rore fluviatili,

ANNOTATIONES.

V. 73. Σοὶ τόνδε πλεκτὸν Στέφανον ἐξ ἀκηράτου Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω) Πλεκτὸς στέφανος, *Plauto* dicitur *Corolla Plectilis*, Fabula *Bacchides* Act. 1. Scen. 1. *Corolla plexa* eſt, quæ ex variis floribus contexitur, puta ex Herbis Odoratis, Roſis, Myrti, Laurique ramis, ſine Lemniſcis tamen, aut ſupervacaneis ornamentis. Vid. *Turneb.* l. 2 c. 30. *Plauti* autem eſt *Amori*, quùm hæc *Caſtitati* ſit dicata. Ex hoc verò loco Docti homines putant Nomen hujus Fabulæ Ἱππόλυτος στεφανηφόρος ortum, poſtquam emendatior ab *Euripide* exhibita eſt, ut ejuſdem prior Appellatio (nempe, antequam corrigeretur) Ἱππόλυτος Καλυπτόμενος dicebatur ex loco in fine hujus Fabulæ v. 1457. Κεκαρτέρηται τἀμά· ὄλωλα γὰρ, πάτερ· Κρύψον δέ μου πρόσωπον, ὡς τάχος, πέπλοις. Vide Veterem Grammaticum additum ad finem Argumenti *Græci* prioris hujus Fabulæ. Et tamen credibile eſt, Priorem hujus Fabulæ Editionem, quanquam Poetæ ipſi diſplicuerit, ſervatam eſſe ab aliis & etiam quos in ſecundâ Editione Poeta ſuppreſſerit Verſus, paſſim ab Authoribus citari, quales ultra quadraginta occurrent in Fragmentis, titulo *Hippolytus* καλυπτόμενος. In cujus tamen *Argumento* hujus loci notatio per errorem fit 91. pro 73. quod notandum. *Joſua Barnes*.

V. 77. Μέλισσα) Quod ad hunc locum *Scholiaſtes* dicat, *Cereris* Sacerdotes *Meliſſas* vocari, quoniam ego in Textum Δήμητρος induxi, audiendus eſt *Callimachus* Hymn. in *Apollin*. v. 110. Δηοῖ δ᾽ οὐκ ἀπὸ παντὸς ὕδωρ φορέουσι μέλισσαι. *Porphyrius* item libro de Nympharum Antro, Τὰς Δήμητρος ἱερείας, ὡς τῆς χθονίας θεᾶς μύστιδας, Μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν. Illæ autem ſunt eo nomine, ut nonnulli volunt, à *Meliſſâ Meliſſei* Reges *Cretenſium* filiâ, *Amaltheæ* ſorore. Vide *Lactantii* l. 1. c. 22. ubi *Didymum* citat è libro Ἐξηγήσεως Πινδαρικῆς. *Joſua Barnes*.

νέμει δ' αὐτῇ τὸ ἐπιτεύγμα. ταῦτα δὲ πάντα συλλαβὼν ὁ Εὐριπίδης, ἐφιλοτιμήσατο τὴν ἀλληγορίαν, δι' ἧς τὸν εἰς τὴν Ἄρτεμιν ὕμνον ἐβουλήθη φράσαι, ἐκ τῶν ἄλλων ποιητῶν ἀφελὼν τοῖς τρόποις χρησάμενον. τὸ δὲ ἐξ ἀκηράτου λειμῶνος δρέπεσθαι, διὰ τὸ δεῖν τὴν ποιητικὴν ψυχὴν καθαρεύοντα καὶ ἀκήρατον εἶναι, καὶ παρ' ἧς ἁγνοῦ ἀρχαῖον. δεῖ γὰρ τοὺς ποιητὰς ... αὐτοὺς μιμεῖσθαι πάντων· διὸ δὲ τὰς μούσας παρθένους εἶπον ἔνιοι.

Ὅσοις διδακτὸν μηδὲν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
Τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν· εἰς τὰ πάντ' ἀεὶ
Τούτοις δρέπεσθαι, τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.
Ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης
Ἀνάδημα δέξαι, χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
Μόνῳ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν·
Σοὶ καὶ ξύνειμι, καὶ λόγοις ἀμείβομαι,
Κλύων μὲν αὐδῆς, ὄμμα δ' οὐχ ὁρῶν τὸ σόν.
Τέλος δὲ κάμψαιμ', ὥσπερ ἠρξάμην βίου.
Θε. Ἄναξ· θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών,
Ἆρ' ἄν τι μου δέξαιο βουλεύσαντος εὖ;
Ιπ. Καὶ κάρτα γ'· ἦ γὰρ οὐ σοφοὶ φαινοίμεθ' ἄν.
Θε. Οἶσθ' οὖν, βροτοῖσιν ὃς καθέστηκεν νόμος;
Ιπ. Οὐκ οἶδα· τοῦ δὲ καί μ' ἀνιστορεῖς πέρι;
Θε. Μισεῖν τὸ σεμνὸν, καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον.
Ιπ. Ὀρθῶς γε· τίς δ' οὐ σεμνὸς ἀχθεινὸς βροτῶν;
Θε. Ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις;
Ιπ. Πλείστη γε, καὶ κέρδος γε σὺν μόχθῳ βραχεῖ.
Θε. Ἦ κἀν θεοῖσι ταὐτὸν ἐλπίζεις τόδε;
Ιπ. Εἴπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα.
Θε. Πῶς οὖν σὺ σεμνὴν δαίμον' οὐ προσεννέπεις;
Ιπ. Τίν'; εὐλαβοῦ δὲ, μή τι σου σφαλῇ στόμα.
Θε. Τήνδ', ἣ πύλαισι σαῖς ἐφέστηκεν Κύπρις.
Ιπ. Πρόσωθεν αὐτὴν ἁγνὸς ὢν ἀσπάζομαι.
Θε. Σεμνή γε μέντοι, κἀπίσημος ἐν βροτοῖς.
Ιπ. Ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει.
Θε. Εὐδαιμονοίης, νοῦν ἔχων, ὅσον σε δεῖ.
Ιπ. Οὐδείς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστὸς θεῶν.

Quibus nihil *eſt* ſtudio partum, ſed illi ab ipſâ naturâ
Caſtitatem ſortiti ſunt, in omnibus *rebus* ſemper
Illis *fructum* decerpere *fas eſt*, improbis verò nefas
Quare, ô chara domina, aureæ comæ
Coronam accipe à piâ manu.
Soli enim mihi eſt hoc munus ex mortalibus:
Et tecum verſor, & tecum colloquor,
Audiens quidem *tuam* vocem, ſed non videns tuam ſpeciem:
Finem autem vitæ faciam, ſicut incœpi.
Fam. O rex: oportet enim dominos vocare deos,
Num vis aliquod à me accipere bonum conſilium?
Hip. Maximè. Alioqui enim non videremur ſapientes.
Fam. Scis igitur, quæ lex mortalibus ſit conſtituta?
Hip. Non novi: quâ de re verò me interrogas?
Fam. Odiſſe faſtum, & id quod non omnibus *eſt* gratum.
Hip. Probè ſcio: quis enim hominû ſuperbus non *eſt* odioſus?
Fam. In illis verò, qui ſunt comes, èſtne aliqua gratia?
Hip. Plurima certè, & quidem etiam lucrum cum parvo labore.
Fam. Exiſtimas nè verò & inter deos idem eſſe?
Hip. Siquidem homines utimur legibus deorum.
Fam. Cur ergo tu venerandam Deam non ſalutas?
Hip. Quam? cave verò, nè quid tuum os offendat.
Fam. Venerem illam quæ tuis foribus præſidet.
Hip. Eminùs ipſam purus exiſtens ſaluto.
Fam. Veneranda tamen *eſt*, & inſignis inter mortales.
Hip. Aliis alii dii & homines curæ ſunt.
Fam. Beatus eſſes, ſi ſaperes, quantum te opus eſt ſapere.
Hip. Nemo deorum mihi placet, *qui ſit* admirandus noctu.

Ὅσοις διδακτὸν) διδακτὸν ἐστιν, τὸ μὴ ἐκ φύσεως πλεονέκτημα, ἀλλ' ἐκ συνηχείας μελέτης ἀνυόμενον. καὶ οἱ φιλόσοφοι διδακτὰ λέγουσι, τὰ κακά· φυσικὰ δὲ, ἀγαθά. δυνατὸν οὖν τὸ ἐκ βίου φύσεως μάθημα, ἢ συνεχὴς μελέτη. Χρυσέας κόμης) τοῦτο πάλιν πρὸς τὸν χειροποίητον στέφανον, ὃν ἔφερε τῇ ξοάνῳ. τινὲς μέντοι καὶ τοῦτο ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀλληγορίας ἀκούουσι, λέγοντες τὸν ὕμνον κόσμιον εἰρῆσθαι αὐτῆς. οὕτω γὰρ λέγεις τὸν ὕμνον δεικτικῶς, πρὸς τὸ εἰρημένον πότνια. 87. Ἄναξ) ἀπὸ τοῦ ἔχειν τὴν ἄνω ἀξίαν. Ἄναξ) κυρίως σωτήρ. τοὺς γὰρ θεοὺς ἄνακτας καὶ σωτῆρας καλοῦμεν. καταχρηστικῶς δὲ καὶ τοὺς δεσπότας ἄνακτας καλοῦμεν, ὡς δευτέρους σωτῆρας. δηλοῖ δὲ τοῦτο μάλιστα Ὅμηρος. * Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ. εἴρηται γὰρ οἷον ὁ τοῦ ἄστεος σωτήρ. ὦ ἄναξ· θεοὺς γὰρ καὶ σωτῆρας τοὺς δεσπότας καλεῖν χρή. δύναται δὲ τὸ μὲν ἄναξ ἐπὶ τοῦ Ἱππολύτου, τὸ δὲ δεσπότας ἐπὶ τῶν θεῶν· εἰκὸς γὰρ καὶ αὐτὸν, μέλλοντα πρὸς ἀνθρωπίνης φύσεως ὑπερτίθεσθαι τὸ κρεῖττον. 90.

Καὶ κάρτα γε) καὶ μάλιστα. τὸ δὲ κάρτα, κατ' ἐναλλαγὴν λέγεται στοιχείου, κράτα. ἤτοι κρατερῶς, ὡς ἀπὸ τοῦ σφόδρα σχεροῦ. Καὶ κάρτα γ' ἦ γὰρ) εἰ γὰρ μὴ ὑπὸ τῶν ὑπεξόντων ἐκδεχοίμεθα λόγους, οὐκ ἐσόμεθα σοφοί. νόμος τὸ γεγραμμένον διάταγμα, τὸ κρατοῦν καὶ γεγραμμένον. ἔθος δὲ, τὸ μὴ γεγραμμένον. Ἦ κἀν θεοῖσι) ἆρα οὖν καὶ αὐτὸ τοῖς θεοῖς ὑπονοεῖς, χάριν ἔχειν αὐτοὺς τοῖς εὐπροσηγόροις. Εἴπερ γε θνητοὶ) ἐπεὶ παρὰ θεῶν ἔλεγον τοὺς νόμους ἀκηκοέναι οἱ νομοθέται, ὡς Λυκοῦργος μὲν ὑπὸ Ἀπόλλωνος, Μίνως δὲ ὑπὸ Διός. Ὅμηρος. † Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής. Ἄλλως. τοῦτο εἶπεν, ἐπεὶ ἐξ ἀρχῆς Ῥαδάμανθυς καὶ Μίνως παρὰ θεῶν τὰ νόμιμα διδασκόμενοι, τοῖς ἀνθρώποις φανερὰ ταῦτα ἐποίησαν. Οὐ προσεννέπεις) προσαγορεύεις. Σεμνή γε) σεμνὸν τὸ ὑπερήφανον, καὶ τὸ ἐπαχθές. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ τίμιον, ὡς ἐρωτηματικῶς φησι, πῶς οὖν σὺ σεμνὴν δαίμονα οὐ προσεννέπεις. δηλοῖ δὲ καὶ τὴν πάνυ τιμίαν. σεμνή γε μέντοι, τῆς προσηγορίας ὁ μόχθος βραχύς. δι' αὐτῆς γὰρ πρᾶγμα εὑρίσκει. Ἄλλοισιν ἄλλος) ὃ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν, οὐ πάντες τοὺς αὐτοὺς θεοὺς σέβομεν, οὐδὲ τοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους ἀγαπῶμεν, ἀλλ' οἱ μὲν τόνδε. ὁμοίως δὲ τὴν Ἄρτεμιν σέβω, ἄλλοι δὲ τὴν Ἀφροδίτην. Εὐδαιμονοίης) ἤτοι φρονῶν περὶ τῶν θεῶν, μήτε ὑπὲρ τὸ καθῆκον φρονῶν, μήτε ὑπὸ ἄνθρωπον ὃ ἐστιν, εἴη σοι τῆς ἀρετῆς ἔχειν τὸ ἄκρον. μὴ ὑπὸ ἄνθρωπον φρονοῦντα. Ἄλλως, εἴης εὐδαίμων τὰ καθήκοντα φρονῶν. λυποῦμαι γὰρ νῦν ὁρῶν σε ἀφρονοῦντα. 106. Οὐδείς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστὸς θεὸς) οὐδείς ἐστι θεὸς μυούμενος ἐν νυκτὶ ἐμοὶ ἐν ἀρέσκει, διὰ τὸ τῆς νυκτὸς θαυμάζεσθαι.

* Iliad. ζ'. v. 403. † Odyſſ. τ' v. 179.

ANNOTATIONES.

V. 88. Ἄναξ· θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών·) Θεοὺς ἄνακτας & δεσπότας quòd dixerint Veteres, Vide quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 482. Quòd verò viciſſim δεσπότας dixerint θεοὺς & ἄνακτας, ex hoc loco partim evincitur, necnon ex illo *Telemachi* apud *Homerum*, Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο. Hinc præcipuè Reges Domini vocantur & Dei, hinc item Regum *Perſicorum* Adoratio; cujus rationem hanc profert *Artabanus* Perſa apud *Plutarchum* in *Themiſtocle*, Ἡμῖν δὲ πολλῶν νόμων καὶ καλῶν ὄντων, κάλλιστος οὗτός ἐστι, τιμᾶν βασιλέα καὶ προσκυνεῖν, εἰκόνα θεοῦ τοῦ τὰ πάντα σώζοντος. Vide *Aueſtoriſtiorum*, ſive *Eſtheram* Noſtram, ad v. 1261. Item quæ Nos ad *Troad.* v. 1021. Καὶ προσκυνεῖσθαι βαρβάρων ὑπ' ἤθελες. *Joſua Barnes.*

V. 89. Μὴ ἀναλόγιστός) Hinc & ex aliis locis colligo Perſonam loquentem eſſe Maſculum, ac proinde Θεράπαινα, quod prius obtinebat, in Θεράπων mutari, inter Δραμάτων πρόσωπα: Vel certè & Θεράπων & Θεράπαινα poni; quia in Actu quinto videtur etiam *Ancilla Phædræ* ſuſpendium nuntiare. *Idem.*

V. 102. Πρόσωθεν αὐτὴν ἁγνὸς ὢν ἀσπάζομαι) Hunc locum laudat *Famianus Strada* Proluſ. de Poeticâ p. 153. *In Deorum cultu cùm cederet omnino nemini, unam tamen Venerem procul ab ſe ſalutari dicebat caſtiſſimus* Hippolytus *apud veterem Poetam. Imò idcircò* Etruſcorum *Diſciplinâ jubebatur extra Mœnia fanum Veneris collocari; ut nihil in urbe adverſus caſtimoniam Adoleſcentibus verſaretur ob oculos.* *Joſua Barnes.*

V. 103. Σεμνή γε μέντοι, κἀπίσημος ἐν βροτοῖς) τὸ ἐν hic ponitur pro μετὰ vel παρὰ, *In* pro *Inter*: ſic *Iphig. Aul.* v. 429. Ὡς αὐτὴ κλεινὴ ἐν στρατεύμασι βροτοῖς. Eodem modo & τὸ εἰς aliquando legitur, ut *Suppl.* v. 340. ... εἰς Ἕλληνας ἐξαιρέσιμον. De utriſque vid. *Pſochenium* in Diatrib. de Gr. Ling. N. T. Puritate. *Joſua Barnes.*

Θε. Τι-

Θε. Τιμαῖσιν, ὦ παῖ, δαιμόνων χρῆσθαι χρεών.
Ιπ. Χωρεῖτ', ὀπαδοί, καὶ παρελθόντες δόμους,
Σίτων μέλεσθε. " Τερπνὸν ἐκ κυναγίας
" Τράπεζα πλήρης· καὶ καταψήχειν χρεὼν
Ἵππους, ὅπως ἂν ἅρμασι ζεύξας ὕπο
Βορᾶς κορεσθεὶς, γυμνάσω τὰ πρόσφορα.
Τὴν σὴν δὲ Κύπριν πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.
Θε. Ἡμεῖς δὲ, τοὺς νέους γὰρ οὐ μιμητέον,
Φρονοῦντες οὕτως, ὡς πρέπει δούλοις λέγειν,
Προσευχόμεσθα τοῖσι σοῖς ἀγάλμασι,
" Δέσποινα Κύπρι. Χρὴ δὲ συγγνώμην ἔχειν,
" Εἴ τις γ' ὑφ' ἥβης σπλάγχνον ἔντονον φέρων,
" Μάταια βάζει· μὴ δόκει τούτου κλύειν·
" Σοφωτέρους γὰρ δεῖ βροτῶν εἶναι θεούς.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Ὠκεανοῦ τις ὕδωρ
2 Στάζουσα πέτρα λέγεται,
3 Βαπτὰν κάλπισι ῥυτὰν παγὰν
4 Προϊεῖσα κρημνῶν.
5 Ὅθι μοί τις ἦν φίλα,
6 Πορφύρεα φάρεα
7 Ποταμίᾳ δρόσῳ,
8 Τέγγουσα, θερμᾶς δ' ἐπὶ νῶτα πέτρας
9 Εὐαλίου κατέβαλλ'. ὅθεν μοι
10 Πρώτα φάτις ἦλθε, δεσποίνας

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Τειρομέναν νοσερᾷ
2 Κοίτᾳ, δέμας ἐντὸς ἔχειν
3 Οἴκων, λεπτὰ δὲ φάρεα ξανθὰν
4 Κεφαλὰν σκιάζειν.
5 Τριτάταν δέ νιν κλύω
6 Τάνδε κατ' ἀμβροσίου

Fam. O fili, oportet honorare deos.
Hip. Ite comites: & prætereuntes hanc Ædem,
Curate cibos. " Jucundum eſt poſt venationem
" Menſa plena; & convenit recreare
Equos, ut jungens currui eos
Saturatus cibo, exerceam commodè:
Tuam verò Venerem longum ego valere jubeo. * *Exit Hippolyt.*
Fam. Nos verò (juvenes enim non ſunt imitandi)
Sapientes, ita ut convenit ſervis dicere,
Adoramus tuam ſtatuam,
" O domina Venus. Oportet autem veniam dare,
" Si quis propt. adoleſcentiam habēs vehementiorē animi impetū,
" Stulta loquitur; diſſimula te eum audire:
" Sapientiores enim hominibus oportet eſſe Deos.

EPODICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Aquam Oceani quoddam
2 Saxum ſtillare dicitur,
3 Fontem fluentem, in quo urnæ merguntur,
4 Emittens ex rupibus:
5 Ubi erat mihi quædam ſocia,
6 Purpureas veſtes
7 Fluviatili rore
8 Lavans, quas inde ſupra tergum tepidi ſaxi
9 Aprici depoſuit. Unde mihi
10 Primùm fama venit, dominam

Antiſtrophe 1.

1 Confectam tabido, *i.e. in quo decumbit tabeſcens,*
2 Lecto, corpus continere intra
3 Ædes, tenuéſq; veſtes flavum ejus
4 Caput velare.
5 Tertiam autem ipſam audio
6 Hunc, in ambroſio

Τιμαῖσιν ὦ παῖ) χρὴ ταῖς τιμαῖς τῶν θεῶν προσέρχεσθαι, τουτέστι τιμᾶν τοὺς θεοὺς ταῖς νομιζομέναις τιμαῖς τῶν θεῶν, ὡς προσήκει χρῆσθαι τὰ πρόσφορα, ἤτοι τὰ ἕτοιμα, τὰ ἁρμόζοντα, τὰ καθήκοντα, τὰ σύμφορα. Σίτων μέλεσθε, τερπνὸν) τερπνὸν γὰρ ἐκ κόπου κυνηγίας εὑρεῖν τράπεζαν γέμουσαν, καὶ κορεσθῆναι. Ἄλλως. τράπεζα πλήρης τερπνὸν δῆθεν δηλονότι. καὶ καθολικὸν ἐπὶ τοῦ καμάτου, ὀνειρώττερα τοῦ ὕπνου τὰ σώματα τῇ κινήσει τοῦ θερμοῦ. Ὡς πρέπει δούλοις λέγειν) ὡς πρέπει δούλοις τὴν εὐχὴν ποιησόμεθα, ἀντὶ τοῦ οὐ μετὰ πολυτελοῦς θυσίας, ἀλλὰ ψιλὴν προσφώνησιν ποιησόμεθα. Τὸ ἥβης) ὑπὸ νεότητος. Σοφωτέρους) φιλανθρωποτέρους. 121. Ὠκεανοῦ τις) ὁ χορὸς ἥκει ἐκ Τροιζηνίων γυναικῶν. συναχθεὶς εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Φαίδρας. καὶ πρῶτα μὲν διηγεῖται, πόθεν αὐτῇ ἡ φήμη τῆς βασιλίσσης ἦλθεν. ἔπειτα δὲ καὶ ζητεῖ, τίς ἂν εἴη ἡ περίστασις τῆς νόσου. ὁ δὲ νοῦς, πέτρα τις ἐπὶ ὕδωρ ὠκεάνιον στάζουσα, οὐ διὰ τέχνης, οὐδὲ ὕπνον, ἀλλ' αὐτομάτως βλύζον. πᾶν δὲ ὕδωρ Ὠκεανὸς λέγεται. τοσοῦτον ὕδωρ ἔχουσα πηγαῖον, ὥς τι βάπτειν ὑδρίαν. Ὠκεανοῦ δὲ καθὸ γλυκὺ, καὶ πότιμον. Βαπτὰν κάλπισι) ἀντὶ ὥς τε βαπτίζειν ἐν τῇ ἀντλητῇ πηγῇ τὴν ὑδρίαν γεμίζειν, ἢ τὴν πειρωμένην ὑπὸ τοῦ ὕδατος πηγήν. Ἄλλως, ὡς κοτυλήρυτον αἷμα, τὸ τὴν κοτύλην ἀναβαλεῖν. ἢ ὅτι περὶ τὴν Τροιζηνίαν τοιαύτη τις ἐπὶ πέτρα, ἐξ ἧς τὸ καταφερόμενον ὕδωρ βάπτει τὰς ὑδρίας, ὡς Διονυσόδωρος ἐν τῷ περὶ ποταμῶν λέγει. 123. Ῥυτὰν) δυναμένην βάψαι κάλπιν καὶ περαιτέρω. Προϊεῖσα κρημνῶν) τὸ ὕδωρ κατὰ τῶν κρημνῶν ἐξ ὕψους καταχέουσα. 128. Τέγγουσα) βρέχουσα, πλύνουσα ἐπὶ τὰ νῶτα τῆς θερμαινομένης τοῦ ἡλίου βολαῖς πέτρας, ἐκεῖ μοι φίλη τις ἐνέτυχεν, ἐδέχετο. ἀπὸ δεῖνος δὲ κεῖται τὸ ἦν. ἔδει γὰρ λέγειν, ἔνθα μοί τις συνέτυχε φίλη. Ἄλλως. ἐνταῦθα μοί τις γυνὴ ἐπελθοῦσα πλύνειν τὰ ἱμάτια, καὶ ταῦτα ἐπὶ τῆς εὐηλίου πέτρας ἐπὶ ξηρασίαν καταβαλοῦσα, ἀκούσασα τῆς βασιλίσσης τὴν νόσον, πρώτη ἤγγειλεν ἐλθοῦσα. φιλοῦσι γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις συνόδοις ὁμιλεῖν περὶ βασιλέων, παραπέμπειν πρὸς παραμυθίαν τῶν καμάτων. ὅσα ἐκ ἀπηκόους περὶ πλουσίων φίλων πυθέσθαι καὶ εἰπεῖν. Ὅθεν μοι πρῶτον) ὅθεν ἐκ τῆς φίλης δηλονότι, πρῶτον ἔμαθον τὴν Φαίδραν κειμένην ἔσω τῶν οἴκων ἐπὶ τῆς κλίνης εἶναι. δέμας δὲ ἐντὸς ἔχειν, ἀντὶ τοῦ ἔσω τῆς κλίνης ἐν τοῖς μυχοῖς τοῦ οἴκου. τοῦτο δέ φησιν, ἐπεὶ καὶ συμφορᾶς ἕνεκα πολλάκις ἀπαρρησίαστα γίνεται. λεπτὰ δὲ φάρεα, λεπτοῖς δὲ φάρεσι κατακαλύπτεται τὴν κεφαλήν. οὐ γὰρ ἀνέχεται βαρύτερα διὰ τὴν προσβολήν. 135. Τριτάταν δέ νιν κλύω) τὸ ἑξῆς τριτάταν δέ νιν κλύω τάνδε ἡμέραν κατέχειν, ἁγνὸν τὸ σῶμα τῆς Δήμητρος ἀκτῆς. ὁ λόγος, τρεῖς ἡμέρας ἔχω ἀκούων περὶ αὐτῆς, ὅτι ἀσθενεῖ, καὶ οὐ μεταλαμβάνει βρώσεως ἐν τῷ σώματι αὐτῆς. τὸ δὲ κρυπτῷ πένθει, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ἀδήλῳ συμφορᾷ, καὶ μὴ ἐκφαινομένῃ, πρὸς τὸ τέλος τοῦ θανάτου φέρεται, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀλγηδόνος καὶ τῆς νόσου τῆς κρυπτῆς μέλλει ἀποθνήσκειν. θαυμασίως δὲ ὁ Εὐριπίδης * φησὶν, ὅτι οὕτω διὰ λέξεως ἐδείξατο. ὡς βουλομένη μὲν φαγεῖν, μὴ δυναμένη δὲ καταπιεῖν ὑπ' ἀσθενείας. περὶ δὲ Φαίδρας αὐτῆς βουλομένης θάνατον, τὸ αἴτιον αὐτὴν μὴ δέχεσθαι εἰς τὸ σῶμα τροφήν.

* Hoc aliis de Oreſte dixit, Vide Oreſt. v. 41. & Schol. ibid.

ANNOTATIONES.

V. 109. *Τερπνὸν ἐκ κυναγίας τράπεζα πλήρης*) *Petrus Victorius* Variar. Lection. l. xi. c. 6. ubi tractat de loco *Euripidis Electræ* cum *Horatio* collato, Addit, quæ hunc locum reſpiciunt, hæc verba; *Ut autem è Ruſtico opere redeunti parata Menſa vehementer jucunda, ita etiam è Venatione; laborioſáque hâc ipsâ Corporis exercitatione. Quod ab hoc ipſo quoque Poetâ in eâdem hâc Fabulâ declaratum eſt ex Perſonâ* Hippolyti, *qui valde eo ſtudio delectabatur.* Τερπνὸν ἐκ τῆς κυναγίας τράπεζα πλήρης. *Joſua Barnes.*

V. 123. *Βαπτὰν κάλπισι ῥυτὰν παγὰν*) μεστὴν πηγὴν, ἐν ᾗ βάπτουσι κάλπιδας, *Theocrit.* Idyll. 5. v. 127. Ἁ παῖς ἀνθ' ὕδατος τᾷ κάλπιδι κηρία βάψαι. Ita βεβαμμένον ὕδωρ, pro ἀρυσθὲν *Arrianus* Periplo Ponti. ἡ δὲ χρόα τοῦ Φάσιδος, οἷα ἀπὸ μολύβδου, ἢ κασσιτέρου βεβαμμένου τοῦ ὕδατος· καταστὰν δὲ καθαρώτατον γίνεται. *Joſeph.* Scaliger ad *Theocriti* locum ſuprà citatum.

7 Στόμα-

7 Στόματος ἀμέραν
8 Δάματρος ἀκτᾶς δέμας ἁγνὸν ἴσχειν,
9 Κρυπτῷ τε πένθει θανάτου θέλουσαν
10 Κέλσαι ποτὶ τέρμα δύστανον.

Στροφὴ β'.

1 Σὺ γὰρ ἔνθεος, ὦ κούρα,
2 Εἴτ' ἐκ Πανός, εἴθ' Ἑκάτας,
3 Ἢ σεμνῶν Κορυβάντων,
4 Ἢ ματρὸς ὀρείας φοιταλέου.
5 Σὺ δ' ἀμφὶ τὰν πολύθηρον
6 Δίκτυνναν, ἀμπλακίαις
7 Ἀνίερος ἀθύτων πελάνων τρύχῃ. *dele τὴν obversum.
8 Φοιτᾷ γὰρ καὶ διὰ λίμνας,
9 * Χέρσον θ', ὑπὲρ πελάγους *al. χέρσου.
10 Δίναισι νοτίαις ἅλμας.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἢ πόσιν τὸν Ἐρεχθειδᾶν
2 Ἀρχαγόν, τὸν εὐπατρίδαν,
3 Ποιμαίνει τις ἐν οἴκοις,
4 Κρυπτᾷ κοίτᾳ * τῶν σῶν λεχέων;
5 Ἢ ναυβάτας τις ἔπλευσεν
6 Κρήτας ἔξορμος ἀνὴρ
7 Λιμένα τὸν εὐξεινότατον ναύταις,
8 Φήμαν πέμπων βασιλείᾳ.
9 Λύπᾳ δ' ὑπὲρ παθέων
10 * Εὐναία δέδεται ψυχά. *al. εὐναίᾳ.

Ἐπῳδός.

1 Φιλεῖ δὲ τᾷ δυστρόπῳ γυναικῶν

7 Ore, diem,
8 Cereris fructu cibiſque corpus caſtum abſtinere,
9 Occultoque luctu, mortis velle
10 Provehi ad miſerum finem.

Strophe 2.

1 Tu enim numine afflata *furis* ô puella,
2 Sive à Pane, ſive ab Hecate *agitera*,
3 Aut à venerandis Corybantibus,
4 Aut à matre montivagâ, lymphata, *i.e. Cybele.*
5 Tu verò *etiam fortaſſe* circa multis feris-gaudentem
6 Dictynnam *i.e. Dianam*, propter peccata,
7 Quòd ei ſacrificium non ſeceris nec immolâris liba, ſic tabeſcis.
8 It at enim *hæc Dea* & per paludes,
9 Et *per* terram, & ſupra pelagi
10 Humidam ſalſuginem fluctibus *invecta*.

Antiſtrophe 2.

1 Aut maritum Erechthidarum *i.e. Athenienſium*,
2 Principem, illum nobilem virum,
3 Lædit aliquis in ædibus,
4 Arcano concubitu tui lecti.
5 Aut nauta aliquis navigavit,
6 Ex Cretâ veniens vir,
7 Ad portum maximè hoſpitalem nautis,
8 Adferens nuncium reginæ.
9 Mœrore verò propter mala nunciata,
10 In-lecto ligata-detinetur anima.

Epodus.

1 Solet enim cum moroſo mulierum

Δάματρος ἀκτῆς) περιφραστικῶς μὴ ἐσθίειν τροφῆς τῆς γῆς. λέγει δὲ τὴν διοσεὶ ἁγνὴν καὶ κλάσιν τοῦ σίτου διὰ τὸ κατέχειν αὐτὴν ἐν ἄλλοις, ἐν τῷ μέλανι θρανίσθαι. Κέλσαι ποτὶ τέρμα) ἐπὶ ἀδήλῳ συμφορᾷ, καὶ μὴ ἐμφαινομένῃ πρὸς τὸ τέρμα τοῦ θανάτου, κέλσαι, προσπελάσαι θέλει. οὐ ἀκούω αὐτὴν ἐσθίειν καὶ ἀποθανεῖν σπουδάζουσαν, διὰ μετάστασιν βίου. Ποτὶ τέρμα) ἤτοι δύστανον τέρμα, ἢ αὐτὴν δύστανον. 141. Σὺ γὰρ ἔνθεος ὦ) ἀπῆτε λοιπὸν λόγον πρὸς τὴν Φαίδραν, τῆς νόσου τὴν περίφρασιν ἐπιζητοῦσα ἐκ τοῦ τῆς μανίας αἴτιον προσθέμενος δαίμονα. δοκεῖ γὰρ καὶ μαίνεσθαι ἐνίοτε τῇ ὑπερβολῇ τοῦ ἔρωτος, μὴ καθεστῶσα δοκοῦντα ῥήματα φθεγγομένη, οἷάπερ αὐτὴν εἰσάγει καὶ κυνηγεσίων ἐρῶσαν, καὶ δι' αἰνιγμάτων τὰ τοῦ ἔρωτος φράζειν, δοκοῦσαν μαίνεσθαι. Ἄλλως. ἐμάνης ἐν σεαυτῇ μανιώδης τι ἔχουσα, τὸ ἑξῆς ἔνθεος φοιτᾷς. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἑξῆς τῆς διανοίας οὕτως. σὺ γὰρ ὦ κόρη Φαίδρα, ἔνθεος καὶ ἐμμανὴς φοιτᾷς καὶ ἐνθουσιᾷς ἔκ τινος θεῶν τοῦτο πάσχουσα. καὶ ἀπόκρισιν εἰπέ μοι, ἐκ Πανὸς σὺ ἐμάνης, ἢ καὶ ἐκ τῆς Ἥρας, ἢ Κορυβάντων τοῦτο νοσεῖς· καὶ εἴ τι τούτων ἁμαρτήσασα τὴν ὀργὴν, καὶ μανίας αἰτίαν. Ἔνθεος) ἔνθεοι λέγονται οἱ ὑπὸ φάσματός τινος ἀφαιρεθέντες τὸν νοῦν. καὶ ὑπ' ἐκείνου τοῦ θεοῦ, τοῦ φάσματος κατεχόμενοι, καὶ τὰ δοκοῦντα ἐκείνῳ ποιοῦντες. Δίκτυνναν ἀμπλακίαις) ἐνίων τὴν αὐτὴν εἶναι φασκόντων. τινὲς δὲ Δίκτυνναν τὴν Βριτόμαρτιν ἀπὸ τῆς κυνηγοῦ νύμφης ἐμπεσούσης εἰς δίκτυα Βριτομάρτιδος φυγούσης τὸν Μίνωα. παρὰ δὲ Καλλιμάχῳ * ἐν Ἀρτέμιδος ὕμνῳ ἡ ἱστορία. τινὲς δὲ τὴν αὐτὴν εἶναι τῇ Ἑκάτῃ, περὶ ἧς φησιν Ἡσίοδος, μοῖραν ἔχει γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης. ὁ δὲ νοῦς· σὺ δὲ μὴ θύσασα τῇ Ἀρτέμιδι τρύχῃ ἢ διότι τῇ Ἑκάτῃ οὐκ ἐτέλεσας θυσίαν. πέλανοι δὲ, τὰ εἰς θυσίαν πέμματα. Ἄλλως. τῶν μὴ τεθυμένων πελάνων ἐκτὸς μείνασα, καὶ μὴ ἀνιερώσασα ἑαυτὴν διὰ τῶν θυμάτων τῇ θεῷ τρύχῃ. πελάνων δὲ, τῶν πλακούντων, καὶ πελάνων, τῶν ἐπιθυομένων. Ἢ πόσιν τὸν Ἐρεχθειδᾶν) στοχαστικὸν τὸ ἦθος. ἢ φησιν εἰς οὐδένα τῶν θεῶν οὐχ ἥμαρτες, ἀλλ' ἔρωτι νοσεῖς πρός σε μοιχευομένου. καὶ τὸν ἄνδρα σου καὶ τὸν Ἀθηναίων βασιλέα βουκολεῖς καὶ ἐξαπατᾷς, ἐπὶ τῶν σῶν λεχέων κρυπτῇ χρωμένη κοίτῃ. δυναμὲ) δὲ καὶ ἀντεστραμμένος ὁ λόγος ἐστίν. ἤ τις γυνὴ ἀπατᾷ σου τὸν ἄνδρα τῷ ἔρωτι τῷ αὐτῆς χρωμένη, καὶ ἐκ τῆς ζηλοτυπίας εἰς νόσον καὶ μανίας κατήχθης. Ἄλλως. ἢ φησιν εἰς οὐδένα τῶν θεῶν ἥμαρτες· ἀλλὰ τάχα τὸ δεινὸν ἔρως ἐστί, καὶ μοιχεία ἑτέρου. φόβῳ δὲ τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ἔρωτι τοῦ μοιχοῦ κατεχομένη ἀγωνιᾷς. δυναμὲ) καὶ ὡς τοῦ Θησέως ἔχοντος ἑτέραν γυναῖκα, ἑτέρως τέτηκας. ἤ τις γυνὴ ἀπατᾷ ζοῦ τὸν ἄνδρα τῇ ἑαυτῆς λαθραίᾳ συνουσίᾳ. σὺ δὲ ἐκ τῆς ζηλοτυπίας εἰς νόσον καὶ μανίας κατέπεσες. ἀγνοεῖ γὰρ ὁ χορὸς ἔκδημον ὄντα τὸν Θησέα, ὅπου γε καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησιν. † ὃς δ' εἰς προσώπων ὁ τεκμαίρεται) βλέπων. εἶτα ἡ τροφὸς. ἔκδημος ὢν γὰρ τῆσδε τυγχάνει χθονός. ἀγνοοῦν γὰρ καὶ αὐτὴν ἐνόμιζε παρόντα συνορᾶν τὰ γινόμενα. Ἢ ναυβάτας ἔπηρος λογισμὸς νόσου. ἢ τάχα τις ναύτης ἐκ Κρήτης ὁρμήσας εἰς Γερῆζωνα φήμην πένθους τῶν οἰκείων ἀπήγγειλεν αὐτῇ. Ἄλλως. τάχα τις ἦλθεν ἐκ τῆς πατρίδος αὐτῆς λυπηρὰν φήμην κομίζων, καὶ ἐκ τούτου δὲ τῶν παθῶν τῶν ἠγγελμένων. καὶ τῇ ὑπὸ παθῶν εὐναίᾳ λύπῃ δέδεται τὴν ψυχήν, ὡς καὶ εἰς τηλικαύτην νόσον ἀποσκῆψαι τῆς λύπης. εὐναία δὲ λύπη τῇ εἰς εὐνὴν κατακλινούσῃ, διὰ τὴν νόσον. τουτέστιν ὅπου συνδέδεται ἡ Φαίδρα τῇ εὐναίᾳ λύπῃ, ὡς ὑπερβαίνειν ἅπαν πάθος. γέγραπται δὲ καὶ πρὸς εὐθεῖαν. ὑπὸ τῆς λύπης εὐναία ἡ Φαίδρα δέδεται τὴν ψυχήν. 161. Φιλεῖ δὲ) καθολικῶς τοῦτο λέγει. εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτε ἐγγὺς τοῦ τίκτειν ὦσιν, δυσχερεῖ ἕξει χρῆσθαι. καθὸ καὶ δύστροπον αὐτῶν τὸ ποίημα

* *Callim.* Hym. Dian. v. 190. quem Videſis & *Vulcanium* in locum item *Pauſaniam*, & *Virgilii* Ceirim v. 275. &c. ut & *Pauli Leopardi* Emendat. l. 10. c. 24. p. 207. item *Antonini Liberalis* Metamorph. c. 40. *Ovidius* hanc Metamorphoſin omiſit. De nomine autem & quid ſignificet, ita *Solinus*. "Cretes Dianam religioſiſſime venerantur, Βριτόμαρτιν gentiliter nominantes, quod ſermone noſtro ſonat *Virginem dulcem*. Et *Joſ. Scaliger* ait, ſe in Gloſſariis Græcorum inveniſſe. Βριτὺ τὸ γλυκὺ, ὡς Κρῆτες. Ita *Nicolaus Lloydius* amicus noſter jamdudum defunctus in Dictionario Hiſtorico-Poetico. Et fides *Scaligero* in hac parte habenda; ipſe enim *Heſychius* ita, Βριτόμαρτις ἐν Κρήτῃ ἡ Ἄρτεμις· Βριτὺ, γλυκὺ, Κρῆτες. *Joſua Barnes.*

† Infra v. 280.

ANNOTATIONES.

V. 140. Ποτὶ) Ita legimus, ut reſpondeat ultimo verſui prioris Strophæ, & rejecimus πρὸς, quod nihil eſt, nec admittimus *Scaligeri* πέρας, quod ſonat πρὸς τι, quia verſui obſtiit. *Duportus* mecum ſtat & *Scholiaſtes*. *Joſua Barnes.*

V. 153. Πημαίνει) Lapſus eſt *Canterus*, qui quòd Scholiaſtes hoc verbum exponit per βουκολεῖ, putat ſtatim illum legiſſe ποιμαίνει, quum ille tantum reddat ποιμαίνει per βουκολεῖ, & hi per ἐξαπατᾷ; βουκολῶ enim ſæpe in malam partem accipitur; ποιμαίνω autem nunquam. *Joſua Barnes.*

V. 160. Εὐναία) Alias Εὐναίᾳ & ψυχάν. Nempe ἡ Φαίδρα τῇ εὐναίᾳ λύπῃ δέδεται ψυχάν. Vid. Schol.

τῶν ὠδίνων. Ἄλλως. πρὸς ἀνακεκραμένοις τῶν εἰρημένων συγκριμὸν ἐπάγει τὸ γνωμικὸν, ὅτι γυναικείας φύσεως διαφόρως ἀμηχανιῶν ἐπάγειν αἰτίας, ποτὲ μὲν δι' ὠδίνων πόνον, ποτὲ μὲν διὰ πορνείας, ἤτοι αὐτῶν μοιχευομένων, καὶ ἐπὶ τῷ ἀλλοίως ἀπορουσῶν. ἢ τῶν ἀνδρῶν πρὸς ἄλλας ἐχόντων καὶ ἐπὶ τούτων ἀπορουσῶν τῇ ζηλοτυπίᾳ. Ἄλλως. μὴ ἄρα ἐν γαστρὶ ἔχει ἡ Φαίδρα, καὶ διὰ τοῦτο ἄσιτός ἐστι. φιλεῖ γὰρ ὁ τῶν ἐγκυμονούντων καιρὸς, δυσχροίαν ταῖς γυναιξὶν ἐργάζεσθαι, καὶ ἀποστροφὴν τῶν σιτίων, ἀφροσύνας δὲ ἀφροσύνας, ἀνοίας, ἐκ τῆς πορνείας. Ἄλλοι δὲ γράφουσι δυσφροσύναις. ὅ ἐστι κακοχυμίας τῶν τεκουσῶν. δηλοῖ δὲ λέγειν, τὴν κατὰ τὰς ἀλγηδόνας γινομένην ἔκπληξιν ἐν τῶν ὠδίνων. λοιπὸν δὲ τὸ ἕνεκεν.

2 Ἁρμονίᾳ κακὰ δύστανος
3 Ἀμηχανία συνοικεῖν
4 Ὠδίνων τε καὶ ἀφροσύνας. Δι' ἐμᾶς
5 Ἤιξέ ποτε νηδύος ἅδ' αὔρα·
6 Τὰν δ' εὔλοχον οὐρανίαν,
7 Τόξων μεδέουσαν,
8 Ἄρτεμιν αὔτευν·
9 Καί μοι πολυζήλωτος
10 Αἰεὶ σὺν θεοῖσι φοιτᾷ.

Ἀνάπαιστοι.

Ἀλλ' ἥδε τροφὸς γεραιὰ πρὸ θυρῶν
Τήνδε κομίζουσ' ἔξω μελάθρων·
Στυγνὸν δ' ὀφρύων νέφος * αὔξεται.
Τί ποτ' ἐστὶ, μαθεῖν ἔραται ψυχὴ·
Τί δεδήληται
Δέμας ἀλλόχροον βασιλείας.
Τρο. Ὦ κακὰ θνητῶν, στυγεραί τε νόσοι·
Τί σ' ἐγὼ δράσω; τί δὲ μὴ δράσω;
Τόδε σοι φέγγος λαμπρὸν, ὅδ' αἰθήρ.
Ἔξω δὲ δόμων ἤδη νοσερᾶς
Δέμνια κοίτας.
Δεῦρο γὰρ ἐλθεῖν, πᾶν ἔπος ἦν σοι,
Τάχα δ' εἰς θαλάμους σπεύσεις τὸ πάλιν·
Ταχὺ γὰρ σφάλλῃ, κοὐδενὶ χαίρεις·
Οὐδέ σ' ἀρέσκει τὸ παρὸν, τὸ δ' ἀπὸν
Φίλτερον ἡγῇ.
Κρεῖσσον δὲ νοσεῖν, ἢ θεραπεύειν·
" Τὸ μὲν ἐστιν ἁπλοῦν, τῷ δὲ συνάπτει
" Λύπη τε φρενῶν, χερσίν τε πόνος.
" Πᾶς δ' ὀδυνηρὸς βίος ἀνθρώπων,
" Κοὐκ ἔστι πόνων ἀνάπαυσις·
" Ἀλλ' ὅ, τι τοῦ ζῆν φίλτερον ἄλλο,
" Σκότος ἀμπίσχων κρύπτει νεφέλαις.

* Contrac. αὐξάνεται.

2 Temperamento *ingeniique* malè *&* miſera
3 Ægritudo cohabitare
4 *Propter* partus dolores, & amentiam. Per meum
5 Ventrem venit aliquando iſta aura:
6 Deam verò cœleſtem, quæ partus faciles reddit,
7 Sagittas curantem, *iiſque gaudentem*,
8 Dianam invocavi:
9 Et mihi imprimis veneranda
10 Cum aliis diis ſemper *opem latura* venit.

Sed hæc nutrix vetula ante fores
Hanc portat extra domum:
Triſtis autem ſuperciliorum nubes augetur:
Quidnam ſit *hoc*, ſcire cupit animus *meus*:
Quid læſerit
Corpus reginæ priſtinum colorem mutatum habens.
Nut. O quantum eſt in rebus humanis mali, ô morbos odioſos.
Quid ego tibi faciam? quid verò non faciam?
Ecce tibi hæc lux clara, ecce hic aer.
Extráque domum jam *eſt* morbidi
Cubile lecti.
Huc enim venire, erat omnis ſermo tuus:
Brevi verò rurſus feſtinabis in thalamos.
Nam citò mutaris, & nullâ re gaudes,
Neque tibi placet, quod adeſt: quod vero abeſt,
Gratius ducis.
Facilius autem *eſt* ægrotare, quàm ſanare:
" Illud enim eſt ſimplex malum, cum hoc verò conjunctus eſt
" Dolórque mentis, manuúmque labor.
" Omnis enim hominum vita *eſt* plena dolore,
" Neque eſt requies laborum;
" Sed aliud quiddam, quod dulcius eſt vitâ,
" Tenebræ continentes occultant nebulis.

Ἤιξέν ποτε νηδύος) τὸ πνεῦμα φησὶ τῶν ὠδίνων καὶ ἡ αὔρα αὕτη διῆλθε ποτὲ διὰ τῆς ἐμῆς γαστρός. τουτέστι, καὶ (ἐγὼ) αὐτὴ ποτὲ ὠδίνων πεῖραν ἔσχον, καὶ ἔπαθον τοῦτο. ἐπηυξάμην, φησὶ, κἀγὼ ποτὲ ἐν ἀμηχανίᾳ. Τήνδε κομίζουσ') τοῦτο σεσημείωκεν Ἀριστοφάνης, ὅτι κατὰ τὸ ἀκριβὲς τὸ σχῆμα τοιοῦτον ἐστὶ τῆς ὑποθέσεως. ἐπὶ γὰρ τῆς σκηνῆς δείκνυται τὰ ἔνδον πραττόμενα. ὁ δὲ ἔξω προϊοῦσαν αὐτὴν ὑποτίθεται. Τί σ' ἐγὼ δράσω) τὸ ἦθος ἀπειροκαλίας τῆς θεραπείας, ὥστε κοινῇ τὸν βίον βλασφημεῖν, ἐξείργασται. διὸ καὶ γνωμικὸν ἐπιφέρεται ὅτι συνήθες τοῖς δυστυχοῦσιν ἐπιπτεῖν. ἐκκομίσασα δὲ αὐτὴν πρὸ τῆς σκηνῆς, καὶ πάλιν ὁρῶσα αὐτὴν ἀχθομένην ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ, τὰ τοιαῦτα λέγει. Τόδε σοι φέγγος) δυσπαθῶς ἅμα καὶ ἀναφορικῶς λέγει. ἤδη σοι τὰ δέμνια τῆς κοίτης ἔξω τῶν οἴκων εἰσίν. οἱ δὲ καὶ καθὼς ἐπεθύμεις ἀνακλισίς σοι ὑπαίθριος παρεσκεύασται. καὶ γὰρ ἐνταῦθα ἐλθεῖν πᾶς λόγος ἦν σοι, καὶ ἡ διηνεκὴς λέγουσα ἐθέλειν προελθεῖν. οἶδα μέν τοι τοῦτο ὅτι ταχέως σπεύσεις πάλιν εἰς τοὺς οἴκους ἀφικέσθαι, καὶ δίδωσί μοι ἐντεῦθεν στοχάζεσθαι τὸ παλίμβολον ζητεῖ καὶ δυσάρεστον τῆς νόσου. 187. Τὸ μὲν ἐστιν) ἤγουν τὸ νοσεῖν, τὸ δὲ θεραπεύειν πολὺ διπλοῦν. ὁ γὰρ αὐτῷ χάριτι καὶ τῇ λύπῃ ἀνιᾶται διὰ τὸν κακούμενον, καὶ κάμνει ἀεὶ αὐτὸν ἀνυχῶν, καὶ ἐνεργῶν ἐν τῷ ὑπηρετεῖν. βέλτιον οὖν συντόμως κακοῦσθαι, ἢ κακουμένῳ ἀνέχεσθαι. Ἀλλ' ὅτι τοῦ ζῆν) ὁ νοῦς, ἐγὼ φησι προκρίνω μᾶλλον τὰ καθ' ᾅδου· καὶ πᾶς ἄνθρωπος προκρίνειεν ἄν, εἰ κἀκεῖνα ὁρῶν συνῴκει τοῖς ἐνθάδε. νυνὶ δὲ ἐπειδὴ τοῦτο μὲν θέλγει τῷ ἰδίῳ φωτὶ τὴν θέαν. ἐκεῖνο δὲ κεκαλυμμένον τοῖς μυθοποιίαις φοβερὸν εἶναι νομίζεται· τούτου χάριν δυσέρωτες μὲν αὐτοῦ ὑπάρχομεν, σφοδρῶς δὲ ἐρῶντες τούτου. τοῦτο δέ φησι, παρ' ὅσον διάφορος δόξα παρὰ τοῖς φιλοσόφοις περὶ τῆς τοῦ ἡλίου δυνάμεως. οἱ μὲν γὰρ ἐδόξασαν σῶμα εἶναι πλὴν φωτεινὴν αὐτοῦ δύναμιν, ὧν ἐστι καὶ Ἀριστοτέλης, διὰ τὰς γινομένας ἀντανακλάσεις τῶν ἀκτίνων. τὰ γὰρ ἀσώματα ἀνεμποδίστως περιϊόντα, ἀνακλᾶσθαι οὐ δύνανται, ὅτι δὲ καὶ ἐσκοτισμένοις οἴκοις μὴ εἰσδύειν τὸ φῶς, δείκνυσιν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀσώματον. οἱ δὲ ἀσώματον αὐτὸν φάσκοντες ἐν τῶν χειμερινῶν ἐλλάμψεων τῶν γινομένων ἐξ ἡλίου πιθανῶς κατασκευάζουσι. Ἄλλως. ἐκ τοῦ ὀδυνηροῦ βίου στοχάζεται βελτίονα εἶναι τὰ ἐν ᾅδου τῶν ἐν γῇ, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν Πολυΐδῳ. † τίς δ' οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν, τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν· τὸ ἑξῆς, ἀλλ' ὅ, τι βέλτιον κέκρυφεν ὁ σκότος ὑπὸ γῆν, καὶ βέλτιόν τι ἄλλο τοῦ ἐνταῦθα εἶναι ὑπὸ γῆν σκότῳ κρυπτόμενον, πρὸ δυσέρωτες φαινόμεθα καὶ σφόδρα φιλοῦντες τοῦτον τὸν βίον, διὰ τὸ ἀπειρίαν ἔχειν τοῦ ἄλλου βίου, καὶ μὴ εἰδέναι βελτίονα εἶναι τὰ ὑπὸ γῆν, μάτην τοῖς μύθοις προσέχοντες φαινόμεθα, τοῖς ποιοῦσιν αὐτὰ φοβερά.

† Fragment. *Polyid.* v. 15. ubi tamen addendum erat, κάτω νομίζεται.

ANNOTATIONES.

V. 164. Ἀφροσύνας) Aliâs δυσφροσύνας.
V. 171. Τροφὸς γεραιὰ) Ità *Medeæ* v. 133. *Chorus alloquitur Medeæ* Nutricem, ἀλλ' ὦ γεραιὰ &c.
V. 190. Κοὐκ ἔστι πόνων ἀνάπαυσις) Οὐκ ἔστι τῶν ἀνθρωπίνων μόχθων βεβαία λύσις καὶ ἀνάπαυσις, εἰ μὴ ἐν θανάτῳ, ὃ μετὰ θάνατον ὅπου ἀνάκειται ἡ ἀληθὴς εἰρήνη καὶ ἰδίω ἄπονος· ὃ διὰ τὸ σκότος τῆς βροτείας φύσεως οὐχ ὁρᾶται ἐμφανῶς. *Joſua Barnes.*

" Δυσέρω-

“ Δυσέρωτες δὴ φαινόμεθ' ὄντες
“ Τοῦδ', ὅ τι τοῦτο στίλβει κατὰ γῆν,
“ Δι' ἀπειροσύναν ἄλλου βιότου,
“ Κοὐκ ἀπόδειξιν τῶν ὑπὸ γαίας·
Μύθοις δ' ἄλλως φερόμεσθα.
Φαί. * Ἄρατέ μου δέμας, ὀρθοῦτε κάρα· * Αἴρετε Schol.
Λέλυμαι μελέων σύνδεσμα, φίλαι.
Λάβετ' εὐπήχεις χεῖρας, πρόπολοι.
Βαρύ μοι κεφαλῆς ἐπίκρανον ἔχειν·
Ἄφελ', ἀμπέτασον βόστρυχον· οἴμοι.
Τρο. Θάρσει, τέκνον, καὶ μὴ χαλεπῶς
Μετάβαλλε δέμας.
“ Ῥᾷον δὲ νόσον μετά θ' ἡσυχίας
“ Καὶ γενναίου λήματος οἴσεις·
“ Μοχθεῖν δὲ βροτοῖσιν ἀνάγκη. * Αἶ, αἶ· Schol.
Φαί. * Ἒ, ἒ. πῶς ἂν δροσερᾶς ἀπὸ κρηνῖδος
Καθαρῶν ὑδάτων πόμ' ἀρυσαίμην;
Ὑπό τ' αἰγείροις, ἔν τε κομήτῃ
Λειμῶνι κλιθεῖσ' ἀναπαυσαίμην;
Τρο. Ὦ παῖ, τί θροεῖς;
Οὐ μὴ παρ' ὄχλῳ τάδε γηρύσῃ,
Μανίας ἔποχον ῥίπτουσα λόγον.
Φαί. Πέμπετέ μ' εἰς ὄρος· εἶμι πρὸς ὕλαν
Καὶ παρὰ πεύκας, ἵνα θηροφόνοι
Στείβουσι κύνες,
Βαλιαῖς ἐλάφοις ἐγχριμπτόμεναι.
Πρὸς θεῶν, ἔραμαι κυσὶ θωΰξαι,
Καὶ παρὰ χαίταν ξανθὰν ῥῖψαι
Θεσσαλὸν * ὅρπακα, * ob metrum lege ὅρπακ'.

“ Malè-amantes igitur videmur esse
“ Hujus lucis, quia hæc fulget per terram,
“ Propter imperitiã alterius vitæ à nobis nondum gustatæ,
“ Et propter nullam demonstrationem rerum sub terrâ:
Fabulis enim poetarum decepti, temere ferimur.
Phæ. Tollite meum corpus, erigite caput:
Soluta ſum membrorum vinculis, ô amicæ.
Apprehēdite meas ex pulchris brachiis pendētes manus, ô famulæ.
Eſt mihi grave habere ornamentum capitis:
Aufer, extende contortum capillum, heu mihi.
Nut. Forti animo ſis, filia, neque moleſtè
Agites corpus.
“ Facilius enim morbum cum quiete
“ Et generoſo animo feres:
“ Neceſſe enim eſt homines conflictari cum multis malis.
Phæ. Eheu, quomodo ex roſcido fonte
Hauriam potum limpidæ aquæ?
Et ſub alnis, & in viridi
Prato reclinata quieſcam?
Nut. O filia, quid dicis?
Nè apud turbam hæc dicas,
Effundens ſermonem obnoxium furori.
Phæ. Ducite me in montem: eo ad ſylvam,
Et ad pinus, ubi ferarum-interfectores
Frequentant canes,
Maculoſis cervis inſilientes.
Per deos cupio clamore excitare canes,
Et circa flavam comam projicere
Jaculum Theſſalicum,

Μύθοις δ' ἄλλως) ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ, τοῖς γὰρ μύθοις ἀπατώμεθα, καὶ ταῖς τούτων σκηνοποιίαις διδασκόμεθα ἀναπλαττόντων αὐτῶν Κωκυτόν, καὶ Πυριφλεγέθοντα, καὶ Ἀχέροντα, ποταμοὺς ᾅδου, καὶ κύνα Κέρβερον καὶ Χάρωνα, καὶ πορθμεῖα, καὶ τὰ φοβερὰ τῶν ὀνομάτων καταπλαττόντων ἡμᾶς. Αἴρετέ μου) ἐφύλαξε τὸ τῶν νοσούντων ἦθος πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἀκηδιμονίαν(?) καταγινομένην, μονονουχὶ αὐτὴν ἡμῖν ὑποστήσας τὴν Φαίδραν προσκομιζομένην καὶ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς σχήμασιν. ὁ δὲ νοῦς. ἐπιθεῖσαι τοῖς ἑαυτῶν ὤμοις τοὺς ἐμοὺς βραχίονας, καὶ ταῖς χερσὶν ἀντερειδόμεναί μου τοῦ αὐχένος, ὅπως με ἐπαίρητε. κομματικαὶ δὲ αἱ διάνοιαι, καὶ τῇ τῶν πόνων ὀλιγωρίᾳ τὸ ἀσυνδεζόμενον(?) συνδέσμους ἐξαιρούμεναι. Βαρύ μοι κεφαλῆς) βαρὺ μέν μοι φησὶν τὸ ἔχειν τὸ κεφαλόδεσμον. ἄμεινον ἐν τῇ ἐρωτικῇ(?) πυρώσει, ὑπὸ τοῦ συνάθους ἀναχωρεῖν(?) στολίσματος. ἄφελέ τι τοῦτο αὐτὸ καὶ ἀναπέτασόν μοι τὸν πλόκαμον. Μετάβαλλε δέμας) μὴ ἐπὶ χαλεπότητι καὶ κακοῖς διάρριπτε τὸ σῶμά σου. ῥᾷον γὰρ μᾶλλον οἴσεις τὴν νόσον γενναιάζουσα. Ἄλλως. μὴ ἐπὶ τὰ ἀσύμφορα διάρριπτέ σου τὸ σῶμα. μᾶλλον γὰρ εὖ οἴσεις τὴν νόσον μετὰ γενναιότητος. 208. Αἶ, αἶ, πῶς) ἐπανέβηκε λοιπὸν ὁ λόγος, ὥσπερεὶ συναυξόμενος τῷ πάθει, καὶ λοιπὸν ἐσχηματισμένη τὰ τοῦ ἔρωτος αἰνίττεται. λέγει οὖν, ὅτι ηὐχόμην ψυχρῶν ὑδάτων τυχεῖν, ἵνα τὴν ἐν ἐμοὶ τοῦ ἔρωτος φλόγα σβέσω, ἀναπαύσασα ἑαυτὴν ὑπὸ αἰγείροις καὶ λειμῶσι, κομῶσι τοῖς ἄνθεσιν ἀνακλιθεῖσα. ταῦτα δὲ ἔξωθεν ἐσχημάτισται πρὸς τὸ ἦθος τῶν νοσούντων. Οὐ μὴ παρ' ὄχλῳ) ἀντὶ τοῦ οὐ μὴ φθέγξῃ ταῦτα μεταξὺ πλήθους, μανιώδεις λόγους ῥίπτουσα. ἔδοξε γὰρ αὐτῇ τὰ ῥηθέντα ἄσημα(?) εἶναι, καὶ οὐκ αὐτῆς ἄξια. τί γὰρ ἦν ὕδατος ψυχροῦ ψυχῇ καὶ κομῶντος λειμῶνος ἄνθη ποθεῖν τὴν βασιλείαν ἐχούσης, ἢ μήπου ἔλεγε. πῶς μοι ἔρωτος γένοιτο σβέσαι τὸ πῦρ; ἢ τίς τοσαύτη τέρψις ἀνθέων, ὡς ἀναπαῦσαι τὸν πόθον; μανίας δὲ ἔποχον, ὅτι ὑπὸ μανίας ἐχόμενον, ἐμμανῆ, κατεχόμενον ὑπὸ μανίας. Παρ' ὄχλῳ δέ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ χοροῦ. Πέμπετέ μ' εἰς) ἐπανέβηκεν ὁ λόγος ἐπὶ τὸ μανικώτερον ἅμα τῷ πάθει, ὡς λοιπὸν σαφέστερον τὸν αἰνιγμὸν τοῦ ἔρωτος ἔξωθεν εἶναι σχηματισμοῦ. καὶ εἰς τὸ ὄρος βούλεται προπέμπεσθαι πρὸς θέαν τοῦ ἐρωμένου, καὶ εἰς κυνηγίαν πρὸς συνομιλίαν τοῦ ποθουμένου. ἐνταῦθα δὲ δεῖ τὸν ὑποκρινόμενον κινῆσαι ἑαυτόν, καὶ σχήματι καὶ φωνῇ, καὶ ἐν τῷ εἶμι πρὸς ὕλας ἀναπηδᾶν ὡς αὐτὴ προθυμουμένη. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· πέμπετέ με εἰς ὄρος πρὸς θεῶν. μᾶλλον δὲ δι' ἐμαυτῆς ἄπειμι πρὸς ὕλαν, καὶ πρὸς τὰς πεύκας, ὅπου εἰσὶ τὰ κυνηγέσια, καὶ ὅπου αἱ κύνες τρέχουσι ταῖς ἐλάφοις πρὸς τὸ ἐπιπηδᾶν προσπελάζουσαι. ἐπιθυμῶ κυνηγετικὴν τέχνην ἀναδέξασθαι, καὶ κυσὶ μὲν συρίζειν, διὰ θήρας δὲ ἐρᾶν, καὶ τὸ ἀκόντιον πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀνατεῖναι, τὸ δὲ σίδηρον αὐτοῦ ταῖς χερσὶ κατέχουσα, καὶ οὕτως ἀκοντίζειν. οἱ μὲν ἀκοντίζοντες τὴν χεῖρα ἄνω πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀνατείνουσι. τὸ δὲ σίδηρον τοῦ ἀκοντίου πρὸς τὸν λεῖχον(?) τοῖς δυσὶ δακτύλοις τοῖς μέσοις κατέχοντες, οὕτω ῥίπτουσιν. ἔοικε δὲ τὸ λεπτομερὲς τῆς φράσεως μιμεῖσθαι τὸ τῶν ἐρώντων ἦθος, ὅτι πάντες ἐρῶντες τέχνην ὑπογράφουσιν ὥσπερ ζωγράφοι τῇ λεπτολογίᾳ, ἐκείνην τὴν τέχνην καὶ τὰ αὐτῆς ὄργανα, καὶ ὥσπερ ὡς εἰς ἐπίδειξιν αὐτοῖς ἐρχόμενοι ἐρεθίζουσι τῷ λεπτομερεῖ τῆς φράσεως τὸν ἔρωτα, καθόλου δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐρώντων συμβαίνει. Πρὸς θεῶν ἔραμαι) ἀντὶ τοῦ ἐρῶ, παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. καὶ οἰκείως τῇ μεσότητι ἐχρήσατο. ἄκρως δὲ ἐρωτικὸν ἦθος ἀπεμάξατο, τῇ λεπτομερεῖ τῆς ἐκφράσεως ἐνεργείᾳ. εἰς ὑπόμνησιν γὰρ ἐρχόμενοι τῶν ποθουμένων, καὶ μονονουχὶ ζωγραφοῦντες αὐτὰ τοῖς λόγοις, ἔτι μᾶλλον τὴν ἐπιθυμίαν ἐγείρουσι. 221. Θεσσαλὸν ὅρπακα) Θεσσαλικὸν γὰρ εὕρημα τὸ δόρυ. ἐπίλογχον(?) δὲ ξύλον αὐτὸ τὸ πηγνύμενον σιδήρεον, ὅπερ ὁ λεῖχος ἐμβεβλημένος ἐν τῷ ξύλῳ συνέχει, διὰ τὸ ἐπὶ τῇ λόγχῃ κοῖλον, ὃ δεῖ τῷ ξύλῳ. οἱ γὰρ ἀκοντίζοντες τὸ σιδήρεον τοῦ ἀ-

ANNOTATIONES.

V. 205. Ῥᾷον οἴσεις) De Phraſi ῥᾷον φέρειν diximus ad *Danaen* v. 69. Et ſanè ſignificat, vel *Malum*, vel *Morbum* facilè aut patienter ferre. ῥᾷον γίνεσθαι autem de iis dicitur, qui cùm ægri decubuerint, iterum convaleſcere incipiunt. *Joſua Barnes.*

V. 215. Ὕλαν) aliàs ὕλας, *Scholiaſtes.* Hunc locum expreſſit *Ovidius* in Epiſtolâ *Phædræ*, v. 41.

In nemus ire juvat, preſſiſque in retia Cervis
Hortari celeres per juga ſumma Canes.

Vide *Jani Vlitii* Comment. ad *Nemeſiani Cynegeticon* v. 196. Ubi totũ hunc locum expendit & Verbum θωΰξαι ſatis rectè exponit. *J. Barnes.*

V. 218. Βαλιαῖς) Vox βαλιὸς accentu & ſignificatione differt, ſcribitur enim & βάλιος, Et *maculoſum*, vel *celer* ſonat. Vid. *Rheſ.* v. 356. Et *Iphig.* Aul. v. 222. *Joſua Barnes.*

κοντὸν πρὸς τὴν χεῖρα ἐν δυσὶ δακτύλοις κατέχοντες, οὕτω ῥίπτουσιν. Ἄλλως, ἐπίλογχον, ἐπεὶ βέλος πᾶν τὸ βαλλόμενον, δέδειχεν εἰποῦσα ἐπίλογχον, ὅ ἐστι βέλος ἔχουσα ἐν τῇ χειρὶ τὴν λόγχην ἔχον, ἵνα σημάνῃ τὸ ἀκόντιον.

Τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτης) ἀντὶ τοῦ ἐπιμελείας. τουτέστι, τί σοι περὶ κυνηγεσίας μέλει τι, φησιν, ὦ τέκνον; καὶ σοὶ καθάπερ τοῖς ἀνδράσι μελετᾶται τὰ κυνηγέσια; τί δὲ καὶ τὸ τυχεῖν κρηναίων ἐν ἔρωτι μεγάλῳ τίθεσαι; εἰ μὲν γὰρ ἀληθῶς ἐπιθυμεῖς, πάρεστιν ἐπὶ τῶν οἴκων δροσώδης καὶ ὑψηλὴ πέτρα, συνεχὲς ὕδωρ στάζουσα. ὅθεν σοὶ ποτὸν ἂν γένοιτο, καὶ τὸν πόθον ἐκπληρώσεις. εἰ δ᾽ οὐ βούλει, τί καὶ τοῦτο ἐν ἔρωτος τάξει λέγεις; Πύργοις συνεχὴς) ἀθρόως τοῖς δώμασιν. ὁ δὲ νοῦς, εἰ τὸ ὅλως ἐπιθυμεῖς ὑδάτων, πάρεστιν ἐπὶ τῶν οἴκων δροσώδης καὶ ὑψηλὴ πέτρα κλιτὺς, ὅ ἐστιν ἀνακεκλιμένη καὶ ὑψηλὴ πέτρα συνεχὲς ὕδωρ στάζουσα. Δέσποινα δίας) Λίμνη γυμνάσιον ἐν Τροιζῆνι, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησὶ τὸν ἀμφὶ λίμνης τροχόν. ὁ δὲ νοῦς, ὦ δέσποινα, τῆς ἱππώδους λίμνης, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ γυμνασίων τῶν ἱπποκρότων. ἐνδέχεται δὲ λοιπὸν τῇ οἰκείᾳ διὰ τῶν κυνηγεσίων, ὥστε τὰ τοῦ ἔρωτος ἐπιθυμήματι χρήσασθαι πρὸς τὸ αὐτὸ συναναστρέφεσθαι, καὶ συνδιατρίβειν.

Ἐπίλογχον ἔχουσ᾽ ἐν χειρὶ βέλος.
Τρο. Τί ποτ᾽, ὦ τέκνον, τάδε κηραίνεις;
Τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτης;
Τί δὲ κρηναίων νασμῶν ἔρασαι;
Πάρα γὰρ δροσερὰ πύργοις συνεχὴς
Κλιτὺς, ὅθεν σοι * πῶμα γένοιτ᾽ ἄν. (* Scol. πῶμα γένοιτ᾽ &c.)
Φαι. Δέσποινα δίας Ἄρτεμι λίμνας,
Καὶ γυμνασίων τῶν ἱπποκρότων,
Εἴθε γενοίμην ἐν σοῖς δαπέδοις,
Πώλους Ἐνέτας δαμαζομένα.
Τρο. Τί τόδ᾽ αὖ παράφρον ἔρριψας ἔπος;
Νῦν δὴ μὲν ὄρος * βᾶσ᾽ ἐπὶ θήρας (* i.e. ἀναβᾶσα βαίνεις.)
Πόθον ἐστέλλου· νῦν δ᾽ αὖ ψαμάθοις
Ἐπ᾽ ἀκυμάντοις πώλων ἔρασαι.
Τάδε μαντείας ἄξια πολλῆς,
Ὅστις σε θεῶν ἀνασειράζει,
Καὶ παρακόπτει φρένας, ὦ παῖ.
Φαι. Δύστανος ἐγὼ τί ποτ᾽ εἰργασάμην;
Ποῖ παρεπλάγχθην γνώμας ἀγαθᾶς;
Ἐμάνην, ἔπεσον δαίμονος ἄτᾳ.
Φεῦ, φεῦ, τλήμων.
Μαῖα, πάλιν μου κρύψον κεφαλάν·
Αἰδούμεθα γὰρ τὰ λελεγμένα μοι.
Κρύπτε· κατ᾽ ὄσσων δάκρυ μοι βαίνει, * ἀλ. ἔβη
Καὶ ἐπ᾽ αἰσχύνην ὄμμα τέτραπται.
" * Τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι γνώμην, ὀδυνᾷ. (* Vid ad Bacch. v. 1259. & Antiope v. 28.)
" Τὸ [illegible] μαινόμενον, κακόν· ἀλλὰ κρατεῖ
" Μὴ γιγνώσκοντ᾽ ἀπολέσθαι.

Cuſpide munitum teneres in manu telum.
Nut. Curnam, ô filia, curas iſta?
Quid tibi eſt negotii cum exercitio venationis?
Quid verò fontanos latices expetis?
Etenim juxta arcem eſt continuus roſcidus
Aquæductus, unde tibi poteſt eſſe potus.
Phæ. O domina ſacræ paludis Diana,
Et certaminum equeſtrium,
Utinam eſſem in tuo campo,
Equos Venetos domans.
Nut. Quid rurſus hoc ſtultum profudiſti verbum?
Nam modò quidem montem conſcendens, ad venationis
Deſiderium ferebaris: modò verò contra arenâ
In fluctuum-experte, i.e. aridâ, equos agitare cupis.
Hæc profectò divinatione digna ſunt multâ,
Quòd aliquis Deus te vexet,
Mentémque mutilet, deliràmque reddat, ô filia,
Phæ. Infelix ego quidnam feci?
Quò aberravi à ſanâ mente?
Inſanivi, lapſa ſum dæmonis noxâ.
Heu, heu miſera!
Nutrix, tege rurſus caput meum:
Pudet enim me eorum quæ dixi.
Tege; lacrymæ mihi ex oculis erumpunt,
Et oculi vertuntur ad pudorem.
" Nam ad ſanam redire mentem, dolore afficit animum.
" Ipſa verò inſania malum quoddam eſt: ſed præſtat
" Non cognoſcentem ſuos errores ac inſaniam, perire.

τὰ δὲ θαλάσσης φησὶν αὐτὴν ἀγωνίζεσθαι, ὡς καὶ Ἡσίοδος, † Μοῖραν ἔχει γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης. ἢ ἐπεὶ * λιμνᾶτις ἡ Ἄρτεμις. 231. Πώλους Ἐνέτας) ταῦτα ἀνακεχείρισται. οὐδέπω γὰρ Ἕλληνες ἐχρῶντο ἵπποις τούτοις. οἱ γὰρ Ἐνετοὶ Παφλαγονίαν πρότερον οἰκοῦντες, ὕστερον ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν διέβησαν. Λέων δὲ πρῶτος Λακεδαιμόνιος ἐνίκησεν Ἐνέταις ἵπποις, ὡς Πολέμων ἱστορεῖ, καὶ ἐπέγραψεν ἐν εἰκόνι, Λέων Λακεδαιμόνιος ἵπποισι νικῶν Ἐνέταις Ἀντικλείδα πατήρ. Νῦν δὴ μὲν ὄρος βᾶσ᾽) ἄρτι μὲν εἶχες ἔρωτα εἰς ὄρος ἀπελθεῖν, καὶ ἐπὶ θήρας πόθον ὥρμας, καὶ κυνηγεσίων· πάλιν δὲ νῦν ἐν πεδίοις, πώλων δρόμων ἐπιθυμεῖς, καὶ ἐπὶ ταύταις ἐχρῆσθαι γυμναστικῶς. τινὲς δὲ γράφουσι καὶ πόθον, δηλοῦντες ὅτι τὸν πόθον εἰς θήρας καὶ κυνηγέσια ἔρριψας. ἐπ᾽ ἀκυμάντοις δὲ, ταῖς μὴ θαλασσίαις, ἀλλ᾽ ἠπειρωτικαῖς, τουτέστιν ἐν πεδίοις, ἢ ἐν ἀνυγρόμοις αἰγιαλοῖς, ἔνθα καὶ πεδία πολλάκις ἐστίν. Ἀνασειράζει δὲ) ἤτοι τοῦ καλῶς ἔχοντος ἀνθέλκει καὶ ἀνακρούει, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ταῖς σειραῖς ἀνακρουομένων ἵππων, καὶ τοῦ εὐθέος δρόμου παρεκβαινομένων. Καὶ τὸ παρακόπτει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐλαττοῖ, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν παρακοπτομένων τὰ πτερὰ ὀρνέων, ἅπερ ἅμα τῇ τῶν πτερῶν τμήσει τὴν ἰσχὺν ἀποβάλλουσι, καὶ παντελῶς ἀσθενῆ γίνεται. Ποῖ παρεπλάγχθην) πάλιν καλασᾶσα τῆς μανίας καὶ ἔμφρων γενομένη, αἰσθάνεται ἑαυτὴν παρεληρηκυῖαν, καὶ μανιωδῶς φθεγγομένην. τὸ γὰρ τοῦ ἔρωτος ἐνδιδόμενον τῇ ὀδύνῃ τῶν λόγων, καὶ ἐρεθιζόμενον ὥσπερ εἰς θέαν τῶν ἐπιθυμουμένων τῇ λεπτολογίᾳ πρὸς ἐκφορὰν ἐξήγαγε, καὶ πάλιν εἰς ἔννοιαν καθισταμένη τῶν ῥηθέντων ἐντρέπεται, καὶ ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσιν αἰδεῖται. Τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι) τὸ γὰρ ἀπὸ τῆς μανίας ὀρθοῦσθαι τὴν γνώμην ὀδυνηρὸν λυπηρόν, ἐπὶ τοῖς ἐν τῇ μανίᾳ ῥηθεῖσιν, ὡς ἐν τῷ καθεστῶτι δίκας περὶ αἰδέσεως διδόναι. 248. Τὸ δὲ μαινόμενον) αὐτὸ δὲ τὸ μανιῶδες κακόν ἐστιν, ὅτι ἃ μὴ βούλεται φθέγγεται. κρεῖττον δὲ καὶ ὑπερέχει τοῦ μετὰ συνειδήσεως ἀπολέσθαι. οὔτε γὰρ τῶν ἁμαρτημάτων ἐν τῇ μανίᾳ αἰσθάνεται, οὔτε τοῦ θανάτου τὴν ἀλγηδόνα λογίζεται τῶν τοῦ βίου πρακτῶν ἕνεκα. Ἄλλως, τὸ δὲ μαινόμενον, ἀντὶ τοῦ κακὸν μὲν τὸ μαίνεσθαι, ἀλλὰ κρατεῖ, τουτέστι κρεῖττόν ἐστι καὶ ὑπερέχει τοῦ μετὰ συνειδήσεως ἀποθανεῖν, ὡς [illegible] τις λέγοι λυσιτελές ἐστι μὴ γινώσκοντα ἀπολέσθαι, ὡς κρείττονος ὄντος τοῦ τοιούτου βίου.

* Λιμνᾶτις ἡ Ἄρτεμις) Ita corrigo pro λιμνᾶτις ὁ δρομαῖος, Vide Pauſan.

† Theogon. v. 413.

ANNOTATIONES.

V. 222. Ἐπίλογχον ἔχουσ᾽ ἐν χειρὶ βέλος) Γαισὸν δηλοῖ, ὅ ἐστιν ὁλοσίδηρον ἀκόντιον. *Latinè*, Venabulum, Sariſſa, Gæſus & Gæſum dicitur. *Seneca* Hippolyt. v. 395. *Haſtile vibret Dextra Theſſalicum manus.* Hinc putes expreſſum: Θεσσαλὸν ὄρπακα, *Haſtile Theſſalicum.* Et iterum, *Et rigida molli Gæſa jaculari manu.* Vid. *Hercul.* Fur. v. 1003. Quòd verò *Theſſalicum* Jaculum nondum *Hippolyti* ætate fuerit, id gratis dictum à *Criticis*; & quòd *Scholiaſtes* tradit de altero *Anachroniſmo* circa *Venetos* equos infra ad v. 231. Eſt merum *Grammaticorum* inſomnium; *Venetorum* enim Nomen antiquius, unde *Homerus* Iliad. β. v. 852. Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων. Vide *Strabon.* l. 5. Quare nimium à *Criticis* deceptus eſt *Gerard. Joh Voſſius* Inſtitut. Poet. l. 1. c. 3. ubi hæc *Euripidi* vitio vertit. Cùm etiamſi vera notâſſet, per *Prolepſin* potuit *Euripidis* honor ſalvari. *Joſua Barnes.*

V. 228. Δέσποινα δίας Ἄρτεμι λίμνας) Vid. ſupra ad v. 148. Et tamen *Scholiaſtes* ait Λίμνην hic eſſe proprium nomen loci, ubi Schola equeſtris erat, quem tu videſis. Vid. Not. ad *Schol.*

V. 229. Καὶ γυμνασίων τῶν ἱπποκρότων) *Hippodromum* notat, quem frequentâſſe par eſt *Hippolytum*, juvenem Venationi & Equis deditum. De *Hippodromis* autem vid. quæ Nos ad *Helenæ* v. 209. & aliàs. Item *Scholiaſten.*

V. 231. Πώλους Ἐνέτας) Equos Venetos. *Veneti* ab *Henetis* oriundi ex *Paphlagoniâ*, qui pernicibus utebantur equis. Vide quid Nos ſuprà ad v. 222. Eſt & *Venetus* color; ſed nihil hic facit.

Τρο. Κρύπτε·

Τρο. Κρύπτω· τὸ δ' ἐμὸν πότε δὴ θάνατος
Σῶμα καλύψει;
" Πολλὰ διδάσκει γάρ μ' ὁ πολὺς βίος.
" Χρῆν γὰρ μετρίας εἰς ἀλλήλους
" Φιλίας θνητοὺς ἀνακίρνασθαι,
" Καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς,
" Εὔλυτα δ' εἶναι στέργηθρα φρενῶν,
" Ἀπό τ' ὤσασθαι, καὶ ξυντεῖναι.
" Τὸ δ' ὑπὲρ δισσῶν μίαν ὠδίνειν
" Ψυχὰν, χαλεπὸν βάρος, ὡς κἀγὼ
" Τῆσδ' ὑπεραλγῶ.
" Βιότου δ' ἀτρεκεῖς ἐπιτηδεύσεις
" Φασὶ σφάλλειν πλέον ἢ τέρπειν,
" Τῇ θ' ὑγιείᾳ μᾶλλον πολεμεῖν.
" Οὕτω τὸ λίαν γ' ἧσσον ἐπαινῶ
" Τοῦ μηδὲν ἄγαν·
" Καὶ ξυμφήσουσι σοφοί μοι.

Nut. Tego: meum verò quandonam mors
Corpus teget?
" Multa me docet vita longa.
" Oportebat enim mediocres inter ſe mutuò
" Mortales miſcere, *jungere & contrahere* amicitias,
" Et non uſque ad extremam medullam animæ *penetrare*,
" Et amores animorum facilè ſolvi poſſe,
" Et expelli, & intendi, *minui, & augeri*.
" Sed affligari pro duabus unam
" Animam, grave onus *eſt*. Sicut etiam ego
" Pro illâ doleo.
" Accurata verò vitæ ſtudia
" Plus aiunt nocere, quàm delectare,
" Et pugnare magis cum ſanitate.
" Sic id quod nimium eſt, minus laudo
" Quàm illud, Ne quid nimis:
" Et aſſentientur mihi ſapientes.

Κρύπτω τὸ δ' ἐμὸν) ἐγὼ μὲν φησι τὴν σὴν κεφαλὴν ἀσθενῆ οὖσαν τοῖς εἰρημένοις κρύπτω καὶ σκεπάζω, πότε δὲ καὶ τὸ ἐμὸν σῶμα ἀσθενῶς ἔχον, πρὸς βίον, ὁ θάνατος καλύψει. Χρῆν γὰρ μετρίας) ἔδει φησὶ τοὺς ἀνθρώπους μεμετρημένως φιλεῖν, ὡς μὴ εἰς ἄκρον ἐξικνεῖσθαι τοῦ στέργειν. Ἄλλως. τὸ εὐκόλως ἐκβάλλειν τὰ τῆς ὀρέξεως φίλτρα, καὶ πάλιν αὔξειν, ὥστε ποτὲ μὲν ἐλαττοῦν, ποτὲ δὲ αὔξειν τὰ τῆς ψυχῆς φίλτρα. οἱ γὰρ ἄγαν στέργοντες δυσχερῶς κάμνουσι, ὑπέρ τε τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καὶ τῆς τῶν φίλων φροντίζοντες. ἐχρῆν οὖν φησι τοὺς ἀνθρώπους συμμέτρως ἀλλήλους φιλεῖν, καὶ μὴ εἰς ἄκρον, ὥστε καὶ σῶμα κατατήκειν, καὶ μὴ δύνασθαι λύεσθαι τὴν φιλίαν. 255. Μυελὸν ψυχῆς) οὐ γὰρ μόνη ἡ σοφία διδάσκει, ἀλλὰ καὶ ὁ πολὺς καὶ μακρὸς χρόνος, καὶ ἡ πολυπειρία, τὸν ἐσώτατον τόπον. τροπικῶς δὲ εἶπεν, ὡς ἐπὶ σώματος καὶ ὀστέου τὸ βάθος τῆς ψυχῆς. παραινεῖ δὲ μὴ πρὸς ἄκρον ποιεῖσθαι τὰς φιλίας, ἵνα καὶ πρὸς ἀπόστασιν εὐλύτως ἔχωμεν. Στέργηθρα) τὰς φιλίας, τὰς ἀγάπας. 261. Βιότου) τὰ δὲ τῶν κατὰ τὸν βίον τι πραγμάτων ἀκριβῶς ἐπιτηδεύειν, οὐκ ἀσφαλές. ἀντὶ τοῦ ἐπιτηδεύων τις πρᾶγμα ποιεῖν ὑπεράγαν, πάντως ἐπιλήψιμόν τι ἐν αὐτῷ εὑρίσκεται. ἐπιτηδεύσεις δέ φησι τὰς μελέτας, τὰς τῇ ὑπερβολῇ τῆς σπουδαιότητος ἀτρεκεῖς. καθόλου δὲ τὰς ἀληθεῖς, καὶ εἰς ἄκρον ἐκβαινούσας τῆς ἀληθείας μελέτας, ἐπιτηδεύσεις, ὥς φασιν οἱ σοφοί, ὡς μὴ μόνον σφάλλειν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑγείαν ἐμποδίζειν εὑρίσκεσθαι. ὡς εἴ τις ἐπιμελῶς ἀδιαλείπτως χρῷτο τῷ λόγῳ, ὡς κατὰ μηδὲν ὑστερεῖν, οὗτος εἰς ἄλλο τι ἐκπίπτει τοῦ λόγου, καὶ εἰς τι μανιῶδες, καὶ τὸ σῶμα εἰς νόσον μεταπίπτειν ποιεῖ. Οὕτω τὸ λίαν ἧσσον) ἀντὶ τοῦ, οὐδ' ὅλως οὕτω τὸ λίαν ἐπιτηδεύειν ἐπαινῶ, ὡς τὸ μηδὲν ἄγαν, τουτέστι τὸ μὴ λίαν ἐπιτηδεύειν, καὶ συγκατατιθέασι μοι πάντες οἱ σοφοί. Ἄλλως. οὕτω τὸ λίαν ἔλαττον ἐπαινῶ, τοῦ μηδὲν ἄγαν καὶ μεμετρημένου, καὶ μάρτυρες ἔσονται οἱ σοφοί, ὥστε ἕνα τῶν ζ' σοφῶν εἶναι ἀπόφθεγμα τὸ μηδὲν ἄγαν, ὅπερ Χίλωνι ἀνατιθέασιν, οἱ δὲ Κριτίᾳ καὶ Πινδάρῳ. οἱ δὲ Σωδάμῳ, ὡς τὸ ἐν Τεγέᾳ ἐπίγραμμα δηλοῖ, Ταῦτ' ἔλεξε Σώδαμος Ἐπηράτου, ὅς μ' ἀνέθηκε, Μηδὲν ἄγαν, καιρῷ πάντα πρόσεστι καλά. ὁ Θεόφραστος, ὡς τὰ Σισύφου λεγόμενα καὶ Πιτθέως, οἷον μηδὲν ἄγαν, μηδὲ δίκην δικάσῃς.

ANNOTATIONES.

V. 252. Πολλὰ διδάσκει γάρ μ' ὁ πολὺς βίος) Huc refer illud *Solonis*, Αἰεὶ γηράσκω πολλὰ διδασκόμενος.
V. 264. Οὕτω τὸ λίαν &c.) Simile illud Τὸ γὰρ Μηδὲν ἄγαν, ἄγαν μοι φίλον. Vel ut *Alphæus Mitylenæus*, Antholog. l. 1. c. 12. Τὸ μηδὲν γὰρ ἄγαν, ἄγαν με τέρπει. Vide de hoc loco *Eraſmi* Adagiorum Chiliad. 1. Centur. 6. Adag. 96. *Nequid. Nimis. Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

CHorus Nutricem *rogat de causâ* Phædræ *ægritudinis: Quæ nihil omninò ſe poſſe elicere affirmat; ſed nè nunc inquirere deſtituram. Heram ergò denuò aggreditur; ut Morbi cauſam ex Dominæ confeſſione exploratam habeat. Illius demùm ex verbis vix tandem divinando colligit, illam* Hippolyti *amore perire.* Phædra Choro *&* Nutrici *exponit ſuum conſilium, quo morte voluntariâ inhoneſtum & inceſtum hunc Amorem ſeu fugere, ſeu vindicare ſtatuerat. Contrà* Nutrix *illam à tam atroci propoſito avertere conatur, pollicita inſuper ſe Remedia adhibituram. Hæc nihilominùs obſtinatè in priore manet ſententiâ. Hinc* Chorus *irati* Cupidinis *ſævitiam deprecatur; ſimúlque* Iölæ, Semelæque *exemplis oſtendit, quàm diræ clades ex immodicis Amoribus aliquandò oriantur.*

ΧΟΡΟΣ, ΤΡΟΦΟΣ, ΦΑΙΔΡΑ.

Ἰαμβοί.

Χο. ΓΥναι γεραιὰ, βασιλίδος πιστὴ τροφὲ
Φαίδρας, ὁρῶμεν τάσδε δυστήνους τύχας·
Ἄσημα δ' ἡμῖν, ἥτις ἐστὶν ἡ νόσος.
Σοῦ δ' ἂν πυθέσθαι καὶ κλύειν βουλοίμεθ' ἄν.

Chorus.

MUlier vetula, fidelis nutrix reginæ
Phædræ, videmus miſeras iſtas calamitates:
Obſcurum verò nobis *eſt*, quiſnam ſit hic *dominæ* morbus.
Ex te igitur ſciſcitari, & audire vellemus.

Γύναι γεραιὰ) διὰ τοῦτο ἔδειξεν, ὅτι ἀφορμὰς θαρρήσουσα τὰ κατὰ τὴν Φαίδραν, γυναῖκα αὐτὴν ὑποκαλοῦσα. γυναιξὶ γὰρ μᾶλλον αἱ γυναῖκες θαρρῶσι τὰ καθ' ἑαυτάς, ἄλλως τε καὶ γεραιὰν καὶ πιστὴν τροφόν. 269. Ἄσημα δὲ) ἀντὶ τοῦ ἄγνωστα. οὕτω δ' εἰώθασι χρῆσθαι Ἀττικοί, ὡς καὶ Θουκυδίδης, ἀδύνατα ἦν, ἀντὶ τοῦ ἀδύνατον.

Τρ. Οὐκ οἶδ' ἐλέγχουσ'· οὐ γὰρ ἐννέπειν θέλει.
Χο. Οὐδ' ἥτις ἀρχὴ τῶνδε πημάτων ἔφυ;
Τρ. Εἰς ταυτὸν ἥκεις· πάντα γὰρ σιγᾷ τάδε.
Χο. Ὡς ἀσθενεῖ τε καὶ κατέξανται δέμας.
Τρ. Πῶς δ' οὐ, τριταίαν γ' οὖσ' ἄσιτος ἡμέραν;
Χο. Πότερον ὑπ' ἄτης, ἢ θανεῖν πειρωμένη;
Τρ. Θανεῖν· ἀσιτεῖ δ' εἰς ἀπόστασιν βίου.
Χο. Θαυμαστὸν εἶπας; εἰ τάδ' ἐξαρκεῖ πόσει.
Τρ. Κρύπτει γὰρ ἥδε πῆμα, κοὔ φησιν νοσεῖν.
Χο. Ὁ δ' εἰς πρόσωπον οὐ τεκμαίρεται βλέπων;
Τρ. Ἔκδημος ὢν γὰρ τῆσδε τυγχάνει χθονός.
Χο. Σὺ δ' οὐκ ἀνάγκην προσφέρεις, πειρωμένη
Νόσον πυθέσθαι τῆσδε, καὶ πλάνον φρενῶν;
Τρ. Εἰς πάντ' ἀφῖγμαι, κοὐδὲν εἴργασμαι πλέον.
Οὐ μὴν ἀνήσω γ' οὐδὲ νῦν προθυμίας·
Ὡς ἂν παροῦσα καὶ σύ μοι ξυμμαρτυρῇς,
Οἵα πέφυκα δυστυχοῦσι δεσπόταις.
Ἀλλ', ὦ φίλη παῖ, τῶν πάροιθε μὲν λόγων
Λαθώμεθ' ἄμφω, καὶ σύ θ' ἡδίων γενοῦ,
Στυγνὴν ὀφρὺν λύσασα, καὶ γνώμης ὁδόν.
Ἐγώ θ', ὅπῃ σοι μὴ καλῶς τόθ' εἱπόμην,
Μεθεῖσ', ἐπ' ἄλλον εἶμι βελτίω λόγον.
Κεἰ μὲν νοσεῖς τι τῶν ἀπορρήτων κακῶν,
Γυναῖκες αἵδε συγκαθιστάναι νόσον.
Εἰ δ' ἔκφορός σοι συμφορὰ πρὸς ἄρσενας,
Λέγ', ὡς ἰατροῖς πρᾶγμα μηνυθῇ τόδε.
Εἶεν· τί σιγᾷς; οὐκ ἐχρῆν σιγᾶν, τέκνον,
Ἀλλ' ἤ μ' ἐλέγχειν, ἤν τι μὴ καλῶς λέγω,
Ἢ τοῖσιν εὖ λεχθεῖσι συγχωρεῖν λόγοις.
Φθέγξαι τι· δεῦρ' ἄθρησον. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Γυναῖκες, ἄλλως τούσδε μοχθοῦμεν πόνους,
Ἴσον δ' ἄπεσμεν τοῦ πρίν· οὔτε γὰρ τότε
Λόγοις ἐθέλγεθ' ἥδε, νῦν τ' οὐ πείθεται.
Ἀλλ' ἴσθι μέντοι, πρὸς τάδ' αὐθαδεστέρα
Γίγνου θαλάσσης, εἰ θανῇ, προδοῦσα σοὺς
Παῖδας, πατρῴων μὴ μεθέξοντας δόμων·
Μὰ τὴν ἄνασσαν ἱππίαν Ἀμαζόνα,

Nut. Haud ſcio certò; neque enim vult dicere.
Cho. Neque quæ ſit cauſa horum malorum?
Nut. Eodem redis. Nam reticet hæc omnia.
Ch. Quàm eſt ægrota, & contabuit corpore!
Nut. Quidni *contabeſceret*, quæ tertiũ jã diem impaſta manet?
Ch. Utrum ab Ate *vexata*, an mori nitens?
Nut. Mori *nitens*, abſtinet enim à cibo ad deceſſ. è vita, *i.e. ut mor.*
Cho. *Rem* miram dixiſti, ſi hæc placeant marito.
Nut. Occultat enim hæc malum, & dicit ſe non ægrotare.
Cho. Ille verò in *ejus* faciem intuens non conjicit *morbum*?
Nut. *Minimè*; peregrè enim eſt, procul ab hoc agro.
Cho. Tu vero nullam vim adhibes, conans
Cognoſcere morbum hujus, & errorem mentis?
Nut. Omnia tentavi, & nihil plus effeci.
Tamen non remittam etiam nunc de meo ſtudio:
Ut præſens tu quoque poſſis teſtis eſſe,
Qualis fuerim erga dominos calamitate afflictos.
Sed, ô filia *Phædra*, priorem quidem ſermonem
Obliviſcamur ambæ, & tu placatior fias,
Solvens triſte ſupercilium, & *aſperam* conſilii viam.
Egóque, ſi quid tibi non rectè tunc obſecuta ſum,
Mutata, ad alium veniam meliorem ſermonem.
Atque ſi quo laboras occulto, *nec aliis declarando* malo,
Mulieres iſtæ *adſunt* ad ſedandum morbum:
Si verò tibi calamitas *edita* ad mares efferenda, *viriſq; declaranda*,
Dic, ut medicis indicetur hæc res.
Eſto, quid taces? non oportet te tacere, filia,
Sed aut me reprehendere, ſi quid non rectè dico,
Aut bene dictis obtemperare verbis.
Loquere, quid? huc ſpecta. ô me miſeram.
Mulieres, fruſtrà inſumimus hos labores,
Abſumus a à *propoſito* tam procul quàm prius; neque enim tunc
Verbis demulcebatur hæc, neque nunc obtemperat.
Sed ſcias tamen (quamobrem pertinacior
Sis mari) ſi moriaris, proditis tuis
Liberis, *eos* paternæ non fore participes domûs,
Non per reginam equeſtrem Amazonem,

Οὐκ οἶδ' ἐλέγχουσα) ἐρωτῶσα, ἐρευνῶσα, ἀνακρίνουσα, ὅτις ἐστὶν ἡ ὑποβολή. τὸ γὰρ ἐπίμονον ἐρώτημα ἔλεγχον ὀνόμασεν. Εἰς ταυτὸν) ἐὰν μὲν ἥκῃς γὰρ πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐστὶν ὁ λόγος, ὃ ἐστιν εἰς ταυτὸν ἥκει ἡ ἀρχὴ τῷ τέλει, ὥσπερ οὐχ ὁμολογεῖ, οὕτως οὐδὲ τὴν ἀρχήν. εἰ δὲ ἥκεις πρὸς τὸν χορὸν· ἐμοὶ εἰς ταυτὸν τῆς ἀγνοίας ἥκεις, ἢ εἰς ταυτό μοι ἀγνοίας ἥκεις. πάντα γὰρ σιγᾷ, ὃ ἐστιν οὐκ ἀποκρίνεται, οὔτε πρὸς ἀρχὴν, οὔτε πρὸς τέλος. Τὸ δ' ἀσθενεῖ τε καὶ κατέξανται δέμας.) ἀντὶ τοῦ κατατήκει τὸ σῶμα. πῶς δὲ οὐκ ὤφειλε κατατετηκέναι τριταίαν οὖσαν, ὅτι τρίτην ἡμέραν ἔχουσα ἄγευστος. Ἀλλ', ὦ φίλη παῖ) ἀπέτεινε τὸν λόγον πάλιν πρὸς τὴν Φαίδραν, ἄλλο ἦθος μετιοῦσα νουθεσίας. τὸ γὰρ παραινέσει πείθειν βέλτιον, ἢ ἐπαχθέσι ῥήμασιν εἰπεῖν τὴν πρόφασιν, ἄγε, ὦ φίλη παῖ, ἀμφοτέραι ὅπως ἐπιλαθώμεθα τῶν προειρημένων, καὶ σύγε ἡδίων καὶ πρᾳοτέρα γένου, εἰ δόξει τὴν παραίνεσιν, ἐγώ τε ὅπου ἔδοξα τὸ πρὶν ἐπαχθής τις εἶναι ἕως τούτου τοῦ μέρους ἀποστᾶσα, ἐπ' ἄλλην ἔρχομαι κρείττονα νουθεσίαν. Στυγνὴν ὀφρὺν) τὴν στυγνὴν τῆς ἀφροσύνης, ὅτε οὐ καλῶς ἠκολούθουν σοι τῇ ἀσθενούσῃ, ἀποστᾶσα ἀπὸ τούτου ἐπὶ νουθεσίαν ἑτέραν μετέρχομαι, τουτέστι τὴν στυγνότητα τοῦ προσώπου ἄφελε, καὶ τῆς χαλεπῆς γνώμης ἑαυτὴν παῦσαι. Ἄλλως. Ἐγώ θ' ὅπη) εἴ τι φησὶ πρότερον ἐλύπει σε τῷ συνεχεῖ τῆς ἐρωτήσεως, παύω ἐπὶ τὸ κολακεῦόν σε τρέπομαι. 294. Γυναῖκες αἵδε) συμπράξουσι, συνεργήσουσι. γυναῖκες γὰρ ἴσασι ἐν ταῖς τοιαύταις συμβάλλονται νόσοις, αἱ μὲν συνεργαθεῖσαι, αἱ δὲ προσεθισθεῖσαι πείσονται. καὶ γὰρ συνεπίβατον ἄγαν εἰς τὰ τοιαῦτα τὸ τῶν γυναικῶν φῦλον. ἔοικε δὲ λέγειν ἑταίρας ἢ τοιοῦτον. συνδιοικήσουσιν ἕν, ἀποκαταστήσουσιν, θεραπεύσουσι τὴν μοιχείαν. Εἰ δ' ἔκφορός σοι) ἀντὶ τοῦ ἐξελεγχθῆναι καὶ ῥηθῆναι δυναμένη. τουτέστιν εἰ δὲ δύνανται καὶ ἄρσενες ἀκοῦσαι τὰς συμφοράς. Δεῦρ' ἄθρησον) δεῦρο εἰς ἐμὲ βλέψον, ἵνα κἂν διὰ τῆς ὄψεως αἰσθηθῇς με, εἶτα ὡς ἐκείνης μὴ ἐνατενιζούσης, μηδὲ προσνευούσης τῇ ἀσθενούσῃ φησὶ πρὸς τὸν χορὸν, μάτην, ὦ γυναῖκες, μοχθοῦμεν, πείθειν ταύτην πειρώμεναι ἢ ὅπως. εἰς δὲ τὸ πείθειν ὁμοίως ἀπέστημεν τοῖς πρὶν ῥήμασιν. ὥσπερ γὰρ δι' ἐκείνων οὐδὲν ἠνύσαμεν, οὕτως οὐδὲ διὰ τούτων. Ἀλλ' ἴσθι μέν τοι) λοιπὸν ἀπογνοῦσα τὴν κολακείαν κινητικοῖς αὐτὴν λόγοις ἐρεθίζει, φάσκουσα ὅτι ἐὰν θανῇ, μὴ ἀξιώσουσι λόγου τὸν σὸν ἄνδρα προδοῦσα τοὺς σοὺς παῖδας. ἐκβληθήσονται γὰρ τοῦ οἴκου, λοιπὸν πάλιν ἀναπληρώσασα τὸν λόγον διὰ μέσου φησὶ, πρὸς τὰ δ' αὐθαδεστέρα γενοῦ θαλάσσης. Ἄλλως) γίνωσκε προδιδοῦσα τοὺς σοὺς παῖδας, εἰ θανῇ. 307. Μὰ τὴν ἄνασσαν) ἰστέον ὅτι ἀδίκως ὀμνύομεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, οὐ σημαίνειν αὐτοὺς βουλόμενοι, ἀλλ' ἐπιπορευόμενοι, ἢ πρὸς

ANNOTATIONES.

V. 276. Πότερον ὑπ' ἄτης) *P. Victorius* Variar. Lection. l. 13. c. 17. ἄσης legit, quod faſtidium ſonat, & huic *Canterus* aſſentit. *Antonius* autem *Muretus* Variar. Lection. l. 10. c. 12. licet huic conjecturæ faveat, ob quantitatem τῦ ἄσης, cujus prior ſyllaba brevis eſt, legit Πότερον ἄσης ὕπ', ἢ θανεῖν πειρωμένη. *Hemſio-Scaligerianus* Codex legit ἄσης majori quidem audaciâ. *Joſua Barnes.*

290. Ὀφρὺν) *Iambus* & hic; vid. *Phœniſſ.* v. 19. γνώμης ὁδὸν, Vid. idem infra ad v. 391.

V. 302. Ἴσον δ' ἄπεσμεν τοῦ πρὶν) Ita lego τοῦ pro τῷ, præeunte *Scaligero* & ſenſu agmen ducente.

V. 305. Γίγνε) aliàs γενοῦ *Schol.*

πλείονα

πλείονα ἐρεθισμὸν κατ' ἐκείνης ὤμνυσιν, ἢ ἐπεὶ οἴδασιν ὡς εἰρωνευόμενοι κατὰ τῶν ἐχθρῶν ὀμνύουσι. ὡς ἡ Σοφοκλῆς ἐν Μυκηναῖς. Μὰ τὴν ἐκείνου δειλίαν, ἣ βόσκεται, Θῆλυς μὲν αὐτὸς, ἄρρενας δ' ἐχθροὺς ἔχων. νόθον δὲ φρονοῦντα, μηδὲ φιλοσοφίαν ἤσκει, ὅπερ ἐστὶν ἐλευθέριον.

Ἣ σοῖς τέκνοισι δεσπότην ἐγείνατο
Νόθον, φρονοῦντα γνήσι', οἶσθά νιν καλῶς,
Ἱππόλυτον. Φ. οἴμοι. Τ. θιγγάνει σέθεν τόδε;
Φα. Ἀπώλεσάς με, μαῖα, καί σε πρὸς θεῶν
Τοῦδ' ἀνδρὸς αὖθις λίσσομαι σιγᾶν πέρι.
Τρ. Ὁρᾷς; φρονεῖς μὲν εὖ· φρονοῦσα δ' οὐ θέλεις
Παῖδάς τ' ὀνῆσαι, καὶ σὸν ἐκσῶσαι βίον.
Φα. Φιλῶ τέκν'· ἄλλῃ δ' ἐν τύχῃ χειμάζομαι.
Τρ. Ἁγνὰς μὲν, ὦ παῖ, χεῖρας αἵματος φέρεις;
Φα. Χεῖρες μὲν ἁγναὶ, φρὴν δ' ἔχει μίασμά τι.
Τρ. Μῶν ἐξ ἐπακτοῦ πημονῆς ἐχθρῶν τινος;
Φα. Φίλος μ' ἀπόλλυσ' οὐχ ἑκοῦσαν οὐχ ἑκών.
Τρ. Θησεύς τιν' ἡμάρτηκεν εἰς σ' ἁμαρτίαν;
Φα. Μὴ δρῶσ' ἔγωγ' ἐκεῖνον ὀφθείην κακῶς.
Τρ. Τί γὰρ τὸ δεινὸν τοῦθ', ὅ σ' ἐξαίρει θανεῖν;
Φα. Ἔα μ' ἁμαρτεῖν· οὐ γὰρ εἰς σ' ἁμαρτάνω.
Τρ. Οὐ δῆθ' ἑκοῦσά γ'· ἐν δὲ σοὶ λελείψομαι.
Φα. Τί δρᾷς; βιάζῃ χειρὸς ἐξαρτωμένη;
Τρ. Καὶ σῶν γε γονάτων, οὐ μεθήσομαί ποτε.
Φα. Κάκ', ὦ τάλαινα, σοὶ, τάδ', εἰ πεύσῃ, κακά.
Τρ. Μεῖζον γὰρ, ἢ σοῦ μὴ τυχεῖν, τί μοι κακόν;
Φα. Ὀλῇ· τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἐμοὶ τιμὴν φέρει.
Τρ. Κἄπειτα κρύπτεις, χρήσθ' ἱκνουμένης ἐμοῦ;
Φα. Ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν ἐσθλὰ μηχανώμεθα.
Τρ. Οὐκοῦν λέγουσα, τιμιωτέρα φανῇ.
Φα. Ἄπελθε πρὸς θεῶν, δεξιᾶς τ' ἐμῆς μέθες.
Τρ. Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι δῶρον οὐ δίδως, ὃ χρῆν.
Φα. Δώσω, σέβας γὰρ χειρὸς αἰδοῦμαι τὸ σόν.
Τρ. Σιγῷμ' ἂν ἤδη· σὸς γὰρ οὑντεῦθεν λόγος.
Φα. Ὦ τλῆμον, οἷον, μῆτερ, ἠράσθης ἔρον;
Τρ. Ὃν ἔσχε ταύρου, τέκνον, ἢ τί φῂς τόδε;
Φα. Σύ τ', ὦ τάλαιν' ὅμαιμε, Διονύσου δάμαρ.
Τρ. Τέκνον, τί πάσχεις; συγγόνους κακορροθεῖς;

Quæ tuis liberis dominum procreavit
Spurium, ſapientem liberalia, probe ipſum noſti
Hippolytum. *P.* Heu me. *N.* Tangit te hoc?
Phæ. Perdidiſti me, nutrix; téque per Deos
Oro, ut de hoc viro taceas in poſterum.
Nut. Vides? rectè quidem ſapis, prudens verò non vis
Filiiſque prodeſſe, & tuam ſervare vitam.
Phæ. Amo liberos: ſed aliâ tempeſtate jactor.
Nut. O filia, puras quidem manus habes à ſanguine?
P. Manus quidē ſunt puræ ſed mēs piaculū quoddā habet, *eſt polluta.*
Nut. Num ex aliunde-oblato malo inimici alicujus?
Phæ. Amicus me perdit non volentem non volens.
Nut. An Theſeus aliquod peccatum in te peccavit?
Phæ. Utinam ego nunquam illum læſiſſe videar!
Nut. Quæ eſt igitur illa magna res quæ te cogit mori?
Phæ. Sine me peccare, nec enim in te pecco.
Nut. Haud profectò volens *ſinam*, ſed in te deficiam.
Phæ. Quid agis? Vimne facis, pendens ex manu?
Nut. Et tua genua non dimittam unquam.
Phæ. Si audies hæc mala, ô miſera, audies tibi mala.
Nut. An verò mihi majus malum accidere poteſt, quàm te privari?
Phæ. Peribis. Res tamen iſta mihi gloriam afferet.
Nut. Et deinde *rem tam glorioſam* occultas, bona petente me?
Phæ. Ex honeſtis enim turpia molimur.
Nut. Ergo ſi dixeris *hæc*, honoratior videberis.
Phæ. Abi per Deos, & dimitte meam dextram.
Nut. Nequaquā: ſiquidem non das mihi donum, quod oportebat.
Phæ. Dabo; nam revereor tuam venerandam manum.
Nut. Tacebo jam; jam enim tuum eſt loqui.
Phæ. O miſera, qualem mater amâſti amorem!
Nut. Quo amavit taurum, filia, aut cur hoc dicis?
Phæ. Et tu miſera ſoror, Bacchi conjunx.
Nut. O filia, quid accidit tibi? cognatis maledicis?

Οἶσθά νιν καλῶς) τοῦτο προσέθηκε, πρὸς πλείονα γὰρ ὀδύνην αὐτὴν ἐκίνησεν, οὐκ ἀμφίβολον αὐτῇ τὴν γνῶσιν τούτου εἶναι λέγουσα. Θιγγάνει δὲ σέθεν τόδε, ὅ ἐστι καθάπτεται (οὐ φησι τῆς ψυχῆς, ἀλλ' ἢ λόγῳ μόνον εἰρημένον τοῦτο τὸ περὶ ὀργανίας τῶν παίδων, οἶμαι ὅτι τοῦτον οὐκ ἐφόνευσας, διὰ τὸ εἰρηκέναι. ἄλλῃ δ' ἐν τύχῃ χειμάζομαι. μῶν ἐξ ἐπακτοῦ διὰ φαρμακείας γεγενημένην. ἐπακτὸν γὰρ πημονὴ, ἔξωθεν ἐπηγμένη μαγγανεία διὰ τῶν ἐχθρῶν. μή τις σοι φησι τῶν ἐχθρῶν ἐπάγει τι λύπης ἄξιον, ἀρα τινὸς ἔχθραν μηχανησαμένης σου. εἰώθασιν οἱ ἐχθροὶ ἐπάγειν τινῶν δαιμόνων πονηρῶν ἐπὶ τὰς οἰκίας. ἢ οὕτως, μή τις σε τῶν ἐχθρῶν ἐφάρμαξε. λέγει δὲ διὰ τὸ εἰρηκέναι, φρὴν δ' ἔχει μίασμά τι, φίλος μ' ἀπόλλυσιν. ἐπειδὴ εἶπεν φίλος λέγει, μή τι ἄρα ὁ Θησεὺς εἰς σέ τι ἥμαρτεν. τὸ μὲν οὐ ἥμαρτεν, πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἐχθροῦ τινος. τὸ δὲ οὐχ ἑκὼν, ἐπεὶ οὐκ ἐκ προνοίας αὐτῷ ἦν ὁ ἔρως. Ἐξαρτωμένη) ἐξαρτηθήσομαι σου τῇ ἱκεσίᾳ, ἢ ἐν σοὶ τὸν βίον λείψω, εἰ μὴ ἄρα φησὶ μετά τινος ἀνάγκης οὐ συγχωρήσω, ἀλλ' ἀπολύσομαι. Κάκ' ὦ τάλαινά σοι) ἤτοι πρὸς ἀνάστασιν τοῦ πυθέσθαι, ἐπάγει δ' ἄπειρον τὸ κακὸν καὶ ἐν δεινόν. εἰ πεύσῃ τὰ σεσιωπημένα κακά.

329. Ὀλῇ) ἀπολῇ φησιν, εἰ ἀναγκάσεις με λέγειν. ἐμοὶ δὲ τὸ σιωπᾶν τιμὴν φέρει, καθὸ οὐκ ἐκφορος εἰς πολλοὺς ἡ νόσος, ἀλλὰ συγκαταθάψω ἐμαυτῇ τὸ τῆς σωφροσύνης ὄνομα, μείνασα ἐν σωφροσύνῃ τελευτᾶν. ἢ οὕτως. ἐὰν μή μοι εἴπῃς, ἀποθανῇ. τοῦ δὲ στερηθῆναί σου, μεῖζον οὐκ ἔστι μοι κακόν. εἶτα φησιν. ἀπολοῦμαι. τὸ δὲ ἀπολέσθαι με τιμήν μοι φέρει. ἡ δὲ γραῦς μὴ νοήσασα τὸ πρᾶγμα, φησί· εἰ τιμήν σοι φέρει τὸ πρᾶγμα, διὰ τί μὴ λέγεις, κρύπτεις χρηστά; ἂν μὴ ἡ στίξις εἰς τὸ χρηστὰ, ἐστὶν ὁ λόγος, κρύπτεις τὰ καλὰ ἐμοῦ παρακαλούσης σε λέγειν αὐτά. ὅ ἐστιν ἐμοὶ τὰ τιμῆς σοι αἴτια ἐσόμενα οὐκ ἀξιοῖς ἀνακοινώσασθαι, κρύπτεις μοι ἐμοῦ χρηστὰ ἱκετευούσης, καὶ χρήσιμος ἀξιούσης ἀνακοινοῦσθαί μοι. Ἐκ τῶν γὰρ) εἰκότως κρύπτω, φησι, διὰ τῶν ἐσθλῶν δηλαδὴ τῆς ἐγκρατείας εἰς αἰσχρὰ μεταβαίνειν, ὅ ἐστι φεύγουσα ἀπειλεῖς με λέγειν. μέλλω γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἐσθλῶν ἀναλόγως ὁμολογῆσαι ἐμαυτήν, ἐὰν μὲν τοι ἡ λέγουσα ἡ γραῦς, χρηστά με ἀναγκάζουσα σε λέγειν κρύπτεις με, ἀναλόγως ἀποφήσομαι ἐπεὶ ἐκ γὰρ τῶν ἀγαθῶν τούτων ὧν λέγεις, ὅ ἐστι φανερῶσαι τὸ πάθος, ἐγὼ εἰς αἰσχρὸν ποιοῦμαι φήμην, ἢ καὶ πορνεύειν ἀναγκασθήσομαι. ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν, ὅ ἐστι, πειρῶμαι γὰρ ἀπὸ πορνείας ἐκφυγεῖν, εἰς σωφροσύνην δὲ παιδεῦσαι, διὸ ἐν σιωπῇ βούλομαι ἀποθανεῖν καὶ ἔστιν αὕτη ἡ γραφὴ ἁρμοζομένη τοῖς ἑξῆς. εἰ δὲ κρύφα φησὶν ἐξ αἰσχρῶν μηχανᾶσθαι βουλεύσῃ, πόσῳ μᾶλλον θαυμασθήσῃ αὐτὴν τὴν βουλὴν διελθοῦσα σαφῶς. καθόλου γὰρ ἡ σαφὴς ἀπόδειξις ἐστὶν ἰσχυροτέρα. διὸ καὶ ἀπορρήσασα ἀνελπιστὸν φησί. Ἄπελθε πρὸς θεῶν δεξιᾶς τ' ἐμῆς μέθες) ὅμως ἡ πρώτη γραφὴ βελτίων. Τιμιωτέρα φανῇ) σοφωτέρα, ὡς φίλοις θαρροῦσα τὴν συμφορὰν, καὶ μὴ κρύπτουσα πάθος πολιορκοῦσαν. κατὰ γὰρ Μένανδρον, σοφῶν ἀνδρῶν ἐστι τὸ τοῖς φίλοις λέγειν τὰ ἀναγκαῖα, ἐν οἷς φασι λανθάνειν τὰ πράγματα, καὶ λέγειν τὴν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀεὶ τοῖς ἀναγκαίοις, καὶ τὰ ἑξῆς. λέγει οὖν ὅτι σεβασμιωτέρα ἐμοὶ φανῇ τὰ ὄντως ἀπόρρητά μοι θαρροῦσα. 337. Ὦ τλῆμον) αἰνιγματωδῶς φράσαι θέλει τὸν ἔρωτα. παρατίθεται δὲ ἅμα τῇ ἀτιμίᾳ καὶ τὴν συγγενικὴν συγγνώμην ἐπήνεσε, ὡς συγγενικὸν κεκινημένη τὸ πάθος, καὶ οὐκ ἰδίας φύσεως ἁμάρτημα.

ANNOTATIONES.

V. 324. Ἐν δὲ σοὶ) aliâs οὐ δὲ σοὶ λελείψομαι. Ita *Scaliger* & *Duportus*, rectè ut ego puto.

Φα. Τεί-

Φα. Τρίτη δ' ἐγὼ δύστηνος ὡς ἀπόλλυμαι;

Τρ. Ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῖ προβήσεται λόγος;

Φα. Ἐκεῖθεν ἡμεῖς, οὐ νεωστί, δυστυχεῖς.

Τρ. Οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ', ἃ βούλομαι κλύειν.

Φα. Φεῦ· Πῶς ἂν σύ μοι λέξειας, ἃ 'μὲ χρὴ λέγειν;

Τρ. Οὐ μάντις εἰμί, τἀφανῆ γνῶναι σαφῶς.

Φα. Τί τοῦθ', ὃ δὴ λέγουσιν ἀνθρώπους ἐρᾶν;

Τρ. Ἥδιστον, ὦ παῖ, ταὐτόν, ἀλγεινόν θ' ἅμα.

Φα. Ἡμεῖς ἂν εἶμεν θατέρῳ κεχρημέναι.

Τρ. Τί φής; ἐρᾷς, ὦ τέκνον, ἀνθρώπων τινός;

Φα. Ὅστις ποθ' οὗτός ἐσθ' ὁ τῆς Ἀμαζόνος;

Τρ. Ἱππόλυτον αὐδᾷς; Φ. σοῦ τάδ', οὐκ ἐμοῦ κλύεις.

Τρ. Οἴμοι, τί λέξεις, τέκνον; ὥς μ' ἀπώλεσας.

Γυναῖκες, οὐκ ἀνασχέτ'· οὐκ ἀνέξομαι
Ζῶσ'· ἐχθρὸν ἦμαρ, ἐχθρὸν εἰσορῶ φάος.
Ῥίψω, μεθήσω σῶμ'· ἀπαλλαχθήσομαι
Βίου θανοῦσα· χαίρετ'· οὐκ ἔτ' εἴμ' ἐγώ.
Οἱ σώφρονες γὰρ οὐχ ἑκόντες, ἀλλ' ὅμως
Κακῶν ἐρῶσι. " Κύπρις οὐκ ἄρ' ἦν θεός,
" Ἀλλ' εἴ τι μεῖζον ἄλλο γίγνεται θεοῦ,
Ἣ τήνδε, κἀμέ, καὶ δόμους ἀπώλεσεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἄϊες ὦ, ἔκλυες ὦ, ἀνήκουστα τᾶς
2 Τυράννου πάθεα μέλεα θρεομένας;
3 Ὀλοίμαν ἔγωγε, πρὶν σὰν φίλαν
4 Κατανύσαι φρενῶν. ἰώ μοι μοι· φεῦ, φεῦ.
5 Ὦ τάλαινα τῶνδ' ἀλγέων·
6 Ὦ πόνοι τρέφοντες βροτούς.
7 Ὄλωλας, ἐξέφηνας εἰς φάος κακά.
8 Τίς σε παναμέριος ὅδε χρόνος μένει;

Pha. Ergóque tertia infelix, quomodo pereo!
Nut. Perculſa ſum: quonam evadet hæc oratio?
Pha. Inde nos, non recens *ſumus* miſeræ.
Nut. Nihilo magis ſcio, quæ volo audire.
P. Heu; quomodo tu mihi poſſes dicere, quæ me oportet dicere?
Nut. Non ſum vates ad obſcura clarè cognoſcenda.
Ph. Quid *eſt* hoc, quod Viros dicunt amare?
Nut. Idem, ô filia, eſt dulciſſimum & ſimul acerbiſſimum.
Ph. Nos ſumus re expertæ alterutrum.
Nut. Quid ais? amas, ô filia, aliquem hominem?
Ph. Quis nam eſt ille Amazonis filius?
Nut. Hippolytum dicis? *Ph.* Ex te hæc, non ex me audis.
Nut. Heu me, quid dicis, filia? Ut me perdidiſti!
Mulieres, intolerabilia dicis. Non ſuſtinebo
Vivens: ingratam diem, intueor lucem inviſam.
Abjiciam, relinquam corpus, diſcedam
Ex hâc vitâ moriens. Valete; non vivo ego amplius.
Continentes enim non volentes *quidem*, ſed tamen
Amant mala. " Venus igitur non eſt dea:
" Sed ſi quid aliud majus eſt deâ,
Quæ hanc & me, & domum perdidit.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ch. 1 Audiviſti ô, audiviſti ô, non audiendos
2 Reginam morbos miſeros fatentem?
3 Utinam periiſſem ego; priuſquam tua amica
4 Excideret ex ſano mentis ſtatu: heu mihi, mihi; heu, heu.
5 O miſera propter hos dolores.
6 O ærumnæ, quæ nutritis homines.
7 Periiſti, emiſiſti in lucem *tua* mala.
8 Quodnam perpetuum hoc tempus te manet?

Ἐκεῖθεν ἡμεῖς) ἐκ τῆς μεταγωγῆς τοῦ γένους δυστυχοῦμεν τὴν νόσον τοῦ ἔρωτος, ἀντὶ τοῦ προγονικὴν τινα δυστυχίαν δυστυχοῦντες τοῦτο πάσχομεν. Οὐδέν τι μᾶλλον) οὐδὲν πλέον ζῳ ἐκβιαζομένης ἔχω γνῶναι, ὃ βούλομαι ἀκοῦσαι, τουτέστι προφάσει τῆς νόσου. οὐδὲν μᾶλλον οἶδα ἀκοῦσαι ὃ βούλομαι. Πῶς ἂν σύ μοι) ἐπεὶ παχυτέρα τὸν νοῦν οὖσα ἡ γραῦς οὐ συνῆκε τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῆς Φαίδρας, ἀγανακτοῦσα ἡ Φαίδρα φησί, πῶς ἂν δυνηθείης εἰπεῖν μοι ταῦτα, ἃ ἤδη ἐμὲ ἀποκεῖναι δεῖ; καὶ πῶς μοι λέγεις, ἃ λέγειν μέλλω; ἐπεὶ οὖν ὡς εἴρηται πολυμερῶς αἰνιξαμένη τὸ παχύτερον τῆς γραός, οὐκ ἠδυνήθη συμβαλεῖν. ὑποφυθεῖσα τὸ πάθος ἐξειπεῖν. εἰς τοῦτο ἀπορίας ἦλθεν, ὥστε ἐρωτᾶν αὐτὴν ἀφ' αὐτῆς ἤδη λέγειν. τοῦτο δὲ καὶ τὸ αἰδεστικὸν τῆς γυναικὸς τεκμαίρει, καὶ τὸ κομματικὸν τῶν τοσούτων. κεκομμένον) δὲ ὁ στίχος οὗτος ὑπὸ Ἀριστοφάνους, καὶ εἰς παροιμίαν μετῆκται. Τί τοῦθ' ὃ δὴ) αἰνιγμάτων δ' αἰνιγματωδῶς αὐτῇ συμβάλλειν, αὐτὸ λοιπὸν ἐρωτᾷ τὴν ἔρωτος φύσιν, δηλοῦσα ὅτι ἐκ τινος θείας ὀργῆς τοῦτο νοσεῖ. Ὅστις ποθ' οὗτος) πιθανώτατα παρέδραμε τὸ ὄνομα, ἤτοι αἰδουμένη. ἢ διὰ τούτου σημαίνειν θέλουσα, ὡς οὐκ ἐξ εἰδήσεως, οὐδὲ ἀπὸ τρυφῆς καὶ συνηθείας αὐτοῦ ἐρᾷ, ἀλλὰ χόλῳ τῆς Ἀφροδίτης, οὐ τῷ κάλλει τοῦ νέου. οἱ σώφρονες γὰρ οὐχὶ θέλοντες κακῶν ἐρῶσιν, ἀλλ' ἀναγκαζόμενοι. Σοῦ τάδ' οὐκ ἐμοῦ) ἀρεστὰ δὲ καὶ ἡ ἄρνησις μετὰ τὴν ὁμολογίαν τὴν σαφῆ. Οἴμοι τί λέξεις) σαφῶς ἀκούσασα τοῦ ἔρωτος, λοιπὸν θρηνεῖ ἐπὶ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ πάθους. κομματικὴ δὲ ἡ διάνοια, ὥσπερ ἐκπεπληγμένης τῷ θαύματι. Οὐκ ἄρ' ἦν θεός) θεὸν γὰρ κυρίως φησὶ τὸν μετὰ τοῦ δυνατοῦ καὶ τὸ προστατικὸν ἔχοντα τῶν δυναστευομένων. μείζονα ἦν αὐτὴν θεοῦ, καθὸ μόνον ἐνδείξασθαι δύναμιν δύναται ὁ προστατεύων. Ἄϊες ὦ) ἐκπλαγεῖς ὁ χορὸς τὴν ὑπερβολὴν τοῦ πάθους, θρηνεῖ οἴκτιστον ἅμα καὶ δηλοῖ τὸ συμβὰν καὶ τὸ θρηνητικόν, ὃ διὰ μέσου κείμενον οἰκείως ὡς λυπουμένης, οὐκ εὐαπόδεκτον ἀποτελεῖ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου, διαφθείρει τι ῥήμασιν αὐτὸ κατασπᾷ. τὸ τῶν λυπουμένων ἦθος μιμούμενος, ὅσοι τὰ αὐτὰ καταπλήγουσι πρὸς πλείονα ἐνδείκνυσιν τῶν ἑαυτῶν κακῶν. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν, ἤκουσας φησὶ τὰ ἀνήκουστα καὶ δυστυχῆ πάθη τῆς τυράννου θρηνούσης καὶ λεγούσης. πρὸς ἀλλήλας δὲ φασίν, οὐχ ὡς ἀγνοοῦσαι τὰ λεχθέντα, ἀλλὰ πρὸς πλείονα σύστασιν καὶ ἐνδείκνυσιν τοῦ πάθους. οἰκειότατα δὲ μέσον παρεντίθησι τὸ θρηνητικόν, ὡς ἂν τῇ λύπῃ κωλυομένη ἀναρτῆσαι τὴν διάνοιαν. Ἀνήκουστα δὲ) τὰ μήτε ἀκοῆς ἄξια, τὰ ἄρρητα. 369. Τίς σε παναμέριος) τίς ἄρα σε χρόνος ἐκ πάντων τῶν ἡμερῶν οὕτως ἐξεδέξατο, ᾧ τὰ τῆς

ANNOTATIONES.

V. 345. Φεῦ) Extra carmen ponitur. Vid. *Hecub.* v. 1116.

V. 352. Σοῦ τάδ', οὐκ ἐμοῦ κλύεις) Ita aliàs, Σὺ δὲ λέγεις ταῦτ', οὐκ ἐγώ. Modus loquendi in Sacris Literis pauló frequentior, ut inter cætera D. *Joban* c. 18. v. 37. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. Item. D. *Matth.* c. 27. v. 11. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Ἡγεμών, λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, Σὺ λέγεις. Vid. quomodo locus ex *Platonis Alcibiade* ſit illuſtratus per hunc locum, *M. Anton. Mureti* Var. Lection. l. 5. c. 20. *Joſua Barnes.*

V. 355. Εἰσορῶ) Rectè manet; *Scaliger* itaque cùm legebat εἰσορᾷς, oblitus eſt *Nutricem* loqui (quæ ἡ τροφὸς dicitur) vel certè *Phædram*, ut nunc certis rationibus ordinavimus. *J. Barnes.*

V. 357. Οὐκ ἔτ' εἴμ' ἐγώ) εἰμὶ pro ζῶ, *ſum* pro *vivo* frequenter apud Authores reperias. Ita infrà hujus Fab. v. 1162. Ἱππόλυτος οὐκ ἔτ' ἐστίν. Ita *Suppl.* v. 1139. —Οὐκ ἔτ' εἰσὶ σοι, μῆτερ τέκνα. Sic D. *Matth.* c. 2. v. 18. Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. *Lucian.* in Tyrannicidâ —Μὴ τοίνυν ἀμφιβάλλετε ὅτι πρὸ τοῦ τέρμα τοῦ τυραννοῦ, μηδ' ἐξέταζε, ὅπως ἀπέθανεν. ἀλλ' εἰ μηκέτ' ἔστιν, εἰ δι' ἐμὲ τὸ μηκέτ' εἶναι ἔχει. Ante omnes *Homerus* Iliad. χ. v. 384. Ἠὲ μένειν μεμάασι καὶ Ἕκτορος οὐκ ἔτ' ἐόντος.
Vid. *Sebaſtian. Pfochen.* de Græc. Linguæ N. T. Puritate. *Joſua Barnes.*

V. 359. Κύπρις οὐκ ἄρ' ἦν θεός, Ἀλλ' εἴ τι μεῖζον ἄλλο γίγνεται θεοῦ) Ita Poeta noſter frequenter Amoris vim extollit & præcipuè in hoc Tetraſticho à *Stobæo* laudato

Ἔρωτα δ' ὅστις μὴ θεὸν κρίνει μέγαν
Καὶ τῶν ἁπάντων δαιμόνων ὑπέρτατον,
Ἢ σκαιός ἐστιν, ἢ καλῶν ἄπειρος ὢν
Οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν.

Quos verſus imitatus eſt *Cecilius* apud *Ciceronem Tuſculan.* l. 4.

(*Amorem*) —Deum qui non ſummum putat,
Aut ſtultum aut rerum imperitum exiſtimo:
Cui in manu ſit, quem eſſe Dementem velit,
Quem ſapere, quem inſanire, quem in morbum injici;
Quem contra Amari, quem acceríri, quem expeti.

Vid. de hâc re *P. Victorii* Variar. Lection. l. 12. c. 4. *J. Barnes.*

ἔρωτος

ἑρπετὸς νοήσασα ἐξέφηνας; ὁ ἐν μέσῳ τῶν ἡμερῶν ἐς ταύτην συνέβη. ὦ ὄντως, ἐν τίνι ἄρα χρόνῳ, καὶ ποίας ἡμέρας αὕτη ἡ δυστυχὴς ἡμέρα ἐξεδέχετό σε;

9 Τελευτήσεται τι καινὸν δόμοις.
10 Ἄσημα δ' οὐκ ἔτ' ἐστὶν, οἷ φθίνει τύχα
11 Κύπριδος· ὦ τάλαινα παῖ Κρησία.

Ἴαμβοι.

Φα. Τροιζήνιαι γυναῖκες, αἳ τόδ' ἔσχατον
Οἰκεῖτε χώρας Πελοπίας προνώπιον,
Ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ
Θνητῶν ἐφρόντισ', ᾗ διέφθαρται βίος.
Καί μοι δοκοῦσιν οὐ κατὰ γνώμης φύσιν
Πράσσειν κάκιον. Ἔστι γὰρ τό γ' εὖ φρονεῖν
Πολλοῖσιν, ἀλλὰ τῇδ' ἀθρητέον τάδε.
" Τὰ χρήστ' ἐπιστάμεσθα, καὶ γιγνώσκομεν,
" Οὐκ ἐκπονοῦμεν δ'. οἱ μὲν ἀργίας ὕπο,
" Οἱ δ' ἡδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ
" Ἄλλην τιν'. εἰσὶ δ' ἡδοναὶ πολλαὶ βίου,
" Μακραί τε λέσχαι, καὶ σχολὴ τερπνὸν κακόν,
" Αἰδώς τε. δισσαὶ δ' εἰσίν· ἡ μὲν οὐ κακή,
" Ἡ δ' ἄχθος οἴκων. εἰ δ' ὁ καιρὸς ἦν σαφής,
Οὐκ ἂν δύ' ἤστην ταῦτ' ἔχοντε γράμματα.
Ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ τυγχάνω φρονοῦσ' ἐγὼ,

9 Aliquid novi fiet in his ædibus.
10 Nō enī est ampliùs obſcurum, quomodo domū hæc perdat ſort.
11 Veneris: O miſera puella Creſſa.

Phædra.

Mulieres Trœzeniæ, quæ extremum hoc
Veſtibulum terræ Pelopiæ habitatis,
Jam ſæpe mecum aliàs noctis in longo tempore
Cogitavi, quomodo corrupta ſit hominum vita.
Et mihi videntur non ſecundum animi naturam, *at præter eam,*
" Deterius facere: eſt enim recta rerum cognitio
" Multis; Sed ſic ſpectanda *ſunt* hæc.
" Bona *quidem* tenemus & novimus,
" Sed non facimus: alii quidem propter ignaviam,
" Alii verò anteponentes voluptatem honeſto.
" Aliam aliquam Sunt enim multæ voluptates vitæ,
" Et longæ confabulationes, & ocium, jucundum malum,
" Et pudor. Sunt a. duo pudorum genera: alterū quidem, bonum:
" Alterū v. onus *i.e. calam.* domûs.
Quod ſi appareret, ubi opus eſſet,
Hæc non eſſent duo, cum habeant eaſdem literas.
Hæc igitur ego cùm cogitarem,

Τροιζήνιαι γυναῖκες) ἔσχατον γὰρ μέρος τῆς Πελοποννήσου ἡ Τροιζηνία πρὸς θαλάσσῃ, κατ' ἀντικρὺ τῆς Ἀττικῆς κειμένη. ἤδη δὲ λοιπὸν ἐγνωσμένη τῷ πάθει ἀρχομένη τῶν ἐπ' αὐτοῖς αἰνιγματωδῶν διανοιῶν, ἀπολογεῖσθαι διαρρήδην ἄρχεται, ὡς κατὰ φύσιν νοήσασα τὸν ἔρωτα, καὶ βουλομένη ἐγκρατῶς ἑαυτὴν ἀπελθεῖν. οἰκείως δὲ τοῖς ἀπολογουμένοις πολλῷ τῷ γνωμικῷ χρῆται. Προνώπιον δὲ, προέδραν. κατὰ γὰρ τὴν Πελοπόννησόν ἐστιν ἡ Τροιζηνία, πρὸς ἀνατολάς. Ἤδη ποτ' ἄλλως) πολλάκις φησὶ διαγρυπνήσασα ἐν νυκτὶ, ἐσκόπησα πῶς διέφθαρται ὁ ἀνθρώπινος βίος. ἆρα ἐκ φύσεως ἐχόντων ἀνθρώπων τὸ ἁμαρτάνειν, ἢ ἐκ ῥᾳθυμίας. καὶ κρίνασα ἔγνων, ὅτι οὐκ ἐκ φύσεως πρόσεστιν ἡμῖν ἡ κακία. καὶ ἐκ τούτου δῆλον, ὅτι τὰ φυσικὰ πάντα πᾶσι παρέπεται, οἷον τὸ γελαστικὸν, τὸ ὁρᾶν, καὶ τὰ ὅμοια, καὶ οὐκ ἄν τινα εὕροις χωρὶς τούτων. εἰ δὲ εὑρίσκεις ἀεὶ πολλοῖς ἀνθρώποις τὸ εὖ φρονεῖν καὶ διαγρυπνεῖν, δηλονότι οὐ φύσει πρόσεστιν ἡμῖν τὸ φαῦλον. οὐ γὰρ ἂν εὑρίσκοντο πολλοὶ καὶ ἀγαθοί. Ἄλλως. Ἤδη ποτ' ἄλλως) χωρὶς τοῦ τυχεῖν τούτου δηλονότι. πιθανῶς δὲ ἐν νυκτὶ φησὶν ἐνθυμηθῆναι, ὁπότε πάσης τῆς τῶν αἰσθήσεων ἀπηλλαγμένη ἀλλοιώσεως ἡ ψυχὴ, φιλοσοφωτέροις ἐγκαταγίνεται ζητήμασι. πιθανῶς δὲ καὶ τὸ πρᾶγμα ἀναπλαττομένην αὐτὴν ἐνθυμεῖσθαι πεποίηκε. τότε γὰρ γνωμικώτεροι γινόμεθα τῆς φύσεως ἡμᾶς διὰ τοῦ πάθους ἐκπαιδευούσης. 377. Καί μοι δοκοῦσιν) οὐκ ἀγνοίᾳ μοι δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἐκπίπτειν εἰς τὰ ἁμαρτήματα, ὅτε γε πολλοὶ καὶ εὖ φρονοῦντες καὶ αἰσθανόμενοι κακῶν τε καὶ ἀγαθῶν, ἐκπίπτουσιν εἰς τὸ κακόν. ἐπειδὴ τοίνυν οὐκ ἀγνοίᾳ, ἀλλὰ γινώσκοντες ἁμαρτάνομεν, ταύτῃ σκεπτέον τοῦ βίου τὴν λύμην, τί ἐστι. Γνώμης) τῆς γνώσεως, οὐχ ἁμαρτίᾳ δὲ τῆς γνωμικῆς φύσεως, ὅτε γε πολλοὶ αἰσθανόμενοι τὸ ἀγαθὸν προκρίνουσιν αὐτοῦ τὸ κακόν. Τὰ χρήστ' ἐπιστάμεσθα) δεῖξαι βούλεται, ὅτι οὐκ ἀγνοίᾳ τοῦ καλοῦ τὸ κακὸν πράττομεν. ἅπερ μὲν οὖν χρηστὰ καὶ χρήσιμα τῷ βίῳ καθέστηκεν, ἴσμεν. ἐκπονεῖν δὲ αὐτὰ οὐ θέλομεν, διαφόροις ἡδοναῖς ἡττώμενοι. ὑπό τινος γὰρ ἀργίας καὶ ὄκνου τοῦ ἐκπονεῖν τὰ καλὰ, τὰ κακὰ μετερχόμεθα. ὅσῳ γὰρ δυσπόνητός ἐστιν ἡ ἀρετὴ, τοσοῦτον ἡ κακία εὐάλωτος. καὶ Ἡσίοδος, † Τὴν μὲν γὰρ κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἑλέσθαι. Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν. 382. Οἱ δ' ἡδονὴν προθέντες) καλῶς τὰς αἰσχρὰς ἡδονὰς ἀπεσιώπησεν, ὡς ἤδη διὰ τούτων ἐκείνας σημάνασα. αὗται γὰρ ἐκείνων εἰσὶ ποιητικαί. σχολὴ δὲ καὶ ὁμιλία προσκαλοῦνται εἰς ἀπορρήτους ἡδονὰς προκαλοῦνται τὴν φύσιν. οὐ γὰρ δὴ μία, ἀλλὰ διάφοροι ἡδοναί εἰσιν. εἶτα μεταξὺ διηγεῖται τὰς ἀρχὰς τῶν κακῶν. Λέσχαι) ὁμιλίαι καὶ σχολὴ, ῥᾳθυμία, ἀργία. ἡ σχολή φησιν ἡδεῖα μὲν τῇ ἀναπαύσει, ἐπιβλαβὴς δὲ τῷ ἐπιζημίῳ καὶ ἀργῷ τοῦ σώματος, διὸ καὶ τερπνὸν κακὸν εἶπεν. Αἰδώς) ταῖς αἰσχραῖς ἡδοναῖς συγκαταριθμοῦσι τὴν αἰσχρὰν αἰδῶ. διαφθείρει γὰρ τοὺς κεκτημένους, ὥσπερ ἐκεῖναι τοὺς ἐμπεσόντας αὐταῖς αὐτοὺς ἀπολλύουσιν. Ἡ δ' ἄχθος οἴκων) τί φῂς Εὐριπίδη, κακὴ ἡ αἰδώς; ναὶ φησὶν, ἔστιν ὅτε κακή. δισσαὶ γάρ εἰσιν αἰδοῖ. εἰ δὲ ἦσαν συγκαίρως αἰδοῖ, οὐκ ἂν δύο ἦσαν ἑνὶ ὀνόματι καλούμεναι. ἴσως δὲ τὸ Ὁμηρικὸν ἀνέγνω Εὐριπίδης, Ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησιν. Ἄλλως. εἰ δ' ὁ καιρὸς ἦν σαφὴς, ἐπεί φησιν ὁ Ὅμηρος μίαν μὲν εἶναι τὴν αἰδῶ, δισσὴν δὲ δύναμιν ἔχειν. Αἰδὼς, ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι) τὴν διαφωνίας ἰώμενος φησὶν, ὅτι ἡ αἰδὼς ἡ ἄγνοια παρὰ τὴν ἡμετέραν γίνεται ἄνοιαν. ἡμεῖς γὰρ οὐ κατὰ καιρὸν αὐτῇ χρώμενοι, διπλῆν ἡγούμεθα τὴν μίαν. ἤδη γὰρ τὴν εὔκαιρον γινομένην ὀνομάζει αἰδῶ. τὸ δὲ ταῦτ' ἔχοντε γράμματα, οἷον ἑνὶ τόνῳ καὶ φθόγγῳ προσαγορευόμενα. 388. Ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ) ἐπειδὴ τοίνυν τὴν φύσιν ἀμείνω πράγματος ἐπέσχηκεν γινώσκουσα καὶ πάθει ἐκ

† Ἐργ. v. 285.

ANNOTATIONES.

V. 371. Ἄσημα) *Atticè* pro ἄσημον. Vid. ſuprà ad *Phœniſſ.* v. 1001. & *Hecub.* v. 1240. & infrà ad *Herc. Fur.* v. 583.

V. 374. Προνώπιον) Quaſi προπρόσωπον. Vide *Scholiaſt.* ad *Medeam* v. 624. Et *Euſtath.* in *Homer.* fol. 82. lin. 35.

V. 380. Τὰ χρηστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γιγνώσκομεν, Οὐκ ἐκπονοῦμεν δ') Hic Poeta putatur obliquè taxare ſuos *Athenienſes*, de quibus tritum hoc erat, " *Athenienſes* quidem ſcire, quæ ſint agenda, " verum non facere. Unde *Laco* ille apud *Plutarchum*, in *Lacon. Apophthegm.* Ναὶ τὼ Σιὼ, ἴσαντι μὲν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ καλά, οὐ πράττοντι δέ. Hoc de *Medeâ Ovidius* —— Video meliora proboque Deteriora ſequor. —— Sed in hâc parte, Nos omnes ſumus *Athenienſes*, *Medeæque*, *Phædræque*. *Joſua Barnes.*

V. 385. Αἰδώς τε· δισσαὶ δ' εἰσίν· ἡ μὲν οὐ κακή, Ἡ δ' ἄχθος οἴκων) Præter ea, quæ *Scholiaſtes* de hoc loco profert, obſervandum eſt, quòd per lapſum memoriæ *Henricus Stephanus* verſum hunc *Alcæo* tribuit; de quâ re videſis *Theodori Canteri* Variar. Lection. l. 2. c. 18. Αἰδὼς verò ἀμφοτερίζει, hoc eſt in *bonam* & *malam* partem accipitur, ut *Homerus* Iliad. ω. v. 44. —— Οὐδέ οἱ Αἰδὼς Γίνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι. Quem locum ita *Euſtathius* proſequitur, Τὸ δὲ περὶ τῆς Αἰδοῦς γνωμικὸν, ὡς ἡ διαλῦσαι δεῖ ἡ Αἰδὼς διπλῆ ἐστι. Ἡ μὲν, μέγα βλάπτουσα, ἡ δὲ ὠφελοῦσα. Καὶ παρ' Ἡσιόδῳ κεῖται, καὶ Εὐριπίδης δὲ οὕτω δοξάζει. Γνωμολογεῖ δὲ οὕτω καὶ ἡ Ὀδύσσεια. Quæ *Euſtathii* verba quatenùs *Euripidem* ſpectant, hunc ipſum locum deſignant, *Heſiodum* autem reſpiciunt ad Ἔργων καὶ Ἡμερῶν v. 315.

Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
Αἰδώς, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι.

Locum autem *Odyſſeæ* quem *Euſtathius* vult, videſis *Odyſſ.* ρ. v. 347. *Joſua Barnes.*

V. 387. Ταῦτ' ἔχοντε γράμματα) Ἔχοντε *Atticè* pro ἐχόντων in Duali. Ita *Homer.* Iliad. θ. v. 455. De *Junone* & *Minervâ* πληγέντε κεραυνῷ dixit, pro πληγεῖσαι. In quem locum, ita *Euſtathius* fol. 723. l. 13. Ὅτι τὸ, πληγέντε κεραυνῷ, ῥηθὲν ἐπὶ Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς, ὡς καὶ προοδεδείχαμεν, Ἀττικῶς εἶπεν Ἀριστεῖς, ὁ ἐν ἑτέροις ἐσημειώσαμεν. Καὶ Ἡσίοδος δὲ, οὕτω φησὶ, προλιπόντ' ἀνθρώπους Αἰδὼς καὶ Νέμεσις. Καὶ Εὐριπίδης, ταῦτ' ἔχοντε γράμματα, ἤγουν ἔχουσαι αἱ δύο Αἰδοῖ. Καὶ ὁ τοῦ Σοφοκλέους δὲ Ἠλέκτρα, ἐν τοῦ αὐτῷ καὶ τῷ ἀδελφῷ λέγει, Ἴδεσθε τὼ κασιγνήτω, ἤγουν ταύτας τὰς ἀδελφὰς, τούτω χὰ τιμᾶν, ὦ ψυχῆς ἀφειδήσαντε, ὅ ἐστι, τούτας ψυχῆς ἀφειδησάσας. Hæc ille. *Joſua Barnes.*

[illegible]

ἄνθρωποι τὸν βίον ἑαυτῶν διαφθείρουσιν, ἐδοκίμαζον τοῦτο, ἐλπίδα προφάσεις ὅπως ἰσχυρὰς οὐκ ἔδει [illegible] τοιοῦτον, ὥστε ἐκ τῶν φρενῶν καὶ τῆς τοσαύτης σωφροσύνης μεταστῆσαί με εἰς πορνείαν. οὐκ ἀπεικότως δὲ τοῦτο φησί, ἀλλὰ πρὸς τὸ [illegible] δεῖξιν τοῦ μὴ μόνον οὐ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ καὶ παρ' ἐλπίδα νοσεῖν ἔρωτα.

Οὐκ ἔσθ' ὁποίῳ φαρμάκῳ διαφθερεῖν
Ἔμελλον, ὥστε τοὔμπαλιν πεσεῖν φρενῶν.
Λέξω δὲ καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν.
Ἐπεί μ' ἔρως ἔτρωσεν, ἐσκόπουν, ὅπως
Κάλλιστ' ἐνέγκαιμ' αὐτόν. ἠρξάμην μὲν οὖν
Ἐκ τοῦδε σιγᾷν τήνδε, καὶ κρύπτειν, νόσον.
« Γλώσσῃ γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἣ θυραῖα μὲν
« Φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται·
« Αὐτὴ δ' ὑφ' αὑτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.
« Τὸ δεύτερον δὲ τὴν ἄνοιαν εὖ φέρειν,
« Τῷ σωφρονεῖν νικῶσα, προὐνοησάμην.
« Τρίτον δ', ἐπειδὴ τοῖσιν οὐκ ἐξήνυτον
« Κύπριν κρατῆσαι, κατθανεῖν ἔδοξέ μοι
« Κράτιστον· οὐδεὶς ἀντερεῖ βουλεύμασιν.
« Ἐμοὶ γὰρ εἴη, μήτε λανθάνειν καλά,
« Μήτ' αἰσχρὰ δρώσῃ μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν.
Τὸ δ' ἔργον ᾔδειν, τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ,
Γυνή τε πρὸς τοῖσδ' οὖσ', ἐγίγνωσκον καλῶς,
« Μίσημα πᾶσιν. Ὡς ὄλοιτο παγκάκως,
« Ἥτις πρὸς ἄνδρας ἤρξατ' αἰσχύνειν λέχη
« Πρώτη θυραίους. ἐκ δὲ γενναίων δόμων
« Τόδ' ἦρξε θηλείαισι γίγνεσθαι κακόν.
« Ὅταν γὰρ αἰσχρὰ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῇ,
« Ἦ κάρτα δόξει τοῖς κακοῖς εἶναι καλά.
« Μισῶ δὲ καὶ τὰς σώφρονας μὲν ἐν λόγοις,
« Λάθρᾳ δὲ τόλμας οὐ καλὰς κεκτημένας.
« Αἳ πῶς ποτ', ὦ δέσποινα ποντία Κύπρι,
« Βλέπουσιν εἰς πρόσωπα τῶν ξυνευνετῶν;
« Οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν ξυνεργάτην,
« Τέρεμνά τ' οἴκων, μή ποτε φθογγὴν ἀφῇ.
« Ἡμᾶς γὰρ αὐτὸ τοῦτ' ἀποκτείνει, φίλαι,

Sperabam me nullo pharmaco corrumpi
Poſſe, ut facerem præter animi ſententiam.
Sed dicam tibi etiam meæ mentis viam:
Poſtquam me vulneravit amor, conſiderabam, quâ ratione
Pulcherrimè ferrem ipſum. Itaque cœpi
Ex eo tempore occultare & celare hunc morbum.
" Nam nihil fidendum linguæ, quæ prolatas quidem
" Hominum cogitationes corrigere novit:
" Ipſa verò ſibi plurima mala accerſit.
" Secundò verò hanc amoris amentiam fortiter ferre,
" Calliditate vincens eam, antè decreveram.
" Tertiò autem, quando modis iſtis non potui
" Venerem, *i.e. amorem* ſuperare, mori viſum eſt mihi
" Optimum: Nullus *his meis* obloquetur conſiliis.
" Mihi enim contingat, ut neque lateant præclara *mea facinora*,
" Neque ſi turpia *facinora* faciam, teſtes multos habeam.
Ego quidem nôram hanc rem, & morbum iſtum infamem,
Mulierque præterea cùm ſim, ſciebam bene,
" Omnibus rem eſſe inviſam. Utinam *illa* pereat peſſimè,
" Quæcunque cœpit polluere *conjugales* lectos *congreſſa* cù viris
" Prima externis. Ex nobilibus autem familiis
" Hoc malum cœpit in fœminas ſpergi.
" Nam cùm turpia placent iis, qui habentur boni,
" Certè valde honeſta videntur eſſe malis.
" Odi autem eas, quæ palam verbis quidem ſunt caſtæ,
" Clàm verò audaciæ facinora non honeſta patrant.
" Quæ quonam modo, ô domina marina Venus,
" Intuentur in vultus *ſuorum* conjugum?
" Neque horrent tenebras malorum cooperatrices,
" Tectaque ædium, ne quando vocem edant.
" Nos enim hoc ipſum interficiet, ô amicæ,

Ἐπεί μ' ἔρως ἔτρωσεν) ὅτι λοιπὸν κατασκευαστικώτερον αὐτὴν τὴν διοίκησιν τῆς νόσου διηγεῖται. ἠρξάμην μὲν οὖν φησιν εὐλαβεῖσθαι σιγᾷν, ἵνα διὰ τῆς ἡσυχίας λάθῃ μοι γένηται. Γλώσσῃ γὰρ) ἔοικε τὸ συμβαῖνον ἐκ τῆς γλώττης δι' ἄλλων προστεθεικέναι. καθὸ πολλῶν τοὺς ἀκούσαντας ἀπίστους γινομένους, αὕτη τῆς προδοσίας αἰτία νομίζεται. ἄμεινον φησὶν ἡγησάμην τὸ σιωπᾶν, εὐλαβουμένη μὴ γλώσσῃ χρήσωμαι σύμβουλον, λόγῳ μὲν [illegible] τὰς ἀρετὰς, ἔργῳ δὲ ἀκόλαστον. δύναται γὰρ τὸ παραινούμενον σύμβουλον, ὅταν τις ἕτερον νουθετῇ ἐν φρενί, ἄλλο δ' εἴπῃ. ἄνοιαν δὲ τὴν πορνείαν καλεῖ. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐναντίον σωφροσύνη καλεῖται, ἐν ᾗ σώζομεν τὰς φρένας. Τρίτον δ' ἐπειδὴ) ἐπειδὴ τοῖς β' τρόποις οὐδὲν ἴσχυον πρὸς ἐγκράτειαν τοῦ ἔρωτος, ὅτι τῇ σιωπῇ, ὅτι τῇ σωφροσύνῃ, ἔδοξέ μοι ἀποθανεῖν, καὶ οὐδεὶς ἀντιλέξει τοῖς βουλεύμασιν, ὡς οὐ καλῶς ἐσκεψάμην, ἢ σιωπᾶν, καὶ σωφρονεῖν, ἢ ἀποθανεῖν. Γυνὴ δὲ) τὸ ἑξῆς, πρὸς τοῖσδε οὖσα γυνὴ προῄδειν τὴν νόσον ταύτην δυσκλεᾶ, καὶ τὸ ἔργον τῆς πορνείας, μίσημα ὂν παρὰ πᾶσι. τὸ δὲ γυνὴ οὖσα, ἐπειδὴ μάλιστα αἱ γυναῖκες μισεῖν ὀφείλουσι τὴν πορνείαν, αἱ μὲν δι' αὐτὴν μεμισημέναι ἀνδράσι τε καὶ γυναιξίν, αἱ δὲ φεύγουσαι τὴν ἐξ αὐτῆς αἰσχύνην. Ἄλλως. καὶ τοῦτο οὐχ ἁπλῶς γνῶσιν ἔξωθεν ἐπιστάμην, ἀλλὰ καὶ γυνὴ πεφυκυῖα ἀκριβῶς εἶχον τοῦ μίσους τούτου τὴν γνῶσιν, ὥς τε καὶ μέχρι τοῦ νῦν, ὅτε μέχρι τοῦ νοσῆσαι καὶ νικηθῆναι τῷ πάθει, οὐδέπως ἂν κατηγορούμην τῷ πρώτῳ [illegible]. Ἄλλως. μίσημα πᾶσι, ἀκριβῶς. ἔγνω ὁ Εὐριπίδης τὴν ῥίζαν τῆς πορνείας ἄνωθεν † ἐξ εἰδῶν συστᾶσαν τὸ ἐξαπλῶσθαι εἰς πολὺ τὸ κακόν. εἰ γὰρ ἐβεβλαστήκει ἐξ εὐτελῶν, τάχεως ἂν ἐξεκόπη, καὶ οὐκ ἐξηλοῦτο. 408. Ἥ τις πρὸς ἄνδρας) Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ μονοβίβλῳ τῷ περὶ [illegible] καὶ προσηγορικῶν, λέγει εἶναι τὰς πρώτας πορνευσάσας θυγατέρας Εὐρυπύλου, οὐ τοῦ Κῴου, ἀλλ' ἄλλου τινός. ἔστι δὲ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Μορφὴ καὶ Κλυτή. ὡς φιλόσοφος δὲ συμβάλλει τοῦτο, ὅτι εὐγενεῖς καὶ πλούσιαι κατήρξαντο τῆς πορνείας, οὐ μόνον ἐκ τοῦ [illegible], ὅτι τὸν ἔρωτα [illegible], ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐπιζηλωθῆναι τὸ ἁμάρτημα ἐξ εὐτελοῦς τινὸς γινόμενον. Ὅταν γὰρ αἰσχρὰ) ἐπεξειργάσατο τὸ τοιοῦτον οὐ μόνον ἀπὸ τῆς κολακείας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τῶν ἁμαρτανόντων ἀξιοπιστίας. ὅταν γὰρ αἰσχρὰ ποιῶσιν αἱ βέλτισται, πάντως αἱ εὐτελεῖς μιμοῦνται, καὶ ἀκολουθοῦσιν ἐκείναις. εἰ γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς τὰ αἰσχρὰ νομίζεται καλά, πολλῷ μᾶλλον τοῖς κακοῖς. Αἳ πῶς ἄρα) πῶς οὐχὶ καὶ αὐτῶν τῶν ἀναισθήτων τὴν [illegible] φύσιν ἔλεγχον δεδοίκασι, πῶς τολμῶσιν ὁρᾶν τοὺς ἄνδρας μονονουχὶ καὶ αὐτῶν τῶν ἀναισθήτων [illegible] φύσιν ἔχειν, δεδοικυῖαι τὴν νύκτα; θεὸς γὰρ ἐστι θεοῖς ἀνακείται.

† ἢ ἐκ μεγίστων συστᾶσαν;

ANNOTATIONES.

V. 391. Τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν) Eandem locutionis formulam Vid. ſupra ad v. 290.

V. 410. Ἦρξε) pro ἤρξατο, ἀρχὴν ἔλαβε. Sic *Homer.* Iliad. *ι.* v. 371.—ἦρχ' ἀγορεύειν.

V. 413. Μισῶ δὲ καὶ τὰς &c.) Tale quid *Sophocles* in *Oedip. Colon.* in χρησμολόγας illos jacit, οἳ λόγῳ μὲν ἐσθλοί, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακοί. *Hom.* Iliad. *ι.* v. 312.

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ βάζει.

V. 418. Τέρεμνα) Alias τέραμνα. Vide hujus Fab. v. 536. & 768. & *Alceſt.* v. 457. Vid. etiam in Τέραμνα apud *Euſtathium.* Hæc *Æmilius Portus.* Et tamen Τέρεμνα æquè extat, ut τέρεμνα, οἰκήματα, *Heſych.* & *Phavorinus.* *Lucianus* in libello περὶ ἀπαιδεύτου dicto, hoc Diſtichon citat, velut ex *Euripidis* Phædrâ; cùm ſit ex *Hippolyto*, ab illâ tamen prolatum; quod ab Authoribus fieri ſolere obſervamus ad Fabulam, *Atreus*, & ad Fabulam *Capaneus* dictam. Et tamen à nonnullis Fabula, *Phædra* dicta, *Euripidi* attribuitur, ut ad Fragmenta notamus; hujuſmodi tamen *Johannes Meurſius* in *Euripidis* Fabularum Catalogo nihil agnoſcit. Solus *Grotius* in Excerptis *Stobæum* laudat hanc Fabulam *Euripidis* laudantem, quod tamen is non facit, nè quidem in ipſius *Grotii* Editione fol. 245. Ibi enim poſt, *Sophocles* in *Trachiniis*, ſequitur, *Idem Phædrâ*. *Joſua Barnes.*

" Ὡς

" Ὡς μή ποτ' ἄνδρα τὸν ἐμὸν αἰσχύνασ' ἁλῶ,
" Μὴ παῖδας, οὓς ἔτικτον· ἀλλ' ἐλεύθεροι
" Παῤῥησίᾳ θάλλοντες, οἰκοῖεν πόλιν
" Κλεινῶν Ἀθηνῶν, μητρὸς οὕνεκ' εὐκλεεῖς.
" Δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύσπλαγχνός τις ᾖ,
" Ὅταν ξυνειδῇ μητρὸς, ἢ πατρὸς κακά.
" Μόνον δὲ τοῦτο φάσ' ἁμιλλᾶσθαι βίῳ,
" Γνώμην δικαίαν κἀγαθὴν ὅτῳ παρῇ.
" Κακοὺς δὲ θνητῶν ἐξέφην', ὅταν τύχῃ,
" Προθεὶς κάτοπτρον, ὥστε παρθένῳ νέᾳ,
" Χρόνος. παρ' οἷσι μή ποτ' ὀφθείην ἐγώ.
Χο. Φεῦ, φεῦ· " τὸ σῶφρον ὡς ἁπανταχοῦ καλὸν,
" Καὶ δόξαν ἐσθλὴν ἐν βροτοῖς κομίζεται.
Τρ. Δέσποιν', ἐμοί τοι συμφορὰ μὲν ἀρτίως
Ἡ σὴ παρέσχε δεινὸν ἐξαίφνης φόβον.
" Νῦν δ' ἐννοοῦμαι φαῦλος οὖσα. κἀν βροτοῖς
" Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι.
Οὐ γὰρ περισσὸν οὐδὲν, οὐδ' ἔξω λόγου
Πέπονθας· ὀργαὶ δ' εἰς σ' ἐπέσκηψαν θεᾶς.
Ἐρᾷς; τί τοῦτο θαῦμα; σὺν πολλοῖς βροτῶν.
Κἄπειτ' ἔρωτος οὕνεκα ψυχὴν ὀλεῖς;
Οὐκ ἄρα γ' οὐ δεῖ τοῖς ἐρῶσι τῶν πέλας,
Ὅσοι τε μέλλουσ', εἰ θανεῖν αὐτοὺς χρεών·
" Κύπρις γὰρ οὐ φορητὸς, ἢν πολλὴ ῥυῇ.
" Ἣ τὸν μὲν εἴκονθ' ἡσυχῇ μετέρχεται·
" Ὃν δ' ἂν περισσὸν καὶ φρονοῦνθ' εὕρῃ μέγα,
" Τοῦτον λαβοῦσα, πῶς δοκεῖς, καθύβρισε.
" Φοιτᾷ δ' ἀν' αἰθέρ', ἔστι δ' ἐν θαλασσίῳ
" Κλύδωνι Κύπρις· πάντα δ' ἐκ ταύτης ἔφυ·
" Ἥδ' ἐστὶν ἡ σπείρουσα, καὶ διδοῦσ' ἔρον,
" Οὗ πάντες ἐσμὲν οἱ κατὰ χθόν' * ἔκγονοι.
" Ὅσοι μὲν οὖν γραφάς τε τῶν παλαιτέρων *al. ἔγγονοι.

" Ne unquam deprehendar dedecoraſſe meum maritum;
" Nec liberos, quos peperi: ſed ingenue
" Libertate florentes incolant urbem
" Nobilium Athenarum, clari propter matrem.
" Servum n. reddit virum, quamvis quis audaci animo ſit præd.
" Quùm ſibi conſcius eſt maternorū, aut paternorum ſcelerum.
" Solum autem hoc aiunt certare cū vitâ *longeque præſtare*,
" Si cui juſta & honeſta mens adſit.
" Malos autem homines oſtendit, quando contigerit,
" Proponens ſpeculum, ut virgo juveni,
" Tempus. Apud quos ego utinam nunquam videar.
Ch. Heu heu," quam ubique pulchra eſt modeſtia:
" Et egregiam gloriam inter homines affert.
Nut. Domina mihi quidem calamitas modò
Tua repentè præbuit ingentem metum:
" Nunc verò agnoſco me eſſe timidam; inter homines autem
" Cogitationes poſteriores aliquando ſunt prudentiores.
Nihil enim ſingulare, *nihil novi* neque præter rationē *quidquam*
Paſſa es, *tibi contigit*. Ira enim Deæ *Veneris* in te eſt graſſata.
Amas? quid hoc eſt mirum? cum multis hom. *hoc habes commune*.
Deinde vero amoris causâ animam perdes?
Haud igitur, haud opus eſt *amore* illis, qui alios amant,
Et quotquot ſunt amaturi, ſi ipſos mori ſit neceſſe.
" Nam Venus non eſt tolerabilis, ſi cum magno impetu irruat.
" Quæ cedentem quidem leviter perſequitur:
" Quem verò ſuperbum, magnificeque *de ſe* ſentientem invenerit,
" Hunc arreptum, (quomodo putas) duriter tractat!
" Vadit enim per aerem, eſt & in marinis
" Fluctibus Venus. Omnia autem ex hâc ſunt nata.
" Hæc eſt quæ ſeminat, & dat amorem,
" Cujus *amoris* omnes in terrâ ſumus poſteri.
" Quicunque igitur ſcripta veterum

426. Μόνον δὲ τοῦτο) ὁ βίος ἤδη τοῖς πονηροῖς. ὡς Μένανδρος, Πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων· δεύτερα Ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει. παλαίειν ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἁμιλλᾶται, ὅστις βούλοιτο δικαιοπραγεῖν, τῷ διαφανεῖ. πρὸς τὴν κοσμίαν πολιτείαν. ἢ ἐπειδὴ οἱ φαῦλοι, ἔτι τῶν ἀεὶ δικαιοπραγοῦς τινος ἀκούουσι, ζηλοῦσι ποτὲ τρόπῳ ὑποστελλόμενοι αὐτόν. παλαίει ἐν τοῖς φαύλοις ὁ ἀγαθός. Ἄλλως. μόνον τοῦτο νικᾷ φησὶ τὸν βίον, οὐ καλύπτεται ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ μετὰ θάνατον λάμπει τὸ τῆς σωφροσύνης. τοὺς γὰρ ἀκολάστους ἐλέγχει καὶ διγματίζει ὁ χρόνος, ὡς καὶ παρθένον κάτοπτρον, ὥστε δεῖ με μὴ τοῦ παρόντος μόνον ἀντιποιήσασθαι, ἀλλὰ καὶ τοῦ μετ' αὐτόν. Μόνον δὲ τοῦτο) τὸ κεκτῆσθαι, διάνοιαν ἀγαθὴν, ὡς οἱ ἔλεγον, ὅτι ἀθάνατόν τι ἔχει, καὶ ὡς ὅλον τὸν βίον συμμετρεῖσθαι. δεῖ μὲν ἔν, μὴ τοῦ παρόντος, ἀλλὰ καὶ τοῦ μέλλοντος ἀντιποιεῖσθαι, εἰδότας, ὅτι ὥσπερ τοὺς ἀγαθοὺς ἐπιδεικνύει, οὕτω καὶ τοὺς πονηροὺς ἐλέγχει ὁ χρόνος. κάτοπτρον δὲ παρείκασε τὸ ἐν τῷ προϊόντι χρόνῳ ἐν νόμῳ τιμωρεία τῶν πρὶν ἁμαρτηθέντων, καθὸ παρελθόντων τῶν ἔργων αὐτῶν, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ τιμωρεῖ καὶ σκιὰς τῶν παλαιῶν αὐτῶν δρωμένων ἁμαρτημάτων. Ἄλλως. γνώμην δικαίαν, θαυμασίως ἔχειν ἀπολύτως ἐχρήσατο. 427. Ὅτῳ παρῇ) οὐ διαστολὴν ἐπιδεχομένη πλοῦτος καὶ πένητος, οὐ εὐφυοῦς καὶ εὐτελοῦς, ἀλλὰ καθολικωτέρα ὑπάρχουσα ἐπὶ πάντων. Κακοὺς δὲ θνητῶν) πρὸς οὕτως τὸ ἑξῆς, τοὺς κακοὺς τῶν θνητῶν ἐλέγχει ὁ χρόνος, ὅταν τύχῃ προθεὶς τὸ κάτοπτρον ὡς τῇ νέᾳ παρθένῳ, τουτέστιν ὅταν τύχῃ αὐτοὺς ἐλέγχων, καὶ φανεροποιῶν. Δέσποιν' ἐμοί τοι) ἐμοί φησιν ἀρτίως ἡ σὴ συμφορὰ ἀγγελθεῖσα δεινὸν φόβον ἐνέβαλεν. Ἄλλως. καλῶς ἐμιμήσατο τὸ τῶν γραῶν εὐμετάβολον, ὑποφοβοῦνται γὰρ καὶ θρασύνονται ταῖς συμφοραῖς. νῦν δ' ἐννοοῦμαι, εἰ καὶ εὐτελής φησι τυγχάνω τὴν γνώμην, οὐκ ἀπ' ἐμαυτῆς ὀφείλουσα στοχάζεσθαι, ὅμως δ' ἐρῶ, ὅτι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀκριβέστεραί εἰσιν αἱ ἐπισκέψεις, καὶ αἱ δεύτεραι γνῶμαι. Οὐ γὰρ περισσὸν) οὐδὲν φησὶν ἔπαθες περισσὸν ὧν πάσχουσι πάντες. τοῦτο δὲ πρὸς παραμυθίαν, ὡς μισούσης αὐτῆς ἐξ ἰδίας φύσεως τὸν ἔρωτα. μὴ οὖν φησι διεργάσῃ σεαυτὴν, ἀλλὰ συγγίνωσκε τῷ πάθει βιαζομένη ὑπὸ τοῦ κρείσσονος. ἄλλως τὸ καὶ τῶν πολλῶν ἐκ φύσεως αὐτῶν νοσούντων. Οὔτ' ἄρα γ' οὐ δεῖ τοῖς ἐρῶσι) τοῦτο ἐκ τοῦ καθολικωτέρου, ὅπως οὐ λυσιτελεῖ, οὐ χρὴ, οὐ συμφέρει φησὶ τοῖς τῶν πλησίον ἐρῶσι, καὶ ὅσοι μέλλουσιν ἐρᾷν, εἰ χρεὼν αὐτοῖς ἐστὶ τοῦ θανεῖν. Κύπρις γὰρ) οὐ φέρειν πολλὴν ῥυεῖσαν τὴν θεὸν ὑπείκοντα μᾶλλον, οὐ γὰρ ἀνθισταμένον. οἶδε γὰρ ἄρα ὑποχωροῦσιν ὑπείκειν ἡ θεός. Ἄλλως. οὐκ ἔστιν δυνατὸν βαστάσαι τὴν Κύπριν μεγάλως ἐπερχομένην, ἀλλὰ χρὴ εἴκειν μᾶλλον τῇ Ἀφροδίτῃ, ἢ ἀντιμάχεσθαι αὐτῇ, πῶς δοκεῖς καθύβρισεν· ὅσῳ γὰρ ἀνθίσταταί τις τῇ θεῷ τὴν δυναστείαν, τοσούτῳ μᾶλλον ἐπιδείκνυται εἰς αὐτὸν τὴν ἀνδραγαθίαν. καὶ στοχάζου μοι τῆς τιμωρίας τὴν ὑπερβολήν. κρείσσων γάρ ἐστι τῆς λόγου διηγήσεως. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ πῶς δοκεῖς. 447. Φοιτᾷ δ' ἀν' αἰθέρα) ἐντεῦθεν ἄρχεται τὸ τῆς Ἀφροδίτης αὔξειν μέγεθος. ἐν θαλάσσῃ δὲ αὐτήν φησιν, ἢ ὅτι ἀφρογενής ἐστιν, ἢ ὅτι ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐν θαλάσσῃ ἀφροδισιάζει, καὶ ἔοικεν ἐκ τοῦ [illegible] συνεστηκέναι, φημὶ δὲ τὸ ἐπὶ γῆς εἶναι τὴν θεόν.

ANNOTATIONES.

V. 424. Δουλοῖ γὰρ ἄνδρα &c.) Vid. *Plutarchum* hunc locum citantem & illuſtrantem in libro περὶ Παίδων ἀγωγῆς & *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphill. l. 7 c. 22. *Joſua Barnes.*

V. 429. Προθεὶς) Aliàs προθεὶς, ita Scholiaſtes. Παρθένῳ νέᾳ, aliàs παρθένῳ νέα & παρθένοις νέαις. Vide *Gaſp. Stibilini* Notas in hunc locum; & *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphill. l. 7. c. 22. ubi *Terentii* locum, *aliorum errata tanquam ſpeculum inſpicere jubentem*, ex hoc *Euripidis* derivatum ait videri. *Joſua Barnes.*

V. 436. Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες) Hic Verſus Famoſus planè in Proverbium jam diu abiit.

V. 439. Ἐρᾷς) *Scaliger* includit τί τοῦτο θαῦμα in Parentheſi.

V. 441. Οὐκ ἄρα γ' οὐ δεῖ) *Scaliger* legit Οὔ τἄρα τοῦ δεῖ.

V. 443. Κύπρις γὰρ οὐ φορητὸς, ἢν πολλὴ ῥυῇ) Hunc locum egregiè explicat & ſimilibus confert *Tobias Magirus* in *Polymnemon.* titulo. *Amoris Potentia* §. 40.

V. 449. Διδοῦσ' ἔρον) cum ἔρος pro ἔρως ſit verbum *Homericum*, adeóque authenticum; neſcio quare adeò anxie certârint aliqui corrigere aliàs & legere διδοῦσα ἵμερον &c. Nugæ: ſed Magnis Nominibus parco.

“ Ἔχουσιν, αὐτοί τ' εἰσὶν ἐν μούσαις ἀεί,
“ Ἴσασι μὲν, Ζεὺς ὥς ποτ' ἠράσθη γάμων
“ Σεμέλης· ἴσασι δ', ὡς ἀνήρπασέν ποτε
“ Ἡ καλλιφεγγὴς Κέφαλον εἰς θεοὺς Ἕως
“ Ἔρωτος οὕνεκ'· ἀλλ' ὅμως ἐν οὐρανῷ
“ Ναίουσι, κοὐ φεύγουσιν ἐκποδὼν θεούς·
“ Στέργουσι δ', οἶμαι, ξυμφορᾷ νικώμενοι.
Σὺ δ' οὐκ ἀνέξῃ; χρῆν σ' ἐπὶ ῥητοῖς ἄρα
Πατέρα φυτεύειν, ἢ 'πὶ δεσπόταις θεοῖς
Ἄλλοισιν, εἰ μὴ τούσδε γε στέρξεις νόμους.
“ Πόσους δοκεῖς δὴ κάρτ' ἔχοντας εὖ φρενῶν,
“ Νοσοῦνθ' ὁρῶντας λέκτρα, μὴ δοκεῖν ὁρᾷν;
“ Πόσους δὲ παισὶ πατέρας ἡμαρτηκόσι
“ Συνεκκομίζειν Κύπριν; ἐν σοφοῖσι γὰρ
“ Τάδ' ἐστὶ θνητῶν, λανθάνειν τὰ μὴ καλά.
“ Οὐδ' ἐκπονεῖν τοι χρὴ βίον λίαν βροτούς,
“ Οὐδὲ στέγην γὰρ, ἧς κατηρεφεῖς δόμοι,
“ Καλῶς ἀκριβώσειαν. εἰς δὲ τὴν τύχην
“ Πεσοῦσ', ὅσην σὺ, πῶς ἂν ἐκνεῦσαι δοκεῖς;
“ Ἀλλ' εἰ τὰ πλείω χρηστὰ τῶν κακῶν ἔχεις,
“ Ἄνθρωπος οὖσα, κάρτα γ' εὖ πράξειας ἄν.
“ Ἀλλ', ὦ φίλη παῖ, λῆγε μὲν κακῶν φρενῶν,
“ Λῆξον δ' ὑβρίζουσ'· οὐ γὰρ ἄλλο πλὴν ὕβρις
“ Τάδ' ἐστὶ, κρείσσω δαιμόνων εἶναι θέλειν·
“ Τόλμα δ' ἐρῶσα· θεὸς ἐβουλήθη τάδε.
“ Νοσοῦσα δ', εὖ πως τὴν νόσον καταστρέφου.
“ Εἰσὶν δ' ἐπῳδαὶ, καὶ λόγοι θελκτήριοι·
“ Φανήσεταί τι τῆσδε φάρμακον νόσου.
“ Ἤ τἄρα γ' ὀψέ γ' ἄνδρες ἐξεύροιεν ἄν,

“ Habent, & qui ſemper verſantur in poematis,
“ Nôrunt quomodo quondam Jupiter amaverit nuptias
“ Semeles; & nôrunt, ut aliquando rapuerit
“ Pulchram lucem ſpargens Aurora Cephalum inter deos,
“ Propter amorem: ſed tamen in cœlo
“ Habitant, nec fugiunt procul à diis:
“ Sed dii patiuntur eos, credo, victi calamitate
Tu verò hæc non ſuſtinebis? oportebat igitur te côditione cert.
Patrem genuiſſe, aut ſub dominis diis
Aliis genitam vivere, ſi non acquieſcis hiſce legibus.
“ Quot putas prorſus valde ſanâ mente præditos eſſe,
“ Qui quamvis ſuos lecti amore ſimor. laborâtes videât, ſeſe vid. diſſim.
“ Quot etiam patres cum filiis, qui peccârant,
“ Levaſſe Venerem, eorumque culpam extenuâſſe putas? ſapientum.
“ Hæc tribuuntur hominum, ut lateant quæ non ſunt honeſta.
“ Nec oportet homines vitam nimis ſeveram excolere.
“ Nam ne tectum quidem, quo tectæ ſunt ædes,
“ Nimis exactâ curâ faciunt artifices: in calamitatem verò
“ Lapſa, quantam tu dixiſti, quomodo te bene evaſuram putas?
“ Sed, ſi habes plura bona, quam mala,
“ Cùm ſis homo, prosperè agitur tecum.
“ Sed ô chara filia, malam mentem habere ceſſa,
“ Ceſſaque Venerem afficere contumeliâ. nô n. aliud q. â contum.
“ Hæc ſunt, quæ facis, ſuperiorem diis eſſe velle.
“ Fortiter autem amorem tolera: Deus enim voluit hæc ita fieri.
“ Laborans verò amoris morbo, morbum hunc bene ſisti.
“ Sunt autem incantationes, & verba animos demulcentia;
“ Invenietur aliquod remedium morbi.
“ Profectò enim ſerò aliquid viri invenient,

Ἡ καλλιφεγγὴς) Κέφαλος εἷς ἐστι τῶν ἐξ Ἐνδυμίωνος. οὗτος γαμεῖ * Πρόκριν τὴν Ἀθηναίαν. ὅτι δὲ Κέφαλον ἡ Ἡμέρα ἥρπασεν διὰ κάλλος, καὶ Ὅμηρος εἴρηκεν. ἦν δὲ ὁ Κέφαλος Δηϊονέως παῖς. Ἔρωτος οὕνεκα) ταῦτα δυσωπητικῶς λέγει. ἄδειν μὲν γὰρ ἐκ τῶν μειζόνων παραπειθ[illegible] αὐτὴν, εἰπὼν καὶ θεοὺς ἐρᾶν. λοιπὸν δὲ καὶ τὸ δύσφορον, καὶ τὸ μωρὸν αὐτῆς ἐλέγχει. Ναίουσι κοὐ φεύγουσι) [illegible] πρὸς τοὺς οἴκους, καὶ περιγίνονται, ἀλλὰ σὺν τοῖς θεοῖς διατρίβουσιν, οὐκ ἐπὶ τῶν ἐρώντων θεῶν, καὶ οὐ φεύγουσι τὴν δίαιταν τὴν μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν, αἰδούμενοι ὅτι ἐρῶσι. κοινὸν γάρ ἐστι πάντων συμβαίνει τὸ τοῦ ἔρωτος πάθος. Χρῆν σ' ἐπὶ ῥητοῖς) ἐπὶ συνθήκαις ἐχρῆν τὸν πατέρα σε φυτεῦσαι, ἐπὶ ὡρισμένοις, ἢ ὑπ' ἄλλοις δεσπόταις θεοῖς, εἰ μὴ στέργεις τούσδε νόμους τῆς Ἀφροδίτης φησί, καὶ τοῦ ἔρωτος. Πόσους δοκεῖς δή) ἴσως τὸ εὖ φρονεῖν, καὶ οὐχ ὑπ' ἀγνοίας ἀνεξικακοῦντας, ἵνα μὴ τοῦτο ἐντεθῇ. Νοσοῦνθ' ὁρῶντας) μὴ δοκεῖν ὁρᾶν τὰ ἁμαρτήματα, τῇ κοινῇ δυναστείᾳ τοῦ ἔρωτος συγγνώσκοντας. 464. Πόσους δὲ παισὶ πατέρας) πόσους δὲ οἴει πατέρας τοῖς παισὶν ἁμαρτηκόσι δι' ἔρωτα, συμβαστάζειν αὐτοῖς ὁρᾷς τῆς Ἀφροδίτης τὴν νόσον, καὶ τοῦτον ἀπέχειν τῆς μέμψεως. ὥς τι καὶ συγγνώμην ἔχειν τοὺς ἐρῶντας αὐτοῖς. τὸ γὰρ ἐλέγχειν τὰ τοιαῦτα, οὐδέν ἐστιν ἄλλο, ἀλλ' ἢ συμφορὰν ὀνειδίζειν. Οὐδ' ἐκπονεῖν τοι χρή) οὐδ' ἐξακριβάζεσθαι, ἢ κατεπείγεσθαι δεῖ πάνυ τοὺς ἀνθρώπους, ἀντιτείνοντας πρὸς τὸν ἔρωτα. οὐδὲ στέγην γὰρ ὑφ' ἧς οἱ δόμοι κατηρεφεῖς γίνονται, ἀκριβώσειαν, οἱ τέκτονες δηλονότι, καὶ τὸ μηδὲν τοῦ διαστήματος τῶν δόμων φυλάξαι, ὡς [illegible] ἄλλην [illegible]. οὕτω πρὸς μὲν ξύλον συνθέντες, καὶ κανόνας οὐ συνθέντες, [illegible] τῆς ἀκριβείας ἡ τέχνη. οὐ δὲ [illegible] τὴν συμφοράν. ἀπαραίτως βούλει [illegible]. Εἰς δὲ τύχην) εἰς δὲ πέλαγος ἄδηλον τῆς τύχης ἐκκολυμβῆσαι. [illegible] τῇ λέξει κέχρηται, ὡς ἐπὶ πλεόντος καὶ χειμῶνος. ἀκολούθως δὲ καὶ τὸ πεσοῦσα πρὸς τὴν συμφορὰν ἐξήνεγκε. ἐν γὰρ τοῖς σοφοῖς τῶν ἀνθρώπων τοῦτο ὑπάρχει, τὸ λανθάνειν ἑαυτὸν, καὶ [illegible] τῶν πλησίον τὰ μὴ καλὰ ἁμαρτήματα. Ἀλλ' εἰ τὰ πλείω) ἀλλ' ἐὰν ἔχῃς πλείονα καλὰ, βραχύτερα δὲ κακὰ, καλῶς ἂν πράξειας. Λῆγε κακῶν φρενῶν) τῶν [illegible] φρενῶν, καὶ ἐπ' ἔρωτι θάνατον μηχανωμένων. Λῆξον) τὸ γὰρ ἀρχόμενόν τινα δυσφορεῖν, οὐδέν ἐστιν, ἢ κρείσσονα [illegible] νομίζειν τοῦ κρατοῦντος, καὶ τὴν διαπολείαν ἄδικον [illegible]. καὶ λέγειν κρείσσω δαιμόνων, ἢ καθὸ μὴ βούλεται ὑποχωρεῖν τῇ Ἀφροδίτῃ, ἣ ἐκεῖ καὶ οἱ θεοὶ πολλάκις ἐρῶσιν, ὡς καὶ ἡ γραῦς ἔφη. διὰ τοῦτο δὲ [illegible] τὴν [illegible] εἰς [illegible] ἀνάγκην τὸ ἀκούσιον τῆς γνώμης ἀναφέρουσα. Νοσοῦσα δ' εὖ πως) καλῶς σαυτὴν διάθου καὶ γενναίως φέρε [illegible], ὅπως μὴ ἡττηθῇς τῇ νόσῳ, ἀλλὰ γενναίως φέρε, καὶ ἐπὶ πέρας ἄγε. 480. Ἦ τἄρα γ' ὀψέ γ') βραδέως ἂν οἱ ἄνδρες διαμηχανήσαιεν ἀεί τι, εἰ μὴ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες μηχανὰς εὑρίσκομεν ἀεί τινα. εἰ γὰρ αἱ γυναῖκες [illegible], πόσῳ μᾶλλον εἰς ἔσχατον ἀμηχανίας [illegible] οἱ ἄνδρες. ὥσπερ γὰρ τὸ [illegible] τοῖς ἀνδράσιν, οὕτω τὸ πανουργεῖν καὶ μηχανὰς ἐξευρίσκειν ταῖς γυναιξί.

* Πρόκριν ſcripſi ex Hiſtoria; cùm ante Πρόκνην ſcriptum erat per errorem; ſicut & apud Callimachi Scholiaſten ad Hym. Dian. v. 209. Πρόκνην malè legitur pro Πρόκριν. De hac re videſis Ovid. Metamorph. l. 7. Fab. 26. & Antonini Liberalis c. 41. J. Barnes.

ANNOTATIONES.

V. 455. Ἡ καλλιφεγγὴς Κέφαλον) De Cephalo & Procride Vid. Ovid. Metamorph. l. 7. Fab. 26. Notandum eſt Scholiaſten antehac corruptum legiſſe Procnen pro Procrin; & ex Homero per lapſum citâſſe, quòd Cephalus ab Aurorâ ſit raptus, quùm ille hoc de Clito dicat, Ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠώς. De Cephalo autem nè verbum ille. Joſua Barnes.

V. 465. Συνεκκομίζειν Κύπριν) Anglicè, to Pimp. Petrus Victorius Variar. Lection. l. xi. c. 6. Quùm idem Verbum per Horatianam explicaverit phraſin, in partem juvare (de quâ re vide ad Electr. v. 74.) de hoc loco hæc addit, Ipſo autem (vocabulo) uſus etiam eſt in Hippolyto Coronato idem Poeta, ita diſputantem inducens ſceleratam illam Anum, quæ ad Facinus Phædram impellebat, Πόσους δὲ παισὶ πατέρας ἡμαρτηκόσι Συνεκκομίζειν Κύπριν. Videtur enim ſignificare Patres quoque multos præſidio fuiſſe filiis amore pereuntibus, atque auxilium ipſis ad fruendum Deliciis ſuis præbuiſſe. Hæc ille. Hoc Scholiaſtes advertitur. Joſua Barnes.

V. 470. Ἐκνεῦσαι δοκεῖς) ab ἐκνέω, aliàs ἐκνεύω, Enato, ut Cyclop. v. 373. Metaphoricè Elabor. Hunc locum tractat & cum ſimilibus confert Petrus Victorius Variar. Lection. l. 3. c. 10. Vid. Evang. D. Johan. c. 5. v. 13. Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει, τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Et Thucydid. l. 2. Ὅσοι μὴ ἐξένευσαν αὐτῶν. Et Lucianus propriè Ἐξένευσεν εἰς τὴν γῆν. Quin Euríp. intrà ad v. 823. Κακὸν δ' ὁ τλάμων πέλαγος εἰσορῶ Τοσοῦτον, ὥστε μή ποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν. Eſt & nutu-jubeo, ut Iphig. Taur. v. 1330. Joſua Barnes.

V. 478. Εἰσὶν δ' ἐπῳδαὶ &c.) Hunc locum apertè expreſſit Horatius l. 1. Epiſt. 1. v. 33.

Fervet Avaritia, miſeroque Cupidine pectus?
Sunt Verba & Voces, quibus hunc lenire dolorem
Poſſis; & magnam Morbi deponere partem. Idem.

“ Εἰ

" Εἰ μὴ γυναῖκες μηχανὰς εὑρήσομεν.
Χο. Φαίδρα, λέγει μὲν ἥδε χρησιμώτερα
Πρὸς τὴν παροῦσαν ξυμφοράν. αἰνῶ δέ σε.
Ὁ δ' αἶνος οὗτος δυσχερέστερος λόγων
Τῶν τῆσδε, καὶ σοὶ μᾶλλον ἀλγίων κλύειν.
Φα. Τοῦτ' ἔσθ', ὃ θνητῶν εὖ πόλεις οἰκουμένας
" Δόμους τ' ἀπόλλυσ', οἱ καλοὶ λίαν λόγοι.
" Οὐ γάρ τι τοῖσιν ὠσὶ τερπνὰ δεῖ λέγειν,
" Ἀλλ' ἐξ ὅτου τις εὐκλεὴς γενήσεται.
Τρ. Τί σεμνομυθεῖς; οὐ λόγων εὐσχημόνων
Δεῖ σ', ἀλλὰ τἀνδρός. ὡς τάχος διϊστέον
Τὸν εὐθὺν ἐξειπόντας ἀμφὶ σοῦ λόγον.
Εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι μὴ 'πὶ συμφοραῖς βίος
Τοιαῖσδε, σώφρων δ' οὖσ' ἐτύγχανες γυνή,
Οὐκ ἄν ποτ' εὐνῆς οὕνεχ', ἡδονῆς τε σῆς,
Προσῆγον ἄν σε δεῦρο. νῦν δ' ἀγὼν μέγας
Σῶσαι βίον σόν, κοὐκ ἐπίφθονον τόδε.
Φα. Ὦ δεινὰ λέξασ', οὐχὶ συγκλείσεις στόμα;
Καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις αἰσχίστους λόγους;
Τρ. Αἰσχρ', ἀλλ' ἀμείνω τῶν καλῶν, τάδ' ἐστί σοι.
Κρεῖσσον δὲ τοὔργον, εἴπερ ἐκσώσει σε,
Ἢ τοὔνομ', ᾧ σὺ κατθανῇ γαυρουμένη.
Φα. Καὶ μή γε πρὸς θεῶν (εὖ λέγεις γάρ, αἰσχρὰ δὲ)
Πέρα προβῇς τῶνδ', ὡς ὑπείργασμαι μὲν εὖ
Ψυχὴν ἔρωτι· τἀσχρὰ δ' ἢν λέγῃς καλῶς,
Εἰς τοῦθ', ὃ φεύγω νῦν, ἀναλωθήσομαι.
Τρ. Εἴ τοι δοκεῖ σοι, χρῆν μὲν οὔ σ' ἁμαρτάνειν.
Εἰ δ' οὖν, πιθοῦ μοι· δευτέρα γὰρ ἡ χάρις.
Ἔστιν κατ' οἴκους φίλτρα μοι θελκτήρια
Ἔρωτος· ἦλθε δ' ἄρτι μοι γνώμης ἔσω·
Ἅ σ' οὔτ' ἐπ' αἰσχροῖς, οὔτ' ἐπὶ βλάβῃ φρενῶν,
Παύσει νόσου τῆσδ', ἢν σὺ μὴ γένῃ κακή.

" Si nos mulieres nullas artes inveniamus.
Ch. Phædra, hæc quidem dicit utiliora
Ad præſentem calamitatem: laudo verò te.
Sed hæc laus *eſt* odioſior verbis
Hujus, & tibi longè moleſtior auditu.
Phæ. Hoc eſt, quod bene conſtitutas hominum civitates
" Et familias evertit nimis ſplendidi ſermones.
" Non enim oportet dicere jucunda auribus,
" Sed id, ex quo glorioſus quis evadat.
Nut. Quid adeò magnificè loqueris! non verbis ſpecioſis nunc
Opus eſt tibi: ſed viro. Celeriter autem ſunt diſpiciendi
Qui rectum, apertùmque Hippolyto de te ſermonem enuntient.
Niſi enim tua vita in calamitatibus verſaretur
Tantis, & ſi eſſes pudica mulier,
Nunquam propter lectum, & voluptatem tuam,
Huc te adhortarer: nunc verò eſt magnum certamen
Ut ſervem vitam tuam, neque hoc invidiæ *eſt* obnoxium.
Phæ. O atrocia locuta: non claudes os?
Et non omittes iterum turpiſſimos ſermones?
Nut. ſunt quidem hæc turpia, ſed meliora tamē tibi, quàm honeſta.
Melior enim *erit* res, ſi modò te ſervârit
Quàm illud nomen, quo tu ſuperbiens morieris.
Phæ. Ne per Deos (benè enim dicis, ſed turpia)
Ultra hæc progrediaris, quòd rectè ſubjecerim
Animam amori: ſi verò turpia pulchrè dixeris,
In id, quod fugio nunc, delapſa conſumar *ac peribo*.
Nut. Si igitur tibi *hæc* videbatur, non oportebat te peccare.
Si tamen *hoc decreviſti*, pare mihi: ſecunda enim *eſt* hæc gratia.
Sunt mihi domi demulcentia philtra
Amoris. (venerunt autem mihi modò in mentem,
Quæ te neque turpiter, neque cum læſione mentis)
Liberabunt hoc morbo, ſi tu non fueris ignava, atque contumax.

Φαίδρα λέγει) πρὸς μὲν τὴν παροῦσαν φησὶ συμφορὰν τοῦ ἔρωτος, χρησιμώτερα σοι λέγει ἡ τροφός, εἰ τὸ μὲν ἐκβάλλεις σαυτῆς ζωήν· ἡ δὲ τὸ ζῆν σοι προσφωνεῖ. σὲ δὲ φησὶν ὅμως ἐπαινῶ τῆς σωφροσύνης. συγκριτικῶς δὲ εἶπε τὸ δυσχερέστερος, ὡς ἂν ἀμφοτέρων τῶν λόγων τὸ δυσχερὲς κεκτημένων, τοῦ μὲν διὰ τὴν αἰσχύνην, τοῦ δὲ διὰ τὸν θάνατον. ἐμφαντικώτερον δὲ καὶ ἀλγίονα εἶπεν ἔπαινον, τὸν οὐχ ἡδονὴν προξενοῦντα κατὰ τοὺς ἄλλους ἐπαίνους τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλὰ θάνατον. Ὁ δ' αἶνος οὗτος) ἴσθι μὲν τοῦτο, ὅτι ὁ ἔπαινος τῆς σωφροσύνης ὁ παρ' ἐμοῦ λεγόμενος, εἰ καὶ καλλίων ἐστὶ τῶν ταύτης λόγων, ἀλλ' οὖν γε δυσχερέστερός ἐστι. τὸν γὰρ θάνατόν σοι προξενεῖ. διὰ τοῦτο εἰκότως οὐκ ἔστι σοι λυπηρὸς ἀκούειν, εἰς ἀπώλειάν σε προτρεπόμενος. ἀλγίονα δὲ ἔφη τὸν ἔπαινον, ὡς ἂν μετὰ ἔπαινον κινδυνεύοντα ἔχοντα. οἱ γὰρ ἔπαινοι ἡδονὴν τοῖς ἐπαινουμένοις. Τοῦτ' ἔσθ' ὃ θνητῶν) μάλιστα τὰς πόλεις τοῦτο ἀπόλλυσι, τὸ τοὺς κόλακας μὲν τὰ ὅμοια λέγειν πρὸς τὴν ἰδίαν οἴησιν. ὅταν γὰρ ἁμαρτάνοντι μὴ πρὸς σωφροσύνην, ἀλλὰ πρὸς αὔξησιν τῆς ἁμαρτίας συμβουλεύῃ τις οὕτως, διὰ τῶν ἡδέων λόγων, ἀπόλλυσι τὰς καλῶς οἰκουμένας πόλεις καὶ τοὺς δόμους. 491. Διιστέον τὸν ἁμαρτήσαντα. οἱ ἡδεῖς γὰρ λόγοι καὶ κολακευτικοὶ ἀπόλλυσι τὰς καλῶς οἰκουμένας πόλεις καὶ τοὺς δόμους. Τὸν εὐθὺν) ἐκ σοῦ διαγνωστέον ὁ δὲ νοῦς, ἀλλὰ πειρατέον τῆς γνώμης τοῦ Ἱππολύτου, ποῖος ἔσται πρὸς τὰ λεγόμενα. Τὸν εὐθὺν) ἐκ σοῦ διαγνωστέον· ὁ δὲ νοῦς, ἀλλὰ πειρατέον τῆς γνώμης τοῦ Ἱππολύτου, καὶ οὐκ αὐτόθεν τοῦ ποικίλου τῆς ἀπαγγελίας, ὡς ἐνδεὴς τῆς γὰρ τῆς συντόμου ὁμιλίας ἄλλοις τὸ τῆς φύσεως αἰφνίδιον νόσημα, καὶ οὐκ αὐτόθεν μηκέτι ἀεὶ τοιούτων μυθῶν μισοῦσιν. Καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις) ἀπειρηκυῖα τοῖς σοφίσμασι τῆς γραός, παρακαλεῖ μηκέτι ἀεὶ τοιούτων μυθῶν μισοῦσιν. Αἰσχρ' ἀλλ' μνᾶσθαι μὲν δὲ λέγειν, ὅτι καλῶς καὶ μελείως εἴργασται αὐτὴν ὁ ἔρως, οὐ παράλογος, οὐ δὲ ἄξιος θανάτου. Αἰσχρ' ἀλλ' ἀμείνω) οὐδὲ μὲν ὅπερ τοῖ μὴ ἐρῶντι αἰσχρὰ νομισθείη· οὐδὲ σοὶ δὲ βελτίω εἰσὶ τῶν παρὰ σοῦ καλῶς λεγομένων, ὡς καθὼς τὸ μὲν θάνατον, τὰ δὲ σωτηρίας σοι περιποιεῖ. πρὸς πλείονα δὲ πειθώ, τὸ μὲν ἔργον, τὸ δὲ ὄνομα ἀφαλεῖπεν, ὡς φήμῃ καὶ ἀμφιβολίᾳ τοῖς ἔξωθεν. Ἄλλως. Τὰ τοιαῦτα μὲν τῇ ἀληθείᾳ σωτηρίαν ἔχοντος, τοῦ δὲ τὸ ἐπάγγελμα ἐν φήμῃ καὶ ἀμφιβολίᾳ τοῖς ἔξωθεν. ἢ αἰσχρὰ μὲν τὰ λεχθέντα τῷ προσυχόντι, σοὶ μέν τοι κτῶντα σοι αἰσχρὰ εἶναι, τῶν καλῶν λόγων κρείσσονά ἐστιν. Εὖ λέγεις γὰρ) καλῶς μὲν γὰρ λέγεις, καὶ πιθανῶς, αἰσχρὰ δὲ ἔστι τῇ φύσει τὰ λεγόμενα, περὶ τὸν ἔρωτα βελτίονα. Εὖ λέγεις γὰρ) καλῶς μὲν γὰρ λέγεις, καὶ πιθανῶς. καὶ μή γε πρὸς θεῶν πέρα προβῇς τι τῶν λόγων τούτων μὴ δὲ σοφιζομένη λέγε, ὅτι καλὸν ὑπείργασμαι καὶ ὑποδαλ. Αἰσχρὰ δ' ἢν λέγῃς) ὅπως δὲ τὰ λεγόμενα τὴν ψυχήν, καὶ καρτερῶ τὸν ἔρωτα. καὶ οὐδὲν ἡμᾶς ἔβλαψεν ἄξιον θανάτου. Αἰσχρὰ δ' ἢν λέγῃς) ὅπως δὲ τὰ αἰσχρὰ λέγεις, πιθανῶς καλὰ τῇ δεινότητι. διαφθαρήσομαι ἐγώ, καὶ ἐμπίπτω εἰς ὃ φεύγω, τουτέστι τὴν ὁμιλίαν καὶ συνουσίαν τοῦ ἔρωτος. Εἴ τοι δοκεῖ σοι,) μὴ ἀναπεισθῇς τοῖς σοφίσμασι. δέδοικα γὰρ ἡ Φαίδρα μὴ λαθοῦσα ἁλῷ τῇ πιθανότητι. Εἴ τοι δοκεῖ (σοι,) μὴ ἀναπεισθῇς τοῖς σοφίσμασι τοῦ ἔρωτος. δεύτερον εἰσηγεῖται γνώμην ἡ γραῦς, καὶ ὑπισχνεῖται ἀντιπείσειν ἐκεῖνον φαρμάκοις τισίν, ὡς ἂν μοῖς ἐπιθυμίας, δεύτερον εἰσηγεῖται γνώμην ἡ γραῦς, καὶ ὑπισχνεῖται ἀντιπείσειν ἐκεῖνον φαρμάκοις τισίν, ὡς πάντως πείσουσι. εἰ τοίνυν φησὶ δοκεῖ σοι τὸ μὴ συμπαθεῖν τῷ ἔρωτι, θεραπευτικώτερον αὐτὸν τὸν ἔρωτα μιμήσωσιν, ὡς πάντως πείσουσι. εἰ τοίνυν φησὶ δοκεῖ σοι τὸ μὴ συμπαθεῖν τῷ ἔρωτι, ἤδη μηδ' ὅλως ἁλῶναι τῷ ἔρωτι. μέν, ἔδει σε μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἁμαρτάνειν ἐραθεῖσαν· καὶ εἰ τὸ σωφρονεῖν σοι δέδοκται, ἤδη μηδ' ὅλως ἁλῶναι τῷ ἔρωτι. ἔστι δέ μοι φησὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ κἂν γοῦν φησι, δεύτερον χάριν μοι δός. δεύτερον τρόπον πεισθεῖσα τοῖς τῶν φαρμάκων. ἔστι δέ μοι φησὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ φάρμακα ἐρωτικά, ἃ δύναταί σε παῦσαι τὴν νόσον, καὶ τελέσαι τὸν ἔρωτα, πράττοντα δηλονότι τὸν ἐρώμενον. εἰ δὲ πάλιν φάρμακα ἐρωτικά, ἃ δύναταί σε παῦσαι τὴν νόσον, καὶ τελέσαι τὸν ἔρωτα. Ἄλλως. τοῖς ἔπεσι, εἰ δοκεῖ σοι σωφρονεῖν, ὤφελες σὺ ἀποδιδόναι οὐκ ἐάσεις με οὕτω ποιήσειν, βλάβη σοι γενήσεται. Ἄλλως. πάντως γὰρ ἐκεῖνον ὅπως μηδέν μοι λέγῃς, εἰ δέδοκταί σοι τὸ μὴ πλημμελῆσαι, κἂν δεύτερον καὶ ἥσσονά μοι χάριν δός. πάντως γὰρ ἐκεῖνον ὅπως μηδέν μοι λέγῃς, εἰ δέδοκταί σοι τὸ μὴ πλημμελῆσαι, κἂν δεύτερον καὶ ἥσσονά μοι χάριν δός. 512. Παύσει νόσου) τὸν ἐρῶντα προσλαμβάνων, ἤ τινα φίλτρα ἐρῶντος, οὐκ ἂν ἀποτυχὼν τῆς κοινωνίας ἐπιθυμίας. 512. Παύσει νόσου) τὸν ἐρῶντα προσλαμβάνων, ἤ τινα φίλτρα ἐρῶντος, οὐκ ἂν ἀποτυχὼν τῆς κοινωνίας, ὅτι ἐπικαλοῦμαι παρθένος σοι θέντα, ὁ δὲ ἀπελεύσεταί σε παύσει τῆς νόσου, ἐὰν σὺ οὕτως φάρμακα τὰ θέλγοντα εἰς φιλίαν, ὅτι ἐπικαλοῦμαι παρθένος σοι θέντα, ὁ δὲ ἀπελεύσεται· σε παύσει τῆς νόσου, ἐὰν σὺ μὴ ᾖς κακή, ἀντὶ τοῦ, εἰ μὴ ἀντιβῆναι κωλύσεις με.

ANNOTATIONES.

V. 490. Οὐ λόγων εὐσχημόνων δεῖ σε) Talis ſyntaxis in *Phœniſſ.* v. 928. Χωρεῖν δεῖ· ἐγὼ γὰρ οὐδέν σε δεῖ θεσπισμάτων & infra *Hippolyt.* v. 688. Θανεῖν· ἀλλὰ δεῖ με δὴ καινῶν λόγων.

V. 491. Διϊστέον) Ita lego, quia Scholiaſtes explicat per διαγνωστέον, παρὰ τὸ διΐσταμαι. *Aldi* verò editio legit διοιστέον.

V. 496. Προσῆγον) alii προσῆγε.

Δεῖ δ' ἐξ ἐκείνου δή τι τοῦ ποθουμένου
Σημεῖον, ἢ λόγον τιν', ἢ πέπλων ἄπο
Λαβεῖν, συνάψαι τ' ἐκ δυοῖν μίαν χάριν.
Φα. Πότερα δὲ χριστὸν, ἢ ποτὸν τὸ φάρμακον;
Τρ. Οὐκ οἶδ'· ὀνάσθαι, μὴ μαθεῖν, βούλου, τέκνον.
Φα. Δέδοιχ', ὅπως μοι μὴ λίαν φανῇς σοφή.
Τρ. Πάντ' ἂν φοβηθεῖσ' ἴσθι· δειμαίνεις δὲ τί;
Φα. Μή μοί τι Θησέως τῷδε μηνύσῃς τόκῳ.
Τρ. Ἔασον, ὦ παῖ· ταῦτ' ἐγὼ θήσω καλῶς.
Μόνον σύ μοι, δέσποινα ποντία Κύπρι,
Συνεργὸς εἴης, τἄλλα δ', οἷ' ἐγὼ φρονῶ,
Τοῖς ἔνδον ἡμῖν ἀρκέσει λέξαι φίλοις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. Ἔρως, ἔρως, ὃ κατ' ὀμμάτων
Στάζεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν
Ψυχᾷ χάριν, οὓς ἐπιστρατεύσῃ,
Μή μοι ποτὲ σὺν κακῷ φανείης,
Μηδ' ἄρρυθμος ἔλθοις.
Οὔτε γὰρ πυρὸς, οὔ-
τ' ἄστρων ὑπέρτερον βέλος,
Οἷον τὸ τᾶς Ἀφροδίτας
Ἵησιν ἐκ χερῶν
Ἔρως ὁ Διὸς παῖς.

Oportet enim jam ab illo, quem amas, aliquod
Signum, aut ſermonem aliquem, aut à veſtibus ejus
Accipere, & conjungere ex duobus unum amorem.
Phæ. Utrum autem unctile, an potabile *erit* hoc pharmacum?
Nut. Haud ſcio, ô filia; velis juvari, non doceri.
Phæ. Metuo, nè mihi nimis ſapiens videaris.
Nut. Omnia timere te ſcito: quid vero vereris?
Phæ. Ne quid horum indices Theſei filio.
Nut. Sine, ô filia: ego rectè curabo hæc.
Tantum tu mihi, domina marina Venus,
Auxiliatrix ſis. Alia enim, quæ ego cogito,
Sufficiet dicere noſtris amicis, qui ſunt intus.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. Amor, Amor, qui per oculos
ſtillas deſiderium, inducens ſuavem
Animæ voluptatem *illis*, adverſus quos militas,
Ne mihi unquam cum damno appareas,
Nè mihi immoderatus venias.
Neque enim ignis, ne-
que aſtrorū ſuperū telū *eſt tale*,
Quale Venereum
Mittit è manibus
Amor filius Jovis.

Σημεῖον ἢ λόγον) δεῖ φησιν αὐτῇ φαρμάξει σημεῖον ἐκ τοῦ Ἱππολύτου τι λαβεῖν, ἢ λόγου μνημόνευμα, ἢ κρασπέδου ἀπόσπασμα. καὶ τὸν μὲν λόγον αὐτοῦ τῷ λόγῳ τῆς Φαίδρας συνάψαντες ἐπᾴδειν. τὸ δὲ ἀπόσπασμα ἐσθῆτος πάλιν, ἐπαοιδαῖς ἀπεσπασμένῳ τῆς ἐσθῆτος Φαίδρας συνάπτειν, ἵν' εἰ αὐτοῦ διὰ λόγου ἀποτύχοιμεν, τῷ δι' ἐσθῆτος χρησόμεθα. συνάψαντες γὰρ ἀμφοτέρους τοὺς λόγους, ἢ τὰ ἀποσπάσματα τῶν ἱματίων, οὕτως ἐπᾴδουσιν, ὅθεν Ἱππόλυτος ὁ τότε εἰπὼν ἐρασθεὶς Φαίδρας τῆς τάδε εἰπούσης. μαγικῶς δὲ καὶ τὸ φυσιολογικὸν μᾶλλον διήγημα εἰπεῖν. συνάψαι τ' ἐκ δυοῖν μίαν χάριν. διὰ γὰρ φυσιολογικῶν τινῶν, ἀμφοτέρας τὰς φύσεις εἰς ἕνα ξυνάγουσιν ἔρωτα. ἔοικε δὲ καὶ ἐνταῦθα ἡ διοίκησις, τὴν μὲν ἄλλην φαρμάξιν, οὐκ ἐπὶ σελήνης, ἀλλ' ἵνα δὴ πείσειν μέλλουσα, πιθανῶς ἤδη τὸ κεφάλαιον ὑπέθετο τῆς φαρμάξεως. ἔδοξε γὰρ ἂν ἐνοχλεῖν διηγουμένη φανερῶς. Ὀνάσθαι μὴ μαθεῖν) διδάσκουσα πῶς δεῖ τοῖς ἀναγκαίοις κεχρῆσθαι εἰς τὴν θεραπείαν μόνον ἀπαλλαγὴν τῶν κακῶν. ὁ γὰρ εἰς τὴν διηνεκῆ γνῶσιν. τὸ γὰρ τούτων πορισμὸς ἐστὶν ἐπιθυμία, ἡ διηνεκὴς τῆς κακουργίας ἀπόλαυσις. δεῖ οὖν πρὸς τὸ λυσιτελὲς ἀπολαύοντας τῶν τοιούτων [illegible] τὴν διηνεκῆ εἴδησιν, ὠφεληθῆναι φησὶ βούλου μόνον, ἀλλὰ μὴ μαθεῖν τῆς ὠφελείας τὴν φύσιν. τὸ δὲ ὀνάσθαι, ὡς ἰᾶσθαι, τὸ θέμα ὄνημι. 518. Δέδοιχ' ὅπως) δέδοικα φησὶ μὴ μηνύσῃς τὴν φαρμάξιν, ἔργῳ δηλώσῃς τὴν νόσον. τὸ δὲ πάντ' ἂν φοβηθεῖσ' ἴσθι) ἀντὶ τοῦ εἰ τὸ μηδὲν ἄξιον φόβου φοβῇ, πάντα ἂν φοβηθείσης γνῶθι σαυτήν. φοβοῦμαι, μὴ ἐπ' ἐμοὶ σφόδρα τις πανοῦργος ἀποδειχθεῖσα, μηνύσῃς τῷ Ἱππολύτῳ τὸν πρὸς αὐτὸν ἐπ' ἐμοῦ ἔρωτα. Ἔασον, ὦ παῖ) οἰκονομικώτατα οὐδὲν πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἀνθυπήνεγκεν. καί τοι αὐτὴ ἐρωτήσασα τὴν Φαίδραν διὰ τί φοβοῖτο, ἀλλὰ μόνον φησὶν ἐγὼ ταῦτα θήσω καλῶς, ἡ βουλομένη καλύπτεσθαι ἑαυτῆς ὕστερον φωρᾶσθαι. τὴν Ἀφροδίτην δὲ ἐπικαλεῖται ὡς [illegible] ταῖς τοιαύταις περὶ ἐργασίαις. Τοῖς ἔνδον ἡμῖν) φίλον ὀνομάζει τὸν Ἱππόλυτον καθ' ἡδονὴν ἢ χάριν, προλαμβάνουσα ταῖς ἐλπίσι. τὰ δὲ ἄλλα ἃ φρονῶ, ἀρκέσει ἄρα ἔνδον, διηγήσασθαι τοῖς ἔνδον φίλοις ὅπη δεῖ, καὶ μὴ ἐπὶ πάντων, καὶ ἐπὶ τοῦ θεάτρου ταῦτα ἐκφέρειν. Ἄλλως. Οὐ βούλομαι παρρησιάζεσθαι τὰ τῆς χρείας, ἀρκεσθήσομαι τοῖς ἔνδον. Ἔρως, ἔρως) λοιπὸν ὁ χορὸς ὑμνεῖ πρὸς τὸν ἔρωτα λέγων, ὦ ἔρως, ὅς τις διὰ τῶν ὀμμάτων τῶν ἀνθρώπων στάζεις τὸν πόθον, διὰ τούτου εἰσάγων ταῖς ψυχαῖς, καὶ τὴν γλυκεῖαν ἡδονὴν, καθ' ὧν ἂν ψυχῶν ἐπιστρατεύσῃ τῷ ἐρωτικῷ τόξῳ, καὶ ἐρᾷν ποιήσῃς. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως. ὦ ἔρως, ὃς κατὰ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐρωμένων ἡδονὴν καὶ ἐπιθυμίαν ἐπιχέεις, διὰ τούτου γλυκεῖάν τινα ἡδονὴν εἰσάγων ταῖς ψυχαῖς ἐκείνων, καθ' ὧν ἂν ἐπιστρατεύσῃ τοῖς ἐρωτικοῖς βέλεσιν. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι ἐπιστρατεύσας τινὰ ἐρᾷν τοῦ ἐρωμένου, γλυκεῖαν ἐπιτιθεὶς ταῖς ὄψεσιν ἡδονὴν, ὅπως τοὺς ἐρῶντας [illegible] ἀνάγκῃ, διὰ τῆς ἡδονῆς. τὸ δὲ ἑξῆς. Ὦ ἔρως ἔρως) ὃς κατ' ὀμμάτων στάζεις πόθον, μή μοι ποτὲ σὺν κακῷ φανείης. οὐ πάντα δὲ ἀπεύχεται τὸν ἔρωτα, ἀλλὰ τὸν ἐπὶ τῷ κακῷ· εἰσὶ γὰρ καὶ ἀγαθοὶ ἔρωτες. Μηδ' ἄρρυθμος) μηδὲ ἀμελὴς πως, καὶ ἀτάκτως ἔλθοις. ῥυθμὸς γάρ ἐστιν ἡ μουσικὴ τάξις· πᾶς δέ τις ἔρως μεμετρημένος ἔχει τὸ τῆς ἰάσεως τὸ χαίρειν ἅμα καὶ ἀβλαβές. 530. Οὔτε γὰρ πυρὸς) οὔτε γὰρ τὸ βέλος τοῦ πυρὸς οὔτε τὸ ὑψηλότατον βέλος τῶν ἄστρων, τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ἵησιν ἐκ χειρὸς ὁ ἔρως ὁ Διὸς παῖς. οὕτως ἵνα μὴ δόξῃ τὸ κοινὸν βέλος λέγειν, φησὶ τὸ τῆς Ἀφροδίτης· καὶ

ANNOTATIONES.

V. 513. Δεῖ δ' ἐξ ἐκείνου δή τι τοῦ ποθουμένου) Præter *Scholiaſten*, vide *Franciſci Rous* Archaiolog. Attic. l. 4. c. v. De Philtris & Incantamentis, ubi hunc locum notat. *Joſua Barnes.*

V. 516. Πότερα δὲ χριστὸν, ἢ ποτὸν τὸ φάρμακον) In noſtris literis Χριστὸν, cui Nomini inſcribimur, χριόμενος vel κεχρισμένος ſonat; in hoc verò loco ſignificat τὸ μέλλον χρίεσθαι ἐργασθέν. Ita quidem *Æſchylus* in *Prometheo* Vincto, v. 469. Οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν, οὔτε βρώσιμον, Οὐ Χριστὸν, οὐδὲ πιστὸν, ἀλλὰ φαρμάκων Χρείᾳ κατεσκέλλοντο &c.—— In quem locum *Scholiaſtes* ——Οὔτε τὸ δι' ἐπιχρίσεως ἰᾶσθαι. *Ariſtoph. Pluto* fol. 37. Πρῶτον δὲ πάντων τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον Καταπλαστὸν ἐνεχείρει τρίβειν &c. Ubi *Scholiaſtes* ——Τῶν φαρμάκων, τὰ μὲν ἐστὶ καταπλαστὰ, τὰ δὲ Χριστὰ, τὰ δὲ ποτά. [illegible] Addo & ego, καὶ χριστὸν, τὸ ἔξωθεν ἐγχριόμενον. Ut ſit idem quod ἔγχριστον apud *Theocrit.* Idyll. 11. v. 1. Οὐδὲν ποττὸν ἔρωτα πεφύκει φάρμακον ἄλλο, Νικία, οὔτ' ἔγχριστον (ἐμὶν δοκεῖ) οὔτ' ἐπίπαστον, Ἢ ταὶ Πιερίδες. &c. Ubi *Scholiaſtes* iterum, Ἴσθι, ὅτι τῶν φαρμάκων τὰ μὲν οἷον χριστὰ, ἅπερ ἐπιχριόμεθα εἰς θεραπείαν, τὰ δὲ ποτὰ, ἅπερ πίνομεν, τὰ δὲ ἐπίπαστα, ἅπερ ἐπιπάσσομεν. Vid. quæ Nos ad *Euripid.* Ino. v. 12. *Joſua Barnes.*

V. 525. Ἔρως, ἔρως, ὃ κατ' ὀμμάτων) Ita lego Veterum librorum authoritate, nec enim ὃς cum *Scaligero* legere auſim, nè verſui noceam; ſed nec opus, ὃ enim pro ὃς & poni poteſt & ab *Homero* non ſemel ponitur, *Iliad.* α. v. 388. Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί & v. 351. [illegible] Ὃ κατ' ὀμμάτων στάζεις πόθον) Hunc locum *Tibullus* imitatus eſt in laude *Sulpitiæ* ad *Martem*,

Illius ex oculis, cùm vult exurere Divos,
Accendit geminas lampadas acer Amor.

Obſervavit *Andr. Schottus* Human. Obſer. l. 2. c. 13. *Propertius* l. 2. Eleg. 12. v. 12. *Si neſcis, Oculi ſunt in amore Duces.* Ita *Muſæus* v. 93. Ὀφθαλμὸς δ' ὁδός ἐστιν· ἀπ' ὀφθαλμοῖο βολάων Ἕλκος ὀλισθαίνει, καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὁδεύει. Vid. plura in hanc rem apud *Tobiæ Magiri* Polymnemon, titulo *Amoris* Incentiva, §. 22. ad §. 26. His adde, Σχεδὸν γὰρ [illegible] διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν παρίει. *Lucian.* I. 902. Vid. ad *Eſtheram* noſtram v. 377. *J. Barnes.*

κινεῖ δὲ τὸ βέλος τοῦ πυρὸς, καὶ τὸ βέλος τῶν ἄστρων. Ἄλλως. ὁ μὲν τοῦ πυρὸς βολὰ τὸ δυνατόν· ὁ δὲ τῶν ἄστρων πρὸς τὸ ἐπιδεικτικόν. τὸ μὲν γὰρ ἀναλωτικὸν τῶν ἐμπιπτόντων· τὸ δὲ ὀξείας καὶ ὑπόχους ἔχον τὰς ἀφὰς, ὥστε τὸ μὲν πρὸς τὴν ἰσχὺν, τὸ δὲ πρὸς τὴν εὐστοχίαν. ἔτι γὰρ τοῦ πυρὸς ἔτι τῶν ἄστρων τῶν τοῖς χειμερίοις ἐμπιπτόντων τὸ βέλος, χεῖρόν ἐστι τοῦ τῆς Κύπριδος βέλους. Ἄλλως. Μάτην θύομεν Διὶ Ὀλυμπίῳ καὶ Ἀπόλλωνι Πυθίῳ, μὴ τιμῶντες τὸν Ἔρωτα τὸν ὄντα φύλακα μὲν ἀνθρώπων, φύλακα δὲ τῶν ἀφροδισίων θαλάμων, τὸν περθόντα καὶ ὀλοθρεύοντα τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον, καὶ διὰ πάσης συμφορᾶς πόνοις καὶ λύπαις περιέχοντα, καὶ θνητοὺς παρεθλίβοντα, ὅτ' ἂν πρὸς αὐτοὺς ἔλθῃ.

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Ἄλλως ἄλλως παρά τ' Ἀλφεῷ,
2 Φοίβου τ' ἐπὶ Πυθίοις τεράμνοις,
3 Βούταν φόνον Ἑλλὰς αἔξει δή.
4 Ἔρωτα δὲ τὸν τύραννον ἀνδρῶν,
5 Τὸν τᾶς Ἀφροδίτας
6 Φιλτάτων θαλάμων
7 Κλῃδοῦχον, οὐ σεβίζομεν,
8 Πέρθοντα, καὶ διὰ πάσας
9 Ἰόντα συμφορᾶς
10 Θνατοῖς, ὅταν ἔλθῃ.

Στροφὴ β΄.

1 Τὰν μὲν Οἰχαλίαν
2 Πῶλον, ἄζυγα λέκτρων,
3 Ἄνανδρον τοπρὶν, καὶ
4 Ἄνυμφον, οἴκων
5 Ζεύξασ' ἀπ' εἰρεσίαν δρομάδα,
6 Τὰν ναΐδ', ὅπως τε βάκχαν,
7 Σὺν αἵματι, σὺν καπνῷ,
8 Φονίοις θ' ὑμεναίοις,
9 Ἀλκμήνας τόκῳ Κύπρις ἐξέδωκεν·
10 Ὦ τλᾶμον ὑμεναίων.

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Ὦ Θήβας ἱερὸν
2 Τεῖχος, ὦ στόμα Δίρκας,
3 Συνείποιτ' ἂν, οἷον
4 Ἁ Κύπρις * ἕρπει. [* Scal. ἵρπει.]
5 Βροντᾷ γὰρ ἀμφιπύρῳ, τοκάδα
6 Τὰν Διογόνοιο Βάκχου

Antiſtrophe 1.

1 Fruſtrà, fruſtrà, & ad Alpheum,
2 Phœbique in Pythiis delubris,
3 Mactationem boum jam auget Græcia.
4 Amorem verò tyrannum hominum,
5 Filium Veneris,
6 Gratiſſimum thalamorum
7 Janitorem *atque cuſtodem* non colimus,
8 Perdentem homines, & per omnes
9 Calamitates euntem
10 Mortalibus, quû *ad eos* venerit.

Strophe 2.

1 Oechaliam enim
2 Puellam expertem conjugii,
3 Quæ priùs ſine marito fuerat, &
4 Innuptam ædibus,
5 Jungens connubio inexpertem, liberam,
6 Rodem illam, velut baccham,
7 Cum ſanguine, & cum fumo,
8 Cruentiſque hymenæis,
9 Alcmenæ filio *i. e. Herculi*, Venus dedit:
10 O miſeram propter nuptias.

Antiſtrophe 2.

1 O ſacer Thebarum
2 Murus, ô os Dircæ,
3 Dicite ſimul quomodo
4 Venus veniat.
5 Cum fulmine enim ignito matrē
6 Bacchi à Jove geniti

Τὸν τύραννον) καλῶς ὁ βασιλέα, ἀλλὰ τύραννον αὐτόν φησιν, ἐπειδὴ μὴ προνοεῖται τῆς τῶν ἀρχομένων ὠφελείας. πονοῦντα δὲ λυσιτελοῦντα τῇ ἑαυτοῦ προαιρέσει κατεργάζεται, ἐπίδειξιν τῆς δυναστείας ποιούμενος. Κλῃδοῦχον οὐ σεβίζομεν) τὸν φύλακα τῶν οἴκων οὐ τιμῶμεν. φύλακα δὲ τῶν ἀφροδισίων αὐτὸν ἔφη θαλάμων. δι' ἔρωτος γὰρ ἀφροδισιάζομεν, καὶ τότε καθ' αὐτῶν ὀργῶμεν, ὁπότ' ἂν ἐκεῖνος τὴν ἐπιθυμίαν εἰς ὑμᾶς ἐπιπέμψῃ. Τὰν μὲν Οἰχαλίαν) περὶ τῆς Ἰόλης ὁ λόγος, ὅτι ὁ πατὴρ ἕνεκα τὴν Οἰχαλίαν ἐπόρθησεν. ἔνιοι μὲν γάρ φασιν ἀτιμασθέντα τὸν Ἡρακλέα ὑπὸ Εὐρύτου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς (οὐ γὰρ ἐδίδοσαν αὐτῷ τὴν κόρην) πορθῆσαι τὴν Οἰχαλίαν. Ἡρόδοτος δέ φησιν, ὅτι τοῦ τῆς Ἰόλης γάμου προκειμένου τοξείας ἔπαθλον, Ἡρακλέα νικήσαντα ἀπαξιωθῆναι τοῦ γάμου. διὸ καὶ κατὰ κράτος ἑλεῖν τὴν Οἰχαλίαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς ἀνελεῖν. Εὔρυτον δὲ φυγεῖν εἰς Εὔβοιαν. Λυσίμαχος δέ φησιν ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς παραδόξοις λ΄. ἀργυρείῳ ταλάντῳ ἀπελύετο τὸν φόνον ἐπὶ Ἰφίτῳ, ἕως ὑπ' αὐτοῦ Ἡρακλῆς ἐφείσθη. 546. Πῶλον ἄζυγα) παρθένον, ἄπειρον γάμου, πρότερον οὖσαν. τὴν δὲ τὸ ἀνανδρὸν αὐτῆς οἴκησιν. λέγει δὲ τὴν Ἰόλην τὴν παῖδα τοῦ Εὐρύτου, ἣν ἔλεγε διδόναι τῷ νικῶντι ἐάν. πόλιν δὲ τὸ ἄνανδρον αὐτῆς οἴκησιν. λέγει δὲ τὴν Ἰόλην τὴν παῖδα τοῦ Εὐρύτου, ἣν ἔλεγε διδόναι τῷ νικῶντι αὐτὸν κατὰ τὴν τοξικήν. ἐλθὼν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐνίκησε τοῦτον. ὁ δὲ Εὔρυτος παρῃτήσατο δοῦναι αὐτὴν, καὶ ἕνεκα τούτου πορθήσας ὁ Ἡρακλῆς ἐπόρθησε τὴν Οἰχαλίαν, καὶ αὐτὴν ἔλαβε πρὸς γάμον. Ζεύξασ' ἀπ' εἰρεσίαν) ἀποζεύξασα ἀπὸ βασιλείας ὁ Ἡρακλῆς ἐπόρθησε τὴν Οἰχαλίαν, καὶ αὐτὴν ἔλαβε πρὸς γάμον. ὁ δὲ νοῦς· τὴν μὲν ἐν Οἰχαλίᾳ παρθένον, ἄνανδρον, ἄνυμφον οὖσαν τὸ πρότερον, δὲ καὶ ἀποχωρήσασαν τῶν οἴκων. ὁ δὲ νοῦς τὴν μὲν ἐν Οἰχαλίᾳ παρθένον ... ἀποχωρήσασαν τῶν οἴκων. ἡ δὲ καὶ ἀποχωρήσασα τῶν οἴκων ἡ Ἀφροδίτη τῷ Ἡρακλεῖ σὺν φόνοις καὶ ἐπὶ πορθήσει τῷ πατρὸς ἐπέδωκεν. τῶν νομικῶν οἴκων ἀποχωρήσασα ἡ Ἀφροδίτη τῷ Ἡρακλεῖ σὺν φόνοις καὶ ἐπὶ πορθήσει τοῦ πατρὸς ἐπέδωκεν. Σὺν αἵματι) πρέπον σὺν αἵματι καὶ καπνῷ ὁ πατρὸς αἰτία γέγονεν, ἤτοι πρέπον ὁ γάμος αὐτῆς πρόξενος τοῦ ἐκείνου ὀλέθρου ἐγένετο, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Τραχινίαις· τὸ ἑξῆς, ἐπειδὴ Ἀλκμήνης τόκῳ Κύπρις ἔδωκεν, ἀντὶ τοῦ νομίμου ὄλεθρον ἐγένετο. δηλοῖ δὲ ἐπιθέτῳ τὸ προσηγορικόν. Βροντᾷ γάρ) τῇ Ἀφροδίτῃ ἀναπέθησε τὴν Σεμέλης κεραύνωσιν, ὅτι καθὼς Ζεὺς ἀνακρινόμενος ὑπὸ ἥλιον... τοῦ ἔρωτι ἐπειδὴ τῇ Σεμέλῃ τὸ τῶν ἐρώτων ἀναδεξάμενος πάθος. ἢ καθὸ ἐν μέσῃ ἀφροδισιασμῷ ἀπώλετο. διαπέπλασται δὲ τὰ τοῦ μύθου, καθὸ ῥιζοβολεῖν ἀρχόμεναι πολλάκις ἐν τῇ μίξει, καὶ τῷ ἀφροδισιασμῷ ἀπώλετο. Ἀμφιπύρῳ δὲ) τῷ πεπυρωμένῳ, ὡς εἰ ἔλεγε τῷ ἐκ ἀμφοτέρων ..., πολλάκις τῇ καύσει τῶν νότων ἐκκόπτονται. τὴν γὰρ μητέρα τοῦ Βάκχου Σεμέλην συγκοιμηθεῖσαν τῷ Διΐ, ἀλλὰ περὶ ἀμφιπύρῳ, πότμῳ φονίῳ κατακοιμισεν εὐφήμως, ἀντὶ τοῦ ἀπώλεσεν, ἡ Ἀφροδίτη δηλονότι.

ANNOTATIONES.

V. 545. Τὰν μὲν Οἰχαλίαν πῶλον) *Iolen* vocat πῶλον, ut aliàs *Oreſtem* infantem μόσχον vocat. Vid. *Scholiaſten* & quæ Nos ad *Rheſ.* v. 261. Huc refer illud *Epicratis* apud *Ælian.* De Animal. l. 12. c. 10. Τέλος δ' ὑπαλθὼν ὁ κατάρατος προαγωγὸς Ἐμπορεύεται τὰς πώλους, τὰς Ἀφροδίτας, Τὰς περιστερὰς, ὡς δάμαλις, ὡς παρθένος. Ὦς ἀπῆλθ' ἄδμης· ὁ δ' ἄρ' ἐν μόνῳ μία. *Joſua Barnes.*

V. 546. Ἄζυγα λέκτρων) *Pleonaſmus*, ut πῶλος ἄζυξ. Vide quæ Nos ad *Androm.* 612.

V. 550. Τὰν ναΐδ', ὅπως τε Βάκχαν) Τὰ ναΐδα hîc non ut proprium nomen Nympham *Naiada* ſignificat, ut & Scholiaſtes vocat; ſed ab νάω ὁ ἐξῶ, *rudis*, *infolens*, quod à νέω *dilo*, *fero*, derivatur: Verbum *Homero* notum *Iliad.* l. v. 998. Οὐδ' ἐ' εἴδρισι, ἀλλά γ' ἔτι Ἄλκυμος ὁ Σάρωνι ... ſeq. Unde & *Latinæ* Verſioni medicas manus attuli. *Joſua Barnes.*

V. 560. Τὰν Διογόνοιο Βάκχου) Ingenioſè ſatis hîc *Scaliger* legit διγόνοιο, quia *Bacchus* erat bis genitus; ſed illa lectio verſiui obeſt, qui reſpondet 600. Strophe præcedentis per omnia —— Τὰν ναΐδ', ὅπως τε Βάκχαν. Quare retinendum Διογόνοιο, à *Jove* genitum. *Joſua Barnes.*

7 Νυμφί-

Δεινὸν γὰρ πάντα) ὑπὸ θαυμαστοῦ ἀρξαμένη, καὶ εἰς θαυμαστὸν κατέληξεν, ὥς τι θαυμάζων ἄρχεται, καὶ θαυμάζων παύεται. δεινὴ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη, καὶ πανταχόθεν δίκην μελίσσης ἐφίπταται, τὰ κάλλιστα τῶν σωμάτων μαραίνουσα.

7 Νυμφευσαμένην, πότμῳ
8 Φονίῳ κατεύνασε.
" 9 Δεινὸν γὰρ τὰ πάντ' ἐπιπνεῖ· μέλισσα
" Δ' οἵα τις πεπόταται.

7 Nuptam, fato
8 Letali sopivit, ac necavit.
" 9 Horribili enim Venus omnia afflatu ciet: apis autem
" Ut quædam ad flores, sic Venus ad homines volat.

ARGUMENTUM Actûs Tertii.

PHædra præ foribus auscultans, intelligit Nutricem amorem suum Hippolyto jam intùs revelare: Quâ de re exclamat; Nutricem, seque ipsam devovet. Scenâ apertâ, Nutrix & Hippolytus apparent: illa Dominæ causâ nihil non agit; hic autem vehementi indignatione motus in Phædram & illius gratiâ omne Genus muliebre invehitur. Phædra, Hippolyti duritiem intelligens, suámque turpitudinem palàm factam & amorem penitùs rejectum, Nutricem acritèr incessit, cujus nimis officiosâ operâ res fuerat prodita; tandémque Vitam sibi laqueo abrumpere decernit; tacitè interim Hippolyto, ob quem erat peritura, minitando. Chorus intelligens quorsum hæ minæ spectarent, optat se procul esse vel in Avem mutari, quò in alium Orbem avolaret; ne miserias, quas Thesei Domui hinc orituras auguratur, præsens videret. Postremò mala Conjugii Phædræ auspicia plorans memorat.

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ, ΤΡΟΦΟΣ, ΦΑΙΔΡΑ, ΧΟΡΟΣ.

Σιγήσατ' ὦ) ἐξελθοῦσα περιχαρῶς ἡ Φαίδρα, τὴν ἀπειλὴν τῆς γραὸς αἰσθηθεῖσα. σιγὴν δὲ αἰτεῖ πρὸς ἀκρίβειαν πυθέσθαι βουλομένη καὶ αὐτὴ ἀκοῦσαι προτρεπομένη τὰ λεγόμενα παρὰ Ἱππολύτου. Τί δ' ἐστὶ Φαίδρα) περὶ τὴν τῆς Φαίδρας ἀγωνίαν καταγινόμενος ὁ χορὸς, οὐκ ἐπαΐει τῶν τοῦ Ἱππολύτου λόγων. καὶ τοῦτο εἰκότως φυλάξαντος τοῦ τραγικοῦ, προσπαθέστερα γάρ ἐστιν τὰ Φαίδρας λεγόμενα. Ἰώ μοι μοι, αἶ αἶ) πρὸς ὀλίγον ἐν τῇ σκηνῇ σιωπῆς γενομένης, ἀκούσασα τὰ λεγόμενα ἡ Φαίδρα καὶ μὴ ἐνεγκοῦσα τὸ πάθος, ἀνέκραξεν. ἡ οἰκονομικῶς οὐκ ἐξέβαλεν Ἱππολύτῳ, ἀλλὰ συντελεσμένην τῆς Φαίδρας τὴν ἀγωνίαν. Ἔνεπε τίς) εἰπὲ, γύναι, ποῖος ὑπολαβὼν εἰσελθὼν εἰς τὰ ὦτά σου, ἐξέπληξέ σε. Ἢ οὕτως· εἰπέ μοι, ποία φήμη καὶ βοὴ ἀφορμήσασα ἐκφοβεῖ σου τὰς φρένας. ἐπίσσυτον δὲ εἰς τὰς φρένας, ἢ συναπτέον αὐτῷ τὸ ἐπίσσυτος. ἑκατέρως γὰρ δύναται νοηθῆναι. Παρὰ κλῇθρα) παρὰ ταῖς πύλαις· παραιτεῖται τὴν ἀκοήν, ἐπεὶ πολλάκις ἔμελλε διαδιδόναι αὐτῇ ἃ ἤκουσεν, καὶ ἐν τούτῳ μείζων αὐτῇ ἡ λύπη γίνεται. ὁ δὲ νοῦς· σὺ παρὰ κλῇθρα ἵστασο. σοὶ γὰρ ἐν φροντίδι ἐστὶν ἡ ἐκ τῶν οἴκων πεμπομένη φωνή. Ὁ τῆς φιλίππου) ὁ τῆς Ἀμαζόνος Ἱππόλυτος, Ἀντιόπης παῖς τῆς φιλούσης τοὺς ἵππους, βοᾷ ὑβρίζων τὴν δούλην, ἤτοι τὴν τροφόν. Ἰαχὰν μὲν) φωνὴν μὲν κλύω, αὐτὰ δὲ τὰ λεγόμενα οὐκ ἔχω σαφῶς εἰπεῖν. 586. Τὸ δὲ ἔπα) ἀντὶ τοῦ ὁπόθεν καὶ ἐκ τίνος οὖν. διὰ τὸ μὴ ἀκούειν ἔτι τῶν λόγων, οὐδὲ εἰπεῖν δύναται, τίς ἡ βοή. παραιτεῖται δὲ πάλιν ὁ θέλουσα μαρτυρεῖν τὸ δυσχερὲς, διὰ τὸ αἰσθέσθαι τῶν λεγομένων. [Ἄλλως, ὄπα. φωνήν· οὐκ ἔχω σαφῶς διακρῖναι, τίς ἡ φωνή, διὰ τὸ μὴ ἐγγὺς εἶναι.]

Φα. Σιγήσατ', ὦ γυναῖκες· ἐξειργάσμεθα.
Χο. Τί δ' ἐστὶ, Φαίδρα, δεινὸν ἐν δόμοισι σοῖς;
Φα. Ἐπίσχετ'· αὐδὴν τῶν ἔσωθεν ἐκμάθω.
Χο. Σιγῶ· τὸ μέντοι φροίμιον κακὸν τόδε.
Φα. Ἰώ μοι. αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Ὦ δυστάλαινα, τῶν ἐμῶν παθημάτων.

Phæ. TAcete, mulieres; perditæ sumus.
Cho. Quid verò est mali, ô Phædra, in tuis ædibus?
P. Cohibete vos, ut cognoscâ clamorem illorum, qui intus sunt.
Cho. Taceo: hoc tamen est malum exordium.
Phæ. Heu me, heu, heu, heu, heu!
O me miseram propter mea mala, quæ patior!

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

PERICOMMATA.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Τίνα θροεῖς αὐδάν;
2 Τίνα βοᾷς λόγον;
3 Ἔνεπε, τίς φοβεῖ σε
4 Φάμα, γύναι, φρένας ἐπίσσυτος;

Strophe 1.

Ch. 1 Quem edis ejulatum?
2 Quæ vociferaris verba?
3 Dicito, quæ terret te
4 Fama, ô mulier, in tuum animum subitò ruens?

Σύστημα α΄.

Φα. 1 Ἀπωλόμεσθα· ταῖσδ' ἐπιστᾶσαι πύλαις,
2 Ἀκούσαθ', οἷος κέλαδος ἐν δόμοις πίτνει.

Systema 1.

Phæ. 1 Periimus: his autem vos astantes foribus,
2 Audite, qualis strepitus in ædibus ruat, excitetur.

Στροφὴ β΄.

Χο. 1 Σὺ παρὰ κλῇθρα· σοὶ
2 Μέλει πομπίμα
3 Φάτις δωμάτων.
4 Ἔνεπε δ' ἔνεπέ μοι,
5 Τί ποτ' ἔβα κακόν;

Strophe 2.

Cho. 1 Tu stas ad januam; tibi
2 Curæ est, quæ venit
3 Ex ædibus fama.
4 Dic autem, dic mihi,
5 Quidnam accidit mali?

Σύστημα β΄.

Φα. 1 Ὁ τῆς φιλίππου παῖς Ἀμαζόνος βοᾷ,
2 Ἱππόλυτος, αὐδῶν δεινὰ πρόσπολον κακά.

Systema 2.

Phæ. 1 Filius bellicosæ Amazonis clamat
2 Hippolytus, dicens contra Nutricem gravia mala.

Ἀντιστροφὴ β΄.

Χο. 1 Ἰαχὰν μὲν κλύω,
2 Σαφὲς δ' οὐκ ἔχω
3 Γεγωνεῖν * ὄπα.

* al. ἔσω.

Antistrophe 2.

Cho. 1 Audio quidem sonum:
2 Clarè tamen non possum
3 Percipere vocem.

4 Δια

4 Διὰ πύλας ἔμολεν,

5 Ἔμολέ σοι βοά.

Ἀντισύστημα β'.

Φα. 1 Καὶ μὴν σαφῶς γε τὴν κακῶν προμνήστριαν,

2 Τὴν δεσπότου προδοῦσαν ἐξαυδᾷ λέχος.

Ἀντιστροφὴ α'.

Χο. 1 Ὤιμοι ἐγὼ κακῶν·

2 Προδέδοσαι, φίλα.

3 Τί σοι μήσομαι; πῶς

4 Κρυπτὰ γὰρ πέφηνε, διὰ δ' ὄλλυσαι.

Φα. Αἶ, αἶ· ἒ, ἕ. Χ. Πρόδοτος ἐκ φίλων.

Ἀντισύστημα α'.

Φα. 1 Ἀπώλεσέν μ' εἰποῦσα συμφορὰς ἐμάς,

2 Φίλως, καλῶς δ' οὐ, τήνδ' ἰωμένη νόσον.

Ἴαμβοι.

Χο. Πῶς οὖν; τί δράσεις, ὦ παθοῦσ' ἀμήχανα;

Φα. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, κατθανεῖν, ὅσον τάχος,
Τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἄκος μόνον.

Ιπ. Ὦ γαῖα μῆτερ, ἡλίου τ' ἀναπτυχαί,
Οἵων λόγων ἄρρητον εἰσήκουσ' ὄπα.

Τρ. Σίγησον, ὦ παῖ, πρίν τιν' αἰσθέσθαι βοῆς.

Ιπ. Οὐκ ἔστ', ἀκούσας δείν', ὅπως σιγήσομαι.

Τρ. Ναὶ πρός σε τῆς σῆς δεξιᾶς εὐωλένου.

Ιπ. Οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα, μηδ' ἅψῃ πέπλων.

Τρ. Ὦ πρός σε γονάτων, μηδαμῶς μ' ἐξεργάσῃ.

Ιπ. Τί δ', εἴπερ, ὡς φής, μηδὲν εἴρηκας κακόν;

Τρ. Ὁ μῦθος, ὦ παῖ, κοινὸς οὐδαμῶς ὅδε.

Ιπ. Τά τοι καλ' ἐν πολλοῖσι κάλλιον λέγειν.

Τρ. Ὦ τέκνον, ὅρκους μηδαμῶς ἀτιμάσῃς.

Ιπ. Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.

Τρ. Ὦ παῖ, τί δράσεις; σοὺς φίλους διεργάσῃ;

Cho. 4 Per fores tranſiit,

5 Venit tibi vox.

Antiſyſtema 2.

P. 1 Atqui perſpicuè ſane illã malorũ pronubã, *& conciliatricem,*

2 Quæ domini lectum prodidit, eloquitur.

Antiſtrophe 1.

Cho. 1 Hei mihi, mihi, propter mala.

2 Prodita es, ô chara.

3 Quid tibi dem conſilii?

4 Arcana enim ſunt revelata: periiſti.

Ph. Heu, heu! heu heu! *Cho.* Prodita es ab amicis.

Antiſyſtema 1.

Phæ. 1 Perdidit me, dicens mea mala,

2 Amicè *quidem,* ſed non rectè curans hunc morbum.

Chorus.

Quomodo igitur? quid facies, ô *mulier* paſſa incurabilia *mala*?

Phæ. Haud ſcio, niſi unum, mori quàm primum,

Quod eſt præſentium malorum remedium unicum.

Hip. O terra mater, Soliſque volumina, *radiiq; per aerem explic.*

Qualium ſermonum infandam audivi vocem?

Nut. Tace, ô fili, priuſquam audiat vocem aliquis.

Hip. Non poteſt fieri ut taceam, cum tam atrocia audiverim.

Nut. Oro te per tuam pulchram dextram.

Hip. Ne admoveas manum, neque attingas veſtem

Nut. O per genua tua te rogo, ne me perdas.

Hip. Quid verò *tacebo,* ſiquidem, ut dicis, nihil mali locuta es?

Nut. O fili, hoc meum dictum non eſt evulgandum.

Hip. Honeſta tamen inter multos honeſtum eſt dicere.

Nut. O fili, jusjurandum ne contemnas

Hip. Lingua juravit, mens verò *manet* injurata.

Nut. O fili, quid facies? perdes tuos amicos?

Προμνήστριαν) καὶ ἐρμηνεύτριαν, προξενήτριαν. Φίλως μὲν) καλῶς δ' οὔ. προσφιλῶς μὲν ἐμοὶ πρᾶξαι βουλομένη, καὶ πάντα τεύχω τοῦτο σκοποῦσα, οὐ μὴν τι καλῶς, ἐπεὶ οὐκ ἐστοχάσατο τοῦ μέλλοντος τὸ τέλος. καὶ εὐνοίας μὲν φησὶ, καὶ οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς. καὶ ἔστιν ὁμοία τῷ παροιμίᾳ, † δ' εὖ νοιᾶ ἄκαιρος οὐδὲν διαφέρουσα ἔχθρας. Οὐκ οἶδα πλὴν ἕν) τὸ ἑξῆς οὐκ οἶδα τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἄκος, πλὴν ἓν τὸ κατθανεῖν ὅσον τάχος, οὐκ οἶδα φησί τι πρακτέον μοι ἐν τοῖς νῦν κακοῖς, πλὴν ἓν μοι ἴαμα τὸ ἀποθανεῖν διὰ τάχους. Ὦ γαῖα μῆτερ) ὡς φιλόσοφος τὸν ἥλιον καὶ τὴν γῆν ἐπικαλεῖται, προσμαρτυροῦντας χάριν τῶν εἰρημένων. ὅθεν δὲ προτραγῳδήσας ἱκανῶς ἐπὶ τὴν ὀργὴν Ἱππολύτου, καὶ τὴν ἱκεσίαν τῆς γραὸς ἀπεξέρχεται, πρότερον ἀρξάμενος ὑπὸ τοῦ τραγικοῦ, δηλαδὴ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἱππολύτου, τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀδολεσχίαν τῆς γραὸς, καὶ τὸν ὅρκον ἀποκρυψάμενος. ὡς φιλόσοφος δὲ γῆν καὶ ἥλιον ἐπιβοᾷ. ἐπεὶ ἀρχαὶ πάντων εἰσὶ, γῆ μὲν πάντων μήτηρ κατὰ Ἡσίοδον, ἥλιος δὲ ἐπεὶ πάντα ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει. Ἀναξαγόρας οὖν τὸν ἥλιον μύδρον ἔφη, καὶ ἐξ αὐτοῦ πάντα γίνεσθαι. ὁ ἀκολουθήσας Εὐριπίδης, χρυσέαν βῶλον αὐτὸν εἴρηκεν. ἡλίου δὲ ἀναπτυχαὶ, αἱ ἀκτῖνες, καθὰ τὰ σκότος ἀναπτύσσουσι, καὶ ἡμῖν δηλοῦσι τὰ πάντα διὰ τοῦ φωτός. Ἄρρητον) οὐκ ἀξίαν τοῦ ῥηθῆναι καὶ ὀνομασθῆναι, ἣν οὐδὲ λόγῳ διεξιέναι καλόν. 605. Ναὶ πρὸς σὲ) ναὶ σίγησον λιτομαί σε, πρὸς τῆς σῆς δεξιᾶς τῆς καλὸν βραχίονα ἐχούσης. ἐνομίζετο γὰρ κατὰ τῆς δεξιᾶς ἱκετεύειν, ὡς κατὰ τῶν γονάτων. Μὴ προσοίσης χεῖρα) ὡς μυσαττόμενος καὶ τὴν δεξιὰν αὐτῆς, τοῦτο φησὶ, ἢ μᾶλλον φοβούμενος ἁλῶναι ταῖς ἱκεσίαις. Τί δ' εἴπερ ὡς φὴς) τί δὲ ἐκ τῆς διανοίας σιωπᾶσαί με θέλεις, εἴπερ οὐδὲν εἴρηκας κακόν; Ὡς) ὁρᾷς φησὶν, ὅτι σκέπτεις τῶν εἰρημένων τὴν κακίαν τῇ σιωπῇ. ἐπεὶ δὲ καλά ἐστι, τί με κωλύεις βοῶντα; ἔστι δὲ ὁ λόγος ἐν ἤθει ἐκ τοῦ ἀντικειμένου. εἰ δὲ μηδὲν εἴρηκας κακὸν, οὐδὲν σοι κακοῦ κακὸν, κἂν εἴπω. Ὁ μῦθος ὦ παῖ) παραλογίζεται τὸν νεανίσκον τῇ μεταθέσει τῶν ὀνομάτων, κλέψασα τὴν ἀκρόασιν. δέον γὰρ εἰπεῖν οὐ καλὸν, φησὶν οὐ κοινὸς, οὐ πᾶσιν ὀφείλων ἀνακοινωθῆναι. τὸ γὰρ μέχρι τινὸς καὶ καλὰ σιωπώμενα. Ἄλλως. ὁ περὶ γάμων μῦθος οὐκ ὀφείλει λεχθῆναι πᾶσι. Τά τοι καλ' ἐν πολλοῖσι) δεινότερον αὐτῆς εἶλε τὴν ἐκ τῶν ὀνομάτων ἀπάτην, εἰ γὰρ οὐ κοινὰ, δῆλον, ὡς οὐδὲ τὰ καλά. τῷ γὰρ δημοτελεῖ τῆς ἐπιδείξεως πλέον δοξάζεται τὸ χρηστόν. 612. Ἡ γλῶσσ' ὤμοσεν) μὴ οὐκ εἰδὼς ὤμοσα. οὐ γὰρ γνοὺς περί τινος ὀμνύω, ὤμοσα. τὰ δὲ κατ' ἄγνοιαν τῶν ὅρκων γενόμενα συγγνώμης τυγχάνει παρὰ θεοῦ. οὐ κακόδολος δὲ τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ νῦν ἐπειδὴ ἡ γραῦς πρὶν εἰπεῖν τὸν μῦθον αὐτῷ, καὶ πρὶν εἰς ἔννοιαν ἐλθεῖν αὐτὸν τοῦ ῥηθησομένου, ὅρκον ᾔτησεν τῆς σιωπῆς καὶ τῆς διανοίας. ὃ δὲ μὴ προειδὼς ἐφ' ᾧ ὤμοσεν, ὤμοσε. φησὶν ἡ γλῶσσα προπετέστερον, καὶ παρὰ γνώμην τῆς φρενὸς ὀμώμοκεν. Ἀριστοφάνης καθολικώτερον νοήσας φησὶ, τὸν Εὐριπίδην ὑβρίζειν τῆς γλώττης τὴν διάνοιαν, ὡς ἂν μὴ τὰ δόξαντα τῇ κρίσει τῆς διανοίας φθεγγομένης, ἄλλως τε φαίνει

† Lego, Εὔνοι' ἄκαιρος οὐδὲν ἔχθρας διαφέρει.

ANNOTATIONES.

V. 601. Ἡλίου τ' ἀναπτυχαί) *Scholiaſtes* explicat per αὐγὰς, quem videſis; ita *Ion.* v. 1445. Ἰὼ, ἰὼ· λαμπρᾶς αἰθέρος ἀναπτυχαί· Similiter *Ion.* v. 1516. Φῶς. Ἄρ' ὦ φοιβαῖς ἡλίου ἀναπτυχαῖς, in quem locum vide quæ Nos. *Joſua Barnes.*

V. 610. Τά τοι καλ' ἐν πολλοῖσι κάλλιον λέγειν) Huc refer illud *Agathiæ* Scholiaſtici in Imaginem *Hippolyti* cum Nutrice colloquentis, Ἱππόλυτος· σὺ γραὺς ἐπ' ἐμὲ τῶν κακῶν μῦθον φθέγξῃ· ἀλλ' ἐμοῖς οὐ δυναμένη πλάσσειν· Ὅσον δ' ἐκ βλεφάρων μαρτυρεῖται ὁ πᾶσιν, Ὅτι κακῶς ἔφησας, μᾶλλον ἄδικον λέγειν. Extant *Antholog.* l. 4. c. 8. fol. 312.

V. 612. Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος) Vid *Ciceronem* l. 3. Officiorum, de Fortitudine, ubi inter alia hæc dicit, "Non enim falſum jurare, Pejerare eſt; ſed quod ex animi ſententia juraveris, ſicut verbis concipitur (more noſtro) id non facere, Perjurium eſt. Scitè enim *Euripides, Juravi linguâ, Mentem injuratam gero.* Hæc ille. Quem Verſum tamen *Grotius* vertit magis Ἰαμβικῶς *Jurata Lingua eſt, Mente Juravi nihil.* Hunc locum ita *Ovidius* in *Cydippa* Epiſtolâ expreſſit, *Quæ jurat Mens eſt; nil conjuravimus illâ.* Vid. de hoc verſu *Ariſtot.* Ῥητορικῶν l. 3. & *Dan. Heinſii* Exercit. Sacr. p. 642. Item *Hug. Grotii* de Jure Belli & Pacis l. 2. c. xiii. §. iv. Ubi affirmat hæc, *Nam ſi certum eſt, eum, qui juravit, aliquod factum ſuppoſuiſſe, quod reverà ſe ita non habeat, non obligabit Juramentum.* Ἱππόλυτος γὰρ ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῆς τροφοῦ ὠμόμοκεν. *Joſua Barnes.*

Διὸ

διὰ τῶν ἑξῆς τὸ εὐσεβὲς αὐτοῦ φυλάττων. φησὶν εἰ μὴ λέγοις ὅπως ἄφρακτος εὑρέθην, ὅς τι μή τι δίκαιον αὐτοῦ ἐπιορκίας πλάττων.

Ιπ. Ἀπέπτυσ'· οὐδεὶς ἄδικός ἐστί μοι φίλος.
Τρ. Σύγγνωθ'· ἁμαρτεῖν εἰκὸς ἀνθρώπους, τέκνον.
Ιπ. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν,
" Γυναῖκας, εἰς φῶς ἡλίου κατῴκισας;
" Εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος,
" Οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέσθαι τόδε·
" Ἀλλ' ἀντιθέντας σοῖσιν ἐν ναοῖς βροτοὺς
" Ἢ χαλκὸν, ἢ σίδηρον, ἢ χρυσοῦ βάρος,
" Παίδων πρίασθαι σπέρμα, τοῦ τιμήματος
" Τῆς ἀξίας ἕκαστον· ἐν δὲ δώμασι
" Ναίειν ἐλευθέροισι, θηλειῶν ἄτερ.
" Νῦν δ' εἰς δόμους μὲν πρῶτον ἄξεσθαι κακὸν
" Μέλλοντες, ὄλβον δωμάτων ἐκτίνομεν.
" Τούτῳ δὲ δῆλον, ὡς γυνὴ κακὸν μέγα·
" Προσθεὶς γὰρ ὁ σπείρας τε καὶ θρέψας πατὴρ
" Φερνὰς, ἀπῴκισ', ὡς ἀπαλλαχθῇ κακοῦ.
" Ὁ δ' αὖ λαβὼν ἀτηρὸν εἰς δόμους κακὸν,
" Γέγηθε, κόσμον προστιθεὶς ἀγάλματι
" Καλὸν κακίστῳ, καὶ πέπλοισιν ἐκπονεῖ,
" Δύστηνος, ὄλβον δωμάτων ὑπεξελών.
" Ἔχει δ' ἀνάγκην, ὥστε κηδεύσας καλοῖς
" Γαμβροῖσι, χαίρων σώζεται πικρὸν λέχος.
" Ἢ χρηστὰ λέκτρα, πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς
" Λαβὼν, πιέζει τἀγαθῷ τὸ δυστυχές.
" Ῥᾷστον δ', ὅτῳ τὸ μηδὲν, ἀλλ' ἀνωφελὴς
" Εὐηθίᾳ κατ' οἶκον ἵδρυται γυνή.
" Σοφὴν δὲ μισῶ· μὴ γὰρ ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις
" Εἴη φρονοῦσα πλεῖον, ἢ γυναῖκα χρή.

Hip. Abominor: nullus *enim* ſceleratus eſt mihi amicus.
Nut. Ignoſce: Conſentaneum *eſt* homines errare, ô fili.
Hip. O Jupiter, quidnam fucatum malum hominibus,
" Mulieres ſub Solis luce collocaſti?
" Si enim volebas ſeminare genus humanum,
" Non oportebat hoc fieri ex mulieribus:
" Sed *oportebat* homines dicantes in tuis templis
" Aut æs, aut ferrum, aut auri pondus,
" Liberorum emere ſemen, pro precio
" Æſtimationis unſquemq; *i.e. pro oblati muneris æſtim.* & in ædibus
" Liberis habitare, ſine mulieribus.
" Nunc verò primum hoc malum ducere in ædes
" Volentes, expendimus *omnes noſtræ* domus facultates.
" Inde autem manifeſtum eſt, quàm magnum malū ſit mulier:
" Pater enim qui genuit, & educavit, addens
" Dotem in alienas ædes elocatam mittit.
" Qui verò contra malum noxium in ædes recepit,
" Gaudet, ornatum addens ſtatuæ
" Peſſimæ pulchrum, & ornat veſtibus
" Infelix, *omnes* facultates *ſuæ* domûs ſubtrahens, *exhauriens*.
" Habet enim neceſſitatem, quia junctus affinitate claris
" Affinibus, gaudens ſervat acerbum, *moleſtumque* lectum.
" Aut bonum connubium, *i.e. bonam uxorem*, ſoceros verò malos
" Nactus, premit *tegitque* bono *ſuum* infortunium.
" Melius verò, cui nihil *eſt uxorum*, ſed inutilis
" Propter ſimplicitatem mulier in ædibus collocatur.
" Odi enī ſapientē *mulierem*: utinā verò ne ſaltem in meâ domo
" Sit mulier, quæ plus ſapiat, quàm oporteat mulierē *ſapere*.

615. Σύγγνωθ' ἁμαρτεῖν) σύγγνωθι φησὶν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ τοῦ λόγου. εἰκὸς γὰρ ἀνθρώπους οὕτως ἁμαρτάνειν, καὶ πέφυκε τοῦτο τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἁλίσκεσθαι τοῖς ἁμαρτήμασιν. Ἄλλως. διὰ τῆς κοινῆς προφάσεως ἀπολύεται τῶν ἰδίων πλημμελημάτων τὴν ἀκολασίαν. Ὦ Ζεῦ, τί δή) λοιπὸν [illegible] τὴν γυναικείαν διαβάλλει φύσιν, ἀναφέρων τὸ προοίμιον ἐπὶ τὸν τοῦ κρείσσονος νόσον. φιλοσοφώτερον δὲ τὴν ἀντίθεσιν λέγει, τὴν ἀρχὴν ἀξιῶν μὴ ὑπὸ ἀφροδισιασμοῦ παῖδας γίνεσθαι. ὁ δὲ νοῦς, διατί φησιν εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἀδόκιμον κακὸν τοῖς ἀνθρώποις κατῴκισας; κίβδηλον δὲ τὸ μηδὲ δοκιμασίας ἀξιούμενον, ἀλλὰ [illegible]. 618. Εἰ γὰρ βρότειον) εἰ γὰρ ἤθελες εἶναι γένος τοῖς ἀνθρώποις, ὤφειλες ποιῆσαι μὴ ἀπὸ γυναικῶν αὐτὸ εἶναι, ἀλλ' ἕκαστον διδόναι, ἢ χρυσὸν, ἢ χαλκὸν ἐν τοῖς ναοῖς, οὕτως ἀγοράζειν. τὸ δὲ ἀντιθέντας, ἤτοι ἀνατιθέντας, ἢ ἀντὶ τῶν παίδων τιθέντας εἰς σημεῖον τοῦ [illegible] τὴν αἴτησιν. ἀτόπως δὲ ταῦτα. οἱ γὰρ πένητες οὐκ ἂν ἐκτήσαντο παῖδας. Τῆς ἀξίας ἕκαστον) ἄμεινον τὴν ἀξίαν ἐπὶ τῆς φύσεως ἀκούειν. καὶ πάλιν τοὐναντίον, ἵνα τὸ μὲν ἀνάθημα τῆς αἰτήσεως ἕνεκα διδῶται, τὸ δὲ βρέφος πρὸς τὴν φύσιν τοῦ αἰτοῦντος. τινὲς δὲ ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀναθήματος, καὶ τιμήματος. βέλτιον δὲ τὸ πρῶτον, ὡς ἐάν τις ᾖ ἀγαθὸς τοὺς τρόπους καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἵνα καὶ τοῦ υἱοῦ ἀξίως τὸ ἔργον καὶ ὁμοίως μεταλάβοι, καὶ πάλιν τοὐναντίον, ἐὰν ὑπάρχῃ χείρων ἀξίως καὶ τοῦ παιδὸς τύχῃ. 625. Νῦν δ' ἐς δόμους) ἕδνα παρέχοντες, δαπάνην ἀγοράζομεν. ἕδνα ὑπὲρ τῆς οὐσίας καὶ περὶ τῆς [illegible] τοῦ κακοῦ καταπιθεῖμεν, ὥσπερ αὐθαίρετον τὸ κακὸν ἐπισπώμενοι. δυνατὸν δὲ τὸ πρῶτον, καὶ ὡς ἐν τάξει διηγήσεως λαμβάνεσθαι, πρῶτον μὲν τὴν θυσίαν ὑπὸ κακοῦ δίδομεν, καὶ τὰ ἑξῆς. [illegible] ὃν λογισμὸν εἰκότατα τῷ προσώπῳ, λοιπὸν κατατρέχει, καὶ ἐπὶ τὴν διαβολὴν τῆς γυναικείας φύσεως. ἔδει γὰρ πρῶτον λογισμῷ τινι ἀναιρῆσαι τὸ εἶναι αὐτὰς, εἶθ' οὕτως ἄρξασθαι τῶν διαβολῶν. τὸ δὲ ἑξῆς δεῖται ὡς ἐκ συγκρίσεως ἐπιφέρεται. Προσθεὶς γὰρ) ὁ δὲ τεκὼν αὐτὴν καὶ ἀναθρέψας προσδίδωσι πρᾶγμα, ὥστε ἀπαλλαγῆναι αὐτὴν τοῦ κακοῦ, καὶ ὅτι τὴν φύσιν τῆς παιδοποιίας σώζει ὁ πατὴρ εἰς αὐτὴν τὴν ἀπαλλαγὴν, ἀντὶ τῆς φιλοστοργίας τῆς παιδὸς ἀντικαταλλαξάμενος. ἄγαλμα δὲ, ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται. ἀγάλλεται δὲ καὶ ὁ πατὴρ ἐπὶ τῷ γάμῳ, ὡς ἀνδριάντα ἀναθεὶς τινας [illegible]. λείπει δὲ τὸ ὡς ἀγάλματι. Καλὸν κακίστῳ) τιθεὶς τὸν χρυσὸν τῷ κακίστῳ, γυναικείῳ φυτῷ προστιθεὶς, ὡς ἀγάλματι χαίρει. Ἔχει δ' ἀνάγκην) ταῦτα διεξέρχεται. πάντα τὰ περὶ τὴν γυναῖκα μοχθηρὸν [illegible], ὡς μὴ μόνον τὸ πρὸς ταύτην σκοπεῖν. ἀλλὰ καὶ τοὺς γάμους εἰ καλῶς εἶεν. διαλῇ δὲ δεῖ πρὸς τὴν [illegible] ἢ ἀναγκαιότερος γὰρ οὕτως. εἰ δὲ καλὸν λάβοι τὸ λέχος, γαμβροὺς δὲ χρηστοὺς, ἀναγκάζεται στέργειν, τὰ κεχαρισμένα κεῖνα [illegible] δῆλοι. τινὲς δὲ οὕτως σώζουσιν εἰς τὸ ἔχει ἀνάγκην, ἵν' ᾖ ὅτι πάντα τε καὶ πάντως ἐλεύθερος ὁ γαμήσας εἶναι οὐ δύναται. ἀλλὰ τὸ ἀναγκάζον καὶ καταδουλοῦν αὐτὸν ἔχει. ἐὰν μὲν γὰρ κακῆς τύχῃ γυναικὸς, ἀναγκάζεται στέργειν αὐτὴν τῶν γάμων ἕνεκα καλῶν ὄντων. ἢ δι' ἐκείνην ἀναγκάζεται [illegible] γαμβρῶν αἰσχίστων. τὸ σώζεται δὲ πικρὸν λέχος, ἀντὶ τοῦ σώζει. καὶ † γαμβροὺς τοὺς πενθεροὺς λέγει, συγχέων τῆς ὀνομασίας τὸ ἀκριβές. ἐν μέν τοι, τῷ πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς ὑγιῶς [illegible]. 638. Ῥᾷστον δ' ὅτῳ) βέλτιον δὲ μήτε πενθερὸν, μήτε γυναῖκα χρηστὸν ἔχειν. Ἄλλως. ὠφελιμώτερόν ἐστιν, ᾧ τινι φησὶ, τὸ μηδὲν ἴσον πρὸς σωφροσύνην γυνή. ἀλλ' ἀνωφελὴς τῇ εὐηθείᾳ ἵδρυται. ὡς ἐπὶ ἀνδριάντος δὲ τὸ ἵδρυται, οὐκ ἔργοις ἀλλὰ δίχα τέρψεως τὸν κεκτημένον.

† Quòd γαμβροὺς ſit Vox generalis, diximus [illegible] Rheſ. v. 260.

A N N O T A T I O N E S.

V. 616. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν &c.) Vid. *Petri Victorii* Variar. Lection. l. 12. c. 21. Ubi lepidum *Plauti* locum huic comparat. *Joſua Barnes.*

V. 626. Ὄλβον δωμάτων ἐκτίνομεν) Vid. paulò infra [illegible] v. 633.

V. 640. Σοφὴν δὲ μισῶ) Huc refer illud *Epigrammation*, cujus ſenſum, quia verborum haud memini, ita tibi propino, *At nolo, Docta mihi ſit Uxor in thoro: Eſt Una cælo Pallas ſit Haſtam gerit.* Vid. *M. Anton. Mureti* Var. Lect. l. 8. c. 21. Ubi Mulieres Eruditas plerumque libidinoſas, hujus loci & *Juvenalis* teſtimonio, *Sapphus* denique exemplo, confirmat. *Joſua Barnes.*

" To

" Τὸ γὰρ πανοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις
" Ἐν ταῖς σοφαῖσιν· ἡ δ' ἀμήχανος γυνὴ
" Γνώμῃ βραχείᾳ μωρίαν ἀφῃρέθη.
" Χρῆν δ' εἰς γυναῖκας πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν,
" Ἄφθογγα δ' αὐταῖς συγκατοικίζειν δάκη
" Θηρῶν, ἵν' εἶχον μηδὲ προσφωνεῖν τινὰ,
" Μήτ' ἐξ ἐκείνου φθέγμα δέξασθαι πάλιν.
" Νῦν δ' αἱ μὲν ἔνδον δρῶσιν αἱ κακαὶ κακὰ
" Βουλεύματ', ἔξω δ' ἐκφέρουσι πρόσπολοι.
Ὡς καὶ σύ γ' ἡμῖν πατρὸς, ὦ κακὸν κάρα,
Λέκτρων ἀθίκτων ἦλθες εἰς συναλλαγάς.
Ἁγὼ ῥυτοῖς νασμοῖσιν ἐξομόρξομαι,
" Εἰς ὦτα κλύζων· πῶς ἂν οὖν εἴην κακὸς,
" Ὃς οὐδ', ἀκούσας τοιάδ', ἁγνεύειν δοκῶ;
" Εὖ δ' ἴσθι, τοὐμόν σ' εὐσεβὲς σώζει, γύναι.
Εἰ μὴ γὰρ ὅρκοις θεῶν ἄφρακτος ηὑρέθην,
Οὐκ ἄν ποτ' ἔσχον μὴ τάδ' ἐξειπεῖν πατρί.
Νῦν δ' ἐκ δόμων μὲν, ἔς τ' ἂν ἔκδημος χθονὸς
Θησεὺς, ἄπειμι, σῖγα δ' ἕξομεν στόμα.
Θεάσομαι δὲ σὺν πατρὸς μολὼν ποδὶ,
Πῶς νιν προσόψει καὶ σὺ, καὶ δέσποινα σή·
Τῆς σῆς δὲ τόλμης εἴσομαι γεγευμένος.
" Ὄλοισθε. Μισῶν δ' οὔποτ' ἐμπλησθήσομαι
" Γυναῖκας, οὐδ' εἴ φησί τις μ' ἀεὶ λέγειν·
" Ἀεὶ γὰρ οὖν πως εἰσὶ κἀκεῖναι κακαί.
Ἢ νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδαξάτω,
Ἢ κἄμ' ἐάτω ταῖσδ' ἐπεμβαίνειν ἀεί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ἀντιστροφή.

Χο. 1 Τάλανες, ὦ κακοτυχεῖς γυναικῶν πότμοι.
2 Τίνα νῦν ἢ τέχναν ἔχομεν, ἢ λόγον,

" Nam Venus magis parit aſtutiam
" In ſapientibus; mulier verò ſimplex
" Propter mentem *exiguam*, ſtultitiæ *venereæ* eſt immunis.
" Non oportebat autem ad dominas venire ancillam,
" Sed unà habitare cum ipſis muta animantia
" Fera, ne quemquam alloqui poſſent,
" Nec ex illo vocem iterum accipere.
" Nunc verò malæ quidem *mulieres* mala intus agitant
" Conſilia, foras verò efferunt ancillæ.
Ut & tu nobis patris, ô ſceleſtum caput,
Lectorū intactorū, *nec tangendor*. veniſti ad fœdera concilianda.
Quæ *ſcelera* ego fluentibus aquis abſtergam,
" In aures inſtillans *eaſque eluens*. quomodo igitur fierem malus,
" Qui nè purus quidem eſſe videor, his auditis?
" Probe autem *hoc* ſcias; te mea pietas ſervat, mulier.
Niſi enim jurejurando deorum incautus eſſem deprehenſus,
Nunquam me continuiſſem, quin dicerem hæc patri.
Nunc verò ex ædibus quidem, quādiu peregri extra hanc terrā
Theſeus *fuerit*, abibo, tacitè vero continebimus os.
Videbo autem cum patre profectus, *i. e. huc reverſus*, pedibus,
Quomodo ipſum ſis inſpectura & tu, & domina tua:
Tuam autem audaciam *jam* expertus cognoſcam.
" Pereatis. Nunquam verò odio ſatiatus deſinam odiſſe
" Mulieres, neque ſi quis dicat me hoc ſemper dicere:
" Nam profectò & illæ ſemper ſunt malæ.
Aut nunc eas doceat aliquas caſtas eſſe,
Aut me quoque ſinat in illas invehi ſemper.

ANTISTROPHICA.

Antiſtrophe.

Cho. 1 Infelices! ô miſerum mulierum fatum.
2 Quam jam artem, aut rationem habemus *ſpe*

Τὸ γὰρ πανοῦργον) τὸ γὰρ πανοῦργον καὶ φιλάργυρον πρὸς πορνείαν ἐν ταῖς σοφαῖς γυναιξὶ πλέον ἡ Κύπρις ἐμφύει. αἱ γὰρ μεγαλόφρονες πολύτολμοι γινόμεναι, εὐθυμήτως διὰ τὸ βραχὺ τῆς γνώμης καὶ ἄδολον εἰσὶν εἰς τὸ ἁμαρτάνειν. ἡ δὲ ἀποροῦσα καὶ ἀβέλτερος, τὴν πορνείαν ἀφῄρηται, τουτέστιν οὐχ ἁμαρτάνει. Ἄλλως, μωρίαν ἀφῃρέθη. τουτέστι τῆς ἁμαρτίας ἀπεστερήθη, ἤτοι τῆς πορνείας. Μωρίαν γὰρ τὴν πορνείαν, ὥσπερ καὶ συνήθως ὁ πόρνος. αὕτη γὰρ οὐκ ἔχουσα τὸ πλημμέλημα προσθεῖναι κερδαίνει τὴν σωφροσύνην. Χρὴ δ' εἰς γυναῖκας) διεξελθὼν ὡς εἰσὶν αἱ γυναῖκες πάντων πανουργότεραι τῶν κακῶν, λοιπὸν ἐπὶ τὴν διήγησιν καὶ χρῆσιν αὐτῶν μεταβαίνει, πῶς ἔδει τὴν κακουργίαν αὐτῶν νικᾶν τοὺς ἄνδρας. ἔδει φησὶ τοὺς ἄνδρας ἀντὶ διακόνων θηρία αὐταῖς συνοικίζειν. ἵνα κἂν τῇ ἀπορίᾳ τῆς διακονίας, νικᾶσι τὴν κακίαν τῆς φύσεως. τοῦτο δὲ μάλιστα πρὸς τὸ ὑπόθεσιν εἴρηκεν. Δάκη) ἢ θηρευτικῶς τὰ θηρία, ἢ γοῦν θηρῶν. 649. Νῦν δ' αἱ μὲν ἔνδον) αἱ μὲν δέσποιναι αὐτῶν ἔνδον μηχανῶνται τὰ κακά· αἱ δὲ δοῦλαι σημαίνουσι τοῖς φίλοις αὐτῶν. Ὡς καὶ σύ γ' ἡμῖν) ὅπου καὶ σὺ κάρα κακὸν τῶν ἀθίκτων λέκτρων τοῦ πατρὸς εἰς συναλλαγὰς ἦλθες, ἀφ' ὧν τὰ ῥήματα ἐγὼ ἀποκαθαρθήσομαι ῥαντικοῖς ὕδασι. ταῦτα γὰρ μάλιστα τῶν ἱερῶν διαυγέστερα τυγχάνει. 654. Εἰς ὦτα κλύζων) εἰσκλύζομαι τὰ ὦτα, δι' ὧν μετέλαβον τῆς ἀνομίας τῶν λόγων. πῶς οὖν μᾶλλον ἐξαμαρτεῖν ποιήσαιμι ἄν; Εὖ δ' ἴσθι, τοὐμόν) οὐκ ἔστι φορτικὸς ὁ λόγος, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς ὑπερβολῆς τοῦ ἁμαρτήματος θεραπευτικός. ἢ τάχα προσεπεγράφη τὸ πάθος τοῦτο μικρὸν ὕστερον, ὅτε κατηγορεῖται μοιχείας ποιῶν κατηγορούμενος. Εἰ μὴ γὰρ ὅρκοις) ἀντὶ τοῦ ἐλήφθην καὶ εὑρέθην ἀπαράφρακτος εἰς τὴν κατὰ σοῦ κόλασιν. Τὸ δὲ μὴ καὶ οὐ μίαν κατάθεσιν ποιοῦσι, ὥστε τὸ οὐ ἐξήγησιν εἶναι. Νῦν δ' ἐκ δόμων μέν) ἤτοι διὰ τὸ μὴ μετασχεῖν τοῦ μύσους αὐτῆς, ἢ διὰ τὸ δεδοικέναι τινὰ ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλήν. ἄλλως τε καὶ ὁ ποιητὴς οἰκονομικῶς τοῦτο ἐξεργάζεται, διὰ τῆς τοῦ Ἱππολύτου ἀπουσίας ἐξουσίαν διδοὺς τῇ Φαίδρᾳ ἐργάσασθαι τὴν ἀγχόνην, καὶ τὴν διαβολὴν αὐτοῦ τὴν διὰ τῶν γραμμάτων. ἵνα ὁ δέλτος καὶ ἡ τοῦ Ἱππολύτου ἐρημία πιστώσηται τὴν κατηγορίαν τῆς μοιχείας. Θεάσομαι δὲ) συνεπὼς δὲ τῷ πατρὶ θεάσομαι, ποίοις ὄμμασιν αὐτὸν προσβλέψετε, ὑπὸ τῆς συνειδήσεως μὴ καταπληττόμεναι. Τῆς σῆς δὲ) καὶ πάντως τότε τὸ ἀναιδὲς σου καὶ τολμηρὸν διαγνώσομαι, πεπειραμένος αὐτῆς ἤδη καὶ διὰ τῶν παρόντων. 664. Μισῶν δ' οὔποτ' ἐμπλησθήσομαι) οὐδαμῶς χορτασθήσομαι κακῶς λέγων τὰς γυναῖκας. ταῦτα δὲ λοιπὸν, ὡς τεχνίτης ῥήτωρ. Οὐδ' εἴ φησι) οὐδ' εἰ λέγοι μέ τις τοῦτο κατὰ φύσιν φιλαπεχθήμονα πρὸς αὐτάς. ὁ γὰρ ἐκ περιουσίας φησὶ τὰς κατηγορίας. τῷ συνεχεῖ δὲ τῶν πλημμελημάτων ὑπόθεσιν γίνεται τῆς κατηγορίας. Τάλανες) ἀπὸ κοινοῦ πάλιν ἀτυχούμενος ποιεῖται ὀδύρεσθαι τὸ πταῖσμα. ὁ δὲ λόγος, τίνα νῦν ἢ τέχνην, ἢ λόγον ἔχομεν ποιήσασθαι, δι' οὗ δυνησόμεθα σφαλεῖσαι τῆς ἐλπίδος τὸν δεσμὸν τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύσασθαι, τὸν ἀνηρτημένον καθ' ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Ἱππολύτου, ὅταν ἔλθῃ ὁ Θησεύς; 670. Τίνα νῦν) τουτέστι πῶς καθ' ἥν δεσμὸν κατηγορίας ἀπολυσώμεθα τὰ ἐγκλήματα τοῦ Ἱππολύτου, σφαλεῖσαι τῆς ἐλπίδος, δι' ἧς προσεδοκῶμεν πείσειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἁμαρτίαν;

ANNOTATIONES.

V. 654. Πῶς ἂν οὖν εἴην κακὸς &c.) *Scaliger* & *Portus* legunt pro οὖν, οὐ, quia de purgandis auribus loquitur; ſed tantorum virorum pace οὖν retinendum, ſenſus enim eſt hic, quomodò igitur ego Malus fierem, idque tu ſperâſti; qui nè his quidem auditis, ſatis mihi caſtus videor, licet illa ex animo deteſtor & abominor? *Joſua Barnes.*

V. 661. Σὺν πατρὸς μολὼν) ultimum τοῦ πατρὸς fit longum ante μ' ἐντατικόν, quod *Scaliger* non videns legebat πατρὶ συνελθὼν; mirâ licentiâ; rectius legas συμμολών. *Joſua Barnes.*

V. 669. Τάλανες) Ita nos audactèr legimus, nihil moti notis illis *Æmylii Porti*, qui τάλαιναι retinebat, putans ita fortè poſſe legi, quamvis irregulariter; & quòd ſic ſlet hic verſus *Senarius*: & tamen ſi ſic legeremus, *Trochæus* eſſet in quarto loco. Quare Τάλαιναι ex omnibus libris ejiciendum pronuntio. *Joſua Barnes.*

3 Σφαλεῖσαι καθ' ἅμμα λύσειν λόγου;

Φα. 4 Ἐτύχομεν δίκας, ὦ γᾶ, καὶ φῶς.

5 Πᾶ ποτ' ἐξαλύξω τύχας;

6 Πῶς δὲ κρύψω, φίλαι, πῆμα;

7 Τίς ἂν θεῶν ἀρωγὸς, ἢ τίς ἂν βροτῶν

8 Πάρεδρος, ἢ ξυνεργὸς ἀδίκων ἔργων

9 Φανείη; τὸ γὰρ παρ' ἡμῖν πάθος

10 Παρὸν, δυσεκπέρατον ἔρχεται βίου.

11 Κακοτυχεστάτα γυναικῶν ἐγώ.

Ἴαμβοι.

Χο. Φεῦ, φεῦ. πέπρακται, κοὐ κατώρθωνται τέχναι,

Δέσποινα, τῆς σῆς προσπόλου· κακῶς δ' ἔχει.

Φα. Ὦ παγκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεῦ,

Οἷ' εἰργάσω με. Ζεύς σ' ὁ γεννήτωρ ἐμὸς,

Πρόρριζον ἐκτρίψειέ σ', οὐτάσας πυρί.

Οὐκ εἶπον (οὐ σῆς προὐνοησάμην φρενός)

Σιγᾶν, ἐφ' οἷσι νῦν ἐγὼ κακύνομαι;

Σὺ δ' οὐκ ἀνέσχου. τοιγὰρ οὐκ ἔτ' εὐκλεεῖς

Θανούμεθ'· ἀλλὰ δεῖ με δὴ καινῶν λόγων.

Οὗτος γὰρ ὀργῇ συντεθηγμένος φρένας,

Ἐρεῖ καθ' ἡμῶν πατρὶ τὰς ἁμαρτίας,

Ἐρεῖ δὲ Πιτθεῖ τῷ γέροντι συμφορὰς,

Πλήσει τε πᾶσαν γαῖαν αἰσχίστων λόγων.

" Ὄλοιο καὶ σὺ, χ' ὅστις ἄκοντας φίλους

" Πρόθυμός ἐστι μὴ καλῶς εὐεργετεῖν.

Τρ. Δέσποιν', ἔχεις μὲν τἀμὰ μέμψασθαι κακά.

Τὸ γὰρ δάκνον, σοῦ τὴν διάγνωσιν κρατεῖ.

3 Fruſtratæ, ad diſſolvendum nodum *hujus* cauſæ?

Phæ. 4 Luimus *meritas* pœnas, ô terra, & lux.

5 Quonam fugiens vitabo *præſentes* calamitates?

6 Quomodo verò, ô charæ, celabo malum?

7 Quis deus auxiliator, aut quis hominum

8 Adjutor, aut cooperator injuſtorum facinorum

9 Apparebit? nam hoc noſtrum malum

10 Vitæ præſens inexplicabile, *ac inevitabile* venit.

11 Ego *ſum* miſerrima *omnium* mulierum.

Chorus.

Heu, heu! actum eſt; nec enim ſucceſſerunt technæ

Tuæ ancillæ, ô domina: malè verò ſe res habet.

Phæ. O peſſima, & amicorum corruptela, *i. e. corruptrix*,

Quæ feciſti mihi! Jupiter *pater* meus

Perdat te radicitus, fulmine percutiens.

Nonne dixi (an non prævidi tuum conſilium)

Ut taceres *in iis*, propter quæ nunc ego malè affligor?

Tu verò nō potuiſti *tacere*. Quamobrem non amplius gloriosæ

Moriemur: ſed opus eſt mihi jam novis rationibus.

Hic enim *Hippolytus* animum irâ concitatum habens,

Dicet contra nos patri peccata,

Dicet etiam Pittheo ſeni calamitates,

Implebitque terram omnem turpiſſimis ſermonibus.

" Et tu pereas, & quicunque amicis repugnantibus

" Promptus eſt ad non honeſtè benefaciendum.

Nut. Domina, potes quidem *jure* mea reprehendere peccata:

Quod enim *te* mordet, *i. e. dolor*, tuum *rectum* judicium ſuperat.

Καθ' ἅμμα λύσ(ειν)) παρὰ τὴν παροιμίαν, ἥ τις ἐστὶν, οὐχ ἅμμα λύσεις. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. τοῖς Φρυξὶ λόγος ἐδόθη, ἐκεῖνον βασιλεύσειν τῆς Ἀσίας, ὃς ἂν τῆς ἀπήνης λῦσαι τὸν δεσμὸν δυνηθείη, τῆς κομισάσης Μίδαν εἰς Φρυγίαν, ὃς ἦν ἀμπέλινος, ᾧ συνεδέδετο ὁ ζυγὸς καὶ ὁ ῥυμός. λόγος δὲ, Ἀλέξανδρον διαλῦσαι, ἐξελόντα τὸν ἔμβολον, ᾧ κατείχετο ὁ ῥυμός. ἢ τῷ ἐγχειριδίῳ ἀποτεμόντα, μετὰ τὴν ἐπὶ Γρανίκῳ μάχην. γέγονε δὲ Ἀλέξανδρος ὁ κατὰ τοὺς Εὐριπίδου χρόνους. παροιμιῶδες οὖν ἐστιν ἐπὶ τῶν δίσλυτόν τι ἐπιχειρούντων λύσειν. Μαρσύας δὲ ὁ νεώτερος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Μακεδόνων ἱστοριῶν φησιν οὕτως. τῆς δὲ ἁμάξης λέγεται τὸν ζυγὸν τῷ ῥυμῷ δεδέσθαι κλήματι ἀμπελίνῳ. ἦν δὲ λόγιον, ὃς ἂν τὸν δεσμὸν τοῦτον λύσῃ, βασιλεύσει τῆς Ἀσίας. Ἀλέξανδρον δέ φασι τὸν Μακεδόνων βασιλέα λῦσαι αὐτόν. ὃς διαβὰς τὸν Ἑλλήσποντον ἐπὶ Γρανίκῳ μάχην ἐνίκησε, καὶ παρεγένετο ἐπὶ τὸν τόπον. ὡς δὲ οὐκ ἠδύνατο εὑρεῖν τὴν ἀρχὴν τοῦ δεσμοῦ τοῦ κατίσχοντος, οἱ μὲν λέγουσι τῷ ἐγχειριδίῳ κόψαι αὐτὸν τὸν δεσμὸν, καὶ ταύτην εἶναι τὴν λύσιν. οἱ δὲ ὡς τὸν ἔμβολον ἐξέλοι, ᾧ συνείχετο ὁ ζυγὸς πρὸς τῷ ῥυμῷ, περιειλημμένον [illegible] καὶ τοῦτο κλήματος· τούτου δὲ ἐξαιρεθέντος καὶ τοῦ δεσμοῦ χαλασθέντος, οὕτως λυθῆναι τὸν δεσμὸν τοῦ ῥυμοῦ. Ἐτύχομεν δίκας) μετάγεται πάλιν ὁ σκοπὸς ἐπὶ δεύτερον μέρος, τουτέστιν ἐπὶ τὴν τῆς Φαίδρας ἀγωνίαν. καὶ τὴν τοῦ χοροῦ συμπάθειαν. τραγικώτατα εἰς ἄλλον οἶκτον βελτίονα πάλιν τοῦ ποιητοῦ τρέψαντος. ἄριστα δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς συμφορᾶς μιμεῖται αὐτὸ τὸ πάθος διεξιὼν, ὅπερ εἰώθασι πολλάκις ποιεῖν οἱ ἀξίαν ἀποροῦντες θρήνων. δικαίως δὲ ἐπιμεμφθῆναι, καὶ τῆς ἀξίας δίκης παρὰ θεοῦ ἐπιχειρεῖν. πάλιν δὲ τὴν γῆν καὶ τὸ φῶς ἐπικαλεῖται, ὡς ἀναγκαιότατα στοιχεῖα. καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ φησὶ, ὦ γαῖα μῆτερ, ἡλίου τ' ἀναπτυχαί. 678. Παρὸν δυσεκπέρατον) ἢ ἐν ὑπερβατῷ. ἵν' ᾖ οὕτως. τὸ γὰρ παρόν μοι δυστύχημα τοῦ βίου δυσεκπέρατόν ἐστι. ἢ οὕτως. τὸ γὰρ νῦν πάθος παρὸν παύλας τοῦ βίου, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ δυσφορῶν δυσεκφευκτότατον καθέστηκεν. ἢ οὕτως. τὸ γὰρ παρὸν πάθος δυσκόλως ἄν μοι περάσαι τὸν βίον. καὶ δυσκόλως αὐτὸ φύγοιμι. Φεῦ φεῦ) ἀκούσασα τῆς θεοῦ κατηφὴς ὁ χορός φησι. πάλιν δὲ κομματικός ἐστιν ὁ λόγος, διὰ τοῦ πέπρακται δεῖ στίζειν. οὕτως γὰρ ἁρμόσει τοῖς ἑξῆς. τὸ δὲ καὶ οὐ κατορθοῦνται τέχναι, ἀντὶ τοῦ οὐδὲν τοῦ πράγματος κατώρθωσαν αἱ τέχναι τῆς δούλης, ἀλλὰ κατέστρεψαν. Ζεύς σ' ὁ γεννήτωρ) Εὐρώπης γὰρ καὶ Διὸς ὁ Μίνως. ὁ Ζεύς σε φησὶν, ἐκτρίψειε, καὶ παντελῶς ἀπολέσειεν, οὐτάσας πυρί. ἀντὶ τοῦ βαλὼν τῷ κεραυνῷ. οἱ δὲ νεώτεροι οὐκ ἴσασι τὴν διαφορὰν τοῦ οὐτάσαι καὶ βαλεῖν. Ὅμηρος δὲ οὐτάσαι μὲν τὸ ἐκ χειρὸς καὶ ἐκ τοῦ συνεγγὺς τρῶσαι, βαλεῖν δὲ τὸ πόρρωθεν. Οὐκ εἶπον σιγᾶν) ἐλεγκτικὸν τὸ ἦθος. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως. οὐκ εἶπον σιγᾶν ἐφ' οἷς κακῶς διάκειμαι, ἢ διάγω καὶ νοσηλεύομαι. τουτέστι τὸν ἔρωτα. ὁ δὲ νοῦς, οὐχὶ τὸ προπετὲς τῆς διανοίας προγνοῦσα, ἐκέλευόν σε σιωπᾶν, καὶ μὴ ἐκφαίνειν τὴν ἐμὴν ἐρωτικὴν κάκωσιν. Ὄλοιο καὶ σὺ) γνωμικώτερόν πως ἐπάγει τὴν κατάραν. ἀπόλοιο φησὶ πρὸς γνώμην με εὐεργετῆσαί με θελήσασα, καὶ πᾶς ἄλλος ταυτά σοι δρῶν, καὶ προθυμούμενος ἄκοντας τοὺς φίλους μὴ καλῶς εὐεργετεῖν· ἄντικρυς ἐλέγχων τὸ φαινόμενον τῆς τοιαύτης εὐεργεσίας. μὴ καλῶς προσέθηκεν. οὐ γὰρ εἴδει φύσις εὐεργετήματος ἀνάγκην ἐπιδέχεται, εἴτε τὰς χρείας κατὰ θυμοὺς δεῖ ποιεῖσθαι. 695. Δέσποιν' ἔχεις μὲν) καταδέχεται τὴν ἐξ αὐτῆς μέμψιν, ἵνα οὕτως καὶ αὐτὴ τὴν τοῦ σφάλματος ἀπολογίαν καταδέξηται. ἑξῆς δὲ πάλιν εἰς ἔννοιαν αὐτὴν προάγειν βούλεται, τὸν σκοπὸν τῆς μηνύσεως, καθ' ὃν γεγένηται λέγουσα. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως. ἔχεις μὲν δικαίως τὰ ἐμὰ πταίσματα μέμψασθαι. παραλογίζεται γάρ σου τὸ λογιστικὸν ἡ λύπη, καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πταίσματος γινώσκειν οὐ συγχωρεῖ σοι. αἰτία γὰρ ἐγώ εἰμι τῆς συμφορᾶς. ὁ δὲ νοῦς ἔχει οὕτως. ἔχεις μὲν μέμψασθαι τὰ ἐμὰ κακὰ, ὦ δέσποινα. τὸ γὰρ λυπεῖν σε κρατεῖ, ὅθεν καὶ μέμφῃ μοι. εἰ γὰρ μὴ ἐλυποῦ, οὐκ ἂν ἐμέμφου. ἀλλ' ἐπῄνεις. ὅθεν ἐπιφέρει, πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα. ἡ μὲν κατασκευὴ τοῦ λογισμοῦ τῆς εὐνοίας ἀπόδειξις, ἡ δὲ τῆς ἀτυχίας δυσχέρεια τῆς τύχης κατηγόρημα.

ANNOTATIONES.

V.671. Καθ' ἅμμα λύσ(ειν)) ita quidem *Aldi* Editio rectè; ut ſit per *Tmeſin* pro ἅμμα καταλύσειν. Κάθαμμα non æquè placet, ut nonnulli ſcribunt: Quin & *Scholiaſtes* pro nobis facit. Qui tamen miſerè errat, quum dicit *Alexandrum* Magnum circa tempus *Euripidis* vixiſſe, quandoquidem *Euripides* mortuus eſt pluſquam ſexaginta Annis, antequam Regnaret *Alexander*; ut ex Catalogo Regum *Macedonicorum* poſt *Archelaum*, ſub quo is obiit diem ſuum, conſtat. Et ſane *Euripides* & *Socrates* ſimul *Anaxagoram* audiebant; *Plato* & *Xenophon Socratem*, *Platonem Ariſtoteles*, qui Senex Juvenem *Alexandrum* inſtruebat. Quare Nodum *Gordianum* neſciebat *Euripides*; nec tamen (quod erat Scholiaſtæ delirium) alios fuiſſe Nodos ægrè ſolvendos ignorare potuit. *Joſua Barnes.*

V.678. δυσεκπέρατον) Legitur & δυσεκπέρατον. Vid. infra v. 883.

V. 688. Δεῖ με δὴ καινῶν λόγων) Vid. ſupra ad v. 490.

V. 696. Τὸ γὰρ δάκνον) Hic *δάκνον Iambus* eſt; Vid. *Phœniſſ.* v. 19.

Ἔχω

Ἔχω δὲ κἀγὼ πρὸς τάδ', εἰ δέξῃ, λέγειν.
Ἔθρεψά σ', εὔνους τ' εἰμί· τῆς νόσου δέ σοι
Ζητοῦσά γ' εὗρον φάρμαχ', οὐχ ἃ βουλόμην.
Εἰ δ' εὖ γ' ἔπραξα, κάρτ' ἂν ἐν σοφοῖσιν ἦν·
" Πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα.
Φα. Ἦ γὰρ δίκαια ταῦτα, κἀξαρκοῦντά μοι,
Τρώσασ' ἡμᾶς, εἶτα συγχωρεῖν λόγοις;
Τρ. Μακρηγοροῦμεν· οὐκ ἐσωφρόνουν ἐγώ.
Ἀλλ' ἔστι κἀκ τῶνδ' ὥστε σωθῆναι, τέκνον.
Φα. Παῦσαι λέγουσα· καὶ τὰ πρὶν γὰρ οὐ καλῶς
Παρῄνεσάς μοι, κἀπεχείρησας κακά.
Ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπελθε, καὶ σαυτῆς πέρι
Φρόντιζ'· ἐγὼ γὰρ τἀμὰ θήσομαι καλῶς.
Ὑμεῖς δὲ, παῖδες εὐγενεῖς Τροιζήνιαι,
Τοσόνδε μοι παράσχετ' ἐξαιτουμένῃ,
Σιγῇ καλύψαθ', ἅ 'νθάδ' εἰσηκούσατε.
Χο. Ὄμνυμι σεμνὴν Ἄρτεμιν Διὸς κόρην,
Μηδὲν κακῶν σῶν ἐς φάος δείξειν ποτέ.
Φα. Καλῶς ἐλέξαθ'. ἓν δὲ προστρέπουσ' ἐγὼ
Εὕρημα δή τι τῆσδε συμφορᾶς ἔχω,
Ὥστ' εὐκλεᾶ μὲν παισὶ προσθεῖναι βίον,
Αὐτή δ' ὄνασθαι πρὸς τὰ νῦν πεπτωκότα.
Οὐ γάρ ποτ' αἰσχυνῶ γε Κρησίους δόμους,
Οὐδ' εἰς πρόσωπον Θησέως ἀφίξομαι,
Αἰσχροῖς ἐπ' ἔργοις, οὕνεκα ψυχῆς μιᾶς.
Χο. Μέλλεις δὲ δή τι δρᾷν ἀνήκεστον κακόν;
Φα. Θανεῖν· ὅπως δὲ, τοῦτ' ἐγὼ βουλεύσομαι.
Χο. Εὔφημος ἴσθι. Φ. καὶ σύ γ' εὖ με νουθέτει.
Ἐγὼ δὲ Κύπριν, ἥπερ ἐξόλλυσί με,
Ψυχῆς ἀπαλλαχθεῖσα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ,
Τέρψω· πικροῦ δ' ἔρωτος ἡττηθήσομαι.
Ἀτὰρ κακόν γε χἀτέρῳ γενήσομαι
Θανοῦσ', ἵν' εἰδῇ μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς κακοῖς
Ὑψηλὸς εἶναι· τῆς νόσου δὲ τῆσδέ μοι
Κοινῇ μετασχὼν, σωφρονεῖν μαθήσεται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Ἠλιβάτοις ὑπὸ κευθμῶσι γενοίμαν,
2 Ἵνα με πτεροῦσσαν ὄρνιν

Possum verò & ego ad hæc, ſi mea verba admittas, reſpondere.
Educavi te, & benevola ſum: morbi verò tibi
Quærens remedia, inveni non quæ volui.
Si verò feliciter rem geſſiſſem, valde ſapiens fuiſſem:
" Pro variis enim eventibus mentes habemus, & de rebus judicamus.
Phæ. An verò juſta ſunt hæc, mihique ſufficientia, i.e. grata,
Te fauciatis nobis, deinde nobiſcum congredi verbis?
Nut. Prolixâ nimis oratione utimur; ego non ſapiens fui:
Sed tamen vel propter hæc licet tibi, filia, ſervari.
Phæ. Deſiſte loqui; nam & prius non rectè
Conſuluiſti mihi, & aggreſſa es mala.
Quamobrem de medio ſecede, & de teipsâ
Sis ſolicita. Ego enim mea rectè curabo.
Vos verò, nobiles puellæ Trœzeniæ,
Hoc tantùm mihi præbete deprecanti,
Silentio tegite quæ hic audiviſtis.
Cho. Juro per caſtam Dianam, filiam Jovis,
Me nihil unquam ex tuis malis Prolaturam in lucem.
Phæ. Rectè dixiſtis. Unum verò ego, admonens me,
Jam quoddam hujus calamitatis inventum remedium habeo,
Ut addam glorioſam quidem vitam meis liberis,
Ipſa verò juver in præſenti caſu.
Nunquam enim dedecorabo familiam Cretenſem,
Neque veniam in conſpectum Theſei,
Turpibus polluta factis, propter animam unicam.
Ch. Eſne igitur factura aliquod immedicabile malum?
Phæ. Mori ſtatui, quomodo verò ſim moritura hoc ego cogitabo.
Cho. Bona verba dic. Phæ. Et tu me rectè mone.
Ego enim Venerem, quæ me perdit,
Diſcedens è vitâ hodie,
Delectabo: vincar autem ab acerbo amore.
Sed tamen fiam etiam alteri malum
Defuncta, ut diſcat in meis malis non
Elato animo eſſe, & hujus morbi mecum
Communitèr particeps, modeſtior eſſe diſcet.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Excelſis ſub ſcopulorum latebris utinam eſſem,
2 Ubi me volantem avem

Εἰ δ' εὖ γ' ἔπραξα) εἰ καλῶς φησὶν ἔπραξα, καὶ μὴ ἐσφάλην τῆς ἐλπίδος, ἐθαυμάζετό μου τὸ βούλευμα. οὐκ ἄρα ἡ ἐμὴ βουλὴ ἠδίκησεν, ἀλλ' ἡ τύχη. εἰ γὰρ καλῶς ἀπέβη τὸ πρᾶγμα, ἔλεγες ἂν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλη κρείττων τῆς τροφοῦ. Ἦ γὰρ δίκαια ταῦτα) ὀργίζεται καλῶς ἐπὶ τῷ καὶ ἀπολογίαν ἐθέλειν σοφίσασθαι. ἆρα οὖν φησὶ δίκαιόν ἐστι τοῦτο, καὶ οὐχὶ φανερῶς ἄτοπον, τὸ καὶ ἐθέλειν σε ἀπολογεῖν μοι, καὶ ἐκ τῶν ἴσων ἀμφισβητεῖν τρώσασάν με; ἐξαρκοῦντα δέ μοι ἐστὶν ἱκανὰ πρὸς θεραπείαν τῆς βλάβης. Μακρηγοροῦμεν) ἀντὶ τοῦ μάτην φλυαροῦμεν, καὶ ἐπιτείνομεν τὸν λόγον ἐπὶ τοῖς ἤδη πραχθεῖσιν. οὐκ ἐσωφρόνουν ἐγώ. ὁμολογεῖ ἡμαρτηκέναι, ἐπεὶ εἶδεν αὐτὴν πρὸς τὴν ἀπολογίαν δυσχεραίνουσαν, ὁμολογῶ φησι τὸ πρότερον πταῖσμα οὐκ ἐκ τύχης ἀλλ' ἐξ ἐμῆς ἀνοίας γενόμενον. Ὑμεῖς δὲ παῖδες) μεταφέρεται νῦν πρὸς τὰς γυναῖκας τοῦ χοροῦ. αἱ δὲ ὀμνύουσιν οἰκονομικῶς, καὶ σιωπᾷν ἐπαγγέλλονται. λύοιτο γὰρ ἂν τὰ τῆς ὑποθέσεως. Ἓν δὲ προστρέπουσα) ἀντὶ τοῦ ζητοῦσα καὶ ἐξερευνῶσα. μεταστρέπουσά φησι. καὶ πολλὰ δοκιμάζουσα, καὶ εἰς πολλὰ μεταφέρουσα μου τὴν γνώμην. ἓν μόνον ἴαμα τῆς συμφορᾶς εὗρον. Οὐ γάρ ποτ' αἰσχυνῶ) ὅτι Μίνως βασιλεὺς ἐγένετο τῶν Κρητῶν, ὁ πατὴρ αὐτῆς. καὶ διὰ τοῦτο Κρησίους δόμους λέγει. Οὕνεκα ψυχῆς μιᾶς) ἐγὼ γὰρ τῆς μιᾶς μου ψυχῆς καταφρονήσασα, πολλὰς ἑτέρας διασώσω, τὰς τῶν οἰκείων δηλονότι, ῥυομένη τῆς αἰσχύνης. οὐχ ὑπερτιμῶσα τὴν μίαν ψυχὴν τῆς αἰσχύνης τῶν πολλῶν. Καὶ σύ γ' εὖ με νουθέτει) ἀπειλητικώτερον εἴρηται ὁ λόγος, ὡς εἰ ἔλεγε, μὴ καὶ σὺ ζήλου τὴν τροφὸν τῆς παραινέσεως, μηδὲ τὰ αὐτὰ ἐκείνῃ νουθετήσῃς με, ἃ ἦν ἐπιζήμια καὶ φαῦλα, ἀλλὰ πρὸς τὸ χρηστὸν εὖ με νουθέτει. Ἀτὰρ κακόν γε) καὶ δὴ ἀποθανοῦσα κακὸν γενήσομαι καὶ ἄλλῳ. ἀντὶ τοῦ τῷ Ἱππολύτῳ διὰ τῆς κατηγορίας. ἵν' εἰδῇ κοινῇ ταύτης μοι μετασχὼν τῆς νόσου, μετριάζειν, καὶ μὴ ὑψηλοφρονεῖν ταῖς ἑτέρων δυστυχίαις. 732. Ἠλιβάτοις) ἀντὶ τοῦ βαθυτάτοις. ἠλίβατον γὰρ οὐ μόνον τὸ ὑψηλὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ βαθὺ, ὃ δεῖ ἀλιτεῖν τῆς βάσεως. κευθμῶσι δὲ, τοῖς ἐρήμοις καὶ κεκρυμμένοις τόποις, καὶ πάσης ἐντυχίας ἀνθρώπων χωρίς. τὸ ἑξῆς οὖν οὕτως. Πτερωσάτω με ὄρνιν θεὸς ὧδε, ἵνα γενοίμην ἐν ἠλιβάτοις κευθμῶσι, καὶ πλεῖστον ἀπόντος εἴην τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. ἀφανισμὸν δὲ καὶ μετα-

ANNOTATIONES.

V. 700. Εἰ δ' εὖ γ' ἔπραξα) Fruſtrà hic eſt Canterus, cum ἔπραξεν anteponit; quod nihil melius ad ſenſum facit, ad carmen non æque bene. Nec ideò legendum, quia Scholiaſtes fortè ſic habet; ſæpe enim ille in aliis caſibus effert Poetæ verba.

V. 723. Θανεῖν· ὅπως δὲ, τοῦτ' ἐγὼ βουλεύσομαι) Hoc Carmen, quod prius erat luxatum, Cantero præeunte, ita reſtituimus: Prius enim ſcriptum erat Θανεῖν· ὅπως δ', ἐγὼ τοῦτο βουλεύσομαι. Nobiſcum facit Codex Heinſio-Scaligerianus.

V. 728. Ἀτὰρ κακόν γε χἀτέρῳ γενήσομαι) Hippolytum notat, quem morientis illius Calumniæ exitio propinabant. Huc refer illud Antholog. Græc. l. 1. c. 50. Epigr. 2. Μητρυιὴ προγόνοισιν ἀεὶ κακόν· οὐδὲ φιλοῦσα Ζώζει. Φαίδρας γνῶθι καὶ Ἱππόλυτον. Privignis ſemper vel Amet ſolet eſſe Noverca Exitio: Phædra eſt teſtis & Hippolytus. Joſua Barnes.

βολὴν τῆς φύσεως ἐπεύχεται ἑαυτῇ ὁ χορὸς, ἐπὶ τῇ συμβεβηκυίᾳ τύχῃ. ἤτοι πρὸς τὸ ἄπειρον φυλάξαι τῶν ἐπιγεγενημένων συμφορῶν. ἢ ἐπειδὴ μέλλει σιωπῆς φυλάξαι τῇ Φαίδρᾳ, εἰς τὴν κατὰ τοῦ Ἱππολύτου διαβολὴν, καὶ παντελῶς ἁμαρτίαν εἰς ἑαυτὸν ἐπισπᾶσθαι, ψευδομαρτυρεῖν ἀναγκασθεῖσα κατ' αὐτοῦ. πρὶν ἂν ἐκεῖνον ἐπισπάσαι αὐτῷ τὸν κίνδυνον, ἀπαλλαγῆναι τῆς φύσεως εὔχεται. ἢ ὅπερ ἄμεινον, καταγνοῦσα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ διὰ τῶν παρόντων κακῶν, ἄριστα παιδευθεῖσα, ὄρνις εὔχεται εἶναι πρὸς τὸ μηδὲ συνεχείας ἢ θείας ἀπολαύειν ἀνθρώπων. τοῦτο γὰρ τὸ ζῷον καθαρώτερόν ἐστι πάντων. διὸ καὶ ἕκαστον αὐτῶν θεοῖς ἀνάκειται. καὶ τῷ πλέον μᾶλλον τῶν ἄλλων ζώων ἀπονοσφίζεσθαι τῶν ἀνθρώπων οἰκεῖται. ὡς καὶ ἐν ἐρημίᾳ ἀνθρώπων ἐπιπᾶν ἀνίπτασθαι, καὶ νικᾶν τῇ φύσει τὴν τούτων διαστ. πρὸς τὴν Ἀδρίαν δὲ καὶ τὴν Κελτικὴν ἀφθῆναι εὔχεται οἰκείοις τοῖς προειρημένοις, καὶ ὡς μάλιστα τῶν τόπων τούτων λύπας ἀναδεξαμένων. ἐν γὰρ τῇ Ἀδρίᾳ ἡ Ἰὼ εἰς βοῦν μεταβληθεῖσα διὰ βούλησιν Ἥρας, διεπέρασε τὸ ἀπ' αὐτῆς Ἰόνιον πέλαγος κληθέν. αἱ δὲ Ἡλιάδες κόραι ἐν Ἠριδανῷ δακρύουσι τὸν Φαέθοντα, εἰς αἰγείρους μεταβληθεῖσαι.

3 Θεὸς ἐν ποταναῖς ἀγέλαισι θείη.
4 Ἀρθείην γὰρ ἐπὶ πόντιον κῦμα
5 Τᾶς Ἀδριηνᾶς ἀκτᾶς,
6 Ἠριδανοῦ θ' ὕδωρ.
7 Ἔνθα πορφύρεον * σταλάσσουσιν [* σταλάσσουσ'.]
8 Εἰς οἶδμα πατρὸς τάλαιναι
9 Κόραι Φαέθοντος οἴκτῳ, δακρύων
10 Τὰς ἠλεκτροφαεῖς αὐγάς.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἑσπερίδων δ' ἐπὶ μηλόσπορον ἀκτὰν
2 Ἀνύσαιμι τᾶν Ἀοιδᾶν,
3 Ἵν' ὁ ποντομέδων πορφυρέας λίμνας
4 Ναύταις οὐκ ἔθ' ὁδὸν νέμει, σεμνὸν
5 Τέρμονα κυρῶν οὐρα-
6 νοῦ, τὸν Ἄτλας ἔχει·
7 Κρῆναί τ' ἀμβρόσιαι χέονται
8 Ζηνὸς μελάθρων παρὰ κοίταις,
9 Ἵν' ὀλβιόδωρος αὔξει ζαθέα
10 Χθὼν εὐδαιμονίαν θεοῖς.

Στροφὴ β'.

1 Ὦ λευκόπτερε Κρησία
2 Πορθμίς, ἃ διὰ πόντιον
3 Κῦμ' ἁλίκτυπον ἅλμας

3 In volatili grege faceret Deus,
4 Tollerer enim ſupra marinum fluctum,
5 Adriatici littoris,
6 Eridanique aquam.
7 Ubi ſtillant purpuream
8 In aquam patris ter miſeræ
9 Puellæ, Phaethontis miſeratione, lacrymarum
10 Electro pellucidos ſplendores.

Antiſtrophe 1.

1 Et ad littus pomis plenum Heſperidum
2 Cantatricum conficerem iter, *i. e.* valerem,
3 Ubi *Neptunus* marinus rector purpurei ſtagni,
3 Nō amplius, *i. e. non ulterius* cōcedit viam nautis, venerandum
5 Limitem habens cœ-
6 li, quod Atlas ſuſtinet:
7 Fontéſque ambroſii ſcaturiunt
8 Apud cubicula aulæ Jovis,
9 Ubi beata dona donans, & valde divina facit
10 Tellus beatitudinem diis.

Strophe 2.

1 O albis velorum alis inſtructa Cretenſis
2 Navis, quæ per marinos
3 Fluctus mariſtrepos ſali

Κῦμα τῆς Ἀδριηνᾶς) τὸ πόντιον κῦμα ἀντιδιαστελτικόν ἐστι τοῦ ῥεύματος τοῦ Ἠριδανοῦ. ὁ δὲ Ἀδρίας πέλαγός ἐστι μέγιστον πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ. ὁ δὲ Ἠριδανὸς ποταμὸς Κελτικός. ἐν τούτοις δ' ἄρα εὔχεται μάλιστα τοῖς τόποις εἶναι, ὡς πειραθεῖσι συμφορῶν. ὁ μὲν γὰρ Ἀδρίας συνέπαθε τῇ βοΐ, ὁ δὲ Ἠριδανὸς τῷ Φαέθοντι. ὅπως ἂν παραφασιν ἔχωσι τὸν τόπον ἀκαταπαύστως θρηνοῦν τοὺς ἀνθρώπους. ἢ ὅπερ ἄμεινον, εὔχεται μεταβολὴν τῆς φύσεως εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους φθάσαι, οἵτινες μάλιστα πεῖραν μετεμψυχώσεως ἐδέξαντο. ἐν μὲν γὰρ τῇ Ἀδρίᾳ ἡ Ἰὼ ἐκεῖ ἀπεβάλη εἰς βοῦν μεταμορφωθεῖσα, ἐν δὲ τῷ Ἠριδανῷ εἰς αἰγείρους αἱ Ἡλιάδες μετεβλήθησαν. Ἔνθα πορφύρεον) εἰς πορφυροῦν οἶδμα τοῦ Ἠριδανοῦ αἱ τοῦ πατρὸς ἡλίου ἄθλιαι κόραι Ἡλιάδες, τῷ οἴκτῳ τοῦ Φαέθοντος εἰς δένδρα μεταβληθεῖσαι, δακρύουσιν οὕτω τὸ δάκρυον ὅπερ πηγνύμενον ἐν τῇ ψυχρότητι τοῦ ὕδατος, ἀποτελεῖ τὸν ἤλεκτρον. πατέρα δὲ αὐτῶν τὸν Ἠριδανόν φασι. πορφύρεον τὸ θολὸν) αὐτοῦ τῷ ὕδατι αἰγείροις οὔσαις. Ἄλλως. κόραι Φαέθοντος) ἡλίου γὰρ βούλεται ὁ μῦθος αὐτὰς εἶναι. διὰ τί καὶ τὸ δάκρυον αὐτῶν φαεινοειδὲς λέγεσθαι εἶναι, ἤλεκτρον ὀνομαζόμενον, ἐπεὶ καὶ Ἠλέκτωρ ὁ ἥλιος λέγεται. 742. Ἑσπερίδων δ' ἐπὶ μηλόσπορον) ἔνθα τὰ χρύσεα μῆλα ἐπετήρησαν. Φερεκύδης δὲ Διὸς καὶ Θέμιδος φησὶν αὐτάς. ἔνιοι δὲ τὰς αὐτὰς ταῖς Ἀτλαντίσιν. Ἑσπερίδες δὲ ὀνομάζονται, διὰ τὸ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ, τουτέστιν ἐν τῇ δύσει κεῖσθαι. ὁ δὲ λόγος, ἀνύσαιμι καὶ ἔλθοιμι ἐπὶ τὴν ἀκτὴν τῶν Ἑσπερίδων νυμφῶν τῶν ἀοιδῶν, ἔνθα εἰσὶ χρύσεα μῆλα σπαρέντα. πάλιν δὲ ἀκολούθως τοῖς προειρημένοις. καὶ ἐνταῦθα εὔχεται φθάσαι. ἐπειδὴ καὶ αὗται νῦν ἐν θρήνοις εἰσί, θρηνοῦσαι τὸν δράκοντα τὸν μηλοφύλακα, τὸν πάρος ὑφ' Ἡρακλέους φονευθέντα. διὰ τοῦτο γὰρ ἀοιδοὺς αὐτὰς λέγει, διὰ τὸ ἐπὶ θρήνοις εἶναι. Ἵν' ὁ ποντομέδων) ὅπου ὁ Ποσειδῶν οὐκ ἔτι δίδωσι τοῖς ναύταις διέξοδον προσεγγίζειν εἰς τὸν ὠκεανόν. τέρμονα γὰρ οὐρανοῦ τὸν ὠκεανόν φησι, εἰς ὃν δοκεῖ τῇ θέᾳ τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀποπερματίζεσθαι καὶ καταπίπτειν ὁ οὐρανός. πάλιν δὲ πρὸς τὴν διήγησιν ἐτράπη τῶν τόπων, ἔνθα ὁ Ποσειδῶν τὸν πλοῦν τῆς θαλάσσης τοῖς ναύταις οὐ δίδωσιν ἔτι. καθὰ καὶ Πίνδαρος * Γαδείρων τὸ πρὸς ζόφον οὐ περατόν. Τὸν Ἄτλας ἔχει) τὸν Ἄτλαντα οἱ μὲν ὄρος εἰρήκασι, μυθολογοῦντες τὸν οὐρανὸν βαστάζειν. ἐπειδὴ πάνυ ὑψηλὸν ὑπάρχει, καὶ δοκεῖ ἐπικεῖσθαι αὐτῷ ὁ οὐρανός. ὅθεν καὶ Ἄτλας εἴρηται, διὰ τὸ ἄτλητον ποιήσασθαι τὴν εἰς αὐτὸν ἀνάβασιν. τινὲς δὲ ἄτλαντα εἰρήκασιν αὐτὸν τὸν ἄξονα τοῦ οὐρανοῦ, δι' οὗ ἡ τοῦ παντὸς κίνησις γίνεται. δηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος, † ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι. εἴρηται δὲ ἄτλαντα, οἱονεὶ πολύτλαν, διὰ τὸ αὐτὸν πάντα βαστάζειν. Κρῆναί τ' ἀμβρόσιαι) αἱ τοῦ νέκταρος κρῆναι, καθὸ ἡ ἀμβροσία καὶ τὸ νέκταρ ἐκεῖσε φύονται. Ἄλλως. Ὑπερίδι) τὴν τῶν Φαιάκων γῆν εἶναι. ἐκ γὰρ τῆς πολλῆς θερμότητος, καὶ ἐκ τοῦ ἐπιπνέοντος ἀνέμου τρὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸν σῖτον, καὶ τὰ ἄλλα χρήσιμα φέρειν λέγεται. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ ἔλθοιμι ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ὅθεν ἐκ τῶν κοιτῶν τῶν οἴκων τοῦ Διὸς χέονται αἱ πηγαί, αἳ τὸ ζῆν τοῖς θεοῖς δωροῦνται. Ἵν' ὀλβιόδωρος αὔξει) πρὸς τῷ πνεῖν κύκλῳ, καὶ τῇ ζωῇ τοῦ πυρός. ἐπίσης γὰρ μυθεύουσιν εἶναι γῆν, ἐκ γὰρ τῆς πολλῆς θερμασίας τρίτον τοῦ ἐνιαυτοῦ συμβαίνει τὰ χρήσιμα φύεσθαι, καὶ τὸ νέκταρ φησὶ γῆν κρήνας μὲν ἀμβροσίας τὰς τοῦ νέκταρος, εὐδαιμονίαν δὲ τὴν ἀμβροσίαν καὶ ἀθανασίαν. 754. Κῦμ' ἁλίκτυπον) ἑτέρα μοῖρα χορική, ἣ δὴ καὶ τὰ πρότερα θρηνεῖ ἄνωθεν ἐκ τῆς ἐπιδημίας ὀλοφυρομένη τὴν Φαίδραν. οὐ μοι φησὶ προοίμιον τῶν θρήνων, ὦ πορθμίς, ἐπεὶ καὶ τῶν συμφορῶν ὑπόθεσις γέγονε.

* *Pindar.* Neme. Od. 4. Epod. γ. † *Hom.* Odyſſ. α. v. 53.

ANNOTATIONES.

V. 735. Ἀρθείην δ' ἐπὶ πόντιον κῦμα) Vide *Plinii* Cavillationem de *Apollonio* & hoc loco *Euripidis*; & quid in utriuſque defenſionem dicatur à *P. Victorio* Variar. Lection. l. 25. c. 4. Etiam *Scholiaſten* in hunc locum. *Joſua Barnes.*

V. 737. Ἠριδανοῦ θ' ὕδωρ) *Eridanique* aquam, ubi ſtillant &c. Vide de *Phaethontis* Sororibus in arbores converſis & Electrum lacrymantibus præter *Scholiaſten*, *Ovidii* Metamorph. l. 2. Fab. 2. & 3. & Αἰλουροκάτωλεγε ſive *Æſtheram* noſtram à v. 1138. ad v. 1157. *Joſua Barnes.*

V. 745. Τέρμονα) Vid. *Phœniſſ.* v. 1361.

V. 750. Ἄξει) *Canterus* legit αὔξει Nov. Lection. l. 1. c. 13.

4 Ἐπί-

4 Ἐπόρθμευσας ἐμὰν ἄνασσαν
5 Ὀλβίων ἀπ' οἴκων,
6 Κακονυμφοτάταν ὄνασιν.
7 Ἦ γὰρ ἀπ' ἀμφοτέρων,
8 Ἢ Κρησίας ἐκ γᾶς δύσορνις
9 Ἔπτατο κλεινὰς Ἀθήνας, Μου-
10 νυχίου δ' ἐπ' ἀκταῖς ἐκδήσαντο
11 Πλεκτὰς πεισμάτων ἀρχὰς,
12 Ἐπ' ἀπείρου τε γᾶς ἔβασαν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἀνθ' ὧν οὐχ ὁσίων ἐρώ-
2 των δεινᾷ φρένας Ἀφροδί-
3 τας νόσῳ κατεκλάσθη.
4 Χαλεπᾷ δ' ὑπέραντλος οὖσα
5 Συμφορᾷ, τεράμνων
6 Ἀπὸ νυμφιδίων κρεμαστὸν
7 Ἅψεται ἀμφὶ βρόχον
8 Λευκᾷ καθαρμόζουσα δέρᾳ,
9 Δαίμονα στυγνὸν καταιδεσθεῖ-
10 σα, τάν τ' εὔδοξον ἀνθαιρουμένα
11 Φήμαν, ἀπαλλάσσουσά
12 Τ' ἀλγεινὸν φρενῶν ἔρωτα.

4 Adduxiſti meam dominam,
5 Beatis ab ædibus,
6 Ad infeliciſſimas nuptiarum delicias.
7 Certè enim ab utrâque *regione*,
8 Aut è terrâ Cretenſi infauſta
9 Volavit inclytas Athenas: Mu-
10 nychii verò in littore ligavit
11 Contorta funium initia, *tortos rudentes*,
12 Et in terram continentem *Vectores* deſcenderunt.

Antiſtrophe 2.

1 Quamobrem non licitis amo-
2 ribus animo horribilitèr Vene-
3 ris morbo fracta eſt.
4 Sævâ autem ſuperata à
5 Calamitate, tectis
6 A ſponſalibus pendentem
7 Nectet laqueum circa
8 Candidam adaptans cervicem,
9 Deam triſtem reveri-
10 ta, honeſtámque *turpi* anteponens
11 Famam, depellénſ-
12 que moleſtum ex animo amorem.

Ἦ γὰρ ἀπ' ἀμφοτέρων) οὕτως γὰρ ἀπὸ τῶν δύο ἀπό τε τῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἀττικῆς κακὰ σημεῖα ἐφαίνοντο αὐτῇ. τὸ δὲ ἀμφοτέρων ἐκείνων ἔχετε ... καὶ ... ἐν ᾗ ὅπως. ὅτι κακοῖς γὰρ σημείοις ἐκδοθεῖσα τῶν γονέων ἦλθεν εἰς Ἀττικὴν ἀπὸ τῆς Κρήτης. ἐπεὶ δὲ καὶ δύσορνιν αὐτὴν ἔφη, εἶπε τὸ ἔπτατο ἀντὶ τοῦ ἦλθεν. Μούνυχος δὲ λιμὴν Ἀττικῆς. ... δέ φησιν ἐν τῷ Μουνύχου λιμένι τῆς Ἀττικῆς παρέβαλον τὰς ἀρχὰς τῶν σχοινίων, καὶ ἔδησαν ἐν αὐτῷ, καὶ ἐξέβησαν ἐν τῇ γῇ. τὸ πλωικῶς ... ἡ Ἀφροδίτη κακὸν ἔρωτα ἔπεμψε τῇ ἐμῇ δεσποίνῃ. Ὑπέραντλος) ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ νηὶ ... τῆς ἀντλίας ... ἀδυνατοῦσα φησὶ πρὸς τὴν συμφοράν, καὶ ὑπερβαρῆ νοσοῦσα τὴν αἰσχύνην ἐβουλεύσατο.

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

PHædræ *ſuſpendio extinctæ ſupervenit Maritus* Theſeus, *qui illius interitum deplorat. Inventis tandem literis, quibus miſera illa Noverca* Hippolytum *tentatæ Caſtitatis ſuæ falsò accuſârat, Filium execratur. Innocens ille Juvenis audito tumultu queritabundus accedit; malè à Credulo Patre acceptus ſe ſuámque cauſam tuetur, nihil apertè de Novercâ fatens, eo quòd Juramentum temerè Nutrici datum Religiosè obſervaret. Quanquam autem plurima Innocentiæ ſuæ argumenta protuliſſet, in exilium pellitur.* Chorus, *qui omnia noverat, ut geſta fuerant, quùm vidit Innocentiam Injuſtè opprimi, querelam ſuper* Hippolyto *orditur, à loco nempe communi de Providentiâ Deorum imperveſtigabili & incertis rerum humanarum vicibus; quibus omnia veluti æſtu quodam volvantur & revolvantur.*

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΘΗΣΕΥΣ, ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ.

Ἴαμβοι.

Αγ. ἸΟΥ, ἰού. Βοηδρομεῖτε πάντες οἱ πέλας δόμων.
Ἐν ἀγχόναις δέσποινα, Θησέως δάμαρ.
Χο. Φεῦ, φεῦ, πέπρακται· βασιλὶς οὐκ ἔτ' ἔστι δὴ
Γυνή, κρεμαστοῖς ἐν βρόχοις ἠρτημένη.
Αγ. Οὐ σπεύσετ'; οὐκ οἴσει τις ἀμφιδέξιον
Σίδηρον, ᾧ τόδ' ἅμμα λύσομεν δέρης;
Ημ. Φίλαι, τί δρῶμεν; ἦ δοκεῖ περᾶν δόμους,
Λῦσαί τ' ἄνασσαν ἐξ ἐπισπαστῶν βρόχων;
Ημ. Τί δ'; οὐ πάρεισι πρόσπολοι νεανίαι;
" Τὸ πολλὰ πράσσειν, οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίου.

Nuntius.

HEU, heu! Accurrite omnes, qui prope domum eſtis:
Domina, Theſei uxor, eſt in laqueis.
Cho. Heu, heu, actum eſt. Regia jam non eſt amplius
Mulier, penſilibus in laqueis ſuſpenſa.
Nun. Non feſtinatis? Non adferet aliquis anceps
Ferrum, quo ſolvamus hunc nodum cervicis?
Sem. Amicæ, quid agimus? an placet ingredi in ædes,
Et ſolvere dominam ex aſtrictis laqueis?
Sem. Cur verò non adſunt juvenes famuli?
" Multarū *rerum* ſatagere & *curioſum eſſe*, non eſt in vitâ tutum.

Ἰὼ) πρὸς βοῦλον ταῦτα τὴν τροφὸν ἔξωθεν λέγειν. τινὲς δὲ ἐξάγγελον φασί. ἐξάγγελος δὲ ὁ τὰ πραγμέν' ἔνδον τῆς σκηνῆς τοῖς ἔξω ἀγγέλλων. Βοηδρομεῖτε δὲ, τὸ ἐκ βοῆς τρέχειν. ἵνα διὰ τῆς βοῆς, καὶ ἄλλους πρὸς βοήθειαν κινήσωσι. Ἀμφιδέξιον σίδηρον) ἀντὶ τοῦ δίστομον, ᾧ ἄν τις πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη δεξιῶς χρήσαιτο. ἐδόκει γὰρ μετέχειν τοῦ μιάσματος, ὥστε μὴ ἔχοντα τὰς αἰσχύνας τῶν ἀγχονισμένων. ἅμμα δὲ δεσμὸς σχοινίων. καὶ τὸ ἐξ ἐπισπαστῶν βρόχων, ἀντὶ τοῦ τῶν δεδεμένων βρόχων. 785. Τὸ πολλὰ πράσσειν) οὐκ ἔστιν ἀσφαλὴς ὁ βίος τῶν ἐμβαλόντων ἑαυτοὺς εἰς πολλὰ πράγματα.

ANNOTATIONES.

V. 776. Ἰὼ, Ἰώ.) Hæc exclamatio extra Carmen ponitur. Vide ad hujus Fabulæ v. 345. & *Hecub.* v. 1116. Nuntius autem hæc loquitur, quare dele Sτ. & ſic ἄγ. i. e. ἄγγελος. Ità quidem Codex *Hemſio-Scaligerianus.*

Αγ. Ὀρ-

Αγ. Ὀρθώσατ' ἐκτείνοντες ἄθλιον νέκυν.
Πικρὸν τόδ' οἰκούρημα δεσπόταις ἐμοῖς.
Χο. Ὄλωλεν ἡ δύστηνος, ὡς κλύω, γυνή.
Ἤδη γὰρ ὡς νεκρόν νιν ἐκτείνουσι δή.
Θη. Γυναῖκες, ἴστε, τίς ποτ' ἐν δόμοις βοὴ;
Ἠχὼ βαρεῖα προσπόλων ἀφίκετο.
Οὐ γάρ τί μ' ὡς θεωρὸν ἀξιοῖ δόμος
Πύλας ἀνοίξας εὐφρόνως προσεννέπειν.
Μῶν Πιτθέως τι γῆρας εἴργασται νέον;
Πρόσω μὲν ἤδη βίοτος· ἀλλ' ὅμως ἔτ' ἂν
Λυπηρὸς ἡμῖν τούσδ' ἂν ἐκλίποι δόμους.
Χο. Οὐκ εἰς γέροντας ἥδε σοι τείνει τύχη
Θησεῦ· νέοι θανόντες ἀλγυνοῦσί σε.
Θη. Οἴμοι· τέκνων μοι μή τι συλᾶται βίος;
Χο. Ζῶσιν, θανούσης μητρὸς, ὡς ἄλγιστά σοι.
Θη. Τί φής; ὄλωλεν ἄλοχος; ἐκ τίνος τύχης;
Χο. Βρόχον κρεμαστὸν ἀγχόνης ἀνήψατο.
Θη. Λύπῃ παχνωθεῖσ', ἢ 'πὸ συμφορᾶς τινός;
Χο. Τοσοῦτον ἴσμεν· ἄρτι γὰρ κἀγὼ δόμους,
Θησεῦ, πάρειμι, σῶν κακῶν πενθήτρια.
Θη. Αἶ, αἶ. τί δῆτα τοῖσδ' ἀνέστεμμαι κάρα
Πλεκτοῖσι φύλλοις, δυστυχὴς θεωρὸς ὤν;
Χαλᾶτε κλῇθρα πρόσπολοι πυλωμάτων.
Ἐκλύσαθ' ἁρμοὺς, ὡς ἴδω δυσδαίμονα
Γυναικὸς, ἥ με κατθανοῦσ' ἀπώλεσεν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ἰὼ, ἰὼ· τάλαινα μελέων κακῶν.
Ἔπαθες, εἰργάσω
Τοσοῦτον, ὥστε τούσδε συγχέαι δόμους·
Αἶ αἶ τόλμας, ὦ βιαίως θανοῦσ', ἀνοσίῳ τε συμφορᾷ,
Σᾶς χερὸς πάλαισμα μελέας,
Τίς ἄρα σὰν τάλαιναν ἀμαυροῖ ζωάν;
Θη. Ὤμοι ἐγὼ παθέων, ὧν ἔπαθον, ὦ τάλαινα.
Τὰ κάκιστ' ἐμῶν κακῶν. ὦ τύχα,
Ὥς μοι βαρεῖα καὶ δόμοις ἐπεστάθης,
Κηλὶς ἄφραστος ἐξ ἀλάστορος τινός,

Nun. Rectam collocate, extendentes miſerum cadaver.
Acerbum *eſt* hoc miniſterium dominis meis,
Cho. Periit infelix mulier, ut audio:
Jam enim ut cadaver *compoui ſolet*, ipſam extendunt.
The. Mulieres, ſcitis, quiſnam clamor ſit in ædibus?
Vehemens ſonitus ancillarum pervenit *ad me*.
Haud enim Me, ut peregre advenientem dignatur Familia
Portis apertis hilariter ſalutare.
Num Pittheo ſeni aliquid novi accidit?
Provecta quidem jam eſt ætate: ſed tamen etiam
Cum magno meo dolore has relinqueret ædes.
Ch. Non ad ſenes tibi tendit hæc fortuna,
O Theſeu: juniores mortui dolore afficient te.
The. Heu, an meorum ſpoliatur vita liberorum?
Ch. Vivunt, mortuâ matre quàm acerbiſſimè.
The. Quid ais? periit uxor? ex quo caſu?
Ch. Laqueû penſilē ſtrāgulationis, *i.e. ut ſe ſtrangularet*, ſuſpendit.
The. Doloréne confecta, an ab aliquâ calamitate *ad hoc impulſa*?
Ch. Tantum *hoc* ſcimus, recens enim & ego ad ædes
The. accedo, tuorū malorū deploratrix, *i.e. ut tua mala lugeam.*
The. Heu, heu! quid igitur his coronatus ſum caput
Contextis foliis, qui ſum *infelix Oraculorum Conſultor*.
Laxate clauſtra miniſtri portarum,
Solvite compages, ut videam infelix *cadaver*.
Conjugis, quæ me mortua perdidit.

MONOSTROPHICA.

Cho. Heu, heu, miſera propter miſera mala.
Paſſa es *atrocia*, confeciſti *hoc*
Tantum, ut confunderes hanc domum.
Heu heu audaciam: ô violenter mortuam, & ſcelerato caſu,
Certamen tuæ miſeræ manus.
Quis verò delevit tuam miſeram vitam?
The. Hei mihi propter mala, quæ ſum paſſus. ô miſera *Uxor*.
Peſſima mea mala: ô fortuna,
Quàm gravis mihi, & meis ædibus acceſſiſti,
Non dicenda macula ex aliqua furiâ.

Ὀρθώσατ' ἐκτείνοντες) ἀπορθώσατε, φησὶν, αὐτῆς τὰ μέλη, καὶ κατ' ὀρθὸν σχηματίσατε τὸν νεκρὸν, τὸ πικρὸν οἰκούρημα τῶν ἐμῶν δεσποτῶν, ὃ ἔστι τὸν ἀτυχῆ οἰκουρόν. Γυναῖκες ἴστε τίς) τὸ ἑξῆς, ἠχὼ βαρεῖα προσπόλων ἀφίκετο. Ἴστε τίς ποτ' ἐν δόμοις βοὴ) ἴστε φησὶ τίς ἡ βοὴ, ἡ ἐν τοῖς οἴκοις, ὦ γυναῖκες. ἠχὼ γὰρ βαρεῖα πρός με ἀφίκετο. Οὐ γάρ τί μ' ὡς θεωρὸν) ἀντὶ τοῦ ἀπὸ μαντείας. [illegible] γὰρ εἶχον οἱ ἀρχαῖοι τοῦτο, ὅτε ἤρχοντο ἀπὸ μαντείας ἐστεφανωμένοι ἤρχοντο, καὶ πάντες οἱ οἴκοι προσεκύνουν αὐτούς. τὸ δὲ ἑξῆς οὐκ ἔτι γάρ ὡς θεωρόν με ἀξιοῖ προσκυνεῖν, ἀλλ' ἔχω ἀφελέσθαι τὸν στέφανον διὰ τὴν βοήν. θεωροὶ δὲ ἐκαλοῦντο, πάντες οἱ ἐκ θεοῦ στελλόμενοι· ἢ ὕστερον ὑποστρέφοντες. Πρόσω μὲν ἤδη) ἤδη πόρρω, μακρός. ἀντὶ τοῦ προβέβηκε τῇ ἡλικίᾳ. ἤτοι γέρων μέν ἐστιν. ἀλλ' ὅμως λυπηρὸς ἡμῖν φανήσεται ἀποθανών. Οἴ μοι τέκνων μοι) μὴ ἄρα τῶν τέκνων μου ἡ ζωὴ κλέπτεται, ἀντὶ τοῦ ἀπέθανον. Λύπῃ παχνωθεῖσα) ἀντὶ τοῦ παγωθεῖσα. ἁπάντων γὰρ τῶν φυτῶν φθαρτική ἐστιν ἡ πάχνη. οἰκονομικῶς δὲ ψεύδεται τὰ λοιπὰ μὴ εἰδέναι ὁ χορός. Αἶ αἶ τί δῆτα) ἔθος γὰρ ἦν, τοὺς ἐξ ἱεροῦ στελλομένους στέφεσθαι. πλεκτοῖς δὲ φύλλοις, ἀντὶ τοῦ πλεκτοῖς στεφάνοις. Χαλᾶτε κλῇθρα) ἀντὶ τοῦ ἀνοίξατε τὰς θύρας. Ἔπαθες εἰργάσω) πέπονθας τὸ τῆς ἀγχόνης κακόν. εἰργάσω εἰς σαυτὴν τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον. τὸ δὲ αἶ αἶ τόλμας, διὰ μέσου ἀναπεφώνηται, καὶ οὕτως τὸ ἑξῆς ἔσται. Πάλαισμα μελέας) τὸ [illegible] τῆς ἀγχόνης. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν παλαιόντων, οἳ οἱονεὶ πνίγουσιν ἑαυτοὺς ἐν τῷ τραχήλῳ πιέζοντες. Τίς ἄρα) λείπει τὸ δαιμόνων, τίς ἄρα δαιμόνων ἀμαυροῖ, ἤτοι ἀφανῆ καθιστᾷ τὴν σὴν ζωήν. 820. Κηλὶς ἄφραστος) ῥυπαρία μιαίνουσα, αἰσχύνη. Ἄφραστος δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀνεκφράστος, ἀδόκητος σπίλος καὶ αἰσχύνη.

ANNOTATIONES.

V. 786. Ὀρθώσατ' ἐκτείνοντες ἄθλιον νέκυν) De hoc Veterum more in dirigendo & extendendo ad priſtinam formam Functorum corpora, Vid. *Petr. Victorii* Var. Lection. l. 10. c. 20. & *Iſaac. Caſaubon.* Lection. *Theocrit.* c. 1. *Joſua Barnes.*

V. 789. Νεκρὸν) Ὁ νεκρὸς *Cadaver* ſonat & dicitur tam de *Muliere*, quàm de *Viro*, ſicut & ὁ νέκυς· paulò ſupra v. 786. ἄθλιον νέκυν de *Phædrâ* dicitur. Vid. infra v. 809. De *Extenſione* & Collocatione Mortuorum, vid. ſupra ad v. 786. *Joſua Barnes.*

V. 792. Ὡς θεωρὸν) Ridiculè hactenus in hoc certè loco per *Spectator* hoc verbum reddiderunt interpretes; cùm propriè hic & ſæpe aliàs uſurpatur de Homine, qui de conſulto Oraculo *Delphico* redit, ex more coronatus. Quales ut ſancti homines, ab omnibus comitèr & reverentèr excipi ſolebant; de quâ re vide *Scholiaſten*. Quin Navis illa, quam Oraculum quotannis *Athenienſes* coronatam miſerunt, dicta erat Θεωρὶς, eò quòd in illâ Θεωροὶ *Delum* veherentur, alio nomine Πάραλος & Δηλιάς· De quâ *Callimachus* Hymn. εἰς Δῆλον v. 314. Ἐξότε κεκλήισται Θεωρὶς ἱερὴ Φοίβου Κεκροπίδαι πέμπουσι τοπήϊα νηὸς ἐκείνης. Vid. *Hofmanni* Lexicon Contin. Tom. 2. & *Cal. Rhodigin.* l. 8. c. præcipuè verò *Æſchyl.* Scholiaſt. ad Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας v. 864. quæ Nos ad *Supplic.* v. 97. Θέωρος quoque Nomen proprium Poetæ Veteris Ῥητοριζου. Vid. *Sam. Petiti* Miſcell. l. 7. c. 6. & eund. Comm. in LL. *Atticas* l. 8. tit. 1. *Joſua Barnes.*

V. 803. Λύπῃ παχνωθεῖσ') τὸ πα in παχνωθεῖσα brevis eſt. Vide *Phœniſſ.* v. 19.

V. 806. Αἶ, αἶ· τί δῆτα τοῖσδ' ἀνέστεμμαι κάρα) *Theſeus* ab Oraculo coronatus redit. Vid. *Scholiaſten* ad hunc locum & paulò ſuprà ad v. 792. Vid. etiam *Sophocl.* in *Oedipo* Tyranno — εἰ γὰρ ἂν κάρα Πολυστεφὴς ὧδ' εἷρπε παγκάρπου δάφνης. *Scholium* — Οἱ γὰρ ἐπί τινι αἰσίῳ παραγινόμενοι ἐκ Δελφῶν ἐστεμμένοι ἀνεχώρουν. *Ariſtoph.* in *Pluto.* Οὐ γάρ με τωθάσεις, στέφανον ἔχοντά γε. Vid. *Joh. Brodæi* Miſcell. l. 4. c. 15. Item *Julii Cæſaris Bulengeri* de Oraculis & Vatibus l. 1. c. 101. *Joſua Barnes.*

V. 809 Δυσδαίμονα γυναικὸς) Subaudi νεκρὸν· De *Muliere* autem æquè ac de *Viro* ὁ νεκρὸς & ὁ νέκυς dicitur & ſignificat *Cadaver*. Vid. ſuprà ad v. 789. *Joſua Barnes.*

Κατα-

Κατακονᾷ μ' οὖν ἀβίωτος βίος.
Κακῶν δ' ὁ τάλας πέλαγος εἰσορῶ
Τοσοῦτον, ὥστε μή ποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν,
Μηδ' ἐκπερᾶσαι κῦμα τῆσδε συμφορᾶς.
Ἐκλύεθ' ἁρμοὺς, ὡς ἴδω πικρὰν θέαν.
Τίνα λόγον τάλας, τίνα τύχαν σέθεν
Βαρύποτμον, τλῆμον, προσαυδῶν τύχω;
Ὄρνις γὰρ ὥστις ἐκ χερῶν ἄφαντος εἶ,
Πήδημ' ἐς ᾅδου πικρὸν ὁρμήσασά μοι.
Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ. μέλεα πάθη τάδε.
Πρόσωθεν δέ ποθεν ἀνακομίζομαι
Τύχαν, δαιμόνων ἀμπλακίαισι
Τῶν πάροιθέν τινος.
Χο. Οὐ σοὶ τάδ', ὦ 'ναξ, ἦλθε δὴ μόνῳ κακά·
Πολλῶν μετ' ἄλλων ὤλεσας κεδνὸν λέχος.
Θη. Τὸ κατὰ γᾶς θέλω, τὸ κατὰ γᾶς κνέφας
Μετοικεῖν, σκότῳ θανὼν ὁ τλήμων,
Τῆς σῆς στερηθεὶς φιλτάτης ὁμιλίας·
Ἀπώλεσας γὰρ μᾶλλον, ἢ κατέφθισο.
Τίνος κλύω; πόθεν θανάσιμος τύχα,
Γύναι, σὰν ἔβα τάλαιναν καρδίαν;
Εἴποι τις ἂν τὸ πραχθὲν, ἢ μάτην ὄχλον
Στέγει τύραννον δῶμα προσπόλων ἐμῶν;
Ἰώ μοι μοι, σέθεν μέλεος,
Οἷον εἶδον ἄλγος δόμων,
Οὐ τλητὸν, οὐδὲ ῥητόν· ἀλλ' ἀπωλόμην·
Ἔρημος οἶκος, καὶ τέκν' ὀρφανεύεται.
Χο. Ἔλιπες, ἔλιπες, ὦ φίλα γυναικῶν,
Ἀρίστα θ', ὁπόσας ἐφορᾷ
Φέγγος ἀελίου τε,
Καὶ νυκτὸς ἀστερωπὸς σελάνα.
Ἰὼ τάλας, ὦ τάλας, ὅσον κακὸν ἔχει δόμος.
Δάκρυσί μου βλέφαρα
Καταχυθέντα, τέγγεται σᾷ τύχᾳ·
Τὸ δ' ἐπὶ τῷδε πῆμα φρίσσω πάλαι.
Θη. Ἔα, ἔα· Τί δή ποθ' ἥδε δέλτος ἐκ φίλης χερὸς
Ἠρτημένη, θέλει τι σημῆναι νέον;
Ἀλλ' ἢ λέχους μοι καὶ τέκνων ἐπιστολὰς
Ἔγραψεν ἡ δύστηνος, ἐξαιτουμένη;
Θάρσει, τάλαινα· λέκτρα γὰρ τὰ Θησέως

Conſumit igitur *me* mea miſera vita.
Ego verò miſer intueor pelagus malorum
Tantum, ut ego nunquam poſſim emergere rurſus,
Nec ſuperare fluctus hujus calamitatis.
Solvite nodos, ut videam miſerum ſpectaculum.
Quâ oratione te miſer, quam tuam fortunam
Infelicem, miſera, compellem?
Avis n. ut quædā ex manib. evolans ex homin. conſpectu ſublata, abis
Saltu mihi acerbo ad Plutonem ruens.
Heu, heu; heu, heu! miſeranda, miſeranda *ſunt* hæc mala.
Ex anteacto autem ævo alicunde, refero *&* patior
Calamitatem *hanc*, propter peccata *in deos commiſſa*,
Superiorum alicujus *meorum progenitorum*.
Cho. O rex non tibi ſoli hæc mala acciderunt:
Cum multis aliis perdidiſti tuam inclytam conjugem.
The. Sub terrâ volo, ſub terrâ caliginem *hinc*
Migrans habitare, mortuus in tenebris miſer,
Orbatus tuâ chariſſimâ conſuetudine:
Perdidiſti enim *me* magis, quàm *ipſa* perieris.
Ex quo audio? unde letalis ille caſus,
Mulier, acceſſit *ad* miſerum cor tuum?
Dicitne aliquis factum, an fruſtrà turbam
Famulorum meorum continet domus regia?
Heu mihi, mihi, propter te miſer *ſum*,
Quantum luctum vidi ædium
Non ferendum, neque dicendum; ſed perii:
Domus *eſt* deſerta, & liberi ſunt orphani.
Ch. Reliquiſti, reliquiſti *nos*, ô chariſſima mulierum,
Optimáque, quotquot aſpicit
Lumen ſolis,
Et noctu ſplendens luna.
Hei miſer, miſer; quantum malum habet domus!
Palpebræ meæ lacrymis
Perfuſæ madeſcunt tuo fato:
Sed & ſequens malum horreo jampridem.
The. Sine, ſine. Quidnam verò iſtæ literæ ex charâ manu
Suſpenſæ *ſibi volunt*? Quid novi volunt ſignificare?
An verò de lecto liberiſque mihi literas
Scripſit infelix, *aliquid à me petens*?
Bono ſis animo, miſera. Lectos enim Theſei

Κατακονᾶ μ' οὖν) ἀντὶ τοῦ καταφθορᾶ. λείπει δὲ τὸ κατέλαβε με. ὁ δὲ νοῦς· καταφθορὰ ζωῆς ἀβιωτοποιὸς κατέλαβέ με. κακῶν δὲ ὁ τάλας πέλαγος εἰσορῶ. γράφεται δὲ καὶ τὸ κατακονᾶ ῥῆμα, ἵν' ᾖ οὕτως· μιαίνει με ἡ δυστυχία τοῦ βίου. γράφεται καὶ κατακονᾷ μ' οὖν, ἀντὶ τοῦ καταπαλαίει. Μηδ' ἐκπερᾶσαι κῦμα) ἀντὶ τοῦ ἐκκολυμβῆσαι. ἐπεὶ καὶ πέλαγος προείρηται. ἐμμένει δὲ τῇ μεταφορᾷ. Ὄρνις γὰρ ὥς τις) ὥσπερ ὄρνις κρατηθεὶς ὑπό τινος, ἀφανὴς γίνεται. οὕτω καὶ σὺ, ταχέως εἰς τὸν ᾅδην ἐπήδησας. Πρόσωθεν δέ ποθεν) πόθεν ζυμβαίνει μοι αὕτη ἡ συμφορά, μὴ ἄρα ἕνεκεν τῶν πρόσθεν ἁμαρτημάτων μοι, ἢ πρός τινος παλαιᾶς ὀργῆς τῶν δαιμόνων. Ἄλλως. Ἀμπλακίαισι τῶν πάροιθεν) ὃ δὴ ἐστὶν ἐμὸν ἁμάρτημα τιμωροῦμαι, ἀλλὰ λείπει προγονικόν. Ἄλλως. μὴ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν προτέρων μου, ἤτοι ἀρχαίων προγόνων, ἀναλαμβάνω τοιαύτην δυστυχίαν παρὰ θεῶν. Οὔ σοι τάδ' ὦ 'ναξ) καὶ ἐν τῇ Ἀλκήστιδι,† οὐ γάρ τι πρῶτος, οὐδὲ λοίσθιος βροτῶν γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες. Τίνος κλύω) λείπει ἡ παρά. παρά τινος ἀκούσω καὶ μαθήσομαι τὸ συμβὰν σοι, αἴτιον ὅθεν ἀπώλου. τίς ἂν εἴποι τὸ γενόμενον. ἢ οὕτως τὸ δῶμα μάτην ἔχει θεραπόντων ὄχλον. Οὐ τλητὸν οὐδὲ ῥητὸν) ὃ οὔτε σιωπᾶν δύναμαι, μέγα γάρ ἐστιν· οὔτε λέγειν, αἰσχύνην γάρ μοι φέρει τὸ παράδοξον τοῦ θανάτου. Νυκτὸς ἀστερωπὸς) καὶ ἡ διὰ νυκτὸς λαμπρὰ σελήνη, ὡς πρὸς ἀντιπαραβολὴν τοῦ ἡλίου· ἐκεῖνος γὰρ κρύπτει πάντων τῶν ἀστέρων τὸ φῶς. Τὸ ἔλιπες ἔλιπες ὦ φίλα) ἀντὶ τοῦ ἀπέθανες, ἔλιπες τὸ ζῆν. καὶ τὸ ἰὼ τάλας, ἀντὶ τοῦ τάλαινα. καὶ γὰρ ταῦτα τοῦ χοροῦ φασι. Τὸ δ' ἐπὶ τῷδε) διὰ τὸ γὰρ κακῶς ἀπήγξω, πάλαι δὲ φοβοῦμαι, μὴ καὶ ἕτερόν τι πάθω κακόν. Ἔγραψεν ἡ δύστηνος) μᾶλλον ἔγραψα παρακλήσεις, ἵνα μὴ ἄλλην μνηστεύσωμαι, ἢ διὰ τὰ τέκνα. 860. Θάρσει τάλαινα) γελοῖον πρὸς νεκρὸν τὸ θάρσει. συγγνωστέος δὲ διὰ τὴν παρακειμένην συμφοράν. σφενδόνην λέγει τὴν δακτύλιον, τὸν δεσμόν. τύπον δὲ τὴν ἐπικειμένην σφραγῖδα τῶν δεσμῶν. προσσαίνουσί με δὲ, ἀντὶ τοῦ ἥδυνον, προσῆγόν με, κολακεύουσιν· αὐτῆς γάρ εἰσι. φέρε δὴ ἂν ἀνακαλύψω τὸν δεσμὸν τῆς σφραγῖδος τοῦ δακτυλίου, καὶ τὰς περιπλοκὰς ἀναλύσας, ἴδω τί βούλεται σημῆναι ἡ δέλτος. † *Alceſt.* v. 417.

ANNOTATIONES.

V. 821. Κατακονᾷ) Aliàs κατακονά. Vid. *Schol.* Et *Heſychius* κατακονᾷ, φονεύει. Hoc verbum agnoſcit etiam inter ἀπαξ εἰρημένα λεγόμενα *Euſtathius* fol. 381. lin. 20. & *Phavorinus*: Videtur attinere ad καταχαίρω. Utramque lectionem agnoſcit *Scholiaſtes* ut & *Euſtathius* loco prædicto. *Scaliger* autem pro μ' οὖν legit μὲ νῦν. *Joſua Barnes.*

V. 822. Κακῶν δ' ὁ τάλας πέλαγος εἰσορῶ) Ita infra ad *Ion.* v. 923. Dixit κακῶν θησαυρόν· In quem locum vide quæ Notavi. Ita *Herc. Fur.* v. 1088. Κακῶν δὲ πέλαγος εἰς τόδ' ἥκομεν. *Joſua Barnes.*

V. 823. Ἐκνεῦσαι) De hoc verbo vid. ſupra ad v. 470.

V. 833. Τῶν) aliàs ταῖς. Vid. *Schol.*

V. 834. Ὦ 'ναξ) quomodo differt ab ὦναξ vid. *Phavorinum.*

V. 856. Ἔα, ἔα) Extra Carmen & hæc leguntur vid. ſupra v. 778.

Οὐκ ἔστι, δῶμά θ', ᾗ τις εἴσεισιν γυνή.
Καὶ μὴν τύποι γε σφενδόνης χρυσηλάτου
Τῆς οὐκ ἔτ' οὔσης τῆσδε, προσσαίνουσί με.
Φέρ', ἐξελίξας περιβολὰς σφραγισμάτων,
Ἴδω, τί λέξαι δέλτος ἥδε μοι θέλει.
Χο. Φεῦ, φεῦ· τόδ' αὖ νεοχμὸν ἐκδοχαῖς
Ἐπεισφέρει θεὸς κακόν. ἐμοὶ μὲν οὖν
Ἀβίωτος βίου τύχα πρὸς τὸ κρανθὲν
Εἴη τυχεῖν. ὀλομένους γὰρ, οὐκέτ' ὄντας, λέγω
(Φεῦ, φεῦ·) τῶν ἐμῶν τυράννων δόμους.
Ὦ δαῖμον, εἴ πως ἔστι, μὴ σφήλῃς δόμους.
Αἰτουμένης δὲ κλῦθί μου· πρὸς γάρ τινος
Οἰωνὸν, ὥστε μάντις, εἰσορῶ κακοῦ.
Θη. Οἴμοι· τόδ' οἷον ἄλλο πρὸς κακῷ κακὸν,
Οὐ τλητὸν οὐδὲ λεκτόν. ὦ τάλας ἐγώ.
Χο. Τί χρῆμα; λέξον, εἴ τι μοι λόγου μέτα.
Θη. Βοᾷ, βοᾷ δέλτος ἄλαστα. πῇ φύγω
Βάρος κακῶν; ἀπὸ γὰρ ὀλόμενος οἴχομαι.
Οἷον, οἷον εἶδον ἐν γραφαῖς μέλος
Φθεγγόμενον, τλήμων.
Χο. Αἰ, αἰ· κακῶν ἀρχηγὸν ἐκφαίνεις λόγον.
Θη. Τόδε μὲν οὐκ ἔτι στόματος ἐν πύλαις
Καθέξω δυσεκπέρατον, ὀλοὸν, ὀλοὸν
Κακόν. ὦ πόλις, πόλις,
Ἱππόλυτος εὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν
Βίᾳ, τὸ σεμνὸν Ζηνὸς ὄμμ' ἀτιμάσας.
Ἀλλ', ὦ πάτερ Πόσειδον, ἃς ἐμοί ποτε
Ἀρὰς ὑπέσχου τρεῖς, μιᾷ κατέργασαι
Τούτων ἐμὸν παῖδ'· ἡμέραν δὲ μὴ φύγῃ
Τήνδ', εἴπερ ἡμῖν ὤπασας σαφεῖς ἀράς.

Ἴαμβοι.

Χο. Ἄναξ, ἀπεύχου ταῦτα πρὸς θεῶν πάλιν·
Γνώσῃ γὰρ αὖθις ἀμπλακών· ἐμοὶ πιθοῦ.
Θη. Οὐκ ἔστι. καὶ πρός γ' ἐξελῶ σφε τῆσδε γῆς.
Δυοῖν δὲ μοίραιν θατέρᾳ πεπλήξεται·
Ἢ γὰρ Ποσειδῶν αὐτὸν εἰς ᾅδου δόμους
Θανόντα πέμψει, τὰς ἐμὰς ἀρὰς σέβων·
Ἢ τῆσδε χώρας ἐκπεσὼν, ἀλώμενος
Ξένην ἐπ' αἶαν, λυπρὸν ἀντλήσει βίον.
Χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς παῖς σὸς εἰς καιρὸν πάρα
Ἱππόλυτος· ὀργῆς δ' ἐξανεὶς κακῆς, ἄναξ
Θησεῦ, τὸ λῷστον σοῖσι βούλευσαι δόμοις.
Ιπ. Κραυγῆς ἀκούσας σῆς ἀφικόμην, πάτερ,
Σπουδῇ. τὸ μέντοι πρᾶγμ', ἐφ' ᾧ τινι νῦν στένεις,
Οὐκ οἶδα, βουλοίμην δ' ἂν ἐκ σέθεν κλύειν.
Ἔα, τί χρῆμα; σὴν δάμαρθ' ὁρῶ, πάτερ,
Νεκρόν· μεγίστου θαύματος τόδ' ἄξιον.
Ἣν ἀρτίως ἔλειπον εἰς φάος τόδε,
Οὔπω χρόνον παλαιὸν εἰσεδέρκετο.
Τί χρῆμα πάσχει; τῷ τρόπῳ διόλλυται;

Domúmque, non eſt ulla, quam fit ingreſſura mulier.
Atqui notæ palæ aureæ annuli
Hujus non amplius viventis, ac defunctæ, blandiuntur mihi.
Age, explicatis vinculis ſigillorum,
Videam quid mihi literæ iſtæ dicere velint.
Cho. Heu, heu, hoc iterum novum *malum* per ſucceſſionem
Malorum addit Deus. Mihi igitur
Vitæ miſera conditio propter factum hoc
Erit. Dico enim periiſſe, neque amplius eſſe
(Heu, heu) domum dominorum meorum.
O Deus, ſi poſſibile eſt, nè evertas domum.
Audi verò precantem: præterea enim alicujus
Novi mali ſiniſtrum augurium, ut vates, proſpicio.
The. Hei mihi, quale hoc aliud malum ad malum *acceſſit*,
Non ferendum, neque dicendum? ô me miſerum.
Ch. Quid rei eſt? dicito, ſi quid verbis mecum communicari poteſt.
The. Clamant, clamant literæ non ferenda. Quò fugiens vitabo
Molem malorum? perditus enim pereo!
Quale, quale vidi in ſcriptis carmen
Sonans, miſer!
Ch. Heu, heu; profers ſermonem autorem malorum.
The. Hoc profectò non amplius intra portas oris
Continebo inexplicabile, noxium, noxium
Malum. ô civitas, civitas,
Hippolytus auſus eſt attingere meum thalamum
Per vim, venerando Jovis oculo contempto.
Sed, ô pater Neptune, quas mihi aliquando
Tres imprecationes promiſiſti, unâ confice
Ex iſtis meum filium: diem verò nè effugiat
Hunc, ſi modò nobis dediſti certas imprecationes, *eventu ratas*.

Chorus.

Cho. Rex, deprecare hæc rurſus à diis:
Intelliges enim te peccâſſe: pare mihi.
The. Non fiet. Præterea verò expellam ipſum ex hâc terrâ.
Duorum verò fatorum altero mactabitur:
Aut enim Neptunus ipſum ad domum Plutonis
Mittet mortuum, meas imprecationes honorans:
Aut expulſus ex hâc terrâ, vagans
In terrâ peregrinâ, miſeram vitam deget.
Ch. Atqui ille ipſe filius tuus opportunè adeſt
Hippolytus: remittens autem malam iram, rex
Theſeu, optimè tuæ conſule familiæ.
Hip. Audiens tuum clamorem, pater, veni
Celeriter. ſed tamen rem, propter quam nunc gemis,
Non novi; cuperem autem ex te audire.
Eia, quid rei eſt? tuam conjugem, pater, video
Mortuam: hoc dignum eſt maximâ admiratione.
Quam modò reliqui in hâc luce,
Non diu ex illo intuebatur *hanc lucem*.
Quid accidit ei? quo modo periit?

Φεῦ φεῦ) κατὰ διαδοχὴν νέα κακὰ ὁ θεὸς ἐπεισφέρει τούτοις τοῖς τύποις.

868. Ἀβίωτος βίου τύχα) τύχη ἀβίωτος τῆς ζωῆς. ἀντὶ τοῦ βίου πρὸς τὸ συμβὰν ἀβίωτός ἐστι. πρὸς τὸ κρανθὲν γὰρ, νῦν ἀντὶ τοῦ πρὸς συμβάν.

Ὀλομένους γὰρ) τὸ ἑξῆς ὀλομένους δόμους τῶν ἐμῶν δεσποτῶν οὐκ ἔτ' ὄντας λέγω.

Τὸ δὲ φεῦ φεῦ) διὰ μέσου. Πρὸς γάρ τινος) ἢ πρὸς ἀντὶ τοῦ ἀπό. ἵν' ᾖ οὕτως, ἀπό τινος τύχης.

881. Κακῶν ἀρχηγὸν) ἀντὶ τοῦ κακοῦ λόγου ἀρχηγὸν λέγεις. τὸ ἑξῆς τόδε μὲν δυσεκπέρατον ὀλοὸν κακὸν, οὐκ ἔτι στομάτων. στόματος δὲ πύλαις περιφραστικῶς ἐν τῷ στόματι. ὅμοιον δὲ τοῦτο τῷ Ὁμηρικῷ, ἕρκος ὀδόντων. Δυσεκπέρατον δὲ) δυσαπάλλακτον, δυσεκπλήρωτον. Ζηνὸς ὄμμ' ἀτιμάσας) ἀντὶ τοῦ πρῶτον Δία ὑβρίσας.

Ἀλλ' ὦ πάτερ Πόσειδον) μιᾷ τούτων τῶν κατάρων κατέργασαι τὸν ἐμὸν παῖδα. ποίων δέ; ἃς ἐμοὶ ὑπέσχου τὸ ἀνελθεῖν ἐξ ᾅδου, τὸ ἀποστρέψαι ἀπὸ τοῦ λαβυρίνθου, τὸ τιμωρῆσαι τὸν ὑφ' αὐτοῦ θάνατον.

Γνώσῃ γὰρ αὖθις) ἕξεις γὰρ γνῶναι ὅτι ἥμαρτες. ἀμπλακὼν, ἁμαρτών. καὶ ἐν Ἀλκήστιδι, οὐ γὰρ πρῶτος οὐδὲ λοῖσθος βροτῶν γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες.

Καὶ πρός γ' ἐξελῶ) αὖθις ἐπαναλαβὼν, ἀντὶ τοῦ ἐλάσω. ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἐκδιώξω αὐτὸν ἐκ ταύτης τῆς γῆς. 894. Δυοῖν δὲ μοίραιν) θατέρᾳ μιᾷ τῶν δύο μοιρῶν πληγήσεται. Θατέρᾳ) τῇ ἑτέρᾳ. Λέγε.) καὶ θάτερος, ἀντὶ τοῦ ὁ ἄτερος· καὶ ἅτερος, ὁ ἕτερος, Δωριστὶ καὶ μακρωνεῖ) ἢ θατέρᾳ. Ἐκ τῶν Εὐσταθίου εἰς Ὅμηρον παρεκβολῶν.

908. Οὔπω χρόνον παλαιὸν) οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου, ἀλλ' ἔναγχος. ἀντὶ τοῦ ἣν ἀρτίως κατέλιπον τὸ φῶς ὁρῶσαν, ἄρτι ἀπέθανεν.

Πάτερ,

Πάτερ, πυθέσθαι βούλομαι σέθεν πάρα.
Σιγᾷς; "Σιωπῆς δ' οὐδὲν ἔργον ἐν κακοῖς·
" Ἡ γὰρ ποθοῦσα πάντα καρδία κλύειν,
" Κἀν τοῖς κακοῖσι λίχνος οὖσ' ἁλίσκεται.
Οὐ μὴν φίλους γε, κἄτι μᾶλλον ἢ φίλους,
Κρύπτειν δίκαιον σὰς, πάτερ, δυσπραξίας.
Θη. Ὦ πόλλ' ἁμαρτάνοντες ἄνθρωποι μάτην,
" Τί δὴ τέχνας μὲν μυρίας διδάσκετε,
" Καὶ πάντα μηχανᾶσθε, κἀξευρίσκετε;
" Ἓν δ' οὐκ ἐπίστασθ', οὐδ' ἐθηράσασθέ πω,
" Φρονεῖν διδάσκειν, οἷσιν οὐκ ἔνεστι νοῦς;
Ιπ. Δεινὸν σοφιστὴν εἶπας, ὅστις εὖ φρονεῖν
" Τοὺς μὴ φρονοῦντας δυνατός ἐστ' ἀναγκάσαι.
Ἀλλ' (οὐ γὰρ ἐν δέοντι λεπτουργεῖς) πάτερ,
Δέδοικα, μή σου γλῶσσ' ὑπερβάλῃ κακοῖς.
Θη. Φεῦ, χρῆν βροτοῖσι τῶν φίλων τεκμήριον
" Σαφές τι κεῖσθαι, καὶ διάγνωσιν φρενῶν,
" Ὅστις τ' ἀληθής ἐστιν, ὅστε μὴ φίλος·
" Δισσάς τε φωνὰς πάντας ἀνθρώπους ἔχειν,
" Τὴν μὲν δικαίαν, τὴν δ' ὅπως ἐτύγχανεν·
" Ὡς ἡ φρονοῦσα τἄδικ' ἐξηλέγχετο
" Πρὸς τῆς δικαίας, κοὐκ ἂν ἠπατώμεθα.
Ιπ. Ἀλλ' ἦ τις εἰς σὸν οὖς με διαβαλὼν ἔχει
Φίλων, νοσοῦμεν δ' οὐδὲν ὄντες αἴτιοι.
Ἔκ τοι πέπληγμαι· σοὶ γὰρ ἐκπλήσσουσί με
Λόγοι, παραλλάσσοντες ἔξεδροι φρενῶν.
Θη. Φεῦ, τῆς βροτείας ποῖ προβήσεται φρενός;
" Τί τέρμα τόλμης καὶ θράσους γενήσεται;
" Εἰ γὰρ κατ' ἀνδρὸς βίοτον ἐξογκώσεται,
" Ὁ δ' ὕστερος τοῦ πρόσθεν εἰς ὑπερβολὴν
" Πανοῦργος ἔσται, θεοῖσι προσβαλεῖν χθονὶ
" Ἄλλην δεήσει γαῖαν, ἣ χωρήσεται
" Τοὺς μὴ δικαίους καὶ κακοὺς πεφυκότας.
Σκέψασθε δ' εἰς τόνδ', ὅστις ἐξ ἐμοῦ γεγὼς
Ἤισχυνε τἀμὰ λέκτρα, κἀξελέγχεται
Πρὸς τῆς θανούσης ἐμφανῶς κάκιστος ὤν.
Δεῖξον δ', ἐπειδή γ' εἰς μίασμ' ἐλήλυθας,

Pater, volo ex te audire.
Taces? "Silentii verò nullus eſt uſus in malis:
" Cor enim cupiens omnia audire,
" Et in malis *aliorum audiendis* avidum eſſe deprehenditur.
Non tamen amicos & aliquid amplius quam amicos
Celare *eſt* juſtum, ô pater, tuas calamitates.
The. O in multis rebus peccantes homines temerè,
" Cur utiq; artes quidem ſexcentas docetis,
" Et omnia machinamini, & excogitatis?
" Unum verò non ſcitis, neque invenitis adhuc,
" Ut ſapere doceatis *illos*, quibus non ineſt mens?
Hip. Peritum ſapientiæ doctorem dixiſti, quicumque recte ſapere
" Non ſapientes potis eſt, *i. e. poteſt*, cogere:
Sed (non opportuno enim tempore ſubtiliter diſputas) pater
Metuo ne tua lingua excedat *in* malis.
The. Heu, Oportebat hominibus notam amicorum
" Manifeſtam aliquam eſſe, & dijudicationem mentis,
" Quiſnam verus ſit & quis non *ſit verus* amicus:
" Et omnes homines duplicem vocem habere,
" Unam quidem veracem, alteram verò qualemcunque:
" Ut quæ cogitaret injuſta, *&* *mentiretur*, argueretur
A juſtâ, & tum neutiquam deciperemur.
Hip. Sed profectò apud tuas aures aliquis me calumniatus eſt
Ex amicis; laboramus autē quamvis nulli culpæ ſimus affines.
Obſtupui. Nam perterrefaciunt me tua
Verba, erumpentia extra ſedem mentis, *i.e. præter rationem.*
The. Heu, quò progredietur humana mens?
" Quis finis temeritatis: & audaciæ erit?
" Si enim uniuſcujuſque viri vita ſuperbe propagetur,
" Et poſterior priore longè
" Deterior ſit, deos adjicere terræ
" Oportebit aliā terrā, quæ capiat
" Eos, qui ſunt injuſti & mali.
Intuemini verò in hunc, qui cum ex me natus ſit,
Polluit meum thalamum, & deprehenditur
A mortua manifeſtè, quòd fuerit flagitioſiſſimus.
Oſtende igitur, quandoquidem in hoc piaculum es progreſſus,

Σιωπῆς δὲ οὐδὲν ἔργον) τὸ τέλειον οὕτως. ἐν τοῖς κακοῖς οὐδεὶς ὀφείλει σιγᾶν. οὐδὲν ὄφελος φησὶν, οὐδὲ κέρδος ἐν τοῖς κακοῖς ἡ σιωπή. Ἡ γὰρ ποθοῦσα) ἡ γὰρ καρδία ἐπιζητοῦσα πάντα ἀκούειν, ἁλίσκεται λίχνος δὴ, ἤτοι ἐπιθυμητικὴ, ἀκόρεστος. Κρύπτειν δίκαιον) οὐ γὰρ ὀφείλεις καὶ κρύπτειν τὰς σὰς δυσπραγίας πρὸς φίλους σου. Ὦ πόλλ' ἁμαρτάνοντες) ὦ ἄνθρωποι πολλὰ ἐπιστάμενοι καὶ διδάσκοντες τοὺς ἀνθρώπους πλὴν τούτου, τὸ διδάσκειν συνετοὺς τοὺς ἀξιωτέρους φρονεῖν. Δεινὸν σοφιστὴν) λογιστὴν, ἐξαιρετικὸν διδάσκαλον. ὁ νοῦς τοιοῦτος, ἀληθῶς καλὸν διδάσκαλον εἶπας τὸ δυνάμενον διδάξαι φρονεῖν τοὺς μὴ φρονοῦντας. Ἀναγκάσαι) ἀντὶ τοῦ φησὶν αἱ παραινέσεις καὶ συμβουλίαι τῶν σοφῶν· οὐχὶ τὸ δέοντι φρονεῖν διδάσκουσι τοὺς ἀνθρώπους αὗται. λέγεται δὲ, ὅτι τῷ φρονοῦντι τὴν ἄνοιαν ἔλυσαν. εἶπεν οἷσιν οὐκ ἔνι νοῦς. εἰς γὰρ νοῦν ἔχοντα ἄνδρα καταβαλλομένη παραίνεσις καρπὸν φέρει· εἰς δὲ ἄνουν, μάτην ἐκρίπτεται. Δέδοικα μή σου) φοβοῦμαι μὴ ἐν τοῖς κακοῖς ὑπερβάλλῃ τὰ σὰ ἡ γλῶσσα, ἤγουν καὶ παράφορα ποιήσῃ. Ὅστις τ' ἀληθής) ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων πραγμάτων εὑρίσκομεν διάκρισιν, εἴτε καλόν ἐστιν, εἴτε κακὸν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ. δοκιμαζόμενος γὰρ φαίνεται, εἰ καλός ἐστιν, ἢ κακός· ἐπὶ δὲ τοὺς ἀνθρώπους οὐχ εὑρίσκομεν. ἐχρῆν οὖν καὶ τοῖς ἀνθρώποις δύο φωνὰς ἔχειν, δικαίαν τε καὶ ἄδικον. ἵνα ἐὰν ὁ ἄδικος φωνῇ ἐθέλησῃ ψεύσασθαι, ἐλέγχηται ὑπὸ τῆς δικαίας, ἵνα μηδεὶς ἀπατηθῇ. Ἀλλ' ἦ τις εἰς σὸν οὖς) μὴ ἄρα τίς με διέβαλεν εἰς τὸ σὸν οὖς ἀπὸ τῶν φίλων. 934. Ἔκ τοι πέπληγμαι) ξένους λόγους ἀκούων παρὰ σοῦ ἐκπλήττομαι. οἱ γὰρ σοὶ λόγοι ἐξεδρεύουσι τῶν φρενῶν μου, ὥς τε μαινόμενοι, ἐξεστηκότες, ἄδικοι, παραλογιστικοὶ, μὴ καλῶς λεγόμενοι, ἀλλ' ἔξω τῆς διανοίας ὄντες. Τί τέρμα τόλμης) τί ἔσται τὸ τέλος τοῦ θράσους, τὸ θράσος δηλονότι. Εἰ γὰρ κατ' ἀνδρὸς) εἰ γὰρ ἐπαρθήσεται ὧδε ἑκάστου ἀνδρὸς ὁ βίος, καὶ ἐπιγινόμενος χείρων ἔσται τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὀφείλομεν δώσειν τοῖς θεοῖς ἀντεισάγειν, ἵνα ἄλλην γῆν τινα ἀπομερίσῃ, ἣ τις τοὺς κακοὺς χωρήσει. ἐκ τούτου διαβάλλει τὸν τρόπον τοῦ Ἱππολύτου. Ἄλλως. Εἰ γὰρ κατὰ ζωὴν ἑκάστου ἀνδρὸς ἡ κακουργία αὐξάνεται, ἵνα ὁ μεταγενέστερος τοῦ προβεβηκότος πανουργότερός ἐστιν, ἐχρῆν τοὺς θεοὺς ἄλλην πόλιν κτίσαι εἰς τὸ χωρῆσαι τοὺς πανούργους. Θεοῖσι) αἱ φύσεις ζώων πρὸς ἑτέραν φύσιν ζώων ἐναντίως ἔχουσαι. ὡς ἡ τῶν λεόντων πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων, ἢ τῶν λύκων πρὸς τὴν τῶν προβάτων. καὶ Ὅμηρος, † ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστὰ, οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονες. καὶ τοῖς μὲν θηρίοις δέδοται πρὸς οἴκησιν ἡ ἐρημία, τοῖς δὲ ἀνθρώποις τὰ ἡμέτερα τῶν χωρίων. οὕτω φησίν. πρὸς ἄκρον κακίας προκόψῃ ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις, ἀπορήσουσιν οἱ θεοὶ, ποῦ τοὺς πονηροὺς κατοικίσουσιν· εἰς τὰς ἐρήμους; ἀλλ' ἐκεῖ θῆρες. εἰς τὰ ἡμέτερα χωρία; ἀλλ' ἐκεῖ δίκαιοι ἄνθρωποι. λοιπὸν ἀνάγκη ἑτέρας δεῖσθαι γῆς. 943. Σκέψασθε δ' εἰς τόνδε) ἀποβλέψατε φησὶ πρὸς τὸν ἐμὸν υἱὸν, ὅστις ἠθέλησε μιᾶναι τὴν ἐμὴν κοίτην, καὶ ἐλέγχεται ὑπὸ τῆς ἀποθανούσης.

† *Iliad.* χ. v. 262.

ANNOTATIONES.

V. 917. Τί δὴ τέχνας) τὸ τὶ in thesi brevis eſt. Vid. ad *Phœniſſ.* v. 19. Similem verò locum & in eundem ferè ſenſum expreſſum habes *Medea.* v. 190.

V. 925. Φεῦ, χρῆν βροτοῖσι τῶν φίλων τεκμήριον) Vid. ſimilem locum *Medea.* v. 516.

V. 946. Δεῖξον—τὸ σὸν πρόσωπον) Quando loquentium fraudes aut mendacia ſuſpicamur, jubemus eos coram nos rectis oculis aſpicere. Vid. quid de hâc re ad *Cyclop.* v. 210. *Joſua Barnes.*

Τὸ σὸν πρόσωπον δεῦρ' ἐναντίον πατρί.
Σὺ δὴ θεοῖσιν, ὡς περισσὸς ὢν ἀνὴρ,
Συνεῖ; σὺ σώφρων καὶ κακῶν ἀκήρατος;
Οὐκ ἂν πιθοίμην τοῖσι σοῖς κόμποις ἐγὼ,
Θεοῖσι προσθεὶς ἀμαθίαν φρονεῖν κακῶς.
Ἤδη νυν αὔχει, καὶ δι' ἀψύχου βορᾶς
Σίτοις * καπήλευ', Ὀρφέα τ' ἄνακτ' ἔχων, * D. Paul. 2 Cor. 4. 2.
Βάκχευε, πολλῶν γραμμάτων τιμῶν καπνούς·
Ἐπεί γ' ἐλήφθης. Τοὺς δὲ τοιούτους ἐγὼ
Φεύγειν προφωνῶ πᾶσι· θηρεύουσι γὰρ
Σεμνοῖς λόγοισιν αἰσχρὰ μηχανώμενοι.
Τέθνηκεν ἥδε· τοῦτό σ' ἐκσώσειν δοκεῖς·
Ἐν τῷδ' ἁλίσκῃ πλεῖστον, ὦ κάκιστε σύ.
Ποῖοι γὰρ ὅρκοι κρείσσονες; τίνες λόγοι
Τῆσδ' ἂν γένοιντ' ἄν, ὥστε σ' αἰτίαν φυγεῖν;
Μισεῖν σε φήσεις τήνδε, καὶ τὸ δὴ νόθον
Τοῖς γνησίοισι πολέμιον πεφυκέναι;
Κακὴν ἄρ' αὐτὴν ἔμπορον βίου λέγεις,
Εἰ δυσμενείᾳ σῇ τὰ φίλτατ' ὤλεσεν.
Ἀλλ' ὡς * τὸ μῶρον ἀνδράσιν μὲν οὐκ ἔνι, * Τὸ μῶρον ut supra v. 644. pro μωρία.
Γυναιξὶ δ' ἐμπέφυκεν, " οἶδ' ἐγὼ νέους
" Οὐδὲν γυναικῶν ὄντας ἀσφαλεστέρους,
" Ὅταν ταράξῃ Κύπρις ἡβῶσαν φρένα.
" Τὸ δ' ἄρσεν αὐτοὺς ὠφελεῖ περικείμενον.
Τί οὖν; τί ταῦτα σοῖς ἁμιλλῶμαι λόγοις,
Νεκροῦ παρόντος μάρτυρος σαφεστάτου;
Ἔξερρε γαίας τῆσδ' ὅσον τάχος φυγάς.
Καὶ μήτ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλῃς,
Μήτ' εἰς ὅρους γῆς, ἧς ἐμὸν κρατεῖ * δόρυ.
Εἰ γὰρ παθών γε σοῦ τάδ' ἡσσηθήσομαι, * Vid. Hecub. v. 9.
Οὐ μαρτυρήσει μ' Ἴσθμιος Σίνις ποτὲ
Κτανεῖν ἑαυτὸν, ἀλλὰ κομπάζειν μάτην.
Οὐδ' αἱ θαλάσσῃ σύννομοι Σκειρωνίδες

Tuam faciem hic coram patre.
Tu igitur cum diis, tanquam excellens vir exiſtens
Verſaris? tu caſtus es & incorruptus à malis?
Ego non amplius credam tuæ jactationi,
Tribuens diis imperitiam & imprudentiam.
Jam gloriare, & cibis inanimatorum
Cibis cauponare, & habens magiſtrum Orphea,
Bacchare, multarum literarum colens fumos.
Siquidem *in crimine manifeſto* deprehenſus es. Tales autem ego
Omnibus fugiendos eſſe moneo: venantur enim *hominum gratiam*
Magnificis verbis, *interim facinora* turpia molientes.
Hæc eſt mortua; hoc tibi ſaluti fore putas:
At in hoc ipſo, ô peſſime, captus es.
Nam quod jusjurandum gravius? quæ verba
Hâc *epiſtolâ contra te ſcriptâ* potiora eſſe poſſent, ut crimē effug.
Dicéſne quòd iſta te oderit, & nothum genus
Tuum legitimis ac ingenuis hominibus inviſum eſſe?
Dicis igitur ipſam malam eſſe mercatricem vitæ;
Si odio tui perdidit chariſſima.
An verò *dices*, quòd ſtultitia viris quidem non ineſt:
Mulieribus vero innata eſt? " Ego novi juvenes
" Nihilo tutiores eſſe mulieribus,
" Quando Venus turbat juvenilem animum.
" Sed virilitas prodeſt eis quæ adeſt.
Quid igitur? quid de his tuum verbis certo,
Cum cadaver adſit, *quod eſt* certiſſimus teſtis?
Diſcede ex hac terrâ quàm celerrimè exul,
Et non proficiſcaris Athenas divinitus-ædificatas, *i. e.* à *Minervâ*;
Neq; in fines terræ, cujus imperii ſcept. meū tenet. *i. e. cui ego imp.*
Si enim affectus hâc injuria à te, vincerer,
Nunquam Iſthmius Sinis teſtaretur à me
Se cæſum: ſed me fruſtra gloriari diceret.
Neque maris conſortes Scironides unquam

Σὺ δὴ θεοῖσιν) σὺ δὲ ὁ ἐμὸς [illegible] ὡς περισσὸς ὢν, καὶ σώφρων, καὶ ἀκέραιος [illegible] τῶν κακῶν. οὐδαμῶς ἐγὼ πείθομαι ταῖς σαῖς φάσεσιν. Σίτοις καπήλευε) ἀντὶ τοῦ χλεύαζε, [illegible] τοὺς ἀνθρώπους, ὡς τι μεῖζον [illegible]. ἢ ἐν λόγοις ἐμπορεύου, καθάπερ οἱ λεγόμενοι λογέμποροι, καὶ μὴ κατὰ φύσιν φιλοσοφοῦντες, ἀλλ' ἐν τοῖς λόγοις καπηλεύοντες. καὶ τοῖς σιτίοις τοῖς δι' ἀψύχου βορᾶς· ἁπλῶς, ἀντὶ τοῦ ἀγνεύοντι, ὡς οἱ φιλόσοφοι μηδὲν κατὰ τῶν ἐσθιομένων ζώων ἢ ἐμψύχων ἐσθίοντες, ἀλλὰ σῖτον μόνον. καὶ ἔχοντες τὸν Ὀρφέα βασιλέα, ὡς σώφρονα. ἐπεὶ γὰρ ἔνδοξος ἦν ὁ Πυθαγόρας, ὅθεν καὶ πολλοὶ ἐμψύχων ἀπέχονται. ἀνάγει δὲ τοὺς χρόνους. περὶ αὐτοῦ γὰρ αἰνίξασθαι βούλεται ὁ Εὐριπίδης. τοιοῦτος δὲ ἦν, ὡς τὰ ἱερατικὰ [illegible] εἰσάγων φιλοσοφοῦντα. Βάκχευε) πολλῶν γραμμάτων [illegible]. τὸ γὰρ ληφθῆναί σε κακὸν ἐποίησέ σε τὴν ἄσκησιν. Τέθνηκεν ἥδε) εἰ δὲ νομίζεις φυγεῖν ἐκφυγεῖν ταύτης ἀποθανούσης, οὐδαμῶς ἔχει τοῦτο. ὅτι ἔχεις εἰς ἔλεγχον τὰ γράμματα. Μισεῖν σε φήσεις τήνδε) ἀλλ' ἔχεις εἰπεῖν, ὅτι ἐμίσησεν ὡς νόθον ὄντα. ἐπειδὴ οἱ γνήσιοι πολέμιοι εἰσὶ τοῖς νόθοις. Κακὴν ἄρ' αὐτὴν) οἱ ἔμποροι τὰ μὲν παρέχουσι, τὰ δὲ λαμβάνουσι, καὶ οὕτω ἐπ' ὠφελείᾳ ποιοῦσιν. εἰ οὖν αὕτη τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἔδωκεν, ἵνα σε ἐναντίον τῷ πατρὶ καταστήσῃ, ἄφρων ἄρα καθέστηκε, τοιαύτην ὁδὸν ἐμπορευομένη. οἱ γὰρ ἔμποροι ἐπὶ κέρδει πραγματεύονται. θέλεις φησὶν εἰπεῖν, ὅτι ἐπραγματεύσατο, θέλουσά σε φονεῦσαι, διὰ τὸ τὰ τέκνα αὐτῆς κρατῆσαι τῆς πόλεως ταύτης. ἔμπορος δὲ διοικήσασα, [illegible] πραγματική. Οἶδ' ἐγὼ νέους) οἶδα ἐγὼ νεωτέρους, ὅτι ὁπηνίκα αὐτοὺς ἡ Κύπρις ταράξῃ, μωρότεροι γίνονται τῶν γυναικῶν. Τὸ δ' ἄρσεν αὐτοὺς) συγγνώμην αὐτοῖς παρέχει τὸ εἶναι ἄνδρας, ταῖς γυναιξὶ δὲ οὔ. [illegible] ἐπεὶ οὐκ αἰσχύνονται ἐρῶντες, ὡς τὸ θῆλυ καὶ ἀναιδές. Νῦν οὖν τί ταῦτα) ἐναντιούμενος ἐν ἐγὼ τοῖς σοῖς ταῦτα λέγω. ἔχω καὶ σαφῆ μάρτυρα νεκρόν. Ἔξερρε γαίας) φθεῖρε ἐκ ταύτης τῆς γῆς φυγὰς γενόμενος, καὶ μήτε εἰς τὴν πόλιν ταύτην εἰσέλθῃς τὴν ὑπὸ Ἀθηνᾶς οἰκοδομηθεῖσαν. ἡ γὰρ ὑπὸ θεῶν [illegible]. Εἰ γὰρ παθών γε) εἰ μὴ τιμωρήσομαί σε, οὐδὲ [illegible] κατώρθωκα, ἐμὰ νομισθήσεται, ἀλλὰ μάτην ἂν ἐπαινοίμην ἐπ' αὐτοῖς. Οὐ μαρτυρήσει) Ἴσθμιος Σίνις ἐγένετο ὅς τις εἶχε κράββατον ἀνὰ μέσον τῆς ὁδοῦ, καὶ κρατῶν τοὺς παριόντας [illegible] τῷ κραββάτῳ, καὶ εἰ μὲν ἦν μακρὸς, ἀπέκοπτεν ἐκ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἵνα ἐξισωθῇ τῷ κραββάτῳ. τοῦτον ἐφόνευσεν ὁ Θησεὺς μόνος. λέγει οὖν, ὅτι ἐὰν ὑπὸ σοῦ ἡττηθήσομαι, οὐ μὴ [illegible] ὁ Ἴσθμος, ὅτι αὐτὸν ἐφόνευσα. ἦν δὲ οὗτος ὁ Σίνις υἱὸς Πολυπήμονος, [illegible] τὸν Ἴσθμον ξενοκτονῶν, ὁ καὶ πιτυοκάμπτης. 979. Σκειρωνίδες) ὁ Σκείρων ἐν Μεγάροις ἦν, πειρατὴς ξένος, ὃς

ANNOTATIONES.

V. 953. Ὀρφεᾶ) Ita hic lego metri gratiâ. Vid. [illegible] *Phœniſſ.* v. 1258. in Ἐτεοκλεῖ. Præſertim vid. infra hujus Fabulæ v. 1153. Et *Supplices* v. 3. v. 37. & v. 934. Ubi ultima τῦ Θησεῖ eodem modo producitur. *Orpheum* autem Literarum Antiſtitem, Philoſophum & Muſis Charum videbunt, quotquot, quæ Nos ad *Rheſ.* v. 941. & 943. diximus, legant. *Theſeus* verò hanc Doctrinæ *Lucem* ſine morum integritate *fumum* vocat. *Joſua Barnes.*

V. 954. Καπνὸς) Iambos. Vide Notas ad *Phœniſſ.* v. 19.

V. 971. Τί οὖν) aliàs νῦν οὖν vid. *Schol.*

V. 774. Καὶ μήτ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλῃς) *Athenas* θεοδμήτους vocat, uti *Scholiaſtes* obſervat, non quòd à Diis aliis ædificatæ fuerint, ſed à *Minervâ* tantum: Hinc Παλλάδος πόλιν Poetæ paſſim vocant; de quâ re videſis *Johan. Meurſii* de Fortunâ *Athenarum* c. 2. p. 8. &c. Vide ad *Iphigen.* Taur. v. 1449. Ubi hic ipſe locus falsò notatur v. 1479. pro v. 974. *Joſua Barnes.*

V. 977. Οὐ μαρτυρήσει μ' Ἴσθμιος Σίνις &c.) De hoc Latrone videſis *Pauſaniam* in *Corinthiacis* p. 44. lin. 27. De quo licet *Scholiaſtes* aliam narret Hiſtoriam circa grabbatum illius, non tamen omiſit & illam de lignis ad Arbores hominibus; unde Πιτυοκάμπτης dicebatur. Ubi autem *Gaſpar Stiblinus* dicit illum à *Pauſaniâ Schinis* vocatum, vel errat, vel aliâ illius editione uſus eſt; Mea enim rectè ſe habet. Vid. *Scholiaſt.* [illegible] *Med.* v. 665. Vid. etiam *Ovid.* Metamorph. l. 7. Fab. 23. *Occidit ille Sinis* &c.

V. 979. Σκειρωνίδες πέτραι) Vid. de his *Scholiaſten*, & *Ovid.* Metamorph. l. 7. Fab. 23. ubi de *Theſei* geſtis, & *Scironis* oſſibus in ſcopulos mutatis. Vid. etiam *Papinii Statii* locum apud *Andr. Schottum* Obſervat. Human. l. 2. c. 29. Ubi & de *Cercyone* Πετροκάμπτῃ à *Theſeo* etiam occiſo, de quo *Ovid.* in *Ibin*,

Quaque Ceres vidit læto peremtia Vultu
Corpora Theſeâ Cercyonæa manu. *Joſua Barnes.*

τῇ χελώνῃ ἔῤῥιψεν ὁ Θησεύς. Σκειρωνίδες δὲ πέτραι καλοῦνται, ἀπὸ τοῦ Σκείρωνος, ὃς τὴν χελώνην ἔτρεφεν, ὥς μέμνηται Καλλίμαχος. οὗτος ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας νίπτειν τοὺς πόδας, καὶ λακτιζομένους ὑπ' αὐτοῦ, βρῶμα ἐποίει γίνεσθαι χελώνης. Θησεὺς δὲ αὐτὸν ὑψόθεν τῆς κεφαλῆς ῥίψας εἰς τὴν θάλασσαν, ἐποίησε βρωθῆναι ὑπὸ τῆς χελώνης.

Φήσουσι πέτραι, τοῖς κακοῖς μ' εἶναι βαρύν.
Χο. Οὐκ οἶδ', ὅπως εἴποιμ' ἂν εὐτυχεῖν τινα
" Θνητῶν· τὰ γὰρ δὴ πρῶτ' ἀνέστραπται πάλιν.
Ιπ. Πάτερ, μένος μὲν, ξύστασίς τε σῶν φρενῶν,
Δεινή· τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἔχον πολλοὺς λόγους,
Εἴ τις διαπτύξειεν, οὐ καλὸν τόδε.
Ἐγὼ δ' ἄκομψος εἰς ὄχλον δοῦναι λόγον·
Εἰς ἥλικας δὲ κὠλίγους σοφώτερος.
" Ἔχει δὲ μοῖραν καὶ τόδ'. Οἱ γὰρ ἐν σοφοῖς
" Φαῦλοι, παρ' ὄχλῳ μουσικώτεροι λέγειν.
Ὅμως δ' ἀνάγκη, ξυμφορᾶς ἀφιγμένης,
Γλῶσσάν μ' ἀφεῖναι. πρῶτα δ' ἄρξομαι λέγειν,
Ὅθεν μ' ὑπῆλθες πρῶτον ὡς διαφθερῶν,
Κοὐκ ἀντιλέξοντ'. εἰσορᾷς φάος τόδε,
Καὶ γαῖαν; ἐν τοῖσδ' οὐκ ἔνεστ' ἀνὴρ ἐμοῦ,
Οὐδ' ἢν σὺ μὴ φῇς, σωφρονέστερος γεγώς.
Ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτα μὲν θεοὺς σέβειν,
Φίλοις τε χρῆσθαι, μὴ 'δικεῖν πειρωμένοις, *al. ἐπιχειροῦσιν.
Ἀλλ' οἷσιν αἰδὼς, μήτ' * ἀπαγγέλλειν κακὰ,
Μήτ' ἀνθυπουργεῖν αἰσχρὰ τοῖσι χρωμένοις.
Οὐκ ἐγγελαστὴς τῶν ὁμιλούντων, πάτερ,
Ἀλλ' αὑτὸς οὐ παροῦσι κἀγγὺς ὢν φίλοις.
Ἑνὸς δ' ἄθικτος, ᾧ με νῦν ἑλεῖν δοκεῖς·
Λέχους γὰρ εἰς τόδ' ἡμέρας ἁγνὸν δέμας.
Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων,
Γραφῇ τε λεύσσων· οὐδὲ ταῦτα γὰρ σκοπεῖν
Πρόθυμός εἰμι, παρθένον ψυχὴν ἔχων.
Εἰ δὴ τὸ σῶφρον τοὐμὸν οὐ πείθει σ' ἴσως,
Δεῖ δή σε δεῖξαι, τῷ τρόπῳ * διεφθάρη. * αι διεφθάρην;
Πότερα τὸ τῆσδε σῶμ' ἐκαλλιστεύετο
Πασῶν γυναικῶν; ἢ σὸν οἰκήσειν δόμον,
Ἔγκληρον εὐνὴν προσλαβὼν, ἐπήλπισα;
Μάταιος ἆρ' ἦν, οὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν.
" Ἀλλ' ὡς τυραννεῖν ἡδὺ τοῖσι σώφροσιν;
" Ἥκιστά γ', εἰ μὴ τὰς φρένας διέφθορε

Petræ dicerent, me gravem eſſe malis.
Ch. Neſcio quomodo dicam felicem eſſe ullum
" Mortalium; nam prima rurſus retroverſa ſunt.
Hip. " Pater, tua quidem ira, & commotio animi tui
Vehemens *eſt*: res tamen quæ multas habet rationes,
(Si quis *eas* evolveret) hæc non *eſt* honeſta.
Ego verò *ſum* ineptus ad verba faciendum apud turbam:
Apud æquales verò paulo *ſum* peritior.
" Habet autē & hoc *aliquam veriſim.* rationē. qui n inter ſapien.
" Nullius ſunt pretii, iſti ſunt aptiores ad loquendū apud turbā.
Tamen neceſſe eſt, veniente calamitate,
Linguâ me ſolvere, *ut loquar*: primum autē incipiā dicere, *inde*,
Unde me prius adortus es ut perditurus,
Et non contradicturum. Intueris hoc lumen,
Et terram? in his non eſt vir me
Caſtior natus, etiamſi tu neges.
Nam primum quidem novi colere deos,
Et uti amicis, qui non conantur injuriâ me afficere,
Sed *in* quibus *eſt* pudor, neque petere inhoneſta,
Neque ſubminiſtrare turpia iis, qui turpibus utuntur.
Præterea non *ſum* deriſor familiarium, pater:
Sed idem ſum amicis tam abſentibus, quam præſentibus.
Unius *v. criminis ſum* immunis, quo me nūc cep. *& cuj. me corr.* put.
In hunc n. diē meū corpus eſt purū à thalamo, *i.e. à re Venereâ.*
Neque novi hunc *Veneris* actum, niſi verbis audiens,
Picturâque cernens: neque enim hæc ſpectare
Promptus ſum, habens animum virginalem.
Si verò mea pudicitia tibi fortè *rem* non perſuadet,
Oportet te oſtendere, quo modo periērit, vel corruptus fuerim.
Utrum hujus corpus pulchritudine ſuperaret
Omnes mulieres. an me habitaturum tuam domum
Speraverim, accepto hereditario lecto?
Stultus enim ſic fuiſſem, & plane deſipiens.
" An *hoc feci*, quòd regnare jocundum *ſit* ſapientibus?
" Minimè profectò, niſi mentes corruperit

Πάτερ, μένος μὲν) πάτερ, ἡ μὲν δύναμίς σου μεγάλη ἐστὶ, καὶ ἡ διάνοια τῶν σῶν φρενῶν. ἀλλ' ὅμως ἐάν τις ἐξετάσῃ τὸ πρᾶγμα τοῦτο, οὐ καλόν ἐστι. λέγει δὲ ταῦτα διὰ τὸ νοῆσαι ἐκεῖνον, ὅτι Φαίδρα αὐτοῦ ἠράσθη, καὶ οὐκ αὐτὸς ἐκείνης. Τὸ μέντοι πρᾶγμα οὕτω) τὸ πρᾶγμα ὃ ἐστὶ μέν σοι ἄδηλον ὄν, ὦ πάτερ, δοκεῖ δικαίως ἔχειν κατ' ἐμοῦ λόγους. εἰ δέ τις αὐτὸ ἐξετάσαι, οὐκ ἔχει κατ' ἐμοῦ δικαίαν τὴν μέμψιν. Ἐγὼ δ' ἄκομψος) ἐγὼ δὲ ἐν τοῖς μωροῖς ἀνεπιτήδειός εἰμι, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι αὐτούς τι ἀκούειν. ἐν δὲ τοῖς σοφοῖς λέξαι, καὶ νικῆσαι. ἀναιδῶν γάρ ἐστιν ἐν ὄχλῳ δημηγορεῖν, εἰς ἥλικας, ἤτοι εἰς ὁμήλικας καὶ σοφούς. Ἔχει δὲ μοῖραν) ἔχει δὲ καὶ τοῦτο λόγον, ὅ ἐστιν οὐκ ἀλόγως τοῦτο εἶπον, ὅτι ἄκομψος μὲν εἰς λόγον εἰμί. εἰς ἥλικας δὲ σοφώτερος, καὶ τοὐναντίον φησὶν οἱ παρ' ὄχλῳ φαῦλοι ἐν σοφοῖς μουσικώτεροι λέγειν. Ὅθεν μ' ὑπῆλθες) ὅθεν κατέβαλες πρῶτα, ὡς διαφθερῶν ἄνθρωπον ἀπολογίαν οὐκ ἔχοντα. ὅθεν με φησὶ διαφθεῖραι ἔδοξας, ὡς ἀπολογίαν μὴ ἔχοντα πρὸς τὰ ἐγκληθέντα. Ἄλλως, Ὁρᾷς με ὅτι οὐκ ἀντιβλέπω πρὸς σὲ καὶ ἀντιλέγω τοῖς ὑπό σου εἰρημένοις. καὶ διανοῇ, ὅτι ἐγὼ αὐτὴν διέφθειρα. Ἐπίσταμαι γὰρ) ἀντὶ τοῦ φίλος εἰμὶ τῶν δικαίων ἀνθρώπων, μήτε ἀνταποδιδόναι κακὰ τοῖς χρωμένοις ἐν αὐτοῖς, ὅ ἐστι τοῖς μὴ ἀμυνομένοις τοὺς προαδικοῦντας. Ἄλλως. Ἐπίσταμαι δὲ ἁπλῶς φίλους ποιεῖν τοὺς μὴ ἐπιχειροῦντας, μηδὲ ἐθέλοντας ἀδικεῖν. Ἀλλ' οἷσιν αἰδὼς) ἀλλ' ἐν οἷς πρόσεστιν ἡ αἰσχύνη, καὶ μὴ ὁμιλοῦσι κακοῖς, μηδὲ ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδοῦσι, μηδὲ συμπράττειν τοῖς αἰσχροῖς, καὶ τοῖς ταῦτα βουλομένοις. Οὐκ ἐγγελαστὴς) ὅτι οὐχ ἕνεκα τοῦ ἐπιγελᾶν φίλος εἰμὶ, ἀλλ' ἀρετῆς χάριν. Ἄλλως. ὡς οὐδὲ προσγελῶν τοῖς φίλοις μου. ἀλλὰ καὶ τοῖς πρὸς ἐμὲ οὖσι, καὶ τοῖς ἄποθεν μου οὖσιν ὁ αὐτός εἰμι, καὶ τὴν αὐτὴν διάθεσιν ἔχω πρὸς ἀμφοτέρους. Ἄλλως. Οὐκ ἐγώ εἰμι ἐγγελαστὴς, ὅτι οὐκ ἐγγελῶ τοῖς φίλοις τὰ τοιαῦτα ἔχουσιν, ἀλλὰ μόνον οὐ συνίημι αὐτοῖς. Ἑνὸς δ' ἄθικτος) ἑνὸς δὲ πράγματος εἰμὶ ἀμίαντος, ἐν ᾧ καὶ νομίζεις με ληφθῆναι. μέχρι γὰρ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀμίαντος λέχους εἰμὶ, καὶ τὸ λέχους οὐκ οἶδα πρᾶξιν. Γραφῇ τε λεύσσων, καὶ ἐν τοῖς ἀναγνώσμασιν ὁρῶν, καὶ ὅμως οὐδὲ ἐκεῖνο κατασκοπῶ καλῶς, οὕτως ἀμίαντός εἰμι. Ἔγκληρον εὐνὴν) πρὸς τοῖς οἴκοις λαβὼν καὶ τὴν ὑπερέχουσάν σου κοίτην. Ἄλλως. Μονοκληρονόμον εἰ προσεδόκησα τελείως γυναῖκα λαμβάνειν. 1012. Μάταιος ἆρ' ἦν) οὐδαμοῦ φησι [illegible] ἐγὼ τοιαῦτα ἐννοούμενος, ἀλλ' ὡς τυραννεῖν, οὐδαμῶς σώφρων ἐπιθυμεῖ βασιλεύειν, εἰ μὴ ἐκστῇ τῶν φρενῶν, τὸ δὲ ἑξῆς, εἰ μὴ τὰς φρένας διέφθειρε τῶν θνητῶν ἡ μοναρχία. ὑπὸ κοινοῦ δὲ λειπτέον τὸ μοναρχία.

ANNOTATIONES.

V. 987. Εἰς ἥλικας δὲ κὠλίγων) Laudo *Æmylii Porti* conjecturam, quâ legendum putat Εἰς ἥλικας δ', κ' ὀλίγους σοφώτερος.

V. 997. φίλοις τε χρῆσθαι) Vid. *Pet. Victorii* Variar. Lect. l. 12. c. 5. de hâc phraſi, ubi *Epicharmum, Iſocratem* & *Ariſtotelem* laudat, optimè *Eurip. Oreſt.* v. 300. Ἐπιχείρει τοῖς φίλοις χρῆσθαι. Vide *Tobiæ Magiri Polymnemon* & alios Communium Locorum Authores titulo, *Amicitia*. Item elegans Poema *Cyri Theodori*, cui nomen *Amicitia Exulans*. Deniq; quid Nos ad *Med.* v. 660. *Herc. Fur.* v. 1425. *J. Barnes.*

" Θνητῶν, ὅσοισιν ἁνδάνει, μοναρχία.
Ἐγὼ δ' ἀγῶνας μὲν κρατεῖν Ἑλληνικοὺς
Πρῶτος θέλοιμ' ἄν· ἐν πόλει δὲ δεύτερος
Σὺν τοῖς ἀρίστοις εὐτυχεῖν ἀεὶ φίλοις.
" Πράσσειν γὰρ εὖ πάρεστι· κίνδυνός δ' ἀπὼν,
" Κρείσσω δίδωσι τῆς τυραννίδος χάριν.
Ἓν οὐ λέλεκται τῶν ἐμῶν, τὰ δ' ἄλλ' ἔχεις·
Εἰ μὲν γὰρ ἦν μοι μάρτυς, οἷός εἰμ' ἐγὼ,
Καὶ τῆσδ' ὁρώσης φέγγος ἠγωνιζόμην,
Ἔργοις ἂν εἶδες τοὺς κακοὺς διεξιών.
Νῦν δ' ὅρκιόν σοι Ζῆνα, καὶ πέδον χθονὸς
Ὄμνυμι, τῶν σῶν μήποθ' ἅψασθαι γάμων,
Μηδ' ἂν θελῆσαι, μηδ' ἐς ἔννοιαν λαβεῖν.
Ἦ τ' ἂν γ' ὀλοίμην ἀκλεὴς, ἀνώνυμος,
Ἄπολις, ἄοικος, φυγὰς ἀλητεύων χθόνα,
Καὶ μήτε πόντος, μήτε γῆ δέξαιτό μου
Σάρκας θανόντος, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.
Εἰ δ' ἥδε δειμαίνουσ' ἀπώλεσεν βίον,
Οὐκ οἶδ'· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις λέγειν πέρα·
" Ἐσωφρόνησεν, οὐκ ἔχουσα σωφρονεῖν·
" Ἡμεῖς δ' ἔχοντες, οὐ καλῶς ἐχρώμεθα.
Χο. Ἀρκοῦσαν εἶπας αἰτίας ἀποστροφὴν,
Ὅρκους παρασχὼν, πίστιν οὐ σμικρὰν θεῶν.
Θη. Ἆρ' οὐκ ἐπῳδὸς καὶ γόης πέφυχ' ὅδε,
Ὃς τὴν ἐμὴν πέποιθεν εὐοργησίᾳ
Ψυχὴν κρατήσειν, τὸν τεκόντ' ἀτιμάσας;
Ιπ. Καὶ σοῦ γε κάρτα ταῦτα θαυμάζω, πάτερ·
Εἰ γὰρ σὺ μὲν παῖς ἦσθ', ἐγὼ δὲ σὸς πατὴρ,
Ἔκτεινά τοι σ' ἂν, κοὐ φυγαῖς ἐζημίουν,
Εἴπερ γυναικὸς ἠξίους ἐμῆς θιγεῖν.
Θη. Ὡς ἄξιον τόδ' εἶπας· οὐχ οὕτω θανῇ,
Ὥσπερ σὺ σαυτῷ τόνδε προὔθηκας νόμον.
" Ταχὺς γὰρ ᾅδης ῥᾷστος ἀνδρὶ δυστυχεῖ.
Ἀλλ' ἐκ πατρῴας φυγὰς ἀλητεύων χθονὸς,
Ξένην ἐπ' αἶαν λυπρὸν ἀντλήσεις βίον·
" Μισθὸς γάρ ἐστιν οὗτος ἀνδρὶ δυσσεβεῖ.
Ιπ. Οἴμοι. τί δράσεις; οὐδὲ μηνυτὴν χρόνον
Δέξῃ καθ' ἡμῶν, ἀλλά μ' ἐξελᾷς χθονός;
Θη. Πέραν γε Πόντου, καὶ τόπων Ἀτλαντικῶν,

" Hominum, quibus placet, monarchia.
Ego enim in certaminibus quidem Græcis vincere
Primus vellem; in urbe verò ſecundus
Cum optimis amicis ſemper vivere feliciter.
" Rem enim feliciter gerere *ſic* licet; periculumque abſens
" Majorem tyrannide largitur voluptatem.
Unū meārū *rationū argumentū* à *me* nō eſt dictū, cætera v. habes.
Si enim eſſet mihi teſtis, qualis ego ſum,
Et certarem iſtâ lucem vidente, *i.e. vivente*,
Reipsâ videres malos, ſi indagares.
Nunc verò Jovem cuſtodem juriſjurandi, & hoc ſolum terræ
Juro, me nunquam attigiſſe tuam conjugem,
Neque voluiſſe, neque in mentem hoc mihi veniſſe.
Alioqui peream inglorius, infamis,
Sine civitate, ſine ædibus, exul errans in terrâ.
Et neque mare, neque terra recipiat meas
Carnes defuncti, ſi ſum ſceleratus vir.
An autem illa metuens, perdiderit vitam,
Neſcio: nam mihi non licet dicere ultra.
" Fuit caſta, cùm *tamen re verâ* non poſſet eſſe caſta:
" Nos verò habentes *caſtitatem*, eâ non rectè ſumus uſi.
Ch. Sufficientē dixiſti criminis *objecti* depulſionē, *conſeq arſenſ.*
Quia juſjurandum præbuiſti, non levem deorum fidem.
The. Nonne hic eſt incantator & præſtigiator,
Qui confidit *jurisjurandi religione ſe meum*
Animum flexurum, cùm patrem me ignominiâ-affecerit?
Hip. Atqui *in te* valde hæc miror, pater:
Si enim *meus* tu eſſes filius, ego verò tuus pater,
Interfeciſſem profectò te, nec exilio mulctâſſem,
Siquidem auſus fuiſſes meam uxorem attingere.
The. Quàm rectè hoc dixiſti: non ſic morieris,
Sicut tu tibiipſi hanc propoſuiſti legem.
" Feſtinata enim mors eſt gratiſſima infelici homini.
Sed ex patriâ terrâ exul errans,
In terrâ peregrinâ miſeram vitam ages:
" Hæc enim eſt merces homini impio.
Hip. Hei mihi, quid facies? neque tempus indicem
Contra nos recipies, ſed me expelles è terrâ?
The. Ultra quidem Oceanum, & loca Atlantica,

Ἐγὼ δ' ἀγῶνας μὲν) ἐγὼ πρῶτος θέλω εἶναι ἐν τῇ κυνηγεσίᾳ, καὶ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ· ἐν δὲ τῇ πόλει δεύτερος. Πράσσειν γὰρ εὖ) ὁ γὰρ ἐν ἀγῶσι τοιοῦτος ὢν καλῶς πράττει, καὶ ἀκίνδυνός ἐστιν. ὁ δὲ πόλεως πρῶτος ὢν, κίνδυνον ἔχει. οἱ γὰρ βασιλεύοντες κινδύνοις διάγουσιν. Εἰ μὲν γὰρ ἦν μοι) εἰ γάρ φησι καὶ ἕτερος ἦν, τὰ αὐτά μοι ἔλεγε καὶ ἐμαρτύρει. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ οἷος εἰμὶ ἐγὼ καὶ ἦν ὁ ἀγὼν ζώσης αὐτῆς. Ἄλλως. εἴπερ ἦν μοι μάρτυς δίκαιος, οἷος εἰμὶ ἐγώ. ὅ ἐστιν, εἰ εὐπόρησα μάρτυρος ἀληθοῦς, ὁμοίου τοῖς ἐμετέροις τρόποις. μηδ' ἂν θελῆσαι, μηδὲ εἰς ἔννοιαν ἐλθεῖν ποτὲ τοῦ μιγῆναι τῇ σῇ κοίτῃ, οὐχ ὅτι λέγειν με καὶ φθεῖραι αὐτήν. Ἦ τ' ἄρα γ' ὀλοίμην) διαζευκτικὸς ὁ ἢ, ἢ ὀλοίμην, εἰ κακὸς φανήσομαι. Ἐσωφρόνησεν) δυνατὸν [illegible] κρατῆσαι ἵν' ᾖ οὕτως. ἡ Φαίδρα ὡς σώφρων ἐσωφρόνησεν, καίτοι μὴ φύσει ὑπάρχουσα τοιαύτη. ἐγὼ δὲ ὁ ἔχων οὐκ ἐσωφρόνησα, ἀλλ' ἐβουλήθην αὐτῇ μιγῆναι αὐτῆς μὴ βουλομένης. Ἡμεῖς δ' ἔχοντες) ἡμεῖς δὲ σωφρονήσαντες οὐ καλῶς ἐποιήσαμεν. τὸ γὰρ ἔχοντες, ἀντὶ τοῦ σωφρονήσαντες, ἢ τὴν σωφροσύνην φυλάξαντες. Ἀρκοῦσαν εἶπας) ἀπολογίαν ἀρκοῦσαν εἶπας, τὸ μὴ φονεῦσαι τὴν Φαίδραν. Ἐπῳδὸς) ἀντὶ τοῦ ἀπατεὼν, φαρμάκων ἔμπειρος. Εὐοργησίᾳ δὲ, πραότητι, βαθύτητι. οὕτως Ἀττικοί. τινὲς δὲ εὐήθειαν, ἀντὶ τοῦ εὐήθης εἶναι ὑποκρινόμενος. Καὶ σοῦ γε κάρτα) θαυμάζω σε, ὦ πάτερ, εἰ ταῦτα καρτερεῖς. εἰ γὰρ ἐγὼ πατὴρ ἤμην σὸς, οὐδαμῶς ἐφυγάδευον, ἀλλ' ἐφόνευον ἄν σε, εἰ ὑπελάμβανον τὴν γυναῖκά μου διαφθείροντα. Ταχὺς γὰρ ᾅδης) ῥᾷστος, ἀντὶ τοῦ ἥδιστος. ταχὺς δὲ, ἀντὶ τοῦ ὀξύς. οἱ γὰρ ἄδικοι, ταχὺν τὸν θάνατον λαμβάνοντες χαίρουσι, διὰ τὸ μὴ κρίνεσθαι αὐτοὺς πολλάκις. 1051. Οὐδὲ μηνυτὴν χρόνον) οὐδὲ ἀναμείνας ὀλίγον χρόνον, ἵνα μάθῃς τὸ ἀσφαλές· ἀλλ' οὕτως με διώκεις;

ANNOTATIONES.

V. 1025. Ὅρκιόν σοι Ζῆνα) Περὶ Ζηνὸς ὁρκίου, quòd Jurantibus erat Invocatus, diximus ad *Iphigen. Taur.* v. 749. Vid. *Scholiaſten* ad *Hecub.* v. 345. *Joſua Barnes.*

V. 1030. Καὶ μήτε πόντος, μήτε γῆ δέξαιτό μου Σάρκας θανόντος) Qui gravi quodam facinore notati è vitâ migrabant, omni ſepulturâ indigni habebantur, præcipuè homines Inceſti, cujus Criminis ipſe nunc *Hippolytus* à Patre inſimulatur. Huc refer illud *Agathiæ* Hiſtor. l. 2. Ubi ſcribit, *Duos Philoſophos è Perſide redeuntes incidiſſe in Cadaver barbâ promiſſâ venerabile; quod pietate Moti terrâ illi condiderunt. Cùm verò ſe inſequenti nocte quieti dediſſent, eadem Cadaveris Forma, utriſque apparere viſa, his verbis ad eos eſt uſa,* Μὴ θάψῃς τὸν ἄθαπτον· ἔα κυσὶ κύρμα γενέσθαι· Γῆ πάντων μήτηρ μητροφθόρον οὐ δέχετ' ἄνδρα. *Ne ſepeli indignum; canibus ſine præda ego ſiam: Haud vult Terra Parens Raptorem condere Matris.* Unde patebat hunc Virum matri ſuæ flagitium feciſſe; quare nec ſepultura dignus habebatur. Et hanc ſibi pœnam *Hippolytus* hic imprecatur; ſi Novercæ ſtuprum intulerit. *Joſua Barnes.*

V. 1047. Ταχὺς γὰρ ᾅδης ῥᾷστος ἀνδρὶ δυστυχεῖ.) Ita *Salluſtius* de Conjuratione *Catilinæ Cæſarem* inducit loquentem, " In luctu atque in Miſeriis, Mortem ærumnarum requiem, non cruciatum eſſe: Eam cuncta Mortalia mala diſſolvere, Ultra neque Curæ neque Gaudio locum eſſe. Vid. *Pet. Victorii* Var. Lection. l. 12. c. 8. Ubi hunc Poetæ noſtri locum cum illo confert. *J. Barnes.*

Εἰ-

Εἴπως δυναίμην· ὡς σὸν ἐχθαίρω κάρα.

Ιπ. Οὐδ᾽ ὅρκον, οὐδὲ πίστιν, οὐδὲ μάντεων

Φήμας ἐλέγξας, ἄκριτον ἐκβαλεῖς με γῆς;

Θη. Ἡ δέλτος ἥδε, κλῆρον οὐ δεδεγμένη,

Κατηγορεῖ σου πιστά· τοὺς δ᾽ ὑπὲρ κάρα

Φοιτῶντας ὄρνις πόλλ᾽ ἐγὼ χαίρειν λέγω·

Ιπ. Ὦ θεοὶ, τί δῆτα τοὐμὸν οὐ λύω στόμα,

Ὅστις γ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν, οὓς σέβω, διόλλυμαι;

Οὐ δῆτα· πάντως οὐ πίθοιμ᾽ ἂν οὓς με δεῖ·

Μάτην δ᾽ ἂν ὅρκους συγχέαιμ᾽, οὓς ὤμοσα.

Θη. Οἴμοι· τὸ σεμνὸν ὥς μ᾽ ἀποκτενεῖ τὸ σόν.

Οὐκ εἶ πατρῴας ἐκτὸς ὡς τάχιστα γῆς;

Ιπ. Ποῖ δῆτ᾽ ὁ τλήμων τρέψομαι; τίνος ξένων

Δόμους ἔσειμι, τῇδ᾽ ἐπ᾽ αἰτίᾳ φυγών;

Θη. Ὅστις γυναικῶν λυμεῶνας ἥδεται

Ξένους κομίζων, καὶ ξυνοικούρους κακῶν·

Ιπ. Αἰ, αἰ· πρὸς ἧπαρ, δακρύων τ᾽ ἐγγὺς τόδε,

Εἰ δὴ κακός γε φαίνομαι, δοκῶ τέ σοι.

Θη. Τότε στενάζειν καὶ προγιγνώσκειν σ᾽ ἐχρῆν,

Ὅτ᾽ εἰς πατρῴαν ἄλοχον ὑβρίζειν ἔτλης.

Ιπ. Ὦ δώματ᾽, εἴθε φθέγμα γηρύσαισθέ μοι,

Καὶ μαρτυρήσαιτ᾽, εἰ κακὸς πέφυκ᾽ ἀνήρ.

Θη. Εἰς τοὺς ἀφώνους μάρτυρας φεύγεις; * σαφῶς

Τόδ᾽ ἔργον, οὐ λέγον, σε μηνύει κακόν. * al. σαφῶς.

Ιπ. Φεῦ. Εἴθ᾽ ἦν ἐμαυτὸν προσβλέπειν ἐναντίον

Στάνθ᾽, ὡς ἐδάκρυσ᾽, οἷα πάσχομεν κακά.

Θη. Πολλῷ γε μᾶλλον σαυτὸν ἤσκησας σέβειν,

Ἢ τοὺς τεκόντας ὅσια δρᾷν, δίκαιος ὤν.

Ιπ. Ὦ δυστάλαινα μῆτερ, ὦ πικραὶ γοναί·

Μηδεὶς ποτ᾽ εἴη τῶν ἐμῶν φίλων νόθος.

Θη. Οὐχ ἕλξετ᾽ αὐτὸν, δμῶες; οὐκ ἀκούετε

Πάλαι ξενοῦσθαι τόνδε προὐννέποντά με;

Siquomodo poſſim: ſic odi tuum caput.

Hip. Neque jusjurandum, neque fidem, neque vatum

Dicta explorans, me indemnatum ex hoc agro ejicies?

The. Hæc epiſtola, ſortitionem non expectans,

Accuſat te fideliter, iſtis verò ſupra caput

Volantibus avibus longùm ego valere dico.

Hip. O Dii, cur igitur non ſolvam meum os,

Qui à vobis, quos colo, perdor!

Haudquaquam; neque ſic enim perſuaſero iis, queis me oportet;

Fruſtra autem confunderem jusjurandum, quod juravi.

The. Hei mihi, quàm me interficiet tua ſanctimonia!

Non abibis quàm celerrimè extra patrium ſolum?

Hip. Quò igitur miſer me vertam? cujus hoſpitis

Domum ingrediar, propter hoc crimen exulans?

The. Qui libenter corruptores conjugum

Recipit peregrinos, & eos qui cohabitant cum malis.

Hip. Heu, heu! hoc afficit hepar, & hoc prope lacrymas eſt,

Quòd jam malus appareo & videor tibi.

The. Tunc oportebat gemere & providere,

Cùm auſus es injuriâ afficere uxorem patris tui.

Hip. O domus, utinam mihi vocem edere poſſes,

Et teſtareris, an ſim malus vir.

The. Confugis ad teſtes mutos? clarè

Hæc res, quæ non loquitur, indicat te eſſe malum.

Hip. Heu, utinam liceret mihi me ipſum aſpicere coram

Stantem, ut deplorarem qualia mala patior.

The. Multo magis aſſueſciſti teipſum colere,

Quam pietatem exercere erga parentes juſtè.

Hip. O mater infelix, ô acerba progenies!

Nemo meorum amicorum ſit unquam nothus.

The. Non trahetis eum, ſervi? non auditis

Me jampridem juſſiſſe hunc in exilium pelli?

Ἡ δέλτος ἥδε) αὕτη ἡ δέλτος οὐκ ἔστιν ἀπὸ μαντείας κατεσκευασμένη, ἀλλὰ κατηγορεῖ σου· ἥνπερ ἐγὼ δέχομαι, καὶ ταύτῃ πιστεύω. τοὺς δὲ μάντεις πολλάκις ἐγὼ χαίρειν λέγω, ἀντὶ τοῦ οἰμώζειν. οὐ γὰρ μάντεως φησὶ μαθοῦσι, ἀλλ᾽ αὐτοῖς παθοῦσι, καὶ πλέον ἄλλων εἰδῆ. κλῆρος δὲ ἐστι τὸ σημεῖον τὸ διδόμενον τοῖς μαντευομένοις, ἀφ᾽ ὧν οἱ μάντεις ἑρμηνεύοντες προφητεύουσι περὶ τῶν μελλόντων. οἱ δὲ τῶν μάντεων ὄρνισι προσέχουσιν, οἱ δὲ κλήρεσι. κλῆρον οὖν τὴν μαντείαν. εἰσὶ γάρ τινες κλήρῳ μαντευόμενοι, ὅ ἐστι λαχμοῖς. Οὐ δῆτα πάντως) οὐδὲν ἀναγκαστέον. καὶ πρoστεῖναι ἡ μία ἄρνησις. Οὐ δῆτα) ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς λύσω τὸν ὅρκον, ἐγχειροῦν με ποιοῦ με. καὶ μάτην λύσω τὸν ὅρκον, ὃν ὤμοσα τῇ τροφῷ μηδὲν εἰπεῖν. Ἄλλως. Πολλάκις φησὶν ἂν εἴπω, οὐ πείθω τι, καὶ τοὺς ὅρκους παραβαίνω. Οὐκ εἶ πατρῴας) τὸ εἶμι τὸ πορεύομαι, καὶ τὸ εἰμὶ τὸ ὑπάρχω, ἐν τῇ συνηθείᾳ κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον συμβαλλὼ πάσχουσι σ᾽, ἀεὶ λόγους φασὶ γὰρ ποῖ ἄπει, καὶ τί εἶ. Τίνος ξένων) τῶν ξένων εἰς τοὺς οἴκους πορεύσομαι, διὰ τοιαύτην αἰτίαν φυγόντα τίς με ἐν οἴκῳ εἰσδέξεται; Ὅς τις λυμεῶνας) ὅς τις ἥδεται κομίζων τοὺς ξένους λυμεῶνας τῶν γυναικῶν, καὶ ξυνεργάτας τῶν κακῶν. Ὦ δώματ᾽ εἴθε) εἴθε φωνὴν ἀφῆτε, καὶ ἐμαρτυρήσατέ μοι, εἰ τοιοῦτος ἀνὴρ γέγονα. 1076. Εἰς τοὺς ἀφώνους) γράφεται καὶ σαφῶς. ἵν᾽ ᾖ σοφιστικῶς καὶ τεχνικῶς· εἰς τὸ φεύγεις ὑποστικτέον. τὸ δὲ λοιπὸν κατ᾽ ἀπόφασιν εἰς τοὺς ἀφώνους μάρτυρας ἀπαγγελεῖ. τὸ δὲ κατὰ Φαίδραν πρᾶγμα, μὴ φθεγγόμενον σαφῶς μηνύει τὸ κακόν. Εἴθ᾽ ἦν ἐμαυτὸν) εἴθε δυνατὸν ἦν ἐμαυτὸν ἄλλον γενόμενον προσβλέψαι δακρύοντα, καὶ κατιδεῖν ἐν ὁποίοις κακοῖς εἰμί. τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὸ μὴ τὸν Θησέα προσβλέποντα αὐτὸν οἰκτείρειν. Πολλῷ γε μᾶλλον) σαυτὸν ἐμελέτησας μᾶλλον σέβειν ἢ τοὺς τεκόντας, ἢ καλῶς ποιεῖν, ὢν δίκαιος, ὡς αὐτὸς λέγεις, μᾶλλον σεαυτὸν ἤσκησας σέβειν. Οὐχ ἕλξετ᾽ αὐτὸν) οὐ διώκετε αὐτὸν ἐκ ταύτης τῆς γῆς; οὐκ ἐκ πολλοῦ χρόνου εἶπον ὑμῖν; 1085. Πάλαι ξενοῦσθαι) ἀπὸ ξένης γῆς διατελεῖν, ξένος ἀλλ᾽ οὐ πολίτης γίνεσθαι. ἔστι δὲ Ἀττικόν.

ANNOTATIONES.

V. 1055. *Οὐδ᾽ ὅρκον, οὐδὲ πίστιν, οὐδὲ μάντεων*) Vide infrà v. 1321. ubi ob hanc temeritatem *Theſeus* arguitur.

V. 1057. *Ἡ δέλτος ἥδε κλῆρον οὐ δεδεγμένη*) De Sortibus & Oraculis copiosè latis *Julius Cæſar Bulengerus* l. 2. c. 1. Ubi hunc locum expendit & *Scholiaſten* ad eundem laudat; non autem rectè ἀφ᾽ ὧν corrigit legendo ἀφ᾽ οὗ. Quanquam enim *σημεῖον* ſingulare præceſſerit, potuit & *σημεῖα* intelligi ad ἀφ᾽ ὧν, cùm de illâ Voce in genere loquatur Author & de pluribus *μαντευομένοις*, quibus plura *σημεῖα* dari erat conſentaneum. *Joſua Barnes.*

V. 1058. *Τοὺς δ᾽ ὑπὲρ κάρα Φοιτῶντας ὄρνις πόλλ᾽ ἐγὼ χαίρειν λέγω*) Auguria hic iterum pius Poeta damnat, ut ſæpe alias ſuo more Gentium ſuperſtitiones elevare ſolet. Vide ad *Helen.* v. 750. *Hercul. Fur.* v. 596. & *Electr.* v. 399. De Oraculorum autem Fraudibus, præter quod diximus ad *Ion.* v. 302. & 685. Conſulatur etiam *Julius Cæſar Bulengerus* de Oraculis & Vatibus l. 3. c. 1. Item l. 2. c. 5. *Ennius* demum eleganter omnes Divinandi rationes vilipendit,

Non habeo denique nauci Marſum *Augurem,*
Non vicanos Aruſpices, non de Circo Aſtrologos;
Non Iſiacos *Conjectores, non Interpretes ſomniûm:*
Non enim ſunt ii aut Arte Divini, aut Scientiâ;
Sed Superſtitioſi Vates, Impudentiſque Arioli,
Aut inertes, aut inſani, aut quibus Egeſtas imperat.
Qui ſui quæſtûs causâ fictas ſuſcitant ſententias;
Qui ſibi ſemitam non ſapiunt, alteri monſtrant viam;
Quibus Divitias pollicentur, ab iis Drachmam petunt:
De his Divitiis ſibi deducant Drachmam, reddant cætera.

Nec minùs eleganter *Accius*,

Nil credo Auguribus, qui Aures verbis ditant
Alienas; ſuas ut auro locupletent Domos.

Denique *Pacuvius* ſuaviſſimè,

Nam iſtis, qui linguam Avium intelligunt,
Pluſque ex alieno Jecore ſapiunt, quam ſuo,
Magis audiendum, quàm auſcultandum cenſeo.

Vid. *Ciceron.* de Divinatione l. 1. ad finem. *Joſua Barnes.*

V. 1060. *Ὦ θεοὶ*) hic τὸ θεοὶ *μονοσυλλάβως* legitur. Vid. ad *Phœniſſ.* v. 509.

V. 1074. *Ὦ δώματ᾽*) Cur *Nutrix*, quod verum erat, coacta loqui non erat? *Euripides* huic Objectioni nihil providet.

V. 1076. *Σαφῶς*) aliàs *σαφῶς* ſcribi ait *Schol.* tunc punctum poſt *φεύγεις* tollendum; & ad *σαφῶς* cuſtos.

V. 1078. *Φεῦ*) Hoc extra verſum vid. ſupra v. 854.

Ιπ. Κλαίοιν

Ιπ. Κλαίων τις αὐτῶν ἆρ' ἐμοῦ γε θίξεται.
Σὺ δ' αὐτὸς, εἴ σοι θυμὸς, ἔξωθεν χθονός.
Θη. Δράσω τάδ', εἰ μὴ τοῖς ἐμοῖς πείσῃ λόγοις·
Οὐ γάρ τις οἶκτος σῆς μ' ὑπέρχεται φυγῆς.
Ιπ. Ἄρηρεν, ὡς ἔοικεν· ὦ τάλας ἐγώ.
Ὡς οἶδα μὲν ταῦτ'· οἶδα δ' οὐχ, ὅπως φράσω.
Ὦ φιλτάτη μοι δαιμόνων Λητοῦς κόρη,
Σύνθακε, συγκύναγε, φευξόμεσθα δὴ
Κλεινὰς Ἀθήνας. ἀλλὰ χαιρέτω πόλις,
Καὶ γαῖ' Ἐρεχθέως· ὦ πέδον Τροιζήνιον,
Ὡς ἐγκαθηβᾷν πόλλ' ἔχεις εὐδαίμονα,
Χαῖρ'· ὕστατον γάρ σ' εἰσορῶν προσφθέγγομαι.
Ἴτ', ὦ νέοι μοι τῆσδε γῆς ὁμήλικες,
Προσείπαθ' ἡμᾶς ϗ προπέμψατε χθονός·
Ὡς οὔποτ' ἄλλον ἄνδρα σωφρονέστερον
Ὄψεσθε, κεἰ μὴ ταῦτ' ἐμῷ δοκεῖ πατρί.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Ἦ μέγα μοι τὰ θεῶν
2 Μελεδήμαθ', ὅταν φρένας ἔλθῃ,
3 Λύπας παραιρεῖ.
4 Ξύνεσιν δέ τιν' ἐλπίδι κεύθων,
5 Λείπομαι, ἔν τε τύχαις θνατῶν,
6 Καὶ ἐν ἔργμασι λεύσσων.
7 Ἄλλα γὰρ ἄλλοτ' ἀμείβεται.
8 Μετὰ δ' ἵσταται ἀνδράσιν αἰὼν,
9 Πολυπλάνητος αἰεί.

Ἀντιστροφὴ α΄.

" 1 Εἴθε μοι εὐξαμένῃ
" 2 Θεόθεν τάδε μοῖρα παράσχοι,
" 3 Τύχαν μετ' ὄλβου,
" 4 Καὶ ἀγήρατον ἄλγεσι θυμόν.
" 5 Δόξα δὲ μήτ' ἀτρεκὴς, μήτ' αὖ
" 6 Παράσημος ἐνείη.
" 7 Ῥᾴδια δ' ἤθεα τὸν αὔριον
" 8 Μεταβαλλομένα χρόνον αἰεί,
" 9 Βίον συνευτυχοίην.

Hip. Florans igitur aliquis ipſorum me tanget.
Tu verò ipſe, ſi tibi animus *eſt*, expelle *me ex hâc* terrâ.
The. Faciam hæc, niſi meis pareas verbis:
Nulla enim miſericordia tui *me* ſubit exilii.
Hip. Statutum eſt, ut videtur. O me miſerum;
Quia ſcio quidem hæc, neſcio tamen quomodo *hæc* efferam.
O chariſſima mihi dearum, filia Latonæ,
Cohabitatrix, ſocia-venationis, fugiemus igitur
Inclytas Athenas: [illegible] valeat urbs,
Et terra Erechthei: ô ſolum Trœzenium,
Quàm multa habes jocunda ad pubertatem tranſigendam,
Vale: Poſtremum enim te videns alloquor.
O juvenes, quos æquales habui in hâc terrâ, ite,
Salutate nos, & deducite *ex hâc* terrâ:
Quia non alium *me* caſtiorem hominem unquam
Videbitis, etiamſi hæc non videantur patri meo.

EPODICA.

Strophe 1.

Cho. 1 Certè valde mihi deorum
2 Curæ, quoties animum ſubeunt,
3 Dolores *ac mærorem* auferunt.
4 Prudentiam verò quandam *ſpe* celans *fovénſque*,
5 Deficio, & fortunas hominum,
6 Et facta intuens.
7 Alia enim aliàs *incertis* vicibus mutantur.
8 Et hominibus variatur vita
9 Semper multis erroribus obnoxia.

Antiſtrophe 1.

" 1 Utinam mihi precanti
" 2 Divinitus fatum hoc concedat,
" 3 Fortunam cum divitiis,
" 4 Et animum non ſeneſcentem curis:
" 5 Et exiſtimatio neque eximia, neque etiam
" 6 Mala contingat.
" 7 Faciles verò mores in craſtinum
" 8 Tempus ſemper immutans, *temporique ſerviens*,
" 9 Vitam beatam degam.

Κλαίων τις) οὐχ ὡς ἀπειλητικὸν λέγω, ἀλλ' ὡς ἐξ ἀληθείας χωρὶς αὐθεντείας κωλυόμενος· ὄντως ἐάν μέ τις διώξῃ ἐκ δόλων, κλαίων ἀναχωρήσει. ἐὰν δὲ θέλῃς σὺ, δίωξόν με ἐκ τῆς γῆς ταύτης. Φευξόμεσθα δὲ) εἰς Ἀττικὴν φασὶ φεύγειν, ὅτι ὑπὸ μίαν βασιλείαν ἦσαν Ἀττική τε ϗ Τροιζήν. ϗ ὑπέρων λόγων ἑκατέραν εὐδαιμονοῦν. Γαῖ' Ἐρεχθέως δὲ τὸ αὐτὸ λέγει. Ἐρεχθεὺς γὰρ ἐβασίλευσεν τῆς Ἀθήνας. ἐγκαθηβᾷν δὲ ἐνταῦθα ἡβητὰς τρέφειν, διὰ τὸ ἔχειν τόπους πρὸς τὸ ἀσκεῖσαι ἐπιτηδείους, ὅθεν ϗ ἡβητήρια τὰ γυμνάσια. Ἦ μέγα μοι τὰ θεῶν) γυναῖκας μέν εἰσιν αἱ τοῦ χοροῦ. μεταφέρει δὲ τὸ πρόσωπον ἐφ' ἑαυτοῦ ὁ ποιητὴς, καταλιπὼν τὸ χορικὸν πρόσωπον. μετοχαῖς γὰρ ἀρσενικαῖς κέχρηται. τὸ δὲ μοι ἀντὶ τοῦ μοῦ, ὡς τὸ † Μητέρι μοι μνηστῆρες. τὸ δὲ ἑξῆς, ὄντως μὲν τὰς λύπας μεγάλας ἀφαιρεῖ καθίστησι τὰ περὶ θεῶν μελεδήματα, ὅταν εἰς φρένας ἔλθῃ. ὁρῶν δὲ ὁ Χορὸς ἐνταῦθα μὲν ὄντα τὸν Ἱππόλυτον, κακῶς δὲ πράττοντα παρὰ τὸ δίκαιον, θαυμάζει τοῦ βίου τὸ ἀνώμαλον, ϗ παραπλῆκτά φησι τὴν διάνοιαν, ὑπονοῶν μὲν τὸ θεῖον προνοεῖσθαι τῶν ἀνθρώπων. ὁρῶν δὲ θείας προνοίας μὴ μετέχοντα τῶν ἀνθρώπων τὰ πράγματα, ἐκ τοῦ τοὺς μὲν ἀδίκους εὖ πράττειν, τοὺς δὲ δικαίους παρὰ τὴν ἀξίαν πράττειν κακῶς. ὁ δὲ νοῦς, ὅταν φησὶ θεοὺς λογίσωμαι, πάσας λύπας ἀπολλύομαι, ἐνθυμούμενος, ὅτι ἀδεκάστως τὰ πράγματα κρίνουσι, τὰ πρὸς ἀξίαν ἑκάστῳ παρέχοντες, ϗ δικαίων χάριν τοῦτο (αὐτὸς εἰμὶ) ἄφρων ἐλέγχομαι ὁρῶν τοῦ βίου τὴν σύγχυσιν. Ξύνεσιν γάρ τινα ταῖς ἐλπίσιν ἔχων ἐλαττοῦμαι, ϗ ἀπολείπομαι, βλέπων ἔν τε ταῖς τύχαις τῶν ἀνθρώπων ϗ ἐν τοῖς ἔργοις, τουτέστιν ὁπηνίκα αὐτὰ ἀνθρώπινα ἐννοήσω, ἐλαττοῦμαι, ϗ οὐ μέγα φρονῶ. 1105. Ξύνεσιν) σοφίαν δέ τινα ἐν τῇ διανοίᾳ ἔχων, ὡς προνοίας θεῶν λογιζόμενος, ἀπελπίζω ταύτης, ἔν τε ταῖς τύχαις τῶν θνητῶν, ϗ ἐν ἔργμασι λεύσσων. Ἄλλα γὰρ πράγματα ἐναλλάσσεται, ἡ πολλὴ μεταβολὴ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Μετὰ δ' ἵσταται) εἰς πολλὰ πλανώμενος μεταβαίνει ὁ βίος, οὐ γὰρ μόνιμος βέβαιος τοῖς ἀνθρωπίνοις ὁ αἰὼν, ἀλλὰ μεταβάλλεται. Ἄλλως. Τὸ ζῆν ἀεὶ μεταβάλλεται πολυπλάνητον ὂν τοῖς ἀνθρώποις. Δόξα δὲ) οὐ μὴν τῆς μεγάλης δόξης, μήτε μικρᾶς, ἀλλὰ μέσην ϗ σεμνήν. Παράσημος δὲ) ἀντὶ τοῦ ἀδόκιμος. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κιβδήλων νομισμάτων. Ῥᾴδια δ' ἤθεα) ἀντὶ τοῦ εὐχερῆ ϗ ἄλυπα ἤθη ἔχουσα ϗ προβαίνουσα εὐτυχοίην ἀεί. Ἄλλως. Εὐχερῶς δὲ τὰ συνήθη μεταβάλλουσα τὸν αὔριον χρόνον εὐτυχοίην τὸν βίον. τὸ δὲ ἑξῆς, εὔκολον δὲ ζωὴν εἰς τὸν καθ' ἡμέραν χρόνον ἀεὶ διαδεχοίμην, ϗ σὺν ἄλλοις τὸν βίον εὐτυχοίην. δύναται δὲ ϗ ἀντὶ ἐνεργητικοῦ κεῖσθαι τὸ μεταβαλλομένη, ἀντὶ τοῦ μεταβάλλουσα, δύναται δὲ πάλιν εἶναι ϗ τὰ ἤθη μεταβαλλομένην. 1119. Βίον συνευτυχοίην) καλῶς ἡ σὺν ἔγκειται πρόθεσις, δηλοῦσα ὡς οὐκ ἄκρας εὔχεται εὐδαιμονίας, οὐδὲ πλεονεκτεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ σὺν ἄλλοις εὐτυχεῖν τὸν βίον.

† Hemiſtich. Hom. Odyſſ. β΄. v. 50.

ANNOTATIONES.

V. 1102. Ἦ μέγα μοι τὰ θεῶν) Refer huc Chorum *Senecæ* in tertio *Hippolyti* Actu, cujus initium *O magna Parens, Natura, Deûm* &c.

V. 1111. Εἴθε μοι εὐξαμένᾳ) Quidni legamus εὐξαμένῳ: Nam etſi *Chorus* ex Mulieribus conſtet, ſæpè tamen de iis *Maſculinum* ſingulare uſurpari probavimus ad *Andromach.* v. 421. Quin id apertè fit bis in hoc ipſo *Choro*, v. 1105. & v. 1107. Quod & *Scholiaſtes* notat, licet infrà *Chorus* ſuo genere utatur. *Joſua Barnes.*

Στροφὴ

Στροφὴ β΄.

1 Οὐκέτι γὰρ καθαρὰν
2 Φρέν' ἔχω, παρὰ δ' ἐλπίδα λεύσσω·
3 Ἐπεὶ τὸν Ἑλλανίας
4 Φανερώτατον ἀστέρ' Ἀθάνας,
5 Εἴδομεν εἴδομεν ἐκ πατρὸς ὀργᾶς
6 Ἄλλαν ἐπ' αἶαν ἱέμενον.
7 Ὦ ψάμαθοι πολιήτιδος ἀκτᾶς,
8 Δρυμός τ' ὄρειος, ὅθι κυνῶν
9 Ὠκυπόδων ἐπέβας
10 Θεᾶς μέτα θῆρας ἐναίρων,
11 Δίκτυνναν ἀμφὶ σεμνάν.

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Οὐκ ἔτι συζυγίαν
2 Πώλων Ἐνετᾶν ἐπιβάσῃ,
3 Τὸν ἀμφὶ λίμνας τρόχον
4 Κατέχων ποδὶ γυμνάδας ἵππους.
5 Μοῦσα δ' ἄυπνος ὑπ' ἄντυγι χορδᾶν
6 Λήξει πατρῷον ἀνὰ δόμον.
7 Ἀστέφανοι δὲ κόραι ἀνάπαυλαι
8 Λατοῦς βαθεῖαν ἀνὰ χλόαν.
9 Νυμφιδία δ' ἀπόλω-
10 λε λέχει φυγᾷ σᾷ
11 Λέκτρων ἅμιλλα κόραις.

Ἐπῳδός.

1 Ἐγὼ δὲ σᾷ δυστυχίᾳ
2 Δάκρυσι διοίσω
3 Πότμον, ἄποτμον, ὦ τάλαινα
4 Μᾶτηρ, ἔτικες ἀνόνητα. Φεῦ,
5 Μανίω θεοῖσιν.
6 Ἰὼ, ἰὼ, * συζυγίαι Χάριτες,
7 Τί τὸν τάλαν' ἐκ πατρίας γᾶς,
8 Οὐδὲν ἄτας αἴτιον,
9 Πέμπετε τῶνδ' ἀπ' οἴκων;

*al. συζύγιαι.

Strophe 2.

1 Non amplius enim puram
2 Mentem habeo. Spe verò etiam deficio:
3 Poſtquam civitatis Græcæ
4 Athenarum clariſſimam ſtellam
5 Vidimus, vidimus ob patris iram
6 In aliam terram mitti.
7 O arenæ urbani littoris,
8 Et ſaltus montane, quò *cum* canibus
9 Celeribus *Hippolyte* aſcendiſti,
10 Cum deâ feras interficiens,
11 Circa caſtam Dictynnam.

Antiſtrophe 2.

1 Non ampliùs jugum
2 Equorum Venetorū conſcendes,
3 Ad *Limnæ* Hippodromū *in aſſicie*
4 Continens pede equos deſtinatos exercitiis.
5 Et vigilans Muſa ſub jugo chordarum
6 Deſinet, *meloſque ſiſtet* in domo paternâ.
7 Sine coronis autem *erunt aræ* puellæ
8 Latonæ in profundo gramine.
9 Nuptiales verò perierunt
10 Lecti propter exilium tuum,
11 *Et tuorum* lectorum certamen, *nuptiarumq; ſpes periit* puellis.

Epodi.

1 Ego verò propter tuam calamitatem
2 Lacrymis *oculos rigans* feram
3 Fatum infelix, ô miſera
4 Mater; fruſtra *talem filium* peperiſti! heu,
5 Succenſeo Diis.
6 Heu, heu, vos Gratiæ concordes, *concordiæq; conciliatrices*,
7 Quare hunc miſerum è terra patriâ,
8 Nullius culpæ reum,
9 Emittitis procul ab his ædibus?

Οὐκ ἔτι γὰρ) οὐκ ἔτι εὖ καὶ ἀτάραχον καὶ ἄφοβον, διὸ καὶ αὐτῷ φυλακῆς ηὐξάμην. Ἄλλως. Ἄδηλον τοῖς θεοῖς δηλονότι. τοῦτο δὲ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνέβη, ἵν' ἢ ὅτως ἐκπέσῃ τοῦ ἀνάγειν εἰς θεοὺς πρόνοιαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. οὐκ ἔτι γὰρ καθαρὰν φρένα ἔχω, τουτέστιν οὐκ ἔχω γὰρ ἀτάραχον φρένα ἐπὶ τῷ μαθεῖν ὅτι ἀδίκως ἀπόλλυται ὁ Ἱππόλυτος. Ἐπεὶ τὸν Ἑλλανίας) ἐπεὶ τὸν Ἑλληνικῆς γῆς φανερώτατον ἀστέρα, καὶ τὰ ἑξῆς. ἀστέρα δὲ λέγει τὸν Ἱππόλυτον, διὰ τὸ ἐμφανὲς τῆς παρθενίας αὐτοῦ. Ὦ δρυμὸς ὄρειος) ἀνέβαινες, ὅθι κατὰ κυνῶν ἐπέβης ὠκυπόδων. Θεᾶς μέτα θῆρας ἐναίρων) μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος, ὁ ἐστι μετὰ ὑποτεταγμένος τῇ Ἀρτέμιδι. Δίκτυνναν ἀμφὶ σεμνάν) Δίκτυννα ἐκλήθη ἡ Ἄρτεμις διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Βριτόμαρτις νύμφη ἐγένετο συγκυνηγοῦσα τῇ Ἀρτέμιδι. ταύτης ἠράσθη Μίνως, καὶ κατεδίωξεν αὐτὴν ἐπὶ ἡμέρας θ΄. καὶ μὴ ὑποφέρουσα ἔτι ἔρριψεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐσώθη ἐν τοῖς δικτύοις, καὶ τούτου χάριν ἐκλήθη ἡ Ἄρτεμις Δίκτυννα. Πώλων Ἐνετᾶν) Παφλαγονικῶν. Ἐνετοὶ γὰρ ἔθνος Παφλαγονίας. εἰ δέ τις εἴποι, ἐκ ποίας πόλεως ὀνομαστικὸς ἐστιν, ὅτι πολλοὶ βάρβαροι οὐκ ἐκ πόλεων, οὐδὲ χώρας, ἀλλ' [illegible] ἔθνους ὀνομάζονται, ὡς Νομάδες, Βλέμυες. ὁ δὲ ἐπὶ, ἀντὶ τοῦ εἰς. οὐκ ἔτι εἰς συζυγίαν πώλων βήσῃ, ὡς τὸ, * Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο. 1133. Τὸν ἀμφὶ λίμνας) λίμνη τόπος Τροιζῆνος ἀπλῶς, ἔνθα Λιμνᾶτις Ἄρτεμις καλεῖται. περὶ τὸ πεδίον τῆς λίμνης τὸ ἐγχώριον, τοὺς γυμναστικοὺς ἵππους κατέχων τῷ ποδὶ, καὶ γυμνάζων. Μοῦσα δ' ἄυπνος) τουτέστιν ὑπὸ τῇ κιθάρᾳ παύσεται ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ σοῦ πατρὸς, ἄυπνος, ἢ ἄπαυστος. τὸν ζυγὸν δὲ τῆς κιθάρας ἄντυγα καλεῖ, ἢ τὸν πῆχυν, ὡς κιθαρίζοντος αὐτοῦ. ἡ δὲ ἄυπνος φησὶν, οὐδὲ τῶν χορδῶν τῶν ὑπὸ τῇ ἄντυγι λήξει. Ἀστέφανοι δὲ) αἱ δὲ ἀναπαύσεις τῆς θυγατρὸς Λητοῦς, ὅ ἐστι τῆς Ἀρτέμιδος, αἱ κατὰ τὴν βαθεῖαν ὕλην ἀστέφανοι ἔσονται. λείπει γὰρ τὸ ἔσονται. ἄλλως αἱ ἀναπαύσεις τῶν κορῶν τῶν συγχορευουσῶν, ἀεὶ τὸ τῆς Λητοῦς ἱερὸν, ἀστέφανοι ἔσονται, τουτέστι λυπηθήσονται ἐπὶ σοὶ αἱ παρθένοι. τινὲς δὲ τὸ ἀστέφανοι, ἀντὶ τοῦ πολυστέφανοι ἔσονται, τὸ α΄ λέγοντες ἐπιτατικόν. Φυγᾷ σᾷ) διὰ τὴν φυγὴν οὐκ ἔτι ἀμιλληθήσονται αἱ παρθένοι ὑπὲρ τοῦ γάμου, τίς σοι δοθήσεται γυνή. Ἄλλως, φυγάδος σοῦ ὄντος, ἡ φιλονεικία τῶν παρθένων τῶν ἐπιδοξαζουσῶν τῷ σῷ γάμῳ ἀπώλετο. 1147. Συζυγίαι χάριτες) αἱ συνεζευγμέναι χάριτες τῷ Ἱππολύτῳ, αἱ συζυγοῦσαι, ὅ ἐστι γαμήλιοι, ἀντὶ τοῦ, αἱ χάριτες ἔφοροι τῆς συζυγίας.

* *Hom. Iliad.* ε. v. 745.

ANNOTATIONES.

V. 1120. Παρὰ δ' ἐλπίδα λεύσσω) Tmeſis pro παραλεύσσω. Hoc pro παρορῶ. In quē ſenſum *Latinam* Verſionem emendavi. *Joſua Barnes.*

V. 1128. Ἐπέβας) Aliàs ἐπέβα ſcribi dicit *Æmyl. Portus*, nec tamen mutat, eò quòd Apoſtrophe pateat magis ex verſu 1132. Πώλων Ἐνετᾶν ἐπιβάσῃ. De *Venetis* equis vide ſuprà ad v. 231.

V. 1133. Λίμνας τρόχον) De *Limnâ* Gymnaſii nomine vide *Scholiaſten* hic & ad *Hippolyt.* v. 148. De τρόχῳ & τρόχος pro Ἱππόδρομος; vid. *Medea.* v. 46.

V. 1146. Μανίω) *Doricè* pro μηνίω, à μῆνις, *Ira.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

Nuntius Theſeo *miſerandum* Hippolyti *exitium prolixè narrat:* Chorus *vim Amoris celebrat.* Diana *Innocentiam Filii* Theſeo *teſtatur, illius Credulam Crudelitatem damnans: Unde acerrimus miſero Parenti Dolor oritur. Ipſe* Hippolytus *ſemimortuus in Scenam producitur,* quem Diana

illius

illum Patrem solatur, vindictam illi ex inimicis & Divinos honores pollicita; monstratque illum non Patris Culpâ, sed Veneris *machinis periisse. Quare* Hippolytus *jam expirans Patri dat veniam. Exitus Fabulæ luctu & miseratione plenus.*

ΑΓΓΕΛΟΣ ΘΗΣΕΥΣ, ΑΡΤΕΜΙΣ, ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ημ. Καὶ μὴν ὀπαδὸν Ἱππολύτου τόνδ' εἰσορῶ
Σπουδῇ σκυθρωπὸν πρὸς δόμους ὁρμώμενον.
Αγ. Ποῖ γῆς ἄνακτα τῆσδε Θησέα μολὼν
Εὕροιμ' ἄν, ὦ γυναῖκες; εἴπερ ἴστε, μοι
Σημήνατ'. ἆρα τῶνδε δωμάτων ἔσω;
Ημ. Ὅδ' αὐτὸς ἔξω δωμάτων πορεύεται.
Αγ. Θησεῦ, μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον
Σοί, καὶ πολίταις, οἵ τ' Ἀθηναίων πόλιν
Ναίουσι, καὶ γῆς τέρμονας Τροιζηνίας.
Θη. Τί δ' ἔστι; μῶν τις συμφορὰ νεωτέρα
Δισσὰς κατείληφ' ἀστυγείτονας πόλεις;
Αγ. Ἱππόλυτος οὐκ ἔτ' ἔστιν, ὡς εἰπεῖν ἔπος.
Δέδορκε μέντοι φῶς ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς.
Θη. Πρὸς τοῦ; δι' ἔχθρας μῶν τις ἦν ἀφιγμένος,
Ὅτου κατῄσχυν' ἄλοχον, ὡς πατρός, βίᾳ;
Αγ. Οἰκεῖος αὐτὸν ὤλεσ' ἁρμάτων ὄχος,
Ἀραί τε τοῦ σοῦ στόματος, ἃς σὺ σῷ πατρὶ
Πόντου κρέοντι παιδὸς ἠράσω πέρι.
Θη. Ὦ θεοί, Πόσειδον, ὡς ἄρ' ἦσθ' ἐμὸς πατήρ,
Ὀρθῶς ἀκούσας τῶν ἐμῶν κατευγμάτων.
Πῶς καὶ διώλετ', εἰπέ, τῷ τρόπῳ Δίκης
Ἔπαισεν αὐτὸν ῥόπτρον αἰσχύναντά με;
Αγ. Ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος πέλας
Ψήκτραισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας,
Κλαίοντες. ἦλθε γάρ τις ἄγγελος λέγων,
Ὡς οὐκ ἔτ' ἐν γῇ τῇδ' ἀναστρέφοι πόδα
Ἱππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων.
Ὁ δ' ἦλθε ταυτὸν δακρύων φέρων μέλος
Ἡμῖν ἐπ' ἀκτάς, μυρία δ' ὀπισθόπους
Φίλων ἅμ' ἔστειχ' ἡλίκων ὁμήγυρις.
Χρόνῳ δὲ δή ποτ' εἶπ', ἀπαλλαχθεὶς γόων,
Τί ταῦτ' ἀλύω; πειστέον πατρὸς λόγοις.
Ἐντύνεθ' ἵππους ἅρμασι ζυγηφόρους,
Δμῶες, πόλις γὰρ οὐκ ἔτ' ἔστιν ἥδε μοι.
Τοὐνθένδε μέντοι πᾶς ἀνὴρ ἠπείγετο·

Θησεῦ, μερίμνης) οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐξ ὀνόματος τοὺς δεσπότας ἐκάλουν. πολίταις δέ φησι τοῖς Θησέως τοῖς Ἀθηναίοις καὶ Τροιζηνίοις. τούτων γὰρ ἀμφοτέρων πολίτης ἐστίν, ἐκ μὲν πατρὸς Ἀθηναῖος, ἐκ δὲ μητρὸς Τροιζήνιος.

Καὶ γῆς τέρμονας) περὶ τὰ τέλη τῆς Τροιζῆνος, τοὺς ὅρους φησί. ἀστυγείτονας δὲ πόλεις τὰς δύο φησί, Τροιζῆνα καὶ Ἀθήνας. Πρὸς τοῦ) αὐτὸν διολέσαντος, μὴ ἄρα γυναῖκά τινος ἔφθειρεν, ὡς τὴν ἐμὴν ἠθέλησε φθεῖραι, καὶ φονεύει αὐτόν.

1168. Ἠράσω πέρι) περὶ αὐτοῦ τοῦ κτ. κτ. τοῦ σοῦ παιδός. Ὦ Πόσειδον) ὄντως ἦσθα, ὅτι ἐμὸς εἶ πατήρ.

Ῥόπτρον) ἡ ῥομφαία, ὅ ἐστιν εἶδος ξίφους. καὶ ὁ μέγα, καὶ τὸ δίκαιος ἐστι. Ἄλλως. Πλῆγμα, κυρίως δὲ ῥόπτρον τὸ τῆς δίκης ῥόπαλον, ἀπὸ τοῦ ῥαπίζω. Κυμοδέγμονος) ἡμεῖς μὲν ἐν αἰγιαλῷ τῷ δεχομένῳ τὰ κύματα ἐφιλοκαλοῦμεν τοὺς ἵππους, κλαίοντες ἐπὶ τῇ φήμῃ τῆς ἐξορίας τοῦ Ἱππολύτου. Ψήκτραισιν) ἀπὸ τοῦ καταψήχειν ὀνομάσθη ψήκτρα. Ὡς οὐκ ἔτ' ἐν γῇ) ὅτι ὁ Ἱππόλυτος φεύγει τὴν ἰδίαν γῆν καὶ πόλιν. 1178. Ταυτὸ δακρύων) τὸν αὐτὸν στεναγμόν. Μυρία δ' ὀπισθόπους) ἀντὶ τοῦ πολλὴ παραπομπή, πολλὴ ἄθροισις, ὄπισθεν ἀκολουθοῦσα τοῦ Ἱππολύτου. Τί ταῦτ' ἀλύω) διατί δυσφορῶ, διατί ἀδημονῶ καὶ θρηνῶ; οὐκ ἐγχωρεῖ μὴ πεισθῆναί με τοῖς λόγοις τοῦ πατρός μου, καὶ ἀναχωρῆσαι ἐκ ταύτης τῆς γῆς;

Semichorus.

Atqui miniſtrum hunc Hippolyti video,
Celeriter triſtem tendentem ad domum.
Nun. Quò vadens dominum hujus terræ Theſeum
Inveniam, ô mulieres? ſi noviſtis, mihi
Significate. Nunquid intra hanc domum?
Sem. Ille ipſe egreditur ex ædibus.
Nun. Theſeu, affero rem dignam conſideratione *curaque*,
Tibi, & civibus, qui urbem Athenienſium
Habitant, & fines terræ Trœzeniæ.
The. Quidnam eſt? an nova aliqua calamitas
Duas vicinas urbes invaſit?
Nun. Hippolytus non ampliùs eſt, *obiit*, ut ſummatim dicam.
Exiguo tamen temporis momento videt hanc lucem *adhuc*.
The. A quo *caſus obiit?* Num aliquis invaſit *eum* hoſtiliter,
Cujus conjugem per vim, ut patris, fœde ſtupràrit?
Nun. Jugum proprii currûs perdidit eum,
Et imprecationes oris tui, quas tu patri tuo
Domino maris voviſti de tuo filio.
The. O dii, ô Neptune, quàm verè es pater meus,
Quia rectè audiviſti meas imprecationes.
Quomodo etiam periit, dic: quo modo Juſtitiæ
Clava percuſſit eum, qui me dedecore affecit?
Nun. Nos quidem juxta littus, quod alluitur fluctibus,
Strigilibus equorum pectebamus crines,
Plorantes. Nam venit nuncius quidam, dicens
Quòd non amplius in hâc terrâ verſurus eſſet pedem
Hippolytus, habens à te mandatum miſeri exilii.
Ipſe autem venit ferens idem carmen lacrymarum
Nobis ad littus: maximus autem à tergo ſequens
Cœtus amicorum æqualium ſimul ibat.
Tandem verò dixit, ſedatis luctibus,
Quid iſta deploro? obtemperandum eſt verbis patris.
Jungite equos ferentes juga curribus
Servi; non enim ampliùs eſt mihi hæc civitas.
Indè tamen omnes feſtinabant,

ANNOTATIONES.

V. 1153. Θησέα) Idem de hoc dicimus, quòd de Ὀρφέα ſuprà ad v. 953. Vel τὸ α producendum ante μολών.

V. 1159. Καὶ γῆς τέρμονας) τέρμων pro τέρμα haud rarò *Euripidi* uſurpatur. Vide ad *Phœniſſ.* v. 1361.

V. 1162. Ἱππόλυτος οὐκ ἔτ' ἔστι) Vide ſuprà ad hujus Fabulæ v. 357.

V. 1167. Ἀραί τε τοῦ σοῦ [illegible]) Huc refer illud *Philoſtrati Iconum* l. 2 titulo *Hippolytus*, Τὸ μὲν θηρίον, ἀρὰ Θησέως ἐμπίπτουσα τοῖς Ἱππολύτου ἵπποις, ἐν εἴδει ταύρου λευκοῦ &c. ubi graphice depingitur hæc Fabula. *Joſua Barnes.*

V. 1172. Δίκης ῥόπτρον) Hæc Phraſis eſt *Euripidæa*, de quâ *Euſtath.* fol. 381. lin. 22. fol. 501. lin. 19.

V. 1173. Κυμοδέγμονος) Hoc verbum non regularitèr componitur; ratio enim compoſitionis veræ fit ex Genitivo creſcentium, & rectius ſcriberetur κυματοδέγμονος. Sed hæc Regula non Religiosè ſatis à *Scenicis* Poetis obſervatur, nam & μεταιχμιος pro μεταιχματος ab *Euripide* uſurpatur *Alceſt.* v. 92. & κυματορρέος pro κυματορρέος legitur apud *Heſychium*; & αἱματοσταγὴς *Euripid.* in *Theſeo* pro αἱματοσταγής. & pauca alia ejuſmodi; quæ tamen ſunt vitanda, ut minus authentica. Sic αἱματίας & αἱμάτιος & δαιμος pro δαίμων *Herc. Fur.* v. 698. Et hinc lapſus eſt Vir illuſtris *Anglus Henricus Spelman*, qui librum quendam ex ſuis Ἀσπιλογίαν nominavit, quum Ἀσπιδολογία erat vocandus, is liber de Armorum Inſignibus tractat. Sed hæc obitèr.

V. 1178. Ταυτὸν) *Scholiaſt.* legit ταυτὸ, utrumque ſtabit, ſed poſterius metro magis blanditur.

Καὶ

Καὶ θᾶσσον, ἢ λέγοι τις, ἐξηρτυμένας
Πώλους παρ' αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν.
Μάρπτει δὲ χερσὶν ἡνίας ἀπ' ἄντυγος,
Αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν ἁρμόσας πόδα.
Καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ' ἀναπτύξας χέρας,
Ζεῦ, μηκέτ' εἴην, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.
Αἴσθοιτο δ', ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει, πατὴρ,
Ἤτοι θανόντας, ἢ φάος δεδορκότας.
Κἀν τῷδ' ἐπῆγε κέντρον εἰς χεῖρας λαβὼν
Πώλοις ὁμαρτῇ. πρόσπολοι δ' ὑφ' ἅρματος
Πέλας χαλινῶν εἱπόμεσθα δεσπότῃ,
Τὴν * εὐθὺς Ἄργους κἀπιδαυρίας ὁδόν.
Ἐπεὶ δ' ἔρημον χῶρον εἰσεβάλλομεν,
Ἀκτή τις ἐστὶ τοὐπέκεινα τῆσδε γῆς,
Πρὸς πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν.
Ἔνθεν τις ἠχὼ χθόνιος, ὡς φωνὴ Διὸς,
Βαρὺν βρόμον μεθῆκε, φρικώδη κλύειν·
Ὀρθὸν τε κρᾶτ' ἔστησαν, οὖς τ' εἰς οὐρανὸν
Ἵπποι· παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικὸς,
Πόθεν ποτ' εἴη φθόγγος. εἰς δ' ἁλιρρόθους
Ἀκτὰς ἀποβλέψαντες, ἱερὸν εἴδομεν
Κῦμ' οὐρανῷ στηρίζον, ὥστ' ἀφῃρέθη
Σκείρωνος ἀκτὰς ὄμμα τοὐμὸν εἰσορᾶν·
Ἔκρυπτε δ' Ἰσθμὸν, καὶ πέτραν Ἀσκληπιοῦ.
Κἄπειτ' ἀνοιδῆσάν τε καὶ πέριξ ἀφρὸν
Πολὺν καχλάζον ποντίῳ φυσήματι
Χωρεῖ πρὸς ἀκτὰς, οὗ τέθριππος ἦν ὄχος.
Αὐτῷ δὲ σὺν κλύδωνι, καὶ τρικυμίᾳ,
Κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας·
Οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη,
Φρικῶδες ἀντεφθέγγετ'. εἰσορῶσι δὲ
Κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων ἐφαίνετο.
Εὐθὺς δὲ πώλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος.
Καὶ δεσπότης μὲν ἱππικοῖς ἐν ἤθεσι
Πολὺς ξυνοικῶν, ἥρπασ' ἡνίας χεροῖν·
Ἕλκει δὲ, κώπην ὥστε ναυβάτης ἀνὴρ,

* Εὐθὺς ultimâ brevi ter *Homero*.

Et dicto citius apparatos
Equos ad dominum ipſum ſtitimus.
Apprehendit verò manibus habenas à ſede currûs,
Ipſis ocreis ornatus pedem.
Et primum quidem diis dixit paſſis manibus,
Jupiter, peream, ſi malus ſum vir!
Sentiat autem pater, quomodo nos ignominioſe tractet,
Vel mortuos, vel lucem intuentes, *i. e. vivos.*
Deinde accipiens ſtimulum in manus, admovit
Equis ſimul. Nos verò miniſtri pone currum
Prope frena ſequebamur dominum,
Illâ viâ, quæ fert rectâ ad Argos & Epidaurum.
Sed poſtquam intravimus in locum deſertum,
Eſt quoddam littus è regione hujus terræ,
Situm jam ad mare Saronicum.
Inde quidam ſonitus ex terrâ, ſicut vox Jovis,
Emiſit vehementem fremitum, horribilem auditu:
Caput autem ſtatuerunt erectum, & aures in cœlum
Equi. Erat verò in nobis metus juvenilis,
Undenam eſſet ſonitus: ſed in marinum
Littus intuentes, vidimus ingentem
Fluctum cœlo hærentem, *i. e. valde ſublimem*, ut adimeretur
Meis oculis proſpectus littoris Scironii:
Texit autem Iſthmum, & petram Æſculapii.
Deinde verò intumeſcens, & undique ſpumam
Plurimam effundens-cum-ſonitu, marino æſtu,
Venit ad littus, ubi erant quadrigæ:
Et cum ipsâ procellâ, & gravi tempeſtate,
Fluctus ille expoſuit *bovem* Taurum, ferum monſtrum.
Cujus ſonitu terra omnis plena
Horribilitèr reſonabat. Intuentibus autem
Hoc ſpectaculum apparebat majus aſpectu *noſtro*.
Statim autem equos gravis invaſit metus,
Et dominus quidem in re equeſtri
Multùm verſatus, corripuit manibus habenas,
Traxit autem (ut remum vir nauticus)

Ἐξηρτυμένας) ἀπηρτισμένας, ἀντὶ τοῦ ταχέως, ἅμα τοῖς λόγοις καὶ περὶ τοῦ πληρῶσαι αὐτὸν τὸν λόγον, παρεστήσαμεν αὐτῷ τὸ ἅρμα. Μάρπτει δὲ χερσὶν) εἰώθασιν οἱ ἁρματηλάται περιάπτειν τὰ λῶρα τῇ ἄντυγι, ὅταν δοκοῖεν οἱ ἵπποι ὑπό τινος ἄγχεσθαι, ὡς ὁ ποιητὴς, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας. Ἄλλως. Λαμβάνει τοὺς χαλινοὺς ἐν ταῖς χερσὶ, καὶ κρατεῖ ἐκ τοῦ ἅρματος. Αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν) ταῖς τοῦ ἅρματος περὶ τὴν ἄντυγα, ἔνθα τὴν στάσιν ἔχει ὁ ἡνίοχος. Καὶ πρῶτα μὲν) ἀντὶ τοῦ ηὔξατο τοῖς θεοῖς τὰς χεῖρας ἀνατείνας. Αἴσθοιτο δ' ἡμᾶς) μάθοι ὁ πατὴρ ὅπως ἀτιμάζει με, ἐνικὸν πληθυντικὸν ἐπήγαγεν, διὸ τὸ χ'. 1200. Κειμένη Σαρωνικὸν) Σαρωνικὸς κόλπος ἐστὶ πρὸς τῇ Κορίνθῳ, ἱερὸς Ἀρτέμιδος, ἐν ᾧ φασὶ τὴν Σκύλλαν ὑπὸ Μίνωος ἑλκυσθῆναι. ὄνομα οὖν ἐστι πελάγους, ὀνομασθὲν ἀπό τινος Σάρωνος κυνηγοῦ. οὗτος διώκων ἔλαφον ἐμάνη, καὶ ἡ ἔλαφος διωκομένη ἔρριψεν ἑαυτὴν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ αὐτὸς δὲ τῇ μανίᾳ φερόμενος ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ἀπεπνίγη. ἄλλοι δὲ φασὶν, ὅτι διὰ τῆς Σκύλλης τῆς θυγατρὸς Νίσου τοῦ ἀδελφοῦ Αἰγέως καὶ Πάλλαντος. οὗτος γὰρ ᾤκησεν εἰς Μέγαρα, ἐάσας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μαχομένους περὶ βασιλείας. καὶ ἦν ὁ Νῖσος, ὃς εἶχε χρυσοῦν πλόκαμον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ὁ οὖν Μίνως στρατοπεδεύσας κατ' αὐτοῦ, οὐκ ἠδυνήθη παραλαβεῖν, ἕως οὗ εἶχε τὸν χρυσοῦν πλόκαμον. ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτοῦ Σκύλλα θεωρήσασα τὸν Μίνωα, ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ συνετάξατο αὐτῷ προδοῦναι τὴν πόλιν, εἰ λάβοι αὐτὴν γυναῖκα. ὁ δὲ συνέθετο καὶ παραφυλαξαμένη τέμνει τοῦ τεκόντος τὸν πλόκαμον, καὶ τὴν πόλιν παρέλαβε, καὶ μετὰ τὸ παραλαβεῖν ἔλαβεν αὐτὴν ἐπάνω τοῦ πλοίου, καὶ ἔδησεν αὐτὴν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἔμεινε συρομένη ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ πέλαγος Σαρωνικόν. βαπτισθεῖσα δὲ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ θηρίον γενομένη, τὴν ἰδίαν φύσιν ὅλως μετέβαλεν. 1206. Ἀκτὰς ἀποβλέψαντες) εἰς δὲ τὰς πέτρας τὰς ὑπὸ τῶν κυμάτων κλυζομένας, ἐθεωρήσαμεν τὸ κῦμα μέχρι τοῦ οὐρανοῦ ἀνερχόμενον, καὶ τοσοῦτον ὑψηλὸν, ὥστε μηκέτι καθορᾶν ἡμᾶς τὸ ὄρος τοῦ Σκείρωνος. ἐκ τοῦ ὕψους φησὶ τοῦ κύματος οὐκ ἔτι ἑώρων τὴν Σκειρωνίδα ἀκτήν. Κἄπειτ' ἀνοιδῆσάν τε) τὸ κῦμα εἰς ὕψος ἡρμένον. ἰσθμὸν δὲ, τὴν στενὴν γῆν, τὴν κυκλουμένην ὑπὸ τῶν ὑδάτων, καὶ τέθριππος ὄχος, τὸ ὄχημα τὸ ἐκ δ' ἵππων ἐζευγμένον, τοῦ Ἱππολύτου δηλονότι. 1219. Καὶ δεσπότης μὲν) ἤθεσι τῆς μελέτης καὶ τῆς ἐμπειρίας συνήθειαν πολλὴν ἔχων ἐν τῷ ἱππεύειν. Ἄλλως. Καὶ ὁ μὲν Ἱππόλυτος διὰ τὸ μὴ θορυβηθῆναι τοὺς ἵππους αὐτοῦ, ἐπέσπασεν αὐτοῖς, καὶ ἔσφιγγε τοὺς χαλινούς. 1221. Ἕλκει δὲ) τὸ ἑξῆς, ἕλκει δὲ ἱμᾶσι. κώπην δὲ τὴν μάστιγα νῦν λέγει. ἕλκει δὲ εἰς τοὔπισθεν, ἱμᾶσιν ἀρτήσας δέμας, ὡς ναύτης κώπην ἕλκει εἰς τοὔπισθεν. Ἄλλως. ὥσπερ δὲ ναύτης ζάλης οὔσης κρατεῖ τὸ πηδάλιον, καὶ σώζει τὴν ναῦν, οὕτω καὶ ὁ Ἱππόλυτος τὰ λῶρα ἐκράτει.

ANNOTATIONES.

V. 1192. Αἴσθοιτο δ' ἡμᾶς) Hunc Verſum *Scholiaſtes* dicit literâ χ notatum; διὸ τὸ χ. Ideo χ, affigitur huic Verſui, hoc eſt, improbatur à Grammaticis, quòd Numeri fiat hic mutatio. *Athenienſes* enim, quando bellum contra *Chios* gerebant, adeò illorum odio arſerunt, ut adulteri nos nummos & quicquid improbarent, literâ χ notarent, contemptûs causâ. Inde χιάζω *decuſſare*, & χιασμὸς *decuſſatio*. *Euripidis* Scholiaſtes [illegible] *Medea*. v. 1345. Ἐξ αἰσχροῦ) ὅτι δοκεῖ τὸν στίχον τοῦτον εἶναι Εὐριπίδου ἐκβεβλῆσθαι, διὸ καὶ κεχίασται. *Joſua Barnes.*

V. 1201. Ἠχὼ χθόνιος) βρόμος τις ὑπὸ χθονὸς ἀνελθὼν, ἢ μέγας καὶ δεινὸς, καὶ σὺν πολλῷ θορύβῳ σεισμός. Vid. Notas ad *Helen*. v. 1362. *Joſua Barnes.*

V. 1208. Σκείρωνος ἀκτὰς) Vid. ſupra v. 979. & de eo *Scholiaſt.*

V. 1210. Ἀφρὸν) *Iambus* in hoc loco. Vid. *Phœniſſ.* v. 19.

illius Patrona ſolatur, vindictam illi ex inimicis & Divinos honores pollicita; monſtratque illum non Patris Culpâ, ſed Veneris *machinis periiſſe. Quare* Hippolytus *jam expirans Patri dat veniam. Exitus Fabulæ luctu & miſeratione plenus.*

ΑΓΓΕΛΟΣ ΘΗΣΕΥΣ, ΑΡΤΕΜΙΣ, ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ημ. Καὶ μὴν ὀπαδὸν Ἱππολύτου τόνδ' εἰσορῶ
Σπουδῇ σκυθρωπὸν πρὸς δόμους ὁρμώμενον.
Αγ. Ποῖ γῆς ἄνακτα τῆσδε Θησέα μολὼν
Εὕροιμ' ἄν, ὦ γυναῖκες; εἴπερ ἴστε, μοι
Σημήνατ'. ἆρα τῶνδε δωμάτων ἔσω;
Ημ. Ὅδ' αὐτὸς ἔξω δωμάτων πορεύεται.
Αγ. Θησεῦ, μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον
Σοί, καὶ πολίταις, οἵτ' Ἀθηναίων πόλιν
Ναίουσι, καὶ γῆς τέρμονας Τροιζηνίας.
Θη. Τί δ' ἐστί; μή τις συμφορὰ νεωτέρα
Διοσσὰς κατείληφ' ἀστυγείτονας πόλεις;
Αγ. Ἱππόλυτος οὐκ ἔτ' ἐστὶν, ὡς εἰπεῖν ἔπος·
Δέδορκε μέντοι φῶς ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς.
Θη. Πρὸς τοῦ; δι' ἔχθρας μῶν τις ἦν ἀφιγμένος,
Ὅτου κατῄσχυν' ἄλοχον, ὡς πατρός, βίᾳ;
Αγ. Οἰκεῖος αὐτὸν ὤλεσ' ἁρμάτων ὄχος,
Ἀραί τε τοῦ σοῦ στόματος, ἃς σὺ σῷ πατρὶ
Πόντου κρέοντι παιδὸς ἠράσω πέρι.
Θη. Ὦ θεοί, Πόσειδον, ὡς ἄρ' ἦσθ' ἐμὸς πατὴρ,
Ὀρθῶς ἀκούσας τῶν ἐμῶν κατευγμάτων.
Πῶς καὶ διώλετ', εἰπέ. τῷ τρόπῳ Δίκης
Ἔπαισεν αὐτὸν ῥόπτρον αἰσχύναντά με;
Αγ. Ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος πέλας
Ψήκτραισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας,
Κλαίοντες. ἦλθε γάρ τις ἄγγελος λέγων,
Ὡς οὐκ ἔτ' ἐν γῇ τῇδ' ἀναστρέφοι πόδα
Ἱππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων.
Ὁ δ' ἦλθε ταὐτὸν δακρύων φέρων μέλος
Ἡμῖν ἐπ' ἀκτάς, μυρία δ' ὀπισθόπους
Φίλων ἅμ' ἔστειχ' ἡλίκων ὁμήγυρις.
Χρόνῳ δὲ δή ποτ' εἶπ', ἀπαλλαχθεὶς γόων,
Τί ταῦτ' ἀλύω; πειστέον πατρὸς λόγοις.
Ἐντύνεθ' ἵππους ἅρμασι ζυγηφόρους,
Δμῶες, πόλις γὰρ οὐκ ἔτ' ἔστιν ἥδε μοι.
Τοὐνθένδε μέντοι πᾶς ἀνὴρ ἠπείγετο·

Semichorus.

Atqui miniſtrum hunc Hippolyti video,
Celeriter triſtem tendentem ad domum.
Nun. Quò vadens dominum hujus terræ Theſeum
Inveniam, ô mulieres? ſi noviſtis, mihi
Significate. Nunquid intra hanc domum?
Sem. Ille ipſe egreditur ex ædibus.
Nun. Theſeu, affero rem dignam conſideratione *utraque*,
Tibi, & civibus, qui urbem Athenienſium
Habitant, & fines terræ Trœzeniæ.
The. Quidnam eſt? an nova aliqua calamitas
Duas vicinas urbes invaſit?
Nun. Hippolytus non ampliùs *eſt*, *obiit*, ut ſummatim dicam.
Exiguo tamen temporis momento videt hanc lucem *adhuc*.
The. A quo *caſus obiit*? Num aliquis invaſit eum hoſtiliter,
Cujus conjugem per vim, ut patris, fœdè ſtupràrit?
Nun. Jugum proprii currûs perdidit eum,
Et imprecationes oris tui, quas tu patri tuo
Domino maris voviſti de tuo filio.
The. O dii, ô Neptune, quàm verè es pater meus,
Quia rectè audiviſti meas imprecationes.
Quomodo etiam perierit, dic: quo modo Juſtitiæ
Clava percuſſit eum, qui me dedecore affecit?
Nun. Nos quidem juxta littus, quod alluitur fluctibus,
Strigilibus equorum pectebamus crines,
Plorantes. Nam venit nuncius quidam, dicens
Quòd non amplius in hâc terrâ verſurus eſſet pedem
Hippolytus, habens à te mandatum miſeri exilii.
Ipſe autem venit ferens idem carmen lacrymarum
Nobis ad littus: maximus autem à tergo ſequens
Cœtus amicorum æqualium ſimul ibat.
Tandem verò dixit, ſedatis luctibus.
Quid iſta deploro? obtemperandum eſt verbis patris.
Jungite equos ferentes juga curribus
Servi; non enim ampliùs eſt mihi hæc civitas.
Inde tamen omnes feſtinabant,

Θησεῦ, μερίμνης) οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐξ ὀνόματος τοὺς δεσπότας ἐκάλουν. πολίταις δέ φησι τοῖς Θησέως τοὺς Ἀθηναίους καὶ Τροιζηνίους. τούτων γὰρ ἀμφοτέρων πολίτης ἐστὶν, ἐκ μὲν πατρὸς Ἀθηναίων, ἐκ δὲ μητρὸς Τροιζηνίων. Καὶ γῆς τέρμονας) περὶ τὰ τέλη τῆς Τροιζῆνος, τοὺς ὅρους φησί. ἀστυγείτονας δὲ πόλεις τὰς δύο φησί, Τροιζῆνα καὶ Ἀθήνας. Πρὸς τοῦ) αὐτῷ διηλογίσατο μὴ ἄρα γυναικός τινος ἐρασθεὶς, ὡς τὴν ἐμὴν ᾔσχυνεν, φονεύει αὐτόν. 1168. Ἠράσω περὶ) ἀντὶ τοῦ κατ', κατὰ τοῦ σοῦ παιδός. Ὦ Πόσειδον) ὄντως ἔμαθον, ὅτι ἐμὸς εἶ πατήρ. Ῥόπτρον) ἡ ῥομφαία, ὅ ἐστιν εἶδος ξίφους. καὶ ἡ πληγή, καὶ τὸ [illegible]. Ἄλλως. Πλῆγμα, κυρίως δὲ ῥόπτρον τὸ τῆς δίκης ῥόπαλον, ἀπὸ τοῦ ῥαπίζω. Κυμοδέγμονος) ἡμεῖς μὲν ἐν αἰγιαλῷ τῷ δεχομένῳ τὰ κύματα ἐφιλοκαλοῦμεν τοὺς ἵππους, κλαίοντες ἐπὶ τῇ φήμῃ τῆς ἐξορίας τοῦ Ἱππολύτου. Ψήκτραισιν) ἀπὸ τοῦ καταψήχειν ὀνομάζεται ψήκτρα. Ὡς οὐκ ἔτ' ἐν γῇ) ὅτι ὁ Ἱππόλυτος φεύγει τὴν ἰδίαν γῆν καὶ πόλιν. 1178. Ταὐτὸ δακρύων) τὸν αὐτὸν στεναγμόν. Μυρία δ' ὀπισθόπους) ἀντὶ τοῦ πολλὴ προπομπὴ, πολλὴ ἄθροισις, ὄπισθεν ἀκολουθοῦσα τοῦ Ἱππολύτου. Τί ταῦτ' ἀλύω) διατί δυσφορῶ, διατί ἀδημονῶ καὶ θρηνῶ; οὐκ ἐγχωρεῖ μὴ πεισθῆναί με τοῖς λόγοις τοῦ πατρός μου, καὶ ἀναχωρῆσαι ἐκ ταύτης τῆς γῆς;

ANNOTATIONES.

V. 1153. Θησέα) Idem de hoc dicimus, quòd de Ὀρφέα ſuprà ad v. 953. Vel τὸ α producendum ante μολὼν.

V. 1159. Καὶ γῆς τέρμονας) τέρμων pro τέρμα haud rarò *Euripidi* uſurpatur. Vide ad *Phœniſſ.* v. 1361.

V. 1162. Ἱππόλυτος οὐκ ἔτ' ἐστὶν) Vide ſuprà ad hujus Fabulæ v. 357.

V. 1167. Ἀραί τε τοῦ σοῦ στόματος) Hoc refer illud *Philoſtrati* [illegible] l. 2 titulo *Hippolytus*, Τὸ μὲν θηρίον, ἀρὰ Θησέως [illegible] τοῖς Ἱππολύτου ἵπποις, ἐν εἴδει ταύρου [illegible] &c. ubi graphice depingitur hæc Fabula. *Joſua Barnes.*

V. 1172. Δίκης ῥόπτρον) Hæc Phraſis eſt *Euripidæa*, de quâ *Euſtath.* fol. 381. lin. 22. fol. 501. lin. 19.

V. 1173. Κυμοδέγμονος) Hoc verbum non regulariter componitur; ratio enim compoſitionis veræ fit ex Genitivo creſcentium, & rectiùs ſcriberetur κυματοδέγμονος. Sed hæc Regula non Religiosè ſatis à *Scenicis* Poetis obſervatur, nam & [illegible] pro [illegible] ab *Euripide* uſurpatur *Alceſt.* v. 92. & [illegible] pro [illegible] legitur apud *Heſychium*; & [illegible] *Euripid.* in *Theſeo* pro [illegible]. & pauca alia ejuſmodi; quæ tamen ſunt vitanda, ut minus authentica. Sic [illegible] & [illegible] & [illegible] pro [illegible] *Herc. Fur.* v. 698. Et hinc lapſus eſt Vir illuſtris *Anglus Henricus Spelman*, qui librum quendam ex ſuis Ἀσπιλογίας nominavit, quum Ἀσπιδολογία erat vocandus, is liber de Armorum Inſignibus tractat. Sed hæc obiter.

V. 1178. Ταὐτὸν) *Scholiaſt.* legit ταυτὸ, utrumque ſtabit, ſed poſterius metro magis blanditur.

Καὶ

Καὶ θᾶσσον, ἢ λέγοι τις, ἐξηρτυμένας
Πώλους πρὸς αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν.
Μάρπτει δὲ χερσὶν ἡνίας ἀπ' ἄντυγος,
Αὐταῖσιν ἀρβύλησιν ἁρμόσας πόδα.
Καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ' ἀναπτύξας χέρας,
Ζεῦ, μηκέτ' εἴην, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.
Αἴσθοιτο δ', ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει, πατὴρ,
Ἤτοι θανόντας, ἢ φάος δεδορκότας.
Κἀν τῷδ' ἐπῆγε κέντρον εἰς χεῖρας λαβὼν
Πώλοις ὁμαρτῇ. πρόσπολοι δ' ὑφ' ἅρματος
Πέλας χαλινῶν εἱπόμεσθα δεσπότῃ,
Τὴν * εὐθὺς Ἄργους κἀπιδαυρίας ὁδόν.
Ἐπεὶ δ' ἔρημον χῶρον εἰσεβάλλομεν,
Ἀκτή τις ἐστὶ τοὐπέκεινα τῆσδε γῆς,
Πρὸς Πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν.
Ἔνθεν τις ἠχὼ χθόνιος, ὡς φωνὴ Διός,
Βαρὺν βρόμον μεθῆκε, φρικώδη κλύειν·
Ὀρθὸν δὲ κρᾶτ' ἔστησαν, οὖς τ' εἰς οὐρανὸν
Ἵπποι· παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικὸς,
Πόθεν ποτ' εἴη φθόγγος. εἰς δ' ἁλιρρόθους
Ἀκτὰς ἀποβλέψαντες, ἱερὸν εἴδομεν
Κῦμ' οὐρανῷ στηρίζον, ὥστ' ἀφῃρέθη
Σκείρωνος ἀκτὰς ὄμμα τοὐμὸν εἰσορᾶν·
Ἔκρυπτε δ' Ἰσθμὸν, καὶ πέτραν Ἀσκληπιοῦ.
Κἄπειτ' ἀνοιδῆσάν τε καὶ πέριξ ἀφρὸν
Πολὺν καχλάζον ποντίῳ φυσήματι
Χωρεῖ πρὸς ἀκτάς, οὗ τέθριππος ἦν ὄχος.
Αὐτῷ δὲ σὺν κλύδωνι, καὶ τρικυμίᾳ,
Κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας·
Οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη,
Φρικῶδες ἀντεφθέγγετ'. εἰσορῶσι δὲ
Κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων ἐφαίνετο.
Εὐθὺς δὲ πώλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος.
Καὶ δεσπότης μὲν ἱππικοῖς ἐν ἤθεσι
Πολὺς ξυνοικῶν, ἥρπασ' ἡνίας χεροῖν·
Ἕλκει δὲ, κώπην ὥστε ναυβάτης ἀνήρ,

* Εὐθὺς ultimâ brevi ter Homero.

Et dicto citiùs apparatos
Equos ad dominum ipſum ſtitimus.
Apprehendit verò manibus habenas à ſede currûs,
Ipſis ocreis ornatus pedem.
Et primum quidem diis dixit paſſis manibus,
Jupiter, peream, ſi malus ſum vir!
Sentiat autem pater, quomodo nos ignominioſe tractet,
Vel mortuos, vel lucem intuentes, *i. e. vivos*.
Deinde accipiens ſtimulum in manus, admovit
Equis ſimul. Nos verò miniſtri pone currum
Prope frena ſequebamur dominum,
Illâ viâ, quæ fert rectâ ad Argos & Epidaurum.
Sed poſtquam intravimus in locum deſertum,
Eſt quoddam littus è regione hujus terræ,
Situm jam ad mare Saronicum.
Inde quidam ſonitus ex terra, ſicut vox Jovis,
Emiſit vehementem tremitum horribilem auditu:
Caput autem ſtatuerunt erectum, & aurem in cœlum
Equi. Erat verò, in nobis metus juvenilis,
Undenam eſſet ſonitus: ſed in marinum
Littus intuentes, vidimus ingentem
Fluctum cœlo hærentem, *i. e. valde ſublimem*, ut adimeretur
Meis oculis proſpectus littoris Scironis:
Texit autem Iſthmum, & petram Æſculapii.
Deinde verò intumeſcens, & undique ſpumam
Plurimam effundens-cum-ſonitu, marino æſtu,
Venit ad littus, ubi erant quadrigæ:
Et cum ipſâ procellâ, & gravi tempeſtate,
Fluctus ille expoſuit *bovem* Taurum, ferum monſtrum,
Cujus ſonitu terra omnis plena
Horribiliter reſonabat. Intuentibus autem
Hoc ſpectaculum apparebat majus aſpectu *noſtro*.
Statim autem equos gravis invaſit metus.
Et dominus quidem in re equeſtri
Multùm verſatus, corripuit manibus habenas,
Traxit autem (ut remum vir nauticus)

Ἐξηρτυμένας) ὡπλισμένας, ἀντὶ τοῦ ταχέως, ἅμα τοῖς λόγοις καὶ πρὸ τοῦ πληρῶσαι αὐτὸν τὸν λόγον, παρεστήσαμεν αὐτῷ τὸ ἅρμα. Μάρπτει δὲ χερσίν) ὑποδήσειν ὡς ἁρματηλάτης ὑποδήματα τὰ λῶρα τῇ ἄντυγι, ὅπως δοκοῖεν οἱ ἵπποι ὑπό τινος ἄγχεσθαι. ὡς ὁ ποιητής, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας. Ἄλλως. Λαμβάνει τοὺς χαλινοὺς ἐν ταῖς χερσὶ, καὶ κρατεῖ ἐκ τοῦ ἅρματος. Αὐταῖσιν ἀρβύλησιν) ταῖς τοῦ ἅρματος περὶ τὴν ἄντυγα, ἔνθα τὴν στάσιν ἔχει ὁ ἡνίοχος. Καὶ πρῶτα μέν) ἀντὶ τοῦ ηὔξατο τοῖς θεοῖς τὰς χεῖρας ἀνατείνας. Αἴσθοιτο δ' ἡμᾶς) μάθοι ὁ πατὴρ ὅτι ἀτιμάζει με, ἐνικῷ πληθυντικὸν ἐπήγαγεν, διὸ τὸ χ'. 1200. Κειμένη Σαρωνικόν) Σαρωνικὸς κόλπος ἐστὶ πρὸς τῇ Κορίνθῳ, ἱερὸς Ἀρτέμιδος, ἐν ᾧ φασὶ τὴν Σκύλλαν ὑπὸ Μίνωος ἐλκυσθῆναι. ὄνομα οὖν ἐστὶ πελάγους, ὀνομασθὲν ἀπό τινος Σάρωνος κυνηγοῦ. οὗτος διώκων ἔλαφον ἐμάνη, καὶ ὁ ἔλαφος διωκομένη ἔρριψεν ἑαυτὴν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ αὐτὸς δὲ τῇ μανίᾳ φερόμενος ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ἀπεπνίγη. ἄλλοι δὲ φασὶν, ὅτι ἐκ τῆς Σκύλλης τῆς θυγατρὸς Νίσου τοῦ ἀδελφοῦ Αἰγέως καὶ Πάλλαντος. οὗτος γὰρ ᾤκησεν εἰς Μέγαρα, ἐάσας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μαχομένους περὶ βασιλείας. καὶ ἦν ὁ Νῖσος, ὃς εἶχε χρυσοῦν πλόκαμον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ὁ οὖν Μίνως στρατευσάμενος κατ' αὐτοῦ, οὐκ ἠδυνήθη παραλαβεῖν, ἕως οὗ εἶχε τὸν χρυσοῦν πλόκαμον. ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτοῦ Σκύλλα θεασαμένη τὸν Μίνωα, ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ συνετάξατο αὐτῷ προδοῦναι τὴν πόλιν, εἰ λάβοι αὐτὴν γυναῖκα. ὁ δὲ συνέθετο καὶ παραγινομένη τέμνει τοῦ τεκόντος τὸν πλόκαμον, καὶ τὴν πόλιν παρέλαβε, καὶ μετὰ τὸ παραλαβεῖν ἔλαβεν αὐτὴν ἐπάνω τοῦ πλοίου, καὶ ἔδησεν αὐτὴν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἔμεινε συρομένη ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ πέλαγος Σαρωνικόν. ἐκπεσοῦσα δὲ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ θεῖον γενομένη, τὴν ἰδίαν φύσιν οὐδαμῶς μετέβαλεν. 1206. Ἀκτὰς ἀποβλέψαντες) εἰς δὲ τὰς πέτρας τὰς ὑπὸ τῶν κυμάτων κλυζομένας, ἐθεωρήσαμεν τὸ κῦμα μέχρι τοῦ οὐρανοῦ ἀνερχόμενον, καὶ τοσοῦτον ὑψηλὸν, ὥστε μηκέτι καθορᾶν ἡμᾶς τὸ ὄρος τοῦ Σκείρωνος. ὑπὸ τοῦ ὕψους φησὶ τοῦ κύματος οὐκ ἔτι ἑώρων τὴν Σκειρωνίδα ἀκτήν. Κἄπειτ' ἀνοιδῆσάν τε) τὸ κῦμα εἰς ὕψος ἠρμένον. ἰσθμὸν δὲ, τὴν στενὴν γῆν, τὴν κυκλουμένην ὑπὸ τῶν ὑδάτων, καὶ τέθριππος ὄχος, τὸ ὄχημα τὸ ἐκ δ' ἵππων ἐζευγμένον, τοῦ Ἱππολύτου δηλονότι. 1219. Καὶ δεσπότης μέν) ἤθεσι τῆς μελέτης καὶ τῆς ἐμπειρίας συνήθειαν πολλὴν ἔχων ἐν τῷ ἱππεύειν. Ἄλλως. Καὶ ὁ μὲν Ἱππόλυτος διὰ τὸ μὴ θορυβηθῆναι τοὺς ἵππους αὐτοῦ, ἐπέπεσεν αὐτοῖς, καὶ ἔσφιγγε τοὺς χαλινούς. 1221. Ἕλκει δέ) τὸ ἑξῆς, ἕλκει δὲ ἱμᾶσι. κώπην δὲ τὴν μάστιγα νῦν λέγει. ἕλκει δὲ εἰς τοὔπισθεν, ἱμᾶσιν ἀρτήσας δέμας, ὡς ναύτης κώπην ἕλκει εἰς τοὔπισθεν. Ἄλλως. ὥσπερ δὲ ναύτης ζάλης οὔσης κρατεῖ τὸ πηδάλιον, καὶ σώζει τὴν ναῦν, οὕτω καὶ ὁ Ἱππόλυτος τὰ λῶρα ἐκράτει.

ANNOTATIONES.

V. 1192. Αἴσθοιτο δ' ἡμᾶς) Hunc Verſum *Scholiaſtes* dicit literâ χ notatum; διὸ τὸ χ. Ideo χ, affigitur huic Verſui, hoc eſt, improbatur à Grammaticis, quòd Numeri fiat hic mutatio. *Athenienſes* enim, quando bellum contra *Chios* gerebant, adeò illorum odio arſerunt, ut adulteri nos nummos & quicquid improbarent, literâ χ notarent, contemptûs causâ. Inde χιάζω *decuſſare*, & χιασμὸς *decuſſatio*. *Euripidis* Scholiaſtes ad *Medea*. v. 1345. Ἐπὶ αἰσχρουργίᾳ) ἐπεὶ δοκεῖ τὸν στίχον τοῦτο εἶναι Εὐριπίδης ἐκβεβλῆσθαι, διὸ καὶ κεχίασται. *Joſua Barnes*.

V. 1201. Ἠχὼ χθόνιος) Βρόμος τις ὑπὸ χθονὸς ἀναδὺς, ἐ μέγας καὶ δεινὸς, καὶ σὺν πολλῷ θορύβῳ σεισμός. Vid. Notas ad *Helen*. v. 1362. *Joſua Barnes*.

V. 1208. Σκείρωνος ἀκτὰς) Vid. ſupra v. 979. & de eo *Scholiaſt*.

V. 1210. Ἀφρὸν) *Iambus* in hoc loco. Vid. *Phœniſſ*. v. 19.

Αἱ δ' ἐνδακοῦσαι) αἱ δὲ πῶλοι δακοῦσαι καὶ ἐγκρατήσασαι τοὺς χαλινούς. χαλινοὺς, τοὺς ἐκ πυρὸς γενομένους ἐν ταῖς σιαγόσι, καὶ διάπυροι γενόμεναι ἔτρεχον. Οὔθ' ἱπποδέσμων) μήτε τοῦ ἡνιόχου φροντίδα ποιούμεναι, μήτε τῶν χαλινῶν. Κεἰ μὲν εἰς τὰ μαλθακὰ) καὶ εἰ μὲν εἰς τὰ ἁπαλὰ καὶ ἰσόπεδα τὸν δρόμον ἐποίει, ἐφαίνετο ὁ ταῦρος ἔμπροσθεν τῶν ἵππων, καὶ ἔτρεψεν αὐτούς. εἰ δὲ εἰς τὰ ὄρη ἀπέφερον αὐτὸν οἱ ἵπποι, ὄπισθεν συνείπετο ὁ ταῦρος, καὶ προσπελάζων τῇ περιφερείᾳ συνεκολούθει. Ἐνήλατα) οἱ πασσαλίσκοι, οἱ πρὸς τῷ ἄξονι τὰ κυκλώματα ἀμαξηλατούμενα ἔχει, ἢ τὰ ἐμβαλλόμενα πρὸς τῷ ἄξονι, ὥστε μὴ ἐξιέναι τὸν τροχόν. Θραύων δὲ σάρκας) ἀντὶ τοῦ θραυόμενος. ἤτοι συντριβόμενος, καταπλαιόμενος τὴν κεφαλὴν, ἐν ταῖς πέτραις. Ἵπποι δ' ἔκρυφθεν) ὅτι αἱ δὲ ἵπποι καὶ τὸ σημεῖον τοῦ ταύρου οὐδαμῶς ἐφάνησαν, ἀλλ' ἀφανεῖς ἐγένοντο ἀφ' ἡμῶν. Λεπαίας δὲ) ἤτοι τὸ ἐξέχον καὶ ὑψηλὸν μέρος τῆς ὀρείας γῆς, ἤτοι τῆς ὀρεινῆς, παρὰ τὸ λελεπίσθαι. Οὐδ' εἰ γυναικῶν) οὐ δυνήσομαι ποτὲ πεισθῆναι, ὅτι κακὸς ἐφάνη ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐδ' ἐὰν τὸ γένος ὅλον τῶν γυναικῶν ἀποθάνῃ. Καὶ τὴν ἐν Ἴδῃ) ἄδηλον ποίαν Ἴδην. οὐδ' ἐὰν πληρώσειε γραμμάτων πάντα τὰ ξύλα τῆς Ἴδης, ὅ ἐστιν ὄρος σύνδενδρον ἐν τῇ Τροίᾳ, καὶ ἐν τῇ Κρήτῃ. Οὐδ' ἔστι μοίρας) τοῦ δέοντος καὶ μεμοιραμένου καὶ ἀναγκαίου. τὸ δὲ χρεὼν μετοχή ἐστιν, ἐπιρρηματικὴν σύνταξιν ἔχουσα. 1257. Μίσει μὲν ἀνδρὸς) τραγῳδεῖ Θησεύς, ἐπειδή φησι μισεῖν αὐτὸν ἐχρῆν. ἀλλὰ πάλιν τοὺς θεοὺς αἰσχυνόμενος λυποῦμαι, διότι ὑπάρχει ἐξ ἐμοῦ γεννηθείς.

Ἱμᾶσιν εἰς τοὔπισθεν ἀρτήσας δέμας.
Αἱ δ' ἐνδακοῦσαι στόμια πυριγενῆ γνάθοις,
Βίᾳ φέρουσιν, οὔτε ναυκλήρου χερὸς,
Οὔθ' ἱπποδέσμων, οὔτε κολλητῶν ὄχων
Μεταστρέφουσαι. κεἰ μὲν εἰς τὰ μαλθακὰ
Γαίας ἔχων οἴακας ἰθύνοι δρόμον,
Προὐφαίνετ' εἰς τοὔμπροσθεν, ὥστ' ἀναστρέφειν,
Ταῦρος, φόβῳ τέτρωρον ἐκμαίνων ὄχον.
Εἰ δ' εἰς πέτρας φέροιντο, μαργῶσαι φρένας,
Σιγῇ πελάζων, ἄντυγι ξυνείπετο,
Εἰς τοῦθ', ἕως ἔσφηλε, κἀνεχαίτισεν,
Ἀψῖδα πέτρῳ προσβαλὼν ὀχήματος.
Σύμφυρτα δ' ἦν ἅπαντα· σύριγγές τ' ἄνω
Τροχῶν ἐπήδων, ἀξόνων τ' ἐνήλατα.
Αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἡνίαισιν ἐμπλακεὶς,
Δεσμὸν δυσεξέλικτον ἕλκεται δεθεὶς,
Σποδούμενος μὲν πρὸς πέτρας φίλον κάρα,
Θραύων δὲ σάρκας, δεινὰ δ' ἐξαυδῶν κλύειν,
Στῆτ', ὦ φάτναισι ταῖς ἐμαῖς τεθραμμέναι,
Μή μ' ἐξαλείψητ'. ὦ πατρὸς τάλαιν' ἀρά.
Τίς ἄνδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρών;
Πολλοὶ δὲ βουληθέντες, ὑστέρῳ ποδὶ
Ἐλειπόμεσθα. χ' ὁ μὲν ἐκ δεσμῶν λυθεὶς
Τμητῶν ἱμάντων, οὐ κάτοιδ' ὅτῳ τρόπῳ,
Πίπτει, βραχὺν ἂν βίοτον ἐμπνέων ἔτι.
Ἵπποι δ' ἔκρυφθεν, καὶ τὸ δύστηνον κάρα
Ταύρου, * λεπαίας οὐ κάτοιδ' ὅπου χθονός.
Δοῦλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἄναξ,
Ἀτὰρ τοσοῦτον οὐ δυνήσομαί ποτε
Τὸν σὸν πιθέσθαι παῖδ' ὅπως ἐστὶν κακὸς,
Οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθείη γένος,
Καὶ τὴν ἐν Ἴδῃ γραμμάτων πλήσειέ τις
Πεύκην, ἐπεί μιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταμαι.
Χο. Αἶ, αἶ. κέκρανται συμφοραὶ νέων κακῶν.
" Οὐδ' ἔστι μοίρας τοῦ χρεών τ' ἀπαλλαγή.
Θη. Μίσει μὲν ἀνδρὸς τοῦ πεπονθότος τάδε,
Λόγοισιν ἥσθην τοῖσδε. νῦν δ' αἰδούμενος
Θεούς τ', ἐκεῖνόν θ', οὕνεκ' ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ,
Οὔθ' ἥδομαι τοῖσδ', οὔτ' ἀνιῶμαι κακοῖς.

* Vide ad *Heraclid.* v. 395.

Equos loris retrò flectens corpus.
Sed equi mordentes frænos, in igni factos, ſuis mandibulis,
Violentèr ferunt, neque manum rectoris,
Neque lora, neque benè compactos currus
Curantes. Et ſi quidem in planâ
Terrâ habens gubernacula flectebat curſum,
Apparebat anteriùs, ut *currum Hippolyti* retrò converteret,
Taurus, perterrefaciens inſano metu quadrijugum currum.
Quòd ſi ferebantur versùs petras, animo furentes,
Tacitè appropinquans, ſimul comitabatur currum,
Donec impegit, & excuſſit,
Impellens circulum rotæ ſaxo.
Omnia autem erant confuſa: fiſtulæque ſurſum
Rotarum ſaliebant axiúmque clavi.
Ipſe verò miſer loris implicitus,
Trahitur vinctus vinculo inexplicabili,
Alliſus quidem charum caput ad petras,
Comminuens verò corpus, & clamans horribilia auditu:
State, ô equi nutriti in meis præſepibus,
Ne me perdatis. O miſera patris imprecatio.
Quis præſens vult ſervare virum optimum?
Multi autem volentes, tardo pede
Eminus ſequebamur. Ille verò ſolutus e vinculis
Fractorum lororum, neſcio quomodo
Cadit, ſpirans adhuc exiguam vitam:
Sed equi occultati ſunt, & infelix caput
Tauri, haud ſcio ubinam terræ montoſæ.
Ego verò, ô rex, ſum quidem famulus tuarum ædium,
Sed *tamen* eò nunquam adduci potero,
Ut credam tuum filium eſſe improbum;
Neque ſi totum genus mulierum ſuſpendatur,
Et aliquis literis impleat omnem in Idâ monte
Sylvam. quandoquidem ſcio eum eſſe probum.
Cho Heu, heu! perfectæ ſunt calamitates novorum malorum.
" Nec eſt fati neceſſitatiſq; effugium. *nec fatalis neceſſitas vit. pot.*
Thc. Odio quidem viri, qui paſſus eſt hæc,
Delectatus ſum iſtis verbis. Nunc autem reveritus
Et deos & illum, propterea quòd eſt ex me natus,
Neque delector, neque indignor his malis.

ANNOTATIONES.

V. 1252. Οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθείη γένος, Καὶ τὴν ἐν Ἴδῃ γραμμάτων πλήσειέ τις Πεύκην, &c.) Vid. *Pet. Victorii* Variar. Lection. l. 16. c. v. Et *Euſtathium* in *Homer.* Iliad. ζ. v. 169. ubi hunc locum expendit, licet memoriâ lapſus putet hæc de eo libello dici, quem moriens *Phædrâ* in manu tenuit. Πεύκη autem piceam ſive laricem denotat, in quâ ante Chartæ cognitum uſum pugillares fiebant. Et *Plutarchus* in *Solone*, Καὶ οἱ νόμοι κατεγράφησαν εἰς ξυλίνους ἄξονας, ἐν πλαισίοις περιέχουσι στρεφομένους. Vid. *Job. Brodæi* Miſcell. l. 4. c. 12. & c. 15. Et *Porphyrio* in *Horatium*, leges in ligno inciſas refert, *Æreis*, inquit, *tabulis antiqui non ſunt uſi, ſed roboreis, his incidebant Leges: Unde adhuc* Athenis *Legum tabulæ* Axones *vocantur.* Unde & Tabulæ Genealogicæ aliæque ejuſmodi eodem nomine vocatæ: Hinc Verbum ἐπαξονεῖν apud τοὺς Ἑβδομήκοντα, pro γενεαλογίας ἀπὸ τῶν ἀξόνων ἀναδιδάσκειν. *Numer.* c. 1. v. 8. Καὶ ἐπηξονοῦσαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν. Bœoticè pro ἐπηξόνουν. Dicunt nonnulli hos ἄξονας idem eſſe ac κύρβεις, hoc eſt, σανίδας τετραγώνους. *Apollonii* autem Scholiaſtes diſtinguit hoc modo, Οἱ δὲ ἀκριβέστεροι Ἄξονας μὲν τετραγώνους λέγουσι, κύρβεις δὲ τριγώνους. Alii dicunt Ἄξονας de privatis rebus agere & in *Prytanæo* recondi, Κύρβεις in *Stoâ* publicè ſtare. Vide *Harpocrationis* Lexicon in Voce cum Interpretibus illius. Item *Johannis Meurſii* Atticar. Lection. l. 1. c. 22. Vide *Joh. Hartungi* Decur. 1. c. 7. in Emendatione *Eraſmi* Adagii, *Cyrbes Malorum.* Præterea de Voce Ἄξονες, vid. *Heſychium*, *Phavorinum*, *Suidam*, Etymologicum M. & *A. Gellii* Noct. Attic. l. 2. c. 12. ubi de Axibus ligneis *Solonis.* *Joſua Barnes.*

V. 1260. Οὔθ' ἥδομαι τοῖσδ', οὔτ' ἀνιῶμαι κακοῖς) Ita *Proteus Ægypti* Rex ſanctiſſimus, cum audiret filios ſuos *Tmolum* & *Telegonum*, impios & crudeles homines, ab *Hercule* occiſos, nec gaviſus eſt eorum obitu, quia filii; nec tamen doluit, quoniam improbi fuerant. Vide quæ Nos ad *Supplic.* v. 1199. *Joſua Barnes.*

Αγ. Πῶς οὖν κομίζειν, ἢ τί χρὴ τὸν ἄθλιον
Δράσαντας ἡμᾶς, σῇ χαρίζεσθαι φρενί;
Φρόντιζ'· ἐμοῖς δὲ χρώμενος βουλεύμασιν,
Οὐκ ὠμὸς εἰς σὸν παῖδα δυστυχοῦντ' ἔσῃ.
Θη. Κομίζετ' αὐτὸν, ὡς ἰδὼν ἐν ὄμμασι
Τὸν τἄμ' ἀπαρνηθέντα μὴ χρᾶναι λέχη,
Λόγοις ἐλέγξω, δαιμόνων τε συμφοραῖς.

MONOΣTPOΦIKA.

Χο. Σὺ * τὰν θεῶν ἄκαμπτον φρένα, * al. σύ.
" Καὶ βροτῶν ἄγεις, Κύπρι· σὺν
Δ' ὁ ποικιλόπτερος ἀμφιβαλὼν
Ὠκυτάτῳ πτερῷ.
Ποτᾶται δ' ἐπὶ γαῖαν, εὐάχητόν
Θ' ἁλμυρὸν ἐπὶ πόντον.
Θέλγει δ' Ἔρως, ᾧ μαινομένᾳ κραδίᾳ
Πτανὸς ἐφορμάσῃ,
Χρυσοφαὴς, φύσιν
Ὀρεσκόων σκυλάκων,
Πελαγίων θ', ὅσα τε γᾶ τρέφει,
Τὰν ἅλιος αἰθόμενος δέρκεται,
Ἄνδρας τε. Συμπάντων δὲ
Βασιληΐδα τιμὰν, Κύπρι,
Τῶνδε μόνα κρατύνεις.

Ἀνάπαιστοι.

Αρ. Σὲ τὸν εὐπατρίδην Αἰγέως κέλομαι
Παῖδ' ἐπακοῦσαι·
Λητοῦς δὲ κόρη σ' Ἄρτεμις αὐδῶ.
Θησεῦ, τί τάλας τοῖσδε συνήδῃ;
Παῖδ' οὐχ ὁσίως σὸν ἀποκτείνας,
Ψευδέσι μύθοις πεισθεὶς ἀλόχου,
Ἀφανῆ· φανερὰν δ' ἔσχες ἄταν.
Πῶς οὐχ ὑπὸ γῆς τάρταρα κρύπτεις
Δέμας αἰσχυνθεὶς;
Ἢ πτηνὸς ἄνω μεταβὰς βίοτον,
Πήματος ἔξω πόδα τόνδ' ἀνέχεις;
Ὡς τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν, οὔ σοι
Κτητὸν βιότου μέρος ἐστίν.

Ἴαμβοι.

Ἄκουε, Θησεῦ, σῶν κακῶν κατάστασιν·
Καίτοι προκόψω γ' οὐδὲν, ἀλγυνῶ δέ σε.
Ἀλλ' εἰς τόδ' ἦλθον, παιδὸς ἐκδεῖξαι φρένα,

Nun. Quomodo igitur ferre, aut quid oportet miſero
Nos facere, ut gratificemur animo tuo?
Cogita: ſed meo conſilio uſus,
Non eris crudelis in tuum filium infelicem.
The. Adferte ipſum, ut videns coram
Eum, qui negavit ſe polluiſſe meos lectos,
Verbis convincam, deorúmq; calamitatibus, *i. e. pœnis divin. irrogatis.*

MONOSTROPHICA.

Cho. Tu deorum inflexibilem animum,
" Et hominum ducis, ô Venus: ſimulque
Puer variâ decorus plumâ circumfuſus
Celerrimis alis.
Volitat enim ſuper terram, & valde-reſonans
Salſum ſuper mare.
Mulcétque Cupido, quem furenti corde
Invaſerit alatus,
Auro fulgens, naturam
Catulorum in montibus degentiû,
Et marinorum, & quæcunque terra alit,
Quam ſol ardens videt,
Et viros. Univerſorum enim
Regium honorem, Venus,
Horum ſola obtines.

Diana.

Jubeo te nobilem Ægei
Filium audire;
Diana verò filia Latonæ compellat te.
O Theſeu, cur miſer iſtis delectaris?
Cùm injuſtè interfeceris tuum filium,
Falſis verbis adductus uxoris,
Obſcurè; manifeſtam verò nactus es cladem.
Cur non ſub terræ tartara occultas
Corpus, erubeſcens?
Aut alatus ſurſum *in aerem* transferens vitam
Pedem hunc extra noxam ſuſtines? *ſiſtis*?
Quia cum bonis viris, tibi non
Poſſidenda eſt pars vitæ.

Audi, Theſeu, ſtatum tuorum malorum:
Etſi nihil proficiam, tamen dolore afficiam te.
Sed in hunc *locum, i. e. huc*, veni, ut oſtendam animum filii

Πῶς οὖν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ χρή. ὁ δὲ νοῦς πῶς οὖν κομίζειν χρὴ τὸν ἄθλιον, ἢ τί χρὴ δράσαντας ἡμᾶς σῇ χαρίζεσθαι φρενί; 1263. Ἐμοῖς δὲ) χρώμενος δὲ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν οὐδέποτε σκληρὸς φανήσῃ εἰς τὸν σὸν υἱόν. Σὺ τὰν θεῶν) σὺ φησὶ τὴν ἀνυπότακτον, ἤτοι ἀμετάβλητον, καὶ ἀκαταγώνιστον, καὶ μὴ καμπτομένην τῶν θεῶν φρένα καὶ τῶν ἀνθρώπων, πείθεις καὶ ὑποτάσσεις, ὦ Ἀφροδίτη, σὺν τῷ ἔρωτι. Ἀμφιβαλὼν δὲ) ἀντὶ τοῦ περισκεπάσας. σκέπει γὰρ τῶν ἐρώντων τὴν θέαν, ἵνα καὶ τὰ ἄμορφα, ἐράσμια ὁρώμενα. Χρυσοφαὴς) ὁ ἔρως ὁ χρυσοφαὴς, τουτέστιν ὁ λαμπρὸς ὤν. Ἄλλως. Οὐ περσονὴς ὁ χρυσὸς, ἀλλὰ τὸ εἶδος χρυσοφαής. Φύσιν ὀρεσκόων) φύσιν ἔχων θηρίων, ἀντὶ τοῦ ἄγριος ἐν τοῖς πόθοις, καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ θηρίων φύσιν ἔχων, καὶ τῶν ἐν τῇ γῇ. ὁ νοῦς δὲ πτηνός, ᾧ ἂν ἐφορμήσῃ ἢ τῶν ὀρείων, ἢ τῶν πελαγίων, ἢ τῶν ἐν τῇ γᾷ, ἣν ὁ ἥλιος καταλάμπει. Ἄνδρας τε) ἀντὶ τοῦ ἀνδρῶν, ἄνδρας κατ' ἐξοχὴν εἶπεν. Ἀφανῆ) σιγάσω ἀφανῶς καὶ ἀνεξελέγκτως, πεισθεὶς τοῖς ψευδέσι λόγοις τῆς σῆς γυναικὸς, καὶ τοῦτο ποιήσας φανερὰν ἔχεις βλάβην. Πῶς οὐχ ὑπὸ γῆς) τὸ πῶς οὐκ ἀπὸ κοινοῦ, ἵν' ᾖ οὕτως, πῶς οὐ πτηνὸς ἄνω μετελθὼν τὸν βίον πήματος ἔξω πόδα τόνδ' ἀνέχεις. Μεταβὰς δὲ, μεταβεβάσας. Μεταβαλὼν) μεταλλάξας ζωὴν, καὶ ἀλλοιωθεὶς εἰς ὄρνεον. Ὡς ἐν ἀγαθοῖς ἀνδράσι) τοῦτό φησιν, εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας οὐκ ἔτι καταριθμήσονται σὺ ὁ βίος. 1298. Ἀλλ' εἰς τόδ' ἦλθον) ὁ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ γὰρ, ἀντὶ τοῦ φανερώσω τὴν σωφροσύνην τοῦ σοῦ παιδὸς, καὶ τῆς σῆς γυναικὸς τὸ οἶστρον. οὐ πάνυ οὐκ οἶστρον, ἀλλὰ τρόπον τινὰ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὴν σωφροσύνην ἐμφαίνοντα γὰρ λέγει τὸ σπεῦσαι κρύψαι τὸν ἔρωτα.

ANNOTATIONES.

V. 1289. Ἀφανῆ) Vid. *Æmil. Portum* de hoc verbo ad hunc locum & ad *Ion.* v. 1154. Verus verò ἀφανῆ omnino rejiciendum pronuntio; cùm nullus talis ſit caſus & *Dativus* ἀφανῇ pro ἀφανεῖ, locum hic vix habeat. Ἀφανῆ autem vel *accuſandi* caſûs eſſe poteſt, & vel ad τὸ παῖδα, vel ad ἄταν referri, vel *Nominandi* pluralis Neutri & ταῦτα ſubaudi, vel pro Adverbio ἀφανῶς *Atticè* ponitur. Ut ſit παῖδα ἀποκτείνας ἀφανῆ· Καὶ ταῦτα μὲν ἀφανῆ, ἡ δὲ ἄτη καὶ βλάβη σου φανερά. Vel Ἄταν ἀφανῆ μὲν δι' ἀγνοίας σου, ὅμως δὲ φανερὰν διὰ συμφορᾶς μου. Vel demum ταῦτα σὺ εἰργάσω ἀφανῶς, ἀδοκιμάστως δηλονότι, καὶ ἀβασανίστως. *Joſua Barnes.*

V. 1293. Πήματος ἔξω πόδα τόνδ' ἀνέχεις) Ita *Æſchyl.* Prometh. vinct. v. 263. Ἐλαφρὸν, ὅστις πημάτων ἔξω πόδα Ἔχει, παραινεῖν, νουθετεῖν τε τὸν κακῶς πράσσοντας. De hoc Proverbio vide ad *Heraclid.* v. 110. *Joſua Barnes.*

V. 1298. Ἀλλ' εἰς τόδ' ἦλθον) *Scholiaſt.* legit, Ἀλλ' ὡς τόδ' ἦλθον magis quidem Poeticè. Ὡς enim ſæpiſſimè & eleganter pro εἰς utuntur Poetæ. Et *Homer. Odyſſ.* ρ. v. 218. Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. Et *Ariſtophanes* in *Pluto* circa Principium, Ἐπυθόμεσθ' ἂν ἐχόμενοι ὡς τὸν θεόν. & aliàs ibidem, Ἐγὼ γὰρ ἂν μοναχὸς ἐλθὼν ὡς τοὺς δικαίους καὶ σοφοὺς καὶ σώφρονας μόνους βαδίσομαι. Item Εὐριπίδης ἡμᾶς ὡς Βασιλέα τὸν μέγαν. Et eſt *Atticum.* Sic *Euripid.* Hecub. v. 993. Καὶ δεῦρο γ' ὡς σε κοινὸν ἐξέτασαι μαθεῖν. Vid. *Phœniſſ.* v. 1409. & *Bacch.* v. 1287. *Joſua Barnes.*

Τοῦ

Τοῦ σοῦ δικαίαν, ὡς ὑπ' εὐκλείας θάνοι,
Καὶ τῆς γυναικὸς οἶστρον, ἢ τρόπον τινὰ
Γενναιότητα. τῆς γὰρ ἐχθίστης θεῶν
Ἡμῖν, ὅσαισι παρθένειος ἡδονὴ,
Δηχθεῖσα κέντροις, παιδὸς ἠράσθη σέθεν.
Γνώμῃ δὲ νικᾶν τὴν Κύπριν πειρωμένη,
Τροφοῦ διώλετ' οὐχ ἑκοῦσα μηχαναῖς,
Ἣ σῷ δι' ὅρκων παιδὶ σημαίνει νόσον.
Ὁ δ' ὥσπερ ἦν δίκαιον, οὐκ ἐφέσπετο
Λόγοισιν. Οὐδ' αὖ πρὸς σέθεν κακούμενος,
Ὅρκων ἀφεῖλε πίστιν, εὐσεβὴς γεγώς.
Ἡ δ' εἰς ἔλεγχον μὴ πέσῃ φοβουμένη,
Ψευδεῖς γραφὰς ἔγραψε, καὶ διώλεσε
Δόλοισι σὸν παῖδ', ἀλλ' ὅμως ἔπεισέ σε.
Θη. Οἴμοι. Α. δάκνει σε, Θησεῦ, μῦθος; ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος,
Τοὐνθένδ' ἀκούσας, ὡς ἂν οἰμώξῃς πλέον.
Ἆρ' οἶσθα πατρὸς τρεῖς * ἀρὰς σαφεῖς ἔχων;
Ὧν τὴν μίαν παρείλες, ὦ κάκιστε, σὺ
Εἰς παῖδα τὸν σὸν, ἐξὸν εἰς ἐχθρόν τινα.
Πατὴρ μὲν οὖν σοι πόντιος, φρονῶν καλῶς,
Ἔδωχ', ὅσονπερ χρῆν, ἐπείπερ ᾔνεσεν.
Σὺ δ' ἔν τ' ἐκείνῳ, κἀν ἐμοὶ φαίνῃ κακὸς,
Ὃς οὔτε πίστιν, οὔτε μάντεων ὄπα
Ἔμεινας, οὐδ' ἤλεγξας, οὐ χρόνῳ μακρῷ
Σκέψιν γ' ἔνειμας· ἀλλὰ θᾶσσον ἢ σ' ἐχρῆν,
Ἀρὰς ἀφῆκας παιδὶ, καὶ κατέκτανες.
Θη. Δέσποιν', ὀλοίμην. Α. δείν' ἔπραξας, ἀλλ' ὅμως
Ἔτ' ἔστι καὶ σοὶ τῶνδε συγγνώμης τυχεῖν.
Κύπρις γὰρ ἤθελ', ὥστε γίγνεσθαι τάδε,
" Πληροῦσα θυμόν. θεοῖσι δ' ὧδ' ἔχει νόμος·
" Οὐδεὶς ἀπαντᾶν βούλεται προθυμίᾳ
" Τῇ τοῦ θέλοντος, ἀλλ' ἀφιστάμεσθ' ἀεί.
Ἐπεὶ σάφ' ἴσθι, Ζῆνα μὴ φοβουμένη,
Οὐκ ἄν ποτ' ἦλθον εἰς τόδ' αἰσχύνης ἐγὼ,
Ὥστ' ἄνδρα πάντων φίλτατόν γ' ἐμοὶ βροτῶν,
Θανεῖν ἐᾶσαι· τὴν δὲ σὴν ἁμαρτίαν,
Τὸ μὴ εἰδέναι μὲν, πρῶτον ἐκλύει κάκης.
Ἔπειτα γ' ἡ θανοῦσ' ἀνάλωσεν γυνὴ
Λόγων ἐλέγχους, ὥστε σὴν πεῖσαι φρένα.
" Μάλιστα νῦν σοὶ ταῦτ' ἔρρωγεν κακά·
" Λύπη δὲ κἀμοί. Τοὺς γὰρ εὐσεβεῖς θεοὶ
" Θνήσκοντας οὐ χαίρουσι· τούς γε μὴν κακοὺς
" Αὐτοῖς τέκνοισι καὶ δόμοις ἐξόλλυμεν.

* ἀρὰς primâ brevi vid. ad Phœn. v. 1435.

Tui juſtum; quòd bonâ famâ ſit mortuus,
Et uxoris tuæ furorem, aut aliquo modo
Generoſitatem. A Dea enim inviſiſſimâ
Nobis, quotquot virginitas voluptati eſt,
Morſa ſtimulis, amavit tuum filium.
Ratione autem ſuperare Venerem conans,
Nutricis periit non volens machinis;
Quæ tuo filio jurejur. interpoſito, acceptâq; fide indicat morbū Ph.
Hic autem, ut juſtum erat, non obtemperabat
Verbis: neque rurſum malè tractatus à te,
Irritam fecit fidem jurisjurandi, cum eſſet pius.
Illa verò timens ne proderetur,
Scripſit falſas literas, & perdidit
Dolo tuum filium; ſed tamen rem perſuaſit tibi.
The. Heu, heu! *Dia.* Mordet te, Theſeu, hæc oratio? ſed expecta,
Audiens quæ ſequuntur, ut plus plores.
An non ſcis te tres imprecationes ratas habuiſſe à patre?
Quarum unam tu ô peſſime, tranſtuliſti
In filium tuum, cùm poſſes in inimicum aliquem *convertere*.
Pater quidem marinus, *i.e. Neptunus*, tibi benevolens
Dedit, ſicut oportuit, quemadmodum promiſit.
Tu verò & in illum, & in me malus videris,
Qui neque fidem, neque vocem vatum
Expectâſti, neque explorâſti, neque tempori longo
Conſultationem tribuiſti: ſed citius quàm te oportebat,
Imprecationes emiſiſti in filium, cùmque occidiſti.
The. Domina, peream. *Dia.* Feciſti atrocia; ſed tamen
Adhuc potes horum veniam conſequi.
Nam Venus voluit, ut fierent iſta,
" Implens iram *ſuam*. Diis enim hæc eſt lex;
" Nemo vult occurrere, *i.e. adverſari*, ſtudio
" Volentis, ſed cedimus ſemper *alii aliis*:
Alioqui certò ſcito, ſi non timuiſſem Jovem,
Nunquam veniſſem ego eò dedecoris;
Ut virum omnium mihi chariſſimum mortalium,
Mori ſinerem. Tuum verò peccatum,
Primum Ignorantia liberat à malitiâ:
Deinde verò uxor *tua* defuncta *magnas* conſumpſit
Verborū probationes *in epiſt. ſcriptas*, ut tuū perſuaderet animū.
Nunc maximè tibi hæc mala confluxerunt:
" Sed & mihi dolor *adeſt*. Pios enim Dii
" Mori non gaudent: ſed malos
" Cum ipſis liberis, & domibus perdimus.

1303. Δηχθεῖσα) σωχεθεῖσα τοῖς πόνοις τῆς Ἀφροδίτης, τῆς ἐχθίστης ἡμῖν τῶν θεῶν, ὁπόσαι εἰσὶν ἐν τῇ παρθενίᾳ, ἠράσθη τοῦ σοῦ υἱοῦ. τὸ δὲ Γνώμῃ νικᾶν τὴν Κύπριν, πειρωμένη) ἀντὶ τοῦ τῷ λογισμῷ, τοῦ μὴ θέλειν συγκαθεύδειν τῷ Ἱππολύτῳ. διὰ τὸ μὴ προδοῦναι τὴν εὐνὴν τοῦ ἀνδρός. Ἣ σῷ δι' ὅρκων) ἡ τῆς τροφὸς τῷ σῷ υἱῷ τὸν ἔρωτα ἐσήμανεν.

Ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος) ἀλλ' ἡσύχαζε, ὡς ἂν οἰμώξῃς πλέον τὰ μετὰ ταῦτα ἀκούσας. οἰμώξῃς παθητικόν. ἀντὶ οἰμώξῃς ἐνεργητικὸν, Ἀττικῶς. Ὧν τὴν μίαν παρεῖλες) παρέπεμψας, ἀπώλεσας. ἀφεῖλες, ὧν ὀφείλες τὴν μίαν εὐχὴν ὑπὸ τῶν τριῶν, ὧν ἔλαβες ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ἀπώλεσας τὸν υἱόν.

1331. Ἐπεὶ σάφ' ἴσθι) ἐπεὶ προσῆπτον παρὰ θεοῖς νόμον μὴ ἀντιπράττειν ἀλλήλοις, ὅτι εἰ μὴ νόμος ἐκώλυεν, ἔσωσα ἂν αὐτὸν εὐσεβῆ τυγχάνοντα, μὴ εὐλαβουμένη τὸν Δία. ὃν τίνα γὰρ ἔμελλεν αὐτὸν εὐλαβεῖσθαι, μηδὲ νόμον λύουσα, ἀλλὰ καὶ εὐσεβῆ ἄνδρα σώζουσα. καὶ γὰρ ἀγαθὸς ἔννομα διαπραττόμενος ἐξουσίαν οὐ δέδοικεν. καὶ γὰρ εἰ μὴ νόμος με εἶργε, κωλυομένη ὑπό τινος, λοιπὸν ἂν ἄλλως ἐβοήθουν αὐτῷ.

1338. Ἔρρωγε δὲ) ἀντὶ τοῦ συνερράγησαν, συνέπεσον, συμβεβήκασι.

ANNOTATIONES.

V. 1313. Οἴ μοι) Extra verſum & hæc ponuntur. Vid. ſupra v. 1078.

V. 1315. Πατρὸς τρεῖς ἀρὰς &c.) *Neptunus* dicitur *Theſeo* conceſſiſſe, ut quæcunque vellet, tria ab illo peteret, quæ omnia ſe rata facturum promiſit: ille autem primò petebat *Reditum ab Inferis*, tum *ex Labyrintho egreſſum*, *Filii* demum ſui *interitum*.

V. 1321. Ὃς οὔτε πίστιν, οὔτε μάντεων ὄπα) Vid. ſupra v. 1055.

V. 1323. Ἀλλὰ θᾶσσον) Huc refer illud, *Nulla unquam de Morte Hominis cunctatio longa*. Vid. Ἀιθιοπικῶν..., ſive *Eſtheram* noſtram v. 590. *Joſua Barnes.*

V. 1333. Φίλτατόν γ' ἐμοὶ βροτῶν) Prius erat ſcriptum φίλτατον ἐμοὶ βροτῶν, apertâ verſûs jacturâ; quam nunc reſarcivi. Cum *Scaligero Portus* legit φίλτατον βροτῶν ἐμοί.

1335. Τὸ μὴ εἰδέναι &c.) Hic μὴ contrahitur ante εἰ. Vid. ſupra v. 49.

Ibidem. Κάκης) De hoc vocabulo ſupra egimus *Medea*, v. 1051. & *Andromach.* v. 967. Hic malitiam ſonat.

V. 1339. Τοὺς γὰρ εὐσεβεῖς θεοὶ θνήσκοντας οὐ χαίρουσι) *Henricus Stephanus* in libello de *Sophoclea* Imitatione *Homeri*, dicit referri ad Elleipſin præpoſitionis; ut & hoc *Sophoclis*, Ἥδομαί γε πατέρα τὸν ἐμὸν θανόντα σε. & ἀπέχθομαι, οὓς ἔλεγον ἐγώ. & *Homer.* Il. ι. v. 77. Τίς ἂν τάδε γηθήσειε; Quod ad hujus loci ſenſum attinet, ſimile eſt illud, *Heraclid.* v. 628. Εἰ δὲ σέβεις σύ γε θανόντας ἀγαθῶν, μέλλω σοι. *Pſalm.* 116. v. 15. Τίμιος ἐναντίον κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ. Vide *Euſebium* in *Evangel.* Præparat. l. 13. totum caput, cujus hæc Materia, Ὅπως δεῖ τιμᾶν τοὺς θανόντας τῶν δικαίων μεταλλαξάντων τὸν βίον. *Joſua Barnes.*

Ἀνάπαιστοι.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Καὶ μὴν ὁ τάλας ὅδε δὴ στείχει,
Σάρκας νεαρὰς
Ξανθόν τε κάρα διαλυμανθείς.
Ὦ πόνος οἴκων, οἷος ἐκράνθη.
Δίδυμον μελάθροις
Πένθος θεόθεν καταληπτόν.

Ιπ. Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Δύστηνος ἐγὼ πατρὸς ἐξ ἀδίκου
Χρησμοῖς ἀδίκοις διελυμάνθην.
Ἀπόλωλα τάλας· οἴ μοι, οἴ μοι.
Διά μου κεφαλῆς * ἀΐσσουσ' ὀδύναι,
Κατά γ' ἐγκέφαλον πηδᾷ σφάκελος.
Σχές, ἀπειρηκὸς σῶμ' ἀναπαύσω.
Ἒ, ἔ. ὦ στυγνὸν ὄχημ' ἵππειον, ἐμῆς
Βόσκημα χερός,
Διά μ' ἔφθειρας, κατά τ' ἔκτεινας.
Φεῦ, φεῦ πρὸς θεῶν, δμῶες, ἀτρέμας
Χροὸς ἑλκώδους ἅπτεσθε χεροῖν.
Τίς ἐφέστηκεν δεξιὰ πλευροῖς;
Πρόσφορά μ' αἴρετε· σύντονα δ' ἕλκετε
Τὸν κακοδαίμονα, καὶ κατάρατον
Πατρὸς ἀμπλακίᾳ. Ζεῦ, Ζεῦ, τάδ' ὁρᾷς;
Ὅδ' ὁ σεμνὸς ἐγὼ, καὶ θεοσέπτωρ,
Ὅδ' ὁ σωφροσύνῃ πάντας ὑπερέχων,
Προῦπτον ἐς ᾅδην στείχω κατάκρας
Ὀλέσας βίοτον.
Μόχθους δ' ἄλλως τῆς * εὐσεβείας
Εἰς ἀνθρώπους ἐπόνησα.
Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ·
Καὶ νῦν ὀδύνα μ', ὀδύνα βαίνει.
Μέθετε τάλανα·
Καί μοι θάνατος παιὰν ἔλθοι.
Προσαπόλλυτέ μ', ὄλλυτε τὸν δυσδαί-
μον'· ἀμφιτόμου λόγχας ἔραμαι
Διαμοιρᾶσαι,
Διά τ' εὐνᾶσαι τὸν ἐμὸν βίοτον.
Ὦ πατρὸς ἐμοῦ δύστηνος ἀρὰ,
Μιαιφόνων τε συγγόνων.
Παλαιῶν προγεννητόρων
Ἐξορίζεται κακὸν, οὐδὲ μέλλει·
Ἔμολέ τ' ἐπ' ἐμὲ, τί ποτε τὸν οὐδὲν
Ὄντ' ἐπαίτιον κακῶν;
Ἰώ μοι μοι. τί φῶ;
Πῶς δ' ἀπαλλάξω βιοτὰν
Ἐμὰν τοῦδ' ἀναλγήτου πάθους;
Εἴθε με κοιμάσειε τὸν δυσδαίμονα
Ἅιδου μέλαινα, νύκτερός τ' ἀνάγκα.

Ἴαμβοι.

Αρ. Ὦ τλῆμον, οἵᾳ συμφορᾷ συνεζύγης·
Τὸ δ' εὐγενές σε τῶν φρενῶν διώλεσεν.

* ἀΐσσουσ' in Scanſione.

* al. εὐσεβίας. In hunc ſenſum illud *Pſal.* 73.v.13.

Chorus.

Atqui miſer ille jam venit,
Corpus juvenile,
Et flavum caput fœdè tractatus.
O qualis miſeria in hâc familiâ accidit.
Geminus ædes
Luctus divinitus tanquam furor quidam immiſſus occupavit.

Hip. Heu, heu, heu, heu!
Infelix ego ob injuſti patris
Injuſtam ſententiâ dilaniatus ſum.
Perii miſer, hei mihi, hei mihi.
Dolores excitantur per meû caput
Et in cerebro ſalit ſpaſmus.
Sine, defatigatum corpus quiete recreem.
Heu, heu! ô odioſum jugum equorum, quos mea
Manu alui,
Perdidiſti me, & occidiſti.
Heu, heu! per Deos, ſervi, placidè
Contrectate manibus corpus laceratum.
Quænam aſſitit dextra lateribus? *quænam hæc attrectat?*
Aptè me attollite; celeriter autem *me domum* trahite, *i.e. portate,*
Infelicem, & execratum
Patris errore. Jupiter, Jupiter, hæc vides?
Ille ego caſtus, & cultor deorum,
Ille, qui continentiâ cunctos ſupero,
Vado ad manifeſtam mortem, prorſus
Amiſſâ vitâ.
Fruſtrà verò labores pietatis
In homines exercui.
Heu, heu, heu, heu!
Et nunc dolor me, dolor invadit.
Dimitte miſerum,
Et veniat mihi mors, quæ ſit meus Medicus:
Perditis me, perditis infe-
licem: ancipitem enſem cupio,
Ut me diſſecem,
Et ſopiam, *i.e. extinguam,* meam vitam.
O infelicem patris mei imprecationem,
Et pollutorum cæde cognatorum.
Priſcorum progenitorum
Malum terminatur in me, neque cunctatur:
Et venit in me, curnam illum, qui nullo modo
Eſt autor *horum* malorum *premit?*
Hei mihi, mihi! quid dicam?
Quomodo verò liberabo vitam
Meam ab iſto ſtupidum me reddente malo?
Utinam me miſerum conſopiat
Plutonis atra nocturnáque neceſſitas.

Diana.

O infelix, in quam calamitatem incidiſti:
Generoſus animus ille tuus te perdidit,

Δύστηνος ἐγὼ κ.λ.) ἐπειδὴ χρησμὸν ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτι εἰς ὃ ἂν εὔξηται τῷ Ποσειδῶνι τρίτον, τελειοῦται αὐτῷ. χρησμοῖς δὲ τοῖς αἰτήμασι, ταῖς κατάραις. εἰσὶ δὲ αἱ εὐχαὶ Θησέως πρὸς Ποσειδῶνα τρεῖς. πρῶτον ἀνελθεῖν ἐξ ᾅδου, δεύτερον ἐκ Λαβυρίνθου, τρίτον Ἱππολύτου θάνατον.

1361. Σύντονα δ' ἕλκετε) ἀντὶ τοῦ συντόνως, ἤγουν ἁρμοδίως καὶ προσηκόντως καὶ συμφώνως, μὴ ὁ μὲν ἄνω, ὁ δὲ κάτω, ἀλλ' ἐξίσου βαστάζετε. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μουσικῶν τόνων.

1378. Ὦ πατρὸς) τινὲς τὸ ὦ σχετλιαστικὸν προσφέρονται, στίζοντες εἰς αὐτό, ἵν' ᾖ ἡ δύστηνος ἀρὰ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς εὐθεῖα, καὶ συναπτόμενον τῷ ἑξῆς. εἰς τὸ ἀρὰ δὲ πλείονες προσέχουσιν. ἵν' ᾖ, καθ' ἑαυτὸ τὸ κῶλον, καὶ ὁ τε σύνδεσμος ὁ ἑξῆς περιττός.

1380. Προγεννητόρων) τῶν προγόνων. τὸ κακὸν εἰς ἐμὲ ὁρίζεται, καὶ φέρεται καὶ ἐπέρχεται εἰς τιμωρίαν. Ἄλλως. ἀπὸ τοῦ ὅρου ἐκείνου εἰς ἐμὲ ἔρχεται τὸ τῶν προγόνων μῦσος, ἀναφέρει δὲ καὶ ἐπὶ τὸν τῶν Παλλαντιδῶν φόνον. εἰς δὲ τὸ τί ποτε λείπει ἡ διά. ἵν' ᾖ, διατί ἐπ' ἐμὲ τὸν οὐδὲν ὄντ' ἐπαίτιον τῶν κακῶν. ὁ δὲ τε παρέλκει.

Ιπ. Ἔα

Ιπ. Ἔα. Ὦ θεῖον ὀδμῆς πνεῦμα· καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
Ὢν, ᾐσθόμην σου, κἀνεκουφίσθην δέμας.
" Ἔστ' ἐν δόμοισι τοῖσδε γ' Ἄρτεμις θεά;
Αρ. Ὦ τλῆμον, ἔστι σοί γε φιλτάτη θεῶν.
Ιπ. Ὁρᾷς με, δέσποιν', ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιον;
Αρ. Ὁρῶ· κατ' ὄσσων δ' οὐ θέμις βαλεῖν δάκρυ.
Ιπ. Οὐκ ἔστι σοι κυναγὸς, οὐδ' ὑπηρέτης.
Αρ. Οὐ δῆτ'· ἀτάρ τοι δύσποτμός γ' ἀπόλλυσαι.
Ιπ. Οὐδ' ἱππονώμας, οὐδ' ἀγαλμάτων φύλαξ.
Αρ. Κύπρις γὰρ ἡ πανοῦργος ὧδ' ἐμήσατο.
Ιπ. Οἴμοι· φρονῶ δὴ δαίμον', ἥ μ' ἀπώλεσε.
Αρ. Τιμῆς ἐμέμφθη· σωφρονοῦντι δ' ἤχθετο.
Ιπ. Τρεῖς ὄντας ἡμᾶς ὤλεσ', ᾔσθημαι, Κύπρις.
Αρ. Πατέρα τε, καὶ σὲ, καὶ τρίτην ξυνάορον.
Ιπ. Ὤιμωξα τοίνυν καὶ πατρὸς δυσπραξίας.
Αρ. Ἐξηπατήθη δαίμονος βουλεύμασιν.
Ιπ. Ὦ δυστάλας σὺ τῆσδε συμφορᾶς, πάτερ.
Θη. Ὄλωλα, τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.
Ιπ. Στένω σὲ μᾶλλον, ἢ 'μὲ, τῆς ἁμαρτίας.
Θη. Εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός.
Ιπ. Ὦ δῶρα πατρὸς σοῦ Ποσειδῶνος πικρά.
Θη. Ὡς μή ποτ' ἐλθεῖν ὤφελ' εἰς τοὐμὸν στόμα.
Ιπ. Τί δ'; ἔκτανές τ' ἄν μ', ὡς τότ' ἦσθ' ὠργισμένος.
Θη. Δόξης γὰρ ἦμεν πρὸς θεῶν ἐσφαλμένοι.
Ιπ. Φεῦ· Εἴθ' ἦν ἀραῖον δαίμοσι βροτῶν γένος.
Αρ. Ἔασον· οὐ γὰρ οὐδὲ γῆς ὑπὸ ζόφον
Θεᾶς ἄτιμοι Κύπριδος ἐκ προθυμίας
Ὀργαὶ κατασκήψουσιν εἰς τὸ σὸν δέμας,
Σῆς εὐσεβείας, κἀγαθῆς φρενὸς χάριν.
Ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χερὸς,
Ὃς ἂν μάλιστα φίλτατος κυρῇ βροτῶν,
Τόξοις ἀφύκτοις τοῖσδε τιμωρήσομαι.
Σοὶ δ', ὦ ταλαίπωρ', ἀντὶ τῶνδε τῶν κακῶν,
Τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροιζηνίᾳ
Δώσω· κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος,
Κόμας κεροῦνταί σοι δι' αἰῶνος μακροῦ,
Πένθη μέγιστα δακρύων καρπουμέναι.

Hip. Sine. O divinum halitum odoris; etenim licèt in malis Sim, tamen ſenſi te, & levatus ſum corpore.
" Eſtne in his ædibus dea Diana?
Dia. O miſer, adeſt tibi chariſſima tua dea.
Hip. Videſne me, Domina, quàm ſim miſer?
Di. Video; ſed non fas eſt me lacrymas emittere ex oculis.
Hip. Non ampliùs eſt tuus venator, neque miniſter.
Di. Non profectò; ſed infelix periiſti.
Hip. Neque agitator equorum, neque *tuarum* ſtatuarum cuſtos.
Di. Venus enim veteratoria ſic machinata eſt.
Hip. Heu mihi! Agnoſco jam deam, quæ me perdidit.
Di. Queſta eſt de honore: infeſta enim tibi fuit, quòd caſtus eras.
Hip. Venus perdidit, ut ſentio, nos tres.
Di. Patrem, & te, & tertiam, uxorem patris.
Hip. Deploro igitur & patris infortunia.
Di. Deceptus eſt conſilio deæ.
Hip. O infelix tu, pater, propter hanc calamitatem.
The. Perii, fili; nec *ulla* mihi voluptas *eſt* vitæ.
H. Doleo magis tuam vicem, quàm meam, propter hoc erratum.
The. Utinam verò, fili, pro te mortuus eſſem.
Hip. O dona acerba patris tui Neptuni.
The. Utinam nunquam veniſſent mihi in meum os.
Hip. Quid verò? interfeciſſes me *nihilominus*, adeò tunc eras iratus.
The. Mente enim *tunc* eramus à diis privati.
H. Heu! utinã & mortaliũ genus Deos execr. & viciſ. devov. poſſet.
Di. Sine: non enim, non ſub caliginem terræ
Deæ Veneris tam vehementes, inultæ, *i. e. ſine ultione*
Irruunt iræ in tuum corpus,
Propter tuam pietatem, & bonam mentem.
Ego enim ipſius alium hâc meâ manu,
Qui longè chariſſimus *ipſi* fuerit mortalium,
His telis inevitabilibus ulciſcar.
Tibi verò, ô miſer, pro his malis,
Maximos honores in urbe Trœzeniâ
Dabo: nam puellæ innuptæ ante nuptias
Tibi tondebunt crines longo tempore,
Præſtantes maximum luctum lacrymis.

1401. Φρονῶ δὴ) ἐννοῶ τὴν θεὰν, ἥτις μ' ἀπώλεσεν.

1402. Τιμῆς ἐμέμφθη) ὅτι ἐμὲ ἐτίμας, ἐμέμφθη, παρὰ σοί. ἢ ὅτι οὐδ' ὅλως ἐτίμας αὐτήν. Ἄλλως. ἴσθι ὅτι ἐμίσει σωφρονοῦντα, διότι ἐμέμφθη ὑπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἠξιώθη τιμῆς.

Τί δ' ἔκτανες) τί μέμφῃ τὰς πατέρας, φθονήσας γὰρ ἄν με, καὶ χερσὶν αὐτοῦ, ὥσπερ ἦσθα ὠργισμένος. ἄλλως. καὶ ἀντὶ τοῦ πατέρας ἀπώλεσας ἄν με, ἐκ τῆς ὀργῆς τοῦ λογισμοῦ.

Δόξης γὰρ ἦμεν) τῆς ὀρθῆς δοκήσεως τοῦ δίκαιου, καὶ τῆς ἀληθείας ἠπατημένοι.

Φεῦ εἴθ' ἦν) εἴθε ἂν καταρᾶσθαι ἀνθρώποις θεοῖς, ἵνα ἀμύνωνται τὸν Ποσειδῶνα ὑπὸ κατάρων τοῖς θεοῖς.

1420. Ἐγὼ γὰρ) ἐγὼ ἐκ τῆς ἐμῆς χειρὸς ἐν τοῖς ἀφύκτοις βέλεσι τιμωρήσομαι ἄλλον, ὅστις ἂν τύχῃ φίλτατος αὐτῆς Ἀφροδίτης τῶν ἀνθρώπων. εἰς τὸν Ἄδωνιν δὲ αἰνίττεται, ὥς τινες. λῆρος δὲ τὸ τοιοῦτον. οὐ γὰρ τόξοις Ἀρτέμιδος ἀπώλετο Ἄδωνις, ἀλλ' ὑπ' Ἄρεως. ἄδηλον οὖν τινα φησί.

1425. Κόραι γὰρ) ἐν Τροιζῆνι ἱερὸν Ἱππολύτου, ᾧ ἀποκείρονται αἱ μελλόνυμφοι, διὰ τοῦ μέλλοντος χρόνου ἀπολαύσουσι ἐν ἤθει.

ANNOTATIONES.

V. 1391. Ἔα) Extra verſum redundat. vid. ſuprà v. 1313. Ὦ θεῖον ὀδμῆς πνεῦμα & Ἔστ' ἐν δόμοισι τοῖσδε γ' Ἄρτεμις θεά. Sanctorum & Benevolorum Spirituum Præſentia ſemper notabatur apud veteres per Gratum Odorem: Unde *Ovid.* Faſt. l. 5. *Manſit Odor: Poſſes ſcire fuiſſe Deam.* Et *Virgil.* Æn. l. 1. v. 507. *Ambroſiæque comæ Divinum vertice Odorem Spiravere.* ——— Vid. *Cardanum* de Subtilitate l. 13. p. 280. " Atque etiam ob id, Optimum Omen cenſetur *præſentiſque alicujus Divinitatis*; cùm Odor bonus abſque causâ ſentitur. *Idem.* l. 19. loquens de malis Spiritibus, dicit, Illos " --Odores teteros & ſonitus inconditos " parere atque relinquere. Vid. *Turneb.* Adverſ. l. 30. c. 39. Hinc & Nos *Franciados* noſtræ l. 6. de Bono Angelo *Edvardo* Seniori apparente,

Ergo Patrem acceſſit, dextraque ſuperſtitis Auri
Ad latus, auditus nulli, nec viſus ab ullo,
Ni ſoli Edvardo: *Caſtos tamen omnibus ignes*
Intulit, Ambroſiumque domo diffudit Odorem. *J. Barnes.*

V. 1415. Ἀραῖον δαίμοσι βροτῶν γένος) ἀραῖον hic activè ſumendum, quaſi ſcriptum eſſet ἀρώμενον δαίμοσι βροτῶν γένος.

V. 1417. Ἄτιμοι) hoc loco pro ἀτιμώρητοι.

V. 1420. Ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον &c.) *Scholiaſtes* deliros illos ait, qui *Adonim* hic innui putant; quum ille non *Dianæ* telis ſit occiſus, ſed à *Marte* zelotypo, qui Aprum immiſit in eum. At *Scholiaſtæ* cum bonâ veniâ, ego ad *Adonim* hæc referri debere contendo; Nam (ut *Petrus Victorius* Var. Lection. l. 4. c. 17.) " Quamvis ab Apro interfectus ſit, authore *Marte* cædis ejus, potuit tamen ſibi id factum vendicare *Diana*, quià in ipſius ſtudio venatioнéque necatus *Adonis* eſt. Quin *Gaſpar Stiblinus* hæc de *Adonide* accipi vult. Vid. *Ptolemæi Hephæſtionis* Novæ Hiſtor. l. 1. p. 2. Ubi *Apollinem Adonidi* vitam ademiſſe; & quomodo & quare, contra aliorum effata refert, ut & *Iſaac Tzetzes* in *Lycophron* p. 134. *Muſas* hoc feciſſe in *Veneris* odium memorat, & ab iis *Martis* zelotypiam excitatam. At quod rem extra dubium ponit, ipſe *Apollodorus* Biblioth. l. 3. c. 13. §. 4. teſtatur *Adonidem*, à *Dianâ* occiſum, Ἄδωνις δὲ ἔτι παῖς ὤν, Ἀρτέμιδος χόλῳ, πληγεὶς ἐν θήρᾳ ὑπὸ συὸς ἀπέθανε. *M. Antonius Muretus* hoc ante Nos obſervabat, Variar. Lect. l. 5. c. 7. *Joſua Barnes.*

V. 1424. Τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροιζηνίᾳ) Præter ea, quæ *Scholiaſtes* ad verſum ſequentem de hâc re notat, huc referantur illa *Cælii Rhodig.* Lection. Antiqu. l. 21. c. 24. *Lego igitur apud* Trœzenios *huic* (Hippolyto) *fuiſſe Lucum & in eo Templum non abſque ſimulachro & quidem vetuſto: ad* Diomedem *referri omnia hæc, qui & princeps* Hippolyto *rem divinam obierit. In* Trœzene *autem Sacerdos* Hippolyto; *cum Vitâ prorogatur Sacerdotium; & anniverſaria celebrantur ſacra. Moris eſt illud quoque ut ante Nuptias Puellæ reſectos illi offerant Crines.* Hæc ille. Quæ omnia ſumpſit ex *Pauſan.* Corinthiac. fol. 74. lin. 38. & deinceps. *Joſua Barnes.*

'Aει

Ἀεὶ δὲ μουσοποιὸς εἰς σὲ παρθένων
Ἔσται μέριμνα, κοὐκ ἀνώνυμος πεσὼν
Ἔρως ὁ Φαίδρας εἰς σὲ σιγηθήσεται.
Σὺ δ', ὦ γεραιοῦ τέκνον Αἰγέως, λαβὲ
Σὸν παῖδ' ἐν ἀγκάλαισι, καὶ προσέλκυσαι·
Ἄκων γὰρ ὤλεσάς νιν. « Ἀνθρώποισι δὲ,
« Θεῶν διδόντων, εἰκὸς ἐξαμαρτάνειν.
Καὶ σοὶ παραινῶ, πατέρα μὴ στυγεῖν σέθεν,
Ἱππόλυτ'· ἔχεις γὰρ μοῖραν, ᾗ διεφθάρης.
Καὶ χαῖρ'· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοὺς ὁρᾶν,
Οὐδ' ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς·
Ὁρῶ δέ σ' ἤδη τοῦδε πλησίον κακοῦ.
Ιπ. Χαίρουσα καὶ σὺ στεῖχε, παρθέν' ὀλβία·
Μακρὰν δὲ λείποις ῥᾳδίως ὁμιλίαν.
Λύω δὲ νεῖκος πατρὶ, χρηζούσης σέθεν·
Καὶ γὰρ πάροιθε σοῖς ἐπειθόμην λόγοις.
Αἶ, αἶ· κατ' ὄσσων κιχάνει μ' ἤδη σκότος.
Λαβοῦ, πάτερ, μου, καὶ κατόρθωσον δέμας.
Θη. Οἴμοι, τέκνον, τί δρᾷς με τὸν δυσδαίμονα;
Ιπ. Ὄλωλα, καὶ δὴ νερτέρων ὁρῶ πύλας.
Θη. Ἦ τὴν ἐμὴν ἄναγνον ἐκλιπὼν φρένα;
Ιπ. Οὐ δῆτ', ἐπεί σε τοῦδ' ἐλευθερῶ φόνου.
Θη. Τί φής; ἀφίης αἵματός μ' ἐλεύθερον;
Ιπ. Τὴν τοξόδαμνον Ἄρτεμιν μαρτύρομαι.
Θη. Ὦ φίλταθ', ὡς γενναῖος ἐκφαίνῃ πατρί.
Ιπ. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ, χαῖρε πολλά μοι, πάτερ.
Θη. Οἴμοι φρενὸς σῆς εὐσεβοῦς τε, κἀγαθῆς.
Ιπ. Τοιῶνδε παίδων γνησίων εὔχου τυχεῖν.
Θη. Μή νυν προδῷς με, τέκνον, ἀλλὰ καρτέρει.
Ιπ. Κεκαρτέρηται τἄμ', ὄλωλα γὰρ, πάτερ·
Κρύψον δέ μου πρόσωπον, ὡς τάχος, πέπλοις.
Θη. Ὦ κλείν' Ἀθηνῶν, Παλλάδος θ' ὁρίσματα,
Οἵου στερήσεσθ' ἀνδρός· ὦ τλήμων ἐγώ.
Ὡς πολλὰ, Κύπρι, σῶν κακῶν μεμνήσομαι.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Κοινὸν τόδ' ἄχος πᾶσι πολίταις
Ἦλθεν ἀέλπτως.
Πολλῶν δακρύων ἔσται πίτυλος.
« Τῶν γὰρ μεγάλων ἀξιοπενθεῖς
« Φῆμαι, μᾶλλον κατέχουσιν.

Semper verò virginum de te muſicæ
Cantilenæ erunt, nec ignotus lapſus
In te amor Phædræ tacebitur.
Tu verò, ô fili ſenis Ægei, ſuſcipe
Tuum filium in ulnas, & attrahe, *i.e. complectere,*
Invitus enim eum perdidiſti: homines verò
« Conſentaneum eſt peccare, diis permittentibus.
Et te adhortor, ut non odio proſequaris tuum patrem,
Hippolyte: tenes enim fatum, quo periiſti,
Et vale: nam non fas eſt mihi intueri mortuos,
Neque polluere oculos animam efflantis, *ac morientis* anhelitu:
Video enim te jam vicinum eſſe huic malo.
Hip. Læta & tu vade, beata virgo:
Longumque relinquas leviter *noſtrum* colloquium.
Rixas verò cum patre ſuſceptas dimitto, *ſic* te volente:
Nam & ante *ſemper* tuis obtemperavi verbis.
Heu, heu! venit mihi caligo jam in oculos,
Accipe me, pater, & erige corpus.
The. Hei mihi, fili; quid mihi facis miſero?
Hip. Perii. & jam video portas inferorum.
The. An *moreris* relinquens pollutam mentem meam?
Hip. Nequaquam, quandoquidem te libero ab hâc cæde.
The. Quid ais? dimittis me liberum à culpâ necis?
Hip. Teſtor Dianam ſagittis *feras* domantem.
The. O chariſſime, quàm generoſus es erga patrem.
Hip. O pater, vale & tu; vale plurimum.
The. Heu mentem tuam piam & bonam.
Hip. Opta te conſequi tales genuinos liberos.
The. Nè utique deſeras me fili, ſed fortis ſis.
Hip. Quicquid erat mihi forte, abiit: perii enim, pater:
Tegito autem faciem meam quàm celerrimè peplis.
The. O celebres fines Athenarum, & Palladis,
Quali viro orbabimini! ô ego miſer.
Quàm ſæpe, ô Venus, recordabor tua mala.

Chorus.

Communis hic luctus omnibus civibus
Venit præter ſpem.
Multarum lacrymarum erit impetus.
« Nam præſtantium *virorum* digni luctu, *triſtéſque*
« Rumores, *hominum animos* magis occupant *ac movent.*

1437. Οὐ θέμις) καὶ ἐν τῇ Ἀλκήστιδι ὁ Ἀπόλλων, Ἐγὼ δὲ, μὴ μίασμά μ' ἐν δόμοις κίχῃ. Λείπω μελάθρων τῶνδε φιλτάτην στέγην.

Κατόρθωσον) ὀρθὸν κατάκλινον, ὃ τοῖς εἰώθασι ποιεῖν ἐπὶ τῶν ἀποθνησκόντων.

Κοινὸν) τοῦτο ὁ χορὸς ἐπιλέγει Ἱππολύτου ἀποθανόντος, κοινὸν φησὶ τοῦτο τὸ πάθος πᾶσι τοῖς πολίταις κατέλαβεν ἀπροσδοκήτως.

1465. Πίτυλος) ὁρμὴ, φορὰ, πλήμμυλημα. οἱ γὰρ ἀναξίως πάσχοντες θρῆνον ἐμποιοῦσιν. αἱ γὰρ ἀξιοπενθεῖς φῆμαι τῶν λαμπρῶν. Μᾶλλον δὲ, ἀντὶ τοῦ μάλιστα. συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ.

Εὐριπίδου Ἱππολύτου Στεφανηφόρου Τέλος.

Euripidis Hyppolyti *Coronati* Finis.

ANNOTATIONES.

V. 1444. Κιχάνει) De hâc voce, quod priorem *aliquandò* productam habeat & mediam *aliquandò* longam, probabimus mox ad *Alceſt.* v. 477. Ἄδμητον ἐν δόμοισιν ἄρα κιχάνω. Item ad *Helen.* v. 603. & *Ion.* v. 701. *Joſua Barnes.*

V. 1451. Τὴν τοξόδαμνον) Vox *Æſchylea*, de quâ *Gerard. Joh. Voſſius* Inſtitut. Poet. l.2. c.14. §. 15. Dicitur παρὰ τὸ τόξοις δαμᾶν.

V. 1457. Κεκαρτέρηται &c.) Vide ſuprà ad v. 73. Καρτέρει autem vox repetitur ex illo, quòd *Theſeus* dixerit, ἀλλὰ καρτέρει in præcedente; reſpondet itaque moribundus Juvenis, *Non jam illi eſſe tempus* τοῦ καρτερεῖν, utpote qui à Vitâ ipsâ jam tum deſtituebatur; nec enim Verbum unquam poſt dixeras. *Idem.*

Ornatiſ-

Ornatiſſimo Viro,

Literarum *Græcarum* & *Latinarum* Fautori

Doctiſſimo,

Bibliothecæ *COTTONIANÆ* Inſtructiſſimæ

Poſſeſſori, Cuſtodi & Patrono,

Ipſi Viventi Bibliothecæ,

ΦΙΛΟΚΑΡΟΛΩ, ΦΙΛΟΜΗΡΩ,

Domino *JOHANNI COTTON*

De *STRATTON Bedford.* Baronetto,

Hanc *ALCESTIDIS* Fabulam

Grati Animi Pignus Sacram Voluit

JOSUA BARNES.

Ὑπόθεσις ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ.

Ἀπόλλων ᾐτήσατο παρὰ τῶν Μοιρῶν, ὅπως Ἄδμητος τελευτᾶν μέλλων, παράσχῃ τινὰ τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ τεθνηξόμενον, ἵνα ἴσον τῷ προτέρῳ χρόνῳ ζήσῃ. καὶ Ἄλκηστις ἡ γυνὴ ἐπέδωκεν ἑαυτὴν, μηδετέρου τῶν γονέων ἐθελήσαντος ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποθανεῖν. μετ' οὐ πολὺ δὲ, τῆς συμφορᾶς ταύτης γενομένης, Ἡρακλῆς παραγενόμενος, καὶ μαθὼν παρά τινος θεράποντος τὰ περὶ τὴν Ἄλκηστιν, ἐπορεύθη ἐπὶ τὸν τάφον, καὶ τὸν Θάνατον ἀποστῆναι ποιήσας, ἐσθῆτι καλύπτει τὴν γυναῖκα. τὸν δὲ Ἄδμητον ἠξίου, λαβόντα τηρεῖν. εἰληφέναι δὲ αὐτὴν πάλης ἆθλον ἔλεγε. μὴ βουλομένου δὲ ἐκείνου, ἀποκαλύψας, ἔδειξεν ἣν ἐπένθει.

Argumentum ALCESTIDIS.

Apollo precibus-obtinuerat à *Parcis*, ut *Admetus* jam moriturus, alium præberet, qui pro ipſo moreretur, ut ipſe iterum viveret tamdiu quàm antea vixiſſet. *Alceſtis* autem conjux ſeipſam dedit illi periculo, neutro parente volente pro filio mori. Non multo poſt quàm hic caſus accidit, *Hercules* interveniens, cùm à famulo quodam didiciſſet ea, quæ acciderant, perrexit ad ſepulchrum, & cogit mortem diſcedere, Veſte autem Mulierem tegit. *Admetum* verò rogat, ut eam ad ſe recipiat & cuſtodiat, [illegible] enim dicebat cepiſſe eam præmium in pugnâ: non volente autem illo, retegens oſtendit ei, quam lugebat.

ἌΛΛΗ.

Ἄλκηστις ἡ Πελίου θυγάτηρ ὑπομείνασα ὑπὲρ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς τελευτῆσαι, Ἡρακλέους ἐπιδημήσαντος ἐν τῇ Θετταλίᾳ διασώζεται, βιασαμένου τοὺς χθονίους θεοὺς, καὶ ἀφελομένου τὴν γυναῖκα. Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Φεραῖς μιᾷ πόλει τῆς Θετταλίας. Ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἔκ τινων πρεσβυτῶν ἐντοπίων, οἳ καὶ παραγίνονται συμπαθήσοντες τῇ Ἀλκήστιδος συμφορᾷ.

ALIUD.

Alceſtis *Peliæ* filia, quæ pro ſuo Viro mori ſuſtinuerat, ab *Hercule*, tum in *Theſſaliâ* peregrè agente, ſalva eripitur; quùm Deos inferos Mulierem remittere vi coegiſſet. Scena Fabulæ eſt in *Pheris*, urbe *Theſſaliæ*. Chorus conſtat ex Senibus indigenis, qui adſunt *Alceſtidis* caſum miſerantes.

Totam hujus Fabulæ Hiſtoriam breviter tractat *Eraſmus* in Adagio, *Admeti* Nænia, dicto. *Buchananus Latino* verſo donavit hanc Fabulam: Extat inter illius Opera. Hiſtoria extat *Euſtath.* fol. 326. lin. 30. Huc refer *Apollodori* Bibl. l. 1. c. 9. §. 15. &c. *Palæphati* περὶ ἀπίστων ἱστοριῶν, ubi in Capite περὶ Ἀλκήστιδος, totius Fabulæ mentem aperit ac valdè probabiliter exponit. *Joſua Barnes.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ ſunt hæ.
ΑΠΟΛΛΩΝ.	APOLLO.
* ΘΑΝΑΤΟΣ.	ORCUS.
ΧΟΡΟΣ, πρεσβυτῶν Φεραίων.	CHORUS Senum Pheræorum.
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.	SEMICHORUS.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ.	ANCILLA ALCESTIDIS.
ΑΛΚΗΣΤΙΣ.	ALCESTIS.
ΘΕΡΑΠΩΝ.	SERVUS.
ΑΔΜΗΤΟΣ.	ADMETUS.
ΕΥΜΗΛΟΣ, Ἀδμήτου παῖς.	EUMELUS, Admeti filius.
ΗΡΑΚΛΗΣ.	HERCULES.
ΦΕΡΗΣ, Ἀδμήτου πατήρ.	PHERES, Admeti Pater.
ΚΩΦΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ.	MUTA PERSONA, Admeti viz. & Alceſtidis filia.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἀπόλλων. — **Prologum autem agit *Apollo*.**

* Θάνατος) In *Aldinâ* Editione, & in illâ, quam ornavit *Gaſpar Stiblinus*, Χάρων hic ponitur contra omne Decorum & Poetæ ipſius Mentem, qui *Apollinem* inducit eum Θάνατον vocantem v. 24. Ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας. Quare autem non *Mors*, ſed *Orcus* à me vertitur, vid. infra Not. ad v. 28.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

APollo *prologum agens Fabulæ occaſionem aperit*, Orcúmque *mortis miniſtrum* Alceſtidis *capiti imminentem exorare fruſtrà conatur.* Chorus *Civium* Pheræenſium, *ſparſo rumore de Periculo Reginæ, Regiis aſtans foribus, anxius eventum expectat: Deſertáque omnia videns variis conjecturis animum exercet. Compatitur demùm* Admeto *& tam bono Principe indignam Fortunam plorat. Ancilla forâs egreſſa, quid rerum intùs gereretur, exponit. Hinc Affectus Auditorum excitantur.* Eumelus *& ejus Pater* Admetus *defunctam* Alceſtin *complorant: Sequitur illius Funeris Curatio & Publica Epicedia.* Chorus *illius Mortem luctu & lamentis proſequitur; laudes interim ejus canens & immortale Nomen precans ob conjugalem Pietatem.*

ΑΠΟΛΛΩΝ, ΘΑΝΑΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

Ἴαμβοι. — *Apollo.*

Ω Δώματ' Ἀδμήτει', ἐν οἷς ἔτλην ἐγὼ
Θῆσσαν τράπεζαν αἰνέσαι, θεός περ ὤν.
Ζεὺς γὰρ κατακτὰς παῖδα τὸν ἐμὸν αἴτιος,
Ἀσκληπιόν, στέρνοισιν ἐμβαλὼν φλόγα·
Οὗ δὴ χολωθεὶς τέκτονας δίου πυρὸς

O Domus Admeti, in quâ ſuſtinui ego
Servilem menſam boni-conſulere, quamvis eſſem deus.
Jupiter enim interfecto filio meo, autor *fuit hujus meæ ſervitutis*,
Æſculapio, pectoribus immiſſo fulmine.
Cujus *rei causâ* ego iratus, fabros dialis ignis, *i.e. fulminis*,

Ὦ δώματ' Ἀδμήτει', ἐν οἷς ἔτλην ἐγὼ θῆσσαν τράπεζαν) θητικὴν δίαιταν. Θῆσσαν τράπεζαν) ἡ διὰ σώματος καὶ δημώδης ἱστορία περὶ τῆς Ἀπόλλωνος θητείας παρ' Ἀδμήτῳ, αὕτη δέ, ᾗ κέχρηται νῦν Εὐριπίδης. οὕτω δέ φησι καὶ Ἡσίοδος, καὶ Ἀσκληπιάδης ἐν τραγῳδουμένοις. Φερεκύδης δὲ οὔ φησι τοὺς Κύκλωπας ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀνῃρῆσθαι, ἀλλὰ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, γράφων οὕτω, παρ' αὐτὸν τὸν Ἄδμητον ἔρχεται Ἀπόλλων θητεύσων ἐνιαυτὸν Διὸς κελεύσαντος, ὅτι κτείνει τοῦ Βρόντεω καὶ Στερόπεω καὶ Ἄργεω παῖδας. κτείνει δὲ αὐτοὺς Ἀπόλλων Διὶ μεμφθείς, ὅτι κτείνει Ζεὺς Ἀσκληπιὸν τὸν παῖδα αὐτοῦ κεραυνῷ ἐν Πυθῶνι. ἀνίστη γὰρ ἰώμενος τοὺς τεθνεῶτας. Ἀναξανδρίδης δὲ ὁ Δελφός φησι, θητεῦσαι αὐτόν, διότι τὸν Πυθῶνα δράκοντα ἀνεῖλεν. Ῥιανὸς δὲ φησίν, ὅτι ἑκὼν ἐδούλευσεν αὐτῷ δι' ἔρωτα τοῦ Ἀδμήτου. καὶ περὶ μὲν τῆς Ἀπόλλωνος ¶ θητείας ταῦτα. Ἀπολλόδωρος δέ φησι, κεραυνωθῆναι τὸν Ἀσκληπιὸν ἐπὶ τῷ τὸν Ἱππόλυτον ἀναστῆσαι. * Ἀμελησαγόρας δέ, ὅτι Γλαῦκον. Πανύασις, ὅτι Τυνδάρεων. οἱ δὲ † Ὀρφικοί, ὅτι Ὑμέναιον. Στησίχορος δὲ ἐπὶ Καπανεῖ καὶ Λυκούργῳ. Φερεκύδης ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοὺς ἐν Δελφοῖς φησὶ θνήσκοντας αὐτὸν ἀναβιῶσαι. Φύλαρχος δὲ διὰ τοὺς Φινείδας, Τελέσαρχος δὲ δι' Ὠρίωνα, Πολύαρχος δὲ ὁ Κυρηναῖος διὰ τὸ τὰς Κρεούσης θυγατέρας αὐτὸν ἰάσασθαι, κεραυνωθῆναι φησίν. Αἰνέσαι) εὐαρεστῆσαι, καταδέξασθαι. 5. Οὗ δὴ χολωθεὶς) ἀνθ' οὗ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Τέκτονας) τὸν Στερόπην τε καὶ Ἄργην, οὓς ὑπηρέτας τῶν Κυκλώπων κλεῖσι.

¶ Præter rationes Fabulæ de *Apollinis* ſervitio à Scholiaſtâ hic datas, ſciendum eſt Doctos & Pios homines, qui ψυχῶν προΰπαρξιν tenent, per *Apollinem* Animam intelligere, quæ *Jove* irato à cœlo ad *Hyperboreos* relegata, hinc in terram, h.e. in Corpus detruſa, *Admeti* greges pavit, *Trojæ* mœnia condidit &c. quæ ſunt opera humana; tandem ad *Hyperboreos* receſſit, hoc eſt ad defunctorum ſpiritus, poſtremò *Jovi* reconciliata in cælos rediit. Vid. *Scholiaſten Apollonii Rhodii* ad Argon. l. 2. v. 677. Ἤλυθ' ἐπ' ἀντιπέραια δήμου Ὑπερβορέων ἀνθρώπων. Et ad l. 4. v. 614. Λητοΐδης ἱερὸν [illegible], Οὐρανὸν αἰγλήεντα λιπὼν ἐκ πατρὸς ἐνιπῆς. Item *Herodot.* in *Melpomene*. Et *Cæl. Rhodig.* l. 16. c. 22. *Joſua Barnes.*

* Ἀμελησαγόρας) olim Ἀμελαγόρας. Vid. *Johan. Meurſii* ad *Antigon. Caryſt.* c. 12. Notas; ubi *Amelesagoram* ab *Antigono* laudatum verum nomen probat. *Joſua Barnes.*

† Ὀρφικοί) Hi Scriptores ita dicti, quòd ſingularem Hiſtoriam *Orphei*, Carmine ſunt perſecuti, ut *Phoronidis*, *Europiæ*, *Titanomachiæ*, *Gigantomachiæ*, *Alcmæonidæ*, *Heracleidæ*, *Theſeidis* & *Danaidis* Authores, Hiſtorias particulares tractaverint *Phoronei*, *Europæ*, *Titanum*, *Gigantum*, *Alcmæonis*, *Herculis*, *Theſei* & *Danai*; Vide in Notis noſtris ad *Medeæ* Argumentum. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 2. Θῆσσαν τράπεζαν) à Θὴς *ſervus*, Θῆσσα *ſerva*, & hoc in loco *Servilis*, unde Θητεύειν *ſervire Mercedis causâ*, infrà v. 6. Ita in *Electrâ* v. 205. Θῆσσαν ἑστίαν dixit, in quem locum vide quæ Not. Hunc locum in Deorum Gentilium dedecus profert *Athenagoras* in Legatione pro *Chriſtianis* ut & verſum octavum & nonum, Ἔνθαδ' ἐγὼ γαῖαν ἤνεσα &c. quem videſis. Idem facit *Clemens Alexandrinus* in Protreptico ad Gentes, ubi in hanc rem hæc ex *Panyaſi* profert, Τλῆ μὲν Δημήτηρ, τλῆ δὲ κλυτὸς Ἀμφιγυήεις· Τλῆ δὲ Ποσειδάων· τλῆ δ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀνδρὶ παρὰ θνητῷ θητευέμεν εἰς ἐνιαυτόν, Τλῆ δὲ καὶ ὀβριμόθυμος Ἄρης ὑπὸ πατρὸς ἀνάγκης. Qui locus ex illo *Homeri* Iliad. ε. v. 385. Τλῆ μὲν Ἄρης &c. *Joſua Barnes.*

Κτείνω Κύκλωπας· καί με θητεύειν πατὴρ
Θνητῷ παρ' ἀνδρὶ τῷδ' ἄποιν' ἠνάγκασεν.
Ἐλθὼν δὲ γαῖαν τήνδ', ἐβουφόρβουν ξένῳ,
Καὶ τόνδ' ἔσωζον οἶκον ἐς τόδ' ἡμέρας.
Ὁσίου γὰρ ἀνδρὸς, ὅσιος ὢν ἐτύγχανον,
Παιδὸς Φέρητος, ὃν θανεῖν ἐρρυσάμην,
Μοίρας δολώσας. ᾔνεσαν δέ μοι θεαὶ,
Ἄδμητον ᾅδην τὸν παραυτίκ' ἐκφυγεῖν,
Ἄλλον διαλλάξαντα τοῖς κάτω νεκρόν.
Πάντας δ' ἐλέγξας καὶ διεξελθὼν φίλους,
Πατέρα, γεραιάν θ', ἥ σφ' ἔτικτε, μητέρα,
Οὐχ εὗρε πλὴν γυναικὸς, ἥτις ἤθελε
Θανεῖν πρὸ κείνου,* μηκέτ' εἰσορᾶν φάος.
Ἣ νῦν κατ' οἴκους ἐν χεροῖν βαστάζεται
Ψυχορραγοῦσα. τῇδε γάρ σφ' ἐν ἡμέρᾳ
Θανεῖν πέπρωται καὶ μεταστῆναι βίου.
Ἐγὼ δὲ,* μὴ μίασμά μ' ἐν δόμοις κίχῃ,
Λείπω μελάθρων τῶνδε φιλτάτην στέγην·
Ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας,
Ἱερῆ θανόντων, ὅς νιν εἰς ᾅδου δόμους
Μέλλει κατάξειν· συμμέτρως δ' ἀφίκετο
Φρουρῶν τόδ' ἦμαρ, ᾧ θανεῖν αὐτὴν χρεών.

Ἀνάπαιστοι.

Θά. Ἆ, ἆ, ἆ, ἆ, ἆ.
Τί σὺ πρὸς μελάθροις;
Τί σὺ τῇδε πολεῖς,
Φοῖβ'; ἀδικεῖς αὖ τιμὰς ἐνέρων
Ἀφοριζόμενος, καὶ καταπαύων.
Οὐκ ἤρκεσέ σοι μόρον Ἀδμήτου
Διακωλῦσαι, μοίρας δολίῳ
Σφήλαντι τέχνῃ; νῦν δ' ἐπὶ τῇδ' αὖ
Χέρα τοξήρη φρουρεῖς ὁπλίσας,
Ἣ τόδ' ὑπέστη, πόσιν ἐκλύσα-
σ' αὐτὴν προθανεῖν, Πελίου παῖς.

Ἴαμβοι.

Απ. Θάρσει· δίκην τε, καὶ λόγους κεδνοὺς ἔχω.
Θά. Τί δῆτα τόξων ἔργον, εἰ δίκην ἔχεις;
Απ. Σύνηθες αἰεὶ ταῦτα βαστάζειν ἐμοί.
Θά. Καὶ τοῖσδέ γ' οἴκοις ἐκδίκως προσωφελεῖν;
Απ. Φίλου γὰρ ἀνδρὸς συμφοραῖς βαρύνομαι.
Θά. Καὶ νοσφιεῖς με τοῦδε δευτέρου νεκροῦ;
Απ. Ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνον πρὸς βίαν σ' ἀφειλόμην.
Θά. Πῶς οὖν ὑπὲρ γῆς ἐστι, κοὐ κάτω χθονός;
Απ. Δάμαρτ' ἀμείψας, ἣν σὺ νῦν ἥκεις μέτα.

* an μηδ' ἔτ', vel μηδ' ἔτ'.

* Vid. [illegible] Hippolyt. v.1437.

Occidi Cyclopas: itaque me ſervire pater
Mortalem apud virum horum pro multâ coegit.
Cùm igitur veniſſem in hanc terram, boves pavi hoſpitis;
Et ſervavi hanc domum uſque in hunc diem.
Pii enim viri pia domus erat,
Admeti filii Pheretiſ, quem liberavi à morte,
Parcis deceptis. Promiſerunt enim mihi deæ,
Admetum præſentem mortem effugiturum eſſe,
Alio cadavere Inferis factâ permutatione dato.
Cùmque omnes exploraret & circumiret amicos,
Patrem, & anum matrem, quæ ipſum peperit,
Neminem tamen invenit præter conjugem, quæ vellet
Mori pro ipſo, & non ampliùs intueri hanc lucem;
Quæ nunc in ædibus manibus geſtatur,
Agens animam: eam enim in hoc die
Fatale eſt mori, & diſcedere ex vitâ.
Ego verò, ne me piaculum in domo deprehendat,
Relinquam ædium hæc chariſſima tecta:
Jam enim hunc Orcum video prope *nos eſſe*,
Sacerdotem mortuorum, qui ipſam *Admeti conjugem* ad Inferos
Eſt deducturus: convenienter autem advenit,
Hunc diem obſervans, quo fatale eſt eam mori.

Orcus.

Ehem, ehem; ah, ha!
Quid tu ad ædes has?
Quid tu verſaris hìc,
Phœbe? rurſus injuſtè facis, inferorum honores
Carpens & minuens, *vel tollens.*
Non ſatis tibi fuit fatum Admeti
Impedire, Parcas doloſâ
Decipienti technâ? nunc verò quid huic iterum
Manum arcu armatam ſervas?
Quæ hoc promiſit, maritum liberatu*r*a
[illegible] ſe pro *eo* morituram, Peliæ filia.

Apollo.

Bono ſis animo, Jus enim & rationes bonas habeo.
Orc. Quid igitur arcu opus eſt, [illegible] jure ag[illegible]?
Ap. Uſitatum eſt mihi ſemper hæc geſtare.
Orc. An ut etiam injuſtè his ædibus opituleris?
Ap. Angor enim calamitatibus amici viri.
Orc. Et defraudabis me etiam hoc altero mortuo?
Ap. At ne illum quidem per vim tibi abſtuli.
Orc. Quom. igit. ſupra terrâ eſt *ac vivit*, non autem ſub terrâ *latet*?
Ap. Quia uxorem permutavit, ad quâ abducendam tu nunc venis.

8. Ἐβουφόρβουν) ἔνεμον, ἀπὸ τοῦ διαφυλάττω ζῶα τοῦ βόσκω.

9. Ἐς τόδ' ἡμέρας) μέχρι τέλους ταύτης τῆς ἡμέρας τοῦ δεῦρο, προσυπακουστέον τὸ λέγεις, ἢ τὸ θῆς.

16. Ἥ σφ' ἔτικτε) μήτηρ Ἀδμήτου ἡ Κλυμένη, ἐγγὺς τοῦ θανάτου οὖσα.

22. Ἐγὼ δὲ μὴ μίασμα) καὶ ἐν Ἱππολύτῳ, ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοὺς ὁρᾶν.

26. Συμμέτρως) συγκαίρως. μετρήσας ταύτην τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ ἐπέπρωτο αὐτὴν ἀποθανεῖν, τουτέστι πρὸς αὐτὸν τὸν ὅρον καὶ τὸ μέτρον ἦλθεν.

28. Ἆ ἆ) ὁ θάνατος ὁρᾷ τὸν Ἀπόλλωνα πρὸ θυρῶν, καὶ δέδοικε, μὴ αὐτὴν ῥύσηται τοῦ θανάτου, ὥσπερ τὸν Ἄδμητον.

32. Ἀφοριζόμενος) ἀποτεμνῶν, ἀφορίζων.

33. Οὐκ ἤρκεσέν σοι) τὰς μοίρας τῇ δολίῳ τέχνῃ ἀπατήσαντα τὸν μόρον Ἀδμήτου κωλῦσαι.

39. Θάρσει. δίκην) εἰ μετὰ τοῦ δικαίου φησὶ φθέγγῃ, τίς ἡ αἰτία τῶν τόξων;

ANNOTATIONES.

V. 8. Ἐλθὼν δὲ γαῖαν τήνδ') Hoc diſtichum profert *Athenagoras* in Legatione pro *Chriſtianis* fol. 22. ut ſuprà notavimus, cum levi aliquâ variatione, ibi enim legitur Ἐλθὼν δ' ἐς αἶαν.

V. 28. Θάνατος) *Latinè* verto *Orcus*, Hoc hujus Perſonæ Nomen *Latinum* appoſui, non modò quòd *Orcus* cùm Maſculini ſit generis, magis cum voce Θάνατος congruat, quàm *Mors*; ſed etiam *Macrobii* Authoritate, qui hanc Perſonam ſub hoc nomine inductam agnoſcit. *In hâc enim (inquit) fabulâ in Scenam Orcus inducitur, gladium geſtans* &c. *Saturnal.* l. 5. c. 19. Vid. de hâc re copiosè differentem *Jacob. Nicolaum Loenſem* in Miſcell. Epiphill. l.3.c.4. & infrà [illegible] v.77. ubi *Virgil.* vocatur *Orcus*. *J. Barnes.*

V. 38. Αὐτὴν) αὐτοῦ mavult *Canterus* & *Joſ. Scaliger*: ſed & αὐτὴν ſtare poteſt.

V. 41. Σύνηθες αἰεὶ ταῦτα βαστάζειν ἐμοί·) Arcus erat *Apollinis* Inſigne, ut Fulmen *Jovis*, Tridens *Neptuni*, Bidens *Plutonis*, Framea *Martis*, Clava *Herculis*, Thyrſus *Bacchi*, Haſta *Minervæ*.

Θα. Καὶ

Θά. Κἀπάξομαί γε νερτέραν ὑπὸ χθόνα.
Απ. Λαβὼν ἴθ'· οὐ γὰρ οἶδ' ἄν, εἰ πείσαιμί σε.
Θά. Κτείνειν, ὃν ἂν χρή· τοῦτο γὰρ τετάγμεθα.
Απ. Οὐκ· ἀλλὰ τοῖς μέλλουσι θάνατον ἐμβαλεῖν.
Θά. Ἔχω λόγον γε, καὶ προθυμίαν σέθεν.
Απ. Ἔστ' οὖν, ὅπως Ἄλκηστις ἐς γῆρας μόλοι;
Θά. Οὐκ ἔστι· τιμαῖς κἀμὲ τέρπεσθαι δόκει.
Απ. Οὔτοι πλέον γ' ἄν, ἢ μίαν ψυχὴν λάβοις.
Θά. Νέων φθινόντων, μεῖζον ἄρνυμαι κλέος.
Απ. Κἂν γραῦς ὄληται, πλουσίως ταφήσεται.
Θά. Πρὸς τῶν ἐχόντων, Φοῖβε, τὸν νόμον τίθης.
Απ. Πῶς εἶπας; ἀλλ' ἦ καὶ σοφὸς λέληθας ὤν;
Θά. Ὠνοῖντ' ἄν, οἷς πάρεστι, γηραιοὺς θανεῖν.
Απ. Οὔκουν δοκεῖ σοι τήνδε μοι δοῦναι χάριν;
Θά. Οὐ δῆτ'· ἐπίστασαι δὲ τοὺς ἐμοὺς τρόπους.
Απ. Ἐχθρούς γε θνητοῖς, καὶ θεοῖς στυγουμένους.
Θά. Οὐκ ἂν δύναιο πάντ' ἔχειν, ἃ μή σε δεῖ.
Απ. Ἦ μὴν σὺ παύσῃ, καίπερ ὠμὸς ὢν ἄγαν,
Τοῖος Φέρητος εἶσι πρὸς δόμους ἀνήρ,
Εὐρυσθέως πέμψαντος ἵππειον μέτα
Ὄχημα, Θρῄκης ἐκ τόπων δυσχειμέρων.
Ὃς δὴ ξενωθεὶς τοῖσδ' ἐν Ἀδμήτου δόμοις,
Βίᾳ γυναῖκα τήνδε σ' ἐξαιρήσεται.
Κοὔθ' ἡ παρ' ἡμῶν σοι γενήσεται χάρις,
Δράσεις θ' ὁμοίως ταῦτ', ἀπεχθήσῃ τ' ἐμοί.
Θά. Πόλλ' ἂν σὺ λέξας, οὐδὲν ἂν πλέον λάβοις.
Ἡ δ' οὖν γυνὴ κάτεισιν εἰς ᾅδου δόμους.
Στείχω δ' ἐπ' αὐτήν, ὡς κατάρξωμαι ξίφει·
Ἱερὸς γὰρ οὗτος τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν,
Ὅτου τόδ' ἔγχος κρατὸς ἁγνίσῃ τρίχα.

Ἀνάπαιστοι.

Ημ. Τί ποθ' ἡσυχία πρόσθε μελάθρων;
Τί σεσίγηται δόμος Ἀδμήτου;
Ημ. Ἀλλ' οὐδὲ φίλων τις πέλας οὐδείς,

Orc. Et quidem abducam ſub terram ad inferos.
Ap. Accipiens *eam* abi: neſcio enim, an tibi perſuadere poſſim.
O. Occidere videlicet illū quē oportet; ad hoc enim inſtructi ſumus.
Ap. Non: ſed cunctantes *ſenes* interficere.
Orc. Habeo rationem, & ſtudium tuum.
Ap. Licétne igitur, ut Alceſtis ad ſenectutem perveniat?
Orc. Non licet; me quoque honore delectari potes.
Ap. Certè non plus unā animā poteris auferre.
Orc. Quum juvenes obeunt, majorem conſequor gloriam.
Ap. Si verò anus moriatur, ſplendidiùs ſepelietur.
Orc. Utilem divitibus, Phœbe, legem ponis.
Ap. Quid dixiſti? an etiam per imprudentiam ſapiens es?
Orc. Redimerent, quibus facultas adeſt, ut ſenes morerentur.
Ap. An non igitur placet tibi dare mihi hoc beneficium?
Orc. Non certè: noſti enim meos mores.
Ap. Infenſos hominibus, & diis inviſos.
Orc. Non poſſes omnia obtinere, quæ non convenit te *habere*.
Ap. Certè tu miteſces, quanquam ſis valde crudelis.
Talis vir ad hanc Pheretis domum venit,
Miſſus *Hercules* ab Euryſtheo equeſtrem ad
Currum *Diomedis abducendum*, Thraciæ ex locis frigidis,
Qui in his Admeti ædibus hoſpitio exceptus,
Per vim tibi hanc mulierem eripiet.
Nec ulla tibi à nobis erit gratia,
Et tamen hæc facies, & mihi eris inviſus.
Orc. Etiamſi tu multa dicas, nihil tamen plus obtinebis.
Hæc enim mulier deſcendet in Plutonis domos.
Accedo autem ad eam, ut gladio ſacra auſpicer:
Iſte enim *eſt* ſacer diis inferis,
Cujus hic gladius luſtrārit capillum capitis.

Chorus.

Quodnam *eſt hoc* ſilentium ante atria?
Cur tacet domus Admeti?
Sem. An nullus amicorum prope eſt,

Κτείνειν ὃν ἂν χρή) εἰς τοῦτο μὲν δεῖν ἡμᾶς τὸ φονεύειν, ὃν ἂν πέπρωται. Οὐκ ἀλλὰ τοῖς μέλλουσι) οὐ τοὺς χρὴ κτείνειν, οὐ πέπρωται, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς ἔλαττον ῥέπειν, καὶ μόνοις γέρουσι θάνατον ἐπάγειν. καὶ ἄλλως. οὐ χρὴ τοῦτό σε θέλω ποιοῦντα, τὸ κτείνειν ὃν ἂν χρή. τοῦτο γὰρ ὁμολογεῖται. ἀλλ' εἰς τὸ τοὺς γεγηρακότας ἀπαίρειν. καὶ ἄλλως. οὐ χρὴ ἐγώ σε λέγω φονεύειν δεινόν, ὅτι πέπρωται, ἀλλὰ τοῖς γεγηρακόσι θάνατον ἐμβαλεῖν. Μέλλουσι θάνατον) τοῖς γεγηρακόσι. τοῦτο γὰρ λέγει μέλλουσι. βραδύνουσι γὰρ ἐν τῷ ζῆν οἱ μέλλοντες, καὶ ἄλλως. Οὐκ ἔστι· τιμαῖς κἀμὲ) ὅταν γὰρ τιμὰς λάβωσιν οἱ νεκροί, ὁ θάνατος ἥδεται. καὶ Ὅμηρος, † Τύμβῳ τε, στήλῃ τε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων. Οὔ τοι πλέον γ' ἂν) ἐὰν τὸ νῦν αὐτὴν λάβοις, ἐὰν τὴν γεγηρακυῖαν, ἕξεις τὸ πλέον ἢ μίαν ψυχὴν λαβεῖν. Νέων φθινόντων) ὁ Θάνατός φησιν ἐπὶ νέων τελευτώντων, καθὸ ἐν τούτοις αὐτοῖς δείκνυται ἰσχὺς καὶ δυνατὸς ἐνδείκνυται, οὐ τῆς φύσεως διὰ γῆρας τούτους καταβαλούσης, ἀλλὰ τοῦ καταπαλαίσαντος τὴν νεότητα. ἢ καθὸ δείκνυται καθαρῶς καὶ ἀδωροδοκήτως ὑπηρετῶν ταῖς μοίραις, ὑπερορῶν δωρεὰς καὶ θυσίας προσφερομένας ὑπ' αὐτῶν. * Μόνος γὰρ θεῶν θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ. ἢ καθὸ μέγας ὁ θρῆνος, καὶ πολλὰ τὰ δάκρυα, καὶ ἀξιοπενθὲς τὸ πάθος, καὶ μέγιστος ὁ χρόνος, μὴ μαλάσσων τὴν συμφοράν. ὁ δὲ Ἀπόλλων, καί τι νοήσας τὸ λεχθέν, ἀναλογίζεται τὸν θάνατον, φάσκων, ὅτι κἂν γραῦς θάνῃ ἡ Ἄλκηστις, ἀξίως ταφήσεται, τὸ μεῖζον γέρας λέγων ἐπὶ πολυτελεῖ ταφῇ, ὅθεν ὁ Θάνατός φησι νόμον σὺ παραβάλλῃ τοῖς πλουσίοις θάπτεσθαι τοὺς ἔχοντας. καὶ τοῦτο νομίζεις γέρας ἐμόν, ἐγὼ δὲ γέρας φημὶ τὸ ἐπὶ νέῳ νεανιεύεσθαι. Κἂν γραῦς ὄληται) ὁ μὲν Ἀπόλλων λέγει ἐπὶ τῆς Ἀλκήστιδος, ὅτι ἐὰν γενομένη γραῦς ἀποθάνῃ, πλουσίως θάπτεται. ὁ δὲ καθόλου ἔλαβε, καὶ φησὶ τὸν νόμον τίθης, ὦ Ἀπόλλων, ὑπὲρ τῶν πλουσίων λέγων. ὠνήσονται γὰρ οἱ πλούσιοι γέροντες εἰς θάνατον, διὸ Ἀπόλλων φησὶν αὐτὸν πανούργως εἰρηκέναι. Τοῖος Φέρητος) τὸ ἑξῆς τοῖος ἀνὴρ τοῦ Εὐρυσθέως μεταπέμψαντος τὸ ὄχημα ἐκ τῶν τόπων τῆς Θρῄκης. Στείχω δ' ἐπ' αὐτὴν) ἵνα ἀπαρχὴν τῶν τριχῶν λάβω, ὡς ἔθος ὄντος τὸν θάνατον τοῦ μέλλοντος ἀποθνήσκειν, τὴν κόμην τέμνειν. Ἱερὸς γὰρ οὗτος) οὗτος γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν ἀνιερωμένος ἐστὶ τοῖς καταχθονίοις δαίμοσιν, οὗ ἂν τὸ ξίφος μου τὴν τρίχα τέμνει. 78. Τί ποθ' ἡσυχία) ἐκ προσώπου Φεραίων ὁ χορός. διαιρεῖται δὲ εἰς δύο ἡμιχόρια.

† Homer. Iliad. π'. v. 457. * Æſchyli verſus, Μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ. Vid. Euſtath. in Homer. fol. 744. lin. 3.

ANNOTATIONES.

V. 56. Φθινόντων) Prior ſyllaba in φθίνω Homero ſemper longa, hic corripitur, ut & infrà v. 201. Sic in τίνω ſæpè obſervavimus, præcipuè ad *Iphigen.* Taur. v. 336. In φθινάς autē corripitur ab omnibus.

V. 57. Κἂν γραῦς ὄληται, πλουσίως ταφήσεται) Quod Majores natu ſplendidiùs ſepelirentur, Vid. *Joh. Kirchmanni* de Funerib. *Roman.* l. 1. c. 4. *Joſua Barnes.*

V. 60. Ὠνοῖντ' ἄν) Vid. *Æmilii Porti* notas ad hunc verſum. Nonnulli legunt, Ὄναιντ' ἄν, *i.e.* Gaudeant & ſuo fato fruantur, quibus datum eſt ſenes mori. Sed Ὠνοῖντο præſtat, ut hactenus omnes libri habent, legere, & hæc lectio *Buchanano* placuit, qui exponit, [*Res ampla quibus eſt, Redimerent Mortis moras.*] *Idem.*

V. 77. Ὅτου τόδ' ἔγχος κρατὸς ἁγνίσῃ τρίχα) Exiſtimabant Antiqui eos, qui Morti eſſent proximi, à *Proſerpinā* primùm tonderi & his quaſi primitiis Orco initiari, nec aliter diem ſuum obire poſſe. Hinc *Virgil.* Æn. l. 4. v. 698. &c.

Nondum illi flavum Proſerpina *vertice crinem*
Abſtulerat, Stygióque caput damnaverat Orco.
Ergo Iris croceis per cœlum roſcida Pennis
Devolat & ſupra caput aſtitit: Hunc ego Diti
Sacrum juſſa fero; teque iſto corpore ſolvo.
Sic ait & dextrā crinem ſecat: Omnis & unà
Dilapſus calor.

Quin *Statius* in *Glauciæ* Epicedio v. 146.

Septima lux: Et jam frigentia lumina torpent;
Jam complexa manu crinem tenet Infera Juno.

Horatius demum *Carm.* l. 1. Od. 28.

Miſta ſenum ac juvenum denſantur Funera: Nullum
Sæva Caput Proſerpina *fugit.*

Vid. *Guliel. Canterum* in Novar. Lection. l. 4. c. 20. Ubi hos omnes locos cum hoc *Euripidis* confert. Item *Macrobii* Saturn. l. 5. c. 19. Et *Adriani Turnebi* Adverſ. l. 19. c. 17. *Joſua Barnes.*

91. Μετακύμιος) ἐνδιαστάς, μετὰ τὸ κῦμα κατέχοντα περιέχων, ἀλλ' εἴθε φησίν, ὦ παιάν, φανείης μεταξὺ τοῦ κύματος τῆς ἄτης ταύτης. καὶ ἄλλως. ὥσπερ λέγομεν μεταίχμιον τὸ μεταξὺ τῆς μάχης διάστημα δύο στρατευμάτων, οὕτω μετακύμιον τὸ μεταξὺ τῶν δύο κυμάτων. Οὔτ' ἂν φθιμένας) ἀλλ' εἰ τὴν φησὶν ἀπέθανε, οὐκ ἂν ἐσιώπων ἐν τοῖς οἴκοις. 94. Οὐ γὰρ δὴ φροῦδος) οὐ γὰρ πρὸς τὸν οἶκον ἔλαθεν ἡμᾶς συγκομισθεῖσα, πόθεν οἶδας, ὅτι οὐκ ἐξεκομίσθη· οὐ γὰρ ἐγὼ αὐχῶ καὶ θαρρῶ. Πῶς ἂν ἔρημον τάφον) οὐκ ἂν φησὶν τὸν τάφον αὐτῆς ὁ Ἄδμητος ἐποίησε καθ' ἡσυχίας, ὥστε μηδένα γνῶναι. καὶ ἄλλως. πῶς ὄχλου χωρὶς τὴν ἐκφορὰν ἐποιήσατο Ἄδμητος, ἀγαθῆς γυναικὸς ἐκφορὰν ποιούμενος.

98. Πυλῶν πάροιθε) ὡς δ' ἐν τοῖς προθύροις ἀνθρώπου τεθνηκότος τὴν τρίχα, ἢ θρὶξ περὶ τῶν θυρῶν οὐκ ἔστι τετμημένη. καὶ ἄλλως. προεξυσμένας τὴν πηγαῖον χέρνιβα, τὴν ὕδατος πηγαίου πεπληρωμένην.

Οὐ δουπεῖ νεολαία γυναικῶν) νέα κυρίως ἡ ὁ ἐκ τῶν νέων ὄχλος. νῦν δὲ τὴν ἀκμάζουσαν, καὶ εὔτονον χεῖρα σημαίνει. λέγει δέ, ὅτι οὔτε κτύπος ἐπὶ χερῶν γυναικῶν. νέων δὲ διὰ τὸ μᾶλλον αὐτῶν ἐξακούεσθαι καὶ ἰσχύειν κτύπον. Διακναιομένων) φθειρομένων χρὴ πενθεῖν. κάκωσις γὰρ ἡ μάχαιρα.

110. Ἀλλ' οὐδὲ ναυκληρίαν) οὐδ' εἰ πλεύσειας, ἔστι τινα μαντείαν οὐδέ ἐστιν, ὅποι τῆς γῆς πέμψας λύσειν παρακαλοῦσιν τῆς δυστήνου Ἀλκήστιδος τὴν ψυχὴν καὶ τῆς δυστήνου τὴν ψυχὴν σῶσαι, καὶ παύσειν τῶν κακῶν. πλεονάζει γὰρ ὁ ἀττικός, καὶ καιρὸν οὐκ ἔχομεν διακονοῦντα τῇ προθυμίᾳ.

	Ὅστις ἂν ἐνέποι, πότερον φθιμένην	Qui dicat utrum mortuam
	Τὴν βασίλειαν χρὴ πενθεῖν, ἢ	Reginam lugere oporteat, an
	Ζῶσ' ἔτι φῶς λεύσσει Πελίου παῖς,	Adhuc vivens lumen *ſolis* videat Peliæ filia
	Ἄλκηστις, ἐμοί, πᾶσί τ' ἀρίστη	Alceſtis: quæ mihi quidem, & omnibus aliis optima
	Δόξασα γυνὴ	Mulier eſt viſa
	Πόσιν εἰς αὑτῆς γεγενῆσθαι;	Erga ſuum maritum fuiſſe?
Ημ.	Κλύει τις ἢ στεναγμὸν ἢ χερῶν κτύπον,	*Sem.* Auditne aliquis vel ejulatum, vel manuum ſtrepitum
	Κατὰ στέγας, ἢ γόον, ὡς πεπραγμένων;	In ædibus, vel luctum, tanquam re confectâ?
Ημ.	Οὐ μὰν οὐδέ τις ἀμφιπόλων	*Sem.* Imò verò ne ullus quidem ſervorum
	Στατίζετ' ἀμφὶ πύλας.	Stat ad portas.
	Εἰ γὰρ μετακύμιος ἄτας,	Utinam verò medius inter fluctus hujus calamitatis,
	Ἰὼ Παιάν, φανείης.	O Pæan, *ô Apollo malorum averruncator*, appareas.
Ημ.	Οὔτ' ἂν φθιμένας γ' ἐσιώπων· οὐ	*Sem.* Non tacerent *ſatis*, ſi eſſet mortua: non
	Γὰρ δὴ φροῦδός γ' ἐξ οἴκων νέκυς.	Enim jam ex ædibus cadaver elatum evanuit.
Ημ.	Πόθεν; οὐκ αὐχῶ· τί σε θαρσύνει;	*Sem.* Unde *hoc conjicis?* non glorior: quid tibi animum addit?
Ημ.	Πῶς ἂν ἔρημον τάφον Ἄδμητος	*Sem.* Quomodo ſolitarias exequias Admetus
	Κεδνῆς ἂν ἔπραξε γυναικός;	Dilectæ conjugis peregiſſet?
Ημ.	Πυλῶν πάροιθεν δ' οὐχ ὁρῶ	*Sem.* Non enim video ante fores
	Πηγαῖον, ὡς νομίζεται,	Fontanam (ut receptum eſt moribus)
	Γε, χέρνιβ' ἐπὶ φθιτῶν πύλαις,	Aquam cadaveri lavando deſtinatam, pro defunctorum foribus,
	Χαίτα τ' οὔ τις ἐπὶ προθύροις τομαῖ-	Comáque nulla [redacted] veſtibulum ſe-
	ος, ἃ δὴ νεκύων πένθει πιτνεῖ.	cta *eſt*, quæ profectò accidunt, *fieriq; ſolent in* luctu mortuorum.
	Οὐ δουπεῖ νεολαία γυναικῶν.	Non lamentatur cœtus juvenilis mulierum.
Ημ.	Καὶ μὴν τόδε δὴ κύριον ἦμαρ,	*Sem.* Atqui hæc eſt rata dies,
	Ὧι χρή σφε μολεῖν κατὰ γαίας.	Quâ fatale erat eam ſub terram ire, *i.e. mori.*
Ημ.	Καὶ τί τόδ' αὐδᾷς;	*Sem.* Quid verò hoc dixiſti?
Ημ.	Ἔθιγες ψυχᾶς, ἔθιγες δὲ φρενῶν.	*Sem.* Attigiſti animum, attigiſti etiam mentem.
Χο.	Χρὴ τῶν ἀγαθῶν διακναιομένων,	*Cho.* Decet, quando boni triſtantur,
	Πενθεῖν, ὅστις χρηστὸς ἀπ' ἀρχῆς νενόμισται.	Lugere, quiſquis bonus exiſtimatur ab initio.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. — ANTISTROPHICA.

Στροφή. — *Strophe.*

1 Ἀλλ' οὐδὲ ναυκληρίαν — 1 Verùm neque claſſem,

2 Ἔσθ' ὅποι τις αἴας — 2 Quocunque terrarum aliquis

3 Στείλας, ἢ Λυκίας, — 3 Mittens, vel in Lyciam,

4 Εἴτ' ἐπὶ τὰς ἀνύδρους — 4 Vel [redacted] ſiccas

5 *Ἀμμωνιάδας ἕδρας, — 5 Hammonis ſedes,

* Vid. *Electr.* v. 734. Ζηνὸς τ' Ἀμμωνίδος ἕδρας.

ANNOTATIONES.

V. 88. Στέγας) Non hic τὸ στέγος, [redacted] τὰς στέγας. Ita infra v. 247. Γέγονε τε καὶ μελάθρων στέγας legitur & τὸ στέγος. Vid. *Herc. Fur.* v. 905.

V. 90. Στατίζω) Verbum rarò quidem occurrens, at genuinum eſt à στατός, quod ab ἵστημι & ab *Heſychio* exponitur στάσιν ἔχω. Vid. *Lexica*.

V. 95. Οὐκ αὐχῶ) Liber *Heinſio-Scaligerianus* legit οὐ καυχῶ ingenioſè quidem, ſi καυχῶ extaret; ſed id mihi non conſtat, & tamen καυχάομαι agnoſco. Αὐχῶ eſt Authenticum. *Joſua Barnes.*

V. 96. Πῶς ἂν) De Duplici ἂν vid. *Hecub.* v. 1200.

V. 99. Πηγαῖον) *Aldina* Editio habet πηγαῖά τε, unde χέρνιβα erit Neutrius generis & pluralis numeri; ſin πηγαῖον erit ſingulare à χέρνιψ, utrumque autem vocabulum apud *Homerum*, & τὰ χέρνιβα & ὁ χέρνιψ. *Scholiaſtes* autem videtur legiſſe Πηγαίας, licet *Atticè* ſtabit πηγαῖον, ut κόσμιος γυνή. De hoc vale autem purificatorio, quod Ἀρδάνιον erat dictum, foribus functorum appenſo, ut & *Crine* de eorundem capite ſecto, vid. *Joh. Kirchmanni* de Funerib. *Roman.* l. 1. c. ultimo. *Joſua Barnes.*

V. 101. Χαίτα δ' οὔτις ἐπὶ προθύροις τομαῖος) De ſectis functorum capillis ante fores appendi ſolitis Vid. in Notis ad v. 99. Et *J. Kirchmann.* de Funerib *Roman.* l. 2. c. 15. *Joſua Barnes.*

V. 112. Λυκίας) Liber *Heinſio-Scaligerianus* legit hic Λιβύας, puto quòd *Ammonis* Oraculum ſit in *Libyâ*; ſed ob hoc ipſum ego retineo Λυκίας, quia diſtinguit hoc in loco ipſe Poeta inter Oracula *Lyciæ* & *Ammonis*. Et de *Ammonio* Oraculo vid. ad *Electr.* v. 734. de Oraculis verò *Lyciæ*, Vid. Interpretes *Virgil.* in locum *Æneid.* l. 4. v. 345.

Sed nunc Italiam magnam Gryneus Apollo;
Italiam Lyciæ *juſſere capeſſere ſortes.*

Item *Statii* Interpretes ad locum *Thebaid.* l. 1.

Phœbe Parens, ſeu te Lyciæ *Pataræa nivoſis*
Exercent Dumeta jugis &c.

Eſt autem *Patara* urbs *Lyciæ*, in quâ *Apollo* ſex Hybernis menſibus Oracula reddebat. Unde iterum *Virgil.* Æn. l. 4. v. 143.

Qualis ubi hybernam Lyciam *Xanthique fluenta*
Deſerit & Delum maternam inviſit Apollo &c.

Ubi notandum, quòd *Diana adulta Dicten in Cretâ, Apollo Lyciam occupavit: Delon, in quâ nati erant, Matri Latonæ conceſſerunt.* Interpretes *Pindari* in Pyth. Hinc *Hom.* Iliad. δ'. v. 101. Εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ. In quem vide Interpretes. Licet *Heraclides Ponticus* περὶ Ὁμήρου ἀλληγοριῶν pauló aliter hoc Epitheton exponat. Vid. etiam *Turnebi* Adverſ. l. 19. c. 29. vid. quæ Nos [redacted] *Rheſ.* v. 233. *Joſua Barnes.*

6 Δυσξένου

Δυστάνου παραλῦσαι
Ψυχάν· μόρος γὰρ ἀπότομος
Πλάθει. θεῶν δ' ἐπ' ἐσχάραις
Οὐκ ἔχω 'πὶ τίνα
Μηλοθύταν πορευθῶ.

'Αντιστροφή.

Μόνος δ' ἂν εἰ φῶς τόδ' ἦν
Ὄμμασιν δεδορκὼς
Φοίβου παῖς, προλιποῦ-
σ' ἦλθεν ἕδρας σκοτίους,
Ἀΐδα τε πύλας·
Δμαθέντας γὰρ ἀνίστη,
Πρὶν αὐτὸν εἷλε διόβολον
Πλῆκτρον πυρὸς κεραυνίου.
Νῦν δὲ τίνα βίου
Ἐλπίδα προσδέχωμαι;

'Ανάπαιστοι.

Πάντα γὰρ ἤδη τετέλεσται βασιλεῦσι,
Πάντων δὲ θεῶν ἐπὶ βωμοῖς
Αἱμόῤῥαντοι θυσίαι πλήρεις·
Οὐδ' ἔστι κακῶν ἄκος οὐδέν.

'Ιαμβοί.

Ἀλλ' ἥδ' ὀπαδῶν ἐκ δόμων τις ἔρχεται
Δακρυῤῥοοῦσα· τίνα τύχην ἀκούσομαι;
“ Πενθεῖν μὲν, εἴ τι δεσπόταισι τυγχάνει,
“ Συγγνωστόν· εἰ δ' ἔτ' ἐστὶν ἔμψυχος γυνὴ,
Εἴτ' οὖν ὄλωλεν, εἰδέναι βουλοίμεθ' ἄν.
Θε. Καὶ ζῶσαν εἰπεῖν καὶ θανοῦσαν ἔστι σοι.
Χο. Καὶ πῶς ἂν αὐτὸς κατθάνοι τε, καὶ βλέποι;
Θε. Ἤδη προνωπής ἐστι, καὶ ψυχοῤῥαγεῖ.
Χο. Ὦ τλῆμον, οἵας οἷος ὢν ἁμαρτάνεις.
Θε. Οὔπω τόδ' οἶδε δεσπότης, πρὶν ἂν πάθῃ.
Χο. Ἐλπὶς μὲν οὐκ ἔτ' ἐστὶ σώζεσθαι βίον;
Θε. Πεπρωμένη γὰρ ἡμέρα βιάζεται.
Χο. Οὐκοῦν ἐπ' αὐτοῖς πράσσεται τὰ πρόσφορα;
Θε. Κόσμος γ' ἕτοιμος, ᾧ σφε συνθάψει πόσις.
Χο. Ἴστω νυν εὐκλεής γε κατθανουμένη,
Γυνή τ' ἀρίστη τῶν ὑφ' ἡλίῳ μακρῷ.
Θε. Πῶς δ' οὐκ ἀρίστη; τίς δ' ἐναντιώσεται;
Τί χρὴ γενέσθαι τὴν ὑπερβεβλημένην
Γυναῖκα; πῶς δ' ἂν μᾶλλον ἐνδείξαιτό τις
Πόσιν προτιμῶσ', ἢ θέλουσ' ὑπερθανεῖν;
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ πᾶσ' ἐπίσταται πόλις·
Ἃ δ' ἐν δόμοις ἔδρασε, θαυμάσῃ κλύων.
Ἐπεὶ γὰρ ᾔσθεθ' ἡμέραν τὴν κυρίαν
Ἥκουσαν, ὕδασι ποταμίοις λευκὸν χρόα
Ἐλούσατ'· ἐκ δ' ἑλοῦσα κεδρίνων δόμων

Hujus miſeræ liberare poſſit
Animam. Fatum enim crudele
Appropinquat. Deorum verò ad aras
Nullum ampliùs habeo
Sacerdotem, ad quem accedam.

Antiſtrophe.

Solus verò ſi in hâc luce eſſet
Oculis videns, *i.e.* vivens,
Phœbi filius *Æſculapius*, relictis,
Rediret *Alceſtis*, tenebricoſis ſedibus,
Et portis Plutonis:
Mortuos enim *Æſculapius* reſuſcitabat;
Priuſquam eum interfecit à Jove vibratum
Telum ignis fulminei.
Nunc verò quam vitæ
Spem arripiam?

Omnia enim quæ tentata ſunt regibus;
Ad omnes enim aras deorum
Cruenta ſacrificia abundant:
Et tamen horum malorum nullum eſt remedium.

Sed ecce quædam famularum ex ædibus egreditur
Lacrymans: quam novam fortunam audiam?
“ Lugere quidem, ſi quid heris accidit,
“ Veniam meretur: utrum autem adhuc ſit viva mulier,
An verò perierit, ſcire vellemus.
An. Et vivam dicere, & mortuam licet tibi.
Cho. Quomodo autem idem poteſt mortuus eſſe, & vivere?
An. Jam morti eſt vicina, & agit animam.
Cho. O miſer, quali qualis exiſtens *uxore* privaris!
An. Nondum hoc ſcit dominus priuſquam acciderit.
Cho. Nulla ſpes igitur ſervandæ vitæ ſupereſt?
An. Fatalis enim dies violentèr accedit.
Cho. Num igitur fiunt convenientia, ut in tali re?
An. Ornatus eſt paratus, quo eam ſepeliet maritus.
Cho. Scito nunc *illa*, quòd glorioſè morietur,
Longè optima mulier omnium, quæ ſub ſole ſunt.
An. Quomodo verò non optima? quis enim contradicet?
Quid convenit aliud facere præſtantiſſimam
Mulierem? quomodo enim magis oſtenderet ulla *conjux alia*
Se magni facere maritum, quàm ſi velit pro *eo* mori?
Et hæc quidem univerſa civitas novit:
At quæ domi egit, miraberis audiens.
Poſtquam enim ſenſit fatalem diem
Adeſſe, fluviali aquâ candidum corpus
Lavit, & accipiens ex cedrinis arcis

Τετέλεσται βασιλεῦσι) ἃ ἔδει ποιεῖν, τετέλεσται Ἀδμήτῳ. τὸ δὲ τὸ εὔξασθαι τὸ θῦσαι τοῖς θεοῖς τὰ πρόσφορα, ἐπὶ τοῖς εἰωθόσι τὰ προσήκοντα ὁ ἀνὴρ ποιεῖ. ἢ ἐπ' αὐτῇ τῇ Ἀλκήστιδι.

Πενθεῖν μὲν) τὸ μὲν γὰρ πενθεῖν, καὶ περὶ τοῦ πάθους συγγνώμης ἄξιον. λυπεῖ γάρ.

Προνωπὴς) προπεπτωκυῖα, προνενευκυῖα εἰς θάνατον.

ANNOTATIONES.

V. 120. Εἰ φῶς) aliàs εἰς φῶς. Vid. *Æmyl. Porti* Not. in locum.
V. 132. Αἱμόῤῥαντοι) Vid. Not. ad *Hippol.* v. 1173.
V. 141. Ἤδη προνωπὴς) Eadem vox paulò poſt ſequitur v. 184. De quâ præter *Schol.* Vid. quæ Nos ad *Androm.* v. 729. *Joſua Barnes.*

V. 158. Ἐλούσατ', ἐκ δ' ἑλοῦσα κεδρίνων δόμων Ἐσθῆτα &c.) De more lavandi Mortuos, & morituros, Vide quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 328. De honorificis autem eorum veſtibus, Vide *Johan. Kirchman.* de Funerib. *Roman.* l. 1. c. 10. *Joſua Barnes.*

Ἐσθῆτα,

Ἐσθῆτα, κόσμον τ᾽, εὐπρεπῶς ἠσκήσατο·
Καὶ στᾶσα πρόσθεν ἑστίας, κατηύξατο,
Δέσποιν᾽, ἐγὼ γὰρ ἔρχομαι κατὰ χθονός,
Πανύστατόν σε προσπίτνουσ᾽ αἰτήσομαι,
Τέκν᾽ ὀρφανεῦσαι τἀμά· καὶ τῷ μὲν, φίλην
Σύζευξον ἄλοχον, τῇ δὲ, γενναῖον πόσιν.
Μηδ᾽ ὥσπερ αὐτῶν ἡ τεκοῦσ᾽ ἀπόλλυται,
Θανεῖν ἀώρους παῖδας, ἀλλ᾽ εὐδαίμονας
Ἐν γῇ πατρῴᾳ τερπνὸν ἐκπλῆσαι βίον.
Πάντας δὲ βωμοὺς, οἳ κατ᾽ Ἀδμήτου δόμους,
Προσῆλθε, κἀξέστεψε, καὶ προσηύξατο,
Πτόρθων ἀποσχίζουσα μυρσίνης φόβην,
Ἄκλαυστος, ἀστένακτος, οὐδὲ τοὐπιὸν
Κακὸν μεθίστη χρωτὸς εὐειδῆ φύσιν.
Κἄπειτα θάλαμον εἰσπεσοῦσα, καὶ λέχος,
Ἐνταῦθα δὴ δάκρυσε, καὶ λέγει τάδε.
Ὦ λέκτρον, ἔνθα παρθένει᾽ ἔλυσ᾽ ἐγὼ
Κορεύματ᾽ ἐκ τοῦδ᾽ ἀνδρὸς, οὗ θνήσκω πέρι,
Χαῖρ᾽· οὐ γὰρ ἐχθαίρω σ᾽. ἀπώλεσας δέ με
Μόνην. προδοῦναι γάρ σ᾽ ὀκνοῦσα, καὶ πόσιν,
Θνήσκω· σὲ δ᾽ ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται,
Σώφρων μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ᾽ ἴσως.
Κυνεῖ δὲ προσπίτνουσα· πᾶν δὲ δέμνιον
Ὀφθαλμοτέγκτῳ δεύεται πλημμυρίδι.
Ἐπεὶ δὲ πολλῶν δακρύων εἶχεν κόρον,
Στείχει προνωπὴς, ἐκπεσοῦσα δεμνίων.
Καὶ πολλὰ θαλάμων ἐξιοῦσ᾽ ἐπεστράφη,
Κἄρριψεν αὑτὴν αὖθις ἐς κοίτην πάλιν.
Παῖδες δὲ πέπλων μητρὸς ἐξηρτημένοι,
Ἔκλαιον· ἡ δὲ λαμβάνουσ᾽ ἐν ἀγκάλαις,
Ἠσπάζετ᾽ ἄλλοτ᾽ ἄλλον, ὡς θανουμένη.
Πάντες δ᾽ ἔκλαιον οἰκέται κατὰ στέγας,
Δέσποιναν οἰκτείροντες. ἡ δὲ δεξιὰν
Προὔτειν᾽ ἑκάστῳ. κοὔτις ἦν οὕτω κακὸς,
Ὃν οὐ προσεῖπε, καὶ προσερρήθη πάλιν.
Τοιαῦτ᾽ ἐν οἴκοις ἐστὶν Ἀδμήτου κακά.
Καὶ κατθανών γ᾽ ἂν ὤλετ᾽· ἐκφυγὼν δ᾽ ἔχει
Τοσοῦτον ἄλγος, οὔ ποτ᾽ ἐκλελήσεται.
Χο. Ἦπου στενάζει τοῖσιν Ἄδμητος κακοῖς,
Ἐσθλῆς γυναικὸς εἰ στερηθῆναί σφε χρή.
Θε. Κλαίει γ᾽ ἄκοιτιν ἐν χεροῖν φίλην ἔχων,
Καὶ μὴ προδοῦναι λίσσεται, τἀμήχανα
Ζητῶν· φθίνει γὰρ, καὶ μαραίνεται νόσῳ.
Παρειμένη δὲ χειρὸς ἄθλιον βάρος,
Ὅμως δὲ, καίπερ σμικρὸν ἐμπνέουσ᾽ ἔτι,
Κλέψαι προσαυγὰς βούλεται τὰς ἡλίου,
Ὡς οὔ ποτ᾽ αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον

Veſtem, & ornamenta, decorè ſe ornavit;
Et ſtans ante aras precabatur:
O domina, ego enī ad inferos eo,
Poſtremum te adorans, petam,
Ut Orphanos meos cures & alteri quidem *illorum*, charam
Jungas conjugem, alteri verò generoſum maritum.
Neque, quemadmodum *ipſorum* parens perit, *ſic etiam* ipſorum
Moriantur immaturâ morte liberi: ſed felices
In ſolo patrio jucundam vitam impleant.
Ad omnes porrò aras, quæ erant in ædibus Admeti,
Acceſſit, illaſque coronavit, & precata eſt,
Avellens à myrti ramis comam, *i.e. frondes myrteas decerpens,*
Sine ejulatu, ſine gemitu: neque venturum
Malum mutabat florentem colorem cutis.
Deinde verò irruens in thalamum, & in lectum,
Ibi tunc lacrymari cœpit, & dixit hæc:
O lecte, in quo virgineam ſolvi ego
Puellæ zonam cum hoc viro, pro quo *jam* morior,
Vale: non enim te odi. Perdidiſti tamen me
Solam. Verita enim te prodere, & maritum,
Morior: alia verò aliqua mulier te poſſidebit,
Non quidem caſtior, ſed fortaſſe felicior.
Oſculabatur autem eum adcubita: totus verò lectus
Ex oculis manante rigabatur proluvie,
Poſtquam autem multarū lacrymarū hab. ſatietatē, *i.e. lac. ſatiat.*
Procedit extra thalamum, deſcendens à lecto:
Et ſæpe egreſſa ex thalamo, eodem *ſæpe* rediit,
Et abjecit ſe in lectum iterum atque iterum.
Liberi verò à matris veſte pendentes
Plorabant: illa verò ſuſcipiens in ulnas,
Salutabat aliis alium, tanquam jam moritura.
Omnes autem famuli in ædibus plorabant,
Dominam miſerantes: illa verò dextram
Porrigebat ſingulis: & nullus erat tam vilis,
Quem non alloqueretur, & compellaretur ab eo viciſſim.
Hæc mala ſunt in ædibus Admeti.
Et mortuus quidem periiſſet; nunc verò cum *mortem* effugerit,
Tamen tantum dolorem habet, cujus nunquam obliviſcetur.
Cho. Certè *vexatus* his malis gemet Admetus,
Siquidem eum oportet privari bonâ conjuge.
An. Jam plorat, in manibus habens charam conjugem,
Et precatur eam, ne ſe deſerat: impoſſibilia
Quærens: conſumitur enim, & contabeſcit morbo.
Jam enim ſolutæ ſunt miſeræ vires manuum:
Tamen, quamvis paululum adhuc ſpirans,
Vult ſuffurari ſplendidum lumen ſolis,
Quod nunquam rurſus, at nunc poſtremum

160. Πρόσθεν ἑστίας) εἰς πρὸς τὴν ἑστίαν λέγουσα αὐτήν. μετέβη δὲ ἐκ τοῦ ἐξηγητικοῦ ἐπὶ τὸ μιμητικόν.

163. Ὀρφανεῦσαι) ὀρφανοτροφῆσαι, ἐπιτροπεῦσαι. καὶ Ὀρφανισταὶ τοὺς ἐπιτρόπους λέγουσι.

Μυρσίνης φόβην) ὅ ἐστι τὰ φύλλα τῆς μυρσίνης.

Παρθένεια) τὰ τῆς παρθενείας κορεῖα. ὅ ἐστιν, ἔνθα κόρη οὖσα ἔλυσα τὴν παρθενίαν. τὸ ἑξῆς, ὦ λέκτρον χαῖρε.

Σώφρων μὲν) ἐμοῦ μὲν οὐ σωφρονεστέρα, εὐτυχὴς δὲ ἴσως.

Πλημμυρίδι) πλήθει δακρύων.

184. Προνωπὴς) ἔξωθεν τοῦ προνωποῦς θαλάμου.

Καὶ κατθανών γ᾽ ἂν) καὶ εἰ μὲν συνέβη αὐτὸν ἀποθανεῖν, μία ἦν λύπη τὸ θανεῖν αὐτόν. νῦν δὲ ἐκφυγὼν τὸν θάνατον, ἀντιλαμβάνεται ἔχει τὰ κακά.

Ἄθλιον βάρος) τὸ βάρος τῆς χειρὸς παραλελυμένον.

ANNOTATIONES.

V. 162. *Πανύστατόν σε προσπίτνουσ᾽*) τὸ σε in προσπίτνουσα brevis eſt, Vid. quæ Nos in *Phœniſſ.* v. 19.

V. 178. Ὀκνοῦσα) prima ſyllaba communis in hoc loco, vid. Not. ad *Phœniſſ.* v. 19.

V. 184. *Προνωπὴς*) Vide ſupra ad v. 141.

V. 201. Φθίνει) Prior ſyllaba Communis. Vid. ſuprà ad v. 56.

V. 204. *Κλέψαι προσαυγὰς*) Annon potiùs Βλέψαι πρὸς αὐγὰς, ita quidem *Æmylius Portus*. Certè προσαυγάζω unico verbo eſt inſolens dictio. *Duportus* βλέψαι legit.

Ἀκτῖνα

Ἀκτῖνα, κύκλον θ' ἡλίου προσόψεται.
Ἀλλ' εἶμι, καὶ σὴν ἀγγελῶ παρουσίαν·
" Οὐ γάρ τι πάντες εὖ φρονοῦσι κοιράνοις,
" Ὥς τ' ἐν κακοῖσιν εὐμενεῖς παρεστάναι.
Σὺ δ' εἶ παλαιὸς δεσπόταις ἐμοῖς φίλος.

Radios, globúmque ſolis ſit viſura.
Sed abibo, & tuam nunciabo præſentiam:
" Non enim omnes famuli bene volunt dominis.
" Ut benevoli accedant in malis.
Tu verò es vetus amicus dominis meis.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ἰὼ Ζεῦ, τίς ἂν πῶς πόρος κακῶν
Γένοιτο, καὶ λύσις τύχας,
Ἃ πάρεστι κοιράνοις;
Ἔξεισί τις· ἢ τέμω τρίχα,
Καὶ μέλανα στολμὸν πέπλων
Ἀμφιβαλώμεθ' ἤδη;
Θε. Δῆλα μὲν φίλοι, δῆλά γ'. ἀλλ' ὅμως
Θεοῖσιν εὐχώμεσθα" θεῶν
" Γὰρ ἁ δύναμις μεγίστη.
Ὦ 'ναξ Παιάν,
Ἔξευρε μηχανάν τιν' Ἀδμήτῳ κακῶν.
Πόριζε δὴ πόριζε.
Καὶ πάρος γὰρ τοῦδ' ἐφεῦρες,
Καὶ νῦν λυτήριος ἐκ θανάτου γενοῦ,
Φόνιόν τ' ἀπόπαυσον Ἅιδαν.
Χο. Παῖ, παῖ. φεῦ, φεῦ. Ἰώ, ἰώ. παῖ Φέρητος,
Οἷ' ἔπραξας δάμαρτος σῆς στερηθείς.
Αἶ, αἶ, ἄξια καὶ σφαγᾶς τάδε,
Καὶ πλεῖον ἢ βρόχῳ δέρην
Οὐρανίῳ πελάσσαι.
Τὰν γὰρ οὐ φίλαν,
Ἀλλὰ φιλτάτην γυναῖκα,
Κατθανοῦσαν ἐν ἤματι τῷδέ γ' ὄψει.
Ἡ δ' ἐκ δόμων δὴ καὶ πόσις προβαίνεται.
Στέναξον, ὦ βόασον, ὦ Φεραία χθὼν,
Τὰν ἀρίσταν γυναῖκα μαραινομέναν
Νόσῳ κατὰ γᾶν, χθόνιον παρ' Ἅιδην.
Οὔποτε φήσω γάμον εὐφραίνειν πλέον, ἢ λυπεῖν,
Τοῖς τε πάροιθεν τεκμαιρόμενος,
Καὶ τάσδε τύχας λεύσσων βασιλέως.
Ὅς ἀρίστης ἀμπλακὼν ἀλόχου
Τῆσδ', ἀβίωτον τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσει.

MONOSTROPHICA.

Ch. O Jupiter! quis tandem exeundi modus ex malis
Erit, & finis fortunæ,
Quæ noſtris adeſt dominis?
Egreditur aliquis: an radā comam?
An atrum cultum veſtium
Induemus jam?
An. Manifeſta quidem, manifeſta certe res eſt, ô amici: ſed tamen
Deos precabimur, " Deorum
" Enim eſt potentia maxima.
O rex Apollo,
Invenias aliquam Admeto malorum vitandorum rationem.
Largire jam, largire eam:
Nam & antè inveniſti opem adverſus mala hujus:
Nunc quoque ſias liberator ex morte,
Mortiferumque profliga Plutonem.
Cho. Fili, fili. heu, heu! Io, io. fili Pheretis,
Quomodo rem geris, quàm affligeris, uxore tuâ privatus.
Heu, heu! digna & hæc ſunt cæde, quâ te cædas,
Et plus eſt, quàm laqueo collum
Sublimi admovere,
Non tantum enim charam,
Sed etiam chariſſimam conjugem
Iſto die mortuam videbis.
Sed hæc ex ædibus jam, & maritus egreditur.
Geme, ô vociferare, ô Pheræa tellus,
Quia optima mulier contabeſcit
Morbo ſub terrâ, infernum apud Plutonem.
" Nunquā affirmabo nuptias plus habere voluptatis, quàm doloris;
Conjecturam faciens & ex iis, quæ antea vidi,
Et hanc regis Admeti fortunam videns:
Qui amiſſa optima conjuge
Hîc, vivet poſthac miſeram vitam.

Οὐ γάρ τι πάντες) πλεῖστοι μὲν γὰρ πάντες ὡς ὑπήκοοι, οὐκ εὐμενεῖς δέ.

Τίς ἂν πόρος) τίς ἂν πόρος τῶν κακῶν ἡμῶν γένοιτο; ἢ πῶς, ἢ ποῦ;

Καὶ πάρος γὰρ) καὶ πρότερον γὰρ τούτου σὺ θανάτου εὗρες μηχανὴν, δι' ἧς τὸν Ἄδμητον ἔσωσας.

Ἄξια καὶ σφαγᾶς τάδε) ἃ πέπονθας, ἄξια καὶ σφαγῆς ἐστι.
Ἢ βρόχῳ δέρην) καὶ μεῖζον τοῦ βρόχῳ ἀποθανεῖν τινά. βρόχῳ δὲ οὐρανίῳ ἀντὶ τοῦ μετεώρῳ.

Ἡ δ' ἐκ δόμων δὴ) ἐκ τοῦ. κατὰ γὰρ ὑπόθεσιν, ὡς ἔσω στρεφομένη δεῖ ταῦτα θεωρεῖσθαι.
Κατὰ γᾶν) πρὸς τὸν καταχθόνιον ᾅδην.
Τοῖς τε πάροιθεν) ἐκ τῶν παλαιῶν τεκμαιρόμενος καὶ τὰ νῦν.

ANNOTATIONES.

V. 228. Ἄξια καὶ σφαγᾶς τάδε, Καὶ πλεῖον, ἢ βρόχῳ δέρην Οὐρανίῳ πελάσσαι) Summam hæc Deſperationem indicant, ad quam redactus jam *Admetus* nil reliquum ſibi habere videtur, quam ut reſtim ſibi emat arboremque ſuſpendio deligat. Vide hunc locum explicantem *Eraſmum* in Adagio, *Suſpendio deligenda Arbor*, Chiliad. I. Cent. 10. Adag. 21. Huic affine & illud, *Mandare laqueum*, Chiliad. ii. Cent. iv. Proverb. 67. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

P*athetica inter* Admetum *&* Alceſtin *morientem extremæ confabulationes: Illius demùm obteſtationes & lacrymæ; fatúmque inſuperabile, quo tamen Mariti ſervandi causâ volens optimo Viro Optima Mulier eripitur.* Chorus *defunctam celebrat.*

ΑΛΚΗΣΤΙΣ, ΑΔΜΗΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΕΥΜΗΛΟΣ,

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α′.

Αλ. 1 Ἅλιε, καὶ φάος ἡμέρας,
2 Οὐράνιαί τε δῖναι
3 Νεφέλας δρομαίαν.
Αδ. 4 Ὁρᾷ σε, κἀμὲ, δύο κακῶς πεπραγότας,
5 Οὐδὲν θεοὺς δράσαντας, ἀνθ᾽ ὅτου θανῇ.

Ἀντιστροφὴ α′.

Αλ. 1 Γαῖά τε, καὶ μελάθρων στέγαι,
2 Νυμφίδιαί τε κοῖται
3 Πατρίας Ἰωλκοῦ.
Αδ. 4 Ἔπαιρε σαυτὴν, ὦ τάλαινα, μὴ προδῷς·
5 Λίσσου δὲ τοὺς κρατοῦντας οἰκτεῖραι θεούς.

Στροφὴ β′.

Αλ. 1 Ὁρῶ δίκωπον, ὁρῶ σκάφος.
2 Νεκύων δὲ πορθμεὺς, ἔχων χέρ᾽ ἐπὶ κοντῷ,
3 Χάρων μ᾽ ἤδη καλεῖ· τί μέλλεις;
4 Ἐπείγου, σὺ κατείργεις, τάδ᾽ ἕτοιμα.
5 Σπερχόμενος ταχύνει.
Αδ. 6 Οἴμοι· πικράν γε τήνδε μοι ναυκληρίαν
7 Ἔλεξας· ὦ δύσδαιμον, οἷα πάσχομεν.

Ἀντιστροφὴ β′.

Αλ. 1 Ἄγει μ᾽, ἄγει μέ τις, οὐχ ὁρᾷς,
2 Νεκύων ἐς αὐλὰν, ὑπ᾽ ὀφρύσι κυαναυ-
3 γέσι βλέπων πτερωτὸς ᾅδας.
4 Τί ῥέξεις; ἄφες. οἵαν ὁδὸν ἁ δει-
5 λαιοτάτα προβαίνω.
Αδ. 6 Οἰκτρὰν φίλοισιν, ἐκ δὲ τῶν, μάλιστ᾽ ἐμοὶ,
7 Καὶ παισὶν, οἷς δὴ πένθος ἐν κοινῷ τόδε.

Ἐπῳδός.

Αλ. Μέθετε, μέθετέ μ᾽ ἤδη.
Κλίνατέ μ᾽· οὐ σθένω
Ποσὶ, πλησίον ᾅδας.
Σκοτία δ᾽ ἐπ᾽ ὄσσοισι νὺξ ἐφέρπει.
Τέκνα, τέκν᾽, οὐκ ἔτι δὴ,
Οὐκ ἔτι δὴ μάτηρ σφῷν ἔστιν,
Χαίροντες, ὦ τέκνα, τόδε φάος ὁρῷτον.
Αδ. Οἴμοι· τόδ᾽ ἔπος λυπρὸν ἀκούω,
Καὶ παντὸς ἐμοὶ θανάτου μεῖζον.
Μὴ πρὸς τῶν θεῶν τλῇς με προδοῦναι,
Ἀλλ᾽ ἀνατόλμα.
Σοῦ γὰρ φθιμένης, οὐκ ἔτ᾽ ἂν εἴην.
Ἐν σοὶ δ᾽ ἐσμὲν καὶ ζῆν, καὶ μή·
Σὴν γὰρ φιλίαν σεβόμεσθα.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

1. *Al.* O Sol & lumen diei,
2 Et cæleſtes turbines
3 Nubium volitantium.
4 *Ad.* Videt te & me ambos calamitoſos,
5 Nihil in deos peccantes, pro quo moriaris.

Antiſtrophe 1.

Al. 1 O terra, & atriorum tecta,
2 Nuptialéſque thalami,
3 Patriæ Iolci.
Ad. 4 Erige te ipſam, ô miſera, ne me prodas:
5 Et precare deos *rerum* dominos, ut tui miſereantur.

Strophe 2.

Al. 1 Video biremem, video ſcapham,
2 Mortuorum autem portitor habens manum ad contum,
3 Charon me jam vocat, quid, inquit, cunctaris?
4 Feſtina, tu remoraris, cætera parata ſunt.
5 *Ità feſtinans Charon me nunc* accelerat.
Ad. Heu mihi, acerbam hanc mihi navigationem
7 Dixiſti: ô miſera, quàm acerbe affligimur.

Antiſtrophe 2.

Al. 1 Abducit me, abducit me quis (non vides?)
2 In aulam mortuorum, ex cæruleis ſuperciliis
3 Torvum tuens alatus Pluto.
4 Quid agis? dimitte: qualem viam ego miſer-
5 rima ingredior.
Ad. 6 Calamitoſam amicis, poſtea verò mihi maximè,
7 Et liberis, quibus hic luctus communis *eſt*.

Epodus.

Al. Dimittite, dimittite me jam.
Inclinate me; non valeo
Pedibus, propè mors *adeſt*.
Tenebricoſa verò nox in oculos ſerpit.
O liberi, liberi, non ampliùs jam,
Non ampliùs jam veſtra mater ſupereſt,
Læti, ô filii, hoc lumen intuemini.
Ad. Heu mihi, audio hunc triſtem ſermonem,
Et qualibet morte mihi majorem, *i.e. graviorem*.
Per deos rogo, ne velis me deſerere,
Sed animum recipe:
Te enim mortuâ ego non ampliùs ero.
Penes enim te eſt, ut vivam, vel non vivam:
Tuam enim amicitiam colimus.

Οὐράνιαί τε) ἀντιστρόφως εἴρηκεν, ἀντὶ τοῦ οὐράνιαί τε νεφέλαι, διὰ δίνης δρομαίας τῆς ἀεικινήτου περιφορᾶς.

Ὁρᾷ σε κἀμὲ) τοῦτο φησὶν ἀποδεικνύων, ὡς τῶν εἰς θεοὺς ἁμαρτανόντων ἐκκοπτομένων.

Ἔχων χεῖρ᾽) εἰκῇ φησὶ δεδόσθαι τὰ περὶ τῆς ἐν τῷ Ἀχέροντι πορθμείας, ὡς μαρτυρεῖ καὶ Δοῦρις ἐν τῷ ις′ τῶν Λακεδαιμονικῶν, ὅτι ἐν Ἰωλκῷ ἐνυμφεύθη. Ἰωλκοῦ γὰρ Πελίας ἐβασίλευσεν.

Χάρων μ᾽ ἤδη καλεῖ) καλεῖ με φησὶν ὁ Χάρων ταῦτα λέγων, τί μέλλεις; ἐπείγου.

Σπερχόμενος) ταῦτα ἐπειγόμενα ἔχων ταχύνει.

Ὦ δύσδαιμον) ἐπειδὴ περὶ Πελίου ὁ λόγος. Δύσδαιμον) ὦ ἀθλία Ἄλκηστι.

Νεκύων εἰς αὐλὰν) πτερωτὸς ᾅδας. Θάνατος αἰφνίδιος, ὠκυδρόμος, περιφερής· εἶχεν γὰρ γυναῖκά με· ὅπου ἄγει βιαίως εἰς αὐλὰν τῶν Νεκρῶν, ἤγουν εἰς Νεκροδοχεῖον.

Οἰκτρὰν φίλοισιν) προβαίνεις εἰς ὁδὸν τοῖς φίλοις οἰκτρὰν. ἐκ δὲ τῶν φίλων ἐμοὶ μάλιστα οἰκτράν. παῖδες Ἀδμήτου Εὔμηλος καὶ Περιμήλη.

Οὐ σθένω ποσὶ) οὐκ ἔτι ἀντέχω. ὁ γὰρ ᾅδης πλησίον, μέθετέ με, ὡς κατεχομένη ὑπὸ τοῦ Χάρωνος λέγει.

Ὁρῷτον) ὁρᾶτε· δυϊκῶς φησὶν χαίροντας ὑμᾶς τόδε φάος ὁρᾶν.

Μὴ πρὸς θεῶν με) μὴ προδῶς με μὴ πρὸς τῶν παίδων, οὓς μέλλεις καταλιπεῖν ὀρφανοὺς, ἐὰν ἀποθάνῃς.

ANNOTATIONES.

V. 243. Ἡμέρας) Quòd aliquando *Dorica* importunè proferantur & viceversâ agnoſco: ſed hîc ἡμέρας placet ob ſonûs dulcedinem & communiter legitur. Vide autem *Æmylium Portum* de hoc loco. Nec is tamen errore caret, qui hanc Dialectorum variationem errorem putat. Vide *Andromach.* v. 270. &c.

V. 271. Οὐκ ἔτι δὴ μάτηρ σφῷν ἔστιν) Εἰμὶ pro Ζάω, *ſum* pro *ſuperſum* aut *vivo*. Vide quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 357. *Joſua Barnes.*

Ἴαμβοι.

Ἴαμβοι.

Αλ. Ἄδμηθ', ὁρᾷς γὰρ τἀμὰ πράγμαθ' ὡς ἔχει,
Λέξαι θέλω σοι, πρὶν θανεῖν, ἃ βούλομαι.
Ἐγώ σε πρεσβεύουσα, κἀντὶ τῆς ἐμῆς
Ψυχῆς καταστήσασα φῶς τόδ' εἰσορᾶν,
Θνήσκω, παρόν μοι μὴ θανεῖν, ὑπὲρ σέθεν,
Ἀλλ' ἄνδρα τε σχεῖν Θεσσαλῶν, ὃν ἤθελον,
Καὶ δῶμα ναίειν ὄλβιον τυραννίδι,
Οὐκ ἠθέλησα ζῆν ἀποσπασθεῖσά σου
Σὺν παισὶν ὀρφανοῖσιν· οὐδ' ἐφεισάμην,
Ἥβης ἔχουσα δῶρ', ἐν οἷς ἐτερπόμην.
Καίτοι σ' ὁ φύσας, χ' ἡ τεκοῦσα προὔδοσαν,
Καλῶς μὲν αὐτοῖς κατθανεῖν ἧκον βίου,
Καλῶς δὲ σῶσαι παῖδα, κεὐκλεῶς θανεῖν.
Μόνος γὰρ αὐτοῖς ἦσθα· κοὔτις ἐλπὶς ἦν,
Σοῦ κατθανόντος, ἄλλα φυτεύσειν τέκνα.
Κἀγώ τ' ἂν ἔζων, καὶ σὺ τὸν λοιπὸν χρόνον,
Κοὐκ ἂν μονωθεὶς σῆς δάμαρτος ἔστενες,
Καὶ παῖδας * ὠρφάνευες· ἀλλὰ ταῦτα μὲν
Θεῶν τις ἐξέπραξεν, ὥσθ' οὕτως ἔχειν.
Εἶεν· σὺ δ' ἡμῖν τήνδ' ἀπομνῆσαι χάριν.
Αἰτήσομαι γάρ σ' ἀξίαν μὲν οὔποτε,
“ Ψυχῆς γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον·
Δίκαια δ', ὡς φήσεις σύ· τούσδε γὰρ φιλεῖς
Οὐχ ἧσσον, ἢ 'γὼ παῖδας, εἴπερ εὖ φρονεῖς.
Τούτους ἀνάσχου δεσπότας ἐμῶν δόμων,
Καὶ μὴ 'πιγήμῃς τοῖσδε μητρυιὰν τέκνοις,
Ἥτις κακίων οὖσ' ἐμοῦ γυνή, φθόνῳ
Τοῖς σοῖσι κἀμοῖς παισὶ χεῖρα προσβαλεῖ.
Μὴ δῆτα δράσῃς ταῦτά γ', αἰτοῦμαί σ' ἐγώ.
“ Ἐχθρὰ γὰρ ἡ 'πιοῦσα μητρυιὰ τέκνοις
“ Τοῖς πρόσθ', ἐχίδνης οὐδὲν ἠπιωτέρα.
Καὶ παῖς μὲν ἄρσην, πατέρ' ἔχει πύργον μέγαν,
Ὃν καὶ προσεῖπε, καὶ προσερρήθη πάλιν.
Σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, πῶς κορευθήσῃ καλῶς;
Ποίας τυχοῦσα συζύγου τῷ σῷ πατρί,
Μή σοί τιν' αἰσχρὰν προσβαλοῦσα κληδόνα,
Ἥβης ἐν ἀκμῇ σοὺς διαφθείρῃ γάμους;
Οὐ γάρ σε μήτηρ οὔτε νυμφεύσει ποτὲ,
Οὔτ' ἐν τόκοισι σοῖσι θαρσυνεῖ, τέκνον,
“ Παροῦσ', ἵν' οὐδὲν μητρὸς εὐμενέστερον.
Δεῖ γὰρ θανεῖν με· καὶ τόδ' οὐκ εἰς αὔριον,

* Vid. infrà v. 535. & suprà v. 163.

Alcestis.

Admete (vides enim quomodo ſe res meæ habent)
Dicere cupio tibi, priuſquam moriar, quæ volo.
Ego te honore afficiens, & pro me à
Vitâ conſtituens te ut lucem hanc aſpicias, *i.e. ut vivas*,
Morior *nunc* pro te: cum liceret mihi non mori,
Sed habere virum Theſſalum, quemcunque vellem,
Et habitare domum beatam regno.
Non volui *tamen* vivere à te avulſa
Cum liberis orbis patre, nec peperci mihi,
Auroræ habens dona, quibus oblectarer.
Atqui pater tuus, & mater *te* prodiderunt,
Cum tamen deceret ipſos honeſtè mori *pro filii* vitâ,
Honeſtè etiam ſervare filium, & glorioſè mori.
Solus enim ipſis eras: nec ulla ſpes erat,
Te mortuo, ipſos genituros aliam ſobolem.
Et ego vixiſſem, & tu reliquum tempus,
Nec tu orbatus tuâ conjuge gemeres,
Neque liberos orbos educares. Verum hæc quidem
Deorum aliquis effecit ut ita ſe haberent.
Sed ſit ita. Tu v. nobis hanc *tanti beneficii* memor redde gratiam.
Nunquam enim à te dignam poſtulabo,
“ (Nam nihil eſt vitâ precioſius.)
Juſtam tamen, ut ipſe dices (hos enim amas
Non minus quàm ego, liberos, ſiquidem ſapis)
Hos patere dominos meæ domûs *eſſe*.
Et non ſuperinducas novercam his liberis;
Quæ cùm me deterior ſit mulier, ex invidiâ
Meis & tuis liberis manus injiciet.
Nè facias igitur hæc, abs te peto.
“ Noverca enim *uxori* ſuccedens, liberis *eſt* inimica
“ Prioribus, nihiloq; mitior quàm vipera.
Et filius quidē maſculus, patrē habet magnum propugnaculum,
Quem jam affatus eſt, & à *quo* compellatus eſt viciſſim.
Tu verò, ô filia mea, quomodo virginitatem-tranſiges honeſtè?
Qualem nacta conjugem tui patris,
Nè tibi aliquam turpem imponens famam,
In ipſo pubertatis flore corrumpat tuas nuptias?
Non enim mater te unquam nuptui dabit,
Nec in partu tuo te confirmabit animum addens, ô filia,
Præſens, ubi nihil *eſt* matre benevolentius.
“ Oportet enim me mori: & hoc non in craſtinum,

Ἄδμηθ' ὁρᾷς) τὸ ἑξῆς, Ἄδμητε, λέξαι σοι θέλω. Ἀντὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς) ἐξόν μοι, σοῦ ἀποθανόντος, ἄνδρα ἔχειν μόνον τῶν Θεσσαλῶν, οὐκ ἠθέλησα. Παρόν μοι) Ἀντὶ τοῦ παρόντος.

291. Καλῶς μὲν) ἧκον, ἢ ἧκον μετοχὴ, καὶ πηθὲν Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἥκοντος, ὃ δεῖ καλῶς αὐτοῖς ἧκον εἰς τὸ ἀποθανεῖν ὑπεργηρακόσι.

Σοῦ κατθανόντος) ἀποθανόντος σου, οὐδὲ φυτεῦσαι ἐδύναντο ἕτερα τέκνα.

Ὠρφάνευες) ἐπετρόπευσας, τὸ κατὰ τὴν ὀρφανίαν τροφῆς μετέδως.

Καὶ παῖς μὲν ἄρσην) καὶ παῖς μὲν ὁ ἄρρην οὐδὲν ἔχω πλέον λέγειν. ἱκανὸς γάρ ἐστι πῶς ἄρσην ἑαυτῷ βοηθεῖν. παρρησίαν γὰρ ἔχει πρὸς τὸν πατέρα, σὺ δὲ θύγατερ, πῶς παρθενεύσῃ ἄρα.

Οὐκ εἰς αὔριον) οὐκ εἰς τὴν αὔριον τῆς μελλούσης τύχης, οὐδὲ εἰς τὴν μετὰ τὴν αὔριον.

ANNOTATIONES.

V. 282. Ἐγώ σε πρεσβεύουσα) Vide *Hippolyt.* v. 5.

V. 294. Φυτεύσειν) τὸ ευ producitur in hoc loco, ſicut ab *Heſiodo* factum *Theog.* v. 986. Αὐτάρ τοι Κεφάλῳ φιτύσατο φαίδιμον υἱόν. Alias ſemper, quod ſcio, corripi ſolet; niſi ubi excipiendum docuimus ad hujus Fabulæ v. 1137. *Joſua Barnes.*

V. 301. Ψυχῆς γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον) Ψυχὴ pro Ζωὴ, *Anima* pro *Vita* hic ponitur. Sic *Homer.* Iliad. ι. v. 323. (ubi vid. *Euſtath.*) ——Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν. Vid. etiam *Sebaſtian. Pfochenii* Diatrib. de Græc. Linguæ N. T. Puritate §. 41. pag. 17. Hic autem locus inſigniter illud *Homericum* vel exprimit, vel imitatur, vel complectitur, *Iliad.* ι. v. 401.

Οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον· οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,
Τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν·
Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς Ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ·
Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες, καὶ ἴφια μῆλα,
Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λεϊστὴ,
Οὔθ' ἑλετὴ, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.

Quis hæc audierit & *Homerum* non deoſculetur.

V. 309. Ἐχθρὰ γὰρ ἡ 'πιοῦσα Μητρυιὰ) De Novercali erga Privignos odio, vide quæ Nos ad *Ion.* v. 1025. & 1329. & *Phrix.* in Fragment. 2 Vol. fol. 503. v. 27. Item ad *Hippolyt.* v. 728. Vide Communes locos in titulo *Noverca.* Hinc de Diebus Triſtibus & Lætis dixit *Heſiod.* Ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ. *J. Barnes.*

Οὐδ' εἰς τρίτην μοι μηνὸς ἔρχεται κακόν,
Ἀλλ' αὐτίκ' ἐν τοῖς οὐκ ἔτ' οὖσι λέξομαι.
Χαίροντες, εὐφραίνοισθε· καὶ σοὶ μὲν, πόσι,
Γυναῖκ' ἀρίστην ἔστι κομπάσαι λαβεῖν·
Ὑμῖν δὲ, παῖδες, μητρὸς ἐκπεφυκέναι.
Χο. Θάρσει· πρὸ τούτου γὰρ λέγειν οὐχ ἅζομαι.
Δράσει τάδ', ἤνπερ μὴ φρενῶν ἁμαρτάνῃ,
Αδ. Ἔσται τάδ', ἔσται, μὴ τρέσῃς· ἐπεί σ' ἐγὼ
Καὶ ζῶσαν εἶχον, καὶ θανοῦσ' ἐμὴ γυνὴ
Μόνη κεκλήσῃ, κοὔτις ἀντὶ σοῦ ποτε
Τόνδ' ἄνδρα νύμφη Θεσσαλὶς προσφθέγξεται.
Οὐκ ἔστιν οὕτως οὔτε πατρὸς εὐγενοῦς,
Οὔτ' εἶδος ἄλλως ἐκπρεπεστάτη γυνή.
Ἅλις δὲ παίδων· τῶνδ' ὄνησιν εὔχομαι
Θεοῖς γενέσθαι· σοῦ γὰρ οὐκ ὠνήμεθα.
Οἴσω δὲ πένθος οὐκ ἐτήσιον τὸ σὸν,
Ἀλλ' ἔστ' ἂν αἰὼν οὑμὸς ἀντέχῃ, γύναι,
Στυγῶν μὲν ἥ μ' ἔτικτεν, ἐχθαίρων δ' ἐμὸν
Πατέρα· λόγῳ γὰρ ἦσαν, οὐκ ἔργῳ φίλοι.
Σὺ δ' ἀντιδοῦσα τῆς ἐμῆς τὰ φίλτατα
Ψυχῆς, ἔσωσας· ἆρά μοι στένειν πάρα,
Τοιᾶσδ' ἁμαρτάνοντι συζύγου σέθεν;
Παύσω δὲ κώμους, συμποτῶν θ' ὁμιλίας,
Στεφάνους τε, μοῦσάν θ', ἣ κατεῖχ' ἐμοὺς δόμους.
Οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν βαρβίτου θίγοιμ' ἔτι,
Οὔτ' ἂν φρέν' ἐξαίροιμι πρὸς Λίβυν λακεῖν
Αὐλόν· σὺ γάρ μου τέρψιν ἐξείλου βίου.
Σοφῇ δὲ χειρὶ τεκτόνων, δέμας τὸ σὸν
Εἰκασθὲν, ἐν λέκτροισιν ἐκταθήσεται,
Ὧι προσπεσοῦμαι, καὶ περιπτύσσων χέρας,
Ὄνομα καλῶν σὸν, τὴν φίλην ἐν ἀγκάλαις
Δόξω γυναῖκα, καίπερ οὐκ ἔχων, ἔχειν.
Ψυχρὰν μὲν, οἶμαι, τέρψιν· ἀλλ' ὅμως βάρος
Ψυχῆς ἀπαντλοίην ἄν· ἐν δ' ὀνείρασι
Φοιτῶσά μ' εὐφραίνοις ἄν. " Ἡδὺ γὰρ φίλον
" Κἂν νυκτὶ λεύσσειν, ὅν τιν' ἂν παρῇ χρόνον.
Εἰ δ' Ὀρφέως μοι γλῶσσα καὶ μέλος παρῆν,
Ὡς τὴν κόρην Δήμητρος, ἢ κείνης πόσιν
Ὕμνοισι κηλήσαντά σ' ἐξ ᾅδου λαβεῖν,

Neque in tertium menſis diem mihi differtur, malum:
Sed ſtatim dicar eſſe inter mortuos.
Valete hilares: & tibi quidem, marite,
Licet gloriari, te habuiſſe optimam conjugem:
Vobis verò, liberi, vos eſſe matre natos optimâ.
Ch. Bono ſis animo; pro hoc enim dicere non vereor:
Faciet hæc, ſi modò de ſano mentis ſtatu non deturbetur.
Ad. Fient hæc, fient, ne metuas: poſtquam *enim* ego te
Viventem habui, & mortua mea conjunx
Sola vocaberis, & nulla pro te
Sponſa Theſſala me compellabit virum ſuum.
Nulla eſt tam nobili patre nata,
Nulla *quamvis* alioqui formâ ſit decentiſſimâ mulier.
Satis enim liberorum *habeo*; horumque fruitionem precor
Deos mihi contingere: te enim non *amplius* fruimur,
Feram autem luctum non tantum hujus anni,
Sed donec vita mea duraverit, ô conjunx,
*Minus certè amans *Matrem*, quæ me peperit, odioq; proſequês meū
Patrem: nomine enim erant amici, non re.
Tu verò dans *ea quæ habuiſti* chariſſima pro mea
Vitâ, ſervâſti *me*: An non igitur mihi gemere adeſt,
Amittenti te talem conjugem?
Omittam verò convivia, & convivarum ſodalicia,
Et coronas & cantilenas, quæ *antea* occupaverunt meam domum:
Non enim unquam amplius attingam barbitum,
Neque animum impellam canere ad Libycam
Tibiam: tu enim eripuiſti mihi *omnem* oblectationem vitæ.
Solerti verò manu artificum corpus tuum
Effictum, in lecto collocabitur:
Apud quod jacebo, idque complectens manibus,
Vocans tuum nomen, charam in ulnis
Videbor habere conjugem, quamvis non habeam.
Frigidam quidem opinor oblectationem, ſed tamen onus
Animæ exhauriam, *ac levabo*: in ſomnis verò
Occurrens oblectabis me. " Gratum enim eſt amicum
" Etiam noctu videre, quocunque venerit tempore.
Si verò mihi Orphei adeſſet lingua, & carmen,
Ut filiam Cereris, aut ejus maritum
Demulcens carmine, ab inferis reducerem *te conjugem*,

Μοιρῶν ἔσται) νεκροῖς. καὶ σοὶ) οὐδὲ μία ἄλλη γυνὴ ἀρείζοι μοι, ὦ πόσι.

Γυναῖκ' ἀρίστην) ἀμὲ δηλονότι ἀρίστην. ὡς εἴ τις λέγει ἀστεῖος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἡ γυνὴ ἀστεία δηλονότι.

Οὐ χάζομαι) οὐκ εὐλαβοῦμαι, καὶ οὐκ ἀπέχομαι. καὶ Ὅμηρος, μὴ δ' ἄζεο θοῦρον Ἄρηα. ὁ δὲ νοῦς, οὕτω θάρσει, ὅτι ποιήσει πάντα ὁ ἀνὴρ καὶ οὐ γαμήσει ἑτέραν. οὐκ εὐλαβοῦμαι γὰρ ἐγγυῆσθαι αὐτόν.

Ἅλις δὲ παίδων) διατί κἀγὼ ὁ ποτὲ παῖδας ἔχων, ἕως τῶν παίδων δεῖ σῴζειν. εἶτα ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς τὸ ἑξῆς. δηλοῖ δὲ, ὅτι οὐ προσδέομαι ἑτέρων παίδων.

Οἴσω δὲ π[illegible]ος) οὐ μέχρις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ πενθήσω σε, ἀλλὰ μέχρι τοῦ αἰῶνός μου.

Στυγῶν μὲν) μισῶν τὴν μητέρα, αἰωνίως καὶ αὐτὴν μισῶν, ὡς τὸ πάθος αἰώνιον ἔχω.

Σὺ δ' ἀντιδοῦσα) δοῦσα δ' ἀντὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τὴν σὴν.

Παύσω δὲ κώμους) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔτι κωμάζω σοι.

345. Οὐ γάρ ποτ' ἂν βαρβίτου) εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ ὁ βάρβιτος, βαρυτέρας ἔχων τὰς χορδάς. καὶ οἷον εἰπεῖν βαρύμιτός τις ἄν.

Οὔτ' ἂν φρέν' ἐξαίροιμι) οὐ πείσω με τὴν ἐμὴν φρένα λακεῖν πρὸς λίβυν αὐλόν. [illegible] γὰρ ἀρχαῖοι πρὸς αὐλὸν ᾖδον.

346. Πρὸς λίβυν λακεῖν) λίβυν τὸν αὐλὸν φησίν· ἐκ γὰρ τῶν ἐν Λιβύῃ λωτίνων λεγομένων καλάμων ὁ αὐλὸς γίνεται. ἢ ὅτι ἐν † Τρίτωνι τῷ ποταμῷ τῆς Λιβύης εὑρέθη.

357. Εἰ δ' Ὀρφέως μοι) εἰ δὲ εἶχον τὸ μέλος τοῦ Ὀρφέως πρὸς τὸ σὲ λαβεῖν κηλήσαντα τὴν κόρην ἢ τὸν Πλούτωνα, καὶ τοῦτο ἂν ἐποίησα. Εἰ δ' Ὀρφέως μοι) Ὀρφέως γυνὴ Εὐρυδίκη, ἧς ἀποθανούσης ὑπὸ ὄφεως πληγείσης, ὁ Ὀρφεὺς κατελθὼν, καὶ τῇ μουσικῇ θέλξας τὸν Πλούτωνα καὶ τὴν κόρην, αὐτὴν ἀνήγαγεν ἐξ ᾅδου.

† Τρίτωνι τῷ ποταμῷ τῆς Λιβύης) De hoc fluvio vide quæ Nos ad Ion. v. 872.

ANNOTATIONES.

V. 326. Θάρσει· πρὸ τούτου γὰρ λέγειν &c.) λέγειν πρὸ τούτου in hoc loco ponitur pro ὑπὲρ τούτου· πρὸ ἀντὶ τοῦ ὑπέρ. Sic *Hom.* Iliad. Θ. v. 57. πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν. quem locum Nos imitati ſumus in *Eſtherâ* noſtrâ c. 9. v. 1514. &c.

Ἤιεσαν γὰρ κρίνοντες ἀθλοφόρον ἄεθλον

Ψυχῶν πρὸ σφετέρων, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.

Πρὸ autem pro ὑπὲρ & alias uſurpat *Euripid.* ut in hac Fab. v. 467 & 648. & 690.

Ibidem. Οὐχ ἅζομαι) Miror neminem hactenus vidiſſe, quòd οὐ χάζομαι perperàm eſſet ſcriptum: Præſertim, cum *Scholiaſtes* ex *Homero* citet ipſum verbum ἅζεσθαι, *Iliad.* ε. v. 830. Μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα. Facillimè autem ex eâdem pronuntiatione hic de diverſis Error ortum habuit: Quare & bifariàm ſcriptum agnoſcere videtur *Scholiaſtes*, dum utrumque exponit, τὸ οὐχ ἅζομαι per οὐκ εὐλαβοῦμαι, & τὸ οὐ χάζομαι per οὐκ ἀπέχομαι. *J. Barnes.*

V. 331. Τόνδ' ἄνδρα) δεικτικῶς ἀντὶ τοῦ ἐμέ. Vid. quæ Nos ad *Electr.* v. 43. *Joſua Barnes.*

V. 338. Minus amans) quare ita reddiderim τὸ στυγῶν &c. Vid. *D. Heinſii* Exer. Sacr. l. 3. c. 13. ad illud εἴ τις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ, *i. e.* & ſecundo loco non habuerit &c. *J. Barnes.*

V. 341. Στένειν πάρα) i. e. τὸ στένειν πάρεστι. Τὸ στένειν verò pro ὁ στόνος.

V. 346. Ἐξάροιμι) aliàs ἐξαίροιμι. *Ibid.* Πρὸς Λίβυν λακεῖν αὐλὸν) Præter *Schol.* vide quæ Nos ad *Troad.* v. 544. Quibus adde, & *Theophraſt.* περὶ φυτῶν l. 4. ἐν Λιβύῃ δὲ ὁ λωτὸς πλεῖστος καὶ κάλλιστος.

V. 357. Εἰ δ' Ὀρφέως &c.) Hanc Fabulam inter alios narrat *Apollodorus* Bibl. l. 1. c. 3. §. 2. Vide quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 1211. & ad hujus Fabulæ v. 968. Item *Schol.* in hunc locum. *J. Barnes.*

Κατὰλ-

Κατῆλθον ἄν· καί μ' οὔθ' ὁ Πλούτωνος κύων,
Οὔθ' οὑπὶ κώπῃ ψυχοπομπὸς ἂν Χάρων
Ἔσχον, πρὶν εἰς φῶς σὸν καταστῆσαι βίον.
Ἀλλ' οὖν ἐκεῖσε προσδόκα μ', ὅταν θάνω,
Καὶ δῶμ' ἑτοίμαζ', ὡς συνοικήσουσά μοι.
Ἐν ταῖσιν αὐταῖς γάρ μ' ἐπισκήψω κέδροις
Σοὶ, τἀμὰ θεῖναι πλευρὰ, συνθεῖναι πέλας
Πλευροῖσι τοῖς σοῖς· μὴ γὰρ οὐδὲ θανών ποτε
Σοῦ χωρὶς εἴην, τῆς μόνης πιστῆς ἐμοί.
Χο. Καὶ μὴν ἐγώ σοι πένθος, ὡς φίλος φίλῳ,
Λυπρὸν συνοίσω τῆσδε· καὶ γὰρ ἀξία.
Αλ. Ὦ παῖδες, αὐτοὶ δὴ τάδ' εἰσηκούσατε
Πατρὸς λέγοντος, μὴ γαμεῖν ἄλλην ποτὲ
Γυναῖκ' ἐφ' ὑμῖν, μηδ' ἀτιμάσειν ἐμέ.
Αδ. Καὶ νῦν γέ φημι, καὶ τελευτήσω τάδε.
Αλ. Ἐπὶ τοῖσδε, παῖδας χειρὸς ἐξ ἐμῆς δέχου.
Αδ. Δέχομαι, φίλον γε δῶρον ἐκ φίλης χερός.
Αλ. Σὺ νῦν γενοῦ τοῖσδ' ἀντ' ἐμοῦ μήτηρ τέκνοις.
Αδ. Πολλή γ' ἀνάγκη σοῦ γ' ἀπεστερημένοις.
Αλ. Ὦ τέκν', ὅτε ζῆν μ' ἐχρῆν, ἀπέρχομαι κάτω.
Αδ. Οἴμοι, τί δράσω δῆτα σοῦ μονούμενος;
Αλ. Χρόνος μαλάξει σ'· οὐδέν ἐσθ' ὁ κατθανών.
Αδ. Ἄγου με σὺν σοὶ πρὸς θεῶν, ἄγου κάτω.
Αλ. Ἀρκοῦμεν ἡμεῖς οἱ προθνήσκοντες σέθεν.
Αδ. Ὦ δαῖμον, οἵας συζύγου μ' ἀποστερεῖς.
Αλ. Καὶ μὴν σκοτεινὸν ὄμμα μου βαρύνεται.
Αδ. Ἀπωλόμην ἄρ', εἴ με δὴ λείψεις, γύναι.
Αλ. Ὡς οὐκ ἔτ' οὖσαν οὐδὲν ἂν λέγοις ἐμέ.
Αδ. Ὄρθου πρόσωπον, μὴ λίπῃς παῖδας σέθεν.
Αλ. Οὐ δῆθ' ἑκοῦσά γ', ἀλλὰ χαιρέτω τέκνα.
Αδ. Βλέψον πρὸς αὐτοὺς, βλέψον. Αλ. οὐδέν εἰμ' ἔτι.
Αδ. Τί δρᾷς; προλείπεις; Α. χαῖρ'. Α. ἀπωλόμην τάλας.
Χο. Βέβηκεν, οὐκ ἔτ' ἔστιν Ἀδμήτου γυνή.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Ευ. 1 Ἰώ μοι τύχας· μαῖα δὴ κάτω
2 Βέβηκεν· οὐκ ἔτ' ἔστιν, ὦ
3 Πάτερ, ὑφ' ἁλίῳ.
4 Προλιποῦσα δ' ἁμὸν βίον,
5 Ὠρφάνισε τλάμων.
6 Ἴδε γὰρ ἴδε βλέφαρον, καὶ

Deſcenderem: nec me Plutonis canis,
Neque deductor animarum Charon *nauta* qui ad remum *ſedet*,
Retinerent, priuſquam te in vitam reducerem.
Verùm illic me expecta, donec moriar,
Præparáque domicilium, ut mecum habitatura.
Mandabo enim ut in iiſdem cedrinis arcis mea
Tecum hæc ponant latera, & ut *ea* componant prope
Latera tua: utinam enim né mortuus quidem unquam
A te ſejunctus ſim, quæ ſola mihi fuiſti fida.
Ch. Et ego ſané hunc luctum, ut amicus cum amico,
Triſtem propter hanc unà tecum feram: ipſa enim *eſt* digna.
Al. O liberi, vos jam audiviſtis hæc
Patrem dicentem, ſe nullam aliam ducturum unquam
Uxorem in veſtrum damnum, neque me neglecturum.
Ad. Et nunc affirmo *eadem*, & faciam hæc.
Al. Hâc conditione accipe liberos ex manibus meis.
Ad. Accipio gratum certè munus ex amicâ manu.
Al. Tu nunc ſis iſtis mater pro me liberis.
Ad. Ingens certè neceſſitas orbatis te *matrem eſſe me coget*.
Al. O liberi cùm vivere me decebat, ad inferos eo, *i. e. morior*.
Ad. Hei mihi, quid igitur faciam te orbatus?
Al. Tempus minuet tibi luctum: mortuus nihil eſt.
Ad. Duc me tecum per deos oro, duc ad inferos.
Al. Satis eſt me mori pro te.
Ad. O fatum, quali conjuge me privas?
Al. Atqui tenebricoſi mei gravantur oculi.
Ad. Perii igitur, ſi me jam reliqueris, mulier.
Al. Ut eam, quæ nihil amplius ſum, nihil me dixeris *eſſe*
Ad. Erige faciem, né relinquas tuos liberos
Al. Non quidem volens *deſero*: ſed valeant liberi
Ad. Intuere eos, intuere. *Al.* nihil amplius ſum.
Al. Quid agis? deſeris *nos*? *Al.* Vale. *Ad.* Perii miſer.
Ch. Exceſſit, non amplius eſt Admeti conjux.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

1 *Eu.* Hei mihi propter calamitatem: mater jam ad inferos
2 Abiit: non ampliùs eſt, ô
3 Pater, ſub ſole:
4 Deſerens autem meam vitam,
5 Fecit me orphanum miſera.
6 Vide enim, vide palpebras, &

Ἐπισκήψω) ἐντελοῦμαι γὰρ, ἐν τοῖς αὐτοῖς σοροῖς σὺν σοὶ ἐμὲ θεῖναι.

Καὶ ἐμὴν ἐγώ σοι) τὸ ταύτης πένθος συνοίσω. ἀξία γὰρ αὐτὴ τοῦ πενθεῖσθαι.

Ἐπὶ τοῖσδε) πρὸς τὸ μὴ εἰσαγαγεῖν ἄλλην τινά.

Ὅτε ζῆν χρῆ) νέα οὖσα ἀπολείπω.

Ὡς οὐκ ἔτ' οὖσαν) οὕτως ἀποθανοῦμαι, ὡς τὸ μηκέτι εἶναι με νόμιζε.
Ἑκοῦσα) οὐχ ἑκοῦσα καταλείπω αὐτούς.
Ἀπωλόμην) ὡς αὐτῆς κατεπειγούσης τὸ ἀπωλόμην.

393. [* Μαῖα) κυρίως ἡ ὀμφαλοτόμος καὶ ἡ παρεστῶσα ταῖς ὠδινούσαις καὶ ἁπλῶς πᾶσα γυνὴ πρεσβυτέρα κατὰ προσφώνησιν. Καταχρηστικῶς δὲ ἡ Μάμμη, καὶ Μήτηρ μάλιστα κατὰ προσφώνησιν ὑπὸ παιδίου, ὡς ἐνταῦθα, κἂν νεωτέρα τις ᾖ.]
* Hæc ex *Euſtathio* addidi.

ANNOTATIONES.

V. 366. Σοὶ, τἀμὰ &c.) Olim legebatur Σοὶ, τούσδε θεῖναι πλευρὰ, ἐκτεῖναι &c. Quòd verò in quarto loco *Spondæus* ſic eſſet, ſequor librum *Heinſio-Scaligerianum*, qui πλευρὰ συνθεῖναι legit. *Joſua Barnes.*

V. 375. Ἐπὶ τοῖσδε) ad verbum *ſuper hâc conditione*. Ἐπὶ τούτοις λάμβανε *hâc Conditione capiso*: *Ariſtoph.* Sed *Thucydides* L. 4. οἱ μὲν σπονδαὶ ἐπὶ τούτοις ἐγένοντο. *Xenoph.* Cyropæd. l. 3. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἔδωκαν καὶ ἔλαβον πίστεις τὰ πιστά. Vide *Heins.* v. 844. *Idem.*

V. 383. Ἀρκοῦμεν ἡμεῖς οἱ προθνήσκοντες σέθεν) Sufficiet hic Verſiculus illos ignorantiæ arguere, qui calamis ſuis Optimum Poetam denigrant, quoties fœminam legunt de ſe loquentem, ac ſi Vir eſſet: Sed hoc in omni linguâ, nedum *Græcâ*, uſitatum, quoties una Perſona de ſe loquens plurali numero utitur; tum enim & genus *Maſculinum* uſurpant. Cujus exempla non pauca apud Poetam noſtrum: *Alceſt.* v. 541. *Admetus* cùm ibi diceret Fœminam apud ſe mortuam, de eâdem ait —Τεθνᾶσιν οἱ θανόντες. Vid. *Hecub.* v. 511. & *Medæ.* v. 853. & 1241. & *Androm.* 361. & *Suppl.* v. 819. τοὺς τεκόντας pro Matribus. Sic *Iphig.* Aul. v. 823. *Clytemneſtra* loquitur —Οὐ θαῦμά σ' ἡμᾶς ἀγνοεῖν, οἷς μὴ πάρος κατεῖδες. & *Troad.* v. 1244. & v. 1245. Quinetiam *Chorus* Mulierum, ob numerum, ſe maſculum vocat non rarò, ut *Androm.* v. 421. *Chorus Phthioticarum* Mulierum ait de ſe, Ὤικτειρ' ἀκούσας, quod & alibi obſervandum aliás. Vid. *Androm.* v. 894. & quæ Nos ibi. Præſertim verò *Iphig.* Taur. v. 470. Ubi στείχοντες pro στείχουσαι. Et v. 726. Ubi μολόντες pro μολοῦσαι. Nec hoc quidem aliis Poetis ignotum; in nobili enim illo *Neophronis* Fragmento apud *Stobæum* Titulo 20. De Irâ p. 107. *Medæa* de ſe loquens ait —μεμάθηκα δ' ἤδη τοιαῦτα γιγνώσκειν ἐπαιτοῦντες κακά. *Joſua Barnes.*

7 Παρατόνους χέρας.
8 Ὑπάκουσον, ἄκουσον ὦ,
9 Μᾶτερ, ἀντιάζω,
10 Ἐγώ σ', ἐγώ, μᾶτερ, νῦν γε καλοῦμαι,
11 Ὁ σὸς ποτὶ σοῖσι προσπίτνων στόμασιν νεοσσός.
Αδ. Τὴν οὐ κλύουσαν, οὐδ' ὁρῶσαν· ὥστ' ἐγὼ,
Καὶ σφὼ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπλήγμεθα.

Ἀντιστροφή.

Ευ. 1 Νέος ἐγὼ, πάτερ, λείπομαι φίλας
2 Μονόστολός τε ματρός· ὦ
3 Σχέτλια δὴ παθὼν
4 Ἐγὼ ἔργα, [μακρὸν φίλης
5 Ματρὸς στερηθείς·]
6 Σύ τ' ἐμοὶ, σύγκασι κόρα,
7 Συνέτλας· ὦ πάτερ,
8 Ἀνόνητ' ἀνόνητ' ἐνύμ-
9 φευσας, οὐδὲ γήρως
10 Ἔβας τέλος σὺν τᾷδ'· ἔφθιτο γὰρ πά-
11 ρος· οἰχομένας δέ σου, μᾶτερ, ὄλωλεν οἶκος.

Ἴαμβοι.

Χο. Ἄδμητ', ἀνάγκη τάσδε συμφορὰς φέρειν.
" Οὐ γάρ τι πρῶτος, οὐδὲ λοίσθιος βροτῶν,
" Γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες· γίγνωσκε δὲ,
" Ὡς πᾶσιν ἡμῖν κατθανεῖν ὀφείλεται.
Αδ. Ἐπίσταμαί γε, κοὐκ ἄφνω κακὸν τόδε
Προσέπτατ'· εἰδὼς δ' αὔτ' ἐτειρόμην πάλαι.
Ἀλλ', ἐκφορὰν γὰρ τοῦδε θήσομαι νεκροῦ,
Πάρεστε· καὶ μένοντες ἀντηχήσατε
Παιᾶνα τῷ κάτωθεν ἀσπόνδῳ θεῷ.
Πᾶσιν δὲ Θεσσαλοῖσιν, ὧν ἐγὼ κρατῶ,
Πένθος γυναικὸς τῆσδε κοινοῦσθαι λέγω,
Κουρᾷ ξυρήκει, καὶ μελαμπέπλῳ στολῇ.
Τέθριππά τε ζεύγνυσθε, καὶ μονάμπυκας
Πώλους σιδήρῳ τέμνετ' αὐχένων φόβην.
Αὐλῶν δὲ μὴ κατ' ἄστυ, μὴ λύρας κτύπος
Ἔστω, σελήνας δώδεκ' ἐκπληρουμένας.
Οὐ γάρ τιν' ἄλλον φίλτερον θάψω νεκρὸν
Τοῦδ', οὐδ' ἀμείνον' εἰς ἔμ'· ἀξία δέ μοι
Τιμῆς, ἐπεὶ τέθνηκεν ἀντ' ἐμοῦ μόνη.

7 Reſolutas manus.
8 Audi, audi, ô
9 Mater, te obſecro:
10 Ego te, ego, ô mater, nunc ſaltem voco,
11 Tuus pullus, *i.e. filius*, ad os tuum cadens.
Ad. Vocas neque audientem, neque videntem: itaque ego,
Et vos gravi calamitate percuſſi ſumus.

Antiſtrophe.

Eu. 1 Ego juuvenis adhuc relinquor à charâ, ô pater,
2 Soluſque matre, ô
3 Triſtia igitur paſſus
4 Ego mala. [longum charâ
5 Matre orbatus:]
6 Tuque mecum ſoror, puella,
7 Eadem ſuſtines. O pater
8 Fruſtrà, fruſtrà, uxorem du-
9 xiſti, neque *ad* ſenectæ
10 Finem perveniſti cum iſtâ; prius enim eſt mortua:
11 Te autem moriente, ô mater, domus periit.

Chorus.

Admete, neceſſe eſt hanc calamitatem ferre.
Tu enim neque primus, neque poſtremus mortalium
" Uxore bonâ privatus es: ſcias autem
" Quòd omnibus nobis mors debetur, *i.e. moriendum eſt.*
Ad. Scio ſanè, nec ſubitò hoc malum
Advolavit: cum verò ſcirem hæc, cruciabar jampridem.
Sed (hoc enim cadaver efferam)
Adeſte, & unâ per vices canite
Lugubre carmen inferorum implacabili Deo, (i.e. *Plutoni.*)
Omnibus verò Theſſalis, quibus ego præſum,
Jubeo communem eſſe luctum hujus mulieris,
Cæſarie raſâ, & nigrâ veſte:
Quadrigaſque jungite & ſingularibus
Equis ferro ſecate cervicis jubam.
Tibiarum verò ne per urbem, neque lyræ ſtrepitus
Sit, duodecim integris menſibus.
Non enim ullum aliud charius cadaver ſepeliam,
Quàm hoc, neque quod ſit plus de me meritum: digna autem
Eſt, quæ honore à me afficiatur, ſiquidē pro me eſt mortua ſola.

404. Τὴν οὐ κλύουσαν) Ταύτην δὴ καλεῖς τὴν οὔτε κλύουσαν, οὔτε ὁρῶσαν. Ἐγὼ καὶ σφὼ) ἐγὼ καὶ ὑμεῖς πρὸς τὸν Εὔμηλον καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ.

406. Νέος ἐγὼ) νέος καὶ ἔρημος λείπομαι φίλης μητρός· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν μονοστολουμένων πλοίων. μονόστολος οὖν ἀντὶ τοῦ ἔρημος.

410. Σύ τ' ἐμοὶ) ὅσοι ἔλεγε συμβαίνει, συναδελφὲ, τοσαῦτα ἔχεις ὅσα ἐγώ.

416. Ἀνάγκη τάσδε) ἀνάγκη γὰρ ἀποθανεῖν ὡς τοῦ Ἀδμήτου ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θρήνου τῶν παίδων συγχυθέντος πρὸς αὐτόν.
Κοὐκ ἄφνω κακὸν τόδε) οὐκ ἐξαίφνης μοι αὕτη ἡ συμφορὰ ἐπῆλθεν, ἀλλὰ προῄδειν.
Ἀλλ' ἐκφορὰν) ποιήσομαι ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ.
Πάρεστε) παραμείνατε, παραμεῖναι ὀφείλετε.
Παιᾶνα) θρῆνον, ἐφ' ᾧ οὐ σπένδουσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς παιᾶσι.
Κουρᾷ ξυρήκει) κελεύει αὐτοὺς μετέχειν τοῦ πάθους τοῦ κείρεσθαι καὶ μελανειμονεῖν.

ANNOTATIONES.

V. 405. Καὶ σφὼ) Quare σφὼ, cum ponatur pro σφῶϊ, non circumflectatur, nec habeat ἰῶτα ſubſcriptum, Vid. *Euſtathium* in *Homer.* fol. 153. lin. 41. uſque ad 154. l. 2.

V. 408. Μακρὸν φίλης Ματρὸς στερηθείς) Hæc verba uncinis incluſa addidi ex meis, ad lacunam implendam, ratione Metri & Totæ ſenſus habitâ. In *Aldinâ* Editione nulla omninò defectûs Nota cernitur: Licet agnoſcendum, ſi recta Carminum ſit diſtributio, nonnihil deſiderari. Quare *Canterus*, qui rationes Verſuum penitiùs introſpexit, licet haud ſemel & ipſe lapſus, notavit mutilationem Quarti hujus *Antiſtrophæ* verſûs, & abſentiam Quinti. Nos Defectum ſupplevimus, non ut fraudi ſim Lectori; ſed ut locum omni dubitatione purgem. Nec mea cum *Euripideis* miſceri cupio, quare & uncinis ſeparata pono; ſed cum Codicibus non liceat, conjecturâ illum volui quoquo modo farcire. *Joſua Barnes.*

V. 410. Σύγκασι κόρα) Quia *Scapula* legit junctim συγκασικόρα ita diſtinguendum moneo; σύγκασις autem à κάσις *frater*, vel *ſoror*, hinc κασίγνητος, κασιγνήτη & κόρα addita *ſororem* deſignat. *Eumelus* autem ſororem ſuam alloquitur *Perimelen*, quæ muta eſt Perſona in hâc Fabulâ. *Joſua Barnes.*

V. 422. Ἀλλ' ἐκφορὰν &c.) De verbo ἐκφορεῖν & de Mortuorum Elatione, Vid. *Joh. Kirchmanni* de Funerib. Roman. l. 2. c. 1. *Joſua Barnes.*

V. 427. Κουρᾷ ξυρήκει &c.) De hoc more, *viz.* ut Lugentes raderentur, Vid. *Johan. Kirchmanni* de *Roman.* Funerib. l. 2. c. 13. & 14. Hinc *Accius* in *Amphitryone* apud *Nonium* —— *ſed quænam hæc eſt Mulier funeſtâ veſte, tonſu lugubri?* Hinc & Proverbium —— Κυρεῖ ἐν χρῷ —— Παροιμία ἐπὶ τῶν εἰς βάθος ἀπολομένων λεγομένη, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπικινδύνων πραγμάτων. Vide plura de his apud eundem Τυμβογραφεῖν l. 2. c. 14. p. 185. De Crinibus autem mortuo oblatis, Vid. eund. l. 2. c. 15. *Joſua Barnes.*

V. 428. Τέθριππά τε ζεύγνυσθε καὶ μονάμπυκας Πώλους σιδήρῳ τέμνετ' αὐχένων φόβην) *Herodotus* l. 9. memorat *Perſas*, auditâ *Maſiſtii* cæde, ſeipſos & *Equos* & jumenta totondiſſe; quod & alias *Mardonium* ipſum in luctu feciſſe memorat idem Author. Quin & *Alexandrum* Magnum Equos ſuos totondiſſe in *Hephæſtionis* funere; & *Thebanos*, mortuo *Pelopidâ*, *Plutarchus* memorat. Vid. *Johan. Kirchmanni* de *Roman.* Funerib. l. 2. c. 14. *J. Barnes.*

V. 430. Σελήνας) *Lunæ*, i.e. menſes. Vid. *Helen.* v. 113.

ΑΝΤΙΣΤΡΟ-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Ὦ Πελίου θύγατερ,
2 Χαίρουσά μοι ἐν ἀΐδα δόμοισι
3 Τὸν ἀνάλιον οἶκον οἰκετεύοις.
4 Ἴστω δ᾽ ἀΐδης ὁ μελαγχαίτας
5 Θεὸς, ὅς τ᾽ ἐπὶ κώπᾳ
6 Πηδαλίῳ τε γέρων
7 Νεκροπομπὸς ἵζει,
8 Πολὺ δὴ πολὺ δὴ γυναῖκ᾽ ἀρίσταν
9 Λίμναν Ἀχεροντίαν πορεύσας
10 Ἐλάτᾳ δικώπῳ.

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Πολλά σε μουσοπόλοι
2 Μέλψουσι, καθ᾽ ἑπτάτονόν τ᾽ ὀρείαν
3 Χέλυν, ἔν τ᾽ ἀλύροις κλέοντες ὕμνοις,
4 Σπάρτᾳ κυκλὰς ἁνίκα Καρνείου
5 Περινίσσεται ὥρα
6 Μηνὸς, ἀειρομένας
7 Παννύχου σελάνας,
8 Λιπαραῖσί τ᾽ ἐν ὀλβίαις Ἀθάναις.
9 Τοίαν ἔλιπες θανοῦσα μολπὰν
10 Μελέων ἀοιδοῖς.

Στροφὴ β΄.

1 Εἴθ᾽ ἐπ᾽ ἐμοὶ μὲν εἴη,
2 Δυναίμαν δέ σε πέμψαι
3 Φάος ἐξ ἀΐδου τεράμνων,
4 Καὶ κωκυτοῖο ῥεέθρων,
5 Ποταμίᾳ νερτέρᾳ τε κώπᾳ.
6 Σὺ γὰρ, ὦ μόνα, ὦ φίλα γυναικῶν,
7 Σὺ γὰρ τὸν σαυτᾶς ἔτλας πόσιν ἀντὶ σᾶς ἀμεῖψαι
8 Ψυχᾶς ἐξ ἅδου· κούφα σοι
9 Χθὼν ἐπάνω πέσοι, γύναι.
10 Εἰ δέ τι καινὸν ἕλοιτο πόσις λέχος,
11 Ἦ μάλ᾽ ἔμοιγ᾽ ἂν εἴη στυγηθεὶς, τέκνοις τε τοῖς (σοῖς.

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Ματέρος οὐ θελούσας
2 Πρὸ παιδὸς χθονὶ κρύψαι
3 Δέμας, οὐδὲ πατρὸς γεραιοῦ,

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 O Peliæ filia,
2 Læta mihi in Plutonis ædibus
3 Tenebricoſam domum colas.
4 Sciat autem Pluto nigricomus
5 Deus, & qui ad remum,
6 Et ad gubernaculum ſenex
7 Mortuorum deductor ſedet,
8 Se jam longe optimam mulierem, longe optimam, inquam,
9 Tranſvexiſſe trans paludem Acherontiam
10 Cymbâ biremi.

Antiſtrophe 1.

1 Multum te Poetæ
2 Canent, & in montanâ habente ſeptem fides
3 Lyra, & in hymnis ſine lyrâ cantatis celebrantes,
4 Spartæ quando circulare, *i. e.* annuum Carnei
5 Redit, tempus vernum
6 Menſis, exoriente
7 Per totam noctem *plenâ* lunâ
8 Et in divitibus & beatis Athenis.
9 Talem reliquiſti moriens cantilenam
10 Carminum cantoribus, *i.e. poetis*.

Strophe 2.

1 Utinam penes me eſſet,
2 Poſſemque te emittere
3 In lucem ex Plutonis domo,
4 Et ex Cocyti fluentis,
5 Fluviatili, & infernali remo.
6 Tu enim, ô unica, & chara mulier,
7 Tu tuum ſuſtinuiſti maritû pro tuâ permutare, atq; *tuâ redim*.
8 Vitâ ex inferis: levis
9 Terra cadat ſuper te, mulier.
10 Si quê v. novû elegerit maritus, lectû *i.e. ſi novâ uxorê duxerit*,
11 Profectò valde mihi erit odioſus, liberiſque tuis.

Antiſtrophe 2.

1 Cùm *ejus* mater non voluerit
2 Pro filio terrâ tegere
3 Corpus *ſuum*, *i.e. mori*, neq; pater ſenex *voluerit*

Ἴστω δ᾽ ἀΐδας) γινωσκέτω δ᾽ ὁ Ἀΐδης καὶ ὁ Χάρων, ὃς ἐπὶ τῷ πηδαλίῳ καὶ τῇ κώπῃ ἵζει ἀρίστην γυναῖκα πορθμεύσας εἰς τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην.

Οὐρείαν χέλυν) τὴν λύραν. ἀπὸ γὰρ χελώνης ὀρεινῆς ἡ λύρα ἐστίν. εἰσὶ δὲ καὶ ἐνύδροι. διὸ ὀρείαν εἶπεν, τουτέστι λύραν. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Αἴαντι Λοκρῷ, καὶ πεζαὶ καὶ θερμικταί. καὶ πεζαὶ δέ τινες ἕτεραι λέγονται, αἳ χορεῖς ὀρχοῦνται εἰς τὰ συμπόσια φοιτῶσι.

Ἑπτάτονος χέλυς) ἀντὶ τοῦ ἡ ἑπτάχορδος.

Περινίσσεται) περικυκλοῦται, κυκλοειδὴς γὰρ ὁ χρόνος. καὶ Ὅμηρος, περιτελλομένου ἐνιαυτοῦ.

Ἀειρομένας) μετεωριζομένης, πλησιφαοῦς τῆς σελήνης ἐν πανσελήνῳ τῆς ἑορτῆς. αἰρομένης. ἄλλως, εὐφυῶς τὴν πανσέληνον διὰ τῆς ἀειρομένας παννύχου ἐδήλωσεν. ὅτε γὰρ πανσέληνός ἐστι, δι᾽ ὅλης τῆς νυκτὸς φέγγει.

Κούφα σοι χθὼν) εἴη σοι ἡ ἐπικειμένη κόνις ἐλαφρά.

ANNOTATIONES.

V. 437. Οἰκετεύοις) Ità optimè legit Cl. Vir *Jacobus Duportus*, *Græcæ* olim Linguæ in Academiâ noſtrâ *Cantabrig.* Profeſſor Nobilis: Hunc autem illi meritò honorem exhibemus; quòd ſolus inter tot Doctiſſimos homines hoc vidiſſe viſus eſt, Οἰκετεύειν autem & οἰκετεύομαι ab οἰκέτης ὁ & οἰκετεύω), ſynonymà *Heſych.* & *Phavorin.* Certè ἱκετεύοις, quod prius obtinebat, nullum hic locum habere poteſt, ut facili deflexione potuit ab οἰκετεύοις corrumpi. *Joſua Barnes.*

V. 442. Ἀχεροντίαν) Aliàs Ἀχερουσίαν ut *Schol.* eòdem recidit.

V. 448. Κυκλὰς) Ità cum *Joſ. Scaligero* & *Heinſio* lego, ut cum ὥρα concordet. Nomen ſæpè κυκλὰς ὥρα & κυκλάδες [illegible] *Iſocr. Plutar.* &c. Καρνείου μηνὸς) i. e. Menſis, quo Carnea celebrabantur *Carneia* autem erant *Feſta Apollinis* apud *Spartanos*, in quibus *Terpander Lesbius* primum vicit. Unde *Callimach.* in Hymno ad *Apollinem* v. 72

Σπάρτη τοι, Καρνεῖε, τόδε πρώτιστον ἔδεθλον,
Δεύτερον αὖ Θήρη, τρίτατόν γε μὲν ἄστυ Κυρήνης.

Vid. *Meurſium* de Feriis *Græciæ* l. 4. *Euſtath.* ad *Hom. Il.* δ in ipſo fine. fol. 1376. lin. 45. Et *Athenæi* Deipnoſ. l. 4. c. 9. & l. 14. c. 9. Tempus autem Vernum, quo hæc Feſta celebrata erant, ut hic Καρνείου μηνὸς ὥρα vocatur, ita *Callimacho* Καρνειάδες ὧραι ejuſdem hymni ibid. v. 87. Τίθεμαι ἐστὶ ἔαρ Καρνειάδες ἤλυθον ὧραι. Erat autem is Menſis Μεταγειτνιὼν dictus *Athenis*, Καρνεῖος verò *Cyrenæis*, idem cum *Romanorum Aprili*: Cujus ſeptimo die hoc Feſtum incepit & per novem continuos dies celebrabatur exiſtente Plenilunio: Vide *Hoſpinianum* de Origine Feſtorum l. 2. c. 13. Titulo Καρνεῖα ἱερά. Alius autem reſpondet hic Menſis Μεταγειτνιὼν *Athenienſium*, vel *Junio*, uti *Plutarchus* in *Niciâ* Vid. *Joh. Meurſii* Miſcell. Lacon. l. 3. c. 8. *Apollo* autem Καρνεῖος cognominabatur a *Carno* nobili Vate, *Jovis* & *Europæ* filio. Id. *Lacon.* l. 4. c. 15. Vide plura de hac re *Cæl. Rhodig.* Antiqu Lect. l. 9. c. 8. Muſica autem certamina *Lacedæmone* agi ſolita, & *Athenis* notius eſt, quam ut hic probemus. De *Deliacis* Choris, & hujuſmodi Certaminibus vid. *Thucydiden* l. 3. fol. 117. Notandum autem, pium Poetam non hic minus æquum hoſtibus *Spartanis* eſſe, quam *Athenienſibus* ſuis; utroſque enim ob Poeticæ & Muſicæ ſtudium pariter laudat. *Joſua Barnes.*

V. 467. Πρὸ παιδὸς) Vid. ſupra v. 326.

Τοῦτο γὰρ ἐν βιότῳ σπάνιον) τοιαύτης δηλονότι τυχεῖν γυναικὸς συμβίου, ὅτι ἀεὶ σὺν ἐμοὶ οἰκήσαι αὕτη ἐμὲ φιλοῦσα, καὶ ὑπ' ἐμοῦ φιλουμένη. Ἄλλως, τοῦτο, τοιαύτη γαμετή.

4 [Θάνατον σφοῦ παιδὸς ἀπείργειν]
5 Ὃν ἔτικτον, οὐκ ἔτλαν ῥύσασθαι
6 Σχετλίω πολιὰν ἔχοντε χαίταν.
7 Σὺ δ' ἐν ἥβᾳ νέᾳ νέου προθανοῦσα φωτὸς οἴχῃ.
8 Τοιαύτας εἴη με κῦρσαι
9 Συνδυάδος φίλας ἀλόχου.
" 10 Τοῦτο γὰρ ἐν γε βίῳ σπάνιον μέρος.
11 Ἦ γὰρ ἐμοί γ' ἄλυπος δι' αἰῶνος ἂν ξυνείη.

[4 Mortem à ſuo filio depellere.]
5 Quem genuerunt, nec eum voluerint liberare, profectò ſunt
6 Deteſtandi, habentes canam comam.
7 Tu verò in pubertate juvenili pro viro juvene moriens abis.
8 Tali contingat mihi potiri
9 Conjuge charâ lecti ſociâ.
" 10 Hæc enim *felicitatis* pars in *hâc* vitâ *eſt* rara.
11 Certè viveret mecum per omnem vitam ſine moleſtiâ.

ANNOTATIONES.

V. 469. *Θάνατον σφοῦ παιδὸς ἀπείργειν*) Hunc Verſum, nè amplius lacunoſus eſſet *Euripides*, cùm per Codices non liceret, ex rationabili conjecturâ ſupplere conati ſumus. Ut ſuprà fecimus ad v. 408. & 409. & infra plus ſemel facturi ſumus. *Ionicus* autem *ἀπ' ἐλάσσονος* eſt pes æqualis *Moloſſo*; quare & hic Verſus ſuo in *Strophâ* pari reſpondet. Dictio autem *σφοῦ* pro *σφετέρου*, ſive *ſuo*, ſi non *Euripidæa* ſit, eſt certè *Homerica*, Iliad. *ά*. v. 534. Ἐξ ἑδέων σφοῦ πατρὸς ἐναντίον &c. ut & *ἀπείργειν*, *Iliad. ώ*. v. 238. Αἴθουσα ἀπείργειν &c. Hæc ſanè Lacuna, aliis modis ſuppleri poteſt, ut Ἥδη vel καίτοι, τύμβου μετιχεῖν, vel Ἀντιμολεῖν θανάτου. Sed prior conjectura mihi magis arridet, ſi modo ſubaudias θελήσαντος vel γεραοῦ, quod facile fieri poteſt, cùm ſupra vel ματέρος exprimatur θελήσαντος. Cancellis autem, more noſtro, ſeponendum hunc locum curavimus. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

Hercules Euryſthei *juſſu miſſus contrà* Diomedem Thraciæ *Tyrannum, ut illius Equos Viriuoros abduceret, apud* Admetum *Hoſpitem ſuum veterem divertit. Cæterùm cùm Domum ipſius funeratam eſſe videret, aliò divertere parabat.* Admetus *autem nè* Herculis *hoſpitio fraudaretur, de Uxoris illum deceſſu celat, & quamvis aliam haud ſibi vel magnoperè charam vel propinquam mortuam refert: Famuliſque ut hilaritèr ac lautè tractetur, imperat.* Chorus Admeti *Hoſpitalitatem, Pietatem & Fortunam laudat, Regniq́ue illius florentiſſimum ſtatum commendat.* Admetus *ad Funus efferendum cum ſuis pergit; ad quòd honorandum cùm* Pheres *illius Pater (qui tamen pro filio mori recuſâſſet) prodire vellet cum aulæis, ſplendidòque ornatu funebri; amarâ expoſtulatione à Filio excipitur, idque præter ſpem & opinionem: Quare irritatus ſenex in filium linguam ſtringit. Poſtremò Jurgiis ſit finis.*

ΗΡΑΚΛΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΔΜΗΤΟΣ, ΦΕΡΗΣ.

Ἴαμβοι.

Κωμῆται) ἐπεὶ εἰς κώμας ἦσαν διῃρημένοι, τουτέστιν εἰς φυλάς. Χρεία τίς σε.) εἰπέ, τίς σε χρεία πέμπει προσβῆναι Φεραῖον ἄστυ, πόλιν Θεσσαλῶν. Πράσσω) ὑπηρετῶ. Τέτραορον) ἀντὶ τοῦ τετράορον, ὅπου ὦσι τέσσαρες ἵπποι ἐζευγμένοι. καὶ συνωρὶς δὲ ὅταν ἕτερος ἑτέρῳ συνεζευγμένος. ἢ ἀπὸ τούτου, καὶ σύνευνος ἡ γυνὴ λέγεται, ἡ συμπεπηγμένη, καὶ συνεζευγμένη. Κτανὼν ἄρ' ἥξεις) ἢ κρατήσεις, ἢ οὐ κρατήσεις. οὐ γὰρ χωρὶς αἵματος προβήσεται ὁ ἀγών. τί δ' ἂν κρατήσαις, εἰ συμβῇ σοι κρατῆσαι τοῦ δεσπότου τῶν ἵππων, τί πλέον πράξεις, καὶ ὠφελήσεις, ὅτι γε οἱ ἵπποι ἀδάμαστοι εἰσι;

Ηρ. Ξένοι, Φεραίας τῆσδε κωμῆται χθονὸς,
Ἄδμητον ἐν δόμοισιν ἆρα κιχάνω;
Χο. Ἔστ' ἐν δόμοισι παῖς Φέρητος, Ἡράκλεις.
Ἀλλ' εἰπὲ, χρεία τίς σε Θεσσαλῶν πόλιν
Πέμπει, Φεραῖον ἄστυ προσβῆναι τόδε;
Ηρ. Τιρυνθίῳ πράσσω τιν' Εὐρυσθεῖ πόνον.
Χο. Καὶ ποῖ πορεύῃ; τῷ συνέζευξαι πλάνῳ;
Ηρ. Θρῃκὸς τέτρωρον ἅρμα Διομήδους μέτα.
Χο. Πῶς οὖν δυνήσῃ; μῶν ἄπειρος εἶ ξένου;
Ηρ. Ἄπειρος· οὔπω Βιστόνων ἦλθον χθόνα.
Χο. Οὐκ ἔστιν ἵππων δεσπόσαι σ' ἄνευ μάχης.
Ηρ. Ἀλλ' οὐδ' ἀπειπεῖν μ' ἦν πόνους οἷόν τέ μοι.
Χο. Κτανὼν ἄρ' ἥξεις, ἢ θανὼν αὐτοῦ μενεῖς.
Ηρ. Οὐ τόνδ' ἀγῶνα πρῶτον ἂν δράμοιμ' ἐγώ.
Χο. Τί δ' ἂν κρατήσας δεσπότην, πλέον λάβοις;
Ηρ. Πώλους ἀπάξω κοιράνῳ Τιρυνθίῳ.

Her. O Hoſpites, hujus Pheræa terræ incolæ, Admetum in ædibus an inveniam?
Ch. Eſt domi filius Pheretis, ô Hercules.
Verum dicito, quæ cauſa te *in hanc* Theſſalorum urbem
Mittit, ut *ad* hanc Pheræorum civitatem accedas?
Her. Tirynthio Euryſtheo quendam conficio laborem.
Ch. Et quo vadis? cui aſtrictus es errationi?
Her. Vado ad quadrijugum currum Diomedis Thracis.
Ch. Quomodo igitur *hoc* poteris? an es imperitus hoſpitis?
Her. *Sum* imperitus; nondum *enim* veni *in* Biſtonum agrum.
Ch. Non poteris fieri dominus equorum ſine pugnâ.
Her. Sed non erat mihi poſſibile labores *iſtos* deprecari.
Ch. Interfecto ig. eo redibis, aut *ab eo interfectus* ibi manebis.
Her. Non hoc certamen primum curram ego.
Ch. Quid verò lucri facies victo domino?
Her. Equos adducam Tirynthio regi, *i. e. Euryſtheo.*

ANNOTATIONES.

477. *Κιχάνω*) τὸ κι in κιχάνω ſemper apud *Homerum* breve eſt, ſed hic præter morem producitur ob aſpiratum χ ſequens, idem *Helen.* v. 603. Μενέλαε, μακρῶν σε κιχάνω μόλις. Vid. hujus Fab. v. 1137. *Joſua Barnes.*

482. *Τῷ συνέζευξαι πλάνῳ;*) ὁ πλάνος in hoc loco idem quod ὁ πλάνης· Quomodo etiam *Sophocl.* in *Oedipo* Tyranno uſurpat. Aliàs idem eſt quod πλάνη, quomodo & *Horatius* utitur. Vid. *Bacch.* v. 716. *Joſua Barnes.*

V. 483. *Θρῃκὸς τέτρωρον ἅρμα Διομήδους μέτα*) De his Hominivoris Equis & Domino eorundem ab *Hercule* victo, alias ita *Euripides*, nempe *Hercul.* Fur. v. 380. Τέθριππα τ' ἔζευξε καὶ ψαλίοις ἐδάμασε πώλους Διομήδους, αἳ φονίαισι φάτναις Ἄχαλιν' ἐθόαζον κάθαιμα σῖτα γένυσι χαρμοναῖσιν ἀνδροβρῶσι δυσφρονέστατοι. Vide quæ Nos ad eum locum v. 381. Huc autem refer *Palephatum* περὶ ἀπίστων, Capite περὶ Ἀλκήστιδος. *Joſua Barnes.*

Χο. Οὐκ

Χο. Οὐκ εὐμαρὲς χαλινὸν ἐμβαλεῖν γνάθοις.
Ηρ. Εἰ μή γε πῦρ πνέουσι μυκτήρων ἄπο.
Χο. Ἀλλ' ἄνδρας ἀρταμοῦσι λαιψηραῖς γνάθοις.
Ηρ. Θηρῶν ὀρείων χόρτον, οὐχ ἵππων λέγεις.
Χο. Φάτνας ἴδοις ἂν αἵμασιν πεφυρμένας.
Ηρ. Τίνος δ' ὁ θρέψας παῖς πατρὸς κομπάζεται;
Χο. Ἄρεος, ζαχρύσου Θρακίας πέλτης ἄναξ.
Ηρ. Καὶ τόνδε τοὐμοῦ δαίμονος πόνον λέγεις;
Σκληρὸς γὰρ αἰεί, καὶ πρὸς αἶπος ἔρχεται.
Ἢ χρή με παισίν, οὓς Ἄρης ἐγείνατο,
Μάχην συνάψαι, πρῶτα μὲν Λυκάονι,
Αὖθις δὲ Κύκνῳ· τόνδε δ' ἔρχομαι τρίτον
Ἀγῶνα πώλοις, δεσπότῃ τε συμβαλῶν.
Ἀλλ' οὔτις ἐστὶν ὃς τὸν Ἀλκμήνης γόνον
Τρέσαντα χεῖρα πολεμίων ποτ' ὄψεται.
Χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς τῆσδε κοίρανος χθονός,
Ἄδμητος, ἔξω δωμάτων πορεύεται.
Αδ. Χαῖρ', ὦ Διὸς παῖ, Περσέως τ' ἀφ' αἵματος.
Ηρ. Ἄδμητε, καὶ σὺ χαῖρε, Θεσσαλῶν ἄναξ.
Αδ. Θέλοιμ' ἄν· εὔνουν ὄντα σ' ἐξεπίσταμαι.
Ηρ. Τί χρῆμα κουρᾷ τῇδε πενθίμῳ πρέπεις;
Αδ. Θάπτειν τιν' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ μέλλω νεκρόν.
Ηρ. Ἀπ' οὖν τέκνων σῶν πημονὴν εἴργοι θεός.
Αδ. Ζῶσιν κατ' οἴκους παῖδες, οὓς ἔφυσ' ἐγώ.
Ηρ. Πατήρ γε μὴν ὡραῖος, εἴπερ οἴχεται.
Αδ. Κἀκεῖνος ἔστι, χ' ἡ τεκοῦσά μ', Ἡράκλεις.
Ηρ. Οὐ μὴν γυνή γ' ὄλωλεν Ἄλκηστις σέθεν;
Αδ. Διπλοῦς ἐπ' αὐτῇ μῦθος ἔστι μοι λέγειν.
Ηρ. Πότερα θανούσης εἶπας, ἢ ζώσης πέρι;
Αδ. Ἔστιν τε, κοὐκ ἔτ' ἔστιν, ἀλγύνει τ' ἐμέ.
Ηρ. Οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ'· ἄσημα γὰρ λέγεις.
Αδ. Οὐκ οἶσθα, μοίρας ἧς τυχεῖν αὐτὴν χρεών;
Ηρ. Οἶδ'· ἀντὶ σοῦ γε κατθανεῖν ὑφειμένην.
Αδ. Πῶς οὖν ἔτ' ἐστίν, εἴπερ ᾔνεσεν τάδε.
Ηρ. Ἆ, μὴ πρόκλαι' ἄκοιτιν, ἐς τόδ' ἀναβαλοῦ.
Αδ. Τέθνηχ' ὁ μέλλων, χ' ὁ θανὼν, οὐκ ἔστ' ἔτι.
Ηρ. Χωρὶς τό, τ' εἶναι, καὶ τὸ μή, * νομίζεται. * al. νόμιζέ τι.
Αδ. Σὺ τῇδε κρίνεις, Ἡράκλεις, κείνῃ δ' ἐγώ.
Ηρ. Τί δῆτα κλαίεις; τίς φίλων ὁ κατθανών;
Αδ. Γυνή· γυναικὸς ἀρτίως μεμνήμεθα.
Ηρ. Ὀθνεῖος, ἢ σοι συγγενὴς γεγῶσά τις;
Αδ. Ὀθνεῖος, ἄλλως δ' ἦν ἀναγκαία δόμοις.
Ηρ. Πῶς οὖν ἐν οἴκοις σοῖσιν ὤλεσεν βίον;
Αδ. Πατρὸς θανόντος, ἐνθάδ' ὠρφανεύετο.
Ηρ. Φεῦ. Εἴθ' εὕρομέν σ', Ἄδμητε, μὴ λυπούμενον.

Ch. Non facile *eſt* frænum injicere genis.
Her. Niſi ſpirent ignem è naribus.
Ch. Quin homines lacerant rapidis genis.
Her. Pabulum dicis montanarum ferarum, non equorum.
Ch. Videbis præſepia ſanguine conſperſa.
Her. Ipſe verò, qui aluit *hos equos*, cujus patris filiū ſe jactat?
Ch. Martis, *Thracicæ* peltæ, *i. e.* peltatæ auro-abundantis Rex.
Her. Et hunc mei fati laborem refers?
Durum enim ſemper *eſt meum fatum*, & in arduum tendit.
Certe oportet me cum filiis, quos Mars genuit,
Pugnam committere; primum quidem cum Lycaone.
Deinde verò Cygno: hoc verò tertium venio
Certamen commiſſurus cum equis, & domino.
Sed nemo eſt, qui *Herculem* Alcmenæ filium
Unquam viſurus ſit metuentem hoſtilem manum.
Ch. Atqui ecce dominus hujus terræ
Admetus, egreditur ex ædibus.
Ad. Salve, fili Jovis, Perſeique è ſanguine *orte*.
Her. Et tu ſalve, rex Theſſalorum, Admete.
Ad. Optârim quidem: ſcio *autem* te mihi eſſe benevolum.
Her. Quam *ob* rem tonſurâ hâc lugubri inſignis es?
Ad. Sepulturus ſum hodie quoddam cadaver.
Her. Deus igitur arceat malum à tuis liberis.
Ad. Vivunt in ædibus liberi, quos ego genui.
Her. Pater verò fortaſſe ævo maturus *obiit*, ſi modò obiit.
Ad. Vivit & ille, & mater mea, ò Hercules.
Her. Num verò Alceſtis tua uxor obiit?
Ad. Dupliciter de eâ poſſum reſpondere.
Her. Utrum de mortuâ, an de vivâ dicis?
Ad. Eſt & non eſt, & dolore afficit me.
Her. Nihilo plus ſcio; obſcura enim dicis.
Ad. Non ſcis fatum; quod ſubire eam oportet?
Her. Scio, eam aſſenſiſſe pro te velle mori.
Ad. Quomodo igitur adhuc eſt, ſiquidem hæc promiſit?
Her. Ah! ne ante *mortis tempus* uxorem luge, in hoc differ.
Ad Obiit *illa*, qui *m.* mox eſt mor. & qui *jam* mor. eſt, n. ampl. eſt
Her. Aliquid *tamen* intereſſe exiſtima inter eſſe, & non eſſe.
Ad. Tu ſic ſentis, Hercules, ego verò aliter.
Her. Cur ergo ploras? quis amicorum mortuus eſt?
Ad. Mulier; mulieris modo meminimus.
Her. Utrum alienigena, an, quæ tibi cognata fuerit?
Ad. Alienigena; ſed tamen erat neceſſaria *meis* ædibus.
Her. Quomodo igitur in tuis ædibus vitam amiſit?
Ad. Hic educata eſt pupilla, patre mortuo.
Her. Heu. Utinam inveniſſemus te, Admete, non dolentem,

Ἀρταμοῦσιν) μαγειρεύουσιν. ἀρταμὸς γὰρ λέγεται ὁ μάγειρος.

Χόρτον) βορὰν λέγοντων οὐχ ἵππων λέγεις.

Τίνος δὲ θρέψας) ὁ θρέψας τοὺς ἵππους, ἐστὶ τίνος πατρὸς παῖς.

Ἄρεος ζαχρύσου) ἀπὸ τῆς ὅπλου τοὺς πελτάς φησίν.

Πέλτη) ἀσπίς ἐστίν, ἴτυν μὴ ἔχουσα.

Σκληρὸς γὰρ αἰεὶ ὁ δαίμων) οὐδέ ποτέ μοι εὐοδεῖ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἄναντες καὶ δύσκολον ὁδοιπορεῖ. τὰ γὰρ ὑψηλὰ δυσχερῆ ἐστιν.

509. Διὸς παῖ, Περσέως τε) Ζεὺς ἐκ Δανάης Περσέα ἐγείνατο· οὗτος Ἀλκαῖον· ἐξ οὗ Ἀμφιτρύων ὁ ἀνὴρ τῆς Ἀλκμήνης, καὶ Ἠλεκτρύων ὁ πατὴρ αὐτῆς· ἐξ ἧς καὶ αὐτοῦ Διὸς ὁ Ἡρακλῆς. Ἰησοῦς ὁ Βαρνέσιος.

Θέλοιμ' ἄν) θέλω μὲν χαίρειν, ἀλλὰ τὸ συμβὰν οὐ δυνάμεθα χαίρειν.

Εὔνουν) φίλον, βουλόμενόν με χαίρειν.

Ἔστι τε κοὐκ ἔστι) ζῇ μὲν γάρ φασι, τὴν δὲ προσδοκᾶν ἀποθανεῖν οὐκ ἔστι.

Εἰς τόδ' ἀναβαλοῦ) ἕως οὗ συμβῇ θανεῖν ταῦτα ὑπέρθου τὰ δάκρυα. Τέθνηχ') ὃ σὺ λέγεις, τὸ μήπω γενόμενον οὐκ ὁρίζειν, ὡς ὂν λογίσασθαι, ἐγὼ δὲ τὸ ἐσόμενον ὡς ὂν λογίζομαι. 528. Χωρὶς τό τ' εἶναι) κεχώρισται, φησίν τὸ εἶναι τοῦ μηκέτι εἶναι, καὶ τοῦ ζῆν τὸ τεθνάναι. τί κλαίεις; ἐπειδὴ ἀσαφῶς εἶπεν ὁ Ἄδμητος θάπτειν τινὰ, ταύτῃ δ' ἡμέρᾳ νεκρόν. εἶτα ὑπολαμβάνει ὁ Ἡρακλῆς, μή τι ἡ Ἄλκηστις ἀπέθανε. φησὶν γὰρ ὁ Ἄδμητος, ἔτι λυπούμεθα καὶ δι' ἐκείνην μέλλουσαν τελευτᾶν. εἶτα ὁ Ἡρακλῆς, μὴ πρόκλαιε τὴν γυναῖκα· τὶς δ' ὁ μὲν ἀποθανών. εἶτα ὁ Ἄδμητος φησί, γυνή τις τεθνηκυῖα, ἀεὶ τις ἔλεγον θάπτειν τινὰ μέλλω νεκρόν.

ANNOTATIONES.

V. 498. Ἄρεος, ζαχρύσου) In hoc verſu neceſſe eſt, ut τὸ ζα ſit breve, ſicut in ζάθεος, ζάχολος, ζαμενής; nihil enim impedit τὸ χρ, quod ſequitur, ut oſtendimus, *Phœniſſ.* v. 19. & *Æſchyl.* in *Agamemnone* v. 1039. Ἀρχαιοπλούτων δεσποτῶν πολλὴ χάρις. Idem *Iphig. Taur.* v. 1111. Vid. *Androm.* 1282. & *Rheſ.* v. 370. *Joſua Barnes.*

V. 502. Λυκάονι) De *Lycaone Arcade* ſatis nota hiſtoria vel ex *Ovidio*. Vid. Schol. *Oreſt.* v. 1646. De *Lycaone* hoc *Martis* filio ab *Hercule* occiſo nihil legitur. *Lycaon* certè *Nelei* filius, *Neſtoris* frater, dum *Hercules Pylum* expugnaret, ab eo occiſus memoratur. De *Cygno Martis* filio, *Heſiodus* in *Scuto*.

V. 504. Συμβαλῶν) Alii legunt συμβαλεῖν de futuro enim dicitur. Vid. *Emyl. Port.*

V. 532. & 533. Ὀθνεῖος pro ὀθνεία. Maſculinum *Atticè* pro Fœminino. Vide *Hecub.* v. 150. & *Androm.* v. 711.

V. 535. Ὠρφανεύετο) Hæc vox occurrit ſuprà v. 163. & v. 297.

V. 536. Φεῦ) Extra Carmen hic habendum Vid. *Hecub.* 55. & v. 864. & 1116. &c.

Αδ. Ὡς

Αδ. Ὡς δὴ τί δράσων τόνδ' ὑποῤῥάπτεις λόγον;
Ηρ. Ξένου πρὸς ἄλλου ἑστίαν πορεύσομαι.
Αδ. Οὐκ ἔστιν, ὦ 'ναξ· μὴ τοσόνδ' ἔλθοι κακόν.
Ηρ. Λυπουμένοις ὀχληρὸς, εἰ μόλοι, ξένος.
Αδ. Τεθνᾶσιν οἱ θανόντες· ἀλλ' ἴθ' ἐς δόμους.
Ηρ. Αἰσχρὸν παρὰ κλαίουσι θοινᾶσθαι ξένους.
Αδ. Χωρὶς ξενῶνές εἰσιν, οἷς σ' εἰσάξομεν.
Ηρ. Μέθες με, καί σοι μυρίαν ἕξω χάριν.
Αδ. Οὐκ ἔστιν ἄλλου σ' ἀνδρὸς ἑστίαν μολεῖν.
Ἡγοῦ σὺ τῷδε δωμάτων ἐξωπίους
Ξενῶνας οἴξας· τοῖς τ' ἐφεστῶσι φράσον,
Σίτων παρεῖναι πλῆθος· ἐν δὲ κλῄσατε
Θύρας μεσαύλους· οὐ πρέπει θοινωμένους
Κλύειν στεναγμῶν, οὐδὲ λυπεῖσθαι ξένους.
Χο. Τί δρᾷς, τοιαύτης συμφορᾶς προκειμένης,
Ἄδμητε; τολμᾷς ξενοδοχεῖν; τί μῶρος εἶ;
Αδ. Ἀλλ' εἰ δόμων σφε καὶ πόλεως ἀπήλασα
Ξένον μολόντα, μᾶλλον ἄν μ' ἐπῄνεσας;
Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι συμφορὰ μὲν οὐδὲν ἂν
Μείων ἐγίνετ', ἀξενώτερος δ' ἐγώ.
Καὶ πρὸς κακοῖσιν, ἄλλο τοῦτ' ἂν ἦν κακὸν,
Δόμους καλεῖσθαι τοὺς ἐμοὺς ἐχθροξένους.
Αὐτὸς δ' ἀρίστου τοῦδε τυγχάνω ξένου,
Ὅταν περ Ἄργους διψίαν ἔλθω χθόνα.
Χο. Πῶς οὖν ἔκρυπτες τὸν παρόντα δαίμονα,
Φίλου μολόντος ἀνδρὸς, ὡς αὐτὸς λέγεις;
Αδ. Οὐκ ἄν ποτ' ἠθέλησεν εἰσελθεῖν δόμους,
Εἰ τῶν ἐμῶν τι πημάτων ἐγνώρισε.
Καὶ τῷ μὲν, οἶμαι, δρῶν τάδ', οὐ φρονεῖν δοκῶ,
Οὐδ' αἰνέσει με· τἀμὰ δ' οὐκ ἐπίσταται
Μέλαθρ' ἀπωθεῖν, οὐδ' ἀτιμάζειν ξένους.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὦ πολύξεινος, καὶ ἐλεύθερος
2 Ἀνδρὸς ἀεί ποτ' οἶκος.
3 Σέ τοι καὶ ὁ Πύθιος
4 Εὐλύρας Ἀπόλλων
5 Ἠξίωσε ναίειν.
6 Ἔτλη δὲ σοῖσι μηλονόμας
7 Ἐν δόμοις γενέσθαι,
8 Δοχμιᾶν διὰ κλιτύων
9 Βοσκήμασι σοῖσι συρίζων
10 Ποιμνίτας ὑμεναίους.

Οἷς σ' εἰσάξομεν) εἰς οὓς εἰσάγειν σε δεῖ.

V. 546. Ἡγοῦ σύ) Ταῦτα πρός τινα τῶν θεραπόντων λέγει. Τὸ δὲ ἑξῆς, ἐν δὲ κλῄσατε, πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν θεραπόντων. Ἴσως δὲ βαρβαρίζει.

Διψίαν) τὴν ἄνυδρον, ἢ πολυπόθητον. ἢ γὰρ δίψα εἶδος ἐπιθυμίας.

Τἀμὰ δ' οὐκ ἐπίσταται) θαυμάζων τοῦ ἀνδρὸς τὸ φιλοξενώτατον, λέγει ταῦτα.

Κλιτύων) τῶν ἀνακεκλιμένων καὶ πλαγίων ὀρεινῶν.

Ad. Ut verò quid facturus hunc sub suis sermonem?
Her. Hoſpitis ad aliam domum ibo.
Ad. Non licet ô rex: ne tantum *mihi* veniat malum.
Her. Si hoſpes ad lugentes veniat, moleſtus *eſt illis*
Ad. Mortui ſunt mortui: ſed tu veni in ædes.
Her. Turpe eſt apud lugentes epulari hoſpites.
Ad. Seorſim hoſpitum cœnacula ſunt, in quæ te introducemus.
Her. Dimitte me, & tibi maximam habebo gratiam.
Ad. Non licet tibi ire in alterius viri domum
Præcede tu harum ædium externis *i.e. poſticis*,
Hoſpitiis apertis, & *horum* præfectis dic,
Ciborum ut adſit copia: intus verò claudite
Fores intermedias aularum; non decet *enim* epulantes
Audire *noſtros* luctus, neque hoſpites dolore affici.
Ch. Quid agis? propoſitâ tantâ calamitate,
Audes, Admete, excipere hoſpites? quid inſanis?
Ad. An ſi ex ædibus ipſum, & urbe expuliſſem
Hoſpitem *ad me* profectum, magis me laudares?
Non certè, nihilo enim mea calamitas
Minor fieret, & ego eſſem inhoſpitalior:
Et ad *domeſtica* mala, aliud hoc accederet malum,
Quòd mea domus vocaretur inhoſpitalis.
Ego enim optimum hunc habeo hoſpitem,
Quum *in* Argorum ſiticuloſum eo ſolum.
Ch. Quomodo igitur celâſti præſentem calamitatem,
Cùm vir amicus venerit, ſicut tu dicis?
Ad. Nunquam voluiſſet intrare *meam* domum,
Si quod meorum reſciviſſet malorum.
Atq; huic quidem (opinor) hæc faciens, ſapere non videor.
Neque laudabit me: mea enim non ſciunt
Atria repellere, neque contemnere hoſpites.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

C. 1 O multorū hoſpita, & liberalis
2 Viri ſemper domus!
3 Te quoque Pythius
4 Bonus lyræ magiſter Apollo
5 Dignatus eſt habitare,
6 Et ſuſtinuit opilio tuis
7 In ædibus fieri,
8 Per obliquas valles,
9 Canens tuis pecudibus
10 Paſtorales hymenæos.

ANNOTATIONES.

V. 541. Τεθνᾶσιν οἱ θανόντες.) De Fœminâ loquens in plurali *Maſculinum* ponit. Vid. ſuprà ad hujus Fabulæ v. 383.

V. 546. Ἐξωπίους) Vid. *Schol.* ad *Medea*. v. 624.

V. 553. Σφε) pro μιν, & hoc quidem hic loci pro αὐτὸν, aliquando etiam αὐτήν. Quod & aliis Poetis uſurpatum & *Euripidi* in his locis *Oreſt.* v. 29. *Phœniſſ.* v. 1651. *Medea* v. 33. & v. 806. & 944. & v. 1296. *Hippolyt.* v. 893. *Alceſt.* v. 16. & 20. & 105. & 147. & 198. &c. *Duportus* igitur malè in ſuo codice ſcribit *Cl.* Liber item *Heinſio-Scaligerianus* pejus in hâc re legit σφὼ, quum de *Hercule* dicitur, & σφώ Duale ſit, σφὲ autem pro αὐτὸν ſcribitur, ut plus centies à Poetis uſurpari facile probarem; niſi loci ſuprà citati ſufficerent. Sed *Ovidius* hujus Carminis mentem ita exprimit, *Triſt.* l. 5.

Turpiùs ejicitur, quàm non admittitur Hoſpes. *Joſ. Barnes.*

Ἀντιστρ-

Ἀντιστροφὴ α'.

Σὺν δ' ἐποιμαίνοντο χαρᾷ μελέ-
ων, βαλιαί τε λύγκες·
Ἔβα δὲ λιποῦσ' Ὄθρυ-
ος νάπαν λεόντων
Ἁ δαφοινὸς ἴλα·
Ἐχόρευσε δ' ἀμφὶ σὰν κιθάραν,
Φοῖβε, ποικιλόθριξ
Νεβρὸς, ὑψικόμων πέραν
Βαίνουσ' ἐλατᾶν σφυρῷ κούφῳ,
Χαίρουσ' εὔφρονι μολπᾷ.

Στροφὴ β'.

Τοιγὰρ πολυμηλοτάταν
Ἑστίαν οἰκεῖς, παρὰ καλλίναον
Βοιβίαν λίμναν· ἀρότοις δὲ * γυᾶν
Καὶ πεδίων δαπέδοις ὅρον,
Ἀμφὶ μὲν ἀελίου κνεφαίαν
Ἱππόστασιν, αἰθέρα,
Τὰν Μολοσσῶν τίθεται,
Πόντιον τ' Αἰγαῖον ἐπ' Ἀκτὰν
Ἀλίμενον Πηλίου κρατύνει.

* olim γύαν malè.

Ἀντιστροφὴ β'.

Καὶ νῦν δόμον ἀμπετάσας,
Δέξεται ξεῖνον νοτερῷ βλεφάρῳ,
Τᾶς φίλας κλαίων ἀλόχου νέκυν ἐν
Δώμασιν ἀρτιθανῆ. " Τὸ γὰρ
" Εὐγενὲς ἐκφέρεται πρὸς αἰδῶ.
" Ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι δὲ
" Πάντ' ἔνεστιν σοφίας.
" Πρὸς δ' ἐμᾷ ψυχᾷ θράσος ἧσται,
" Θεοσεβῆ φῶτα κεδνὰ πράξειν.

Ἴαμβοι.

Ἀδ. Ἀνδρῶν Φεραίων εὐμενὴς παρουσία,
Νέκυν μὲν ἤδη πάντ' ἔχοντα πρόσπολοι
Φέρουσιν ἄρδην πρὸς τάφον τε, καὶ πυράν·
Ὑμεῖς δὲ τὴν θανοῦσαν, ὡς νομίζεται,

Antiſtrophe 1.

Et ſimul paſcebantur oblectatione carminum
Maculoſæ lynces.
Ivit autem linquens Othryum
Saltum, leonum:
Fulva cohors.
Saltavit autem circa tuã citharã,
O Phœbe, vario-villo-præditus
Hinnulus, ultra alticomas
Abietes tranſiens levi pede,
Gaudens læto carmine.

Strophe 2.

Undè etiam Tu, ô *Admete*, copioſiſſimam
Domum habitas, circa pulcherrimam
Bœbiam paludem, agrorumque jugera,
Et camporum in ſolo fines, *i. e. patentes camporum fines,*
Circa ſolis occiduam
Stationem, Cœlum
Moloſſorum habet,
Et maris Ægei ad littus
Importuoſum Pelii, tenet imperium.

Antiſtrophe 2.

Et nunc aperiens domum,
Accipiet hoſpitem, humidis palpebris,
Plorans charæ conjugis cadaver in
Ædibus recens-mortuum. " Nã
" Generoſa natura effertur ad pudorem;
" In bonis enim
" Omnia inſunt ſapientiæ dona.
" In meâ verò animâ fiducia ſedet,
" Pium virum piè acturum eſſe.

Admetus.

Virorum Pheræorum ô benevola præſentia:
Mei quidem miniſtri cadaver jam omni cultu ornatum
Ferunt ſublime ad ſepulturam, & rogum:
Vos verò mortuam, ut fert conſuetudo,

578. Σὺν δ' ἐποιμαίνοντο) καὶ αἱ λύγκες καὶ αἱ λεόντων ἀγέλαι κηλούμεναι ὑπὸ κιθάρας Ἀπόλλωνος, καὶ διὰ χαρὰν τὴν ἐκ τῶν μελῶν καὶ μουσικῆς θεοῦ τιθασσευόμεναι συνεβόσκοντο βοῶν δίκην. Ἰησοῦς ὁ Βαρνήσιος.

588. Τοιγὰρ) Σὺ, Ἄδμητε, διὰ τὸν Ἀπόλλωνα ἔχεις ἑστίαν πολυθρέμμονα. Θεσσαλίας δὲ λίμνη πλησίον Φερῶν ἡ Βοιβία λέγεται, καὶ Μολοσσίς. κνεφαίαν, τὴν ἑξῆς κνεφαῖον αἰθέρα, καὶ ἄλλως. κνεφαίαν δὲ δύσιν, ὅτι ὁ ἥλιος κατὰ χώρας ἵστησι τὰς ἵππους, καὶ καταλύει.

590. Ἀρότοις δὲ γυᾶν) καὶ τὸ ἀρόσιμον καὶ πεδινὸν αὐτοῦ ὅρον τίθησιν ὁ Ἄδμητος αἰθέρα τὸν Μολοσσῶν, τῇ μὲν ἀμφὶ δύσιν, τῇ δὲ, δηλονότι κατ' ἀνατολὴν, κρατεῖ ἔχων ἐπὶ ἀκτὴν δύσορμον καὶ ἀλίμενον Αἰγαίου πόντου. Ἔστι δὲ μετάβασις προσώπου ἀπὸ δευτέρου εἰς τρίτον, οἷον παρ' Ὁμήρῳ, † Ὦ φίλοι, οἱ παρ' Ἀτρείδης δήμια πίνουσιν.

Πηλίου κρατύνει) κρατεῖ δὲ καὶ ἐπὶ τὴν αἰγαῖον ἀκτὴν, τὴν πόντιον καὶ ἀλίμενον.

Νοτερῷ) διύγρῳ διὰ τὰ δάκρυα.

Ἀρτιθανῆ) τὸν νεωστὶ ἐν τοῖς δόμοις γενόμενον, νεκρὸν τῆς φίλης ἀλόχου, τὴν ἀρτιθανῆ.

Πάντ' ἔνεστιν σοφίας) πᾶν τὸ τῆς σοφίας ἔργον ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἐστί.

Ἄρδην) καλῶς κεῖται τὸ ἄρδην· γίνεται γὰρ ἀπὸ τοῦ αἴρειν, δηλοῖ δὲ τὸ φανερῶς.

† *Iliad.* ρ'. v. 248.

ANNOTATIONES.

V. 578. Χαρᾷ μελέων) Miror quid *Cantero* hic in mentem venerit, qui mavult χάροπ τε λέων, quid χάροπ ſit neſcio; de Leonibus autem Poeta paulò poſteà: Quare inepta emendatio valeat, cum ſenſus ſit commodus ſatis. Nec tamen neſcio, alibi apud *Euſtathium*, ubi χαροποί τε λέοντες explicat, τὸ χάροπ dici eſſe epithetum *Leonis*, ex *Rhetorico* (neſcio quo, nec enim *Harpocrationem* appellat) *Lexico*, unde *Heſych.* χάροψ, ὁ λέων ἀπὸ τῆς χαροπότητος. Sed id dictionis *Euripidi* & ejus ævi poetis haud Notum. Quòd ſi *Æmylius Portus* —λεόντων ἁ δαφοινὸς ἴλα tribus abhinc Verſibus vidiſſet, non tam avidè in *Canteri* ſententiam abiiſſet & neſcio quid monſtrum dictionis *Euripidi* temerè affixiſſet. Nec magis placet χάροψ libro *Heinſio-Scaligeriano* notatus. Senſum Nos in Scholiis apertum dedimus. *Joſua Barnes.*

V. 580. Ὄθρυος) *Othrys* Mons *Theſſaliæ* apud Poetas notiſſimus. Hanc verò *Antiſtrophen* ex *Buchanani* verſione ornatam adjicere volupe eſt,

Quin & verſiculorum
Lyncum turba, ſuavibus
Emollita modis, Gregi
Junxit intrepido latus.
Armentimque *Leonum*
Venit fulvicomantûm
Ex *Othrî* nemoroſâ.
Ad tuæ ſtrepitum Lyræ
Applauſit maculoſus
Pictorum *Hinnuleûm* Chorus,
Pernici pede deſerens
Abjetum alticomum nemus,
Docto Carmine concitus.

V. 590. Βοιβίαν λίμναν) *Bœbe Theſſaliæ* Civitas, & *Bœbeis* lacus *Theſſaliæ* juxta *Oſſam* montem. *Lucan.* l. 7.

Ire per *Oſſæam* rapidus *Bœbeida* ſanguis.

Item *Heſiodus* —Νίψατο Βοιβιάδος λίμνης πόδα παρθένος ἀδμής. *Homerus* autem expreſſius *Pheras* & *Bœben* & *Bœbeam* paludem memorat, quod ibi *Admetus* regnaret, *Iliad.* B. v. 710.

Οἱ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην καὶ Γλαφύρας, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν,
Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς, ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος· τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε, δῖα γυναικῶν,
Ἄλκηστις Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.

Videſis de hâc re *Strabonem* l. 9. & *Plin.* l. 4. c. 8. & 9. Ubi ſitus *Theſſaliæ*. De commodo autem ſenſu hujus Strophæ Videſis *Gaſpar. Stabini* in Notis ad v. 589. Item *Scholia* noſtra. *Joſua Barnes.*

V. 594. Αἰθέρα) *Guil. Canterus* legit, neſcio quare [illegible].

V. 604. Θράσος) ita lego metri cauſâ, rejecto, quod olim obtinuerat, θάρσος nec enim apud *Tragicos* τὸ θράσος ſemper in ſequiori ſenſu uſurpatur; Nec τὸ θάρσος in laudato. Ita enim *Medea*. v. 469. Οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν, οὐδ' εὐτολμία. Quare malè ibi *Schol. Euripidem* ſugillat, cùm ea Diſtinctio (quam tamen idem ibidem bene obſervat inter θάρσος & θράσος) non ſit Poëtis nimis Religioſè notata. *Idem:*

Προσείπατ' ἐξιοῦσαν ὑστάτην ὁδόν.
Χο. Καὶ μὴν ὁρῶ σὸν πατέρα γηραιῷ ποδὶ
Στείχοντ', ὀπαδούς τ' ἐν χεροῖν δάμαρτι σῇ
Κόσμον φέροντας, νερτέρων ἀγάλματα.
Φε. Ἥκω κακοῖσι σοῖσι συγκάμνων, τέκνον·
Ἐσθλῆς γὰρ, οὐδεὶς ἀντερεῖ, καὶ σώφρονος
Γυναικὸς ἡμάρτηκας· ἀλλὰ ταῦτα μὲν
Φέρειν ἀνάγκη, καίπερ ὄντα δύσφορα.
Δέχου δὲ κόσμον τόνδε, καὶ κατὰ χθονὸς
Ἴτω· τὸ ταύτης σῶμα τιμᾶσθαι χρεών,
Ἥτις γε τῆς σῆς προὔθανε ψυχῆς, τέκνον,
Καί μ' οὐκ ἄπαιδ' ἔθηκεν, οὐδ' εἴασε σοῦ
Στερέντα, γήρᾳ πενθίμῳ καταφθίνειν,
Πάσαις δ' ἔθηκεν εὐκλεέστατον βίον
Γυναιξὶν, ἔργον τλᾶσα γενναῖον τόδε.
Ὦ τόνδ' ἐμὸν σώσασ', ἀναστήσασα δὲ
Ἡμᾶς πιτνοῦντας, χαῖρε, κἀν ᾅδου δόμοις
Εὖ σοι γένοιτο. “ Φημὶ τοιούτους γάμους
“ Λύειν βροτοῖσιν, ἢ γαμεῖν οὐκ ἄξιον.
Αδ. Οὔτ' ἦλθες εἰς τόνδ' ἐξ ἐμοῦ κληθεὶς τάφον,
Οὔτ' ἐν φίλοισι σὴν παρουσίαν λέγω.
Κόσμον δὲ τὸν σὸν οὔποθ' ἥδ' ἐνδύσεται.
Οὐ γάρ τι τῶν σῶν ἐνδεὴς ταφήσεται·
Τότε ξυναλγεῖν χρῆν σ', ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ.
Σὺ δ' ἐκποδὼν στὰς, καὶ παρεὶς ἄλλῳ θανεῖν
Νέῳ, γέρων ὢν, τόνδ' ἀποιμώξεις νεκρόν;
Οὐκ ἦσθ' ἄρ' ὀρθῶς τοῦδε σώματος πατὴρ,
Οὐδ' ἡ τεκεῖν φάσκουσα, καὶ κεκλημένη
Μήτηρ μ' ἔτικτε· δουλίου δ' ἀφ' αἵματος
Μαστῷ γυναικὸς σῆς ὑπεβλήθην λάθρα.
Ἔδειξας εἰς ἔλεγχον ἐξελθὼν, ὃς εἶ.
Καί μ' οὐ νομίζω παῖδα σὸν πεφυκέναι.
Ἦ τἄρα πάντων διαπρέπεις ἀψυχίᾳ,
Ὃς ἥλικος τ' ὢν, κἀπὶ τέρμ' ἥκων βίου
Οὐκ ἠθέλησας οὐδ' ἐτόλμησας θανεῖν
Τοῦ σοῦ πρὸ παιδὸς· ἀλλὰ τήνδ' εἰάσατε
Γυναῖκ' ὀθνείαν, ἣν ἐγὼ καὶ μητέρα,
Πατέρα τε γ' ἐνδίκως ἂν ἡγοίμην μόνην.
Καί τοι καλόν γ' ἂν τόνδ' ἀγῶν' ἠγωνίσω,
Τοῦ σοῦ πρὸ παιδὸς κατθανών· βραχὺς δέ σοι
Πάντως ὁ λοιπὸς ἦν βιώσιμος χρόνος·
Κἀγώ τ' ἂν ἔζων, χ' ἥδε, τὸν λοιπὸν χρόνον,
Κοὐκ ἂν μονωθεὶς ἔστενον κακοῖς ἐμοῖς.
Καὶ μὴν ὅσ' ἄνδρα χρὴ παθεῖν εὐδαίμονα,
Πέπονθας· ἥβησας μὲν ἐν τυραννίδι,

Salutate egredientem poſtremam viam.
Ch. Atqui video tuum patrem ſenili pede
Venientem, & comites in manibus tuæ conjugi
Ferentes ornatum, mortuorum grata munera.
Phe. Venio malis tuis tecum laborans, fili:
Bonam enim, & pudicam (nemo contradicet)
Conjugem amiſiſti: verùm hæc quidem
Ferre neceſſe eſt, quanquam ſint latu gravia.
Accipe verò hunc ornatum, & ſub terram
Eat: hujus corpus honore affici decet,
Quæ mortua eſt pro tuâ vitâ, fili.
Et fecit, ne orbarer liberis, neque permiſit
Me privatum contabeſcere lugubri ſenectâ.
Omnibus verò fecit laudatiſſimam vitam
Mulieribus, auſa hoc generoſum facinus.
O quæ ſervâſti hunc meum filium, & rurſus erexiſti
Nos cadentes, vale, & in Plutonis ædibus
Benè ſit tibi: dico tales nuptias
“ Utiles eſſe mortalibus, aut uxorem ducere non expedit.
Ad. Non veniſti vocatus à me ad hoc funus,
Neque tuam præſentiam mihi gratam eſſe dico.
Et tuum ornatum hæc nunquam induet:
Non enim tuarum rerum indigens ſepelietur.
Tunc te dolere oportuit, quando ego peribam:
Tu verò ſtans eminùs, & relinquens alium mori
Juniorem, cùm tu ſis ſenex, jam deflebis hunc mortuum?
Non fuiſti igitur verè mei corporis pater,
Neque illa, quæ dicitur me peperiſſe, & vocatur
Mater, me peperit: ſed à ſervili ſanguine
Suppoſitus ſum clanculùm uberibus tuæ conjugis.
Oſtendiſti manifeſtè reipsâ, quis ſis;
Neque exiſtimo me eſſe filium tuum:
Profectò adeò omnes excellis timiditate,
Quòd tā grādis natu cùm ſis, cùmq; ad vitæ metā *extremam* veneris,
Non voluiſti, neque auſus es mori
Pro tuo filio: ſed hanc ſiviſtis
Mulierem alienigenam, quam ego & matrem,
Et patrem meum juſtè ſolam exiſtimârim *eſſe*.
Atqui decertâſſes hoc egregium certamen,
Si mortuus eſſes pro tuo filio: breve enim tibi
Omnino reliquum erat tempus vitæ conceſſum;
Et ego vixiſſem, & iſta reliquam ætatem,
Nec orbus uxore gemerem mea mala.
Atqui omnia, quæ viro beato contingere poſſunt,
Accepiſti: juvenis enim floruiſti in regno,

629. Οὔτ' ἦλθες) οὐκ ἐκάλεσά σε ἐλθεῖν ἐνταῦθα· οὔτε τὴν σὴν παρουσίαν, ὡς φίλου ἀποδέχομαι, ἀλλ' ἀρνοῦμαι.

635. Τόνδ' ἀποιμώξεις νεκρόν;) ἑαυτὸν λέγει· ἄλλως, τοῦτον τὸν νεκρὸν τῆς γυναικός μου.

Ὃς εἶ) ὁποῖος εἶ, ἔδειξας, ἐλεγχθείς.

641. Καί μ' οὐ νομίζω) ἐμαυτὸν ἀρνοῦμαι, σὸς παῖς εἶναι.

642. Πάντων) ἀντὶ τοῦ διὰ πάντας. ὡς τὸ, ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων.

Κἀπὶ τέρμ' ἥκων) γέρων ὤν.

648. Τόνδ' ἀγῶν') τὸ ἀποθανεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ.

ANNOTATIONES.

V. 626. Ἡμᾶς πιτνοῦντας) τὸ πι communis eſt ſyllaba, ut v. 614. & 620. τὸ τε in τέκνον. Vid. *Phœniſſ.* v. 19. *Ibidem.* Χαῖρε, κἀν ᾅδου δόμοις) Hic *Euripides* Animæ Immortalitatem agnoſcit; Ità enim *Iſidor.* Peluſiot. l. 4. Epiſt. 125. Πῶς δὲ Εὐριπίδης, ὃ ἐν σκηνῇ ἐξ[...], Κἀν ᾅδου δόμοισιν εὖ σοι γένοιτο. *J. Barnes.*

V. 628. Λύειν) i. e. λυσιτελεῖν. Vid. quæ Nos ſupra ad *Medæ.* v. 566.

V. 629. Οὔτ' ἦλθες) Huc refer illud *Admeti* dictum ſcolium, quod extat apud *Euſtathium* in *Homer.* fol. 326. lin. 39. Ἀδμήτου λόγον, ὦ 'ταῖρε, μαθὼν Τοὺς ἀγαθοὺς φίλει· τῶν δειλῶν δ' ἀπέχου, γνοὺς ὅτι δειλοῖς ὀλίγα χάρις. Quæ *Admetus* contra hanc patris *Pheretis* ſordiam dixiſſe creditur. *Joſua Barnes.*

V. 636. Τοῦδε σώματος πατήρ) Dicitur τόδε σῶμα ἀντὶ τοῦ pro ἐγὼ, ut ſæpe aliàs, & *Heraclid.* v. 91. Οὐ γὰρ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε, i. e. ἐγὼ, *Iolaus* de ſe loquitur. Item ejuſdem Fabulæ v. 529. Ἡγεῖσθ', ὅπου δεῖ σῶμα κατθανεῖν τόδε. *Macaria* de ſe loquitur, *Ducite me, ubi hoc meum corpus mori oportet*, quia ſacrificio erat deſtinata. Vid. ſuprà ad v. 331. & infra ad v. 690. *J. Barnes.*

V. 643. Ὃς ἥλικος) *Duportus* legit ὁ τηλίκος δ', non ineptè, niſi ἥλικος idem valeret. Mallem tamen Ὃς τηλίκος &c.

V. 645. Τοῦ σοῦ πρὸ παιδός) πρὸ in hoc loco pro ὑπὲρ, Vid. ſupra ad hujus Fab. v. 326. & 467.

Παῖς

Παῖς δ' ἦν ἐγώ σοι τῶνδε διάδοχος δόμων.
Ὥστ' οὐκ ἄτεκνος κατθανὼν, ἄλλοις δόμον
Λείψειν ἔμελλες ὀρφανὸν διαρπάσαι.
Οὐ μὴν ἐρεῖς γέ μ', ὡς ἀτιμάζοντα σὸν
Γῆρας, θανεῖν προὔδωκας· ὅστις αἰδόφρων
Πρὸς σ' ἦν μάλιστα· κἀντὶ τῶνδέ μοι χάριν
Τοιάνδε καὶ σὺ χ' ἡ τεκοῦσ' ἠλλαξάτην.
Τοιγὰρ φυτεύων παῖδας οὐκ ἔτ' ἂν φθάνοις,
Οἳ γηροβοσκήσουσι, καὶ θανόντα σε
Περιστελοῦσι, καὶ προθήσονται νεκρόν;
Οὐ γάρ σ' ἔγωγε τῇδ' ἐμῇ θάψω χερί.
Τέθνηκα γὰρ δὴ * τοὐπὶ σ'· εἰ δ' ἄλλου τυχὼν
Σωτῆρος, αὐγὰς εἰσορῶ, κείνου λέγω
Καὶ παῖδά μ' εἶναι, καὶ φίλον γηροτρόφον.
" Μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν,
" Γῆρας ψέγοντες, καὶ μακρὸν χρόνον βίου.
" Ἢν δ' ἐγγὺς ἔλθῃ Θάνατος, οὐδεὶς βούλεται
" Θνήσκειν· τὸ γῆρας δ' οὐκ ἔτ' ἐστ' αὐτοῖς βαρύ.
Χο. Παύσασθ'· ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα συμφορὰ,
Ὦ παῖ· πατρὸς δὲ μὴ παροξύνῃς φρένα.
Φε. Ὦ παῖ, τίν' αὐχεῖς πότερα Λυδὸν, ἢ Φρύγα
Κακοῖς ἐλαύνειν ἀργυρώνητον σέθεν;
Οὐκ οἶσθα Θεσσαλόν με, κἀπὸ Θεσσαλοῦ
Πατρὸς γεγῶτα γνησίως ἐλεύθερον;
Ἄγαν μ' ὑβρίζεις, καὶ νεανίας λόγους
Ῥίπτων ἐς ἡμᾶς, οὐ βαλὼν οὕτως ἄπει.
Ἐγὼ δέ σ' οἴκων δεσπότην ἐγεινάμην,
Κἄθρεψ' ὀφείλων, οὐχ ὑπερθνήσκειν σέθεν.
Οὐ γὰρ πατρῷον τόνδ' ἐδεξάμην νόμον,
Παίδων προθνήσκειν πατέρας, οὐδ' Ἑλληνικόν.
" Σαυτῷ γὰρ, εἴτε δυστυχὴς, εἴτ' εὐτυχὴς,
" Ἔφυς· ἃ δ' ἡμῶν χρῆν σε τυγχάνειν, ἔχεις.
Πολλῶν μὲν ἄρχεις, πολυπλέθρους δέ σοι γύας
Λείψω· πατρὸς γὰρ ταὔτ' ἐδεξάμην πάρα.
Τί δῆτά σ' ἠδίκηκα; τοῦ σ' ἀποστερῶ;
Μὴ θνῆσχ' ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρὸς, οὐδ' ἐγὼ πρὸ σοῦ.
Χαίρεις ὁρῶν φῶς; πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς;
" Ἦ μὴν πολύν γε τὸν κάτω λογίζομαι
" Χρόνον· τὸ δὲ ζῆν σμικρὸν, ἀλλ' ὅμως γλυκύ.
Σύ γ' οὖν ἀναιδῶς διεμάχου τὸ μὴ θανεῖν.
Καὶ ζῇς παρελθὼν τὴν πεπρωμένην τύχην,
Ταύτην κατακτάς· εἶτ' ἐμὴν ἀψυχίαν
Ψέγεις, γυναικὸς, ὦ κάκισθ', ἡσσημένος,
Ἣ τοῦ καλοῦ σοῦ προὔθανεν νεανίου.
Σοφῶς δ' ἐφεῦρες· ὥστε μὴ θανεῖν ποτε,

* pro τοὐπὶ σὲ, ſub. audi μέρος.

Et ego eram tibi filius, hæres hujus regni,
Itaque moriens non ſine liberis, aliis hanc domum
Relicturus eras orbam diripiendam:
Haud tamen dicere poteris, quòd me velut contemptorem tuæ
Senectæ, Morti prodideris; qui nempè obſervantiſſimus
Tui ſemper fuerim, & pro his mihi gratiam
Talem, & tu, & mater mihi retuliſtis.
Non igitur *alios* liberos poſthac ociùs procreabis,
Qui te ſenem alant, & mortuum te
Ornent, & *tuum* procurent funus?
Non enim ego te hâc meâ manu ſepeliam.
Mortuus enim ſum, quantum in te *eſt*: ſi verò nactus alium
Servatorem, lucem aſpicio, *i.e. vivo*: hujus dico
Et filium me eſſe, & charum ſenectutis alumnum.
" Fruſtra igitur ſenes optant mori,
" Vituperantes ſenectam, & longum vitæ tempus.
" Si enim propè veniat Mors, nemo vult
" Mori: ſenectus verò non ampliùs eſt ipſis gravis.
Ch. Deſinite: ſatis enim eſt præſens calamitas,
O fili; patris verò ne exaſperes mentem.
Phe. O fili, quem tu gloriaris, utrum *Lydum*, an Phrygẽ *aliquem*
Pecuniâ-comparatum *ſervum* tuum *te* malis exagitare?
An neſcis me *eſſe* Theſſalum, & ex Theſſalo
Patre natum, verè liberum?
Nimis me contumelioſè tractas, & juveniles ſermones
Jaciens in nos: *ſed* non ita abibis, *me maledictis* proſecutus.
Ego enim te *meæ* domûs dominum *futurum* genui,
Et educavi, ut debui, non ut pro te morerer:
Non enim hanc patriam legem accepi,
Ut parentes morerentur pro liberis, neq; Græcis hoc receptum.
" Tibi enim ipſi, ſive ſis infortunatus, ſive fortunatus,
" Natus es: quæ verò à nobis oportebat te habere, hæc habes.
Imperas enim multis, & multorum jugerum arva tibi
Relinquam: nam & hæc accepi à patre *meo*.
Quâ igitur injuriâ te affeci? quâ re te privo?
Nè moriaris pro hoc viro, *i.e. pro me*, neque ego pro te.
" Gaudes videns lumen? & putas patrem non delectari vitâ?
" Certè reputo longum apud inferos
" Tempus: brevis enim *eſt* vita, ſed tamen dulcis.
Impudentèr autem tu digladiatus es, ne morereris.
Et vivis *nunc* prætergreſſus fatalem diem,
Hâc occiſâ. Deinde verò meam timiditatem
Accuſas, ô timidiſſimè, à muliere victe,
Quæ pro te pulchro adoleſcentulo mortua eſt.
Aſtutè autem hoc excogitâſti, ut nunquam moriaris,

Διάδοχος) οἱ γὰρ διάδοχοι μὴ καταλιπόντες λείπουσι μάλιστα. οὐ μὴν ἐρεῖς γέ με ὡς θανεῖν με προὔδωκας ἀτιμάζοντα τὸ σὸν γῆρας. τὸ γὰρ ἀτιμάζον, ἀντὶ τοῦ ἀτιμάζοντα.

Οὐκ ἔτ' ἂν φθάνοις) ἀντὶ τοῦ οὐ φυτεύσεις, γέρων γὰρ εἶ. ὡς τις εἰ ἀπέθανον ἐγὼ, ἄπαις σὺ ἔμελλες εἶναι. καὶ ἄλλως. οὐκ ἂν ἀναβάλλοιο σπείρων παῖδας, ἀντὶ τοῦ σπουδάζειν ὀφείλεις, ταχέως σπεῖραι παῖδας γηροβοσκοὺς, ἐγὼ γὰρ οὐκ ἔτ' εἰμὶ ὁ σὸς, ὃ καὶ ἄμεινον.

666. Τέθνηκα γὰρ δὴ τοὐπὶ σ') ὅσον τὸ κατὰ σὲ τέθνηκα.

Ὦ παῖ) τίνα αὐχεῖς κακοῖς ἐλαύνειν; πότερον Λυδὸν, ἢ Φρύγα ἀργυρώνητον σέθεν;

Οὕτως ἄπει, οὐκ ἄπει βαλὼν ἡμῖν τὰς ὕβρεις, ἀλλὰ καὶ ἀκούεις.

Οὐ γὰρ πατρῷον) οὐ παρείληφα νόμον παρὰ τοῦ πατρὸς, ὥστε ἀντὶ τῶν παίδων ἀποθνήσκειν.

693. Τὸ δὲ ζῆν σμικρὸν) πρὸς τὸ εἰρημένον ὑπὸ Ἀδμήτου ἀντίθεσις, † βραχὺς δέ σοι πάντως ὁ λοιπὸς ἦν βιώσιμος χρόνος.

† Suprà v. 649.

ANNOTATIONES.

V. 658. Ἀτιμάζοντα) aliàs ἀτιμάζων τὸ σὸν, Schol.

V. 659. Αἰδόφρων) ab αἰδὼς & φρὴν, & eſt Vox *Euripidi* ferè propria, nec inelegans tamen.

V. 669. Μάτην ἄρ' οἱ γέροντες) Hic locus optimè adumbratur ex illo *Æſopi* Apologo, quo Mors ad miſerum quendam & ærumnoſum ſenem vocata, cum præſtò adeſſet, rogatur, ut illi ſublevare dignetur in humeros grandem lignorum ſtruem. *Joſua Barnes.*

V. 690. Τοῦδ' ἀνδρὸς) δεικτικῶς, ἀντὶ ἐμοῦ. Vide ſuprà v. 331. Πρὸ σοῦ) i. e. ὑπὲρ σοῦ. Vide ſupra ad hujus Fab. v. 326. & 646.

V. 691. Χαίρεις ὁρῶν φῶς &c.) Huc refer *Arrian.* Epictetæorum l. 2. c. 22. Ἐρεῖς τὰς φωνὰς τὰς τοῦ Ἀδμήτου πατρὸς, Χαίρεις ὁρῶν φῶς; πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς; Θέλεις βλέπειν φῶς; πατέρα δ' οὐ θέλειν δοκεῖς; Quorum ultimum Verſum puto ab *Arriano* per luſum additum, nec enim in *Euripidis* exemplaribus occurrit, & eſt Ταυτολογία hoc Authore non digna. *Joſua Barnes.*

V. 695. Καὶ ζῇς) Vel ζῆς ſcribe pro ζῇς, quod pro ζάεις, vel ζῆς à ζῆμι, unde & ζῆ & ζῆθι in *Imperativo.*

700. Εἰ τὴν παροῦσαν) εἰ μὴ ἄς λάβῃς γυναῖκας, πείσεις ἂν ὑπὲρ σοῦ ἀποθνήσκειν.

Ὡς ἐμοῦ λέξαντος) ὡς ἐμοῦ κακῶς εἰρηκότος, διὸ ὅτι οὐκ ἠθέλησας ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανεῖν.

Σοῦ δ' ἂν) καὶ ἡ σύνταξις σοῦ δ' ἄν, σὺ πρέσβυς, ἐγὼ νέος. καὶ σὺ μίαν ἔχων ψυχὴν οὐκ ὠφείλεις ὑπὲρ β' ζῆν, ἤτοι περὶ ἡμῶν, οὐ δύνασαι τοῦτο λέγειν, ὅτι ὑπὲρ ἡμῶν ἐπέθανεν. κακὸν τὸ λῆμα, οὐκ ἀπέθανεν μοι ὑπὲρ σοῦ, ἵνα σύ με νεκρὸν νομίζων γελάσῃς θανόντι μοι, κἂν κακῶς με εἴπῃς ἀποθανόντα, οὐ φροντίζω τεθνηκώς, ἀναιδὴς ὤν.

732. Ἄκαστος) Οὗτος ἦν παῖς Πελίου, ἀδελφὸς δὲ τῶν Πελιάδων, ὧν μία Ἄλκηστις.

Χ' ἡ ξυνοικήσασά σοι) ἡ γαμετή σου, ἡ μήτηρ Ἀδμήτου. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἔτι εἰμὶ παῖς ὑμῶν.

Εἰ δ' ἀπειπεῖν) εἰ δὲ δεῖ καὶ διὰ κηρύκων τὸν σὸν οἶκον ἀποκηρύξαι, καὶ τοῦτο ποιήσω.

Εἰ τὴν παροῦσαν κατθανεῖν πείσεις ἀεὶ
Γυναῖχ' ὑπὲρ σοῦ, κᾆτ' ὀνειδίζεις φίλοις
Τοῖς μὴ θέλουσι δρᾷν τάδ', αὐτὸς ὢν κακός.
Σίγα· νόμιζε δ', εἰ σὺ τὴν σαυτοῦ φιλεῖς
" Ψυχὴν, φιλεῖν ἅπαντας· εἰ δ' ἡμᾶς κακῶς
" Ἐρεῖς, ἀκούσῃ πολλὰ, κοὐ ψευδῆ κακά.
Χο. Πλείω λέλεκται νῦν τε καὶ τὰ πρὶν, κακά·
Παῦσαι δὲ, πρέσβυ, παῖδα σὸν κακορροθῶν.
Αδ. Λέγ', ὡς ἐμοῦ λέξαντος· εἰ δ' ἀλγεῖς κλύων
Τἀληθὲς, οὐ χρῆν σ' εἰς ἔμ' ἐξαμαρτάνειν.
Φε. Σοῦ δ' ἂν προθνήσκων, μᾶλλον ἐξημάρτανον.
Αδ. Ταυτὸν γὰρ ἡβῶντ' ἄνδρα, καὶ πρέσβυν θανεῖν;
Φε. Ψυχῇ μιᾷ ζῆν, οὐ δυοῖν ὀφείλομεν.
Αδ. Καὶ μὴν Διός γε μείζον' ἂν ζώοις χρόνον.
Φε. Ἀρᾷ γονεῦσιν, οὐδὲν ἔκδικον παθών;
Αδ. Μακροῦ βίου γὰρ ᾐσθόμην ἐρῶντά σε.
Φε. Ἀλλ' οὐ σὺ νεκρὸν ἀντὶ σοῦ τόνδ' ἐκφέρεις;
Αδ. Σημεῖά γ', ὦ κάκιστε, ταῦτ' ἀψυχίας.
Φε. Οὔτι πρὸς ἡμῶν γ' ὤλετ'· οὐκ ἐρεῖς τόδε.
Αδ. Φεῦ· Εἴθ' ἀνδρὸς ἔλθοις τοῦδέ γ' εἰς χρείαν ποτέ.
Φε. Μνήστευε πολλὰς, ὡς θάνωσι πλείονες.
Αδ. Σοὶ τοῦτ' ὄνειδος· οὐ γὰρ ἤθελες θανεῖν.
Φε. Φίλον τὸ φέγγος τοῦτο τοῦ θεοῦ, φίλον.
Αδ. Κακὸν τὸ λῆμα, κοὐκ ἐν ἀνδράσιν, τὸ σόν.
Φε. Οὐκ ἐγγελᾷς γέροντα βαστάζων νεκρόν;
Αδ. Θανῇ γε μέντοι δυσκλεὴς, ὅταν θάνῃς.
Φε. Κακῶς ἀκούειν οὐ μέλει θανόντι μοι.
Αδ. Φεῦ, φεῦ· τὸ γῆρας ὡς ἀναιδείας πλέον.
Φε. Ἥδ' οὐκ ἀναιδής· τήνδ' ἐφηῦρες ἄφρονα.
Αδ. Ἄπελθε, κἀμὲ τόνδ' ἔα θάψαι νεκρόν.
Φε. Ἄπειμι· θάψεις δ' αὐτὸς ὢν αὐτῆς φονεύς,
" Δίκας δὲ δώσεις σοῖσι κηδεσταῖς ἔτι.
Ἦ τἄρ' Ἄκαστος οὐκ ἔτ' ἔστ' ἐν ἀνδράσιν,
Εἰ μή σ' ἀδελφῆς αἷμα τιμωρήσεται.
Αδ. Ἔρρων νυν αὐτὸς, χ' ἡ ξυνοικήσασά σοι,
Ἄπαιδε, παιδὸς ὄντος, ὥσπερ ἄξιοι,
Γηράσκετ'· οὐ γὰρ τῷδ' ἔτ', εἰς ταὐτὸν στέγος
Νεῖσθ'· εἰ δ' ἀπειπεῖν χρῆν με κηρύκων ὕπο
Τὴν σὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀπεῖπον ἄν.
Ἡμεῖς δὲ (τοὐν ποσὶν γὰρ οἰστέον κακόν)
Στείχωμεν, ὡς ἂν ἐν πυρᾷ θῶμεν νεκρόν.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ὦ σχετλία, τόλμης γενναία,
Καὶ μέγ' ἀρίστα,
Χαῖρε· πρόφρων σε χθόνιός θ' Ἑρμῆς,
Ἅιδης τε δέχοιτ'· εἰ δέ τι κἀκεῖ

Quòd perſuaſeris mori præſentem
Mulierem pro te: deinde verò *timiditatem* exprobras amicis,
Qui hæc noluerunt facere, cùm tu ipſe ſis timidus.
" Tace: & exiſtima, ſi tu tuam amas
" Vitam, & omnes *ſuam* amare: ſi verò nobis male
Dixeris, audies multa, & non falſa mala:
Cho. Plura dicta ſunt & nunc, & antè, mala.
Deſine verò ſenex filium tuum maledictis inſectari.
Ad. Dic *quæ minaris*, quia ego jam dixi *quæ volebam*. Si v. dol. audies
Verum, non oportebat te in me delinquere.
Phe. Magis utique peccâſſem, ſi fuiſſem mortuus pro te
Ad. Idemnè verò eſt juvenem mori, & ſenem?
Phe. Debemus unâ animâ vivere, non duabus.
Ad. Atqui Jove longius vivas in tempus.
Phe. An imprecaris parentibus, nullâ injuriâ affectus?
Ad. Sentio enim te amare longam vitam.
Phe. At nonne tu hoc cadaver pro te effers?
Ad. Hæc ſunt ſigna, ô ignaviſſime, *tuæ* timiditatis.
Phe. Nequaquam à nobis *neſa* periit: non dices hoc.
Ad. Heu! Utinam hoc viro *i. e. me*, indigeas aliquando.
Phe. Duc *uxores* multas, ut plures pro te moriantur.
Ad. Tibi hoc *eſt* probroſum, tu enim non voluiſti mori.
Phe. Dulcis *eſt* lux iſta Dei, dulcis *eſt*.
Ad. Malum *eſt* hoc tuum ingenium, nec in viris *eſſe decet*.
Phe. Nonne rideres vetulum efferens cadaver?
Ad. Morieris tamen inglorius quum morieris.
Phe. Male audire mortuus non curo.
Ad. Heu, heu! ſenectus quàm plena *eſt* impudentiæ.
Ph. Hæc v. *Alc.* nô *fuit quidem* impudēs: ſed eā nactus es dementē.
Ad. Abi tu, & ſine me ſepelire hoc meum cadaver.
Phe. Abeo: tu ipſe verò, qui es ipſius interfector, *ipſam* ſepelies.
" Et inſupèr pœnam dabis tuis affinibus:
" Vel certè Acaſtus non ampliùs erit inter viros *habendus*,
Niſi pœnas de te ſumpſerit pro ſanguine ſororis.
Ad. Pereas nunc ipſe, & tua conjunx,
Liberis-orbi, vivo filio, ſicut digni *eſtis*,
Seneſcite: nunquam enim mecum venietis ſub idem tectum.
Abite. Si enim deceret me per præcones interdicere *tibi*
Tuâ paternâ domo, interdicerem.
Nos verò (præſens enim malum *eſt* ferendum)
Eamus, ut in rogo ponamus cadaver.

Chorus.

O miſera, ô propter audaciam generoſa,
Et longè præſtantiſſima,
Vale: benevolus verò te ſubterraneus Mercurius,
Et Pluto, excipiat: ſi verò & illic

ANNOTATIONES.

V. 718. Οὔτι) *Schol.* legit οὔτοι meliùs.

V. 719. Φεῦ) τὸ φεῦ hic extra carmen eſt, vel in ſcanſione ante τὸ εἴθ' coaleſcit μονοσυλλάβως Vid. *Hecub.* v. 55. & 864. & 1110. *Ibidem.* Ἀνδρὸς τοῦ δε) δεικτικῶς pro ἐμοῦ, ut ſupra v. 690.

V. 736. Τῷδ') δεικτικῶς pro ἐμοί, ut ſuprà v. 719.

V. 741. Ὦ σχετλία, τόλμης γενναία) Ludit hic G. *Canterus* Var. Lect. l. 8. c. 5. qui dicit τόλμης ſcribi debere τολμῶς & poni pro τολμηρά, eodem modo ac ἡμᾶς pro ἡμῶν *Homero*: At id is non dicet, qui ſciat τολμᾶν ad mulierem non pertinere; & quòd ἕνεκα ſubaudiatur, ut ſit *Alceſtis* γενναία ἕνεκα τόλμης, ἣ ἐτόλμησε θανεῖν ὑπὲρ Ἀδμήτου. *Joſua Barnes.*

Πλέον

Πλέον ἐστ' ἀγαθοῖς, τούτων μετέχουσ'
Ἅδου νύμφῃ παρεδρεύοις.

Plus bonorum contingit bonis, horum particeps
Plutonis conjugi aſſideas.

ARGUMENTUM *Actûs Quarti*.

HErculem *liberiùs Genio litantem, ac jam ſertis cæteróque Convivarum luxu hilariùs paulò utentem, Aulicorum quidam (à Poculis Regi* Admeto*) moleſtè id ferens, reprehendit; ut intempeſtivum nempè & nimis importunum propter Funus recens-defunctæ Dominæ.* Hercules *rerum ignarus tam ſeverum Miniſtri ſupercilium & moroſitatem inceſſit, illúmque ad vitam hilarem moreſque feſtiviores provocat. Hinc de Morte* Alceſtidis *edoctus,* Admeti *vices graviter dolet & obitum Optimæ Mulieris præmaturum. Statimque ut aliquo modo Communicati Hoſpitii beneficium rependat, ad* Alceſtidis *tumulum contrà* Orcum *pugnaturus pergit.* Admetus *à Funere redit, luctu & gemitu omnia complet; cui* Chorus *compatitur; Hortatus inſuper eum ad Malorum tolerantiam, rationibus ex rei neceſſitate & aliunde ductis: Præſertim cùm ipſa* Alceſtis *immortali memoriâ ſit perennanda.*

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΑΔΜΗΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Θε. Πολλοὺς μὲν ἤδη, κἀπὸ παντοίας χθονὸς
Ξένους μολόντας οἶδ' ἐς Ἀδμήτου δόμους,
Οἷς δεῖπνα προὔθηκ'· ἀλλὰ τοῦδ' οὔπω ξένου
Κακίον' ἐς τήνδ' ἑστίαν ἐδεξάμην.
Ὃς πρῶτα μὲν πενθοῦντα δεσπότην ὁρῶν,
Εἰσῆλθε, κἀτόλμησ' ἀμείψασθαι πύλας.
Ἔπειτα δ' οὔτι σωφρόνως ἐδέξατο
Τὰ προστυχόντα ξένια, συμφορὰν μαθών·
Ἀλλ' εἴ τι μὴ φέροιμεν, ὤτρυνεν φέρειν.
Ποτῆρα δ' ἐν χείρεσσι κίσσινον λαβὼν,
Πίνει μελαίνης μητρὸς εὔζωρον μέθυ,
Ἕως ἐθέρμην' αὐτὸν ἀμφιβᾶσα φλὸξ
Οἴνου· στέφει δὲ κρᾶτα μυρσίνης κλάδοις,
Ἄμουσ' ὑλακτῶν· δισσὰ δ' ἦν μέλη κλύειν.
Ὁ μὲν γὰρ ᾖδε, τῶν ἐν Ἀδμήτου κακῶν
Οὐδὲν προτιμῶν· οἰκέται δ' ἐκλαίομεν
Δέσποιναν· ὄμμα δ' οὐκ ἐδείκνυμεν ξένῳ
Τέγγοντες· Ἄδμητος γὰρ ὧδ' ἐφίετο.
Καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἐν δόμοισιν ἑστιῶ
Ξένον, πανοῦργον κλῶπα, καὶ λῃστήν τινα.
Ἡ δ' ἐκ δόμων βέβηκεν, οὐδ' ἐφεσπόμην,
Οὐδ' ἐξέτεινα χεῖρ', ἀποιμώζων ἐμὴν
Δέσποιναν, ἣ 'μοὶ πᾶσί τ' οἰκέταισιν ἦν
Μήτηρ· κακῶν γὰρ μυρίων ἐρρύετο,
Ὀργὰς μαλάσσουσ' ἀνδρός· ἆρα τὸν ξένον
Στυγῶ δικαίως, ἐν κακοῖς ἀφιγμένον;
Ηρ. Οὗτος· τί σεμνὸν καὶ πεφροντικὸς βλέπεις;
« Οὐ χρὴ σκυθρωπὸν τοῖς ξένοις τὸν πρόσπολον

Serv. MUltos quidem jam, & ex variis locis
Hoſpites in Admeti ædes profectos ſcio,
Quibus adpoſui cibos: verùm nondum hoc hoſpite
Deteriorem in hanc domum recepi.
Qui primum quidem lugentem herum videns,
Intravit *ædes*, & auſus eſt tranſire fores.
Deinde verò non temperanter accepit
Caſu oblata xenia, cognitâ calamitate *domûs*:
Sed ſiquid nō afferremus, cōpellebat *nos* ad ferendū, *quod petebat*.
Arripiens autem hederaceum poculum in manus,
Bibit merum vinum nigræ matris, vel *Vitis*,
Donec calefecit ipſum circumdans flamma
Vini: & coronat caput myrti ramis,
Abſurda latrans: erat autem audire geminum melos:
Hic enim cantabat, mala, in quæ Admeti *domo erant*,
Nihil curans: nos verò ſervi plorabamus
Heram: oculum tamen non oſtendebamus hoſpiti
Madefacientes: ſic enim mandaverat Admetus.
Et nunc ego quidem in ædibus convivio excipio
Hoſpitem, verſutum furem, & prædonem quendam.
Hæc verò *domina* ex ædibus abiit, nec *eam* ſum proſecutus,
Neque extendi manum, lugens meam
Dominam, quæ mihi & omnibus ſervis erat
Mater: liberavit enim *nos* ex innumeris malis,
Molliens viri iram: nonne igitur hunc hoſpitem
Juſte odi, qui incommodo tempore advenit?
Her. Heus tu: quid ita tueris torvum, & ſubtriſte?
« Non oportet triſtem miniſtrum hoſpitibus

747. Πολλοὺς μὲν) θεράπων ὁ πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ Ἡρακλέους ἐλθὼν, λέγει, ἐφ' ᾧ ὁ Ἡρακλῆς πένθους ἐγκειμένου, καὶ οὐκ ᾐσχύνετο ὑπὸ ἀναιδοῦς ἰδίων, καὶ στεφάνῳ τὴν κεφαλὴν πυκάσας τὰς πύλας [illegible]. οὐ σωφρόνως, οὐκ εὐτάκτως συμφορὰν μαθών. ᾤετο γὰρ ὁ θεράπων ἐγνωκέναι τὸν θάνατον τῆς Ἀλκήστιδος.

755. Ὤτρυνεν φέρειν) οὕτω ἡμῖν ἐκέλευσε φέρειν τὰ ὄψα. τοῦτο δὲ ἀναιδοῦς ξένου.

756. Ποτῆρα δὲ ἐν χερσὶν) τὸν ποτῆρα, ὃ λέγεται καὶ ποτήριον ὑποκοριστικῶς. ἐξηγήσατο δὲ τί ἐστι κισσύβιον, εἰπὼν ποτῆρα κίσσινον.

Μελαίνης μητρὸς) τῆς ἀμπέλου. ὁ γὰρ μέλας οἶνος ἰσχυρότερός ἐστι.

773. Σεμνὸν) ἀλαζονείας μεστόν.

ANNOTATIONES.

V. 756. Ποτῆρα κίσσινον) Præter Scholia vide quæ Nos [illegible] *Cyclop.* v. 389.

V. 757. Πίνει μελαίνης μητρὸς εὔζωρον μέθυ) *Vinum nigræ Matris, Latina* Verſio ante addidit, *i. e. terræ*; ſed Nos Poetæ mentem aſſecuti ſcripſimus *i. e. Vitis*; nam & *Anacreon* dixit —Γόνον ἀμπέλου τὸν οἶνον. *Scholiaſtes* μητρὸς exponit, τῆς ἀμπέλου; ſimile quod *Plautus* de vino meraco dixit, *ut Matre fuerat natum*. Vid. *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphill. l. 1. c. 15. *J. Barnes.*

V. 765. Ἑστιῶ ξένον) De Voracitate *Herculis* hæc olim *Epicharmus* in *Buſiride*,

Πρῶτον μὲν αἴ κ' ἔσθοντ' ἴδοις νιν, ἀποθάνοις·
Βρέμει μὲν ὁ φάρυγξ ἔνδοθ', ἀραβεῖ δ' ἁ γνάθος,
Ψοφεῖ δ' ὁ γομφίος, τέτριγε δ' ὁ κυνόδων,
Σίζει δὲ ταῖς ῥίνεσσι, κινεῖ δ' οὔατα.
Οὐδὲν παραλείπει τῶν ὅπλων. Vid. *Athen. Deipnoſ.* l. 10. ſub Principio. *Joſua Barnes.*

« Εἶναι,

778. Θυραίου πήματος) σπουδὴν εἰς ἀλλότριον πένθος· ἐνόμιζε γὰρ ἔτι, ὅτι ξένη ἦν ἡ ἀποθανοῦσα.

780. Τὰ θνητὰ) ἐκ εὐλόγως τὸν Ἡρακλέα εἰσάγει φιλοσοφοῦντα ἐν μέθῃ, ὃν ἔδει καὶ ἄλλως φιλοσοφοῦντος διαπαίζειν.

795. Τυχὰς) γράφεται πύλας, ἵν' ᾖ ὑπερβὰς τὰς πύλας. αἱ δὲ τύχαι, καταφρονήσας.

798. Πίτυλος) μεταστήσει σε τοῦ κλαίειν. πίτυλος δὲ ἡ συνεχὴς φορὰ τοῦ ποτηρίου.

801. Ὥς γ' ἐμοὶ) ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται κρίνοντι. ἐπιστάμεθα ταῦτα, προσωπικοῦ στίου τὰ τοιαῦτα. οὐ νῦν δὲ πράσσομεν τοιαῦτα.

Δεσπότης ἐψεύσατο) οὐδεὶς τέθνηκεν, εἰ μὴ ὁ σός με δεσπότης ἐψεύσατο. Ὀθνείου) συμπαθεῖν ἔοικεν, ὑπὲρ ξένου νεκροῦ.

Ἦ κάρτα μέν τι) οὐκ ἦν ξένη, ἀλλὰ πανοικεία.

" Εἶναι, δέχεσθαι δ' εὐπροσηγόρῳ φρενί.
Σὺ δ' ἄνδρ' ἑταῖρον δεσπότου παρόνθ' ὁρῶν,
Στυγνῷ προσώπῳ, καὶ συνωφρυωμένῳ
Δέχῃ, θυραίου πήματος σπουδὴν ἔχων.
Δεῦρ' ἔλθ', ὅπως ἂν καὶ σοφώτερος γένῃ.
Τὰ θνητὰ πράγματ' οἶδας, ἣν ἔχει φύσιν;
Οἶμαι μὲν οὔ· πόθεν γάρ; ἀλλ' ἄκουέ μου.
" Βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται,
" Κοὐκ ἔστι θνητῶν, ὅστις ἐξεπίσταται,
" Τὴν αὔριον μέλλουσαν εἰ βιώσεται.
" Τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς, οἷ προβήσεται,
" Κἄστ' οὐ διδακτὸν, οὐδ' ἁλίσκεται τέχνῃ.
" Ταῦτ' οὖν ἀκούσας, καὶ μαθὼν ἐμοῦ πάρα,
" Εὔφραινε σαυτὸν, πῖνε· τὸν καθ' ἡμέραν
" Βίον, λογίζου σόν· τὰ δ' ἄλλα, τῆς τύχης.
" Τίμα δὲ καὶ τὴν πλεῖστον ἡδίστην θεῶν
" Κύπριν βροτοῖσιν, εὐμενὴς γὰρ ἡ θεός.
" Τὰ δ' ἄλλ' ἔασον ταῦτα, καὶ πείθου λόγοις
" Ἐμοῖσιν, εἴπερ ὀρθά σοι δοκῶ λέγειν.
Οἶμαι μέν· οὔκουν τὴν ἄγαν λύπην ἀφεὶς,
Πίῃ μεθ' ἡμῶν, τάσδ' ὑπερβαλὼν τύχας,
Στεφάνοις πυκασθείς· καὶ σάφ' οἶδ', ὅθ' οὕνεκα
Τοῦ νῦν σκυθρωποῦ καὶ ξυνεστῶτος φρενῶν
Μεθορμιεῖ σε πίτυλος ἐμπεσὼν σκύφου.
" Ὄντας δὲ θνητοὺς, θνητὰ καὶ φρονεῖν χρεών,
" Ὡς τοῖς γε σεμνοῖς καὶ συνωφρυωμένοις
" Ἅπασιν ἐστὶν, ὥς γ' ἐμοὶ χρῆσθαι κριτῇ,
" Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά.
Θε. Ἐπιστάμεσθα ταῦτα· νῦν δὲ πράσσομεν
Οὐχ οἷα κώμου καὶ γέλωτος ἄξια.
Ηρ. Γυνὴ θυραῖος ἡ θανοῦσα· μὴ λίαν
Πένθει, δόμων γὰρ ζῶσι τῶνδε δεσπόται.
Θε. Τί ζῶσιν; οὐ κάτοισθα τἀν δόμοις κακά.
Ηρ. Εἰ μή τι σός με δεσπότης ἐψεύσατο.
Θε. Ἄγαν γ' ἐκεῖνός ἐστ' ἄγαν φιλόξενος.
Ηρ. Οὔκουν· ὀθνείου γὰρ ἕνεκ' ἦν πάσχει νεκροῦ.
Θε. Ἦ κάρτα μέν τι καὶ λίαν γ' οἰκεῖος ἦν.
Ηρ. Μῶν ξυμφοράν τιν' οὖσαν οὐκ ἔφραζέ μοι;
Θε. Χαίρων ἴθ'· ἡμῖν δεσποτῶν μέλει κακά.

" Adeſſe, verùm excipere *nos* *decet* animo comi.
Tu verò amicum virum heri *tui* præſentem cernens,
Triſti vultu, & contractis ſuperciliis
Excipis, externi mali curam gerens.
Huc accede, *tradam præcepta*, ut ſias ſapientior.
Scis, quam naturam res mortalium habeant?
Puto te adhuc neſcire: unde enim didiciſſes? itaque ex me audi.
" Omnes homines debent mori:
" Et nemo mortalium eſt, qui ſciat,
" An ſit victurus in craſtinum diem futurum.
" Curſus enim fortunæ incertus *eſt*, quò evadat,
" Neque diſci poteſt, neque arte ullâ deprehenditur.
" Hæc igitur cum audiveris & didiceris ex me,
" Exhilara teipſum, bibe, quotidianam
" Vitam, tuam ducas *eſſe*, reliqua verò fortunæ.
" Cole etiam plurimum ſuaviſſimam dearum
" Venerem mortalibus, comis enim *eſt* hæc dea.
" Reliqua verò hæc omitte, & obtempera verbis
" Meis, ſi modò videor tibi rectè præcipere:
Id quod certe puto. Itaque magnam mœſtitiam omittens,
Bibe nobiſcum, ſuperans *contemnendo* præſentem calamitatem,
Coronis ornatus: & certò ſcio, quòd pro
Illâ nunc triſti & contractâ mente,
Ad aliū portū deducet te ſtrepitus poc. incidēs, *i.e.* libera cōpotatio.
" Cum ſimus autem mortales, decet nos mortalia ſapere:
" Triſtibus enim & auſteris
" Omnibus eſt (ſi me utantur judice)
" Vita, non revera vita, ſed calamitas.
Ser. Scimus hæc: nunc autem rem gerimus,
Quæ comeſſatione & riſu nōn *eſt* digna.
Her. Mulier mortua, *eſt* alienigena, nè *igitur* nimium
Lugeas, domini enim hujus domûs vivunt.
Ser. Quid vivunt? nondum ſcis mala, quæ *ſunt* in ædibus.
Her. Niſi tuus dominus fefellit me.
Ser. Nimium ille, nimium eſt amans hoſpitum.
Her. Nequaquā: propter peregrinū enim cadaver benè rem gerit.
Ser. Imò verò profectò *cadaver* hoc valdè & nimis domeſt. erat.
Her. An igitur calamitatem aliquā domeſticam ille non dixit mihi?
Ser. Tu lætus abi: nobis curæ ſunt mala dominorum.

ANNOTATIONES.

V. 783. Κοὐκ ἔστι θνητῶν) Hæc ita expreſſit *Horatius* Carm. l. 4. Od. 7.

Quis ſcit, an adjiciant hodiernæ craſtina ſummæ
Tempora Dii Superi?

V. 785. Τὸ τῆς τύχης) Idem *Horatius* hæc expreſſit Carm. l. 3. Od. 29.

Prudens futuri Temporis exitum
Caliginosâ Nocte premit Deus, &c.

Item, *Quid ſit futurum Cras, fuge quærere*; &
Quem ſors dierum cunque dabit, lucro
Appone, nec dulces Amores
Sperne, &c.

V. 795. Τύχας) alias πύλας. Vid. *Schol.* mihi non omnino placet; licet in Codice *Heinſio-Scaligeriano* quoque ita notetur & v. 829. digito notetur, quaſi conferendi gratiâ: Verſu enim prædicto apertè de limine ſuperegrediendo loquitur Poeta. Hic vero in eodem nunc erat, Conclavi, ubi *Hercules* diſcubuit: quanquā forte è longè ſtaret ad fores; ut legenti facile apparebit. *J. Barnes.*

V. 796. Ὅθ' οὕνεκα) De hoc *Attico* Pleonaſmo Vid. ad Fragment. in *Danae* v. 20.

V. 798. Πίτυλος σκύφου) quid ſit πίτυλος Vide quæ Nos *Iphig.* Taur. v. 307. μεθορμιεῖ autem pro ἐπὶ λιμένα ἄξει, Metaphora à Navibus in Portum deductis, ubi quieſcunt. *Joſua Barnes.*

V. 802. Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ ξυμφορά.) Huc refer illud *Martialis* l. 6. Epigr. 70.

At noſtri bene computentur anni;
Et quantum tetricæ tulère Febres,
Aut Languor gravis, aut mali Dolores,
A vitâ meliore ſeparentur:
Infantes ſumus & Senes videmur.
Ætatem Priamique Neſtoriſque
Longam qui putat eſſe, Martiane,
Multum decipiturque falliturque.
Non eſt Vivere, ſed Valere, Vita.

Item *Seneca* Epiſt. 99. *Ex hoc tam exiguo temporis ſpacio, quod ætatem vocamus humanam, quantum Lacrymæ, quantum ſollicitudines occupant, quantum Mors, antequam veniat, optata; quantum Valetudo, quantum Timor, quantum Teneri, aut Rudes, aut Inutiles Anni? Dimidium ex hoc edormitur. Adjice Labores, Luctus, Pericula; & intelliges, etiam in longiſſimâ Vitâ minimum eſſe quod Vivitur.* *Joſua Barnes.*

Ηρ. Ὅδ'

Ηρ. Ὅδ᾽ οὐ θυραίων πημάτων ἄρχει λόγος.
Θε. Οὐ γάρ σε κωμάζοντ᾽ ἂν ἠχθόμην ὁρῶν.
Ηρ. Ἀλλ᾽ ἦ πέπονθα δείν᾽ ὑπὸ ξένων ἐμῶν.
Θε. Οὐκ ἦλθες ἐν δέοντι δέξασθαι δόμοις·
Πένθος γὰρ ἡμῖν ἐστὶ, καὶ κουρὰν βλέπεις,
Μελαμπέπλους στολμούς τε. Η. Τίς δ᾽ ὁ κατθανών;
Μῶν ἢ τέκνων τις φροῦδος, ἢ γέρων πατήρ;
Θε. Γυνὴ μὲν οὖν ὄλωλεν Ἀδμήτου, ξένε.
Ηρ. Τί φῄς; ἔπειτα δῆτά μ᾽ * ἐξενίζετε; * al. ἐξενίζετον.
Θε. Ἠιδεῖτο γάρ σε τῶνδ᾽ ἀπώσασθαι δόμων.
Ηρ. Ὦ σχέτλι᾽, οἵας ἤμπλακες ξυναόρου.
Θε. Ἀπωλόμεσθα πάντες, οὐ κείνη μόνη.
Ηρ. Ἀλλ᾽ ᾐσθόμην μὲν, ὄμμ᾽ ἰδὼν δακρυρροοῦν,
Κουράν τε, καὶ πρόσωπον· ἀλλ᾽ ἔπεισέ με
Λέγων θυραῖον κῆδος ἐς τάφον φέρειν.
Βίᾳ δὲ θυμοῦ τάσδ᾽ ὑπερβαλὼν πύλας,
Ἔπινον ἀνδρὸς ἐν φιλοξένου δόμοις,
Πράσσοντος οὕτω, κἀπεκώμαζον, κάρα
Στεφάνοις πυκασθείς· ἀλλὰ σοῦ, τὸ μὴ φράσαι,
Κακοῦ τοσούτου δώμασι προσκειμένου.
Ποῦ καί σφε θάπτει; ποῦ νιν εὑρήσω μολών;
Θε. Ὀρθὴν παρ᾽ οἶμον, ἣ ᾽πὶ Λάρισσαν φέρει,
Τύμβον κατόψει ξεστὸν ἐκ προαστίου.
Ηρ. Ὦ πολλὰ τλᾶσα καρδία, ψυχή τ᾽ ἐμὴ,
Νῦν δεῖξον, οἷον παῖδά σ᾽ ἡ Τιρυνθία
Ἠλεκτρύωνος γείνατ᾽ Ἀλκμήνη Διΐ.
Δεῖ γάρ με σῶσαι τὴν θανοῦσαν ἀρτίως
Γυναῖκα, κεἰς τόνδ᾽ αὖθις ἱδρῦσαι δόμον
Ἄλκηστιν, Ἀδμήτῳ δ᾽ ὑπουργῆσαι χάριν.
Ἐλθὼν δ᾽ ἄνακτα τὸν μελάμπεπλον νεκρῶν,
Θάνατον φυλάξω, καί νιν εὑρήσειν δοκῶ,
Πίνοντα τύμβου πλησίον προσφαγμάτων.
Κἄνπερ λοχήσας αὐτὸν ἐξ ἕδρας συθεὶς
Μάρψω, κύκλον δὲ περιβαλῶ χεροῖν ἐμαῖν,
Οὐκ ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐξαιρήσεται
Μογοῦντα πλευρὰ, πρὶν γυναῖκ᾽ ἐμοὶ μεθῇ.
Ἢν δ᾽ οὖν ἁμάρτω τῆσδ᾽ ἄγρας, καὶ μὴ μόλῃ
Πρὸς αἱματηρὸν πέλανον, εἶμι τὴν κάτω,
Κόρης, ἄνακτός τ᾽ εἰς ἀνηλίους δόμους,
Αἰτήσομαί τε· καὶ πέποιθ᾽ ἄξειν ἄνω
Ἄλκηστιν, ὥστε χερσὶν ἐνθεῖναι ξένου,
Ὅς μ᾽ εἰς δόμους ἐδέξατ᾽, οὐδ᾽ ἀπήλασε,
Καίπερ βαρείᾳ συμφορᾷ * πεπληγμένος·
Ἔκρυπτε δ᾽ ὢν γενναῖος, αἰδεσθεὶς ἐμέ. * al. πεπλεγμένος.
Τίς τοῦδε μᾶλλον Θεσσαλῶν φιλόξενος;

Her. Hic ſermo non externorum malorum eſt initium.
Ser. Haud enim tunc triſtarer videns te convivantem.
Her. At profectò gravem injuriam accepi ab hoſpitibus meis.
Ser. Non eni *in has* ædes opportuné veniſti, ut *te nunc* exciperem*;
Nos enim ſumus in luctu, & raſuram vides,
Et nigras veſtes. *Her.* Quis ergo eſt mortuus?
Num aliquis liberorum, an ſenex pater mortuus eſt?
Ser. Imò verò conjunx Admeti periit, ô hoſpes.
Her. Quid ais? & nihilominus tamen me hoſpitio excepiſtis?
Ser. Verebatur enim te repellere ab hac domo.
Her. O miſer, qualem amiſiſti conjugem?
Ser. Periimus omnes, non illa tantum.
Her. At ſenſi quidem, videns oculos lacrymantes,
Et raſuram, & faciem: ſed perſuaſit mihi
Dicens ſe peregrinum funus ad ſepulturam proſequi.
Invito autem animo his ſuperatis foribus, *i. e. ædes ingreſſus*,
Bibi in domo viri hoſpitalis,
In hâc fortunâ verſantis, & commeſſatus ſum, caput
Coronis redimitus. Sed tua culpa eſt, quod non dixiſti
Propoſito tanto malo *veſtræ* domui.
Ubi eam ſepeliit? ubi inveniam eam vadens?
Ser. Rectâ viâ, quæ ducit Lariſſam,
Videbis tumulum politum extra ſuburbium.
Her. O cor, quod multa ſuſtinuiſti, & ô mea anima,
Nunc oſtende, qualem te filium Tirynthia
Alcmena Electryonis filia Jovi genuerit.
Oportet enim me nunc ſervare recens mortuam
Mulierem, & reſtituere in hanc domum
Alceſtin, Admetóque gratiam referre.
Profectus igitur mortuorum regem atris indutum peplis,
Orcum obſervabo, & ſpero me inventurum ipſum,
Bibentem apud tumulū de victimarum mactatarum ſanguine.
Et ſi inſidiis illi ſtructis ex meâ ſede properans
Eum corripiam, & undique complexus premam meis manibus,
Nullus eſt, qui mihi ipſum eripiat
Certantem lateribus, priuſquam mulierem mihi dimiſerit.
Si verò hâc prædâ fruſtratus fuero, & *Orcus* non venerit
Ad cruentam molam, deſcendam ad inferos,
In obſcuram domum Proſerpinæ & Plutonis,
Et poſtulabo: & confido me reducturum eſſe ſurſum
Alceſtin, ut tradam eam in manus mei hoſpitis,
Qui me excepit hoſpitio, nec abegit,
Quamvis eſſet gravi calamitate percuſſus *vel* implicitus:
Sed occultavit *ſuum luctum* excelſo animo, venerans me.
Quis ex omnibus Theſſalis magis eſt iſto hoſpitalis?

817. Οὐκ ἦλθες ἐν δέοντι) οὐκ ἐν δέοντι ἦλθες χρόνῳ.

Σχέτλιε) ἄθλιε Ἄδμητε. Δακρυρροοῦν) σοῦ Ἀδμήτου ἰδὼν τὸ ὄμμα δάκρυον βρέχον.

Βίᾳ δὲ θυμοῦ) βιασθεὶς δὲ καὶ ἀναγκασθεὶς ὑπ᾽ ἐκείνου πράσσοντος οὕτως ἀτυχοῦντος. Ἀλλὰ σοῦ τὸ μὴ φράσαι) ἀλλὰ τοῦτο σὸν ἁμάρτημα τὸ μὴ εἰπεῖν ἀληθὲς ἐπὶ τοῦ θανόντος τοῦ Ἀδμήτου.
Ποῦ νιν) ὀρθὴν βαδίζων τὴν ὁδόν.

843. Μελάμπεπλον) εἰδωλοποιεῖται μελαίνας πτέρυγας ἔχων ὁ θάνατος.
Πίνοντα τύμβου) προσδοκῶ αὐτὸν εὑρεῖν πλησίον τοῦ τύμβου πίνοντα τῶν προσφαγμάτων.
Περιβαλών) καὶ περιβαλὼν αὐτῷ κύκλον.
Μογοῦντα πλευρὰ) κατὰ πλευρὰν μογοῦντα. ἐὰν δὲ μὴ εὕρω αὐτὸν πλησίον τοῦ τάφου πίνοντα τὸ αἷμα, εἰς τοὺς δόμους τῆς Κόρης, καὶ τοῦ βασιλέως κάτω τοῦ Πλούτωνος εἶμι.
Πέλανον) τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος. τὸν πέλανον δὲ, ἀπὸ τῆς θυσίας φησί.
Ἔκρυπτε δ᾽ ὢν) τὸ πένθος ἔκρυπτε.

ANNOTATIONES.

V. 817. Οὐκ ἦλθες ἐν δέοντι δέξασθαι δόμοις, Πένθος γὰρ ἡμῖν] Videtur Poeta ſibi contradicere, quum *Medeæ.* v. 190. Dixit Lyram & Carmina luctui magis accommodè, quàm conviviis, hæc enim etiam ſine illis læta ſatis & feſtiva; Dolores autem magis egere tali ſolamine. Sed utraque res ſuos habet defenſores, nec ſibi contradicit; ſed aliud fieri fatetur, aliud [illegible] velle ait, & ipſe aliàs eleganter affirmat, quòd de rebus ſingulis diverſos ſermones facilè poteſt ingenioſus Homo inſtituere;

Ἐκ παντὸς ἄν τις πράγματος δισσῶν λόγων
Ἀγῶνα θεῖτ᾽ ἄν, εἰ λέγειν εἴη σοφός.

Quare *Joachimus Camerarius* fruſtrà ſe exercet, at doctè tamen; dum harum diverſarum opinionum cauſam ſubtiliter quærit. Vid. quæ Nos ad locum *Medeæ* ſuprà citatum. *Joſua Barnes.*

V. 835. Ὀρθὴν παρ᾽ οἶμον — τύμβον κατόψει) Ità *Varro Romanorum* doctiſſimus, de Ling. Latin. l. 4. *Monimenta, quæ in ſepulchris; & ideò ſecundùm Viam: quo prætereuntes admoneant & ſe fuiſſe & illos eſſe Mortales.* Vide quæ Nos [illegible] *Helen.* v. 1181. *Joſua Barnes.*

Tis

Τίς Ἑλλάδ' οἰκῶν; τοιγὰρ οὐκ ἐρεῖ, κακὸν
Εὐεργετῆσαι φῶτα, γενναῖος γεγώς.

Ἀνάπαιστοι.

Αδ. Ἰὼ, ἰώ. Στυγναὶ πρόσοδοι, στυγναὶ δ' ὄψεις
Χήρων μελάθρων. ἰώ μοι· αἶ, αἶ.
Ποῖ βῶ; πῆ στῶ; τί λέγω; τί δὲ μή;
Πῶς ἂν ὀλοίμην;
Ἦ βαρυδαίμονα μήτηρ μ' ἔτεκεν.
Ζηλῶ φθιμένους, κείνων ἔραμαι,
Κεῖν' ἐπιθυμῶ δώματα ναίειν.
Οὔτε γὰρ αὐγὰς χαίρω προσορῶν,
Οὔτ' ἐπὶ γαίας πόδα πεζεύων.
Τοῖον ὅμηρόν μ' ἀποσυλήσας
Ἅιδῃ Θάνατος παρέδωκεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Πρόβα, πρόβα· βᾶθι κεῦθος οἴκων. Α. Αἶ, αἶ.
Χο. 2 Πέπονθας ἄξι' αἰαγμάτων. Αδ. Ἒ, ἔ.
Χο. 3 Δι' ὀδύνας ἔβας, σάφ' οἶδα. Αδ. φεῦ, φεῦ.
Χο. 4 Τὰν νέρθεν οὐδὲν ὠφελεῖς. Α. Ἰώ μοι, μοι.
Χο. 5 Τὸ μήποτ' εἰσιδεῖν φιλίας ἀλόχου
6 Πρόσωπόν σ' ἄντα, λυπρόν.

Ἀνάπαιστοι.

Αδ. Ἔμνησας, ὅ μου φρένας ἥλκωσεν.
" Τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον, ἁμαρτεῖν
" Πιστῆς ἀλόχου; μή ποτε γήμας
Ὤφελον οἰκεῖν μετὰ τῆσδε δόμους.
" Ζηλῶ δ' ἀγάμους, ἀτέκνους τε βροτῶν.
Ψυχὴ δὲ μία τῆσδ' ὑπεραλγεῖν
Μέτριον ἄχθος.
Παίδων δὲ νόσους, καὶ νυμφιδίους
Εὐνὰς θανάτοις κεραϊζομένας,
Οὐ τλητὸν ὁρᾶν, ἐξὸν ἀτέκνοις,
Ἀγάμοις τ' εἶναι διὰ παντός.

Ἀντιστροφὴ α'.

Χο. 1 Τύχα, τύχα δυσπάλαιστος ἥκει. Αδ. αἶ, αἶ.
Χο. 2 Πέρας δ' οὐδὲν τιθεῖς ἀλγέων. Αδ. ἔ, ἔ.
Χο. 3 Βαρέα μὲν φέρειν· ὅμως δὲ—— Αδ. φεῦ, φεῦ.
Χο. 4 Τλᾶθ'· οὐ σὺ πρῶτος ὤλεσας—— Α. ἰώ μοι μοι.
Χο. 5 Γυναῖκα. " Συμφορὰ δ' ἑτέρους ἑτέρα
" 6 Πιέζει φανεῖσα θνατῶν.

Ἀνάπαιστοι.

Αδ. Ὦ μακρὰ πένθη, λῦπαί τε φίλων
Τῶν ὑπὸ γαίαν· Τί μ' ἐκώλυσας
Ῥῖψαι τύμβου τάφρον ἐς κοίλην,
Καὶ μετ' ἐκείνης τῆς μέγ' ἀρίστης
Κεῖσθαι φθίμενον;

Quis etiam ex Græciæ incolis? Quamobrem non dicet ſe ingrato
Benefeciſſe viro, cum ipſe ſit animo excelſo.

Admetus.

Io, io! triſtis acceſſus, triſtiſque aſpectus
Viduarum ædium: hei mihi, heu mihi! æ, æ!
Quo vadam? ubi conſiſtam? quid dicu? quid verò non?
Quomodo queam perire?
Profectò valdè infelicem mater me peperit.
Beatos duco mortuos, illos amo.
Illam domum habitare expeto.
Non enim lætor *hanc ſolis* lucem intuens,
Nec in terrâ pedem eundo figens.
Talem obſidem mihi ereptum
Plutoni mors tradidit.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Procede, procede. Abi in latebras ædium. *Ad.* æ, æ.
Ch. 2 Paſſus es digna lamentis. *Ad.* heu, heu!
Ch. 3 Es in dolore, bene ſcio. *Ad.* heu, heu!
Ch. 4 Nihil tamen juvas mortuam. *Ad.* hei mihi, mihi!
Ch. 5 Non amplius intueri charæ conjugis
6 Vultum coràm, triſte *eſt*.

Admetus.

Meminiſti *illius rei*, quæ ſauciavit meum animum.
" Quod eni homini majus malum accidere poteſt, quàm amittere
" Charam conjugem? utinam nunquam uxore ductâ,
Habitaſſem cum hâc *iſtas* ædes.
" Felices duco cælibes & ſine liberis mortales.
Pro unâ verò animâ hâc dolere,
Mediocre *eſt* onus.
Liberorum autem morbos & nuptiales
Lectos morte vaſtatos,
Intolerabile *eſt* aſpicere; cùm licuiſſet ſine liberis
Et ſine conjuge ſemper vivere.

Antiſtrophe 1.

Ch. 1 Fatum, fatum ineluctabile venit. *Ad.* Heu, heu!
Ch. 2 Nullum verò finem facis dolorum. *Ad.* heu, heu!
Ch. 3 Triſtia quidem *ſunt hæc* latu: ſed tamen— *Ad.* Heu, heu!
Ch. 4 Perfer non *enim* tu primus amiſiſti— *Ad.* Hei mihi, mihi!
Ch. 5 Conjugem: " alios enim alia calamitas
" 6 Premit apparens, mortales.

Admetus.

O longi luctus & ô dolores propter amicos,
Qui ſunt ſub terrâ! Cur prohibuiſti, *ô Chore*,
Nè me projicerem in cavam ſepulcri foſſam,
Et cum illâ longè præſtantiſſimâ *feminâ*
Jacerem mortuus?

859. Τοιγὰρ οὐκ ἐρεῖ) καὶ οὐκ ἂν εἴποι με ἀγνώμονα ξένον, ἢ ἀχάριστον, καὶ ἀνωφελῆ.

Ἰὼ στυγναὶ πρόσοδοι) ἀντὶ τοῦ εἴσοδοι. ἔρχεται ὁ Ἄδμητος ἀπὸ τοῦ τύμβου, καὶ οὐ τολμᾷ εἰσιέναι.

Ζηλῶ) μακαρίζω.

Ὅμηρον) ἐνέχυρον. τὸ δὲ ζῆν φασὶν ὅμηρον αὐτοῦ γεγονέναι τὴν Ἄλκηστιν. ἀντὶ γὰρ αὐτοῦ δίδοται πρὸς ᾅδην.

878. Ἔμνησας ὅ μου φρένας) τοῦτό με ὑπέμνησας, ὅ μου τὰς φρένας ἐλύπησεν.

Ἁμαρτεῖν) ἀποτυχεῖν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ἁμαρτάνειν τοῦ σκοποῦ.

Ὤφελον) εὐχῆς σημαντικόν.

Ἐξὸν ἀτέκνοις) ἐξὸν εἶναι καὶ ἀγάμους καὶ ἀτέκνους.

Δυσπάλαιστος) δυσκαταγώνιστός σοι, ὦ Ἄδμητε, ἡ ἀτυχία.
Ἥκει) ἦλθεν.

891. Βαρέα μὲν) ἃ μὲν πέπονθας. βαρέα ἐστὶν, ὅμως φέρε αὐτά.

Ὅμως δὲ) προσϛάζει τλᾶθι· καὶ φεῦ, φεῦ διὰ μέσου. ὡσαύτως

Οὐ σὺ πρῶτος ὤλεσας) τὴν ἄλοχον λέγει. Οὐ σὺ πρῶτος ὤλεσας γυναῖκας καὶ ἰὼ μοι μοι διὰ μέσου.

ANNOTATIONES.

V. 872. Πρόβα &c.) Hæc omnia lamenta ſunt, ut ego notavi, *Admeti*; cætera Chori: Et ita ſuâ manu *Duportus* rectè notavit; & ante illum Liber *Heinſio-Scaligerianus*.

V. 878. Ἔμνησας) Referuntur hæc ad v. 875. τὰν νέρθεν οὐδὲν ὠφελεῖς, & ad v. 876. τὸ μήποτ' εἰσιδεῖν φιλίας ἀλόχου λυπρόν. Ita Solonem locutum aiunt, πρὸς τὸν εἰπόντα, Ἀλλ' οὐδὲν ἀνύσεις (δακρύων τὸν παῖδα τελευτήσαντα) δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο δακρύω, ὅτι οὐδὲν ἀνύτω. *Diogenes Laert.* in *Solone.* *Joſua Barnes.*

V. 887. Ἐξὸν ἀτέκνοις) aliàs ἀτέκνους & ἀγάμους Scholiaſt. De voce ἐξὸν abſolute ſumptâ. Vide quæ Nos ad *Mede.* v. 448.

Δύο δ' ἀντὶ μιᾶς ᾅδης ψυχὰς
Τὰς πιστοτάτας γε συνέσχεν ὁμοῦ,
Χθονίαν λίμνην διαβάντε.

Στροφὴ β'.

Χο. 1 Ἐμοί τις ἦν ἐν γένει,
2 Ὧι κόρος ἀξιόθρηνος
3 Ὤιχετ' ἐν δόμοισι
4 Μονόπαις· ἀλλ' ἔμπας
5 Ἔφερε κακὸν
6 Ἅλις, ἄτεκνος ὤν,
7 Πολιὰς ἐπὶ χαίτας,
8 Ἤδη προπετὴς ὤν,
9 Βιότου τε πόρσω.

Ἀνάπαιστοι.

Αδ. Ὦ σχῆμα δόμων, πῶς εἰσέλθω;
Πῶς δ' οἰκήσω μεταπίπτοντος
Δαίμονος; οἴμοι, πολὺ γὰρ τὸ μέσον.
Τότε μὲν πεύκαις σὺν Πηλιάσιν,
Σύν θ' ὑμεναίοις ἔστειχον ἔσω,
Φιλίας ἀλόχου χέρα βαστάζων,
Πολυάχητος δ' εἵπετο κῶμος,
Τήν τε θανοῦσαν, κἄμ' ὀλβίζων,
Ὡς εὐπατρίδαι, κἀπ' ἀμφοτέρων
Ὄντες ἀρίστων, σύζυγες εἶμεν.
Νῦν δ' ὑμεναίων γόος ἀντίπαλος,
Λευκῶν τε πέπλων μέλανες στολμοὶ,
Πέμπουσί μ' ἔσω,
Λέκτρων κοίτας ἐς ἐρήμους.

Ἀντιστροφὴ β'.

Χο. 1 Παρ' εὐτυχῆ σοι πότμον
2 Ἦλθεν ἀπειροκάκῳ τό-
3 δ' ἄλγος· ἀλλ' ἔσωσας
4 Βίοτον, καὶ ψυχάν.
5 Ἔθανε δάμαρ,
6 Ἔλιπε φιλίαν·
7 Τί νέον τόδε; πολλοὺς
8 Ἤδη παρέλυσε
9 Θάνατος δάμαρτος.

Ἴαμβοι.

Αδ. Φίλοι, γυναικὸς δαίμον' εὐτυχέστερον
Τοὐμοῦ νομίζω, καίπερ οὐ δοκοῦνθ' ὅμως.
Τῆς μὲν γὰρ οὐδὲν ἄλγος ἅψεταί ποτε,
Πολλῶν δὲ μόχθων εὐκλεὴς ἐπαύσατο.
Ἐγὼ δ', ὃν οὐ χρὴ ζῆν, παρεὶς τὸ μόρσιμον,
Λυπρὸν διάξω βίοτον, ἄρτι μανθάνων.
Πῶς γὰρ δόμων τῶνδ' εἰσόδους ἀνέξομαι;
Τίν' ἂν προσειπὼν; τοῦ δὲ προσρηθεὶς ὕπο,
Τερπνῆς τύχοιμ' ἂν εἰσόδου; ποῖ τρέψομαι;
Ἡ μὲν γὰρ ἔνδον ἐξελᾷ μ' ἐρημία,
Γυναικὸς εὐνὰς εὖτ' ἂν εἰσίδω κενὰς,

Duas enim animas pro unâ Pluto
Conjunxiſſet ſimul fideliſſimas,
Transgreſſas paludem infernam.

Strophe 2.

Ch. 1 Mihi quidem erat cognatus,
2 Cui filius lamentatione dignus
3 Periit in ædibus
4 Unicus: ſed tamen
5 Ferebat hoc malum
6 Moderatè, quamvis eſſet ſine liberis,
7 Canus ad comas
8 Jam præceps exiſtens,
9 Et ætate provecti.

Admetus.

O facies ædium, quomodo ingrediar?
Quomodo verò habitabo mutatâ
Fortunâ? Hei mihi: magnum enim *eſt* diſcrimen.
Tunc enim cum tædis ex monte Pelio lectis,
Et cum cantu intrò ibam,
Charæ conjugis manum tenens:
Perſtrepenſque carmine ſequebatur ſodalium cœtus,
Illam, quæ jam eſt mortua, & me, beatos eſſe prædicans;
Quòd nobiles, & utrinque
Ex nobiliſſimo genere conjuges eſſemus:
Nunc autem lamentatio hymenæo contraria,
Et pro candidis veſtibus atræ veſtes
Me deducunt intrò
In deſertum thalami cubile.

Antiſtrophe 2.

Ch. 1 Ad proſperam tibi ſortem
2 Venit nondum experto mali
3 Hic dolor: ſed ſervâſti
4 Vitam *tuam* & animam.
5 Obiit uxor,
6 Reliquit amorem;
7 Quid novi hoc *eſt*? Multos enim *alios*
8 Jam ſpoliavit
9 Mors uxore.

Admetus.

O amici, conjugis fortunam beatiorem
Meâ eſſe duco: quamvis *contrà* hoc non videatur, tamen *ſic eſt*.
Hanc enim nullus dolor attinget poſthàc,
Et cum magnâ gloriâ liberata eſt à multis doloribus.
Ego verò, quem non oportebat vivere prætergreſſus fatum,
Nunc primùm diſcens, triſtem degam vitam.
Quomodo enim ſuſtinebo ingreſſum hujus domûs?
Quem compellaturus? & à quo compellatus,
Jucundum habebo ingreſſum? quò me vertam?
Solitudo enim quæ intus *eſt*, perdet me,
Uxore vacuos quum aſpiciam lectos,

902. [Χθονίαν λίμναν) τὴν Στύγα δηλονότι. καὶ Σοφοκλῆς, πάγκοινον λίμναν καλεῖ. Χθονίαν δὲ, ἀντὶ τοῦ, ὑποχθονίαν. Διαβάντε) διαβάσας. ἔδει εἰπεῖν· Πρὸς τὸ σημαινόμενον. Καὶ Ὅμηρος περὶ Ἥρας καὶ Παλλάδος † τὼ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι.]

† *Iliad.* ε. v. 778.

905. Μονόπαις) ἐνταῦθα ὁ Χορὸς ἀπαντῶν Ἀδμήτῳ θρηνοῦντι τὴν γυναῖκα καὶ χαλεπαίνοντι, εἰπεῖν, ὅτι οἶδέ τινα τῶν αὑτοῦ ἐπιτηδείων, ὃς μονογενῆ υἱὸν ὀλέσας, πράως ἔφερεν, καὶ ταῦτα πρεσβύτερος ὢν καὶ παντελῶς ἄτεκνος ὤν. Ἀλλ' ἰδίως τὸ ἅλις τέτακται ἐπὶ τοῦ μετρίως· ἔφερε τὸ κακὸν μετρίως, καίπερ ἄτεκνος ὤν.

911. Βιότου τε πόρσω) ἤδη προπετὴς ἐπὶ τὰς πολιὰς χαίτας, καὶ πόρσω τοῦ βίου ὤν, ὅ ἐστιν ἤδη προβεβηκὼς τῇ ἡλικίᾳ.

914. Τὸ μέσον) τὸ διάφορον τῆς νῦν τύχης καὶ τῆς παλαιᾶς.

918. Πολυάχητος) ὁ Χορὸς τῶν Ἐπιθαλαμίων ὕμνον ᾄδοντες, οἱ ὑμέναιον λέγοντες. Εὐπατρίδαι ὄντες) ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων εὐπατρίδαι.

926. Παρ' εὐτυχῆ σοι) παρὰ τὸν εὐτυχῆ σοι πότμον τοῦτο τὸ ἄλγος ἦλθεν. ἀντὶ τοῦ εὐτυχοῦντί σοι τοῦτο συμβέβηκεν.

958. Στυγεῖ δὲ τοὺς τεκόντας) δι' ὧν ὕβρισεν. αὐτοῦ τὸν πατέρα.

962. Ἐγὼ καὶ διὰ μούσας) ὁ ποιητὴς διὰ τοῦ προσώπου τοῦ χοροῦ, βούλεται δεῖξαι, ὅσον μετέχει τῆς παιδεύσεως· καὶ ἀεὶ μετεώρων ἐφρόντισα, οἷς ἐπελογησα, καὶ ἐμὴν ἐπὶ τούτῳ ἔχων, κρεῖσσον οὐδὲν ἀνάγκης ἐπικρατέστερον, δυνατώτερον. † καὶ Ὅμηρος, κρείσσων γὰρ βασιλεύς.

† Iliad. α'. v. 80.

Θρόνους τ' ἐν οἷσιν ἷζε, καὶ κατὰ στέγας
Αὐχμηρὸν οὖδας· τέκνα δ' ἀμφὶ γόνασι
Πίπτοντα, κλαίει μητέρ'· οἱ δὲ δεσπότιν
Στένουσιν, οἵαν ἐκ δόμων ἀπώλεσαν.
Τὰ μὲν κατ' οἴκους, τοιάδ'· ἔξωθεν δέ με
Γάμοι γ' ἐλῶσι Θεσσαλῶν καὶ ξύλλογοι
Γυναικοπληθεῖς· οὐ γὰρ ἐξανέξομαι
Λεύσσων δάμαρτος τῆς ἐμῆς ὁμήλικας.
Ἐρεῖ δέ μ' ὅστις ἐχθρὸς ὢν κυρεῖ, τάδε.
Ἰδοῦ τὸν αἰσχρῶς ζῶνθ', ὃς οὐκ ἔτλη θανεῖν,
Ἀλλ' ἣν ἔγημεν ἀντιδοὺς ἀψυχίᾳ,
Πέφευγεν ᾅδην· κᾆτ' ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ,
Στυγεῖ δὲ τοὺς τεκόντας, αὐτὸς οὐ θέλων
Θανεῖν· τοιάνδε πρὸς κακοῖσι κληδόνα
Ἕξω· " τί μοι ζῆν δῆτα κύδιον φίλοι,
" Κακῶς κλύοντι, καὶ κακῶς πεπραγότι;

Sellásque in quibus ſedebat, & in ædibus
Squalidum ſolum: quum liberi verò genubus
Accidentes, plorabunt matrem: alii verò dominam
Gement, qualem amiſerint ex domo.
Res quidem domeſticæ ſunt tales: foris verò me
Nuptialia convivia Theſſalorum agitabunt, & cœtus
Frequentes mulierum: non enim ſuſtinebo
Aſpicere conjugis meæ coætaneas.
Quiſquis verò mihi inimicus eſt, dicet hæc:
Vide illum turpiter viventem, qui non ſuſtinuit mori,
Sed ſuam conjugem pro ſe abjiciens præ ignavia,
Effugit mortem: deinde tamen ſe virum eſſe putat, & haberi cupit,
Et odit parentes, cùm ipſe non velit
Mori: talem famam præter reliqua mala
Habebo: quid igitur mihi vita diuturnior optanda eſt, amici,
Male audienti: & male rem geſcenti?

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἐγὼ καὶ διὰ μούσας
" 2 Καὶ μετάρσιος ᾖξα, καὶ
" 3 Πλείστων ἁψάμενος λόγων,
" 4 Κρεῖσσον οὐδὲν Ἀνάγκας
" 5 Εὗρον· οὐδέ τι φάρμακον
" 6 Θρῄσσαις ἐν σανίσιν, τὰς
" 7 Ὀρφεία κατέγραψε
" 8 Γῆρυς· οὐδ' ὅσα Φοῖβος
" 9 Ἀσκληπιάδαισιν ἔδωκε
" 10 Φάρμακα, πολυπόνοις
" 11 Ἀντιτεμὼν βροτοῖσι.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 *Μόνας δ' οὔτ' ἐπὶ βωμοὺς
2 Ἐλθεῖν, οὔτε βρέτας θεᾶς
3 Ἔστιν, οὐ σφαγίων κλύει.
4 Μή μοι, πότνια, μείζων
5 Ἔλθοις, ἢ τὸ πρὶν ἐν βίῳ.
6 Καὶ γὰρ Ζεὺς ὅ, τι νεύσῃ,
7 Σὺν σοὶ τοῦτο τελευτᾷ.
8 Καὶ τὸν ἐν Χαλύβεσσι
9 Δαμάζει σὺ βίᾳ σίδηρον.

* Ἀνάγκας καὶ Βίας ἱερὸν memorat, Pauſan. Corinth. fol. 48. lin. 17.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. 1 Ego & per Muſas,
" 2 Ex ſublimis, *i. e. per res ſublimes*, cucurri, &
" 3 Plurimis volutatis libris,
" 4 Nihil Neceſſitate potentius
" 5 Inveni: nec ullum pharmacum *adverſus hanc reperitur*
" 6 Thraciis in tabulis, quas, *i. e. in Thr. libris, quos*
" 7 Orphei conſcripſit
" 8 Vox. Neq quæcunque Phœbus
" 9 Æſculapii poſteris tradidit
" 10 Pharmaca, ærumnoſis
" 11 Adverſus *ærumnas* præbens mortalibus.

Antiſtrophe 1.

1 Solius verò *Neceſſitatis* nec ad aras
2 Venire, *nec ad* ſimulachrum *hujus* Deæ
3 Licet *accedere*: non *enim* exaudit victimas, *nec iis flectitur*.
4 Nè mihi, veneranda, major
5 Venias, quàm prius in vitâ.
6 Etenim quicquid Jupiter annuerit *atque decreverit*,
7 Tecum hoc perficit.
8 Et quod apud Chalybes
9 Ferrum *naſcitur*, domat tua vis,

968. Ὀρφεία κατέγραψε) πρῶτος Ὀρφεὺς μυστήρια θεῶν παραδέδωκεν, ὅθεν καὶ θρησκεία τὸ μυστήριον καλεῖται, ἀπὸ τοῦ Θρᾳκὸς Ὀρφέως. καὶ ἄλλως, καὶ ποιητὴς καὶ μάντις ἦν ὁ Ὀρφεύς. Φιλόχορος ἐν α' περὶ Μαντικῆς, ἐκτίθησιν αὐτοῦ ποιήματα ἔχοντα ὑπερέχει ἀσεβεῖς εἶναι θεοσεβείας, ἃς παρὰ κατέγραψε σανίδας. Ἀντιτεμὼν) μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν τὰς ῥίζας τεμνόντων, καὶ ἐνειπόντων.

Καὶ γὰρ Ζεὺς ὅ, τι) τοῦτο ἀναγκαστικώτατα πρόσθει. καὶ γὰρ Ζεὺς ὑπόκειται τῷ τῆς ἀνάγκης ζυγῷ, ἀφ' οὗ ἐπινεύσει τινί. καὶ Ὅμηρος, † οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν, οὐδ' ἀτελεύτητον. ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.

980. Καὶ τὸν ἐν Χαλύβεσσι) Χάλυβες ἔθνος τοῦ Πόντου, ἔνθα σιδηρᾶ μέταλλα εἰσί.

† Iliad. α'. v. 526.

ANNOTATIONES.

V. 948. Κλαίει) *Æmyl. Portus* mavult κλαίει, quia ἴσιδε & στένουσι ſunt ejus modi. Sed non mutationis ideo opus eſt. Hic enim eſt ſenſus, quum aſpiciam &c. liberi autem intereà plorant, quamque famuli Dominam lugeant. Nonnulli tamen legunt στένει quoque, & ita Liber *Heinſio-Scaligerianus*.

V. 962. Ἐγὼ καὶ διὰ Μούσας) Hic locus totus, *viz.* Prior *Strophe* & Antiſtrophe citatur à *Stobæo* in Excerpt. De Rerum Naturâ tit. viii. Non poſſum *Hugonis Grotii* elegantem hujus loci Verſionem hìc non adjicere,

Muſarum ſacra dum juga
Sublimi pede pervolo,
Diſcendique cupidine
Sermones varios ſequor;
Nil viſum Mihi fortius,
Quàm flectanda trabalibus
Clavis dura Neceſſitas.
Nil contra Medicamina
Proſunt, quæ Rhodopeïis
Inſcripſit Tabulis ſagax
Facundi manus Orphei:
Nil contra auxilii ferunt
Herbæ, quos docuit ſuum
Phœbi cura Machaonem,
Germanumque Machaonis,
Humanum miſerans Genus.
Nullus tam rigidæ Deæ
Delubris aditus datur:
Non Altaria viſere eſt:
Unam non prece ſupplice,
Non eſt vincere Victimis.
Ah! Tu ne gravior Mihi
Poſthàc advenias, Precor,
Quàm Te ſenſimus haſtenus.
Tu perducis ad exitum
Quicquid Jupiter annuit:
** Tu ferrum ſine vi domas,*
Montes quod Chalybum creant:
Stat ſententia: Nullus eſt
Decretis rigidis Pudor.

Vid. *Stobæi* Excerpta p. 126. Tit. 8. * *Vid. infra ad v.* 981.

V. 965. Ἀνάγκας) Ἀναγκαίας τῆς γνώμης καὶ τῆς φύσεως ὅλης ἀπαραίτητον ὅπλον ὁ στρατηγὸς νομίζει. Vide Dr. *Jacobi Windet* de Vitâ Functorum Statu c. 2. *J. Barnes.*

V. 968. Ὀρφεία κατέγραψε γῆρυς) Videtur *Orpheus* Incantationum libros ſcripſiſſe primus & Morborum Remedia & Amuleta docuiſſe. Vid. *Scholiaſten* ad *Hecub.* v. 1267. ubi hic locus laudatur. De *Orphei* quidem *Oraculo*, Vide *Julii Cæſaris Bulengeri* de Oraculis & Vatibus l. 1. c. 118. & c. 128. De *Orphei* autem Cantilenâ vid. quæ Nos ſuprà ad v. 357. Item in *Iphig. Aul.* v. 1211. & *Cyclop.* v. 642. Ἀλλ' οἶδ' ἐπῳδὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ. *J. Barnes.*

V. 981. Δαμάζει σὺ βίᾳ) ita liber *Heinſio-Scaligerianus* & *Canterus* Novar. Lection. l. 4. c. 19. rectè, pro δαμάζεις ἐν βίᾳ. Tum verò Carmen illud *Grotii*, quod huic loco reſpondet, viz. *Tu ferrum ſine vi domas*, quod priùs obtinebat, hoc modo licet proferre, *Ferrum vis tua perdomat. Joſua Barnes.*

10 Οὐδέ

10 Οὐδέ τις ἀποτόμου
11 Λήματός ἐστιν αἰδώς.

Στροφὴ β'.

1 Καί σ' ἐν ἀφύκτοισι χερῶν
2 Εἷλε θεὰ δεσμοῖς.
" 3 Τόλμα δ'· οὐ γὰρ ἀνά-
" 4 ξεις ποτ' ἔνερθεν
" 5 Κλαίων τοὺς φθιμένους ἄνω.
6 Καὶ θεῶν σκότιοι φθίνουσι
7 Παῖδες ἐν θανάτῳ.
8 Φίλα μὲν, ὅτ' ἦν γε μεθ' ἡμῶν,
9 Φίλα δ' ἔτι καὶ θανοῦσα.
10 Γενναιοτάτην δὲ πασῶν
11 Ἐζεύξω κλισίαις ἄκοιτιν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Μηδὲ νεκρῶν ὡς φθιμένων
2 Χῶμα νομιζέσθω
3 Τύμβος σᾶς ἀλόχου·
4 Θεοῖσι δ' ὁμοίως
5 Τιμάσθω σέβας ἐμπόρων·
6 Καί τις δοχμίαν κέλευθον
7 Ἐκβαίνων, τόδ' ἐρεῖ,
8 Αὕτα ποτὲ προὔθανεν ἀνδρός,
9 Νῦν δ' ἐστὶ μάκαιρα δαίμων,
10 Χαῖρ', ὦ πότνι', εὖ δὲ δοίης.
11 Τοῖαί νιν προσεροῦσι φῆμαι.

10 Nec ullus præfractæ
11 Menti ineſt pudor.

Strophe 2.

1 Et te, *Admete*, inevitabilibus manuum
2 Cepit hæc Dea vinculis.
" 3 Perdura tamen: non enim redu-
" 4 ces unquam ab Inferis
" 5 Flendo, defunctos, ad ſuperos.
6 Et Deorum nothi pereunt
7 Liberi morte.
8 Erat tunc nobis chara, quando nobiſcum erat,
9 Etiam adhuc mortua nobis chara eſt.
10 Generoſiſſimam verò omnium
11 Adjunxiſti *tibi* ſociam tori in ædibus.

Antiſtrophe 2.

1 Nè verò mortuorum ut vitâ defunctorum
2 *Merus* agger exiſtimetur
3 Sepulcrum tuæ conjugis:
4 Diis at ſimiliter, *i. e. ut dii coli ſolent,*
5 Colatur numen viatorum, *quod viatores adorent.*
6 Et aliquis obliquam viam
7 Vadens, hoc dicet:
8 Hæc quondam obiit pro viro;
9 Nunc verò eſt beata Dea.
10 Salve, ô veneranda, & bona des *nobis.*
11 Tales ipſam ſalutabunt voces.

Ἀποτόμου λήματος) τοῦ σκληροῦ σου φρονήματος.

Καί σ' ἐν ἀφύκτοις) καὶ σὲ ἐν ἀφύκτοις χερσὶν ἡ ἀνάγκη, ὦ Ἄδμητε, ἐν ἀφύκτοις δεσμοῖς.

989. Καὶ θεῶν σκότιοι) οἱ λαθραῖοι παῖδες ἐξ ἀδαφουχίτων γάμων γινόμενοι. Ὅμηρος, † σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ. τούτους καὶ Ῥόδιοι ματρυξένους καλοῦσιν. Κρῆτες δὲ τοὺς αὐτοὺς σκοτίους λέγουσι.

996. Χῶμα νομιζέσθω) τὸ ἐπιχωννύμενον τοῖς νεκροῖς. ἀπὸ δὲ τούτου τὸν τάφον φησίν, ὡς οὐ κληθήσεται τύμβος, ἀλλὰ καὶ θεοῦ τινὸς ναός.

Δοχμίαν κέλευθον) ἐν πλαγίῳ τοῦ τάφου πορευόμενος.

† *Iliad.* ζ. v. 24.

ANNOTATIONES.

V. 989. Φθίνουσι) Priorem habet brevè. De quâ re Vid. ſuprà ad v. 56. V. 997. Τύμβος) ita quidem *rectiſſimè* habet toties laudata *Aldi* editio; quod ſi *Canterus* & *Æmylius* probè conſideraſſent, aut deſpectui non habuiſſent, non tot illi nugas de νομιζέσθω & τύμβα & τύμβον (ſi diis placet) neutrius generis & de τὸ ſubaudito fruſtra protuliſſent. *Heinſii* liber toties à me laudatus τύμβος legit. Item *Duportus*. Hîc autem *Subjectum*, & χῶμα *prædicatum*; vel etiam per *Appoſitionem* fit. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

HErcules, Alceſtide ab Orco *per vim ereptâ, & in Vitam reſtitutâ, ad Conjugem Regem ducit, Velo Faciei obducto: Ibi primò leviter cum* Admeto *expoſtulat, quòd illum de fato Uxoris celaverit: Deinde fictis precibus & commento de Muliere, quæ illi in certaminis præmium ceſſerat, ejus ſidem egregiè explorat; dum diù pro illâ hoſpitium illius impetrare conatur fruſtrà. Ipſam tandem Uxorem illi in manus dat, rémque, ut erat, narrat; ac proindè inſperato illum gaudio perfundit.*

ΧΟΡΟΣ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΑΔΜΗΤΟΣ.

Ἴαμβοι.

Χο. ΚΑΙ' μὴν ὅδ', ὡς ἔοικεν, Ἀλκμήνης γόνος,
Ἄδμητε, πρὸς σὴν ἑστίαν πορεύεται.
Ηρ. " Φίλον πρὸς ἄνδρα χρὴ λέγειν ἐλευθέρως,
" Ἄδμητε, μομφὰς δ' οὐχ ὑπὸ σπλάγχνοις ἔχειν
" Σιγῶντ'· ἐγὼ δὲ σοῖς κακοῖσιν ἠξίουν
Ἐγγὺς παρεστὼς, ἐξετάζεσθαι φίλος.
Σὺ δ' οὐκ ἔφραζες σῆς προκείμενον νέκυν
Γυναικός· ἀλλά μ' ἐξένιζες ἐν δόμοις,
Ὡς δὴ θυραίου πήματος σπουδὴν ἔχων.

Ch. ATqui, ut videtur, hic Alcmenæ filius,
Admete, ad tuam domum venit.
Her. " Ad virum amicum liberè dicendum eſt,
" Admete, & non retinendæ reprehenſiones in pectore
" Tacitè: ego enim in tuis malis volebam
Huc accedens explorari amicus.
Tu verò non dixiſti propoſitum cadaver
Tuæ conjugis; ſed me excepiſti hoſpitio,
Tanquam curam habens alieni mali.

Μομφὰς δ' οὐχ ὑπὸ) οὐ χρὴ τὸν φίλον τοῦ φίλου ἀποκρύπτειν τὰς μέμψεις.

Ἐγγὺς παρεστὼς) ἐγγὺς παρεστὼς σοὶ συναλγῶν, ἄξιον ἐμαυτὸν ἐνόμιζον δειχθῆναι ὡς φίλον.

Κἄστεψα

Κἄστεψα κρᾶτα, καὶ θεοῖς ἐπεσπείσμην
Σπονδὰς, ἐν οἴκοις δυστυχοῦσι τοῖσι σοῖς.
Καὶ μέμφομαι δὴ, μέμφομαι παθὼν τάδε·
Οὐ μήν σε λυπεῖν ἐν κακοῖσι βούλομαι.
Ὧν δ' οὕνεχ' ἥκω, δεῦρ' ὑποστρέψας πάλιν,
Λέξω. γυναῖκα τήνδε μοι σῶσον λαβὼν,
Ἕως ἂν ἵππους δεῦρο Θρηκίους ἄγων
Ἔλθω, τύραννον Βιστόνων κατακτανών.
Πράξας δ', ὃ μὴ τύχοιμι, νοστήσαιμι γὰρ,
Δίδωμι τήνδε σοῖσι πρόσπολον δόμοις.
Πολλῶν δὲ μόχθων ἦλθε χεῖρας εἰς ἐμάς.
Ἀγῶνα γὰρ πάνδημον εὑρίσκω τινὰς
Τιθέντας ἀθληταῖσιν, ἄξιον πόνου,
Ὅθεν κομίζω τήνδε, νικητήρια
Λαβών· τὰ μὲν γὰρ κοῦφα τοῖς νικῶσιν, ἦν
Ἵππους ἄγεσθαι. τοῖσι δ' αὖ τὰ μείζονα
Νικῶσι, πυγμὴν, καὶ πάλην, βουφόρβια·
Γυνὴ δ' ἐπ' αὐτοῖς εἵπετ'· ἐντυχόντι δὲ,
Αἰσχρὸν παρεῖναι κέρδος ἦν τόδ' εὐκλεές.
Ἀλλ', ὥσπερ εἶπον, σοὶ μέλειν γυναῖκα χρή.
Οὐ γὰρ κλοπαίαν, ἀλλὰ σὺν πόνῳ λαβὼν
Ἥκω· χρόνῳ δὲ καὶ σύ μ' αἰνέσεις ἴσως.
Αδ. Οὔτοι σ' ἀτίζων, οὐδ' ἐν αἰσχροῖσιν τιθεὶς,
Ἔκρυψ' ἐμῆς γυναικὸς ἀθλίου τύχας·
Ἀλλ' ἄλγος ἄλγει τοῦτ' ἂν ἦν προσκείμενον,
Εἴπερ πρὸς ἄλλου δώμαθ' ὡρμήθης ξένου·
Ἅλις δὲ κλαίειν τοὐμὸν ἦν ἐμοὶ κακόν.
Γυναῖκα δ', εἴ πως ἔστιν, αἰτοῦμαί σ', ἄναξ,
Ἄλλον τιν', ὅστις μὴ πέπονθεν, οἷ' ἐγὼ,
Σώζειν ἄνωχθι Θεσσαλῶν· πολλοὶ δέ σοι
Ξένοι Φεραίων· μή μ' ἀναμνήσῃς κακῶν.
Οὐκ ἂν δυναίμην τήνδ' ὁρῶν ἐν δώμασιν,
Ἄδακρυς εἶναι· μὴ νοσοῦντί μοι νόσον
Προσθῇς· ἅλις γὰρ συμφορᾷ βαρύνομαι.
Ποῦ καὶ τρέφοιτ' ἂν δωμάτων νέα γυνή;
Νέα γὰρ ὡς, ἐσθῆτι καὶ κόσμῳ πρέπει.
Πότερα κατ' ἀνδρῶν δῆτ' ἐνοικήσει στέγην;
Καὶ πῶς ἀκραιφνὴς, ἐν νέοις στρωφωμένη,
Ἔσται; "τὸν ἡβῶνθ', Ἡράκλεις, οὐ ῥᾴδιον
"Εἴργειν· ἐγὼ δέ σου προμηθίαν ἔχω.
Ἢ τῆς θανούσης εἰς θάλαμον βύσας τρέφω;
Καὶ πῶς ἐπεισφρῶ τήνδε τῷ κείνης λέχει;
Διπλῆν φοβοῦμαι μέμψιν, ἔκ τε δημοτῶν

Et coronavi caput, & libavi diis.
Libationes in tuis ædibus adversâ fortunâ preſſis, *i.e. funeſtis*.
Quamobrem *de te* jam conqueror hæc *abs te* paſſus:
Non tamen te volo contriſtare in malis.
Cujus verò rei causâ venio huc, reverſus denuo
Dicam. Hanc mulierem ſerves mihi à me acceptam,
Donec adducens Thracios equos huc
Rediero, interfecto tyranno Biſtonum.
Si v. *malè rem* geſſeri (q. avertant Dii: utinam enim redeam)
Do hanc ancillam tuæ familiæ.
Venit autem in meas manus cum multis laboribus.
Invenio enim aliquos publicum certamen
Ponentes athletis, dignum labore:
Unde abduco hanc, præmium victoriæ
Accipiens. Illis eni. qui *in* levioirib. *certaminib.* vincebant, licebat
Equos abducere. Illis verò, qui *in* gravioribus
Vincebant, *ſcilicet* in pugilatu & luctâ, arménta, *i.e. boves accipieb.*
Mulier verò præterea ſequebatur: *mihi* verò caſu *hanc* adepto,
Turpe fuiſſet glorioſum hoc lucrū negligere.
Verùm, ut dixi, tibi, oportet curæ eſſe hanc mulierem.
Non enim furto partam, ſed cum *honeſto* labore acceptam,
Venio *adducens*: tandē v. & tu pro *hoc dono* me laudabis fortaſſe.
Ad. Neq; te contemnens, neq; inter *homines* turpes *ac infames* ponés,
Celavi meæ conjugis miſeræ calamitates:
Sed fuiſſet mihi dolor hic additus dolori,
Si iviſſes ad alius hoſpitis ædes:
Satis enim mihi fuit hoc meum deplorare malum.
Mulierem verò, ſi quo modo licet, oro te, rex,
Alium aliquem, qui non ſit paſſus qualia ego,
Servare jube, Theſſalorum: multi verò tibi *ſunt*
Hoſpites inter Pheræos: nè redigas mihi in memoriam *mea* mala.
Non poſſem, videns hanc in domo,
Sine lacrymis eſſe: nè dolenti mihi dolorem
Addas: ſatis enim *meâ* calamitate gravor.
In quâ parte ædium educabitur juvencula?
(Nam ut juvencula, veſte & ornatu nitet)
Utrum igitur in virorum habitabit tectis?
Et quomodo pura, verſans inter juvenes,
Erit? "non eſt facilè juvenes, ô Hercules,
"Coërcere: ego verò tui providam curam gero.
An alam *eam*, abdens in thalamum mortuæ?
Et quomodo admittam hanc in lectum illius?
Duplicem metuo reprehenſionem, & ex civibus

1023. Πράξας δ' ὃ μὴ τύχοιμι) παθὼν, ὃ μὴ γένοιτο τυχεῖν, ἐὰν δή μοι συμβῇ ἀποθανεῖν, ὅπερ μὴ γένοιτο, δίδωμί σοι ταύτην δούλην.

Πολλῶν δὲ μόχθων) ἐμοὶ πολλῇ ταλαιπωρίᾳ. Ἀγῶνα γὰρ) αἰνίττεται εἰς τὸν τοῦ θανάτου ἀγῶνα, ὃν νικήσας ἀνήγαγε τὴν Ἄλκηστιν.

[Εὑρίσκω) ἀντὶ τοῦ εὕρηκα, ἐνεστὼς ἀντὶ παρῳχημένου.] Ἰησοῦς ὁ Βαρνέσιος.

Ἐντυχόντι μὲν) ἐπειδὴ ἔτυχον ἐκείνοις, τὸ μὲν κερδαίνειν αὐτὴν, εὐκλεὲς ἡγησάμην. τὸ δὲ ἐᾶσαι, αἰσχρόν.

1037. [* Οὔτοι σ' ἀτίζων) ἀτιμάζων· Καὶ Ὅμηρος † Ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀτίζων Ἔρχεται. καὶ Ἀπολλώνιος Ἀργοναυτικῶν δευτέρῳ, Ἀλλὰ Διὸς δείδοικα δίκην ἰδαῖαν ἀτίσσαι. Ὁ δὲ νοῦς] οὐ διὰ τοῦτο σε ἔκρυψα τὸ πάθος τῆς γυναικὸς, ἀτιμάσαι σε βουλόμενος. Ἅλις δὲ) ἀρκεῖ τὸ ἐμὲ κλαίειν τὸ ἐμὸν κακόν· τίς χρεία καὶ σὲ παρόντα; εἴ πως ἔστι δὲ δυνατὸν παρακαλῶ σε, ταύτην τὴν γυναῖκα, ἄλλον κέλευε λαβεῖν Θεσσαλῶν, ὅς τις οὐ πέπονθεν οἷα ἐγώ. Καὶ πῶς ἀκραιφνὴς) καὶ πῶς ἄφθορος ἀνδρῶν εἴη, ἐν νέοις στρεφομένη;

1055. Ἢ τῆς θανούσης) ἀλλ' ἐρεῖς, εἰς τὸν τῆς τεθνηκυίας θάλαμον εἴσφερε ταύτην. καὶ πῶς οὐκ ἄτοπον τοῦτο; Ἔκ τε δημοτῶν) καὶ τοῦ δήμου, καὶ τῆς γυναικός. ὑπέχειν διπλῆν μέμψιν.

* Hæc inter Scholia inſerui, ad aſtruendam lectionem τῦ ἀτίζων, quia malè priùs aderat ἀτιμάζων tam in Texto, quàm in Scholiis. Nec à *Cantero* notabatur; *Scaliger* tamen legit ἀτίζων. *Joſua Barnes.* † *Iliad.* υ. v. 666.

ANNOTATIONES.

V. 1021. Θρηκίους) Lego Θρηκίας metri causâ, cum olim Θρηκίους legebatur. Liber *Heinſio-Scaligerianus* Θρηΐκας legit.

V. 1025. Πολλῶν δὲ μόχθων) ſubaudi μέτα, vel lege cum *Schol.* πολλῷ δὲ μόχθῳ, addito γ'. ad hiatum vitandum.

V. 1028. Ὅθεν κομίζω τήνδε νικητήρια, λαβὼν &c.) Inter Præmia fortibus viris deſtinata, memorantur Veteribus *Tripodes*, *Boves*, *Equi*, *Fœminæ*, *Lebetes*, *Arma*, *Æs*, *Ferrum*, *Aurum* & *Argentum*, dein *Coronæ*; ut ex *Homeri* Iliad. 21. ex *Virgilio* & aliis conſtat. Horum autem præcipua erant *Boves* ad Sacrificia & Epulas, & Mulieres Formoſæ, ad Miniſteria & Contubernium: Equi erant in ſecundo loco habiti, ut vel ex hoc ipſo patet loco, τὰ γὰρ κοῦφα τοῖς νικῶσιν ἦν ἵππους ἄγεσθαι. & τοῖσι δ' αὖ τὰ μείζονα νικῶσι, βουφόρβια, Γυνὴ τε &c. *J. Barnes.*

V. 1055. Βύσας) *Duportus*, *Cantero* præeunte, legit κρύψας non malè; ſed βύσας ſatis aptè legi poteſt: Quare nihil hic mutamus. Βύσας, πλήσας, φράξας, *Heſych.* idem & *Phavorinus.* De *Virginum* autem Cuſtodiâ diximus ad *Danaë* v. 22. *Joſua Barnes.*

V. 1056. Καὶ πῶς ἐπεισφρῶ) Vid. ad *Herc. Fur.* v. 1267.

Μὴ

Μή τίς μ' ἐλέγξῃ, τὴν ἐμὴν εὐεργέτιν
Προδόντ', ἐν ἄλλης δεμνίοις πιτνεῖν νέας.
Καὶ τῆς θανούσης, ἀξία δέ μοι σέβειν,
Πολλὴν πρόνοιαν δεῖ μ' ἔχειν. σὺ δ', ὦ γύναι,
Ἥτις ποτ' εἶ σύ, ταὔτ' ἔχουσ' Ἀλκήστιδι
Μορφῆς μέτρ' ἴσθι, καὶ προσῄξαι δέμας.
Οἴμοι. κόμιζε πρὸς θεῶν ἀπ' ὀμμάτων
Γυναῖκα τήνδε, μή μ' ἕλῃς ᾑρημένον.
Δοκῶ γάρ, αὐτὴν εἰσορῶν, γυναῖκ' ὁρᾶν
Ἐμήν. θολοῖ δὲ καρδίαν. ἐκ δ' ὀμμάτων
Πηγαὶ κατερρώγασιν. ὦ τλήμων ἐγώ,
Ὡς ἄρτι πένθους τοῦδε γεύομαι πικροῦ.
Χο. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχοιμ' ἂν εὖ λέγειν τύχην.
Χρὴ δ', ὅστις εἶ σύ, καρτερεῖν θεοῦ δόσιν.
Ηρ. Εἰ γὰρ τοσαύτην δύναμιν εἶχον ἐκ Διός,
Εἰς φῶς πορεῦσαι νερτέρων ἐκ δωμάτων
Γυναῖκα, καὶ σοὶ τήνδε πορσῦναι χάριν.
Αδ. Σάφ' οἶδα βούλεσθαί σ' ἄν. ἀλλὰ ποῦ τόδε;
" Οὐκ ἔστι τοὺς θανόντας ἐς φάος μολεῖν.
Ηρ. Μὴ νῦν ὑπέρβαιν', ἀλλ' ἐναισίμως φέρε.
Αδ. " Ῥᾷον παραινεῖν, ἢ παθόντα καρτερεῖν.
Ηρ. Τί δ' ἂν προκόπτοις, εἰ θέλοις ἀεὶ στένειν;
Αδ. Ἔγνωκα καὐτός, ἀλλ' ἔρως τις μ' ἐξάγει.
Ηρ. Τὸ γὰρ φιλῆσαι τὸν θανόντ', ἄγει δάκρυ.
Αδ. Ἀπώλεσέν με, κἄτι μᾶλλον, ἢ λέγω.
Ηρ. Γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες. τίς ἀντερεῖ;
Αδ. Ὥστ' * ἄνδρα τόνδε μηκέθ' ἥδεσθαι βίῳ. * Vid. ad v. 690.
Ηρ. Χρόνος μαλάξει. νῦν δ' ἔθ' ἡβᾷ σοι κακόν.
Αδ. Χρόνον λέγοις ἄν, εἰ χρόνος τὸ κατθανεῖν.
Ηρ. Γυνή σε παύσει, καὶ νέου γάμου πόθος.
Αδ. Σίγησον. οἷον εἶπας; οὐκ ἂν ᾠόμην.
Ηρ. Τί δ'; οὐ γαμεῖς γάρ, ἀλλὰ χηρεύσεις μόνος;
Αδ. Οὐκ ἔστιν ἥτις τῷδε συγκλιθήσεται.
Ηρ. Μῶν τὴν θανοῦσαν ὠφελεῖν τι προσδοκᾷς;
Αδ. Κείνην, ὅπου περ ἔστι, τιμᾶσθαι χρεών.
Ηρ. Αἰνῶ μέν, αἰνῶ. μωρίαν δ' ὀφλισκάνεις.
Αδ. Ὡς μήποτ' * ἄνδρα τόνδε νυμφίον καλῶν. * Vid. ad v. 684.
Ηρ. Ἐπῄνεσ', ἀλόχῳ πιστὸς οὕνεκ' εἶ φίλος.
Αδ. Θάνοιμ', ἐκείνην, καίπερ οὐκ οὖσαν, προδούς.
Ηρ. Δέχου νυν εἴσω τήνδε γενναίαν δόμων.
Αδ. Μὴ πρός σε τοῦ σπείραντος ἄντομαι Διός.
Ηρ. Καὶ μὴν ἁμαρτήσῃ γε μὴ δράσας τάδε.
Αδ. Καὶ δρῶν γε, λύπῃ καρδίαν δηχθήσομαι.

Nè quis me reprehendat, quòd uxorem de me benè-meritam
Prodens, in alterius juvenculæ lectis jaceam:
Et hujus mortuæ (digna enim eſt quæ à me colatur)
Oportet me habere rationem. Tu autem ô mulier,
Quæcunque tandem tu ſis, ſimilem habere te Alceſtidi
Formæ modum ſcito, & es ſimilis corpore.
Heu mihi! aufer per deos à meis oculis
Iſtam mulierem, nè me occidas perditum.
Videor enim ipſam intuens, conjugem intueri
Meã: turbat autẽ *hic aſpectus* meum cor, & ex oculis *lacrymarum*
Fontes erumpunt: ô me miſerum,
Quàm acerbum luctum hunc jam guſto.
Ch. Ego quidem non poſſem laudare *præſentem* fortunam.
Oportet autem *te*, quiſquis es tu, ſuſtinere quod deus dat.
Her. Utinam verò tantam vim haberem à Jove,
Ut in lucem reducerem ex inferorum ædibus
Tuam conjugem, & tibi hoc præſtarem officium!
Ad. Satis ſcio tuam voluntatem: ſed ubi hoc fieri poteſt?
" Impoſſibile eſt mortuos redire in vitam.
H. Nè nunc tranſgrediaris modũ, ſed *tuum malum* feras moderatè.
Ad. " Facilius eſt conſolari, quàm miſeriam ſuſtinere.
Her. Quid verò proficies, ſi ſemper gemere velis?
Ad. Scio & ipſe: ſed amor quidam *ad hoc* me rapit.
Her. Amare enim mortuam, elicit lacrymas.
Ad. Perdidit me, & multo magis quàm dicere poſſim.
Her. Amiſiſti bonam conjugem: quis contradicet?
Ad. Ita ut hic vir non amplius delectetur *hâc vitâ*.
H. Tempus *dolorem* molliet: nunc verò malũ tuũ adhuc recens eſt.
Ad. Tempus dixeris, ſi tempus eſt mori.
Her. Mulier abducet te à luctu, & deſiderium novarum nuptiarũ.
Ad. Tace: quid dixiſti? nunquam hoc putâſſem.
Her. Quid? non duces igitur uxorem, ſed manebis viduus?
Ad. Nulla *mulier* eſt, quæ cum hoc, *i.e. mecum*, ſit cubitura.
Her. Num ſperas aliquid te prodeſſe mortuæ?
Ad. Illam decet honore affici ubicunque eſt.
Her. Laudo quidem hoc laudo: ſed ſtultitiæ obnoxius es.
Ad. Ut nunquam virũ hunc ſpon? ſum vocaturus *lauda vel vitupera*.
Her. Laudo, quia conjugi fidus es amicus.
Ad. Moriar, ſi illam prodidero, quamvis nõ ſit amplius *in vivis*.
Her. Recipias ſodes in domum iſtam generoſam.
Ad. *Ne jubeas me hoc facere*, oro te per Jovem patrem tuum.
Her. Atqui peccabis, non faciens hoc
Ad. Faciens autem, mordebor dolore *in* corde.

Ἀξία δέ μοι) παρ' ἐμοῦ τιμᾶσθαι ἡ Ἄλκηστις ἀξία ἐστί.

1063. Μορφῆς μέτρ' ἴσθι) παραπλήσιον γὰρ ἔχεις τὸ εἶδος ἐκείνης τῆς μορφῆς. 1077. Θολοῖ δὲ) ταράττει, ἀπὸ τοῦ θολοῦ τῆς σηπίας, ὃ μέλλουσα ἀγρεύεσθαι, τοῦτο προΐεται, ἐπὶ τὸ σκοτίσαι τὸν ἀγρεύοντα.

1075. Σάφ' οἶδα) καλῶς οἶδα, ὅτι θέλεις μοι συνεργεῖν. 1077. Ἀλλ' ἐναισίμως) ἀλλὰ καθηκόντως φέρε. 1078. Ἢ παθόντα) ὡς νῦν ῥᾳδίως παραινεῖς. Ἔρως) τοῦ θρηνεῖν. Καὶ ἔτι μᾶλλον) ὑπερπόλλως. 1084. Ἄνδρα τόνδε) ἑαυτὸν λέγει δεικτικῶς. Χρόνον λέγοις) τὸν μέχρι θανάτου. μέχρι γὰρ θανάτου λυπηθήσομαι.

1090. Τῷδε) δεικτικῶς ἐμοί.

1094. Ὡς μήποτ') ἴσθι, μὴ καλέσειν με νυμφίον.

1096. Θάνοιμ' ἐκείνην) ἐὰν γαμήσω προδοὺς ἐκείνην, καίπερ ἀποθανοῦσαν, προδοὺς ἀποθάνοιμι.

Καὶ δρῶν γε) διὰ τὴν Ἄλκηστιν ἀνιᾶται.

ANNOTATIONES.

V. 1063. Προσῄξαι δέμας) *Æmyl. Portus* hic videtur dubitare de hoc verbo, quanquam agnoſcat thema προσείκω, unde προσῄξαι cum ſuo autem augmento, quod ille per figuram ſolvit, προσεικέναι. Cum hæc vox ſit familiaris & nota & *Homero* uſurpata, *Odyſſ.* Λ. v. 796. &c. ——δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί. Sine augmento verò pluries, ut ἔικτο δέ οἱ περὶ λεπτοτάτοισιν ἐλαίων. Hæc ego præteriiſſem, (minuta enim ſunt) niſi ille, quaſi animi dubius προσεικέναι addidiſſet. *Joſua Barnes.*

V. 1068. Κατερρώγασιν) à ῥήσσω, ἔῤῥωγα *Atticè*; elegantèr de *Lacrymis* uſurpatur & de *Fontibus*. *Idem.*

V. 1069. Ὡς ἄρτι πένθους τοῦδε γεύομαι πικροῦ) Γεύομαι pro πειρῶμαι. Ita *Hecub.* v. 375. Ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύεσθαι κακῶν, Φέρει μὲν, ἀλγεῖ δ' αὐχέν' ἐντιθεὶς ζυγῷ. Sic *Æſchylus* in Τοξότισι, Νῦν γυναικὸς ὦ μὴ λάθῃ ἐλέγχων Ὀδυσσεύς, ὅτι αἰσχρὰ γεγεύμεθα. Sic & Noſtræ Literæ loquuntur, *Hebr.* c. 2. v. 9. Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον· ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου. *Joſua Barnes.*

V. 1078. Ῥᾷον παραινεῖν, ἢ παθόντα καρτερεῖν) Hanc ſententiam *Dion Caſſius* mutuatur ab *Euripide*, l. 38. Ῥᾷον παραινέσαι ἑτέροις ἐστίν, ἢ αὐτὸν παθόντα καρτερῆσαι. Vid. quæ Nos ad *Herc. Fur.* v. 1246. *Thales* interrogatus, Τί χαλεπώτατον, γνῶναι ἑαυτόν, ἔφη· τί ῥᾷστον, ἄλλῳ ὑποτίθεσθαι. *Joſua Barnes.*

V. 1100. Λύπῃ καρδίαν δηχθήσομαι) Vid. *Rheſ.* v. 596. Λύπῃ καρδίαν δεδηγμένος. Ita *Medea* v. 110. ψυχὴ δηχθεῖσα κακοῖσιν.

Ηρ. Πι-

Ηρ. Πιθοῦ· τάχ' ἂν γὰρ εἰς δέον πέσοι χάρις.
Αδ. Φεῦ· Εἴθ' ἐξ ἀγῶνος τήνδε μὴ λάβοις ποτέ.
Ηρ. Νικῶντι μέντοι, καὶ σὺ συννικᾷς ἐμοί.
Αδ. Καλῶς ἔλεξας· ἡ γυνὴ δ' ἀπελθέτω.
Ηρ. Ἄπεισιν, εἰ χρή· πρῶτα δ' εἰ χρεὼν, ὅρα.
Αδ. Χρὴ, σοῦ γε μὴ μέλλοντος ὀργαίνειν ἐμοί.
Ηρ. Εἰδὼς τι κἀγὼ, τήνδ' ἔχω προθυμίαν.
Αδ. Νίκα νυν· οὐ μὴν ἁνδάνοντά μοι ποιεῖς.
Ηρ. Ἀλλ' ἔσθ' ὅθ' ἡμᾶς αἰνέσεις· πιθοῦ μόνον.
Αδ. Κομίζετ', εἰ χρὴ τήνδε δέξασθαι δόμοις.
Ηρ. Οὐκ ἂν μεθείην τὴν γυναῖκα προσπόλοις.
Αδ. Σὺ δ' αὐτὸς αὐτὴν εἴσαγ', εἰ δοκεῖ, δόμοις.
Ηρ. Εἰς σὰς μὲν οὖν ἔγωγε θήσομαι χέρας.
Αδ. Οὐκ ἂν θίγοιμι· δῶμα δ' εἰσελθεῖν πάρα.
Ηρ. Τῇ σῇ πέποιθα χειρὶ δεξιᾷ μόνῃ.
Αδ. Ἄναξ, βιάζῃ μ' οὐ θέλοντα δρᾶν τάδε.
Ηρ. Τόλμα προτεῖναι χεῖρα, καὶ θιγεῖν ξένης.
Αδ. Καὶ μὴν προτείνω, Γοργόν' ὡς καρατόμῳ.
Ηρ. Ἔχεις; Α. ἔχω ναί. Η. σῶζέ νυν, καὶ τὸν Διὸς
Φήσεις ποτ' εἶναι παῖδα γενναῖον ξένον.
Βλέψον δ' ἐς αὐτὴν, εἴ τι σοι δοκεῖ πρέπειν
Γυναικί· λύπης δ' εὐτυχῶν μεθίστασο.
Αδ. Ὦ θεοὶ, τί λέξω; θαῦμ' ἀνέλπιστον τόδε·
Γυναῖκα λεύσσω τήνδ' ἐμὴν ἐτητύμως,
Ἢ κέρτομός με θεοῦ τις ἐκπλήσσει χαρά;
Ηρ. Οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ τήνδ' ὁρᾷς δάμαρτα σήν.
Αδ. Ὅρα γε, μή τι φάσμα νερτέρων τόδ' ᾖ.
Ηρ. Οὐ ψυχαγωγὸν τόνδ' ἐποιήσω ξένον.
Αδ. Ἀλλ' ἣν ἔθαπτον εἰσορῶ δάμαρτ' ἐμήν;
Ηρ. Σάφ' ἴσθ'· ἀπιστεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχην.
Αδ. Θίγω· προσείπω ζῶσαν ὡς δάμαρτ' ἐμήν.
Ηρ. Πρόσειπ'· ἔχεις γὰρ πᾶν ὅσονπερ ἤθελες.
Αδ. Ὦ φιλτάτης γυναικὸς ὄμμα, καὶ δέμας,
Ἔχω σ' ἀέλπτως, οὔ ποτ' ὄψεσθαι δοκῶν.
Ηρ. Ἔχεις· φθόνος δὲ μὴ γένοιτό τις θεῶν.
Αδ. Ὦ τοῦ μεγίστου Ζηνὸς εὐγενὲς τέκνον,
Εὐδαιμονοίης· καί σ' ὁ φιτύσας πατὴρ
Σώζοι· σὺ γὰρ τἀμ' ἐξανώρθωσας μόνος.
Πῶς τήνδ' ἔπεμψας νέρθεν εἰς φάος τόδε;
Ηρ. Μάχην συνάψας δαιμόνων τῷ κοιράνῳ.
Αδ. Ποῦ τόνδε Θανάτῳ φῂς ἀγῶνα συμβαλεῖν;
Ηρ. Τύμβον παρ' αὐτὸν ἐκ λόχου μάρψας χεροῖν.
Αδ. Τί γάρ ποθ' ἥδ' ἄναυδος ἕστηκεν γυνή;
Ηρ. Οὔπω θέμις σοι τῆσδε προσφωνημάτων

1103. Νικῶντι μέν τοι) μεταλαμβάνεις τῆς νίκης.
1104. Καλῶς ἔλεξας) εὐδόκιμον διὰ τὴν φιλίαν εἰρηκέναι, καὶ μετασχεῖν τῆς νίκης.
Πρῶτα δ' εἰ χρεὼν) εἰ χρὴ ἀπιέναι με, ὦ γύναι, σκόπει.
1118. Γοργόν' ὡς καρατόμῳ) ὡς τὸ κάρας ἀποτμηθῆν. καὶ ἄλλως. καρατόμῳ, τῇ καρατομηθείσῃ, ἀπὸ τοῦ καρατόμος.
1120. Γενναῖον) ἀεὶ αὐτοῦ λέγει.
1125. Ἦ κέρτομός με) ἆρα φησὶ μὴ χλευάζοιμι ὑπὸ χαρᾶς. Ὅρα γε) ὡς τι τῶν φαντάσματα ποιῶν, καὶ μὴ ἀληθῆ.
1128. Οὐ ψυχαγωγὸν) ψυχαγωγοί τινες γόητες ἐν Θετταλίᾳ, οὕτω καλούμενοι, οἵ τινες καθαρμοῖς τισὶ καὶ γοητείαις τὰ εἴδωλα ἐπάγουσί τε καὶ ἐξάγουσιν. οὓς καὶ Λάκωνες μετεπέμψαντο, ἡνίκα τὸ Παυσανίου εἴδωλον ἐξετάραξε τοὺς προσιόντας τῷ ναῷ τῆς Χαλκιοίκου, ὡς ἱστορεῖ Πλούταρχος ἐν ταῖς Ὁμηρικαῖς μελέταις.
1130. Ἀπιστεῖν δ' οὔ σε) εἰκὸς θαῦμα, εἰ ἀπιστεῖς. παρ' ἐλπίδα γὰρ γέγονεν.
V. 1140. Δαιμόνων τῷ κοιράνῳ) Τῷ Θεῷ, ἢ τῷ τῶν νεκρῶν κυρίῳ. φασὶ γὰρ τοὺς νεκροὺς δαίμονας. ἢ τῷ ταύτης κυρίῳ, τουτέστι τῷ Θανάτῳ.

Her. Obtempera: fortaſſe enim opportuna erit gratia.
Ad. Heu! Utinam ex certamine hanc nunquam accepiſſes.
Her. Cum tamen ego vinco, tu unà mecum vincis.
Ad. Rectè dixiſti, ſed mulier hæc abeat.
Her. Abibit ſi oportet, ſed primum vide, an ſit utile.
Ad. Oportet *illam abire*; ſi modò tu mihi nolis iraſci.
Her. Sciens quiddam & ego, tantum adhibeo ſtudium.
Vince itaque: non tamen grata mihi facis.
Her. Sed erit tempus, cùm laudabis nos: obtempera ſolum.
Ad. Deducite, ſiquidem oportet hanc recipere in ædes.
Her. Non committam hanc mulierem miniſtris.
Ad. Tu igitur ipſe ipſam introducito, ſi placet, in domum.
Her. Imò verò ego in tuas manus tradam.
Ad. Non attingam *eam*: licet verò intrare domum.
Her. Commendo eam tantùm tuæ dextræ.
Ad. Cogis me, rex, non volentem hæc facere.
Her. Auſis extendere manum, & attingere hoſpitam.
Ad. Atqui extendo *eam*, ut Gorgoni caput-reſectæ.
Her. Habes? A. Etiam habeo. *H.* Serva nunc eam: ſi Jovis
Filium olim dices eſſe egregium hoſpitem.
Intuere eam, nunquid videatur eſſe ſimilis
Tuæ conjugi: & tu beatus jam recede a dolore.
Ad. O dii, quid dicam? miraculum hoc inſperatum *eſſe credo*:
Conjugémne cerno hanc meam reverà;
An aliquod Dei vanum *fallaxque* gaudium me facit attonitum?
Her. Non eſt *ità*: ſed intueris hanc tuam conjugem.
Ad. Vide tamen, ne hoc ſit aliquod inferorum ſpectrum.
Her. Non præſtigiatorem hunc hoſpitem *me* fecisti.
Ad. Sed num video conjugem, quam ſepeliebam?
Her. Certo ſcias: non miror autem te fortunæ tuæ non credere.
Ad. Contrecto: *ſed an etiam hanc* alloquar ut meam uxorē vivam?
Her. Alloquere: habes enim quod voluiſti.
Ad. O chariſſimæ conjugis facies & corpus,
Habeo te præter ſpem, exiſtimans fore ut nunquam te viderem.
Her. Habes, invidia verò nulla deorum adſit.
Ad. O maximi Jovis generoſe fili,
Beatus ſis, & pater, qui te genuit, *te*
Servet: tu enim mea reſtituiſti ſolus.
Quomodo hanc reduxiſti ex inferis in iſtam lucem?
Her. Commiſsâ pugnâ cum rege dæmonum.
Ad. Ubi hanc cum Orco te commiſiſſe dicis?
Her. Apud ipſum tumulum ex inſidiis *eam* corripiens manibus.
Ad. Cur verò mulier hæc muta ſtat?
Her. Nondum fas tibi hujus compellationes

ANNOTATIONES.

V. 1102. Φεῦ) Vid. *Hecub.* v. 55.
V. 1108. Ποιεῖς) τὸ ποι Syllaba communis eſt: De quo vid. *Hecub.* v. 1108.
V. 1123. Ὦ θεοὶ) τὸ θεοὶ μονοσυλλαβεῖ in hoc loco. Vid. *Phœniſſ.* v. 509. & hujus Fab. v. 1125.
V. 1124 Λεύσσω) aliàs λεύσω. Sed λεύσσω melius; & ita *Duportus* legit.
V. 1125. Ἦ κέρτομός με θεοῦ) Hic quoque θεοῦ eſt μονοσυλλαβεῖν, ut ſupra v. 1123.
V. 1137. Ὁ φιτύσας πατὴρ) In φιτύσας prior ſyllaba præter morem producitur, nec tamen ſine exemplo; *Heſiodus* enim *Theogon.* v. 986. Αὐτάρ τοι Κεφάλῳ φιτύσατο φαίδιμον υἱόν. Et *Sophocl.* Antig. v. 660. Ὅστις δ' ἀχρεῖα φιτύει τέκνα. Sic ſupra hujus Fabulæ v. 294. Σοῦ κατθανόντος ἄλλα φιτύσαι τέκνα. Sic *Oppian.* Κυνηγετικῶν l. 1. v. 2. Ὃν μεγάλη μεγάλῳ φιτύσατο Δόμνα Σεβήρῳ. Ubi tamen alii φυτεύσατο legunt, ut & in loco *Heſiodi* prædicto. Φιτάλιά tamen priorem habet longam. Vid. ſupra v. 477. in κεχαίρω, & v. 56. & v. 989. in φίλος, & in τίνω *Hercul.* Fur. v. 983. *Joſua Barnes.*

Κλύειν,

Κλύειν, πρὶν ἂν θεοῖσι τοῖσι νερτέροις
Ἀφαγνίσηται, καὶ τρίτον μόλῃ φάος.
Ἀλλ' εἴσαγ' εἴσω τήνδε· καὶ δίκαιος ὢν,
Τὸ λοιπὸν, Ἄδμητ', εὐσέβει περὶ ξένους.
Καὶ χαῖρ'· ἐγὼ δὲ τὸν προκείμενον πόνον
Σθενέλου τυράννῳ παιδὶ πορσυνῶ μολών.
Αδ. Μεῖνον παρ' ἡμῖν, καὶ ξυνέστιος γενοῦ.
Ηρ. Αὖθις τόδ' ἔσται· νῦν δ' ἐπείγεσθαί με δεῖ.
Αδ. Ἀλλ' εὐτυχοίης· νόστιμος δ' ἔλθοις δόμον.
Ἀστοῖς δὲ, πᾶσί τ' ἐννέπω τετραρχίαις,
Χοροὺς ἐπ' ἐσθλαῖς συμφοραῖσιν ἱστάναι,
Βωμούς τε κνισσᾶν βουθύτοισι προστροπαῖς.
Νῦν γὰρ μεθηρμόσμεσθα βελτίω βίον
Τοῦ πρόσθεν· οὐ γὰρ εὐτυχῶν ἀρνήσομαι.

Ἀνάπαιστοι.

Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέσθη.
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Audire, priuſquam diis inferis
Fuerit purificata, & venerit tertius dies.
Introducas igitur eam, & cum ſis juſtus,
In cæterum ſis pius erga hoſpites; *ut hactenus fuerus*;
[redacted] vale: ego verò propoſitum certamen
Stheneli filio regi conficiam *hinc* diſcedens.
Ad. Maneas nobiſcum & ſis meus hoſpes.
Her. Iterum hoc *aliquando* fiet: nunc eni oportet me properare.
Ad. Ergo ſis felix, hancque redux reviſas domum.
Civibus v. omnibuſq; impero tetrarchiis *& præfecturarū princip.*
Ut choros ob felicem rerum eventum inſtituant *ac agitent*,
Araſq; profundant odoribus, & opimarū victimarū ſupplicationib.
Nunc enim in meliorem vitam traducti ſumus,
Quàm quæ fuit antea: haud enim negabo *nunc* me beatum eſſe.

Chorus.

Multæ ſunt formæ rerum divinitus evenientium,
Et multa præter ſpem dii perficiunt.
Et quæ videbantur eventura, non ſunt perfecta *ut expectabantur*.
Inopinatorum verò exitum invenit Deus.
Talis evaſit hæc res, *talem eventum eſt ſortita*.

1145. Νερτέροις) Πλούτωνα καὶ Περσεφόνην δηλοῖ.

1149. Τὸν προκείμενον) τὸν τῶν ἵππων Διομήδους.

Νόστιμον δ' ἔλθοις πόδα) γράφεται καὶ δόμον καὶ ὁδόν.

Εὐριπίδου Ἀλκήστιδος Τέλος.

Euripidis Alceſtidis Finis.

ANNOTATIONES.

V. 1150. Σθενέλου τυράννῳ παιδὶ) Εὐρυσθεῖ τυράννῳ παιδὶ Σθενέλου. Hæc autem eſt *Euryſthei* Genealogia; ex *Jove* & *Danae Perſeus*, ex *Perſeo* & *Andromedâ Sthenelus*; ex *Sthenelo* & *Archippe*, vel ut *Apollodorus* vocat, *Nicippe*, *Euryſtheus*. De quo inter alios conſulatur *Apollodorus* Biblioth. l. 2. c. 4. §. 5. Item c. 5. Et quæ Nos [redacted] *Heraclid.* v. 362. [redacted] ad *Herc. Fur.* v. 388. *J. Barnes.*

V. 1153. Νόστιμος) olim νόστιμον. Quod & ſtare poterit, ſi legeretur πόδα, vel ὁδὸν, quas Lectiones *Scholiaſtes* agnoſcit. Sin δόμον legamus, omnino νόστιμος ſcribendum, quod in Codice *Scaligeriano* notatum video. *J. Barnes.*

V. 1156. Βωμοὺς alii ἰδὼς & ἰδὼν, malè, ut mihi videtur.

V. 1159. Πολλαὶ μορφαὶ) Vid. [redacted] finem *Medeæ*, *Andromachæ*, *Baccharum* & *Helenæ*.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

Ὑπόθεσις ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ.

Νεοπτόλεμος ἐν Τροίᾳ γέρας λαβὼν, Ἀνδρομάχην τὴν Ἕκτορος γυναῖκα, παῖδα ἔτεκεν ἐξ αὐτῆς τὸν Μολοττόν. ὕστερον δὲ ἐπέγημεν Ἑρμιόνην, τὴν Μενελάου θυγατέρα. δίκας δὲ πρῶτον ᾐτηκὼς τῆς Ἀχιλλέως ἀναιρέσεως τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, πάλιν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ χρηστήριον, μετανοήσας, ἵνα τὸν θεὸν ἐξιλάσηται. ζηλοτύπως δὲ ἔχουσα πρὸς τὴν Ἀνδρομάχην ἡ βασιλὶς, ἐβουλεύσατο κατ' ταύτης θάνατον, μεταπεμψαμένη τὸν Μενέλαον. ἡ δὲ τὸ παιδίον μὲν ὑπεξέθηκεν, αὐτὴ δὲ κατέφυγεν ἐπὶ τὸ ἱερὸν τῆς Θέτιδος. οἱ δὲ περὶ τὸν Μενέλαον, καὶ τὸ παιδίον ἀνεῦρον, καὶ ἐκείνην ἀπατήσαντες ἀνήγειραν. καὶ σφάττειν μέλλοντες ἀμφοτέρους, ἐκωλύθησαν, τοῦ Πηλέως ἐπιφανέντος. Μενέλαος μὲν οὖν ἀπῆλθεν εἰς Σπάρτην. Ἑρμιόνη δὲ μετενόησεν, εὐλαβηθεῖσα τὴν παρουσίαν τοῦ Νεοπτολέμου. παραγενόμενος δὲ ὁ Ὀρέστης, ταύτην μὲν ἀνήγαγεν εἰς Σπάρτην, Νεοπτολέμῳ δὲ ἐπεβούλευσεν. ὃν καὶ φονευθέντα, παρῆσαν οἱ φέροντες. Πηλεῖ δὲ μέλλοντι τὸν νεκρὸν θρηνεῖν, Θέτις φανεῖσα, τοῦτον μὲν ἐν Δελφοῖς ἐπέταξε θάψαι, τὴν δὲ Ἀνδρομάχην εἰς Μολοττοὺς ἀποστεῖλαι μετὰ τοῦ παιδὸς, αὐτὸν δ' ἀθανασίαν προσδέχεσθαι. τυχὼν δὲ ταύτης, εἰς Μακάρων νήσους ᾤκησεν.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος, ἐν Φθίᾳ κεῖται. ὁ δὲ χορὸς, συνέστηκεν ἐκ Φθιωτίδων γυναικῶν. προλογίζει δὲ Ἀνδρομάχη. τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν δευτέρων. ὁ πρόλογος σαφὴς, καὶ εὐλόγως εἰρημένος. ἔτι δὲ καὶ τὰ ἐλεγεῖα τὰ ἐν τῷ θρήνῳ τῆς Ἀνδρομάχης, ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει. ῥῆσις Ἑρμιόνης, τὸ βασιλικὸν ἐμφαίνουσα. καὶ ὁ πρὸς Ἀνδρομάχην λόγος, καλῶς ἔχων. εὖ δὲ καὶ ὁ Πηλεὺς, ὁ τὴν Ἀνδρομάχην ἀφελόμενος.

Argumentum ANDROMACHÆ.

Neoptolemus ad *Trojam* munus accipiens *Andromachen Hectoris* uxorem, filium ex eâ genuit *Moloſſum*: poſtea autem ſuperinduxit *Hermionen Menelai* filiam. Sed cùm primùm poſtulâſſet pœnam interfectionis *Achillis* ab *Apolline* in *Delphis*, rediit ad oraculum, agens pœnitentiam, ut deum placaret. Sed Regina habens ſe zelotypè erga *Andromachen*, molita eſt ei mortem, accerſens *Menelaum*. Illa autem infantem ablegavit, ac ipſa fugit ad templum *Thetidis*. Porro *Menelaus*, & puerum invenit, & illam deceptam templo eduxit; cùmque eſſet interfecturus utroſque, prohibitus eſt ab interveniente *Peleo*. *Menelaus* ergo rediit *Spartam*: *Hermione* autem egit pœnitentiam, verita præſentiam *Neoptolemi*. Adveniens autem *Oreſtes*, hanc quidem reduxit *Spartam*, *Neoptolemo* autem inſidias poſuit: iſque interfectus reportatur. *Peleo* autem volenti lugere mortuum, *Thetis* apparens, hunc quidem juſſit in *Delphis* ſepeliri, *Andromachen* autem mitti ad *Moloſſos* cum puero. Ipſum autem *Pelea* dixit immortalitatem habiturum: quâ is potitus, ſe contulit ad Inſulas Fortunatas.

Scena fabulæ eſt in *Phthiâ*. Chorus autem conſtat ex *Phthiis* mulieribus. Præfatur *Andromache*. Hæc Fabula eſt ſecundi ordinis. Prologus eſt perſpicuus, & veriſimilitèr dictus: & elegiaca carmina in querelâ *Andromaches* ſunt ſecundi gradus. Oratio *Hermiones* eſt regalis, & pulchra etiam oratio *Andromachæ* affixa. Benè & *Peleus* loquitur, liberans *Andromachen*.

Hiſtoria, quæ fundamentum hujus Fabulæ, in iſto Poemate extat, quod *Troica* dicitur: De quo Nos in Principio *Medeæ*. Hanc Fabulam inter cæteras *Ennius* Carmine *Latino* donâſſe memoratur à *Cicerone*, de Divinat. l. 1. Item *Q. Septimius Florens Chriſtianus* eandem Carmine *Latino* donavit. Edit. *Hamburg*. 1619. De tempore, quo Acta eſt hæc Fabula, vide infrà ad hujus Fabulæ v. 732. *Joſua Barnes*.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ. PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ*.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.	ANDROMACHE.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.	FAMULA.
ΧΟΡΟΣ ἐκ ΦΘΙΩΤΙΔΩΝ.	CHORUS ex PHTHIIS Mulieribus.
ΕΡΜΙΟΝΗ.	HERMIONE.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.	MENELAUS.
ΜΟΛΟΤΤΟΣ.	MOLOSSUS.
ΠΗΛΕΥΣ.	PELEUS.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	ORESTES.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΘΕΤΙΣ.	THETIS.

Προλογίζει δὲ ἡ Ἀνδρομάχη. Prologum autem agit *Andromache*.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

Andromache *in* Thetidis *Sanctuario* (*eò enim præ metu confugerat*) *Prologum agens, exponit, quomodo* Neoptolemo, *cui poſt* Trojam *captam data ſit in Conjugem, abſente*, Hermione, *Uxor illius nova ſuperinducta, unà cum Patre* Menelao, *necem illi filioque* Moloſſo *machinatur. Ancilla* Trojana *nuntiat* Andromachæ, *quid contra eam meditati eſſent* Menelaus *&* Hermione, *& ab illâ miſſa eſt ad Senem* Peleum, *illius Patrocinii obtinendi gratiâ. Intereà* Andromache *ſuas vices deplorat*; Chorus *ex* Phiotiicis *Mulieribus conſtans eam conſolatur.* Hermione *adveniens jurgium incipit, in quo hujus Inſolentia & Zelotypia, illius autem Prudentia ac Magnanimitas apparent.* Chorus *cauſas* Trojani *excidii remotiſſimas, nempe* Paridis *judicium &* Caſſandræ *Oraculum de necando illo infante neglectum, repetit.*

ΑΝΔΡΟΜΑ-

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ, ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ, ΧΟΡΟΣ, ΕΡΜΙΟΝΗ.

Ἴαμβοι.

Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, Θηβαία πόλις,
Ὅθεν ποθ' ἕδνων σὺν πολυχρύσῳ χλιδῇ
Πριάμου τύραννον ἑστίαν ἀφικόμην,
Δάμαρ δοθεῖσα παιδοποιὸς Ἕκτορι,
Ζηλωτὸς ἔν γε τῷ πρὶν Ἀνδρομάχη χρόνῳ·
Νῦν δ' εἴ τις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνὴ
Ἐμοῦ πέφυκεν, ἢ γενήσεταί ποτε.
Ἥτις πόσιν μὲν Ἕκτορ' ἐξ Ἀχιλλέως
Θανόντ' ἐσεῖδον, παῖδά θ', ὃν τίκτω πόσει,
Ῥιφθέντα πύργων Ἀστυάνακτ' ἀπ' ὀρθίων,
Ἐπεὶ τὸ Τροίας εἷλον Ἕλληνες πέδον.
Αὐτὴ δὲ δούλη, τῶν ἐλευθερωτάτων
Οἴκων νομισθεῖσ', Ἑλλάδ' εἰσαφικόμην,
Τῷ νησιώτῃ Νεοπτολέμῳ δορὸς γέρας
Δοθεῖσα, λείας Τρωϊκῆς ἐξαίρετον.
Φθίας δὲ τῆσδε, καὶ πόλεως Φαρσαλίας,
Σύγχορτα ναίω πεδί', ἵν' ἡ θαλασσία
Πηλεῖ ξυνῴκει χωρὶς ἀνθρώπων Θέτις
Φεύγουσ' ὅμιλον. Θεσσαλὸς δέ νιν λεὼς
Θετίδειον αὐδᾷ, θεᾶς χάριν νυμφευμάτων.
Ἔνθ' οἶκον ἔσχε τόνδε παῖς Ἀχιλλέως,
Πηλέα δ' ἀνάσσειν γῆς ἐᾷ Φαρσαλίας,
Ζῶντος γέροντος σκῆπτρον οὐ θέλων λαβεῖν.
Κἀγὼ δόμοις τοῖσδ' ἄρσεν' ἐντίκτω κόρον,
Πλαθεῖσ' Ἀχιλλέως παιδί, δεσπότῃ τ' ἐμῷ.
Καὶ πρὶν μὲν ἐν κακοῖσι κειμένην ὅμως
Ἐλπίς μ' ἀεὶ προσῆγε, σωθέντος τέκνου,
Ἀλκήν τιν' εὑρεῖν, κἀπικούρησιν κακῶν·
Ἐπεὶ δὲ τὴν Λάκαιναν Ἑρμιόνην γαμεῖ,
Τοὐμὸν παρώσας δεσπότης δοῦλον λέχος,
Κακοῖς πρὸς αὐτῆς σχετλίοις ἐλαύνομαι.
Λέγει γὰρ, ὥς νιν φαρμάκοις κεκρυμμένοις

Andromache.

Asiaticæ terræ decus, Thebana civitas,
Unde quondam dotis cum opulentis deliciis
Veni ad regiam domum Priami,
Data conjunx fœcunda Hectori,
Andromache, ſuſpicienda quidem priore tempore:
Nunc verò nulla alia calamitoſior mulier
Me eſt, neque erit unquam.
Quæ maritum quidem Hectorem ab Achille
Interfectum vidi, & filium, quem peperi marito,
Aſtyanacta projectum ab arduis turribus,
Poſtquam Græci ceperunt ſolum Trojæ.
Ipſa autem ſerva, liberrimæ
Familiæ antea habita, in Græciam veni,
Inſulari Neoptolemo munus belli
Data, electum ex prædâ Trojanâ.
Hujus verò Phthiæ & urbis Pharſaliæ
Vicinos campos habito, ubi marina
Thetis habitavit cum Peleo ſeparatim, hominum
Fugiens frequentiam. Theſſalicus verò populus hunc locum
Vocat Thetidæum, propter nuptias deæ.
Ubi domum hanc habuit filius Achillis,
Peleum verò ſinit regere terram Pharſaliam,
Vivo ſene ſceptrum non volens accipere.
Et ego in his ædibus unicum pario puerum marem
Congreſſa cum filio Achillis & meo domino:
Et prius quidem, quamvis jacerem in malis, tamen
Spes me ſemper fovebat, vivo filio
Me inventuram aliquod præſidium & auxilium in malis.
Poſtquam verò Lacænam Hermionem ducit
Meus dominus, averſatus meum ſervilem lectum,
Malis ab ipſa miſeris exagitor.
Dicit enim, quòd eam occultis pharmacis

Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, Θηβαία πόλις) Σχῆμα, κάλλος, εὐπρέπεια, κόσμος, ἀξίωμα, δόξα. Θηβαία πόλις) τὴν ἐν Ἀσίᾳ λέγει Ὑποπλάκιον Θήβην, ἧς Ἠετίων ἐβασίλευσεν. Χλιδῇ) πολυτελείᾳ τῶν ἐν τῇ φερνῇ δώρων. καὶ ἄλλως, χλιδῇ, τρυφῇ, ἀγροικὸς κόσμῳ· ἔστι δὲ ὅτε τὴν χαίτην, οἱονεὶ χλιδὴν πλεξάντων. 3. Ἑστίαν) οἰκίαν. Δάμαρ) νομίμη, γυνὴ παιδοποιός. οἱ γὰρ σκότιοι παῖδες ἐκβάλλονται. 5. Ζηλωτὸς) ἐπίφθονος, εὐδαίμων, μακαρία. τὸ δὲ πρὶν συναπτέον τῷ χρόνῳ, ἵν' ᾖ ἐν τῷ προτέρῳ χρόνῳ. 6. Νῦν δ' εἴ τις ἄλλη) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔστι μία ἄλλη δυστυχὴς γυνή. οὐ γὰρ οὕτως. ἐγὼ δὲ οὐχ ὑπολαμβάνω, εἰ ἄρα τις γυνὴ ἀθλιωτέρα μου ἐστίν. Ἀπ' ὀρθίων) ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν καὶ τετραμμένων πύργων, τουτέστι τειχῶν. 12. Αὐτὴ δὲ) ἐγὼ δὲ αὐτὴ ἐλευθεριωτάτων γονέων οὖσα, δούλη. 13. Ἑλλάδ' εἰσαφικόμην) ἡ ἐλευθερωτάτους οἴκους φησὶ τῶν Αἰακιδῶν. 14. Τῷ νησιώτῃ) ὅτι ἐν Σκύρῳ ἐτέχθη, ἢ ἐπὶ νήσου οὔσης τὴν Θεσσαλίαν. Ὅμηρος, * Ἠὲ τὸν, ὃς Σκύρῳ μοι ἐνιτρέφεται φίλος υἱός. 17. Σύγχορτα ναίω πεδία) τὰ ὅμορα. ἐν χόρτοις διώριζον τὰς πόλεις οἱ ἄρχοντες. Ἀλέξανδρος δὲ, ἡ ἀστείοις ἢ ἀλλήροις. μεταξὺ δὲ τούτων τῶν πόλεων ἐστὶ τὸ Θετίδειον. Ἐντίκτω κόρον) ἕνα παῖδα. ἰδίως δὲ ἕνα φησὶ παῖδα γενέσθαι τῷ Νεοπτολέμῳ, ἄλλων τρεῖς λεγόντων Πύρρον, Μολοσσὸν, Αἰακίδην. Πλαθεῖσα) ἀντὶ τοῦ πλησιασθεῖσα, ὅθεν καὶ ὁ πλάξ. Ἐν κακοῖσι κειμένην) διὰ τὰ πάντα κακά. Ἐπεὶ δὲ) ἀφ' οὗ δή. Παρώσας, ἀπωσάμενος, ἀπωθήσας, ὑβρίσας, ἐκβαλών. δοῦλον δὲ, τὸ δουλικόν. Πρὸς αὐτῆς) τῆς Ἑρμιόνης διώκομαι. 32. Κεκρυμμένοις) κρυφίοις.

* *Homer.* Iliad. τ'. v. 326.

ANNOTATIONES.

V. 1. Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα) O *Aſia* Evanida Gloria & menti tantùm jam infixa Idea, quia ſubſtantia tua periit: Antiqua tamen tua ſpecies animo meo obverſatur. Eodem modo D. *Paulus* 1 *Corinth.* c. 7. v. 31. Παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. *Euripides* autem non hic ſolùm ita locutus eſt, ſed & *Hecub.* v. 619. de ædibus jam dirutis, Ὦ σχήματ' οἴκων, ὦ ποτ' εὐτυχεῖς δόμοι. Aliquando tamen in meliorem partem ſumitur, σχῆμά τινος, pro μέγας τις καὶ εὐειδής. Sic *Æſchyl.* Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, v. 494. Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος. *Scholiaſtes*, Παρεσημειώθη ὁ Ἱππομέδων, καὶ μέγας ὢν καὶ κάλλιστον ἔχων σχῆμα. *Joſua Barnes.*

V. 6. Δυστυχεστάτη) *Johannes Miltonus* (Author Nobiliſſimi Poematis *Paradiſi Amiſſi* nomine celebrati) hic, inquam, in Codice ſuâ manu notato δυστυχεστέρα legit; *Scaliger* δυστυχεστέρα δυσπότμου (Priorem verſûs partem *Scholiaſt.* videtur legiſſe — Νῦν δ' οὐ τις ἄλλη.) Aliquando tamen *Superlativus* gradus pro *Comparativo* ponitur, ut & *Comparativus* pro *Poſitivo*. Sic *Homer.* μελάντερον ἠΰτε πίσσα. *Joſua Barnes.*

V. 17. Σύγχορτα ναίω πεδία) Χόρτος propriè *Fœnum*, *Gramen*, *Herba*; ac per tranſlationem aliquando *cibus*. De hâc voce autem Σύγχορτος, præter ea, quæ *Scholiaſtes* de Urbium finibus Gramine deſignatis, habet, Vide quæ Nos ad *Hercul.* Fur. v. 371. Ita *Heſychius* in voce Χόρτος, ὁ συνιδών, καὶ ὁ περίβολος τῆς αὐλῆς, οἱ τῆς αὐλῆς ἐν χόρτῳ. Οἱ δὲ ἀποχωρήσεις. ἀπαγορεύει δὲ καὶ χόρτος, καὶ χόρτασμα, καὶ τὸν ὅρον τὸν ἐκ τῆς γαίας, ὡς ἐν τῷ — Σύγχορτα ναίω πεδία. Hunc locum ita ferè emendavit *Iſaac. Caſaubon.* in *Strab.* fol. 164. *Joſua Barnes.*

V. 24. Ἐντίκτω) *Scholiaſtes* videtur legiſſe — ἄρσεν' ἕνα τίκτω κόρον, quod mallem, aut certè ἐνέτεκον legerem; quum ἐντίκτω de liberis nondum editis dicendum; niſi diviſim legamus δόμοις ἐν τίκτω pro ἐν δόμοις τίκτω. *Idem.*

V. 25. Πλαθεῖσα) pro πλασθεῖσα. Vid. ad *Rheſ.* v. 347.

V. 27. Τίκνου) Vid. *Phœniſſ.* v. 19.

Τίθημ'

37. Ἐκλέλοιπα) καταλείφθην. 40. Συνδρᾷ) συμπράττει, συνέχεται. 43. Πάροικον) τὸ πλησιάζον τοῖς οἴκοις. ἄλλως, δόμων πάροικον. δηλαδὴ Μενελάου δόμοις νῦν παρόντα, ὃν δειματοῦται ἡ Ἀνδρομάχη. ὥστε φεύγειν εἰς τὸ ἄσυλον.

44. Θάκου) καθήμαι.

Ἤν με κωλύσῃ) ἔάν πως με τοῦ κινδύνου ἐξέληται.

46. Ἑρμήνευμα) ὑπόμνησιν, ἄγγελον, σημεῖον, μνημόσυνον, τεκμήριον. ἄλλως. τὸ ἐν τῷ Θετιδείῳ ξόανον, φησὶν ἱερὸν τῆς Θέτιδος λέγεται αὐτό. ἐποίει ἑρμήνευσιν, καὶ εἰς ὑπόμνησιν ἄγει τοὺς γάμους τῆς Θέτιδος.

52. Δίκην μανίας) δίκην, κόλασιν. τιμωρίαν δὲ λέγει τὴν ἀπολογίαν. ἣν τιμωρίαν ἀπήτησε τὸν Ἀπόλλωνα, ὅτι ἀνθ' ἧς ἀπήτησε τὸν θεὸν, ἀπολογίαν δίδωσι τῆς τόλμης, ἣν ἐτόλμησε δίκας ὑπὲρ Ἀχιλλέως αἰτῶν, ὅτι ᾐτήσατο τὸν θεὸν ὅπως ἐν Πυθοῖ τιμωρίαν δίδωσι.

57. Ἠξίουν) ἄξιον ἐνόμιζον δέσποινάν σε καλεῖν.

61. Εἴ τις) μή τις αἰσθήσεται δεσποτῶν.

65. Τῇ πρόσθ' ἀνάσσῃ) τῇ πρότερον δεσποίνῃ, δεικτικῶς. ἑαυτὴν γὰρ λέγει.

69. Ὑπεξέθου) ἐξέκλεψας παρεξέθου.

70. Ἔκθετον) ἐκτεθέντα, κρυπτόν.

Πόθεν) τὸ πόθεν πέπυσται, οὐκ οἶδα.

Φροῦδος) ἀφανής. ἔκδημος ἐκ τῶν οἴκων.

79. Οὐδ' ἀμφὶ Πηλέως) οὐδὲ περὶ τοῦ Πηλέως κεκίνηται, ὅτι ἄρα ἥξοι. οὐδὲ περὶ τοῦ Πηλέως ἀκήκοας, ὡς ἐρχομένου. 80. Γέρων) νωθής, βραδύς, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ ἐμποδίζει. ὥστε ταχέως ἐλθεῖν καὶ βοηθῆσαί σοι. καὶ ἄλλως, βραδύς φησιν ἐκεῖνός ἐστιν, ἅτε ὑπὸ τοῦ γήρως ἐμποδιζόμενος, ὥστε ἐλθεῖν καὶ βοηθῆσαί σοι.

Τίθημ' ἄπαιδα, καὶ πόσει μισουμένην,
Αὐτὴ δὲ ναίειν οἶκον ἀντ' αὐτῆς θέλω
Τόνδ', ἐκβαλοῦσα λέκτρα τἀκείνης βίᾳ,
Ἁγὼ τὸ πρῶτον οὐχ ἑκοῦσ' ἐδεξάμην,
Νῦν δ' ἐκλέλοιπα. Ζεὺς τάδ' εἰδείη μέγας,
Ὡς οὐχ ἑκοῦσα τῷδ' ἐκοινώθην λέχει.
Ἀλλ' οὐ σφε πείθω· βούλεται δέ με κτανεῖν.
Πατήρ τε θυγατρὶ Μενέλεως συνδρᾷ τάδε,
Καὶ νῦν κατ' οἴκους ἐστ' ἀπὸ Σπάρτης μολὼν
Ἐπ' αὐτὸ τοῦτο· δειματουμένη δ' ἐγὼ,
Δόμων πάροικον, Θέτιδος εἰς ἀνάκτορον
Θάσσω τόδ' ἐλθοῦσ', ἤν με κωλύσῃ θανεῖν.
Πηλεύς τε γάρ νιν, ἔκγονοί τε Πηλέως,
Σέβουσιν, ἑρμήνευμα Νηρῇδος γάμων.
Ὃς δ' ἐστὶ παῖς μοι μόνος, ὑπεκπέμπω λάθρᾳ,
Ἄλλους ἐς οἴκους, μὴ θάνῃ φοβουμένη.
Ὁ γὰρ φυτεύσας αὐτὸν, οὔτ' ἐμοὶ πάρα
Προσωφελῆσαι, παιδί τ' οὐδέν ἐστ', ἀπὼν
Δελφῶν κατ' αἶαν, ἔνθα Λοξίᾳ δίκην
Δίδωσι μανίας, ἥν ποτ', ἐς Πυθὼ μολὼν,
Ἤτησε Φοῖβον πατρὸς οὗ τίνειν δίκην·
Εἴ πως τὰ πρόσθεν σφάλματ' ἐξαιτούμενος,
Θεὸν παράσχοιτ' ἐς τὸ λοιπὸν εὐμενῆ.
Θε. Δέσποιν', ἐγώ τοι τοὔνομ' οὐ φεύγω τόδε
Καλεῖν σ', ἐπείπερ καὶ κατ' οἶκον ἠξίουν
Τὸν σὸν, τὸ Τροίας ἡνίκ' ᾠκοῦμεν πέδον.
Εὔνους δὲ καὶ σοὶ, ζῶντί τ' ἦν τῷ σῷ πόσει.
Καὶ νῦν φέρουσά σοι νέους ἥκω λόγους,
Φόβῳ μὲν εἴ τις δεσποτῶν αἰσθήσεται,
Οἴκτῳ δὲ τῷ σῷ· δεινὰ γάρ τοι βουλεύεται
Μενέλαος εἰς σὲ, παῖς θ', ἅ σοι φυλακτέα.
Αν. Ὦ φιλτάτη σύνδουλε, σύνδουλος γὰρ εἶ
Τῇ πρόσθ' ἀνάσσῃ τῇδε, νῦν δὲ δυστυχεῖ.
Τί δρῶσι; ποίας μηχανὰς πλέκουσι νῦν,
Κτεῖναι θέλοντες τὴν παναθλίαν ἐμέ;
Θε. Τὸν παῖδά σου μέλλουσιν, ὦ δύστηνε σὺ,
Κτείνειν, ὃν ἔξω δωμάτων ὑπεξέθου.
Αν. Οἴμοι· πέπυσται τὸν ἐμὸν ἔκθετον γόνον;
Πόθεν ποτ'; ὦ δύστηνος, ὡς ἀπωλόμην.
Θε. Οὐκ οἶδ'· ἐκείνων δ' ᾐσθόμην ἐγὼ τάδε.
Φροῦδος δ' ἐπ' αὐτὸν Μενέλεως δόμων ἄπο.
Αν. Ἀπωλόμην ἄρ'· ὦ τέκνον, κτενοῦσί σε
Δισσοὶ λαβόντες γῦπες· ὁ δὲ κεκλημένος
Πατὴρ, ἔτ' ἐν Δελφοῖσι τυγχάνει μένων.
Θε. Δοκῶ γὰρ οὐκ ἂν ὧδέ σ' ἂν πράσσειν κακῶς,
Κείνου παρόντος· νῦν δ' ἔρημος εἶ φίλων.
Αν. Οὐδ' ἀμφὶ Πηλέως ἦλθεν, ὡς ἥξοι, φάτις;
Θε. Γέρων ἐκεῖνος, ὥστε σ' ὠφελεῖν παρών.

Faciam ſterilem & inviſam viro,
Et ego pro eâ velim tenere domum
Hanc, ejectis lectis ipſius per vim.
Quos ego primum non volens accepi,
Nunc verò reliqui. Magnus Jupiter hoc ſciat,
Quòd non volens huic ſum facta ſocia tori.
Sed non perſuadeo ei, vult enim me occidere:
Et pater *ejus* Menelaus in hâc re juvat filiam,
Et nunc in ædibus eſt, ex Spartâ veniens
Propter hoc ipſum. Ego verò territa
Ædibus *his* vicinum, Thetidis in ſacellum
Hoc profecta ſedeo, ſi me prohibeat mori.
Peleus enim *hoc* ipſum, poſterique Pelei
Colunt, monumentum nuptiarum Thetidis.
Meum autem unicum filium ablego clam
In alias ædes, timens nè *caſus* moriatur.
Nam pater ejus non adeſt, me
Ut juvet, & puero nihil prodeſt, abſens
In terrâ Delphicâ, ubi Apollini pœnam
Solvit furoris, per quem aliquando ad Pythonem profectus,
Poſtulavit Phœbum, ut ob patrem ſuum cæſum rependeret pœnas:
Si quo modo priora peccata deprecans, *eorumq; veniam petens*,
Efficiat ſibi deum propitium in poſterum.
Fam. Domina, ego etenim non vereor hoc nomine
Vocare te, ſiquidem *hoc ipſo te* dignabar & in domo
Tuâ, quando habitabamus ſolum Trojæ.
Eram autem benevola tibi & tuo marito viventi:
Et nunc venio afferens tibi novos ſermones,
Metu quidem, ſiquis Dominorum ſentierit.
Sed miſeratione tuî: nam atrocia molitur
Adverſus te Menelaus & filia, quæ tibi *ſunt* cavenda.
And. O chariſſima conſerva, (es enim conſerva
Huic, quæ prius regina fuit, *i.e. mihi*; nunc verò eſt infelix)
Quid faciunt? quas inſidias ſtruunt nunc,
Volentes occidere me longè miſerrimam?
Fam. O tu miſera, filium tuum volunt
Occidere, quem extra domum clam ablegaſti.
And. Heu mihi, reſcitum eſt meum filium ablegatum?
Undenam? ô miſera, ut perii!
Fam. Haud ſcio, hæc verò ego ex illis ſenſi.
Menelaus autem extra domum abiit ad tuum filium.
And. Perii igitur, ô fili, interficient te
Gemini correptum vultures: & qui vocatur
Pater, adhuc moram trahit Delphis.
Fam. Exiſtimo certè te non futuram fuiſſe adeò infelicem,
Illo præſente; nunc vero es ſine amicis.
And. Neque venit fama de Peleo, quòd ſit venturus?
Fam. Ille eſt ſenior, quàm ut poſſit te juvare præſens.

ANNOTATIONES.

V. 45. Πηλεύς τε γάρ νιν) νιν pro αὐτὸ, *i. e.* Θετίδειον, ἢ Θέτιδος ἀνάκτορον. Non, ut *Scaliger*, pro αὐτήν, *i. e.* Θέτιν. Vid. *Scholiaſten* ad v. 46.

V. 65. Τῇ πρόσθ' ἀνάσσῃ τῇδε) δεικτικῶς pro ἐμοί, vide *Alceſt.* v. 690. & *Scholiaſten* ad hunc locum.

V. 77. Δοκῶ γὰρ οὐκ ἂν ὧδέ σ' ἂν) De ἂν gemino. Vid. *Hecub.* v. 359.

Αν. Καὶ

Ἀν. Καὶ μὴν ἔπεμψ' ἐπ' αὐτὸν οὐχ ἅπαξ μόνον.
Θε. Μῶν οὖν δοκεῖς σοι φροντίσαι τιν' ἀγγέλων;
Ἀν. Πόθεν; θέλεις οὖν ἄγγελος μολεῖν σύ μοι;
Θε. Τί δῆτα φήσω, χρόνιος οὖσ' ἐκ δωμάτων;
Ἀν. Πολλὰς ἂν εὕροις μηχανάς· γυνὴ γὰρ εἶ.
Θε. Κίνδυνος. Ἑρμιόνη γὰρ οὐ σμικρὰ φύλαξ.
Ἀν. Ὁρᾷς; ἀπαυδᾷς ἐν κακοῖς φίλοισι σοῖς;
Θε. Οὐ δῆτα, μηδὲν τοῦτ' ὀνειδίσῃς ἐμοί.
Ἀλλ' εἶμ', ἐπεί τοι κοὐ περίβλεπτος βίος
Δούλης γυναικός, ἤν τι καὶ πάθω κακόν.
Ἀν. Χώρει νυν· ἡμεῖς δ' οἷσπερ ἐγκείμεσθ' ἀεὶ
Θρήνοισι, καὶ γόοισι, καὶ δακρύμασι,
Πρὸς * αἰθέρ' ἐκτενοῦμεν. ‟ Ἐμπέφυκε γὰρ
‟ Γυναιξὶ τέρψις τῶν παρεστώτων κακῶν,
‟ Ἀνὰ στόμ' αἰεὶ καὶ διὰ γλώσσης ἔχειν.
Πάρεστι δ' οὐχ ἓν, ἀλλὰ πολλά μοι στένειν,
Πόλιν πατρῴαν, τὸν θανόντα θ' Ἕκτορα,
Στερρόν τε τὸν ἐμὸν δαίμον', ᾧ συνεζύγην,
Δούλειον ἦμαρ εἰσπεσοῦσ' ἀναξίως.
‟ Χρὴ δ' οὔποτ' εἰπεῖν οὐδέν' ὄλβιον βροτῶν,
‟ Πρὶν ἂν θανόντος τὴν τελευταίαν ἴδῃς,
‟ Ὅπως περάσας ἡμέραν ἥξει κάτω.

Ἔλεγοι.

Ἰλίῳ αἰπεινᾷ Πάρις οὐ γάμον, ἀλλά τιν' ἄτην
Ἠγάγετ' εὐναίαν εἰς θαλάμους Ἑλένην.
Ἧς ἕνεκ', ὦ Τροία, δορὶ καὶ πυρὶ δηϊάλωτον
Εἷλέ σ' ὁ χιλιόναυς Ἑλλάδος ὠκὺς Ἄρης,
Καὶ τὸν ἐμὸν μελέας πόσιν Ἕκτορα· τὸν περὶ τείχη
Εἵλκυσε διφρεύων παῖς ἁλίας Θέτιδος.
Αὐτὰ δ' ἐκ θαλάμων ἀγόμην ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,

* Vid. ad Med. v. 58.

And. Atqui accerſivi eum non ſemel tantùm.
Fam. Num tibi non videtur curare aliquem tuorum nunciorum?
And. Unde non? vis igitur tu mihi ire nuncia?
Fam. Quid verò dicam, ſi diu abſim extra domum?
And. Invenies multas technas? es enim mulier.
Fam. Periculum *eſt*: nam Hermione eſt non ſegnis cuſtos.
And. Vides? relinquis *exiſtentes* in malis amicos tuos?
Fam. Nequaquam, nè hoc objicias mihi:
Sed vado, quia non eſt ſuſpicienda vita
Mulieris ſervæ, etiamſi quid patiar mali.
And. Vade ergò: nos verò quibus *incubimus ac immoramur ſemper*
Fletus, & luctus, & lacrymas
Ad cœlum *uſque* extendemus.
‟ Nam innata eſt
‟ Mulieribus conſolatio præſentium malorum,
‟ Ut habeant ea ſemper in ore & linguâ.
Adeſt autem mihi non unum, ſed multa quæ gemam,
Patriam urbem, & interfectum Hectorem,
Et meam duram fortunam, cui ſum alligata,
In ſervilem diem, *i.e. in ſervitutem*, indignè prolapſa
‟ Nullum autem mortalium oportet beatum appellare,
‟ Priuſquam mortui videris extremam
‟ Diem, quomodo *ea* finitâ deſcenderit ad inferos.

Elegi.

Ad altum Ilium Paris non nuptias, ſed aliquam noxam
Adduxit tori ſociam Helenam in thalamum,
Propter quam, ô Troja, ferro & igni captam
Cepit te velox Mars Græciæ habens-mille naves;
Et meum miſeræ maritum Hectorem: quem circa murum
Aurigans, *i.e. bigis*, traxit filius marinæ Thetidis.
Ego autem ex thalamis ducta ſum ad littus maris,

Καὶ μὴν) ἀλλ' ἔπεμψα πολλάκις φησὶ καὶ ἑτέρως. Ἵνα χρονιώτερος ἔλθῃ. 87. Ἀπαυδᾷς ἐν κακοῖς) λείπει τὸ ὤν. ἀπαγορεύεις βοηθεῖν τοῖς φίλοις οὖσιν ἐν κακοῖς. Κοὐ περίβλεπτος) οὐκ ἐπίσημος. οὐκ ἔνδοξος. 93. Ἐκτενοῦμεν) ἐκπετάσομεν, διαλεγόμεθα δηλονότι. Τῶν παρεστώτων) γενικὴ ἀντὶ αἰτιατικῆς, ἀντὶ τοῦ τὰ παρεστῶτα κακά. δυνατὸν δὲ τὸ τέρψις παθητικὸν ἢ ἐνεργητικὸν ἐνικῶς. Ἵν' ᾖ οὕτως, ἔμφυτον γὰρ ταῖς γυναιξὶν ἐπὶ στόματος ἔχειν τὰς τέρψεις τῶν παρεστώτων κακῶν. 98. Στερρόν τε) χαλεπόν, σκληρόν, στερεόν. δαίμονα δὲ τὴν τύχην, ᾧ δαίμονι συνεζύγην. Δούλειον ἦμαρ) εἰς δούλειον ἦμαρ εἰσπεσοῦσα ἀναξίως, τὴν δουλείαν ἡμέραν δηλονότι. Ἰλίῳ αἰπεινᾷ) τὸ μέτρον ἐξ ἐλεγείων. τοῖς γὰρ ἐλεγείοις οὐ μόνον ἐπὶ θρήνων, ἀλλὰ ἐπὶ ἄλλων ἐχρῶντο. Εὐναίαν) σύζυγον. Χιλιόναυς) τῷ ἀπηρτισμένῳ ἀριθμῷ ἐχρήσατο. εἰσὶ γὰρ αἱ νῆες χίλιαι πϛ'. Εἵλκυσεν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ εἷλεν. καὶ ἔστι τὸ μὲν ἀντὶ τοῦ ἐπόρθησεν, τὸ δὲ δεύτερον ἀνεῖλε καὶ εἵλκυσε. 108. Διφρεύων) περὶ τοῦ δίφρου διφρεύσας. καὶ ἄλλως, παρ' ἱστορίαν. περὶ τὸ τεῖχος ἐδιώχθη ὑπὸ Ἀχιλλέως ὁ Ἕκτωρ· νεκρὸς γὰρ περὶ τὸ Πατρόκλου σῆμα τρὶς ἐσύρη.

ANNOTATIONES.

V. 81. Καὶ μὴν ἔπεμψ' ἐπ' αὐτὸν) Priùs erat ſcriptum in aliquibus, ἔπεμψ' αὐτὸν, & ſenſu & metro vacillante: *Canterus* legebat ἐς αὐτὸν, ut & *Scaliger*: ſed *Aldi* Editio omnium Antiquiſſima rectè habet ἐπ' αὐτὸν. Vid. Not. ad *Hippolyt.* v. 17.

Ibid. Οὐχ ἅπαξ μόνον) Similis forma apud *Latinos*, *Non ſemel*, pro ſæpe. *Joſua Barnes.*

V. 98. Στερρόν τε τὸν ἐμὸν δαίμονα) Malum ſuum *Genium* notat. Nam Veteres, ut ſingulis *Genium Bonum* aſſignabant, ita & *Malum* alterum, qui, ubi *Bonum* vicerit, Infortunatum ſuum Pupillum reddidit. De *Bono* Genio, Vide quæ Nos ad *Supplic.* v. 592. & *Ion.* v. 1130. Huc refer *Petri Danielis Huetii Alnet.* Quæſt. l. 2. c. 4. §. 3. *Joſua Barnes.*

V. 100. Χρὴ δ' οὔποτ' εἰπεῖν οὐδέν' ὄλβιον) Ita *Troad.* v. 509. —Τῶν δ' εὐδαιμόνων Μηδένα νομίζετ' εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνῃ. Idem ferè *Euripides* in *Creſſis*, Τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦτε, πρὶν θανόντ' ἴδῃς, ὡς ἐν ἐφημέροις τύχαις. Vid. *Ariſtot.* Ethic. l. 1. c. 12. ubi hic locus expenditur; & initium *Sophoclis Trachiniarum*, & finem *Oedipi* Tyranni. Et illud *Theognidis*, Μηδένα μακάριζε πρὶν ἂν ἄνδρα σαφῶς, μήτ' ἀγαθὸν, Τερεβὴς ἐξετάσεις, πρὶν τέλος ἔλθῃ ἰδεῖν. Vid. *Eraſmum* in Adagio —*Finem Vitæ ſpecta*. Notum illud *Solonis* ad *Craſum* Πρὶν τελευτῆς μηδένα δεῖ μακαρίζειν. *Ovid.* ita
——Scilicet ultima ſemper
Expectanda Dies homini; dicique beatus
Ante Obitum Nemo, ſupremaque funera debet.
Quod verò εἰπεῖν οὐδέν' legimus potiùs, quàm *Canteri* εἶδεν' ἰδεῖν, eâdem *Aldini* libri authoritate legimus: Et veram lectionem & longe *Canteri* veriſimiliorem pronuntiamus. Et ab *Eraſmo*, *Scaligero*, *Hemſioque* defenſam videmus. *Joſua Barnes.*

V. 103. Ἰλίῳ αἰπεινᾷ) En! hujus loci Verſio metrica Carmine Elegiaco, malis *Stiblini* Verſibus in melius paulò mutatis,
Intulit heu! Parius Paris, *haud Connubia*, Trojæ;
Quando Helenam in thalamos duxerat ille ſuos:
Ob quam, Clara ruis celſo de vertice, Troja,
Graiorum *validi* Marte *ſubacta Ducum.*
Tuque Meus Conjux, Hector *fortiſſime, bigis,*
Victus Achilleâ *Cuſpide, tractus eras.*
Ipſa autem è Thalamis agor ad cava Littora ponti
Cultu induta novo, ſerva futura, caput.
Heu! quantum ſtillant oculi; cùm Urbemque Laremque
Et medio fuſum in pulvere linquo Virum!
Me Miſeram! Quid enim juvat hâc me in luce morari,
Hermionæ *ſervam? Cujus adacta metu,*
Hæc Thetidis *ſupplex Delubrum amplexa Marinæ,*
Liquor, ut è ſaxo ſtilla perennè cadens!

V. 106. Εἷλέ σ' ὁ χιλιόναυς Ἑλλάδος ὠκὺς Ἄρης) Numerus certus pro incerto; *Homerus* enim Mille, centum, octoginta ſex Naves *Græcorum* ſtatuit, *Plutarchus* Mille ducentas, *Scholiaſt.* 1170, alii aliter. At Poetæ fere de Millenario numero conſentiunt, ita *Euripides* aliàs, *Rheſ.* v. 262. Οἱ ἐπὶ τὰν Τροίαν χιλιόναυν ἄνδρες ἦγον στρατιάν. Vid. *Electr.* v. 2. *Lycophron.* Ὁ χιλιάρχος ὁ τῶν ναυαρχιῶν στρατῶν. *Virgil.* Æn. l. 2. *Quos neque Tydides, nec Lariſſæus Achilles;*
Non Anni domuêre decem, non Mille carinæ.
Ovid. l. 13. ——*conjurataque ſequuntur Mille rates.* *Propertius*, *Et Dauliat Euboico littore Mille rates.* Denique *Seneca* in *Agamemnone*, *Rex ille Regum, Ductor Agamemnon Ducum, Cujus ſecutæ* Mille *vexillum rates.* Unde *Æſchyl. Agamemnone*, v. 45. Στόλον Ἀργείων χιλιοναύταν. *Joſua Barnes.*

V. 107. Περὶ τείχη &c.) Circa Murum: rectè quidem hic obſervat *Scholiaſtes Euripidem* præter Hiſtoriam dicere *Hectorem* raptatum circa mœnia; nam nihil tale *Homerus* memorat, ſed è Mœnibus ad naves tractum ait (nec tamen ter circa *Patrocli* Pyram; ut *Scholiaſtes* vult:) Quare *Virgilius* etiam lapſus eſt, ubi canit Æn. l. 1. v. 488. Ter circum *Iliacos* raptaverat *Hectora* muros. Error autem hinc ortus, quòd toties *Hector* dicatur ab *Homero* vivus *Achillem* fugiſſe circum *Trojæ* mœnia. *J. Barnes.*

Δουλοσύναν στυγερὰν ἀμφιβαλοῦσα κάρᾳ.
Πολλὰ δὲ δάκρυά μοι κατέβα χροὸς, ἀνίκ' ἔλειπον
Ἄστυ τε, καὶ θαλάμους, καὶ πόσιν ἐν κονίαις.
Ὤ μοι ἐγὼ μελέα, τί μ' ἐχρῆν ἔτι φέγγος ὁρᾶσθαι,
Ἑρμιόνας δούλαν; ἇς ὕπο τειρομένα,
Πρὸς τόδ' ἄγαλμα θεᾶς ἱκέτις περὶ χεῖρε βαλοῦσα,
Τάκομαι ὡς πετρίνα πιδακόεσσα λιβάς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὦ γύναι, ἃ Θέτιδος δάπεδον, καὶ ἀνάκτορα θάσσεις
2 Δαρὸν, οὐδὲ λείπεις,
3 Φθιὰς, ὅμως ἔμολον ποτὶ σὰν Ἀσιήτιδα γένναν,
4 Εἴ τι σοι δυναίμαν
5 Ἄκος τῶν δυσλύτων πόνων * εὑρεῖν, * ἀλείμαρ.
6 Οἵ σε καὶ Ἑρμιόναν ἔριδι στυγερᾷ * συνεκλήϊσαν, * αν συνέλασαν.
7 Τλᾶμον, ἀμφὶ λέκτρων
8 Διδύμων ἐπίκοινον
9 Ἐοῦσαν ἀμφὶ παῖδ' Ἀχιλλέως.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Γνῶθι τύχαν, λόγισαι τὸ παρὸν κακὸν, εἰς ὅπερ (ἥκεις.
2 Δεσπόταις ἁμιλλᾷ
3 Ἰλιὰς οὖσα κόρα Λακεδαιμονίοις ἐγγενέταισι.
4 Λεῖπε δεξίμηλον
5 Δόμον τᾶς ποντίας θεοῦ. τί σοι
6 Καιρὸς ἀτυζομένᾳ, δέμας αἰκέλιον καταλείβειν
7 Δεσποτῶν ἀνάγκαις;
8 Τὸ κρατοῦν δέ σ' ἔπεισι.
9 Τί μόχθον οὐδὲν οὖσα μοχθεῖς;

Στροφὴ β'.

1 Ἀλλ' ἴθι· λεῖπε θεᾶς Νηρηΐδος ἀγλαὸν ἕδραν,
2 Γνῶθι δ' οὖσ' ἐπὶ ξένας
3 Δμωῒς ἐπ' ἀλλοτρίας πόλεως·
4 Ἔνθ' οὐ φίλων τιν' εἰσορᾷς
5 Σῶν, ὦ δυστυχεστάτα,
6 Ὦ παντάλαινα νύμφα.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Οἰκτροτάτα γὰρ ἔμοιγ' ἔμολες, γύναι Ἰλιὰς, οἴκους.
2 Δεσποτῶν δ' ἐμῶν φόβῳ
3 Ἡσυχίαν ἄγομεν (τὸ δὲ σὸν
4 Οἴκτῳ φέρουσα τυγχάνω)
5 Μὴ παῖς τᾶς Διὸς κόρας
6 Σοί μ' εὖ φρονοῦσαν εἰδῇ.

Ἴαμβοι.

Ερ. Κόσμον μὲν ἀμφὶ κρατὶ χρυσέας χλιδῆς,

Circumdans caput triſti ſervitute.
Multæ autem lacrymæ defluxerunt mihi de corpore, quando reliqui
Urbem, & thalamos, & maritum in pulvere.
Heu ego miſera, quid me oportebat amplius intueri lumen,
Hermiones ſervam? A quâ afflicta,
Ad hanc ſtatuam Deæ ſupplex circumdans manus
Colliqueſco, ſicut gutta ſcaturiens ex ſaxo.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 O mulier, quæ ſolum Thetidis & templum inſides
2 Diu, nec deſeris;
3 Ego Phthia, tamen veni ad te Aſiaticam genere;
4 Si quod tibi poſſem
5 Remedium difficilium malorum invenire,
6 Quæ te & Hermionem in odioſam rixam incluſerunt,
7 O miſera, de lectis
8 Geminis, *te inquam lectorum* communè ſociam, *vel participem*
9 Exiſtentem apud filium Achillis.

Antiſtrophe 1.

1 Cognoſce fortunam, expende præſens malum, in quod venis.
2 Cum dominis certas
3 Exiſtens Iliaca puella, natis ex Lacedæmone.
4 Relinque recipientem oves *in ſacrificiis pinguem*
5 Domum marinæ deæ: quæ eſt tibi
6 Utilitas triſti, conſumere deformatum *indecorè* corpus
7 Propter violenta imperia dominorum?
8 Poteſtia vero dominorum *res* tibi perſuadebit.
9 Quid contendis, cum nihil poſſis?

Strophe 2.

1 Quin ito relinque ſplendidam ſedem Nereidos deæ,
2 Agnoſce verò, quòd ſis in peregrinâ *terrâ*,
3 *Et* ancilla in alienâ urbe:
4 Ubi neminem vides amicorum
5 Tuorum, ô infeliciſſima,
6 O modis omnibus miſera ſponſa.

Antiſtrophe 2.

1 Veniſti enim, Iliaca mulier, miſeranda *ad* noſtras ædes:
2 Sed metu meorum dominorum
3 Sumus quieti (tuâ verò fortunâ
4 Fero *in* miſeratione, *i. e. miſereor*)
5 Nè filia filiæ Jovis
6 Videat me tibi benevolam eſſe.

Hermione.

Ornatum aurearum deliciarum circa caput,

---

110. Ἀμφιβαλοῦσα) περιβαλοῦσα, ἑαυτῇ τὴν δουλείαν περιθεμένη.

116. Τάκομαι) ἀντὶ τοῦ κατ' ὀλίγον λείβομαι. ὡς ἐκ πέτρας ἀναπηδῶσα πηγή. ὡς λιβὰς πηγὴ ἐργαζομένη. τὸ δὲ ἑξῆς λείβομαι, ὡς λιβάς τις πιδακόεσσα. ἣν πετρίνην εἶπε, διὰ τὸ ἐκ πετρῶν ἀναβλύζειν.

119. Φθιὰς ὅμως) καίπερ Φθιὰς οὖσα φησὶν Ἑλληνὶς, ἔμολον πρὸς σὲ βάρβαρον οὖσαν, τὸ γένος.

Ἄκος) θεραπείαν, καὶ ἴαμα. Τεμεῖν) ἀπὸ τῶν ῥιζοτομούντων ἡ μεταφορά. τεμεῖν δὲ, ἀντὶ τοῦ εὑρεῖν. τῶν δυσλύτων δὲ, δυσκόλων.

122. Οἵ σε καὶ Ἑρμιόναν.) οἵ τινες πόνοι περὶ δύο λέκτρων ἔριδι συνέζευξαν, ἑρμιόνην καὶ σὲ τὴν ἐπίκοινον οὖσαν, περὶ τὸν παῖδα τοῦ Ἀχιλλέως. ἐπίκοινον οὖσαν τῶν περὶ τοῦ Ἀχιλλέως παιδὸς λέκτρων διδύμων, ὅ ἐστιν ὑπὸ Ἀχιλλέως παιδὸς λέκτρων κοινωνόν σε οὖσαν. Συνεκλήϊσαν) συνέβαλον, συνέζευξαν. οἱ πόνοι περὶ δύο λέκτρων.

127. Ἁμιλλᾷ) συγκρίνεις. οὖσα σὺ μὲν Τρῳὰς, αὐτὴ δὲ Λακεδαιμονία.

129. Δεξίμηλον) τὸ τῶν θυσιῶν δεκτικόν.

130. Τίς σοι καιρὸς) τί ὠφελεῖ ἐκτήκουσα αὐτὴν δακρύοις καὶ λύπαις, καὶ ἐπαναγκάζουσα τὴν δεσπότιν ἀδικεῖν σε. καὶ ἄλλως, τίς σοι ὠφέλεια ἀτυζομένῃ, καὶ λυπουμένῃ περὶ τὴν ἄτην ἀπρεπῶς καὶ ἐπιπόνως.

134. Τί μόχθον) δούλη οὖσα τί κάμνεις, οὐδὲν ποιοῦσα. δούλη γὰρ εἶ.

141. Οἰκτροτάτα) οἰκτροτάτη οὖσα ἦλθες εἰς τοὺς ἐμοὺς δόμους.

143. Ἡσυχίαν ἄγομεν) τὸ ἑξῆς, ἡσυχίαν ἄγομεν, μὴ παῖς τῆς Διὸς κόρης. ἀντὶ τοῦ δεδοικυῖα μὴ τὴν εἰς σέ μου εὔνοιαν αἴσθηται ἡ Ἑρμιόνη. ἔνδοθεν αἰσθῶμαι περὶ σοῦ. Εὖ φρονοῦσαν) εὐνοοῦσαν.

147. Χρυσέας χλιδῆς) πολυτελοῦς τρυφῆς.

ANNOTATIONES.

V. 121. Εὑρεῖν) aliàs εἰπεῖν vel τέμνειν (non τεμεῖν enim Verſus admittit) Vid. *Scholiaſt.*

V. 122. Συνεκλήϊσαν) Scribendum συνεκλῄσαν. Mallem autem, ſi voto aliquis Codex faveret, legere συνήλασαν. Elegans illa & planè *Homerica* locutio, ut Iliad. χ. v. 129. Βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν. Et *Scholiaſtes* quidem per συνέβαλον exponit. Sed omnino mutare locum, non me eò Audaciæ mera conjectura perſuaſit, licet quantumlibet probabilis. *Joſua Barnes.*

V. 130. Ποντίας Θεοῦ) Θηλυκῶς, ἡ Θεὸς & aliquando ἡ Θεὸς, ut hic & alibi *Suppl.* 1212 *Pauſan.* in *Atticis*, [illegible] Sic *Virgil.* de *Venere* loquens Æn. l. 2. v. 632. Deſcendo ac ducente *Deo.* Vide Interpretes. Nec enim pluribus hic locus. *Idem.*

V. 131. Ἀεικέλιον) Legerem αἰκέλιον ob verſum, quod verbum *Heſych.* agnoſcit & *Phavorinus*; quin ipſe *Euſtathius* deducit αἰκῶς ex ἀεικῶς. *Idem.*

Στολμόν τε χρωτὸς τόνδε ποικίλων πέπλων,
Οὐ τῶν Ἀχιλλέως, οὐδὲ Πηλέως ἄπο
Δόμων ἀπαρχὰς, δεῦρ' ἔχουσ' ἀφικόμην·
Ἀλλ' ἐκ Λακαίνης Σπαρτιάτιδος χθονὸς,
Μενέλαος ἡμῖν ταῦτα δωρεῖται πατὴρ,
Πολλοῖς σὺν ἕδνοις, ὥστ' ἐλευθεροστομεῖν.
Ὑμᾶς μὲν οὖν τοιοῖσδ' ἀμείβομαι λόγοις·
Σὺ δ' οὖσα δούλη, καὶ δορίκτητος γυνὴ,
Δόμους κατασχεῖν, ἐκβαλοῦσ' ἡμᾶς, θέλεις
Τούσδε· στυγοῦμαι δ' ἀνδρὶ, φαρμάκοισι σοῖς·
Νηδὺς δ' ἀκύμων διὰ σέ μοι διόλλυται.
« Δεινὴ γὰρ ἠπειρῶτις εἰς τὰ τοιάδε
« Ψυχὴ γυναικῶν, ὧν ἐπισχήσω σ' ἐγώ.
Κοὐδέν σ' ὀνήσει δῶμα Νηρῇδος τόδε,
Οὐ βωμὸς, οὐδὲ ναὸς, ἀλλὰ κατθανῇ.
Ἢν δ' οὖν θεῶν τίς σ', ἢ βροτῶν σῶσαι θέλῃ,
Δεῖ σ', ἀντὶ τῶν πρὶν ὀλβίων φρονημάτων,
Πτῆξαι ταπεινὴν, προσπεσεῖν τ' ἐμὸν γόνυ,
Σαίρειν τε δῶμα τοὐμὸν, ἐκ χρυσηλάτων
Τευχέων χερὶ σπείρουσαν Ἀχελῴου δρόσον, * Vid. Ion. v. 1252.
Γνῶναί θ', * ἵν' εἶ γῆς· οὐ γὰρ ἔσθ' Ἕκτωρ τάδε,
Οὐ Πρίαμος, οὐδὲ Χρύση, ἀλλ' Ἑλλὰς πόλις.
Εἰς τοῦτο δ' ἥκεις ἀμαθίας, δύστηνε σὺ,
Ἣ παιδὶ πατρὸς, ὃς σὸν ὤλεσεν πόσιν,
Τολμᾷς ξυνεύδειν, καὶ τέκν' αὐθέντου πάρα
Τίκτειν. « Τοιοῦτον πᾶν τὸ βάρβαρον γένος·
« Πατήρ τε θυγατρὶ, παῖς τε μητρὶ μίγνυται,
« Κόρη τ' ἀδελφῷ· διὰ φόνου δ' οἱ φίλτατοι
« Χωροῦσι· καὶ τῶνδ' οὐδὲν ἐξείργει νόμος.
« Ἃ μὴ παρ' ἡμᾶς εἴσφερ'· οὐδὲ γὰρ καλὸν,
« Δυοῖν γυναικοῖν ἄνδρ' ἕν' ἡνίας ἔχειν.
« Ἀλλ' εἰς μίαν βλέποντες εὐναίαν Κύπριν,
« Στέργουσιν, ὅστις μὴ κακῶς οἰκεῖν θέλει.
Χο. « Ἐπίφθονόν τι χρῆμα θηλειῶν ἔφυ,
« Καὶ ξυγγάμοισι δυσμενὲς μάλιστ' ἀεί.
Αν. Φεῦ, φεῦ. Κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον, ἔν τε τῷ νέῳ

Et veſtitum corporis horum variorum peplorum,
Non ab Achillis neque Pelei
Domo primitias munerum, habens huc veni;
Sed ex Lacænâ Spartanâ terrâ,
Menelaus pater mihi hæc donat,
Cum magnâ dote, ut liceat liberè loqui.
Vobis igitur his reſpondeo verbis
Tu autem, cùm ſis ſerva & captiva mulier,
Vis nobis ejectis ædes tenere
Iſtas: ſum autem inviſa viro propter tua pharmaca *& veneficia:*
Venter enim ſine fœtu propter te mihi perit.
" Callidum enim *eſt* Epiroticum in hujuſmodi *artibus*
" Ingenium mulierum; à quibus ego te compeſcam
Et nihil te juvabit iſta domus Nereidis,
Non ara, non templum, ſed morieris.
Si verò quis Deorum, aut hominum te ſervare velit,
Oportet te, pro priore beatâ ſuperbia,
Expaveſcere, & humilem accidere ad meum genu,
Et verrere meam domum ex aureis
Vaſis diſpergentem Acheloi rorem, (i.e. *Aquam.*)
Et cognoſcere, ubi terrarum ſis: hæc enim non ſunt Hector,
Non Priamus, non urbs *Chryſa*, ſed Græca civitas.
Eò verò venis inſaniæ, miſera tu,
Quæ cum filio patris, qui interfecit tuum maritum,
Audes dormire, & liberos ex interfectore
Parere. " Tale *eſt* omne barbaricum genus.
" Pater enim filiæ, & filius matri miſcetur,
" Sororque fratri, & per cædem chariſſimi
" Vadunt, & horum nihil prohibet lex.
" Quæ ne apud nos introducas: non enim *eſt* honeſtum,
" Unum virum habere habenas, *i.e. imperium*, duarum mulierum:
" Sed intuens in unam lecti ſociam Venerem,
" Eſt contentus, quicunque non vult malè habitare.
Ch. " Invidioſa quædam res eſt fœminarum ſexus
" Et nuptiarum ſociis infeſta maximè ſemper.
And. Heu, heu! Mala res hominibus juventus, & in juventute

Στολμὸν) στολισμόν.

154. [Ὑμᾶς) πρὸς τὸν χορὸν, ἢ τοὺς θεατάς.]

Δορίκτητος) οὐκ οἰκογενὴς δούλη, ἀλλὰ καὶ αἰχμάλωτος.

Ἀκύμων) ἄτοκος, ἢ μὴ ὑποδεχομένη σπέρμα.

159. Δεινὴ γὰρ ἠπειρῶτις) εἰς φαρμακείας γὰρ δεινὴ ἡ φύσις τῶν τῆς ἠπείρου γυναικῶν, λέγει δὲ τῆς Ἀσίας.

Ἢν δ' οὖν θεῶν τις σ' ἢ βροτῶν) εἰ δέ σε τις θεῶν ἢ ἀνθρώπων σῶσαι θελήσειε, ποιήσω σε καταπτῆξαι καὶ ὑποπτῆξαι σαυτὴν ἐμοί.

Προσπεσεῖν) ἱκετεῦσαι, ὑποπεσεῖν ταπεινωθεῖσαν, καὶ φοβηθῆναί με.

170. Παιδὶ πατρὸς) τῷ Νεοπτολέμῳ τῷ τοῦ Ἀχιλλέως παιδὶ, τῷ Ἕκτορα φονεύσαντος.

Αὐθέντου) τούτου φονέως, τοῦ δι' αὐτοῦ ἰέντος τὸ ξίφος.

177. Ἃ μὴ παρ' ἡμᾶς) ταῦτα Περσικὰ ἔθη. ἐν ἡμῖν δὲ μὴ πράττε τῶν βαρβάρων τὰ ἔργα, ὧν οὐδεὶς νόμος κωλύει, αὐτοὺς δηλονότι πράττειν ταῦτα.

Κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον) διὰ τὴν προπέτειαν κακὸν τὸ νέον. Ἡ νεότης κ. λ.

ANNOTATIONES.

V. 150. Ἀπαρχὰς) Scaliger legit ἀπ' ἀρχῆς.
V. 153. Πολλοῖς σὺν ἕδνοις; Vid. infra ad v. 872.
V. 159. Δεινὴ γὰρ Ἠπειρῶτις) Eadem res *Andromachæ* objicitur infra v. 652.
V. 167. Ἀχελῴου δρόσον) *Achelous Ætoliæ* fluvius pro quâvis aquâ; quod Fluviorum fuerit antiquiſſimus. Vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 519. Item *Turneb.* Adverſar. l. 30. c. 39.
V. 169. Χρύση) Olim cum malè χρυσὸς aderat, χρύση ſcribendum vidi; illa enim urbs *Trojanæ* ditionis. De quâ vid. *Hom.* Iliad. α. v. 37. & *Stephanum* περὶ πόλεων. Docti videant: Verſus enim æquè ſic ſtabit. De hâc urbe *Ovid.* Metamor. l. 13. Fab. 1.
Quòd *Thebæ* cecidêre, meum eſt; me credite *Lesbon*,
Me *Tenedon*, *Chryſ*ênque & *Cillan*, *Apollinis* Urbes &c.
Et hæc ego jamdudum conjectavi; ſed nunc *Samuelis Petiti* authoritate fidentior, χρυσὸς rejeci & χρύση in textum admiſi. Ita enim ille *Miſcell.* l. 3. c. 16. Erat *Andromache Eetionis* Regis filia, in cujus agro erat *Chryſa* Civitas. *Strabo* l. 13. f. 605. Τοῦτο δ' Ὅμηρος μᾶλλον ἔοικε συμφωνεῖν τὰ ἐν τῇ Θήβῃ πεδίῳ, καὶ τὸ αὐτόθι Χρύσῃ ἱδρυμένη καὶ ... Et paulò poſt (*i.e.* f. 611.) ... Ἠετίων λέγει πόλιν Θήβην—Ὑποπλακίῃ ... ἐν Θήβῃ ... Vid. præterea *Homeri* Iliad. α. v. 366. &c. brevioriſque *Scholiaſtæ* notas in locum; & *Petito* & *Mihi* non aſſentire non poſſis. *Joſua Barnes.*

V. 173. Τοιοῦτον πᾶν τὸ βάρβαρον γένος &c.) Quod τοιοῦτον pro τοιοῦτο rectè dicatur, pleniùs oſtendimus in *Troad.* v. 922. De inceſtis autem moribus Barbarorum Gentium, vide *Hugon. Grotium* de Jure Belli & Pacis l. 2. c. 5. 3. §. xii. *Joſua Barnes.*
V. 174. Παῖς τε μητρὶ μίγνυται) *Scholiaſtes* rectè, ταῦτα Περσικὰ ἔθη. De his enim *Catullus*, *Naſcatur Magus ex Gelli*, *Matriſque nefando Conjugio & diſcat Perſicum Haruſpicium. Nam Magus ex Matre & Gnato gignatur oportet, Si vera eſt Perſarum impia Religio* &c. Eſt autem Malignanti *Hermionæ* congruum, ut quod *Perſis* tantùm, idque non omnibus, ſed *Magis* duntaxat competit, id *Aſiaticis* omnibus & proinde *Trojanis* indiſcriminatim tribuat. His moribus *Turcæ* etiamnū gaudent. *J. Barnes.*
V. 177. Οὐδὲ γὰρ καλὸν &c.) Hunc locum tractat *Hugo Grotius* de Jure Belli & Pacis l. 2. c. 5. §. ix. 3. ubi & *Latino* carmine donat. Contra Polygamiam, Vide infra ad 909 *Joſua Barnes.*
V. 179. Βλέποντες στέργουσιν, ὅστις &c.) Enallage Numeri, ut ſit ὅστις, pro ὅσοι, vel ὅστις αὐτῶν. *Idem.*
V. 183. Φεῦ, φεῦ.) Hæc exclamatio eſt extra Carmen numeranda. Vid. ad *Hecub.* v. 1116. *Ibid.* Κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον, ἔν τε τῷ νέῳ τὸ μὴ δίκαιον. τὸ νέον hîc pro ἡ νεότης & τὸ μὴ δίκαιον pro ἡ ἀδικία ponitur. Sic infra v. 603. τὸ εὔλογον pro ἡ ... Sic *Iphigen.* Taur. v. 390. τὸ φαῦλον pro ἡ φαυλότης. Vid. *Ion.* v. 545. Sic τὸ ξενικὸν pro οἱ ξένοι, ſic & *Latinis* dicitur *Romanum* Nomen, pro *Romani*. *Idem.*

" Τὸ

“ Τὸ μὴ δίκαιον ὅστις ἀνθρώπων ἔχει.
Ἐγὼ δὲ ταρβῶ, μὴ τὸ δουλεύειν μέ σοι,
Λόγων ἀπώσῃ, πόλλ' ἔχουσαν ἔνδικα.
Ἢν δ' αὖ κρατήσω, μὴ 'πὶ τῷδ' ὄφλω βλάβην·
“ Οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα, τοὺς κρείσσους λόγους
“ Πικρῶς φέρουσι τῶν ἐλασσόνων ὕπο.
Ὅμως δ' ἐμαυτὴν οὐ προδοῦσ' ἁλώσομαι.
Εἴπ', ὦ νεᾶνι, τῷ σ' ἐχεγγύῳ λόγῳ
Πεισθεῖσ', ἀπωθῶ γνησίων νυμφευμάτων;
Ὡς ἡ Λάκαινα τῶν Φρυγῶν μείων πόλις
Τύχῃ θ' ὑπερθεῖ, καί μ' ἐλευθέραν ὁρᾷς;
Ἢ τῷ νέῳ τε καὶ σφριγῶντι σώματι,
Πόλεως τε μεγέθει, καὶ φίλοις ἐπηρμένη,
Οἶκον κατασχεῖν τὸν σὸν ἀντὶ σοῦ θέλω,
Πότερον, ἵν' αὐτὴ παῖδας ἀντὶ σοῦ τέκω
Δούλους, ἐμαυτῇ τ' ἀθλίαν ἐφολκίδα;
Ἢ τοὺς ἐμούς τις παῖδας ἐξανέξεται
Φθίας τυράννους ὄντας, ἢν σὺ μὴ τέκῃς.
Φιλοῦσι γάρ μ' Ἕλληνες, Ἕκτορός τ' ἄπο,
Αὐτή τ' ἀμαυρά, κοὐ τύραννος ἦν Φρυγῶν.
Οὐκ ἐξ ἐμῶν σε φαρμάκων στυγεῖ πόσις,
Ἀλλ' εἰ ξυνεῖναι μὴ 'πιτηδεία κυρεῖς.
“ Φίλτρον δὲ καὶ τόδ'· οὐ τὸ κάλλος, ὦ γύναι,
“ Ἀλλ' αἱ ἀρεταὶ τέρπουσι τοὺς ξυνευνέτας.
Σὺ δ' ἤν τι κνισθῇς, ἡ Λάκαινα μὲν πόλις
Μέγ' ἐστί, τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τίθης,
Πλουτεῖς δ' ἐν οὐ πλουτοῦσι, Μενέλεως δέ σοι
Μείζων Ἀχιλλέως· ταῦτά τοι σ' ἔχθει πόσις.
“ Χρὴ γὰρ γυναῖκα, κἂν κακῷ πόσει δοθῇ,
“ Στέργειν, ἅμιλλάν τ' οὐκ ἔχειν φρονήματος.
Εἰ δ' ἀμφὶ Θρῄκην χιόνι τὴν καταῤῥυτον,
Τύραννον ἔσχες ἄνδρ', ἵν' ἐν μέρει λέχος
Δίδωσι πολλαῖς εἷς ἀνὴρ κοινούμενος,
Ἔκτεινας ἂν τάσδ'; εἶτ' ἀπληστίαν λέχους

“ Quiſquis mortalium injuſtitiam habet.
Ego verò metuo, ne quòd ego tibi ſerviam, *i.e. ne mea ſervitus me*
Repellat à dicendo, cum habeam multa juſta *argumenta*:
Si v. contra vicero, nè propter hoc accipiam *aliquod* detrimentum.
“ Qui enim ſpirant magna, *i.e. qui ſunt ſuperbi*, præſtatiores rationes
“ Ægrè ferunt ab inferioribus *prolatas*.
Tamen non convincar prodens meipſam.
Dic, ô juvencula, quâ te firmâ ratione
Confidens, à legitimis nuptiis repello?
Itane Lacæna civitas, *i.e. Sparta* Phrygû *urbe, Trojâ, eſt* minor,
Fortunâque *partam Troja* ſuperat, meque liberam vides?
An juventute, & vigenti corpore,
Et magnitudine urbis, & amicis elata,
Volo tenere tuam domum pro te?
Utrum, ut ego pro te pariam liberos
Servos, mihi miſerâ appendicem? *miſeram moleſtiam attraham*?
An aliquis meos liberos patietur
Phthiæ reges eſſe; ſi tu non parias?
Amant nimirùm me Græci, idque propter Hectorem:
Et *quia* ego ſum obſcura, & non fui regina Phrygum.
Maritus odit te, non propter mea pharmaca:
Sed quia non es idonea ad converſandum *cum ipſo*.
“ Nam & hoc eſt philtrum: non forma, ô mulier,
“ Sed virtutes delectant maritos;
Tu verò ſi quid pungeris, Lacæna urbs
Eſt aliquid magni, Scyrū verò nullo loco ponis, *i.e. nihili facis*,
Et oſtentas divitiâs inter inopes; Menelaus verò tibi
Major eſt Achille: propter hæc profectò odit te maritus.
“ Oportet enim mulierem, etiam ſi malo viro data ſit,
“ Boni conſulere, & non decertare *cum eo* de faſtu.
Si verò in Thraciâ circumfusâ nive
Haberes maritum regem, ubi per vices lectum
Dat multis *mulieribus* unus vir communicans,
An occideres iſtas? At *ſic* inſatiabilem cupiditatem concubitûs

* Ἡ νεότης ἀνόητος ἀεὶ θνητοῖσι τέτυκται· Εἰ δὲ δίκην βλάψῃ, πολλὰ χερειοτέρη. 188. Οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα) οἱ γὰρ μεγαλοφρονοῦντες βαρέως φέρουσιν ὑπὸ τῶν ἐλασσόνων δικαιοτέρους λόγους ἀκούειν καὶ ἐλέγχεσθαι.

Ἐχεγγύῳ λόγῳ) Ἀσφαλεῖ λογισμῷ ἀξιοπίστῳ, ἔχοντι ἐν ἑαυτῷ πίστιν. ὁ δὲ νοῦς, τίνι βεβαίῳ λογισμῷ πεισθεῖσα ἐγὼ ἀπωθῶ σε τοῦ γνησίου γάμου; βελτίω οὖσα, πῶς σε ἐξωθῆσαι δυνάμαι;

194. Τύχῃ θ' ὑπερθεῖ) τῇ εὐδαιμονίᾳ ὑπερβάλλει ἡ Φρυγῶν πόλις τῆς Λακαίνης, ὃ πάλιν ὑπακουστέον τὸ ἔλαττον. ἀκολούθως δὲ ἐπάγει. Καί μ' ἐλευθέραν ὁρᾷς) καὶ φησιν οἱ ἐμοὶ βασιλεύουσιν, οὐ σοὶ παῖδες. Σφριγῶντι) ἀκμάζοντι, ἀκμάζοντι. Πότερον) πρός τι χρήσιμον ἀφορῶσα, βούλομαί σ' ἐκβάλλειν, ἵνα τέκω παῖδας· καὶ τί με ὠφελήσουσι, δοῦλοι γὰρ καὶ αὐτοὶ ἔσονται. Ἐφολκίδα) προσθήκην, κακὸν βάρος. ἐκ μεταφορᾶς τοῦ πλοίου μικροῦ, τοῦ ἐφελκομένου τῷ πλοίῳ τῷ μεγάλῳ. Ἢ τοὺς ἐμοὺς) ἢ ἄρα τυράννους ὄντας τοὺς ἐμοὺς παῖδας καταδέξεταί τις; Φιλοῦσι γάρ μ' Ἕλληνες) καὶ διὰ τὸν Ἕκτορα, καὶ δι' ἐμαυτήν. Ἕκτορα μὲν, ὡς εὐεργέτην τιμῶντες. ἐμὲ δὲ, ὡς μὴ βάρβαρον, καὶ μὴ πολεμίαν πεῖραν αὐτὴν γνωριζομένην ἐλεοῦντες.

Ἀμαυρὰ) ἀφανὴς, ἄσημος, ἐν εἰρωνείᾳ ταῦτα φησί. 204. Οὐκ ἐξ ἐμῶν σε φαρμάκων στυγεῖ πόσις) Ἀνταποδίδωσι πρὸς τὸ † Στυγοῦμαι δ' ἀνδρὶ φαρμάκοισι σοῖς. 205. Ἀλλ' εἰ ξυνεῖναι) ἀλλ' ἐπειδὴ μὴ ἁρμοδία τυγχάνεις εἰς τὸ συνοικεῖν ἀνδρί. διὰ τοῦτό σε μισεῖ. 206. Φίλτρον δὲ καὶ τόδε) τὸ εἰδέναι πῶς δεῖ συνοικεῖν ἀνδρὶ, καὶ δι' ὧν εἰς στοργὴν καὶ εὔνοιαν αὐτὸν ἐπάγεται. οὐ γὰρ τὸ κάλλος αἴτιον τοῦ φιλεῖσθαι, ἀλλ' αἱ ἀρεταί. ἀρετὴ δὲ γυναικὸς ἡ πρὸς τὸν ἄνδρα ὁμόνοια. Σὺ δ' ἄν τι κνισθῇς) σὺ δ' ἄν τι λυπηθῇς, ἀπὸ πατρίδος, καὶ πλούτου, καὶ τύχης ὑβρίζεις τὸν ἄνδρα σου. καὶ τὴν μὲν σαυτῆς πατρίδα τὴν Λακεδαίμονα προφέρεις, ὡς εὐτύχημα μέγα. τὴν Σκῦρον δ' ἐκφαυλίζεις. 210. Πλουτεῖς δ' ἐν οὐ πλουτοῦσι) πλουτεῖν λέγεις, ἐν τῷ πλοῦτον μὴ ἔχειν. ἐπειδὴ ἔλεξεν ἀνωτέρω, τὸν κόσμον καὶ τὴν ἐσθῆτα μὴ ἐκ τοῦ Πηλέως ἔχειν, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρός. τοῦτο οὖν ὀνειδίζεις εἰς πενίαν τοῦ ἀνδρός. 213. Ἅμιλλαν οὐκ ἔχειν) μὴ ἁμιλλᾶσθαι καὶ στασιάζειν πρὸς τὸν ἄνδρα. τῷ μὴ ἐθέλειν τὸ ἐν φρονήματι τοῦ ἀνδρὸς, φρονοῦσαν μέγα. καὶ διὰ τοῦτο ὑποταπεινοῦσθαι τῷ ἀνδρὶ πρὸς ἅμιλλαν. 216. Δίδωσι πολλαῖς) ὅτι πολλαῖς γυναιξὶν εἷς ἀνὴρ κατὰ διαδοχὴν δίδωσι τὸ λέχος αὐτοῦ.

* Hoc Diſtichon à *Stiblino* ſic verſum habeas, *Exigua frugis ſemper maleſana Juventus: Sed ſi Jus violet, grandius illa Malum.*

† V. 157.

ANNOTATIONES.

V. 193. Ὡς ἡ Λάκαινα) Quin ſit hic aliqua corruptio pauci dubitant. *Canterus* valdè (ut is putat) accommodatè legit — Ὡς τῆς Λακαίνης ἡ Φρυγῶν μείων πόλις &c. Quid ſi legamus μείζων? Eſt enim perpetua *Ironia*; in hunc ſenſum, Quaſi *Lacedæmone Troja* major eſſet Civitas, Et Fortunâ ſuperior, & me quoque liberam videres? Cum omnia ſint contrà: Si verò nihil mutemus, ita neceſſe eſt diſtinguamus, ὡς ἡ Λάκαινα πόλις τῆς τῶν Φρυγῶν πόλεως μείων, tum verò fatendum eſt in ſequenti, ita legi, quaſi ἡ Φρυγῶν πόλις repeteretur hoc modo, καὶ ἡ τῶν Φρυγῶν πόλις τύχῃ ὑπερθεῖ τῆς Λακαίνης. *Scaliger* legit τῆς Φρυγῶν & ὑπερθεῖ, prius ferendum, alterum rejicio. An ὡς pro Itáne. *J. Barnes.*

V. 205. Ἀλλ' εἰ ξυνεῖναι) *Scaliger* legit οἱ pro εἰ, benè quidem; ſed & εἰ non malè; imò, ut mihi videtur, melius paulò; Nam & ſic οἱ pro ἐπεὶ poteſt ſubintelligi.

V. 209. Τὴν δὲ Σκῦρον) *Neoptolemi* Patriam.

V. 214. Εἰ δ' ἀμφὶ Θρῄκην) De Moribus *Thracum* vid. *Herodotum* in Quinto, *Strabonem* in Septimo, *Pomponium Melam* in ſecundo libro. Tradunt autem hi Authores *Thracas* ducere ſolitos, ternas, quaternas, undecim, duodecim uxores, vel etiam plures, ſi pluribus alendis ſufficiant. Ex Notis *Gaſp. Stiblini*. Vide ad *Ino* a v. 18. ad v. 25.

V. 217. Ἔκτεινας ἂν τάσδ';) olim *Paulus Stephanus*, *Canterus*, aliique legebant τάδ'; ſed Nos ex *Aldinâ* editione, Senſu etiam poſtulante & Verſu permittente, τάσδε reſtituimus. Hoc *Scaligerum*, *Heinſiúmque* prius vidiſſe nunc video. Nec enim ignoro, τάδε pro αὐτὰς dici poſſe, ut etiam pro ἡμᾶς, ὑμᾶς, αὐτὸν, aliquando, *deiktikôs* nempe, cùm idem valet, ac ὧδε. Sic *Æſchylus* Perſ. v. 1. Τάδε μὲν Περσῶν τῶν οἰχομένων Ἑλλάδ' ἐς αἶαν πιστὰ καλεῖται. Ubi τάδε apertè pro ἡμεῖς. Unde Scholiaſtes τάδε δεικτικῶς, ὡς ἑαυτοὺς δεικνύει ὁ χορός, ὅτι τάδε καὶ ταῦτα. *J. Barnes.*

Πάσαις

Πάσαις γυναιξὶ προστεθεῖσ' ἂν ὑβρίδας.
Αἰσχρόν γε, καίτοι χείρον' * ἀρσένων νόσον *al. ἀνθρώπων.
Ταύτην νοσοῦμεν, ἀλλὰ προὔστημεν καλῶς.
Ὦ φίλταθ' Ἕκτορ, ἀλλ' ἐγὼ τὴν σὴν χάριν,
Σοὶ καὶ ξυνήρων, εἴ τι σε σφάλλοι Κύπρις·
Καὶ μαστὸν ἤδη πολλάκις νόθοισι σοῖς
Ἐπέσχον· ἵνα σοι μηδὲν ἐνδοίην πικρόν.
Καὶ ταῦτα δρῶσα, τῇ 'ρετῇ προσηγόμην
Πόσιν· σὺ δ' οὐδὲ ῥανίδ' ὑπαιθρίας δρόσου
Τῷ σῷ προσίζειν ἀνδρὶ δειμαίνουσ' ἐᾷς.
Μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρείᾳ, γύναι,
Ζήτει παρελθεῖν. "Τῶν κακῶν γὰρ μητέρων
" Φεύγειν τρόπους χρὴ τέκνα γ', οἷς ἔνεστι νοῦς.
Χο. Δέσποιν', ὅσον σοι ῥᾳδίως παρίσταται,
Τοσόνδε πείθου τῇδε συμβῆναι λόγοις.
Ερ. Τί σεμνομυθεῖς, κεἰς ἀγῶν' ἔρχῃ λόγων,
Ὡς δὴ σὺ σώφρων, τἀμὰ δ' οὐχὶ σώφρονα;
Αν. Οὔκουν ἐφ' οἷς γε νῦν καθέστηκας λόγοις.
Ερ. Ὁ νοῦς ὁ σός μοι μὴ ξυνοικοίη, γύναι.
Αν. Νέα πέφυκας, καὶ λέγεις αἰσχρῶν πέρι.
Ερ. Σὺ δ' οὐ λέγεις γε, δρᾷς δέ μ', εἰς ὅσον δύνῃ.
Αν. Οὐκ ἂν σιωπῇ Κύπριδος ἀλγήσεις πέρι;
Ερ. Τί δ'; οὐ γυναιξὶ ταῦτα πρῶτα πανταχοῦ;
Αν. Καλῶς γε χρωμέναισιν· εἰ δὲ μή, οὐ καλά.
Ερ. Οὐ βαρβάρων νόμοισιν οἰκοῦμεν πόλιν.
Αν. Κἀκεῖ τά γ' αἰσχρά, κἀνθάδ' αἰσχύνην ἔχει.
Ερ. Σοφή, σοφὴ σύ· κατθανεῖν δ' ὅμως σε δεῖ.
Αν. Ὁρᾷς ἄγαλμα Θέτιδος εἰς σ' ἀποβλέπον;
Ερ. Μισοῦν γε πατρίδα σὴν Ἀχιλλέως φόνῳ.
Αν. Ἑλένη νιν ὤλεσ', οὐκ ἐγώ, μήτηρ γε σή.
Ερ. Ἦ καὶ πρόσω γὰρ τῶν ἐμῶν ψαύσεις κακῶν;
Αν. Ἰδοὺ σιωπῶ, κἀπιλάζυμαι στόμα.
Ερ. Ἐκεῖνο λέξον, οὗπερ οὕνεκ' ἐστάλην.

Omnibus mulieribus appoſitas deprehenderetis.
Turpe certè *hoc eſſet*: quanq. gravi viris, *i. e. graviùs q. viri*, morbo
Hoc *Venereo* laboramus, ſed *tamen eum* celamus honeſte.
O chariſſime Hector, ſed ego tuâ cauſâ
Amabam tecum *eaſdem*, ſi quid te fallebat Venus:
Etiam jam ſæpe ubera tuis ſpuriis
Præbui, ut tibi nihil darem acerbi:
Et hæc faciens, virtute *mihi* conciliabam
Maritum: tu verò neque guttulam ætherei roris
Tuo viro aſſidere ſinis metuens.
Nè matrem *tuam* amore-virorum, ô mulier,
Studeas ſuperare. " Nam malarum matrum
" Mores oportet fugere liberos, quibus ineſt mens.
Ch. Domina, quantum tibi adeſt facultas,
Tātū pare *mihi*, ut cū hāc *Andromachâ* verbis cōpoſitionē faciam.
Her. Quid arroganter loqueris & venis in certamen verborum,
Quaſi tu quidem *ſis* caſta, ego verò non *ſim* Caſta?
And. Haud certè *Caſta es* ob ea falsè verba, quibus nunc es uſa.
Her. O mulier, tuus animus ne adſit mihi.
And. Es juvencula, & loqueris de turpibus.
Her. Tu verò non loqueris, ſed facis contra me, quantum potes.
And. Non tacitè perferes dolorem zelotypiæ?
Her. Quid? An non iſta ſunt ubique ſumma mulieribus?
And. Rectè quidem utentibus: ſin minus, non *ſunt* honeſta.
Her. Non regimus urbem Barbarorum legibus.
And. Et illic turpia & hic habent dedecus.
Her. Callida tu, callida *quidem es*: ſed tamen oportet te mori.
And. Vides ſtatuam Thetidis in te reſpicientem?
Her. Quæ certè odit tuam patriam propter mortem Achillis.
And. Helena mater tua eum perdidit, non ego.
Her. An verò ulteriùs etiam attinges mea mala?
And. Ecce taceo & comprimo os.
Her. Illud dic, cujus causâ *huc* veni.

Πάσαις γυναιξὶ) καὶ πῶς φησιν οὐκ ἔμελλες δόξαν λαγνείας ταῖς γυναιξὶ περιθεῖναι; τὸ δὲ προστεθεῖσ' εἶπεν, ὅτι πρὸς τὸ δόξαν ἔχειν αὐτὰς λαγνείας. ἔτι καὶ συμβεβαιώσειν ἔργῳ τὴν δόξαν. Καίτοι χεῖρον ἀνθρώπων νόσον) καίτοι φησὶν ἡμεῖς αἱ γυναῖκες καταφερέστεραι οὖσαι πρὸς τὰ ἀφροδίσια τῶν ἀνδρῶν, ὅμως καλῶς περιστέλλομεν αὐτά. καὶ οὐ φανεραὶ γινόμεθα. ἢ ὅτι ἰσχυροτέραν νόσον νοσοῦμεν τῶν πρὸς τοὺς ἄνδρας. ἀλλὰ προϊστάμεθα αὐτῆς καρτερῆσαι, καὶ ὑφ' ἓν κρύψαι. βούλεται δὲ λέγειν, ὅτι οὐκ ὀφείλει γυνὴ ἀνδρί, ἑτέρᾳ γυναικὶ συνομιλοῦντι, οὕτω φανερῶς ἀγανακτεῖν, καὶ εἰς μέσον φέρειν αὐτῆς τὸ πάθος. ἀλλὰ μᾶλλον ἰδίᾳ τῷ ἀνδρὶ ἐπιτιμᾶν, πειθοῖ τε καὶ κολακείᾳ ἀφιστᾶν αὐτὸν τῆς πρὸς τὰς ἄλλας πλησιάσεως. οὕτω γὰρ ποιήσει τὸν ἄνδρα.

221. Ὦ φίλταθ' Ἕκτορ) τοῦτο παρ' ἱστορίαν φασὶν εἰρῆσθαι. μὴ γὰρ ἱστορεῖσθαι Ἕκτορα ἐξ ἄλλης γυναικὸς γεγεννῆσθαι υἱούς. ἀπερίσκεπτοι δέ εἰσιν οἱ ταῦτα λέγοντες. Ἀναξικράτης γὰρ ἐν τῷ β' τῶν Ἀργολικῶν οὕτως λέγει, ὁ δὲ Ἀμφινέα καὶ Σκαμάνδριον τὸν Ἕκτορος υἱὸν καὶ Πηλαίπεσον. ἦσαν δὲ αὐτῷ, ἔτος μὲν νόθος, ὃς κατελήφθη ἐν Ἰλίῳ, καὶ ἀπόλλυται. ἔτοι δὲ διασώζονται. Σκαμάνδριος δὲ ἀφίκετο εἰς Ταναΐδα. Σοὶ καὶ ξυνήρων) συνεφερόμην σοι εἰς ἔρωτα τῇ περὶ τοὺς ἄνδρας σπουδῇ. Μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρείᾳ γύναι) λέγει δὲ Θησέα καὶ Μενέλαον, Ἀλέξανδρον καὶ Δηΐφοβον. καὶ μετὰ θάνατον, ἢ ὡς ὄνειρον Ἀχιλλεὺς αὐτὴν ἔσχεν. [Ὁ γὰρ* Παυσανίας ἐν τοῖς Λακωνικοῖς περὶ Λεωνύμου -- Χρόνῳ δὲ ὡς ὑγιαίνας ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Λεύκης, ἰδεῖν μὲν ἔφασκεν Ἀχιλλέα, ἰδεῖν δὲ τὸν Οἰλέως καὶ τὸν Τελαμῶνος Αἴαντα, συνεῖναι δὲ καὶ Πάτροκλόν σφισι καὶ Ἀντίλοχον· Ἑλένην δὲ Ἀχιλλεῖ μὲν συνοικεῖν, προστάξαι δέ οἱ πλεύσαντι εἰς Ἱμέραν πρὸς Στησίχορον ἀγγέλλειν, ὡς ἡ διαφθορὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐξ Ἑλένης γένοιτο αὐτῷ μηνίματος.] Ὡς καὶ Λυκόφρων, τῆς πεντάλεκτρου θυάδος Πλευρωνίας. ὃ κατ' εἰρωνείαν λέγεται, ἀντὶ τοῦ μισανδρείᾳ. κἀκείνη γὰρ δοκοῦσα φιλεῖν τὸν Μενέλαον, ὕστερον αὐτὸν κατέλιπεν. ὥσπερ οὖν καὶ σύ, μὴ νῦν δοκοῦσα διὰ ταῦτα φιλεῖν ζηλοτυπεῖν τὸν ἄνδρα, ἐξαίφνης αὐτὸν καταλίπῃς. 231 Ὅσον σοι ῥᾳδίως) ὅσον σοι εὐκόλως καὶ δυνατῶς φαίνεται, καὶ παρίσταται, ὅσον ἐνδέχεται. Τί σεμνομυθεῖς) τί πιθανολογεῖς, μεγαλορρημονεῖς. ἀντὶ τοῦ σεμνὴν καὶ ἀξίαν [illegible]. καὶ ἀξιωματικὴν θέλεις ἑαυτὴν δεικνύειν. Κεἰς ἀγῶνα) καὶ εἰς φιλονεικίαν ἔρχῃ, ὡς δὴ σώφρων ὑπάρχεις ἐν οἷς λέγεις. 237. Αἰσχρῶν πέρι) λαγνείας γὰρ αἰσχρᾶς ὅτι κεκαλυμμένοις λόγοις. Δρᾷς δέ μ') δι' ὧν ἔχεις τὸν ἐμὸν ἄνδρα. Οὐκ ἂν σιωπῇ) οὐ καθέξεις καθ' ἑαυτὴν τὴν κατ' ἐμὲ ζηλοτυπίαν, καὶ σιωπῇ κρύψεις τὸ πάθος; καὶ ἄλλως. εἰ καὶ ἀλγεῖς τὴν ψυχὴν περὶ τῆς σῆς συνουσίας, σιωπᾶν ὀφείλεις, ἵνα μὴ δόξῃς διὰ λαγνείαν χαλεπαίνειν. Τί δ';) Ἑλληνικὸν γὰρ, τὸ παντὶ τρόπῳ ἀπείργειν τὸν ἄνδρα τῆς ἑτέρας κοινωνίας. Καλῶς γε χρωμέναισι) τῇ μετὰ σεμνότητος καὶ ἐπιεικείας, ὡς πρέπει γυναιξίν. οὐ μετὰ τοσαύτης ἀναισχυντίας, ὡς σύ. 246. Μισοῦν γε πατρίδα σὴν) ναί φησιν, ὁρῶ τὸ ἄγαλμα οὐκ εἰς ἐμὲ βλέπον, ὡς σὺ φῄς. ἀλλὰ πολὺ μῖσος ἐμφαῖνον κατὰ τῆς σῆς πατρίδος, ὅτι ἐκεῖ ἀνῃρέθη ὁ Ἀχιλλεύς. Ἦ καὶ πρόσω) ἀντὶ τοῦ περαιτέρω μου θέλεις ὀνειδίσαι. Κἀπιλάζυμαι) λαμβάνομαι τὸ στόμα. κλείω, κατέχω. 250. Οὕνεκ' ἐστάλην) οὗ τινος χάριν παραγέγονα.

* Hæc ego huic loco conformia addidi ex *Pauſaniâ* fol. 102. l. 30. &c.

ANNOTATIONES.

V. 228. Φιλανδρία) *Scaliger* dixit, *Ironiam* eſſe pro μισανδρία, quod nec *Scholiaſtes* præterit. Ita ſanè; ſi ſumas pro *Amore-conjugali*; ſed φιλανδρία etiam in malam partem ſumitur pro μοιχεία, *Amor-virorum* in genere. Ita *Plato* in Sympoſ. φίλανδροι γυναῖκες καὶ μοιχεύτριαι. *Joſua Barnes.*

V. 230. Τέκνα γ') Ita lego pro τέκν', quia Verſui una deerat ſyllaba.
V. 239. Οὐκ ἂν) *Scaliger* legit Οὐκ αὖ.
V. 241. Εἰ δὲ μὴ, οὐ καλά.) τὸ μὴ quaſi eliditur ante τὸ οὐ, ſicut & mox v. 253. quod non infrequens eſſe fateberis, ſi conſulas, quæ Nos ad *Oreſt.* v. 597. *Joſua Barnes.*

Αν. Λέγω

Αν. Λέγω σ' ἐγὼ νοῦν οὐκ ἔχειν, ὅσον σε δεῖ.
Ερ. Λείψεις τόδ' ἁγνὸν τέμενος ἐναλίας θεοῦ;
Αν. Εἰ μὴ θανοῦμαί γ'· εἰ δὲ μὴ,* οὐ λείψω ποτέ.
Ερ. Ὡς τοῦτ' ἄραρε, κοὐ μενῶ πόσιν μολεῖν.
Αν. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν πρόσθεν ἐκδώσω μέ σοι.
Ερ. Πῦρ σοι προσοίσω, κοὐ τὸ σὸν προσκέψομαι.
Αν. Σὺ δ' οὖν κάταιθε· θεοὶ γὰρ εἴσονται τάδε.
Ερ. Καὶ χρωτὶ δεινῶν τραυμάτων ἀλγηδόνας.
Αν. Σφάζ', αἱμάτου θεᾶς βωμὸν, ἣ μέτεισί σε.
Ερ. Ὦ βάρβαρον σὺ θρέμμα, καὶ σκληρὸν θράσος.
Ἐγκαρτερεῖς δὴ θάνατον; ἀλλ' ἐγώ σ' ἕδρας
Ἐκ τῆσδ' ἑκοῦσαν ἐξαναστήσω τάχα.
Τοιόνδ' ἔχω σου δέλεαρ· ἀλλὰ γὰρ λόγους
Κρύψω· τὸ δ' ἔργον αὐτὸ σημανεῖ τάχα·
Κάθησ' ἑδραία· καὶ γὰρ εἰ πέριξ σ' ἔχει
Τηκτὸς μόλιβδος, ἐξαναστήσω σ' ἐγὼ,
Πρὶν, ὃν πέποιθας, παῖδ' Ἀχιλλέως μολεῖν.
Αν. Πέποιθα. "Δεινὸν δ', ἑρπετῶν μὲν ἀγρίων
" Ἄκη βροτοῖς θεῶν ἐγκαταστῆσαί τινα·
" Ἃ δ' ἔστ' ἐχίδνης, καὶ πυρὸς περαιτέρω,
" Οὐδεὶς γυναικὸς φάρμακ' ἐξεύρηκέ πω
" Κακῆς· τοσοῦτόν ἐσμεν ἀνθρώποις κακόν.

* Vid. supra v. 241.

And. Dico ego te non tantum ſapere, quantum oportet.
Her. Relinques hoc purum templum marinæ deæ?
And. Si non moriar: ſin autem, nunquam relinquam.
Her. Hoc quidem fixū eſt, nec expectabo maritum donec redeat.
And. Sed ne ego quidem me prius tibi dedam.
Her. Ignem tibi admovebo, nec tui rationem habebo.
And. Accende igitur tu: dii enim hæc videbunt.
Her. Et corpori gravium plagarum *inflictarum* dolores.
And. Jugula polliue-ſanguine Deæ aram, quæ perſequetur te *vind.*
Her. O barbaram te pecudem, & duram audaciam.
Perferes igitur mortem? Sed ego te ſede
Ex hâc citò volentem excitabo;
Talem habeo eſcam ad te eliciendum: ſed enim verba
Occultabo; res verò ipſa citò hanc *eſcam* indicabit.
Sedeas firma: nam etſi undique te *munitam* teneret
Liquefactum plumbum, *hinc tamen* excitabo ego te,
Priuſquam veniat filius Achillis, quem tu venturum confidis.
A. Confido: "mirū autē *eſt*, adverſ. quide ſerp. agreſt. *ac venenatos*,
" Remedia mortalibus aliquem Deorum conſtituiſſe;
" Quæ verò eſt viperâ, & igne ſuperior *ac longè deterior*,
" Nullus remedia invenit adhuc adverſus mulierem
" Malam: tale ſumus hominibus malum.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Ἦ μεγάλων ἀχέων ἄρ' ὑπῆρξεν,
2 Ὅτ' Ἰδαίαν ἐς νάπαν ἦλθ' ὁ
3 Τῆς Μαίας τε καὶ Διὸς τόκος,
4 Τρίπωλον ἅρμα δαιμόνων
5 Ἄγων, τὸ καλλίζυγες,
6 Ἔριδι στυγερᾷ
7 Κεκορυθμένον εὐμορφίας,
8 Σταθμοὺς ἐπὶ βούτα,
9 Βοτῆρά τ' ἀμφὶ μονόζωπον νεανίαν,
10 Ἔρημόν θ' ἑστιοῦχον αὐλάν.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Certè magnorum dolorum autor extitit,
2 Quando venit in nemus Idæum
3 Maiæ & Jovis filius, (*i.e. Mercurius*)
4 Trijugum currum *trium* Dearum,
5 Ducens, illum pulchrijugum,
6 Odioſo certamine
7 Formæ armatum,
8 Ad ſtabulum bubulci,
9 Et ad ſolitarium paſtorem adoleſcentem,
10 Et ad ſtabuli deſertos lares.

Λείψεις τόδ' ἁγνὸν) ἐγκαταλείψεις τὸ τέμενος τῆς θεοῦ, εἰ μὴ θανοῦμαι, εἰ μή ποτε ἀποθάνω, καὶ τὸ λείψανον λοιπὸν ἐντεῦθεν, ἐπεὶ οὐ θέμις ἐν ἱερῷ εἶναι νεκρὸν σῶμα.
Εἰ δὲ μὴ) ἀποθανοῦ ἀλλ' ἐν ζῶσι τύχω, οὐκ ἄν ποτε λείψω.
256. Πῦρ σοι προσοίσω) ἔθος ἦν τοῖς εἰς βωμὸν καταφεύγουσι πῦρ προστρίβειν. Κοὐ τὸ σὸν) καὶ οὐ τὸ σὸν συμφέρον προνοήσω.
259. Μέτεισι) μετέρχεται, μετεξελεύσεται. Δέλεαρ) ἄγκιστρον, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἰχθύων.
Ἑδραία) ἰσχυρῶς καθιδρυμένη. τοῖς γὰρ ἀνδρείαις μόλιβδος περιχέεται πρὸς ἀσφάλειαν.
268. Δεινὸν δ' ἑρπετῶν) δεινὸν ἐστὶ τῶν θεῶν τινὰ τῶν μὲν ἀγρίων θηρίων θεραπείας καταστῆσαι τοῖς ἀνθρώποις, τῆς δὲ γυναικὸς τῆς δεινῆς μὴ εὑρεῖν θεραπείαν. καὶ ἄλλως. δυνατὸν ἐστὶ τῶν θεῶν τινὰ τῶν μὲν ἀγρίων θηρίων θεραπείας καταστῆσαι, τῆς δὲ δεινοτέρας γυναικὸς οὐδεὶς εὑρήσει θεραπείαν. Γυναικὸς) ἀντὶ τοῦ γυναικῶν, πληθυντικῶς. ὁ δὲ νοῦς· τῶν δὲ γυναικῶν οὐδεὶς φάρμακον ἐξεύρηκέ πω. 272. [* Μεγάλων ἀχέων ὑπῆρξεν) ὁ Ἑρμῆς ἀρχὴν ἤρξατο μεγάλων παθῶν. ὅτε τρεῖς θεὰς μορφῆς ἕνεκα πρὸς Ἀλέξανδρον ἤγαγε κριτάς. Ὑπῆρξεν) Ἀρχὴ ἐγίνετο καὶ αἴτιος. Ἄλλοτε δὲ τὸ ὑπάρχω καὶ τὸ εἰμὶ ταυτοσήμαντα. Ἡρόδοτος μὲν εἶπεν, ὑπάρχω ἀδικίης, καὶ ὁ Πλούταρχος, ὑπάρχω βίας.] Σταθμοὺς ἐπὶ βούτα) ἐπὶ τὰς ἐπαύλεις τοῦ βουκόλου Πάριδος, καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν μονόζυγον νεανίαν βουκόλον, καὶ πρὸς τὴν αὐλὴν τὴν οἰκουμένην μὲν, ἔρημον δὲ γυναικὸς καὶ παίδων, ἤτοι ἐρημίαν ἔχουσαν. Βοτῆρα) βουκόλοι κυρίως οἱ νομεῖς, ἀπὸ τοῦ ἐπιτηρεῖν ζῶα. 282. Ἑστιοῦχον) ἑστίαν ἔχουσαν, ἐνοικουμένην. διαφέρει δὲ σταθμὸς καὶ αὐλή. ὁ μὲν γὰρ σταθμὸς θρεμμάτων, ἡ δὲ αὐλὴ ἀνδρῶν οἰκητήριον.

* Hanc Notam Uncinis incluſam Nos Scholiis Veteribus aſſuimus, ὑπάρχω autem & aliàs in hoc ſenſu utitur *Euripides*, ut *Hercul. Fur.* v. 1169. Quem locum Videſis. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 253. Εἰ μὴ θανοῦμαι) *Scholiaſtes* hic hallucinatur; Senſus enim hic eſt, λείψω τόδε τέμενος, εἰ μὴ θανοῦμαι, καὶ τοῦτο σύ μοι δεῖ δοκεῖς βεβαιώσεις· εἰ δὲ μὴ βεβαιώσῃς, οὐ λείψω ποτὲ, ἰδοῦσα καὶ ζῶσα· θανοῦσα γὰρ, ἴσως οἶδ', ὅτι. *Joſua Barnes.*

V. 256. Πῦρ σοι προσοίσω) Præter Scholiaſten vid. *Turnebi* Adverſ. l. 9. c. 12. Et quæ Nos ad *Herc.* Fur. v. 243. De Igni admoto iis, qui ad aras fugiſſent &c. Ita *Plautus* in *Rudenti*, ubi Puellas, ad *Veneris* Aram ſedentes, *Labrax* leno abſtrahere nequit, ait, *Volcanum* adducam; is *Veneris* eſt adverſarius. Idem in *Moſtellaria* ubi *Theuropedes* ad ſervum *Tranium* Aram occupantem, *Jam jubebo ignem & ſarmenta*, Carnifex, circundari. *J. Barnes.*

V. 259. Σφάζ', αἱμάτου θεᾶς βωμὸν) legebatur olim, σφάζ' αἵματι, quod apertè Mendum erat: *Canterus* Novar. Lection. l. 1. c. 17. legit σφάζ' αἷμα πρὸς, at quis unquam dixit σφάζειν αἷμα πρὸς βωμόν; *Duportus* legit αἱμάτου i. e. cruenta, vel ſanguine-pollue (*Imperat.* præſ. Act. verbi αἱματόω) optiméque ſenſui conſulens & veteri Scriptioni quàm proximè accedens, idem legit *Heinſius* & Scaliger, quare & nos in textum jam recepimus. *Joſua Barnes.*

V. 266. Τηκτὸς μόλιβδος) De plumbo liquido ferreis uncis addito ædificiorum coagmentationibus ad nexûs firmitatem, vide *Turneb.* Adverſar. l. 9. c. 14. ubi hos verſus cum *Platone* & *Vitruvio* collatos protulit. *Joſua Barnes.*

V. 270. Ἃ δ' ἔστ' ἐχίδνης) Quæ monet *Æmil. Port.* de varietatis ſine causâ Dialectis, partim quidem probanda, partim verò nihili habenda; Nemo enim eſt tam *Doricus* vel *Theocritus*, vel *Pindarus*, ut ſemper eâ Dialecto gaudeat: Nimis enim rudis & hiulca eſſet, niſi vel *Ionicâ* copiâ, vel *Atticâ* aliquando ſuavitate deliniretur. Hoc verò contra *Æmylium Portum* audactèr defendendum, plurimis in locis Poetam hunc (ne alios commemorem) etiam in Scenis & extra *Chorum*, *Doricam* Dialectum & alios ornatûs causâ & ingenii Luxuriâ uſurpare; Uti facilè Diligens Lector deprehendet. Sic *Iphig.* Aul. v. 357. Ὅσα μὲν στρέφα σ' ἀρχὰς Χιλίων ναῶν ... Et v. 1381. Μυρίοι δ' ἀμφίζειν ἰὰν τὰν ὀλβίαν ἐξ Ἑλλάδος. Sic *Oreſtes* v. 545. & 556. utrobique ματέρα legitur pro communi μητέρα; quod tamen poſterius MS. retinet. Sic *Oreſt.* v. 655. Μίαν ποθοῦσας ἁμέραν ἐμῶν ὕπερ. Sic *Iphig.* Taur. v. 1475. Ἄνασσ' Ἀθάνα, τοῖσι τῶν θεῶν λόγοις. Sic *Ion.* v. 995. Ταύτης Ἀθάνα δίος ἐπὶ στέρνοις ἔχει. *Joſua Barnes.*

Ἀντιστροφὴ

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Ταὶ δ' ἐπεὶ ὑλόκομον νάπος ἤλυθον,
2 Ὀρειᾶν πιδάκων νίψαντο
3 Αἰγλᾶεντα σώματ' ἐν ῥοαῖς·
4 Ἔβαν τε Πριαμίδαν ὑπερ-
5 βολαῖς λόγων δυσφρόνων
6 Παραβαλλόμεναι.
7 Κύπρις εἷλε λόγοισι δολίοις,
8 Τερπνοῖς μὲν ἀκοῦσαι,
9 Πικρὰν δὲ σύγχυσιν βίου Φρυγῶν πόλει
10 Ταλαίνᾳ, περγάμοις τε Τροίας.

Στροφὴ β΄.

1 Εἴθε δ' ὑπὲρ κεφαλᾶς ἔβαλεν κακὸν
2 Ἅ τέκε ποτὲ Πάριν,
3 Πρὶν Ἰδαῖον κατοικίσαι λέπας,
4 Ὅτε νιν παρὰ θεσπεσίῳ δάφνᾳ
5 Βόασε Κασσάνδρα * κτανεῖν, * al. [illegible]
6 Μεγάλαν Πριάμου πόλεως λώβαν.
7 Τίν' οὐκ ἐπῆλθε; ποῖον οὐκ ἐλίσσετο
8 Δαμογερόντων βρέφος φονεύειν;

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Οὔτ' ἂν ἐπ' Ἰλιάσι ζυγὸς ἤλυθεν
2 Δούλειος, οὔτε σύ, γύναι,
3 Τυράννων ἔσχες ἂν δόμων * ἕδραν. * Schol. ἕδρας.
4 Παρέλυσε δ' ἂν Ἑλλάδος ἀλγεινοὺς
5 Πόνους, οὓς ἀμφὶ Τροίαν
6 Δεκέτεις ἀλάλλωντο νέοι λόγχαις·
7 Λέχη τ' ἔρημ' ἂν οὐκ ἂν ἐξελείπετο,
8 Καὶ τεκέων ὀρφανοὶ γέροντες.

Antistrophe 1.

1 Istæ verò tres *Deæ*, quando venerunt ad arboreum nemus
2 Montanorum fontium abluerunt
3 Nitentia corpora in aquis.
4 Venerunt & ad Priamidem, *i.e. Paridem Priami F.* excel-
5 lentiis altutorum sermonum, *eum*
6 Decipientes.
7 Venus *enim eum* cepit dolosis verbis,
8 Dulcibus quidem auditu,
9 Sed amaram vitæ confusionem *afferentibus* Phrygum urbi
10 Miseræ, & pergamis *arcibúsque* Trojæ.

Strophe 2.

1 Utinam verò abjecisset perniciem supra caput,
2 Quæ quondam peperit Parin,
3 Priusquam habitaret Idæum montem;
4 Quando eum apud laurum sacram
5 Clamavit Cassandra occidendum esse,
6 Magnam notam urbis Priami.
7 Quem non accedebat? quem non rogabat
8 Principum; ut occideret infantem?

Antistrophe 2.

1 Non *enim* super Trojanis venisset jugum
2 Servile, neque tu, mulier,
3 Haberes sedem domûs herilis:
4 Solvisset autem *mater, hoc necato,* Græciæ miseros
5 Labores, quos apud Trojam
6 Decem annis-errantes tulerunt juvenes hastis:
7 Et lecti non fuissent relicti deserti,
8 Nec senes orbati liberis.

Ἔβαν δὲ) ἦλθον δὲ πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου Ἀλέξανδρον, ἐπαγγελίαις λόγων αὐτὸν θέλγουσαι· καὶ τὴν πόλιν, αὐταὶ ἐπαινοῦσαι καὶ [illegible]. Παραβαλλόμεναι) παραβάλλουσαι τὰ ἀλλήλων κάλλη, καὶ συγκρίνουσαι, ἀμφισβητοῦσαι. Ἄλλως. Ἐριζόμεναι, ὃ [illegible] παραβαλλόμεναι. τρεῖς δὲ [illegible] ταῖς ἐπαγγελίαις, καὶ ἀπατήσασαι αὐτὸν τῷ [illegible]. Πικρὰν δὲ) βίου σύγχυσιν τῇ Τροίᾳ κατεσκεύασαν. Ἀλλ' εἴθε ὑπὲρ κεφαλᾶς) εἴθε ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ Πάριδος ἔβαλε θάνατον ἡ τεκοῦσα τὸν Πάριν. Ἄλλως. Ἀντὶ τοῦ ἀπώλεσεν, καθ' ὅσον γὰρ διασαφηθῆν ἡ Ἑκάβη, ὅτι λαμπάδα ἐγέννησεν, ἔδωκε τῷ τοῦ [illegible] τὸν Ἀλέξανδρον ἐκθεῖναι [illegible] μέλλοντος. οἱ δὲ [illegible] τὸ τέκνον φονεῦσαι, ὁ δὲ [illegible] αὐτὸ [illegible]. καὶ οὕτω λαβὼν [illegible], ἐν τῇ [illegible] [illegible] διατηρεῖ. διὸ καὶ Πάρις ὀνομάσθη, ὁ ἐν τῇ [illegible] τραφείς. Ὅτε νιν παρὰ θεσπεσίῳ) μετέχουσα δάφνην. τοῦ γὰρ θεοῦ σὺν αὐτῇ κοιμηθέντος συνκοιμηθῆναι, ἔσχε μὲν [illegible] ἑαυτὴν [illegible]θῶσιν εἰς κοινωνίαν, εἰ μὴ λάβοι παρ' αὐτοῦ τὴν μαντικήν. τοῦ θεοῦ δὲ χαρισαμένου, ἠρνήσατο τὴν κοινωνίαν. διὸ καὶ ἀγανακτήσας ὁ Ἀπόλλων τὴν μαντικὴν ἅπαξ χαρισάμενος, οὐκέτι ἀφείλετο, ἀπιστεῖσθαι δὲ αὐτὴν πεποίηκεν, ὅθεν καὶ τότε τοῦ Πάριδος προμηνύσει. Ἕδρας) οἰκήσεις τοῦ Νεοπτολέμου, τοῦ δεσπότου. 304. Παρέλυσεν) ἔπαυσεν, ἀπήλλαξεν τοὺς μόχθους, οὓς ἐκακοπάθησαν κατὰ τὴν Τροίαν δέκα ἔτη.

* Hom. Iliad. ε. v. 6.

ANNOTATIONES.

V. 284. Ὀρειᾶν πιδάκων) Ita jam lego, sublato commate intermedio & mutato accentu in ὀρειᾶν, quòd id verbum nullum hic locum habere poterat; ὀρειᾶν autem pro ὀρειῶν, esse optimum epitheton πιδάκων, *i.e.* scaturiginum, quæ in *Idâ* monte abundabant: Unde *Homer.* πολυπιδάκου Ἴδης. In hoc autem Monte (quantumvis *Strabo* dicat *Antandrum* montem & is tamen *Ma*[illegible]) *Paris* Deas judicabat. De quâ re passim Poetæ & præsertim *Coluthus* in libro de Raptu *Helenæ* à v. 100. ad v. 189. *Johannes* [illegible] legebat, tum commate [illegible] ad [illegible] referens. *Josua Barnes.*

V. 293. Εἴθε δ' ὑπὲρ κεφαλᾶς ἔβαλεν κακόν) Veterum superstitio purgamenta & febres malorum averruncandorum causâ supra Caput procè abjicere, neque ea omninò respicere; ne ex eorum aspectu inquinarentur. Vid. *Turneb.* Advers. l. 19. c. 28. & *Virgil.* Interpretes ad illud *Ecl.* 8. v. 102.

Fer cineres, Amarylli, foràs, rivoque fluenti
Transque caput jace, nec respexeris. ——

Huc referatur illud & *Theocriti* in *Heraclisco* v. 91.

Ἦρι δὲ συλλέξασα κόνιν πυρὸς ἀμφιπόλων τις
Ῥιψάτω εὖ μάλα πᾶσαν ὑπὲρ ποταμοῖο φέρουσα
Ῥωγάδας ἐς πέτρας, ὑπερούριον· ἂψ δὲ νέεσθαι
Ἄστρεπτος. *Josua Barnes.*

V. 307. Λέχη τ' ἔρημ' ἂν οὐκ ἂν ἐξελείπετο) De similibus Vid. *Hecub.* v. 359. & v. 1200.

ARGUMENTUM Actûs Secundi.

Menelaus, comprehenso Molosso & unà Matre Andromachâ adducto, necem Puerulo minatur, nisi Illa Fano Thetidis exeat; filium suâ morte redemptura. Andromache eleganti & gravi oratione, à suâ cæde & filii deterrere tyrannum conatur. Tandem, cum nihil valeret, se in manus illi tradit, ut ità saltem filium servaret: Menelaus, quâ erat inhumanitate, non Matrem tantùm sed & Infantem jam parat interficere; Andromache itaque, cùm nullum jam precibus locum restare videret, perfidiam illi & ignaviam objicit, liberrimèque justo Dolori indulgens convitia jacit. Chorus Discordiam & Inconstantiam Bigamorum execratur; adhibitis ad eam pulchris Parabolis; additisque præceptis quibusdam de re Uxoriâ: Mater & Filius ad necem ducuntur, nequicquam opem & misericordiam implorantes.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ, ΜΟΛΟΤΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Με. ἭΚΩ λαβὼν σὸν παῖδ᾽, ὃν εἰς ἄλλους δόμους
Λάθρα θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπεξέθου.
Σὺ μὲν γὰρ ηὔχεις, θεᾶς βρέτας σώσειν τόδε,
Τοῦτόν τε, καὶ κρύψαντες· ἀλλ᾽ ἐφηυρέθης
Ἧσσον φρονοῦσα τοῦδε Μενέλεω, γύναι.
Κεἰ μὴ τόδ᾽ ἐκλιποῦσ᾽ ἐρημώσεις πέδον,
Ὅδ᾽ ἀντὶ τοῦ σοῦ σώματος σφαγήσεται.
Ταῦτ᾽ οὖν λογίζου, πότερα κατθανεῖν θέλεις·
Ἢ τόνδ᾽ ὀλέσθαι σῆς ἁμαρτίας ὕπερ,
Ἣν εἰς ἔμ᾽, εἴς τε παῖδ᾽ ἐμὴν ἁμαρτάνεις;
Αν. Ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν
" Οὐδὲν γεγῶσι βίοτον ὤγκωσας μέγαν.
" Εὔκλεια δ᾽ οἷς μὲν ἔστ᾽ ἀληθείας ὕπο,
" Εὐδαιμονίζω· *τοὺς δ᾽ ὑπὸ ψευδῶν, ἔχειν
" Οὐκ ἀξιώσω, πλὴν τύχῃ φρονεῖν δοκεῖν.
Σὺ δὴ στρατηγῶν λογάσιν Ἑλλήνων ποτὲ,
Τροίαν ἀφείλου Πρίαμον, ὧδε φαῦλος ὤν,
Ὅστις θυγατρὸς, ἀντὶ παιδὸς, ἐκ λόγων
Τοσόνδ᾽ ἔπνευσας, καὶ γυναικὶ δυστυχεῖ
Δούλῃ κατέστης εἰς ἀγῶν᾽· οὐκ ἀξιῶ
Οὔτ᾽ οὖν σε Τροίας, οὔτε σοῦ Τροίαν ἔτι.
" Ἔξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὖ φρονεῖν,
" Λαμπροί· τὰ δ᾽ ἔνδον, πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι,
" Πλὴν εἴ τι πλούτῳ· τοῦτο δ᾽ ἰσχύει μέγα.
Μενέλαε, φέρε δὴ διαπεράνωμεν λόγους.
Τέθνηκα τῇ σῇ θυγατρὶ, καί μ᾽ ἀπώλεσε.
Μιαιφόνον μὲν οὐκ ἔτ᾽ ἂν φύγοι μύσος.
Ἐν τοῖς δὲ πολλοῖς καὶ σὺ τόνδ᾽ ἀγωνιεῖ
Φόνον· τὸ συνδρῶν γάρ σ᾽ ἀναγκάσει χρέος.
Ἢν δ᾽ οὖν ἐγὼ μὲν μὴ θανεῖν ὑπεκδράμω,
Τὸν παῖδά μου κτενεῖτε; κᾆτα πῶς πατὴρ,
Τέκνου θανόντος, ῥᾳδίως ἀνέξεται;
Οὐχ ὧδ᾽ ἄνανδρον αὐτὸν ἡ Τροία καλεῖ.
Ἀλλ᾽ εἶσιν οἷ χρή. Πηλέως γὰρ ἄξια,
Πατρός τ᾽ Ἀχιλλέως ἔργα δρῶν φανήσεται.
Ὤσει δὲ σὴν παῖδ᾽ ἐκ δόμων· σὺ δ᾽ ἐκδιδοὺς
Ἄλλῳ, τί λέξεις; πότερον, ὡς κακὸν πόσιν
Φεύγει τὸ ταύτης σῶφρον; ἀλλὰ ψεύσεται.
Γαμεῖ δὲ τίς νιν; ἢ σφ᾽ ἄνανδρον ἐν δόμοις

* Scaliger τοῖς.

Me. Venio afferens tuum filiū, quem in alium domum
Clam meâ filiâ expofuisti,
Tu enim jactabas, hoc Deæ simulacrum servaturum
Et hunc, & nos qui occultaverunt, i.e. te: sed inventa es
Mulier minùs sapere illo Menelao i.e. me:
Et nisi relinquens deseras hoc solum,
Ille interficietur pro tuo corpore.
Hoc ergo cogita, utrum mori velis,
An hunc perire pro tuo peccato,
Quod peccas contra me & meam filiam.
And. O opinio, opinio, fecisti jam mortalibus
" Qui nihil erant, vitā tumido fastûs strepitu vehementèr extulisti.
" Quibus v. nominis honesti decus est à veritate, i.e. verè partum, eos
" Beatos duco: sed illos qui falso titulo id comparant, id habere
Nequaquam dignabor, nisi quod ob fortunā insolescere videantur.
Tu enim quondam cum lectissimis Græcorum imperatoribus
Trojam abstulisti à Priamo, adeò ignavus existens
Qui filiæ juvenculæ ex verbis contra Puerum
Tantum ferociæ spirâsti, & cum miserâ muliere
Servâ venisti in certamen. Non igitur judico dignum
Neque te Trojâ, neque Trojam te amplius.
" Qui videntur rectè sentire & sapere, extrinsecùs sunt
" Splendidi: intus verò omnibus hominibus similes,
" Nisi si quid opibus præstiterint. Hoc enim multum potest.
Menelae, age jam absolvamus sermones.
Sim interfecta à tuā filiā, & me perdiderit:
Non poterit ampliùs effugere cruentum cædis piaculum.
Apud multos verò, i.e. apud populum, & tu periclitaberis ob hanc
Cædē: opera enī tua cædem hanc adjuvans te in judicio periclitari coget.
Sin ego effugero ne moriar,
An filium meum occideritis? at quomodo pater,
Filio mortuo, hoc æquo animo feret?
Non adeò ignavum eum Troja vocat.
Sed vadit quò oportet. Pelei enim digna
Et Achille patre videbitur facere.
Expellet autem tuam filiam ex ædibus: & tu nuptui dans
Alteri, quid dices? utrum quòd malum virum
Fugiat hujus modestia? sed falsum hoc erit.
Quis verò ducet eam? an ipsam sine viro domi

Ἧκω λαβὼν) τὸν Μολοττὸν ἀγηοχὼς ταῦτα λέγει. Βρέτας) ἄγαλμα, ξόανον. Ὦ δόξα, δόξα) ὦ φήμη, ὦ ὑπόνοια, ὦ δόκησις. δόξαν γὰρ νῦν τὴν ὑπόνοιαν φησί, μείζον ἡ ὑπόνοια πολλοῖς τῶν ἀνθρώπων ὄγκον ἐπέθηκε, καὶ μείζον, ἢ ὅσον ὑπολαμβάνουσι, φαντάζει ἀεὶ αὐτῶν οὐδὲν ὑπαρχόντων. Εὔκλεια δ᾽ οἷς) καλὴ ἡ δόξα μετ᾽ ἀληθείας, τοὺς μὲν δικαίως μακαρίζοντας· τοὺς δὲ ψευδῆ ἔχοντας ὑπόνοιαν, οὐκ ἀξιῶ εὐδαίμονας καλεῖσθαι, εἰ μὴ τύχῃς τινὸς χαριτώσης. ὁ μὲν γὰρ ἀληθὴς εὔκλεια, καὶ ἐκ πόνων καὶ ἀρετῆς φαίνεται. ἡ δὲ ψευδὴς, [illegible] τύχης. Εὐδαιμονίζω) μακαρίζω. αὐτὸ τοῦ ἀξίως κεῖται μακαρίζεσθαι, καὶ θαυμάζεσθαι. Τροίαν ἀφείλου) ἀντὶ τοῦ Ἀπικόν. Ὅστις θυγατρὸς) μὴ προσποιούμενος τὴν ἡλικίαν. κατηγορεῖ δὲ αὐτόν, ὅτι ὑπὲρ παιδὸς ἀντὶ θυγατρὸς ἀδίκως μονομαχεῖ. Τοσόνδ᾽ ἔπνευσας) τοσοῦτον ἐπῆρθης, ἐθρασύνθης, ἐθυμώθης. Οὔτ᾽ οὖν σε) οὔτε σοῦ τὴν Τροίαν ἀξίαν νομίζω, οὔτε σε τῆς Τροίας. καὶ ἄλλως, οὔτε ἡ Τροία σου ἄξιος, οὔτε σὺ αὐτῆς. τῇ τε γὰρ Τροίᾳ ἄδοξον, ὅτι ὑπὸ σοῦ ἀπώλετο, σύ τε οὐκ ἄξιος εἰ τὴν Τροίαν ἀπολέσαι, ὡς εἴ τις ἐκ τοῦ ἐναντίου λέγοι, τῷ Ἀχιλλεῖ ἔνδοξον ἦν τὸν Ἕκτορα ἀποκτεῖναι, καὶ τὸν Ἕκτορα ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀναιρεθῆναι. ὡς εἴ τις λέγοι, ἔπρεπε τῷ Ἡρακλεῖ τὴν Ἴλιον πορθῆσαι, καὶ τὸ Ἴλιον ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἁλῶναι. Ἔξωθεν εἰσὶν) ὑπὸ τῶν θεωρούντων δοκοῦσι, κατὰ γὰρ τὴν φύσιν καὶ τὴν ψυχὴν ὅμοιοί εἰσι τοῖς ἄλλοις. καὶ νῦν ὁ Μενέλαος δοκῶν εἶναι φρόνιμος διὰ τὴν τῆς ἀρχῆς ὑπεροχὴν, ἐλέγχεται ὡς ἄφρων. τοὺς γὰρ φρονίμους ἀστείους ἐκάλουν οἱ παλαιοί. Μύσος) τὸ μίασμα τοῦ φόνου ἀδύνατον αὐτὴν ἐκφυγεῖν. ἐμιάνθη γὰρ ὡς παίσασα. δίκας δὲ καὶ σὺ τοῦτο παρὰ πολλοῖς τοῦ φόνου ἀγωνιεῖσθαι. ἡ γὰρ χρεία τοῦ συνδρᾶσαι τῇ θυγατρὶ ἀναγκάσει σε μὴ ἐκφυγεῖν τὸ μύσος. 346. Ἀλλὰ ψεύσεται) τὸ σὸν ῥῆμα, καὶ ὡς ψευδῆ σε νομίσει ὁ ἀκούων, καὶ οὐ πεισθήσεται. Γαμεῖ δέ τίς νιν) τίς ἐθελήσει γυναῖκα λαβεῖν διὰ ζηλοτυπίαν ἀπερριμμένην, ἀγαπᾷ γὰρ γυναικὸς μὴ [illegible] ἀνδρὶ ἔχοντα [illegible] ἄλλην κοινωνίαν. τοιαύτην γὰρ [illegible] πολλαὶ γυναῖκες [illegible] δὲ ἡ ζηλοτυπία τοιοῦτον.

ANNOTATIONES.

V. 323. ὧδε) ita rectè habet *Aldina* Editio, quo admisso non opus est, ut τοῖς δ᾽ pro τοὺς δ᾽ *Scaliger* legat.

V. 329. Τροίαν ἀφείλου Πρίαμον) Vid. *Schol.* hic & ad Hecub. v. 570. Item Indicem ad *Scholiast.* in κρύπτω & τινά.

V. 326. Θυγατρὸς ἀντὶ παιδὸς) Animus erat ἀντίπαιδος legere imprimis *Scholiaste*, tum *Canteri*, & *Scaligeri* authoritate. Sed & vetus Lectio commode erit. Vid. nostram Versionem. *J. Barnes.*

V. 336. Ἀγωνιεῖ) Futur. Med. ab ἀγωνίζομαι, ἀγωνίσομαι Dor. ἀγωνιοῦμαι.

V. 347. Σφ᾽) pro σφε, quod αὐτὴν hic denotat, ut alibi αὐτὸν, Vid. Indicem in *Schol.* titulo Σφ.

Χήραν

Χήραν καθέξεις πολιόν; ὦ τλῆμον ἀνὴρ,
Κακῶν τοσούτων οὐχ ὁρᾷς ἐπιῤῥοάς;
Πόσας δ' ἂν εὐνὰς θυγατέρ' ἠδικημένην
Βούλοι' ἂν εὑρεῖν, ἢ παθεῖν ἃ 'γὼ λέγω;
" Οὐ χρὴ 'πὶ μικροῖς μεγάλα πορσύνειν κακὰ,
" Οὐδ', εἰ γυναῖκες ἐσμὲν ἀτηρὸν κακὸν,
" Ἄνδρας γυναιξὶν ἐξομοιοῦσθαι φύσιν.
Ἡμεῖς γὰρ εἰ σὴν παῖδα φαρμακεύομεν,
Καὶ νηδὺν ἐξαμβλοῦμεν, ὡς αὐτὴ λέγει,
Ἑκόντες, οὐκ ἄκοντες, οὐδὲ βώμιοι
Πίτνοντες, αὐτοὶ τὴν δίκην ὑφέξομεν
Ἐν σοῖσι γαμβροῖς, οἷσιν οὐκ ἐλάσσονα
Βλάβην ὀφείλω, προστιθεῖσ' ἀπαιδίαν.
Ἡμεῖς μὲν οὖν τοιοίδε· τῆς δὲ σῆς φρενὸς,
Ἕν σου δέδοικα· διὰ γυναικείαν ἔριν,
Καὶ τὴν τάλαιναν ὤλεσας Φρυγῶν πόλιν.
Χο. Ἄγαν γ' ἔλεξας, ὡς γυνὴ πρὸς ἄρσενας·
Καί σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσεν φρενός.
Με. Γύναι, τάδ' ἐστὶ σμικρὰ, καὶ μοναρχίας
Οὐκ ἄξι', ὡς φῄς, τῆς ἐμῆς, οὐδ' Ἑλλάδος.
" Εὖ δ' ἴσθ', ὅτου τις τυγχάνει χρείαν ἔχων,
" Τοῦτ' ἔσθ' ἑκάστῳ μεῖζον, ἢ Τροίαν ἑλεῖν.
Κἀγὼ θυγατρὶ, μεγάλα γὰρ κρίνω τάδε,
Λέχους στέρεσθαι, σύμμαχος καθίσταμαι.
" Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, δεύτερ' ἂν πάσχοι γυνή·
" Ἀνδρὸς δ' ἁμαρτάνουσ', ἁμαρτάνει βίου.
Δούλων δ' ἐκεῖνον τῶν ἐμῶν ἄρχειν χρεὼν,
Καὶ τῶν ἐκείνου τοὺς ἐμοὺς, ἡμᾶς τε πρός.
" Φίλων γὰρ οὐδὲν ἴδιον, οἵτινες φίλοι
" Ὀρθῶς πεφύκασ', ἀλλὰ κοινὰ χρήματα.
Μένων δὲ τοὺς ἀπόντας, εἰ μὴ θήσομαι
Τἄμ' ὡς ἄριστα, φαῦλός εἰμι, κοὐ σοφός.
Ἀλλ' ἐξανίστω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς·
Ὡς ἢν θάνῃς σὺ, παῖς ὅδ' ἐκφεύγει μόρον.
Σοῦ δ' οὐ θελούσης κατθανεῖν, τόνδε κτενῶ.
Δυοῖν δ' ἀνάγκη θατέρῳ λιπεῖν βίον.
Αν. Οἴμοι, πικρὰν κλήρωσιν, αἵρεσίν τέ μοι
Βίου καθίστης· καὶ λαχοῦσά γ' ἀθλία,
Καὶ μὴ λαχοῦσα, δυστυχὴς καθίσταμαι.
Ὦ μεγάλα πράσσων αἰτίας μικρᾶς πέρι,

Tenebis viduam canam? ô miſer vir,
Non vides affluxus tantorum malorum?
Quot verò Concubinis filiam tuam moleſtatam
Malles invenire, quàm pati quæ ego dico?
" Non oportet ob parvas leviſque res, magna ſibi parare mala,
" Neque ſi nos mulieres ſumus noxeum malum,
" Viros fieri ſimiles mulieribus naturâ.
Nos enim ſi veneficiis lædimus tuam filiam,
Et ventrem ejus abortire facimus, ut ipſa dicit,
Volentes, non inviti, nec ad aram quidem
Procidentes, ipſi pœnam ſuſtinebimus
Apud tuos generos, quibus non minorem
Pœnam debeo, addens orbitatem.
Nos igitur ſumus tales: ſed propter tuum animum
Unum à te metuo: nam propter contentionem ex muliere-ortam,
Et infelicem perdidiſti Phrygum urbem.
Ch. Nimis audacter ſanè es locuta, ut mulier ad viros:
Et tua modeſtia extra-mentem prorupit.
Men. Mulier, iſta ſunt parva, & imperio
Meo non digna, ut ais, neque Græciâ.
" Sed bene ſcias, quo quis opus habet,
" Hoc cuilibet pluris eſt, quàm Trojam capere.
Et ego filiæ (judico enim iſta eſſe magna)
Ne privetur connubio, ſum adjutor.
" Nam alia quidem in ſecundis malis ponens ferat mulier:
" Sed excidens viro, excidit vita.
Convenit autem illum i. e. Neoptolemum, imperare meis ſervis,
Et meos, meque præterea illius ſervos imperare decet.
" Amicorum enim nihil eſt proprium, qui amici
" Verè ſunt: ſed bona ſunt communia.
Expectans autem abſentes, i. e. Neoptolemum, ſi non conſtituam
Mea quam optimè, ignavus ſum & non ſapiens.
Sed ſurgens cede ex hoc templo deæ;
Quia ſi tu morieris, puer ille effugiet mortem;
Te verò non volente mori; hunc interficiam:
Neceſſe autem eſt ex duobus alterum relinquere vitam.
And. Heu mihi, acerbam ſortitionem & electionem mihi
Vitæ proponis: & eligens, miſera,
Et non eligens, infelix ſum.
O qui magna facinora cauſam ob parvam facis,

Βούλοι' ἂν εὑρεῖν) τί ἂν βούλοιο, ἆρα πολλοῖς ἀνδράσιν ἐκδοῦναι σὺ τὴν θυγατέρα, ἢ ὑποῖα ἀκούεις λέγειν; βέλτιον ἐστιν ἀνέχεσθαι πολλῶν γυναικῶν, ὃ δεῖ φέρειν τὸν ἄνδρα, εἰ καὶ πολλοὺς πολλάκις χρήζει, ἢ ταῦτα ὑποστῆναι ἃ ἐγὼ λέγω. Ἄλλως δὲ εἰπεῖν, μὴ ἐξομοιοῦ τῇ θυγατρί σου. ἀπαθὲς γὰρ τὸ γυναικεῖον γένος. Βώμιοι) τῷ βωμῷ καταφεύγοντες. 359. Οἷσιν οὐκ ἐλάσσονα) ἐν οἷς ἀπεχθήσομαι οὐχ ἧσσον, ἢ οἷς ὑμᾶς ἀδικήσομαι, καὶ τιμωρηθήσομαι ὑπ' ἐκείνων. Προστιθεῖσ' ἀπαιδίαν) τουτέστι κατασκευάζουσα ἀπαιδίαν. Ἕν σε δέδοικα) μὴ διὰ τὴν Ἑρμιόνην ἀπολέσῃς ἡμᾶς, ὥσπερ διὰ τὴν Ἑλένην τὴν Τροίαν. Ἄγαν) ἀπηνῶς, ὑπὲρ τὴν τύχην. Καί σου τὸ σῶφρον) καὶ τῆς φρενός σου τὸ σῶφρον ἐξέπεσε τοῦ προσήκοντος, τουτέστι παρὰ τὸ δέον τὰ χαλεπὰ λογισμὸν ἐφθέγξω. λοιδορήσασα μὲν ἄγαν θρασέως τὸν Μενέλαον, ἔξω τοῦ σκοποῦ ἔβαλες, καὶ παρεδράμες. τάχα ἢ κατὰ γυναῖκα ἐπαῤῥησιάσω. Τάδ' ἐστὶ σμικρὰ) τὰ κρατῆσαί σου φασὶν, οὐκ ἔστι τῆς ἐμῆς στρατηγίας ἄξιον, τοῦ αἰχμαλώτου, ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπὲρ τῆς θυγατρός ἐστι, καὶ τοῦτο χρείαν ἔχω, μέγα νομίζω. Τοῦτ' ἔσθ' ἑκάστῳ) καλῶς ἐγνωμολόγησεν, ὅτι ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἰδία πρᾶξις τιμιωτέρα νομίζεται τοῦ πορθῆσαι τὴν Τροίαν, ὥστε καὶ νῦν ἐμοὶ πολὺ μεῖζον φαίνεται τὸ βοηθῆσαι τῇ θυγατρί μου μᾶλλον, ἢ τὸ πορθῆσαι τὴν Τροίαν, ἀναγκαῖον τοῦτο ἡγοῦμαι, ἢ ἐκεῖνο. μὴ διὰ τοῦτο ἀ-

ναιρεῖν με ἀναξιοῦντι τῆς Τροίας, ὅτι συναγωνίζομαι τῇ θυγατρί. Κρίνω) ἡγοῦμαι, δοκιμάζω. 374. Δούλων δ' ἐκεῖνον) ἐπειδὴ ἔλεγε ἡ Ἀνδρομάχη ὅτι ἀνάμενον τὸν Νεοπτόλεμον, καὶ λέγει ὅτι ἐξουσίαν ἔχω τῶν αὐτοῦ δούλων, ὥς τε καὶ χρεία αὐτοῦ τιμωρεῖσθαι, κἀγὼ θυγατρὶ σύμμαχος καθίσταμαι. τὸ γὰρ λέχους στέρεσθαι μέγα κρίνω. 375. Τοὺς ἐμοὺς) τοὺς ἐμοὺς ἰδίους, τὴν θυγατέρα φησίν. 383. Δυοῖν δ' ἀναγκαῖον) ἀνάγκη δεῖ ἕτερον ἀποθανεῖν. 384. Κλήρωσιν) κλῆρον, ψῆφον. 386. Δυστυχὴς καθίσταμαι) κἂν τε γὰρ ἕλωμαι τὸ ἐμὲ τελευτῆσαι, δεινόν.

ANNOTATIONES.

V. 348. Πολιόν;) *Atticè* Maſculinum pro Fœminino. Quum verò hoc χῆμα paulò frequentiùs occurrat, accuratiùs hîc loci diſtinguendum ex Sophocl. Scholiaſt. ad *Electr.* v. 314. Θυραῖον ... [illegible] *Joſua Barnes.*

V. 350. Πόσας δ' ἂν εὐνὰς—βούλοι' ἂν) De Geminato ἂν Vid. ſuprà v. 307. Βούλομαι, προαιροῦμαι, μᾶλλον θέλω. *Homer.* Iliad. α'. v. 117. Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι. *Idem.*

V. 361. Ἡμεῖς μὲν οὖν τοιοίδε) Hic vides de Fœminâ Plurale Maſculinum uſurpari, ſicut & ſuprà verſibus 357. & 358. Eadem *Andromache* de ſe loquens ait, ἑκόντες οὐκ ἄκοντες & πίτνοντες, quod & notavimus *Hecub.* v. 511. & *Alceſt.* 383. & 541. *Idem.*

V. 362. Ἕν σου) *Scaliger* legit Ἕν σε.

V. 365. Καί σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσεν φρενός) *Scaliger* legit καί σου τ' ἐξετόξευσεν &c. Eſt autem Metaphora à Sagittariis, qui, ſcopo aberrant, ... ut ſic ἐκτοξεύω pro ... vel potius ejaculata eſt; ſic *Ariſtophanes* dixit, ... *Vita exhauſta eſt*, ac velut emiſſa, ut ex Arco Sagitta.

V. 375. Φίλων) Huc refer *Eraſm.* Adag. 1. *Amicorum omnia communia.*

Πιθοῦ, τί κτείνεις μ'; ἀντὶ τοῦ; ποίαν πόλιν
Προὔδωκα; τίνα σῶν ἔκτανον παίδων ἐγώ;
Ποῖον δ' ἔπρησα δῶμ'; ἐκοιμήθην βίᾳ
Σὺν δεσπόταισι· κᾆτ' ἔμ', οὐ κεῖνον κτενεῖς,
Τὸν αἴτιον τῶνδ'· ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ἀφεὶς,
Πρὸς τὴν τελευτὴν ὑστέραν οὖσαν φέρῃ·
Οἴμοι κακῶν τῶνδ'· ὦ τάλαιν' ἐμὴ πατρίς·
Ὡς δεινὰ πάσχω· τί δέ με καὶ τεκεῖν ἐχρῆν;
Ἄχθος τ' ἐπ' ἄχθει τῷδε προσθέσθαι διπλοῦν;
Ἀτὰρ τί ταῦτ' ὀδύρομαι, τὰ δ' ἐν ποσὶν
Οὐκ * ἐξικμάζω, καὶ λογίζομαι κακά; * ἐξιχνίζω.
Ἥτις σφαγὰς μὲν Ἕκτορος τροχηλάτους
Κατεῖδον, οἰκτρῶς τ' Ἴλιον πυρούμενον;
[Καὶ παῖδ' ἀποβληθέντα πυργαμῶν ἄκρων]
Αὐτὴ δὲ δούλη ναῦς ἐπ' Ἀργείων ἔβην,
Κόμης ἀποσπασθεῖσ'· ἐπεὶ δ' ἀφικόμην
Φθίαν, φονεῦσι θ' Ἕκτορος νυμφεύομαι.
Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν ἡδύ; πρὸς τί χρὴ βλέπειν;
Πρὸς τὰς παρούσας, ἢ παρελθούσας τύχας;
Εἷς παῖς ὅδ' ἦν μοι λοιπὸς, ὀφθαλμὸς βίου.
Τοῦτον κτενεῖν μέλλουσιν, οἷς δοκεῖ τάδε,
Οὐ δῆτα τοὐμοῦ γ' εἵνεκ' ἀθλίου βίου·
Ἐν τῷδε μὲν γὰρ ἐλπὶς, εἰ σωθήσεται,
Ἐμοὶ δ' ὄνειδος μὴ θανεῖν ὑπὲρ τέκνου.
Ἰδοὺ προλείπω βωμὸν, ἥδε χειρία,
Σφάζειν, φονεύειν, δεῖν, ἀπαρτῆσαι δέρην.
Ὦ τέκνον, ἡ τεκοῦσά σ', ὡς σὺ μὴ θάνῃς,
Στείχω πρὸς ᾅδην· ἢν δ' ὑπεκδράμῃς μόρον,
Μέμνησο μητρὸς, οἷα τλᾶσ' ἀπωλόμην,
Καὶ πατρὶ τῷ σῷ διὰ φιλημάτων ἰὼν,
Δάκρυα τε λείβων, καὶ περιπτύσσων χέρας,
Λέγ' οἷ' ἔπραξα. " Πᾶσι δ' ἀνθρώποις ἄρ' ἦν
" Ψυχὴ τέκν'· ὅστις δ' αὔτ' ἄπειρος ὢν ψέγει,
" Ἧσσον μὲν ἀλγεῖ, δυστυχῶν δ' εὐδαιμονεῖ.
Χο. Ὤικτειρ' ἀκούσας. Οἰκτρὰ γὰρ τὰ δυστυχῆ
" Βροτοῖς ἅπασι, κἂν θυραῖος ὢν κυρῇ.
Εἰς ξύμβασιν δὲ χρῆν σε καὶ τὴν παῖδ' ἄγειν,
Μενέλαε, καὶ τήνδ', ὡς ἀπαλλαχθῇ πόνων.
Με. Λάβεσθέ μοι τῆσδ' ἀμφελίξαντες χέρας,
Δμῶες· λόγους γὰρ οὐ φίλους ἀκούσεται.
Ἐγώ σ', ἵν' ἁγνὸν βωμὸν ἐκλίποις θεᾶς,
Προὔτεινα παιδὸς θάνατον, ᾧ σ' ὑπήγαγον,

Audi, quid me interficis? quare? quam urbem
Prodidi? quem tuorum liberorum interfeci ego?
Quam domum incendi? dormivi coacta
Cum domino & tamen me, non illum interficies,
Autorem horum: At principium omittens,
Ad finem, qui eſt poſterior, impetu ferris.
Heu mihi propter iſta mala! ô miſera mea patria,
Quam indigna patior! quid verò mihi opus erat parere?
Et addere duplex onus ad hoc onus?
Sed quid hæc deploro, quæ verò ſunt ante pedes,
Non defleo, neque perpendo mala?
Quæ necem Hectoris raptati curru
Vidi, & miſerè inflammatum Ilium?
[Filiumque dejectum à Turribus altis?]
Et ipſa ſerva in naves Argivorum aſcendi,
Crinibus abſtracta; poſteà autem veni
In Phthiam, & Conjux iis, à quibus Hector erat cæſus.
Quid igitur mihi poteſt eſſe ſuave vivere? ad quid opor. me reſpicere?
Utrum ad præſentem, an ad præteritam fortunam?
Unus ille filius erat mihi reliquus, oculus vitæ:
Hunc ſunt interfecturi, quibus iſta placent.
Non certè propter meam miſeram vitam eum cædent:
In hoc enim eſt ſpes, ſi ſervetur.
Mihi verò eſt turpe non mori pro filio.
Ecce relinquo arã, ego jam dominorũ ſũ in manibus ac poteſtate;
Ut me jugulent, cædãt, vinciant, collumq; laqueo ſuſpendant [illegible].
O fili, ego mater tua, ne tu moriaris,
Eo ad Plutonem: [illegible] verò vitâris mortem,
Memineris matris, qualia paſſa perierim,
Et ad patrem tuum vadens per oſcula, *i.e. patrem oſculans*,
Lachrymaſque ſtillans & amplectens manus,
Dicito qualia fecerim: " omnibus enim hominibus ſunt
" Liberi vita: Quiſq. v. ipſos *lib.* vituperat, nõ expertus *prolis volup.*
" Minùs quidẽ dolet: ſed *tamen* cùm ſit infelix, beatus eſt *ſuo judicio.*
Ch. Miſeratus ſũ *tuam vicẽ*, *hæc* audiẽs; miſerabiles enim *ſũt calam.*
" Mortalibus omnibus, quamvis *quis* externus *ac alienus* ſit.
Oportet igitur te & tuam filiam in reconciliationem ducere,
Menelae, & illam, ut liberetur à malis.
M. Cõprehẽd. mihi *iſtã* circũplicãtes *vinculiſq; conſtring. ejus* man.
Servi: ſermones enim non gratos audiet.
Ego tibi, ut puram aram deæ relinqueres,
Propoſui filii mortem; quâ ſubdolè te dolose induxi,

392. Ἀρχὴν ἀφεὶς) ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ἐάσας πρὸς τὴν ἀναίτιον φέρῃ. καὶ ἄλλως, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πράγματος ἀφεὶς πρὸς τὴν τελευτὴν φέρῃ. Πρὸς τὴν τελευτὴν ὑστέραν οὖσαν) τὸ γὰρ τέλος τῆς ἀρχῆς δεύτερον καὶ ὕστερον. Ἄχθος τ' ἐπ' ἄχθει) ἐπὶ τῷ ἄχθει τῆς δουλείας, τὸ καὶ παῖδα ἄλλον τεκεῖν. Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν) τὰ κατὰ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐν πολεμίοις παιδοποιΐαν, ὡς ὀδύρομαι λέγω, ἢ τὰς τέχνας τὸ δεύτερον αὐτοῖς ὄψεσι [illegible] σφαγὰς Ἕκτορος, Ἴλιον πυρπολούμενον, τὴν πορείαν τῆς αἰχμαλωσίας· τὰ δὲ παρόντα [illegible] κακὰ οὐ δακρύω καὶ ἐξετάζω. λέγει δὲ τὴν ἐπιβουλὴν Μενελάου. ἀρχὴν δὲ ποιεῖται τοῦ θρηνεῖν. Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν. Τὰ ἐν ποσὶν οὐκ ἐξικμάζω) τὰ πλησίον, τὰ ἐν τοῖς ποσὶ [illegible] κακὰ οὐ δακρύω, παρὰ τὴν ἰκμάδα τὴν ἀπὸ τῶν [illegible]. βέλτιον γὰρ τὸ ἀποθανεῖν, ἢ ζῆν τοιαῦτα πεπονθυῖαν. Δοκεῖ) ἀρέσκει. Εἰ σωθήσεται) ὁ παῖς δηλονότι, φησὶν ἔτι ἐλπίδα ἔχει καὶ βασιλεύσει. [illegible] Ἀπαρτῆσαι) κρεμάσαι, πνῖξαι. Ἰδοὺ προλείπω βωμὸν) ἰδοὺ ἐγὼ ὑπεξέρχομαι καὶ ὑποχείρια γίνομαι πρὸς τὸ φονεύειν, κ.τ.λ. Ἢν δ' ὑπεκδράμῃς) ἐὰν δὲ τὰς χεῖρας ἐκφύγῃς τὰς τοῦ Μενελάου, καὶ ζήσῃς ἐκφυγὼν τὸν μόρον, καὶ περιβλέψῃς τὸν βίον. ὅ ἐστιν, ἐὰν ἀνδρωθῇς, μέμνησο τῆς μητρός. 419. Ὅστις δ' αὔτ' ἄπειρος) ὅστις δὲ τὰ τοιαῦτα [illegible] ἀπὸ τέκνων ψέγει, λέγων ὡς ἰσόψυχα τοῖς ἀνθρώποις οὐκ εἰσὶ τὰ τέκνα, ὁ τοιοῦτος κατὰ τὸ μὴ ἄτεκνος δυστυχεῖ, κατὰ δὲ τὸ ἀπηλλάχθαι τῆς τῶν παίδων φροντίδος, εὐδαιμονεῖ. 428. ᾯ σ' ὑπήγαγον) ᾧ λογισμῷ σε ἔπεισα, καὶ ἐδελέασα, καὶ ἐξηπάτησα, καὶ περιέτρεψα.

ANNOTATIONES.

V. 388. Πρὸς) *Joh. Miltonus* legit πρὸς ὃ [illegible], item [illegible] quum prius erat [illegible]; quod poſtremum etiam *Scaligero* placet & ita quidem *Aldi* editio; quare in textum recepimus.

V. 398. Οὐκ ἐξικμάζω) τὸ ι in [illegible] commune eſt ſyllaba; Vid. ad *Phœniſſ.* v. 19. Vox infrequens, ſi pro [illegible]; ineſt tamen *humor* pro δάκρυ *Lacryma*, ſatis *Poeticum*; ut *Ros* oculorum *Latinè*. *Joſua Barnes.*

V. 401. Καὶ παῖδ' ἀποβληθέντα πυργαμῶν ἄκρων) Tale quid deeſſe hic loci videbatur, neque enim probabile eſt, Mulierem infelicem ſui *Aſtyanactis* infortunii oblitam; quando cæteras ſuas calamitates enumeraret. Non tamen Sanctiſſimo Poetæ Carmen obtrudere auſi ſumus; ſed dabit veniam Lector, quòd intra Cancellos hæc luſimus; [illegible]. Sin hunc Lector non admittet; alium ſaltem capiat ipſius *Euripidis* telâ ſegmentatum, [illegible], quem ex Decimo hujus Fabulæ Verſu mutuavimus. *J. Barnes.*

V. 421. Ὤικτειρ' ἀκούσας) In hoc loco *Chorus* Mulierum Digniori genere laudatur. Et ſanè ſæpiſſimè apud *Græcos Maſculinum* ſingulare de Multitudine etiam *Fœminarum* uſurpatur, ut *Hippolyt.* v. 1105. [illegible], ubi *Chorus* Mulierum loquitur. Vide quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 4. & ad *Alceſt.* v. 383. & 564. &c. *Joſua Barnes.*

Εἰς

Εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τὰς ἐμὰς ἐπὶ σφαγήν.
Καὶ τἀμφὶ σοῦ μὲν ὧδ' ἔχοντ' ἐπίστασο·
Τὰ δ' ἀμφὶ παιδὸς τοῦδε, παῖς ἐμὴ κρινεῖ,
Ἤν τε κτάμειν νιν, ἤν τε μὴ κτανεῖν θέλῃ.
Ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους τούσδ', ἵν' εἰς ἐλευθέρους
Δούλη γεγῶσα, μήποθ' ὑβρίζειν μάθῃς.
Αν. Οἴμοι· δόλῳ μ' ὑπῆλθες· ἠπατήμεθα.
Με. Κήρυσσ' ἅπασιν· οὐ γὰρ ἐξαρνούμεθα.
Αν. Ἦ ταῦτ' ἐν ὑμῖν, τοῖς παρ' Εὐρώτᾳ, σοφά;
Με. Καὶ τοῖς γε Τροίᾳ, τοὺς παθόντας ἀντιδρᾷν.
Αν. Τὰ θεῖα δ' οὐ θεῖ', οὐδ' ἔχειν ἡγῇ δίκην;
Με. Ὅταν τάδ' ᾖ, τότ' * εἰσόμεσθα· σὲ δὲ κτενῶ.
Αν. Ἦ καὶ νεοσσὸν τόνδ' ὑποπτέρων σπάσας; * al. οἰσόμεσθα.
Με. Οὐ δῆτα· θυγατρὶ δ' ἣν θέλῃ, δώσω κτανεῖν.
Αν. Οἴμοι· τί δῆτά σ' οὐ καταστένω, τέκνον;
Με. Οὔκουν θρασεῖά γ', αὐτὸν ἐλπὶς ἀναμένει.
Αν. Ὦ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἔχθιστοι * βροτῶν,
Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, * al. λεῴ.
Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορράφοι κακῶν,
Ἑλικτὰ, κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ
Φρονοῦντες, ἀδίκως εὐτυχεῖτ' ἀν' Ἑλλάδα,
Τί δ' οὐκ ἐν ὑμῖν ἐστιν; οὐ πλεῖστοι φόνοι;
Οὐκ αἰσχροκερδεῖς; * οὐ λέγοντες ἄλλα μὲν * al. ἐσ', ſed non rectè.
Γλώσσῃ, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἀεί;
Ὄλοισθ'· ἐμοὶ δὲ θάνατος οὐχ οὕτω βαρὺς,
Ὡς σοὶ δέδοκται· κεῖνα γάρ μ' ἀπώλεσεν,
Ὅθ' ἡ τάλαινα πόλις ἀναλώθη Φρυγῶν,
Πόσις θ' ὁ κλεινὸς, ὅς σε πολλάκις δορὶ

Ut venires in meas manus ad necem.
Et tuas quidem res ſic ſe habere ſcias:
Sed de illo puero mea filia judicabit,
Utrum velit eum interficere, an non.
Sed vade in hanc domum, ut liberos
Diſcas non afficere contumeliâ, ſerva exiſtens.
And. Heu mihi, dolo me decepiſti: ſumus in fraudem inductæ.
Men. Prædica hæc omnibus: non enim negamus.
And. An ſunt hæc apud vos, qui ad Eurotam habitatis, recta?
M. Et iis qui in Tr. *hab. hoc videtur æqui*, ut inj. paſſi vicê rependant.
And. Deos verò non deos *eſſe*, nec vindictam habere putas?
Men. Quum hæc erunt, tunc videbimus: te verò *nunc* occidam.
And. An & pullum hunc implumem convellens occides?
Men. Non: ſed filiæ dabo, ſi velit, occidendum.
And. Heu mihi! quomodo igitur te deplorabo, ô fili?
Men. Annon, audacula tu, ſpes ipſum manebit? *Ut dixiſti modo.*
And. O omnibus hominibus inimiciſſimi mortalium,
Spartæ incolæ, doloſa concilia-bula.
Mendaciorum principes, fraudulenti ſutores malorum,
Tortuoſa & nihil ſani, ſed omnia ſubdolè
Circumſpicientes immeritò florentis in Græciâ.
Quid *ſceleris* non eſt in vobis: nonne plurimæ cædes?
Nonne turpis quæſtus cupidi *eſtis*? nonne alia quidem dicentes
Linguâ, alia verò ſentientes deprehendimini ſemper?
Pereatis! Mihi vero mors non adeò gravis *eſt*,
Ut tibi videtur: illa enim mala me perdiderunt;
Quando miſera urbs Phrygum eſt conſumpta,
Et meus inclytus Maritus, qui te ſæpe haſta

Τὰ θεῖα δ' οὐ θεῖα) τὰ θεῖα οὐ θεῖα ἡγῇ. ἤδη ἔχειν αὐτὰ δίκην, ὃ ἐστιν ἀναιρεῖν τὰ θεῖα καὶ τὸ παρ' αὐτῶν δίκαιον. Ὅταν τάδ' ᾖ τάδε) ὅταν ἂν δοκῇ τῷ θεῷ ᾖ ἐστι τὸ τιμωρηθῆναι καὶ ἡμᾶς εἰς αὐτὸν ἀσεβήσαντας, τότε ἐπὶ μὲν σοὶ τῇ [illegible] κακὰ, ἡ δὲ μία ἀναβολὴ τῆς ἀναιρέσεως. Οὔκουν θρασεῖά γ' αὐτὸν) θαρρεῖν ποιοῦσα, θρασεῖα ἔχουσα τῷ ζῆν. οἱ γὰρ ζῶντες θαρροῦσιν. ἄλλως. οὐ γὰρ ἀσφαλὴς αὐτὸν ὑπομένει ἐλπὶς ζωῆς. αἰτία γὰρ, ὅτι ἡ Ἑρμιόνη αὐτὸν ἀναιρήσει. Ἀλλ' ἄλλως. [illegible] τὸ ἄνω. Ἐν τοῖσδε μὲν γὰρ [illegible]. Ψευδῶν ἄνακτες) θεοκαλοῦντες ψευδεῖς λόγους τὴν ἀλήθειαν, καὶ μὴ κατ' εὐθεῖαν φρονοῦντες λέγοντες. Ἑλικτὰ, πανοῦργα, οὐχ ἁπλᾶ. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν [illegible] γραμμάτων.

448. Πᾶν πέριξ φρονοῦντες) ἀμφελίξαντες, [illegible] ὄντες. ἀδίκως) [illegible]. Ὅς σε πολλάκις) ὅς ποτέ σε πολλάκις δορὶ τ' [illegible], ἀντὶ τοῦ σε ἐδίωκε καὶ πολεμῶν, ταύτην καλὴν ἐποίησεν διωκόμενον. ταύτην γὰρ μικρὸν πρὸς τοῦτο [illegible] ἐπὶ φεύγειν τῷ ἐν τῷ πεδίῳ μάχην εἰς τὰς ναῦς κατέφυγε. καὶ ἄλλως. εἰς τὰς ναῦς εἰλούμενος καὶ διωκόμενος. ἐκεῖνον δ' ἂν [illegible]. * Εἰλεῦντο δ' ἐφέροντο νεῶν, ἀεὶ δ' ἔχεσθεν ἔερσαι Νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύατο.

* *Iliad.* λ. v. 653.

ANNOTATIONES.

V. 438. Καὶ τοῖς γε Τροίᾳ) Vid. *Gul. Canteri* Novar. Lection. l. 1. c. 17. Ita quidem paulò pòſt ſemper v. 460. [illegible] Ἡμεῖς δὲ Τροίαν.

V. 440. Ὅταν τάδ' ᾖ, τότ' εἰσόμεσθα) legebatur olim οἰσόμεσθα, nullo quidem ſenſu; quare cum vidimus τὸ εἰσόμεσθα *Scaligero*, *Heinſio*, *Janique Rutgerſio* placuiſſe, ſine morâ in textum recepimus, quòd & nobis valdè arriſerit. *Joſua Barnes.*

V. 441. Ὑπόπτερον) Cum olim legebatur ὑπὸ πτερῶν *Duportus* legit ὑπόπτερον, benè, ut ego quidem puto; non enim *Moloſſus* jam erat *ſub curâ* & quaſi *alis Andromachæ*; ſed in *Menelai* poteſtate. Quare de tenerâ illius ætate dicitur, & ob figuræ concinnationem, quia νεοσσὸς vocatur, ὑπόπτερος additur: Unde & nos *Implumem* vertimus. *Hercul.* Fur. v. 71. Οἱ δ' Ἡρακλέους παῖδες, [illegible]. Aliàs tamen ὑπόπτερος uſurpatur in contrariâ ſignificatione pro πτερωτός, ut inter Fragmenta *Ino* v. 33. [illegible], in quem locum Vide Notas noſtras. *Joſua Barnes.*

V. 446. δόλια βουλευτήρια) ἀντὶ τοῦ δόλιοι βουλευταί, *Abſtractum* pro *Concreto*, ſic *Oreſt.* v. 590. [illegible] pro ἀνόσιον. Et hujus Fab. v. 1273. [illegible] pro [illegible], (ſi detur verbo venia) Vid. locum. Sic *Helen.* v. 247. [illegible] pro [illegible]. Antehæc ſcriptum erat βουλεύματα, quod Codex *Heinſio-Scaligerianus* correxit [illegible] non æquè felici-ter. *Hugo Grotius* ante δόλια præfixit ὦ, minùs rectè: *Jacobus Nicolaus Loenſis* Epiphyll. l. 9. c. 22. μηχανήματα legit nimis audacter. Quare *Canteri* lectionem præfero βουλευτήρια. Nec id conjecturâ aut hujus aut meâ tantùm, Ipſe enim *Scholiaſtes* ad *Oreſt.* v. 371. Ubi hos duo verſus citat, legit βουλευτήρια, & in ſuperiori ἔχθιστοι βροτοί. Quin & *Johannes Tzetzes* in *Lycophron* p. 171. ad hunc locum [illegible], [illegible] Nihil horum *Johan. Meurſius* in Miſcell. *Laconicis* vidit, ſed ut corrupta erant, citat omnia, l. 3. c. 2. Videtur Poeta reſpicere ad *Lacedæmoniorum* crudelitatem, [illegible] erga *Platæenſes*, quos ad unum omnes interfecerunt, poſtquam ſe ultrò dedidiſſent; de quâ re videſis *Thucydidem* l. 3. ad 5. ann. Belli *Peloponneſiaci*, Olympiad. 88. ann. 2. Hæc autem Fabula [illegible] Olymp. 90. an. 1. Vid. infrà v. 732. *Joſua Barnes.*

V. 448. Ἀλλὰ πᾶν πέριξ φρονοῦντες) Antehac ſcriptum erat πάντα πέριξ & hæc lectio nonnihil dedit mihi negotii cum apertè fuerit mendoſa, nec verſui accommoda. *Canterus* & *Hugo Grotius* legebant —πάντ' ἄπερ ἐξ, ſed quis unquam ita locutus eſt, πάντα πέριξ φρονεῖν? Nos itaque πᾶν πέριξ legimus ob has rationes, quia τὸ οὐδὲν & τὸ πᾶν melius inter ſe opponuntur; & *Scholiaſtes* exponit —[illegible] καὶ μὴ κατ' εὐθεῖαν φρονοῦντες, & πέριξ φρονεῖν idem ſonat, quod [illegible], *i. e. Circumſpicio*, ut *Ariſtoph.* [illegible]. Et Docti Viri non pauci ita legunt, inter quos *Duportus*, *Scaliger* & *If. Caſaubonus* ad *Athen.* l. 1. c. 4. quin & *Plutarchus*. Vid. *Th. Gatakeri* Adverſaria Miſcellanea c. 10 p. 110. Πᾶν πέριξ φρονοῦντες in *Scholiis* Nos nunc addidimus, quia ante τὸ ἀμφελίξαντες tale quid deeſſe deprehendi. Confirmatur & hæc Lectio à conſimili Locutionis formulâ, quâ uſum in *Antiopâ Euripidem* teſtatur *Longinus*, περὶ Ὕψους c. 35.—Εἰ δέ που Τύχοι πέριξ ἑλίξας, εἷλχ' ὁμοῦ λαβὼν Γυναῖκα, πέτραν, δρῦν, μεταλλάσσων ἀεί. Vide inter *Fragmenta Addenda*. *Joſua Barnes.*

V. 451. Οὐκ αἰσχροκερδεῖς) Non hoc erat *Euripidis* in *Lacedæmonios* mendax improperium; Ut enim [illegible] & alii Authores [illegible], (quod infra obſervamus ad v. 595.) Ita quidem *Avaritiam* & Αἰσχροκέρδειαν alii quoque *Lacedæmoniis* exprobrârunt haud pauci. Ita *Ariſtophanes* in Pace, [illegible]. Οἱ δ' αὖ [illegible] αἰσχροκερδεῖς, καὶ διειρωνόξενοι &c. Ita *Iſocrates* in *Buſiridis* Encomio, Εἰ μὲν γὰρ ἅπαντες μιμοίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀργίαν καὶ πλεονεξίαν, [illegible]. Et iis ſanè *Oraculum* monitum dedit, Ἁ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ, ἄλλο δὲ οὐδέν. Ideo *Lycophron* [illegible] dixit, *i. e.* ψεύστας καὶ δολίους. Vide ſupra ad v. 446. & *Joh. Meurſii* Miſcell. *Lacon.* l. 3. c. 2.

V. 453. Ὄλοισθ') Execratur eos, qui aliud loquuntur, aliud in animo clauſum gerunt. Ita *Homerus* Iliad. *l.* v. 312.

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.

& *Salluſtius* —Ambitio multos Mortales falſos fieri ſubegit; aliud clauſum in pectore, aliud linguâ promptum habere: Amicitias, inimicitiáſque non ex re, ſed ex Commodo æſtimare; magiſque Vultum, quam ingenium bonum habere. Vid. *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphyll. l. 6. c. 19. *Joſua Barnes.*

Ναῦτας

Ναύτην ἔθηκας ἀντὶ χερσαίου κακόν.
Νῦν δ' εἰς γυναῖκα γοργὸς ὁπλίτης φανεὶς,
Κτείνεις μ'· * ἀπόκτειν'· * ὡς ἀθώπευτόν γέ σοι
Γλώσσης ἀφήσω τῆς ἐμῆς, καὶ παῖδα σήν.
Ἐπεὶ σὺ μὲν πέφυκας ἐν Σπάρτῃ μέγας,
Ἡμεῖς δὲ Τροίᾳ γ'. “ Εἰ δ' ἐγὼ πράσσω κακῶς,
“ Μηδὲν τόδ' αὔχει, καὶ σὺ γὰρ πράξειας ἄν.

Fecit malum nautam pro milite terreſtri.
Nunc verò contra uxorem ejus apparens terribilis miles,
Interficis me: interfice, quia non delinitum te ſaltem
Et tuam filiam mea lingua dimittam:
Quoniam tu quidem es magnus in Spartâ,
Nos verò in Trojâ. “ Si verò ego jam ſum in adversâ fortunâ;
“ Nè propterea gloriare, quia & tu potes in eam incidere.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Οὐδέ ποτ' ἂν δίδυμα
“ 2 Λέκτρ' ἐπαινέσω βροτῶν,
“ 3 Οὐδ' ἀμφιμάτορας κόρους,
“ 4 Ἔριν τῶν οἴκων,
“ 5 Δυσμενεῖς τε λύπας.
“ 6 Τὴν μίαν μοι στεργέτω πόσις γάμοις
“ 7 Ἀκοινώνητον εὐνὰν ἀνδρός.

Ἀντιστροφὴ α'.

“ 1 Οὐδὲ γὰρ ἐν πόλεσι
“ 2 Δίπτυχοι τυραννίδες
“ 3 Μιᾶς ἀμείνονες φέρειν,
“ 4 Ἄχθος δ' ἐπ' ἄχθει,
“ 5 Καὶ στάσις πολίταις.
“ 6 Τεκτόνοιν θ' ὕμνοιν ἐργάταιν δυοῖν
“ 7 Ἔριν μοῦσαι φιλοῦσι κραίνειν.

Στροφὴ β'.

1 Πνοαὶ δ' ὅταν φέρωσι ναυτίλους θοαὶ,
2 Κατὰ πηδαλίων
3 Διδύμα πραπίδων γνώμα,
“ 4 Σοφῶν τε πλῆθος ἀθρόον, * ἀσθενέστερον
“ 5 Φαυλοτέρας φρενὸς αὐτοκρατοῦς. * Monarchia laus.
“ 6 Ἑνὸς ἁ * δύναμις ἀνά τε μέλαθρα, * al. ἄνυσις.
“ 7 Κατά τε πόλιας,
8 Ὁπόταν εὑρεῖν θέλωσι καιρόν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἔδειξεν ἡ Λάκαινα τοῦ στρατηλάτου,
2 Μενέλεω * διὰ γὰρ * — * Vid. ſimilem Phraſin Electr. v. 1182.
3 Πυρὸς ἦλθ' ἑτέρῳ λέχει,
4 Κτείνει δὲ τὴν τάλαιναν Ἰλιάδα κόραν,
5 Παῖδά τε, δύσφρονος ἔριδος ὕπερ.
6 Ἄθεός γ', * ἄνομος, ἄχαρις ὁ φθόνος. * Invidiæ egregius Character.
7 Ἔτι σοι, πότνια,
8 Μεταίζηπτα τῶνδ' ἔπεισιν ἔργων.

Ἀνάπαιστοι.

Καὶ μὴν εἰσορῶ τόδε σύγκρατον

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Nunquam geminos
2 Lectos laudabo mortalium,
“ 3 Neque liberos, qui habent diverſas matres,
“ 4 Litem ædium
“ 5 Et triſtes dolores.
“ 6 Maritus in nuptiis mihi ſit contentus uno
“ 7 Lecto viri non communicato cum ullis aliis.

Antiſtrophe 1.

“ 1 Neque enim in urbibus
“ 2 Duo imperia
“ 3 Facilius poſſunt ferri quam unum.
“ 4 Eſt enim onus ſupra onus,
“ 5 Et ſeditio civibus.
“ 6 Inter fabros etiam duos, hymnorum artifices,
“ 7 Litem Muſæ ſolent excitare.

Strophe 2.

1 Et quando celeres flatus ferunt nautas,
2 De gubernaculis, periculosũ eſt
3 Duplex conſilium pectorum,
“ 4 Magnaque multitudo ſapientiorum, infirmior eſt,
“ 5 Quam una mens minus ſapiens, quæ ſola rerũ poteſtatẽ ſola hab.
“ 6 Unius tantùm poteſtas eſto inque privatis ædibus,
“ 7 Et in urbibus
8 Quum homines vel bene gerendæ occaſionem nanciſci volũt.

Antiſtrophe 2.

1 Demonſtrat hoc Lacæna Ducis
2 Menelai filia: Namque per
3 Ignem i. e. cùm maximo vitæ periculo, venit in alterum lectum,
4 Et interficit miſeram puellam Iliacam
5 Et puerum, propter ſtultam diſcordiam,
6 Invidia eſt impia, injuſta, ingrata!
7 Adhuc tibi, ô veneranda, Hermione,
8 Adveniet pœnitentia horum factorum.

Atqui video hoc conjunctum

Ἀμφιμάτορας) τοὺς ἐκ διαφόρων μητέρων, ἐξ ἑνὸς δὲ πατρός. ἐπαινέσω δὲ τούτους ἐπαινέσω τοὺς κόρους, λέγει δὲ τὰς ἔριδας τῶν οἴκων. Μίαν μοι στεργέτω) καὶ αὐτὸς μίαν μοι στεργέτω πόσις εὐνὴν ἐμὴν, καὶ αὐτὴν ἀκοινώνητον ἄλλου ἀνδρός. ἀντὶ τοῦ ἄμικτον. ἀκοινώνητον, ἀντὶ τοῦ σώφρονα. καὶ μὴ ἀποκοινωνοῦσαν ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἢ τῷ γαμετῷ μόνῳ νομίμως. 471. Οὐδὲ γὰρ ἐν πόλει) πρὸς τὸ Ὁμηρικὸν -- Οὐκ ἀγαθὸν Πολυκοιρανίη, ἡ διπλῆ τυραννὶς δηλονότι. ἐκ γὰρ δύο τυράννων, κακὸν ἐπὶ κακῷ γίνεται, καὶ παρακολουθεῖ. 473. Φέρειν) πρὸς τὸ φέρειν οὐκ εἰσὶ βελτίονες αἱ διπλαῖ τυραννίαι τῆς μιᾶς. καὶ δύο ἐργάται τέκτονες ὕμνων (δηλονότι ποιηταὶ) ζηλοῦσιν ἀλλήλους. 478. Πνοαὶ δ' ὅταν ἄπτον) δύο κυβερνητῶν ἢ πλειόνων αὐτῇ νηὶ, τινὲς στάζουσιν εἰς τὸ κατὰ πηδαλίων, φάσκοντες λείπειν τῷ λόγῳ τὸ ἐπιβλαβεῖς εἰσί. Πνοαὶ δ' ὅταν) καὶ δύο κυβερνῶνται ἐν μιᾷ νηὶ διχοστατοῦντες, κατὰ τῶν πηδαλίων γίνονται. καὶ οὐχ ὑπὸ τῶν πηδαλίων. Σοφῶν τε πλῆθος) τὸ πλῆθος κἂν ᾖ σοφὸν, ἀβουλότερον ἐστὶ τῆς αὐτοδεσπότου μιᾶς φρενὸς ὁ δὲ νοῦς, ἐὰν φησὶ καὶ φαῦλος ᾖ αὐτοκράτωρ σύμβουλος, κρεῖσσον διοικήσει τὰ πράγματα, εἰ μόνος εἴη, ἢ οἱ ἐὰν πολλοὶ ὦσιν, ἔμπειροι καὶ σοφώτεροι. στασιάζουσι γάρ. βούλεται δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἐν παντὶ πράγματι κρεῖσσον ἐστὶν ὑποτάσσεσθαι ἑνὶ ἢ πολλοῖς. Ἑνὸς ἁ δύναμις) λείπει ἰσχυρὰ ἐστίν. ἀπὸ ἑνικοῦ μετῆλθεν εἰς τὸ πληθυντικόν. ἀντὶ τοῦ, ὅτι ἐπιτυχίας καὶ εὐκαιρίας λαβεῖν θέλουσιν. Τοῦτο δὲ καὶ παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν -- Εἷς Κοίρανος ἔστω, εἷς βασιλεύς. 492. Ἔτι σοι) πρὸς τὴν Ἑρμιόνην. ἔτι ἴσθι, ὅτι μετανοήσεις, ἐὰν πράξῃς. διὸ βέλτιόν σοι μηδὲν πονηρὸν ἐργάσασθαι, ἀλλὰ μᾶλλον φιλανθρώπως διατεθῆναι. Μεταίζηπτα) μεταβολὴ, μετάνοια ἔτι σε, ὦ δέσποινα, ἐγχωρεῖ κατιπεῖν.

ANNOTATIONES.

V. 464. Οὐδέ ποτ' ἂν δίδυμα) Hunc locum uſque ad v. 485. Latinâ togâ donatum habes ab Hugone Grotio de Jure Belli & Pacis l. 2. c. 5. §. ix. 3. in Notis.

V. 476. Τεκτόνοιν θ' ὕμνοιν ἐργάταιν δυοῖν) Hugo Grotius ait, quid ſi —ὕμνων τ' ἐν ἐργάταιν? Quem non hic laudo. Acutè verò Portus legit —ὕμνων συνεργάταιν, mallem ὕμνοιν: Sed poteſt Dativus caſus & ſæpè ſolet, pro Genitivo, poni; ut Pindar. Ἀρχὰ δ' ἐδέξατο παλαιμαχία κείνων θύγατρα, pro Κρέοντος θύγατρα. Vide quæ Nos ad Iphig. Aul. v. 613. Quod ad ſenſum verò hujus loci attinet: huc refer illud Heſiodi

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων,
Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ. J. Barnes.

Ζῆλος

Ζεῦγος πρὸ δόμων
Ψήφῳ θανάτου κατακεκριμένον.
Δύστανε γύναι, τλᾶμον δὲ σὺ, παῖ,
Μητρὸς λεχέων ὃς ὑπερθνήσκεις,
Οὐδὲν μετέχων,
Οὐδ' αἴτιος ὢν βασιλεῦσιν.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ ά.

Αν. 1 Ἅδ' ἐγὼ χέρας αἱματη-
2 ρὰς βρόχοισι κεκλῃμένα
3 Πέμπομαι κατὰ γαίας.
Μο. 4 Μᾶτερ, μᾶτερ· ἐγὼ δὲ σᾷ
5 Πτέρυγι συγκαταβαίνω,
6 Καὶ θῦμα δάϊον.
7 Ὦ χθονὸς Φθίας κράντορες,
8 Ὦ πάτερ, ὦ μόλε
9 Φίλοις ἐπίκουρος.

Σύστημα ά.

Αν. 1 Κείσῃ δὴ ἤδη τέκνον, ὦ φίλος,
2 Μαστοῖς ματρὸς ἀμφὶ σοῖς,
3 Νεκρὸς ὑπὸ χθονὶ, σὺν νεκρῷ τε.

Στροφὴ β'.

Μο. 1 Ὤ μοι, μοι, τί πάθω;
2 Τάλας δῆτ' ἐγὼ, σύ τε, μᾶτερ.

Σύστημα β'.

Με. 1 Ἴθ' ὑποχθόνιοι·
2 Καὶ γὰρ ἀπ' ἐχθρῶν ἥκετε πύργων.
3 Δύο δ' ἐκ δισσαῖν θνήσκετ' ἀνάγκαιν.
4 Σὲ μὲν ἡμετέρα ψῆφος ἀναιρεῖ,
5 Παῖδα δ' ἐμὴ παῖς τόνδ' Ἑρμιόνη.
" 6 Καὶ γὰρ ἄνοια μεγάλη, λείπειν
" 7 Ἐχθροὺς ἐχθρῶν, * ἐξὸν κτείνειν,
" 8 Καὶ φόβον οἴκων ἀφελέσθαι.

Ἀντιστροφὴ ά.

Αν. 1 Ὦ πόσι, πόσι, εἴθε σὰν
2 Χεῖρα καὶ δόρυ σύμμαχον
3 Κτησαίμαν, Πριάμου παῖ.
Μο. 4 Δύστηνος, τί δ' ἐγὼ μόρου
5 Παράτροπον μέλος εὕρω;
Αν. 6 Λίσσου δὲ γούνασι
7 Δεσπότου χρίμπτων, ὦ τέκνον.
Μο. 8 Ὦ φίλος, ὦ φίλος,
9 Ἄνες θάνατόν μοι.

Ἀντισύστημα ά.

Αν. 1 Λείβομαι, δακρύοισιν κόρας
2 Στάζω, λισσάδος ὡς πέτρας
3 Λιβὰς ἀνήλιος, ἁ τάλαινα.

Par ante domum
Sententiâ capitali condemnatum.
O misera mulier, & tu infelix puer,
Qui moreris propter thalamum matris,
Nullo modo *culpæ* particeps,
Neque *ullius mali* autor existens Dominis.

PERICOMMATA.

Strophe 1.

An. 1 Ecce ego manus cruen-
2 tas laqueis colligata
3 Mittor sub terras.
Mo. 4 Mater, mater, ego verò sub tuâ
5 Alâ simul descendo,
6 Et *sum* victima peritura.
7 O terræ Phthiæ principes,
8 O pater, ô veni
9 Auxiliator amicis.

Systema 1.

An. 1 Jacebis jam, ô fili, ô chare fili,
2 Circa ubera tuæ matris,
3 Mortuus sub terrâ & cum mortuâ *matre*.

Strophe 2.

Mo. 1 Hei mihi, mihi, quid patiar?
2 Miser igitur ego *sum*, tuque, mater.

Systema 2.

Me. 1 Ite sub terram:
2 Etenim ab hostilibus venitis turribus.
3 Duo verò moriemini ob duas necessitates, *i.e. necess. caus.*
4 Te enim noster calculus interficit,
5 Puerum verò istum mea filia Hermione.
6 " Etenim *est* stultitia magna relinquere
7 " Hostes hostium, cum liceat *eos* occidere,
8 " Et auferre à domo terrorem.

Antistrophe 1.

An. 1 O marite, marite, utinam tuam
2 Manum, & hastam auxiliatricem
3 Haberem, fili Priami.
Mo. 4 Infelix, quod ego mortis
5 Deprecatoriũ carmen inveniam?
An. 6 Precare jam genibus
7 Domini appropinquans, ô fili.
Mo. 8 O chare, ô chare,
9 Remitte mihi mortem.

Antisystema 1.

An. 1 Liquesco, lacrymis pupillas
2 Rigo, tanquam ex præruptâ petrâ *cadens*
3 Gutta aquæ, misera ego!

500. [Βασιλεῦσιν) Ἑρμιόνῃ καὶ Μενελάῳ, τοῖς δεσπόταις, παρὰ τὸ, † αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο.]

† Hom. Odyss. α. v. 397.

502. Βρόχοισι) δεσμοῖς. Κεκλῃμένα) δεσμοῖς συνεχομένη, συνδεδεμένη.

505. Δάϊον) κατακαιόμενον, σφαγιον.

517. Δισσαῖν ἀνάγκαιν) ἐμὴ καὶ τῆς θυγατρός.

520. Λείπειν ἐχθρούς) λείψανον ἐᾶν τῶν ἐχθρῶν.

527. Παράτροπον) ἀποτρεπόμενον, ἀποτρεπτικόν. Παράτροπον) ἀποτρεπόμενον, παραιτητικόν.

528. Λίσσου δὲ γούνασι) ἱκέτευε, * ὡς ἀδύνατον γέ σε γλώσσης ἐφάψασθαι τῆς ἐμῆς· αὐτὴ γὰρ ἐπιλαθομένη τοῦ φρονήματος τοῦ δὲ παιδὸς τὸ ἀφελὲς [illegible] [illegible]. διὰ τοῦ παῖδα ὡς ὑπόμνησιν φιλοστοργίας ἄγει τὸν Μενέλαον, [illegible] βοῶσα καὶ σὺ παῖδων πατὴρ πέφυκας.

529. Χρίμπτων) προσεγγίζων.

Λισσάδος) ἀπὸ λείας πέτρας καταστάζομαι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς δακρύοις.

534. Ἀνήλιος) ἀνήλιος, ὡς ἡλίῳ ἄνευ. ἢ ἥλιον μὴ ὁρῶσα σκιεράν. ἢ ὁ [illegible] ὑπὸ ἡλίῳ. ἢ ἀνήλιον λιβάδα εἶπεν ὡς ἀπαλαίαν. αὕτη γὰρ ὁ καταλαμπομένη ὑπὸ ἡλίῳ.

ANNOTATIONES.

* Supra, v. 438.

V. 502. Κεκλῃμένα) idem quod κεκλεισμένα, magis Poeticum est κεκλῃσμένα & certè Scholiastes legit συγκλεισμένα, h. e. συγκλεισμένη quod contrahitur ex eodem.

V. 520. Λείπειν ἐχθρούς) Huc refer illud, Οὐ χρὴ ἄλλιθον παῖδας ἐν οἴκῳ τρέφειν &c. Vid. quæ Nos ad *Heraclid.* v. 1006.

Vid. ad Medea v. 448.

Ἀντι-

541. Μέγαν δ᾽ μέρ-ος. ψυχῆς δ᾽ ὑπο δια-τῆς ἀναλωθέντος, ἀντὶ τῦ πολλῆς ψυχῆς ἀναλώσας, ἐν τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ. Θέλει δ᾽ εἰπεῖν, ὅτι πολέμιός μοι ὑπάρχεις, οὐχὶ πολλὰ ἔπαθον, ἵνα πορθήσω τὴν Τροίαν. ἐκεῖ ἀεὶ φαίνεται.

'Αντιςροφὴ β'.

Antiſtrophe 2.

Μο. 1 Ὤ μοι, μοι, τί δ' ἐγὼ
2 Κακῶν μῆχος ἐξανύσαιμ' ἄν;

Mo. 1 Hei mihi, mihi! quodnam ego
2 Malorum remedium expeditum inveniam?

'Αντισύςημα β'.

Antiſyſtema 2.

Με. 1 Τί με προσπίτνεις, ἁλίαν πέτραν,
2 Ἢ κύματα λιταῖς ὡς, ἱκετεύων;
3 Τοῖς γὰρ ἐμοῖσιν γέγονεν ὠφέλεια·
4 Σοὶ δ' οὐδὲν ἔχω φίλτρον, ἐπεί τι
5 Μέγ' ἀναλώσας ψυχῆς μόριον,
6 Τροίαν εἷλον, καὶ ματέρα σήν.
7 Ἧς ἀπολαύων,
8 Ἀΐδου χθόνιον καταβήσῃ.

Men. 1 Quare ad me volveris, ut ad marinum ſaxum,
2 Aut ad fluctum, ſic precibus ſupplicans?
3 Nam meis rebus hoc eſt utile:
4 Erga te verò non ſum affectus bene, ſiquidem
5 Conſumpta magnâ parte meæ vitæ,
6 Trojam cepi, & tuam matrem?
7 Quâ fruens,
8 Ad Plutonem inferum deſcendes.

ARGUMENTUM *Actûs Tertii.*

PEleus *interventu ſuo* Andromachen *&* Moloſſum *Puerum ab inſtanti cæde liberat, quod cùm ægrè ferret* Menelaus, *acerrima inter eos oritur Contentio. In quâ tamen* Menelaus *inferior quùm eſſet, abit non ſine minis, quas* Peleus *nihili æſtimat.* Chorus Pelei *Generoſitatis admiratione excitatus Communem locum de Virtutis excellentiâ tractat, déque Juſtitiâ in omni re colendâ,* Peleúmque *honorificè laudibus proſequitur.*

ΠΗΛΕΥΣ, ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ, ΧΟΡΟΣ.

547. Τρμᾶς) πρὸς τὸν χορόν. Τί ταῦτα) ποιεῖτε. Πῶς ταῦτα) γίγνεται.

551. Ἡγῦ σὺ) πρὸς τὸν πρεσβύτην φησί.

Ἀντιβολείαν) ἀκμαιότητα, ἀναζωπύρησιν, νεότητα. καὶ ἄλλως, ἀνιβῶσαν, καὶ τὴν ἀνὰ πρὸς τὸ λαμβάνειν ἐπανελθεῖν. Ἐν δ᾽ ἀναλαμβάνειν ἀκμαστικὴν ἰσχύν, ὃ ἄμυνειν. Ἐπαυρῶ) βύλομαι, ἀσπάζομαι. τυτέστι ἀδὺς ἂν ἀνεβάλομαι, εἴ τις θεῶν καθ' Ὅμηρον μέλλοι· Γῆρας ἀποξύσας θήσειν νέον ἀκμάζοντα. Κατ' ἐχθρ) ἐν τρόπον ἀνεμ(ος) ἔσεισεν ὑπο καιρῷ. ταύτη ὁμοίως ὑπὸ ἀνέμου, καὶ πνεύματος, πρῶτον μὲν κατ' ἐχθρὸν φανήσομαι, τυτέστι σὺ σφεῖς ἔχοντος αὐτὴν χαμᾶζε ἀπήλλαξα. ὁ γὰρ ὑγρὸς ἀνεμος, ὅταν πίπτῃ, συνελαύνει καὶ συντρίβει τοῖς ναυτιλλομένοις, τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἀπολλύμενοι. Οὐ γάρ μιᾶς σοι φήμης) ἀντὶ τῆς, κληδόνος. Μετελθεῖν) μεταπεμψάμενη, μετεκαλεσάμην. Σέβεις) τιμᾶς. τυτέστι θαυμάζειν διατελεῖς, καὶ μεγαλύνει ἐπ' αὐτῷ ἀεὶ. 567. Οὔτε τῳ δίκῃ) ὅτι οὐ δικαστικῶς κρίναντες.

Χο. ΚΑΙ' μὴν δέδορκα τόνδε Πηλέα πέλας,
Σπουδῇ τιθέντα δεῦρο γηραιὸν πόδα.
Πη. Ὑμᾶς ἐρωτῶ, τόν τ' ἐφεστῶτα σφαγῇ,
Τί ταῦτα; πῶς ταῦτ'; ἐκ τίνος λόγου νοσεῖ
Δόμος; τί πράσσετ' ἄκριτα μηχανώμενοι;
Μενέλα', ἐπίσχες, μὴ τάχυν' ἄνευ δίκης.
Ἡγοῦ σὺ θᾶσσον, οὐ γὰρ ὡς ἔοικέ μοι,
Σχολῆς τόδ' ἔργον, ἀλλ' ἀνηβητηρίαν
Ῥώμην ἐπαυρεῖν λαμβάνειν, εἴπερ ποτέ.
Πρῶτον μὲν οὖν κατ' οὖρον, ὥσπερ ἱστίοις
Ἐμπνεύσομαι τῇδ'· εἰπέ, τίνι δίκῃ χέρας
Βρόχοισιν ἐκδήσαντες οἵδ' ἄγουσί σε,
Καὶ παῖδ'; ὕπαγκάλισμα γάρ τι σὺ ὡς ἀπόλλυσαι,
Ἡμῶν ἀπόντων, τοῦ τε κυρίου σὺ θεν.
Αν. Οἵδ', ὦ γεραιέ, σὺν τέκνῳ θανουμένην
Ἄγουσί μ' οὕτως, ὡς ὁρᾷς· τί σοι λέγω;
Οὐ γὰρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμίᾳ
Μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων.
Ἔριν δὲ τὴν κατ' οἶκον οἶσθά που κλύων
Τῆς τοῦδε θυγατρός, ὧν τ' ἀπόλλυμαι χάριν.
Καὶ νῦν με βωμοῦ Θέτιδος, ἣ τὸν εὐγενῆ
Ἔτικτέ σοι παῖδ', ἣν σὺ θαυμαστὴν σέβεις,
Ἄγουσ' ἀποσπάσαντες, οὔτε τῳ δίκῃ

Cho. ATqui video hunc Peleum prope nos,
Seriò dirigentem huc ſenilem pedem.
Pel. Vos interrogo, & hunc incumbentem cædi,
Quid hæc ſibi volunt? quomodo hæc fiunt? quam ob cauſam laborat
Domus? quid agitis facientes hæc ſine judicio?
Menelae, expecta, ne propera ſine judicio.
Præcede tu citiùs; haud enim, ut videtur mihi,
Moram hæc res requirit: ſed juvenile
Robur cupio recipere, ſi unquam aliàs.
Primum quidem ſecundo vento, tanquam velis,
Huic aſpirabo. Dic, quo jure manus
Laqueis ligantes iſti ducunt te
Et filium? nam ut quandam ovis agnum ſub ſe fovens peris,
Nobis abſentibus, & domino tuo.
And. Iſti, ô ſenex, cum filio morituram
Me ſic ducunt, ut vides; quid tibi dicam?
Nam non unius vocationis celeritate te
Accerſivi; ſed per ſexcentos nuncios.
Sis autem fortaſſe audiens litem, quæ eſt in domo,
Cum hujus filiâ, propter quam ego tibi pereo.
Et nunc me ab arâ Thetidis, quæ generoſum
Filium tibi peperit, quam tu venerandam colis,
Ducunt avulſam, neque ullo jure

* Iliad. I. v. 446.

ANNOTATIONES.

V. 545. Πηλέα πέλας) Cur ultima ſyllaba in Πηλέα ſit longa, Audias Etymologici Magni Auctorem ità diſſerentem, in Voce Βασιλεῖς, Οἱ μὲν τοι Ἀττικοὶ, ἐκτείνεσι Πηλέα καὶ Ἀχιλλέα διὰ τὸ α μακρὸν γενέσθαι, τοῦτο χάριν καὶ τοῦτο τὸ ἀναγκαῖον ποιῶσι εἰς ε̄ τὸ ἐκεῖ ἐπίχειρον ἔχει τοῦ ἰδίου φωνῆ. Εὐριπίδης, Καὶ μὴν δέδορκα τόνδε Πηλέα πέλας. Ita Etymologicum. Præterea vid. Not. ad *Phœniſſ.* v. 776. & præcipuè ad v. 1258. & hanc Fabul. ad v. 1237. *Joſua Barnes.*

V. 552. Ἀντιβολείαν) Aliàs ἀνηβητηρίαν Scholiaſt.

Κρίναντες,

Κρίναντες, οὐδὲ τοὺς ἀπόντας ἐκ δόμων
Μείναντες, ἀλλὰ τὴν ἐμὴν ἐρημίαν
Γνόντες, τέκνου τε τοῦδ', ὃν, οὐδὲν αἴτιον,
Μέλλουσι σὺν ἐμοὶ τῇ ταλαιπώρῳ κτενεῖν.
Ἀλλ' ἀντιάζω σ', ὦ γέρον, τῶν σῶν πάρος
Πιτνοῦσα γονάτων, χειρὶ δ' οὐκ ἔξεστί μοι
Τῆς σῆς λαβέσθαι φιλτάτης γενειάδος,
Ῥῦσαί με πρὸς θεῶν· εἰ δὲ μὴ, θανούμεθα
Αἰσχρῶς μὲν ὑμῖν, δυστυχῶς δ' ἐμοὶ, γέρον.
Πη. Χαλᾶν κελεύω δεσμὰ, πρὶν κλαίειν τινὰ,
Καὶ τῆσδε χεῖρας διπτύχους ἀνιέναι.
Με. Ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ γ' ἄλλος οὐχ ἥσσων σέθεν,
Καὶ τῆσδε πολλῷ κυριώτερος γεγώς.
Πη. Πῶς; ἦ τὸν ἀμὸν οἶκον οἰκήσεις μολὼν
Δεῦρ'; οὐχ ἅλις σοι τῶν κατὰ Σπάρτην κρατεῖν;
Με. Εἷλόν νιν αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἐγώ.
Πη. Οὑμὸς δέ γ' αὐτὴν ἔλαβε παῖς παιδὸς γέρας.
Με. Οὔκουν ἐκείνου τἀμὰ, τἀκείνου τ' ἐμά;
Πη. Δρᾶν εὖ, κακῶς δ' οὔ· μηδ' ἀποκτείνειν βίᾳ.
Με. Ὡς τήνδ' ἀπάξεις οὔποτ' ἐξ ἐμῆς χερός.
Πη. Σκήπτρῳ δὲ τῷδε σὸν καθαιμάξω κάρα.
Με. Ψαῦσόν γ', ἵν' εἰδῇς, καὶ πέλας πρόσελθέ μου.
Πη. Σὺ γὰρ μετ' ἀνδρῶν, ὦ κάκιστε, κἀκ κακῶν;
Σοί που μέτεστιν ὡς ἐν ἀνδράσιν λόγου;
Ὅστις πρὸς ἀνδρὸς Φρυγὸς ἀπηλλάγης λέχους,
Ἄκληστ', ἄδουλα, δώμαθ' ἑστίας λιπὼν,
Ὡς δὴ γυναῖκα σώφρον' ἐν δόμοις ἔχων,
Πασῶν κακίστην; "Οὐδ' ἂν, εἰ βούλοιτό τις,
"Σώφρων γένοιτο Σπαρτιατίδων κόρη,
"Αἳ ξὺν νέοισιν ἐξερημοῦσαι δόμους,
"Γυμνοῖσι μηροῖς, καὶ πέπλοις ἀνειμένοις,
"Δρόμους παλαίστρας τ' οὐκ ἀνασχετοὺς ἐμοὶ,
"Κοινὰς ἔχουσι· κᾆτα θαυμάζειν χρεὼν,
"Εἰ μὴ γυναῖκας σώφρονας παιδεύετε;
Ἑλένην ἐρέσθαι χρῆν τάδ', ἥτις ἐκ δόμων,
Τὸ σὸν λιποῦσα φίλιον, ἐξεκώμασε
Νεανίου μετ' ἀνδρὸς εἰς ἄλλην χθόνα.
Κἄπειτ' ἐκείνης οὕνεχ', Ἑλλήνων ὄχλον
Τοσόνδ' ἀθροίσας, ἤγαγες πρὸς Ἴλιον.
Ἣν χρῆν σ' ἀποπτύσαντα, μὴ κινεῖν δόρυ,
Κακὴν ἐφευρόντ', ἀλλ' ἐᾶν αὐτοῦ μένειν,

Cognitâ causâ, neque absentes ab ædibus
Expectantes: sed meam solitudinem
Scientes & hujus pueri, quem nullius mali autorem
Volunt occidere una me miserâ.
Sed obsecro te, ô senex, ad tua
Genua cadens (manu enim non licet mihi
Attingere tuum charissimum mentum)
Libera me per Deos: alioqui, moriemur
Turpiter quidem vobis, nobis verò misere, ô senex.
Pel. Jubeo vos laxare vincula, priusquam aliquis lacrymet,
Et hujus manus geminas dimittere.
Men. Ego verò alius te non inferior *hoc fieri* veto,
Et in hanc *mulierem* longè majorè potestatem habens *quàm tu.*
Pel. Quomodo? an nostram domum reges profectus
Huc? Non est tibi satis imperare incolis Spartæ?
Men. Ego cepi ipsam captivam ex Troja.
Pel. Sed meus filius filii *i. e. nepos*, accepit eam, honorarium munus.
Men. Nonne mea sunt illius, & illius mea?
P. Ad bene faciendum, non autem male, neq; ad vi interficiendum.
Men. Nunquam abduces hanc ex meâ manu.
Pel. Cruentabo verò tuum caput hoc sceptro.
Men. Attinge, ut scias, & accede ad me.
Pel. Túne igitur *habendus es* inter viros, ô pessime, & ex malis *orte*?
Tuine ut inter viros *numerati* aliqua ratio habetur;
Qui ab homine Phryge privatus fuisti lecto, *i. e. uxore*
Linquens domum non clausam, & sine servis,
Quasi haberes castam mulierem in ædibus,
Quæ omnium est pessima. "Neque si velit aliqua
"Puella Spartana, possit esse casta:
"Quæ relinquentes domos, cum juvenibus
"Nudis femoribus, & tunicis laxatis,
"Cursus, & palæstras non tolerandas mihi
"Communes habent: deinde un mirari oportet,
"Si non educatis mulieres castas?
Helenam convenit hæc interrogare, quæ ex ædibus
Tuam relinquens amicitiam, lasciviè profugit
Cum viro juvene in aliam terram.
Deinde propter illam, Græcorum exercitum
Tantum congregans duxisti in Ilium:
Quam oportebat te conspuentem non movere hastam,
Cùm invenisses malam, sed sinere ibi manere;

572. Ἀλλ' ἀντιάζω σ', ὦ γέρον, τῶν σῶν πάρος πιτνοῦσα γονάτων) διὰ τὸ δεδέσθαι οὐ δυνατὸν ἅψασθαι. Δέδεμαι γὰρ ἐπὶ νῶτον τοῖς βραχίοσι, μὴ ἅψασθαι τοῦ γενείου τοῦ δεσπότου. [Ἄμεινον δὲ τὸ πρῶτον, ἀληθέστερον γάρ.]

586. Δεῦρ' οὐ) Τάχα εἶπε ποτὲ οὐ δεῖ, τῷ Νεοπτολέμῳ δηλονότι, ὅτι βούλει τὸ καλὸν ποιεῖν.

Ὡς τήνδ' ἀπάξεις) οὕτω γνῶθι, ὅπως δεῖ τὰ τοῦ Νεοπτολέμου ἐμὰ, ἵνα μὴ δυνάσθαι σε τήνδ' ἀγαγεῖν ἐκ τῆς ἐμῆς χειρός.

590. Σὺ γὰρ μετ' ἀνδρῶν) σὺ γὰρ ἐν ἀνδράσιν ἀριθμῇ; τὸ δὲ κάκιστε κἀκ κακῶν, μετ' ἰδίας ὑβριστικῶς ἐμφαίνει.

593. Ἄκληστ' ἄδουλα) ἀνεῳγμένα, μὴ κλειόμενα. Ἀποδημοῦντος γὰρ εἰς Κρήτην Μενελάου, δοκεῖ ἡ ἁρπαγὴ Ἑλένης γεγονέναι, διὰ τὸ εἶναι τὰ δώματα τότε ἄκλειστα καὶ ὅλως ἀφύλακτα.

599. Οὐκ ἀνασχετοὺς) οὐκ ἀρεσκούσας, οὐκ ἀρεστάς.

Κοινὰς ἔχουσι) κοινὰς τοῖς ἀνδράσιν καὶ νέοις ὀρχήσεις ἀντιποιοῦντες Λάκωνες διὰ τὰς παρθένους γυμνάζουσιν, ἵνα γενναῖα παιδία φύωσι.

603. Ἐξεκώμασεν) ἐξέδραμεν, ἐξεχώρησεν, ἐξεβακχεύθη, εἰς αἰσχρὰν μετετράπη.

ANNOTATIONES.

V. 595. Οὐδ' ἂν εἰ βούλοιτό τις Σώφρων γένοιτο Σπαρτιατίδων κόρη) De hac *Laconicarum* Puellarum immodestâ consuetudine, unde & ab *Ibyco* φαινομηρίδες dictæ erant, vide *Plutarchum* in Comparatione quam instituit inter *Numam* & *Lycurgum*. Item *Johann. Meursium* in Miscellan. *Laconicis* l. 1. c. 19. *Ovid.* in *Paridis ad Helenam* Epistolâ,

More tuæ gentis, nitidâ dum nuda Palæstrâ
Ludis & es nudis Fœmina mixta Viris.

Vid. *Propertii* l. 3. Eleg. 13. Ὁ δὲ χιτὼν [illegible] Σπαρτιάτιδες. αἳ διὰ τοῦτο φαινομηρίδας ὀνομάζονται. Huc referatur illud *Pythagorei* cujusdam, cujus Nomen *Mimas* probatur ab Editore *Joh. North*, titulo περὶ καλοῦ καὶ αἰσχροῦ· Λακεδαιμονίοις τὰς κόρας γυμνάζεσθαι ἀχειριδώτως καὶ ἀχίτωνας παρέρπεν, καλόν. Ἴωσι δ' αἰσχρόν. Unde *Cicero Tuscul.* Quæst. 2. *Nihil horum simile apud Lacænas Virgines: Quis magis Palæstra, Eurota, Sol, Pulvis, Labor, Militia in studio est, quam fertilitas Barbara.* Ita nempe *Jos. Scaliger* hunc locum legendum monet. Vid. suprà ad v. 431. *Josua Barnes.*

V. 603. Τὸ σὸν λιποῦσα φίλιον) ita lego, rejecto, quod prius obtinuit, σόν· τὸ enim φίλιον idem est, quod φιλία, ut τὸ ἀναγκαῖον, & ἀνάγκη idem sonent. Sic *Iphig.* Taur. v. 390. τὸ φαῦλον pro ἡ φαυλότης. Sic suprà v. 183. & *Ion.* 545. τὸ νέον pro ἡ νεότης. Sic in *Chrysippi* Fabula v. 16. τὸ ἄτυχες & τὸ δύστυχες pro ἀτυχία & δυστυχία. *Adjectiva* autem Neutra cum articulo sunt *Substantivorum* instar. Hoc vidit *Æmyl. Portus*, nec tamen in eo acquievit & per aliud explicavit. Codex autem *Heinsio-Scaligerianus* mecum facit. *Josua Barnes.*

Μισθόν τε δόντα, μή ποτ' εἰς οἴκους λαβεῖν.
Ἀλλ' οὔτι ταύτῃ σὸν φρόνημ' ἐπέρεισας,
Ψυχὰς δὲ πολλὰς κἀγαθὰς ἀπώλεσας,
Παίδων τ' ἄπαιδας γραῦς ἔθηκας ἐν δόμοις,
Πολιούς τ' ἀφείλου πατέρας εὐγενῆ τέκνα.
Ὧν εἷς ἐγὼ δύστηνος· αὐθέντην δέ σε,
Μιάστορ' ὥς τιν', εἰσδέδορκ' Ἀχιλλέως.
Ὃς οὐδὲ τρωθεὶς ἦλθες ἐκ Τροίας μόνος,
Κάλλιστα τεύχη δ' ἐν καλοῖσι σάγμασιν
Ὅμοι' ἐκεῖσε, δεῦρό τ' ἤγαγες πάλιν.
Κἀγὼ μὲν ηὔδων τῷ γαμοῦντι, μήτε σοὶ
Κῆδος συνάψαι, μήτε δώμασιν λαβεῖν
Κακῆς γυναικὸς πῶλον· “ἐκφέρουσι γὰρ
“ Μητρῷ' ὀνείδη. Τοῦτο καὶ σκοπεῖτέ μοι
“ Μνηστῆρες, ἐσθλῆς θυγατέρ' ἐκ μητρὸς λαβεῖν.
Πρὸς τοῖσδε δ' εἰς ἀδελφὸν οἷ' ἐφύβρισας,
Σφάξαι κελεύσας θυγατέρ' εὐηθέστατα.
Οὕτως ἔδεισας, μὴ οὐ κακὴν δάμαρτ' ἔχῃς.
Ἑλὼν δὲ Τροίαν, εἶμι γὰρ κἀνταῦθά σοι,
Οὐκ ἔκτεινες γυναῖκα χειρίαν λαβών.
Ἀλλ' ὡς ἐσεῖδες μαστόν, ἐκβαλὼν ξίφος,
Φίλημ' ἐδέξω, προδότιν αἰκάλλων κύνα,
Ἥσσων πεφυκὼς Κύπριδος, ὦ κάκιστε σύ.
Κἄπειτ' ἐς οἴκους τῶν ἐμῶν ἐλθὼν τέκνων,
Πορθεῖς ἀπόντων, καὶ γυναῖκα δυστυχῆ
Κτείνεις ἀτίμως, παῖδά θ', ὃς κλαίοντά σε,
Καὶ τὴν ἐν οἴκοις σὴν καταστήσει κόρην,
Κεἰ τις νόθος πέφυκε. “Πολλάκις δέ τοι
“ Ξηρὰ βαθεῖαν γῆν ἐνίκησε σπορᾷ.
“ Νόθοι τε πολλοὶ γνησίων ἀμείνονες.
“ Ἀλλ' ἐκκόμιζε παῖδα. Κύδιον βροτοῖς
“ Πένητα χρηστόν, ἢ κακὸν καὶ πλούσιον
“ Γαμβρὸν πεπᾶσθαι, καὶ φίλον· σὺ δ' οὐδὲν εἶ.
Χο. Σμικρᾶς ἀπ' ἀρχῆς νεῖκος ἀνθρώποις μέγα
“ Γλῶσσ' ἐκπορίζει· τοῦτο δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν
“ Ἐξευλαβοῦνται, μὴ φίλοις τεύχειν ἔριν.
Με. Τί δῆτ' ἂν εἴποις τοὺς γέροντας ὡς σοφοί,
Καὶ τοὺς φρονεῖν δοκοῦντας Ἕλλησιν ποτέ;
Ὅτ' ὢν σὺ Πηλεύς, καὶ πατρὸς κλεινοῦ γεγώς,
Κῆδος συνάψας, αἰσχρὰ μὲν σαυτῷ λέγεις,
Ἡμῖν δ' ὀνείδη διὰ γυναῖκα βάρβαρον·
Ἣν χρῆν σ' ἐλαύνειν *τήνδ' ὑπὲρ Νείλου ῥοάς,
Ὑπέρ τε Φᾶσιν, κἀμὲ παρακαλεῖν ἀεί,
Οὖσαν μὲν ἠπειρῶτιν· οὗ πεσήματα

* Vid. infra v. 710. al. τήνδ'.

Mercedemque, dare præterea, ne unquam in ædes eam reciperes.
Sed neque hoc feliciter appuliſti tuum animum,
Sed perdidiſti multos, & præſtantes viros,
Et feciſti multas anus orbatas liberis in ædibus,
Caniſque parentibus abſtuliſti generoſos liberos.
Quorum ego infelix unus: percuſſorem autem te,
Tanquam aliquem Genium malum, Achillis intueor.
Qui ſolus ne vulneratus quidem veniſti ex Trojâ:
Et pulchra arma in pulchris thecis
Similia, *i. e. eadem, immutata,* illuc & huc portaſti rurſus,
Ipſe quidem *Neoptol.* ſuaſi ducturo uxorem, ut neque tecum
Affinitatem contraheret, neque in ædes reciperet
Pullum malæ mulieris. “ Efferunt enim & *exprimunt Uxores*
“ Materna vitia. Quamobrem etiam conſiderate
“ Proci, ut ex bonâ matre natam filiam ducatis.
Præterea verò in fratrem quàm contumelioſus fuiſti?
Jubens interficere filiam ſtultiſſimè.
Adeò timuiſti, nè non haberes malam conjugem.
Capta autem Troja, (nam & huc tuâ cauſâ veniam)
Non interfeciſti uxorem redactam in tuam poteſtatem.
Sed poſtquam vidiſti ubera, abjecto gladio,
Oſculum accepiſti, adulans canem proditricem,
Factus inferior Venere, ô ignaviſſime tu.
Deinde profectus in ædes meorum liberorum,
Diripis *eas ipſis* abſentibus, & mulierem miſeram
Interficis turpitèr: & puerum, qui plorantem te
Et tuam filiam in ædibus faciet,
Quanquam ſpurius eſt: “ ſæpe verò
“ Aridum ſolum melius evadit, quàm quæ pinguis erat terra.
“ Et multi nothi *ſunt* præſtantiores legitimis.
“ Sed abduc filiam. Melius *eſt* hominibus
“ Pauperem bonum, quàm malum & divitem
“ Generum acquirere. & amicum: tu verò es nihili homo.
Cho. Ex parvo initio hominibus magnam contentionem
“ Lingua excitat: ſed hoc prudentes homines
“ Cavent, ne litigent cum amicis.
Me. Quid igitur dicas ſenes eſſe ſapientes,
Et illos eſſe, qui viſi ſunt aliquando Græcis ſapere?
Quando tu exiſtens Peleus, & natus ex inclyto patre,
Affinitate *mecum* junctus, tibi quidem ipſi turpia dicis,
Et nobis probra propter mulierem barbaram *objicis*:
Quam oportebat te expellere *hoc modo* ultra flumen Nili,
Et ultra Phaſim (& me ſemper *ad hoc* hortari:)
Cum ſit epirotica, *Aſiæ continentem incolens*, ubi cadavera

610. Ἐπέρεισας) ἐξώσας, ἐφώρμησας, ἐπεῖξας ἀπὸ τῶν ὅρων.

616. Τρωθεὶς) τρωθεὶς εἶπεν, οὐ βληθείς· καὶ γὰρ ἐβλήθη ὑπὸ Πανδάρου. διαφέρει δὲ τὸ βληθῆναι τοῦ τρωθῆναι. Ὅμηρος, † βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης. οὔτασται δ' Ὀδυσσεύς.

617 Σάγμασι) θήκαις τῶν ἀσπίδων.

618. Ὅμοια) οἷα γὰρ χρήματά ποτε, τοιαῦτα τείβουσι. οὐ γὰρ μὴ χρησάμενος τὰ ὅπλα, ὁποῖα ἔλαβες αὐτά, τοιαῦτα καὶ ἐνταῦθα κεκόμικας.

621. Ἐκφέρουσι) μιμοῦνται. τὰ γὰρ ἐκ κακῶν μητρῶν τέκνα ἀπομάττονταί τι τῶν μητρῴων ὕβρεων, καὶ κομίζουσι τὰ μητρῷα βουλεύματα εἰς τοὺς γάμους.

626. Μὴ οὐ κακὴν) οὕτω φησὶν εὐλαβηθεὶς, μὴ στερηθῇς τῆς κακῆς γυναικός. τὸ γὰρ μὴ οὐκ ἔχῃς, ἀντὶ τοῦ μὴ οὐκ ἔχειν σε ταύτην τὴν λεχοῦ σύμβιον.

637. [*Σπορᾷ) γῆ σπόριμος. Πολλάκις ἡ γῆ ἄγονος πέφυκε καὶ τραχεῖα, ἐὰν τις διεργάζηται αὐτήν, εὔφορος ἐγένετο καὶ πολύκαρπος ὑπὸ τῆς βαθείας καὶ πίονος γῆς, ἐὰν λείπηται ἀγεώργητος.]

639. Ἀλλ' ἐκκόμιζε παῖδα) φυγάδευσον, ἐκκόμιζε, ἄπαγε, λάμβανε ταύτην τὴν θυγατέρα.

642. Σμικρᾶς ἀπ' ἀρχῆς) ἐκ μικρᾶς ἀφορμῆς εἰς ἔχθραν μεγάλην προελθεῖν.

650. Ἐλαύνειν) ἀπορρίψαι ταύτης τῆς γῆς.

† *Iliad* λ. v. 659.   * Hæc Uncinis inclusa Nos inſeruimus. *Joſua Barnes.*

ANNOTATIONES.

V. 611. Ψυχὰς δὲ πολλὰς &c.) Reſpexit Poeta ad *Homericum* illud Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν Ἡρώων.

612. Παίδων ἄπαιδας) *Pleonaſmus* Poeticus, ſufficiebat enim ἄπαιδας dixiſſe; Sic *Helen.* v. 531. ἄφιλος φίλων. Sic hujus Fabulæ infra v. 714 ἄπαιδας τέκνων. Ita ſæpiſſimè loquuntur Poetæ, ut *Homer. Odyſſ.* δ'. v. 788. Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος, ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος. Et *Antholog.* p. 301. [illegible]. Sic Ἄμμορος εἴην, & id genus plura, vid. quæ Nos in *Eſtherâ* noſtrâ *Not.* ad v. 637. Ἄμμορος εἴην, [illegible] *J. Barnes.*

V. 613. Πολιούς τ' ἀφείλου πατέρας εὐγενῆ τέκνα) De ἀφαιρεῖν cum duplici Accuſativo gaudente. Vid. ſuprà v. 125.

V. 626. Μὴ οὐ) Colliduntur ſimul & μονοσυλλάβως coeunt. Vid. quæ Nos ad *Oreſt.* v. 397.

V. 629. Ἀλλ' ὡς ἐσεῖδες μαστὸν &c.) Hunc locum *Clemens Alexandrin.* Strom. l. 2. fol. 297. de *Menelao* molli & effœminato profert, conferens cum ſimili *Oreſt.* v. 1289. Ἆρ' εἰς τὸ κάλλος ἐκκεκώφωται ξίφη. Priorem autem locum ſic *Latinè* verſum reperio, *At tu Papillam contuens Gladium abjicis; Et Proditrici figis oſculum Cani. Joſua Barnes.*

V. 652. Οὖσαν μὲν Ἠπειρῶτιν) Idem habes ſuprà v. 159.

Πλεῖσθ'

Πλῆθ' Ἑλλάδος πέπτωκε δυσπετῆ νεκρῶν,
Τοῦ σοῦ τε παιδὸς αἵματος κοινούμενον.
Πάρις γὰρ, ὃς σὸν παῖδ' ἔπεφν' Ἀχιλλέα,
Ἕκτορος ἀδελφὸς ἦν, δάμαρ δ' ἥδ' Ἕκτορος.
Καὶ τῇδέ γ' εἰσέρχῃ σὺ ταυτὸν εἰς στέγος,
Καὶ ξυντράπεζον ἀξιοῖς ἔχειν βίον,
Τίκτειν δ' ἐν οἴκοις παῖδας ἐχθίστους ἐᾷς.
Ἃ 'γὼ προνοίᾳ τῇ τε σῇ, κἀμῇ, γέρον,
Κτανεῖν θέλων, τὴν δ' ἐκ χερῶν ἁρπάζομαι.
Καί τοι φέρ', ἅψασθαι γὰρ οὐκ αἰσχρὸν λόγου,
Ἢν παῖς μὲν ἡ 'μὴ μὴ τέκῃ, ταύτης δ' ἄπο
Βλαστῶσι παῖδες, τῆσδε γῆς Φθιώτιδος
Στήσεις τυράννους; βάρβαροι δ' ὄντες γένος
Ἕλλησιν ἄρξουσ'; εἶτ' ἐγὼ μὲν οὐ φρονῶ,
Μισῶν τὰ μὴ δίκαια, σοὶ δ' ἔνεστι νοῦς;
Κἀκεῖνο νῦν ἄθρησον· εἰ σὺ παῖδα σὴν
Δούς τῳ πολιτῶν, εἶτ' ἔπαθε τοιάδε,
Σιγῇ καθῆσ' ἄν; οὐ δοκῶ· ξένης δ' ὕπερ,
Τοιαῦτα λάσκεις τοὺς ἀναγκαίους φίλους;
Καὶ μὴν ἴσον γ' ἀνήρ τε καὶ γυνὴ σθένει
Ἀδικουμένη πρὸς ἀνδρός· ὡς δ' αὔτως ἀνὴρ
Γυναῖκα μωραίνουσαν ἐν δόμοις ἔχων.
Καὶ τῷ μὲν ἔστιν ἐν χεροῖν μέγα σθένος,
Τῇ δ' ἐν γονεῦσι καὶ φίλοις τὰ πράγματα.
Οὔκουν δίκαιον τοῖς γ' ἐμοῖς ἐπωφελεῖν;
Γέρων, γέρων εἶ· τὴν δ' ἐμὴν στρατηγίαν
Λέγων, ἔμ' ὠφελοῖς ἄν, ἢ σιγῶν, πλέον.
Ἑλένη δ' ἐμόχθησ' οὐχ ἑκοῦσ', ἀλλ' ἐκ θεῶν.
Καὶ τοῦτο πλεῖστον ὠφέλησεν Ἑλλάδα.
Ὅπλων γὰρ ὄντες καὶ μάχης ἀΐστορες,
Ἔβησαν εἰς τἀνδρεῖον. " Ἡ δ' ὁμιλία,
" Πάντων βροτοῖσι γίγνεται διδάσκαλος.
Εἰ δ' εἰς πρόσοψιν τῆς ἐμῆς ἐλθὼν ἐγὼ
Γυναικὸς, ἔσχον μὴ κτανεῖν, ἐσωφρόνουν.
Οὐδ' ἄν σε Φῶκον ἤθελον κατακτανεῖν.
Ταῦτ' εὖ φρονῶν σ' ἐπῆλθον, οὐκ ὀργῆς χάριν.
Ἢν δ' ὀξυθυμῇς, σοὶ μὲν ἡ γλωσσαλγία
Μείζων, ἐμοὶ δὲ κέρδος ἡ προμηθία.
Χο. Παύσασθον ἤδη, λῷστα γὰρ μακρῷ τάδε,
Λόγων ματαίων, μὴ δύο σφαλῆθ' ἅμα.
Πη. Οἴμοι, καθ' Ἑλλάδ' ὡς κακῶς νομίζεται;
" Ὅταν τροπαῖα πολεμίων στήσῃ στρατὸς,
" Οὐ τῶν πονούντων τοὔργον ἡγοῦνται τόδε,

Multa Græciæ jacent armis cæſa mortuorum,
Et cùm ſit ex parte tua ſanguinis tui filii.
Nam Paris, qui filium tuum Achillem interfecit,
Erat frater Hectoris, hæc verò erat conjux Hectoris,
Et tamen tu cum hac idem ſubis tectum,
Et ejuſdem menſæ participem vitam cum eâ vis habere,
Et ſinis parere domi inviſos liberos.
Quæ ego mihi & tibi proſpiciens, ſenex,
Interficere volens, hanc è manibus eripio.
Sed age (non eſt enim turpe colloqui)
Si mea quidem filia non pariat ex iſtâ verò
Naſcantur liberi, eos hujus terræ Phthiotica
Conſtitues dominos? & cùm ſint genere barbari
Græcis imperabunt? Deinde verò ego quidem non ſapio,
Qui odi injuſta, tibi verò ineſt mens, & ſapis?
Illud etiam nunc aſpice conſidera: ſi tu filiam tuam
Dediſſes alicui civium, & accidiſſent hæc ei,
An ſederes tacitus? non opinor: pro peregrina vero
Talia dicis adverſus neceſſarios amicos?
Idem tamen jus habet vir, & mulier
Injuriâ-affecta à marito: ſic etiam vir
Cùm habet in ædibus mulierem impudicam.
Et huic quidem viro magnum robur eſt in manibus:
Huic verò mulieri in parentibus & amicis res ſunt poſitæ.
Ergo juſtum eſt me opem ferre meis.
Senex, ſenex es: de meâ verò præturâ militari
Dicens, plus juvas me, quàm tacens.
Helena verò venit in ærumnas non volens, ſed divinitus,
Et hoc plurimum profuit Græciæ:
Nam cùm eſſent imperiti armorum & pugnæ,
Profecerunt ad fortitudinem.
" Nam converſatio
" Omnium rerum eſt hominibus magiſtra.
Quòd autem ego veniens in conſpectum meæ
Conjugis, cohibui me, ne interficerem eam, ſapienter feci.
Vellem nec te interfeciſſe Phocum fratrem.
Hæc bene volens tibi pluribus ſum perſecutus, non iræ gratiâ.
Si verò excandeſcas, tibi quidem linguæ morbus & garrulitas
Major eſt, mihi vero lucro eſt providentia.
Cho. Ceſſate jam (hoc enim eſt multo melius)
Verbis ab inanibus, ne ambo ſimul offendatis.
Pel. Hei mihi, quàm malus mos eſt in Græciâ!
" Quum exercitus ſtatuit trophæa de hoſtibus,
" Non putant hoc opus eſſe laborantium militum:

653. Δυσπετῆ) δυσπετῆ, δύσχρηστα [illegible].
654. Κοινούμενον) μετέχουσα τοῦ φόνου.
660. Ἃ) ἅπερ, τέκνα· ἤγουν πρὸς τὸ σημαινόμενον.
Προνοίᾳ) προνοούμενος σοῦ καὶ ἐμαυτοῦ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

671. Λάσκεις) λοιδορεῖς.
674. Μωραίνουσαν) ἀκολασταίνουσαν, ἀσελγαίνουσαν, πορνεύουσαν. ταυτὸ δύναται ἀνήρ τε καὶ γυνὴ πρὸς τὸ ἐγκαλεῖν, γυνὴ ἀδικουμένη πρὸς ἀνδρὸς, εἰ καὶ ἀνὴρ γυναῖκα μωραίνουσαν ἐν δόμοις ἔχει. πρὸς δὲ τὸ [illegible] ἀπίστευτον. εἰπὼν γὰρ ἀνήρ τε καὶ γυνὴ ἀδικουμένη. αἱ ζεύξεις τῶν ἀνδρῶν πρὸς τὰς γυναῖκας διὰ ἰσότητα γίνονται, οὐχ ἵνα ὁ μὲν ἀνὴρ ἀδικῇ, ἡ δὲ γυνὴ ἀδικῆται, ἀλλ' ἴσον τὸ γυναῖκα ἀδικεῖσθαι ὑπὸ ἀνδρὸς, καὶ ἄνδρα ὑπὸ γυναικός.
675. Καὶ τῷ μὲν ἔστιν ἐν χεροῖν μέγα σθένος) ἕτερος μὲν οἷός τ' ἐστὶν ἀμύνασθαι τὴν γυναῖκα, ἡ δὲ γυνὴ διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος πρὸς ἄμυναν τοῦ ἀνδρὸς τῇ τῶν γονέων χρῆται προστασίᾳ.
683. Ὁμιλία) τριβὴ, συνήθεια, μελέτη.
687. Οὐδ' ἄν σε Φῶκον) ὥσπερ ἐγὼ ἐσωφρόνησα τὴν Ἑλένην, ἐὰν οὕτως οὐδὲ σὺ ὤφελες τὸν Φῶκον ἀνελεῖν, καὶ τὸν Ἀλκμαιωνίδην.
691. Παύσασθε) παύσασθε ματαιολογοῦντες ἐν μακρῷ, τουτέστιν ἐπιπολὺ ἀλλήλους ὑβρίζοντες. τοῦτο γὰρ βέλτιον, καὶ λῷστον, τὸ παύσασθαι.

ANNOTATIONES.

V. 653. Δυσπετῆ) alliàs δυσπετῆ; utrumque ſtabit.

V. 671. Τοιαῦτα λάσκεις) λάσκω à λακέω dico. De quâ Voce vide quæ Nos ad *Rheſ.* v. 724. Τί λάσκεις; & *Electr.* v. 1213. [illegible] *Joſua Barnes.*

V. 680. Ἐμόχθησ') lego ἐμοίχευσ', Poeticè autem dicitur pro ἐμοιχεύθη.

V. 687. Οὐδ' ἄν σε Φῶκον) Quomodò *Peleus Phocum* fratrem ſuum occiderit, vid. *Euſtathium* in *Hom.* fol. 321. lin. 1. *Pauſaniam* in *Corinthiacis* p. 72. lin. 6. & in *Phocicis* p. 147. lin. 4. Item *Scholiaſten Pindari* ad *Olymp.* Od. 8. Antiſtr. β'. Et *Bened.* in *Pind.* p. 152. & 547. Denique & *Apollodor.* Biblioth. L. 3. c. 12. & *Antonini Liberalis* Metamorph. c. 38. De *Alcmæonidâ* autem, quem & *Scholiaſtes* ait ab eodem interfectum, nihil proferre poſſum. *Joſua Barnes.*

V. 693. Οἴμοι, καθ' Ἑλλάδ' ὡς κακῶς νομίζεται. Ὅταν τροπαῖα πολεμίων στήσῃ στρατὸς, Οὐ τῶν πονούντων τοὔργον ἡγοῦνται τόδε, Ἀλλ' ὁ στρατηγὸς τὴν δόκησιν ἄρνυται) Hos Verſus dicitur *Clytus* in *Alexandri* M. Convivio ad illius Geſta elevanda uſurpaſſe; unde *Alexandrum* ad ſuam cædem irritavit, ut docet *Q. Curtius* L. 8. & *Plutarchus* in *Alexandr.* *Joſua Barnes.*

696. Ἄρνυται) κομίζεται. κομίζεται τὴν νίκης δόξαν. 707. Πηλέως ἐχθρόν ποτε) ἕνεκα τῶν ἐν τῇ Τροίᾳ γενομένων, ἐγώ σε ποιήσω ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων γνῶναι μὴ τὸν Ἰδαῖον Πάριν ἥσσονα νομίζειν ἐχθρὸν τοῦ Πηλέως. τὸ δὲ μὴ ἥσσονα, ἀντὶ τοῦ μὴ ἧσσον, καὶ ἐκεῖνον συλλαβῆς. συλλαβηθῆσῃ κἀμοί. ἐχθρὸς γάρ σοι εἰμὶ, τοῦ Πάριδος ἐχθρός.

708. Φθερεῖ) ἀλλαγμένον τοῦ προσώπου λόγος, εἰ μὴ ὁ Μενέλαος φθερεῖ· Ἄλλως· ἀντὶ φθερῶ, ἀντὶ τοῦ φθερῶμαι· ἢ γράφε φθερεῖς σὺ, ὦ Μενέλαε.

711. Ἡ στεῖρος οὖσα) ἀντὶ τοῦ στεῖρα.

713. Τὸ κείνης) ἀντὶ τοῦ Ἐκείνη. Δυστυχεῖ παίδων πέρι) ἡ Ἑρμιόνη δυστυχεῖ περὶ παιδοποιΐαν, καὶ ἡμᾶς δεῖ ἀπαίδας εἶναι, καὶ μὴ ἐξ ἄλλων γυναικῶν ἔχειν τέκνα.

715. Φθείρεσθε) πρὸς τοὺς οἰκέτας τοὺς κατέχοντας τὴν Ἀνδρομάχην.

717. Ἔπαιρε) κούφισον σεαυτήν· πρὸς Ἀνδρομάχην.

718. Ἐξανήσομαι) λύσω, ἐκκομιοῦμαι.

719. Ἐλυμήνω) [illegible], ὕβρισας.

727. Ἀνειμένον) προπετές. ἄλλως, ἀνειμένον, πρᾶον, ὡς ἡσυχεῖον, δυσφύλακτον, ἀντὶ τοῦ ἀχαλίνωτον, τῆς ὀργῆς κρατεῖν ἀδυνάμενον. ὁ δὲ νοῦς. χαλεπὸν τὸ τῶν γερόντων γένος, ὑφ' ὕβρεως μὴ παρατεινόμενον καὶ φερόμενον. πρὸς ὀργὴν δὲ ἑαυτοῦ κρατεῖν οὐ δύναται.

729. Προνωπὴς) εὐκατάφορος, ἕτοιμος, πρόχειρος, εὐχερὴς, προπετὴς, καὶ ὁ εἰς τὸ ἔμπροσθεν φερόμενος ἀναιδής.

“ Ἀλλ' ὁ στρατηγὸς τὴν δόκησιν ἄρνυται.
“ Ὃς εἷς μετ' ἄλλων μυρίων πάλλων δόρυ,
“ Οὐδὲν πλέον δρῶν ἑνὸς, ἔχει πλείω λόγον.
“ Σεμνοὶ δ' ἐν ἀρχαῖς ἥμενοι κατὰ πόλιν,
“ Φρονοῦσι δήμου μεῖζον, ὄντες οὐδένες.
“ Οἱ δ' εἰσὶν αὐτῶν μυρίοι σοφώτεροι,
“ Εἰ τόλμα προσγένοιτο, βούλησίς θ' ἅμα.
Ὡς καὶ σὺ, σός τ' ἀδελφὸς, ἐξωγκωμένοι
Τροίᾳ κάθησθε, τῇ τ' ἐκεῖ στρατηγίᾳ,
Μόχθοισιν ἄλλων καὶ πόνοις ἐπηρμένοι.
Δείξω δ' ἐγώ σοι, μὴ τὸν Ἰδαῖον Πάριν
Μείζω νομίζειν Πηλέως ἐχθρόν ποτε,
Εἰ μὴ φθερεῖ τῆσδ' ὡς τάχιστ' ἀπὸ στέγης,
Καὶ παῖς ἄτεκνος, ἣν ὅδ' ἐξ ἡμῶν γεγὼς,
Ἐλᾷ δι' οἴκων τῆσδ' ἐπισπάσας κόμης.
Ἡ στεῖρος οὖσα μόσχος, οὐκ ἀνέξεται
Τίκτοντας ἄλλους, οὐκ ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα.
Ἀλλ' εἰ τὸ κείνης δυστυχεῖ παίδων πέρι,
Ἄπαιδας ἡμᾶς δεῖ καταστῆναι τέκνων;
Φθείρεσθε τῆσδε, δμῶες, ὡς ἂν ἐκμάθω,
Εἴ τίς με λύειν τῆσδε κωλύσει χέρας.
Ἔπαιρε σαυτὴν, ὡς ἐγὼ, καίπερ τρέμων,
Πλεκτὰς ἱμάντων στροφίδας ἐξανήσομαι.
Ὧδ', ὦ κάκιστε, τῆσδ' ἐλυμήνω χέρας;
Βοῦν ἢ λέοντ' ἤλπιζες ἐντείνειν βρόχοις;
Ἢ, μὴ ξίφος λαβοῦσ' ἀμυνάθοιτό σε,
Ἔδεισας; ἕρπε δεῦρ' ὑπ' ἀγκάλας βρέφος,
Ξύλλυε μητρὸς δεσμά· ἐν Φθίᾳ σ' ἐγὼ
Θρέψω, μέγαν τοῖσδ' ἐχθρόν· εἰ δ' ἀπῆν δορὸς
Τοῖς Σπαρτιάταις δόξα, καὶ μάχης ἀγὼν,
Τἄλλ' ὄντες ἴστε μηδενὸς βελτίονες.
Χο. Ἀνειμένον τι χρῆμα πρεσβυτῶν γένος,
Καὶ δυσφύλακτον ὀξυθυμίας ὕπο.
Με. Ἄγαν προνωπὴς εἰς τὸ λοιδορεῖν φέρῃ.
Ἐγὼ δὲ πρὸς βίαν μὲν εἰς Φθίαν μολὼν,
Οὔτ' οὖν τι δράσω φλαῦρον, οὔτε πείσομαι.
Καὶ νῦν μὲν, οὐ γὰρ ἄφθονον σχολὴν ἔχω,
Ἄπειμ' ἐς οἴκους· ἔστι γάρ τις οὐ πρόσω
Σπάρτης, πόλις τις, ἣ πρὸ τοῦ μὲν ἦν φίλη,
Νῦν δ' ἐχθρὰ ποιεῖ· τήνδ' ἐπεξελθεῖν θέλω,

“ Sed imperator *victoriæ* gloriam reportat,
“ Qui unus vibrans haſtam cum aliis innumeris,
“ Nihil plus uno faciens, habet majorem famam.
“ Graves autem *viri* in magiſtratibus ſedentes in urbibus,
“ Sunt ſuperbiores plebe, cum *tamen* ſint homines nihili.
“ Plurimi autem *eorum* ſunt illis ſapientiores
“ Si *modo* accedat audacia & voluntas ſimul.
Sicut tu & tuus frater tumefacti
Propter Trojam ſedetis, & ob militarem præturam illic *geſtam*,
Ærumnis aliorum & laboribus elati.
Oſtendam autem ego tibi, ne Idæum Paridem
Putes majorem hoſtem Pelei poſthac,
Niſi in malam rem abieris quàm celerrime ex iſtâ domo,
Et filia ſterilis, quam iſte ex nobis natus
Raptabit per ædes iſtâ correptâ comâ.
Quæ exiſtens ſterilis vitula, non fert
Alias parientes, ipſa non habens liberos.
Sed ſi illa, quod attinet ad liberos, eſt infelix,
An oportet nos *propterea* orbare liberis?
Diſcedite ab iſtâ, ſervi; ut videam
Si quis prohibebit me ſolvere hujus manus.
Erige te, ut ego, quanquam tremens,
Remittam confertos laqueos vinculorum.
Sic, ô peſſime, læſiſti hujus manus?
Putabáſne te bovem aut leonem vincire laqueis?
An, ne correpto gladio propulſaret *ac ulciſceretur* te,
Metuiſti? Veni huc ſub ulnas, ô puer,
Solve matris vincula. Ego te in Phthiâ
Alam, magnum illis hoſtem. Si verò deeſſet belli
Gloria Spartanis, & pugnæ certamen,
Scitote, quòd *in* cæteris *rebus* nullo eſtis meliores.
Cho. Soluta quædam *ac libera res eſt* ſenum genus,
Et ægrè poteſt cohiberi propter iracundiam.
Men. Valde pronus ad conviciandum ferris.
Ego verò per vim profectus in Phthiam,
Nihil mali faciam, neque patiar.
Et nunc quidem (nam non multum habeo otii)
Redeo domum. Nam eſt quædam non procul
A Spartâ urbs, quæ antea quidem erat amica,
Nunc verò hoſtilia *facinora* facit, hanc perſequi volo,

ANNOTATIONES.

V. 701. Μυρίοι) Ita ſcribimus pro μωρίοι, *Scaligero* & ſenſu poſtulante: De Multitudine enim jam loquitur, quòd præſtent Ducibus ſuis ſapientiâ, ſi modò *audacia* adfuerit & *voluntas*. Οἱ μυρίοι autem ſicut οἱ πολλοί. Ridicule verò vetus verſio legebat *Conſilium*, quum eſſet *Voluntas*. *Joſua Barnes.*

707. Μείζω) *Scholiaſt.* videtur legiſſe Ἥσσω vel ἧσσον.

V. 710. Τῆσδ' ἐπισπάσας κόμης) *Scaliger* legit τῇδ', *i. e.* hoc modo & refert ad v. 650.

V. 711. Στεῖρος) *Atticè* pro στεῖρα. Sic Θῆλυς ἐέρση *Hom.* & κλυτὸς Ἱπποδάμεια id. Vid *Hecub.* v. 150.

V. 712. Τίκτοντας ἄλλους) Certò certius hic vides *Maſculinum* genus, cùm pluralis numerus pro ſingulari ponitur, de *Fœminâ* uſurpari; uti notavimus ad *Hecubam* v. 511. *Alceſt.* v. 383. & 541. & *Androm.* v. 361.

V. 714. Ἄπαιδας τέκνων) De hoc *Pleonaſmo* vid. ſupra ad *Androm.* v. 612. Item occurrit *Suppl.* v. 12.

V. 719. Ἐλυμήνω) *Schol.* vetus [illegible] legebat & explicabat per ἐλυμήνω, ὕβρισας.

V. 729. Προνωπὴς) *Scholiaſtes* ad hunc locum hoc verbum rectiſſimè explicat. Hinc autem corrigendus *Heſychius*, Προνωπος, [illegible] &c. Lege Προνωπὴς, προπετὴς, [illegible] οἱ δὲ προπετεῖς, ἕτοιμος, πρόχειρος. *Æſchyl.* Agamem. v. 241. [illegible] Aliud προνώπιος, de quo *Scholiaſt.* Medeæ. v. 624. & Nos ad *Hippolyt.* v. 374. Bis autem hæc Vox occurrit in *Alceſtide* v. 141. Ἤδη προνωπής ἐστι, καὶ ψυχοῤῥαγεῖ & v. 184. Στείχει προνωπὴς, ἐκπεσοῦσα δεμνίων. In quos locos vide *Scholiaſten*.

V. 732. Καὶ νῦν μὲν) Vid. *Sam. Petiti* Miſcell. l. 3. c. 16. Ubi acutè ſatis probat ex his Verbis Fabulam hanc actam Anno 2do Olympiadis 90mæ. Prætore Athenis *Archiâ*, quando ſcilicet [illegible]. Ad quod bellum Ingenioſus ille Vir Poetam alluſiſſe probabiliter ſatis affirmat. *Joſua Barnes.*

Στρατη-

Στρατηλατήσας, ὥσθ' ὑποχείριον λαβεῖν.
Ὅταν δὲ τἀκεῖ θῶ κατὰ γνώμην ἐμήν,
Ἥξω· παρὼν δὲ πρὸς παρόντας ἐμφανῶς
Γαμβροὺς διδάξω, καὶ διδάξομαι λόγους.
Κἂν μὲν κολάζῃ τήνδε, καὶ τὸ λοιπὸν ᾖ
Σώφρων καθ' ἡμᾶς, σώφρον' ἀντιλήψεται,
“ Θυμούμενος δέ, τεύξεται θυμουμένων.
“ Ἔργοισι δ' ἔργα διάδοχ' ἀντιλήψεται.
Τοὺς σοὺς δὲ μύθους ῥᾳδίως ἐγὼ φέρω.
* Σκιᾷ γὰρ ἀντίστοιχος ὢν, φωνὴν ἔχεις, *al. σκιά.
Ἀδύνατος οὐδὲν ἄλλο, πλὴν λέγειν μόνον.
Πη. Ἡγοῦ, τέκνον, μοι, δεῦρ' ὑπ' ἀγκάλαις σταθείς,
Σύ τ', ὦ τάλαινα· χείμερον γὰρ ἀγρίαν
Τυχοῦσα, λιμένας ἦλθες εἰς εὐηνέμους.
Αν. Ὦ πρέσβυ, θεοί σοι δοῖεν εὖ, καὶ τοῖσι σοῖς,
Σώσαντι παῖδα, κἀμὲ τὴν δυσδαίμονα.
Ὅρα δέ, μὴ νῷν εἰς ἐρημίαν ὁδοῦ
Πτήξαντες οἵδε, πρὸς βίαν ἄγωσί με,
Γέροντα μὲν σ' ὁρῶντες, ἀσθενῆ δ' ἐμέ,
Καὶ παῖδα τόνδε νήπιον· σκόπει τάδε.
Μὴ νῦν φυγόντες, εἶθ' ἁλῶμεν γ' ὕστερον.
Πη. Οὐ μὴ γυναικῶν δειλὸν εἰσοίσεις λόγον.
Χώρει, τίς ὑμῶν ἅψεται; κλαίων ἄρα
Ψαύσει· θεῶν γὰρ οὕνεχ', ἱππικοῦ τ' ὄχλου,
Πολλῶν θ' ὁπλιτῶν ἄρχομεν Φθίαν κάτα.
Ἡμεῖς δ' ἔτ' ὀρθοί, κοὐ γέροντες, ὡς δοκεῖς.
Ἀλλ' εἴς γε τοιόνδ' ἄνδρ' ἀποβλέψας μόνον,
Τροπαῖον αὐτοῦ στήσομαι, πρέσβυς περ ὤν.
“ Πολλῶν νέων γὰρ κἂν γέρων εὔψυχος ᾖ,
“ Κρείσσων· τί γὰρ δεῖ δειλὸν ὄντ' εὐσωματεῖν;

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. Ἢ μὴ γενοίμαν, ἢ
“ Πατέρων ἀγαθῶν
“ Εἴην, πολυκτήτων
“ τε δόμων μέτοχος.
“ Εἴ τι γὰρ ἂν πάσχοι τις ἀμήχανον,
“ Ἀλκᾶς οὐ σπάνις εὐγενέταις.
“ Κηρυσσομένων δ' ἀπ' ἐσθλῶν δωμάτων,
“ Τιμὰ, καὶ κλέος.
“ Οὔ τοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν
“ Ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται
“ Χρόνος· ἁ δ' ἀρετὰ
“ Καὶ θανοῦσι λάμπει.

Copiis *adverſus eam* ductis, ut in poteſtatem meam redigam
Ubi verò res, quæ *ſunt* ibi, ex animi mei ſententiâ compoſuero,
Redibo. Præſens autem apud præſentes apertè
Generos docebo *meos*, & diſcam *eorum* rationes.
Et ſi puniat hanc *gener Neoptolemus*, & in poſterum ſit
Modeſtus erga nos, modeſtiam *noſtram* viciſſim experietur.
“ Iratus verò, ſentiet iratos,
“ Factiſque facta reſpondentia viciſſim accipiet.
Tua verò verba facilè ego fero,
Nam ſimilis umbræ, Vocem habes
Virium expers; nihil aliud *exiſtens*, niſi Vox tantum.
Pel. Præcede me huc, fili, ſtans ſub ulnis,
Et tu, ô miſera: nam ſævam tempeſtatem
Nacta, veniſti in tranquillos portus.
And. O ſenex, dii dent bona tibi & tuis,
Qui ſervaſti filium & me miſeram.
Sed vide, ne nunc in ſolitudinem viæ
Fugientes iſti, per vim abducant me,
Videntes te quidem eſſe ſenem, me verò imbecillem
Et iſtum puerum infantem: conſidera *jam* iſta,
Ne nunc effugientes, capiamur poſtea.
Pel. Ne afferas ſermonem mulierum timidarum.
Vade: quis vos attinget? Plorans igitur
Attinget, nam beneficio Dei, & equeſtribus copiis,
Et multis peditibus imperamus in Phthiâ.
Et nos ſumus integro robore, & non ſenes, ut tu putas.
Sed in talem virum intuens tantùm,
Statuam trophæum de ipſo, quamvis ſenex ſim.
“ Multis enim juvenibus etiam ſenex, ſi ſit animoſus,
“ Præſtatior eſt. Quid enî oportet ignavû hom. eſſe bono corp. hab.

EPODICA.

Strophe.

Cho. Aut nè naſcar, aut
“ Ex bonis parentibus
“ Naſcar, potentiſſimque
“ Domorum *ſim* particeps.
“ Si quam enim *rem* patiatur aliquis difficilem,
“ Non eſt defectus defenſionis nobilibus.
“ ex præclaris verò & celebratis domibus,
“ Honor & gloria *paratur*.
“ Nunquam reliquias bonorum
“ Virorum aufert
“ Tempus: virtus enim
“ Etiam mortuis lucet.

745. Ἀντίστοιχος) ἀνακαμπόμενος τοῖς σώμασιν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἴσος. Ἄλλως. Ἀντίστοιχος, ἰσόστοιχος· ὡς ἐάν ἡ σκιὰ δυνάται τι, ἔδει σε.

747. Ἡγοῦ τέκνον μοι) ἡγοῦ ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους οἴκους τέκνον δεῦρο πρὸς τὸν Μολοσσόν. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν Ἀνδρομάχην.

749. Εὐηνέμους) εὐδίους.

753. Πτήξαντες) λοχήσαντες, ἐνεδρεύσαντες.

763. Τροπαῖον) Νικητήριον.

771. Σπάνις) ἔνδεια, ἀπορία, ἡ δὲ χρεία. Κηρυσσομένων) φημιζομένων, λεγομένων.

ANNOTATIONES.

V. 745. Ἀντίστοιχος) De hac voce Vid. *Scholiaſten*. Malè autem hic *Scaliger* legit ἀντίστοιχον.

V. 764. Κἂν γέρων &c) *Scaliger* legit ἂν vel ἐάν. Non autem jam illum laudo; eſt enim emphaſis hic quædam, καὶ γέρων, ἂν εὔψυχος ᾖ, πολλῶν νέων κρείσσων ἐστί. His duobus Verſibus *Johannes Stobæus* Tit. 51. ὑπὲρ ψόγου τόλμης, alios Duos Verſus ſubjungit, ejuſdem Mentis & Materiæ, adeò ut ſuſpicetur aliquis, illius tempore extitiſſe [illegible] huc locum pertinentes, Κρεῖσσον τ' ἀσθενοῦς· καλῶς γὰρ ἄμαχος, Ἡ ζῆν θέλοιμ' ἄν, δυσκλεῶς τεθνηκότος. *Quia ſatius eſt cum laude nec inultum mori; Quàm vivere, ut ſine laude moriaris tamen.* Ut benè ſuo more *Grotius* vertit. *Joſua Barnes.*

V. 771. Εὐγενέταις) Retinenda eſt hæc lectio, licèt Codex *Scaligerianus* notet ad marginem εὐγενέσιν & referat Nos ad v. 12, ubi [illegible] legitur.

V. 772. Ἐσθλῶν δωμάτων) Ita ex *Aldinâ* omnium, quot ſcio, Editione primâ, reſtitui, rejecto, quod per multa male obtinuit, ἐσθλῶν λαμπρῶν; quia ita Senſus & Carminis Antiſtrophæ ſequentis huic reſpondentis ratio poſtulant. Nec ἐσθλῶν eſt authenticum. *Joſua Barnes.*

Ἀντιστροφή

Κρεῖσσον δὲ) βέλτιον δηλαδὴ ὑπάρχει ὑποθαρρῆναι βασκανίᾳ καὶ δυνάμει παραβάλλειν τὸ δίκαιον.

783. Ἐν δὲ χρόνῳ) ἐν τῷ χρόνῳ τὸ νικᾶν εἰωθότι τρόπῳ, καὶ τῷ μὲν χρόνῳ αὐτὸ μαραίνεται, τουτέστιν ἡ ἐπ' αὐτῷ ἡδονή.

Ἀντιστροφή.

“ 1 Κρεῖσσον δὲ νίκαν μὴ
“ 2 Κακόδοξον ἔχειν,
“ 3 Ἢ ξὺν φθόνῳ σφάλλειν
“ 4 Δυνάμει τε δίκαν.
“ 5 Ἡδὺ μὲν αὐτίκα τοῦτο βροτοῖσιν,
“ 6 Ἐν δὲ χρόνῳ τελέθει ξηρόν·
7 Καὶ μὴν καὶ ὄνειδος ἔγκειται δόμων.
8 Ταύταν ᾔνεσα,
“ 9 Ταύταν καὶ φέρομαι βιοτάν,
“ 10 Μηδὲν δίκας ἔξω
11 Κράτος, ἐν θαλάμοις,
12 Καὶ πόλει δύνασθαι.

Antistrophe.

“ 1 Melius autem est victoriam non
“ 2 Malâ famâ contaminatam habere,
“ 3 Quàm cum invidiâ subvertere,
“ 4 Et opum vi justitiam.
“ 5 Hoc est quidem dulce in præsentiâ hominibus,
“ 6 Cum tempore verò fit aridum *&* *amarum*:
7 Quin etiam infamia accedit Familiæ.
8 Hanc laudo,
“ 9 Hanc etiam sequor amplectorque vitam,
“ 10 Si nihil extra jus
11 Imperium, in thalamis rebusque privatis,
12 Et urbe *rebusq; publicis* possit.

792. Ὁμιλῆσαι) πολεμῆσαι, συγκοινωνῆσαι, ἐπὶ τῷ Κενταύρων στρατεύματι καὶ τῷ τῆς Ἀργοῦς ἀγῶνι.
Καὶ ἐπ' Ἀργῴου) ἀπὸ κοινοῦ τὸ πείθομαί σε.
796. Κλεινὰν) ἔνδοξον. τὰς πέτρας τὰς συμπληγάδας φησίν.
797. Ἰλιάδα τε πόλιν) δεύτερον γὰρ ἀντὶ ἀθανάτων ἵππων λαβὼν παρὰ Λαομέδοντος, ἐπόρθησε τὴν Τροίαν.

Ἐπῳδός.

1 Ὦ γέρον Αἰακίδα,
2 Πείθομαι καὶ σὺν Λαπίθαισί σε, καὶ Κεν-
3 ταύρων ὁμιλῆσαι δορὶ κλεινοτάτῳ.
4 Καὶ γὰρ ἐπ' Ἀργῴου δορὸς
5 Ἄξενον ὑγρὰν ἐκπερᾶσαι
6 Ποντίαν Ξυμπληγάδα,
7 Κλεινὰν ἐπὶ ναυστολίαν,
8 Ἰλιάδα τε πόλιν ὅτε πάρος
9 Εὐδόκιμος ὁ Διὸς
10 Ἶνις ἀμφέβαλεν φόνῳ,
11 Κοινὰν τὰν εὔκλειαν
12 Ἔχοντ', Εὐρώταν ἀφικέσθαι.

Epodus.

“ 1 O senex Æacida,
2 Credo te & cũ Lapithis, & Centaurorum hastâ laudatissimâ rem habuisse;
4 Et Argoâ navi, *i.e.* *Argo navi*,
5 Inhospitales *&* humidas trajecisse
6 Marinas Symplegadas
7 Inclytam ad navigationem,
8 Iliacámque *ad* urbem, *quando* primum
9 Clarus Jovis
10 Filius *eam* implicuit strage,
11 Communem *&* gloriam
12 Habentem, *illinc ad* Eurotam rediisse.

ANNOTATIONES.

V. 784. Καὶ μὴν καὶ ὄνειδος) *Canterus* monuit ὄνειδος legendum, cum prius ὀνείδεσιν obtineret: & sic sanè septimo versui hujus Strophæ, ut Nos jam ex *Aldinâ* Editione restituimus, hic versus respondet,

Κηρυκεύμεθα δ' ἂν ἐσθλῶν δωμάτων·
Καὶ μὴν καὶ ὄνειδος ἔγκειται δόμων. *J. Barnes.*

V. 801. Εὐρώταν ἀφικέσθαι) Quòm hæc dicta sint de *Peleo*, qui in *Phthiotide* habitabat, *Eurotas* autem fluvius sit famosus *Laconiæ*, Clarissimus Vir *Duportus* noster haud est veritus Εὐρώπαν margini ascribere, sicut & *Scaliger* aliique. Sed maneat per me Εὐρώταν, est enim *Thessaliæ* quoque fluvius ejusdem nominis, uti testatur *Pausanias*, *Strabo*, *Pliniusque*; sicut videri est apud *Fredericum Sylburghum* in Notis ad *Pausan.* p. 507. ad finem. Huc adde *Joh. Brodæi* Miscell. l. 5. c. 28. Et tamen, quod obiter notandum, *Blondellus* & *le Sueur* argumentum hinc contrà *Sibyllarum* authoritatem ceperunt, quod alicubi dicant illæ *Eurotam* ex *Dodonâ* ortum habere, his versibus,

Τὸ τρίτον αὖ Πλείστου Ῥίν τις, [illegible]
[illegible]
Εὐρώτα ποταμοῖο, καὶ εἰς ἅλα [illegible] ὕδωρ
Ἄμμιγα Πηνειῷ· καί μιν Στύγιον καλέουσι.

Sed huic & aliis illorum Argumentis Nos in nostrâ *Sibyllarum Defensione Ecclesiasticæ* Historiæ nostræ capitibus Quarto & Quinto, Libro primo, abundè satisfecimus. *J. Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

HErmione *à Patre derelicta, quùm Mariti reditum timeret, præ malè à se actorum conscientiâ manus sibi vult injicere; vix à Famulis & Choro à proposito retenta.* Orestes *Oraculum* Dodonæum *quærens, ad* Phthiam *diversatus, rebus* Hermionæ, *quæ illi priùs erat desponsata, intellectis, se illam in Conjugem habiturum & vindictam ex* Neoptolemo *capturum spondet.* Chorus *innumera Mala ex* Trojani *belli occasione orta queritur.* Hermione *ab* Oreste *abducitur.*

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ, ΧΟΡΟΣ, ΕΡΜΙΟΝΗ, ΟΡΕΣΤΗΣ.

Ἴαμβοι.

Πορσυνεῖται) παρασκευάζεται. 805. Συννοίᾳ) μετανοίᾳ, συνειδήσει, φροντίδι λογιζομένη, ὁποῖον ἔδρασε τοῦτο ἔργον, τὴν Ἀνδρομάχην κτείνειν.

Θε. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ὡς κακὸν κακοῖς
Διάδοχον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ πορσύνεται.
Δέσποινα γὰρ κατ' οἴκους, Ἑρμιόνην λέγω,
Πατρός τ' ἐρημωθεῖσα, συννοίᾳ θ' ἅμα,

Fam. O Charissimæ mulieres, quàm malũ malè *malo* Succedens vicissim in hoc die paratur.
Nam domina in ædibus, Hermionem dico,
A patre deserta, & conscientiâ simul *illius*

ANNOTATIONES.

V. 802. Ὡς κακὸν κακοῖς Διάδοχον) Laudo *Canter.* qui mavult legere κακὸν κακῷ: Nec minùs felix *Scaliger*, qui legit κακὸν κακῶν. *J. Barnes.*

Οἷον

Οἷον δέδρακεν ἔργον, Ἀνδρομάχην κτανεῖν,
Καὶ παῖδα βουλεύσασα, κατθανεῖν θέλει,
Πόσιν τρέμουσα,* μὴ ἀντὶ τῶν δεδραμένων
Ἐκ τῶνδ' ἀτίμως δωμάτων ἀποσταλῇ,
Ἢ κατθάνῃ κτείνουσα τοὺς οὐ χρὴ θανεῖν.
Μόλις δέ νιν, θέλουσαν ἀρτῆσαι δέρην,
Εἴργουσι φύλακες δμῶες, ἔκ τε δεξιᾶς
Ξίφη καθαρπάζουσιν ἐξαιρούμενοι.
Οὕτω μέγ' ἀλγεῖ· καὶ τὰ πρὶν δεδραμένα
Ἔγνωκε πράξασ' οὐ καλῶς· ἐγὼ μὲν οὖν
Δέσποιναν εἴργουσ' ἀγχόνης, κάμνω, φίλαι.
Ὑμεῖς δὲ βᾶσαι τῶνδε δωμάτων ἔσω,
Θανάτου νιν ἐκλύσασθε. "Τῶν γὰρ ἠθάδων
" Φίλων νέοι μολόντες, εὐπιθέστεροι.
Χο. Καὶ μὴν ἐν οἴκοις προσπόλων ἀκούομεν
Βοὴν, ἐφ' οἷσιν ἦλθες ἀγγέλλουσα σύ.
Δείξειν δ' ἔοικεν ἡ τάλαιν', ὅσον * στένει,
Πράξασα δεινά· δωμάτων γὰρ ἐκπερᾷ
Φεύγουσα χεῖρας προσπόλων, πόθῳ θανεῖν.

* Vid. ſupra ad v. 628.

* Scaliger στένει.

Facinoris, quod patravit, quod Andromacham occidere
Et filium ejus, ſtatuiſſet, mori vult,
Metuens maritum, ne pro factis
Ex iſtis ædibus ignominiosè ablegetur,
Aut moriatur, quòd voluerit occidere, quos non oportebat mori.
Vix autem ipſam, volentem ſuſpendere collum,
Prohibent famuli cuſtodes & ex dexterâ
Gladios rapiunt auferentes,
Tam valdè dolet: & prius facta
Agnovit à ſe non benè facta. Ego quidem
Dominam prohibens à laqueo, defeſſa ſum, amicæ,
Vos verò ingredientes in iſtas ædes,
Liberate eam à morte: " nam conſuetis ac veteribus
" Amicis novi venientes, ad aliquid nobis perſuadendū ſunt aptiores.
Ch. Atqui in ædibus miniſtrorum audimus
Clamorem de rebus quas tu venis nuncians:
Videtur autem demonſtratura miſera, quantum poſſit,
Quæ patrârit atrocia: nam excurrit ex ædibus,
Fugiens manus miniſtrorum, cupiditate mortis.

(816. Ἀγχόνης κάμνω) [illegible] ἀγχόνη [illegible] τὸ σχοινίον. [illegible] ὀξυτόνως αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

818. Τῶν γὰρ ἠθάδων) Ἀρχαίων, συνήθων. Εὐπιθέστεροι) Εὐπειθέστεροι, μᾶλλον πεῖσαι δυνάμενοι.

820. Καὶ μὴν ἐν οἴκοις) Ἔοικεν, φησὶν, ἀληθῆ λέγειν· ἐμοὶ γὰρ βοῆς ἀκούομεν ἔνδον γινομένης, ἐφ' ἧς ἡμῖν ἀπήγγειλας.

824. Πόθῳ) ἐπιθυμίᾳ, ἔρωτι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ANTISTROPHICA.

Στροφὴ α'.

Strophe 1.

Ερ. 1 Ἰώ μοί μοι,
2 Σπάραγμα κόμας, ὀνύχων τε δάι-
3 ι' ἀμύγματα θήσομαι.
Χο. 4 Ὦ παῖ, τί δράσεις; σῶμα σὸν καταικιῇ;

Her. Hei mihi, mihi,
Lacerationem comæ, unguiumque hoſti-
les laniationes faciam.
Ch. O filia quid facies? corpuſne tuum damno fœdabis?

826. Δάϊα) Πολεμικά, πολέμια, [illegible]. Ἀμύγματα) σπαράγματα, ξύσματα.

828. Καταικιῇ) ὑβρίζεις, ἀφανίζεις.

Ἀντιστροφὴ α'.

Antiſtrophe 1.

Ερ. 1 Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ,
2 Ἔρρ' αἰθέριον πλοκάμων ἐμῶν
3 Ἄπο, λεπτόμιτον φάρος.
Θε. 4 Τέκνον, κάλυπτε στέρνα, σύνδησον πέπλους.

Her. Heu, heu, heu, heu!
Vade in ætherum à capillis meis
Tenue velum.
Fa. Filia, tege pectus, collige peplis.

831. Φάρος) τὸ κράδεμνον λέγει.

Στροφὴ β'.

Strophe 2.

Ερ. 1 Τί δέ με δεῖ καλύπτειν πέπλοις στέρνα;
2 Δῆλα, καὶ ἀμφιφανῆ, καὶ
3 Ἄκρυπτα δεδράκαμεν πόσιν.
Θε. 4 Ἀλγεῖς, φόνον ῥάψασα συγγάμῳ σέθεν;

Her. Quid verò oportet me tegere pectus peplis?
Manifeſta, undique conſpicua &
Non occulta fecimus contra maritum.
Fam. Doles quòd ſtruxeris necem tuæ pellici?

846. Μὴ φρονοῦσαν) μὴ νήφουσαν.

Ἀντιστροφὴ β'.

Antiſtrophe 2.

Ερ. 1 Κατὰ μὲν οὖν στένω δαΐας τόλμας,
2 Ἂν ἔρεξ', ὦ κατάρατος.
4 Ἐγὼ, κατάρατος ἀνδράσιν.
Θε. Συγγνώσεταί σοι τήνδ' ἁμαρτίαν πόσις.

Her. Gemo profectò propter hoſtilem audaciam,
Quam feci, ô execrabilis
Ego, execrabilis viris.
Fam. Condonabit tibi hoc peccatum maritus.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

ANOMOEOSTROPHA.

Στροφὴ α'.

Strophe 1.

Ερ. Τί μοι ξίφος ἐκ χερὸς ἠγρεύσω;
Ἀπόδος, ὦ φίλα,
Ἀπόδος, ἵν' ἀνταίαν
Ἐρείσω πλαγάν.
Τί με βρόχων εἴργεις;
Θε. Ἀλλ' ἤ σ' ἀφείην μὴ φρονοῦσαν, ὡς θάνοις;

Her. Quare rapuiſti mihi gladium ex manu?
Redde, ô chara,
Redde, ut adverſam
Inſignem plagam:
Quare arces me à laqueis?
Fam. An verò dimitterem te furentem, ut moriaris?

ANNOTATIONES.

V. 810. [illegible]) i. e. [illegible]. Voluntas enim cum manifeſto conatu conjuncta pro ipſo facto ſumitur, ut inquit Æmylius Portus, cujus Notas in hunc locum adeas; plures enim hujus Formulæ inſtantias profert.

V. 825. Ἰώ, μοί, μοι·) Canterus malè hæc Ἀντιστροφα dixit. Sunt enim Ἀντιστροφικά, ad v. 840, ut Nos nunc correximus. J. B.

V. 832. Θε.) Malè Θε. hic pro Θεράπαινα ponitur; eſſet potiùs Τρ. pro Τροφὸς, quia τέκνον vocat Hermionen frequenter, & hanc Perſonam agnoſcit mox Scholiaſtes ad v. 851. Sed hoc non vidi, quùm Perſonas ad initium Fabulæ ordinarem. Tu ergo addas ΤΡΟΦΟΣ, NUTRIX. Joſua Barnes.

Στροφὴ

Στροφὴ β'.

Ερ. Οἴμοι πότμου, ποῦ μοι πυρὸς φίλα φλόξ;
Ποῦ δ' εἰς πέτρας ἀερθῶ;
Κατὰ πόντον, ἢ καθ' ὕλαν ὀρέων,
Ἵνα θανοῦσα νερτέροισι μέλω;
Χο. Τί ταῦτα μοχθεῖς; "συμφοραὶ θεήλατοι
" Πᾶσι βροτοῖσιν ἢ τότ' ἦλθον, ἢ τότε.

Στροφὴ γ'.

Ερ. Ἔλιπες, ἔλιπες, ὦ πάτερ, ἐπακτίαν
Ὡσεὶ μονάδ' ἔρημον οὖσαν
Ἐναλίου κώπας.
Ὀλεῖ μ' ὀλεῖ με.
Οὐκέτι τᾷδ' ἐνοικήσω
Νυμφιδίῳ στέγᾳ.
Τίνος ἀγαλμάτων ἱκέτις ὁρμάθω;
Ἢ δούλα δούλοις γόνασι προσπέσω
Φθιάδος ἐκ γᾶς;
Κυανόπτερος ὄρνις εἴθ' εἴην,
Ἢ πευκᾶεν σκάφος, ᾗ
Διὰ Κυανέας ἐπέρασ' ἀκτὰς
Πρωτόπλους πλάτα.

Ἴαμβοι.

Θε. Ὦ παῖ, τὸ, τι λίαν οὔτ' ἐκεῖν' ἐπῄνεσα,
Ὅτ' εἰς γυναῖκα Τρῳάδ' ἐξημάρτανες,
Οὔτ' αὖ τὸ νῦν σου δεῖμ', ὃ δειμαίνεις ἄγαν.
Οὐχ ὧδε κῆδος σὸν διώσεται πόσις,
Φαύλοις γυναικὸς βαρβάρου πεισθεὶς λόγοις.
Οὐ γάρ τι σ' αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἔχει,
Ἀλλ' ἀνδρὸς ἐσθλοῦ παῖδα σὺν πολλοῖς λαβὼν
Ἕδνοισι, πόλεώς τ' οὐ μέσως εὐδαίμονος.
Πατὴρ δέ σ' οὐχ ὧδ', ὡς σὺ δειμαίνεις, τέκνον,
Προδοὺς ἐάσει δωμάτων τῶνδ' ἐκπεσεῖν.
Ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· μηδὲ φαντάζου δόμων
Πάροιθε τῶνδε, μή τιν' αἰσχύνην λάβῃς
Πρόσθεν μελάθρων τῶνδ' ὁρωμένη, τέκνον.
Χο. Καὶ μὴν ὅδ' ἀλλόχρως τις ἔκδημος ξένος
Σπουδῇ πρὸς ἡμᾶς δωμάτων πορεύεται.
Ορ. Ξέναι γυναῖκες, ἦ τάδ' ἔστ' Ἀχιλλέως
Παιδὸς μέλαθρα, καὶ τυραννικαὶ στέγαι;
Χο. Ἔγνως· ἀτὰρ δὴ τίς σὺ πυνθάνῃ τάδε;
Ορ. Ἀγαμέμνονός τε καὶ Κλυταιμνήστρας τόκος,
Ὄνομα δ' Ὀρέστης· ἔρχομαι δὲ πρὸς Διὸς
Μαντεῖα Δωδωναῖ'· ἐπεὶ δ' ἀφικόμην
Φθίαν, δοκεῖ μοι ξυγγενοῦς μαθεῖν πέρι
Γυναικὸς, εἰ ζῇ, κεὐτυχοῦσα τυγχάνει,

Strophe 2.

Her. Heu exitium, ubi eſt mihi chara flamma ignis?
Ubi verò ad *saxa* ſurſum ſublimis ferar?
Utrum in mare, an in ſylvam montium *me conferam*,
Ut mortua ſim curæ inferis?
Ch. Quid iſta laborioſè paras? " calamitates divinitus
" Omnibus hominibus veniunt, aut tunc, aut tunc.

Strophe 3.

Her. Reliquiſti, reliquiſti me, ô pater, in littore ſtantem
Ut *navem*, ſolam, deſtitutam exiſtentem
Marino remo:
Perdes me, perdes me.
Non ampliùs in hâc habitabo
Maritali domo.
Cujus ſtatuas ſupplex petam?
An ſerva accidâ ad ſervilia genua
Phthiæ ex terrâ *cùm fugero*?
Utinam eſſem cæruleis alis prædita avis,
Aut pinea navis, quæ
Per Cyaneas penetravit inſulas,
Prima navigans remo.

Iambi.

O filia, neque exceſſum illum tuum laudavi,
Quando peccâſti in mulierem Trojanam:
Neque nunc tuum hunc metum, quo nimium times.
Non ſic repellet tuum connubium maritus,
Perſuaſus malâ oratione barbaræ mulieris.
Non enim habet te captivam ex Trojâ,
Sed viri præſtantis filiam accipiens cum magnâ
Dote, & ex urbe non mediocriter beatâ.
Et pater te non ſicut tu metuis, filia,
Deſerens ſinet ejici ex hâc domo.
Sed vade intrò, neque appareas ædes
Ante has, nè quod dedecus accipias, *tibi conſtes*,
Conſpecta ante hanc aulam, ô filia.
Ch. Atqui hic alio corp. colore præditus quiſpiâ peregrinus hoſpes
Celeriter ad nos *ex* *iſtâ* domo venit.
Or. Mulieres hoſpitæ, an hæc eſt Achillis
Filii domus, & regiæ ædes?
Ch. *Eas* cognoviſti: *ſed* quis tu interrogas hæc?
Or. Agamemnonis & Clytæmneſtræ filius,
Nomine Oreſtes: venio autem ad Jovis
Oraculum Dodonæum: poſtquam autem veni
In Phthiam, placuit mihi percontari de cognatâ
Muliere, an vivat & benè valeat,

851. Τί ταῦτα) ἀ-θλίως ἢ τροπῇ ᾧ τὰ μοχθεῖς.

Θεήλατοι) θεό-πεμπτοι.
852. Ἢ τότ' ἦλ-θον, ἢ τότε) ἀντὶ τῶ ἢ ταχὺ, ἢ βραδύ.

854. Ὡσεὶ μονάδ' ἔρημον) ὡς τὴν ναῦν ἐν τῷ αἰγιαλῷ ἐστερημένην πηδαλίου.

[* 859. Ὁρμάθω) οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ δὶς, ἢ τρὶς, εἰρημένον· ἀντὶ τῶ ὁρμῶ. ὡς τελέω διὰ ἐπενθέσεως τῶ θ', τελέθω. ὡσαύτως ἐργάθω, ἀμυνάθω, φθινύθω, βαρύθω, διωκάθω, εἰκάθω, μινύθω. καὶ τοιαῦτα. σχῆμα Ἀττικόν.]
860. Ἢ δούλα δού-λας) ἄρα φησὶν, ὡς δούλη προσπέσω τοῖς γόνασι τῆς δούλης. λέγει δὲ τὴν Ἀνδρομάχην.
863. Πευκᾶεν) πεύκινον πλοῖον, τὴν Ἀργὼ δηλονότι.

873. Οὐ μέσως) οὐ μετρίως καὶ μέσως, ἀλλὰ μεγάλως. [* Τὴν Σπάρτην δηλοῖ τῆς Ἀθήνας ἀνθάμιλλον ἕως χρόνου τῶ νῦν τῶ Πελοποννησιακῶ πολέμου.]

879. Ἀλλόχρως) ἀλλόμορφος.
885. Ὄνομα δ' Ὀρέστης) ἀναβληθεὶς τῶ Ἄργους Ὀρέστης ἀπῆρε εἰς τὸ ἱερὸν τῶ Διὸς, τὸ ἐν τῇ Δωδώνῃ, μαντευσόμενος, ποίαν οἰκήσει πόλιν. ἀπιὼν οὖν ἔρχεται εἰς τὴν Φθίαν. Δίδυμος δὲ ταῦτα φησὶν εἶναι ψευδῆ, καὶ ἄπιστα.

* Ὁρμάθω) Hæc Uncinis incluſa Nos aſſuimus Veteri Scholiaſtæ, Vid. Med. v. 189. *Joſua Barnes.* * Τὴν Σπάρτην) Item hæc. *Idem.*

ANNOTATIONES.

V. 853. Χαλ... ἢ) ἢ refertur ad πλάτα quare non eſt, ut *Æmyl. Portus* tantas turbas excitet.

V. 864. Κυανέας) Literâ majoſculâ ſcribo, *Symplegades* enim & *Argo* navim Poeta notat; quare & in *Latinâ* Verſione, *Cyaneas Inſulas* ſcribo, rejecto inſulſo illo, quod prius obtinebat, *cæruleas littora*. *Joſua Barnes.*

V. 866. Ὦ παῖ, τὸ, τι λίαν) Ita pro τότε.

V. 872. Σὺν πολλοῖς λαβὼν ἕδνοισι) Vid. ſupra 153.

V. 883. Τίς σὺ πυνθάνῃ τάδε;) Olim ſcriptum erat τίς δὲ ſenſu nihilò pejori, at Verſu egregiè luxato; tum enim *tertium* locum *trocheus* occupabat, qui per in hoc verſu ſtare nullo modo poteſt, deinde in *quarto* loco *ſpondæus* erat, quod poſſibile non eſt: Præterea *Canterus* huic lectioni favet, licet ejus neceſſitatem non æquè vidiſſe viſus eſt; hoc tantùm enim ait, ſe malle τίς σὺ quàm δὲ. *Joſua Barnes.*

Ἡ Σπαρ-

Ἡ Σπαρτιᾶτις Ἑρμιόνη· τηλουρὰ γὰρ
Ναίει ἀφ' ἡμῶν πεδί', ὅμως ἐστὶν φίλη.
Ερ. Ὦ ναυτίλοισι χείματος λιμὴν φανεὶς,
Ἀγαμέμνονος παῖ, πρός σε τῶνδε γουνάτων,
Οἴκτειρον ἡμᾶς, ὧν ἐπισκοπεῖς τύχας,
Πράσσοντας οὐκ εὖ· στεμμάτων δ' οὐχ ἧσσονας
Σοῖς προστίθημι γόνασιν ὠλένας ἐμάς.
Ορ. Ἔα. Τί χρῆμα; μῶν ἐσφάλμεθ', ἢ σαφῶς ὁρῶ
Δόμων ἄνασσαν τήνδε Μενέλεω κόρην;
Ερ. Ἥνπερ μόνην γε Τυνδαρὶς τίκτει γυνὴ,
Ἑλένη, κατ' οἴκους πατρὶ, μηδὲν ἀγνόει.
Ορ. Ὦ Φοῖβ' ἀκέστωρ, πημάτων δοίης λύσιν.
Τί χρῆμα; πρὸς θεῶν, ἢ βροτῶν πάσχεις κακά;
Ερ. Τὰ μὲν πρὸς ἡμῶν, τὰ δὲ πρὸς ἀνδρὸς, ὅς μ' ἔχει,
Τὰ δ' ἐκ θεῶν του· πανταχῇ δ' ὀλώλαμεν.
Ορ. Τίς οὖν ἂν εἴη, μὴ πεφυκότων γέ πω
Παίδων, γυναικὶ συμφορὰ, πλὴν εἰς λέχος;
Ερ. Τοῦτ' αὐτὸ καὶ νοσοῦμεν· εὖ μ' ὑπηγάγου.
Ορ. Ἄλλην τιν' εὐνὴν ἀντὶ σοῦ στέργει πόσις;
Ερ. Τὴν αἰχμάλωτον Ἕκτορος ξυνευνέτιν.
Ορ. Κακόν γ' ἔλεξας, ἕν' ἄνδρα δισσ' ἔχειν λέχη.
Ερ. Τοιαῦτα ταῦτα· κᾆτ' ἔγωγ' ἠμυνάμην.
Ορ. Μῶν εἰς γυναῖκ' ἔρραψας, οἷα δὴ γυνή;
Ερ. Φόνον γ' ἐκείνῃ καὶ τέκνῳ νοθαγενεῖ.
Ορ. Κἄκτεινας; ἤ τις συμφορᾶς ἀφείλετο;
Ερ. Γέρων γε Πηλεὺς τοὺς κακίονας σέβων.
Ορ. Σοὶ δ' ἦν τις ὅστις τοῦδ' ἐκοινώνει φόνου;
Ερ. Πατήρ γ', ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπὸ Σπάρτης μολών.
Ορ. Κἄπειτα τοῦ γέροντος ἡττήθη χερί;
Ερ. Αἰδοῖ γε· καί μ' ἔρημον οἴχεται λιπών.
Ορ. Συνῆκα· ταρβεῖς τοῖς δεδραμένοις πόσιν.
Ερ. Ἔγνως· ὀλεῖ γάρ μ' ἐνδίκως· τί δεῖ λέγειν;
Ἀλλ' ἀντομαί σε, Δία καλοῦσ' ὁμόγνιον,
Πέμψον με χώρας τῆσδ' ὅποι προσωτάτω,
Ἢ πρὸς πατρῷον μέλαθρον· ὡς δοκοῦσί μοι
Δόμοι γ' ἐλαύνειν φθέγμ' ἔχοντες οἵδε με,
Μισεῖ τε γαῖα Φθιάς· εἰ δ' ἥξει πάρος
Φοίβου λιπὼν μαντεῖον εἰς δόμους πόσις,
Κτενεῖ μ' ἐπ' αἰσχίστοισιν· ἢ δουλεύσομεν
Νόθοισι λέκτροις, ὧν ἐδέσποζον πρὸ τοῦ.
Ορ. Πῶς οὖν τάδ', ὡς εἴποι τις, ἐξημάρτανες;

Spartana Hermione: remotos enim
Quamvis habitet procul à nobis campos, tamen eſt chara.
Her. O nautis portus tempeſtatis apparens,
Agamemnonis fili, *oro* te per iſta genua,
Miſerere noſtri (quorum fortunam inſpicis)
Infelicium: non minus autem valentes, quàm rami ſupplicum,
Tuis appono genibus ulnas meas.
Or. Age, quænam eſt res? num erramus? an clarè video
Filiam Menelai reginam harum ædium?
Her. Quam ſolam Tyndaris mulier peperit
Helena patri in ædibus, nè ignores.
Or. O Phœbe medice, des ſolutionem malorum:
Quænam res eſt? à diis, an hominibus pateris mala?
Her. Partim quidem à nobis, partim verò à viro, qui me habet,
Partim etiam à Deo aliquo: undique verò periimus.
Or. Quæ verò poteſt eſſe, nondum natis
Liberis, mulieri calamitas, præterquam de connubio?
Her. Hâc ipsâ re languemus, rectè meo ſermoni ſubſervis.
Or. Aliud connubium pro te amat maritus?
Her. Captivam uxorem Hectoris.
Or. Malum dixiſti, unum virum habere duas conjuges.
Her. Talia *ſunt* hæc: deinde ego ulta ſum.
Or. Num adverſus mulierem ſtruxiſti, qualia ſolet mulier?
Her. Necem ipſi & filio notho.
Or. Et occidiſti? an aliquis liberavit à calamitate?
Her. Senex Peleus magis curans deteriores.
Or. Tibine verò fuit aliquis, qui cædis hujus ſocius fuerit?
Her. Pater, ad hoc ipſum ex Sparta profectus.
Or. Et tamen ille ſuperatus eſt manu ſenis?
Her. Pudore, & me relinquens deſertam abiit.
Or. Intelligo, metuis maritum propter facta.
Her. Tenes: perdet enim me juſtè? quid oportet dicere?
Sed rogo te, Jovem invocans, cognatorum præſidem,
Mitte me ex hâc regione quàm longiſſimè,
Aut ad paternas ædes: quia videntur mihi
Ædes hæ expulſuræ me, ſi loqui poſſent.
Et odit terra Phthia, & ſi venerit prius
Maritus domum, relinquens oraculum Phœbi,
Occidet me propter *res* turpiſſimas: aut ſerviemus
Pellici, cui antea imperabamus.
Or. Quomodo autem hæc, ut ita quis dicat, peccâſti?

889. Τηλουρὰ) πόῤῥω ὄντα τὰ πεδία, ἢ ἐπὶ μακρὰ κεχωρισμένα.

892. Τῶνδε γουνάτων) ἐκ τῶν ἱκετευόντων, ἀπὸ δὲ τῶν γονάτων καὶ λιτανεύω τούτων.

894. Στεμμάτων) χεῖρας ἱκετηρίας οὐ παρέχω, ἐπεὶ ἔθος ἦν τοὺς ἱκέτας ἐλαίας κλάδους καὶ ταῖς χερσὶ καὶ τῷ σώματι ἔχοντας δεῖσθαι.

896. Τί χρῆμα) τί χρῆμα κακὸν ἢ περὶ θεῶν, ἢ περὶ ἀνθρώπων.

904. Μὴ πεφυκότων) μὴ γεγεννημένων, μὴ ὄντων.

911. Ἔρραψας) ἐβουλεύσω, κατεσκεύασας.

921. Ὁμόγνιον) συγγενικὸς ἀντὶ τοῦ προγονικός. Διὸς ἀπόγονοι γὰρ, Ὀρέστης καὶ Ἑρμιόνη.

924. Φθέγμ' ἔχοντες) μονονουχὶ φωνὴν ἀφιέντες. τὸ δὲ μονονουχὶ ἀντὶ τοῦ διὰ τοῦτο.

927. Ἐπ' αἰσχίστοισιν) ἢ αἰσχροῖς, ἢ ἐπ' αἰσχροῖς αἰτίοις.

929. Πῶς οὖν) ἀλλ' ἐρωτήσειέ τις, πῶς ταῦτα ἐξημάρτανες.

ANNOTATIONES.

V. 894. Πράσσοντας οὐκ εὖ) Perſonam jam loquentem *Hermionem* eſſe conſtat, ut *Aldina* editio notabat, & nos jam ſtatuimus: *Canterus* autem ineptè hoc in loco aliam Perſonam ſubſtituit, deceptus nimirùm, quòd Maſculinum genus malè de Muliere uſurpari putabat. De quo Vid. ſupra ad *Alceſt.* v. 383. *J. Barnes.*

V. 895. Ἔα in hoc verſu redundat, de quâ re videſis in Notis noſtris ad *Hecub.* v. 1116. & aliàs.

V. 909. Κακόν γ' ἔλεξας ἕν' ἄνδρα δισσ' ἔχειν λέχη) *Cecrops Ægyptius* primus apud *Græcos*, Unam Fœminam uni marito aſſignavit, μίαν ἐπὶ ζεῦξιν, unde & διφυὴς putatur dictus, teſte *Athenæo* l. 13. in Principio; cui ſententiæ accedit hic *Euripides*, quamvis idem in *Ino* v. 19. legibus *Athenienſibus* conformiter *Polygamiæ* favere ſit viſus. Nam populus *Athenienſis* Peſte, & Bello *Peloponneſiaco*, Cladéque in *Siciliâ* acceptâ nimium exhauſtus, licitum ſtatuebat, ſingulis Viris geminas duci Uxores, ſi modò iis eorumque liberis educandis ſufficerent; de quâ re idem *Athenæus* ibidem, Ψήφισμα γὰρ ἐγένετο διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἀνθρώπων· ὥστε ἐξεῖναι καὶ δύο ἔχειν γαμετὰς τὸν βουλόμενον. Idque ipſius *Socratis* exemplo probare nituntur nonnulli, & *Euripidis* etiam. Huc refer *Hug. Grotii* de Jure Belli & Pacis l. 2. c. 5. § 11. 4. Sed apertius *Euripides* Polygamiam oppugnat hoc altero effato ſupra hujus Fabulæ v. 177. οὐδὲ γὰρ καλὸν Δυοῖν γυναικοῖν ἄνδρ' ἕν' ἡνίας ἔχειν. Ἀλλ' εἰς μίαν βλέποντες εὐναίαν Κύπριν Στέργουσιν, ὅστις μὴ κακῶς οἰκεῖν θέλει. *Joſua Barnes.*

V. 913. Συμφορᾶς ἀφείλετο) *Scaliger* legit συμφορά σ' ἀφείλετο. Et tale quid deeſſe ſcio, ſed intelligi debet potiùs, quàm ea vocum ex tot literarum concurſu durities fiat. *Idem.*

V. 934. [Μὰ τὴν ἄνασσαν) τὴν Ἥραν, ὡς γαμοστόλον θεὰν, ἢ τὴν Ἄρτεμιν, ὡς Ἐλείθυιαν. Ἰωσῆς ὁ Βαρνέσιος.]

938. Ἐξηνεμώθην) ἐματαιώθην, ἐκουφίσθην, ὑψώθην, ἐπήρθην.

948. Συννοσεῖν) συμπάσχειν ἑαυτῇ τὰς ἄλλας. ἵνα μὴ μόνη ἀσχημονῇ καὶ ἄλλας ἐξαμαρτάνουσα ἀνδρός. ὃ ἐστι διαζευχθεῖσα, συννοσεῖν ἐν ἀναιδείᾳ βούλεται τὰς ἄλλας.

949. Μαργότητι) μανίᾳ, πορνείᾳ, ὃ ἐστι πορνεύουσι. βούλεται δὲ εἰς ἀπολογίαν αὐτῆς πάσας ἀσχημονεῖν.

952. Θύραθεν εἴσοδοι) εἰς τὸ γυναικεῖον γένος, εἰς τὸ σύμφυτον.

964. Τὰς σὰς οὐ μένων) ἀπ' ἐμαυτοῦ ἦλθον οὐ διὰ τὰς σὰς ἐπιστολάς. οὐ γὰρ ἐπέστελλας μοι τι ἐλθεῖν σύ.

Ερ. Κακῶν γυναικῶν εἴσοδοί μ' ἀπώλεσαν,
Αἵ μοι λέγουσαι τούσδ' ἐχαύνωσαν λόγους.
Σὺ τὴν κακίστην αἰχμάλωτον ἐν δόμοις
Δούλην ἀνέξῃ σοὶ λέχους κοινουμένην;
Μὰ τὴν ἄνασσαν, οὐκ ἂν ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις
Βλέπουσ' ἂν αὐγὰς, τἄμ' ἐκαρποῦτ' ἂν λέχη.
Κἀγὼ κλύουσα τούσδε Σειρήνων λόγους,
Σοφῶν, πανούργων, ποικίλων λαλημάτων,
Ἐξηνεμώθην μωρίᾳ· τί γάρ μ' ἐχρῆν
Πόσιν φυλάττειν, ᾗ παρῆν ὅσων ἔδει;
Πολὺς μὲν ὄλβος· δωμάτων δ' ἠνάσσομεν.
Παῖδας δ' ἐγὼ μὲν γνησίους ἔτικτον ἂν,
Ἡ δ' ἡμιδούλους τοῖς ἐμοῖς, νοθαγενεῖς.
" Ἀλλ' οὔποτ', οὔποτ', οὐ γὰρ εἰσάπαξ ἐρῶ,
" Χρὴ τούς γε νοῦν ἔχοντας, οἷς ἔστιν γυνὴ,
" Πρὸς τὴν ἐν οἴκοις ἄλοχον εἰσφοιτᾶν ἐᾶν
" Γυναῖκας· αὗται γὰρ διδάσκαλοι κακῶν.
" Ἡ μέν τι κερδαίνουσα, συμφθείρει λέχος·
" Ἡ δ' ἀμπλακοῦσα, συννοσεῖν αὐτῇ θέλει·
" Πολλαὶ δὲ, μαργότητι· κἀντεῦθεν δόμοι
" Νοσοῦσιν ἀνδρῶν· πρὸς τάδ' εὖ φυλάσσετε
" Κλείθροισι καὶ μοχλοῖσι δωμάτων πύλας.
" Ὑγιὲς γὰρ οὐδὲν αἱ θύραθεν εἴσοδοι
" Δρῶσιν γυναικῶν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ κακά.
Χο. Ἄγαν γ' ἐφῆκας γλῶτταν εἰς τὸ σύμφυτον.
Συγγνωστὰ μέν νυν σοι τάδ', ἀλλ' ὅμως χρεὼν
Κοσμεῖν γυναῖκας τὰς γυναικείους φύσεις.
Ορ. " Σοφόν τι χρῆμα τοῦ διδάξαντος βροτοὺς,
" Λόγους ἀκούειν τῶν ἐναντίων πάρα.
Ἐγὼ γὰρ εἰδὼς τήνδε σύγχυσιν δόμων,
Ἔριν τε τὴν σὴν, καὶ γυναικὸς Ἕκτορος,
Φυλακὰς ἔχων ἔμιμνον, εἴτ' αὐτοῦ * μένεις, * vel μενεῖς.
Εἴτ' ἐκφοβηθεῖσ' αἰχμαλωτίδος φόβῳ
Γυναικὸς, οἴκων τῶνδ' ἀπαλλάχθαι θέλεις.
Ἦλθον δὲ, τὰς σὰς οὐ μένων ἐπιστολάς.
Εἰ δ' ἐνδιδοίης, ὥσπερ ἐνδίδως, λόγους,
Πέμψαι σ' ἀπ' οἴκων τῶνδ'· ἐμὴ γὰρ οὖσα πρὶν,
Σὺν τῷδε ναίεις ἀνδρὶ, σοῦ πατρὸς κάκῃ,
Ὃς, πρὶν τὰ Τροίας εἰσβαλεῖν ὁρίσματα,
Γυναῖκ' ἐμοὶ δοὺς, εἶθ' ὑπέσχεθ' ὕστερον
Τῷ νῦν σ' ἔχοντι, Τρῳάδ' εἰ πέρσοι πόλιν.
Ἐπεὶ δ' Ἀχιλλέως δεῦρ' ἐνόστησεν γόνος,
Σῷ μὲν συνέγνων πατρὶ, τὸν δ' ἐλισσόμην

Her. Malarum mulierum introitus me perdiderunt,
Quæ mihi dicentes hæc laxârunt, *ac amplificantes protuler.* verba:
Tu peſſimam captivam in ædibus,
Servam tolerabis, tecum lecti ſociam?
Per reginam, non ſaltem in meis ædibus
Videns lucem frueretur meo lecto:
Ego verò audiens iſtos Sirenum ſermones,
Callidæ, veteratoriæ, variæ loquacitatis,
Inaniter elata ſum ſtultitiâ: quid enim opus erat me
Metuere maritum, cui aderant quibus opus erat?
Multæ quidem divitiæ, & ædibus imperabamus:
Ego autem peperiſſem filios legitimos
Illa verò ſemiſervos meis, nothos:
" Sed nunquam, nunquam, non enim ſemel dicam,
" Oportet prudentes, quibus eſt mulier *conjux*,
" Ad uxorem in ædibus ſinere ingredi
" Mulieres: iſtæ enim *ſunt* magiſtræ malorum,
" Alia quidem captans lucrum corrumpit lectum:
" Alia vero, quæ peccavit, vult *aliam* ſecum ægrotare;
" Multæ v. propter ignaviâ *&* *libidinem peccant*: & inde familiæ
" Virorum languent. Adverſùs hæc bene munite
" Januas ædium clauſtris & vectibus:
" Nam nihil boni externi introitus
" Mulierum faciunt, ſed etiam multa mala.
Cho. Nimium immiſiſti *ſolutam* linguam in cognatum ſexum.
Condonanda quidem nunc tibi *ſunt* hæc: ſed tamen decet
Mulieres ornare muliebres naturas.
Or. " Sapiens quædam res *eſt* ejus, qui docuit homines,
" Rationes audire *coram* ab adverſariis.
Ego enim ſciens perturbationem hujus familiæ,
Et tuam litem & uxoris Hectoris,
Expectabam habens cuſtodias; an hic maneres,
An perterrefacta metu captivæ
Mulieris, velles diſcedere ex his domo.
Veni autem non expectans tuas epiſtolas *&* *mandata*,
Si autem reddas rationem, ſicut reddis,
Mittam te ab his ædibus. Nam cum priùs mea eſſes,
Habitas cum illo viro, perfidiâ *&* *vecordiâ* tui patris.
Qui priuſquam faceret irruptionem in fines Trojæ,
Dedit te mihi uxorem: & poſtea promiſit
Nunc te habenti, ſi expugnaret urbem Trojanam.
Poſtquam autem rediit huc filius Achillis,
Tuo quidem ignovi patri, hunc verò rogavi,

ANNOTATIONES.

V. 930. Κακῶν γυναικῶν εἴσοδοί μ' ἀπώλεσαν) Hoc Carmen ab *Hadriano*, à Medicorum turbâ malè excepto, ita παρῳδεῖται Πολλῶν ἰατρῶν εἴσοδοί μ' ἀπώλεσαν. *Phocion* verò proverbialiter uſus eſt, Πολλοὶ στρατηγοὶ Καρίας ἀπώλεσαν. *Parodia* autem eſt, cum Verſus aliquis notabilis, vel plures, in alium ſenſum detorqueantur, vel mutatis paulò verbis ſenſu haud multum diſſimili proferuntur; quale illud *Homeri* de Arcu *Ulyſſis*, Odyſſ. φ. v. 152. quem Procus *Leiodes* extendere non valebat, Ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος, Hæc *Dionyſius* μὲν ἀπαιδεύτῳ χρῶντι παρακείμενον (οὐ τείνει) ἑταίρῳ, reverſus in Convivium ad ſuos dixit, iiſdem verbis, ſenſu longè ſequiori. Vid. *Pauli Leopardi* Emendat. l. 18. c. 26. & l. 19. c. 14. *Joſua Barnes.*

V. 935. Οὐκ ἂν ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις βλέπουσ' ἂν) De gemino ἂν Vid. *Supplices* v. 182. &c.

V. 955. Συγγνωστὰ μέν νυν σοι) Ita reſtituo pro μὲν ἦν, ob verſum, *Gulielmo Cantero* præeunte; & *Scaligero* probante. *Hugo Grotius* legit Συγγνωστά μέν σοι, verſu æquè ſalvo, at longiùs errat à ſcripti veſtigiis. *Joſua Barnes.*

V. 964. Ἐπιστολάς) el *Literas*, vel *Nuntium*, vel *Mandatum*, Vide ad *Bacch.* 442. & *Helen.* v. 1665.

V. 967. Σοῦ πατρὸς κάκῃ, de verbo κάκη vid. quæ Nos ſupra ad *Med.* v. 1051.

V. 972. Τὸν δ' ἐλισσόμην) *Canterus* ait videri legendum τόνδ' δ' ἐλισσόμην, ſed aliter verſus ſtabit, etiam meliùs, nec ſenſus minùs ſe aperit, quare nihil hic muto. *Joſua Barnes.*

Γάμους

Γάμους ἀφεῖναι σοὺς, ἐμὰς λέγων τύχας,
Καὶ τὸν παρόντα δαίμον'· " ὡς φίλων μὲν ἂν
" Γήμαιμ' ἀπ' ἀνδρῶν, ἔκτοθεν δ' οὐ ῥᾳδίως.
Φεύγων ἀπ' οἴκων, ἃς ἐγὼ φεύγω φυγάς,
Ὁ δ' ἦν ὑβριστὴς, εἴς τ' ἐμῆς μητρὸς φόνον,
Τάς θ' αἱματωπὲς θεὰς ὀνειδίζων ἐμοί.
Κἀγὼ ταπεινὸς ὢν τύχαις ταῖς οἴκοθεν,
Ἤλγουν μὲν, ἤλγουν, συμφοραῖς δ' * ἠνειχόμην.
Σῶν δὲ στερηθεὶς ᾠχόμην ἄκων γάμων. * an ἐνειχόμην.
Νῦν οὖν ἐπειδὴ περιπετεῖς ἔχεις τύχας,
Καὶ ξυμφορὰν τήνδ' εἰσπεσοῦσ' ἀμηχανεῖς,
Ἄξω σ' ἀπ' οἴκων, καὶ πατρὸς δώσω χερί.
" Τὸ συγγενὲς γὰρ δεινόν· ἔν τε τοῖς κακοῖς
" Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον οἰκείου φίλου.
Ερ. Νυμφευμάτων μὲν τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς
Μέριμναν ἕξει, κοὐκ ἐμὸν κρίνειν τάδε·
Ἀλλ' ὡς τάχιστα τῶνδέ μ' ἔκπεμψον δόμων·
Μὴ φθῇ με προσβὰς δῶμα, καὶ μολὼν πόσις,
Ἢ παιδὸς οἴκους μ' ἐξερημοῦσαν μαθὼν
Πηλεὺς, μετέλθοι πωλικοῖς διώγμασι.
Ορ. Θάρσει γέροντος χεῖρα· τὸν δ' Ἀχιλλέως
Μηδὲν φοβηθῇς παῖδ', ὅς εἰς ἔμ' ὕβρισε.
Τοία γὰρ αὐτῷ μηχανὴ πεπλεγμένη
Βρόχοις ἀκινήτοισιν ἕστηκεν φόνου
Πρὸς τῆσδε χειρὸς, ἣν πάρος μὲν οὐκ ἐρῶ,
Τελουμένων δὲ, Δελφὶς εἴσεται πέτρα.
Ὁ μητροφόντης δ', ἢν δορυξένων ἐμῶν
Μείνωσιν ὅρκοι Πυθικὴν ἀνὰ χθόνα,
Δείξει γαμεῖν σφε μηδέν' ὧν ἐχρῆν ἐμέ.
Πικρῶς δὲ πατρὸς φόνιον αἰτήσει δίκην
Ἄνακτα Φοῖβον, οὐδέ νιν μετάστασις
Γνώμης ὀνήσει, θεῷ διδόντα νῦν δίκας.
Ἀλλ' ἔκ τ' ἐκείνου, διαβολαῖς τε ταῖς ἐμαῖς,
Κακῶς ὀλεῖται· γνώσεται δ' ἔχθραν ἐμήν.
" Ἐχθρῶν γὰρ ἀνδρῶν μοῖραν εἰς ἀναστροφὴν
" Δαίμων δίδωσι, κοὐκ ἐᾷ φρονεῖν μέγα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὦ Φοῖβ', ὁ πυργώσας τὸν ἐν Ἰλίῳ
2 Εὐτειχῆ πάγον, καὶ πόντιε
3 Κυανέαις ἵπποις διφρεύων
4 Ἅλιον πέλαγος,
5 Τίνος οὕνεκ' ἄτιμον * ὀργά- * olim ἐργάναν
6 ναν χέρα τεκτοσύνας
7 Ἐνυαλίῳ δοριμήστορι προσθέντες,
8 Τάλαιναν μεθεῖτε τάλαιναν Τροίαν;

Ut relinqueret tuum connubium, dicens meas ærumnas,
Et præſentem malum dæmonem, " quòd cognatis quidem
" A viris poſſem ducere uxorem, aliunde verò non facilè,
Exulans ab ædibus, quale exilium ego exulo.
Ille verò erat contumelioſus, & in necem meæ matris,
Et cruento vultu terribiles Deas, i. e. Furias exprobrabat mihi.
Et ego abjectus domeſticâ fortunâ,
Dolebam quidem, dolebam, calamitatibus verò detinebar,
Et privatus tuis nuptiis invitus abibam.
Nunc igitur, quoniã in contrarium ſubitò mutatã habes fortunam,
Et in calamitatem hanc lapſa, mentis inops hæres,
Ducam te ab ædibus, & tradam in manum patris.
" Cognatio enim multum poteſt: & in adverſis rebus
" Nihil melius eſt domeſtico amico
Her. Deſponſationis quidem meæ pater meus
Curam habebit, & non eſt meum ſtatuere hoc:
Sed quamprimum abduc me ex iſtis ædibus;
Ne antevertat me accedens ad domum & veniens maritus,
Vel deſerentem me domum filii reſciſcens
Peleus, perſequatur equeſtri perſecutione.
Or. Tu ne reformides ſenis manum bellicam; Achillis autem
Nihil quoque metuas filium, qui in me fuit injurius.
Nam tales inſidiæ ei ſtructæ
In laqueis inexplicabilibus ſunt necis
Ab hâc manu, quas inſidias prius quidem non dicam:
Sed perfectâ re, ſciet Delphica petra.
Matricida verò (ſi ſociorum meorum
Fœdera manſerint firma in terrâ Pythicâ)
Oſtendet, eum nullam earum debuiſſe ducere, quas ego debebam.
Suo autem malo poſcet pœnam paternæ necis
A rege Phœbo: neque illum mutatio
Animi juvabit, dantem nunc pœnas Deo.
Sed & ab illo criminationibúſque meis,
Malè peribit: agnoſcet autem meam inimicitiam.
" Nam virorum inimicorum ſortem in converſionem
" Deus dat, & non ſinit ſuperbire.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 O Phœbe, qui turribus muniſti in Ilio
2 Bene-munitum vicum, & Neptune,
3 Qui veheris cæruleis equis
4 Per marinum pelagus,
5 Quare gratuitam laborantem
6 tem manum veſtri artificii
7 Marti pugnandi-perito prodentes
8 Reliquiſtis miſeram miſeram Trojam?

ANNOTATIONES.

V. 980. Συμφοραῖς δ' ἠνειχόμην) *Scaliger* legit συμφορὰς rectè quidem, ſi ἠνειχόμην maneat, quod ab ἀνέχομαι, ſed ego potius ἐνειχόμην ab ἐνέχομαι lego, & συμφοραῖς retineo: Judicent Docti. *Joſua Barnes.*

V. 987. Νυμφευμάτων μὲν τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς &c.) Quòd Patris eſt Jus Puellas filias collocare vide *Hug. Grotii* de Jure Belli & Pacis l. 2. c. v. §. x. 3. ubi hic ipſe locus expenditur in Notis. *Joſua Barnes.*

V. 993. Θάρσει γέροντος χεῖρα. Τὸν δ' Ἀχιλλέως) *Scaliger* ita legebat Θάρσει· γέροντος χεῖρα, τὸν τ' Ἀχιλλέως, ſatis ſecurè: Non vidit & τὸ θαρσεῖν legi cum *accuſativo* & exponi, *audere*, vel *non reformidare*. Sic enim *Syneſius* in Epiſt. θαρσοῦντι [illegible]. *Idem.*

1033. Κέλωρ) υἱός.

Ἀντιστροφὴ α'.	*Antistrophe* 1.
1 Πλείστους δ' ἐπ' ἀκταῖσιν Σιμοεντίσιν	1 Et plurimos ad ripas Simoentias
2 Εὐίππους ὄχους ἐζεύξατε,	2 Præstantibus equis instructos currus junxistis,
3 Καὶ φονίους ἀνδρῶν ἁμίλλας	3 Et certamina letalia virorum
4 Ἔθετ' ἀστεφάνους·	4 Fecistis sine coronis, *i.e. victoriæ coronâ privastis*:
5 Ἀπὸ δὲ φθίμενοι βεβᾶσιν	5 Et abierunt mortui
6 Ἰλιάδαι βασιλῆ-	6 Iliaci re-
7 ες· οὐδ' ἔτι πῦρ ἐπιβώμιον ἐν Τροίᾳ	7 ges: neque amplius ignis in arâ Trojæ
8 Θεοῖσιν λέλαμπε θυώδει καπνῷ.	8 Diis lucebat odorato fumo.
Στροφὴ β'.	*Strophe* 2.
1 Βέβακε δ' Ἀτρείδας	1 Periit autem Atrides *Agamemnon*
2 Ἀλόχου παλάμαις,	2 Conjugis manibus.
3 Αὐτά τ' ἐναλλάξασα φόνον θανάτῳ	3 Ipsaque commutatâ cæde cum morte, *sui sceleris fructum*
4 Πρὸς τέκνων ἀπηύρα·	4 A filiis *ablatum* percepit:
5 Θεοῦ θεοῦ νιν	5 Dei Dei eam
6 Κέλευσμ' ἐπεστράφη	6 Evertit mandatum
7 Μαντόσυνον, ὅτε νιν	7 Fatidicum, quando eam
8 Ἀργόθεν πορευθεὶς	8 Argis profectus
9 Ἀγαμεμνόνιος κέλωρ,	9 Agamemnonius filius,
10 Ἀδύτων ἐπιβὰς κτάνων, ματρὸς φονεύς.	10 Inaccessos cùm adiisset thesaur. *orac. Delph. invasit* matr. interf.
11 Ὦ δαῖμον, ὦ Φοῖβε, πῶς πείθομαι;	11 O Deus, ô Phœbe, quomodo hoc credam?
Ἀντιστροφὴ β'.	*Antistrophe* 2.
1 Πολλαὶ δ' ἂν Ἑλλάνων	1 Multæ verò in Græcorum
2 Ἀχόρους στοναχὰς	2 Concionibus *forisque* tristes gemitus
3 Μέλποντο δυστάνων τεκέων ἄλοχοι,	3 Celebrabant *propter* infelices filios, uxores,
4 Ἐκ δ' ἔλειπον οἴκους,	4 Reliquerùntque domos,
5 Πρὸς ἄλλον εὐνα-	5 Ad alium maritum *euntes*.
6 τορ', οὐχὶ σοὶ μόνᾳ	6 Non tibi soli
7 Δύσφρονες ἐπέπεσον,	7 Tristes acciderunt,
8 Οὐ φίλοισι, λῦπαι·	8 Non amicis *solis*, *infelices* dolores.
9 Νόσον Ἑλλὰς ἔτλα, νόσον.	9 Morbum sustinuit Græcia, morbum,
10 Διέβα δὲ Φρυγῶν καὶ πρὸς εὐκάρπους γύας	10 Transiit autem & ad fœcunda jugera Phrygum
11 Σκηπτὸς, σταλάσσων Ἅιδα φόνον.	11 Fulmen stillans Plutonias neces.

ANNOTATIONES.

V. 1031. Ὅτε νιν) *Canterus* mavult ἔτι νιν. Quem sequuntur *Scaliger* & *Duportus*, sed rationem τοῦ νιν nullam hic video. Certè vel πορευθεὶς pro πορευθεὶς, vel τεῖσε pro κτάνε legendum; & præterea Vox ἰέναι vel ἐλθεῖν ad ὅτε nectendum, vel simile quid per ἐλλειπτικῶς subauditur. *Josua Barnes.*

V. 1033. Κέλωρ) *Hesychius* exponit per ἔκγονος, υἱός. Ἀγαμεμνόνιος κέλωρ de *Oreste* dicitur *Agamemnonis* filio.

V. 1037 Ἀχόρους στοναχὰς) Ita carmen pristinæ integritati restituo, deleto, quod præmissum erat, Ἀγορὰς, cum nihil significaret & versui etiam nocebat. Ita enim locandi sunt hujus clausulæ termini, Πολλαὶ δ' Ἑλλάνων ἄλοχοι ἀχόρους στοναχὰς (δὲ) ἀνεῖτον τεκέων μέλποντο. Quòd si ἀγορὰς retineas, tum ex *Canteri* conjecturâ legas quoque suprà Ἰδίας ἀλόχου παλάμαις v. 1026. Ut respondeant sibi Ἰδίας ἀλόχου παλάμαις & Ἀγορὰς, ἀχόρους στοναχάς· sin τὸ Ἀγορὰς retineas, etiam pro ἂν ante Ἑλλάνων scribendum ἐν, quod obiter monendum; ut etiam quod *Aldus* ἀγορᾶς legat. Puto autem per sciolum aliquem, qui vim τοῦ ἂν non vidit, sed pro ἀνὰ sumpsit ἀγορὰς additum: Hinc error ortus. *J. Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

DUM Peleus *de discessu & fugâ* Hermionæ *quærit*, *intelligens hæc ab* Oreste *acta*, *& quas minas in* Neoptolemum *ille jecerat*, *illicò senex Nepotis saluti consulens mandat*, *ut properè ad illum mitterentur*, *qui hostis insidiarum eum moneant*. *Quùm subitò Nuntius adest*, *qui* Neoptolemi *cædem* Peleo *exponit*, *idque longâ ac luculentâ narratione*, *ac mirâ rerum Hypotypôsei*. *Lamentatio* Pelei *Chorique super* Neoptolemo *occiso & jam in Scenam producto*. *Ad* Catastrophen *hinc Fabulæ progreditur Poeta &* Thetin ἀπὸ μηχανῆς *inducit*, *quæ* Peleum, *Maritum olim suum*, *consolatur*; *atque ubi* Neoptolemus *sepeliendus*, *cuique* Andromache *cum Filio elocanda esset*, *edocet*. Omnia *illa Deorum consilio facta ait*, *ipsi demùm Immortalitatem & in Fortunatis Insulis sedem Beatam pollicetur*.

ΠΗΛΕΥΣ,

ΠΗΛΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΘΕΤΙΣ.

Ἴαμβοι.

Πη. Φθιώτιδες γυναῖκες, ἱστοροῦντί μοι
Σημήνατ'· ᾐσθόμην γὰρ οὐ σαφῆ λόγον,
Ὡς δώματ' ἐκλιποῦσα Μενέλεω κόρη
Φρούδη τάδ'· ἥκω δ' ἐκμαθεῖν σπουδὴν ἔχων,
Εἰ ταῦτ' ἀληθῆ. "Τῶν γὰρ ἐκδήμων φίλων
"Δεῖ τοὺς κατ' οἶκον ὄντας ἐκπονεῖν τύχας.
Χο. Πηλεῦ, σαφῶς ἤκουσας· οὐδ' ἐμοὶ καλὸν
Κρύπτειν ἐν οἷσπερ οὖσα τυγχάνω κακοῖς·
Βασίλεια γὰρ τῶνδ' οἴχεται φυγὰς δόμων.
Πη. Τίνος φόβου τυχοῦσα; διαπέραινέ μοι.
Χο. Πόσιν τρέμουσα, μὴ δόμων νιν ἐκβάλῃ.
Πη. Μῶν ἀντὶ παιδὸς θανασίμων βουλευμάτων;
Χο. Ναὶ, καὶ γυναικὸς αἰχμαλωτίδος φόβῳ.
Πη. Σὺν πατρὶ δ' οἴκους, ἢ τίνος λείπει μέτα;
Χο. Ἀγαμέμνονός νιν παῖς βέβηκ' ἄγων χθονός.
Πη. Ποίαν περαίνων ἐλπίδ', ἢ γῆμαι θέλων;
Χο. Καὶ σοῦ γε παιδὸς παιδὶ πορσύνων μόρον.
Πη. Κρυπτὸς καταστὰς, ἢ κατ' ὄμμ' ἐλθὼν μάχῃ;
Χο. Ἁγνοῖς ἐν ἱεροῖς Λοξίου Δελφῶν μέτα.
Πη. Οἴμοι, τόδ' ἤδη δεινόν· οὐχ ὅσον τάχος
Χωρήσεταί τις Πυθικὴν πρὸς ἑστίαν,
Καὶ τἀνθάδ' ὄντα τοῖς ἐκεῖ λέξει φίλοις,
Πρὶν παῖδ' Ἀχιλλέως κατθανεῖν ἐχθρῶν ὕπο;
Αγ. Ἰώ μοι, μοι· Οἵας ὁ τλήμων ἀγγελῶν ἥκω τύχας,
Σοί τ', ὦ γεραιὲ, καὶ φίλοισι δεσπότου.
Πη. Αἶ, αἶ· πρόμαντις θυμὸς, ὥς τι προσδοκᾷ.
Αγ. Οὐκ ἔστι σοι παῖς παιδὸς, ὡς μάθῃς, γέρον
Πηλεῦ· τοιάσδε φασγάνων πληγὰς ἔχει,
Δελφῶν ὑπ' ἀνδρῶν καὶ Μυκηναίου ξένου.
Χο. Ἆ, ἆ· τί δράσεις, ὦ γεραιὲ, μὴ πέσῃς.
Ἔπαιρε σαυτόν. Π. οὐδέν εἰμ'· ἀπωλόμην.
Φρούδη μὲν αὐδὴ, φροῦδα δ' ἄρθρα μου κάτω.
Αγ. Ἄκουσον, εἰ καὶ σοῖς φίλοις ἀμυναθεῖν
Χρῄζεις τὸ πραχθὲν, σὸν κατορθώσας δέμας.
Πη. Ὦ μοῖρα, γήρως ἐσχάτοις πρὸς τέρμασιν,
Οἵα με τὸν δύστηνον ἀμφιβᾶσ' ἔχεις;
Πῶς οἴχεταί μοι παῖς μόνου παιδὸς μόνος;
Σήμαιν'· ἀκοῦσαι δ', οὐκ ἀκοῦσ' ὅμως, θέλω.
Αγ. Ἐπεὶ τὸ κλεινὸν ἤλθομεν Φοίβου πέδον,
Τρεῖς μὲν φαεννὰς ἡλίου διεξόδους
Θέᾳ διδόντες ὄμματ' ἐξεπίμπλαμεν.
Καὶ τοῦθ' ὕποπτον ἦν ἄρ'· εἴς τε συστάσεις,
Κύκλους τ' ἐχώρει λαὸς οἰκήτωρ θεοῦ.

Pel. Phthiæ mulieres, interroganti mihi Indicate: audivi enim non certum rumorem, Quòd Menelai filia relinquens domum Hanc diſceſſerit: venio igitur habens ſtudium cognoſcendi, An hæc ſint vera. "Nam abſentium amicorum "Fortunas curare debent ii, qui domi ſunt.
Ch. Peleu, rectè audiviſti, neque me decet Occultare, in quibus ſim poſita malis: Nam regina diſceſſit fugitiva ex his ædibus.
Pel. Quem metum nacta? dic mihi.
Ch. Metuens maritum, ne eam ex ædibus ejiciat.
Pel. Num propter conſilia de morte pueri?
Ch. Sane, & metu captivæ mulieris.
Pel. Cum patre verò, aut cum quo reliquit ædes?
Ch. Filius Agamemnonis eam abiit ducens ex terrâ.
Pel. Quam habens ſpem, an volens uxorem ducere?
Ch. Et tui filii filio, *i.e. nepoti tuo* parans necem.
Pel. Utrum per inſidias, an in conſpectum veniens pugnando?
Ch. In puro templo Apollinis cum Delphicis *civibus*.
Pel. Hei mihi, hoc jam eſt atrox: non quam celerrimè Ibit aliquis ad Pythicam aram, Et quæ hic acta ſunt, dicet amicis ibi, Priuſquam interficiatur filius Achillis ab inimicis?
Nun. Hei mihi, mihi, qualem miſer venio nunciaturus caſum, Et tibi, ô ſenex, & amicis domini?
Pel. Heu, heu, animus præſagit tanquam aliquid expectans.
Nun. Non eſt tibi filius filii, ut ſcias, ſenex Peleu: tales plagas enſium habet A viris Delphicis & Mycenæo hoſpite.
Ch. Heu, heu? quid facies, ô ſenex? ne cadas, Erige te. *Pel.* Nihil ſum: perii, Evanida quidem *eſt* vox, & evanida membra mea infra.
Nun. Audi, ſi per tuos amicos ulciſci Vis factum, erigens tuum corpus.
Pel. O fatum ſenectutis in extremo limite. Quale me miſerum circumdediſti? Quomodo periit mihi unicus filius unici filii? Dic; audire enim *volo*, non audire tamen cupio.
Nun. Poſtquam venimus ad clarum ſolum Phœbi, Tres quidem lucidos tranſitus ſolis Spectandis rebus dantes, implevimus oculos. Et hoc jam erat ſuſpectum: ac ad turmas [illegible] cœtus concurrebat populus habitans ibi apud Deum.

ANNOTATIONES.

V. 1070. Ἰώ μοι, μοι] Hæc legenda ſunt ἔξω μέτρου, nec enim ad Verſum pertinent. Vid. Not. ad *Hecub.* v. 1116. Vid. & *Emyl. Portum* ad locum. Ἀναχρονισμῷ autem hic videtur *Euripides*, quod ſatis amplum temporis ſpatium non ſit, ex quo *Oreſtes Hermionem* abduxerit, ad hæc omnia agenda. *Joſua Barnes.*

V. 1074. Πηλεῦ τοιάσδε) τὸ τι in τοιάσδε communis eſt ſyllaba, Vide quæ exempla nos congeſſimus ad *Hecub.* v. 1108.

Ἀγαμέμ-

Ἀγαμέμνονος δὲ παῖς διαστείχων πόλιν,
Εἰς οὖς ἑκάστῳ δυσμενεῖς ηὔδα λόγους.
Ὁρᾶτε τοῦτον, ὃς διαστείχει θεοῦ
Χρυσοῦ γέμοντα γύαλα, θησαυροὺς βροτῶν,
Τὸ δεύτερον παρόντ᾽, ἐφ᾽ οἷσι καὶ πάρος
Δεῦρ᾽ ἦλθε, Φοίβου ναὸν ἐκπέρσαι θέλων.
Κἀκ τοῦδ᾽ ἐχώρει ῥόθιον ἐν πόλει κακόν,
Ἀρχαί τ᾽ ἐπληροῦντ᾽, εἴς τε βουλευτήρια,
Ἰδίᾳ θ᾽, ὅσοι θεοῦ χρημάτων ἐφέστασαν,
Φρουρὰν ἐτάξαντ᾽ ἐν περιστύλοις δόμοις.
Ἡμεῖς δὲ μῆλα φυλλάδος Παρνησίας
Παιδεύματ᾽, οὐδὲν τῶνδέ πω πεπυσμένοι
Λαβόντες ἦμεν, ἐσχάραις τ᾽ ἐφέσταμεν,
Σὺν προξένοισι, μάντεσίν τε Πυθικοῖς.
Καί τις τόδ᾽ εἶπεν· ὦ νεανία, τί σοι
Θεῷ κατευξόμεσθα; τίνος ἥκεις μέτα;
Ὁ δ᾽ εἶπε, Φοίβῳ τῆς πάροιθ᾽ ἁμαρτίας
Δίκας παρασχεῖν βουλόμεσθ᾽· ᾔτησα γὰρ
Πατρός ποτ᾽ αὐτὸν αἵματος δοῦναι δίκην.
Κἀνταῦθ᾽ Ὀρέστου μῦθος ἰσχύων μέγα
Ἐφαίνεθ᾽, ὡς ψεύδοιτο δεσπότης ἐμός,
Ἥκων ἐπ᾽ αἰσχροῖς· ἔρχεται δ᾽ ἀνακτόρων
Κρηπῖδος ἐντός, ὡς πάρος χρηστηρίων
Εὔξαιτο Φοίβῳ· τυγχάνει δ᾽ ἐν ἐμπύροις.
Τῷδε ξιφήρης ἄρ᾽ ὑφεστήκει λόχος,
Δάφνῃ σκιασθείς· ὧν Κλυταιμνήστρας τόκος
Εἷς ἦν, ἁπάντων τῶνδε μηχανορράφος.
Χ᾽ ὁ μὲν κατ᾽ ὄμμα στάς, προσεύχεται θεῷ.
Οἱ δ᾽ ὀξυθήκτοις φασγάνοις ὡπλισμένοι
Κεντοῦσ᾽ ἀτευχῆ παῖδ᾽ Ἀχιλλέως λάθρᾳ.
Χωρεῖ δὲ πρύμναν· οὐ γὰρ εἰς καιρὸν τυπεὶς
Ἐτύγχαν᾽· ἐξέλκει δέ, καὶ παραστάδος
Κρεμαστὰ τεύχη πασσάλων καθαρπάσας,
Ἔστη ᾽πὶ βωμοῦ γοργὸς ὁπλίτης ἰδεῖν,
Βοᾷ δέ, Δελφῶν παῖδας ἱστορῶν τάδε,
Τίνος μ᾽ ἕκατι κτείνετ᾽; εὐσεβεῖς ὁδοὺς
Ἥκοντα; ποίας ὄλλυμαι πρὸς αἰτίας;
Τῶνδ᾽ οὐδὲν οὐδείς, μυρίων ὄντων πέλας,
Ἐφθέγξατ᾽, ἀλλ᾽ ἔβαλλον ἐκ χερῶν πέτροις.
Πυκνῇ δὲ νιφάδι πάντοθεν σποδούμενος,
Προὔτεινε τεύχη, καὶ φυλάσσετ᾽ ἐμβολάς,
Ἐκεῖσε κἀκεῖσ᾽ ἀσπίδ᾽ ἐκτείνων χερί.
Ἀλλ᾽ οὐδὲν ἤνυεν· ἀλλὰ πόλλ᾽ ὁμοῦ βέλη,
Οἰστοί, μεσάγκυλ᾽, ἔκλυτοί τ᾽ ἀμφώβολοι,
Σφαγεῖς τ᾽ ἐχώρουν βουπόροι ποδῶν πάρος.
Δεινὰς δ᾽ ἂν εἶδες πυρρίχας φρουρουμένου
Βέλεμνα παιδός· ὡς δέ μιν περισταδὸν

Agamemnonis verò filius vadens per urbem,
Singulis in aurem dicebat hoſtiles ſermones:
Vide iſtum, qui vadit per Dei
Specus plenos auri, theſauros hominum:
Secundò adeſt [illegible] eandem cauſam, ob quam & priùs
Venit huc, volens evertere templum Apollinis.
Hinc verò manavit rumor per urbem malus,
Magiſtratúſque congregabantur, & in curias,
Et privatim, quicunque præerant theſauris Dei,
Præſidiúmque collocârunt in æde Phœbi columnis undiq; fulſultâ,
Nos verò Oves frondoſæ Parnaſſi,
Alumnas, nihil adhuc ſcientes de his rebus,
Acceperamus, & acceſſimus [illegible] aras,
Cum hoſpitibus & vatibus Pythicis.
Et aliquis hoc dixit: O adoleſcens, quid tibi
A deo petemus? cujus causâ venis?
Iſte verò dixit, Phœbo pro priore peccato
Pœnas dare volumus: poſtulavi enim
Ab ipſo aliquando, ut daret pœnas pro ſanguine patris.
[illegible] ibi Oreſtis calumnia multum valens
Apparuit, quòd mentiretur meus dominus,
Veniens de turpi causâ. Venit autem templi
Intra faſtigium, ut ante oraculum
Precaretur Phœbum. Erat autem occupatus in incenſis victimis.
Hoc autem *in loco* gladiis armatus manipulus ſubſtiterat,
Lauro tectus, *i.e. coronatus*, quorum Clytæmneſtræ filius
Erat unus, omnium iſtorum *ſcelerum* machinator.
Et ille quidem in *omnium* conſpectu ſtans precatur Deum:
Iſti verò acutis enſibus armati
Pungunt inermem filium Achillis clàm.
Retrò verò *ille* cedit: non enim letaliter vulneratus
Erat: detrahit autem, & porticus
Suſpenſa arma de clavis diripiens,
Stetit [illegible] aram terribilis bellator aſpectu,
Et clamat, Delphicos filios interrogans hæc,
Quare me occiditis, piam viam
Venientem? propter quam cauſam pereo?
Illorum verò, cum propè eſſent ſexcenti, nihil quiſquam
Dixit, ſed eum eminus petebant lapidibus manu jactis.
Obrutus autem undique cum denſis nivium imbribus,
Objiciebat arma, & cavebat ictus,
Huc & illuc manu objiciens clypeum,
Sed nihil proficiebat: nam multa ſimul tela
Sagittæ amentata jacula, ſolutáque miſſilia,
Veruáque, quibus transfixi boves torrentur, cadebant ante pedes.
Vidiſſes autem mirabiles ſaltationes caventis
Tela filii: cum autem ipſum circumcirca ſtantes

1133. Μεσάγκυλα) Εἶδος ἀκοντίου ἐν μέσῳ ἀγκύλῃ δεδεμένον, ὃ κατέχοντες ἐρρίπτουν.
Ἔκλυτοι) Ἐστὶν ἐπίθετον τῶν ἀμφωβόλων.

ANNOTATIONES.

V. 1120. Χωρεῖ δὲ πρύμναν) *Heſych.* πρύμνα, τὰ ὀπίσω. Quod ſi *Scaliger* conſideraſſet, haud illi viſum eſſet potiùs legendum κρεῖ quàm χωρεῖ. *Joſua Barnes.*

V. 1132. Ἀλλ᾽ οὐδὲν ἤνυεν.) Alii legunt ἤνυ᾽· [illegible] ἤνυεν ſi ſteterit, ſtabit Verſus.

V. 1133. Οἰστοὶ) legendum διπαλλάβως quaſi οἰςοί, ab ὀϊστὸς tamen ducitur. Vid. *Phœniſſ.* v. 1388.

Κύκλῳ

Κύκλῳ κατεῖχον, οὐ διδόντες ἀμπνοὰς,
Βωμοῦ κενώσας δεξίμηλον ἐσχάραν,
Τὸ Τρωϊκὸν πήδημα πηδήσας ποδοῖν,
Χωρεῖ πρὸς αὐτούς· οἱ δ' ὅπως πελειάδες
Ἱέρακ' ἰδοῦσαι, πρὸς φυγὴν ἐνώτισαν.
Πολλοὶ δ' ἔπιπτον μιγάδες, ἔκ τε τραυμάτων,
Αὐτοί θ' ὑφ' αὑτῶν στενοπόρους κατ' ἐξόδους.
Κραυγὴ δ' ἐν εὐφήμοισι δύσφημος δόμοις
Πέτραισιν ἀντέκλαγξεν· εὐδία δ' ὅπως
Ἔστη, φαεννοῖς δεσπότης στίλβων ὅπλοις,
Πρὶν δή τις ἀδύτων ἐκ μέσων ἐφθέγξατο
Δεινόν τι, καὶ φρικῶδες· ὦρσε δὲ στρατὸν
Τρέψας πρὸς ἀλκήν· ἔνθ' Ἀχιλλέως πιτνεῖ
Παῖς, ὀξυθήκτῳ πλευρὰ φασγάνῳ τυπεὶς
Δελφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅσπερ αὐτὸν ὤλεσε
Πολλῶν μετ' ἄλλων· ὡς δὲ πρὸς γαῖαν πιτνεῖ,
Τίς οὐ σίδηρον προσφέρει; τίς οὐ πέτρον
Βάλλων, ἀράσσων; πᾶν δ' ἀνήλωται δέμας
Τὸ καλλίμορφον, τραυμάτων ὑπ' ἀγρίων.
Νεκρὸν δὲ δή νιν, κείμενον βωμοῦ πέλας,
Ἐξέβαλον ἐκτὸς θυοδόκων ἀνακτόρων.
Ἡμεῖς δ' ἀναρπάσαντες ὡς τάχος χεροῖν,
Κομίζομέν νιν σοὶ κατοιμῶξαι γόοις,
Κλαῦσαί τε, πρέσβυ, γῆς τε κοσμῆσαι τάφῳ.
Τοιαῦθ' ὁ τοῖς ἄλλοισι θεσπίζων ἄναξ,
Ὁ τῶν δικαίων πᾶσιν ἀνθρώποις κριτὴς,
Δίκας διδόντα παῖδ' ἔδρασ' Ἀχιλλέως.
Ἐμνημόνευσε δ', ὥσπερ ἄνθρωπος κακὸς,
Παλαιὰ νείκη· πῶς ἂν οὖν εἴη σοφός;

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ φοράδην αὐτὸς
Δελφίδος ἐκ γῆς δῶμα πελάζει.
Τλήμων, ὁ παθών· τλήμων δὲ, γέρον,
Καὶ σύ· δέχῃ γὰρ τὸν Ἀχίλλειον
Σκύμνον ἐς οἴκους, οὐχ ὡς σὺ θέλεις.

Undique concluſum tenerent, non dantes reſpirandi copiam,
Aræ deſerto victimas-recipiente foco,
Saltans pedibus Trojanum ſaltum,
Vadit contra eos. Illi verò ſicut columbæ
Accipitrem conſpicatæ ad fugam terga verterunt.
Multi autem cadebant promiſcuè, & ex vulneribus,
Et ipſi à ſe conculcati per anguſtos exitus.
Dirus autem clamor in ſacra domo
Reſonuit ex ſaxis: ceu autem tranquillitas
Stetit dominus lucens ſplendidis armis,
Priuſquam quidam ex mediis adytis edidit
Terribilem & horribilem vocem, & impulit exercitum
Convertens ad pugnam: ibi cadit Achillis
Filius vulneratus in lateribus acuto gladio
A viro Delphico, qui eum perdidit
Cum multis aliis. Poſtquam autem ad terram cadit,
Quis non ferrum adegit? quis non ſaxum
Jacens, tundens? Conſumptum eſt autem totum corpus
Pulchrum à ſævis vulneribus.
Porrò cadaver ipſius jacens ante altare,
Ejecerunt extra templa victimis opima.
Nos verò correptum quàm celerrimè manibus,
Portamus ipſum tibi deflendum lacrymis
Et lugendum, ſenex, & ornandum ſepulturâ.
Talia hæc Apollo, qui vaticinatur aliis,
Qui eſt judex juſtitiæ omnibus hominibus,
Fecit filio Achillis danti pœnas:
Et recordatus eſt, ſicut malus homo,
Vetera jurgia: quomodo eſſet igitur ſapiens?

Chorus.

Atqui ecce rex ipſe portatus
Ex terrâ Delphicâ domû accedit.
Miſer, cui hoc accidit, miſer etiam, ſenex,
Et tu: recipis enim Achilleum
Pullum in ædes, non ut tu vis.

1139. Τρωϊκὸν πήδημα) Ὃ ἐπήδησεν Ἀχιλλεὺς λέγει, ὅτε ἥλατο ἐκ τῆς νηὸς ἐς γῆν Τρῳάδα. τοιαύτη δ' ἦν ἡ φορὰ, ὡς καὶ ὕδωρ ἐκ γῆς ἀναδοθῆναι.

ANNOTATIONES.

V. 1139. Τὸ Τρωϊκὸν πήδημα πηδήσας) Videtur Poeta alludere ad ſaltum illum, quem *Achilles* Pater ejus in ſolum *Trojanum* ſuper Clypeo ſuo ante *Proteſilaum*, vel ut alii *Proteſilao* jam occiſo, fecit, de quo *Scholiaſtes*; & Nos ad *Electr.* v. 439. Adeundus etiam eſt *Turneb.* Adverſ. l. 27. c. 29. de *Theſſalo* ſaltu; & *Pauli Leopardi* Emendat. l. 8. c. 27. Ubi id *Lycophr.* explicat—Ὅσσα πελαργὸς ἅλμα λαιψηρῷ ποδί. Alluſum quoque forte ad Πυῤῥίχην ὄρχησιν, quæ à *Pyrrho Achillis* filio nomen habet. Vid. *Joh. Brodæi* Miſcell. l. 5. c. 26. *J. Barnes.*

V. 1151. Δελφοῦ πρὸς ἀνδρὸς) Δελφοῦ, Μαχαιρέως. Vide ad finem *Oreſt.* v. 1654. *Idem.*

V. 1153. Τίς οὐ σίδηρον προσφέρει) Ita *Græci* Plurimi occiſum jam *Hectorem* vulnerant apud *Homerum* Iliad. χ. v. 369. & deinceps. *Idem.*

V. 1154. Πᾶν δ' ἀνήλωται δέμας) *Homerus* ferè ſemper δέμας de Vivo Corpore, σῶμα de Cadavere uſurpat, uti obſervat nobis Anonymus Author de Vitâ & Scriptis *Homeri.* Ὅθεν ἐοίκε δοκεῖ τοῖς φιλοσόφοις, τὸ [illegible] τὸ σῶμα τέθνηκε πρὸ τῆς ψυχῆς [illegible]. Καὶ τοῦτο δὲ Ὅμηρος πρῶτος ἐδήλωσε· τὸ μὲν γὰρ τοῦ ζῶντος, ἀεὶ δέμας προσαγορεύει, ὡς ἐν τούτοις, Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν. Καὶ, —δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί. Καὶ, —ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε, δέμας τε. Τὸ δὲ ἀποβεβληκὸς τὴν ψυχὴν, οὐδὲν ἄλλο ἢ σῶμα λέγει, ὡς ἐν τούτοις, Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν. Καὶ, Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος. Καὶ, Σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς. Τὸ γὰρ αὐτὸ, ζῶντος μὲν ἀνθρώπου, δέμας ἦν τῆς ψυχῆς· τελευτήσαντος δὲ, σῶμα καταλείπεται). Idem *Euſtathius* fol. 61. lin. 36. & fol. 376. lin. 5. & fol. 666. lin. 24. Alii δέμας dictum volunt, οἱονεὶ δέμα ἐν τῇ ψυχῇ. Οἱ δὲ μετὰ τὸν Ὅμηρον ἀδιαφόρως χρῶνται τῇ λέξει, ὡς ὧδε καὶ ὁ Εὐριπίδης, ut idem *Euſtathius* fol. 61. lin. 39. *Joſua Barnes.*

V. 1164. Ἐμνημόνευσε δ', ὥσπερ ἄνθρωπος κακὸς, παλαιὰ νείκη) Hic locus optimè *Chriſtianæ* Fidei velificatur Doctrinæ, quæ intemperantes Iras, Vindictam & Inclementiam prohibet, maximè autem diuturnas Iras præcavendas monet. *Epheſ.* c. 4. v. 26. *Ne ſol cadat ſuper Iram veſtram.* Quem locum inter cæteros interpretes tractat *Iſidorus* Pelus. l. 2 Epiſt. 239. & *Salvianus* de Gubernatione Dei l. 3. Cui affinis & is *Plutarchi* locus, qui de *Pythagoreis* notat in Libello de *Fraterno Amore*, illos, quamvis non Generis, ſed Doctrinæ ſocietate junctos, ſiquando per Iram ad Maledicta prorupiſſent, ante ſolis occaſum, Dextris modò datis, & ſalutatione factâ, gratiam redintegraſſe, Πυθαγορικοὶ γένει μηδὲν προσήκοντες, ἀλλὰ κοινοῦ λόγου μετέχοντες, εἴποτε προαχθεῖεν εἰς λοιδορίας ὑπ' ὀργῆς, πρὶν ἢ τὸν ἥλιον δῦναι, τὰς δεξιὰς ἐμβαλόντες ἀλλήλοις καὶ ἀσπασάμενοι διελύοντο. Vide *Hieroclem.* Rectè itaque de noſtro Deo *Scaliger* Epidorp. l. iv. pr. 84. p. 193. *Non vult Dominus temporis, Imperator ævi, Memoriſque notas odii, memoriſque Querelas. Nec vivere veſtigia Contumeliarum; Oditque ſuper cætera cuncta Talionem.* Quod autem Veſperi Cacodæmones ex latebris ſuis prodeuntes Orbem terrarum circumire incipiunt, idem hoc dictum eſt: Quia nulla eſt Domus Diabolo paratior gratiorque quam malignus Hominis animus. Cujus alloquia in noctis Viſionibus Clementiſſimus Dei Spiritus ſolet aufugere; ultrò appetunt ſpiritus tenebrarum, ſeſeque talium mentibus inſinuare oppidò gaudent. *Joſua Barnes.*

Αὐτός τε κακοῖς πήμασι κύρσας
Εἰς ἓν μοίρας συνέκυρσας.
Πη. Ἰώ μοι ἐγώ, κακὸν οἷον ὁρῶ
Τόδε, καὶ δέχομαι χερὶ δώμασ' ἐμοῖς.
Ἰώ μοι, μοι, αἶ, αἶ.
Ὦ πόλι Θεσσαλία, διολώλαμεν,
Οἰχόμεθ'· οὐκέτι μοι γένος, οὐκέτι μοι τέκνα
Λείπετ' ἐν οἴκοις.
Ὦ σχέτλια παθὼν ἐγώ, εἰς τίνα
Δὴ φίλον αὐγὰς βάλλων * πρέψομαι;
Ὦ φίλιον στόμα, καὶ γένυ, καὶ χέρες.
Εἴθε σ' ὑπ' Ἰλίῳ ἤναρε δαίμων,
Σιμουντίδα πὰρ' ἀκτάν.
Χο. Οὗτος μὲν οὖν ἐκ τῶνδ' ἐτιμᾶτ' ἄν, γέρον,
Θανών· τὸ σὸν δ' ἦν ὧδ' ἂν εὐτυχέστερον.
Πη. Ὦ γάμος, ὦ γάμος,
Ὃς τάδε δώματα καὶ πόλιν ἁμὰν
Ὤλεσας· αἶ, αἶ, αἶ, αἶ· ὦ παῖ,
Μή ποτε σῶν λεχέων τὸ δυσώνυμον
Ὤφελ' ἐμὸν γένος εἰς τέκνα καὶ δόμον
Ἀμφιβαλέσθαι
Ἑρμιόνας Ἀΐδαν ἐπὶ σοί, τέκνον,
Ἀλλὰ κεραυνῷ πρόσθεν ὀλέσθαι,
Μηδ' ἐπὶ τοξοσύνᾳ φονίῳ πατρὸς
Αἷμα τὸ διογενές ποτε
Φοῖβον βροτὸς εἰς θεὸν ἀνάψαι.

* vel τρέψομαι.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. Ὀτοτοτοῖ, ὀτοτοτοῖ·
Θανόντα δεσπότην γόοις
Νόμῳ τῷ νερτέρων κατάρξομαι.
Πη. Ὀτοτοτοῖ, ὀτοτοτοῖ.
Διάδοχα τάλας ἐγὼ
Γέρων καὶ δυστυχὴς δακρύω.
Χο. Θεοῦ γὰρ αἶσα, θεὸς ἔκρανε συμφοράς.

Στροφὴ β'.

Πη. Ὦ φίλος, δόμον ἔλειπες ἔρημον,
Ἰώ μοι, μοι,
Ταλαίπωρον ἐμὲ γέρον-
τ', ἄπαιδα νοσφίσας.
Χο. Θανεῖν σε, πρέσβυ, χρῆν πάρος τῶν σῶν τέκνων.

Στροφὴ γ'.

Πη. Οὐ σπαράξομαι κόμαν,
Οὐκ ἐπιθήσομαι
Ἐμῷ κάρᾳ κτύπημα χειρὸς ὀλοόν;
Ὦ πόλις, διπλῶν τέκνων
Μ' ἐστέρησε Φοῖβος.
Χο. Ὦ κακὰ παθὼν, ἰδών τε, δυστυχὲς γέρον.

Tuque ipſe noxiis malis nactus,
In eandem *calamitatis* ſortem incidiſti.
Pel. Heu mihi, quale malum video
Hoc, & recipio manu in ædes meas?
Heu mihi! ah, ah!
O urbs Theſſalica, periimus,
Periimus; non amplius mihi genus, non amplius mihi liberi
Superſunt in ædibus,
O ego acerba paſſus, in quem
Amicum oculos conjiciens delectabor, *vel me convertam?*
O charum os, & genæ, & manus,
Utinam te ad Ilium interfeciſſet fatum,
Ad Simoentiam ripam.
Ch. Hic enim profectò ob hæc fuiſſet honore affectus, ô ſenex, ſic
Mortuus: tuaque *fors* ſic eſſet felicior.
Pel. O nuptiæ, ô nuptiæ,
Quæ has ædes & meam urbem
Perdidiſtis: ah, ah, ah, ah: ô fili,
Utinam nunquam tuarum nuptiarum *cauſâ* infauſtum
Meum genus in liberos & domum
Recepiſſet
Hermiones Plutonem, *i.e.* malum genium, in tuam perniciē, ô fili,
Sed fulmine *prius* periiſſet:
Neque propter letalem jaculationem patris *ſagittâ percuſſi*
Sanguinem generoſum unquam
Phœbo mortalis Deo, acceptū retuliſſes, *paternæq; necis cā pœnā.*

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Chor. Heu, heu!
Mortuum Dominum *lacrymis & lamentis,*
Ut Manium lex flagitat, incipiam proſequi.
Pel. Heu, heu!
Continentèr ego miſer
Senex & infelix lacrymo.
Ch. Dei enim *hoc eſt* fatum, Deus fecit *illas* calamitates.

Strophe 2.

Pel. O chare, domum reliquiſti deſertam,
(Heu mihi, mihi,)
Miſerum me ſe-
nem, orbum tuo diſceſſu relinquens
Ch. Oportuiſſet te, ô ſenex, mori ante tuos liberos.

Strophe 3.

Pel. Nonnè lacerabo comam,
Nonnè imponam
Meo capiti planctū noxiū manûs?
O urbs, duobus liberis
Me privavit Phœbus!
Ch. O mala paſſus videnſque miſer ſenex:

Στροφὴ

Στροφὴ δ'.

Τίν' αἰῶνά γ' εἰς τὸ λοιπὸν ἕξεις;
Πη. Ἄτεκνος, ἔρημος, οὐκ ἔχων πέρας κακῶν,
Διαντλήσομαι πόνους εἰς ᾅδαν.
Χο. Μάτην δέ σ' ἐν γάμοισιν ὤλβισαν θεοί.

Στροφὴ ε'.

Πη. Ἀμπτάμενα πάντα φροῦδα κεῖται,
Κόμπῳ μεταρσίῳ πρόσω.
Χο. Μόνος μόνοισιν ἐν δόμοις ἀναστρέφῃ.

Στροφὴ ς'.

Πη. Οὐκέτι μοι πόλις, πόλις·
Σκῆπτρά τ' ἐρρέτω τάδ' ἐπὶ γαῖαν.
Σύ τ', ὦ κατ' ἄντρα νύχια Νηρέως κόρη,
Πανώλεθρόν μ' ὄψεαι, πίτνοντα πρὸς γᾶν.
Χο. Ἰώ, ἰώ· τί κεκίνηται; τίνος αἰσθάνομαι
Θείου; κοῦραι, λεύσσετ', ἀθρήσατε.
Δαίμων ὅδε τις λευκὴν αἰθέρα
Πορθμευόμενος, τῶν ἱπποβότων
Φθίας πεδίων ἐπιβαίνει.

Ἴαμβοι.

Θε. Πηλεῦ, χάριν σοι τῶν πάρος νυμφευμάτων
Ἥκω Θέτις, λιποῦσα Νηρέως δόμους.
Καὶ πρῶτα μέν σοι, τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς
Μηδέν τι λίαν δυσφορεῖν, παρῄνεσα·
Κἀγὼ γάρ, ἣν ἄκλαυστ' ἐχρῆν τίκτειν τέκνα,
Ἀπώλεσ' ἐκ σοῦ παῖδα τὸν ταχὺν πόδας
Ἀχιλλέα τεκοῦσα, πρῶτον Ἑλλάδος.
Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον, σημανῶ· σὺ δ' ἐνδέχου.
Τὸν μὲν θανόντα τόνδ' Ἀχιλλέως γόνον,
Θάψον, πορεύσας Πυθικὴν πρὸς ἐσχάραν,
Δελφοῖς ὄνειδος, ὡς ἀπαγγέλλῃ τάφος
Φόνον βίαιον τῆς Ὀρεστείας χερός.
Γυναῖκα δ' αἰχμάλωτον, Ἀνδρομάχην λέγω,
Μολοσσίαν γῆν χρὴ κατοικῆσαι, γέρον,
Ἑλένῳ συναλλαχθεῖσαν εὐναίοις γάμοις,
Καὶ παῖδα τόνδε, τῶν ἀπ' Αἰακοῦ μόνον
Λελειμμένον δὴ βασιλέα· κἀκ τοῦδε χρὴ
Ἄλλον δι' ἄλλου διαπερᾶν Μολοσσίας,
Εὐδαιμονοῦντας· οὐ γὰρ ὧδ' ἀνάστατον
Γένος γενέσθαι δεῖ τὸ σὸν, κἀμὸν, γέρον,
Τροίας τε· καὶ γὰρ θεοῖσι κἀκείνης μέλει,
Καίπερ πεσούσης Παλλάδος προθυμίᾳ.
Σὲ δ', ὡς ἂν εἰδῇς τῆς ἐμῆς εὐνῆς χάριν,
Θεὰ γεγῶσα, καὶ θεοῦ πατρὸς τέκος,

Strophe 4.

Qualem vitam habebis in poſterum?
Pel. Orbus liberis, deſertus, non habens finem malorum,
Exhauriam labores uſque ad mortem.
Ch. Fruſtrà igitur te dii beârunt in nuptiis.

Strophe 5.

Pel. Avolantia omnia, evanida jacent,
Faſtu ſublimi *quæ tumebant* priùs.
Cho. Solus in ſolâ domo verſaris.

Strophe 6.

Pel. Civitas non eſt mihi amplius, civitas:
Sceptráque valeant hæc humi dejecta,
Tuque in nocturnis *obſcuriſque* antris *degens* Nerei filia,
Funditùs-extinctum me videbis proſtratum humi.
Ch. O, ô. Quid motum eſt? quod ſentio
Numen? puellæ cernite, videte,
Deus hic quiſpiam candidum ætherem
Trajiciens, equorum alumnos
Campos Phthiæ ingreditur.

Thetis.

Peleu, propter tuas priores nuptias
Venio Thetis, relictâ Nerei domo.
Et primum quidem te præſentibus malis
Non nimium angi hortor:
Nam & ipſa, quam oportuit non lugendos liberos parere,
Amiſi ex te filium velocem pedibus
Achillem poſtquam-pepereram, præcipuum Græciæ.
Sed quorum causâ veni, indicabo, & tu accipe:
Mortuum quidem hunc filium Achillis,
Sepeli, delatum ad focum Pythicum,
In probrum Delphis, ut ſepulcrum indicet
Violentam cædem Oreſteæ manûs.
Et mulierem captivam, Andromachen dico,
Oportet habitare Moloſſiam terram, ſenex,
Heleno conjunctam *legitimis* lecti nuptiis,
Et iſtum puerum, ab Æaco ſolum
Relictum jam regem: & ex hoc oportet
Alium ex alio *perpetuâ ſucceſſionis ſerie* regere Moloſſiam
Felices: non enim ſic everſum
Fieri tuum & meum genus oportet, ſenex,
Et Trojæ: nam & illa diis curæ eſt,
Licèt corruerit Palladis conſilio.
Porrò te, ut videas mei connubii gratiam,
Dea nata & Dei patris filia,

ANNOTATIONES.

V. 1234. Μηδέν τι λίαν δυσφορεῖν) τὸ γε poſt λίαν tollo, ne in tertio Amphimacrum admittas, quod fieri vix poteſt.

V. 1236. Τὸν ταχὺν πόδας Ἀχιλλέα) Reſpicit Poeta ad illa *Hom.* ποδώκης, ποδάρκης & πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς, & *Iliad.* ν. v. 348. Κυδαίνων Ἀχιλῆα πόδας ταχύν. Vid. *Iphig.* in Aul. v. 206. & *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphyll. l. 9. c. 24. &c. *Joſua Barnes.*

V. 1237. Ἀχιλλέα) Ultima ſyllaba neceſſe eſt producatur, quare vel lege Ἀχιλλῆ, vel τῷ α vim eſtaticam agnoſcas, ut apud *Homerum* Odyſſ. A. v. 40. Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο. Vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 1258. Ita quidem τὸ α in Ὀρέα producitur *Hippolyt.* v. 953. item in Θησέα ibid. v. 1153. & *Suppl.* v. 3. Item in Πηλέα *Androm.* v. 545. item in Βασιλέα v. 1247. item in Καπανέα *Suppl.* v. 934. & in Μενοικέα *Phœniſſ.* v. 776. *Joſua Barnes.*

V. 1247. Βασιλέα) De finali hujus productio vid hujus Fabulæ v. 1237.

1259. Ἔνθεν κομίζων) προνοίας ἐστὶ σημεῖον τὸν διὰ θαλάσσης ἐλθόντα μὴ τέγγειν τοὺς πόδας.

1262. Λευκὴν ἐπ' ἀκτὴν) * λευκὴν νῆσον, ἐν ᾗ διῆγεν ὁ Ἀχιλλεὺς μεταξὺ τοῦ εὐξείνου πόντου, ὅθεν καὶ ὁ Ἀχίλλειος δρόμος.

1265. Χοιράδος) πάσῃ πέτρᾳ ὑπερέχουσα καὶ περικλυζομένη θαλάσσῃ σπήλαιον ἔχουσα, ἐν ᾗ εἰώθει ἐκ θαλάσσης ἀνιοῦσα ἡ Θέτις.

1266. Σηπιάδος ἵζου) Σηπιὰς δὲ τόπος ἀεὶ τὸ σπήλαιον, ὅπου τὴν Θέτιν ἥρπασεν ὁ Πηλεὺς, εἰς σηπίαν μεταβληθεῖσαν.

Καὶ τὴν ἀπαλλάξασα τῆς βροτησίου,
Ἀθάνατον, ἄφθιτόν τε ποιήσω θεόν.
Κἄπειτα Νηρέως ἐν δόμοις ἐμοῦ μέτα
Τὸ λοιπὸν ἤδη θεὸς συνοικήσεις θεᾷ.
Ἔνθεν κομίζων ξηρὸν ἐκ πόντου πόδα,
Τὸν φίλτατόν σοι παῖδ', ἐμοί τ', Ἀχιλλέα
Ὄψει δόμους ναίοντα νησιωτικοὺς,
Λευκὴν ἐπ' ἀκτὴν ἐντὸς εὐξείνου πόρου.
Ἀλλ' ἕρπε Δελφῶν εἰς θεόδμητον πόλιν,
Νεκρὸν κομίζων τόνδε, καὶ κρύψας χθονὶ,
Ἐλθὼν παλαιᾶς χοιράδος κοῖλον μυχὸν
Σηπιάδος ἵζου· μίμνε δ', ἐς' ἂν ἐξ ἁλὸς
Λαβοῦσα πεντήκοντα Νηρῄδων χορὸν,
Ἔλθω, κομιστήν σου· “τὸ γὰρ πεπρωμένον
“ Δεῖ σ' ἐκκομίζειν. Ζηνὶ γὰρ δοκεῖ τάδε.
Παῦσαι δὲ λύπης τῶν τεθνηκότων ὕπερ·
“ Πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν ἥδε πρὸς θεῶν
“ Ψῆφος κέκρανται, κατθανεῖν τ' ὀφείλεται.
Πη. Ὦ πότνι', ὦ γενναῖα συγκοιμήματα,
Νηρέως γένεθλον, χαῖρε· ταῦτα δ' ἀξίως
Σαυτῆς τε ποιεῖς, καὶ τέκνων τῶν ἐκ σέθεν.
Παύω δὲ λύπην, σοῦ κελευούσης, θεά.
Καὶ τόνδε θάψας εἶμι Πηλίου πτύχας,
Οὗπερ σὸν εἷλον χερσὶ κάλλιστον δέμας.
“ Κᾆτ' ἦν γαμεῖν δῆτ' ἔκ τε γενναίων χρεὼν,
“ Δοῦναί τ' ἐς ἐσθλοὺς, ὅστις εὖ βουλεύεται·
“ Κακῶν δὲ λέκτρων μὴ 'πιθυμίαν ἔχειν,
“ Μηδ' εἰ ζαπλούτους οἴσεται φερνὰς δόμοις·
“ Οὐ γάρ ποτ' ἂν πράξειαν ἐκ θεῶν κακῶς.
Ἀνάπαιστοι.
Χο. “Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων·
“ Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
“ Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη.
“ Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
“ Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Malis liberatum mortalibus,
Immortalem & incorruptibilem faciam Deum:
Deinde mecum in domo Nerei
In poſterum jam Deus habitabis cum deâ.
Inde proferens ſiccum pedem ex Ponto,
Chariſſimum tibi & mihi filium Achillem
Videbis habitantem domos inſulares,
Candidum ad littus *inſulæ Leucæ*, intra Euxinum meatum.
Quare vade Delphorum ad divinitus-ædificatam urbem,
Portans illud cadaver, & ubi texeris terrâ,
Reverſus antiquæ rupis cavum in receſſum
Sepiadis conſide, & expecta donec ex mari
Ducens chorum quinquaginta Nereidum,
Geſtatorem tuum, veniam: “quod enim eſt fatale
“ Oportet te perferre: Jovi enim iſta videntur.
Seda verò dolorem ſuper mortuis:
“ Omnibus enim hominibus à diis ille
“ Calculus eſt deſtinatus, mórſq; debetur *ipſis*.
Pel. O veneranda, ô generoſa conjunx,
Nerei filia, ſalve: iſta verò dignè
Te & tuis liberis facis.
Sedo verò dolorem, te jubente, dea,
Et hoc ſepulto, pergam ad Pelii montis antra,
Ubi cepi tuum pulcherrimum corpus manibus.
“ Deinde igitur uxores ducere ex generoſis oportet,
“ Et dare nuptum in bonas familias, quiſquis rectè rem perpendit,
“ Malorum verò connubiorum nõ *oportet* cupiditatem habere,
“ Neque ſi dotem ampliſſimam *uxor in noſtras* ædes afferat.
“ Nunquã eni *qui diligenter hæc obſerv.* divinitus rẽ malè gerent.
Chorus.
“ Multæ ſunt ſpecies fatorum,
“ Multáque perficiunt dii præter ſpem,
“ Et expectata non eveniunt,
“ Non ſperatorum verò exitum invenit Deus:
“ Sic hæc res exiit, *talem eventum habuit*.

* Λευκὴν νῆσον) De Leucâ inſulâ vid. *Androm.* v. 228. in Schol. & *Helen.* v. 1692.

Εὐριπίδου Ἀνδρομάχης Τέλος.

Eurip. Andromaches Finis.

ANNOTATIONES.

V. 1266. Ἐς' ἂν) pro ἕς τε ἂν, hoc eſt *quoadusque*; quæ loquendi forma & Poetæ noſtro & elegantioribus quibuſque perquam familiaris. Quod ἕς τε, Aſpirârim, licet hic ſolum id ſiat, id ex Uſu Veterum. Ita *Euſtathius* in *Iliad.* α. fol. 161. lin 46. Τὸ μὲν τοι ἕς τε, ἀντὶ τοῦ ἕως, μόνον αὐτὸ καθ' αὑτὸ κείμενον· ἐὰν [illegible] ἐν τῷ ἕως· διὸ καὶ δασύνεται. Vid. *Iſaaci Caſauboni.* Lection. *Theocrit.* c. 7. *Joſua Barnes.*

V. 1272. Πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν ἥδε πρὸς θεῶν ψῆφος κέκρανται, κατθανεῖν τ' ὀφείλεται) Huc referatur illud, *Mors omnibus Communis*: ſimile illud Epiſt. ad *Hebræos* c. 9. v. 27. Καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν. *Joſua Barnes.*

V. 1273. Συγκοιμήματα) *Abſtractum* hic ponitur pro *Concreto*, quod familiare *Scenicis* Poetis, noſtroque imprimis, ut *Hecub.* 265. Ἑλένην νιν αἰτεῖν χρὴ τάφῳ προσφάγματα. Sic βουλεύματα pro βουλαί, *Androm.* v. 446. [illegible] pro ἀνάστατος, idem quod ἄτιμος, *Oreſt.* v. 590.

V. 1279. Κᾆτ' ἦν) Alii οὐ pro ἦν, tum ſit *Interrogatio.*

V. 1282. Μηδ' εἰ ζαπλούτους) τὸ ζα breve habetur, uti etiam in ζάχρυσος *Alceſt.* v. 498.

V. 1283. Κακῶς) Legitur & καλῶς, tum verò de iis dicitur, qui κακῶν λέκτρων ἐπιθυμίαν ἔχουσι.

V. 1284. Πολλαὶ μορφαὶ &c.) Eadem hæc Peroratio concludit etiam *Medeam* & *Alceſtidem*, *Bacchas* & *Helenam.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΤΜΗΜΑ
EURIPIDIS
Pars Secunda,

Duodecim reliquas

TRAGOEDIAS

Complectens, ſine Scholiis *quidem* Græcis, *at eas ſatis luculentèr explicatas, Unà cum*

FRAGMENTIS

Pluſquam LXX *Tragœdiarum*;

Præter INCERTA, *&* *ad ea* ADDENDA.

Quinque item adduntur

EPISTOLÆ.

Acceſſit demum

TRIPLEX INDICULUS:

I. In *Authorem* Ipſum.
II. In *Scholia* & *Notas.*
III. *Authorum,* qui in *Scholiis* & *Notis* laudantur.

Operâ & Studio JOSUÆ BARNES *S.T.B.* Emmanuelis *Collegii apud* Cantabrigienſes *Socii maximè Senioris.*

CANTABRIGIÆ,
Ex Officinâ *Johannis Hayes,* Celeberrimæ *Academiæ* Typographi.
MDCXCIV.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΚΕΤΙΔΩΝ ὑπὸ Ἰησοῦ τοῦ Βαρνεσίου συγκροτηθεῖσα.

Μετὰ τὴν τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας ἧτταν, ὁ Κρέων τὴν Θηβαίων βασιλείαν παραλαβὼν, τοὺς τῶν Ἀργείων νεκροὺς ἀτάφους ἐκέλευσεν ἀπορριφθῆναι. Ἄδραστος οὖν Ἀργείων βασιλεὺς ἥσσων ὢν ἠχθέσθη, καὶ πεποιθότως ἔχων πρὸς τὸν Θησέα τὸν Ἀθηναίων βασιλέα, εἰς Ἐλευσῖνα, πόλιν Ἀττικῆς, ἦλθε σὺν ταῖς τῶν Ἑπτὰ καὶ ἄλλων Ἀργείων ἐν Θήβαις ὀλωλότων ἀριστέων Μητράσι, χήραις καὶ παιδαρίοις· καὶ οὗτος μὲν πρὸς τὸν τῆς [a] Δήμητρος βωμὸν κατέφυγε, καὶ ἱκετηρίαν θέμενος, ἠξίου θάπτειν τοὺς νεκρούς. Ὡς δὲ ἡ Αἴθρα Θησέως μήτηρ παρετύγχανε, [b] προηρόσια γὰρ τῇ Θεῷ ἔθυσεν, ἐλεεινῶς ἔχουσα συνέπραξε ταῖς Ἱκέτισι καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς εἰς πόλεμον παρώρμησεν. Ὁ μὲν οὖν Θησεὺς μετὰ πρεσβείαν ἀτέλεστον στρατεύσας ἐκράτησε τῇ μάχῃ, κομίσας δὲ ἐς τὴν Ἐλευσινίαν τοὺς νεκροὺς, ἔθαψεν. Ἔνθα τῆς Καπανέως πυρᾶς καιομένης, ἡ Εὐάδνη, αὐτοῦ μὲν γυνὴ, Ἴφιος δὲ θυγάτηρ, ἑαυτὴν ἐπεμβαλοῦσα συνεκαίετο. Ἄδραστον ἀποπέμπει ὁ Θησεὺς ἐπὶ ὅρκοις, μήποτε κατὰ τῶν Ἀθηναίων στρατεύσειν Ἀργείους.

Ἡ μὲν Σκηνὴ ἐν Ἐλευσῖνι· ὁ δὲ Χορὸς ἐξ Ἀργείων γυναικῶν, αἳ μητέρες καὶ γυναῖκες ἦσαν τῶν ἐν Θήβαις πεπτωκότων ἀριστέων. [c] Ἐδιδάχθη δὲ ἐπὶ Ἀντιφῶντος Ἄρχοντος, Ὀλυμπιάδος ἐνενηκοστῆς τρίτῳ, ὅτε Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι διαπρεσβευσάμενοι πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἐποιήσαντο καὶ συμμαχίαν συνέθεντο. Τὸ δὲ Δρᾶμα, ἐγκώμιον Ἀθηνῶν.

ARGUMENTUM *SUPPLICUM* per *Joſuam Barnes* adornatum.

POST ſeptem Ducum, qui adverſus *Thebas* expeditionem ſuſceperant, cladem, *Creon Thebano* regno potitus, *Argivorum* Cadavera inſepulta projici jubet. *Adraſtus* igitur *Argivorum* Rex, viribus inferior quùm eſſet, ægrè hoc ferebat, & ſpem quandam in *Theſei* Regis *Athenarum* magnanimitate reponens, ad *Eleuſina*, urbem *Atticæ*, venit, unà cum Matribus, Viduis & Filiolis Septem virorum iſtorum & aliorum *Thebanorum* Ducum ad *Thebas* defunctorum. Et hic quidem ad *Cereris* Aram confugit & Ramis-ſupplicatoriis poſitis ſepulturæ copiam precabatur. Ut autem forte *Æthra* Mater *Theſei* aderat (ſacrificabat enim Deæ Victimas pro fauſtâ Aratione) miſericordiâ mota favebat *Supplicibus* & hortata eſt filium ſuum ad bellum. *Theſeus* igitur, poſt irritam Legationem, Exercitu educto, Victor evaſit & reportata ad *Eleuſiniam* cadavera, ſepulturæ-dedit. Ibi *Capanei* rogo ardente, *Evadne* illius Uxor, *Iphiſque* filia, ſe in illum injecit, flammiſque conſumpta eſt. *Theſeus Adraſtum* dimittit ſub jurejurando, nunquam *Argivos* contra *Athenienſes* arma laturos.

Scena Fabulæ eſt *Eleuſine*: Chorus ex *Argivis* Mulieribus conſtat; quæ Matres & Uxores erant ſeptem Ducum, qui ad *Thebas* ceciderunt. Docebatur ſub *Antiphonte* Archonte, Olympiadis 90^mæ Anno 3^tio, quando *Argivi* & *Lacedæmonii*, Legatis hinc inde euntibus, Pacem inter ſe fecerunt, & mutuum auxilium pepigerunt. Eſt autem tota Fabula, *Athenienſis* Populi Encomium.

[a] Δήμητρος βωμὸν) Ita ſanè ipſe *Euripides* hujus Fabulæ v. 290. Χειροῖν ἀνεὶς ἱκέσιον παρηΐδα. Quin certum eſt *Eleuſine*, *Cererem* & *Proſerpinam* præcipuè coli ſolitas. Sunt tamen, qui εἰς Ἐλέου βωμὸν, fugiſſe dicant, inter quos *Apollodorus*: Quum *Miſericordiæ* Ara *Athenis* in foro poneretur. Quare hæc Ara nihil ad *Eleuſinem* pertinet, ubi Scenam hujus Dramatis poni, ex primo ipſius Fabulæ verſu colligitur. *J. Barnes.*

[b] Προηρόσια) Vide *Joh. Meurſi* Attic. Lect. l. 2. c. 1.

[c] Ἐδιδάχθη δὲ ἐπὶ Ἀντιφῶντος) Hæc ex ipſius *Euripidis* verbis ad Finem Fabulæ expreſſis colligo, v. 1191. Ὁ δ' ὅρκος ἔστω· μήποτ' Ἀργείους χθόνα Εἰς τήνδ' ἐποίσειν πολέμιον πανοπλίαν &c. quod illo anno feciſſe *Argivos* teſtatur inter alios *Thucydides* l. 5. *Joſua Barnes.*

Notandum eſt, *Æſchyli* Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις & *Euripidis* Phœniſſas ad hoc Argumentum ſpectare; *Statium* autem *Thebaidos* l. 12. ipſam hanc Fabulam graphicè exprimere. Huc refer *Apollodori* Biblioth. l. 3. c. 7. *Joſua Barnes.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ ſunt hæ.
ΑΙΘΡΑ.	ÆTHRA.
ΧΟΡΟΣ.	CHORUS.
ΘΗΣΕΥΣ.	THESEUS.
ΑΔΡΑΣΤΟΣ.	ADRASTUS.
ΚΗΡΥΞ.	PRÆCO.
ΑΛΛΟΣ Κῆρυξ, Κωφὸν πρόσωπον.	ALTER Præco, muta Perſona.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΕΥΑΔΝΗ.	EUADNE.
ΙΦΙΣ.	IPHIS.
ΠΑΙΣ.	PUER.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.
Προλογίζει δ' ἡ Αἴθρα.	Prologum autem agit Æthra.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

ÆTHRA *mater* Theſei, *Religionis cauſâ Templum* Cereris Eleuſiniæ *ingreſſa, offendit ibi* Adraſtum *&* Argivas *Matres ſupplices; quare per nuntium acceſſit filium; dum* Chorus, *hoc eſt*, Argivæ *Matres ad illius pedes accidunt, orantes, ut* Theſeum *vellet propitium iis reddere.* Theſeus *tandem adeſt, turbatus primò propter clamorem & ejulatum Mulierum; cui* Adraſtus *cauſam ſuam exponit & illius opem implorat.* Theſeus *gravitate rei motus primò dubitat, tum* Adraſti *temeritatem incuſat,* Adraſtus *breviter reſpondet;* Chorus *ſuppliciter inſtat;* Æthra *illius calamitoſo caſu mota apud Filium pro ſupplicibus intercedit; orat & tandem, quod matrem deceat,* Theſeum *exorat, ut cæſorum ſepulturam & vindictam in ſe reciperet. Unde* Chorus *mirificè ſpe & gaudio afficitur.*

ΑΙΘΡΑ.

Ἴαμβοι.

Αἴθρα. ΔΗΜΗΤΕΡ ἑστιοῦχ' Ἐλευσῖνος χθονὸς
Τῆσδ', οἵ τε ναοὺς ἔχετε πρόσπολοι θεᾶς,
Εὐδαιμονεῖν με, Θησέα τε παῖδ' ἐμὸν,
Πόλιν τ' Ἀθηνῶν, τήν τε Πιτθέως χθόνα,
Ἐν ᾗ με θρέψας ὀλβίοις ἐν δώμασιν
Αἴθραν πατὴρ δίδωσι τῷ Πανδίονος
Αἰγεῖ δάμαρτα, Λοξίου μαντεύμασιν.
Εἰς τάσδε γὰρ βλέψασ', ἐπηυξάμην τάδε,
Γραῦς, αἳ λιποῦσαι δώματ' Ἀργείας χθονὸς,
Ἱκτῆρι θαλλῷ προσπίτνουσ' ἐμὸν γόνυ,
Πάθος παθοῦσαι δεινόν. ἀμφὶ γὰρ πύλας
Κάδμου, θανόντων ἑπτὰ γενναίων τέκνων,
Ἄπαιδές εἰσιν, οὕς ποτ' Ἀργείων ἄναξ

Æth. O Ceres tutelaris dea Eleuſinis terræ
Hujus, & ſacerdotes qui tenetis templa Deæ,
Ut ego ſim beata *precor*, & Theſeus filius meus,
Et civitas Athenienſis, & terra Pitthei:
In quâ me educatam opulentis in ædibus
Æthram pater dat Pandionis filio
Ægeo uxorem, Apollinis oraculis admonitus.
Iſtas enim intuens, hæc ſum precata,
Anus, quæ relictis ſedibus Argivæ terræ,
Supplici cum oleæ-ramo advolvuntur meis genibus,
Cladem paſſæ gravem. nam ad portas
Cadmi, mortuis ſeptem liberis generoſis,
Orbæ ſunt, quos quondam Argivorum rex

Annotationes.

V. 1. Ἐλευσῖνος χθονὸς.) *Eleuſis* oppidum eſt *Atticæ* Provinciæ, *Cereri* ſacrum, in quo ejus etiam Myſtica celebrantur. *Joh. Brodæus.* [Erat etiam *Athenis* Templum *Cereri* & *Proſerpinæ* ſacrum, *Eleuſinium* dictum. Vid. *Pauſan.* in *Atticis.* fol. 13. l. 29.] *Joſua Barnes.* V. 2. Θεᾶς) τῆς Δημητρός. V. 3. Εὐδαιμονεῖν) εὔχομαι ſubaudi Θησέα τε παῖδ' ἐμὸν) De ultimâ productâ in Θησέα vid. *Phœniſſ.* v. 74. & v. 1258. & *Androm.* v. 1237. Idem fit paulò poſt. v. 37. & 934. V. 4. Πιτθέως χθόνα) *Træzenem* urbem, in quâ regnavit *Pittheus, Æthræ* Pater. Τῷ Πανδίονος *Ægeus* Pater *Theſei* filius erat *Pandionis*, qui filius erat *Erichthonii.* V. 7. Λοξίου μαντεύμασιν) *Plutarchus* initio vitæ *Theſei*, Αἰγεῖ δὲ παίδων δεομένῳ, τὴν Πυθίαν ἀνελεῖν λέγουσι τὴν θρυλλούμενον χρησμὸν, διακελευομένην μηδεμιᾷ γυναικὶ συγγενέσθαι, πρὶν ἐλθεῖν ἐς Ἀθήνας, &c. *Oraculum ita ſe habebat*, Ἀσκοῦ τὸν προὔχοντα πόδα, μέγα φέρτατε λαῶν, Μὴ λύσῃς πρὶν δῆμον Ἀθηνῶν εἰσαφικέσθαι. Conſule *Euripidis* Scholiaſt. in *Medeæ* v. 679. ubi paulò aliter. V. 10. Ἱκτῆρι θαλλῷ) θαλλὸς idem quod ἔρνος, nunc verò pro θαλλὸς ἐλαίας, de quo vid. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 1557. lin. 21. Ἱκτῆρι autem pro ἱκετηρίᾳ, & hoc pro ἱκετηρίῳ. Hinc *Statius Thebs.* l. 12. --*ſupplicis arbor Olivæ.* In quem locum *Lactantius* Grammaticus --- *ſupplicis arbor Olivæ*, "inquit, Per quem Pax petitur ſupplicando: Et in *ſecundo* diximus, "hanc ab *Athenienſibus* reſionem (lego ireſionem. *Græcè* εἰρεσιώνην) dici, à *Græcis* autem reliquis diriterion (leg. "Hiceteriam, i. e. ἱκετηρίαν. Ut etiam *Cælius Rhodiginus* Antiq. Lect. l. 12. c. 19. Vid. *Turnebi* Adverſ. l. 8. c. 16. Item *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphillid. l. 4. c. 10. *Sophocl.* eodem modo dixit Ἱκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι *Oedip. Tyran.* v. 3. *Joſua Barnes.* V. 11. Πύλας Κάδμου) i. e. *Thebas*, quas condidit *Cadmus.* V. 12. Ἑπτὰ γενναίων τέκνων) Horum nomina vid. in Notis noſtris ad *Phœniſſ.* v. 127. Τέκνων ἄπαιδές εἰσιν, οὕς) σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον. Τέκνα enim *Neutrius* generis, οὓς *Maſculini.* De *Pleonaſmo* vid. *Androm.* v. 612. *Joſua Barnes.*

Ἄδρα-

Ἄδραστος ἤγαγ', Οἰδίπου παγκληρίας
Μέρος κατασχεῖν φυγάδι Πολυνείκει θέλων
Γαμβρῷ· νεκροὺς δὲ τοὺς ὀλωλότας δορὶ
Θάψαι θέλουσι τῶνδε μητέρες χθονί.
Εἴργουσι δ' οἱ κρατοῦντες, οὐδ' ἀναίρεσιν
Δοῦναι θέλουσι, νόμιμ' ἀτίζοντες θεῶν.
Κοινὸν δὲ φόρτον ταῖσδ' ἔχων χρείας ἐμῆς
Ἄδραστος, ὄμμα δάκρυσιν τέγγων ὅδε,
Κεῖται, τό, τ' ἔγχος, τήν τε δυστυχεστάτην
Στένων στρατείαν, ἣν ἔπεμψεν ἐκ δόμων.
Ὅς μ' ἐξοτρύνει παῖδ' ἐμὸν πεῖσαι λιταῖς,
Νεκρῶν κομιστὴν ἢ λόγοισιν ἢ δορὸς
Ῥώμῃ γενέσθαι, καὶ τάφου μεταίτιον,
Μόνον τόδ' ἔργον προστιθεὶς ἐμῷ τέκνῳ,
Πόλει τ' Ἀθηνῶν. Τυγχάνω δ' ὑπὲρ χθονὸς
Ἀρότου προθύουσ', ἐκ δόμων ἐλθοῦσ' ἐμῶν,
Πρὸς τόνδε σηκόν· ἔνθα πρῶτον φαίνεται
Φρίξας ὑπὲρ γῆς τῆσδε κάρπιμος στάχυς.
Δεσμὸν δ' ἄδεσμον τόνδ' ἔχουσα φυλλάδος,
Μένω πρὸς ἁγναῖς ἐσχάραις δυοῖν θεαῖν,
Κόρης τε καὶ Δήμητρος, οἰκτείρουσα μὲν
Πολιὰς ἄπαιδας τάσδε μητέρας τέκνων,
Σέβουσα δ' ἱερὰ στέμματ'. οἴχεται δέ μοι
Κῆρυξ πρὸς ἄστυ, δεῦρο Θησέα καλῶν,
Ὡς ἢ τὸ τούτων λυπρὸν ἐξέλῃ χθονός,
Ἢ τάσδ' ἀνάγκας ἱκεσίους λύσῃ, θεοὺς
Ὅσιόν τι δράσας. « Πάντα γὰρ δι' ἀρσένων
« Γυναιξὶ πράσσειν εἰκὸς, αἵτινες σοφαί.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ἱκετεύω σε γεραιὰ γεραιῶν ἐκ στομάτων,
Πρὸς γόνυ πίτνουσα τὸ σόν,
Ἀνά μοι τέκνα λῦσαι φθιμένων
Νεκύων, οἳ καταλείπουσι μέλη,
Θανάτῳ λυσιμελεῖ,
Θηρσὶν ὀρείοισι βοράν,
Ἐσιδοῦσ' οἰκτρὰ μὲν ὄσσων
Δάκρυ' ἀμφὶ βλεφάροις,
Ῥυσὰ δὲ σαρκῶν πολιῶν
Καταδρύμματα χειρῶν. τί γάρ, ἃ
Φθιμένους παῖδας ἐμοὺς οὔτε δόμοις
Προὐθέμην, οὔτε τάφων
Χώματα γαίας ἐσορῶ;
Ἔτεκες καὶ σύ ποτ', ὦ πότνια, κοῦρον
Φίλα ποιησαμένα λέκτρα πόσει σῷ.
Μετὰ νῦν δὸς ἐμοὶ * σᾶς διανοίας.
Μετάδος δ' ὅσον ἐπαλγῶ μελέα,
Τῶν φθιμένων, οὓς ἔτεκον. παράπεισον δὲ σόν, ὃν λισσόμεθ', ἐλθεῖν,
Τέκνον, Ἰσμηνὸν, ἐμάν τ' εἰς χέρα θεῖναι
Νεκύων θαλερῶν σώματα, λαΐνον εἰς τάφον.

* al. σοῖ &c.

Adraſtus duxit, Oedipi hæreditatis
Partem volens occupare exuli Polynici
Genero: ſed cadavera, interfecta *in prælio*
Iſtorum matres ſepelire volunt *in patriâ* terrâ;
Prohibent v. Vict. neq; ſuſcip. *vel abs portandorum facultatem ipſis*
Dare volunt, contemnentes jura Deorum.
Commune verò onus cum his ſuſtinens *impetrandæ* opis meæ
Adraſtus ille, rigans oculos lachrymis,
Jacet, bellumque & infeliciſſimam
Gemens expeditionem, quam domo emiſit.
Qui me hortatur, ut filio meo perſuadeam precibus,
Ut cadaverum recuperator, aut perſuadendo, aut haſtæ
Robore fiat, & autor ſepulturæ,
Soli meo filio imponens hoc opus,
Et civitati Athenienſi. Sed pro terra
Aratione ſacrifico, egreſſa ex ædibus meis
Ad hoc templum, ubi primùm apparuit
Horrens ſuper terram hanc frugum ſpica, *ſeges*.
Tenens autem hunc manipulum frondis non vinctum,
Expectabo ad caſtos focos duarum Dearum,
Proſerpinæ, & Cereris, miſerans quidem
Canas iſtas matres orbatas liberis,
Veneranſque ſacros *ſupplicum* ramos lana velatos. Abiit a. mihi
Ad urbem præco, Theſeum huc vocaturus,
Ut aut auferat iſtam harum miſeriam ex terrâ,
Aut iſtam neceſſitatem ſupplicum ſolvat, erga deos
Rem aliquam piam faciens. « Omnia enim per maſculos
« Mulieribus convenit agere, quæ ſunt modeſtæ.

Chorus.

Supplico tibi anus ex venerando *vel* anili ore,
Ad genua procidens tua,
Ut redimas mihi filiorum extinctorum
Cadavera, quæ relinquunt artus,
(Morte ſolvente membra)
Feris montanis eſcam:
Intuens quidem miſerabiles oculorum
Lachrymas circa palpebras,
Rugoſas verò *fœdiſque* carnium canarum, i. *capitum canorum*
Lacerationes manuum *vel faſcias*. quid enim *ego faciam*, quæ
Mortuos filios meos neque domi
Curavi, neque ſepulchrorum
Tumulos terræ video?
Peperiſti tu quoque quondam, ô veneranda, filium,
Faciens gratum thalamum tuo marito:
Impertias mihi nunc tuam mentem,
Impertias verò quantum doleo miſera
De mortuis, quos peperi. perſuade verò tuum, cui ſumus ſupplices, ut veniat,
Filium, *ad* Iſmenum, ut in meā manu ponat
Juvenilium cadaverum corpora ad lapideum ſepulchrum

V. 14. Παγκληρίας) i. e. Regni. V. 18. Οἱ κρατοῦντες) i. e. *Thebani* Victores, non, ut ait *Brodæus* memoriâ lapſus, *Eteocle* Duce, is enim cum fratre *Polynice* mutuis vulneribus concidit, ſed *Creonte*, cui Regnum *Thebarum* poſt devolutum. *Joſua Barnes*. V. 22. Ἔγχος) ἀντὶ τοῦ πολέμου. *Haſta* pro Bello *Metonymicè*. V. 23. Ἔπεμψεν) ad *Thebas* oppugnandas. *Joh. Brodæus*. V. 30. Πρῶτον φαίνεται) *Homeri* Gloſſematarius --- ἐπειδὴ Ἐλευσῖνι πρῶτον καρποὺς Δημήτηρ ἔδωκεν. *Phurnutus* --- Οὐλαὶ δὲ λέγονται αἱ κριθαί. Ἐλευσὶς δ' ὁ τόπος, ὅπου πρῶτον ηὑρέθησαν. Cum his ſentiunt *Pauſanias* in *Atticis* & *Ariſtides* in *Eleuſinio*. *Joh. Brodæus*. V. 31. Φρίξας) i. e. ariſtis è gluma prodeuntibus inhorreſcens. V. 32. Δεσμὸν δ' ἄδεσμον) Ità δῶρον ἄδωρον. Vid. quæ Nos ad *Med*. v. 618. Φυλλάδος τῆς ἱκετηρίας. vid. *Euſtathium* in Εἰρεσιώνη. *JoſuaBarnes*. V. 34. Κόρης) Abſolutè pro Περσεφόνης. V. 35. Ἄπαιδας τέκνων) vid. de hoc *Pleonaſmo* ſuprà v. 12. & *Androm*. v. 612. V. 36. Ἱερὰ στέμματα) quibus coronatæ erant hæ Mulieres. V. 37. Θησέα καλῶν) vid. ſuprà ad v. 3. V. 38. Λυπρὸν) i. e. λυπηρὸν in hoc loco. V. 42. Γεραιῶν) Venerandi enim & ſacri erant ſupplices. Vel ſi γεραιὰν legas, πάθος movet; ad *Anum* enim *Anus* ſupplices loquuntur. V. 44. Ἀνά μοι τέκνα λῦσαι) eſt *Tmeſis* pro ἀναλῦσαι, i. e. ἀνακομίσασθαι. Τὸ μοι autem non ſuperfluit, ut *Brodæus* vult, eſt enim perinde ac τὸ μου. De hoc μοι v. quæ Nos ad *Iphig. Aul*. v. 613. Puto verò legendum λῦσαι Imperat. mod. quià ἐσιδοῦσα concordat cum eo. *Joſ. Barnes*. V. 57. Μετὰ νῦν δὸς) *Tmeſis* pro μετάδος. V. 58. Μελέα) alias μέλεα ſine commate, ut ſit μέλεα τῶν φθιμένων. V. 60. Ἐλθεῖν Ἰσμηνὸν) ut eat ad *Thebas*, quas *Iſmen*. præterfluit.

Ὁσίως

Ὁσίως· οὐχ ὑπ' ἀνάγκας δὲ προπίτνουσα, προσαιτοῦσ' ἔμολον δεξιπύρους θεῶν
Θυμέλας. ἔχομεν δ' ἔνδικα. καὶ σοί
Τι πάρεστι σθένος, ὥστ' εὐτεκνίᾳ
Δυστυχίαν τὰν παρ' ἐμοὶ καθελεῖν.
Οἰκτρὰ δὲ πάσχουσ', ἱκετεύω
Τὸν ἐμὸν παῖδα τάλαιν' ἐν χερὶ θεῖναι,
Νέκυν ἀμφιβαλεῖν λυγρὰ μέλη παιδός γ' ἐμοῦ.

ἈΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἀγὼν ὅδ' ἄλλος ἔρχεται γόων, γόων
2 Διάδοχος· ἀχοῦσι προσπόλων χέρες.
3 Ἴτ' ὦ ξυνῳδοὶ κακοί,
4 Ἴτ' ὦ ξυναλγηδόνες
5 Χορὸν, τὸν ᾅδης σέβει.
6 Διὰ παρῇδος ὄνυχα λευκὸν
7 Αἱματοῦτε, χρῶτά τε φόνιον.
" 8 Τὰ γὰρ φθιτῶν τοῖς ὁρῶσι κόσμος.

Ἀντιστροφή.

1 Ἄπληστος ἅδε μ' ἐξάγει χάρις γόων
2 Πολύπονος, ὡς ἐξ * ἀλιβάτου πέτρας
* al. ἠλιβάτου, i. e. altâ.
3 Ὑγρὰ ῥέουσα σταγὼν,
4 Ἄπαυστος ἀεὶ γόων.
" 5 Τὸ γὰρ θανόντων τέκνων,
" 6 Ἐπίπονόν τι κατὰ γυναῖκας
" 7 Εἰς γόους πέφυκε πάθος· ἒ, ἔ.
8 Θανοῦσα τῶνδ' ἀλγέων λαθοίμαν.

ΘΗΣΕΥ'Σ.

Ἴαμβοι.

Θη. Τίνων γόων ἤκουσα, καὶ στέρνων κτύπον,
Νεκρῶν τε θρήνους, τῶνδ' ἀνακτόρων ἄπο
Ἠχοῦς ἰούσης; ὡς φόβος μ' ἀναπτερεῖ,
Μή μοί τι μήτηρ, ἣν μεταστείχω ποδὶ
Χρονίαν ἀποῦσαν ἐκ δόμων, ἔχῃ νέον.
Ἔα! τί χρῆμα; καινὰς εἰσβολὰς ὁρῶ λόγων,
Μητέρα γεραιὰν βωμίαν ἐφημένην,
Ξένας θ' ὁμοῦ γυναῖκας, οὐ ῥυθμόν γ' ἕνα
Κακῶν ἐχούσας· ἔκ τε γὰρ γεραιμίων
Ὄσσων ἐλαύνουσ' οἰκτρὸν εἰς γαῖαν δάκρυ.
Κουραὶ δὲ, καὶ πεπλώματ' οὐ θεωρικά.
Τί ταῦτα, μῆτερ; σὸν τὸ μηνύειν ἐμοὶ,
Ἡμῶν δ' ἀκούειν. προσδοκῶ τι γὰρ νέον,
Αἴ. Ὦ παῖ, γυναῖκες αἵδε μητέρες τέκνων,
Τῶν κατθανόντων ἀμφὶ Καδμείας πύλας,
Ἑπτὰ στρατηγῶν. ἱκεσίοις δὲ σὺν κλάδοις
Φρουροῦσί μ', ὡς δέδορκας, ἐν κύκλῳ, τέκνον.
Θη. Τίς δ' ὁ στενάζων οἰκτρὸν ἐν πύλαις ὅδε;

Sanctè: non autem compulsa à necessitate *ad tua genua* accidens, petitura venio ad recipientes-ignem deorum
Aras. habemus autem justam causam; & tibi
Adest quædam facultas, ut felicitate tui filii
Auferas infelicitatem meam.
Miseranda verò *malo* quia patior, *te* supplex oro
Infelix *ego*, meum filium ut in manu *meâ* ponas,
Ut amplectar misera membra mortua mei filii.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

1 Certamen hoc aliud venit luctuum, luctibus *perpetuò*
2 Succedens: *planctu* resonant ministrorum manus.
3 Ite ô concentores mali,
4 Ite ô consortes doloris *nostri*
5 *Ad* chorum, quem Pluto colit.
6 Per genas unguem candidum *mittentes*
7 Cruentate, corpúsque lacerum.
" 8 Hic enim honor mortuis *tribuitur* à vivis.

Antistrophe.

1 Educit me hæc insatiabilis voluptas luctuum
2 Ærumnosa, ut ex marinâ rupe
3 Humida fluens gutta,
4 Nullum unquam finem faciens luctuum.
5 Nam propter mortuos filios
" 6 Vehemens quidam in mulieribus
" 7 Ad luctus insitus est affectus: heu heu.
" 8 Utinam mortua horum dolorum obliviscar.

THESEUS.

Quos luctus audivi, & percussiones pectorum,
Et lamentationes de mortuis, ex his templis
Sono exeunte? quàm metus me suspensum reddit,
Ne mater, ad quam vado pedibus,
Quæ diu abfuit ab ædibus, habeat aliquid novi.
Eja, quid hoc rei est? video nova procemia ſermonum,
Matrem anum in arâ ſedentem,
Et peregrinas ſimul mulieres, non unum ſonum, *aut formam*,
Habentes luctuum: nam ex venerandis
Oculis mittunt miſerabiles lachrymas in terram;
Et raſuræ, ac veſtitus non qualis eſt in pompis ſacrorum.
Quid hæc ſunt, mater? tuum eſt indicare mihi,
Et meum audire: expecto enim aliquid novi.
Æth. O fili, iſtæ mulieres *ſunt* matres filiorum,
Qui ad Cadmeas portas occubuerunt,
Septem ducum: & cum ramis ſupplicibus
Cuſtodiunt me, ut vides, undique, fili.
The. Quis verò eſt iſte gemens miſerabilitèr ad fores?

V. 63. Οὐχ ὑπ' ἀνάγκας) Non ut te cogere aut poſſim aut velim. *Scaliger* προπίτνουσα legit. V. 65. Δεξιπύρους θεῶν θυμέλας) *Heſych.* Θυμέλη, οὕτως ἔλεγον ἀπὸ τῆς θυηλῆς (lego θυηλῶν) τὸν βωμόν. Οἱ δὲ τὸ ἐπίπυρον, ἐφ' ᾧ ἐπιθύουσιν, ἢ ἔδαφος ἱερόν. *Euripides* etiam *Mania* à Cyclopibus facta θυμέλας Κυκλώπων vocat *Iphig.* Aul. v. 151. quem locum videſis. Præterea hîc notandum eſt, τὸ θυμέλην vel *ſcenam* ipſam, vel notabilem quandam *ſcenæ* partem ſignificare, ut *Pulpitum*; nam *Pollux* ipſe dubitat, nec apertè deſignat; Hinc *Thymelici* apud *Vitruvium* Architect. l. 5. c. 8. Hinc & illud de ipſo *Euripide* ex Anthol. l. 5. — ἦν γὰρ ἰδέσθαι, Οἷά τε τὰν θυμέλαν ἐν Ἀτθίσι δέρκετο πέδαισιν. Vid. *Vitruvii* expoſitores & *Martialis* ad hunc locum l. 1. Ep 4. *Qua* Thymelen *ſpectas, deriſorémque* Latinum, *Illâ fronte, precor, Carmina noſtra legas.* Joſua Barnes. V. 70. Νέκυν' ἀμφιβαλεῖν λυγρὰ μέλη) Alii νέκυων, & tum ſit per Appoſitionem ad λυγρὰ μέλη. Ὁ νέκυς autem & ὁ νεκρὸς cadaver ſonant. V. 73. Κακοί) aliàs καλοί. V. 75. Χορὸν) aliàs χορῷ. V. 78. Τοῖς ὁρῶσιν) *Græci* Poetæ ὁρᾷν, δέρκεσθαι, καὶ βλέπειν ἀντὶ τοῦ ζῆν uſurpant. Sic *Hom.* Iliad. α. v. 88. Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο. & Iliad. σ'. v. 61. Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο. Ità & *Sophocl.* Ajac. v. 982. —καὶ βλέποντα μὲν πόθουν, θανόντ' ἂν ἐμμάξομαι.— & *Eurip.* *Hecub.* v. 311. Οὐκοῦν τόδ' αἰσχρὸν, εἰ βλέποντι μὲν φίλῳ Χρώμεσθ', ἐπεὶ δ' ὄλωλε, μὴ χρώμεσθ' ἔτι. Et id. *Iphig.* Tauric. v. 718. Θανόντα μᾶλλον, ἢ βλέποντ' ἕξω φίλον. Vid. *Iphig.* *Aul.* v. 484. V. 92.

Ἔα) hoc à ſequenti verſu ſeperandum. Vid. *Hecub.* v. 1116. V. 97. Πεπλώματ' οὐ θεωρικά) *Heſych.* Θεωρικὰ χρήματα, τὰ εἰς θεῶν τιμὰς καὶ ἑορτὰς διδόμενα ἐν τοῖς Παναθηναίοις καὶ Διονυσίοις, ἅτινα ἐν τῷ θεάτρῳ ἐδίδοτο, καὶ ἐκ τοῦ θεάτρου συνήγετο ὑπὸ πολιτευομένων τινῶν. Vid. *Meurſii* Panathen. c. 14. p. 21. De θεωρὸς autem vid. quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 792. & v. 806. *Joſua Barnes.*

Αἴ. Ἄδραστος, ὡς λέγουσιν, Ἀργείων ἄναξ.
Θη. Οἱ δ' ἀμφὶ τόνδε παῖδες ἢ τούτου τέκνα;
Αἴ. Οὐκ, ἀλλὰ νεκρῶν τῶν ὀλωλότων κόροι.
Θη. Τί γὰρ πρὸς ἡμᾶς ἦλθον ἱκεσίᾳ χερί;
Αἴ. Οἶδ'. ἀλλὰ τῶνδε μῦθος ὁ ἐντεῦθεν, τέκνον.
Θη. Σὲ, τὸν κατήρη χλανιδίοις, ἀνιστορῶ.
Λέγ' ἐκκαλύψας κρᾶτα, καὶ πάρες γόον.
" Πέρας γὰρ οὐδὲν, μὴ διὰ γλώσσης ἰόν.
Ἀδ. Ὦ καλλίνικε γῆς Ἀθηναίων ἄναξ,
Θησεῦ, σὸς ἱκέτης, καὶ πόλεως ἥκω σέθεν.
Θη. Τί χρῆμα θηρῶν, καὶ τίνος χρείαν ἔχων;
Ἀδ. Οἶσθ' ἣν στρατείαν ἐστράτευσ' ὀλεθρίαν;
Θη. Οὐ γάρ τι σιγῇ διεπέρασας Ἑλλάδα.
Ἀδ. Ἐνταῦθ' ἀπώλεσ' ἄνδρας Ἀργείων ἄκρους.
Θη. Τοιαῦθ' ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται.
Ἀδ. Τούτους θανόντας ἦλθον ἐξαιτῶν πόλιν.
Θη. Κήρυξιν Ἑρμοῦ πίσυνος, ὡς θάψῃς νεκρούς;
Ἀδ. Κἄπειτά γ' οἱ κτανόντες οὐκ ἐῶσί με.
Θη. Τί γὰρ λέγουσιν, ὅσια χρῄζοντος σέθεν;
Ἀδ. Τί δ'; εὐτυχοῦντες οὐκ ἐπίστανται φέρειν.
Θη. Ξύμβουλον οὖν μ' ἐπῆλθες; ἢ τίνος χάριν;
Ἀδ. Κομίσαι σε, Θησεῦ, παῖδας Ἀργείων θέλων.
Θη. Τὸ δ' Ἄργος ἡμῖν ποῦ 'στιν; ἢ κόμποι μάτην;
Ἀδ. Σφαλέντες οἰχόμεσθα. πρὸς σὲ δ' ἥκομεν.
Θη. Ἰδίᾳ δοκήσαν σοὶ τόδ', ἢ πάσῃ πόλει;
Ἀδ. Πάντες σ' ἱκνοῦνται Δαναΐδαι θάψαι νεκρούς.
Θη. Ἐκ τοῦ δ' ἐλαύνεις ἑπτὰ πρὸς Θήβας λόχους;
Ἀδ. Διπτοῖσι γαμβροῖς τήνδε πορσύνων χάριν.
Θη. Τῷ δ' ἐξέδωκας παῖδας Ἀργείων σέθεν;
Ἀδ. Οὐκ ἐγγενῆ ξυνῆψα κηδείαν δόμοις.
Θη. Ἀλλὰ ξένοις ἔδωκας Ἀργείας κόρας;
Ἀδ. Τυδεῖ τε, Πολυνείκει τε τῷ Θηβαγενεῖ.
Θη. Τίν' εἰς ἔρωτα τῆσδε κηδείας μολών;
Ἀδ. Φοίβου μ' ὑπῆλθε δυστόπαστ' αἰνίγματα.
Θη. Τί δ' εἶπ' Ἀπόλλων παρθένοις κραίνων γάμον;
Ἀδ. Κάπρῳ με δοῦναι, καὶ λέοντι παῖδ' ἐμώ.
Θη. Σὺ δ' ἐξελίσσεις πῶς θεοῦ θεσπίσματα;
Ἀδ. Ἐλθόντε φυγάδε νυκτὸς εἰς ἐμὰς πύλας.
Θη. Τίς καὶ τίς εἰπέ. δύο γὰρ ἐξαυδᾷς ἅμα.
Ἀδ. Τυδεὺς μάχην ξυνῆψε, Πολυνείκης θ' ἅμα.
Θη. Ἦ τοῖσδ' ἔδωκας, θηρσὶν ὥς, κόρας σέθεν;
Ἀδ. Μάχην γε δισσοῖν κνωδάλοιν ἀπεικάσας.
Θη. Ἦλθον δὲ δὴ πῶς πατρίδος ἐκλιπόνθ' ὅρους;
Ἀδ. Τυδεὺς μὲν, αἷμα συγγενὲς φεύγων χθονός.
Θη. Ὁ δ' Οἰδίπου, τίνι τρόπῳ Θήβας λιπών;
Ἀδ. Ἀραῖς πατρῴαις, μὴ κασίγνητον κτάνῃ.

Æth. Adraſtus, ut aiunt, Argivorum rex.
The. Hi vero pueri, *qui ſunt* circa illum, an hujus *ſunt* filii?
Æth. Non, ſed filii mortuorum, qui occubuerunt.
The. Cur verò ad nos venerunt ſupplici manu?
Æth. Scio: ſed ad hos pertinet ſecuturus ſermo, ô fili.
The. Te obvolutum peplis interrogo.
Dic, retecto capite, & omitte luctum:
" Finis enim nullus rebus *imponitur*, niſi per linguam ac declar. q. petis.
Ad. O clare victoriis Attici ſoli rex,
Theſeu, venio ſupplex tibi & urbi tuæ.
The. Quam rem venans, aut quo opus habens?
Ad. Sciſne quam perniciosam expeditionem feci?
The. Non enim tacitè pertranſiiſti Græciam.
Ad. Ibi perdidi Argivorum proceres.
The. Talia miſerum bellum facit.
Ad. Hos mortuos veni petiturus ab urbe.
The. Fretus præconibus Mercurii, ut ſepelias mortuos?
Ad. Sed *eorum* interfectores non ſinunt me *hoc facere*.
The. Quid verò dicunt, cùm tu juſta petas?
Ad. Quid *ut* bene geſtâ *dicerent*? victoriam moderatè neſciunt ferre.
The. Ergo veniſti conſulturus me, aut cujus gratiâ?
Ad. O Theſeu, cupiens recuperare filios Argivorum.
The. Ubi verò eſt nobis illud Argos? an fruſtrà gloriabatur?
Ad. Periimus *ſive* fruſtrati. ad te igitur venimus, *confugimus*.
The. Utrum hoc tuo privato conſilio *fit*, an totius urbis?
Ad. Omnes Danaidæ te ſuppliciter orant, ut ſepelias mortuos.
The. Quare verò duxiſti ſeptem currus ad Thebas?
Ad. Duobus generis hoc præſtans officium.
The. Cui verò Argivorum elocaſti filias tuas?
Ad. Non cum noſtrâ gente contraxi affinitatem domi.
The. An peregrinis dediſti Argivas puellas?
Ad. Tydeo, & Polynici Thebano.
The. Quomodo in honorem hujus affinitatis profectus?
Ad. Obſcura ænigmata Phœbi me induxerunt.
The. Quid verò dixit Apollo, parans puellis nuptias?
Ad. Ut darem meas filias apro, & leoni.
The. Quomodo verò tu explicaſti oracula dei?
Ad. Cum veniſſent exules nocte ad meam portam.
The. Quis, & quis, dic: duos enim dixiſti ſimul.
Ad. Tydeus & Polynices pugnaverunt inter ſe.
The. An his dediſti, ut feris, tuas filias?
Ad. Conjiciens hanc eſſe pugnam duarum ferarum.
The. Quomodo verò venerunt relictis finibus patriæ?
Ad. Tydeus quidem fugiens ſanguinem cognatum ex patriâ.
The. Filius verò Oedipi quomodo venit relictis Thebis?
Ad. Propter diras patris, ut interficeret fratrem.

V. 109. Ὁ ἐντεῦθεν) mallem οὑντεῦθεν. V. 121. Κήρυξιν Ἑρμοῦ) Præcones in tutela *Mercurii* ſunt. Hom. Iliad. α. v. 334. Κήρυκες) ἄξιοι καὶ θεῶν· ἄγγελοι γὰρ καὶ θεῶν τὸ γένος τῶν κηρύκων. Ἑρμῆς γὰρ μιγεὶς Πανδρόσῳ τῇ Κέκροπος θυγατρὶ ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Κήρυκα, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Κηρύκων γένος, ὡς ἱστορεῖ Πτολεμαῖος. ἢ ὅτι τὰς ἑορτὰς τῶν θεῶν ἀγγέλλουσιν· ἢ ὅτι ἀπὸ Ἑρμοῦ εἰσιν, ὄντος ἀγγέλου Διός. J. *Brodæus*. V. 127. Ἡμῖν) aliàs ὑμῖν. Κόμποι pro ἀκόμποι *Miltonus* κομποῖ legit. V. 129. Δοκήσαν) Ita quidem *Aldi* Editio; undè *Miltonus noſter* ſuum Codicem calamo correxit, quare δοκῆσαν jam hinc valere jubemus, τὸ δοκῆσαν autem idem valet, quod τὸ δόξαν, quod ſimpliciter pro δέδοκται· τὸ δοκεῖν idem ſonat, ſed δοκοῦσαν eſt *accuſ. fem.* & nihil hic habet. Quin *Brodæus* legit δοκοῦν. V. 138. Φοίβου μ' ὑπῆλθε δυστόπαστ' αἰνίγματα) De hoc Oraculo *Adraſto* dato Vid. *Schol.* ad *Phœniſſ.* v. 414. Alii legunt δυσσύνετα. Δυστόπαστα verò magis arridet, à τοπάζω, conjicio. V. 145. Θηρσὶν ὥς) Ad eas *Eurip.* Scholiaſt. ad *Phœniſſ.* v. 414. *Homeri* verò *Scholiaſtes*, qui vulgò *Didymus*, aliam rationem affert Iliad. Δ. v. 376. Ἄδραστος δὲ, θεασάμενος ἀμφιεσμένους θηρῶν δοραῖς, Τυδέα μὲν συὸς, Πολυνείκην δὲ λέοντος, συνέβαλε τὸν χρησμόν. Ἦν γὰρ αὐτῷ δεδομένος, κάπρῳ καὶ λέοντι ζεῦξαι τὰς θυγατέρας· καὶ δίδωσι Τυδεῖ μὲν Δηιπύλην, Ἀργείαν δὲ Πολυνείκει. Vid. *Statium Thebaid.* l. 1. *Joh. Brodæus.* V. 148. Τυδεὺς μὲν αἷμα συγγενὲς φεύγων.) διὰ τὸ αἷμα φεύγων. *Menalippum* fratrem inſciens occidit. *Hom. Scholiaſtes* prædictus ad *Iliad.* ξ. v. 120. Τυδεὺς ὁ Οἰνέως Αἰτωλὸς μὲν ἦν τὸ γένος, ἀνδρειότατος δὲ τῶν κατ' αὐτὸν γενόμενος. Ἔτι νέος ὢν ἐθεάσατο τὸν πατέρα διὰ γῆρας ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων τῆς βασιλείας ἐκβαλλόμενον. Διὸ ἀναιρεῖ τούς τε ἀνεψιοὺς, καὶ σὺν αὐτοῖς ἄκουσίως ἀδελφόν. Φεύγων δ' εἰς Ἄργος πρὸς Ἄδραστον, βασιλέα τῆς χώρας, καθαρσίων τε τυγχάνει παρ' αὐτῷ, καὶ γαμεῖ τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Δηιπύλην. Hæc obſervavit *Joh. Brodæus*. Vid. *Euſtath.* in *Iliad.* fol. 288. lin. 24. & 971 lin. 7.

Θη. Σοφῶς ἔλεξας τήν γ' ἑκούσιον φυγήν.
Αδ. Ἀλλ' οἱ μένοντες, τοὺς ἀπόντας ἠδίκουν.
Θη. Ἦ πού σφ' ἀδελφὸς χρημάτων νοσφίζεται;
Αδ. Ταυτὶ διδάξων ἦλθον, εἶτ' ἀπωλόμην.
Θη. Μάντεις δ' ἐπῆλθες, ἐμπύρων τ' εἶδες φλόγα;
Αδ. Οἴμοι διώκεις μ', ᾗ μάλιστ' ἐγὼ 'σφάλην.
Θη. Οὐκ ἦλθες, ὡς ἔοικεν, εὐνοίᾳ θεῶν.
Αδ. Τί δέ; πλέον ἦλθον Ἀμφιάρεω πρὸς βίαν.
Θη. Οὕτω τὸ θεῖον ῥᾳδίως σ' ἀπεστράφη.
Αδ. Νέων γὰρ ἀνδρῶν θόρυβος ἐξέπλησσέ με.
Θη. Εὐψυχίαν ἔσπευσας ἀντ' εὐβουλίας.
Αδ. Ὃ δή γε πολλοὺς ὤλεσε στρατηλάτας.
Ἀλλ' ὦ καθ' Ἑλλάδ' ἀλκιμώτατον κάρα,
Ἄναξ Ἀθηνῶν, ἐν μὲν αἰσχύναις ἔχω,
Πίτνων πρὸς οὖδας, γόνυ σὸν ἀμπίσχειν χερὶ,
Πολιὸς ἀνὴρ, εὐδαιμονῶν ἴσως πάρος.
Ὅμως δ' ἀνάγκη συμφοραῖς εἴκειν ἐμαῖς.
Σῶσον νεκρούς μοι, τἀμά τ' οἰκτείρας κακὰ,
Καὶ τῶνδε θανόντων τάσδε μητέρας τέκνων,
Αἷς γῆρας ἥκει πολιὸν εἰς ἀπαιδίαν.
Ἐλθεῖν δ' ἔτλησαν δεῦρο, καὶ ξένον πόδα
Θεῖναι μόλις γεραιὰ κινοῦσαι μέλη,
Πρεσβεύματ' οὐ Δήμητρος εἰς μυστήρια,
Ἀλλ' ὡς νεκροὺς θάψωσιν, ὡς αὐτὰς ἐχρῆν
Κείνων ταφείσας χερσὶν ὡραίων τυχεῖν.
« Σοφὸν δὲ, πενίαν τ' εἰσορᾶν τὸν ὄλβιον,
« Πένητά τ' εἰς τοὺς πλουσίους ἀποβλέπειν,
« Ζηλοῦνθ', ἵν' αὐτὸν χρημάτων ἔρως ἔχῃ,
« Τά τ' οἰκτρὰ τοὺς μὴ δυστυχεῖς δεδοικέναι.
« Τὸν θ' ὑμνοποιὸν, αὐτὸς ἂν τίκτῃ μέλη,
« Χαίροντα τίκτειν. ἢν δὲ μὴ πάσχῃ τόδε,

The. Prudens dixiſti voluntarium hoc exilium.
Ad. Sed qui *domi* manebant, abſentes injuriâ afficiebant.
The. Num frater ipſum fraudat patrimonio?
Ad. Hæc ut oſtenderem veni, & ſic perii.
The. Vateſne conſuluiſti, & vidiſti flammas hoſtiarum?
Ad. Heu mihi, urges me quâ parte ego maximè offendi.
The. Non iviſti *ad hoc bellum*, ut videtur, faventibus diis.
Ad. Quid? Quinetiam ivi invito Amphiarao.
The. Sic deus facilè averſatus eſt te.
Ad. Juvenum enim virorum tumultus percellebat me.
The. Audaciam *igitur* ſectatus es pro bono conſilio.
Ad. Quod profectò jam multos perdidit duces.
Sed ô fortiſſimum caput Græcorum,
Rex Athenienſium, erubeſco quidem
Procidens humi, amplecti tuum genu manu,
« Canus vir, qui æquè, *ac tu*, fui beatus aliquandò:
Tamen neceſſe *eſt* cedere meæ calamitati.
Serva mortuos meos, & miſerans mea mala,
Et has matres mortuorum filiorum,
Quibus ſenectus cana accedit ad orbitatem,
Suſtinuerunt autem venire huc, & hoſpitalem pedem
Ponere, vix moventes ſenilia membra,
Tanquam legatæ, non ad ceremonias Cereris,
Sed ut mortuos ſepeliant; quomodò ipſas oportuit
Eorũ (*i.e. filiorum*) ſepultas manibus ſui temporis juſta conſequi.
« Sapientis autem eſt, divitem aſpicere paupertatem.
Pauperem vero reſpicere ad divites,
« Imitantem *eos*, ut & ipſum *parandæ* pecuniæ amor capiat;
« Et fortunatos timere miſerias.
« Et Poëtam, ſi verſus ipſe pariat,
« Gaudentem parere: niſi enim ita ſit affectus,

V. 152. Οἱ μένοντες τοὺς ἀπόντας ἠδίκουν) i. e. Ἐτεοκλῆς οἴκοι μένων τὸν ἀπόντα Πολυνείκην ἠδίκει. V. 154. Ταυτὶ διδάξων) ταυτὶ, ταῦτα Ἀττικῶς *Phavorinus.* Ταυτὶ, ταῦτα, ὅπερ τοῦτο *Heſych.* ultima verò ſyllaba ſemper producitur. V. 158. Ἦλθον Ἀμφιάρεω πρὸς βίαν) *Joh. Brodæus* mirè hìc lapſus eſt, dum hunc locum exponit, « ad expugnandas *Thebas* profectus « ſum, ab *Amphiarao* Vate non modò perſuaſus, ſed etiam impulſus. Poeta enim contrarium ſtatuit, Vatem nempè invitum & compulſum unà cum eo militâſſe. Nota eſt Hiſtoria, quomodò quùm Vates latere ſtudebat, ab uxore *Eriphyle* proditus & venditus eſt *Polynici* ob *Harmoniæ* torquem. Unde *Homer.* Odyſſ. λ. v. 325.—— στυγερήν τ' Ἐριφύλην, Ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα. Vide *Euſtath.* in locum fol. 1689. lin. 3. & *Didym.* ad Odyſſ. λ. v. 325. & 326. *Joſua Barnes.* V. 161. Εὐψυχίαν ἔσπευσας) ſemper hìc mendum ſubeſſe ſum ſuſpicatus, quid ſi legamus Εὐψυχίᾳ ἐν ἔσπεισας) Audaciæ litâſti. Certè ἐν ſæpe in ἂν coaluiſſe obſervat *H. Stephanus* in Notis ſuis ad *Ionem* pag. xiii. v. Ἂν γάρ. Vel certè hoc in loco τὸ σπεύδω eſt μεταβατικὸν, ſive Verbum tranſitivum, & ſignificat, colo, eligo, contendo ad, conſequor, &c. *id.* & *Homerus Odyſſ.* τ'. v. 137. Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν, ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω. Vide *Henric. Stephanum* Annotation. in *Sophoclem* & *Eurip.* p. 182. V. 171. Ἐλθεῖν δ' ἔτλησαν) prior ſyllaba τοῦ ἔτλησαν brevis eſt: Vid. quæ nos ad *Phæniſſ.* v. 19. V. 175. Ὡραίων τυχεῖν) i. e. conſequi talem funerationem, quæ cuique ſuo tempore morienti contingit. Ὡραῖον κῆδος, ὁ καθ' ὥραν τελευτήσας, *Heſychius.* *Salmaſius* vertit *maturum funus.* Tale autem funus dicitur, cùm filius Parentem ſepelit; *immaturum* dicitur, quum contra Naturæ ordinem Mater filium exportat, *Joſua Barnes.* V. 180. Τόν θ' ὑμνοποιὸν) *Scaliger* legit τόν θ' ὑμνοποιὸν αὐτὸν, ἂν &c. acutè. Præclarè in hanc ſententiam *Juvenalis* Satyr. vii. v. 53.

Sed Vatem egregium, cui non ſit publica Vena,
Qui nihil expoſitum ſoleat deducere; nec qui
Communi feriat Carmen triviale monetâ;
Hunc, qualem nequeo monſtrare & ſentio tantùm,
Anxietate, carens Animus facit, omnis acerbi
Impatiens, cupidus ſylvarum, aptúſque bibendis
Fontibus Aonidum: Neque enim cantare ſub antro
Pierio; Thyrſúmve poteſt contingere ſana
Paupertas, atque æris inops; quò nocte diúque
Corpus eget: ſatur eſt, cùm dicit Horatius *ohe!*
Quis locus Ingenio, niſi cùm ſe Carmine ſolo
Vexant & Dominis Cyrrhæ Niſæque *feruntur*
Pectora noſtra Duas non admittentia Curas?
Magnæ Mentis Opus, nec de Lodice paranda
Attonitæ, Currus & Equos, Faciéſque Deorum
Aſpicere & qualis Rutilum *confundat* Erynnis:
Nam ſi Virgilio *Puer & tolerabile deſit*
Hoſpitium, caderent omnes à Crinibus Hydri;
Surda nihil gemeret grave buccina.——

Ovidius item 1 *Triſt.* Eleg. 1. *Carmina proveniunt animo deducta ſereno*, &c. Super quem locum vid. *M. Ant. Mureti* Var. Lection. l. 4. c. 10. At nec illius magni viri gravabor attexere ſententiam ex eodem libro, capite primo. « *Pauſanias* in *Atticis* « narrat *Athenienſes*, quòd à *Pindaro* in quodam ᾄσματι laudati eſſent, tanti feciſſe ampli illius & grandiloqui Poetæ teſtimo« nium, ut & dona ei plurima ob id miſerint & ſtatuam in Civitate ſuâ ſtatuerint. Non igitur mirum eſt, ſi illis temporibus « multi ac præſtantes Poetæ fuerunt; cùm qui eâ facultate excellebant & maximis Muneribus honeſtarentur & Honoribus am« pliſſimis mactarentur. Ætate noſtrâ vocalis ille olim Muſarũ Chorus conticuit; quæq; Avaritia Marſupia Potentium clauſit, « eadem venas *Heliconii* liquoris obſtruxit. Hæc *Muretus.* Et Nos quoque olim Curis vacui & juventâ freti Heroicũ Poema aggreſſi ſumus, FRANCIADOS dictum, de *Edvardo Walliæ* Principe, *Nigro* cognominato & nunc octo libris Nobile ſurgit Opus: Sed *Mæcenatem*, qui Nos ad alta tendentes amicâ manu ſublevet, per hos ſexdecim annos fruſtra expectavimus. Quinetiam Hiſtoriam de Vita & Geſtis *Edvardi* Tertii haud ignavâ operâ edidimus Quatuor abhinc annis,

Quæ verò inde ſeges? Terræ quis fructus apertæ? Quis dabit Hiſtorico, quantum daret acta legenti? Joſua Barnes.

« Οὐ

“ Οὔτοι δύναιτ' ἄν, οἴκοθέν γ' ἀτώμενος,
“ Τέρπειν ἂν ἄλλους· οὐδὲ γὰρ δίκην ἔχει.
Τάχ' οὖν ἂν εἴποις, Πελοπίαν παρεὶς χθόνα
Πῶς ταῖς Ἀθήναις τόνδε προστάσσεις πόνον;
Ἐγὼ δίκαιός εἰμ' ἀφηγεῖσθαι τάδε.
Σπάρτη μὲν ὠμὴ, καὶ πεποίκιλται τρόπους.
Τὰ δ' ἄλλα, μικρὰ, κἀσθενῆ. πόλις δὲ σὴ
Μόνη δύναιτ' ἂν τόνδ' ὑποστῆναι πόνον.
Τά τ' οἰκτρὰ γὰρ δέδορκε, καὶ νεανίαν
Ἔχει σε ποιμέν' ἐσθλόν. οὗ χρείᾳ πόλεις
Πολλαὶ διώλοντ' ἐνδεεῖς στρατηλάτου.
Χο. Κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῷδέ σοι λόγον λέγω,
Θησεῦ, δι' οἴκτου τὰς ἐμὰς λαβεῖν τύχας.
Θη. Ἄλλοισι δὴ πόνησ' ἁμιλληθεὶς λόγῳ
“ Τοιῷδ'. ἔλεξε γάρ τις· Ὡς τὰ χείρονα,
“ Πλείω βροτοῖσίν ἐστι τῶν ἀμεινόνων.
“ Ἐγὼ δὲ τούτοις ἀντίαν γνώμην ἔχω,
“ Πλείω τὰ χρηστὰ τῶν κακῶν εἶναι βροτοῖς.
“ Εἰ μὴ γὰρ ἦν τόδ', οὐκ ἂν ἦμεν ἐν φάει.
“ Αἰνῶ δ', ὃς ἡμῖν βίοτον ἐκ πεφυρμένου,
“ Καὶ θηριώδους θεῶν διεσταθμήσατο,
“ Πρῶτον μὲν ἐνθεὶς σύνεσιν, εἶτα δ' ἄγγελον
“ Γλῶσσαν λόγων δοὺς, ὥστε γιγνώσκειν ὄπα,
“ Τροφήν τε καρποῦ, τῇ τροφῇ τ' ἀπ' οὐρανοῦ
“ Σταγόνας ὑδρηλὰς, ὡς τά γ' ἐκ γαίας τρέφῃ,
“ Ἄρδῃ τε νηδύν. πρὸς δὲ τοῖσι, χείματος
“ Προβλήματ', αἶθον ἐξαμύνασθαι θεοῦ.
“ Πόντου τε ναυστολήμαθ', ὡς διαλλαγὰς
“ Ἔχοιμεν ἀλλήλοισιν, ὧν πένοιτο γῆ.
“ Ἃ δ' ἔστ' ἄσημα, κοὐ σαφῆ, γιγνώσκομεν
“ Εἰς πῦρ βλέποντες, καὶ κατὰ σπλάγχνων πτύχας
“ Μάντεις προσημαίνουσιν, οἰωνῶν τ' ἄπο.
“ Ἆρ' οὐ τρυφῶμεν, θεοῦ κατασκευὴν βίῳ
“ Δόντος τοιαύτην, οἷσιν οὐκ ἀρκεῖ τάδε;
“ Ἀλλ' ἡ φρόνησις τοῦ θεοῦ μεῖζον σθένειν
“ Ζητεῖ. τὸ γαῦρον δ' ἐν χεροῖν κεκτημένοι,
Δοκοῦμεν εἶναι δαιμόνων σοφώτεροι.
Ἧς καὶ σὺ φαίνῃ δεκάδος, οὐ σοφὸς γεγὼς,
Ὅστις κόρας μὲν, θεσφάτοις Φοίβου ζυγεὶς,
Ξένοισιν ὧδ' ἔδωκας, ὡς ζώντων θεῶν.
“ Λαμπρὸν δὲ θολερῷ δῶμα συμμίξας τὸ σὸν,
“ Ἥλκωσας οἴκους. χρῆν γὰρ οὔτε σώματα
“ Ἄδικα δικαίοις τὸν σοφὸν συμμιγνύναι,

“ Non poteris, si domi malis afficiatur,
“ Delectare alios: Haud enim æquitatem hoc habet.
Fortaſſe vero diceris: Pelopiâ terrâ, i. Peloponneſo omiſsâ
Quomodo injungis iſtum laborem Athenienſibus?
Ego paratus ſum, ut æquum eſt, hæc declarare.
Sparta quidem mea præter alia, variis etiã eſt prædita moribus:
Reliquæ verò urbes ſunt parvæ, & imbecilles: ſed tua civitas
Sola poteſt ſuſtinere hunc laborem.
Vidit enim noſtras miſerias, & juvenem
Habet te rectorem bonum: cujus defectu urbes
Multæ periêrunt, indigentes duce.
Cho. Et ego eundem, quem hic, tibi ſermonem dico,
Theſeu, ut miſericordiâ movearis mearum calamitatum.
The. Laboravi jam certans cum aliis oratione
“ Tali. dixit enim quidam: quòd mala
“ Plura ſint bonis apud homines.
“ Ego verò contrariam his ſententiam habeo,
“ Plura bona quàm mala eſſe hominibus.
“ Niſi enim hoc eſſet, non eſſemus in hâc luce.
“ Laudo autem eum, qui nobis vitam à confuſâ,
“ Et ferinâ, quiſquis ille fuerit Deorum diſcrevit.
“ Primùm quidem indens mentem, deinde verò nuncium
“ Sermonis linguam dans, ut agnoſcamus vocem,
“ Et nutrimentum frugum, & frugibus de cœlo
“ Stillas humidas, ut alant illa quæ naſcuntur ex terrâ,
“ Et rigent ventrem: præterea verò adverſus hyemem
“ Munimenta donans, aliáſq; veſtes ad æſtum Dei Solis arcendum.
“ Et maris navigationem, ut commercia
“ Haberemus inter nos, rerum, quibus indiget terra.
“ Quæ autem ſunt ignota & non perſpicua, cognoſcimus
“ Intuentes in ignem, & per fibras extorum
“ Vates futura prædicunt, & ex auguriis conjiciunt.
“ Nonne igitur petulantes ſumus, cùm Deus apparatum vitæ
“ Dederit talem; quibus hæc non ſufficiant?
“ Sed animus noſter plus poſſe quàm Deus
“ Quærit: Faſtum autem in manibus habentes,
Videmur eſſe ſapientiores diis.
Quo è numero tu quoq; videris eſſe non ſapiens exiſtens,
Qui filias oraculis Phœbi conſtrictus,
Sic dediſti peregrinis, ut viventibus diis. (i.e. quaſi Dii mort. eſſent.)
“ Miſcens autem ſplendidam familiam tuam pollutæ,
“ Vulneràſti domos: oportet enim neque corpora
“ Injuſta juſtis miſcere juſtum:

V. 182. Οὔ τι δύναιτ' ἄν, τέρπειν ἂν ἄλλους) De ἂν gemino Vid. ſupra *Hecub.* v. 359. & 1200. *Androm.* v. 77. & 307. & 935. & *Suppl.* v. 447. & v. 855. *Xenoph.* autem *Cyropæd.* l. 5. ſimiliter duplici ἂν utitur, ὅσῳ δ' ἂν κουφότερον συσκευαζώμεθα καὶ εὐτελέστερον, τόσῳ τὰς ὁπόσας ἡμέρας ἥδιον ἂν ἀεὶ ἠσθίομέν τι καὶ δειπνήσομεν καὶ καθευδήσομεν. Item *Plato* in *Alcib.* 2. Ἀλλὰ κἂν εὔξαιτο ἂν γενέσθαι οἱ τῷ μὴ παρόντι τυγχάνοι. *Joſ. Barnes.* V. 186. Ἐγὼ δίκαιός εἰμι) Non hæc Phraſis inuſitata eſt Δίκαιός εἰμι pro poſſum i.e. jure poſſum, aut debeo, vel dignus ſum, vel paratus; *Demoſth.* in *Mid.* δίκαιος ὢν ἀπολωλέναι. *Ariſtoph.* Nub. ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ. *Joſ. Barnes.* V. 191. Ἔχει σε Ποιμέν' ἐσθλόν) Ποιμένα pro Rege, ab *Homero* mutuatum, cui frequens hoc de Rege, ποιμένα λαῶν. *Joh. Brodæus* obſervavit. V. 196. Ἔλεξε γάρ τις, ὡς τὰ χείρονα Πλείω βροτοῖσιν ἐστι τῶν ἀμεινόνων) Videtur hic Poeta noſter *Homerum* tacito licet nomine laudare, eámque ſententiam illius reſpicere *Iliad.* α. v. 576. ---ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ. Vid. *Phœniſſ.* v. 896. *Joſ. Barnes.* V. 200. Ἐν φάει) φάος pro βίος. Sic *Virgil.* Æn. l. 4. v. 31. Anna refert: O *Luce* magis dilecta ſorori. V. 208. Αἶθον ἐξαμύνασθαι θεοῦ) Utrum ſit τὸ αἶθον à participio αἴθων uro, ut τὸ φλέγον pro φλέξιν, an ὁ αἶθος, (ut τὸ αἶθος apud *Apollonium* Argon.) an verò corrigatur in αἶθος, &c. Vid. *Æmyl. Portum*, qui & τὸ καὶ deeſſe obſervat vel ſimile quid. Legebatur olim αἴθων. Θεὸς verò hic abſolutè pro *ſole* ponitur, ut ſupra *Medeæ*: v. 352. & infra hujus fab. v. 469. Sic *Virgilius* pro *Venere* uſurpat, *Æn.* 1. l. 2. v. 632. *Deſcendo ac ducente Deo,*-- de *Venere* loquens. V. 209. Πόντου τε ναυστολήμαθ', ὡς διαλλαγὰς Ἔχοιμεν) Et maris navigationem, ut commercia habeamus inter nos, rerum, quibus indiget aliqua terra, aut Provincia: Quod, ut *Joh. Brodeus*, videre hodiè licet in his, quæ ex repertis nuper inſulis advehuntur, *Piper*, dico, utramque *Caſſiam, Zinziber*, atq; id genus alia, quibus Regiones noſtræ carent. V. 216. Ἡ φρόνησις) Hoc in loco pro τὸ φρόνημα, elatio animi. *Joh. Brodæus* exponit, *ratio ac judicium humanum*, non, ut mihi videtur, rectè in hoc loco. Idem autem alio vocabulo *Poeta* proximo in verſu τὸ γαῦρον vocat. *Joſ. Barnes.* V. 221. Ὡς ζώντων θεῶν) quaſi mortalem-vitam-degentibus Diis. Senſus hic loci, tu *Phœbi* oracula interpretatus es in tuum malum, neſcius Deos immortales & non nobis ſimiles, nec velle malum, multò minùs hominibus ſuadere, quod illis in damnum cedat. Mallem autem cum *Scaligero* legere λώντων θεῶν, Diis volentibus. *Heſych.* λῶ, θέλω. Et λῶσι, θέλουσι. Alii legunt ζώντων. *Jeſua Barnes.*

“ Εὐδαι-

“ Εὐδαιμονοῦντας δ' εἰς φόβους κτᾶσθαι φίλους.
“ Κοινὰς γὰρ ὁ θεὸς τὰς τύχας ἡγούμενος,
“ Τοῖς τοῦ νοσοῦντος πήμασιν διώλεσεν
“ Τὸν συννοσοῦντα, κοὐδὲν ἠδικηκότα.
Εἰς δὲ στρατείαν πάντας Ἀργείους ἄγων,
Μάντεων λεγόντων, θέσφατ' εἶτ' ἀτιμάσας,
Βίᾳ παρελθὼν θεοὺς, ἀπώλεσας πόλιν,
Νέοις παραχθείς. “ Οἵ τινες τιμώμενοι
“ Χαίρουσι, πολέμους τ' αὐξάνουσ' ἄνευ δίκης,
“ Φθείροντες ἀστοὺς, ὁ μὲν ὅπως στρατηλατῇ,
“ Ὁ δ' ὡς ὑβρίζῃ δύναμιν εἰς χεῖρας λαβὼν,
“ Ἄλλος δὲ κέρδους οὕνεκ', οὐκ ἀποσκοπῶν
“ Τὸ πλῆθος, εἴ τι βλάπτεται πάσχον τάδε.
“ Τρεῖς γὰρ πολιτῶν μερίδες· οἱ μὲν ὄλβιοι,
“ Ἀνωφελεῖς τε, πλειόνων τ' ἐρῶσ' ἀεί.
“ Οἱ δ' οὐκ ἔχοντες, καὶ σπανίζοντες βίου,
“ Δεινοί, νέμοντες τῷ φθόνῳ πλεῖον μέρος,
“ Εἰς τοὺς ἔχοντας κέντρ' ἀφιᾶσιν κακὰ,
“ Γλώσσαις πονηρῶν προστατῶν * φηλούμενοι. * al. κηλούμενοι
“ Τριῶν δὲ μοιρῶν ἡ 'ν μέσῳ, σώζει πόλεις,
“ Κόσμον φυλάττουσ', ὅν τιν' ἂν τάξῃ πόλις.
Κἄπειτ' ἐγώ σοι ξύμμαχος γενήσομαι;
Τί πρὸς πολίτας τοὺς ἐμοὺς λέγων καλόν;
Χαίρων ἴθι, μὴ οὐ γὰρ βεβούλευσαι καλῶς
Αὐτὸς, πιέζειν τὴν τύχην ἡμᾶς λίαν.
Χο. Ἥμαρτεν. “ Ἐν νέοισι δ' ἀνθρώπων τόδε
“ Ἔνεστι. συγγνώμην δὲ τῷδ' ἔχειν χρεών.
Αδ. Οὔτοι δικαστήν σ' εἱλόμην ἐμῶν κακῶν,
Ἀλλ' ὡς ἰατρὸν τῶνδ', ἄναξ, ἀφίγμεθα.
Οὐδ', εἴ τι πράξας μὴ καλῶς εὑρίσκομαι,
Τούτων κολαστὴν κἀπιτιμητὴν, ἄναξ,
Ἀλλ' ὡς ὀναίμην. εἰ δὲ μὴ βούλει τάδε,
Στέργειν ἀνάγκη τοῖσι σοῖς. τί γὰρ πάθω;
Ἄγ' ὦ γεραιαί, στείχετε γλαυκὴν χλόην
Αὐτοῦ λιποῦσαι φυλλάδος * καταστροφῇ,
Θεούς τε καὶ γῆν, τήν τε πυρφόρον θεὰν
Δήμητρα θέμεναι μάρτυρας, ἡλίου τε φῶς,
Ὡς οὐδὲν ἡμῖν ἤρκεσαν λιταὶ θεῶν. ---
Ὃς Πέλοπος ἦν παῖς, Πελοπίας δ' ἡμεῖς χθονὸς
Ταυτὸν πατρῷον αἷμά σοι κεκτήμεθα.
Τί δρᾷς; προδώσεις ταῦτα, κἀκβαλεῖς χθονὸς
Γραῦς οὐ τυχούσας οὐδὲν, ὧν αὐτὰς ἐχρῆν;
Μὴ δῆτ'. “ Ἔχει γὰρ καταφυγὴν, θὴρ μὲν πέτραν,

“ Et florentes comparare amicos ad terrorem inimicis incutiendum.
“ Deus enim communes fortunas inducens,
“ In mali viri laborantis calamitatibus innoxium perdidit
“ Collaborantem bonum virum, licet nihil peccarit.
Ducens autem omnes Argivos in expeditionem,
Vatibus contra dicentibus, oraculisque praeterea contemptis,
Per vim neglectis diis, perdidisti civitatem,
A juvenibus seductus. “ Qui honoribus aucti
“ Gaudent, & augent bella sine jure,
“ Corrumpentes cives, alius quidem ut fiat imperator,
“ Alius verò ut alium contumeliâ afficiat nactus potentiam.
“ Alius verò quaestûs gratiâ, non considerans
“ An populus aliquid detrimenti accipiat, dum haec patitur.
“ Tres enim sunt partes civium: alii quidem divites,
“ Inutilesque & semper plura expetunt.
“ Alii verò pauperes, & indigentes victu,
“ Vehementes, & tribuentes majorem partem invidiae,
“ Emittunt malos aculeos in divites,
“ Linguis malorum praesidum decepti.
“ Trium verò partium illa, quae est in medio, servat civitates,
“ Disciplinam conservans, quam constituerit civitas.
Et deinde ego tibi auxiliator ero?
Quid honesti dicens ad meos cives?
Laetus abi: nam non recte deliberâsti
Ipse, ut nos urgeamus nimis fortunam, temerè & citra causam.
Cho. Malè fecit. “ In juvenibus autem hominibus hoc
“ Inest: veniam igitur huic dare decet.
Ad. Non elegi te judicem meorum malorum;
Sed ad te, ut ad Medicum illorum, ô Rex, venimus:
Neque, si quid deprehendar non recte fecisse,
Illorum punitorem, & objurgatorem, ô rex,
Sed ut adjuvêr. Si autem non vis haec facere,
Necesse est me tuis verbis acquiescere. Quid enim agam?
Sed ô anus, ite viridem herbam
Frondium relinquentes hic in reditu:
Et Deos, & terram, & igniferam Deam
Cererem facientes testes, & solis lumen,
Q.ni.proluer.nob.preces deor. Tua tamen mater, Thes. erat filia Pit.
Qui erat filius Pelopis, & nos ex terrâ Pelopiâ
Possidemus eundem sanguinem paternum tecum.
Quid agis? prodes haec, & ejicies ex terrâ
Has anus nihil consecutas, eorum, quae ipsas consequi decebat?
Nequaquam. “ Habet enim refugium, fera quidem petram,

V. 225. Εἰς φόβους κτᾶσθαι φίλους) i.e. amicos comparare potentes contra bellorum metus, ac adversa, quae nobis impendent. *Brodaeus.* V. 230. Μάντεων λεγόντων) λεγόντων pro ἀντιλεγόντων. Vates enim & praecipuè *Amphiaraus*, vetabant, ut suprà ad v. 158. ostendimus, & *Phoebi* oracula, quae per haec θέσφατα *Euripides* intelligit. V. 243. Προστατῶν) δημαγωγῶν, qui populum artibus suis turbant ac commovent. Φηλούμενοι φηλόω (& φιλόω, primâ longâ, bifariàm enim scribitur) *Decipio* sonat, ut φηλώσας πρόσω pro ἀπατήσας, *Lycophron*; hinc φηλήτης *Hom. Hym.* in *Mercur.* v. 445.---- Νόσφι σέθεν, φιλῆτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὲ. Omninò autem tollendum φιλούμενοι. Vide *Eustath.* in φηλῶ. V. 250. Ἐν νέοισι δ' ἀνθρώπων τόδ' ἔνεστιν) i.e. τὸ ἁμαρτάνειν. *Euripides* ad illud *Homeri* respexit *Iliad.* γ'. v. 108. Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται, & illud *Iliad.* ψ'. v. 589. Οἶσθ' οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσι, &c. V. 252. Οὔτοι &c.) Hi duo versus ordine inverso hactenùs legebantur & alteruter *Choro* adnumeratus; sed *Scaligeri*, *Heinsiique* authoritate & *Duporti*, in locum & ordinem suum jam reduximus, *Josua Barnes.* V. 257. Στέργειν ἀνάγκη) στέργειν in hoc loco *contentus sum*, *acquiesco* & dativum habet, aliquando etiam accusativum, ut *Isocrates* ad *Demon.* στέργε τὰ παρόντα. *Scaliger* legit τοῖς ἴσοις, non bene. Τί γὰρ πάθω;) hic πάθω pro πράξω, patior pro ago. Vide *Hecub.* v. 614. & *Orest.* v. 538. V. 259. * Aliàs (ut legit *Duport:* & *Scaliger*) καταστροφῇ.

V. 260. πυρφόρον θεὰν) *Flammiferam Deam*, ità *Ceres* dicta, ut & *Orpheo* λαμπαδοῦσα, eò quod *Proserpinam* filiam à *Plutone* raptam per totum orbem lampadem manu gestans quaesiverat. Vid. *Claudian.* de Raptu *Proserpinae* & *Ovidium* Metam. l. 5. c. 7.----*Illa duabus Flammiferas Pinus manibus succendit ab Aetna, Perque pruinosas tulit irrequieta tenebras*, &c. Item *Apollodorum* Biblioth. l. 1. & *Joh. Meursii* Eleusinia c. 3. Item *Statium Theb.* l. 12.

Qualis ab Aetnaeis accensâ Lampade saxis
Orba Ceres *magnae variabat imagine flammae*
Ausonium Siculúmque *latus*, *vestigia Nigri*
Raptoris, *vastisque legens in pulvere sulcos:*
Illius insanis ululatibus ipse remugit
Enceladus, *ruptóque vias illuminat igni.*

Aliàs scribitur πυροφόρον, i.e. *Frugiferam. Josua Barnes.* V. 261. μάρτυρας) aliàs μάρτυρ' *Scaliger.* V. 262. Post θεῶν deest Versus, quem restituere ex libris non datur, sed quùm sensus ejus sit in propatulo, tale quid addendum crede---- Ἡ σοῦ δὲ μήτηρ Πιτθέως ἔφυ τέκνον, Ὃς Πέλοπος, &c. Quòd *Aethra* verò *Thesei* Mater, filia fuerit *Pitthei* & *Pittheus* filius *Pelopis*, vide *Plutarch.* in *Theseo* ad Princip. *Josua Barnes.*

“ Δοῦλοι

“ Δοῦλοι δὲ βωμοὺς θεῶν· πόλις δὲ πρὸς πόλιν
“ Ἔπτηξε, χειμασθεῖσα. τῶν γὰρ ἐν βροτοῖς
“ Οὐκ ἔστιν οὐδὲν διὰ τέλους εὐδαιμονοῦν.

Ἑξάμετροι.

Χο. Βᾶθι τάλαιν᾽ ἱερῶν δαπέδων ἄπο Περσεφονείας.
Βᾶθι, καὶ ἀντίασον, γονάτων ἐπὶ χεῖρα βαλοῦσα.
Τέκνων τε θανόντων κόμισαι δέμας. ὦ μελέα ᾽γὼ,
Οὓς ὑπὸ τείχεσι Καδμείοισιν ἀπώλεσα κούρους.
Ἰώ μοι. λάβετε, φέρετε, πέμπετε·
Κρίνετε ταλαίνας χέρας γεραιάς.
Πρὸς γενειάδος, ὦ φίλος, ὦ δοκιμώτατος Ἑλλάδι,
Ἄντομαι, ἀμφιπίτνουσα τὸ σὸν
Γόνυ, καὶ χέρα δειλαίαν.
Οἴκτισαι ἀμφὶ τέκνων μ᾽ ἱκέταν,
Ἤ τιν᾽ ἀλάταν οἰκτρὸν, ἰήλεμον οἰκτρὸν ἰεῖσαν.
Μηδ᾽ ἀτάφους, τέκνον, ἐν χθονὶ Κάδμου χάρματα θηρῶν,
Παῖδας ἐν ἡλικίᾳ τᾷ σᾷ κατίδῃς, ἱκετεύω,
Βλέψον ἐμῶν βλεφάρων ἐπιδάκρυον, ἃ περὶ σοῖσιν
Γόνασιν ὧδε πίτνω, τέκνοις τάφον ἐξανύσασθαι.

Ἴαμβοι.

Θη. Μῆτερ, τί κλαίεις, λέπτ᾽ ἐπ᾽ ὀμμάτων φάρη
Βαλοῦσα τῶν σῶν; ἆρα δυστήνους γόους
Κλύουσα τῶνδε; κἀμὲ γὰρ διῆλθέ τι.
Ἔπαιρε λευκὸν κρᾶτα, μὴ δακρυρρόει,
Σεμναῖσι Δηοῦς ἐσχάραις παρημένη.
Αἴ. Αἴ, αἴ. Θη. τὰ τούτων οὐχὶ σοὶ στενακτέον.
Αἴ. Ὦ τλήμονες γυναῖκες. Θη. οὐ σὺ τῶνδ᾽ ἔφυς.
Αἴ. Εἴπω τι, τέκνον, σοί τε καὶ πόλει καλόν;
Θη. Ὡς πολλά γ᾽ ἐστὶ κἀπὸ θηλειῶν σοφά.
Αἴ. Ἀλλ᾽ εἰς ὄκνον μοι μῦθος, ὃν κεύθω, φέρει.
Θη. Αἰσχρόν γ᾽ ἔλεξας, χρήστ᾽ ἀποκρύπτειν φίλοις.
Αἴ. Οὔτοι σιωπῶσ᾽, εἶτα μέμψομαί ποτε
Τὴν νῦν σιωπὴν, ὡς ἐσιγήθη κακῶς,
Οὐδ᾽ ὡς ἄχρηστον τὰς γυναῖκας εὖ λέγειν
Δείσασ᾽, ἀφήσω τῷ φόβῳ τοὐμὸν καλόν.
Ἐγὼ δέ σ᾽, ὦ παῖ, πρῶτα μὲν τὰ τῶν θεῶν
Σκοπεῖν κελεύω, μὴ σφαλῇς ἀτιμάσας.
Σφαλῇ γὰρ ἐν τούτῳ μόνῳ, τἄλλ᾽ εὖ φρονῶν.
Πρὸς τοῖσδε δ᾽, εἰ μὲν μὴ ᾽δικουμένοις ἐχρῆν
Τολμηρὸν εἶναι, κάρτ᾽ ἂν εἶχον ἡσύχως.
Νῦν δέ σοί τε τοῦτο τὴν τιμὴν φέρει,
Κἀμοὶ παραινεῖν οὐ φόβον φέρει, τέκνον,
Ἄνδρας βιαίους, καὶ κατείργοντας νεκροὺς
Τάφου τε μοίρας, καὶ κτερισμάτων λαχεῖν,
Εἰς τήνδ᾽ ἀνάγκην σῇ καταστῆναι χερὶ,
“ Νόμιμά τε πάσης συγχέοντας Ἑλλάδος.
“ Παῦσαι. τὸ γάρ τοι συνέχον ἀνθρώπων πόλεις
“ Τοῦτ᾽ ἔσθ᾽, ὅταν τις τοὺς νόμους σώζῃ καλῶς.
Ἐρεῖ δὲ δή τις, ὡς ἀνανδρίᾳ χερῶν,
Πόλει παρόν σοι στέφανον εὐκλείας λαβεῖν,

“ Servi verò aras Deorum: civitas verò ad civitatem
“ Fugit, jactata tempeſtatibus. Rerum enim humanarum
“ Nihil eſt perpetuò beatum.

Chorus.

Vade ô miſera à ſacro ſolo Proſerpinæ,
Vade, & occurre, genibus imponens manum.
Filiorumque mortuorum recipe cadavera. ô me miſeram,
Quos juvenes perdidi ſub mœnibus Cadmeis. (i.e. *Thebis.*)
Hei mihi, prehendite, auferte, mittite:
Secernite, *diducite* miſeras manus ſeniles.
Per genam ô chariſſime & præſtantiſſime in Græciâ,
Precor, cadens ad tua
Genus, & manum miſeram:
Miſerere pro liberis me ſupplicem,
Aut velut exulem edentem lugubre carmen, miſerabile.
Et fili, ne inſepultos in terra Cadmi ludibria ferarum
Filios in tua ætate videas, ſupplici oro,
Aſpice lachrymos in meis palpebris, quæ ad tua
Genua hic cado, ſepulturam liberis ut perficias.

THESEUS.

Mater, quid ploras, tenuia peplum ſuper oculos
Tuos ponens? num miſerabilem querelam
Harum audiens? nam me quoque permovit nonnihil.
Attolle canum caput, ne lachrymas funde,
Aſſidens ſanctis focis Cereris.
Æth. Heu, heu. *Th.* Illorū mala non ſunt tibi ingemiſcenda.
Æ. O miſeræ mulieres. *Th.* Non tu illorū (i.e. *Mortuorum*) *Mater* es.
Æth. Dicamne, fili, aliquid tibi & urbi honeſtum?
Th. *Dic*, quia multa ſunt etiam à mulieribus ſapienter dicta.
Æth. Sed ſermo, quem celo, affert mihi verecundiam.
Th. Turpe dixiſti, bona celare Amicos.
Æth. Non ſanè tacens, deinde reprehendam aliquando
Præſens ſilentium, quod turpiter ſit tacitum:
Neque quod ſit inutile, mulieres aliquid boni dicere
Timens, amittam meum decus metu.
Ego verò te ô fili primum quidem deorum cultum
Conſiderare jubeo, ne offendas hoc neglecto:
Nam in hoc ſolo offendes, alioqui vir ſapiens.
Præterea verò ſi non oporteret injuſtè afflictis
Audacter opem ferre, animo valde quieto eſſem.
Nunc verò & tibi hoc gloriam fert,
Et mihi hortari *te* non affert metum, ô fili,
Ut viros violentos, & qui impediunt mortuos,
Ne ſepulturæ debitam partem, & parentalia conſequantur,
Ad hanc *officii* neceſſitatem tu compellas manu,
“ Et qui totius Græciæ mores confundunt,
“ Compellas. Quod enim continet hominum urbes
“ Hoc eſt, quando quis leges ſervat accuratè.
Dicet verò aliquis, quòd ob ignaviam manuum,
Cum liceret tibi gloriæ coronam urbi comparare,

V. 270. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν διὰ τέλους εὐδαιμονοῦν) Vide *Iphig. Aul.* v. 161. Hoc *Horatius* ad verbum ferè ita effert, Nihil eſt ab omni parte beatum. *Joſua Barnes.*

V. 273. Θανόντων) τεθνηκότων. Et *Phavorinus*, θνητὸς, ὁ φθαρτός.

V. 280. *Scaliger* legit Γόνυ καὶ χέρα δειλαίαν· Οἴκτισαι ἀμφὶ τέκνων μ᾽, ἱκέταν ὥς, &c.

V. 281. Ἰήλεμον οἰκτρὸν ἰεῖσαν) ἡ ἐν γάμοις ᾠδὴ, Ὑμέναιος, ἐν δὲ πένθεσιν Ἰάλεμος, Λίνος δὲ καὶ Αἴλινος, ἔν τε πένθεσι καὶ ἐπ᾽ εὐτυχεῖ δὲ μολπῇ κατ᾽ Εὐριπίδην. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 1164. lin. 7. &c. *Joſua Barnes.*

V. 284. Aliàs ἐπὶ δάκρυον· Vel ſubaudi τὸ ad ἐπιδάκρυον.

V. 286. Φάρη) Prior ſyllaba hic corripitur præter ſolitum: *Homero* ſemper producitur. *Heſiodo* ſemel corripitur, ut Ἔργα καὶ Ἡμέραι v. 196. Λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλόν. *Joſus Barnes.*

V. 290. Δηοῦς) Δήμητρος. Ἐσχάραις) Aliàs ἐσχαταις. Ità *Aldus*: ſed ἐσχάραις præplacet. *Joſua Barnes.*

V. 295. Ita ordinetur hic verſus, Ἀλλά μοι μῦθος, ὃν κεύθω, ὄκνον εἰσφέρει· Quarè τὸ εἰς non, ut *Brodæus* putabat, vacat. *Joſua Barnes.*

V. 296. Φίλοις) mallem φίλους. Vide *Hecub.* v. 570. in Scholiis. *Joſua Barnes.*

Δείσας

Δείσας ἀπέστης. καὶ συὸς μὲν ἀγρίου
Ἀγῶνος ἧψω, φαῦλον ἀθλήσας πόνον.
Οὗ δ' εἰς κράνος βλέψαντα, καὶ λόγχης ἀκμὴν
Χρῆν ἐκπονῆσαι, δειλὸς ὢν ἐφευρέθης.
Μὴ δῆτ' ἐμός γ' ὢν, ὦ τέκνον, δράσῃς τάδε.
Ὁρᾷς, ἄβουλος ὡς κεκερτομημένη
Τοῖς κερτομοῦσι, Γοργόν' ὡς, ἀναβλέπει
Σὴ πατρίς. ἐν γὰρ τοῖς πόνοισιν αὔξεται.
Αἱ δ' ἥσυχοι σκοτεινὰ πράσσουσιν πόλεις,
Σκοτεινὰ καὶ βλέπουσιν εὐλαβούμεναι.
Οὐκ εἶ νεκροῖσι καὶ γυναιξὶν ἀθλίαις
Προσωφελήσων, ὦ τέκνον, κεχρημέναις;
Ὡς οὔτι ταρβῶ σὺν δίκῃ σ' ὁρμώμενον,
Κάδμου θ' ὁρῶσα λαὸν εὖ πεπραγότα,
Ἔτ' αὐτὸν ἄλλα βλήματ' ἐν κύβοις βαλεῖν
" Πέποιθ'. Ὁ γὰρ θεὸς πάντ' ἀναστρέφει πάλιν.
Χο. Ὦ φιλτάτη μοι, τῷδέ τ' εἴρηκας καλῶς,
Κἀμοί· διπλοῦν δὲ χάρμα γίγνεται τόδε.
Θη. Ἐμοὶ λόγοι μὲν, μῆτερ, οἱ λελεγμένοι,
Ὀρθῶς ἔχουσ' εἰς τόνδε, κἀπεφηνάμην
Γνώμην, ὑφ' οἵων ἐσφάλη βουλευμάτων.
Ὁρῶ δὲ κἀγὼ ταῦθ' ἅπερ με νουθετεῖς,
Ὡς τοῖς ἐμοῖσιν οὐχὶ πρόσφορον τρόποις,
Φεύγειν τὰ δεινά. πολλὰ γὰρ δράσας καλὰ,
Ἔθος τόδ' εἰς Ἕλληνας ἐξελεξάμην,
Ἀεὶ κολαστὴς τῶν κακῶν καθεστάναι.
Οὔκουν ἀπαυδᾷν δυνατόν ἐστι μοι πόνους.
Τί γάρ μ' ἐροῦσιν οἵ γε δυσμενεῖς βροτῶν,
Ὅθ' ἡ τεκοῦσα σὺ, χ' ὑπερρωδοῦσ' ἐμοῦ,
Πρώτη κελεύεις τόνδ' ὑποστῆναι πόνον;
Δράσων τάδ' εἶμι, καὶ νεκροὺς ἐκλύσομαι,
Λόγοισι πείθων· εἰ δὲ μὴ, βίᾳ δορός.
Ἤδη τόδ' ἔσται, κοὐχὶ σὺν φθόνῳ θεῶν.
Δόξαι δὲ χρῄζω καὶ πόλει πάσῃ τάδε,
Δόξει δ' ἐμοῦ θέλοντος· ἀλλὰ τοῦ λόγου
Προσδοὺς, ἔχοιμ' ἂν δῆμον εὐμενέστερον.
Καὶ γὰρ κατέστησ' αὐτὸν εἰς μοναρχίαν,
Ἐλευθερώσας τήνδ' ἰσόψηφον πόλιν.
Λαβὼν δ' Ἄδραστον δεῖγμα τῶν ἐμῶν λόγων,
Εἰς πλῆθος αὐτῶν εἶμι· καὶ πείσας τάδε,
Λεκτοὺς ἀθροίσας δεῦρ' Ἀθηναίων κόρους,
Ἥξω· παρ' ὅπλοις θ' ἥμενος, πέμψω λόγους
Κρέοντι, νεκρῶν σώματ' ἐξαιτούμενος.
Ἀλλ', ὦ γεραιαί, σέμν' ἀφαιρεῖτε στέφη
Μητρὸς, πρὸς οἴκους ὥς νιν Αἰγέως ἄγω,
" φίλην προσάψας χεῖρα. Τοῖς τεκοῦσι γὰρ,
" Δύστηνος, ὅστις μὴ 'ντιδουλεύει, τέκνων·
" Κάλλιστον ἔρανον δοὺς γὰρ, ἀντιλάζυται
" Παίδων παρ' αὑτοῦ τοιάδ', ἂν τοκεῦσι δῷ.

Timens omiſeris. Et ſuis quidem agreſtis
Certamen attigiſti, tolerans laborem inglorium.
Ubi verò in galeam intuentem, & in aciem haſtæ
Oportebat laborare, ſis inventus timidus.
Nequaquam meus exiſtens, ô fili, hæc facies.
Videſne ut inops conſilii deriſa
Deriſores ſuos, tanquam Gorgonem, aſpiciat,
Tua patria? nam in laboribus *hæc urbs* creſcit.
At ocioſæ urbes obſcura *facinora* faciunt,
Obſcuras etiā *res* ſpectāt, *obſcuraque latent*, dum nimium timent.
Non ibis mortuis, & miſeris mulieribus,
O fili, opem laturus indigentibus?
Quia neque timeo tibi juſtâ de causâ proficiſcenti,
Et Cadmi populum videns *jam* fortunatum,
Aliam fortunam aleæ ipſum adhuc experturum
" Confido: nam deus omnia ſolet retrò vertere.
Cho. O chariſſima mihi, & illi rectè dixiſti hoc,
Et mihi, duplexque gaudium hoc eſt.
The. Mea quidem verba, mater, *à me* dicta
Rectè ſe habent adverſus *iſtum*, i.e. *Adraſtum*, & dixi
Sententiam, quibus offenderit conſiliis.
Video autem & ipſe hæc quæ me mones,
Quod meis moribus non ſit conſentaneum,
Fugere pericula. Nam multis rebus honeſtè geſtis,
Elegi hunc morem inter Græcos,
Ut ſemper eſſem punitor malorum.
Non igitur recuſare poſſibile eſt mihi labores.
Quid enim de me dicerent mortales infenſi *mihi*,
Quando tu mater, & timens pro me,
Prima jubes me ſuſcipere hunc laborem?
Vado iſta facturus, & cadavera redimam,
Verbis *rem hoſtibus Adraſti* perſuaſurus, ſin minus, armorum vi:
Jam hoc erit, & quidem propitiis diis.
Hæc autem & à totâ civitate decerni cupio,
Decernet autem me volente: ſed deliberandi
Facultatem proponens, habebo populum magis æquum.
Ego enim conſtitui ipſum in principatu,
Liberam faciens hanc urbem, & habentem æquale jus ſuffragii.
Aſſumpto autem Adraſto *ad* fidem meorum verborum,
Ad multitudinem ipſorū *Ath*. ibo, & cum hæc ipſis perſuaſero,
Ubi lectos Athenienſium juvenes collegero, huc
Veniam: & ſedens ad arma, mittam nuncios
Creonti, repetens corpora mortuorum.
Sed ô anus auferte ſacras coronas
A matre: ut eam ducam ad domum Ægei,
" Attingens charam manum. nam parentibus
" Filius qui viciſſim non ſervit, infelix eſt:
" Pulcherrimo enim dono dato, viciſſim accipit
" A ſuis liberis talia, quæ dederit parentibus.

V. 316. Συὸς μὲν ἀγρίου) *Sus Cromyoniæ*, cujus nomē *Phæa*. Hanc *Theſeus* occidit in *Cromyone Corinthii* agri vico. Vide *Plutarch.* in *Theſeo*. *Joſua Barnes.*

V. 322. Γοργόν' ὡς) Errat hoc in loco *Brodæus*, quòd mavult legere γοργὸν ὡς, cum in quarto loco *Spondæus* eſſe non poteſt. Quare retinendum Γοργόν' pro Γοργόνι & ſic ordinanda lectio; Ὁρᾷς, ὡς σὴ πατρὶς κεκερτομημένη ἀναβλέπει τοῖς κερτομοῦσιν, ὡς Γοργόνι τινὶ, ἄβουλος οὖσα. *Joſ. Barnes.*

V. 351. *Duportus* προσδὺς ſuâ manu ſcripſit, ſed vetus lectio προσδοὺς omninò præferendum; imò licet *Canterus* illi præibat, quem ſimul ſecutus *Scaliger*. *Joſua Barnes.*

V. 464. Ἂν) Alii inter quos *Æmyl. Portus*, legunt ἃ ἂν, ſed in hoc loco nulla videtur ejus lectionis neceſſitas, cū bona tantùm referri notantur, ἃ ἂν verò ſive *bona*, ſive *mala* continet: Et tamen *Aldi* editio ſic habet, & ſic *Scaliger* emendat.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Ἱππόβοτον Ἄργος, ὦ πάτριον ἐμὸν πέδον,
2 Ἐκλύετε τάδε γ᾽ ἐκλύετ᾽ ἄνακτος.
3 Ὅσια περὶ θεοὺς καὶ μεγάλα
4 Πελασγίᾳ, καὶ κατ᾽ Ἄργος.

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Εἰ γὰρ ἐπὶ τέρμα καὶ τὸ πλέον ἐμῶν κακῶν
2 Ἱκόμενος, ἔτι ματρὸς ἄγαλμα
3 Φόνιον ἐξέλοι, γᾶν δὲ φίλαν
4 Ἰνάχου θεῖτ᾽ ὀνήσας.

Στροφὴ β΄.

" 1 Καλὸν δ᾽ ἄγαλμα πόλεσιν, εὐσεβὴς πόνος.
" 2 Χάριν τ᾽ ἔχει τὰν ἐσαεί
" 3 Τιμόπολις· κρανεῖ ποτ᾽ ἆρα· φίλιά μοι
4 Τεμεῖ, καὶ τέκνοισιν ταφὰς ληψόμεθα.

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Ἄμυνε ματρὶ πόλις, ἄμυνε Παλλάδος,
2 Νόμους βροτῶν μὴ μιαίνειν.
3 Σύ τοι σέβεις δίκαν. τὸ δ᾽ ἧσσον ἀδικίᾳ
Νέμεις αἰεί, τὸν δυστυχῆ πάντα ῥύῃ.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.)

Ch. 1 Argos equis alendis aptum, ô meum patrium ſolum,
2 Audiviſtis hæc, audiviſtis regis
3 Sancta erga deos, & magna
4 Regio Pelaſgorum, & circa Argos *ſita regio*.

Antiſtrophe 1.

1 Utinam verò ad metam meorum malorum, & ultra
2 Veniens, matris ſtatuam
3 Funeſtam tollat, & terram amicam
4 Inachi faciat *ope ſua* juvans.

Strophe 2.

" 1 Præclarum monimentum eſt urbibus pius labor,
" 2 Et perpetuam gratiam habet
" 3 Cultor civitatis. Perficiet autè tancè aliquando, & fœdus mecū
4 Inibit & liberis noſtris ſepulturam obtinebimus.

Antiſtrophe 2.

1 Succurre matri civitas, ſuccurre Palladis *arx*,
2 Ne polluantur leges hominum.
3 Tu colis juſtitiam, & minus injuſtitiæ
4 Tribuis ſemper: injuſtè afflictum quemlibet liberas.

V. 366. Ἐκλύετε) Non ab ἐκλύω, ſed à κλύω; & licet *Scaliger* legat κλύετε τάδε γε κλύετε, nos veterem lectionem confirmamus, ſic enim hic Verſus ſecundo primæ *Antiſtrophe* reſpondebit, non aliàs. *Joſua Barnes.* V. 376. Τεμεῖ) *Æmyl. Portus* τεμοι legit & de eâ lectione ſatis frigidè & inconſtantèr diſſerit. Nihil ego muto, ſic autem interpungo----κρανεῖ ποτ᾽ ἆρα· φίλιά μοι τεμεῖ, quod expono, fœdus mecum inibit. φίλια verò τέμνειν, idem ſonat, quod alibi apud hunc noſtrum Authorem in *Helenâ* v. 1251. σπονδὰς τέμνειν. *Homerum* autem hæc phraſis imitatur *Iliad.* B. v. 124. Ὅρκια πιστὰ ταμόντες. In quem locum vide *Euſtathium.* τέμνειν ὅρκια, ἤγουν δι᾽ ἐντομῆς θυμάτων συνθήκας ποιεῖσθαι κατά τι ἔθος ἀρχαῖον. Τεμεῖ autem eſt *Optativi* modi, *Futuri* ſecundi temporis. *Brodæus* quòd legit τεμῶν, nihil illi repugnarem; niſi Menſura Carminis aliud ſuaderet, ut conferenti patebit. Ἄμυνε Ματρὶ) vel hic intelligi poteſt *Æthra*, Mater *Theſei*, quæ bellum contra *Thebas* ſuadebat; vel per Synechdochen Numeri Omnes illas *Argivas* Matres, quorum filii inſepulti jacebant. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

THESEUS *jam nuntium ad* Creontem *mittere deſtinârat, cum mandatis de Mortuis ſepeliendis; quando ex improviſò Nuntius illi venit obviàm* Thebanus *à* Creonte *miſſus, de eadem re cum* Theſeo *regis ſui nomine acturus. Ex occaſione de* Theſeo *ſumptâ, qui* Democratiam *laudabat,* Thebanus *Præco* Monarchiæ *cauſam longè præfert; ſed à* Theſeo *impugnatur. Tum Præco cauſam ſuam exponit,* Creontiſque *nomine* Theſeum *ab* Argivorum *defenſione dehortatur. Illius orationem* Theſeus *diluit, & omninò* Argivos *ſepulturæ vindicare, ſi minùs* Creontis *bonâ cum gratiâ fieri poſſit, per vim & arma parat.* Chorus *intereà Matrum* Argivarum, *unà cum* Æthrâ, *de futuro belli eventu ſollicitæ rogant Deos, ut* Theſei *juſtis armis favere velint & adeſſe.*

ΘΗΣΕΥΣ, ΚΗΡΥΞ, ΑΛΛΟΣ, ΑΔΡΑΣΤΟΣ, ΑΙΘΡΑ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Θη. Τέχνην μὲν αἰεὶ τήνδ᾽ ἔχων, ὑπηρετεῖς
Πόλει τε κἀμοὶ διαφέρων κηρύγματα.
Ἐλθὼν δ᾽ ὑπέρ τ᾽ Ἀσωπὸν, Ἰσμηνοῦ θ᾽ ὕδωρ,
Σεμνῷ τυράννῳ φράζε Καδμείων τάδε,
Θησεύς σ᾽ ἀπαιτεῖ πρὸς χάριν θάψαι νεκρούς,
Συγγείτον᾽ οἰκῶν γαῖαν, ἀξιῶν τυχεῖν,
Φίλον τε θέσθαι πάντ᾽ Ἐρεχθειδῶν λεών.
Κἂν μὲν θέλωσιν αἰνέσαι, παλίσσυτος
Στεῖχ᾽· ἢν δ᾽ ἀπιστῶσ᾽, οἵδε δεύτεροι λόγοι,
Κῶμον δέχεσθαι τὸν ἐμὸν ἀσπιδηφόρον.
Στρατὸς δὲ θάσσει, κἀξετάζεται παρών,

The. Habens ſemper hanc artem, ſervis
Urbi, & mihi variis in locis nuncians edicta.
Profectus igitur trans Aſopum & Iſmeni aquam,
Superbo Cadmeorum tyranno hæc dic,
Theſeus à te amantèr repetit cadavera ad ſepeliendum,
Habitans vicinam terram, petens conſequi,
Et facere amicum totum populum Athenienſem.
Et ſiquidem *poſtulatis* annuant, retrogradus
Veni: ſi verò parere nolint, hæc *erunt* ſecunda verba,
Juventutem meam ſcutiferam ut expectent.
Exercitus enim feſtinat, & luſtratur præſens,

V. 381. Ὑπηρετεῖς) *Theſeus* alloquitur Præconem ſuum. V. 390. Κῶμον ἀσπιδηφόρον) Κῶμος propriè eſt Comeſſatio, figuratè Comeſſantium turba, in hoc loco ponitur, pro Juvenum turbâ ad bellum quaſi ad Convivium euntium. Et queis bellum etiam magis placet, quàm Convivium; ut *Heſiod.* in Scuto. v. 114. ----λιλαιόμενοι πολέμοιο Φυλόπιδα στήσειν, τά σφιν πολὺ φίλτερα θοίνης. *Joſua Barnes.*

Καλλί-

Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνὸν * εὐπρεπὴς ὅδε. * al. ἐυπρεπής.
Καὶ μὴν ἑκοῦσά τ', ἀσμένη τ' ἐδέξατο
Πόλις πόνον τόνδ', ὡς θέλοντά μ' ᾔσθετο.
Ἔα· λόγων τίς ἐμποδὼν ὅδ' ἔρχεται;
Καδμεῖος, ὡς ἔοικεν, οὐ σάφ' οἶδ' ὅτι·
Κῆρυξ, ἐπίσχες, ἤν σ' ἀπαλλάξῃ πόνων
Μολὼν δ' ὑπαντᾷ τοῖς ἐμοῖσι βουλεύμασιν.
Κη. Τίς γῆς τύραννος; πρὸς τίν' ἀγγεῖλαί με χρὴ
Λόγους Κρέοντος, ὃς κρατεῖ Κάδμου χθονὸς,
Ἐτεοκλέους θανόντος ἀμφ' ἑπταστόμους
Πύλας, ἀδελφοῦ χειρὶ Πολυνείκους ὕπο.
Θη. Πρῶτον μὲν ἤρξω τοῦ λόγου ψευδῶς, ξένε,
Ζητῶν τύραννον ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἄρχεται
Ἑνὸς πρὸς ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐλευθέρα πόλις.
Δῆμος δ' ἀνάσσει διαδοχαῖσιν ἐν μέρει
Ἐνιαυσίαισιν, οὐχὶ τῷ πλούτῳ διδοὺς
Τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ χ' ὡ πένης ἔχων ἴσον.
Κη. Ἓν μὲν τόδ' ἡμῖν, ὥσπερ ἐν πεσσοῖς, δίδως
Κρεῖσσον· πόλις γὰρ, ἧς ἐγὼ πάρειμ' ἄπο,
Ἑνὸς πρὸς ἀνδρὸς, οὐκ ὄχλῳ κρατύνεται·
Οὐδ' ἔστιν, αὐτὴν ὅστις ἐκχαυνῶν λόγοις,
Πρὸς κέρδος ἴδιον, ἄλλος ἄλλοσε στρέφει.
Ὅδ' αὐτίχ' ἡδὺς, καὶ διδοὺς πολλὴν χάριν,
Εἰσαῦθις ἔβλαψ'. εἶτα διαβολαῖς νέαις
Κλέψας τὰ πρόσθε σφάλματ', ἐξέδυ δίκης.
" Ἄλλως τε, Πῶς * ἂν μὴ διορθεύων λόγους, * Vid. v. 447.
" Ὀρθῶς δύναιτ' ἂν δῆμος εὐθύνειν πόλιν;
" Ὁ γὰρ χρόνος μάθησιν ἀντὶ τοῦ τάχους
" Κρείσσω δίδωσι. γαπόνος δ' ἀνὴρ, πένης
" Εἰ καὶ γένοιτο κἀμαθὴς ἔργων ὕπο,
" Οὐκ ἂν δύναιτο πρὸς τὰ κοίν' ἀποβλέπειν.
" Ἦ δὴ νοσῶδες τοῦτο τοῖς ἀμείνοσιν,
" Ὅταν πονηρὸς ἀξίωμ' ἀνὴρ ἔχῃ,
" Γλώσσῃ κατασχὼν δῆμον, οὐδὲν ὢν τὸ πρίν.
Θη. Κομψός γ' ὁ κῆρυξ, καὶ παρεργάτης λόγων.—
Ἐπεὶ δ' ἀγῶνα καὶ σὺ τόνδ' ἠγωνίσω,
Ἄκου'. ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.
" Οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει,
" Ὅπου τὸ μὲν πρώτιστον οὐκ εἰσὶν νόμοι
" Κοινοὶ, κρατεῖ δ' εἷς τὸν νόμον κεκτημένος
" Αὐτὸς παρ' αὑτῷ, καὶ τόδ' οὐκέτ' ἔστι σοι.

Circa Callichorum puteum ſanctum bene-ordinatus iſte i.e. Exerc.
Et quidem volens, & libens ſuſcepit
Civitas hunc laborem, poſtquam ſenſit me velle.
Ehem, quis iſte, qui noſtris ſermonibus intervenit?
Thebanus, ut videtur, non enim certè ſcio an ſit.
Præco, expecta, ſi iſte te liberet hoc labore,
Profectuſque huc, occurrat meis conſiliis.
Præ. Quis eſt tyrannus terræ? ad quem oportet me nunciare
Verba Creontis, qui imperat Thebis,
Eteocle interfecto apud ſeptemplices
Portas à manu fratris Polynicis?
The. Primùm quidem cœpiſti orationem falsò, hoſpes,
Quærens hic tyrannum: non enim regitur hæc urbs
Ab uno viro, ſed eſt libera civitas:
Populus enim imperat ſucceſſione per vices
Annuâ, non divitiis tribuens
Plurimum, ſed etiam pauper habet jus æquale.
Præ. Unum quidem hoc nobis, ut in talorum ludo, das
Melius. civitas enim, à quâ ego venio,
Regitur ab uno viro, non à populi turbâ:
Neque eſt, qui eam verbis inanibus agitans,
Ad ſuam utilitatem, alius aliò vertat.
Qui enim jam eſt gratus, & dat magnam gratiam,
Rurſus lædit: deinde novis calumniis
Tegens priora errata, effugit pœnam:
" Alioqui, quomodo non rectè proferens verba, nec eloquens,
" Rectè poſſet populus regere civitatem?
" Tempus enim doctrinam, quàm celeritas,
" Meliorem dat. Labori enim deditus Vir, pauper
Siquidem fuerit & rerum imperitus ob opera, quæ facit,
" Non poſſet ad publica commoda reſpicere.
" Porrò mala res eſt hæc præſtantioribus,
" Quando improbus vir conſequitur dignitatem,
" Detinens populum linguâ, qui priùs nihil fuit.
The. Bellus eſt iſte præco, & prodigus verborum —
Poſtquam autem tu quoque certâſti hoc certamen,
Audi: tu enim certamen inſtituiſti ſermonum.
" Nihil eſt infeſtius civitati, quàm tyrannus:
" Ubi primùm quidem non ſunt leges
" Communes, unus verò imperat, legem poſſidens
" Ipſe apud ſe, & hoc facere non etiam tibi licet.

V. 392. Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνὸν:) Frigidè olim hæc reddebantur circa Templum, ubi ſunt pulchri Chori; quum vertendum erat, ut Nos nunc ſcripſimus, circa Callichorum puteum. Eſt enim Puteus iſtius Nominis in Atticâ, cujus meminerunt Pauſan. in Atticis fol. 36. lin. 38. & Apollodorus in Bibliothecâ l. 1. item Nicander in Theriacis — ἢν μὲν τ' ἐράει φάτις ἔνεκ' Ἀχαιὴ Δημήτηρ ἔβλαψεν, ὅθ' ἄψεα εἴνατο παιδὸς Καλλίχορον πὰρ φρεῖαρ, ὅτ' ἐν Κελεοῖο Θεράπναις Ἀρχαίην Μετάνειρα θέλω δ' ἐδείκνυτο μείρομαι. Callimachus quoque Hymno in Cererem. Τρὶς δ' ἐπὶ Καλλιχόρῳ χαμάδις ἐκάθιξαο φρητί. Vide Annæ Tanaquil. Fabri filiæ Notas in locum; item Pauſaniæ locum in Notis noſtris ad Androm. v. 130, quem locum vidi nunc obitèr à Brodæo quoque obſervatum. Ante omnes verò Johan. Meurſii Eleuſinia. c. 3. Joſua Barnes. V. 395. Dum Theſeus miſſurus eſt Præconem ſuum ad Thebas, ſubitò illi alius adeſt Præco ex Thebis: Ut certiſſimè colligitur ex præcedenti ſermone, quo uſus eſt ad Præconẽ ſuum & nunc illum expectare jubet, ut videat quid hic Thebanus Præco dicturus ſit. Joſua Barnes. V. 398. Μολὼν δ' ὑπαντᾷ, &c.) Hunc Verſum Scaliger inter Verſus Ἔα λόγων — & Καδμεῖος — ponit, non rectè, ut mihi videtur. Joſua Barnes. V. 400. Κρέοντος) Quomodò Creon extinctis Polynice & Eteocle in Regnum Thebarum ſucceſſit, Vide Phœniſſ. &c.

V. 409. Ὥσπερ ἐν πεσσοῖς) Ingenioſè obſervat Brodæus, Athenienſium Magiſtratus, ſortitò plerumque deligi, quomodo in talorum ludo fieri ſolet; quod ab Ariſtotele aliiſque meritò reprehenditur; quia ſic omnia Fortunæ arbitrio committi videntur. Affine eſt huic Terentianum illud in Adelphis, — *Ita Vita eſt hominum, quaſi cum ludas teſſeris:*
Si illud, quod maximè eſt opus jactu, non cadit,
Illud, quod cecidit fortè, id arte ut corrigas, neceſſe eſt.

V. 412. Οὐδ' ἔστιν) Orator ſcilicet quiſpiam, ab Athenienſium ſociis aut eorum hoſtibus corruptus, ut Demoſthenem à Rege Perſarum, Æſchinem à Philippo, literarum monumentis proditum eſt. Joh. Brodæus. V. 420. Κρείσσω δίδωσι· γαπόνος δ' ἀνὴρ πένης) Miror hactenùs ſcriptum manſiſſe in omnibus editionibus, idque à nemine notatum Κρείσσω δίδωσι γὰρ πόνος, &c. Cùm neque ſenſus ullus ex iis verbis elici potuit, & ex noſtris facillimè omnis tollitur dubitatio γαπόνος autem pro γηπόνος, idem quod γεωπόνος. Attici autem erant optimi terræ cultores. Video nunc hæc à Cantero priùs notata Novar. Lect. l. 2. c. 17. Et proculdubiò ita ſunt hæc legenda, γαπόνος δ' ἀνὴρ, πένης Εἰ καὶ γένοιτο, κἀμαθὴς, &c. Quarè & his Authoribus (Scaliger enim Cantero accedit) pro πένοιτο ſubſtituo γένοιτο & audaciæ meæ optimos judices fauturos confido. Joſua Barnes. V. 426. Παρεργάτης) Mallem περιεργάτης. Joſua Barnes.

Γεγραμμένων δὲ τῶν νόμων, ὅ, τ' ἀσθενὴς,
Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει.
Ἔστιν δ' ἐνισπεῖν τοῖσιν ἀσθενεστέροις
Τὸν εὐτυχοῦντα ταὔθ', ὅταν κλύῃ κακῶς.
Νικᾷ δ' ὁ μείων τὸν μέγαν δίκαι' ἔχων.
Τοὐλεύθερον δ' ἐκεῖνο·--Τίς θέλει πόλει
Χρηστόν τι βούλευμ' εἰς μέσον φέρειν ἔχων;
Καὶ ταῦθ' ὁ χρῄζων, λαμπρός ἐσθ', ὁ μὴ θέλων,
Σιγᾷ. τί τούτων ἐστὶν ἰσαίτερον πόλει;
Καὶ μὴν ὅπου γε δῆμος αὐθέντης χθονός,
Ὑποῦσιν ἀστοῖς ἥδεται νεανίαις.
Ἀνὴρ δὲ βασιλεὺς ἐχθρὸν ἡγεῖται τόδε,
Καὶ τοὺς ἀρίστους, οὓς ἂν ἡγῆται φρονεῖν,
Κτείνει, δεδοικὼς τῆς τυραννίδος πέρι.
Πῶς οὖν ἔτ' ἂν γένοιτ' ἂν ἰσχυρὰ πόλις,
Ὅταν τις, ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν,
Τόλμας ἀφαιρῇ, κἀπολωτίζῃ νέους;
Κτᾶσθαι δὲ πλοῦτον καὶ βίον, τί δεῖ τέκνοις,
Ὡς τῷ τυράννῳ πλεῖον' ἐκμοχθῇ βίον;
Ἢ παρθενεύειν παῖδας ἐν δόμοις καλῶς,
Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ,
Δάκρυα δ' ἑτοιμάζουσι; μὴ ζῴην ἔτι,
Εἰ τἀμὰ τέκνα πρὸς βίαν νυμφεύσεται.
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ πρὸς τάδ' ἐξηκόντισα.
Ἥκεις δὲ δὴ τί τῆσδε γῆς κεχρημένος;
Κλαίων δ' ἂν ἦλθες, εἴ σε μὴ 'πεμψεν πόλις,
Περισσὰ φωνῶν. τὸν γὰρ ἄγγελον χρεὼν
Λέξανθ', ὅσ' ἂν τάξῃ τις, ὡς τάχος πάλιν
Χωρεῖν. τὸ λοιπὸν δ' εἰς ἐμὴν πόλιν Κρέων
Ἧσσον λάλον σου πεμπέτω τιν' ἄγγελον.
Χο. Φεῦ, φεῦ, κακοῖσιν ὡς ὅταν δαίμων διδῷ
Καλῶς, ὑβρίζουσ', ὡς ἀεὶ πράξοντες εὖ!
Κη. Λέγοιμ' ἂν ἤδη. τῶν μὲν ἠγωνισμένων,
Σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ δὲ, τἀναντία.
Ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ, πᾶς τε Καδμεῖος λεὼς,
Ἄδραστον εἰς γῆν τήνδε μὴ παριέναι.
Εἰ δ' ἔστιν ἐν γῇ, πρὶν θεοῦ δῦναι σέλας,
Λύσαντα σεμνὰ στεμμάτων μυστήρια,
Τῆσδ' ἐξελαύνειν, μηδ' ἀναιρεῖσθαι νεκροὺς
Βίᾳ, προσήκοντ' οὐδὲν Ἀργείων πόλει.
Κἂν μὲν πίθῃ μοι, κυμάτων ἄτερ πόλιν
Σὴν ναυστολήσεις. εἰ δὲ μή, πολὺς κλύδων
Ἡμῖν τε, καὶ σοὶ, συμμάχοις τ' ἔσται δορός.
Σκέψαι δὲ, καὶ μὴ τοῖς ἐμοῖς θυμούμενος
Λόγοισιν, ὡς δὴ πόλιν ἐλευθέραν ἔχων,
Σφριγῶντ' ἀμείψῃ μῦθον ἐκ βραχιόνων.
Ἐλπὶς γάρ ἐστι κάκιστον, ἣ πολλὰς πόλεις
Συνῆψ', ἄγουσα θυμὸν εἰς ὑπερβολάς.
Ὅταν γὰρ ἔλθῃ πόλεμος εἰς ψῆφον * πόλεως,
Οὐδεὶς ἔθ' αὑτοῦ θάνατον ἐκλογίζεται.

* al. λεώς.

Scriptis verò legibus, & imbecillis,
Et dives jus æquum habet.
Et licet imbecillibus malè reſpondere
Potenti, quando aliquis eorum malè audit:
Et vincit minor potentem, habens juſtam cauſam.
Illud etiam eſt liberum, Quis vult Reipublicæ
Bonum aliquod conſilium habens in medium proferre?
Et qui hæc vult, clarus eſt, qui non vult,
Tacet: quid eſt æquabilius civitati quàm hæc?
Et quidem ubi populus princeps eſt terræ,
Delectatur ſubjectis civibus fortibus.
At vir tyrannus putat hoc ſibi inimicum,
Et præſtantiſſimos, quos putat ſapere,
Interficit, metuens ſuæ tyrannidi.
Quomodo igitur civitas poſſit eſſe firma,
Quando aliquis, ſicut ex prato verno ſpicam,
Aufert audaces cives, & demetit juvenes?
Quid igitur opus eſt liberis comparare opes, & victum
Eum, qui tyranno majorem facultatum partem parat?
Aut filias virgines in ædibus honeſtè educare,
Jucundas tyranno voluptates futuras, quum voluerit,
Lachrymas verò parantibus has allaturas? Nè vivam amplius,
Si meæ filiæ per vim alicui nubant.
Et hæc quidem ad hæc ſum ejaculatus, i. reſpondi.
Quid verò petitum ab hâc terrâ jam venis?
Lachrymaturus enim veniſſes, ſi te non miſiſſet civitas,
Cum ſupervacanea loquaris: nam nuncium oportet
Dictis iis, quæ quis dici juſſerit, quàm celerrimè ex urbe
Abire: poſthac igitur Creon in meam urbem
Nuncium aliquem te minùs loquacem mittat.
Cho. Vah, vah, quàm, quando fortuna dat malis
Res ſecundas, ſunt inſolentes, quaſi ſemper felices ſint futuri!
Præ. Dicam jam: ac de diſputatis quidem
Tibi videantur hæc quæ dixiſti mihi verò ſecus.
Ego autem interdico & totus populus Thebanus,
Ne admittas Adraſtum in hanc terram.
Si autem eſt in hâc, ut antequam Dei Phœbi occidat jubar,
Solutis ſacris coronarum myſteriis,
Hinc eum expellas, neque tollas mortuos
Vi, qui nihil attingis civitatem Argivorum.
Et ſi mihi parueris, ſine fluctibus civitatem
Tuam gubernabis: ſin minus, magna procella
Belli erit nobis, & tibi, & ſociis.
Conſidera autem, & non iratus meis
Dictis, tanquam habens liberam civitatem,
Superbum reddas reſponſum [illegible] prolatum.
Spes enim eſt peſſima, quæ multas urbes bello
Commiſit, efferens iracundiam extra modum.
Quum enim venit bellum ad ſuffragia civitatis,
Nullus amplius ſuam mortem reputat:

V. 436. Ταὔθ') i.e. τὰ αὐτὰ, ut ſit hic ſenſus Ἔξεστι τοῖς πένησιν, ὅταν τις αὐτῶν κακῶς ἀκούῃ, τὰ αὐτὰ, δηλονότι κακῶς, εἰπεῖν τῷ πλουσίῳ. *Joſua Barnes.*

V. 438. Τίς θέλει πόλει, &c.) Vide ſimilem locum ſupra ad *Oreſt.* v. 886. & *Demoſthenes* de Coronâ, ἠρώτα μὲν ὁ κῆρυξ, τίς ἀγορεύειν βούλεται; Noſtra autem lectio ab *Aldinâ* editione confirmatur & ſenſu ipſo & Magno *Scaligero*, *Dupertóque* & metri neceſſitate conſentientibus. *Joſua Barnes.*

V. 441. Ἐστὶν ἰσαίτερον, πόλει) *Dupertus* legit ἐστ' ἰσαίτερον, nulla neceſſitate, cùm *Anapæſtus* in Quarto loco poteſt ſtare & ſolet non ſemel.

V. 447. Πῶς οὖν ἔτ' ἂν γένοιτ' ἂν, &c.) Vide ſuprà ad v. 182.

V. 448. Λειμῶνος ἠρινοῦ) Ἔαρ & ἦρ Ver, ἐαρινὸς & ἠρινὸς vernus; ſenſus eſt, quando *Tyrannus* præſtantiſſimos quóſque gladio demetit, ut tot præcipuos flores in verno prato; quomodo *Tarquinius* per papaverum demeſſa culmina ſignificabat eandem rem à Filio in *Gabiis* fieri debere. *Joſua Barnes.*

V. 449. Τόλμας) i.e. τοὺς εὐτολμοτέρους τῶν πολιτῶν. Κἀπολωτίζῃ) Propriè *lotum* curioſiùs carpo, hinc quodvis gramen, aut florem; & figuratè *ſelectiores homines neci demeto.* Vide poſteà ad v. 717. *J. Barnes.*

V. 466. Ἐμοὶ δὲ τἀναντία) *Bacchius* in Quinto loco, quod non inuſitatum; vel legi poteſt—δ' ἐναντία. *J.B.*

V. 469. Θεοῦ δῦναι σέλας) Θεὸς abſolutè pro ἥλιος, vide ſupra ad v. 208. & *Medeæ* v. 352. *J. Barnes.*

V. 479 Ἐλπὶς γάρ ἐστι κάκιστον) Hîc *Dupertus* ἐν legit pro ἐστι, contra omnium exemplarium fidem; nè *Anapæſtus* in Tertio loco legatur, quem etiam Quarto legi nonnunquâ diximus ad v. 441.

V. 481. Πόλεως, ut diſſyllabum per συνίζησιν legendum, ne ſit in ſexto *Anapæſtus.*

" Τὸ δυστυχὲς δὲ τοῦτ' ἐς ἄλλον ἐκσκέπτει.
" Εἰ δ' ἦν παρ' ὄμμα θάνατος ἐν ψήφου φορᾷ,
" Οὐκ ἄν ποθ' Ἑλλὰς δοριμανὴς ἀπώλετο.
" Καίτοι δυοῖν γε πάντες ἄνθρωποι λόγοιν,
" Τὸν κρείσσον' ἴσμεν, καὶ τὰ χρηστὰ καὶ κακά,
" Ὅσῳ τε πολέμου κρεῖσσον Εἰρήνη βροτοῖς.
" Ἣ πρῶτα μὲν Μούσαισι προσφιλεστάτη,
" Ποιναῖσι δ' ἐχθρά, τέρπεταί τ' εὐπαιδίᾳ,
" Χαίρει δὲ πλούτῳ. ταῦτ' ἀφέντες οἱ κακοὶ,
" Πολέμους ἀναιρούμεσθα, καὶ τὸν ἥσσονα
" Δουλούμεθ' ἄνδρες ἄνδρα, καὶ πόλις πόλιν.
Σὺ δ' ἄνδρας ἐχθροὺς, καὶ θανόντας ὠφελεῖς,
Θάπτων, κομίζων θ', ὕβρεις οὓς ἀπώλεσαν.
Οὔτ' ἄν γ' ἔτ' ὀρθῶς Καπανέως κεραύνιον
Δέμας καπνοῦται κλιμάκων ὀρθοστάτων,
Ἃς προσβαλὼν πύλαισιν, ὤμοσεν πόλιν
Πέρσειν, θεοῦ θέλοντος, ἤν τε μὴ θέλῃ.
Οὐδ' ἥρπασεν Χάρυβδις οἰωνοσκόπον,
Τέθριππον ἅρμα περιβαλοῦσα χάσματι.
Ἄλλοι τε κεῖνται πρὸς πύλαις λοχαγέται,
Πέτροις καταξανθέντες ὀστέων ῥαφάς.
Ἢ νῦν φρονεῖν ἄμεινον ἐξαύχει Διός,
Ἢ θεοὺς δικαίως τοὺς κακοὺς ἀπολλύναι.
" Φιλεῖν μὲν οὖν χρὴ τοὺς σοφοὺς πρῶτον τέκνα,
" Ἔπειτα τοκέας, πατρίδα θ', ἣν αὔξειν χρεών,
" Καὶ μὴ κατάξαι. σφαλερὸν, ἡγεμὼν θρασὺς,
" Νέος τε ναύτης ἥσυχος καιρῷ σοφός.
" Καὶ τοῦτό μοι τἀνδρεῖον, ἡ προμηθία.
" Ἐξαρκέσαι ἦν Ζεὺς ὁ τιμωρούμενος.
Ὑμᾶς δ' ὑβρίζειν οὐκ ἐχρῆν τοιάνδ' ὕβριν.
Αδ. Ὦ παγκάκιστε. Θ. σῖγ', Ἄδραστ', ἔχε στόμα,
Καὶ μὴ 'πίπροσθε τῶν ἐμῶν τοὺς σοὺς λόγους
Θῇς· οὐ γὰρ ἥκει πρός σε κηρύσσων ὅδε,
Ἀλλ' ὡς ἔμ', ἡμᾶς κἀποκρίνασθαι χρεών.
Καὶ πρῶτα μέν σε πρὸς τὰ πρῶτ' ἀμείψομαι.
Οὐκ οἶδ' ἐγὼ Κρέοντα δεσπόζοντ' ἐμοῦ,
Οὐδὲ σθένοντα μεῖζον, ὥστ' ἀναγκάσαι
Δρᾶν τὰς Ἀθήνας ταῦτ'. ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι
Τὰ πράγμαθ' οὕτως, εἰ 'πιταξόμεσθα δή.
Πόλεμον δὲ τοῦτον οὐκ ἐγὼ καθίσταμαι,
Ὃς οὐδὲ σὺν τοῖσδ' ἦλθον εἰς Κάδμου χθόνα.
Νεκροὺς δὲ τοὺς θανόντας, οὐ βλάπτων πόλιν,
Οὐδ' ἀνδροκμῆτας προσφέρων ἀγωνίας,
Θάψαι δικαιῶ, τὸν Πανελλήνων νόμον
Σώζων. τί τούτων ἐστὶν οὐ καλῶς ἔχον;
Εἰ γάρ τι καὶ πεπόνθατ' Ἀργείων ὕπο,
Τεθνᾶσιν. ἠμύνασθε πολεμίους καλῶς,
Αἰσχρῶς τ' ἐκείνοις χ' ἡ δίκη διοίχεται.
Ἐάσατ' ἤδη γῇ καλυφθῆναι νεκρούς.
" Ὅθεν δ' ἕκαστον εἰς τὸ σῶμ' ἀφίκετο;

" Sed hoc infortunium in alium avertit.
" Si verò esset ante oculos mors in calculo ferendo,
" Nunquam Græcia furens cupiditate belli periisset.
" Et duarum omnes homines rationum
" Meliorem scimus, & bona & mala,
" Quantoque Pax melior sit hominibus, quàm bellum,
" Quæ primum quidem est gratissima Musis,
" Furiisque inimica, & delectatur procreatione sobolis,
" Et gaudet divitiis. Hæc bona dimittentes mali,
" Bella suscipimus, & inferiorem
" Virum viri redigimus in servitutem, & urbs urbem.
Tu verò homines hostiles, mortuosque juvare vis,
Sepeliens, & curans, quos *sua ipsorum* injustitia perdidit.
Non jam rectè Capanei fulmine ictum
Corpus fumaret *in* scalis erectis,
Quas admovens portis, juravit se urbem
Deleturum, volente, & nolente Deo.
Neque rectè rapuisset Charybdis augurem,
Quadrijugum currum circumplexa voragine.
Aliique duces jacent ad portas,
Contriti saxis ossium suturas.
Aut igitur glorieris te plus sapere quàm Jovem,
Aut deos justè perdere malos, *fatearis.*
" Oportet igitur sapientes primum quidem amare liberos,
" Deinde parentes, & patriam: quam oportet augere,
" Et non frangere. Lubrica *res est*, dux *nimis* audax,
" Gubernatórque navis placidus pro tempore est sapiens,
" Et hæc mihi *videtur vera* fortitudo, prudentia.
" Satis esse deberet Jupiter vindicans *impiorum scelera.*
Vos verò non oportebat injuriâ tali *nos* afficere.
Ad. O pessime. *The.* Tacitè, Adraste, comprime os,
Et non ante meos sermones tuos
Ponas: non enim venit ad te iste præco,
Sed ad me: *ergo* nos etiam oportet respondere.
Ac primùm quidem ad prima tibi respondebo.
Non agnosco ego Creóntem dominum meum,
Neque plus posse *video*, ut cogat
Athenas ista facere. Sursum enim fluerent
Res ita, si jam ejus imperio subjiceremur.
Bellum autem hoc ego non incipio,
Qui neque cum istis in Cadmi terram ivi.
Sed mortuorum cadavera, non lædens urbem,
Neque afferens certamina, in quibus occumbant viri,
Sepelire justum duco, communem Græcorum legem
Servans. quid istorum non rectè se habet?
Etenim si quid passi estis ab Argivis, *illi jam*
Mortui sunt, *&* ulti estis hostes præclarè,
Turpitèr autem justitia quoq; cum illis peribit, i.e. *jus sepulturæ.*
Sinite jam terrâ tegi mortuos
" Unde enim unaquæque *pars hominis* venit in corpus,

V. 490. Ποιναῖσι) Non rectè *Canterus* reddidit *Pœnis*, quare nos posuimus *Furiis*; oportet enim id Ποιναὶ in hoc loco significat, dicit enim Poeta *Pacem* esse *Musis* gratissimam, *Furiis* autem invisam. Nec novum hoc est; *Pausanias* enim in *Laconicis*, ait, ὅτι τὰς Τιμωρίας οἱ παλαιοὶ τῶν ἀνθρώπων ὠνόμαζον Ποινάς. Idem *Synes.* in Epist. & *Hesychius* Ποιναῖς, ἐριννύσιν, Ἐριννύσι, τιμωρίαις, &c. eadem verba *Phavorinus.* Josua Barnes.

V. 500. Χάρυβδις) *Terræ-hiatum* in hoc loco. *Scyllæ & Charybdis* nota est Fabula ex *Homero.* οἰωνοσκόπον) *Amphiaraum* notat Poeta, qui absorptus à terrâ periit ad *Thebas.* Vide ad hujus Fab. v. 926. & *Statium Thebaid.* l. 7. *Josua Barnes.*

V. 516. Ἀλλ' ὡς ἔμ'.) Ὡς pro εἰς, Vide Notas ad *Hippolytum* v. 1298. *Josua Barnes.*

V. 526. Θάψαι) Ità lego pro θάψας *Canteri*, *Scaligeri*, & ipsius Poetæ authoritate, qui paulò post v. 671. Iisdem ferè verbis utitur. Τὸν πανελλήνων νόμον σώζων) De hoc loco, de Pietate Populi *Atheniensis* & de totius *Græciæ* praxi in sepeliendis mortuis Vide *Jacobi Nicolai Loensis* Miscellan. *Epiphillid.* l. 3. c. 19. Ubi egregiè ex Oratorum & Poetarum locis ostendit, hanc Humanitatis notam *Græciæ* universæ placuisse, ante omnes *Atheniensibus.* Josua Barnes.

" Ἐνταῦθ'

“ Ἐνθένδ' ἀπῆλθε, πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα,
“ Τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν. οὔτι γὰρ κεκτήμεθα
“ Ἡμέτερον αὐτὸ, πλὴν ἐνοικῆσαι βίον.
“ Κἄπειτα τὴν θρέψασαν αὐτὸ, δεῖ λαβεῖν.
Δοκεῖς κακουργεῖν Ἄργος, οὐ θάπτων νεκρούς;
Ἥκιστα. πάσης Ἑλλάδος κοινὸν τόδε,
Εἰ τοὺς θανόντας νοσφίσας, ὧν δεῖ λαχεῖν,
Ἀτάφους τις ἕξει; δειλίαν γὰρ εἰσφέρει
Τοῖς ἀλκίμοισιν, οὗτος ἢν τεθῇ νόμος.
Κἀμοὶ μὲν ἦλθες δείν' ἀπειλήσας ἔπη,
Νεκροὺς δὲ ταρβεῖτ', εἰ κρυβήσονται χθονί;
Τί μὴ γένηται; μὴ κατασκάψωσι γῆν
Ταφέντες ὑμῶν; ἢ τέκν' ἐν μυχῷ χθονὸς
Φύσωσιν, ἐξ ὧν εἶσί τις τιμωρία;
“ Σκαιόν γε τἀνάλωμα τῆς γλώσσης τόδε,
“ Φόβους πονηροὺς καὶ κενοὺς δεδοικέναι.
“ Ἀλλ', ὦ μάταιοι, γνῶτε τἀνθρώπων κακά.
“ Παλαίσμαθ' ἡμῶν ὁ βίος. Εὐτυχοῦσι δὲ,
“ Οἱ μὲν τάχ', οἱ δ' ἐσαῦθις, οἱ δ' ἤδη βροτῶν.
“ Τρυφᾷ δ' ὁ δαίμων. πρός τε γὰρ τοῦ δυστυχοῦς,
“ Ὡς εὐτυχήσῃ, τίμιος γεραίρεται.
“ Ὁ δ' ὄλβιός νιν, πνεῦμα δειμαίνων λιπεῖν,
“ Ὑψηλὸν αἴρει. γνόντας οὖν χρεὼν τάδε,
“ Ἀδικουμένους τε, μέτρια μὲν θυμῷ φέρειν,
“ Ἀδικεῖν τε τοιαῦθ', οἷα μὴ βλάψαι πόλιν.
Πῶς οὖν ἂν εἴη; τοὺς ὀλωλότας νεκροὺς
Θάψαι δὸς ἡμῖν τοῖς θέλουσιν εἰσιδεῖν.
Ἢ δῆλα τἀνθένδ'. εἶμι, καὶ θάψω βίᾳ.
Οὐ γάρ ποτ' εἰς Ἕλληνας ἐξοισθήσεται,
Ὡς εἰς ἔμ' ἐλθὼν, καὶ πόλιν Πανδίονος,
Νόμος παλαιὸς δαιμόνων, διεφθάρη.
Χο. Θάρσει. τὸ γάρ τοι τῆς δίκης σώζων φάος,
“ Πολλοὺς ὑπεκφύγοις ἂν ἀνθρώπων λόγους.
Κῆ. Βούλει συνάψω μῦθον ἐν βραχεῖ σέθεν;
Θη. Λέγ', εἴ τι βούλει. καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.
Κῆ. Οὐκ ἄν ποτ' ἐκ γῆς παῖδας Ἀργείων λάβοις.
Θη. Κἀμοῦ νυν ἀντάκουσον, εἰ βούλει, πάλιν.
Κῆ. Κλύοιμ' ἄν. οὐ γὰρ, ἀλλὰ δεῖ δοῦναι μέρος.
Θη. Θάψω νεκροὺς, γῆς ἐξελὼν Ἀσωπίας.
Κῆ. Ἐν ἀσπίσιν σοι πρῶτα κινδυνευτέον.
Θη. Πολλοὺς ἔτλην δὴ χἀτέρους ἄλλους πόνους.
Κῆ. Ἦ πᾶσιν οὖν σ' ἔφυσεν ἐξαρκεῖν πατήρ;
Θη. Ὅσοι γ' ὑβρισταί. χρηστὰ δ' οὐ κολάζομεν.
Κῆ. Πράσσειν σὺ πόλλ' εἴωθας, ἥ τε σὴ πόλις.
Θη. Τοιγὰρ πονοῦσα πολλὰ, πόλλ' εὐδαιμονεῖ.
Κῆ. Ἔλθ', ὥς σε λόγχη Σπαρτὸς ἐν πόλει βάλῃ.
Θη. Τί δ'; ἐκ δράκοντος θοῦρος ἂν γένοιτ' Ἄρης;
Κῆ. Γνώσῃ σὺ πάσχων. νῦν δ' ἔτ' εἶ νεανίας.
Θη. Οὔτοι μ' ἐπαρεῖς, ὥστε θυμῶσαι φρένας,
Τοῖς σοῖσι κόμποις. ἀλλ' ἀπόστελλε χθονὸς,

“ Eò rediit, Spiritus quidem in ætherem,
“ Corpus verò in terram. Haud enim poſſidemus
“ Ipſum *nobis* proprium, niſi ad incolendam vitam:
“ Deinde oportet *terram*, quæ *corpus* alvit, ipſum recipere.
Putaſne te malo afficere Argivos, non ſepeliens mortuos?
Nequaquam. Ad totam Græciam hoc pertinet,
Si fraudâris mortuos *juſtis*, quæ debent conſequi.
Quis retinebit inſepultos? Afferet enim timiditatem
Fortibus, ſi talis ponatur lex.
Et mihi quidem veniſti minans atrocia verba,
Mortuos verò formidatis, ſi tegantur terrâ?
Quid ne accidat? nè effodiant terram *ſcilicet*
Veſtram ſepulti? an nè in cavernis terræ liberos
Gignant, à quibus veniat aliqua ultio?
“ Inepta certè *eſt* hæc expenſa linguæ,
“ Timere vanos & inanes metus.
“ Sed, ô ſtulti, cognoſcite hominum mala.
“ Noſtra vita *eſt* lucta: ſunt autem fortunati,
“ Alii quidem mortales ſtatim, alii verè poſtea, alii verò jam.
“ Fortuna verò ludit: ab infortunato enim
“ Honore afficitur, qui eſt in ſecundis rebus.
“ Beatus verò illum, metuens nè ſecunda Aura ipſum deficiat,
“ Sublimem tollit. Cognitis igitur his oportet,
“ Injuriâ affectos æquabiliter quidem animo ferre;
Injurias verò eas *hoſtibus facere*, quæ non lædant Rempublicam.
Quomodo igitur *hoc* erit? mortuorum corpora
Sepelire da nobis, qui *ſepulta* volumus videre.
Aut manifeſta *ſunt* quæ poſtea *fient*: *nam* ibo, & ſepeliam vi.
Nunquam enim efferetur inter Græcos,
Quòd ad me, & urbem Pandionis, *i. e. Athenas*, veniens
Vetus deorum lex corrupta fuerit.
Cho. Confide, ſervans enim lumen juſtitiæ,
“ Effugies multos hominum malos ſermones.
Præ. Vis ne tecum colloquar paucis?
The. Dic, ſi quid vis: nec enim es taciturnus.
Præ. Nunquam ex agro *noſtro* filios Argivorum auferes.
The. Nunc me quoque viciſſim audi, ſi vis.
Præ. Audiam: etenim oportet *me tibi viciſſim dicendi* dare partẽ.
The. Sepeliam cadavera, auferens ex terrâ Thebanâ.
Præ. Eſt tibi prius periclitandum cum exercitu.
The. Multos & alios labores jam ſuſtinui.
Præ. An verò pater *tuus* te genuit *ita*, ut omnibus ſufficias?
The. Quotquot *ſunt* improbi. probos enim non punimus.
Præ. Sæpe tu multa ſoles facere. & tua civitas.
The. Quia verò ſuſtinet multos labores *ideo etiã* eſt valde beata.
Præ. Veni, ut te haſtâ Thebanus in urbe lædat.
The. Quid verò? ex dracone Mars impetuoſus exiſtet?
Præ. Tu experieris patiendo. nunc enim es ferox.
The. Haud me movebis, ut iraſcar animo,
Tuis ſuperbis verbis. At ex hoc agro diſcede,

V. 533. Πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα, Τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν) Ita ferè Noſtræ Literæ, *Corpus ad pulverem rediit. Anima ad Deum, qui dedit.* Præclarè itaque in hanc ſententiam *Phocylides*, etiã *Reſurrectionis* mentionem faciens v. 98. Καὶ τάχα δ' ἐκ γαίης ἐλπίζομεν ἐς φάος ἐλθεῖν Λείψαν' ἀποιχομένων· ὀπίσω δὲ θεοὶ τελέθονται, Ψυχαὶ γὰρ μίμνουσιν ἀκήριοι ἐν φθιμένοισι· Πνεῦμα γάρ ἐστι θεοῦ χρῆσις θνητοῖσι καὶ εἰκών· Σῶμα γὰρ ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πάντες ἐς αὐτὴν Λυόμενοι κόνις ἐσμέν· Ἀὴρ δ' ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται. De Æthere autem, quod locus ſit Animarum ſeparatarum, Vid. quæ Nos infra ad v. 1140. *Joſua Barnes.*

V. 540. Ἀτάφους) *Scaliger* legit τάφους. rectiùs, ut puto. Sed & aliàs ἀτάφους ſtabit. *Quis inſepultos eſſe homines aſſeret, quum talis uſus Fortibus viris animum adimet?* Joſua Barnes.

V. 571. Ἀσωπίας) *Thebana* terra dicitur ità de *Aſopo* fluvio *Bœotiæ*.

V. 578. Σπαρτὸς) *Thebanus*, ἀπὸ τῶν μετὰ Κάδμου σπαρτῶν ἀνθρώπων. De hâc re Vid. *Ovid.* Metamorph. l. 3. Fab. 1. Unde paulò poſt Poeta noſter v. 703. vocat *Thebanos* λόχον ὀδόντων ὄφεος ἐξηνδρωμένον. *Sparta* verò & *Spartani* non ab hâc ſeminatione, ſed à *Sparto Amyclantis* filio, vel, ut *Euſtathius* ait, ἀπὸ Λελέγων σποράδων ἀνθρώπων ἐκεῖ συναχθέντων. Vide *Euſtath.* in Iliad. β. fol. 294. Legitur & λόγχη σπαρτὸς *Atticè*, i.e. Haſta *Thebana*. βάλῃ) Aor. 2. ſubj. Act. à βάλλω, aliàs λάβῃ & ità *Scaliger*. *J. Barnes.*

Λόγους

Λόγους ματαίους, οὓς σὺ ἤνεγκας, λαβών.
Περαίνομεν γὰρ οὐδέν. ὁρμᾶσθαι χρεὼν
Πάντ᾽ ἄνδρ᾽ ὁπλίτην, ἁρμάτων τ᾽ ἐπεμβάτην,
Μοναμπύκων τε φάλαρα κινεῖσθαι στόμα
Ἀφρῷ καταστάζοντα Καδμείαν χθόνα.
Χωρήσομαι γὰρ ἑπτὰ πρὸς Κάδμου πύλας
Αὐτός γε κῆρυξ. σοὶ δὲ προστάσσω μένειν,
Αὐτὸς σίδηρον ὀξὺν ἐν χεροῖν ἔχων,
Ἄδραστε, κἀμοὶ μὴ ᾽ναμίγνυσθαι τύχας
Τὰς σάς. ἐγὼ γὰρ δαίμονος τοῦ μοῦ μέτα,
Στρατηλατήσω κλεινὸς ὢν κλεινῷ δορί.
Ἓν δεῖ μόνον μοι, τοὺς θεοὺς ἔχειν, ὅσοι
Δίκην σέβονται. ταῦτα γὰρ ξυνόνθ᾽ ὁμοῦ,
“ Νίκην δίδωσιν. Ἡ ᾽ρετὴ δ᾽ οὐδὲν φέρει
“ Βροτοῖσιν, εἰ μὴ τὸν θεὸν χρῄζοντ᾽ ἔχει.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ ά.

Αἴ. 1 Ὦ μέλεαι μελέων ματέρες λοχαγῶν,
2 Ὥς μοι ὑφ᾽ ἥπατι δεῖμα χλωρὸν ταράσσει.
Χο. 3 Τίν᾽ αὐδὰν τάνδε προφέρεις νέαν;

Σύστημα ά.

Αἴ. 1 Στράτευμα μὲν Παλλάδος κριθήσεται.
Χο. 2 Διὰ δορὸς εἶπας, ἢ λόγων ξυναλλαγαῖς;

Στροφὴ β΄.

Αἴ. 1 Γένοιτ᾽ ἂν κέρδος. οἱ δ᾽ ἀρείφατοι
2 Φόνοι, μάχαι, στερνοτυπεῖς γ᾽ ἀνὰ τόπον
3 Πάλιν κτύποι φανήσονται.

Σύστημα β΄.

Χο. 1 Ὦ τάλαινα, τίνα λόγον,
2 Τίν᾽ ἂν τῶνδ᾽ αἰτίαν λάβοιμι;

Ἀντιστροφὴ ά.

Αἴ. 1 Ἀλλὰ τὸν εὐτυχῆ, λαμπρὸν, ἄν τις αἴρῃ
2 Μοῖρα πάλιν. τόδε μοι θράσος ἀμφιβαίνει.
Χο. 3 Δικαίους δαίμονας σύ γ᾽ ἐννέπεις.

Ἀντισύστημα ά.

Αἴ. 1 Τίνες γὰρ ἄλλοι νέμουσι συμφοράς;
Χο. 2 Διάφορα πολλὰ θεοὺς βροτοῖσιν εἰσορῶ.

Ἀντιστροφὴ β΄.

Αἴ. 1 Φόβῳ γὰρ τῷ πάρος διόλλυσαι,
2 Δίκα δίκαν ἐξεκάλεσε, καὶ φόνος
3 Φόνον. κακῶν δ᾽ ἀναψυχὰς

Ἀντισύστημα β΄.

1 Θεοὶ βροτοῖσι νέμουσιν,
2 Ἁπάντων τέρμ᾽ ἔχοντες αὐτοί.

Referens illa inania verba quæ attuliſti.
Nihil enim efficimus *colloquendo*. movere oportet
Omnes pedites, & inſeſſores curruum,
Celetúmque equorum lora movere *circa* os
Spumâ deſtillantis in [illegible] terram.
Proficiſcar enim ad ſeptem portas Cadmi
Ipſe præco. Tibi verò mando ut maneas,
Ipſe tenens ferrum acutum in manibus
Adraſte, & mihi non affriges fortunam
Tuam: ego enim cum meâ fortunâ
Imperator ero inclytus cum inclytâ haſtâ.
Unâ re ſolùm eſt mihi opus, habere deos, quotquot
Juſtitiam colunt. Hæc enim ſi ſint ſimul,
“ Dant victoriam: nam Virtus nihil prodeſt
“ Hominibus, niſi Deum faventem habeat.

PERICOMMATA.

Strophe 1.

Æth. 1 O miſeræ matres miſerorum ducum,
2 Ut mihi pallidus metus ſub hepate *mentem* turbat.
Ch. 3 Quam novam vocem hanc edidiſti?

Syſtema 1.

Æt. 1 Exercitus quidem Palladis *ab urbe* decernetur.
Ch. 2 Armiſne *rem geſtum iri* dixiſti, an verborum tranſactione?

Strophe 2.

Æt. 1 Efficietur aliquid boni; ſanè Martiæ
2 Cædes, pugnæ, planctus in loco,
3 Et ſonitus iterum fient.

Syſtema 2.

Ch. 1 O miſera, quam orationem
2 Quam cauſam horum accipiam, *prætendam?*

Antiſtrophe 1.

Æt. 1 Sed fortunatum & illuſtrem *ducem Theſeum*, aliqua extollet
2 Fortuna rurſus. hæc fiducia me circumdat
Ch. 3. Juſtos nimirum tu narras Deos.

Antiſyſtema 1.

Æt. 1 Quinam enim alii diſpenſant calamitates?
Ch. 2 In multis Deos ab hominibus diſcrepare video.

Antiſtrophe 2.

Æt. 1 Metu enim priſtino peris.
2 Vindicta vindictam evocavit, & cædes
3 Cædem. Malorum autem recreationes

Antiſyſtema 2.

1 Dii hominibus diſtribuunt,
2 Ipſi *rerum* omnium fines, & *exitus in ſuis manibus* habentes.

V. 583. ἤνεγκω) 2. ſingul. Aor. med. ab ἐνεγκάμην, quod à φέρω. V. 586. *Μοναμπύκων*) *Euripides* ita vocare dicitur τοὺς Κέλητας. Vide *Pindar.* Olymp. Od. v. [illegible]. & Interpr. φάλαρα) Κόρρα in hoc loco, aliàs quævis equorum ornaméta, & phaleræ. V. 592. Ἐγὼ γὰρ Δαίμονος τοῦ μοῦ μέτα στρατηλατήσω) *Joh. Brodæus* optimè hic notavit, quòd Priſci ſingulis Heroibus *Genios* adhibebant, qui eorum pericula averruncarent; undè illud *Homeri Iliad.* γ. v. 440 —Παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν. & *Odyſſ.* 6. v. 34. —— [illegible] ἐπὶ ἔργον ὑπῆλθεν Ἀθηνάων, ὥστε οἱ φυλάσσει τε ῥύεταί τε. Quibus hæc mihi liceat mantiſſæ loco addere, *Menander* apud *Clem. Alexandr.* Strom. 5. ait, Ἅπαντι Δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται Εὐθὺς γενομένῳ· Μυσταγωγὸς τοῦ βίου. Vide *Cæl. Rhodigin.* Antiqu. Lect. l. 2. c. 10. & 11. *Hierocl.* p. 386. Quin & noſtræ Literæ videntur huic cauſæ favere, ut *Matth.* Evangel. c. 18. v. 10. *Apocal.* c. 16. v. 5. *Ezekiel.* c. 9. v. 1. &c. Hinc & Nos in *Heroico* noſtro Poemate, *Franciados* dicto, necdum edito, ita de *Nigro* Principe canimus jamjam dormituro,

At Niger *occluſo firmatis obice Valvis*
Corpore projectus tollit ſua lumina Cœlo
Acceditque Deo ſupplex, iterúmque favores
Commemorat Gratus, placidi tū tempora ſomni,
Angelicúmq; ſibi Cuſtodem nocte precatur,
Averſúmq; Malum; poſthinc ſecura ſopori
Mēbra dedit: Cœleſtis adeſt ſacro agmine Turma
Septem Cœlicolæ Nigro *invigilare parati.*
Hic turpes Curas, Luctúſque avertere promptus,
Hic dulces Juvenū illecebras & ſanguinis Æſtus
Ille piis Cerebro dignísque infundere Formas:
Quatuor egregio Capiti diſcrimina tollunt.
Aſt aliis tantùm Gemini ſua munia ſervant,
Corporis Hic Cuſtos, Animæ Vigil excubat Ille. Franciad. l. 4. v. 346. ad v. 360. V. 608. Aliàs αἱρῇ· ſed αἴρῃ potius. V. 611. Τίνες γὰρ ἄλλοι νέμουσι συμφοράς; Hùc refer illa *Theognidis*,

Οὐδείς, Κύρν᾽, ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός, Ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων·
Ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν· Θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.

V. 615. Κακῶν δ᾽ ἀναψυχὰς Θεοὶ βροτοῖσι νέμουσιν.) Ità cum *Cantero* lego, pro κακῶν δ᾽ ἀνὰ ψυχὰς, quod priùs obtinuerat: *Scaliger* etiam nobis accedit. *Joſua Barnes.*

'ANTI-

ἈΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Σὰ καλλίπυργα πεδία πῶς ἱκοίμεθ' ἄν,
2 Καλλίχορον θεᾶς ὕδωρ λιποῦσαι;
Αἴ. 3 Ποτηνὰν εἴ σέ τις θεῶν κτίσαι.
Χο. 4 Διπόταμον ἵνα πόλιν μόλω;
Αἴ. 5 Εἰδείης ἂν φίλους, εἰδείης ἂν ψυχάς.
6 Ἔτι πότ' αἶσα, τίς ἄρα πότμος
7 Ἐπιμένει τὸν ἄλκιμον
8 Τῆσδε γῆς ἄνακτα;

Ἀντιστροφή.

Χο. 1 Κεκλημένους μὲν ἀνακαλούμεθ' αὖ θεούς.
" 2 Ἀλλὰ φόβων πίστις ἅδε πρώτα.
3 Ἰὼ Ζεῦ, τᾶς παλαιομάτορος
4 Παιδογόνε, πόριος Ἰνάχου,
5 Πόλει μοι ξύμμαχος γενοῦ τᾷδ' εὐμενής.
6 Τὸ σὸν ἄγαλμα, τὸ σὸν ἵδρυμα
7 Πόλεος ἐκκομίζομαι
8 Πρὸς πυρὰν ὑβρισθέν.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ch. 1 Quomodo veniemus in pulchris turribus inſignes campos,
2 Relinquentes Deæ *Cereris* aquam, ad *Callichorum*?
Æt. 3 Alatam te ſiquis Deorum fecerit.
Ch. 4 Ut veniam ad urbem cinctam duobus fluviis?
Æt. 5. Vid. utiq; Charorū *fil. vid.* utiq; anim. *cadav. ſua circumvol.*
6 Adhuc ſors *dubia impendit.* Quod verò Fatum
7 Manet fortem
8 Regem hujus terræ?

Antiſtrophe.

Ch. 1 Invocamus rurſus Deos antea invocatos:
" 2 Hæc prima quippe metûs eſt fiducia.
3 O Jupiter antiquæ matris *noſtræ*
4 Marite vitulæ, *i. filiæ* Inachi *ſcil. Iûs in vitulâ olim mutatæ,*
5 Eſto auxiliator mihi, *&* urbi huic propitius.
6 Tuum ſimulachrum, & tuam ſtatuam
7 Ex urbe porto
8 Contumeliâ affectam ad rogum, *i. aram.*

V. 619. Καλλίχορον θεᾶς ὕδωρ) Reſpicit ad Puteum *Cereri ſacrum*, Callichorum dictum: De quo nos ſupra ad v. 392. V. 621. Διπόταμον πόλιν) *Thebas* notat, juxta quas *Iſmenus* & *Aſopus* fluunt. *J. Brodæus.* V. 623. Ψυχάς) τὸ ψυ hic communis eſt, ut videre eſt ex 5to *Antiſtrophæ*, qui etiam eſt Iambus. ἀμψυχάς legit *Scaliger*, & profectò τὸ ψυ in compoſitis frequenter breve eſt, ut videndum *Hecub.* v. 280. Ἡ δ' ἀντὶ πολλῶν ἐστί μοι παραψυχή. Et *Timocles* Παραψυχὰς τῶν φροντίδων ἀνεύρετο. Et *Sophocles* Ἰδρυσάμεσθα τιμάτων παραψυχάς. V. 629. Παιδογόνε) Συλληπτικῶς παιδοποιῶν. Πόριος) pro πόρτιος, ut *Homerus Odyſſ.* κ. v. 410. Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας. De *Iô* verò in Vaccam mutatâ Vide *Ovid.* Metamorph. l. 1. Fab. 10. *Joſua Barnes.* V. 633. Ὑβρισθέν) Quia *Thebani* ad Preces *Argivarum* Matronarum non remittebant filiorum cadavera ad ſepeliendum, & *Jovem* ſupplicem ideò templiſſe videbantur, dicit ſe *Chorus Jovis* ſtatuam ad Aram prolaturam; ut ſic illum Vindictæ memorem reddat, contra *Thebanos.* Alii legunt πύλαν pro πυράν. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

NUntius Argivus, *à Victoribus* Athenienſibus *in libertatem vindicatus, ſubitò jam ſuperveniens* Theſei *victoriam* Choro *narrat, totiuſque pugnæ ordinem & ſucceſſum exponit.* Adraſtus *Populi* Thebani *nuper Victoris calamitate præſenti motus in Mortalium ſtultitiam exclamat, qui rebus ſecundis elati in perniciem ſuam inſoleſcunt, & deplorandâ quâdam amentiâ ac invincibili obſtinatione ſibi accerſant pericula, bella, exilia, & exitia; nec ſalutaribus monitis aurem adhibere velint.* Chorus Argivarum *Matrum* Nuntium *interrogat, de recuperatione cæſorum ante* Thebas *Filiorum; ſimúlque cum* Adraſto *ploratus & querelas ſuper eorum cadaveribus jam in ſcenam productis inchoat.*

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΔΡΑΣΤΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ἄγ. Γυναῖκες, ἥκω πόλλ' ἔχων λέγειν φίλα,
Αὐτός τε σωθεὶς (ᾑρέθην γὰρ ἐν μάχῃ,
Ἣν οἱ θανόντες ἑπτὰ δεσποτῶν λόχοι
Ἠγωνίσαντο, ῥεῦμα Διρκαῖον πάρα)
Νίκην τε Θησέως ἀγγελῶν. λόγου δέ σε
Μακροῦ 'ποπαύσω. Καπανέως γὰρ ἦν λάτρις,
Ὃν Ζεὺς κεραυνῷ πυρπόλῳ καταιθαλοῖ.
Χο. Ὦ φίλτατ', εὖ μὲν νόστον ἀγγέλλεις σέθεν,
Τήν τ' ἀμφὶ Θησέως τάξιν. εἰ δὲ καὶ στρατὸς
Σῶς ἐστ' Ἀθηνῶν, πάντ' ἂν ἀγγέλλοις φίλα.
Ἄγ. Σῶς. καὶ πέπρακται, ὡς Ἄδραστος ὤφελε
Πρᾶξαι ξὺν Ἀργείοισιν, οἳ ἀπ' Ἰνάχου

Nun. MUlieres, venio habens multa bona nuncia,
Et ipſe ſervatus,(captus enim ſum in pugnâ,
Ubi mortui ſeptem manipuli ducum
Pugnaverunt ad flumen Dircæum)
Nunciaturus etiam victoriã Theſei: te verò à ſermone
Longo liberabo. Eram enim ſervus Capanei,
Quem Jupiter fulmine ignito combuſſit.
Cho. O amice, bene quidem nuncias tuum reditum,
Et res Theſei: ſi verò etiam exercitus
Athenienſium eſt ſalvus, omnia nuntiaveris bona.
Nun. Salvus, & res acta eſt ſicut Adraſtus debuit
Agere cum Argivis, quum ab Inacho *fluvio*

V. 634. De ſubito hujus *Nuntii* adventu &c. Vide *M. Anton. Mureti* Var. Lect. l. 14. c. 16. Pro *Euripide* autem in hâc causâ dicendum, quòd rectè Nuntium facit *Argivum* à *Thebanis* nuper captum, qui ex hâc pugnâ libertatem conſecutus ſubitò aufugit: *Athenienſes* autem nondum redierant. V. 640. Καταιθαλοῖ) pro κατηθάλωσεν, *præſens* pro *præterito.* Videlis ſimile exemplum v. 131. ἐλαύνεις pro ἤλαυνες. & 696. χαίρει pro ἐχαίρει. Ἐρετμὸς αὐτῷ παραπεπηγμένος. Ita *Euſtathius* in *Odyſſ.* λ. v. 541. Ἐκλαύθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ἀπὸ πέτρης. Χεῖρος γὰρ καὶ τοῦ εἴλησθαι ἀντὶ Χερῶν. Κατερχομένης ἤγουν καταλυθείσης. *Joſua Barnes.*

Στείλας ἐπεξῆλθεν Καδμείων πόλιν.
Χο. Πῶς γὰρ τρόπαια Ζηνὸς Αἰγέως τόκος
Ἔστησεν, οἵ τε συμμετασχόντες δορός;
Λέξον. παρὼν γὰρ τοὺς ἀπόντας εὐφρανεῖς.
Ἄγ. Λαμπρὰ μὲν ἀκτὶς, ἡλίου κανὼν σαφὴς,
Ἔβαλλε γαῖαν. ἀμφὶ δ᾽ Ἠλέκτρας πύλας
Ἔστην θεατὴς, πύργον εὐαγῆ λαβών.
Ὁρῶ δὲ φύλα, τρία τριῶν στρατευμάτων,
Τευχεσφόρον μὲν λαὸν ἐκτείνοντ᾽ ἄνω
Ἰσμήνιον πρὸς ὄχθον, ὡς μὲν ἦν λόγος,
Αὐτόν τ᾽ ἄνακτα παῖδα κλεινὸν Αἰγέως·
Καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ δεξιὸν τεταγμένους
Κέρας, παλαιᾶς Κεκροπίας οἰκήτορας·
Αὐτὸν δὲ Πάραλον ἐστολισμένον δορὶ,
Κρήνην παρ᾽ αὐτὴν Ἄρεος ἱππότην * ὄχον
Πρὸς κρασπέδοισι στρατοπέδου τεταγμένον.
Ἴσους ἀριθμόν. ἁρμάτων δ᾽ ὀχήματα
Ἔνερθε σεμνοῦ μνήματος Ἀμφίονος.
Κάδμου δὲ λαὸς ἧστο πρόσθε τειχέων,
Νεκροὺς ὄπισθεν θέμενος, ὧν ἔκειτ᾽ ἀγών.
Ἱππεῦσι δ᾽ ἱππῆς ἦσαν ἀνθωπλισμένοι,
Τετραόροισί τ᾽ ἀντί᾽ ἅρμαθ᾽ ἅρμασιν.
Κῆρυξ δὲ Θησέως εἶπεν εἰς πάντας τάδε;
Σιγᾶτε λαοὶ, σῖγα Καδμείων στίχες,
Ἀκούσαθ᾽· ἡμεῖς ἥκομεν νεκροὺς μέτα
Θάψαι θέλοντες, τὸν Πανελλήνων νόμον
Σώζοντες, οὐδὲν δεόμενοι τεῖναι φόνον.
Κοὐδὲν Κρέων τοῖσδ᾽ ἀντεκήρυξεν λόγοις,
Ἀλλ᾽ ἦστ᾽ ἐφ᾽ ὅπλοις σῖγα. ποιμένες δ᾽ ὄχων
Τετραόρων κατῆρχον ἐντεῦθεν μάχης.
Πέραν δὲ διελάσαντες ἀλλήλων ὄχους,
Παραιβάτας ἔστησαν εἰς τάξιν δορός.
Χ᾽ οἱ μὲν σιδήρῳ διεμάχοντ᾽, οἱ δ᾽ ἔστρεφον
Πώλους ἐς ἀλκὴν αὖθις ἐς παραιβάτας.
Ἰδὼν δὲ Φόρβας, ὃς μοναμπύκων ἄναξ
Ἦν, τοῖς Ἐρεχθείδαισιν ἁρμάτων ὄχον,
Οἵ τ᾽ αὖ τὸ Κάδμου διεφύλασσον ἱππικὸν,
Συνῆψαν ἀλκὴν, κἀκράτουν, ἡσσῶντό τε.
Λεύσσων δὲ ταῦτα, κοὐ κλύων, ἐκεῖ γὰρ ἦν,
Ἔνθ᾽ ἅρματ᾽ ἠγωνίζεθ᾽, οἵ τ᾽ ἐπεμβάται,
Τἀκεῖ παρόντα πολλὰ πήματ᾽, οὐκ ἔχω
Τί πρῶτον εἴπω, πότερα τὴν εἰς οὐρανὸν
Κόνιν προσαντέλλουσαν, ὡς πολλὴ παρῆν,
Ἢ τοὺς ἄνω τε καὶ κάτω φορουμένους
Ἱμᾶσιν, αἵματός τε φοινίου ῥοὰς,
Τῶν μὲν πιτνόντων, τῶν δὲ, θραυσθέντων δίφρων,
Εἰς κρᾶτα πρὸς γῆν ἐκκυβιστώντων βίᾳ,
Πρὸς ἁρμάτων τ᾽ ἀγαῖσι λειπόντων βίον.
Νικῶντα δ᾽ ἵπποις ὡς ὑπείδετο στρατὸν
Κρέων γε, τὴν θένδ᾽ ἰτέαν λαβὼν χερὶ

* ἀλόχλων.

Deductis copiis bellum intulit Cadmeorum urbi, *i. Thebis.*
Cho. Quomodo verò Jovis trophæa filius Ægei
Conſtituit, & ejuſdem belli conſortes?
Dic; cùm enim adfueris, exhilarabis eos qui non adfuerunt.
Nun. Clarus quidem radius, ſolis jubar coruſcum,
Percutiebat terram: ad portam verò Electram
Steti ſpectator, turrim ſacram nactus.
Video autem tres ordines trium exercituum,
Populum quidem armatum *ordines* producentem ſupernè
Ad ripam Iſmeni, ut ferebatur,
Ipſumque regem inclytum filium Ægei,
Et cum eo collocatos in dextro
Cornu antiquæ Cecropiæ incolas, *i. Athenienſes,*
Et ipſum Paralum armatum haſtâ,
Apud ipſum fontem Martis equeſtrem currum
Ad extremas exercitûs partes, *i. ad latera* collocatum,
Æquali numero. curruum verò vehicula
Infra ſacrum ſepulchrum Amphionis *erant.*
Populus verò Thebanus ſedebat ante mœnia,
Cùm poſuiſſet retrò cadavera, de quibus erat certamen;
Equiteſque equitibus erant in armis oppoſiti.
Quadrijugiſque *ſtabant* adverſi currus curribus.
Præco autem Theſei hæc dixit coràm omnibus?
Tacete populi, agmina Thebanorum tacite
Audite: nos venimus propter cadavera
Volentes ſepelire, legem univerſæ Græciæ
Servantes, non poſtulantes ulciſci necem.
Ad hæc verò verba Creon nihil reſpondit,
Sed ſedit tacitè in armis: at duces curruum
Quadrijugorum inde cœperunt pugnam.
Agentes autem currus viciſſim ultra ordines alii aliorum,
Milites in curru pugnantes ſtatuerunt in armorum acie.
Et alii quidem pugnabant ferro, alii vero vertebant
Equos ad pugnam rurſus adverſus milites curules.
Cùm autem vidiſſet Phorbas, qui dux equorum ſingularium
Erat, Athenienſibus, *hoſtile* curruum agmen *imminens,*
Qui etiam contra Cadmeum tuebantur equitatum,
Commiſerunt pugnam, & vincebant, ac vincebantur:
Videns autem hæc, & non audiens (illic enim eram
Ubi pugnabant currus, & curruum milites)
Quæ illic erant tum multa mala, neſcio
Quid primùm dicam: utrum in cœlum
Elevatum pulverem, quàm eſſet ingens:
An qui ferebantur ſurſum & deorſum,
Fluxus ſanguinis purpurei in loris,
Aliis quidem cadentibus, aliis verò, fractis curribus,
In caput humi per vim præcipitantibus,
Et relinquentibus vitam ſimul cum fractione curruum.
Vincentem autem equis ut vidit exercitum
Creon; inde haſtam arripiens manu,

V. 650. Ἡλίου κανὼν) Κανὼν propriè τὸ ἐπάνω τῆς Τρυτάνης, ὃ εἰς ἰσότητα ἄγει, uti *Phavorinus.* Hic itaque Poeta *jubar Meridiani Solis,* quia *Canonis* inſtar Diem in æquas partes dividit figuratè κανόνα dicit. *Joſua Barnes.*

V. 652. Ἔστην) Vide infra ad v. 684.

V. 659. Πάραλον) Si Proprium Nomen, *Heros* ſignat, de quo *Phavorin.* vel πάραλον ἱππότην ὄχλον pro *Paralis* populo *Atticæ.* Joſua Barnes.

V. 660. Κρήνην Ἄρεος) i.e. *Dircen.* Vide *Joh. Brodæi* notas ad hunc locum, ex *Phœniſſ.* ad v. 661. Ἔνθα φόνιος ἦν Δράκων Ἄρεος, ὠμόφρων φύλαξ. Et *Scholia* in locum. ἱππότην ὄχον) τὴν ἵππον, *Scaliger* legit ὄχλον; ut & vetus liber manu-notatus, quem huic Operi benignè, i.e. ſuo more, commodavit Reverendus Collegii Regalis Præpoſitus, *Carolus Roderick,* S.T.P. Joſua Barnes.

V. 663. Μνήματος Ἀμφίονος) *Pauſan.* in *Bœot.* Ζήθου δὲ μνῆμα καὶ Ἀμφίονος ἐν κοινῷ γῆς χῶμα, οὐ μέγα. Notavit *Joh. Brodæus.*

V. 670. Ἥκομεν μέτα) i.e. μεθήκομεν.

V. 671. Θάψαι θέλοντες) Vide ſupra v. 526.

V. 672. Τεῖναι φόνον) *Canterus* legit θεῖναι φόνον Vide *Novarum Lection.* l. 5. c. 25. Ubi ſimiles formulas producit ex *Bacchis* ἀλλ᾽ αἷμα θήσεις & ex *Oreſte* μητροκτόνον αἷμα θεὶς. *Scaliger* τεῖναι retinet & φόβον legit. Vide *Æmylium Portum.*

V. 684. Λεύσσων δὲ ταῦτα) Vide ſupra v. 652.

V. 690. Ἱμᾶσιν) Rectè; & malè *Brodæus* movet, ſubſtituendo ἱματίοις, quod hic ſtare nequit. *Joſua Barnes.*

V. 695. Ἰτέαν) Haſtam *Salignam,* ut μελίαν haſtam *Fraxineam Homer.* malè ergo *Brodæus* ſcutum vertit, *Canterus* Clypeum, decepti, ut puto, ſimili verbo ἴτυς, circumferentia *Clypei* & *Clypeus.* Joſua Barnes.

Χωρεῖ, πρὶν ἐλθεῖν ξυμμάχοις δυσθυμίαν.
Καὶ μὴν τὰ Θησέως γ' οὐκ ὄκνῳ διεφθάρη,
Ἀλλ' ἧττ' εὐθὺς λαμπρ' ἀναρπάσας ὅπλα.
Καὶ συμπατάξαντες μέσον πάντα στρατὸν,
Ἔκτεινον, ἐκτείνοντο, καὶ παρηγγύων
Κελευσμὸν ἀλλήλοισι σὺν πολλῇ βοῇ
Θεῖν. κἀντιρείδε τοῖς Ἐρεχθείδαις δόρυ.
Λόχος δ' ὀδόντων ὄφεος ἐξηνδρωμένος,
Δεινὸς παλαιστὴς ἦν· ἔκλινε γὰρ κέρας
Τὸ λαιὸν ἡμῶν. δεξιὸν δ' ἡσσώμενον
Φεύγει τὸ κείνων. ἦν δ' ἀγὼν ἰσόῤῥοπος.
Κἀν τῷδε, τὸν στρατηγὸν αἰνέσαι παρῆν.
Οὐ γὰρ τὸ νικῶν τοῦτ' ἐκέρδαινεν μόνον,
Ἀλλ' ᾤχετ' εἰς τὸ κάμνον οἰκείου στρατοῦ.
Ἔῤῥηξε δ' αὐδὴν, ὥστε γ' ἀντηχῆσαι χθόνα.
" Ὦ παῖδες, εἰ μὴ σχήσετε στεῤῥὸν δόρυ
" Σπαρτῶν τόδ' ἀνδρῶν, οἴχεται τὰ Παλλάδος.
Θάρσος δ' ἐνῶρσε παντὶ Δαναϊδῶν στρατῷ.
Αὐτὸς δ' ὅπλισμα τοὐπιδαύριον λαβὼν,
Δεινῆς κορύνης, διαφέρων ἐσφενδόνα,
Ὁμοῦ τραχήλους, κἀπικείμενον κάρα
Κυνέας θερίζων, κἀποδαυλίζων ξύλῳ,
Μόλις δέ πως ἔτρεψεν εἰς φυγὴν πόδα.
Ἐγὼ δ' ἀνηλάλαξα, κἀνωρχησάμην,
Κἄκρουσα χεῖρας. οἱ δ' ἔτεινον εἰς πύλας.
Βοὴ δὲ καὶ κωκυτὸς ἦν ἀνὰ πόλιν
Νέων, γερόντων, ἱερά τ' ἐξεπίμπλασαν
Φόβῳ. παρὸν δὲ τειχέων εἴσω μολεῖν,
Θησεὺς ἐπέσχεν. οὐ γὰρ ὡς πέρσων πόλιν
Μολεῖν ἔφασκεν, ἀλλ' ἀπαιτήσων νεκρούς.
" Τοιόνδε τὸν στρατηγὸν αἱρεῖσθαι χρεὼν,
" Ὃς ἔν τε τοῖς δεινοῖσιν ἐστὶν ἄλκιμος,
" Μισεῖ θ' ὑβριστὴν λαὸν. ὃς πράσσων καλῶς,
" Εἰς ἄκρα βῆναι κλιμάκων ἐνήλατα
" Ζητῶν, ἀπώλεσ' ὄλβον, ᾧ χρῆσθαι παρῆν.
Χο. Νῦν τήνδ' ἄελπτον ἡμέραν ἰδοῦσ' ἐγὼ,
Θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τὰς συμφορὰς
Ἔχειν ἐλάσσω, τῶνδε τεισάντων δίκην.

Procedit, priuſquam ſui milites langueſcant animis.
Atqui exercitus Theſei non periit metu,
Sed ſtatim obviam ivit correptis armis ſplendidis.
Et committentes prælium per totum medium exercitum,
Occidebant, & occidebantur, & adhortabantur
Se mutuis adhortationibus cum magno clamore,
Ad concurrendum. Erechthidis autem Cadmea reſiſtebat haſta.
Manipulus enim virorum ex dentibus ſerpentis natorum,
Acer bellator erat. Inclinavit enim cornu
Siniſtrum noſtrum, ſed dextrum victum
Illorum fugit, eratque certamen æquale,
Et tunc erat laudandus dux:
Non enim ſolùm in hac parte victrici, quæſtum fecit:
Sed etiam ivit ad cornu laborans ſui exercitus.
Rupit autem vocem, ut terra redderet ſonitum:
" O filii, niſi ſuſtinueritis rigidam haſtam
" Satorū hanc virorū, i. Thebanorū, perierunt res Palladis, i. Ath.
Indidit autem fiduciam toti exercitui Danaidum.
Ipſéque correptâ Epidauriâ armaturâ
Formidabilis clavæ, huc & illuc eam jactans vibrabat,
Simul colla, & inſertum caput
Galeæ demetens, & clavæ ligno detruncans,
Vixque tandem convertit eos in fugam.
Ego autem exclamavi, & ſaltavi,
Et comploſi manibus. Illi verò tendebant ad portas.
Clamor autem & ululatus erat in urbe
Juvenum, & ſenum, & implebant templa
Metu. cum autem liceret irruere in urbem,
Theſeus repreſſit ſuos: non enim expugnaturum urbem
Dicebat ſe veniſſe, ſed repetitum cadavera.
" Talem oportet eligere copiarum ducem,
" Qui & in periculis ſit fortis,
" Et oderit populum inſolentem: qui in ſecundis rebus
" In ſummos ſcalarum gradus clavis munitos ſcandere
" Quærens, perdidit ſuam felicitatem, qua frui poterat.
Cho. Nunc videns ego hanc inſperatam diem,
Judico eſſe Deos, & puto calamitates meas
Minores eſſe, cùm iſti dederint pœnas.

V. 696. Χωρεῖ) Præſens pro Præterito. Vide ſimile exemplum ſupra v. 131. & v. 640. Vel lege χώρει pro ἐχώρει. V. 697. Τὰ Θησέως γ' οὐκ ὄκνῳ διεφθάρη) Hoc eſt τὰ Θησέως γε τῇ εὐθυμίᾳ διεσώθη. Sic Hom. Iliad. δ'. v. 223. Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον, Οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι. Vide Euſtath. in locum fol. 465. lin. 22. V. 702. Κἀντήρειδε) Imitatus illud Homer. ν'. v. 131. Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, &c. Joh. Brodæus. V. 714. Ὅπλισμα τοὐπιδαύριον λαβὼν Δεινῆς κορύνης) Theſei clavam vocat Epidauriam, quià Periphetem Κορυνήτην dictum in Epidauro occiſum ea ſpoliavit. De quâ re hæc Plutarch. in Theſeo ---Καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ, Περιφήτην ὅπλῳ χρώμενον κορύνῃ, καὶ διὰ τοῦτο Κορυνήτην ἐπικαλούμενον, ἀπτόμενον αὐτοῦ καὶ κωλύοντα προάγειν, συμβαλὼν ἀπέκτεινεν. Ἡσθεὶς δὲ τῇ κορύνῃ, λαβὼν ὅπλον ἐποιήσατο, καὶ διετέλει χρώμενος, ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς τῷ δέρματι τοῦ λέοντος. Hæc etiam obſervavit Vir Magnæ Lectionis Joh. Brodæus. V. 717. Κυνέας θερίζων) Τῆς κυνέας ἀποθερίζων τὸ κάρα, ἐπικείμενον τραχήλοις. Κἀποδαυλίζων) Hoc verbum varios Criticis ſcrupulos fecit. Hic (Joh. Brodæus) defendit lectionem & putat hunc pugnæ morem ab Heſychio explicatum in voce Δαυλεῖς, ἑορτὴ ἐν Ἄργει μίμημα τῆς Προίτου πρὸς Ἀκρίσιον μάχης. Ego verò nihil in illâ pugnâ memorabile ſcio, niſi quòd cùm clypeati omnes pugnarent (tum primùm clypeis inventis) æquo tandem marte utrinque diſceſſum: Quare hoc nihil ad Rhombum. Scapula exponit titione dedolare vel contundere & deducit à δαυλὸς pro δαλὸς titio eſt, & Δαυλὶς urbs Phocidis Hom. Iliad. β'. v. 520. Sed quid hoc? Alius legit ἀποφαυλίζων non à φαῦλος, quod hic nihil ſignificaret, ſed à φαυλία, genus oleæ, ut ſit clavâ demetiens, eorum inſtar, qui olivam verberant. At nec hoc placet commentum, neque alia lectio ἀποσφαυλίζων. Verùm κἀποκαυλίζων cum Cantero, Æmylio Porto & Duporto libentiùs legerem, quod ſignificat decutio & excindo unà cum ipſo caule, non modò quòd affinitatem habeat cum figurâ frequentiùs Poetis uſitatâ & præcipuè v. 448. itémque Tarquinii Hiſtoriâ, quam ad iſtum locum attigimus; ſed quòd verbum ſit verè Atticum & ipſi Thucydidi l. 2. uſurpatum. Alioquin legerem κἀποκαυτίζων, quod ipſummet verbum de eadem re in hâc ipsâ tabulâ occurrit v. 449. Joſua Barnes. V. 731. Νῦν τήνδ' ἄελπτον ἡμέραν ἰδοῦσ' ἐγὼ θεοὺς νομίζω) Et hic Euripidi Homerus præivit, ita enim Odyſſ. ω. v. 350. Laertes ſenex certior factus de inopinato Procorum interitu, exclamat---

Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν. Simile huic illud Claud.

Abſtulit hunc tandem Ruffini pœna tumultum Abſolvitque Deos.----

Talia Epiphonemata in Pſalmis ſæpiſſimè occurrunt & Nos in Eſtherâ noſtra ad Hamanis ſuſpendium v. 1238.

Ὦ Ἄθεοι ἀγρεῖτε καὶ ἐν φρεσὶ ταῦτα νοεῖτε· Φύσει δ' ἀνδρομέων Θεὸν εἶναι ὀπίσκοπον ἔργων. Joſua Barnes.

V. 732. Τὰς συμφορὰς) Scaliger τῆς συμφορᾶς, & tunc legendum in Lat. Verſione Calamitatis me Minùs habere. Joſua Barnes.

Ὦ Ζεῦ,

Αδ. Ὦ Ζεῦ, τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
" Φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα,
" Δρῶμέν τε τοιαῦθ', ἃν σὺ τυγχάνῃς θέλων.
Ἡμῖν γὰρ ἦν ποτ' ἄλγος οὐχ ὑποστατόν,
Αὐτοί τε πολλοὶ καὶ νέοι βραχίοσιν,
Ἐτεοκλέους τε σύμβασιν ποιουμένου,
Μέτρια θέλοντος, οὐκ ἐχρῄζομεν λαβεῖν·
Κἄπειτ' ἀπωλόμεσθ'. ὁ δ' αὖ τότ' εὐτυχὴς,
Λαβὼν πένης ὡς ἀρτιπλουτα χρήματα,
Ὕβριζ', ὑβρίζων τ' αὖθις ἀντάπώλετο
" Κάδμου κακόφρων λαός. Ὦ κενοὶ βροτῶν,
" Οἳ τόξον ἐντείνοντες ὡς καιροῦ πέρα,
" Καὶ πρὸς δίκης γε πολλὰ πάσχοντες κακὰ,
" Φίλοις μὲν οὐ πείθεσθε, τοῖς δὲ πράγμασιν.
" Πόλεις τ' ἔχουσαι διὰ λόγου κάμψαι κακὰ,
" Φόνῳ καθαιρεῖσθ', οὐ λόγῳ, τὰ πράγματα.
Ἀτὰρ τί ταῦτα; κεῖνο βούλομαι μαθεῖν,
Πῶς ἐξεσώθης· εἶτα τἄλλ' ἐρήσομαι.
Αγ. Ἐπεὶ ταραγμὸς πόλιν ἐκίνησεν δορὶ,
Πύλας διῆλθον, ᾗπερ εἰσῄει στρατός.
Αδ. Ὧν δ' οὕνεκ' ἀγὼν ἦν, νεκροὺς κομίζετε;
Αγ. Ὡς οἵγε κλεινοῖς ἑπτ' ἐφέστασαν δόμοις.
Αδ. Πῶς φῄς; ὁ δ' ἄλλος που κεκμηκότων ὄχλος;
Αγ. Τάφῳ δέδονται πρὸς Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
Αδ. Τοὐκεῖθεν ἢ τοὐνθένδε; τίς δ' ἔθαψέ νιν;
Αγ. Θησεὺς, σκιώδης ἔνθ' Ἐλευθερὶς πέτρα.
Αδ. Οὓς δ' οὐκ ἔθαψε, ποῦ νεκροὺς ἥκει λιπών;
Αγ. Ἐγγύς. πέλας γὰρ πᾶν ὅ, τι σπουδάζεται.
Αδ. Ἦ που πικρῶς νιν θέραπες ἦγον ἐκ φόνου;
Αγ. Οὐδεὶς ἐπέστη τῷδε δοῦλος ἂν πόνῳ.
Φαίης ἄν, εἰ παρῆσθ', ὅτ' ἠγάπα νεκρούς.
Αδ. Ἔνιψεν αὐτὸς τῶν ταλαιπώρων σφαγάς;
Αγ. Κἄστρωσέ γ' εὐνὰς, καὶ κάλυψε σώματα.
Χο. Δεινὸν μὲν ἦν βάσταγμα, κ' αἰσχύνην ἔχον·
" Τί δ' αἰσχρὸν ἀνθρώποισι τἀλλήλων κακά;
Αδ. Οἴμοι· πόσῳ σφιν συνθανεῖν ἂν ἤθελον;
Αγ. Ἄκραντ' ὀδύρῃ, τάσδε τ' ἐξάγεις δάκρυ.
Αδ. Δοκῶ μέν· αὗταί γ' εἰσὶν αἱ διδάσκαλοι.
Ἀλλ' εἶεν, αἴρω χεῖρ', ἀπαντήσας νεκροῖς.
Ἅδου τε μολπὰς ἐκχέω δακρυρρόους,
Φίλους προσαυδῶν, ὧν λελειμμένος τάλας,
" Ἐρῆμα κλαίω. Τοῦτο γὰρ μόνον βροτοῖς
" Οὐκ ἔστι τἀνάλωμ' ἀναλωθὲν λαβεῖν,
" Ψυχὴν βροτείαν. χρημάτων δ' εἰσὶν πόροι.

Ad. O Jupiter, quidnam miſeros homines
" Dicunt ſapere? ex te enim pendemus,
" Et talia facimus, quæcunque tu vis.
Nobis enim erat tunc dolor non ferendus,
Ipſique *eramus* multi & juvenes brachiis,
Et Eteocle agente de compoſitione,
At petente moderata, non voluimus accipere:
Et deinde periimus. Ille verò tunc fortunatus,
Sicut pauper accipiens recens partas opes,
Erat inſolens, & inſolens rurſus periit
" Stultus populus Cadmi. O ſtulti homines
" Qui extendentes arcum ultra quàm convenit,
" Et juſte mala multa paſſi,
" Amicis quidem non obtemperatis, ſed rebus ipſis.
" Voſque civitates cum poſſitis oratione declinare mala,
" Cæde, non verbis, moleſtias amolimini.
Sed quid hæc? Illud volo ſcire,
Quomodo tu ſervatus: deinde alia interrogabo.
Nun. Poſtquam tumultus urbem commovit haſtâ,
Tranſii per portam, quâ intrabat exercitus.
Ad. Quorum verò causâ certamē erat, an cadavera recepiſtis?
Nun. Recepimus; quia illi ſeptem in inclytas arcas ſunt conditi.
Ad. Quomodo dicis? ubi verò *eſt* reliqua defunctorum turba?
Nun. Sepulturæ mandati ſunt ad Cithæronis valles.
Ad. Illinc, an hinc? quis verò ſepelivit eos?
Nun. Theſeus, ubi eſt umbroſa petra Eleutheris.
Ad. Quos verò non ſepelivit, ubi reliquit mortuos?
Nun. Hic propè: propè enim eſt quicquid feſtinatur.
Ad. An ſervi tulerunt eos ægrè ex ipsâ cæde?
Nun. Nullus ſervus acceſſit ad hunc laborem:
Dixiſſes, ſi affuiſſes, quòd *Theſeus* amiſſet mortuos.
Ad. Abluitne ipſorum miſerorum cruenta cadavera?
Nun. Quin etiam ſtravit toros, & texit corpora.
Cho. Grave quidē erat geſtamen, & turpitudinem *aliquā* habens:
" Quid tamen turpia *dicam* hominibus communia mala?
Ad. Heu, quantò cum eis maluiſſem mori?
Nun. Fruſtra ploras, & iſtis elicis lachrymas.
Ad. Video quidem, ſed ipſæ me docent plorare.
Sed agé, tollo manus occurrens mortuis,
Effundoque carmen inferorum lugubre,
Compellans amicos, quibus amiſſis miſer
" Deploro ſolitudinem. Hunc enim ſolum mortalibus
" Non licet ſumptum factum recipere,
" Animam humanam *ſemel amiſſam*: pecuniæ verò parandæ, *amiſſæq; recuperandæ*, ſunt rationes.

V. 734. Ὦ Ζεῦ, τί δῆτα, &c.) *Diogenes Laertius* in Vita *Pyrrhonis* hos verſus profert malè exceptos, *Henricus Stephanus* illos ſaniores longè reddidit, ſed videtur ignoraſſe hinc locum eſſe illorum *Lydium* lapidem. Vide *Theodori Canteri* Var. Lection. l. 1. c. 6. Sed nec ille *ultimum* verſum, rectè mihi videtur legere. *Joſua Barnes.* V. 737. ἄλγος οὐχ ὑποστατόν) *Joh. Brodæus* pro ἄλγος mavult ἴσχος & rectiſſimè, ut puto. V. 754. Ἀγὼν ἦν) vel οὕνεχ' ὁ γὰρ ἦν lege, vel ἦν ἀγών. Ita verſus reſtitui poteſt, qui aliàs vacillaret; niſi τὸ ἀγὼν prior longa ſit, de quâ re vid. *Phœniſſ.* v. 591. τὸ autem κομίζετο rejecimus & ex *Aldinâ* Editione κομίζετε legimus. Judicent Docti. Ὧν δ' οὕνεκ' ἀγὼν) Hos verſus, *Choro* olim malè attributos, rectè *Johannes Miltonus* noſter *Adraſto* aſſignat. Nec enim credibile eſt Regem *Adraſtum*, cui maximè hæ res curæ erant, tacitum adſtare; dum *Chorus* toties interpellerет; quare Nos *Miltonum* ſequimur; monentes interim Lectorem, ubi in reliquâ hujus ſcenæ parte *Chorus* anteà præfigebatur Verſui, ibi Nos jam *Adraſti* nomen reſtituiſſe. *Joſua Barnes.* V. 756. Κεκμηκότων) *Homer.* καμόντων, i. e. θανόντων. V. 759. Ἐλευθερὶς) Rupes *Eleutheria*, ad montē *Cithæronem* poſita juxta urbem *Eleutheras*, ubi & Ara Jovi *Eleutherio*; eſt autem hæc Urbs *Thebis* contermina & *Platæis*, ut par ſit credere, cæſos *Argivos* illic ſepoliri. De his vide *Pauſaniam* in *Bœoticis* circa Principium. *Plinius* Hiſt. Nat. l. 4. c. 7. Reliqua oppida inter *Megaram* & *Thebas Eleutheræ*, *Haliartus*, *Platææ*, &c. *Joſua Barnes.* V. 775. Τοῦτο γὰρ μόνον, &c.) Hunc locum acutiſſimè & dexterrimè *Euripides* ex *Homero* delineavit *Iliad.* ι. v. 406. (quod & obſervavit. *Joh. Brodæus.*) —

Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες, καὶ ἴφια μῆλα,
Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λεϊστὴ,
Οὔθ' ἑλετὴ, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.

Simile ferè Theognis —

Οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρείας
Νούσους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

ἈΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τὰ μὲν εὖ, τὰ δὲ δυσυχῆ.
2 Πόλει μὲν εὐδοξία,
3 Καὶ στρατηλάταις δορὸς
4 Διπλάζεται τιμά.
5 Ἐμοὶ δὲ τῶν παίδων μὲν εἰσιδεῖν μέλη,
6 Πικρόν. καλὸν θέαμα δ᾽ εἴπερ ὄψομαι,
7 Τὰν ἄελπτον ἡμέραν,
8 Ἰδοῦσα πάντων μέγιστον ἄλγος.

Ἀντιστροφή.

1 Ἄγαμόν μ᾽ ἔτι δεῦρ᾽ αἰεὶ
2 Χρόνος, παλαιὸς πατήρ,
3 Ὤφελ᾽ ἁμέρα κτίσαι.
4 Τί γάρ με δεῖ παίδων;
5 Τὸ μὲν γὰρ οὐκ ἤλπιζον ἂν πεπονθέναι
6 Πάθος περισσὸν, εἰ γάμων ἀπεζύγην.
7 Νῦν δ᾽ ὁρῶ σαφέστατον
8 Κακὸν, τέκνων φιλτάτων στερεῖσθαι.

Ἀνάπαιστοι.

Ἀλλὰ τάδ᾽ ἤδη σώματα λεύσσω
Τῶν οἰχομένων παίδων. μελέα,
Πῶς ἂν ὀλοίμαν σὺν τοῖσδε τέκνοις,
Κοινὸν ἐς ἅδην καταβᾶσα;

ἈΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Αδ. 1 Στεναγμὸν, ὦ ματέρες,
2 Τῶν κατὰ χθονὸς νεκρῶν
3 Ἀΰσατ᾽, ἀπΰσατ᾽, ἀντίφων᾽ ἐμῶν
4 Στεναγμάτων κλύουσαι.
Χο. 5 Ὦ παῖδες, ὦ πικρὸν φίλων
6 Προσηγόρημα ματέρων,
7 Προσαυδῶ σε τὸν θανόντα.
Αδ. 8 Ἰὼ, ἰὼ, τῶν γ᾽ ἐμῶν κακῶν ἐγώ.
Χο. 9 Αἶ, αἶ. Δεινὰ πάσχομεν, φίλοι· ἐπάθομεν, ὦ
10 Τὰ κύντατ᾽ ἄλγη κακῶν.
Αδ. 11 Ὦ πόλις Ἀργεία, τὸν ἐμὸν πότμον οὐκ ἐσορᾶτε;
Χο. 12 Ὁρῶσι κἀμὲ δῆτα τὰν τάλαι-
13 ναν, τέκνων ἄπαιδα.

Ἀντιστροφή.

Αδ. 1 Προσάγετ᾽ ὦ δυσπότμου
2 Σώμαθ᾽ αἱματοσταγῆ,
3 Σφαγέντα τ᾽ οὐκ ἄξι᾽, οὐδ᾽ ὑπ᾽ ἀξίων,
4 Ἐν οἷς ἀγὼν ἐκράνθη.
Χο. 5 Δόθ᾽ ὡς περιπτυχαῖσι δὴ
6 Χέρας προσαρμόσασ᾽ ἐμοῖς
7 Ἐν ἀγκῶσι τέκνα θῶμαι.
Αδ. 8 Ἔχεις, ἔχεις· πημάτων γ᾽ ἅλις βάρος.
Χο. 9 Αἶ, αἶ. τοῖς τεκοῦσι δ᾽ οὐ λέγεις. Αδ. ἀΐετέ μου.
Χο. 10 Στένεις ἐπ᾽ ἀμφοῖν ἄχη.

ANTSTROPHICA.

Strophe.

Ch. 1 Partim quidem læta, partim verò triſtia contigerunt.
2 Urbi enim gloria,
3 Et ducibus belli
4 Duplicatur honor.
5 Mihi verò mortua membra liberorum videre
6 Acerbum: ſed tamen *erit* pulchrum ſpectaculum, ſi videro
7 Inſperatum diem,
8 Conſpicata maximum omnium dolorem.

Antiſtrophe.

1 Innuptam me huc uſque perpetuò
2 Chronus (*i. e. Tempus*) longævus pater
3 Debuerat *ad hunc uſque diem* ſervare.
4 Quid enim mihi opus erat liberis?
5 Non enim unquam timuiſſem me paſſuram fuiſſe hoc
6 Ingens malum, ſi à nuptiis abſtinuiſſem:
7 Nunc verò video maniſeſtiſſimum
8 Malum, chariſſimis liberis orbari.

Sed hæc nunc video corpora
Mortuorum filiorum. ô me miſeram,
Quomodo peream cum iſtis liberis,
Communem ad Plutonem deſcendens?

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ad. 1 Gemitum, ô matres,
2 De mortuis ſub terram *ituris*,
3 Edite, reſonate, viciſſim reſponſa meorum
4 Gemituum audientes.
Ch. 5 O filii, ô acerba charorum
6 Matrum appellatio:
7 Alloquor te mortuum.
Ad. 8 Hei mihi, hei mihi propter mea mala.
Ch. 9 Ah, ah. Dolenda ſumus paſſæ, paſſæ ſumus, ô
10 Acerbiſſimos malorum dolores.
Ad. 11 O civitas Argiva, non videtis meum fatum?
Ch. 12 Vident & me profectò miſe-
13 ram orbatam liberis.

Antiſtrophe.

Ad. 1 O afferte miſero
2 Corpora cruenta,
3 Interfecta non dignè, neque à dignis,
4 In quibus finitum eſt certamen.
Ch. 5 Date ut complexibus jam
6 Manus applicans, meis
7 In brachiis ponam liberos.
Ad. 8 Habes, habes: ſatis magnum onus dolorum.
Ch. 9 Heu, heu, parentibus verò non dicis. *Ad.* Audite me.
Ch. 10 Graves utrorumque cauſâ gemitus edis.

V. 790. Ἤλπιζον) Ridicula eſt, quæ priùs obtinuit, expoſitio, *non enim exiſtimo* quare ἤλπιζον ἂν exponendum eſt in hoc loco--*timuiſſem utique*, ἐλπὶς enim pro *metus* & ἐλπίζω pro *metuo*, non ſemel reperiuntur, ut *Herodian.* 8. ἀντιπάλους γὰρ ἕξειν ἤλπιζον & *Sophocl.* ἐλπίζει φέρειν, *timet ne ferat.* *Euſtathius* item dicit *Heſiodum* κακῶν προσδοκίαν per ἐλπίδα ſignificare fol. 919. lin. 47. Vide eundem fol. 1060. lin. 9. Ità *Thucydides* ſub totius operis initio--Θουκυδίδης Ἀθηναῖος ξυνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων· ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενος εὐθὺς καθισταμένου καὶ ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων τεκμαιρόμενος. Ad quem locum *Scholiaſtes*--Τὸ ἐλπίσας οὐ μόνον ἐπὶ ἀγαθοῦ, ἀλλ᾽ ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ἐκβαίνειν λέγεται. Et *Atticè* quidem hoc fit & ſimpliciter προσδοκᾶν ſignificat. Sic *Virgil. Æn.* l. 1. v. 546.
Si Genus humanum & mortalia temnitis arma;
At ſperate Deos memores fandi atq; nefandi.
Item Æn. l. 4. v. 419.
Hunc ego ſi tantum potui ſperare dolorem;
Et perferre, Soror, potero.
Vide de his locis diſſerentem *Jacobum Nicolaum Loenſem* in Miſcell. Epiphill. l. 2. c. 23. *Joſua Barnes.* V. 806. Αἶ, αἶ·) Vide infra v. 819. V. 807. Τὰ κύντατ᾽ ἄλγη) Τὰ κύντατα, graviſſima. *Hom.* Odvſ. v. 18. Τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ᾽ ἔτλης. V. 819. Τοῖς τεκοῦσι) pro ταῖς τεκούσαις Vide *Androm.* v. 361. & 421. Sed ut huic Verſui per omnia reſpondeat *Nonus* præteritæ ſtrophæ lego ſupplendo ibi ſuprà--Αἶ, αἶ· Δεινὰ πάσχομεν φίλοι· ἐπάθομεν, ὦ. *Joſua Barnes.*

Αδ. 11 Εἴθε με Καδμείων ἔναρον σίχες ἀνεχώσαντο.
Χο. 12 Ἐμὸν δὲ μή ποτ' ἔζυγη δέμας
13 Εἰς τὴν ἀνδρὸς εὐνάν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αδ. Ἴδετε κακῶν πέλαγος, ὦ ματέρες
Τάλαιναι τέκνων. Χο. καὶ μὴν ὄνυξιν
Ἠλοκίσμεθ', ἀμφὶ δὲ σποδὸν
Κάρα κεχύμεθα.
Αδ. Ἰὼ, ἰώ μοι μοι.
Καζά με πέδον γᾶς ἕλοι,
Διὰ δὲ θύελλα σπάσαι,
Πυρός τε φλογμὸς
Ὁ Διὸς, ἐν κάρᾳ πέσοι.
Χο. Πικροὺς ἐσεῖδες γάμους.
Πικρὰν δὲ Φοίβου φάτιν
Ἔγημας. ὦ πολύστονος
Οἰδιπόδα δώματα
Λιποῦσ' ἦλθ' Ἐρινύς.

Ad. 11 Utinam me copiæ Thebanæ obruiſſent in pulvere.
Ch. 12 Utinam vero meum corpus nunquam junctum fuiſſet
13 In viri alicujus cubile.

MONOSTROPHICA.

Ad. Videte pelagus malorum, ô matres
Miſeræ filiorum. *Cho.* Unguibus quidem
Laceratæ, *quaſi Sulcis exaratæ*, ſumus, cinerem verò circum
Caput fudimus.
Ad. Heu, heu mihi mihi.
Solum terræ abſorbeat me,
Et procella dilaceret,
Ignisque flamma
Jovis incidat capiti.
Cho. Triſtes vidiſti nuptias,
Et funeſtum oraculum Phœbi *ſecutus*,
Nuptum dediſti filias viris: *luctuoſa enim*
Oedipodæ domum
Relinquens venit Erinnys *infeſta tibi*.

V. 821. Ἔναρον) Aor. 2. verbi ἐναίρω. V. 825. Καὶ μὴν ὄνυξιν ἠλοκίσμεθα) *Tmeſis* pro κατηλοκίσμεθα, à verbo καταλοκίζω pro καταυλακίζω, Thema αὖλαξ, & *Æolicè* ἄλοξ *Sulcus*. V. 829. Καζά με πέδον γᾶς ἕλοι) *Tmeſis* pro καθέλοι. V. 836. Οἰδιπόδα) *Doricè* pro Οἰδιπόδου. Hoc vero Oedipi Nomen multiplex eſt, ὁ Οἰδίπους, τοῦ Οἰδίπου Vide *Eurip.* Phœniſſ. v. 261. &c. ὁ Οἰδίπους, τοῦ Οἰδίποδος, frequentiùs & quod magis Heroicum eſt, ὁ Οἰδιπόδης, τοῦ Οἰδιπόδου; De quibus Vide *Euſtathium* in Hom. fol. 1323. & 1683. &c. V. 840. Ἄδραστον ἱστορῶ) ἀντὶ τοῦ, καὶ δὲ σέ, ὦ Ἄδραστε, ἱστορῶ. Alloquitur enim *Adraſtum* & tamen de eo loquitur ſicut de abſente. Quæ forma apud Authores haud adeò infrequens. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

THESEUS *Victor ex* Thebano *bello reverſus Conditionem & Nomina* [illegible] *Ducum defunctorum ex* Adraſto *quærit; ille ſingulorum laudes exponit. Hinc de ſepeliendis eorum Cadaveribus agitur.* Chorus *Nenias illorum canit & viam ad ſequentia præſtruit.*

ΘΗΣΕΥΣ, ΑΔΡΑΣΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Θη. Μέλλων σ' ἐρωτᾶν, ἡνίκ' ἐξήντλεις στρατῷ
Γόους, ἀφήσω, τοὺς ἐκεῖ μὲν ἐκλιπὼν
Εἰς ταῦτα μύθους, νῦν δ' Ἄδραστον ἱστορῶ.
Πόθεν ποτ' οἵδε διαπρεπεῖς εὐψυχίᾳ
Θνητῶν ἔφυσαν; εἰπέ γ', ὡς σοφώτερος
Νέοισιν ἀστῶν τῶνδ'. ἐπιστήμων γὰρ εἶ.
Εἶδον γὰρ αὐτῶν κρείσσον', ἢ λέξαι λόγῳ,
Τολμήματ', οἷς ἤλπιζον αἱρήσειν πόλιν.
Ἓν δ' οὐκ ἐρήσομαί σε, μὴ γέλωτ' ὄφλω,
Ὅτῳ ξυνέστη τῶνδ' ἕκαστος ἐν μάχῃ,
Ἢ τραῦμα λόγχης πολεμίων ἐδέξατο.
Κοινοὶ γὰρ οὗτοι τῶν τ' ἀκουόντων λόγοι,
Καὶ τοῦ λέγοντος. ὅστις ἐν μάχῃ βεβὼς,
Λόγχης ἰούσης πρόσθεν ὀμμάτων πυκνῆς,
Σαφῶς ἀπήγγειλ', ὅστις ἐστὶν ἀγαθός.

The. Conſulturus te, quando coram exercitu
Lugores, haec nunc omittam, illos quidem relinquens
Sermones de tuis rebus. Nunc verò Adraſtum interrogo,
Undenam illi præſtantes fortitudine
Mortales nati ſunt? dicas tanquam ſapientior
Juvenibus hos inter cives: peritus enim es *rerum*.
Vidi enim majora ipſorum, quàm ut dici poſſit verbis,
Facinora, quibus ſperabant ſe expugnaturos urbem.
Illud tamen unum te non interrogabo, ne deridear,
Cum quo horum quiſque ſit congreſſus in pugnâ,
Aut cujus hoſtium haſtâ acceperit vulnus.
Communes enim ſunt iſti ſermones, & audientium
Et dicentium; ſi quis ſtans in pugnâ
Multis haſtis euntibus ante oculos,
Clarè narrare velit, quis ſit fortis.

V. 843. Νέοισιν) Ita Omnes libri & rectè; licet *Scaliger* notat ad marginem νέοισιν. V. 847. Ὅτῳ) *Atticè* pro ᾧτινι, ſic ὅτοις & ὅτεοις pro οἷστισιν. Ab Ὅστις, ἥτις, ὅ, τι. Poeticè verò τὸ ὃ fit per omnes caſus & ferè per omnia genera, tantùm τις & τι variantis, ut ὅτις pro ὅστις *Hom.* Iliad. γ. Ἀτρείδης τινὰ δὴ, ὅτις κ' ὄπισθεν ἐγχείῃ ἐπάλμενος· ὅτευ pro οὗτινος, (του enim & τεῦ & τευ pro τινος) id. *Odyſſ.* ρ. v. 421. Τοίῳ, ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι. Ὅτινας pro οὕστινας Iliad. ο. v. 664. Ἠμὲν ὅτεῳ ζώουσι καὶ ᾧ κατατεθνήκασι. Sic Ibid. v. 491. & 492. Ἠμὲν ὅτεοισιν κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυαλίξῃ, ὅτινας pro οὕστινας. Ἠδ' ὅ, τινας μινύθῃ τε καὶ οὐκ ἐθέλῃσιν ἀμύνειν. Et ὅτινα, pro ἅτινα, ut *Odyſſ.* θ. v. 204. Τῶνδ' δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει. *Euſtathii* verò non hic allubeſcit ſententia, qui hæc omnia fieri per pleonaſmum τοῦ ο ſtatuit & poni pro τινάς, &c. τις & τινος enim per ſe non hic ſtarent. Vide *Euſtath.* in ὅτινα, ὅτινας & ὅτις. *Joſua Barnes.* V. 852. Ἀγαθός.) Nullus licet mihi faveat Codex, omninò legendum duco ὁ 'γαθὸς, ob emphaſin & metri leges: Prior enim ſyllaba τοῦ ἀγαθὸς omninò per ſe brevis eſt. Video autem meam lectionem in *Duportiano* Codice *probatam*, & in *Heinſio-Scaligeriano*. *Joſua Barnes.*

“ Οὐκ ἂν δυναίμην οὔτ' ἐρωτῆσαι τάδε,
“ Οὔτ' ἂν πιθέσθαι τοῖσι τολμῶσιν λέγειν.
“ Μόλις γὰρ ἄν τις αὐτὰ τἀναγκαῖ' ὁρᾷν
“ Δύναιτ' ἄν, ἑστὼς πολεμίοις ἐναντίος.
Αδ. Ἄκουε δή νυν. καὶ γὰρ οὐκ ἄκοντί μοι
Δίδως ἔπαινον, τῶν ἔγωγε βούλομαι
Φίλων ἀληθῆ καὶ δίκαι' εἰπεῖν πέρι,
Ὁρᾷς τὸν ἁβρὸν, οὗ βέλος διέπτατο;
Καπανεὺς ὅδ' ἐστίν· ᾧ βίος μὲν ἦν πολύς,
Ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν. φρόνημα δὲ
Οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν, ἢ πένης ἀνήρ,
Φεύγων, τραπέζαις ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν,
“ Τ' ἀρκοῦντ' ἀτίζων. οὐ γὰρ ἐν γαστρὸς βορᾷ
“ Τὸ χρηστὸν εἶναι, μέτρια δ' ἐξαρκεῖν ἔφη.
Φίλος τ' ἀληθὴς ἦν, φίλος παροῦσί τε,
Καὶ μὴ παροῦσιν, ὧν ἀριθμὸς οὐ πολύς.
Ἀψευδὲς ἦθος, εὐπροσήγορον στόμα,
Ἄκραντον οὐδὲν οὔτ' ἐς οἰκέτας ἔχων,
Οὔτ' ἐς πολίτας. Τὸν δὲ δεύτερον λέγω,
Ἐτέοκλον, ἄλλην χρηστότητ' ἠσκηκότα·
Νεανίας ἦν, τῷ βίῳ μὲν ἐνδεής,
Πλείστας δὲ τιμὰς εἶχεν Ἀργείᾳ χθονί.
Φίλων δὲ χρυσὸν πολλάκις δωρουμένων,
Οὐκ εἰσεδέξατ' οἶκον, ὥστε τοὺς τρόπους
Δούλους παρασχεῖν, χρημάτων ζευχθεὶς ὕπο.
Τούς τ' ἐξαμαρτάνοντας, οὐχὶ τὴν πόλιν,
“ Ἤχθαιρ'. Ἐπεί τοι κοὐδὲν αἰτία πόλις,
“ Κακῶς κλύουσα διὰ κυβερνήτην κακόν.
Ὁ δ' αὖ τρίτος τῶνδ' Ἱππομέδων, τοιόσδ' ἔφυ·
Παῖς ὢν, ἐτόλμησ' εὐθὺς οὐ πρὸς ἡδονὰς
Μουσῶν τραπέσθαι, πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου·
Ἀγροὺς δὲ ναίων, σκληρὰ τῇ φύσει διδοὺς,
Ἔχαιρε πρὸς τἀνδρεῖον, εἴς τ' ἄγρας ἰὼν,
Ἵπποις τε χαίρων, τόξα τ' ἐντείνων χεροῖν,
Πόλει παρασχεῖν σῶμα χρήσιμον θέλων.
Ὁ τῆς κυναγοῦ δ' ἄλλος Ἀταλάντης γόνος,
Παῖς Παρθενοπαῖος, εἶδος ἐξοχώτατος,
Ἀρκὰς μὲν ἦν. ἐλθὼν δ' ἐπ' Ἰνάχου ῥοὰς,
Παιδεύεται κατ' Ἄργος. ἐκτραφεὶς δ' ἐκεῖ,
Πρῶτον μὲν, ὡς χρὴ τοὺς μετοικοῦντας ξένους,
Λυπηρὸς οὐκ ἦν, οὐδ' ἐπίφθονος πόλει,
Οὐδ' ἐξεριστὴς τῶν λόγων, ὅθεν βαρὺς
Μάλιστ' ἂν εἴη δημότης τε, καὶ ξένος.
Λόχοις δ' ἐνεστὼς, ὥσπερ Ἀργεῖος γεγὼς,

“ Non poſſem iſta interrogare,
“ Neque credere illis, qui audent dicere *res hujuſmodi.*
“ Vix enim aliquis ipſa neceſſaria videre
“ Poteſt, *in acie* ſtans hoſtibus oppoſitus.
Ad. Audi ergo nunc; non enim invito mihi
Das laudem horum Amicorum; de quibus ego
Volo vera & juſta dicere.
Vidéſne illum ſplendidum, per quem volavit *Jovis* telum?
Ille eſt Capaneus, cui amplæ quidem erant fortunæ,
Minimè verò divitiis inſolens erat. animos verò
Nequaquam majores gerebat, quàm vir pauper,
Fugiens *eum*, quicunque *ſplendidis* menſis nimis intumeſceret,
“ Frugalem victum contemnens: non enim in ventris ingluvie
“ Probitatem *poſitam* eſſe, ſed mediocria ſufficere dicebat.
Eratque verus amicus, & præſentibus amicus,
Et abſentibus, quorum non eſt magnus numerus:
Mores non fucati, & come os,
Nihil dicebat, quòd non expleret, neque erga ſervos,
Neque erga cives. Secundum vero dico,
Eteoclum, alium qui exercuit bonitatem:
Juvenis erat, pauper quidem fortunis,
Plurimos verò honores habuit in Argivo agro.
Amicis vero aurum *ipſi* ſæpe dono offerentibus,
Non recepit in ædes ut mores
Præberet ſerviles, victus à pecuniâ.
Ipſóſque delinquentes, non Rempublicam,
“ Oderat: quia non *eſt* culpanda civitas,
“ Malè audiens propter gubernatorem malum.
Tertius verò horum Hippomedon, talis fuit:
Statim à puero auſus eſt non ad voluptatem
Muſarum ſe convertere, & ad mollem vitam;
Sed habitans ruri, exercens vitam duram,
Gaudebat ad fortia *facinora*, & ad venationes vadens,
Et gaudens equis, & tendens arcum manibus,
Reipublicæ corpus utile præbere volens.
Alius verò, filius venatricis Atalantæ,
Puer Parthenopæus, formâ præſtantiſſimus,
Arcas quidem erat: profectus verò ad Inachi fluenta,
Educatur Argis, & illuc educatus
Primùm quidem, ut convenit inquilinos viros *facere*,
Nemini erat moleſtus, neque inviſus Reipublicæ,
Neque litigator verbis, unde gravis
Maximè utique ſiat vel civis vel hoſpes.
Et collocatus in acie, tanquam eſſet natus Argivus,

V. 855. Μόλις γὰρ ἄν τις &c. Δύναιτ' ἄν) De duplici ἂν Vide ſupra v. 182. & 447. & *Hecub.* v. 359. *Sophocl.* Oed. Colon. v. 970. Πῶς γ' ἂν τὸγ', &c. V. 861. Καπανεὺς ὅδ' ἐστίν·) Hic loci non poſſum *Euripidem* non indecori arguere; qui tantam humilitatem de ſuperbiſſimo illo *Capaneo* prædicat, quem & *Æſchylus* in ſuo Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις Dramate Divûm Contemptorem facit, & ipſe *Euripides* in *Phœniſſis* talem agnoſcit, ut & *Statius* in *Thebaide*: Niſi forte hic Character *Adraſti* Amicitiæ magis tribuendus eſt, quàm ipſi Veritati. *Joſua Barnes.* V. *ibid.* ᾧ βίος μὲν ἦν πολύς) ὁ βίος in hoc loco facultates & τὴν οὐσίαν ſignificat. Vide Not. ad *Hecub.* p. 2. lin. 1. V. 865. Ἀτίζων) Rectè legitur, reclamante ipſo *Brodæo*, qui non vidit priorem ſyllabam in ſuo αἰτίζων ſtare non potuiſſe, nec Mendicis Orationem nunc haud fuiſſe: ſenſus autem ita ſe habet — Ὁ Καπανεὺς φεύγων ἐκεῖνον, ὅστις ἀτίζων καὶ ἀπωθῶν τὰ ἀρκοῦντα ἄγαν ἐξογκοῖτο τραπέζαις, οὐδὲν μεῖζον εἶχεν, ἢ πένης. *Joſua Barnes.* V. 871. Τὸν δὲ). Alii τῶν δὲ, eodem recidit. V. 872. Ἐτέοκλον) Multis offenſam dedit hic locus, qui nempè Poetam putabant de *Eteocle Thebano* loqui; cum hæc verba nihil ad illum pertineant, ſed ad *Eteoclum Iphios* filium, qui *Iphis* fuit *Evadnæ* Pater, Uxoris *Capanei*. Rectè autem illum Poeta inter *ſeptem* Heroas nunc numerat, quia aliter ſex tantùm forent occiſi, ipſe enim *Adraſtus* ſolus evaſit, cujus locum, nè numerus τῶν ἑπτὰ abſolutus non ſit, *Eteoclus* implet. Horum autem *ſeptem* Nomina Vide ad *Phœniſſ.* v. 127. De *Eteoclo* autem Iphios filio Vide *Pauſan.* in *Phocic.* fol. 326. & hanc Fab. v. 1037. Notandum eſt εὐπρεπείας χάριν Poetam nihil hic de *Amphiarao*, ut neque de *Polynice* proferre, illius enim Vivi Corpus hiatu terræ abſorptum nuſquam apparuit, hujus autem Cadaver antehac ab *Antigonâ*, ſorore, etiam vitæ ipſius periculo, flammis datum. Quare Heroum τῶν Ἑπτὰ Quinque tantùm hìc, ut mortui funerationi jam proximi, memorantur. Abſurdiſſimè itaque hìc *Gaſpar Stiblinus Eteoclum* putat pro *Amphiarao* poſitum (quâ de causâ neſcit ille) vel certè aliter carmen legi debere, quomodò ille nobis oſtendit, neſcius de *Amphiarao* & *Polynice*, paulò pòſt Poetam, ut de abſentibus, loqui. Et tamen apud *Sophoclem* in *Oedipo* ἐπὶ Κολωνῷ hic *Eteoclus* & ipſe inter *ſeptem* numeratur v. 1310.

Ὁ δεύτερος δ' Αἰτωλὸς Οἰνέως τόκος Τυδεύς· Τρίτος δ' Ἐτέοκλος Ἀργεῖος γεγώς. *Joſua Barnes.*

V. 874. Εἶχεν) *Duport.* legit εἶχ' ἐν nullâ neceſſitate; Nam τὸ ἐν poteſt ſubaudiri. V. 883. Πρὸς τὸ) Alii πρός τε &c.

Ἥμιωσ

Ἥμιν ἐν χώρᾳ· χ' ὁπότ' εὖ πράσσοι πόλις,
Ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴ τι δυστυχεῖ.
Πολλοὺς δ' ἐραστὰς, κἀπὸ θηλειῶν ὅσας
Ἔχων, ἐφρούρει μηδὲν ἐξαμαρτάνειν.
Τυδέως δ' ἔπαινον ἐν βραχεῖ θήσω μέγαν.
Οὐκ ἐν λόγοις ἦν λαμπρὸς, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι
Δεινὸς, σοφιστὴς πολλά τ' ἐξευρεῖν σοφά.
Γνώμῃ δ' ἀδελφοῦ Μελεάγρου λελειμμένος,
Ἴσον παρέσχεν ὄνομα διὰ τέχνης δορὸς,
Εὑρὼν ἀκριβῆ μουσικὴν ἐν ἀσπίδι·
Φιλότιμον ἦθος, πλούσιον. φρόνημα δὲ
Ἐν τοῖσιν ἔργοις, οὐχὶ τοῖς λόγοις ἴσον.
Ἐκ τῶνδε μὴ θαύμαζε τῶν εἰρημένων,
Θησεῦ, πρὸ πύργων τούσδε τολμῆσαι θανεῖν.
" Τὸ γὰρ τραφῆναι μὴ κακῶς αἰδῶ φέρει.
" Αἰσχύνεται δὲ τἀγαθ' ἀσκήσας ἀνὴρ,
" Κακὸς γενέσθαι πᾶς τις. ἡ δ' εὐανδρεία
" Διδακτὸς, εἴπερ καὶ βρέφος διδάσκεται)
" Λέγειν, ἀκούειν θ' ὧν μάθησιν οὐκ ἔχει.
" Ἃ δ' ἂν μάθοι τις, ταῦτα σώζεσθαι φιλεῖ
" Πρὸς γῆρας. οὕτω παῖδας εὖ παιδεύετε.

Σύστημα.

Χο. Ἰὼ τέκνον, δυστυχῆ σ' ἔτρεφον,
Ἔφερον ὑφ' ἥπατος,
Πόνους ἐνεγκοῦσ' ἐν ὠδῖσι·
Καὶ νῦν Ἅδας τὸν ἐμὸν
Ἔχει μόχθον ἀθλίας·
Ἐγὼ δὲ γηροβοσκὸν οὐκ ἔχω,
Τεκοῦσα τάλαινα παῖδα.

Ἴαμβοι.

Αδ. Καὶ μὴν τὸν Οἰκλέους γε γενναῖον τόκον,
Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες εἰς μυχοὺς χθονὸς,
Αὐτοῖς τεθρίπποις, εὐλογοῦσιν ἐμφανῶς.
Τὸν Οἰδίπου τε παῖδα, Πολυνείκην λέγω,
Ἡμεῖς ἐπαινέσαντες, οὐ ψευδοίμεθ' ἄν.
Ξένος γὰρ ἦν μοι, πρὶν λιπὼν Κάδμου πόλιν
Φυγῇ πρὸς Ἄργος διαβαλεῖν αὐθαίρετος.
Ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσαι βούλομαι τούτων πέρι;
Θη. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἓν, σοῖσι πείθεσθαι λόγοις.
Αδ. Τὸν μὲν Διὸς πληγέντα Καπανέα πυρί.

Defendebat agrum: & quando civitas rem bene gerebat.
Gaudebat, acerbè verò ferebat, ſi quam cladem accipiebat.
Multos autem amatores, ac mulierum quamplurimas
Habens, cavebat ne quid peccaret.
Tydei verò laudem breviter dicam magnam.
Non in verbis erat clarus, ſed in armis,
Aſtutus & acer ad invenienda multa ſtratagemata.
Inferior autem prudentiâ Meleagro fratre,
Æquale nomen arte bellicâ præſtitit,
Inveniens accuratam Muſicam in clypeo:
Gloriæ cupida natura, & dives. vigor autem animi
Erat in ipſis factis, non in dicendo par.
Ex his dictis ne mirare
Theſeu, hos auſos eſſe oppetere mortem ante turres.
" Educatio enim non ſordida, ſed
" liberalis pudorem affert.
" Erubeſcit enim vir, qui res honeſtas exercuit,
" Ignavus fieri quilibet: Fortitudo verò
" Doceri poteſt, ſiquidem & infans docetur ea
" Dicere & audire, quorum notitiam non habet.
" Quæ verò didicit aliquis, ea ſervare ſolet
" Ad ſenectam. Sic igitur bene inſtituite liberos.

Syſtema.

Cho. O fili, educavi te infelicem,
Geſtavi ſub hepate,
Suſtinens dolores in partu
Et nunc Pluto meum
Habet laborem miſeræ:
Ego enim meæ-ſenectutis-nutritorem non habeo,
Miſera, quæ peperi filium!

Adraſtus.

Porrò generoſum Oiclei filium, *Amphiaraum*
Dii vivum abreptum in abditos terræ ſinus,
Cum ipſis quadrigis, laudant clare.
Oedipique filium, Polynicen dico,
Nos laudantes, non mentiemur:
Erat enim mihi hoſpes, priuſquam relictâ Cadmi urbe, *i. Thebis*,
Exilio ſpontaneus, *ultrò*, trajiceret ad Argos.
Sed ſcis quid velim *te* facere de iſtis?
The. Non ſcio, niſi unum hoc, me tuis obtemperaturū eſſe verbis.
Ad. Percuſſum quidem igne Jovis Capanea ---

V. 899. ἕως, *Canteras* ἴσως legit; ſed nihil muto: ἕως enim elegantius eſt & numerum auget. V. 913. Ἡ δ' εὐανδρεία διδακτὸς) Vide *Platon.* Dial. cui titulus Περὶ Ἀρετῆς, εἰ διδακτόν. In *Menone*, ac περὶ Πλούτου. *Laertius* in *Zenone*---Διδακτήν τε εἶναι τὴν ἀρετὴν καὶ Χρύσιππος φησὶ, καὶ Κλεάνθης, καὶ Ποσειδώνιος, καὶ Ἑκάτων· Ὅτι δὲ διδακτή ἐστι, δῆλον ἐκ τοῦ γίνεσθαι ἀγαθοὺς ἐκ φαύλων. *Joh. Brodæus.* Διδακτὸς autem pro διδακτὴ *Atticum* eſt. Vide *Hecub.* v. 150. & hujus Fabulæ v. 967. V. 918. Τέκνον, δυστυχῆ) Figura πρὸς τὸ σημαινόμενον, ὁ παῖς enim ſynonymum exprimitur per τέκνον. Eodem modo dixit *Homer.* Iliad. χ. v. 84. φίλε τέκνον, Τῶν μνῆσαι φίλε τέκνον· ἄμυνε δὲ δήϊον ἄνδρα. De quâ re vide *Didym* ad *Odyſſ.* γ'. v. 184. Ex notis *Joh. Brodæi.* V. 925. Οἰκλέους γε γενναῖον τόκον) *Periphraſis* pro *Amphiarao*, qui erat Filius *Oiclei*, quòd verò apud *Euſtathium* pro Οἰκλῆς legitur aliquando Ἰοκλῆς, ut & apud *Pauſaniam*, non erat, ut *Æmylius Portus* dubitaret de nominis ambiguitate; ſemper enim ubi Ἰοκλῆς legitur Οἰκλῆς legendum, quod probatur ex locis Poetarum, ubi *Oecles* legitur, at *Iocles* nullo modo per carmen ſtare potuit. Ut *Statius* Theb. l. 5. ad finem

Tunc priùs Oeclides, *ut facta ſilentia Vulgi.*

Et *Ovid.* l. 3. de Arte Amandi v. 13.

Si ſcelere Oeclides *Talaoneiæ Eriphyles*
Vivus & in vivis ad ſtyga venit equis.

Qui ultimus verſus accuratè exprimit hunc *Euripidis* locum--Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες εἰς μυχοὺς χθονὸς αὐτοῖς τεθρίπποις· Qui tamen & ipſe locus à *Pindaro* originem duxit, *viz.* Nem. Od. 9. Duodec. ε. & Od. 10. Antiſtr. α. *Homer.* autem Odyſſ. ο. v. 243. Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Οἰκλῆα μεγάθυμον Αὐτὰρ Οἰκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον. Et *Æſchyl.* in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας--Οὗτος γ' ὁ μάντις, υἱὸν Οἰκλέους λέγω. *Joſua Barnes.* V. 926. Θεοὶ) Monoſyllabως legendum; ut *Phœniſ.* v. 509. Hunc locum verò quomodò *Ovidius* expreſſit vide in Not. ad v. præcedentem. V. 934. Καπανέα πυρί.) Τὸ α ultimum τοῦ Καπανέα producitur iiſdem rationibus, quas memoravi *Androm.* v. 1237. & *Phœniſ.* v. 1258. Vide hujus Fabulæ v. 3. *Capanea* autem nunc ἱερὸν νεκρὸν, vocat, quia fulmine icti, ut *Brodæus* ait, ſancti ſunt habiti. Inde Poeta paulò infra rogum, in quo poſitus erat *Capaneus*, Διὸς θησαυρὸν vocat; quòd contineret Hominem à Jovis fulmine percuſſum. Sed ut hîc locus rectè intelligatur, Veteres ſunt audiendi, *Plinius* imprimis Nat. Hiſt. l. 2. c. 54. *Hominem ita* (i.e. fulmine) *exanimatum cremari fas non eſt: Condi terrâ Religio tradidit.* Et Tertullianus--*Qui de cœlo tangitur ſalvus eſt; ut nullo igne cinereſcat.* De hâc re vide plura apud *Joh. Kirchmannum* de Funeribus Rom. l. 1. c. 3. Et hunc quidem Veterû morem ſatis ſibi duxit Poeta noſter, quòd ſemel hoc in loco obſervârit: Paulò enim poſt de *Evadnâ Capanei* Uxore loquens, videtur & ſui & hujus moris iterum oblitus, quùm & Rogû hujus Fulguriti Ducis meminerit & Uxorē ejus in flammis ejus voluntariâ morte expiraſſe. Sed ſciendum eſt, hunc Rogû Cadaveris expertem, velut κενήριόν τι, Poetam finxiſſe, ut occaſionem haberet, *Evadnæ* generoſam Mortem commonſtrandi. *Joſua Barnes.*

Θη. Ἠ

Θη. Ἢ χωρίς, ἱερὸν ὡς νεκρόν, θάψαι θέλεις;
Αδ. Ναί. τοὺς δέ γ' ἄλλους πάντας ἐν μιᾷ πυρᾷ.
Θη. Ποῦ δῆτα θήσεις μνῆμα τῷδε χωρίσας;
Αδ. Αὐτοῦ, παρ' οἴκτους τούσδε συμπήξας τάφον.
Θη. Αὐτοῖς μὲν ἤδη δμωσὶν ἂν μέλοι πόνος.
Ἡμῖν δέ γ' οἵδε. στειχέτω δ' ἄχθη νεκρῶν.
Αδ. Ἴτ' ὦ τάλαιναι μητέρες τέκνων πέλας.
Θη. Ἥκιστ', Ἄδραστε, τοῦτο πρόσφορον λέγεις.
Αδ. Πῶς; τὰς τεκούσας οὐ χρεὼν ψαῦσαι τέκνων;
Θη. Ὄλοιντ' ἰδοῦσαι τούσδ' ἂν ἠλλοιωμένους.
" Πικρὰ γὰρ ὄψις χ' ἅμα τῷ τέλει νεκρῶν.
Τί δῆτα λύπην ταῖσδε προσθεῖναι θέλεις;
Αδ. Νικᾷς. μένειν χρὴ τλημόνως· λέγει γὰρ εὖ
Θησεύς. ὅταν δὲ τούσδε προσθῶμεν πυρί,
" Ὀστᾶ προσάξεσθ'. Ὦ ταλαίπωροι βροτοί,
" Τί κτᾶσθε λόγχας, καὶ κατ' ἀλλήλων φόνους
" Τίθεσθε; παύσασθ'. ἀλλὰ λήξαντες πόνων,
" Ἄστη φυλάσσεθ', ἥσυχοι μεθ' ἡσύχων.
" Σμικρὸν τὸ χρῆμα τοῦ βίου. τοῦτον δὲ χρὴ
" Ὡς ῥᾷστα, καὶ μὴ σὺν πόνοις, διεκπερᾶν.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Οὐκέτ' εὔτεκνος, οὐκέτ' εὔπαις,
2 Οὐδ' εὐτυχίας μέτεστιν μοι
3 Κουροτόκοις ἐν Ἀργείαις.
4 Οὐδ' Ἄρτεμις λοχία
5 Προσφθέγξαιτ' ἂν τὰς ἀτέκνους.
6 Δυσαίων δ' ὁ βίος.
7 Πλαγκτὰ δ' ὡσεί τις νεφέλα,
8 Πνευμάτων ὑπὸ δυσχειμέρων ἀΐσσω.

Ἀντιστροφή.

1 Ἑπτὰ ματέρες, ἑπτὰ κούρους
2 Ἐγεινάμεθ' αἱ ταλαίπωροι,
3 Κλεινοτάτους ἐν Ἀργείοις.
4 Καὶ νῦν ἄπαις, ἄτεκνος
5 Γηράσκω δυστηνότατος,
6 Οὔτ' ἐν τοῖς φθιμένοις,
7 Οὔτ' ἐν ζῶσιν ἀριθμουμένη,
8 Χωρίς δή τινα τῶνδ' ἔχουσα μοῖραν.

Ἐπῳδός.

1 Ὑπολελειμμένα μοι δάκρυα
2 Μέλεα, παιδὸς ἐν οἴκοις
3 Κεῖται μνήματα, πένθιμοι
4 Κουραί, καὶ στέφανοι κόμας,
5 Ἀοιδαί, τὰς χρυσοκόμας
6 Ἀπόλλων οὐκ ἐνδέχεται.
7 Γόοισι δ' ὀρθρευομένα,
8 Δάκρυσι νοτερὸν ἀεὶ πέπλων
9 Πρὸς στέρνῳ πτύχα τέγξω.

The. Vis ſepelire ſeorſim, tanquam ſacrum cadaver?
Ad. Certè. omnes verò alios in uno rogo,
The. Ubi verò facies huic monumentum *ab aliis* ſeparatum?
Ad. Hic, faciens monumentum juxta illos miſeros.
The. Hic autem labor curæ jam erit ſervis,
Nobis verò iſti: procedant igitur onera cadaverum,
Ad. Ite ô miſeræ matres filiorum propè.
The. Nequaquam, Adraſte, dicis hoc utile.
Ad. Quomodo? non convenit attingi a matribus liberos?
The. Peribunt, ſi videant illos adeò deformatos:
" Aſpectus enim cadaverum eſt acerbus etiam primo exitu.
Quid igitur dolorem iſtis addere vis?
Ad. Vincis: oportet manere patienter: dicit enim rectè
Theſeus. quum autem illos impoſuerimus igni,
" Oſſa convehetis. ô miſeri mortales,
" Quid comparatis haſtas, & mutuas cædes
" Facitis? ceſſate. Quin vos deſinentes à laboribus,
" Servate urbes quieti cum quietis.
" Res brevis eſt vita, & eam convenit
" Transigere quàm facillime, & non accerſitis laboribus.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Non *ſum* amplius beata liberis, non amplius prole felix,
2 Neque ſum particeps felicitatis
3 Inter matres Argivas.
4 Neque Diana, quæ adeſt parturientibus,
5 Salutet nos amiſſis liberis.
6 Miſera autem erit vita.
7 Sicut autem errans nubes,
8 A ſævis ventis impellor.

Antiſtrophe.

1 Septem matres, ſeptem liberos
2 Peperimus miſeræ,
3 Præſtantiſſimos inter Argivos.
4 Et nunc ſine liberis, ſine filiis
5 Seneſco miſerrima,
6 Nec inter mortuos,
7 Nec inter vivos numerata,
8 Seorſim ab his ſuſtinens quandam ſortem.

Epodus.

1 Sunt mihi reliquæ lachrymæ
2 Miſeræ, in domo filii
3 Jacent monumenta, lugubres
4 Tonſuræ & coronæ comæ,
5 Cantus, quos auricomus
6 Apollo non recipit.
7 Et excitata-manè luctibus,
8 Lachrymis ſemper humidum peplorum
9 Laciniam madefaciam ad pectus.

V. 935. Ἱερὸν ὡς νεκρὸν) Vide quid noi ad v. 934.

V. 953. Τὸ χρῆμα βίου) Vitæ ſpatium vel uſura: *Ariſtoph.* Nebul. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν Νυκτῶν. *Scholiaſt.* τὸ μέγεθος καὶ τὸ ἔκτασμα *Joh. Brodæus.* Sæpè verò τὸ χρῆμά τινος. Ponitur pro τι ſimpliciter, ut πάγκαλόν τι χρῆμα παρθένου pro, *pulcherrima Virgo, Lucian.* Et tum nihil aliud eſt σμικρὸν τὸ χρῆμα τοῦ βίου, quàm σμικρὸς ὁ βίος. Juxta id *Hippocratis* Aphor. 1. Ὁ βίος βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρή. *Joſua Barnes.*

V. 967. Δυστηνότατος) *M. Anton. Muretus* Variar. Lection. l. 17. c. 13. Rectè ex dictionibus ἀριθμουμένη & ἔχουσα probat Perſonam ſequioris eſſe ſexûs; ſed non æquè rectè affirmat legendum δυστηνοτάτη; poteſt enim & δυστηνότατος *Atticè* dici pro δυστηνοτάτη. Eleganter autem de *Senibus* dicit Poeta, illos οὔτ' ἐν τοῖς φθιμένοις, οὔτ' ἐν ζῶσιν ἀριθμεῖσθαι (longè etiam rectiùs, quàm *Dantes* idem de *formidantibus* dixit, ut & *Plautus* de *formidoloſâ* Virgine) qui & ideò alterum pedem in *Charontis* cymbâ habere dicuntur: Locos videas à *M. Anton. Mureto* ibidem citatos. *Joſua Barnes.*

V. 974. Κουραὶ, καὶ στέφανοι κόμας,) *Brodæus* hæc de Coronis cadaveribus imponi ſolitis; poteſt locus referri ad κουραὶ, ut ſit *Tonſuræ & Circulares raſuræ comæ.* Vide de hâc re *Johan. Kirchmanni* de Funer. Rom. l. 2. c. 13. & 14. *Joſua Barnes.*

Ἀνάπαι-

Ἀνάπαιστοι.

Καὶ μὴν θαλάμας τάσδ' εἰσορῶ δὴ
Καπανέως ἤδη, τύμβον θ' ἱερὸν,
Μελάθρων τ' ἐκτὸς
Θησέως ἀναθήματα νεκροῖς,
Κλεινήν τ' ἄλοχον τοῦ καταφθιμένου
Τοῦδε κεραυνῷ πέλας Εὐάδνην,
Ἣν Ἶφις ἄναξ παῖδα φυτεύει.
Τί ποτ' αἰθερίαν ἕστηκε πέτραν,
Ἣ τῶνδε δόμων ὑπερακρίζει,
Τήνδ' ἐμβαίνουσα κέλευθον;

Atqui thalamos hoſce jam video
Capanei nunc, ſacrumque tumulum,
Extráque atria
Theſei monumenta dicata mortuis,
Et inclytam conjugem mortui
Hujus fulmine, Evadnem, prope,
Quam rex Iphis filiam genuit.
Quidnam ſtat ad ſublimem petram,
Quæ ſuperat hanc domum,
Hanc ingreſſa viam?

V. 981. Τύμβον θ' ἱερὸν) Vide ſuprà ad v. 934. & infrà ad v. 1010. V. 988. Ἣ τῶνδε δόμων ὑπερακρίζει) Aliàs ὑπὲρ ἀκρίζει. Ἀκρίζων. ἄκροις ποσὶν ἐπιπορευόμενος *Heſych.* ex *Euripidis* Oeneo. Unde, ut mihi videtur, disjunctim legendum, quia compoſitum cum accuſativo profert *Xenophon* τὰ τείχη ὑπερακρίζει. Ad Murorum ſummitates evadit. *Euſtathius* — Ἄκρας δὲ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἄκρα, ὅθεν λόφοι· Καὶ ἀκρίζειν, τὸ τὰ ἄκρα ἐπιπορεύεσθαι, ὃ καὶ ἐξακρίζειν Εὐριπίδης φησί. Hæc *Joh. Brodæus* ex *Euſtathio* prius citavit.

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

P*Roductis in ſcenam Cadaveribus ſubito* Evadne, *uxor* Capanei, *ſupra rogum Mariti ſtans lamenta incipit, voluntariæ morti ſe parans. Adeſt* Iphis *ejus pater, quem fruſtra ut ſe ſervet hortantem* Evadne *corporis ſui in Rogum projectu doloris fulmine ferit & in miſeras querelas excitat.* Chorus *item cum Pueris &* Sthenelo Capanei *filio lamentatur.* Theſeus *Argivos cum Urnis ſuis dimiſſurus à* Minervâ *ſubitò admonetur de rebus ad* Athenarum *Gloriam pertinentibus; & hoc Poetæ artificio Fabulæ majeſtas conſervatur & ſpectatorum animi ad finem uſque intenduntur.*

ΕΥΑΔΝΗ, ΙΦΙΣ, ΧΟΡΟΣ, ΘΗΣΕΥΣ, ΠΑΙΣ, ΑΘΗΝΑ.

Ἴαμβοι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Ευα. 1 ΤΙ' φέγγος, τίν' αἴγλαν
2 Ἐδιφρεύετο γ' ἅλιος;
3 Σελάνα τε κατ' αἰθέρα
4 Λαμπάδ', ἵν' ὠκυθόαι νύμφαι
5 Ἱππεύουσι δι' ὀρφναίας,
6 Ἡνίκα γάμων
7 Τῶν ἐμῶν πόλις Ἄργους
8 Ἀοιδὰς εὐδαιμονίας
9 Ἐπύργωσε, καὶ γαμέτα
10 Χαλκοτεύχους τε Καπανέως;
11 Προσέβαν δρομὰς ἐξ ἐμῶν
12 Οἴκων ἐκβακχευσαμένα,
13 Πυρὸς φῶς καθέξουσα, τάφον τε
14 Βατεύσουσα τὸν
15 Αὐτὸν ἐς ἀΐδαν καταλύσουσ' ἔμμοχθον
16 Βίοτον, αἰῶνός τε πόνους.
" 17 Ἥδιστος γάρ τοι θάνατος,
" 18 Συνθνήσκειν θνήσκουσι φίλοις,
" 19 Εἰ δαίμων τάδε δὴ κραίνοι.
Χο. Καὶ μὴν ὁρᾷς τήνδ', ἧς ἐφέστηκας πέλας,

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Eva. 1 QUam lucem, quem ſplendorem
2 Curru-invexit ſol?
3 Lunáque per cœlum *quam ferebat*
4 Facem, ubi celeres Nymphæ
5 Equitant per obſcuram noctem,
6 Quando nuptiarum
7 Mearum civitas Argiva
8 Cantilenas felicitatis
9 Magnificè-cecinit, & mariti *mei*
10 Armati Capanei, *bellatoris acerrimi!*
11 Acceſſi currens ex meis
12 Ædibus furens,
13 Ignis flammam occupatura, & *in* ſepulchrum
14 Itura
15 Idem, apud Plutonem finitura laborioſam
16 Vitam, ævique graviſſimos dolores.
" 17 Mors enim *eſt* dulciſſima,
" 18 Commori morientibus amicis;
" 19 Si modò Deus *iſta* perficiat.
Cho. Sed videſne hunc, ſupra cujus portam ſtas,

V. 991. Ἅλιος) Ità nunc repono, rejecto veteri πέλας, Non modò *Canteri* authoritate, ſed ſenſu & Verſu cogente; ut ex ſecundâ *Antiſtrophe* lineâ videndum. *Dupor-tus* legebat πέλας nullo ſenſu, niſi fortè alludere Poetam credebat ad Adraſti Patrem Ταλαὸν· Sed nec inde πέλας fit; Quòd *Æmyl. Portus* σέλας legit ante σελάνα friget, nec metro ſufficit; Et Carminis ratio poſtulat, ut poſt ἐδιφρεύετο fiat *Dactylus.* Et *Lunæ* ſequens mentio *Solis* nomen hinc excidiſſe credibile facit. Et puto ex veſtigiis τοῦ γ' irrepſiſſe πῶ; quare lego Ἐδιφρεύετο γ' ἅλιος. De *Talo* autem *Cretenſi* nihil hîc ad *Rhombum.* Hujus verò *Evadne* in mariti Rogum ſe vivam projicientis Picturam eleganti ſſimè deſcriptam Videſis *Philoſtrati* Iconum l. 2. p. 826. in *Evadne.* Joſua Barnes. V. 1002. Βατεύσουσα) Βατεύω, βαίνω, βαδίζω. V. 1009. Πύλας) Introitus & rectè, licet *Canterus* πέλας legendum putat. Rectiùs poſt legit — ἔνθ' ἕστηκε pro ἔνθεν δ' ἐστί, quod & nos in textum admiſimus, quia nullius literæ fit indè mutatio & ſenſus id poſtulat. Ἔνθεν enim *illinc* ſonat, quod hîc locum nequit habere. *Joſua Barnes.*

Πυρὰν, Διὸς θησαυρὸν; ἔνθ' ἔνεστι σὸς
Πόσις, δαμασθεὶς λαμπάσιν κεραυνίοις.

Ἀντιστροφή.

Ευ. 1 Ὁρῶ δὴ τελευτὰν,
2 Ἵν' ἕστηκα. τύχα δέ μοι
3 Ξυνάπτει ποδός. ἀλλὰ τῆς
4 Εὐκλείας χάριν
5 Ἔνθεν ὁρμάσω,
6 Τᾶσδ' ἀπὸ πέτρας
7 Πηδήσασα πυρὸς ἔσω.
8 Σῶμά τ' αἴθοπι φλογμῷ
9 Πόσει συμμίξασα φίλον,
10 Χρῶτα χρωτὶ πέλας θεμένα,
11 Περσεφονείας ἥξω θαλάμους·
12 Σὲ τὸν θανόντ' οὔ ποτ' ἐμᾷ
13 Προδοῦσα ψυχᾷ κατὰ γᾶς.
14 Ἴτω φῶς, γάμοι τε.
15 Εἴθε τινες εὐναὶ δικαίων ὑμεναίων
16 Ἐν Ἄργει φανῶσι τέκνοισιν.
17 Ὁ σὸς δ' εὐναῖος γαμέτας
18 Συντακεὶς αὔραις ἀδόλοις,
19 Γενναίας ἀλόχῳ ψυχᾶς.

Ἴαμβοι.

Χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς σὸς πατὴρ βαίνει πέλας
Γεραιὸς Ἶφις, εἰς νεωτέρους λόγους,
Οὓς οὐ κατειδὼς πρόσθεν, ἀλγήσει κλύων.
Ιφ. Ὦ δυστάλαινα, δυστάλας δ' ἐγὼ γέρων,
Ἥκω, διπλοῦν πένθος γε δαιμόνων ἔχων.
Τὸν μὲν θανόντα παῖδα Καδμείων δορὶ
Ἐτέοκλον εἰς τὴν πατρίδα ναυσθλώσων νεκρὸν,
Ζητῶν τ' ἐμὴν παῖδ', ἣ δόμων ἐξώπιος
Βέβηκε πηδήσασα, Καπανέως δάμαρ,
Θανεῖν ἐρῶσα σὺν πόσει. χρόνον μὲν οὖν
Τὸν πρόσθ' ἐφρουρεῖτ' ἐν δόμοις. ἐπεὶ δ' ἐγὼ
Φυλακὰς ἀνῆκα, τοῖς παροῦσιν κακοῖς,
Βέβηκεν. ἀλλὰ τήνδε νιν δοξάζομεν
Μάλιστ' ἂν εἶναι. φράζετ', εἰ κατείδετε.
Ευ. Τί τούσδ' ἐρωτᾷς; ἥδ' ἐγὼ πέτρας ἔπι
Ὄρνις τις ὡσεὶ, Καπανέως ὑπὲρ πυρᾶς,
Δύστηνον αἰώρημα κουφίζω, πάτερ.
Ιφ. Τέκνον, τίς αὔρα; τίς στόλος; τίνος χάριν
Δόμων ὑπεκβᾶσ' ἦλθες εἰς τήνδε χθόνα;
Ευ. Ὀργὴν λάβοις ἂν τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
Κλύων. ἀκοῦσαι δ' οὔ σε βούλομαι, πάτερ.
Ιφ. Τί δαί; οὐ δίκαιον πατέρα τὸν σὸν εἰδέναι;
Ευ. Κριτὴς ἂν εἴης οὐ σοφὸς γνωμῶν ἐμῶν.
Ιφ. Σκευῇ δὲ τῇδε τοῦ χάριν κοσμεῖς δέμας;
Ευ. Θέλει τι κλεινὸν οὗτος ὁ στόλος, πάτερ.
Ιφ. Ὡς οὐκ ἐπ' ἀνδρὶ πενθίμῳ πρέπει σ' ὁρᾶν.
Ευ. Εἰς γάρ τι πρᾶγμα νεοχμὸν ἐσκευάσμεθα.

Rogum, Jovis theſaurum? illic eſt tuus
Maritus domitus face fulminis.

Antiſtrophe.

Eu. 1 Video certè *vitæ* finem, ad
2 Quem acceſſi. fortuna verò mihi
3 Coit pede, *meum jam contingit pedem.* ſed
4 Honeſti nominis gratiâ
5 Hinc ruam,
6 Hâc à rupe
7 Saltans in ignem,
8 Corpuſque ardente flammâ
9 Marito commiſcens charum, &
10 Corpus *meum* prope corpus *mariti* ponens, in
11 Proſerpinæ deſcendam thalamos:
12 Te mortuum nunquam meâ
13 Prodens animâ ſub terrâ.
14 Valeat lux, nuptiæque.
15 Utinam aliqui lecti juſtarum nuptiarum
16 Argis appareant liberis *Euadnæ tuis* (ſive *Poſteris.*)
17 Tuus enim *legitimi* lecti maritus
18 Contabeſcens *amoris* aurâ ſincerâ,
19 *Cum* conjuge generoſum animum *habens obiit.*

Chorus.

Atqui ecce ipſe tuus pater accedit prope
Ad novum ſermonem, ſenex Iphis,
Quem cùm non audierit priùs, jam audiens dolebit.
Iph. O miſera: & ego miſer ſenex,
Venio habens duplicem luctum divinitus:
Filium enim interfectum Thebanâ lanceâ
Eteoclum, in patriam revecturus mortuum,
Et quærens meam filiam [illegible], quæ extra domum
Egreſſa eſt ſaltu, uxor Capanei,
Mori cupiens cum marito. Tempore quidem
Superiore cuſtodiebatur domi: poſtea verò quam ego
Cuſtodiam remiſi, propter præſentia mala,
Exceſſit. Sed hîc ipſam conjicimus
Maximè eſſe: dicite, an ſciatis.
Eua. Quid iſtas interrogas? ecce ego in ſaxo
Sicut quædam avis, ſupra rogum Capanei,
Infelix *corporis* onus penſile levo, *libróque* pater.
Iph. Filia, quænam aura? quis Ornatus? cujus *rei* gratiâ
Domo relictâ veniſti in hanc terram?
Eua. Impetum perciperes meorum conſiliorum,
Audiens: ſed nolo te audire, pater. *quid ad hæc me impulerit.*
Iph. Quid vero, non eſt juſtum patrem tuum ſcire?
Eua. Eſſes judex non ſapiens meæ voluntatis.
Iph. Hoc verò cultu cujus *rei* causâ ornas corpus?
Eua. Iſte ornatus poſtulat aliquid eximium, pater.
Iph. At ut ob virū, cujus mors lugetur, non decet *ſic ornatā* te vid.
Eua. Ad quandam enim rem novam ſumus paratæ.

V. 1010. Διὸς θησαυρὸν) Vide ſupra ad v. 934. V. 1014. Ξυνάπτει) Alii ξυνάπτοι *Scaliger.* V. 1026. Εἴθε τινες &c.) Huic verſui Χο. *Scaliger* præponit, hæc nimirum *Choro* verba tribuens; nequaquam ineptè. V. 1029. Συντακεὶς αὔραις ἀδόλοις) ſubaudi ἔρωτος, idem dixit in *Iphigen.* Aulid. ὅτε πνοαὶ φέρουσιν Ἀφροδίτης φίλαι. Vide *Jo. Brodæum* in hunc locum. V. 1030. Ψυχᾶς) Ita *Scaliger* accentum notat. V. 1037. Ἐτέοκλον) De *Eteoclo Iphios* filio, qui & inter τοὺς ἑπτὰ numeratur vide ſupra v. 872. V. 1046. Καπανέως ὑπὲρ πυρᾶς) Vide ſupra ad v. 934. V. 1048. Τέκνον, τίς αὔρα;) Ita quidem *Gaza* ſcribendum contendit, & *Ariſtophanes* apertè legit in Βατράχοις— Αὔρα τις ἐξέπνευσε μυστικωτάτη. Aliquando tamen circumflectitur, ut *Xenoph.* Hellen. 6. οἱ μὲν αὖρα φέρει, θέοντες. Τίς στόλος;) Quis apparatus? Vide infra ad v. 1055. Quare deleo ex *Latinâ* verſione putidum illud & ridiculum (ſed Nominibus parco) *Quæ Claſſis?* Quanquam enim στόλος *Claſſis* ſonat, etiam *apparatum* & *ornatum* corporis ſignificat. *Joſua Barnes.* V. 1054. Σκευῇ δὲ τῇδε τοῦ χάριν κοσμεῖς δέμας; Θέλει τι κλεινὸν οὗτος ὁ στόλος πάτερ) Σκευὴ & στόλος elegantiorem corporis ornatum & amictum notat, quæ potiùs *Nuptæ* quàm Morituræ fœminæ cógruebat, vid. ſupra v. 1048. Et *Philoſt.* Iconū l. 2. in *Evadne* — Ἡ δὲ γυνὴ (Εὐάδνη) καθάπερ οἱ ἐς τὰ ἱερὰ στεφάνους τε καὶ χρυσὸν ἀσκοῦντες, ὡς φαιδρὰ θύοιτο, καὶ ἐς χάριν τοῖς θεοῖς, οὕτως ἑαυτὴν στείλασα, καὶ οὐδὲ ἐλεεινὸν βλέπουσα, πηδᾷ ἐς τὸ πῦρ, καλοῦσα οἶμαι τὸν ἄνδρα, καὶ γὰρ βοώσῃ ἔοικε. Hunc locum *Philoſtr.* nobis *Joh. Brodæus* indigitavit, ibidé autē totius Hiſtoriæ graphica cernenda eſt Deſcriptio. *Jo. Barnes.*

Ιφ. Κα-

Ιφ. Κἄπειτα τύμβῳ καὶ πυρᾷ φαίνῃ πέλας;
Ευ. Ἐνταῦθα γὰρ δὴ καλλίνικος ἔρχομαι.
Ιφ. Νικῶσα νίκην τίνα; μαθεῖν χρήζω σέθεν.
Ευ. Πάσας γυναῖκας, ἃς δέδορκεν ἥλιος.
Ιφ. Ἔργοις Ἀθάνας, ἢ φρενῶν εὐβουλίᾳ;
Ευ. Ἀρετῇ. πόσει γὰρ συνθανοῦσα κείσομαι.
Ιφ. Τί φής; τί τοῦτ' αἴνιγμα σημαίνεις σαθρόν;
Ευ. Ἀΐσσω θανόντος Καπανέως τήνδ' εἰς πυράν.
Ιφ. Ὦ θύγατερ, οὐ μὴ μῦθον ἐπὶ πολλοὺς ἐρεῖς.
Ευ. Τοῦτ' αὐτὸ χρήζω πάντας Ἀργείους μαθεῖν.
Ιφ. Ἀλλ' οὐδέ τοι σοὶ πείσομαι δρώσῃ τάδε.
Ευ. Ὅμοιον· οὐ γὰρ ἂν κίχῃς μ' ἑλὼν χερί.
Καὶ δὴ παρεῖται σῶμα, σοὶ μὲν οὐ φίλον,
Ἡμῖν δὲ, καὶ τῷ συμπυρουμένῳ πόσει.
Χο. Ἰὼ γύναι, δεινὸν ἔργον ἐξειργάσω.
Ιφ. Ἀπωλόμην δύστηνος, Ἀργείων κόραι.
Χο. Ἒ, ἒ, σχέτλια τάδε παθὼν,
Τὸ πάντολμον ἔργον ὄψει τάλας.
Ιφ. Οὐκ ἂν τιν' εὕροιτ' ἄλλον ἀθλιώτερον.
Χο. Ἰὼ τάλας. μετέλαχες
Τύχας Οἰδιπόδα, γέρον,
Μέρος, καὶ σὺ πόλις ἐμὰ τλάμων.
Ιφ. Οἴμοι. τί δὴ βροτοῖσιν οὐκ ἔστιν τόδε,
“ Νέους δὶς εἶναι, καὶ γέροντας αὖ πάλιν;
“ Ἀλλ' ἐν δόμοις μὲν ἤν τι μὴ καλῶς ἔχῃ,
“ Γνώμαισιν ὑστέραισιν ἐξορθούμεθα.
“ Αἰῶνα δ' οὐκ ἔξεστιν. εἰ δ' ἦμεν νέοι
“ Δὶς, καὶ γέροντες, εἴ τις ἐξημάρτανεν,
“ Διπλοῦ βίου λαχόντες, ἐξορθούμεθ' ἄν.
Ἐγὼ γὰρ ἄλλους εἰσορῶν τεκνουμένους,
Παίδων τ' ἐραστὴς ἦν, πόθῳ τ' ἀπωλλύμην.
Εἰ δ' εἰς τόδ' ἦλθον, κἀξεπειράθην τέκνων,
Οἷον στέρεσθαι πατέρα γίγνεται τέκνων,
Οὐκ ἄν ποτ' εἰς τόδ' ἦλθον, εἰς ὃ νῦν, κακόν.
Ὅστις φυτεύσας, καὶ νεανίαν τεκὼν
Ἄριστον, εἶτα τοῦδε νῦν στερίσκομαι.
Εἶεν. τί δὴ χρὴ τὸν ταλαίπωρόν με δρᾶν;
Στείχειν πρὸς οἴκους; κᾆτ' ἐρημίαν ἴδω
Πολλῶν μελάθρων, ἀπορίαν τ' ἐμῷ βίῳ.
Ἢ πρὸς μέλαθρα τοῦδε Καπανέως μόλω,
Ἥδιστα, πρίν γε δή ποτ' ἦν παῖς ἥδε μοι;
Ἀλλ' οὐκέτ' ἔστιν. ἥ γ' ἐμὴν γενειάδα
Προσήγετ' αἰεὶ στόματι, καὶ κάρα τόδε
“ Κατεῖχε χερσί. Πατρὶ δ' οὐδὲν ἥδιον
“ Γέροντι θυγατρός. ἀρσένων δὲ μείζονες
“ Ψυχαί, γλυκεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα.
Οὐχ ὡς τάχιστα δῆτά μ' ἄξετ' εἰς δόμους,
Σκότῳ δὲ δώσετ', ἔνθ' ἀσιτίαις ἐμὸν
Δέμας γεραιὸν συντακεὶς ἀποφθερῶ;
Τί μ' ὠφελήσει παιδὸς ὀστέων θιγεῖν;

Iph. Cur verò prope ſepulchrum, & rogum ſtas?
Eua. Huc enim jam præclaram victoriam adeptura venio.
Iph. Quam victoriam adepturа? hoc ex te audire cupio.
Eua. *Vincam* omnes mulieres, quas vidit ſol.
Iph. Operibus Minervæ, an indetis prudentiâ?
Eua. Fortitudine: cum marito enim mortua jacebo.
Iph. Quid ais? quid ſignificas hoc ænigmate inepto?
Eua. Deſiliam in hunc Capanei mortui rogum.
Iph. O filia, nequaquam dicas hunc ſermonem apud vulgus.
Eua. Hoc ipſum volo cunctos Argivos ſcire.
Iph. Sed ne ego quidem parebo tibi facienti hæc.
Eua. Simile *eſt*, ſiquidè non poteris me prehendere rapiens manu:
Jàmque demittitur corpus, tibi quidem non gratum:
Nobis verò & iſti marito, qui ſimul comburitur.
Cho. O mulier, atrox facinus feciſti.
Iph. Perii miſer, ô Argivæ puellæ.
Cho. Heu, heu, hæc horrenda paſſus,
Videbis miſer audaciſſimam rem.
Iph. Neminem alium invenietis me miſeriorem.
Cho. O miſer: *Et tu* particeps factus es
Fortunæ Oedipi, ô ſenex,
Pro tuâ proportione; & tu miſera mea civitas.
Iph. Hei mihi, quare non licet hoc hominibus,
“ Bis fieri juvenes, & rurſus ſenes:
“ Nam in ædibus quidem ſi quid non rectè ſe habeat, *id*
“ Poſterioribus ſententiis emendamus:
“ Vitam verò non licet: ſin autem eſſemus juvenes
“ Bis, & ſenes, ſi quis peccaviſſet, *id nos*
“ Duplicis vitæ compotes facti corrigeremus.
Ego enim videns alios procreare liberos,
Cupiebam etiam liberos, *&* eorum peribam deſiderio:
Si vero eò veniſſem *cogitando* (neque liberorum expertus forem)
Quàm miſerum ſit patrem privari liberis,
Nunquam veniſſem in hoc malum, in quod nunc veni.
Qui cùm plantârim, & genuerim juvenem
Fortiſſimum, poſtea nunc eo privor.
Eja, quid igitur oportet me miſerum facere?
Ire domum? at ibi ſolitudinem videbo
Multarum ædium, & deſperationem meæ vitæ.
An vadam ad domum hujus Capanei,
Gratiſſimam quidem *mihi* quondam, dum ſuperſtes eſſet hæc mea filia?
Sed jam non eſt ampliùs; quæ meas genas
Admovebat ſemper ori, & hoc caput
“ Tenebat manu. Nihil enim dulcius *eſt* patri
“ Seni quàm filia: maſculorum enim *ſunt* generoſiores
“ Animi, ſed minus dulces ad blanditias
Non quàm celerrimè igitur abducetis me domum,
Tenebriſque tradetis, ubi inediâ meam
Corpus ſenile conſumptum perdam?
Quid me juvabit contingere oſſa filiæ?

V. 1065. Ἀΐσσω) legendum, διουλλάβως, quaſi ſine notâ Diæreſeως αἴσσω ſcriberetur. Sic ἧξα pro ἤϊξα &c. ſæpè apud hunc Poetam. Vide *Iphig.* Aul. v. 80. De *Capanei* autem Pyrâ, & quare Poeta hoc fingit de Cadavere, quod nec comburi potuit, nec debuit, vide quæ Nos ſupra ad v. 934. *Joſua Barnes.*

V. 1079. Μέρος) Κατὰ τὸ σὸν μέρος. *Joh. Brodæus.*

V. 1089. Τέκνων) *Canterus* hic putat legendum videri τεκὼν, ſed errat, ut ego quidem puto. Valdè autem ego ſuſpicor legendum eſſe pro κἀξεπειράθην, κοὐκ ἐπειράθην & totum illud διὰ μέσου, ut ſit hic ſenſus, *ſin verò eò veniſſem* (& *filiorum expertus haud forem*) *Quàm miſerum ſit Patrem privari liberis*; *Nunquam* &c. *Joſua Barnes.*

V. 1098. Πρίν γε δή ποτ' ἦν) *Cantero* præplacet πρίν γε δὴ ποτ' ἦν. Sed nulla ſubeſt neceſſitas.

V. 1101. Χερσὶ) Ità potiùs lego quàm χερὶ in ſingulari, (quùm anteà χερὶ legebatur) non metri tantùm gratiâ; ſed præcipuè ob id, quòd Veteres cum ſuaviabantur auriculis prenſabant *Amaſias* & Amicos, idque manibus ambabus. Vide *Guliel. Canteri* Novar. Lection. l. 6. c. 25. Sed illud *Plutarchi* ἐν τῷ περὶ ἀκούειν, quod *Canterus* deſcribere neglexit, nos apponere non gravabimur—Οἱ πολλοὶ τὰ μικρὰ παιδία καταφιλοῦντες, αὐτοί τε τῶν ὤτων ἅπτονται, καὶ ἐκεῖνα τοῦτο ποιεῖν κελεύουσιν. αἰνιττόμενοι μετὰ παιδιᾶς, ὅτι δεῖ φιλεῖν μάλιστα τοὺς διὰ τῶν ὤτων ὠφελοῦντας. Hic locus poſt *Canterum* ab *Andreâ* quoque *Schotto* obſervatus l. 2. Human. Obſervat. c. 13. *Joſ. Barnes.*

" Ὦ δυσπάλαιστον γῆρας, ὡς μισῶ σ' ἔχων.
" Μισῶ δ' ὅσοι χρήζουσιν ἐκτείνειν βίον,
" Βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασι
" Παρεκτρέποντες ὀχετὸν, ὥστε μὴ θανεῖν·
" Οὓς χρῆν, ἐπειδὰν μηδὲν * ὠφελῶσι γῆν,
" Θανόντας ἔῤῥειν, κἀκποδὼν εἶναι νέοις.

'Ανάπαιστοι.

Ἡμ. Ἰὼ. τάδε δὴ παίδων, καὶ δὴ φθιμένων
Ὀστᾶ φέρεται, λάβετ' ἀμφίπολοι
Γραίας ἀμενοῦς (οὐ γὰρ ἔνεστιν
Ῥώμη παίδων ὑπὸ πένθους.
Πολλοῦ δὲ χρόνου * ζώσης μέτα δὴ). * al. ζῶσα.
Καταλειβομένας τ' ἄλγεσι πολλοῖς.
" Τί γὰρ ἂν μεῖζον τοῦδ' ἔτι θνατοῖς
" Πάθος ἐξεύροις,
" Ἢ τέκνα θανόντ' ἐσιδέσθαι;

'ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Παῖς. Φέρω, φέρω,
Τάλαινα μῆτερ, ἐκ πυρὸς πατρὸς μέλη,
Βάρος μὲν οὐκ ἀβαρὲς, ἀλγέων ὕπο,
Ἐν δ' ὀλίγῳ τἀμὰ πάντα συνθείς.

Στροφὴ β'.

Ἡμ. Ἰὼ, ἰώ. Πᾷ δάκρυα φέρεις φίλα
Ματρὶ τῶν ὀλωλότων,
Σποδοῦ τε πλῆθος ὀλίγον ἀντὶ σωμάτων
Εὐδοκίμων δή ποτ' ἐν Μυκήναις;

Ἀντιστροφὴ α'.

Παῖς. Ἐγὼ δ' ἔρημος, ἀθλίου πατρὸς τάλας,
Ἔρημον οἶκον ὀρφανεύσομαι, λαβὼν,
Οὐ πατρὸς ἐν χερσὶ, τοῦ τεκόντος.

Ἀντιστροφὴ β'.

Ἡμ. Ἰὼ, ἰώ. Ποῦ δὲ πόνος ἐμῶν τέκνων;
Ποῦ νυχευμάτων χάρις;
Τροφαί τε ματρὸς, ἄυπνά τ' ὀμμάτων τέλη,
Καὶ φίλιαι προσβολαὶ προσώπων;
Παῖς. Βεβᾶσιν, οὐκ ἔτ' εἰσί σοι, μῆτερ, τέκνα.
Βεβᾶσιν· αἰθὴρ ἔχει νιν ἤδη,
Πυρὸς τετακότας σποδῷ.
Ποτηνοὶ δ' ἤνυσαν τὸν ᾅδην.
Πάτερ, σὺ μὲν τῶν σῶν * κλύεις τέκνων λόγους. * al. κλύοις.
Ἆρ' ἀσπίδ' οὐ ἔτι ποτ' ἀντιθήσομαι
Σὸν φόνον; Ιφ. εἰ γὰρ γένοιτο τέκνον.

" O inelučtabilis ſenectus, quàm te odi:
" Odi etiam quotquot volunt extendere vitam
" Eſculentis & poculentis & blanditiis *exquiſitis*
" Avertentes *vitæ* curſum, ne moriantur:
" Quos oportebat, quia nihil juvabant Rempublicam,
" Mortuos perire, & e medio ſublatos cedere junioribus.

Semichorus.

Io. jam hæc filiorum, & igne jam conſumptorum
Oſſa efferuntur, prehendite famulæ
Anum infirmam (nullum enim in eſt
Robur, propter luctum filiorum:
Longum enim tempus *hunc luctum* jam ſervas)
Liqueſcentémque multis doloribus.
" Quod enim hominibus majus hoc
" Malum invenias,
" Quàm intueri mortuos liberos?

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Puer. Fero, fero,
O miſera mater, ex rogo membra patris,
Pondus quidem non leve propter dolores,
In exiguo verò *loculo* mea omnia componens.

Strophe 2.

Semi. Hei, hei. Quò geſtas charas lachrymas
Matri mortuorum,
Exiguámque copiam cineris pro corporibus
Eorum, qui fuerunt olim clari Mycenis?

Antiſtrophe 1.

Puer. Ego verò miſer orbatus miſero patre,
Accipiens deſertam domum vivam-orbus,
Non in manibus patris, qui me genuit.

Antiſtrophe 2.

Semi. Heu, heu. Ubi verò eſt labor meorum filiorum?
Ubi excubiarum gratia?
Et educatio materna, & inſomnes oculorum impenſæ?
Et dulces oris *ad os* applicationes? *i. oſculationes.*
Puer. Abierũt; non ampliùs, ô mater, tibi ſunt ſuperſtites liberi.
Abierunt: æther habet eos jam
Conſumptos in cinere ignis,
Et volantes confecerunt iter *ad* Plutonem.
Pater, tu quidem audis filiorum tuorum ſermones.
Num miles aliquando militabo *propter*
Necem tuam? ut *eam* ulciſcar?
Iph. Utinam verò *hoc* fiat, ali-

V. 1110. Βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασιν) Ità quidem ex *Plutarchi* Conſolatione ad *Apollonium* reſtituit *Guliel. Canterus* Novar. Lect. l. 2. c. 17. Cùm antehac in *Euripidis* editionibus legebatur Ναύτοισι καὶ σπουδαῖσι καὶ μαντεύμασι· Præter innumera autem deliria circa ναύτοισι, próque eo νοσθεῖσιν, ut nè dicam, μαντεύμασιν nihil hic loci ſenſûs ſonare: Certè hic locus, ut à *Plutarcho* ſanus ſervatur, optimè omninò quadrat; ſi μαγεύμασι rectè de blanditiis hujus vitæ intelligas; & *Anthologiâ* tale quid extat Καὶ κατὰ φονεῦσι μαγείτης. Ego verò τὸ μάγευμα, in hoc loco à μαγεὺς Piſtor, unde μαγίδιον & μάγειρος, licet μαγεύω in hac ſignificatione ferè ſingulare ſit & ἀπαξαπλῶς εἰρημένον. Præterea *Hug. Grot. Excerpt.* ità legit, cum *Plutarcho* ſcilicet & *Cantero*. Joſua Barnes. V. 1112. * Aliàs ὠφελῶσι γῆν. *Plutarch.* ibid. V. 1115. Ὀστᾶ φέρεται) Ità *Canterus* & *Scaliger* rectè legunt pro φέρετε· λάβετ' autem pro λάβετε *Dupertus* non rectè. φέρω autem & ἐκφέρω, ut & *effero* apud *Latinos* ſunt verba antiquitùs mortuis propria: ſicut & *pono* & *poſitus*. Vide *Johan. Kirchmanni* de Funeribus *Romanorum* l. 2. c. 1. & *Turneb.* Adverſ. l. 22. c. 11. *Joſ. Barnes.* V. 1123. Φέρω, φέρω) hæc verba, ut & Ἰὼ, Ἰὼ v. 1127. item v. 1135. ſunt extra verſum enumeranda; & tum quæ olim erant dicta *Monoſtrophica* apparebunt eſſe *Antiſtrophica* ſicut Nos nunc ordinavimus; nec id *Scaligero*, *Heinſio* & *Rutgerſio* inobſervatū. V. 1140. Αἰθὴρ ἔχει νιν) [νιν pro αὐτοὺς] erat enim *Anaxagoræ* ac proinde illius Diſcipuli *Euripidis* opinio, Animam in æthera poſt mortem ſolvi, de quâ re videſis *Hieroclem* ad illud *Pythagoræ*,

Ἢν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃς, Ἔσσεαι ἀθάνατος, θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός. Vide ſuprà v. 533. V. 1142. Ποταινοὶ) ἀντὶ τοῦ ταχέως *Joh. Brodæus*. Ἤνυσαν τὸν ᾅδαν) *Apollonius*——μοῖραν ἀνύσσεσθαι. *Schol.* τὸ πεπρωμένον τῆς εἱμαρμένης ἐτέλεσεν. *Hom.* Iliad. λ.——πότμον ἀναπλήσαντες. *Euſtath.* ἀντὶ τοῦ ὀλέθρως θανόντες, καὶ ἃ κατὰ τοὺς θανόντας διατεθέντες. *Joh. Brodæus.* V. 1144. Ἀντιτάσομαι) *Guil. Canter.* Novar. Lect. l. 2. c. 17. acutè legit ἀντιτίσομαι· ſed ſi δορὶ ſubaudiatur, poteſt & vetus lectio ſtare; quare nihil nos mutavimus. *Brodæus* verò τὸ ἀντιτίσομαι admittit, & exponit, *armatus perſequar ac ulciſcar*. Hæc ideò de *Capanei* puero *Sthenelo* fingit Poeta, quòd *Epigoni* Patrum ſuorum ad *Thebas* interitum ulti ſint, urbémque ceperint ac diruerint. *Joſua Barnes.*

Ὅπου

Ὅπου θεοῦ θέλοντος, ἔλθοι μοι δίκα
Πατρῷος. οὔπω κακὸν τόδ' εὕδει.
Παῖς. Αἶ, αἶ. γόων ἅλις τύχας,
Ἅλις ἀλγέων πάρεστί μοι.
Σῖγ' ἴσω. ποῦ με δέξεται γάνος
Χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναϊδᾶν στρατηλάτην,
Τοῦ φθιμένου πατρὸς ἐκδικαστάν;
Ἔτ' εἰσορᾶν σε, πάτερ, ἐπ' ὀμμάτων δοκῶ,
Φίλον φίλημα παρὰ γένυν τιθέντα σόν.
Λόγων δὲ παρακέλευσμα σῶν,
Ἀέρι φερόμενον οἴχεται.
Δυοῖν δ' ἄχη, ματέρι τ' ἔλιπες,
Σέ τ' οὔ ποτ' ἄλγη πατρῷα λείψει.
Ιφ. Ἔχω τοσόνδε βάρος, ὅσον μ' ἀπώλεσεν.
Φέρ', ἀμφὶ μαστὸν ὑποβάλω σποδόν.
Παῖς. Ἔκλαυσα, τόδε κλύων ἔπος
Στυγνότατον· ἔθιγέ μου φρενῶν.
Ιφ. Ὦ τέκνον, ἔβας. οὐκέτι φίλον
Φίλον ἄγαλμ' ὄψομαι σῆς ματρός.

Ἴαμβοι.

Θη. Ἄδραστε, καὶ γυναῖκες Ἀργεῖαι γένος,
Ὁρᾶτε παῖδας τούσδ' ἔχοντας ἐν χεροῖν
Πατέρων ἀρίστων σώμαθ', ὧν ἀνειλόμην;
Τούτοις ἐγώ σε καὶ πόλις δωρούμεθα.
Ὑμᾶς δὲ τῶνδε χρὴ χάριν μεμνημένους,
Σώζειν, ὁρῶντας, ὧν ἐκύρσατ' ἐξ ἐμοῦ.
Πᾶσιν θ' ὑπεῖπον τούσδε τοὺς αὐτοὺς λόγους,
Τιμᾶν πόλιν τήνδ', ἐκ τέκνων ἀεὶ τέκνοις
Μνήμην παραγγέλλοντας, ὧν ἐκύρσατε.
Ζεὺς δὲ ξυνίστωρ, οἵ τ' ἐν οὐρανῷ θεοί,
Οἵων ὑφ' ἡμῶν στείχετ' ἠξιωμένοι.
Αδ. Θησεῦ, ξυνίσμεν πάνθ', ὅσ' Ἀργείων χθόνα
Δέδρακας ἐσθλὰ, δεομένην εὐεργετῶν,
Χάριν τ' ἀγήρω γ' ἕξομεν, γενναῖα γὰρ
Παθόντες, ὑμᾶς ἀντιδρᾶν ὀφείλομεν.
Θη. Τί δῆτ' ἔθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή;
Αδ. Χαῖρ'. ἄξιος γὰρ καὶ σὺ, καὶ πόλις σέθεν.
Θη. Ἔσται τάδ'. ἀλλὰ καὶ σὺ τῶν αὐτῶν τύχοις.
Αθη. Ἄκουε, Θησεῦ, τούσδ' Ἀθηναίας λόγους,
Ἃ χρή σε δρᾶσαι, δρῶντα δ' ὠφελεῖν τάδε.
Μὴ δῷς τάδ' ὀστᾶ τοῖσδ' ἐς Ἀργείαν χθόνα
Παισὶν κομίζειν, ῥᾳδίως οὕτω μεθείς.
Ἀλλ' ἀντὶ τῶν σῶν, καὶ πόλεως μοχθημάτων,
Πρῶτον λαβ' ὅρκον. τόνδε δ' ὀμνύναι χρεὼν
Ἄδραστον· οὗτος κύριος, τύραννος ὤν,
Πάσης ὑπὲρ γῆς Δαναϊδῶν ὁρκωμοτεῖν.
Ὁ δ' ὅρκος ἔσται· μή ποτ' Ἀργείους χθόνα
Εἰς τήνδ' ἐποίσειν πολέμιον πανοπλίαν,
Ἄλλων τ' ἰόντων ἐμποδὼν θήσειν δόρυ.
Ἢν δ' ὅρκον ἐκλιπόντες ἔλθωσιν πόλιν,

Ut aliquando volente Deo mihi fiat vindicta
Paterna, *i. de tuo patre Capaneo*: nondum hoc malum dormit.
Puer. Ah, ah. Luctuum ſatis ſuper fortuna,
Satis dolorum adeſt mihi.
Dolori finem imponam. Ubi accipiet me voluptas
Græcorum ducem, æneis armis,
Extincti patris vindicem?
Adhuc ô pater, te coràm aſpicere mihi videor,
Tuum jucundum oſculum ad *meas* genas applicantem.
Verborum verò ſolatium tuorum
In aërem ſublime fertur.
Duobus autem luctus, matri *nempe* reliquiſti;
Teque nunquam paterni dolores relinquent.
Iph. Habeo tantum onus, quantum me perdidit.
Age, in pectore meo recondam Cineres.
Puer. Lamentor, audiens hunc ſermonem
Triſtiſſimum: attigit meum cor.
Iph. O Fili, abiiſti: non ampliùs charam
Charam effigiem videbo tuæ matris.

THESEUS.

Adraſte, & mulieres ex Argivo genere,
Videtis iſtos pueros, gerentes in manibus
Corpora fortiſſimorum parentum, quos recepi?
His ego te & civitas donamus.
Vos autem oportet recordantes horum gratiam
Servare, cum videatis, quæ nacti ſitis ex me.
Omnibus porrò hæc eadem verba, & *mandata* monendi cauſa dixi,
Ut honore afficiatis hanc urbem, ſemper filiis filiorum
Denunciantes memoriam *eorum*, quæ adepti eſtis
Jupiter autem teſtis ſit, & Dii in cœlo,
Quali beneficio à nobis affecti abeatis.
Ad. Theſeu, ſcimus omnia, quibus Argivorum agrum
Affeciſti, beneficio, egentem benefactoribus.
Habebimus autem non ſeneſcentem gratiam: nam præclara
Cum acceperimus *beneficia*, vobis parè gratiam referre debemus.
The. Quid verò aliud oportet me vobis præſtare?
Ad. Bene-valeas, dignus enim es tu & tua urbs, *ut bene valeatis*.
The. Sint iſta; ſed tu quoque eadem conſequaris.
Min. Audi, Theſeu, hæc Minervæ verba,
Quid oport. te facere, facientémq; juvare *res* iſtas, *i. huic Rep. prod.*
Ne des hæc oſſa iſtis in Argivum agrum
Pueris ferre, ſic facilè dimittens *ea*;
Sed pro tuis & urbis laboribus,
Recipe primum juramentum. Oportet autem jurare hunc
Adraſtum: hic *enim* rex ſummam rerum poteſtatem habens,
Pro univerſâ terrâ Danaidum jurabit.
Hoc autem erit jusjurandum: nunquam Argivos terram
In hanc adducturos hoſtilem exercitum:
Et aliis venientibus, repugnaturos armis.
Si verò violato juramento venerint contra hanc urbem,

V. 1147. Οὔπω κακὸν τόδ' εὕδει) de eadem re Poeta tale quid in *Phœniſſis*--ἐλπίδες δ' οὔπω καθεύδουσι. *Joh. Brodæus*.

V. 1148. Γόων ἅλις τύχας) ἅλις γόων ταύτης τῆς τύχης ἐστί. *Joh. Brodæus*. An legendum Αἶ, αἶ γόων· ἅλις τύχας. *Joſua Barnes*.

V. 1152. Ἐκδικαστάν;) Mallem ἐκδικαστᾶν, ut concordet cum στρατηλατᾶν. Certè hinc Syntaxi meliùs conſultetur. Poteſt etiam rectè referri ad τὸ μέ. Et dum attentiùs rem conſidero, ità eſſe oportere pronuntio. *Joſua Barnes*.

V. 1158. Σέ τ') His verbis Puer *Sthenelus* alloquitur *Iphin* ſuæ matris Patrem. *Joſua Barnes*.

V. 1160. Ἀμφὶ μαστὸν ὑποβάλω σποδόν.) μαστὸν quod de fœminis propriè dicitur, nunc pro μαζὸν uſurpat Poeta, *i. e.* virilem mammam; & hoc pro στέρνον vel στῆθος ponitur: *Homerus* Τὸν μὲν ὑπὸ μαζοῖο κατ' στῆθος βάλε δουρί.

V. 1163. Ὦ τέκνον, ἔβας.) Si ô *Fili* exponas, tum *Eteoclum* intellige *Iphios* filium; ſi ô *Filia*, *Evadnam* ejuſdem *filiam* & *Capanei* relictam; quam, ob formam, rectè vocat φίλον ἄγαλμα ματρός. Poteſt etiam referri ad Nepotem *Sthenelum*, quocum loquitur. *Joſua Barnes*.

V. 1167. Ἀνειλόμην) Ἐκόμισα. *Joh. Brodæus*.

V. 1183. Ἄκουε, Θησεῦ) Ut verum fatear, non hic videtur ſatis urgens cauſa; ut θεὸς ἀπὸ μηχανῆς introducatur. Niſi ut Poetæ fixum erat, *Athenas* ſuas quoquo modo ornare. *Joſ. Barnes*.

Κακῶς

Κακῶς ὀλέσθαι πρόρριζον Ἀργείων χθόνα.
Ἐν ᾧ δὲ τέμνειν χρὴ σφάγιά σ', ἄκουέ μου.
Ἔστι τρίπους σοι χαλκόπους εἴσω δόμων,
Ὃν Ἰλίου ποτ' ἐξαναστήσας βάθρα,
Σπουδὴν ἐπ' ἄλλην Ἡρακλῆς ὁρμώμενος,
Στῆσαί γ' ἐφεῖτο Πυθικὴν πρὸς ἐσχάραν.
Ἐν τῷδε λαιμοὺς τρεῖς τριῶν μήλων τεμὼν
Ἔγγραψον ὅρκους, τρίποδος ἐν κοίλῳ κύτει.
Κἄπειτα σώζειν θεῷ δὸς, ᾧ Δελφῶν μέλει,
Μνημεῖά θ' ὅρκων, μαρτύρημά θ' Ἑλλάδι.
Ἧι δ' ἂν διοίξῃς σφάγια καὶ * τρώσῃς φόνον,
Ὀξύστομον μάχαιραν ἐς γαίας μυχοὺς * αἱμάξεις & δράσεις.
Κρύψον, παρ' αὐτὰς ἑπτὰ πυρκαϊὰς νεκρῶν.
Φόβον γὰρ αὐτοῖς, ἤν ποτ' ἔλθωσιν πόλιν,
Δειχθεῖσα θήσει, καὶ κακὸν νόστον πάλιν.
Δράσας δὲ ταῦτα, πέμπε γῆς ἔξω νεκρούς.
Τεμένη δ', ἵν' αὐτῶν σώμαθ' ἁγνισθῇ πυρὶ,
Μέθες παρ' αὐτὴν τρίοδον ἰσθμίας θεῷ.
Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον. Παισὶ δ' Ἀργείων λέγω,
Πορθήσεθ' ἡβήσαντες Ἰσμηνοῦ πόλιν,
Πατέρων θανόντων ἐκδικάζοντες φόνον.
Σύ τ' ἀντὶ πατρὸς, Αἰγιαλεῦ, στρατηλάτης
Νέος καταστὰς, παῖς τ' ἀπ' Αἰτωλῶν μολὼν
Τυδέως, ὃν ὠνόμαζε Διομήδην πατήρ.
Ἀλλ' οὐ φθάνειν χρὴ συσκιάζοντας γένυν,
Καὶ χαλκοπληθῆ Δαναϊδῶν ὁρμᾶν στρατὸν,
Ἑπτάστομον πύργωμα Καδμείων ἔπι.
Πικροὶ γὰρ αὐτοῖς ἥξετ', ἐκτεθραμμένοι
Σκύμνοι λεόντων, πόλεος ἐκπορθήτορες.
Κοὐκ ἔστιν ἄλλως. Ἐπίγονοι δ' ἂν Ἑλλάδα
Κληθέντες, ᾠδὰς ὑστέροισι θήσετε.
Τοῖον στράτευμα σὺν θεῷ πορεύσετε.
Θη. Δέσποιν' Ἀθάνα, πείσομαι λόγοισι σοῖς.
Σὺ γάρ μ' ἀνορθοῖς, ὥστε μὴ 'ξαμαρτάνειν.
Καὶ τόνδ' ἐν ὅρκοις ζεύξομαι· μόνον σύ με
Εἰς ὀρθὸν ἵστη. σοῦ γὰρ εὐμενοῦς πόλει
Οὔσης, τὸ λοιπὸν ἀσφαλῶς οἰκήσομεν.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Στείχωμεν, Ἄδραστ'. ὅρκια δῶμεν
Τῷδ' ἀνδρὶ, πόλει τ'. ἄξια δ' ἡμῖν
Προμεμοχθήκασι, σέβεσθαι.

Τέλος τῶν Εὐριπίδου Ἱκετίδων.

Ut Argivorum ager malè pereat, precare.
In quo verò *loco* oporteat te hoſtias cædere, audi *ex* me.
Eſt tibi tripos æneis pedibus præditus intra domum,
Quem quondam Ilii ſedibus everſis
Ad aliud negotium Hercules feſtinans,
Mandavit ſtatui ad aram Pythicam.
In hoc ſecans tria guttura trium ovium,
Inſcribe jusjurandum in cavo alveo tripodis,
Deinde des ſervandum Deo, qui Delphis præſidet,
Ut ſit & monimentum fœderis, & teſtimonium Græciæ.
Quo autem hoſtias jugulaveris, & peregeris cædem,
Illum acutum gladium in terræ receſſus
Abde, juxta ipſos ſeptem rogos mortuorum:
Metum enim ipſis, ſi quando venerint *adverſus hanc* urbem,
Oſtenſus incutiet, & infelicem reditum *faciet*.
Peractis autem iſtis mitte extra terram mortuos:
Lucum etiam, ubi ipſorum corpora purificentur igne,
Concede ad ipſum trivium Deæ Iſthmiæ.
Tibi quidem hæc dixi: *ſed* Argivorum dico filiis,
Adulti capietis Iſmeni urbem, *i. Thebas*,
Ulciſcentes necem parentum mortuorum.
Túque, Ægialeu, pro patre dux
Juvenis conſtitutus, & ab Ætolis veniens filius
Tydei, quem nominavit Diomedem pater.
Sed non oportet invidere juvenes genis pubeſcentes,
Et bene armatum Danaidûm exercitum ruere
Adverſus ſeptem turres Cadmeorum, i. *Thebanorum*.
Ubi enim creveritis, venietis acerbi ipſis
Tanquam catuli leonum, expugnatores urbis.
Non fiet aliter. Epigoni verò per Græciam
Vocati facietis poſteris cantilenas.
Talem exercitum Deo duce *vobiſcum eò* ducetis.
The. Domina Minerva, parebo verbis tuis:
Tu enim me dirigis, ut non errem.
Et iſtum juramento devinciam: tantum tu me
Dirigas. nam te propitiâ urbi
Exiſtente, in poſterum tutò habitabimus.

Chorus.

Eamus, Adraſte, jusjurandum demus
Illi viro, & urbi; digna enim nobis
Ante-laboraverunt, ut colantur.

Finis *Supplicum.*

V. 1199. Σπουδὴν ἐπ' ἄλλην) *Hercules* ſub *Laomedontis* regno *Ilium* diripuit, aliud quidem agendo; non enim illius rei gratiâ eò appulit; expeditionem enim ille fecerat contra *Tmolum* & *Telegonum* Hoſpitum-interfectores, vel ut alii (& præcipuè Carmina, Τρωϊκὰ dicta) unà cum *Argonautis* forte ad *Trojam* appulſus *Heſionæ* cauſam promiſſi muneris gratiâ ſuſcepit: Quâ *Ceti* morte liberatâ, quùm *Laomedon* Heroa promiſſo munere fraudaret, iratus *Ilium* evertit. *Joſua Barnes.* V. 1205. Τρώσῃς φόνον) Omnes unâ voce τὸ τρώσῃς ut ſpurium repudiant, quis enim unquam vel fando audiverit de hâc phraſi, τιτρώσκω φόνον; Quare *Brodæus*, & *Stiblinus* δρώσῃς legunt & certè *Homer.* Odyſſ. ό v. 316. δρώωσι occurrit, quaſi à Poetico verbo δρώω pro δράω. Mallem autem legas δράσῃς & pro me *Æmylius Portus*, aliique nonnulli ſtabunt. *Canterus* hoc verbum omninò neglexit, uti & *Scaliger*, aliique. *Joſua Barnes* V. 1211. Σώμαθ' ἁγνισθῇ πυρὶ) Miror *Scaligerum* ſcribere σώματ' ἂν ἀμαθῇ, quaſi τὸ ἁγνίζω non eſſet authenticum æquè ac τὸ ἁγίζω, cum etiam pro *adoleo* ſit uſurpatum ab *Apollon.* Rhod. --ἥγνισ' ἴστομα Μήλων. V. 1212. Ἰσθμίας θεοῦ) Miror *Stiblinum*, qui datâ operâ Notas in *Euripidem* edidit, ſatis eas quidem prolixas, nè verbum quidem de hoc loco, ut nec de plurimis aliis, qui pauló difficiliores viſi ſunt, auſum mutire. Ἰσθμίας ſanè ſuſpectum eſt, *Brodæus*, vel Ἰστρίας, vel Τμυλίας mavult, quòd primo nomine *Pindari* Scholiaſtes *Dianam* inſigniat, alterò *Pauſanias*. Quidni & Nos legamus Ἰμβρασίας *Callimachi* authoritate, qui hymno in *Dianam* v. 228. Ita *Dianam* appellat, Χησιὰς, Ἰμβρασίη, πρωτόθρονε, σοὶ δ' Ἀγαμέμνων, &c. De θεὸς autem in fœminino genere vide *Androm.* v. 130. *Joſua Barnes.* V. 1216. Αἰγιαλεῦ) *Ægialeus* ille erat filius *Adraſti*; qui tamen *ſolus Epigonorum* pòſt occubuit; ſicut illius Pater *ſolus* τῶν Ἑπτὰ evaſit nunc ſalvus. Vide *Pindari* Interpretes ad *Pythiorum* Od. viii. & Αὐλικοκάτοπτρον, ſive *Eſtheram* noſtram in Notis ad v. 108. *Joſua Barnes.* V. 1224. Ἐπίγονοι) Nulla licet favebant Exemplaria ego Ἔκγονοι rejeci, quod priùs obtinuerat, & verbum ſuum repoſui; Nunquam enim τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις Filii Ἔκγονοι per *Græciam* vocabantur, ſed ſemper Ἐπίγονοι & propriè. Adeò ut etiam Fabulam de hoc nomine ſcripſerit *Euripides*, ſive ut *Meurſius* vult *Sophocles*, quam Fabulam & *Cicero* de Opt.Gen.Orat. Memorat. Vide *Nicolai Lloydii* Amici mei Defuncti Lexicon Poeticũ & *Pauſan.* in *Bœoticis*. Item *Pauli Leopardi* Emendat.l.11.c.9. Video autẽ nunc in l.*Scal.* MS. ΕΠΙΓΟΝΟΙ. *Epigonos* autẽ novẽ omninò fuiſſe numero & eorũ Nomina memorat *Euſtath.* in *Iliad.* δ'. f.489.l.36. Nempè hi fuêre *Adraſti Ægialeus, Polynicis Therſander, Tydeos Diomedes, Capanei Sthenelus, Parthenopæi Stratolaus, Hippomedontis Polydorus, Amphiarai Alcmæon & Amphilochus, & Eteocli Melon.* Joſua Barnes.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ ſunt hæ.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.	AGAMEMNON.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ.	SENEX.
ΧΟΡΟΣ.	CHORUS.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.	MENELAUS.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.	CLYTÆMNESTRA.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.	IPHIGENIA.
ΑΧΙΛΛΕΥΣ.	ACHILLES.
ΘΕΡΑΠΩΝ.	MINISTER.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
Προλογίζει δὲ ὁ Ἀγαμέμνων.	Prologum autem agit Agamemnon.

Ὑπόθεσις Ἰωσὴ Βαρνεσίου εἰς τὴν Ἰφιγένειαν τὴν ἐν Αὐλίδι.

ΟΙ Ἕλληνες εἰς Τροίαν ἀναχθησόμενοι ἐν Αὐλίδι τῆς Εὐβοίας ὑπὸ ἀπλοίας κατείχοντο. Κάλχας ὁ μάντις, ἀπορούντων αὐτῶν, εἶπε, τὴν Ἰφιγένειαν τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος Ἀρτέμιδι δεῖν ἱερευθῆναι, καὶ οὕτως εὔπλοιαν φανήσεσθαι. Ὁ Ἀγαμέμνων τὴν θυγατέρα μεταπέμπεται, γάμους τοῦ Ἀχιλλέως σχηματιζόμενος. Ἡ μήτηρ Κλυταιμνήστρα αὐτὴν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὡς Ἀχιλλεῖ γαμηθησομένην, ἄγει. Τῆς δὲ ἀληθείας ἀναφανείσης, τὸν μὲν ἄνδρα ἐπιπλήσσει, καὶ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως συμμαχίαν αὐτῇ διαπράττεται. Ἡ δὲ Ἰφιγένεια φρονήσασα τῆς αὐτῶν εὐνοίας ἀπογινώσκει, ἑκουσίως ἀντὶ τῆς Ἑλλάδος θανεῖν ἀναδεξαμένη. Ἀλλ' ἡ μὲν Ἄρτεμις αὐτὴν ἤδη μονονουχὶ ἱερουργουμένην ἀναρπάσασα τὴν ἔλαφον ἀντὶ αὐτῆς ὑπέθηκεν.

Ἡ Σκηνὴ ἐν Αὐλίδι· Χορὸς ἐκ γυναικῶν Χαλκιδικῶν.

ARGUMENTUM *Joſuæ Barnes* in *Iphigeniam* in *Aulide*.

GRÆCI *ad* Trojam *navigaturi in* Aulide Euboiæ *portu detinebantur, quod Ventus illis non aderat.* Calchas *Vates, ſuſpenſis illis, reſpondit,* Iphigeniam Agamemnonis *filiam* Dianæ *immolandam, atque ita Ventum adfuturum.* Agamemnon *filiam accerſit,* Achillis *nuptias prætexens. Mater* Clytæmneſtra *illam, quaſi* Achilli *nupturam, in Caſtra ducit. Hinc re compertâ, maritum objurgat & Achillis patrocinium ſibi comparat. At* Iphigenia *generosè illorum favori renuntiat, ſponte pro* Græciâ *mori in ſe recipiens.* Diana *verò illam, jamjam immolandam ſurripit, inque locum ejus Cervum ſupponit.*

Scena eſt in Aulide. Chorus *conſtat ex* Chalcidenſibus *mulieribus.*

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

AGamemnon, *quem jam Immolationi Filiam deſtinâſſe pœnitebat, cum Famulo ſene conſilium init, ſuper illius adventu inhibendo; literâſque ſuæ Conjugi deportandas fidei ejus committit, quibus vult illam domi manere, nec filiam ad Caſtra ducere. Et in hoc loco* Agamemnon *prima ſemina* Trojani *belli profert & hujus quoque Fabulæ mentem aperit.* Chorus *Catalogum Ducum* Græciæ, *qui ad* Helenam *repetendam armati convenerant, recenſet.*

Vide Declamationes *Libanii* Sophiſtæ & *Alexandri Sylvani* Decl. 85. de hujus Fabulæ materiâ. Hanc autem Fabulam eleganter *Latino* verſu explicat *Eraſmus Roterodamus*: Quæ *Tragœdiis* ſelectis *Henrici Stephani* ad finem eſt addita. *Joſua Barnes*.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ.

Ἀνάπαιστοι.

Αγ. ΩΠρέσβυ, δόμων τῶνδε πάροιθεν στεῖχε. Πρ.
Στείχω.
Τί δὲ καινουργεῖς, Ἀγάμεμνον ἄναξ; (στείχω.
Αγ. Πεύσῃ. Πρ. Σπεύδω.
Μάλα* τοι γῆρας τοὐμὸν ἄϋπνον,
Καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῖς ὀξὺ πάρεστιν.
Αγ. Τίς ποτ' ἄρ' ἀστὴρ ὅδε πορθμεύει;
Πρ. Σείριος, ἐγγὺς τῆς ἑπταπόρου

* aliàs ναι.

Aga. O Senex, ante hanc domū procede. *Sen.* Procedo. Quid verò novi moliris, rex Agamemnon?

Aga. Audies. *Sen.* Feſtino.

Admodum *enim* ſenectus mea inſomnis *eſt, & vigil,*

Et acumen adeſt in oculis.

Aga. Quæ ſtella hæc vehitur cœlo?

Sen. Sirius prope ſeptemplicem

Annotationes.

V. 7. Σείριος ἐγγὺς τῆς ἑπταπόρου Πλειάδος) Hæc Aſtronomia qui poſſit conſtare, meritò dubitat *Joſ. Scaliger* in procemio ad *Manilium*. Notavit *Joban. Miltonus*. Ἑπταπόρου Πλειάδος) ſunt enim ſeptem *Pleiades* à noſtris Vergiliæ dictæ. *Joh. Brodæus*. De his autem & earum nominibus, &c. Vide *Euſtath.* in Iliad. fol. 1155. lin. 47. Ut & Didymi Notas ad illud *Homer.* Iliad. σ'. v. 486. Πληϊάδας θ' Ὑάδας τε, τό, τε σθένος Ὠρίωνος.

Πλει-

Πλειάδος ἄσσων, ἔτι μεσσήρης.
Αγ. Οὔκουν φθόγγος γ' οὔτ' ὀρνίθων,
Οὔτε θαλάσσης· σιγαὶ δ' ἀνέμων
Τόνδε κατ' Εὔριπον ἔχουσιν.
Πρ. Τί δὲ σὺ σκηνῆς ἐκτὸς ἀΐσσεις,
Ἀγάμεμνον ἄναξ;
Ἔτι δ' ἡσυχία τῇδε κατ' Αὖλιν,
Καὶ ἀκίνητοι φυλακαὶ τειχέων.
* Στείχωμεν εἴσω. Αγα. ζηλῶ σε, γέρον.
" Ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον
" Βίον ἐξεπέρασ' ἀγνὼς, ἀκλεής.
" Τοὺς δ' ἐν τιμαῖς ἧσσον ζηλῶ.
Πρ. Καὶ μὴν τὸ καλόν γ' ἐνταῦθα βίου.
Αγ. Τοῦτο δέ γ' ἐστὶ τὸ καλὸν, σφαλερόν.
" Καὶ τὸ φιλότιμον
" Γλυκὺ μὲν, λυπεῖ δὲ προσιστάμενον.
Τοτὲ μὲν, τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέν-
τ' ἀνέτρεψε βίον·
Τοτὲ δ' ἀνθρώπων γνῶμαι πολλαὶ
Καὶ δυσάρεστοι διέκναισαν.
Πρ. Οὐκ ἄγαμαι ταῦτ' ἀνδρὸς ἀριστέως.
" Οὐκ ἐπὶ πᾶσίν σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς,
" Ἀγάμεμνον, Ἀτρεύς.
" Δεῖ δέ σε χαίρειν, καὶ λυπεῖσθαι·
" Θνητὸς γὰρ ἔφυς. κἂν μὴ σὺ θέλῃς,
" Τὰ θεῶν οὕτω νενόμισται.
Σὺ δὲ λαμπτῆρος φάος ἀμπετάσας,
Δέλτον τε γράφεις
Τήνδ', ἣν πρὸ χερῶν ἔτι βαστάζεις,
Καὶ ταὐτὰ πάλιν γράμματα συγχεῖς,
Καὶ σφραγίζεις, λύεις τ' ὀπίσω,
Ῥίπτεις τε πέδῳ πεύκην, θαλερὸν
Κατὰ δάκρυ χέων.
Καὶ τῶν ἀπόρων οὐδενὸς ἐνδεής
Μὴ 'μμαίνεσθαι. τί πονεῖς; τί πονεῖς;
Τί νέον, τί νέον περί σοι, βασιλεῦ;
Φέρε, κοίνωσον μῦθον ἐς ἡμᾶς.
Πρὸς δ' ἄνδρ' ἀγαθὸν, πιστόν τε φράσεις.
Σῇ γάρ μ' ἀλόχῳ * ποτὲ Τυνδάρεως
Πέμπει φερνὴν,
Συννυμφοκόμον τε δίκαιον.

Ἴαμβοι.

Αγα. Ἐγένοντο Λήδᾳ Θεστιάδι τρεῖς παρθένοι,
Φοίβη, Κλυταιμνήστρα τ' ἐμὴ ξυνάορος,
Ἑλένη τε· ταύτης οἱ τὰ πρῶτ' ὠλβισμένοι,
Μνηστῆρες ἦλθον, Ἑλλάδος νεανίαι.
Δειναὶ δ' ἀπειλαὶ, καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος
Ξυνίσταθ', ὅστις μὴ λάβοι τὴν παρθένον.

* al. Στείχωμεν ἔσω.

* al. ποτέ.

Pleiada ruens, in medio ſublimis adhuc.
Age. Non igitur eſt ſonitus neque avium,
Neque maris, & ſilentia Ventorum
Iſtum Euripum continent *tranquillum.*
Sen. Quid verò tu extra tentorium prorúis,
Agamemnon rex?
Adhuc enim quies, *&* *ſomnus eſt* hic in Aulide,
Et *ſunt* immotæ cuſtodiæ murorum.
Abeamus intrò. *Age.* Felicem duco te, ſenex.
" Felicem enim duco mortalium, quicunque ſine periculo
" Vitam tranſegit ignotus, *&* inglorius:
" Minus verò felices duco illos, qui ſunt in honoribus.
Sen. Atqui decus hic *eſt* vitæ.
Age. Hoc verò decus eſt lubricum.
" Et gloriæ cupiditas
" Dulcis quidem *eſt*, ſed dolore afficit cum adeſt.
Aliquando enim Deorum cultus non ritè per-
actus evertit vitam.
Aliquando verò hominum ſententiæ variæ,
Et moleſtæ *mortalium animos* exacerbant.
Sen. Non laudo iſta *in* viro principe.
" Non ad omnia bona genuit te,
" O Agamemnon, Atreus:
" Oportet enim te gaudere, & dolere;
" Es enim mortalis: &, etiamſi tu non velis; *tamen*
" Deorum numen ſic volet.
Tu verò lucernæ lumen aperiens,
Epiſtolam ſcribis
Hanc, quam adhuc geris in manibus:
Et eaſdem literas rurſus confundis,
Et obſignas, & ſolvis poſtea, *denuò reſignas,*
Abjiciſque eandem humi, largas
Lachrymas effundens.
Et nullâ inopiâ conſilii indiges,
Ne inſanias: *i. e. ob inopiam conſilii ferè inſanis*: quid laboras?
Quid novi, quid novi tibi adeſt, ô rex?
Age, communica ſermonem nobiſcum:
Dices enim viro bono, & fideli.
Nam tuæ conjugi quondam Tyndareus me
Miſit dotem, *i. pro dotis parte,*
Juſtúmque ſponſæ comitem *&* curatorem.

Agamemnon.

Fuerunt Ledæ Theſtiadi tres virgines,
Phœbe, & Clytæmneſtra mea conjunx,
Et Helena: hujus præſtantes opibus
Proci fuerunt, adoleſcentes Græciæ.
Atroces verò minæ, & mutuæ cædes
Parabantur *ab eo*, quiſquis non conſecutus fuiſſet virginem.

V. 11. Εὔριπον) *Euripum Chalcidicum*, qui *Eubœam* à *Bœotiâ* modico ſpatio ſeparat. *Joh. Brodæus.* Eſt autem juxta *Aulida*, ubi jam *Agamemnon* cum *Græcis* caſtrametatus eſt, ventum præſtolans. Unde *Lucan.* l. 5.
Euripuſq; *trahit curſum mutantibus Undis*
Chalcidicas *puppes ad iniquam Claſſibus* Aulin. Vide hujus Fab. v. 168. V. 14. Αὖλιν) *Aulis* nomen Regionis *Bœotiæ*, ubi *Græci* ad *Trojam* profecturi ventum præſtolabant; de quâ *Tretzes* Αὖλις δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖσε συναυλισθῆναι τοὺς Ἕλληνας, ὅτε ἐπεστράτευσαν τὴν περὶ Τροίαν πόλιν· Ἡ ἀπὸ Αὐλίδος τῆς Φορωνέως. Vel ut *Euſtathius* ad *Iliad.* B. v. 496. fol. 265. lin. 5. Αὖλις erat filia *Euonymi* filii *Cephiſſi*, vel ut *Pauſanias* fol. 296. *Ogygi*, Αὖλις, ιος, & Αὐλίς, ίδος, ut Θέτις, Θέμις, Κύπρις. *Joſua Barnes.* V. 18. Βίον ἐξεπέρασ' ἀγνὼς) Huc ſpectat illud λάθε βιώσας & *Ovidianum*,
Crede mihi, benè qui latuit, benè vixit & intra
Fortunam debet quiſq; manere ſuam. Joſua Barnes. V. 20. Ἐνταῦθα) δηλονότι ἐν ταῖς τιμαῖς. *Joh. Brodæus.* V. 28. Οὐκ ἄγαμαι) Hunc locum *Stobæus* habet titulo 105. p. 430. Editionis *Hugonis Grotii.* V. 32. Κἂν μὴ σὺ θέλῃς &c.) Huc refer illud *Senecæ*
Ducunt Volentem Fata, *Nolentem* Trahunt.
V. 33. Νενόμισται) Ità *Stobæus* legit titulo 105. Ita *Hugo Grotius* in Excerptis, licet vulgares libri omnes legebant βουλόμεν' ἔσται; quare & Nos νενόμισται probamus. Etiam licet paulò infra ad v. 1270. τὸ βουλόμενον legatur, ut rectiùs ſanè poteſt legi in ſingulari, Οὐδ' ἐπὶ τὸ κεῖνο βουλόμενον ἐλήλυθα. *Joſua Barnes.* V. 40. Κατὰ δάκρυ χέων) Ita diſtinguo tritariam; ſin aliter, unico vocabulo legendum Καταδακρυχέων. V. 47. Σῇ γάρ μ' ἀλόχῳ — φερνὴν) *i.e.* Me illi Famulum unà cum cæteris rebus ad Dotem pertinentibus addidit. Sic infra v. 869. χ' ὅτι δή με ταῖς σαῖς φερναῖς ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ. *Joh. Brodæus.*

Δειναί

Τὸ πρᾶγμα δ' ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεῳ πατρὶ,
Δοῦναί τε, μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως
Ἅψαιτ' ἄριστα. καί νιν εἰσῆλθεν * τάδε, *ἐν πόλ.
Ὅρκους συνάψαι, δεξιάς τε συμβαλεῖν
Μνηστῆρας ἀλλήλοισι, καὶ δι' ἐμπύρων
Σπονδὰς καθεῖναι, κἀπαράσασθαι τάδε,
Ὅτου γυνὴ γένοιτο Τυνδαρὶς κόρη,
Τούτῳ συναμυνεῖν, εἴ τις ἐκ δόμων λαβὼν
Οἴχοιτο, τόν τ' ἔχοντ' ἀπωθοίη λέχους,
Κἀπιστρατεύσειν, καὶ κατασκάψειν πόλιν,
Ἕλλην' ὁμοίως, βάρβαρόν θ', ὅπλων μέτα.
Ἐπεὶ δ' ἐπιστώθησαν, εὖ δέ πως γέρων
Ὑπῆλθεν αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῇ φρενὶ,
Δίδωσ' ἑλέσθαι θυγατρὶ μνηστήρων ἕνα,
Ὅτου πνοαὶ φέροιεν Ἀφροδίτης φίλαι.
Ἡ δ' εἵλεθ', ὅς γε μή ποτ' ὤφελεν λαβεῖν,
Μενέλαον. ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς θεὰς
Κρίνας ὅδ', ὡς ὁ μῦθος ἀνθρώπων ἔχει,
Λακεδαίμον', ἀνθηρὸς μὲν εἱμάτων στολῇ,
Χρυσῷ τε λαμπρὸς, βαρβάρῳ χλιδήματι,
Ἐρῶν ἐρῶσαν ᾤχετ' ἐξαναρπάσας
Ἑλένην, πρὸς Ἴδης βούσταθμ' ἔκδημον λαβών.
Μενέλαος οὖν καθ' Ἑλλάδ' οἰστρήσας μόνος
Ὅρκους παλαιοὺς Τυνδάρεω μαρτύρεται,
Ὡς χρὴ βοηθεῖν τοῖσιν ἠδικημένοις.
Τοὐντεῦθεν οὖν Ἕλληνες ᾄξαντες δορὶ,
Τεύχη λαβόντες στενόπορ' Αὐλίδος βάθρα
Ἥκουσι τῆσδε, ναυσὶν, ἀσπίσιν θ' ὁμοῦ,
Ἵπποις τε, πολλοῖς θ' ἅρμασίν γ' ἠσκημένοι.
Κἀμὲ στρατηγεῖν, κᾆτα Μενέλεω χάριν,
Εἵλοντο, σύγγονόν γε. τἀξίωμα δὲ
Ἄλλος τις ὤφελ' ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν τόδε.
Ἠθροισμένου δὲ καὶ ξυνεστῶτος στρατοῦ,
Ἥμεσθ' ἀπλοίᾳ χρώμενοι κατ' Αὐλίδα.
Κάλχας δ' ὁ μάντις ἀπορίᾳ κεχρημένος,
Ἀνεῖλεν, Ἰφιγένειαν, ἣν ἔσπειρ' ἐγὼ,
Ἀρτέμιδι θῦσαι, τῇ τόδ' οἰκούσῃ πέδον,
Καὶ πλοῦν τ' ἔσεσθαι, καὶ κατασκαφὰς Φρυγῶν,
Θύσασι, μὴ θύσασι δ', οὐκ εἶναι τάδε.
Κλύων δ' ἐγὼ ταῦτ', ὀρθίῳ κηρύγματι
Ταλθύβιον εἶπον πάντ' ἀφιέναι στρατὸν,
Ὡς οὔποτ' ἂν τλὰς θυγατέρα κτανεῖν ἐμήν.
Οὗ δή μ' ἀδελφὸς πάντα προσφέρων λόγον
Ἔπεισε, τλῆναι δεινά. κἀν δέλτου πτυχαῖς
Γράψας, ἔπεμψα πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμὴν,
Πέμπειν Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ὡς γαμουμένην.
Τό, τ' ἀξίωμα τἀνδρὸς ἐκγαυρούμενος,
Συμπλεῖν τ' Ἀχαιοῖς * οὕνεχ' οὐ θέλοι λέγων,
Εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἶσιν εἰς Φθίαν λέχος. *ἐν ἐνί.
Πειθὼ γὰρ εἶχον τήνδε πρὸς δάμαρτ' ἐμὴν,

Hæc igitur res dubium habebat patrem Tyndareum,
Daret, an non daret; & quomodo fortunam
Optimè attingeret: & hoc ei venit in mentem,
Ut jusjurandum mutuò darent, & dextras conjungerent
Proci inter ſe, & per ardentes victimas
Libationes demitterent, diriſque votis ſe aſtringerent, ſe,
Cui uxor obtigiſſet Tyndaris puella,
Huic ſimul opitulaturos eſſe, ſi quis ex domo capiens *eam*
Abiret, & depulſuros a lecto habentem,
Et adverſus illum militaturos, & everſuros urbem,
Græcam pariter, & barbaram, manu armatâ.
Poſtquam autem *mutuò* fidem dederunt, & aſtute ſenex
Tyndareus eos fefellit callido conſilio;
Conceſſit *tunc* filiæ ut eligeret unum ex procis,
Ad quemcunque grati Veneris flatus *eam* ferrent.
Illa verò elegit (utinam ipſe nunquam duxiſſet *eam*)
Menelaum. Veniens autem ex Phrygibus dearum
Ille judex, (i.e. *Paris*) ut habet ſermo hominum,
Lacedæmona, florens ornatu veſtium,
Et auro ſplendens, barbarico luxu
Amans amantem abiit abreptam vehens
Helenam, in Idæ bovilia procul à patriâ ducens.
Menelaus igitur in Græciâ incitatus oeſtro, deſertus à *conjuge*
Teſtatur vetus jusjurandum Tyndareo datum,
Quòd oporteat opem ferre injuriâ affectis.
Hinc igitur Græci ruentes ad bellum,
Armis correptis *in* anguſtas Aulidis ſedes
Hujus veniunt, navibus, & clypeis ſimul,
Ac equis, & multis curribus inſtructi.
Et me Imperatorem, nimirum Menelai gratiâ,
Elegerunt, fratrem *ipſius*. dignitatem verò
Hanc utinam aliquis alius nactus eſſet pro me.
Collecto autem, & congregato exercitu,
Sedemus, cum non poſſimus navigare, in Aulide.
Calchas verò vates cùm valde angeretur animo,
Reſpondit: Iphigeniam, quam genui ego,
Mactandam Dianæ habitanti hoc ſolum:
Et futuram ſimul navigationem & everſionem Phrygum.
Mactantibus *Iphigeniam*; at non mactantibus non fore hæc.
Hæc autem audiens ego, claro præconio
Juſſi Talthybium dimittere totum exercitum,
Ut nunquam paſſurus meam filiam occidi:
Donec tandem me frater omnem admovens rationem,
Perſuaſit ſuſtinere atrocia: & in epiſtolæ plicis
Scribens miſi ad meam uxorem,
Ut mittat filiam tanquam nupturam Achilli:
Amplificans dignitatem viri,
Et dicens, quòd non velit navigare cum Achivis,
Niſi à nobis veniat connubium in Phthiam
Hanc enim perſuaſionem habui ad conjugem meam,

V. 58. Ὅρκους) De hoc jureſjurando ità *Pauſaniæ* in Laconicis p. 103. lin. 36. Τυνδάρεως θύσας ἵππον ἐνταῦθα (i.e. in loco ἵππου μνῆμα dicto) ἵππον, τοὺς Ἑλένης ἐξώρκου μνηστῆρας ἱστὰς ἐπὶ τοῦ ἵππου τῶν τομίων· Ὁ δὲ ὅρκος ἦν, Ἑλένῃ καὶ τῷ γήμαι προκριθέντι Ἑλένην ἀμύνειν ἀδικουμένοις. Ἐξορκώσας δὲ τὸν ἵππον κατώρυξεν ἐνταῦθα. Quæ verba cave nè exponas per *Amaſæi* Verſionem; *Sylburgium* potius conſule. *Apollodor Biblioth.* l. 3. c. 9. Omnium *Helenæ* Procorum nomina recenſet & totam hanc rem fusè perſequitur. De hoc jurejurando vide infrà v. 79 & 391. *Joſua Barnes.*

V. 60. Κἀπαράσασθαι) καὶ ἐπαράσασθαι.

V. 77. Μόνος) μονωθεὶς τῆς γυναικὸς, ἢ οὗτος μόνος τοὺς ἄλλους πάντας μνηστῆρας ἐπηρεάζει συνθήκης μαρτυρόμενος. Malè *Dupertus* in margine μόνος. *Joſua Barnes.*

V. 79. Ὡς χρὴ βοηθεῖν) Vide jurisjurandi formam ſupra ad v. 58. ubi τὸ ἀμύνειν ἀδικουμένοις per omnia reſpondeat huic *Euripideo*—βοηθεῖν ἠδικημένοις. *Joſ. Barnes.*

V. 80. Ἀΐξαντες) Ita quidem ſcribendum; ſed legendum quaſi eſſet ἀΐξαντες τεσσαράδας Vide ſimilia exempla *Phœniſſ.* v. 1388. & 1391. & 1475. & *Suppl.* v. 1065.

V. 88. Αὐλίδα) ſuprà autem ad v. 14. αὔλιν, ut Θήβαζε, Θήβην, Θήμιδα, Θέμιν, Κύπριδα. Κύπριν.

V. 90. Ἰφιγένειαν, ἣν ἔσπειρ' ἐγὼ) Ita quidem putabat *Agamemnon*, ſe nempe *Iphigeniæ* Patrem fuiſſe; Nonnulli tamen ſtatuunt illam non ex *Clytæmneſtrâ*, ſed ex *Helenâ*, nec ab *Agamemnone*, ſed à *Theſeo* genitam; ut *Euphorion* Chalcidenſis, *Alexander Pleuronius*, & *Steſichorus* Himeræus. Vide *Pauſan. Corinth.* fol. 65. lin. 10. Idem teſtatur *Antoninus Liberalis* Metam. c. 27. Vide infrà ad v. 1608. *Joſua Barnes.*

Ψευδῆ συνάψας ἀντὶ παρθένου γάμον.
Μόνοι δ' Ἀχαιῶν ἴσμεν, ὡς ἔχει τάδε,
Κάλχας, Ὀδυσσεύς, Μενέλεώς θ'. ἃ δ' οὐ καλῶς
Ἔγνων τότ', αὖθις μεταγράφω καλῶς πάλιν
Εἰς τήνδε δέλτον, ἣν κατ' εὐφρόνης σκιὰν
Λύοντα καὶ συνδοῦντά μ' εἰσεῖδες, γέρον.
Ἀλλ' εἶα χώρει, τάσδ' ἐπιστολὰς λαβών,
Πρὸς Ἄργος. ἃ δὲ κέκευθε δέλτος ἐν πτυχαῖς,
Λόγῳ φράσω σοι πάντα τἀγγεγραμμένα·
Πιστὸς γὰρ ἀλόχῳ, τοῖς τ' ἐμοῖς δόμοισιν εἶ.

Ἀνάπαιστοι.

Πέμπω σοι πρὸς ταῖς πρόσθεν
Δέλτοις, ὦ Λήδας ἔρνος.
Πρε. Λέγε, καὶ σήμαιν', ἵνα καὶ γλώσσῃ
Σύντονα τοῖς σοῖς γράμμασιν αὐδῶ.
Αγα. Μὴ στέλλειν τὰν σὰν ἶνιν πρὸς
Τὰν κολπώδη πτέρυγ' Εὐβοίας,
Αὖλιν ἀκλύσταν.
Εἰς τὰς ἄλλας ὥρας γὰρ δὴ
Παιδὸς δαισόμεθ' ὑμεναίους.
Πρε. Καὶ πῶς Ἀχιλλεὺς λέκτρ' ἀμπλακὼν,
Οὐ μέγα φυσῶν θυμὸν ἐπαρεῖ
Σοὶ, σῇ τ' ἀλόχῳ;
Τόδε καὶ δεινόν, σήμαιν' ὅ, τι φῄς,
Αγα. Ὄνομ', οὐκ ἔργον, παρέχων Ἀχιλλεὺς,
Οὐκ οἶδε γάμους, οὐδ' ὅ, τι πράσσομεν,
Οὐδ' ὅτι κείνῳ παῖδ' ἐπέφημισα,
Νυμφείους εἰς ἀγκώνων
Εὐνὰς ἐκδώσειν λέκτροις.
Πρε. Δεινά γε τολμᾷς, Ἀγάμεμνον ἄναξ.
Ὃς τῷ τῆς θεᾶς σὴν παῖδ' ἄλοχον
Φατίσας, ἦγες σφάγιον Δαναοῖς.
Αγα. Οἴμοι, γνώμας ἐξέσταν.
Αἲ, αἴ. πίπτω δ' εἰς ἄτην.
Ἀλλ' ἴθ' ἐρέσσων σὸν πόδα, γήρᾳ
Μηδὲν ὑπείκων.
Πρε. Σπεύδω βασιλεῦ.
Αγα. Μή νυν, μήτ' ἀλσώδεις ἵζου
Κρήνας, μήθ' ὕπνῳ θελχθῇς.
Πρε. Εὔφημα θρόει.
Αγα. Πάντῃ δὲ πόρον σχιστὸν ἀμείβων,
Λεῦσσε, φυλάσσων * μή τι σε λάθῃ   * λαμπήνη.
Τροχαλοῖσιν ὄχοις παραμειψαμένα,
Παῖδα κομίζουσ' ἐνθάδ', ἀπήνη
Δαναῶν πρὸς ναῦς.
Πρε. Ἔσται. Αγα. κλῄθρων δ' ἐξορμάς.
Ἤν γάρ νιν πομπαῖς ἀντήσῃς,
Πάλιν ἐξόρμασον τοὺς χαλινοὺς,
Ἐπὶ Κυκλώπων ἱεὶς θυμέλας.

Falſas prætexens pro puellâ nuptias.
Soli verò ex Græcis ſcimus, quomodo ſe habeant hæc,
Calchas, Ulyſſes, & Menelaus. Sed quæ non rectè
Tunc decrevi, rurſus retracto benè ſcribens
In his literis, quas in noctis umbra
Solventem & colligentem vidiſti me, ſenex.
Sed eja vade, accipiens hanc epiſtolam,
Ad Argos. Sed quæ occultat epiſtola in plicis,
Verbis exponam tibi omnia, quæ in ea ſunt ſcripta;
Es enim fidelis conjugi & meæ familiæ.
Has mitto tibi præter priores
Literas ô Ledæ germen.
Sen. Dic & ſignifica, ut etiam linguâ
Conſentientia tuis literis dicam.
Aga. Ne mittas tuam filiam ad
Sinuoſam alam Eubœæ
Aulidem, quæ non obruitur fluctibus, *i.e. tranquillam*:
Nam in aliud tempus
Filiæ Hymenæos dilatos celebrabimus.
Sen. Et quomodò Achilles fruſtratus conjugio,
Non valdè ſuccendens incitabit iram
Adverſus te, & tuam conjugem?
Hoc etiam eſt periculoſum, dicas quid velis.
Aga. Nomen, non rem, præbens Achilles,
Haud novit nuptias, neque quid agamus,
Neque quòd illi filiam promiſerim
Nuptiales in complexus
Congreſſus me daturum lectis.
Sen. Atrocia certè audes, rex Agamemnon,
Qui Deæ *Thetidis* filio tuam filiam ſponſam
Dicens, ducebas victimam pro Danais?
Aga. Hei mihi, ſemper excidi, *mentis non ſum compos.*
Heu, heu. incido enim in calamitatem.
Sed vade agitans tuum pedem, ſenectæ
Nihil cedens.
Sen. Propero, rex.
Aga. Ne nunc, ne nemoroſis cinctos, *ac opacos* conſideas *juxta*
Fontes, neque demulcearis ſomno.
Sen. Bona verba, quæſo.
Aga. Ubique verò præteriens biviam viam,
Vide, obſervans ne fortè te lateat
Velocibus rotis prætervecta,
Filiam meam portans huc rheda,
Danaorum ad naves.
Sen. Fiet. *Aga.* Ex ſeptis autem *foribus* igitur ocyus exi.
Nam ſi ejus comitatui occurras,
Retrò flectes frænis,
Mittens ad ſolum Cyclopum.

V. 119. Μὴ στέλλειν) *Duportianus* codex hic notat legendum μοὶ, ſed quàm miſero errore, non opus eſt hîc dicam. V. 123. Δαισόμεθ') legitur & διοισόμεθ. Sed Δαισόμεθ longè præfero, quod *Homericum* eſt, *Iliad.* τ'. v. 299. Δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι. Quin hujus Fab. v. 707. idem occurrit. Ἔνθ' αὖθ' ἔδαισαν Πηλέως γάμους θεοί. & v. 720. Κἄπειτα δαίσεις τοὺς γάμους ἐς ὕστερον. Item pro *Convivio* excipio, ut *Oreſt.* v. 15. Ἔδαισε δ' οὖν νιν τέκν' ἀποκτείνας Ἀτρεύς. Non benè itaque *Eraſmus* legebat διοισόμεθ & expoſuit *ſiquidem tædas Virginis aliud Nunc in tempus producemus.* Quùm rectiùs ſic eſſet vertendum, *ſiquidem tædæ virginis alio Tempore ſunt celebrandæ.* Alluſum autem ad δαῖτας γαμηλίους, de quâ re vide Αὐλικοκάτοπτρον, ſive *Eſtheram* noſtram ad v. 411. --- Δαῖτα δ' ἔπειθ' ἅμα πᾶσιν ἐφώπλισσεν ἡγεμόνεσσιν, Ἐσθῆτος τὴν δαῖτα γαμήλιον· ἀλλὰ καὶ ὕμνις Δασμὸν τ' ἐξαίθει πάνδημον, δῶρά τ' ἔπεισιν, Οἷα χρὴ βασιλῆα χαρίσσειν ἀνδράσι δῶναι. *Joſua Barnes.* V. 124. Ἀχιλλεὺς λέκτρ' ἀμπλακὼν) alias Ἀχιλεὺς λέκτρων, &c. ita *Scaliger.* V. 130. Ἐπέφημισα) ἐφήμισα *Heſych.* & *Phavorinus.* An potiùs legendum ἐπένδωσα; Hoc certè *Homericum* eſt, illud Monſtrum vocabuli; niſi ab ἐπέφημι deducas, certè ἔφημι legitur in *Aor. a.* Vide in *Oreſtæ* Argumento & *Athenæum* l. 13. c. 2. fol. 565. &c. *Joſua Barnes.* V. 152. Κυκλώπων θυμέλας) Θυμέλη non tantùm βωμὸν ſignificat, ſed & ἱερὸν ἵδρυμα, ut *Heſychius* exponit, ita verò Poeta vocat *Argos* & *Mycenas* urbes *Peloponneſi*, quòd earum urbium *Mœnia* à *Cyclopibus* fuerint extructa. Vide *Heſych.* Κυκλώπων ἕδος· ἐπειδὴ Κύκλωπες ἐτείχισαν τὰς Μυκήνας. Et *Eurip.* in *Electra* v. 1158. Κυκλώπειά τ' οὐράνια τείχη. & *Hercul. Fur.* v. 15. Ἀργεῖα τείχη καὶ Κυκλωπείαν πόλιν,

Πρε. Πι-

& hujus Fab. v. 524. τείχεσιν Κυκλωπίοις. & v. 1501. Κυκλωπίων πόνον χερῶν Oreſtæ demùm v, 966. γᾶ Κυκλωπία. (in quem locum vide *Scholiaſten.*) de his Urbibus. Huc refer illud *Plinii* Hiſt. Nat. l. 7. c. 56. *Turres* (murorum) *ut Ariſtoteles, Cyclopes; Tirynthii ut Theophraſtus.* Et *Mycenæ* dicuntur Τιρύνθιον Ἄργος, ut *Heſychio* obſervatum. Idem denique exponit Τιρύνθιον πλίνθευμα ἀντὶ τοῦ τὸ τεῖχος, ὑπὸ Κυκλώπων δὲ κατεσκεύαστο. Rectè itaque *Joh. Brodæus* exponit Κυκλώπων θυμέλας, *Mycenas Cyclopum* opus. Vide *Euſtathium* in Iliad. β. ad v. 559. (Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν.) Τὴν δὲ Τίρυνθα, τειχιόεσσαν λέγει, διὰ τὸ εὖ τετειχίσθαι. Δοκεῖ δέ φασιν ὑπὸ Κυκλώπων τειχισθῆναι τῷ κατ' Ἄργος, &c.— [*Euſtath.* fol. 286. lin. 20.] *Joſua Barnes.*

Πρε. Πιστὸς δὲ, φράσουσα τάδε, πῶς ἔσομαι,
Λέγε, παιδί σῇ τε, τῇ σῇ τ' ἀλόχῳ;
Αγα. Σφραγῖδα φύλασσ', ἣν ἐπὶ δέλτῳ
Τήνδε κομίζεις.
Ἴθι. λευκαίνει τόδε φῶς ἤδη
Λάμπουσ' ἠὼς,
Πῦρ τε τεθρίππων τῶν ἀελίου.
Σύλλαβε μόχθων.
" Θνητῶν δ' ὄλβιος εἰς τέλος οὐδείς,
" Οὐδ' εὐδαίμων.
" Οὔπω γὰρ ἔφυ τις ἄλυπος.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α.

Χο. Ἔμολον ἀμφὶ παρακτίαν
Ψάμαθον Αὐλίδος ἐναλίας
Εὐρίπου διὰ χευμάτων
Κέλσασα στενόπορθμον
Χαλκίδα, πόλιν ἐμὰν προλιποῦσ',
σ' ἀγχιάλων ὑδάτων τροφὸν,
Τᾶς κλεινᾶς Ἀρεθούσας,
Ἀχαιῶν στρατιὰν ὡς ἐσιδοίμαν,
Ἀχαιῶν τε πλάτας ναυσιπόρους
Ἡμιθέων· * οὓς ἐπὶ Τροί- * al. εἰς
αν ἐλάταις χιλιόναυσιν,
Τὸν ξανθὸν Μενέλαον
Ἀμέτεροι πόσεις
Ἐνέπουσ', Ἀγαμέμνονά τ' εὐπατρίδαν
Στέλλειν ἐπὶ τὰν Ἑλέναν·
Ἀπ' Εὐρώτα δονακοτρόφου
Πάρις ὁ βουκόλος ἃν ἔλαβεν,
Δῶρον τᾶς Ἀφροδίτας,
Ὅτ' ἐπὶ κρηναίαισι δρόσοις
Ἥρα Παλλάδι τ' ἔριν ἔριν
Μορφᾶς ἁ Κύπρις ἔσχεν.

Ἀντιστροφὴ α.

Πολύθυτον δὲ δι' ἄλσος Ἀρ-
τέμιδος ἤλυθον ὀρομένα,
Φοινίσσουσα παρῇδ' ἐμὰν
Αἰσχύνᾳ νεοθαλεῖ,
Ἀσπίδος ἔρυμα, καὶ κλισίας
Ὁπλοφόρους Δαναῶν θέλου-
σ' ἵππων ὄχλον τ' ἰδέσθαι.

Sen. Quomodo autem credetur mihi dicenti hæc
Filiæ tuæ, & tuæ conjugi, dic?
Aga. Serva ſigillum, quod ſupra literas
Has portas.
Vade; hoc enim lumen jam candefacit
Aurora fulgens,
Et ignis curruum Solis:
Adjuva me in his laboribus.
" Nemo enim mortalium eſt ad finem uſque beatus,
" Neque felix.
" Nullus enim adhuc natus eſt omnis doloris expers.

EPODICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Veni ad littoralem
2 Arenam maritimæ Aulidis,
3 Per fluctus Euripi
4 Navigans anguſtum-trajectu
5 Chalcidem, urbem meam relinquens,
6 quens, altricem aquarum vicinarum mari,
7 Inclytæ Arethuſæ:
8 Ut videam exercitum Achivorum,
9 Et remos, qui naves promovent Achivorum
10 Semideorum: Quos ad Troi-
11 am remis mille navium
12 Flavum Menelaum
13 Noſtri mariti
14 Dicunt, & nobilem Agamemnonem,
15 Ducere, ad Helenam repetendam:
16 Ab Eurotâ, in quo naſcuntur arundines,
17 Quam abduxit Paris Paſtor,
18 Munus Veneris:
19 Quando ad rorem fontanum,
20 Cum Junone & Pallade litem, litem
21 De formâ Venus habuit.

Antiſtrophe 1.

1 Per nemus multorum ſacrificiorum Di-
2 anæ veni concitata
3 Genam meam rubefaciens
4 Pudore juvenili,
5 Clypei munimentum, & tentoria
6 Armifera Danaorum vo-
7 lens & equorum turmas videre.

V. 161. Θνητῶν δ' ὄλβιος εἰς τέλος οὐδείς) Vide *Sophocl.* Oedip. Tyran. v. 1534. ad v. 1536. Eund. *Trachin.* v. 1. ad v. 3. Et *Eurip.* Androm. v. 100. Et *Supplic.* v. 270. Et *Horatius* dixit---*Nihil eſt ab omni Parte Beatum.* Idem ferè *Hercul. Furens* v. 103. Οἵ τ' εὐτυχοῦντες διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς. *Joſua Barnes.* V. 168. Χαλκίδα) *Chalcis* eſt oppidum *Eubœæ* & *Aulis* Portus & regiuncula *Bœotiæ*, adeò tamen ſibi invicem attingunt, ut ab *Euripo* tantùm ſeparentur: Hinc *Plinius* Nat. Hiſt. l. 4. c. 12. *Eubœa* & ipſa avulſa *Bœotiæ* tam modico interfluente *Euripo*, ut ponte jungatur. Vide Amici mei defuncti *Nicolai Lloydii* Lexicon Geographico-Poeticum in *Chalcis*: Et quæ Nos ſuprà ad v. 11. Obiter hîc verò obſervandum, quòd cum *Xylander* in ſuo ad hanc Fabulam argumento dixerit Chorum ex *Aulidenſibus* mulieribus conſtare, hinc eſt corrigendus; conſtat enim ex *Chalcidenſibus* mulieribus, ita enim ipſe *Chorus* canit ---Χαλκίδα, πόλιν ἐμάν· & infra v. 598. Ipſe Chorus de ſe loquens---Στρώμαν χαλκίδος ἔκγονα θρέμματα. *Joſua Barnes.* V. 170. Τᾶς κλεινᾶς Ἀρεθούσας) Notæ in *Homerum* ſub *Didymi* nomine laudatæ ad *Odyſſ.* ν. v. 408. Ἀρέθουσαι δὲ τέσσαρες, ἐν Συρακούσῃ, ἐν Σμύρνῃ, ἐν Χαλκίδι, καὶ ἐν Ἰθάκῃ. *Proclus*---καί τοι πολλαχοῦ κύριον τὸ ὕδωρ ἐστὶ, πηγῆς δὲ, ὡς ἐν Χαλκίδι Πλούταρχος ἱστορεῖ τὸ τῆς Ἀρεθούσης. *Joh. Brodæus.* V. 179. Ἀπ' Εὐρώτα) *Eurotas Laconicæ* flumen. *Joh. Brodæus.* De altero autem ejuſdem Nominis in *Theſſaliâ* vide *Androm.* v. 801. V. 180. De judicio *Paridis.* Vide *Androm.* v. 284. V. 186. Ὀρομένα) Ita lego cum *Cantero* ob verſum, ſcriptum erat ante ὁρμωμένα. *Deport.* legit ὁρμωμένα, metro parùm attentus: *Canter* & *Scaliger* aſſentit.

8 Καὶ εἶδον δὲ δύ' Αἴαντε συνέδρω,
9 Τὸν Οἰλέως, Τελαμῶνός τε γόνον,
10 Τῆς Σαλαμῖνος στέφανον,
11 Πρωτεσίλαόν τ', ἐπὶ θάκοις
12 Πεσσῶν ἡδομένους μορ-
13 φαῖσι πολυπλόκοις.
14 Παλαμήδεά θ', ὃν τέκε παῖς ὁ Ποσει-
15 δῶνος, Διομήδεά θ', ἡ-
16 δοναῖς δίσκου κεχαρημένον.
17 Παρὰ δὲ Μηριόνην Ἄρεος
18 Ὄζον, θαῦμα βροτοῖσι·
19 Τὸν ἀπὸ νησαίων τ' ὀρέων
20 Λαέρτα τόκον. ἅμα δὲ Νι-
21 ρέα κάλλιστον Ἀχαιῶν.

Ἐπῳδὸς α΄.

1 Τὸν ἰσάνεμόν τε ποδοῖν
2 Λαιψηροδρόμον Ἀχιλῆα,
3 Τὸν ἁ Θέτις τέκε, καὶ
4 Χείρων ἐξεπόνασεν,
5 Εἶδον αἰγιαλοῖσι
6 Παρά τε κροκάλαις
7 Δρόμον ἔχοντα σὺν ὅπλοις.
8 Ἅμιλλαν δ' ἐπόνει ποδοῖν
9 Πρὸς ἅρμα τέτρωρον
10 Ἑλίσσων περὶ νίκας.
11 Ὁ δὲ διφρηλάτας βόα' Εὔ-
12 μηλος Φερητιάδας,
13 Ὧι καλλίστους εἰδόμαν
14 Χρυσοδαιδάλτους στομίοισι πώλους
15 Κέντρῳ θεινομένους· τοὺς
16 Μὲν μέσους ζυγίους λευ-
17 κοστίκτῳ τριχὶ βαλιούς,
18 Τοὺς δ' ἔξω σειραφόρους
19 Ἀντήρεις καμπαῖσι δρόμων
20 Πυρρότριχας, μονό-
21 χαλα δ' ὑπὸ σφυρὰ
22 Ποικιλοδέρμονας.
23 Οἷς παρεπάλλετο
24 Πηλείδας σὺν ὅπλοις παρ' ἄντυγα,
25 Καὶ σύριγγας ἁρματείους.

Στροφὴ β΄.

1 Ναῶν δ' εἰς ἀριθμὸν ἤλυθον,
2 Καὶ θέαν ἀθέσφατον,
3 Τὰν γυναικείαν ὄψιν ὀμμάτων

8 Vidi autem duos Ajaces contubernales,
9 Oilei, & Telamonis filium,
10 Coronam decuſque Salaminis,
11 Et Proteſilaum, in ſedibus
12 Delectantes ſe teſſerarum figu-
13 ris multiplicibus:
14 Et Palamedem, quem genuit filius Ne-
15 ptuni, & Diomedem volu-
16 ptatibus diſci gaudentem:
17 Et juxta Merionem Martis
18 Ramum, miraculum hominibus:
19 Et à montibus inſularibus profectum
20 Laertis filium *Ulyſſem* & ſimul Ni-
21 reum formoſiſſimum Græcorum.

Epodus 1.

1 Et parem vento pedibus
2 Celeriter-currentem Achillem,
3 Quem genuit Thetis, &
4 Chiron inſtituit;
5 Vidi *in* littore,
6 Et ad arenas
7 Curſum habentem, *i.* currentem cum armis,
8 Et faciebat certamen pedibus
9 Cum curru quadrijugo,
10 Agitans *curſus* pro victoria:
11 Auriga verò clamabat Eu-
12 melus Pheretiades,
13 Cui vidi pulcherrimos
14 Equos frænis auro variè ornatis inſignes
15 Stimulo impelli;
16 Medios quidem jugales al-
17 bis maculis distinctâ comâ varios,
18 Illos verò, qui extra *jugum* catenas ferebant,
19 Obliquos flexibus curſuum
20 Ruffis conſpicuos pilis, & ſolidas
21 Ungulas habentes ſub cruribus,
22 Variâ pelle, *variiſque colore* præditos:
23 Juxta quos ſaltabat
24 Pelides armatus juxta rotarum orbem,
25 Et fiſtulas, *i. modiolos*, curules.

Strophe 2.

1 Navium autem ad *ingentem* numerum veni,
2 Et ſpectaculum inenarrabile,
3 Muliebrem viſum oculorum

V. 192. Αἴαντε συνέδρω) Ajaces ſocios, (ὁ συνέδρος) ita vocat, quòd & conſanguinei erant & ſemper ferè ſimul ab *Homero* memorati. Vide *Euſtathium* in *Homer.* Iliad. Β. v. 406. V. 198. Παλαμήδεά θ', ὃν τέκε παῖς ὁ Ποσειδῶνος) *Palamedis* Pater *Nauplius* filius *Neptuni* & *Amymonæ*. De illo vide *Euſtathium* in *Hom.* fol. 228. l. 1. & fol. 1396. lin. 61. De his autem Heroibus vid. *Homerum* in Iliad. V. 201. Ἄρεος ὄζον) Imitatio *Homerica* ex illo—ὄζος Ἄρηος Iliad. β. v. 540. V. 205. Νιρέα, κάλλιστον Ἀχαιῶν) Ita *Hom.* Iliad. β. v. 673. Νιρεύς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε. V. 206. Τὸν ἰσάνεμόν τε ποδοῖν λαιψηροδρόμον Ἀχιλῆα) *Achilles* ſæpè apud *Homerum* ob velocitatem Inceſsûs laudatur, ut ſuprà oſtendimus *Androm.* v. 1236. Hoc autem Magnanimitatis & Animi Alacris indicium. Et ſanè Rex noſter *Carolus* Secundus *Angliæ* adeò velocitèr eſt ſolitus incedere, ut multi Proceres illius veſtigia æquare non niſi pleno curſu valerent. *Joſua Barnes.* V. 209. Χείρων ἐξεπόνασεν) De hac re *Hom.* Iliad. λ. v. 831. Ὃν (Ἀχιλλέα) Χείρων ἐδίδαξε δικαιότατος Κενταύρων. Et *Horatius* Epod. 13. *Nobilis ut grandi cecinit Centaurus Alumno,* &c. Quem locum *Anglico* quodam cantico haud incelebri expreſſum habemus. Ἐκπονεῖν autem ad verbum *elaboro* ſonat, figuratè *inſtituo* & *erudio*. *Joſua Barnes.* V. 216. Ὁ διφρηλάτας, &c.) Poeta jam reſpicit *Homeri* locum Iliad. Β. v. 763. Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο, Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας, ὄρνιθας ὥς, Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας. Et *Euſtathius* quidem in locum dicit Φηρητιάδαο referri debere jure optimo ad *Admetum Eumeli* Patrem; is enim *Pheretis* erat filius, nihilominùs etiam ad *Eumelum* nepotem extendi poſſe, & ità quidem *Euripides* hìc accipit; ipſum enim *Eumelum* vocat Φερητιάδαν. *Joſua Barnes.* V. 223. Σειραφόρους) Conſule *Pollucem* l. 1. c. 10. περὶ ἵππων καὶ ἁρμάτων. V. 230. Σύριγγας ἁρματείους). τὸ κενὸν, τὸ ἐναρμοζόμενον τοῖς ἄξοσι, σύριγξ. idem *Pollux* Onomaſtici l. 1. c. 10. περὶ μερῶν ἁρμάτων. Hæc verò *Brodæus* prius obſervavit, quanquam locis non ſatis disertè indicatis.

4 Ὡς πλήσαιμι μείλινον ἁδονάν
5 Καὶ κέρας μὲν ἦν
6 Δεξιὸν πλάτας ἔχων
7 Φθιώτας ὁ Μυρμιδόνων Ἄρης,
8 Πεντήκοντα ναυσὶ θουρίαις.
9 Χρυσέαις δ' εἰκόσιν
10 Κατ' ἄκραν Νηρῇδες ἕστασαν θεαὶ
11 Πρύμναις σῆμ' Ἀχιλλείου στρατοῦ.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἀργείων δὲ ταῖσδ' ἰσήρετμοι
2 Νᾶες, ἕστασαν πέλας.
3 Ὧν ὁ Μηκιστέως στρατηλάτας
4 Παῖς ἦν, Ταλαὸς ὃν τρέφει πατήρ.
5 Καπανέως τε παῖς
6 Σθένελος. Ἀτθίδος δ' ἄγων
7 Ἑξήκοντα ναῦς ὁ Θησέως
8 Παῖς, ἑξῆς ἐναυλόχει, θεὰν
9 Παλλάδ' ἐν μωνύχοις
10 Ἔχων πτερωτοῖσιν ἅρμασιν, θετὸν,
11 Εὔσημόν τε φάσμα ναυβάταις.

Στροφὴ γ'.

1 Τὸν Βοιωτῶν δ' ὅπλισμα, ποντίας
2 Πεντήκοντα νῆας εἰδόμαν,
3 Σημείοις ἐστολισμένας.
4 Τοῖς δὲ Κάδμος ἦν
5 Χρύσεον δράκοντ' ἔχων
6 Ἀμφὶ ναῶν κόρυμβα.
7 Λήϊτος δ' ὁ γηγενὴς
8 Ἆρχε ναΐου στρατοῦ,
9 Φωκίδος δ' ἀπὸ χθονός.
10 Λοκροῖς δὲ τοῖσδ' ἴσας ἄγων
11 Ναῦς Οἰλέως τόκος, κλυτὰν
12 Θρονιάδ' ἐκλιπὼν πόλιν.

Ἀντιστροφὴ γ'.

1 Ἐκ Μυκήνας δὲ τᾶς Κυκλωπίας,
2 Παῖς Ἀτρέως ἔπεμπε ναυβάτας
3 Ναῶν ἑκατὸν ἠθροισμένους.
4 Σὺν δ' Ἄδραστος ἦν

4 Ut implerem dulci voluptate.
5 Et cornu quidem erat,
6 Dextrum remi tenens, *i.e. dextrum claſſis cornu tenebat*
7 Phthioticus Myrmidonum exercitus,
8 Quinquaginta navibus impetuoſis vectus:
9 Aureis vero ſimulachris *ſculptæ*
10 In ſummâ *navium parte* ſtabant Nereides Deæ,
11 In puppibus, ſignum exercitûs Achillei.

Antiſtrophe 2.

1 Argivorum verò illas paribus inſtructæ remis
2 Naves ſtabant propè,
3 Quarum dux Meciſtei (fratris *Adraſti*)
4 Erat filius, quem educat pater Talaus;
5 Et Capanei filius
6 Sthenelus. Ex Atticâ verò ducens
7 Sexaginta naves Theſei
8 Filius deinceps habebat ſtationem, Deam
9 Palladem in equeſtribus
10 Alatis curribus habens collocatam,
11 Fauſtumque ſignum nautis.

Strophe 3.

1 Et exercitum Bœotorum, marinas
2 Naves quinquaginta vidi,
3 Ornatas ſignis.
4 His autem Cadmus erat
5 Aureum draconem tenens
6 In navium roſtris.
7 Leitus verò terrigena
8 Dux erat navalis exercitûs,
9 Ex terrâ autem Phocenſi *venerat.*
10 Locris v. *i.e. Locrorum nomine navibus his non*, pares ducens
11 Naves Oilei filius, claram
12 Throniada urbem relinquens *venerat.*

Antiſtrophe 3.

1 Et Mycenis verò Cyclopeis
2 Filius Atrei *Agamemnon* mittebat nautas
3 Centum navium collectos:
4 Et ſimul erat Adraſtus (*haud fugiturus Menelaus*).

V. 234. Μείλινον ἁδονάν) *Joh. Brodæus* exponit διὰ τὴν μείλινον ἡδονὴν, ſed difficultatem, quæ hic latet, ultrò præterit. Et hæc quidem perpetua ferè Interpretum, qui mihi præiverunt, alluſtia; ut in rebus obviis & tritis toti ſint occupati, ubi verò difficultas orta fuerit, in ſummo ſe otio ſimulant. At nos fideliter in nos recepimus, omnia diligenter executere. μείλινον quid ſit ignoro; ab *Homero* quidem hoc verbum frequenter uſurpatum, ſed ibi ſemper *fraxineum* quid ſignificat, quaſi μελίϊνον, à μελία fraxinus, ſuſpicor itaque legendum μείλιον, quod delinitricem ſonat, & *Hom.* τὰ μείλια pro μειλίγματα occurrunt, ut Iliad. ἰ. v. 147. ---ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω. Vide Not. vulgò *Didymi* dictas. Et *Lucian.* Epigr. *Anthol.* l. 1. cap. 10. πολλ' ἐμείλια δέξ. Ita autem *Euripides* exponendus, ὡς πλήσαιμι καὶ κορέσαιμι τὴν ὄψιν τῶν ὀμμάτων (γυναικεῖαν δὲ λέγει, ὅτι γυναῖκές εἰσι φιλοθέωροι) καὶ ἀνάπλεον ποιήσαιμι ἡδονὴν τὴν μειλικτήριον. *Scaliger* μειλινὸν legit accentu mutato, & à μέλι deducit, quod admittendum eſt, ſi omnia exemplaria ita legunt; præſertim ut diſtinguatur à μείλινον *fraxineum.* Joſ. Barnes. V. 244. Ὧν ὁ Μηκιστέως) *Meciſteus* erat frater *Adraſti*, *Euryalus Meciſtei* Filius de quo vide *Pauſan.* Corinth. fol. 73. lin. 27. & *Capanei Sthenelus*; mirum autem, quod Tertium & horum longè Ducem Præcipuum *Tydei Diomedem* omiſerit hic *Euripides*; quùm *Homerus* hos tres ſimul memoret *Iliad.* β. ſed notandum eſt, Poetam noſtrum ſupra *Diomedem* memoraſſe cum fortioribus viris verſantem ad v. 199. V. 248. Ὁ Θησέως παῖς) vel *Acamas*, vel *Demophon* pro arbitrio notatur; & aliquem è *Theſei* liberis contra *Homeri* ſententiam Poeta noſter *Athenienſibus* præeſſe vult, in Honorem *Theſei* Fundatoris illius urbis; Quùm *Homer. Meneſtheum* Ducem memoret. Ita *Euripides* auget numerum ἑξήκοντα, quùm *Homero* tantùm πεντήκοντα numerantur. Hæc obſervavit *Joh. Brodæus.* V. 255. Ἐστολισμένας) Ita rectè Codex *Heinſio-Scaligerianus*; quare εὐσταλισμένας rejeci; non enim extat εὐσολίζω, ſed εὔσταλος & εὐσταλὴς, καλῶς ἐσταλισμένος. Sin autem extaret εὐστολίζω, ſcriberetur ηὐστολισμένας; & *Ionice* remitteretur augmentum. V. 259. Λήϊτος δ' ὁ γηγενὴς) *Homer.* *Peneleum*, alioſque tres adjungit; per τὸ γηγενὴς autem claritudo illius generis monſtratur, utpote qui ex *Spartis*, i.e. è Draconis dentibus ſeminatis Viris originem traxit. De quâ re vide quæ Nos ad *Suppl.* v. 578. & *Phœniſſ.* v. 946. *Joſua Barnes.* V. 262. Λοκροῖς) *Canterus* Λοκροῖς & *Scaliger.* V. 264. Θρονιάδα) *Hom.* Θρόνιον vocat *Iliad.* β. v. 533. V. 265. Ἐκ Μυκήνας τᾶς Κυκλωπείας) Vide ſupra ad v. 151. V. 268. Σὺν δ' Ἄδραστος) *Brodæus* hunc putat eſſe illum, quem *Homerus* dicit olim *Sicyone* regnâſſe: Nos verò illum ante *Trojana* tempora defunctum ſtatuimus; nec alium *Græcum Adraſtum Agamemnoni* amicum ab *Homero* memorari; ſed vel ipſum *Euripidem* deceptum æquè ac *Brodæum*, vel ἄδραστον nomen appellativum, idem valens ac ἄφευκτον; & *Menelaum* fratrem hic ſignificari. *Euſtathius* autem cæterique omnes veterem illum *Adraſtum*, qui exercitum contra *Thebas* & *Epigonos* duxit, *Sicyonis* olim regem, mox *Argorum* agnoſcunt: Nec alium *Homerus* novit, excepto uno *Trojanarum* partium ab ipſo *Agamemnone* interfecto. *Joſua Barnes.*

1 Ταγὸς

Ταγὸς, ὡς φίλος φίλῳ,
Τᾶς φυγούσας μέλαθρα,
Βαρβάρων χάριν γάμων,
Πρᾶξιν Ἑλλὰς ὡς λάβοι.
Ἐκ Πύλου δὲ Νέστορος
Γερηνίου κατειδόμαν
Πρύμνας, σῆμα ταυρόπουν,
Ὁρᾷν πάροικον Ἀλφεόν.

Ἐπῳδὸς γ'.

Αἰνιάνων δὲ δώδεκα στόλοι
Ναῶν ἦσαν, ὧν ἄναξ Γουνεὺς
Ἄρχε. τῶνδε δ' αὖ πέλας,
Ἤλιδος δυνάστορες,
Οὓς Ἐπειοὺς ὠνόμαζε πᾶς λεώς.
Εὔρυτος δ' ἄνασσε τῶνδε.
Λευκήρετμον δ' Ἄρη
Τάφιον ἦγεν· ὧν Μέγης
Ἄνασσε, Φυλέως λόχευμα,
Τὰς Ἐχινάδας λιπὼν
Νήσους, ναυβάταις ἀπροσφόρους.
Αἴας δ' ὁ Σαλαμῖνος ἔντροφος,
Δεξιὸν κέρας
Πρὸς τὸ λαιὸν ξυνάγε.
Τῶν ἄσσον ὥρμει πλάταισιν
Ἐσχάταισι συμπλέκων
Δώδεκ' εὐστροφωτάταισι
Ναυσὶν, ὡς ἄϊον, καὶ ναυβάταν
Εἰδόμαν λεών,
Ὧι τις εἰ προσαρμόσει
Βαρβάρους βάριδας,
Νόστον οὐκ ἀποίσεται.
Ἔνθα δ' ἄϊον, εἰδόμαν
Νάϊον πόρευμα.
Τάδε κατ' οἴκους κλύουσα, συγκλήτου
Μνήμην σώζομαι στρατεύματος.

Dux, ut amicus cum amico,
Helenæ illius Conjux, quæ deſeruerat domum ſuam,
Barbararum gratiâ nuptiarum;
Ut ſuſciperet Græcia negotium.
Ex Pylo autem Neſtoris
Gerenii, vel *ſenis*, vidi
Puppes, *in quibus* ſignum taurinis pedibus effictum
Erat videre, *ſcil.* accolam Alpheum.

Epodus 3.

Ænianorum autem duodecim claſſes
Navium erant, quibus rex Guneus
Imperabat, prope verò illos
Elidis principes,
Quos Epeos vocabat omnis populus:
Eurytus autem imperabat his.
Albis verò remis inſtructum *navalem exercitum*
Taphium ducebat, quibus Meges
Præerat, Phylei filius,
Relictis Echinadibus
Inſulis, quæ nautis ſunt inacceſſæ.
Ajax autem, alumnus Salaminis,
Dextrum cornu
Siniſtro conjungebat.
Has propius habebat duodecim remis
Extremis conjungens
Duodecim celerrimas
Naves, ut audivi, & nauticum
Populum vidi.
Cui ſi quis committat
Barbaricas naves,
Non conſequetur reditum, *domum non redibit.*
Hic autem audivi, vidi
Navalem expeditionem, *vel agmen navale.*
Hæc audiens domi, convocati
Memoriam ſervo exercitûs.

V. 275. Σῆμα ταυρόπουν Ἀλφεόν.) Taurorum Imagines Fluviis affingebant Poetæ, & ταυροκεράνους & ταυρόμορφους vocabant, & *Hom.* de Fluvio — Iliad. φ. v. 237. — μεμυκὼς ἠΰτε ταῦρος. In quem locum ita *Euſtathius* — δῆλον παρ᾽ ὅτι τῇ τε θαλάσσῃ καὶ τοῖς ποταμοῖς ἱερεύουσι ταύρους γὰρ διὰ τὸ μυκητικὸν, καὶ ὅτως αὐτοῖς οἰκεῖον καὶ προσφυές. Vide ſupra ad *Oreſt.* v. 1380. *Joſua Barnes.* V. 276. Αἰνιάνων) Vide *Stephanum* περὶ πόλεων in voce Αἰνία. Illos autem *Homer.* Carminis causâ Ἐνιῆνες vocat. Iliad. β. v. 47. — Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας· Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί. V. 282. Εὔρυτος δ' ἄνασσε τῶνδε) quòd ſupra ad v. 268. *Euripidem* diximus deceptum eſſe, id certiſſimè nunc videmus; cum enim *Homerus* Iliad. β. 621. dicat *Epeos* & Elidenſes ab *Amphimacho* & *Thalpio Cteati* & *Euryti* filiis ductos, Poeta noſter dicit *Eurytum* eorum Ducem miſero lapſu. *Homerus* autem hæc habet, Ἐπειοί· Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην, Υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' ἄρ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος &c. Vide *Pauli Leopardi* Emendat. l. 4. c. 10. *Joſua Barnes.* V. 283. Λευκήρετμον ἄρη Τάφιον) *Hom.* Odyſſ. α. v. 181. — Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω. Vide *Pauli Leopardi* Emendat. l. 4. c. 10. V. 286. Ἐχινάδας pro Ἐχίνας) Lego, non quòd *Joh. Brodæus* ita legendum ſuadeat, nec quòd ita *Homerus*, quem *Euripides* adumbrat, ſic legit, aliique; ſed etiam quòd nullæ Inſulæ *Echidnæ* dictæ extent aut extiterint unquam. Vide *Euſtath.* in Ἐχῖναι νῆσοι & in Ἐχινάδες, utroque enim modo dicuntur, tam apud *Græcos* quàm *Latinos*, *Seneca*, enim — *Quolibet vento faciles* Echinæ. Vide *Pauli Leopardi* Emendat. l. 4. c. 10. Hìc verò Ἐχινάδας eſt verſui convenientior quàm Ἐχίνας. Vide *Hom.* β. v. 625. Ἐχινάων θ' ἱεράων. Vide *Stephanum* περὶ πόλεων in Ἐχῖναι. *Joſua Barnes.* V. 292. Ἐσχάταισι) *Hom.* Iliad. θ'. v. 225. De *Ajace* & *Achille*

— Τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.

Et *Sophocl.* Ajac. Flagell. v. 3.

Καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει. *Joh. Brodæus.*

V. 297. Βάριδας) βάρις, ιος, vel ιδος, *Heſych.* βάρεις, πλοῖον. Dicitur vox *Ionum*, quos ob affinitatem ſæpè cum Barbaris initam reliqui *Græci* ut Barbaros reputabant. *Herodotus*, utpote ex *Ioniâ* oriundus, *Ægyptiacum* vocabulum & fluviatilis navigii genus quoddam ſignare author eſt. *Phavorinus* — Βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *Joſua Barnes.* V. 299. Δ' ἄϊον) Codex *Heinſio-Scaligerianus* legit δάϊον ingenioſè quidem; ſed non jam admitto, quod ἄϊον & εἰδόμαν, ſæpè ſupra extat, ut v. 294. hæc autem de fluctibus & nauticis clamoribus intelliguntur & ſanè δάϊον hìc nullo jure à *Græcâ* Muliere dici poteſt de *Græcâ* Claſſe; potiùs de *Hoſtili* dicitur, aut *Captivo* quovis. Sin ita legas, expone *bellicoſam* &c. *Joſua Barnes.*

ARGU-

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

MEnelaus *ſenem Famulum* Agamemnonis *ad* Argos *jam iturum offendit & id quod res erat ſuſpicatus, Literas vi extorquet; quod cùm* Agamemnon *audiret, jurgium inter fratres oritur acerbiſſimum. Exprobrat enim* Menelaus Agamemnoni *Ambitionem, Inconſtantiam, Levitatem; cui viciſſim* Agamemnon *Impudentiam & animum Uxorium objicit; qui nullâ ratione ac prorſus ſine fronte audeat, Adulteræ gratiâ, abs illo liberos neci poſcere. Diſcedente* Menelao, *adeſt, qui nuntiat,* Clytæmneſtram *cum filiâ ad Nuptias perficiendas, ut putabatur, adveniſſe. Hinc miſera* Agamemnonis *querela, qui quò ſe vertat, neſcit.* Menelaus *mutatâ jam ſententiâ ad fratrem redit, conſulturus cum eo quomodò Filia illius morti eripiatur.* Chorus *de Mediocritate, de Caſto Conjugio, de bonâ Liberorum Inſtitutione, de Vitâ tranquillâ, de Virtute & verâ Gloriâ canit; originem denique* Trojani *belli commemorat.*

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ, ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Πρε. ΜΕνέλαε, τολμᾷς δείν', ἅ σ' οὐ τολμᾶν χρεών.
Με. Ἄπελθε, λίαν δεσπόταισι πιστὸς εἶ.
Πρε. Καλόν γέ μοι τοὔνειδος ἐξωνείδισας.
Με. Κλαίοις ἄν, εἰ πράσσοις ἃ μὴ πράσσειν σε δεῖ.
Πρε. Οὐ χρῆν σε λῦσαι δέλτον, ἣν ἐγὼ φέρω.
Με. Οὐδὲ σὲ φέρειν δεῖ πᾶσιν Ἕλλησιν κακά.
Πρε. Ἄλλοις ἀμιλλῶ ταῦτ'· ἄφες δὲ τήνδ' ἐμοί.
Με. Οὐκ ἂν μεθείμην. Πρε. οὐδ' ἔγωγ' ἀφήσομαι.
Με. Σκήπτρῳ τάχ' ἆρα σὸν καθαιμάξω κάρα.
Πρε. Ἀλλ' εὐκλεές τοι δεσποτῶν θνῄσκειν ὕπερ.
Με. Μέθες. μακροὺς δὲ δοῦλος ὢν λέγεις λόγους.
Πρε. Ὦ δέσποτ', ἀδικούμεσθα. σὰς δ' ἐπιστολὰς
Ἐξαρπάσας ὅδ' ἐκ χερῶν ἐμῶν βίᾳ,
Ἀγάμεμνον, οὐδὲν τῇ δίκῃ χρῆσθαι θέλει.

Τροχαῖοι.

Αγ. Ἔα, τίς δῆτ' ἐν πύλαισι θόρυβος, καὶ λόγων ἀκοσμία;
Πρε. Οὑμός, οὐχ ὁ τοῦδε μῦθος, κυριώτερος λέγειν.
Αγ. Σὺ δὲ τί τῷδ' ἐς ἔριν ἀφίξαι Μενέλεως, βίᾳ τ' ἄγεις;
Μ. Βλέψον εἰς ἡμᾶς, ἵν' ἀρχὰς τῶν λόγων ταύτας λάβω.
Α. Μῶν τρέσας οὐκ ἀνακαλύψω βλέφαρον, Ἀτρέως γεγώς;
Με. Τήνδ' ὁρᾷς δέλτον, κακίστων γραμμάτων ὑπηρέτιν;
Αγ. Εἰσορῶ, καὶ πρῶτα ταύτην σῶν ἀπάλλαξον χερῶν.
Με. Οὔ, πρὶν ἂν δείξω Δαναοῖς ἅπασι τἀγγεγραμμένα.
Α. Ἦ γὰρ οἶσθ' ἃ μή σε καιρὸς εἰδέναι, σήμαντρ' ἀνείς;
Μ. Ὥστε σ' ἀλγῦναί γ', ἀνοίξας ἃ σὺ κάκ' εἰργάσω λάθρᾳ.
Αγ. Ποῦ δὲ κἄλαβές νιν; ὦ θεοί, σῆς ἀναισχύντου φρενός.
Μ. Προσδοκῶν σὴν παῖδ' ἀπ' Ἄργους εἰ στράτευμ' ἀφίξεται.
Αγ. Τί δέ σε τἀμὰ δεῖ φυλάσσειν; οὐκ ἀναισχύντου τόδε;
Μ. Ὅτι τὸ βούλεσθαί μ' ἔκνιζε. σὸς δὲ δοῦλος οὐκ ἔφυν.
Αγ. Οὐχὶ δεινά; τὸν ἐμὸν οἰκεῖν οἶκον οὐκ ἐάσομαι;
Μ. Πλάγια γὰρ φρονεῖς. τὰ μὲν νῦν, τὰ δὲ πάλαι, τὰ δ' αὐτίκα.
Αγ. Ἐκκεκόμψευσαι. Πονηρὸν γλῶσσ' ἐπίφθονον σοφή.
Με. Νοῦς δέ γ' οὐ βέβαιος ἄδικον κτῆμα, κοὐ σαφὲς φίλοις.
Βούλομαι δέ σ' ἐξελέγξαι, καὶ σὺ μήτ' ὀργῆς ὕπο
Ἀποτρέπου τἀληθές. οὔτοι κατατενῶ λίαν σ' ἐγώ.
Οἶσθ', ὅτ' ἐσπούδαζες ἄρχειν Δαναΐδαις πρὸς Ἴλιον,
Τῷ δοκεῖν μὲν οὐχὶ χρῄζων, τῷ δὲ βούλεσθαι θέλων,

Sen. MEnelaë audes atrocia quæ te non decet audere.
Men. Apage, nimis fidelis es dominis.
Sen. Honeſtum probrum mihi exprobras.
Men. Plorabis, ſi facias, quæ te non decet facere.
Sen. Non oportet te aperire literas, quas ego fero.
Men. Neque oportet te ferre mala omnibus Græcis.
Sen. Aliis de his contendito; relinque verò mihi has *literas.*
Men. Non relinquam. *Sen.* Neque ego dimittam.
Men. Citò igitur cruentabo caput tuum ſceptro.
Sen. Sed glorioſum eſt mori pro dominis.
Men. Dimitte; exiſtens enim ſervus dicis longas orationes.
Sen. O domine, injuriâ afficimur: tuas enim epiſtolas
Ille rapiens ex meis manibus vi,
Agamemnon, non vult uti jure.

Agamemnon.

Eja, quiſnam tumultus eſt in foribus, quæ verborum inſolentia?
Sen. Mea, non hujus, oratio eſt potior ad enarrandum.
Ag. Tu verò Menel. quare veniſti cū illo in contētionē, & ducis eū vi?
Men. Reſpice ad nos, ut hinc ſumam initium orationis.
Aga. Num timens non aperiam palpebras, natus ex Atreo?
Men. Videſne hanc tabulam miniſtram peſſimarum literarum?
Aga. Video, & primum abjice hanc ex tuis manibus.
Men. Non, priuſquā oſtendero omnibus Gr. quæ in *eâ ſunt* ſcripta.
Aga. An igitur ſcis quæ non decet te ſcire, relaxato ſigillo?
M. Scio, ut te dolore afficiā, aperiens, *cognitiſq;* malis, quæ tu clā patr.
Ag. Ubi verò has *literas* cepiſti? ô dii, ô tuæ impudentiam mentis.
Men. Expectans tuam filiam, num Argis veniat *ad* exercitum.
Ag. Quid verò te *res* meas obſervare oportet? nonne impudētiæ hoc eſt?
Men. Quia voluntas me vellicabat: tuus enim ſervus non ſum.
Ag. Non *ſunt hæc* atrocia? non ſinar regere meam domum?
Me. Obliqua e. *variāq;* ſentis; alia quidē nunc, alia olim, alia mox.
Ag. Es argutus: lingua arguta *eſt* odioſum malum.
Men. Inconſtans v. animus *eſt* injuſta res & nō perſpicua amicis.
Volo autem te convincere, tu verò ne præ irâ
Averſare verum. Non valde laudabo te ego.
Meminiſti quando cupiebas præfici Græcis ad Ilium,
Specie quidem non volens: voluntate verò cupiens,

V. 309. Ἄλλοις ἀμιλλῶ) Ità lego, ut ſit Imperativi Modi contract pro ἀμιλλάου. Et verſionem *Latinam* in hunc ſenſum correxi; manifeſtum enim eſt, ſenem à *Menelao* accuſatum maleficii ergà Græcos, dicere ſe paratum eſſe ad eam litem ſubeundam, modò dimittat Literas. Priùs ἀμιλλᾷ legebatur, ſenſu non æquè commodo. *Joſua Barnes.* V. 317. Ἔα! τίς δῆτ' ἐν π) Τὸ Ἔα hoc in loco extra Verſum poni debet. Vide quæ nos ad *Hecub.* v. 1116.

V. 326. Ἀνοίξας) rectè manet, licet *Brodæus* ἀνοίξεις vult reſtitui, nec verſui, nec Grammaticæ ſatis conſulens.

V. 336. Ἀποτρέπου τἀληθές· Οὔτοι κατατενῶ λίαν σ' ἐγώ.) Hoc Carmen eſt miſerè luxatum, quinto enim in loco *Iambus*, qui in *Trochaico* nullum locum habet; ut nec *Trochæus* in *Iambico*. Textum mutare non auſim, excepto pro [illegible], ex *Aldinâ* reſtitui, οὔτοι, ſed ſic legendum ſuadere κατατενῶ pro [illegible], vel potiùs ἢ κατατείνων, aliter enim ſi carmen metiamur, erunt duo *Iambi* quoque in principio; quare ſic Nos Ἀποτρέπου τἀληθὲς· κατατενῶ λίαν σ' ἐγώ. Sic hoc tamen Carmen *Scaliger*, *Heinſius*, *Rutgerſius*, *Dupor tus*, *Brodæus*, *Canterus*, *Johannes Miltonus*, *Æmylius Portus*, *Stiblinus*, aliique tranſilierunt omnes. *Joſua Barnes.*

Ὦ

Ὡς ταπεινὸς ἦσθα, πάσης δεξιᾶς προσθιγγάνων,
Καὶ θύρας ἔχων ἀκλήστους τῷ θέλοντι δημοτῶν,
Καὶ διδοὺς πρόσρησιν ἑξῆς πᾶσι, κεἰ μή τις θέλοι,
Τοῖς τρόποις ζητῶν πρίασθαι τὸ φιλότιμον ἐκ μέσου;
" Κᾆτ' ἐπεὶ κατέσχες ἀρχάς, μεταβαλὼν ἄλλους τρόπους,
" Τοῖς φίλοισιν οὐκ ἔτ' ἦσθα τοῖς πρὶν, ὡς πρόσθεν, φίλος,
" Δυσπρόσιτος, ἔσω τε κλείθρων σπάνιος; Ἄνδρα δ' οὐ χρεὼν
" Τὸν ἀγαθὸν πράσσοντα μεγάλα, τοὺς τρόπους μεθιστάναι,
" Ἀλλὰ καὶ βέβαιον εἶναι τότε μάλιστα τοῖς φίλοις,
" Ἡνίκ' ὠφελεῖν μάλιστα δυνατός ἐστιν εὐτυχῶν,
Ταῦτα μέν σοι πρῶτ' ἐπῆλθον, ἵνα σε πρῶθ' εὗρον κακόν.
Ὡς δ' ἐς Αὖλιν ἦλθες αὖθις, χ' ὁ Πανελλήνων στρατός,
Οὐδὲν ἦσθ', ἀλλ' ἐξεπλήσσου τῇ τύχῃ τῇ τῶν θεῶν,
Οὐρίας πομπῆς σπανίζων. Δαναΐδαι δ' ἀφιέναι
Ναῦς διήγγελον, ματαίως δὲ μὴ πονεῖν ἐν Αὐλίδι.
Ὡς δ' ἄνολβον εἶχες ὄνομα, σύγχυσίν τε, μὴ νεῶν
Χιλίων ἄρχων, Πριάμου τε πεδίον ἐμπλήσας δορός;
Κἀμὲ παρεκάλεις, τί δράσω; τίνα δὲ πόρον εὕρω πόθεν;
Ὥστε μὴ στερέντα σ' ἀρχῆς, ἀπολέσαι καλὸν κλέος;
Κᾆτ' ἐπεὶ Κάλχας ἐν ἱεροῖς εἶπε σὴν θῦσαι κόρην
Ἀρτέμιδι, καὶ πλοῦν ἔσεσθαι Δαναΐδαις, ἡσθεὶς φρένας,
Ἄσμενος θύσειν ὑπέστης παῖδα. καὶ πέμπεις ἑκών,
Οὐ βίᾳ, μὴ τοῦτο λέξῃς, σῇ δάμαρτι, παῖδα σὴν
Δεῦρ' * ἀποστέλλειν, Ἀχιλλεῖ πρόφασιν ὡς γαμουμένην.
Κᾆθ' ὑποστρέψας λέληψαι, μεταβαλὼν ἄλλας γραφάς,
Ὡς φονεὺς * οὐκέτι θυγατρὸς σῆς ἔσῃ μάλιστά γε.
Οὗτος αὐτός ἐστιν αἰθήρ, ὃς τάδ' ἤκουσεν σέθεν.
" Μυρίοι δέ τοι πεπόνθασ' αὐτὸ πρὸς τὰ πράγματα,
" Ἐκπονοῦσ' ἑκόντες, εἶτα δ' ἐξεχώρησαν κακῶς·
" Τὰ μὲν ὑπὸ γνώμης πολιτῶν ἀσυνέτου, τὰ δ' ἐνδίκως,
" Ἀδύνατοι γεγῶτες αὐτοὶ διαφυλάξασθαι πόλιν.
Ἑλλάδος μάλιστ' ἔγωγε τῆς ταλαιπώρου στένω,
Ἣ θέλουσα δρᾶν τι κεδνὸν βαρβάρους, τοὺς οὐδένας,
Καταγελῶντας ἐξανήσει διὰ σέ, καὶ τὴν σὴν κόρην.
" Μηδέν' ἂν χρέους ἕκατι προστάτην θείμην χθονός,
" Μήδ' ὅπλων ἄρχοντα. νοῦν χρὴ τὸν στρατηλάτην ἔχειν
" Πόλεως. ὡς ἄρχων ἀνὴρ πᾶς, ξύνεσιν ἢν ἔχων τύχῃ.
Χο. Δεινόν, κασιγνήτοισι γίνεσθαι λόγους,
" Μάχας θ', ὅταν ποτ' ἐμπέσωσιν εἰς ἔριν.
Αγ. Βούλομαί σ' εἰπεῖν κακῶς εὖ, βραχέα, μὴ λίαν ἄνω
Βλέφαρα πρὸς τἀναιδὲς ἀγαγών· ἀλλὰ σωφρονέστερος,
" Ὡς ἀδελφὸν ὄντ'. Ἀνὴρ γὰρ αἰσχρὸς αἰδεῖσθαι οὐ φιλεῖ.
Εἰπέ μοι, τί δεινὰ φυσᾷς, αἱματηρὸν ὄμμ' ἔχων;
Τίς ἀδικεῖ σε; τοῦ κέχρησαι; λέκτρ' ἐρᾷς χρηστὰ λαβεῖν;
Οὐκ ἔχοιμ' ἄν σοι παρασχεῖν. ὧν γὰρ ἐκτήσω, κακῶς
" Ἦρχες. εἶτ' ἐγὼ δίκην δῶ σῶν κακῶν, ὁ μὴ σφαλείς;

Quàm eras humilis, omnem dextram prehenſans,
Et habens fores patentes cuilibet popularium,
Et dans alloquium ordine omnibus, etiam ſi quis non volebat,
Moribus quærens imperium à vulgo redimere?
" Deinde poſtquam potitus es imperio mutans mores,
" Amicis non ampliùs fuiſti ſicut antè, amicus,
" Difficilis aditu, & rarus intra claustra? virum verò non decet
" Probū, res magnas gerentem, & imperio decoratū, mores mutare.
" Sed tunc maximè firmum eſſe amicis,
" Quando ipſe fortunatus maximè poteſt eos juvare.
Hæc igitur tibi primùm objeci, ubi primum te inveni malum.
Poſtquam verò etiam in Aulin veniſti, & totus Græcorū exercitus,
Nullus eras: ſed conſternabaris calamitate divinitus immiſſâ,
Secundâ navigatione carens: Græci verò, ut dimitteres
Naves, flagitabant, & ne fruſtrà laborares in Aulide.
Quā v miſerū nomen haboiſſes & quantā perturbationē, niſi navib.
Mille præpoſitus fuiſſes, & Priami campū arm. militib. impleviſſes?
Et me conſulebas, quid faciam? quamnā viā alicubi reperiam?
Ne privatus imperio præclaram gloriam amitteres.
Deinde poſtquā in ſacrificiis Calchas dixit, ut mactares tuā filiā
Dianæ, atq; ita ſecundā navigationē fore Græcis, gaviſus animo,
Libens mactaturū te eſſe filiam tuam promiſiſti, & volens juſſiſti
Uxorem tuam, non coactus vi (ne dixeris illud) tuam filiam
Huc mittere, hoc prætextu tanquam nupturam Achilli.
Deinde mutatā ſententiā clām alias literas miſiſti,
Quòd non ſis futurus interfector filiæ tuæ ullo modo.
Hic ipſe aer eſt teſtis, qui de te hæc audivit.
" Innumeris autem hoc accidit in negotiis gerendis,
" Ardua-aggrediuntur ſuā-ſponte, tandem verò recedunt turpiter:
" Partim quidem ob ſtultū civium judicium, partim verò juſte,
" Cum non poſſint ipſi tueri Rempublicam.
Ego potiſſimùm gemo miſeram Græciam,
Quæ cum velit aliquid glorioſi gerere contra barbaros, nihili hom.
Dimittet eos ridentes propter te & tuam filiam.
" Neminem ego facerem præfectū alicujus loci propter opes,
" Neque ducem exercitûs: oportet ſapere ducem
" Civitatis: quia vir omnis eſt dux, ſi ſapientiam habeat.
Cho. Acerba res eſt, inter fratres fieri verba.
" Et certamina, quando in contentionem inciderint.
Ag. Volo tibi rectè maledicere, idq; breviter, ne nimis ſim, i. videar,
Oculos ad impudentiam deducere: ſed modeſtior videar erga te,
" Ut putà qui ſis fr. meus. Homo. n. turpis nō ſolet pudore affici.
Dic mihi quare acerba ſpiras, habens cruentum oculum?
Quis te injuriâ afficit? quā re indiges? conjugiū bonū recup cupis?
Non poſſum equidē tibi præſtare: quæ enim poſſidebas, illis malè
" Præfuiſti. An igitur ego pœnas dabo malorū tuor. q. non peccavi?

V. 341. Δυσπρόσιτος, &c.) Rectè hanc verſum intactum relinquimus: Malè enim *Æmyl. Portus* illum exagitat; & *Scaliger* legit Δυσπρόσιτος, cùm penultima τοῦ δυσπρόσιτος ſit per ſe longa. *Scaliger, Eraſmus. H. Stephanus & Grotius* τὸ ἔσω retinent. Vide *Jul. Pollucis* Onomaſt. l. 5. c. 31. περὶ ἀπροσίτου. *Joſua Barnes.* V. 357. Στερέντα) pro ſτερηθέντα, à ſτέρομαι pro ſτερέομαι, Ita *Heſiod.* Ἔργων καὶ Ἡμερῶν. v. 209. Νίκης τε ſτέρεται, πρός τ' αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει. Eſſe verò *Atticum* putatur. Vide *Iphig.* Tauric. v. 474. V. 362. * Aliàs ἀποστελεῖν. V. 364. Aliàs * θυγατρὸς οὐκέτι σῆς, &c.) Ita *Scaliger.* V. 367. Ἐκπονοῦσ' ἑκόντες) τὸ ἐκπονεῖν abſolutè hic ponitur, & neutrum eſt, ut *Xenoph.* Cyropæd. l. 4. ἱκανώτεροι τοῖς σώμασιν ἐκπονεῖν. ſignificat *laboribus-exerceor,* vel ut ad *Latinam* Verſionem poſui, *Ardua-aggredior.* Aliàs ἐκπονεῖν eſt activum & ſonat *elaboro, perficio,* item *inſtruo.* ἑκόντες verò pro ἔχοντες in textum recepi *Cantero, Scaligero* & ſenſu ita poſtulante. *Joſua Barnes.* V. 372. Ἐξανήσει) Miror in *Duportiano* codice ἐξανύσει ſcriptum; nec ſenſu, nec metro ſervato. V. 374. Μήδ' ὅπλων, &c.) *Canterus* putat legendum ἄρχοντ' ἄνευ. Sed non æquè hæc conjectura arridet: Nihil itaque muto. V. 378. Ἄνω) Aliàs ἄνω, ſed melius prius. V. 382. Ἐρᾷς χρηστὰ λαβεῖν) Delevi τὸ γε poſt ἐρᾷς, quia verſui erat impedimento, τὸ autem-σὰ in χρηστὰ producitur ob ectaticum λ ſequens. vide quæ Nos ad *Eſtheram* noſtram, ſive Αὐλικοκάτοπτρον, in Notis ad v. 113. Item aliquando τὸ τ'. eſt ectaticum, ut *Homer.* Odyſſ. α. v. 40. Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο. Et *Eurip. Oreſt.* v. 154. Τίνα τύχαν εἴπω; τίνα δὲ συμφοράν; Ubi in Carmine *Iambo* prius τίνα producit ultimam ante τ' & poſterius ante δ. Quare non neceſſe erat, ut *Arſenius* utrobique pro τίνα ſubſtitueret ποίαν. Idem *Homerus* facit ante μ'. & π'. Ut *Iliad.* ρ'. v. 723. Ὕψι μάλα μεγάλως· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθεν. Et *Iliad.* ψ'. v. 216. Ἐν δὲ πυρὶ πνοιῇ, μέγα δ' ἴαχε θεσπιδαὲς πῦρ. De γ'. ectatico magis conſtat, quia media eſt litera, ut δ'. & β'. Extat igitur è noſtris *Eſther.* ſ v. 14. Μοῦνον Ἰουδαίων γένος ἄλκιμον αἰχμητάων, ſed hujuſmodi exempla ſunt infinita; quare *manum de tabulâ.* Joſua Barnes.

Ἡ δακ-

Ἤ δάκνει σε τὸ φιλότιμον τοὐμόν; ἀλλ' ἐν ἀγκάλαις
Εὐπρεπῆ γυναῖκα χρήζεις, τὸ λελογισμένον παρείς,
" Καὶ τὸ καλὸν, ἔχειν; Πονηροῦ φωτὸς ἡδοναὶ κακαί.
Εἰ δ' ἐγὼ γνοὺς πρόσθεν οὐκ εὖ, μετετέθην εὐβουλίᾳ,
" Μαίνομαι; σὺ μᾶλλον, ὅστις ἀπολέσας κακὸν λέχος,
" Ἀναλαβεῖν θέλεις, θεοῦ σοι τὴν τύχην διδόντος εὖ.
Ὤμοσαν τὸν Τυνδάρειον ὅρκον οἱ κακόφρονες
Φιλόγαμοι μνηστῆρες. ἡ δέ γ' ἐλπὶς, οἶμαι μὲν, θεὸς
Ἐξέπραξεν αὐτὸ μᾶλλον, ἢ σὺ, καὶ τὸ σὸν σθένος.
Οὓς λαβὼν στράτευέ γ'. οἶμαι δ' ἔστ' ἡ μωρία φρενῶν
Τοὺς κακῶς παγέντας ὅρκους, καὶ συνηναγκασμένους.
Τἀμὰ δ' οὐκ ἀποκτενῶ 'γὼ τέκνα· καὶ τὸ σὸν μὲν εὖ
Παρὰ δίκην ἔσται, κακίστης εὐνίδος τιμωρία.
Ἐμὲ δὲ συντήξουσι νύκτες, ἡμέραι τε δακρύοις,
Ἄνομα δρῶντα, κοὐ δίκαια, παῖδας, οὓς ἐγεινάμην.
Ταῦτά σοι βραχέα λέλεκται, καὶ σαφῆ, καὶ ῥᾴδια.
" Εἰ δὲ μὴ βούλει φρονεῖν εὖ, τἄμ' ἐγὼ θήσω καλῶς.

Ἴαμβοι.

Χο. Οἵδ' αὖ διαφέρουσι τῶν πάρος λελεγμένων
" Μύθων. καλῶς δ' ἔχουσι φείδεσθαι τέκνων.
Με. Αἶ αἶ. Φίλους ἄρ' οὐχὶ κέκτημαι τάλας;
Αγ. Εἰ τοὺς φίλους γε μὴ θέλεις ἀπολλύναι.
Με. Δείξεις δὲ ποῦ μοι πατρὸς ἐκ ταὐτοῦ γεγώς;
Αγ. Συσσωφρονεῖν σοι βούλομ', ἀλλ' οὐ συννοσεῖν.
Με. Ἐς κοινὸν ἀλγεῖν τοῖς φίλοισι χρὴ φίλους.
Αγ. Εὖ δρῶν παρακάλει μ', ἀλλὰ μὴ λυπεῖν ἐμέ.
Με. Οὐκ ἄρα δοκεῖ σοι τάδε πονεῖν σὺν Ἑλλάδι;
Αγ. Ἑλλὰς δὲ σὺν σοὶ κατὰ θεὸν νοσεῖ τινα.
Με. Σκήπτρῳ νυν αὔχει, σὸν κασίγνητον προδούς.
Ἐγὼ δ' ἐπ' ἄλλας εἶμι μηχανάς τινας,
Φίλους τ' ἐπ' ἄλλους. Αγγ. ὦ Πανελλήνων ἄναξ
Ἀγάμεμνον, ἥκω παῖδά σοι τὴν σὴν ἄγων,
Ἣν Ἰφιγένειαν ὠνόμαζες ποτ' ἐν δόμοις.
Μήτηρ δ' ὁμαρτεῖ, σῆς Κλυταιμνήστρας δέμας,
Καὶ παῖς Ὀρέστης, ὥστε τερφθείης ἰδὼν,
Χρόνον παλαιὸν δωμάτων ἔκδημος ὤν.
Ἀλλ' ὡς μακρὰν ἔτεινον, εὔρυτον παρὰ
Κρήνην ἀναψύχουσι θηλύπουν βάσιν,
Αὐταί τε πῶλοί τ'. εἰς δὲ λειμώνων χλόην
Καθεῖμεν αὐτὰς, ὡς βορᾶς γευσαίατο.
Ἐγὼ δὲ πρόδρομος σῆς παρασκευῆς χάριν
Ἥκω. πέπυσται γὰρ στρατός. ταχεῖα δὲ
Διῆξε φήμη παῖδα σὴν ἀφιγμένην.
Πᾶς δ' εἰς θέαν ὅμιλος ἔρχεται δρόμῳ,

An te mea ambitio mordet? An in complexibus
Formoſam conjugem vis, ratione contempta,
" Et honeſtate, habere? Hominis mali malæ *ſunt* voluptates.
Quòd v. ego nõ rectè prius ſentiẽs, ſententiam mutârim prudenter,
" *An ideò* inſanio? tu magis *inſanis*, qui amiſsâ malâ conjuge.
" *Eam* recipere vis, Deo tibi fortunam ſecundam largiente.
Juraverunt Tyndareo juramentum ſtulti &
Nuptiarum-cupidi proci: Sed Spes (ut arbitror) Dea
Effecit hoc magis, quàm tu, aut tuum robur.
Quibus aſſumptis bellũ auſpicare: noſces a. (opinor) ſtultitiã mẽtis
Malè pactum jusjurandum. & ſimul per vim extortum *fuiſſe*.
Ego v. non interficiã meos liberos: quod autẽ *eſt* tibi commodũ, *id*
Præter jus erit, vindicta *ſcilicet tuæ* peſſimæ conjugis.
Me verò conficient noctes, dieſque lachrymis,
Si faciam iniqua, & injuſta in filios, quos genui.
Hæc tibi breviter dicere volui, quæ ſunt & clara, & facilia:
" Quòd ſi non vis ſapere, ego mea rectè curabo.

Chorus.

Hi diſſimiles ſunt priùs dictis
" Sermonibus; probè autem monent parcere liberis.
Men. Heu, heu, non igitur habeo miſer amicos?
Aga. *Imò verò*, ſi modò nolis perdere amicos.
Men. Ubi v. oſtẽdes quòd ſis mihi ex eodem patre natus?
Aga. Volo tecum ſapere, ſed non ſimul furere.
Men. Atqui oportet amicos cum amicis dolere communiter.
Aga. Accerſe me rectè facturus; ſed non, me dolore affecturus.
Men. Annon tibi videtur in his laborandum eſſe cum Græcia?
Aga. Græcia verò à neſcio quo lymphata Deo tecum inſanit.
Men. Tu gloriaris nunc regno, prodens tuum fratrem.
Ego verò ad alias artes me conferam,
Et ad alios amicos. *Nun.* O rex omnium Græcorum
Agamemnon, veni adducens tibi tuam filiam,
Quam Iphigeniam olim nominâſti in ædibus;
Mater autem comitatur, tua conjunx Clytæmneſtra,
Et filius Oreſtes, ut delecteris conſpectu *horum*:
Quia jam pridem procul abes à *tuis* ædibus peregrè degens.
Sed quia longum *iter* fecerunt, ad limpidum
Fontem reficiunt fœmineos pedes,
Ipſæque & equæ: in gramen verò pratorum
Dimiſimus ipſas, ut guſtent cibum.
Ego verò præcurſor propter tuum apparatum
Venio; exercitus *enim hoc* audivit: quia velox
Pervaſit *ipſum* fama, veniſſe tuam filiam
Omnis igitur exercitus curſu venit ad ſpectaculum,

V. 386. Τὸ λελογισμένον) ὁ λόγος, ſic infrà v. 922. οἱ λελογισμένοι, pro οἱ λόγιοι, Prudentes, ſic σοφισμός pro σοφὸς, &c. V. 391. Ὤμοσαν τὸν Τυνδάρειον ὅρκον) Vide ſupra v. 58. V. 395. Παγέντας ὅρκους) Phraſis hæc ſingularis & *Euripidi* ferè propria, & tamen *Latinis* uſitatiſſima; unde *Pactum* dicitur. *Pango* autem *Latinè* idem quod πήγνυμι *Græcè*. Hinc & Nos *Anglicè* Compact dicimus. *J. Barnes.* V. 397. Εὐνίδος) Εὐνέτις & εὐνὶς Uxor ab Εὐνὴ cubile, εὐνήτειρα idem; Vide infra ad v. 807. V. 406. Συσσωφρονεῖν) Ita *Euphoniæ* gratiâ lego pro συνσωφρονεῖν cum *Æmylio Porto*; ut infrà v. 1209. συσσώζειν. Sic σύσσημος, σύσσιτος. Et ſane τὸ σὺν ante literas γ. λ. μ. ν. ρ. σ'. Se iiſdem literis aſſimulat, ut συγγράφω, συλλαμβάνω, συμμύσης, σύννομος, συῤῥάπτω, συσσωρεύω. Eodem modo & τὸ ἄγαν in compoſitione & τὸ ἐν, exceptis aliquibus caſibus; nam ἐγγράφω, ἐλλείπω, ἐννοέω, ἐμμένω, & ἀγάννιφος & ἀγάῤῥοος. Ante π. & β. τὸ ἐν mutat τὸ ν: in τὸ μ. ut συμπλήρωμα, ἐμβάλλω; item ante ψ & φ τὸ ἐν & τὸ σὺν, ut ἔμψυχος, συμφαίνω, ſicut & πᾶν, ut παμπολλοὶ, παμβασιλεὺς, παμφανόων, aliquando τὸ σὺν amittit ultimam in Compoſitione ut συζυγία, συσκιάζω; nec non & τὸ ἄγαν, ut ἀγακλυτὸς, &c. Huc referantur πάλλευκος, & πασσυδὶν, quod tamen ſcribitur etiam πανσυδὶν, ut & πασσέληνος. Et eadem aliquando eſt ratio τοῦ πάλιν, ut παλιμπετὲς, παλίλλογος. παλίῤῥοθος, παλίσσυτος, *Homerica.* Joſua Barnes. V. 417. Κλυταιμνήστρας δέμας) *Periphraſis* pro Κλυταιμνήστρα. Ut *Oreſt.* v. 107. Ἑρμιόνης δέμας. Sic βίη Ἡρακληείη *Hom.* & μένος Ἀλκινόοιο, ità & *Euripidis* hunc ipſum locum expreſſit *Virgilius* optimè, hoc eſt, ſuo more, *Æn.* l. 7. v. 649.

Filius huic juxta Lauſus, *quo pulchrior alter* *Non fuit*, *excepto Laurentis* corpore Turni. *Joſua Barnes.*

V. 419. Ἔκδημος) Ità correxi vetus ἔκδηλος à magis Veteri *Aldinâ* editione. V. 420. Εὔρυτον παρὰ κρήνην) *Johan. Brodæus* legit Εὔριπον, & fateor *Euripum Aulidi* vicinum; at quis unquam fontẽ *Euripum* dixit? maneat itaq; εὔρυτον (ſed non ut propriũ nomẽ) ut Καλλίῤῥυτος, πολύῤῥυτος, χρυσόῤῥυτος, &c. undè & ego *limpidũ* expoſui. *J. Barnes.* V. 423. Βορᾶς γευσαίατο) pro γεύσαιντο. Vid. *Pfochenii* Diatrib. de Gr. Ling. N. T. puritate, c. 107. §. 77. p. 86. ubi exẽpla profert de γεύομαι *guſto*, pro *cibũ ſumo*. *Id.* V. 426. Διῆξε) Ita lego, potiùs quàm δῆξε, pro διήιξε: Nam hoc à διΐσσω· Nec *Æmylium Portum* curo. *Id.*

“ Τὴν παῖδ' ὅπως ἴδωσιν. Οἱ δ' εὐδαίμονες,
“ Ἐν πᾶσι κλεινοὶ, καὶ περίβλεπτοι βροτοῖς.
Λέγουσι δ', ὑμέναιός τις, ἢ τί πράσσεται;
Ἢ πόθον ἔχων θυγατρὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ
Ἐκόμισε παῖδα; τῶν δ' ἂν ἤκουσας τάδε,
Ἀρτέμιδι προτελίζουσι τὴν νεάνιδα
Αὐλίδος ἀνάσσῃ. τίς νιν ἄξεταί ποτε;
Ἀλλ' εἶα. τἀπὶ τοῖσι δ' ἐξάρχου κανᾶ.
Στεφανοῦσθε κρᾶτα, καὶ σὺ Μενέλεως ἄναξ,
Ὑμέναιον εὐτρέπιζε, καὶ κατὰ στέγας
Λωτὸς βοάσθω, καὶ ποδῶν ἔστω κτύπος.
Φῶς γὰρ τόδ' ἥκει μακάριον τῇ παρθένῳ.
Αγ. Ἐπῄνεσ'. ἀλλὰ στεῖχε δωμάτων ἔσω.
Τὰ δ' ἄλλ', ἰούσης τῆς τύχης ἔσται καλῶς.
Οἴμοι, τί φῶ δύστηνος; ἄρξωμαι πόθεν.
Εἰς οἷ' ἀνάγκης ζεύγματ' ἐμπεπτώκαμεν.
Ὑπῆλθε δαίμων, ὥστε τῶν σοφισμάτων
Πολλῷ γενέσθαι τῶν ἐμῶν σοφώτερος.
“ Ἡ δυσγένεια δ' ὡς ἔχει τι χρήσιμον;
“ Καὶ γὰρ δακρῦσαι ῥᾳδίως αὐτοῖς ἔχει,
“ Ἄνολβά τ' εἰπεῖν. τῷ δὲ γενναίῳ φύσιν
“ Ἄπαντα ταῦτα, προστάτην γε τοῦ βίου
“ Τὸν δῆμον ἔχομεν, τῷ τ' ὄχλῳ δουλεύομεν.
Ἐγὼ γὰρ ἐκβαλεῖν μὲν αἰδοῦμαι δάκρυ,
Τὸ μὴ δακρῦσαι δ' αὖθις αἰδοῦμαι τάλας,
Εἰς τὰς μεγίστας συμφορὰς ἀφιγμένος.
Εἶεν, τί φήσω πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμήν;
Πῶς δέξομαί νιν; ποῖον ὄμμα συμβαλῶ;
Καὶ γάρ μ' ἀπώλεσ' ἐπὶ κακοῖς, ἅ μοι πάρα,
Ἐλθοῦσ' ἄκλητος. εἰκότως δ' ἅμ' ἕσπετο
Θυγατρὶ νυμφεύσουσα, καὶ τὰ φίλτατα
Δώσουσ', ἵν' ἡμᾶς ὄντας εὑρήσει κακούς.
Τὴν δ' αὖ τάλαιναν παρθένον (τί παρθένον;
Ἅδης νιν, ὡς ἔοικε, νυμφεύσει τάχα.)
Ὡς ᾤκτισ'. οἶμαι γάρ νιν ἱκετεῦσαι τάδε.
Ὦ πάτερ, ἀποκτενεῖς με; τοιούτους γάμους
Γήμειας αὐτὸς, χ' ὅστις ἐστί σοι φίλος.
Παρὼν δ' Ὀρέστης ἐγγὺς ἀναβοήσεται)
Οὐ συνετὰ συνετῶς. ἔτι γάρ ἐστι νήπιος.
Αἶ, αἶ, τὸν Ἑλένης ὥς μ' ἀπώλεσεν γάμον
Γήμας ὁ Πριάμου Πάρις, ὅς μ' εἴργασται τάδε.
Χο. Κἀγὼ κατῴκτειρ', ὡς γυναῖκα δεῖ ξένην
Ὑπὲρ τυράννων συμφορᾶς καταστένειν.
Με. Ἀδελφὲ, δός μοι δεξιᾶς τῆς σῆς θιγεῖν.
Αγ. Δίδωμι. σὸν γὰρ τὸ κράτος, ἄθλιος δ' ἐγώ.
Με. Πέλοπα καλοῦμαι μ', ὃς πατὴρ τοὐμοῦ πατρὸς,
Τοῦ σοῦ τ' ἐκλήθη, τὸν τεκόντα τ' Ἀτρέα,
Ἦ μὴν μ' ἐρεῖν σοι τἀπὸ καρδίας σαφῶς,
Καὶ μὴ 'πίτηδες μηδὲν, ἀλλ' ὅσον φρονῶ.
Ἐγώ σ' ἀπ' ὄσσων ἐκβαλόντ' ἰδὼν δάκρυ,

“ Ut videant tuam filiam. Fortunati verò viri
“ Inter omnes homines *ſunt* inclyti, & conſpicui.
Dicant autem, hinc aliquis hymenæus? aut quid agitur?
An deſiderio affectus rex Agamemnon filiæ
Curavit adduci eam? ab aliis verò hæc audires:
Dianæ initiant adoleſcentulam
Reginæ Aulidis. Quiſnam eam ducet?
Sed eja. Propter hæc tu auſpicare Caniſtris *ad ſacrificium.*
Coronate capita, & tu rex Menelae,
Appara nuptias, & in domo
Sonet tibia, & ſonitus ſit pedum:
Venit enim hic dies felix puellæ.
Aga. Laudo: ſed vade intra ædes.
Reliqua enim favente fortunâ proſperè cedent.
Hei mihi, quid dicam miſer? à te incipiam.
In quale vinculum fati incidimus?
Antevertit *me* Fortuna, ut technis
Meis longè ſit aſtutior.
“ Ignobilitas verò quantum habet convenientiæ?
“ Etenim licet illis facilè lachrymari,
“ Et dicere triſtia: nobilibus verò genere
“ Omnia hæc *adſunt*; gubernatorem quidem vitæ
“ Habemus populum, dein & ſervimus plebi.
Equidem vereor emittere lachrymas,
Rurſus verò pudet me miſerum non lachrymari,
In maximas calamitates delapſum.
Eſto, quid dicam ad meam conjugem?
Quomodo excipiam eam? quos oculos *in eam* conjiciam?
Etenim me perdidit propter mala, quæ mihi adſunt,
Cùm venerit non vocata: jure autem ſecuta eſt
Filiam, nuptias *ejus* celebratura, & chariſſimas *res*
Datura, ubi nos inveniet perfidioſos.
Hanc verò miſeram virginem (quid virginem *voco?*
Pluto, ut opinor, eam brevi ducet.)
Ut miſeror! Arbitror enim ipſam *mihi* ſupplice hæc dicturam;
O Pater, occides me? tales nuptias
Celebres ipſe, & quiſquis tibi charus eſt.
Oreſtes autem propè ſtans, clamabit
Non intellecta intelligibiliter: adhuc enim eſt infans.
Heu, heu, ut perdidit me nuptias *cum Helenâ*
Celebrans Paris filius Priami, qui mihi fecit hæc.
Ch. Et ego miſericordiâ commoveor, ut decet mulierē peregrinā,
Propter calamitatem principum ingemiſcere.
Men. Frater, da mihi ut tuam dextram contingam.
Aga. Do: tua eſt enim victoria, ego verò miſer.
Men. Juro Pelopem, qui pater mei patris,
Et tui vocabatur, & Atreum qui genuit nos,
Certè dicturum me tibi eſſe ex animo, aperte,
Et nihil artificioſum, ſed ita ut ſentio.
Ego cum viderem te ex oculis emittentem lachrymas,

Ὤικτει-

V. 435. Τοῖσι δ') *Canterus* ita τὸ σοῖσι rectè corrigebat; ſed agnoſcere nolebat, ita *Aldi* editionem priùs legiſſe. Ἐξάρχου κανᾶ) ſimilem locum habes infra v. 1471. Κανᾶ δ' ἐναρχέσθω τις, &c. Vide *Oreſt.* v. 195. V. 449. Ἄπαντα ταῦτα) *Dupertus* ſcribit ἄπαυδα ridiculè ſatis & putidè (imò licet idem *Scaliger* ſcribat) ſiquis tale verbum fortè invenerit. Nec immeritò *Canterus* deridendum nobis propinat *Gaſpar. Stiblinum*, quòd ἀπυσῆ in textum ſuum admiſerit, nullâ metri ratione habitâ: & huic tamen ejus errori *Brodæus* viam ſtravit: *Canterus* ἄπαντα manifeſtè corruptum putat Novar. Lection. l. 6. c. 23. & vel ἀπορίᾳ, (ut & *Hugo Grotius*) vel ἀπάνευθε legendum ſuadet: & *Portus* huic accedit; ſed & illa nimis à receptâ lectione ſunt remota; & nulla omninò mihi apparet neceſſitas, (al. ἀπόντα ſubſtituere) quare aliquid hic mutemus; ſi modò verba ſequentia ad priora connectamus, hoc modo, τῷ δὲ κατὰ φύσιν γενναίῳ οἷοι ἡμεῖς ἐσμὲν ἄπαντα ταῦτα πάρεστι. τὸν μὲν δῆμον προστάτην τοῦ βίου ἔχομεν, καὶ τῷ ὄχλῳ δουλεύομεν. Nec mirum eſt, ſi hæ duæ res dicantur ἄπαντα ταῦτα, auget enim miſeriam ſuam *Agamemnon*, & ſub his duobus malis innumera alia comprehendi ſupponit. *Ennius* hunc locum ſic verterat--- *In hoc Regi Plebs anteſtat-loco: Licet lacrymare Plebi; Regi honeſtè non licet.* V. 467. Γάμον γήμας) Vide infra v. 1182. V. 474. Τὸν τεκόντα τ' Ἀτρέα) τεκόντα pro γεννήσαντα vid. infra ad v. 639. Subaud. ἡμᾶς, *Nos*, ut nunc in *Lat.* ſcripſimus, expûncto, quod adhuc obtinebat, *illum*: *Atreus* enim non erat Pelopis Pater, ſed Filius. *Joſua Barnes.* V. 475. Ἦ μὴν μ' ἐρεῖν σοι τἀπὸ) Ita verſum reſtitui *Aldinæ* Editionis & *Scaligeri* authoritate, & verſûs neceſſitate.

Ὤικτειρα, κἀυτὸς ἀνταφῆκά σοι πάλιν,
Καὶ τῶν παλαιῶν ἐξαφίσταμαι λόγων,
Οὐκ εἰς σὲ δεινός. εἰμὶ δ' οὗπερ εἶ σὺ νῦν.
Καί σοι παραινῶ μήτ' ἀποκτείνειν τέκνον,
“ Μήτ' ἀνθελέσθαι τοὐμόν. οὐ γὰρ ἔνδικον,
“ Σὲ μὲν στενάζειν, τἀμὰ δ' ἡδέως ἔχειν,
Θνήσκειν τε τοὺς σοὺς, τοὺς δ' ἐμοὺς ὁρᾶν φάος.
Τί βούλομαι γάρ; οὐ γάμους ἐξαιρέτους
Ἄλλους λάβοιμ' ἂν, εἰ γάμων ἱμείρομαι;
Ἀλλ' ἀπολέσας ἀδελφὸν, ὅν μ' ἥκιστ' ἐχρῆν,
Ἑλένην ἕλωμαι, τὸ κακὸν ἀντὶ τἀγαθοῦ;
Ἄφρων, νέος τ' ἦν πρίν. * ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα δ' ἐγγύθεν
Σκοπῶν, ἐσεῖδον, οἷον ἦν κτείνειν τέκνα.
Ἄλλως τέ μ' ἔλεος τῆς ταλαιπώρου κόρης
Εἰσῆλθε, συγγένειαν ἐννοουμένῳ,
Ἣ τῶν ἐμῶν ἕκατι θύεσθαι γάμων
Μέλλει. τί δ' Ἑλένης παρθένῳ τῇ σῇ μέτα;
Ἴτω στρατεία διαλυθεῖσ' ἐξ Αὐλίδος.
Σὺ δ' ὄμμα παῦσαι δακρύοις τέγγων τὸ σὸν,
Ἀδελφὲ, κἀμὲ παρακαλῶν εἰς δάκρυα.
Εἰ δέ τι κόρης τῆς θεσφάτων μέτεστί σοι,
Μή μοι μετέστω· σοὶ νέμω τοὐμὸν μέρος.
Ἀλλ' εἰς μεταβολὰς ἦλθον ἀπὸ δεινῶν λόγων,
Εἰκὸς πέπονθα· τὸν ὁμόθεν πεφυκότα
“ Στέργων μετέπεσον. Ἀνδρὸς οὐ κακοῦ τρόποι
“ Τοιοίδε, χρῆσθαι τοῖσι βελτίστοις ἀεί.
Χο. Γενναῖ' ἔλεξας, Ταντάλῳ τε τῷ Διὸς
Πρέποντα. προγόνους οὐ καταισχύνεις σέθεν.
Αγ. Αἰνῶ σε * Μενέλαος, ὅτι παρὰ γνώμην ἐμὴν
Ὑπέθηκας ὀρθῶς τοὺς λόγους, σοῦ τ' ἀξίως.
Με. Ταραχή γ' ἀδελφῶν τις δι' ἔρωτα γίγνεται,
“ Πλεονεξίαν τε δωμάτων· ἀπέπτυσα
“ Τοιάνδε συγγένειαν ἀλλήλων πικράν.
Αγ. Ἀλλ' ἥκομεν γὰρ εἰς ἀναγκαίας τύχας,
Θυγατρὸς αἱματηρὸν ἐκπρᾶξαι φόνον.
Με. Πῶς; τίς δ' ἀναγκάσει σε τήν γε σὴν κτανεῖν;
Αγ. Ἅπας Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος.
Με. Οὐκ εἴ νιν εἰς Ἄργος γ' ἀποστείλῃς πάλιν.
Αγ. Λάθοιμι τοῦτ' ἄν. ἀλλ' ἐκεῖν' οὐ λήσομαι·
Με. Τὸ ποῖον; οὔτοι χρὴ λίαν ταρβεῖν ὄχλον.
Αγ. Κάλχας ἐρεῖ μαντεύματ' Ἀργείων στρατῷ.
Με. Οὐκ, ἢν θάνῃ γε πρόσθε. τοῦτο δ' εὐμαρές.
Αγ. Τὸ μαντικὸν πᾶν σπέρμα, φιλότιμον κακόν.
Με. Κοὐδέν γ' ἄχρηστον, οὐδὲ χρήσιμον παρόν.
Αγ. Ἐκεῖνο δ' οὐ δέδοικας, ὅ, τι μ' εἰσέρχεται;
Με. Ὃν μὴ σὺ φράζῃς, πῶς ὑπολάβοιμεν λόγον;
Αγ. Τὸ Σισύφειον σπέρμα πάντ' οἶδεν τάδε.
Με. Οὐκ ἔστ', Ὀδυσσεὺς ὅ, τι σὲ κἀμὲ πημανεῖ.
Αγ. Ποικίλος ἀεὶ πέφυκε, τοῦ γ' ὄχλου μέτα.
Με. Φιλοτιμίᾳ μὲν ἐνέχεται, δεινῷ κακῷ.

Miſertus ſum tui, & ipſe vicissim emiſi *lachrymas* propter te,
Et diſcedo à priore ſententiâ;
Nolo in te eſſe crudelis: volo enim eò *ſententiæ* ubi tu nunc es,
Et tibi ſuadeo, ne interficias filiam tuam,
“ Neque anteferas meam *utilitatem*: non enim juſtum *eſt*,
“ Te quidem gemere, me verò ſuaviter habere:
Et tuos quidem mori, meos verò aſpicere hanc lucem.
Quid enim volo? an non egregias nuptias
Alias apparare poſſum, ſi nuptias deſidero?
Sed perdens fratrem, quem me minime oportebat *perdere*,
Helenam accipiam, malum pro bono?
Stultus & juvenilis eram priùs: ſed propius rem
Inſpiciens, vidi quale *malum* ſit interficere liberos.
Præterea verò me miſeratio infelicis puellæ
Subiit, cogitantem cognationem *noſtram*,
Quæ propter meas nuptias mactanda
Eſt: quid enim rei eſt tuæ filiæ cum Helenâ?
Eat exercitus dimiſſus ex Aulide.
Tu verò deſiſte oculos tuos irrigare lachrymis,
Frater & me provocare ad lachrymas.
Quòd ſi quæ oracula habes de tuâ filiâ,
Nihil ad me pertinent; tibi tribuo meam partem.
Sed veni in mutationem à crudeli ſententiâ.
Æquum mihi accidit, *fratrem* eodem patre ſatum
“ Amans, mutatus ſum. Boni viri mos eſt
“ Ille, ſemper optimâ ſententiâ uti.
Cho. Generoſa dixiſti, & Tantalo filio Jovis
Digna: non dedecoras tuos majores.
Aga. Laudo te, Menelae, quòd præter meam opinionem
Rectè hæc verba ſubjeciſti, & ut te decet.
Men. Diſcordia fit aliqua fratrum propter amorem,
“ Et cupiditatem familiæ: abominor
“ Talem cognationem acerbam mutuò.
Aga. Atqui pervenimus in neceſſarias calamitates,
Ut cruentam cædem exerceam in filiam meam.
Men. Qui? quis verò coget te tuam *filiam* occidere?
Aga. Univerſus conventus copiarum Græcarum.
Men. Non, ſi rurſus ipſam Argos mittas.
Aga. Eatenus poſſim fallere, ſed illâ in re non potero fallere.
Men. Quid eſt illud? non oportet turbam nimis timere.
Aga. Calchas aperiet oracula exercitui Græcorum.
Men. Non, ſi antè moriatur, hoc autem facile *eſt*.
Aga. Totum genus vatum eſt gloriæ cupidum & malum.
Men. Neque inutile neque utile eſt.
Aga. Illud verò non times, quod mihi ſubit?
Me. Quomodo poſſum ſuſpicari eū ſermonem, quem tu non dicis?
Aga. Genus Siſyphi novit hæc omnia.
Men. Nihil eſt, in quo me & te lædere poſſit Ulyſſes.
Aga. Semper eſt diſertus apud populum.
Men. Ambitione quidem implicatur, ingenti malo.

V. 484. Ὁρᾶν φάος) ὁρᾶν & βλέπειν & δέρκομαι pro ζῆν, ut *Hecub.* v. 311. —— Οὐκοῦν τόδ' αἰσχρὸν, εἰ βλέποντι μὲν φίλῳ Χρώμεσθ', ἐπεὶ δ' ὄλωλε, μὴ χρώμεσθ' ἔτι; Vide quæ nos ad *Supplices* v. 78. *Joſ. Barnes.*

V. 487. Ἀλλ' ἀπολέσας ἀδελφὸν) Huc refer Hiſtoriam ex *Herodot.* l. 3. de *Intapherne* Uxore, cui cùm, reliquâ totâ familiâ morti obnoxiâ, Rex optionem dediſſet, ut quem vellet liberum haberet, illa nec Maritum, nec liberorum quenquam, ſed *Fratrem* elegit; nimirùm, quòd maritum alium & liberos alios, functis autem parentibus, nullum ampliùs fratrem habere potuiſſet. Ita ſcribo memoriâ fretus. Lector Curioſus conſulat locum in *Thaliâ* l. 3. c. 118. & 119. fol. 207. Edit. *Londin.* Joſua Barnes.

V. 489. * Aliàs τὸ πρᾶγμα.

V. 490. Τέκνα) *Iambus.* Vide in *Phœniſſ.* v. 19.

V. 506. * Aliàs Μενέλεως.

V. 522. Οὐδέν γ' ἄχρηστον) *Canterus* legit Οὐδέν γε χρηστὸν, &c.

V. 524. Τὸ Σισύφειον σπέρμα) *Ulyſſis* pater erat *Laertes*, *Laertæ Arceſius*, *Arceſii Jupiter*; ita *Hom.* Odyſſ. π. v. 118. &c. *Ovidius* Metam. l. 13. Fab. 1. *Ulyſſes* ait
Nam mihi Laertes *pater eſt*, Arceſius *illi*,
Jupiter *huic*——
Inimici verò objicere ſolebant *Ulyſſi* Patrem *Siſyphum* ob latrocinia infamem, à quo Matrem ejus *Anticleam* compreſſam fuiſſe rumor erat & impregnatam; tum demùm à Patre ejus *Autolyco Laertæ* deſponſam. Hiſtoriam refert *Tzetzes* in *Lycophron.* & *Scholiaſt. Sophocl.* in Ajac. Maſtigoph. ad v. 190. & *Paul. Leopard.* Emendat. l. 13. c. 5. *Ulyſſes* verò ob vafrum & ſubdolum ingenium credebatur *Siſyphum* magis exprimere, quàm *Laertem.* Joſua Barnes.

V. 534. Τείχεσιν Κυκλωπίοις) Vide ſuprà ad v. 151.

V. 442. Ὦ ξέναι) Alloquitur Chorum mulierum Chalcidicarum vide infra v. 606. ξέναι ξείναις παρὰ χειμάδ.

V. 547. Μαινόμεν' οἴστρων) Canterus μαινομένων legit, μανιάδων Scaliger, prius verſui, poſterius ſenſui congruentius. Eraſmus μαινόμεν' retinet, ut & Hugo Grotius in Excerptis & Henricus Stephanus in Selectis, & Æmylius Portus, qui poni dicit pro μαινόμενοι, quod nemo unquam dubitabat; ſicut ἀρχόμεν' pro ἀρχόμενοι Callim. Hymn. Dian. v. 4. Duportus nihil de hâc re dicit: Stiblinus in ſummâ ſecuritate degit; Brodæus quoque omittit. Senſum qui ſatis dextrè vult aſſequi, adeat Eraſmi ſupralaudatam Paraphraſin. Joſua Barnes.

V. 563. Σοφία) μετὰ τῆς σοφίας, Brodæus. Scaliger σοφία legit, τὸ αἰδεῖσθαι σοφία ἐστί· Τὸ αἰδεῖσθαι pro ἡ αἰδώς.

V. 566. Δόξα φέρει) Ita lego pro δόξαν, quod hactenùs falsò obtinuit; nec enim aliter reſponderet ſuo parallelo in ſtrophâ ---σι βροτοῖς; & hâc lectione & illâ, quam poſuimus, interſtinctione, ſenſus miſerè hactenùs impeditus, ſe aperit. Joſua Barnes.

V. 572. Μείζω πόλιν αὔξει) Totum hunc locum hucuſque eleganter Latino carmine donavit Hugo Grotius in Excerptis; Eraſmus etiam totum Chorum, totámque uti diximus, hanc Fabulam. Hos habet curioſus Lector, ad quorum interpretamenta recurrat. Joſua Barnes.

Αγ. Οὐκοῦν δόκει νιν σάντ' ἐν Ἀργείοις μέσοις
Λέξειν ἃ Κάλχας θέσφατ' ἐξηγήσατο,
Κἀμ' ὡς ὑπέστην θῦμα, κἆτα ψεύδομαι
Ἀρτέμιδι θύειν. ὃς ξυναρπάσας στρατὸν,
Σὲ κἀμ' ἀποκτείναντας Ἀργείους, κόρην
Σφάξαι κελεύσει. κἂν πρὸς Ἄργος ἐκφύγω,
Ἐλθόντες αὐτοῖς τείχεσιν Κυκλωπίοις
Ξυναρπάσουσι, καὶ κατασκάψουσι γῆν.
Τοιαῦτα τἀμὰ πήματ'. ὦ τάλας ἐγὼ,
Ὡς ἠπόρημαι πρὸς θεῶν τὰ νῦν τάδε.
Ἕν μοι φυλάξον Μενέλεως, ἀνὰ στρατὸν
Ἐλθὼν, ὅπως ἂν μὴ Κλυταιμνήστρα τάδε
Μάθῃ, πρὶν ᾍδῃ παῖδ' ἐμὴν προσθῶ λαβὼν,
Ὡς ἐπ' ἐλαχίστοις δακρύοις πράσσω κακῶς.
Ὑμεῖς τε σιγὴν, ὦ ξέναι, φυλάσσετε.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Μάκαρες, οἳ μετρίας θεοῦ,
" 2 Μετά τε σωφροσύνας μετέσχον
" 3 Λέκτρων Ἀφροδίτας,
" 4 Γαλανείᾳ χρησάμενοι.
5 Μαινομένων οἴστρων, ὅθι δὴ
6 Δίδυμ' Ἔρως χρυσοκόμας
7 Τόξ' ἐντείνεται χαρίτων.
8 Τὸ μὲν ἐπ' εὐαίωνι πότμῳ,
9 Τὸ δ' ἐπὶ συγχύσει βιοτᾶς.
10 Ἀπενέπω νιν ἁμετέρων,
11 Κύπρι καλλίστα, θαλάμων.
" 12 Εἴη δέ μοι μετρία μὲν
" 13 Χάρις, πόθοι δ' ὅσιοι.
" 14 Καὶ μετέχοιμι τᾶς Ἀφροδίτας,
" 15 Πολλὰν τ' ἀποθείμαν.

Ἀντιστροφή.

" 1 Διάφοροι δὲ φύσεις βροτῶν,
" 2 Διάτροποι δὲ * τρόποις, ὁ δ' ὀρθὸς, *al. τρόποι.
" 3 Ἐσθλὸν σαφὲς αἰεί.
" 4 Τροφαί θ' αἱ παιδευόμεναι,
" 5 Μέγα φέρουσ' εἰς ἀρετάν.
" 6 Τό, τε γὰρ αἰδεῖσθαι σοφία,
" 7 Τάν τ' ἐξαλλάσσουσαν ἔχει
" 8 Χάριν, ὑπὸ γνώμας ἐσορᾶν,
" 9 Τὸ δέον, ἔνθα Δόξα φέρει
" 10 Κλέος, ἀγήρατον βιοτάν.
" 11 Μέγα τι θηρεύειν ἀρετάν,
" 12 Γυναιξὶ μὲν κατὰ Κύπριν
" 13 Κρυπτάν. ἐν ἀνδράσι δ' αὖ
" 14 Κόσμος ἐνδον ὁ μυριοπληθὴς
" 15 Μείζω πόλιν αὔξει.

Ἐπῳδός.

1 Ἔμολες, ὦ Πάρις, ᾗ τε σύ γε

Aga. Ergo puta nunc eum ſtantem in medio Græcorum
Dicturum eſſe oracula ea, quæ enarravit Calchas,
Et quomodo ego promiſerim ſacrificium, quod deinde recuſem
Dianæ me facturū: ita in ſuā ſententiam pertrahens exercitum,
Me & te interfectis, Græcos puellam
Mactare jubebit: quòd ſi ad Argos fugero,
Venientes, cum ipſis muris Cyclopiis
Devaſtabunt, & evertent terram.
Talia ſunt mea mala, ô me miſerum,
Ad quam anguſtiam à Diis in hac re nunc redigor?
Unum mihi caveas Menelae, per exercitum
Veniens, ut ne, Clytemneſtra hæc
Reſciſcat, priuſquā Plutoni filiam meam acceptam immolavero,
Ut ſim miſer pauciſſimis lachrymis.
Voſque ô peregrinæ, ſilentium ſervate.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Beati, qui moderatæ Deæ,
" 2 Et cum caſtitate ſunt participes
" 3 Lectorum Veneris,
" 4 Tranquillitate fruentes.
5 Inſani enim ſunt, qui agitantur Veneris œſtro, quum.
6 Amor auricomus geminos
7 Arcus intendit gratiarum, l. amoris gratioſi.
8 Unum quidem ad felicem vitam,
9 Alterum verò ad confuſionem vitæ.
10 Deprecor hunc arcum à noſtris
11 Thalamis, ô pulcherrima Venus.
" 12 Sit verò mihi moderata quidem forma
" 13 Gratia, & ſancti amores.
14 Et ſim particeps moderatæ Veneris;
15 Immoderatam verò rejiciam.

Antiſtrophe.

" 1 Diverſa ſunt ingenia mortalium.
" 2 Diſſimiles etiam ſunt moribus. ille verò mos rectus,
" 4 Bonum eſt manifeſtum ſemper.
" 4 Et educatio cum diſciplinâ,
" 5 Multum confert ad virtutem.
" 6 Etenim Verecundia conjuncta cum Sapientiâ,
" 7 Et aliam quoque habet
" 8 Gratiam, ut ſcilicet mente perſpicias
" 9 Quid conveniat, id quod gloriam affert.
" 10 Gloriam non ſeneſcentem in vitâ.
" 11 Magnum quiddam eſt, venari virtutem,
" 12 Mulieribus quidem in Venere ſanctâ &
" 13 Occultâ, Viris verò contrà
" 14 Ornatus virtutum inde multiplex
" 15 In majus auget urbem.

Epodus.

1 Veniſti ô Paris, illinc, ubi tu

2 Βουκόλος ἀργενναῖς ἐτράφης	2 Paſtor educatus es candidos
3 Ἰδαίαις παρὰ μόσχοις,	3 Apud Idæos vitulos,
4 Βάρβαρα συρίζων Φρυγίων	4 Canens barbaricos modos Phrygiorum
5 Αὐλῶν, Ὀλύμπου καλάμοις	5 Tibiarum Olympi calamis
6 Μιμήματα πνέων.	6 Imitationem faciens.
7 Εὔθηλοι δὲ τρέφοντο βόες.	7 Mammoſæ verò boves paſcebantur,
8 Ὅτε σε κρίσις ἔμενε θεᾶν,	8 Quando te dearum judicium expectavit,
9 Ἅ σ' Ἑλλάδα πέμπει,	9 Quod te in Græciam miſit
10 Ἐλεφαντοδέτων πάροιθεν	10 Ante eburneas
11 Δόμων, ὅς τᾶς Ἑλένας	11 Domos, qui Helenæ
12 Ἐν ἀντωποῖς βλεφάροισιν	12 In adverſos oculos
13 Ἔρωτα δέδωκας·	13 Amorem injeciſti :
14 Ἔρωτι δ' αὐτὸς ἐπτοάθης.	14 Amore verò tu ipſe ſtupefactus es.
15 Ὅθεν ἔρις ἔρις Ἑλλάδα σὺν δορὶ,	15 Unde diſcordia, diſcordia Græciam cum haſtis,
16 Ναυσί τ' ἄγει,	16 Et navibus ducit
17 Ἐς Τροίας πέργαμα.	17 Ad Pergama Trojæ.
Ἀνάπαιστοι.	*Chorus.*
Χο. "Ἰὼ, ἰώ. Μεγάλαι μεγάλων εὐδαιμονίαι.	" Iô, iô. Magnæ magnorum virorum ſunt felicitates.
Τὴν τοῦ βασιλέως	Regis *filiam Agamemnonis*
Ἴδετ' Ἰφιγένειαν, ἄνασσαν ἐμὴν,	Videte Iphigeniam, reginam meam,
Τὴν Τυνδαρέω τε Κλυταιμνήστραν,	Et Clytæmneſtram, filiam Tyndarei,
Ὡς ἐκ μεγάλων ἐβλάστηκα-	Quomodo ex magnis *viris* natæ ſint,
σ', ἐπὶ τ' ἀκμὰς ἥκουσι τύχας.	Et ad ſummam evectæ ſint fortunam.
Θεοί γ' οἱ κρείσσους, οἵ τ' ὀλβοφόροι	Dii ſunt potentes, & largiuntur opes
Τοῖς οὐκ εὐδαίμοσι τῶν θνατῶν.	Non felicibus mortalibus.
Στῶμεν Χαλκίδος ἔκγονα θρέμματα,	Conſiſtamus *hic ô* Chalcidis filiæ alumnæ,
Τὴν βασίλειαν δεξώμεθ' ὄχων	Excipiamus reginam curru
Ἄπο, μὴ σφαλερῶς ἐπὶ τὴν γαῖαν.	De *ſuo deſcendentem*, ne lubrice *cadat* in terram.
Ἀγανῶς δὲ χεροῖν μαλακῇ γνώμῃ,	Hilariter verò manibus, *&* cum mente *eam excipiamus*,
Μὴ ταρβήσῃ νεωστί μοι μολὸν,	Ne conſternetur recens ad nos veniens
Τὸ κλεινὸν τέκνον Ἀγαμέμνονος,	Inclyta filia Agamemnonis,
Μὴ δὲ θόρυβον, μηδ' ἔκπληξιν	Neque tumultum, neque terrorem
Ταῖς Ἀργείαις	Argivis hiſce
Ξεῖναι ξείναις παρέχωμεν.	Hoſpitæ hoſpitibus præbeamus.

V. 576. Φρυγίων αὐλῶν, Ὀλύμπου καλάμοις μιμήματα πνέων) Ut hic locus intelligatur, quem nemo hactenùs, quod ſciam, attigit, ſciendum eſt, *Olympum* hic eſſe proprium nomen Viri, Tibicinis inſignis, quem hanc *Paris* imitatus dicitur. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 27. lin. 45. Ἦν δὲ καὶ Αὐλητὴς ὀνομαζόμενος Ὄλυμπος, οὗ μέμνηται ὁ Κωμικός. Item fol. 1175. lin. 62. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ Ὄλυμπος καὶ κύριον ὄνομα ἦν Αὐλητοῦ τινος, οὗ Νόμος ὀδυρτικὸς φέρεται, κατὰ Φυλοῦς· καὶ ὁ Κωμικὸς ἐν τῇ Ξυναυλίαν καλουμένῃ Οὐλύμπου νόμου. Hunc locum habes *Ariſtoph.* Equites v. 9. In quem vide *Scholiaſten Ariſtophanis*. Hinc *Heſychius* Ὀλύμπου νόμος, τῶν Αὐλητικῶν τις· Et *Phavorinus*, Ὀλύμπειος αὐλησμὸς, ὁ τοῦ Ὀλύμπου, διὸ θρηνητικόν. Quin *Strabo* Geogr. l. 10. fol. 470. Σειληνὸς, καὶ Μαρσύαν, καὶ Ὄλυμπον συνάγοντες εἰς ἓν καὶ εὑρετὰς Αὐλῶν ἱστοροῦντες, πάλιν καὶ οὕτως τὰ Διονυσιακὰ καὶ τὰ Φρύγια εἰς ἓν συμφέρουσι. "*Ariſtoxenus* in primo de "*Muſicâ*, *Olympum* tradit in *Pythonis* ſepulturâ ceciniſſe tibiâ "ſecundû *Lydium* modulum funeralia. *Cæl.* "*Rhodig.* Lect. Antiqu. l. 9. c. 3. Quod "*Rhodiginus* ad verbum ferè ex *Plutarcho* de Muſicâ tran-"ſtulit. Hæc ſunt ipſa *Plutarchi* verba, Ὄλυμπον γὰρ πρῶτον Ἀριστόξενος ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Μουσικῆς, ἐπὶ τῷ Πύθωνί φησιν ἐπικήδειον αὐλῆσαι Λυδιστί. Quin idem *Rhodiginus* paulò poſt, *Olympus Phryx* tibicinarum primus ad "*Græcos* intulit & Dactylos Idæos, *Midæ* regis temporibus, & tibialem invenit Legem, quæ Polycephalos dicta eſt, for-"tè non diverſa à *Nomo*, quem *Xunauliam* ſive *Synauliam* vocant. Ea verò eſt, quum Tibicines duo incinunt idem ; "aut certè, ubi *Cithara* & *Tibia* concentum faciunt. (Vide *Sam. Petiti* Miſcell. l. 7. c. 12.) Fuit autem *Olympus* hic "*Marſyæ* diſcipulus & Αὐλητικοὺς Νόμους ſcripſit & Θρηνητικοὺς, i. e. *Tibicinicas* Leges & *Lugubres*. Et ex his *Cælii Rhodigini* verbis, quæ ille ex *Ariſtophanis* Scholiaſte tranſtulit, explicantur *Phavorini* & *Euſtathii* loca ſupradicta. Video jam nunc *Brodæum* de *Olympo* rectè cogitâſſe, hic enim ita habet Ὀλύμπου μιμήματα, *Olympi*, clari Tibicinis, cujus meminit *Plato* νόμων γ'. & *Plutarchus* περὶ Μουσικῆς. Quin & ipſe *Ovidius* non ſemel hujus tibicinis meminit, De *Ponto* l. 3. Eleg. 3. *At non Chionides Eumolpus in Orphea talis ; In Phryga nec Satyrum talis* Olympus *erat.*

Et *Metamorph.* l. 6. Fab. 6.

Illum ruricolæ, ſylvarum Numina, Fauni, . Et Satyri fratres & tunc quoque clarus Olympus, *Et Nymphæ flerunt*,--Joſ. Barnes.

V. 583. Ἐλεφαντοδέτων δόμων) Hoc modo *Homerus* Odyſſ. δ'. v. 72. Domum *Menelai* deſcribit-- δώματα ἠχήεντα Χρυσοῦ τ', Ἠλέκτρου τε καὶ Ἀργύρου, ἠδ' Ἐλέφαντος, &c. Hæc vidit Cl. Vir *Joh. Brodæus*. V. 586. Ὅθεν ἔρις ἔρις) Ità ſi legas, eſt tantum emphatica Repetitio: *Aldi* verò Editio & *Eraſmi* apud Baſil. 1524. habet Ἔρις ἔριν & tum *Brodæi* Nota locum habet. Ἔρις ἔριν φέρουσα ſubaudio, Illa inter Deas de Pulchritudine Contentio hoc adverſus *Trojanos* bellum ſuſcitans, &c. Ἑλλάδα, *Græcos* Principes ; alii ſic ἔριν Ἑλλάδι, pugnaces *Græcos*, ſive bellum *Græcum*. Joſua Barnes. V. 594. Ἐβλαστήκασ') *Atticè* pro βεβλαστήκασι. Sic ἐβλαστηκότες legitur.

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

CLytæmnestræ *cum Filiâ & parvulo* Oreste *adventus in Castra; ab* Agamemnone *excipiuntur humanissimè; ea tamen illi afflictio animi, frontis tristitia, agitante nimirùm destinati facinoris conscientiâ, ut rem ipsam tantum non patefaceret. Uxor ab eo genus, patriam, mores Sponsi simulati petit. Ille, ut domum jam iterum se conferat,* Clytæmnestram *hortatur: se enim ad expedienda, quæ ad Nuptias pertinerent, sufficere. Illa pernegat se Filiam priùs relicturam, quàm Nuptiæ fuerint peractæ, unde suboritur* Agamemnoni *animi perplexitas; quia illius Præsentia rebus iis, quæ volvebat & in se susceperat, impedimento futura erat.* Chorus Phrygiæ *periculum exponit &* Trojæ *excidium ominatur.*

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ, ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΟΡΕΣΤΗΣ, κωφὸν πρόσωπον.

Ἴαμβοι.

Κλυ. Ὄρνιθα μὲν τόνδ' αἴσιον ποιούμεθα,
Τὸ σόν τε χρηστὸν, καὶ λόγων εὐφημίαν.
Ἐλπίδα δ' ἔχω τιν', ὡς ἐπ' ἐσθλοῖσιν γάμοις
Πάρειμι νυμφαγωγός. ἀλλ' ὀχημάτων
Ἔξω πορεύεθ', ἃς φέρω φερνὰς κόρῃ,
Καὶ πέμπετ' εἰς μέλαθρον εὐλαβούμεναι.
Σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, λεῖπε πωλικοὺς ὄχους,
Ἁβρὸν τιθεῖσα κῶλον, ἀσθενές θ' ἅμα.
Ὑμεῖς δὲ νεανίδαισιν ἀγκάλαις ἔπι
Δέξασθε, καὶ πορεύσατ' ἐξ ὀχημάτων,
Καί μοι χερός τις ἐνδότω στηρίγματα,
Θάκους ἀπήνης ὡς ἂν ἐκλίπω καλῶς.
Αἱ δ' ἐς τὸ πρόσθεν στῆτε πωλικῶν ζυγῶν.
Φοβερὸν γὰρ ἀπαραμύθητον ὄμμα πωλικόν.
Καὶ παῖδα τόνδε, τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον,
Λάζυσθ' Ὀρέστην. ἔτι γὰρ ἐστὶ νήπιος.
Τέκνον, καθεύδεις πωλικῷ δαμεὶς ὄχῳ;
Ἔγειρ' ἀδελφῆς ἐφ' ὑμέναιον εὐτυχῶς.
Ἀνδρὸς γὰρ ἀγαθοῦ κῆδος, αὐτὸς ἐσθλὸς ὤν,
Λήψῃ, τὸ τοῦ Νηρῇδος ἰσόθεον γένος.
Ἑξῆς κάθησο δεῦρό μου ποδὸς, τέκνον,
Πρὸς μητέρ' Ἰφιγένεια, μακαρίαν δέ με
Ξένοισι ταῖσδε πλησία σταθεῖσα δεῖξ',
Καὶ δεῦρο δὴ πατέρα πρόσειπε σὸν φίλον.
Ιφ. Ὦ μῆτερ, ὑποδραμοῦσά γ', ὀργισθῇς δὲ μή,
Πρὸς στέρνα πατρὸς στέρνα τἀμὰ προσβάλω;
Κλυ. Ὦ σέβας ἐμοὶ μέγιστον, Ἀγαμέμνων ἄναξ,
Ἥκομεν, ἐφετμαῖς οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν.
Ιφ. Ἐγὼ δὲ βούλομαι τὰ σὰ στέρν', ὦ πάτερ,
Ὑποδραμοῦσα, προσβαλεῖν διὰ χρόνου.
Ποθῶ γὰρ ὄμμα τὸ σόν. ὀργισθῇς δὲ μή.
Αγ. Ἀλλ' ὦ τέκνον, χρῆ· φιλοπάτωρ δ' ἀεί ποτ' εἶ,
Μάλιστα παίδων τῶνδ', ὅσους ἐγὼ 'τεκον.

Cly. BOnum augurium facimus hoc,
Tuamque comitatem, & verborum lætum omen:
Spem verò quandam habeo, quòd ad felices nuptias
Adsim, adducens sponsam. Quamobrem è curribus
Efferte munera dotalia, quæ puellæ fero,
Et mittite diligentèr in aulam.
Tu verò, ô filia mea, relinque equestres currus,
Ponens pedem tenerum & simul infirmum.
Vos verò juvenilibus in ulnis
Excipite *eam*, & deducite de curru:
Et mihi det aliquis fulcrum manûs,
Sedes currûs ut relinquam commode.
Vos verò, *ancillæ*, state ante equina juga,
(Est enim terribilis ferox equorum aspectus)
Et hunc puerum, Agamemnonis filium,
Orestem capite: est enim adhuc infans.
Dormis, ô fili mi, victus equestri vectatione?
Expergiscere feliciter *ad* nuptias sororis:
Præclari enim viri affinitatem, cum ipse Nobilis sis,
Accipies, *Deæ* Nereidos filii diis par genus.
Assideas huc ordine ad meum pedem, ô filia,
Juxta matrem, Iphigenia, beatam verò me
Istis hospitibus vicina stans ostende,
Et huc jam *venientem* tuum charum patrem saluta.
Iph. O mater, accurrens, (ne mihi succenseas)
Applicabone pectus meum ad pectus patris?
Cly. O rex Agamemnon in primis mihi colende,
Venimus non immorigeræ tuis mandatis.
Iph. Ego verò volo, ô pater, me ad tuum pectus
Accurrens applicare post longum tempus:
Cupio enim tuo conspectu frui; ne verò irascaris.
Aga. Fruere igitur, ô mea filia: semper enim patrem dilexisti
Præ liberis aliis, quos ego genui.

V. 613. Τέκνον μοι) pro τέκνον μου, *Dativus* pro *Genitivo* ita *Orest.* v. 124. Ἴθ', ὦ τέκνον μοι. *Orest.* v. 363. Ὦ Ναυτίλων μάντις, pro ὦ τῶν ναυτίλων μάντις. Et *Androm.* v. 475. cum Notis nostris ad locum. & *Iphig. Tauric.* v. 870. Ὦ μοι σύγγονε. Et *Troades* v. 1081. Ὦ φίλος, ὦ πόσι μοι. Vel etiam *verbum* sequi potest & [illegible], ut sæpè μοι apud *Græcos* & *Mihi* apud *Latinos* superfluum videtur. Vide quæ Nos ad *Suppl.* v. 44. etiam *Eustath.* in *Hom.* fol. 999. l. 36. *J. Barnes.* V. 614. Ἁβρὸν τιθεῖσα κῶλον) τὸ κῶλον generalitèr quodvis membrum sonat, specialiter verò pedem. Vide *Eustath.* in *Hom.* fol. 324. l. 4. *J. Barnes.* V. 615. Νεανίδαισιν) *Scaligerianus* liber notatum habet [illegible], flexu ingenioso; at non æquè placet. *J. B.* V. 626. Λήψῃ, τὸ τοῦ Νηρῇδος, &c.) Ità nunc *Canteri* & *Scaligeri* authoritate restituimus carmen, quod olim legebatur λήψῃ τὸ τοῦ Νηρῇδος παιδὸς ἰσόθεον γένος, quomodo stare non potuit; & τὸ παιδὸς proculdubio in textum irrepsit. Et tunc ita disponenda sunt verba τὸ γένος τοῦ Ἀχιλλέως pro τὸν παῖδα. Vel τὸ τῆς Νηρῇδος γένος, ut *Æmyl. Portus* legit, hoc est *Thetidis* filiæ *Nerei*. Et profectò *Johannes Miltonus* legit τὸ Νηρέως παιδὸς, non prorsùs ineptè; *Achilles* enim erat γένος Θέτιδος, παιδὸς τοῦ Νηρέως. *Jos. Barnes.* V. 639. Τέκον) pro ἐγέννησα. Τίκτω etiam de Patre dicitur ἐξ αἰνιγμολογίας τινὸς, non tamen sine *Homeri* authoritate, ut *Iliad.* β. v. 741. Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς. Et *Iliad.* φ. v. 188. Τίκτε μ' ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσι. Item *Odyss.* ξ. v. 174. Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς) Vide supra v. 474. Notandum est, vice-versâ τὸ γείνομαι, quod significat propriè *gigno* & de Masculis dici debet, etiam aliquando de fœminis quoque dici; ut *Iliad.* ε. v. 896. Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσὶ, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ.

Item

Item *Iliad.* ά. v. 280. Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, Θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ. Vide *Oriſt.* v. 25. μητρὸς, ἥ σφ' ἐγείνατο. Sic utique Parentes aliquando τοκεῖς & τεκόντες aliquando γονεῖς, φυτύτορες & οἱ γεννήσαντες dicuntur. Vide *Euſtathium* in *Hom.* fol. 1568. l. 1. in τὸ Γεννᾷν, item fol. 1682. lin. 32. in τοκεῦς. *Joſua Barnes.*

Ιφ. Ὦ πάτερ, ἐσεῖδόν σ' ἀσμένη πολλῷ χρόνῳ.
Αγ. Καὶ γὰρ πατὴρ σέ· τόδ' ἴσον ὑπὲρ ἀμφοῖν λέγεις.
Ιφ. Χαῖρ'· εὖ δέ μ' ἀγαγὼν πρός σ' ἐποίησας, πάτερ.
Αγ. Οὐκ οἶδ', ὅπως φῶ τοῦτο, καὶ μὴ φῶ, τέκνον.
Ιφ. Ἔα, ὡς οὐ βλέπεις μ' εὔκηλον, ἄσμενός μ' ἰδών.
Αγ. " Πόλλ' ἀνδρὶ βασιλεῖ καὶ στρατηλάτῃ μέλει.
Ιφ. Πρὸς ἐμοῦ γενοῦ νῦν, μὴ 'πὶ φροντίδας τρέπου.
Αγ. Ἀλλ' εἰμὶ παρὰ σοὶ νῦν ἅπας, κοὐκ ἄλλοθι.
Ιφ. Μέθες νυν ὀφρύν, ὄμμα τ' ἔκτεινον φίλον.
Αγ. Ἰδού· Γέγηθ', ὡς γέγηθά, σ' εἰσορῶν, τέκνον.
Ιφ. Κᾆπειτα λείβεις δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων σέθεν;
Αγ. Μακρὰ γὰρ ἡμῖν ἡ 'πιοῦσ' ἀπουσία.
Ιφ. Οὐκ οἶδ', ὅ, τι φῄς, οὐκ οἶδα, φίλτατ' ἐμοὶ πάτερ.
Αγ. Συνετὰ λέγουσα, μᾶλλον εἰς οἶκτόν μ' ἄγεις.
Ιφ. Ἀσύνετά νυν γ' ἐροῦμεν, εἰ σέ γ' εὐφρανῶ.
Αγ. Παπαί. τὸ σιγᾶν οὐ σθένω. σὲ δ' ᾔνεσα.
Ιφ. Μέν', ὦ πάτερ, κατ' οἶκον ἐπὶ τέκνοις σέθεν.
Αγ. Θέλω γε. τὸ θέλειν δ' οὐκ ἔχων ἀλγύνομαι.
Ιφ. Ὄλοιντο λόγχαι, καὶ τὰ Μενέλεω κακά.
Αγ. Ἄλλους ὀλεῖ πρόσθεν, ἅ με διολέσαντ' ἔχει.
Ιφ. Ὡς πολὺν ἀπῆσθα χρόνον ἐν Αὐλίδος μυχοῖς.
Αγ. Καὶ νῦν γέ μ' ἴσχει δή τι, μὴ στέλλειν στρατόν.
Ιφ. Ποῦ τοὺς Φρύγας λέγουσιν ᾠκῆσθαι, πάτερ;
Αγ. Οὗ μή ποτ' οἰκεῖν ὤφελ' ὁ Πριάμου Πάρις.
Ιφ. Μακρὰν ἀπαίρεις, ὦ πάτερ, λιπὼν ἐμέ;
Αγ. Εἰς ταυτόν, ὦ θύγατερ, σὺ δ' ἥκεις τῷ πατρί.
Ιφ. Φεῦ. εἴθ' ἦν καλόν μοι, σοί τ' ἄγειν σύμπλουν ἐμέ.
Αγ. Αἰτεῖς τι; καί σοι πλοῦς, ἵνα μνήσῃ πατρός.
Ιφ. Σὺν μητρὶ πλεύσασ', ἢ μόνη, πορεύσομαι;
Αγ. Μόνη μονωθεῖσ' ἀπὸ πατρός, καὶ μητέρος.
Ιφ. Ἦ πού μ' ἐς ἄλλα δώματ' οἰκίζεις, πάτερ;
Αγ. Ἔα γε τ'. οὐ χρὴ τοιάδ' εἰδέναι κόρας.
Ιφ. Σπεῦδ' ἐκ Φρυγῶν μοι, θέμενος εὖ τἀκεῖ, πάτερ.
Αγ. Θῦσαί με θυσίαν πρῶτα δεῖ τιν' ἐνθάδε.
Ιφ. Ἀλλὰ ξὺν ἱεροῖς χρὴ τόδ' εὐσεβὲς σκοπεῖν.
Αγ. Εἴσῃ σύ. χερνίβων γὰρ ἑστήξῃ πέλας.
Ιφ. Στήσομεν ἆρ' ἀμφὶ βωμόν, ὦ πάτερ, χορούς;
Αγ. Ζηλῶ σε μᾶλλον, ἢ με, τοῦ μηδὲν φρονεῖν.
Χώρει δὲ μελάθρων ἐντός, ὀφθῆναι κόραις.
Πικρὸν φίλημα δοῦσα, δεξιάν τ' ἐμοί,
Μέλλουσα δαρὸν πατρὸς ἀποικήσειν χρόνον.
Ὦ στέρνα, καὶ παρῇδες, ὦ ξανθαὶ κόμαι,
Ὡς ἄχθος ἡμῖν ἐγένεθ' ἡ Φρυγῶν πόλις,

Iph. O pater, intueor te lubens poſt longum tempus.
Ag. Et ego te, ex æquo utriſque convenit quod dicis.
Iph. Salve, bene autem feciſti pater, quòd me ad te adduci curaſti.
Ag. Equidem, ô mea filia, neſcio quid vel affirmem, vel negem.
Iph. Hei mihi, quam me tranquillè intueris, cum me libens videris.
Aga. " Multa regi & duci curanda ſunt.
Iph. Da te mihi nunc, nec ad alias curas converſaris.
Aga. Atqui ſum tecum totus, non alibi.
Iph. Remitte nunc ſupercilium, oculóſque lætos exporrige.
Aga. Ecce jam lætor, ſed tantiſper dum te video, filia.
Iph. Et tamen lachrymas ex oculis tuis profundis?
Ag. Longa enim *erit* nobis ſequens *&* *in poſterum futura* abſentia.
Iph. Neſcio, mi chariſſime pater, neſcio quid dicas.
Ag. Quòd prudenter loqueris, eò magis me ad miſerationem moves.
Iph. Dicemus igitur ſtulta, ſi modo te exhilarabo.
Aga. Papæ! non poſſum tacere: te verò laudo.
Iph. Mane, o pater, domi cum tuis liberis.
Aga. Volo quidem, & cum non poſſim quod velim, doleo.
Iph. Valeant haſtæ, & mala Menelai.
Ag. Priùs alios perdent, quæ me perdiderunt.
Iph. Quàm longum abfuiſti tempus in Aulidis receſſibus!
Aga. Prohibet me nunc etiam aliquid, non trajicere exercitum.
Iph. Pater, ubi dicunt Phryges habitare?
Ag. Ubi utinam nunquam habitaſſet Paris Priami filius.
Iph. Procul navigas, ô pater, deſerens me?
Aga. Eodem, ô mea filia, tu quoque venis cum patre.
Iph. Oh. Utinam eſſet honeſtum mihi, tibiq; me tecum navigare.
Ag. Quid poſtulas? & tibi *erit* navigatio, ut ſis memor patris.
Iph. An cum matre navigans, an ſola, proficiſcar?
Aga. Sola ſegregata à patre & matre.
Iph. An igitur in alias ædes me collocabis, pater?
Aga. Mitte hæc, non enim oportet puellas hæc ſcire.
Iph. Pater propera, ut redeas de Phrygib. rebus illic rectè curatis.
Ag. Oportet me priùs hic quoddam ſacrificium facere.
Iph. Atqui cum ſacerdotibus oportet deliberare hanc ſacram rē.
Aga. Tu ſcies: aſtabis enim prope lavacrum.
Iph. O pater, faciemúſne chorum circa aram?
Ag. Duco te hoc eſſe beatiorem, quàm me, quòd nihil *boni* ſcias:
Sed in atrium eas, ut videant te puellæ.
Dediſti mihi acerbum oſculum & dextram,
Cùm ſis longo tempore abfutura patre.
O pectora, & genæ, ô flavos capillos,
Quantum dolorem nobis attulit Troja,

V. 644. Ἔα, ὡς οὐ βλέπεις, &c.) τὸ Ἔα extra Verſum redundat. Vide Not. ad *Hecub.* v. 1116. V. 646. Πρὸς ἐμοῦ γενοῦ νῦν, μὴ 'πὶ φροντίδας τρέπου.) Delevi καὶ ab inter νῦν & μὴ, ut Verſus ſibi conſtaret. Nullo enim modo *Amphimacer* in quarto loco, admitti poteſt. *Joſua Barnes.* V. 649. Ἰδού· Γέγηθ', ὡς γέγηθά, σ' εἰσορῶν, τέκνον.) Hic verſus olim ſic legebatur Ἰδοὺ γέγηθ' ὡς γέγηθά σ' ὁρῶν τέκνον, metro miſerè luxato; quare τὸ Ἰδοὺ extra verſum ſcripſimus, ut ſupra v. 644. & *Hecub.* v. 1116. & εἰσορῶν pro ὁρῶν legimus, licet ut verum fateamur, nec exemplar ullum, nec expoſitor, pro nobis facit: ſcio tamen poſſe & aliter metro conſuli; ſed hæc lectio ſanior fortè emunctioribus videbitur. *Joſ. Barnes.* V. 657. Θέλω γε· τὸ θέλειν) *Daportus* legit θέλω· τὸ δ' ἐθέλειν, Non æquè benè; nec ulla ſuberat cauſa, cur vetus lectio diſpliceret. *Joſua Barnes* V. 665. Εἰς ταυτὸν, ὦ θύγατερ, σὺ δ' ἥκεις τῷ πατρί.) Eandem fere mentem præ ſe ferunt Verba ſupra v. 641. V. 666. Φεῦ) Et hoc quoque extra Carmen. Vide v. 644. V. 669. Μόνη μονωθεῖσ' ἀπὸ πατρὸς, &c.) Hic τὸ ἀπὸ vel præponendum eſt τῷ μονωθεῖσα in conſtructione, vel certè pro τοῦ ὑπὸ ponitur, ut D. *Lucæ* c. 9. v. 28. ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων. Vide *Matth.* 11. 19. & 16. v. 21. *Marc.* c. 8. v. 31. *Theod. Beza* ad *Matth.* 11. 19. notat in Veteribus Synodis *Græcè* ſcriptis paſſim hanc reperiri formulam Ἀπὸ πάσης Συνόδου ἐλέγχθη. Vide *Sebaſtiani Pfochenii* de *Græca* Linguæ N. T. Puritate. *Joſua Barnes.* V. 677. Ζηλῶ σε τοῦ μηδὲν φρονεῖν) Ita *Sophocl.* ζηλῶ σε τοῦ νοῦ. Et *Iſocrat.* Ζηλῶ σε τῆς ἀρχῆς. ſubaudi ἕνεκα. V. 678. Ὀφθῆναι κόραις) Non ut hìc à Viris, atque exercitu. *Joh. Brodæus.* De Cuſtodia Mulierum & præcipuè Virginum apud Veteres, Vide *Eſtheram* noſtram & Notas ad ejuſdem v. 165. & 177. ---Idem *Euripides* Electr. v. 342. ---------Γυναικί τοι Αἰσχρὸν μετ' ἀνδρῶν ἑστάναι νεανιῶν. Hinc Καταχήνωτοι dicebantur. Vide *Sam. Petiti* Miſcell. l. 2. c. 1. p. 65. *Joſua Barnes.* V. 681. Παρῇδες) Ita ſcribo pro παρηίδες, ut Νηρῇδος pro Νηρηίδος, ſupra v. 626. Vide *Phæniſſ.* v. 1388. *Joſua Barnes.*

Ἑλένη

Ἑλένη τε, παύω τοὺς λόγους. ταχεῖα γὰρ
Νοτὶς διώκει μ᾽ ὀμμάτων, ψαύσαντά σου.
Ἴθ᾽ εἰς μέλαθρα. σὲ δὲ παραιτοῦμαι τάδε,
Λήδας γένεθλον, εἰ κατῳκτίσθην ἄγαν,
Μέλλων Ἀχιλλεῖ θυγατέρ᾽ ἐκδώσειν ἐμήν.
“ Ἀποστολαὶ γὰρ μακάριαι μὲν, ἀλλ᾽ ὅμως
“ Δάκνουσι τοὺς τεκόντας, ὅταν ἄλλοις δόμοις
“ Παῖδας παραδιδῷ πολλὰ μοχθήσας πατήρ.
Κλυ. Οὐχ ὧδ᾽ ἀσύνετός εἰμι. πείσεσθαι δέ με
Καὐτὴν δόκει τάδ᾽, ὥστε μή σε νουθετεῖν,
Ὅταν σὺν ὑμεναίοισιν ἐξάγω κόρην.
Ἀλλ᾽ ὁ νόμος αὐτὰ τῷ χρόνῳ συνισχανεῖ.
Τοὔνομα μὲν οὖν παιδ᾽ οἶδ᾽ ὅτῳ κατήνεσας·
Γένους δὲ ποίου, χ᾽ ὁπόθεν, μαθεῖν θέλω.
Αγ. Αἴγινα θυγάτηρ ἐγένετ᾽, Ἀσωποῦ πατρός.
Κλυ. Ταύτην δὲ θνητῶν, ἢ θεῶν ἔζευξέ τις;
Αγ. Ζεύς. Αἰακὸν δ᾽ ἔφυσεν, Οἰνώνης πρόμον.
Κλυ. Τοῦ δ᾽ Αἰακοῦ παῖς τίς κατέσχε δώματα;
Αγ. Πηλεύς. ὁ Πηλεὺς δ᾽ ἔσχε Νηρέως κόρην.
Κλυ. Θεοῦ διδόντος, ἢ βίᾳ θεῶν λαβών;
Αγ. Ζεὺς ἠγγύησε, καὶ δίδωσ᾽ ὁ κύριος.
Κλυ. Γαμεῖ δὲ ποῦ νιν; ἢ κατ᾽ οἶδμα πόντιον;
Αγ. Χείρων ἵν᾽ οἰκεῖ σεμνὰ Πηλίου βάθρα.
Κλυ. Οὗ φασι Κενταύρειον οἰκεῖσθαι γένος;
Αγ. Ἐνταῦθ᾽ ἔδαισαν Πηλέως γάμους θεοί.
Κλυ, Θέτις δ᾽ ἔθρεψεν, ἢ πατὴρ Ἀχιλλέα;
Αγ. Χείρων, ἵν᾽ ἤθη μὴ μάθοι κακῶν βροτῶν.
Κλυ. Φεῦ. σοφός γ᾽ ὁ θρέψας, χ᾽ ὡ διδοὺς σοφώτερος.
Αγ. Τοιόσδε παιδὸς σῆς ἀνὴρ ἔσται πόσις.
Κλυ. Οὐ μεμπτός. οἰκεῖ δ᾽ ἄστυ ποῖον Ἑλλάδος;
Αγ. Ἀπιδανὸν ἀμφὶ ποταμὸν ἐν Φθίας ὅροις.
Κλυ. Ἐκεῖσ᾽ ἀπάξει σὴν ἐμήν τε παρθένον;
Αγ. Κείνῳ μελήσει ταῦτα, τῷ κεκτημένῳ.
Κλυ. Ἀλλ᾽ εὐτυχοίτην. τίνι δ᾽ ἐν ἡμέρᾳ γαμεῖ;
Αγ. Ὅταν σελήνης εὐτυχὴς ἔλθῃ κύκλος.
Κλυ. Προτέλεια δ᾽ ἤδη παιδὸς ἔσφαξας θεᾷ;
Αγ. Μέλλω γ᾽. ἐπὶ ταύτῃ καὶ καθέσταμεν τύχῃ.
Κλυ. Κἄπειτα δαίσεις τοὺς γάμους ἐσύστερον;
Αγ. Θύσας γε θύμαθ᾽, ἅ με χρὴ θῦσαι θεοῖς.
Κλυ. Ἡμεῖς δὲ θοίνην ποῦ γυναιξὶ θήσομεν;
Αγ. Ἐνθάδε παρ᾽ εὐπρύμνοισιν Ἀργείων πλάταις.
Κλυ. Καλῶς δ᾽, ἀναγκαίως τε, συνενέγκοι δ᾽ ὅμως.
Αγ. Οἶσθ᾽ οὖν ὃ δρᾶσον, ὦ γύναι; πιθοῦ δέ μοι.

Et Helena: deſino loqui. ſubitus enim
Humor oculorum urget me, cùm te tango.
Abi in aulam. Te verò deprecor hæc,
O filia Ledæ, quòd valde miſericordia afficiar,
Quòd ſim Achilli filiam elocaturus meam.
“ Eſt quidem felix ablegatio, ſed tamen
“ Mordet parentes, quando alienis ædibus
“ Tradit liberos pater, quos multo labore educavit.
Cly. Non ita ſtulta ſum: paſſuram verò me
Et ipſam eadem exiſtimes (ut nihil opus ſit te monere)
Quando puellam educam cum Hymenæo,
Sed & lex & ætas idem poſtulant, ut elocetur:
Nomen igitur ſcio *ejus* cui deſpondiſti filiam:
Cupio autem ſcire ex quo genere ſit, & unde
Aga. Ægina filia nata eſt ex Aſopo patre.
Cly. Hanc verò mortaliumne, an Deorū aliquis *uxorem ſibi* junxit?
Aga. Jupiter. Æacum vero genuit, Oenones principem,
Cly. Sed quiſnam filius Æaci obtinuit domum?
Aga. Peleus. Peleus autem habebat filiam Nerei.
Cly. Deone conced. nte, an invitis Diis *eam* accipiens?
Aga. Jupiter deſponſavit, & pater locavit.
Cly. Ubinam ducit illam? an in fluctibus marinis?
Aga. *Ibi* ubi Chiron habitabat auguſtam ſedem Pelii.
Cly. Ubi aiunt habitare genus Centaurorum?
Aga. Ibi dii celebrârunt nuptias Pelei.
Cly. Sed utrum *mater* Thetis educavit Achillem, an pater?
Aga. Chiron, ne diſceret mores malorum hominum.
Cly. Hem. Sapiens educator, at ſapientior qui tradidit educandū.
Aga. Talis vir maritus erit tuæ filiæ.
Cly. Non contemnendus. Sed in qua urbe Græciæ habitat?
Aga. Ad flumen Apidanum in finibus Phthiæ.
Cly. Eone abducet tuam, meámque virginem?
Aga. Hæc erunt curæ illi, qui poſſidebit *ipſam*.
Cly. Sint igitur beati. Quo verò die ducet *eam*?
Ag. Quum lunæ felix venerit orbis, *i. e. quum erit plenilunium.*
Cly. Jamne mactâſti Deæ initiales victimas nuptiarum filiæ?
Aga. Mactabo, nam in hoc negotio jam ſumus occupati.
Cly. An verò deinde celebrabis convivium nuptiale?
Aga. Cum mactavero victimas, quas me diis immolare oportet.
Cly. Nos verò ubinam faciemus convivium mulieribus?
Aga. Hic ad naves Græcorum bene-puppibus-ornatas.
Cly. Probè, & neceſſe eſt ita fieri, attamen confer aliquid.
Aga. O uxor, ſcisne quid facturus ſis? pare autem mihi.

V. 695. Τοὔνομα μὲν οὖν) Incogitanter & memoriâ lapſus Poeta noſter fingit *Clytemneſtram* ignorare Genus Viri, cui deſponderetur filia; cùm & illam neceſſariò id priùs ſciviſſe putandum, & ipſe ſuprà illam ipſam hoc fatentem inducit v. 625. & 626. ubi dicit filiam deſponſatam Viro bono, *Nereidis* filio. De longa autem illius Proſapiâ & Genealogiâ probabiliter ignaram finxit Poeta, ut eo artificio *Achillis* familiam introducat. *Joſ. Barnes.* V. 697. Ἐγένετο) olim ſcriptum erat ἐγείνατ᾽, ſed verſui nocebat; *Duportus* ergò legebat γείνατ᾽ ut verſum ſanaret; ſed adhuc ſenſus laborabat; ἐγείνατο ſemper enim *active* ſignificat, lego itaque ἐγένετ᾽, cum *Cantero* & *Scaligero*, *Senſui*, *Verſui* & *Veteri Lectioni* propiùs accedens. *Joſ. Barnes.* V. 699. Ζεὺς Αἰακὸν δ᾽ ἔφυσεν Οἰνώνης πρόμον) *Stephanus* περὶ πόλεων, Οἰνώνη, νῆσος μία τῶν Αἰακιδῶν. Πρόμος, πρόμαχος, πρωταγωνιστὴς, προστάτης, προηγούμενος, βασιλεύς. Vide *Pauli Leopardi* Emendat. l. 3. c. 8. Hæc Inſula dicta erat *Oenopia* & *Oenone*, poſteà ex *Æaci* matre, *Ægina*, *Hom.* Iliad. β. v. 562. Οἵ τ᾽ ἔχον Αἴγιναν) Νῆσον περὶ τῆς Ἀττικῆς· Ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Οἰνώνη· ὕστερον δὲ Αἴγινα, ἀπὸ Αἰγίνης, τῆς Ἀσωποῦ μὲν θυγατρὸς, Αἰακοῦ δὲ μητρός. Vide *Ovid.* Met. l. 7. fab. 22.

Oenopiam *Minos petit Æacideia regna:*
Oenopiam *veteres appellavere; ſed ipſe Æacus* Æginam *genetricis nomine dixit.*

V. 707. Ἐνταῦθ᾽ ἔδαισαν γάμους) Vide de hâc Phraſi ſuprà v. 123. De hâc autem Deorum in Nuptiis *Pelei* præſentiâ vide quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 829. *Joſ. Barnes.* V. 718. Προτέλεια) Vide *Euſtath.* in *Hom.* fol. 881. lin. 25. Δῆλον δὲ ὅτι πολυσήμαντον τὸ τέλος ἐστί· Τέλος γάρ φασιν, Ἀνάλωμα καὶ Τάξις, καὶ Ἀρχὴ, καὶ Γάμος, &c. quum trium reliquorum ſpecimina dederit, hæc addit, ἐκ δὲ τοῦ λοιποῦ τέλους, ὃ σημαίνει τὸν γάμον, τὰ Προτέλεια·---*Id eſt*, ἡ πρὸ τοῦ γάμου θυσία. *Heſychius* meliùs in hunc locum collimat Προτέλεια, ἡ πρὸ τοῖς γάμοις (legerem τοῦ γάμου) Θυσία καὶ ἑορτή. Τέλος γὰρ ὁ γάμος ἀπὸ τοῦ εἰς τελειότητα ἄγειν. Πρωτόλεια à λεία *præda* derivatur & ſonat *Primitiæ-prædæ*; & ſimpliciter Primitias; & longè diverſum eſt à Priori. Θεᾷ) *Clytemneſtra* intelligit *Junonem*, quæ Ζυγία dicebatur; de quâ *Apollonius* Argon. l. 4. v. 96. Ἥρη τε Ζυγίη, Διὸς εὐνέτις. Idem apud *Nonnum* & *Dionyſium Halicarnaſſ.* Unde teſte *P. Leopardo* & *Falkenburgio* in *Nonni Dionyſ.* p. 82. lin. 5. *Muſæus* corrigendus v. 275. Οὐ ζυγίην ἱερήν τις ἐπευφήμησεν ἀοιδός. Leg. Οὐ Ζυγίην Ἥρην. *Joſ. Barnes.* V. 720. Κἄπειτα δαίσεις τοὺς γάμους) Vide ſuprà v. 707. V. 725. Οἶσθ᾽ οὖν ὃ δρᾶσον) Vid. Not. ad *Hecub.* v. 225. & *Scholiaſten* præcipuè, & *M. Anton. Muret.* in Var. Lect. l. 3. c. 12. Eſt autē *Atticum*.

Κλυ. Τί χρῆμα; πείθεσθαι γὰρ εἴθισμαι σέθεν.
Αγα. Ἡμεῖς μὲν ἐνθάδ', οὗπέρ ἐσθ' ὁ νυμφίος.
Κλυ. Μητρὸς τί χωρὶς δράσεθ', ἅ 'ν με δρᾶν χρεών;
Αγα. Ἐκδώσομεν σὴν παῖδα Δαναϊδῶν μέτα.
Κλυ. Ἡμᾶς δὲ ποῦ χρὴ τηνικαῦτα τυγχάνειν;
Αγα. Χώρει πρὸς Ἄργος, παρθένους τε τημέλει.
Κλυ. Λιποῦσα παῖδα; τίς δ' ἀνασχήσει φλόγα;
Αγα. Ἐγὼ παρέξω φῶς, ὃ νυμφίοις πρέπει.
Κλυ. Οὐχ ὁ νόμος οὗτος, καὶ σὺ δὲ φαῦλ' ἡγῇ τάδε.
Αγα. Οὐ καλὸν ἐν ὄχλῳ σ' ἐξομιλεῖσθαι στρατοῦ.
Κλυ. Καλὸν τεκοῦσάν μ' ἐκδοῦναί γ' ἐμὰ τέκνα.
Αγα. Καὶ τάς γ' ἐν οἴκῳ μὴ μόνας εἶναι κόρας.
Κλυ. Ὀχυροῖσι παρθενῶσι φρουροῦνται καλῶς.
Αγα. Πιθοῦ. Κλυ. Μὰ τὴν ἄνασσαν Ἀργείαν θεάν.
Ἐλθὼν δὲ, τἄξω πρᾶσσε, τὰ 'ν δόμοις δ' ἐγώ,
Ἃ χρὴ παρεῖναι νυμφίοισι παρθένοις.
Αγα. Οἴμοι· μάτην ᾖξ', ἐλπίδος δ' ἀπεσφάλην,
Ἐξ ὀμμάτων δάμαρτ' ἀποστεῖλαι θέλων.
Σοφίζομαι δὲ, κἀπὶ τοῖσι φιλτάτοις
Τέχνας πορίζω, πανταχῇ νικώμενος.
Ὅμως δὲ σὺν Κάλχαντι τῷ θυηπόλῳ,
Τὸ τῆς θεοῦ φίλον γ', ἐμοὶ δ' οὐκ εὐτυχὲς,
Ἐξιστορήσων εἶμι, μόχθον Ἑλλάδος.
" Χρὴ δ' ἐν δόμοισιν ἄνδρα τὸν σοφὸν τρέφειν
" Γυναῖκα χρηστὴν, κἀγαθὴν, ἢ μὴ τρέφειν.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἥξει δὴ Σιμόεντα, καὶ
2 Δίνας ἀργυροειδεῖς,
3 Ἄγυρις Ἑλλάνων στρατιᾶς,
4 Ἀνά τε ναυσὶν, καὶ σὺν ὅπλοις
5 Ἴλιον, ἐς τὸ Τροίας
6 Φοιβήϊον δάπεδον,
7 Τὰν Κασσάνδραν ἵν' ἀκούω
8 Ῥίπτειν ξανθοὺς πλοκάμους,
9 Χλωροκόμῳ στεφάνῳ δάφνας
10 Κοσμηθεῖσαν, ὅταν θεοῦ
11 Παντόσυνοι πνεύσωσ' ἀνάγκαι.

Ἀντιστροφή.

1 Στάσονται δ' ἐπὶ Περγάμων
2 Τροίας, ἀμφί τε τείχη
3 Τρῶες, ὅταν χάλκασπις Ἄρης
4 Πόντιος εὐπρώροισι πλάταις
5 Εἰρεσίᾳ πελάζῃ
6 Σιμουντίοις ὀχετοῖς,
7 Τὰν τῶν ἐν αἰθέρι δισσῶν
8 Διοσκούρων Ἑλέναν
9 Ἐκ Πριάμου κομίσαι θέλων
10 Εἰς γᾶν Ἑλλάδα, δοριπόνοις
11 Ἀσπίσι καὶ λόγχαις Ἀχαιῶν.

Cly. Quam rem *faciam*? nam ſoleo tibi obtemperare.
Aga. Nos quidem illic, ubi eſt ſponſus.
Cly. An ſine matre facietis aliquid *eorum*, quæ me facere oportet?
Aga. Elocabimus tuam filiam inter Græcos.
Cly. Sed ubi nos interim oportet eſſe?
Aga. Proficiſcere Argos, & cura virgines.
Cly. Relictâ filiâ? quis verò præferet ſublatam facem?
Aga. Ego exhibebo facem, quæ convenit ſponſis.
Cly. Non hoc moris *eſt*, & tu ipſe judicas hæc indecora.
Aga. Non te decet verſari in exercitûs turbâ.
Cly. Atqui honeſtum *eſt* me matrē meos ſaltem elocare liberos.
Aga. *Honeſtum eſt*, etiam puellas non ſolas eſſe domi.
Cly. Bene cuſtodiuntur firmis gynæceis.
Aga. Pare. *Cly.* Non per deam reginam Argivorum.
Profectus igitur, quæ foris ſūt agere; res verò domeſticas ego *curabo*,
Quas oportet habere puellas nubentes.
Aga. Hei mihi! Fraſtra veni, fruſtratuſque ſum ſpe,
Volens conjugem dimittere è conſpectu.
Utor autem fallaciis, & adverſus chariſſimos
Excogito technas, & tamen undique vincor.
Attamen cum Calchante vate,
Quid Deæ i. e. *Dianæ* gratum, mihi verò non felix *ſit*,
Percontaturus eo, onus Græciæ.
" Oportet autem virum ſapientem in ædibus alere
" Uxorem commodam, & bonam, aut *omnino* nullam alere.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Veniet igitur ad Simoënta, &
2 Argenteos, *limpidiſque* vortices
3 Cœtus exercitûs Græcorum,
4 In navibus, & cum armis
5 *Ad* Ilium, in Trojæ
6 Phœbeum ſolum.
7 Ubi audio Caſſandram
8 Diffundere flavos crines,
9 Viridi coronâ lauri
10 Ornatam, quando Dei
11 Varii impulſus aſpirant.

Antiſtrophe.

1 Stabunt autem in Pergamis, & *arcibus*
2 Trojæ, & circa muros
3 Trojani, cum Mars æreis ſcutis armatus,
4 Marinus *i.e. per mare vectus* velocibus navibus,
5 Remigatione appropinquabit,
6 Ad Simoëntis alveos,
7 Geminorum in cœlo
8 Dioſcurorū, *Caſtoris, & Poll. Jovis filiorum*, *ſororem* Helenam
9 Referre volens à Priamo
10 In terram Græcam, militaribus, *trucibuſque*
11 Clypeis, & haſtis Græcorum,

V. 732. Τίς δ' ἀνασχήσει φλόγα;) Vide *Phœniſſ.* v. 346. Ἐγὼ δ' οὔτε σοι πυρὸς ἀνῆψα φῶς Νόμιμον ἐν γάμοις· Ὡς πρέπει ματρὶ μακαρίᾳ. In quem locum *Scholiaſtes* Ἔθος ἦν τὴν Νύμφην ὑπὸ τῆς μητρὸς τοῦ γαμοῦντος μετὰ λαμπάδος εἰσάγεσθαι. Et *Apollonii* l. 4. v. 1145. Ἠλάσας δὲ πυρὸς ὣς ἀμάρυσσεν αἴγλην. *Schol.* Τὸ παλαιὸν τὰς μητέρας τῶν γαμούντων ἐν τοῖς γάμοις δᾳδουχεῖν ἔθος ἦν. Hæc *Brodæus* nobis obſervavit, ſed locos noluit deſignare. *Joſua Barnes.*

V. 739. Μὰ τὴν ἄνασσαν Ἀργείαν θεάν.) *Junonem* deſignat, *Argis* præcipuè cultam & Deorum Reginam; Hinc illud *Virgil. Æn.* l. 1. v. 27. Id metuens, veteriſque memor *Saturnia* belli, *Prima quod ad* Trojam *pro charis geſſerat* Argis. Et v. 50. Aſt ego, quæ Divûm incedo *Regina*, Joviſque, &c. De *Diis* autē & *Deabus* indifferētèr *Regibus* dictis & *Reginis*, vid. quæ Nos infra ad v. 1482. *Joſua Barnes.*

V. 742. Μάτην ᾖξα) pro ηῖξα, ab ἀΐσσω impetum-facio, conor, aggredior.

V. 744. Τοῖσι φιλτάτοις) *Clytæmneſtram* & *Iphigeniam* notat. *Brodæus.* V. 745. Τέχνας πορίζω) eundē τῷ πορίζω ſenſū *Plato* habet, μηχανὴν πορίζω· Viam invenio.

V. 753. Ἄγυρις) Cœtus, Collectio hominum unde & παναγυρις eſt verbum *Homericum* Odyſſ. γ'. v. 31. Ἶξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας.

V. 754. Ἀνά τε) i.e. σύν τε.

V. 755. Φοιβήϊον) Nam *Apollo* & *Neptunus Ilium* ſimul condiderunt.

V. 761. Ἀνάγκαι θεοῦ) violenti *Apollinis* impulſus, quibus neceſſariò obſequendum. V. 762. Ἐπὶ Περγάμων Τροίας) Vide infra ad v. 773.

V. 770. Ἐκ Πριάμου) vel οἴκου, vel γῆς, vel χειρῶν ſubaudi.

Ἐπῳ-

V. 773. Πέργαμον δὲ, Φρυγῶν πόλιν) Ita quidem Euripides hoc in loco, cùm Homero & Veteribus loquitur, qui Πέργαμον in ſingulari ſpecialiter pro Trojâ & etiam aliquando pro urbe uſurpârunt; ipſe autem noſter Poeta ſæpè aliàs (ut alii quoque Neoterici) Πέργαμα in plurali, pro quâvis urbe vel Arce profert. De hâc re ità Euſtath. in Iliad. Δ. fol. 503. lin. 4. Ὅμηρος μὲν, μόνην τὴν τῆς Ἰλίου ἀκρόπολιν Πέργαμον ὀνομάζει θηλυκῶς· οἱ δὲ νεώτεροι πᾶσας τὰς Ἀκροπόλεις οὕτω καλοῦσιν. Οἱ καὶ οὐδετέρως τὰ Πέργαμά φασιν. ὡς καὶ Αἰσχύλος Προμηθεῖ. δῆλον δὲ ὡς ἡ Πέργαμος καὶ πόλις λέγεται, διὸ εἰπὼν ὁ Ποιητὴς, ὡς νεμέσησεν Ἀπόλλων Περγάμου ἐκκατιδὼν. ἐπάγει μετ' ὀλίγα, —ὡς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· Ἡ δ' αὐτὴ καὶ ἀκρόπολις καὶ ἄκρη πόλις κατὰ διάλυσιν· ἔθος δὲ τοῖς παλαιοῖς κτίζειν τὰς πόλεων Ἀκροπόλεις ἱστᾶν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς τῶν τόπων, ἄλλης τε ἀσφαλείας χάριν, καὶ φόβου κατακλυσμοῦ. Idem ferè dicunt breviores Notæ, vulgò Didymi dictæ, in locum viz. v. 508. Iliadis Δ. Vide etiam Euſtath. in Iliad. ζ. v. 512. fol. 659. lin. 25. Joſua Barnes. V. 775. Κυκλώσας ἄρει φοινίῳ) Ità Gregor. Nazian. στηλιτ. β. ςρατοπέδῳ κυκλώσαντος τὴν Ἱερουσαλὴμ, λόγους τε ἀσεβεῖς καὶ βλασφήμους κατά τε σῆς βασιλείας καὶ αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπορρίψαντος. Hinc Nos in Franciade noſtrâ l. 6. —Martiſque coronâ Cinge locum. Et l. 7.

Eventúque Urbis tantæ, quam dura Gradivi Cinxerat Angliaci *bello-diſſolla Corona.* Joſua Barnes.

V. 778. Πόλιν) Neceſſe eſt, ut vel πόλισμα in Verſu ſuperiori vel πόλιν in hoc per errorem hic locum obtineret; utrumque enim ſimul ſtare non poteſt; Certè Codex Scaligerianus pro πόλιν legit παλαιὸν, quod cum πόλισμα optimè concordat. Mallem ego πάλιν pro πόλιν, ut ſit rurſus; quia Hercules priùs Trojam everterat; nunc iterum Græci everſuri erant. Joſua Barnes. V. 792. Ἔρυμα) Neceſſe eſt, ut hic ſit error; vel enim legendum ἐρύματα quod præcipuè vellem & ità Miltonus legit, vel δακρυόεν certè ſine τ legendum quoque. Duportus legit ἔρημα, vel dicit, ſi ἔρυμα retineas εὐπλοκάμου legendum; de δακρυόεντ' autem nè γρῦ. Scaliger quoque ἔρημα legit, ſed ſe haud explicat. Bredæus ἔρυμα exponit arcem Trojanam; ſed ubi loquendum eſt, ſuo more ſilet. Ἔρημα quid hic ſignificet, neſcio; ità verò locum lego & expono—Τίς ἄρα μοι εὐπλοκάμους κόμας ἀπολωτιεῖ, ἀκούσας δηλονότι τὰ ἐρύματα δακρυόεντα τῆς πατρίδος ὀυλομένας. Ἀπολωτιεῖ autem Atticè pro ἀπολωτίσει; & de verbo ἀπολωτίζω Vide quæ nos ad Suppl. v. 449. Joſua Barnes. V. 794. Τὸν κύκνου γόνον) i. e. Helenam Jovis in Olorem converſi ex Ledâ filiam. Videſis hanc Fabulam eleganti Carmine Græco expreſſam in Poemate dicto Arion, ad librum continentem Argonautica, Thebaica, Troica & Iliadem Parvam addito, in Hymno viz. Arionis de Dioſcoris. Joſua Barnes.

Ἐπῳδός.

1 Πέργαμον δὲ, Φρυγῶν πόλιν,
2 Λαΐνους περὶ πύργους
3 Κυκλώσας Ἄρει φοινίῳ,
4 Λαιμοτόμους κεφαλὰς
5 Σπάσας, πόλισμα Τροίας
6 Πέρσας κατάκρας πόλιν,
7 Θήσει κόρας πολυκλαύτους,
8 Δάμαρτά τε Πριάμου.
9 Ἁ δὲ Διὸς Ἑλένα
10 Κόρα πολύκλαυτος ἔσεται,
11 Πόσιν προλιποῦσα.
12 Μήτ' ἐμοὶ,
13 Μήτ' ἐμοῖσι τέκνων τέκνοις
14 Ἐλπὶς ἅδε ποτ' ἔλθοι,
15 Οἵαν αἱ πολύχρυσοι Λυ-
16 δαὶ καὶ Φρυγῶν ἄλοχοι
17 Στήσουσι παρ' ἱστοῖς μυ-
18 θεῦσαι τάδ' ἐς ἀλλήλας.
19 Τίς ἄρα μ' εὐπλοκάμους κόμας,
20 Ἔρυμα δακρυόεντ' ἀκούσας
21 Πατρίδος ὀλομένας, ἀπολωτιεῖ;
22 Διά σε τὰν κύκνου δολιχαύχενος γόνον,
23 Εἰ δὴ φάτις ἔτυμος,
24 Ὡς ἔτυχε Λήδ' ὄρνιθ' ἱπταμένῳ
25 Διὸς ὅτ' ἠλλάχθη δέμας
26 Εἴτ' ἐν δέλτοις Πιερίσι
27 Μῦθοι τάδ' ἐς ἀνθρώπους
28 Ἤνεγκον παρὰ καιρὸν, ἄλλως.

Epodus.

1 Pergamum verò, urbem Phrygum
2 Lapideas circum circa turres
3 Cingens bello cruento,
4 A cervicibus reſecta *civium* capita
5 Avellens *in* urbe Trojæ,
6 Evertens funditùs urbem,
7 Faciet puellas multùm lachrymari,
8 Et conjugem Priami.
9 Helena vero Jovis
10 Filia multùm plorans erit, *i.e. multum lugebit,*
11 Relicto marito.
12 Neque mihi,
13 Neque meis liberorum liberis, *i.e. nepotibus poſteriſque,*
14 Hæc ſpes unquam veniat,
15 Qualem divites Ly-
16 dæ, & uxores Phrygum
17 Statuent, ad telam collo-
18 quentes hæc inter ſeſe:
19 Quis bene comptos capillos,
20 Propugnaculum lachrymoſum audiens *noſtræ*
21 Patriæ pereuntis, *ac everſæ,* reſcindet?
22 Propter te filiam cygni ſuperbientis longo collo,
23 Si modò vera *eſt* fama,
24 Quòd Leda rem habuerit cum volanti ave,
25 Jovis quando *in cygnum* permutatum eſt corpus:
26 Sive *illæ, quæ ſunt* in tabulis Pieridum,
27 Fabulæ hæc ad homines
28 Tulerunt intempeſtivè, & temerè.

ARGU-

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

ACHILLES *ignarus ſimulatarum ſecum Nuptiarum, dum* Agamemnonem *quærit, cum eo de prolixâ in* Aulide *morâ expoſtulaturus, caſu in* Clytæmneſtram *incidit. Ab illâ quaſi Gener futurus ſalutatur; cujus rei ille prorſus ignarus, in doli ſuſpicionem illam trahit; quam mox* Famulus *certiorem reddit de deſtinatâ* Iphigeniæ *cæde. His dolis excepta Mulier implorat fidem opémque* Achillis, *adverſus crudelitatem* Agamemnonis. *Hoc ille in ſe recipit &* *quâ ſit ſibi viâ ingrediendum præfert.* Chorus Pelei & Thetidis *Nuptias celebrat, pérque Antitheſin miſerum ac longè diſpar fatum* Iphigeniæ *deflet; colligítque nullum Æquitati, aut Honeſto locum eſſe, ubi Violentia, Impietas & Licentia dominentur.*

ΑΧΙΛΛΕΥΣ, ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ, ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Αχ. ΠΟΥ τῶν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ὁ στρατηλάτης;
Τίς ἂν φράσειε προσπόλων, τὸν Πηλέως
Ζητοῦντά νιν παῖδ' ἐν πύλαις Ἀχιλλέα;
Οὐκ ἐξ ἴσου γὰρ μένομεν Εὐρίπου* πύλας.
Οἱ μὲν γὰρ ἡμῶν ὄντες ἄζυγες γάμων, *al. πύλαισι. al. πύλας.
Οἴκους ἐρήμους ἐκλιπόντες, ἐνθάδε
Θάσσουσ' ἐπ' ἀκταῖς· οἱ δ' ἔχοντες εὐνίδας,
Ἄπαιδες· οὕτω δεινὸς ἐμπέπτωκ' ἔρως
Τῆσδε στρατείας Ἑλλάδι γ', οὐκ ἄνευ θεῶν.
Τοὐμὸν μὲν οὖν δίκαιον, ἐμὲ λέγειν χρεών·
Ἄλλος δ' ὁ χρῄζων, αὐτὸς ὑπὲρ αὑτοῦ φράσει.
Γῆν γὰρ λιπὼν Φάρσαλον, ἠδὲ Πηλέα,
Μένω 'πὶ λεπταῖς ταῖσδέ γ' Εὐρίπου πνοαῖς,
Μυρμιδόνας ἴσχων, οἵ μ' ἀεὶ προσκείμενοι
Λέγουσ', Ἀχιλλεῦ, τί μένομεν; ποῖον χρόνον
Ἔτ' ἐκμετρῆσαι χρὴ πρὸς Ἴλιον στόλον;
" Δρᾶ γ', εἴ τι δράσεις, ἢ ἄπαγ' οἴκαδε στρατὸν,
" Τὰ τῶν Ἀτρειδῶν μὴ μένων μελλήματα.
Κλυ. Ὦ παῖ θεᾶς Νηρῇδος, ἔνδοθεν λόγων
Τῶν σῶν ἀκούσασ', ἐξέβην πρὸ δωμάτων.
Αχ. Ὦ πότνι' αἰδὼς, τήνδε τίνα λεύσσω ποτὲ
Γυναῖκα, μορφὴν εὐπρεπῆ κεκτημένην;
Κλυ. Οὐ θαῦμά σ' ἡμᾶς ἀγνοεῖν, οὓς μὴ πάρος
Κατεῖδες· αἰνῶ δ' ὅτι σέβεις τὸ σωφρονεῖν.
Αχ. Τίς δ' εἶ; τί δ' ἦλθες Δαναϊδῶν εἰς σύλλογον,
Γυνὴ πρὸς ἄνδρας ἀσπίσιν πεφραγμένους;
Κλυ. Λήδας μέν εἰμι παῖς, Κλυταιμνήστρα δέ μοι
Ὄνομα· πόσις δέ μοι 'στὶν Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Αχ. Καλῶς ἔλεξας ἐν βραχεῖ τὰ καίρια.
Αἰσχρὸν δέ μοι γυναιξὶ συμβάλλειν λόγους.
Κλυ. Δεινόν· τί φεύγεις; δεξιάν γ' ἐμῇ χερὶ
Σύναψον, ἀρχὴν μακαρίαν νυμφευμάτων.
Αχ. Τί φής; ἐγώ σοι δεξιάν; αἰδοίμεθ' ἂν
Ἀγαμέμνον', εἰ ψαύοιμεν, ὧν μή μοι θέμις.
Κλυ. Θέμις μάλιστα, τὴν ἐμὴν ἐπεὶ γαμεῖς
Παῖδ', ὦ θεᾶς παῖ ποντίας Νηρηΐδος.
Αχ. Ποίους γάμους φής; ἀφασία μ' ἔχει, γύναι.
Εἰ μή τι παρανοοῦσα, καινουργεῖς λόγον.

Ach. UBinam hic eſt dux Græcorum? Quis miniſtrorum dicet, Pelei Filium Achillem quærere eum in portis? Non enim æqualitér manemus *ad* Euripi oſtia. Nam alii quidem noſtrûm expertes nuptiarum, Relictis ædibus deſertis, hic Sedent in littore: alii veró habentes uxores, *ſunt* Sine liberis. Tam vehemens amor incidit Non ſine diis, in Græciam, hujus expeditionis. Quod igitur jus ad me pertinet, id oportet me dicere: Alius veró cui opus eſt, ipſe pro ſe dicat. Relictis enim terrâ Pharſalo, & Peleo, Moror ad flatus iſtos tenues Euripi, Continens Myrmidones, qui mihi ſemper inſtantes Dicunt: Achilles, quid expectamus? quàm longo tempore Adhuc oportet emetiri navigationem ad Troiam? " Fac ſi quid es facturus, aut abduc exercitum domum, " Iſtas Atridarum non expectans cunctationes.

Cly. O fili Deæ Nereidis *Achilles*, intùs ſermonem Tuum audiens exivi ex ædibus.

Ach. O veneranda verecundia, quamnam video Fœminam, formâ *tam* decente præditam?

Cly. Non eſt mirum te nos non noviſſe, quas ante non Vidiſti; laudo veró te quòd colis verecundiam.

Ach. Quæ veró es? cur veniſti ad exercitum Græcorum, Mulier, ad viros munitos ſcutis?

Cly. Sum quidem filia Ledæ, Clytæmneſtra veró mihi Nomen, maritus veró eſt mihi rex Agamemnon.

Ach. Aptè dixiſti breviter opportuna. Non decet autem me loqui cum mulieribus.

Cly. Hem, quid fugis? Dextram manui meæ Adjunge, felix principium deſponſationis.

Ach. Quid ais? Egóne tibi dextram? veremur Agamemnonem, ▮ tangamus quæ me non oportet tangere.

Cly. Maximè fas eſt, quoniam duces meam Filiam, ô fili Deæ marinæ *Thetidis* Nereidis.

Ach. Quas mihi nuptias tu dicis? equidē ſtupor me habet, ô mul. Niſi quid errans dicis novum ſermonem.

V. 807. Εὐνίδας) Vide ſupra ad *v.* 397. V. 809. Ἑλλάδι γ'.) *Scaliger* legit Ἑλλάδ', magis ex normâ; ſed nonnunquam in Quarto loco *Anapeſtus* reperitur. *Joſua Barnes.* V. 812. Γῆν γὰρ λιπὼν Φάρσαλον, ἠδὲ Πηλέα) Ut Verſus hic ſibi conſtaret, *Johannes Miltonus* dicit, τὸ μὲν *aut quid ejuſmodi interſerendum*, deceptus, ut puto, quòd crederet τὸ Φάρσαλον penultimam corripere: ſed quùm illa ſyllaba ſit longa, non eſt opus, ut aliquid tale addatur, imò nocebit Verſui; quòd veró producitur En! *Catullus* pro nobis ſtat— *Pharſalon* coëunt, *Pharſalia* tecta frequētant. Et Lucan. l. 6. Æmathis æquorei Regnum *Pharſalos* Achillis. *Joſua Barnes.* V. 813. Μένω 'πὶ λεπταῖς ταῖσδέ γ' Εὐρίπου πνοαῖς) *Joh. Brodæus* putat hæc referri, ad frequentem *Euripi* reciprocationē, quam his flatibus agitatam vult ſepties per ſingulos dies: Ut toties *Euripum* fluere haud negem, contendo tamen *Achillem* nunc reſpicere ad illam *Ventorum-iniquam quieſcentiâ*, quâ *Græci* detinebantur à Navigatione, & ἄπλοιαν hanc, ſive νηνεμίαν per λεπτὰς πνοὰς deſignare. *Joſ. Barnes.* V. 818. Μελλήματα) aliàs μαλήματα ſed ▮ic Verbum præſtat, quod *Mora* ſonat, quàm quod *Curas.* Eſt veró dictio *Æſchylæa.* Joſua Barnes. V. 837. Φὴς) Vide ſuprà ad v. 833. Τί φής; ἐγώ σοι δεξιάν; Reject itaque ἔρωδε, qui Verſui nocebat. Miror autem nemini id priùs diſplicuiſſe. *Joſ. Barnes.*

V. 848. Ὡς εἴξασιν) εἴξασιν pro ἐοίκασιν, ab εἴκω ſimilis ſum, εἴξω, fut. ἤϊξα aor. α. & ἤϊκτο legitur apud *Hom.* Odyſſ. δ'. v. 796. Εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί. Ἔϊξα autem pro ἔοικα *Atticè* vel etiam pro ἤϊξα *Ionicè*. Nec hoc *Euripidi* ſingulare: *Ariſtophanes* enim plus ſemel eodem verbo in eodem tempore & ſenſu utitur, ut in *Nubibus* fol. 80. v. 8. Edit. *Baſil. Froben.* Εἰσὶν Νεφέλαι γ' εἰσὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι γυναιξίν. Et in *Avibus* fol. 372. v. 4. ---Οἱ δ' ἄνω θεοὶ Εἴξασιν ἀποτείσαι σοι. Eſt & εἴκω cedo. *Joſua Barnes.*

Κλυ. Πᾶσιν τόδ' ἐμπέφυκεν, αἰδεῖσθαι φίλους
" Καινοὺς ὁρῶσι, καὶ γάμου μεμνημένους.
Αχ. Οὐ πώποτ' ἐμνήστευσα παῖδα σὴν, γύναι,
Οὐδ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἦλθέ μοι λόγος γάμων.
Κλυ. Τί δῆτ' ἂν εἴη; σὺ πάλιν αὖ λόγους ἐμοὺς
Θαύμαζ'· ἐμοὶ γὰρ θαύματ' ἐστὶ, τὰ παρὰ σοῦ.
Αχ. Εἴκαζε. κοινόν ἐστιν εἰκάζειν τάδε.
Ἀμφὼ γὰρ οὐ ψευδόμεθα τοῖς λόγοις ἴσως.
Κλυ. Ἀλλ' ἦ πέπονθα δεινά. μνηστεύω γάμους
Οὐκ ὄντας, ὡς εἴξασιν· αἰδοῦμαι τάδε.
Αχ. Ἴσως ἐκερτόμησε κἀμὲ, καὶ σέ τις.
Ἀλλ' ἀμελίᾳ δὸς αὐτὰ, καὶ φαύλως φέρε.
Κλυ. Χαῖρ'· οὐ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασίν σ' ἔτ' εἰσορῶ,
Ψευδὴς γενομένη, καὶ παθοῦσ' ἀνάξια.
Αχ. Καὶ σοὶ τόδ' ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ. πόσιν δὲ σὸν
Στείχω ματεύσων τῶνδε δωμάτων ἔσω.

Cly. Omnibus hoc inſitum eſt naturâ, ut vereantur amicos
" Novos quum vident, & nuptiarum mentionem facientes.
Ach. Nunquam, mulier, ambivit tuam filiam,
Neque mihi interceſſit ſermo cum Atridis de nuptiis.
Cly. Quid hoc tandem fuerit? tu iterum meum ſermonem
Mirare: nam mihi mirus eſt tuus.
Ach. Conjice, commune *enim* eſt *utrique* noſtrûm hæc conjectare;
Nam fortaſſis non mentimur ambo verbis, *quæ facimus.*
Cly. Male certe mecum agitur: *nam* concilio nuptias,
Quæ non ſunt, ut videtur. Horum me pudet.
Ach. Fortaſſe illuſit aliquis mihi & tibi:
Sed ne cures iſta, feráſque leviter.
Cly. Vale: non enim rectis amplius te oculis intueor,
Cùm ſim mendax facta, & indigna mihi acciderint.
Ach. Et tibi hoc *ipſum* à me ſit *reſponſum*: maritum verò tuum
Vado quæſiturus iſtis in ædibus.

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΑΧΙΛΛΕΥΣ, ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ, ΧΟΡΟΣ.

Τροχαῖοι.

V. 862. Ἦ μόνω παρόντε) ſine ν ſcribo, non modò ob Carminis gratiam; ſed quia æquè ità ſcribitur, ac πάροιθεν. Sic ὄπισθεν & πάλαι & πάντοθεν & ἄχρις & μέχρις & τετράκις apud *Pindarum* & πολλάκις & πλειστάκις, &c. Sine ultimâ literâ pro lubitu ſcribuntur, modò conſona ſequatur--Πάντοθε pro πάντοθεν *Theocr.* Idyll. 17. v. 97. De cæteris nemo dubitat. Ἕνεκα & Οὕνεκα ante conſonam, εἵνεκεν & ἕνεκεν ante vocalem. V. 862. Ταῖσδ' ἐφέστατον πύλαις) pro ταῖσδ' *Aldina* Editio habet παῖδ', i. e. παῖδε, ſic Homo Grandævus vocat *Achillem* & *Clytæmneſtram.* Et ità *Joh. Brodæus* legit. *Joſua Barnes.*

V. 862. * Aliàs παῖδ'. Vide Notationem præcedentem.

V. 865. * Aliàs ὤσει.

Θερ. Ὦ ξέν' Αἰακοῦ γένεθλον, μεῖνον, ὥς σέ τοι λέγω,
Τὸν θεᾶς γεγῶτα παῖδα καὶ σὲ τὴν Λήδας κόρην.
Αχ. Τίς ὁ καλῶν πύλας παροίξας; ὡς τεταρβηκὼς καλεῖ.
Θερ. Δοῦλος, οὐχ ἁβρύνομαι τῷδ'. ἡ τύχη γάρ μ' οὐκ ἐᾷ.
Αχ. Τίνος; ἐμὸς μὲν οὐχί. χωρὶς τἀμὰ κἀγαμέμνονος.
Θ. Τῶνδε τῶν πάροιθεν οἴκων, Τυνδάρεω δόντος πατρός.
Αχ. Ἕσταμεν· φράζ' εἴ τι χρήζεις, ὧν μ' ἐπέσχες οὕνεκα.
Θερ. Ἦ μόνω πάροιθε δῆτα * ταῖσδ' ἐφέστατον πύλαις;
Κλ. Ὡς μόνοις λέγοις ἂν, ἔξω δ' ἐλθὲ βασιλείων δόμων.
Θερ. Ὦ τύχη, πρόνοιά θ' ἡ 'μὴ, σῶσον οὓς ἐγὼ θέλω.
Α. Ὁ λόγος εἰς μέλλοντ' ἂν * ὤσῃ χρόνον· ἔχει δ' ὄγκον τινά.
Κλυ. Δεξιᾶς ἕκατι μὴ μέλλ', εἴ τι μοι χρήζεις λέγειν.
Θερ. Οἶσθα δῆτά γ', ὅστις ὢν, σοὶ καὶ τέκνοις εὔνους ἔφυν;
Κλυ. Οἶδά σ' ὄντ' ἐγὼ παλαιὸν δωμάτων ἐμῶν λάτριν.
Θ. Χ' ὥτι δή με ταῖς σαῖς φερναῖς ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ;
Κλυ. Ἦλθες εἰς Ἄργος μεθ' ἡμῶν, κἀμὸς ἦσθ' ἀεί ποτε.
Θερ. Ὧδ' ἔχει· καὶ σοὶ μὲν εὔνους εἰμὶ, σῷ δ' ἧσσον πόσει.
Κλ. Ἐκκάλυπτε νῦν ποθ' ἡμῖν, οὕς τινας λέγεις λόγους.
Θερ. Παῖδα σὴν πατὴρ ὁ φύσας αὐτόχειρ μέλλει κτανεῖν.
Κλ. Πῶς; ἀπέπτυσ', ὦ γεραιὲ, μῦθον· οὐ γὰρ εὖ φρονεῖς.
Θ. Φασγάνῳ λευκὴν φονεύων τῆς ταλαιπώρου δέρην.
Κλ. Ὦ τάλαιν' ἐγὼ, μεμηνὼς ἆρα τυγχάνει πόσις;
Θ. Ἀρτίφρων, πλὴν εἰς σὲ καὶ σὴν παῖδα· τοῦτο δ' οὐ φρονεῖ.
Κλ. Ἐκ τίνος λόγου; τίς αὐτὸν οὑπάγων ἀλαστόρων;
Θ. Θέσφαθ', ὥς γε φησὶ Κάλχας, ἵνα πορεύηται στρατός.
Κ. Ποῖ; τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα δ' ἣν πατὴρ μέλλει κτανεῖν.
Θ. Δαρδάνου πρὸς δώμαθ', Ἑλένην Μενέλεως ὅπως λάβῃ.
Κλ. Εἰς ἄρ' Ἰφιγένειαν Ἑλένης νόστος ἦν πεπρωμένος;
Θ. Πάντ' ἔχεις· Ἀρτέμιδι θύσειν παῖδα σὴν μέλλει πατήρ.

Fam. O hoſpes nepos Æaci, mane, quia te appello
Filium Deæ *Thetidis* & te filiam Ledæ.
Ach. Quis *me* vocat apertis portis ut ore perturbato *me* vocat.
F. Servus; nõ inſoleſco hoc *nomine*: nõ eñi me *inſoleſcere* ſinit Sors.
Ach. Cujus? non *enim* meus: mea & Agamemnonis ſunt ſejuncta.
Fam. Harum ædium, ante quas ſto, dãte patre Tyndareo, *ſum ſervus.*
Ach. Stamus; dic ſi quid vis, propter quæ me ſiſtis.
Fam. An igitur ſoli vos duo ſtatis hic ante *ædes* ad iſtas fores?
Cly. Potes loqui tanquam *ſolis*: egredere verò ex ædibus regiis.
Fam. O fortuna & mea providentia, ſerva eos, quos volo.
Ac. Hæc oratio in longũ tẽpus producetur; habet eñi quid põderis.
Cly. Per dextram te oro, ne cunctare, ſi quid mihi vis dicere.
F. Sciſne igitur, qualis ſim, & quàm tibi & tuis liberis ſuerim fidus?
Cly. Scio ego te veterem mearum ædium eſſe miniſtrum.
F. *Sciſne* etiã quod olĩ me tuæ dotis in parte accepit rex Agamẽ.
Cly. Veniſti Argos nobiſcum, & meus ſemper fuiſti.
F. Sic habet *res*: & tibi quidẽ ſum benevolus minùs v. tuo marito.
Cly. Aperito nunc tandem nobis, quod vis dicere.
Fam. Pater vult filiam tuam, quam genuit, ſuâ manu occidere.
Cly. Quomodo? abominor ô ſenex, hũc ſerm. nõ eñi es compos mẽtis.
Fam. Cædens gladio candidam cervicem miſeræ puellæ.
Cly. O me miſeram, an igitur maritus meus inſanit?
F. Mẽt. cõp. *is quidẽ eſt* ſed nõ erga te, & tuã fil. hãc e. *in par.* nõ ſapit.
Cly. Quâ de causâ? quis malus Genius illum inſtigat?
Fam. Oracula, ut inquit Calchas, ut exercitus proficiſcatur.
Cly. Quò? me miſeram, infelicẽ etiã illã, quã pater eſt interfecturus.
F. Dardani ad ſedes *i.* Troiã, ut Helenam *uxorem* Menelai recipiat.
Cly. In Iphigeniæ igitur perniciem reditus Helenæ erat fatalis?
F. Rem tenes omnem. Pater filiam tuam immolaturus eſt Dianæ.

Κλυ. Ὦ

Κλ. Ὁ δὲ γάμος τίν᾽ εἶχε τὴν πρόφασιν, ἥ μ᾽ ἐκόμισ᾽ ἐκ δόμων;
Θ. Ἵν᾽ ἀγάγοις χαίρουσ᾽ Ἀχιλλεῖ παῖδα νυμφεύσουσα σήν.
Κλ. Ὦ θύγατερ, ἥκεις ἐπ᾽ ὀλέθρῳ καὶ σὺ, καὶ μήτηρ σέθεν.
Θ. Οἰκτρὰ πάσχετον δύ᾽ οὖσαι· δεινὰ δ᾽ Ἀγαμέμνων ἔτλη.
Κλ. Οἴχομαι τάλαινα * δάκρυόν τ᾽ ὄμματ᾽ οὐκέτι στέγει.
Θ. Εἴπερ ἀλγεινὸν, τὸ τέκνων στερομένην δακρυρροεῖν.
Κλ. Σὺ δὲ τάδ᾽, ὦ γέρον, πόθεν φῂς εἰδέναι πεπυσμένος;
Θ. Δέλτον ᾠχόμην φέρων σοὶ πρὸς τὰ πρὶν γεγραμμένα.
Κλ. Οὐκ ἐῶν, ἢ ξυγκελεύων παῖδ᾽ ἄγειν θανουμένην;
Θ. Μὴ μὲν οὖν ἄγειν. φρονῶν γὰρ ἔτυχε σὸς πόσις τότ᾽ εὖ.
Κλ. Κᾆτα πῶς φέρων γε δέλτον οὐκ ἐμοὶ δίδως λαβεῖν;
Θ. Μενέλεως ἀφείλεθ᾽ ἡμᾶς, ὃς κακῶν τῶνδ᾽ αἴτιος.
Κλ. Ὦ τέκνον Νηρῇδος, ὦ παῖ Πηλέως, κλύεις τάδε;
Αχ. Ἔκλυον οὖσαν ἀθλίαν σε, τὸ δ᾽ ἐμὸν οὐ φαύλως φέρω.
Κλ. Παῖδά μου κατακτενοῦσι σοῖς δολώσαντες γάμοις.
Αχ. Μέμφομαι κἀγὼ πόσει σῷ, κοὐχ ἁπλῶς οὕτω φέρω.
Κλ. Οὐκ ἐπαιδεσθήσομαί γε προσπεσεῖν τὸ σὸν γόνυ,
Θνητὸς ἐκ θεᾶς γεγῶτα· τί γὰρ ἐγὼ σεμνύνομαι;
" Ἐπὶ τίνος σπουδαστέον μοι μᾶλλον, ἢ τέκνου πέρι;
Ἀλλ᾽ ἄμυνον, ὦ θεᾶς παῖ, τῇ τ᾽ ἐμῇ δυσπραξίᾳ,
Τῇ τε λεχθείσῃ δάμαρτι σῇ μάτην μὲν, ἀλλ᾽ ὅμως
Σοὶ καταστέψασ᾽ ἐγώ νιν ἦγον, ὡς γαμουμένην.
Νῦν δ᾽ ἐπὶ σφαγὰς κομίζω· σοὶ δ᾽ ὄνειδος ἵξεται,
Ὅστις οὐκ ἤμυνας. εἰ γὰρ μὴ γάμοισιν ἐζύγης,
Ἀλλ᾽ ἐκλήθης γοῦν ταλαίνης παρθένου φίλος πόσις.
Πρὸς γενειάδος, πρὸς δεξιᾶς σῆς, πρός τε μητρός,
Ὄνομα γὰρ τὸ σόν μ᾽ ἀπώλεσ᾽, ᾧ σ᾽ ἀμυνάθειν χρεών.
Οὐκ ἔχω βωμὸν καταφυγεῖν ἄλλον, ἢ τὸ σὸν γόνυ,
Οὐδὲ φίλος οὐδεὶς γελᾷ μοι. τὰ δ᾽ Ἀγαμέμνονος κλύεις
" Ὠμὰ, καὶ πάντολμ᾽· ἀφῖγμαι δ᾽, ὥσπερ εἰσορᾷς, γυνὴ
" Ναυτικὸν στράτευμ᾽ ἄναρχον, κἀπὶ τοῖς κακοῖς θρασὺ,
" Χρήσιμον δ᾽, ὅταν θέλωσιν. ἢν δὲ τολμήσῃς σύ μου
Χεῖρ᾽ ὑπερτεῖναι, σεσώσμεθ᾽. εἰ δὲ μὴ, οὐ σεσώσμεθα.

Ἴαμβοι.

Χο. Δεινὸν τὸ τίκτειν, καὶ φέρει φίλτρον μέγα,
" Πᾶσίν τε κοινὸν, ὥσθ᾽ ὑπερκάμνειν τέκνων.
Αχ. Ὑψηλόφρων μοι θυμὸς αἴρεται πρόσω,
Ἐπίσταται δὲ τοῖς κακοῖσί τ᾽ ἀσχαλᾶν,
Μετρίως τε χαίρειν τοῖσιν ἐξωγκωμένοις.
Χο. Λελογισμένοι γὰρ οἱ τοιοίδ᾽ εἰσὶ βροτῶν,
Ὀρθῶς διαζῆν τὸν βίον γνώμης μέτα.
Αχ. Ἔστιν μὲν οὖν, ἵν᾽ ἡδὺ, μὴ λίαν φρονεῖν,
Ἔστιν δὲ κἄπου χρήσιμον, γνώμην ἔχειν.
Ἐγὼ δ᾽ ἐν ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου τραφεὶς
Χείρωνος, ἔμαθον τοὺς τρόπους ἁπλοῦς ἔχειν.
Καὶ τοῖς Ἀτρείδαις, ἢν μὲν ἡγῶνται καλῶς,
Πεισόμεθ᾽. ὅταν δὲ μὴ καλῶς, οὐ πείσομαι.
Ἀλλ᾽ ἐνθάδ᾽ ἐν Τροίᾳ τ᾽ ἐλευθέραν φύσιν
Παρέχων, Ἄρει τὸ κατ᾽ ἐμὲ κοσμήσω δορί.
Σὲ δ᾽, ὦ παθοῦσα σχέτλια πρὸς τῶν φιλτάτων,

Cly. Nuptiæ v. quem prætextū habebant qui me ex ædibus adduxit?
Fa. Ut hilaris, *&* *lubens* adduceres tuā filiā ut eā Ach. datura nuptui.
Cly. O filia, venis ad necem & tu, & mater tua.
Fam. Misera vos ambæ patimini; & dira auſus eſt Agamemnon.
Cly. Perii miſera, oculique non amplius retinent lachrymas.
Fam. Siquidem acerbum eſt lachrymari orbatam liberis.
Cly. Sed tu, ô ſenex, unde dicis te hæc ſcire, atque audiviſſe?
F. Ibam adferens literas tibi præter illas quæ antè erant ſcriptæ.
Cly. Utrum prohibens, an cohortans adducere filiam ad necem?
Fam. Ut non adduceres: tunc enim reſipuerat tuus maritus.
Cly. Quomodo verò cùm ferres literas, mihi non tradebas eas?
Fam. Menelaus mihi eripuit, qui autor eſt horum malorum.
Cly. O fili Nereidis, ô fili Pelei, *Achilles*, audis hæc?
Ach. Audio te eſſe miſerā, quòd v. ad me attinet, non leviter fero.
Cly. Interficiēt filiā meā circumvenientes nos prætextu nupt. tuarū.
Ach. Et ego indignor marito tuo, neque ita leviter fero.
Cly. Non verebor accidere ad genua tua.
Ego mortalis tibi nato ex deā. quid enim ego ſuperbe jam agam?
" Pro quonam mihi magis laborandum, quàm pro filiā?
Quamobrem opem feras, ô Deæ fili, & meo infortunio,
Et ei, quæ eſt dicta tua uxor fruſtrà quidem; attamen
Coronans eam adduxi tanquam nupturam tibi.
Nunc verò ad mactationem adduco: tibi verò erit probro,
Si non adjuveris *eam*. Etſi enim nuptiis non fueris junctus,
Tamen nominatus es charus maritus miſeræ puellæ.
Per mentum, per tuam dextram, perque matrem *oro*:
Nam nomen tuum me perdidit, quare te oportet opem ferre
Non poſſum ad aliam aram confugere, quàm tua genua,
Neque amicus ullus mihi arridet, *adeſt*. Audis Agamemnonis
" Crudele & audax conſilium: veni autem, ut vides, mulier
" Ad navalē exercitū ſeditioſum, & feroce ad mala perpetranda,
" Utilem tamen, quum vult. Si igitur tu auſus fueris me
Manu porrectā protegere, ſalvi ſumus: ſin minus, periimus.

Chorus.

" Res eſt vehemens parere, & adfert ingens deſiderium:
" Communéque omnibus eſt, ut laborent pro liberis.
Ach. Animus meus excelſus attollitur ulteriùs, *i.e.* *vehementer*:
Novit enim & malis dolere,
Et moderatè lætari ſecundis *rebus*.
Cho. Tales enim homines ſunt prudentes,
Qui ſciunt rectè vitam regere conſilio.
Ach. Eſt quidem ubi dulce ſit, non nimium ſapere:
Eſt etiam tempus, in quo utile ſit eſſe ſapientem.
Ego autem enutritus in *ædibus* pientiſſimi viri
Chironis, didici habere ſimplices mores.
Et Atridis, ſi rectè præfuerint,
Parebimus: quando autem non rectè, non parebo.
Sed hic, & in Troiā liberum animum
Præbens Martem (quantum in me eſt) ornabo pugnando.
Te verò, ô paſſa miſeranda à chariſſimis,

V. 885. *Νυμφεύσουσα*) Videtur legendum *νυμφεύσουσα*. *Joſua Barnes*.

V. 888. * Aliàs *δάκρυον τ᾽*. Aliàs *δάκρυά τ᾽*.

V. 895. *Μενέλεως ἀφείλεθ᾽ ἡμᾶς*) ſubaudi *τὴν δέλτον*. *Ἀφαιρεῖν* enim regit duplicem accuſativum. vide *Scholiaſt.* ad *Hecub.* v. 570. Item *Androm.* v. 325. & 613. *Joſua Barnes*.

V. 901. *Θνητὸς*) *ἡ ἐγὼ θνητὸς*, *Atticè* pro *θνητή*.

V. 911. *Ἀμυνάθειν*) Eſt *Atticum σχῆμα* pro *ἀμύνειν*, *ἀμυνάθω*. Ejuſdem generis ſunt *βαρύθω*, *εἰργάθω*, *διωκάθω*, *μινύθω*, *φθινύθω*. Vide *Androm.* Schol. ad v. 859. *Joſua Barnes*.

V. 922. *Λελογισμένοι*) Vide ſupra ad v. 386.

V. 929. *Πεισόμεθ᾽. ὅταν δὲ μὴ καλῶς, οὐ πείσομαι*) Ità in fine lego cum *Scaligero*, nec enim ibi *πεισόμεθα* ſtabit, niſi ultimam ſyllabam in ſequentem verſum rejeceris. *Joſua Barnes*.

V. 931. *Ἄρει*) Aſſentio *Brodæo*, qui legit *Ἄρει*; atque ideò *Martem* verto. Ratio eſt obvia. *Joſua Barnes*.

Ἃ δὴ

Ἃ δὴ κατ' ἄνδρα γίγνεται νεανίαν,
Τοσοῦτον οἶκτον περιβαλὼν καταστελῶ,
Κοὔποτε κόρη σὴ πρὸς πατρὸς σφαγήσεται,
Ἐμὴ φατισθεῖσ'. οὐ γὰρ ἐμπλέκειν πλοκὰς
Ἐγὼ παρέξω σῷ πόσει τοὐμὸν δέμας.
Τοὔνομα γὰρ εἰ καὶ μὴ σίδηρον ἤρατο
Τοὐμὸν, φονεύσει παῖδα σήν. τὸ δ' αἴτιον
Πόσις σός· ἁγνὸν δ' οὐκέτ' ἐστὶ σῶμ' ἐμὸν,
Εἰ δι' ἔμ' ὀλεῖται, διά τε τοὺς ἐμοὺς γάμους,
Ἡ δεινὰ τλᾶσα, κοὐκ ἀνεκτὰ παρθένος,
Θαυμαστὰ δ' ὡς ἀνάξι' ἠτιμασμένη.
Ἐγὼ κάκιστος ἦν ἄρ' Ἀργείων ἀνὴρ,
Ἐγὼ τὸ μηδὲν, Μενέλεως δ' ἐν ἀνδράσιν,
Ὡς οὐχὶ Πηλέως, ἀλλ' ἀλάστορος γεγὼς,
Εἴπερ φονεύει τοὐμὸν ὄνομα σῷ πόσει.
“ Μὰ τὸν δι' ὑγρῶν κυμάτων τεθραμμένον
“ Νηρέα, φυτουργὸν Θέτιδος, ἥ μ' ἐγείνατο,
“ Οὐχ ἅψεται σῆς θυγατρὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ,
“ Οὐδ' εἰς ἄκραν χεῖρ', ὥστε προσβαλεῖν πέπλοις·
Ἢ Σίπυλος ἔσται πόλις ὅρισμα βαρβάρων,
Ὅθεν πεφύκασ' οἱ στρατηλάται γένος,
Φθία δὲ τοὐμὸν, οὐδαμοῦ κεκλήσεται.
Πικροὺς δὲ προχύτας, χέρνιβάς τ' ἀνάξεται
“ Κάλχας ὁ μάντις. τίς δὲ μάντις ἐστ' ἀνήρ;
“ Ὃς ὀλίγ' ἀληθῆ, πολλὰ δὲ ψευδῆ λέγει
“ Τυχών. ὅταν δὲ μὴ τύχῃ, διοίχεται.
Ἢ τῶν γάμων ἕκατι μυρίαι κόραι
Θηρῶσι λέκτρον τοὐμόν. εἴρηται τόδε.
Ἀλλ' ὕβριν ἐς ἡμᾶς ὕβρισ' Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Χρῆν δ' αὐτὸν αἰτεῖν τοὐμὸν ὄνομ' ἐμοῦ πάρα,
Θήραμα παιδός. ἡ Κλυταιμνήστρα δέ μοι
Μάλιστ' ἐπείσθη, θυγατέρ' ἐκδοῦναι πόσει.
Ἔδωκά τ' ἂν γ' Ἕλλησιν, εἰ πρὸς Ἴλιον
Ἐν τῷδ' ἔκαμνε νόστος· οὐκ ἠρνούμεθ' ἂν
Τὸ κοινὸν αὔξειν, ὧν μετ' ἐστρατευόμην.
Νῦν δ' οὐδέν εἰμι παρά γε τοῖς στρατηλάταις,
Ἐν εὐμαρεῖ τε δρᾷν τε, καὶ μὴ δρᾷν καλῶς.
Τάχ' εἴσεται σίδηρος, ὃν πρὶν εἰς Φρύγας
Ἐλθεῖν, φόνου κηλῖσιν αἱμάξω χερῶν,
Εἴ τις με τὴν σὴν θυγατέρ' ἐξαιρήσεται.
Ἀλλ' ἡσύχαζε· θεὸς ἐγὼ πέφηνά σοι
Μέγιστος, οὐκ ὤν· ἀλλ' ὅμως γενήσομαι.
Χο. Ἔλεξας, ὦ παῖ Πηλέως, σοῦ τ' ἄξια,
Καὶ τῆς ἐναλίας δαίμονος σεμνῆς θεοῦ.
Κλυ. Φεῦ. πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμι μὴ λίαν λόγοις,
Μήτ' ἐνδεῶς, μήτ' ἀπολέσαιμι τὴν χάριν;
“ Αἰνούμενοι γὰρ οἱ 'γαθοὶ, τρόπον τινὰ
“ Μισοῦσι τοὺς αἰνοῦντας, ἐὰν αἰνῶσ' ἄγαν.
Αἰσχύνομαι δὲ παραφέρουσ' οἰκτροὺς λόγους,
Ἰδίᾳ νοσοῦσα. σὺ δ' ἄνοσος κακῶν ἐμῶν.

Quæ quidem à viro juveni præſtari poſſunt *faciam*, *&*
Tantam induens *tui* commiſerationem, *te* protegam,
Et nunquam mactabitur à patre tua filia,
Quæ mea dicta eſt: non enim abuti ad ſuas fraudes
Concedam ego tuo marito meam perſonam.
Nomen enim meum, etiam ſi non ſuſtulit ferrum,
Interficiet tuam filiam: cauſa autem *hujus cædis eſt*
Maritus tuus. Meum verò corpus non ampliùs eſt purum,
Si propter me, & propter meas nuptias pereat
Virgo, quæ atrocia, & non ferenda tulit,
Miris & indignis modis contumeliâ affecta.
Ego igitur Græcorum *omnium* vir eſſem peſſimus,
Ego *homo* nulliuſpretii (Menel. verò in virorũ numero haberetur)
Non tanquam Peleo natus, ſed ex malo genio,
Siquidem meum nomen cædem adminiſtraret tuo marito.
“ Per educatum in humidis fluctibus
“ Nereum, patrem Thetidis, quæ me peperit,
“ Non tanget tuam filiam rex Agamemnon,
“ Ne ſummâ quidem manu, *digitum* ut admoveret *ejus* peplis:
Sin minùs; Sipulus erit Urbs *illa*, Limes Barbarorum,
Unde trahunt Præclari illi Duces genus ſuum, *Agam.* & *Menel.*
Phthia autem, mea *patria*, nullibi nomen habebit.
Amaras autem molas ſalſas, & lotarum manuũ aquas reportabit
“ Calchas vates: quis enim vir eſt vates?
“ Is qui pauca vera, multa verò falſa dicit,
“ Si forte ſic ceciderit: ſin minùs, illi *res* excidit.
An matrimonii causâ ſexcentæ puellæ
Petunt meas nuptias? dictum eſt hoc:
Sed rex Agamemnon affecit nos contumeliâ.
Oportebat enim ipſum à me petere nomen meum ad
Venationem filiæ. *Clytæmneſtra* enim mihi
Facillimè perſuaſa fuiſſet, filiam ut elocaret marito.
Ac dediſſem eam Græcis, ſi ad Ilium
In hoc, *i.e. hâc de causâ*, laboráſſet trajectus: non recuſâſſemus
Augere publicum bonum, *eorum*, quibuscum milito.
Nunc verò nihili ſum apud *hos* Duces; *Agam.* & *Menel.*
Nulliusque momenti ad rem benè gerendam vel non gerendam.
Enſis hic fortaſſe noverit, quem, priuſquam ad Troiam
Perveniamus, polluam ſanguine maculiſque cædis,
Si quis mihi tuam filiam volet eripere.
Sed ſis quieta: ego tibi apparui Deus
Maximus, quamvis *Deus* non ſum: ſed tamen ero *fortaſſis*.
Cho. O Achilles, dixiſti quæ te digna ſunt,
Et matre tuâ deâ marinâ venerandâ.
Cly. Vah! Quomodo te laudavero verbis neque nimis prolixis,
Neque nimis parcè, ne *tuam* amittam gratiam?
“ Boni enim cum laudantur, aliquo modo
“ Oderunt eos qui laudant, ſi nimium *eos* laudent.
Erubeſco autem afferens *querimoniarum* miſeranda verba,
Privatim laborans: te enim *es* expers meorum malorum.

V. 952. Ἢ Σίπυλος ἔσται πόλις ὅρισμα βαρβάρων, Ὅθεν πεφύκασ' οἱ στρατηλάται γένος) *Sipulus* eſt oppidum *Lydiæ* in *Magneſiâ*, ubi habitabat *Tantalus Niobæ* Pater, à quo oriundi ſunt *Agamemnon* & *Menelaus*, quos Duces *Græci* exercitûs reſpicit hic *Achilles*. Senſus autem, ſi ego hanc Puellam in hoc periculo conſtitutam ignavè deſeram, tum *Sipulus*, undè *Agamemnon* ortus eſt, gloriam præripiat omnem *Phthiæ*, quæ mihi vitam dedit. *Joſua Barnes.*

V. 955. Πικροὺς δὲ προχύτας) οἱ προχύται dicebantur *fruges*, ſeu mola ſalſa, quâ conſpergebatur Victima mactanda. *Homero*, οὐλοχύται dicuntur, hoc eſt, ut *Euſtathius*, προθύματά τινα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἐξ οὐλῶν, ἤγουν κριθῶν ἁλσὶ μεμιγμένων, ἅπερ οὐχ ἀλεσθέντες, ἢ ἐμπειρίας εἰσενεχθέντος [illegible], οἱονεί τινας ἀπαρχὰς ἐπέχεον τοῖς βωμοῖς. Vide *Euſtathium* in Οὐλαὶ & Οὐλοχύται. *Joſ. Barnes.*

V. 959. Γάμων) Ita *Canterus* legit pro veteri γαμούντων, ita *Heinſius* & *Scaliger* & *Rutgerſius*; quarè in textum admiſimus. Itâ *Medeæ*: v. 1235. Οὐχ ἡ γάμων ἕκατι τῶν Ἰάσονος. Et *Hercul. Fur.* v. 277. Ἠρέμα [?] δ' ἕκατι δεσπότας θυμούμενοι. Vide *Æmylii Porti* Notas in locum. *Joſua Barnes.*

V. 970. Εἴσεται σίδηρος) Poeta eleganter *Gladium* προσωποποιεῖ· Sic *Homerus* de Haſtâ dicit, λιλαιομένη χροὸς ἆσαι. Hinc & Nos *Franciados* noſtræ l. 2. De *Nigri* Principis Gladio,

Latum habuit multis fatalem millibus Enſem
Balteus, & lateri invitũ conſtrinxit honoro:
Aptiùs ille globos hominum nudatus obiret.

Vide *Plutarch.* Sympoſ. l. 9. § 15. *Joſua Barnes.*

V. 979. Αἰνούμενοι γὰρ οἱ 'γαθοὶ, &c.) Vide *Oreſt.* v. 1163.

“ Ἀλλ'

" Ἀλλ' οὖν ἔχει τι σχῆμα, κἂν ἄπωθεν ᾖ,
" Ἀνὴρ ὁ χρηστὸς δυστυχοῦντας ὠφελεῖν.
Οἴκτειρε δ' ἡμᾶς· οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν.
Ἣ πρῶτα μέν σε γαμβρὸν οἰηθεῖσ' ἔχειν,
Κενὴν κατέσχον ἐλπίδ'· εἶτά σοι τάχα
Ὄρνις γένοιτ' ἂν τοῖσι μέλλουσιν γάμοις,
Θανοῦσ' ἐμὴ παῖς, ὅ σε φυλάξασθαι χρεών.
Ἀλλ' εὖ μὲν ἀρχὰς εἶπας, εὖ δὲ καὶ τέλη·
Σοῦ γὰρ θέλοντος, παῖς ἐμὴ σωθήσεται.
Βούλει νιν ἱκέτιν σὸν περιπτύξαι γόνυ;
Ἀπαρθένευτα μὲν τάδ'· εἰ δέ σοι δοκεῖ,
Ἥξει δι' αἰδοῦς, ὄμμ' ἔχουσ' ἐλεύθερον·
Ἢ μὴ παρούσης, ταὐτὰ τεύξομαι σέθεν.
Αχ. Μενέτω κατ' οἴκους· σεμνὰ γὰρ σεμνύνεται.
Κλυ. Ὅμως δ' ὅσον γε δυνατὸν, αἰδεῖσθαι χρεών.
Αχ. Σὺ μήτε σὴν παῖδ' ἔξαγ' ὄψιν εἰς ἐμὴν,
Μήτ' εἰς ὄνειδος ἀμαθὲς ἔλθωμεν, γύναι.
" Στρατὸς γὰρ ἀθρόος, ἀργὸς ὢν τῶν οἴκοθεν,
" Λέσχας πονηρὰς καὶ κακοστόμους φιλεῖ.
Πάντως δέ μ' ἱκετεύοντες ἥξετ' εἰς ἴσον,
Εἴτ' ἀνικέτευτος ἦς. ἐμοὶ γὰρ εἷς ἀγὼν
Μέγιστος, ὑμᾶς ἐξαπαλλάξαι κακῶν.
Ὡς ἕν γ' ἀκούσασ', ἴσθι μὴ ψευδῶς μ' ἐρεῖν.
Ψευδῆ λέγων δὲ καὶ μάτην ἐγκερτομῶν,
Θάνοιμι· μὴ θάνοιμι δ', ἢν σώσω κόρην.
Κλυ. Ὄναιο, συνεχῶς δυστυχοῦντας ὠφελῶν.
Αχ. Ἄκουε δή νυν, ἵνα τὸ πρᾶγμ' ἔχῃ καλῶς.
Κλυ. Τί τοῦτ' ἔλεξας; ὡς ἀκουστέον γέ σου.
Αχ. Πειθώμεθ' αὖτις πατέρα, βέλτιον φρονεῖν.
Κλυ. Κακός τίς ἐστι, καὶ λίαν ταρβεῖ στρατόν.
Αχ. Ἀλλ' οἱ λόγοι γε καταπαλαίουσιν λόγους.
Κλυ. Ψυχρὰ μὲν ἐλπίς· τί δὲ χρή με δρᾶν, φράσον.
Αχ. Ἱκέτευ' ἐκεῖνον πρῶτα μὴ κτείνειν τέκνα·
Ἂν δ' ἀντιβαίνῃ, πρὸς ἐμέ σοι πορευτέον.
Εἰ γὰρ τὸ χρῇζον * ἐπίθετ', οὐ τοὐμὸν χρεὼν * Lectio Scal.
" Χωρεῖν· ἔχει γὰρ τοῦτο τὴν σωτηρίαν.
" Κἀγώ τ' ἀμείνων πρὸς φίλον γενήσομαι·
Στρατός τ' ἂν οὐ μέμψαιτό μ', εἰ τὰ πράγματα
Λελογισμένως πράσσοιμι μᾶλλον, ἢ σθένει.
Καλῶς δὲ κρανθέντων, πρὸς ἡδονὴν φίλοις,
Σοί τ' ἂν γένοιτο, κἂν ἐμοῦ χωρὶς τάδε.
Κλυ. Ὡς σώφρον' εἶπας· δραστέον δ' ἅ σοι δοκεῖ.
Ἢν δ' αὖ τι μὴ πράσσωμεν, ἃ 'γὼ θέλω,
Ποῦ σ' αὖθις ὀψόμεσθα; ποῦ χρή μ' ἀθλίαν
Ἐλθοῦσαν εὑρεῖν σὴν χέρ' ἐπίκουρον κακῶν;
Αχ. Ἡμεῖς σε φύλακες, οὗ χρεὼν, φυλάξομεν,
Μή τίς σ' ἴδῃ στείχουσαν ἐπτοημένην
Δαναῶν δι' ὄχλου, μηδὲ πατρῷον δόμον
Αἴσχυν'. ὁ γάρ τοι Τυνδάρεως, οὐκ ἄξιος
" Κακῶς ἀκούειν· ἐν γὰρ Ἕλλησιν μέγας.

" Sed tamen habet aliquam ſpeciem, ut, etiamſi ſit alienus,
" Vir bonus, afflictos juvet.
Miſerere igitur noſtri; miſeranda enim patimur:
Quæ primum quidem exiſtimans me habituram te generum:
Habui vanam ſpem: deinde tibi fortaſſis
Omen fuerit nuptiis futuris,
Moriens mea filia, quod te cavere oportet:
Sed bene quidem initio dixiſti, bene etiam in fine:
Si enim volueris, ſervabitur mea filia.
Viſne eam ſupplicem amplecti tuum genu?
Hoc quidem virgini parum *eſt* decorum: ſi tamen *ita* tibi videtur,
Veniet *ad te cum* pudore, oculos habens liberos, *ac ingenuos*:
Aut abſente *eâ*, conſequar hæc abs te.
Ach. Maneat domi: laudabiliter enim pudicitiam agit.
Cly. Attamen quantum fieri poteſt, oportet *eam* pudere.
Ach. Tu neque filiam tuam adducito in meum conſpectum,
Neque veniamus in probrum, ô mulier, inconſideratum.
" Exercitus enim copioſus, qui *rerum* domeſticarum curis eſt vacuus,
" Amat malas & maledicas fabulas.
Idem plane conſequemini, ſive ſupplices ad me veneritis,
Sive non ſupplex fueris: nam mihi *propoſitum* eſt certamen
Maximum, ut vos à malis *iſtis* liberem.
Itaque hoc uno audito, ſcias me non falſa dicturum.
Quòd ſi falſa dicens, & fruſtrà vos ludam,
Moriar: quòd ſi puellam ſervavero, non moriar.
Cly. Sis felix, ſemper juvans afflictos.
Ach. Audi igitur nunc, ut res rectè geratur.
Cly. Quid hoc dixiſti? te quidem audiam volens.
Ach. Perſuadeamus iterum patri, ut meliùs ſapiat.
Cly. Eſt quidam ignavus, & nimis timet exercitum.
Ach. Sed rationes ſuperant rationes.
Cly. Frigida quidē *eſt* ſpes: ſed dic, quidnam oporteat me facere.
Ach. Supplicem te primùm illi præbeas, ne occidat filiam:
Quòd ſi reſtiterit, tibi ad me veniendum *eſt*.
Si enim perſuadebitur id quod vis, non opus eſt meam *operam*
" Procedere: hoc *ipſum* enim ſalutē habet. *i.e. filia ſalutem feret.*
" Et ego melior, *i.e. meliùs affectus* erga amicum ero:
Et exercitus non culpabit me, ſi res
Ratione magis quàm viribus geſſero.
Et *rebus* bene perfectis, grata amicis,
Et tibi hæc erunt, vel ſine meâ operâ.
Cly. Quàm ſapienter dixiſti: faciendum igitur ut tibi videtur.
Quòd ſi iſta non perfecero, quæ ego volo,
Ubi te rurſus videbimus? quò me miſeram oportet
Ire, ut inveniam tuam manum auxiliatricem malis?
Ach. Nos te cuſtodes, ubi opus *erit*, obſervabimus,
Ne quis te videat ire conſternatam
Per exercitum Græcorum, ne paternam domum
Dedecores. Nam Tyndareus non dignus eſt,
" Qui malè audiat: Nam inter Græcos *eſt* magnus.

V. 984. Ἀνὴρ ὁ χρηστὸς δυστυχοῦντας ὠφελεῖν) *Æmyl. Portus* hæc ita inſtituit, ut ſit χρηστὸς ὠφελεῖν, hoc eſt πρὸς τὸ ὠφελεῖν, eodem modo, ut *Dionyſ. Halicarn.* ὕδωρ πιεσθαι χρηστὸν, i.e. πρὸς τὸ πιέσθαι. At nos ità rem ordinamus, ut ſit, ἀνὴρ ὁ χρηστὸς ἔχει τι σχῆμα ὠφελεῖν, itáque mihi ſuadet *articulus* ὁ ita diſpoſitus. *Joſua Barnes.*

V. 1011. Πειθώμεθ') *Scaliger* legit πείθωμεν.

V. 1014. Χρὴ) *Scaliger* legit χρεὼ.

Κλυ. Ἔστι

Κλυ. Ἔστιν τάδ᾽. ἄρχε· σοί με δουλεύειν χρεών.
« Εἰ δ᾽ εἰσὶ θεοί, δίκαιος ὢν ἀνὴρ σύ γε,
« Ἐσθλῶν κυρήσεις. εἰ δὲ μή, τί δεῖ πονεῖν;

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τίς ἄρ᾽ ὑμέναιος διὰ λωτοῦ λίβυος,
2 Μετά τε φιλοχόρου κιθάρας,
3 Συρίγγων θ᾽ ὑπὸ καλαμοέσσας
4 Ἔστασαν ἰαχάν;
5 Ὅτ᾽ ἀνὰ Πήλιον αἱ καλλιπλόκαμοι
6 Πιερίδες ἐν δαιτὶ θεῶν
7 Χρυσεοσάνδαλον ἴχνος
8 Ἐν γᾷ κρούουσαι,
9 Πηλέως εἰς γάμον ἦλθον
10 Μελῳδοὶ Θέτιν ἰαχή-
11 μασι, τόν τ᾽ Αἰακίδαν,
12 Κενταύρων ἐν ὄρεσι κλέουσαι
13 Πηλιάδα καθ᾽ ὕλαν.
14 Ὁ δὲ Δαρδανίδας, Διὸς
15 Λέκτρων τρύφημα φίλον,
26 Χρυσέοισιν ἄφυσσε λοιβὰν
17 Ἐν κρατήρων γυάλοις,
18 Ὁ Φρύγιος Γανυμήδης.
19 Παρὰ δὲ λευκοφαῆ
20 Ψάμαθον εἱλισσόμεναι
21 Κύκλια πεντήκοντα κόραι
22 Νηρέως, γάμους ἐχόρευσαν.

Ἀντιστροφή.

1 Ἀνὰ δ᾽ ἐλάταισι, στεφανώδει τε χλόᾳ
2 Θίασος ἔμολεν ἱπποβότας
3 Κενταύρων, ἐπὶ δαῖτα * τὰν θεῶν.
4 Κρατῆρά τε Βάκχου

* al. ταῖν & τῶν.

5 Μέγα δ᾽ ἀνέκλαγον, ὦ Νηρηὶ κόρα,
6 Παῖδες αἱ Θεσσαλαί, μέγα φῶς,
7 Μάντις ὁ Φοῖβος, ὁ Μουσᾶν
8 Τ᾽ εἰδὼς γεννάσεις
9 Χείρων ἐξωνόμασεν,
10 Ὅς ἥξει χθόνα λογχή-
11 ρεσι σὺν Μυρμιδόνων
12 Ἀσπισταῖς, Πριάμοιο κλεινὰν
13 Γαῖαν ἐκπυρώσων,
14 Περὶ σώματι χρυσέων
15 Ὅπλων ἡφαιστοπόνων
16 Κεκορυθμένος, ἔνδυτ᾽ ἐκ θεᾶς
17 Ματρὸς δωρήματ᾽ ἔχων
18 Θέτιδος, ἅ νιν ἔτικτε
19 Μακάριον. τότε δαί-
20 μονες τᾶς εὐπατρίδος.

Cly. Hæc ita ſunt: præi, *negotiiq; ſis dux*: tibi meſervire decet.
« Si vero ſunt dii, tu, cum ſis juſtus vir,
« Bona conſequeris: ſin minus, quid opus eſt laborare?

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Qualis *erat* Hymenæus, fiſtulâ cantatus Libycâ,
2 Et citharâ amante-choreas,
3 Et tibiis, *quam Muſæ* calamis formatam
4 Ediderunt vocem?
5 Quando per Pelium montem pulchricomæ
6 Pierides in convivio deorum,
7 Veſtigium aureorum ſandaliorum
8 In terram incutientes. *i.e. aureis calceis terram pulſantes*,
9 Venerunt ad nuptias Pelei,
10 Suaviter canentes, Thetin reſonantibus vo-
11 cibus, & Æacidem *Peleum*,
12 In montibus Centaurorum celebrantes,
13 In ſylvâ Peliacâ.
14 Dardanides verò, Jovis
15 Thalamorum deliciæ charæ,
16 Nectar hauſit aureis
17 In craterum cavitatibus,
18 Ganymedes Phrygius.
19 Prope verò candidam
20 Arenam ſaltantes
21 In orbem quinquaginta filiæ
22 Nerei, nuptias concelebrârunt.

Antiſtrophe.

1 Cum abiegnis verò telis, & gramineis coronis
2 Turba venit equeſtris
3 Centaurorum, ad convivium deorum,
4 Et craterem Bacchi.
5 Magnâ autem voce clamaverunt, O Nereia filia, i.e. *Thetis*;
6 Filiæ Theſſalicæ clamaverunt, ô magnum lumen;
7 Phœbus vates, quique Muſarum
8 Generationes novit
9 Chiron, nominavit *Achillem*,
10 Qui veniet *in Trojanum* agrum haſta-
11 tis cum Myrmidonum
12 Militibus, Priami inclytam
13 Terram incenſurus, *ac devaſtaturus*:
14 Circa corpus aureis
15 Armis à Vulcano factis
16 Armatus, induta, à Deâ
17 Matre dona *ſibi data* geſtans,
18 Thetide, quæ ipſum peperit
19 Beatum. Tunc Di-
22 i nobilis

V. 1036. Τίς ἄρ᾽ ὑμέναιος) Subaudi ἦν vel ἐγένετο, ut *Brodæus*, & Πιερίδες ad ἔστασαν referatur. Nec erat tantoperè ut ▪ torqueret *Æmylius Portus*; facilè enim hic locus expedietur. Illi placet legere Τίν᾽ ἄρ᾽ ὑμέναιον, &c. Sed nullo modo hanc lectionem probamus, licet ei ſuum calculum *Miltonus* ferat. De nuptiis autem *Pelei* & *Thetidis*, quæ hic celebrantur, vide quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 829. & hujus Fabulæ v. 707. *Joſ. Barnes.* V. 1051. Λοιβὰν) Proprie *Libamen* ex vino Diis factum; jam nunc pro *vino*, vel *Nectare*, ponitur, quod Dii ipſi hauſerunt. Ἄφυσσε λοιβὰν ἐν κρατήρων γυάλοις) *Homeri* æmulus *Euripides*, qui dixit Iliad. ά. v. 598. Οἰνοχόει, γλυκὺ Νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων. *Joſua Barnes.* V. 1052. Ἐν κρατήρων γυάλοις) *Æmylius Portus* γύαλα pro *poculis minoribus* & κρατῆρας pro *grandioribus* ſatis authoritativè ſumit, deceptus nimirum falſâ lectione, quæ in multis exemplaribus obtinuit, ἐν κρατήρων γυάλοις. Sed *Aldi* optima editio habet rectiùs ἐν κρατήρων γυάλοις, atque ita legebat *Scapula* in voce γύαλον, quare γύαλα κρατήρων nihil aliud eſt, quàm Periphraſis pro κρατῆρες. *Joſua Barnes.* V. 1056. Κύκλια εἱλισσόμεναι) in orbem tripudiantes. *Brodæus.* Πεντήκοντα κόραι) *Nerinæ* & *Nereides* dictæ Quinquaginta filiæ, *Nerei*, quarum multa nomina habes *Homer.* Iliad. σ᾽. v. 37. ad v. 49. Omnia verò nomina *Heſiodus* enumerat *Theogon.* v. 242. ad 262. Et hinc concludit hoc Diſticho—. Αὗται μὲν Νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγένοντο Κοῦραι πεντήκοντα, ἀμύμονα ἔργ᾽ εἰδυῖαι. Vide *Iphig. Tauric.* v. 27. Vide *Natal. Com.* Mytholog. l. 8. c. 6. *Joſua Barnes.* V. 1071. Περὶ σώματι) *Canterus* legit περιζώματι; ſed & περὶ σώματι ſtare poteſt. V. 1073. Ἔνδυτ᾽ ἐκ Θεᾶς ματρὸς δωρήματ᾽ ἔχων) ἔνδυτα δωρήματα Vocat hic Poeta, illa *Arma*, quæ ex *Thetidis* Deæ Matris *dono* induebat *Achilles*. Vide *Hom.* Iliad. Σ. *Æmylius Portus.*

Γάμον Νηρῇδος ἔθεσαν
Πρώτας, Πηλέως θ' ὑμεναίους.

Ἐπῳδός.

Σὲ δ' ἐπὶ κάρα στέψουσι καλλικόμαν
Πλόκαμον Ἀργεῖοι γ', * ἀλιᾶν *leg. βαλιάν.
Ὥστε πετραίων ἀπ' ἄντρων ἐλθοῦσαν,
Ὀρέων μόσχον ἀκήρατον,
Βρότειον αἱμάσσοντες λαιμόν,
Οὐ σύριγγι τραφεῖσαν, οὐ-
δ' ἐν ῥοιβδήσεσι βουκόλων,
Παρὰ δὲ μητέρι νυμφοκόμον
Ἰναχίδαις γάμον.
Ποῦ τὸ τᾶς αἰδοῦς,
Ἢ τὸ τᾶς ἀρετᾶς δύνασιν ἔχει
“ Σθένειν τι πρόσωπον,
“ Ὁπότε τὸ μὲν ἄσεπτον ἔχει
“ Δύναμιν, ἁ δ' ἀρετὰ κατόπισθεν
“ Θνατοῖς ἀμελεῖται.
“ Ἀνομία δὲ νόμων κρατεῖ·
“ Καὶ κοινὸς ἀγὼν βροτοῖς,
“ Μή τις θεῶν φθόνος ἔλθῃ.

Nereidis nuptias celebrârunt
Primæ, & Pelei Hymenæum.

Epodus.

Te verò, *Iphigenia*, coronabunt in capite pulchricomam
Nexis *florum* coronis Græci, maculoſam, ſeu velocem,
Ceu ſaxeis ex antris profectam,
Montium intactam Cervam,
Humanum cruentantes guttur,
Non fiſtulâ, *nec ad fiſtulæ ſonum*, nutritam ne-
que ad cantum paſtorum,
Sed apud matrem ornantem-ſponſam,
Inachidis, *i.e. Argivis*, *parantem* nuptias.
Ubi nunc pudoris excellentia,
Aut virtutis habet vim,
“ Ut poſſit aliquid facies?
“ Quando impietas quidem habet *magnam*
“ Vim, virtus verò retrò
“ A mortalibus negligitur.
“ Iniquitas verò vincit leges:
“ Quare commune periculum mortalibus *impendet*,
“ Ne qua Deorum invidia veniat, *ac ipſos ira premat.*

V. 1078. Ἔθεσαν) *Canterus* putat legi debere ἔδωκαν, quia ſuprà v. 707. & alibi rectè ità legitur. Sed & ἔθεσαν hîc rectè legitur; nec ἔδωκαν potuit hîc per metrum ſtare. *Joſ. Barnes.* V. 1079. Πρώτας) *Thetidem* vocat *primam* Nereida, hoc eſt omnium reliquarum Principem; non autem has Nuptias dicit primas, quas *Dii* celebrârunt; *Cadmi* enim & *Harmoniæ* priores erant. Vide *Phœniſſ.* v. 829. *Joſua Barnes.* V. 1081. Ἀργεῖοι γ', ἀλιᾶν) *Scaliger* legit optimè βαλιὰν, & ſanè cum ultima ſyllaba in Ἀργεῖοι nullum habet accentum in ſe tranſlatum, credibile eſt ex veſtigiis βαλιὰν, per errorem apparuiſſe γ'; quod quàm facile fiat, nemo eſt, qui non videt. Quarè nos in Latinam Verſionem & marginem recepimus hanc meliorem lectionem. *Joſua Barnes.* V. 1097. Φθόνος) *Scaliger* φόβος legit, ſed non, ut mihi videtur, æquè bene.

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

CLytæmneſtra *certior facta conſilii de mactandâ* Iphigeniâ, *Maritum nil tale ſuſpicantem de temerario auſu redarguit*; *& à filiæ cæde dehortatur.* *Quin* Iphigenia παιδαριώδως *admodum ſuâ puellari ſimplicitate Patrem aggreditur, pro vitâ ſuæ illum exoratura.* *Ille nihil motus, culpam omnem in* Græcorum *exercitum rejicit, à quibus ad cædem poſcebatur, pro impetrandâ nempe, ex Oraculi juſſu, in* Trojam *Navigatione; quorum Decreto ſe nec reſiſtere poſſe, nec velle; atque hoc dicto abit.* Iphigenia *caſum ſuum miſerè queritur.* Achilles Clytæmneſtræ *renuntiat, ſe dum Puellæ partes defenderet, in vitæ diſcrimen fuiſſe ductum; nihilominùs ſe pollicetur illius cauſam etiam ſui capitis periculo defenſurum.* Iphigenia *potiùs ſe fatetur ultrò velle occumbere, Famæ nempè & Patriæ liberandæ ſtudio adducta: Matrem inſuper hortatur, ut leviùs hanc rem ferat; ſe enim ſatis honorificè pro* Græciâ *mori. Proindè jubet famulas ac comites, dum ad Aram ducitur, fauſtas ominationes & Hymnos* Dianæ *dicere.* Chorus *illam laude proſequitur &* Dianæ *favorem ergà* Græcos *conciliare nititur.* Nuntius Clytæmneſtræ *narrat, quomodo* Iphigenia, *dum à ſacrificulo immolaretur, evanuerit, in Deos, ut videbatur, tranſlata,* Cervâ *in ejus locum ſubſtitutâ. Ut poſt autem apparuit, ipſa* Iphigenia *rapta erat à* Dianâ *in* Tauros *urbem* Scythiæ; *ubi illius Sacerdos facta eſt. Hunc nuntium & ipſe* Agamemnon *confirmat, nè mater dubitaret. Et hinc Vale uxori dicto, ille ſe expeditioni ſuæ accingit; illâ ad* Argos *regreſſurâ.*

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ, ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἴαμβοι.

Κλυ. Ἐξῆλθον οἴκων προσκοπουμένη πόσιν,
Χρόνιον ἀπόντα κἀκλελοιπότα στέγας.
Ἐν δακρύοισί θ' ἡ τάλαινα παῖς ἐμὴ,
Πολλὰς ἱεῖσα μεταβολὰς ὀδυρμάτων,
Θάνατον ἀκούσασ', ὃν πατὴρ βουλεύεται.
Μνήμην δ' ἄρ' εἶχον πλησίον βεβηκότος.

Cly. EXivi ex ædibus, quærens maritum,
Qui diu abeſt, & reliquit ædes.
Et mea filia miſera in lachrimis eſt,
Emittens multas mutationes gemituum,
Poſtquam audivit de morte, quam pater molitur.
Feci autem mentionem propè accedentis

Ἀγαμέμνονος τοῦδ', ὃς ἐπὶ τοῖς αὑτοῦ τέκνοις
Ἀνόσια πράσσων αὐτίκ' εὑρεθήσεται).
Αγα. Λήδας γένεθλον, ἐν καλῷ σ' ἔξω δόμων
Εὕρηχ', ἵν' εἴπω παρθένου χωρὶς λόγους,
Οὓς οὐκ ἀκούειν τὰς γαμουμένας πρέπει.
Κλυ. Τί δ' ἔστιν, οὗ σοι καιρὸς ἀντιλάζυται;
Αγα. Ἔκπεμπε παῖδα δωμάτων πατρὸς μέτα,
Ὡς χέρνιβες πάρεισιν ηὐτρεπισμέναι,
Προχύται τε βάλλειν πῦρ καθάρσιον χεροῖν,
Μόσχοι τε, πρὸ γάμων ἃς θεᾷ πεσεῖν χρεὼν
Ἀρτέμιδι, μέλανος αἵματος φυσήματα.
Κλυ. Τοῖς ὀνόμασιν μὲν εὖ λέγεις, τὰ δ' ἔργα σου
Οὐκ οἶδ', ὅπως χρή μ' ὀνομάσασαν, εὖ λέγειν.
Χώρει δέ, θύγατερ, ἐκτός. οἶσθα γὰρ πατρὸς
Πάντως ἃ μέλλει γε, χ' ὑπὸ τοῖς πέπλοις ἄγε
Λαβοῦσ' Ὀρέστην, σὸν κασίγνητον, τέκνον.
Ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε πειθαρχοῦσά σοι.
Τὰ δ' ἄλλ' ἐγὼ πρὸ τῆσδε, κἀμαυτῆς φράσω.
Αγα. Τέκνον, τί κλαίεις; οὐδ' ἔθ' ἡδέως ὁρᾷς.
Εἰς γῆν δ' ἐρείσασ' ὄμμα, πρόσθ' ἔχεις πέπλους.
Ιφι. « Φεῦ. Τίν' ἂν λάβοιμι τῶν ἐμῶν ἀρχὴν κακῶν;
« Ἅπασι γὰρ πρώτοισι χρήσασθαι πάρα,
« Κἀν ὑστάτοισι, κἀν μέσοισι πανταχοῦ.
Αγα. Τί δ' ἔστιν; ὥς μοι πάντες εἰς ἓν ἥκετε,
Σύγχυσιν ἔχοντες, καὶ ταραγμὸν ὀμμάτων;
Κλυ. Εἴφ' ἂν ἐρωτήσω σε γενναίως, πόσι.
Αγα. Οὐδὲν κελευσμοῦ δεῖ γ', ἐρωτᾶσθαι θέλω.
Κλυ. Τὴν παῖδα τὴν σὴν, τήν τ' ἐμὴν μέλλεις κτανεῖν;
Αγα. Ἔα, τλήμονά γ' ἔλεξας, ὑπονοεῖς θ' ἃ μή σε χρή.
Κλυ. Κἀκεῖνό μοι τοὐρώτημ' ἀπόκριναι πάλιν.
Αγα. Σὺ δ' ἦν γ' ἐρωτᾷς εἰκότ', εἰκότα * κλύεις. * κλύοις.
Κλυ. Οὐκ ἄλλ' ἐρωτῶ, καὶ σὺ μὴ λέγ' ἄλλα μοι.
Αγα. Ὦ πότνια τύχη, καὶ μοῖρα, καὶ δαίμων γ' ἐμός.
Κλυ. Κἀμός τε, καὶ τῆσδ', εἷς τριῶν δυσδαιμόνων.
Αγα. Τίν' ἠδίκησαι; Κλυ. τοῦτ' ἐμοῦ πεύθῃ πάρα;
Ὁ νοῦς ὅδ' αὐτὸς νοῦν ἔχων οὐ τυγχάνει.
Αγα. Ἀπωλόμεσθα. προδέδοται τὰ κρυπτά μου.
Κλυ. Πάντ' οἶδα, καὶ πέπυσμ', ἃ σύ γε μέλλεις με δρᾶν.
« Αὐτὸ δὲ τὸ σιγᾶν, ὁμολογοῦντός ἐστί σου,
« Καὶ τὸ στενάζειν πολλά, μὴ κάμνῃς λέγων.
Αγα. Ἰδοὺ σιωπῶ. τὸ γὰρ ἀναίσχυντόν με δεῖ
Ψευδῆ λέγοντα προσλαβεῖν τῇ συμφορᾷ.
Κλυ. Ἄκουε * δὴ νῦν. ἀνακαλύψω γὰρ λόγους, * al. δή νυν.
Κοὐκέτι παρῳδοῖς χρησόμεσθ' αἰνίγμασιν.
Πρῶτον μὲν, ἵνα σοι πρῶτα τοῦτ' ὀνειδίσω,
Ἔγημας ἄκουσάν με, κἄλαβες βίᾳ,
Τὸν πρόσθεν ἄνδρα Τάνταλον κατακτανών,
Βρέφος τε τοὐμὸν σῷ προσούρισας πάλῳ,

Agamemnonis hujus, qui adverſus liberos ſuos
Impia faciens mox deprehendetur.
Ag. O Ledæ proles *Clytæmneſtra* opportunè te extra domum
Invenio, ut dicam ſeorſum à virgine verba,
Quæ non decet audire nuptas.
Cly. Quidnam id eſt, cujus opportunitas tibi jam incumbit?
Aga. Mitte filiam cum patre ex ædibus,
Quia ſacra aqua adeſt parata,
Et molæ ſalſæ, ut ex manibus conjiciantur in ignem luſtralem,
Et juvencæ, quas ante nuptias oportet mactari deæ
Dianæ, nigri ſanguinis halitus, *exundationes.*
Cly. Verbis quidem benè dicis, ſed facta tua
Haud ſcio, quomodo oporteat me, ſi nominare velim, laudare.
Exi verò, filia. Scis enim, quæ pater
Molitur omnino: & ſub peplis affer
Aſſumptum Oreſtem tuum fratrem, filia.
Ecce adeſt quæ obtemperat tibi:
Alia verò illius & meî causâ ego dicam.
Aga. Filia, quid fles? non hilariter me ſpectas.
Sed oculis in terram defixis, *eos* peplis objectis velas.
Iph. « Heu, Quodnam meorum malorum ſumam exordium?
« Omnibus enim licet uti primis,
« Et poſtremis, & mediis ubique, *in omnibus rebus dicendis.*
Aga. Quid eſt? quam mihi omnes in unum convenitis,
Habentes perturbationem *animi*, & conturbationem vultûs?
Cly. Dic mihi, marite, ingenuè, quæ te interrogabo.
Aga. Nihil opus eſt hortatu, interrogari volo.
Cly. Viſne interficere meam tuamque filiam?
Aga. Hem. Dixiſti miſera, ſuſpicariſq; quæ te nō oportet *ſuſpicari.*
Cly. Illud verò primùm mihi reſponde rurſus.
Aga. Si tu interrogaveris convenientia, convenientia audies.
Cly. Non interrogo aliâ, & tu ne mihi alia dicas.
Aga. O fortunam venerandam, ô fatum & genium meum.
Cly. Et meum, & hujus, unus eſt trium infelicium.
Aga. Quâ in re læſa es? *Cly.* Hoc ex me quæris?
« Hoc tuum conſilium nullam habet prudentiam.
Aga. Perii, mea arcana ſunt prodita.
Cly. Novi omnia, & audivi quæ tu mihi facturus es.
« Ipſum verò tuum ſilentium eſt ſignum tui confitentis,
« Et tui crebri gemitus: ne labores dicendo
Aga. En taceo. Oportet enim me impudentiam
Falſa dicentem adjungere calamitati.
Cly. Audi nunc. Aperiam enim *tibi meæ mentis* cogitationes,
Et non amplius utemur ænigmatibus à propoſito alienis.
Primùm quidem, ut hoc primo loco tibi exprobrem,
Duxiſti me invitam, & rapuiſti vi,
Occiſo priore marito Tantalo,
Infantémque meum ſolo illiſiſti tuâ vibratione, *infantíque tuo,*

V. 1112. Προχύται τε βάλλειν πῦρ καθάρσιον ἐκ χεροῖν) Vide pôſt ad v. 1474. Et ſuprà ad v. 955.

V. 1117. Οἶσθα γὰρ πατρὸς) *Canterus* rectè, ut mihi videtur, πατρὸς legit.

V. 1121. Πρὸ τῆσδε) Ita lego pro corrupto πρὸς, quòd priùs obtinebat. *Joſua Barnes.*

V. 1132. Ἔα) Extra verſum & hoc, ut & τὸ φεῦ v. 1124.

V. 1136. Ὦ πότνια τύχη) Ut hic Verſus rectè ſe habeat oportet *Dactylum* in primo loco, in ſecundo *Anapæſtum* ponere hoc modo, Ὦ πότνια τύχη.

V. 1138. Τίν' ἠδίκησαι; Si ita legas, ut omnia ferè exemplaria legunt, exponendum eſt, *Quâ tu in re læſa es?* Sin legamus Τίν' ἠδίκησα; tum exponendum, *Quem ego* injuriâ affeci?

V. 1139. Ὁ νοῦς ὅδ' αὐτὸς νοῦν ἔχων οὐ τυγχάνει) *Stiblinus* dicit, --*Eraſmum legiſſe* videri --Ὁ νοῦς ὅδ' οὐκ αὐτὸς νοῦν ἔχων οὐ τυγχάνει. Sed nihil tale *Eraſmus* legit. In Libro enim *Baſileæ* impreſſo An. Dom. 1524. Legitur, ut nos legimus; & ità ex illius verſione explicatur---*Verùm Aſtus hic aſtu vacat; Atque ità Calliditas profectò incallida eſt.* Lege tu, ut Verſus ſibi conſtet, *Atque iſta Calliditas*, &c. *Joſua Barnes.*

V. 1150. Τὸν πρόσθεν ἄνδρα Τάνταλον) *Euſtathius* ad Iliad. λ. Κινύραν δὲ πρῶτον τὸν Ἀγαμέμνονα τῇ Κλυταιμνήστρᾳ ἐπιτεθῆναι, ἤγουν, ὑπ' αὐτοῦ κόρης ἴσως αὐτῆς. Ὁμήρῳ μὲν ἀγνώστως. Εὐριπίδης δὲ ἄλλως ἱστορεῖ, ὃς προγαμηθεῖσαν αὐτὴν τῷ Ταντάλῳ γνωρίζει. Notavit *Joh. Brodæus.* Ego autē hæc addenda duxi, Nullo modo hæc poſſe de famoſo illo *Tantalo Pelopis* patre intelligi: quomodo enim is *Tantalus* ab *Agamemnone* fuerit cæſus, qui erat Pater *Pelopis*; cùm is *Pelops* Pater fuerit *Atrei*, *Atreus* autem Pater *Agamemnonis*; ut omnibus notum & paulò abhinc, infrà nempe v. 1233. ab ipſo *Euripide Pelops* filius *Tantali*, *Atrei*, *Agamemnonis* Patris, dicitur Pater, Vide etiam ſuprà ad v. 952. & *Iphig.* Taur. v. 1. &c. *J. Barnes.* V. 1151. Σῷ προσούδισας πάλῳ) *Scal.* legit προσούδισας πέδῳ vel πέτρῳ; & quod ad προσούδισας attinet, rectiſſimè, & ità *Milton.* quoq; *Dopert.* aliiq; πάλῳ verò retinendum eſt, *Joſua Barnes.*

Μαςὸν

Μαστῶν βιαίως τὸν ἐμὸν ἀποσπάσας,
Καὶ τὼ Διός γε παῖδ', ἐμώ τε συγγόνω,
Ἵπποισι μαρμαίροντ', * ἐπεστρατευσάτην· *al. ἐπὶ σ' ἐστρατευσάτην.
Πατὴρ δὲ πρέσβυς Τυνδάρεώς σ' ἐρρύσατο
Ἱκέτην γενόμενον, τἀμὰ δ' ἔσχες αὖ λέχη.
Οὗ σοι καταλλαχθεῖσα, περὶ σὲ καὶ δόμους,
Συμμαρτυρήσεις ὡς ἄμεμπτος ἦν γυνή,
Εἴς τ' Ἀφροδίτην σωφρονοῦσα, καὶ τὸ σὸν
Μέλαθρον αὔξουσ', ὥστε σ' εἰσιόντα τε
Χαίρειν, θύραζέ τ' ἐξιόντ' εὐδαιμονεῖν.
“ Σπάνιον δὲ θήρευμ' ἀνδρὶ, τοιαύτην λαβεῖν
“ Δάμαρτα· φλαύραν δ' οὐ σπάνις γυναῖκ' ἔχειν.
Τίκτω δ' ἐπὶ τρισὶ παρθένοισι, παῖδά σοι
Τόνδ'. ὧν μιᾶς σὺ τλημόνως μ' ἀποστερεῖς.
Κἄν τίς σ' ἔρηται, τίνος ἕκατί νιν κτενεῖς,
Λέξον, τί φήσεις; ἢ 'μὲ χρὴ λέγειν τὰ σά;
Ἑλένην Μενέλαος ἵνα λάβῃ. καλόν γε νῷ
Κακῆς γυναικὸς μισθὸν ἀποτῖσαι, τέκνα,
Τἄχθιστα τοῖσι φιλτάτοις ὠνούμεθα·
Ἄγ', εἰ στρατεύσῃ καταλιπών μ' ἐν δώμασιν,
Κἀκεῖ γενήσῃ διὰ μακρᾶς ἀπουσίας,
Τίν' ἐν δόμοις με καρδίαν ἕξειν δοκεῖς,
Ὅταν θρόνους τῆσδ' εἰσίδω πάντας κενούς,
Κενοὺς δὲ παρθενῶνας; ἐπὶ δὲ δακρύοις
Μόνη κάθωμαι, τήνδε θρηνῳδοῦσ' ἀεί,
Ἀπώλεσέν σ', ὦ τέκνον, ὁ φυτεύσας πατήρ,
Αὐτὸς κτανών, οὐκ ἄλλος, οὐδ' ἄλλῃ χερί,
Τοιόνδε μισθὸν καταλιπὼν πρὸς τοὺς δόμους.
Ἐπεὶ βραχείας προφάσεως ἔδει μόνον,
Ἐφ' ᾗ σ' ἐγὼ καὶ παῖδες αἱ λελειμμέναι,
Δεξόμεθα δέξιν, ἥν σε δέξασθαι χρεών.
Μὴ δῆτα πρὸς θεῶν, μήτ' ἀναγκάσῃς ἐμὲ
Κακὴν γενέσθαι περὶ σὲ, μήτ' αὐτὸς γένῃ.
Εἶεν. Θύσεις δὲ τὴν παῖδ', ἔνθα τίνας εὐχὰς ἐρεῖς;
Τί σοι κατεύξῃ τἀγαθὸν, σφάζων τέκνον;
Νόστον πονηρὸν, οἴκοθέν γ' αἰσχρῶς ἰών;
Ἀλλ' ἐμὲ δίκαιον ἀγαθὸν εὔχεσθαί τί σοι;
“ Οὔτ' ἆρ' ἀσυνέτους τοὺς θεοὺς ἡγοίμεθ' ἄν,
“ Εἰ τοῖσιν αὐθένταισιν εὖ φρονήσομεν.
Ἥκων δ' ἐς Ἄργος προσπέσοις τέκνοισι σοῖς;
Ἀλλ' οὐ θέμις σοι. τίς δὲ καὶ προσβλέψεται
Παίδων σ', ἐὰν αὐτῶν προθέμενος κτάνῃς τινά;
Ταῦτ' ἦλθον ἤδη διὰ λόγων· ἢ σκῆπτρά σοι
Μόνον διαφέρειν, καὶ στρατηλατεῖν σε δεῖ,
Ὃν χρὴ δίκαιον λόγον ἐν Ἀργείοις λέγειν;

Avulſum violenter à meis uberibus,
Et filii Jovis (*Caſtor* & *Pollux*) meique fratres,
Equis conſpicui, *tibi* bellum intulerunt.
Sed Tyndareus pater ſenex te liberavit,
Factum ſupplicem, & habuiſti rurſus meum connubium.
Ubi reconciliata tibi, erga te & domum,
Ipſe teſtis eris, quòd fuerim inculpabilis uxor,
Et in rebus venereis caſta, & tuam
Rem familiarem augens, ut ſive intrares,
“ Gauderes, & ſive foràs prodires, beatus eſſes.
“ Rara autem *eſt* venatio viro, ut talem conſequatur
Uxorem: ſed non eſt rarum habere malam uxorem.
Et præter tres filias peperi tibi filium
Hunc, ex quibus unâ tu me miſerabiliter privabis.
Et ſi quis interrogârit te, ob quam cauſam interficies ipſam,
Dic, quidnam dices? an me tuo nomine loqui oportet?
Ut Menelaus Helenam recipiat. Præclarum certe *facinus* erit,
Malæ mulieris *cauſa* precium perſolvere, Nos *noſtros* liberos.
Sic enim inviſiſſima chariſſimis redimemus.
Age verò, ſi copias *hinc* ducas, in ædibus me relictâ
Et illic, *in agro Trojano*, longum tempus abſis,
Quem in ædibus animum me habituram putas,
Quum ſedes hujus omnes aſpiciam vacuas,
Et vacuum conclave virgineum? in lachrymis tunc
Sedebo ſola, lugens ſemper iſtam, *hoc modo*,
Perdidit te, filia, pater, qui te genuit,
Ipſe *te* cædens, non alius, nec aliâ manu,
Tale præmium relinquens familiæ.
Quia levi occaſione tantum opus erat,
Ob quam ego, & filiæ relictæ,
Excipiamus te eo excipiendi modo, quo te excipere decet.
Ne igitur per Deos, ne cogas me
Malam in te eſſe, neque tu ſis *malus erga me, filiamque tuam.*
Mactabis igitur filiam? Tunc quas preces concipies?
Quid tibi boni in ſacrificio filiæ petes?
Num reditum malum, cùm turpiter domo ſis profectus?
Sed an me juſtum eſt aliquid boni precari tibi?
“ Nonne igitur judicabimus Deos ſtultos,
“ Si faveamus parricidis?
An verò Argos reverſus amplexaberis liberos tuos?
At hoc non licebit tibi. Quis autem etiam aſpiciet
Te ex liberis, ſi conſultò aliquem ex ipſis occideris?
De his *ſcilicet inter nos* jam verbis convenit: an ſceptris te *decet*
Solum excellere, & belli ducem eſſe oportet.
Quem conveniebat juſta apud Græcos dicere?

V. 1170. Τἄχθιστα) Olim legebatur τἄχθιστα· *Aldi* editio habet τἀχθεῖσα. Nos potiùs *Canteri* & *Brodæi* conjecturam ſequimur, qui legunt τἄχθιστα, ſic *Scaliger* quoque & *Miltonus* & in *Troad.* v. 370. ferè idem habes. Ὁ δὲ στρατηγὸς ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὕπερ Τὰ φίλτατ' ὤλεσ'. *Dupertus* pro ὠνούμεθα legit ὀνούμεθα, neſcio quid paſſus. *Jeſus Barnes.*

V. 1182. Δεξόμεθα δέξιν, ἥν σε δέξασθαι χρεών.) Uſitatum eſt *Græcis* Authoribus, poſt quodvis verbum ſive tranſitivum, ſive minùs, caſum ſuum apponere, ut bis in hoc verſu. Ità *Supplic.* v. 116. Οἶδ', ἣν στρατείαν ἐστράτευσ' ὀλεθρίαν; & ibid. v. 193. Καὶ γὰρ τὸν αὐτὸν τῷδέ σοι λέγω λόγον. Item *Bacch*, v. 953. Κρύψῃ σὺ κρύψιν, ἥν σε κρυφθῆναι χρεών. Item hujus Fab. 463. γάμους γημαμένη. & v. 467. γάμον γήμας ὁ Πάριος Πάρις. Item *Helen.* Ποίαν μοί γ' ἀλλὰ τίνα φυγὴν φεύξομαι; ſic *Æſchyl.* in *Prometh. Vinct.* v. 383. Ἔα με τήνδε τὴν νόσον νοσεῖν. ibid. v. 738. Γαμεῖν γάμον τοιοῦτον, ᾧ ποτ' ἀσχαλᾷ. Sic *Ariſtoph. Plut.* Act. 2. Scen. 5. v. 31. Λῆρον ληρεῖς· Ταῦτα γὰρ ἡμῖν πάνθ' ὅσα νῦν κατέλεξας Οἱ θεράποντες μοχθήσουσι. Sic *Xenophon* libro de Polit. *Athenien.* circa Principium Γινώσκει γὰρ ὁ δῆμος, ὅτι πλείω ὠφελεῖται ἐν τῷ μὴ αὐτὸς ἄρχειν ταύτας τὰς ἀρχάς, ἀλλ' ἐᾶν τοὺς δυνατωτάτους ἄρχειν. Et in fine ibidem--Ὅπου ὁ Δῆμός ἐστιν ὁ ἄρχων τὰς ἀρχάς. Sic χαίρειν χαρὰν, ut *Matth.* 2. v. 10. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. Sic apud *Latinos*--*Vivere vitam, ſervire ſervitutem, viam ire, & ſimilia. J. Barnes.*

V. 1185. Εἶεν) Hoc extra carmen recenſendum, quo modo & *Aldi* editio impreſſum habet; Nos verò non ità ponimus, nè Verſuum numerus mutetur. Vide *Hecub.* v. 1116. *Jeſus Barnes.* V. 1189. Οὔτ' ἆρ') *Dupertus* legit Οὐκ, quaſi id eſſet ullius momenti, τὸ ἆρ' verò quòd priùs malè aderat, omittit; nos ἆρ' metri cauſâ ſcribimus, & τὸ οὔτ' continuandum dicimus. *Jeſus Barnes.* V. 1194. Ἢ σκῆπτρά σοι) Legitimæ Conſtructionis cauſâ verbum πρέπει ſubaudiendum videtur. Haud enim τὸ σοὶ à ſequenti δεῖ commodè regi poteſt. *Æmylius Portus.* V. 1196. Ὃν χρὴ) Ego quidem ſuſpicor Οὐ legi debere; uti cuivis conferenti videbitur. *Jeſus Barnes.*

Βούλεσθ' Ἀχαιοὶ πλεῖν Φρυγῶν ἐπὶ χθόνα;
Κλῆρον τίθεσθε, παῖδ' ὅτου θανεῖν χρεών.
Ἐν ἴσῳ γὰρ ἦν τόδ'· ἀλλὰ μή σ' ἐξαίρετον
Σφάγιον παρασχεῖν Δαναΐδαισι παῖδα σὴν,
Ἢ Μενέλεων πρὸ μητρὸς Ἑρμιόνην κτανεῖν,
Οὗπερ τὸ πρᾶγμ' ἦν. νῦν δ' ἐγὼ μὲν, ἡ τὸ σὸν
Σώζουσα λέκτρον, παιδὸς ὑστερήσομαι·
Ἡ δ' ἐξαμαρτοῦσ', ὑπόστροφον νεάνιδα
Σπάρτῃ κομίζουσ', εὐτυχὴς γενήσεται.
Τούτων ἄμειψαί μ', εἴ τι μὴ καλῶς λέγω·
Εἰ δ' εὖ λέλεκται νῶϊ, μὴ δὴ γε κτάνῃς
Τὴν σήν τε, κἀμὴν παῖδα, καὶ σώφρων ἔσῃ.
Χο. Πιθοῦ. τὸ γάρ τοι τέκνα συσσώζειν καλὸν,
" Ἀγάμεμνον· οὐδεὶς πρὸς τάδ' ἀντείποι βροτῶν.
Ιφι. Εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως εἶχον, ὦ πάτερ, λόγον
Πείθειν ἐπάδουσ', ὥσθ' ὁμαρτεῖν μοι πέτρας,
Κηλεῖν τε τοῖς λόγοισιν, οὓς ἐβουλόμην,
Ἐνταῦθ' ἂν ἦλθον. νῦν δὲ τἀπ' ἐμοῦ σοφὰ,
Δάκρυα παρέξω· ταῦτα γὰρ δυναίμεθα.
Ἱκετηρίαν δὲ γόνασιν ἐξάπτω σέθεν,
Τὸ σῶμα τοὐμὸν, ὅπερ ἔτικτεν ἥδε σοι,
" Μή μ' ἀπολέσῃς ἄωρον· Ἡδὺ γὰρ τὸ φῶς
" Βλέπειν· τὰ δ' ὑπὸ γῆς μή μ' ἰδεῖν ἀναγκάσῃς.
Πρώτη σ' ἐκάλεσα πατέρα, καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ.
Πρώτη δὲ γόνασι σοῖσι σῶμα δοῦσ' ἐμὸν,
Φίλας χάριτας ἔδωκα, κἀντεδεξάμην.
Λόγος δ' ὁ μὲν σὸς ἦν ὅδ'. ἆρά σ', ὦ τέκνον,
Εὐδαίμονος ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὄψομαι
Ζῶσάν τε, καὶ θάλλουσαν ἀξίως ἐμοῦ;
Οὑμὸς δ' ὅδ' ἦν αὖ, περὶ σὸν ἐξαρτωμένης
Γένειον, οὗ νῦν ἀντιλάζυμαι χερί.
Τί δ' ἆρ' ἐγὼ σὲ πρέσβυν; ἆρ' εἰσδέξομαι
Ἐμῶν φίλαισιν ὑποδοχαῖς δόμων, πάτερ,
Πόνων τιθηνοὺς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς;
Τούτων ἐγὼ μὲν τῶν λόγων μνήμην ἔχω,
Σὺ δ' ἐπιλέλησαι, καί μ' ἀποκτεῖναι θέλεις.
Μὴ πρός γε Πέλοπος, καὶ πρὸς Ἀτρέως πατρὸς,
Καὶ τῆς γε μητρὸς, ἣ πρὶν ὠδίνουσ' ἐμὲ,
Νῦν δευτέραν ὠδῖνα τήνδε λαμβάνει.
Τί μοι μέτεστι τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων,
Ἑλένης τε; πόθεν ἦλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ 'μῷ, πάτερ;
Βλέψον πρὸς ἡμᾶς, ὄμμα δὸς φίλημά τε,
Ἵν', ἀλλὰ τοῦτο κατθανοῦσ' ἔχω σέθεν

Vultis Græci navigare in Trojam?
Ducatis ſortem, cujus filiam oporteat mori.
Hoc enim omnibus ex æquo erat; haud verò te unū ex omn. decebat
Præbere tuam filiam victimam Græcis,
Aut oportebat Menelaum interficere Hermionem matris causâ,
Cujus negotium erat. Nunc verò ego quidem, quæ tuum
Connubium ſanctè ſervo, ſpoliabor filiâ meâ:
Quæ verò peccavit, reducem puellam
Spartam deducens, erit beata.
Reſponde mihi de his, ſi quid non rectè dico:
Quòd ſi probè dixi, ne occidas
Meam ac tuam filiam, & ſapiens eris.
Cho. Obtempera: nam honeſtum eſt conſervare liberos,
" Agamemnon: nemo mortalium contra hæc dixerit.
Iph. O pater, ſi Orphei facundiam haberem,
Ut poſſem incantando perſuadere lapides ut me ſequerentur,
Et demulcere verbis, quos vellem,
Huc confugiſſem; Nunc verò quæ *tantùm* mihi *ſunt* Eloquentes,
Lachrymas præbebo: hæc enim poſſumus.
Applico verò tuis genibus, tanquam ramum ſupplicantium
Meum corpus, quod iſta peperit tibi,
" Ne me interficias immaturam, jucundum enim eſt hanc lucem
" Aſpicere: neque me cogas videre ea, quæ ſunt ſub terrâ.
Prima ego te patrem appellavi, & tu me filiam:
Prima etiam admovens corpus meum tuis genibus,
Gratas voluptates dedi, & recepi viciſſim.
Illa verò erat tua oratio, ô filia, tene
Videbo in ædibus beati viri (*alicujus*)
Viventem & florentem, ut me dignum eſt?
Mea verò viciſſim *oratio* hæc erat, pendentis à tuis
Genis, quas nunc manibus contrecto.
Quid verò ego te ſenem? num excipiam
Pater grato hoſpitio meorum ædium,
Reddens tibi gratiam laborioſæ nutricationis?
Horum enim ſermonum memoriam adhuc ſervo,
Tu verò oblitus es, & me occidere vis.
Ne per Pelopem, & patrem Atreum,
Et per matrem, quæ me prius pariens,
Nunc capit ſecundos hos dolores partus, *ne me cædas.*
Quid mihi rei eſt cum nuptiis Alexandri
Et Helenæ? unde, ô pater, venit *Paris* ad meam necem?
Reſpice me, largire mihi tuum aſpectum, & oſculum,
Ut, ſi mihi moriendum ſit, habeam hoc ſaltem tui

V. 1201. Πρὸ μητρὸς) Ità lego cum *Scaligero* & *Duporto* & πρὸς deleo. Vide ad *Alceſt.* v. 326. *Joſua Barnes.* V. 1204. Ὑπόστροφον) Malè legit *Scaliger* ὑπόστροφον, deceptus ut puto, quia *Hermione* domi manebat; unde reducem malè dici putabat: cùm id ſit comparativè tantùm, quia *Clytæmneſtra* ſuam filiam *reducem* non erat habitura. *Joſua Barnes.* V. 1205. Σπάρτῃ κομίζουσ') ἀντὶ τοῦ εἰς Σπάρτην. Sic *Virg. Æn.* l. 5. v. 451. *It clamor cœlo.* pro, *in cœlum.* Item *Æn.* l. 10. v. 682. *Fluctibus an jaciat mediis,* pro, *in medios fluctus.* Item *Æn.* l. 12. v. 256. *Projecit fluvio prædam,* pro, *in fluvium.* Æmylius Portus. V. 1207. Εὖ λέλεκται νῶϊ) Τὸ νῶϊ pro νῶϊν hîc ponitur, quod rariùs invenias, ut plurimum enim νῶϊ & νῶ legitur in *Nom.* & *Accuſ.* Dualibus; non autem in Dativo: ut hîc. V. 1209. Συσσώζειν) De τὸ ν in σ verſo Vide ſuprà ad hujus Fab. v. 406. V. 1211. Εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως——ὥσθ' ὁμαρτεῖν μοι πέτρας) Vide *Alceſt.* v. 968. Item *Ovid.* Metam. l. 10. Fab. 2. & l. 10. Fab. 1. De *Orpheo* præterea conſulenda ſunt *Argonautica,* quotquot extent, ut illud *Onomacriti,* ipſius *Orphei* nomine circumlatum; item *Apollonii Rhodii,* & *Valerii Flacci*; item videſis *Philoſtrati* Junioris Iconas in *Orpheo.* De quo *Ovid.* Faſt. l. 2. *Carmine currentes ille tenebat aquas.* *Manilius* autem l. 5. Aſtronom. hæc ait,

Et ſenſus ſcopulis & ſylvis addidit aures,
Et Diti lacrymas, & Morti denique finem.

Ante omnes illud Carmen, quod *Virgilii* nomine circumfertur, *memorandum.*— Threicius quondam Vates fide creditur canorâ Moviſſe ſenſus acrium Ferarum; Atque Amnes tenuiſſe vagos, Et ſurda Cantu concitâſſe ſaxa: Suaviſonóque modo Teſtudinis Arbores ſecutæ Umbram feruntur præbuiſſe Vati. Sed placidis Hominum dictis fera corda mitigavit, Doctáque vitam voce temperavit; Juſtitiam docuit, cœtu quoque congregavit uno, Moréſque agreſtes expolivit *Orpheus.* V. 1216. Ἱκετηρίαν δὲ γόνασιν ἐξάπτω σέθεν) De hac re videſis quæ nos ad *Supplic.* v. 10. Vult autem infelix Puella, ut Pater æquè illam revereatur, quaſi ſupplicibus ramis eſſet ornata. V. 1220. Πρώτη σ' ἐκάλεσα πατέρα, καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ.) Hunc locum ſic adumbravit nobis *Lucretius* l. 1. v. 94. *Nec miſeræ prodeſſe in tali tempore quibat, Quòd patrio princeps donârat nomine Regem.* De quibus vid. *Dionyſii Lambini* Commentarios & *Paul. Leopard.* Emendat. l. 5. c. 24. ante omnia *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphill. l. 3. c. 18. *Joſ. Barnes.* V. 1230. Πόνων τιθηνοὺς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς;) *Homeri* θρεπτήρια aſſequi vult Poeta. V. 1233. Μὴ πρός γε Πέλοπος) Vide ſuprà ad v. 1150. V. 1239. Ἵν', ἀλλὰ τοῦτο) Recta verborum collocatio eſt hæc, Ἵνα, εἰ μὴ πείθοις λόγοις, ἀλλὰ κατθανοῦσ' ἔχω τοῦτο σέθεν μνημεῖον.

Μνη-

Μνημεῖον, εἰ μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῇς λόγοις.
Ἀδελφέ, μικρὸς μὲν σύ γ' ἐπίκουρος φίλοις,
Ὅμως δὲ συνδάκρυσον, ἱκέτευσον πατρὸς
" Τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν. αἴσθημά τι
" Κἀν νηπίοις γε τῶν κακῶν ἐγγίνεται.
Ἰδοὺ σιωπῶν λίσσεταί σ' ὅδ', ὦ πάτερ.
Ἀλλ' αἴδεσαί με, καὶ κατοίκτειρον βίον.
Ναί, πρὸς γενείου σ' ἀντόμεσθα * δύο φίλω, * al. δύω. tunc l. ἀντόμεθα.
Ὁ μὲν νεοσσός ἐστιν, ἡ δ' ηὐξημένη.
Ἓν συντεμοῦσα, πάντα νικήσω λόγον.
" Τὸ φῶς τόδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν,
" Τὰ νέρθε δ' οὐδείς. μαίνεται δ', ὃς εὔχεται
" Θανεῖν. κακῶς ζῆν κρεῖσσον, ἢ θανεῖν καλῶς.
Χο. Ὦ τλῆμον Ἑλένη, διὰ σὲ καὶ τοὺς σοὺς γάμους,
Ἀγὼν Ἀτρείδαις καὶ τέκνοις ἥκει μέγας.
Αγ. Ἐγὼ τά τ' οἰκτρὰ συνετός εἰμι, καὶ τὰ μή,
Φιλῶν ἐμαυτοῦ τέκνα. μαινοίμην γὰρ ἄν.
Δεινῶς δ' ἔχει μοι ταῦτα τολμῆσαι, γύναι,
Δεινῶς δὲ καὶ μή. τοῦτο γὰρ πρᾶξαί με δεῖ.
Ὁρᾶθ', ὅσον στράτευμα ναύφρακτον τόδε,
Χαλκέων θ' ὅπλων ἄνακτες Ἑλλήνων ὅσοι,
Οἷς νόστος οὐκ ἔστ' Ἰλίου πύργους ἔπι,
Εἰ μή σε θύσω, μάντις ὡς Κάλχας λέγει·
Οὐδ' ἔστι Τροίας ἐξελεῖν καινὸν βάθρον.
Μέμηνε δ' ἀφροδίτη τις Ἑλλήνων στρατῷ,
Πλεῖν ὡς τάχιστα βαρβάρων ἐπὶ χθόνα,
Παῦσαί τε λέκτρων ἁρπαγὰς Ἑλληνικάς,
Οἳ τὰς ἐν Ἄργει παρθένους κτενοῦσί μου,
Ὑμᾶς τε, κἀμέ, θέσφατ' εἰ λύσω θεᾶς.
Οὐ Μενέλεώς με καταδεδούλωται, τέκνον,
Οὐδ' ἐπὶ τὸ κείνου βουλόμενον ἐλήλυθα,
Ἀλλ' Ἑλλάς, ᾗ δεῖ, κἂν θέλω, κἂν μὴ θέλω,
Θῦσαί σε. τούτου δ' ἥσσονες καθέσταμεν.
Ἐλευθέραν γὰρ δεῖ νιν, ὅσον ἐν σοί, τέκνον,
Κἀμοί, γενέσθαι, μηδὲ βαρβάροις ὕπο
Ἕλληνας ὄντας, λέκτρα συλᾶσθαι βίᾳ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Κλυ. Ὦ τέκνον, ὦ ξέναι,
Οἲ 'γώ, θανάτου σοῦ, μελέα!
Φεύγει σε πατὴρ ἅδῃ παραδούς.
Ιφι. Οἲ 'γὼ μῆτερ, μῆτερ· ταὐτὸ γὰρ
Μέλος εἰς ἄμφω πέπτωκε τύχης,
Κοὐκέτι μοι φῶς,
Οὐδ' ἀελίου τόδε φέγγος.
Ἰὼ, ἰώ. νιφόβολον
Φρυγῶν νάπος,
Ἴδας τ' ὄρεα. Πρίαμος ὅθι ποτὲ

Monumentum, si non parueris meis verbis.
Frater, exiguus tu quidem auxiliator es amicis:
Tamen cum lachrymis patri sis supplex,
" Ne occidat tuam ſororem. Senſus enim quidam
" Malorum ineſt etiam in infantibus.
Ecce, ô pater, tacens iſte ſupplicat tibi.
Quare mei rationem habe, & meam miſerare vitam,
Nam, nos duo chari rogamus te per tuas genas,
Alter quidem infans adhuc eſt, altera verò grandiuſcula.
Unam rem breviter proferens, omnē contradictione ſuperabo.
" Gratiſſimum eſt hominibus intueri hanc lucem,
" Sed nemo ea quæ infra ſunt, cupit videre: inſanit enī qui cupit
" Mori. Melius eſt male vivere, quàm bene mori.
Cho. O infauſta Helena, propter te & tuas nuptias,
Magnum venit certamen inter Atridas & liberos.
Aga. Ego quidem intelligo, ubi ſit opus miſeratione, & ubi minùs,
Amans meos liberos: inſanirem enim, ſi aliter facerem:
Graviter autem me affligit hæc audere, mulier,
Graviter etiam, non audere: Oportet enim me hoc facere.
Videtis, quantus hic ſit navalis exercitus?
Quot Græcorum reges æreis in armis?
Quibus ad Ilii turres trajectus non datur,
Niſi te mactavero, quemadmodum dicit Calchas vates,
Neque licet evertere novam ſedem Troiæ.
Libido vero quædam furioſa inceſſit exercitum Græcorum
Navigandi quam celerrime in terram Barbarorum,
Compeſcendique Græcanicos conjugum raptus,
Qui meas filias Argis occident,
Et vos, meq; ſi ſolvero, irritumque fecero oraculum deæ. Dianæ.
Non me Menelaus, filia, ſubegit,
Nec in illius ſententiam conceſſi:
Sed Græcia me cogit, cui oportet me ſeu velim, ſeu nolim,
Mactare te: Hac enim re ſumus inferiores.
Oportet enim eam liberam, quantum in te eſt filia,
Et in me, fieri, neque à Barbaris
Eos, qui ſunt Græci, conjugibus per vim ſpoliari.

MONOSTROPHICA.

Cly. O filia, ô hoſpitæ,
Heu me miſeram propter tuam mortem.
Fugit te pater, tradens te Plutoni, i.e. morti.
Iph. Heu mihi mater, mater, (idem enim
Carmen convenit ad utriuſque fortunam)
Non ampliùs mihi lucem,
Neque ſolis hunc ſplendorem licebit intueri.
Heu, heu, nivoſa
Phrygum nemora,
Et montes Idæ, ubi Priamus olim

V. 1249. Πάντα νικήσω λόγον) Omnem contradictionem ſuperabo. Canterus verò Nov. Lection. l. 6. c. 23. pro νικήσω legit κινήσω. "Sicut enim (inquit ille) Proverbio dici ſolet, " πάντα κινεῖν λίθον, " ſic πάντα κινεῖν λόγον, non illepidè hinc " Poeta traduxiſſe poterit videri. Tranſpoſitio literarū quàm " facilè committi potuerit, vix admonendum arbitror. Quòd " ſiquis etiam geminum deſiderat, audiat Platonem in Philebo, ἐνθυμῶ τε καὶ πάντα κινεῖ λόγον ἄσμενος. Hæc ille. Hoc autem Proverbium variè profertur, ut πάντα λίθον κινεῖν, omnem movere lapidem & πάντα κινεῖν λόγον, ut ſuprà, & πάντα κάλων & πάντας κάλως κινεῖν, & πάντας κάλως σείειν, ut Antbol. --- τὰς μυθῶν πάντας ἔσεισε κάλως. Et πάντα κάλων ἐξίεναι, ut Euripid. Med. v. 278. Ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων. Vide Eraſm. Adag. in Omnem funem movere. Chil. 1. Cent. 4. 140. Adag. 31. Et Pauli Leopardi Emendat. l. 10. c. 8. Joſua Barnes. V. 1263. Τροίας καινὸν βάθρον) Pro καινὸν Scaliger legit κενὸν, ſed ſenſu, ut mihi videtur, nullo; cùm καινὸν optimo ſenſu legitur: Novam autem Trojæ ſedem vocat Poeta; quia nupèr illa urbs ab Hercule erat exciſa; & mox à Priamo de novo extructa, aucta, reſtituta. Cur tam autem vacuam illam urbem quis vocaret, non video. Quarè καινὸν maneat omninò. Vide Dareta Phrygium, præſertim à Joſepho Exceſtrenſi Anglo Carmine Latino donatum, quod opus malè Cornelio Nepoti ab aliquibus attributum. V. 1264. Μέμηνε δ' ἀφροδίτη τις) Ἀφροδίτη in hoc loco eſt appellativum & vehemens Deſiderium denotat; eò quod Veneris ſtimuli plerumque ſint acerrimi. Ἀφροδίτη, ἀπλῶς ἐπιθυμία. Joſua Barnes. V. 1267. Κτενοῦσί μου) Ità cum Scaligero, Heinſio, Rutgerſio, & Duporto lego pro κλείουσι, quòd priùs obtinebat; & cum iiſdem θέσφατον deleo, θέσφατ' ſubſtituens; licet uterque verſus priùs ſtare potuerit. J. Barnes. V. 1269. Καταδεδούλωται) κατεδούλωσεν. V. 1270. Βουλόμενον) τὸ βουλόμενον, ἀντὶ τοῦ βούλημα. βούλησιν τῆς γνώμης Vide ſuprà v. 33. Æmyl. Port. V. 1272. Τούτου) τούτου τοῦ πράγματος, διὸ ἀνοῦντι τοῦ θῦσαί σε. V. 1277. Οἲ 'γὼ θανάτου σοῦ μελέα!) Οἲ ἐγὼ μελέα, ἕνεκα τοῦ θανάτου σου. Ἄλλως· Οἲ ἐγώ, ὦ μελέα κ. λ. Joſua Barnes.

Βρέφος.

Βρέφος ἁπαλὸν ἔθηκε,	Infantem tenerum expoſuit;
Μητρὸς ἀπόπρο νοσφίσας,	A matre procul amotum,
Ἐπὶ μόρῳ θανασίμῳ,	Ad mortem funeſtam *miſſum*
Πάριν, ὃς Ἰδαῖος, Ἰδαῖος	Parin: qui Idæus, Idæus
Ἐλέγετ', ἐλέγετ' ἐν Φρυγῶν πόλει.	Dicebatur, dicebatur in urbe Phrygum.
Μή ποτ' ὤφελε τὸν ἀμφὶ	Utinam *Priamus* nunquam circa
Βουσὶ βουκόλον τραφέντ'	Boves bubulcum educatum
Ἀλέξανδρον οἰκίσαι	Parin collocâſſet
Ἀμφὶ τὸ λευκὸν ὕδωρ, ὅθι κρῆναι	Ad aquas limpidas, ubi fontes
Νυμφᾶν κεῖνται,	Sunt Nympharum,
Λειμών τ' ἄνθεσι	Et pratum floribus
Θάλλων χλωροῖς,	Florens viridibus,
Καὶ ῥοδόεντ' ἄνθεα, ὑακίν-	Et roſei flores, hyacin-
θινά τε θεαῖσι δρέπειν.	thique Deabus decerpendi.
Ἔνθα ποτὲ Παλλὰς ἔμολε, καὶ	Quò quondam venit Pallas, &
Δολιόφρων Κύπρις,	Doloſa Venus,
Ἥρα θ', Ἑρμᾶς θ' ὁ Διὸς ἄγγελος,	Et Juno, & Mercurius nuncius Jovis,
Ἁ μὲν ἐπὶ πόθῳ τρυφῶσα Κύπρις,	(Venus quidem ſuperbiens amore, *quo cunctis dominatur*,
Ἁ δὲ δορὶ Παλλάς,	Haſtâ verò Pallas,
Ἥρα τε Διὸς ἄνακτος	Junóque Jovis regis
Εὐναῖσι βασιλίσι,	Regiis nuptiis)
Κρίσιν ἐπὶ στυγνάν,	Ad odioſum judicium,
Ἔριν τε τᾶς καλλονᾶς,	Et contentionem formæ:
Ἐμοὶ δὲ θάνατον, ὄνομα μὲν	Quod mihi quidem mortem, nomen verò, *decúſque*
Φέροντα Δαναΐδαισιν, ὦ κόραι.	Afferet Danais, ô puellæ.
Χο. Πρόθυμά σ' ἔλαβεν Ἄρτεμις πρὸς Ἴλιον.	*Cho.* Victimarum primitias accipit te Diana ad Iliũ *offerendas*.
Ιφι. Ὁ δὲ τεκών με τὰν τάλαιναν,	*Iph.* At qui me miſeram genuit,
Ὦ μᾶτερ, ὦ μᾶτερ,	O mater, ô mater,
Οἴχεται προδοὺς ἔρημον.	Abit, prodens *me* deſertam.
Ὦ δυστάλαιν' ἐγώ, πικράν,	O me miſeram, quæ acerbam,
Πικρὰν ἰδοῦσα δυσελέναν,	Acerbam, *ac* infauſtam Helenam vidi,
Φονεύομαι, διόλλυμαι	Interficior, pereo
Σφαγαῖσιν ἀνοσίοισιν,	Impiâ cæde
Ἀνοσίου πατρός.	Impii patris,
Μή μοι ναῶν χαλκεμβολάδων	Utinam ne mihi navium æreis roſtris munitarum
Πρύμνας ἅδ' Αὐλὶς δέξασθαι	Puppes hæc Aulis excepiſſet
Τούσδ' εἰς ὅρμους, εἰς Τροίαν	In hos portus: *ſed* ad Troiam
Ὤφελεν ἐλάταν πομπαίαν.	Utinam claſſem ſecundo vento, *curſúque delatam rectè miſiſſet*,
Μηδ' ἀνταίαν Εὐρίπῳ πνεῦσαι πομπὰν	Nec navigationem *Græcis* contrariâ *in* Euripo ſpirans dediſſet
Ζεύς, μειλίσσων αὔραν ἄλλοις	Jupiter, demulcens auram aliis
Ἄλλαν θνατῶν, λαίφεσι χαίρειν,	Aliam hominibus, ut gaudeant velis,
Τοῖς δὲ λύπην, τοῖς δ' ἀνάγκαν,	Aliis quidem dolorem, aliis verò neceſſitatem *immittens*,
Τοῖς δ' ἐξορμᾶν, τοῖς δὲ στέλλειν,	Aliis *dans*, ut portu ſolvant, aliis, ut navigent,
Τοῖσι δὲ μέλλειν.	Aliis verò, ut morentur.
Ἦ πολύμοχθον ἄρ' ἦν γένος,	Nonne igitur calamitoſum eſt genus,
Ἦ πολύμοχθον ἁμερίων;	Nonne calamitoſum *eſt genus* mortalium?
Χρεὼν δέ τι	Quorſum igitur opus eſt
Δύσποτμον ἀνδράσιν ἀνευρεῖν;	Hominibus accerſere malam mortem?
Χο. Ἰώ, ἰώ. μεγάλα πάθεα, μεγάλα δ' ἄχεα,	*Cho.* Heu, heu, magnas clades, magnos etiam dolores

V. 1289. Πάριν, ὃς Ἰδαῖος ἐλέγετ' ἐν Φρυγῶν πόλει) Ex hoc loco videtur nomen *Paridis*, dum in *Idâ* monte educabatur, *Idæus* fuiſſe; ità nempe illũ vocabant *Phryges*, qui *Priami* filium ignorabant. Sed hoc non auſim affirmare, cùm nemo Veterum id dicat. De *Hecubæ* verò ſomnio, déque illius Pueri in *Idâ* monte expoſitione, déque ejus circa tres Deas judicio, Vide *Daretem Phrygium* & *Coluthum* in Poemate de *Raptu Helenæ*. &c. *Joſua Barnes*. V. 1309. Ἐμοὶ δὲ θάνατον, ὄνομα μὲν φέροντα Δαναΐδαισιν) Non hîc laudo *Æmylium Portum*, qui neſcio quid nugatur de μὲν & δὲ tranſmutatis & quòd φέροντα ponatur pro φέρουσ' Ut mihi videtur τὸ θάνατον ponitur per Appoſitionem ad Ἔριν, & φέροντα concordat cum θάνατον. Τὸ verò μὲν poni pro μέντοι vel ὅμως haud diffiteor. *Joſua Barnes*. V. 1326. Δυσελέναν) Hæc ex imitatione *Homeri* ſunt dicta, ſicut ille Πάριν Δύσπαριν vocat. Vide quæ Nos ad *Suppl.* v. 32. & *Medæ.* v. 618. & *Oreſt.* v. 163. *Joſua Barnes*. V. 1325. Ζεὺς μειλίσσων αὔραν ἄλλοις ἄλλαν) Vide *Gaſpar. Stiblini* Notas in hunc locum & in verſum 1332. V. 1336. Λαίφεσι χαίρειν) ὥστε χαίρειν. *Joh. Brodæus*. V. 1331. Ἀμερίων) quod ἡμέριοι & ἐφήμεροι dicantur *Homines*, Vide quæ nos ad *Phœniſſ.* v. 132. & v. 1515. Sic *Oppian.* Halieut. l. 2. ἡμερίων δειλὸν γένος. Sic *Neophron* in *Scholiis* ad *Medæ.* v. 1387. Διδάξεις δὲ καὶ ἄλλους μυρίους ἐφημέρους. Sic *Gregor. Nazianz.* Θεῖον δῶρον ἡμερίων τε. *Joſua Barnes*. V. 1332. Χρεὼν δέ τι Δύσποτμον, &c.) i. e. τὸ δύσποτμον. hic ſenſus, Cùm adeò Omnes Mortales Calamitatibus circumfundantur, quid opus eſt, ut inſuper Nos etiam nobis accumulemus mala αὐθαίρετα, &c. *Joſua Barnes*.

Τοῖς

Τοῖς Δαναΐδαις πιθεῖσα Τυνδαρὶς κόρη. 1335
Ἐγὼ μὲν οἰκτείρω σε συμφορᾶς κακῆν
Τυχοῦσαν, οἵας μή ποτ' ὤφελες τυχεῖν.

Τροχαῖοι.

Ἰφ. Ὦ τεκοῦσα μῆτερ, ἀνδρῶν ὄχλον εἰσορῶ πέλας.
Κλ. Τόν τε τῆς θεᾶς παῖδ', ὦ τέκνον γ', ᾧ δεῦρ' ἐλήλυθας.
Ἰφ. Διαχαλᾶτέ μοι μέλαθρα, δμῶες, ὡς κρύψω δέμας.
Κ. Τί δὲ φεύγεις, τέκνον; Ἰφ. τὸν Ἀχιλλέα, τὸν ἰδεῖν αἰσχύνομαι.
Κλ. Ὡς τί δή; Ἰφ. τὸ δυστυχές μοι τῶν γάμων αἰδῶ φέρει.
Κλ. Οὐκ ἐν ἁβρότητι κεῖσαι πρὸς τὰ νῦν πεπραγμένα.
Ἀλλὰ μίμν'· οὐ σεμνότητος ἔργον, ἢν δυνώμεθα. 1344
Α. Ὦ γύναι τάλαινα, Λήδας θύγατερ. Κ. οὐ ψευδῆ θροεῖς.
Α. Δείν' ἐν Ἀργείοις βοᾶται. Κλ. τίνα βοήν; σήμαινέ μοι.
Α. Ἀμφὶ σῆς παιδός. Κλ. πονηρὸν εἶπας οἰωνὸν λόγων.
Α. Ὡς χρεὼν σφάξαι νιν. Κ. κοὐδεὶς τοῖσδ' ἐναντίον λέγει;
Α. Εἰς θόρυβον ἐγώ τοι καὐτὸς ἤλυθον. Κ. ἐς τίν', ὦ ξένε;
Α. Σῶμα λευσθῆναι πέτροισι. Κ. μῶν κόρην σώζειν ἐμήν;
Α. Αὐτὸ τοῦτο. Κ. τίς δ' ἂν ἔτλη σώματος τοῦ σοῦ θιγεῖν;
Α. Πάντες Ἕλληνες. Κ. στρατὸς δὲ Μυρμιδόνων οὔ σοι παρῆν;
Α. Πρῶτος ἦν ἐκεῖνος ἐχθρός. Κ. δι' ἄρ' ὀλώλαμεν, τέκνον.
Α. Οἵ με τὸν γάμων ἀπεκάλουν ἥσσον'. Κ. ἀπεκρίνω δὲ τί;
Α. Τὴν ἐμὴν μέλλουσαν εὐνὴν μὴ κτανεῖν. Κ. δίκαια γάρ.
Α. Ἣν ἐφήμισεν πατήρ μοι. Κλ. κἀργόθεν γ' ἐπέμψατο.
Α. Ἀλλ' ἐνικώμην κεκραγμοῦ. Κ. Τὸ πολὺ γὰρ δεινὸν κακόν.
Α. Ἀλλ' ὅμως ἀρήξομέν σοι. Κ. καὶ μαχεῖ πολλοῖσιν εἷς;
Α. Εἰσορᾷς τεύχη φέροντας τούσδ'; Κλ. ὄναιο τῶν φρενῶν.
Α. Ἀλλ' ὀνησόμεσθα. Κ. παῖς ἄρ' οὐκέτι σφαγήσεται. 1360
Α. Οὐκ ἐμοῦ γ' ἑκόντος. Κλ. ἥξει δ' ὅστις ἅψεται κόρης;
Α. Μυρίοι γ'· ἄξει δ' Ὀδυσσεύς. Κ. ἆρ' ὁ Σισύφου γόνος;
Α. Αὐτὸς οὗτος. Κ. ἴδια πράσσων, ἢ στρατοῦ ταχθεὶς ὕπο;
Α. Αἱρεθεὶς ἑκών. Κ. πονηράν γ' αἵρεσιν μιαιφονεῖν. 1364
Α. Ἀλλ' ἐγὼ σχήσω νιν. Κλ. ἄξει δ' οὐχ ἑκοῦσαν ἁρπάσας;
Α. Δηλαδὴ ξανθῆς ἐθείρας. Κ. ἐμὲ δὲ τί χρὴ δρᾶν τότε;
Α. Ἀντέχου θυγατρός. Κ. ὡς τοῦδ' οὕνεκ' οὐ σφαγήσεται;
Α. Ἀλλὰ μὴν εἰς τοῦτό γ' ἥξει. Ἰφ. Μῆτερ, εἰσακούσατε
Τῶν ἐμῶν λόγων· μάτην γάρ σ' εἰσορῶ θυμουμένην
" Σῷ πόσει. Τὰ δ' ἀδύναθ' ἡμῖν, καρτερεῖν οὐ ῥᾴδιον.
" Τὸν μὲν οὖν ξένον δίκαιον αἰνέσαι προθυμίας. 1371
" Ἀλλὰ καὶ σὲ τοῦθ' ὁρᾶν χρή, μὴ διαβληθῇς στρατῷ,
" Καὶ πλέον πράξωμεν οὐδέν, ὅδε δὲ συμφορᾶς τύχῃ.

Græcis affert filia Tyndari.
Miſeret me quidem tui, quæ calamitatem malorum
Nacta es, in quam utinam nunquam incidiſſes.

Iphigenia.

O mater, quæ me peperiſti, video turbam virorum advenientem.
Cly. Et filium Deæ, ô filia, cui huc veniſti ut *nuberes*.
Iph. Aperite mihi fores, famulæ, ut occultem corpus.
Cly. Quid v. fugis, filia? *Iph.* Achillem, quem pudet me videre.
Cly. Quid ita? *Iph.* Infelicitas mearũ nuptiarum affert mihi pudorẽ.
Cly. Non in Deliciis tuæ ſunt res quoad præſens negotium.
Sed mane, non eſt locus jam illi verecundiæ, ſi poſſumus.
Ach. O miſeram mulierem, filiam Ledæ. *Cly.* Non falſa dicis.
Ach. Atrociter clamatur inter Arg. *Cly.* Quis clamor? indica mihi.
Ach. Super tua filiâ. *Cly.* Malum omen verborum dixiſti.
Ach. Quòd oporteat eam mactari. *Cly.* Et nemo illis contradicit?
Ach. Ego etiam ipſe in periculum veni. *Cly.* In quod ô hoſpes?
Ach. Obrui lapidibus. *Cly.* Num filiam meam ſervare *volens?*
Ach. Hoc ipsũ *negotii fuit*. *Cl.* Quis v. auſus eſt attingere tuũ corpus?
Ach. Omnes Græci. *Cly.* Exercitus v. Myrmidonũ non aderat tibi?
Ach. Ille primus erat adverſarius. *Cly.* Periimus igitur, filia.
Ac. Qui me vocabãt inferiorẽ nuptiis. *Cl.* Verùm quid reſpondiſti?
Ach. Ne cæderent eã, quæ eſſet futura mea cõjux. *C.* Rectè *dixiſti*.
Ach. Quam mihi nuncupâſſet pater. *Cly.* Et ab Argis *huc* evocaſſet.
Ach. Sed vincebar clamore. *Cly* Eſt enim vehemẽs malũ multitudo.
Ach. Attamen juvabo te. *Cly.* An tu unus pugnabis cum multis?
A. Hoſne vides afferentes arma? *C.* Fructum ex hoc animo percipias.
Ac. At fructũ percipiemus. *Cl* Non amplius igitur mactabitur filia?
A. Nõ me ſaltẽ volẽte. *C.* An v. veniet qui puellã attigat, *ac nobis eripiat*.
Ach. Plurimi: Ulyſſes vero ducet. *Cly.* Num propago Siſyphi?
Ach. Ille ipſe. *Cly.* Per ſe id faciens, an juſſus ab exercitu?
A. Electus *ad hoc* volẽs. *C.* Malã v. electionẽ *elegit*, ut ſe cæde pollũat.
A. Sed ego arcebo eũ. *C.* An v. ducet eam raptam non volentem?
A. Scil. flavâ comâ *correptã*. *Cl.* Me verò quid oportet facere tunc?
Ach. Retine filiam. *Cly.* An propter hoc non mactabitur?
Ach. Sed tamen ad hoc veniet. *Iph.* Mater, audite
Mea verba; fruſtrà enim te video iraſci
" Marito tuo, quæ enĩ nobis ſunt impoſſibilia, nõ facile eſt ſuſtinere.
" Iſtũ quidẽ hoſpitẽ æquũ eſt laudare prop. promptũ animũ juvãdi:
" Sed & te illud videre oportet, ne apud exercitum accuſeris,
" Et nihil tamẽ plus efficiamus, Achilles autẽ in calamitatẽ incidat.

V. 1335. Πιθεῖσα Τυνδαρὶς κόρα) Vel eſt Vocandi caſus, ὦ κόρα πιθεῖσα, &c. vel ἐστὶ, vel εἶς, intelligitur; ut *Æmyl. Portus* notat, πιθεῖσα Δαναΐδαις πάθεα, redolet *Homericum* illud, —ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. *Idem.* V. 1338. Ὦ τεκοῦσα μῆτερ, ἀνδρῶν ὄχλον εἰσορῶ) *Iphigenia* è longè videt turbam armatorum hominum, quorum Dux *Achilles*. Ità enim ipſe poſteà ad v. 1359. Εἰσορᾷς τεύχη φέροντας τούσδε; Et hos quidem *Iphigeniæ* causâ ſecum habet cum *Ulyſſe* nempè illius gratiâ depugnaturus. *Joſua Barnes.* V. 1341. Ἀχιλλέα) Hic ultima ſyllaba longa eſſe debet, Vide quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 74. & v. 1258. *Joſua Barnes.* V. 1344. Οὐ σεμνότητος ἔργον) Similis locus ſupra verſu præcedenti & *Phœniſſ.* v. 1271. Οὐκ ἐν χορείαις, οὐδὲ παρθενεύμασιν. Et v. 1282. α. Αἰδούμεθ' ὄχλον. β. Οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τὰ σά. V. 1350. Σώζειν) *Canterus* legit σώζων, i.e. σώζειν θέλων; *Æmyl. Portus* ait poni pro ὥστε σώζειν, vel σώζειν θέλων & refert ad Græcum ſuum in *Xenophontem* Indicem. V. 1352. Στρατὸς δὲ Μυρμιδόνων οὔ σοι παρῆν;) *Achillis* ſocii & Milites dicti erãt *Myrmidones*. Gens erat ex *Æginâ* oriunda, quæ *Peleum* in *Theſſaliam* ſecuta eſt; Dicti ſunt in *Æginâ* per *Æaci* preces ex formicis Homines evaſiſſe, unde & nomen illis; vel ut alii ex *Myrmidone Jovis* filio. Vide *Euſtath.* in *Hom.* fol. 76. lin. 38. & fol. 320. lin. 42. Item Ovid. Metam. l. 7. Fab. 22. *J. Barnes.*

V. 1355. Τὴν ἐμὴν μέλλουσαν εὐνὴν μὴ κτανεῖν) Liber *Heinſio-Scalig.* pro εὐνὴν ſcribit ἐμὲ, non in hâc parte, ut mihi videtur, ſolitâ felicitate utens: Τὸ ἐμὲ enim in hoc loco frigidiuſculum paulùm ſonat, cùm elegantiùs ſubauditur (de quâ re vid. *Sebaſtian Pfochenii* Diatrib. de Græc. Ling. N. T. Puritate) & profectò τὸ εὐνὴν figuratè hic pro *Uxore* ponitur ut ſuprà v. 1275. —μηδὲ βαρβάροις ὕπο Ἕλληνας εὐνὰς ἀλόχους συλᾶσθαι βίᾳ. Ubi λέκτρα *Uxores* notat, ut hic εὐνὴ rem eandem ſignificat, διὰ τῆς μίξεως ἱερατικῆς μετὰ γυναικῶν ἐν ταῖς εὐναῖς. Hinc illud *Antholog.*

Πᾶσα γυνὴ χαλεπή ἐστιν, ἔχει δ' ἀγαθὰς δύο ὥρας. Τὴν μίαν ἐν θαλάμῳ, τὴν μίαν ἐν θανάτῳ.

Sic & apud *Latinos* dicitur ---*Thalamos violare jugales* --- Et --- *Vetitum ſollicitare torum.* Sic auſus *Ruben* patrium temerare cubile. Et ſexcenta hujuſmodi, ubi *Thalamus*, Torus & Cubile, pro *Muliere* ponuntur. *Joſua Barnes.* V. 1356. Ἣν ἐφήμισεν πατήρ μοι) Hic ſimplicitèr φημίζω, quod ſignificat *Dico* ſumitur pro *polliceor*. Vid. Diatrib. de Gr. L. N. T. Puritate p. 56. *Joſua Barnes.* V. 1359. Εἰσορᾷς τεύχη φέροντας) Vid. ſuprà ad v. 1338. V. 1362. Ἆρ' ὁ Σισύφου γόνος;) De hâc re vid. quæ Nos ſuprà ad v. 524. *Joſua Barnes.* V. 1364. Πονηράν γ' αἵρεσιν μιαιφονεῖν) Subintellige αἱρεθεὶς, ut ſit αἵρεσιν αἱρεθεὶς, de quâ re Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 1282. V. 1368. Ἀλλὰ μὴν εἰς τοῦτό γ' ἥξει. —) Veruntamen ad hoc res evadet, *i.e.* ad pugnam, vel manum ſuper capulum ponens hæc ait, vel ſocios milites reſpectans, qui in armis adſtabant, vel cum armis. *Joſua Barnes.* V. 1373. Ὅς δὲ συμφορᾶς τύχῃ) Ὅς pro οὗτος hic, ut ſæpè apud *Homerum*, *Xenophontem*, *Platonem* alioſque; *Achillem* autem innuit.

V. 1381. *Μηκέθ᾽ ἁρπάζειν ἐᾶν τᾶς ὀλβίας ἐξ Ἑλλάδος*) Aliàs legitur τὰς ὀλβίας &c. tùm referre debet ad τὰς γυναῖκας, ſin τᾶς pro τῆς, aliud erit id ſpecimen Dialectorum mixturæ etiam extra *Chorum*. vid. *Androm.* v. 270.

V. 1386. Πᾶσι γάρ μ᾽ Ἕλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνῃ) Huc refer illud *Nemo ſibi naſcitur*, Et illud – *Non ſibi ſed patriæ.*

V. 1393. Διὰ μάχης μολεῖν Ἀργείοις) Phraſis penè eadem ſequitur v. 1415. Δαναΐδαισι διὰ μάχης ἐλθεῖν.

V. 1400. Βαρβάρων δ᾽ Ἕλληνας ε. α. κ. ε. ϛ.) Ex duobus membris malè olim diſtinctis *Trochæum* unum tretrametrum feci & hoc quoque feciſſe *Hugonem Grotium* jam video; qui etiam pro ἄρχειν Doricè ἄρχεν legit. De numero tamen verſuum nihil mutavimus, vitandæ magnæ confuſionis causâ. *Joſua Barnes.*

V. 1410. Ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ, τἀναγκαῖά γε) *Hugo Grotius* dicit hoc γε malè adeſſe & legit ejus vice τε, ſed malè; ut is viderit, qui verſionē noſtram (hunc enim verſum vertimus) perpendat. *Joſ. Barnes.*

V. 1412. Εἰς σὴν φύσιν) Rejeci τὴν, quæ proculdubiò ex margine in textum irrepſit, & σὴν lego, ſenſu, Emphaſi, *Cantero, Scaligeróque* ſuffragantibus. Et *Brodæus* τὴν φύσιν, explicat τὴν σὴν φύσιν. Vel certè, ſiquis gemini σίγμα colliſionem velit vitare, lege εἰς τὴν φύσιν, τὴν pro σὴν & monoſyllabōs. *Joſua Barnes.*

Οἷα δ᾽ εἰσῆλθέν μ᾽ ἄκουσον, μῆτερ, ἐννοουμένην.
Κατθανεῖν μέν μοι δέδοκται. τοῦτο δ᾽ αὐτὸ βούλομαι
Εὐκλεῶς πρᾶξαι, παρεῖσά γ᾽ ἐκποδὼν τὸ δυσγενές.
Δεῦρο δὴ σκέψαι μεθ᾽ ἡμῶν, μῆτερ, ὡς καλῶς λέγω.
Εἰς ἔμ᾽ Ἑλλὰς ἡ μεγίστη πᾶσα νῦν ἀποβλέπει, 1378
Κἀν ἐμοὶ πορθμός τε ναῶν, καὶ Φρυγῶν κατασκαφαί.
Τάς τε μελλούσας γυναῖκας, ἤν τι δρῶσι Βάρβαροι,
Μηκέθ᾽ ἁρπάζειν ἐᾶν τᾶς ὀλβίας ἐξ Ἑλλάδος, 1381
Τὸν Ἑλένης τίσαντας ὄλεθρον, ἥντιν᾽ ἥρπασεν Πάρις.
Ταῦτα πάντα κατθανοῦσα, ῥύσομαι. καί μου κλέος,
Ἑλλάδ᾽ ὡς ἠλευθέρωσα, μακάριον γενήσεται.
“ Καὶ γὰρ οὐδέ τοι λίαν γ᾽ ἐμοὶ φιλοψυχεῖν χρεών· 1385
“ Πᾶσι γάρ μ᾽ Ἕλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνῃ.
Ἀλλὰ μυρίοι μὲν ἄνδρες ἀσπίσιν πεφραγμένοι,
Μυρίοι δ᾽ ἐρέτμ᾽ ἔχοντες, πατρίδος ἠδικημένης,
Δρᾶν τι τολμήσουσιν ἐχθρούς, χὐπὲρ Ἑλλάδος θανεῖν.
“ Ἡ δ᾽ ἐμὴ ψυχὴ μί᾽ οὖσα, πάντα κωλύσει τάδε. 1390
“ Τί τὸ δίκαιον τοῦτό γ᾽; ἆρ᾽ ἔχοιμεν ἀντειπεῖν ἔπος;
Κἀπ᾽ ἐκεῖν᾽ ἔλθωμεν. οὐ δεῖ τόνδε διὰ μάχης μολεῖν
Πᾶσιν Ἀργείοις γυναικὸς οὕνεκ᾽, οὐδὲ κατθανεῖν.
“ Εἷς γ᾽ ἀνὴρ, κρείσσων γυναικῶν μυρίων ὁρᾶν φάος.
Εἰ δ᾽ ἐβουλήθη τὸ σῶμα τοὐμὸν Ἄρτεμις λαβεῖν, 1395
Ἐμποδὼν γενήσομ᾽ ἐγὼ θνητὸς οὖσα τῇ θεᾷ;
Ἀλλ᾽ ἀμήχανον· δίδωμι σῶμα τοὐμὸν Ἑλλάδι.
Θύετ᾽, ἐκπορθεῖτε Τροίαν. ταῦτα γὰρ μνημεῖά μου
Διὰ μακροῦ, καὶ παῖδες οὗτοι, καὶ γάμοι, καὶ δόξ᾽ ἐμή.
Βαρβάρων δ᾽ Ἕλληνας εἰκὸς ἄρχειν, ἀλλ᾽ οὐ Βαρβάρους
“ Μῆτερ, Ἑλλήνων. τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ᾽ ἐλεύθεροι.

Ἴαμβοι.

Χο. Τὸ μὲν σὸν, ὦ νεᾶνι, γενναίως ἔχει·
“ Τὸ τῆς τύχης δὲ, καὶ τὸ τῆς θεοῦ, νοσεῖ.
Αχ. Ἀγαμέμνονος παῖ, μακάριόν με τις θεῶν 1405
Ἔμελλε θήσειν, εἰ τύχοιμι σῶν γάμων.
Ζηλῶ δὲ σοῦ μὲν Ἑλλάδ᾽, Ἑλλάδος δὲ σε.
Εὖ γὰρ τόδ᾽ εἶπας, ἀξίως τε πατρίδος.
“ Τὸ θεομαχεῖν γὰρ ἀπολιποῦσ᾽, ὅ, σου κρατεῖ,
Ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ, * τὰ ἀναγκαῖά γε. * al. κἀναγκαῖα.
Μᾶλλον δὲ λέκτρων σῶν πόθος μ᾽ εἰσέρχεται,
Εἰς σὴν φύσιν βλέψαντα· γενναία γὰρ εἶ.
Ὅρα δ᾽, ἐγὼ γὰρ βούλομαί σ᾽ εὐεργετεῖν,
Λαβεῖν τ᾽ ἐς οἴκους· ἄχθομαί τ᾽, ἴστω Θέτις,
Εἰ μή σε σώσω, Δαναΐδαισι διὰ μάχης 1415
“ Ἐλθών· ἄθρησον, Ὁ θάνατος δεινὸν κακόν.
Ιφ. Λέγω τάδ᾽, οὐδὲν οὐδέν᾽ εὐλαβουμένη.
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς διὰ τὸ σῶμ᾽ ἀρκεῖ, μάχας
Ἀνδρῶν τιθεῖσα, καὶ φόνους. σὺ δ᾽, ὦ ξένε,
Μὴ θνῆσκε δι᾽ ἐμὲ, μηδ᾽ ἀποκτείνῃς τινά. 1420
Ἔα δὲ σῶσαί μ᾽ Ἑλλάδ᾽, ἢν δυναίμεθα.
Αχ. Ὦ λῆμ᾽ ἄριστον, οὐκ ἔχω πρὸς τοῦτ᾽ ἔτι
Λέγειν, ἐπεί σοι τάδε δοκεῖ· γενναῖα γὰρ

Audi autem, mater, quæ mihi cogitanti in mentem venerint,
Mori quidem mihi placet, *ac decreti*: ſed hoc ipſum volo
Glorioſè facere, omittens procul indignationem.
Conſidera verò jam nobiſcum, mater, quàm rectè dicam:
Tota maxima Græcia in me nunc intuetur,
Et in me trajectio navium *ſita eſt* & everſio Phrygum;
Poſteraſque mulieres, ſi quid intentent Barbari;
Non ampliùs ex beatâ Græciâ rapi permittam.
Poſtquā *barbari perniciē* Helenæ *capite* luerit, quā Paris rapuit.
Hæc omnia morte meâ redimam, & mea gloria
Erit beata, quod ego liberaverim Græciam.
“ Etenim non valde opus eſt mihi amare vitam;
“ Peperiſti enim me communem omnibus Græcis, non tibi ſoli.
Multi enim viri muniti clypeis,
Multi etiam remiges, propter injuriâ-affectam patriam,
Audebūt aliquid facere contrà hoſtes, & mortē oppetere pro Gr.
“ Mea verò unius anima hæc omnia impediet.
“ Quodnam *eſt* hoc jus? an verbum contra hoc dicere poſſemus?
Veniamus etiam ad illud. Non oportet hunc pugnare
Cum omnibus Græcis propter mulierem, neque mori.
“ Unus enī vir dignior eſt, quàm innúeræ mul. qui lucē aſpiciat.
“ Si autem Diana voluit accipere meum corpus,
An ego quæ ſum mortalis, obſiſtam Deæ?
Sed impoſſibile eſt; do igitur meum corpus Græciæ.
Mactate *me*, devaſtate Trojam. hæc enim mea monumenta
Erunt longo tempore, & liberi, & nuptiæ & mea gloria.
Convenit enim Græcos Barbaris imperare, non autem Barbaros
“ Græcis, mater. Barbari enī ſunt naturâ ſervi, Græci verò liberi.

Chorus.

Tua quidem Virtus, ô Virgo, Generoſè ſe habet:
Quod ad Fortunam autem & Deam *Dianam* ſpectat, infelix eſt.
Ach. O filia Agamemnonis, beatum me Deorum aliquis
Facturus eſſet, ſi tuas nuptias poſſem habere:
Beatam verò Græciam propter te judico, & te propter Græciam,
Rectè enim dixiſti hæc, & pro dignitate patriæ.
“ Omittens enim repugnare Deo, qui te potentior eſt,
Æſtimâſti, quæ neceſſaria ſunt, eadem etiam Bona.
Magis verò me ſubit deſiderium nuptiarum tuarum,
Poſtquam animadverti tuam indolem: es enim generoſa.
Vide autem, ego enim cupio tibi benefacere,
Et ducere in ædes: doleóque, teſtis ſit Thetis,
Niſi te ſervâro cum Græcis pugnans,
“ Conſidera, mors magnum eſt malum.
Iph. Loquor iſta, neminem ullo modo reſpiciens.
Tyndarea filia, *i. e. Helena* propter corpus, *formámq;* excellit, bella
Virorum faciens, & cædes. Tu verò, ô hoſpes,
Ne moriaris propter me, neque occidas quemquam.
Sine verò me Græciam ſervare; ſi poſſimus.
A. O præſtātiſſimū animi præſtātiā, nō poſſū ad hæc amplius *quidq.*
Dicere, ſiquidem tibi iſta videntur. Generoſa enim

“ Φερ-

" Φρονεῖς. τί γὰρ τἀληθὲς οὐκ εἴποι τις ἄν;
Ὅμως δ' ἴσως γε κἂν μεταγνοίης τάδε.
Ὡς οὖν ἂν εἰδῇς τἀπ' ἐμοῦ λελεγμένα,
Ἐλθὼν, τάδ' ὅπλα θήσομαι βωμοῦ πέλας,
Ὡς οὐκ ἐάσων σ', ἀλλὰ κωλύσων θανεῖν.
Χρήσῃ δὲ καὶ σὺ τοῖς ἐμοῖς λόγοις τάχα,
Ὅταν πέλας σῆς φάσγανον δέρης ἴδῃς·
Οὔκουν ἐάσω σ' ἀφροσύνῃ τῇ σῇ θανεῖν.
Ἐλθὼν δὲ σὺν ὅπλοις τοῖσδε πρὸς ναὸν θεᾶς
Καραδοκήσω σὴν ἐκεῖ παρουσίαν.
Ιφ. Μῆτερ, τί σιγῇ δακρύοις τέγγεις κόρας;
Κλ. Ἔχω τάλαινα πρόφασιν, ὥστ' ἀλγεῖν φρένα.
Ιφ. Παῦσαί με, μὴ κάκιζε. τάδε δ' ἐμοὶ πιθοῦ.
Κλ. Λέγ', ὡς παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσῃ, τέκνον.
Ιφ. Μήτ' οὖν γε τὸν σὸν πλόκαμον ἐκτέμῃς τριχὸς,
Μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπίσχῃ πέπλους. * ἂν δὴ.
Κλ. Τί * δῆτα τόδ' εἶπας, ὦ τέκνον, ἀπολέσασά σε;
Ιφ. Οὐ σύ γε, σέσωσμαι. κατ' ἐμὲ δ' εὐκλεὴς ἔσῃ.
Κλ. Πῶς εἶπας; οὐ πενθεῖν με σὴν ψυχὴν χρεών;
Ιφ. Ἥκιστ', ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται.
Κλ. Τί δαὶ, τὸ θνήσκειν οὐ τάφος νομίζεται;
Ιφ. Βωμὸς θεᾶς μοι μνῆμα, τῆς Διὸς κόρης.
Κλ. Ἀλλ', ὦ τέκνον, σοι πείσομαι· λέγεις γὰρ εὖ.
Ιφ. Ὡς εὐτυχοῦσά γ', Ἑλλάδος τ' εὐεργέτις.
Κλ. Τί δαὶ κασιγνήταισιν ἀγγελῶ σέθεν;
Ιφ. Μηδ' ἀμφὶ κείναις μέλανας ἐξάψῃς πέπλους.
Κλ. Εἴπω δὲ παρὰ σοῦ φίλον ἔπος τι παρθένοις;
Ιφ. Χαίρειν γ'. Ὀρέστην τ' ἔκτρεφ' ἄνδρα τόνδε μοι.
Κλ. Προσέλκυσαί νιν ὕστατον θεωμένη.
Ιφ. Ὦ φίλτατ', ἐπεκούρησας ὅσον εἶχες φίλοις.
Κλ. Ἔσθ', ὅ, τι κατ' Ἄργος δρῶσά σοι χάριν φέρω;
Ιφ. Πατέρα γε τὸν ἐμὸν μὴ στύγει, πόσιν τε σόν.
Κλ. Δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ κεῖνον δεῖ δραμεῖν.
Ιφ. Ἄκων μ' ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος διώλεσεν.
Κλ. Δόλῳ δ' · ἀγεννῶς, Ἀτρέως τ' οὐκ ἀξίως.
Ιφ. Τίς μ' εἶσιν ἄξων πρὶν σπαράξεσθαι κόμας;
Κλ. Ἐγὼ μετά γε σοῦ. Ιφ. μὴ σύ γ'· οὐ καλῶς λέγεις.
Κλ. Πέπλων ἐχομένη σῶν. Ιφ. ἐμοὶ, μῆτερ, πιθοῦ.
Μέν', ὡς ἐμοί τε, σοί τε κάλλιον τόδε.
Πατρὸς δ' ὀπαδῶν τῶνδέ τίς με πεμπέτω
Ἀρτέμιδος εἰς λειμῶν', ὅπου σφαγήσομαι.
Κλ. Ὦ τέκνον, οἴχῃ. Ιφ. καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω.
Κλ. Λιποῦσα μητέρα. Ιφ. ὡς ὁρᾷς γ', οὐκ ἀξίως.
Κλ. Σχὲς, μή με προλίπῃς. Ιφ. οὐκ ἐῶ στάζειν δάκρυ.
Ὑμεῖς δ' ἐπευφημήσατ', ὦ νεάνιδες,
Παιᾶνα, τῇ 'μῇ συμφορᾷ, Διὸς κόρην
Ἄρτεμιν· ἴτω δὲ Δαναΐδαις εὐφημία.

" Sentis. cur enim non dicat quis verum?
Sed tamen fieri poteſt, ut te conſilii hujus pœniteat.
Ut igitur ſcias quæ à me tibi dicta *ſunt*,
Vadens ponam hæc arma juxta aram,
Ut non permiſſurus te, ſed prohibiturus mori.
Et tu fortaſſe mox meo conſilio uteris,
Quando videbis enſem prope tuum collum:
Non igitur ſinam te iſtâ tuâ temerariâ audaciâ mori,
Sed veniens cum armis illis ad templum Deæ,
Expectabo illic tuam præſentiam. * Exit *Achilles*.
Iph. Mater, quid tacitè oculos humectas lachrymis?
Cly. Ego miſera habeo cauſſam, cur doleam animo.
Iph. Potius me cōpeſcas, nè languefacias obtēpera v. mihi in hac re.
Cly. Dicito, filia. quia à nobis non afficiere injuriâ.
Iph. Ne igitur tuæ comæ cincinnos reſeces,
Neque circa corpus circumda nigras veſtes.
Cly. Quid verò hoc dixiſti, ô filia? ubi te perdidero, *an non lugebo?*
Iph. Non tu me *perdideris*, ſalva ſū: propter me verò, clarior eris.
Cly. Quomodo dixiſti? non convenit me lugere tuam mortem?
Iph. Minimè, quia mihi non excitabitur ſepulchrum.
Cly. Quid verò, an non ipſa mors exiſtimatur ſepultura?
Iph. Ara deæ, filiæ Jovis, erit mihi ſepulchrum.
Cly. At ô filia, obſequar tibi: benè enim dicis.
Iph. Utpote beata, & beneficio afficiens Græciam.
Cly. Sed quid nunciabo tuis ſororibus?
Iph. Nè ipſis quidem circumdes nigras veſtes.
Cly. Quodnā verò gratū verbū dicam virginibus tuo nomine?
Iph. Ut valeant: Oreſtem verò hunc educato mihi in virum.
Cly. Complectere eum quem poſtremùm vides.
Iph. O chariſſime, juviſti quantum potuiſti amicos.
Cly. Eſtne aliquid quod Argis tibi gratum facere poſſim?
Iph. Meum patrem, tuúmque maritum, ne oderis.
Cly. Oportet illum dura certamina propter te ſubire.
Iph. Invitus me pro Græciâ perdidit.
Cly. Sed dolo: non generosè, & indignè genere Atrei.
Iph. Quis vadit ducturus me, antequam lacerentur comæ?
Cly. Ego tecum ibo. *Iph.* Nequaquam; non rectè dicis.
Cly. Adhærens tuæ veſti. *Iph.* Obtempera mihi, mater.
Mane, quia & mihi, & tibi hoc *eſt* honeſtius.
Aliquis verò horum famulorum patris comitetur me
In pratum Dianæ, ubi mactabor.
Cly. O filia, diſcedis. *Iph.* Nec iterùm ampliùs redibo:
Cly. Relictâ matre. *Iph.* Ut vides, indignè, *&* *præter meritum*.
Cly. Siſte gradum, ne me deſeras. *Iph.* Non ſino te lachrymari,
Vos verò, ô puellæ, accinite
Calamitati meæ Pæana ad Jovis filiam
Dianam: veniat autem bonum omen Græcis.

V. 1433. Καραδοκήσω σὴν ἐκεῖ παρουσίαν) His dictis exit *Achilles*, cum Armigeris ſuis ſociis & ſervis, quaſi ad altare: Manent *Clytæmneſtrâ* cum Filiâ & *Choro*. V. 1437. Ἀδικήσῃ) *Canterus* putat eſſe debere ἀτυχήσεις; illius quidem conjectura nequaquam infelix eſt, ſed mihi videtur, ut & *Æm. Porto*, ἀδικήσῃ potius retinendum; Mœſta enim mater filiæ poſtulationi reſpondet, nequaquam, ſe injuſtè cum illâ acturam, ſicut Pater *Agamemnon*. Præterea tum τὸ οὐδὲν vix ſtaret, ἀτυχεῖν enim pro ἀποτυγχάνειν, ubi caſum habet, Genitivo ſemper gaudet, ut *Xenoph.* in *Axiocho*, Οὐκ ἀτυχήσεις μου οὐδενὸς τῶν εὐλόγων. *Joſua Barnes.* V. 1439. Μέλανας ἀμπίσχῃ πέπλους) De Nigris Veſtibus in Funeribus vid. *Johan. Kirchmann.* de Funer. *Roman.* l.2. c.17. *Joſua Barnes.* V. 1455. Πατέρα γε τὸν ἐμὸν μὴ στύγει, πόσιν τε σόν.) In omnibus, quos vidi, libris impreſſis τὸ γε omiſſum erat, undè Verſus graviter laborabat; nec id vidit *Brodæus*, nec *Canterus*, nec *Stephanus*, nec *Eraſmus*, nec *Æmilius Portus*, nec *Dupor-tus*; ſolus Liber *Heinſio-Scaligerianus* ἀμὸν legit pro ἐμὸν & ſic quidem Verſui ſanabitur; ſed generoſa *Virgo* ſibi *Patrem* illum crudelē moritura appropriat, & τὸ γε, in his reſponſis rectè locum habet, ut v. 1438. v. 1441. v. 1447. v. 1451. v. 1460. v. 1465. v. 1466. &c. *J. Barnes.* V. 1456. Δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ κεῖνον δεῖ δραμεῖν.) Hic Poeta ſemina illius mali ſparſa innuit, quod & *Clytæmneſtræ* caſtitatem abſtulit & *Agamemnonis* Vitam; de quibus idem fuſiùs in *Electrâ*, in *Oreſte* & in alterâ *Iphigeniâ*; ſicut *Sophocles* in *Electrâ* & *Æſchylus* demùm in *Agamemnone*, & in *Choephoris*, & in *Eumenidibus*; ubi *Agamemnonem* poſt reditum ex *Trojâ*, ab uxore adulterâ occiſum conſtat; unde *Oreſtes* Patris necem per matris occiſionem vindicavit. *Joſua Barnes.* V. 1468. Ὦ νεάνιδες) *Iphigenia* jam alloquitur *Chorum* illum, qui ex ſuo Comitatu Virginum *Mycenæarum* conſtabat, quas nempe ſecum *Clytæmneſtra* duxerat. Vide v. 1491. & 1499. Niſi ibi Νεάνιδες pro Παρθένοισιν legendum. *Joſua Barnes.*

Οἷα δ' εἰσῆλθέν μ' ἄκουσον, μῆτερ, ἐννοουμένην.
Κατθανεῖν μέν μοι δέδοκται. τοῦτο δ' αὐτὸ βούλομαι
Εὐκλεῶς πρᾶξαι, παρεῖσά γ' ἐκποδὼν τὸ δυσμενές.
Δεῦρο δὴ σκέψαι μεθ' ἡμῶν, μῆτερ, ὡς καλῶς λέγω.
Εἰς ἔμ' Ἑλλὰς ἡ μεγίστη πᾶσα νῦν ἀποβλέπει,
Κἀν ἐμοὶ πορθμός τε ναῶν, καὶ Φρυγῶν κατασκαφαί.
Τάς τε μελλούσας γυναῖκας, ἤν τι δρῶσι βάρβαροι,
Μηκέθ' ἁρπάζειν ἐᾶν τὰς ὀλβίας ἐξ Ἑλλάδος,
Τὸν Ἑλένης τίσαντας ὄλεθρον, ἥντιν' ἥρπασεν Πάρις.
Ταῦτα πάντα κατθανοῦσα, ῥύσομαι. καί μου κλέος,
Ἑλλάδ' ὡς ἠλευθέρωσα, μακάριον γενήσεται.
" Καὶ γὰρ οὐδέ τοι λίαν γ' ἐμοὶ φιλοψυχεῖν χρεών·
" Πᾶσι γάρ μ' Ἕλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνῃ.
Ἀλλὰ μυρίοι μὲν ἄνδρες ἀσπίσιν πεφραγμένοι,
Μυρίοι δ' ἐρέτμ' ἔχοντες, πατρίδος ἠδικημένης,
Δρᾶν τι τολμήσουσιν ἐχθρούς, κἀχ' ὑπὲρ Ἑλλάδος θανεῖν.
" Ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ μί' οὖσα, πάντα κωλύσει τάδε.
" Τί τὸ δίκαιον τοῦτό γ'; ἆρ' ἔχοιμεν ἀντειπεῖν ἔπος;
Κἀπ' ἐκεῖν' ἔλθωμεν. οὐ δεῖ τόνδε διὰ μάχης μολεῖν
Πᾶσιν Ἀργείοις γυναικὸς οὕνεκ', οὐδὲ κατθανεῖν.
" Εἷς γ' ἀνὴρ, κρείσσων γυναικῶν μυρίων ὁρᾶν φάος.
Εἰ δ' ἐβουλήθη τὸ σῶμα τοὐμὸν Ἄρτεμις λαβεῖν,
Ἐμποδὼν γενήσομ' ἐγὼ θνητὸς οὖσα τῇ θεῷ;
Ἀλλ' ἀμήχανον· δίδωμι σῶμα τοὐμὸν Ἑλλάδι.
Θύετ', ἐκπορθεῖτε Τροίαν. ταῦτα γὰρ μνημεῖά μου
Διὰ μακροῦ, καὶ παῖδες οὗτοι, καὶ γάμοι, καὶ δόξ' ἐμή.
Βαρβάρων δ' Ἕλληνας εἰκὸς ἄρχειν, ἀλλ' οὐ βαρβάρους
" Μῆτερ, Ἑλλήνων. τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ' ἐλεύθεροι.

Ἴαμβοι.

Χο. Τὸ μὲν σὸν, ὦ νεᾶνι, γενναίως ἔχει·
" Τὸ τῆς τύχης δὲ, καὶ τὸ τῆς θεοῦ, νοσεῖ.
Αχ. Ἀγαμέμνονος παῖ, μακάριόν με τις θεῶν
Ἔμελλε θήσειν, εἰ τύχοιμι σῶν γάμων.
Ζηλῶ δὲ σοῦ μὲν Ἑλλάδ', Ἑλλάδος δὲ σε.
Εὖ γὰρ τόδ' εἶπας, ἀξίως τε πατρίδος.
" Τὸ θεομαχεῖν γὰρ ἀπολιποῦσ', ὅ, σου κρατεῖ,
Ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ, * τἀναγκαῖά γε. * al. τἀναγκαῖα.
Μᾶλλον δὲ λέκτρων σῶν πόθος μ' εἰσέρχεται,
Εἰς σὴν φύσιν βλέψαντα· γενναία γὰρ εἶ.
Ὅρα δ', ἐγὼ γὰρ βούλομαί σ' εὐεργετεῖν,
Λαβεῖν τ' ἐς οἴκους· ἄχθομαί τ', ἴστω Θέτις,
Εἰ μή σε σώσω, Δαναΐδαισι διὰ μάχης
" Ἐλθών· ἄθρησον, Ὁ θάνατος δεινὸν κακόν.
Ιφ. Λέγω τάδ', οὐδὲν οὐδέν' εὐλαβουμένη.
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς διὰ τὸ σῶμ' ἀρκεῖ, μάχας
Ἀνδρῶν τιθεῖσα, καὶ φόνους. σὺ δ', ὦ ξένε,
Μὴ θνῆσκε δι' ἐμὲ, μηδ' ἀποκτείνῃς τινά.
Ἔα δὲ σῶσαί μ' Ἑλλάδ', ἢν δυνώμεθα.
Αχ. Ὦ λῆμ' ἄριστον, οὐκ ἔχω πρὸς τοῦτ' ἔτι
Λέγειν, ἐπεί σοι τάδε δοκεῖ· γενναῖα γὰρ

Audi autem, mater, quæ mihi cogitanti in mentem venerint.
Mori quidem mihi placet, *ac decreti*: ſed hoc ipſum volo
Glorioſè facere, omittens procul indignationem.
Conſidera verò jam nobiſcum, mater, quàm rectè dicam:
Tota maxima Græcia in me nunc intuetur,
Et in me trajectio navium *ſita eſt* & everſio Phrygum;
Poſteraſque mulieres, ſi quid intentent Barbari;
Non ampliùs ex beatâ Græciâ rapi permittam.
Poſtquã *barbari pœnitẽ* Helenæ *capite* luerit, quã Paris rapuit.
Hæc omnia morte meâ redimam, & mea gloria
Erit beata, quod ego liberaverim Græciam.
" Etenim non valde opus eſt mihi amare vitam:
" Peperiſti enim me communem omnibus Græcis, non tibi ſoli.
Multi enim viri muniti clypeis,
Multi etiam remiges, propter injuriã-affectam patriam,
Audebũt aliquid facere contrâ hoſtes, & mortẽ oppetere pro Gr.
" Mea verò unius anima hæc omnia impediet.
" Quodnam *eſt* hoc jus? an verbum contra *hoc* dicere poſſemus?
Veniamus etiam ad illud. Non oportet hunc pugnare
Cum omnibus Græcis propter mulierem, neque mori.
" Unus enĩ vir dignior eſt, quàm innũeræ mul. qui lucẽ aſpiciat.
" Si autem Diana voluit accipere meum corpus,
An ego quæ ſum mortalis, obſiſtam Deæ?
Sed impoſſibile eſt; do igitur meum corpus Græciæ.
Mactate *me*, devaſtate Trojam. hæc enim mea monumenta
Erunt longo tempore, & liberi, & nuptiæ & mea gloria.
Convenit enim Græcos Barbaris imperare, non autem Barbaros
" Græcis, mater. Barbari enĩ ſunt naturâ ſervi, Græci verò liberi.

Chorus.

Tua quidem Virtus, ô Virgo, Generoſè ſe habet:
Quod ad Fortunam autem & Deam *Dianam* ſpectat, infelix eſt.
Ach. O filia Agamemnonis, beatum me Deorum aliquis
Facturus eſſet, ſi tuas nuptias poſſem habere:
Beatam verò Græciam propter te judico, & te propter Græciam,
Rectè enim dixiſti hæc, & pro dignitate patriæ.
" Omittens enim repugnare Deo, qui te potentior eſt,
Æſtimâſti, quæ neceſſaria ſunt, eadem etiam Bona.
Magis verò me ſubit deſiderium nuptiarum tuarum,
Poſtquam animadverti tuam indolem: es enim generoſa.
Vide autem, ego enim cupio tibi benefacere,
Et ducere in ædes: doleóque, teſtis ſit Thetis,
Niſi te ſervâro cum Græcis pugnans.
" Conſidera, mors magnum eſt malum.
Iph. Loquor iſta, neminem ullo modo reſpiciens.
Tyndarea filia, *i.e. Helena* propter corpus, *formamq;* excellit, bella
Virorum faciens, & cædes. Tu verò, ô hoſpes,
Ne moriaris propter me, neque occidas quemquam.
Sine verò me Græciam ſervare; ſi poſſimus.
A. O præſtãtiſſimũ animi præſtãs, nõ poſſũ ad hæc amplius *quidq*.
Dicere, ſiquidem tibi iſta videntur. Generoſa enim

V. 1381. Μηκέθ' ἁρπάζειν ἐᾶν τὰς ὀλβίας [illegible] Ἑλλάδος) Aliàs legitur τὰς ὀλβίας &c. tùm referre debet ad τὰς γυναῖκας. ſin τᾶς pro τῆς, aliud erit id ſpecimen Dialectorum mixturæ etiam extra *Chorum*. vid. *Androm.* v. 270.

V. 1386. Πᾶσι γάρ μ' Ἕλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ (σοὶ μόνῃ) Huc refer illud *Nemo ſibi naſcitur*, Et illud *Non ſibi ſed patriæ.*

V. 1393. Διὰ μάχης μολεῖν Ἀργείοις) Phraſis penè eadem ſequitur v. 1415. Δαναΐδαισι διὰ μάχης ἐλθών.

V. 1400. Βαρβάρων δ' Ἕλληνας &c. v. 6.) Ex duobus membris malè olim diſtinctis *Trochæum* unum tretrametrum feci & hoc quoque feciſſe *Hugonem Grotium* jam video; qui etiam pro ἄρχειν Doricè ἄρχεν legit. De numero tamen verſuum nihil mutavimus, vitandæ magnæ confuſionis cauſâ. *Joſua Barnes.*

V. 1410. Ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ, τἀναγκαῖά γε) *Hugo Grotius* dicit hoc γε malè adeſſe & legit ejus vice τε, ſed malè; ut is viderit, qui verſionẽ noſtram (hunc enim verſum vertimus) perpendat. *Joſ. Barnes.*

V. 1412. Εἰς σὴν φύσιν) Rejeci τὴν, quæ proculdubiò ex margine in textum irrepſit, & σὴν lego, ſenſu, Emphaſi, *Cantero, Scaligeróque* ſuffragantibus. Et *Brodæus* τὴν φύσιν, explicat τὴν σὴν φύσιν. Vel certè, ſiquis gemini σίγμα colliſionem velit vitare, lege εἰς τὴν φύσιν, τὴν pro σὴν & monoſyllabâs. *Joſua Barnes.*

" Φερ-

" Φρονεῖς. τί γὰρ τἀληθὲς οὐκ εἴποι τις ἄν;
Ὅμως δ' ἴσως γε κἂν μεταγνοίης τάδε.
Ὡς οὖν ἂν εἰδῇς τἀπ' ἐμοῦ λελεγμένα,
Ἐλθὼν, τάδ' ὅπλα θήσομαι βωμοῦ πέλας,
Ὡς οὐκ ἐάσων σ', ἀλλὰ κωλύσων θανεῖν.
Χρήσῃ δὲ καὶ σὺ τοῖς ἐμοῖς λόγοις τάχα,
Ὅταν πέλας σῆς φάσγανον δέρης ἴδῃς·
Οὔκουν ἐάσω σ' ἀφροσύνῃ τῇ σῇ θανεῖν.
Ἐλθὼν δὲ σὺν ὅπλοις τοῖσδε πρὸς ναὸν θεᾶς
Καραδοκήσω σὴν ἐκεῖ παρουσίαν.
Ιφ. Μῆτερ, τί σιγῇ δακρύοις τέγγεις κόρας;
Κλ. Ἔχω τάλαινα πρόφασιν, ὥστ' ἀλγεῖν φρένα.
Ιφ. Παῦσαί με, μὴ κάκιζε. τάδε δ' ἐμοὶ πιθοῦ.
Κλ. Λέγ', ὡς παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσῃ, τέκνον.
Ιφ. Μήτ' οὖν γε τὸν σὸν πλόκαμον ἐκτέμῃς τριχὸς,
Μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπίσχῃ πέπλους. * αὐ ἐλ.
Κλ. Τί * δῆτα τόδ' εἶπας, ὦ τέκνον, ἀπολέσασά σε;
Ιφ. Οὐ σύ γε, σέσωσμαι. κατ' ἐμὲ δ' εὐκλεὴς ἔσῃ.
Κλ. Πῶς εἶπας; οὐ πενθεῖν με σὴν ψυχὴν χρεών;
Ιφ. Ἥκιστ', ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται.
Κλ. Τί δαὶ, τὸ θνήσκειν οὐ τάφος νομίζεται;
Ιφ. Βωμὸς θεᾶς μοι μνῆμα, τῆς Διὸς κόρης.
Κλ. Ἀλλ', ὦ τέκνον, σοι πείσομαι· λέγεις γὰρ εὖ.
Ιφ. Ὡς εὐτυχοῦσά γ', Ἑλλάδος τ' εὐεργέτις.
Κλ. Τί δαὶ κασιγνήταισιν ἀγγελῶ σέθεν;
Ιφ. Μηδ' ἀμφὶ κείναις μέλανας ἐξάψῃ πέπλους.
Κλ. Εἴπω δὲ παρὰ σοῦ φίλον ἔπος τι παρθένοις;
Ιφ. Χαίρειν γ'. Ὀρέστην τ' ἔκτρεφ' ἄνδρα τόνδε μοι.
Κλ. Προσέλκυσαί νιν ὕστατον θεωμένη.
Ιφ. Ὦ φίλτατ', ἐπεκούρησας ὅσον εἶχες φίλοις.
Κλ. Ἔσθ', ὅ, τι κατ' Ἄργος δρῶσα, σοι χάριν φέρω;
Ιφ. Πατέρα γε τὸν ἐμὸν μὴ στύγει, πόσιν τε σόν.
Κλ. Δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ κεῖνον δεῖ δραμεῖν.
Ιφ. Ἄκων μ' ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος διώλεσεν.
Κλ. Δόλῳ δ' · ἀγεννῶς, Ἀτρέως τ' οὐκ ἀξίως.
Ιφ. Τίς μ' εἶσιν ἄξων πρὶν σπαράξεσθαι κόμας;
Κλ. Ἐγὼ μετά γε σοῦ. Ιφ. μὴ σύ γ' · οὐ καλῶς λέγεις.
Κλ. Πέπλων ἐχομένη σῶν. Ιφ. ἐμοὶ, μῆτερ, πιθοῦ.
Μέν', ὡς ἐμοί τε, σοί τε κάλλιον τόδε.
Πατρὸς δ' ὀπαδῶν τῶνδέ τίς με πεμπέτω
Ἀρτέμιδος εἰς λειμῶν', ὅπου σφαγήσομαι.
Κλ. Ὦ τέκνον, οἴχῃ. Ιφ. καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω.
Κλ. Λιποῦσα μητέρα. Ιφ. ὡς ὁρᾷς γ', οὐκ ἀξίως.
Κλ. Σχὲς, μή με προλίπῃς. Ιφ. οὐκ ἐῶ στάζειν δάκρυ.
Ὑμεῖς δ' ἐπευφημήσατ', ὦ νεάνιδες,
Παιᾶνα, τῇ 'μῇ συμφορᾷ, Διὸς κόρην
Ἄρτεμιν· ἴτω δὲ Δαναΐδαις εὐφημία.

" Sentis. cur enim non dicat quis verum?
Sed tamen fieri poteſt, ut te conſilii hujus pœniteat.
Ut igitur ſcias quæ à me *tibi* dicta *ſunt*,
Vadens ponam hæc arma juxta aram,
Ut non permiſſurus te, ſed prohibiturus mori.
Et tu fortaſſe mox meo conſilio uteris,
Quando videbis enſem prope tuum collum:
Non igitur ſinam te iſtâ tuâ temerariâ audaciâ mori,
Sed veniens cum armis iſtis ad templum Deæ,
Expectabo illic tuam præſentiam. * Exit *Achilles*.
Iph. Mater, quid tacite oculos humectas lachrymis?
Cly. Ego miſera habeo cauſſam, cur doleam animo.
Iph. Potius me cōpeſcas, nè languefacias obtēpera v. mihi in hac re.
Cly. Dicito, filia, quia à nobis non afficieris injuriâ.
Iph. Ne igitur tuæ comæ cincinnos reſeces,
Neque circa corpus circumda nigras veſtes.
Cly. Quid verò hoc dixiſti, ô filia? ubi te perdidero, *an non lugebo?*
Iph. Non tu me *perdideris*, ſalva ſum: propter me verò, clarior eris.
Cly. Quomodo dixiſti? non convenit me lugere tuam mortem?
Iph. Minime, quia mihi non excitabitur ſepulchrum.
Cly. Quid verò, an non ipſa mors exiſtimatur ſepultura?
Iph. Ara deæ, filiæ Jovis, erit mihi ſepulchrum.
Cly. At ô filia, obſequar tibi: bene enim dicis.
Iph. Utpote beata, & beneficio afficiens Græciam.
Cly. Sed quid nunciabo tuis ſororibus?
Iph. Nè ipſis quidem circumdes nigras veſtes.
Cly. Quodnā verò grati verbū dicam virginibus tuo nomine?
Iph. Ut valeant: Oreſtem verò hunc educato mihi in virum
Cly. Complectere eum quem poſtremùm vides.
Iph. O chariſſime, juviſti quantum potuiſti amicos.
Cly. Eſtne aliquid quod Argis tibi gratum facere poſſim?
Iph. Meum patrem, tuúmque maritum, ne oderis.
Cly. Oportet illum dura certamina propter te ſubire.
Iph. Invitus me pro Græciâ perdidit.
Cly. Sed dolo: non generosè, & indignè genere Atrei.
Iph. Quis vadit ducturus me, antequam lacerentur comæ?
Cly. Ego tecum ibo. *Iph.* Nequaquam; non rectè dicis.
Cly. Adhærens tuæ veſti. *Iph.* Obtempera mihi, mater.
Mane, quia & mihi, & tibi hoc *eſt* honeſtius.
Aliquis verò horum famulorum patris comitetur me
In pratum Dianæ, ubi mactabor.
Cly. O filia, diſcedis. *Iph.* Nec iterùm amplius redibo:
Cly. Relictâ matre. *Iph.* Ut vides, indignè, *&* *præter meritum*.
Cly. Siſte gradum, ne me deſeras. *Iph.* Non ſino te lachrymari,
Vos verò, ô puellæ, accinite
Calamitati meæ Pæana ad Jovis filiam
Dianam: veniat autem bonum omen Græcis.

V. 1433. Καραδοκήσω σὴν ἐκεῖ παρουσίαν) His dictis exit *Achilles*, cum Armigeris ſuis ſociis & ſervis, quaſi ad altare: Manent *Clytæmneſtra* cum Filiâ & *Choro*. V. 1437. Ἀδικήσῃ) *Canterus* putat eſſe debere ἀτυχήσεις; illius quidem conjectura nequaquam infelix eſt, ſed mihi videtur, ut & *Æm. Porto*, ἀδικήσῃ potiùs retinendum; Mœſta enim mater filiæ poſtulationi reſpondet, nequaquam, ſe injuſtè cum illâ acturam, ſicut Pater *Agamemnon*. Præterea tum τὸ οὐδὲν vix ſtaret, ἀτυχεῖν enim pro ἀποτυγχάνειν, ubi caſum habet, Genitivo ſemper gaudet, ut *Xenoph.* in *Axiocho*, Οὐκ ἀτυχήσεις μου οὐδενὸς τῶν μετρίων. *Joſua Barnes.* V. 1439. Μέλανας ἀμπίσχῃ πέπλους) De Nigris Veſtibus in Funeribus vid. *Johan. Kirchmann.* de Funer. *Roman.* l. 2. c. 17. *Joſua Barnes.* V. 1455. Πατέρα γε τὸν ἐμὸν μὴ στύγει, πόσιν τε σόν.) In omnibus, quos vidi, libris impreſſis τὸ γε omiſſum erat, undè Verſus graviter laborabat; nec id vidit *Brodæus*, nec *Canterus*, nec *Stephanus*, nec *Eraſmus*, nec *Æmilius Portus*, nec *Duportus*; ſolus Liber *Heinſio-Scaligerianus* ἁμὸν legit pro ἐμὸν & ſic quidem Verſui ſanabitur; ſed generoſa *Virgo* ſibi *Patrem* illum crudelē moritura appropriat, & τὸ γε, in his reſponſis rectè locum habet, ut v. 1438. v. 1441. v. 1447. v. 1451. v. 1460. v. 1465. v. 1466. &c. *J. Barnes.* V. 1456. Δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ κεῖνον δεῖ δραμεῖν.) Hic Poeta ſemina illius mali ſparſa innuit, quod & *Clytæmneſtræ* caſtitatem abſtulit & *Agamemnonis* Vitam; de quibus idem fuſiùs in *Electrâ*, in *Oreſte* & in alterâ *Iphigeniâ*; ſicut *Sophocles* in *Electrâ* & *Æſchylus* demùm in *Agamemnone*, & in *Choephoris*, & in *Eumenidibus*; ubi *Agamemnonem* poſt reditum ex *Trojâ*, ab uxore adulterâ occiſum conſtat; unde *Oreſtes* Patris necem per matris occiſionem vindicavit. *Joſua Barnes.* V. 1468. Ὦ νεάνιδες) *Iphigenia* jam alloquitur *Chorum* illum, qui ex ſuo Comitatu Virginum *Mycenæarum* conſtabat, quas nempe ſecum *Clytæmneſtra* duxerat. Vide v. 1491. & 1499. Niſi ibi θηρῶσαι pro θηρεύουσαι legendum. *Joſua Barnes.*

Κανᾶ δ' ἐναρχέσθω τις, αἰθέσθω δὲ πῦρ,
Προχύταις καθαρσίοισι· καὶ πατὴρ ἐμὸς
Ἐνδεξιούσθω βωμόν, ὡς σωτηρίαν
Ἕλλησι δώσουσ' ἔρχομαι νικηφόρον.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ιφ. Ἄγετέ με τὰν Ἰλίου
Καὶ Φρυγῶν ἑλέπτολιν.
Στέφεα περίβολα δίδοτε, φέρε-
τε, πλόκαμος ὅδε καταστέφειν.
Χερνίβων τε παγαῖσιν
Ἑλίσσετ' ἀμφὶ ναόν,
Ἀμφὶ βωμὸν, Ἄρτεμιν,
Τὰν ἄνασσαν Ἄρτεμιν,
Τὰν μάκαιραν.
Ὡς ἐμοῖσιν, εἰ χρεὼν,
Αἵμασι, θύμασί τε,
Θέσφατ' ἐξαλείψω.

Χο. Ὦ πότνια, πότνια μῆτερ,
Ὡς δάκρυά γέ σοι
Δώσομεν ἀμέτερα.
Παρ' ἱεροῖς γὰρ οὐ πρέπει.

Ιφι. Ὦ νεάνιδες,
Συνεπαείδετ' Ἄρτεμιν,
Χαλκίδος ἀντίπορον,
Ἵνα τε δόρατα
Μέμονε δάϊα δι' ἐμὸν ὄνομα,
Τᾶς γ' Αὐλίδος στενοπόροις
Ὅρμοις· ἰὼ γᾶ μῆτερ,
Ὦ Πελασγία,
Μυκηναῖαί τ' ἐμαὶ *Θεράπναι.

* al. Θεράπναι.

Χο. Καλεῖς πόλισμα Περσέως,
Κυκλωπίων πόνον χερῶν.

Ιφι. Ἔθρεψας Ἑλλάδι μέγα φάος·
Θανοῦσα δ' οὐκ ἀναίνομαι.

Χο. Κλέος γὰρ οὔ σε μὴ λίπῃ.

Ιφι. Ἰὼ, ἰώ. λαμπαδοῦχος ἁμέρα,
Διός τε φέγγος, ἕτερον,
Ἕτερον αἰῶνα,

Caniſtra igitur aliquis deprومat, & ſacra auſpicetur, & accend. ign.
Molis ſalſis luſtralibus. Et pater meus
Teneat aram dextrâ, quia ſalutem
Græcis datura vado victricem.

MONOSTROPHICA.

Iph. Ducite me Ilii
Et Phrygum expugnatricem.
Date coronas contextas, afferte. Non iſta coma eſt coronanda;
Et fontanis lavacris
Saltate circa Templum,
Circa aram, circa Dianam,
Dianam reginam,
Deam beatam.
Quia meo, ſi opus erit,
Sanguine & mactatione,
Oracula delebo, & numina placabo.

Cho. Veneranda, veneranda mater, hujus morituræ Virginis,
Lachrymas tibi jam
Noſtras dabimus:
Non enim licet in ſacris.

Iph. O puellæ,
Concelebrate Dianam,
Quæ eſt è regione Chalcidis.
Ubi haſtæ (*i. e.* turmæ haſtatæ)
Bellicæ manent propter meum nomen,
In anguſto hujus Aulidis
Portu. ô terra mater,
O terra Argiva,
Et Mycenæ meæ famulæ.

Cho. Nominas urbem à Perſeo factam,
Laborem manuum Cyclopicarum.

Iph. Educâſti magnum lumen Græciæ:
Mori tamen non recuſo.

Cho. Gloria enim te nequaquam deſeret.

Iph. Io, io. Facifera dies,
Et Jovis lumen, aliam,
Aliam vitam,

V. 1471. Κανᾶ δ' ἐναρχέσθω τις) Vid. ſuprà ad v. 435. Vid. Euſtath. in Οὐλοχύτ. V. 1472. Προχύταις καθαρσίοισι) Vid. ſuprà ad v. 1112. & v. 955.

V. 1475. Ἄγετέ με τὰν Ἰλίου &c.) Eò quòd *Scenam* præteritâ claudit *Iphigenia* & huic *Choro* præcinit, *Brodæus* putabat aliquid deeſſe; quùm nihil fiat hujuſmodi; iſta enim continuat Orationem; ſed jam morti propior & *ſcenam* relictura ſuas comites liberiori voce ad *Dianæ* laudes hortatur; illius verò nomen præfigitur, nequis forte *Choro* attribuat. *Joſ. Barnes.* V. 1477. Στέφεα περίβολα &c.) Coronas innuit, ſive infulas, quibus Victimarum capita coronabant; de quâ re *Lucretius* l. 1. v. 88. *Cui (Iphigeniæ) ſimul infula, virgineos circumdata comptus, Ex utrâque pari Malarum parte profuſa eſt* &c. Vid. infrà v. 1511. V. 1478. Πλόκαμος ὅδε καταστέφειν) Si ita verè ſcribendum eſt, ſubaudi ἄξιος vel ſimile quid, quod æquipolleat τῷ καταστεπτέος. *Brodæus*, ὃν δεῖ καταστέφειν. *Æmil. Portus*, μέλλει καταστέφειν, vel legit φέρε) πλόκαμος &c. quem videlis. *Joſua Barnes.* V. 1480. Ἑλίσσετ' ἀμφὶ ναὸν) Vid. *Iphig.* in Taur. v. 444. *Joh. Brodæus* exponit ἑλίσσετε, choreas ducentes circumite, ego ἀμφὶ τὴν Ἄρτεμιν ſupplendum ducens, & ſic in Verſione *Latinâ* expono. *Joſua Barnes.* V. 1482. Τὰν ἄνασσαν Ἄρτεμιν) Ita paulò pòſt v. 1522. Κλῄσομεν Ἄρτεμιν θεῶν ἄνασσαν. Notandum eſt, quòd ut propriè *Jupiter* & *Juno* Rex & Regina Deorum dicebantur & præcipuè hoc titulo gaudebant; ità majores Dii βασιλεῖς, ἄνακτες & δεσπόται, majoréſque Deæ βασίλειαι, ἄνασσαι & δέσποιναι dicebantur: Apollo autem κατ' ἐξοχὴν vocabatur ἄναξ & *Diana* ἄνασσα, Uti *Homerus* & *Callimachus* in Hymnis. Præterea ἄναξ ἐπιτίθεται κυρίοις ὀνόμασι θεῶν, καὶ ἄνασσα ταῖς θηλείαις ἐν τοῖς θεοῖς. Conſule *Euſtathium* in *Iliad.* fol. 182. lin. 2. item fol. 1598. lin. 21. *Joſua Barnes.* V. 1493. Χαλκίδος ἀντίπορον) *Dianam* vocat Χαλκίδος ἀντίπορον, quod *Euripi* receſſus adverſus *Chalcidi* colat & frequentet. Eſt enim *Chalcis* urbs *Eubææ* inſulæ in mari *Ægeo*, oppoſita *Aulidi*, quæ civitas *Bœotiæ*. Scribit *Callimachus Aulidis* Portus adamatos *Dianæ* fuiſſe, Hym. Dian. v. 188. --λιμένες γε μὲν Εὐρίπου. Ex Notis *Gaſpar. Stiblini.* V. 1498. Ὦ Πελασγία) Malè in *Latinâ* Verſione exponebatur, *O Theſſalia*; ut enim *Theſſaliam* ità olim nominatam agnoſco; ſic & Πελασγία olim dicta erat *Argiva* regio, vel *Peloponneſus*, undè ortus *Agamemnon* & *Iphigenia*. Sed nihil hic loci cum *Theſſalia.* Joſua Barnes. V. 1499. Θεράπναι) *Dupertus*, ut & *Canterus* & *Scaliger*, mavult Θεράπναι, & certè *Pauſan. Lacon.* fol. 96. lin. 19. & fol. 102. lin. 21. aliique urbem *Laconiæ* Θεράπνην memorant; ubi *Leda Caſtorem* & *Pollucem* enixa eſt, quæ & plurali numero Θεράπναι dicitur. Ut *Statius* Theb. l. 3. Tænariumque cacumen, Apollineáſque *Therapnas*. Joſua Barnes. V. 1500. Πόλισμα Περσέως) *Mycenas Perſeus* condidit, uti *Brodæus* ait; unde *Pauſanias Corinthiac.* fol. 58. lin. 6. Καὶ δὴ μὲν Περσεὺς ἐγένετο Μυκηνῶν οἰκιστὴς, ἴσασιν Ἕλληνες, &c. Præterea *Perſeus* avo ſuo *Acriſio* in regno *Argivorum* ſucceſſit. *Joſua Barnes.* V. 1501. Κυκλωπίων πόνον χερῶν) Vid. quæ Nos de hâc re ad hujus Fab. v. 152. *Joſua Barnes*

Καὶ

Καὶ μοῖραν οἰκήσομεν·
Χαῖρέ μοι φίλον φάος.
Χορ. Ἰὼ, ἰώ. ἴδεσθε τὰν Ἰλίου
Καὶ Φρυγῶν ἑλέπτολιν
Στείχουσαν, ἐπὶ κάρα στέφη
Βαλλομέναν, χερνίβων τε παγὰς;
Βωμόν γε δαίμονος θεᾶς,
Ῥανίσιν αἱματοῤῥύτοις
Θανοῦσαν, εὐφυῆ τε σώματος
Δέρην σφαγεῖσαν· εὔδροσοι παγαὶ
Πατρῷαι μένουσί σε, χέρνιβές τε,
Στρατός τ' Ἀχαιῶν θέλων
Ἰλίου πόλιν μολεῖν.
Ἀλλὰ τὰν Διὸς κόραν
Κλήσωμεν Ἄρτεμιν θεῶν ἄνασσαν;
Ὡς ἐπ' εὐτυχεῖ πότμῳ·
Ὦ πότνια, θύμασι βροτησίοις
Χαρεῖσα, πέμψον εἰς Φρυγῶν
Γαῖαν Ἑλλάνων στρατὸν,
Καὶ δολόεντα Τροίας ἕδη.
Ἀγαμέμνονά τε λόγχαις
Ἑλλάδι κλεινότατον στέφανον
Δὸς ἀμφὶ κάρα τεὸν
Κλέος ἀείμνηστον ἀμφιθεῖναι.

Ἴαμβοι.

Ἀγγ. Ὦ Τυνδαρεία παῖ Κλυταιμνήστρα, δόμων
Ἔξω πέρασον, ὡς κλύοις ἐμῶν λόγων.
Κλυ. Φθογγῆς κλύουσα δεῦρο σῆς ἀφικόμην,
Ταρβοῦσα τλήμων, κἀκπεπληγμένη φόβῳ,
Μή μοί τιν' ἄλλην ξυμφορὰν* ἥκῃς φέρων, (* ἥκεις Scalig.)
Πρὸς τῇ παρούσῃ. Ἀγγ. σῆς μὲν οὖν παιδὸς πέρι
Θαυμαστά σοι καὶ δεινὰ σημῆναι θέλω.
Κλυ. Μὴ μέλλε τοίνυν, ἀλλὰ φράζ' ὅσον τάχος.
Ἀγγ. Ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, πᾶν πεύσῃ σαφῶς.
Λέξω δ' ἀπ' ἀρχῆς, ἤν τι μὴ σφαλεῖσά μου
Γνώμη ταράξῃ γλῶσσαν ἐν λόγοις ἐμήν.
Ἐπεὶ γὰρ ἱκόμεσθα τῆς Διὸς κόρης

Et partem habitabimus:
Vale mihi charum lumen.
Cho. Io, io, videte filii,
Et Phrygum expugnatricem
Euntem, in caput coronas
Jacientem, & ſacrarum aquarum fontibus *luſtrandam*,
Ad aram Numinis, Deæ,
Guttis ſtillantibus ſanguine
Morituram, & generoſam corporis
Cervicem feriendam: roſcidi, *riguique* fontes
Paterni, & lavacra te manent,
Et exercitus Græcorum volens
Proficiſci ad Troiam.
Sed filiam Jovis
Dianam celebrabimus, reginam Deorum,
Ut bonum ſucceſſum det *exercitui*.
O veneranda, quæ humanis victimis
Gaudes, mitte in Phrygum
Terram exercitum Græcorum,
Et doloſas Troiæ ſedes.
Et Agamemnoni cum apparatu bellico,
Græciæ nomine inclytam coronam
Des circa caput tuum *ad*
Perpetuam gloriam ponere.

Nuncius.

O Clytæmneſtra filia Tyndari, ædibus
Egredere, ut audias mea verba.
Cly. Audiens tuam vocem veni huc
Conſternata miſera, metûque perterrefacta,
Ne venias nuncians mihi novam aliquam calamitatem,
Præter præſentem. *Nun.* Imo verò de tuâ filiâ
Volo tibi mira & horrenda dicere.
Cly. Ne cuncteris igitur: ſed quamprimùm dicito.
Nun. Ergo ô chara domina, audies omnia manifeſte:
Dicam autem ordine ab initio, niſi quid lapſa mea
Mens turbârit linguam in verbis meam.
Poſtquam enim venimus ad filiæ Jovis

1508. Χαῖρέ μοι φίλον φάος) Vale, charum Lumen. Vid. *Eraſmum* in hoc Adagio, φάος, lux, vita, Hinc *Virgil.* —*O Luce magis dilecta*; i. e. vitâ, vel etiam oculis. V. 1510. Ἰὼ, ἰὼ, ἴδεσθε τὰν Ἰλίου) Jam abeuntem *Iphigeniam* chorus proſequitur carmine Προπεμπτικῷ, quod precibus ad *Dianam* deliniendam claudit. V. 1512. Ἐπὶ κάρα στέφη βαλλομέναν) Vide ſuprà ad v. 1477. Hic mihi temperare nequeo, quin locum illum ibidem memoratum ex *Lucretio* totum hic deſcribam — l. 1. v. 85. *Aulide* quo pacto *Triviai* Virginis Aram *Iphianaſſai* turpârunt ſanguine fœdè Ductores *Danaûm* delecti, prima Virorum: Cui ſimul *Infula* virgineos circumdata comptus Ex utrâque pari malarum parte profuſa eſt; Et mœſtum ſimul ante Aras aſtare Parentem Senſit, & hunc propter ferrum celare miniſtros; Aſpectûque ſuo lacrymas effundere cives: Muta metu terram genibus ſummiſſa petebat: Nec miſeræ prodeſſe in tali tempore quibat, Quòd patrio Princeps donarat nomine Regem. Nam ſublata virûm manibus, tremebundáque ad aras Deducta eſt, non ut ſolenni more ſacrorum Perfecto poſſet claro comitari Hymenæo: Sed Caſta inceſtè, nubendi tempore in ipſo, Hoſtia concideret mactatu mœſta Parentis; Exitus ut Claſſi felix fauſtúſque daretur. Tantum Relligio potuit ſuadere malorum.

Quæ ſi quis Anglicè *velit ſimili voluptate perlegere, adeat is Amici noſtri* Thomæ Creech *admirandam Lucretii verſionem, quâ omnium animos ſibi jamdudum devinxit.* Joſua Barnes. V. 1514. Βωμόν γε δαίμονος) *Scaliger* ſupplet Ἀμφὶ βωμόν γε. Vid. ſuprà v. 1481. V. 1527. Κλήσωμεν Ἄρτεμιν θεῶν ἄνασσαν) Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 1482. V. 1524. Θύμασι βροτησίοις Χαρεῖσα) Hæc de *Dianâ Scythicâ*, ſive in *Tauris*, propriè dicenda, ob hoc autem exemplum etiam de *Dianâ Aulidenſi*. Βροτήσιος, idem quod βρότειος, *humanus, mortalis*; eſt dictio *Heſiodæa*, ut βροτήσια ἔργα, cui & βρότεος pro βρότειος, ut βρότεος χεὺς, βροτόεις autem cruentus, à βρότος cruor. *Joſua Barnes.* V. 1527. Δολόεντα Τροίας ἕδη) Ob *Paridis* ſtuprum & *Laomedontis* perjurium hæc dicuntur; unde *Virgil.* Laomedonteæ luimus perjuria Trojæ. V. 1528. Ἀγαμέμνονά τε λόγχαις) Ut hic locus apertus ſit, ita verba ſunt ordinanda, Ὦ πότνια, &c. πέμψον, &c. Ἀγαμέμνονά τε σὺν λόγχαις αὐτῷ δὸς ἀμφὶ κάρα τεὸν κλέος ἀείμνηστον ἀμφιθεῖναι, δηλονότι στέφανον ἄπιστη τῇ Ἑλλάδι κλεινότατον. Quare malè *Scaliger* legit ἑὸν pro τεόν. *Dianam* enim *Chorus* alloquitur; nec de *Agamemnonis* Corona, quam ipſe ſibi indueret, ſed quam *Dianæ* Capiti circumfunderet. Illius autem erga hanc Deam Devotionem memorat *Callimachus* in Hymno *Dian.* v. 228.

Χησιάς, Ἰμβρασίη, Πρωτόθρονε· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Πηδάλιον νηὸς σφετέρης ἐγκάτθετο νηῷ,
Μείλιον ἀπλοΐης· ὅτε οἱ κατέδησας ἀήτας·
Τεύχεαν ὁρίνη νῆες Ἀχαιίδες ἄστεα κήδειν
Ἔπλεον, ἀμφ' Ἑλένῃ Ῥαμνουσίδι θυμωθέντες.
Joſua Barnes.

V. 1536. Ἥκῃς) *Scaliger* mavult ἥκεις, *Æmyl. Portus* ἥκῃς; ſed & ἥκεις ſtabit. Poeticè enim *Indicativus* pro *Optativo* vel *Subjunctivo* ponitur. *Joſua Barnes.*

Ἀρτέμιδος ἄλσος, λείμακάς τ' ἀνθεσφόρους,
Ἵν' ἦν Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος,
Σὴν παῖδ' ἄγοντες, εὐθὺς Ἀργείων ὄχλος
Ἠθροίζεθ'· ὡς δ' ἐσεῖδεν Ἀγαμέμνων ἄναξ,
Ἐπὶ σφαγὰς στείχουσαν εἰς ἄλσος κόρην,
Ἀνεστέναξε· κἄμπαλιν στρέψας κάρα,
Δάκρυα προῆγεν, ὀμμάτων πέπλον προθείς.
Ἡ δὲ σταθεῖσα τῷ τεκόντι πλησίον,
Ἔλεξε τοιάδ'. ὦ πάτερ, πάρειμί σοι.
Τοὐμὸν δὲ σῶμα τῆς ἐμῆς ὑπὲρ πάτρας,
Καὶ τῆς ἁπάσης Ἑλλάδος γαίας ὕπερ,
Θῦσαι δίδωμ' ἑκοῦσα πρὸς βωμὸν θεᾶς,
Ἄγοντας, εἴπερ ἐστὶ θέσφατον τόδε,
Καὶ τοὐπ' ἔμ', εὐτυχοῖτε, καὶ νικηφόρου
Δορὸς τύχοιτε, πατρίδα τ' ἐξίκοισθε γῆν.
Πρὸς ταῦτα μὴ ψαύσῃ τις Ἀργείων ἐμοῦ
Σιγῇ· παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως.
Τοσαῦτ' ἔλεξε· πᾶς δ' ἐθάμβησε κλύων
Εὐψυχίαν τε, κἀρετὴν τῆς παρθένου.
Στὰς δ' ἐν μέσῳ Ταλθύβιος, ᾧ τόδ' ἦν μέλον,
Εὐφημίαν ἀνεῖπε, καὶ σιγὴν στρατῷ.
Κάλχας δ' ὁ μάντις εἰς κανοῦν χρυσήλατον
Ἔθηκεν ὀξὺ χειρὶ φάσγανον σπάσας
Κολεῶν ἔσωθεν, κρᾶτα τ' ἔστεψεν κόρης.
Ὁ παῖς δ' ὁ Πηλέως ἐν κύκλῳ βωμὸν θεᾶς,
Λαβὼν κανοῦν, ἔθρεξε, χέρνιβάς θ' ὁμοῦ.
Ἔλεξε δ'· ὦ θηροκτόν' Ἄρτεμι, παῖ Διός,
Τὸ λαμπρὸν εἱλίσσουσ' ἐν εὐφρόνῃ φάος,
Δέξαι τὸ θῦμα τόδ', ὅ γέ σοι δωρούμεθα,
Στρατός τ' Ἀχαιῶν, Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ ὁμοῦ,
Ἄχραντον αἷμα καλλιπαρθένου δέρης,
Καὶ δὸς γενέσθαι πλοῦν νεῶν ἀπήμονα,
Τροίας τε πέργαμ' ἐξελεῖν ἡμᾶς δορί.
Εἰς γῆν δ' Ἀτρεῖδαι, πᾶς στρατός τ' ἔστη βλέπων.
Ἱερεὺς δὲ φάσγανον λαβών, ἐπεύξατο,
Λαιμόν τ' ἐπεσκοπεῖθ', ἵνα πλήξειεν ἄν·
Ἐμοί δέ τ' ἄλγος οὐ μικρὸν εἰσῄει φρένα,
Κἄστην νενευκώς· θαῦμα δ' ἦν αἴφνης ὁρᾶν·
Πληγῆς κτύπον γὰρ πᾶς τις ᾔσθετ' ἂν σαφῶς,
Τὴν παρθένον δ' οὐκ οἶδεν, οὗ γῆς εἰσέδυ.
Βοᾷ δ' ἱερεύς, ἅπας δ' ἐπήχησε στρατός,
Ἄελπτον εἰσιδόντες ἐκ θεῶν τινος
Φάσμ', οὗ γε μηδ' ὁρωμένου πίστις παρῆν·

Dianæ nemus, & prata florida,
Ubi erat cœtus exercitûs Græcorum,
Ducentes tuam filiam, ſtatim turba Græcorum
Congregabatur; ut verò rex Agamemnon vidit
Puellam euntem ad cædem in nemus,
Ingemuit: & retrò vertens caput,
Emiſit lachrymas, oculis veſtem opponens.
Illa autem prope patrem cum ſtetiſſet,
Talia dixit: O pater adſum apud te.
Meum verò corpus pro meâ patriâ,
Et pro totâ Græciâ
Trado volens, ut mactetur ad aram Deæ,
Ducant *me*: ſiquidem hoc pollulat oraculum.
Et quod ad me attinet, ſitis fortunati & victoriæ
Donum conſequamini, & redeatis in patriam.
Quamobrem nè quis Græcorum me tangat
Clam: præbebo enim cervicem animosè.
Tantum dixit: omnes autem qui audiverunt, obſtupuêre
Ob magnitudinem animi, & virginis virtutem.
Talthybius autem ſtans in medio, cui hoc erat curæ,
Imperavit bonam ominationem, & ſilentium exercitui.
Calchas vero vates in aureum calathum
Poſuit acutum gladium, manu quum prius extraxerat,
In Vaginam, & coronavit caput puellæ.
Sed Achilles circum aram Deæ
Accepto calatho & ſimul aquâ, cucurrit.
Dixit autem: O Diana, quæ ferarum cæde gaudes, filia Jovis,
Agitans clarum lumen noctu, (*i.e. lunam*)
Recipe hanc victimam, quam tibi donamus,
Et Græcorum exercitus, & ſimul rex Agamemnon,
Impollutum ſanguinem cervicis pulchræ virginis:
Et concede nobis, ut tutò poſſimus navigare,
Troiæque arces armis expugnare.
Et exercitus & Atridæ ſteterunt intuentes terram:
Sacerdos vero correpto gladio precatus eſt,
Et conſideravit guttur, ubi feriret.
Mihi verò non levis dolor ſubibat animum:
Et ſtabam inſpiciens terram. ſubitò autem erat videre miraculū:
Sonum enim plagæ quilibet audiêrat maniſeſte:
Sed nemo novit virginem, quò terræ ſubierit.
Clamat autem ſacerdos, acclamat & univerſus exercitus,
Inſpicientes inſperatum ab aliquo Deorum
Spectrum; cui nè tum quidem cum videbatur, fides adhibebatur:

V. 1544. Ἀρτέμιδος ἄλσος λείμακάς τ' ἀνθηφόρους) De hoc *Dianæ* ſaltu vid. hujus Fab. v. 185. De vocabulo λείμαξ pro λειμὼν, quæ nos ad *Phæniſſ.* v. 1563. *Joſua Barnes.* V. 1550. Δάκρυα προῆγεν ὀμμάτων πέπλον προθείς.) Rectiſſimè obſervat *Andreas Schottus* Obſerv. Human. l. 5. c. 17. Hunc *Euripidis* locum *Timanthi* illi celeberrimo Pictori anſam dediſſe; ut *Lucianus* in *Chronoſolone* dicit, *Pictores à Poetis imagines ſuas formare ſolitos.* De hâc re *M. Tullius* in libro de Perfecto Oratore---*ſi denique Pictor ille vidit, quùm immolandâ Iphigeniâ, triſtis Calchas eſſet, triſtior Ulyſſes, mæreret Menelaus,* obvolvendum Caput *Agamemnonis* eſſe: quoniam ſummum illum luctum penicillo non poſſet imitari; &c. Hinc *Plinius* l. 35. c. 10. "*Nam* Timanthi "vel plurimum adfuit "ingenii. *Ejus enim eſt* "Iphigenia *Oratorum* "*laudibus celebrata:* Quâ "ſtante ad Aras picturâ, *cùm mœſtos pinxiſſet omnes, præcipuè Patruum, cùm triſtitiæ omnem imaginem conſumpſiſſet,* Patris ipſius Vultum velârit, *quem dignè non poterat oſtendere.* Vid. inſuper *M. Fabium Quintil.* l. 2. c. 13. & *Val. Maximum* l. 8. c. 12. *Joſua Barnes.* V. 1556. Ἄγοντας) Ut verum fatear, mendum aliquod hic latere puto, nimis enim eſt durum --ἐγὼ δίδωμι ἐμὸν σῶμα θῦσαι ἄγοντας πρὸς βωμόν. &c. Ἀγάγετε ſi legamus, & exemplaria faverent, res foret in tuto. Sed quùm Doctorum nemo hoc tetigerit nos præ inopiâ librorum nihil hic aliud valemus. *Joſua Barnes.* V. 1557. Καὶ τοὐπ' ἔμ') καὶ τὸ ἐπ' ἐμέ. Sic *Hecub.* v. 514. τοὐπὶ σ' pro τὸ ἐπὶ σε. *Joſua Barnes.* V. 1560. παρέξω, &c.) Tale quid *Hecub.* v. 548. &c. de *Polyxenâ* jam immolandâ; locos conferat, qui vult. V. 1565. Κανοῦν) Præter quod diximus ſupra ad v. 435. & v. 1471. Κάνεον in hoc loco eſt vas, in quo reponebatur Culter ſacrificus, à καίνω, cædo: Vid *Scholiaſten* ad *Oreſt.* v. 195. *Joſua Barnes.* V. 1567. Ἔσωθεν) Ita quidem reſtituo, non Carminis modo ratione ductus (quod ἔξωθεν admittere nequit,) ſed *Aldinâ* quoque Editione; quæ certè antiquior eſt &, ut ſæpè dixi, verior. Nec dicimus τίθημι φάσγανον ἔξωθεν κολεῶν, ſed ἔσωθεν, quum reponimus in vaginam. Miror autem hanc rem à nemine antehac notatam. Cæterùm τὸ σπάσας decepit illos, qui ἔξωθεν ſcripſerunt, quùm quo ſenſu illud accipiendum, *Latina* verſio ſatis oſtendit, quam in hâc parte correxi, ut reſponderet Veræ & veteri Lectioni *Græci* textûs. *J. Barnes.* V. 1573. Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ ὁμοῦ) Ita *Scaligero* & *Duporto* præeuntibus lego pro Ἀγαμέμνων ἄναξ θ' ὁμοῦ. Is verò κατ' ἐξοχὴν dicitur ἄναξ, quia reliquorum erat Princeps, & ut nos etiam Muſis litemus, Ἄλλων δ' αὖ πάντων βασιλεύτατός ἐστιν ἀνάκτων, *Homerus* verò in hâc re *Euripidi* lucem prætulit --Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς. Et --ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. *J. Barnes.* V. 1576. Πέργαμα) vid. *Phæniſſ.* v. 1183.

Ἐλα-

Ἔλαφος γὰρ ἀσπαίρουσ' ἔκειτ' ἐπὶ χθονὶ,
Ἰδεῖν μεγίστη, διαπρεπής τε τὴν θέαν,
Ἧς αἵματι βωμὸς ῥαίνετ' ἄρδην τῆς θεοῦ.
Κἀν τῷδε Κάλχας, πῶς δοκεῖς; χαίρων ἔφη,
Ὦ τοῦδ' Ἀχαιῶν κοίρανοι κοινοῦ στρατοῦ,
Ὁρᾶτε τήνδε θυσίαν, ἣν ἡ θεὸς
Προύθηκε βωμίαν, ἔλαφον ὀρειδρόμον;
Ταύτην μάλιστα τῆς κόρης ἀσπάζεται,
Ὡς μὴ μιαίνοι βωμὸν εὐγενεῖ φόνῳ,
Ἡδέως τε τοῦτ' ἐδέξατο, καὶ πλοῦν οὔριον
Δίδωσιν ἡμῖν, Ἰλίου τ' ἐπιδρομάς.
Πρὸς ταῦτα πᾶς τις θάρσος αἶρε ναυβάτης,
Χώρει τε πρὸς ναῦν, ὡς δεῖ τῇδ' ἡμέρᾳ,
Λιπόντας ἡμᾶς Αὐλίδος κοίλους μυχοὺς,
Αἰγαῖον οἶδμα διαπερᾶν. ἐπεὶ δ' ἅπαν
Κατηνθρακώθη θῦμ' ἐν Ἡφαίστου φλογὶ,
Τὰ πρόσφορ' ηὔξαθ', ὡς τύχοι νόστου στρατός.
Πέμπει δ' Ἀγαμέμνων μ', ὥστε σοι φράσαι τάδε,
Λέγειν θ' ὁποίας ἐκ θεῶν μοίρας κυρεῖ,
Καὶ δόξαν ἔχειν ἄφθιτον καθ' Ἑλλάδα.
Ἐγὼ παρὼν δὲ, καὶ τὸ πρᾶγμ' ὁρῶν, λέγω,
Ἡ παῖς σαφῶς σοι πρὸς θεοὺς ἀφίπτατο·
Λύπης δ' ἀφαίρει, καὶ πόσει πάρες χόλον.
“ Ἀπροσδόκητα δὲ βροτοῖς τὰ τῶν θεῶν.
“ Σῴζουσί θ', οὓς φιλοῦσιν. ἦμαρ γὰρ τόδε
“ Θανοῦσαν εἶδε, καὶ βλέπουσαν παῖδα σήν.
Χο. Ὡς ἥδομαί τοι ταῦτ' ἀκούσασ' ἀγγέλου:
Ζῶν δ' ἐν θεοῖσι σὸν μένειν φράζει τέκος.
Κλ. Ὦ παῖ, θεῶν τοῦ κλέμμα γέγονας;
Πῶς σε προσείπω; πῶς δὲ φῶ;
Παραμυθεῖσθαι τούσδε μάτην μύθους,
Ὥς σου πένθους λυγροῦ παυσαίμην.
Χο. Καὶ μὴν Ἀγαμέμνων ἄναξ στείχει,
Τούσδ' αὐτοὺς ἔχων σοι φράζειν μύθους.
Αγ. Γύναι, θυγατρὸς ἕνεκ' ὄλβιοι γενοίμεθ' ἂν,
Ἔχει γὰρ ὄντως ἐν θεοῖς ὁμιλίαν.
Χρὴ δέ σε λαβοῦσαν τόνδε μόσχον νεαγενῆ,
Στείχειν πρὸς οἴκους, ὡς στρατὸς πρὸς πλοῦν ὁρᾷ.
Καὶ χαῖρε. χρόνια τἀμά σοι προσφθέγματα
Τροίηθεν ἔσται. καὶ γένοιτό σοι καλῶς.
Χο. Χαίρων, Ἀτρείδη, γῆν ἵκου Φρυγίαν.
Χαίρων δ' ἐπάνηκε,
Κάλλιστά μοι σκῦλ' ἀπὸ Τροίας ἑλών.

Etenim Cerva palpitans jacebat in terrâ,
Maxima viſu, & eximia ſpectatu,
Cujus ſanguine ara Deæ conſpergebatur undique abundè.
Tunc quanto gaudio Calchantem dixiſſe putas,
O duces communis hujus exercitûs Græcorum,
Videtis hanc victimam, quam dea
Objecit ad aram, cervam montanam?
Hanc magis quàm puellam dignatur,
Ne contaminet aram cæde iſtius generoſæ puellæ:
Libenter hoc accepit, & ſecundam navigationem
Dabit nobis, & acceſſum ad Trojam.
Quamobrem omnes claſſici milites ſumſerunt animos,
Et iverunt ad naves; adeò oportet hoc die
Nos relictis Aulidis cavis receſſibus,
Trajicere mare Ægeum. Poſtquam vero tota
Victima combuſta eſt in Vulcani flammâ,
Precatus eſt *ſacerdos* congrua, ut exercitus conſequeretur reditû.
Mittit autem me Agamemnon, ut tibi hæc indicem,
Et dicam, quale fatum nactus ſit ex Diis,
Et ut habeat gloriam immortalem in Græciâ.
Ego vero, qui adfui, & rem vidi, dico tibi hæc,
Filia tua palam ad Deos avolavit.
Aufer igitur dolorē, & remitte indignationem adverſus maritum.
“ Inopinata enim mortalibus *accidunt fata* Deorum.
“ Et ſervant *eos*, quos amant: hic enim dies
“ Vidit mortuam, & vivam tuam filiam.
Cho. Quàm lætor tuâ cauſâ, audiens iſta de nuncio,
Vivam enim inter Deos tuam filiam manere dicit.
Cly. O filia, cujus Dei furtum es facta?
Quomodo appellem te? quo modo dicam?
Num *fingi* ad conſolationem fruſtrà hos ſermones,
Ut tui luctûs triſtis finem faciam, *ut te lugere deſinam*.
Cho. Atqui & ipſe rex Agamemnon venit
Eadem tibi dicturus verba.
Aga. Uxor, quod ad filiam attinet, ſumus beati:
Habet enim verè conſortium inter Deos.
Oportet autem te aſſumpto hoc tenero vitulo, *ſcilicet Oreſte*,
Ire domum: quia exercitus ſpectat ad navigationem.
Et vale. ex longo enim intervallo tibi colloquia mea
Erunt, *cum* ex Troiâ *redibimus*, & bene tibi ſit.
Cho. Gaudens, Atrida, venias in terram Phrygum:
Lætúſque redi,
Adferens mihi pulcherrima ſpolia ex Troiâ.

Εὐριπίδου Ἰφιγενείας τῆς ἐν Αὐλίδι Τέλος.

Finis *Iphigeniæ in Aulide*.

V. 1587. Ἔλαφος) Adi *Varinum* in voce Νεοπτόλεμος. *J. Brodæus*. *Ariſtoteles* verò περὶ Ποιητικῆς c. 17. hujus loci mentionem facit & artificium aperit. Vid. *Iphig.* in Taur. v. 783. &c. ubi res fuſiùs explicatur. Simile quid de *Iſaaco* SS. Scripturæ memorant. De *Jephthe* item filiâ vid. *Eſtheram* noſtram v. 767. V. 1589. Ἧς αἵματι βωμὸς ῥαίνετ' ἄρδην τῆς θεοῦ) ῥαίνετο pro ἐῤῥαίνετο Poeticè & Ionicè ſublato incremento; & hoc modo verſus ſibi conſtabit, qui retento augmento adhuc miſerè laborabat. Nec *Portus* rectè ſanabat legendo--- Ἧς ῥαίνετ' ἄρδην αἵματι βωμὸς θεοῦ. *Joſua Barnes*. V. 1594. Ταύτην μάλιστα τῆς κόρης ἀσπάζεται) vel μάλιστα ἀντὶ τοῦ μᾶλλον, ut *Brodæus* ait, vel certè τὸ ἀντὶ ſubauditur ad τῆς κόρης. *Joſua Barnes* V. 1597. Ἰλίου τ' ἐπιδρομάς.) ἐπιδρομή, ἔφοδος, ἁρπαγὴ, ἐπίβασις, *Heſych.* V. 1599. Χώρει) Imperfecti temporis pro ἐχώρει, ut αἶρε pro ἦρε, utrobique ſublato augmento; quare non erat, ut *Portus* emendaret in χωρεῖ, ut eſſet præſentis temporis. Rectè autem magnus ille vir, rejecit quod priùs obtinuerat, (ὡς ἡμέρᾳ τῇδε δεῖ) & legit, ὡς δεῖ τῇδ' ἡμέρᾳ. *Scaliger*, ut verſui mederetur, legebat, ἡμέρᾳ γὰρ τῇδε δεῖ, Æquè commodus verſui, ſed ſcriptorum veſtigia non æquè obſervans. *Joſua Barnes*. V. 1608. Ἡ παῖς σαφῶς σοι πρὸς θεοὺς ἀφίπτατο) Quomodò *Iphigenia* & à *Dianâ* ſurrepta ſit in Tauros deportata; vid. *Eurip.* in Fabulâ ſequenti. Quinetiam *Antonini Liberalis* Metamorph. c. 27. Ubi & *Theſei* ex *Helenâ* filia dicitur, (ut obſervavimus ſuprà v. 90.) & ex *Tauris* in inſulam *Leucam* tranſlata, Diváque facta & *Achilli* nupta nomine in *Orsilochiam* converſo. *Joſ. Barnes*. V. 1612. Θανοῦσαν εἶδε καὶ βλέπουσαν) βλέπουσαν pro ζῶσαν vid. quæ Nos ad *Supplices* v. 78. & hujus Fabul. v. 484. V. 1615. Θεῶν τοῦ) τινὸς θεῶν; V. 1617. Παραμυθεῖσθαι) Repetendum eſt φῶ, hoc modo; πῶς φῶ; Μὴν φῶ παραμυθεῖσθαι, &c. V. 1621. Γύναι, θυγατρὸς ἕνεκ' ὄλβιοι γενοίμεθ' ἂν) Licet ita in omnibus impreſſis libris legatur, putabam aliquando, ἕνεκα huc è Margine irrepſiſſe, quùm ob verſûs rotunditatem, ſatius eſſet illud ſubaudiri: Fateor tamen Verſum ſtare poſſe etiam cùm ἕνεκ', ſi ita metiamur--Γύναι--θυγατρὸς--ἕνεκ' ὀλ--βιοι--γενοί--μεθ' ἄν. *Joſua Barnes*. V. 1623. Τόνδε μόσχον νεαγενῆ) *Oreſtem* adhuc infantem intelligit. *Joh. Brodæus*. Μόσχος) ἁπαλὸς, νέος. *Heſych*: ſic πῶλος *Græcè* & *Pullus Latinè* de quovis tenero animalculo. *Joſua Barnes*. V. 1624. Στρατὸς πρὸς πλοῦν ὁρᾷ) Intentus eſt, *Joh. Brodæus*.

ΕΥΡΙ-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ.

Ὀρέστης κατὰ χρησμὸν ἐλθὼν εἰς Ταύρους τῆς Σκυθίας μετὰ Πυλάδου, ἀναπεισθεὶς, τὸ παρ' αὐτοῖς τιμώμενον τῆς Ἀρτέμιδος ξόανον ὑφελέσθαι προῃρεῖτο. προελθὼν δ' ἀπὸ τῆς νεὼς, καὶ φανεὶς ὑπὸ τῶν ἐντοπίων, ἅμα τῷ φίλῳ συλληφθεὶς, ἀνήχθη εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ὅπως αὐτῇ σφάγιον γένωνται κατὰ τὸν παρ' αὐτοῖς ἐθισμόν. τοὺς γὰρ καταπλεύσαντας ξένους ἀπέσφαττον. Ἐνταῦθα δὲ ἀναγνωρισμοῦ γενομένου εἰς κοινὸν συνέβαλλον οἵ τε περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην ἅμα καὶ Ἰφιγένειαν, ὥστε τὸ τελευταῖον τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος ξόανον σὺν ἀδελφῇ τῇ Ἰφιγενείᾳ ἁρπάσαντα Ὀρέστην καὶ τὴν ναῦν ἀναβάντα οἴκαδε ἀπιέναι.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος, ὑπόκειται ἐν Ταύροις τῆς Σκυθίας. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ἑλληνίδων γυναικῶν, θεραπαινίδων τῆς Ἰφιγενείας.

ARGUMENTUM IPHIGENIÆ

IN TAURIS.

Oreſtes oraculo juſſu, veniens in Tauros *Scythiæ cum* Pylade, *inſaniâ commotus furtim auferre ſimulacrum Dianæ, quod apud eos colitur, inſtituit. Progreſſus autem ex navi, conſpectus eſt ab incolis, & captus unà cum Pylade adducebatur ad templum Dianæ, ut illi mactarentur, prout ipſorum erat conſuetudo; ut eò navigantes hoſpites occiderent. Ibi verò mutuâ agnitione factâ ſimul conſultabant* Oreſtes, Pylades *&* Iphigenia; *adeò ut tandem ſacram* Dianæ *Imaginem unà cum ſorore* Iphigeniâ Oreſtes *abripiens, Nave conſcensâ, Domum abſterit,*

Scena fabulæ fingitur in Tauris Scythiæ, *Chorus conſtat ex* Græcis *mulieribus, ancillis* Iphigeniæ.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ. PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.	IPHIGENIA.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	ORESTES.
ΠΥΛΑΔΗΣ.	PYLADES.
ΧΟΡΟΣ.	CHORUS.
ΒΟΥΚΟΛΟΣ.	PASTOR.
ΘΟΑΣ.	THOAS.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.
Προλογίζει δὲ ἡ Ἰφιγένεια.	Prologum autem agit Iphigenia.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

Iphigenia *Prologum agens, genus ſuum, caſum, præſentémque conditionem exponit: ſomniúmque refert, undè Fraternæ necis ominationem auguratur.* Pylades *&* Oreſtes *ad* Dianæ *delubrum appulſi, deliberant, quomodo ex oraculi* Apollinis *juſſu Deæ Imaginem auferant.* Oreſtes *de* Apollinis *Crudelitate queritur, quâ primùm ad Matricidium illum hortabatur, mox in furorem adactum ad varias & calamitoſas fortunas ſubeundas impellebat; ſuadet igitur fugam, priuſquam ad aras, juxta morem* Tauricæ *Gentis, rapiantur.* Pyladi *contrà placet, ut interdiù abſconditi alicubi lateant, & noctu rem potiùs aggrediantur; id quod non diſplicet* Oreſti. *Plangit* Iphigenia *fratrem* Oreſtem, *quem ex Inſomnio conjectabat mortuum; eíque inferias, unà cum Choro,* Græco *ritu parat. Generis præterea ſui fatalem calamitatem, propriámque ſuiipſius fortunam deplorat, quâcum ipſa Puella* Græca *apud Barbaros & inhumaniſſimos* Scythas *conflictetur.*

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Ἴαμβοι.

Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
Θοαῖσιν ἵπποις, Οἰνομάου γαμεῖ κόρην,
Ἐξ ἧς Ἀτρεὺς ἔβλαστεν. Ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος, Ἀγαμέμνων τε· τοῦδ' ἔφυν ἐγώ

Iph. Pelops Tantali filius, Piſam profectus
Velocibus equis, Oenomai duxit filiam,
Ex quâ Atreus natus eſt: Atrei verò filius
Menelaus & Agamemnon: ex hoc verò nata ſum ego

Annotationes.

V. 1. vid. *Iphig. Aul.* v. 1150. Et illam Fabulam neceſſe eſt, ut priùs legant, qui hanc ſatis velint intelligere. V. 2. Οἰνομάου γαμεῖ κόρην) Nempe Ἱπποδάμειαν· Hanc autem Hiſtoriam, quomodò videlicet *Pelops Oenomai* filiam *Hippodamiam* duxerit, *Euſtathius* refert ad *Iliad.* B. fol. 182. lin. 13. &c. *Joſ. Barnes.* V. 3. Ἔβλαστεν) Honeſta & frequens *Metaphora* à Campis & ſeminatione ducta. Hinc ἀροτὴς pro γενέτης & ἄροσις pro μίξις & *genitale Arvum* apud *Virgilium* pro *Matrice.* Tale illud *Oreſt.* V. 551.

v. 551. & 552. Πάτερ σὺ ἐφύτευσάν με, σὺ δ' ἔκτεινε παῖς Τὸ σπέρμ' ἄμεινον ἀπέλαβες ἄλλου πατρός. Tale *Phœniſſ.* v. 18. Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ. Tale illud *Theognidis*, Ἐχθαίρω δὲ γυναῖκα περίδρομον, ἄνδρα τε μάργον. Ὃς τὴν ἀλλοτρίαν βούλετ' ἄρουραν ἀροῦν. Ejuſdem generis ſunt βλάστημα, σπέρμα & σπείρω, σπόρος, φύω & φυτεύω paſſim apud Authores; & Nos in *Eſthera* noſtrâ v. 1216. Ἦ ῥα καὶ ἡμετέρης ἀρόει μεγάροισι δάμαρτα: Ἀρόει, μοιχεύει, βιάζεται· μεταφορὰ ἀγρὶ ἀπὸ τῶν γεωργῶν. *Sophocles* verò, etiam ut nos, Allegoriâ haud uſquequaque obſervatâ, in *Oedipo* Tyran. v. 1264.——

Φοιτᾷ γὰρ ἡμᾶς ἔγχος ἐξαιτῶν πορεῖν,
Γυναῖκά τ' οὐ γυναῖκα, μητρῴαν δ' ὅπου
Κίχοι διπλῆν ἄρουραν, οὗ τε καὶ τέκνων.
Joſua Barnes.

Τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς Ἰφιγένεια παῖς,
Ἣν ἀμφὶ δίναις, ἃς θάμ' Εὔριπος πυκναῖς
Αὔραις ἑλίσσων, κυανέαν ἅλα στρέφει,
Ἔσφαξεν Ἑλένης οὕνεχ', ὡς * δοκεῖ, πατὴρ,
Ἀρτέμιδι κλειναῖς ἐν πτυχαῖσιν Αὐλίδος.
Ἐνταῦθα γὰρ δὴ χιλίων ναῶν στόλον
Ἑλληνικὸν συνήγαγ' Ἀγαμέμνων ἄναξ,
Τὸν καλλίνικον στέφανον Ἰλίου θέλων
Λαβεῖν Ἀχαιοὺς, τούς θ' ὑβρισθέντας γάμους
Ἑλένης μετελθεῖν, Μενέλεῳ χάριν φέρων.
Δεινῆς δ' ἀπλοίας, πνευμάτων τ' οὐ τυγχάνων,
Εἰς ἔμπυρ' ἦλθε, καὶ λέγει Κάλχας τάδε.
Ὦ τῆσδ' ἀνάσσων Ἑλλάδος στρατηγίας,
Ἀγάμεμνον, οὐ μὴ ναῦς ἀφορμίσῃ χθονὸς,
Πρὶν ἂν κόρην σὴν Ἰφιγένειαν Ἄρτεμις
Λάβοι σφαγεῖσαν. ὅ, τι γὰρ ἐνιαυτὸς τέκοι
Κάλλιστον, ηὔξω φωσφόρῳ θύσειν θεᾷ.
Παῖδ' οὖν ἐν οἴκοις σὴ Κλυταιμνήστρα δάμαρ
Τίκτει (τὸ καλλιστεῖον εἰς ἔμ' ἀναφέρων)
Ἣν χρή σε θῦσαι. καί μ' Ὀδυσσέως τέχναις
Μητρὸς παρείλοντ' ἐπὶ γάμοις Ἀχιλλέως.
Ἐλθοῦσα δ' Αὐλίδ' ἡ τάλαιν', ὑπὲρ πυρᾶς
Μεταρσία ληφθεῖσ', ἐκαινόμην ξίφει.
Ἀλλ' ἐξέκλεψεν, ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου,
Ἄρτεμις Ἀχαιοῖς. διὰ δὲ λαμπρὸν αἰθέρα
Πέμψασά μ', εἰς τήνδ' ᾤκισεν Ταύρων χθόνα,
Οὗ γῆς ἀνάσσει βαρβάροισι βάρβαρος
Θόας, ὃς ὠκὺν πόδα τιθεὶς, ἴσον πτεροῖς,
Εἰς τοὔνομ' ἦλθε τόδε ποδωκείας χάριν.
Ναοῖσι δ' ἐν τοῖσδ' ἱερίαν τίθησί με,
Ὅθ' ἐννόμοισι τοῖσιδ' ἥδεται θεὰ
Ἄρτεμις ἑορτῆς, τοὔνομ' ἧς καλὸν μόνον·
Τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, τὴν θεὸν φοβουμένη.
Θύω γὰρ, ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει,
Ὃς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἕλλην ἀνήρ.
Κατάρχομαι μὲν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει

Iphigenia filia Tyndaridis Clytæmneſtræ,
Quam circa vortices, quos crebrò Euripus denſis
Auris agitans, vertit cæruleum mare,
Mactavit propter Helenam, ut putabat, pater,
Dianæ, in claro ſinu Aulidis.
Hic enim mille navium claſſem
Græcorum contraxit Agamemnon rex:
Ex præclarâ victoriâ partam coronam Ilii volens
Capere Græcos, & contumeliâ affectum connubium
Helenæ *volens* perſequi, Menelao gratificans.
Gravē autē navigādi difficultatem *habens*, ventoſque nō *ſecundos*,
Ad igniſpicium ivit, *vat. ſy. conſultus*, & Calchas hæc ei dicit
O hujus Græcā exercitûs imperator,
Agamemnon, ex hujus terræ portu naves non deduces,
Priuſquam filiam tuam Iphigeniam Diana
Acceperit mactatam: quod enim annus pareret ille
Pulcherrimum, voviſti Luciferæ te ſacrificaturum deæ.
Filiam itaque in domo tuâ conjux Clytæmneſtra
Peperit (ad me *prima* pulchritudinis præmia referens)
Quam oportet te immolare. Et me Ulyſſis artibus
A matre abduxerunt quaſi ad nuptias Achillis.
Cumque in Aulidem veniſſem miſera ſuper rogum
Sublimis collocata, *jam* occidebar gladio.
Verum *me* ſubduxit, cervam pro me ſubjiciens
Diana Græcis, & per lucidum aërem
Miſſam me collocavit in hâc terrâ Taurorum,
In qua terra imperat barbaris barbarus
Thoas, qui celerem pedem ponit velut ales,
Unde hoc nomen habet propter pedum celeritatem.
Templis autem in illis ſacerdotem me conſtituit,
Ubi legibus talibus delectatur dea
Diana feſti, *ſacrique*, cujus nomen tantum *eſt* honeſtum:
Cætera verò taceo, deam reverita.
Immolo enim (cum mos ille & ante civitati fuerit)
Quicunque huc appulerit vir Græcus.
Auſpicor quidem *ſacra*: cædes verò *ultimarum*, aliis ſunt curæ.

V. 21. Φωσφόρῳ θεᾷ) i. e. Dianæ, Lucinæ, Lunæ. Ἡ ὅτι λαμπαδοῦχος, ἡ αὐτὴ γὰρ τῇ Ἑκάτῃ, ἢ ὅτι τοὺς γεννωμένους προάγει εἰς φῶς. Hinc *Callim.* Οὔτι ἀνασσοῦσα, φαεσφόρε. Aliam autem rationem alii adducunt, quare *Agamemnoni* iraſcebatur *Diana*, nempe quia *Cervam* illi ſacram interfecerit; vel, ut nonnulli, quòd *Dianam* de jaculandi peritiâ provocârit; ut *Callim. Hym. Dian.* v. 262. Μηδ' ἐλαφηβολίην μηδ' εὐστοχίην ἐριδαίνειν, Οὐδὲ γὰρ Ἀτρείδης ὀλίγῳ ἐπεκόμπασε μισθῷ. *Joſua Barnes.* V. 29. Διὰ δὲ λαμπρὸν αἰθέρα) Ex hoc loco corrigendus eſt *Ovidius* de Ponto. l. 3. Eleg. 2. Quam levibus ventis ſub nube per *æquora* vectam Creditur his Phœbe diſpoſuiſſe locis. Pro *æquora* lege *æthera* vel certè *aera*; & ſic *Gregor. Berſmannus* fatetur legi in MS. & libro uno. Is enim locus *Ovidii* ex hoc *Euripidis* deſumitur totus. *Joſua Barnes.* V. 30. Ταύρων χθόνα) *Euſtath.* in *Hom. Iliad.* B. fol. 259. lin. 6. Ἔθνος Βόρειον οἱ Ταῦροι· καὶ Ταυροπόλος ἡ Ἄρτεμις. *Taurica* gens *Scythiæ*, una ex famoſis *Cherſoneſis* (vid. Not. ad *Hecubæ* v. 8.) ubi *Diana* Humanis victimis colebatur. Vid. *Ovid.* Triſt. l. 4. Eleg. 4. & de Ponto l. 3. Eleg. 2. *Q. Curtii* l. 4. *Herodot.* l. 4. *Auguſtin.* de Civit. Dei l. 7. cap. 19. & 26. *Antonini Liberalis* Metamorphoſ. c. 27. *Vadianus Pomponii Melæ* Interpres in *Melæ* l. 2. ſic ſcribit, citante *Gaſpar. Stiblino*, quod ad *Tauros* attinet, ſcribit *Herodotus Tauros* omnes Naufragos *Iphigeniæ* immolare ſolere, & precibus peractis, hominis caput clavâ ferire, corpus truncum è ripa deturbare, caput cruci ſuffigere. Captis verò bello caput amputant, referúntque domum & ſuffixum fuſte, in tecti ſublimia ſtatuunt, plerunque autem ſupra furnarium erigunt, ideò id agentes; quòd hos totius domûs cuſtodes eſſe perſuadeantur. *Joſ. Barnes.* V. 32. Θόας) De hoc vide *Ovidium* locis ſupra citatis, à Θοὸς autem dici videtur, quod *celer* ſonat. V. 34. Ἱερίαν) pro ἱέρειαν Ironicè, vid. *Scholiaſten* & Notas noſtras ad *Oreſt.* v. 261. *Joſua Barnes.* V. 35. Ὅθ' ἐννόμοισι τοῖσιδ' ἥδεται θεὰ) Olim erat Ὅθεν νόμοισι τοῖσιν &c.) ſed cùm ὅθεν nihil hic haberet, *Canteri* lectionem approbavi, præſertim quia leges & jura Divini Cultûs ἔννομα dicuntur etiam in *Aureis* Carm. *Pythagoræ* dictis, Τούς τε καταχθονίους σέβε δαίμονας ἔννομα ῥέζων. *J. Barnes.* V. 40. Κατάρχομαι μὲν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει) κατάρχομαι, ἀλοχύτῳ, τούτεστι προθύματά τινα, ὡς ἔθος ἀρχαίοις Ἕλλησιν, ἐξ ὀλῶν, ἤγουν κριθῶν, ἁλοὶ μεμιγμένων, οἰωνοί τινας ἀπαρχὰς ἐπιχέω τοῖς βωμοῖς. Hinc *Budæus* κατάρχομαι, προκατάργματα καὶ προθύματα ποιῶ. Et *Lucianus* de *Oreſte* & *Pylade* in Tauricâ — Ἤδη δὲ Ἰφιγένεια κατήρχετο τούτων. Vid. *Guliel. Budæi* Comment. *Græc.* Linguæ, *J. Barnes.*

Ἄρρητ'

Ἄρρητ᾽ ἔσωθεν τῶνδ᾽ ἀνακτόρων θεᾶς.
Ἃ καινὰ δ᾽ ἥκει νὺξ φέρουσα φάσματα,
Λέξω πρὸς αἰθέρ᾽· εἴ τι δὴ τόδ᾽ ἔστ᾽ ἄκος.
Ἔδοξ᾽ ἐν ὕπνῳ τῆσδ᾽ ἀπαλλαχθεῖσα γῆς,
Οἰκεῖν ἐν Ἄργει, παρθένοισι δ᾽ ἐν μέσαις
Εὕδειν, χθονὸς δὲ νῶτα σεισθῆναι σάλῳ.
Φεύγειν δὲ, κἄξω στᾶσα, θριγκὸν εἰσιδεῖν
Δόμων πίτνοντα· πᾶν δ᾽ ἐρείψιμον στέγος
Βεβλημένον πρὸς οὖδας ἐξ ἄκρων σταθμῶν.
Μόνος δ᾽ ἐλείφθη στῦλος, ὡς ἔδοξέ μοι,
Δόμων πατρῴων· ἐκ δ᾽ ἐπικράνων κόμας
Ξανθὰς καθεῖναι, φθέγμα δ᾽ ἀνθρώπου λαβεῖν.
Κἀγὼ τέχνην τήνδ᾽, ἣν ἔχω ξενοκτόνον,
Τιμῶσ᾽, ὑδραίνειν αὐτὸν, ὡς θανούμενον,
Κλαίουσα. τοὔναρ δ᾽ ὧδε συμβάλλω τόδε·
Τέθνηκ᾽ Ὀρέστης, οὗ κατηρξάμην ἐγώ·
« Στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες·
Θνήσκουσι δ᾽, οὓς ἂν χέρνιβες βάλωσ᾽ ἐμαί·
Οὐδ᾽ αὖ συνάψαι τοὔναρ εἰς φίλους ἔχω·
Στροφίῳ γὰρ οὐκ ἦν παῖς, ὅτ᾽ ὠλλύμην ἐγώ.
Νῦν οὖν ἀδελφῷ βούλομαι δοῦναι χοὰς,
Παροῦσ᾽ ἀπόντι· ταῦτα γὰρ δυναίμεθ᾽ ἂν
Σὺν προσπόλοισιν, ἃς ἔδωχ᾽ ἡμῖν ἄναξ
Ἑλληνίδας γυναῖκας. ἀλλ᾽ ἐξ αἰτίας
Οὔπω τινὸς πάρεισιν εἰς ἔμ᾽ ἔσω δόμων,
Ἐν οἷσι ναίω, τῶνδ᾽ ἀνακτόρων θεᾶς.
Ορε. Ὅρα, φυλάσσου, μή τις ἐν στίβῳ βροτῶν.
Πυλ. Ὁρῶ, σκοποῦμαι δ᾽ ὄμμα πανταχοῦ στρέφων.
Ορε. Πυλάδη, δοκεῖ σοι μέλαθρα ταῦτ᾽ εἶναι θεᾶς,
Ἔνθ᾽ Ἀργόθεν ναῦν ποντίαν ἐστείλαμεν;
Πυλ. Ἔμοιγ᾽ Ὀρέστα· σοὶ δὲ συνδοκεῖν χρεών.
Ορε. Καὶ βωμὸς, Ἕλλην οὗ καταστάζει φόνος;
Πυλ. Ἐξ αἱμάτων γοῦν ξάνθ᾽ ἔχει τριχώματα.
Ορε. Θριγκοῖς δ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῖς σκῦλ᾽ ὁρᾷς ἠρτημένα;
Πυλ. Τῶν κατθανόντων ἀκροθίνια ξένων.
Ορε. Ἀλλ᾽ ἐγκυκλοῦντ᾽ ὀφθαλμὸν εὖ σκοπεῖν χρεών.
Ὦ Φοῖβε, ποῖ μ᾽ αὖ τήνδ᾽ ἐς ἄρκυν ἤγαγες
Χρήσας; ἐπειδὴ πατρὸς αἷμ᾽ ἐτισάμην,
Μητέρα κατακτάς, διαδοχαῖς δ᾽ Ἐρινύων

Nefanda, in his templis Deæ.
Jam verò quæ nox præſens attulit recentia viſa,
Dicam ad aerem, ſi quod hoc eſt remedium.
Videbar in ſomno, relictâ hâc terrâ,
Habitare Argis, & inter virgines medias
Dormire: terræ autem tergum motu concuti videbatur.
Videbar autem fugere, & foris ſtans faſtigium intueri
Ædium cadere, & totam ruere contignationem
Dejectam humi ex ſummis poſtibus.
Unica verò relicta eſt columna, ut mihi videbatur,
Paternæ domûs: ex ſummo autem capitis vertice comâ *videbatur*
Flavam demittere, vocémque hominis accipere.
Ego vero artem, quam hic exerceo, occidentem hoſpites,
Honorans, aquâ lavabam ipſam *columnam*, ut morti deſtinatam,
Lamentans. Sic autem ſomnium interpretor hoc:
Mortuus eſt Oreſtes, quem initiavi ego *morti*;
« Columnæ enim familiarum ſunt liberi maſculi:
Moriuntur autem, quos lavacra mea conſperſerint.
Haud tamen accommodare ſomnium hoc ad amicos poſſum:
Strophio enim non erat filius, quando ego perii.
Nunc igitur fratri volo dare inferias,
Præſens abſenti (hæc enim poterimus *præſtare*
Cum ancillis, quas nobis dedit Rex *Thoas*
Græcas mulieres) ſed ob cauſam aliquam
Nondum accedunt ad me intra domum
In quâ habito, hoc *viz.* Templum Deæ *Dianæ*. * *Exit.*
Ore. Vide, obſerva, nè quis homo ſit in viâ.
Pyl. Video, ſpeculorque, convertens oculos in omnes partes.
Ore. Pylade, videtúrne tibi hoc eſſe templum Deæ,
Ad quod ex Argis appulimus navem marinam?
Pyl. Mihi quidem *videtur*, Oreſte: tibi verò idem videri decet.
Ore. Et ara, ex quâ Græcus ſtillat ſanguis?
Pyl. Ex ſanguine quidem rubras habet comas.
Ore. Tholis verò ſub ipſis templi ſpolia vidéſne ſuſpenſa?
Pyl. Interfectorum primitias, & exuvias hoſpitum.
Ore. Ergo oportet oculis in orbem circumactis bene ſpeculari.
O Phœbe, quò me rurſus in hæc retia duxiſti,
Edito oraculo? poſtquam paternam cædem ſum ultus,
Matre cæſâ, tunc perpetuis vicibus Furiarum

V. 41. Ἀνακτόρων θεᾶς) ἀνάκτορον τὸ & τὰ ἀνάκτορα *Palatium* Regum; ſed & *Templum* quoque Deorum notat, quia Dii ἄνακτες & ἀνάκτορες, ut diximus *Iphig. Aul.* v. 1482. *Joſua Barnes.* V. 50. Στῦλος) Ita hic loci accentum ponimus, ob verſum; στῦλος verò quoad accentum διφορεῖται, ſcribitur enim & στύλος, & tum brevis eſt prior ſyllaba; eodem modo ἴσος & ἶσος ſcribitur pro ratione quantitatis mutato accentu. *Scaliger* autem neceſſitatem circumflexûs hic vidit. *Joſua Barnes.* V. 56. Κατηρξάμην) i. e. ὕδραινον, ut ſupra v. 54. vide autem de hoc vocabulo ad v. 40. V. 57. Στῦλοι γὰρ οἴκων, &c.) *Aſtrampſychi* Onirocrit. & *Suidas* ex eo, Στῦλον κρατῶν ἔλπιζε τὴν θείαν χάριν. Eſt enim *Columna* emblema *ſecuritatis*, & ſolidæ manſionis. Et Nos de *Columnis* Philologicè nuper exercebamur, ſex mihi ab *Ignoto* quodam *Ingratiſſimo* propoſitis quæſtionibus, quibus ego gnavitèr reſpondebam Sex totis capitibus, operâ, quod ad illum Inquinatiſſimum homuncionem ſpectat, planè irritâ; at Candido Literatorum Choro aliquando forſan haud uſquequaque ingratâ futurâ. Nè verò iſte perfidus tenebrio noſtris laboribus inſtructus in publicum prodire auſit; illius Operis rationem hanc prælibandam duximus. Operosè itaque de his rebus agitur, viz. *Cap.* 1. De *Columnarum* materiâ, quam variam probo, nempe ex *Auro*, *Argento*, *Ære*, *Oricalcho*, *Smaragdo*, *Onyche*, *Adamante*, *Marmore*, *Pyrrhopœcilo*, *Lapide* & *Lateribus*, *Ligno* omnis generis &c. *Cap.* 2. De *Columnarum* Altitudine & Formâ, ubi de *Obeliſcis*, *Pyramidibus*, *Cippis* &c. *Cap.* 3. Ubi præcipuè ſtabant, ad *Altaria*, in *Templis*, in *Arcibus*, in *Foris*, in *Portubus* &c. *Cap.* 4. Qui præcipuè Authores de Columnis locuti ſunt. *Cap.* 5. Quas ob cauſas erigi ſolebant & quis earum uſus ordinarius: *viz.* *Inſtruendi* causâ; ut *Hiſtoricæ*, *Aſtronomicæ* & *Hieroglyphicæ*, *Columnæ* &c. *Durationis* & *Publicationis*, *Commemorationis*, *Honoris*, *Vituperiíque* causâ, *Uſûs* & *Ornatûs*: item *Religionis* &c. *Cap.* 6. Utrum ſingulares, an plures ſimul erigi ſolebant. Et hoc à Nobis Σπλιτάμα illius Ingratitudo poſcebat, qui tot tantiſque noſtris ſtudiis laboribúſque, ejus (licet nè facie nec nomine mihi noti) causâ exantlatis, & more noſtro, nullâ ſtipulatione factâ, liberè exhauſtis, Plagiarii tenebrionis inſtar tacitè in rem ſuam uſus eſt, nè gratiis quidem mihi vel ore tenùs exhibitis, nec nomine agnito. *Joſua Barnes.* V. 58. Θνήσκουσι, &c.) Pro ὧς & βάλωσί μοι, οὓς & βάλωσ᾽ ἐμαὶ ſcribo; ſenſu, *Cantero*, *Scaligeróque* ſimul poſtulantibus. *Joſua Barnes.* V. 60. Στροφίῳ) *Strophius* Rex *Phocidis*, Pater *Pyladis*, filius *Criſi*, qui erat *Phoci*, qui erat *Æaci*, qui erat *Jovis*. *Joſua Barnes.* V. 62. Ἀπόντι) Ita cum *Cantero* lego pro παντὶ, *Brodæus* πάντῃ nullo bono. *Joſua Barnes.* V. 75. Ἀκροθίνια) τὰ ἀκροθίνια, τὰ ἄκρα θινός, ὅ ἐστι σωρῷ· ἢ τὰ λάφυρα καὶ αἱ ἀπαρχαί Vid. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 1862. lin. 29. *Joſua Barnes.* V. 79. Διαδοχαῖς δ᾽ Ἐρινύων ἠλαυνόμεσθα) Vid. *Oreſt.* Fabul. & præcipuè à v. 1645. & deinceps. Ubi de exilio ejus & erroribus.

Ἠλαυνό-

Ἠλαυνόμεσθα, φυγάδες, ἔξεδροι χθονός,
Δρόμους τε πολλοὺς ἐξέπλησα καμπίμους.
Ἐλθὼν δέ σ' ἠρώτησα, πῶς τροχηλάτου
Μανίας ἂν ἔλθοιμ' εἰς τέλος, πόνων τ' ἐμῶν,
Οὓς ἐξεμόχθουν περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα.
Σὺ δ' εἶπας ἐλθεῖν Ταυρικῆς μ' ὅρους χθονός,
Ἔνθ' Ἄρτεμις σὴ σύγγονος βωμοὺς ἔχει,
Λαβεῖν τ' ἄγαλμα θεᾶς, ὅ φασιν ἐνθάδε
Εἰς τούσδε ναοὺς οὐρανοῦ πεσεῖν ἄπο.
Λαβόντα δ' ἢ τέχναισιν, ἢ τύχῃ τινί,
Κίνδυνον ἐκπλήσαντ', Ἀθηναίων χθονὶ
Δοῦναι τόδ'· ἔνθεν δ' οὐδὲν ἐρρήθη * πέρας. * τέρμα Brodæus.
Καὶ ταῦτα δράσαντ' ἀμπνοὰς ἕξειν πόνων.
Ἥκω δέ, πεισθεὶς σοῖς λόγοισιν, ἐνθάδε
Ἄγνωστον εἰς γῆν, ἄξενον. σὲ δ' ἱστορῶ
Πυλάδη· σὺ γάρ μοι τοῦδε συλλήπτωρ πόνου·
Τί δρῶμεν; ἀμφίβληστρα γὰρ τοίχων ὁρᾷς
Ὑψηλά. πότερα δωμάτων προσαμβάσεις
Ἐκβησόμεσθα; πῶς ἂν οὖν μάθοιμεν ἄν;
Ἢ χαλκότευκτα κλῇθρα λύσαντες μοχλοῖς;
Ὧν οὐδὲν ἴσμεν. ἢν δ' ἀνοίγοντες πύλας
Ληφθῶμεν, εἰς βάσεις τε μηχανώμενοι,
Θανούμεθ'. ἀλλὰ πρὶν θανεῖν, νεὼς ἔπι
Φύγωμεν, ᾗπερ δεῦρ' ἐναυστολήσαμεν.
Πυλ. Φεύγειν μὲν οὐκ ἀνεκτόν, οὐδ' εἰώθαμεν.
Τὸν τοῦ θεοῦ δὲ χρησμὸν οὐ κακιστέον.
Ναοῦ δ' ἀπαλλαχθέντε κρύψωμεν δέμας
Κατ' ἄντρ', ἃ πόντος νοτίδι διακλύζει μέλας
Νεὼς ἄπωθεν, μή τις εἰσιδὼν σκάφος,
Βασιλεῦσιν εἴπῃ, κᾆτα ληφθῶμεν βίᾳ.
Ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγαίας μόλῃ,
Τολμητέον τοι, ξεστὸν ἐκ ναοῦ λαβεῖν
Ἄγαλμα, πάσας προσφέροντα μηχανάς.
Ὅρα δέ γ' εἴσω τριγλύφων, ὅποι κενόν,
«« Δέμας καθεῖναι. Τοὺς πόνους γὰρ οἱ 'γαθοὶ
«« Τολμῶσι· δειλοὶ δ' εἰσὶν οὐδὲν οὐδαμοῦ.
Ορε. Οὔτοι μακρὸν μὲν ἤλθομεν κώπῃ πόρον,
Ἐκ τερμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν;
Ἀλλ', εὖ γὰρ εἶπας, πειστέον. χωρεῖν χρεών,
Ὅποι χθονὸς κρύψαντε λήσομεν δέμας.
Οὐ γὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' αἴτιον γενήσεται,
Πεσεῖν ἄχρηστον θέσφατον· τολμητέον·
Μόχθος γὰρ οὐδεὶς τοῖς νέοις σκῆψιν φέρει.

Agitabamur, exules, extra ſedes patriæ,
Curſuſque multos, & itinera flexuoſa confeci.
Et veniens interrogavi te, quomodo agitantis *me*
Furoris tandem ad finem venirem, & meorum laborum,
Quos pertuli vagabundus per Græciam.
Tu verò me juſſiſti venire in Tauricæ terræ fines,
Ubi Diana ſoror tua aram habet,
Et rapere ſtatuam Deæ, quam dicunt hic
In hoc templum de cœlo deciſſe:
Captam verò ſive dolo, ſive caſu aliquo,
Periculo ſuperato, Athenienſium terræ,
Dare hanc (præterea v. nullus *alius à te mihi* dictus eſt finis)
Et his peractis *me* reſpirationem laborum habiturum *dixiſti*.
Venio igitur, tuis obtemperans verbis, huc
In terram ignotam, *&* inhoſpitalem. Te autem interrogo
Pylade (tu enim adjutor mihi *es* hujus laboris)
Quid faciemus? munitiones enim murorum vides
Altas, utrum domûs ſcalas *hinc*
Egreſſi ſcandemus? quomodo enim *hoc* ſciemus?
An ærea clauſtra ſolventes vectibus, *ingrediemur?*
Quorum nihil ſcimus: quòd ſi aperientes portas
Capti fuerimus, ingreſſumque machinantes,
Moriemur. Verùm priuſquam moriamur, ad navem
Fugiamus, quâ huc navigavimus.
Pyl. Fugere quidem non *eſt* tolerabile, neq; *fugere* conſuevimus.
Dei verò oraculum non *eſt* contemnendum.
Sed à templo recedentes, occultemus corpus
In antris, quæ Pontus alluit aquis niger
Procul à navi, nè quis *noſtram* conſpicatus navem,
Regibus dicat, & deinde per vim corripiamur.
Quando verò venerit oculus noctis obſcuræ,
Audendum *erit*, ex templo rapere politam
Statuam, omnes admovendo machinas.
Conſidera autem quomodò in intercolumnia, ubi Vacuitas eſt,
Corpus demittas. Labores *enim viri* fortes
«« Audent *ſubire*: Ignavi verò nihil uſquam ſunt, *nihil audent*.
Or. Nequaquã longã quidē iter remo venimus, *navi confecimus*.
Ex *iſtis* v. finibus reditū ſuſcipiemus iterū *ſive fruſtra redibimus*?
Quamobrem (rectè enim dixiſti) parendum *eſt*: oportet ire,
Ubi corpus occultantes lateamus:
Haud enim Dei *numen* culpandum erit,
Si ceciderit irritum oraculum. Audendum *eſt*:
Labor enim nullus juvenibus tergiverſationem parit.

V. 85. Σὺ δ' εἶπας) ἐκέλευσας. Εἶπον pro ἐκέλευον. Ita *Hecub.* v. 553. &c. Ἀγαμέμνων δ' ἄναξ Εἶπεν μεθεῖναι παρθένον νεανίαις. Idem notabis *Iphig. Aul.* v. 95. Vid. de hâc re *Pfochenii* Diatrib. de Ling. *Græc.* N. T. Puritate c. 79. § 49. p. 55. *J. Barnes.* V. 88. Ἄγαλμα θεᾶς, ὅ φασιν οὐρανοῦ πεσεῖν ἄπο) Simile quid in Apoſtolorum Actis narratur de *Dianâ Epheſinâ Act.* c. 19. v. 35. Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; τὸ Διοπετὲς ab *Euripide* circumlocutione exprimitur, ἄγαλμα, ὅ φασιν ἀπ' οὐρανοῦ πεσεῖν. Eſt idem Διιπετές, & res eadem narratur de *Palladio Minervæ* & de *Ancili* Romano. De *Palladio* inter alios vide *Cononis* Διηγήσεων λά. De *Ancili* autem *Dionyſ.* Halicarn. l. 2. & *Lactant.* l. 1. c. 21. *Livium* quoque &c. *Ovid.* Faſt. l. 2. *Ecce levi ſcutum verſatu leniter aurâ Decidit: à populo clamor ad aſtra venit.* Et paulò poſt. *Idque Ancile vocant, quòd ab omni parte reciſum eſt, Quemque notes oculis, Angulus omnis abeſt.* Vide plura ad Amici mei nuper defuncti Domini *Nicolai Lloydii* Lexicon Poeticum in vocabulo *Ancile*. Hoc autem *Dianæ* ſignum, poſtquam ab *Iphigeniâ* & *Oreſte* deportabatur in *Græciam*, magnâ à *Græcis* veneratione colebatur. Vid. *Pauſan.* in *Atticis* fol. 21. lin. 33. & in *Laconicis* fol. 98. lin. 24. &c. *Joſua Barnes.* V. 96. Ἀμφίβληστρα) propriè ἀμφίβληστρον *Rete* ſonat, per Metaphoram autem *Tunicam*, ut apud *Sophoclem*; at hic loci Munitiones, ἀμφίβλημα vel περίβολον. V. 97. Πρὸς ἀμβάσεις) Puto & hic legi debere conjunctim προσαμβάσεις, ut *Phœniſ.* v. 492. & v. 751. V. 98. Πῶς ἂν οὖν μάθοιμεν ἄν;) De duplici ἂν vid. infra ad v. 245. V. 110. Νυκτὸς ὄμμα) Tenebræ, *Brodæus.* λυγαίας) λυγαῖος παρὰ τὴν λύγην· Ἡ δὲ λύγη καὶ ἠλύγη, σκιά. *Apollon.* Arg. l. 2. Νύχθ' ὑπὸ λυγαίην. *Joſua Barnes.* V. 112. Πάσας προσφέροντα μηχανάς) *Eraſmus* in Proverbio, *Omnes adhibere machinas. Joh. Brodæus.* V. 113. Τριγλύφων) De *Triglyphis* vid. *Vitruvium* l. 1. c. 2. & l. 4. c. 1. Item quæ Nos ad *Oreſt.* v. 1374. Hoc autem in loco *Intercolumnia* reddidi, quia ibi *Oreſtem* latitare poſſe ſperat *Pylades*. *Scaliger* autem poſt κενόν comma facit, ut Nos; & τὸ καθεῖναι ab ὅρα regi videtur optimè; dicimus enim ὅρα τοῦτο ποιεῖν pro ὅρα, ὅπως τοῦτο ποιῇς. *Conſidera*, ut hoc facias. *Joſua Barnes.* V. 117. Ἐκ τερμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν) De verbo ἀροῦμεν notandum, eſſe *Aoriſti primi* temporis, atque ideò primam producere, ut *Oreſt.* v. 3. Ἧς οὐκ ἄραιτ' ἂν ἄχθος ἀνθρώπου φύσις; cùm prior ſyllaba in *Aoriſto ſecundo* ſit brevis. Jam verò, quod ad *ſenſum* hujus loci attinet, cave ut nè legas ſine interrogatione, nec enim alitèr ſenſus aperitur. Ita igitur *Scaliger* periodum emendat caudámque ſubjicit,

jiciat. *Euripides* autem his verbis illum *Homericum* locum reſpicit —Αἰσχρὸν γὰρ δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι. *Joſua Barnes*. V. 118. Χωρεῖν χρεὼν) Ita cum *Scaligero* reſtituimus, rejecto quod nihil huc attinere poterat, corrupto illo —Χώρει νεκρῶν, nihil enim cum hoc Antro & Mortuis commune. Licet *Brodæus* legebat etiam Χώρει νεκρὸν & exponebat νεκρὸν δέμας morti & periculis objectum; *Duportus* varias has lectiones profert præter χώρει νεκρῶν, χώρει νεκρὸν *Brod.* χώρει μετρῶν probabilitèr, χωρεῖς νεκρῶν ineptè, χωρεῖν χρεὼν rectiſſimè; & ita, uti diximus, *Scaliger*, quare in textum admiſimus. Hunc autem Verſum *Duportus* malè *Pyladi* attribuit, *Oreſtes* enim hìc laudat *Pyladis* orationem, quâ ad latitandum alicubi hortabatur; nempe ſuprà v. 106.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ιφι. Εὐφαμεῖτ', ὦ Πόντου
Διωσὰς συγχωρούσας πέτρας
Εὐξείνου ναίοντες.
Ὦ παῖ τᾶς Λατοῦς,
Δίκτυνν' οὐρεία,
Πρὸς σὰν αὐλὰν, εὐστύλων
Ναῶν χρυσήρεις θριγκοὺς,
Πόδα παρθένιον,
Ὅσιον, ὁσίας
Κληδούχου δούλα πέμπω,
Ἑλλάδος εὐίππου πύργους,
Καὶ τείχη, χόρτων τ' εὐδένδρων
Ἐξαλλάξασ' Εὐρώταν,
Πατρῴων οἴκων ἕδρας.
Χο. Ἔμολον· τί νέον; τίνα φροντίδ' ἔχεις;
Τί με πρὸς ναοὺς ἄγαγες, ἄγαγες;
Ὦ παῖ τοῦ τᾶς Τροίας πύργους
Ἐλθόντος κλεινᾷ σὺν κώπᾳ
Χιλιοναύτᾳ * μυριοτεύχοις
Τῶν Ἀτρειδᾶν τῶν κλεινῶν.
Ιφι. Ὦ δμωαὶ δυσθρηνήτοις
Ὡς θρήνοις ἔγκειμαι,
Τᾶς οὐκ εὐμούσου μολπᾶς βοᾶν
Ἀλύροις ἐλέγοις.
Ἒ, ἔ. ἐν κηδείοις οἴκτοισιν,
Αἵ μοι συμβαίνουσ' ἆται,
Σύγγονον ἁμὸν κατα-
κλαιομένᾳ ζωᾶς,
Οἵαν ἰδόμαν ὄψιν ὀνείρων
Νυκτὸς, τᾶς ἐξῆλθ' ὄρφνα.
Ὠλόμαν, ὠλόμαν.
Οὐκ εἴσ' οἶκοι πατρῷοι,
Οἴμοι φροῦδος γέννα.
Φεῦ, φεῦ. τῶν Ἄργει μόχθων.
Ἰὼ δαῖμον, ὃς τὸν
Μόνον με κασίγνητον συλᾷς,
Ἀΐδᾳ πέμψας, ᾧ τάσδε
Χοὰς μέλλω, κρατῆρά τε
Τὸν φθιμένων
Ὑδραίνειν γαίας ἐν νώτοις,
Πηγάς τ' οὐρείων ἐκ μόσχων,

* an μυριοτευχεῖ?

MONOSTROPHICA.

Iph. Favete linguis, ò Ponti
Gemina concurrentia ſaxa, *i.e. ſymplegadas*,
Euxini incolentes *homines*.
O filia Latonæ
Dictynna montana, *vel montivaga*,
Ad tuam aulam, & pulchris columnis-ornatorum
Templorum *ad* aureas loricas,
Pedem virgineum,
Sanctum, ſanctæ
Clavigeræ *Dianæ* ſerva immitto,
Græciæ bellicoſæ turres,
Et muros, agriſque nemoroſis inſignem
Relinquens Eurotam,
Paternæ domus ſedem.
Cho. Adſum. Quid novi? quid es ſollicita?
Cur me ad templum duxiſti, duxiſti?
O filia illius *Agamemnonis*, qui *ad* Trojæ turres
Venit cum inclytâ claſſe
Mille navium, & cum innumeris armatis militibus
Atridarum inclytorum.
Iph. O famulæ flebilibus
Ut lamentatis immoror,
Non-jucundi cantûs edendo-clarâ-voce
Inſuaves elegos,
Heu, heu! in domeſtico luctu
Quæ mihi accidunt mala,
Fratrem meum
Lugenti *ob amiſſam* vitam.
Qualem vidi faciem ſomniorum
Hâc nocte, cujus abiit caligo.
Perii, Perii,
Non eſt domus paterna.
Hei mihi, interiit *meum* genus.
Heu, heu, *propter toleratos* Argis labores.
Heu fatum, quod
Fratre, quem habui unicum, me ſpolias,
Quem ad inferos miſiſti: cui has
Inferias paro poculúmque
Mortuorum
Ut in terræ dorſum, i.e. ſuperficiem, effundam aquam,
Et fontes *ſanguineos* ex montanis vitulis i.e. ſanguinem,

V. 124. Διωσὰς συγχωρούσας πέτρας) phraſi æquipollenti Συμπληγάδας notat; de quibus *Scholiaſtes* ad *Medæ* v. 2. Τὰς περὶ τὸ ςόμα τοῦ Πόντου λέγει, αἳ δι' ἀπάτην τῆς ὄψεως δοκοῦσιν ἐνταῦθα κἀκεῖ φέρεσθαι. Vid. *Nicolai Lloydii* Amici olim mei Lexicon Poeticum in *Symplegedes* & *Cyaneæ* & quæ Nos etiam ad *Medæ*: v. 2. notavimus. *Joſua Barnes*. V. 127. Δίκτυννα) Quare *Diana* ſit ita dicta vid. *Callim.* hym. *Dian.* v. 198. V. 128. Εὐστύλων) εὐκιόνων. V. quæ nos ſuprà ad v. 57. ubi de *Columnis*. V. 132. Κληδούχου δούλα πέμπω) Non ego hìc per Κληδοῦχον *ſacerdotem* intelligo; nec enim *Iphigenia* erat *ſacerdotis* ſerva, ſed ipſius Deæ *Dianæ*; neſcio autem, ut verum planè fateor, quare *Diana* dicatur κληδοῦχος, niſi ob munus obſtetricatorium, unde *Horat.* Carm. Secul. dixit illam —*Ritè maturos aperire partus*; nec tamen uſpiam ita dictam apud Veteres reperio. Si faverent exemplaria mallem legere λαμπαδοῦχον, id enim Nominis *Dianæ* maximopere convenit. Vid. *Callim.* Hym. *Dian.* v. 11. *Joſua Barnes*. V. 135. Εὐρώταν) Ita repono & Εὐρώπαν rejicio, meliori ut puto, jure, quàm quo *Duportus* aliique in alio loco hujus Poetæ Εὐρώταν rejecto, Εὐρώπαν poſuerunt; ut notavimus ad *Androm.* v. 801. *Eurotas* autem eſt Famoſus *Laconiæ* fluvius, & *Laconia* provincia *Peloponneſi*, ubi dominabatur *Agamemnon Iphigeniæ* Pater. *Joſua Barnes*. V. 140. Κώπᾳ) κώπη propriè *Remus*. Synechdochicè autem *Remus* pro *Navi* ponitur & *Navis* pro *Claſſe*; ſicut verò χιλιοναύτᾳ ἐπιθετικῶς ponatur ad κώπᾳ, ita ſuſpicor μυριοτεύχοις, debere & legi velim μυριοτευχεῖ, nullo enim modo μυριοτεύχοις, ut vocabulum id genitivum demus, hìc loci ſtare poſſe videtur. *Joſua Barnes*. V. 145. Βοᾶν) ἀντὶ βοᾶν· βοῶσα. *Æmyl. Portus*. V. 150. Ζωᾶς) Subaudi ἕνεκα *id.* V. 160. Κρατῆρά τε τὸν φθιμένων &c.) Ex hoc loco mixturam hujus poculi licet agnoſcere, ut in *Latinâ* verſione appoſui; nempe fieri ex *Aquâ*, *Sanguine*, *Lacte*, *Vino* & *Melle*; ἃ νεκροῖς θελκτήρια χεῖται. Vide infrà ad v. 633. *Joſua Barnes*.

Βακχυ

Βάκχου τ' οἰνηρὰς λοιβάς,
Ξουθᾶν τε πόνημα μελισσᾶν,
Ἃ νεκροῖς θελκτήρια κεῖ-
τ'. ἀλλ' ἔνδος μοι πάγχρυσον
Τεῦχος, καὶ λοιβὰν ᾄδα.
Ὦ κατὰ γαίας
Ἀγαμεμνόνειος θάλος,
Ὡς φθιμένῳ τάδε σοι
Πέμπω· δέξαι δ', οὐ γὰρ πρὸς
Τύμβον σοι ξανθὰν χαίταν,
Οὐ * δάκρυ' οἴσω. * al. δάκρυ.
Τηλόσε γὰρ δὴ σᾶς ἀπενάσθην
Πατρίδος, κεμὰς ἔνθα δοκήμασι
Κεῖμαι, σφαγεῖσα τλάμων,
Χο. Ἀντιψάλμους ᾠδάς,
Ὕμνον τ' Ἀσιήταν σοι
Βάρβαρον ἰαχάν,
Δέσποιν', ἐξαυδάσω,
Τὰν ἐν θρήνοισι μοῦσαν,
Νέκυσιν μέλεον·
Τὰν ἐν μολπαῖς Ἀΐδας
Ὑμνεῖ, δίχα Παιάνων.
Ιφ. Οἴμοι τῶν Ἀτρειδᾶν οἴκων·
Ἔῤῥει φῶς σκήπτρων.
Οἴμοι πατρῴων οἴκων·
Τίν' ἐκ τῶν εὐόλβων
Ἄρξει βασιλέων,
Ἀρχά; μόχθος δ' ἐκ μόχθων
Ἀΐσσει δινευούσαις ἵπποισιν
Πταμένοις· ἀλλάξας
Δ' ἐξ ἕδρας ἱερὸν ὄμμ' αὐγᾶς ἅλιος.
Ἄλλοις δ' ἄλλα προσέβα
Χρυσέας ἀρνὸς μελάθροις ὀδύνα,
Φόνος ἐπὶ φόνῳ,
Ἄχεα τ' ἄχεσιν.
Ἔνθεν τῶν πρόσθεν δμαθέν-
των Ταντaλιδᾶν ἐκβαίνει
Ποινά γ' ἐς οἴκους· σπεύδει
Δ' ἀσπούδαστ' ἐπὶ σοὶ δαίμων,
Ἐξ ἀρχᾶς μοι δυσδαίμων,

Et Bacchi vinoſam libationem, i.e. Vinum
Et flavarum labores apum, i.e. Mel)
Quæ ſunt ſacrificia pro mortuis, *manes placantia.*
Verùm da mihi aureum
Vas, & libationem inferis *libandam.*
O infra terram
Agamemnonium germen,
Tanquam mortuo hæc tibi
Mitto. Tu verò ſuſcipe, non enim ante
Tuum ſepulchrum tibi flavam comam,
Neque lachrymas adferam.
Procul enim abſum à tuâ
Patriâ, *ego* Hinnula ubi exiſtimor
Jacere, miſera, mactata.
Cho. Reſpondentes cantilenas,
Et hymnum Aſiaticum tibi
Barbaricâ voce,
O domina ſonabo,
Muſam lugubrem,
Pro mortuis miſeram:
Quam in carminibus Pluto
Sonat ſine Pæane.
Iph. Heu mihi Atridarum familia,
Periit lumen ſceptrorum.
Heu paternam domum.
Cui ex beatis
Argivorum regibus
Principatus *cedet?* Labor autem ex laboribus
Exoritur etiam agentibus equis
Volucribus. Mutans autem
Sacrum oculum ſui ſplendoris aufugit ſol.
Ad alios verò alius acceſſit
Dolor *in* Familiâ *propter* aureum agnum,
Cædes ad cædem,
Dolor ad dolorem.
Inde à prius mortuis
Tantalidis erumpit *ex Orco*
Furia in familiam; accelerat enim *res*
Indignas præterea *malus* dæmon,
Initio mihi infelix

V. 176. Κεμὰς) Ita reſtituo pro κέμας, quòd priùs obtinebat, *Cantero, Scaligero, Brodæo,* authoribus. Κεμὰς autem eſt ἐλάφου παῖς, Hinnula &c. ſcribitur etiam & κεμμὰς Carminis gratiâ. Grammatici autem dictam volunt, κεμὰς, quaſi κοιμὰς, ὡς κοιμωμένη ἔτι ἐν τῷ σπηλαίῳ, ob teneram nempe ætatem. Vel ut *Euſtathius,* quaſi μικκὸς per metatheſin κημὰς & per Syſtolen κεμάς. Quòd verò tanta vocis ſimilitudo occurrat in κεμὰς, δοκήμασι, κεῖμαι, id multam ἠδυφωνίαν redolet; ita quoque *Ovidius O utinam poſſem populos reparare paternis Artibus, atque animas formatæ infundere terræ.* Et Nos etiam in *Franciados* noſtr. l. 5. v. 368. *Tum vocat Althemium in pugnam, volat ille vocatus Ad vocem: ter lapſus equus, térque omine ſpreto Letus ad infenſæ feſtinat Virginis ora.* Nec verò hæc verborum condimenta neglexit ipſe *Homerus,* ut *Odyſſ.* τ'. v. 205. Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν, Ἥν τ' Εὖρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ· Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες· Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης. Quē locum ipſe *Scaliger* miratur. Sed in vocibus parùm variatis gratior ſuavitas, ut λοιμόν τε λιμόν τε & *Iliad.* ξ. v. 377. Χείρονι φωτὶ δότω, ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω. *Joſua Barnes.* V. 185. Δίχα Παιάνων) *Pæan* lætior cantilena ob victoriam & rem benè geſtam. Eſt *Pæan* Ἐνυάλιος dictus, quia Marti canitur: ſed de hoc & alio *Pæane* poſt *Euſtathium* (fol. 137. lin. 40. uſque ad lin. 46. & fol. 138. lin. 44. & fol. 1109. lin. 27. & fol. 1275. lin. 38.) Vid. *Cæl. Rodigin.* Antiq. Lect. l. 9. c. 8. Item *Natal. Comit.* in *Apollo,* ubi de hoc & altero poſt Victoriam *Apollini* facto. Vide quoque *Macrob.* Satur. l. 3. c. 2. p. 319. Et *Andr. Schott.* in *Procli* Χρηστομάθειαν. *J. Barnes.* V. 189. Τίν') *Æmyl. Portus* dicit pro τίνι poni; ſed quem ille ſenſum exhinc commodè elicere poteſt, non video. Ἀρχὰ βασιλέων τίνι. *Dupertus* annotatum habet ἄρξει, longè ſi mihi credas, commodiùs. Τίνα βασιλέων ἐξ εὐόλβων ἄρξει; μόχθος δ' ἐκ μόχθων. Sin ἀρχὰ legatur, τίς ille vult legi. *Joſ. Barnes.* V. 194. Ἐξ ἕδρας ἱερὸν ὄμμ' αὐγᾶς ἅλιος) De ſolis regreſſu & *Thyeſteis* Dapibus vid *Senecæ Thyeſtem* v. 790. Nota Hiſtoria. V. 196. Χρυσέας ἀρνὸς) De Aureâ Agnâ ſive Agno, ſive Ariete, cujus Cuſtodia fatum habuit *Regni Atrei,* Vid. *Euſtathium* περὶ Ἀτρέως χρυσῆς ἀρνὸς & Poeticos & Mythologicos ſcriptores: *Senecam* imprimis Tragœdum *Thyeſt.* v. 225. &c. Eſt Pelopis *altis nobile in ſtabulis Pecus Arcanus Aries, ductor opulenti gregis, Hujus per omne corpus infuſo Coma Dependet auro; cujus è tergo novi Aurata Reges ſceptra* Tantalici *gerunt: Poſſeſſor hujus Regnat,* &c. Joſua Barnes. V. 199. Ἔνθεν τῶν πρόσθεν δμαθέντων Ταντaλιδᾶν ἐκβαίνει Ποινά γ' ἐς οἴκους) Reſpicit Poeta ad Furias & Scelerum Pœnas, quæ *Tantali* & *Thyeſtæ* olim-defunctorum poſteros perſecutæ ſunt; & ad hunc locum illuſtrandum egregiè faciunt, Duo *Senecæ* Prologi, ad *Agamemnona* nempe & *Thyeſten,* ubi hic *Tantali,* illic *Thyeſtæ* Umbra huic Familiæ turbas & infortunia ſtruunt; Δμαθεὶς pro δμηθεὶς, idem quod δαμεὶς *Homerico* More pro θανὼν ſimpliciter; *Domitus* pro *Mortuus.* Idem infra v. 229. Ἄρχει δμαθέντα κλαίω σύγγονον. *Joſua Barnes.*

Δαίμων τᾶς ματέρος ζώνας.
Καὶ νυκτὸς κείνας, ἐξ ἀρχᾶς
* Λοχείαν, στεῤῥὰν παιδείαν, *al. λοχιᾶν. *Scalig.*
Μοῖραι συντείνουσι θεαί,
** Ἁ μναστευθεῖσ' ἐξ Ἑλλάνων,
Ἃν πρωτόγονον θάλος ἐν θαλάμῳ,
Λήδας ἁ τλάμων κόρα
Σφάγιον πατρῴα λώβα,
Καὶ θῦμ' οὐκ εὐγάθητον
Ἔτικεν, ἔτρεφεν· εὐκταίαν
Ἱππείοισιν ἐν δίφροισι
Ψαμάθων Αὐλίδος * ἐπέβασε *al. ἐπέβασαν.
Νύμφαιον, οἴμοι δύσνυμφον,
Τῷ τᾶς Νηρέως κόρας.
Αἲ, αἲ. νῦν δ' ἀξείνου πόντου ξείνα
Δυσχόρτους οἴκους ναίω,
Ἄγαμος, ἄτεκνος, ἄπολις, ἄφιλος·
** Οὐ τὰν Ἄργει μέλπουσ' Ἥραν, οὐδ' ἱστοῖς ἐν καλλι-
Κερκίδι Παλλάδος Ἀτθίδος εἰκὼ (φθόγγοις
Τιτάνων ποικίλλουσα,
Ἀλλ' αἱμοῤῥάντων δυσφόρμιγ-
γα ξείνων αἱμάσσουσ' ἄταν,
Βωμοὺς οἰκτράν τ' αἰαζόντων,
Οὐδ' ἄνοικτρόν τ' ἐκβαλλόντων δάκρυον.
Καὶ νῦν κείνων μὲν μοι
Λάθα· τὸν δ' Ἄργει δμαθέντα
Κλαίω σύγγονον,
Ὃν ἔλιπον ἐπιμαστίδιον
Ἔτι βρέφος, ἔτι νέον,
Ἔτι θάλος ἐν χερσὶ
Ματρὸς, πρὸς στέρνοισί
τ' Ἄργει σκηπτοῦχον Ὀρέσταν.

Dæmon. *inquam*, conjugii materni.
Et illius noctis, ab initio
Partum, & difficilem educationem,
Fatales Deæ *mihi* portenderunt,
Quæ petita ſum in connubium à Græcis,
Quam primogenitum germen in thalamo
Ledæ infelix filia *Clytæmneſtra, mater mea.*
Victimam propter patris errorem,
Et ſacrificium non jucundum
Peperit, & educavit; olim optandam
Equeſtribus in curribus
In Arenas Aulidis *quam Græci* detulerunt
Sponſam, heu *me* infelicem ſponſam,
Filiæ Nerei filio, *i.e. Achilli Thetidis Nereïæ filio.*
Heu, heu. nunc inhoſpitalis Ponti hoſpes
Inamœnas domos habito,
Sine nuptiis, ſine liberis, ſine civitate, ſine amicis:
Non canens Junonem Argivam, nec telis in argutis
Radio Palladis Atticæ imagines
Titanum varians.
Sed *ſum ſacerdos* ſanguinem manantium hoſpitum,
Luctuoſam cruentans Aten,
Aráſque, miſerabiliter clamantium,
Emittentiúmque miſerabiliter lachrymas.
Nunc verò illorum quidem *me ſubit*
Oblivio; hunc verò Argis mortuum
Deploro *meum* fratrem,
Quem reliqui ſubrumum, *i.e. lactantem,*
Adhuc infantulum, adhuc tenellum,
Adhuc germen in manibus
Matris, ad pectoráque *prudentem,*
Argis ſceptrigerum Oreſtem.

V. 208. Ἁ μναστευθεῖσ' ἐξ Ἑλλάνων) Videtur hic verſus extra ordinem hæc vagatus & Codex *Heinſio-Scaligerianus* eum ordinat poſt v. 220, ex hoc loco penitùs ſublatum; ut Aſteriſcorum notulis innuendum curavi. *Joſua Barnes.* V. 212. Ἐπὶ τοῖς) Olim ἐπ' σοὶ, ſed quùm nulla eſſet Proſopopœia & hæc ad Chorum nihil pertinerent, nec ſeipſam *Iphigenia* alloqueretur, *Duportum* ſequor, qui ſcribit ἐπὶ τοῖς. *Joſua Barnes.* V. 215. Ἐπέβασε) ἐπέβησαν αὐτὴ τοῦ ἐπιβῆσαι. Vox *Homerica. Scaliger* & *Duportus* legunt ἐπέβασαν, ſed nulla ſubeſt neceſſitas. V. 216. Νύμφαιον) *Scaliger* mavult νύμφαν, vel νυμφαίαν, quaſi νύμφαιον *Atticè* non valeret idem ac νυμφαίαν. V. 217. Τῷ τᾶς Νηρέως κόρας) *Achilli Thetidis* filio: finxerat enim *Agamemnon* ſe velle *Iphigeniam* ei nuptum dare, ut ſuperiore Tragœdiâ docuit *Euripides. J. Brodæus.* V. 221. Ἱστοῖς ἐν καλλιφθόγγοις) Siquidem emiſſus ſtridet Radius. *Joh. Brodæus.* V. 222. Παλλάδος Ἀτθίδος εἰκὼ Τιτάνων ποικίλλουσα) Titanum ac Gigantum imagine, quos ἐν τῇ Γιγαντομαχίᾳ profligavit Minerva: Hìc ad hujus Deæ πέπλον alludit Poeta. Hucuſque *Joh. Brodæus.* De hoc autem Minervæ Πέπλῳ, qui in Panathenaicis ſolennitèr *Athenis* gerebatur, elegantèr in Honorem Deæ Gigantomachiâ depictâ præter *Euripidis* Scholiaſten in *Hecub.* v. 466. & v. 469. audiendus eſt præcipuè *Virgilius* in *Ceiri* v, 21 &c.

> *Sed magno intexens (ſi fas eſt dicere)* Peplo.
> *Qualis Erichthæis olim portatur Athenis;*
> *Debita cùm Caſtæ ſolvuntur Vota Minervæ,*
> Tardive confecto redeunt Quinquennia Luſtro &c.

Et paulò poſt

> *Ergò Palladiæ texuntur in ordine Pugnæ;*
> *Magna Gigantæis ornantur* Pepla *trophæis;*

Et paulò poſt

> *Horrida ſanguineo pinguntur prælia cocco.*&c.

Et paulò poſt

> *Tale Deæ Velum ſolenni in tempore portant. Joſua Barnes.*

V. 224. Ἀλλ' αἱμοῤῥάντων δυσφόρμιγγα &c.) Hunc locum miſerè quoque turbatum par eſt credere; & puto ſanè cum Magno *Scaligero, Heinſióque* ita clauſam ordinandam ἀλλ' αἱμοῤῥάντων ξείνων αἱμάσσουσα βωμοὺς, δυσφόρμιγγά τ' οἰκτράν τ' αἰαζόντων ἄταν. *Joſua Barnes.* V. 229. Δμαθέντα) Θανόντα. Vid. ſuprà ad v. 199. V. 233. Ἔτι θάλος) *Duportus* in margine aſcribit, *vel* ἀταλόν. Luxuriè ingenii; nulla enim ſubeſt cauſa, ut locum mutemus elegantiſſimum. *Joſua Barnes.* V. 235. Ἄργει σκηπτοῦχον Ὀρέσταν.) *Oreſtem,* natum ut *Argis* imperitaret; aliquando Regem futurum.

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

P*Aſtor quidem* Scythicus *nunciat* Iphigeniæ, *duos* Græcos *Juvenes ad mare captos & ad Regem* Thoantem *perductos eſſe; qui illos* Dianæ *immolari ex more præceperit; quare illi opus eſſe, quæ miniſterio ſuo conveniant, parare.* Iphigenia, *Paſtore jam digreſſo, perſuaſa* Oreſtem *periiſſe, infeſto jam in* Græcos *animo, optat ſibi* Helenam *aut* Menelaum *dari, ut iis cæſis ſuam vindicaret imaginariam cædem. Queritur etiam, quàm indignè à Patre, ſub falſo Nuptiarum titulo, domo excita, mox ad necem rapta ſit. Prætereà damnat barbarum morem* Taurorum *mactandi hoſpites, dicitque impiè hæc* Dianæ *imputari, ut & alia plura de Diis impiè conficta pro veris vulgaverit Mortalium impietas.* Chorus *ſecum diſputat, quinam ſint hi Juvenes, quomodóque tot tantáque pericula* Euxini *maris ſuperaverint, aut quæ vel* Res *vel* Spes *eos ad ſuſcipiendam tam periculoſam navigationem impulerit. Deinde* Helenam, *peſtem illam univerſæ Græciæ, ad* Tauros *venire optat, ut nempe ſuâ nece tot tantóſque motus & mala, quæ illius cauſâ* Græcis *obtigerint, lueret. Finem denique malorum ſuorum & reditum in* Græciam *precatur.*

ΧΟΡΟΣ, ΒΟΥΚΟΛΟΣ, ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ,

Ἴαμβοι.

Χο. ΚΑΙ' μὴν ὅδ' ἀκτὰς ἐκλιπὼν θαλασσίους
Βουφορβὸς ἥκει, σημανῶν τί σοι νέον.
Βυ. Ἀγαμέμνονός τε παῖ, καὶ Κλυταιμνήστρας τέκνον,
Ἄκουε καινῶν ἐξ ἐμοῦ κηρυγμάτων.
Ιφ. Τί δ' ἔστι τοῦ παρόντος ἐκπλῆσσον λόγου;
Βυ. Ἥκουσιν εἰς γῆν Κυανεᾶν συμπληγάδων
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι,
Θεᾷ φίλον πρόσφαγμα, καὶ θυτήριον
Ἀρτέμιδι. χέρνιβας δὲ, καὶ κατάργματα
Οὐκ ἂν φθάνοις ἂν εὐτρεπῆ ποιουμένη;
Ιφ. Ποδαποί; τίνος γῆς ὄνομ' ἔχουσιν οἱ ξένοι;
Βυ. Ἕλληνες, ἓν τοῦτ' οἶδα, κοὐ περαιτέρω.
Ιφ. Οὐδ' ὄνομ' ἀκούσας οἶσθα τῶν ξένων φράσαι;
Βυ. Πυλάδης ἐκλῄζεθ' ἅτερος πρὸς θατέρου.
Ιφ. Τοῦ συζύγου δὲ τοῦ ξένου τί τοὔνομ' ἦν;
Βυ. Οὐδεὶς τόδ' οἶδεν. οὐ γὰρ εἰσηκούσαμεν.
Ιφ. Πῶς δ' εἴδετ' αὐτοὺς, καὶ τυχόντες εἵλετε;
Βυ. Ἀκταῖσιν ἐπὶ ῥηγμῖσιν ἀξένου πόρου.
Ιφ. Καὶ τίς θαλάσσης βουκόλοις κοινωνία;
Βυ. Βοῦς ἤλθομεν νίψοντες ἐναλίᾳ δρόσῳ.
Ιφ. Ἐκεῖσε δὴ 'πάνελθε, πῶς νιν εἵλετε;
Τρόπῳ θ' ὁποίῳ; τοῦτο γὰρ μαθεῖν θέλω·
Χρόνιοι γὰρ * ἥκουσιν· οὐδέπω βωμὸς θεᾶς * al. ἥκουσ'.
Ἑλληνικαῖσιν ἐξεφοινίχθη ῥοαῖς.
Βυ. Ἐπεὶ τὸν εἰσρέοντα διὰ συμπληγάδων
Βοῦς ὑλοφορβοὶ πόντον εἰσεβάλλομεν,
Ἦν τις διαρρὼξ κυμάτων πολλῷ σάλῳ
Κοιλωπὸς ἁρμὸς, πορφυρευτικαὶ στέγαι.
Ἐνταῦθα δισσοὺς εἶδέ τις νεανίας
Βουφορβὸς ἡμῶν, κἀπεχώρησεν πάλιν,
Ἄκροισι δακτύλοισι πορθμεύων ἴχνος.
Ἔλεξε δ', οὐχ ὁρᾶτε, δαίμονές τινες
Θάσσουσιν οἵδε· θεοσεβὴς δ' ἡμῶν τις ὢν,
Ἀνέσχε χεῖρα, καὶ προσεύξατ' εἰσιδών·
Ὦ ποντίας παῖ Λευκοθέας, νεῶν φύλαξ,

Cho. ATqui hic relinquens littus marinum
Paſtor venit tibi significaturus aliquid novi.
Pa. O filia Agamemnonis, & Clytæmneſtræ proles,
Audi novum ex me præconium.
Iph. Quid verò terroris eſt in præſenti nuncio?
Pa. Venerunt in terram concurrentium *Cyanearum*
Navi fugientes *hic* duo adoleſcentes,
Deæ grata victima, & ſacrificium
Dianæ: lavacra igitur, & initiationes
Non maturabis paratas faciens?
Iph. Cujates *ſunt?* cujus terræ nomen habent hoſpites illi?
Pa. Græci: hoc unum tantùm ſcio, & nil ulteriùs.
Iph. Ne nomen quidem hoſpitum, quod audiêris, dicere potes?
Pa. Pylades alter ab altero appellabatur.
Iph. Socii verò hoſpitis quodnam erat nomen?
Pa. Nullus hoc novit; non enim audivimus.
Iph. Quomodo igitur eos vidiſtis, & cepiſtis?
Pa. In littore ad cavam rupem inhoſpitalis Ponti.
Iph. Et quod cum mari paſtoribus *eſt* commercium?
Pa. Boves venimus lavaturi marino rore.
Iph. Huc igitur redi, quomodo eos nacti cepiſtis?
Et quali modo? hoc enim ſcire cupio.
Seri enim huc veniunt, nondum ara Deæ
Madefacta eſt Græco ſanguine.
Pa. Poſtquam ad influentem per Symplegades
Pontum nos paſtores boves deduximus;
Eſt quædam abrupta fluctuum frequenti agitatione
Concava *rupis* compages, purpuras captantium tecta.
Hic geminos juvenes vidit quidam
Paſtor noſtrûm, & ceſſit retrò,
Summis pedum digitis relegens veſtigium,
Et dixit: non videtis? dæmones quidam
Hic ſedent iſti: quidam verò de nobis religioſior
Suſtulit manus & adoravit intuens:
O marinæ Leucotheæ fili, navium cuſtos,

V.241. Κυανεᾶν συμπληγάδων) Proprium nomen ſymplegadum *Cyaneæ*: Vid. quæ Nos *Medeâ*: v. 2. Καὶ διὰ πλέγας κυανέας ἔπειτα λάλος τέρας· *Orph.* Argon. Κυανέας ὅτι μῦθος ἀυτὰς εἶναι πέτρας Πλαγκτάς. *Dionyſ.* Afer. *Arriani* quoque locum & *Plinii* ex l. 4. c. 14. & *Apollon.* Argon. l. 2. *Joh. Brodæus* profert. *Joſua Barnes.* V.245. Οὐκ ἂν φθάνοις ἂν) De duplici ἂν Vid. *Suppl.* v. 855. Εὐτρεπῆ autem cùm antehàc in multis exemplaribus legebatur, εὐτρεπῆ audactèr nunc repoſui, non *Canteri* tantùm authoritate & *Scaligeri*, ſed etiam *Aldini* Editionis pervictus. *Joſua Barnes.* V. 253. Ἀξένου πόρου) *Axenus* hic *Pontus* olim vocabatur, ob hanc immanitatem in Hoſpites, Εὔξεινος poſtea per ſcomma dicitur; unde *Ovidius* ---Quem tenet *Euxini* mendax cognomine Pontus. Ex Notis *Gaſparis Stiblini*. V.255. Βοῦς ἤλθομεν νίψοντες) Nè ſcabie tentarentur. Ut purgaretur lana, *Virgilius* oves fluvio mergendas conſuluit. *Joh. Brodæus.* V.262. Διαρρὼξ) Adjectivè; concordátque cum ἀγμὸς· ſignificat verò *hians* quid & agitatione fluctuû *exeſum.* V.263. Ἀρμὸς) Plerique legunt ἀγμὸς, inquit *Brodæus*, ſed nemo eorum vel exemplarium vel ſcriptorum, quæ ego vidi: Ille ἀγμὸς legendum cenſet, ut & *Scapula* in διαρρὼξ legit. Ego nihil muto. *Joſ. Barnes.* V.270. Ὦ ποντίας παῖ Λευκοθέας &c.) De hâc Fabulâ videſis *Apollodorum* Biblioth. l. 3. c. 4. p. 158. & *Ovid.* Metamor. l. 4. Fab. 13. *Joſ. Barnes.*

Δέσποτα

Δέσποτα Παλαῖμον, ἵλεως ἡμῖν γενοῦ.
Εἴτ' οὖν ἐπ' ἀκταῖς θάσσετον, Διοσκόρω,
Ἢ Νηρέως ἀγάλμαθ', ὃς τὸν εὐγενῆ
Ἔτικτε πεντήκοντα Νηρῄδων χορόν.
Ἄλλος δέ τις μάταιος, ἀνομίᾳ θρασὺς,
Ἐγέλασεν εὐχαῖς, ναυτίλους δ' ἐφθαρμένους
Θάσσειν φάραγγ' ἔφασκε, τοῦ νόμου φόβῳ
Κλύοντας, ὡς θύοιμεν ἐνθάδε ξένους.
Ἔδοξε δ' ἡμῶν εὖ λέγειν τοῖς πλείοσιν,
Θηρᾶν τε τῇ θεῷ σφάγια τἀπιχώρια.
Κἂν τῷδε πέτρας ἅτερος λιπὼν ξένοιν
Ἔστη, κάρα τε διετίναξ' ἄνω κάτω,
Κἀπεστέναξεν ὠλένας τρέμων ἄκρας,
Μανίαις ἀλαίνων, καὶ βοᾷ κυναγὸς ὥς,
Πυλάδη, δέδορκας τήνδε; τήνδε δ' οὐχ ὁρᾷς
Ἅιδου δράκαιναν, ὥς με βούλεται κτανεῖν,
Δειναῖς ἐχίδναις εἰς ἔμ' ἐστομωμένη;
Ἡ δ' ἐκ χιτώνων πῦρ πνέουσα, καὶ φόνον,
Πτεροῖς ἐρέσσει, μητέρ' ἀγκάλαις ἐμὴν
Ἔχουσα, πέτρινον ὄχθον ὡς ἐπεμβάλῃ·
Οἴμοι, κτενεῖ με. ποῖ φύγω; παρῆν δ' ὁρᾶν
Οὐ ταυτὰ μορφῆς σχήματ', ἀλλ' ἠλλάσσετο
Φθογγάς τε μόσχων, καὶ κυνῶν ὑλάγματα·
Ἃ φᾶσ' Ἐρινῦς ἱέναι μιμήματα.
Ἡμεῖς δὲ συσταλέντες, ὡς θανούμενοι,
Σιγῇ καθήμεθ'. ὁ δὲ χερὶ σπάσας ξίφος,
Μόσχους ὀρούσας εἰς μέσας λέων ὅπως,
Παίει σιδήρῳ λαγόνας εἰς πλευρὰς ἱεὶς,
Δοκῶν Ἐρινῦς θεὰς ἀμύνεσθαι τάδε,
Ὡς αἱματηρὸν πέλανον ἐξανθεῖν ἁλός.
Κἂν τῷδε πᾶς τις, ὡς ὁρᾷ βουφόρβια
Πίπτοντα, καὶ πορθούμεν', ἐξωπλίζετο,
Κόχλους τε φυσῶν, συλλέγων τ' ἐγχωρίους·
Πρὸς εὐτραφεῖς γὰρ, καὶ νεανίας ξένους,
Φαύλους μάχεσθαι βουκόλους ἡγούμεθα.
Πολλοὶ δ' ἐπληρώθημεν ἐν μικρῷ χρόνῳ.
Πίπτει δὲ μανίας πίτυλον ὁ ξένος μεθεὶς,
Στάζων ἀφρῷ γένειον· ὡς δ' ἐσείδομεν
Προὔργου πεσόντα, πᾶς ἀνὴρ ἔσχεν πόνον,
Βάλλων, ἀράσσων· ἅτερος δὲ τοῖν ξένοιν,
Ἀφρόν τ' ἀπέψα, σώματός τ' ἐπεμέλει,
Πέπλων τε προὐκάλυπτεν εὐπήκτοις ὑφαῖς,
Καραδοκῶν μὲν τἀπιόντα τραύματα,
Φίλον δὲ θεραπείαισιν ἄνδρ' εὐεργετῶν.

O domine Palæmon, ſis nobis propitius:
Sive in littore ſedetis vos, Gemini,
Sive Nerei chara propago, qui generoſum,
Genuit quinquaginta Nereidum chorum.
Alius verò quidam vanior, & impietate ferox,
Riſit has preces, nautáſque naufragos
Sedere in ſpecu metu noſtri moris dixit,
Qui audiverint quòd hic mactemus hoſpites,
Viſus autem hic eſt rectè dixiſſe pleriſque noſtrûm,
Et venari conſtituimus Deæ victimas uſitatas.
Intereà verò rupes alter peregrinorum relinquens
Stetit, caputque quaſſavit ſurſum, & deorſum,
Et ingemuit tremens ſummis ulnis, manibus,
Inſaniâ furens, & clamabat ſicut venator:
Pylade, vides hanc? hanc verò non vides
Inferorum dracænam, quomodo me velit interficere,
Horrendis viperis in me ruens armata?
Altera verò ſpirans ignem ex veſtibus & necem
Remigat alis, matrem meam in ulnis
Tenens, ut in me ſaxeum tumulum injiciat.
Hei mihi, interficiet me: quò fugiam? licebat autem videre
Non eoſdem formæ geſtus: ſed ſæpe variabat
Sonoſque vitulorum, & canum latratus;
Imitationes vocum, quas aiunt emittere Furias.
Nos verò metu contracti, tanquam morituri,
Tacitè ſedebamus. Ille verò diſtricto gladio,
Vitulos ruens in medios ſeu leo
Verberat ferro ilia, gladium in latera mittens,
Exiſtimans hæc Furias Deas propulſare,
Adeò ut cruenta ſpuma emergeret ex mari.
Poſtquam verò univerſus paſtorum conventus videt
Cadentes & vaſtatos boum greges, armabatur,
Et conchas inflans, & congregans indigenas:
Nam adverſus generoſos, & robuſtos hoſpites,
Invalidos pugnâ fore paſtores putabamus:
Plures igitur convenimus exiguo tempore.
Cadit autem remiſſo ſtimulo furoris hoſpes,
Stillans ſpumâ mentum: ut verò vidimus rem
Commodè nobis cecidiſſe, tunc omnis vir ſuſtinebat laborem,
Jaciendo, & pulſando: alter verò hoſpitum,
Spumámque detergebat, corporiſque curam gerebat,
Veſtiúmque bene-compacto-textu ipſum protegebat,
Obſervans quidem cautè venientia vulnera,
Amicum verò virum officiis bene curans.

V. 274. Ἔτικτε πεντήκοντα Νηρῄδων χορόν.) Vid quæ No. ad *Iphig. Aul.* v. 1056. Ubi de 50. *Nerei* filiabus. Quòd πέντε autem de Maribus dicatur Vid. *Iphig.* Aul. v. 474. & v. 639. *Joſ. Barnes.* V. 281. Κἂν τῷδε πέτρας ἅτερος λιπὼν ξένοιν) Olim erat πέτροις & ξένων ſed *Johannes Brodæus* πέτρας & ξένοιν corrigebat, *Canterus* ξένοιν in textum ſuum admiſit, ego quoque πέτρας haud leviorem ob cauſam. *Joſua Barnes.* V. 289. Πτεροῖς ἐρέσσει) *Remigat* alis. Metaphora à *Navigatione* ad *Volatum* & è contra frequens eſt apud Poetas, ut *Remigium alarum*, Virgil. ſic *Vela* dicuntur Navium *Alæ*; &c. *Joſua Barnes.* V. 290. Πέτρινον ὄχθον ὡς ἐπεμβάλῃ) Priùs *Latina Verſio* erat, *ut in hunc ſaxeum tumulum abjiciat*, nullo ſenſu, non enim *Poeta* de *tumulo* aut *ſepulchro* loquitur; ſed dicit *Oreſtæ* Matrem & Furias illi lapidationem portendere & minitari, ἐπεμβάλλειν ὄχθον πέτρινον autem pro *lapidare* dixit ad imitationem *Homerici* illius Iliad. γ'. v. 57. Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. In quem locum *Euſtathius* – Ἰστέον δὲ, ὅτι συμβολικῶς καὶ ὡς ἐν αἰνίγματι εἶπε τὸ – Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα· Τὸν γὰρ λιθασθέντα, ὥσπερ τι ἱμάτιον ἀμπέχει ὁ τῶν λίθων σωρός. fol. 379. lin. 18. *Joſua Barnes.* V. 303. Κόχλους τε φυσῶν) Et conchas inflans, rectè Poeta de *Conchis* loquitur, cùm apud Græcos tubæ nondum ſint Notæ; uti teſtatur *Didymi* nomine vocatus, quiſquis is fuerit, ad *Iliad.* σ. v. 219. Ἀπὸ τῶν ἰδίων χρόνων ὁ ποιητὴς ὀνόμασε τὴν σάλπιγγα, ἐπεὶ οὐδέπω ηὕρητο παρὰ τοῖς παλαιοῖς· κόχλῳ γὰρ θαλασσίῳ ἐσάλπιζον. Vid. etiam *Euripidis* Scholiaſten ad *Phœniſ.* v. 1386. Et quæ in eundem locum Nos adjecimus. *Joſua Barnes.* V. 307. Πίτυλον) ὁ πίτυλος ſignificat propriè quemlibet *motum*, *continuum* præſertim *ac intenſum*, ſpecialitèr συστροφὴν χειρῶν *micationem manuum*, ψόφον ὑδάτων & καταφορὰν ὑδάτων, *ſtrepitum* & *defluxum* aquarum; item apud *Pugiles*, τὰς ἐν περιόδῳ καταβολὰς τῶν πληγῶν, *vulnerum per vices inflictiones*; apud *Nauticos* verò, τὸ πρὸς κέλευσμα ἐλαύνειν, *Remos ad Celeuſma movere*; uti nos docet *Heſychius.* Figuratè autem hic Poeta μανίας πίτυλον vocat *Furioſum* illum, quo, *Oreſtes* ſtimulabatur, motum. *Scholiaſtes* autem in locum ait πίτυλος ὁ συνεχὴς φορὰ τῆς ποτηρίας, frequens poculi circumlatio. Ità *Alceſt.* v. 798. πίτυλον σκύφου vocat *liberam compotationem*; quod tamen alii ad κότταβον referunt. *Joſua Barnes.* V. 311. Ἀφρόν τ' ἀπέψα) ἀπεμόργνυ, ab ἀποψάω.

Ἔμφρων

Ἔμφρων δ' ἀναΐξας ὁ ξένος πεσήματος,
Ἔγνω κλύδωνα πολεμίων προσκείμενον,
Καὶ τὴν παροῦσαν συμφορὰν αὐτοῖν πέλας,
Ὤιμωξέ θ'· ἡμεῖς δ' οὐκ ἀνίεμεν πέτρους
Βάλλοντες, ἄλλος ἄλλοθεν προσκείμενοι.
Οὗ δὴ τὸ δεινὸν παρακέλευσμ' ἠκούσαμεν·
Πυλάδη, θανούμεθ'. ἀλλ' ὅπως θανούμεθα
Κάλλισθ', ἕπου μοι, φάσγανον σπάσας χερί.
Ὡς δ' εἴδομεν δίπαλτα πολεμίων ξίφη,
Φυγῇ λεπαίας ἐξεπίμπλαμεν νάπας.
Ἀλλ' εἰ φύγοι τις, ἅτεροι προσκείμενοι,
Ἔβαλλον αὐτούς· εἰ δὲ τούσδ' ὠσαίατο,
Οὔπι· τὸ νῦν ὑπεῖκον ἤρασσον πέτροις·
Ἀλλ' ἦν ἄπιστον. μυρίων γὰρ ἐκ χερῶν
Οὐδεὶς τὰ τῆς θεοῦ θύματ' εὐτυχῇ λαβών.
Μόλις δέ νιν τόλμῃ μὲν οὐ χειρούμεθα,
Κύκλῳ δὲ περιβάλλοντες, ἐξεκλέψαμεν
Πέτροισι χειρῶν φάσγαν', εἰς δὲ γῆν γόνυ
Καμάτῳ καθεῖσαν· πρὸς δ' ἄνακτα τῆσδε γῆς
Κομίζομέν νιν. ὁ δ' ἐσιδὼν, ὅσον τάχος
Ὡς χέρνιβάς τε, καὶ σφαγεῖ' ἐξέπεμπέ σοι.
Εὔχου δὲ τοιάδ', ὦ νεᾶνι, σοὶ ξένων
Σφάγια παρεῖναι· κἂν ἀναλίσκῃς ξένους
Τοιούσδε, τὸν σὸν Ἑλλὰς ἀποτίσει φόνον,
Δίκας τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς.
Χο. Θαυμαστ' ἔλεξας, τὸν φανένθ', ὅστις ποτὲ
* Ἕλλην, ὃς ἐκ γῆς πόντον ἦλθεν ἄξενον. * al. Ἕλληνος.
Ιφ. Εἶεν· σὺ μὲν κόμιζε τοὺς ξένους, μολών.
Τὰ δ' ἐνθάδ' ἡμεῖς οἷα φροντιούμεθα.
Ὦ καρδία τάλαινα, πρὶν μὲν εἰς ξένους
Γαληνὸς ἦσθα, καὶ φιλοικτίρμων ἀεί,
Εἰς θὐμόφυλον ἀναμετρουμένη δάκρυ,
Ἕλληνας ἄνδρας ἡνίκ' εἰς χέρας λάβοις.
Νῦν δ' ἐξ ὀνείρων, οἷσιν ἠγριώμεθα,
Δοκοῦσ' Ὀρέστην μηκέθ' ἥλιον βλέπειν,
Δύσνουν με λήψεσθ', οἵτινές ποθ' ἥκετε.
Καὶ τοῦτ' ἄρ' ἦν ἀληθές, ᾐσθόμην, φίλαι.
" Οἱ δυστυχεῖς γὰρ, τοῖσιν εὐτυχεστέροις,

Mentis verò compos factus hoſpes ex lapſu citò ſurgens.
Animadvertit procellam hoſtium imminentem *ſibi*,
Et præſentem calamitatem *eſſe* prope ſe,
Ingemuitque. Nos verò non intermiſimus ſaxa
Jacere, alius aliunde inſtans.
Tum verò atrocem adhortationem audivimus:
Pylade moriemur: verùm ut moriamur
Honeſtiſſimè, ſequere me, diſtrictum enſem tenens manu.
Poſtquam autem conſpeximus geminos hoſtium vibratos enſes,
Fugâ promontoriales implevimus ſylvas.
Sed cum fugeret aliquis, alii inſtantes
Percutiebant eos; cum autem hos pepuliſſent,
Nullus tunc *hoſtem* cedentem pulſabat ſaxis.
Sed *res* erat incredibilis. Innumeris enim ex manibus
Nullus has Deæ victimas tutò capere poterat.
Vix enim *nunc*, non audendo quidem eas cepimus:
Sed globo facto circundantes extorſimus
Saxis ex manibus enſes, ad terram verò genua
Præ fatigatione demiſerunt. Ad regem autem hujus agri
Adduximus ipſos. Ille intuitus *eos*, quàm celerrimè
Ad lavacra & ad mactationem miſit tibi.
Opta verò tales, ô virgo, tibi hoſpitum
Victimas adeſſe, & ſi mactes hoſpites
Tales, Græcia compenſabit tuam cædem,
Pendens pœnam cædis in Aulide *tantum non* factæ.
Cho. Mira dixiſti de illo, qui conſpectus eſt, quicunque tandem ſit
Græcus, qui venit ad Pontum inhoſpitalem.
Iph. Bene eſt: tu igitur vade, & adduc hoſpites.
Quæ verò hic facienda ſunt, nos curabimus, ut ſolet.
O miſerum cor, prius quidem erga hoſpites
Tranquillum fuiſti, & ſemper miſericors,
Ad contribules impertire ſolitum lachrymam,
Quoties Græcos viros in manus acciperes.
Nunc verò ex ſomniis, quibus efferatæ ſumus,
Exiſtimans Oreſtem non amplius ſolem intueri,
Malevolam *vobis* me nanciſcemini, quicunque tandem *huc* veneritis.
Et hoc verum eſt. Diſcrucior, amicæ:
" Infelices enim beatioribus,

V. 316. Ἔγνω κλύδωνα) Priùs ſcriptum erat ἔγνωκε. ſed quia verſui nocebat & κλύδωνα primam habet brevem & ἔγνω æquè benè ſonat, ſed longè meliùs ſtabit, τὸ κε rejeci; idque *Scaligero* & *Duporto* approbantibus. *Canterus* alioquin oculatiſſimus, in hac re planè cæcutivit. *Joſua Barnes.* V. 323. Δίπαλτα πολεμίων ξίφη) Egregiè nugatur *Stiblinus* dicendo παλτὸν eſſe teli genus, *Medis* ac *Perſis* peculiare; quia nempe *Xenophon* de *Perſa Cyro* dicit, quòd τὰ παλτὰ εἰς τὰς χεῖρας ἔλαβε. Quum Vox ſit *Græca* & *Græcæ* originis, à πάλλω *vibro* deducta. Hinc *Heſych.* παλτὰ, ἀκόντια, λόγχαι. Et certè quicquid aliàs δίπαλτον, vel ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν, vel πυκνὰ δονεῖν ſignificat, nihil antiquius hic habuit Poeta, quàm *Duos duorum Juvenum ſtrictos & vibratos* enſes exprimere vid. *Johan. Brodæum* in hunc locum. *Joſua Barnes.* V. 324. Λεπαίας ἐξεπίμπλαμεν νάπας) Propriè λέπας τὸ ſignificat Promontorium ut apud *Nicandrum* & in *Anthologiâ*; & hinc *Euripides* alio in loco λεπαίας χθονὸς de montoſa terrâ dixit; item *ſaltus* poteſt ſonare corticibus abundans & hinc in hoc loco λεπαίας νάπας *ſaltuoſas ſylvas* vocat; videſis Lexicographos. *Joſua Barnes.* V. 327. Τὸ νῦν ὑπεῖκον) ipſos tum cedentes, *Joh. Brodæus* Rectè; & hoc enim *Græcis* uſitatum: ſic τὸ πολὺ pro οἱ πολλοί, τὸ Ἑλληνικὸν pro οἱ Ἕλληνες, τὸ βάρβαρον pro οἱ βάρβαροι, ſic v. 346. τὸ ὁμόφυλον pro τοὺς ὁμοφύλους ſic *Hecub.* v. 794. πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων pro πρῶτος. Nec *Latini* hunc loquendi morem ignorant; *Lucretius* enim l. 1. v. 87. ſic dixit — *Ductores Danaûm delecti, Prima Virorum.* vid. *Turneb.* Adverſ. l. 25. c. 29. *Joſua Barnes.* V. 335. Ὡς χέρνιβας) *Johannes Brodæus* explicat per εἰς χέρνιβας. rectè, ὡς enim hic *Atticè* ponitur pro εἰς Vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 1410. V. 339. Δίκας τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς) Communitèr & ſemper, quòd ſciam, apud *Homerum* τίνω producit priorem, at non ita Poſterioribus ſemper in uſu; aliquando enim & hanc ſyllabam Communem duxère; Ita enim Poeta noſter *Oreſt.* v. 7. Ἀέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην. Item ibid. v. 453. Χάριτας πατρῴας ἐκτίνων εἰς οὓς σε δεῖ. Item ibid. v. 530. Μισεῖ γε πρὸς θεῶν καὶ τίνει μητρὸς δίκας. Ita *Antholog.* — Ἦ πάλι θρίγκεα τίνεις; *Joſua Barnes.* V. 341. Ἕλλην, ὃς) olim erat Ἕλληνος ἐκ γῆς, mallem Ἑλληνίδος & Verſui nil nocebit. *Scaliger* verò, ut verum fateor, ſuâ acutiſſimâ conjecturâ adeò me confirmavit, ut illius lectionem in textum jam receperim. Sed & Ἕλλην γῆ pro Ἑλληνὶς *Atticè* dicitur. Sic Ἕλληνος πλεύσεως *Iphig. Taur.* v. 495. Πόντον ἄξενον) Vid. ſupra v. 253. V. 343. Οἷα φροντιούμεθα) οἷα, δηλονότι οἷα ἐστι πρέπει. *Joh. Brodæus.* φροντιούμεθα pro φροντισόμεθα *Atticè.* V. 346. Εἰς θ' ὁμόφυλον) Olim legebatur τ' ὁμόφυλον non rectè; τ' enim aſpirari debuit ob ſpiritum ſequentem; ſic θοἰμάτιον pro τὸ ἱμάτιον legitur apud *Ariſtoph.* & *Demoſth.* ſunt verò *Attica. Joſua Barnes.* V. 348. Ἠγριώμεθα δοκοῦσα) De hac Syntaxi Vide v. 695. V. 351. Ἠχθόμην) ἄχθομαι. *Præteritum* pro *Præſenti*: ſic *Demoſthenes* ἀεὶ ποτέ — οἰκοδομήσαι τοὺς ἀργύρους ἡμῖν ταῦτα τὰ δικαστήρια ὑπείληφα. Ubi τὸ ὑπείληφα ponitur ἀντὶ τοῦ ὑπολαμβάνω. Sic μέμνημαι, ſic demùm *Matth.* c. 2. v. 17. Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ ηὐδόκησα. Vid. *Sebaſtian. Pfochenii* de Ling. Græc. N. T. puritate §. 32. *Jeſua Barnes.*

" Αὐτοὶ

“ Αὐτοὶ κακῶς πράξαντες, οὐ φρονοῦσιν εὖ.
Ἀλλ' οὔτε πνεῦμα Διόθεν ἦλθέ πώποτε,
Οὐ πορθμὶς, ἥτις διὰ πέτρας Συμπληγάδας
Ἑλένην ἀπήγαγ' ἐνθάδ', ἥ μ' ἀπώλεσεν,
Μενέλεών θ', ἵν' αὐτοὺς ἀντιτιμωρησαίμην,
Τὴν ἐνθάδ' Αὖλιν ἀντιθεῖσα τῆς ἐκεῖ,
Οὗ μ' ὥστε μόσχον Δαναΐδαι χειρούμενοι,
Ἔσφαζον· ἱερεὺς δ' ἦν ὁ γεννήσας πατήρ.
Οἴ μοι. κακῶν γὰρ τῶν τότ' οὐκ ἀμνημονῶ.
* Ὅσας γενείου χεῖρας ἐξηκόντισα, * Ἴσ. Ὅσας.
Γονάτων τε τοῦ τεκόντος ἐξαρτωμένη,
Λέγουσα τοιάδ'· ὦ πάτερ, νυμφεύομαι
Νυμφεύματ' αἰσχρὰ πρὸς σέθεν. μάτηρ δ' ἐμὲ,
Σέθεν κατακτείνοντος, Ἀργεῖαί τε νιν
Ὑμνοῦσιν ὑμεναίοισιν· αὐλεῖται δὲ πᾶν
Μέλαθρον· ἡμεῖς δ' ὀλλύμεσθα πρὸς σέθεν.
Ἅδης Ἀχιλλεὺς ἦν ἄρ', οὐχ ὁ Πηλέως,
Ὅν μοι προσεῖπας πόσιν. ἐν ἁρμάτων δ' ὄχοις
Εἰς αἱματηρὸν γάμον ἐπόρθμευσας δόλῳ.
Ἐγὼ δὲ λεπτῶν ὄμμα διὰ καλυμμάτων
Ἔχουσ', ἀδελφὸν τοῦτον εἰλόμην χεροῖν,
Ὃς νῦν ὄλωλεν. οὐ κασιγνήτῃ στόμα
Συνῆψ' ὑπ' αἰδοῦς, ὡς ἰοῦσ' εἰς Πηλέως
Μέλαθρα· πολλὰ δ' ἀπεθέμην ἀσπάσματα
Εἰσαῦθις, ὡς ἥξουσ' εἰς Ἄργος αὖ πάλιν.
Ὦ τλῆμον, εἰ τέθνηκας, ἐξ οἵων καλῶν
Ἔῤῥεις Ὀρέστα, καὶ πατρὸς ζηλωμάτων.
“ Τὰ τῆς θεοῦ δὲ μέμφομαι σοφίσματα,
“ Ἥτις, βροτῶν μὲν ἤν τις ἅψηται φόνου,
“ Ἢ καὶ λοχείας, ἢ νεκροῦ θίγῃ χεροῖν,
“ Βωμῶν ἀπείργει, μυσαρὸν ὡς ἡγουμένη.
“ Αὐτὴ δὲ θυσίαις ἥδεται βροτοκτόνοις.
“ Οὐκ ἔσθ', ὅπως ἔτικτεν ἂν ἡ Διὸς δάμαρ,
“ Λητὼ, τοσαύτην ἀμαθίαν· ἐγὼ μὲν οὖν
Τὰ Ταντάλου θεοῖσιν ἑστιάματα,
Ἄπιστα κρίνω, παιδὸς ἡσθῆναι βορᾷ.
Τοὺς δ' ἐνθάδ', αὐτοὺς ὄντας ἀνθρωποκτόνους,
Εἰς τὸν θεὸν τὸ φαῦλον ἀναφέρειν δοκῶ.
“ Οὐδένα γὰρ οἶμαι δαιμόνων εἶναι κακόν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Κυάνεαι, κυάνεαι
2 Σύνοδοι θαλάσσας,
3 Ἦν Οἶστρος ὁ ποτώμενος Ἀργόθεν

“ Propterea quòd ipſi malè rem gerunt, non benè volunt.
Verum nec ventus à Jove *miſſus huc* venit unquam,
Nec navis, quæ per ſaxa Symplegadum
Helenam adducat huc, quæ me perdidit:
Et Menelaum, ut ipſos viciſſim ulciſcerer,
Hic *ſtatim* Aulidem opponens illi, quæ illic *eſt*,
Qui Danaidæ me ſicut juvencam capientes
Mactaverunt: ſacerdos verò fuit pater, qui me genuit.
Hei mihi, malorum enim illorum non poſſum non meminiſſe:
Quoties ad genas manus ejaculata ſum
Pendens à genibus patris,
Dicens hæc? O pater, ſponſa ſio
Nuptiarum turpium à te: mater verò mea
(Dum tu *me interficis*) & Argivæ ipſæ
Celebrant Hymenæis, & perſonat cantu fiſtulæ tota
Aula, ego verò interea interficior à te.
Pluto igitur erat Achilles, non *autem* Pelei filius,
Quem mihi promiſiſti ſponſum: in curruum vero vehiculis
Ad cruentas nuptias duxiſti dolo.
Ego verò tenuia per velamina oculos
Conjiciens, *&* *proſpiciens*, fratrem hunc cepi manibus,
Qui nunc periit: neq; *quamvis ejus eſſem* ſoror, os *meum ad ejus os*
Admovi præ pudore, tanquam itura ad Pelei
Ædes; ac multas diſtuli ſalutationes
In aliud tempus, ut iterum Argos reditura.
O miſer, ſi *es* mortuus, ob qualia mala
Periiſti Oreſtes, & *ob* paternæ virtutis æmulationem.
“ Deæ verò damno vaframenta,
“ Quæ, ſi quis quidem mortalium patrârit cædem,
“ Aut etiam partum, aut cadavera attigerit manu,
“ *Eum* arcet *ab* arâ, ut impurum exiſtimans:
“ Ipſa verò delectatur hoſtiis humanis.
“ Nullo modo peperit Jovis conjux
“ Latona tantam inſcitiam, *ac inhumanitatem*: ego etiam
Tantali epulationem diis *exhibitam*
Incredibilem judico, *Deos ſcilicet* infantis eſu delectatos eſſe.
Hujus verò regionis incolas, quòd ſuâ naturâ ſint homicidæ,
In Deum culpam *ſuam* transferre puto:
“ Neminem enim deorum malum eſſe cenſeo.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. 1 Cærulei, cærulei
2 Congreſſus maris,
3 Quod Oeſtro percita *Io* volans ab Argis

V. 354. Διόθεν) ἐκ Διὸς, dicitur & ἐκ Διόθεν *Heſiod.* V. 355. Συμπληγάδας) Vid. ſuprà ad v. 124. & v. 241. V. 357. Μενέλεών θ' ἵν' αὐτοὺς &c.) Ita ſcribo nunc pro Μενέλαόν θ', quod priùs malè obtinebat, ut duabus ultimis ſyllabis per *συνίζησιν* coaleſcentibus Μενέλεων ſit *Anapæſtus*: Id verò verſus poſtulat. *Scaliger* hunc locum omiſit; *Duportus* errorē notabat, ſed non emendabat. *Oreſt.* v. 18. & 20. Μενέλεως bis occurrit & eſt *Atticum*; Vid. quæ Nos ibi. Quare nihil dubitandum. *Joſ. Barnes.* V. 382. Ἢ καὶ λοχείας) Puerperæ ob recentem partum immundæ. *Joh. Brodæus.* Hos verò ritus & purificationes & immunditiem à tactis cadaveribus ortam tangunt *Moſaicæ* ſanctiones. *Joſua Barnes.* V. 387. Τὰ Ταντάλου θεοῖσιν ἑστιάματα ἄπιστα κρίνω) Fabula eſt, Deos aliquando à *Tantalo* Convivio exceptos, interque cæteras epulas ipſum illius filium *Pelopem* iis appoſitum, Reliquos Deos facti horrore abſtinuiſſe; *Cererem* ſolam ex humero illius cœnâſſe. At *Jupiter* pueri caſûs miſertus, illum vitæ reſtituit, humerúmque ex ebore addidit, unde *Virgilius* Georg. l. 3. v. 7. —*humeróq; Pelops inſignis eburno.* Vid. *Servium* in locum. Hanc fabulam *Euripides* in hoc loco, ut impiam damnat, quod & *Pindarus* facit Olym. Od. 1. Ἐμοὶ δ' ἄπορα γαστρίμαργον μακάρων τιν' εἰπεῖν· ἀφίσταμαι· ἀκέρδεια λέλογχε θαμινὰ κακαγόρους. *Joſ. Barnes.* V. 390. Εἰς τὸν θεὸν τὸ φαῦλον) *Brodæus* in hoc loco nempe legit τὸν φαῦλον, ut frigidam illam *Manichæorum* & *Perſarum* introducat opinionem de Duobus Diis ſibi contrariis. Quùm nihil hic Poeta vult aliud, quàm quod mali homines ſua vitia Deo ſoleant affingere, ut ſtulti etiam ſtultitiam ſuam. Τὸ φαῦλον pro τὴν φαυλότητα. Vid. quæ Nos ad *Androm.* v. 603. *J. Barnes.* V. 394. Ἦν Οἶστρος ὁ ποτώμενος Ἀργόθεν) Ego quidem τὸ Ἴστρος quod priùs obtinebat, prorſus abjudicandum duxi & οἶστρος ſuo jure ſubſtituendum. Οἶστρος autem hoc loco ponitur pro οἰστρηθεῖσα Ἰὼ, de *Ione* autem *Inachi Argivi* filiâ à *Jove* adamatâ, in bovem mutatâ, à *Zelotypâ Junone Oeſtro* percitâ & trans æquor in *Aſiam* vectâ, Vid. *Ovid.* Metamorph. l. 1. Fab. ult. *Apollodor.* Biblioth. l. 2. §. 3. &c. Hinc illud *Sophocl.* Electr. v. 5. Τῆς οἰστροπλῆγος ἄλσος Ἰνάχου κόρης. Video autem à *Duporto* in margine aſcriptum οἶστρος, quod & *Johanni Brodæo* placuit, quem videſis; nec video, quomodo quis de hujus lectionis Veritate poſſit dubitare. *Joſua Barnes.*

4 Εὔξενον ἐπ' οἶδμα
5 Διεπέρασέν ποτε,
6 Ἀσιήτιδα γαῖαν
7 Εὐρώπας διαμείψας.
8 Τίνες ποτ' ἄρα τὸν εὔυδρον,
9 Καὶ δονακόχλοα λιπόντες Εὐρώταν
10 Ἢ ῥεύματα σεμνὰ Δίρκας
11 Ἔβασαν, ἔβασαν ἄμικτον
12 Αἶαν, ἔνθα κούρα
13 Διατέγγει βωμοὺς,
14 Καὶ περὶ κίονας να-
15 ῶν αἷμα βρότειον;

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἦ ῥοθίοις εἰλατίνοις,
2 Δικρότοισι κώπαις
3 Ἔπλευσαν ἐπὶ πόντια κύματα
4 Νάϊον ὄχημα
5 Λινοπόροις αὔραις,
6 Φιλόπλουτον ἅμιλλαν
7 Αὔξοντες μελάθροισιν;
" 8 Φίλα γὰρ ἐλπὶς ἐγένετ', ἐπὶ
" 9 Πήμασι βροτῶν, ἄπληστος ἀνθρώποις,
" 10 Ὄλβου βάρος, οἳ φέρονται
" 11 Πλάνητες, οἶδμα, πόλεις τε
" 12 Βαρβάρους περῶντες.
" 13 Κεναὶ* δόξαι. γνώμα
" 14 Δ' οἷς μὲν ἄκαιρος ὄλβου,
" 15 Τοῖσδ' εἰς μέσον ἥκει.

* an κενόλεξος γνώμα.

Στροφὴ β'.

1 Πῶς τὰς συνδρομάδας πέτρας,
2 Πῶς Φινεΐδας ἀΰπνους
3 Ἀκτὰς ἐπέρασαν,
4 Παράλιον αἰγιαλὸν
5 Ἐπ' Ἀμφιτρίτας ῥοθίῳ
6 Δραμόντες; ὅπου πεντήκοντα κορᾶν
7 Τῶν Νηρῄδων χοροὶ
8 Μέλπουσιν ἐγκυκλίοις,
9 Καὶ πλησιστίοισι πνοαῖς,
10 Συριζόντων κατὰ πρύμναν
11 Εὐναίων πηδαλίων,
12 Αὔραις ἐννοτίαις, ἢ
13 Πνοαῖσι Ζεφύρου, τὰν
14 Πολυόρνιθον ἐπ' αἶαν,

4 In Euxinum mare
5 Penetravit olim,
6 In Aſiaticum ſolum
7 Ex Europâ migrans,
8 Quinam igitur aquoſum,
9 Et arundine-virentem relinquentes Eurotam,
10 Sacraque Dirces fluenta,
11 Venerunt, venerunt *in* hoſpitum-commercia-fugientem
12 Terram, ubi puella
13 Madefacit aras,
14 Et circa columnas tem-
15 plorum ſanguinem humanum *fundit?*

Antiſtrophe 1.

1 An impetuoſis abiegnis,
2 Utrinque-navem-agitâtibus remis
3 Navigârunt per marinos fluctus,
4 Navale vehiculum *agentes*
5 Velis-excipientibus flatubus,
6 Avarum certamen, *opúmque convehendarum ſtudium*
7 Augentes *ſuis* ædibus?
" 8 Dulcis enim ſpes eſt, in
" 9 Perniciem mortalium, inſatiabilis hominibus,
" 10 Divitiarum *ob* onus, qui feruntur
" 11 Errabundi per fluctus, urbesque
" 12 Barbaricas tranſeuntes:
" 13 Inanes *ſunt hominum* opiniones; cupiditas
" 14 Verò divitiarum aliis quidem intempeſtiva, *ac nimia*
" 15 Aliis verò in medium, *i. e. mediocris, & tempeſtiva* venit.

Strophe 2.

1 Quomodo concurrentes petras,
2 Quomodo Phineios inſomnes, *i. e. ſemper omnibus periculoſos*
3 Scopulos tranſiverunt,
4 Marinum littus
5 In Amphitritæ undis
6 Currentes? ubi quinquaginta puellarum
7 Nereidum chori
8 Canunt in orbē redeuntibus, *& per anni circulū revertentibus,*
9 Et implentibus-vela, *ſecundiſque* flatibus.
10 Stridentibus in puppi
11 Firmis gubernaculis,
12 Auris auſtralibus, aut
13 Zephyri flatibus *delati*
14 Ad terram avibus-abundantem

V.395. Εὔξεινον ἐπ' οἶδμα) *Duo* communitèr habentur *Boſphora*; *Auſonius* etiam *tertium* notat in Monoſyllab. *Threicium & Libycum* freta, *Cimeriumque* ſecat *Bos*. V.408. Ἔπλευσαν νάϊον ὄχημα) πλέω *navigo*, in hoc autem loco *navigare facio*; ut *Hecub.* v. 528. ῥέω *fluo*, pro *fluere facio*, more *Hebræorum*. Vide quæ Nos in locum prædictum notavimus. Νάϊον ὄχημα, periphraſis per ναῦν. *J. Barnes.* V. 419. Κεναὶ δόξαι) Aliàs καιναὶ, ſed *Canterus* verſui meliùs conſulens, nec ſecùs ſenſui, legit κεναὶ, cui aſſentio. *J. Barnes.* V.422. Συνδρομάδας πέτρας) Vide ſupra ad v. 241. & *Medeæ*: v. 2. V.423. Φινεΐδας ἀΰπνους ἀκτὰς) Littora inſomnia dicit, ob ſtrepitum maris; deſignat verò Regna *Phinei* Regis, de quo vide *Apollonium Rhodium*, *Valerium Flaccum*, reliquóſque *Argonauticos*, *Apollodori* Biblioth. l. 1. §. 21. & Lexica Poetica. *Joſua Barnes.* V. 427. Πεντήκοντα κορᾶν) Vid. ſuprà v. 274. V. 428. Νηρῄδων χοροὶ μέλπουσιν ἐγκυκλίοις &c.) Similem locum habes *Iphig.* Aul. v. 1056. V. 430. Πλησιστίοισι) Verbum *Homericum*. V.432. Εὐναίων πηδαλίων) πηδάλια dicuntur εὐναῖα vel quòd ibi *Gubernator* εὐνάζεται, vel ob εὐνὰς, *Anchoras*; *Job. Brodæus* exponit in *mari-merſorum*. V.433. Αὔραις ἐννοτίαις) Alii legunt disjunctim ἐν Νοτίαις, tum, ut *Brodæus* ait, τὸ ἐν vacat. Fit autē à Νότος, *Auſter*, quod à νοτὶς, juxta illud --*Madidas Notus excutit alas*. *J. Barnes.* V. 435. Πολυόρνιθον ἐπ' αἶαν Λευκὰν ἀκτὰν Ἀχιλῆος) *Arrianus* --- Κατὰ τοῦτο μάλιστα τὸ στόμα Νῆσος πρόκειται, ἥντινα οἱ μὲν Ἀχιλλέως νῆσον, οἱ δὲ Δρόμον Ἀχιλλέως, οἱ δὲ Λευκὴν ἐπὶ τῆς χροίας ὀνομάζουσιν & paulò pòſt ---"Ὄρνιθες δὲ πολλοὶ αὐλίζονται ἐν τῇ νήσῳ. Notavit *Job. Brodæus*, addens, ---" De Achillis Dromo ſive Inſulâ copioſè diximus in *Quintum Calabrum*: *ut puto ad* l. 3. *finem*. Vide etiam quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 1608. Item quæ ex *Pauſaniâ* Scholiis interſerenda curavi ad *Androm.* v. 228. Eſt autem Inſula, ſive potiùs Peninſula, non procul ab Oſtio *Boryſthenis* ad formam Gladii in tranſverſum porrecta ab Exercitatione *Achillis* nomen habens; nam ut *Mela* ait l. 2. c. 1. *Achilles* infeſtâ claſſe mare *Ponticum* ingreſſus, ibi ludicro certamine celebrâſſe victoriam & cum ab armis quies erat, ſe ad ſuos curſu exercitaviſſe memoratur. Plura vide apud amicum meum defunctum *Nicol. Lloydium* in Lexico Poetico, titulo *Achilles*; quem Authorem honoris causâ nomino, & æquiùs ego vel hoc, vel *Hofmanni*, vel quodvis aliud Lexicon citare me poſſe exiſtimo, quàm ſi eorum floribus undique conquiſitis, ſuppreſſo Collectorum nomine, malefidus me ornarem. Quod ego ob invidos Deriſores, malevolóſque Criticos, operum meorum iniquos Detrectatores, ſemel hic dictum volo. *Joſua Barnes.*

Λευκὰν ἀκτὰν Ἀχιλῆος,
Δρόμους καλλισταδίους, Εὔ-
ξεινον κατὰ πόντον.

Ἀντιστροφὴ β'.

Εἴθ' εὐχαῖσι δεσποσυνίαις
Λήδας Ἑλένα φίλα παῖς
Ἐλθοῦσα τύχοι, τὰν
Τρῳάδα λιποῦσα πόλιν·
Ἵν' ἀμφὶ χαίταν δρόσον αἱ-
ματηρὰν ἑλιχθεῖσα, λαιμοτόμῳ
Δεσποίνας χειρὶ θάνῃ,
Ποινὰς δοῦσ' ἀντιπάλους.
Ἥδιστ' ἂν τήνδ' ἀγγελίαν
Δεξαίμεσθ', Ἑλλάδος ἐκ γᾶς
Πλωτήρων εἴ τις ἔβα,
Δουλείας ἐμέθεν δει-
λαίας, παυσίπονος. καὶ
Γὰρ ὀνείρασι συμβαίην
Οἴκοις, πόλει τε πατρῴᾳ,
Τερπνῶν ὕμνων ἀπολαύειν·
Κοινὰν χαίρειν ὄλβῳ.

Album littus Achillis,
Curſus pulchro-ſtadio-celebres, Eu-
xinum ad Pontum.

Antiſtrophe 2.

Utinam *pro* votis Dominæ (*Iphigeniæ*)
Helena Ledæ chara filia
Huc aliquo caſu veniret,
Relictâ Trojanâ urbe;
Ut circa capillum rore cru-
ento implicita gutture-ſecante
Manu dominæ moreretur,
Dans pœnas mutuas.
Jucundiſſimè hoc nuncium
Acciperemus, ex Græciæ terrâ
Nautarum ſi quis huc veniret,
Servitutis meæ miſe-
ræ laboribus finem impoſiturus. Et
enim *ex noſtra domina* ſomniis utinâ *mihi* contingeret *eſſe in*
Ædibus, & urbe paternâ;
Jucundis hymnis ut fruerer,
In gaudio quod commune eſt Felicitati.

V. 439. Εἴθ' εὐχαῖσι) *Chorus* refert ad votum *Iphigeniæ* quod ſupra fecit v. 354. Δεσποσυνίαις autem hic pro δεσποίνης. Ut δεσπόσυνος pro δεσπότης ſæpe. *Joſua Barnes.* V. 444. Ἑλιχθεῖσα) Vid. *Iphig.* Aul. v. 1480. V. 446. Ποινὰς δοῦσ' ἀντιπάλους) Juſtû nempe eſſet *Helenam*, cujus cauſâ *Iphigenia* ad aram ducta eſt, ab eâdem immolari. *Joſua Barnes.* V. 452. Καὶ γὰρ ὀνείρασι συμβαίην οἴκοις, πόλει τε πατρῴᾳ.) Vel *Chorus* hic reſpicit ad *Iphigeniæ* ſomnium ſupra narratum, ubi Puella ſe dicit ſibi viſam in *Argis* inter medium harum Puellarum Chorû dormiiſſe; vel exponendus eſt locus hoc modo, *Etenim vel in ſomniis contingat mihi domi eſſe in Patriâ.* Juxta illud *Homeri Odyſſ.* ί. v. 34. Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος, &c. Item Odyſſ. ά. v. 57. —αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῴσκοντα νοῆσαι Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. Similis autem locutionis formula eſt illa *Hom. Odyſſ.* τ'. v. 579. &c. Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα Κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο, Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔν περ ὀνείρῳ. Namque ut *Ovidius* canit, —Natale ſolum dulcedine cunctos Captat, & immemores non ſinit eſſe ſui. Rectè verò *Æmil. Portus* notat hoc dictum per ὀνείρασι, συμβαίην ἀντὶ τοῦ συμβαίη μοι ἐν οἴκοις εἶναι. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs Tertii.*

PYlades & Oreſtes *vincti de Regis juſſu ducuntur in Templum, ut immolentur: Horum ætatem ac formam admirata Sacerdos* Iphigenia, Græcoſque *agnoſcens, eos de genere, patriâ, de rebus denique* Trojanis, *de caſu* Græcorum *Ducum, præcipuè de domo & fortunis* Agamemnonis *Patris, percontatur: Omnia domi afflicta & funeſta audit. Literas hinc* Argos *dare per alterum, cujus nomen ignorabat, parat, ſervato altero, viz.* Pylade *ad victimam; id quod* Oreſtes *pertinaciter recuſat. Ejus igitur rogatu mutatâ ſententiâ,* Pyladi *dare literas ſtatuit,* Oreſtem *verò mactare; quem tamen virtutis admiratione tacta ſolatur, ſepulchri honorem promittens. Illâ in Epiſtolâ ſcribendâ occupatâ,* Pylades *&* Oreſtes, *inter ſe certant pulcherrimum certamen, uter pro altero mori poſſit; miſerante utroſque* Choro. *Tandem* Oreſtes, *quæ velit à* Pylade *Argis illius nomine fieri, oſtendit; ſororémque* Electram, *& totam domum Patris, ejus Fidei commendat. Magna hinc Animorum expectatio excitatur.*

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΧΟΡΟΣ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΠΥΛΑΔΗΣ.

Ἀνάπαιστοι.

Ἰφι. Ἀλλ' οἵδε χέρας δεσμοῖς διδύμοις
Συνερεισθέντες χωροῦσι νέον
Πρόσφαγμα θεᾶς· σιγᾶτε, φίλαι.
Τὰ γὰρ Ἑλλήνων ἀκροθίνια δὴ
Ἐν ναοῖσι πέλας τάδε βαίνει,
Οὐδ' ἀγγελίας ψευδεῖς ἔλακε
Βουφορβὸς ἀνήρ.
Χο. Ὦ πότνι', εἴ σοι τάδ' ἀρεσκόντως
Πόλις ἥδε τελεῖ, δέξαι θυσίας,
Ἃς ὁ παρ' ἡμῖν νόμος οὐχ ὁσίας
Ἕλλησι διδοὺς ἀναφαίνει.

Iph. Verùm illi manus geminis vinculis
Vincti veniunt nova
Deæ victima. Tacete, ô amicæ.
Græcorum enim *conſecrandæ* primitiæ jam
Iſtæ ad templum propè veniunt,
Neque nuncios falſos nunciavit
Paſtorius vir.
Cho. O veneranda, ſi hæc hoſpites-cædendi munera tibi grata
Urbs hæc commiſit, accipe victimas
Quas apud nos *receptus mos* non pias
Græcis dans apparet, *i.e. qui mos in Græcos impius videtur.*

Iφ. Εἶεν

Ἴαμβοι.

Ἰφ. Εἶεν. Τὰ τῆς Θεοῦ μὲν πρῶτον ὡς καλῶς ἔχῃ,
Φροντιστέον μοι. μέθετε τῶν ξένων χέρας,
Ὡς ὄντες ἱεροὶ, μηκέτ᾽ ὦσι δέσμιοι.
Ναοῦ δ᾽ ἔσω στείχοντες, εὐτρεπίζετε
Ἃ χρὴ ᾽πὶ τοῖς παροῦσι, καὶ νομίζεται.
Φεῦ· τίς * ἄρα μήτηρ ἡ τεκοῦσ᾽ ὑμᾶς ποτὲ, *al. ἆρα.
Πατήρ τ᾽, ἀδελφή τ᾽, εἰ γεγῶσα τυγχάνει;
Οἵων στερεῖσα διπτύχων νεανιῶν,
Ἀνάδελφος ἔσται; " Τὰς τύχας τίς οἶδ᾽, ὅτι
" Τοιαίδ᾽ ἔσονται; πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν
" Εἰς ἀφανὲς ἕρπει, κοὐδὲν οἶδ᾽ οὐδεὶς κακόν·
" Ἡ γὰρ τύχη παρήγαγ᾽ εἰς τὸ δυσμαθές.
Πόθεν ποθ᾽ ἥκετ᾽, ὦ ταλαίπωροι ξένοι;
Ὡς διὰ μακροῦ μὲν τήνδ᾽ ἐπλεύσατε χθόνα,
Μακρὸν δ᾽ ἀπ᾽ οἴκων χρόνον ἔσεσθ᾽ ἀεὶ κάτω.

Ορε. Τί ταῦτ᾽ ὀδύρῃ, κἀπὶ τοῖς μέλλουσι νῷν
Κακοῖσι λυπεῖς, ἥτις εἶ ποτ᾽, ὦ γύναι;
" Οὔ τοι νομίζω σοφὸν, ὃς ἂν, μέλλων θανεῖν,
" Οἴκτῳ τὸ δεῖμα τοὐλέθρου νικᾶν θέλῃ,
" Οὐθ᾽ ὅστις ᾅδην ἐγγὺς ὄντ᾽ οἰκτίζεται,
" Σωτηρίας ἄνελπις· ὡς δύ᾽ ἐξ ἑνὸς
" Κακὼ συνάπτει, μωρίαν τ᾽ ὀφλισκάνει,
" Θνήσκει θ᾽ ὁμοίως· τὴν τύχην δ᾽ ἐᾶν χρεών.
Ἡμᾶς δὲ μὴ θρήνει σύ. τὰς γὰρ ἐνθάδε
Θυσίας ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκομεν.

Ἰφι. Πότερος ἄρ᾽ ὑμῶν ἐνθάδ᾽ ὠνομασμένος
Πυλάδης κέκληται; τόδε μαθεῖν πρῶτον θέλω.

Ορε. Ὅδ᾽· ἔστι δή σοι τοῦτ᾽ ἐν ἡδονῇ μαθεῖν;

Ἰφι. Ποίας πολίτης πατρίδος Ἕλλην᾽ γεγώς;

Ορε. Τί δ᾽ ἂν μαθοῦσα τόδε, πλέον λάβοις, γύναι;

Ἰφι. Πότερον ἀδελφὼ μητρός ἐστον ἐκ μιᾶς;

Ορε. Φιλότητί γ᾽ ἐσμὲν, οὐ κασιγνήτω, γύναι.

Ἰφι. Σοὶ δ᾽ ὄνομα ποῖον ἔθεθ᾽ ὁ γεννήσας πατήρ;

Ορε. Τὸ μὲν δίκαιον, δυστυχεῖς καλοίμεθ᾽ ἄν.

Ἰφι. Οὐ τοῦτ᾽ ἐρωτῶ· τοῦτο μὲν δὸς τῇ τύχῃ.

Ορε. Ἀνώνυμοι θανόντες, οὐ γελῴμεθ᾽ ἄν.

Ἰφι. Τί δὲ φθονεῖς τοῦτ᾽, ἢ φρονεῖς οὕτω μέγα;

Ορε. Τὸ σῶμα θύσεις τοὐμὸν, οὐχὶ τοὔνομα.

Ἰφι. Οὐδ᾽ ἂν πόλιν φράσειας, ἥτις ἐστί σοι;

Ορε. Ζητεῖς γὰρ οὐδὲν κέρδος, ὡς θανουμένῳ.

Ἰφι. Χάριν δὲ δοῦναι τήνδε, κωλύει τί σε;

Ορε. Τὸ κλεινὸν Ἄργος, πατρίδ᾽ ἐμὴν ἐπεύχομαι.

Ἰφι. Πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὦ ξέν᾽, εἶ κεῖθεν γεγώς;

Ορε. Ἐκ τῶν Μυκηνῶν, αἵ ποτ᾽ ἦσαν ὄλβιαι.

Ἰφι. Φυγὰς δ᾽ ἀπῆρας πατρίδος, ἢ ποίᾳ τύχῃ;

Ορε. Φεύγω τρόπον γε δή τιν᾽ οὐχ ἑκὼν, ἑκών.

Ἰφι. Ἆρ᾽ ἄν τί μοι φράσειας, ὧν ἐγὼ θέλω;

Ορε. Ὡς ἐν παρέργῳ τῆς ἐμῆς δυσπραξίας.

Ἰφι. Καὶ μὴν ποθεινός γ᾽ ἦλθες ἐξ Ἄργους μολών.

Iphigenia.

Esto. primùm igitur ut Deæ cultus rectè ſe habeat,
Curandum *eſt* mihi. Solvite hoſpitum manus,
Ut exiſtentes ſacri, non ſint amplius vincti.
Ingredientes autem in templa parate
Quæ oportet ad *res* præſentes, & *quæ* moribus ſunt recepta.
Papæ. Quænam *eſt* mater, quæ vos olim peperit?
Quis pater? quæ ſoror, ſi qua *vobis* nata ſit?
Qualibus *illa* geminis juvenibus privata,
Sine fratribus erit? " Quis *rerum* eventus novit, quòd
" Tales ſint futuri? Omnia enim Deorum *conſilia*
" In obſcurum eunt, nec ullus *impendens ſibi* malum novit.
" Fortuna enim *hoc* reddit cognitu difficile.
Undenam venitis, ô miſeri hoſpites?
Quam per longum *intervallum* navigâſtis *ad* hanc terram;
Et *quàm* diù eſtis perpetuò abfuturi à patriâ ſubter, i.e. in Orco!
Ore. Cur tu hæc deploras, & cur de futuris noſtris
Malis contriſtaris, quæcunq; tandem es, ô mulier?
" Non exiſtimo ſapientem, qui moriturus,
" Ploratione metum exitii vincere vult:
" Nec *illum*, qui mortem *jam* vicinam miſerè deplorat
" Salutis nullam ſpem habens. quia ex uno geminum
" Facit malum, eſtque obnoxius ſtultitiæ,
" Moriturque æquè *hic atq; ille*. Fortunam igitur oportet ſinere.
Tu igitur ne nos deplora. quæ enim hic ſunt
Sacrificia ſcimus, & cognoſcimus.
Iph. Uter verò veſtrûm hic nominatus
Pylades vocatur? hoc ſcire primum volo
Ore. Hic: eſtne verò tibi voluptati hoc ſcire?
Iph. Cujus patriæ Græciæ civis *eſt* natus?
Ore Quid verò cognoſceres hæc, plus habebis ô mulier?
Iph. Utrum eſtis fratres ex unâ matre geniti?
Ore. Amicitiâ ſumus, non nati fratres, ô mulier.
Iph. Tibi verò quod nomen impoſuit qui *te* genuit pater?
Ore. Vero quidem *nomine* poſſemus vocari miſeri.
Iph. Non hoc interrogo: hoc enim tribue fortunæ.
Ore. Ignoti ſi moriamur, non ridebimur.
Iph. Quid verò ſentis hoc? an adeò magnificè ſentis?
Ore. Meum corpus mactabis, non nomen.
Iph. Neque civitatem dices, ex quâ oriundus es?
Ore. Quæris enim *quod* nullam utilitatem *mihi* morituro *feret*.
Iph. Quid verò prohibet quominùs hoc beneficiū mihi præſtes?
Ore. Inclytum Argos patriam meam *eſſe* glorior.
Iph. Per deos verè nè, ô hoſpes, illinc es oriundus?
Ore. Ex Mycenis, quæ olim erant beatæ.
Iph. Num verò ex patriâ diſceſſiſti exul, aut quali fortunâ?
Ore. Exulo aliquo modo non volens, *&* *tamen* volens.
Iph. Num dixeris mihi *aliquid eorum*, quæ volo?
Ore. Ut obiter *hoc fiet* in meâ infelicitate.
Iph. Profectò deſideratus mihi venis Argis profectus.

V. 467. Εἶεν τὰ τῆς Θεοῦ μὲν πρῶτον ὡς καλῶς ἔχει) *Johannes Miltonus* delet μὲν, ut verſui conſulat; cujus rei tamen nulla erat cauſa; ſi modo Εἶεν Interjectio ſeponatur & extra Verſum legatur; ut fieri debet & plus centies apud hunc Poetam fieri ſolet. Vid. quæ Nos ad *Hecub.* v. 1116. *Joſua Barnes.*

V. 470. Στείχοντες) στείχοντας. Vide infra ad v. 726.

V. 471. Νομίζεται) Aur. Carm. νόμῳ ὡς διάκειται. V. 472. Φεῦ τίς ἄρα) ſi ἆρα legas, ut legendum puto, tum Φεῦ eſt extra carmen, ut v. 467 Εἶεν erat: ſin ἄρα legas, intromittatur. V. 474. Στερεῖσα) ita reſtituimus, rejecto στερηθεῖσα, ex *Scaligeri* ſententiâ & quòd ſæpè hoc verbum occurrat. Vid. *Iphig. Aul.* v. 357. *Joſ. Barnes.*

V. 495. Πατρίδος Ἕλληνος) pro Ἑλληνίδος. vid. ſupra ad v. 341. V. 502. Γελῴμεθ᾽ ἂν) *Æmyl. Portus* mavult γελῴμεθ᾽ ἂν, ut ſit *Optativum*, & ἐκ τοῦ γελασοίμεθα, κατὰ κρᾶσιν γελῴμεθα. Sed parum intereſt, utro modo legamus. V. 509. Εἶ κεῖθεν) Legebatur olim ἐκεῖθεν, *Canterus* feliciter, hoc eſt ſuo more, conjectabat legendum εἶ κεῖθεν, ſed nimis, ut mihi videtur, dubitantèr; *Videtur enim*, inquit, *legendum*, εἶ κεῖθεν γεγώς. Imò pluſquam videtur; nec enim ἐκεῖθεν, aut *Verſui* aut *ſenſui* reſpondebit: Quare & *Scaliger* & *Duportus* in libros ſuos admiſerunt; & ego nunc in Textum admitto, protruſo illo invenuſtiſſimo ἐκεῖθεν. *Joſua Barnes.* V. 511. Φυγὰς δ᾽ ἀπῆρας πατρίδος) Ἀπαίρειν τινὸς τόπου, eſt confirmata Phraſis; quod dico, nequis per errorem φυγὰς *accuſat: plur.* putet: Eſt igitur *nominandi* caſus, ὁ καὶ ἡ φυγὰς, φυγάδος, quare cùm ob incrementum breve ultima ejus ſyllaba corripi noſcatur, τὸ δ᾽, quod adhuc aberat, inſerimus, nec tamen ſine *Scaligeri* authoritate. *Joſ. Barnes.*

Ορε. Οὔκουν

Ορε. Οὔκουν ἐμαυτοῦ γ᾽· εἰ δὲ σοί, σὺ τοῦτ᾽ ἐρᾷ.
Ιφι. Τροίαν ἴσως οἶσθ᾽, ἧς ἁπανταχοῦ λόγος;
Ορε. Ὡς μήποτ᾽ ὤφελόν γε, μηδ᾽ ἰδὼν ὄναρ.
Ιφι. Φασίν νιν οὐκέτ᾽ οὖσαν, οἴχεσθαι δορί.
Ορε. Ἔστιν γὰρ οὕτως, οὐδ᾽ ἄκραντ᾽ ἠκούσατε.
Ιφι. Ἑλένη δ᾽ ἀφῖκται δῶμα Μενέλεω πάλιν;
Ορε. Ἥκει, κακῶς γ᾽ ἐλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινι.
Ιφι. Καὶ ποῦ 'στι; κἀμοὶ γάρ τι προὐφείλει κακόν.
Ορε. Σπάρτῃ ξυνοικεῖ τῷ πάρος ξυνευνέτῃ.
Ιφι. Ὦ μῖσος εἰς Ἕλληνας, οὐκ ἐμοὶ μόνῃ.
Ορε. Ἀπέλαυσα κἀγὼ δή τι τῶν κείνης γάμων.
Ιφι. Νόστος δ᾽ Ἀχαιῶν ἐγένεθ᾽, ὡς κηρύσσεται;
Ορε. Ὡς πάνθ᾽ ἅπαξ με συλλαβοῦσ᾽ ἀνιστορεῖς.
Ιφι. Πρὶν γὰρ θανεῖν σε, τοῦδ᾽ ἐπαυρέσθαι θέλω.
Ορε. Ἔλεγχ᾽, ἐπειδὴ τοῦδ᾽ ἐρᾷς· λέξω δ᾽ ἐγώ.
Ιφι. Κάλχας τις ἦλθε μάντις ἐκ Τροίας πάλιν;
Ορε. Ὄλωλεν, ὡς ἦν ἐν Μυκηναίοις λόγος.
Ιφι. Ὦ πότνι᾽· ὡς ἔστι γὰρ ὁ Λαέρτου γόνος;
Ορε. Οὔπω νενόστηκ᾽ οἶκον, ἔστι δ᾽, ὡς λόγος.
Ιφι. Ὄλοιτο, νόστου μή ποτ᾽ ἐς πάτραν τυχών.
Ορε. Μηδὲν κατεύχου· πάντα τἀκείνου νοσεῖ.
Ιφι. Θέτιδος δ᾽ ὁ τῆς Νηρῇδός ἐστι παῖς ἔτι;
Ορε. Οὐκ ἔστιν· ἄλλως λέκτρ᾽ ἔγημεν Αὐλίδι.
Ιφι. Δόλια γάρ, ὥς γε φασὶν οἱ πεπονθότες.
Ορε. Τίς εἶ ποθ᾽, ὡς εὖ πυνθάνῃ τἀφ᾽ Ἑλλάδος;
Ιφι. Ἐκεῖθέν εἰμι· παῖς ἔτ᾽ οὖσ᾽ ἀπωλόμην.
Ορε. Ὀρθῶς ποθεῖς ἄρ᾽ εἰδέναι τἀκεῖ, γύναι.
Ιφι. Τί δ᾽ ὁ στρατηγός, ὃν λέγουσ᾽ εὐδαιμονεῖν;
Ορε. Τίς; οὐ γὰρ ὅν γ᾽ ἐγᾦδα, τῶν εὐδαιμόνων.
Ιφι. Ἀτρέως ἐλέγετο δή τις Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Ορε. Οὐκ οἶδ᾽· ἄπελθε τοῦ λόγου τούτου, γύναι.
Ιφι. Μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ᾽ εἴφ᾽, ἵν᾽ εὐφρανθῶ, ξένε.
Ορε. Τέθνηχ᾽ ὁ τλήμων, πρὸς δ᾽ ἀπώλεσέν τινα.
Ιφι. Τέθνηκε; ποίᾳ συμφορᾷ; τάλαιν᾽ ἐγώ.
Ορε. Τί δ᾽ ἐστέναξας τοῦτο; μῶν προσῆκέ σοι;
Ιφι. Τὸν ὄλβον αὐτοῦ τὸν πάροιθ᾽ ἀναστένω.
Ορε. Δεινὸς γὰρ ἐκ γυναικὸς οἴχεται σφαγείς.
Ιφι. Ὦ πανδάκρυτος ἡ κτανοῦσα, χὠ θανών.
Ορε. Παῦσαί νυν ἤδη, μηδ᾽ ἐρωτήσῃς πέρα.
Ιφι. Τοσόνδε γ᾽, εἰ ζῇ τοῦ ταλαιπώρου δάμαρ;
Ορε. Οὐκ ἔστι· παῖς νιν, ὃν ἔτεχ᾽, οὗτος ὤλεσεν.
Ιφι. Ὦ συνταραχθεὶς οἶκος, ὡς τί δὴ θέλων;
Ορε. Πατρὸς θανόντος τήνδε τιμωρούμενος.
Ιφι. Φεῦ. Ὡς εὖ, κακὸν δίκαιον εἰσεπράξατο.
Ορε. Ἀλλ᾽ οὐ τὰ πρὸς θεῶν εὐτυχεῖ, δίκαιος ὤν.
Ιφι. Λείπει δ᾽ ἐν οἴκοις ἄλλον Ἀγαμέμνων γόνον;

Ore. Mihi quidem non, ſi verò tibi, tu hoc ama.
Iph. Noviſti forſitan Trojam, cujus ubique fama?
Ore. Utinam non abſſem, & nunquã vidiſſem ne in ſomnio quidem.
Iph. Dicunt eam bello deletam non ampliùs extare.
Ore. Eſt ita; neque *res irritas, i.e. falſas* audiviſtis.
Iph. Helena verò rediit rurſus in Menelai domum?
Ore. Rediit: ſed infauſta rediit cuidam meorum.
Iph. Ubi nam eſt? Nam & mihi grave jam pridem dedit malum.
Ore. Spartæ cohabitat priſtino marito.
Iph. O commune Græcis odium, non mihi ſoli.
Ore. Et ego jã quendã amarũ fructum ex illius nuptiis percepi.
Iph. Redieruntne Græci, ut fama fertur?
Ore. Ut omnia ſemel, *ac ſimul* complexa me interrogas!
Iph. Priuſquam enim morieris, hâc *narratione* frui volo.
Ore. Interroga, quandoquidem hoc cupis: ego verò *tibi* reſpondebo.
Iph. Rediitne quidam vates Calchas ex Troja?
Ore. Periit, ut dicebatur inter Mycenæos.
Iph. O *dea* veneranda. Quomodo verò eſt, *an vivit* Laërtis filius?
Ore. Nondum domum rediit; vivit tamen, ut dicunt.
Iph. Pereat, nec unquam in patriam redeat.
Ore. Nihil impreceris *illi:* omnes *enim res* illius laborant.
Iph. Filius verò Thetidis Nereidis, *i.e. Achilles*, adhucne vivit?
Ore. Non vivit: fruſtrà celebravit nuptias *in* Aulide.
Iph. Doloſæ enī *&* *fraudulentæ erãt*, ut dicunt illi, qui ſuo damno ſciunt.
Ore. Quæ v. tandé es, quòd tã accurate de *reb.* Græciæ percontaris?
Iph. Inde ſum, *&* puella etiamnum perii.
Ore. Rectè ergo cupis ſcire quæ *ibi acta ſunt*, mulier.
Iph. Ubi verò eſt dux, quem dicunt eſſe beatum?
Ore. Quiſnã? Nõ enim *ille* ſaltẽ, quẽ ego novi, *eſt ex numero* beatorũ.
Iph. Agamemnon rex quidam Atrei filius dicebatur.
Ore. Nihil ſcio: omitte hunc ſermonem, ô mulier.
Iph. Nequaquam per Deos, ſed dic, ut exhilarer, ô hoſpes.
Ore. Periit miſer, & præterea perdidit quempiam.
Iph. Mortuus eſt? quo fato? heu me miſeram!
Ore. Cur verò ingemuiſti propter hoc? num ad te pertinebat?
Iph. Deploro priorem ejus fortunam.
Ore. Periit enim miſerabiliter, interfectus à muliere.
Iph. O maximè deploranda quæ illũ interfecit, & qui *cæſus* obiit!
Ore. Deſine igitur jam, & ne interroges ulterius.
Iph. Adhuc tantum, an vivit illius miſeri conjux?
Ore. Non eſt *amplius:* nam filius, quem genuit is, eam perdidit.
Iph. O confuſa domus! Quid verò volens, *eam interfecit?*
Ore. Ob patrem mortuum, *&* ab *ipſâ cæſum*, ipſam ulciſcens.
Iph. Pheu! Quàm benè Juſtum malum commiſit!
Ore. Sed quamvis ſit juſtus, *tamen* Deos habet infenſos.
Iph. Reliquitne domi aliam ſobolem Agamemnon?

V. 516. Σὺ τοῦτ᾽ ἐρᾷ) *Duportianus* liber ponit ἂν inter τοῦτ᾽ & ἐρᾷ, neſcio quid paſſus: Certè & *Verſui* plurimùm nocebit, nec *ſenſui* hilum proderit. Siquis autem legat τοῦδ᾽ pro τοῦτ᾽, non repugnarem; licet & ἐρῶμαι & ἐρῶ cum *accuſativo* aliquando reperiatur. *Joſua Barnes*. V. 518. Μηδ᾽ ἰδὼν ὄναρ) *Scaligerianus* liber pro ἰδὼν in margine ἰδεῖν ponit; non æquo *Verſûs*, aut *ſenſûs* incommodo, ſed nullâ neceſſitate; utrovis enim modo legas licet. *Joſua Barnes*. V. 522. Τῶν ἐμῶν τινι) pro ἐμοὶ ænigmaticè; *Oreſtes* autem ſe prodere nullo modo audet, ob infortunia ſuæ Domûs, & matris cædis infamiam; quorum pudebat. *Joſua Barnes*. V. 532. Ὄλωλεν) ὁ Κάλχας. Ita *Tzetzes* in *Lycophron*. Μετὰ δὲ τὴν Ἰλίου πόρθησιν αὐτὸς Κάλχας καὶ ἕτεροι, Ἀμφίλοχος, Λεοντεύς, Ποδαλείριος, Πολυποίτης, ἐν Ἰλίῳ καταλιπόντες τὰς ναῦς, εἰς Κολοφῶνα πεζῇ παρεγένοντο· κἀκεῖ θάπτουσι Κάλχαντα. *Johan. Brodæus* notavit. Manifeſtum autem eſt, quare *Iphigenia* de hiſce audire cupit, quia *Calchas* erat Vates, qui mortem illi indixit, *Ulyſſes* vafro ingenio illius matrem decepit, ſub prætextu autem *Achillis* nuptiarum ducebatur ad Aram. De *Agamemnone* aperta ratio. *Joſua Barnes*. V. 533. Ὦ πότνι᾽, ὡς ἔστι γὰρ ὁ Λαερτοῦ γόνος;) *Canterus* legit Ὦ πότνια, πῶς ἔστι γὰρ &c. quam lectionem probat *Æmyl. Portus*. ſed neceſſitatem hujus lectionis nemo videbit, qui ſignificationem τοῦ ἔστι pro ζῶσι noverit, ut mox probabimus. *Scaliger* legit ἔστιν ἄρ᾽, utrumvis elige. *Joſua Barnes*. V. 534. Ἔστι δ᾽, ὡς λόγος) Ἔστι pro ζάει. Sic infra v. 537. Θέτιδος δ᾽ ὁ τῆς Νηρῇδος ἐστι παῖς ἔτι; v. 538. & 556. Οὐκ ἔστιν. Sic *Hippolyt*. v. 357. Οὐκ ἔτ᾽ εἰμ᾽ ἐγώ. in quem locum vide quæ nos notavimus. *Joſ. Barnes*. V. 539. Ὥς γε φασὶν οἱ πεπονθότες) Seipſam ænigmaticè ſignat; quòd verò etiam de Fœminis *Plurale* Maſculinum uſurpetur, vid. quæ Nos ad *Hecub*. v. 511. & *Alceſt*. 383. & v. 541. &c. *J. Barnes*. V. 548. Πρὸς δ᾽ ἀπώλεσέν τινα) ſeipſum ſignat. V. 552. Δεινὸς γὰρ ἐκ γυναικὸς &c.) Vel eſt ἀντιπτωσις, inquit *Æm. Portus*, vel δεινῶς ſcribendum. Ego verò mallem δειλὸς legi; ſi per exemplaria liceret. *J. Barnes*. V. 556. Παῖς νιν, ὃν ἔτεχ᾽, οὗτος ὤλεσεν) Mallem equidem *ſtigmam*, quod præcedit οὗτος, ſuccedere, hoc modo παῖς νιν, ὃν ἔτεχ᾽ οὗτος, &c. quòd verò οὗτος pro ἐκεῖνος ponitur, vid. quæ Nos ad *Iph. Aul*. v. 639. *J. Barnes*.

Ορε. Λι-

Ορε. Λέλοιπεν Ἠλέκτραν γε παρθένον μίαν.
Ιφι. Τί δὲ, σφαγείσης θυγατρὸς ἔστι τις λόγος;
Ορε. Οὐδείς γε, πλὴν θανοῦσαν οὐχ ὁρᾶν φάος.
Ιφι. Τάλαιν' ἐκείνη χ' ὁ κτανὼν αὐτὴν πατήρ.
Ορε. Κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπώλετο.
Ιφι. Ὁ τοῦ θανόντος δ' ἔστι παῖς Ἄργει πατρός;
Ορε. Ἔστ' ἄθλιός γε, κοὐδαμοῦ, καὶ πανταχοῦ.
Ιφι. Ψευδεῖς ὄνειροι χαίρετ'· οὐδὲν ἦτ' ἄρα.
" Οὐδ' οἱ σοφοί γε δαίμονες κεκλημένοι
" Πτηνῶν ὀνείρων εἰσὶν ἀψευδέστεροι.
" Πολὺς ταραγμὸς, ἔν τε τοῖς θείοις ἔνι,
" Κἀν τοῖς βροτείοις· ἓν δὲ λείπεται μόνον,
Ὅτ' οὐκ ἄφρων ὢν, μάντεων πεισθεὶς λόγοις,
Ὄλωλεν, ὡς ὄλωλε τοῖσιν εἰδόσιν.
Χο. Φεῦ, φεῦ· τί δ' ἡμεῖς, οἵ τ' ἐμοὶ γεννήτορες,
" Ἆρ' εἰσίν; ἆρ' οὐκ εἰσί; τίς φράσειεν ἄν;
Ιφι. Ἀκούσατ'· εἰς γὰρ δή τιν' ἥκομεν λόγον,
Ὑμῖν τ' ὄνησιν, ὦ ξένοι,* σπουδῆς ἅμα. * Cant. σπουδάσιμον.
Κἀμοὶ τόδ' εὖ μάλιστά γ' οὕτω γίγνεται,
Εἰ πᾶσι ταὐτὸν πρᾶγμ' ἀρεσκόντως ἔχοι.
Θέλοις ἂν, εἰ σώσαιμί σ', ἀγγεῖλαί τί μοι,
Πρὸς Ἄργος ἐλθὼν, τοῖς ἐμοῖς ἐκεῖ φίλοις,
Δέλτον τ' ἐνεγκεῖν, ἥν τις οἰκτείρας ἐμὲ,
Ἔγραψεν αἰχμάλωτος, οὐχὶ τὴν ἐμὴν
Φονέα νομίζων χεῖρα, τοῦ νόμου δ' ὕπο
Θνήσκειν γε, τῆς θεοῦ ταῦτα δίκαι' ἡγουμένης;
Οὐδένα γὰρ εἶχον, ὅς τις ἀγγείλαι μολὼν
Εἰς Ἄργος αὖθις, τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς
Πέμψειε σωθεὶς τῶν ἐμῶν φίλων τινί.
Σὺ δ', εἶ γὰρ, ὡς ἔοικας, οὔτε δυσμενὴς,
Καὶ τὰς Μυκήνας οἶσθα, χ' οὓς κἀγὼ θέλω,
Σώθητι καὶ σὺ, μισθὸν οὐκ αἰσχρὸν λαβὼν
Κούφων ἕκατι γραμμάτων, σωτηρίαν.
Οὗτος δ', ἐπείπερ πόλις ἀναγκάζει τάδε,
Θεᾷ γενέσθω θῦμα, χωρισθεὶς σέθεν.
Ορε. Καλῶς ἔλεξας τἄλλα, πλὴν ἕν, ὦ ξένη·
Τὸ γὰρ σφαγῆναι τόνδε μοι, βάρος μέγα·
Ὁ ναυστολῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς·
Οὗτος δὲ συμπλεῖ τῶν ἐμῶν μόχθων χάριν.
Οὔκουν δίκαιον ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ τοῦδ' ἐμὲ
Χάριν τίθεσθαι, καὐτὸν ἐκδῦναι κακῶν·
Ἀλλ' ὡς γενέσθω, τῷδε μὲν δέλτον δίδου·
Πέμψει γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν.
Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων κτεινέτω. " Τὰ τῶν φίλων
" Αἴσχιστον, ὅς τις καταβαλὼν εἰς ξυμφορὰς,
" Αὐτὸς σέσωσται. Τυγχάνει δ' ὅδ' ὢν φίλος,
" Ὃν οὐδὲν ἧσσον, ἢ με, φῶς ὁρᾶν θέλω.
Ιφι. Ὦ λῆμ' ἄριστον, ὡς ἀπ' εὐγενοῦς τινος
Ῥίζης πέφυκας, τοῖς φίλοις τ' ὀρθὸς φίλος.

Ore. Reliquit Electram virginem unicam.
Iph. Quid verò, eſtne aliquis ſermo de mactatâ filiâ?
Ore. Nullus alius, niſi eam mortuam non intueri lucem.
Iph. Miſeram illam, & patrem, qui interfecit eam.
Ore. Malæ mulieris gratiâ ingratâ periit.
Iph. Interfecti verò patris filius eſt ne Argis?
Ore. Ille miſer eſt nuſquam, & ubique.
Iph. Falſa ſomnia valete, nihil enim eſtis:
" Nec genii, qui vocantur ſapientes,
" Minùs ſunt mendaces ſomniis.
" Magnáque confuſio eſt in rebus divinis,
" Et humanis: hoc unum verò reliquum eſt,
Quòd non ſtultus exiſtens *filius*, vatum verbis adductus
Periêrit, quomodo periit, *ſi credendum eſt* illis qui *mortē ejus* nôrūt.
Cho. Heu heu, quid verò nos, & noſtri parentes,
" Num ſunt, an non ſunt? quis queat dicere?
Iph. Audite. Jam enim in quoddā venimus colloquiū *q. afferet*
Vobis etiam utilitatem, ô hoſpites, modo ſtudiū veſtrū adhibeatis.
Et mihi præcipuè hoc bene ſic erit *commodéque cedet*,
Si *vobis* omnibus eadem res placuerit.
Viſne, ſi te ſervavero, nunciare aliquid mihi, *i.e. meo nomine*,
Argos profectus, meis amicis illic *degentibus*,
Et *illis* ferre literas, quas quidam, me miſeratus,
Captivus ſcripſit, meam non
Exiſtimans manū *eſſe* homicidialem, ſed à lege *mactatos hoſpites*
Mori, Deâ judicante hæc *eſſe* juſta?
Nullū enim *hactenus* habui, qui *nunciare poſſet quæ volo* profect.
Argos iterum, *i.e. Argos reverſus*, *& qui* meas literas
Mitteret *aut perferret hinc* ſervatus meorum amicorum alicui.
Tu igitur (es enim, ut videris, *mihi* non infeſtus,
Et Mycenas noviſti, & quos ego volo)
Serveris, & vivas, mercedem non contemnendam accipiens,
Propter leves literas, ſalutem videlicet.
Ille verò, ſiquidem civitas hoc cogit,
Deæ ſit hoſtia, ſejunctus à te.
Ore. Rectè dixiſti cætera, præter hoc unum, ô hoſpita:
Nam illum interfici *eſſet* mihi valde gravis dolor.
Ego enim ſum gubernator navis harum calamitatum,
Ille verò unà *navigat* propter meos labores.
Non igitur juſtum *eſt* me cum hujus nece
Tibi præſtare officium, & me ipſum eripere ex malis.
Sed ſic fiat. Huic quidem trade literas:
Nam eas Argos mittet, ut tuæ res rectè habeant:
Nos verò, quicunque vult, interficiat. " Amicos *enim*
" Quiſquis in calamitatem conjiciens,
" Ipſe ſervatur, turpiſſimus *eſt*. Hic autem eſt *mihi* amicus,
" Quem non minus volo vivere quam me *ipſum*.
Iph. O Genium præcelſum! Ut ex generoſâ aliquâ
Radice ortus es, amiciſque verus amicos.

V. 566. Χάριν ἄχαριν) Vid. *Suppl.* v. 32. V. 572. Ἔν τε τοῖς θείοις ἔνι) Ità logo pro θεοῖς, quod prius obtinuit, quia βροτείοις, quod ſequitur hanc lectionem neceſſariam facit. Præterea Codex *Heinſio-Scaligerianus* θείοις habet in Margine. Ἔνι autem pro ἔνεστι. *Joſua Barnes.* V. 574. Μάντεων πεισθεὶς λόγοις) De *Oreſte* hæc loquitur, & videtur, quod *Iphigenia* omnem ſuæ Familiæ Hiſtoriam priùs audierat, quod ex aliis hujus Fabulæ locis colligo & ex ſex retrò verſiculis; præſertim quia nihil in hâc narratione ab *Oreſte* sit dictum, quòd Matrem ab *Apollinis* perſuaſu motus interfecerit. Húc autem locum illuſtrat *Oreſtæ* Fabulæ initium. *Joſua Barnes.* V. 579. Σπουδῆς ἅμα) *Canterus* legit σπουδάσιμον probabiliter ſanè, & illam lectionem à *Scaligeri* manu probatam video; poteſt tamen, ut nunc legitur, commodè capi: Ut ex interpretatione *Brodæi*, quam in Latinâ Verſione poſui, videatur. *Joſ. Barnes.* V. 588. Ὅς τις ἀγγεῖλαι μολὼν Εἰς Ἄργος) Non video, cur *Æmyl. Portus* de ſwiarn ſubaudito crepet & ἀναχελευθίαν clamet, & καὶ deeſſe ante ἐπιστολὰς aſſerat, cùm ſi ἀγγεῖλαι regatur à μολὼν ſatis pacificè res gerentur in hoc loco; ἀγγεῖλαι μολὼν pro ὡς ἀγγέλλῃ. V. 593. Σώθητι καὶ σὺ) Ingenioſè, ut ſolet, *Canterus* pro καὶ σὺ legit καὶ ζῆ ὡς vive; ut & infrà v. 699. Ἀλλ' ἔστι καὶ ζῆ, καὶ δόμους οἰκεῖ πατρός. Poteſt tamen σὺ etiam hic legi, licet σὺ quoque præceſſit, quare textum intactum relinquo. V. 603. Ἀλλ' ὡς γενέσθω) *Æmyl. Portus* ait — Iσ-νως αὐτὶ τοῦ γενέσθω. Sed rem non aſſequitur: Dicit enim *Oreſtes* ſupra Οὐ δίκαιον ἐμὲ, *Caput* harum Calamitatum evadere & *Participem* lecto opprimi; ſed ita fieri potiùs juſtum eſt, Ἀλλ' ὡς γενέσθω, ſubaudi δίκαιον, quod præceſſit. *Joſua Barnes.*

Τοιοῦτος εἴη τῶν ἐμῶν ὁμοσπόρων
Ὅσπερ λέλειπται· καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ, ξένοι,
Ἀνάδελφός εἰμι, πλὴν ὅσ' οὐχ ὁρῶσά νιν.
Ἐπεὶ δὲ βούλει ταῦτα, τόνδε πέμψομεν
Δέλτον φέροντα, σὺ δὲ θανῇ· πολλὴ δέ τις
Προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τυγχάνει.
Ορε. Θύσει δὲ τίς με, καὶ τὰ δεινὰ τλήσεται;
Ιφι. Ἐγώ· θεᾶς γὰρ τῆσδε προστροπὴν ἔχω.
Ορε. Ἄζηλά γ', ὦ νεᾶνι, κοὐκ εὐδαίμονα.
Ιφι. Ἀλλ' εἰς ἀνάγκην κείμεθ', ἣν φυλακτέον.
Ορε. Αὐτὴ ξίφει θύουσα θῆλυς ἄρσενας;
Ιφι. Οὐκ· ἀλλὰ χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίψομαι.
Ορε. Ὁ δὲ σφαγεὺς τίς, εἰ τάδ' ἱστορεῖν με χρή;
Ιφι. Εἴσω δόμων τῶνδ' εἰσὶν, οἷς μέλει τάδε.
Ορε. Τάφος δὲ ποῖος δέξεταί μ', ὅταν θάνω;
Ιφι. Πῦρ ἱερὸν ἔνδον, χάσμα τ' εὐρωπὸν πέτρας. *al. χθονός.
Ορε. Φεῦ. πῶς ἄν μ' ἀδελφῆς χεὶρ περιστείλειεν ἄν;
Ιφι. Μάταιον εὐχὴν, ὦ τάλας, ὅστις ποτ' εἶ,
Ηὔξω. μακρὰν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός.
Οὐ μὴν, ἐπειδὴ τυγχάνεις Ἀργεῖος ὢν,
Ἀλλ' ὧν γε δυνατὸν, οὐδ' ἐγὼ λείψω χάριν.
Πολύν τε γάρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφῳ,
Καὶ τῆς ὀρείας ἀνθεμόρρυτον γάνος
Ξανθῆς μελίσσης εἰς πυρὰν βαλῶ σέθεν.
Ἀλλ' εἶμι, δέλτον τ' ἐκ θεᾶς ἀνακτόρων
Οἴσω· τὸ μέντοι δυσμενὲς μή μοι λάβῃς.
Φυλάσσετ' αὐτοὺς, πρόσπολοι, δεσμῶν ἄτερ.
Ἴσως ἄελπτα τῶν ἐμῶν φίλων τινὶ
Πέμψω πρὸς Ἄργος, ὃν μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ·
Καὶ Δέλτος αὐτῷ ζῶντας, οὓς δοκεῖ θανεῖν,
Λέγουσα, πιστὰς ἡδονὰς ἀπαγγελεῖ.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. Κατολοφύρομαί σε
Τὸν χερνίβων ῥανίσι
Μελόμενον αἱμακταῖς.
Ορε. Οἶκτος γὰρ οὐ ταῦτ', ἀλλὰ χαίρετ', ὦ ξέναι.

Στροφὴ β'.

Χο. Σὲ δὲ τύχας μάκαρος,

Talis utinam ſit meorum conſanguineorum is,
Qui relictus eſt: nam ne ego quidem, ô hoſpites,
Sine fratre ſum; niſi quòd eum *nunc* non video.
Poſtquam verò hoc vis, hunc mittemus,
Qui perferat literas, tu verò morieris: quoddam enim magnum
Studium hujus *rei* te tenet.
Ore. Quis verò interficiet me, & hæc atrocia audebit?
Iph. Ego: hujus enim deæ expiationem habeo.
Ore. Indignam certè, ô juvencula, & infelicem *functionem habes*.
Iph. At venimus in *hanc* neceſſitatem, quæ ſervanda *nobis eſt*,
Ore. Tu, cùm ſis fœmella, enſe mactas mares?
Iph. Non: ſed circa tuam comam aquam-luſtralem-effundam.
Ore. Sed quis *eſt* mactator; ſi mihi licet hæc interrogare?
Iph. Intra hanc domum ſunt, quibus illa curæ ſunt.
Ore. Quale verò ſepulchrum ſuſcipiet me mortuum?
Iph. Sacer ignis intus, & tenebroſus hiatus ſaxi.
Ore. Heu, quomodo me ſororis manus componet?
Iph. Inane votum, ô miſer, quiſquis tandem es,
Voviſti: habitat enim *tua ſoror* procul ab hâc barbarâ terrâ.
Veruntamen, quia Argivus es,
Ne ego quidē ſaltē *eor. rerum*, quas *præſtare* potero, omittā officiū.
Multum enim ornatum tibi in ſepulchro ponam,
Et montanæ delicias ex florum-liquore-collectas
Flavæ apis injiciam in tuum rogum (*i.e. libamina ex melle &c.*)
Sed ibo, & literas ex ſacello Deæ
Portabo: non deprehendes tamen me tibi infeſtam eſſe.
Miniſtri cuſtodite eos ſine vinculis.
Fortaſſe inſperata *gaudia* meorum amicorum alicui
Mittam Argos, *eorum*, quos maxime ego amo i.e. *Fratri*.
Et literæ illi vivere, quos mortuos credit, i.e. *meipſam*,
Significantes, rata & confirmata gaudia mihi renunciabunt.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Cho. Deploro te
Luſtrationum guttis
Deſtinatum cruentis.
Ore. Hæc quidē nō *ſunt mihi* miſeranda: Quare valete, ô Hoſpites.

Strophe 2.

Cho. Te verò *propter* felicem ſortem,

V. 611. Τῶν ἐμῶν ὁμοσπόρων) Non rectè vertebatur *Fratrum*, cum *Iphigenia* nullum unquam præter *Oreſtem* fratrem haberet, ſed ὁμόσπορος perſonam ſignificat quamvis *ex eodem ſemine* vel *ſanguine* & Parentibus ortam, ſeu *marem* ſeu fœminam, ſeu fratrem, ſeu *ſororem*. Et hinc *Latinæ* Linguæ penuriam licet agnoſcere, quæ nullam habet vocem, *Græcæ* parem. Expono Conſanguineū. *Joſua Barnes*. V. 613. Πλὴν ὅσ') ὅσ' pro ὅσα, quod Atticè pro ὅσον. V. 622. Χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίψομαι) Simile quid ſupra ad v. 443. χερνίψομαι verò in hoc loco frigidè exponebatur per *manu-lavabo*, eſt enim propriè ſacrificiorum reſpectu idem quod — ἁγνίσω δι' ὕδατος ἐκ χερνίβος κειδαῖς καὶ ἄλας, ſonatque juxta quod *Latinam* Verſionē in hâc parte correxi. *Joſua Barnes*. V. 626. Πῦρ ἱερὸν ἔνδον) *Diodorus* l. 20. de *Carthaginienſibus*,-Ἦν δὲ παρ' αὐτοῖς ἀνδριὰς Κρόνου χαλκοῦς, ἐκτετακὼς τὰς χεῖρας ὑπτίας ἐγκεκλιμένας ἐπὶ τὴν γῆν, ὥστε τὸν ἐπιτεθέντα τῶν παίδων ἀποκυλίεσθαι καὶ πίπτειν εἴς τι χάσμα πλῆρες πυρός. Εἰκὸς δὲ καὶ τὸν Εὐριπίδην ἐντεῦθεν εἰληφέναι τὰ μυθολογούμενα παρ' αὐτῷ περὶ τὴν ἐν Ταύροις θυσίαν ἐν οἷς εἰσάγει τὴν Ἰφιγένειαν ὑπὸ Ὀρέστου διερωτωμένην. Tum hi Verſus ſequuntur, in quorum ultimo χθονὸς legitur, non πέτρας ut nunc. Hæc obſervavit nobis *Joh. Brodæus*. De Voce autem Εὐρωπὸς nonnihil notandū, quia rarò occurrit, *Heſychius* tamen agnoſcit & explicat, puto ex hoc ipſo loco ſumptum, Εὐρωπὸν, σκοτεινὸν, πλατύ. Quem κατὰ πόδας ſequitur *Phavorinus*. Dicitur autem ab Εὐρὺς & ὤψ, eodem modo ac ἐνωπὸς, οἰνωπὸς &c. Vid. *Euſtathium* in voce Εὐρωπὸς & Στενωπός. *Joſua Barnes*. V. 627. Φεῦ) Extra Carmen legendum: Vid. *Hecub.* v. 55. & v. 864. & v. 1116. V. 632. Πολύν τε γάρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφῳ) Vel ex hoc loco ſtabilienda eſt illa Lectio *Hecub.* v. 578. Οὐ πέπλον, οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων, quam & noſtra Editio ſolam agnoſcit, licet *Andreas Schottus* Obſervat. l. 2. c. 31. ingenioſè ſatis κορμὸν legendum putet; quia nempe tribus ab illinc verſibus κορμοὺς πεύκινους legebat. Quòd verò *Ornatus* omnis generis in rogum fuerit, conjectus, ut *Dona extrema ſuorum*, Quæ *Munera* & Δῶρα, & Ἐντάφια vocabantur; quodque Auratæ *Veſtes* & Veſtes purpurei coloris adjectæ ſint, Vid. *Johann. Kirchmanni* de *Roman.* Funeribus l. 1. c. 10. & l. 3. c. 5. &c. *Joſua Barnes*. V. 633. Ὀρείας ἀνθεμόρρυτον γάνος ξανθῆς μελίσσης) Dulciſſima Mellis Periphraſis, notat autem Poeta *Mortuorum-libamina*, quæ ex *Melle* præcipuè conſtabant; etiam ex *Sanguine*, *Vino* & *Lacte*, uti Nos ſupra ad v. 160. *Joſua Barnes*. V. 634. Πυρὰν βαλῶ) Olim legebatur πῦρ ἐμβαλῶ. Sed *Canterus* vidit id per Verſum ſtare non poſſe, quare & priſtinam Lectionem reſtituit, quam Nemo poteſt non laudare: *Scaliger* certè ſuâ manu adſcripſit Margini ſui libri; *Æmylius Portus* quoque probat. V. 641. Λέγουσα, πιστὰς) Ita lego, procul rejectâ illâ Apoſtrophæ notâ, quæ nihil hic habebat, nec in *Aldi* editione apparet. Alii, λέγουσ' ἀπίστους. V. 644. Μελόμενον) *Joh. Miltonus* putat μελλόμενον legi debere, ſed deceptus, ut ego quidem judico. Ratio cuivis in promptu erit, qui vocem μέλω & μέλομαι probè noverit. *Joſua Barnes*.

Ὦ νεανία,
Σεβόμεθ', εἰς πάτραν
Ὅτι ποτ' ἐμβάσῃ.
Πυλ. Ἄζηλα τοῖς φίλοισι, θνῃσκόντων φίλων.

Στροφὴ γ'.

Χο. Ὦ σχέτλιοι πομπαί·
Φεῦ, φεῦ· διόλλυσαι.
Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Πότερος ὁ μέλλων;
Ἔτι γὰρ * ἀμφίλογα   * ἀμφίλεκτα.
Δίδυμα μέμονε φρήν,
Σὲ πάρος, ἢ σ' ἀναστενάξω γόοις.

Ἴαμβοι.

Ορε. Πυλάδη, πέπονθας ταυτὸ, πρὸς θεῶν, ἐμοί;
Πυλ. Οὐκ οἶδ'· ἐρωτᾷς οὐ λέγειν ἔχοντά με.
Ορε. Τίς ἐστιν ἡ νεᾶνις; ὡς Ἑλληνικῶς
Ἀνήρεθ' ἡμᾶς, τούς τ' ἐν Ἰλίῳ πόνους,
Νόστον τ' Ἀχαιῶν, τόν τ' ἐν οἰωνοῖς σοφὸν
Κάλχαντ', Ἀχιλλέως τ' ὄνομα, καὶ τὸν ἄθλιον
Ἀγαμέμνον' ὡς * ᾤκτειρεν, ἀνηρώτα τ' ἐμὲ   * al. ᾤκτειρ'
Γυναῖκα, παῖδάς τ'. ἐστιν ἡ ξένη γένος
Ἐκεῖθεν Ἀργεία τις· οὐ γὰρ ἄν ποτε
Δέλτον τ' ἔπεμπε, καὶ τάδ' ἐξεμάνθανεν,
Ὡς κοινὰ * πράσσουσ', Ἄργος εἰ πράσσει καλῶς.
Πυ. Ἔφθης με μικρόν· ταὐτὰ δὲ φράσας λέγεις,   * i.e. πράσσουσα.
Πλὴν ἕν. “ τὰ γὰρ τῶν βασιλέων παθήματα
“ Ἴσασι πάντες, ὧν ἐπιστροφή τις ἦν.
Ἀτὰρ διῆλθε χἄτερον λόγον τινά.
Ορε. Τίν'; εἰς τὸ κοινὸν δοὺς ἄμεινον ἂν μάθοις.
Πυλ. Αἰσχρὸν, θανόντος σου βλέπειν ἡμᾶς φάος.
“ Κοινῇ τ' ἔπλευσα, δεῖ με καὶ κοινῇ θανεῖν.
Καὶ δειλίαν γὰρ, καὶ κάκην κεκτήσομαι,
Ἄργει τε, Φωκέων τ' ἐν πολυπτύχῳ χθονί.
Δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι, “ πολλοὶ γὰρ κακοί,
Προδοὺς σε, σώζεσθ' αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος;
Ἢ καὶ φονεύσας ἐπὶ νοσοῦσι δώμασιν,
Ῥάψαι μόρον σοι, σῆς τυραννίδος χάριν,
Ἔγκληρον ὡς δὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν.
Ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, καὶ δι' αἰσχύνης ἔχω.
Κοὐκ ἔσθ', ὅπως οὐ χρὴ συνεκπνεῦσαί με σοι,
Καὶ συσφαγῆναι, καὶ πυρωθῆναι δέμας,
“ Φίλον γεγῶτα, καὶ φοβούμενον ψόγον.
Ορε. Εὔφημα φώνει· τἀμὰ δεῖ φέρειν κακά.
“ Ἁπλᾶς δὲ λύπας ἐξὸν, οὐκ οἴσω διπλᾶς.
Ὃ γὰρ σὺ λυπρὸν, κἀπονείδιστον λέγεις,
Ταῦτ' ἔστιν ἡμῖν, εἴ σε συμμοχθοῦντ' ἐμοὶ
Κτενῶ· τὸ μὲν γὰρ εἰς ἔμ', οὐ κακῶς ἔχει,
Πράσσονθ', ἃ πράσσω, πρὸς θεῶν, λύειν βίον.
Σὺ δ' ὄλβιός τ' εἶ, καθαρά τ', οὐ νοσοῦντ' ἔχεις
Μέλαθρ'· ἐγὼ δὲ δυσσεβῆ, καὶ δυστυχῆ.

O adoleſcens,
Colimus, in patriam
Quòd tandem redibis.
Pyl. Non optanda *ſunt* hæc amicis, morientibus amicis.

Stropha 3.

Cho. O miſeranda ſacra,
Heu, heu, *hoſpitibus* exitioſa.
Æ, æ, æ, æ!
Uter eſt interficiendus?
Adhuc enim ambigua
In geminas diſtracta ſententias manet mens, *dubia*,
Utrùm te priùs, an te lugeam luctu.

Oreſtes.

Ore. Pylade, dic per Deos, affectus es, ſicut ego?
Pyl. Neſcio: Interrogas me cùm non poſſim reſpondere.
Ore. Quænam eſt hæc puella? Quàm ſcitè Græcanicè
Interrogavit nos, & de laboribus ad Ilium *toleratis*,
Et de Græcorum reditu, & de vate
Calchante, & de Achille: & miſerum
Agamemnonem quàm eſt miſerata? interrogavitque me
De uxore, & liberis ejus. Hæc hoſpita eſt genere
Illinc *profecta* Argiva aliqua: nunquam enim *aliàs*
Literas mitteret *eò*, nec ſcrutaretur hæc,
Quaſi communem fortunam habeat, an Argi res feliciter gerant.
Pyl. Paulò me antevertiſti; eadem enim meditatus dicis,
Præter hoc unum: “ Regum enim clades,
“ Omnes nôrunt, qui aliquo modo conſiderant *talia*:
Sed & aliud quiddam dixit.
Ore. Quid? dic; nam hoc in commune ferens, meliùs intelliges.
Pyl. Turpe *eſt*, te mortuo nos intueri lucem.
“ Unà enim navigavi, unà etiam mori me oportet.
Etenim *alioqui* timiditatis, & ignaviæ probrū mihi conciliabo
Argis, & in Phocide multos-habente-receſſus
Videbor enim multis “ (multi enim *ſunt mali*)
Te prodito, ſolus ipſe rediiſſe domum,
Aut etiam occiſo te, in calamitate familiæ,
Struxiſſe necem tibi, propter tuum principatum,
Ut ducam tuam ſororem patrimonii totius hæredem.
Hæc igitur metuo, & horum me pudet:
Nec ullo modo fieri poteſt, quin tecum *animam* expirem,
Et ſimul juguler, & conflagrem corpore,
“ Quia ſum amicus *tuus*, & vituperationem metuo.
Ore. Bona verba quæſo: mea mala *me* ferre oportet:
“ Cum autē poſſim ferre ſimplicē mœſtitiam, non feram geminā.
Quod enim tibi triſte, & probroſum dicis,
Hoc mihi accidet, ſi te laborantem mecum
Interfecero: quod enim ad me attinet, non malè res habet,
Si moriar, cùm exercear à diis ſicut exerceor.
Tu verò es beatus, puraſque nec laborantes habes
Ædes: Ego verò impias, & infelices.

V. 653. Διόλλυσαι) i. e. Peris: Ita *Aldi* Editio, rectè ut puto. Quare non erat, ut *Canterus*, legeret διολλύσαι; tale enim verbum non extat: ſin, ut *Latina-verſio* habet, legas, erit διολλῦσαι. *Joſua Barnes.*

V. 676. Κάκην) i. e. *ignavia*, verbum *Euripidi* plus ſemel uſurpatum, Vid. quæ Nos ad *Medeæ* v. 1051. *Joſua Barnes.* V. 677. Φωκέων τ' ἐν πολυπτύχῳ χθονί) De *Pyladis* Genealogiâ vide ſupra v. 60. Illius autem Pater *Strophius* Rex erat *Phocidis*, quæ Regio nomen tulit à *Phoco*, filio *Æaci*, vel ut *Pauſanias*, ab alio *Phoco* filio *Ornytionis*; erat autem *Montoſa* Regio, inter *Bœotiam* & *Ætoliam* ad occidentem; in eâ *Delphi* Urbs & Mons *Parnaſſus* numerabantur. Ideò à Poetâ vocatur πολύπτυχος χθὼν in hoc loco; quià *Montium ſinus* & *cavi convalles* πτύχες vocantur. Vid. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 1193. lin. 12. *J. Barnes.*

V. 685. Συσφαγῆναι) Obſervationibus quas de Σὺν in compoſitione habui ad *Iphig. Aul.* v. 496. hoc eſt addendum nempe quod σὺν mutat ultimam literam in ſequentem compoſitis ut inſtantias ibi tulimus; aliquando ſi duplex conſona ſequatur, tollitur, ut hic συσφαγῆναι, ſic in συστέφω, συστέλλω &c. V. 687. Εὔφημα φώνει) Hanc jucundiſſimam & amantiſſimam Amicorum *Oreſtæ* & *Pyladis* contentionem reſpexit *Ovid.* de *Ponto* l. 3. Eleg. 2. Ire jubet *Pylades* charum moriturus *Oreſtem*: Hic negat, inque vicem pugnat uterque mori: Extitit hoc unum, quod non convenerat illis; Cætera pars concors & ſine lite fuit. *Joſ. Barnes.* V. 688. Ἐξὸν) de hoc verbo vid. infrà ad v. 1088.

Σωθεὶς

Σωθεὶς δὲ, παῖδας ἐξ ἐμῆς ὁμοσπόρου
Κτησάμενος, ἣν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν,
Ὄνομά τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἂν, οὐδ' ἄπαις δόμος
Πατρῷος οὑμὸς ἐξαλειφθείη ποτ' ἄν.
Ἀλλ' ἕρπε, καὶ ζῆ, καὶ δόμους οἴκει πατρός.
Ὅταν δ' ἐς Ἑλλάδ', ἱππιόν τ' Ἄργος μόλῃς,
Πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκήπτω τάδε,
Τύμβον τε χῶσον, κἀπίθες μνημεῖά μοι·
Καὶ δάκρυ' ἀδελφὴ, καὶ κόμας δότω τάφῳ.
Ἄγγελλε δ', ὡς ὄλωλ' ὑπ' Ἀργείας τινὸς
Γυναικὸς, ἀμφὶ βωμὸν ἁγνισθεὶς φόνῳ.
Καὶ μὴ προδῷς μου τὴν κασιγνήτην ποτὲ,
Ἔρημα κήδη, καὶ δόμους προδοὺς πατρός.
Καὶ χαῖρ'· ἐμῶν γὰρ φίλτατόν σ' εὗρον φίλων,
Ὦ συγκυναγὲ, καὶ συνεκτραφεὶς ἐμοὶ,
Ὡς πόλλ' ἐνεγκὼν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν.
Ἡμᾶς δ' ὁ Φοῖβος, μάντις ὢν, ἐψεύσατο·
Τέχνην δὲ θέμενος, ὡς προσώταθ' Ἑλλάδος
* Ἀπήλασεν, αἰδοῖ τῶν πάρος μαντευμάτων. *al. ἀπήλασ'.
Ὧι πάντ' ἐγὼ δοὺς τἀμὰ, καὶ πεισθεὶς λόγοις,
Μητέρα κατακτὰς, αὐτὸς ἀνταπόλλυμαι.
Πυλ. Ἔσται τάφος σοι, καὶ κασιγνήτης λέχος.
Οὐκ ἂν προδοίην, ὦ τάλας, ἐπεὶ δ' ἐγὼ
Θανόντα μᾶλλον, ἢ βλέποντ', ἕξω φίλον.
" Ἀτὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' οὐ διέφθορέν μέ πω
" Μάντευμα, καί τοι γ' ἐγγὺς ἕστηκα φόνου.
" Ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἡ λίαν δυσπραξία,
" Λίαν διδοῦσα μεταβολὰς, ὅταν τύχῃ.
Ορε. Σίγα· τὰ Φοίβου δ' οὐδὲν ὠφελεῖ μ' ἔπη·
Γυνὴ γὰρ ἥδε δωμάτων ἔξω περᾷ.

Si fueris autem ſervatus, liberos ex meâ ſorore *Electrâ*
Suſcipies, quam tradidi tibi uxorem:
Manebitque meum nomen, neque ſine liberis domus
Paterna mea delebitur unquam.
Quare abi, & vive, & inhabita domum paternam.
Et cùm veneris in Græciam, & ad equeſtre Argos,
Obteſtor te per hanc dextram iſta,
Erige *mihi* ſepulchrum, & impone monumenta mihi:
Et Soror det lachrymas, & comam tumulo:
Et nuncia, quomodo ego periêrim ab Argivâ quâdam
Muliere, circa aram luſtratus cæde.
Neque deſeras unquam meam ſororem,
Deſerens affinitatem, & domum paternam prodens.
Jámq; vale: meorũ enim amicorũ te chariſſ. *atq; fideliſſimũ* inveni.
O venationis ſocie, & mecum educate *amice*,
Quàm multos labores ſuſcepiſti propter mea mala:
Nos autem Apollo vates exiſtens fefellit:
Artem enim commentus, quàm longiſſimè à Græcia
Abegit, præ pudore priorum vaticiniorum.
Cui ego omnia mea permittens, verbiſque *ejus* obtemperans,
Interfeci matrem; nunc verò ipſe viciſſim pereo.
Pyl. Erit ſepulchrum tibi, & ſororis *tuæ* lectum
Nunquam deſeram, ô miſer, quia ego te
Mortuum potiùs, quàm vivum, habebo amicum.
" Sed nondum perdidit me penitus Dei
" Oraculum, quamvis ſtem prope cædem.
" Sed ſæpe, ſæpe nimia calamitas
" Magnas affert *rerum* mutationes, quoties ita res tulerit.
Ore. Tace. (Phœbi autem vaticinia nihil mihi proſunt.)
Mulier enim hæc egreditur extra templum.

V. 695. Σωθεὶς δὲ) Ita Deinceps hujus Fab. 348. &c. Νῦν δ' ἐξ ὀνείρων, εἴσιν ἠγειρόμεσθα, Δοκοῦσ' Ὀρέστην καθ' ἥλιον βλέπειν, Δύστην με λήψεσθαι. Ubi δοκοῦσα refertur ad ἠγειρόμεσθα, διὰ σχῆμα, πρὸς τὸ σημαινόμενον. (Σὺ δὲ νῦν σωθεὶς, ἀντὶ τοῦ, Σοῦ δὲ νῦν σωθέντος, nullum enim verbum ſequitur; & hæc figura, eſt κατάλληλος συντάξεως. Vid. quæ nos ad *Medeæ* v. 58. & *Hippolyt.* v. 23. Ἐμῆς ὁμοσπόρου, — ἣν ἔδωκά (σοι δάμαρτ' ἔχειν) De voce ὁμόσπορος vid. ſuprà ad v. 611. Quòd verò *Electra* ſoror *Oreſtis* fuit *Pyladæ* uxor, ex quâ genuit *Medonta* & *Strophium*, teſtatur *Hellanicus* apud *Pauſaniam* fol. 59. lin. 11. *Joſua Barnes.* V. 709. Ὦ συγκυναγὲ καὶ συνεκτραφεὶς ἐμοί) Cùm *Agamemnon* ab *Ægyſtho* cæderetur *Electra* ſoror Fratrem *Oreſtem* tum fermè undecennem furtim ſubduxit & in *Phocidem* miſit ad Avunculum *Strophium*; qui educabat eum in virum unà cum filio ſuo *Pyladâ*, Vid. *Æſchyli* & *Sophoclis Electram* & *Choephoras.* *Pindari* Schol. — Ὁ δὲ Ὀρέστης ἔτι νήπιος ὢν τῆς μητρὸς ἀποφυγὼν χεῖρας, πρὸς Στρόφιον τὸν Πυλάδου πατέρα παρεγένετο, οἰκοῦντα πρὸς τῷ Παρνασῷ ad *Pyth.* Od. 11. *Joſua Barnes.* V. 710. Ὡς πόλλ' ἐνεγκὼν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν) Ex hâc ſcriptione, ſi ἄχθη pro nomine capias, principale quoddam verbum deſiderabitur; mallem ergò, ſi faverent codices, ἄχθῃ legere, ut ſit (Σὺ ἄχθῃ πολλὰ τῶν ἐμῶν κακῶν ἐνεγκὼν, non πολλὰ ἄχθη τῶν &c. *Joſua Barnes.* V. 718. Θανόντα μᾶλλον, ἢ βλέποντ' ἕξω φίλον) Βλέποντα, ζῶντα. *Johann. Brodæus.* Vid. *Supplices* v. 78. & *Iphig. Aul.* v. 484. & hujus Fab. v. 349. Ejuſdem generis eſt τὸ φάος pro ὁ βίος, *Lux* pro *Vita.* Vid. *Suppl.* v. 200. *Joſua Barnes.*

ARGU-

ARGUMENTUM *Actûs Quarti.*

Iphigenia expeditâ Epiſtolâ, quam per Pyladis manus Fratri erat miſſura, dum cui reddenda ſit & quid rerum in eâ ſit ſcriptum Pyladi *exponit, nè fortè in naufragio literis exuatur, inſperatò agnoſcitur eſſe ſoror* Oreſtæ. *Is itaque, his auditis, cùm per certa ſigna* Iphigeniæ *ſe fratrem illius probaverat, mutua fit utrinque Gratulatio, lacrymæ, gaudia, amplexus. Mox illa exponit, quomodo ad* Aulidem *Cerva illius loco fuerit cæſa, quâque fato ſit ad* Tauros *delata:* Oreſtes *contrà narrat, quæ illum ſors exerceat, quidque ad* Tauros *proficiſci compulerit. Hinc de fugâ & rapiendo* Dianæ *ſimulacro conſulunt,* Choro Græcarum *nempe mulierum conſentiente.* Chorus, *illis ad rem exequendam ſe accingentibus, prioris vitæ recordatione Patriam videre geſtit, quomodò ad* Tauros *venerit, narrat, ſucceſſumque* Iphigeniæ *conſiliis & proſperam navigationem precatur. Admirabilis vero in hoc* Actu *Oeconomia & Rerum mutatio:* Iphigenia *enim, quem jam mactatura erat, pro* Fratre *agnoſcit; nec jam ampliùs de mactandis Adoleſcentibus agitur, ſed de fugâ in commune deliberatur.*

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΠΥΛΑΔΗΣ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ,

Ἴαμβοι.

Ιφι. Ἀπέλθεθ' ὑμεῖς, καὶ παρευτρεπίζετε
Τἄνδον μολόντες, τοῖς ἐφεστῶσι σφαγῇ.
Δέλτου μὲν αἵδε πολύθεροι διαπτυχαὶ
Ξένοις πάρεισιν· ἃ δ' ἐπὶ τοῖσδε βούλομαι,
Ἀκούσατ'· « οὐδεὶς αὐτὸς ἐν πόνοις ἀνὴρ,
« Ὅταν τε πρὸς τὸ θάρσος ἐκ φόβου πέσῃ.
Ἐγὼ δὲ ταρβῶ, μὴ 'πονοστήσας χθονὸς,
Θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς,
Ὁ τήνδε μέλλων δέλτον εἰς Ἄργος φέρειν.
Ορε. Τί δῆτα βούλει; τίνος ἀμηχανεῖς πέρι;
Ιφι. Ὅρκον δότω μοι, τάσδε πορθμεύσειν γραφὰς
Πρὸς Ἄργος, οἷσι βούλομαι πέμψαι φίλων.
Ορε. Ἦ καὶ ἀντιδώσεις τῷδε τοὺς αὐτοὺς λόγους;
Ιφι. Τί χρῆμα δράσειν; ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.
Ορε. Ἐκ γῆς ἀφήσειν μὴ θανόντα βαρβάρου.
Ιφι. Δίκαιον εἶπας· πῶς γὰρ ἀγγείλειεν ἄν;
Ορε. Ἦ καὶ τύραννος ταῦτα συγχωρήσεται;
Ιφι. Ναὶ, Πείσω σφε, κἀυτὴ ναὸς εἰσβήσω σκάφος.
Ορε. Ὄμνυ· σὺ δ' ἔξαρχ' ὅρκον, ὅστις εὐσεβής.
Πυλ. Δώσω. Ιφι. λέγειν χρὴ, τήνδε τοῖς ἐμοῖς φίλοις.
Πυλ. Τοῖς σοῖς φίλοισι γράμματ' ἀποδώσω τάδε.
Ιφι. Κἀγώ σε σώσω Κυανέας ἔξω πέτρας.
Ορε. Τίν' οὖν ἐπόμνυς τοισίν ὅρκιον θεῶν;
Ιφι. Ἄρτεμιν, ἐν ἧσπερ δώμασιν τιμὰς ἔχω.
Πυλ. Ἐγὼ δ' ἄνακτά γ' οὐρανοῦ σεμνὸν Δία.
Ιφι. Εἰ δ' ἐκλιπὼν τὸν ὅρκον ἀδικοίης ἐμέ;
Πυλ. Ἄνοστος εἴην· τί δὲ σὺ, μὴ σώσασά με;
Ιφι. Μήποτε κατ' Ἄργος ζῶσ' ἴχνος θείην ποδός.
Πυλ. Ἄκουε * δὴ νῦν, ὃν παρήλθομεν λόγον. * [illegible] Scalig.
Ιφι. Ἀλλ' αὖθις ἔσται καινὸς, ἢν καλῶς ἔχῃ.
Πυλ. Ἐξαίρετόν μοι δὸς τόδ', ἤν τι ναῦς πάθῃ,

Iph. Diſcedite vos, & apparate
Profecti, res intus *neceſſarias* iis, qui præſunt *victimarum* cædi.
Literarum quidem hæc loquacia volumina
Hoſpitibus adſunt: quæ verò præter hæc volo,
Audite: " nemo calamitoſis ſui ſimilis eſt,
" Quando cadit ex metu in confidentiam:
Ego igitur metuo ne reverſus ex *hâc* terrâ
Nihili faciat meas literas
Is, qui debet hanc epiſtolam Argos perferre.
Ore. Quid igitur vis? quâ de re angeris?
Iph. Det jusjurandum mihi ſe has literas portaturum
Argos, amicis, quibus eas mittere volo.
Ore. An tu quoque viciſſim huic eaſdem *jurisjur.* rationes reddes?
Iph. Quam rem me facturam? aut non facturâ *vis me jurare?* dic.
Ore Te *hunc* non mortuum, *at incolumem*, dimiſſurâ ex *hâc* terrâ,
Iph. Rectè dixiſti: quomodo enim *alioqui* poſſet nunciare *quæ volo?*
Ore. An & tyrannus iſta concedet?
Iph. Etiam perſuadebo ei, & ipſa *ipſum* in navis imponâ ſcapham.
Ore. Jura tu, & incipe jusjurandum, quod *ſit* pium.
Pyl. Dabo. *Iph.* Dicere oportet, *hanc* epiſtolam meis amicis.
Pyl. Dabo has literas tuis amicis.
Iph. Et ego te ſalvum dimittam extra Cyaneas petras.
Ore. Quem autē Deorū in his juras *tui* juramenti teſtē, *ac vind.*
Iph. Dianam, in cujus templis *hos ſacrorum* honores habeo.
Pyl. Ego verò regem cœli Jovem venerandum.
Iph. Si verò deſerto jurejurando feceris mihi injuriam?
Pyl. Sim ſine reditu: quid verò tu, ſi me non ſervaveris?
Iph. Nunquam Argis viva veſtigium ſigam pedis.
Pyl. Audi verò rem, quam prætervimus.
Iph. At rurſus habebitur *ſermo* nov. ſi rectè hab. *quod es dicturus.*
Pyl. Da mihi hanc exceptionem, ſi quid acciderit navi,

V. 726. Μολόντες) pro μολοῦσαι, dicitur enim de *Choro*, qui ex *Feminis* conſtabat: At verò *Feminæ* aliquando & à ſe & ab aliis *maſculino* genere inſignitas, ſiquis dubitat, videat quæ Nos ad *Alceſt.* v. 383. V. 727. Πολύθεροι) Olim legebatur πολύθρηνοι, quod, cùm nullo modo *Verſus* admitteret, audactèr rejeci, & πολύθερος in illius locum adſcripſi, ex *Scaligeri* ſententiâ, quam *Duportus* in hâc re probat. Miror autem *Canterum*, *Æmilium Portum*, *Brodæum*, *Stiblinum*, omnes prætergreſſos πολύθρηνοι; quùm *Spondæum* in *Quarto* loco Nemo unquam ſanus admiſerit, certè nemo Veterum uſurpaverit. *J. Barnes.* V. 742. Ναὶ) τὸ Ναὶ extra Carmen locum habet. Vid. *Hecub.* v. 1116. Σφὲ) Hoc in loco σφὲ ponitur pro αὐτὸν, & quanquam in Grammaticis noſtris id non notetur, ſæpiſſimè reperitur pro αὐτὸν vel αὐτὴν in ſingulari quoque; ut *Eurip. Oreſt.* v. 29. *Phœniſſ.* 1651. *Medeæ*: v. 33. *Androm.* v. 1001. *Hippolyt.* 893. *Alceſt.* v. 16. &c. Εἰσβήσω) ἀντὶ τοῦ εἰσβιβάσω, activâ ſignificatione, ut etiam *Herodotus* utitur, *Homerus* ambobus prævit, qui Iliad. α'. v. 309. ---ἐς δ' Ἑκατόμβην βῆσε Θεῷ. --- *Joſua Barnes.* V. 749. Ἐγὼ δ' ἄνακτα οὐρανοῦ σεμνὸν Δία) *Jupiter* præcipuè Juramentorum reſpectum habuit; Et graviter *perjuros* puniebat, niſi fortè quis *Amator* juraverit, ipſe enim cum *Iô* à *Junone* deprehenſus ob amorem pejeraverat; unde *Ovidius* canit ---*Jupiter in cœlis perjuria ridet Amantûm.* Hinc Ζεὺς ὅρκιος dicebatur. Vid. *Scholiaſten Euripidis* ad *Oreſt.* v. 435. V. 752. Ἴχνος) Prior ſyllaba τοῦ ἴχνος hic brevis eſt, ut aliquando in τέκνον & ſimilibus. Vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 19. V. 754. Καλῶς ἔχῃ) *Scaliger* κακῶς legit, malè, ut mihi videtur; καλῶς enim, ſiquis ex *Latinæ* verſionis mente accipiat, rectè adeſt: ſin κακῶς legas, vertendum erit ---*At rurſus habebitur ſermo novus, ſi malè habeat,* quod dixi nuper. *Joſua Barnes.*

Χ' ἡ δέλτος ἐν κλύδωνι χρημάτων μέτα
Ἀφανὴς γένηται, σῶμα δ' ἐκσώσω μόνον,
Τὸν ὅρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον.
Ιφι. Ἀλλ' οἶσθ', ὃ δράσω; πολλὰ γὰρ πολλῶν κυρεῖ.
Τἀνόντα, κἀγγεγραμμέν' ἐν δέλτου πτυχαῖς,
Λόγῳ φράσω σοὶ πάντ' ἀναγγεῖλαι φίλοις.
Ἐν ἀσφαλεῖ γάρ· ἢν μὲν ἐκσώσῃς γραφήν,
Αὐτὴ φράσει σιγῶσα τἀγγεγραμμένα.
Ἢν δ' ἐν θαλάσσῃ γράμματ' ἀφανισθῇ τάδε,
Τὸ σῶμα σώσας, τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί.
Πυλ. Καλῶς ἔλεξας τῶν θεῶν, ἐμοῦ θ' ὕπερ.
Σήμαινε δ', ᾧ χρὴ τάσδ' ἐπιστολὰς φέρειν
Πρὸς Ἄργος, ὅ,τι τε χρὴ κλυόντα σου λέγειν.
Ιφι. Ἄγγελλ' Ὀρέστῃ παιδὶ τἀγαμέμνονος,
Ἡ 'ν Αὐλίδι σφαγεῖσ', ἐπιστέλλει τάδε
Ζῶσ' Ἰφιγένεια, τοῖς ἐκεῖ δ' οὐ ζῶσ' ἔτι.
Ορε. Ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνη; κατθανοῦσ' ἥκει πάλιν;
Ιφι. Ἥδ', ἣν ὁρᾷς σύ· μὴ λόγοις ἔκπλησσέ με.
Κόμισαί μ' ἐς Ἄργος, ὦ σύναιμε, πρὶν θανεῖν,
Ἐκ βαρβάρου γῆς, καὶ μετάστησον θεᾶς
Σφαγίων, ἐφ' οἷσι ξενοκτόνους τιμὰς ἔχω.
Ορε. Πυλάδη, τί λέξω; ποῦ ποτ' ὄνθ' ηὑρήμεθα;
Ιφι. Ἢ σοῖς ἀραία δώμασιν γενήσομαι,
Ὀρέσθ', ἵν' αὖθις ὄνομα δὶς κλύων μάθῃς.
Πυ. Ὦ θεοί. Ιφ. Τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς;
Πυλ. Οὐδέν· πέραινε δ', ἐξέβην γὰρ ἄλλοσε.
Τάχ' οὖν ἐρωτῶν σ' εἰς ἄπιστ' ἀφίξομαι.
Ιφι. Λέγ', οὕνεκ' ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου θεὰ
Ἄρτεμις, ἔσωσέ μ', ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ,
Δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὀξὺ φάσγανον βαλεῖν,
Εἰς τήνδε δ' ᾤκισ' αἶαν. αἵδ' ἐπιστολαί·
Τάδ' ἐστὶν ἐν δέλτοισιν ἐγγεγραμμένα.
Πυλ. Ὦ ῥᾳδίοις ὅρκοισι περιβαλοῦσά με,
Κάλλιστα δ' ὀμόσασ', οὐ πολὺν σχήσω χρόνον·
Τὸν δ' ὅρκον, ὃν κατώμοσ', ἐμπεδώσομεν.
Ἰδοὺ φέρω σοι δέλτον, ἀποδίδωμί τε,
Ὀρέστα, τῆσδε σῆς κασιγνήτης πάρα.
Ορε. Δέχομαι· παρεὶς δὲ γραμμάτων διαπτυχάς,
Τὴν ἡδονὴν πρῶτ' οὐ λόγοις αἱρήσομαι.
Ὦ φιλτάτη μοι σύγγον' ἐκπεπληγμένη,
Ὅμως ἀπίστῳ περιβαλὼν βραχίονι,
Εἰς τέρψιν εἶμι, πυθόμενος θαυμάστ' ἐμοί.
Χο. Ξεῖν', οὐ δικαίως τῆς θεοῦ τὴν πρόσπολον
Χραίνεις ἀθίκτοις περιβαλὼν πέπλοις χέρα.
Ορε. Ὦ συγκασιγνήτη τε, κἀκ ταὐτοῦ πατρὸς
Ἀγαμέμνονος γεγῶσα, μή μ' ἀποστρέφου,

Et literæ in procellis cum meis rebus
Perierint, corpuſque ſervâro ſolùm,
Ut non ampliùs hoc juramentum ſit ratum.
Iph. Scis quid ſim factura? multa enim multis accidunt.
Quæ ſunt ſcripta in epiſtolæ plicis,
Dicam tibi verbis, ut omnia poſſis nunciare amicis.
Res enim in tuto eſt: Quòd ſi ſervâveris literas,
Tum ipſæ dicent tacentes, quæ ſunt inſcripta.
Si verò literæ in mari deletæ fuerint iſtæ,
Corpore ſervato, hæc verba ſervabis mihi.
Pyl. Rectè dixiſti Deorum, meíque causâ.
Significa igitur cui oporteat has literas ferre
Argos, & quid dicere oporteat me audiviſſe ex te.
Iph † *Nuncia Oreſti filio Agamemnonis,*------
In Aulide interfecta mittit has literas
Viva Iphigenia, *quæ illis qui illic ſunt i.e.* Argivis *non viva ampliùs.*
Ore. Ubi verò illa eſt? num mortua revixit?
Iph. Quam vides, illa eſt, ne tu verbis interturba me.
Deduc me Argos, frater, priuſquam moriar,
Ex hâc terrâ barbarâ, & abducito à deæ
Victimis, propter quas honorem hoſpitum-interficiendorum habeo.
Or. Pylade, quid dicã tibi? ubinã exiſtẽtes invẽti ſumus? *qui vẽimus?*
Iph. Aut tuæ familiæ diras imprecabor, teque diris proſequar,
Oreſtes, ut rurſus nomen bis audiens ſcias, *quem intelligam.*
Pyl. Proh deos. *Iph.* Cur deos invocas in meis *periculis?*
Pyl. Nihil: pertexe modò, aberrâram enim cogitando.
Fortaſſe igitur interrogans te perveniam ad incredibilia.
Iph. Dic *Oreſti*, quòd *cervam dans pro me dea*
Diana, ſervavit me, (quam cervam mactavit meus pater,
Cùm putaret ſe in nos acutum enſem immittere)
Et in hanc terram collocavit: Hæ ſunt meæ literæ,
Et hæc ſunt ſcripta in literis.
Pyl. O quæ me facili jurejurando obſtrinxiſti,
Et quæ pulcherrimè juráſti, non multum *me* continebo tempus:
Id enim jusjurandum, quod juravi, confirmabimus, *atq; præſtabimus.*
Ecce fero tibi literas, & trado,
Oreſte, ab hâc *tuâ ſorore ſcriptas.*
Ore. Accipio, omittens v. literarum explicationes, *i.e. liter. nõ apertis,*
(Voluptatem primùm non verbis, *at factis præſens* capiam.
O chariſſima mihi ſoror percuſſa *re ſubitâ,*
Quàvis *te* brachiis amplectar, tamẽ nõ credo, *vix rei fidem habeo,*
Capiam voluptatem, audiens admiranda mihi.
Cho. Hoſpes, non rectè deæ miniſtram
Polluis, non-tangendis, i.e. *ſacris,* circumjiciens peplis manum.
Ore. O ſoror, ac ex eodem patre
Agamemnone nata, ne me averſeris,

V. 759. Ἀλλ' οἶσθ', ὃ δράσω;) *Scaliger* legit hîc quoque δράσον, quam lectionem licet *Hecub.* v. 225. *Scholiaſtes* probet & nos etiam *Iphig.* Aul. v. 725. Non eſt hujus loci eadem ratio; Non enim illa jam *Pyladem* jubet aliquid facere; ſed de ſe *facturâ* aliquid loquitur, ut cuivis appareat. *J. Barnes.* V. 760. Τἀνόντα) τὰ ἐνόντα. Δέλτου πτυχαῖς, pro δέλτῳ ἐπτυγμένῃ. Sic infrà v. 793. Γραμμάτων διαπτυχάς. V. 765. Τὸ σῶμα σώσας &c.) En Verſum πολύσημον iterum, qualem habuiſti *Medeæ*: v. 476. In quem locum videſis, quæ à Nobis notentur. *Joſua Barnes.* V. 766. Καλῶς ἔλεξας τῶν θεῶν, ἐμοῦ θ' ὕπερ) *Deorum* causâ, quorum honori conſulis, dum perjuria vitare hâc explicatione ſtudes; *Meique* cujus fidei & conſcientiæ in hâc parte proſpicis. V. 777. Ποῦ ποτ' ὄνθ' ηὑρήμεθα) ὄνθ' pro ὄντε, ὑπάρχοντε, dualis numeri. *Joh. Brodæus.* V. 778. Ἀραία γενήσομαι) *Diras imprecabor.* *Activè* ſumitur in hoc loco, aliàs plerumque *Paſſivè*, ἀραῖος enim propriè ſonat *dirisdevotum*, ab ἀρά. V. 780. Ὦ θεοί, τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς) *Aldina* editio in hâc parte malè habet excuſum Ὦ θεοί ſeparatim; niſi enim admiſſum id legatur μονοσυλλάβως Verſus non ſtabit. V. 784. Ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατὴρ Δοκῶν &c.) Hinc ſupra ad v. 176. κεμὰς δοκίμα dicitur, ὅπως ἐδόκει τοῖς Ἕλλησιν ἐσφάγη ἔλαφος δ' ἐκείνῃ. Et hic Verſus eſt πολύσημος, ut ille *Medeæ*: v. 476. Ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι. Vid. ſupra v. 765. *Joſua Barnes.* V. 789. Ὀμόσασ') Hìc *Duporti* codex habet ὀμόσασ' ne minimâ *Senſûs* vel *Carminis* ratione habitâ: Cùm ὀμόσασ' æque utrique conſulit. Judicet æquus rerum æſtimator. *Joſua Barnes.* V. 795. Ἐκπεπληγμένη) Hoc novo caſu obſtupeſcens. Alii ἐμπεπληγμένη. *Joſua Barnes.*

† Hi Verſus, quos Literâ *Italicâ* imprimi curavi, ſunt ipſa Verba Epiſtolæ *Iphigeniæ*, quæ nempe illa vel legebat, vel repetebat ad *Pyladem*.

Ἔχουσ' ἀδελφὸν, οὐ δοκοῦν ἕξειν ποτέ.
Ιφι. Ἐγώ σ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν; οὐ παύσῃ λέγων;
Τὸ δ' Ἄργος αὐτοῦ μεστὸν, ἥ τε Ναυπλία.
Ορε. Οὐκ ἔστ' ἐκεῖ σὸς, ὦ τάλαινα, σύγγονος.
Ιφι. Ἀλλ' ἡ Λάκαινα Τυνδαρίς σ' ἐγείνατο;
Ορε. Πέλοπός γε παιδὶ παιδὸς ἐκπέφυκ' ἐγώ.
Ιφι. Τί φής; ἔχεις τι τῶνδέ μοι τεκμήριον;
Ορε. Ἔχω· πατρῴων ἐκ δόμων τι πυνθάνου.
Ιφι. Οὐκοῦν λέγειν μὲν χρή σε, μανθάνειν δ' ἐμέ.
Ορε. Λέγοιμ' ἄν· ἄκουε πρῶτον Ἠλέκτρα τάδε.
Ἀτρέως, Θυέστου τ' οἶσθα γενομένην ἔριν.
Ιφι. Ἤκουσα, χρυσῆς ἀρνὸς* ἡνίκ' ἦν πέρι. * an ὅτε.
Ορε. Ταῦτ' οὖν ὑφήνασ' οἶσθ' ἐν εὐπήνοις ὑφαῖς;
Ιφι. Ὦ φίλτατ', ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπτεις φρενῶν.
Ορε. Εἰκώ τ' ἐν ἱστοῖς, ἡλίου μετάστασιν;
Ιφι. Ὕφηνα καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς.
Ορε. Καὶ λουτρ' ἐς Αὖλιν μητρὸς ἀνεδέξω πάρα;
Ιφι. Οἶδ'· οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὤν μ' ἀφείλετο.
Ορε. Τί γάρ; κόμας σὰς μητρὶ δοῦσα σῇ φέρειν;
Ιφι. Μνημεῖά γ' ἀντὶ σώματος τοὐμοῦ τάφῳ.
Ορε. Ἃ δ' εἶδον αὐτὸς, τάδε φράσω τεκμήρια.
Πέλοπος παλαιὰν ἐν δόμοις λόγχην πατρὸς,
Ἣν χερσὶ πάλλων, παρθένον Πισάτιδα
Ἐκτήσαθ' Ἱπποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανὼν,
Ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς κεκρυμμένην.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ιφι. Ὦ φίλτατ', οὐδὲν ἄλλο, φίλτατος γὰρ εἶ,
Ἔχω σ', Ὀρέστα, τηλύγετον
Χθονὸς ἀπὸ πατρίδος,
Ἀργόθεν, ὦ φίλος.
Ορε. Κἀγώ σε τὴν θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται.
Κατὰ δὲ δάκρυα, δάκρυα, κατὰ δὲ γόος ἅμα χαρᾷ,
Τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον, ὡσαύτως δ' ἐμόν.
Ιφι. Τὸ* δ' ἔτι βρέφος ἔλιπον ἀγκάλαις * an τόδ' ἔτι.
Νεαρὸν τροφοῦ,
Νεαρὸν ἐν δόμοις.

Cùm teneas fratrem, quem non putâſti te habituram unquam.
Iph. Egóne te meum fratrem eſſe *dicam?* non deſines *hoc* dicere?
Argos enim *eſt* ipſo plenum & Nauplia *terra*.
Ore. Non illic eſt tuus frater, ô miſera.
Iph. Num Lacæna Tyndaris te peperit?
Ore. Et quidem ego ſum natus ex filio filii Pelopis.
Iph. Quid ais? habéſne aliquod horum mihi ſignû *quod oſtendas?*
Ore. Habeo: audi aliquid ex domo paternâ.
Iph. Ergo te quidem dicere oportet, me verò audire.
Ore. Dicam: hoc primùm, *Iphigenia*, audi.
Atrei & Thyeſtis ortam noviſti diſſenſionem.
Iph. Audivi, quæ erat de aureo vellere.
O. Nonne igitur ſcis te hæc texuiſſe in pretioſis texturis, *ſericiſq; tel.*
Iph. O chariſſime, propè meum flectis animum.
Ore. Item in telâ imaginem Solis deficientis?
Iph. Texui hanc etiam imaginem ſubtilibus filis.
Ore. Et accepiſti à matre lavacrum ad Aulidem?
Iph. Novi: nam nuptiæ abſtulerunt me non-bonæ.
Ore. Cur verò dediſti comam tuam perferendam tuæ matri?
Iph. Monumentum pro meo corpore ad ſepulturam.
Ore. Ea verò, quæ ipſe vidi, dicam ſigna certa.
Pelopis antiquam in ædibus haſtam patris, *i. e. proavi*,
Quam vibrans manibus puellam Piſatidem
Adeptus eſt Hippodamiam, occiſo Oenomao,
In tuis virgineis conclavibus abſconditam *vidi*.

MONOSTROPHICA.

Iph. O chariſſime, nihil enim *dicam* aliud: es enim chariſſimus:
Teneo te, Oreſte, procul hinc natum, *unicum & ſolum*,
Solo et patrio *profectum*,
Ex Argis, ô chariſſime.
Ore. Et ego te mortuam, ut *hominum* eſt opinio.
Lachrymæ autem, lachrymæ, & luctus cum gaudio
Tuos oculos æquè ac meos humectant.
Iph. Hunc tum adhuc reliqui infantem in brachiis
Recentem nutricis,
Recentem in ædibus.

V. 803. Ἔχουσ' ἀδελφὸν, οὐ δοκοῦν ἕξειν ποτέ.) Ita ego audacter δοκοῦν reſtituo & δοκοῦσ' ad ſciolos rejicio; quia τὸ δοκοῦν *abſolutè* ponitur, & de omni genere, numero & caſu dicitur, δοκοῦσ' autem nequaquam hic ſtare poterat. Δοκοῦν, δόξαν & δοκήσαν neutralia *Abſolutè* ponuntur, Vid. quæ Nos ad *Supplic*, v. 129. Hæc *Gul. Budæus* parùm aſſecutus videtur. *J. Barnes.* V. 807. Πέλοπός γε παιδὶ παιδὸς ἐκπέφυκ' ἐγώ) *Tantalus, Pelops, Atreus, Agamemnon, Oreſtes & Electra & Iphigenia.* V. 811. Ἄκουε πρῶτον Ἠλέκτρα τάδε) miratur *Æmyl. Port.* (quem videſis) miramur & nos, quomodo Ἠλέκτρα hic adſit, & quomodo *Oreſtes*, quem certè nunc mentis compotem Poeta introducit, potuit *Iphigeniam* alteriùs ſororis nomine vocare, quum & abſens illa fuerit & in *Græciâ*; ut ipſe Poeta teſtatur hujus Fabulæ v. 561. *Iphigen.* Λοιπὴ δ' ἐν οἴκοις ἄλλος Ἀγαμέμνονος γόνος; *Oreſt.* Λέλοιπεν Ἠλέκτραν γε παρθένον μίαν. Et v. 913. Ubi *Iphigeniam* iterum loquentē introducit -- Πρῶτον πυθέσθαι, τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον εἴληχε βιότου -- Hæc igitur dicenda; vel Ἠλέκτρα hoc in loco *Appellativè* ſumi, pro Παρθένος ἄλεκτρος, nondum enim erat *Iphigenia* maritata (Atque ita *Scholiaſtes* ad *Oreſt.* v. 72. dicit *Electram* ipſam nomen ſortitam, cùm ante diceretur *Laodice*) vel certè Ἰφιγένειαν reſtituendum; quod eſt idem cum Ἰφιγένεια & ſic verſus æquè ſtabit. *Joſua Barnes.* V. 812. Ἀτρέως Θυέστου τ' οἶσθα γενομένην ἔριν) Quùm οἶδα in *Aldinâ* Editione & οἶδας in *Baſil.* ſcriptum erat, ex utriſque οἶσθα feci, quod pro οἶσθαθα, paragogicè pro οἶδας ponitur; Ut legitur duobus abhinc verſibus. Cujus rei neceſſitatem *Scaliger* vidit; & licet *Stiblinus* Verſuum rationum imperitus erat, ſenſum certè attigit, quicquid *Portus* oggranniat. Interrogandi tamen nota non eſt neceſſaria. *Joſua Barnes.* V. 816. Ἡλίου μετάστασιν) *Solis regreſſum*; quem feciſſe fabulantur ob *Atrei* facinus; hinc *Thyeſteæ Dapes.* V. 818. Καὶ λουτρ' ἐς &c.) Hi quatuor ſequentes verſus ab hoc loco ad σώματος τοὐμοῦ τάφῳ) *Scaliger* extra rem putat & cancellis includit. Sed benè, ut mihi videtur, poſſunt admitti: Certè loco movere non audeo. *Joſua Barnes.* V. 824. Πίσα) Πόλις καὶ κρήνη τῆς Ὀλυμπίας· ἔστι καὶ χωρίον, ἐν ᾧ ὁ τοῦ Διὸς ναὸς ἵδρυται, καὶ ὁ Ὀλυμπικὸς ἀγὼν τελεῖται. Τὸ ἐθνικὸν Πισαῖος, τὸ θηλυκὸν Πισᾶτις (ita corrigo) λέγεται καὶ Πισαΐδες· τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον τῆς Πίσης μακρά ἐστι. *Stephan.* περὶ πόλεων. Vid. quoque *Euſtathium* in voce Πίσα. Scribo ego ſimplici Σ, ut Veteres omnes; licet alitèr olim apud *Euripidem* tum in hoc loco, tum in primo fabulæ hujus Verſu. *Joſua Barnes.* V. 826. Ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς) Ita rectè *Aldina* Editio, referenda ſunt ad v. 822. εἶδον & φράσω· Quare nec ipſius *Scaligeri* hic eſt admittenda conjectura; qui legit παρθενῶσιν οἶδα, nequaquam ineptè; ſed, ut videtur, nullâ neceſſitate. *Joſua Barnes.* V. 831. Θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται) Vid. ſuprà ad v. 176. & v. 784. Sic v. 920. Οὐκ ἂν τόδ' ἔτος, ὅτι πατήρ ἔκτεινέ με. *Id eſt*, quantum in illo erat, *occidit*; planè enim occidiſſet, ni *Diana* me letho eripuiſſet. V. 832. Γόος ἅμα χαρᾷ τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον) De *Lachrymis* præ Gaudio obortis & quod frigidæ videntur; cùm *Lacrymæ* ex Dolore manantes ſint *Calidæ* & quare, Videſis in Notis noſtris ad *Eſtheræ* v. 1160. *J. Barnes.* V. 834. Τὸ δ' ἔτι βρέφος) Ita lego pro τὸ δέ τι, quod nullo ſenſu prius aderat. *Idem.* V. 835. Τροφοῦ) hanc *Oreſtæ* Nutricem *Pindarus* vocat *Arſinoen*, quã tamen *Laodamian* appellat *Pherecydes*. Hujus verò ipſius filium *Ægyſthus* occidit, nanciſci putans *Oreſtem*, vel iratus, quod ejus Mater illum ſubduxerat. Hic obiter notandus eſt error inſignis Doctiſſimi *Benedicti Latini Pindari* Interpretis, qui *Oreſtem* trimum vocat, cùm morti eriperetur; oblitus illum ante Bellum *Trojanum* natum, ut liquet ex *Hom. Il.* ἰ. v. 142. Nec niſi poſt *Decennale* illud bellum *Agamemnonem* occubuiſſe. *Joſua Barnes.*

*Ὦ κρεῖσσον, ἢ λόγοισιν, εὐτυχοῦσ' ἐμοῦ
Ψυχά, τί φῶ;
Θαυμάτων πέρα,
Καὶ λόγου πρόσω, τάδ' ἐπέβα.
Ορε. Τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖμεν ἀλλήλων μέτα.
Ιφι. Ἄτοπον ἡδονὰν ἔλαβον, ὦ φίλαι·
Δέδοικα δ', ἐκ χερῶν με μὴ πρὸς αἰθέρα
Ἀμπτάμενος φύγῃ· Ὦ Κυκλωπίδες ἑστίαι,
Ὦ πατρὶς Μυκήνα φίλα,
Χάριν ἔχω ζοᾶς,
Χάριν ἔχω τροφᾶς,
Ὅτι μοι συνομαίμονα τόνδε δόμοις
Ἐξεθρέψω φάος.
Ορε. Γένει μὲν εὐτυχοῦμεν, εἰς δὲ συμφοράς,
Ὦ σύγγον', ἡμῶν δυστυχὴς ἔφυ βίος.
Ιφι. Ἐγὼ μέλεος, οἶδ', ὅτι φάσγανον
Δέρᾳ 'θηκέ μοι
Μελεόφρων πατήρ.
Ορε. Οἴμοι· δοκῶ γὰρ οὐ παρών σ' ὁρᾶν ἐκεῖ.
Ιφι. Ἀνυμέναιος, σύγγον', Ἀχιλλέως,
Εἰς κλισίαν λύκων
Δολίαν ὅτ' ἀγόμαν·
Παρὰ δὲ βωμὸν ἦν
Δάκρυα, καὶ γόοι.
Ορε. Φεῦ, φεῦ, χερνίβων ἐκεῖ.
Ιφι. Ὤιμωξα κἀγὼ τόλμαν, ἣν ἔτλη πατήρ·
Ἀπάτορ', ἀπάτορα
Πότμον ἔλαχον.
Ορε. Ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων κυρεῖ,
Εἰ σόν γ' ἀδελφὸν, ὦ τάλαιν', ἀπώλεσας
Δαίμονος τύχᾳ τινός.
Ὦ μελέα δεινᾶς τόλμας.
Ιφι. Δείν' ἔτλαν, δείν' ἔτλαν,
* Ὦ μοι σύγγονε· *al. Οἴ.
Παρὰ δ' ὀλίγον ἀμπέφυγες
Ὄλεθρον ἀνόσιον ἐξ ἐμᾶν
Δαϊχθεὶς χερῶν. ἁ
Δ' ἐπ' αὐτοῖσι τίς τελευτά;
Τίς τύχα μοι συγχωρήσει;
Τίνα σοι πόρον εὑρομένα,
Πάλιν ἀπὸ πόλεως,
Ἀπὸ φόνου πέμψω
Πατρίδ' ἐς Ἀργείαν,
Πρὶν ἐπὶ ξίφος
Αἵματι σῷ * πλάξαι; *al. πελάσαι.
Τόδε, τόδε σὸν, ὦ μελέα ψυχά,
Χρέος, ἀνευρίσκειν,
Πότερον κατὰ χέρσον, οὐχὶ ναΐ,
Ἀλλὰ ποδῶν ῥιπᾷ,
Θανάτῳ πελάσεις * ἄρα, *Scaliger πελάσῃ.

O plus, quàm verbis tantùm, ſed & re ipſâ es, felix, Oreſta, mi
Anime, quid dicam?
Ultra miracula,
Et ultra quàm dici poſſit, hæc acciderunt.
Ore. In poſterumque ſimul degentes ſimus felices.
Iph. Inſperatam voluptatem cepi, ô amicæ:
Metuo autem, ne ex manibus mihi in aërem
Avolâs elabatur! ô Cyclopii lares, *ô domus à Cyclopibus condita,*
O chara patria Mycenæ!
Gratiam habeo *tibi* vitæ *ejus datæ cauſâ*,
Gratiam habeo educationis *cauſâ*,
Quia mihi fratrem iſtum *in ædibus*
Educâſti, *mihi*, *totiuſque familiæ* lumen.
Ore. Genere quidem beati ſumus, ſed quod ad calamitates *ſpectat*,
O ſoror, noſtra infelix vita eſt comparata.
Iph. Ego miſera, hoc experta ſum, quando enſem
Ad cervicem poſuit mihi
Miſer pater.
Ore. Hei mihi: videor enim non præſens te videre *ibi*.
Iph. Sine Hymenæo, frater, Achillis;
In tentorium luporum (*Græcorum crudelium*)
Fraudulentum quùm ducebar;
Et circa aram erant
Lachrymæ, & luctus.
Ore. Heu, heu! lavacra, *quæ ibi erant*,
Iph. Deploravi & ego audaciam quam pater auſus eſt:
Indignum patre, indignum patre
Fatum nacta ſum.
Ore. Alia verò ex aliis ſequuntur:
Si verò tuum fratrem, ô miſera, *cædens* perdidiſſes
Numinis alicujus fato,
O miſeram *tunc te futuram* diri facinoris *ream*.
Iph. Atrocia auſa ſum, atrocia auſa ſum,
O mi frater;
Quàm vix effugiſti
Injuſtam & impiam necem, meis
Interfectis manibus?
Poſt hæc verò quis *malorum* finis *erit*?
Quæ fortuna mihi, *quod cupio facere* concedet?
Quam tibi *ſalutarem* rationem inveniens,
Ruſum ab hâc urbe,
Et ab hâc vicinâ nece, remittam *te*
Patriam in Argivam,
Priuſquam enſis in
Sanguine tuo tenculetur?
Hoc, hoc tuum *eſt*, ô miſera anima,
Negotium, invenire, *atque ſtatuere*,
Utrùm terrâ, non navi,
Sed pedum impetu,
Morti mox ſis appropinquaturus, *mortiſque periculis caput objecturus*.

V. 837. Ὦ κρεῖσσον, ἢ λόγοισιν εὐτυχοῦσ' ἐμοῦ ψυχά) *Oreſtem* alloquitur, & vocat *Animam* ſuam; alter enim εὐτυχοῦσ' non rectè cum ψυχά jungeretur, niſi per *Appoſitionem*. Vel διὰ τὸ Πρὸς τὸ σημαινόμενον. *Joſua Barnes*.

V. 844. Ἀμπτάμενος) Ἀναπτάμενος, ἀναπετασθεὶς. Κυκλωπίδες Ἑστίαι) O Argos, & *Mycenæ* Cyclopum opus. Vid. quæ ad *Iphig. Aul.* v. 152. & v. 1591. *Joſ. Barnes.*

V. 848. Συνομαίμονα) τὸν ἀδελφόν.

V. 861. Φεῦ χερνίβων) ἤγουν ἕνεκα τῆς ἀνθρωποθυσίας. *Joſua Barnes.*

V. 862. Τόλμαν, ἣν ἔτλη) Τόλμαν τλῆναι, hujus Syntaxeos inſtantias vide *Iphig. Aul.* v. 1182.

V. 868. Ὦ μελέα δεινᾶς τόλμας) ἕνεκα τῆς τόλμας, τῆς ξενοκτονίας καὶ ἀδελφοκτονίας δηλονότι. *Joſua Barnes.*

V. 870. Ὦ μοι σύγγονε) Hic μοι pro μου Vid. quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 613. Et infra ad v. 922.

V. 871. Ἀμπέφυγες) Ἀναπέφυγες. In omnibus exemplaribus ſcribitur ἀμπέφυγες, non regulariter; eſt enim ἔφυγες ſed πέφευγες: Niſi πέφυγον etiã dicatur pro ἔφυγον per protheſin Poeticam, ut βίψε ποδὸς τεταγὼν, pro ταγὼν, *Hom.* Iliad. α'. v. 591.

V. 881. Πλάξαι) Ita cum *Scaligero* legimus, revocato, quod priùs obtinebat, πελάσαι in marginem: πελάω enim eſt *Admoveo*, quod nihil hìc habet, πλάζω autem eſt *Inquino*, hinc *Hom.* Iliad. ε'. v. 100. —πεπάλακτο δ' αἵματι θώρηξ. Item Iliad. λ. v. 169.—λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους. *Joſua Barnes.*

Βάρβα-

Βάρβαρα φῦλα,
Καὶ διόδους ἀνόδους στείχων·
Διὰ Κυανέας
* Μίαν στενοπόρους   * μῆ Milton.
Πέτρας, μακρὰ κέλευθα
Ναΐοις δρασμοῖς.
Τάλαινα, τάλαινα·
Τίς ἂν οὖν τάδ' ἂν,
Ἢ θεὸς, ἢ βροτὸς, ἤ-
τι τῶν ἀδοκήτων,
Πόρον ἄπορον ἐξανύσας,
Δυοῖν τοῖν μόνοιν Ἀτρείδαιν
Φανεῖ κακῶν ἔκλυσιν;

Ἴαμβοι.

Χο. Ἐν τοῖσι θαυμαστοῖσι, καὶ μύθων πέρα,
Τάδ' εἶδον αὐτὴ, κ' οὐ κλύουσ' ἀπαγγελῶ·
Τὸ μὲν φίλους ἐλθόντας εἰς ὄψιν φίλων,
Ὀρέστα, χειρῶν περιβολὰς εἰκὸς λαβεῖν·
Λήξαντα δ' οἴκτων, κἀπ' ἐκεῖν' ἐλθεῖν χρεὼν,
Ὅπως τὸ κλεινὸν ὄνομα τῆς σωτηρίας
Λαβόντες, ἐκ γῆς βησόμεσθα βαρβάρου.
" Σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ταῦτα, μὴ 'κβάντας τύχης,
" Καιρὸν λαβόντας, ἡδονὰς * ἄλλας λαβεῖν. * Scalig. ἄλλως.
Ορε. Καλῶς ἔλεξας· τῇ τύχῃ δ' οἶμαι μέλειν
Τοῦδε ξὺν ἡμῖν· ἢν δέ τι πρόθυμος ᾖ,
Σθένειν τὸ θεῖον μᾶλλον εἰκότως ἔχει.
Ιφι. Οὐδέν μ' ἐπέσχε γ', οὐδ' ἀποστήσει λόγου,
Πρῶτον πυθέσθαι, τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον
Εἴληχε βιότου· φίλα γὰρ ἔσται πάντ' ἐμοί.
Ορε. Τῷδε ξυνοικεῖ, βίον ἔχουσ' εὐδαίμονα.
Ιφι. Οὗτος δὲ ποδαπὸς, καὶ τίνος πέφυκε παῖς;
Ορε. Στρόφιος ὁ Φωκεὺς τοῦδε κλήζεται πατήρ.
Ιφι. Ὁ δ' ἐστί γ' Ἀτρέως θυγατρὸς, ὁμογενὴς ἐμοί;
Ορε. Ἀνεψιός γε, μόνος ἐμοὶ σαφὴς φίλος.
Ιφι. Οὐκ ἦν· τόθ' οὗτος, ὅτε πατὴρ ἔκτεινέ με;
Ορε. Οὐκ ἦν· χρόνον γὰρ Στρόφιος ἦν ἄπαις τινά.
Ιφι. Χαῖρ', ὦ πόσις μοι τῆς ἐμῆς ὁμοσπόρου.
Ορε. Κἀμός γε σωτὴρ, οὐχὶ συγγενὴς μόνον.
Ιφι. Τὰ δεινὰ δ' ἔργα πῶς ἔτλης μητρὸς πέρι;
Ορε. Σιγῶμεν αὐτά, πατρὶ τιμωρῶν ἐμῷ.
Ιφι. Ἡ δ' αἰτία τίς, ἀνθ' ὅτου κτείνει πόσιν;
Ορε. Ἔα τὰ μητρός· οὐδὲ σοὶ κλύειν καλόν.
Ιφι. Σιγῶ· τὸ δ' Ἄργος πρὸς σὲ νῦν ἀποβλέπει.
Ορε. Μενέλαος ἄρχει· φυγάδες ἐσμὲν ἐκ πάτρας.
Ιφι. Ἦ που νοσοῦντας θεῖος ὕβρισεν δόμους;
Ορε. Οὐκ, ἀλλ' Ἐρινύων δεῖμά μ' ἐκβάλλει χθονός.
Ιφι. Ταῦτ' ἄρ' ἐπ' ἀκταῖς, κἀνθάδ' ἠγγέλθης μανείς.
Ορε. Ὤφθημεν οὐ νῦν πρῶτον ὄντες ἄθλιοι.
Ιφι. Ἔγνωκα, μητρός σ' οὕνεκ' ἠλάστρουν θεαί.
Ορε. Ὥσθ' αἱματηρὰ στόμι' ἐπεμβαλεῖν ἐμοί.

Per barbarorum gentes,
Et per tranſitus invios vadens.
Per Cyaneos
Enim anguſto-remo-pervadens
Scopulos, eſt longum iter
Navali fugæ.
Miſera, miſera ſum ego!
Quis igitur hæc *impedimenta tollet? quis*
Aut Deus, aut mortalis, aut
Aliquid inopinatorum, vel, *aut caſus aliquis inſperatus,*
Viam impeditam expediens,
Nobis duobus ſolis Atridis
Oſtendet finem malorum?

Chorus.

In hoc admirando caſu, quiq; omnem ſermonem ſuperat,
Hæc ipſa vidi, & audiens nunciabo:
Amicos igitur, qui venerunt in conſpectum amicorum,
O Oreſtes, æquum *eſt* ſe manibus mutuò complecti:
Oportet verò te *nunc* omiſſo luctu, ad illud venire, *&* *ſpectare,*
Quomodo inclytum nomen ſalutis
Adepti, ex *hoc* agro barbaro diſcedemus.
" Sapientum enim virorum hæc *ſunt*, nō egreſſos fort. *nec ea neg.*
" Occaſionē nactos, voluptates alias percipere, *liſq; re bene geſtâ frui.*
Ore. Rectè dixiſti. Fortunæ verò puto curæ fore
Hoc nobiſcum, ſi quid enim hæc *nobis* propitia ſit,
Conſentaneum eſt numen divinum *auxiliis humanis* eſſe potentius.
Iph. Nihil me *jam* cohibet, nec *quidquam* avertet à colloquio,
Quominus primum quæram, quodnam Electra fatum
Sortita ſit vitæ: grata enim erunt mihi omnia, *quæ dices.*
Ore. Cum hoc *nupta* habitat, vitam habens beatam.
Iph. Hic verò cujas, & quo patre natus eſt?
Ore. Strophius Phocenſis hujus vocatur pater,
Iph. Hic *igitur ob Anaxibiam* Atrei filiam eſt mihi cognatus?
Ore. Conſobrinus certè *noſter eſt*, ſolus mihi certus amicus.
Iph. Nondum erat iſte natus, quando pater me mactavit?
Ore. Non erat: aliquandiu enim Strophius fuit ſine liberis.
Iph. Salve, mihi marite meæ ſororis.
Ore. Et meus ſervator *eſt*, non tantùm cognatus.
Iph. Quomodo verò ſuſtinuiſti iſta atrocia facta de matre?
Ore. Taceamus de illis: *feci* ut ulciſcerer necem mei patris.
Iph. Quæ verò *fuit* cauſa, quòd occidit maritum?
Ore. Sinas hæc matris *facinora*, non enim tibi *eſt* honeſtum audire.
Iph. Taceo. Nunc igitur Argos in te reſpicit.
Ore. Menelaus tenet imperium: nos exules ſumus ex patria.
Iph. An igitur patruus injuriâ affecit familiam *jam* afflictam?
Ore. Non: ſed terror Erynnium exturbat me ex terrâ.
Iph. Illud ig. eſt *quod* in lit. *tibi* accidit: n. & ill. nun. eſt te inſaniiſſe.
Ore. Sumus conſpecti non nunc primum in hâc miſeriâ.
Iph. Intelligo, propter matrem agitaverant *te Erynnyes* Deæ.
Ore. *Ita* ut cruenta fræna injecerint mihi.

V. 887. Στείχων) Vel οἷς vel αὐτὰ ſubaud. Vel certè legendum δι' ὁδοὺς disjunctim. *Joſua Barnes.*

V. 890. Μίαν) *Jodoc. Miltonus* in margine notavit, quaſi ex conjecturâ, *f.* μῶν, malè, nulla eſt enim hic Interrogatio; cùm Difficultas iſtius viæ ſatis omnibus erat nota vel ex *Argonauticâ* Expeditione. *Joſua Barnes.*

V. 894. Τίς ἂν οὖν τάδ' ἂν) De duplici ἂν vid. ſuprà ad v. 98.

V. 913. Τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον) Vid. ſuprà ad v. 811.

V. 918. Ἀτρέως θυγατρὸς) *Euripidis Scholiaſt.* ad *Oreſt.* ---- Στρόφιος Ἀναξιβίαν ἔγημε, τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴν, ἐξ ἧς ἐγένετο Πυλάδης· Ἢ ἐπεὶ ὁ Στροφίου πατὴρ Κρίσος Ἀτρέως θυγατέρα ἐγάμει τὴν Κυδραγόραν. *Joh. Brodæus* notavit, ſed loco non oſtenſo; nec tale quid invenio. Ipſa enim *Scholiaſtæ* verba ſunt hæc ad v. 765. Στρόφιος Ἀναξιβίαν τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴν ἔγημεν, ἐξ ἧς ἔφυσε τὸν Πυλάδην ὅθεν Ὀρέστης καὶ Πυλάδης ἀνεψιοί. *J. Barnes.*

V. 920. Ὅτε πατὴρ ἔκτεινέ με) Occidit, quantum in illo erat, & ut Vulgò putabatur; quia nuſquam poſtea viſa eſt, ante hoc tempus, à Cognatis & *Græcis*: Vid. ſuprà ad v. 176. & v. 784. & infrà v. 992.

V. 922. Χαῖρ' ὦ πόσις μοι τῆς ἐμῆς ὁμοσπόρου) Hic reverâ τὸ μοι redundat, nec enim pro μοῦ ſtat, ut aliàs, ſed regitur à χαῖρε, ut χαῖρέ μοι, de quâ vide *Euſtath.* Il. Ξ. fol. 999. lin. 36. & quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 613. *J. Barnes.*

V. 930. Ἦ που νοσοῦντας θεῖος) Ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος, i. e. *Menelaus,* Avunculus, Patris eorum Frater; & ponitur hic *Abſolutè*, cùm ſit etiam ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος. Sic *Xenophon* Cyropæd. l. 1. Ὁ θεῖος αὐτοῦ ἐλοιδορεῖτο. Idem apud *Plutarchum* alibi φιλαδελφίας & alios invenies.

Ιφι. Τί

Ιφ. Τί γάρ ποτ' εἰς γῆν τήνδ' ἐπόρθμευσας πόδα;
Ορ. Φοίβου κελευσθεὶς θεσφάτοις, ἀφικόμην.
Ιφ. Τί χρῆμα δράσων; ῥητὸν, ἢ σιγώμενον;
Ορ. Λέγοιμ' ἄν· ἀρχαὶ δ' αἵδε μοι πολλῶν πόνων.
Ἐπεὶ τὰ μητρὸς ταῦθ', ἃ σιγῶμεν, κακὰ
Εἰς χεῖρας ἦλθε, μεταδρομαῖς Ἐριννύων
Ἠλαυνόμεσθα φυγάδες, ἔνθεν μοι πόδα
Εἰς τὰς Ἀθήνας * δή γ' ἔπεμψε Λοξίας, * Scal. δῆτ'.
Δίκην παρασχεῖν ταῖς ἀνωνύμοις θεαῖς.
Ἔστιν γὰρ ὁσία ψῆφος, ἣν Ἄρει ποτὲ
Ζεὺς εἵσατ' ἔκ του δὴ χερῶν μιάσματος.
Ἐλθὼν δ' ἐκεῖσε, πρῶτα μέν μ' οὐδεὶς ξένων
Ἑκὼν ἐδέξαθ', ὡς θεοῖς στυγούμενον.
Οἳ δ' ἔσχον αἰδῶ, ξένια μονοτράπεζά μοι
Παρέσχον οἴκων, ὄντες ἐν ταυτῷ στέγει.
Σιγῇ δ' ἐτεκτήναντ' ἀπόφθεγκτόν μ', ὅπως
Δαιτός γενοίμην, πώματός τ' * αὐτῶν δίχα, * al. αὐτοῦ.
Εἰς δ' ἄγγος ἴδιον ἴσον ἅπασι βακχίου
Μέτρημα πληρώσαντες, εἶχον ἡδονήν.
Κἀγὼ 'ξελέγξαι μὲν ξένους οὐκ ἠξίουν,
Ἤλγουν δὲ σιγῇ, κἀδόκουν οὐκ εἰδέναι,
Μέγα στενάζων, οὕνεκ' ἦν μητρὸς φονεύς.
Κλύω δ' Ἀθηναίοισι τἀμὰ δυστυχῆ
Τελετὴν γενέσθαι, κἄτι τὸν νόμον μένειν,
Χοῆρες ἄγγος Παλλάδος τιμᾶν λεών.
Ὡς δ' εἰς Ἄρειον ὄχθον ἧκον, ἐς δίκην
Τὸ ἔστην, ἐγὼ μὲν θάτερον λαβὼν βάθρον,
Τὸ δ' ἄλλο πρέσβειρ', ἥπερ ἦν Ἐριννύων,
Εἰπὼν, ἀκούσας θ' αἵματος μητρὸς πέρι,
Φοῖβός μ' ἔσωσε, μαρτυρῶν· ἴσας δέ μοι
Ψήφους διηρίθμησε Παλλὰς ὠλένῃ,
Νικῶν δ' ἀπῆρα φόνια πειρατήρια.
Ὅσαι μὲν οὖν ἕζοντο πεισθεῖσαι δίκῃ,
Ψῆφον παρ' αὐτὴν ἱερὸν ὡρίσαντ' ἔχειν.
Ὅσαι δ' Ἐριννύων οὐκ ἐπείσθησαν νόμῳ,
Δρόμοις ἀνιδρύτοισιν ἠλάστρουν μ' ἀεὶ,
Ἕως ἐς ἁγνὸν ἦλθον αὖ Φοίβου πέδον,
Καὶ πρόσθεν ἀδύτων ἐκταθεὶς, νῆστις βορᾶς,
Ἐπώμοσ' αὐτοῦ βίον ἀπορρήξειν θανὼν,

Iph. Cur verò in hanc terram intuliſti pedem?
Ore. Veni juſſus oraculo Phœbi.
Iph. Quam rem facturus? dicendam, an tacendam?
Ore. Dicam. Initium autem hoc mihi multorum laborum *eſt*:
Poſtquam hæc mala matris, quæ *jam* tacemus,
In *noſtr. man. venerũt, manibuſque noſt. patrata fuerũt*, incurſ. Eryn.
Pulſi ſumus exules, unde me pedibus
Athenas petere juſſit Phœbus,
Ut cauſam dicerem apud non nominandas Deas.
Eſt enim *ibi* ſanctum judicium, quod olim Marti
Jupiter conſtituit ob quandam contaminationem manuum.
Profectum autem illuc, primùm quidem nullus hoſpitum
Ultrò *me* recepit, ut diis inviſum.
Qui v. pud. add. *ratione aliq. mei hab.* hoſp. mun. menſæ mihi ſoli *aſſig.*
Præbuerunt *in* ædibus, manentes ſub eodem tecto.
Silentio autem fecerunt me omnis colloquii expertem, ut
A cibi, potuſq; cõmunione cũ ceteris habendâ ſemotus illic eſſem.
In vas verò proprium æqualem omnibus Bacchici *liquoris*
Menſurâ plenâ infũdẽtes, habebãt voluptatẽ, *& indulgebant genio.*
Ego verò reprehendere quidem hoſpites non audebam:
Dolebam verò tacitè, & ſimulabam me hæc neſcire,
Valde ingemiſcens, quòd eram matris interfector.
Audio autem Athenienſibus meas calamitates
Feſti inſtituendi cauſam fuiſſe, & adhuc morem hunc manere,
Libatorium vas ut Palladis populus, i.e. *Athen.* honoret.
Poſtquam autem veni in tumulum Martis, & in judicio
Steti, ego quidem occupavi alteram ſedem,
(Alteram verò natu maxima Erinnyum.)
Perorans, audienſque cauſam parricidii,
Phœbus teſtificans ſervavit me: paria verò mihi
Suffragia numeravit Pallas manu;
Atque victor abii ex judicio parricidii.
Quæcunque igitur *Furiarum* ſedebant, acquieſcentes judicio,
Suffragia prope ipſa *me pro ſancto* & puro ſtatuerunt habere.
Quæcunque verò Furiarum huic legi, *judicioque* non paruerunt,
Curſibus irrequietis, *vagiſque me* ſemper agitaverunt,
Donec rurſus redii ad Phœbi ſanctum ſolum,
Et ante adyta jacens extenſus, jejunus à cibo,
Juravi me illic abrepturum eſſe mihi vitam morte voluntariâ,

V. 944. Δίκην παρασχεῖν) *Doportus* mavult ὑποσχεῖν probabiliter, uſitatior enim iſta Phraſis. Ἀνωνύμοις) Εὐφημισμοῦ χάριν Ἐριννύας aliquando nominare ſubter fugerunt Veteres, aliquando Εὐμενίδας auſpicatiori nomine vocarunt, aliquando & σεμνὰς θεάς. V. 946. Ἔκ του δὴ χερῶν μιάσματος) *Pauſanias* in *Atticis* fol. 26. lin. 43. Ἔστι δὲ Ἄρειος Πάγος καλούμενος, ὅτι πρῶτος Ἄρης ἐνταῦθα ἐκρίθη· καί μοι καὶ ταῦτα δεδήλωκεν ὁ λόγος, (*viz.* ibid. fol. 19. lin. 19.) ὡς Ἁλιρρόθιον ἀνέλοι, καὶ ἐφ' ὅτῳ κτείνειε. Κριθῆναι δὲ καὶ ὕστερον Ὀρέστην λέγουσιν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς μητρός. *Joh. Brodæus.* V. 951. Σιγῇ δ' ἐτεκτήναντ' ἀπόφθεγκτόν με) De hoc loco Vid. *Andr. Schotti* Obſerv. Human. l. 5. c. 29. & *Athenæi Deipnoſoph.* l. 10. fol. 437. &c. Unde apparet *Oreſtem*, dum adhuc materno ſanguine laborabat, ab Hoſpitibus ſilentio ſemper exceptum; nequis forte ejus alloquio contaminaretur. Ἀπόφθεγκτον) προσφωνηθῆναι ἀνάξιον. Sic *Sophocles* in *Philoctete* --- Γενέσθαι ἀπροσφθεγκτός. Id eſt ἄξιος ἀπροσφωνηθῆναι. ex *Joh. Brodæo.* V. 952. Αὐτῶν δίχα) Ita cum *Scaligero* pro αὐτοῦ, quod prius adorat. Αὐτοῦ autem inter Var. Lect. repono. V. 953. Βακχίου) Βάκχου οἴνου. Βάκχος variè effertur, Βακχεὺς *Orph.* & *Eurip.* Bacch. v. 145. Βάκχος, ut hic; Βακχεῦς & Βακχεῖος *Orph.* Ἴακχος & Ὀρείβακχος *Oppian.* Κυνηγ. α. &c. *J. Barnes.*

V. 960. Τελετὴν γενέσθαι, --- Χοῆρες ἄγγος Παλλάδος τιμᾶν λεών.) Hunc locum explicat *Ariſtoph.* Scholiaſtes in Equitibus, f. 196. Χοῦς μέτρον Ἀττικὸν, Χωρεῖ κοτύλας ιβ΄. Ἔστι δὲ καὶ Ἑορτὴ Ἀθήνῃσι· κέκληται δὲ ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας· Ὀρέστης διὰ τὴν τῆς μητρὸς ἀναίρεσιν, ἧκεν εἰς Ἀθήνας παρὰ τὸν Πανδίονα συγγενῆ καθεστηκότα, ὃς ἔτυχε τότε βασιλεύων τῶν Ἀθηναίων, καὶ αὐτὸν κατέλαβεν ἑορτήν τινα δημοτελῆ ποιοῦντα. Ὁ τοίνυν Πανδίων παραγενόμενον τὸν Ὀρέστην αἰδούμενος, κοινωνῆσαι δὲ ποτοῦ καὶ τραπέζης αὐτῷ ὡς ἠγνισμένῳ, μὴ καθαρθέντος αὐτοῦ τοῦ φόνου, ὡς ἂν μὴ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος πίνοιεν, ἑκάστῳ τῶν κεκλημένων παρέθηκε Χοῦν. Conſule eundem *Ariſtophanis* Interpretem in *Acarnenſibus* f. 300. & 303. Edit. *Baſil. Froben.* 1547. Hujus rei meminit *Plutarch.* Sympoſiac. l. 2. § ult. Hæc *J. Brodæus* annotavit. Eſt verò hic magnus in hoc *Scholiaſte* Ἀναχρονισμὸς, Πανδίων, Ἐριχθόνιος, Αἰγεὺς, Θησεὺς, Δημοφῶν, ad cujus Tempora rectiùs alii ponunt *Oreſtæ* ad *Athenas* adventum; Vid. *Joh. Meurſii* Græc. Fer. l. 1. in Ἀνθεστήρια. *J. Barnes.* V. 961. Ἄρειον ὄχθον) i. e. Ἄρειον πάγον V. 962. Θάτερον λαβὼν βάθρον) Duæ ſedes, quas ἀργυροῦς λίθους vocant, ὕβρεως & ἀναιδείας dictæ, ex hâc *Reus*, ex illâ *Accuſator* agebant. De quâ m videſis *Pauſan.* in *Atticis* f. 27. l. 2. Et *Cæl. Rhodig.* l. 12. c. 19. & *Aloyſii* Schediaſ. l. 1. c. 18. § 94. *J. Barnes.* V. 963. Πρέσβειρα Ἐριννύων) i. e. Τισιφόνη, ἡ φόνον τίνουσα. Earum autem Nomina ex ordine ſunt hæc --- Τισιφόνη τε, καὶ Ἀλληκτὼ, καὶ δῖα Μέγαιρα. Hinc *Virg. Furiarum maximam* vocat *Tiſiphonen* Æn. l. 6. v. 605. & v. 570. *Continuò ſontes Ultrix accincta Flagello* Tiſiphone *quatit inſultans; torvoſque ſiniſtrâ Intentans angues, vocat agmina ſæva ſororum.* Vide *Servium* in loca. *Joſua Barnes.* V. 965. Ἴσας δέ μοι ψήφους διηρίθμησε Παλλὰς &c.) Ubi æquales erant Calculi *Nigri* & *Candidi*, concedebatur Candidus unus pro *Minervâ* Ἀγοραίας Præſide, quia Dii Miſericordes: Et hinc æqualia ſuffragia abſolvebant, Vid. infrà ad v. 1470. *Joſ. Barnes.*

Εἰ μή με σώσει Φοῖβος, ὅς μ' ἀπώλεσεν.
Ἐντεῦθεν αὐδὴν τρίποδος ἐκ χρυσοῦ * λαβὼν, * In. βαιὸν
Φοῖβός μ' ἔπεμψε δεῦρο, διοπετὲς λαβεῖν
Ἄγαλμ', Ἀθηνῶν τ' ἐγκαθιδρῦσαι χθονί.
Ἀλλ' ἥνπερ ἡμῖν ὥρισεν σωτηρίαν,
Σύμπραξον· ἂν γὰρ θεᾶς κατάσχωμεν βρέτας,
Μανιῶν τε λήξω, καί σε πολυκώπῳ σκάφει
Στείλας, Μυκήναις ἐγκαταστήσω πάλιν.
Ἀλλ' ὦ * φίλην', ὦ κασίγνητον κάρα, * Scalig. φιλαιτόν.
Σῶσον πατρῷον οἶκον, ἔκσωσον δέ με,
Ὡς τἄμ' ὄλωλε πάντα, καὶ τὰ Πελοπιδῶν,
Οὐράνιον εἰ μὴ ληψόμεσθα θεᾶς βρέτας.
Χο. Δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσεν
Τὸ Ταντάλειον σπέρμα, διὰ πόνων τ' ἄγει.
Ιφι. Τὸ μὲν πρόθυμον, πρὶν σε δεῦρ' ἐλθεῖν, ἔχω,
Ἄργει γενέσθαι, καὶ σὲ, σύγγον', εἰσιδεῖν.
Θέλω δ', ἅπερ σὺ, σέ τε μεταστῆσαι πόνων,
Νοσοῦντά τ' οἶκον, οὐχὶ τῷ κτανόντι με
Θυμουμένη, πατρῷον ὀρθῶσαι θέλω.
Σφαγῆς τε γὰρ σῆς χεῖρ' ἀπαλλάξαιμεν ἂν,
Σώσαιμι δ' οἴκους· τὴν θεὸν δ' ὅπως λάθω,
Δέδοικα, καὶ τύραννον, ἡνίκ' ἂν κενὰς
Κρηπῖδας εὕρῃ λαΐνας ἀγάλματος.
Πῶς δ' οὐ θανοῦμαι; τίς γ' ἔνεστί μοι λόγος;
Ἀλλ' εἰ μὲν ἕν τι τοῦθ' ὁμοῦ γενήσεται,
Ἄγαλμά τ' οἴσεις, κἀμ' ἐπ' εὐπρύμνου νεὼς
Ἄξεις, τὸ κινδύνευμα γίνεται καλόν.
Τούτου δὲ χωρισθεῖσ' ἐγὼ μὲν ὄλλυμαι,
Σὺ δ' ἂν τὸ σαυτοῦ θέμενος εὖ, νόστου τύχοις.
Οὐ μήν τι φεύγω γ', οὐδὲ μ' εἰ θανεῖν χρεὼν,
Σώσασά σ', οὐ γάρ· "Ἀλλ' ἀνὴρ μὲν ἐκ δόμων
" Θανὼν, ποθεινός· τὰ δὲ γυναικὸς, ἀσθενῆ.
Ορε. Οὐκ ἂν γενοίμην σοῦ τε καὶ μητρὸς φονεύς.
Ἅλις τὸ κείνης αἷμα. κοινόφρων δέ σοι
Καὶ ζῆν θέλοιμ' ἂν, καὶ θανὼν λαχεῖν ἴσον.
Ἄξω δέ γ', ἢν μὴ κἀυτὸς ἐνταυθοῖ πέσω,
Πρὸς οἶκον, ἢ σοῦ κατθανὼν μενῶ μέτα.
Γνώμης δ' ἄκουσον· εἰ προσάντης ἦν τόδε
Ἀρτέμιδι, πῶς ἂν Λοξίας ἐθέσπισεν
Κομίσαι μ' ἄγαλμα θεᾶς πόλισμ' εἰς Παλλάδος,
Καὶ σὸν πρόσωπον εἰσιδεῖν; ἅπαντα γὰρ
Συνθεὶς τάδ' εἰς ἓν, νόστον ἐλπίζω λαβεῖν.
Ιφι. Πῶς οὖν γένοιτ' ἂν, ὥστε μήθ' ἡμᾶς θανεῖν,

Niſi me ſervaret Phœbus, qui me perdiderat.
Ibi ex aureo tripode vocem emittens,
Phœbus miſit me huc, ut delapſam cœlo auferrem
Statuam & collocarem in terrâ Athenienſi.
Quare quam *Deus* conſtituit ſalutem nobis, *hanc*
Nobiſcum para. Si enim Deæ potiamur ſtatuâ
Inſaniaque liberabor, & te in multiremi ſcapha
Avectam, Mycenis iterum collocabo.
Quamobrem ô chara, ô ſororium caput,
Serva paternam domum, meque conſerva;
Quia Mea ſimul omnia perierunt, & totum genus Pelopidarum,
Cœleſtem niſi capeam abſtulerimus Deæ ſtatuam.
Cho. Gravis quædam Deorum ira efferbuit
Adverſus ſemen Tantali, & per ærumnas ducit.
Iph. Hanc quidem voluntatem habui, priuſquam huc venires,
Ut eſſem Argis, & tuo conſpectu fruerer, ô frater.
Volo verò *nunc* eadem, quæ tu, téque laboribus *his cupio* liberare,
Laborantémque domum, interfectori meo non
Infenſa, paternam erigere volo.
A cæde enim tuâ manum abſtinebimus,
Servabóq; domū. Deâ verò quomodo latere *fallerèque poſſim*,
Metuo, & Regem Thoantem, quando vacuam
Sedem lapideam ſtatuæ invenerit.
Quomodo enim *tunc* non moriar? quænam erit mihi excuſatio?
Verum ſi ſimul hæc omnia unum quoddam fiunt,
Et ſtatuam auferas, & me in firmam-puppim-habente navi
Abducas, hoc periculoſum facinus erit præclarum.
Verum ego quidem ſeparata ab hoc, peribo,
Tu verò tuâ re bene conſtitutâ redibis *domum*.
Ego tamen non fugio ullum *periculū*, neq; ſi mihi moriendum ſit,
Modo te ſervem, non profectò: " Vir enim in familiâ
" Mortuus, *eſt* deſiderabilis. Mulieris verò *vires ſunt* infirmæ.
Ore. Nunquam ſiam & tuus & matris interfector:
Satis eſt illius ſanguis *à me effuſus*: communi verò ſenſu tecum
Et vivere volo, & mortuus parem *ſortem* nanciſci.
Abducam enim te (niſi & ipſe hic occumbam)
Domum, vel tecum mortuus hic manebo.
Audi autem ſententiam meam: ſi moleſtum hoc eſſet
Dianæ, quomodo Phœbus juſſiſſet
Me deferre ſtatuam deæ in urbem Palladis,
Et tuam intueri faciem? omnia enim
Hæc in unū collecta perpēdens ſpero me reditûs fore compotem.
Iph. Quomodo poteſt ergo fieri, ut non interficiamur,

V. 976. Λαβὼν) *Canterus* βαιὸν legit, acutiùs *Scaliger* λαβὼν; ſin minùs Referenda ſunt ad ἀλλόκοτον Σύνταξιν, de quâ vid. quæ Nos ſuprà ad v. 695. *Joſua Barnes*. V. 983. Ὦ φίλην, ὦ κασίγνητον κάρα) Hic Verſus aperte claudicat, unâ ſyllabâ deficiens, quod miror à *Cantero* inobſervatum præteriri; *Dupertus* legit φίλαι 'μοὶ frigidiuſculè; *Scaliger* meliùs φιλαιτὸν, ut φιλαίτατε; ſed nec ſibi ſatis in hoc placet; licet φιλαιτὸς apud *Ariſtotelem* occurrat & φιλαίτατος apud *Æſchylum*. Fateor tamen nuſquam alibi apud *Eurip*. inveniri. V. 985. Ὡς τἄμ') pro τὰ ἐμά. *Canterus* in hoc quoque deceptus erat, ob nimiam fortè feſtinationem, legebat enim Ὡς δ' ἄμ', adeò ut Verſus à *Trochæo* inciperet; quod tolerandum non eſt. *Aldi* Editio habet τάμ' pro τἀμὰ, quod longum eſt ob contractum. Sic *Eurip*. Jon. v. 615. Ἢ τὰ μὰ πολλὰ &c. item *Hercul*. Fur. v. 1366. ψυχὴν βιάζου τὰ 'μὰ συμφέρειν κακά. ſic *Theogn*. v. 346. Ἀνδρῶν οἵ τὰ 'μὰ χρήματ' ἔχουσι βίῃ. V. 988. Διὰ πόνων τ' ἄγει) Quod prius obtinuit αἰεὶ, rejicio; & cum *Cantero*, *Scaligeróque* ἄγει reſtituo. V. 992. Τῷ κτανόντι με) Patri, qui quantum in illo erat, Morti illam reſignabat. Sed de hoc Nos ſuprà v. 920. *Joſ. Barnes*. V. 1010. Ἄξω δέ γ', ἢν μὴ κἀυτὸς ἐνταυθοῖ πέσω, Πρὸς οἶκον, ἢ σοῦ κατθανὼν μενῶ μέτα) Ita audactèr reſtituo pro ἥξω δέ γ', ἥνπερ, vel ἥνπερ & εἰ ζῶ, ex quibus qui ſenſum elicere poteſt, is mihi hanc emendationem exprobret. *Duporti* autem correctio Ἕξω pro ἥξω & πρὸς οἶκον pro πρὸς οἶκον meræ ſunt nugæ. Ἄξω verò & ἢ σοῦ *Canterus* corrigendo legebat, omiſit ἥνπερ, quod æquè laborabat; Nos itaque ἢν μὴ ſcripſimus. *J. Barnes*. V. 1012. Εἰ προσάντης ἦν τόδ' Ἀρτέμιδι) *Si moleſtum hoc eſſet Dianæ*. Προσάντης in hoc loco *Metaphoricè* ponitur pro οὐκ εὐαπόφορον. Ita Xenoph. in Apol. *Socrat*. Οὐκ ἦν πρὸς τὰ ἄλλα τὰ χαλεπὰ προσάντης. Hinc *Heſychius* Προσάντης, σκληρὸς, ἐναντίος, δυσχερὴς, ἐχθρὸς, ἀηδής. *Joſua Barnes*. V. 1013. Λοξίας) παρὰ τὸ λοξὰ ἤτοι ἐν τοῖς χρησμοῖς καὶ ἐπὶ λοξὰ καὶ διπλῶς νοούμενα ἐμαντεύετο. Ridiculum enim illud, quod *Euſtathius* fol. 794. lin. 54. memorat, λοξίας quaſi ἀπὸ λοξῆς τῆς ἴας (nè dicam, quod ſentio, verendum eſſe, nè *Heſych*. & *Suidas*, aliique decepti ſint, dum putârint ἴα idem eſſe ac φωνὴ, ex illo *Homeri*, ὑδ' ἴα γῆρυς, i. e. φωνὴ) Tale illud ambiguum Oraculum apud *Herodot*. Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει, De quo *Scholiaſt*. ad Oreſt. v. 165. Item *Cicero*, aliique. Huic Affine illud, *Aio te Æacide, Romanos vincere poſſe*. Joſua Barnes.

V. 611. Τῶν ἐμῶν ὁμοσπόρων) Non rectè vertebatur *Fratrum*, cum *Iphigenia* nullum unquam præter *Oreſtem* fratrem haberet, ſed ὁμόσπορος perſonam ſignificat quamvis *ex eodem ſemine* vel *ſanguine* & Parentibus ortam, ſeu *marem* ſeu fœminam, ſeu fratrem, ſeu *ſororem*. Et hinc *Latinæ* Linguæ penuriam licet agnoſcere, quæ nullam habet vocem, *Græcæ* parem. Expono Conſanguineû. *Joſua Barnes*. V. 613. Πλὴν ὅσ') ὅσ' pro ὅσα, quod Atticè pro ὅσον. V. 622. Χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίψομαι) Simile quid ſupra ad v. 443. χερνίψομαι verò in hoc loco frigidè exponebatur per *manu-lavabo*, eſt enim propriè ſacrificiorum reſpectu idem quod — ἁγνίσω δι' ὕδατος ἐκ χέρνιβος ῥανίδας καὶ ἅλας, ſonatque juxta quod *Latinam* Verſionē in hâc parte correxi. *Joſua Barnes*. V. 626. Πῦρ ἱερὸν ἔνδον) *Diodorus* l. 20. de *Carthaginienſibus*, Ἦν δὲ παρ' αὐτοῖς ἀνδριὰς Κρόνου χαλκοῦς, ἐκτετακὼς τὰς χεῖρας ὑπτίας ἐγκεκλιμένας ἐπὶ τὴν γῆν, ὥστε τὸν ἐπιτεθέντα τῶν παίδων ἀποκυλίεσθαι καὶ πίπτειν εἴς τι χάσμα πλῆρες πυρός. Εἰκὸς δὲ καὶ τὸν Εὐριπίδην ἐντεῦθεν εἰληφέναι τὰ μυθολογούμενα παρ' αὐτῷ περὶ τὴν ἐν Ταύροις θυσίαν ἐν οἷς εἰσάγει τὴν Ἰφιγένειαν ὑπὸ Ὀρέστου διερωτωμένην. Tum hi Verſus ſequuntur, in quorum ultimo χθονὸς legitur, non πέτρας ut nunc. Hæc obſervavit nobis *Joh. Brodæus*. De Voce autem Εὐρωπὸς nonnihil notandū, quia rarò occurrit, *Heſychius* tamen agnoſcit & explicat, puto ex hoc ipſo loco ſumptum, Εὐρωπόν, σκοτεινόν, πλατύ. Quem κατὰ πόδας ſequitur *Phavorinus*. Dicitur autem ab Εὐρὺς & ὤψ, eodem modo ac ἐνωπὸς, οἰνωπὸς &c. Vid. *Euſtathium* in voce Εὐρωπὸς & Στεινωπός. *Joſua Barnes*. V. 627. Φεῦ) Extra Carmen legendum: Vid. *Hecub.* v. 55. & v. 864. & v. 1116. V. 632. Πολύν τι γάρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφῳ) Vel ex hoc loco ſtabilienda eſt illa Lectio *Hecub.* v. 578. Οὐ πέπλον, οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων, quam & noſtra Editio ſolam agnoſcit, licet *Andreas Schottus* Obſervat. l. 2. c. 31. ingenioſè ſatis κορμὸν legendum putet; quia nempe tribus ab illinc verſibus κορμὸς πεύκινος legebat. Quòd verò *Ornatus* omnis generis in rogum fuerit, conjectus, ut *Dona extrema ſuorum*. Quæ *Munera* & Δῶρα, & Ἐντάφια vocabantur; quodque Auratæ *Veſtes* & Veſtes purpurei coloris adjectæ ſint, Vid. *Johann. Kirchmanni* de *Roman.* Funeribus l. 1. c. 10. & l. 3. c. 5. &c. *Joſua Barnes*. V. 633. Ὀρείας ἀνθεμόρρυτον γάνος ξουθῆς μελίσσης) Dulciſſima Mellis Periphraſis, notat autem Poeta *Mortuorum-libamina*, quæ ex *Melle* præcipuè conſtabant; etiam ex *Sanguine*, *Vino* & *Lacte*, uti Nos ſupra ad v. 160. *Joſua Barnes*. V. 634. Πυρὰν βαλῶ) Olim legebatur πῦρ ἐμβαλῶ. Sed *Canterus* vidit id per Verſum ſtare non poſſe, quare & priſtinam Lectionem reſtituit, quam Nemo poteſt non laudare: *Scaliger* certè ſuâ manu adſcripſit Margini ſui libri; *Æmylius Portus* quoque probat. V. 641. Λέγουσα, πιστὰς) Ita lego, procul rejectâ illâ Apoſtrophæ notâ, quæ nihil hic habebat, nec in *Aldi* editione apparet. Alii, λέγουσ' ἀπίστους. V. 644. Μελόμενον) *Joh. Miltonus* putat μελλόμενον legi debere, ſed deceptus, ut ego quidem judico. Ratio cuivis in promptu erit, qui vocem μέλω & μέλομαι probè noverit. *Joſua Barnes*.

Τοιοῦτος εἴη τῶν ἐμῶν ὁμοσπόρων,
Ὅσπερ λέλειπται· καὶ γὰρ οὐδ' ἐγώ, ξένοι,
Ἀνάδελφός εἰμι, πλὴν ὅσ' οὐχ ὁρῶσά νιν.
Ἐπεὶ δὲ βούλει ταῦτα, τόνδε πέμψομεν
Δέλτον φέροντα, σὺ δὲ θανῇ· πολλὴ δέ τις
Προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τυγχάνει.
Ορε. Θύσει δὲ τίς με, καὶ τὰ δεινὰ τλήσεται;
Ιφι. Ἐγώ· θεᾶς γὰρ τῆσδε προστροπὴν ἔχω.
Ορε. Ἄζηλά γ', ὦ νεᾶνι, κοὐκ εὐδαίμονα.
Ιφι. Ἀλλ' εἰς ἀνάγκην κείμεθ', ἣν φυλακτέον.
Ορε. Αὐτὴ ξίφει θύουσα θῆλυς ἄρσενας;
Ιφι. Οὔκ· ἀλλὰ χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίψομαι.
Ορε. Ὁ δὲ σφαγεὺς τίς, εἰ τάδ' ἱστορεῖν με χρή;
Ιφι. Εἴσω δόμων τῶνδ' εἰσὶν, οἷς μέλει τάδε.
Ορε. Τάφος δὲ ποῖος δέξεταί μ', ὅταν θάνω;
Ιφι. Πῦρ ἱερὸν ἔνδον, χάσμα τ' εὐρωπὸν πέτρας. *al. χθονός.
Ορε. Φεῦ. πῶς ἄν μ' ἀδελφῆς χεὶρ περιστείλειεν ἄν;
Ιφι. Μάταιον εὐχὴν, ὦ τάλας, ὅστις ποτ' εἶ,
Ηὔξω. μακρὰν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός.
Οὐ μὴν, ἐπειδὴ τυγχάνεις Ἀργεῖος ὤν,
Ἀλλ' ὧν γε δυνατὸν, οὐδ' ἐγὼ λείψω χάριν.
Πολύν τι γάρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφῳ,
Καὶ τῆς ὀρείας ἀνθεμόρρυτον γάνος
Ξουθῆς μελίσσης εἰς πυρὰν βαλῶ σέθεν.
Ἀλλ' εἶμι, δέλτον τ' ἐκ θεᾶς ἀνακτόρων
Οἴσω· τὸ μέντοι δυσμενὲς μή μου λάβῃς.
Φυλάσσετ' αὐτοὺς, πρόσπολοι, δεσμῶν ἄτερ.
Ἴσως ἄελπτα τῶν ἐμῶν φίλων τινὶ
Πέμψω πρὸς Ἄργος, ὃν μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ·
Καὶ Δέλτος αὐτῷ ζῶντας, οὓς δοκεῖ θανεῖν,
Λέγουσα, πιστὰς ἡδονὰς ἀπαγγελεῖ.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. Κατολοφύρομαί σε
Τὸν χερνίβων ῥανίσι
Μελόμενον αἱμακταῖς.
Ορε. Οἶκτος μὲν οὐ ταῦτ', ἀλλὰ χαίρετ', ὦ ξέναι.

Στροφὴ β'.

Χο. Σὲ δὲ τύχας μάκαρος,

Talis utinam ſit meorum conſanguineorum is,
Qui relictus eſt: nam ne ego quidem, ô hoſpites,
Sine fratre ſum; niſi quòd eum nunc non video.
Poſtquam verò hoc vis, hunc mittemus,
Qui perferat literas, tu verò morieris: quoddam enim magnum
Studium hujus rei te tenet.
Ore. Quis verò interficiet me, & hæc atrocia audebit?
Iph. Ego: hujus enim deæ expiationem habeo.
Ore. Indignam certè, ô juvencula, & infelicem *functionem habes*.
Iph. At venimus in hanc neceſſitatem, quæ ſervanda *nobis eſt*.
Ore. Tu, cùm ſis femella, enſe mactas mares?
Iph. Non: ſed circa tuam comam aquam-luſtralem-effundam.
Ore. Sed quis *eſt* mactator; ſi mihi licet hæc interrogare?
Iph. Intra hanc domum ſunt, quibus iſta curæ ſunt.
Ore. Quale verò ſepulchrum accipiet me mortuum?
Iph. Sacer ignis intus & tenebroſus hiatus ſaxi.
Ore. Heu, quomodo me ſororis manus componet?
Iph. Inane votum, ô miſer, quiſquis tandem es,
Voviſti: habitat enim tua *ſoror* procul ab hâc barbarâ terrâ.
Veruntamen, quia Argivus es,
Ne ego quidē ſaltē *eor. rerum*, quas *præſtare* potero, omittā officiū.
Multum enim ornatum tibi in ſepulchro ponam,
Et montanæ delicias ex florum-liquore-collectas
Flavæ apis injiciam in tuum rogum (*i.e. libamina ex melle &c.*)
Sed ibo, & literas ex ſacello Deæ
Portabo; non deprehendas tamen me tibi infeſtam eſſe.
Miniſtri cuſtodite eos ſine vinculis.
Forſaſſe inſperata *gaudia* meorum amicorum alicui
Mittam Argos, *eorum*, quos maxime ego amo i.e. *Fratri*.
Et literæ illi vivere, quos mortuos credit, i.e. *meipſam*,
Significantes, rata & confirmata gaudia mihi renunciabunt.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Cho. Deploro te
Luſtrationum guttis
Deſtinatum cruentis.
Ore. Hæc quidē nō *ſunt mihi* miſeranda: Quare valete, ô Hoſpites.

Strophe 2.

Cho. Te verò *propter* felicem ſortem,

Ω

Ὦ νεανία,
Σεβόμεθ᾽, εἰς πάτραν
Ὅτι ποτ᾽ ἐπεμβάσῃ.
Πυλ. Ἄζηλα τοῖς φίλοισι, θνησκόντων φίλων.

Στροφὴ γ´.

Χο. Ὦ σχέτλιοι πομπαί·
Φεῦ, φεῦ· διόλλυσαι.
Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Πότερος ὁ μέλλων;
Ἔτι γὰρ * ἀμφίλογα * ἀμφίλογα
Δίδυμα μέμονε φρήν,
Σὲ πάρος, ἢ σ᾽ ἀναστενάξω γόοις.

Ἴαμβοι.

Ορε. Πυλάδη, πέπονθας ταυτὸ, πρὸς θεῶν, ἐμοί;
Πυλ. Οὐκ οἶδ᾽· ἐρωτᾷς οὐ λέγειν ἔχοντά με.
Ορε. Τίς ἐστιν ἡ νεᾶνις; ὡς Ἑλληνικῶς
Ἀνήρεθ᾽ ἡμᾶς, τούς τ᾽ ἐν Ἰλίῳ πόνους,
Νόστον τ᾽ Ἀχαιῶν, τόν τ᾽ ἐν οἰωνοῖς σοφὸν
Κάλχαντ᾽, Ἀχιλλέως τ᾽ ὄνομα, καὶ τὸν ἄθλιον
Ἀγαμέμνον᾽ ὡς * ᾤκτειρεν, ἀνηρώτα τ᾽ ἐμὲ *al. ᾤκτειρ᾽
Γυναῖκα, παῖδάς τε. ἔστιν ἡ ξένη γένος
Ἐκεῖθεν Ἀργεία τις· οὐ γὰρ ἄν ποτε
Δέλτον τ᾽ ἔπεμπε, καὶ τάδ᾽ ἐξεμάνθανεν,
Ὡς κοινὰ * πράσσουσ᾽, Ἄργος εἰ πράσσει καλῶς.
Πυ. Ἔφθης με μικρόν· ταὐτὰ δὲ φράσαις λέγεις, * i.e. πράσσουσα.
Πλὴν ἕν. „ τὰ γὰρ τῶν βασιλέων παθήματα
„ Ἴσασι πάντες, ὧν ἐπιστροφή τις ἦν.
Ἀτὰρ διῆλθε κἄτερον λόγον τινά.
Ορε. Τίν᾽; εἰς τὸ κοινὸν δοὺς ἄμεινον ἂν μάθοις.
Πυλ. Αἰσχρὸν, θανόντος σοῦ βλέπειν ἡμᾶς φάος.
„ Κοινῇ τ᾽ ἔπλευσα, δεῖ με καὶ κοινῇ θανεῖν.
Καὶ δειλίαν γὰρ, καὶ κάκην κεκτήσομαι,
Ἄργει τε, Φωκέων τ᾽ ἐν πολυπτύχῳ χθονί.
Δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι, „ πολλοὶ γὰρ κακοὶ,
Προδοὺς σε, σώζεσθ᾽ αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος;
Ἢ καὶ φονεύσας ἐπὶ νοσοῦσι δώμασιν,
Ῥάψαι μόρον σοι, σῆς τυραννίδος χάριν,
Ἔγκληρον ὡς δὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν.
Ταῦτ᾽ οὖν φοβοῦμαι, καὶ δι᾽ αἰσχύνης ἔχω.
Κοὐκ ἔσθ᾽, ὅπως οὐ χρὴ συνεκπνεῦσαί μέ σοι,
Καὶ συσφαγῆναι, καὶ πυρωθῆναι δέμας,
„ Φίλον γεγῶτα, καὶ φοβούμενον ψόγον.
Ορε. Εὔφημα φώνει· τἀμὰ δεῖ φέρειν κακά.
„ Ἁπλᾶς δὲ λύπας ἐξὸν, οὐκ οἴσω διπλᾶς.
Ὃ γὰρ σὺ λυπρὸν, κἀπονείδιστον λέγεις,
Ταῦτ᾽ ἐστὶν ἡμῖν, εἴ σε συμμοχθοῦντ᾽ ἐμοὶ
Κτενῶ· τὸ μὲν γὰρ εἰς ἔμ᾽, οὐ κακῶς ἔχει,
Πράσσονθ᾽, ἃ πράσσω, πρὸς θεῶν, λύειν βίον.
Σὺ δ᾽ ὄλβιός τ᾽ εἶ, καθαρά τ᾽, οὐ νοσοῦντ᾽ ἔχεις
Μέλαθρ᾽· ἐγὼ δὲ δυσσεβῆ, καὶ δυστυχῆ.

O adoleſcens,
Colimus, in patriam
Quòd tandem redibis.
Pyl. Non optanda ſunt hæc amicis, morientibus amicis.

Strophe 3.

Cho. O miſeranda ſacra,
Heu, heu, *hoſpitibus* exitioſa.
Ah, ah, ah, ah!
Uter eſt interficiendus?
Adhuc enim ambigua
In geminas diſtracta ſententias manet mens, *dubia*,
Utrùm te prius, an te lugeam luctu.

Oreſtes.

Ore. Pylade, dic per Deos, affectuſne es, ſicut ego?
Pyl. Neſcio: interrogas me cùm non poſſim reſpondere.
Ore. Quænam eſt hæc puella? Quàm ſcitè Græcanicè
Interrogavit nos, & de laboribus ad Ilium *toleratis*,
Et de Græcorum reditu, & de vate
Calchante, & de Achille: & miſerum
Agamemnonem quàm eſt miſerata? interrogavitque me
De uxore, & liberis ejus. Hæc hoſpita eſt genere
Illinc *profecta* Argiva aliqua: nunquam enim *aliàs*
Literas mitteret eò, nec ſcrutaretur hæc,
Quaſi communem fortunam habeat, an Argi re feliciter gerant.
Pyl. Paulò me antevertiſti: eadem enim meditatus dicis,
Præter hoc unum: „ Regum enim clades,
„ Omnes nôrunt, qui aliquo modo conſiderant *talia*:
Sed & aliud quiddam dixit.
Ore. Quid? dic; nam hoc in commune ferens, meliùs intelliges.
Pyl. Turpe *eſt*, te mortuo nos intueri lucem.
„ Unà enim navigavi, unà etiam mori me oportet.
Etenim *aliqui* timiditatis, & ignaviæ probrū mihi conciliabo
Argis, & in Phocide multos habente-receſſus
Videbor enim multis „ (multi enim *ſunt* mali)
Te prodito, ſolus ipſe rediiſſe domum,
Aut etiam occiſo te, in calamitate familiæ,
Struxiſſe necem tibi, propter tuum principatum,
Ut ducam tuam ſororem patrimonii totius hæredem.
Hæc igitur metuo, & horum me pudet:
Nec ullo modo fieri poteſt, quin totum *animam* expirem,
Et ſimul juguler, & conflagrem corpore,
„ Quia ſum amicus *tuus*, & vituperationem metuo.
Ore. Bona verba quæſo: mea mala me ferre oportet:
„ Cùm autē poſſim ferre ſimplicē mœſtitiam, non feram geminā.
Quod enim tibi triſte, & probroſum dicis,
Hoc mihi accidet, ſi te laborantem mecum
Interfecero: quod enim ad me attinet, non malè res habet,
Si moriar, cùm exercear à diis ſicut exerceor.
Tu verò es beatus, puraſque nec laborantes habes
Ædes: Ego verò impias, & infelices.

V. 652. Διόλλυσαι) i. e. Peris: Ita *Aldi* Editio, rectè ut puto. Quare non erat, ut *Canterus* legeret διόλλυσαι; tale enim verbum non extat: ſin ut *Latina-verſio* habet, legas, erit διολλύμεναι. *Joſua Barnes.*

V. 676. Κάκην) i. e. *animi ignaviam*, verbum *Euripidi* plus ſemel uſurpatum, Vid. quæ Nos ad *Medeæ* v. 1051. *Joſua Barnes*. V. 677. Φωκέων τ᾽ ἐν πολυπτύχῳ χθονί) De *Pyladis* Genealogia vide ſupra v. 60. Illius autem Pater *Strophius* Rex erat *Phocidis*, quæ Regio nomen tulit à *Phoco*, filio *Æaci*, vel ut *Pauſanias*, ab alio *Phoco* filio *Ornytionis*; erat autem *Mediterranea* Regio, inter *Bœotiam* & *Ætoliam* ad occidentem; in eâ *Delphi* Urbs & Mons *Parnaſſus* numerabantur. Ideò à Poeta vocatur πολύπτυχος χθὼν in hoc loco; quia *Montium ſinus & cavi convalles* πτύχες vocantur. Vid. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 1193. lin. 12. *J. Barnes.*

V. 685. Συσφαγῆναι) Obſervationibus quas de Σὺν in compoſitione habui ad *Iphig. Aul.* v. 406. hoc eſt addendum nempe quod σὺν mutat ultimam literam in ſequentem compoſitis ut inſtantias ibi tulimus; aliquando ſi duplex conſona ſequatur, tollitur, ut hic συσφαγῆναι, ſic in συσῆσαι, συςελλειν &c. V. 687. Εὔφημα φώνει) Hanc jucundiſſimam & amantiſſimam Amicorum *Oreſtæ* & *Pyladis* contentionem reſpexit *Ovid.* de *Ponto* l. 3. Eleg. 2. Ire jubet *Pylades* charum moriturus *Oreſtem*: Hic negat, inque vicem pugnat uterque mori: Extitit hoc unum, quod non convenerat illis; Cætera pars concors & ſine lite fuit. *Joſ. Barnes.* V. 688. Ἐξὸν) de hoc verbo vid. infrà ad v. 1088.

Σωθεὶς

Σωθεὶς δὲ, παῖδας ἐξ ἐμῆς ὁμοσπόρου
Κτησάμενος, ἣν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν,
Ὄνομά τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἂν, οὐδ' ἄπαις δόμος
Πατρῷος οὑμὸς ἐξαλειφθείη ποτ' ἄν.
Ἀλλ' ἕρπε, καὶ ζῆ, καὶ δόμους οἴκει πατρός.
Ὅταν δ' ἐς Ἑλλάδ', ἱππιόν τ' Ἄργος μόλῃς,
Πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκήπτω τάδε,
Τύμβον τε χῶσον, κἀπίθες μνημεῖά μοι·
Καὶ δάκρυ' ἀδελφὴ, καὶ κόμας δότω τάφῳ.
Ἄγγελλε δ', ὡς ὄλωλ' ὑπ' Ἀργείας τινὸς
Γυναικὸς, ἀμφὶ βωμὸν ἁγνισθεὶς φόνῳ.
Καὶ μὴ προδῷς μου τὴν κασιγνήτην ποτὲ,
Ἔρημα κήδη, καὶ δόμους ὁρῶν πατρός.
Καὶ χαῖρ'· ἐμῶν γὰρ φίλτατόν σ' εὗρον φίλων.
Ὦ συγκυναγὲ, καὶ συνεκτραφεὶς ἐμοὶ,
Ὡς πόλλ' ἐνεγκὼν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν.
Ἡμᾶς δ' ὁ Φοῖβος, μάντις ὢν, ἐψεύσατο·
Τέχνην δὲ θέμενος, ὡς προσώταθ' Ἑλλάδος
*Ἀπήλασεν, αἰδοῖ τῶν πάρος μαντευμάτων. *al. ἀπήλασ'.
Ὧι πάντ' ἐγὼ δοὺς τἀμὰ, καὶ πεισθεὶς λόγοις,
Μητέρα κατακτὰς, αὐτὸς ἀνταπόλλυμαι.
Πυλ. Ἔσται τάφος σοι, καὶ κασιγνήτης λέχος.
Οὐκ ἂν προδοίην, ὦ τάλας, ἐπεί σ' ἐγὼ
Θανόντα μᾶλλον, ἢ βλέποντ', ἕξω φίλον.
“ Ἀτὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' οὐ διέφθορέν μέ πω
“ Μάντευμα, καί τοι γ' ἐγγὺς ἕστηκας φόνου.
“ Ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἡ λίαν δυσπραξία,
“ Λίαν διδοῦσα μεταβολὰς, ὅταν τύχῃ.
Ορ. Σίγα· τὰ Φοίβου δ' οὐδὲν ὠφελεῖ μ' ἔπη·
Γυνὴ γὰρ ἥδε δωμάτων ἔξω περᾷ.

Si fueris autem ſervatus, liberos ex meâ ſorore *Electrâ*
Suſcipies, quam tradidi tibi uxorem:
Manebitque meum nomen, neque ſine liberis domus
Paterna mea delebitur unquam.
Quare abi, & vive, & inhabita domum paternam.
Et cùm veneris in Græciam, & ad equeſtre Argos,
Obteſtor te per hanc dextram iſta,
Excita *mihi* ſepulchrum, & impone monumenta mihi:
Et Soror det lachrymas, & comam tumulo:
Et nuncia, quomodo ego periêrim ab Argivâ quâdam
Muliere, circa aram luſtratus cæde.
Neque deſeras unquam meam ſororem,
Deſerens affinitatem, & domum paternam prodens.
Jámq; vale: meorū enim amicorū te chariſſ. *atq; fidiſſimū* inveni.
O venationis ſocie, & mecum educate *amice*,
Quàm multos labores ſuſcepiſti propter mea mala:
Nos autem Apollo vates exiſtens feſellit:
Artem enim commentus, quàm longiſſimè à Græcia
Abegit, præ pudore priorum vaticiniorum.
Cui ego omnia mea permittens, Verbiſque *ejus* obtemperans,
Interfeci matrem; nunc verò ipſe viciſſim pereo.
Pyl. Erit ſepulchrum tibi, & ſororis *tuæ* lectum
Nunquam deſeram, ô miſer, quia ego te
Mortuum potiùs, quàm vivum, habebo amicum.
“ Sed nondum perdidit me penitus Dei
“ Oraculum, quamvis ſtem prope cædem.
“ Sed ſæpe, ſæpe nimia calamitas
“ Magnas affert *rerum* mutationes, quoties ita res tulerit.
Ore. Tace. (Phœbi autem vaticinia nihil mihi proſunt.)
Mulier enim hæc egreditur extra templum.

V. 695. Σωθεὶς δὲ) Ita Deinceps hujus Fab. 348. &c. Νῦν δ' ἐξ ὀνείρων, οἶσιν ἠγριώμεθα, Δοκοῦσ' Ὀρέστην μηκέθ' ἥλιον βλέπειν, Δύσνουν με λήψεσθε. Ubi δοκοῦσα refertur ad ἠγριώμεθα, διὰ τὸ πρὸς τὸ σημαινόμενον. Σὺ δὲ νῦν σωθεὶς, ἀντὶ τοῦ, Σοῦ δὲ νῦν σωθέντος, nullum enim verbum ſequitur; & hæc figura, eſt μεταλλαγὴ συντάξεως. Vid. quæ nos ad *Medeæ* v. 58. & *Hippolyt.* v. 23. Ἐμῆς ὁμοσπόρου, — ἣν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν) De voce ὁμόσπορος vid. ſuprà ad v. 611. Quòd verò *Electra* ſoror *Oreſtis* fuit *Pyladæ* uxor, ex quâ genuit *Medonta* & *Strophium*, teſtatur *Hellanicus* apud *Pauſaniam* fol. 59. lin. 11. *Joſua Barnes.* V. 709. Ὦ συγκυναγὲ καὶ συνεκτραφεὶς ἐμοὶ) Cùm *Agamemnon* ab *Ægyſtho* cæderetur *Electra* ſoror Fratrem *Oreſtem* tum fermè undecennem furtim ſubduxit & in *Phocidem* miſit ad Avunculum *Strophium*; qui educabat eum in virum unà cum filio ſuo *Pyladâ*, Vid. *Æſchyli & Sophoclis Electram & Choephoras.* *Pindari* Schol. — Ὁ δὲ Ὀρέστης ἔτι νεώτερος ὢν τῆς μητρὸς ἀποφυγὼν χεῖρας, πρὸς Στρόφιον τὸν Πυλάδου πατέρα παρεγένετο, οἰκοῦντα πρὸς τῇ ὑπωρείᾳ τοῦ Παρνασοῦ ad *Pyth.* Od. 11. *Joſua Barnes.* V. 710. Ὡς πόλλ' ἐνεγκὼν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν) Ex hâc ſcriptione, ſi ἄχθη pro nomine capias, principale quoddam verbum deſiderabitur; mallem ergò, ſi faverent codices, ἤχθη legere, ut ſit Σὺ ἤχθη πολλὰ τῶν ἐμῶν κακῶν ἐνεγκὼν, non πολλὰ ἄχθη τῶν &c. *Joſua Barnes.* V. 718. Θανόντα μᾶλλον, ἢ βλέποντ' ἕξω φίλον) Βλέποντα, ζῶντα. *Johann. Brodæus.* Vid. *Supplices* v. 78. & *Iphig. Aul.* v. 484. & hujus Fab. v. 349. Ejuſdem generis eſt τὸ φάος pro ὁ βίος. *Lux* pro *Vita.* Vid. *Suppl.* v. 200. *Joſua Barnes.*

ARGU-

ARGUMENTUM Actûs Quarti.

Iphigenia expeditâ Epiſtolâ, quam per Pyladis manus Fratri erat miſſura, dum cui reddenda ſit & quid rerum in eâ ſit ſcriptum Pyladi exponit, nè fortè in naufragio literis exuatur, inſperatò agnoſcitur eſſe ſoror Oreſtis. Is itaque, his auditis, cùm per certa ſigna Iphigeniæ ſe fratrem illius probaverat, mutua fit utrinque Gratulatio, lacrymæ, gaudia, amplexus. Mox illa exponit, quomodo ad Aulidem Cerva illius loco fuerit cæſa, quòque fato ſit ad Tauros delata: Oreſtes contrà narrat, quæ illum fors exerceat, quæque ad Tauros proficiſci compulerit. Hinc de fugâ & rapiendo Dianæ ſimulacro conſulunt, Choro Græcarum nempe mulierum conſentiente. Chorus, illis ad rem exequendam ſe accingentibus, prioris vitæ recordatione Patriam videre geſtit, quomodò ad Tauros venerit, narrat, ſucceſſumque Iphigeniæ conſiliis & proſperam navigationem precatur. Admirabilis vero in hoc Actu Oeconomia & Rerum mutatio: Iphigenia enim, quem jam mactatura erat, pro Fratre agnoſcit; nec jam ampliùs de mactandis Adoleſcentibus agitur, ſed de fugâ in commune deliberatur.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΠΥΛΑΔΗΣ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ,

Ἴαμβοι.

Ιφι. Ἀπέλθεθ' ὑμεῖς, καὶ παρευτρεπίζετε
Τἄνδον μολόντες, τοῖς ἐφεστῶσι σφαγῇ.
Δέλτου μὲν αἵδε πολύθυροι διαπτυχαὶ
Ξένοις πάρεισιν· ἃ δ' ἐπὶ τοῖσδε βούλομαι,
Ἀκούσατ'· " οὐδεὶς αὐτὸς ἐν πόνοις ἀνὴρ,
" Ὅταν τε πρὸς τὸ θάρσος ἐκ φόβου πέσῃ.
Ἐγὼ δὲ ταρβῶ, μὴ 'πονοστήσας χθονὸς,
Θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς,
Ὁ τήνδε μέλλων δέλτον εἰς Ἄργος φέρειν.
Ορε. Τί δῆτα βούλει; τίνος ἀμηχανεῖς πέρι;
Ιφι. Ὅρκον δότω μοι, τάσδε πορθμεύσειν γραφὰς
Πρὸς Ἄργος, οἷσι βούλομαι πέμψαι φίλων.
Ορε. Ἦ κἀντιδώσεις τῷδε τοὺς αὐτοὺς λόγους;
Ιφι. Τί χρῆμα δράσειν; ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.
Ορε. Ἐκ γῆς ἀφήσειν μὴ θανόντα βαρβάρου.
Ιφι. Δίκαιον εἶπας· πῶς γὰρ ἀγγείλειεν ἄν;
Ορε. Ἦ καὶ τύραννος ταῦτα συγχωρήσεται;
Ιφι. Ναὶ, Πείσω σφε, κἀυτὴ ναὸς εἰσβήσω σκάφος.
Ορε. Ὄμνυ· σὺ δ' ἔξαρχ' ὅρκον, ὅστις εὐσεβής.
Πυλ. Δώσω. Ιφι. λέγειν χρὴ, τήνδε τοῖς ἐμοῖς φίλοις.
Πυλ. Τοῖς σοῖς φίλοισι γράμματ' ἀποδώσω τάδε.
Ιφι. Κἀγώ σε σώσω Κυανέας ἔξω πέτρας.
Ορε. Τίν' οὖν ἐπόμνυς τοῖσιν ὅρκιον θεῶν;
Ιφι. Ἄρτεμιν, ἐν ἧσπερ δώμασιν τιμὰς ἔχω.
Πυλ. Ἐγὼ δ' ἄνακτά γ' οὐρανοῦ σεμνὸν Δία.
Ιφι. Εἰ δ' ἐκλιπὼν τὸν ὅρκον ἀδικοίης ἐμέ;
Πυλ. Ἄνοστος εἴην· τί δὲ σὺ, μὴ σώσασά με;
Ιφι. Μή ποτε κατ' Ἄργος ζῶσ' ἴχνος θείην ποδός.
Πυλ. Ἄκουε * δὴ νῦν, ὃν παρήλθομεν λόγον. * Al. ut Scalig.
Ιφι. Ἀλλ' αὖθις ἔσται κοινὸς, ἢν καλῶς ἔχῃ.
Πυλ. Ἐξαίρετόν μοι δὸς τόδ', ἤν τι ναῦς πάθῃ,

Iph. Diſcedite vos, & apparate Profectæ, res intus neceſſarias iis, qui præſunt victimarum cædi. Literarum quidem hæc loquacia volumina Hoſpitibus adſunt: quæ verò præter hæc volo, Audite: " nemo calamitoſus ſui ſimilis eſt, " Quando cadit ex metu in confidentiam: Ego igitur metuo ne reverſus ex hâc terrâ Nihili faciat meas literas Is, qui debet hanc epiſtolam Argos perferre. Ore. Quid igitur vis? quâ de re angeris? Iph. Det jusjurandum mihi ſe has literas portaturum Argos, amicis, quibus eas mittere volo. Ore. An tu quoque viciſſim huic eaſdem jurisjur. rationes reddes? Iph. Quam rem me facturam? aut non facturâ vis me jurare? dic. Ore. Te hunc non mortuum, at incolumem, dimiſſurâ ex hâc terrâ. Iph. Rectè dixiſti: quomodo enim alioqui poſſet nuntiare quæ volo? Ore. An & tyrannus iſta concedet? Iph. Etiam perſuadebo ei, & ipſa ipſum in navis imponam ſcapham. Ore. Jura tu, & incipe jusjurandum, quod ſit pium. Pyl. Dabo. Iph. Dicere oportet, hanc epiſtolam meis amicis. Pyl. Dabo has literas tuis amicis. Iph. Et ego te ſalvum dimittam extra Cyaneas petras. Ore. Quem autē Deorū in his juras tui juramenti teſtē, ac vind. Iph. Dianam, in cujus templis hos ſacrorum honores habeo. Pyl. Ego verò regem cœli Jovem venerandum. Iph. Si verò deſerto jurejurando feceris mihi injuriam? Pyl. Sim ſine reditu: quid verò tu, ſi me non ſervaveris? Iph. Nuſquam Argis viva veſtigium figam pedis. Pyl. Audi verò rem, quam præterivimus. Iph. At rurſus habebitur ſermo nov. ſi rectè hab. quod eſt dictum. Pyl. Da mihi hanc exceptionem, ſi quid acciderit navi,

V. 726. Μολόντες) pro μολοῦσαι, dicitur enim de Choro, qui ex Fœminis conſtabat: At verò Fœminas aliquando & à ſe & ab aliis maſculino genere inſignitas, ſiquis dubitat, videat quæ Nos ad Alceſt. v. 383. V. 727. Πολύθυροι) Olim legebatur πολύθρηνοι, quod, cùm nullo modo Verſus admitteret, audacter rejeci, & πολύθυρος in illius locum adſcripſi, ex Scaligeri ſententiâ, quam Duportus in hâc re probat. Miror autem Canterum, Æmilium Portum, Brodæum, Stiblinum, omnes prætergreſſos πολύθρηνοι, quùm Spondæum in Quarto loco Nemo unquam ſanus admiſerit, certè nemo Veterum uſurpaverit. J. Barnes. V. 742. Ναὶ) τὸ Ναὶ extra Carmen locum habet. Vid. Hecub. v. 1116. Σφὲ) Hoc in loco σφὲ ponitur pro αὐτὸν, & quanquam in Grammaticis noſtris id non notetur, ſæpiſſimè reperitur pro αὐτὸν vel αὐτὴν in ſingulari quoque; ut Eurip. Oreſt. v. 29. Phœniſſ. 1651. Medeæ: v. 33. Androm. v. 1001. Hippolyt. 893. Alceſt. v. 16. &c. Εἰσβήσω) ἀντὶ τοῦ εἰσβιβάσω, activâ ſignificatione, ut etiam Herodotus utitur, Homerus ambobus præivit, qui Iliad. α'. v. 309. ---ἐς δ' Ἑκατόμβην βῆσε θεῷ. — Joſua Barnes. V. 749. Ἐγὼ δ' ἄνακτα οὐρανοῦ σεμνὸν Δία) Jupiter præcipuè Juramentorum reſpectum habuit; Et graviter perjuros puniebat, niſi fortè quis Amator juraverit, ipſe enim cum Io à Junone deprehenſus ob amorem pejeraverat; unde Ovidius canit ---Jupiter in cœlis perjuria ridet Amantûm. Hinc Ζεὺς ὅρκιος dicebatur. Vid. Scholiaſten Euripidis ad Oreſt. v. 435. V. 752. Ἴχνος) Prior ſyllaba τοῦ ἴχνος hic brevis eſt, ut aliquando in τέχνη & ſimilibus. Vid. quæ Nos ad Phœniſſ. v. 19. V. 754. Καλῶς ἔχῃ) Scaliger κακῶς legit, malè, ut mihi videtur; καλῶς enim, ſiquis ex Latinæ verſionis mente accipiat, rectè adeſt: ſin κακῶς legas, vertendum erit ---At rurſus habebitur ſermo novus, ſi malè habeat, quod dixi nuper. Joſua Barnes.

Χ' ἡ δέλτος ἐν κλύδωνι χρημάτων μέτα
Ἀφανὴς γένηται, σῶμα δ' ἐκσώσω μόνον,
Τὸν ὅρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον.
Ιφι. Ἀλλ' οἶσθ', ὃ δράσω; πολλὰ γὰρ πολλῶν κυρεῖ.
Τἀνόντα, κἀγγεγραμμένα ἐν δέλτου πτυχαῖς,
Λόγῳ φράσω σοὶ πάντ' ἀναγγεῖλαι φίλοις.
Ἐν ἀσφαλεῖ γάρ· ἢν μὲν ἐκσώσῃς γραφὴν,
Αὐτὴ φράσει σιγῶσα τἀγγεγραμμένα.
Ἢν δ' ἐν θαλάσσῃ γράμματ' ἀφανισθῇ τάδε,
Τὸ σῶμα σώσας, τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί.
Πυλ. Καλῶς ἔλεξας τῶν θεῶν, ἐμοῦ θ' ὕπερ.
Σήμαινε δ', ᾧ χρὴ τάσδ' ἐπιστολὰς φέρειν
Πρὸς Ἄργος, ὅ,τι τε χρὴ κλύοντά σου λέγειν.
Ιφι. Ἄγγελλ' Ὀρέστῃ παιδὶ τἀγαμέμνονος,
Ἡ 'ν Αὐλίδι σφαγεῖσ' ἐπιστέλλει τάδε
Ζῶσ' Ἰφιγένεια, τοῖς ἐκεῖ δ' οὐ ζῶσ' ἔτι.
Ορε. Ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνη; κατθανοῦσ' ἥκει πάλιν;
Ιφι. Ἥδ', ἣν ὁρᾷς σύ· μὴ λόγοις ἔκπλησσέ με.
Κόμισαί μ' ἐς Ἄργος, ὦ σύναιμε, πρὶν θανεῖν,
Ἐκ βαρβάρου γῆς, καὶ μετάστησον θεᾶς
Σφαγίων, ἐφ' οἷσι ξενοκτόνους τιμὰς ἔχω.
Ορε. Πυλάδη, τί λέξω; ποῦ ποτ' ὄνθ' ηὑρήμεθα;
Ιφι. Ἢ σοῖς ἀραία δώμασιν γενήσομαι,
Ὀρέσθ', ἵν' αὖθις ὄνομα δὶς κλύων μάθῃς.
Πυ. Ὦ θεοί. Ιφ. Τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς;
Πυλ. Οὐδέν· πέραινε δ', ἐξέβην γὰρ ἄλλοσε.
Τάχ' οὖν ἐρωτῶν σ' εἰς ἄπιστ' ἀφίξομαι.
Ιφι. Λέγ', οὕνεκ' ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου θεὰ
Ἄρτεμις, ἔσωσέ μ', ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατὴρ,
Δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὀξὺ φάσγανον βαλεῖν,
Εἰς τήνδε δ' ᾤκισ' αἶαν. αἵδ' ἐπιστολαί·
Τάδ' ἐστὶν ἐν δέλτοισιν ἐγγεγραμμένα.
Πυλ. Ὦ ῥᾳδίοις ὅρκοισι περιβαλοῦσά με,
Κάλλιστα δ' ὀμόσασ', οὐ πολὺν σχήσω χρόνον·
Τὸν δ' ὅρκον, ὃν κατώμοσ', ἐμπεδώσομεν.
Ἰδοὺ φέρω σοι δέλτον, ἀποδίδωμί τε,
Ὀρέστα, τῆσδε σῆς κασιγνήτης πάρα.
Ορε. Δέχομαι· παρεὶς δὲ γραμμάτων διαπτυχὰς,
Τὴν ἡδονὴν πρῶτ' οὐ λόγοις αἱρήσομαι.
Ὦ φιλτάτη μοι σύγγον' ἐκπεπληγμένη,
Ὅμως ἀπιστῶ, περιβαλὼν βραχίονι,
Εἰς τέρψιν εἶμι, πυθόμενος θαυμάστ' ἐμοί.
Χο. Ξεῖν', οὐ δικαίως τῆς θεοῦ τὴν πρόσπολον
Χραίνεις ἀθίκτοις περιβαλὼν πέπλοις χέρα.
Ορε. Ὦ συγκασιγνήτη τε, κἀκ ταὐτοῦ πατρὸς
Ἀγαμέμνονος γεγῶσα, μή μ' ἀποστρέφου,

Et literæ in procellis cum aliis rebus
Perierint, corpuſque ſervâro ſolùm,
Ut non ampliùs hoc juramentum ſit ratum.
Iph. Scis quid ſim factura? multa enim multis accidunt.
Quæ ſunt ſcripta in epiſtolæ plicis,
Dicam tibi verbis, ut omnia poſſis nunciare amicis,
Res enim in tuto eſt: Quòd ſi ſervaveris literas,
Tum ipſæ dicent tacentes, quæ ſunt inſcripta.
Si verò literæ in mari deletæ fuerint iſtæ,
Corpore ſervato, hæc verba ſervabis mihi.
Pyl. Rectè dixiſti Deorum, meique causâ.
Significa igitur cui oporteat has literas ferre
Argos, & quid dicere oporteat me audiviſſe ex te.
Iph. † *Nuncia Oreſti filio Agamemnonis*,—
In Aulide interfecta mittit has literas
Viva Iphigenia, *quæ illis qui iſtic ſunt* i.e. Argivis *non vivit ampliùs.*
Ore. Ubi verò illa eſt? num mortua revixit?
Iph. Quam vides, illa eſt, ne tu verbis interturba me.
Deduc me Argos, frater, priuſquam moriar,
Ex hâc terrâ barbarâ, & abducito à dea
Victimis, propter quas honorem hoſpitum-interficiendorum habeo.
Or. Pylade, quid dicâ tibi? ubinâ exiſtêtes invêti ſumus? *quò vênimus?*
Iph. *Aut tuæ familiæ diras imprecabor, teque diris proſequar,*
Oreſtes, ut rurſus nomen bis audiens ſcias, *quem intelligam.*
Pyl. Proh deos. *Iph.* Cur deos invocas in meis *periculis?*
Pyl. Nihil: pertexe modò, aberráram enim cogitando.
Fortaſſe igitur interrogans te perveniam ad incredibilia.
Iph. Dic *Oreſti*, quòd *cervam dans pro me dea*
Diana, ſervavit me, (quam cervam mactavit meus pater,
Cùm putaret ſe in nos acutum enſem immittere)
Et in hanc terram collocavit: hæ ſunt meæ literæ,
Et hæc ſunt ſcripta in literis.
Pyl. O quæ me facili jurejurando obſtrinxiſti,
Et quæ pulcherrimè juráſti, non multum *me* continebo tempus:
Id enim juſjurandum, quod juravi, confirmabimus, *atq; præſtabimus.*
Ecce fero tibi literas, & trado,
Oreſtes, ab hâc tuâ ſorore *ſcriptas.*
Ore. Accipio, omittens v. literarum explicationes, *i.e. liter. nō apertis*,
Voluptatem primùm non verbis, *at factis præſens* capiam.
O chariſſima mihi ſoror perculſa *re ſubitâ*,
Quãvis te brachiis amplectar, tamē nō credo, *vix rei fidem habeo*,
Capiam voluptatem, audiens admiranda mihi.
Cho. Hoſpes, non rectè deæ miniſtram
Polluis, non-tangendis, i.e. *ſacris*, circumjiciens peplis manum.
Ore. O ſoror, ac ex eodem patre
Agamemnone nata, ne me averſeris,

V. 759. Ἀλλ' οἶσθ', ὃ δράσω;) *Scaliger* legit hìc quoque δράσων, quam lectionem licet *Hecub.* v. 225. *Scholiaſtes* probet & nos etiam *Iphig.* Aul. v. 725. Non eſt hujus loci eadem ratio; Non enim illa jam *Pyladem* jubet aliquid facere; ſed de ſe *facturâ* aliquid loquitur, ut cuivis appareat. *J. Barnes.* V. 760. Τἀνόντα) τὰ ἐνόντα. Δέλτου πτυχαῖς, pro δέλτῳ ἐπτυγμένῃ· Sic infrà v. 793. Γραμμάτων διαπτυχάς. V. 765. Τὸ σῶμα σώσας &c.) En Verſum πολύσιγμον iterum, qualem habuiſti *Medeæ*: v. 476. In quem locum videſis, quæ à Nobis notentur. *Joſua Barnes.* V. 766. Καλῶς ἔλεξας τῶν θεῶν, ἐμοῦ θ' ὕπερ) *Deorum* causâ, quorum honori conſulis, dum perjuria vitare hâc explicatione ſtudes; *Meique* cujus fidei & conſcientiæ in hâc parte proſpicis. V. 777. Ποῦ ποτ' ὄνθ' ηὑρήμεθα) ὄνθ' pro ὄντε, ὑπάρχοντε, dualis numeri. *Joh. Brodæus.* V. 778. Ἀραία γενήσομαι) *Diras imprecabor.* *Activè* ſumitur in hoc loco, aliàs plerumque *Paſſivè*, ἀραῖος enim propriè ſonat *diris-devotus*, ab ἀρά. V. 780. Ὦ θεοί, τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς) *Aldina* editio in hâc parte malè habet excuſum Ὦν θεοί ſeparatim; niſi enim admiſſum id legatur μονοσυλλάβως Verſus non ſtabit. V. 784. Ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατὴρ Δοκῶν &c.) Hinc ſupra ad v. 176. κεμὰς δοκίμα dicitur, ὅτι ὡς ἐδόκει τοῖς Ἕλλησιν ἐσφάγη ἐλάφου δίκην. Et hic Verſus eſt πολύσιγμος, ut ille *Medeæ*: v. 476. Ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι. Vid. ſupra v. 765. *Joſua Barnes.* V. 789. Ὀμόσασ') Hìc *Duporti* codex habet ὀμόσας ne minimâ *Senſûs* vel *Carminis* ratione habitâ: Cùm ὀμόσασ' æque utrique conſulit. Judicet æquus rerum æſtimator. *Joſua Barnes.* V. 795. Ἐκπεπληγμένη) Hoc novo caſu obſtupeſcens. Alii ἐμπεπληγμένη. *Joſua Barnes.*

† Hi Verſus, quos Literâ *Italicâ* imprimi curavi, ſunt ipſa Verba Epiſtolæ *Iphigenianæ*, quæ nempe illa vel legebat, vel repetebat ad *Pyladem*,

Ἔχουσ'

Ἔχουσ' ἀδελφὸν, οὐ δοκοῦν ἕξειν ποτέ.
Ιφι. Ἐγώ σ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν; οὐ παύσῃ λέγων;
Τὸ δ' Ἄργος αὐτοῦ μεστὸν, ἥ τε Ναυπλία.
Ορε. Οὐκ ἔστ' ἐκεῖ σὸς, ὦ τάλαινα, σύγγονος.
Ιφι. Ἀλλ' ἡ Λάκαινα Τυνδαρίς σ' ἐγείνατο;
Ορε. Πέλοπός γε παιδὶ παιδὸς ἐκπέφυκ' ἐγώ.
Ιφι. Τί φῄς; ἔχεις τι τῶνδέ μοι τεκμήριον;
Ορε. Ἔχω· πατρῴων ἐκ δόμων τι πυνθάνου.
Ιφι. Οὐκοῦν λέγειν μὲν χρὴ σὲ, μανθάνειν δ' ἐμέ.
Ορε. Λέγοιμ' ἄν· ἄκουε πρῶτον Ἠλέκτρα τάδε.
Ἀτρέως, Θυέστου τ' οἶσθα γενομένην ἔριν.
Ιφι. Ἤκουσα, χρυσῆς ἀρνὸς * ἡνίκ' ἦν πέρι. * an ἔπι.
Ορε. Ταῦτ' οὖν ὑφήνασ' οἶσθ' ἐν εὐπήνοις ὑφαῖς;
Ιφι. Ὦ φίλτατ', ἐγγύς τῶν ἐμῶν κάμπτεις φρενῶν.
Ορε. Εἰκώ τ' ἐν ἱστοῖς, ἡλίου μετάστασιν;
Ιφι. Ὕφηνα καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς.
Ορε. Καὶ λοῦτρ' ἐς Αὖλιν μητρὸς ἀνεδέξω πάρα;
Ιφι. Οἶδ'· οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὤν μ' ἀφείλετο.
Ορε. Τί γὰρ κόμας σὰς μητρὶ δοῦσα σῇ φέρειν;
Ιφι. Μνημεῖά γ' ἀντὶ σώματος τοὐμοῦ τάφῳ.
Ορε. Ἃ δ' εἶδον αὐτὸς, τάδε φράσω τεκμήρια.
Πέλοπος παλαιὰν ἐν δόμοις λόγχην πατρὸς,
Ἣν χερσὶ πάλλων, παρθένον Πισάτιδα
Ἐκτήσαθ' Ἱπποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανών,
Ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς κεκρυμμένην.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ιφι. Ὦ φίλτατ', οὐδὲν ἄλλο, φίλτατος γὰρ εἶ,
Ἔχω σ', Ὀρέστα, τηλύγετον
Χθονὸς ἀπὸ πατρίδος,
Ἀργόθεν, ὦ φίλος.
Ορε. Κἀγώ σε τὴν θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται.
Κατὰ δὲ δάκρυα, δάκρυα, κατὰ δὲ γόος ἅμα χαρᾷ,
Τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον, ὡσαύτως δ' ἐμόν.
Ιφι. Τὸ * δέ τι βρέφος ἔλιπον ἀγκάλαις * an τόδ' ἔτι.
Νεαρὸν τροφοῦ,
Νεαρὸν ἐν δόμοις.

Cùm teneas fratrem, quem non putâſti te habituram unquam.
Iph. Egóne te meum fratrem eſſe *dicam?* non deſines *hoc* dicere?
Argos enim *eſt* ipſo plenum & Nauplia *terra.*
Ore. Non illic eſt tuus frater, ô miſera.
Iph. Num Lacæna Tyndaris te peperit?
Ore. Et quidem ego ſum natus ex filio filii Pelopis.
Iph. Quid ais? habéſne aliquod horum mihi ſignû *quod oſtendas?*
Ore. Habeo: audi aliquid ex domo paternâ.
Iph. Ergo te quidem dicere oportet, me verò audire.
Ore. Dicam: hoc primùm, *Iphigenia*, audi.
Atrei & Thyeſtis ortam noviſti diſſenſionem.
Iph. Audivi, quæ erat de aureo vellere.
O. Nonne igitur ſcis te hæc texuiſſe in pretioſis texturis, *ſericiſq; tel.*
Iph. O chariſſime, propè meum flectis animum.
Ore. Item in telâ imaginem Solis deficientis?
Iph. Texui hanc etiam imaginém ſubtilibus filis.
Ore. Et accepiſti à matre lavacrum ad Aulidem?
Iph. Novi: nam nuptiæ abſtulerunt me non-bonæ.
Ore. Cur verò dediſti comam tuam perferendam tuæ matri?
Iph. Monumentum pro meo corpore ad ſepulturam.
Ore. Ea verò, quæ ipſe vidi, dicam ſigna certa.
Pelopis antiquam in ædibus haſtam patris, i. e. *proavi,*
Quam vibrans manibus puellam Piſatidem
Adeptus eſt Hippodamiam, occiſo Oenomao,
In tuis virgineis conclavibus abſconditam *vidi.*

MONOSTROPHICA.

Iph. O chariſſime, nihil enim *dicam* aliud: es enim chariſſimus:
Teneo te, Oreſte, procul hinc natum, *unicum & ſolum,*
Solo et patrio *profectum,*
Ex Argis, ô chariſſime.
Ore. Et ego te mortuam, ut *hominum* eſt opinio.
Lachrymæ autem, lachrymæ, & luctus cum gaudio
Tuos oculos æquè ac meos humectant.
Iph. Hunc *tum* adhuc reliqui infantem in brachiis
Recentem nutricis,
Recentem in ædibus.

V. 802. Ἔχουσ' ἀδελφὸν, οὐ δοκοῦν ἕξειν ποτέ.) Ita ego audacter δοκοῦν reſtituo & δοκῶν ad ſciolos rejicio; quia τὸ δοκοῦν *abſolutè* ponitur, & de omni genere, numero & caſu dicitur, δοκῶν autem nequaquam hic ſtare poterat. Δοκοῦν, δόξαν & δοκοῦντα neutralia *Abſolutè* ponuntur; Vid. quæ Nos ad *Supplic*, v. 129. Hæc *Gul. Budæus* parùm aſſecutus videtur. *J. Barnes.* V. 807. Πέλοπός γε παιδὶ παιδὸς ἐκπέφυκ' ἐγώ) *Tantalus, Pelops, Atreus, Agamemnon, Oreſtes & Electra & Iphigenia.* V. 811. Ἄκουε πρῶτον Ἠλέκτρα τάδε) miratur *Æmyl. Port.* (quem videſis) miramur & nos, quomodo Ἠλέκτρα hic adſit, & quomodo *Oreſtes*, quem certè nunc mentis compotem Poeta introducit, potuit *Iphigeniam* alterius ſororis nomine vocare, quum & abſens illa fuerit & in *Græciâ*; ut ipſe Poeta teſtatur hujus Fabulæ v. 561. *Iphigen.* Λείπεται δ' ἐν οἴκοις ἄλλη Ἀγαμέμνονος γόνος; *Oreſt.* Λέλοιπεν Ἠλέκτρα γε παρθένον μίαν. Et v. 913. Ubi *Iphigeniam* iterum loquentê introducit --Πρῶτον πυθέσθαι, τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον εἴληχε βιότου — Hæc igitur dicenda; vel Ἠλέκτρα hoc in loco *Appellativè* ſumi, pro Παρθένος ἄλεκτρος, nondum enim erat *Iphigenia* maritata (Atque ita *Scholiaſtes* ad *Oreſt.* v. 72. dicit *Electram* ipſam nomen ſortitam, cùm ante diceretur *Laodice*) vel certè Ἰφιγένειαν reſtituendam; quod eſt idem cum Ἰφιγένεια & ſic verſus æquè ſtabit. *Joſua Barnes.* V. 812. Ἀτρέως Θυέστου τ' οἶσθα γενομένην ἔριν) Quùm οἶδα in *Aldinâ* Editione & οἶδας in *Baſil.* ſcriptum erat, ex utriſque οἶσθα feci, quod pro οἶσθαθα, paragogicè pro οἶδας ponitur; Ut legitur duobus abhinc verſibus. Cujus rei neceſſitatem *Scaliger* vidit; & licet *Stiblinus* Verſuum rationum imperitus erat, ſenſum certè attigit, quicquid *Portus* ogganniat. Interrogandi tamen nota non eſt neceſſaria. *Joſua Barnes.* V. 816. Ἡλίου μετάστασιν) *Solis regreſſum*; quem feciſſe fabulantur ob *Atrei* facinus; hinc *Thyeſtææ Dapes.* V. 818. Καὶ λοῦτρ' ἐς &c.) Hi quatuor ſequentes verſus ab hoc loco ad σώματος τοὐμοῦ τάφῳ) *Scaliger* extra rem putat & cancellis includit. Sed benè, ut mihi videtur, poſſunt admitti: Certè loco movere non audeo. *Joſua Barnes.* V. 824. Πίσα) Πόλις καὶ κρήνη τῆς Ὀλυμπίας· ἔστι καὶ χωρίον, ἐν ᾧ ὁ τοῦ Διὸς ναὸς ἵδρυται, καὶ ὁ Ὀλυμπικὸς ἀγὼν τελεῖται. Τὸ ἐθνικὸν Πισαῖος, τὸ θηλυκὸν Πισαΐς (ita corrigo) λέγεται καὶ Πισᾶτις· τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον τῆς Πίσης μακρά ἐστι. *Stephan.* περὶ πόλεων. Vid. quoque *Euſtathium* in voce Πίσα. Scribo ego ſimplici σ', ut Veteres omnes; licet alitèr olim apud *Euripidem* tum in hoc loco, tum in primo fabulæ hujus Verſu. *Joſua Barnes.* V. 826. Ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς) Ita rectè *Aldina* Editio, referenda ſunt ad v. 822. εἶδον & φράσω· Quare nec ipſius *Scaligeri* hic eſt admittenda conjectura; qui legit παρθενῶσιν οἶδα, nequaquam ineptè; ſed, ut videtur, nullâ neceſſitate. *Joſua Barnes.* V. 831. Θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται) Vid. ſuprà ad v. 176. & v. 784. Sic v. 920. Οὐκ ἔν γ' ἐθ' ὅτος, ὅτι πατὴρ ἔκτεινέ με. *Id eſt*, quantum in illo erat, *occidit*; planè enim occidiſſet, ni *Diana* me letho eripuiſſet. V. 832. Γόος ἅμα χαρᾷ τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον) De *Lachrymis* præ Gaudio obortis & quod frigidæ videntur; cùm *Lacrymæ* ex Dolore manantes ſint *Calidæ* & quare, Videſis in Notis noſtris ad *Eſtheræ* v. 1160. *J. Barnes.* V. 834. Τὸ δ' ἔτι βρέφος) Ita lego pro τὸ δέ τι, quod nullo ſenſu prius aderat, *Idem.* V. 835. Τροφοῦ) hanc *Oreſtæ* Nutricem *Pindarus* vocat *Arſinoen*, quâ tamen *Laodamian* appellat *Pherecydes*. Hujus verò ipſius filium *Ægyſthus* occidit, nanciſci putans *Oreſtem*, vel iratus, quod ejus Mater illum ſubduxerat. Hic obiter notandus eſt error inſignis Doctiſſimi *Benedicti Latini Pindari* Interpretis, qui *Oreſtem* trimum vocat, cùm morti eriperetur; oblitus illum ante Bellum *Trojanum* natum, ut liquet ex *Hom. Il.* ί. v. 142. Nec niſi poſt *Decennale* illud bellum *Agamemnonem* occubuiſſe. *Joſua Barnes.*

Ὦ κρεῖσσον, ἢ λόγοισιν, εὐτυχῶν ἐμοῦ
Ψυχά, τί φῶ;
Θαυμάτων πέρα,
Καὶ λόγου πρόσω, τάδ' ἐπέβα.
Ορε. Τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖμεν ἀλλήλων μέτα.
Ιφι. Ἄτοπον ἡδονὰν ἔλαβον, ὦ φίλαι·
Δέδοικα δ', ἐκ χερῶν με μὴ πρὸς αἰθέρα
Ἀμπτάμενος φύγῃ· Ὦ Κυκλωπίδες ἑστίαι,
Ὦ πατρὶς Μυκήνα φίλα,
Χάριν ἔχω ζωᾶς,
Χάριν ἔχω τροφᾶς,
Ὅτι μοι συνομαίμονα τόνδε δόμοις
Ἐξεθρέψω φάος.
Ορε. Γένει μὲν εὐτυχοῦμεν, εἰς δὲ συμφοράς,
Ὦ σύγγον', ἡμῶν δυστυχὴς ἔφυ βίος.
Ιφι. Ἐγὼ μέλεος, οἶδ', ὅτι φάσγανον
Δέρᾳ θῆκέ μοι
Μελεόφρων πατήρ.
Ορε. Οἴμοι· δοκῶ γὰρ οὐ παρών σ' ὁρᾶν ἐκεῖ.
Ιφι. Ἀνυμέναιος, σύγγον', Ἀχιλλέως,
Εἰς κλισίαν λέκτρων
Δολίαν ὅτ' ἀγόμαν·
Παρὰ δὲ βωμὸν ἦν
Δάκρυα, καὶ γόοι.
Ορε. Φεῦ, φεῦ, χερνίβων ἐκεῖ.
Ιφι. Ὤιμωξα κἀγὼ τόλμαν, ἣν ἔτλη πατήρ·
Ἀπάτορ', ἀπάτορα
Πότμον ἔλαχον.
Ορε. Ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων κυρεῖ,
Εἰ σόν γ' ἀδελφὸν, ὦ τάλαιν', ἀπώλεσας
Δαίμονος τύχᾳ τινός.
Ὦ μελέα δεινᾶς τόλμας.
Ιφι. Δείν' ἔτλαν, δείν' ἔτλαν,
* Ὦ μοι σύγγονε· *al. ὤ.
Παρὰ δ' ὀλίγον ἀμπέφυγες
Ὄλεθρον ἀνόσιον ἐξ ἐμῶν
Δαϊχθεὶς χερῶν. ἁ
Δ' ἐπ' αὐτοῖσι τίς τελευτά;
Τίς τύχα μοι συγχωρήσει;
Τίνα σοι πόρον εὑρομένα,
Πάλιν ἀπὸ πόλεως,
Ἀπὸ φόνου πέμψω
Πατρίδ' ἐς Ἀργείαν,
Πρὶν ἐπὶ ξίφος
Αἵματι σῷ * πελάξαι; *al. πελάσαι.
Τόδε, τόδε σὸν, ὦ μελέα ψυχά,
Χρέος, ἀνευρίσκειν,
Πότερον κατὰ χέρσον, οὐχὶ ναΐ,
Ἀλλὰ ποδῶν ῥιπᾷ,
Θανάτῳ πελάσεις * ἄρα, * Scaliger πελ...

O plus, quàm verbis tantùm, nunc & re ipsâ es, felix, Oreſta, mi
Anime, quid dicam?
Ultra miracula,
Et ultra quàm dici poteſt, hæc acciderunt.
Ore. In poſterum vel degemus etiamus felices.
Iph. Inſperatam voluptatem cepi, ô amicæ:
Metuo autem, ne ex manibus mihi in aërem
Avolans elabatur! ô Cyclopei lares,
ô domus à Cyclopibus condita,
O chara patria Mycena!
Gratiam habeo *tibi vitæ ejus ſalute causâ*,
Gratiam habeo educationis *causâ*,
Quia mihi fratrem iſtum *in ædibus*
Eduxiſti, mihi, *ceuque familiæ* lumen.
Ore. Genere quidem beati ſumus, ſed quod ad calamitates *ſpectat*,
O ſoror, noſtra infelix vita eſt comparata.
Iph. Ego miſera, hoc experta ſum, quando enſem
Ad cervicem poſuit mihi
Miſer pater.
Ore. Hei mihi; videor enim non præſens te videre ibi.
Iph. Sine Hymenæo, frater, Achillis;
In tentorium lectorum (*Græcorum crudelium*)
Fraudulentum quùm ducebar;
Et circa aram erant
Lachrymæ, & luctus.
Ore. Heu, heu! lavacra, *quæ ibi erant*.
Iph. Deploravi & ego audaciam quam pater auſus eſt:
Indignum patre, indignum patre
Fatum nacta ſum.
Ore. Alia verò ex aliis ſequuntur:
Si verò tuum fratrem, ô miſera, *cædens* perdidiſſes
Numinis alicujus fato,
O miſeram *tunc te futuram dici* facinoris *ream*.
Iph. Atrocia auſa ſum, atrocia auſa ſum,
O mi frater;
Quàm vix effugiſti
Injuſtam & impiam necem, meis
Interfectis manibus?
Poſt hæc verò quis *malorum finis erit*?
Quæ fortuna mihi, *quod cupio facere* concedet?
Quam tibi *ſalutarem* rationem inveniens,
Rurſum ab *hâc* urbe,
Et ab hâc cæde *nece*, remittam *te*
Patriam in Argivam,
Priuſquam enſis in
Sanguine tuo maculetur?
Hoc, hoc tuum *eſt*, ô miſera anima,
Negotium, invenire, *atque ſtatuere*,
Utrùm terrâ, non navi,
Sed pedum impetu,
Morti mox ſis appropinquatura, *mortiſque periculis caput objectǔ*.

V. 837. Ὦ κρεῖσσον, ἢ λόγοισιν εὐτυχῶν ἐμοῦ ψυχά) *Oreſtem* alloquitur, & vocat *Animam* ſuam; alter enim εὐτυχῶν non rectè cum ψυχά jungeretur, niſi per *Appoſitionem*. Vel διὰ τὸ Πρὸς τὸ σημαινόμενον. *Joſua Barnes*.

V. 844. Ἀμπτάμενος) Ἀναπτάμενος, ἀναπετασθμένος. Κυκλωπίδες Ἑστίαι) O Argos, & *Mycenæ* Cyclopum opus. Vid. quæ ad *Iphig.* Aul. v. 152. & v. 1591. *Joſ. Barnes*.

V. 848. Συνομαίμονα) τὸν ἀδελφόν.

V. 861. Φεῦ χερνίβων) ἔγεν ἕνεκα τῆς ἀνθρωποθυσίας. *Joſua Barnes*.

V. 862. Τόλμαν, ἣν ἔτλη) Τόλμαν τλᾶναι, hujus Syntaxeos Inſtantias vide *Iphig.* Aul. v. 1182.

V. 868. Ὦ μελέα δεινᾶς τόλμας) ἕνεκα τῆς τόλμας, δεῖ ξενοκτονίας καὶ ἀδελφοκτονίας δυνατόν. *Joſua Barnes*.

V. 870. Ὦ μοι σύγγονε) Hic μοι pro μοῦ Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 613. Et infra ad v. 922.

V. 871. Ἀμπέφυγες) Ἀναπέφυγες. In omnibus exemplaribus ſcribitur ἀμπέφυγες, non regulariter; eſt enim ἔφυγες, ſed πέφυγας: Niſi πέφυγον etiã dicatur pro ἔφυγον per protheſin Poeticam, ut κέκλετο πολλὰ τετυχών, pro τυχών, *Hom.* Iliad. α'. v. 591.

V. 881. Πελάξαι) Ita cum *Scaligero* legimus, revocato, quod priùs obtinebat, πελάσαι in marginem: πελάσαι enim eſt *Iuſter*, quod nihil hic habet, πελάζειν autem eſt *Inquino*, hinc *Hom.* Iliad. ε'. v. 100. ---πελάσσετο δ' αἵματι θώρηξ. Item Iliad. λ. v. 169---λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους. *Joſua Barnes*.

Βάρβα-

Βάρβαρα φῦλα,
Καὶ δι' ὁδοὺς ἀνόδους στείχων·
Διὰ Κυανέας
* Μὴν στενοπόρους * μὴ Milton.
Πέτρας, μακρὰ κέλευθα
Ναΐοις δρασμοῖς.
Τάλαινα, τάλαινα·
Τίς ἂν οὖν τάδ' ἂν,
Ἢ θεὸς, ἢ βροτὸς, ἤ-
τι τῶν ἀδοκήτων,
Πόρον ἄπορον ἐξανύσας,
Δυοῖν τοῖν μόνοιν Ἀτρείδαιν
Φανεῖ κακῶν ἔκλυσιν;

Ἴαμβοι.

Χο. Ἐν τοῖσι θαυμαστοῖσι, καὶ μύθων πέρα,
Τάδ' εἶδον αὐτὴ, καὶ κλύουσ' ἀπαγγελῶ·
Τὸ μὲν φίλους ἐλθόντας εἰς ὄψιν φίλων,
Ὀρέστα, χειρῶν περιβολὰς εἰκὸς λαβεῖν·
Λήξαντα δ' οἴκτων, κἀπ' ἐκεῖν' ἐλθεῖν χρεὼν,
Ὅπως τὸ κλεινὸν ὄνομα τῆς σωτηρίας
Λαβόντες, ἐκ γῆς βησόμεσθα βαρβάρου.
" Σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ταῦτα, μὴ 'κβάντας τύχης,
" Καιρὸν λαβόντας, ἡδονὰς * ἄλλας λαβεῖν. * Scalig. ἄλλως.
Ορε. Καλῶς ἔλεξας· τῇ τύχῃ δ' οἶμαι μέλειν
Τοῦδε ξὺν ἡμῖν· ἢν δέ τι πρόθυμος ᾖ,
Σθένειν τὸ θεῖον μᾶλλον εἰκότως ἔχει.
Ιφι. Οὐδέν μ' ἐπίσχῃ γ', οὐδ' ἀποστήσει λόγου,
Πρῶτον πυθέσθαι, τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον
Εἴληχε βιότου· φίλα γὰρ ἔσται πάντ' ἐμοί.
Ορε. Τῷδε ξυνοικεῖ, βίον ἔχουσ' εὐδαίμονα.
Ιφι. Οὗτος δὲ ποδαπὸς, καὶ τίνος πέφυκε παῖς;
Ορε. Στρόφιος ὁ Φωκεὺς τοῦδε κλῄζεται πατήρ.
Ιφι. Ὁ δ' ἐστί γ' Ἀτρέως θυγατρὸς, ὁμογενὴς ἐμοί;
Ορε. Ἀνεψιός γε, μόνος ἐμοὶ σαφὴς φίλος.
Ιφι. Οὐκ ἦν· τόθ' οὗτος, ὅτε πατὴρ ἔκτεινέ με;
Ορε. Οὐκ ἦν· χρόνον γὰρ Στρόφιος ἦν ἄπαις τινά.
Ιφι. Χαῖρ', ὦ πόσις μοι τῆς ἐμῆς ὁμοσπόρου.
Ορε. Κἀμός γε σωτὴρ, οὐχὶ συγγενὴς μόνον.
Ιφι. Τὰ δεινὰ δ' ἔργα πῶς ἔτλης μητρὸς πέρι;
Ορε. Σιγῶμεν αὐτά, πατρὶ τιμωρῶν ἐμῷ.
Ιφι. Ἡ δ' αἰτία τίς, ἀνθ' ὅτου κτείνει πόσιν;
Ορε. Ἔα τὰ μητρός· οὐδὲ σοὶ κλύειν καλόν.
Ιφι. Σιγῶ· τὸ δ' Ἄργος πρὸς σὲ νῦν ἀποβλέπει.
Ορε. Μενέλαος ἄρχει· φυγάδες ἐσμὲν ἐκ πάτρας.
Ιφι. Ἢ που νοσοῦντας θεῖος ὕβρισεν δόμους;
Ορε. Οὐκ, ἀλλ' Ἐρινύων δεῖμά μ' ἐκβάλλει χθονός.
Ιφι. Ταῦτ' ἄρ' ἐπ' ἀκταῖς, κἀνθάδ' ἠγγέλθης μανείς.
Ορε. Ὤφθημεν οὐ νῦν πρῶτον ὄντες ἄθλιοι.
Ιφι. Ἔγνωκα, μητρός οὕνεκ' ἠλάστρουν θεαί.
Ορε. Ὥσθ' αἱματηρὰ στόμι' ἐπεμβαλεῖν ἐμοί.

Per barbaras gentes,
Et per transitus invios vadens.
Per Cyaneos
Enim angusto-meatu-praeditos
Scopulos, est longum iter
Navali fuga.
Misera, misera sum ego!
Quis igitur hæc impedimenta tollet? quis
Aut Deus, aut mortalis, aut
Aliquid inopinatorum, vel, aut casus aliquis insperatus,
Viam impeditam expediens,
Nobis duobus solis Atridis
Ostendet finem malorum!

Chorus.

In hoc admirando casu, quiq; omnem sermonem superat,
Hæc ipsa vidi, & audiens nunciabo:
Amicos igitur, qui venerunt in conspectum amicorum,
O Orestes, æquum est se manibus mutuò complecti:
Oportet verò te nunc omisso luctu, ad illud venire, & spectare,
Quomodo inclytum nomen salutis
Adepti, ex hoc agro barbaro discedemus.
" Sapientum enim virorum hæc sunt, nō egressos fort. nec eā neg.
" Occasione nactos, voluptates alias percipere. *lisq; re bene gestâ frui.*
Ore. Rectè dixisti. Fortunæ vero puto curæ fore
Hoc nobiscum, si quid enim hæc *nobis* propitia sit,
Consentaneum est numen divinum *auxiliis humanis* esse potentius.
Iph. Nihil me *jam* cohibet, nec *quidquam* avertet à colloquio,
Quominus primum quæram, quodnam Electra fatum
Sortita sit vitæ: grata enim erunt mihi omnia, *quæ dices*.
Ore. Cum hoc *nupta* habitat, vitam habens beatam.
Iph. Hic verò cujas, & quo patre natus est?
Ore. Strophius Phocensis hujus vocatur pater.
Iph. Hic igitur *ob Anaxibiam* Atrei filiam est mihi cognatus?
Ore. Consobrinus certè *noster est*, solus mihi certus amicus.
Iph. Nondum erat iste natus, quando pater me mactavit?
Ore. Non erat: aliquandiu enim Strophius fuit sine liberis.
Iph. Salve, mihi marite meæ sororis.
Ore. Et meus servator *est*, non tantùm cognatus.
Iph. Quomodo verò sustinuisti ista atrocia facta de matre?
Ore. Taceamus de illis: *feci* ut ulciscerer necem mei patris.
Iph. Quæ verò *fuit* causa, quòd occidit maritum?
Ore. Sinas hæc matris *facinora*, non enim tibi *est* honestum audire.
Iph. Taceo. Nunc igitur Argos in te respicit.
Ore. Menelaus tenet imperium: nos exules sumus ex patria.
Iph. An igitur patruus injuriâ affecit familiam *jam* afflictam?
Ore. Non: sed terror Erynnium exturbat me ex terrâ.
Iph. Illud ig. est *quod in lit. tibi accidit*: n. & ill. nun. est te insaniisse.
Ore. Sumus conspecti non nunc primum in hac miseriâ.
Iph. Intelligo, propter matrem agitaverunt *te Erynnyes Deæ*.
Ore. Ita ut cruenta frena injecerint mihi.

V. 887. Στείχων) Vel εἰς vel ἀνὰ subaud. Vel certè legendum δι' ὁδοὺς disjunctim. *Josua Barnes.*

V. 890. Μὴν) *Jodan, Miltonus* in margine notavit, quasi ex conjecturâ, *f.* μῶν, malè; nulla est enim hic Interrogatio; cùm Difficultas istius viæ satis omnibus erat nota vel ex *Argonauticâ* Expeditione. *Josua Barnes.*

V. 894. Τίς ἂν οὖν τάδ' ἂν) De duplici ἂν vid. suprà ad v. 98.

V. 913. Τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον) Vid. suprà ad v. 811.

V. 918. Ἀτρέως θυγατρὸς) *Euripidis Scholiast.* ad *Orest.* —— Στρόφιος Ἀναξιβίαν ἔγημε, τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴν, ἐξ ἧς ἐγένετο Πυλάδης. Ἢ ἐπεὶ ὁ Στροφίου πατὴρ Κρῖσος Ἀτρέως θυγατέρα ἐγήματο τὴν Κυδραγόραν. *Joh. Brodæus* notavit, sed loco non ostenso; nec tale quid invenio. Ipsa enim *Scholiastæ* verba sunt hæc ad v. 765. Στρόφιος Ἀναξιβίαν τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴν ἔγημεν, ἐξ ἧς ἔφυσε τὸν Πυλάδην· ὅθεν Ὀρέστης καὶ Πυλάδης ἀνεψιοί. *J. Barnes.*

V. 920. Ὅτε πατὴρ ἔκτεινέ με) Occidit, quantum in illo erat, & ut Vulgò putabatur; quia nusquam postea visa est, ante hoc tempus, à Cognatis & *Græcis*: Vid. suprà ad v. 176. & v. 784. & infrà v. 992.

V. 922. Χαῖρ' ὦ πόσις μοι τῆς ἐμῆς ὁμοσπόρου) Hic reverà τὸ μοι redundat, nec enim pro μοῦ stat, ut aliàs, sed regitur à χαῖρε, ut χαῖρέ μοι, de quâ vide *Eustath.* Il. Ξ. fol. 999. lin. 36. & quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 613. *J. Barnes.*

V. 930. Ἢ που νοσοῦντας θεῖος) Ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος, i. e. *Menelaus*, Avunculus, Patris eorum Frater; & ponitur hic *Absolutè*, cùm sit etiam ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος. Sic *Xenophon* Cyropæd. l. 1. Ὁ θεῖος αὐτοῦ ἐλοιδορεῖτο. Idem apud *Plutarchum* περὶ φιλαδελφίας & alios invenies.

Ιφι. Τί

Ιφι. Τί γάρ ποτ' εἰς γῆν τήνδ' ἐπόρθμευσας πόδα;
Ορε. Φοίβου κελευσθεὶς θεσφάτοις, ἀφικόμην.
Ιφι. Τί χρῆμα δράσων; ῥητὸν, ἢ σιγώμενον;
Ορε. Λέγοιμ' ἄν· ἀρχαὶ δ' αἵδε μοι πολλῶν πόνων·
Ἐπεὶ τὰ μητρὸς ταῦθ', ἃ σιγῶμεν, κακὰ,
Εἰς χεῖρας ἦλθε, μεταδρομαῖς Ἐριννύων
Ἠλαυνόμεσθα φυγάδες, ἔνθεν μοι πόδα
Εἰς τὰς Ἀθήνας * δή γ' ἔπεμψε Λοξίας, * Scal. δῆτ'.
Δίκην παρασχεῖν ταῖς ἀνωνύμοις θεαῖς.
Ἐστὶν γὰρ ὁσία ψῆφος, ἣν Ἄρει ποτὲ
Ζεὺς εἵσατ' ἔκ του δὴ χερῶν μιάσματος.
Ἐλθόντα δ' ἐκεῖσε, πρῶτα μέν μ' οὐδεὶς ξένων
Ἑκὼν ἐδέξατ', ὡς θεοῖς στυγούμενον.
Οἳ δ' ἔσχον αἰδῶ, ξένια μονοτράπεζά μοι
Παρέσχον οἴκων, ὄντες ἐν ταυτῷ στέγῃ.
Σιγῇ δ' ἐτεκτήναντ' ἀπόφθεγκτόν μ', ὅπως
Δαιτὸς γενοίμην, πώματός τ' * αὐτῶν δίχα, * αὐτοῦ.
Εἰς δ' ἄγγος ἴδιον ἴσον ἅπασι Βακχίου
Μέτρημα πληρώσαντες, εἶχον ἡδονήν.
Κἀγὼ 'ξελέγξαι μὲν ξένους οὐκ ἠξίουν,
Ἤλγουν δὲ σιγῇ, κἀδόκουν οὐκ εἰδέναι,
Μέγα στενάζων, οὕνεκ' ἦν μητρὸς φονεύς.
Κλύω δ' Ἀθηναίοισι τἀμὰ δυστυχῆ
Τελετὴν γενέσθαι, κἄτι τὸν νόμον μένειν,
Χοῆρες ἄγγος Παλλάδος τιμᾶν λεών.
Ὡς δ' εἰς Ἄρειον ὄχθον ἧκον, ἐς δίκην
Τ' ἔστην, ἐγὼ μὲν θάτερον λαβὼν βάθρον,
Τὸ δ' ἄλλο πρέσβειρ', ἥπερ ἦν Ἐριννύων,
Εἰπὼν, ἀκούσας θ' αἵματος μητρὸς πέρι,
Φοῖβός μ' ἔσωσε, μαρτυρῶν· ἴσας δέ μοι
Ψήφους διηρίθμησε Παλλὰς ὠλένῃ,
Νικῶν δ' ἀπῆρα φόνια πειρατήρια.
Ὅσαι μὲν οὖν ἕζοντο πεισθεῖσαι δίκῃ,
Ψῆφον παρ' αὐτὴν ἱερὸν ὡρίσαντ' ἔχειν.
Ὅσαι δ' Ἐριννύων οὐκ ἐπείσθησαν νόμῳ,
Δρόμοις ἀνιδρύτοισιν ἠλάστρουν μ' ἀεὶ,
Ἕως ἐς ἁγνὸν ἦλθον αὖ Φοίβου πέδον,
Καὶ πρόσθεν ἀδύτων ἐκταθεὶς, νῆστις βορᾶς,
Ἐπώμοσ' αὐτοῦ βίον ἀπορρήξειν θανών,

Iph. Cur verò in hanc terram intulisti pedem?
Ore. Veni jussus oraculo Phœbi.
Iph. Quam rem facturus? dicendam, an tacendam?
Ore. Dicam. Initium autem hoc mihi multorum laborum *est*:
Postquam hæc mala matris, quæ *jam* tacemus,
In *nostr.* man. venerūt, *manibúsque nost. patrata fuerūt*, incurſ. Eryn.
Pulſi ſumus exules, unde me pedibus
Athenas petere *juſſit Phœbus,
Ut cauſam dicerem apud non nominandas Deas.
Eſt enim *ibi* ſanctum judicium, quod olim Marti
Jupiter conſtituit ob quandam contaminationem manuum.
Profectum autem illuc, primùm quidem nullus hoſpitum
Ultrò *me* recepit, ut diis inviſum.
Qui *v. pud. add. ration-aliq. mei hab.* hoſp. mon. menſæ mihi ſoli *aſſig.*
Præbuerunt *in* ædibus, manentes ſub eodem tecto.
Silentio autem fecerunt me omnis colloquii expertem, ut
A cibi, potuſq; cōmunione cū cæteris habenda ſemotus illic eſſem.
In vas verò proprium æqualem omnibus Bacchici *liquoris*
Menſurā plenā infudentes, habebāt voluptatē, *& indulgebant genio.*
Ego verò reprehendere quidem hoſpites non audebam:
Dolebam verò tacitè, & ſimulabam *me hæc* neſcire,
Valde ingemiſcens, quòd eram matris interfector.
Audio autem Athenienſibus meas calamitates
Feſti inſtituendi cauſam fuiſſe, & adhuc morem hunc manere,
Libatorium vas ut Palladis populus, i. e. *Athen.* honoret.
Poſtquam autem veni in tumulum Martis, & in judicio
Steti, ego quidem occupavi alteram ſedem,
(Alteram verò natu maxima Erinnyum.)
Perorans, audiénſque cauſam parricidii,
Phœbus teſtificans ſervavit me: paria verò mihi
Suffragia numeravit Pallas manu;
Atque victor abii ex judicio parricidii.
Quæcunque igitur *Furiarum* ſedebant, acquieſcentes judicio,
Suffragia prope ipſa *me* pro *ſancto*, & puro ſtatuerunt habere.
Quæcunque verò Furiarum *huic* legi, *judiciíque* non paruerunt,
Curſibus irrequietis, *vagiſque* me ſemper agitaverunt,
Donec rurſus redii ad Phœbi ſanctum ſolum,
Et ante adyta jacens extenſus, jejunus à cibo,
Juravi me illic abrepturum eſſe mihi vitam morte *voluntariâ*,

V. 944. Δίκην παρασχεῖν) Dupertus mavult ὑπερσχεῖν probabiliter, uſitatior enim iſta Phraſis. Ἀνωνύμοις) Εὐφημισμοῦ χάριν Ἐριννύας aliquando nominare ſubter fugerunt Veteres, aliquando Εὐμενίδας auſpicatiori nomine vocarunt, aliquando & σεμνὰς θεάς. V. 946. Ἔκ του δὴ χερῶν μιάσματος) *Pauſanias* in *Atticis* fol. 26. lin. 43. Ἔστι δὲ Ἄρειος Πάγος καλούμενος, ὅτι πρῶτος Ἄρης ἐνταῦθα ἐκρίθη· καί μοι καὶ ταῦτα δεδήλωκεν ὁ λόγος, (viz. ibid. fol. 19. lin. 19.) ὡς Ἁλιρρόθιον ἀνέλοι, καὶ ἐφ' ὅτῳ κτείνειε. Κριθῆναι δὲ καὶ ὕστερον Ὀρέστην λέγουσιν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς μητρός. *Joh. Brodæus.* V. 951. Σιγῇ δ' ἐτεκτήναντ' ἀπόφθεγκτόν με) De hoc loco Vid. *Andr. Schotti* Obſerv. Human. l. 5. c. 29. & *Athenæi Deipnoſoph.* l. 10. fol. 437. &c. Unde apparet *Oreſtem*, dum adhuc materno ſanguine laborabat, ab Hoſpitibus ſilentio ſemper exceptum; nequis forte ejus alloquio contaminaretur. Ἀπόφθεγκτον) προσφωνηθῆναι ἀνάξιον. Sic *Sophocles* in *Philoctete* -- Γενήσομαι προσφθεγκτός. Id eſt ἄξιος προσφωνηθῆναι. ex *Joh. Brodæo.* V. 952. Αὐτῶν δίχα) Ita cum *Scaligero* pro αὐτοῦ, quod prius aderat. Αὐτοῦ autem inter Var. Lect. repono. V. 953. Βακχίου) Βάκχου, οἴνου. Βάκχος variè effertur, Βακχεὺς *Orph.* & *Eurip.* Bacch. v. 145. Βάκχιος, ut hic; Βακχεῖος & Βακχεῖος *Orph.* Ἴακχος & Ὀείβακχος *Oppian.* Κυνηγ. α'. &c. *J. Barnes.*

V. 960. Τελετὴν γενέσθαι, -- Χοῆρες ἄγγος Παλλάδος τιμᾶν λεών.) Hunc locum explicat *Ariſtoph.* Scholiaſtes in Equitibus, f. 196. Χοῦς μὲν τὸ Ἀττικὸν, Χωροῦν κοτύλας ἕξ. Ἔστι δὲ καὶ Ἑορτὴ Ἀθήνησι· κέκληται δὲ ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας· Ὀρέστης διὰ τῆς μητρὸς ἀναίρεσιν, ἧκεν εἰς Ἀθήνας περὶ τὸν Πανδίονα συγγενῆ καθεστηκότα, ὃς ἔτυχε τότε βασιλεύων τῶν Ἀθηναίων, καὶ αὐτὸν κατέλαβεν ἑορτήν τινα δημοτελῆ ποιοῦντα. Ὁ τοίνυν Πανδίων παραπέμψασθαι τὸν Ὀρέστην αἰδούμενος, κοινωνῆσαι δὲ ποτοῦ καὶ τραπέζης ἀσεβὲς ἡγησάμενος, μὴ καθαρθέντος αὐτῷ τοῦ φόνου, ὡς ἂν μὴ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος πίνοιεν, ἑκάστῳ τῶν κεκλημένων παρέθηκε Χοῦν. Conſule eundem *Ariſtophanis* Interpretem in *Acarnenſibus* f. 300. & 303. Edit. *Baſil. Froben.* 1547. Hujus rei meminit *Plutarch.* Sympoſiac. l. 2. § ult. Hæc *J. Brodæus* annotavit. Eſt verò hic magnus in hoc *Scholiaſte* Ἀναχρονισμὸς, Πανδίων, Ἐρεχθεὺς, Αἰγεὺς, Θησεὺς, Δημοφῶν, ad cujus Tempora rectiùs alii ponunt *Oreſtæ* ad *Athenas* adventum; Vid. *Joh. Meurſii* Græc. Fer. l. 1. in Ἀνθεστήρια. *J. Barnes.* V. 961. Ἄρειον ὄχθον) i. e. Ἄρειον πάγον. V. 962. Θάτερον λαβὼν βάθρον) Duæ ſedes, quas ἀργυροῦς λίθους vocant, ὕβρεως & ἀναιδείας dictæ, ex hâc *Reus*, ex illâ *Accuſator* agebant. De quâ re videſis *Pauſan.* in *Atticis* f. 27. l. 2. Et *Cal. Rhodig.* l. 12. c. 19. & *Aloyſii* Schediaſ. l. 1. c. 18. §. 94. *J. Barnes.* V. 963. Πρέσβειρα Ἐριννύων) i. e. Τισιφόνη, ὁ φόνον τίνουσα. Earum autem Nomina ex ordine ſunt hæc -- Τισιφόνη τε, καὶ Ἀλληκτὼ, καὶ δῖα Μέγαιρα. Hinc *Virg. Furiarum maximam* vocat *Tiſiphonen* Æn. l. 6. v. 605. & v. 570. *Continuò ſontes Ultrix accincta Flagello Tiſiphone quatit inſultans; torvóſque ſiniſtrâ Intentans angues, vocat agmina ſæva ſororum.* Vide *Servium* in loca. *Joſua Barnes.* V. 965. Ἴσας δέ μοι ψήφους διηρίθμησε Παλλὰς &c.) Ubi æquales erant Calculi *Nigri* & *Candidi*, concedebatur Candidus *unus* pro *Minervâ* Ἀκεστίλλας Præſide, quia Dii Miſericordes: Et hinc æqualia ſuffragia abſolvebant, Vid. infrà ad v. 1470. *Joſ. Barnes.*

Εἰ μή με σώσῃ Φοῖβος, ὅς μ' ἀπώλεσεν.
Ἐντεῦθεν αὐδὴν τρίποδος ἐκ χρυσοῦ * λαβὼν,
Φοῖβός μ' ἔπεμψε δεῦρο, διοπετὲς λαβεῖν * Ic. βαλὼν
Ἄγαλμ', Ἀθηνῶν τ' ἐγκαθιδρύσαι χθονί.
Ἀλλ' ἥνπερ ἡμῖν ὥρισεν σωτηρίαν,
Σύμπραξον· ἢν γὰρ θεᾶς κατάσχωμεν βρέτας,
Μανιῶν τε λήξω, καί σε πολυκώπῳ σκάφει
Στείλας, Μυκήναις ἐγκατοικήσω πάλιν.
Ἀλλ' ὦ * φίλη γ', ὦ κασίγνητον κάρα, * Scalig. φίλαντη
Σῶσον πατρῷον οἶκον, ἔκσωσον δέ με,
Ὡς τἄμ' ὄλωλε πάντα, καὶ τὰ Πελοπιδῶν,
Οὐράνιον εἰ μὴ ληψόμεσθα θεᾶς βρέτας.
Χο. Δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσεν
Τὸ Ταντάλειον σπέρμα, διὰ πόνων τ' ἄγει.
Ἰφι. Τὸ μὲν πρόθυμον, πρὶν σε δεῦρ' ἐλθεῖν, ἔχω,
Ἄργει γενέσθαι, καὶ σε, σύγγον', εἰσιδεῖν.
Θέλω δ', ἅπερ σὺ, σέ τε μεταστῆσαι πόνων,
Νοσοῦντά τ' οἶκον, οὐχὶ τῷ κτανόντι με
Θυμουμένη, πατρῷον ὀρθῶσαι θέλω.
Σφαγῆς τε γὰρ σῆς χεῖρ' ἀπαλλάξαιμεν ἄν,
Σώσαιμι δ' οἴκους· τὴν θεὸν δ' ὅπως λάθω,
Δέδοικα, καὶ τύραννον, ἡνίκ' ἂν κενὰς
Κρηπῖδας εὕρῃ λαΐνας ἀγάλματος.
Πῶς δ' οὐ θανοῦμαι; τίς γ' ἔνεστί μοι λόγος;
Ἀλλ' εἰ μὲν ἕν τι τοῦθ' ὁμοῦ γενήσεται,
Ἄγαλμά τ' οἴσεις, κἀμ' ἐπ' εὐπρύμνου νεὼς
Ἄξεις, τὸ κινδύνευμα γίνεται καλόν.
Τούτου δὲ χωρισθεῖσ' ἐγὼ μὲν ὄλλυμαι,
Σὺ δ' ἂν τὸ σαυτοῦ θέμενος εὖ, νόστου τύχοις.
Οὐ μήν τι φεύγω γ', οὐδ' εἴ με θανεῖν χρεὼν,
Σώσασά σ', οὐ γάρ· "Ἀλλ' ἀνὴρ μὲν ἐκ δόμων
" Θανὼν, ποθεινός· τὰ δὲ γυναικὸς, ἀσθενῆ.
Ορε. Οὐκ ἂν γενοίμην σοῦ τε καὶ μητρὸς φονεύς.
Ἅλις τὸ κείνης αἷμα. κοινόφρων δέ σοι
Καὶ ζῆν θέλοιμ' ἂν, καὶ θανὼν λαχεῖν ἴσον.
Ἄξω δέ γ', ἢν μὴ κἀυτὸς ἐνταυθοῖ πέσω,
Πρὸς οἶκον, ἢ σοῦ κατθανὼν μενῶ μέτα.
Γνώμης δ' ἄκουσον· εἰ προσάντες ἦν τόδε
Ἀρτέμιδι, πῶς ἂν Λοξίας ἐθέσπισεν
Κομίσαι μ' ἄγαλμα θεᾶς πόλισμ' εἰς Παλλάδος,
Καὶ σὸν πρόσωπον εἰσιδεῖν; ἅπαντα γὰρ
Συνθεὶς τάδ' εἰς ἓν, νόστον ἐλπίζω λαβεῖν.
Ἰφι. Πῶς οὖν γένοιτ' ἂν, ὥστε μήθ' ἡμᾶς θανεῖν,

Niſi me ſervaret Phœbus, qui me perdiderat.
Ibi ex aureo tripode vocem emittens,
Phœbus miſit me huc, ut delapſam cœlo auferrem
Statuam & collocarem in terrâ Athenienſi.
Quare quam *Deus* conſtituit ſalutem nobis, *hanc*
Nobiſcum para. Si enim Deæ potiamur ſtatuâ,
Inſaniaque liberabor, & te in multiremi ſcapha
Avectam, Mycenis iterum collocabo.
Quamobrem ô chara, ô ſororium caput,
Serva paternam domum, meque conſerva;
Quia Mea ſimul omnia perierunt, & totum genus Pelopidarum,
Cœleſtem niſi captam abſtulerimus Deæ ſtatuam.
Cho. Gravis quædam Deorum ira efferbuit
Adverſus ſemen Tantali, & per ærumnas ducit.
Iph. Hanc quidem voluntatem habui, priuſquam huc venires,
Ut eſſem Argis, & tuo conſpectu fruerer, ô frater.
Volo verò *nunc* eadem, quæ tu, téque laboribus *bis cupio* liberare,
Laborantémque domum, interfectori meo non
Infenſa, paternam erigere volo.
A cæde enim tuâ manum abſtinebimus,
Servabóq; domū. Deā verò quomodo latere *fallerèque poſſim*,
Metuo, & Regem *Thoantem*; quando vacuam
Sedem ſaxeam ſtatuæ invenerit.
Quomodo enim *tunc* non moriar? quænam erit mihi excuſatio?
Verùm ſi ſimul hæc omnia unum quoddam fiunt,
Et ſtatuam auferas, & me in firmam-puppim-habente navi
Abducas, hoc periculoſum facinus erit præclarum.
Verum ego quidem ſeparata ab hoc, peribo,
Tu verò tuâ re bene conſtitutâ redibis *domum*.
Ego tamen non fugio ullum *periculū*, neq; ſi mihi moriendum ſit,
Modo te ſervem, non profectò: " Vir enim in familiâ
" Mortuus, *eſt* deſiderabilis. Mulieris verò *vires ſunt* infirmæ.
Ore. Nunquam fiam & tuus & matris interfector:
Satis eſt illius ſanguis *à me effuſus*: communi verò ſenſu tecum
Et vivere volo, & mortuus parem *ſortem* naciſci.
Abducam enim te (niſi & ipſe hic occumbam)
Domum, vel tecum mortuus hic manebo.
Audi autem ſententiam *meam*: ſi moleſtum hoc eſſet
Dianæ, quomodo Phœbus juſſiſſet
Me deferre ſtatuam deæ in urbem Palladis,
Et tuam intueri faciem? omnia enim
Hæc in unū collecta perpēdens ſpero me reditûs fore compotem.
Iph. Quomodo poteſt ergo fieri, ut non interficiamur,

V. 976. λαβὼν) *Canterus* βαλὼν legit, acutiùs *Scaliger* λαβεῖν· ſin minùs Referenda ſunt ad ἀλλόκοτον Σύνταξιν, de quâ vid. quæ Nos ſuprà ad v. 695. *Joſua Barnes.* V. 983. Ὦ φίλη γ', ὦ κασίγνητον κάρα) Hic Verſus aperte claudicat, unâ ſyllabâ deficiens, quod miror à *Cantero* inobſervatum præteriri; *Dupertus* legit φίλα 'μοὶ frigidiuſculè; *Scaliger* meliùs φίλαντον, ut κασίγνητον, ſed nec ſibi ſatis in hoc placet; licet φίλαντος apud *Ariſtotelem* occurrat & φιλάντωρ apud *Æſchylum*. Fateor tamen nuſquam alibi apud *Eurip.* inveniri. V. 985. Ὡς τἄμ') pro τὰ ἐμά. *Canterus* in hoc quoque deceptus erat, ob nimiam fortè feſtinationem, legebat enim Ὡς δ' ἄμ', adeò ut Verſus à *Trochæo* inciperet; quod tolerandum non eſt. *Ald.* Editio habet τἄμ' pro τὰ 'μὰ, quod longum eſt ob contractum. Sic *Eurip.* Ion. v. 615. Ἡ τὰ 'μὰ πολλὰ &c. item *Hercul.* Fur. v. 1366. ψυχὴν βιάζου τὰ 'μὰ συμφέρειν κακά. ſic *Theogn.* v. 346. Ἀνδρῶν οἳ τὰ 'μὰ χρήματ' ἔχουσι βίῃ. V. 988. Διὰ πόνων τ' ἄγει) Quod prius obtinuit ἀεὶ, rejicio; & cum *Cantero*, *Scaligeróque* ἄγει reſtituo. V. 992. Τῷ κτανόντι με) Patri, qui quantum in illo erat, Morti illam reſignabat. Sed de hoc Nos ſuprà v. 920. *Joſ. Barnes.* V. 1010. Ἄξω δέ γ', ἢν μὴ κἀυτὸς ἐνταυθοῖ πέσω, Πρὸς οἶκον, ἢ σοῦ κατθανὼν μενῶ μέτα) Ita audactèr reſtituo pro ἥξω δέ γ', ἥνπερ, vel ἥνπερ & εἰ ζῆν, ex quibus qui ſenſum elicere poteſt, is mihi hanc emendationem exprobret. *Duporti* autem correctio Ἕξω pro ἥξω & πρὸς οἶκον pro πρὸς οἶκον, meræ ſunt nugæ. Ἄξω verò & ὃ σὺ *Canterus* corrigendo legebat, omiſit ἥνπερ, quod æquè laborabat; Nos itaque ἢν μὴ ſcripſimus. *J. Barnes.* V. 1012. Εἰ προσάντες ἦν τόδ' Ἀρτέμιδι) *Si moleſtum hoc eſſet Dianæ.* Προσάντης in hoc loco *Metaphoricè* ponitur pro ὁ ἐκ ἐναντίας φέρων. Ita *Xenoph.* in Apol. *Socrat.* Οὐκ ἦν πρὸς τὸ πάλαι τέχναι προσάντης. Hinc *Heſychius* Προσάντης, σκληρὸς, ἐναντίος, δυσχερὴς, ἐχθρὸς, ἀηδής. *Joſua Barnes.* V. 1013. Λοξίας) παρὰ τὸ λοξὸν ὅτι ἐν τοῖς χρησμοῖς καὶ ἐπὶ λοξὰ καὶ διπλῶς νοούμενα ἐμαντεύετο. Ridiculum enim illud, quod *Euſtathius* fol. 794. lin. 54. memorat, λοξίας quaſi ἀπὸ λοξῆς τῆς ἰὰς (nè dicam, quod ſentio, verendum eſſe, nè *Heſych.* & *Suidas*, aliique decepti ſint, dum putârint ἰὰ idem eſſe ac φωνὴ, ex illo *Homeri*, οὐδ' ἰὰ γῆρυς, i. e. φωνὴ) Tale illud ambiguum Oraculum apud *Herodot.* Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει, De quo *Scholiaſt.* ad *Oreſt.* v. 165. Item *Cicero*, aliique. Huic Affine illud, *Aio te Æacide, Romanos vincere poſſe.* Joſua Barnes.

Λαβεῖν

Λαβεῖν δ᾽, ἃ βουλόμεσθα; τῇδε γὰρ νόει
Νόστον πρὸς οἴκους· ἡ δὲ βούλησις πάρα.
Ορε. Ἆρ᾽ ἂν τύραννον διολέσαι δυναίμεθ᾽ ἄν;
Ιφι. Δεινὸν τόδ᾽ εἶπας, ξενοφονεῖν ἐπήλυδας.
Ορε. Ἀλλ᾽ εἰ σὲ σώσει κἀμέ, κινδυνευτέον.
Ιφι. Οὐκ ἂν δυναίμην· τὸ δὲ πρόθυμον ᾔνεσα.
Ορε. Τί δ᾽ εἴ με ναῷ τῷδε κρύψειας λάθρα;
Ιφι. Ὡς δὴ σκότος λαβόντες ἐκσωθεῖμεν ἄν.
Ορε. Κλεπτῶν γὰρ ἡ νύξ, τῆς δ᾽ ἀληθείας τὸ φῶς.
Ιφι. Εἴσ᾽ ἔνδον ἱεροὶ φύλακες, οὓς οὐ λήσομεν.
Ορε. Οἴ μοι, διεφθάρμεσθα· πῶς σωθεῖμεν ἄν;
Ιφι. Ἔχειν δοκῶ μοι καινὸν ἐξεύρημά τι·
Ορε. Ποῖόν τι; δόξης μετάδος, ὡς κἀγὼ μάθω.
Ιφι. Ταῖς σαῖς ἀνίαις χρήσομαι σοφίσμασιν.
Ορε. Δειναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὑρίσκειν τέχνας.
Ιφι. Φονέα σε φήσω μητρὸς ἐξ Ἄργους μολεῖν.
Ορε. Χρῆσαι κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς, εἰ κερδανεῖς.
Ιφι. Ὡς οὐ θέμις γε λέξομεν θύειν θεᾷ.
Ορε. Τίν᾽ αἰτίαν ἔχουσ᾽; ὑποπτεύω τι γάρ.
Ιφι. Οὐ καθαρὸν ὄντα· τὸν δ᾽ ὅσιον δώσω φόνῳ.
Ορε. Τί δῆτα μᾶλλον θεᾶς ἄγαλμ᾽ ἁλίσκεται;
Ιφι. Πόντου σε πηγαῖς ἁγνίσαι βουλήσομαι.
Ορε. Ἔστ᾽ ἐν δόμοισι βρέτας, ἐφ᾽ ᾧ πεπλεύκαμεν;
Ιφι. Κἀκεῖνο νίψαι, σοῦ θιγόντος, ὡς ἐρῶ.
Ορε. Ποῖ δῆτα; πόντου νοτερὸν εἰ ἐπ᾽ ἔκβολον;
Ιφι. Οὗ ναῦς χαλινοῖς λινοδέτοις ὁρμεῖ σέθεν.
Ορε. Σοὶ δὴ τίς ἄλλος ἐν χεροῖν οἴσει βρέτας;
Ιφι. Ἐγώ· θιγεῖν γὰρ ὅσιον ἔστ᾽ ἐμοὶ μόνῃ.
Ορε. Πυλάδης δ᾽ ὅδ᾽ ἡμῖν ποῦ τετάξεται φόνου;
Ιφι. Ταὐτὸν χεροῖν σοι λέξεται μίασμ᾽ ἔχων.
Ορε. Λάθρα δ᾽ ἄνακτος, ἢ εἰδότος, δράσεις τάδε;
Ιφι. Πείσασα μύθοις· οὐ γὰρ ἂν λάθοιμί σφε.
Ορε. Καὶ μὴν νεώς γε πίτυλος εὐήρης πάρα.
Ιφι. Σοὶ δὴ μέλειν χρὴ τἄλλ᾽, ὅπως ἕξει καλῶς.
Ορε. Ἑνὸς μόνου δεῖ, τάσδε συγκρύψαι τάδε.
Ἀλλ᾽ ἀντίαζε, καὶ λόγους πειστηρίους
Εὕρισκ᾽. “Ἔχει τοι δύναμιν εἰς οἶκτον γυνή.
Τὰ δ᾽ ἄλλ᾽ ἴσως ἅπαντα συμβαίη καλῶς.
Ιφι. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ὡς ὑμᾶς βλέπω,
Καὶ τἄμ᾽ ἐν ὑμῖν ἐστιν· ἢ καλῶς ἔχειν,
Ἢ μηδὲν εἶναι, καὶ στερηθῆναι πάτρας,
Φίλου τ᾽ ἀδελφοῦ, φιλτάτου τε συγγόνου.
Καὶ πρῶτα μέν μοι τοῦ λόγου τάδ᾽ ἀρχέτω.

Et tamen conſequamur ea, quæ volumus? ſic enim cogita
Reditum ad domum. Voluntas quidem adeſt.
Ore. An tyrannum interficere poſſemus?
Iph. Periculoſũ *eſt* hoc, *quod* dixiſti, ut hoſpites ab advenis cædantur.
Ore. Verùm ſi hoc fuerit ſaluti mihi & tibi, periclitandum.
Iph. Non poſſem ego, magnitudinem verò *tui* animi laudo.
Ore. Quid verò ſi occultes me clàm in hoc templo?
Iph. Ut *nimirum* tenebras nacti evadamus incolumes.
Ore. Furum enim *eſt* nox, veritatis verò lux.
Iph. Sunt intùs ſacri cuſtodes, quos non fallemus.
Ore. Hei mihi, perjimus! Quomodo *igitur* ſervabimur?
Iph. Videor mihi habere quoddam novum inventum.
Ore. Quodnam? *mihi etiam* conſilium impertias, ut & ego ſciam.
Iph. Utar tuo furore ad fallendum.
Ore. Mulieres certè *ſunt* ingenioſæ ad excogitandas technas.
Iph. Dicam te veniſſe matricidam ex Argo.
Ore. Utere meis malis, ſi utile eſt.
Iph. Quòd *autem tales* non fas ſit ſacrificare deæ, dicam.
Ore. Quam cauſam prætendens? ſuſpicor enim aliquid.
Iph. Non purum eſſe *te dicam*: purum verò *factum* dedam neci.
Ore. Quomodo verò *ſic* Deæ ſtatua magis capietur?
Iph. Maris te fontibus luſtrare volo.
Ore. Eſtne intus ſtatua, propter quam huc venimus?
Iph. Illud etiã *dicã, ſtatuam* cupere ſe lavari à te contrectatã *ac poll.*
Ore. Ubinam? maris auſtrale ad oſtium?
Iph. *Ibi* ubi navis tua ſtat ligata lineis vinculis, *i.e. funibus.*
Ore An verò tecum aliquis alius manibus geſtabit ſtatuam?
Iph. Ego, quia mihi ſoli licet attingere.
Ore. Pylades verò in quo loco hujus negotii à nobis ponetur?
Iph. Dicetur eodem, quo tu, manuum piaculo pollutus *eſſe*.
Ore. Facieſne hæc clam, an ſciente rege?
Iph. Perſuaſo verbis; non enim poſſem eum latere.
Ore. Atqui facilis Remigatio navis adeſt.
Iph. Reliqua verò tu curabis ut rectè fiant.
Ore. Unâ re adhuc opus eſt, ut iſtæ hæc occultent.
Quamobrem obſecra eas, & ſermones perſuadentes
Excogita: “ habet enim vim ad commiſerationem mulier.
Reliqua verò, ut ſpero, bene ſuccedent.
Iph. O chariſſimæ mulieres, ad vos reſpicio:
Meæ enim res penes vos ſitæ ſunt; ut vel bene ſe habeant,
Vel nihil ſint, & priver patriâ, Et fratre charo, & cognato chariſſimo.
Atque hoc quidem primum initium ſermonis.

V. 1023. Οὐκ ἂν δυναίμην· τὸ δὲ πρόθυμον ᾔνεσα) Credo ego ſcribi debere, Οὐκ αἰνοίμην. Certè Generoſæ Puellæ convenit, ut licet *Fratris Magnanimitatem laudet, improbet tamen ejus de Rege Opprimendo conſilium*; apud quem præſertim ipſa tam diu eſſet hoſpitata. At hæc Lectoris Judicio relinquo. *Joſua Barnes.* V. 1025. Ἐκσωθεῖμεν) Cum *Brodæo, Cantero & Scaligero* rejicimus ἐξωθεῖμεν & literam ξ tantum in originem ſeparatam cũ κσ ſcribimus, ita ſenſus integer. Quod ſi hæc nec eorum Hominũ Authoritas probet, nec ſenſûs ipſius Ratio, quæ plurimum in hujuſmodi rebus valere ſolet ac debet, omninò tamen perſuaderet, quod tribus abhinc verſibus ſequitur, πῶς σωθεῖμεν ἄν. *Joſua Barnes.* V. 1026. Κλεπτῶν γὰρ ἡ Νύξ, τῆς δ᾽ Ἀληθείας τὸ φῶς) Ita *Homer.* Iliad. γ. v. 10. —— κατέχευεν ὀμίχλην, Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε Νυκτὸς ἀμείνω. Et *Hom.* major & *Solomone*, Deus O.M. D. *Job.* c. 3. v. 19. Καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. V. 1032. Δειναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὑρίσκειν τέχνας) Ita ferè *Androm.* Πολλὰς ἂν εὕροις μηχανάς· Γυνὴ γὰρ εἶ. Et rurſus —— Ἄκουσον· ἔν τι καὶ γυνὴ λέξῃ σοφόν. Vid. *Eſther* am noſtram v. 900. *Joſua Barnes.* V. 1042. Ποῖ δῆτα; Πόντου νοτερὸν εἰ ἐπ᾽ ἔκβολον; Prius ſcriptum erat εἶπ᾽ nullo ſenſu, nec Verſu impleto, quare verbum diviſimus. Τὸ εἰ autem pro ἐν ponitur; ut ſæpe aliàs & infra v. 1081. Θυσίαν ἐλέγχων, εἰ κατείργασαι ξένων. Sic *Lucian.* πειρᾷ μου, εἰ εἰμὶ ... Sic *Xenoph.* ἐπηρώτα, εἰ ἴδοι. Poteſt etiam εἶ legi, i.e. *vadis*, ſed ἐπ᾽ omninò ſcribendum. *Canterus* defectum aliquem vidit, ſed conjecturâ rem aſſequi nequivit, nec *Dupertus*, nec *Scaliger*; adeò aliquando res *minutilæ* Doctos latent & etiam *magnæ* Parvis aperiuntur. *Brodæus* εἶπε legiſſe videtur; ita *Aldus*: Nec verò ſatis placet. ἔκβολον) vel ἐκβολάς lege; vel certè ἔκβολον idem erit. Vid. *Budæi* Comment. Gr. Ling. *Joſua Barnes.* V. 1046. φόνου) *Canterus & Scaliger* πόνου legunt laudabilitèr; poteſt tamen & φόνου legi; *Oreſtes* enim, cùm ſe liberatum iri videt, interrogat, ubinam ergo amicus *Pylades* loci ordinabitur, an ad cædem illius vice? ob hanc rationem ex textu non removi. *Joſua Barnes.* V. 1048. Λάθρα δ᾽ ἄνακτος, ἢ εἰδότος) λάθρα pro λάθρᾳ & viceverſâ, ac proinde producit ultimam, ἢ εἰδότος) τὸ ἢ vel eliditur *Latinorum* more, vel corripitur, Vid. ad *Oreſt.* v. 597. V. 1049. Σφε) Vid. ſupra v. 742. V. 1050. Νεὼς πίτυλος εὐήρης πάρα) Πίτυλος εὐήρης Ordo Remigum aptus. De voce πίτυλος Vid. ſupra ad v. 307. Cui addantur hæc ex *Schol.* Æſchyl. ad Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις v. 862. Ἔστι κυρίως ὁ ἀπὸ τῶν ἐρετικῶν κωπῶν γινόμενος ψόφος. Εὐήρης autem ab ἐρέσσω *remigo*, hinc *Hom.* εὐήρες ἐρετμόν. *J. Barnes.* V. 1056. Ὡς ὑμᾶς βλέπω) pro εἰς vel πρὸς ὑμᾶς Vid. ſuprà 335.

“Γυναι-

" Γυναῖκές ἐσμεν φιλόφρον ἀλλήλαις γένος,
" Σώζειν τε κοινὰ πράγματ' ἀσφαλέσταται.
Σιγήσαθ' ἡμῖν, καὶ συνεκπονήσατε
" Φυγάς. Καλόν τοι γλῶσσ', ὅτῳ πιστὴ παρῇ.
Ὁρᾶτε δ', ὡς τρεῖς μία τύχη τοὺς φιλτάτους,
Ἢ γῆς πατρῴας νόστον, ἢ θανεῖν ἔχει.
Σωθεῖσα δ', ὡς ἂν καὶ σὺ κοινωνῇς τύχης,
Σώσω σ' ἐς Ἑλλάδ'. Ἀλλὰ πρός σε δεξιᾶς,
Σὲ, καί σ' ἱκνοῦμαι, σὲ δὲ φίλης παρηΐδος,
Γονάτων τε, καὶ τῶν ἐν δόμοισι φιλτάτων,
Μητρὸς, πατρός τε, καὶ τέκνων, ὅτῳ κυρεῖ.
Τί φατέ; τίς ὑμῶν φησιν; ἢ τίς οὐ θέλει;
Φθέγξασθε ταῦτα· μὴ γὰρ αἰνουσῶν λόγους,
Ὄλωλα κἀγὼ καὶ κασίγνητος τάλας.
Χο. Θάρσει, φίλη δέσποινα, καὶ σώζου μόνον,
Ὡς ἐξ ἐμοῦ γε πάντα σιγηθήσεται,
Ἴστω μέγας Ζεὺς, ὧν ἐπισκήπτεις πέρι.
Ιφι. Ὄναισθε μύθων, καὶ γένοισθ' εὐδαίμονες.
Σὸν ἔργον ἤδη, καὶ σὸν, εἰσβαίνειν δόμους,
Ὡς αὐτίχ' ἥξει τῆσδε κοίρανος χθονὸς,
Θυσίαν ἐλέγχων, εἰ κατείργασται, ξένων.
Ὦ πότνι', ἥπερ μ' Αὐλίδος κατὰ πτύχας
Δεινῆς ἔσωσας ἐκ πατροκτόνου χερὸς,
Σῶσόν με καὶ νῦν, τούσδε τ'· ἢ τὸ Λοξίου
Οὐκέτι βροτοῖσι διὰ σ' ἐτήτυμον στόμα.
Ἀλλ' εὐμενὴς ἔκβηθι βαρβάρου χθονὸς
Εἰς τὰς Ἀθήνας· καὶ γὰρ ἐνθάδ' οὐ πρέπει
Ναίειν, παρόν σοι πόλιν ἔχειν εὐδαίμονα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὄρνις, ἃ παρὰ τὰς πετρίνας
2 Πόντου δειράδας Ἀλκυὼν,
3 Ἔλεγον οἶτον ἀείδεις,
4 Εὐξύνετος ξυνετοῖσι βοὰν,
5 Ὅτι πόσιν κελαδεῖς ἀεὶ μολπαῖς;
6 Ἐγώ σοι παραβάλλομαι
7 Θρήνους, ἄπτερος ὄρνις,
8 Ποθοῦσ' Ἑλλάνων ἀγόρους,
9 Ποθοῦσ' Ἄρτεμιν λοχείαν,
10 Ἃ παρὰ Κύνθιον ὄχθον οἰκεῖ,
11 Φοίνικά θ' ἁβροκόμαν,
12 Δάφναν τ' εὐερνέα, καὶ
13 Γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας,
14 Λατοῦς * ὠδῖνα φίλαν, * al. ὠδῖνι.
15 Λίμναν θ' εἱλίσσουσαν ὕδωρ
16 Κύκλιον, ἔνθα κύκνος μελῳδὸς
17 Μούσας θεραπεύει.

" Nos mulieres ſumus genus addictum amori mutuo,
" Et ad communes res ſervandas ſumus fidiſſimæ.
Tacete nobiſcum, & adjuvate noſtram
" Hanc fugam: egregia res eſt lingua, cui fides adeſt.
Videte autem quomodo tres chariſſimos una fortuna
Poſſit aut reducere in patriam, aut occidere.
Ego enim ſervata, ut tu quoque particeps ſis noſtræ fortunæ,
Salvam te reducam in Græciam. Quare te per dextram,
Et te, & te, te verò precor per charas genas,
Et genua, & per ea quæ chariſſima habetis in domo,
Per matrem, & patrem, & liberos, ſi quibus ſunt.
Quid dicitis? quæ veſtrûm affirmat, aut quæ non vult?
Dicite cadē nobiſcū: non approbantibus enim vobis ea, quæ dixi,
Perii & ego & miſer frater.
Cho. Sis bono animo chara domina, & cura tantum ut ſerveris.
Quantum enim ad nos pertinet, omnia tacebimus,
(Sciat magnus Jupiter) de omnibus illis, quæ mandaſti.
Iph. Bene ſit vobis propter hunc ſermonem, & felices ſitis:
Tuum jam erit munus, ac tuum, ingredi in domum,
Quia, ſtatim rex hujus agri veniet,
Sacrificium exploraturus, an factum ſit hoſpitum.
O veneranda, quæ me in Aulidis ſinu
Sævâ liberâſti à patris interfectrice manu,
Serva me nunc etiam & iſtos: aut Apollinis
Non ampliùs hominibus propter te erit verum os.
Verùm propitia exeas ex hâc barbarâ terrâ petens
Athenas: non enim decet te hic
Habitare, cùm liceat tibi urbem incolere beatam.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 O Avis, quæ circa ſaxeos
2 Ponti ſcopulos, Halcyon,
3 Lugubre fatum canis,
4 Voce quæ à prudentibus intelligi facil poteſt,
5 Quia maritum ſemper reſonantibus luges cantibus:
6 Ego tibi comparor
7 Luctu, ales ſine alis,
8 Deſiderans Græcorum cœtus,
9 Deſiderans Dianam Lucinam,
10 Quæ habitat ad Cynthium tumulum,
11 Et Palmam habentem egregias comas,
12 Et Laurum ramoſam, &
13 Sacrum germen cœruleæ oleæ,
14 Partui Latonæ amicum,
15 Et paludem volventem aquam
16 Cygneam, ubi canorus Cygnus
17 Colit Muſas.

V. 1065. Τρεῖς) Oreſtem, Pyladen, Iphigeniam. Sed hic loci Syntaxis eſt implicata, μία τύχη τρεῖς ἔχει, ἢ νόστον γῆς, ἢ θανεῖν. *Oedipo* opus eſt. V. 1071. Ὅτῳ) Vel ὅτῳ, hoc in loco pro εἴ τινι, ὅτις enim pro ὅστις retinet ſuum ὁ per omnes ferè *caſus* & genera Vid. quæ Nos ad *Supplic.* v. 847. V. 1076. Ὡς ἐξ ἐμοῦ γε) Ita *Duportus* rotundè. Alii — ὡς ἔκ γ' ἐμοῦ τὰ πάντα. *Aldi* autem Editio habet — ὡς ἔκ γ' ἐμοῦ σοι. V. 1078. Ὄναισθε μύθων) ὄναισθε τούτων τῶν μύθων. V. 1079. Σὸν ἔργον καὶ σὸν) i.e. ὑμέτερον ποιεῖν. V. 1080. Κοίρανος) Verbum *Homericum*; rectè itaque *Canterus* τύραννος hinc ejecit, quod per Verſum ſtare nequibat & hoc verbum loco ejus poſuit, vel potiùs ſuo loco malè dejectum jure reſtituit. *Joſua Barnes.* V. 1088. Παρόν (σοι) Pro παρόντος abſolutè, ſic ἐξόν, δέον, ἐόν, παρόν, προσῆκον Vid. ſupra ad v. 688. de quibus Videſis *Gulielmum Budæum* & alios, frequentèr apud *Poetas* & Πεζικὰς reperias. V. 1091. Ἔλεγον οἶτον) Vel lege ἐλεγὸν, vel ἔλεγος *Subſtantivum* pro ἐλεγειακὸς *Adjectivo* ſumendum. V. 1093. Πόσιν) Κήϋκα. Vid. Fabulam de *Ceyce* & *Halcyone. Ovid.* Metamorph. l. XI. Fab. 10. V. 1095. Θρήνους) κατὰ τοὺς θρήνους. V. 1096. Ἑλλάνων ἀγόρους) Verbum rarò uſurpatum ἄγορος pro ἀγορᾶς. Et tamen *Heſychius* — Ἄγορος ἄθροισμα, στρατὸς, ἢ καὶ Δημηγόρος. V. 1099. Φοίνικά θ' ἁβροκόμαν, Δάφναν τ' εὐερνέα) De hac Palmâ & Lauro *Latonæ* ſacris vid. *Scholiaſten* & Notas noſtras ad *Hecub.* v. 458. *Joſua Barnes.* V. 1102. Λατοῦς ὠδῖνα φίλαν) Si eo modo legamus, fit per Appoſitionem. *Æmil. Portus* Ὠδῖνι legit, nec malè. V. 1103. Λίμναν θ' εἱλίσσουσαν ὕδωρ Κύκλιον, ἔνθα κύκνος μελῳδὸς Μούσας θεραπεύει) Hanc paludem in *Delo* Trochoeidea nominatam ait *Herodotus*. Locus in *Euterpe* — Λίμνη τέ ἐστιν ἐχομένη, λιθίνῃ κρηπῖδι κεκοσμημένη καὶ εἰργασμένη ἐν κύκλῳ, καὶ μέγαθος, ὡς ἐμοὶ ἐδόκεε, ὅσον περ ἡ ἐν Δήλῳ, ἡ Τροχοειδὴς καλεομένη. Hinc *Theognis* v. 7. Natum ait *Apollinem* — ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ Τροχοειδέϊ λίμνῃ Πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίη Ὀδμῆς Ἀμβροσίης. Rectè itaque *Ortelius* Trochoeides, Τροχο-

Τετρακόδης Lacûs in Delo. Quare verò illius Aqua dicatur hic ὕδωρ Κύκνειον, explicabitur ex hoc *Callimachi* loco; Hymn. in *Delum* v. 249. &c.

------Κύκνοι δὲ Θεοῦ μέλποντες ἀοιδοὶ
Μηόνιον Πακτωλὸν ἐκυκλώσαντο λιπόντες
Ἑβδομάκις περὶ Δῆλον· ἐπήεισαν δὲ λοχείῃ
Μουσάων ὄρνιθες ἀοιδότατοι πετεηνῶν.
Ἔνθεν ὁ Παῖς τοσσάδε λύρῃ ἐνεδήσατο χορδὰς,
Ὕστερον· ὁσσάκι Κύκνοι ἐπ' ὠδίνεσσιν ἄεισαν·
Ὄγδοον οὐκ ἔτ' ἄεισ', ὁ δ' ἔκθορεν.------

Josua Barnes.

| V. 1121. Μετ' εὐτυχίας) *Scaliger* μετ' εὐτυχίαν rectè, nisi εὐτυχίας etiam in *Accusativo* plurali legeretur. *Josua Barnes.* V. 1124. Πεντηκόντορος) Subaudi ναῦς· Propriè Longa navis quinquaginta Remorum, & absolutè; de eâdem enim infrà v. 1347. in illâ πεντήκοντα ναύτας fuisse dicit, alludens ad ἔτυμον & confirmans. Dicitur παρὰ τὸ πεντήκοντα ἐρετμοῖς ἐρέσσεσθαι. Navis *Argo* autem putabatur prima πεντηκόντορος fuisse, apud *Græcos*, quam tamen *Theocritus* in *Hylâ* τριακοντάζυγον, i. e. ἑξηκόντορον vocat. Anteà parvis Naviculis & Acatis utebantur. *Phœnices* primi has Longas Naves excogitârunt, quarum prima, *Græcis* nempe cognita, *Danai* fuit; de quâ *Apollodorus* Biblioth. l. 2. §. 4. Quam & *Euripides* in *Helenâ* πεντηκόντορον Σιδωνίαν vocat. V. 1125. Συρίζων &c.) Κέλευσμα ναυτικὸν quodammodo innuit. Κηρόδετος, idem quod κηρόδετος, ἤγουν, κηρῷ δεδεμένος, συγκεκολλημένος. V. 1131. Εἰς Ἀθηναίων ἐπὶ γᾶν) Insignis Pleonasmus εἰς & ἐπὶ, sic ὅπως, *Apollon.* Argon. sic περιτρηχὺ... & ... &c. V. 1136. Ἐκπετάσουσι πόδα) *Scaliger* legit πόδε, *Dualiter*, mallem πόδας *Pluraliter*, quòd verò πόδες νεώς, sint χεῖρές τινες, ᾗ αἱ κῶπαι, adeundus *Eustathius* in *Homerum* fol. 1515. lin. 28. & fol. 1534. lin. 23. Πόδα autem rectè hic stabit & πὼς propriè dicitur χαλινὸν τὸ κάτωθεν τοῦ ἱστίου, ut *Schol.* in *Orest.* V. 1138. Λαμπρὸν ἱππόδρομον βαίην) Cœli amplum spatium, in quo Sol equis suis invectus & Aurora, Stellæq; quasi suis Cursibus exercentur, ut in magno quodam Circo. De *Hippodromis* autem *Olympiis* & *Eleorum* vid. *Pausaniam*; de *Constantinopolitano*, qui fuit longus 450 pedum, 180 latus. Vid. *Jac. Sponii Itiner.* Par. 1. p. 231. &c. *Josua Barnes.*

Ἀντιστροφὴ α΄.

1 Ὦ πολλαὶ δακρύων λιβάδες,
2 Αἳ παρηίδας εἰς ἁμὰς
3 Ἔπεσον, ἁνίκα πύργων
4 Οὐλομένων ἐνὶ ναυσὶν ἔβαν,
5 Πολεμίων ἐρετμοῖσι, καὶ λόγχαις.
6 Ζαχρύσου δὲ δι' ἐμπολᾶς
7 * Νόστον βάρβαρον ἦλθον, * an ἦλθον.
8 Ἔνθα τᾶς ἐλαφοκτόνου
9 Θεᾶς ἀμφίπολον κόραν,
10 Παῖδ' Ἀγαμεμνονίαν λατρεύω,
11 Βωμούς τε μηλοθύτας
12 * Ζηλοῦσ', ἄταν διαπαν- * Scalig. Ζηλῶσα τὸν διὰ &c.
13 τὸς δυσδαίμον'· ἐν γὰρ ἀνάγκαις
14 Οὐ κάμνει σύντροφος ὤν.
15 Μεταβάλλει δυσδαιμονία·
16 Τὸ γὰρ μετ' εὐτυχίας κακοῦσθαι,
17 Θνατοῖς βαρὺς αἰών.

Στροφὴ β΄.

1 Καὶ σὺ μὲν, πότνι' Ἀργεία,
2 Πεντηκόντορος οἶκον ἄξει.
3 Συρίζων δ' ὁ κηρόδετας
4 Κάλαμος οὐρείου Πανὸς,
5 Κώπαις ἐπιθωΰξει.
6 Ὁ Φοῖβός θ' ὁ μάντις, ἔχων
7 Κέλαδον ἑπτατόνου λύρας,
8 Ἀείδων, ἄξει λιπαρὰν
9 Εἰς Ἀθηναίων ἐπὶ γᾶν.
10 Ἐμὲ δ' αὐτοῦ λιποῦσα,
11 Βήσῃ ῥοθίοις πλάταις.
12 Ἀέρι δ' ἱστία, πρότονοι κατὰ
13 Πρῷραν, ὑπὲρ στόλον
14 Ἐκπετάσουσι πόδα
15 Ναὸς ὠκυπόμπου.

Ἀντιστροφὴ β΄.

1 Λαμπρὸν ἱππόδρομον βαίην,
2 Ἔνθ' εὐάλιον ἔρχεται πῦρ.
3 Οἰκείων δ' ὑπὲρ θαλάμων
4 Πτέρυγας ἐν νώτοις ἁμοῖς
5 Λήξαιμι θοάζουσα.
6 Χοροῖς δὲ σταίην, ὅθι καὶ
7 Παρθένος εὐδοκίμων γάμων
8 Παρὰ πόδ' εἱλίσσουσα φίλας

Antistrophe 1.

1 O Lachrymarum stillæ multæ,
2 Quæ genas in meas
3 Ceciderunt, quando turribus
4 *Eversis* infandi naves,
5 Remigio hostium, & hastis.
6 Et per venditionem magno auri pretio factam
7 Veni in hanc terram barbaram,
8 Ubi cervorum-interfectricis
9 Deæ *Dianæ*, ministram virginem,
10 Agamemnonis filiam servio,
11 Arásq; pecudum-mactatarum-sacrificiis-pingues,
12 Quærens, ærumnam perpetuò miseram. In necessitate enim
14 Non laborat, quia cum eâ nutrita *eíq; jampridem assuefacta* es.
15 Mutatur *tamen interdum* infelicitas:
16 Post enim res secundas infortunium
17 Vitam duram facit hominibus.

Strophe 2.

1 Te verò, ô inclyta Argiva *Iphigenia,*
2 Navis quinquaginta-remis-acta vehet domum,
3 Modulans verò cerâ-compacta
4 Fistula montani Panos
5 Impellet sono remos.
6 Et Phœbus vates, ciens
7 Strepitum septem-fidibus-sonoræ lyræ,
8 Canens, ducet *te*, pinguem
9 Atheniensium in terram.
10 Me verò hîc relictâ,
11 Abibis impetuosis remis *delata*,
12 Ventis autem *dabuntur* vela; rudentes verò à
13 Prorâ, supra classium apparatum
14 Extendent pedem
15 Navis celeriter-euntis.

Antistrophe 2.

1 Utinam venirem *in* splendidum circum *ætheris*,
2 Quâ solis ardens ignis iter-facit.
3 Super autem domesticos thalamos
4 Alas in meis humeris
5 Desinerem agitare,
6 Et starem *in* choris, ubi etiam
7 Virgo laudatis *in* nuptiis
8 Ad pedem impellens chara

9 Ματρὸς

Ματρὸς ἡλίκων θιάσους,
Ἐς ἁμίλλας χαρίτων,
Χαίτας ἁβροπλούτοιο
Ἐς ἔριν ὀρνυμένα, πολυποίκιλα
Φάρεα καὶ πλοκά-
μους περιβαλλομένα,
Γένυσιν ἐσκίαζον.

Matris, æqualium thiaſos,
Ad certamen gratiarum,
Comæ mollis, ac opulentæ
Ad certamen incitata, variis
Stolis, & cincin-
nis ornata,
Genas obumbrabam.

V. 1146. Ἡλίκων θιάσους) Quid ſit *Thyaſus* & unde dicatur videſis *Euſtathium* in *Homer.* in titulis Θίασος & Θιασώτης, præſertim quæ nos diximus ad *Phœniſ.* v. 802. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

THoas Rex Tauricæ *Regionis de humanis Victimis quæſiturus ſupervenit*; Iphigenia *illi palpum obtrudit, dicens illos prius ad mare deducendos, ablutionis gratiâ, utpote parricidio impiatos, ipſúmque ſimul ſimulachrum, ab iis utique contaminatum. Servo præterea exponit, nemini Civium fas eſſe huic negotio intereſſe, paucos tantùm ſtipatores à Rege poſcit, quos ſciat* Græcis *apud Navem opperientibus inferiores facilè futuros:* Chorus, *nè otioſa eſſet* Scena, *laudes* Apollinis *canit, Natalitia ejus nempe, & Victoriam de* Pythone *ſerpente reportatam, quódque Oraculum* Delphicum, *pulſâ* Themide *occupârit.* Nuntius *Regi* Thoanti *fugam* Iphigeniæ *&* Oreſtis *cum* Dianæ *ſimulachro refert: ille Navales copias paraturus ad ſimulachrum repetendum, à* Minerva *inhibetur; quæ Deorum conſilium exponit & horum omnium rerum ab iis ordinatarum neceſſitatem.*

ΘΟΑΣ, ΧΟΡΟΣ, ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΑΘΗΝΑ.

Ἴαμβοι.

Θο. ΠΟΥ̃ 'σθ' ἡ πυλωρὸς τῶνδε δωμάτων γυνὴ
Ἑλληνίς; ἆρ' ἤδη τῶν ξένων κατήρξατο;
Ἀδύτοις τ' ἐν ἁγνοῖς σῶμα λάμπονται πυρί;
Χο. Ἥδ' ἐστίν, ἥ σοι πάντ', ἄναξ, ἐρεῖ σαφῶς.
Θο. Ἔα, τί τόδε μεταίρεις ἐξ ἀκινήτων βάθρων,
Ἀγαμέμνονος παῖ, θεᾶς ἄγαλμ' ἐν ὠλέναις;
Ιφι. Ἄναξ, ἔχ' αὐτοῦ πόδα σὸν ἐν παραστάσιν.
Θο. Τί δ' ἐστίν, Ἰφιγένεια, καινὸν ἐν δόμοις;
Ιφι. Ἀπέπτυσ'· ὁσίᾳ γὰρ δίδωμ' ἔπος τόδε.
Θο. Τί φροιμιάζῃ νεοχμόν; ἐξαύδα σαφῶς.
Ιφι. Οὐ καθαρά μοι τὰ θύματ' ἠγρεύσασθ', ἄναξ.
Θο. Τί τοὐκδιδάξαν τοῦτό σ', ἢ δόξαν λέγεις;
Ιφι. Βρέτας τὸ τῆς θεοῦ πάλιν ἕδρας ἀπεστράφη.
Θο. Αὐτόματον, ἤ νιν σεισμὸς ἔστρεψε χθονός;
Ιφι. Αὐτόματον· ὄψιν δ' ὀμμάτων ξυνήρμοσεν.
Θο. Ἡ δ' αἰτία τίς; ἢ τὸ τῶν ξένων μύσος;
Ιφι. Ἥδ', οὐδὲν ἄλλο· δεινὰ γὰρ δεδράκατον.
Θο. Ἀλλ' ἦ τιν' ἔκανον βαρβάρων ἀκτῆς ἔπι;
Ιφι. Οἰκεῖον ἦλθον τὸν φόνον κεκτημένοι.
Θο. Τίν'; εἰς ἔρον γὰρ τοῦ μαθεῖν πεπτώκαμεν.
Ιφι. Μητέρα κατειργάσαντο κοινωνῷ ξίφει.
Θο. Ἄπολλον, οὐδ' ἐν βαρβάροις τόδ' ἔτλη τις ἄν.
Ιφι. Πάσης διωγμοῖς ἠλάθησαν Ἑλλάδος.
Θο. Ἦ τῶνδ' ἕκατι δῆτ' ἄγαλμ' ἔξω φέρεις;
Ιφι. Σεμνόν γ' ὑπ' αἰθέρ', ὡς μεταστήσω φόνου.
Θο. Μίασμα δ' ἔγνως τοῖν ξένοιν ποίῳ τρόπῳ;
Ιφι. Ἤλεγχον, ὡς θεᾶς βρέτας ἀπεστράφη πάλιν.
Θο. Σοφήν σ' ἔθρεψεν Ἑλλάς, ὡς ᾔσθου καλῶς.
Ιφ. Καὶ νῦν καθεῖσαν δέλεαρ ἡδύ μοι φρενῶν.

Th. UBI nam eſt cuſtos harum ædium mulier Græca? an jam initiavit hoſpites? Num in caſtis adytis corpora ardent igni?
Ch. Hæc eſt, quæ tibi Rex cuncta clarè dicet.
Th. Agè, cur hanc transfers ex non movendis ſedibus, Agamemnonis filia, Deæ ſtatuam brachiis?
Iph. O Rex, ibi ſiſte tuum pedem ubi aſtas, vel in Porticu.
Th. Quid verò novi eſt, Iphigenia, in domo?
Iph. Abominor: impolluta enim hoc tibi reſpondeo.
Th. Quid dicis novi proœmii? eloquere clarè.
Iph. Non mundas has hoſtias, Rex, mihi venati eſtis.
Th. Quâ re hoc intellexiſti, aut opinata es?
Iph. Statua deæ avertit ſe à ſuâ ſede.
Th. Ultróne, an vertit eam terræ motus?
Iph. Ultrò, & clauſit oculorum aſpectum.
Th. Quæ verò eſt cauſa? an pollutio hoſpitum?
Iph. Hæc eſt *cauſa* & nulla alia: atrocia enim fecerunt.
Th. Num aliquem barbarum interfecerunt in littore?
Iph. Venerunt *huc* domeſticâ cæde polluti.
Th. Quâ? In deſiderium enim ſciendi incidimus.
Iph. Interfecerunt matrem communi enſe, *i.e. junctâ ope.*
Th. O Apollo. Ne inter barbaros quidẽ quiſquã hoc auſus fuiſſet.
Iph. Pulſi ſunt ex Græciâ omnibus perſequentibus eos.
Th. An igitur propterea portas ſtatuam foras?
Iph. Sub ſanctum ætherem, ut amoveam à contagione cædis.
Th. Quomodo vero deprehendiſti piaculum hoſpitum?
Iph. Deprehendi; poſtquam deæ ſtatua retroverſa eſt.
Th. Sapientem te nutrivit Græcia, quòd *rem tam* bene ſenſeris.
Iph. Et nunc animum meum delinierunt illecebrâ ſuavi.

V. 1159. Ἐν παραστάσιν) *Brodæus* mavult παραστάσι, rectè; nì παρασταδι rectiùs, certè propiùs ad ſcripturam accedit. V. 1160. Ἐν δόμοις) In *Canteri, Porti* & *Stiblini, Paulique Stephani* & *Hervagii* Editionibus δόμοις legitur, miſero errore & monſtroſo: *Scaliger* emendat δόμοις & rectè; ita enim, quam unam omnibus reliquis antepono, Editio *Aldina*, omnium antiquiſſima & paucis exceptis veriſſima. Quin ſuprà v. 1153. Templum illud per δώματα expreſſit, πυλωρὸς τῶνδε δωμάτων. *Joſua Barnes.* V. 1162. Φροιμιάζῃ) Atticè pro φροιμιάζει. V. 1165. Πάλιν ἕδρας ἀπεστράφη) πάλιν ἀπὸ τῆς ἕδρας. Ubi πάλιν pro ὀπίσω, ut *Hom.* Iliad. γ'. ἂψ πάλιν ἀλέοντο. Vide infra v. 1179. V. 1168. Μύσος) Hic loci acuenda eſt dictio, aliàs circumflectenda, ἀμφοτέρως enim, ut ἴσος & καλὸς & ſimilia & ξύλος quoque, ut ſuprà v. 50. V. 1174. Prior ſyllaba in ἔτλη communis eſt, adeò ut τόδ' ἔτλη ſit *Anapæſtus.* Vid. ad *Phœniſſ.* v. 19. V. 1181. Καθεῖσαν) Atticè pro καθεῖσαν. *Joſua Barnes.*

Θό. Τὸν Ἀργόθεν τι φίλιον ἀγγέλλοντε σοί;
Ιφι. Τὸν μόνον Ὀρέστην ἐμὸν ἀδελφὸν εὐτυχεῖν.
Θό. Ὡς δή σφε σώσαις ἡδοναῖς ἀγγελμάτων;
Ιφι. Καὶ πατέρα γε ζῆν, καὶ καλῶς πράσσειν ἐμόν.
Θό. Σὺ δ' ἐς τὸ τῆς θεοῦ γ' ἐξένευσας εἰκότως.
Ιφι. Πᾶσάν γε μισοῦσ' Ἑλλάδ', ἥ μ' ἀπώλεσεν.
Θό. Τί δῆτα δρῶμεν, φράζε, τοῖν ξένοιν πέρι;
Ιφι. Τὸν νόμον ἀνάγκη τὸν προκείμενον σέβειν.
Θό. Οὔκουν ἐν ἔργῳ χέρνιβες, ξίφος τε σόν;
Ιφι. Ἁγνοῖς καθαρμοῖς πρῶτά νιν νίψαι θέλω.
Θό. Πηγαῖσιν ὑδάτων, ἢ θαλασσίᾳ δρόσῳ;
Ιφι. Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά.
Θό. Ὁσιώτερον γοῦν τῇ θεῷ πίσοιεν ἄν.
Ιφι. Καὶ τἀμά γ' οὕτω μᾶλλον ἂν καλῶς ἔχοι.
Θό. Οὔκουν πρὸς αὐτὸν ναὸν ἐκπίπτει κλύδων;
Ιφι. Ἐρημίας δεῖ· καὶ γὰρ ἄλλα δράσομεν.
Θό. Ἄγ' ἔνθα χρῄζεις· οὐ φιλῶ τἄρρηθ' ὁρᾶν.
Ιφι. Ἁγνιστέον μοι καὶ τὸ τῆς θεοῦ βρέτας.
Θό. Εἴπερ γε κηλὶς * ἔβαψέ νιν μητροκτόνος. * al. ἔβαλε.
Ιφι. Οὐ γάρ ποτ' ἄν νιν ἠράμην βάθρων ἄπο.
Θό. Δίκαιος ηὐσέβεια, καὶ προμηθία.

Τροχαῖοι.

Ιφι. Οἶσθά νυν ἅ μοι γενέσθω; Θό. σὸν τὸ σημαίνειν τάδε.
Ι. Δεσμὰ τοῖς ξένοισι πρόσθες. Θό. ποῖ δέ σ' ἐκφύγοιεν ἄν;
Ι. Πιστὸν Ἑλλὰς οἶδεν οὐδέν. Θό. ἴτ' ἐπὶ δεσμά, πρόσπολοι.
Ι. Κἀκκομιζόντων δὲ δεῦρο τοὺς ξένους. Θό. ἔσται τάδε.
Ι. Κρᾶτα κρύψαντες πέπλοισιν ἡλίου πρόσθεν φλογός.
Σοῦ τέ μοι σύμπεμπ' ὀπαδῶν. Θό. οἵδ' ὁμαρτήσουσί σοι.
Ι. Καὶ πόλει πέμψον τιν', ὅστις σημανεῖ. Θό. ποίας τύχας;
Ι. Ἐν δόμοις μίμνειν ἅπαντας. Θό. μὴ συναντῷεν φόνῳ;
Ι. Μυσαρὰ γὰρ τὰ τοιάδ' ἐστί. Θό. στεῖχε, καὶ σήμαινε σύ,
Μηδέν' εἰς ὄψιν πελάζειν. Ιφι. εὖ γε κηδεύεις πόλιν,
Καὶ φίλων δ' οὐδεὶς μάλιστα. Θό. τοῦτ' ἔλεξας εἰς ἐμέ.
Ὡς εἰκότως σε πᾶσα θαυμάζει πόλις.
Ι. Σὺ δὲ μίμνων αὐτοῦ πρὸ ναῶν τῇ θεῷ. Θό. τί χρῆμα δρῶ;
Ι. Ἅγνισον χρυσῷ μέλαθρον. Θ. καθαρὸν. ὡς μόλοις πάλιν;
Ι. Ἡνίκ' ἂν δ' ἔξω περῶσιν οἱ ξένοι. Θό. τί χρή με δρᾶν;
Ι. Πέπλον ὀμμάτων προθέσθαι. Θ. μὴ παλαμναῖον λάβω;
Ι. Ἢν δ' ἄγαν δοκῶ χρονίζειν. Θ. τοῦδ' ὅρος τίς ἐστί μοι;
Ι. Θαυμάσῃς μηδέν. Θ. τὰ τῆς θεοῦ πρᾶσσ' ἐπὶ σχολῇ καλῶς.
Ι. Εἰ γὰρ, ὡς θέλω, καθαρμὸς ὅδε πέσοι. Θό. συνεύχομαι.
Ι. Τούσδ' ἄρ' ἐκβαίνοντας ἤδη δωμάτων ὁρῶ ξένους,
Καὶ θεᾶς κόσμους, νεογνούς τ' ἄρνας, ὡς φόνῳ φόνον
Μυσαρὸν ἐκνίψω, σέλας τε λαμπάδων, τά τ' ἄλλ', ὅσα
Προὐθέμην ἐγὼ ξένοισι, καὶ θεᾷ καθάρσια.
Ἐκποδὼν δ' αὐδῶ πολίταις τοῦδ' ἔχειν μιάσματος,
Εἴ τις ἢ ναῶν πυλωρὸς χεῖρας ἁγνεύει θεοῖς,

Th. Nunciabant aliquid suave ex Argis?
Iph. Orestem meum fratrem unicum bene valere.
Tho. Videlicet ut eos servares propter voluptatem grati nuncii?
Iph. Et patrem meum vivere, & bene valere.
Tho. Tu verò ad Deæ cultum procurandũ meritò *ex tẽplo* exiisti.
Iph. Ut quæ oderim universam Græciam, quæ me perdidit.
Th. Quid igitur faciemus de duobus hospitibus? dic.
Iph. Oportet nos colere legem propositam.
Th. Quare ergo non sunt in promptu lavacra & enſis tuus?
Iph. Prius volo eos lavare purificatione religiosâ.
Th. Utrum aquis fontanis, an marino rore?
Iph. Mare abluit omnia hominum mala.
Th. Sanctius igitur Deæ cadent *victimâ*.
Iph. Et res meæ sic honestius habebunt.
Th. Nonne ad ipsum templum fluctus alliditur?
Iph. Est opus solitudine; nam & alia faciemus.
Th. Ducito quò vis. Haud enim cupio arcana videre.
Iph. Purificanda est mihi & Deæ statua.
Th. Siquidem macula matricidæ polluit eam.
Iph. Nunquam enim *aliàs* eam sustulissem ex suâ sede.
Th. Justa res est Pietas, & Diligentia.

Iphigenia.

Iph. Scis quæ mihi nunc fieri debent? Th. Tuum est hoc significare.
Iph. Addas vincula hospitibus. Th. Quonam tibi effugiant?
Iph. Fidem Græcia nullam novit. Th. Ite ad vincula, ministri.
Iph. Educant autem huc hospites. Th. Fiet hoc.
Iph. Dein tegentes vultus coram solis flammâ.
Adde etiam mihi comites de tuis satellit. Th. Isti te comitab.
Iph. Et mitte civitati aliquos qui illi significent. Th. Quosnã casus?
Iph. Ut omnes maneant domi. Th. Ne interveniant homicidio?
Iph. Hæc enim sunt abominanda. Th. Vade tu, & edicito,
Ne quis ad horũ *facrorũ* ſpectacul. pro accedat. Ip. Rectè curas urb.
Nullosque magis curat amicorum. Th. Tu de me hoc dicis:
Sed hoc tibi potius convenit, quia optimo jure te tota civ. miratur.
Iph. Tu verò manens hic ante Deæ templũ. Th. Quid faciam?
Iph Aureũ templũ lustra. Th. Purũ *ut reperias*, quando redieris?
Iph. Cùm autẽ egredientur hospites. Th. Quid tũc oportet me facere?
Iph. Tegere oculos peplo. Th. Ne contraham contagium cædis?
Iph. Si autẽ videar diutius cunctari. T. Modus hujus rei quis erit mihi?
Iph. Nihil mireris. Th. Deæ *sacra* per ocium rectè perage.
Ip. Utinã autẽ hæc expiatio cedat, ut cupio. Th. Et ego idem precor.
Iph. Hos hospites jam video ex ædibus egredi,
Et ornatum deæ, & juvenes, ut cæde cædem
Eluam abominandam, & fulgorem lucernarum, & reliqua quæ
Ego proposui hospitibus. & ad purificationem deæ pertinent.
Edico autem civibus, ut discedant ab hoc piaculo;
Si quis aut templi custos vult habere manus puras,

V. 1180. Ἐξένευσας) ab ἐκνεύω *enato*, plerumque autem *metaphoricè* occurrit pro *evado*, *exeo*, *effugio* &c. Vid. quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 470. V. 1188. Τοῖν ξένοιν) Ita pro τοῖς ξένοις lego ut suprà v. 1178. τὸ πέρι enim aliter quomodò stet, nescio, *Josua Barnes.* V. 1193. Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά.) Fama est, *Euripidem* aliquando cum *Platone* in *Ægyptum* profectum, ibique ægrotantem marinâ à Sacerdotibus *Ægyptiis* curatione sanatum; unde hæc pòst cecinit. Et ex hoc Versu, quem citat in vitâ *Platonis Laertius*, Aquam Marinam ad Purgationes, Expiationésque adhiberi solitam, probant Grammatici; unde *Aristophanes* in *Pluto* --Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν. Hinc *Catullus* --*Quantum non ultima Tethys, Nec Genitor Nympharum* (aliàs *Lympharum*) *abluit Oceanus.* Ex *Joh. Brodæi* Notis. Ante omnes *Apuleius* audiendus, qui hos ritus optimè callebat, is, in Principio ferè ultimi *Metamorphoseon* libri, hæc ait, *Confestimque discussâ pigrâ quiete, alacer exurgo; Meque protinùs purificandi studio Marino lavacro trado.* De *Maris* autem puritate, undarúmque marinarum in purgationibus usu abundè satis *Jacobus Durantius Casellius* Variar. l. 1. c. 3. *Jos. Barnes.* V. 1212. Πελάζειν) Ita rectè *Scaliger*. pro ἐλάζειν corrupto, *Duportus* legit ἐλάζειν nullâ versûs ratione habitâ, nec sensûs; quare ἀπογνωστέον istud vocabulũ. V. 1214. Ὡς εἰκότως &c.) Nisi singularis *Iambus* inter tot *Trochæos* occurrens suspicionem faceret, nullam putarem nè minimam hîc lacunam. Et hîc tamen *Iambus* facilè *Trochæus* evadat, si legamus hoc modo, Ὥς σε πάνδ' εἰκότως σε πᾶσα θαυμάζει γ' ἐμὲ πόλις. V. 1216. Ἅγνισον χρυσοῦ μέλαθρον) Codex *Heinsio-Scaligerianus* rectiùs χρυσοῦν legit. Καθαρὸν) πρὸς τὸ καθαρὸν μέλαθρον. *Joh. Brodæus.* V. 1217. Ἡνίκ' ἂν δ' ἔξω περῶσιν) Huic versui error certè aliquis non abest. Τὸ νι enim in Ἡνίκα cùm semper breve sit, ἂν ἔξ, erit contrà legem *Iambus*, nisi pro ἐὰν & ἂν contracto ponatur, ut nonnunquam fit, & tum *Spondeus* existens stabit. V. 1220. Μηδὲν) à μηδεὶς, pro μηδὲ εἷς, idem quod μηδείς.

H

Ἢ γάμων στείχει συνάψων, ἢ τόκοις βαρύνεται,
Φεύγετ', ἐξίστασθε, μή τῳ προσπέσῃ μύσος τόδε.
Ὦ Διὸς, Λητοῦς τ' ἄνασσα παρθέν', ἢν νίψω φόνον
Τῶνδε, καὶ θύσωμεν οὗ χρὴ, καθαρὸν οἰκήσεις δόμον,
Εὐτυχεῖς δ' ἡμεῖς ἐσόμεσθα. τἄλλα δ' οὐ λέγουσ', ὅμως
Τοῖς τὰ πλείον' εἰδόσι θεοῖς, σοί τε σημαίνω θεά.

Aut vadit contracturus nuptias, aut quæ partu gravatur:
Fugite, recedite, ne cui adhæreat hoc piaculum.
O Jovis & Latonæ filia Regina virgo, ſi abluero cædem
Horum, & ſacrificavero ubi oportet, habitabis puram domum,
Et nos erimus beati: reliqua verò quamvis non dicam
Diis tamen, qui plura nôrunt, & tibi ſignifico Dea.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Εὔπαις ὁ Λατοῦς γόνος, ὅν ποτε
* Δηλιὰς ἐν καρποφόροις
Γυάλοις χρυσοκόμαν
Φοῖβον ἐν κιθάρᾳ σοφόν,
Ἅ τ' ἐπὶ τόξων
Εὐστοχίᾳ * γάνυται,
Φέρει * νιν ἀπὸ δειράδος εἰναλίας,
Λοχεῖα κλεινὰ λιποῦσ', ἀ-
στάκτων ματὴρ ὑδάτων,
Τὰν βακχεύουσαν Διονύσῳ
Παρνάσιον κορυφὰν,
Ὅθι ποικιλόνωτος οἰνωπὸς δρά-
κων, σκιερᾷ κατάχαλκος
Εὐφύλλῳ δάφνᾳ, γᾶς
Πελώριον τέρας, ἀμ-
φέπει μαντεῖον χθόνιον.
Ἔτι μιν, ἔτι βρέφος, ἔτι φίλας
Ἐπὶ ματρὸς ἀγκάλαισι θρώσκων,
Ἔκανες, ὦ Φοῖβε, μαντείων δ' ἐπέ-
βας ζαθέων, τρίποδί τ' ἐν χρυσέῳ
Θάσσεις, ἐν ἀψευδεῖ θρόνῳ,
Μαντείας βροτοῖς ἀναφαίνων,
Θεσφάτων ἐμῶν ἀδύτων,
Ὑπὲρ Κασταλίας ῥεέθρων
Γείτων, μέσον γᾶς ἔχων μέλαθρον.
Θέμιν δ' ἐπεὶ γᾶς ἰὼν παῖδ' ἀπενάσσατ'
Ἀπὸ ζαθέων χρηστηρίων, νύχια
Χθὼν ἐτεκνώσατο φάσματα,
Οἳ πολέσιν μερόπων,
Τά τε πρῶτα, τά τ' ἔπειθ',
Ὅσα τ' ἔμελλε τυχεῖν,
Ὕπνου κατὰ δνοφερὰς γᾶς
Εὐνὰς ἔφραζον. Γαῖα δὲ
Μαντεῖον ἀφείλετο τιμὰν
Φοῖβον φθόνῳ θυγατρός. ταχύπους
Δ' ἐς Ὄλυμπον ὁρμαθεὶς ἄναξ,

* Scaliger Δηλιάς.
* al. γάνυνται.
* Scalig. [illegible]

MONOSTROPHICA.

Præſtanti indole eſt Latonæ filius, quem olim
Delium terra in fertilibus
Vallibus auricomum (peperit)
Phœbum citharœdum peritum,
Et Dianam, quæ propter jaculandi
Peritiam exultat,
Tulit ipſos à ſcopulo marino, i. e. à Monte Deli inſulæ,
Puerperii locum inclytum relinquens, non
Stillantium, at [illegible] mater aquarum,
Ad conſecratum Baccho
Parnaſium cacumen,
Ubi maculoſum tergum habens, & cruentam faciem draco,
Sub opacâ arcens, i.e. dentibus æreis minax,
Frondosâ lauro, telluris
Immane monſtrum, cu-
ſtodit oraculum terreſtre, vel ſubterraneum.
Adhuc infans, adhuc infans, adhuc charæ
In matris ulnis ſaliens,
Interfeciſti, ô Phœbe, oracula verò ini-
iſti divina, tripodique in aureo
Sedes, in mentiri-neſcio throno,
Oracula mortalibus edens,
Divinis meis adytis,
Super Caſtaliæ fluenta,
Vicinus, tenens medium terræ locum.
Themin verò poſtquam Terræ filiam Phœbus invadens ejecit
Ex divinis oraculis, nocturna
Terra peperit ſpectra, filiiſque produxit,
Qui multis mortalium,
Et præterita, & præſentia,
Et quæcunque ſunt futura,
In ſomno, ſub obſcurâ terrâ,
In lectis dicebant. Terra enim
Vaticinii privaverat honore
Phœbum invidiâ filiæ ex oraculis ab eo pulſæ. Celeri pede
Autem in Olympum contendens Rex,

V. 1229. Μύσος) vid. ſuprà ad v. 1168. V. 1230. Ὦ Διὸς, Λητοῦς τ' Ἄνασσα παρθένε) παῖ ſubauditur: Quare Diana dicitur Ἄνασσα, vid. quæ Nos ad Iphig. Aul. v. 1482. Quare Παρθένος, vid. Callim. Hymn. Dian. v. 6. Δός μοι παρθενίην αἰώνιον, ἄππα, φυλάσσειν. Hinc ἀειπάρθενος apud Græcos, apud Latinos, Caſta, Innupta, Intemerata &c. Joſua Barnes. V. 1244. Παρνάσιον κορυφὰν) Delphos. Homer. Iliad. β'. v. 519. — Πυθῶνά τε πετρήεσσαν] Ibidem Scholia vulgò Didymi — Πυθῶνα) ἡ αὐτὴ πόλις Φωκίδος. Τὸ πετρήεσσαν δ' ἐπειδὴ ὑπὸ Παρνασὸν κεῖται, ὡς ὑπὸ τῷ [illegible] ὄρος· ἐκαλεῖτο Πυθὼ· ὕστερον δὲ Δελφοί. De his verò omnibus vide Pauſaniam in Phocicis. Joſua Barnes. V. 1245. Ποικιλόνωτος, οἰνωπὸς Δράκων) De Dracone Pythone vid. Ovid. Metam. l. 1. Fab. 8. Homer. Hym. Apollinis. Euſtathium in Hom. fol. 1699. lin. 60. Apollodori Biblioth. l. 1. c. 4. Cœlium Rhodigin. Antiq. Lect. l. 16. c. 19. &c. Joſua Barnes. V. 1256. Ἐμῶν) Duportus legit ἀγνῶν. Et ſane ſuprà v. 1243. eodem modo Pythona βακχεύουσαν vocabat, ἐμῶν autem hic nullum habet locum; niſi quòd Chorus Dei amore incenſus tibi, quæ ſunt Apollinis, appropriat. V. 1258. Μέσον γᾶς ἔχων μέλαθρον) De Delphis in medio terræ ſitis Vid. Oreſt. v. 331. & v. 591. Item Medeæ: v. 668. præcipuè verò quæ Nos ad Ion. v. 223. Joſua Barnes. V. 1259. Θέμιν δ' ἐπεὶ Γᾶς παῖδ' ἀπενάσσατ' ἀπὸ ζαθέων χρηστηρίων) Ita cum Cantero ἐπεὶ lego pro ἐπὶ; Senſu & Magno Scaligero concurrentibus.

Hanc Fabulam habes Apollodori Biblioth. l. 1. c. 4. Ἀπόλλων δὲ τὴν μαντικὴν μαθὼν παρὰ τοῦ Πανὸς — ἧκεν εἰς Δελφοὺς, χρησμῳδούσης τότε Θέμιδος· ὡς δὲ ὁ φρουρῶν τὸ μαντεῖον Πύθων ὄφις ἐκώλυεν αὐτὸν παρελθεῖν ἐπὶ τὸ χάσμα, τοῦτον ἀνελὼν τὸ μαντεῖον παραλαμβάνει. Hinc Didymus ad Iliad. β. v. 519. ἐν Πυθῶνι μὲν, ἐπεὶ κατοικεῖ αὐτόθι ὁ Δράκων, τὸ μαντεῖον φρουρῶν φυλάσσων, ὃν ἀπέκτεινε τοξεύσας ὁ Ἀπόλλων. Et Eurip. Schol. Oreſt. Ὁ Χείρων φρουρεῖ [illegible] τῆς Γῆς, εἶτα τῆς Θέμιδος. Joſua Barnes. V. 1261. Φάσματα, ὀνείρους) σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον. Hic enim φάσματα pro Ὀνείρους [illegible] φασμάτων, ſive Φάσματα Γῆς παῖδας, per Appoſitionem, ut alii. V. 1263. Τά τε πρῶτα, τά τ' ἔπειθ', ὅσα τ' ἔμελλε τυχεῖν, penè illud Homericum adumbrant — Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω. V. 1268. Φθόνῳ θυγατρὸς) φθόνῳ κατὰ Φοίβου [illegible] τῆς θυγατρὸς χάριν, τῆς Θέμιδος δηλονότι· ἡ γὰρ Θέμις γῆς θυγάτηρ. Joſua Barnes.

Χέρα ψιδνὸν ἔλεξ᾽ ἐκ Διὸς θρόνων,
Πυθίων δόμων
Χθονίαν ἀφελεῖν
Θεᾶς μῆνιν, νυχίους τ᾽ ἐνοπάς.
Γέλασε δ᾽, ὅτι τέκος ἄφαρ ἔβα,
Πολύχρυσα θέλων λατρεύματα σχεῖν.
Ἐπὶ δ᾽ ἔσεισε κόμαν,
Παῦσε νυχίους ὀνείρους,
Ἀπὸ δὲ λαθοσύναν
Νυκτωπὸν ἐξεῖλε βροτῶν,
Καὶ τιμὰς πάλιν θῆκε Λοξίᾳ,
Πολυάνορι δ᾽ ἐν ξενό-
εντι θρόνῳ θάρση βροτοῖς
Θεσφάτων ἀοιδαῖς.

Ιαμβοι.

Αγ. Ὦ ναοφύλακες, βώμιοί τ᾽ ἐπιστάται,
Θόας, ἄναξ γῆς τῆσδε, ποῦ κυρεῖ βεβώς;
Καλεῖτ᾽, ἀναπτύξαντες εὐγόμφους πύλας,
Ἔξω μελάθρων τῶνδε κοίρανον χθονός.
Χο. Τί δ᾽ ἔστιν; εἰ χρὴ μὴ κελευσθεῖσαν λέγειν;
Αγ. Βεβᾶσι φροῦδοι δίπτυχοι νεανίαι,
Ἀγαμεμνονείας παιδὸς ἐκ βουλευμάτων
Φεύγοντες ἐκ γῆς τῆσδε, καὶ σεμνὸν βρέτας
Λαβόντες ἐν κόλποισιν Ἑλλάδος νεώς.
Χο. Ἄπιστον εἶπας μῦθον· ὃν δ᾽ ἰδεῖν θέλεις
Ἄνακτα χώρας, φροῦδος ἐκ ναοῦ συθείς.
Αγ. Ποῖ; δεῖ γὰρ αὐτὸν εἰδέναι τὰ δρώμενα.
Χο. Οὐκ ἴσμεν· ἀλλὰ στεῖχε, καὶ δίωκέ νιν,
Ὅπου κυρήσας, τούσδ᾽ ἀπαγγελεῖς λόγους.
Αγ. Ὁρᾶτ᾽, ἄπιστον ὡς γυναικεῖον γένος.
Μέτεστι θ᾽ ὑμῖν τῶν πεπραγμένων μέρος.
Χο. Μαίνῃ· τί δ᾽ ἡμῖν τῶν ξένων δρασμοῦ μέτα;
Αγ. Οὐκ εἶ κρατούντων πρὸς πύλας ὅσον τάχος;
Χο. Οὔ· πρίν γ᾽ ἂν εἴποι τοὔπος ἑρμηνεὺς τόδε·
Εἴτ᾽ ἔνδον, εἴτ᾽ οὐκ ἔνδον ἀρχηγὸς χθονός.
Αγ. Ὠὴ χαλᾶτε κλῇθρα, τοῖς ἔνδον λέγω.
Καὶ δεσπότῃ σημήναθ᾽, οὕνεκ᾽ ἐν πύλαις
Πάρειμι, καινῶν φόρτον ἀγγέλλων κακῶν.
Θο. Τίς ἀμφὶ δῶμα θεᾶς τόδ᾽ ἵστησιν βοήν,
Πύλας ἀράξας, καὶ φόβον πέμψας ἔσω;
Αγ. Ψευδεῖς ἔλεγον αἵδε, καί μ᾽ ἀπήλαυνον δόμων,
Ὡς ἐκτὸς εἴης· σὺ δὲ κατ᾽ οἶκον ἦσθ᾽ ἄρα.

Manum puerilem extendebat ad Jovis thronum.
Quare oravit ipſum,
Pythiis ex templis
Terreſtrem ut auferret
Deæ *Telluris* iram, nocturnáque reſponſa.
Riſit autem *Jupiter*, quòd filius ſtatim *ad ſe* veniſſet,
Opulentos cupiens obtinere cultus.
Poſtquam autem conceſſit comam,
Fecit ceſſare nocturna ſomnia,
Et impoſturam
Nocturnam exemit hominibus:
Et *priſtinos* honores iterum dedit Phœbo.
In celebri autem, & hoſpitum frequen-
tiâ claro ſolio fiduciam hominibus
Oraculorum carminibus *ſuppeditat*.

Nun. O æditui, & ararum præſides,
Quò abiit rex hujus terræ Thoas?
Acerſite aperientes portas firmas,
Extra hanc aulam, dominum terræ.
Cho. Quid verò eſt? num oportet me non juſſam loqui?
Nun. Abierunt evanidi duo adoleſcentes
Conſilio filiæ Agamemnonis
Fugientes ex hâc terrâ, & venerandam ſtatuam
Accipientes in ſinu navis Græcæ.
Ch. Dicis rem incredibilem: quem autem videre cupis
Regem hujus terræ, jam ex templo celeriter abiit.
Nun. Quò? oportet enim eum ſcire quæ nunc fiunt.
Cho. Neſcimus: Quare abi, & perſequere ipſum.
Ut cum eum nactus fueris, nuncies ei iſta verba.
Nun. Videte, quàm perfidioſum ſit genus muliebre,
Et vos eſtis participes horum facinorum.
Ch. Inſanis: quid enim nobis negotii eſt cum fugâ hoſpitum?
Nun. Non ibis ad portam regis quàm celerrimè?
Ch. Non, priuſquam interpres aliquis dixerit hoc verbum,
Intúſne ſit, an non, princeps hujus agri.
Nun. Heus aperite fores, vobis dico qui intus eſtis,
Et Regi dicite, quòd ad fores
Adſim, nuncians novorum pondus malorum.
Tho. Quis circa domum iſtam deæ excitat clamorem,
Fores pulſans, & terrorem mittens intrò?
Nun. Hæ mentitæ ſunt, & abegerunt me à domo *dicentes*
Quòd extrà eſſes: tu tamen eras domi.

V. 1270. Χέρα ψιδνὸν ἔλεξ᾽ ἐκ Διὸς θρόνων) Nullus dubito, quin hic locus ſit corruptus; haud verò æquè facile eſt *veram Lectionem* aſſignare: *Dupertus* legit ---ἐκέραξε ἀωτὸν, nullis antiquæ Scripturæ veſtigiis ſervatis; *Scaliger* propiùs ---Χέρα παιδνὸν ἔλιξ᾽, ſed nec hæc lectio ſatisfacit, ni ἐς Διὸς θρόνον quoque legamus. *Joh. Brodæus* neſcio quomodo Χέρα fidem exponit; nihil verò probat, explicat minùs. Ego quidem ἀνέχων. *Joſua Barnes.* V. 1275. Πολύχρυσα θέλων λατρεύματα σχεῖν) Opulentiam *Delphici* Oraculi immenſam notat; quæ ex innumeris Regum, Principum & Rerumpublicarum Donariis perpetuò augebatur: Præcipuè *Crœſi* Χρυσᾶ πλινθία memorantur. His tot tantiſque Theſauris inhiantem memorant *Pyrrhum Achillis* filium à *Delphis* occiſum; quin *Sacrum* ſive *Phocenſe* bellum ortum ex Templi *Delphici* direptione memorat *Pauſanias* aliique; De *Brenno Belini* Regis *Britanni* fratre, qui *Romam* cepit, in his autem *Theſauris* diripiendis cœlitùs cum exercitu deletus eſt, vide *Juſtinum* & præſertim *Gul. Warneri* Noſtri-tis Poema dictum **Albions England** l. 3. c. 16. Hujus autem Oraculi Opulentiam notavit *Homerus* Iliad. ί. v. 404. Οὐδ᾽ ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ. Vid. *Euſtathium* in locum fol. 759. lin. 26. V. 1276. Ἐπὶ δ᾽ ἔσεισε κόμαν) i. e. *Capite annuerat*, quod ex *Homero* mutuatus eſt *Euripides*, qui ſic *Jovem* Capite annuentem *Thetidi* introducit Iliad. α. v. 428. Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων· Ἀμβρόσιαι δ᾽ ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος Κρατὸς ἀπ᾽ ἀθανάτοιο· μέγαν δ᾽ ἐλέλιξεν Ὄλυμπον. V. 1280. Λοξίᾳ) De hoc Nomine vid. ſuprà v. 1013. V. 1294. Φροῦδος) Φροῦδος quaſi προοδός, ut φροίμιον pro Προοίμιον, φροῦδος ὁ πρὸ ὁδοῦ γενόμενος, εἴτουν οἰχόμενος. Vid. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 487. lin. 2. & fol. 805. lin. 45. Συθεὶς) *profectus*, ſed feſtinationem quandam notat, ἐξορμηθεὶς, Hinc *Homer.* σύτο & ἔσσυτο & ἐσσύμενος & ἐσσυμένως. *Joſua Barnes.* V. 1300. Μέτα pro μέτεστι. V. 1301. Κρατούντων) τοῦ δεσπότου, βασιλέως. Ὅσον τάχος) quàm celerrime. V. 1302. Τοὔπος) τὸ ἔπος. V. 1309. Ψευδῆ ἔλεγον &c.) Ita cum *Scaligero* lego, quia ψευδεῖς, quod priùs obtinebat, maximo erat Verſui impedimento: Nunc autem ſi *Dactylum* in primo, & *Anapæſtum* in ſecundo putes, hoc modo ψευδῆ ἔ---λεγον αἵ, rectè Verſui conſuletur. *Joſua Barnes.* V. 1310. Ὡς ἐκτὸς εἴης· σὺ δὲ κατ᾽ οἶκον ἦσθ᾽ ἄρα) Olim ſcriptum erat ἦς pro εἴης, magnâ *Verſûs* jacturâ: Quam ut reſarcirent, nonnulli legebant ---σὺ δ᾽ ἦν κατ᾽ οἶκον, non omninò ineptè: ſed τὸ εἴης pro ἦς corrigendo, cum *Cantero* & *Scaligero*, Metro magis & Grammaticæ gratum feceris. *Joſua Barnes.*

Θο. Τί

Θο. Τί προσδοκῶσαι κέρδος, ἢ θηρώμεναι;
Αγ. Αὖθις τὰ τῆσδε σημανῶ· τὰ δ' ἐν ποσὶ,
Παρόντ', ἄκουσον· ἡ νεᾶνις, ἡ 'νθάδε
Βωμοῖς παρίστατ' Ἰφιγένει', ἔξω χθονὸς
Σὺν τοῖς ξένοισιν οἴχεται, σεμνὸν θεᾶς
Ἄγαλμ' ἔχουσα· δόλια δ' ἦν καθάρματα.
Θο. Πῶς φής; τί πνεῦμα συμφορᾶς κεκτημένη;
Αγ. Σώζουσ' Ὀρέστην· τοῦτο γὰρ σὺ θαυμάσῃ.
Θο. *Τὸν ποῖον; ἆρ' ὃν Τυνδαρὶς τίκτει κόρη; * Vet. Cod. Τί.
Αγ. Ὃν τοῖσδε βωμοῖς θεᾷ καθωσιώσατο.
Θο. Ὢ θαῦμα· πῶς σε μεῖζον ὀνομάσας τύχω;
Αγ. Μὴ 'νταῦθα τρέψῃς σὴν φρέν', ἀλλ' ἄκουέ μου.
Σαφῶς δ' ἀθρήσας, καὶ κλύων, ἐκφρόντισον,
Διωγμὸς ὅστις τοὺς ξένους θηράσεται.
Θο. Λέγ'· εὖ γὰρ εἶπας. οὐ γὰρ ἀγχίπλουν πόρον
Φεύγουσιν, ὥστε διαφυγεῖν τοὐμὸν δόρυ.
Αγ. Ἐπεὶ πρὸς ἀκτὰς ἤλθομεν θαλασσίας,
Οὗ ναῦς Ὀρέστου κρύφιος ἦν ὡρμισμένη,
Ἡμᾶς μὲν, οὓς σὺ δέσμα συμπέμπεις ξένων
Ἔχοντας, ἐξένευσ' ἀποστῆναι πρόσω
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὡς ἀπόρρητον φλόγα
Θύουσα, καὶ καθαρμὸν, ὃν μετῴχετο.
Αὐτὴ δ' ὄπισθε δέσμ' ἔχουσα τοῖν ξένοιν
Ἔστειχε χερσί. καὶ τάδ' ἦν ὕποπτα μὲν,
Ἤρεσκε μέντοι σοῖσι προσπόλοις, ἄναξ.
Χρόνῳ δ', ἵν' ἡμῖν δρᾶν τι δὴ δοκῇ πλέον,
Ἀνωλόλυξε, καὶ κατῇδε βάρβαρα
Μέλη μαγεύουσ', ὡς φόνον νίζουσα δή.
Ἐπεὶ δὲ δαρὸν ἦμεν ἥμενοι χρόνον,
Εἰσῆλθεν ἡμᾶς, μὴ λυθέντες οἱ ξένοι
Κτάνοιεν αὐτὴν, δραπέται τ' οἰχοίατο.
Φόβῳ δ' ἃ μὴ χρῆν εἰσορᾶν, καθήμεθα
Σιγῇ. τέλος δὲ πᾶσιν ἦν αὐτὸς λόγος,
Στείχειν, ἵν' ἦσαν, καίπερ οὐκ ἐωμένοις.
Κἀνταῦθ' ὁρῶμεν Ἑλλάδος νεὼς σκάφος,
Ταρσῷ κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένον,
Ναύτας τε πεντήκοντ' ἐπὶ σκαλμῶν πλάτας
Ἔχοντας, ἐκ δεσμῶν δὲ τοὺς νεανίας
Ἐλευθέρους πρύμνηθεν ἑστῶτας νεώς.
Κοντοῖς δὲ πρώρας εἶχον. οἱ δ' ἐπωτίδων
Ἄγκυρας ἐξανῆπτον. οἱ δὲ κλίμακας

Tho. Quod lucrum expectantes, aut quid venantes?
Nun. Postea dicam, quæ ad has pertinent: quæ verò ante pedes Jam sunt, audi: puella, quæ hîc
Aris astabat, sacrisque præerat, Iphigenia extra hanc terram
Cum hospitibus abiit, venerandam deæ
Statuam habens; simulatæ enim erant illæ expiationes.
Tho. Quid ais? Quo spiritu calamitatis impulsa?
Nun. Ut servaret Oresten: hoc enim tu miraberis.
Tho. Quem? Num illum Tyndaridis Clytæmnestræ, filium?
Nun. Illum, quem consecraverat deæ Dianæ ad hanc aram.
Tho. O portentum! quo enim alio graviore nomine te compellem.
Nun. Ne huc vertas tuam mentem, ne hoc animo voluas: sed audi me,
Et clarè considerans, & audiens cogita,
Qui exercitus insequens vehetur eos.
Tho. Dic; nam rectè mones: non enim vicinum navigantes mare
Fugiunt, ut possint effugere meam hastam, i.e. mea arma.
Nun. Postquam venimus ad littus marinum,
Ubi navis Orestis latens erat appulsa,
Nobis quidem, quos tu cum ista misisti vincula hospitum
Tenentes, nutu significavit, ut recederemus procul,
Agamemnonis filia, tanquam arcanum ignem
Sacrificatura, & purificationem, quam apparabat.
Ipsa verò retrò vincula tenens hospitum
Ibat manibus, & hæc erant quidem nobis suspecta,
Placebant tamen tuis ministris, ô Rex.
Tandem verò (ut nobis aliquid ampliùs videretur agere)
Ululavit, & cantavit, barbara
Carmina quærens, quasi cædem jam ablueret, ac expiaret.
Postea quam autem diu sedimus,
Venit nobis in mentem timere, ne soluti hospites
Interficerent eam, & effugerent.
Metu tamen ne videremus ea, quæ non oportebat, sedimus
Tacitè: tandem verò omnibus eadem fuit sententia,
Ire eò, ubi illi essent, etiamsi nobis hoc non concederetur.
Ibi verò vidimus Græcæ navis scapham
Remis sublimibus ut alis instructã & ad impetum cursus paratã,
Et nautas quinquaginta qui remos in scalmis
Tenebant; & à vinculis adolescentes
Vidimus liberos in puppi navis stantes.
Contis verò proram regebant. Alii verò ad epotidas
Anchoras suspendebant, alii autem per scalas

V. 1312. Αὖθις) ὕστερον, ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. Idem cum μετὰ ταῦτα. V. 1324. Διωγμὸς θηράσεται) Sensus hic, τίς διωγμὸς, i.e. ποῖος διωγμὸς θηράσεται τοὺς ξένους. V. 1328. Φεύγουσιν) Scaliger φεύξουσιν. vid. infra v. 1392. V. 1330. Ἐξένευσ') In hoc loco fit ab ἐκνεύω, idem quod ἐπινεύω, adnuo, vel jubeo, de ἐξένευσε pro ἐξέφυγε, ab ἐκνεύω Evito, vid. Hippol. v. 470. Et hujus Fab. v. 1186. Josua Barnes. V. 1332. Ὃν μετῴχετο) ad quam festinabat. Iliad. ε. v. 148. — ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο καὶ Πολύειδον. J. Bredæus. V. 1337. Ἀνωλόλυξε καὶ κατῇδε βάρβαρα μέλη μαγεύουσ') De verâ significatione verbi Ἀνολολύζω & quid propriè apud Homerum & Veteres significet γυναικείαν τινὰ εὐχὴν μετὰ ἐκπλήξεως καὶ ἐπιμελείας τινὸς καὶ λόγου ἔχει vid. Eustathium in vocibus ὀλολυγὴ & ὀλολύζειν. Quòd verò κατῇδε additur, id omninò rectè fit, ut & μέλη sequitur; unde lectionem veterem κατῇδε rejiciendam patet, quam Bredæus non feliciùs κατεῖδε legendam putabat, quùm κατῇδε sit vera lectio illius vocabuli. Fit autem à κατάδω pro καταείδω. Josua Barnes. V. 1341. Δραπέται τ' οἰχοίατο) De voce Δραπέτης & quòd illius prior syllaba sit longa vid. Phavorinum, item Eustath. &c. Οἰχοίατο verò Ionicè & Poeticè pro Οἴχοιντο Optativi Mod. Præteriti Temp. V. 1345. Νεὼς σκάφος) Periphrasis. V. 1346. Ταρσῷ ἐπτερωμένον) De Reciprocatione Metaphoræ ab Alis ad Remos & vice versâ, vidi quæ Nos supra ad v. 249. Hinc Hom. Odyss. λ. v. 124. — ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται. Est autem Analogia. De voce Πίτυλον vid. etiam supra ad v. 307. Ταρσοὶ autem τῶν ἐρετμῶν dicuntur Palmulæ Remorum, λέγεται δὲ καὶ ὁ ταρσὸς τῶν ὀρνίθων, διὰ τὸ πλατύ· καὶ ἐπὶ ποδὸς· καὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς χειρός. Jos. Barnes. V. 1347. Ναύτας τε πεντήκοντα) Vid. supra ad v. 1124. Ἐπὶ σκαλμῶν) Scalmus est lignum, cui Remi alligantur: Scalmum dicit Vitruvius. Πλάτας Synecdoche partis; πλάτη enim, quæ est lata illa Remi pars, quæ Aquas impellit, ponitur pro Remo. Πλάτη etiam ταρσὸς dicitur, ut versu præcedenti. Josua Barnes. V. 1350. Κοντοῖς δὲ πρώρας εἶχον, οἱ δ' Ἐπωτίδων) Ἐπωτίδες τὰ ἑκατέρωθεν πρώρας ἐξέχοντα ξύλα. Phavorinus. Scaliger pro εἶχον legit, εἶργον, non malè: sed sine causâ. Πρώρας autem vel Genitivi casûs est, vel Synecdoche numeri fit, vel πρώραν legendum. Duportus acutiùs hic legit Κοντοῖς δὲ πρώραν εἶχον. Sed nec hujus lectionis ulla necessitas. Nam τὰς πρώρας εἶχον dicitur, ut Pindaro εἶχεν ἔργα. Pyth. Od. 4. Josua Barnes. V. 1351. Ἄγκυρας ἐξανῆπτον) Hic loci Scaliger & Duportus Ἀγκύρας legunt, rectè ut mihi videtur; quùm accentus sit in Antepenultimâ; sic enim versus stabit. Sin Ἄγκυρας cum Veteribus libris legamus, ultima syllaba Doricè corripiatur; ut ultima in τροπὰς Hesiodo Oper. & Dier. v. 562. Μετὰ τροπὰς ἠελίοιο. Et in Τέχνας Theocrito, Idyll. [illegible]

Ἀνθρώπων [illegible] Josua Barnes.

Σπεύδον-

Σπεύδοντες, ᾖγον διὰ χερῶν πρυμνήσια.
Πόντῳ δὲ δόντες τὴν ξένην καθίεσαν.
Ἡμεῖς δ' ἀφειδήσαντες, ὡς ἐσείδομεν
Δόλια τεχνήμαθ', εἰχόμεσθα τῆς ξένης,
Πρυμνησίων τε καὶ δι' εὐθυντηρίας,
Οἴακας ἐξῃροῦμεν εὐπρύμνου νεώς.
Λόγοι δ' ἐχώρουν, τίνι λόγῳ πορθμεύετε,
Κλέπτοντες ἐκ γῆς ξόανον, καὶ θυηπόλον;
Τίνος, τίς ὢν γε τήνδ' ἀπεμπολᾷς χθονός;
Ὁ δ' εἶπ', Ὀρέστης τῆσδ' ὅμαιμος, ὡς μάθοις,
Ἀγαμέμνονος παῖς, τήνδ' ἐμὴν κομίζομαι
Λαβὼν ἀδελφήν, ἣν ἀπώλεσ' ἐκ δόμων.
Ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον εἰχόμεσθα τῆς ξένης,
Καὶ πρός σ' ἕπεσθαι διεβιαζόμεσθά νιν·
Ὅθεν τὰ δεινὰ πλήγματ' ἦν γενειάδων.
Κεῖνοί τε γὰρ σίδηρον οὐκ εἶχον χεροῖν,
Ἡμεῖς τε· πυγμαὶ δ' ἦσαν ἐγκροτούμεναι,
Καὶ κῶλ' ἀπ' ἀμφοῖν τοῖν νεανίαιν ἅμα
Εἰς πλευρά, καὶ πρὸς ἧπαρ ἠκοντίζετο,
Ὥστε ξυνάπτειν, καὶ συναποκαμεῖν μέλη.
Δεινοῖς δὲ σημάντροισιν ἐσφραγισμένοι,
Ἐφεύγομεν πρὸς κρημνόν, οἱ μὲν ἐν κάρᾳ
Κάθαιμ' ἔχοντες τραύμαθ', οἱ δ' ἐν ὄμμασιν·
Ὄχθοις δ' ἐπισταθέντες, εὐλαβεστέρως
Ἐμαρνάμεσθα, καὶ πέτρους ἐβάλλομεν.
Ἀλλ' εἶργον ἡμᾶς τοξόται, πρύμνης ἔπι
Σταθέντες, ἰοῖς, ὥστ' ἀναστεῖλαι πρόσω.
Κἀν τῷδε, δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκειλε ναῦν
Πρὸς γῆν, φόβος δ' ἦν ναυβάταις τέγξαι πόδα,
Λαβὼν Ὀρέστης ὦμον εἰς ἀριστερόν,
Βὰς εἰς θάλασσαν, κἀπὶ κλίμακος θορών,
Ἔθηκ' ἀδελφὴν ἐντὸς εὐσήμου νεώς.
Τὸ δ' οὐρανοῦ πέσημα, τῆς Διὸς κόρης
Ἄγαλμα, ναὸς ἐκ μέσης ἐφθέγξατο
Βοήν τιν'· ὦ γῆς Ἑλλάδος ναῦται, νεὼς
Λάβεσθε κώπαις, ῥόθιά τε λευκαίνετε.
Ἔχομεν γάρ, ὧνπερ οὕνεκ' Εὔξενον πόρον
Συμπληγάδων ἔσωθεν εἰσεπλεύσαμεν.
Οἱ δὲ στεναγμὸν ἡδὺν ἐκβρυχώμενοι,
Ἔπαισαν ἅλμην. Ναῦς δ' ἕως μὲν ἐντὸς ἦν
Λιμένος, ἐχώρει· στόμια διαπερῶσα δέ,
Λάβρῳ κλύδωνι συμπεσοῦσ' ἠπείγετο.
Δεινὸς γὰρ ἐλθὼν ἄνεμος ἐξαίφνης, νεὼς
Ὤθει πάλιν πρυμνήσι'. οἱ δ' ἐκαρτέρουν,
Πρὸς κῦμα λακτίζοντες· εἰς δὲ γῆν πάλιν
Κλύδων παλίρρους ἦγε ναῦν. σταθεῖσα δὲ
Ἀγαμέμνονος παῖς, ηὔξατ'· ὦ Λητοῦς κόρη,
Σῶσόν με, τὴν σὴν ἱερέαν, πρὸς Ἑλλάδα

Properántes, expediebant manibus rudentes.
Marique committentes hoſpitam, in navem demiſerunt.
Nos verò non parcentes nobis, ob metum, quùm vidimus
Doloſas artes, hærebamus hoſpitæ,
Rudentibuſque, non dimittentes illam, & per gubernacula euntes,
Auferebamus clavos bene munitæ navis.
Sermoneſque procedebant: Quare mare trajicitis,
Surreptam abſportantes ex hoc agro Deæ ſtatuam, & ſacerdotem?
Cujus rei cauſâ? qui exiſtens hanc, ex hoc agro ut emptam avehis?
Ille reſpondit, Oreſtes hujus frater, ut ſcias,
Filius Agamemnonis, meam avehe
Sororem nactus, quam amiſeram ex ædibus ablatam.
Verùm nihilominùs retinebamus hoſpitam,
Et per vim ipſos cogere conabamur, ut nos ad te ſequerentur:
Unde ſævæ plagæ erant genarum.
Illi enim ferrum non habebant in manibus,
Neque nos. Sed pugnis cum ſtrepitu res gerebatur,
Et manus ab utroque juvene ſimul
In latera noſtra, & in hepar injectæ ferebantur,
Ita ut committerentur, & defatigarentur membra.
Nos autem malis notis ſignati
Fugimus in locum arduum, alii quidem in capite
Habentes cruenta vulnera, alii verò in oculis.
In hoc vero tumulo ſtantes, cautiùs, ac tutiùs
Pugnabamus, & ſaxa jaciebamus.
Verùm arcebant nos ſagittarii, in puppi
Stantes, telis, ut repellerent nos procul.
Tunc autem (magnus enim fluctus impulerat navim
Ad terram; nautæ autem non audebant humectare pedem:)
Sublatam Oreſtes in ſiniſtrum humerum,
Progreſſus in mare, & per ſcalas ſaltans,
Collocavit ſororem in inſigni navi.
Tunc autem quæ de cœlo cecidit deæ Jovis filiæ
Statua, ex mediâ nave edidit
Vocem quandam: ô terræ Græcæ nautæ, navis
Incumbite remis, fluctuſque pulſantes albos facite.
Habemus enim hæc, propter quæ Euxinum pontum
Inter Symplegades navigavimus.
Illi verò frementes dulcem gemitum,
Percuſſerunt mare. Navis autem donec erat in
Portu procedebat: penetrans verò per oſtium
Repellebatur incidens in vehementem fluctum.
Vehemens enim ventus ſubitò ortus, navis
Pellebat retrò rudentes. Illi verò ſuſtinebant impetum,
Repugnantes contra fluctum: rurſum autem in terram
Fluctus refluus impulit navim. Stans autem
Agamemnonis filia cœpit precari: O Latonæ filia
Serva me tuam ſacrificulam, ut veniam in Græciam

V. 1351. Σπεύδοντες) Scaliger σπεύσαντες legit: ſed nos probavimus τὸ σπεύδω eſſe aliquando μεταβατικόν, ut Supplices v. 161. Joſ. Barnes. V. 1353. Τὴν ξένην) Forſan τὴν θεὰν legendum: Deæ enim ſimulacrum jam in Navim poſitum apparet, Iphigeniam nondum; Confer. v. 1383. & v. 1385. Joſ. Barnes. V. 1360. Τίνος, τίς ὢν γε τήνδ') Nos γε addidimus, nè Verſus hiaret; Deportus ταύτην δ' legebat, quod ſufficeret, fateor; ſed nec Poeticum, nec Rotundum ſatis. Joſua Barnes. V. 1361. Ὅμαιμος) Cui ὁμὸν αἷμα, frater. Dicitur & ὁμαίμων pro eodem ut infrà v. 1402. & ξυνομαίμων, ut ſuprà v. 848. V. 1380. Ναυβάταις) Scaliger hic legit Ναυβάτης nequaquam malè; eſt enim à Ναῦς & Βαίνω. Sed nihil hic opus iſtius lectionis, Tragici enim Poetæ ſæpe pro Ναύτης dicunt per ἐπένθεσιν τοῦ α Ναυβάτης, ut & Latini pro Nauta dicunt Navita. Quod obitèr moneo, nequis errorem hic ſuſpicetur. J. Barnes. V. 1384. Οὐρανοῦ πέσημα) Ita vocat Dianæ ſimulachrum vid. ſuprà ad v. 89. hujus Fabulæ. Joſua Barnes. V. 1387. Λάβεσθε κώπαις) Vel ναὸς λάβεσθε κώπαις legendum, ſine puncto commate poſt ναὸς, vel κώπης. Quod autem Scaliger legit ἐκλευκαίνετε, nempe ut quinta retrò ſyllaba producatur, neque hic illius adminiculi opus erat, τὸ λ. enim eſt ἐκτεταμὸν, ut ſatis omnibus notum. vid. Iphig. Aul. v. 382. Joſua Barnes. V. 1390. Οἱ δὲ στεναγμὸν ἡδὺν ἐκβρυχώμενοι Ἔπαισαν ἅλμην) Non eſt inter Tragicos Poetas quotquot extant locus æquè Nobilis & ſonorus, nec Nauticæ Congratulationis inter labores remigandi ſonantior. Quare meritò notandum duco. Ἔπαισαν ἅλμην, hæc verba Homerus illi prælibavit, Odyſſ. Δ. v. 480. Ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς & N. v. 78. Ἀνερρίπτουν ἅλα πηδῷ. Cætera quæ mehercule magnum & dulce ſonant, Eurip. ſibi ſoli appropriavit. V. 1392. Στόμια διαπερῶσα δ' &c.) Vid. ſuprà v. 1326. V. 1399. Ἱερέαν) Ità ſcribo.

ſcribo. Vid. ſuprà ad hujus Fabulæ v. 34. Ubi apparet *Ionicè* poſitum pro ἱερεῦσιν. Quùm tamen incuriâ eorum, qui ad Prælum ordinantur, *Irenicè* ibi ſcriptum ſit ridiculè ſatis: ſed & illorum Ignorantia Diligentiam noſtram exacuit, quamvis & Patientiam plus nimis exercet. *Joſua Barnes.*

Ἐκ βαρβάρου γῆς, καὶ κλοπαῖς σύγγνωθ' ἐμαῖς.
“ Φιλεῖς δὲ καὶ σὺ σὸν κασίγνητον, θεά·
“ Φιλεῖν δὲ κἀμὲ τοὺς ὁμαίμονας δόκει.
Ναῦται δ' ἐπευφήμησαν εὐχαῖσιν κόρης
Παιᾶνα, γυμνὰς ἐκ χερῶν ἐπωμίδας
Κώπῃ προσαρμόσαντες, ἐκ κελεύσματος.
Μᾶλλον δὲ μᾶλλον πρὸς πέτρας ᾔει σκάφος.
Χ' ὁ μέν τις εἰς θάλασσαν ὡρμήθη ποσὶν,
Ἄλλοι δὲ πλεκτὰς ἐξανῆπτον ἀγκύλας.
Κἀγὼ μὲν εὐθὺς πρὸς σὲ δεῦρ' ἀπεστάλην,
Σοὶ τὰς ἐκεῖθεν σημανῶν, ἄναξ, τύχας.
Ἀλλ' ἕρπε, δεσμὰ καὶ βρόχους λαβὼν χεροῖν·
Εἰ μὴ γὰρ οἶδμα νήνεμον γενήσεται,
Οὐκ ἔστιν ἐλπὶς τοῖς ξένοις σωτηρίας.
Πόντου δ' ἀνάκτωρ Ἴλιόν τ' ἐπισκοπεῖ,
Σεμνὸς Ποσειδῶν, Πελοπίδαις τ' ἐναντίος.
Καὶ νῦν παρέξει τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον
Σοὶ, καὶ πολίταις, ὡς ἔοικεν, ἐν χεροῖν,
Λαβεῖν τ' ἀδελφὴν, ἣ φόνον τὸν Αὐλίδι
Ἀμνημόνευτον θεᾷ προδοῦσ' ἁλίσκεται.
Χο. Ὦ τλῆμον Ἰφιγένεια, συγγόνου μέτα
Θανῇ, * πάλιν μολοῦσα δεσποτῶν χέρας.
Θό. Ὦ πάντες ἀστοὶ τῆσδε βαρβάρου χθονὸς,
Οὐκ, εἶα, πώλοις ἐμβαλόντες ἡνίας,
Παράκτιοι δραμεῖσθε, κἀκβολὰς νεὼς
Ἑλληνίδος δέξεσθε; σὺν δὲ τῇ θεῷ
Σπεύδοντες, ἄνδρας δυσσεβεῖς θηράσετε;
Οἱ δ' ὠκυπομποὺς ἕλξετ' εἰς πόντον πλάτας,
Ὡς ἐκ θαλάσσης, ἔκ τε γῆς ἱππεύμασι
Λαβόντες αὐτοὺς, ἢ καταστύφλου πέτρας
Ῥίψωμεν, ἢ σκόλοψι πήξωμεν δέμας;
Ὑμᾶς δὲ, τὰς τῶνδ' ἴστορας βουλευμάτων
Γυναῖκας, αὖθις, ἡνίκ' ἂν σχολὴν λάβω,
Ποινασόμεσθα· νῦν δὲ τὴν προκειμένην
Σπουδὴν ἔχοντες, οὐ μενοῦμεν ἥσυχοι.
Αθη. Ποῖ, ποῖ διωγμὸν τόνδε πορθμεύεις, ἄναξ
Θόας; ἄκουσον τῆσδ' Ἀθηναίας λόγους.
Παῦσαι διώκων, ῥεῦμά τ' ἐξορμῶν στρατοῦ·
Πεπρωμένοις γὰρ θεσφάτοισι Λοξίου
Δεῦρ' ἦλθ' Ὀρέστης, τόν τ' Ἐρινύων χόλον
Φεύγων, ἀδελφῆς τ' Ἄργος ἐσπέμψων δέμας,
Ἄγαλμά θ' ἱερὸν εἰς ἐμὴν ἄξων χθόνα.
Πρὸς μέν σ' ὅδ' ἡμῖν μῦθος. ὃν δ' ἀποκτενεῖν
Δοκεῖς Ὀρέστην, ποντίῳ λαβὼν σάλῳ,
Ἤδη Ποσειδῶν χάριν ἐμὴν ἀκύμονα
Πόντου τίθησι νῶτα πορθμεύων πλάτῃ.

* al. πόλιν.

Ex hac terrâ barbarâ, & ignoſce meo furto:
“ Amas enim & tu tuum fratrem *Apollinem*, ô Dea;
“ Et me quoque conſanguineos amare puta.
Nautæ verò puellæ preces exceperunt acclamantes tantum
Pæana, nudos manuum lacertos
Adplicantes ad remos, adhibitâ exhortatione,
Magis autem atque magis ibat navis verſus ſcopulum.
Et alius quidem in mare pedum ſaltu ruit,
Alii verò tortas religabant anchoras.
Ego verò ſtatim huc miſſus ſum,
Ut tibi, rex, ſignificem quomodo illic ſe res habeant.
Quamobrem vade, vinculis laqueiſque manu correptis;
Niſi enim mare fiat placidum,
Nulla ſpes ſalutis eſt hoſpitibus *reliqua*.
Rex enim maris curamque gerit Ilii,
Venerandus Neptunus, hoſtiſque eſt Pelopidarum.
Et nunc tradet Agamemnonis filium
Tibi, & *tuis* civibus (ut par eſt) in manus,
Et dabit, ut recipias *ejus* ſororem, quæ cædem *in* Aulide *averſam*
Immemoratam prodens à Deâ deprehenditur.
Ch. O miſera Iphigenia, unà cum fratre
Morieris, iterum *vel* in urbem, rediens *ſub* manus dominorum.
Th. O cuncti cives hujus barbaricæ terræ,
Eia, nonne *hi quidem e vobis* equis injicientes frena,
Ad litus curretis? & eruptiones, *fugámque* navis
Græcanicæ excipietis? & adjuvante deâ
Feſtinantes, capietis impios viros?
Alii verò trahetis in mare naves celeres,
Ut mari *navalibus*, & terrâ equeſtribus copiis
Captos ipſos, aut *de* asperâ rupe
Præcipites demus, aut palis *ipſorum* figamus corpora?
Vos autem horum conſiliorum conſcias
Mulieres, poſtea, quum otium nactus fuero,
Puniam: nunc enim in præſentium *rerum*
Studium intenti, non manebimus quieti.
Min. Quonam, quò manû hanc *fugientes* inſequente ducis, ô Rex
Thoas? Audi hujus Minervæ verba.
Hos deſine perſequi, & fluctum excitare exercitus:
Fatalibus enim oraculis Apollinis
Huc venit Oreſtes, iram Erinnyum
Fugiens, & ſororem Argos reducturus,
Statuamque ſacram in meum laturus agrum, i.e. *Athenas*.
Et hæc quidem ad te noſtra *eſt* oratio. Quem verò occidere
Decreviſti Oreſtem, marinis interceptum procellis, *illum*
Jam in meam gratiam Neptunus tutum à periculo fluctuum
Maris facit, *cum per maris* dorſa tranſmittens remo.

V. 1404. Παιᾶνα) Quid ſit *Pæan* & quotuplex vid. ſuprà v. 185. V. 1415. Πελοπίδαις δ' ἐναντίος) Hoc eſt, *Oreſti* & *Iphigeniæ*, genus ad *Pelopem* referentibus, *Græciſque* adeò omnibus, qui *Trojam* exciderunt. *Joh. Brodæus* V. 1421. Πάλιν μολοῦσα δεσποτῶν χέρας) Veteres libri habent πόλιν pro πάλιν. *Brodæus* & exhinc alii πάλιν legunt, nequaquam ineptè, poteſt tamen & vetus lectio ſtare, nam πόλιν pro πόλινδε & χέρας pro εἰς χέρας rectè ſumi poſſunt. *J. Barnes.* V. 1427. Οἱ δ') Ità rectè cùm olim ſit ſcriptum, per me maneat. Hoc verò nemini non patebit, qui v. 1423. Οἱ μὲν ὑμῶν intelligi agnoſcet, ut Nos in *Latinâ* verſione jam expreſſimus. Vult enim Rex *Thoas*, ut Cives ſui illos pedeſtribus & navalibus copiis perſequantur. Quare *Æmilium Portum* longùm valere jubeo cum ſuo Ἠδ' pro ἤδε, καὶ &c. ut malè conjectabat. *Joſ. Barnes.* V. 1429. Καταστύφλου πέτρας) Κατάστυφλος pro κατάστυφελος. Sic ἀπόστυφλος *Æſchylo* pro ἀπόστυφελος, vel ut alii disjunctim legunt στύφλος pro στύφελος *Prometh.* v. 747. Ἐρρῖψ' ἐμαυτὴν τῆς ἀπὸ στύφλου πέτρας. *Schol.* στύφλου, σκληρᾶς. *Joſua Barnes.* V. 1433. Τὴν προκειμένην) Ità pro illo veteri corrupto προκειμένου lego; quod & ſenſus omnino poſtulat & in libro *Heinſio-Scaligeriano* ad marginem id notatum invenio. *Idem.* V. 1440. Ἀδελφῆς δέμας) Periphraſis pro ἀδελφὴν. Vid. *Iphigen.* Aul. v. 417. V. 1445. Πόντου) *Scaliger* hic legit πόντον, ut concordet cum ἀκύμονα. Quùm ita verba ſunt ſumenda, Ὃν σὺ ἀποκτενεῖν δοκεῖς, Ὀρέστην δηλονότι, τοῦτον Ποσειδῶν πορθμεύων τίθησιν ἀκύμονα Πόντου νῶτα, ἤγουν πόντον. Sic *Hom.* Il. β. v. 159. (& aliàs plus ſemel) dixit --εὐρέα νῶτα θαλάσσης, hoc eſt, τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἁλός. Sic *Pind.* dixit --αἰθέρος νῶτα, Et *Eurip.* in hâc Fabulâ --Χθονὸς νῶτα [illegible] σάλῳ. Vid. *Ritterſhuſ.* ad *Oppian.* Halieut. l. 1. v. 60. Νῶτον ἁλὸς θείνοντες. *Joſua Barnes.*

Μαθὼν

Μαθὼν δ', Ὀρέστα, τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς,
(Κλύεις γὰρ αὐδὴν, καίπερ οὐ παρὼν, θεᾶς)
Χώρει λαβὼν ἄγαλμα, σύγγονόν τε σήν.
Ὅταν δ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλης,
Χῶρός τις ἔστιν Ἀτθίδος πρὸς ἐσχάτοις
Ὅροισι, γείτων δειράδος Καρυστίας,
Ἱερός, Ἁλάς νιν οὑμὸς ὀνομάζει λεώς,
Ἐνταῦθα τεύξας ναὸν, ἵδρυσαι βρέτας,
Ἐπώνυμον τῆς Ταυρικῆς, πόνων τε σῶν,
Οὓς ἐξεμόχθεις περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα,
Οἴστροις Ἐρινύων. Ἄρτεμιν δέ νιν βροτοὶ
Τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι Ταυροπόλον θεάν.
Νόμον τε θὲς τόνδ', ὅταν ἑορτάζῃ λεώς
Τῆς σῆς σφαγῆς ἄποιν', ἐπισχέτω ξίφος
Δέρῃ πρὸς ἀνδρὸς, αἷμά τ' ἐξανιέτω
Ὁσίας ἕκατι θεᾶς, ὅπως τιμὰς ἔχῃ.
Σὲ δ' ἀμφὶ σεμνὰς, Ἰφιγένεια, κλίμακας
Βραυρωνίας δεῖ τῆσδε κληδουχεῖν θεᾶς·
Οὗ καὶ τεθάψῃ κατθανοῦσα, καὶ πέπλων
Ἄγαλμά σοι θήσουσιν, εὐπήνους ὑφὰς,
Ἃς ἂν γυναῖκες ἐν τόκοις ψυχορραγεῖς
Λείπωσ' ἐν οἴκοις. τάσδε δ' ἐκπέμπειν χθονὸς
Ἑλληνίδας γυναῖκας ἐξεφίεμαι,
Γνώμης δικαίας, οὕνεκ' * ἐκσώσασά σε, * Canter. ἐξέσωσα.
Καὶ πρίν γ' Ἀρείοις ἐν πάγοις ψήφους ἴσας
Κρίνασ', Ὀρέστα, καὶ νόμισμ' εἰς ταὐτό γε, * Scal. κεκανόνισμ'.
Νικᾶν, ἰσήρεις ὅστις ἂν ψήφους λάβῃ.
Ἀλλ' ἐκκόμιζε σὴν κασιγνήτην χθονὸς,
Ἀγαμέμνονος παῖ, καὶ σὺ μὴ θυμοῦ, Θόας.
Θο. Ἄνασσ' Ἀθάνα, " τοῖσι τῶν θεῶν λόγοις
" Ὅστις κλύων ἄπιστος, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
Ἐγὼ δ' Ὀρέστῃ τ', εἰ φέρων βρέτας θεᾶς
Βέβηκ', ἀδελφῇ τ', οὐχὶ θυμοῦμαι. " Τί γὰρ
" Πρὸς τοὺς σθένοντας θεοὺς ἁμιλλᾶσθαι καλόν;
Ἴτωσαν εἰς σὴν σὺν θεᾶς ἀγάλματι
Γαῖαν, καθιδρύσαιντό τ' εὐτυχῶς βρέτας.

Tu verò, Oreſtes, audiens meæ mandata,
(Audis enim Deæ vocem, licèt præſens non adſis)
Vade acceptâ ſtatuâ, & tuâ ſorore.
Et cùm veneris Athenas divinitùs conditas,
Eſt quidam locus in extremis Atticæ
Finibus, vicinus littori Caryſtio,
Sacer, quem meus populus nunc vocat *Alas Araphenidas* :
Illic extructo templo, colloca ſtatuam
Cognominem Tauricæ *Dianæ*, & tuorum laborum,
Quos tuliſti oberrans per Græciam,
Agitatus ſtimulis Erinnyum. Dianam verò ipſam homines
Poſthac celebrabunt Tauricam Deam.
Et hanc legem pone, quando populus celebrabit feſtum
Tuæ à cæde liberationis, admoveat enſem
Ad *alicujus* viri cervicem, & ſanguinem eliciat
Propter ſanctam deam, ut debitos honores habeat.
Te verò, ò Iphigenia, ad ſcalas ſacras
Brauroniæ oportet eſſe æditùam hujus deæ:
Ubi etiam ſepelieris mortua, & peplorum
Monumenta tibi ponent, texta ſerica,
Quæ mulieres in partu animam erumpentes
Reliquerint in ædibus. Has autem ut educas ex hàc terrâ
Mulieres Græcas tibi mando,
Juſto ſuffragio, quia te ſervavi,
Et prius in Martio pago paria ſuffragia
Judicans *de tuo parricidio*, tibi dedi ò Oreſtes, & eâdem lege volo,
Ut *poſthac in judiciis* vincat, quiſquis paria ſuffragia habuerit.
Quamobrem educ tuam ſororem ex hoc agro,
O fili Agamemnonis, & tu ne iraſcaris, Thoas.
Tho. Regina Minerva, " deorum præceptis
" Quiſquis ea audiens, non paret, " is non rectè ſentit, *non ſapit*.
Ego igitur Oreſti, eſi auferens ſtatuam deæ
Abiit, & *ejus* ſorori, non iraſcor. " Quid enim
" Adverſus potentes Deos certare decet?
Eant cum ſtatuâ deæ in tuam
Terram, & feliciter ſtatuam ibi collocent.

V. 1449. Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους) Vid. ad *Hippolyt.* v. 1499. Καὶ μήτ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλης. Vid. *Joh. Meurſii* de Fortunâ *Atticâ* c. 2. p. 8. & 9. Ubi *Athenas* à Deâ *Minervâ* conditas probat. *Joſ. Barnes.* V. 1452. Ἁλάς νιν οὑμὸς ὀνομάζει λεώς) Ἁλαὶ Ἀραφηνίδες nomen loci, ut *Xylander* feliciter *Strabonem* reſtituit, eóque meritò à *Caſaubono* laudatur: Hinc *Callim.* hymno in *Dianam* v. 173. Ἢ Ἵνα, Δαῖμον, Ἁλὰς Ἀραφηνίδας οἰκήσουσα Ἦλθες ἀπὸ Σκυθίης, ἀπὸ δ' εἴπαο τέθμια Ταύρων. Vid. *Schol.* Callim. in locum & *Caſaub.* ad *Strab.* p. 172. b. Hinc & *Minerva* dicitur Ἁλαία, cujus nominis meminit *Pauſanias* in Arcadicis fol. 276. l. 4. *Scaliger* malè hic legit Ἄβας. Ἄβαι enim eſt Urbs *Phocidis*, de quâ *Pauſanias* aliique, & nihil ad *Athenas* attinebat. *Joſua Barnes.* V. 1463. Βραυρωνίας δεῖ τῆσδε κληδουχεῖν θεᾶς) *Dianæ Tauricæ* ſimulacbrum in *Græciam* ab *Oreſte* relatum in *Braurone* populo *Atticæ* colebatur & *Brauronia Diana* hinc dicta erat. Ita *Pauſanias* in *Atticis* fol. 21. lin. 31. Καὶ Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἐπὶ Βραυρωνίας, Πραξιτέλους μὲν τέχνη τὸ Ἄγαλμα, τῇ Θεῷ δ' ἐστὶν ἀπὸ Βραυρῶνος δήμου τὸ ὄνομα· καὶ τὸ ἀρχαῖον ξόανόν ἐστιν ἐν Βραυρῶνι Ἄρτεμις, ὡς λέγουσιν, ἡ Ταυρική. Et paulò infrà fol. 32. lin. 4. Μαραθῶνος δὲ ἀπέχει τὸ μὲν Βραυρὼν, ἔνθα Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος ἐκ Ταύρων φεύγουσαν, τὸ ἄγαλμα ἀγομένην τῆς Ἀρτέμιδος, ἀποβῆναι λέγουσι, καταλιποῦσαν δὲ τὸ ἄγαλμα ταύτῃ, καὶ ἐς Ἀθήνας, καὶ ὕστερον ἐς Ἄργος ἀφικέσθαι. Ξόανον μὲν δὴ καὶ αὐτόθι ἐστὶν Ἀρτέμιδος ἀρχαῖον. Ibid. Κληδουχεῖν) *Claves-Templi-cuſtodire*, i.e. *Sacerdotem agere.* Vid. ſuprà v. 132. Κληδοῦχοι δοῦλα πέμπω, ad quem locum ſiquis benè perpenderit quæ nos notavimus, ut verum fateor, legendum putabit Κληδοῦχος δοῦλα πέμπω. *Joſua Barnes.* V. 1469. Γνώμης δικαίας) *Brodæus* putat hic nonnulla deeſſe: Mihi alitèr viſum; quòd verò Γνώμη *ſuffragium* expono, non mirabitur, qui *Æſchyl.* Eumenid. v. 753. Γνώμης ἀπούσης legerit, ubi *Schol.* Γνώμης ἀντὶ τοῦ ψήφου. ὁ τρόπος Συνεκδοχὴ ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ ἀκόλουθον. Τὸν γὰρ μέλλοντα βάλλειν ψῆφον, δεῖ πρῶτον ἐν γνώμῃ γενέσθαι. *Joſ. Barnes.* V. 1470. Ψήφους ἴσας Κρίνασα καὶ νόμισμα ταὐτό γε, Νικᾶν ἰσήρεις ὅστις ἂν ψήφους λάβῃ) Clauſula ita ferè ordinanda Ὅτι γνώμης, ἤγουν ψήφου δικαίας ἐξέσωσά σε καὶ τὸ πρὶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, κρίνασα, ἤγουν ὅτι ἔκρινα αὐτόθι ψήφους ἴσας, ὅθεν Ὀρέστης ἀπελύθη, καὶ ὅτι ἔκρινα νόμισμα, καὶ νενομισμένον εἶναι ἐθηκα ἰσαεὶ, δηλονότι ὅστις ἰσήρεις ἂν ψήφους λάβῃ, νικᾶν αὐτὸν ἐν τῇ κρίσει, εἰς τὸ ἀγαθόν. Et hoc primò factum nonnulli putant *Themiſtoclis* cauſa, qui valdè juvenis quùm erat Adulter ἐν αὐτοφώρῳ deprehenſus, quùm paribus ſuffragiis non abſolveretur, quidam è judicibus paulò ſolertior dixit, æquum eſſe, ut *Palladi* Ἀρχηγέτιδι Præſidi ſuum quoque ſuffragium permitteretur; *Deos* autem ſemper *Miſericordes* eſſe; Atque hinc *Themiſtoclem* evaſiſſe & legem poſteà de paribus ſuffragiis ad Abſolutionem valentibus ſtabilitam. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 965. vid. *Æmil. Portum* ad hunc locum & *Tho. Stanley* Comment. in *Æſchyl. Eumen.* v. 738. & v. 757. *Euripides* hanc legem ab *Oreſtâ* initium ſumpſiſſe fingit. *Scaliger* legit pro νόμισμ' κεκανόνισμ' malè quidem, ut mihi videtur: Quanquam enim Κεκανονισμένον de legibus æquè dicitur, ac νενομισμένον, tamen κεκανόνισμα, nullum hic locum habet, at νόμισμα, quod idem eſt ac κανόνισμα, *optimum*; ut patet ex Paraphraſi noſtrâ ſuperiùs memoratâ. *Joſua Barnes.* V. 1475. Ἄνασσ' Ἀθάνα) Hic loci Ἀθάνα apertè legitur etiam extra-*Choros* Doricè pro Ἀθήνα, ob elegantiorem ſonum; vid. quæ Nos ad *Androm.* v. 272.

Πέμψω

Πέμψω δὲ καὶ τάσδ' Ἑλλάδ' εἰς εὐδαίμονα
Γυναῖκας, ὥσπερ σὸν κέλευσμ' ἐφίεται.
Παύσω δὲ λόγχην, ἣν ἐπαίρομαι ξένοις,
Νεῶν τ' ἐρετμά. Σοὶ τάδ' ὡς δοκεῖ, θεά,
Αἰνῶ· " τὸ γὰρ χρεὼν σοῦ τε, καὶ θεῶν κρατεῖ.
Αθη. Ἴτ', ὦ πνοαί, ναυσθλοῦσθε τὸν Ἀγαμέμνονος
Παῖδ' εἰς Ἀθήνας· συμπορεύσομαι δ' ἐγὼ
Σώζουσ' ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς σεμνὸν βρέτας.

Ἀνάπαιστοι.

Ἴτ' ἐπ' εὐτυχίᾳ τῆς σωζομένης
Μοίρας, εὐδαίμονες ὄντες.
Χο. Ἀλλ' ὦ σεμνὴ παρά τ' ἀθανάτοις,
Καὶ παρὰ θνητοῖς, Παλλὰς Ἀθάνα,
Δράσομεν οὕτως, ὡς σὺ κελεύεις.
Μάλα γὰρ τερπνόν, κἀνέλπιστον
Φήμην ἀκοαῖσι δεδέγμεθα.
Ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη, τὸν ἐμὸν
Βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.

Τέλος Εὐριπίδου Ἰφιγενείας τῆς ἐν Ταύροις.

Mittam verò & has in Græciam beatam
Mulieres; quemadmodum mandat tua vox,
Et retinebo exercitum, quem eram miſſurus contra hoſpites,
Et navium remos. Hæc enim quia tibi, ô Dea, placent, ideo
Laudo. " Nam & tua, & Deorum fatalis voluntas vincit.
Min. Ite, ô auræ, navi deducentes Agamemnonis
Filium Athenas. Comitabor autem ipſos & ego,
Servans meæ ſororis venerandam ſtatuam.

Minerva.

Ite propter felicitatem vos *præter ſpem* ſervantis
Fati, felices exiſtentes.
Cho. At ô veneranda & inter immortales,
Et inter mortales, Pallas Minerva,
Faciemus ut tu jubes:
Admodum enim jucundum, & inſperatum
Nuncium auribus recepi.
O valdè veneranda Victoria, meam
Vitam *ſemper* occupes;
Nec unquam deſinas eam coronare.

Finis *Iphigeniæ* in *Tauris*.

V. 1483. Γυναῖκας) Notat Poeta *Tragœdiæ* hujus Chorum *Græcarum* mulierum; quas in *Ponto* relinqui quià indecorum vidit, hoc modo illarum reditui conſulebat. V. 1485. Χρεὼν) In hoc loco, licet τὸ χρεὼν exponatur per *Voluntas*, mihi videtur accipiendum pro *Fato*, —hoc eſt *Græcorum* Εἱμαρμένη & Πεπρωμένη, quod ſupra omnes Deos Deáſque habebatur. Vid. *Hieroclem*, Etiam *Euſtathium* in *Hom.* fol. 166. lin. 8. Tū verò ita hæc verba ſunt exponenda--*Fatum enim, vel Fatalis Neceſſitas, etiam in Teipſam & reliquos Deos habet Imperium; multò magis in me mortalem.* Joſua Barnes. V. 1487. Ναυσθλοῦσθε) Legebatur olim magnâ cum Verſûs jacturâ ναυσθλοῦσαι. *Scaliger* vidit priorem Quarti Pedis ſyllabam longam eſſe haud debere, ac in Marginem ſuum inſcripſit ναυσθλᾶτε, quod omninò ſcribendum erat, vel certè, ut *Canterus* legit ναυσθλοῦτε. Quare in textum nunc admiſit *J. Barnes.* V. 1490. Τῆς σωζομένης) Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ, τῆς ὑμᾶς σωζούσης. *Æmil. Portus.* V. 1497. Ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη &c.) Eadem eſt Concluſio *Phœniſſarum.*

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΡΗΣΟΥ.

Ῥῆσος, παῖς μὲν Στρυμόνος τοῦ ποταμοῦ, καὶ Τερψιχόρης, Μουσῶν μιᾶς, Θρᾳκῶν δὲ ἡγούμενος, εἰς Ἴλιον παραγίνεται νυκτὸς, στρατοπεδευομένων τῶν Τρώων παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. τοῦτον Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης κατάσκοποι ὄντες, ἀναιροῦσιν, Ἀθηνᾶς αὐτοῖς ὑποθεμένης, ὡς μέγαν ἐσόμενον τοῖς Ἕλλησι κίνδυνον ἐκ τούτου. Τερψιχόρη δὲ ἐπιφανεῖσα, τὸ τοῦ παιδὸς σῶμα ἀνείλετο. Τὸ δὲ δρᾶμα ἔνιοι νόθον ὑπενόησαν, ὡς οὐκ ὂν Εὐριπίδου· τὸν γὰρ Σοφόκλειον μᾶλλον ὑποφαίνει χαρακτῆρα. Ἐν μέντοι ταῖς διδασκαλίαις, ὡς γνήσιον ἐπιγέγραπται, καὶ ἡ περὶ τὰ μετάρσια δὲ ἐν αὐτῷ πολυπραγμοσύνη, τὸν Εὐριπίδην ὁμολογεῖ.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροίᾳ· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ φυλάκων Τρωϊκῶν, οἳ καὶ προλογίζουσι. περιέχει δὲ νυκτηγερσίαν.

ARGUMENTUM RHESI.

Rheſus, *filius quidem* Strymonis *fluvii, &* Terpſichores *Muſarum unius,* Thracum *verò dux, ad Ilium noctu pervenit,* Trojanis *habentibus caſtra ad naves* Græcorum. *Hunc* Ulyſſes *&* Diomedes *exploratores exiſtentes interficiunt,* Minervâ *ipſos admonente, quòd ex ipſo* Græcis *magnum immineret periculum.* Terpſichore *verò apparens, filii cadaver ad ſepulturam ſuſtulit. Quidam autem hanc fabulam ſubdititiam eſſe exiſtimant; tanquam non ſit* Euripidis: Sophocleum *enim orationis genus magis refert. Sed in catalogo fabularum tanquam legitima inſcripta eſt. Etiam de cæleſtibus rebus curioſa tractatio,* Euripidem *autorem arguit.*

Scena hujus fabulæ eſt in Trojâ. *Chorus conſtat ex vigilibus* Trojanis, *qui etiam proloquuntur. Continet autem nocturnam excitationem,* id eſt, Trojanorum ex ſomno excitatorum congregationem.

N.B. Vid. De hâc materiâ *Homeri* Iliad. l. 10. K. dictum: Qui & Νυκτηγερσία vocatur; ob *Græcos* ſomno excitatos; non, ut hic fingitur, ob *Trojanos*.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ*.
ΧΟΡΟΣ ΦΥΛΑΚΩΝ.	CHORUS VIGILUM.
ΕΚΤΩΡ.	HECTOR.
ΑΙΝΕΙΑΣ.	ÆNEAS.
ΔΟΛΩΝ.	DOLON.
ΠΟΙΜΗΝ ἢ ΑΓΓΕΛΟΣ.	PASTOR ſive NUNCIUS.
ΡΗΣΟΣ.	RHESUS.
ΟΔΥΣΣΕΥΣ.	ULYSSES.
ΔΙΟΜΗΔΗΣ.	DIOMEDES.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.
ΠΑΡΙΣ.	PARIS.
ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ ἢ ΜΟΥΣΑ.	TERPSICHORE ſive MUSA.
ΡΗΣΟΥ ΗΝΙΟΧΟΣ ἢ ΟΙΚΕΤΗΣ.	RHESI AURIGA, ſive SERVUS.
Προλογίζει δὲ ὁ Χορός.	Prologum autem agit Chorus.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

Vigiles Trojani *ſerâ nocte* Hectorem *Imperatorem conveniunt, nuntiantes magnos paſſim ignes per* Græcorum *caſtra lucere; quaſi novum aliquod molirentur.* Hector, *qui die præterito magnâ ſtrage* Græcos *profligaverat & jam Caſtris eorum immineret, conjectans eos fugam nunc adornare; ipſos nunc ſtatim adoriri ac fugientibus terga-cædendo inſtare geſtit. Dum de his agitur,* Æneas *ſupervenit, de nocturnis hiſce motibus cunctaturus, rêque cognitâ conſulit, nequid præcipitantèr noctu ageret, ſed priùs pro certo exploraret, quid hoſtes meditarentur.* Dolon *itaque, pacti muneris causâ, ſe Exploratorem* Græcorum *offert* Hectori, *operique ſtatim accingitur. Illum in aperta pericula euntem* Chorus *fauſtâ precatione proſequitur,* Apollinem *orans, ut Comes eſſe velit Viro tam audax facinus Patriæ causâ obeunti, atque eum Victorem & multâ* Græcorum *clade ovantem ad* Trojanos *reducat.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΡΗΣΟΣ.

ΧΟΡΟΣ, ΕΚΤΩΡ, ΑΙΝΕΙΑΣ, ΔΟΛΩΝ.

Ἀνάπαιστοι.

Βᾶθι πρὸς εὐνὰς τὰς Ἑκτορέους
Τίς ὑπασπιστῶν ἄγρυπνος βασιλέων,
Εἰ τευχοφόρων δέξαιτο νέων
Κληδόνα μύθων,

Cho. Vade ad cubile Hectoreum
Aliquis ſcutatorum regum vigil, *ut ſciat*
Si ab armatis † exceperit Juvenibus
Nuntium aliquem ſermonum,

† Ita omnino exponendus eſt hic *Græcus* textus, quia nihildum Vigiles de *Rheſi* adventu ſciebant. Vid. v. 264. Hoc vidit *Joh. Miltonus.*

Annotationes.

V. 1. Βᾶθι πρὸς εὐνὰς &c.) De hujus Fabulæ Authore ob dubia præcedentis Argumenti *Græci* verba, dubitant nonnulli, inter alios *Joſ. Scaliger* ad *Manil. Author RHESI Tragædiæ (inquit) Vetuſtiſſimus; qui ſine dubio non eſt* Euripides. De quâ re pleniùs nos aliàs; nunc de hoc loco, Ita verba ſunt ordinanda,

tanda, Βᾶθι πρὸς κλισίαν τὴν Ἕκτορος, βᾶθί τις ἄγρυπνος ὅστις τῶν βασιλέων ὑπασπιστῶν, εἰ δέξαιτο μῦθον ὁ Ἕκτωρ ἐκ τῶν νέων στρατιωτῶν καὶ φυλάκων, οἳ τὴν νύκτα φυλάσσουσιν. *Joſua Barnes.*

Οἳ τετράμοιρον νυκτὸς φρουρὰν
Πάσης στρατιᾶς
Πολέως Τροίας προκάθηνται).
Λῦσον βλεφάρων γοργωπὸν ἕδραν,
Λεῖπε χαμεύνας φυλλοστρώτους,
Ἕκτορ· καιρὸς γὰρ ἀκοῦσαι.
Εκ. Τίς ὅδ'; ἦ φίλος εἶ; φθέγγου, τίς ἀνήρ;
Τί τὸ σῆμα θροεῖ;
Τίνες ἐκ νυκτῶν τὰς ἡμετέρας
Κοίτας πλάθουσ'; ἐνέπειν χρή.
Χο. Φύλακες στρατιᾶς. Εκτ. τί φέρῃ θορύβῳ;
Χο. Θάρσει. Εκτ. θαρσῶ.
Μῶν τις δόλος ἐκ νυκτῶν; Χο. οὐκ ἔστι.
Εκτ. Τί σὺ γὰρ φυλακὰς προλιπὼν ἤδη,
Κινεῖς στρατιάν, εἰ μή τιν' ἔχων
Νυκτηγορίαν; οὐκ οἶσθα δορὸς
Πέλας Ἀργείων νυχίαν ἡμᾶς
Κοίτην πάνοπλους κατέχοντας;
Χο. Ὅπλιζε χέρα σύμμαχον, Ἕκτορ.
Βᾶθι πρὸς εὐνάς,
Ὄτρυν' ἔγχος αἴρειν· ἀφύπνισον.
Πέμπε φίλους ἰέναι ποτὶ σὸν λόχον.
Ἁρμόσατε ψαλίοις τοὺς ἵππους.
Τίς δ' εἶσ' ἐπὶ Πανθοΐδαν, ἢ τὸν
Εὐρώπας Λυκίων ἀγὸν ἀνδρῶν;
Ποῦ σφαγίων ἔφοροι;
Ποῦ δὲ γυμνήτων μόναρχοι;
Τοξοφόροι τε Φρυγῶν;
Ζεύγνυτε κεροῦλκα τόξα νευραῖς.
Εκτ. Τὰ μὲν ἀγγέλλεις δείματ' ἀκούειν,
Τὰ δὲ θαρσύνεις· κοὐδὲν καθαρῶς,
Ἀλλ' ἦ Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ

Qui *juvenes* quadripartitam noctis vigiliam
Totius exercitûs
Ante Trojanam urbem ſedendo obeunt.
Solve trucem ſedem palpebrarum,
Relinque lectos humiles,ex-foliis-ſubſtratis-factos
Hector: tempus enim *eſt* audire.
Hec. Quiſnam hic? an amicus es? dic, quis vir?
Quid hoc ſignum ſibi vult?
Quinam per noctem ad noſtra
Cubilia appropinquant? dicendum eſt.
Cho. Vigiles exercitûs. *Hec.* Quid affers tam turbulenter?
Cho. Bono ſis animo. *Hec.* Sum bono animo.
Nũ quis dolus de nocte, *i.e. noctu nobis ab hoſte ſtructus eſt? Ch.* Nõdũ.
Hec. Quid ergo tu cuſtodiis jam deſertis,
Turbas exercitum, niſi habes aliquam
Nocturnam-nunciationem? non ſcis exercitum
Prope Argivum, nocturnum nos
Cubile habere in armis? *i.e. armatos agere excubias?*
Cho. Arma ſociam manum, *i.e. ſocios*, Hector.
Vade ad cubilia *aliorum*:
Hortare ut haſtam tollant, excita à ſomno,
Mitte amicos, ut veniant ad tuam cohortem.
Aptate frenis equos.
Quis vadit ad Panthoiden? aut *ad Sarpedonem*
Ducem Lyciorum, qui ex Europâ natus eſt?
Ubi ſunt inſpectores victimarum?
Ubi ſunt tribuni peditum levis armaturæ?
Ubi ſagittarii Phrygum?
Jungite co:neos arcus nervis.
Hec. Partim quidem nuncias terribilia auditu,
Partim verò *nos* animas: nihil tamen liquidè,
Sed vel Saturnii Panis tremulo

V. 5. Τετράμοιρον νυκτὸς φρουράν) Qui mos apud *Romanos* quoque invaluit. *Vegetius* l. 3. Et quia impoſſibile videbatur in ſpeculis per totam noctem vigilantes ſingulos permanere; ideò in *Quatuor* partes ad Clepſydram ſunt diviſæ vigiliæ; ut non ampliùs quàm tribus horis neceſſe ſit vigilare. A Tubicine omnes vigiliæ committuntur. *Lucan.* l. 2. —nè Littora clamor Nauticus exagitet, nè Buccina dividat horas. Et *Propert.* Et jam Quarta canit venturam Buccina lucem. *J. Brodæus.* V. 11. Τίς ὅδ'; ἦ φίλος εἶ; φθέγγου, τίς ἀνήρ;) Hic loci ἦ pro ὁ ſubſtituo, Veteris libri authoritate, quem tamen per omnia ſequendum haud reor. Ita enim, teſtante *Andreâ Schotto* Obſervat. Poet. l. 2. c. 43. legitur ibidem Τίς ὅδ'; ὁ φίλος φθόγγος; τίς ἀνήρ. *Joſ. Barnes.* V. 12. Τί τὸ σῆμα) Τὸ σῆμα *Teſſera*: ſic paulò infrà— καὶ τί δὴ τὸ σῆμα. *Vegetius* quoque eam *ſignum* appellat l. 3. c. 5. *Virgil.* quoque Æn. l. 7. v. 637. —*It bello Teſſera ſignum. Græcis* dicitur propriè σύνθημα. *Xenoph.* ἕως δ' ἔτι ἔξω βελῶν ἦσαν, παρηγγύα ὁ Κῦρος σύνθημα, Ζεὺς σύμμαχος καὶ ἡγεμών. *J. Brodæus.* V. 14. Πλάθουσιν) Πλάθω quaſi πελάθω pro πελάω Th. πέλας. Eſt & πλάθω *Doricè* pro πλήθω. Poſterius ſyllabam *priorem* producit, prius corripit. *Joſua Barnes.* V. 18. Φυλακὰς προλιπὼν ἤδη κινεῖς στρατιάν) idem infra v. 37. V. 23. Χέρα σύμμαχον) Ita *Virgil.* Æn. l. 6. v. 660. *Hic manus ob patriam pugnando vulnera paſſi.* Et *Saluſt. Magnam hoſtium copiam Populus* Romanus *parvâ manu* fudit. *Joh. Brodæus.* V. 28. Πανθοΐδαν) ad *Euphorbum Panthi* filium. *Hom.* Iliad. ρ'. v. 80. Τρώων τὸν ἄριστον ὅπερ Πανθοΐδην Εὔφορβον. *Ovid.* Metam. l. 15. Fab. 3. *Ipſe ego* (*nam memini*) *Trojani tempore belli* Panthoides Euphorbus *eram.* —Hæc notavit *Johan. Brodæus.* Poteſt etiam hic locus referri ad *Polydamanta.* Nam & is erat *Panthi* filius, *Euphorbi* frater. *Hom.* Iliad. σ'. v. 446. Πουλυδάμαντος ἑταῖρον ἀγαυοῦ Πανθοΐδαο. *Joſua Barnes.* V. 29. Λυκίων ἀγὸν) *Sarpedonem Europæ* filium ex *Jove. Hom.* Iliad. β. v. 876. Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων. *Johann. Brodæus.* V. 30. Ποῦ σφαγίων ἔφοροι;) Ubi ſunt Aruſpices, qui & litent & futurum belli eventum, inſpectis Victimarum extis prædicant. *Euripid.* in Phœniſſ. v. 178. De *Amphiarao* Σφάγια δ' ἅμ' αὐτῷ & v. 1117. Σφάγι' ἔχων ἐφ' ἅρματι. Ubi *Interpres.* Ἱερεῖα εἰς σφαγὴν ἔχων ἔτυχεν ἐν τῷ ἅρματι· ἵν', εἰ χρεία γένοιτο μαντείας, εὐθέως σφάξας μαντεύσηται. *Polyænus, Iphicrates,* quoties Vates dehortarentur, non ſtatim morem gerebat; ſed aut multitudinem tranſponebat, aut locum mutabat, atque iterum ſacrificia redintegrabat. *Livius*— Hoſtiâ quoque cæſâ, conſulenti Deos Aruſpex cavendum à fraude hoſtili & ab inſidiis prædixit. *Johannes Brodæus.* V. 31. Γυμνήτων μόναρχοι) Rorariorum velitúmque Ductores. Γυμνῆτες (inquiunt Grammatici) οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ πεζοί. *Joh. Brodæus.* Hinc Γυμνήσιαι & Γυμνήσιδες νῆσοι *Baleares* inſulæ ſunt dictæ ob jaculandi peritiam. Unde Nos in *Franciados* noſtræ l. 1. de *Majorca* & *Minorca* Rege *Jacobo, Choeradas hic tenuit, fundis ubi & alite plumbo Gymnetum Pueri victum trabe quærere ab altâ Exercent animos; Balearéſque indè vocantur.* In quem locum vide quæ Nos ex *Diodoro* & *Lycophrone* notavimus. *Joſua Barnes.* V. 33. Κεροῦλκα τόξα) Arcus è ligno & cornibus concinnatos, qui *Turcis* hodiè ſunt in uſu. *Joh. Brodæus.* V. 35. Κοὐδὲν καθαρῶς. Vid. infrà v. 40. V. 36. Κρονίου Πανὸς) *Antiqui*, aut Abavo *Saturno* procreati. *Pan. Mercurio* Patre, *Jove Mercurius* natus creditur. Πανὸς μάστιγι) Vid. *Eraſm.* in Proverb. *Panicus caſus.* Meminit *Polyænus* Stratagem. l. 1. *Johann. Brodæus.* Vid. *Medeæ* v. 1172. Et *Hiſtor.* Noſtram de *Edvardo* III. l. 1. c. 17. §. 9. *Joſua Barnes.*

Μάστιγι

Μάστιγι φοβῇ φυλακὰς δὲ λιπὼν,
Κινεῖς στρατόν· τί θροεῖς; τί σε φῶ
Νέον ἀγγέλλειν; πολλὰ γὰρ εἰπὼν,
Οὐδὲν γε τορῶς ἀπέδειξας.
Χο. Πυραίθει στρατὸς Ἀργόλας, Ἕκτορ,
Πᾶσαν ἀν' ὄρφναν.
Διάπυροι δὲ νεῶν πυρσοῖς σταθμοί.
Πᾶς δ' Ἀγαμεμνόνειαν προσέβα στρατὸς
Ἐννύχιος σὺν θορύβῳ σκηνὰν,
Νέαν τιν' ἐφιέμενοι βάξιν.
Οὐ γάρ πω πρὶν ὧδ' ἐφοβήθη
Ναυσιπόρος στρατός.
Σοὶ γὰρ ὑποπτεύων γε τὸ μέλλον
Ἦλθον ἄγγελος, ὡς ἂν μή ποτέ
Τινα μέμψιν ἐς ἡμᾶς εἴπῃς.

Ἴαμβοι.

Εκ. Εἰς καιρὸν ἥλθες, καίπερ ἀγγέλλων φόβον.
Ἄνδρες γὰρ ἐκ γῆς τῆσδε νυκτέρῳ πλάτῃ
Λαθόντες ὄμμα τοὐμὸν, αἴρεσθαι φυγὴν
Μέλλουσι· σαίνει μ' ἔννυχος φρυκτωρία.
Ὦ δαῖμον, ὅστις μ' εὐτυχοῦντ' ἐνόσφισας
Θοίνης λέοντα, πρὶν τὸν Ἀργείων στρατὸν
Σύρδην ἅπαντα τῷδ' ἀναλῶσαι δορί.
Εἰ γὰρ φαεννοὶ μὴ ξυνεῖργον ἡλίου
Λαμπτῆρες, οὐκ ἂν ἔσχον εὐτυχοῦν δόρυ,
Πρὶν ναῦς πυρῶσαι, καὶ διὰ σκηνῶν μολεῖν,
Κτείνων Ἀχαιοὺς τῇδε πολυφόνῳ χερί.
Κἀγὼ μὲν ἦν πρόθυμος ἱέναι δόρυ
Ἐν νυκτὶ, χρῆσθαί τ' εὐτυχεῖ ῥύμῃ θεοῦ·
Ἀλλ' οἱ σοφοί με καὶ τὸ θεῖον εἰδότες
Μάντεις, ἐπίσχειν ἡμέρας μεῖναι φάος,
Κἄπειτ' Ἀχαιῶν μηδέν' ἐν χέρσῳ λιπεῖν.
Οἱ δ' οὐ μένουσι τὰς ἐμὰς θυοσκόπων
Βουλάς· « ἐν ὄρφνῃ δραπέτης μέγα σθένει.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα χρὴ παραγγέλλειν στρατῷ,
Τεύχη πρόχειρα λαμβάνειν, λῆξαί θ' ὕπνου,
Ὡς ἄν τις αὐτῶν καὶ νεὼς θρῴσκων ἔπι,
Νῶτον χαραχθεὶς, κλίμακας ῥάνῃ φόνῳ.
Οἱ δ' ἐν βρόχοισι δέσμιοι λελημμένοι,
Φρυγῶν ἀρούρας ἐκμάθωσι γαπονεῖν.
Χο. Ἕκτορ, ταχύνεις πρὶν μαθεῖν τὰ δρώμενον.
Ἄνδρες γὰρ εἰ φεύγουσιν, οὐκ ἴσμεν τορῶς.
Εκ. Τίς γὰρ πυραιθεῖν πρόφασις Ἀργείων στρατόν;
Χο. Οὐκ οἶδ'. ὕποπτον δ' ἐστὶ κάρτ' * ἐμοὶ φρενί. *al. ἐμῷ.
Εκ. Πάντ' ἂν φοβηθεὶς ἴσθι, δειμαίνων τόδε.
Χο. Οὔπω πρὶν ἧψαν πολέμιοι τοσόνδε φῶς.
Εκ. Οὐδ' ὧδέ γ' αἰσχρῶς ἔπεσον ἐν τροπῇ δορός.
Χο. Σὺ ταῦτ' ἔπραξας· καὶ τὰ λοιπὰ νῦν σκόπει.
Εκ. Ἁπλοῦς ἐπ' ἐχθροῖς μῦθος, ὁπλίζειν χέρα.
Χο. Καὶ μὴν ὅδ' Αἰνείας μάλα σπουδῇ ποδὸς

Flagello trepidas, & excubiis deſertis,
Perturbas exercitum. Quid trepidas? quid te dicam
Novi nunciare? multa enim cum dixeris,
Nihil tamen clarè demonſtraſti.
Cho. Ignes accendit exercitus Argivus, Hector,
Per totam noctem.
Et navium ſtationes, quæ ſunt ſub dio, facibus ardentibus collucent,
Et totus exercitus acceſſit ad Agamemnonis
Tabernaculum noctu cum tumultu,
Deſiderans novum aliquod conſilium,
Nunquam enim antea ſic trepidavit
Nauticus exercitus.
Tibi igitur ſuſpicans id quod eſt futurum,
Veni nuncius, ne unquam
Aliquam accuſationem in nos dicas.

Hector.

Opportunè veniſti, quanquam terrorem denuncians,
Viri enim iſti, *Græci ſcilicet*, ex hâc terrâ nocturno remo
Latentes conſpectum meum, *i.e. clam*, arripere fugam
Statuerunt. Blanditur *autem* mihi nocturna ignium incenſio.
O Deus, qui me victoriis florentem fraudâſti, *cen*
Prædâ leonem, priuſquam Græcorum exercitum
Funditùs totum illâ conſumerem haſtâ.
Si enim lucidæ non continuiſſent me ſolis
Faces, non cohibuiſſem felicem pugnam,
Priuſquam naves incendiſſem, & cucurriſſem per tabernacula,
Interficiens Græcos hâc ſanguinariâ manu.
Ego quidem eram promptus pugnare
Etiam noctu, & uti ſecundo impetu dei:
Verum ſapientes me, & divina ſcientes
Vates perſuaſerunt expectare lumen diei,
Et deinde neminem Græcorum in terrâ relinquere.
Illi verò non expectant meorum vatum
Conſilia: « noctu fugitivus multum valet.
Quare quamprimum oportet indicere exercitui,
Ut parata ſumant arma, & ceſſent à ſomno,
Ut aliquis ipſorum *hoſtium* in navem inſiliens,
In tergo vulneratus, madefaciat ſcalas ſanguine.
Alii verò in laqueis vincti & capti,
Phrygum agros diſcant arare.
Cho. Hector, properas priuſquam ſcias quid agatur.
An enim viri *Græci* fugiant, non liquidè ſcimus.
Hec. Quænam igitur *eſt* cauſa, cur Gr. exercitus ignes accêdat *noctu*?
Cho. Neſcio. meo tamen animo *res hæc* eſt valde ſuſpecta.
Hec. Omnia te metuere ſcias, ſi hoc times.
Cho. Nondum antea hoſtes ſuccenderunt tantum ignem.
Hec. Etiam nunquam antè tam turpiter prælio fuſi ceciderunt.
Cho. Tu hæc *tuâ virtute* feciſti. Quare reliqua nunc diſpice.
Hec. Simplex *eſt* oratio adverſus hoſtes, armare manus *oportet*.
Cho. Atqui hic Æneas valde magnâ feſtinatione pedis

V. 40. Οὐδὲν γε τορῶς) Sic ſupra v. 35. V. 41. Πυραίθει) *Hom.* Iliad. θ. v. 550. Πυρὰ δὲ Τρῶες καίοντο πολλά. V. 44. Πᾶς δ' Ἀγαμεμνόνειαν) Malè olim legebatur in aliquibus exemplaribus παῖς, ſed ex duobus vetuſtiſſimis codicibus MSS. *Henricus Stephanus* πᾶς reſtituit. Ἀγαμεμνόνειαν) Cum *Scaligero* Ἀγαμεμνόνειον legendū puto; quod *Atticum* eſſet: Sed nihil muto. V. 46. Νέαν) *Canterus* mavult καινὰν, nullâ neceſſitate, quod ſcio. Ἐφιέμενοι) Refertur ad στρατὸς, quod eſt nomen multitudinis. Figura πρὸς τὸ σημαινόμενον. *Joſua Barnes.* V. 54. Αἴρεσθαι φυγὴν) Ita *Henricus Stephanus* ex Vetuſt. Codd. reſtituendum curavit; quùm φυγεῖν in aliquibus ſcriptum erat: Nec, quod *Brodæo* placuit, φυγῇ hic reponendum judicat, & rectè quidem, quanquam enim v. 126. erat olim ſcriptum κἂν μὲν αἴρωνται φυγῇ, potiùs legendum & ibi φυγὴν probat; de quâ re mox dicam. Malè itaque *Dipertus* φυγῇ in ſuo codice notabat. V. 73. Κλίμακας) Scalas, quibus Naves conſcendimus. *Orph.* Κλίμακα δ' ἐγχρίμψασα βιβῶν ὑπένερθε χαλάσσειν. Hanc verò ἀποβάθραν vocant, *Lucianus* ἀναβάθραν, καὶ ἀεὶ τὴν ἀναβάθραν χαλάζομένην. *Virgil.* Pontem appellat *Æn.* l. 10. v. 287. Interea Æneas ſocios de Puppibus altis Pontibus exponit.---Ex Notis *Joh. Brodæi.* V. 74 Λελησμένοι) Λελεισμένοι. Th. λεῖς, & λεία, hinc ληΐζω. V. 78. Τίς γὰρ πυραιθεῖν) *Henricus Stephanus* hæc dicit, Annotatur πῦρ αἴθειν ex Vet. Cod. ſed noſtram Lectionem defendit hic locus v. 41. Πυραίθει στρατὸς Ἀργόλας. Nec non alii; in quibus itidem legitur hoc verbum: Defendit etiam Menſuræ Verſûs ratio; nam υ in πῦρ produci ſcimus, licet in obliquis corripiatur. Hæc ille.

Στείχει, νέον τι πρᾶγμ᾽ ἔχων φίλοις φράσαι.
Αἰν. Ἕκτορ, τί χρῆμα νύκτεροι κατὰ στρατὸν
Τὰς σὰς πρὸς εὐνὰς φύλακες ἐλθόντες φόβῳ,
Νυκτηγοροῦσι, καὶ κεκίνηται στρατός;
Ἑκτ. Αἰνεία, πύκαζε τεύχεσιν δέμας τὸ σόν.
Αἰν. Τί δ᾽ ἔστι; μή τις πολεμίων ἀγγέλλεται
Δόλος κρυφαῖος ἑστάναι κατ᾽ εὐφρόνην;
Ἑκτ. Φεύγουσιν ἄνδρες, κἀπιβαίνουσιν νεῶν.
Αἰν. Τί τοῦδ᾽ ἂν εἴποις ἀσφαλὲς τεκμήριον;
Ἑκτ. Αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός,
Καί μοι δοκοῦσιν *μένειν ἐς αὔριον· * al. μενεῖν.
Ἀλλ᾽ ἐκκαίοντες πυρσ᾽ ἐπ᾽ εὐσέλμων νεῶν,
Φυγῇ πρὸς οἴκους τῆσδ᾽ ἀφορμήσειν χθονός.
Αἰν. Σὺ δ᾽ ὡς τί δράσων πρὸς τάδ᾽ ὁπλίζῃ χέρα;
Ἑκτ. Φεύγοντας αὐτοὺς, κἀπιθρώσκοντας νεῶν,
Λόγχῃ καθέξω, κἀπικείσομαι βαρύς.
Αἰσχρὸν γὰρ ἡμῖν, καὶ πρὸς αἰσχύνῃ κακόν,
Θεοῦ διδόντος, πολεμίους ἄνευ μάχης
Φεύγειν ἐᾶσαι, πολλὰ δράσαντας κακά.
Αἰν. Εἴθ᾽ ἦσθ᾽ ἀνὴρ εὔβουλος, ὡς δρᾶσαι χερί.
“ Ἀλλ᾽ οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ᾽ ἐπίστασθαι βροτῶν
“ Πέφυκεν· ἄλλῳ δ᾽ ἄλλο πρόσκειται γέρας,
Σὲ μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ βουλεύειν καλῶς.
Ὅστις πυρὸς λαμπτῆρας ἐξήρθης κλύων
Φεύγειν Ἀχαιοὺς, καὶ στρατὸν μέλλεις ἄγειν,
Τάφρους ὑπερβὰς νυκτὸς ἐν καταστάσει.
Καίτοι περάσας κοῖλον αὐλώνων βάθος,
Εἰ μὴ κυρήσεις πολεμίους ἀπὸ χθονὸς
Φεύγοντας, ἀλλὰ σὸν βλέποντας εἰς δόρυ,
Νικώμενος μὲν, τήνδε μὴ μόλῃς πόλιν.
Πῶς γὰρ περάσει σκόλοπας ἐν τροπῇ στρατός;
Πῶς δ᾽ αὖ γεφύρας διαβαλοῦσ᾽ ἱππηλάται,
Ἢν ἄρα μὴ θραύσαντες ἀντύγων χνόας;
Νικῶν δ᾽, ἔφεδρον παῖδ᾽ ἔχεις τὸν Πηλέως,
Ὅς σ᾽ οὐκ ἐάσει ναυσὶν ἐμβαλεῖν φλόγα,
Οὐδ᾽ ὧδ᾽ Ἀχαιοὺς, ὡς δοκεῖς, ἀναρπάσαι.
Αἴθων γὰρ ἀνὴρ, καὶ πεπύργωται χερί.

Venit, novam aliquam rem habens, quam amicis nunciet.
Æn. Hector, quare nocturni in exercitu
Vigiles, ad tua cubilia profecti cum terrore,
Nocturni conventû eſſant, cur etiam turbatus eſt exercitus?
Hec. Ænea, munias armis tuum corpus.
Æn. Quid verò eſt? numquis ab hoſtibus nunciatur
Dolus occultus ſtrui per noctem?
Hec. Fugiunt Græci, & conſcendunt naves.
Æn. Quod hujus rei dicere potes certum ſignum?
Hec. Succendunt per totam noctem faces ignis,
Et mihi videntur non eſſe manſuri in craſtinum;
Sed incenſis ignibus in bene tranſtratis navibus,
Fugâ domum ab hâc diſcedunt terrâ.
Æn. Tu verò quid facturus ob hæc armas manum?
Hec. Ipſos fugientes & ſalientes in naves
Haſtâ retinebo, & inſilabo *illis* gravis.
Turpe enim nobis & præter turpitudinem damnoſum *erit*,
Deo concedente, hoſtes abſque pugnâ
Dimittere fugientes, qui *nos* affecerunt multis malis.
Æn. Utinam eſſes tam ſapiens, quam es manu promptus.
“ Verùm non *idem*, & idem mortalium omnia ſcire
“ Naturâ poteſt: alii enim *divinitùs* aliud attributum eſt munus,
Te quidem pugnare *fortiter*, al os v. rectè conſulere *Deus voluit*.
Qui audiens ignis faces *accenſas*, adductus es ut credas
Fugere Græcos, & exercitum vis educere,
Tranſiens foſſas in mediâ nocte.
Atqui tranſiens cavam profunditatem foſſarum,
Si non invenias hoſtes ex terrâ
Fugientes, ſed in tuam haſtam reſpicientes,
Victus quidem non poteris redire ad hanc urbem.
Quomodo enim tranſibit exercitus in fugâ palos?
Et quomodo per pontes tranſibunt equites,
Niſi fregerint rotarum axes *vel* modiolos?
Vincens verò, paratum adverſarium habes Pelei filii *Achillem*,
Qui non ſinet te injicere ignem navibus,
Neque ſic, ut tu putas, Græcos abripere.
Ardens enim vir *eſt*, & munitus manu.

V. 87. Τί χρῆμα) ſubaud. διά. *Æmil. Portus*. V. 89. Νυκτηγοροῦσι) Nocturnos Conventus agitant, conſultant; quod accidere ſolet in periculis bellicis. Verbum ergo eſt Caſtrenſe. Talis Νυκτηγορία, quæ *Latinis* dici poteſt nocturnum Concilium, eſt apud *Homer*. Iliad. κ. Hæc *Gaſpar. Stiblinus*. De quo Concilio Nos olim ſub Picturâ illius ita luſimus ---- Ἐνθ᾽ ἀνδρῶν Ἀγορή· Παρὰ Τυδείδης Ὀδυσσεύς τε. Εὐδαίμων Ἀγορή· ἔνθ᾽ ἔστι Βουλή τε Βίη τε. *Joſua Barnes*. V. 92. Κατ᾽ εὐφρόνην) Κατὰ νύκτα. *Euſtathius* dicit, ὅτι ἡ νὺξ εὐφρόνη λέγεται παρὰ τὸ εὖ φρονεῖν διὰ τὰς κατ᾽ αὐτὴν ἀθροιζομένας βουλάς. Vid. in Iliad. fol. 168. lin. 3. & fol. 1140. lin. 64. V. 97. Ἀλλ᾽ ἐκκαίοντες) l. ἐκκηάντες. *Scalig.* ἐκκεάντες. Eſt enim & κάω & κεάω. Vel certe η ante α corripitur. Vid. *Hecub.* v. 1108. *Jeſua Barnes*. V. 105. Εἴθ᾽ ἦσθ᾽ ἀνὴρ εὔβουλος &c.) Aſferuntur hi Quatuor Verſus à *Stobæo*, λόγῳ 51, qui περὶ στρατείας καὶ ἰσχύος inſcribitur. Legitur autem apud eum σύμβουλος pro εὔβουλος & in ſecundi Verſus fine ἀνὴρ pro βροτῶν. Sed mihi utrobique Lectio noſtra magis placet. Εὔβουλος quidem magis quàm σύμβουλος, quòd generalius ſit (licet alioqui σύμβουλον oporteat eſſe εὔβουλον) βροτῶν autem magis quàm ἀνὴρ, quòd habeatur jam ἀνὴρ in proximè præcedente verſu. At verò in Quarto multò magis mihi placerent Dativi σοὶ & τοῖς, quàm Accuſativi σὲ & τοὺς, ut eſſet σοὶ μὲν πρόσκειται γέρας τὸ μάχεσθαι, τοῖς δὲ πρόσκειται &c. Sed ipſe quoque *Stobæus* Accuſativos habet; qui ut ferri poſſint, ſubaudienda videtur extrinſecus aliqua particula. Cæterùm (ut hoc obitèr dicam) non dubium eſt, quin *Eurip.* in his verſibus ad illos *Homeri* reſpexerit Iliad. ν. v. 729. Ἀλλ᾽ οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι· Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα, Ἄλλῳ δ᾽ ὀρχηστύν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν· Ἄλλῳ δ᾽ ἐν στήθεσσι τίθει νόον. &c. Quò pertinent & iſti, qui habentur *Odyſſ.* θ΄. v. 167. Οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν Ἀνδράσιν, οὔτε φυήν, οὔτ᾽ ἂρ φρένας, οὔτ᾽ ἀγορητύν· Ἄλλος μὲν γάρ τ᾽ εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ, Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει, &c. Extant autem & alia aliorum Poetarum γνωμικὰ dicta huc pertinentia. Omnis hæc Notatio ab *Hen. Stephano*. V. 106. Ἀλλ᾽ οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ᾽ ἐπίστασθαι βροτῶν) Præter ea, quæ dicta ſunt ad verſum præcedentem, huc referatur illum *Virgilianum* Eclog. 8. v. 63. *Non omnia poſſumus omnes*. Ex Not. *Gaſp. Stiblini*. V. 108. Σὲ μὲν μάχεσθαι) Spectanda hic *Æneæ* Prudentia, inque rebus ſuſcipiendis tuta Conſilia & matura deliberatio: Quæ in negotiis ac rebus humanis multo potiora ſunt, quàm *Hectoris* vis Conſilii expers, & vires ſine mente. Huc pertinent illa verba *Philoſtrati* in Imagin. Ἐπῄνουν δὲ Ἀχαιοὶ τὸν μὲν Ἕκτορα χεῖρα εἶναι Τρώων, τὸν δὲ Αἰνείαν Νοῦν· Καὶ πλείω παρέχειν αὐτοῖς πράγματα Αἰνείαν σωφρονοῦντα, ἢ μεμηνότα Ἕκτορα. Notabat *Gaſpar. Stiblinus*. V. 111. Τάφρους ὑπερβὰς) De Foſſis iſtis & vallo, quæ *Græci* in Navium propugnaculum paraverant, lege *Homeri* Iliad. μ. *Gaſpar Stiblinus*: *Strabo* autem l. 13. De his Poeticis Foſſis ait, Ὁ δὲ πλάσας ποιητὴς, ἠφάνισεν, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν. *Johann. Brodæus*. V. 114. Βλέποντας) Fortitèr tibi reſiſtentes. *Demoſthenes*, unde ducta ſit Metaphora, indicat his verbis. Ὥσπερ γὰρ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖτε Φιλίππῳ. Καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγεὶς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται· κἂν ἑτέρωσε πατάξῃς ἐκεῖσέ εἰσιν αἱ χεῖρες. Προβάλλεσθαι δὲ ἢ βλέπειν ἐναντίον οὔτ᾽ οἶδεν, οὔτ᾽ ἐθέλει. Notavit *Joh. Brodæus*.

Ἀλλ᾽

Ἀλλὰ στρατὸν μὲν ἥσυχον παρ' ἀσπίδας
Εὕδειν ἐῶμεν ἐκ κόπων ἀρειφάτων,
Κατάσκοπον δὲ πολεμίων, ὅς ἂν θέλῃ,
Πέμπειν δοκεῖ μοι. κἂν μὲν αἰρώνται φυγὴν,
Στείχοντες ἐμπέσωμεν Ἀργείων στρατῷ.
Εἰ δ' εἰς δόλον τιν' ἥδ' ἄγει φρυκτωρία,
Μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κατασκόπου,
Βουλευσόμεσθα· τὴν δ' ἔχω γνώμην, ἄναξ.

ἈΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τάδε δοκεῖ, τάδε μεταθέμενος νόει.
2 Σφαλερὰ δ' οὐ φιλῶ στρατηγῶν κράτη.
3 Τί γὰρ ἄμεινον, ἢ
4 Ταχυβάταν νεῶν κατόπταν μολεῖν
5 Πέλας, ὅτι ποτ' ἄρα δαΐοις
6 Πυρὰ κατ' ἀντίπρῳρα ναυστάθμων δαίεται.
Εκτ. Νικᾶτ', ἐπειδὴ πᾶσιν ἁνδάνει τάδε.
Στεῖχων δὲ κόσμει συμμάχους· τάχ' ἂν στρατὸς
Κινοῖτ' ἀκούσας νυκτέρους ἐκκλησίας.
Ἐγὼ δὲ πέμψω πολεμίων κατάσκοπον.
Κἂν μέν τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα,
Σὺ πάντ' ἀκούσῃ, καὶ παρὼν εἴσῃ λόγον.
Ἐὰν δ' ἀπαίρωσ' εἰς φυγὴν ὡρμημένοι,
Σάλπιγγος αὐδὴν προσδοκῶν καραδόκει,
Ὡς οὐ μενοῦντά μ', ἀλλὰ προσμίξω νεῶν
Ὁλκοῖσι νυκτὸς τῆσδ' ἐπ' Ἀργείων στρατόν.
Αἰν. Πέμφ' ὡς τάχιστα· νῦν γὰρ ἀσφαλῶς φρονεῖς.
Σὺν σοὶ δέ μ' ὄψει καρτεροῦνθ', ὅταν δέῃ.
Εκτ. Τίς δῆτα Τρώων, οἳ πάρεισιν ἐν λόγῳ,
Θέλει κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν;
Τίς ἂν γένοιτο τῆσδε γῆς εὐεργέτης;
Τίς φησιν; οὔτοι πάντ' ἐγὼ δυνήσομαι
Πόλει πατρῴᾳ, συμμάχοις θ' ὑπηρετεῖν.
Δό. Ἐγὼ πρὸ γαίας τόνδε κίνδυνον θέλω
Ῥίψας, κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
Καὶ πάντ' Ἀχαιῶν ἐκμαθὼν βουλεύματα,
Ἥξω 'πὶ τούτοις τόνδ' ὑφίσταμαι πόνον.
Εκτ. Ἐπώνυμος μὲν κάρτα, καὶ φιλόπολις
Δόλων· πατρὸς δὲ καὶ πρὶν εὐκλεᾶ δόμον,
Νῦν δὶς τοσοῦτ' ἔθηκας εὐκλεέστερον.
Δό. Οὐκοῦν πονεῖν μὲν χρή· πονοῦντα δ' ἄξιον
Μισθὸν φέρεσθαι. "Παντὶ γὰρ προσκείμενον
"Κέρδος πρὸς ἔργῳ, τὴν χάριν τίκτει διπλῆν.
Εκτ. Ναὶ, καὶ δίκαια ταῦτα, κοὐκ ἄλλως λέγω.
Τάξαι δὲ μισθὸν, πλὴν ἐμῆς τυραννίδος.

Quamobrem exercitum quidem quietum juxta clypeos & arma,
Dormire ſinamus a laboribus bellicis:
Exploratorem verò ad hoſtes, quicunque velit *ire*,
Mittendum cenſeo: & ſi parent fugam,
Euntes irruamus in Argivorum exercitum:
Si verò in dolum aliquem deducunt hi ignes acceſi,
Cognitis hoſtium inſidiis ex exploratore,
Conſultabimus. hæc eſt ô Rex, mea ſententia.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ch. 1 Hæc *mihi* quoq; placent. Hæc mutatâ ſententiâ cogites.
2 Lubrica enim, & *periculoſa* ducum imperia non amo.
3 Quid enim melius *eſt*, quàm
4 Velocem exploratorem ire naves
5 Prope, *ut ſciat*, quonam ab hoſtibus
6 Ignes ante Navium Stationes accendantur.
Hec. Vincitis, quandoquidem omnibus hæc placent.
Diſcedens igitur inſtrue ſocios: forſan enim exercitus
Moveri poſſet, auditis nocturnis concionibus.
Ego verò mittam exploratorem hoſtium.
Et ſi quos hoſtium dolos audiverimus,
Tu omnia audies, & præſens rationem ſcies.
Si verò ſolverint in fugam ruentes,
Tubæ clangorem expectans obſerva,
Tanquam non manſuro me: ſed accedam ad navium
Sulcos hâc nocte ad Argivum exercitum.
Æn. Mitte quamprimùm: nunc enim rectè ſentis,
Tecum verò videbis me tolerantem, quum opus fuerit.
Hec. Quiſnam igitur Trojanorum, qui adſunt in *iſto* concilio,
Vult explorator ad naves Græcorum ire?
Quiſnam de hâc regione bene mereri cupit?
Quis pollicetur? non enim ego omnia potero
Patriæ, & ſociis ſubminiſtrare, *quibus opus eſt*.
Dol. Ego pro patriâ hoc periculum volo
Subiens, ſpeculator ad naves Græcorum ire.
Et omnibus Græcorum cognitis conſiliis,
Redibo; hâc autem conditione hunc laborem in me recipio.
Hec. Habes valde conveniens nomen rei, & es amator patriæ,
Dolon: patris verò domum & priùs nobilem,
Nunc multò reddis nobiliorem, augens duplici gloriâ.
Dol. Ideo laborare me convenit: ſed laborantem decet
Mercedem auferre. " additum enim omni
" Negotio lucrum, voluptatem parit duplicem.
Hec. Sanè, & hæc æqua *ſunt*, nec aliter, *contrà* dico.
Statue igitur mercedem *quamlibet*, præter meum regnum.

V. 126. Κἂν μὲν αἴρωνται φυγὴν) Rectè hunc locum reſtituit *Henricus Stephanus*, ut ſupra notavimus ad v. 54. Cujus verba huc attexere non gravabor; Dicunt *Græci* αἴρεσθαι φυγὴν, non φυγῆ, quâ dixit formâ *Sophocles* in *Ajace* πεδίον κλοπὰν ἀρέσθαι. Ideóque ut ſupra loco citato Vetus Codex habet αἴρεσθαι φυγὴν, ita hic quoque αἴρωνται φυγὴν repono. Hæc ille. Dicitur etiam κλέος, πόνον, νίκην ἀρέσθαι, αἴρομαι φυγὴν fugam capeſſo. *Joſua Barnes*. V. 129. Μηχανὰς κατασκόπου) *Scaliger* legit κατασκόπους, non ut mihi, videtur, rectè. Duriuſculum enim erit dicere μηχανὰς ἐχθρῶν κατασκόπους pro δεδηλωμένας ὑπὸ κατασκόπου. Lego itaque vel disjunctim κατὰ σκοπὸν, pro παρὰ vel ὑπὸ σκοποῦ, vel potiùs κατασκόπου, ſubintelligo ἐκ, ut ſit κατασκόπου ἐκμαθόντες. Κατάσκοπος autem *Speculator* optimè ſonat, & eſt Verbum *Thucydidi* ac *Xenophonti* notum. Et legitur v. 125. & ſequitur paulò infra ad v. 140. Ἐγὼ δὲ πέμψω πολεμίων κατάσκοπον. *J. Barnes*. V. 146. Ὁλκοῖσι προσμίξω νεῶν) Sic infra v. 673. Φεύγειν πρὸς ὁλκοὺς ναυστάθμων. V. 144. Σάλπιγγος αὐδὴν) *Prolepſis*. Nam nondum Tubæ erant inventæ temporibus *Trojanis*, ut notavimus ad *Iphig. Taur.* v. 363. *Joſua Barnes*. V. 145. Ὡς οὐ μενοῦντά μ') Subaudi ὄψει. *Hom.* Iliad. δ. v. 223. Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον, Οὐδὲ καταπτώσσοντα—*J. Brodæus*. V. 150. Κατόπτης) Κατάσκοπος, κατοπτήρ· *Æſchyl.* Σκοπὰς δὲ κἀγὼ καὶ κατοπτῆρας στρατοῦ Πέμψω πρὸ γαίας. V. 151. Τίς δ' ἂν γένοιτο τῆσδε γῆς εὐεργέτης) Procul dubio Doctiſſimus Poeta reſpicit ad *Aſianorum* mores, ad Εὐεργέτας nempe & Ὀροσάγγας Regum Perſicorum, in Regiis Archivis honoris causâ deſcriptos, de quibus Nos ad *Eſtheræ* Noſtræ v. 1577. fuſiùs paulò locuti ſumus. *Joſua Barnes*. V. 158. Ἐπώνυμος) Δόλων enim ἀπὸ τοῦ Δόλου. V. 159. Πατρὸς δὲ πρὶν εὐκλεᾶ δόμον) *Hom.* Iliad. κ. v. 314. Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱὸς, Κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος &c. *Joh. Brodæus*. V. 162. Παντὶ γὰρ προσκείμενον Κέρδος πρὸς ἔργῳ) *Gnome*. Invitantur Mortales ad ſtrenuè agendum præmiis & honore. Nam (ut inquit *Salluſtius*) Gloriâ Induſtria alitur: Ubi eam dempſeris, ipſa per ſe Virtus amara atque aſpera eſt. *Gaſpar Stiblinus*.

Δό. Οὐ σῆς ἐρῶμεν πολυόχου τυραννίδος.
Ἑκ. Σὺ δ' ἀλλὰ γήμας, Πριαμιδῶν γαμβρὸς γενοῦ.
Δό. Οὐκ ἐξ ἐμαυτοῦ μειζόνων γαμεῖν θέλω.
Ἑκ. Χρυσὸς * γάρ ἐστιν, εἰ τόδ' αἰτήσεις γέρας. * *Scal.* πάρεστι.
Δό. Ἀλλ' ἔστ' ἐν οἴκοις· οὐ βίου σπανίζομεν.
Ἑκ. Τί δῆτα χρῄζεις, ὧν κέκευθεν Ἴλιος;
Δό. Ἑλὼν Ἀχαιοὺς, δῶρά μοι ξυναίνεσον.
Ἑκ. Δώσω· σὺ δ' αἴτει, πλὴν στρατηλάτας νεῶν.
Δό. Κτεῖν', οὐ σ' ἀπαιτῶ Μενέλεω σχέσθαι χέρας.
Ἑκ. Οὐ μὴν τὸν Οἰλέως παῖδά μ' ἐξαιτεῖς λαβεῖν.
Δό. Κακαὶ γεωργεῖν χεῖρες εὖ τεθραμμέναι.
Ἑκ. Τίν' οὖν Ἀχαιῶν ζῶντ' ἀποινᾶσθαι θέλεις;
Δό. Καὶ πρόσθεν εἶπον· ἔστι χρυσὸς ἐν δόμοις.
Ἑκ. Καὶ μὴν λαφύρων αὐτὸς αἱρήσῃ παρών.
Δό. Θεοῖσιν αὐτὰ πασσάλευε πρὸς δόμοις.
Ἑκ. Τί δῆτα μεῖζον τῶνδέ μ' αἰτήσεις γέρας;
Δό. Ἵππους Ἀχιλλέως· χρὴ δ' ἐπ' ἀξίοις πονεῖν,
Ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δαίμονος.
Ἑκ. Καὶ μὴν ἐρῶντί γ' ἀντερᾷς ἵππων ἐμοί·
Ἐξ ἀφθίτων γὰρ ἄφθιτοι πεφυκότες,
Τὸν Πηλέως φέρουσι θούριον γόνον.
Δίδωσι δ' αὐτοὺς πωλοδαμνήσας ἄναξ
Πηλεῖ Ποσειδῶν, ὡς λέγουσι, πόντιος.
Ἀλλ' οὔ σ' ἐπάρας ψεύσομαι· δώσω δέ σοι
Κάλλιστον οἴκοις κτῆμ' Ἀχιλλέως ὄχον.
Δό. Αἰνῶ· λαβὼν δέ φημι κάλλιστον Φρυγῶν
Δῶρον δέχεσθαι, τῆς ἐμῆς εὐσπλαγχνίας.
Σὲ δ' οὐ φθονεῖν χρή· μυρί' ἐστὶν ἄλλα σοι,
Ἐφ' οἷσι τέρψῃ, τῆσδ' ἀριστεύων χθονός.

Ἀντιστροφή.

Χο. 1 Μέγας ἀγών· μεγάλα δ' ἐπινοεῖς ἑλεῖν.
2 Μακάριός γε μὴν κυρήσας ἔσῃ·
3 Πόνος δ' εὐκλεής.
" 4 Μέγα δὲ κοιράνοισι γαμβρὸν πέλειν,
" 5 Τάδε θεόθεν ἐπιδέτω Δίκα.
" 6 Τὰ δ' ἐπ' ἀνδράσι, τέλειά σοι φαίνεται.

Dol. Non desidero tuum potens regnum.
Hec. Tu verò jam ducens uxorem, Priamidarum affinis fias.
Dol. Nolo cum me potentioribus nuptias contrahere.
Hec. At aurum nobis est, si hoc præmium petis.
Dol. At nobis *etiam auri* est in ædibus: victûs penuriâ nô laboramus.
Hec. Quid igitur cupis *earum rerum*, quas Ilium possidet?
Dol. Cum tu viceris Græcos, promitte mihi dona.
Hec. Dabo; tu verò pete, præter duces navium.
Dol. Interfice, non postulo ut abstineas manus à Menelao.
Hec. Num Oilei filium postulas à me accipere?
Dol. Inutiles *sunt* ad agros colendos, molliter educatæ manus.
Hec. Quem igitur Græcorû viventem dari tibi pro munere cupis?
Dol. Atqui anteà dixi, me domi habere aurum.
Hec. Atqui ex spoliis præsens ipse eliges *quæ vis*.
Dol. Spolia suspende diis in templis.
Hec. Quod igitur majus his à me petis munus?
Dol. Equos Achillis: decet enim me pro dignâ mercede laborare,
Vitam *incertæ* aleæ Fortunæ objicientem.
Hec. Atqui tu quoq; eosdem, quos ego cupio, cupis equos.
Ex immortalibus enim immortales nati
Ferunt Pelei bellicosum filium.
Tradidit autem hos equorum domitor Rex
Marinus Neptunus Peleo, ut dicunt.
Sed non te *ad hoc periculum* impellens fallam: dabo igitur tibi
Pulcherrimam domi possessionem, Achillis currum.
Dol. Laudo: & si accepero, gloriabor pulcherrimû inter Phryges
Donum me accepisse, meæ fortitudinis *causâ*.
Te vero non invidere oportet: infinita alia tibi sunt,
Quibus delectaberis, dominans huic regioni.

Antistrophe.

Ch. 1 Magnû *est* periculû: Magnaq; *præmia affectans* cupis accipere.
2 His potitus profectò beatus eris:
3 Sed hic labor quoquè gloriosus *est*.
" 4 Magnum quoque *est*, affinem esse principum.
" 5 Hæc divina spectet Justitia:
" 6 Quod enim ad humana attinet, hæc tibi videntur esse certa.

V. 168. Πολυόχου Si ita scribitur, ut omnia præ se ferunt exemplaria, sonabit *Populoſum*, à πολὺς, sin πολιόχου, à πόλις, *urbs*. Hinc πολιατῦχος, πολιήοχος, πολιάοχος, & πολίοχος, quod ultimum minùs frequentèr occurrit. *Joſua Barnes.* V. 168. Οὐκ ἐξ ἐμαυτοῦ μειζόνων γαμεῖν θέλω.) Alludit ad Proverbium *Æqualem Uxorem ducito.* De quâ extat in Anthologiâ suaviſſimum Epigramma, quod mihi jam penitùs excidit, niſi quod eſt totius Cardo ---Τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα. *Joſua Barnes.* V. 169. Χρυσὸς γάρ ἐστιν) *Scaliger* legit πάρεστιν acutè: poteſt tamen γὰρ ſtare, quaſi aſſentiret *Hector* dicenti, *Priami* Filias ſupra illius ſortem poſitas, imò, inquit, *Eſt enim Auri* ſatis, ſi hoc fortè expetas. Ex textu igitur nihil removi. *Joſua Barnes.* V. 170. Οὐ βίου σπανίζομεν) Simile *Hecub.* v. 12. Τοῖς ζῶσιν οὖν πολὺ μὴ σπανίζοι βίου. Βίος *Græcis* non tantum *Vitam*, ſed etiam *Victum* notat. *Vitam* quoq; pro *Victu* à *Latinis* uſurpari ſcribit *Donatus.* Hæc *Joh. Brodæus.* De variis autem ſignificationibus τοῦ Βίος Vid. *Scholiaſt.* ad *Hecub.* v. 14. *Joſua Barnes.* V. 177. Ἀποινᾶσθαι) Ab ἄποινα Munera, pœnæ avertendæ causâ data, fit verbum ἀποινᾶν *Demoſthenis* uſurpatum, pro *Pecuniam exigo.* Hinc *Euripides Homeri* veſtigiis inhærens verbum ἀποινᾶσθαι procudit. *Joſua Barnes.* V. 182. Ἐπ' ἀξίοις) Digno Pretio. Ἐν κύβοισι) *Æſchyl.* Ἔργον δ' ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ. Vid. *Eraſm.* in *Adagio. Omnem jacere aleam* V. 185. Ἐξ ἀφθίτων) *Hom.* π'. v. 150. Τοὺς ἔτικε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ Ἅρπυια Ποδάργη. In quem locum vid. *Euſtathium* & alios Interpretes. Hos autem equos *Homerus* plus ſemel vocat Immortales. *Joſua Barnes.* V. 187. Δίδωσι δ' αὐτοὺς πωλοδαμνήσας ἄναξ Πηλεῖ Ποσειδῶν) Horum equorum Nomina erant *Xanthus* & *Balius*, quos & olim *Titanas* fuiſſe, *Diodorus* memorat apud *Euſtathium* in Iliad. fol. 1190. lin. 54. Quùm verò hic *Neptuni* ſocius fuerit, ille *Jovis*, verentes in *Titanum* pugnâ videri à Fratribus ſuis contra illos pugnantes, Equinâ ſpecie latuerunt. Hos *Neptunus* poſteà dedit *Peleo*: Ut paulò infrà v. 240. Τοὺς πόντιος Αἰακίδᾳ Πηλεῖ δίδωσι Δαίμων. Huc refer illud *Ptolemæi Hephæſtionis* l. 6. Ὡς Πηλεῖ ἐπὶ τοῦ γάμου φασὶ δωρήσασθαι Ἥφαιστον μὲν μάχαιραν· Ἀφροδίτην δὲ φιάλην ἐγγεγλυμμένην ἔρωτα χρυσοῦν· Ποσειδῶνα δὲ ἵππους, Ξάνθον καὶ Βάλιον. Idem *Apollodorus* in Biblioth. l. 3. §. 5. Καὶ δίδωσι Χείρων Πηλεῖ δόρυ μείλινον· Ποσειδῶν δὲ ἵππους Βάλιον καὶ Ξάνθον, Ἥφαιστος δὲ μάχαιραν. Quod etiam obiter notandum, *Neptunus* dicitur hic πωλοδαμνήσας, ut Ἵππιος Ποσειδῶν apud *Heſychium*, quem locum miſerè hactenus luxatum ita integrum reſtituo. Ἵππιος Ποσειδῶν, φυσικῶς φασί. Διὰ τὸ λέγειν Ποιητὴν (i. e. *Hom.* Odyſſ. δ. v. 708.) αἵ θ' ἁλὸς ἵπποι ἀνδράσι γίνονται, κατὰ τὸν μῦθον· ἢ ὅτι ἵππους ἐφύτευσε Ποσειδῶν, Ἀρείονά φασι καὶ Πήγασον. Quare & Equis *Neptunus* à *Romanis* colebatur. Prætereà de Analogiâ *Navium* & *Curruum* Vid. quæ Nos ad *Medeæ* v. 1122. *Joſua Barnes.* V. 195. Μεγάλα δ' ἐπινοεῖς ἑλεῖν.) Poeta ad illud *Homericum* reſpicit Iliad. κ. v. 401. Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμὸς Ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος. *Virgil.* Æn. l. 12. v. 350. *Qui quondam caſtra ut Danaûm ſpeculator adiret, Auſus Pelidæ pretium ſibi poſcere Currus.* V. 199. Τάδε θεόθεν ἐπιδέτω Δίκα) Hanc lectionem agnoſcit veram *Henricus Stephanus*; ſeque aliquando ſimile eſſe putâſſe illi *Ovid. Viderit iſta Deus.* *Brodæi* tamen lectionem ἐπιδόντα probat; ego non item. Δίκα enim eſt *Nemeſis*, quæ Arrogantiam *Dolonis* erat vindicatura. Quanquam enim *Chorus* eſt *Trojanorum* Vigilum, ſciendum tamen eſt *Choros* plerumque Poetæ vices agere. *Joſua Barnes.*

Δό. Στείχοιμ' ἄν· ἐλθὼν δ' εἰς δόμους ἐφέστιος,
Σκευῇ πρεπόντως σῶμ' ἐμὸν καθάψομαι.
Κεῖθεν δ' ἐφήσω ναῦς ἐπ' Ἀργείων πόδα.
Χο. Ἐπεὶ τίν' ἄλλην ἀντὶ τῆσδ' ἕξεις στολήν;
Δό. Πρέπουσαν ἔργῳ, κλωπικοῖς τε βήμασι.
Χο. Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν·
Λέξον, τίς ἔσται τοῦδε σώματος στολή.
Δό. Λύκειον ἀμφὶ νῶτα θήσομαι δοράν,
Καὶ χάσμα θηρὸς ἀμφ' ἐμῷ θήσω κάρᾳ,
Βάσιν τε χερσὶ προσθίοις καθαρμόσας,
Καὶ κῶλα κώλοις, τετράπουν μιμήσομαι
Λύκου κέλευθον, πολεμίοις δυσεύρετον,
Τάφροις πελάζων, καὶ νεῶν προβλήμασιν.
Ὅταν δ' ἔρημον χῶρον ἐμβαίνω ποδὶ,
Δίβαμος εἶμι· τῇδε σύγκειται δόλος.
Χο. Ἀλλ' εὖ σ' ὁ Μαίας παῖς ἐκεῖσε καὶ πάλιν
Πέμψειεν Ἑρμῆς, ὅς γε φηλητῶν ἄναξ.
Ἔχεις δὲ τοὔργον, εὐτυχεῖν μόνον σε δεῖ.
Δό. Σωθήσομαί τε, καὶ κτανὼν Ὀδυσσέως
Οἴσω κάρα σοι· σύμβολον δ' ἔχων σαφὲς
Φήσεις Δόλωνα ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
Ἢ παῖδα Τυδέως· οὐδ' ἀναιμάκτῳ χερὶ
Ἥξω πρὸς οἴκους, πρὶν φάος μολεῖν χθόνα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

Χο. 1 Θυμβραῖε, καὶ Δάλιε, καὶ Λυκίας
2 Ναὸν ἐμβατεύων
3 Ἄπολλον, ὦ δία κεφαλὰ μόλε τό-
4 ξήρης, ἵκου δ' ἐννύχιος.
5 Ἀγεμὼν, σωτήριος
6 Ἀνέρι πομπὸς
7 Καὶ σῶν, καὶ ξύλλαβε Δαρδανίδαις.
8 Ὦ παγκρατὴς, ὦ Τροίας
9 Τείχη παλαιὰ δείμας.

Ἀντιστροφὴ α.

1 Μόλοι δὲ ναυκλήρια, καὶ στρατιᾶς
2 Ἑλλάδος διόπτας
3 Ἵκοιτο, καὶ κάμψειε πάλιν θυμέλας

Dol. Abibo igitur: profectus verò ad meorum ædium lares,
Ornatu meum corpus decenter ornabo, vel *induar*.
Inde verò proferam pedem ad naves Argivorum.
Cho. Sed quam habebis aliam vestem pro hac?
Dol. Convenientem huic negotio, & insidiatorio itineri.
Cho. A sapiente viro decet aliquam sapientiam discere.
Dicas quod erit tegmen tui corporis?
Dol. Ponam lupinam pellem circum dorsum,
Et faciem feræ circa meum caput ponam,
Gressúmque manibus anteriorem aptans,
Et pedes pedibus, quadrupedem imitabor
Lupi incessum, hostibus difficilem inventu,
Appropinquans ad fossas, & navium propugnacula.
Quà verò deserta *ac à militibus remotum* in loca intrabo pedibus,
Bipes incedam: sic meus compositus est dolus.
Cho. Feliciter igitur te Maiæ filius illuc, & rursus *huc*
Deducat Mercurius, qui *est* furum *ac impostorum* rex.
Habes *à* laborem, *quem subeas*. Oportet tantum te secundâ uti fortunâ.
Dol. Salvus revertar, & interfecto Ulysse,
Ejus caput tibi feram (certum enim signum habeo:
Dices Dolonem ad naves Græcorum ivisse)
Aut filio Tydei: non incruenta manu
Redibo domum, priusquam lumen redeat *supra* terram.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Thymbræe, Delie, & Lycia
2 Per templum gradiens
3 Apollo, ô divinum caput venias
4 Arcitenens, veni jam nocturnus, *i. e. hac nocte*
5 Dux, salutifer
6 *Huic* viro itineris
7 Et sis, & opitulare Dardanidis.
8 O omnipotens, ô qui Trojæ
9 Antiquos muros ædificâsti.

Antistrophe 1.

1 Utinam igitur *Dolon* perveniat *ad* navalia, & exercitûs
2 Græcanici speculator
3 Veniat, & revertatur cursus *ad* Lares

V. 201. Ἐφέστιος) Ita *Aldi* Editio, nec video exemplar quod habet ἐφεστίως, quare non erat necessarium *Brodæo*, ut assereret hoc modo; *Ita omninò legendum est*, non ἐφεστίως: Nemo enim ἐφεστίως dixit legi oportere. Sed illius notam huc attexere placet. *Sophocl.* ὥστε τόνδ' ἐφέστιον Πῦξαι λαβόντα σκῆπτρον *Schol.* ἐφέστιος ἁπλῶς καὶ ὁ ἐν οἰκίᾳ ὢν, ὡς ἐνταῦθα. *Eustath.* Ὥσπερ καὶ ἀπὸ ἑστίας τῆς τοῦ πυρὸς, ὡς ἐκ μέρους ἑστία τὸ ὅλον οἴκημα. *Apollonii* verò Glossographus *Lacedæmonias* τὴν Οἰκίαν. Ἑστίαν nominare prodit. Hæc ille. Et *Scholiast. Euripid.* ad *Hecub.* v. 22. Ἑστία λέγεται ἡ ὅλη κατοικία, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. *Josua Barnes.* V. 204. Ἐπεὶ τίν' ἄλλην ἀντὶ τῆσδ' ἕξεις στολήν,) Τὸ ἀντὶ, quod prius in multis desiderabatur, restitui, non *Canteri* modo, & *Scaligeri*, *Duportique* authoritate sed & *Aldini* Libri, qui sic apertè legit. *Josua Barnes.* V. 207. Στολή) In *Aldinâ* quidem Editione per errorem legebatur σφαγή. De quâ re ita *Henricus Stephanus*, pro Σφαγὴ sunt qui reponant σάγη, cujus certè verbi significatio huic loco convenit: Malo tamen Veteres Codices ſequens reponere στολὴ, quùm idem vocabulum eâdem de re duobus tantùm versibus interjectis præcedat. *Hæc ille.* Fateor equidem nunc rectè in nostris libris omnibus legi; sed *Henrici Stephani* Diligentia, cui has correctiones debemus, non erat supprimenda. *Josua Barnes.* V. 217. Φηλητῶν) *Scaliger* notat legendum φιλητῶν, quod superfluum erat monere, cum utroque modo scribitur, Vid. quæ Nos ad *Supplices* v. 243. *Josua Barnes.* V. 224. Θυμβραῖε) *Scaliger* notabat Θυβραῖε, deceptus, quia hæc ad *Tiberim Romanum* referri putabat, qui tamen non modo Θύβρις, sed & Θύμβρις *Græcis* vocatur. *Apollo* verò hic *Thymbræus* & Θυμβραῖος vocatur, à *Thymbrâ* oppido *Troadis*, ubi in veneratione habebatur; hinc Poeta paulò infrà v. 508. Θυμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἀστέως πέλας. Hinc *Statius* Sylv. l. 3. §. 2. *Littus ad Iliacum, Thymbræáque Pergama venit.* *Servius* in illud *Virgil.* Æn. l. 3. v. 85. *Da propriam, Thymbræe, domum.* --- *Apollinis Thymbræi* Templum *Strabo* eâ in parte, quâ *Thymbrius* fluvius in *Scamandrum* influit; quo in Templo ferunt *Achillem* à *Paride* fuisse interemptum. *Hom.* Il. κ. v. 430. Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι &c. In quem locum *Schol.* Πρὸς τὸ Θυμβραῖον πεδίον· Θύμβρη γὰρ τόπος ἐπὶ τῆς Τροίας· ἔνθα ἐστὶ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐπιφανές. Καὶ Δάλιε) Ita dicitur *Apollo* à *Delo* insulâ, in quâ Genitus fertur. Λυκίας) De *Apollinis* Oraculo in *Lyciâ* vid. quæ Nos ad *Alcest.* v. 112. Quod λύκος *Apollini* sit animal sacrum, nihil hic loci habet. *Josua Barnes.* V. 229. Ἀνέρι πομπὸς) Ita *Scaliger* rectè, deleto quod prius malè aderat, ἀνερὶ πομπῆς. *Josua Barnes.* V. 232. Τείχη παλαιὰ δείμας) Nota Fabula de *Neptuno* & *Apolline Trojæ* muros ædificantibus: De quâ videsis *Hom.* η. v. 452. Et *Eustath.* in locum, item *Ovid.* Metam. l. 11. Fab. 6. *Apollodor. Biblioth.* l. 2. §. 9. *Josua Barnes.* V. 233. Μόλοι δὲ ναυκλήρια) Mihi quidem probatur ναυκληρίας, quod reponendum quidam censent. Ita *Henricus Stephanus*. Mihi verò ναυκλήρια probatur, veteri scriptione, accentu tantum in Antepenultimam retracto; nec aliter stabit Versus: Et τὰ ναυκλήρια Classem optimè denotat; sed ἡ ναυκληρία non item. *Josua Barnes.* V. 235. Θυμέλας) De hâc voce Nos ad *Suppl.* v. 63.

4 Οἴκων

4 Οἴκων πατρῴων Ἰλιάδος.
5 Φθιάδων δ' ἵππων ἐπὶ
6 Ἄντυγα βαίη,
7 Δεσπότου πέρσαντος Ἀχαιῶν ἄρη,
8 Τὰς πόντιος Αἰακίδᾳ
9 Πηλεῖ δίδωσι δαίμων.

Στροφὴ β'.

1 Ἐπεὶ πρό τ' οἴκων,
2 Πρό τε γᾶς ἔτλα μόνος
3 Ναύσταθμα βὰς κατιδεῖν,
4 Ἄγαμαι λήματος· ἦ σπάνις
5 Τῶν ἀγαθῶν· ὅταν ᾖ
6 Δυσάλιος ἐν πελάγει,
7 Καὶ σαλεύῃ πόλις,
8 Ἔστι Φρυγῶν τις, ἔστιν ἄλκιμος·
9 Ἔνι δὲ θράσος
10 Ἐν αἰχμαῖς ποτὶ Μυσῶν,
11 Ὃς ἐμὰν συμμαχίαν ἀτίζει.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Τίν' ἄνδρ' Ἀχαιῶν
2 Ὁ πεδοστιβὴς σφαγεὺς
3 Οὐτάσει ἐν κλισίαις,
4 Τετράπουν μῖμον ἔχων ἐπὶ
5 Θηρός; Ἕλοι Μενέλαν·
6 Κτανὼν δ', Ἀγαμεμνόνειον
7 Κρᾶτ' ἐνέγκοι Ἑλέ-
8 νᾳ κακόγαμβρον ἐς χέρας γόον,
9 Ὃς ἐπὶ πόλιν,
10 Ὃς ἐπὶ τὰν Τροίαν χι-
11 λιόναυν ἦλθ' ἔχων στρατιάν.

4 Domûs patriæ Iliacæ.
5 Phthiarum verò equorum id
6 Currum aſcendat,
7 Domini *Achill.* ſuperato priùs Graio Marte.
8 Quas equas *Æacidæ* marinus
9 Peleo dedit Deus *Neptunus.*

Strophe 2.

1 Quia pro laribus *&* *focis*,
2 Et pro patriâ ſolus auſus eſt
3 Ad ſtationes navium ire ſpeculator.
4 *Illum ob* animi præſentiam ſuſpicio! Certe *magna* raritas *eſt*
5 Bonorum, *ac fortium virorum*; quoties eſt
6 Triſtem-ſolem experiens, *atque periclitatus* in pelago,
7 Et *quoties* fluctuat civitas.
8 Eſt Phrygum aliquis, eſt *aliquis vir* fortis.
9 Ineſt etiam audacia
10 In haſtis Myſorum aliquandò:
11 Quicunque meos belli-ſocios contemnit.

Antiſtrophe 2.

1 Quem virum ex Achivis
2 Ille quadrupedans interfector *Dolon*
3 Vulnerabit in tentoriis;
4 Habens imitationem quadrupedis in
5 *Pelle* Belluæ, i.e. *Lupi*? Utinam Menelaum confodiat!
6 Peractâ verò cæde *illius*, Agamemnonium
7 Caput afferat Helenæ,
8 In manus, luctum inauſpicati connubii.
9 Qui ad ſcortum *repetendum*,
10 Qui ad Trojam mille
11 Navium venit habens exercitum.

239. Δεσπότου) Hic emendationem *Henrici Stephani* Δεσπότου πέρσαντος Ἀχαιῶν ἄρη libentèr reciperemus; ſed Carminis ratio repugnat, quæ haud illi in mentem venit: Cuivis autem facilis jam perſpectu erit, qui figurarum notationem obſervârit. Et hæc de aliis Magni illius viri Emendationibus dictum eſto; quoties ratio Carminis poſtulat, ut paulò poſt Μενέλαν retinendum. Lubentiùs hic *Canterum* accipimus, qui legit Δεσπότου πέρσας τὸν Ἀχαιῶν ἄρη. Nec durum eſt, ſi rectè verba ordines, Φθιάδων δ' ἵππων ἐπὶ ἄντυγα βαίη ὁ Δόλων, πέρσας Ἀχιλλέως τοῦ αὐτῶν Δεσπότου τὸ μέρος, καὶ ἄρη Ἀχαιϊκόν. Vel Δεσπότου αὐτῶν Ἕκτορος πέρσαντος &c. quando *viz. Hector* everterit *Græcorum* opes. *Joſ. Barnes.* V. 240. Τὰς πόντιος Αἰακίδᾳ Πηλεῖ δίδωσι Δαίμων) Vid. ſupra ad v. 187. V. 247. Δυσάλιος) *Joh. Brodæus* nugatur à σάλος deducens, eſt enim pro δυσήλιος, ut conferenti *Antiſtropham* patebit: Præterea tum δύσσαλος eſſet. *Joſua Barnes.* V. 251. Ἐν αἰχμαῖς ποτὶ Μυσῶν) *Myſi* ob inſignem ignaviam malè olim audivêre. *Eraſmus* in Adagio Μυσῶν λεία. Ita Mileſiis vitio vertebatur, quòd Degeneres forent ---πρὶν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. Ita fere *Phryges* & *Aſiani* omnes ab *Europæis* contemptui ſunt habiti; quare hæc dicit jam *Chorus*, etiam inter *Phrygas* & *Myſos* fortes aliquando dari. *Joſua Barnes.* V. 252. Ὃς ἐμὰν συμμαχίαν ἀτίζει) Id eſt, Ὅστις τοὺς ἐμοὺς συμμάχους, Μυσοὺς ὄντας δηλονότι ἀτιμάζει. Ut enim ſenſus optimè pateſcat, velim ὃς in hoc loco pro ὅστις poni; Nullo enim modo ad *Myſorum* aliquem referri poteſt: *Myſi* enim non Auxiliares copias *Trojanorum* contemnebant, ſed inter eos ipſi erant. *Joſua Barnes.* V. 254. Πεδοστιβὴς) Propriè *ſolum-pedibus-calcans*, à πέδον & στείβω. Hoc in loco Exploratoris greſſum deſignat, qui cautionis ſummæ causâ viam pedibus tentare ſolet, ac præcipuè *Dolonis*, qui & Quadrupedis-inſtar reptare deſignabat, cùm Caſtra *Græcorum* appropinquaret: Quod & nos in Latinâ-Verſione expreſſimus. Quarè in *Eſtherâ* Noſtrâ, ubi *Haman* in *Ahaſueri* propylæo meditabundus ambulabat, præſtolans, ut ex ſonitu-pedum Regem ad illum intromittendum excitaret, hoc verbo & Nos utimur v. 989. Ἀλλὰ πεδοστιβὴς βασιλοῦς πρὸς δῶμα ἀκήσας Ἀνθρώπου, δωμάτων εὐθέως ἔνεπε μῦθον. *Æſchylo* uſurpatur pro ſimplici πεζὸς, ut *Perſæ* v. 126. Πᾶς γὰρ ἱππηλάτας τε καὶ πεδοστιβὴς λεώς. V. 256. Μῖμον) Novè hic dictum pro μίμημα. Ἐπὶ θηρὸς) ſubaudi δορᾷ. Vel ita legas ἑαυτὸν θηρὸς μῖμον τετράπουν ἐπέχων, ubi ἐπέχων pro ὑποδεικνὺς & μῖμον rectè pro *Imitatore Joſ. Barnes.* V. 257. Μενέλαν) Quanquam, ut *Henricus Stephanus* ait, Vet. Codices habent Μενέλαον, non eſt tamen cur rejiciamus Μενέλαν, quod eſt *Doricum*, ut Μενέλεως *Atticum* & Μενέλαος Commune. *Joſua Barnes.* V. 258. Κτανὼν, δ' Ἀγαμεμνόνειον κρᾶτ' ἐνέγκοι Ἑλένᾳ) Non hic Ἀγαμεμνόνειον κρᾶτα pro ipſo *Agamemnone*, ut Ἑκτορέην κεφαλὴν pro *Hectore*, ſed ſubauditur poſt κτανὼν Ἀγαμέμνονα, & τὸ Ἀγαμεμνόνειον κρᾶτα ad ἐνέγκοι referendum. Vel Ἀγαμεμνόνειον autem legendum Carminis gratiâ, vel τὸ ει ante vocalem corripitur. *Joſua Barnes.* V. 260. Κακόγαμβρον ἐς χέρας γόον) Ad hunc locum *Andreas Schottus* Obſervat. Poetic. l. 2. c. 43. Hæc ait ---Præter rei Hiſtoriam hoc dixit Poeta. Non enim *Agamemnon* Gener fuit *Helenæ*; ſed Frater ratione *Menelai*; qui ambo erant *Atridæ*; ut vel Pueris notum. Hæc ille. At quod ego dicturus ſum, haud omnibus viris, & tamen peritis, notum eſt. Nam vox Γαμβρὸς propriè quidem *Gener* ſignificat: Aliquando tamen latiori ambitu πενθερὸς ſonat: Item *Frater-Uxoris*, necnon *Maritus-Sororis*, notante *Budæo*. Sed & generalius pro *Affini* ex *Euſtathio* & *Herodoto* ſumi probat *Henricus Stephanus* in *Theſauro* ſuo. Et apud *Sophoclem Oedipus* vocat *Jocaſtæ* fratrem *Creontem* γαμβρὸν, tanquam ex ἐπιγαμβρείας συγγενῆ. Vid. *Pollucis* Onomaſt. de ſignificatione harum vocum γαμβροὶ & πενθεροί. Item *Phavorinum*. Cæterùm quòd *H. Stephanus* addit, velle quoſdam Grammaticos à γαμοῦμαι fieri γαμβρὸς, ut ſit γαμερὸς, per *Syncopen* τοῦ ε & per *Epentheſin* literæ β'. γαμβρὸς, id quidem fit ex uſu *Græcæ* Linguæ διὰ κακοφωνίαν, nè ρ ſequatur μ', quod nunquam facit, ut nec λ, nec ν. Græcè enim μ & ρ concurrere non poſſunt, nec μ & λ, nec ν & ρ. Ergo ὄμβρος pro ὄμρος, per *Syncopen* pro ὄμβρος, ἀπὸ τοῦ ὀμοῦ ῥεῖν. μεσημβρινὸς pro μεσημερινὸς, & ἀνδρὸς, pro ἀνέρος, ἀνρὸς, & Κιμβρεῖδης, pro *Nimrod* & παρμέμβλωκα, pro παραμεμόλυκα dicitur. *Joſua Barnes.* V. 261. Ὃς ἐπὶ πόλιν) *Scaliger* legit μῶλον, i.e. *prælium* probabilitèr ſatis; eſt enim verbum *Homericum*, ſatis notum. Non ſunt tamen omittenda, quæ explicandi loci

causâ *Johann. Brodæus* huc attexit. Ἐπὶ πῶλον) *inquit*, ad recipiendum ſcortum, *i. e.* πρὸς γυναῖκα. *Helenam* ſcilicet. *Heſychius* Πῶλος, ἑταίρα· πώλους γὰρ αὐτὰς ἔλεγον, οἷον Ἀφροδίτης πώλους, ἢ τοὺς νέους, καὶ τὰς νέας καὶ παρθένους. *Antiphanes* ἐν παννυχίδι---Πώλους Κυπρίδος ἐξησκημένας. *Euripides* Hippolyt. v. 545. Τὰν μὲν Οἰχαλίᾳ Πῶλον, ἄζυγα λέκτρων, Ἄνανδρον τοπεῖν καὶ Ἄνυμφον. *Scholiaſt.* Πῶλον ἄζυγα) παρθένον ἀπειρόγαμον, καθαράν. Πῶλος δὲ τὸ ἀκμαῖον αὐτῆς σημαίνει. Ita μόσχος de tenero quovis animalculo dicitur. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 1623. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

PAſtor *quidam* Rheſum *Regem* Thracum *per* Idæ *nemora adventantem cum magno Exercitu nunciat* Hectori. *Is verò quòd jam ſeriùs paulò venerat, cùm jam Victoriam ipſe in manu habere videretur, primò aſpernatur hæc auxilia; quibus bello jam magnâ ex parte confecto, opus vix eſſet.* Chorus *&* Paſtor *ſuadent, nè tantum Regem faſtidiret, ſed reciperet. Tum* Chorus *tanti* Ducis *adventum læto omine & fauſtis precationibus excipit.*

ΠΟΙΜΗΝ, ΕΚΤΩΡ, ΧΟΡΟΣ.

Ἰαμβοί.

Ποι. Ἄναξ, τοιοῦτον δεσπόταισιν ἄγγελος
Εἴην τὸ λοιπὸν, οἷά σοι φέρω μαθεῖν.
Εκτ. Ἦ πόλλ' ἀγρώσταις σκαιὰ προσκεῖται φρενί.
Καὶ γὰρ σὺ ποίμνας δεσπόταις τευχεσφόροις
Ἥκειν ἔοικας ἀγγελῶν, ἵν' οὐ πρέπει.
Οὐκ οἶσθα δῶμα τοὐμὸν, ἢ θρόνους πατρὸς,
Οἷ χρὴ γεγωνεῖν εὐτυχοῦντα ποίμνια;
Αγγ. Σκαιοὶ βοτῆρές ἐσμεν, οὐκ ἄλλως λέγω.
Ἀλλ' οὐδὲν ἧσσόν σοι φέρω κεδνοὺς λόγους.
Εκτ. Παῦσαι λέγων μοι τὰς προσαυλείους τύχας.
Μάχας πρὸ χειρῶν καὶ δόρη βαστάζομεν.
Αγγ. Τοιαῦτα κἀγὼ σημανῶν ἐλήλυθα.
Ἀνὴρ γὰρ ἀλκῆς μυρίας στρατηλατῶν,
Στείχει φίλος σοι, σύμμαχός τε τῇδε γῇ.
Εκτ. Ποίας πατρῴας γῆς ἐρημώσας πέδον;
Ποι. Θρῄκης· πατρὸς δὲ Στρυμόνος κικλήσκεται.
Εκτ. Ῥῆσον τιθέντ' ἔλεξας ἐν Τροίᾳ πόδα;
Ποι. Ἔγνως· λόγου δὲ δὶς τόσον μ' ἐκούφισας.
Εκτ. Καὶ πῶς πρὸς Ἴδης ὀργάδας πορεύεται,
Πλαγχθεὶς πλατείας πεδιάδος θ' ἁμαξιτοῦ;
Αγγ. Οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς, εἰκάσαι γε μὴν πάρα.
Νυκτὸς γὰρ οὔτι φαῦλον, ἐμβαλεῖν στρατὸν
Κλύοντα πλήρη πεδία πολεμίας χερός.
Φόβον δ' ἀγρώσταις, οἳ κατ' Ἰδαῖον λέπας
Οἰκοῦμεν * αὐτόρριζον ἑστίαν χθονὸς, * al. [illegible]
Παρέσχε, δρυμὸν νυκτὸς * ἔνθηρον μολών. * al. [illegible]
Πολλῇ γὰρ ἠχῇ Θρῄκιος ῥέων στρατὸς,
Ἔστειχε· θάμβει δ' ἐκπλαγέντες, ἵεμεν
Ποίμνας ἐς ἄκρας, μή τις Ἀργείων μόλῃ

Paſt. O Rex, talium verum nuncius dominis
Sim *etiam* deinceps, quales nunc tibi affero cognoſcendas.
Hec. Profectò multa ruſticis abſurda inſunt in animo:
Etenim tu de gregibus, dominis armatis, i. e. *nobis*,
Videris venire nunciaturus aliquid, ubi non decet.
Nonne ſcis domum meam, aut ſedem patris,
Quibus oportet nuncios prædicare de gregibus florentibus?
Nun. Nos paſtores ſumus inepti, fateor:
Nihilominùs tamen affero tibi ſermones dignos-curâ.
Hec. Deſine dicere mihi villanas fortunas:
In manibus gerimus prælia & haſtas.
Nun. Talia & ego ſignificaturus veni:
Vir enim exercitûs numeroſi dux
Venit tibi amicus, & belli ſocius huic terræ.
Hec. Cujus patriæ terræ ſolum deſerens?
Paſt. Thraciæ: Strymonis verò vocatur filius.
Hec. Rheſum adveniſſe narras in Trojanum agrum?
Paſt. Scis: levâſti autem me prolixâ repetitione ſermonis.
Hec. Et quomodo ad Idæ colles iter facit,
Aberrans à latâ campeſtri & plauſtrariâ viâ?
Paſt. Non ſcio certò: ſed tamen conjicere licet.
Haud enim abſurdum *eſt*, *eum* hunc exercitum noctu ducere,
Quia audivit campos hoſtili manu plenos *eſſe*.
Terrorem verò ruſticis, qui in Idæo monte
Habitamus per ſilveſtria loca terræ,
Incuſſit, noctu incedens *per* ſaltum plenum-feris.
Magno enim clangore Thracius exercitus ruens
Ibat: ſtupore verò nos conſternati, agimus
Greges in ſummitates montium, nequis Græcorum accederet

V. 267. Καὶ γὰρ σὺ ποίμνας &c.) Σὺ γὰρ ἔοικας ἥκειν νῦν ἐμοὶ ἤδη πολεμοῦντι ἀγγελῶν περὶ ποίμνας βασιλικῶς· Ὁ μὲν οὐκ ἔπρεπε σε ποιεῖν. Εἶπε γὰρ ἐν τῇ πόλει, εἰς τὰ περὶ Πριάμου ποιμνίων μέλον. *Joſ. Barnes.* V. 271 Σκαιοὶ βοτῆρες ἐσμέν) *Baſilius* M. in Homil. de St. *Mamante* Martyre, Ποιμὴν οὐδὲν μέγα, ἐστὶ σοφὸν ἐπιτήδευμα. Et --Ποιμὴν οὐδὲν πλέον τῆς ἐρημίας ἔργοις κεκλημένος, πήραν ἀνημμένος, καὶ κορύνην φέρων, τὰ πρὸς ἡμέραν ἐφόδια, οὐδὲ μέριμναν περὶ τῆς αὔριον ἔχων &c. De ſimplicitate Vitæ Paſtoritiæ lege plura in eâdem Oratione. *Gaſpar Stiblinus.* V. 277 Στείχει φίλος σοι, σύμμαχός τε τῇδε γῇ) Olim erat σύμμαχός τε τῇ σῇ γῇ. Manifeſto errore. *Scazon* enim ita fit. *Canterus* imprimis hæc ait --videtur ſcribendum γῇ τε τῇ σῇ σύμμαχος, vel σῇ χθονί. Quod poſterius nimis remotum eſt, & tamen aliàs legimus τῇδε σύμμαχος χθονί. Ut infrà v. 341. prius quidem excepto ordine nil mutat, atque ideò *Duportus* in ſuo libro notabat, ut probabilem Lectionem. *Scaliger* paulò alitèr verbis nempè levitèr tranſpoſitis legit τῇτε σῇ γῇ σύμμαχος. Codex Regalis Coll. Præpoſiti τῇδε in margine habet; quæ lectio nobis probatur. *Joſ. Barnes.* V. 281. Λόγου δὲ δὶς τόσον μ' ἐκούφισας) Eum bis nominare in animo habui, niſi ſermonem meum interpellaſſes. *Sophocles.* ---Ἆρ' ἔτι ταὐτὰ δίς τοι' ἐξ ἀπλῶν κακά. Addit & hoc alibi *Schol.* ---Οἱ ἡδέως ἀκούοντες λόγου, κἂν πάνυ σαφῶς ἀκούσωσι, δὶς καὶ τρὶς τὰ αὐτὰ ἀκούειν βούλονται. *Joh. Brodæus.* V. 282. Ὀργάδας) *Heſych.* Ὀργάς, λοχμώδης καὶ ὀρεινὸς τόπος καὶ ἀνήροτος. Quare mihi videtur paulo ſuprà corrigendus idem Grammaticus, Ὀργάδες, γεωργούμενοι τόποι. Lego ἀγεώργητοι. *J. Barnes.* V. 283. Πλατείας) ὁδοῦ ſubaudiendum. Πεδιάδος) πεδινῆς χώρας. Ἁμαξιτοῦ) ἁμαξηλάτου, λεωφόρου. *J. Brodæus.* V. 288. Αὐτόρριζον ἑστίαν χθονὸς) Indigenas *Trojani* ſoli lares. Αὐτόρριζον, αὐτόχθονα· ſunt enim *Phryges* omnium Mortalium antiquiſſimi; teſtis eſt in *Euterpe Herodot.* *J. Brodæus.* V. 289. Ἔνθηρον) feris abundantem. *Hom.* Iliad. Θ. v. 47. Ἴδην πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν propterea nuncupat. *Idem.*

Λεηλα-

Λεηλατήσων, καὶ σὰ πορθήσων σταθμά·
Πρὶν δὴ δι' ὤτων γῆρυν οὐχ Ἑλληνικὴν
Ἐδεξάμεσθα, καὶ μετέστημεν φόβου.
Στείχων δ' ἄνακτος προὐξερευνητὰς στρατοῦ
Ἀνιστόρησα Θρῃκίοις προσφθέγμασι,
Τίς ὁ στρατηγὸς, καὶ τίνος κεκλημένος,
Στείχει πρὸς ἄστυ Πριαμίδαισι σύμμαχος;
Καὶ πάντ' ἀκούσας, ὧν ἐφιέμην μαθεῖν,
Ἔστην· ὁρῶ δὲ Ῥῆσον ὥστε δαίμονα
Ἑστῶτ' ἐν ἵπποις, Θρῃκίοις τ' ὀχήμασιν.
Χρυσῆ δὲ πλάστιγξ αὐχένα ζυγηφόρον
Πώλων ἔκληε, χιόνος ἐξαυγεστέρων.
Πέλτη δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκολλήτοις τύποις
Ἔλαμπε. Γοργὼ δ' ὡς ἐπ' αἰγίδος θεᾶς
Χαλκῆ μετώποις ἱππικοῖσι προσδέτος,
Πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.
Στρατοῦ δὲ πλῆθος οὐδ' ἂν ἐν ψήφου λόγῳ
Θέσθαι δυναίμην, ὡς ἄπλατον ἦν ἰδεῖν.
Πολλοὶ μὲν ἱππεῖς, πολλὰ πελταστῶν τέλη,
Πολλοί τ' ἀτράκτων τοξόται, πολὺς δ' ὄχλος
Γυμνὴς ὁμαρτεῖ, Θρῃκίαν ἔχων στολήν.
Τοιόσδε Τροίᾳ σύμμαχος πάρεστ' ἀνὴρ,
Ὃν οὔτε φεύγων, οὔθ' ὑποστατεὶς δορὶ
Ὁ Πηλέως παῖς ἐκφυγεῖν δυνήσεται.
Χο. " Ὅταν πολίταις εὖ σταθῶσι δαίμονες,
" Ἕρπει κατάντης συμφορὰ πρὸς τἀγαθόν.
Ἑκ. Πολλοὺς, ἐπειδὴ τοὐμὸν εὐτυχεῖ δόρυ,
" Καὶ Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἐστιν, εὑρήσω φίλους.
Ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν δεόμεθ', οἵτινες πάλαι
Μὴ ξυμπονοῦσιν, ἡνίκ' ἐξώστης Ἄρης
Ἔφαυσε λαίφη τῆσδε γῆς μέγας πνέων.
Ῥῆσος δ' ἔδειξεν, οἷος ἦν Τροίας φίλος·
" Ἥκει γὰρ ἐς δαῖτ', οὐ παρὼν κυνηγέταις
" Αἱροῦσι λείαν, οὐδὲ συγκαμὼν δορί.
Χο. Ὀρθῶς ἀτίζεις, κἀπίμομφος εἶ φίλοις·
" Δέχου δὲ τοὺς θέλοντας ὠφελεῖν πόλιν.
Ἑκ. Ἀρκοῦμεν οἱ σώζοντες Ἴλιον πόλιν.
Χο. Πέποιθας ἤδη πολεμίους ᾑρηκέναι;
Ἑκ. Πέποιθα· δείξει τοὐπιὸν σέλας θεοῦ.

Prædam abacturus, & tua depopulaturus armenta:
Priuſquam per aures vocem non Græcam
Accepimus, & tunc deſtitimus à metu.
Vadens verò regis illius ſcrutatores exercitûs
Interrogavi Thracio ſermone,
Quis ſit dux, & cujus filius vocatus,
Pergat ad urbem Trojanis ſocius?
Et cùm omnia audiviſſem, quæ cupiebam ſcire,
Reſtiti. Ibi vidi Rheſum veluti deum
Stantem in equis, & Thraciis curribus,
Aurea autem bulla collum jugalium
Equorum claudebat nive candidiorum.
Pelta verò in humeris aureis figuris
Fulgebat: Gorgo verò velut in Deæ Palladis clypeo
Ferrea, fronti equorum alligatâ,
Cum multis tintinnabulis ſonum terribilem edebat.
Multitudinem verò exercitûs neque in ratione calculi
Ponere poſſem: adeo immenſa erat viſu.
Erant enim multi equites, & multi peltatorum ordines,
Et multi ſagittarum jaculatores, & multa turba
Levis armaturæ ſequebatur, Thracium veſtitum gerens.
Hujuſmodi Trojæ ſocius adeſt vir,
Quem neque fugiens, neque ſubſiſtens haſtâ
Pelei filius Achilles poterit effugere.
Cho. "Quando civibus bene volunt dii,
" Calamitas facilè convertitur in bonum.
Hec. Multos, quandoquidem haſta mea rem feliciter gerit,
" Et Jupiter nobiſcum eſt, inveniam amicos.
Sed nihil ipſis indigemus, qui olim
Non unà laboraverunt, quando violentus Mars
Implevit vela hujus terræ graviter ſpirans.
Rheſus verò oſtendit, qualis ſit Trojæ amicus:
" Venit enim ad convivium, cum non adfuerit venatoribus
" Capientibus prædam, neque unà laborârit haſtâ.
Cho. Meritò tales homines contemnis, & talibus amicis ſuccenſes:
" Recipe tamen eos, qui volunt juvare civitatem.
Hec. Sufficimus nos ad ſervandum Ilium urbem.
Cho. Putas jam te hoſtes cepiſſe?
Hec. Puto, idque oſtendet ſequens Dei jubar.

V. 296. Ἄνακτος) Rheſi. Προὐξερευνητὰς) Homines exploratum præmiſſos, qui quæ ad ducendum exercitum pertinent, omnia diligentèr perſcrutantur, quo è genere ſunt ἡμεροσκόποι & πρόδρομοι, Emiſſarii, Antecurſores. Arrianus.--Ἔχων δὲ τι ἑταίρων τὴν ἴλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας καὶ τῶν προδρόμων καλουμένων. Jo. Brodæus. V. 299. Ἄστυ) Ilium. Ὥστε δαίμονα) Homerus dicat -- Θεὸν ὥς. V. 303. Πλάστιγξ) Aliquando μάστιξ, à πλήσσω; & ita Scaliger putat idem hic eſſe πλάστιγξ & infra v. 766. πλάκτρα. Sed neſcio quomodo Flagellum dicatur colla equorum claudere. Quare præſtat hic per bullam exponere, collis equorum appenſam ornatûs causâ, ut Lanx jugo appenditur, ubi librantur pondera. Eſt enim & Lanx πλάστιγξ. Joſua Barnes. V. 312. Ἄτρακτος) Propriè fuſus ſignificat, metaphoricè jaculum. Ita Sophocles Philoctet.--Ἐμοὶ βάλοι Νεφεληγερέτης ἄτρακτος. Heſych. Ἄτρακτος, μεταφορικῶς βέλος. J. Barnes. V. 313. Γυμνὴς) Miles levis Armaturæ. De quâ re vide ſuprà ad v. 31. Στολὴν) Thom. Magiſter ἰστέον ὅτι ἐσθὴς καὶ στολὴ διαφέρει. τὴν μὲν γὰρ ἐσθῆτα εἶναι τὰ ἁπλῶς ἐνδύματα πάντα· τὴν δὲ στολὴν εἶναι τὰ διάφορα σχήματα· οἷον ἄλλη στολὴ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἄλλη τῶν Βαρβάρων. Notavit Joh. Brodæus. V. 317. Ὅταν πολίταις) Hæc Chorus loquitur, tanquam jam Trojanis diutinâ afflictis obſidione, præſens auxilium Numinum favore ex adventu Rheſi affulgeat. Cæterùm non abs re eſt, Thraces Trojanis auxilio veniſſe: Siquidem magna inter ipſos fuit quondam Affinitas, ut teſtatur Strabo; adeò ut nomina quædam & vocabula, nec non & linguæ uſus communis ipſis extiterit. Gaſpar Stiblinus. V. 319. Πολλοὺς ἐπειδὴ τοὐμὸν εὐτυχεῖ δόρυ) Sic Ovid. Donec eris felix, multos numerabis Amicos: Tempora ſi fuerint nubila ſolus eris. V. 323. Ἔφαυσε) Brodæus Ἔρασε legit, quod apud illum confregit ſonat, nullo, quod ſciam, exemplo; Hen. Stephanus Ἔσπευσε ſubſtituit, quod certè id ſignificat, nullo autem cum ſenſu; mox itaque Ἔπαυσε nihilo feliciùs, veram lectionem putat: Nos verò Ἔφυσε legendum putamus, optimo cum ſenſu; Hector enim indignatur, Rheſum non tum illi adjutorio fuiſſe, quùm dudum Belli Tempeſtas violentèr ſpirans impleverat Vela Trojanæ Terræ; nunc autem adeſſe, quùm multùm ſe Mars remiſerit. Ἔφυσε autem pro ἐφύσησε ſicut & φύσας pro φυσήσας. Heſych. φύσας, φυσήσας, ἢ τοὺς ἀσκοὺς πληρώσας. Sic Ἀνδρὶ μὲν αὐλητῆρι θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν & Homer. ---Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας Παντοίας ἐνέφυσεν, utrobique exponas ---Inſpiro, licet ἐμφύω ingenero & inſero plerumque ſignificat. Miror hic Scaligerum, Heinſium, Rutgerſium, Æmil. Portum & Duportum hoc verbum ſilentio præteriiſſe. Et tamen Andreas Schottus Obſervat. Poetic. l. 2. c. 43. dicit ſe præferre Ἔσπευσε; ſed ea Lectio nec mihi placet, & magis quàm Ἔσπευσε diſplicet, quam tamen Henrico Stephano non ſatis placuiſſe ſuprà oſtendimus. Joſ. Barnes V. 325. Ἥκει γὰρ ἐς δαῖτ', οὐ παρὼν κυνηγέταις) Elegans Proverbium, Antiquam ſimplicitatem redolens. V. 327. Ὀρθῶς) Hoc verbum Canterus in hoc loco putat incongruum, ὡς ἀρθῶς. ἐπειδὴ ὀρθῶς ὀρθοῦσθαι παρέστιν. Joſua Barnes. V. 331. Τοὐπιὸν) τὸ ὄπιον σέλας θεοῦ· ἡμέρα. Θεοῦ abſolutè pro ἡλίου. Ut Medea v. 352. Supplices v. 208. & v. 469. Joſua Barnes.

Χο. Ὀρθ

Χο. Ὅρα τὸ μέλλον· πόλλ' ἀναστρέφει θεός.
Ἑκτ. Μισῶ φίλοισιν ὕστερον βοηδρομεῖν.
Ποι. Ἄναξ, ἀπωθεῖν συμμάχους ἐπίφθονον.
Φόβος γένοιτ' ἂν πολεμίοις ὀφθεὶς μόνον.
Χο. Ὅδ' οὖν ἐπείπερ ἦλθε, σύμμαχος μὲν οὔ,
Ξένος δὲ, πρὸς τράπεζαν ἡκέτω ξένων·
Χάρις γὰρ αὐτοῦ Πριαμιδῶν διώλετο.
Ἑκτ. Σύ τ' εὖ παραινεῖς, καὶ σὺ καιρίως σκοπεῖς.
Ὁ χρυσοτευχὴς δ', οὕνεκ' ἀγγέλου λόγων,
Ῥῆσος παρέστω τῇδε σύμμαχος χθονί.

Cho. Vide quid ſit futurum: multa invertit Deus.
Hec. Odi ſerò opitulari amicis.
Paſt. O rex, repellere ſocios, odioſum *eſt*:
Terror *enim* erit hoſtibus conſpectus tantum.
Cho. Hic itaque quia advenit, non quidem belli-ſocius,
Sed hoſpes, ad menſam veniat hoſpitum:
Gratia enim ei Priamidum periit.
Hec. Tu rectè mones, & tu *quoque* opportunè rem conſideras.
Armatus igitur aureis armis ſecundùm ſermonem nuncii
Rheſus adſit auxiliator huic terræ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἀδράστεια μὲν ἁ Διὸς παῖς,
2 Εἴργοι στομάτων φθόνον.
3 Φράσω γὰρ δὴ, ὅσον μοι
4 Ψυχᾷ προσφιλές ἐστιν εἰπεῖν.
5 Ἥκεις, ὦ ποταμοῦ παῖ,
6 Ἥκεις, ἐπλάθης φιλίαν πρὸς αὐλὰν
7 Ἀσπαστός· Ἐπεί σε χρόνῳ
8 Πιερὶς μάτηρ, ὅ, τε καλλιγέφυ-
9 ρος ποταμὸς πορεύει

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Στρυμών· ὅς ποτε τᾶς μελῳδοῦ
2 Μούσας δι' ἀκηράτων
3 Δινηθεὶς ὑδροειδὴς
4 Κόλπων, σὰν ἐφύτευσεν ἥβαν.
5 Σύ μοι Ζεὺς ὁ φαναῖος
6 Ἥκεις, διφρεύων βαλιαῖσι πώλοις.
7 Νῦν, ὦ πατρὶς, ὦ Φρυγία,
8 Ξὺν θεῷ, νῦν σοι τὸν ἐλευθέριον
9 Ζῆνα πάρεστιν εἰπεῖν.

Στροφὴ β'.

1 Ἆρά ποτ' αὖθις ἁ παλαιὰ
2 Τροία τοὺς προπότας παναμερεύσει

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Adraſta *Nemeſis*, Jovis filia
2 Prohibeas arrogantiam oris:
3 Dicam enim jam quæcunq; meo
4 Animo placet dicere.
5 Ades, ô Fluminis fili,
6 Ades, appropinquâſti ad aulam amici
7 Acceptiſſimus; quoniam te tandem
8 Pieris mater, & pulchris pontibus inſtratus
9 Fluvius ducit huc

Antiſtrophe 1.

1 Strymon: qui olim cantatricis
2 Muſæ per intemeratos
3 Volutatus ſpecie-aquæ
4 Sinus, tuam procreavit pubertatem.
5 Tu mihi Jupiter conſpicuus
6 Venis, currum-recturus velocibus equis.
7 Nunc, ô patria, ô Phrygia,
8 Favente deo, nunc tibi liberatorem
9 Jovem licebit prædicare.

Strophe 2.

1 Ergo tandem rurſus antiqua
2 Troja celebrabit-toto-die propinatorios

V. 332. Ὅρα τὸ μέλλον) *Chorus* hic, ut *G. Stiblinus* ait, comminatur lubricas fortunæ & aleæ Martis vices. *Prudens enim* (ut *Flaccus* canit) *futuri temporis exitus Caliginoſa nocte premit Deus.* V. 338. Χάρις γὰρ αὐτοῦ Πριαμιδῶν διώλετο) Δηλονότι, διὰ τὸ βραδέως αὐτὸν ἐληλυθέναι. Huc referatur illud ſuaviſſimum ex Anthologiâ Epigram. Ὠκεῖαι χάριτες γλυκερώτεραι· ἢν δὲ βραδύνῃ, Πᾶσα χάρις κενεὴ, μηδὲ λέγοιτο χάρις. *Joſua Barnes.* V. 339. Σύ τ' εὖ παραινεῖς) *Chorum* alloquitur. Καὶ σὺ καιρίως σκοπεῖς) Nunc autem *Paſtorem*. *Joſua Barnes.* V. 342. Ἀδράστεια μὲν ἁ Διὸς παῖς, Εἴργοι στομάτων φθόνον) *Nemeſin* Arrogantiæ & Inſolentiæ Vindicem habitam à veteribus, omnibus notum. Vid. *Eraſmi* Adag. in *Adraſtiæ Nemeſis*. Etiam quæ Nos ex *Philoſtrato* aliiſque de *Adraſtæâ* Regibus *Perſarum* conciliatâ, nequid ſupra homines efferantur ad *Eſtheræ* v. 105, 106, 107 & 108. Et quia, ut *Sophocles* ait *Antigone* v. 131. Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους Ὑπερεχθαίρει, ideo Veteres, cùm de re quâpiam magnificè loqui vellent, ut ait *Gaſpar Stiblinus*, ſive de excellenti Virtute & Potentiâ invictâ, ſive de Felicitate aliquâ novâ; cui maximè fiderent, *Nemeſin*, quæ ſpes immoderatas vetaret ac puniret, deprecari ac præfatiunculâ placare ſtudebant. Hinc *Chorus Trojanorum*, qui de *Rheſi* Virtute ac viribus nihil non ſperabat, ſibi *Nemeſin* conciliare priùs aggreditur. Huc referas illud *Sophocl.* Ajac. v. 127. Τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν, ὑπέρκοπον Μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος, Μηδ' ὄγκον ἄρῃ μηδέν' εἴ τινος πλέον Ἢ χειρὶ βρίθεις, ἢ μακροῦ πλούτου βάθει· Ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν Ἅπαντα τἀνθρώπεια· τοὺς δὲ σώφρονας Θεοὶ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς. *Joſua Barnes.* V. 347. Ἐπλάθης pro ἐπελάσθης. Sicut enim ſuprà v. 14. πλάθω pro πελάθω, ſic πλάζω pro πελάζω dicitur. φιλίαν) ἀνδρὸς ſubaud. i. e. Ἕκτορος. *Scaliger* legit φίλιον. V. 348. Ἐπεί σε) Ita lego, deleto quod adhuc obtinebat ἔπεισε, quia πορεύει eſt verbum tranſitivum: Nec *Mater* putanda eſt *filium* ad bellum ſuaſiſſe. *Joſua Barnes.* V. 351. Στρυμών· ὅς μελῳδοῦ Μούσας &c.) *Homerus* quidem *Rheſum* filium *Eionei* aſſerit, *Iliad.* κ. v. 435. Ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς, παῖς Ἠϊονῆος. De quâ re vid. *Euſtathium* in locum. Sed Neoterici Poetæ Fluvii *Strymonis* & Muſæ *Terpſichoræ*, ſive, ut alii, *Euterpæ* filium fingunt. Et quidem quanquam Muſæ à Poetis virgines reputantur; ut *Euſtathius* & *Didymus*, enumerant, nonnullas earum Matres vocabant omnes hi Heroes. *Orpheus* erat filius *Calliopæ*, vel, ut alii, *Cliûs*; *Linus Terpſichoræ*, vel, ut alii, *Euterpæ*; *Rheſus Terpſichoræ* & ipſe, vel *Euterpæ*; *Thaliæ Palæphatus*; *Eratûs Thamyris* Thrax; *Melpomenæ* & *Acheloi* filiæ erant *Sirenes*: *Polymniæ Triptolemus*. Sola *Urania* adhuc Virgo eſt. *Joſua Barnes.* V. 355. Ζεὺς ὁ φαναῖος) Ita hic *Jupiter* dicitur, quaſi *coram-apparens-oculis*. Idem nomen *Apollini* datur apud *Achæum* Poetam in *Omphale*, teſte *Heſychio* — φαναῖος Ἀπόλλων. Ἀχαιὸς Ὀμφάλῃ, ὅθεν χέεις οὕτω λέγεται. *Joſua Barnes.* V. 356. Βαλιαῖσι πώλοις) Βαλιὸς apertè hoc in loco non ſignificat *varius*, aut *maculoſus*, quia *Rheſi* equi fuêre Candidi, *Iliad.* κ. v. 437. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι· *Virgil.* Æn. l. 12. v. 84. Qui candore nives anteirent, curſibus Auras. Quare expono hoc in loco per *Velox*. Uſitatum autem eſt *Græcis* Poetis *Equos* optimos per Fœmininum genus *Equas* vocare; ut in hoc loco quos Equos apertè *Homerus* vocat ibid. v. 436. Τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον, ἠδὲ μεγίστους· Λευκότεροι &c. eoſdem βαλιὰς πώλους vocat *Euripides*. Hoc verò obiter notandum quandocunque ἵππος pro Equitatu ponitur ſingulari numero ſemper & fœminino genere occurrit, ut ἡ ἵππος. *Joſua Barnes.* V. 358. Ξὺν θεῷ) *Syneſius* Σὺν θεῷ δὲ εἰρήσθω. *Plato* Σὺν θεῷ εἰπεῖν ῥᾴδιον ἴσως. *Demoſthenes* Οἴομαι καὶ σὺν θεοῖς εἰρῆσθαι. *Johann. Brodæus.* Hic verò rurſus hæc verba dicuntur ad *Invidiam* averſandam. Vid. ſuprà ad v. 342. Ἐλευθέριον Ζῆνα) *Chorus* ſperans ex *Rheſi* adventu, Obſidii finem, *Græcorumque* aut internecionem aut fugam, *Jovem* Liberatorem *Trojæ* jam adeſſe pronun-

pronuntiat, quod *Homerus* in fine *Iliad.* ζ. hoc modo ferè attigit, v. 526. ---αἴκε ποθι Ζεὺς Δώῃ, ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν, Ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς. *Græci* autem *Jovem Eleutherium* victis fusisque ad *Platæas Persis* coluerunt. De cujus Arâ, Simulachro, *Festo*, & *Porticu* vid. *Pausaniam*. Josua Barnes.

3 Θιάσους ἐρώτων

4 Ψαλμοῖσι, καὶ κυλίκων οἰνοπλανήτοις

5 Ὑποδεξίαις ἁμίλλαις,

6 Κατὰ πόντον Ἀτρειδᾶν

7 Σπάρταν οἰχομένων Ἰλιάδος παρ' ἀκτᾶς.

8 Ὦ φίλος, εἴθε μοι

9 Σᾷ χερὶ, καὶ σῷ δορὶ πρά-

10 ξαις τάδ', ἐς οἶκον ἔλθοις.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἐλθὲ, φάνηθι, τὰν ζάχρυσον

2 Πηλείδα προβαλοῦ κατ' ὄμμα πέλταν,

3 Δοχμίαν πεδαίρων,

4 Σχιστὰν παρ' ἄντυγα κώλοις ἐρεθίζων,

5 Δίβολόν τ' ἄκοντα πάλλων.

6 Σὲ γὰρ οὔτις ὑποστάς,

7 Ἀργείας ποτ' ἐν Ἥρας δαπέδοις χορεύσει,

8 Ἀλλά νιν ἅδε γᾶ

[9] Καταφθίμενον Θρῃκὶ μόρῳ

10 Φίλτατον ἄχθος οἴσει.

Ἀνάπαιστοι.

Ἰὼ, ἰὼ, μέγας ὦ βασιλεῦ, καλὸν, ὦ Θρῄκη,
Σκύμνον ἔθρεψας πολίαρχον ἰδεῖν.
Ἴδε χρυσόδετον σώματος ἀλκὴν,
Κλύε δὲ κόμπους κωδωνοκρότους,
Παρὰ πορπάκων τοὺς κελαδοῦντας.
Θεὸς, ὦ Τροία, θεὸς αὐτὸς Ἄρης,
Ὁ Στρυμόνιος πῶλος ἀοιδοῦ
Μούσης, ἥκων καταπνεῖ σε.

3 Cœtus amorum,

4 Cantilenis, & poculorum temulentis, &

5 Vices-alternantibus certaminibus:

6 Per mare Atridis

7 Spartam abeuntibus à littore Iliaco.

8 O amice, utinam mihi

9 Tuâ manu & tuâ hastâ con-

10 fectis his, *quæ cupio*, domum revertaris!

Antistrophe 2.

1 Veni, appare, auro-micantem

2 Peltam Pelidæ *Achillis* objicias ob oculos,

3 Obliquam levans à solo,

4 Certans manibus & pedibus apud politum currum,

5 Vibransque bicuspidem hastam.

6 Te enim nullus sustinens,

7 Saltabit unquam in templo Argivæ Junonis:

8 Sed eum hæc terra

9 Peremptum Thracio fato

10 Charissimum onus feret.

Io, io, maxime rex, eximium, ô Thracia,
Catulum aluisti civitatis-principem aspectu.
Vide auro tectum corporis robur,
Audi strepitus tintinnabulorum-crepitantium,
A scuti loris resonantes.
Deus, ô Troja, deus ipse Mavors,
Pullus Strymonius cantatricis
Musæ, veniens aspirat tibi.

V. 362. Θιάσους) Vid. quæ Nos ad *Phœniss.* 802. V. 363. Ψαλμοῖσι) Ita restituo pro ψάλμασι, *Canteri Scaligerique* authoritate & Versûs postulatione. *Jos. Barnes.*

V. 370. Ζάχρυσον) Prior brevis. Vid. *Alcest.* v. 498. V. 371. Πέλταν) Πέλτη, ἡ ἀσπὶς δέρματι κατεσκευασμένη αἰγὸς ἢ βοός. Hæc verò χρυσῆ ἀσπὶς, ut χαλκήλατος. *Josua Barnes.* V. 372. Δοχμίαν πεδαίρων) Πεδαίρω est verbum Poeticum, idem valens ac ἐκ πέδου αἴρω, *ex-solo-tollo, humo-tollo, attollo.* Pro quo συναπτικῶς dicitur πέδοθεν ἐπαίρειν: *Eurip.* Troad. v. 98. Ἄνα δυσδαίμων, πεδόθεν κεφαλὴν ἐπάειρε. Est autem *Euripidi* plus semel dictum, ut *Phœniss.* v. 1034. πεδαίρουσα. Et *Herc. Furens* v. 819. Ναυσὶν πεδαίρει κῶλον. Et v. 872. Στεῖχ' ἐς Ὄλυμπον πεδαίρουσ', Ἶρι, γενναῖον πόδα. Sunt tamen qui putant τὸ πεδαίρειν *Æolicè* dictum pro communi μεταίρειν. *Caninius* in suis *Hellenismis* p. 60. hoc ipsum his verbis confirmat. *Æolii (ut docent Grammatici) non nunquam mutant μ', in π'. ut ὄππατα pro ὄμματα, πετ' ἐμοῦ pro μετ' ἐμοῦ.* Quod ad πετ' attinet, nihil me tale legisse unquam memini; sed πέδα pro μετὰ quidem plus semel reperi *simpliciter* positum, ut *Theocr.* Idyll. 29. v. 28. Βαίνω καὶ φύλακον νεαλίαν πέδα Κύθηρον. In *Compositione* autem frequens est, ut πεδέρχομαι *Theocr.* Idyll. 29. v. 15. Ἀλλὰ στείξ ἀπαλῶ σώματος ἐς πεδέρχομαι. Et *Pindar.* Nem. Od. 7. Antistr. 4. Εἰ πόνος ἦν, τὸ τερπνὸν πλέον πεδέρχεται. Πεδάορος item ponitur pro μετέωρος, vid. *Suidam* in voce πεδάορος. Item *Lascar.* p. 637. & 731. Ubi de *Æolicâ* Dialecto verba fusè sunt. Eodem modo dicitur πεδαμείβειν, ut *Pindar.* Olymp. Od. 12. Antistr. 1. Ἐν μικρῷ πεδάμειψαν χρόνῳ. In quem locum vid. *Joh. Benedicti* Notas. Πέδα igitur *Æolicè* dicitur pro Communi μετά. Sed ut in τῷ πεδέρχεται & in τῷ πεδαμείβειν jam hunc *Æolismum* habere locum concedam, in illo tamen πεδαίρειν eandem *Æolismi* necessitatem semper inesse haud crediderim, ita ut alteram ἐτυμολογίας ἀξιοπιστίας rejiciamus. Quinetiam siquis τὸ πεδαμείβειν interdum ἀντὶ τοῦ πέδον ἀμείβειν, *solum transire* sumendum censeret, ei nequaquam acritèr adversarer. Hæc levi variatione *Æmyl. Portus.* Plurima sanè ἐκ τοῦ πέδον composita occurrunt, ut πεδοβάμων, πεδοστιβής, πεδοστρεφὴς & hujus generis πεδαίρω per me esto: sed πεδάορος & πεδήορος non ego tum à πεδαίρω, sed pro μετήορος & μετέωρος poni velim. Sic πεδοίχνιος *Æschyl.* Choeph. v. 587. & πεδάορον *Pindar.* Pythior. Od. 8. *Josua Barnes.* V. 373. Σχιστὰν παρ' ἄντυγα κώλοις ἐρεθίζων) Ἄντυξ est verbum ambiguæ significationis, *Currum* enim sonat & *Orbem* clypei, seu potius *Oram* & *Limbum.* V. 376. Ἀργείας ποτ' ἐν Ἥρας δαπέδοις) *Argis*, grato sacróque *Junoni* oppido. *Juno* ipsa *Hom.* Iliad. δ. v. 51. Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες, Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη. Et *Pindar.* Nemeor. Od. X. Stroph. 1. Ἄργος, Ἥρας δῶμα θεοπρεπές. Hinc *Virgil.* Æn. l. 1. v. 37. Id metuens, veterisque memor *Saturnia* belli, Prima quod ad *Trojam* pro charis gesserat *Argis.* *J. Barnes.* V. 386. Πῶλος) *Pullus*, i. e. *Filius.* Vid. quæ Nos supra ad v. 261. V. 387. Καταπνεῖ σε) Perflat ac refrigerat, *i. e.* reficit te, ô *Troja.* *Metaphora* ducta ab [illegible] æstuantibus, qui flabellis recreantur. *J. Brodæus.*

ARGUMENTUM Actûs Tertii.

Rheſo Hectoris tentorium ingreſſo, Hector cum illo expoſtulat, ingratitudinem ei objicit, ut qui multis olim affectus beneficiis, jamdudum vocatus & muneribus donatus, ſerò tandem, nec niſi rebus penè acciſis, Venerit Amicis auxilio. Rheſus moræ longioris culpam in bellum Scythicum transfert, quod ſe hucuſque ad Trojam properantem retardaverat. Quin jam operam ſuam expromptam offert, certámque de Græcis Victoriam pollicetur; Choro interim Alacritati ejus & Potentiæ applaudente. Rheſus ſuarum virium conſcius, poſt Victoriam, quam certiſſimam fore judicabat, Expeditionem in Græciam ſe Hectoris gratiâ habiturum ſpondet. Hujus fiduciam Hector moderari conatur, ut cui notiores Græcorum eſſent vires, quas toties ipſe expertus eſſet; eique tandem ſtationis locum aſſignat. Chorus Vigilum diſpenſat Cuſtodias.

ΡΗΣΟΣ, ΕΚΤΩΡ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ῥη. Χαῖρ' ἐσθλὸς ἐσθλοῦ παῖ, τύραννε τῆσδε γῆς,
Ἕκτορ· παλαιᾷ σ' ἡμέρᾳ προσεννέπω.
Χαίρω δέ σ' εὐτυχοῦντα, καὶ προσήμενον
Πύργοισιν ἐχθρῶν· συγκατασκάψων δ' ἐγὼ
Τείχη πάρειμι, καὶ νεῶν πρήσων σκάφη.
Ἑκ. Παῖ τῆς μελῳδοῦ μητρὸς, Μουσῶν μιᾶς,
Θρῃκός τε ποταμοῦ Στρυμόνος, φιλῶ λέγειν
« Τἀληθὲς αἰεὶ, κοὐ διπλοῦς πέφυκ' ἀνήρ.
Πάλαι, πάλαι χρῆν τῇδε συγκάμνειν χθονὶ
Ἐλθόντα, καὶ μὴ τοὐπὶ σ' Ἀργείων ὕπο
Τροίαν ἐᾶσαι πολεμίων πεσεῖν δορί.
Οὐ γάρ τι λέξεις, ὡς ἄκλητος ὢν φίλοις,
Οὐκ ἦλθες, οὐδ' ἤμυνας, οὐδ' ἐπεστράφης.
Τίς γάρ σε κῆρυξ, ἢ γερουσία Φρυγῶν
Ἐλθοῦσ', ἀμύνειν οὐκ ἐπέσκηψεν πόλει;
Ποίων δὲ δώρων κόσμον οὐκ ἐπέμψαμεν;
Σὺ δ' ἐγγενὴς ὢν, βάρβαρός τε, βαρβάρους
Ἕλλησιν ἡμᾶς προὔπιες τὸ σὸν μέρος.
Καίτοι σε, μικρᾶς ἐκ τυραννίδος, μέγαν
Θρῃκῶν ἄνακτα τῇδ' ἔθηκ' ἐγὼ χερὶ,
Ὅτ' ἀμφὶ Πάγγαιόν τε, Παιόνων τε γῆν,
Θρῃκῶν ἀρίστοις ἐμπεσὼν κατὰ στόμα,
Ἔρρηξα πέλτην· σοὶ δὲ δουλώσας λεὼν
Παρέσχον· ὧν σὺ λακτίσας πολλὴν χάριν,
Φίλων νοσούντων ὕστερος βοηδρομεῖς.
Οἳ δ' οὐδὲν ἡμῖν ἐγγενεῖς πεφυκότες,
Πάλαι παρόντες, οἱ μὲν ἐν χωστοῖς τάφοις
Κεῖνται πεσόντες, πίστις οὐ σμικρὰ πόλει.
Οἱ δ' ἐνθάδ' ὅπλοις, καὶ παρ' ἱππείοις ὄχοις,
Ψυχρὰν ἄησιν, δίψιόν τε πῦρ θεοῦ
Μένουσι καρτεροῦντες, οὐκ ἐν δεμνίοις

Rh. Salve, bone boni patris fili, domine hujus terræ,
Hector, ex longo tandem te tempore alloquor.
Gaudeo autem tibi res ſecundas eſſe, & te aſſidere
Turribus hoſtium, & ego ſimul everſurus
Muros *Græcorum* adſum, & incenſurus naves.
Hec. O fili canoræ matris, unius ex Muſis,
Et Strymonis Thracii fluminis, ſtudeo loqui
" Vera ſemper, nec ſum duplex vir.
Jam pridem, jam pridem oportebat te opitulari huic terræ
Advenientem, & non, quantum in te eſt, ab Argivis
Hoſtibus Trojam ſinere everti armis.
Non enim dices, quòd non vocatus ab amicis,
Non veneris, neque opem tuleris, neque curaveris *nos*.
Quis enim præco, aut Legatio Phrygum
Profectus *ad te*, non obteſtatus eſt, ut opem ferres civitati?
Quorum verò donorum ornatum non miſimus *tibi*?
Tu verò cognatus exiſtens, & barbarus, barbaros
Græcis nos propinâſti & *prodidiſti*, quantum in te fuit.
Atqui te ex parvo imperio magnum
Thracum regem feci ego hâc dextrâ,
Quando circa Pangæum *montem* & Pæoniam terram,
Contra præſtantiſſimos Thracas *hoſtes* irruens, in primâ acie
Rupi peltam & tibi ſubactum populum
Tradidi: quorum magnam gratiam tu calcibus repellens,
Amicis laborantibus ſerò opitularis.
Qui verò nobis non ſunt cognati,
Jam pridem præſentes, alii quidem in aggeſtis tumulis
Jacent mortui, documentum fidei non exiguum civitati:
Alii verò hic *in* armis, & juxta equeſtres currus,
Frigidos flatus, & ſitibundum ignem dei
Manent conſtanter ſuſtinentes, non in lectis convivalibus

V. 392. Νεῶν σκάφη) Ἓν διὰ δυοῖν. V. 393. Παῖ τῆς μελῳδοῦ μητέρος, Μουσῶν μιᾶς) De Matre Rheſi Muſâ, quam tamen *Euripides* nominatim nullibi aſſignat, vid. ſupra v. 351. V. 394. Φιλῶ λέγειν τἀληθὲς) *Hector* apud *Homerum* ſemper Generoſus, Apertus & φιλαλήθης repreſentatur, ut *Euſtathius* ſæpiſſimè obſervat & præſertim in fine *Iliad.* ζ. *Tragici* pro ſuo arbitrio fingunt; hic verò *Euripides* Characteris veri eſt ſtudioſus. *J. Barnes.* V. 395. Κοὐ διπλοῦς πέφυκ' ἀνήρ.) Duplex Vir eſt, Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει. Ut *Homerus* canit. Huc referatur *Æſopi* de Satyro & Ruſtico Fabula. Vid. *Eraſmum* in *Adagio* Duplices Viros. V. 397. Τοὐπὶ σ') Τὸ ἐπὶ σέ. Vid. *Hecub.* v. 514. Malè itaque *Brodæus* per τὸ ὄπισω exponit. V. 401. Γερουσία) Malè in hoc loco *Senatus* exponebatur, licet id propriè ſignificet; Quis enim *Senatum* Legationes obire dixit, quanquam Senatorios Viros id facere concedam? Eſt itaque πρεσβεία, hoc eſt *Legatio* exponendum in hoc loco. *Joſua Barnes.* V. 405. Προὔπιες) *Propinâſti*, i. e. prodidiſti. Orta ab his *Metaphora*, qui aliis propinantes poculum porrigunt. *Demoſthenes* περὶ στεφάνου ---Τὴν ἐλευθερίαν προπεπωκότες, πρότερον μὲν Φιλίππῳ, νῦν δὲ Ἀλεξάνδρῳ. *Hermogenes* Προπίνοντες τὰ τῆς πόλεως πράγματα: ἀντὶ τοῦ προδιδόντες. *J. Brodæus.* *Terentius* in *Eunucho* --- Hunc vobis deridendum & comedendum propino. *Gaſpar Stiblinus.* Τὸ σὸν μέρος) idem quod τοὐπὶ σ', ſupra v. 397. Idem *Demoſthenes* Οὕτω γὰρ ἀδίκησεν αὐτοὺς οἶμαι τὸ μέρος σοῦ. Sic *Iſæus* τὸ κατὰ σαυτὸν μέρος. *Dinarchus*, Καθ' αὑτὸ μέρος dixère. *Joh. Brodæus.* V. 408. Πάγγαιον) *Thraciæ* montem, in confiniis *Macedoniæ*, *Philippis* urbi imminentem; hinc *Virgil.* Georg. l. 4. v. 463. Altáque *Pangæa* & *Rheſi* Mavortia tellus. *Joſua Barnes.* V. 409. Κατὰ στόμα) A Fronte, ut inquit, *Brodæus*, non à tergo, neque à lateribus. *Euſtathius* fol. 469. lin. 40. Οὐρὰ γὰρ καὶ κατὰ Ξενοφῶντα, τὸ ὄπισω τῆς φάλαγγος· ὥσπερ στόμα καθ' Ὅμηρον, ὁ τόπος τῶν προμάχων. Et hæc Exercitûs ad Animal Comparatio uſitatata & ex *Africano* ſic defenditur --- Ὅτι οἱ παλαιοὶ τὴν φάλαγγα ἐν ταῖς κινήσεσι ζώῳ εἰκάζοντες. τὸ μὲν αὐτῆς πρόσωπον ὀνομάζουσι καὶ στόμα· τὸ δὲ κέρας καὶ κεφαλὴν, ἄλλο δὲ ὀφθαλμὸν, ἢ ὀμφαλὸν, καὶ ἄλλο πλευρὸν καὶ οὐρὰν ἄλλο. Vid. *Andr. Schotti* Obſervat. Human. l. 3. c. 28. Hinc ἀμφίστομος φάλαγξ *Æliano.* Joſua Barnes. V. 417. Ψυχρὰν ἄησιν) *Hyemem* & Noctis vapores frigidos. Δίψιόν τε πῦρ θεοῦ) *Æſtatem* & Diei immodicos calores. V. 418. Ἐν δεμνίοις) In toris convivalibus.

Πυκνὴν

Πυκνὴν ἄμυστιν, ὡς σὺ, δεξιούμενοι.
Ταῦθ', ὡς ἂν εἰδῇς Ἕκτορ' ὄντ' ἐλεύθερον,
Καὶ μέμφομαί σοι, καὶ λέγω κατ' ὄμμα σόν.
Ῥη. Τοιοῦτός εἰμι κἀυτὸς, εὐθεῖαν λόγων
Τέμνων κέλευθον, « κοὐ διπλοῦς πέφυκ' ἀνήρ.
Ἐγὼ δὲ μεῖζον, ἢ σὺ, τῆσδ' ἀπὼν χθονὸς,
Λύπῃ πρὸς ἧπαρ δυσφορῶν ἐτειρόμην.
Ἀλλ' ἀγχιτέρμων γαῖά μοι Σκύθης λεὼς
Μέλλοντι νόστον τὸν πρὸς Ἴλιον περᾶν
Ξυνῆψε πόλεμον. Εὐξένου δ' ἀφικόμην
Πόντου πρὸς ἀκτὰς, Θρῇκα πορθμεύσειν στρατόν.
Ἔνθ' αἱματηρὸς πέλανος εἰς γαῖαν Σκύθης
Ἠντλεῖτο λόγχῃ, Θρῄξ τε συμμιγὴς φόνῳ.
Τοιάδε τοί μ' ἀπεῖργε συμφορὰ, πέδον
Τροίας ἱκέσθαι, σύμμαχόν τέ σοι μολεῖν.
Ἐπεὶ δ' ἔπερσα, τῶνδ' ὁμηρεύσας τέκνα,
Τάξας ἔτειον δασμὸν εἰς δόμους φέρειν,
Ἥκω περάσας ναυσὶ πόντιον στόμα,
Τὰ δ' ἄλλα πεζὸς γῆς περῶν ὁρίσματα,
Οὐχ ὡς σὺ κομπεῖς, τὰς ἐμὰς ἀμυστίδας,
Οὐδ' ἐν ζαχρύσοις δώμασιν κοιμώμενος,
Ἀλλ' οἷα πόντον Θρῄκιον φυσήματα
Κρυσταλλόπηκτα, Παίονάς τ' ἐπεζάρει,
Ξὺν τοῖσδ' ἄϋπνος οἶδα τλὰς πορπάμασιν.
Ἀλλ' ὕστερον μὲν ἦλθον, ἐν καιρῷ δ' ὅμως.
Σὺ μὲν γὰρ ἤδη δέκατον αἰχμάζεις ἔτος,
Κοὐδὲν περαίνεις· ἡμέραν δ' ἐξ ἡμέρας
Πίπτεις κυβεύων τὸν πρὸς Ἀργείους Ἄρη.
Ἐμοὶ δὲ φῶς ἓν ἡλίου καταρκέσει,
Πέρσαντι πύργους ναυστάθμοις ἐπεισπεσεῖν,
Κτεῖναί τ' Ἀχαιούς· θατέρᾳ δ' ἀπ' Ἰλίου

Ut tu, propinantes crebros hauſtus.
Hæc, ut ſcias Hectorem eſſe liberum,
Expoſtulo tecum, & dico tibi in os.
Rhe. Talis ſum & ego, rectam ſermonum
Viam ſecans, « nec ſum duplex vir.
Ego verò magis, quàm tu, abſens ab hàc terrâ,
Dolore in hepate *tuas calamitates* iniquo ferens animo cruciabar.
Sed confinis mihi terræ Scythicus populus
Mihi volenti conficere iter ad Ilium
Intulit bellum. Euxini verò veni
Maris ad littus ut traducerem Thracium exercitum,
Ibi cruentus ſanguis Scythicus in terrum *cadens*
Hauriebatur haſtâ, & *cruor* Thracius mixtus cæde.
Talis calamitas remorata eſt me, ne *ad* campum
Trojæ proficiſcerer, bellique ſocius tibi venirem.
Poſtquam verò expugnavi *illos*, & accepi obſides horum liberos,
Conſtituens ut annuum tributum domum mihi adferant,
Veni trajiciens navibus ponti fauces, i. e. *Helleſpontum*,
Alios verò terræ fines trajiciens pedes,
Non, ut tu objicis ſuperbè, meas amyſtidas *frequentans*,
Neque in aureis ædibus dormiens,
Sed ventos, quales Pontum Thracium,
Glaciem-facientes, & Pæoniam perflant,
Suſtinui cum his inſomnis ſagis-fibulatis.
Sed ſerò quidem veni, tamen adhuc ſatis tempeſtivè:
Tu enim jam decimum pugnas annum
Et nihil efficis, ſed diem de die
Labi-ſinis; tanquam Martis alea ludens adverſus Argivos.
Mihi verò lux unica ſolis ſufficiet, *unica dies ſatis erit*,
Expugnanti *Græcorum* turres ad irrumpendum in *eorum* navalia,
Et ad cædendos Achivos: Altero verò *die* ab Ilio

V. 419. Πυκνὴν ἄμυστιν, ὡς σὺ, δεξιούμενοι) Eſt Ἄμυστις genus *Poculi*, ex quo facilè & largè bibitur, item *Potatio* ſine reſpiratione aut intermiſſione; de quo Verbo vide *Euſtathium* & *Ariſtoph.* Scholiaſt. ad illum verſum in fine *Acharnenſ.* Καὶ πρός γ' ἄκρατον ἐγχέας ἄμυστιν ἐξέλαψα. *Horat.* *Bacchum Threicia vincat Amyſtide.* *Pollux* Onomaſt. l. 6. Ἀμυστὶ πίνειν, ἀμυστίζειν. χανδὸν πίνειν· Θρᾳκία πρόποσις. V. 426. Ἀγχιτέρμων γαῖά μοι) Ita lego rejecto γαίᾳ quòd malè priùs aderat, ut verſui ſua conſtet menſura. Quod miror *Canterum* non vidiſſe: *Brodæum* quidem culpam vidiſſe & defendiſſe, vertit enim *Regno* meo: *Scaliger* vidit & emendavit, ut & *Dupertus.* Nec eſt, quòd quis metuat, cùm aliàs eſſet *Spondæus* in Quarto locos *J. Barnes.* V. 427. Μέλλοντι νόστον τὸν πρὸς Ἴλιον περᾶν) Νόστος in hoc loco ſimplicitèr pro *Iter, Profectio*, non ut ſæpè pro *Reditus*; ut *Homer.* Odyſſ. δ. v. 119. Κεῖσέ με νοστήσαντα. *Illuc me profectum*, non *redeuntem.* Hinc *Phavorinus*, Νόστους ἐπὶ τοῦ οἴκαδε ἀπελθεῖν εἴρηκεν· Κεῖται δὲ παρ' Ὁμήρῳ καὶ ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς ἐλθεῖν. *Joſua Barnes.* V. 430. Ἔνθ' αἱματηρὸς πέλανος) Ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος. Mirum, quòd hæc *Rheſi* Fabula nonnullis Veterum putabatur aliena ab *Euripide* fuiſſe & *Sophocleum* Characterem potiùs ſervare, ut in Argumento hujus Fabulæ *Græco* videmus: Cùm tamen ibidem agnoſcatur, quòd ἐν μὲν ταῖς Διδασκαλίαις ὡς γνήσιον ἀναγέγραπται, hoc eſt, in Publicis Titulis *Euripidi* inſcribitur. Et profectò, ſiqua mihi in his rebus perſpicacitas, non modo *Sophoclei* Characteris omninò nihil ſapit, ſed totum penitùs *Euripidem* ad vivum exprimit. Hoc centum plus inſtantiis poſſem probare. Unicam aut alteram profero ex *Alceſtide* v. 851. Πρὸς αἱματηρὸν πέλανον. Ut hic loci Ἔνθ' αἱματηρὸς πέλανος. Sic hujus Fabul. v. 370. & 439. Ζάχρυσον & ζαχρύσοις legitur & v. 441. ἐπεζάρει. Τοῦτο v. 497. &c. quæ omnia ſunt *Euripidis* verba ferè propria. Jam verò Alceſt. v. 498. Ζάχρυσος occurrit. *Phœniſſ.* v. 45. ἐπεζάρει iterum legitur. *Hecub.* v. 514. Τοὐπὶ σ' pro τὸ ἐπὶ σε rurſus; ut *Iphig.* Aul. v. 1557. Τοὐπὶ μ' pro τὸ ἐπ' ἐμέ. Quòd *Andreas Schottus* aliique Authorem hujus Fabulæ ignorantiæ accuſant, id eorum ignorantiæ ſignum eſt, ut ſupra ad v. 260. Contra *Schottum* probavimus. Sed hæc in hoc loco ſufficiant. Ibid. Σκύθης) pro Σκυθικός. Nec hoc veteres Critici inobſervatum reliquerunt, *Euſtath.* ad *Hom.* Iliad. α'. v. 58. Ἕκτωρ μὲν θνητός τε, γυναῖκά τε θήσατο μαζόν· Ἀττικοὶ καὶ Δωριεῖς τοῖς κυριωτέροις χρῶνται ἀντὶ κτητικῶν, ὥς φασιν οἱ παλαιοί· Οἷον Ἕλληνα στρατὸν, τὸν Ἑλληνικόν· Ἄνθρωπον ἦθος, ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπινον· Ἑλλάδα διάλεκτον, Δοῦλον ἦθος, Σκύθην οἶμον. Idem ad *Iliad.* v. 628. Κασιγνήτοιο φόνοιο) ὥσπερ δὲ παρ' Αἰσχύλῳ Σκύθης οἶμος ὁ Σκυθικός· Καὶ Δοῦλον δέ τι ἦθος, τὸ Δουλικόν· οὕτω καὶ κασίγνητος φόνος, κτητικῶς, ὁ Κασιγνητικός. Sic *Martialis*, *Indos* Sardonychas, *Scythas* Smaragdos. Vid. *Tho. Stanleii* Commentarium in *Æſchyl.* ad *Prometh.* v. 2. *Joſua Barnes.* V. 432. Τοιάδε) τοιάδε, & in *Puris* dictionibus *Communitèr* α pro η ponitur, ut Ἀθηναία, Τεγέα &c. V. 435. Ἔτειον δασμὸν) *Annuum tributum.* Ἔτειος, ἐτήσιος, ab ἔτος *annus.* V. 438. Τὰς ἐμὰς ἀμυστίδας) ſubaudi δεξιούμενος. Ut *Hector* ei objecerat ſupra v. 518. Πυκνὴν ἄμυστιν, ὡς σὺ, δεξιούμενοι. V. 441. Ἐπεζάρει) *Canterus*; nam *rejicimus* ἐπεζάτει; quod nihil ſignificat; & hoc verbum *Phœniſſ.* v. 45. V. 442. Ξὺν τοῖσδ' ἄϋπνος οἶδα) Ante hæc in Impreſſis libb. omnibus legebatur, ξὺν τοῖσδ' ἄϋπνος οἶδα, quod multorum torſit ingenia; præcipuè cùm οἶδα ſine causâ ſic reduplicaretur & *Rheſus* non erat ἄϋπνος. Quare elegantem illam Lectionem, quam *Andreas Schottus* Obſervat. Poetic. l. 2. c. 43. ex Membranis *Vaticani* prælatam invenit. Nos in Textum nunc admiſimus. *Joſua Barnes.* V. 446. Πίπτεις) *Canterus* legit πέττεις, ingenioſè ſatis, ſi πέττεις ſignificaret *calculis*, vel *aleâ-ludo*, ut ille deceptus putabat; cùm πέττω & πέσσω & πέπτω *coquo* ſignificat: πεττεύω autem & πεσσεύω *Calculis ludo.* Quin magna eſt differentia inter πεσσεύω & κυβεύω, quum ille unum eundémque ludum putabat. Quare inſignitèr errat Vir Magnus. Πίπτω autem per Ἑβραϊσμὸν *Euripidi* plus unâ vice uſurpatum, ſignificat in hoc loco *cadere-facio.* Vide quæ Nos ad *Hecub.* v. 528. & aliàs alibi. *J. Barnes.* Ibid. Κυβεύεις) Fortunæ arbitrio committens. *Plato* Polit. l. Καὶ ὥσπερ ἐν πτώσει κύβων πρὸς τὰ πεπτωκότα τίθεσθαι τὰ αὑτοῦ πράγματα. *Joh. Brodæus.* V. 449. Κτεῖναί τ' Ἀχαιούς. Θατέρᾳ τ' ἀπ' Ἰλίου) pro τῇ ἑτέρᾳ.

Πρὸς οἶκον εἶμι, συντεμὼν τοὺς σοὺς πόνους.
Ὑμῶν δὲ μή τις ἀσπίδ' αἰρέσθω χερί.
Ἐγὼ γὰρ ἕξω τοὺς μέγ' αὐχοῦντας δορὶ
Πέρσας Ἀχαιοὺς, καίπερ ὕστερος μολών.

Σύστημα.

Χο. Ἰὼ, ἰὼ· φίλα θροεῖς,
Φίλος Διόθεν εἶ μόνος.
Φθόνον ἄμαχον ὕπατος Ζεὺς
Θέλοι ἀμφὶ σοῖς λόγοισιν
Εἴργειν. τὸ δὲ ναΐον Ἀργόθεν δόρυ,
Οὔτε πρὶν, οὔτε νῦν τιν' ἀνδρῶν
Ἐπορεύσατο σέθεν κρείσσω.
Πῶς μοι Ἀχιλλεὺς τὸ σὸν
Ἔγχος ἂν δύναιτο,
Πῶς δ' Αἴας, ὑπομεῖναι;
Εἰ γὰρ ἐγὼ τόδ' ἦμαρ εἰσ-
ίδοιμ' ἄναξ, ὅπως πολυφόνου
Χειρὸς ἀποινάσαιο λόγχᾳ.

Ἴαμβοι.

Ῥη. Τοιαῦτα μέν σοι τῆς μακρᾶς ἀπουσίας
* Πρᾶξαι ἀρέξω· σὺν δ' Ἀδραστείᾳ λέγω, * an πράξας.
Ἐπειδὰν ἐχθρῶν τήνδ' ἐλευθέραν πόλιν
Θῶμεν, θεοῖσί τ' ἀκροθίνι' ἐξέλης,
Σὺν σοὶ στρατεύειν γῆν ἐπ' Ἀργείων θέλω,
Καὶ πᾶσαν ἐλθὼν Ἑλλάδ' ἐκπέρσαι δορὶ,
Ὡς ἂν μάθωσιν ἐν μέρει πάσχειν κακῶς.
Εκ. Εἰ τοῦ παρόντος τοῦδ' ἀπαλλαχθεὶς κακοῦ,
Πόλιν νεμοίμην ὡς τὸ πρίν ποτ' ἀσφαλῆ,
Ἦ κάρτα πολλὴν θεοῖς ἂν εἰδείην χάριν.
Τὰ δ' ἀμφί τ' Ἄργος, καὶ νομὸν τῆς Ἑλλάδος,
Οὐχ ὧδε πορθεῖν ῥᾴδι', ὡς λέγεις, δορί.
Ῥη. Οὐ τούσδ' ἀρίστους φασὶν Ἑλλήνων μολεῖν;
Εκ. Κοὐ μεμφόμεσθά γ', ἀλλ' ἄδην ἐλαύνομεν.
Ῥη. Οὐκοῦν κτανόντες τούσδε, πάντ' εἰργάσμεθα.
Ε.* Μὴ νῦν τὰ πόρρω, τἀγγύθεν μεθεὶς, σκόπει. * Μή νυν. Scal.
Ῥη. Ἀρκεῖν ἔοικέ σοι παθεῖν, δρᾶσαι δὲ μή;
Εκ. Πολλῶν γὰρ ἄρχω, κἀνθάδ' ὢν, τυραννίδος.
Ἀλλ' εἴτε λαιὸν, εἴτε δεξιὸν κέρας,
Εἴτ' ἐν μέσοισι συμμάχοις, πάρεστί σοι
Πέλτην ἐρεῖσαι, καὶ καταστῆσαι στρατόν.
Ῥη. Μόνος μάχεσθαι πολεμίοις, Ἕκτορ, θέλω.
Εἰ δ' αἰσχρὸν ἡγῇ μὴ συνεμπρῆσαι νεῶν
Πρύμνας, πονήσας τὸν πάρος πολὺν χρόνον,
Τάξον μ' Ἀχιλλέως καὶ στρατοῦ κατὰ στόμα.
Εκ. Οὐκ ἔστ' ἐκείνῳ θοῦρον ἀντᾶξαι δόρυ.
Ῥη. Καὶ μὴν λόγος γ' ἦν, ὡς ἔπλευσ' ἐπ' Ἴλιον.
Εκ. Ἔπλευσε, καὶ πάρεστιν· ἀλλὰ μηνίων

Domum redibo, brevi finitis tuis laboribus.
Nullus vero veſtrûm clypeum tollat manu:
Ego enim cohibebo valde gloriantes bello
Achivos expugnans, quamvis ſerò venerim.

Syſtema.

Cho. Io, io, grata dicis:
Tu ſolus à Jove es amicus.
Summus Jupiter invictam invidiam
A tuis ſermonibus velit
Arcere. Navale enim lignum, *i.e.* claſſis, ab Argis,
Neque prius, neque nunc ullum virum
Adduxit te præſtantiorem.
Quomodo Achilles tuam
Haſtam poterit,
Quomodo etiam Ajax, ſuſtinere?
Utinam verò ego hunc diem
Videam, ô rex, quomodò multorum-cædibus imbutæ
Manûs tuæ fructum-feres per haſtam.

Rheſus.

Talia igitur tibi pro longâ abſentiâ
Factis præſtabo, cum bonâ autem Adraſtiæ veniâ *hæc* dicam.
Poſtquam ab hoſtibus hanc urbem liberam
Fecerimus, & diis ſpolia exemeris,
Tecum in agrum Argivum cum exercitu proficiſci volo,
Et profectus totam Græciam armis vaſtare,
Ut & *ipſi Græci* viciſſim malis affligi diſcant.
Hec. Si ab hoc præſenti malo liberatus,
Urbem incolerem, ut olim, tutam,
Certè diis haberem valdè multam gratiam.
Quod verò ad Argos attinet, & regionem Græciæ,
Non ſic, ut dicis, *eam armis* expugnare facile *eſt*.
Rhe. Nonne optimates Græcorum dicunt *huc* veniſſe?
Hec. Non vituperamus *eos*, *ſed* diu repellimus, *i.e.* *repell. haremus*.
Rhe. Igitur illis interfectis, omnia confecimus.
Hec. Ne nunc, quæ procul ſunt conſidera, omittens quæ ſunt in manu.
Rhe. Satis eſſe videtur tibi accipere injurias, non inferre etiam?
Hec. Satis enim magno principatui impero, etiam hic manens:
Verùm ſive ſiniſtrum, ſive dextrum cornu *tenere velis*,
Sive inter medios ſocios *manere malis*, *illic* licet tibi
Peltam figere, & collocare *tuum* exercitum.
Rhe. Solus pugnare cum hoſtibus Hector, volo.
Sed ſi turpe putas non ſimul incendere navium
Puppes, cùm tam longo tempore priùs laboraveris,
Colloca me in primâ acie adverſus Achillem & exercitum.
Hec. Non licet dirigere contra illum martiam haſtam.
Rhe. Atqui ſermo fuit, quòd navigârit ad Ilium.
Hec. Navigavit, & adeſt; ſed iratus

V. 450. Εἶμι) pro εἴσομαι. *Præſens* pro *Futuro*. Ita *Hecub.* v. 163. Ποίαν, ἢ ταύταν, ἢ κείναν στείχω; pro στείξω. Item *Ariſtoph.* Plut. Act. 2. ſcen. 5. v. 18. [illegible] Εἶμι δὲ [illegible]; Vid. *Pſochenii* Diatrib. de Græc. Ling. N. T. Puritate. V. 453. Πέρσας Ἀχαιοὺς) Πέρθω quod propriè de *Locis* dicitur, nunc de *Perſonis* uſurpatur, novè quidem; at non prorsùs ſine exemplo. Suprà enim v. 239. [illegible] πέρσας τὸν Ἀχαιῶν Ἄρη. Ibid. καίπερ ὕστερος μολών) Hoc ei enim *Hector* ſuprà objecerat v. 412. Φίλων νοσούντων ὕστερος βοηδρομεῖς. *Joſua Barnes*. V. 456. Φθόνον ἄμαχον ὕπατος Ζεὺς θέλοι ἀμφὶ σοῖς λόγοισιν εἴργειν) ſimile ſupra v. 342. Quod videſis. Et infrà v. 468. V. 476. Ἦ κάρτα πολλὴν θεοῖς ἂν εἰδείην χάριν) Olim erat ſcriptum πολλοῖς. *Æmilius Portus* vidit illud non æquè commodè dici potuiſſe; πολλὴν verò *optimè*; & illius quidem in hâc parte judicium ſuffragio noſtro comprobamus. V. 485. Ἀλλ' εἴτε λαιὸν, εἴτε δεξιὸν κέρας) Subaudi κατά. De Exercitu verò ad Animal comparato, vide quæ Nos ſupra ad v. 409. V. 487. Πέλτην ἐρεῖσαι) De *Peltâ* & quod *Thracum* erat propria, vid. ſupra ad v. 371. Quod verò ad ejus formam ſpectat, conjecturâ aſſequeris ex hoc *Virgilii* verſu *Æn.* l. 1. v. 494. *Ducit Amazonidum lunatis agmina Peltis*. V. 489. Εἰ δ' αἰσχρὸν ἡγῇ μὴ συνεμπρῆσαι νεῶν πρύμνας) *Canterus* hic putat μοι legendum pro μὴ, deceptus quia credidit *Rheſum* noviſſe, quòd ſeparatim à Navibus jaceret *Achilles* iratus cum *Agamemnone*: Quùm tamen ex ſequentibus patet id penitùs adhuc neſcire. Quare μὴ omnino retinendum, etiamſi *Scaliger* ſuum *Cantero* addat calculum. Is enim ſenſus —— *Quod ſi turpe tibi duceris, nobis pugnantibus ad naves te à bello quieſcere, nec ſimul nobiſcum naves incendere; at certè detur hoc mihi; ut ego & non alius contra* Achillem *me opponam*. Joſua Barnes.

Στρατη-

Στρατηλάταισιν, ἢ συναίρεται δόρυ.
Ῥη. Τίς δὴ μετ' αὐτὸν ἄλλος εὔδοξος στρατοῦ;
Εκ. Αἴας ἐμοί μὲν οὐδὲν ἡσσᾶσθαι δοκεῖ,
Χ' ὁ Τυδέως παῖς· ἔστι δ' αἱμυλώτατον
Κρότημ' Ὀδυσσεὺς, λῆμά τ' ἀρκούντως θρασὺς,
Καὶ πλεῖστα χώραν τήνδ' ἀνὴρ καθυβρίσας.
Ὃς εἰς Ἀθάνας σηκὸν ἔνναγχος μολὼν,
Κλέψας ἄγαλμα, ναῦς ἐπ' Ἀργείων φέρει.
Ἤδη δ' ἀγύρτης, πτωχικὴν ἔχων στολὴν,
Εἰσῆλθε πύργους· πολλὰ δ' Ἀργείοις κακὰ
Ἠρᾶτο, πεμφθεὶς Ἰλίου κατάσκοπος.
Κτανὼν δὲ φρουροὺς, καὶ παραστάτας πυλῶν,
Ἐξῆλθεν· αἰεὶ δ' ἐν λόχοις εὑρίσκεται,
Θυμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἄστεος πέλας
Θάσσων· κακῷ δὲ μερμέρῳ παλαιόμεθα.
Ῥη. "Οὐδεὶς ἀνὴρ εὔψυχος ἀξιοῖ λάθρᾳ
" Κτεῖναι τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' ἰὼν κατὰ στόμα.
Τοῦτον δ', ὃν ἵζειν φὴς σὺ κλωπικὰς ἕδρας,
Καὶ μηχανᾶσθαι, ζῶντα συλλαβὼν ἐγὼ,
Πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισιν ἀμπείρας ῥάχιν,
Στήσω πετεινοῖς γυψὶ θοινατήριον.
Λῃστὴν γὰρ ὄντα, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
Συλῶντα, δεῖ νιν τῷδε κατθανεῖν μόρῳ.
Εκ. Νῦν μὲν καταυλίσθητι, καὶ γὰρ εὐφρόνη.
Δείξω δ' ἐγώ σοι χῶρον, ἔνθα χρὴ στρατὸν
Τὸν σὸν νυχεῦσαι, τοῦ τεταγμένου δίχα.
Ξύνθημα δ' ἡμῖν Φοῖβος, ἤν τι καὶ δέῃ,
Μέμνησ' ἀκούσας, Θρῃκί τ' ἄγγειλον στρατῷ.
Ὑμᾶς δὲ βάντας χρὴ προταινὶ τάξεων
Φρουρεῖν ἐγρηγορότας, καὶ νεῶν κατάσκοπον
Δέχθαι Δόλωνα· καὶ γὰρ εἴπερ ἐστὶ σῶς,
Ἤδη πελάζει στρατοπέδοισι Τρωϊκοῖς.

ἈΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τίνος ἁ φυλακά; τίς ἀμείβει
2 Τὰν ἐμὰν πρώτα;
3 Δύεται σημεῖα, καὶ ἑπτάποροι
4 Πλειάδες αἰθέριαι·

Imperatoribus, una ſimul prœliatur.
Rhe. Quis verò poſt eum clarus eſt in exercitu?
Hec. Ajax mihi quidem nullo inferior videtur,
Et Tydei filius: eſt autem præterea facundiſſimum
Crepitaculum Ulyſſes, & ſatis ferox animo,
Qui vir affecit contumeliis hanc regionem plurimâ:
Qui nuper in templum Palladis profectus,
Furatus Palladium, ad naves Argivorum tulit:
Deinde etiam circulator, habens veſtem mendici,
Ingreſſus eſt mœnia; & multa Argivis mala
Precatus eſt, miſſus in Ilium explorator.
Interfectis autem cuſtodibus & præſidibus portarum
Egreſſus eſt, & ſemper in inſidiis invenitur,
Thymbræum juxta templum prope urbem
Sedens: luctamur autem cum gravi *triſtique* malo.
Rhe. " Nullus vir fortis vult clam
" Interficere hoſtem, [illegible] vadens in conſpectum:
Illum verò, quem tu ſedere dicis in furtivâ ſede,
Et ſtruere inſidias, virum comprehendens ego
In exitu portarum, transfigens ſpinam dorſi,
Faciam epulas volucribus vulturibus.
Prædonem enim exiſtentem, deorúmque templa
Spoliantem, oportet eum hoc fato mori.
Hec. Nunc quidem capite locum caſtris, nox enim *jam eſt*.
Monſtrabo verò tibi locum, ubi oportet exercitum
Tuum pernoctare ſeorſum ab eo *loco*, qui *aliis* aſſignatus eſt.
Teſſera verò nobis eſt Phœbus, ſi quid opus fuerit,
Memento te audiiſſe; & ſignifica Thracio exercitui. *Exit Rheſus.*
Vos verò euntes oportet paululum ante ordines
Excubias agere vigilando, & exploratorem navium
Excipere Dolonem: etenim ſi modo ſalvus eſt,
Jam appropinquat caſtris Trojanis.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ch. 1 Cujus *jam eſt* vigilia? quis per vices ſuccedit
2 Mihi primùm?
3 Jam occidunt ſigna, & ſeptemgradæ
4 Pleiades æthereæ:

V. 495. Στρατηλάταισιν) hoc eſt, Στρατηλάταις, vel Ducibus *Atridis*, de quibus *Hom.* Iliad. α. v. 16. Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν. *Joſ. Barnes.* V. 499. Κρότημ' Ὀδυσσεὺς) *Ariſtoph.* Nub. *lin.* 74. Λέγειν φύσον τρίμμα· κρόταλον· παιπάλη. Vid. *Scholiaſten* ibid. Et *Euſtathium* de eodem *Comici* loco fol. 1327. lin. 24. Hic verò, ut *Euſtathius* ait fol. 838. lin. 24. Ὁ αἱμύλος καὶ παρὰ τὸ δεῖν ἐν λαλιαῖς ὀχληρός. V. 501. Εἴναγχος) Ita lego pro ἔναγχος Carminis-gratiâ; ſicut εἰνάλιος, εἰν enim pro ἐν Poetis dicitur. *Scaliger* legit, ut Nos. *Joſua Barnes.* V. 502. Κλέψας ἄγαλμα) Ἀγαλμάτιον Παλλάδιον, διοπετές. Vid. *Iphig.* Taur. v. 88. *Palladium*, quo ſervato, *Troja* dirui non potuit. Sive verò Apoteleſmatica erant hæc ſimulachra, ſive Dæmonibus locorum obſita; Fatum & ſecuritas loci uniuſcujuſque, ſive Urbis, ſive Regni, putabatur iis ineſſe. *Tyrii* itaque *Herculem* ſuum magicis vinculis apud ſe manere conſtringebant; & *Romani* Deos Populorum, quos vincebant, ad *Romam* invitabant: & in Templo *Hieroſolymorum* paulò ante *Titi* everſionem audita eſt vox Ἀποβαίνωμεν ἐντεῦθεν, *Migremus hinc.* Unde *Virgil.* Æn. l. 2. v. 351. *Exceſſêre omnes Adytis, Ariſque relictis, Dii, quibus Imperium hoc ſteterat.* Joſua Barnes. V. 503. Ἤδη δ' ἀγύρτης, πτωχικὴν ἔχων στολὴν) *Hom.* Odyſſ. δ. v. 244. Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας, Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικώς, Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν. Hinc *Eurip.* Hecub. v. 239. Οἶσθ', ἡνίκ' ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος, Δυσχλαινίᾳ τ' ἄμορφος. Notavit *Joh. Brodæus.* V. 504. Πολλὰ δ' Ἀργείοις κακὰ ἠρᾶτο) *Scaliger* legit, Ἀργείοις. Poteſt utroque modo legi; vel cum Duplici Accuſativo, vel cum *Dativo* & ſimplici. V. 506. Κτανὼν δὲ φρουρούς) Ita *Hom.* ibid. v. 257. Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ Ἦλθε μετ' Ἀργείους. V. 508. Θυμβραῖον) Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 224. V. 511. Ἰὼν κατὰ στόμα) Palàm & ex adverſo; non ex inſidiis. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 114. (ἐν βλέποντας εἰς δόρυ. V. 516. Θεῶν ἀνάκτορα) Vid. *Iphig.* Taur. v. 41. V. 521. Ξύνθημα δ' ἡμῖν Φοῖβος) Vid. ſuprà v. 12. De Teſſerâ. V. 523. Ὑμᾶς δὲ βάντας) Vigiles alloquitur *Hector.* προταινὶ τάξεων) Exponitur *ante acies*: Πρόσθεν & προτείνειν *Heſych.* προταινὶ *Phavorinus.* Sed eſt quoddam τῶν ἀπαξ λεγομένων. *Phavorin.* exponit προταινὶ, προφάτως, προφανῶς. *Heſych.* προταίνειν πρὸ μικροῦ, παλαιόν. Idem *Phavorin.* Quod miror, quùm προταινὶ exponatur rectè προσφάτως. Et ποταίνιον *Æſchyl.* Prom. v. 102. νέον, πρόσφατον, ἢ προσφάτως ἀπροσδόκητον, ἄγνωστον. Ut *Virgil.* novum & inopinum dicit--Æn. l. 6. v. 103. *Non ulla laborum, O Virgo, nova mî facies, inopinave ſurgit; Omnia præcepi atque animo mecum ante peregi.* V. 528. Πρώτα) Adverbial. & rectè; licet *Scal.* legit πρώταν. Quomodo enim, ſi hæc eſſet *Prima* Vigilia, *Chorus* ad v. 538. quæreret, cuinam ſit *prima* Vigilia indicta? Et ſanè apparet eſſe *quartam Vigiliam* hoc Hemichorium ex v. 542. *J. Barnes.* V. 529. Δύεται σημεῖα) ἄστρα· *Aratus* σήματα dixit Phænom. v. 10. *Ibid.* Ἑπτάποροι Πλειάδες) Vid. *Iphig.* Aul. v. 7. *J. Miltonus* non vult hic *Vergilias* quoque occidere, ſed exponit αἰθέριαι matutinæ, ut ἠέριαι *Hom.* Iliad. α. v. 497. Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανόν· *Scholiaſt.* Ἑωθινή, ὀρθρινή. *Tum enim, ut inquit ille, Vernum tempus: Vergiliis enim manè ſurgentibus, Aquila cœli media tenet; quod ſit Sole in Tauro exiſtente.*

5 Μέσα δ' Αἰετὸς οὐρανοῦ ποτᾶται.	5 Volat autem Aquila in medio cœli.
6 Ἐγρεσθε, τί μέλλετε, κοιτᾶν;	6 Expergiſcimini (quid cunctamini?) è lectis,
7 Ἐγρεσθε πρὸς φυλακάν.	7 Expergiſcimini ad vigiliam.
8 Οὐ λεύσσετε μήνάδος αἴγλαν;	8 Non videtis lunæ ſplendorem?
9 Ἀὼς δὴ πέλας, ἀὼς	9 Aurora jam propè eſt, aurora jam
10 Γίγνεται, καί τις πρὸ δόμων;	10 Oritur, & quis pro foribus?
11 Ὅδε γάρ ἐστιν ἀνήρ.	11 Aliquis enim vir hic adeſt.
Ἀνάπαιστοι.	Semichorus.
Ημ. Τίς ἐκηρύχθη πρώτην φυλακήν;	Cuinam indicta eſt prima vigilia?
Ημ. Μυγδόνος υἱὸν φασὶ Κόροιβον	Semi. Corœbo Mygdonis filio dicunt indictam.
Ημ. Τίς γὰρ ἐπ' αὐτῷ;	Semi. Cui verò poſt eum?
Ημ. Κίλικας Παίων στρατὸς ἤγειρεν.	S. Cilices excitavit exercitus Pæonius; ut illorū vice recubarent.
Ημ. Μυσοὶ δ' ἡμᾶς.	Semi. Myſi verò nos excitârunt ad idem.
Ημ. Οὐκοῦν Λυκίους πέμπτην φυλακὴν	Semi. Lycios igitur ad quintam vigiliam
Βάντας ἐγείρειν	Nos hinc digreſſos excitare
Καιρὸς, κλήρου κατὰ μοῖραν.	Tempus eſt, pro ordine ſortis.
Ἀντιστροφή.	Antiſtrophe.
Ημ. 1 Καὶ μὴν αἴω Σιμόεντος	Sem. 1 Atqui audio Simoentis ad ripas
2 * Ἡμένην κοίτας * al. ἡμένα.	2 Avem ſedentem in nido
3 Φονίας, ὑμνεῖ πολυχορδοτάτα	3 Funeſto; canit enim multiplici
4 Γήρυϊ παιδολέτωρ	4 Voce, liberorum interfectrix
5 Μελοποιὸς ἀηδονὶς * μέριμνα. * al. μερίμνα.	5 Luſcinia, ſuavis cantûs artifex ſolicita.
6 Ἤδη δὲ νέμουσι κατ' Ἴδαν	6 Jam autem paſcuntur in Ida
7 Ποίμνια, νυκτιβρόμου	7 Greges; nocturnæ
8 Σύριγγος ἰὰν κατακούω.	8 Fiſtulæ vocem audio.
9 Θέλγει δ' ὀμμάτων ἕδραν	9 Demulcet verò oculorum ſedem
" 10 Ὕπνος, ἅδιστος γὰρ ἔβα	" 10 Somnus; dulciſſimus enim & venit
" 11 Βλεφάροισι πρὸς ἀοῦς.	" 11 Palpebris circa auroram.
Ἀνάπαιστοι.	Semichorus.
Ημ. Τί ποτ' ὁ πεμφθεὶς σκοπὸς, ὃν νεῶν Ἕκτωρ ὤτρυνε κατόπταν;	Cur tandem non appropinquat ſpeculator, quem navium Hector miſit exploratorem?
Ημ. Ταρβῶ, χρόνιος γὰρ ἄπεστιν.	Semi. Metuo: diu enim abeſt.
Ημ. Ἀλλ' εἰ κρυπτὸν λόχον εἰσπεσὼν Διόλωλε, τάχ' ἂν εἴη φοβερόν.	Semi. Quòd ſi in occultas inſidias incidens Periit, citò erit trepidatio.
Ημ. Αὐδῶ Λυκίους πέμπτην φυλακὴν Βάντας ἐγείρειν Ἡμᾶς, κλήρου κατὰ μοῖραν.	Semi. Jubeo Lycios ad quintam vigiliam Digreſſos, excitare Nos, pro ordine ſortis.

V. 531. Αἰετὸς) Sidus cœleſte, de quo vid. Arati Phænom. Manilii & Buchanani Sphæras. Maro autem Poetria Byzantina cœlo ſitum memorat, quòd Jovem infantem Nectare lactaret, ob Saturni παιδοφαγίαν abſconditum — Νέκταρ δ' ἐκ πέτρης μέγας Αἰετὸς αἰὲν ἀφύσσων Γαμφηλῇ φορέεσκε ποτὸν Διὶ μητιόεντι· Τὸν καὶ νικήσας πατέρα Κρόνον εὐρυόπα Ζεὺς Ἀθάνατον ποίησε, καὶ οὐρανῷ ἐγκατένασσε. J. Barnes. V. 532. Κοιτᾶν) Κοιτῶν. V. 538. Τίς ἐκηρύχθη πρώτην φυλακήν;) Nota Syntaxin, quia dicimus Κηρύσσω σοι πρώτην φυλακήν. ergo paſſivè fit etiam Κηρύσσομαι φυλακήν· Sic πιστεύομαι τὴν ἀρχὴν· & πίστευμαι τὴν κεφαλήν· V. 539. Κόροιβον) Ita lego, rejecto illo veteri Κόρυβον, Virgilii Authoritate Vid. Æn. l. 2. v. 341. —— Juveniſque Corœbus Mygdonides, illis qui ad Trojam forte diebus Venerat, inſano Caſſandræ incenſus amore, Et Gener auxilium Priamo, Phrygibuſque ferebat. Mygdon autem & Otreus erant filii Dymantis, quem nonnulli ſtatuunt fuiſſe Hecubæ Patrem, & ipſe Homerus Aſium, Dymantis quoque filium, Hecubæ fratrem germanum vocat: Euripides verò Athenion & Telectides Ciſſei eam filiam volunt. Vid. hic de re Euſtathium. in Iliad. fol. 1082. lin. 60. &c. & fol. 643. lin. 28. De Corœbo autem & unde Virgilius illius notitiam invenerit, Vid. Jacobi Nicolai Loenſis Miſcel. Ephill. l. 2. c. 3. Joſua Barnes. V. 541. Παίων) Cùm & olim rectè ſcriptum erat Παίων στρατὸς, pro Παιονικὸς, de quâ re Vid. ſuprà ad v. 430. Canterus ſenſui conſulens, Verſui fuit incommodo, legendo Παίονας, cum παίων tantum literâ majuſculâ erat ſcribendum. J. Barnes. V. 546. Σιμόεντος) Παρὰ ſubaudi. V. 547. Ἡμένην κοίτας φονίας) Aldi editio habet ἡμένα. Joh. Brodæus legebat ὑμνεῖ, & explicat vel per ὕμνησιν quod vix feret, vel per Hymenæum. Ego hoc modo Verba ordino. Καὶ μὴν αἴω Σιμόεντος· Hoc eſt, ut ſuprà diximus παρά. Ἡμένα, κοίτας φονίας ὑμνεῖ Ἀηδονὶς μέριμνα, ἤγουν ἀηδὼν μεμνημένη· Ἀηδονὶς μὲν, ὁ ἀηδόνος νεοσσὸς καὶ ἐνταῦθα ἐκλήθη. Nota Fabula Terei & Philomelæ. Vid. Ovid. Metam. l. 6. Fab. 8. V. 547. Ἡμένα) Ita Virgilius de Philomelâ ramóque ſedens. Vid. infra v. 550. V. 548. Πολυχορδοτάτα γήρυϊ) Voce quamplurimas lyræ chordas ac tonos imitanti. Huc refer elegantiſſimam Philomelæ & Citharœdi contendentium Deſcriptionem. Fam. Stradæ Proluſ. vi. Joſua Barnes. V. 550. Ἀηδονὶς μέριμνα) ad verbum Luſciniosa Cura, vel ſollicitudo, hoc eſt Luſcinia ſollicita. Nam ut Virgil. Georg. 4. v. 513. ---Illa Flet noctem, ramóque ſedens miſerabile Carmen Integrat & mœſtis latè loca queſtibus implet. Joſua Barnes. V. 553. Σύριγγος ἰὰν κατακούω) Hic occurrit Vox ἰὰ pro φωνὴ, quam Euſtathius Veteribus in uſu dixit, unde & Λοξίας, quaſi ἀπὸ λοξῆς τῆς ἰᾶς. Dicitur autem pro ἰωὴ, eodem Euſtathio aſſerente fol. 794. lin. 54. Quare & ego Retractationem hanc facio eorum, quæ ſuprà dixi ad Iphig. Taur. v. 1013. ubi Euſtathio, Heſychio & Suidæ dicam impegi; quod ἰὰ pro Voce ſumpſerint. Obiter tamen notandum eſt, Nos huic Voci accentum in ultimâ aſſignare, quia omnia Euripidis exemplaria ita legunt. Eſt autem ἴα plurale ab ἴον Viola & ἴα ſingulare pro μία, una; quæ tamen Vox, Ariſtarcho teſtante, præter exemplum in Genitivo & Dativo circumflectitur in ultimâ. J. Barnes. V. 557. Πελάζει) pro πελάζει, hinc πελάθω per Syncopen pro πελάσω. Th. πίνας. Vid. ſuprà v. 24.

ARGUMENTUM Actûs Quarti.

Diomedes & Ulyſſes Græci *Exploratores, quùm* Hectoris *tentorium vacuum offendunt, deliberant quid ultrò faciendum. Jam itaque,* Dolone *tantùm occiſo, cùm abituri eſſent,* Minerva *illis ſupervenit & ad occidendum* Rheſum *hortatur, ac quomodò id facerent, oſtendit. Ipſa intereà ſub* Veneris *perſonâ,* Paridi, *qui Inſidias metueret à* Græcis, *imponit.* Diomedes & Ulyſſes, *interfecto jam* Rheſo & *duodecim aliis* Thracum *primoribus, in Vigiles incidunt, & tum planè actum fuiſſet de ipſis, niſi* Ulyſſes *editâ jam* Trojanorum *teſſerâ illos decepiſſet.* Choro *demùm de his motibus nocturnis conjecturas & metus ſuos expromit, quùm ſupervenit Auriga* Rheſi & *ipſe vulneratus, Domini ſui miſeram & inopinatam cædem nuntiaturus. A quâ re tamen Actus ultimus auſpicatur.*

ΔΙΟΜΗΔΗΣ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΑΘΗΝΑ, ΠΑΡΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Οδυ. Διόμηδες, οὐκ ἤκουσας, ἢ κενὸς ψόφος
Στάζει δι' ὤτων, τευχέων τινὰ κτύπον;
Διο. Οὔκ· ἀλλὰ δεσμὰ πωλικῶν ἐξ ἀντύγων
Κλάζει σιδήρου· κἀμέ τοι, πρὶν ᾐσθόμην
Δεσμῶν ἀραγμὸν ἱππικῶν, ἔδυ φόβος.
Οδυ. Ὅρα κατ' ὄρφνην, μὴ φύλαξιν ἐντύχῃς.
Διο. Φυλάξομαί τοι κἀν σκότῳ τιθεὶς πόδα.
Οδυ. Ἢν δ' οὖν ἐγείρῃς, οἶσθα σύνθημα στρατοῦ;
Διο. Φοῖβον Δόλωνος οἶδα σύμβολον κλύων.
Οδυ. Ἔα. Εὐνὰς ἐρήμους τάσδε πολεμίων ὁρῶ.
Διο. Καὶ μὴν Δόλων γε τάσδ' ἔφραζεν Ἕκτορος
Κοίτας, ἐφ' ᾧπερ ἔγχος εἵλκυσται τόδε.
Οδυ. Τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν λόχος βέβηκέ πῃ;
Διο. Ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν στήσων τινά.
Οδυ. Θρασὺς γὰρ Ἕκτωρ νῦν, ἐπεὶ κρατεῖ, θρασύς.
Διο. Τί δῆτ', Ὀδυσσεῦ, δρῶμεν; οὐ γὰρ ηὕρομεν
Τόνδ' ἄνδρ' ἐν εὐναῖς· ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
Οδυ. Στείχωμεν ὡς τάχιστα ναυστάθμων πέλας.
Σώζει γὰρ αὐτὸν, ὅσπερ εὐτυχῆ θεῶν
Τίθησιν· ἡμῖν δ' οὐ βιαστέον τύχην.
Διο. Οὐκοῦν ἐπ' Αἰνέαν, ἢ τὸν ἔχθιστον Φρυγῶν
Πάριν * μολόντι, χρὴν καρατομεῖν ξίφει. * Aldus μολόντες.
Οδυ. Πῶς οὖν ἐν ὄρφνῃ, πολεμίων ἀνὰ στρατὸν,
Ζητῶν, δυνήσῃ τούσδ' ἀκινδύνως κτανεῖν;
Διο. Αἰσχρόν γε μέντοι ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
Δράσαντε μηδὲν πολεμίους νεώτερον.
Οδυ. Πῶς δ' οὐ δέδρακας; οὐ κτανόντε ναυστάθμων
Κατάσκοπον Δόλωνα, σώζομεν τάδε
Σκυλεύματ'; ἢ πᾶν στρατόπεδον πέρσειν δοκεῖς;
Πείθου, πάλιν στείχωμεν· εὖ δ' εἴη τυχεῖν.
Αθη. Ποῖ δὴ λιπόντε Τρωϊκῶν ἐκ τάξεων
Χωρεῖτε, λύπῃ καρδίαν δεδηγμένοι;
Εἰ μὴ κτανεῖν σφῷν Ἕκτορ', ἢ Πάριν θεὸς
Δίδωσιν· ἄνδρα δ' οὐ πέπυσθε σύμμαχον

Ulyſ. Diomede, nõ audiviſti (an inanis & imagin. ſtrepitus
Stillat per aures) armorum quendam ſonum?
Dio. Non: ſed vincula ex rotis, *vel curribus,* equeſtribus
Clangunt ferri, & me, priuſquam ſenſi
Colliſionem vinculorum equeſtrium, ſubiit metus.
Ulyſ. Vide ne per noctem incidas in excubitores.
Dio. Cavebo etiamſi per tenebras iter faciam.
Ulyſ. Si verò excitâris *aliquem,* noſti teſſeram exercitus?
Dio. Phœbum ſcio *eſſe* teſſeram, ex Dolone audiens.
Ulyſ. Vah! Hæc hoſtium cubilia video deſerta.
Dio. Atqui Dolon hæc *eſſe* dixit Hectoris
Cubilia, adverſus quem *Hectorem* haſta allata eſt hæc.
Ulyſ. Quid rei eſt? num cohors *ejus* abiit aliquò?
Dio. Fortaſſe adverſus nos ſtructura aliquas inſidias.
Ulyſ. Hector enim nunc *eſt* audax, quia vincit, audax *eſt.*
Dio. Quid igitur, Ulyſſes, faciemus? non enim invenimus
Hunc virum in ſtratis: ſpe verò fruſtrati ſumus.
Eamus igitur quàm celerrimè ad ſtationem navium.
Servat enim eum Deus, qui & fortunatum
Facit: nobis verò non *eſt* violentèr agendum contra fortunam
Dio. Ergo ad Æneam, aut inviſiſſimum Phrygum
Parim euntes, oportet caput amputare gladio.
Ulyſ. Quomodo verò noctu per exercitum hoſtium
Quærens, poteris hos interficere ſine periculo?
Dio. Turpe tamen eſt redire ad Græcorum naves,
Nullo novo facinore in hoſtes perpetratò.
Ulyſ. Quomodo verò nihil perpetrâſti? nonnè interfecto navium
Exploratore Dolone, ſervamus hæc
Spolia? an putas te totum exercitum eſſe everſurum?
Obtempera verò abeamus: utinā verò & hoc bene côſequi liceat!
Min. Quònam ex Trojanis ſtationibus, hoc loco relicto
Diſceditis, mœſtitiâ cor morſi?
Quòd ſi vobis non interficere Hectorem, aut Parim Deus
Dat; virum tamen non audiviſtis ſocium

V. 565. Διόμηδες, οὐκ ἤκουσας ἢ κενὸς ψόφος &c.) Ita rectè *Aldi* Editio. In poſterioribus erat ἤκουσας, κενὸς &c. magnâ & apertâ verſûs jacturâ. *Duportus* ſupplebat ὡς antè κενὸς, *Scaliger* pro κενὸς, αἰανὴς verbo *Sophocleo*, uterque non malè; ſed Verus lectio, quam *Aldina* Editio etiamnum reſervat, eſt longè præferenda. *Joſua Barnes.* V. 574. Ἔα.) Hoc extrà verſum numerandum. Vid. ad *Hecub.* v. 1116.

V. 585. Οὐκοῦν ἐπ' Αἰνέαν) Ita ſcribimus pro Αἰνείαν, quod ſtare non potuit, ac proinde τὸ εαν per Συνίζησιν in unâ ſyllabâ contractum Verſum ſanabit. Sic ſuprà v. 90. Hoc *Scaliger* etiam vidit. V. 594. Πάλιν στείχωμεν) Redeamus. Εὖ δ' εἴη τυχεῖν) *Utinam in Diſceſſu benè nobis eveniat. Joh. Brodæus.* V. 595. Ποῖ δὴ λιπόντε) Importunè hic introducitur *Pallas*; nec enim *nodus* erat *Deo vindice dignus*; putantur enim intra ſonitum *Rheſi* currus eſſe & ex *Dolone* priùs de eo inaudiverant. Sed dabitur Poetæ Venia, qui Deſiderio τερατῶδές τι proferendi & *Græcis* ſuis gratificandi, *Deos* ad eorum arbitria Deſcendere fecit. Præterea *Euripides* Ethicæ Philoſophiæ Summus Magiſter nihil magnum aut fortunatum ſine Deorum auxilio fieri unquàm permiſit. *Joſua Barnes.* V. 596. Καρδίαν δεδηγμένοι) Ita ſuprà in *Alceſt.* 1100. Λύπῃ καρδίαν δηχθήσομαι. Quod & inter alia argumenta reponas, quæ ſupra v. 430. breviter attigi; ut probarem Hanc Fabulam *Rheſi* Genuinam eſſe *Euripidis*. Hanc figuram uſurpat & *Ariſtophan.* Acharnenſ. v. 1. Ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν. Utriſque autem præivit *Homer.* Iliad. ε. v. 493. Δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος. Unde & Θυμοδακής *id.* Odyſſ. θ. v. 185. Θυμοδακὴς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών. Ejuſdem generis eſt Δακέθυμος ἄτη, & δηξίθυμος ἔλπις *apud Athen.* Et *Æſchyl.* Agam. v. 752. Δηξίθυμον ἔρωτος ἄνθος.

Τροίᾳ μολόντα Ῥῆσον, οὐ φαύλῳ τρόπῳ;
Ὃς εἰ διοίσει νύκτα τήνδ' ἐς αὔριον,
Οὔτι σφ' Ἀχιλλέως, οὔτ' ἂν Αἴαντος δόρυ
Μὴ πάντα πέρσαι ναύσταθμ' Ἀργείων, σχέθοι,
Τείχη κατασκάψαντα, καὶ πυλῶν ἔσω
Λόγχῃ πλατεῖαν εἰσδρομὴν ποιούμενον·
Τοῦτον κατακτὰς, πάντ' ἔχεις. τὰς δ' Ἕκτορος
Εὐνὰς ἔασον, καὶ καρατόμους σφαγάς·
Ἔσται γὰρ αὐτῷ θάνατος ἐξ ἄλλης χερός.
Οδυ. Δέσποιν' Ἀθάνα, φθέγματος γὰρ ᾐσθόμην
Τοῦ σοῦ συνήθη γῆρυν, ἐν πόνοισι γὰρ
Παροῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε.
Τὸν ἄνδρα δ' ἡμῖν ποῦ κατεύνασται φράσον,
Πόθεν τέτακται βαρβάρου στρατεύματος;
Αθη. Ὅδ' ἐγγὺς ἧσται, κοὐ συνήθροισται στρατῷ,
Ἀλλ' ἐκτὸς αὐτὸν τάξεων κατηύνασεν
Ἕκτωρ, ἕως ἂν νὺξ ἀμείψηται φάος.
Πέλας δὲ πῶλοι Θρηκίων ἐξ ἁρμάτων
Λευκαὶ δέδενται, διαπρεπεῖς ἐν εὐφρόνῃ·
Στίλβουσι δ', ὥστε ποταμίου κύκνου πτερόν.
Ταύτας, κτανόντες δεσπότην, κομίζετε,
Κάλλιστον οἴκοις σκῦλον· οὐ γάρ ἐσθ' ὅπου
Τοιόνδ' ὄχημα χθὼν κέκευθε πωλικόν.
Οδυ. Διόμηδες, ἢ σὺ κτεῖνε Θρήκιον λεών,
Ἢ 'μοὶ πάρες γε· σοὶ δὲ χρὴ πώλων μέλειν.
Διο. Ἐγὼ φονεύσω, πωλοδαμνήσεις δὲ σύ.
Τρίβων γὰρ εἶ τὰ κομψά, καὶ νοεῖν σοφός.
" Χρὴ δ' ἄνδρα τάσσειν, οὗ μάλιστ' ἂν ὠφελοῖ.
Αθη. Καὶ μὴν καθ' ἡμᾶς τόνδ' Ἀλέξανδρον βλέπω
Στείχοντα, φυλάκων ἔκ τινος πεπυσμένον
Δόξας ἀσήμους, πολεμίων μεμβλωκότων.
Διο. Πότερα σὺν ἄλλοις, ἢ μόνος πορεύεται;
Αθη. Μόνος· πρὸς εὐνὰς, ὡς ἔοικεν, Ἕκτορος
Χωρεῖ· κατόπτας σημανῶν δ' ἥκει στρατοῦ.
Διο. Οὐκοῦν ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή;
Αθη. Οὐκ ἂν δύναιο τοῦ πεπρωμένου πλέον.
Τοῦτον δὲ πρὸς σῆς οὐ θέμις χερὸς θανεῖν.
Ἀλλ' ᾧπερ ἥκεις μορσίμους φέρων σφαγάς,
Τάχυν'· ἐγὼ δὲ τῷδε σύμμαχος Κύπρις
Δοκοῦσ' ἀρωγὸς ἐν πόνοις παραστατεῖν,
Σαθροῖς λόγοισιν ἐχθρὸν ἄνδρ' ἀμείψομαι.
Καὶ ταῦτ' ἐγὼ μὲν εἶπον· ὃν δὲ χρὴ παθεῖν,
Οὐκ οἶδεν, οὐδ' ἤκουσεν ἐγγὺς ὢν λόγου.
Πά. Σὲ τὸν στρατηγὸν καὶ κασίγνητον λέγω,
Ἕκτορ, καθεύδεις; οὐκ ἐγείρεσθαί σε χρή;
Ἐχθρῶν τις ἡμῖν χρίμπτεται στρατεύματι,
Ἢ κλῶπες ἄνδρες, ἢ κατάσκοποί τινες.
Αθη. Θάρσει· φυλάσσει σ' ἥδε πρευμενὴς Κύπρις.

Trojæ veniſſe Rheſum, haud contemnendo apparatu?
Qui ſi produxerit *hanc* noctem in craſtinum,
Non ipſum Achillis, neque Ajacis haſta,
Quin evertat tota caſtra Græcorum, coercuerit,
Demolientem muros, & intra portas
Facientem haſtâ latam irruptionem.
Iſto interfecto omnia habes. Hectoris verò
Cubilia omitte, capiteque truncandorum ſtudium cruentum;
Continget enim ipſi mors ab aliâ manu.
Ulyſ. O domina Minerva (vocis enim ſenſi
Tuæ conſuetum ſonum: in periculis enim
Præſens meis opitularis mihi ſemper)
Hunc igitur virum nobis ubi dormiat, dic,
Et quo loco ſtationem habeat in barbarico exercitu.
Min. Hic propè locatur, neque conjunctus eſt cum exercitu;
Sed extra *cæterorum* ordines collocavit eum
Hector, donec nocti ſuccedat lux *diei.*
Propè autem equi Thracios ad currus
Albi ligati ſunt, *vel* noctu conſpicui:
Fulgent enim veluti *fluvialis* cygni penna:
Hos, interfecto domino, abducite.
Pulcherrimam prædam domibus: non enim eſt ubi
Hujuſmodi currum terra occultet equeſtrem.
Ulyſ. Aut tu Diomedes, trucida Thracium populum:
Aut mihi permitte; te verò oportet curare equos.
Dio. Ego occidam: tu verò domabis equos.
Tu enim es exercitatus in rebus induſtriis, ſolertiq; mēte præd. *es.*
" Oportet verò quemlibet *ibi* collocare, ubi maximè utilis fuerit.
Min. Atqui ad nos hunc Alexandrum video
Venientem, qui ex aliquo cuſtode reſcivit
Rumores incertos *de* hoſtibus *ad Trojanorum caſtra profectis.*
Dio. Utrum cum aliis, an ſolus vadit?
Min. Solus, ut videtur, ad cubilia Hectoris
Vadit, indicaturus autem ſpeculatores exercitûs venit.
Dio. Num oportet illum priùs mori?
Min. Non poteris plus fato.
Hunc enim à tuâ manu *cæſum* mori nefas *eſt:*
Sed cui venis fatalem cædem afferens; *ad illum*
Propera: ego verò huic ſociam Venerem
Me ſimulans, quæ auxiliatrix in laboribus *ipſi* ſolet adeſſe,
Inanibus ſermonibus inimicum virum excipiam.
Atque hæc quidem ego dixi vobis: ſed *is*, quem oportet interfici,
Non novit, neq; audivit ſermonem *iſtum*, quamvis ſit prope *nos.*
Par. Te ducem, & fratrem appello,
Hector, dormis? non expergiſci te convenit?
Aliquis hoſtium appropinquat noſtro exercitui,
Aut fures, aut ſpeculatores quidam.
Min. Bono ſis animo: ſervat te hæc benevola Venus.

V. 603. Τείχη) Caſtrorum mœnia. V. 608. Δέσποιν' Ἀθάνα φθέγματος γὰρ ᾐσθόμην &c.) Et ἐν πόνοισι γὰρ παροῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε) Hic *Euripides* ſuo more *Homerum* præcipuè reſpicit, qui quamvis *Minervam* ipſam haud introduxerit, Ἐρωδιὸν tamen in fauſtū ſignum ait eam miſiſſe, quem licet illi ob noctem non viderint, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν. Et eodem modo *Ulyſſes Minervam* precatur *Iliad.* κ. v. 278. Κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτε μοι αἰεὶ Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, &c. *Joſua Barnes.* V. 613. Ὅδ' ἐγγὺς ἧσται) Expono, *locatur*; non enim *ſedens* dormiebat *Rheſus*, ſed *cubans.* V. 622. Ἢ σὺ κτεῖνε Θρήκιον λεὼν) *Homerus* Iliad. κ. v. 480. —ἀλλὰ λῦ' ἵππους, Ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι. V. 625. Τρίβων) Ὁ ἐν πράγμασιν ἐντριβὴς ἄνθρωπος, *Euſtathius.* Idem quoque quod τρίμμα ſuprà v. 499. in Notis. Item aſſuetus, aut peritus, ut *Ariſtoph.* Veſp. Ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς. *Scholiaſt.* οὐκ ἔμπειρος. Item *Nub.* Καὶ τῶν κομμάτων οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε. *Joſ. Barnes.* V. 629. Μεμβλωκότων) pro μεμολυκότων, Th. μολέω. Syncope τοῦ ο prioris & Epentheſi τοῦ β διὰ καλλιφωνίας. Malè igitur *Euſtathius* à μέλω deducit, μέλω, μέμλω, μέμβλω. Cùm in hoc loco μέλω locum habere nequit, μολέω maximè. De hâc καλλιφωνίᾳ vid. quæ Nos ſuprà v. 260. *Joſua Barnes.* V. 633. Οὐκοῦν ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή;) *Scaliger* legit κατθανεῖν δὲ χρή. Quaſi eſſet, οὐ χρὴ τοῦτον ὑπάρχειν, i. e. ζῆν, ἀλλὰ κατθανεῖν. Cùm ita ſunt verba accipienda, Οὐκοῦν χρὴ τοῦτον κατθανόντα ὑπάρχειν, i. e. εἶναι. Non enim eſt τὸν δὲ, ſed τόνδε pro τοῦτον. Eſt & ὑπάρχω *initium-facio* ut *Androm.* v. 273. in Scholiis: *Aldi* Editio rogandi notam non habet. Quòd ſi eo modo acceperis, præſtabit κατθανεῖν legere. *Joſ. Barnes.* V. 634. Οὐκ ἂν δύναιο τοῦ πεπρωμένου πλέον) Vid. quæ Nos περὶ Εἱμαρμένης & Πεπρωμένου diximus ad *Iphig. Taur.* v. 1486. V. 646. Θάρσει) Hic *Pallas* ſe *Venerem* eſſe ſimulat, *Paridi* imponens.

Μέλει

Μέλει δ' ὁ σὸς μοι πόλεμος, οὐδ' ἀμνήμονα
Τιμῆς, ἐπαινῶ δ' εὖ παθοῦσα πρὸς σέθεν.
Καὶ νῦν ἐπ' εὐτυχοῦντι Τρωϊκῷ στρατῷ
Ἥκω, πορσύνουσ' ἄνδρα σοὶ μέγαν φίλον,
Τῆς ὑμνοποιοῦ παῖδα Θρήκιον θεᾶς
Μούσης, πατρὸς δὲ Στρυμόνος κικλήσκεται.
Πά. Ἀεί ποτ' εὖ φρονοῦσα τυγχάνεις πόλει.
Κἀμοὶ μέγιστον ἐν βίῳ κειμήλιον
Κρίνας σε, φημὶ τῇδε προσθεῖναι πόλει.
Ἥκω δ' ἀκούσας οὐ τορῶς· φήμη δέ τις
Φύλαξιν ἐμπέπτωκεν, ὡς κατάσκοποι
Ἥκουσ' Ἀχαιῶν. χ' ὁ μὲν οὐκ εἰδὼς λέγει,
Ὁ δ' εἰσιδὼν μολόντας, οὐκ ἔχει φράσαι,
Ὧν οὕνεκ' εὐνὰς ἤλυθον πρὸς Ἕκτορος.
Αθη. Μηδὲν φοβηθῇς· οὐδὲν ἐν στρατῷ νέον.
Ἕκτωρ δὲ φροῦδος, Θρῆκα κοσμήσων στρατόν.
Πά. Σύ τοί με πείθεις, σοῖς τε πιστεύω λόγοις.
Τάξιν φυλάξων εἶμ', ἐλεύθερος φόβου.
Αθ. Χώρει· μέλειν γὰρ πάντ' ἐμοὶ * δοκεῖ τάδε, [* Æmyl. Port. δόκει.]
Ὡς εὐτυχοῦντας συμμάχους ἐμοὺς ὁρᾶν.
Γνώσῃ δὲ καὶ σὺ τὴν ἐμὴν προθυμίαν.
Ὑμᾶς δ' αὐτοὺς τοὺς ἄγαν γ' ἐρρωμένους,
Λαερτίου παῖ, θηκάτε κοιμίσαι ξίφη.
Κεῖται γὰρ ἡμῖν Θρήκιος στρατηλάτης,
Ἵπποι τ' ἔχονται· πολέμιοι δ' ᾐσθημένοι,
Χωροῦσ' ἐφ' ἡμᾶς. Ἀλλ' ὅσον τάχιστ' ἐχρῆν
Φεύγειν πρὸς ὁλκοὺς ναυστάθμων. τί μέλλετε,
Σκηπτοῦ 'πιόντος πολεμίων, σῶσαι βίον;

Σύστημα.

Χο. Ἔα, ἔα. βάλλε, βάλλε, βάλλε, βάλλε.
Θεῖνε, θεῖνε. τίς δ' ἀνήρ;
Λεύσσετε, τοῦτον αὐδῶ.
Κλῶπες, οἵ τινες κατ' ὄρφναν
Τόνδε κινοῦσι στρατόν.
Δεῦρο, δεῦρο πᾶς.
Τούσδ' ἔχω, καὶ τούσδ' ἔμαρψα.
Τίς ὁ λόγος; πόθεν ἔβας; ποδαπὸς εἶ;

Τροχαῖοι.

Οδ. Οὔ χρή σ' εἰδέναι, θανῇ γὰρ σήμερον δράσας κακῶς.
Χο. Οὐκ ἐρεῖς σύνθημα, λόγχην πρὶν διὰ στέρνων μολεῖν;
Οδ. Ἴσω. θάρσει. Χο. πέλας τις ἴθι. παῖε, παῖε, πᾶς τις ἄν.
Ημ. Ἦ σὺ δὴ Ῥῆσον κατέκτας; ἀλλὰ τὸν κτενοῦντά σε.
Ο. Ἴσχε πᾶς τις. Χ. οὐ μὰ ... Η. Ἆ, ἆ. φίλον ἄνδρα μὴ θάνῃς.
Θ. Καὶ τί δὴ τὸ σῆμα; Ο. Φοῖβος. Η. ἔμαθον· ἴσχε πᾶς δόρυ.
Ημ. Οἶσθ', ὅποι βεβᾶσιν ἄνδρες; Ημ. οὐδέ πῃ κατείδομεν.

Curæ verò eſt mihi tuum bellum, nec ſum immemor *mihi*
Honoris à *te delati*, laveoque *tibi*, beneficio affecta à te.
Et nunc ad victorioſum Trojanum exercitum
Adſum adducens tibi magnum amicum,
Thracium filium cantatricis deæ
Muſæ, patris verò Strymonis vocatur *filius*.
Par. Semper benevola es *huic* urbi.
Et *me* mihi maximum in *hâc* vitâ theſaurum,
Quùm te judicavi, & huic urbi addidiſſe dico.
Venio autem auditâ re non perſpicuè: rumor enim quidam
Cuſtodes pervaſit, quòd exploratores *huc*
Venerint Græcorum, & qui quidem *eos* non vidit, *hoc* dicit,
Qui verò venientes vidit, non poteſt dicere,
Quare ad tentorium Hectoris veni.
Min. Nihil metuas, nihil in exercitu novi, *nihil eſt periculi*.
Hector enim abeſt, inſtructurus Thracium exercitum.
Par. Tu quidem mihi rem perſuades, & tuis credo verbis.
Ordinem ſervaturus abeo liber à metu.
Min. Abi: decretum enim eſt mihi iſta curæ fore,
Ut videam meos amicos florere.
Et tu quoq; experieris meâ promptam voluntatem. *Exit Paris.*
Vobis verò valde delectis dico,
Fili Laertis, occultate acutos enſes,
Jacet enim nobis Thracius dux,
Et equi *capti* tenentur: hoſtes verò *re* cognitâ,
Vadunt adverſus nos, itaque quàm celerrimè oportet
Fugere ad fulcra navium. Quid cunctamini,
Turbine veniente hoſtium, ſervare vitam?

Syſtema.

Cho. Age, age: feri feri, feri, feri.
Occide, occide, quis vir?
Videte, hunc dico.
Graſſatores *adſunt*, qui noctu
Hunc turbant exercitum.
Huc, huc, quilibet *veniat*:
Hos teneo, & hos comprehendi.
Quis ſermo? unde venis? quis es?

Ulyſſes.

Non oportet te ſcire; morieris enim hodie ſi quid malè feceris.
Ch. Non dicis teſſeram priuſquam haſta per pectus eat?
Ul. Sciat *quilibet* confide. *Ch.* Accedat aliq. prope; feri. feri quilib.
Sem. An tu Rheſum interfeciſti? te certe interfecturum.
Ul. Contine *te* quiſquis es. *Ch.* Non contin. *Se.* Ah, ah, amicū vir. nè oc.
S. Quodnā igitur *eſt* ſignū? *quæſiſſ.* *Ul.* Ph. .*Se.* Agn. om. *mil.* haſt. coh.
Sem. Scis, quò abierunt viri *iſti hoſtes*? *Sem.* Nunquam vidimus.

661. Νέον) Nihil eſt periculi. Νέον enim pro malo accipitur. *Euripidi* in *Medeæ*: v. 37. Δέδοικα δ' αὐτὴν μή τι βουλεύσῃ νέον. *J. Brodæus*. V. 668. Ὑμᾶς δ' αὐτοὺς) *Ulyſſem* & *Diomedem* alloquitur *Minerva*, à cæde revocans; qui *Trojani* Vigiles accedebant. V. 667. Θηκτὰ κοιμίσαι ξίφη) *Metaphora*. Sic *Hom.* Iliad. μ. v. 281. Κοιμήσας ἀνέμους dixit. Sed quod κοιμάω *Homero*, Tragici Poetæ & Neoterici κοιμίζω dixerunt. Vid. *Euſtath.* in locum. Κοιμάω autem & κοιμίζω ſignificat *ſopio*, in *lecto-colloco*, *ad dormiendum-compono* & Metaphoricè, *in-Vaginam-repono*. V. 674. Σκηπτοῦ 'πιόντος πολεμίων) Σκηπτὸς *Fulmen*, *Vortex procelloſus*, *Turbo*. *Sophocl.* Antigone Τυφῶς ἀείρας σκηπτὸν. Hic verò *Metaphoricè* pro *Inimicorum* & *Hoſtium* iratâ turbâ. Sic *Virgil.* Æn. l. 10. v. 809. Æneas nubem belli, dum detonet, omnem ſuſtinet. Sic *Homer.* πολέμοιο νέφος. *Æſchyl.* autem eodem verbo utitur *Perſ.* v. 717. Λοιμοῦ τις ἦλθε σκηπτὸς, ἢ στάσις πόλει. *Scholiaſt.* Σκηπτὸς) ταραχὴ, ἐμφύλιος πόλεμος· ἀντὶ τοῦ φθορὰ, εἶπε σκηπτὸν, ὡς γὰρ ἐκεῖνος, εἴπερ ἐπιδράμοι, καίει, καὶ φθείρει, καὶ ἀφανίζει· οὕτω καὶ ὁ λοιμός. *J. Barnes.* V. 682. Τίς ὁ λόγος; πόθεν ἔβας; ποδαπὸς εἶ;) Prius cùm exemplaria impreſſa omnia haberent πόθεν ἔβας πόθεν; τίς εἶ; *Andreâ Schotto* teſtante, (Obſervat. Poetic. l. 2. c. 43.) Vetus Liber ex Vaticano legit ποδαπὸς εἶ; Quam Lectionem & ego probo & in textum admittendam duco. *J. Barnes.* V. 685. Ἴσω) pro ἴστω, ſic ἐπίσω pro ἐπίστω *Sophocl.* Ajac. Maſtigoph. —Εὖ μάθοις τοῦτ' ἐπίσω. *J. Brodæus.* At pro ἴστω ſumit *Æmil. Portus*, ab ἴσημι *ſto*, ἴστω Communiter, ἴσαο *Ionicè*, ἴσω *Atticè*. Ut hic ſibi Verſus conſtet, πέλας τις eſto *Bacchius*, ἴθι *Trochæus*, priori ſyllabâ præter morem productâ, nec tamen exemplum ſuppetit, præter illud —Λοιπὸν ἄπιθι σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων. Oraculum *Delphicum Auguſto* datum, Quod tamen cùm nunquam hactenùs ſatis defæcatum & emendatum prodierit, ſic obitèr corrigo —Παῖς Ἑβραῖος κέλεταί με θεοῖς μακάρεσσιν ἀνάσσων Τόνδε δόμον προλιπεῖν καὶ ἀΐδην αὖθις ἱκέσθαι· Λοιπὸν ἄπιθι σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων. De hoc *Oraculo* Vid. *Suid.* in Αὔγουστος *Niceph.* l. 1. c. 17. *Baronii* Apparat. §. xxv. pag. xi. Cedren. *Cluverii* Epit. Hiſt. *Orofium* & *Mornæum* de Verit. Chriſtianæ Relig. c. 32. p.472. Et Nos in noſtrâ Eccleſiaſt. Hiſt. l. 1. c. 7. *J. Barnes.* V. 686. Ἀλλὰ τὸν κτενοῦντά σε) ὁρᾷς, ἔχεις, aut quid ſimile ſubintelligendum. *J. Barnes.* V. 687. Θένῃς) Aor. 2. ſubjunct. verbi θείνω.

Ημ. Ερπε

Ημ. Ἕρπε πᾶς κατ' ἴχνος αὐτῶν, ἢ βοῇ ἐγερτέον.
Ημ. Ἀλλὰ συμμάχους ταράσσειν δεινὸν, ὃν νυκτὸς φόβῳ.

Se. Quiſquis es ſequere veſtigiis ipſorũ: aut clamor excitãdus eſt.
Sem. Atqui ſocios turbare malum eſt nocturno tumultu.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Ημ. 1 Τίς ἀνδρῶν ὁ βάς;
2 Τίς, ὃς μέγα θράσος ἐπεύξεται,
3 Χεῖρα φυγὼν ἐμάν;
4 Πόθεν νιν κυρήσω;
5 Τίνι προσεικάσω;
6 Ὅστις δι' ὄρφνας ἦλθ' ἀδειμάντῳ ποδὶ;
7 Διά τε τάξεων καὶ φυλάκων ἕδρας;
8 Θεσσαλὸς, ἢ
9 Παραλίαν Λοκρῶν νεμόμενος πόλιν;
10 Ἢ νησιώτην σποράδα κέκτηται βίον;
11 Τίς, ἢ πόθεν, ἢ ποίας πάτρας;
12 Ὁποῖον εὔχεται τὸν ὕπατον θεῶν;
Ημ. 13 Ἆρ' ἔστ' Ὀδυσσέως τοὔργον, ἢ τίνος τόδε;
Ημ. 14 Εἰ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι, τί μήν;
Ημ. 15 Δοκεῖς γάρ; Ημ. τί μὴν οὔ;
Ημ. 16 Θρασὺς γοῦν ἐς ἡμᾶς.
Ημ. 17 Τίν' ἀλκήν; τίν' αἰνεῖς; Ημ. Ὀδυσσῆ.
Ημ. 18 Μὴ κλωπὸς αἴνει φωτὸς αἱμύλον δόρυ.

Ἀντιστροφή.

Χο. 1 Ἔβα καὶ πάρος
2 Κατὰ πόλιν ὕπαφρον ὄμμ' ἔχων,
3 Ῥακοδύτῳ στολῇ
4 Πυκασθεὶς, ξιφήρης
5 Κρύφιος ἐν πέπλοις.
6 Βίον δ' ἐπαιτῶν, εἷρπ' ἀγύρτης τις λάτρις,
7 Ψαφαρόχρουν κάρα πολυπινής τ' ἔχων.
8 Πολλὰ δὲ τὴν
9 Βασιλίδ' ἑστίαν Ἀτρειδᾶν κακῶς
10 Ἔβαζε, δῆθεν ἐχθρὸς ὢν στρατηλάταις.
11 Ὄλοιτο δ', ὄλοιτο πανδίκως,
12 Πρὶν ἐπὶ γᾶν Φρυγῶν ποδὸς ἴχνος βαλεῖν.
Ημ. 13 Εἴτ' οὖν Ὀδυσσέως, εἴτε μὴ, φόβος μ' ἔχει.
14 Ἕκτωρ γὰρ ἡμῖν τοῖς φύλαξι μέμψεται.
Ημ. 15 Τί λάσκων; Ημ. δυσοίζων.
Ημ. 16 Τί δρᾷς δή; τί ταρβεῖς;
Ημ. 17 Καθ' ἡμᾶς περᾶσαι. Ημ. τίν' ἀνδρῶν;

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Se. 1 Quis virorum eſt, qui venit huc?
2 Quis eſt, qui ob ſuam magnam audaciam gloriabitur,
3 Se effugiſſe meam manum?
4 Ubinam ipſum conſequar?
5 Cui aſſimilabo eum,
6 Qui per noctem venit intrepido pede,
7 Per ordinum, & vigilum ſedes?
8 Theſſalus ne aliquis, an
9 Maritimam Locrenſium inhabitans civitatem?
10 Aut aliquis qui vitã inſularẽ & ſparsã poſſidet, in ſparſ. inſ. degẽs?
11 Quis? aut unde, aut cujus patriæ civis?
12 Quem deorum ſupremum precibus colit, ut Patrium Deum?
Ch. 13 Num eſt Ulyſſis hoc factum, aut cujusnam?
Se. 14 Si ex prioribus oportet conjecturam facere, quid ni?
Se. 15 Exiſtimaſne hoc illius eſſe factum? Sem. Cur non?
Se. 16 Eſt igitur audax contra nos.
Se. 17 Quam fortitudinem prædicas? quem laudas: Se. Ulyſſem.
Se. 18 Ne laudes deceptoriam haſtam furis.

Antiſtrophe.

Ch. 1 Venit & antè
2 In urbem Trojam oculos ſpumiſos habens,
3 Laceratâ veſte
4 Indutus, gladium geſtans
5 Furtim in veſte.
6 Victum autem mendicans ibat ceu circulator quidam ſervus,
7 Habens caput ſqualidum, & ſordibus oblitum.
8 Multa verò
9 Regiæ domui Atridarum malè
10 Dixit, ſcilicet ut inimicus imperatoribus.
11 Utinam periiſſet, utinam periiſſet juſtiſſimè,
12 Priuſquam in terram Phrygum pedis veſtigium tuliſſet.
Se. 13 Sive igitur hoc ſit factum Ulyſ. ſive non, metus me tenet.
14 Hector enim nobis cuſtodibus ſuccenſebit.
Se. 15 Quid dicens vel objiciens? Se. Sulpicans.
Se. 16 Quid agis? quid ſtupes?
Se. 17 Per nos, i. e. per med. noſtras excubias trãſiiſſe. Se. Quẽ virorũ?

V. 699. Θεσσαλὸς) Theſſali adeò Aſtuti, ut Θεσσαλὸν σόφισμα in Proverbium abierit. Vid. Euripid. Phæniſſ. v. 1416. τὸ Θεσσαλὸν Εἰσῆγα τῆς σοφισμ' ὁμιλίᾳ χθονός. Et quid Scholiaſtes in locum. J. Barnes. V. 700. Λοκρῶν νεμόμενος πόλιν) Locrorum Opuntiorum Metropolim. Παραλίαν) Strabo enim dicit --- Λοκροὶ δὲ Θαλάσσης ἀεὶ παρακεῖσθαι ἐχ' εἰώθασι. Johann. Brodæus. Νεμόμενος eſt verbum Homericum, Οἳ δ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν. Locrenſes autem perfidi ſunt habiti, unde Euſtathius Iliad. fol. 275. lin. 43. Φέρεται δὲ ἀπ' αὐτῶν Παροιμία ἤδη· Λοκρῶν σύνθημα, ἐπὶ ἀπατώντων. Δοκοῦσι γὰρ Λοκροὶ Πελοποννησίοις ξυνθέμενοί ποτε, εἶτα Ἡρακλείδαις βοηθῆσαι. J. Barnes. V. 701. Ἢ νησιώτην σποράδα κέκτηται βίον;) An Inſulas habitat, quæ Sporades nominantur? Adi Plinium l. 4. c. 12. Joh. Brodæus. V. 703. Ὁποῖον εὔχεται τὸν ὕπατον θεῶν) Johannes Brodæus acutè πατρῷον ſupplet. V. 710. Ἔβα καὶ πάρος κατὰ πόλιν ὕπαφρον ὄμμ' ἔχων) Vid. Hecub. v. 239. Οἶδ', ἡνίκ' ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος Δυσχλαινίᾳ τ' ἄμορφος, ὀμμάτων τ' ἄπο Φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν; Vid. etiam ſuprà v. 501. Andream autem Schottus Obſervat. Poet. l. 2. c. 43. ad hos Verſus Ὅς εἰς Ἀθηνᾶς σηκὸν ἀναστὰς μολὼν Κλέψας ἄγαλμα ναῦς ἐπ' Ἀργείων φέρει, Non, inquit, Servatus hic temporum ordo ab Euripide, poſt hæc enim geſta Palladium Ulyſſes abſtulit. Vellem equidem Schottum ſuam ſententiam non tantùm pronuntiâſſe, ſed probâſſe; quod tamen vix poſſe puto. Variant enim de hâc re Authores, alii enim ab Ulyſſe & Diomede Palladium ſurreptum dicunt, alii ab Ulyſſe ſolo; alii eos cuniculis factis in Arcem aſcendiſſe, nonnulli per cloacas; alii poſt Achillem occiſum, alii longè ante hæc fingunt. Quare & Euripidi ſua debetur Authoritas, certè Andreæ Schotti nequaquam inferior. Præterea Poetis ſemper licuit ſempérque licebit veras etiam Hiſtorias pauld alitèr inflexas ad rem ſuam variare: Quæ dico, nequis vel hinc cauſam arripiat, de hujus Fabulæ Authore dubitandi. Vid. ſuprà v. 430. De Palladio autem vid. Iphig. Taur. v. 88. Et hujus Fabulæ v. 502. Joſua Barnes. V. 716. Ψαφαρόχρουν κάρα πολυπινής τ' ἔχων) Ita rectiſſimè Scaliger, quare πολυπινῆντ' ego penitùs rejicio & πολυπινής τ' admitto, vocem ſanam. Dupertus in margine ſcripſit ---vel πολὺ πίνου τ', ſed nullius iſta conjectura pretii; τὸ πῖνος autem ſordes ſonat; hinc πολυπινής & Ionicè πολυπινής. V. 719. Ἐχθρὸς ὢν) Cùm ὢν in multis Exemplaribus deeſſet, Canterus ut Verſui conſuleret, pro ἐχθρὸς legebat πολέμιος, Scaliger meliùs ὢν addidit, quam Lectionem Aldi Editio confirmat. Στρατηλάταις) Agamemnoni & Menelao. Joſua Barnes. V. 722. Εἴτ' οὖν Ὀδυσσέως) ἔργον ſubaudi Joh. Brodæus. V. 724. Τί λάσκων) Vid. Androm. v. 671. Τοιαῦτα λάσκεις τοὺς ἀναγκαίους φίλους. Δυσοίζων) Laconicè pro δυσφορῶν, δυσχεραίνων. Οἶσ pro φέρε, οἴσω, δυσοίζω. Heſych. δυσοίζει, δυσχερεῖ, ὑπονοεῖ. Δυσοίζων, φοβούμενος, ὑποπτεύων. Sic intrà hujus Fabulæ v. 805. Μηδὲν δυσοίζου πολεμίους δρᾶσαι τάδε. Joſua Barnes.

Ημ. 18 Οὐ

Ημι. 18 Οἳ τῆσδε νυκτὸς ἦλθον εἰς Φρυγῶν στρατόν.
Οἰκ. Ἰώ· δαίμονος τύχα βαρεῖα. φεῦ, φεῦ.
Ημι. Ἔα· σῖγα πᾶς.
Ημι. Ἄβρεζ'· ἴσως γὰρ εἰς βόλον τις ἔρχεται.
Οἰκ. Ὦ συμφορὰ βαρεῖα Θρῃκῶν συμμάχων.
Ημι. Τίς ὁ στένων;
Οἰκ. Ἰώ· δύστηνος ἐγώ, σύ τ' ἄναξ Θρῃκῶν,
Ὦ στυγνοτάτην Τροίαν ἐσιδών·
Οἷόν σε βίου τέλος εἷλεν;
Χο. Τίς εἶ ποτ' ἀνδρῶν συμμάχων; κατ' εὐφρόνην
Ἀμβλωπες αὐγαὶ, κοὔ σε γινώσκω γ' ὅλως.
Ἀνάπαιστοι.
Οἰκ. Ποῦ τιν' ἀνάκτων Τρωϊκῶν εὕρω;
Ποῦ δῆθ' Ἕκτωρ
Τὸν ὑπασπίδιον κοῖτον ἰαύει;
Τίνι σημήνω διόπων στρατιᾶς;
Οἷα πεπόνθαμεν; οἷά τις ἡμᾶς
Δράσας ἀφανῆ, φροῦδος, φανερὸν
Θρῄξιν πένθος τολυπεύσας.
Χο. Κακὸν κυρεῖν τι Θρῃκίῳ στρατεύματι
Ἔοικεν, οἷα τοῦδε γινώσκω κλύων.
Οἰκ. Ἔῤῥει στρατιὰ, πέπτωκεν ἄναξ,
Δολίῳ πληγῇ.
Οἷα μ' ὀδύνη τείρει φονίου
Τραύματος εἴσω; πῶς δ' ἂν ὀλοίμην,
Τοῖς Θρῄξιν πένθος τολυπεύσας;
Χρῆν γάρ μ' ἀκλεῶς, Ῥῆσόν τε θανεῖν,
Τροίᾳ κέλσαντ' ἐπίκουρον.

Se. 18 *Illos*, qui hâc noctè venerunt in Phrygium exercitum.
Au. Heu fortunæ gravis casus, heu, heu!
Se. Hem, tacetè omnes.
Se. Ne dormita, *vigila*; fortassè enim aliquis in retis jactum venit.
Au. O gravis calamitas Thraciorum sociorum.
Se. Quis est qui gemit?
Au. Hei miser ego, & tu rex Thracum!
O qui funestissimam Trojam aspexisti;
Qualis te cepit vitæ finis?
Cho. Quis tandem es sociorum? per noctem
Caligant *oculorum* radii, neque te prorsus agnosco.

Auriga.

Ubi aliquem principem Trojanorum inveniam?
Ubinam Hector
Sub clypeo somnum carpit?
Cui principum exercitûs indicabo,
Qualia passi sumus? qualia nobis quidam
Cùm fecerit occulta *ac funesta facinora* evidus *abierit*, manifestò
Thracibus luctum parans *ac afferens*.
Cho. Aliquid mali accidisse Thracio exercitui
Videtur, quantum hunc audiens cognosco.
Au. Periit exercitus, occidit rex
Dolosâ plagâ.
Qualis me dolor conficit letalis
Vulneris intus? quomodò verò perièrim,
Qui Thracibus luctum attuli?
Oportebat enim me & Rhesum turpitèr mori,
Qui appulit [illegible] Trojam auxiliator.

V. 730. Ἄβρεζε) i.e. ἀπόβρεζε, evigila; Vel quid si legamus cum *H. Stephano* ἀβρεὶξ, quod *Hesychius* exponit ἐγρηγόρως vigilantèr: &c. Certè, illo affirmante, Vetus Codex habet ἀβρεὶξ. *Dupertus* scribit al. ἴβρεζ, rectè οὐ εἴξ. Sed hæc est mera illius conjectura. Fruatur tamen is, cui arriserit. *Andreas Schottus* Observat. Poetic. l. 2. c. 43. Prodigio ferè ex MS. primùm producto, Τρεῖσο ἀβέβλυ γὰρ ἴσως τις ἔρχεται, addit, *suspicor legendum* Τρεῖσ' ἴσως γὰρ &c. Quod ego nequaquam capio. Voluit fortè ὕριζ, ab ὑρίζω *subsideo*. *Josua Barnes*. Ibidem. Εἰς βόλον τις ἔρχεται) *Metaphora* à Piscibus jactum Rete subeuntibus. *Euripid.* in *Bacchis* —ἀνὴρ εἰς βόλον καθίσταται. *Lucretius* —Amoris Retia, *Xenophon* δίκτυα, simuli figurâ utentes nominârunt. *Ovid.* Decidit in Casses præda petita meas. *Johann. Brodæus*. V. 737. Αὐγαὶ) Αὐγὴ pro ὀφθαλμὸς, ut apud Latinos *Lumen* pro *oculo*: Sic *Virgil.* Æn. l. 3. v. 658. *Monstrum horrendum informe ingens, cui lumen ademptum.* Sic *Nicander* κοιλωπέες αὐγαὶ cavi oculi. *Josua Barnes*. V. 738. Τρωϊκῶν) *Scaliger* legit Τρωΐων, quasi Τρωϊκὸς non esset Verbum æquè bonum; cùm tamen quinquies ipsi *Homero* sit usurpatum; plus centies *Euripidi* nostro. *Josua Barnes*. V. 741. Τίνι σημήνω διόπων στρατιᾶς) Olim διοπῶν legebatur, circumflexum in ultimâ, quod ferendum non erat. Est enim ὁ Διόπος Dux, Princeps, ὃς διέπει τὴν ἡγεμονίαν. *Josua Barnes*.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

A*uriga* Rhesi *deplorat & suam vulnerati & Domini Occisi vicem, exponitque quomodò nec opinatò ex insidiis fuerint oppressi; cujus facti ipsos* Trojanos *insimulat.* Hector *in Vigiles adversarum se minatur, quorum negligentiæ* Rhesi *cædem acceptam refert. Hanc culpam* Chorus *sedulò deprecatur. Auriga ad* Hectoris *ædes ducitur, Vulneris curandi causâ. Dea* Musa *subitò apparens* Rhesi *filii obitum deplorat, execratúrque Authores cædis. Filio autem suo Immortalitatem pollicetur, hanc autem cædem alterâ* cujusdam *Græci Herbis* (Achillis *nimirùm*) *cæde compensandam.* Hector *Copias ad prælium instrui jubet.*

ΧΟΡΟΣ, ΗΝΙΟΧΟΣ Ῥήσου, ΕΚΤΩΡ, ΜΟΥΣΑ.

Ἴαμβοι.

Χο. ΤΑ'δ' οὐκ ἐν αἰνιγμοῖσι σημαίνει κακά·
Σαφῶς γὰρ ἀνδρὶ συμμάχους ὀλωλότας.
Ην. Κακῶς πέπρακται, κἀπὶ τοῖς κακοῖσι πρὸς
Αἴσχιστα. καί τοι δὶς τόσον κακὸν τόδε.
" Θανεῖν γὰρ εὐκλεῶς μὲν, εἰ θανεῖν χρεών,
" Λυπρὸν μὲν οἶμαι τῷ θανόντι· πῶς γὰρ οὔ;

Ch. HÆC mala non obscurè significat *iste*:
Clare enim loquitur socios periisse.
Au. Malè acta res est, & ad mala præterea
Dedecus extremum *accedit*; atque hoc duplex est malum.
" Mori enim gloriosè, si omnino moriendum est,
" Acerbum quidem puto esse ei qui moritur: quòmodo enim non?

V. 756. Κἀπὶ τοῖς κακοῖσι πρὸς αἴσχιστα) Levi flexu κἀπὶ τοῖς αἰσχροῖσι πρὸς ἄλγεα. *Adumbratio* est illius *Hesiodei* Ἔργ. &c. v. 209. Νίκης τε στέρεται, πρὸς τ' αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει. *Jos. Barnes*.

Τοῖς ζῶσι δ' ὄγκος, καὶ δόμοιν εὐδοξία.
Ἡμεῖς δ' ἀβούλως, κἀκλεῶς ὀλώλαμεν.
Ἐπεὶ γὰρ ἡμᾶς εὔνασ' Ἑκτορεία χείρ,
Ξύνθημα λέξας, ηὕδομεν πεδοστιβεῖς,
Κόπῳ δαμέντες, οὐδ' ἐφρουρεῖτο στρατὸς
Φυλακαῖσι νυκτέροισιν, οὐδ' ἐν τάξεσιν
Ἔκειτο τεύχη, πλῆκτρά τ' οὐκ ἐπὶ ζυγοῖς
Ἵππων καθήρμοσθ', ὡς ἄναξ ἐπεύθετο
Κρατοῦντας ὑμᾶς, κἀφεδρεύοντας νεῶν
Πρύμναισι· φαύλως δ' ηὕδομεν πεπτωκότες.
Κἀγὼ μελούσῃ καρδίᾳ λήξας ὕπνου,
Πώλοισι χόρτον, προσδοκῶν ἑωθινὴν
Ζεύξειν πρὸς ἀλκὴν, ἀφθόνῳ μετρῶ χερί.
Λεύσσω δὲ φῶτε περιπολοῦνθ' ἡμῶν στρατὸν
Πυκνῆς δι' ὄρφνης· ὡς δ' ἐκινήθην ἐγὼ,
Ἐπτηξάτην τε, κἀνεχωρείτην πάλιν.
Ἤπυσα δ' αὐτοῖς μὴ πελάζεσθαι στρατῷ,
Κλῶπας δοκήσας συμμάχων πλάθειν τινάς.
Οἱ δ' οὐδέν· οὐ μὴν οἶδ' ἐγὼ τὰ πλείονα·
Εὗδον δ' ἀπελθὼν αὖθις εἰς κοίτην πάλιν.
Καί μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίσταται.
Ἵππους γὰρ, ἃς ἔθρεψα, κἀδιφρηλάτουν,
Ῥήσῳ παρεστὼς, εἶδον ὡς ὄναρ δοκῶν,
Λύκους ἐπεμβεβῶτας ἑδραίαν ῥάχιν·
Θείνοντε δ' οὐρᾷ πωλικῆς ῥινοῦ τρίχα,
Ἤλαυνον. αἱ δ' ἔφρεγχον ἐξ ἀντηρίδων
Θυμὸν πνέουσαι, κἀνεχαίτιζον φόβῳ.
Ἐγὼ δ' ἀμύνων θῆρας ἐξεγείρομαι
Πώλοισιν, ἔννυχος γὰρ ἐξώρμα φόβος.
Κλύω δ' ἐπάρας κρᾶτα μυχθισμὸν νεκρῶν.
Θερμὸς δὲ κρουνὸς, δεσπότου παρὰ σφαγῆς
Βάλλει με δυσθνήσκοντος αἵματος νέου.
Ὀρθὸς δ' ἀναΐσσω χειρὶ σὺν κενῇ δορός.
Καί μ' ἔγχος αὐγάζοντα, καὶ θηρώμενον,
Παίει πάρος νείαιραν εἰς πλευρὰν ξίφει,
Ἀνὴρ ἀκμάζων. φασγάνου γὰρ ᾐσθόμην
Πληγῆς βαθεῖαν ἄλοκα τραύματος λαβών.
Πίπτω δὲ πρηνής· οἱ δ' ὄχημα πωλικὸν
Λαβόντες ἵππων, ἵεσαν φυγῇ πόδα.
Ἆ, ἆ. Ὀδύνη με τείρει, κοὐκέτ' ὀρθοῦμαι τάλας.
Καὶ ξυμφορὰν μὲν οἶδ' ὁρῶν· τρόπῳ δ' ὅτῳ
Τεθνᾶσιν οἱ θανόντες, οὐκ ἔχω φράσαι,
Οὐδ' ἐξ ὁποίας χειρός. εἰκάσαι δέ μοι
Πάρεστι, λυπρὰ πρὸς φίλων πεπονθέναι.
Χο. Ἡνίοχε Θρῃκὸς, τοῦ κακῶς πεπραγότος,

"Viventibus verò gloriatio eſt & decus familiæ:
Nos verò inconſultè & turpiter periimus.
Poſtquam enim nos collocavit in caſtris Hectorea manus,
Dictâ teſſerâ, dormiebamus jacentes-in-campo,
Fatigatione victi, neque cuſtodiebatur exercitus
Nocturnis vigiliis, neque in ordinibus
Poſita erant arma, & ſcuticæ non jugis
Equorum applicatæ erant, quia *noſter* rex audiverat
Vos vincere, & imminere navium
Puppibus: infeliciter autem dormivimus, decumbentes.
Et ego ſollicito corde deſinens à ſomno,
Equis pabulum (exiſtimans matutinam
Me juncturum *eos* ad pugnam) largâ metior manu.
Video autem duos viros circumeuntes noſtrum exercitum
Per denſam noctem: poſtquam verò ego motus ſum,
Subterfugerunt, & retrò receſſerunt.
Minatus autem ſum ipſis, ne accederent ad exercitum,
Exiſtimans aliquos ex ſociis fures accedere:
Illi verò nihil: non ſanè ſcio ego plura.
Dormivi enim reverſus iterum in cubile,
Et mihi in ſomno *imago* quædam offertur.
Equorum enim, quos alui, & currui junctos regebam,
Rheſo aſtans, vidi ut in ſomnis aſpiciens,
Lupos conſcendere robuſtam ſpinam dorſi.
Verberantes autem caudâ equinæ pellis ſetas, *eos*
Agitabant: ipſi verò edebant flatus ex columellis frenorum,
Iram ſpirantes, & reluctabantur metu.
Ego verò arcens beſtias excitor
Ab equis, nocturnus enim terror excitabat me.
Audio verò levans caput gemitus morientium.
Nam calidus torrens à cæde domini
Aſpergit me recentis *ſanguinis, illius* difficulter-morientis.
Erectus verò ſurgo cum manu *inermi*,
Et me gladium reſpicientem & venantem,
Ferit prius gladio in imam coſtam
Vir robuſtus: gladium enim ſenſi,
Accipiens profundum ſulcum ictûs vulneris:
Cado autem pronus: ipſi verò currum equeſtrem
Rapientes equorum, abiêrunt fugientes pedibus.
Heu, heu. Dolor me cruciat, nec ampliùs rectè ſtare poſſum miſer.
Et calamitatem quidem *hanc* novi, quia vidi: quo verò modo
Interfecti ſint mortui, non poſſum dicere,
Neque cujus manu. Sed tamen conjicere mihi
Licet, *nos hæc mala* triſtia ab amicis paſſos eſſe.
Cho. Auriga Thracis miſerè afflicti,

V. 762. Ἑκτορεία χεὶρ ξύνθημα λέξας) Σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον. Ἑκτορεία χεὶρ περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ ὁ Ἕκτωρ. *J. Barnes.* V. 763. Πεδοστιβεῖς) Ἐν πέδῳ στιβάδας ἔχοντες. Quid præterea ſignificet πεδοστιβὴς vid ſupra ad v. 254. *Joſua Barnes.* V. 766. Πλῆκτρα) Hoc in loco, contra quod alii de *Scuticis* & *Flagellis* velint, ego potiùs pro κώδωσι ſanè ſumendū duco; vid. ſupra v. 383. Nihil enim ad rem erat, ſive Flagellum appendere ad Jugum, ſive non; ſin verò Tintinnabula iis adhuc appenſa forent, non potuiſſet *Diomedes* & *Ulyſſes* equos abigere ad naves ob ſtrepitum, quo proderentur. Et *Homerus* agnoſcit *Flagellum* in curru adeſſe poſitum, ſed quia *Ulyſſes* neſciret, Arcu pro Scutica uſum, Iliad. κ'. v. 500. Τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν Ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι. *Joſua Barnes.* V. 772. Ἀφθόνῳ μετρῶ χερί) Olim μέτρῳ, ſed ita *Henricus Stephanus* & *Johan. Brodæus* emendàrunt rectiſſimè. V. 777. Πλάθειν) pro πελάθειν, idem quod πελάζω & πελάω. Vid. ſuprà v. 14. V. 789. Κρᾶτα μυχθισμὸν) μυχθίζω, *ſuſpiro, gemo*; de quo verbo conſule *Euſtathium* in *Hom.* fol. 440. lin. 25. & fol. 1965. lin. 48, 49. &c. V. 791. Δυσθνήσκοντος) Δυσθνήσκω eſt verbum *Euripideum*, *Electr.* enim v. 843. —πᾶν δὲ σῶμ' ἄνω κάτω Ἤσπαιρεν, ἠλέλιζε δυσθνήσκων φόνῳ. V. 792. Ὀρθὸς δ' ἀναΐσσω) ἀναΐσσω legendum in ſcanſione τετρασυλλάβως, ac ſi eſſet ſine notâ διαιρέσεως, ut *Supplices* v. 1065. quem locum adeas. V. 794. Πάρος) Olim παρὼν legebatur magno Verſûs incommodo. *Scaliger* legit πάρος rectiſſimè & optimo cum ſenſu. Παρὼν enim non modo Verſui, ut diximus adverſatur, ſed & frigidè ſonat; nec enim niſi παρὼν potuit aliquis Vir alium gladio ferire. Πάρος verò optimè hic ſtabit, Dicit enim Auriga, ſe *haſtam* aut *gladium* quærentem, priùs quàm invenerit, percuſſum ab aliquo. *Joſua Barnes.* V. 799. Ἆ, ἆ.) Hæc verba ſunt extra Verſum, ut Nos plus centies ſuprà obſervavimus. V. 804. Ἡνίοχε Θρῃκὸς) Hæc *Chori* Compellatio confirmat noſtram Perſonæ hujus nominationem, quem, cùm prius Οἰνίτης dicebatur, nos Ῥήσου ἡνίοχον appellamus. *Joſua Barnes.*

Μηδὲν

Μηδὲν δυσοίζου πολεμίους δρᾶσαι τάδε.
Ἕκτωρ δὲ κἀυτὸς συμφορᾶς πεπυσμένος
Χωρεῖ· συναλγεῖν δ᾽, ὡς ἔοικε, σοῖς κακοῖς.
Εκ. Πῶς ὦ μέγιστα πήματ᾽ ἐξειργασμένοι,
Μολόντες ὑμᾶς πολεμίων κατάσκοποι
Λήθουσιν αἰσχρῶς, καὶ κατεσφάγη στρατὸς,
Κοὔτ᾽ εἰσιόντας στρατόπεδ᾽ ἐξαπώσατε,
Οὔτ᾽ ἐξιόντας; τῶνδε τίς τίσει δίκην,
Πλὴν σοῦ; σὲ γὰρ δὴ φύλακά φημ᾽ εἶναι στρατοῦ.
Φροῦδοι δ᾽ ἄπληκτοι, τῇ Φρυγῶν κακανδρίᾳ
Πόλλ᾽ ἐγγελῶντες, τῷ στρατηλάτῃ τ᾽ ἐμοί.
Εὖ νῦν τόδ᾽ ἴστε, Ζεὺς ὀμώμοσται πατὴρ,
Ἤτοι μαράγνα γ᾽, ἢ καρανιστὴς μόρος
Μένει σε δρῶντα τοιάδ᾽, ἢ τὸν Ἕκτορα
Τὸ μηδὲν εἶναι, καὶ κακὸν νομίζετε.

Σύστημα.

Χο. Ἰώ, ἰώ· μέγας ἐμοί, μέγας ἀγών.
Ὦ πολιοῦχον κράτος,
Τότ᾽ ἄρ᾽ ἔμολ᾽, ὅτε σοι ἄγγελος ἦλθον,
Ἀμφὶ ναυσὶ πυραίθειν Ἀργείων στρατόν,
Ἐπεὶ ἄγρυπνον ὄμμ᾽ ἐν εὐφρόνῃ
Οὔτ᾽ ἐκοιμάσ᾽, οὔτ᾽ ἔβριξεν.
Οὐ μὰ τὰς Σιμοεντίδας
Πηγάς, μή μοι κότον, ὦ ἄνα, θῇς.
Ἀναίτιος ἔγωγε πάντων.
Εἰ δὲ χρόνῳ παρὰ καιρὸν
Ἔργ᾽, ἢ λόγον πύθῃ,
Κατά με γᾶς ζῶντα πόρευσον,
Οὐ παραιτοῦμαι.

Ἴαμβοι.

Ηρ. Τί τοῖσδ᾽ ἀπειλεῖς; βάρβαρός τε βαρβάρου
Γνώμην ὑφαιρῇ τὴν ἐμήν, πλέκων λόγους;
Σὺ ταῦτ᾽ ἔδρασας· οὐδέν᾽ ἂν δεξαίμεθα
Οὔθ᾽ οἱ θανόντες, οὔτ᾽ ἂν οἱ τετρωμένοι,
Ἄλλον· μακροῦ γε δεῖ σε, καὶ σοφοῦ λόγου,
Ὅτῳ με πείσεις μὴ φίλους κατακτανεῖν,

Ne dubites hoſtes feciſſe hæc.
Hector autem & ipſe auditâ clade
Accedit: condolet autem, ut par eſt, tuis malis.
Hec. Quomodo qui feciſtis maxima mala,
Profecti ſpeculatores hoſtium vos
Latuerunt turpiter, & exercitus interfectus eſt?
Neque intrantes caſtra depuliſtis,
Neque abeuntes? horum quis pendet pœnam,
Præter te? te enim cuſtodem dicô eſſe exercitûs.
Illi verò abierunt illæſi, Phrygum ignaviam
Multum irridentes, & me imperatorem.
Hoc nunc certò ſciatis, Per Jovem juro patrem,
Aut flagellum, aut capitalis mors, *i.e. capitis pœna*
Manet te facientem hæc: aut Hectorem
Nihil eſſe, & ignavum exiſtimate.

Syſtema.

Ch. Io, io, magnum mihi, magnum periculum *imminet*.
O civitatis potens imperium, *o Hector civitatis princeps*,
Tunc igitur *hoſtis* venit, quando tibi nuncius veni,
Circa naves *nocturnos* ignes accenſos habere Græcos *ſignific.*
Quia vigilans oculus *meus* in *hac* nocte
Neque ſopitus eſt, neque connivit.
Non per Simoentios
Fontes, ne mihi iraſcaris, ô rex.
Ego enim extra culpam *ſum horum malorum* omnium.
Si verò *ullo* tempore intempeſtivum *meum*
Factum, aut ſermonem audiveris,
Demitte me viventem ſub terram,
Non deprecor *pœnam*.

Auriga.

Quare iſtis minaris? & ipſe barbarus barbari
Animum meum decipere conaris, nectens ſermones?
Tu hæc feciſti: neminem recipiemus, *credemus*,
Neque qui mortui ſunt, neque qui vulnerati *ſumus*,
Alium *quam te hæc feciſſe*: longâ & peritâ oratione tibi opus eſt,
Quâ mihi perſuadeas, te amicos non interfeciſſe,

V. 805. Μηδὲν δυσοίζου) Vid. ſuprà v. 724. V. 816. Ζεὺς ὀμώμοσται) Ita lego; eſt enim *Atticum* pro ὤμοσται, ſic ὤμοκα, *Atticè* ὀμώμοκα. *Johannes Brodæus* ait, “*quidam* ὀνόμασται. & “*ipſe*, quod miror, *Henricus Stephanus*, ” *in* “*Vet. Cod.* ὀνόμασται, “*quod mollius eſt, quàm* ὀμώμοσται. Cum tamen neque ὀνόμασται, neque ὀμώμοσται per Verſum ſtare queat; tum enim *Trochæus* eſſet in *Quarto* locô; Quare ὀμώμοσται omninò legendum. *J. Barnes.* V. 817. Ἤτοι μάραγνά γ᾽, ἢ καρανιστὴς μόρος) De *Maragnâ* imprimis dicendum, & ſane, ut inquit *Æmilius Portus*, hunc locum interpretes parùm commodè videntur interpretati. *Julius Pollux* Onomaſt. l. 10. c. 13. Ὁ μὲν τοῖ Πλάτων ὁ κωμικὸς, ἐν κλεοφῶντι μάραγναν τὴν μάστιγα ὠνόμασεν. Hic igitur *maragnam Hector* vocat ſupplicium, quo quis propter ſua delicta flagris virgiſque cæditur; *Heſych.* Μάραγνα, μάστιξ, ῥάβδος, ταυρεία. Unde inſulsè *Gaſpar Stiblinus* colligit, neſcio quid, de terrâ *Tauricâ*, additque ſe in re minutâ curioſiorem fortaſſe, quàm par ſit; cùm reverà in re ſuprà illius captum magis ſit delirus, quàm par ſit; Deceptus autem erat ex incorrecto *Heſychii* loco Μαράγνα, γῆ Ταυρεία, quùm omniû doctorûconſenſu legendum ſit, vel Μάραγνα, ἡ Ταυρεία, vel certè in Dativo τῇ &c. ταυρεία autem eſt ſupplicium *Taurea* apud *Latinos* dictum, flagello nempe inflictum, quod eſt ταύρειος ἱμὰς Scutica *viz.* ex taurino corio, vel pene taurino, de quo *Juvenalis* Satyr. VI. v. 492. ---*Taurea punit Continuò flexi crimen facinuſque capilli.* Vide plura in hanc rem apud *Cælium Rhodiginum* Antiq. Lection. l. 10. c. 5. *Johannes* præterea *Brodæus* de hac voce non malè—Μάραγνά γε, *Flagrum.* Id eſt, *hanc virgis ac loris cædam*; eſt enim μάραγνα, ſcutica è corio bubulo. *Æſchylus* in *Agamemnone* ----Ἀλλὰ δμωῒς γὰρ τῆσδε μαράγνης Δῖος ἰκνεῖται. Μαράγνα, inquit *Heſychius*, γῆ ταυρεία ſcribendum eſt, τῇ ταυρεία, qui error non modò *Varinum*, ſed claros alioqui viros fefellit. *Artemidorus* Oneirocrit. α. Δούλοις δὲ βασάνους διὰ τὸν ἱμάντα καὶ τὴν ταυρείαν. *Eutropius* de *Tarquinio Superbo* loquens; Ille primus excogitavit Vincula, *Tauream*, Fuſtes, Compedes, Latomias, Metalla. Hæc de *Maragnâ*. Καρανιστὴς μόρος) Capitale ſupplicium ſignificat, ---παρὰ τὸ κάρα, vel κάρηνον pro κάρηνον, caput. Hinc *Æſchyl.* in *Choephoris* v. 526. Καὶ τῷ παλαιστῇ καὶ καρανιστῇ λόγος, *Scholiaſt.* Κεφαλαιωτῇ. v. 703. Τοιόνδε πρᾶγμα μὴ καρανῶσαι φίλοις, *Scholiaſt.* Καρανῶσαι, κεφαλαιῶσαι. Sed & idem in *Eumenedibus* καρανιστὴς habet eodem ſenſu, quo καρανιστὴς in hoc loco, *Æſchyl.* Eumenid. v. 186. Ἀλλ᾽ οὐ καρανιστῆρες ὀφθαλμώρυχοι Δίκαι· *Schol.* καρανιστῆρες) αἱ ἀποκεφαλίζουσαι. *Jeſus Barnes.* V. 819. Τὸ μηδὲν εἶναι) *Sophocl.* Ajac. Flagel. Ἤδη τὸ μηδὲν ὄντας ἐν ὥρᾳ δέρος. Unde & extinctum eſſe ſignificat. Idem in *Electrâ* ---Νῦν μὲν γὰρ οὐδὲν ἐστὶ βασίλων χθονός. *Joh. Brodæus.* V 823. Πυραίθειν Ἀργείων στρατὸν) Vid. ſuprà v. 41. Πυραίθει στρατὸς Ἀργόλας. V. 825. Ἔβριξεν) *Scaliger* legit ἔβριζε, deceptus, ab ὄμμα enim Regitur. Βρίζω Verbum *Homericum* vid. ſuprà v. 730. V. 836. Οὔθ᾽ οἱ θανόντες) Hic loci quanquam *Hen. Stephanus*, magni & ipſe Nominis, Veteres Codices jactet, qui & plurimùm apud me valere debent ac ſolent, & παθόντες ſubſtituendum pro θανόντες velit: Non ego aſſentio, dicit enim Auriga, neque illos, qui mortui ſunt, neque ipſum, qui tantùm ſit vulneratus, ullum alium hujus Calamitatis authorem habere, quàm *Hectorem*; παθόντες non æquè feliciter opponitur τῷ τετρωμένοι, ac θανόντες, quare quicquid erroris, ex horum vocabulorum permutatione, aliàs oriatur; nihil hic metuendum; ſi textum incorruptum recipiamus. *Joſua Barnes.*

V. 855. Ἤδεσαν) Aldi Editio habet ᾔδεσαν· Henricus Stephanus ἴσασιν reponendum duxit, id eſt, nôrunt; ſed quantitas id non permittet: Lego itaque ᾔδεσαν literis Aldinæ Editionis receptis & ſenſu Henrici Stephani, aliorûmque, ᾔδεσαν autem pro ᾔδεισαν Apollonio uſurpatur, ἴσασι, per Syncopen ἴσαν, Atticè ᾖσαν, Ionicè ἤιδε, hinc ᾔδε. Joſ. Barnes.

V. 863. Θράσσει) Per Syncopen pro ταράσσει. Vid. Θράττει apud Suidam.

V. 881. Θάπτειν κελεύειν λεωφόρους πρὸς ἐκτροπάς.) Vid. Johan. Kirchmanni de Funerib. Roman. l. 2. c. 22. Ubi de Sepulchris propter Vias Publicas. Joſua Barnes.

V. 887. Τὸν νεόδμητον) τὸν νεωστὶ δμηθέντα, ἤγουν τὸν Ῥῆσον, ἢ Ῥήσου νεκρόν.

Ἵππων ἐρασθεὶς, ὧν ἕκατι συμμάχους
Τοὺς σοὺς φονεύεις, πόλλ' ἐπισκήψας μολεῖν.
Ἦλθον, τεθνᾶσιν· εὐπρεπέστερον Πάρις
Ξενίαν κατῄσχυν', ἢ σὺ, συμμάχους κτανών.
Μὴ γάρ τι λέξῃς, ὥστις Ἀργείων μολὼν,
Διώλεσ' ἡμᾶς· τίς δ' ὑπερβαλὼν λόχους
Τρώων ἐφ' ἡμᾶς ἦλθεν, ὥστε καὶ λαθεῖν;
Σὺ πρόσθεν ἡμῶν ἧσο, καὶ Φρυγῶν στρατοῦ.
Τίς οὖν τέτρωται; τίς τέθνηκε συμμάχων
Τῶν σῶν, μολόντων ὧν σὺ πολεμίων λέγεις;
Ἡμεῖς δὲ καὶ τετρώμεθ', οἱ δὲ μειζόνως
Παθόντες, οὐχ ὁρῶσιν ἡλίου φάος.
Ἁπλῶς δ' Ἀχαιῶν οὐδέν' αἰτιώμεθα·
Τίς δ' ἂν χαμεύνας πολεμίων κατ' εὐφρόνην
Ῥήσου μολὼν ἐξηῦρεν, εἰ μή τις θεῶν
Ἔφραζε τοῖς κτανοῦσιν; οἱ δ' ἀφιγμένοι
Τὸ πάμπαν ᾔδεσαν· ἀλλὰ μηχανᾷ τάδε.
Εκ. Χρόνον μὲν ἤδη συμμάχοισι χρώμεθα,
Ὅσον περ ἐν γῇ τῇδ' Ἀχαιϊκὸς λεώς.
Κοὐδὲν πρὸς αὐτῶν οἶδα πλημμελὲς κλύων.
“ Ἐν σοὶ δ' ἂν ἀρχοίμεσθα; μή μ' ἔρως ἕλοι
“ Τοιοῦτος ἵππων, ὥστ' ἀποκτείνειν φίλους.
Καὶ ταῦτ' Ὀδυσσεύς. τίς γὰρ ἄλλος ἄν ποτε
Ἔδρασεν, ἢ 'βούλευσεν Ἀργείων ἀνήρ;
Δέδοικά γ' αὐτόν. καί τι μου θράσσει φρένας,
Μὴ καὶ Δόλωνα συντυχὼν κατέκτανε.
Χρόνον γὰρ ἤδη φροῦδος ὢν, οὐ φαίνεται.
Ην. Οὐκ οἶδα τοὺς σοὺς, οὓς λέγεις, Ὀδυσσέας.
Ἡμεῖς δ' ὑπ' ἐχθρῶν οὐδενὸς πεπλήγμεθα.
Εκ. Σὺ δ' οὖν νόμιζε ταῦτ', ἐπείπερ σοι δοκεῖ.
Ην. Ὦ γαῖα πατρὶς, πῶς ἂν ἐνθάνοιμί σοι;
Εκ. Μὴ θνῆσκ'· ἅλις γὰρ τῶν τεθνηκότων ὄχλος.
Οἰκ. Ποῖ δ' ἐκτράπωμαι δεσποτῶν μονούμενος;
Εκτ. Οἶκός σε κεύθων οὑμὸς ἐξιάσεται.
Οἰκ. Καὶ πῶς με κηδεύσουσιν αὐθεντῶν χέρες;
Εκτ. Ὅδ' αὖ τὸν αὐτὸν μῦθον οὐ λήξει λέγων.
Οἰκ. Ὄλοιθ' ὁ δράσας· οὐ γὰρ εἰς σὲ τείνεται
Γλῶσσ', ὡς σὺ κομπεῖς· ἡ Δίκη δ' ἐπίσταται.
Εκτ. Λάζυσθ' ἄγοντες αὐτὸν εἰς δόμους ἐμοὺς,
Οὕτως ὅπως ἂν μὴ 'γκαλῇ, πορσύνετε.
Ὑμᾶς δ' ἰόντας, τοῖσιν ἐν τείχει χρεὼν,
Πριάμῳ τε, καὶ γέρουσι σημῆναι, νεκροὺς
Θάπτειν κελεύειν λεωφόρους πρὸς ἐκτροπάς.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Τί ποτ' εὐτυχίας ἐκ τῆς μεγάλης
Τροίαν ἄγει πάλιν εἰς πένθη
Δαίμων, ἄλλό τι φυτεύων;
Ἔα, ἔα. ἰὼ, ἰώ. *
Τίς ὑπὲρ κεφαλῆς θεὸς, ὦ βασιλεῦ,
Τὸν νεόδμητον ἐν χεροῖν

Equorum amore captum, quorum causâ ſocios
Tuos interficis; cum multum obteſtatus ſis ut venirent.
Venerunt, obierunt. Honeſtiùs Paris
Hoſpitii jus dedecorans violavit, quàm tu, qui ſocios interfeciſti.
Ne dicas enim, quòd aliquis Argivus huc profectus,
Nos perdiderit: quis enim ſuperans cohortes
Trojanorum, ad nos venit, ut etiam te lateret?
Tu ſediſti ante nos, & Phrygum exercitus:
Quis verò veſtrûm vulneratus eſt? quis ſociorum obiit,
Veſtrorum, hoſtibus ad nos profectis, ut tu dicis?
Nos verò vulnerati ſumus, & qui graviora mala
Paſſi ſunt, illi non vident ampliùs lumen ſolis.
In ſummâ, neminem Græcorum incuſamus:
Quis enim hoſtium noctu cubilia
Rheſi profectus huc inveniſſet, niſi quis deorum
Dixiſſet interfectoribus? qui verò huc acceſſerunt,
Rem omnem noverunt. Ergo machinaris hæc.
Hec. Longo jam tempore ſociis utimur,
Quanto tempore Achaicus populus in hoc agro conſedit,
Et ab ipſis nullum delictum ſcio mihi objectum.
“ An à te inciperemus? non me invadat amor
“ Tantus equorum, ut amicos interficiam.
Hæc verò Ulyſſes fecit: quis enim alius unquam hæc
Feciſſet aut machinatus fuiſſet ex Argivis vir?
Metuo eum, & nonnihil turbat animum meum,
Ne & in Dolonem incidens interfecerit eum.
Diu enim jam abeſt, & nuſquam apparet.
Aur. Non novi tuos, quos narras, Ulyſſes.
Nos verò à nullo hoſtium percuſſi ſumus.
Hec. Tu igitur putes iſta, quando tibi ita videtur.
Aur. O patria terra, quomodo moriar in te?
Hec. Ne morere: ſatis magna enim mortuorum turba eſt.
Aur. Quò verò me vertam dominis orbatus?
Hec. Mea domus recipiens te curabit.
Aur. Quomodo verò manus interfectorum curabunt me?
Hec. Ille eundem ſermonem non deſinet dicere.
Aur. Pereat quicunque hæc fecit: non enim in te tenditur
Lingua, ut tu dicis; ſed Juſtitia ſcit.
Hec. Prehendatis ducentes ipſum in meam domum,
Sic, ne quid conqueratur, ducite.
Vos verò profecti, illis qui ſunt in urbe oportet,
Priamóque, & Principibus ſignificare, mortuos
Me jubere ſepeliri in publicis viarum diverticulis.

Chorus.

Cursum ex magnâ felicitate
Trojam ducit iterum in luctus
Fortuna, aliud quid ferens?
* *Muſa* in aere apparet.
Atat, Atat, Papæ, Papæ!
Quis ſupra caput deus, ô rex,
Rex cadaver in manibus

Φορά-

φοράδην πέμπει;
Ταρβῶ, λεύσσων τόδε πῆμα.

Ἴαμβοι.

Μου. Ὁρᾶν πάρεστι, Τρῶες· ἡ γὰρ ἐν σοφοῖς
Τιμὰς ἔχουσα Μοῦσα, συγγόνων μία,
Πάρειμι, παῖδα τόνδ' ὁρῶσ' οἰκτρῶς φίλον,
Θανόνθ' ὑπ' ἐχθρῶν. ὅν ποθ' ὁ κτείνας χερὶ
Δόλιος Ὀδυσσεὺς, ἀξίαν τίσει δίκην.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἰαλέμῳ αὐτογενεῖ,
2 Τέκνον, σ' ὀλοφύρομαι· ὤ
3 Ματρὸς ἄλγος, οἵαν
4 Ἔκελσας ὁδὸν ποτὶ Τροίαν.
5 Ἦ δυσδαίμονα καὶ μελέαν,
6 Ἀπομεμψαμένας ἐμοῦ, πορευθεὶς,
7 Ἀπὸ δ' ἀντομένου πατρὸς βιαίως.
8 Ὤμοι ἐγὼ σέθεν· ὦ φιλία
9 Φιλία κεφαλά· τέκνον, ὤ μοι.

Χο. Ὅσον προσήκει μὴ γένους κοινωνίαν
Ἔχοντι, λύπῃ τὸν σὸν οἰκτείρω γόνον.

Ἀντιστροφή.

Μου. 1 Ὄλοιτο μὲν Οἰνείδας,
2 Ὄλοιτο δὲ Λαερτιάδας,
3 Ὅς μ' ἄπαιδα γέννας
4 Ἔθηκεν ἀριστοτόκοιο,
5 Ἅ, θ' Ἑλένα προλιποῦσα δόμον,
6 Φρυγίων λεχέων ἔπλευσε, πλαθεῖ-
7 σ' ὑπ' Ἰλίῳ. ὤλεσε μὲν σε κατὰ Τροίας
8 Φίλτατε, μυριάδας τε πόλεις
9 Ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.

Ἴαμβοι.

Μου. Ἦ πολλὰ μὲν ζῶν, πολλὰ δ' εἰς ᾅδου μολὼν,
Φιλάμμονος παῖ, τῆς ἐμῆς ἥψω φρενός.
Ὕβρις γὰρ, ἥ σ' ἔσφηλε, καὶ Μουσῶν ἔρις,
Τεκεῖν μ' ἔθηκε τόνδε δύστηνον γόνον.
Περῶσα γὰρ δὴ ποταμίους διαρροὰς,
Λέκτροις ἐπλάθην Στρυμόνος φυταλμίοις,
Ὅτ' ἤλθομεν γῆς χρυσόβωλον εἰς λέπας
Πάγγαιον, ὀργάνοισιν ἐξησκημέναι
Μοῦσαι, μεγίστην εἰς ἔριν μελῳδίας,
Κείνῳ σοφιστῇ Θρηκὶ, κἀκτυφλώσαμεν
Θάμυριν, ὃς ἡμῶν πόλλ' ἐδέννασεν τέχνην.
Κἀπεί σε τίκτω, συγγόνους αἰδουμένη,
Καὶ παρθενείαν, ἧκ' ἐς εὔυδρον πατρὸς
Δίνας· τρέφειν δέ σ' οὐ βροτείαν ἐς χέρα

Sublatum geſtat?
Stupeſco videns hoc malum.

Muſa.

Licet videre, Trojani: ego enim quæ à ſapientibus
Color Muſa, novem ſororum una
Adſum, filium hunc cernens charum miſerabiliter
Interfectum ab hoſtibus: cujus interfector tandem
Dignam dabit pœnam, doloſus Ulyſſes *à filio Telegono cæſus.*

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

1 Luctu domeſtico,
2 O fili, te lugeo, ô *fili,*
3 Matris dolor, qualem
4 Viam appuliſti ad Trojam?
5 Certè inauſpicatam, & miſeram,
6 Me deterrente *te*, profectus,
7 Et adverſante patre vehementer.
8 Hei mihi propter te: ô charum,
9 Charum caput, ô fili, heu te deploro.

Ch. Quantum convenit *mihi* nullam generis cognationem
Habenti *tecum*, dolore *percitus* tuum deploro filium.

Antiſtrophe.

Mu. 1 Pereat Oeneides, *i. e. Diomedes Oenei nepos, Tydei F.*
2 Pereat etiam Laertiades, *i. e. Ulyſſes Laertis F.*
3 Qui me orbam ſobole
4 Fecit præſtantiſſimâ.
5 Quæque Helena, relictâ domo,
6 Phrygios *ad* thalamos navigavit, accedens
7 Ad Ilium, *pereat!* Perdidit enim te in Trojâ
8 O chariſſime, & innumeras urbes
9 Evacuavit præſtantibus viris.

Muſa.

Profectò multùm quidem vivens, multùm etiã in Plutonis *ædes* profecti.
O fili Philammonis cruciâſti meum animum.
Tua enim arrogantia, quæ te perdidit, & contentio cum Muſis,
Fecit me parere hanc infelicem ſobolem.
Tranſiens enim olim fluminеas undas
Appropinquavi thalamis genitalibus Strymonis,
Quum ivimus terræ glebarum-aurearum-fertilem in montem
Pangæum, inſtructi *muſicis* inſtrumentis
Muſæ, ad maximum certamen artis ſuaviter canendi,
Cum illo ſophiſtâ Thracio: & excæcavimus
Thamyrin, qui noſtram artem multis conviciis inſectatus fuerat.
Et poſtquam te peperi, ſorores reverens,
Et virginitatem, miſi ad aquoſi patris
Vortices: te verò alendum non ad mortalem locum

V. 895. Ἰαλέμῳ) Quid ſit ἰάλεμος vid. *Supplices* v. 281. Αὐτογενεῖ) οἰκεῖος, ὄντι γὰρ ἐν τῷ τεθνεῶτος μήτηρ. Τοὐναντίον δὲ ὕστερον ὁ χορὸς ἀθνείῳ ἰαλέμῳ ὀλοφύρεται, λέγει γὰρ ὅσον προσήκει μὴ γένους κοινωνίαν ἔχοντι, τουτέστιν ἐμοὶ, λύπῃ τὸν σὸν οἰκτείρω γόνον. *Joſua Barnes.* V. 904. Ὅσον προσήκει) Vid. ſupra Not. ad v. 895. V. 906. Οἰνείδας) *Diomedes Oeneo* avo prognatus. *Porthaon, Oeneus, Tydeus, Diomedes.* V. 907. Λαερτιάδας) *Ulyſſes* filius *Laertæ, Laertes Arceſii, Arceſius Jovis,* ut ſuprà ad Iphig. Aul. v. 524. *Euſtathius* tamen contra *Homeri* & *Ovidii* Authoritatem *Arceſium Mercurii,* qui erat *Jovis,* facit. *Joſua Barnes.* V. 909. Ἀριστοτόκοιο) *Hom.* Iliad. σ. v. 54. Ὤ μοι ἐγὼ δειλὴ, ὤ μοι δυσαριστοτόκεια. Hunc locum proculdubio Poeta noſter ſuo more reſpexit. *Joſua Barnes.* V. V. 910. Ἅ, θ' Ἑλένα προλιποῦσα) *Scaliger,* ut *ſenſui* conſuleret, legebat, Ἃ δ' Ἑλένα γ', ἃ προλιποῦσα) ſed tum Verſus ſyllabâ unâ tumet; lego itaque totidem literis, ut ante, Ἅ, θ' Ἑλένα *i. e.* Quæque *Helena,* pro *Atque Helena, quæ* &c. *J. Barnes* V. 911. Πλαθεῖσα) Pro πλαθεῖσα. Vellem equidem πελασθεῖσ' in hoc loco, & id Verſus non modo feret, ſed poſtulat; alia enim res eſt, quam πλάθω in præſenti pro πελάθω. Et paulò poſt v. 920 ἐπλάθην occurrit. *Joſ. Barnes.* V. 916. Φιλάμμονος παῖ) *O Thamyris.* Vid. *Suidam* in voce Φιλάμμων. De *Thamyri* Muſas ad certamen provocante vid. *Hom.* Iliad. β. v. 595. *Idem.* V. 924. Κἀκτυφλώσαμεν) Hinc patet *Euripidem* πηρὸν pro τυφλὸν accepiſſe, ut *Euſtathius* rectè explicat fol. 298. V. 925. Ἐδέννασεν) Idem verbum occurrit iterum paulò infrà v. 951. Eſt verò à δεννάζω, διαβάλλω, βλασφημῶ, unde & δέννος. ὄνειδος, ὡς Ἡρόδοτος ἐν Καλλιόπῃ — Παρὰ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι γυναικὸς χεῖρω ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. Hinc δεννάζω Verbum *Sophocli* plus ſemel uſurpatum, ut *Ajac. Flagell.* Παῖς λιγυρᾶς μάστιγι διπλῇ κακὰ δεννάζων ῥήμαθ', ἃ δαίμων κοὐδεὶς ἀνδρῶν ἐδίδαξεν. Idem in *Antigone* ἀλλ' οὐ χαίρων δὴ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ. Hinc nobis in *Heroico* noſtro Poemate *Franciados* Nomen *Dennaſter* effictum, ſub quo *Diabolum* latentem volo, δεννάζω enim, διαβάλλω, & δεννάστης, διάβολος. *Joſua Barnes.*

Στρυμόνι

Στρυμὼν δίδωσιν, ἀλλὰ πηγαίαις κόραις.
Ἔνθ' ἐκτραφεὶς κάλλιστα παρθένων ὕπο,
Θρῄκης ἀνάσσων πρῶτος ἦσθ' ἀνδρῶν, τέκνον.
Καί σ' ἀμφὶ γῆν μὲν πατρίαν φιλαιμάτους
Ἀλκὰς κορύσσοντ', οὐκ ἐδείμαινον θανεῖν.
Τροίας δ' ἀπηύδων ἄστυ μὴ κέλσαι ποτὲ,
Εἰδυῖα τὸν σὸν πότμον· ἀλλά σ' Ἕκτορος
Πρεσβεύμαθ', ἥ τε μυρία γερουσία
Ἔπεισ' ἀνελθεῖν, κἀπικουρῆσαι φίλοις.
Καὶ τοῦδ' Ἀθάνα πάντος αἰτία μόρου·
Οὐδὲν δ' Ὀδυσσεὺς, οὐδ' ὁ Τυδέως τόκος
Ἔδρασε. *δράσας μὴ δόκει λεληθέναι. *δρῶντας.
Καί τοι πόλιν σὴν σύγγονοι πρεσβεύομεν
Μοῦσαι μάλιστα, κἀπιχρώμεσθα χθονὶ,
Μυστηρίων τε τῶν ἀπορρήτων φανὰς
Ἔδειξεν Ὀρφεὺς, αὐτανέψιος νεκροῦ
Τοῦδ', οὕνεκα κλείνασι, Μουσαῖόν τε σὸν
Σεμνὸν πολίτην, κἀπὶ πλεῖστον ἄνδρ' ἕνα
Ἐλθόντα, Φοῖβος, σύγγονοί τ' ἠσκήσαμεν.
Καὶ τῶνδε μισθὸν παῖδ' ἔχουσ' ἐν ἀγκάλαις,
Θρηνῶ· σοφιστὴν δ' ἄλλον οὐκ ἐπάξομαι.
Χο. Μάτην ἄρ' ἡμᾶς Θρῄκιος στρατηλάτης
Ἐδέννασ', Ἕκτορ, τῷδε βουλεῦσαι φόνον.
Ἑκ. Ἤδειν τάδ'· οὐδὲν μάντεως ἔδει φράσαι,
Ὀδυσσέως τέχναισι τόνδ' ὀλωλότα.
Ἐγὼ δὲ γῆς ἔφεδρον Ἑλλήνων στρατὸν
Λεύσσων, τί μὴν ἔμελλον οὐ πέμπειν φίλοις
Κήρυκας, ἐλθεῖν, κἀπικουρῆσαι χθονί;
Ἔπεμψ'· ὀφείλων δ' ἦλθε συμπονεῖν ἐμοί.
Οὐ μὴν θανόντι γ' οὐδαμῶς συνήδομαι.
Καὶ νῦν ἕτοιμος τῷδε καὶ τεῦξαι τάφον,
Καὶ συμπυρῶσαι μυρίων πέπλων χλιδήν.
Φίλος γὰρ ἐλθὼν, δυστυχῶς ἀπέρχεται.
Μυ. Οὐκ εἶσι γαίας εἰς μελάγχιμον πέδον.
Τοσόνδε νύμφην τὴν ἔνερθ' αἰτήσομαι,
Τῆς καρποποιοῦ παῖδα Δήμητρος θεᾶς,
Ψυχὴν ἀνεῖναι τοῦδ'. ὀφειλέτις δέ μοι,
Τοὺς Ὀρφέως τιμῶσα φαίνεσθαι φίλους.
Κἀμοὶ μὲν ὡς θανών τε, κοὐ λεύσσων φάος,

Dat Strymon pater, ſed fontanis Nymphis.
Ubi enutritus optimè à virginibus,
Imperans Thraciæ, primus eras virorum, fili:
Et te in patrio quidem ſolo ſanguinis-cupidas
Acies inſtruentem, non metuebam moriturum eſſe.
Interdicebam verò ne ad urbem Trojam unquam appelleres,
Sciens tuum fatum. Sed te Hectoris
Legationes, & frequentes ſenatûs-nuncii
Induxerunt ut huc aſcenderes, & opem ferres amicis.
Sed hujus totius cladis Minerva autor eſt:
Nihil enim Ulyſſes, nihil *Diomedes* Tydei F.
Fecit: ſi feciſſet, ne putas non me latere potuiſſe.
Etenim tuam civitatem, O *Fili*, nos ſorores colimus
Muſæ maximè, & utimur tuâ terrâ,
Et myſteriorum arcanorum revelationes
Docuit Orpheus, conſobrinus mortui
Hujus, cujus gratiâ occidi *eum*, & Muſæum, tuum
Gravem civem: & quem unum virum maximè
Proficientem, Phœbus & nos ſorores docuimus:
Et horum mercedem *nunc* filium in ulnis geſtans,
Lamentor; alium vero ſophiſtam inter eos non inducam.
Cho. Fruſtra ergo nos auriga Thracius
Conviciis inſectans, dixit, Hector, cædem huic molitos eſſe.
Hec. Nôram *hæc* (nihil opus erat vate ad dicendum,
Hunc Ulyſſis dolo periiſſe)
Ego verò patriam obſidione cinctam à Græcis
Videns, cur non fuiſſem miſſurus amicis
Nuncios, ut venirent & ferrent opem patriæ?
Miſi: venit autem debens *hanc operam*, ut unà mecû laboraret.
Non gaudeo tamen eum interfectum eſſe.
Et nunc ſum paratus ei facere ſepulchrum,
Et ſimul incendere delicias multarum veſtium.
Amicus enim venit, ſed deceſſit infeliciter.
Mu. Non ibit in atrum ſolum terræ.
Tantum ſponſam inferorum orabo,
Filiam frugiferæ Cereris deæ,
Animam hujus ut *mihi* remittat: eſt enim mihi debitrix,
Orphei ut amicos colere videatur.
Et mihi quidem velut mortuus, & non cernens lucem

940. Δράσας μὴ δόκει λεληθέναι) Vel hic δρῶντας legendum, quod ad *Diomedem* & *Ulyſſem* reſpicit, vel poſt δράσας, comma fac, ut mutatam Syntaxin perſentiſcas. Vid. *Phœniſſ.* v. 290. Μέλλων δὲ πέμπειν με &c. ἐς τὸνδ' ἐπιστρατεύσας Ἀργεῖος πόλιν. Sic *Helen.* ---Κλεῖθρ' ἐγὼ ἂν εἰργοίμεθα, τὴν ὑπ' Ἰλίῳ Δοκοῦντες Ἑλένην Μενέλεώ μ' ἐλθεῖν μέτα. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Tauric. v. 695. *Joſua Barnes.* V. 941. Καί τοι πόλιν σὴν) Alloquitur jam occiſum Filium *Rheſum*, per πόλιν verò γῆν & terram *Thraciam* intelligit. Ad hunc locum reſpicit *Euſtathius* Doctiſſimus Grammaticus Iliad. β. fol. 299. lin. 5. Καὶ ὅτι Θρᾷκες ἦσαν οἱ ἐπιμεληθέντες τῆς ἀρχαίας Μουσικῆς. Ὀρφεὺς, Μουσαῖος, καὶ Θάμυρις ſunt teſtes. Quanquam nonnulli *Muſæum* dicunt *Eleuſinium*, & *Thamyrin* fuiſſe *Thebanum*. *Joſua Barnes.* V. 943. Μυστηρίων τε τῶν ἀπορρήτων φανὰς Ἔδειξεν Ὀρφεύς;) *Orphea Philoſophum* & Reconditioris Literaturæ Promum Condum ſuo more facit hic *Euripides*; vid. *Scholiaſten* Græcum, & quæ Nos quoque ad *Hippolyt.* v. 953. Φανάς) Alii acuunt in ultimâ, & explicant per ἐλλάμψεις & *Orgia Bacchi* ſignificare volunt facibus accenſis agitari ſolita. *J. Barnes.* V. 944. Αὐτανέψιος νεκροῦ) *Orpheus* enim erat filius ſororis, *Rheſi* matris, hoc eſt *Calliopæ*. Vid. quæ Nos ad *Rheſ.* v. 351. Hinc *Virgil.* Eclog. 4. v. 57. *Orphei Calliopea* &c. Quod verò ad accentum hujus Dictionis attinet, agnoſco in ſimplici ἀνεψιὸς eſſe in ultimâ, in hoc verò Compoſito in antepenultimâ; ut in omnibus *Euripidis* exemplaribus, quæ vidi. V. 945. Τοῦδ', οὕνεκα κλείνασι) *Canterus* non hic ſuâ felicitate uſus legit, ὃν ἔχεις κλείνασι, de quâ lectione ſatis illum *Æmilius Portus* exagitat. Rectè autem Οὕνεκα producit ultimam ante κλείνασι, quare non erat, ut huic Verſui quis metueret. An legendum, *Dactylo* in primâ ſede, Τοῦδε, ὃν ἔχεις κλείνασι, i. e. ἐν γῇ. Niſi enim ita intelligamus, ego ſanè ut ingenuè fatear, quis ſit hujus loci commodus ſenſus, cum planè neſcientibus æquè neſcio. *Joſua Barnes.* V. 949. Σοφιστὴν δ' ἄλλον οὐκ ἐπάξομαι) *Thamyrin* puto *Muſam* hanc *Tertium* poſt *Orphea* deſignare in hoc loco, quem & ſuprà σοφιστὴν nominabat, at verò illius nomen ſe nunc proferre nolle affirmat. V. 950. Θρῄκιος στρατηλάτης) Non erat, ut tantoperè *Æmilius Portus* laboraret ſubſtituendo διφρηλάτης vel ἁρματηλάτης. Nam ut illi concedamus, id nomen rectè huic Perſonæ quadrare; nihil tamen obeſt, quin idem dicatur & ſit quoque στρατηλάτης, Magni enim & Fortes Viri Regibus & Principibus Aurigare ſolebant, ut ex *Hectoris* & *Achillis* Aurigis apud *Homerum* videre eſt. *Joſua Barnes.* V. 951. Ἐδέννασ') De hoc verbo vid. ſupra v. 925. V. 962. Οὐκ εἶσι γαίας εἰς μελάγχιμον πέδον) Olim legebatur μελαγχείμον, quod verbum nihil *hic* loci habebat, ubi nihil χείματος vel χειμῶνος nè cogitatio quidem ſibi affingat. Audacter ergò ſcribo μελάγχιμον *Æſchyleo* verbo, qui dixit μελαγχίμους πέπλους, *ſimpliciter* pro μέλανας. *Joſua Barnes.* V. 963. Νύμφην) *Proſerpinam*, peculiariter Νύμφην & Κόρην dictam. Vid. *Supplic.* v. 34. V. 966. Φαίνεσθαι) Ut in honore *Orphei* amicos habere videri debeat, qui *Cereris* & *Proſerpinæ* Myſteria primus exercuit. *Joh. Brodæus.*

Ἔσται

Ἔσται πολλοιπόν. οὐ γὰρ ἐς ταυτόν ποτε
Οὔτ' εἶσιν, οὔτε μητρὸς ὄψεται δέμας·
Κρυπτὸς δ' ἐν ἄντροις τῆσδ' ὑπαργύρου χθονὸς
Ἀνθρωποδαίμων κείσεται βλέπων φάος,
Βάκχου προφήτης, ὅς τε Παγγαίου πέτραν
Ὤικησε σεμνὸς τοῖσιν εἰδόσιν θεός.
Βαιὸν δὲ πένθος τῆς θαλασσίας θεοῦ
Οἴσω· θανεῖν γὰρ καὶ τὸν ἐκ κείνης χρεών.
Θρήνοις δ' ἀδελφαὶ πρῶτα μὲν σ' ὑμνήσομεν,
Ἔπειτ' Ἀχιλλέα Θέτιδος ἐν πένθει ποτέ.
Οὐ ῥύσεταί νιν Παλλάς, ἥ σ' ἀπέκτανε·
Τοῖον φαρέτρα Λοξίου σώζει βέλος.
« Ὦ παιδοποιοὶ συμφοραί, πόνοι βροτῶν.
« Ὡς ὅστις ὑμᾶς μὴ κακῶς λογίζεται,
« Ἄπαις διοίσει, κοὐ τεκὼν θάψει τέκνα.
Χο. Οὗτος μὲν ἤδη μητρὶ κηδεύειν μέλει.
Σὺ δ' εἴ τι πράσσειν τῶν προκειμένων θέλεις,
Ἕκτορ, πάρεστι· φῶς γὰρ ἡμέρας τόδε.
Ἑκτ. Χωρεῖτε, συμμάχους δ' ὁπλίζεσθαι τάχος
Ἀνώγετε· πληροῦτ' αὐχένας ξυνωρίδων.
Πόνους δ' ἔχοντας χρὴ μένειν Τυρσηνικῆς
Σάλπιγγος αὐδήν· ὡς ὑπερβαλὼν στρατὸν,
Τείχη τ' Ἀχαιῶν, ναυσὶν αἶθον ἐμβαλεῖν
Πέποιθα, Τρῳσί θ' ἡμέραν ἐλευθέραν
Ἀκτῖνα τὴν στείχουσαν ἡλίου φέρειν
Ἀνάπαιστοι.
Χο. Πείθου βασιλεῖ· στείχωμεν ὅπλοις
Κοσμησάμενοι, καὶ ξυμμαχίᾳ
Τάδε φράζωμεν. τάχα δ' ἂν νίκην
Δοίη Δαίμων, ὁ μεθ' ἡμῶν.

Εὐριπίδου τοῦ Ῥήσου Τέλος.

Erit poſthac. non enim in eundem locum poſthac unquam
Neque accedet ad me, neque videbit corpus matris:
Sed occultatus in antris hujus argentiferæ terræ,
Deus ex homine factus jacebit, videns lucem,
Bacchi ſacerdos, qui Pangæum ſaxum
Habitavit Deus venerandus cognoſcentibus eum.
Brevi autem tempore luctum marinæ Deæ Thetidi
Afferam: fatale enim eſt & illius filium mori.
Lachrymis verò nos ſorores primum te canemus,
Deinde Achillem Thetidis filium in luctu olim.
Non liberabit eum Pallas, quæ te interfecit:
Tale telum pharetra Apollinis ſervat.
" O ærumnæ ex liberorũ procreatiõe manãtes, ô mortaliũ laborẽs.
" Quia qui vos non negligenter reputat,
" Orbus vitam deget, neque parens humabit liberos. Exit *Muſa*.
Cho. Ille quidem, ut ejus funus paretur, matri jam erit curæ.
Tu verò ſi quid vis agere imperatorum,
Tempus eſt, Hector; luceſcit enim jam.
Hec. Ite & ſocios armari quàm celerrimè
Jubete, implete cervices bigarum, *i. e. bigis equos inſtructos jũgite.*
Laboribus verò nos intentos convenit expectare Tyrrhenæ
Tubæ ſonitum: quia ſuperato exercitu,
Et muris Achivorum, navibus ignem me injecturum
Confido, & Trojanis diem liberam
Radios accedẽtes ſolis allaturos, *i. e. hodiè Tr. obſid. liberatũ iri ſpero.*

Chorus.

Obtempera regi, eamus armis
Induti, & ſociis
Hæc dicamus: fortaſſis enim victoriam
Dabit Deus, qui nobiſcum eſt.

Euripidis Rheſi Finis.

V. 968. Ἐς ταυτὸν) *Henricus Stephanus* ex Vett. Codd. ita pro αὐτὸν reſtituit. V. 970. Ὑπαργύρου χθονὸς) Argento cæteriſq; metallis abundantis. *Joh. Brodæus.* V. 971. Ἀνθρωποδαίμων) Apotheoſis *Rheſi* ac Cataſtrophe Fabulæ. Talia ſunt compoſita Θεάνθρωπος, ἀνδρόθεος, ἀνδρείκελος, ἀνδραγρία, &c. *Heſiod.* Theog. v. 990. Καί μιν ζαθέοις ἐνὶ νηοῖς Νηοπόλον νύχιον ποιήσατο δαίμονα δῖον. V. 973. Τοῖς εἰδόσιν) Hujus Orgiorum peritis. *Johan. Brodæus.* V. 974. Βαιὸν) Adverbialiter. Θαλασσίας θεᾶς) *Thetidis.* V. 975. Οἴσω) Quid ſi οἶσον, i. e. ἴσον legamus? V. 976. Θρήνοις δ' ἀδελφαὶ πρῶτα μὲν σ' ὑμνήσομεν, Ἔπειτ' Ἀχιλλέα) Ita *Hom.* Odyſſ. ω. De *Achillis* funere v. 60. Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ, Θρήνεον. &c. Item *Quint. Calab.* l. 3. *J. Brodæus.* V. 979. Τοῖον φαρέτρα Λοξίου σώζει βέλος) Ita *Hom.* Iliad. χ. v. 359. Ἤματι τῷ ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων Ἐσθλὸν ἐόντ' ὀλέσωσιν. Unde *Virgil.* Æneid. l. 6. v. 56. *Phœbe graves Trojæ ſemper miſerate labores, Dardana qui Paridis direxti tela manúſque Corpus in Æacidæ.* V. 980. Ὦ παιδοποιοὶ &c.) Exclamatio in ærumnoſum & moleſtum ſobolis creandæ & educandæ ſtudium: Quod quantas Curas & Dolores habeat, hi nôrunt, qui quotidiè hujus rei incommoda experiuntur; quùm nempe vident Liberorum aut mortem immaturam, aut ſiniſtros eventus, aut morbos, aliáque mala, quæ quotidianus Vitæ uſus fert. *Gaſpar Stiblinus.* V. 987. Ἀνώγετε) pro ἀνώγετε. Ita *Homerus* Odyſſ. χ. v. 437. Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναῖκας. *J. Barnes.* V. 988. Τυρσηνικῆς Σάλπιγγος αὐδὴν) Tubæ à *Tyrrhenis* inventæ. Hinc *Æſchylus* --- Ἤτ' οὖν διάτορος Τυρσηνικὴ σάλπιγξ. *Athenæus* --- Τυρρηνῶν δ' ἐστὶν εὕρημα κέρατά τε καὶ σάλπιγγες. Quibus tamen bello *Trojano* neque *Græci* neque Barbari ſunt uſi, ut tradunt *Sophoclis* & *Euripidis* Scholiaſtæ. *Joh. Brodæus.* Vid. ſuprà v. 144. *Joſua Barnes.* V. 990. Ναυσὶν αἶθον ἐμβαλεῖν) En! hic aliud argumentum, quòd hæc Fabula ſit genuina; αἶθον enim quaſi peculiare quoddam *Euripidis* verbum hic occurrit, ut & *Supplic.* v. 208. Προβλῆμα τ' αἴθου ἐξαμυνάθειν θεοῦ. *J. Barnes.* V. 992. Ἀκτῖνα) τὸ τοῦ ἡλίου φῶς) *Nicander* pro ipſo die poſuit ἀκτῖνα, --- ἐν δὲ μονήρει Ῥηιδίως ἀκτῖνι βαρὺν ὑποκείσεται ἄνδρα. *Joh. Brodæus.* V. 994. Ξυμμαχίᾳ) τοῖς συμμάχοις. V. 996. Δαίμων ὁ μεθ' ἡμῶν) Alludit ad illud Homericum --- Παρὰ γὰρ θεοὶ εἰσι καὶ ἡμῖν. Quòd ſi Δαίμων pro vero Deo accipias, noſter *Emmanuel* dicitur Δαίμων ὁ μεθ' ἡμῶν. *Joſua Barnes.*

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΡΩΑΔΩΝ.

Μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, ἔδοξεν Ἀθηνᾷ τε καὶ Ποσειδῶνι τὸ τῶν Ἀχαιῶν στράτευμα διαφθεῖραι, τοῦ μὲν εὐνοοῦντος τῇ πόλει, διὰ τὴν κτίσιν· τῆς δὲ μισησάσης τοὺς Ἕλληνας, διὰ τὴν Αἴαντος εἰς Κασάνδραν ὕβριν. οἱ δὲ Ἕλληνες ἐκληρώσαντο τὰς αἰχμαλωτίδας τῶν γυναικῶν. τοῖς γὰρ ἐν ἀξιώμασιν ἔδωκαν, Ἀγαμέμνονι μὲν Κασάνδραν, Ἀνδρομάχην δὲ Νεοπτολέμῳ, Πολυξένην δὲ τῷ Ἀχιλλεῖ· ταύτην μὲν οὖν ἐπὶ τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἔσφαξαν. Ἀστυάνακτα δὲ τὸν τοῦ Ἕκτορος ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔρριψαν. Ἑλένην δὲ, ὡς ἀποκτενῶν Μενέλαος ἤγαγεν. Ἀγαμέμνων δὲ τὴν χρησμῳδὸν ἐνυμφαγώγησεν. Ἑκάβη δὲ τῆς μὲν Ἑλένης κατηγορήσασα, τοὺς ἀναιρεθέντας δὲ κατοδυρομένη τε, καὶ θρηνήσασα, καὶ κηδεύσασα, πρὸς τὰς τοῦ Ὀδυσσέως ἤχθη σκηνὰς τούτῳ λατρεύειν δοθεῖσα.

ARGUMENTUM TROADUM.

POST *excidium Ilii, decretum eſt* Minervæ & Neptuno *exercitum* Argivorum *delere, altero benevolente urbi, quia fuiſſet ejus conditor: alterâ autem odio habente* Græcos *propter contumeliam, quâ affecit* Caſſandram Ajax. Græci *ſorte partiti ſunt captivas mulieres: ſed extra ſortem dederunt principibus,* Agamemnoni Caſſandram, Neoptolemo Andromacham, Achilli Polyxenam. *Hanc autem ad ejus monumentum interfecerunt.* Aſtyanactem *verò* Hectoris *filium de muro projecerunt:* Helenamque *tanquam interfecturus abduxit* Menelaus: Agamemnon *autem duxit uxorem* Caſſandram *vatem.* Hecuba *accuſans* Helenam, & *interfectos plorans & lamentans, & funus illis faciens, abducta eſt ad* Ulyſſis *tabernaculum, data illi in ſervitutem.*

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*
ΠΟΣΕΙΔΩΝ.	NEPTUNUS.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.
ΕΚΑΒΗ.	HECUBA.
ΧΟΡΟΣ Αἰχμαλωτίδων Τρῳάδων.	CHORUS ex Captivis Troadibus.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.	TALTHYBIUS.
ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ.	CASSANDRA.
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.	ANDROMACHE.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.	MENELAUS.
ΕΛΕΝΗ.	HELENA.
Προλογίζει δὲ ὁ Ποσειδῶν.	Prologum autem agit Neptunus.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

NEptunus *Prologum agens* Trojani *Regni & Urbis luctuoſum occaſum miſeratur; cui tamen ipſe ſuccurrere haud pervaluit, ob potentiam* Junonis & Palladis, *quibus Res Phrygum ob judicium* Paridis *inviſæ fuerant; quarumque alterius arte factum ſit, ut* Epeus *Equum ligneum fabricârit, qui armatis viris plenus in urbem receptus, ruinam peperit* Ilio. Minerva Neptunum *aggreditur, oratque ut in puniendis* Græcis *ſibi ſuam præſtet operam: Certum enim eſſe inſigni eos clade afficere propter ſtuprum in Templo ſuo* Caſſandræ *illatum; id quod facilè impetrat à Deo* Græcorum *hoſte.* Hecuba *ante tentoria jacens, unà cum cæteris Captivis mulieribus, luctu & lamentis omnia complet, occaſum ſuæ Urbis, Regni, Viri, Liberorum omnium, ſuámque ſervitutem miſerabiliter deplorat.*

Seneca ſcripſit Fabulam hujus Nominis & Argumenti, quam *Farnabius* (Præfat. ad *Senec.* Trag.) Divinam Tragœdiam vocat & *Senecæ* Philoſopho aſcribit. Et *Daniel. Heinſius Senecam* in hâc parte *Euripidi* præfert & Artificii causâ & Dictionis. Præſertim verò illius Choros hujus Choris anteponit, " Etiam in Choris noſter (i. e. *Seneca*) vincit, " quos, ex paucis *Græcis* verbis & quæ ſparſim leguntur, fecit alios & planè Divinos.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΩΑΔΕΣ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΑΘΗΝΑ, ΕΚΑΒΗ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

ΗΚΩ λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος
Πόντου, Ποσειδῶν, ἔνθα Νηρῄδων χοροὶ
Κάλλιστον ἴχνος ἐξελίσσουσιν ποδός.
Ἐξ οὗ γὰρ ἀμφὶ τήνδε Τρωϊκὴν χθόνα

Nep. VEnio relictâ Ægei ſalſi profunditate
Maris, *ego* Neptunus, ubi Nereidum chorus
Pulcherrimum pedis veſtigium explicat *ſaltando.*
Ex quo enim *tempore* in hoc Trojano agro

Annotationes.

V. 1. Ἥκω λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος) *Ægeus* Pater *Theſei*, conſpectis Nigris Velis illius Navis, in quâ Filius redîerat Victor à Cretenſi *Minotauro*, quæ *Theſeus* oblitus erat pro Candidis, ut promiſerat, mutare, ſe de præaltâ Turri in mare præcipitem dedit, & nomen fecit Pelago *Ægeo*. Vid *Pauſan.* in *Atticis* fol. 20. l. 15. & *Plutar.* in *Theſeo. J. Barnes.* V. 2. Νηρῄδων χοροὶ) De his 50 Filiabus *Nerei* vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 1055. & *Iphig.* Taur. v. 274. & v. 427.

Φοῖβος

Φοῖβός τε, κἀγὼ, λαΐνους πύργους πέριξ
Ὀρθοῖσιν ἔθεμεν κανόσιν, οὔ ποτ' ἐκ φρενῶν
Εὔνοι' ἀπέστη τῶν ἐμῶν Φρυγῶν πόλει,
Ἣ νῦν καπνοῦται, καὶ πρὸς Ἀργείου δορὸς
Ὄλωλε πορθηθεῖσ'. ὁ γὰρ Παρνάσιος
Φωκεὺς Ἐπειὸς, μηχαναῖσι Παλλάδος
Ἐγκύμον' ἵππον τευχέων ξυναρμόσας,
Πύργων ἔπεμψεν ἐντὸς, ὀλέθριον βάρος.
Ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κληθήσεται
Δούρειος ἵππος, κρυπτὸν ἀμπισχὼν δόρυ.
Ἔρημα δ' ἄλση, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
Φόνῳ καταῤῥεῖ. πρὸς δὲ κρηπίδων βάθροις,
Πέπτωκε Πρίαμος, Ζηνὸς Ἑρκείου θανών.
Πολὺς δὲ χρυσὸς, Φρύγιά τε σκυλεύματα
Πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν πέμπεται· μένουσι δὲ
Πρύμνηθεν οὖρον, ὡς δεκασπόρῳ χρόνῳ
Ἀλόχους τε, καὶ τέκν' εἰσίδωσιν ἄσμενοι,
Οἳ τήνδ' ἐπεστράτευσαν Ἕλληνες πόλιν.
Ἐγὼ δὲ, νικῶμαι γὰρ Ἀργείας θεοῦ
Ἥρας, Ἀθάνας θ', αἳ συνεξεῖλον Φρύγας,
Λείπω τὸ κλεινὸν Ἴλιον, βωμούς τ' ἐμούς.
Ἐρημία γὰρ πόλιν ὅταν λάβῃ κακὴ,
Νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν, οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει.
Πολλοῖς δὲ κωκυτοῖσιν αἰχμαλωτίδων
Βοᾷ Σκάμανδρος, δεσπότας κληρουμένων.
Καὶ τὰς μὲν Ἀρκὰς, τὰς δὲ Θεσσαλὸς λεὼς
Εἴληχ'· Ἀθηναίων τε Θησεῖδαι πρόμοι.
Ὅσαι δ' ἄκληροι Τρῳάδων, ὑπὸ στέγαις
Ταῖσδ' εἰσὶ, τοῖς πρώτοισιν ἐξῃρημέναι
Στρατοῦ· σὺν αὐταῖς ἡ Λάκαινα Τυνδαρὶς
Ἑλένη, νομισθεῖσ' αἰχμάλωτος ἐνδίκως.
Τὴν δ' ἀθλίαν τήνδ' εἴ τις εἰσορᾶν θέλει,
Πάρεστιν Ἑκάβη, κειμένη πυλῶν πάρος,
Δάκρυα χέουσα πολλὰ, καὶ πολλῶν ὕπερ.
Ἧι παῖς μὲν ἀμφὶ μνῆμ' Ἀχιλλείου τάφου,
Οἰκτρὰ τέθνηκε τλημόνως Πολυξένη.
Φροῦδος δὲ Πρίαμος, καὶ τέκν'. ἣν δὲ παρθένον
Μεθῆκ' Ἀπόλλων δρομάδα Κασσάνδραν ἄναξ,
Τὸ τοῦ θεοῦ τε παραλιπὼν, τό, τ' εὐσεβὲς,
Γαμεῖ βιαίως σκότιον Ἀγαμέμνων λέχος.
Ἀλλ', ὦ ποτ' εὐτυχοῦσα χαῖρέ μοι πόλις,

Phœbus, & ego ſaxeas turres circum *urbem Trojam*
Poſuimus rectâ regulâ, nunquam ex animo
Abiit meo benevolentia erga hanc urbem Phrygum,
Quæ nunc incenſa fumat; & ab Argivo exercitu
Periit expugnata. Nam Parnaſſius
Epeus Phocenſis, artibus Palladis *inſtructus*
Equum armis gravidum fabricatus,
Miſit intra mœnia exitiale onus:
Unde à poſteris viris vocabitur
Dureus equus, occultam continens haſtam, *Græcè* δόρυ *dictam.*
Luci autem deſerti, & deorum templa
Fluunt cæde, & ad gradus fundamentorum *templi*
Jovis Hercei, cecidit Priamus moriens.
Multum autem auri, & Phrygia præda
Mittitur ad Græcorum naves: expectant autem
Ventum à puppe, ut poſt decennium
Videant læti conjuges & liberos
Græci, qui adverſus hanc urbem duxerunt exercitum.
Ego autem (vincor enim ab Argivâ deâ
Junone, & Minervâ, quæ ſimul everterunt Phrygas)
Relinquo inclytum Ilium, & meas aras.
Quum enim infelix ſolitudo civitatem occupârit,
Laborat Deorum cultus, neque Dii coli ſolent.
Multis autem ejulatibus captivarum *mulierum*
Reſonat Scamander, quæ *jam* ſortiuntur dominos:
Et alias quidem Arcas, alias verò Theſſalus populus
Sortitò accepit: Athenienſiumque Theſeidæ duces *alias acceperunt.*
Quæcunque verò de Trojanis ſunt extra ſortem, ſub tectis
Iſtis ſunt, electæ pro primariis
Exercitûs *viris*; cum ipſis *autem eſt* & Lacæna Tyndaris
Helena, adducta captiva jure.
Si quis etiam hanc miſeram intueri vult,
Adeſt Hecuba, jacens ante fores,
Multùm lachrymans, & pro multis.
Cujus filia quidem ad ſepulchrum Achillis
Miſera Polyxena miſerè mortua eſt.
Periit & Priamus & liberi: & quam virginem
Dimiſit entheam Caſſandram Rex Apollo,
Eam Dei cultu & pietate neglectâ,
Agamemnon duxit violentèr adulterino concubitu.
Sed vale mihi, ô civitas quondam beata,

V. 5. Φοῖβός τε κἀγὼ &c.) Ποσειδῶν τε καὶ Ἀπόλλων θητεύοντες Λαομέδοντι καὶ τὸ τῆς Τροίας τεῖχος οἰκοδομήσαντες, ἀλληγορία ἱστορικὴ καὶ φυσικὴ vid. *Euſtath.* in *Hom. fol.* 1245. *lin.* 46. & *fol.* 1382. *lin.* 47. V. 6. Ὀρθοῖσιν ἔθεμεν κανόσιν) Κανόσι, σταθμαῖς, *amuſſi*, regula. Ita *Apollonii* Schol. κανόνας δὲ τὰς στάθμας λέγει, οἷς τὰ ξύλα καὶ τοὺς τοίχους οἱ τέκτονες ἐξισάζουσιν. *Hom.* Odyſſ. ε. v. 245. Καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε. *Schol.* Στάθμην) κανόνα· ὑποσημαντικὸν χοινίον, ἢ τεκτονικὸν ἀπάρτιον. *Ariſtot.* Moral. 5. Ὥσπερ καὶ τῆς Λεσβίας οἰκοδομῆς ὁ μολύβδινος κανών. *Joh. Brodæus.* V. 10. Ἐπειὸς, μηχαναῖσι Παλλάδος) Ita *Hom.* Odyſſ. θ. v. 492. --- Καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ. Hinc *Virgil.* Æn. l. 2. v. 16. *Inſtar montis Equum divinâ Palladis arte Ædificant* & v. 509. *& ipſe doli Fabricator Epeus.* Hunc ego, inquit *J. Brodæus*, à *Simonide* diſſentiens, neque lixam, neque coquum, ſed Fabrum, ſtatuariúmque (ut illa ferebant tempora) inſignem extitiſſe puto. *Pauſanias* in *Corinthiacis* Τὰ δὲ ξόανα Ἀφροδίτης καὶ Ἑρμοῦ. τὸ μὲν λέγουσιν Ἐπειοῦ ἔργον εἶναι. *Plato* in *Ione* --- Τί δὲ ἐν Ἀνδριαντοποιΐᾳ ἤδη τιν' εἶδες, ὅστις περὶ μὲν Δαιδάλου τοῦ Μητίονος, ἢ Ἐπειοῦ τοῦ Πανοπέως, ἢ Θεοδώρου τοῦ Σαμίου &c. V. 14. Δούρειος ἵππος κρυπτὸν ἀμπισχὼν δόρυ.) Dureus Equus dicitur, à Duru, i.e. δοῦρυ, idem quod δόρυ, *haſta*, ob incluſos Milites *Haſtatos*; licet alii vocant ſimpliciter *Dureum*, i. e. ligneum, quia δόρυ lignum etiam ſonat. Vid. de hâc re *Pet. Victorium* Var. Lection. l. 19. c. 18. Alludit verò *Euripides* ad Statuam Equi *Durei* in Arce *Minervæ*, de quâ *Heſych.* Δούρειος ἵππος Ἀθήνησιν ἐν Ἀκροπόλει χαλκοῦς ἐστιν, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐκκύπτουσιν δόρατα. Vid. *Johan. Meurſ. Cecropiæ* c. 11. *Joſua Barnes.* V. 26. Ἐρημία κακὴ) *Mala ſolitudo*; ut verum fateor, frigidè ſonat & nimis dilutum videtur: quid ſi ἐρημία χάνη legamus? Certè χάνη *Calamitas, Stupor, Ignavia, Perfidia*, eſt verbum *Euripideum*, extatque *Medeæ* v. 1051. *Androm.* v. 967. *Hippolyt.* v. 1335. & *Iphig.* Taur. v. 676. ſed nihil ſtatuo. *Joſua Barnes.* V. 38. Δάκρυα χέουσα) Ita correximus, quod malè priùs aderat, δακρυχέουσα. *Staliger* legit, ut Nos; *Canterus* & *Duportus* non æquè feliciter δακρυῤῥοοῦσα. Nam τὸ πολλὰ poſtulat, ut δάκρυα adſit per ſe, & prætereà χέουσα preſſiùs literarum veſtigiis incedit. *Joſua Barnes.* V. 40. Οἰκτρὰ τέθνηκε τλημόνως Πολυξένη) De *Polyxenæ* immolatione ad *Achillis* ſepulchrum vid. *Hecubæ* Fabulam. V. 43. Τὸ τοῦ θεοῦ τε παραλιπὼν, τό, τ' εὐσεβὲς) Ita ſcribo hunc verſum ſupplendo τε poſt θεοῦ, quod miror Nemini antehac viſum, cùm poſterius τὸ tale quid omninò poſtulet, *Joſua Barnes.*

Ξεστόν τε πύργωμ'· εἰ σε μὴ διώλεσε
Παλλὰς Διὸς παῖς, ἦσθ' ἂν ἐν βάθροις ἔτι.
Αθη. Ἔξεστι τὸν γένει μὲν ἄγχιστον πατρὸς,
Μέγαν τε δαίμον', ἐν θεοῖς τε τίμιον,
Λύσασαν ἔχθραν τὴν πάρος, προσεννέπειν;
Πο. Ἔξεστιν· « αἱ γὰρ συγγενεῖς ὁμιλίαι,
« Ἄνασσ' Ἀθάνα, φίλτρον οὐ μικρὸν φρενῶν.
Αθη. Ἐπῄνεσ' ὀργὰς ἠπίους· φέρω δέ σοι
Κοινοὺς ἐμαυτῇ τ' εἰς μέσον λόγους, ἄναξ.
Πο. Μῶν ἐκ θεῶν του καινὸν ἀγγελεῖς ἔπος,
Ἢ Ζηνός, ἢ καὶ δαιμόνων τινὸς πάρα;
Αθη. Οὔκ, ἀλλὰ Τροίας οὕνεκ', ἔνθα βαίνομεν,
Πρὸς σὴν ἀφῖγμαι δύναμιν, ὡς κοινὴν λάβω.
Πο. Ἦπου δὴ ἔχθραν τὴν πρὶν ἐκβαλοῦσα νῦν,
Εἰς οἶκτον ἦλθες πυρὶ κατηθαλωμένης;
Αθη. Ἐκεῖσε πρῶτ' ἄνελθε· κοινώσῃ λόγους,
Καὶ συμπονήσεις, ἃν ἐγὼ πρᾶξαι θέλω;
Πο. Μάλιστ'· ἀτὰρ δὴ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν,
Πότερον Ἀχαιῶν οὕνεκ' ἦλθες, ἢ Φρυγῶν.
Αθη. Τοὺς μὲν πρὶν ἐχθροὺς Τρῶας εὐφρᾶναι θέλω,
Στρατῷ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἐμβαλεῖν πικρόν.
Πο. Τί δ' ὧδε πηδᾷς ἄλλοτ' εἰς ἄλλους τρόπους,
Μισεῖς τε λίαν, καὶ φιλεῖς, ὃν ἂν τύχῃς;
Αθ. Οὐκ οἶσθ' ὑβρισθεῖσάν με, καὶ ναοὺς ἐμούς;
Πο. Οἶδ', ἡνίκ' Αἴας εἷλκε Κασσάνδραν βίᾳ.
Αθ. Κοὐδέν γ' Ἀχαιῶν ἔπαθεν, οὐδ' ἤκουσ' ὕπο.
Πο. Καὶ μὴν ἔπερσάν τ' Ἴλιον τῷ σῷ σθένει.
Αθ. Τοιγάρ σφε σὺν σοὶ βούλομαι δρᾶσαι κακῶς.
Πο. Ἕτοιμ' ἃ βούλει τἀπ' ἐμοῦ. δράσεις δὲ τί;
Αθ. Δύσνοστον αὐτοῖς νόστον ἐμβαλεῖν θέλω.
Πο. Ἐν γῇ μένουσιν, ἢ καθ' ἁλμυρὰν ἅλα;
Αθ. Ὅταν πρὸς οἴκους ναυστολῶσ' ἀπ' Ἰλίου.
Καὶ Ζεὺς μὲν ὄμβρον καὶ χάλαζαν ἄσπετον
Πέμψει, γνοφώδη τ' αἰθέρος φυσήματα,
Ἐμοὶ δὲ δώσειν φησὶ πῦρ κεραύνιον,
Βάλλειν Ἀχαιούς, ναῦς τε πιμπράναι πυρί.
Σὺ δ' αὖ, τὸ σόν, παράσχες Αἰγαῖον πόρον
Τρικυμίαις βρέμοντα, καὶ δίναις ἁλός.
Πλῆσον δὲ νεκρῶν κοῖλον Εὐβοίας μυχόν,
Ὡς ἂν τὸ λοιπὸν τἀμ' ἀνάκτορ' εὐσεβεῖν
Εἰδῶσ' Ἀχαιοί, θεούς τε τοὺς ἄλλους σέβειν.
Πο. Ἔσται τάδ'· ἡ χάρις γὰρ οὐ μακρῶν λόγων
Δεῖται· ταράξω πέλαγος Αἰγαίας ἁλός.
Ἀκταὶ δὲ Μυκόνου, Δήλιοί τε χοιράδες,
Σκῦρός τε, Λῆμνός θ', αἱ Καφήρειοί τ' ἄκραι,
Πολλῶν θανόντων σώμαθ' ἕξουσιν νεκρῶν.
Ἀλλ' ἕρπ' Ὄλυμπον, καὶ κεραυνίους βολὰς
Λαβοῦσα πατρὸς ἐκ χερῶν, καραδόκει,
Ὅταν στράτευμ' Ἀργεῖον ἐξίῃ κάλως.

Politaque turres: ſi te non perdidiſſet
Pallas Jovis filia, in *tuis* ſedibus adhuc maneres.
Min. Licetne genere quidem proximum patri *meo*,
Magnumque Deum, & inter Deos honoratum,
Depoſitâ priore ſimultate affari?
Nept. Licet: « cognatorum enim congreſſus,
« O Regina Minerva, non exiguum philtrum *ſunt* animorum.
Min. Laudo animi affectus lenes: affero autem tibi
Communes mihique ipſi in medium rationes, ô Rex.
Nept. Num à Deorum aliquo publicum nuncias mandatum,
Vel à Jove, vel etiam *ab* alio deorum?
Min. Non: Sed Trojæ causâ, ubi *nunc* gradimur,
Veni ad tuam potentiam, ut mihi eam adjungam.
Nept. An igitur *nunc* tandem odio priore depoſito,
Veniſti ad commiſerationem *urbis* incendio jam conſumptæ?
Min. Illuc primùm redi: communicabiſne *mecum tua* conſilia,
Tuamque mecum operam junges *in iis*, quæ ego facere cupio:
Nept. Maxime: ſed tamen jam volo ſcire tuam *voluntatem*,
Utrùm Græcorum, an Trojanorum cauſâ *nunc* veneris.
Min. Trojanos quidem *mihi* priùs inimicos exhilarare volo,
Exercitui verò Græcorum dare triſtem reditum.
Nep. Quid verò ita tranſilis aliàs ad alios mores?
Odiſtique & amas vehementer nimium quoſvis?
Min. Non ſcis me contumeliâ affectam eſſe, & meum templum?
Nep. Scio, quando Ajax traxit Caſſandram vi, i.e. *rapuit*.
Min. Et nihil *ideo* paſſus eſt, neque audivit à Græcis.
Nep. Atqui deleverunt Ilium te adjuvante.
Min. Idcirco ipſos tecum maleficiis afficere volo.
Nep. Quod ad me attinet, parata ſunt, quæcunq; velis. Quid v. fac.
Min. Miſerum reditum illis immittere cupio.
Nep. In terrâ manentibus, an in ſalſo mari?
Min. Quando navigabunt domum ab Ilio.
Et Jupiter quidem pluviam, & copioſam grandinem
Dabit, & caliginoſos ætheris flatus,
Et dicit ſe daturum mihi ignem fulmineum,
Ut ſternam Græcos, & incendam naves igni.
Tu etiam præbe, tuum munus, Ægæum meatum
Prementem gravibus procellis, & vorticibus maris.
Imple verò cadaveribus cavum Eubœæ receſſum,
Ut deinceps piè colere mea templa
Diſcant Achivi, & reliquos deos venerari.
Nept. Fient hæc: beneficium enim hoc non multis verbis
Indiget Turbabo pelagus Ægæi maris,
Et littus Myconum, & rupes Deliæ,
Scyrus, & Lemnus, Caphareáque promontoria,
Multorum extinctorum habebunt corpora mortuorum.
Verum vade *ad* Olympum, & fulminea tela
Accipiens manu patris, expecta
Quando exercitus Achivorum ſolvet rudentes.

V. 70. Οἶδ', ἡνίκ' Αἴας εἷλκε Κασσάνδραν βίᾳ) De hâc *Ajacis Oilei* in *Minervam* injuria patratâ & vindicatâ vid. *Virgil.* Æn. l. 1. v. 43. --*Palláſne exurere Claſſem, Argivûm atque ipſos potuit ſubmergere Ponto Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei?* &c. Item Æn. l. 2. v. 403. *Ecce trahebatur paſſis Priameïa Virgo Crinibus à templo Caſſandra, adytiſque Minervæ*, &c. V. 80. Ἐμοὶ δὲ δώσειν) *Virgil.* Æn. l. 1. v. 46. *Ipſa Jovis rapidum jaculata è nubibus ignem. Servius* in locum. In libris *Etruſcorum* lectum eſt, Jactus Fulminum Manubrias dici, & certa eſſe Numina poſſidentia Fulminum jactus, ut *Jovem*, *Vulcanum* & *Minervam*. Hæc *J. Brodæus*. V. 82. Σὺ δ' αὖ τὸ σὸν) Cùm in aliquibus exemplaribus priùs legebatur αὐτὸ, manifeſto errore, *Canterus* dixit, videtur legendum αὖ τὸ, quaſi id *Aldi* Editio non apertè agnoſceret. V. 83. Τρικυμίαις) Sic τρικυμία & *Decumanus* fluctus *Latinis*. V. 84. Εὐβοίας μυχὸν) *Caphareum*. De quo *Virgil.* Æn. xi. v. 260. *Vel Priamo miseranda manus; ſcit triſte Minervæ Sidus, & Euboicæ cautes, ultórque Caphareus*. V. 85. Τἀμ' ἀνάκτορα) τὰ ἐμὰ ἀνάκτορα, τὸν ἐμὸν ναόν, ἐν ᾧ ἐβιάσθη ἡ Κασάνδρα ὑπὸ τοῦ Οἰλέως. Quare ἀνάκτορον dicatur Templum vid. ad *Iphig.* Taur. v. 41. De τἀμ' vid. *ibid.* v. 985. *J. Barnes.* V. 89. Μυκόνου) *Myconos*, ſive *Mycone* (utroque enim modo ſcribitur) *Delos*, *Scyros*, & *Lemnos* notæ Inſulæ, de quibus vid. *Strabonis* Geograph. De *Mycono* viz. *Strab.* l. 10. p. 487. & *Euſtath.* fol. 1507. lin. 9. De reliquis tribus *Strabonem*, *Plinium* & *Dionyſii* Periegeſin. *Plinium* l. 4. c. 12. De Caphareo Nos ſupra 84. *Joſ. Barnes.* V. 91. Πολλῶν θανόντων σώμαθ' ἕξουσιν νεκρῶν) Hæc Naufragia & errores Græcorum canit copioſè *Caſſandra* apud *Lycophronem* Poetam. *Joſua Barnes.* V. 94. Ἐξίῃ κάλως) *Rudentes ſolverit.* Ita *Medea*: v. 278. (quanquam ibi *Metaphoricè*) Ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων. Vid. *Iphig.* Aul. v. 1249.

« Μω-

« Μῶρος δὲ, θνητῶν ὅστις ἐκπορθεῖ πόλεις,
« Ναούς τε, τύμβους θ', ἱερὰ τῶν κεκμηκότων,
« Ἐρημίᾳ δοὺς, αὐτὸς ὤλεθ' ὕστερον.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ἄνα δυσδαίμων, πεδόθεν κεφαλὴν
Ἐπάειρε δέρην, οὐκέτι Τροία
Τάδε, καὶ βασιλεῖς ἐσμὲν Τροίας.
Μεταβαλλομένου δαίμονος, ἀνέχου.
« Πλεῖ κατὰ πορθμὸν, πλεῖ κατὰ δαίμονα,
« Μηδὲ προσίστη πρῶραν βιότου
« Πρὸς κῦμα, πλεύσα τύχαισιν.
Εκά. Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Τί γὰρ οὐ πάρα μοι μελέᾳ στενάχειν,
Ἧι πατρὶς ἔρρει, καὶ τέκνα, καὶ πόσις;
Ὦ πολὺς ὄγκος συστελλόμενος
Προγόνων, ὡς οὐδὲν ἦσθ' ἄρα.
Τί με χρὴ σιγᾶν; τί δὲ μὴ σιγᾶν;
Τί δὲ θρηνῆσαι;
Δύστηνος ἐγὼ τῆς βαρυδαίμονος
Ἄρθρων κλίσεως, ὡς διάκειμαι,
Νῶτ' ἐν στερροῖς λέκτροισι ταθεῖσ'.
Οἴμοι κεφαλῆς, οἴμοι κροτάφων,
Πλευρῶν θ', ὥς μοι πόθος εἱλίξαι,
Καὶ διαδοῦναι νῶτον, ἄκανθάν
Τ' εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων,
Ἐπὶ τοὺς αἰεὶ δακρύων ἐλέγχους.
Μοῦσα δὲ χ' αὕτη τοῖς δυστήνοις,
Ἄτας κελαδεῖν ἀχορεύτους.
Πρῷραι ναῶν ὠκεῖαι,
Ἴλιον ἱερὰν αἳ κώπαις
Δι' ἅλα πορφυροειδέα, καὶ
Λιμένας Ἑλλάδος εὐόρμους
Αὐλῶν παιᾶνι στυγνῷ,
Συρίγγων τ' εὐφθόγγῳ φωνᾷ
Βαίνουσαι, πλεκτὰν Αἰγύπτου
Παιδείαν * ἐξηρτήσασθε·
Αἶ, αἶ· Τροίας ἐν κόλποις,
Τὰν Μενελάου μετανισόμεναι
Στυγνὰν ἄλοχον, Κάστορι λώβαν,
Τῷ τ' Εὐρώτᾳ δύσκλειαν.
Ἃ σφάζει μὲν

* Scalig. ἐξηρτύσασθε.

« Stultus enim *eſt*, mortalium quiſquis expugnatis urbibus,
« Templaque ſepulchráque, Aſyla defunctorum
« Dat ſolitudini, *non* pauló poſt ipſe *etiam* perit.

Chorus.

Surge, ô *Regina* infelix, à ſolo caput *&*
Cervicem attolle, non ampliùs Troja
Hic *eſt*, & *non amplius* ſumus reges Trojæ.
Suſtine mutatam fortunam.
« Naviga ſecundùm fretum, naviga ſecundum fortunam,
« Neque converte proram vitæ
« Contra fluctus, cum naviges arbitrio fortunæ.
Hec. Heu, eheu, æ, æ.
Cur verò non licet mihi miſeræ gemere,
Cui patria periit, & liberi, & maritus?
O magnus ſplendor *in parvum jam* contractorum
Majorum, quàm nihil *es* profectò!
Quid me oportet tacere? quid quid verò non tacere?
Quid etiam lamentari?
Miſera *ſum* ego *propter*. gravem ac infelicem
Reclinationem artuum, quàm *male* affecta ſum,
Nunc in rigidis lectis exporrecta!
Hei meo capiti, hei meis temporibus,
Et lateribus, ut cupió verſare
Et extendere dorſum & ſpinam
In utrumque parietem membrorum,
Ad perpetua lachrymarum indicia.
Muſa verò eſt & hæc *quædam* infelicibus
Clades reſonare triſtes.
Proræ navium veloces,
Quæ ad ſacrum Ilium remis
Per mare purpureum, &
Per portus Græciæ commodos
Tibiarum pæâne triſti,
Et fiſtularum ſonorâ voce,
Euntes, tortam Ægypti
Diſciplinam ſuſpendiſtis *i.e. nauticos funes tortos oſtentâſtis*;
(Heu, heu) in Trojæ ſinu,
Euntes ad Menelai
Odioſam conjugem, Caſtori dedecus,
Et infamiam Eurotæ *patriæque ſuæ*.
Quæ quidem *Helena* jugulavit

V. 96. Τύμβους θ' ἱερὰ τῶν κεκμηκότων) De *Sepulchrorum* religione & quo ſenſu ſancta & ſacra dicta fuerint ſepulchra, vid. *Johann. Kirchmanni* de Funerib. Roman. l. 3. c. 21. *Joſua Barnes.* V. 98. Ἄνα) *Johan. Brodeus* per ἄνασσα exponit, nullo, quod ſciam, exemplo; cùm pro ἄναξ apud *Homerum* ἄνα ſit in Vocativo. Ἄνα ergò hic pro ἀνάστηθι, ut *Homer.* Iliad ζ. v. 331. ι. v. 247. σ. v. 178. &c. Vel, ut alii, inter quos *Æmilius Portus* & *Johannes Miltonus*, ita hæc ſententia diſtinguenda, Ὦ Δυσδαίμον. Ἄνα, ἤγουν ἀνάστηθι πεδόθεν, ἤγουν ἐκ τοῦ ἐδάφους, κεφαλὴν οὖν, ἐπάειρε οὖν δέρην. Notandum eſt obitèr, Accentum in hâc voce δέρη *penultimam* occupare, ſed in δειρή, quod & *Cervix* eſt, *ultimam*. Joſua Barnes. V. 99. Οὐκ ἔτι Τροία τάδε, καὶ βασιλεῖς ἐσμὲν Τροίας) Tale illud *Virgilii* Æn. l. 2. v. 325. --*Fuimus Troes; fuit Ilium & ingens Gloria Teucrorum.* V.103. Προσίστη) *Atticè* pro προσίστασθαι. *Allegoria.* V. 118. Τοίχους μελέων) Coſtas Ῥάχεως vertebris utrinque connexas, membrorum Muros appellat. *Joh. Brodeus.* V. 122. Πρῷραι ναῶν ὠκεῖαι) *Hecuba* in *Paridis* Naves a *Phereclo* factas invehitur, quibus in *Græciam* vectus *Helenam* rapuit, cauſam omnium *Ilii* malorum, unde *Homerus* vocat illas Naves Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο. Et *Coluthus* v. 194. factas ait--Ἀρχεκάκοιο θεοφροσύνῃσι Φερέκλου. *Joſ. Barnes.* V. 128. Πλεκτὰν Αἰγύπτου παιδείαν ἐξηρτήσασθε) Navigandi peritiam *attingit* (inquit *Johannes Brodeus*) quæ ſumma in Phœnicibus atque *Ægyptiis* hominibus fuit. *Plinius* nave primùm in *Græciam* ex *Ægypto Danaum* advectum narrat. *Janus Parrhaſius* & *Gyraldus Dionyſii Afri* teſtimonio, (apud quem tamen nulla extat rei hujus mentio) primos *Ægyptios* navibus Maria adiiſſe tradunt, *Mela*, cui aſſentior, *Phœnices*. Hæc *Brodeus.* Non autem παιδείας ego hic pro Inventione *Navium* accipio, ſed *Funium* potiùs, qui navibus adeò ſunt commodi, quod ex Epitheto πλεκτὰν, *tortilem*, colligendum. *Ægyptus* autem *Lino* abundabat, unde *funes* fiebant; hinc *Iſis* quoque dicta *Linigera*, & Lineus *Amaſis* Thorax & quatuor Lini *Ægyptiaci* genera memorantur *Plin.* l. 19. c. 1. V. 132. Κάστορι λώβαν) Hoc à Poetâ dicitur, quòd & aliàs cùm à *Theſeo Helena* rapta eſſet, *Caſtor* bello illam perſecutus *Aphidnam Atticæ* cepit. De quâ re *Plutarchus* in Vitâ *Theſei* & *Pauſanias* Attic. fol. 15. lin. 36. &c. Tale quid *Homerus*, habet Iliad. Γ. v. 236. ad v. 250. *Joſua Barnes.* V. 133. Τῷ τ' Εὐρώτᾳ δύσκλειαν) Id eſt, *Laconiæ* patriæ illius, *Eurotas* enim *Laconiæ* fluvius. De quo *Iphig.* Aul. v. 179.

Τὸν πεντήκοντ' ἀροτῆρα τέκνων,
Πρίαμον, ἐμέ τε μελέαν Ἑκάβην
Ἐς τάνδ' ἐξώκειλ' ἄταν.
Ὤ μοι θάκων, * ὧν θάσσω, *al. ὧ.
Σκηναῖς ἔφεδρος Ἀγαμεμνονείαις.
Δούλα δ' ἄγομαι γραῦς ἐξ οἴκων,
Κουρᾷ ξυρήκει πενθήρει
Κρᾶτ' ἐκπορθηθεῖσ' οἰκτρῶς.
Ἀλλ' ὦ τῶν χαλκεγχέων Τρώων
Ἄλοχοι μέλεαι,
Καὶ κοῦραι, ϗ δύσνυμφοι,
Τύφεται Ἴλιον· αἰάζωμεν.
Μάτηρ δ' ὥς τις πτανοῖς κλαγγὰν
Ὄρνισιν, ὅπως ἐξάρξω 'γὼ
Μολπάν, οὐ τὰν αὐτάν, οἵαν ποτὲ δὴ
Σκήπτρῳ Πριάμου διερειδομένα
Ποδὸς ἀρχεχόρου πληγαῖς Φρυγίαις
Εὐκόμποις ἐξῆρχον θεούς.
Χο. Ἑκάβη, τί θροεῖς; τί θροεῖς;
Τί δὲ θωΰσσεις;
Διὰ γὰρ μελάθρων, ὧν οἰκτίζῃ
Ἄϊον οἴκτους.
Διὰ δὲ στέρνων φόβος ἀΐσσει
Τρῳάσιν, αἳ τῶνδ' οἴκων εἴσω
Δουλείαν αἰάζουσιν.
Ἑκ. Ὦ τέκν', Ἀργείων πρὸς ναῦς ἤ-
δη κινεῖται κωπήρης χείρ.
Οἳ 'γὼ τλάμων,
Τί θέλουσ'; ἤπου δή με τάλαιναν
Ναυσθλώσουσιν πατρῴας ἀπὸ γᾶς;
Χο. Οὐκ οἶδ'· εἰκάζω δ' ἄταν.
Ἰώ, ἰώ. μέλεαι μόχθων, ἐπακουσόμεθα.
Τρῳάδες, ἔξω κομίσασθ' οἴκων,
Στέλλουσ' Ἀργεῖοι νόστον.
Ἑκ. Ἔ, ἕ· μή νύν μοι τὰν βακχεύουσαν
Κασάνδραν πέμψασθ' ἔξω,
Αἰσχύναν Ἀργείοισι
Μαινάδ'· ἐπ' ἄλγεσι δ' ἀλγυνθῶ.
Ἰώ, Τροία· Τροία δύστην', ἔρρεις.
Δύστανοι δ' οἵ σε λιπόντες,
Καὶ ζῶντες, ϗ δμαθέντες.
Χο. Οἴ μοι· τρομερὰ σκηνὰς ἔλιπον
Τάσδ' Ἀγαμέμνονος, ἐπακουσομένα

Patrem quinquaginta liberorum
Priamum, & me miseram Hecubam
In hanc dejecit calamitatem.
Hei mihi *propter* ſedes, in quibus ſedeo,
In Agamemnonis tentoriis reſidens.
Serva verò ducor anus ex ædibus *patriis*,
Cæſarie raſâ lugubri
Caput miſerabilitèr depopulata.
Sed, ô bellatorum Trojanorum
Conjuges miſeræ,
Et virgines,& infelices ſponſæ,
Fumat Ilium: ploremus.
Ut autem quædam mater volucribus clangorem
Avibus *edit*, ſic exordiar ego
Cantilenam, non eandem, qualem olim
Sceptro Priami innixa
Pede præſultore iſto Phrygio
Glorioſo incipiebam deos celebrare.
Cho. O Hecuba, quid clamitas? quid clamitas?
Quid verò vociferaris?
Per atria enim, quos miſerabilitèr edis,
Audio miſerandos ejulatus.
Et per pectora metus invadit
Trojanas,quæ in his tabernaculis
Servitutem *ſuam* deplorant.
Hec. O filiæ, ad naves Argivorum jam
Movetur remis-inſtructa manus.
Heu me miſeram,
Quid *iſti* volunt? An nunc me miſeram
Avehent navi patrio *procul* à ſolo?
Cho. Non ſcio: ſed conjicio calamitatem.
Io, io. Miſeræ *propter* labores; *Græcis* obtemperemus:
Troades,prodite extra ædes:
Apparant Argivi reditum.
Hec. Heu, heu! ne mihi nunc furentem
Ducite foràs Caſſandram,
Probrum Argivis *futuram*
Mænadem: ad dolores enim *priores hic novus* dolor accedet mihi.
Io, Troia; Troia infelix, periiſti;
Miſeri autem ſunt, qui te relinquunt,
Et vivi, & mortui.
Cho. Hei mihi! tremens prodii extra tabernaculum
Hoc Agamemnonis, auditura

V. 135. Ἀροτῆρα τέκνων) De hâc figurâ vid. *Iphig. Taur.* v. 3. Ubi Nos non paucos horum σημαντῶν λόγων cumulavimus; qui plura deſiderat, adeat *Thomæ Gatakeri* Diſſertatione de N. T. *Stylo adverſus Pſochenium* c. 11. ad *Sebaſtian. Pſochenii* §. 36. Πεντήκοντα τέκνων ἀροτῆρα quod vocat *Priamum*, id quoque facit *Virgil.* Æn. l. 2. 503. *Quinquaginta illi Thalami, ſpes tanta Nepotum.* V. 138. Θάκων, ὧν θάσσω) De *Accuſativo* quodvis ſuum verbum ſequẽte, vid. *Iphig.* Aul. v. 1182. V. 141. Ξυρήκει) De Raſurâ Lugentium vid. *Alceſt.* v. 427. V. 148. Ὅπως) Vel tranſponuntur ὅπως & ὡς, vel certè ὅπως pro οὕτως. V. 151. Πληγαῖς Φρυγίαις) *Modo Phrygio*; de quo vid. quæ Nos ad *Iphigen.* Aul. v. 576. *Jocose* porrò (inquit *Johannes Brodæus*) in *Hecubam* tripudiantem dici potuiſſet -- Γραῦς ἀνασκιρτήσασα πολὺν κονιορτὸν ἐγείρει. Nam cùm ſenes frigidis ac ſiccis Corporibus præditi ſint, quid aliud ſubſultantes excitant, quàm *Pulverem*? Id an explicuerit *Eraſmus*, videre licet. *Hæc ille.* Non autem, cum Pace tanti Viri, hæc ſtrictim de *Hecubâ* anu ſunt accipienda; dicit enim ποτὲ δὴ, olim, in prioribus nempe vitæ Annis. In Honorem tamen Deorum & *Viri* & *Matronæ* choros aliquando ducebant; æquè ac Virgines. Ita de Rege *Davide* legimus coràm *Arcâ* ſaltante vel ad faſtidiũ *Micholæ Saulis* filiæ, quæ reprehendebat eum, quòd levitèr ſe expoſuiſſet, ſicut Juvenculus quidam, aut *Mimus*, coràm Puellis. *Samuel.* 2. c. 6. v. 14. & 16. & 20. Hoc eſt, ut elegantèr *Euripides* Ποδὸς ἀρχεχόρου πληγαῖς εὐκόμποις ἐξῆρχον θεούς. Nota *Syntaxin*, θεοὺς ἐξῆρχον ποδὸς πληγαῖς, pro ἐξῆρχον χορὸς εἰς τὴν θεῶν τιμήν. Vid. *Euſtathium* in ἐξάρχειν. V. 156. Ἄϊον οἴκτους) Hæc verba in Veteribus Impreſſis Codicibus non extabant; ſed ante ὧν, ποὺ erat, cui addendum putabat *Joh. Brodæus* ἔχεις vel ὁρᾷς. At *Henricus Stephanus* ex Veteri Codice rectè reſtituit Ἄϊον οἴκτους, quod *Canterus* malè imprimi curabat Ἀΐω, unde *Æmilii Porti* ineptæ conjecturæ: *Scaliger* quoque ſuo margini Ἄϊον adſcripſit. *Joſua Barnes.* V. 166. Μέλεαι μόχθων) Ἕνεκα ſubaudiendum. *Oreſt.* Ὦ μέλεος ἐμῶν κακῶν. Et ὦ μέλεος πατρός. *Joh. Brodæus.* Ἐπακουσόμεθα) Ita Verſûs causâ ſcribit *Canterus*, aliique, eſt autem pro ἐπακουσώμεθα, ut ſæpe *Homerus Indicativo* pro *Subjunctivo* utitur. Vid. *Iphig.* Aul. v. 1536. V. 167. Κομίσασθ' οἴκων) Κομίσασθε ἑαυτάς. Sic *Virgil.* Æn. l. 2. v. 479. *Accingunt omnes operi*, i. e. *Accingunt ſe*, vel *Accinguntur*. *Joſua Barnes.* V. 171. Αἰσχύναν Ἀργείοισι) *Scortum* Græcorum futurum, licet Vates ſit. Ab *Ajace* enim *Oileos* rapiebatur; ut ſuprà v. 43. V. 176. Δμαθέντες) Cæſi.

Βασί-

Βασίλεια, σέθεν, μή με κτείνειν
Δόξ' Ἀργείων κεῖται μελέαν.
Ἦ κατὰ πρύμνας ἤδη ναῦται
Στέλλονται κινεῖν κώπας.

Εκά. Ὦ τέκνον, ὀρθρεύουσαν ψυχὰν
Ἐκπληχθεῖσ' ἦλθον φρίκᾳ.
Ἤδη τις ἔβα Δαναῶν κῆρυξ,
Τῷ πρόσκειμαι δούλα τλάμων.

Χο. Ἐγγύς που κεῖσαι κλήρου. Εκά. ἰὼ, ἰώ.

Χο. Τίς μ' Ἀργείων, ἢ Φθιωτᾶν,
Ἢ νησαίαν ἄξει χώραν,
Δύστανον πόῤῥω Τροίας; φεῦ, φεῦ.

Εκά. Τῷ δ' ἁ τλάμων; ποῦ, ποῦ γαίας
Δουλεύσω γραῦς, ὡς κηφὴν, ἁ
Δειλαία νεκροῦ μορφᾷ,
Νεκύων ἀμενηνὸν ἄγαλμα, ἢ τὰν
Παρὰ προθύροις φυλακὰν κατέχουσα,
Ἢ παίδων θρέπτειρ', ἁ Τροίας
Ἀρχαγοὺς εἶχον τιμάς;

Χο. Αἶ, αἶ. ποίοισιν δ' οἴκτοις
Τὰν σὰν λύμαν ἐξαιάζεις;

Εκά. Οὐκ Ἰδαίοις ἱστοῖς κερκίδα
Δινεύουσ' ἐξαλλάξω,
Νέα τοι τεκέων σώματα λεύσσω,
Νέα τοι μόχθους ἕξω κρείσσους,
Ἢ λέκτροις πλαθεῖσ' Ἑλλάνων.
Ἔῤῥει νὺξ αὕτα, καὶ δαίμων.
Ἢ Πειρήνας ὑδρευσομένα,
Πρόσπολος οἰκτρὰ
Τῶν σεμνῶν ὑδάτων ἔσομαι.

Χο. Τὰν κλεινὰν εἴθ' ἔλθοιμεν
Θησέως εὐδαίμονα χώραν.

Εκά. Μὴ δ' ἐν δίνᾳ γ' Εὐρώτα
Τὰν ἐχθίσταν Θεράπναν Ἑλένας,
Ἔνθ' ἀντάσω Μενέλᾳ δούλα,
Τῷ τᾶς Τροίας πορθητᾷ.
Τὰν Πηνειοῦ σεμνὰν χώραν,
Κρηπῖδ' Ὀλύμπου καλλίσταν,
Ὄλβῳ βρίθειν φάμαν ἤκου-

Regina, ex te, num me occidere
Miseram, lata ſit Argivorum ſententia.
An jam nautæ in puppibus
Parant movere remos.

Hec. O filia, matutinam animam
Horrore percuſſa huc veni.
Jam venit aliquis Græcorum præco mihi *nunciaturus*,
Cui ſerva ſum addicta *ego* miſera.

Cho. Prope ſortem *jam* es poſita. *Hec.* Io, io!

Cho. Quis me Argivorum, aut Phthiotarum,
Aut quis ex inſularibus Regionibus abducet,
Miſeram procul à Trojâ? Heu, heu!

Hec. Cuinam ego miſera, ubi, ubi terrarum
Serviam anus, ut fucus, ego
Miſera cadaveris formâ,
Mortuorum evanidum ſimulachrum, an
Apud *ædium* veſtibula cuſtodiam obtinens,
Aut liberorum Gubernatrix, Ego, *inquam*, quæ Trojæ
Præcipuos *ac regios olim* habebam honores?

Ch. Heu, heu, quibus querelis
Tuum infortunium exagitas?

Hec. Non Idæis telis radium
Agitans alternabo,
Nec juvenilia liberorum corpora videbo,
Nec juvenis ego habebo labores leviores,
Aut lectis appropinquans Græcorum *aliquâ voluptate fruar*.
Periit nox ipſa *felix*, & *ſecunda* fortuna.
Aut *ex fonte* Pirene aquam hauſtura,
Miniſtra miſerabilis
Sacrarum aquarum ero.

Cho. Utinam veniamus *in* inclytam
Et beatam Theſei regionem.

Hec. Neque ad vortices Eurotæ *ſitam*
Inviſam Therapnam Helenæ patriam,
Ubi occurram Menelao ſerva,
Expugnatori Trojæ, *veniamus!*
Penei ſacram regionem,
Fundamentum pulcherrimum Olympi *montis*
Famâ audivi multis opibus abundare,

V. 185. Τῷ) pro τινί. V. 188. Ἢ νησαίαν ἄξει χώραν) Ἢ τίς ἐκ νησαίων χωρῶν, ὅσγε ἐκ νήσων ἄξει με αἰχμαλωτίδα; ſimile quid ſuprà v. 692. Τίς ἀνδρῶν &c. Θεσσαλὸς, ἢ Φθιάδας Λοκρῶν νεμόμενος πόλιν; Ἢ νησιῶτιν ἀμφ' ἔδραν κέκτηταί του βίον; Inſulares autem Græcorum Duces tales fuêre, *Idomeneus* ex *Cretâ*, *Ulyſſes* ex *Ithacâ*, *Neoptolemus* ex *Scyro* Oriundus. *Duportus* legit ἄξει, ſed *Henricus Stephanus* ἄξει ex M.S. pro ἕξει veteri legebat; cui *Canterus* rectè aſſentit, ut & *Miltonus* noſter; & *Brodæo* placet. *Joſua Barnes*. V. 191. Ὡς κηφὴν) Serva alieno ſumptu vivens, tanquam fuci, qui ut Apum confecto induſtriâ melle paſcuntur, ita iis aſſiduè parent. *Tzetzes*—Κηφῆνες ζῶα σύντροφα τῶν μελισσῶν τοῦ γένους· μείζονα δὲ τῶν μελισσῶν, καὶ ἄκεντρα τυγχάνει, καὶ ταῖς μελίσσαις ὑπουργεῖ ταύταις ὑδροφοροῦντα. *Plinius* quoque Fucos quaſi ſervitia verarum Apum appellat. *J. Brodæus*. V. 193. Νεκύων ἀμενηνὸν ἄγαλμα) Hunc locum per Quatuor integros Verſus plenè reſtitutum ex Veteri exemplari in ſolidum *Henrico Stephano* debemus; quùm non niſi mutulum exhibeat *Aldi* Editio. Cæterum (ut is progreditur) pro eo, quod hic dicit *Hecuba*, ἢ τὰν παρὰ προθύροις φυλακὰν κατέχουσα, dicet intrà v. 492. ubi eandem querimoniam repetit, ἢ θυρῶν λαβεῖν κλῇδας φυλάσσειν, atque ut ibidem ſubjungitur, ἢ σιτοποιεῖν, ita ejus Filia *Polyxena* dicit *Hecub.* v. 362. Πρόσθεις δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις. Atque ut *Hecuba* exaggerans ſuæ ſervitutis indignitatem, dicit hic quidem, ἁ Τροίας ἀρχαγοὺς εἶχον τιμάς, infra autem v. 493. Τὴν τεκοῦσαν Ἕκτορα, ſic in *Hecub.* v. 361. dicit *Polyxena* de ſeipsâ, Τὴν Ἕκτορός τε χ' ἀτέρων πολλῶν κάσιν. *Joſua Barnes*. V. 195. Ἢ παίδων θρέπτειρ') Malè olim vertebatur *Nutrix*, cùm eſſet potiùs *Educatrix*, *Gubernatrix*, Apud Modernos *la Governante*. *Hecuba* enim certè Lacte non valebat, at Conſilio & Virtutibus plurimum. *Joſua Barnes*. V. 201. Νέα τοι τεκέων σώματα λεύσσω;) *Ironicè*, aut perinde ac ſi adhuc eſſet Adoleſcentula, loquitur *Hecuba*. *Johannes Brodæus*. V. 205. Ἢ Πειρήνας) *Pirene* Fons eſt apud *Corinthum*. Hæc verò ex *Homero Euripides* tranſcripſit, *Iliad.* ζ. v. 457. Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις· Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης. *Johannes Brodæus*. V. 210. Μὴ δ' ἐν δίνᾳ γ' Εὐρώτα) Hoc in loco *Scaliger* delet *Hecub.* vult enim eſſe continuationem *Chori* loquentis, & Ἑκάβ. Ante v. 214. Τὰν Πηνειοῦ, &c. ponit; quaſi non eſſet mos Poetis, ubi multis Perſonis eadem res dicenda eſt, aliam facere aliam excipere, prout libuerit. Præterea nemini magis conveniebat, *Menelai* Patriam deprecari, quàm *Hecubæ*, cui ille tot malorum cauſa. *Joſua Barnes*. V. 211. Τὰν ἐχθίσταν Θεράπναν Ἑλένας) Utinam neque *Therapnas*! *Plinio Therapnæ*, ſacrum *Helenæ* oppidum. *Pauſanias* in *Laconicis* Καὶ Μενέλαον καὶ Ἑλένην ἐν Θεράπνῃ ταφῆναι λέγουσι. *Iſocrates* de Laude *Helenæ* —Ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐν Θεράπναις τῆς Λακωνικῆς θυσίας αὐτοῖς [ἤγουν Ἑλένῃ καὶ Μενελάῳ] ἁγίας καὶ πατρίους ἐπιτελοῦσι. *Stephanus* eam Urbem *Therapnas* vocat. Hæc *Joh. Brodæus*. Vide etiam quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 1499. *Joſua Barnes*.

ἅ τ' εὐθαλεῖ τ' εὐκαρπίᾳ.
Τάδε δεύτερά μοι μετὰ τὰν ἱερὰν
Θησέως ζαθέαν χώραν.
Καὶ τὰν Αἰτναίαν Ἡφαίστου,
Φοινίκας ἀντήρη χώραν,
Σικελῶν ὀρέων ματέρ' ἀκούω
Κηρύσσεσθαι, στεφάνοις τ' ἀρεταῖς,
Τάν τ' ἀγχιστεύουσαν γᾶν
Ἰονίῳ ναίεσθαι πόντῳ,
Ἃν * ὑδραίνει καλλιστεύων
Ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων
Κρᾶθις, ζαθέαις πηγαῖσι τρέφων,
Εὔανδρόν τ' ὀλβίζων γᾶν.
Χο. Καὶ μὴν Δαναῶν ὅδ' ἀπὸ στρατιᾶς
Κῆρυξ, νεοχμῶν μύθων ταμίας,
Στείχει ταχύπουν ἴχνος ἐξανύων.
Τί φέρει; τί λέγει; δοῦλαι γὰρ δὴ
Δωρίδος ἐσμὲν χθονὸς ἤδη.

* al. ὑγραίνει.

Et fertili frugum ubertate.
Hæc mihi secundo loco sit post sacram
Thesei & valde divinam regionem.
Et Ætnæam Vulcani,
Oppositam regionem *Africæ, i.e. Siciliam,*
Siculorum montium matrem audio
Prædicari, & coronis virtutes, *i.e. ob virtutes & victorias,*
Et vicinam terram, *Thuriorum,*
Ionio mari *feliciter ab incolis* habitari,
Quam rigat pulcherrimus
Flavâ comâ fulgens
Crathis, sacris fontibus alens,
Et beans bellicosam terram.
Cho. Atqui à Græcorum exercitu hic
Præco, novorum sermonum promus,
Venit velox pedis vestigium accelerans.
Quid affert? quid dicit? Servæ enim profectò
Jam sumus *in* agro Doriensi.

V. 218. Ἱερὰν Θησέως ζαθέαν χώραν) Ita suprà v. 209. Θησέως εὐδαίμονα χώραν. Hanc Gratiam rectè pius Poeta *Athenis* suis refert, ut pluribus in locis observare licet de Illo & de *Sophocle* quoque. *Josua Barnes.* V. 220. Αἰτναίαν Ἡφαίστου) *Solinus,* Eminet Montibus *Ætna* & *Eryx: Vulcano Ætna* sacer est, *Eryx Veneri. Theocriti* Schol. Σιμωνίδης δὲ ἐν τῷ περὶ Σικελίας Αἴτνην φησὶ κρῖναι Ἥφαιστον καὶ Δήμητρα περὶ τῆς χώρας ἐρίσαντας. *Joh. Brodæus.* V. 221. Φοινίκας) *Johannes Miltonus* legit Φοίνικος i. e. *Carthaginiensis.* V. 223. Στεφάνοις τ' ἀρεταῖς) *Scaliger* legit ἀρετᾶς, propter *Hieronem* à *Pindaro* celebratum. *Brodæus* mavult ἀρεστὰν (quasi ἀρεσκὰν) *gratam.* Ait tamen quosdam ἀρετῶν legere, i. e. ob herbarum florumque jucunditatem, è quibus coronæ fiunt, beatos incolas reddere *Hom.* Odyss. Θ. v. 329. Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα. *Solinus* ---hic ibidem Campus *Ætnensis* floribus semper & omni vernus die. Et *Ovid.* Fastor. l. 4. Tot fuerant illic, quot habet Natura colores: Pictáque dissimili flore nitebat humus. Ubi μαίνων (inquit *Strabo*) ἐπὶ τοσοῦτον τὰ ὀρίζοντά φασιν, ὥστε πνίγεσθαι. Meminit *Aristoteles* περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων. Hæc *Brodæus.* V. 224. Τάν τ' ἀγχιστεύουσαν γᾶν) *Thurios* innuit, Coloniam *Atheniensium,* urbem autem Magnæ *Græciæ,* ad sinum *Tarentinum,* sita inter *Crathin* & *Sybarin* amnes. *Josua Barnes.* V. 227. Ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσεύων Κρᾶθις) *Theocriti* Scholiast. Νυμφόδωρος δὲ καὶ Θεόφραστός φασι, τὸν Κρᾶθιν τὸ ὕδωρ ξανθίζειν. *Tzetzes,* Κρᾶθις, ποταμὸς Ἰταλίας, περὶ Λυκόφρων τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πυρσαίνειν τὰς χαίτας, καθάπερ Ἡσίχιος ὁ Ἰσυκιὸς φησὶ, Σωτίων τε καὶ Ἀγαθοδαίμων φιλόσοφοι, καὶ Εὐριπίδης ὁ Τραγικὸς οὑτωσὶ λέγων. Ἂν ὑγραίνει καλλιστεύων &c. *Eustathius* ex *Strabone.* Ὁ Κρᾶθις δὲ τοὺς ἐν αὐτῷ λουομένους ξανθοτριχεῖν ποιεῖ καὶ λευκοτριχεῖν, ὃ καὶ περὶ τοῦ Ὁμηρικοῦ Ξάνθου ὁ Ἀριστοτέλης ἱστόρησεν. *Plinius* verò l. 2. c. 103. *Xanthum* ruffas facere Oves indicat. Idem l. 31. c. 2. *Theophrastus* in *Thuriis Crathin* Candorem facere tradit. *Joh. Brodæus* hæc notavit. Meminit hujus miraculi & *Ovidius Metamorph.* l. 15. Fab. 18. *Crathis, & hinc Sybaris vestris conterminus oris, Electro similes faciunt auróque capillos.* Josua Barnes.

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

TAlthybius, *Præco* Agamemnonis, Hecubæ *narrat, quomodò sortitò dispositæ fuerint* Trojanæ *Nobiles Captivæ,* viz. *ipsa* Hecuba, Polyxena, Cassandra & Andromache: *quare illa lamenta redintegrat, séque, suósque, & Patriam miserè deplorat.* Cassandra *è tentorio lymphata prosilit, tædásque prætendens* Hymenæum *canit, seu nuptura mox* Agamemnoni, *quæ Nuptiæ ipsi Duci futuræ erant exitio: Quare* Græcorum *miserias prædicit, præque illis* Trojanas *longè optandas probat, præcipuè autem* Ulyssis *labores,* Agamemnonisque *cædem auguratur.* Hecuba *Filiæ insaniâ nonnihil tacta deliquium patitur; dein à* Choro *revocata præsentem Fortunam adversam cum præteritâ florenti & prosperâ confert, ut per comparationem Miseriarum immensitas appareat.* Chorus *næniâ Ilii prosequitur excidium, quod Fatalis ille Equus intra mœnia receptus Urbi florentissimæ intulit.*

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ, ΕΚΑΒΗ, ΧΟΡΟΣ, ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ.

Ἰαμβοί.

Ταλ. Ἑκάβη, πυκνὰς γὰρ οἶσθά μ' εἰς Τροίαν ὁδοὺς
Ἐλθόντα, κήρυκ' ἐξ Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ·
Ἐγνωσμένος δὲ καὶ πάροιθέ σοι, γύναι,
Ταλθύβιος ἥκω, κοινὸν ἀγγελῶν λόγον.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Εκα. Τόδε, τόδε, φίλαι Τρῳάδες, ὃ φόβος ἦν μοι πάλιν.
Ταλ. Ἤδη κεκλήρωσθ', εἰ τόδ', ἦν ὑμῖν φόβος.

Στροφὴ β'.

Εκα. Αἶ, αἶ. τίνα γ' ἢ Θεσσαλίας πόλιν, ἢ Φθι-

Tal. HEcuba (crebras enim scis me ad Trojam vias
Ivisse, præconem ab Achaico exercitu *missum;*)
Notus igitur etiam ante tibi, mulier,
Talthybius venio, *tibi* publicum nunciaturus mandatum.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Hec. Hoc hoc illud est, amicæ Troj. quod jampridem ego metuebã.
T. Jã sortitione facta estis electæ, si hoc est, q. metũ vobis incutiebat.

Strophe 2.

Hec. Æ, æ. Quam *in* urbem, aut Thessaliæ, aut Phthi-

V. 238. Ταλθύβιος ἥκω) Ita ferè Poetæ *Scenici* facere solent, *viz.* Nomina Personarum per ipsas Personas explicare. *Talthybius* autem & *Eurybates* erant *Agamemnonis* Præcones, vel *Haraldi* nostrâ dialecto; ut ex *Homero* constat. *J. Barnes.* V. 240. Κεκλήρωσθ') Κεκλήρωσθε. V. 241. Τίνα γ' ἢ Θεσσαλίας πόλιν &c.) Similem locum habes suprà ad hujus Fabulæ v. 188. & *Rhesi* v. 699. *Josua Barnes.*

άδος εἶπας γ', ἢ Καδμείας χθονός;
Ταλ. Κατ' ἄνδρ' ἑκάστη, κοὐχ ὁμοῦ λελόγχατε.

Στροφὴ γ'.

Εκά. Τίν' ἄρα, τίν' ἔλαχεν; τίνα πότμος εὐτυχὴς
Τῶν Ἰλιάδων μένει;
Ταλ. Οἶδ'· ἀλλ' ἕκαστα πυνθάνου, μὴ πάνθ' ὁμοῦ.

Στροφὴ δ'.

Εκά. Τοὐμὸν δὲ τίς ἆρ' ἔλαχε τέκος,
Ἔννεπε, τλάμονα Κασσάνδραν;
Ταλ. Ἐξαίρετόν νιν ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ.

Στροφὴ ε'.

Εκά. Ἦ τᾷ Λακεδαιμονίᾳ νύμφᾳ δούλαν;
Ἰώ μοι, μοι.
Ταλ. Οὔκ, ἀλλὰ λέκτρων σκότια νυμφευτήρια.

Στροφὴ ϛ'.

Εκά. Ἦ τὰν Φοίβου παρθένον, ᾇ γέρας ὁ χρυσοκόμας
Δῶκεν, ἄλεκτρον ζωάν;
Ταλ. Ἔρως ἐτόξευσ' αὐτὸν ἐνθέου κόρης.

Στροφὴ ζ'.

Εκά. Ῥίπτε, τέκνον, ζαθέους
Κλῇδας, κἀπὸ χροὸς ἐν-
δυτῶν στεφέων ἱεροὺς στολμούς.
Ταλ. Οὐ γὰρ μέγ' αὐτῇ βασιλικῶν λέκτρων τυχεῖν;

Στροφὴ η'.

Εκά. Τί δὲ νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν
Ἐλάβετε; τέκος ποῦ μοι;
Ταλ. Πολυξένην ἔλεξας, ἢ τίν' ἱστορεῖς;

Στροφὴ θ'.

Εκά. Ταύτην τῷ πάλος ἔζευξεν;
Ταλ. Τύμβῳ τέτακται προσπολεῖν Ἀχιλλέως.

Στροφὴ ι'.

Εκά. Ὤι μοι ἐγώ. τάφῳ πρόσπολον ἐτεκόμαν;
Ἀτὰρ τίς ὅδ' ἦν νόμος, ἢ
Τί θέσμιον, ὦ φίλος, Ἑλλάνων;
Ταλ. Εὐδαιμόνιζε παῖδα σήν· ἔχει καλῶς.

Στροφὴ ια'.

Εκά. Τί τόδ' ἔλακες; ἆρά μοι ἀέλιον λεύσσει;
Ταλ. Ἔχει πότμος νιν, ὥστ' ἀπηλλάχθαι κακῶν.

Στροφὴ ιβ'.

Εκά. Τί δ' ἡ τοῦ χαλκεομίτορος
Ἕκτορος δάμαρ Ἀνδρομάχη τάλαινα,
Τίν' ἔχει τύχην;
Ταλ. Καὶ τήνδ' Ἀχιλλέως ἔλαβε παῖς ἐξαίρετον.

Στροφὴ ιγ'.

Εκά. Ἐγὼ δὲ, τῷ πρόσπολος, ἁ τριτοβάμονος
Χερὶ δευομένα βάκτρου

---

adis dixiſti nos abductum iri, aut in quam urbem Cadmei ſoli?
Tal. Singulis viris ſingulæ, non ſimul omnes, ſortitò aſſignatæ eſtis.

Strophe 3.

Hec. Quem igitur, quem ſortita ſum? ſors beata quam
Iliadum expectans excipiet?
Tal. Scio: ſed ſingula interroges, non omnia ſimul.

Strophe 4.

Hec. Meam verò quis per ſortem accepit filiam,
Dicito, miſeram Caſſandram?
Tal. Eximiam eam *&* *exortem* accepit rex Agamemnon.

Strophe 5.

Hec. An ſponſæ Lacedæmoniæ *Clytemneſtræ* ſervam?
Hei mihi, mihi.
Tal. Non: ſed ad lectorum occultas nuptias, *id eſt ejus concubina*

Strophe 6.

Hec. An Phœbi virginem, cui *Phœbus* auricomus munus
Dedit, immunem lecti, *cælibemque* vitam?
Tal. Amor fatidicæ puellæ ſauciavit eum.

Strophe 7.

Hec. Abjice, ô filia, ſacras
Claves, & à corpore in-
dutarum coronarum ſacros ornatus *rejice*.
Tal. An non *eſt* magnum eam fieri lectorum regiorum participem?

Strophe 8.

Hec. Quid verò *feciſtis illi*, *quam* recens à me
Abſtuliſtis? ubinam *eſt* filia mea?
Tal. Polyxenam dixiſti? aut de quâ interrogas?

Strophe 9.

Hec. Hanc *ipſam* cui *Græcorum* ſors junxit, i. e. addixit?
Tal. Ordinata eſt, ut miniſtret tumulo Achillis.

Strophe 10.

Hec. Hei mihi, ſepulchro miniſtram peperi?
Sed quænam hæc eſt lex, aut
Quis ritus Græcorum, ô amice?
Tal. Beatam prædicato filiam tuam; bene *enim* habet.

Strophe 11.

Hec. Quid hoc dixiſti? An mihi ſolem aſpicit? *vivitne*?
Tal. Fatum habet eam, ut liberata ſit à malis.

Strophe 12.

Hec. Quid verò *facit* illa armipotentis, *&* *bellatoris*
Hectoris conjux, miſera Andromache,
Quam habet fortunam?
Tal. Hanc etiam accepit eximiam *&* *exortem* filius Achillis.

Strophe 13.

Hec. Ego v. cui ancilla *addicta ſum*, quæ tertii-pedis-inſtar-eunte
Baculo *in manu* indigeo,

V. 242. Καδμείας χθονός;) Propriè *Thebanæ*. *Cadmus* enim *Thebas* condidit. Sed, ut *Johannes Brodæus* rectè obſervat, *Bœotia* tota hic eſt potiùs intelligenda, quæ *Thebarum* imperio aliquando ſubjacebat, quàm ipſa *Thebana* terra; & id ex Poetæ verbis liquet, τίνα πόλιν Καδμείας χθονός. Bello enim *Trojano*, ut idem Vir Cl. obſervat, videntur *Thebani* non interfuiſſe. *Euſtathius* — Ὡς γὰρ δηλοῖ καὶ τὰ εἰς τὸν Λυκόφρονα ὑπομνήματα, οὐκ ἐστράτευσαν εἰς Τροίαν οἱ Θηβαῖοι, νεωστὶ πορθηθέντες ὑπὸ Ἀργείων, καὶ ἄρτι τὴν πόλιν συνοικίσαντες. *Artemidorus* in Oneirocrit. — ἐπειδὴ μόνοι οἱ Θηβαῖοι τῶν Βοιωτῶν οὐκ ἐστράτευσαν εἰς Ἴλιον. Videntur *Brodæus* & H. *Stephanus* legiſſe χθονὸς ἥδε. V. 254. Ἄλεκτρον ζωάν;) Παρθενίαν. V. 257. Κλῇδας) Alii κλάδας, i. e. στέμματα. Sed & κλῇδες idem ſonant, ſi *Heſychio* fides; Κλεῖδες, παρὰ Ἐφεσίοις τῆς Θεοῦ τὰ στέμματα. *Joſua Barnes.* Κἀπὸ χροὸς) καὶ ἀπὸ τοῦ σώματος, hoc eſt, *à Te.* V. 260. Τί δὲ νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν ἐλάβετε) Si ita legatur, Verſio *Latina* rectè ſe habet; ſin ut *Henricus Stephanus* ὑπ' ἐμέθεν legit, *Quid verò de me novum Accepiſtis?* V. 263. Τῷ πάλος) τίνι κλῆρος. Deducitur à πάλλω. V. 271. Χαλκεομίτορος) *Brodæi* τὸ χαλκεομίστορος, (ita enim ſcribendum, non χαλκεομίστορος) licet *Canterus* aſſentiat, penitùs rejicio; eſt enim κακοφωνίας plenum, χαλκεομίτορος pro χαλκεομίτρης. Aſt ego quidem non hanc vocem à μίτρη deducendam reor, ſi modò verè ſcribitur; ſed à μίτος *filum*, *licium* unde & μίτρη ipſum originem habere putatur; hinc *Virgil.* Æn. l. 3. v. 467. *Loricam conſertam hamis auróque trilicem.* Et l. 7. v. 639. — *Clypeúmque auroque trilicem Loricam induitur.* *Virgilius*, Græcè ſi locutus eſſet, Χρυσομίτορα θώρακα diceret. Et Nos ſuprà v. 128. *Thoraca ex lino* memoravimus, qualem & ipſi nupèr vidimus vix ullâ ferri acie penetrabilem, apud Aulam vulgò dictam *Merton-Hall* in Agro *Norfolcienſi*, ubi habitat Amici mei Chariſſimi dudùm defuncti Pater ὁμώνυμος *Robertus Coney* Armiger. Quòd ſi hoc verbum minùs arriſerit, χαλκεονήτορος, vel χαλκήτορος legendum ſuaderem. *Joſua Barnes.* V. 274. Ἀχιλλέως παῖς) Πύῤῥος, ὁ καὶ Νεοπτόλεμος. V. 275. Ἐγὼ δὲ, τῷ πρόσπολος, ἁ τριτοβάμονος) Ante hanc Editionem ſcriptum erat φορτοβάμονος, prodigioſo verbo, & omnibus Lexicis ignoto; tum nonnulli

nonnulli ἀντιβάμονος, æquè monſtroſè, legebant; ἀμοιβάμονος Brodæus novè ſatis, licet ingenioſè: Henr. Stephanus fatetur annotari ex Veteri codice ἀτριποβάμονος, quod ille vertebat infelicitèr in ἀτρυτοβάμονος, cùm tantùm eſſet diſtinguendum ἁ τριποβάμονος. Et certè τριποβάμων eſt aptiſſimum τοῦ βάκτρου epithetum, cùm Baculus ſit ſenibus inſtar tertii pedis, ut ex *Oedipi* ſolutione ænigmatis *Sphingis* conſtat: Et *Anthol.* legimus ---Τρίτατον πόδα βάκτρον ἀείρας. Quin *Canterus* & *Joſephus Scaliger* τριποβάμονος legunt. *Joſua Barnes.*

Γεραιῷ κάρᾳ;
Ταλ. Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχ᾽ ἄναξ δούλην σ᾽ ἔχειν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ἑκά. Ἒ, ἔ· ἄρασσε κρᾶτα κούριμον.
Ἕλκ᾽ ὀνύχεσσι δίπτυχον παρειάν.
Ἰώ μοι, μοι· μυσαρῷ, δολίῳ τε λέλογχα
Φωτὶ δουλεύειν
Πολεμίῳ, δίκας
Παρανόμῳ δάκει.
Ὃς πάντα τἀκεῖθεν ἐνθάδ᾽ ἀντίπαλ᾽, αὖθις ἐ-
κεῖσε, διπτύχῳ γλώσσᾳ,
Ἄφιλα τὰ πρότερα φίλα
Τιθέμενος πάντων.
Γοᾶσθ᾽, ὦ Τρῳάδες, με.
Βέβακα δύσποτμος· οἴχομαι
Ἁ τάλαιν᾽, ἃ δυστυχεστάτῳ προσέπεσε κλήρῳ.

Ἴαμβοι.

Χο. Τὸ μὲν σὸν οἶσθα, πότνια· τὰς δ᾽ ἐμὰς τύχας
Τίς ἆρ᾽ Ἀχαιῶν, ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει;
Ταλ. Ἴτ᾽· ἐκκομίζειν δεῦρο Κασσάνδραν χρεὼν,
Ὅσον τάχιστα, δμῶες, ὡς στρατηλάτῃ
Εἰς χεῖρα δοὺς νιν, εἶτα τὰς εἰλεγμένας
Καὶ τοῖσιν ἄλλοις αἰχμαλωτίδας γ᾽ ἄγω.
Ἔα, τί πεύκης ἔνδον αἴθεται σέλας;
Πιμπρᾶσιν, ἢ τί δρῶσι, Τρῳάδες μυχούς;
Ὡς ἐξάγεσθαι τῆσδε μέλλουσαι χθονὸς,
Πρὸς Ἄργος; αὐτὰς τ᾽ ἐκπυροῦσι σώματα,
Θανεῖν θέλουσαι; κάρτα τοι τοὐλεύθερον
Ἐν τοῖς τοιούτοις δυσλόφως φέρει κακά.
Ἄνοιγ᾽, ἄνοιγε, μὴ τὸ ταῖσδε πρόσφορον,
Ἐχθρὸν δ᾽ Ἀχαιοῖς, εἰς ἔμ᾽ αἰτίαν βάλῃ.
Ἑκά. Οὐκ ἔστιν· οὐ πιμπρᾶσιν, ἀλλὰ παῖς ἐμὴ
Μαινὰς θοάζει δεῦρο Κασσάνδρα δρόμῳ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Κα. Ἄνεχε· πάρεχε φῶς.
Φέρω, σέβω, φλέγω
Λαμπάσι τόδ᾽ ἱερόν·
Ὦ Ὑμέναι᾽ ἄναξ.
Ἰδοὺ, ἰδού. μακάριος ὁ γαμέτας,

Senili capite?
Tal. Ulyſſes Ithacæ rex *te* ſortitò ſervam *ſibi futuram* accepit.

MONOSTROPHICA.

Hec. Heu, heu! Tunde caput raſum.
Lacera unguibus geminam genam, *i.e.* utraſque genas.
Heu mihi, mihi: abominabili, & doloſo ſortitò cogor
Viro ſervire *&*
Hoſti, Juſtitiæ
Injuſtæ viperæ vel *Belluæ; i.e. Juris impio violatori.*
Qui omnia, quæ illic *fiunt*, hic ponit contraria, *&* rurſus
Illic *ponit, i.e. qui omnia confundit, ac pervertit ſuâ* duplici linguâ,
Res prius amicas, inimicas
Reddens omnibus.
O, Troades, lugete me:
Perii infelix; perii
Miſera, quæ in ſortem infeliciſſimam incidi.

Chorus.

Tuũ quidẽ *fatum* ſcis, veneranda: meas verò fortunas *ſorteſque*
Quiſnam Achæorum, aut quis Græcorum habet?
Tal. Agite: Caſſandram deducere huc oportet,
Quàm celerrimè, miniſtri, ut Imperatori
Eam in manus quùm tradidero, poſtea delectas
Captivas & aliis adducam.
Sed quid ardet intùs flamma pinea?
Incendunt, (aut quid agunt,) Troades penetralia?
Ut quæ jam ſint educendæ ex *hac* regione,
Ad Argos? cremántne ſua corpora,
Volentes mori? nimis libertas *ac generoſus animus,*
In hujuſmodi *caſibus* ægrè fert mala.
Aperi, aperi; ne quod his *quidem eſt* commodum,
Græcis verò incommodum, in me culpam transferat.
Hec. Non eſt *quod putas*: non incendunt, *quidquam*: ſed filia mea
Correpta furore *Caſſandra* huc fertur curſu.

MONOSTROPHICA.

Caſ. Attolle *facem*, præbe lumen.
Fero, colo, accendo, *i.e.* illuſtro
Facibus hoc ſacellum:
O Hymenæe rex.
Ecce, ecce. beatus ſponſus,

V. 278. Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς &c. δούλην σ᾽ ἔχειν.) Ego τὸ σὲ addidi ex *Iſaaci Tzetzæ* (in *Lycophron.* p. 178.) Lectione hujus ipſius loci. *Joſua Barnes.* V. 284. Παρανόμῳ δάκει) Δάκος propriè *Vipera*, item alia quævis noxia Beſtiola. Δάκος & δάκετον, τὸ Θηρίον. Ita *Cicero* in *Piſonem*, Jamne vides, Bellua? Παρανόμῳ) δίκης πολεμίῳ. *Joh. Brodæus.* V. 285. Ὃς πάντα &c.) Vel ſubaudi ἐστὶ, ut ſit, ὃς ἐστι πάντα τιθέμενος &c. Vel lege cum *Scaligero*, ὁ τιθέμενος. V. 286. Διπτύχῳ γλώσσᾳ) Sic *Virgil.* Æn. l. 1. v. 665. *Tyriſque bilingues.* V. 291. Προσέπεσε) Hic ἔπεσε pro ἔπεσον ponitur, vel eſt *Aoriſti* α. ab inuſitato πέτω, πέσω, ἔπεσα. Commune verbum eſt πίπτω, πεσοῦμαι. Fateor rem hanc leviculam videri, ſed tamen præter Regulas notas quũ ſit, non erat, quòd illam adeò ſicco pede præterirent *Brodæus*, *Canterus*, *Stephanus*, *Portus*, *Duportus*, *Scaliger*, aliique omnes. Memini autem me *Iphig.* Aul. v. 594. ἐξέλασεας & ἐξελασεκότες eodem modo præter morem dicta eſſe obſervâſſe. V. 293. Τίς ἆρ᾽ Ἀχαιῶν, ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει) Vid. *Euſtathium* fol. 321. lin. 6. in hunc *Homeri* locum Iliad. β. v. 684. Μυρμιδόνες δ᾽ ἐκαλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί. *J. Barnes.* V. 296. Δοὺς νιν) Pudet referre, quòd *Duportus* in Margine ſuo δῷς aſcriptum habet, quùm ſecúnda Perſona Verbi nihil hic loci habeat, ſed Participium ſit omnino neceſſe eſt, & ad ἄγω referatur. Ὦ δμῶες, χρὴ μὲν ὑμᾶς ἐκκομίζειν δεῦρο τὴν Κασσάνδραν, ἵνα ἐγὼ αὐτὴν τῷ Ἀγαμέμνονι δοὺς εἰς τὴν χεῖρα, εἶτα τὰς ἄλλας τοῖς ἄλλοις ἄγω. Olim erat λέγω, *Stephanus* ex MSS. ἄγω. Nemo autem vidit ſine γ᾽ inter αἰχμαλωτίδας & ἄγω verſum ſtare non potuiſſe. *Joſua Barnes.* V. 298. Ἔα) Προπαρασκεύασμα hoc ad egreſſum *Caſſandræ* inſanientis & *Sybillæ* more cum facibus & entheo furore *Græcorum* mala prænuntianti. *Joſua Barnes.* V. 301. Αὐτὰς) Ita ſcripſi pro αὑτὰς, putat enim *Talthybius Græcas* Captivas præ deſperatione ſua corpora incendio jam dare. V. 302. Κάρτα τοι) In *Canteri*, *Porti*, *Paulique Stephani* & *Hervagii* Editionibus: ut & apud *Scapulam* in voce Δυσλόφως vocula τοι deſideratur, quam *Scaliger* ſupplendam curavit, & rectè; ita enim *Aldi* Editio legit. *Joſua Barnes.* V. 303. Δυσλόφως) Λόφος Collum Jumenti vel Dorſum; unde Δύσλοφος Epithetum Gravis & Ponderoſi cujuſlibet, quod difficultèr à Jumentis portatur. Τοιούτοις verò priorem ſyllabam corripit, cujuſmodi exempla videſis *Hecub.* v. 1108. *Joſua Barnes.*

Μακά-

Μακαρία δ' ἐγὼ κατ' Ἄργος ἃ γαμουμένα.
Ὑμὴν, Ὑμέναι' ἄναξ.
Ἐπεὶ σὺ, μᾶτερ, ἐπὶ δάκρυσι, καὶ
Γόοισι τὸν θανόντα
Πατέρα, πατρίδα τε
Φίλαν καταστένουσ' ἔχεις,
Ἐγὼ δ' ἐπὶ γάμοις ἐμοῖς
Ἀναφλέγω πυρὸς φῶς
Εἰς αὐγὰν, εἰς αἴγλαν,
Ὦ Ὑμέναιε, σοὶ παρθένων ἐπὶ λέκτροις
Διδοῦσ', ὦ Ἑκάτα, φάος,
Παρθένων ἐπὶ λέκτροις, ἃ νόμος ἔχει·
Πάλλε πόδ' αἰθέριον.
Ἄναγε χορὸν, εὐὰν, εὐοῖ,
Ὡς ἐπὶ πατρὸς ἐμοῦ μακαριωτάταις τύχαις.
Ὁ χορὸς ὅσιος, ἄγε σὺ, Φοῖβε, νῦν,
Κατὰ σὸν ἐν δάφναις
Ἀνάκτορον θυηπολῶ.
Ὑμὴν, ὦ Ὑμὴν, Ὑμήν.
Χόρευε, μᾶτερ, χόρευ'· ἄναγε πόδα σόν.
Ἕλισσε τᾷδ' ἐκεῖσε μετ' ἐμέθεν ποδῶν
Φέρουσα φιλτάταν βάσιν.
Βοάσατ' εὖ τὸν Ὑμέναιον, ὦ
Μακαρίαις ἀοιδαῖς,
Ἰαχαῖς τε νύμφαν.
Ἴτ', ὦ καλλίπεπλοι Φρυγῶν
Κόραι, μέλπετ' ἐμὸν γάμον,
Τὸν πεπρωμένον εὐνᾷ πόσιν ἐμέθεν.

Ἴαμβοι.

Χο. Βασίλεια, βακχεύουσαν οὐ λήψῃ κόρην,
Μὴ κοῦφον αἴρῃ βῆμ' ἐς Ἀργείων στρατόν;
Εκά. Ἥφαιστε, δᾳδουχεῖς μὲν ἐν γάμοις βροτῶν,
Ἀτὰρ λυγράν γε τήνδ' ἀναιθύσσεις φλόγα,
Ἔξω τε μεγάλων ἐλπίδων. οἴμοι, τέκνον,
Ὡς οὐχ ὑπ' αἰχμῆς, οὐδ' ὑπ' Ἀργείου δορὸς
Γάμους γαμεῖσθαί σ' ἐδόξαζόν ποτε.
Παράδος ἐμοὶ φῶς· οὐ γὰρ ὀρθὰ πυρφορεῖς
Μαινὰς θοάζουσ', οὐδέ σ' αἱ τύχαι, τέκνον,
Σεσωφρονίκασιν, ἀλλ' ἔτ' ἐν ταυτῷ μένεις.
Εἰσφέρετε πεύκας, δάκρυά τ' ἀνταλλάσσετε
Τοῖς τῆσδε μέλεσι, Τρῳάδες, γαμηλίοις.
Κα. Μᾶτερ, πύκαζε κρᾶτ' ἐμὸν νικηφόρον,
Καὶ χαῖρε τοῖς ἐμοῖσι βασιλικοῖς γάμοις,
Καὶ πέμπε, κἂν μή τἀμά σοι πρόθυμά γ' ᾖ,
Ὤθει βιαίως. οὐ γάρ ἐστι Λοξίας·
Ἑλένης γαμεῖ με δυστυχέστερον γάμον,
Ὁ τῶν Ἀχαιῶν κλεινὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Κτενῶ γὰρ αὐτὸν, κἀντιπορθήσω δόμους,
Ποινὰς ἀδελφῶν καὶ πατρὸς λαβοῦσ' ἐμοῦ·

Beata etiam ego, quæ Argis nuptura ſum *tali ſponſo.*
O Hymen, Hymenæe rex.
Quoniam tu mater lachrymis, &
Lamentationibus mortuum
Patrem, & patriam
Chariſſim deploras,
Ego jam propter meas nuptias
Accendo ignis flammam,
Ad ſplendorem & fulgorem,
(O Hymenæe) tibi propter virginum nuptias,
O Hecate, dans lucem, *i. e. faces accenſas ferens,*
Propter nuptias virginum, ſicut conſuetudo fert;
Vibra pedem æthereum, *pedes in aerem tolle.*
Duc chorum, Euân evoe,
Tanquam propter patris mei feliciſſimam fortunam,
O ſacer chore, age tu, Phœbe, nunc,
In laureto, in tuo
Templo ſacra-facio.
Hymen, ô Hymen, Hymen.
Tripudia mater, tripudia: attolle pedem tuum.
Verte *pedes* huc *&* illuc mecum pedum
Ferens chariſſimum greſſum.
Bona precamini Hymenæo, ô
Beatis carminibus,
Clamoribuſque ſponſam *celebrantes*:
Ite, ô pulchris peplis ornatæ Phrygum
Virgines, canite meas nuptias,
Et maritum cubili meo fataliter deſtinatum.

Chorus.

O regina, non retinebis inſanientem puellam,
Ne tollat levem greſſum in Argivorum exercitum?
Hec. O Vulcane, facem quidem fers in nuptiis mortalium:
Sed funeſtam hanc concutis facem ardentem,
Et præter magnam ſpem; heu mihi filia.
Ut nunquam ſub armis, neque ſub haſtâ Argivâ
Putavi te celebraturam eſſe nuptias illas.
Da mihi facem, non enim rectè fers ignem
Inſana currens; nondum te ô filia triſtes caſus
Reddiderunt modeſtiorem, ſed in eodem *flatu* manes.
Auferte faces, & lachrymas commutate,
Trojanæ, cum his hujus carminibus nuptialibus.
Caſ. Mater, orna meum caput victorioſum,
Et gratulare meis regiis nuptiis,
Et deduc quoque *me*, & niſi mei *greſſus* tibi ſint *ſatis* prompti,
Trude *me* violenter. haud enim eſt Apollo; *qui me ducit*:
Sed infeliciore conjugio, quàm *Paris* Helenam, me ducit uxorem
Agamemnon ille inclytus Græcorum rex.
Interficiam enim ipſum, & viciſſim vaſtabo domum *ejus*,
Sumens pœnam pro interfectis fratribus & patre meo.

V. 313. Ἃ γαμουμένα) Mirum eſt, in cæteris Editionibus ἐγαμουμένα ſcriptum, nec *Cantero*, nec *Scaligero*, (Deus bone, quanti homines!) obſervatum; niſi quòd hic τὸ ἐ delebat, ut & *Duportus*; qui aliàs ἐγαμούμαν legendum voluit. *Aldi* Editio rectè habet, ut *Æmilius Portus* conjectabat & Nos reſtituendum curavimus. *Joſ. Barnes.* V. 318. Καταστένουσ' ἔχεις) Καταστένεις. Notus hic *Græciſmus* (inquit *Portus*) qui *Tragicis* familiariſſimus. V. 319. Ἐγὼ δ') Ἐγὼ γὰρ, ἐγὼ δὴ, ἐγὼ ἤδη. *Portus.* V. 322. Ὦ Ὑμέναιέ σοι &c.) *Canterus* legit καὶ, quam *Duportus* ſequitur: *Scaliger* autem, ut mihi videtur, meliùs omne tulit punctum rectè pungendo, quomodò Nos hic facimus. Vel etiam σοι poteſt ad Ὑμέναιε referri, Ὦ Ἑκάτα autem intra *Parentheſin* poni. *Prophetiſſa* autem *Hecatam* Infernam Deam, poſt *Hymenæū* nominat, ob infauſtas Nuptias, quas vidit ſe jam cum *Agamemnone* facturam. De *Hymenæo* vid. infra v. 774. *J. Barnes.* V. 323. Ἃ) ἃ. ᾗ, καθάπερ, ὥσπερ. *Portus.* V. 329. Ἐν δάφναις) *Daphne Lyciæ* Regio, ubi *Apollinis* Templum: De *Lyciâ Apollini* ſacrâ vid. quæ Nos ad *Alceſt.* v. 112. De *Daphne*, *Stephanus* περὶ πόλεων —Ἔστι καὶ ἄλλη Δάφνη, Λυκίας Χωρίον. Et *Heſychius Apollinis* Δαφνίτου meminit. Sin aliquis reſpicere Poetam velit, ad *Laureta* denſa circa *Apollinis* Templum plantata, nihil repugno; quamvis, ut verum fatear, hæc ipſa Syntaxis paulò inuſitatior ſuſpicionem mihi injecit, ut proprium aliquod Nomen lateret. *Joſua Barnes.* V. 333. Ἕλισσε τᾷδ' ἐκεῖσε) *Canterus* infeliciter hoc in loco legebat ἕλισσ' ἐνθάδ' &c. *Scaliger* longè feliciùs τᾷδ', ut ſit—Ἕλισσε μετ' ἐμοῦ φέρουσα τῇδε κἀκεῖσε ποδῶν βάσιν. Olim τάδ' erat, non parvâ Verſûs) Iambus enim eſt) jacturâ. Eſt autē per leviculam Accentûs & ſubſcripti puncti notationem Lectio certa & vera reſtituta. *J. Barnes.*

Ἀλλὰ τάδ' ἐάσω· πέλεκυν οὐχ ὑμνήσομεν,
Ὃς εἰς τράχηλον τὸν ἐμὸν εἶσι, χ' ἀτέρων.
Μητροκτόνους τ' ἀγῶνας, οὓς οὑμοὶ γάμοι
Θήσουσιν, οἴκων τ' Ἀτρέως ἀνάστασιν.
Πόλιν τε δείξω τήνδε μακαριωτέραν
Ἢ τοὺς Ἀχαιοὺς, ἔνθεος μὲν, ἀλλ' ὅμως
Τοσόνδε γ' ἔξω στήσομαι βακχευμάτων,
Οἳ διὰ μίαν γυναῖκα, καὶ μίαν Κύπριν,
Θηρῶντες Ἑλένην μυρίους ἀπώλεσαν.
Ὁ δὲ στρατηγὸς ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὕπερ,
Τὰ φίλτατ' ὤλεσ', ἡδονὰς τὰς οἴκοθεν
Τέκνων ἀδελφῷ δοὺς γυναικὸς οὕνεκα,
Καὶ ταῦθ' ἑκούσης, κοὐ βίᾳ * λελησμένης. * Scal. λελημμένης
Ἐπεὶ δ' ἐπ' ἀκτὰς ἤλυθον Σκαμανδρίους,
Ἔθνησκον, οὐ γῆς ὅρι' ἀποστερούμενοι,
Οὐδ' ὑψίπυργον πατρίδ'· οὓς δ' Ἄρης ἕλοι,
Οὐ παῖδας εἶδον, οὐ δάμαρτος ἐν χεροῖν
Πέπλοις συνεστάλησαν, ἐν ξένῃ δὲ γῇ
Κεῖνται. τὰ δ' οἴκοι, τοῖσδ' ὅμοι' ἐγίνετο.
Χῆραί τ' ἔθνησκον. οἱ δ' ἄπαιδες ἐν δόμοις,
Ἄλλοις τέκν' ἐκθρέψαντες. οὐδὲ πρὸς τάφοις
Ἔσθ' ὅστις αὐτῶν αἷμα γῇ δωρήσεται.
Ἦ τῆσδ' ἐπαίνου τὸ στράτευμ' ἐπάξιον.
« Σιγᾶν ἄμεινον τ' αἰσχρά. μηδὲ Μοῦσά μοι
« Γένοιτ' ἀοιδὸς, ἥτις ὑμνήσει κακά.
Τρῶες δὲ, πρῶτον μὲν τὸ κάλλιστον κλέος,
Ὑπὲρ πάτρας ἔθνησκον. οὓς δ' ἕλοι δόρυ,
Νεκροί γ' ἐς οἴκους φερόμενοι φίλων ὕπο,
Ἐν γῇ πατρῴᾳ περιβολὰς εἶχον χθονὸς,
Χερσὶν περισταλέντες, ὧν ἐχρῆν ὕπο.
Ὅσοι δὲ μὴ θάνοιεν ἐν μάχῃ Φρυγῶν,
Ἀεὶ κατ' ἦμαρ σὺν δάμαρτι καὶ τέκνοις
Ὤικουν, Ἀχαιοῖς ὧν ἀπῆσαν ἡδοναί.
Τὰ δ' Ἕκτορός σοι λυπρὰ, ἄκουσον ὡς ἔχει.
Δόξας ἀνὴρ ἄριστος, οἴχεται θανών.
Καὶ τοῦτ' Ἀχαιῶν ἵξις ἐξεργάζεται.
Εἰ δ' ἦσαν οἴκοι, χρηστὸς ὢν, ἐλάνθανεν.
Πάρις δ' ἔγημε τὴν Διός, γήμας δὲ μὴ,
Σιγώμενον τὸ κῆδος εἶχεν ἐν δόμοις.
« Φεύγειν μὲν οὖν χρὴ πόλεμον, ὅστις εὖ φρονεῖ·
« Εἰ δ' εἰς τόδ' ἔλθοι, στέφανος οὐκ αἰσχρὸς πόλει,
« Καλῶς ὀλέσθαι, μὴ καλῶς δὲ, δυσκλεές.
Ὧν οὕνεκ' οὐ χρὴ, μῆτερ, οἰκτείρειν σε γῆν,
Ἢ τἀμὰ λέκτρα. τοὺς γὰρ ἐχθίστους ἐμοὶ,
Καὶ σοὶ, γάμοισι τοῖς ἐμοῖς διαφθερῶ.
Χο. Ὡς ἡδέως κακοῖσιν οἰκείοις γελᾷς,
Μέλπεις θ', ἃ μέλπουσ' οὐ σαφῆ δείξεις ἴσως.
Ταλ. Εἰ μή σ' Ἀπόλλων ἐξεβάκχευσε φρένας,

Sed hæc omittam: non commemorabo ſecurim,
Quæ per meum jugulum ibit, & aliorum.
Nec parricidialia certamina, quæ ex meis nuptiis
Orientur, & familiæ Atrei everſionem.
Et hanc civitatem oſtendam feliciorem,
Quàm Græcos (numine divino quidem afflata *feror*: ſed tamen
Aliquantùm à furore deſiſtam)
Qui propter unam mulierem *Helenam* & unam Venerem,
Helenam quærentes, innumeros amiſerunt.
Ipſe verò ſapiens ille imperator pro inimiciſſimis
Perdidit chariſſima, domeſticas voluptates
Suorum liberorum dans *ſuo* fratri propter mulierem *Helenam*,
Idque *propter eam*, quæ volens, non autem per vim eſt rapta.
Et poſtquam venerunt ad littus Scamandrium,
Mortui ſunt: non quòd pellerentur à terræ finibus,
Aut altis turribus patriæ: Quos verò Mars perdidit,
Hos non viderunt liberi, neque conjugis manibus
Veſtibus involuti ſunt, ſed in peregrinâ terrâ
Jacent. Porro res domeſticæ his ſimiles ſunt,
Nam viduæ moriuntur, & hi orbi ſunt domi,
Aliorum educantes liberos; neque ad ſepulchrum
Ipſorum, eſt quiſquam qui ſanguinem terræ donet.
Certè hâc laude hic exercitus *eſt* dignus.
Sed tacere melius *eſt* turpia: neque Muſa mihi
" Sit cantatrix, quæ laudet turpia.
" Trojani verò, primùm quidem (quod eſt pulcherr. gloriæ decus)
Mortui ſunt pro patriâ: quos verò bellum ſuſtulit,
Mortui domum ab amicis portati,
In patria ſepulchrum adepti ſunt,
Manibus cooperti ab iis, à quibus oportuit.
Qui autem Phryges non mortui ſunt in pugnâ,
Illi ſemper cum conjuge ac liberis
Habitaverunt, quæ voluptas aberat Græcis.
Hectoris verò tibi acerba *fata*, audi ut ſe habeant.
Habitus vir fortiſſimus, obiit mortem.
Et hoc Argivorum adventus ad *Ilium* effecit.
Si enim *Græci* manſiſſent domi, virtus *Hectoris* lateret.
Paris porro duxit Jovis filiam Helenam, ſi autem non duxiſſet,
Obſcuram habuiſſet affinitatem in ædibus.
" Fugiendum itaque bellum eſt ei, qui ſapit:
" Si verò ad hoc venerit, gloria non turpis patriæ,
" Fortiter perire: non fortiter verò, turpe *eſt*.
Itaque non convenit te, mater, lamentari patriam,
Aut meas nuptias: inimiciſſimos enim mihi,
Et tibi, his meis nuptiis perdam.
Ch. Quàm ſuavitèr rides tua mala,
Et canis, quæ cantans non vera *eſſe* fortè demonſtrabis.
Tal. Niſi Apollo te feciſſet amentem,

V. 361. Ἀλλὰ τάδ') Ita lego, ſenſu & verſûs ratione poſtulante; cùm olim ſcriptum erat Ἀλλὰ τ' ἐάσω, cum *Trochæo* in primo loco; quod nullo modo admittendum eſt. Licet etiam legas, Τὰ δ' ἄλλ' ἐάσω· Sed prius mihi præplacet. Sin hoc magis arriſerit, exponas —*Cætera verò omittam.* Nota figura. *Ibid* Οὐχ ὑμνήσομεν) *Scaliger* οὐ μαντεύσομαι. V. 362. Εἶσι) *Iturus eſt*. *Caſſandra* enim eodem in Convivio cum *Agamemnone Clytemneſtræ* juſſu occiſa eſt. Χ' ἀτέρων) *Agamemnonem* innuit. *Joh. Brodæus.* V. 363. Μητροκτόνους τ' ἀγῶνας) *Oreſtis* Matricidium. V. 375. Οὐ γῆς ὅρι' ἀποστερούμενοι &c.) Hoc in loco, ut *Joh. Brodæus* obſervat, *Euripides* in *Lacedæmonios* invehitur, qui poſtquam *Athenas* in ſuam poteſtatem redegiſſent, plurimos Cives *Atticos* neci dederunt; qui & ſatiùs ſibi duxerunt, in Patriâ & pro patriâ mori, ſicut *Athenienſes* fecerunt à *Lyſandro* obſeſſi; quàm extorres per alias urbes vagari. V. 384. Σιγᾶν ἄμεινον τ' αἰσχρά.) Nolo dicere aliquid de Adulteriis *Clytemneſtræ*, *Agamemnonis* Uxore, quæ rem habuit cum *Ægyſtho*, & *Ægialæ Diomedis*, cujus Adulter erat *Stheneli* filius *Cyllabarus*, ut *Servius*: Talia enim dicere nefas erat Virginitatis ſtudioſæ Fœminæ. Et hinc Poetæ caſtus arripit occaſionem res Caſtas Poetis canendas commendandi Μηδὲ Μοῦσά μοι Γένοιτ' ἀοιδὸς, ἥτις ὑμνήσει κακά. Quanquam in hâc deplorandâ Humani Generis fæce, nemo Ingenio præſtare exiſtimatur, qui res turpiſſimas, & ſpurciſſimas non apertè protulerit. V. 392. Δάμαρτι) Legendum videtur Δάμαρσι. Sed quia ſingulæ Uxores ſingulis erant, plures autem liberi, poteſt & in ſingulari legi; ut etiam ſuprà v. 377. Οὐ δάμαρτος ἐν χεροῖν πέπλοις συνεστάλησαν. *J. Barnes.* V. 396. Ἀχαιῶν ἵξις) ἄφιξις. V. 397. Εἰ δ' ἦσαν οἴκοι, χρηστὸς ὢν ἐλάνθανεν) Huc pertinet illud *Ovid.* Triſt. l. 4. Eleg. 3. *Hectora quis noſſet, felix ſi Troja fuiſſet? Publica Virtutis per mala ſacta via eſt.* Joſua Barnes.

Οὐκ ἂν

Οὔκουν ἀμισθὶ τοὺς ἐμοὺς στρατηλάτας
Τοιαῖσδε φήμαις ἐξέπεμπες ἂν χθονός.
« Ἀτὰρ τὰ σεμνὰ, καὶ δοκήμασιν σοφὰ,
« Οὐδέν τι κρείσσω τῶν τὸ μηδὲν ἦν ἄρα.
Ὁ γὰρ μέγιστος τῶν Πανελλήνων ἄναξ,
Ἀτρέως φίλος παῖς, τῆσδ' ἔρωτ' ἐξαίρετον
Μαινάδος ὑπέστη· καὶ πένης μὲν εἰμ' ἐγὼ,
Ἀτὰρ λέχος γε τῆσδ' ἂν οὐκ ἐκτησάμην.
Καὶ σοὶ μὲν, οὐ γὰρ ἀρτίας ἔχεις φρένας,
Ἀργεῖ' ὀνείδη, καὶ Φρυγῶν ἐπαινέσεις,
Ἀνέμοις φέρεσθαι παραδίδωμ'. ἕπου δέ μοι
Πρὸς ναῦς, καλὸν νύμφευμα τῷ στρατηλάτῃ.
Σὺ δ', ἡνίκ' ἄν σε Λαρτίου χρῄζοι τόκος
Ἄγειν, ἕπεσθαι· σώφρονος δ' ἔσῃ λάτρις
Γυναικὸς, ὥς φασ' οἱ μολόντες Ἴλιον.
Κα. Ἡ δεινὸς ὁ λάτρις. τί ποτ' ἔχουσι τοὔνομα
Κήρυκες ἕν; ἀπέχθημα πάγκοινον βροτοῖς,
Οἱ περὶ τυράννους καὶ πόλεις ὑπηρέται.
Σὺ τὴν ἐμὴν φῂς μητέρ' εἰς Ὀδυσσέως
Ἥξειν μέλαθρα; ποῦ δ' Ἀπόλλωνος λόγοι,
Οἵ φασιν αὐτὴν, εἰς ἔμ' ἡρμηνευμένοι,
Αὐτοῦ θανεῖσθαι; τἄλλα δ' οὐκ ὀνειδιῶ.
Δύστηνος οὐκ οἶδ' οἷά νιν μένει παθεῖν·
Ὡς χρυσὸς αὐτῷ τἀμὰ, καὶ Φρυγῶν κακὰ
Δόξει ποτ' εἶναι. Δέκα γὰρ ἀντλήσας ἔτη
Πρὸς τοῖσιν ἐνθάδ', ἵξεται μόνος πάτραν.
Οὗ δὴ στενὸν δίαυλον ᾤκισται πέτρας
Δεινὴ Χάρυβδις, ὠμόβρος τ' ὀρειβάτης
Κύκλωψ, Λιγυστὶς θ' ἡ συῶν μορφώτρια
Κίρκη, θαλάσσης δ' ἁλμυρᾶς ναυάγια,
Λωτοῦ τ' ἔρωτες, ἡλίου θ' ἁγναὶ βόες,
Αἳ σάρκα φωνήεσσαν ἥσουσιν ποτὲ,
Πικρὰν Ὀδυσσεῖ γῆρυν. ὡς δὴ συντέμω,
Ζῶν εἶσ' ἐς ᾅδου, κἀκφυγὼν λίμνης ὕδωρ,
Κάκ' ἐν δόμοισι μυρί' εὑρήσει μολών.

Τροχαῖοι.

Ἀλλὰ γὰρ τί τοὺς Ὀδυσσέως ἐξακοντίζω πόνους;
Στεῖχ', ὅπως τάχισθ' ἐς ᾅδου νυμφίῳ γημώμεθα.

Non impunè meos duces
Hujuſmodi ominibus proſequereris ex hâc terrâ.
« Sed præſtantes, & *hominum* opinione ſapientes res,
« Nihilo ſunt potiores illis, quæ nihil ſunt.
Nam ſupremus ille totius exercitûs Græci dux,
Atrei filius charus, hujus amorem præ aliis electum
Mænadis ſuſtinet: & pauper quidem ſum ego,
Sed tamen connubium hujus habere nollem.
Et tua quidem (non enim ſanam habes mentem)
Argivorum convicia, & Phrygum laudes
Ventis ferenda concedo. Sequere verò me
Ad naves, pulchra ſponſa duci noſtro.
Tu verò, ô *Hecuba*, quando Laertis filius *Ulyſſes* te voluerit
Abducere, ſequere. Caſtæ enim eris ancilla
Mulieris, ut dicunt qui venerunt *ad* Ilium.
Caſ. Certè hic miniſter *eſt* pragmaticus: quodnam habêt nomen
Unum præcones? Odium publicum hominibus *eſtis*,
Qui apud principes, & Reſpublicas miniſtri *eſtis*.
Tûne ais meam matrem in Ulyſſis
Venturam ædes? Ubi verò *tum eſſent* Apollinis oracula,
Quæ à me explicata dicunt ipſam
Hic morituram eſſe? Cætera verò non exprobrabo.
Infelix iſte *Ulyſſes* neſcit qualia eum maneant ferenda mala:
Quoniam aurum ipſi mea & Phrygum mala
Videbuntur olim eſſe: decem enim exhauſtis annis
Præter illos, quos hic egit, redibit ſolus *in* patriam,
Eò pulſus, ubi anguſtum fretû æſtu reciproco jactatû incolit monſt.
Sæva Charybdis, & ubi crudivorus montium-incola
Cyclops, & *ubi eſt* incantatrix formatrix-porcorum
Circe: & *ubi ſunt* ſalſi naufragia maris,
Et loti amores, Soliſque ſacræ boves;
Quæ carnem loquentem emittent aliquando,
Acerbam Ulyſſi vocem. Ut autem breviter dicam:
Vivus ibit ad inferos, & effugiens aquam maris:
Mala in *ſuis* ædibus inveniet innumera.

Sed enim quid Ulyſſis recito labores?
Vade, ut celerrime ſponſo apud inferos nubamus.

V. 410. Φήμαις) Ἀστομφίαις. V. 412. Τῶν τὸ μηδὲν) ſubaudi ὄντων. V. 415. Εἰμ' ἐγὼ) Ita ſcribo acuto in primam retracto, quia ultima eliditur: Nec tamen Circumflecti debet, ejuſdem enim eſt generis cum hiſce, φήμ' ἐγὼ & δεῦρ' ἄγε. Vid. *Phavorinum* in φήμ' ἐγὼ, pro φημὶ ἐγώ. *Joſua Barnes.* V. 421. Λαρτίου) pro Λαερτίου, à Λάερτος, idem quod Λαέρτης ut *Sophocl.* *Ajax Maſtig.* v. 1. Ἀεὶ μὲν, ὦ παῖ Λαρτίου, δέδορκά σε. Hujus rei teſtem adduco *Euſtath.* in Iliad. fol. 13. lin. 35. Διφορεῖται γὰρ τοῦτο· καὶ οὐ μόνον Λαέρτης λέγεται, ἀλλὰ καὶ Λαέρτος, ὡς δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς. *J. Barnes.* V. 424. Ἡ δεινὸς ὁ λάτρις) *Talthybius* eâ in voce *Hecubam* tetigerat; quare *Caſſandra* eadem in illum retorquet. Alii putant, Vatem *Ironicè* de Matre loqui, utpote, quæ *Miniſtra* futura erat nullius pretii ob ſenii infirmitates. Nec ipſe Articulus ὁ huic ſententiæ contrarius eſt, nomen enim Maſculinum generale utrique tribuitur ſexui. De quâ re vid. quæ Nos infrà ad v. 474. Sed Verſio noſtra priori favet cauſæ, *J. Barnes.* V. 430. Τἄλλα δ' οὐκ ὀνειδιῶ) Tacitè reſpicit ad Matris *Hecubæ* in Canem mutationem. Vid. quæ Nos ad *Hecub.* v. 1265. *Joſua Barnes.* V. 433. Δέκα γὰρ ἀντλήσας ἔτη &c.) Hic enumerat Decennales *Ulyſſei* Errores, qui in *Homeri* Odyſſeâ ſingulatim deſcribuntur. V. 435. Οὗ δὴ στενὸν δίαυλον ᾤκισται πέτρας) Olim legebatur in Codice *Aldi* πέτρας, unde poſt πέτρας ortum erat. Sed ego *Johan. Brodæi* conjecturæ in hac parte magis faveo, qui caſtigat Πέτρας. *Euripides* enim vocat Anguſtum πόρον ſive tranſitum hunc, ubi tam mirè reciprocantur fluctus, στενὸν δίαυλον, poſt quem πέτρας vix commodè, ut mihi videtur, ſequi poteſt, πέτρας autem optimè cum *Charybdi* copulatur. Forte etiam ex præcedenti πάτραν, illud πέτρας ob affinitatem ſonûs & literarum evaſit. Nam teſtante *H. Stephano* in Vet. Codice πέτρας legitur. ᾤκισται) hic *Activè* ſumitur. Vid. *Schol. Hecub.* v. 2. V. 436. Ὠμόβρος τ' ὀρειβάτης Κύκλωψ) *Polyphemus* notatur, de quo *Hom.* Odyſſ. ι. Ὠμόβρος autem ponitur pro ὠμοβόρος, legitur & ὠμοβρὼς in activâ ſignificatione, & ita legit *Scaliger*, ut ἀνδροβρὼς *Hominum vorator* & παιδοβρὼς Epithetum *Saturni* apud *Lycophron.* Et ſane *Dinnerus* ὠμοβρωςχορειβάτης: *Aldus* habet ὠμοβρωσορειβάτης; quod verbum ſi rectè ſeparetur in veram Lectionem evadet ὠμόβρος τ' ὀρειβάτης. Ex Veteribus exemplaribus duæ Lectiones pro hâc annotantur (teſtante *Henrico Stephano*) nempe ὠμοβόρος τ' ὀρειβάτης, & tum *Anapæſtus* erit in quartâ ſede (cujus rei exempla non deſunt) & alia aliquantò diverſior, viz. ὠμόβρων τ' ἐπιβάτης, *Crudelis Dominus.* V. 437. Λιγυστὶς θ' ἡ συῶν μορφώτρια) Alii quidem exponunt Λιγυστὶς, quaſi à λιγὺς, *Cantatrix, Incantatrix,* eodem modo, quo *Homerus* Odyſſ. κ. αὐδήεσσαν emphaticè vocabat & illius meminit —ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ. Nonnulli Λιγυστὶς, à λίγυς, *Ligur,* quaſi *Liguſtica* eſſet *Circe,* certè in *Italiâ* illam habitaſſe & *Auſoniâ* memorat *Apollodorus* in Bibliothecâ, aliique; hinc Λιγυστίδες νῆσοι τρεῖς, καλούμεναι Στοιχάδες, διὰ τὸ στοῖχον τετάχθαι· ἃς τινες οἰκοῦσι ὑπὸ τῶν Λιγύων. *Phavorinus.* *Dupor tus* legi poſſe ait λύγισσ' θ', quod fieret à λυγίζω, *Viminis more* flecto. Sed nil iſtud hoc in loco. *J. Barnes.* V. 438. Ἁλμυρᾶς ναυάγια) Ita cum *Scaligero* lego, licet ἁλμυρὰ per verſum ſtare potuit, τὸ ν. enim eſt Ἐκτατικὸν, ut λ, μ, ρ. Vid. quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 382. V. 439. Λωτοῦ τ' ἔρωτες) De *Lotophagis* vid. *Hom.* Odyſſ. ι. De Bubus ſolis *ibid.* μ. V. 444. Ἐξακοντίζω πόνους) Frequens apud Authores, præcipuè *Nen-*

num Panopolitanum, Metaphora. Ita *Juvenalis* Satyr. 7. v. 155. *Quis color & quod ſit Cauſæ Genus, atque ubi ſumma Quæſtio, quæ veniant diverſâ parte ſagittæ.* Quæ Nos ita olim (nam hanc *Satyram* viginti abhinc annis *Græcè* vertebamus) Ποίους ἀμφοτέρωθεν ἀκοντίζωσιν ἐλέγχους. Ità *Eurip.* Supplic. v. 456. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ πρὸς τάδ' ἐξηκόντισα. Ita in *Hecub.* v. 603. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ νοῦς ἐτόξευσεν μάτην. *J. Barnes.*

Ἦ κακὸς κακῶς ταφήσῃ νυκτὸς, οὐκ ἐν ἡμέρᾳ,
Ὦ δοκῶν τι σεμνὸν πράττειν, Δαναϊδῶν στρατηλάτα.
Κἀμέ τοι, νεκρὸν, φάραγγες γυμνάδ' ἐκβεβλημένην
Ὕδατι χειμάρρῳ ῥέουσαι, νυμφίου πέλας τάφου,
Θηρσὶ δώσουσιν δάσασθαι, τὴν Ἀπόλλωνος λάτριν.
Ὦ στέφη τοῦ φιλτάτου μοι θεῶν, ἀγάλματ' εὔια,
Χαίρετ'· ἐκλέλοιφ' ἑορτὰς, αἷς πάροιθ' ἠγαλλόμην.
Ἴτ' ἀπ' ἐμοῦ χρωτὸς σπαραγμοῖς· ὡς ἔτ' οὖσ' ἁγνὴ χρόα,
Δῶ θοαῖς αὔραις φέρεσθαί σοι τάδ', ὦ μαντεῖ' ἄναξ.
Ποῦ σκάφος τὸ τοῦ στρατηγοῦ; ποῖ ποτ' ἐμβαίνειν με χρή;
Οὐκέτ' ἂν φθάνοις ἂν αὔραν ἱστίοις καραδοκῶν,
Ὡς μίαν τριῶν Ἐριννύων τῆσδέ μ' ἐξάξων χθονός.
Χαῖρέ μοι, μῆτερ, δακρύσῃς μηδὲν, ὦ φίλη πατρὶς,
Οἵ τε γῆς ἔνερθ' ἀδελφοὶ, χ' ὁ τεκὼν ἡμᾶς πατὴρ,
Οὐ μακρὰν δέξεσθέ μ'· ἥξω δ' εἰς νεκροὺς νικηφόρος,
Καὶ δόμους πέρσασ' Ἀτρειδῶν, ὧν ἀπωλόμεσθ' ὕπο.

Ἴαμβοι.

Χο. Ἑκάβης γεραιᾶς φύλακες, οὐ δεδόρκατε
Δέσποιναν, ὡς ἄναυδος εἰς πέδον πίτνει;
Οὐκ ἀντιλήψεσθ', ἢ μεθήσετ', ὦ κακαὶ,
Γραῖαν πεσοῦσαν; αἴρετ' εἰς ὀρθὸν πάλιν.
Εκα. Ἐᾶτέ μ', οὔτοι φίλα τὰ μὴ φίλ', ὦ κόραι,
Κεῖσθαι πεσοῦσαν· πτωμάτων γὰρ ἄξια
Πάσχω τε, καὶ πέπονθα, κἄτι πείσομαι.
" Ὦ θεοί· κακοὺς μὲν ἀνακαλῶ τοὺς συμμάχους,
" Ὅμως δ' ἔχει τι σχῆμα κικλήσκειν θεοὺς,
" Ὅταν τις ἡμῶν δυστυχῆ λάβῃ τύχην.
Πρῶτον μὲν οὖν μοι τἀγάθ' ἐξᾷσαι φίλον,
Τοῖς γὰρ κακοῖσι πλείον' οἶκτον ἐμβαλῶ.
Ἦμεν τύραννοι, κεἰς τύραννα ἠγόμην·
Κἀνταῦθ' ἀριστεύοντ' ἐγεινάμην τέκνα,
Οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν.
Οὓς Τρῳὰς, οὐδ' Ἑλληνὶς, οὐδὲ βάρβαρος
Γυνὴ τεκοῦσα κομπάσειεν ἄν ποτε.
Κἀκεῖνά τ' εἶδον δορὶ πεσόνθ' Ἑλληνικῷ,
Τρίχας τ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβοις νεκρῶν.
Καὶ τὸν φυτουργὸν Πρίαμον οὐκ ἄλλων πάρα

Certè malus malè ſepelieris noctu, non interdiu,
O qui exiſtimas te aliquid magni feciſſe, Græcorum dux.
Et me, cadaver, valles, nudámque ejectam
Aquâ torrentis fluentes, prope ſepulchrum ſponſi
Dabunt feris laniandam, me ſacerdotem Apollinis.
O coronæ chariſſimi mihi deorum, & ornamenta fatidica,
Valete: relinquo feſta, quibus antea delectabar.
Diſcedite à me, lacerationibus avulſa quoniā adhuc caſta exiſtē
Do celeribus auris ferenda hæc tibi, ô Vaticine Rex.
Ubi eſt navis Imperatoris? quonam oportet me aſcendere?
Non enim diutiùs auram velis captans expectabis,
Unam trium Furiarum ex hac terrâ me abducturus.
Vale mihi mater: ne lacrymes, ô chara patria,
Quique ſub terrâ fratres eſtis, & qui nos genuit pater,
Brevi me excipietis: ſed veniam ad mortuos victrix,
Et populata domos Atridarum, à quibus perimus.

Chorus.

Hecubæ annoſæ cuſtodes, non videtis
Dominam, quomodo muta humi cadat?
Non ſuſtinebitis eam, an dimittetis *eam*? ô ignavæ,
Anum lapſam erigite rurſum.
H. Sinite me (non *en. ſunt* mihi grata *ſunt*, quæ grata *priùs erant*, ô pu.)
Jacere collapſam: lapſu enim digna *mala*
Patior, & paſſa ſum, & adhuc patiar.
" O dii! ignavos quidem opitulatores *vos* invoco,
" Tamen habet aliquem decorem invocare deos,
" Quando noſtrûm aliquis in adverſam fortunam incidit.
Primùm igitur mihi gratum *eſt*, *placétque* bona recenſere;
Malis enī, *eorúmque narratione* majorem commiſeratione inferam.
Fuimus Reges, & in regias *ædes regi* nupta ivi:
Hic autem præſtantiſſimos peperi liberos,
Non numero temerè; ſed *virtute* excellentiſſimos Phrygum.
Quales *nec* Trojana, nec Græca, nec barbara
Mulier à ſe procreatos unquam gloriari poſſet.
Illóſque vidi haſtâ proſtratos Græcâ,
Et ſecui capillos iſtos ad tumulum mortuorum,
Et *ipſorum* patrem Priamum non ab aliis

V. 446. Ἦ κακὸς κακῶς ταφήσῃ νυκτὸς, οὐκ ἐν ἡμέρᾳ) Eſt Repetitio, ſed in hoc loco emphatica; ſic *Iphig.* Aul. v. 399. Ἄφρονα δρῶντα, κἂν ἄφρονα. Vid. quæ Nos ad *Oreſt.* v. 613. Ἑκοῦσαν, οὐκ ἄκουσαν ἐποίησα τάλαν. *Joſua Barnes.* V. 447. Ὦ δοκῶν τι σεμνὸν) *Scaliger* legit, ὦ δοκῶν σεμνόν τι, non ineptè. V. 448. Κἀμέ τοι νεκρὸν) Non hic νεκρὸν *Atticè* pro νεκρὰν ponitur, ſed pro τὸν νεκρὸν, ὁ νεκρὸς enim *Cadaver* ſonat, cujuſvis ſexûs, & ſic per Appoſitionem ad κἀμὲ, vid. quæ Nos ad *Supplices* v. 70. V. 453. Ὡς ἔτ' οὖσ' ἁγνὴ χρόα) Quomodò ſe *Caſſandra* adhuc caſtam affirmat, cùm in Prologo v. 69. & 70. *Neptunus* & *Minerva* irati inducantur ob violationem, quam ex *Ajace* perpeſſa erat *Caſſandra*? Reſpondendum, *Vim* illam nullam animæ labem attuliſſe, præ illâ cum *Agamemnone* conſuetudine, quam exhinc habitura erat. Vel Deorum, vel *Caſſandræ*, & *Ajacis*, vel ſui Oblitus hic erat Poeta. *Joſua Barnes.* V. 454. Ὦ μαντεῖ' ἄναξ) Verſio *Latina* prior expoſuit quaſi eſſet τάδε μαντεῖα, quod nullo modo admittendum duxi, τάδε enim ad στέφη & ἀγάλματα referendum, μαντεῖ' verò cum Ἄναξ jungendum. *Apollo* enim μαντεῖος & μαντῷος Poetis dictus, ut *Apollon.* Argon. l. 2. Ὦκα δὲ κεκλόμενον Μαντήιον Ἀπόλλωνα. Quare & in hâc parte Verſioni medicas manus adhibui. *J. Barnes.* V. 456. Οὐκέτ' ἂν φθάνοις ἂν) De Duplici ἂν vid. *Hecub.* v. 1200. V. 457. Ὡς μίαν τριῶν Ἐριννύων) De tribus Furiis Vid. *Phurnutum* de Naturâ Deorum p. 16. Περὶ τῶν Ἐριννύων & quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 963. *Joſ. Barnes.* V. 472. Ἐξᾷσαι) Ἐξαεῖσαι. Ab ἀείδω *cano*, & Poeticè *recenſeo*. V. 474. Ἦμεν τύραννοι) Fuimus *Troes*. Verto autem *Reges*, non *Reginæ*, ut olim; quia Nomen generale utrique tribuitur ſexui. Sic *Ferdinandus* & *Iſabella* junctim dicti ſunt Reges *Hiſpaniæ*, non Rex & Regina. Vid. quæ Nos ſupra ad v. 424. *Ibid.* Κεἰς τύραννα) *Et Regno accepto nupſi.* Plerique τύραννα, pro τὸ τύραννον, *i. e.* τυραννίδα, exponunt. Nam τὸ σοφὸν pro ἡ σοφία & τὸ βάρβαρον pro ἡ βαρβαρότης ponitur, aliâs τὸ τύραννον, & τὰ τύραννα, pro ὁ τύραννος & οἱ τύραννοι, de quâ re vide quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 327. Hoc verò in loco illorum ſententiæ accedo, qui σκῆπτρα vel δώματα ſubaudiunt, non enim εἰς τύραννον γαμοῦμαι dicitur, ſed εἰς τυράννου δώματα. Τύραννος, autem pro Τυραννικὸς & ipſe *Sophocles* uſurpavit in *Antigone* ---Καὶ ζῇ τύραννον σχῆμ' ἔχων. *Item Æſchyl.* Prometh. v. 760. Πρὸς τοῦ τύραννα σκῆπτρα συληθήσεται. Denique *Thucydides* τύραννον πόλιν dixit. *Joſua Barnes.* V. 476. Οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως) Vide *Eraſmum* in Proverb. *Numerus.* Eodem modo *Horatius.* ---*Nos Numerus ſumus & fruges conſumere Nati.* Joſua Barnes. V. 477. Οὓς) Οἵους. Sic infrà v. 499. Οἵων τυχοῦσα, ὧν τε τεύξομαι. ὧν pro οἵων. *Joſua Barnes.* V. 481. Καὶ τὸν φυτουργὸν Πρίαμον) Σεμνὸς λόγος, at de hâc honeſtâ *Metaphora* vid. ad *Iphig.* Taur. v. 3.

Κλύουσ'

Κλύουσ' ἔκλαυσα, τοῖσδε δ' εἶδον ὄμμασιν
Αὐτὴ κατασφαγέντ' ἐφ' Ἑρκείῳ πυρᾷ,
Πόλιν θ' ἁλοῦσαν. ἃς δ' ἔθρεψα παρθένους
Εἰς ἀξίωμα νυμφίων ἐξαίρετον,
Ἄλλοισι θρέψασ', ἐκ χερῶν ἀφῃρέθην.
Κοὔτ' ἐξ ἐκείνων ἐλπὶς ὡς ὀφθήσομαι,
Αὐτή τ' ἐκείνας οὐκέτ' ὄψομαί ποτε.
Τὸ λοίσθιον δὲ θριγκὸς ἀθλίων κακῶν,
Δούλη γυνὴ γραῦς εἰς δόμους ἀφίξομαι.
Ἃ δ' ἐστὶ γήρᾳ τῷδ' ἀσυμφορώτατα,
Τούτοις με προσθήσουσιν, ἢ θυρῶν λάτριν
Κλῇδας φυλάσσειν, τὴν τεκοῦσαν Ἕκτορα,
Ἢ σιτοποιεῖν, κἀν πέδῳ κοίτας ἔχειν
Ῥυσοῖσι νώτοις βασιλικῶν ἐκ δεμνίων,
Τρυχηρὰ περὶ τρυχηρὸν εἱμένην χρόα
Πέπλων λακίσματ', ἀδόκιμ' ὀλβίοις ἔχειν.
Οἲ 'γὼ τάλαινα, διὰ γάμον μιᾶς ἕνα
Γυναικὸς, οἵων ἔτυχον, ὧν τε τεύξομαι.
Ὦ τέκνον, ὦ σύμβακχε Κασσάνδρα θεοῖς,
Οἵαις ἔλυσας συμφοραῖς ἅγνευμα σόν.
Σύ τ', ὦ τάλαινα, ποῦ ποτ' εἶ Πολυξένη;
Ὡς οὔτε μ' ἄρσην, οὔτε θήλεια σπορὰ,
Πολλῶν γενομένων, τὴν τάλαιναν ὠφελεῖ.
Τί δῆτά μ' ὀρθοῦτ'; ἐλπίδων ποίων ὕπο
Ἄγετε τὸν ἁβρὸν δή ποτ' ἐν Τροίᾳ πόδα,
Νῦν δ' ὄντα δοῦλον, στιβάδα πρὸς χαμαιπετῆ,
Πέτρινά τε κρήδεμν', ὡς πεσοῦσ' ἀποφθαρῶ,
" Δακρύοις καταξανθεῖσα; Τῶν δ' εὐδαιμόνων
" Μηδένα νομίζετ' εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνῃ.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἀμφί μοι Ἴλιον, ὦ
2 Μοῦσα, καινῶν ὕμνων
3 Ἄεισον ἐν δακρύοις
4 Ὠιδὰν ἐπικήδειον·
5 Νῦν γὰρ μέλος εἰς Τροίαν ἰαχήσω,
6 Τετραβάμονος ὡς ὑπ' ἀπήνης
7 Ἀργείων ὀλόμαν
8 Τάλαινα δοριάλωτος.
9 Ὅτ' ἔλιπον ἵππον οὐράνια
10 Βρέμοντα, χρυσεοφάλαρον, ἔνοπλον,
11 Ἐν πύλαις Ἀχαιοί.
12 Ἀνὰ δ' ἐβόασεν λεὼς
13 Τρῳάδος ἀπὸ πέτρας σταθεὶς,
14 Ἴτ' ὦ πεπαυμένοι πόνων·

Audiens deflevi: ſed his oculis vidi
Ipſa trucidatum ad Herceam *Jovis* aram:
Urbemque captam *vidi*. Quas verò educavi virgines
Ad dignitatem ſponſorum eximiam,
Aliis educatas, ex manibus ereptas amiſi.
Neque ſpes eſt fore ut poſthac ab illis videar,
Neque ego illas unquam videbo poſthac,
Illud verò poſtremum *eſt*, ac faſtigium miſerorum malorum,
Serva mulier, anus, in *hoſtis* ædes abibo.
Quæ autem huic ſenectuti ſunt incommodiſſima,
His *miniſterüs* me adhibebunt, vel januarum cuſtos
Claves ut ſervem, ego mater Hectoris,
Vel ut panem faciam & humi ſtratum habeam
Rugoſo dorſo, regiis ex lectis *ejecta*,
Laceras induta circa lacerum corpus
Lacinias ſtolarum, quæ non decent beatas.
Me miſeram; propter unum connubium unius
Mulieris *Helenæ* in qualia mala incidi, & incidam?
O filia, ô cum-Deo furens *Caſſandra*,
Quali calamitate ſolviſti tuam caſtitatem?
Túque, ô miſera, ubinam es Polyxena?
Ut neque me maſcula, neque fœminea ſoboles,
Cùm multi fuerint, miſeram juvat.
Cur igitur me erigitis? quâ ſpe adducti
Movetis delicatum quondam in Trojâ pedem,
Nunc vero ſervilem ad ſtratum humi lectum,
Et ad ſaxea pulvinaria, ut lapſa peream
" Lacrymis attacta? Ex felicibus igitur
" Neminem exiſtimate beatum eſſe ante mortem

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 De Ilio mihi, ô
2 Muſa, novorum hymnorum
3 Cane in lacrymis
4 Cantionem convenientem.
5 Nunc enim carmen in Trojam clarâ voce cantabo,
6 Quomodo à quadrupede *equi* vehiculo
7 Græcorum perierim,
8 Miſera bello capta.
9 Quando reliquerunt Equum, horrendè
10 Frementem, aureis ornatum phaleris, armis fœtum,
11 Ad portas *Scæas* Græci:
12 Exclamavit verò populus
13 Stans à rupe Troade:
14 Ite ô defuncti laboribus,

V. 483. Ἐφ' Ἑρκείῳ πυρᾷ) Ad *Jovis Hercei* aram cæſus erat *Priamus* à *Neoptolemo*, Vid. Notas ad *Hecub.* v. 23. Item *Scholia*, ubi rectè nos inſeruiſſe, ἢ Διὸς Ἑρκείου, ὡς ἔνιοι, agnoſcet Lector, nam & id ipſe Deorum non infimus *Neptunus* ſuprà dixit v. 17. —Πρὸς δὲ κρηπίδων βάθροις πέπτωκε Πρίαμος, Ζηνὸς Ἑρκείου θανών. *J. Barnes.* V. 484. Πόλιν θ' ἁλοῦσαν) Ita rectè reſtituit *Henricus Stephanus* ex Cod. Vet. pro θανοῦσαν, ſed quia plurimæ illius emendationes in prioribus Editionibus, poſt illum tamen factis, in textum admittuntur, non vulgò id illi acceptum datur; & nobis etiam aliquando ſuperfluum videretur; niſi Tanti viri Meritis ingratus eſſe nequaquam poſſem aut vellem. Illi autem & Nos & *Euripides* plurimum debemus. *J. Barnes.* V. 489. Θριγκὸς κακῶν) *Summum malorum*; eſt enim θριγκὸς, τὸ ἀνώτατον τοῦ τείχους. *Homeri* Schol. *Euſtath.* fol. 1570. lin. 12. Ὁ θριγκὸς ὁ τοῦ τοίχου κόσμος, ἢ στεφάνη, ἢ στεφάνωσις. *Eraſmus* in Adagiis *Colophonem addere* & *Faſtigium imponere*. *Vallum* quoque & *ſepimentum* notat ea Dictio. Unde & τριγκοῖς θριγκῶσαι infra animadvertemus. *Hom.* Odyſſ. ξ. v. 10. Ῥυτοῖσιν λάεσσι καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ. V. 490. Εἰς δόμους) ὀθνείους ſubaudi; *in ædes alienas*. V. 492. Ἢ θυρῶν λάτριν κλῇδας φυλάσσειν τὴν τεκοῦσαν Ἕκτορα) Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 193. &c. V. 509. Τῶν δ' εὐδαιμόνων μηδένα νομίζετ' εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνῃ) Vid. ſimiles aliquot ſententias *Euripidis* aliorumque *Androm.* v. 100. *Iphig.* Aul. v. 161. V. 514. Ὠιδὰν ἐπικήδειον) Ita in omnibus Libb. nec velumus à tot Criticis errorem ſuſpicatus; ego quovis pignore certabo ἐπικήδειον legendum: de hâc re autem judicet Lector, non ego textui temerè involabo. *Joſua Barnes.* V. 515. Τετραβάμονος ὡς ὑπ' ἀπήνης) Ab Equo *Durio* Græcos Plauſtri inſtar vehente. De quo Nos ſuprà v. 14. *Virgil.* Æn. l. 2. v. 15. *Inſtar Montis equum divinâ Palladis Arte Ædificant, ſectaque intexunt abiete coſtas* &c. V. 519. Οὐράνια) μεγάλως, δεινῶς. Hinc οὐράνιον δεινὸν *Proverbium.* Toto cœlo. V. 520. Ἔνοπλον) *Armis-fætum*, i. e. armatis Viris. V. 523. Τρῳάδος ἀπὸ πέτρας σταθεὶς) *Brodæus* legendum putat πέρας. *Duportus* legit πετρῶν. Sed quidni πέτρας pro *Rupe* ſumamus, ſuper quam ſtetit Ἀκρόπολις Τροίας, undè per Campos deſpectare licebat? *Joſua Barnes.*

15 Τόδ'

15 Τόδ᾽ ἱερὸν ἀνάγετε ξόανον
16 Ἰλιάδι Διογενεῖ κόρᾳ.
17 Τίς οὐκ ἔβα νεανίδων;
18 Τίς οὐ γεραιὸς ἐκ δόμων;
19 Κεχαρμένοι δ᾽ ἀοιδαῖς,
20 Δόλιον ἔσχον ἄταν.

Ἀντιστροφή.

1 Πᾶσα δὲ γέννα Φρυγῶν
2 Πρὸς πύλας ὡρμάθη,
3 Πεύκᾳ ἐν οὐρείᾳ
4 Ξεστὸν λόχον Ἀργείων,
5 Καὶ Δαρδανίας ἄταν θεᾷ δώσων,
6 Χάριν ἄζυγος ἀμβροτο-πώλου.
7 Κλωστοῦ δ᾽ ἀμφιβόλοι-
8 σι λινόισι, ναὸς ὡς
9 Σκάφος κελαινὸν, εἰς ἕδρανα
10 Λάϊνα, δάπεδά τε φόνια πατρίδι
11 Παλλάδος θέσαν θεᾶς.
12 Ἐπὶ δὲ πόνῳ καὶ χαρᾷ,
13 Νύχιον ἐπὶ κνέφας παρῆν,
14 Λίβυς τε λωτὸς ἐκτύπει,
15 Φρύγιά τε μέλεα· παρθένοι
16 Δ᾽ ἀέριον ἀνὰ κρότον ποδῶν,
17 Βοὰν τ᾽ ἔμελπον εὔφρον᾽. ἐν
18 Δόμοις τε παμφαὲς σέλας
19 Πυρὸς μέλαιναν αἴγλαν
20 Ἔδωκεν παρ᾽ ὕπνῳ.

Ἐπῳδός.

1 Ἐγὼ δὲ τὰν ὀρεστέραν
2 Τότ᾽ ἀμφὶ μέλαθρα παρθένον,
3 Διὸς κόραν Ἄρτεμιν
4 Ἐμελπόμαν χοροῖσι.
5 Φονία δ᾽ ἀνὰ πόλιν
6 Βοὰ κατέσχε Περγάμων
7 Ἕδρας· βρέφη δὲ φίλια περὶ
8 Πέπλους ἔβαλλε ματρὶ χεῖρας
9 Ἐπτοημένας, λόχου
10 Δ᾽ ἐξέβαινεν Ἄρης,
11 Κόρας ἔργα Παλλάδος.
12 Σφαγαὶ δ᾽ ἀμφὶ βωμοῖσι
13 Φρυγῶν, ἔν τε δεμνίοις
14 Καρατόμος ἐρημία νεανίδων,
15 Στέφανον ἔφερεν Ἑλλάδι κουροτρόφον,
16 Φρυγῶν πατρίδι πένθη.

15 Hoc ſacrum adducite ſimulacrum
16 Iliadi Jovis-filiæ Minervæ.
17 Quis non ivit juvenum?
18 Quis ſenex non *egreſſus eſt* domo?
19 Exhilarati verò carminibus;
20 Fallax apprehenderunt malum.

Antiſtrophe.

1 Totum autem genus Phrygum
2 Ad portas ruit
3 Facibus cum montanis,
4 Politas inſidias Argivorum,
5 Et Dardaniæ cladē, Deæ *Minervæ* daturum, *&* *conſecratori*,
6 Munus equi divinitus-fabrefacti, *&* non juncti jugo.
7 Contortis verò *funis* ancipitibus laque-
8 is lineis, navis veluti
9 Scapham nigram, *in ſedes*
10 Saxeas, & in ſolum letale patriæ,
11 Palladis *trahentes* collocârunt Deæ.
12 Sed à labore & feſtivitate
13 Nocturnum crepuſculum *Trojanis* infeſtum aderat.
14 Libycúsque tibia ſonabat,
15 Et Phrygiæ cantiones: virgines verò
16 Aëreo cùm plauſu pedum, *pedes in aerem cum plauſu tollentes*,
17 Lætam cantionem canebant: in
18 Ædibúſque illuſtre jubar
19 Ignis atrum ſplendorem
20 Dabat ad ſomnum, *i. e. obrepente ſomno reddebat.*

Epodus.

1 Ego verò monticolam
2 Tunc in domo virginem
3 Jovis filiam Dianam
4 Celebrabam choreis.
5 Funeſta verò *tunc* per urbem
6 Vox occupavit Pergamorum
7 Sedes: infantes verò chara circa
8 Veſtes, tendebant matri manus
9 Conſternatas: ex inſidiis & *equi alveo*
10 Verò *confeſtim* exivit Mars,
11 Virginis opera Palladis.
12 Cædes autem circum aras
13 *Fiebat* Phrygum, inq; cubilibus
14 Letalis ſolitudo puellarum
15 Coronam afferebat Græciæ juvenum altricem,
16 Phrygum verò patriæ luctum.

V. 531. Πᾶσα δὲ γέννα Φρυγῶν) *Virgil.* l. 2. v. 478. *Dividimus muros & mœnia pandimus Urbi: Accingunt omnes operi, pedibúſque rotarum Subjiciunt lapſus & ſtuppea Vincula Collo Intendunt. Scandit fatalis Machina muros Feta armis: Circùm Pueri innuptæque Puellæ Sacra canunt, funémque manu contingere gaudent.* V. 535. Δώσων) *Atticè* pro δώσουσα, vel πρὸς τὸ σημαινόμενον, per γέννα Φρυγῶν enim λαὸς intelligitur. *J. Barnes.* V. 536. Χάριν ἄζυγος ἀμβροτο-πώλου) Hoc in loco τὸ ἄμβροτα adverbii inſtar eſt & cum nota ὑφ᾽ ἓν jungendum τῷ πώλου, hoc modo ἀμβροτο-πώλου. Tale quid occurrit tibi *Phœniſſ.* v. 799. Ἅρμασι καὶ ψαλίοις τετραβάμοσι μώνυχα-πώλων. *J. Barnes.* V. 538. Ναὸς σκάφος) σῶμα, ἓν διὰ δυοῖν. Ita *Rheſ.* v. 392. Καὶ νεῶν πρύμνων σχεδόν. Et hujus Fabulæ v. 681. Αὐτὴ μὲν ὑπὸ ναὸς ποτέβαν σκάφος. Senſus, *ut Navis, quæ ſubjectis cylindris* ἀπὸ τῶ ναυπηγίου *in mare trahitur*, ſic *lapſus*, ut *Virgilii* verbis utar, *Trojani huic Equo ſubjecerant, qui aliàs ob immane pondus in urbem duci haud poterat.* J. Barnes. V. 539. Ἕδρανα) εἰς τὸν ναόν. V. 542. Πόνῳ καὶ χαρᾷ) Πόνῳ, *labore*, quem in ſubvehendo Equo ligneo ſuſtinuerant, καὶ χαρᾷ & *gaudio* propter hoſtium, ut opinabantur, fugam & diſceſſum. *Joh. Brodæus.* V. 543. Νύχιον ἐπὶ κνέφας παρῆν) *Tmeſis*, ἐπιπαρῆν. *Virgil. Æn.* l. 2. v. 265. *Invadunt Urbem ſomno Vinóque ſepultam.* V. 544. Λίβυς τε λωτὸς) λωτὸς, ὁ αὐλὸς ἐκ λωτίνου ξύλου, Λίβυς δὲ λέγεται, ὅτι ἐκ τῶν ἐν Λιβύῃ λωτίνων λεγομένων καλάμων ὁ αὐλὸς ἄριστα ποιεῖται. *Alceſt.* v. 346. —πρὸς Λίβυν λακεῖν αὐλόν. In quem locum vide *Scholiaſten.* Ibid. Ἐκτύπει) à κτυπέω, eſt *Imperfecti* Temporis. *J. Barnes.* V. 559. Λόχου) Ex Equo inſidioſo. V. 560. Ἄρης) Ἄνδρες ἄριστοι, Ἀχαιοί. V. 561. Κόρας ἔργα Παλλάδος) Quæ quidem omnia *Minervæ* conſilio facta ſunt. *Joh. Brodæus.*

ARGU-

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

ANdromache *cum ſocru* Hecubâ *lamentatur ſtatum ſuum & Trojæ excidium; ſimulque apertè nuntiat, quod priùs* Talthybius *tectè dixerat*, Polyxenæ *ad* Achillis *ſepulchrum immolationem. Quod cùm impotentiùs ferret* Hecuba, *ipſam conſolatur, oſtendens illam jam defunctam multò vivis feliciorem, quos adhuc tot tantæque opprimant miſeriæ, novæque maneant.* Hecuba *cedens neceſſitati, & alacrior paulò facta, monet* Andromachen, *ut moribus* Neoptolemi, *cui ſorte obtigerat, accommodare ſe velit, ſicut ſolebat* Hectori; *fieri enim poſſe, ut ſub illius præſidio filius* Aſtyanax *liberaliter educatus, regnum* Trojanum *aliquando inſtauret. His dictis, adeſt Præco, denuncians eundem Puerum ex Procerum* Græcorum *decreto de altâ Turri præcipitandum. Hinc novi luctus, & querelæ* Andromachæ, Hecubæ, Chorique; *qui Chorus næniam priorem continuat, &* Trojæ *excidium ſub* Laomedonte *factum commemorat; additque nihil* Ganymedem, *nec illius causâ Deos,* Trojæ *profuiſſe; quorum tamen favore ad illud Felicitatis faſtigium pervenerat.*

ΧΟΡΟΣ, ΕΚΑΒΗ, ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ, ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.

Ἀνάπαιςοι.

Χο. ΕΚάβη, λεύσσεις τήνδ' Ἀνδρομάχην
Ξενικοῖς ἐπ' ὄχοις πορθμευομένην;
Παρὰ δ' εἰρεσίᾳ μαστῶν ἕπεται
Φίλος Ἀστυάναξ, Ἕκτορος ἶνις.
Εκα. Ποῖ ποτ' ἀπήνης νώτοισι φέρῃ,
Δύστανε γύναι, πάρεδρος χαλκέοις
Ἕκτορος ὅπλοις, σκύλοις τε Φρυγῶν
Δοριθηράτοις·
Οἷσιν Ἀχιλλέως παῖς Φθιώτας,
Στέψει ναοὺς ἀπὸ Τροίας;
Αν. Ἀχαιοὶ δεσπόται μ' ἄγουσιν. Εκα. ἰώ μοι, μοι.
Αν. Τί παιᾶν' ἐμὸν στενάζεις; Εκα. αἶ, αἶ. αἶ, αἶ.
Αν. Τῶνδ' ἀλγέων. Εκα. ἰὼ Ζεῦ.
Αν. Καὶ συμφορᾶς. Εκα. τέκεα.
Αν. Πρὶν ποτ' ἦμεν.
Εκα. Βέβακεν ὄλβος, βέβακε Τροία. Αν. τλήμων.
Εκα. Ἐμῶν τ' εὐγένεια παίδων. Αν. φεῦ, φεῦ.
Εκα. Φεῦ δῆτ' ἐμῶν. Αν. κακῶν. Εκ. οἰκτρά γε τύχα.
Αν. Πόλεος. Εκ. ἃ καπνοῦται. Αν. μόλοις, ὦ πόσι μοι.
Εκα. Βοᾷς τὸν παρ' ᾅδῃ παῖδ' ἐμὸν, ὦ μελέα.
Αν. Σᾶς δάμαρτος ἄλκαρ. Εκ. σύ τ', ὦ λῦμ' Ἀχαιῶν,
Τέκνων δέ ποθ' ἁμῶν πρεσβυγενὲς Πρίαμε,
Κοίμισαί μ' εἰς ᾅδου.

Ἑξάμετροι.

Χο. Οἵδε πόθοι μεγάλοι. Ε. τάδε σχέτλια πάσχομεν ἄλγη.
Χο. Οἰχομένας πόλεως, ἐπὶ δ' ἄλγεσιν ἄλγεα κεῖται,
Δυσφροσύναισι θεῶν· ὁ δὲ σὸς γόνος ἔκφυγεν ᾅδαν,
Ὃς λεχέων στυγερῶν χάριν ὤλεσε Πέργαμα Τροίας,
Αἱματόεντα δὲ θεᾷ πάρα Παλλάδι σώματα νεκρῶν
Γυψὶ φέρειν τέταται· ζυγὰ δ' ἤνυσε δούλια Τροία.
Εκ. Ὦ πατρὶς, ὦ μελέα, καταλειπομέναν σε δακρύω.
Χ. Νῦν τέλος οἰκτρὸν ὁρᾷς. Ε. καὶ ἐμὸν δόμον, ἔνθ' ἐλοχεύθην.

Ἀνάπαιςοι.

Χο. Ὦ τέκν', ἐρημόπολις μάτηρ
Ἀπολείπεται ὑμῶν.
Εκα. Οἷος ἰάλεμος, οἷά τε πένθη,
Δάκρυά τ' ἐκ δακρύων * καταλείβεται

* Scal. κατερείβεται.

Cho. HEcuba, videſne illam Andromachen
In peregrino vehiculo vectam?
Juxta motum autem uberum *currûs agitatione motorū* ſequitur
Charus Aſtyanax, Hectoris filiolus.
Hec. Quonam vehiculi dorſo veheris
Infelix mulier, cuſtos æneorum
Armorum Hectoris, & Phrygum ſpoliorum
Bello captorum:
Quibus *Pyrrhus* Achillis filius Phthiotes
Coronabit templa *in patriam delata* à Troja?
An. Achivi domini me abducunt. He. Hei mihi, mihi.
An. Quid gemis meum pæana? He. Heu, heu, æ, æ.
An. Propter dolores. He. Heu Jupiter.
An. Propter calamitates. He. ô filii.
An. Quondam fuimus.
Hec. Periit felicitas, periit Troja. An. Infelix.
Hec. Et meorum liberorum nobilitas. An. Heu, heu.
Hec. Heu propter mea. An. Mala. He. miſeranda calamitas.
An. Urbis. He. quæ fumat. An. Redeas ad me, ô marite.
Hec. Vocas meum filium, qui apud Plutonem *eſt*, ô miſera.
A. Tuæ ux. præſidiū. H. Tuq; peſtif-tiſſimū animi robur *adverſ*. Gr.
Olimque liberorum noſtrorum antique pater Priame,
Deduc me ad inferos.

Chorus.

Hæc deſideria magna *ſunt*. He. Graves hos patimur dolores
Cho. Pereunte patriā. Doloribus enim dolores adduntur,
Ex lætitiā Deorū. *Diis Iſt*. Tuus v. filius effugit Plutonē, *i.e. mortē*,
Qui propter odioſum thalamum perdidit Pergama Trojæ.
Cruenta verò corpora mortuorum prope Deam Palladem
Vulturibus laniendo jacent. Jugum verò ſervile ſubiit Troja.
Hec. O patria, ô miſera, relictam te deploro.
Ch. Nūc finē miſerabilē vides. H. Et ego domū, in quā fui puerpera.

Chorus.

O filii, deſerta civium, mater
Veſtra deſeritur.
Hec. Qualis planctus, & quales luctus.
Lacrymæ ſtillant ex lacrymis

V. 570. Ἕκτορος ἶνις) Ἶνις, ὁ υἱὸς, παρὰ τὴν ἶνα, ὅτι οἱ υἱοὶ ἴς καὶ σθένος τῶν τεκόντων. Vid. *Euſtathium.* V. 574. Δοριθηράτοις) δορυαλώτοις. V. 587. Λῦμ' Ἀχαιῶν) *Latina* Verſio hoc verbum ſatis explicat; ſin λῦμ' legatur, ut in *Aldi* Editione, exponas, *Hoſtis*, λῦμα, καὶ θανάσιμος φθορὰ, *Pernicies*, Hoſtis. V. 592. Ὁ δὲ σὸς γόνος ἔκφυγεν ᾅδαν) Loquitur *Chorus* (inquit *Johannes Brodæus*) legendúmque eſt, οὐδὲ σὸς γόνος, fuerat enim ante *Trojam* captam interfectus *Paris* à *Philoctete*. Hoc quidem *Brodæo* concedo, *Paridem* ante *Trojam* captam occiſum & quidem *Helenam Deiphobo* connubio junctam poſt *Paridis* mortem: Sed cùm Verſus ſit *Heroicus*, non legendum οὐδὲ pronuntio, potiùs legamus pro ἔκφυγεν, ὃ ἔφθιτο & hoc modo Hiſtoricæ Veritati, Verſuique ſimul conſulemus. *Joſua Barnes.* V. 594. Αἱματόεντα δὲ θεᾷ) Hic θεᾷ eſt μονοσυλλάβως in ſcanſione legendum, vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 509. *Joſua Barnes.*

V. 600. Οἷος ἰάλεμος) Ἰάλεμος, hymnus lugubris. *Apollonii* Scholiaſtes, Ἰάλεμος ἀπὸ τῆς ᾠδῆς θρήνου, ἀπὸ Ἰαλέμου τῆς Μούσης παιδός. Ὁ Ἰάλεμος θρηνώδης ἐστὶν ᾠδή. *Tzetzes.* Vid. quæ Nos ad *Supplices* v. 281. *Joſua Barnes.*

Ἀμπί-

Ἀμπτίεισι δόμοις. “ὁ θανὼν δ’ ἐπι-
“ λάθεται ἀλγέων ἀδάκρυτος.

Ἴαμβοι.

Χο. “ Ὡς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπονθόσιν,
“ Θρήνων τ’ ὀδυρμοὶ, Μοῦσά θ’, ἣ λύπας ἔχει.
Αν. Ὦ μῆτερ ἀνδρὸς, ὅς ποτ’ Ἀργείων δορὶ
Πλείστους διώλεσ’, Ἕκτορος, τάδ’ εἰσορᾷς;
Εκ. Ὁρῶ τὰ τῶν θεῶν, “ ὡς τὰ μὲν πυργοῦσ’ ἄνω,
“ Τὰ μηδὲν ὄντα, τὰ δὲ δοκοῦντ’ ἀπώλεσαν.
Αν. Ἀγόμεθα λεία σὺν τέκνῳ. “ Τὸ δ’ εὐγενὲς
“ Εἰς δοῦλον ἥκει, μεταβολὰς τοιάσδ’ ἔχον.
Εκ. Τὸ τῆς ἀνάγκης, δεινόν· ἄρτι κἀπ’ ἐμοῦ
Βέβηκ’, ἀποσπασθεῖσα Κασάνδρα βίᾳ.
Αν. Φεῦ, φεῦ. Ἄλλος τις Αἴας, ὡς ἔοικε, δεύτερος
Παιδὸς πέφηνε σῆς· νοσεῖς δὲ χ’ ἅτερα.
Εκ. Ὧν γ’ οὔτε μέτρον, οὔτ’ ἀριθμός ἐστί μοι
Κακῶν· κακῷ γὰρ εἰς ἅμιλλαν ἔρχεται.
Αν. Τέθνηκέ σοι παῖς πρὸς τάφῳ Πολυξένη
Σφαγεῖσ’ Ἀχιλλέως, δῶρον ἀψύχῳ νεκρῷ.
Εκ. Οἲ ’γὼ τάλαινα, τοῦτ’ ἐκεῖνό μοι πάλαι
Ταλθύβιος αἴνιγμ’ οὐ σαφῶς εἶπε σαφές.
Αν. Εἶδόν νιν αὐτὴ, κἀποβᾶσα τῶνδ’ ὄχων,
Ἔκρυψα πέπλοις, κἀπεκοψάμην νεκρόν.
Εκ. Αἶ, αἶ, τέκνον, σῶν ἀνοσίων προσφαγμάτων.
Αἶ, αἶ μάλ’ αὖθις, ὡς κακῶς διόλλυσαι.
Αν. Ὄλωλεν, ὡς ὄλωλεν, ἀλλ’ ὅμως ἐμοῦ
Ζώσης γ’ ὄλωλεν εὐτυχεστέρῳ πότμῳ.
Εκ. “ Οὐ ταυτὸν, ὦ παῖ, τῷ βλέπειν, τὸ κατθανεῖν.
“ Τὸ μὲν γὰρ οὐδὲν, τῷ δ’ ἔνεισιν ἐλπίδες.
Αν. Ἄκουσον, ὥς σοι τέρψιν ἐμβάλω φρενί.
“ Τὸ μὴ γενέσθαι, τῷ θανεῖν ἴσον λέγω.
“ Τοῦ ζῆν δὲ λυπρῶς κρεῖσσόν ἐστι κατθανεῖν.
“ Ἀλγεῖ γὰρ οὐδὲν τῶν κακῶν ᾐσθημένος.
“ Ὁ δ’ εὐτυχήσας εἰς τὸ δυστυχὲς πεσὼν,
“ Ψυχὴν ἀλᾶται τῆς πάροιθ’ εὐπραξίας.
“ Κείνη δ’ ὁμοίως, ὥσπερ οὐκ ἰδοῦσα φῶς,
“ Τέθνηκε, κοὐδὲν οἶδε τῶν αὑτῆς κακῶν.
Ἐγὼ δὲ τοξεύσασα, τῆς τ’ εὐδοξίας
Λαχοῦσα πλεῖον, τῆς τύχης ἡμάρτανον.

In noſtrâ domo: “qui verò mortuus eſt,
“Obliviſcitur dolorum, nullas fundens lacrymas.

Chorus.

“ Quàm jucundæ *ſunt* lacrymæ *mortalibus* afflictis,
“ Luctuumq; lamentat. & Muſa, quæ dolores hab *i.e. & lug. carm.*
An. O mater viri, qui olim *ſuâ* haſtâ Argivos
Plurimos perdidit, Hectoris, hæc aſpicis?
Hec. Video Deorum numina, “quæ ea quidem extollunt in ſublime,
“ Quæ nihil ſunt: ea v. quæ videntur *aliquid eſſe, deprimunt ac* perd.
An. Abducor præda cum filio: “ Nobilitas verò
“ Venit in ſervitutem, tantas habens mutationes.
Hec. Neceſſitatis *robur eſt*, irictum: modo & à me
Abiit Caſſandra avulſa per vim.
An. Heu, heu. Aliquis, ut videtur, ſecundus Ajax
Apparuit tuæ filiæ; laboras verò & aliis *malis*.
Hec. Quorum neque modus, neque numerus eſt mihi
Malorum: *res* enim ad certamen malorum venit.
An. Mortua tibi eſt filia Polyxena ad tumulum
Achillis mactata, munus exanimi cadaveri.
Hec. Heu me miſeram, hoc illud eſt, quod mihi dudum
Talthybius dixit ænigma perſpicuum non perſpicue
An. Ipſam ipſa vidi, & deſcendens de iſto curru,
Velavi peplis *ipſam*, & cadaver planxi.
Hec. Heu, heu, filia, ob tuam immolationem:
Heu, heu iterum, quàm malè periiſti!
An. Periit, ut periit: ſed tamen quàm ego,
Quæ viva ſum, feliciore fato periit.
Hec. “ Non idem eſt, filia, vivere, quod mori.
“ Mortuus enim nihil eſt, ſpes verò inſunt vitæ.
An. Audi, ut tuæ voluptatem injiciam menti.
“ Non natum eſſe, æquale dico morti:
“ At melius eſt mori, quàm calamitoſe vivere.
“ Nihil enim dolet, qui nulla ſentit mala.
“ Qui vero fuit beatus, & in miſerias cadit,
“ Animo vagans cruciatur propter priorem felicitatem.
“ Illa vero *Polyxena*, perinde ac ſi nunquam vidiſſet lucem,
“ Mortua eſt, & nihil ſcit malorum ſuorum.
Ego verò quæ *ſcopum* jaculando ſum aſſecuta, & gloriæ
Quæ bonam *partem* adepta ſum, à fortunâ *tamen* aberravi.

V. 604. Ὡς ἡδὺ δάκρυα) *Hom.* Odyſſ. λ. v. 211. —κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο. *Job. Brodæus.* V. 605. Μοῦσά θ’, ἣ λύπας ἔχει) Μοῦσα, ἣ τῶν λυπῶν λέλογχε, Μελπομένη, de quâ *Virgilius*, *Melpomene tragico proclamat mæſta (vel* contriſtat cuncta) *boatu.* Vid. ſupra v. 120. Μοῦσα δὲ χ’ αὕτη τοῖς δυστήνοις ἄτας κελαδεῖν. *Eſt quædam Muſa immodici luctus,* hoc eſt, —*Facis &, Dolor improbe, Verſus.* Joſua Barnes. V. 614. Φεῦ, φεῦ) Extra Carmen vid. ad *Hecub.* v. 1116. & *Hippolyt.* v. 345. Ἄλλος τις Αἴας) Ita *Agamemnonem* vocat, quòd ſicut *Ajax Oilei*, ita nunc & ipſe raperet *Caſſandram*. Sic *Virgil. Æn.* l. 6. v. 89. —*Alius Latio jam partus Achilles.* V. 608. Ὁρῶ τὰ τῶν θεῶν, ὡς τὰ μὲν πυργοῦσ’ ἄνω) *In alto collocant.* Ita *Heſiodus* v. 5. Ῥέα μὲν γὰρ βριάει, ῥέα δὲ βριάοντα χαλέπτει· Ῥεῖα δ’ ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. *Æſopus* olim interrogatus, quid ageret Deus, reſpondit; *Sublimia & caput tollentia ſternit, Humilia autem erigit.* Verè itaque *Æſchylus* in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Ζεύς τοι κολαστὴς τῶν ὑπερκόμπων ἄγαν Φρονημάτων ἔπεστιν εὔθυνος βαρύς. Ante omnia verò Θεοτόκος illa Humillima Virgo, in celeberrimo illo Hymno *Magnificat* dicto —Διεσκόρπισεν (ὁ Θεὸς) ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς. &c. Quæ ſic Nos olim Vertebamus —Ἀρβοὺς ἐξελάκιξε Θεὸς ὑπερηφανέοντας ἦν δ’ ὑπερφιάλη καὶ ἀασθαλέων νόος, Πολλὰ κυδιάζοντος χαλεποῖς στροφάλιγγι Θυέλλης· Καὶ μέγα Δυνάστας μὲν ἀπεστυφέλιξε θοώκων, Ὕψωσε δ’ ἐδάτιζε φίλους χθαμαλόφρονας ἄνδρας. *Joſua Barnes.* V. 618. Τέθνηκέ σοι παῖς) Vel hinc ſcire licet, quantopere ſibi indulgeant Poetæ, in ordinandis ſuis Fabulis, alia enim eſt hic Oeconomia de *Polyxenæ* morte, quàm fuerat in *Hecuba*; de quâ re Nos plus ſemel. *Joſua Barnes.* V. 621. Ταλθύβιος αἴνιγμ’ οὐ σαφῶς) Vide ſuprà v. 270. Ubi apertè dicit *Talthybius* ἔχει πότμος νιν, ὥστ’ ἀπηλλάχθαι κακῶν, quod tamen *Hecuba* non de morte, ſed de ſorte tantùm intellexit; ut & iſte locus probat, ubi nihil aliud de *Polyxenâ* aut quærit aut queritur; ſed de *Andromachâ* quæſtionem facit; in hoc verò loco extra dubium res ponitur. *Joſua Barnes.* V. 623. Κἀπεκοψάμην νεκρόν) Καὶ ὅτι νεκρὸν, vel νεκρῷ, ἐκοψάμην. *Æmilii Porti* nugamenta prætereo. De Planctu ſuper mortuos vid. infrà v. 789. & *J. Kirchmanni* Funer. *Roman.* l. 2. c. xi. *J. Barnes.* V. 624. Προσφαγμάτων) Vid. *Hecub.* v. 265. ſubaudi autem ἕνεκα in hoc loco. V. 628. Τῷ βλέπειν) τῷ ζῆν· Vid. quæ Nos ad *Supplices* v. 78. V. 629. Τὸ μὲν γὰρ οὐδὲν, τῷ δ’ ἔνεισιν ἐλπίδες) Τὸ μὲν γὰρ θανεῖν εἰς οὐδὲν ἡμᾶς μετάγον ἀναλοῖ. ἐν δὲ τῷ βλέπειν καὶ ζῆν ἐλπὶς τῶν βελτιόνων μένει. Καὶ Θεόκριτος (Idyll. 4. v. 42.) Ἐλπίδες ἐν ζωοῖσιν, ἀνέλπιστοι δὲ θανόντες. Quod ſic vertas —*Spes eſt in vivis; ſed ſpes eſt nulla ſepultis.* Joſua Barnes. V. 632. Κρεῖσσόν ἐστι κατθανεῖν) *Æſchyl.* Prometh. Κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν, Ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς. V. 639. Τῆς τύχης ἡμάρτανον) Perſiſtit Poeta in Metaphorâ à Sagittario longè à ſcopo aberrante ductâ. *Joh. Brodæus.*

Ἃ γὰρ γυναιξὶ σώφρον' ἔσθ' εὑρημένα,
Ταῦτ' ἐξεμόχθουν Ἕκτορος κατὰ στέγας.
Πρῶτον μὲν, ἔνθα κἂν προσῇ, κἂν μὴ προσῇ,
Ψόγος γυναιξὶν, αὐτὸ τοῦτ' ἐφέλκεται
Κακῶς ἀκούειν, ἥτις οὐκ ἔνδον μένει,
Τούτου παρεῖσα πόθον, ἔμιμνον ἐν δόμοις,
Εἴσω τε μελάθρων· κομψὰ θηλειῶν ἔπη
Οὐκ εἰσεφρούμην· τὸν δὲ νοῦν διδάσκαλον
Οἴκοθεν ἔχουσα χρηστὸν, ἐξήρκουν ἐμοί.
Γλώσσης τε σιγὴν, ὄμμα θ' ἥσυχον πόσει
Παρεῖχον· ᾔδειν δ' ἅ μ' ἐχρῆν νικᾷν πόσιν,
Κείνῳ τε νίκην ὧν μ' ἐχρῆν παριέναι.
Καὶ τῶνδε κληδὼν εἰς στράτευμ' Ἀχαιϊκὸν
Ἐλθοῦσ', ἀπώλεσέν μ'· ἐπεὶ γὰρ ᾑρέθην,
Ἀχιλλέως με παῖς ἐβουλήθη λαβεῖν
Δάμαρτα· δουλεύσω δ' ἐν αὐθεντῶν δόμοις.
Κεἰ μὲν παρώσασ' Ἕκτορος φίλον κάρα,
Πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπτύξω φρένα,
Κακὴ φανοῦμαι τῷ θανόντι· τόνδε δ' αὖ
Στυγοῦσ', ἐμαυτῆς δεσπόταις μισήσομαι.
Καίτοι λέγουσιν, ὡς μί' εὐφρόνη χαλᾷ
Τὸ δυσμενὲς γυναικὸς εἰς ἀνδρὸς λέχος.
« Ἀπέπτυσ' αὐτὴν, ἥτις ἄνδρα τὸν πάρος
« Καινοῖσι λέκτροις ἀποβαλοῦσ', ἄλλον φιλεῖ.
Ἀλλ' οὐδὲ πῶλος, ἥτις ἂν διαζυγῇ
Τῆς συντραφείσης, ῥᾳδίως ἕλκει ζυγόν.
Καίτοι τὸ θηριῶδες, ἄφθογγόν τ' ἔφυ,
Ξυνέσει τ' ἄχρηστον, τῇ φύσει τε λείπεται.
Σὲ δ', ὦ φίλ' Ἕκτορ, εἶχον ἄνδρ' ἀρκοῦντά μοι,
Ξυνέσει, γένει, πλούτῳ τε κἀνδρείᾳ μέγαν.
Ἀκήρατον δέ μ' ἐκ πατρὸς λαβὼν δόμων,
Πρῶτος τὸ παρθένειον ἐζεύξω λέχος.
Καὶ νῦν ὄλωλας μὲν σὺ, ναυσθλοῦμαι δ' ἐγὼ
Πρὸς Ἑλλάδ' αἰχμάλωτος εἰς δοῦλον ζυγόν.
Ἆρ' οὐκ ἐλάσσω τῶν ἐμῶν ἔχει κακῶν
Πολυξένης ὄλεθρος, ἣν καταστένεις;
« Ἐμοὶ γὰρ οὐδ', ὃ πᾶσι λείπεται βροτοῖς,
« Ξύνεστιν ἐλπίς· οὐδὲ κλέπτομαι φρένας
« Πράξειν τι κεδνόν· ἡδὺ δ' ἐστὶ καὶ δοκεῖν.
Χο. Εἰς ταυτὸν ἥκεις συμφορᾶς· θρηνοῦσα δὲ
Τὸ σὸν, διδάσκεις μ' ἔνθα πημάτων κυρῶ.
Εκ. Αὐτὴ μὲν οὔπω ναὸς εἰσέβην σκάφος,

Quæ enim decent modeſtas mulieres,
Hæc exercui in domo Hectoris.
Primum enim, ſive adſit ſive non adſit
Probrum mulieribus, hoc ipſum adfert
Malam famam ei, quæ domi non manet.
Hujus *itaque foras excurrendi cupiditatis* cōtēpto deſid.ðõi mãſi
Et intra atria: comptos *verò* mulierum ſermones
Non intrò admiſi, ſed mentem magiſtram
Domi habens probam, ſatisfaciebam mihi,
Linguæque ſilentium, & placidum aſpectum viro
Exhibui, & nôram in quibus oportebat me vincere maritum,
Et rurſum quarum rerum illi conveniebat victoriam concedere.
Harúmque rerum fama ad exercitum Achaicum
Perveniens, me perdidit: nam poſteaquam capta ſum,
Achillis me filius voluit ducere
Conjugem; ſerviam autem in domo interfectorum *viri*:
Et ſi quidem repulſo Hectoris charo capite, *ejúſque oblita*,
Ad præſentem maritum applicem animum,
Improba videbor erga mortuum: hunc verò contra
Si proſequar odio, meis dominis ero inviſa.
Atqui dicunt, quòd una nox laxet *ac leniat*
Odium mulieris in viri torum:
« Ego *autem* abominor eam, quæ priorem virum
« Cùm amiſerit, novis connubiis alium amat.
Nam ne equa quidem, quæ ſejuncta fuerit
A compare, cum quâ nutrita fuerit, facilè trahit jugum.
Atqui hæc beſtia eſt & muta,
Et rationis uſu caret, & naturâ inferior eſt *hominibus*.
Te verò, chare Hector, habui virum ſufficientem mihi,
Prudentia, genere, opibus, & fortitudine excellentem
Accipiens autem me intactam ex domo paternâ,
Primus virginalem *tibi* junxiſti lectum,
Nunc autem tu quidem periiſti: ego verò navigo
In Græciam captiva ad ſervile jugum.
An non minora meis habet mala
Mors Polyxenæ, quam tu gemis?
« Mihi enim nulla, quæ omnibus relinquitur mortalibus,
« Supereſt ſpes; nec animo decepta puto
« Me ullo modo rē commodè geſturā Jucūdū tamē eſt *hoc* opin.
Ch. In eandem venis calamitatem: lamentans verò
Tuum *malum*, doces me in quibus malis ſim.
Hec. Ipſa quidem nondum intravi ſcapham navis,

V. 640. Σώφρον') pro σώφρονα, concordat cum εὑρημένα, vel ut alii legunt, σώφρον' pro σώφροσιν, ad γυναιξὶ referentes. V. 642. Πρῶτον μὲν) Hic *Andromache* Optimæ Uxoris exemplum haud malum proponitur; de quâ re vid. *Xenophontis* Oeconomicam. V. 647. Εἰσεφρούμην) à Poetico φρέω, pro φέρω. V. 648. Ἐξήρκουν) Rectè *Hen. Stephanus* hoc verbum probat, quanquam ex Vet. Cod. dicat annotatum, ἐξήσκουν, quod tamen hic non æquè arridet. V. 651. Κείνῳ τε νίκην ὧν μ' ἐχρῆν παριέναι) Huc refer illud *Philemonis* —Ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὦ Νικοστράτη, Μὴ κρείττον' εἶναι τἀνδρὸς, ἀλλ' ὑπήκοον· Γυνὴ δὲ νικῶσ' ἄνδρα κακὸν ἐστιν μέγα. Et vel hinc *Euripides* æſtimari poteſt, ut æquus Mulierum judex, nam ſi *Medeam*, *Phædram*, *Helenam*, *Clytemneſtrā* malas Mulieres induxerit, ſanè *Alceſtin* & *Evadnen*, *Iphigeniam* & *Electram*, *Polyxenam* & *Andromachem* & *Macariam*, optimas Fœminas exhibet. Nec Optimarum Fœminarum numerum levem agnoſcet, qui *Deboram*, & *Jael*, *Eſtheram* & *Suſannam*, *Juditham* & *Mariam* Virginem in Sacris Literis, *Zenobiam*, *Pantheam*, *Hypermneſtram*, *Laodamiam*, *Halcyonen*, *Thisben*, *Ariadnen*, *Boadiciam*, *Landgartham*, *Hypſicrateam*, *Artemiſiā*, *Archidamiam*, *Herſiliam*, *Paulinam*, *Portiam*, *Cinnam Alexandri* M. Sororem, *Lucretiam*, *Valaſcam*, *Elizabetham Angliæ* Reginam, aliáſque innumeras, ex *Græcis*, *Romaniſque* & Exoticis Authoribus recolet. Sed laudes Illius Hominiparæ ſexûs ut nemo Bonus ſugillare poteſt, ita nemo Malus facilè diluet, ſed nec hic locus iis dicendis ſufficiet. *Joſua Barnes.* V. 660. Ὡς μί' εὐφρόνη χαλᾷ τὸ δυσμενὲς γυναικὸς εἰς ἀνδρὸς λέχος) Ὡς μία νὺξ διαλύει τὸ ἔχθος τῆς γυναικὸς, ὃ ἂν εἶχεν εἰς τὸν δεῖνα, ἐὰν αὐτὸς μετὰ συνουσίας ἰδίως αὐτῇ χρῆται. Τὸ δὲ δυσμενὲς πρὸς τὸ εἰς ἀνδρὸς λέχος βλέπει. Κακῶς μὲν ἔνιοι λέγουσιν, ὡς εἴη ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ ἀνδρὸς λέχει. *Joſua Barnes.* V. 668. Ἀρκοῦντά μοι) Vid. ſupra v. 648. ἐξήρκουν ἐμοί. V. 677. Οὐδὲ κλέπτομαι φρένας) Nec mentem meam falſis rationibus decipio. *Joh. Brodæus.* V. 678. Ἡδὺ δ' ἐστὶ καὶ δοκεῖν) Ita in *Oreſt.* Κρεῖσσον δὲ τὸ δοκεῖν, κἂν ἀληθείας ἀπῇ. V. 681. Ναὸς εἰσέβην σκάφος) ναὸς σκάφος pro ναῦν. Vid. ſuprà v. 538. Αὐτὴ μὲν οὔπω ναὸς εἰσέβην σκάφος &c.) *Theon* Sophiſta notavit *Euripidem*, ὅτι παρὰ καιρὸν αὐτῷ Ἑκάβη φιλοσοφεῖ, uti hoc in loco videmus, inquit *Joh. Brodæus.* Sed *Theon* neſciebat, quòd *Euripides* præ ſummo Moralis Philoſophiæ ſtudio, ut illam auribus & animis hominum inſtillaret, artis Poeticæ paulò negligentior ultrò videri voluit. Vid. quæ Nos ad *Rheſ.* v. 595. Decoro tamen ut conſulat, fatetur hic *Hecuba*, ſe nunquam Navem aſcendiſſe, tamen hæc ab aliis hauſiſſe; & potuit ſanè Prudens Anus Regina, longo rerum uſu

uſu & hujus Vitæ experientiâ hæc omnia probabilitèr ſatis cognoſcere & edoceri: Quare Theon per nos valeat cum ſuis iniquis cavillationibus. Et *Dion Chryſoſtomus* potiùs audiatur, qui affirmat apud Authorem noſtrum Οὐδὲν ἀπίθανον καὶ παρημελημένον reperiri. Quin *Origenes* noſter dixit, quòd *Euripides* eſſet Philoſophus in Scenâ, ὁ κατά τινας Σωκρατικὸς φιλόσοφος, καὶ φυσιολογίας τῆς Ἀναξαγόρου ἀκροατής. Ut etiam *Athenæo* & *Clementi Alexandrino* dicitur ὁ ἐπὶ τῆς σκηνῆς φιλόσοφος. *Joſua Barnes.*

Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι.
" Ναύταις γὰρ ἢν μὲν μέτριος ᾖ χειμὼν φέρειν,
" Προθυμίαν ἔχουσι σωθῆναι πόνων.
" Ὁ μὲν παρ' οἴαχ', ὁ δ' ἐπὶ λαίφεσιν βεβώς,
" Ὁ δ' ἄντλον εἴργων ναός· ἢν δ' ὑπερβάλῃ
" Πολὺς ταραχθεὶς πόντος, ἐνδόντες τύχῃ
" Παρεῖσαν αὑτοὺς κυμάτων δρομήμασιν.
Οὕτω δὲ κἀγὼ, πόλλ' ἔχουσα πήματα,
Ἄφθογγός εἰμι, καὶ παρεῖσ', ἐῶ στόμα·
Νικᾷ γὰρ οὑκ θεῶν με δύστηνος κλύδων.
Ἀλλ', ὦ φίλη παῖ, τὰς μὲν Ἕκτορος τύχας
Ἔασον· οὐ μὴ δάκρυά νιν σώσῃ τὰ σά·
Τίμα δὲ τὸν παρόντα δεσπότην σέθεν,
Φίλον διδοῦσα δέλεαρ ἀνδρὶ σῶν τρόπων.
Κἂν δρᾷς τάδ', εἰς τὸ κοινὸν εὐφρανεῖς φίλους,
Καὶ παῖδα τόνδε παιδὸς ἐκθρέψειας ἂν,
Τροίας μέγιστον ὠφέλημ', ἵν' οἵ ποτε
Ἐξ οὗ γενόμενοι παῖδες, Ἴλιον πάλιν
Κατοικίσειαν, καὶ πόλις γένοιτ' ἔτι.
" Ἀλλ' ἐκ λόγου γὰρ ἄλλος ἐκβαίνει λόγος·
Τίν' αὖ δέδορκα τόνδ' Ἀχαϊκὸν λάτριν
Στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων;
Ταλ. Φρυγῶν ἀρίστου πρίν ποθ' Ἕκτορος δάμαρ,
Μή με στυγήσῃς· οὐχ ἑκὼν γὰρ ἀγγελῶ,
Δαναῶν τε κοινὰ, Πελοπιδῶν τ' ἀγγέλματα.
Αν. Τί δ' ἔστιν, ὥς μοι φροιμίων ἄρχῃ κακῶν;
Τα. Ἔδοξε τόνδε παῖδα, πῶς εἴπω λόγον;
Αν. Μῶν οὐ τὸν αὐτὸν δεσπότην ἡμῖν ἔχειν;
Τα. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν τοῦδε δεσπόσει ποτέ.
Αν. Ἀλλ' ἐνθάδ' αὐτὸν λείψανον Φρυγῶν λιπεῖν;
Τα. Οὐκ οἶδ', ὅπως σοι ῥᾳδίως εἴπω κακά.
Αν. Ἐπῄνεσ' αἰδῶ· πλὴν ἐὰν λέγῃς καλά.
Τα. Κτείνουσι σὸν παῖδ', ὡς πύθῃ κακὸν μέγα.
Αν. Οἴμοι· γάμων τόδ' ὡς κλύω μεῖζον κακόν.
Τα. Νικᾷ δ' Ὀδυσσεὺς ἐν Πανέλλησιν λέγων.
Αν. Αἰαῖ μάλ'· οὐ γὰρ μέτρια πάσχομεν κακά.
Τα. Λέξας ἀρίστου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός.
Αν. Τοιαῦτα νικήσειε τῶν αὑτοῦ πέρι.
Τα. Ῥῖψαι δὲ πύργων δεῖ σφε Τρωϊκῶν ἄπο.
Ἀλλ' ὡς γενέσθω, καὶ σοφωτέρα φανῇ,

Sed ex conſpectu picturæ, & auditu ſcio:
" Si nautis enim tempeſtas moderis ſit ad tolerandum,
" Habent promptitudinem laborum ut ſerventur,
" Hic quidem ad clavum, ille verò ad vela vadens,
" Alius verò ſentinam hauriens: ſi verò ſuperavit eorum vires
" Vehementer turbatum mare, cedentes fortunæ,
" Permittunt ſe fluctuum curſibus, ac jactationibus.
Sic & ego multa habens mala
Muta ſum, & omitto eloqui iſta:
Vincit enim me infelix tempeſtas, quæ divinitus venit.
Sed, ô chara filia, Hectoris quidem calamitates
Omitte: nunquam tuæ lacrymæ ſervabunt eum:
Sed cole præſentem dominum tuum,
Gratas illecebras tuorum morum præbens marito:
Si enim hæc feceris, in commune exhilarabis amicos,
Et filium hunc mei filii poteris bene educare,
Maximum adjumentum Trojæ, ut aliquando
Nati ex illo liberi rurſum Ilium
Reſtituant, & inſtauretur urbs.
" Verùm alius alium trahit ſermo:
Quem rurſum video Græcum hunc miniſtrum
Huc accedentem, novorum nuncium conſiliorum?
Tal. Phrygum præſtantiſſimi olim conjunx Hectoris
Ne me odio habeas: non enim volens nunciabo
Publica decreta Danaorum, & Pelopidarum.
An. Quid verò eſt, quòd tam malum exordium incipis?
Tal. Decretum eſt hunc puerum, quomodo eloquar ſermonem?
An. Num non eundem dominum nobiſcum habere?
Tal. Nullus Græcorum huic dominabitur unquam.
An. An hic oportet ipſum relinquere, reliquias Phrygum?
Tal. Non ſcio, quomodo tibi facile dicam mala.
An. Laudo pudorem, ſi modò bona dicas.
Tal. Interficiendû ſtatuunt tuum filium, ut audias malû magnum.
An. Hei mihi ut hoc malum nuptiis gravius audio.
Tal. Vincit enim Ulyſſes in coetu Græcorû univerſorû loquens.
An. Hei hei iterum! non enim mediocria patimur mala.
Tal. Dicens non alendum fortiſſimi viri filium.
An. Utinam hoc modo vinceret ſuis.
Tal. Præcipitari autem ipſum oportet de Trojanis turribus.
Quamobrem ut hoc fiat, utque ſapientior videaris,

V. 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα) Ita rectè *H. Stephanus*, pro εἰδοῦσα. *Senſus, Ipſa quidem, neque Navem unquam aſcendi, neque quæ ad mare ſpectant novi, audivi autem & adeò evidentèr fando accepi; ut etiam quaſi in picturâ oculis coràm cernere videor.* Joſua Barnes. V. 686. Ὁ δ' ἄντλον εἴργων) τὴν ῥύσιν τοῦ ὕδατος. *Æſchyl.* Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. v. 802. Κλυδώνιον πολλαῖσι πληγαῖς ἄντλον οὐκ ἐδέξατο. *Scholiaſt.* Ἄντλον) ναυάγιον, πλημμύραν κύματος, τὸ ὕδωρ· ἄντλον δὲ λέγεται τὸ ἀπὸ τοῦ κλύδωνος εἰσερχόμενον ὕδωρ. Ἐπειδὰν οὖν οἱ ναῦται ἐξαντλοῦσι καὶ ἔξω τὸ τῆς θαλάσσης ὕδωρ ἐκφέρουσιν· ἐξ οὗ καὶ τὸ καλούμενον ἀντλητήριον. *Hecub.* v. 1025. ---ἀλίμενον τις ὡς ἐς ἄντλον ἐμπεσών. *Schol.* Ἄντλον δὲ λέγει, τὸ πέλαγος. *Virgil. Æn.* l. 1. v. 126. --*laxis laterum compagibus omnes Accipiunt inimicum imbrem, rimiſque fatiſcunt.* Joſua Barnes. V. 699. Ἐξ οὗ) *Scaliger & Henricus Stephanus* legunt ἐκ σοῦ & hic quidem Dictatorio more ita ſententiam ſuam aſſeruit, *Reponendum eſſe* ἐκ σοῦ (*ut habet Vetus*) *apertum* eſſe videtur. Nam ex οὗ, pro ἐξ αὐτοῦ ſive ἐκ τούτου *exemplo carere, puto.* Ita ille Vir Magnus. Miror equidem & hæc ab eo dici & etiam *Veterem* Codicem prætendi; quùm nihil magis certum eſt, quam ὅς pro αὐτὸς dici ſæpiſſimè apud *Homerum* & etiam ὁ pro αὐτὸς, & ὃν pro αὐτὸν & οἱ pro αὐτῷ. Eodem autem modo, quo ὃ pro αὐτὸν & οἱ pro αὐτῷ, etiam & οὗ ponitur pro αὐτοῦ. Primò de ὅς pro αὐτὸς *Hom.* Iliad. α. v. 72. Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων. Jam de ὃ pro αὐτὸν, ibid. v. 236. Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε. Denique de οὗ pro αὐτοῦ, nullibi aliàs, quanquam eadem & ejus ratio, at certe hic ita poſitum cum quovis qualibet mercede contendam. Non enim Cura erat *Hecubæ*, ut ex *Andromachâ* ſemen progagetur, ſed ex *Aſtyanacte*, Filii ſui *Hectoris* filio: Quare nec *Stephanus*, nec *Stephani* Codex, nec *Scaliger*, à me hoc extorquebunt, quod ἐκ σοῦ hîc ſit legendum. In hac ego parte *Æmylii Porti* probo ingenuam fidem, qui agnoſcit ἐξ οὗ pro ἐξ αὐτοῦ poni, quod rariſſimum ait. *J. Barnes.* V. 706. Πελοπιδῶν) *Agamemnonis & Menelai*, V. 711. Λιπεῖν) ἔδοξε. V. 714. Κτείνουσι) Interficiendum ſtatuunt. *Dupertus* κτενοῦσι legit, ſed κτείνουσι rectè ſtabit, pro κτείνειν νομίζουσι. *Joſua Barnes.* V. 715. Γάμων τόδ' ὡς κλύω μεῖζον κακόν·) Malum hoc pejus illo Matrimonio, quod cum *Pyrrho Hectoris* Occiſoris filio contractura erat.

Μήτ'

Μήτ' ἀντέχου τοῦ γ', εὐγενῶς δ' ἄλγει κακοῖς.
Μήτι, σθένουσα μηδὲν, ἰσχύειν δόκει.
Ἔχεις γὰρ ἀλκὴν οὐδαμῇ, σκοπεῖν δὲ χρή.
Πόλις τ' ὄλωλε, καὶ πόσις· κρατῇ δὲ σύ.
Ἡμεῖς τε πρὸς γυναῖκα μάρνασθαι μίαν
Οἷοί τε· τούτων οὕνεκ' οὐ μάχης ἐρᾶν,
Οὐδ' αἰσχρὸν οὐδὲν, οὐδ' ἐπίφθονόν σε χρή.
Οὔτ' αὖ σ' Ἀχαιοῖς βούλομαι ῥιπτεῖν ἀράς.
Εἰ γάρ τι λέξῃς, ὧν χολώσεται στρατὸς,
Οὔτ' ἂν ταφείη παῖς ὅδ', οὔτ' οἴκτου τύχοι.
Σιγῶσα δ', εὖ τε τὰς τύχας κεκτημένη,
Τὸν τοῦδε νεκρὸν οὐκ ἄθαπτον ἂν λίποις,
Αὐτή τ' Ἀχαιῶν πρευμενεστέρων τύχοις.
Αν. Ὦ φίλτατ', ὦ περισσὰ τιμηθεὶς τέκνον,
Θανῇ πρὸς ἐχθρῶν, μητέρ' ἀθλίαν λιπών.
Ἡ τοῦ πατρὸς δέ σ' εὐγένει' ἀποκτενεῖ,
Ἣ τοῖσιν ἄλλοις γίνεται σωτηρία.
Τὸ δ' ἐσθλὸν οὐκ εἰς καιρὸν ἦλθέ σοι πατρός.
Ὦ λέκτρα τἀμὰ δυστυχῆ τε, καὶ γάμοι,
Οἷς ἦλθον εἰς μέλαθρον Ἕκτορός ποτε,
Οὐχ ὡς σφαγεῖον Δαναΐδαις τέξουσ' ἐμὸν,
Ἀλλ' ὡς τύραννον Ἀσιάδος πολυσπόρου.
Ὦ παῖ, δακρύεις; αἰσθάνῃ κακῶν σέθεν;
Τί μου δέδραξαι χερσὶ, κἀντέχῃ πέπλων,
Νεοσσὸς ὡσεὶ πτέρυγας εἰσπιτνῶν ἐμάς;
Οὐκ εἶσιν Ἕκτωρ κλεινὸν ἁρπάσας δόρυ,
Γῆς ἐξανελθὼν, σοὶ φέρων σωτηρίαν·
Οὐ συγγένεια πατρὸς, οὐκ ἰσχὺς Φρυγῶν·
Λυγρὸν δὲ πήδημ' εἰς τράχηλον ὑψόθεν
Πεσὼν ἀνοίκτως, πνεῦμ' ἀπορρήξεις σέθεν.
Ὦ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον.
Ὦ χρωτὸς ἡδὺ πνεῦμα· διὰ κενῆς ἄρα
Ἐν σπαργάνοις σε μαστὸς ἐξέθρεψ' ὅδε.
Μάτην δ' ἐμόχθουν, καὶ κατεξάνθην πόνοις.
Νῦν, εἴ ποτ' αὖθις, μητέρ' ἀσπάζου σέθεν,
Πρόσπιτνε τὴν τεκοῦσαν· ἀμφὶ δ' ὠλένας
Ἕλισσ' ἐμοῖς νώτοισι, καὶ στόμ' ἅρμοσον.
Ὦ βάρβαρ' ἐξευρόντες Ἕλληνες κακὰ,
Τί τόνδε παῖδα κτείνετ' οὐδὲν αἴτιον;
« Ὦ Τυνδάρειον ἔρνος, οὔποτ' εἶ Διὸς,
« Πολλῶν δὲ πατέρων φημί σ' ἐκπεφυκέναι.
« Ἀλάστορος μὲν πρῶτον, εἶτα δὲ Φθόνου,
« Φόνου τε, Θανάτου θ', ὅσα γῆ τρέφει κακά.
« Οὐ γάρ ποτ' αὐχῶ Ζῆνά γ' ἐκφῦσαί σ' ἐγὼ,
« Πολλοῖσι κῆρα Βαρβάροις, Ἕλλησί τε.
« Ὄλοιο· καλλίστων γὰρ ὀμμάτων ἄπο

Neque pertinaciùs hunc retinè, fort. v. dolor. perfer *in tuis* malis.
Neque cum nihil poſſis, ſtatuas te aliquid poſſe.
Nuſquam enim habes auxilium: conſiderare igitur oportet *hæc*.
Civitas periit & maritus, & tu es in ſervitute,
Et nos contra unam mulierem pugnare
Sumus ſatis valentes: propter hæc nec pugnam expetere,
Nec turpe quicquam, neque odioſum te decet:
Neque etiam volo te conjicere in Græcos imprecationes.
Si enim quid dixeris, propter quod iraſcatur tibi exercitus,
Neque ſepelietur ille puer, neque planctum conſequetur:
Tacens verò, commodeque perferens hos caſus,
Hujus non inſepultum relinques cadaver,
Et tu ipſa uteris Græcis æquioribus.
An. O chariſſime, ô fili mihi cultiſſime,
Moriere ab hoſtibus, matrem miſeram relinquens,
Nobilitas autem patris tui te interficiet,
Quæ aliis ſaluti fuit:
Hæc patris gloria tibi non opportunè venit.
O lectos meos infelices, & nuptias,
Quibus veni quondam in domum Hectoris,
Non ut paritura meum *filium*, victimam Græcis,
Sed ut dominum fertilis Aſiæ.
O fili, lacrymas? ſentis tua mala?
Quid me corripis manibus, & prehendis veſtem,
Ut pullus involvens te ſub meas alas?
Non venit Hector, inclytam arripiens haſtam,
Ex terrâ reverſus, tibi ferens ſalutem:
Neque cognatio patris, neque robur Phrygum.
Sed miſerabili ſaltu in cervicem è ſublimi
Cadens ſine commiſeratione, abrumpes tuam vitam.
O tenerum ulnarum geſtamen, matri chariſſimum,
O dulcis halitus corporis. Fruſtra igitur
In faſciis aluit te hæc mamma.
Fruſtra etiam laboravi, & confecta ſum laboribus.
Nunc, ſi alias unquam, matrem complectere tuam,
Accide ad matrem tuam, & brachia
Circunda meis humeris, & applica os.
O barbarica excogitantes Græci mala,
Cur interficitis hunc puerum innocentem?
« O Tyndarea planta, i. e. *Helena*, nunquam eras Jovis *filia*.
« Dico enim te natam eſſe ex multis patribus.
« Primùm quidem ex *patre* malo Genio, deinde verò ex Invidiâ,
« Et Cæde, & Morte, & *ex aliis* quæcunque tellus alit Mala.
« Non enim unquam ego auſim dicere Jovem te produxiſſe,
« Peſtem multis Barbaris & Græcis.
« Pereas: propter enim pulcherrimos oculos,

V. 727, Οἷοί τε) Subaudi ἐσμέν· Οἷός τε εἰμὶ *Nota phraſis*, pro δύναμαι, & οἷόν τε pro δυνατόν· Exempla paſſim occurrunt, apud *Æſchylum*, *Sophoclem*, *Euripidem*, *Ariſtophanem*, aliósq; præſertim *Atticos* Scriptores. *Joſua Barnes*. V. 729. Ῥιπτεῖν) ῥιπτεῖν eſt *Atticum* pro ῥίπτειν, eſt & ῥιπτάζω Homerica Dictio. V. 735. Ὦ φίλτατ', ὦ περισσὰ) Huc refer *Senecam* in *Troad.* Act. 3. v. 764. *O Dulce Pignus, ô Decus lapſæ Domûs!* &c. *Ibid.* Τιμηθεὶς τέκνον) [illegible] πρὸς τὸ σημαινόμενον, τέκνον enim de *Maſculo* cum dicatur, poſtulat participium ejuſdem generis. Sic *mea Glycerium, quid agis?* Terentius. *J. Barnes*. V. 739. Τὸ δ' ἐσθλὸν Πατρὸς) Patris Virtus & Nominis Terror. V. 742. Οὐχ ὡς σφαγεῖον) Olim cùm eſſet σφάγιον, *Henricus Stephanus* dixit, « ſcribendum eſſe « σφαγεῖον ipſa etiam « Verſûs menſura probat. *Scaliger* prætereà σφαγεῖον ſcripſit, & *Electr.* v. 800. Οἱ μὲν σφάγι' ἀνέφερον correctiùs emendavit Οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον. V. 746. Νεοσσὸς ὡσεὶ πτέρυγας εἰσπιτνῶν ἐμάς) Frequens eſt hæc figura & à Clementiſſimo Domino noſtro uſurpata D. *Matth.* c. 23. v. 37. Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις [illegible] Ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε; Quod ferè ad verbum noſter Poeta exprimit *Hercul. Fur.* v. 72. Οἱ δ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑπὸ πτέρυξ Σώζω νεοσσοὺς, Ὄρνις ὣς ὑφειμένη. Vid. quæ Nos ad *Androm.* v. 441. *Joſua Barnes*. V. 756. Νῦν, εἴ ποτ' αὖθις, μητέρ' ἀσπάζου σέθεν) *Henricus Stephanus* hic οὐ vult legendum pro εἰ· ſcio tamen, inquit, eſſe, qui retinentes εἰ, interpretentur, *ſi unquam aliàs*; ſed viderint iſti, quomodo hanc Adverbii αὖθις interpretationem tueri poſſint. Hæc ille. *Imò viderit is Vir Magnus, quomodo τὸ ἀσπάζου cum οὐ retineri poſſit ſimul. Αὖθις itaque non hic de futuro, ſed præterito ſumendum; & εἰ omnibus modis, etiam* Henrico Stephano *invito, retinendum.* Joſua Barnes. V. 761. Ὦ Τυνδάρειον ἔρνος) *Lacedæmon F. Jovis Amyclam*, qui *Argalum*, qui *Orbalum*, qui *Tyndarum* genuit. V. 767. Καλλίστων γὰρ ὀμμάτων ἄπο) διά. Sic *Hecub.* v. 442. διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων. *Schol.* διὰ γὰρ τῆς Ἑλένης [illegible]. *Joh. Brodæus.*

“ Αἰσχρῶς τὰ κλεινὰ πεδί’ ἀπώλεσας Φρυγῶν.
Ἄγετε, φέρετε, ῥίπτετέ νιν, εἰ ῥίπτειν δοκεῖ.
Δαίνυσθε τοῦδε σάρκας. ἐκ * γὰρ θεῶν * Scal. ἐκ.
Διολλύμεσθα, παιδί τ’ οὐ δυναίμεθα
Θάνατον ἀρῆξαι· κρύπτετ’ ἄθλιον δέμας,
Καὶ ῥίπτετ’ εἰς ναῦς. ἐπὶ καλὸν γὰρ ἔρχομαι
Ὑμέναιον, ἀπολέσασα τοὐμαυτῆς τέκνον.
Χο. Τάλαινα Τροία, μυρίους ἀπώλεσας
Μιᾶς γυναικὸς, καὶ λέχους στυγνοῦ χάριν.
Ἀνάπαιστοι.
Αν. Ἄγε παῖ, φίλιον πρόσφθεγμα μεθεὶς
Μητρὸς μογερᾶς, βαῖνε πατρῴων
Πύργων ἐπ’ ἄκρας στεφάνας, ὅθι σοι
Πνεῦμα μεθεῖναι ψῆφος ἐκράνθη,
Λαμβάνετ’ αὐτόν. τὰ δὲ τοιαῦτα χρὴ
Κηρυκεύειν, ὅστις ἄνοικτος,
Καὶ ἀναιδείας, τῆς ὑμετέρας
Γνώμης μᾶλλον φίλος ἐστιν.
Εκά. Ὦ τέκνον, ὦ παῖ παιδὸς μογεροῦ,
Συλώμεθα σὴν ψυχὴν * ἀδίκως, * an ἀδίκως.
Μήτηρ, κἀγώ. τί πάθω; τί σ’ ἐγὼ
Δύσμορε δράσω; τάδε σοι δίδομεν
Πλήγματα κρατὸς, στέρνων τε κτύπους.
Τῶνδε γὰρ ἄρχομεν. Οἲ ἐγὼ πόλεως,
Οἲ μοι δὲ σέθεν. τί γὰρ οὐκ ἔχομεν;
Τίνος ἐνδέομεν, μὴ οὐ πανσυδίᾳ
Χωρεῖν ὀλέθρου διὰ παντός;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Μελισσοτρόφου Σαλαμῖνος
2 Ὦ βασιλεῦ Τελαμὼν, νάσου
3 Περικύμονος οἰκήσας ἕδραν,
4 Ἤ τῆς ἐπικεκλιμένας
5 Ὄχθοις ἱεροῖσιν ἐλαίας
6 Πρῶτον ἔδειξε κλάδον, γλαυκᾶς Ἀθάνας
7 Οὐράνιον στέφανον,
8 Λιπαραῖσι κόσμον Ἀθήναις,
9 Ἔβας ἔβας τοξοφόρῳ
10 Συναριστεύσων ἅμ’ Ἀλκμήνης γόνῳ,
11 Ἴλιον Ἴλιον ἐκπέρσων,
12 Πόλιν ἁμετέραν,
13 Τοπάροιθ’, ὅτ’ ἔβας ἀφ’ Ἑλλάδος.

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Ὅθ’ Ἑλλάδος ἄγαγε πρῶτον

“ Turpiter inclytos Phrygum campos perdidiſti.
Agite, ferte, præcipitate eum, ſi præcipitare placet,
Epulamini hujus carnes: à diis enim
Perimus, & à filio non poſſumus
Mortem depellere: occultate miſerum corpus,
Et conjicite in navem: ad pulchras enim proficiſcor
Nuptias, amiſſo meo filio.
Ch. Miſera Troja, innumerabiles amiſiſti viros
Propter unicam mulierem, & odioſum conjugium.
Andr. Age, ô fili, gratam compellationem omittens
Miſeræ matris, aſcende paternarum
Turrium ad ſummas pinnas, ubi tibi
Animam exhalare ſuffragia Græcorum decreverunt.
Tollite eum: talia autem convenit
Promulgare, quicunque eſt immiſericors,
Et quicunque propter impudentiam, veſtræ
Sententiæ magis eſt approbator, ac fautor.
Hec. O fili, ô fili mei ærumnoſi filii,
Privamur tuâ vitâ præter opinionem,
Mater, & ego. Quid agam? quid tibi ego
Infelix faciam? has tibi damus
Plagas capitis, & planctus noſtrorum pectorum.
Hæc enim ſunt in noſtrâ poteſtate. Hei mihi propter urbem,
Hei mihi etiam tuâ causâ. Quid enim mali non habemus?
Quid nobis deeſt, quid abeſt, quin funditus
Eamus per omnem perniciem?

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Salaminis alentis apes
2 O rex Telamon, inſulæ
3 Circumfluæ habitans ſedem.
4 Quæ plantatæ in
5 Collibus ſacris olivæ
6 Primum oſtendit ramum, cæſiæ Minervæ
7 Cæleſtem coronam,
8 Splendidis decus Athenis.
9 Veniſti, veniſti arcitenente
10 Cum Alcmenes filio Hercule ſimul rem fortiter geſturus &
11 Ilium, Ilium everſurus,
12 Urbem noſtram,
13 Antea, quando veniſti ex Græciâ.

Antiſtrophe 1.

1 Quando adduxit primum Græciæ

V. 769. Ἄγετε, φέρετε, ῥίπτετέ νιν, εἰ ῥίπτειν δοκεῖ) Hunc Verſum prius in multis exemplaribus mutilum, ſic reſtituo, non Æmilii Porti modò authoritate, ſed & Aldinæ Editionis, è quâ νιν tantum exciderat; cùm in aliis ῥίπτετε quoque deerat. Joſua Barnes. V. 774. Ὑμέναιον) γάμον. Hymenæus Nuptiarum Deus quem fingunt Liberi & Veneris, vel, ut alii, Uraniæ Filium; hunc Veteres Romani, teſte Servio, Talaſſionem vocârunt, idque ab Eventu quodam in Raptu Sabinarum Virginum. De quo vide Livium Decadis primæ l. 1. Unam longè ante alias ſpecie ac Pulchritudine inſignem à globo Talaſſii cujuſdam raptam ferunt, multiſque ſciſcitantibus cuinam eam ferrent, identidem nequis violaret, Talaſſio ferri clamitatum: inde Nuptialem hanc Vocem factam. Joſua Barnes. V. 789. Πλήγματα κρατὸς, στέρνων τε κτύπους) De capillorum lacerationibus in luctu, déque planctu & στερνοτυπίᾳ Vid. Johannis Kirchmanni de Funerib. Romanor. l. 2. c. xi. & xii. & quæ Nos ſuprà ad v. 623. Joſua Barnes. V. 790. Τῶνδε γὰρ ἄρχομεν) Δῆλοι γὰρ ἐσμεν μόνον τούτων κύριοι ἐσμὲν, οὐδὲν ἄλλο ἔχοντες. V. 795. Τελαμὼν) Telamon Æaci filius, frater Pelei, Unus ex Argonautis, ſociúſque Herculis in Expugnatione Trojæ. Hic, quòd omnium primus murum conſcendiſſet, Virtutis Mercedem tulit Heſionen, Laomedontis filiam Priamique ſororem, ex quâ Teucrum ſuſcepit, cùm jam Ajacem ex aliâ Uxore genuiſſet, qui Patris ſui nomine Telamonius ab Homero appellatur. Hic erat Rex Inſulæ Salaminis, de quâ Vide Hiſtoricos Græcos, Juſtinum quoque, Pauſaniam & Euſtathium fol. 285. lin. 36. Hujus autem Belli hanc cauſam refert Dictys Cretenſis, Ut & Poeta Τρωϊκῶν dictum, quòd Argonautas ad Trojana littora fortè, dum Aureum Vellus peterent, appulſos, inhumaniùs exceperit Laomedon. Quare Colchicâ Expeditione finitâ, hanc injuriam Hercules & Telamon Trojæ excidio vindicârunt. Aliam cauſam vid. Apollodori Bibliothec. l. 2. c. 4. §. 9. & infrà ad v. 808. & v. 817. Joſua Barnes. V. 796. Περικύμονος) περίῤῥυτος, νήσου χάρ. V. 799. Γλαυκᾶς Ἀθάνας) Ita cum Scaligero reſtituo, non quòd Γλαυκᾶς ad ἐλαίας pertinere non poſſit, ſed quòd ad Minervam etiam referri optimo jure debeat; quæ toties apud Homerum audit Γλαυκῶπις Ἀθήνη. Priùs erat Ἀθάνας, in aliis Editionibus, at Ἀθάνα in Aldinâ. V. 807. Ὅθ’ Ἑλλάδος ἄγαγε πρῶτον ἄνθος) ἄνθος ἡρώων, non ut ridiculè quidam πόλιν ἄνθος. πόλιν enim ſubintellecto ἐς regitur ab ἀπεζεύξατο. Sic Pindarus dixit ἡρώων ἄωτον. Sic Plautus in Caſina ... Eâ tempeſtate Flos Poetarum fuit.

2 Ἄνθος,

2 Ἄνθος, ἀτυζόμενος πώλων.
3 Σιμόεντι δ' ἐπ' εὐρείτᾳ πλάταν
4 Ἔρασε ποντοπόρον,
5 Καὶ ναύδετ' ἀνήψατο πρυμνᾶν,
6 Καὶ χερὸς εὐστοχίαν ἐξεῖλε ναῶν,
7 Λαομέδοντι φόνον.
8 Κανόνων τυκίσματα Φοίβου
9 Πυρὸς δὲ φοίνικι πνοᾷ
10 Καθελὼν, Τροίας ἐπόρθησε χθόνα.
11 Δὶς δὲ δυοῖν πιτύλοιν τείχη
12 Περὶ Δαρδανίας
13 Φονία κατέλυσεν αἰχμά.

Στροφὴ β'.

1 Μάταν ἄρ', ὦ χρυσέαις
2 Ἐν οἰνοχόαις ἁβρὰ βαίνων
3 Λαομεδόντιε παῖ,
4 Ζηνὸς ἔχεις κυλίκων
5 Πλήρωμα, καλλίσταν λατρείαν.
6 Ἁ δὲ σὲ γειναμένα Τροία
7 Πυρὶ δαίεται.
8 Ἠιόνες ἅλιαι
9 Ἴαχον, οἷον οἰων-
10 ὸς ὑπὲρ τεκέων βοᾷ.
11 Αἱ μὲν εὐνάτορας,
12 Αἱ δὲ παῖδας, αἱ δὲ
13 Ματέρας γεραιάς.
14 Τὰ δὲ σὰ δροσόεντα λουτρὰ,
15 Γυμνασίων τε δρόμοι βεβᾶ-
16 σιν. σὺ δὲ πρόσωπα νεαρὰ
17 Χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοις
18 Καλλιγάλανα τρέφεις.
19 Πριάμοιο δὲ γαῖαν
20 Ἑλλὰς ὤλεσ' αἰχμά.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἔρως Ἔρως, ὃς τὰ
2 Δαρδάνια μέλαθρά ποτ' ἦλθες,
3 Οὐρανίδαισι μέλων·
4 Ὡς τότε μὲν μεγάλως

2 Florem, dolens equorum cauſâ, quib. à Laomedonte fraud. fuer.
3 Et ad latè fluentem Simoentem navem
4 Statuit pontigradam,
5 Et rudentes puppibus alligatos ſuſpendit,
6 Et exemit ex navibus ſagittas, quas manu peritè jaculabatur,
7 Laomedonti cædem illaturas.
8 Armis autem Trojæ muros ad regulam à Phœbo factos
9 Ignisque puniceâ flammâ
10 Demolitus, Trojæ diripuit agrum.
11 Bis autem gemino ſtrepitu muros
12 Circa Dardaniæ urbem, i.e. circa Trojam,
13 Cruenta evertit haſta.

Strophe 2.

1 Fruſtra igitur, ô aureos
2 Inter cyathos molliter incedens
3 Laomedontie i.e. Trojane Puer, Ganymedes,
4 Jovis habes poculorum
5 Implendorum munus, pulcherrimum miniſterium.
6 Nam quæ te genuit Troja,
7 Igne jam deflagrat.
8 Littora marina
9 Exclamant, qualitèr
10 Avis ob pullitiem ſuam lamentatur.
11 Hæ quidem maritos lugent,
12 Aliæ verò liberos, aliæ autem
13 Matres annoſas.
14 Tua verò roſcida lavacra,
15 Et gymnaſiorum curſus periêrunt.
16 Tu verò juvenilem faciem
17 Gratiis & venuſtate decoram apud Jovis thronum
18 Pulchrâ-tranquillitate auctam & ornatam alis.
19 Priami verò terram
20 Græca perdidit haſta.

Antiſtrophe 2.

1 O Amor, Amor, qui ad
2 Dardanias ædes olim veniſti,
3 Diis curæ exiſtens;
4 Quàm tunc quidem magnificè

V. 808. Ἀτυζόμενος πώλων) Διὰ τοὺς πώλους, ὅτι διὰ τοὺς ἵππους ὀργιζόμενος, iratus ob Equos, quos cùm Herculi primùm Laomedon promiſerat, poſt interfectum marinum monſtrum & Heſionem liberatam, rurſus Rex perfidus denegavit. Hâc cauſam Dirutæ ab Hercule Trojæ Homerus ponit, ut videndum infra ad v. 817. Et Ovid. Metamorph. l. xi. Fab. 6. —Regis quoque Filia Monſtro Poſcitur æquoreo; quam dura ad ſaxa revinctam Vindicat Alcides, promiſſaque munera dictos Poſcit Equos, tantique operis Mercede negatâ Bis perjura capit perjuræ mœnia Trojæ. Vid. etiam ſuprà ad v. 795. Joſ. Barnes. V. 809. Εὐρείτᾳ) Εὐρείτης & Hom. ἐϋρρείτης, idem quod εὔρεος, εὔρροος. Πλάταν) Remum, pro Navem, hanc autem pro Claſſem, Metalepſis. V. 811. Ναύδετ') Ναύδετα, τοὺς πρυμνησίους, κάλους, πρυμνήσια. V. 814. Κανόνων τυκίσματα Φοίβου) Quod H. Stephanus obſervat de δὲ poſt κανόνων, non autem poſt πυρὸς, id Verſuum ratio non ferret. Τυκίσματα, Regulâ Apollineâ conſtructa mœnia. Lycophron —Ἐν περιδινάτῳ λάτρις τυκίσμασι. Tzetzes in locum, τυκίσμασι) κατασκευάσμασι· Τύκος γὰρ σιδηροῦν ἐργαλεῖον τεκτονικὸν, ᾧ τοὺς λίθους πλεκοῦσι καὶ ἀποξέουσι. J. Brodæus. V. 817. Δὶς δὲ δυοῖν πιτύλοιν) Innuere videtur hic locus Triremes quatuor, quarum auxilio uſus Hercules cum Telamone Colchis reverſus Trojam cepit, Joh. Miltonus. An verò Τρὶς non ſit legendum pro Δὶς videant Docti. Sex enim navibus uſum in hâc Expeditione Herculem teſtatur Homerus Iliad. ε. v. 638. &c. Ἀλλ' οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην Εἶναι ἐμὸν πατέρα, Θρασυμέμνονα, Θυμολέοντα, Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος, Ἒξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν, Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς. De voce πίτυλος vid. ad Iphig. Taur. v. 307. Apollodorus verò in libro 2. Bibliothecæ c. 6. Octodecim Navibus remorum ordine quinquaginta inſtructis uſum Herculem ait. Joſua Barnes. V. 818. Περὶ Δαρδανίας) Ita pro Δαρδάνας repono, Scaligero, Porto, Verſu & Ratione poſtulante; ita Troja dicta à Dardano, Jovis & Electræ filio, illius Conditore. Hinc Virgilio toties vocatur Author viz. Trojanæ gentis —Nam Dardanus Iliacæ primus Pater Urbis & Author. Joſua Barnes. V. 821. Ἁβρὰ βαίνων) Plutarchus dixit διακεχλιδότως βαδίζειν. Vid. quæ Noſtri Eſtherâ, ſive Αὐλικοκατοπτρῳ noſtro, ad v. 754. Σαυλὰ μάλα προβιβῶσι. Joſua Barnes. V. 822. Λαομεδόντιε παῖ) Ita pro Λαομεδόντειε lego ob Verſum, ut meliùs ſuo pari reſpondeat in Antiſtrophâ ſequenti, & hoc Verbum Virgilii autoritate nititur, Æn. l. 8. v. 18. Talia per Latium; quæ Laomedontius Heros Cuncta videns, magno curarum fluctuat æſtu. Unde obitèr caſtigandus eſt Vir Magnus Joh. Brodæus, quòd Euripidi, longè meherculè Majori Viro, hanc dicam impegit, " Ganymedes, inquit, Jovis Pincerna; quem contra omnium Opinionem Laomedontis filium vocat Euripides: " Natus eſt enim Troe Patre. Reſpondeo, Euripidem non magis hoc in loco Ganymedem vocare Laomedontis filium, quàm Virgil. Æneam vocat, qui & illi Laomedontius, hoc eſt, ſimplicitèr Trojanus: ſic Λαομεδόντιε παῖ, Trojane Puer. Sic Virgil. Æn. l. 7. v. 105. Laomedontia pubes, i.e. Trojana. Et Laomedontiadæ Troes. Audaciùs certè Lucianus in Charidemo filium vocat Dardani, Γανυμήδης ὁ Δαρδάνου. Niſi generalitèr ſumatur; ut ſæpe Authores facere videmus. Jupiter, Dardanus, Erichthonius, Tros, Ganymedes, cum Ilo & Aſſaraco. Ganymedes itaque immortalis factus, quia ut Hom. Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν. Ab Ilo Laomedon, Priami Pater, ab Aſſaraco, Capys Anchiſæ pater, qui Æneam genuit, oriundi. J. Barnes. V. 837. Καλλιγά-

Καλλιγάλανα) *Doricè* pro καλλιγάληνα, οἱονεὶ κάλλει γαλήνην ἔχουσα. Phraſis ſuaviſſima, παρὰ θρόνοις καλλιγάληνα χέοντι τρίφει, quam *Brodæus* non vidit, nunquam enim aliàs vertiſſet τρίφεις per ἔχεις. *Joſua Barnes*

V. 847. Οὐκέτ' ἐρῶ) *Aldi* Editio ἐρῶ, tum hic ſenſus τὸ μὲν οὖν Διὸς ὄνειδος οὐκέτ' ἐρῶ, ἤγουν ἀχαριστίαν αὐτῷ οὐκ ἐγκαλῶ εἰς τὴν Γανυμήδους συγγένειαν. *Joſua Barnes.* V. 849. Ἁμέρας φίλιον βροτοῖς) Ita *Stephanus* ex Vet. Cod. pro φίλας reſtituit. Ἁμέρας autem non per *Diei*, ut ante, ſed per *Auroræ* reddidi; Eam enim & illos Amores cum *Tithono* tangit *Chorus* poſt *Ganymedem*. Adeò verò non eſt novum Ἡμέρα dici pro Ἠὼς, ut etiam Proſæ Scriptores ita loquantur, Nam in illud *Homeri* Iliad. λ. v. 1. Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο Ὤρνυτο, ita *Didymus*, ſive potiùs *Heraclea* Grammaticus, ut Doctis viſum eſt, Μυθεύεται, ὅτι Τιθωνὸν τὸν Λαομέδοντος (ſuppleas ἀδελφὸν) εὐπρεπέστατον ὄντα καθ' αὐτὸν ἐν Ἰλίῳ γενόμενον, ἐρασθεῖσα ἀνήρπασεν ἡ Ἡμέρα. καὶ τῆς τούτου μετέλαβε κοίτης. *Joſua Barnes.* V. 850. φέγγος ὀλοὸν) *Canterus* conjectabat legi debere ἀλλυμένου, quod *Senſus* facilè admitteret, *Verſus* non item; ut enim reſpondeat pari ſuo in præcedenti ſtrophâ, non oportebat vel *Choriambum* vel primum *Pæona* ſubſtituere, ſed *Epitritum* tertium, qualis eſt ἀνάπτορας, ponitur enim pro εὐνάτορας. *Joſua Barnes.* V. 853. Τεκνοποιὸν ἔχουσα τᾶσδε γᾶς πόσιν) *Ex hâc terrâ oriundum maritum* Tithonum, ut Nos Latinam Verſionem emendavimus; τεκνοποιὸν autem vocat Tithonum, ob *Memnona* Regem *Æthiopum* ex eo ſuſceptum ab Aurorâ. Ἔχουσα autem poſt φέγγος ἁμέρας, ut nè fiat ἀνακόλουθον, ἡμέρα in conſtructione eſt addenda. Figura πρὸς τὸ σημαινόμενον. *Joſua Barnes.* V. 855. Ἀστέρων τέθριππος ἔλαβε Κρόκεος ὄχος ἀναρπάσας) Nonnulli Unicum Equum *Auroræ* tribuunt, viz. *Pegaſum* (credo nempe quia *Aurora Muſis Amica*) ut *Euſtathius* & *Lycophron* Ἠὼς μὲν αἰπεινὸν ὄρος ὠκεῖα πτερύγεσσιν ἐπέπτατο Πηγάσου πτεροῖς. Alii albos Equos, ut *Theocritus* in Hylâ v. 11. Οὐδ' ὅκχ' ἁ λεύκιππος ἀνατρέχῃ ἐς Διὸς Ἀώς. Alii *Bigas*, ut *Virgilius* Æn. l. 7. v. 26. *Aurora in roſeis fulgebat lutea Bigis*; Idem tamen aliàs *Quadrigas* Auroræ aſſignat, ut hic *Euripides*, viz. Æn. l. 6. v. 535. *Hac vice ſermonum roſeis Aurora Quadrigis Jam medium æthereo curſu trajecerat Axem.* Quòd vero Ego Κρόκεος lego & χρύσεος deleo prorſus ex textu, hæc eſt Ratio, Nemo unquam *Auroræ* Currum *Aureum* dixit, (licet *Homero* dicitur ipſa Dea Χρυσόθρονος Ἠὼς) *Croceum* Multi; præterea χρύσεος Verſui obſtabat, qui reſpondet 17mo præcedentis *Strophæ*, Χάρισι τᾶσδε Διὸς θρόνοις, Κρόκεος autem exactè reſpondet, & eſt *Euripideum* verbum, *Hecub.* v 468 ἐν κροκέῳ πέπλῳ. Hinc *Virgilius Tithoni* & *Auroræ* Cubile Croceum facit Æn. l. 4. v. 586. *Tithoni croceum linquens Aurora Cubile.* Et alius Poetarum de *Aurorâ*, Hæc croceis invecta Rotis. *J. Barnes.* V. 858. Τὰ θεῶν δὲ φίλτρα, φροῦδα Τροίᾳ) *Jovis* verò erga *Ganymeden* & *Auroræ* in *Tithonum*, ne dicam quod Poeta omiſit, *Veneris* erga *Anchiſen*, Amor, nullum *Trojæ* pereunti auxilium adfert. De his tribus *Ovid.* Epiſt. *Paris Helenæ* --*Phryx* erat & noſtro genitus de ſanguine, qui nunc Cum Diis potando Nectare miſcet aquas: *Phryx* erat Auroræ Conjux; tamen abſtulit illum Extremum noctis quæ Dea finit iter. *Phryx* erat *Anchiſes*: Volucrum cui Mater Amorum Gaudet in Idæis concubuiſſe jugis. *Joſua Barnes.*

Τροίαν ἐπύργωσας, θεοῖσιν
Κῆδος ἀναψάμενος.
Τὸ μὲν οὖν Διὸς
Ὄνειδος, οὐκέτ' ἐρῶ.
Τὸ τᾶσδε λευκοπτέρου
Ἁμέρας φίλιον βροτοῖς
Φέγγος ὀλοὸν
Εἶδε γαῖαν, εἶδε
Περγάμων ὄλεθρον,
Τεκνοποιὸν ἔχουσα τᾶσδε
Γᾶς πόσιν ἐν θαλάμοισιν, ὃν
Ἀστέρων τέθριππος ἔλαβε
Κρόκεος ὄχος ἀναρπάσας.
Ἐλπίδα γᾷ πατρίᾳ
Μεγάλαν. Τὰ θεῶν δὲ
Φίλτρα, φροῦδα Τροίᾳ.

Trojam exaltâſti, cum diis
Affinitatem jungens!
Jovis igitur nunc es
Probrum, non ampliùs amor.
Hæc hujus candidas alas habentis
Auroræ, grata cæteris mortalibus
Lux *Trojanis* funeſta,
Vidit pereuntem noſtram terram: vidit
Pergamorum exitium;
Quamvis habens liberorum procreatorem ex hâc
Terrâ oriundum maritum Tithonum in thalamis, quem
Aſtrorum quadrijugus vexit
Croceus currus abreptum,
Spem patriæ terræ
Magnam. Deorum verò
Amores fuerunt inutiles Trojæ.

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

Menelaus *in Scenam progreſſus, ut Famuli* Helenam *ad naves deducant, imperat, quam ſupplicio ſe affecturum pollicetur.* Hecuba *confirmat in propoſito* Helenæ *interficiendæ* Menelaum; Helena *è contrà pro vitâ ſupplicat, ſeque purgare conatur; undè* Menelai *juſſu* Hecuba *&* Helena *inter ſe duabus elegantiſſimis Orationibus certant;* Menelaus *tamen in propoſito perſeverat,* Helenam *non antequam* Argos *pervenerit, interficiendi.* Chorus *Threnum orditur ad* Jovem, *conquerens omnia Ornamenta tam Divina, quàm Humana* Trojæ *Direptione ſublata eſſe.* Hecuba *Navim conſcenſura, ſeque & ſuos miſeratur, ac Morte præſentibus malis eripi cupit, Diraque* Helenæ *harum cladium Authori imprecatur.*

ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΕΚΑΒΗ, ΕΛΕΝΗ, ΧΟΡΟΣ,

Ἴαμβοι.

V. 860. Ὦ καλλιφεγγὲς &c.) Sic *Hom.* Odyſſ. v. 513. Τίς νυ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι; V. 861. Χειρώσομαι) ὑποχείριον ποιήσω. *Joſua Barnes.*

Με. Ὦ Καλλιφεγγὲς ἡλίου σέλας τόδε,
Ἐν ᾧ δάμαρτα τὴν ἐμὴν χειρώσομαι
Ἑλένην· ὁ γὰρ δὴ πολλὰ μοχθήσας ἐγὼ
Μενέλαός εἰμι, καὶ στράτευμ' Ἀχαιϊκόν.
Ἦλθον δὲ Τροίαν, οὐχ ὅσον δοκοῦσί με

Me. O Pulchram lucem ſpargens ſolis jubar iſtud,
In quâ uxorem meam capiam
Helenam: hic enim qui multùm laboravi, ego
Menelaus ſum, & hic eſt exercitus Achivorum.
Veni autem ad Trojam, non (ut multi putant me veniſſe)

Γυναικὸς

Γυναικὸς οὕνεκ', ἀλλ' ἐπ' ἄνδρ', ὃς ἐξ ἐμῶν
Δόμων δάμαρτα ξεναπάτης ἐλῄσατο.
Κεῖνος μὲν οὖν δέδωκε σὺν θεοῖς δίκην,
Αὐτός τε, καὶ γῆ δορὶ πεσοῦσ' Ἑλληνικῷ.
Ἥκω δὲ τὴν Λάκαιναν, οὐ γὰρ ἡδέως
Ὄνομα δάμαρτος, ἥ ποτ' ἦν ἐμή, λέγω,
Ἄξων· δόμοις γὰρ τοῖσδ' ἐν αἰχμαλωτικοῖς
Κατηρίθμηται Τρῳάδων ἄλλων μέτα.
Οἵπερ γὰρ αὐτὴν ἐξεμόχθησαν δορί,
Κτανεῖν ἐμοί νιν ἔδοσαν, εἴτε μὴ κτανὼν
Θέλοιμ' ἄγεσθαι πάλιν ἐς Ἀργείαν χθόνα.
Ἐμοὶ δ' ἔδοξε τὸν μὲν ἐν Τροίᾳ μόρον
Ἑλένης ἐᾶσαι, ναυπόρῳ δ' ἄγειν πλάτῃ
Ἑλληνίδ' εἰς γῆν, κᾆτ' ἐκεῖ δοῦναι κτανεῖν
Ποινάς, ὅσοις τεθνᾶσιν ἐν Ἰλίῳ φίλοι.
Ἀλλ' εἶα, χωρεῖτ' εἰς δόμους, ὀπάονες,
Κομίζετ' αὐτήν, τῆς μιαιφονωτάτης
Κόμης ἐπισπάσαντες· οὔριοι δ' ὅταν
Πνοαὶ μόλωσι, πέμψομέν νιν Ἑλλάδα.
Εκ. Ὦ γῆς ὄχημα, κἀπὶ γῆς ἔχων ἕδραν,
“ Ὅστις ποτ' εἶ σύ, δυστόπαστος εἰδέναι,
“ Ζεύς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεος, εἴτε νοῦς βροτῶν,
“ Προσηυξάμην σε· πάντα γὰρ δι' ἀψόφου
“ Βαίνων κελεύθου, κατὰ δίκην τὰ θνήτ' ἄγεις.
Με. Τί δ' ἔστιν; εὐχὰς ὡς ἐκαίνισας θεῶν;
Εκ. Αἰνῶ σε, Μενέλα', εἰ κτενεῖς δάμαρτα σήν.
Ὁρῶν δὲ τήνδε, φεῦγε, μή σ' ἕλῃ πόθῳ.
Αἱρεῖ γὰρ ἀνδρῶν ὄμματ', ἐξαιρεῖ πόλεις,
Πίμπρησι δ' οἴκους, ὧδ' ἔχει κηλήματα.
Ἐγώ νιν οἶδα, καὶ σύ, χοἱ πεπονθότες.
Ελ. Μενέλαε, φροίμιον μὲν ἄξιον φόβου
Τόδ' ἐστί· πρὸς γὰρ χερσὶ προσπόλων σέθεν
Βίᾳ πρὸ τῶνδε δωμάτων ἐκπέμπομαι.
Ἀτὰρ σχεδὸν μὲν οἶδά σοι μισουμένη,
Ὅμως δ' ἐρέσθαι βούλομαι. γνῶμαι τίνες
Ἕλλησι, καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι;
Με. Οὐκ εἰς ἀκριβὲς ἦλθες, ἀλλ' ἅπας στρατὸς
* Κτανεῖν ἐμοί σ' ἔδωκεν, ὅνπερ ἠδίκεις. Κτανεῖν. H. Steph.

Mulieris cauſâ: ſed propter virum viz. *Paridem*, qui ex meis
Ædibus conjugem deceptor-hoſpitum rapuit.
Sed ille quidem Diis faventibus jam mihi pœnas dedit,
Et ipſe, & patria Marte collapſa Græcanico.
Venio verò nunc iſtam Lacænam (non enim libenter
Nomen uxoris, quæ quondam mea fuit, appello)
Abducturus: in hâc enim domo cum captivis
Annumeratur aliis Trojanis mulieribus.
Qui enim eam laborantes recuperaverunt bello
Dederunt mihi eam interficiendam: ſive non occidens
Velim eam abducere iterum in Argivam terram.
Mihi verò decretum eſt in Trojâ quidem mortem
Helenæ omittere, nautico verò eam abducere remo
In Græciam, & ibi eam dare interficiendam
(Pro pœna) iis, quibus mortui ſunt apud Ilium amici.
Sed eia, ite in domum, miniſtri,
Adducite eam cædibus pollutiſſima
Comâ trahentes: proſperi verò quando
Flatus venerint, mittemus eam in Græciam.
Hec. O terræ vehiculum, & in terrâ habens ſedem,
“ Quicunque tandem es, inperveſtigabilis animis noſtris
“ Jupiter, ſive es neceſſitas naturæ, ſive mens mortalium,
“ Te invoco: omnia enim per arcanatu
“ Vadens viam moderaris mortalia juſtè.
Men. Quid rei eſt, quòd preces renovas deorum?
Hec. Laudo te, Menelae, ſi occideris tuam conjugem.
Sed videns hanc fuge, ne te capiat amore.
Capit enim oculos virorum, & evertit civitates,
Et incendit domos, tales habet illecebras.
Ego ipſam novi, & tu, & reliqui, qui *propter eam mala* paſſi ſunt.
Hel. O Menelae, prooemium quidem pavore dignum
Hoc eſt: manibus enim à famulis tuis
Per vim ex hâc domo rapior.
Sed quamvis quidem ferè ſciam me tibi inviſam eſſe,
Tamen interrogare volo, quænam ſententiæ *ſint*
A Græcis, & à te de meâ vitâ.
M. In juris rigorē nō veiſti, *nec ſūmo jure tecū actū eſt*: ſed totus exerc.
Quem læſiſti, te mihi dedit ut interficiam.

V. 866. Ἐλῄσατο) ἐλῄσατο, ἀπὸ τὸ ληΐζομαι, λείαν ἄγω. V. 871. Αἰχμαλωτικοῖς) Rectè & ἀναλογικῶς hoc Verbum formatur ab αἰχμάλωτος, ut ἀνθρωπικὸς ab ἀνάλωτος, quare non erat, ut *Scaliger* ſubſtitueret αἰχμαλωτίσιν, quanquam, ut verum fatear, hæc Dictio magis eſt Poetica. *J. Barnes.* V. 878. Κᾆτ' ἐκεῖ δοῦναι κτανεῖν Ποινὰς &c.) Καὶ εἶτα δοῦναι αὐτὴν τούτοις κτανεῖν, ὅσοις, ἤγουν οἷς οἱ φίλοι τεθνᾶσιν ἐν Ἰλίῳ, ὡς ποινὴ καὶ ἀνταπόδοσις γένωνται· Ποινὰς δὲ διὰ Παρενθέσεως. *Joſua Barnes.* V. 884. Ὦ Γῆς ὄχημα, κἀπὶ Γῆς ἔχων ἕδραν) Ex hoc loco conjectare licet, quàm dignè Deo quámque Philoſophicè de Dei Naturâ ſenſerit *Euripides*; Dicit enim Deum & extra hunc Mundum eſſe, vel ut Poeta, *extra flammantia mœnia Mundi*, ut qui illum in ſe contineat, moveátque & gubernet, item in Mundo eſſe, ſedemque ſuam ponere; neque tamen ab eo comprehendi. Totus enim Naturæ Orbis intelligitur per Γῆν in hoc loco, omnia nempe Elementa, Aureâ illâ *Homericâ* Catenâ ſimul connexa & Terræ alligata. Hinc *Hebræi* ſapientèr Deum dixerunt הַמָּקוֹם, *Locum*, non, ut *Buxtorfius*, per *Antiphraſin*, quaſi *locum-non-habentem*, utpote infinitum, ſed quia Ipſe eſt Plenitudo, quæ omnia implet continétque. Unde *Hermes Triſmegiſtus*, “ *Deus* eſt *Circulus*, cujus *Centrum* ubique eſt & *Circumferentia* nullibi. *Hieremias* c. 23. v. 24. Μὴ οὐχὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ πληρῶ, λέγει Κύριος; Huc referatur illa de *Auguſtino* bella & picturis etiam nobilitata Hiſtoria, quæ narrat illum ad maris littus ambulantem meditatione, quomodò Deum comprehenderet, occupatum, à Puerulo ad bonam mentem revocatum, qui ludens operam; omnem *Oceanum* in breviſſimæ Caveæ ſpatium concludere conabatur. *Joſua Barnes.* V. 885. Δυστόπαστος εἰδέναι) *Simonides* interrogatus ab *Hierone* Tyranno, *quid eſſet* DEUS, dixit ſe cras reſponſurum; craſtino mane interrogatus alium diem poſcebat, ac perinde alium atque alium, donec miratus *Hiero* cauſam hujus Moræ quæſivit, cui *Simonides*, “ *quo penitiùs Dei Naturam introſpexeris, eò magis imperveſtigabilem agnoſces, quoq; magis Deum cognoveris, eò minùs aut illum animo comprehendere, aut linguâ explicare valeas.* Vid. *Ciceron.* de Naturâ Deorum l. 1. *Drexelii* Eter. c. 1. p. 1. Ita Divus *Paulus* Ep. *Rom.* c. 11. v. 33. Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ· ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. *Pſellus* ad illud *Zoroaſtris*, inter alia multa inquit, Μάθε τὸ Νοητόν, ἐπεὶ ἔξω νόου ὑπάρχει· Κρεῖττον γὰρ (τὸ Θεῖον) παντὸς ῥήματος, καὶ νοήματος, ὡς πάντη ἀνεννόητον καὶ ἀνέκφραστον, καὶ σιγῇ μᾶλλον τιμώμενον, ἢ θαυμασίαις φωναῖς σημαινόμενον. Ἔστι γὰρ καὶ τοῦ σημαινομένου ὑψηλότερον, καὶ τοῦ ἐμφανοῦς, καὶ τοῦ ἐννοουμένου. Hinc *Homerus* Iliad. χ. v. 8. Τίπτε με, Πηλέος υἱέ, ποσὶν ταχέεσσι διώκεις Αὐτὸς θνητὸς ἐὼν Θεὸν ἄμβροτον; Quem locum ita *Clemens Alexandrinus* Strom. l. 5. exponit; Οὐχ ἁλωτὸν γὰρ τῷ θνητῷ, οὐδὲ καταληπτὸν τὸ Θεῖον. οὔτε ποσίν, οὔτε χερσίν, οὔτε ὀφθαλμοῖς, οὐδ' ὅλως τῷ σώματι δεδήλωκε. Δυστόπαστος εἰδέναι, Cognitu-per-conjecturam & humanam rationem valdè difficilis, niſi ſe per Revelationem *Deus* velit aperire. Idem verbum habes *Supplic.* v. 138. *Joſua Barnes.* V. 887. Πάντα γὰρ δι' ἀψόφου Βαίνων κελεύθου, κατὰ δίκην τὰ θνήτ' ἄγεις) Hoc ſanè pientiſſimum Divinæ Juſtitiæ teſtimonium exhibet Poeta Sanctiſſimus. Ἄψοφον autem vocat viam Providentiæ Divinæ, quia nec veſtigium, nec vo-

lam

lam relinquit, nec ſtrepitum facit; quo vel aures, vel oculi hominum ad illam inveſtigandam dirigantur. Κἀμὲ pro καὶ non Canteri ſolius authoritate reſtituo, ita enim & Aldi legit Editio. *Joſua Barnes.*

Ἑλ. Ἔξεστιν οὖν πρὸς ταῦτ' ἀμείψασθαι λόγῳ,
Ὡς οὐ δικαίως, ἢν θάνω, θανούμεθα;
Με. Οὐκ εἰς λόγους ἐλήλυθ', ἀλλά σε * κτενῶν.
Εκ. Ἄκουσον αὐτῆς, μὴ θάνῃ τοῦδ' ἐνδεής,
Μενέλαε, καὶ δὸς τοὺς ἐναντίους λόγους
Ἡμῖν κατ' αὐτῆς· τῶν γὰρ ἐν Τροίᾳ κακῶν
Οὐδὲν κάτοισθα. συντεθεὶς δ' ὁ πᾶς λόγος
Κτενεῖ νιν οὕτως, ὥστε μηδαμοῦ φυγεῖν.
Με. Σχολῆς τὸ δῶρον· εἰ δὲ βούλεται λέγειν,
Ἔξεστι. τῶν σῶν δ' οὕνεχ', ὡς μάθῃ, λόγων
Δώσω τόδ' αὐτῇ· τῆσδε δ' οὐ δώσω χάριν.
Ἑλ. Ἴσως με, κἂν εὖ, κἂν κακῶς δόξω λέγειν,
Οὐκ ἀνταμείψῃ πολεμίαν ἡγούμενος.
Ἐγὼ δ', ἅ σ' οἶμαι διὰ λόγων ἰόντ' ἐμοῦ
Κατηγορήσειν, ἀντιθεῖσ' ἀμείψομαι
Τοῖς σοῖσι τἀμὰ, καὶ τὰ σ' αἰτιάματα.
Πρῶτον μὲν ἀρχὰς ἔτεκεν ἥδε τῶν κακῶν,
Πάριν τεκοῦσα. δεύτερον δ' ἀπώλεσεν
Τροίαν τε, κἀμὲ πρέσβυς, οὐ κτανὼν βρέφος,
Δαλοῦ πικρὸν μίμημ' Ἀλέξανδρόν ποτε.
Ἔνθεν δὲ τἀπίλοιπ' ἄκουσον, ὡς ἔχει.
Ἔκρινε τρισσὸν ζεῦγος ὅδε τρισσῶν θεῶν.
Καὶ Παλλάδος μὲν ἦν Ἀλεξάνδρῳ δόσις,
Φρυξὶ στρατηγοῦνθ' Ἑλλάδ' ἐξανιστάναι.
Ἥρα θ' ὑπέσχετ' Ἀσιάδ', Εὐρώπης θ' ὅρους,
Τυραννίδ' ἕξειν, εἴ σφε κρίνειεν Πάρις.
Κύπρις δὲ τοὐμὸν εἶδος ἐκπαγλουμένη
Δώσειν ὑπέσχετ', εἰ θεὰς ὑπερδράμοι
Κάλλει. τὸν ἐνθένδ' ὡς ἔχει σκέψαι λόγον.
Νικᾷ Κύπρις θεάς· καὶ τοσόνδ' οὑμὸς γάμος
Ὤνησεν Ἑλλάδ', οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων,
Οὔτ' εἰς δόρυ σταθέντες, οὐ τυραννίδι.
Ἃ δ' εὐτύχησεν Ἑλλάς, ὠλόμην ἐγὼ,
Εὐμορφίᾳ πραθεῖσα, κὠνειδίζομαι,
Ἐξ ὧν ἐχρῆν με στέφανον ἐπὶ κάρᾳ λαβεῖν.
Οὔπω με φήσεις αὐτὰ τἀν ποσὶν λέγειν,
Ὅπως ἀφώρμησ' ἐκ δόμων τῶν σῶν λάθρᾳ.
Ἦλθ' οὐχὶ μικρὰν θεὸν ἔχων αὑτοῦ μέτα,
Ὁ τῆσδ' ἀλάστωρ, εἴτ' Ἀλέξανδρον θέλεις
Ὀνόματι προσφωνεῖν νιν, εἴτε καὶ Πάριν,
Ὅν, ὦ κάκιστε, σοῖσιν ἐν δόμοις λιπὼν,
Σπάρτης ἀπῇρας νηὶ, Κρησίαν χθόνα.
Εἶεν. οὐ σ', ἀλλ' ἐμαυτὴν τοὐπὶ τῷδ' ἐρήσομαι.
Τί δὴ φρονοῦσά γ' ἐκ δόμων ἅμ' ἑσπόμην
Ξένῳ, προδοῦσα πατρίδα, καὶ δόμους ἐμούς;
Τὴν θεὸν κόλαζε, καὶ Διὸς κρείσσων γενοῦ,
Ὃς τῶν μὲν ἄλλων δαιμόνων ἔχει κράτος,

* an κτανῶν.

Hel. Licetne igitur ad hæc reſpondere verbis,
Quòd non juſtè, ſi moriar, interficiar?
Men. Non ad diſputandum veni, ſed ad te occidendum.
Hec. Audi eam, ne moriatur indiga hujus rei,
Menelae, & da contrarios ſermones
Nobis contra eam: malorum enim, quæ Trojæ evenerunt,
Nullum nôſti. In unum enim collata tota oratio
Interficiet eam, ita ut non poſſit elabi.
Men. Munus autem *eſt* otii: ſi tamen vult dicere,
Licet: propter tuam autem (*ut ſciat*) interceſſionem,
Concedâ hoc ipſi, ipſius verò cauſâ beneficium *hoc ei* non dabo.
Hel. Fortaſſe ſive bene, ſive malè dixero, mihi
Non reſpondebis, ducens me eſſe hoſtem.
Ego verò *ad ea*, quæ ſcio te certantem mecum *verbis*,
Mihi objecturum eſſe, reſpondebo, opponens
Tuis meas, & tuas *meis*, criminationes.
Primum quidem hæc peperit initia horum malorum,
Paridem pariens: deinde verò *perdidit*
Trojam, & me ille ſenex *Priamus*, non interficiens infantem,
Facis triſtem effigiem, Alexandrum olim.
Audi verò jam cætera, ut ſe habent.
Hic *Paris* fuit judex triplicis jugi trium dearum.
Et Palladis quidem Alexandro donum *promiſſum* erat,
Fore ut belli dux creatus Græciam Phrygibus evertam ſubigeret.
Juno verò promiſit Aſiam, Europæque fines *illum*
Regnum habiturum, ſi *ſe cæteris* judicans anteferret Paris.
Venus verò mirificè prædicans meam formam, *hanc*
Se daturam *ipſi* promiſit, ſi Deas *latâ ſententiâ* ſuperâſſet
Pulchritudine: nunc vero, quod ſecutû eſt, ut ſe habeat, perpende:
Vincit Venus deas, & tantùm meæ nuptiæ
Juverunt Græciam, *ut* barbarorum imperio non eſtis ſubjecti,
Nec in bello *perpetuo* conſtituti, nec tyrannide *vexati*.
Quas verò *ob res* felix evaſit Græcia, *ob eas* ego perii,
Propter meam formâ vendita, & *tamen ob ea* probroſè accuſor.
Ob quæ oportuit me coronam in caput accipere.
Nondum dices me ad propoſitum dicere.
Quo d diſceſſerim clàm ex tuis ædibus.
Venit, non exiguam deam habens ſecum,
Hujus *Hecubæ* malus dæmon, ſive Alexandrum velis
Eum appellare, ſive Parim:
Quem tu, ô ignaviſſime, in tuâ domo relinquens,
Solviſti nave ex Spartâ in Cretam *tendens*.
Sit ita: non te, ſed meipſam interrogabo de eo quod ſequitur.
Quid igitur cogitans ex domo ſecuta ſum
Hoſpitem, prodens patriam, & meam domum?
Ipſam deam *Venerem* objurga, & Jove potentior fias,
Qui quidem in alios deos habet imperium,

V. 906. Τοῦδ') τοῦ ἀπολογεῖσθαι. V. 911. Σχολῆς τὸ δῶρον) Simile in *Androm.* Σχολῆς τόδ' ἔργον. V. 921. Κἀμὲ πρέσβυς) Mirè hic hallucinatus eſt Vir Cl. *J. Brodæus*, qui πρέσβυς exponit, *hæc Anus Hecuba*. Quùm de illâ *primò* dixit, jam *ſecundò* illius maritum *Priamum* cauſat, qui cùm *Somnii* Interpretationem audiverit, non ſtatim infantem neci dederit, qui futurus erat Fax Patriæ. *Joſua Barnes.* V. 927. Ἀσιάδ') Pudendo errore Idem *Brodæus* hic corrigit Ἀσίας δ', cùm eo modo, *Spondæus* eſſet in Quarto loco; & Ἀσιάδα, γαῖαν intellige, Ἀσίας σημαίνει. vid. ſuprà v. 743. *J. Barnes.* V. 930. Εἰ θεὰς ὑπερδράμοι) Ita *Canterus* & *Scaliger* & *Æmilius Portus* pro ὑπερδράμοιμι, quorum hic exemplum profert ex *Ione* v. 973. Καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς ὢν, ὑπερδράμω; *J. Barnes.* V. 936. Πραθεῖσα) Vendita à *Venere*; illa enim *Paridi* promiſit *Helenam*, ſi aureum illi Pomum daret, Pulchritudinis ſymbolum & præmium. Κὠνειδίζομαι) καὶ ὀνειδίζομαι. V. 937. Ἐπὶ κάρᾳ) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. V. 943. Ὅν, ὦ κάκιστε, σοῖσιν ἐν δόμοις λιπὼν Σπάρτης ἀπῇρας νηὶ, Κρησίαν χθόνα) Cùm *Paris Lacedæmona* appuliſſet, à *Menelao* eſt honorificentiſſimè receptus: ſed quia per id tempus *Menelaum* oportebat, ad dividendas *Atrei* opes *Cretam* adire, ille *Paridem* domi relinquens, *Helenæ* mandavit, ut non minorem hoſpitis, quàm ſui ipſius curam gereret. Hinc meritò ridetur à *Paride* in Epiſtolâ ad *Helenam* — *Non habuit tempus, quo Creſſia Regna videret Aptius. O mirâ calliditate virum!* Joſua Barnes. V. 945. Εἶεν) Extra carmen ſumendum vid. quæ Nos ad *Hecub.* v. 1116.

Κείνης

Κείνης δὲ δοῦλός ἐστι· συγγνώμη δ' ἐμοί.
Ἔνθεν δ' ἔχοις ἂν εἰς ἔμ' εὐπρεπῆ λόγον.
Ἐπεὶ θανὼν γῆς ἦλθ' Ἀλέξανδρος μυχοὺς,
Χρῆν μ', ἡνίκ' οὐκ ἦν θεοπόνητά μου λέχη,
Λιποῦσαν οἴκους, ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν.
Ἔσπευδον αὐτὸ τοῦτο· μάρτυρες δέ μοι
Πύργων πυλωροὶ, κἀπὸ τειχέων σκοποὶ,
Οἳ πολλάκις μ' ἐφηῦρον ἐξ ἐπάλξεων
Πλεκταῖσιν εἰς γῆν σῶμα κλέπτουσαν τόδε.
Βίᾳ δ' ὁ καινός μ' οὗτος ἁρπάσας πόσις
Δηΐφοβος, ἄλοχον εἶχεν ἀκόντων Φρυγῶν.
Πῶς οὖν ἔτ' ἂν θνήσκοιμ' ἂν ἐνδίκως, πόσι,
Πρὸς σοῦ δικαίως, ἣν ὁ μὲν βίᾳ γαμεῖ,
Τὰ δ' οἴκοθεν κεῖν', ἀντὶ νικητηρίων,
Πικρῶς ἐδούλωσ'. εἰ δὲ τῶν θεῶν κρατεῖν
Βούλει, τὸ χρῄζειν ἀμαθές ἐστι καὶ τόδε.
Χο. Βασίλει', ἄμυνον σοῖς τέκνοισι, καὶ πάτρᾳ,
Πειθὼ διαφθείρουσα τῆσδ', ἐπεὶ λέγει
Καλῶς, κακοῦργος οὖσα· δεινὸν οὖν τόδε.
Εκ. Ταῖς θεαῖσι πρῶτα σύμμαχος γενήσομαι,
Καὶ τήνδε δείξω μὴ λέγουσαν ἔνδικα.
Ἐγὼ γὰρ Ἥραν, παρθένον τε Παλλάδα,
Οὐκ εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἐλθεῖν δοκῶ,
Ὥσθ' ἡ μὲν Ἄργος βαρβάροις ἀπημπόλα,
Παλλὰς δ' Ἀθήνας Φρυξὶ δουλεύειν ποτὲ,
Αἳ παιδιαῖσι, καὶ χλιδῇ μορφῆς πέρι
Ἦλθον πρὸς Ἴδην. Τοῦ γὰρ οὕνεκ' ἂν θεὰ
Ἥρα, τοσοῦτον ἔσχ' ἔρωτα καλλονῆς;
Πότερον ἀμείνον' ὡς λάβῃ Διὸς πόσιν;
Ἢ γάμον Ἀθηνᾶ θεῶν τινος θηρωμένη,
Ἣ παρθενείαν πατρὸς ἐξῃτήσατο,
Φεύγουσα λέκτρα; μὴ ἀμαθεῖς ποίει θεὰς,
Τὸ σὸν κακὸν κοσμοῦσα· μὴ πείσῃς σοφούς.
Κύπριν δ' ἔλεξας, ταῦτα γὰρ γέλως πολὺς,
Ἐλθεῖν ἐμῷ ξὺν παιδὶ Μενέλεω δόμους.
Οὐκ ἂν μένουσ' ἂν ἥσυχός γ' ἐν οὐρανῷ,
Αὐταῖς Ἀμύκλαις ἤγαγεν πρὸς Ἴλιον;
Ἦν οὑμὸς υἱὸς κάλλος ἐκπρεπέστατος,
Ὁ σὸς δ' ἰδών νιν νοῦς, ἐποιήθη Κύπρις.

Hujus verò ſervus eſt. Ideo & mihi eſt ignoſcendum.
Hinc verò poſſes habere ſpecioſam accuſationem adverſus me:
Poſtquam Alexander mortuus ivit in cavos terræ receſſus,
Tunc oportuit me, quum mea connubia nõ eſſet ab aliq. Deo coact.
Relictis ædibus, ad Argivorum naves venire.
Studebam hoc ipſum facere: teſtes autem ſunt mihi
Turrium cuſtodes, & e muris ſpeculatores,
Qui me ſæpe deprehenderunt ex propugnaculis,
Funibus ad terram clàm demittentem hoc corpus.
Per vim autem hic novus maritus me rapiens
Deiphobus uxorem habuit invitis Phrygibus.
Quomodo igitur jure moriar, ô marite, quomodo
A te juſte cadam ego quam hic ultimus ſaltem per vim duxit?
Ob illa verò domeſtica mea facinora, pro victoriæ præmiis
Ego acerbè ſervivi. Si verò deos vincere
Vis, hoc quidem etiam velle ſtultum eſt.
Cho. O regina, defende tuos liberos, & patriam,
Hujus orationem pervertens: dicit enim
Præclare, cùm malefica ſit. Hoc autem eſt pernicioſum.
Hec. Deabus primum ſocia ſiam, earum cauſam defendam,
Et oſtendam hanc non dicere juſta, i.e. vera.
Ego enim Junonem, & Palladem virginem,
Non eò dementiæ veniſſe puto,
Ut hæc quidem Argos barbaris vendiderit,
Pallas verò Athenas Phrygibus ſervire voluerit unquam,
Quæ per ludum, & per delitias de formæ certamine,
Venerint ad Idam: Cujus enim rei gratiâ Dea
Juno tantum habuiſſet deſiderium formæ?
An ut præſtantiorem Jove acciperet maritum?
Aut ut Pallas nuptias alicujus deorum tentaret,
Quæ virginitatem à patre poſtulavit
Fugiens conjugium? ne fac deas ſtultas,
Tuum peccatum ornans: ne ſapientibus hoc perſuadere coneris.
Venerem porrò dixiſti (hoc autem valde ridiculum eſt)
Veniſſe meo cum filio ad Menelai domos.
Nonne manens tranquillè in cœlo
Potuiſſet eam abducere unà cum ipſis Amyclis ad Ilium?
Sed meus filius fuit formâ præſtantiſſimus;
Tua verò mens facta eſt Venus, ipſum conſpicata.

V. 950. Κείνης δὲ δοῦλός ἐστι) Jupiter cæteris Dîis major, Veneri cedit ſoli; cujus Potentiæ ſuccumbens, Europen, Danaen, Semelen, Alcmenam, Maiam, Latonam, Cererem, Ledam, Iô, Calliſtô, aliaſque innumeras Mortales & Deas compreſſit. De quibus Amoribus Vid. Homer. Iliad. Ξ. Nonni Dionyſ. l. 7. Ovid. Metamorph. aliiſque. Joſua Barnes. V. 960. Δηΐφοβος) Poſt occiſum à Philoctete Paridem, frater Deiphobus Helenam uxorem ſuam fecit. De hoc autem Deiphobi Heleneq; Conjugio hæc Homeri Scholiaſtes, Ἀλεξάνδρου τοξευθέντος ὑπὸ Φιλοκτήτου, Πρίαμος τὸν Ἑλένης γάμον [illegible] τῷ ἀριστεύοντι κατὰ τὴν μάχην. Δηΐφοβος δὲ γενναίως ἀγωνισάμενος, ἔγημεν αὐτήν. Tzetzes in Lycophronem hos Verſus citat & prolixiùs illuſtrat. De hac re vide Virgilium Æn. l. 6. v. 524. Et Scholiaſtes ad Eurip. Androm. 228. Helenæ maritos enumerat, Θησέα, καὶ Μενέλαον, Ἀλέξανδρον καὶ Δηΐφοβον. J. Barnes. V. 961. Πῶς ἂν ἔτ' ἂν θνήσκοιμ' ἂν) De duplici ἂν in eadem Clauſulâ vid. Hecub. v. 1200. V. 965. Τὸ χρῄζειν ἀμαθές ἐστι καὶ τόδε) Audactèr καὶ reſtitui, & γὰρ quod nihil hic juris habuit, removi. Judicent Docti. Joſua Barnes. V. 967. Πειθὼ διαφθείρουσα τῆσδ') Πειθὼ, Suada, Suadela, Dea Flexanima illa Dicendi Præſes, quam Ennius Suadam, Quintilianus Perſuadendi Deam, Horatius Suadelam, Cicero Leporem vocat. Hæc Dea Veneris Comes fingitur, quòd qui amantur, Gratiâ & Oratione capiantur. Colebatur & Diana cognomine Πειθὼ Corinthi. Hermeſianax autem ſtatuebat τὴν Πειθὼ καὶ αὐτὴν Χαρίτων μίαν, ut Pauſanias fol. 309. lin. 39. Erat autem Pitho [illegible] dicta, Statuâ honorata à Praxitele, Id. fol. 41. lin. 40. & quod magis eſt, Templo, ab Ægialenſibus. Id. fol. 51. lin. 4. Joſua Barnes. V. 972. Οὐκ εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας) [illegible] ἀμαθίαν. Quòd verò τοσοῦτος facit τοσοῦτον in Neutro genere, æquè ac τοσοῦτο ſemel hic eſt obſervandum, ut & τοιοῦτον pro τοιοῦτο & τηλικοῦτον pro τηλικοῦτο. Sic Lucian. in Hermotimo p. 284. Οὐδὲν τοιοῦτο, nil tale, ſed ante Vocalem utrinque & ibid. p. 292. μακρὸν γὰρ [illegible] τὸ τοιοῦτον, ἔχεις ἂν [illegible]. Sic p. 305. [illegible] τοιοῦτον [illegible]. Sed & aliquando ante Conſonam, ut id. p. 297. Οὐκοῦν [illegible] λέγειν, εἰ [illegible] τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φάσκειν, & p. 307. [illegible] τὸ τοιοῦτον, καὶ οὐ πολλῆς [illegible] δεόμενον. Sic Socrates Schol. p. 193. in Epiſt. Conſtantini Jun. Καὶ τὸ τηλικοῦτον [illegible] ῥῆμα. Item Lucian. p. 343. Τηλικοῦτον [illegible] τὸ κατὰ τὸν [illegible] τύπον. Sic τοιοῦτον [illegible] id. p. 395. [illegible] τοιοῦτον p. 414. Sic τὸ τηλικοῦτον [illegible] κάλλος Origen. &c. Quod notâſſe me non pudet; quoniam Vulgaris Gramm. id non vidit. J. Barnes. V. 973. Ὥσθ' ἡ μὲν Ἄργος βαρβάροις ἀπημπόλα) ἀλλ' οὐ γὰρ δοκῶ τὴν Ἥραν εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἐληλυθέναι, ὡς τὸ Ἄργος τοσοῦτον αὐτῇ κεχαρισμένον τοῖς Βαρβάροις καὶ Φρυξὶν ἀπεμπολᾶν. De Argis autem Junonis deliciis, Vide quæ Nos ad Rheſ. v. 376. Æquè autem Pallas putatur amâſſe ſuas Athenas; nec ideò probabile eſt, illam ob Pulchritudinis nomen Urbem tam charam Phrygibus ſubjicere. Vide piam Poetæ ſagacitatem, quâ omnem arripit occaſionem Patriam ſuam decorandi. Joſua Barnes. V. 976. Τοῦ) Τίνος; & eſt Interrogativum. V. 985. Οὐκ ἂν μένουσ' ἂν) De Duplici ἂν Vide ſuprà v. 961. V. 986. Αὐταῖς Ἀμύκλαις) Amyclæ Urbs Laconiæ, in quâ

Nati *Castor* & *Pollux*, Regia autem *Tyndari*, *Helenæ* Patris. *Dionysius* Perieg. Ἀμυκλαίων γένος ἀνδρῶν. *Scholiastes*: Ἀμυκλαίων, ἤτοι Λακώνων, ὡς ἀπὸ μέρους· μοῖρα γὰρ Λακώνων αἱ Ἀμύκλαι.

" Τὰ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς,
" Καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς.
Ὃν εἰσιδοῦσα βαρβάροις ἐσθήμασι,
Χρυσῷ τε λαμπρὸν, ἐξεμαργώθης φρένας.
Ἐν μὲν γὰρ Ἄργει μίκρ' ἔχουσ' ἀνεστρέφου,
Σπάρτης δ' ἀπαλλαχθεῖσα, τὴν Φρυγῶν πόλιν
Χρυσῷ ῥέουσαν ἤλπισας κατακλύσειν
Δαπάναισιν· οὐδ' ἦν ἱκανά σοι τὰ Μενέλεω
Μέλαθρα, ταῖς σαῖς ἐγκαθυβρίζειν τρυφαῖς.
Εἶεν· βίᾳ γὰρ παῖδα φῂς ἄγειν ἐμόν·
Τίς Σπαρτιατῶν ᾔσθετ', ἢ ποίαν βοὴν
Ἀνωλόλυξας Κάστορος νεανίου,
Τοῦ συζύγου τ' ἔτ' ὄντος, οὐ κατ' ἄστρα πω.
Ἐπεὶ δὲ Τροίαν ἦλθες, Ἀργεῖοί τέ σου
Κατ' ἴχνος, ἦν δὲ δοριπετὴς ἀγωνία,
Εἰ μὲν τὰ τοῦδε κρείσσον' ἀγγέλλοιτό σοι,
Μενέλαον ᾔνεις, παῖς ὅπως λυποῖτ' ἐμὸς,
Ἔχων ἔρωτος ἀνταγωνιστὴν μέγαν·
Εἰ δ' εὐτυχοῖεν Τρῶες, οὐδὲν ἦν ὅδε.
Εἰς τὴν τύχην δ' ὁρῶσα, τοῦτ' ἤσκεις, ὅπως
Ἕποι' ἅμ' αὐτῇ, τῇ ἀρετῇ δ' οὐκ ἤθελες.
Κἄπειτα πλεκταῖς σῶμα σὸν κλέπτειν λέγεις,
Πύργων καθιεῖσ', ὡς μένουσ' ἀκουσίως.
Ποῦ δῆτ' ἐλήφθης, ἢ βρόχους ἀρτωμένη,
Ἢ φάσγανον θήγουσ'; ἃ γενναία γυνὴ
Δράσειεν ἂν, ποθοῦσα τὸν πάρος πόσιν.
Καίτοι γ' ἐνουθέτουν σε πολλὰ πολλάκις·
Ὦ θύγατερ, ἔξελθ'· οἱ δ' ἐμοὶ παῖδες γάμους
Ἄλλους γαμοῦσι. σὲ δ' ἐπὶ ναῦς Ἀχαιικὰς
Πέμψω συνεκκλέψασα· καὶ παῦσον μάχης
Ἕλληνας, ἡμᾶς τ'· ἀλλά σοι τόδ' ἦν πικρόν.
Ἐν τοῖς Ἀλεξάνδρου γὰρ ὕβριζες δόμοις,
Καὶ προσκυνεῖσθαι βαρβάρων ὕπ' ἤθελες.
Μεγάλα γὰρ ἦν σοι· κἀπὶ τοῖσδε σὸν δέμας
Ἐξῆλθες ἀσκήσασα, κἄβλεψας πόσει
Τὸν αὐτὸν αἰθέρ'· ὦ κατάπτυστον κάρα.

" Omnia enim stulta sunt Venus mortalibus,
" Et nomen Deæ rectè à stultitiâ incipit.
Quam tu intuens barbaricis vestitu,
Et auro splendentem, furiosè incensa es animo:
Argis enim exiguas habens opes versabaris.
Discedens verò ex Spartâ, Phrygum civitatem
Fluentem auro, sperâsti abundè suffecturam tuis
Sumptibus: non enim tibi satis erat Menelai
Domus, ad luxuriandum tuis deliciis.
Age, dicis meum filium vi te abduxisse?
Quis Spartanorum sensit? aut quâ vociferatione
Invocâsti Castorem adolescentem,
Fratremque Pollucem gemel. adhuc in *ter.* existente, nec dū in astra *sublat.*
Postquam verò Trojam venisti, Argivi verò tuum
Vestigium secuti sunt, erat autem bellicum certamen,
Quoties quidem res hujus *Menelai* meliores nunciabantur tibi,
Menelaum laudabas, filius ut doleret meus,
Habens magnum rivalem amoris:
Quando verò vincebant *Trojani*, nihil erat ille.
In Fortunam enim intuens hoc studebas, ut
Consectareris eam, Virtutem verò *sequi* nolebas.
Et deinde funibus corpus tuum te clam subducere voluisse dicis,
De turribus demittentem quasi maneres invita.
Ubi ergo deprehensa es, aut suspendens laqueos,
Aut gladium acuens? quæ generosa mulier
Fecisset, priorem desiderans maritum.
Atqui monebam te sæpe multis:
O filia, egredere: mei enim filii conjuges
Alias ducant, te verò ad naves Græcas
Mittā, furtivè adjuvans furtivum discessū: fac autē finē belli
Inter Græcos, & nos. Verùm hoc erat tibi molestum.
In *Alexandri* enim domo contumeliosè regnabas,
Et adorari à barbaris *Phrygio* more volebas.
Illa enim erant tibi magna: & præter hæc tuo corpore
Exibas ornato, & aspiciebas cum marito
Eundem æthera: ô execrandum caput!

V. 990. Καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς) Verſum hunc citat *Ariſtoteles* Rhetor. l. 2. Et *Phurnutus* ad hunc locum reſpiciens, ἢ ὡς Εὐριπίδης ὑπονοεῖ διὰ τὸ τοὺς ἐπιμανεῖς αὐτῆς ἄφρονας εἶναι. Sic *Cicero*, Mentum Mentémque in gremiis mimarum depoſuit. Hujus Verſûs Tranſlatio Latina Poetæ mentem aſſequi non poteſt, quia *Stultitiâ* nihil ſimile ſonat cum *Venere*, ſicut Ἀφροσύνη & Ἀφροδίτη ſimiliter incipiunt: Quare tali modo poteſt adumbrari in Verſione, *Et Nomen Deæ Veneris re verâ Vanitatis aliquid habet*. J. Barnes. V. 992. Χρυσῷ τε λαμπρὸν &c.) Et rebus & verbis aſſurgit Oratio. Obſerva Magnificas Metaphoras. Et *Euripides* ſanè Magnus Dicendi Artifex, & in orationibus omnis Generis Verſatiſſimus; adeò ut hunc ſibi præcipuum *Demoſthenes* præ oculis habuerit Eloquentiæ Magiſtrum inſignem: & ſi octies *Thucydidem*, ut *Lucianus* narrat, deſcripſerit, non infrequentior erat in *Euripide* evolvendo, verſando, lectitando, ut & illius vim & acumen, & copiam, & ſolertiam extergeret & in ſuccum ſanguinémque converteret; ut & alter *Romanorum Demoſthenes*, *Cicero*, eundem admiratus dicitur: de quâ re vide in *Euripidis* Vitâ à nobis conſcriptâ. *Joſua Barnes*. V. 1001. Οὐ κατ' ἄστρα πω) Nondum erant tunc donati *Caſtor* & *Pollux*, nec in Aſtra relati, & in ſigno Geminorum poſiti. Dicuntur autem hi *Juvenes* Fratres, qui & ob φιλαδελφίαν erant inſignes, ut olim ſororem *Helenam* à *Theſeo* raptam, vaſtatis *Aphidnis* Atticis, reportârant, ſic nunc *Paridem* Navigio perſecuti, mari obiiſſe Tempeſtate obruti; & hinc tamen in Cœlum relati Nautis Tempeſtate periclitantibus opem ferre; nempe, cujus & ipſi olim tantopere eguerunt. Alii *Caſtorem* in certamine cum *Lynceo* & *Ida* occubuiſſe; *Pollucem* illius gratiâ ſemimortuum & per vices tantùm mortem cum illo mutâſſe. De quâ re vide *Homeri* Scholiaſten, ſive *Didymum*, ſive *Heracleonem*, ad *Iliad.* γ'. v. 243. & *Scholiaſten Theocriti* in Idyll. κβ'. Διοσκούροις dicto; item Ovid. Faſtorum l. v. in fine; item *Propert.* l. 1. Eleg. 2. *Joſua Barnes.* V. 1021. Καὶ προσκυνεῖσθαι Βαρβάρων ὕπ' ἤθελες) Ità disjungo, quod prius erat junctum, ὑπήθελες. *Adoratio* autem *Perſarum* & Barbarorum Gentium nota eſt, & *Euripid.* Oreſt. v. 1509. Προσκυνῶ σ', ἄναξ, νόμοισι βαρβάροισι προσπίτνων. *Lucian.* Πλοῖον ἢ Εὐχαί, p. 941. Ἀλλὰ τῆς μὲν τιμῆς, ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι, καὶ ὑποκύψας ἐς τὸ Περσικὸν προσκυνῶ σε, ἀγαγὼν ἐς τοὐπίσω τὼ χεῖρε. πλὴν τὴν τιάραν ὀρθὴν ἔχειν καὶ τὸ διάδημα. Hæc autem *Adoratio* erat è longè facta, ut colligendum eſt ex ejuſdem *Nigrino* p. 20. Quamvis hæc *Adoratio* malè audiebat apud *Græcos*, quibus Reges erant contemptui; haud tamen levi ratione nititur, quùm βασιλεὺς ſit ἔμψυχος εἰκὼν Θεοῦ. Et hanc rationem apud *Plutarchum* in Θεμιστοκλεῖ *Artabanus* & ipſe *Perſa* refert. Ἡμῖν δὲ πολλῶν νόμων καὶ καλῶν ὄντων, κάλλιστος οὗτός ἐστι, τιμᾶν τὸν Βασιλέα καὶ προσκυνεῖν Εἰκόνα Θεοῦ πάντα σώζοντος. Vid. *Briſſonium* de Reg. *Perſic.* Principatu, & Αὐλικοκάτοπτρον Noſtrum, ſive *Eſtheram*, adv. 1261. [illegible] Quare illud *quodammodò*, quod prius in Latinâ Verſione aderat, ejeci; quia reverà *Adorabant* Phryges. *Joſua Barnes.*

Ἣν χρῆν ταπεινὴν ἐν πέπλων ἐρειπίοις
Φρίκῃ τρέμουσαν, κρᾶτ᾽ ἀπεσκυθισμένην
Ἐλθεῖν, τὸ σῶφρον τῆς ἀναιδείας πλέον
Ἔχουσαν ἐπὶ τοῖς πρόσθεν ἡμαρτημένοις.
Μενέλα᾽, ἵν᾽ εἰδῇς οἷ τελευτήσω λόγον,
Στεφάνωσον Ἑλλάδ᾽ ἀξίως τήνδε κτανών.
Σαυτοῦ νόμον δὲ τόνδε ταῖς ἄλλαισι θὲς
Γυναιξὶ, θνήσκειν, ἥτις ἂν προδῷ πόσιν.
Χο. Μενέλαε, προγόνων ἀξίως, δόμων τε σῶν,
Τῖσαι δάμαρτα, κἀφελοῦ πρὸς Ἑλλάδος,
Τὸ θῆλυ τοῦτό τ᾽, εὐγενὴς ἐχθροῖς φανείς.
Με. Ἐμοὶ σὺ συμπέπτωκας εἰς ταυτὸν λόγου,
Ἑκουσίως τήνδ᾽ ἐκ δόμων ἐλθεῖν ἐμῶν,
Ξένας εἰς εὐνάς· χἡ Κύπρις κόμπου χάριν
Λόγοις ἀνεῖται· βαῖνε λευστήρων πέλας,
Πόνους τ᾽ Ἀχαιῶν ἀπόδος ἐν μικρῷ μακροὺς
Θανοῦσ᾽, ἵν᾽ εἰδῇς μὴ καταισχύνειν ἐμέ.
Ελ. Μὴ, πρὸς σὲ γονάτων, τὴν νόσον τὴν τῶν θεῶν
Προσθεὶς ἐμοὶ, κτείνῃς με· συγγίνωσκε δέ.
Εκ. Μηδ᾽ οὓς ἀπέκτειν᾽ ἥδε συμμάχους προδῷς·
Ἐγὼ πρὸ κείνων, καὶ τέκνων σε λίσσομαι.
Με. Παῦσαι, γεραιά· τῆσδε δ᾽ οὐκ ἐφρόντισα.
Λέγω δὲ προσπόλοισι, πρὸς πρύμνας νεῶν
Τήνδ᾽ ἐκκομίζειν, ἔνθα ναυστολήσεται.
Εκ. Μή νυν νεὼς σοὶ ταυτὸν εἰσβήτω σκάφος.
Με. Τί δ᾽ ἔστι; μεῖζον βρῖθος, ἢ πάρος γ᾽ ἔχει;
Εκ. Οὐκ ἔστ᾽ ἐραστὴς, ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ.
Με. Ὅπως ἂν ἐκβῇ τῶν ἐρωμένων ὁ νοῦς,
Ἔσται δ᾽ ἃ βούλει· ναῦν γὰρ οὐκ εἰσβήσεται,
Εἰς ἥνπερ ἡμεῖς· καὶ γὰρ οὐ κακῶς λέγεις,
Ἐλθοῦσα δ᾽ Ἄργος, ὥσπερ ἀξία, κακὰ
Κακὴ θανεῖται. « Καὶ γυναιξὶ σωφρονεῖν
« Πάσαισι θήσει· ῥᾴδιον μὲν οὐ τόδε.
Ὅμως δ᾽ ὁ τῆσδ᾽ ὄλεθρος εἰς φόβον βαλεῖ
Τὸ μῶρον αὐτῶν, κἂν ἔτ᾽ ὦσ᾽ ἐχθίονες.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Οὕτω δὴ τὸν ἐν Ἰλίῳ
2 Ναὸν, καὶ θυόεντα βωμὸν
3 Προὔδωκας Ἀχαιοῖς,
4 Ὦ Ζεῦ, καὶ πελάνων φλόγα,
5 Σμύρνης αἰθερίας τε καπνὸν,
6 Καὶ Πέργαμον ἱερὰν
7 Ἰδαῖά τ᾽ Ἰδαῖα κισσοφόρα νάπη,
8 Χιόνι κατάρρυτα ποταμίᾳ,

Quàm oportuit humilem in laceris pannis,
Frigore trementem, & raſo capite Scytharum more
Incedere, plus modeſtiæ quàm impudentiæ
Habentem propter priora peccata:
Menelae, ut ſcias quorſum finiam ſermonem,
Orna Græciam dignè interfectâ hâc:
Et hanc tuam legem pone aliis
Mulieribus, ut moriatur quæcunque virum prodiderit.
Cho. Menelae, pro dignitate majorum *tuorum*, & tuæ domus,
Punias conjugem, & auferas *eam* ex Græciâ
Etiam mollitiem hanc, inimicis apparens animoſus.
Men. Tu in eandem ſententiam mecum veniſti, *quia putas*
Hanc volentem abiiſſe ex meâ domo
Ad peregrina cubilia; & Venus propter ſpeciem tantum
Verbis extollitur: vade ad lapidatores,
Et perſolve longas miſerias Græcorum brevi *tempore*
Moriens, ut diſcas me non dedecorare.
Hel. Ne, per genua te *oro*, morbum à diis *immiſſum*
Mihi imputans, interficias me: ignoſce verò *mihi*.
Hec. Ne prodas ſocios, quos hæc interfecit:
Ego pro illis, & pro liberis te precor.
Men. Deſine anus: hanc enim nihil curo.
Dico verò famulis, ad puppes navium
Hanc ut deferant, unde trajiciet *in Græciam*.
Hec. Ne nunc ingrediatur tecum in eandem navim.
Me. Quid verò eſt? Nũ habet majus pondus *nunc*, quam ante habuit?
Hec. Non eſt amator, qui non ſemper amat.
Men. Ut obliviſcatur mens rerum amatarum,
Fient jam quæ petis; navem enim *hæc* non ingredietur,
In quam nos: haud enim male mones.
Ubi verò Argos venerit, ut digna eſt, male
Mala morietur, « & mulieribus, ut pudicæ ſint,
« Omnibus *exemplum* proponet. facile quidem hoc non *eſt*:
Sed tamen hujus mors in metum conjiciet
Stultitiam ipſarum, licet *hic mulieres* longè ſint pejores.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

1 Sic igitur in Ilio *conditum*
2 Templum, & odoriferam aram
3 Prodidiſti Græcis,
4 O Jupiter, & ſacrificiorum flammam,
5 Et myrrhæ ætheream fumum
6 Et Pergamon, *Trojámque* ſacram,
7 Et Idæos, Idæos hederam-ferentes ſaltus,
8 Rigatos nive fluviali,

V. 1026. Κρᾶτ᾽ ἀπεσκυθισμένην) ἀποξυρήσασαν κουρὰν, τὸ ἀποτεμεῖν τὸ ἐπὶ κεφαλῆς δέρμα σὺν θριξί· κατὰ χρῆσιν δὲ τὸ ἀποκεῖραι. *Phavorinus.* Hinc *Cœlius Rhodiginus* Lectio. Antiqu. l. 18. c. 24. "Ab "hiſce (i. e. *Scythis*) "porro Ἀποσκυθισμὸν "dicimus, *viz.* Cutis "in Capite cum capil"lis abſciſſionem, lu"dibrii causâ; Quod "illis quandoque Ca"lamitatum magnitu"dine contigiſſe, ani"madvertimus. De raſis autem Capitibus in Luctu vid. *Johann. Kirchmanni* de Funer. *Roman.* l. 2. c. 14. *J. Barnes.* V. 1035. Τὸ θῆλυ τοῦτό τ᾽, εὐγενὴς ἐχθροῖς φανείς) Cùm priùs legeretur Τὸ θῆλύ τ᾽ εὐγενὲς, magno erat hic Verſus in periculo; quod *Canterus* tamen neglexit. *Brodæus* legebat καὶ πρὸς τὸ θῆλύ τ᾽, nihili autem hæc lectio erat; *Scaliger* nequaquam ſolitâ felicitate uſus τὸ θηλυτότες. At *Hen. Stephanus* Τὸ θῆλυ τοῦτό τ᾽, quam & Nos lectionem probamus, & in textum admiſimus, vel enim *Emphaticè* pro *Helenâ* ponitur, quæ prodigioſo quodam fato ad Mortalium animos emolliendos & faſcinandos nata videbatur; vel pro *Effœminato Menelai* animo, quod potiùs credo, ſumitur. De quâ re videſis *H. Stephanum* prædictum. *Joſua Barnes.* V. 1039. Λόγοις ἀνεῖται) Ἀνέται, κατὰ μετάθεσιν, καὶ ζυναίρεσιν, ἀνεῖται. Ita *Æmil. Portus.* Nos autem *Perfecti* Temporis Paſſivi ſtatuimus, εἷμαι, εἷσαι, εἷται. *J. Barnes.* V. 1052. Ὅπως ἂν ἐκβῇ) Rectè hinc *Menelai* Perſona incipit, licet aliis aliter viſum. *Hecuba* enim dicit, *Nullum eſſe Amatorem, qui non ſemper Amet*, vel *in Amorem labi denuò ſit proclivis*: Menelaus igitur, ſubolfaciens rem dicit, Igitur tu hortaris, ne eandem mecum ſcandat Navem, Nimirum, *ut rei amatæ Mens* obliviſcatur. Multò minùs ego *Cantero* aſſentio, qui utramque hic Perſonam tolli vult. *Joſua Barnes.* V. 1063. Πελάνων) Grammaticis Κυρίως πέλανος τὸ λεπτὸν πέμμα, ὃ χέουσι πρὸς τὰς θυσίας. Ἔνιοι δέ φασι, καὶ πᾶν ἐξ ὑγροῦ πεπηγμένον, οἷον τὸ παλάθιον. *Pauſan.* in *Arcad.* fol. 237. lin. 17. Πέμματα δὲ ἐπιχώρια ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καθήγισεν, ἃ πελάνους καλοῦσιν ἔτι καὶ ἐς ἡμᾶς Ἀθηναῖοι. *Johannes Brodæus.* V. 1065. Πέργαμον ἱερὰν) Arcem in quâ conſtructa erant *Jovis* & *Minervæ* Templa. *Idem.* Vid. quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 773. *Joſua Barnes.*

9 Τέρμονά τε πρωτόβολον ἁλίῳ,	9 Et verticem, qui primùm feritur à sole;
10 Τὰν καταλαμπομέναν	10 Et celitùs illuminatam
11 Ζαθέαν θεράπναν.	11 Divinum sacerdotem?
Ἀντιστροφὴ α'.	Antistrophe 1.
1 Φροῦδαί σοι θυσίαι, χορῶν	1 Abierunt tibi sacrificia, & chororum
2 Τ' εὔφημοι κέλαδοι κατ' ὄρφναν,	2 Strepitus concinni per noctem,
3 [Σεμναί τ' ὀλολυγαί·]	3 [Et venerandæ ululationes;]
4 Χρυσέων τε ξοάνων τύποι,	4 Et aureorum ſimulachrorum figuræ,
5 Φρυγῶν τε ζάθεοι σελᾶναι,	5 Et Phrygum divinæ lunæ,
6 Συνδώδεκα πλήθει.	6 Duodecim-omnino numero.
7 Μέλει, μέλει μοι, τάδ' εἰ φρονεῖς ἄναξ,	7 Curæ eſt, curæ eſt mihi hoc, an hæc animadvertas, ô Rex,
8 Οὐράνιον ἕδρανον ἐπιβεβώς,	8 Cæleſtem ſedem perambulans,
9 Αἰθέρα τε, πόλεως ὀλομένας,	9 Ætheremque, Trojanâ urbe pereunte,
10 Ἂν πυρὸς αἰθομένα	10 Quam conflagrantem flammæ
11 Κατέλυσε τις ὁρμά.	11 Ingens impetus abſumpſit.
Στροφὴ β'.	Strophe 2.
1 Ὦ φίλος, ὦ πόσι μοι,	1 O chare, ô marite mi,
2 Σὺ μὲν φθίμενος, ἀλαίνεις	2 Tu quidem mortuus erras
3 Ἄθαπτος, ἄνυδρος.	3 Inſepultus, ſine aquâ luſtrali:
4 Ἐμὲ δὲ πόντιον σκάφος	4 Me verò marina navis
5 * Ἀΐσσον πτεροῖσι πορεύσει (* al. ἀΐσσων)	5 Ruens remis trajiciet
6 Ἱππόβοτον Ἄργος, ἵνα τείχεα	6 Equis alendis aptum Argos ubi muri
7 Λάϊνα, Κυκλώπει', οὐράνια νέμονται.	7 Lapidei, Cyclopei, altiſſimi incoluntur.
8 Τέκνων δὲ πλῆθος ἐν πύλαις	8 Liberorum verò multitudo ad portas
9 Δάκρυσι κατάορα στένει.	9 Lacrymans ætate-immatura gemit.
10 Βοᾷ, βοᾷ, μᾶτερ. ὤ μοι.	10 Clamat, clamat, mater. Hei mihi
11 Μόναν δή μ' Ἀχαιοὶ	11 Solam jam me Achivi
12 Κομίζουσι σέθεν ἀπ' ὀμμάτων,	12 Avehunt à tuis oculis
13 Κυανέαν ἐπὶ ναῦν	13 Cæruleâ in navi,
14 Εἰναλίαισι πλάταις	14 Marinis remis;
15 Ἢ Σαλαμῖν' ἱεράν,	15 Aut in Salaminem ſacram,
16 Ἢ δίπορον κορυφὰν,	16 Aut in bimarem verticem
17 Ἴσθμιον, ἔνθα πύλας	17 Iſthmi, ubi in portis
18 Πέλοπος ἔχουσιν ἕδρας.	18 Pelopis ſunt ſedes.

V. 1068. Τέρμονα) De hoc Verbo *Euripidi* ferè proprio, vide quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 1361. V. 1070. Ζαθέαν θεράπναν) Ita *Aldi* Editio & ita Verſûs ratio poſtulat, qui reſpondet huic ultimo *Antiſtrophæ* Κατέλυσέ τις ὁρμά. Quare quanquam non diffiteamur θέραπναν aliquando poni pro θεράπαιναν & Veterum Codicum fidei plurimum tribuo; nihil hic video, cur contra Editionis optimæ fidem θέραπναν legamus, cùm per Verſum ea Lectio ſtare nequeat. De *Therapnâ* loci nomine, vid. quæ Nos ſupra v. 211. *Joſua Barnes.* V. 1073. Σεμναί τ' ὀλολυγαί) Hunc Verſum, cùm nihil aliud ſubſidii adeſſet, ex conjecturâ addidi, nec, ut puto, infelici. Imprimis autem exactè reſpondet pari ſuo *Strophæ* 3tio προὔδωκας Ἀχαιοῖς. Tum ſane de Verbo ſacro ὀλολυγαὶ nemo unquam poteſt dubitare, qui *Heſychium* adierit ---Ὀλολυγὴ, φωνὴ γυναικῶν. ἣν ποιοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι, quæque nos ſupra retulimus ad *Iphig.* Taur. v. 1337. Epitheton autem σεμναὶ reſtringit uſum & ſenſum verbi ad res ſacras. Non tamen quantumvis felix ſit conjectura, in textum ſine Uncinorum notis admittere ſuſtinui; at certè ſi lacunam quoquomodo explere conatus ſum, condonabit Candidus Lector, illius ſtudioſo animo hanc audaciam. *Joſua Barnes.* V. 1075. Ζάθεοι σελᾶναι) Neomeniarum Feſta, quæ primo quoque Menſis die celebravit Antiquitas *Pindari* Schol. Αἱ τῶν μηνῶν ἀρχαὶ, ἱεραί εἰσι τοῦ Ἀπόλλωνος. *Johannes Brodæus.* V. 1076. Συνδώδεκα) Sic ξυνεείκοσι, ζυνδύο, ζυνεξεις &c. *Hom.* Nam ſi disjunctim legas, nihil facis. *J. Barnes.* V. 1082. Ὦ πόσι μοι) pro μου. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Tauric. v. 870. Sic *Hom.* Odyſſ. β. v. 50. Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ. V. 1083. Ἀλαίνεις) Secus inferorum ripas Animæ vagantur, quorum Corpora ſepultura carebant. De quâ re vid. *Virgilii* Interpretes ad Æn. l. 4. v. 620. *Sed cadat ante Diem mediâque inhumatus arenâ.* Et Æn. l. 6. v. 881. *Nudus in ignota Palinure jacebis arenâ.* Idem, Æn. l. 6. ad v. 370. &c. *Joſua Barnes* V. 1084. Ἄθαπτος, ἄνυδρος) Sepulturâ carens, & aquâ luſtrali, quâ lota corpora componebantur. Vid. *Johannis Kirchmanni* de Funerib. *Roman.* l. 1. c. 7. *Joſua Barnes.* V. 1086. Ἀΐσσον πτεροῖσι πορεύσει) πτεροῖς, *Remis.* Homer. Odyſſ. λ. v. 124. Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται. *Euſtath.* Πτερὰ δὲ νηὸς τὰς κώπας λέγει, κρεῖττον ἤπερ ὁ Λυκόφρων τὰ ἱστία. εἰσὶ γὰρ καὶ τάχους αἴτια τῇ νηῒ καὶ τὰ ἱστία, μηδὲ καὶ αἱ κῶπαι· ἀλλὰ τὸ σχῆμα τῶν πτερῶν μᾶλλον αἱ κῶπαι σώζουσιν, ἤπερ τὰ λαίφεα. *Johannes Brodæus* notavit. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Tauric. v. 289. & v. 1346. *Joſua Barnes.* V. 1088 Κυκλώπεια) Vid. de hâc re *Iphig.* Aul. v. 152. & v. 1501. & *Iphig.* Taur. v. 844. V. 1096. Ἢ Σαλαμῖν' ἱεράν) Inſulæ ferè omnes Sacræ Veteribus ſunt habitæ. Hinc *Hom.* Iliad. β. v. 626. Ἐχινάων θ' ἱεράων Νήσων. Et *Q. Calaber* l. 1. Καὶ οἳ Δῖον ἔχοντο θεουδέα νῆσον ἀπόλοντο. Sic *Pindar.* Pyth. *Od. IV. Stroph.* 1. Ἱερὰν νᾶσον ὡς ἤδη λιπών, in quem locum vid. *Scholiaſten.* *Salamis* autem *Dianæ* Templo Veneranda erat, ut *Pauſanias* Attic. fol. 34. lin. 30. Vid. *Cœl. Rhodig.* Lection. Antiq. l. 12. c. 12. *Joſua Barnes.* V. 1097. Ἢ δίπορον κορυφὰν Ἴσθμιον) Aut *Bimarem Verticem*, nempe *Acrocorinthum*; ubi ſedes *Pelopis*, id eſt, *Peloponneſus* in Anguſtiis ſuis (πύλας vocat) habet Certamen *Iſthmicum.* Vid. *Plinium* l. 4. c. 4. Et Reverendiſſimi Archiepiſcopi *Cantuarienſis*, Domini *Gulielmi Sandcroft*, Summi Collegii noſtri *Emmanuelis* Ornamenti, *Concionem ad Clerum* in hunc locum D. *Pauli* ad *Corinthios* 2 Epiſt. c. 2. v. 16. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; In principio. Quam Doctiſſimam & Eloquentiſſimam Concionem M. S. penes nos habemus. Δίπορον) Διθάλασσος, *Horat.* l. 1. Od. 7. & *Ovid.* Faſtor. l. 4. *bimarem Corinthum vocant.* Ἴσθμιον) Vide Lexicographos & *Fungerum* in *Iſthmus.* *Joſua Barnes.*

Ἀντι-

Ἀντιστροφὴ β΄.

Εἴθ' ἀκάτου μελέας
Μέσον πέλαγος ἰούσας,
Δίπαλτον ἱερὸν
Ἀνὰ μέσον πλάταν πέσοι
Αἰγαίου κεραυνοφαὲς πῦρ,
Ἰλιόθεν ὅτι με πολύδακρυν
Ἑλλάδι λάτρευμα γᾶθεν ἐξορίζει.
Χρύσεα δ' ἔνοπτρα παρθένων
Χάριτας ἔχουσα τυγχάνει
Διὸς κόρα· μηδὲ γαῖαν
Ποτ' ἔλθοι Λάκαιναν,
Πατρῷόν τε θάλαμον ἑστίας,
Μηδὲ πόλιν Πιτάνας,
Χαλκόπυλόν τε θεᾶς,
Δύσγαμον αἶσχος * ἑλὼν
Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ,
Ταῖς Σιμοεντίσι τ' αὖ
Μέλεα πάθεα Τρωῆσιν.

* an ἑλῶν.

Ἀνάπαιστοι.

Ἰὼ, ἰώ· καιναὶ καινῶν μεταβάλλουσαι
Χθονὶ συντυχίαι. λεύσσετε Τρώων
Τόνδ' Ἀστυάνακτ' ἄλοχοι μέλεαι
Νεκρὸν, ὃν πύργων δίσκημα πικρὸν
Δαναοὶ κτείναντες ἔχουσιν.

Antiſtrophe 2.

Utinam miſeræ navi
Per medium pelagus euntis,
Bifidum, & ſacer
In mediam carinam incidat;
Ægæo *in mari*, fulmine micanti vibratus ignis,
Ex Ilio quia me multum lacrymantem
Ancillam Græciæ ex patriâ effert.
Aurea verò ſpecula, virginum
Delicias habet
Jovis filia *Helena*: Utinam verò nunquam *in* terram
Perveniat Lacænam,
Nec *in* patrium thalamum Laris,
Nec *in* urbem Pitanes,
Nec *ad* æreis portis munitam Deæ *Palladis urbem*,
Dedecus ex infauſtis nuptiis manans quia conflavit
Græciæ magnæ:
Simoentiis verò, *i.e. ad Simoentem olim habitantibus*,
Miſeras clades Trojanis *mulieribus attulit*.

Io, io! novi cùm novis commutati
Patriæ caſus. Videte Trojanorum
Miſeræ conjuges, hunc Aſtyanacta
Mortuum, quem jactu triſti de turribus
Interfecerunt Græci.

V. 1102. Δίπαλτον ἱερὸν κεραυνοφαὲς πῦρ) Κεραυνὸς, πῦρ δίπαλτον dicitur, quod duabus manibus excuſſum ſit, vel quod vi maximâ, vel ob coruſcationem in Fulgetris. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 323. ἱερὸν dicitur vel quod à *Jove* fiat, vel ob Eminentiam, ut ἱερὸς ἰχθὺς *Hom.* vid. *Cæl. Rhodigin.* l. 12. c. 12. V. 1104. Αἰγαίου) Alii *Ægeum* mare hic intelligunt, *Syntaxi* certè impeditâ. Quid ſi Αἰγαίου hic pro Αἰγιόχου accipiamus, tum omnis difficultas tollitur, *Jovem* enim ſonat; & ad Αἰγίδας procellas referri poteſt. Certe μέσον ego ad πλάταν referendum puto, non ad Αἰγαίου: ſed nec diffitendum, nullibi *Jovem* Αἰγαῖον me vocatum offendiſſe, ſed *Neptunum*: Quare nihil ſtatuo. *Joſua Barnes.* V. 1112. Μηδὲ πόλιν Πιτάνας) Ita rectè *Aldi* Editio; quum aliæ Editiones Πιτάνης legunt. Et hæc *Pitane* eſt oppidum *Laconiæ* Mediter. ad *Eurotam* fluvium. De quâ *Pauſanias* fol. 98. lin. 37. Eſt & alia *Pitane* Urbs *Æolidis*, de quâ *Stephanus* περὶ πόλεων. Eſt & Tertia ejuſdem Nominis Urbs *Macedoniæ* maritima: in orâ Orientali. *J. Barnes.* V. 1113. Χαλκόπυλόν τε θεᾶς) Neque in Templum *Minervæ*, quæ χαλκίοικος à *Lacedæmoniis* nuncupatur: De quâ re infra. *Joh. Brodæus.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

Talthybius *extinctum* Aſtyanacta *ad* Hecubam *ſepeliendam portat*; Andromachâ *jamjam à* Pyrrho *aſportatâ.* Hecuba *acerbiſſimo luctu exanimem Nepotem, ſpem* Trojæ *acciſam, plorat.* Talthybius Agamemnonis *juſſu Manipulorum Ductoribus dat in Mandatis, ut Urbem* Trojam *incendio ſimul impleant. Hinc extremis lamentis, veluti parentatione quâdam ruentis* Trojæ, Hecuba *&* Chorus *Captivarum* Trojanarumq; *jam Navibus abducendæ, defunctæ à* Talthybio *ad Portum deducuntur.*

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ, ΕΚΑΒΗ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ταλ. Ἑκάβη, νεὼς μὲν πίτυλος εἷς λελειμμένος,
Λάφυρα τἀπίλοιπ' Ἀχιλλείου τάφου
Μέλλει πρὸς ἀκτὰς ναυστολεῖν Φθιώτιδας.
Αὐτὸς δ' ἀνῆκται Νεοπτόλεμος, καινάς τινας
Πηλέως ἀκούσας συμφορὰς, ὥς νιν χθονὸς
Ἄκαστος ἐκβέβληκεν ὁ Πελίου γόνος.
Οὗ θᾶσσον οὕνεκ', ἢ χάριν μονῆς ἔχων,
Φροῦδος, μετ' αὐτοῦ τ' Ἀνδρομάχη πολλῶν ἐμοὶ

Tal. O Hecuba, navis quidem curſus unus *adhuc* reliq.
Reliqua ſpolia Achillei ſepulchri;
Eſt delaturus ad littora Phthiotica.
Ipſe verò Neoptolemus deceſſit, novas quaſdam
Calamitates Pelei cùm audiviſſet, quòd ipſum ex patriâ
Ejecerit Acaſtus Peliæ filius.
Cujus causâ citius, quàm ut moræ diutius indulgeret,
Diſceſſit: & cum ipſo Andromache, quæ multarum mihi

V. 1123. Πίτυλος εἷς) *Unica pars Claſſis*, in hoc loco. Vid. de voce πίτυλος *Iphig.* Taur. v. 307. V. 1128. Ἄκαστος ἐκβέβληκεν ὁ Πελίου γόνος) *Acaſtus Peliæ* f. is *Neptuni* vel *Salmonei*, qui *Dori*, qui *Deucalionis*. De hâc Hiſtoriâ alii aliter, quùm enim Poeta noſter hic aſſerat *Peleum* ſenio oppreſſum ab *Acaſto Peliæ* filio regno exutum; *Apollodorus* aliique affirmant longè antehac ipſum *Acaſtum* cum Uxore quæ *Peleum* falsò adulterii accuſaſſet, à *Peleo* obtruncatum. Vid. *Apollodori* Biblioth. l. 3. c. 12. & *Troica* Poemata &c. *Joſua Barnes.*

Δακρύων

Δακρύων ἀγωγός, ἡνίκ' ἐξώρμα χθονός,
Πάτραν ἀναστένουσα, καὶ τὸν Ἕκτορος
Τύμβον προσεννέπουσα· καί σφ' ᾐτήσατο
Θάψαι νεκρὸν τόνδ', ὃς πεσὼν ἐκ τειχέων
Ψυχὴν ἀφῆκεν, Ἕκτορος τοῦ σοῦ γόνος,
Φόβον τ' Ἀχαιῶν χαλκόνωτον ἀσπίδα
Τήνδ', ἣν πατὴρ τοῦδ' ἀμφὶ πλευρ' ἐβάλλετο,
Μή νιν πορεῦσαι Πηλέως ἐφ' ἑστίαν,
Μηδ' εἰς τὸν αὐτὸν θάλαμον, οὗ νυμφεύσεται
Μήτηρ νεκροῦ τοῦδ' Ἀνδρομάχη λύπας ὁρᾶν,
Ἀλλ' ἀντὶ κέδρου, περιβόλων τε λαΐνων,
Ἐν τῇδε θάψαι παῖδα· σὰς δ' ἐς ὠλένας
Δοῦναι, πέπλοισιν ὡς περιστείλῃς νεκρὸν,
Στεφάνοις θ', ὅση σοι δύναμις, ὡς ἔχει τὰ σά·
Ἐπεὶ βέβηκε· καὶ τὸ δεσπότου τάχος
Ἀφείλετ' αὐτὴν παῖδα μὴ δοῦναι τάφῳ.
Ἡμεῖς μὲν οὖν, ὅταν σὺ κοσμήσῃς νέκυν,
Γῆν τῷδ' ἐπαμπίσχοντες, ἀροῦμεν δόρυ.
Σὺ δ' ὡς τάχιστα πρᾶσσε τἀπεσταλμένα.
Ἑνὸς μὲν οὖν μόχθου σ' ἀπαλλάξας ἔχω·
Σκαμανδρίους γὰρ τάσδε διαπερῶν ῥοὰς,
Ἔλουσα νεκρὸν, κἀπένιψα τραύματα.
Ἀλλ' εἶμ' ὀρυκτὸν τῷδ' ἀναρρήξων τάφον,
Ὡς σύντομ' ἡμῖν τἀπ' ἐμοῦ τε, κἀπὸ σοῦ
Εἰς ἓν ξυνελθόντ', οἴκαδ' ὁρμίσῃ πλάτην.
Εκ. Θέσθ' ἀμφίτορνον ἀσπίδ' Ἕκτορος πέδῳ,
Λυπρὸν θέαμα, κοὐ φίλον λεύσσειν ἐμοί.
Ὦ μείζον' ὄγκον δορὸς ἔχοντες, ἢ φρενῶν,
Τί τόνδ', Ἀχαιοί, παῖδα δείσαντες, φόνον
Καινὸν διειργάσασθε; μὴ Τροίαν ποτὲ
Πεσοῦσαν ὀρθώσειεν; οὐδὲν ἦτ' ἄρα,
Ὅθ' Ἕκτορος μὲν εὐτυχοῦντος εἰς δόρυ
Διωλλύμεσθα, μυρίας τ' ἄλλης χερός.
Πόλεως δ' ἁλούσης, καὶ Φρυγῶν ἐφθαρμένων,
Βρέφος τοσόνδ' ἐδείσατ'; οὐκ αἰνῶ φόβον,
Ὅστις φοβεῖται, μὴ διεξελθὼν λόγῳ.
Ὦ φίλταθ', ὥς σοι θάνατος ἦλθε δυστυχής.
Εἰ μὲν γὰρ ἔθανες πρὸ πόλεως ἥβης τυχὼν,
Γάμων τε καὶ τῆς ἰσοθέου τυραννίδος,
Μακάριος ἦσθ' ἄν, εἴ τι τῶνδε μακάριον.
Νῦν αὖ τ' ἰδὼν μὲν, γνούς τε σῇ ψυχῇ, τέκνον,
Οὐκ οἶσθ'· ἐχρήσω δ' οὐδὲν ἐν δόμοις ἔχων.
Δύστηνε κρατὸς, ὥς σ' ἔκειρεν ἀθλίως
Τείχη πατρῷα Λοξίου πυργώματα.
Ὃν πόλλ' ἐκήπευσ' ἡ τεκοῦσα βόστρυχον,
Φιλήμασίν τ' ἔδωκεν, ἔνθεν ἐκγελᾷ,
Ὀστέων ῥαγέντων, φόνος, ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω.
Ὦ χεῖρες, ὡς εἰκοὺς μὲν ἡδείας πατρὸς

Lacrymarum cauſa *fuit*, quandò diſcedebat ex terrâ,
Patriam lugens, & Hectoris
Tumulum alloquens. Et *hæc te* rogavit,
Ut ſepelias hunc mortuum, qui lapſus ex muris
Amiſit animam, filius cui Hectoris:
Et *ſimul ſepelias* clypeum æneum, qui fuit terror Achivorum,
Hunc, quem pater hujus circa latera jacere ſolebat,
Ne hunc ferat in Pelei domum,
Nec in eundem thalamum, ubi nuptias celebrabit
Mater huj. mortui Andrõ. *ut ſpect. clypeũ* dolores videre cogatur;
Sed pro cedrino feretro, & pro ſaxeo monumento
Sepelias puerum in *hoc clypeo*, & in tua brachia
Juſſit me dare, ut adornes cadaver peplis,
Et ornes coronis, quantum potes, ut tua tunc fert fortuna:
Nam ipſa *mater* abiit: feſtinatio enim domini
Eripuit ipſi poteſtatem filii ſepulchro mandandi.
Nos igitur, dum tu adornas cadaver,
Terram huic interea circumſcribentes, eruemus haſtâ.
Tu igitur quàm celerrimè fac mandata.
Ab uno tamen labore te liberavi:
Scamandri enim hæc tranſiens fluenta,
Lavi cadaver, & ablui vulnera.
Sed vado cavum huic facturus ſepulchrum,
Ut confeſtim nobis meáque tuáque *opera*
In unum concurr. *i.e. ut operæ noſtræ conjunctæ*, dom. appell. nav.
Hec. Deponite undique tornatum Hectoris clypeum *in* ſolo,
Triſte ſpectaculum, & non gratum aſpectu mihi.
O qui majorem armorum, quàm mentis faſtum habetis,
Quid hunc Achivi puerum metuentes, cædem
Novam patrâſtis? ne videlicet Trojam aliquando
Collapſam erigeret? nihil igitur eratis,
Cùm Hectore florente armis
Periimus, & cum adeſſent innumeri alii *ſocii*.
Nunc verò captâ urbe, & deletis Phrygibus,
Tantillum puerum timuiſtis? Non laudo metum,
Quiſquis metuitur, nõ penetrans *animum* ratione *i.e. temere*.
O chariſſime, ut tibi miſeranda mors ſupervenit!
Si enim jam adultus obiiſſes pro urbe, *patriâque tuâ*,
Nuptiáſque, & divinum imperium *adeptus*,
Beatus fuiſſes, ſi quid horum *dici poteſt* beatum.
Nunc *autem* hæc quidem licet videns; & ſciens animo tuo, fili,
Non expertus es: nihil autem verè potitus es, licet in ædib. habẽs.
Infelix caput, ut te afflixêrunt miſerè
Mœnia Patria, Apollinis ædificationes:
Quàm plurimùm excoluit mater cæſariem,
Et deoſculata eſt; inde erumpit
Cruor oſſibus confractis: ut turpia nè dicam.
O manus, ut imaginem quidem jucundam patris

V. 1133. Καί σφ' ᾐτήσατο) Poteſt legi καί σ' ᾐτήσατο, nec ullis objectionibus petetur hæc lectio, niſi fortè quod nullo exemplo nititur. Si ergo σφε legendum ut omnes Libri præ ſe apertè ferunt, tum ſanè, ut *Æmil. Portus* ait, σφὲ pro σὲ ponitur, quod minùs frequens eſt. Plerumque enim αὐτὸν vel αὐτὴν ſonat, ut *Nos plus Centies in hoc Opere obſervavimus.* An verò pro ὑμᾶς hic loci ſumendum, quia quanquam *Hecubam* alloquitur, etiam *Chorum* reſpicit, ſine quarum ope hæc non erant agenda? Quòd verò tertio ab hinc Verſu *Hecuban* in ſingulari alloquitur, id fit particulariori applicatione; ut in Congreſſibus hujuſmodi fieri ſolet. Sic σφὸς, σφέτερος & σφωΐτερος cum verbis Primæ & Secundæ Perſonæ, ſonant *Meus*, & *Tuus* & in Plurali *Veſter.* Joſua Barnes. V. 1141. Ἀλλ' ἀντὶ κέδρου, περιβόλων τε λαΐνων) De *Cedro* in Funeribus Vid. *Joh. Kirchmanni* de Funerib. *Roman.* l. 1. c. 8. De *Sepulchrorum* autem *Sepimentis*, ſive περιβόλων, ejuſdem l. 3. c. 17. *Joſua Barnes.* V. 1152. Ἔλουσα νεκρὸν) De Mortuorũ lotione vid. *Phœniſ.* v. 1661. V. 1172. Οὐκ οἶσθ') Ita *Aldi* Editio; de ſenſu adeas Verſionem à nobis emẽdatã. Cùm antehàc ἐχρήσω pro *interfectus es* cupiebatur, & νῦς aderat νῦν οὐκ ἔχων. *Joſ. Barnes.* V. 1174. Τείχη πατρῷα) Forſan τὰ Τρῷα· Τρῷος enim pro Τρωϊκὸς, *Hom.* Iliad. Ψ. v. 291. Ἵππους δὲ Τρῷας ὕπαγε ζυγόν. Poſſunt etiam dici πατρῷα, quòd *Paterna*, ſive potiùs *Patria*, erant, à Patribus illius regnata. Quin *Athenæus* retinet πατρῷα l. 2. c. 25. Quare nihil muto. *Joſua Barnes.* V. 1175. Ἐκήπευσ') ἐκήπευσε, more horti excoluit. V. 1176. Ἔνθεν ἐκγελᾷ ὀστέων ῥαγέντων φόνος, ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω) *Athenæus* Δειπνοσοφιστῶν β. loquens de Capite & Cerebro, quod Sacra eſſent, ut ſenſuum & Mentis Domicilium, dicit à Veteribus id cautum eſſe ὀνομαστὶ χρῆσθαι, ut de *Sparſo cerebro* non apertè loquerentur; quare & *Sophocles* vocabat *Cerebrum* λευκὸν μυελὸν & *Euripides* hoc in loco dicit εὐφημοτέρως, φόνον ἐκγελᾷν, non ἐγκέφαλον

κέφαλον ὀστέων. Ideoque addidit, ἵν᾽ αἰσχρὰ μὴ λέγω. Quem locum Brodæus non capiens, putat hos Poetam ita loqui ab Apollodoro æſtimatos, quod vox ἐγκέφαλον iis haud ſit nota, cùm & Euripidi & ipſi Homero ſit uſurpata. Nec tamen Virgilius id effari ſueverit. Æn. l. 8. v. 793. Collapſos Artus atque arma cruenta cerebro ſternit humi morientem.

Κέκτησθ᾽ ἐν ἄρθροις, ἔκλυτοι πρόκεισθέ μοι.
Ὦ πολλὰ κόμπους ἐκβαλὸν φίλον στόμα,
Ὄλωλας, ἐψεύσω μ᾽, ὅτ᾽ εἰσπίτνων πέπλους,
Ὦ μῆτερ, ηὔδας, ἦ πολύν σοι βοστρύχων
Πλόκαμον κεροῦμαι, πρὸς τάφον θ᾽ ὁμηλίκων
Κώμους ἀπάξω, φίλα διδοὺς προσφθέγματα.
Σὺ δ᾽ οὐκ ἔμ᾽, ἀλλ᾽ ἐγώ σε τὸν νεώτερον,
Γραῦς, ἄπολις, ἄτεκνος, ἄθλιον θάπτω νεκρόν.
Οἴμοι· τὰ πόλλ᾽ ἀσπάσμαθ᾽, αἵ τ᾽ ἐμαὶ τροφαί,
Ὕπνοι τ᾽ ἐκεῖνοι, φροῦδά μοι. τί καί ποτε
Γράψειεν ἄν σε μουσοποιὸς ἐν τάφῳ;
Τὸν παῖδα τόνδ᾽ ἔκτειναν Ἀργεῖοί ποτε
Δείσαντες; αἰσχρὸν τοὐπίγραμμα *ἐν Ἑλλάδι.
Ἀλλ᾽, ὦ πατρῴων οὐ λαχὼν, ἕξεις ὅμως
Ἐν ᾗ ταφήσῃ χαλκόνωτον ἰτέαν.
Ὦ καλλίπηχυν Ἕκτορος βραχίονα
Σώζουσ᾽, ἄριστον φύλακ᾽ ἀπώλεσας σέθεν.
Ὡς ἡδὺς ἐν πόρπακι *σὸς κεῖται τύπος,
Ἴτυός τ᾽ ἐν εὐτόρνοισι περιδρόμοις ἱδρὼς,
Ὃν ἐκ μετώπου πολλάκις, πόνους ἔχων,
Ἔσταζεν Ἕκτωρ, προστιθεὶς γενειάδι.
Φέρετε, κομίζετ᾽ ἀθλίῳ κόσμον νεκρῷ
Ἐκ τῶν παρόντων· οὐ γὰρ εἰς κάλλος τύχας
Δαίμων δίδωσιν· ὧν δ᾽ ἔχω, λήψῃ τάδε.
“ Θνητῶν δὲ μῶρος, ὅστις εὖ πράσσειν δοκῶν,
“ Ἔμπληκτος ὡς ἄνθρωπος, ἄλλοτ᾽ ἄλλοσε
“ Βέβαια χαίρει· τοῖς τρόποις γὰρ αἱ τύχαι
“ Πηδῶσι, κοὐδεὶς αὐτὸς εὐτυχεῖ ποτε.
Χο. Καὶ μὴν πρὸ χειρῶν *αἵδε σοι σκυλευμάτων
Φρυγίων φέρουσι κόσμον ἐξάπτειν νεκρῷ.
Εκ. Ὦ τέκνον, οὐχ ἵπποισι νικήσαντά σε,
Οὐδ᾽ ἥλικας τόξοισιν, οὓς Φρύγες νόμους
Τιμῶσιν, οὐκ εἰς πλησμονὰς θηρώμενον,
Μήτηρ πατρός σοι προστίθησ᾽ ἀγάλματα,
Τῶν σῶν ποτ᾽ ὄντων, νῦν δέ σ᾽ ἡ θεοστυγὴς

* Ισ. ἄτ.

* an σῶς, vel σῷ.

Habetis in articulis, jacetis jam diſſolutæ ante me.
O gratum os, ſæpe multa jactare ſolitum,
Periiſti. feſelliſti me, quando irruens in meas veſtes,
O mater, dicebas. Certè multam tibi cincinnorum
Cæſariem abſcindam, & ad ſepulturam tuam æqualium
Cœtus adducam, dans tibi grata alloquia.
Tu verò non me, ſed ego te multò minorem,
Anus, exul, liberis orbata, ſepelio, miſerum cadaver.
Hei mihi, illa multa oſcula, & meæ nutricationes,
Et ſomni illi interrupti periêre mihi. Quid enim
Scribet de te Poeta in ſepulchro?
“ Hunc puerum interfecerunt Argivi olim,
“ Metuentes eum? turpe ſuerit epigramma hoc in Græciâ.
Sed, ô qui paternorum nihil nactus es hæreditate, habebis tamen
Æneum ſcutum; in quo ſepelieris.
O ſcutum, pulcherrimum Hectoris brachium
Quod olim ſervabas, optimum tui cuſtodem nunc amiſiſti.
Quàm dulcis in manubrio tuo jacet figura,
Umboniſque in bene tornato ambitu quàm dulcis ineſt ſudor,
Quem ex fronte ſæpe labores ſuſtinens,
Stillabat Hector, admovens genis.
Ferte, portate miſero cadaveri ſuum ornatum
Pro præſentium rerum ſtatu: Non enim ad decus fortunam
Dat Deus: ex iis verò quæ habeo, hæc accipe.
“ Stultus autem eſt inter homines, qui putat ſe eſſe beatum,
“ Furens veluti homo, huc & illuc
“ Firmiter indulget gaudio: Variationibus enim Fortuna
“ Saltat multis; nec ullus ſemper eſt felix.
Cho. Atqui præ manibus ſunt: iſtæ enim tibi ex ſpoliis
Phrygum adferunt ornatum, ut appendant cadaveri.
Hec. O fili, non equis vincentem te,
Neque æquales vincentem æquales arcu, quem Phryges morem
Colunt, non ad ſatietatem venantem,
Mater patris tui in te, inquam, accumulat ornamenta,
Ex tuis quondam facultatibus: quæ nunc te diis inviſa

V. 1180. Ἐκβαλὸν φίλον στόμα) Henricus Stephanus ait, ἐκβαλὸν ſcribendum eſſe manifeſtum, quàm occaſio notare debeam, potiùs ego mutationem perſonæ & generis ad mittendum, licet tamen dicat Poeta aliquitur, & illi eſſe πρὸς τὸ σημαινόμενον alioquin & ἐκβαλὼν legendum & Hecubæ eſſet Oris Mater, non Pueri; quod ineptum eſt. Joſua Barnes. V. 1188. Τί καί ποτε Γράψειεν ἄν σε μουσοποιὸς ἐν τάφῳ) Hic ipſe Euripides, dum quærentem introducit Hecubam, quali ſit Epitaphio ornandus infelix Puer, anſam mihi præbuit illud egregium moberculè Auſonii Epigramma adſcribendi, Aſtyanactis Epitaphium: Hos Aſtyanactis tantùm Gente ſuperſtes, Parvulus, Argivis ſed jam de parte timendus, Hic jaceo, Aſtyanax, Scæis dejectus ab altis. Proh Dolor! Iliaci, Neptunia mœnia, muri Viderunt aliquid crudelius Hectore tracto. J. Barnes. V. 1193. Χαλκόνωτον ἰτέαν) Quòd ἰτέα pro Haſta poni diximus ad Supplic. v. 695. id rectè diximus, quòd verò tum pro Clypeo quoque poni negavimus, & in hâc opinione deceptos Brodæum & Canterum ferebamus, id indictum volo. Euſtathius enim Hom. fol. 1239. lin. 60. ἐκ τῆς ἰτέας, ἣ εἶδός τι ἀσπίδος χαλκεύεται, conſtatur; & hic locus, ſi nullus alius (rarò enim ita ponitur) apertè de Hectoris Clypeo loquitur. Ἴτυς autem, ut ibidem diximus, ſæpiſſimè pro Clypeo ſumitur, cùm propriè Ambitus-alicujus-Rotundi-corporis-exponitur. Occurrit verò paulò infra viz. v. 1197. Joſua Barnes. V. 1196. Σὸς) Canterus σῶς, cui Portus aſſentit; [illegible] verò ego nequaquam poſſum. Hecuba enim [illegible] Hectoris βραχίονα, agnoſcit illius impreſſam quandam imaginem ſub Annulo Clypei, [illegible] enim πόρπαξ ſignificat, Euſtathio teſte, πόρπαξ, τὸ καὶ ὄχανον, ὃ δὴ τὸ ἐντὸς τῆς ἀσπίδος περίδεσμα, δι᾽ οὗ τὴν χεῖρα διείρει. J. Barnes. V. 1197. Ἴτυός τ᾽ εὐτόρνοισι &c.) Ἴτυς pro Clypeo vid. ad v. 1193. εὐτόρνοισι) vid. ſuprà v. 1156. Præterea eſt Ἴτυς proprium Nomen Philomelæ filii, ut Ariſtoph. Aves, Τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν. Joſ. Barnes. V. 1207. Καὶ μὴν πρὸ χειρῶν) Joſephus Scaliger legit, unico verbo, προχείρων, quod in textum admittendum ducerem, niſi punctum poſt χειρῶν ponentes, aliàs æquè commodum Senſum poſſemus elicere. Joſ. Barnes. V. 1209. Ὦ τέκνον &c.) Ex hoc Threno Curioſus Lector videbit, ſpecimen Antiquæ Neniæ, ſive Deplorationis Mortuorum. De quâ re, videſis Johan. Kirchmanni de Funerib. Romanor. l. 2. c. vi. Οὐχ ἵπποισι νικήσαντά σε, οὐδ᾽ ἥλικας τόξοισιν, οὓς Φρύγες νόμους τιμῶσιν) Hìc lubet obſervare, quòd Perſarum, ut & Medorum & Phrygum, mores magnam quandam inter ſe convenientiam habebant; quare ut Nos ſuprà ad v. 1081. De Adoratione Perſarum, quæ & Phrygibus erat communis; ita hìc notare debemus, quòd quos duos mores Phrygibus Poeta aſſignat, iiſdem Perſæ inſignes ſint habiti, nempe ἵπποις & τόξοις præ aliis excellere. Ut graphicè nos depinximus in Eſtherâ noſtrâ, & quidem illorum Artem-Equeſtrem attigimus ad v. 20. Περσῶν δ᾽ ἱππομάχων βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης. Præcipuè autem à v. 39. ad v. 61. Item jaculandi peritiam v. 29. Περσέων τε κρατερῶν καὶ Μήδων ἀγλαοτόξων. Unde, quod etiam obſervo in Præfatione iſtius Libri ad finem, Propertius l. 2. Eleg. 11. Non tot Achæmeniis armantur Suſa ſagittis, Spicula quot noſtro pectore fixit Amor. J. Barnes. V. 1211. Οὐκ εἰς πλησμονὰς θηρώμενον) Ita Scaliger pro θηρώμενος. In his enim Juvenes Principes ſe ferè

exercere

exercere ſolebant, in Haſtiludiis Equeſtribus, in Jaculando & Venationibus, quæ Cyro tantoperè placuerunt, ut Xenophon in Κυροπαιδείᾳ teſtatur; ſin ultima ſyllaba per οι ſcribatur, legendum admonerem [illegible]. Quanquam iſta Lectio nec æquè commoda eſt, & Syntaxi, quæ adhuc aliquantò impeditior videtur, magis incommoda. Hæc autem eſt Verborum Diſpoſitio, Ὦ τέκνον, οὐδὲ γὰρ ἵπποις σε νικήσαντα τῇ ἡλικίᾳ, οὐδὲ τόξοις, οὐδὲ θηρῶντα ἐγὼ ἡ Πάλαι σου μήτηρ προσ (ἤγουν σοι) τίθημι ἀγάλματα. De mutatâ aut impeditâ Syntaxi vid. Iphig. Taur. v. 695. Joſ. Barnes.

Ἀφείλεθ' Ἑλένη· πρὸς δὲ καὶ ψυχὴν σέθεν
Ἔκτεινε, καὶ πάντ' οἶκον ἐξαπώλεσεν.
Χο. Ἒ, ἒ· φρενῶν ἔθιγες, ἔθιγες,
Ὦ μέγας ἐμοί ποτ' ὢν ἀνάκτωρ πόλεως.
Εκ. Ἃ δ' ἐν γάμοις ἐχρῆν σε προσθέσθαι χροῒ,
Ἀσιατίδων γήμαντα τὴν ὑπερτάτην,
Φρύγια πέπλων ἀγάλματ' ἐξάπτω χροός.
Σύ τ', ὦ ποτ' οὖσα καλλίνικε μυρίων
Μῆτερ τροπαίων, Ἕκτορος φίλον σάκος,
Στεφανοῦ· θανῇ γὰρ, οὐ θανοῦσα, σὺν νεκρῷ.
Ἐπεί σε πολλῷ μᾶλλον, ἢ τὰ τοῦ σοφοῦ
Κακοῦ τ' Ὀδυσσέως ἄξιον τιμᾶν ὅπλα.
Χο. Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Πικρὸν ὄδυρμα γαῖά σ', ὦ τέκνον,
Δέξεται· στέναζε, μῆτερ.
Εκ. Αἶ, αἶ. Χο. νεκρῶν ἴακχον.
Εκ. Ἰώ μοι, μοι.
Χο. Οἴ μοι δῆτα σῶν ἀλάστων κακῶν.
Εκ. Τελαμῶσιν ἕλκη τὰ μὲν ἐγώ σ' ἰάσομαι,
Τλήμων ἰατρὸς ὄνομ' ἔχουσα, τἄργα δ' οὔ.
Τὰ δ' ἐν νεκροῖσι φροντιεῖ πατὴρ σέθεν.
Χο. Ἄρασσ' ἄρασσε χειρὶ κρᾶτα, πιτύλους
Διδοῦσα χειρός. ἰώ μοι, μοι.
Εκ. Ὦ φίλταται γυναῖκες.
Χο. Ἑκάβη σὰς ἔννεπε.
Τίνα θροεῖς αὐδάν;
Εκ. Οὐκ ἦν ἄρ' ἐν θεοῖσι, πλὴν οὑμοὶ πόνοι,
Τροία τε, πόλεων ἔκκριτον μισουμένη.
Μάτην δ' ἐβουθυτοῦμεν. εἰ δὲ μὴ θεὸς
Ἔστρεψ' ἄνωθεν περιβαλὼν κάτω χθονὸς,
Ἀφανεῖς ἂν ὄντες, οὐκ ἂν ὑμνηθεῖμεν ἂν
Μούσαις, ἀοιδὰς δόντες ὑστέροις βροτῶν.
Χωρεῖτε, θάπτετ' ἀθλίῳ τύμβον νεκρῷ.
Ἔχει γὰρ, οἷα δεῖ γε, νερτέρων στέφη.
" Δοκῶ δὲ τοῖς θανοῦσι διαφέρειν βραχὺ,
" Εἰ πλουσίων τις τεύξεται κτερισμάτων.
" Κενὸν δὲ γαύρωμ' ἐστὶ τῶν ζώντων τόδε.

Privavit Helena: præterea verò etiam tuam animam
Interfecit, & univerſam domum perdidit.
Cho. Heu, heu! tetigiſti, tetigiſti ipſas fibras animi,
O magnus olim mihi exiſtens *deſignatione* rex civitatis.
Hec. Quæ verò oportuit te induere corpori in nuptiis,
Ducentem nobiliſſimam Aſiaticarum,
Hæc ornamenta veſtium tuo nunc applico corpori.
Tu verò, quæ quondam fuiſti victorioſa plurimorum
Mater tropæorum (Hectoris charum ſcutum)
Coronator: morieris enim, non mortua, cū *hoc nepotis* cadavere.
Quia te multò magis *hoc filii ſcutum*, quàm aſtuti
Improbique Ulyſſis, æquum *eſt, ut decet*, honorare arma.
Cho. Heu, heu! æ, æ!
O fili, quàm triſti lamentatione terra
Excipiet te: lamentare, ô mater.
Hec. Heu, heu. *Cho.* Mortuorum lamentationem.
Hec. Heu mihi, mihi.
Cho. Heu igitur *ob* tua intolerabilia mala.
Hec. Ego quidem hæc tua vulnera faſciolis ligans curabo,
Infelix, medici nomē habens, ipſam verò rem ſucceſſumq; nō habens.
Cætera verò apud mortuos curabit pater tuus.
Cho. Tunde, tunde manu caput, planctum
Edens manu! hei mihi, mihi!
Hec. O chariſſimæ mulieres.
Cho. Hecuba tuas alloquere.
Quam vocem edis?
Hec. Non eſt igitur apud deos aliud niſi meæ miſeriæ,
Et Troja præ omnibus urbibus eſt inviſa.
Fruſtra igitur ſacrificavimus. ſi verò Deus non
Evertiſſet *nos* ſupernè demittens ſub terram,
Obſcuri exiſtentes non celebraremur
A Muſis, dantes carmina poſteris mortalium.
Diſcedite, facite tumulum miſero cadaveri.
Habet enim coronas, quemadmodum inferis convenit.
" Exiſtimo autem non multum intereſſe mortuorum,
" Si quis ſortiatur locupletes inferias:
" Hoc enim tantùm eſt inanis pompa viventium.

V. 1217. Ἐμοί ποτ' ὢν) ἐν τῇ προσδοκίᾳ Βασιλεύειν σε ἀνάκτορα μέγαν ὑπάρχων. *Joſua Barnes.* V. 1221. Σύ τ', ὦ ποτ' οὖσα &c.) Dormitabat, ut puto, *Joh. Brodæus*, quando ad hunc locum notabat, ſemet alloquitur *Hecuba*; ſicut & ſupra ad v. 1217. Ὦ μέγας notabat ὦ Ἕκτορ. Quùm ad ὦ μέγας, ὦ Ἀστυάναξ erat ſubaudiendum; hic verò *Hecuba* alloquitur ſcutum *Hectoris*, Ἕκτορος φίλον σάκος, καλλίνικον μυρίων μῆτερ τροπαίων. Sic v. 1223. θανῇ γὰρ, quod ille exponit de *Hecubâ*, *vel eo*, inquit, *nomine, quod adhuc vivat*, dicitur de *Clypeo*, θανῇ γὰρ, οὐ θανοῦσα, σὺν νεκρῷ, *morière enim*, hoc eſt ſepelieris, *licet non mortua*, quia nunquam vixiſti, *unà cum Mortuo* nepote. Τὸ θανοῦσα autem non ad σάκος, ſed ad μῆτερ, eſt referendum. Hoc in loco *Latinæ* Verſioni Medicas manus ut afferremus, neceſſe erat. *Joſ. Barnes.* V. 1223. Στεφανοῦ) Σὺ οὖν, ὦ Ἕκτορος σάκος, ὦ καλλίνικε μῆτερ τροπαίων, στεφανοῦ, καὶ ἀγάλλου, καὶ χαῖρε· ἰσότιμος γὰρ ἔσῃ τῷ Ἕκτορος παιδὶ, καὶ θανῇ, ἤγουν συνταφήσῃ αὐτῷ· ἀληθῶς γὰρ οὐκ ἔθανες, ὃ καὶ οὐδέποτ' ἔζης· ἀναίσθητος γὰρ ἀεὶ ἐτύγχανες. *Joſua Barnes.* V. 1224. Ἐπεί σε πολλῷ μᾶλλον, &c.) Τοιαύτην ἐγὼ σοι τιμὴν, ὦ φιλτάτη τῶν ἀσπίδων, ἀφθόνως ἤνεγκον, ὅπλον γὰρ πέφυκας τοῦ φιλαληθοῦς καὶ εὐγενεστάτου ἀνθρώπου Ἕκτορος· τοσοῦτον πολλῷ μᾶλλον ἐμοὶ τιμητέον φαίνῃ, ἢ τὰ ὅπλα τοῦ σοφοῦ καὶ κακοῦ, τοῦ ἀπατεῶνος καὶ πανούργου, Ὀδυσσέως. *J. Barnes.* V. 1232. Τελαμῶσιν ἕλκη τὰ μὲν ἐγώ σ' ἰάσομαι) Mos erat Veteribus Mortuorum corpora decentèr ad funus componere, & vulnera ſiqua erant lavare & faſciis ligare, etiam adhibitis medicamentis; adeò ut poſt effoſſis corporibus aliquando cicatrices obductæ fuerint. Dolet autem *Hecuba*, quòd quùm hoc εὐπρεπείας & amoris cauſâ Lacerato cadaveri medicorum more faciat, non tamen illorum ſucceſſum ſperare vel expectare poteſt, quis ἀπὸ τοῦ νεκρὸν ἰατρεύειν ſucceſſus? *J. Barnes.* V. 1242. Μάτην δ' ἐβουθυτοῦμεν) τοὺς βόας ἐπεθύομεν. Huc pertinet illud Pſal. 73. v. 13. Καὶ εἶπα, ἄρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐνιψάμην ἐν ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου. *J. Barnes.* V. 1244. Ὄντες) Pro ὄντας, vid. *Alceſt.* v. 385. V. 1246. Θάπτετ' ἀθλίῳ τύμβον νεκρῷ) Si vera ſit Lectio, eſt *Enallage* Caſûs, pro θάπτετ' ἄθλιον τύμβῳ νεκρόν. *J. Barnes.* V. 1248. Δοκῶ δὲ τοῖς θανοῦσι διαφέρειν βραχὺ) *Hecuba* paupertatis ſuæ conſcia, quòd pro more pretioſis Veſtibus cadaver Nepotis ornare nequiret, hoc ſibi ſolatium invenit, nempe nihil id Mortuis prodeſſe, at vivis tantùm eſſe Gloriæ; cujus inanitatis Regina mulier, calamitatibus docta, erat jam ſatur & pertæſa. *Lucianus* in *Navigio*, ſeu *Votis*, hæc Donaria [illegible] καὶ ἀπαίδευτα φιλοτιμήματα vocat [illegible] *intempeſtivus*, vel *nimis-ſerus*, qui prodeſſe vivis poteſt, mortuis non item. Unde *Anacreon*, Τί σε δεῖ λίθον μυρίζειν; Τί δὲ γῇ χέειν μάταια; Ἐμὲ μᾶλλον, ὡς ἔτι ζῶ, Μύρισον &c. *Cowleius* noſter hæc luſit ſuavitèr; quos ludos omnes præ manibus habent. Item *Theognis* ſuaviſſimè Οὐκ

ἔραμαι

Ἑρμείας κλισμῷ βασιλῆϊ ἐγκατακεῖσθαι Τεθνεὼς, ἀλλά τί μοι ζῶντι χρόος ἀγαθόν. Ἀσπάλαθοί γε τάχιστα ἀμφὶ σε σῶμα θανόντι· Τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται, ἢ μαλακόν. At & nos etiam *Græcè*, quæ cùm nondum oditâ fecerim, licet huc Epigrammatium attexere, Παῦροι νῦν φιλέουσι ζωάγρεσι ἄνδρας ἀοιδοὺς, Καὶ βίοτον παρέχουσι· φιλοφρονέει δέ γε φήμη Μᾶλλον ποιηταῖς καὶ κάλλιον ἄπασι δῶρον. Τῷ μὲν γὰρ ζωὴν, πότμου μετὰ πικρὰ βέλεμνα, Λιθαῖον τ' Ἀχέροντα, λελόγχασιν ἶσα θεοῖσιν· Ἀλλά με μή τι θανόντα βαιοῖς ἄνθεσι γαίης Μηδὲ κωφὸν ξεστοῖσι λίθοις ἐπικόσμεε τύμβον· Στέργε δέ με ζώοντα, καὶ ὅτε χρειά με πιέζοι, Καὶ ὅτε εἰδῶ δύναμαι χάειν, οἷον τεύχεις. Hæc Honoratiſſimorum Dominorum, Amicorum meorum, causâ huc attexui, *viz.* Domini *Eduardi Turner* de *Hollingbury* in Agro *Hertfordienſi*, & Domini *Matthæi Dudley*, de *Clapton* in Agro *Northamptonienſi*, Baronettorum, & Domini *Caroli Cox* de *Battlebridge* in *Southwark*, Generoſi; nec non Nobilis Viri *Johannis Griffith* Fil. natu-Maximi Domini *Griffith* de *Dingly* in Agro *Leiceſtrienſi*: Item Domini *Richardi Chandler*, Domini *Gulielmi Woollaſton*, Dominique *Johannis Perne*, in *Artibus Magiſtrorum*, Generoſorum: Qui ſoli ſtudiis meis Favere ſolent & ſpem mihi non levem addiderunt, de Heroico Poemate noſtro *Franciados* dicto liberalitèr promovendo. *Joſua Barnes.*

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ἰὼ, ἰώ· μελέα μᾶτερ γ', ἣ τὰς μεγάλας
Ἐλπίδας ἐπὶ σοὶ κατέγναψε βίου.
Μέγα δ' ὀλβισθεὶς, ὡς ἐκ πατέρων
Ἀγαθῶν ἐγένου,
Δεινῷ θανάτῳ διόλωλας.
Εκ. Ἔα, ἔα. Τίνας Ἰλιάσιν ταῖσδ' ἐν κορυφαῖς
Λεύσσω, φλογέας δαλοῖσι χέρας
Διερέσσοντας; μέλλει Τροίᾳ
Καινόν τι κακὸν προσέσεσθαι.

Ἴαμβοι.

Ταλ. Αὐδῶ λοχαγοῖς, οἳ τέταχθε ἐμπιπράναι
Πριάμου τόδ' ἄστυ, μηκέτ' ἀργοῦσαν φλόγα
Ἐν χειρὶ σώζειν, ἀλλὰ πῦρ ἐνιέναι,
Ὡς ἂν κατασκάψαντες Ἰλίου πόλιν,
Στελλώμεθ' οἴκαδ' ἄσμενοι Τροίας ἄπο.
Ὑμεῖς δ', ἵν' αὐτὸς λόγος ἔχῃ μορφὰς δύο,
Χωρεῖτε, Τρώων παῖδες, ὀρθίαν ὅταν
Σάλπιγγος ἠχὼ δῶσιν ἀρχηγοὶ στρατοῦ,
Πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν, ὡς ἀποστέλλησθε γῆς.
Σύ τ', ὦ γεραιὰ δυστυχεστάτη γύναι,
Ἕπου. μεθήκουσίν σ' Ὀδυσσέως πάρα
Οἵδ', ᾧ σε δούλην κλῆρος ἐκπέμπει πάτρας.
Εκ. Οἲ 'γὼ τάλαινα. τοῦτο δὴ τὸ λοίσθιον,
Καὶ τέρμα πάντων ἐστὶ τῶν ἐμῶν κακῶν.
Ἔξειμι πατρίδος· πόλις ὑφάπτεται πυρί.
Ἀλλ', ὦ γεραιὲ ποὺς, ἐπίσπευσον μόλις,
Ὡς ἀσπάσωμαι τὴν ταλαίπωρον πόλιν,
Ὦ μεγάλα δή ποτ' ἀμπνέουσ' ἐν βαρβάροις
Τροία, τὸ κλεινὸν ὄνομ' ἀφαιρήσῃ τάχα.
Πιμπρᾶσί σ', ἡμᾶς δ' ἐξάγουσ' ἤδη χθονὸς
Δούλας· ἰὼ θεοί τι· τοὺς θεοὺς καλῶ;
Καὶ πρὶν γὰρ οὐκ ἤκουσαν ἀνακαλούμενοι,
Φέρ' εἰς πυρὰν δράμωμεν, ὡς κάλλιστά μοι
Σὺν τῇδε πατρίδι κατθανεῖν πυρουμένῃ.
Ταλ. Ἐνθουσιᾷς, δύστηνε, τοῖς σαυτῆς κακοῖς·
Ἀλλ' ἄγετε, μὴ φείδεσθ'. Ὀδυσσέως δὲ χρὴ
Εἰς χεῖρα δοῦναι τήνδε, καὶ πέμπειν γέρας.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Εκ. Ὀτοτοτοτοτοτοῖ.
Κρόνιε πρύτανι, Φρύγιε γενέτα
Πάτερ, ἀνάξια τῆς Δαρδανίου
Γονᾶς τάδ', οἷα πάσχομεν, δέδορκας.

Chorus.

Io, io! miſera mater, quæ magnas
Spes de tuâ conceperat vitâ:
Et cum valde beatus exiſtimareris, quòd ex parentibus
Nobilibus ſis procreatus, *tamen*
Crudeli morte periiſti.
Hec. Ehem, quóſnam Iliacis in his verticibus
Video flammeas manus torribus
Agitantes? Trojæ
Novum aliquod malum aderit.

Talthybius.

Illico manipulorũ ductoribus, qui conſtituti eſtis ad incendendam
Priami hanc urbem, ne amplius ocioſam flammam
In manibus ſervetis: ſed ignem injiciatis,
Ut funditùs eversâ Ilii urbe,
Navigemus domum alacres à Trojâ.
Vos autem (ut idem ſermo habeat duas formas)
Ite, Trojanorum proles, clarum quando
Clangorem tubæ dederint duces exercitûs,
Ad naves Græcorum, ut navigetis *ex hâc* terrâ.
Tu verò, ô anus, miſerrima mulier,
Sequere: veniunt *enim* ad te ab Ulyſſe *miſſi*
Iſti, cui te ſervam ſors emittit ex patriâ.
Hec. Me miſeram! hoc igitur poſtremum,
Et finis omnium meorum malorum jam *eſt*.
Egredior ex patriâ; civitas igne ſuccenditur,
Sed ô ſenilis pes accelera, quamvis ægre,
Ut ſalutem miſeram urbem,
O magnum aliquando ſpirans inter barbaros
Troja, inclytum tuum nomen mox amittes.
Incenderis tu, & nos educunt jam extra patriam
Servas. ô dii! *ſed* quid deos voco?
Nam & antè non audiverunt *nos* invocati.
Age curramus in incendium; nam honeſtiſſimum mihi
Cum hâc incensâ patriâ mori.
Tal. Inſanis, miſera, propter tua mala.
Quamobrem abducite *eam*, ne parcite. Ulyſſis enim oportet
In manum dare, & *ei* hoc munus mittere.

MONOSTROPHICA.

Hec. Væ, heu, hei, oh, ha, hæ ah!
O Saturnie rex, genitor Phrygum
Pater, indigna Dardani
Poſteritate vides hæc, quæ patimur?

V. 1251. Μεγάλας ἐλπίδας ἐπὶ σοὶ κατέγναψε βίου.) Κατεγνάπτω, vel γνάφω, & κνάπτω & κνάφω (omnibus enim his modis ſcribitur) propriè ſignificat *lanam-carminatam & politam-reponere*; hic figuratè pro *ſingularitèr, ut-excellens quid, repono.* J. Barnes.

V. 1260. Οἳ τέταχθε) *Duportus* in margine notat vel οἷς τέταχθαι, miſerando errore; niſi τέτακται forte voluerit. Τέταχθε autem pro τετάχθητε, ut ἄνωχθε pro ἀνώχθητε. Vid. *Rheſ.* v. 987. *Joſua Barnes.* V. 1261. Ἀργοῦσαν φλόγα) ἀργοῦς ab ἀργέω, ἀεργέω, ab ἀεργὸς, ἀ & ἔργον.

V. 1288. Κρόνιε Πρύτανι) Sic *Æſchylus* alibi *Regem*, quod legibus non ſit obnoxius, ἄκριτον πρύτανιν vocat. Sic *Prometh.* v. 169. De *Jove* loquens, χρείαν ἕξει μάκαρων Πρύτανις. *Scholiaſt.* Ὁ Θεῶν Δεσπότης καὶ Ἄρχων Ζεύς. *J. Barnes.* Ibid. Φρύγιε γενέτα) Δαρδάνου πάτερ, vid. ſuprà ad v. 818. & v. 822.

Χο. Δέ-

Χο. Δέδορκεν, ἁ δὲ μεγαλόπολις,
Ἄπολις, ὄλωλεν,
Οὐδ' ἔτ' ἔςι Τροία.
Εκ. Ὀτοτοτοτοτοτοῖ.
Λέλαμπεν Ἴλιος. Περ-
γάμων πυρὶ καταίθεται
Τέρεμνα καὶ πόλις, ἄκρα τε τειχέων.
Χο. Πτέρυγι δὲ καπνὸς ὥς τις, οὐ-
ρανία πεσοῦσα δορὶ καταφθίνει γᾶ.
Μαλερὰ μέλαθρα, πυρὶ κατάδρομα,
Δαΐα τε λόγχα.
Εκ. Ἰὼ γᾶ τρόφιμε τῶν ἐμῶν τέκνων. Χο. ἒ, ἔ.
Εκ. Ὦ τέκνα, κλύετε, μάθετε ματρὸς αὐδάν.
Χο. Ἰαλέμῳ τοὺς θανόντας ἀπύεις,
Γεραιά τ' εἰς πέδον τιθεῖσα μέλεα,
Καὶ χερσὶ γαῖαν κτυποῦσα δισσαῖς.
Διάδοχάν σοι γόνυ τίθημι
Γαίᾳ, τοὺς ἐμοὺς
Καλοῦσα νέρθεν ἀθλίους ἀκοίτας.
Εκ. Ἀγόμεθα, φερόμεθα. Χο. ἄλγος, ἄλγος βοᾷς.
Εκ. Δούλειον ὑπὸ μέλαθρον. Χο. ἐκ πάτρας γ' ἐμᾶς.
Εκ. Ἰὼ Πρίαμε, Πρίαμε, σὺ μὲν γὰρ ὀλόμενος,
Ἄταφος, ἄφιλος, ἄτας ἐμᾶς ἄϊστος εἶ.
Μέλας γάρ σ' ὄσσε κατεκάλυψε
Θάνατος, ὅσιον ἀνοσίαις σφαγαῖς.
Ἰὼ θεῶν μέλαθρα, καὶ πόλις φίλα.
Χο. Ἒ, ἔ. τὰν φόνιον ἔχετε
Φλόγα, δορός τε λόγχαν.
Τάχ' εἰς φίλαν γᾶν ἐμπεσεῖσθ' ἀνώνυμοι.
Κόνις δ' ἴσα καπνῷ πτέρυγι πρὸς αἰθέρα,
Ἄϊστον οἴκων ἐμῶν με θήσει.
Ὄνομα δὲ γᾶς ἀφανὲς εἶσιν
Ἄλλᾳ δ' ἄλλο φροῦδον.
Οὐδ' ἔτ' ἔστιν ἁ τάλαινα Τροία.
Εκ. Ἐμάθετ', ἐκλύετε
Περγάμων κτύπον.
Ἔνοσις ἅπασαν, ἔνοσις
Ἐπικλύσει πόλιν.
Ἰὼ τρομερὰ, τρομερὰ μέλεα,
Φέρετ' ἐμὸν ἴχνος.
Ταλ. Ἴτ' ἐπὶ τάλαιναν
Δούλειον ἁμέραν βίου.
Ἰὼ τάλαινα πόλις. ὅμως δὲ
Πρόφερε πόδα σὸν
Ἐπὶ πλάτας Ἀχαιῶν.

Τέλος τῶν Τρῳάδων τοῦ Εὐριπίδου.

Ch. Videt. Hæc verò magna civitas
Non amplius civitas, periit,
Nil amplius eſt Troia.
Hec. Væ, heu, hei, oh, ah!
Splendet Ilium. Pergamorum igne flagrant
Culmina, & civitas, & ſummitates murorum.
Cho. Veluti autem Fumus flabello,
Sic à-Diis-honorata ferro ruit Terra:
Ulla *ſunt* palatia, vaſtata igne,
Et hoſtili haſtâ.
Hec. O patria altrix meorum liberorum. *Cho.* Heu, heu!
Hec. O liberi, audite, agnoſcite matris vocem.
Cho. Vocas mortuos lugubri voce,
Seniliáque ponens membra in ſolo, *humi*,
Et manibus terram ſcalpens ambabus.
Succedens tibi genu pono
In terrâ tibi ſuccedens, humi flecto genua, meos
Vocans ſub terrâ *degentes* miſeros maritos.
Hec. Agimur, ferimur. *Ch.* Dolorem, dolorem clamas.
Hec. Ad ſervilia atria. *Ch.* ex meâ patriâ.
Hec. O Priame, Priame, tu quidem mortuus
Inſepultus, & abſque amicis, es ignarus meæ miſeriæ.
Atra enim oculos tuos tegit
Mors, pium impiâ cæde *ſublatum*.
Heu deorum templa, & chara civitas.
Cho. Heu, heu, cohibete letalem
Flammam, haſtæque cuſpidem.
Mox in *veſtram* patriam charam venietis inglorii.
Pulvis verò, *qui* ſicut fumus alâ *fertur* in aërem,
Deletam domum meam relinquet.
Nomen verò terræ vadit ignotum,
Alio verò modo alia *res* evanida *periit*.
Nec ampliùs eſt infelix Troja.
Hec. Cognoviſtis, audiviſtis
Pergamorum *ruentium* fragorem!
Concuſſio totam, concuſſio
Obruet urbem.
Hei tremula, tremula membra,
Ferte meum veſtigium!
Tal. Ite ad miſeram
Servilem diem vitæ.
Heu miſera civitas! Sed tamen *nihilominùs*
Promove pedem tuum
Ad naves Græcorum.

Finis *Troadum Euripidis*.

V. 1291. Ἁ δὲ μεγαλόπολις Τροία) Eâdem voce *Pindarus* utebatur priùs in illâ *Athenarum* laudatione, quâ ſibi illius populi animos devinxit, μεγαλοπόλιες Ἀθᾶναι, licet alii hoc fuiſſe encomium afferant, Αἵ τε λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα Ἀθᾶναι. De qua re Nos fuſiùs in *Pindari* Vitâ à nobis olim ſcriptâ, at nondū editâ. *J. Barnes.* V. 1298. Πτέρυγι δὲ καπνὸς ὥς τις) Ita pungo, Verſionémque *Latinam* ad punctationem mutatam corrigo, quam videſis. Πτέρυξ, ἐνταῦθα ῥιπίδιον, ὑπὸ ὁμοίας ἀέρα ῥιπίζειν, καθὰ καὶ πτέρυξ. *Oreſt.* 1431. dicitur Flabellum εὐπτερὺξ κύκλος πτέρινος, *Anglice* a Fan. *Scaliger* ita hunc locum (ex infrà ſequente ad v. 1320) legi voluit, Πτέρυγι δὲ καπνὸς ὥς τις, κόνις οὐρανία πεσοῦσα καταφθίνει γᾶν. Sed Magnum Virum haud ſubiit, καταφθίνειν *Activam* ſignificationem non habere. Impoſuit nempe illi locus prædictus, ubi legitur, Κόνις δ' ἴσα καπνῷ πτέρυγι πρὸς αἰθέρα &c. *J. Barnes.* V. 1304. Ἰαλέμῳ) De hâc voce, vid. quid Nos ſuprà ad v. 600. V. 1310. Ἀγόμεθα, φερόμεθα) Eſt *Græca* Phraſis ἄγειν καὶ φέρειν, pro funditùs evertere, *Iſocrat.* in *Archid.* ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους, item pro hoſtili more vexare. Dicitur etiam ἄγειν καὶ καίειν, ut *Xenoph.* Hellen. l. 3. ἦγον καὶ ἔκαιον τὴν Βιθυνίδα. Hinc *Virgil.* Æn. l. 2. v. 374. —*Alii rapiunt incenſa feruntque.* Ἀγόμεθα, φερόμεθα) *Funditùs periimus.* Joſua Barnes. V. 1314. Μέλας γάρ σ' ὄσσε κατεκάλυψε) *Synecdoche* pro κατ' ὄσσε. De Duplici autem Accuſativo poſt hujuſmodi verba, ut πόθος σε ἔχει ... &c. & Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας. & Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμὸν &c. Vid. (ſi hæc exempla minùs ſufficerint) apud *H. Stephanum* longè plura. *J. Barnes.* V. 1320. Κόνις δ' ἴσα καπνῷ) Vid. ſuprà v. 1298. V. 1321. Ἄϊστον ἐμῶν οἴκων με θήσει) *Canterus* & *Miltonus* ἐμῶν οἴκων μεθήσει legunt, ſed *Scaliger* melius, diſtinguendo tantùm με θήσει locum explicat. θήσει με τῶν ἐμῶν οἴκων ἄϊστον, ut ſuprà v. 1313. ἄτας ἐμᾶς ἄϊστος εἶ. Ἄϊστος, ἄπυστος, ut *Hom.* Οἴχετ' ἄϊστος, ἄπυστος. &c. Sic *Æſchyl.* Ὤλεσ' ἄκλαυστος, ἄϊστος, hinc ἀϊστόω, *Sophocl.* οὐ γάρ μοι ... ἀϊστώσας δοκεῖ. *Joſua Barnes.* V. 1324. Ἐκλύετε) à κλύω.

ΥΠΟ-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΒΑΚΧΩΝ.

Διόνυσος ἀποθεωθεὶς, μὴ βουλομένου Πενθέως τὰ Ὄργια αὐτοῦ ἀναλαμβάνειν, εἰς μανίαν ἀγαγὼν τὰς τῆς Μητρὸς ἀδελφὰς, Σεμέλης λέγω, ἠνάγκασεν αὐτὰς τὸν Πενθέα διασπαράξαι. Ἡ μυθοποιία κεῖται παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Πενθεῖ. Τὸ ὄνομα μόνον μεταπεποίηται Εὐριπίδῃ. Ὁ χορὸς μὲν συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Βακχῶν. Ἡ δὲ σκηνὴ τοῦ Δράματος ἐν τῇ Θηβαΐδι.

ARGUMENTUM BACCHARUM.

Bacchus *inter Deos receptus, quùm noluit* Pentheus *Sacra ejus accipere, Matris ſuæ* Semelæ *ſorores ad inſaniam adigens, coegit eas* Pentheum *dilacerare. Hæc Fabula tractatur etiam ab* Æſchylo *in* Pentheo, *Tragœdiâ ita dictâ; Nomen tantùm ab* Euripide *mutatur.* Chorus *ex Mulieribus* Bacchis *conſtat: Scena autem Fabulæ eſt in* Thebanâ *Regione.*

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*
ΔΙΟΝΥΣΟΣ.	BACCHUS.
ΠΕΝΘΕΥΣ.	PENTHEUS.
ΧΟΡΟΣ Βακχῶν.	CHORUS ex Bacchis.
ΘΕΡΑΠΩΝ.	FAMULUS.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.	TIRESIAS.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.	ALTER NUNCIUS.
ΚΑΔΜΟΣ.	CADMUS.
ΓΥΝΗ.	MULIER.
Προλογίζει δὲ ὁ Διόνυσος.	Prologum autem agit Bacchus.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

Bacchus *Prologum agens, Fabulæ aditum aperit, exponendo, quomodò venerit Divinitatem ſuam probaturus in os* Penthei *Regis* Thebarum, *qui illius, cognati & patrii Dei, Orgiis impiè adverſabatur. Tum* Bacchas *hortatur ad ſolennia Carmina, quæ in Bacchanalibus cani ſolebant. Quare* Chorus Bacchum *hymno celebrat, illius genus, ſacra & eorundem ornatum, ut Thyrſos, Hederas, Faces, Cymbala, Tympana, Nebridas, Cantus, prædicat.* Tireſiâ *cum* Cadmo *colloquente de novis his Orgiis celebrandis,* Pentheus *ſuperveniens, in eα invehitur & pœnas Bacchantibus minatur. Quem uterque Senex ad ſanam mentem fruſtrà reducere conatur. Is autem &* Tireſiæ *&* Baccho *ipſi minatus abit; illis ad Orgia properantibus.* Chorus Bacchi *laudes, Vinique Virtutes commemorat.*

Hanc etiam materiam attigerunt *Theocritus* in Idyllio 26. *Ovidius* Metam. l. 3. Fab. 7. *Nonnus* Dionyſ. l. 44. &c. *Apollodorus* Biblioth. l. 3. c. 5. §. 2. *Philoſtratus* Iconum l. 1. in *Pentheo*. Memoratur etiam in Didaſcalicis Fabula *Æſchyli* ejuſdem Materiæ ſub nomine Πενθεὺς, at illa quidem non jam extat. *Joſua Barnes.*

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, ΚΑΔΜΟΣ, ΠΕΝΘΕΥΣ.

Ἴαμβοι.

ΗΚΩ Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίων χθόνα
Διόνυσος, ὃν τίκτει ποθ' ἡ Κάδμου κόρη
Σεμέλη λοχευθεῖσ' ἀστραπηφόρῳ πυρί.
Μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ θεοῦ βροτησίαν,

Bac. Venio in hanc Thebanorũ terram filius Jovis
Bacchus, quem peperit olim Cadmi filia
Semele, enixa fulgurante igne.
Formam verò permutans ex Deo humanam

V. 2. Διόνυσος) De hoc nomine & illius derivatione apud Authores diſceptatur; qui *Græcum* ſtatuunt, à Δὸς *Jove*, deducunt, cujus filius habebatur, & à νῦσος, quod *Syracuſanum* eſt, pro χωλὸς, quòd *Jovis-femori* inſutus cùm eſſet, claudicabat *Jupiter*. Ità *Nonnus* Dionyſ. l. 9. v. 18. ----Λοχευθέντα δὲ Λυαῖον Πατρῴην ἐπέθηκαν ἐπωνυμίην τοκετοῖο, Κικλήσκειν Διόνυσον, ἐπεὶ ποδὶ φόρτον ἀείρων Ἤιε χωλαίνων Κρονίδης βεβριθότι μηρῷ· Νῦσος ἐπεὶ γλώσσῃ Συρηκοσίδι χωλὸς ἀκούει. Qui ab *Indis* nomen trahunt, dicunt *Dionyſum* ſignificare *Dominum-Nyſæ*. Et *Nyſa* putatur Mons *Indiæ*, *Di* autem vel *Dy* ſonat Dominum. Δεῦνος certè apud *Indos* Regem ſignificat, Δεῦνον δὲ τὸν βασιλέα λέγουσιν οἱ Ἰνδοὶ, inquit *Julius* apud Etymologum. Et *Tzetzes* Κατὰ Ἰνδοὺς δὲ Διόνυσος, Δεῦνος καὶ ἄναξ Νύσσης. Nonnulli autem Νύσαν per Metatheſin pro *Sina* ponunt, ut quidem *Judæorum Moſen* per Gentilium *Bacchum* figurari putant Docti homines haud Pauci; nec id malè ex *Nonni* Dionyſiacis colligi poteſt. Præcipuè verò, ſi benè nomen memini, *Theophilus Gale* in *Gentilium Atrio* l. 2. c. 3. id fecit. Nobis hiſce non eſt immorandum. *Joſua Barnes.* V. 3. Σεμέλη) *Cadmi Thebarum* Regis

Regis & *Harmoniæ* filia, de quâ vid. *Ovid.* Metamorph. l. 3. Fab. 3. & *Nonni* Panopol. *Dionyſ.* l. 7. Sorores habuit *Ino*, *Autonoen* & *Agaven*. V. 4. Μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ Θεοῦ βροτησίαν Πάρειμι) De *Bacchi* adventu ad *Thebas* vid. *Ovid.* Metamorph. l. 3. Fab. 7. *Liber adeſt, feſtiſque fremunt ululatibus agri* &c. Item *Nonni* Dionyſ. l. 44, 45, 46. *J. Barnes.*

Πάρειμι Δίρκης νάματ', Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.
Ὁρῶ δὲ μητρὸς μνῆμα τῆς κεραυνίας
Τόδ', ἐγγὺς οἴκων, καὶ δόμων ἐρείπια
Τυφόμενα, δίου πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα,
Ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.
Αἰνῶ δὲ Κάδμον, ἄβατον ὃς πέδον τόδε
Τίθησι, θυγατρὸς σηκόν· ἀμπέλου δέ νιν
Πέριξ ἐγὼ κάλυψα βοτρυώδει χλόῃ.
Λιπὼν δὲ Λυδῶν τὰς πολυχρύσους γύας,
Φρυγῶν τε, Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας,
Βάκτριά τε τείχη, τήν τε δύσχειμον χθόνα
Μήδων ἐπελθὼν, Ἀραβίαν τ' εὐδαίμονα,
Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἣ παρ' ἁλμυρὰν ἅλα
Κεῖται, μιγάσιν Ἕλλησι βαρβάροις θ' ὁμοῦ,
Πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργώτους πόλεις,
Εἰς τήνδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν.
Κἀκεῖ χορεύσας, καὶ καταστήσας ἐμὰς
Τελετὰς, ἵν' εἴην ἐμφανὴς δαίμων βροτοῖς.
Πρώτας δὲ Θήβας τῆσδε γῆς Ἑλληνίδος
Ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάψας χροὸς,
Θύρσον τε δοὺς εἰς χεῖρα κίσσινον βέλος.
Ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρὸς, ἃς ἥκιστ' ἐχρῆν,
Διόνυσον οὐκ ἔφασκον ἐκφῦναι Διός.
Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος,
Εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους,
Κάδμου σοφίσμαθ', ὧν νιν οὕνεκα κτανεῖν
Ζῆν' ἐξεκαυχῶνθ', ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
Τοιγάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων οἴστρησ' ἐγὼ
Μανίαις, ὄρος δ' οἰκοῦσι παράκοποι φρενῶν,
Σκευήν τ' ἔχειν ἠνάγκασ' ὀργίων ἐμῶν.
Καὶ πᾶν τὸ θῆλυ σπέρμα Καδμείων, ὅσαι
Γυναῖκες ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων.
Ὁμοῦ δὲ Κάδμου παισὶν ἀναμεμιγμέναι,
Χλωραῖς ὑπ' ἐλάταις ἀνορόφοις εἴνται πέτραις.
Δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ' ἐκμαθεῖν, κεἰ μὴ θέλει,

Adſum *ad* fontes Dircæ, & Iſmeni *fluminis* aquam.
Et video ſepulchrum matris ictæ-fulmine
Hoc, juxta domum, & ædium ruinas
Fumantes, & adhuc viventem flammam divini ignis,
Perpetuam contumeliam Junonis in meam matrem.
Laudo autem Cadmum, qui hoc ſolum inacceſſum *&* *ſacrum*
Facit ſacellum, ſive *Baſilicam*, filiæ: vitis verò ipſum
Undique ego ſepivi racemiferis frondibus.
Relinquens autem Lydorum auro abundantes agros,
Et Phrygum, Perſarumque apricos campos,
Et orbes Bactrianorum, & hyemalem terram
Medorum accedens, & Arabiam felicem,
Et Aſiam univerſam, quæ ad ſalſum mare
Jacet, mixtis Græcis & barbaris ſimul,
Populoſas habens turribus benemunitas urbes,
Ad hanc primùm veni civitatem Græcorum,
Illicque *verſatus*, agens choros & conſtituens mea
Sacra, ut ſim manifeſtus deus hominibus.
Primas verò Thebas hujus terræ Græcanicæ
Ululatu-complevi, induens cervinam pellem corpori,
Et thyrſum dans in manus, hederaceum, *i.e. hederâ-tectum* telum.
Quia me ſorores matris, quas minime oportuit,
Dionyſum negabant ex Jove natum:
Sed Semelen compreſſam ab aliquo mortali *dixerunt*,
In Jovem contuliſſe culpam ſtupri,
Atque Cadmi commentis; quorum cauſâ ipſam interfeciſſe
Jovem gloriantur; quòd finxiſſet hunc concubitum.
Quamobrem ipſas ex ædibus ut æſtro-perciṫas expuli ego
Furoribus (montem verò *nunc* habitant deliræ mentibus)
Coegique *eas* habere ornatum meorum ſacrorum,
Et totum ſexum fœmineum Cadmeorum, quotquot
Mulieres erant, furore-correptas expuli ex ædibus.
Simul verò cum filiis Cadmi *i.e. Thebanis* mixtæ,
Viridibus ſub abietibus ſedent *in* excelſis ſaxis.
Oportet enim civitatem hanc ſcire, *&* *ſi* nolit,

V. 9. Ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν) Quomodo *Juno* Zelotypa *Semelæ* ſuaſerit, ut *Jovem* ſibi talem optaret ad concubium venire; qualem ſe *Junoni* exhibere ſolebat; unde illa Deum ferre non valens flammis fuerit conſumpta &c. Vid. *Ovid.* Metamor. l. 3. Fab. 3. *Surgit ab hic ſolio, fulvâque recondita nube Limen adit Semeles: Nec nubes ante removit, Quàm ſimulavit anum.* &c. Hanc ergo *Junonis* injuriam in matrem ſuam *Bacchus* vocat Ἀθάνατον, i. e. nunquam-obliviſcendam. *Joh. Brodæus* mirè ſui oblitus erat, exponendo, quaſi φλὸξ hic diceretur Ἥρας μήτηρ, quo nihil magis ridiculum. *Joſua Barnes.* V. 10. Ἄβατον ὃς πέδον τόδε Τίθησι θυγατρὸς σηκόν) De Sanctitate Sepulchrorum vid. *Joh. Kirchmanni* de Funerib. *Roman.* l. 3. c. 21. De Templorum Origine ex Sepulchris, *ibid.* l. 2. c. 27. Item quomodo *Templa* & *Baſilicæ* Conſecratis Mortuis erigebantur, Ibid. l. 4. c. 14. ἄβατον πέδον autem vocat, quod *Sacrum* erat, ob Sepulchri Religionem & quia Fulgurita periit *Semele*; de quâ re Nos ſupra ad *Suppl.* v. 934. Ubi κεραυνοπλῆγος πυρὰ ἱερά. Denique ob Templum ibi extructum. *Joſua Barnes.* V. 11. Ἀμπέλου δέ νιν πέριξ ἐγὼ κάλυψα βοτρυώδει χλόῃ) Hic alludit Poeta ad Sepulchrorum ſepimenta, de quibus vid. *Joh. Kirchmanni* ibid. l. 3. c. 17. *Joſua Barnes.* V. 13. Λιπὼν δὲ Λυδῶν &c.) Hos quatuor Verſus *Strabo* Γεωγραφικῶν l. 1. citat, nullúmque Locorum Ordinem ex Geographiæ regulis hic à Poeta obſervatum rectè memorat. De *Bacchi* autem expeditione in Orientem vid. *Nonni Panopolitani* Διονυσιακῶν Opus libris 48. abſolutum. *Apollodori* Bibliothec. l. 3. c. 5. *Diodor. Sicul.* l. 4. Dominus *Gualterus Raleigh* in quodam Tractatu. *Joſua Barnes.* V. 15. Τήν τε δύσχειμον χθόνα Μήδων) *Mediam* rectè Poeta vocat δύσχειμον, i. e. frigidam; nam *Ecbatana* erat *Metropolis Mediæ*, ubi *Perſarum* Reges & *Parthorum* poſteà Æſtiva habebant, frigida enim eſt *Media*, teſtante *Strabone* l. xi. Ἡ δὲ μητρόπολις τὰ Ἐκβάτανα, μεγάλη πόλις καὶ τὸ βασίλειον ἔχουσα τῆς Μήδων ἀρχῆς. διατελοῦσι δὲ καὶ νῦν οἱ Παρθυαῖοι τούτῳ χρώμενοι βασιλείῳ, καὶ θερίζουσί γε ἐνταῦθα οἱ βασιλεῖς· ψυχρὰ γὰρ ἡ Μηδία. Et paulò pòſt --- Ἡ [Μηδία] πολλὴ μὲν οὖν καὶ ὑψηλή ἐστι καὶ ψυχρά· τοιαῦτα δὲ, καὶ τὰ ὑπὲρ Ἐκβατάνων ὄρη &c. *Joſua Barnes.* V. 18. Μιγάσιν Ἕλλησι, βαρβάροις θ' ὁμοῦ) *Ionas* taxat Poeta, qui *Græci* exiſtentes inter Barbaros in *Aſiâ* minore habitabant. *Joſua Barnes.* V. 20. Ἑλλήνων) i. e. γνησίων Ἑλλήνων, Cæteri enim *Græci Ionas* μιξοβαρβάρους æſtimabant. V. 25. Κίσσινον βέλος) Ita *Ovid.* Epiſt. *Ut quem Pampineâ tetigiſſe Bicorniger haſtâ Creditur.* Sic *Virgil.* Eclog. 5. v. 31. *Et foliis lentas intexere mollibus haſtas.* Sic *Seneca* Herc. Fur. *Tectam virente Cuſpidem Thyrſo gerens.* *Juſtinus* Mart. ὥσπερ αἱ Βάκχαι διὰ κισσοῦ ἐγκρύπτουσι τὰς λόγχας ἐν τοῖς Θύρσοις ὑπεκφέρουσι. Denique *Plinius* l. 16. c. 24. *Hedera Liberi Patris adornat Thyrſos.* Sed de his rebus ſingulatim Nos infra, ut res poſtulaverit. *Jo.* *Barnes.* V. 34. Σκευήν τ' ἔχειν ἠνάγκασ' ὀργίων ἐμῶν) Hunc *Baccharum* apparatum fuiſſe apparet, *Nebridas*, *Sindones*, *Mitras*, *Ferulas*, *Pampinos*, *Hederam*, *Thyrſos*, *Tibias*, *Fiſtulas*, *Tintinnabula*, *Tympana*, de quibus *Lilius Gyraldus*, *Natalis Comes*, & *Dempſterus* ad *Roſin.* l. 2. c. xi. *Joſua Barnes.* V. 39. Ἐκμαθεῖν ἀτέλεστον οὖσαν) Sic *Rheſ.* v. 442. ποῦ τοῦδ' ἄυπνος οἶδε τλὰς πορπάματα. Eſt utitata Phraſis & elegans, *Atticiſmum* redolens. *Idem.*

Ἀπέλε-

Ἀτέλεστον οὖσαν τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,
Σεμέλης τε μητρὸς ἀπολογήσασθαί μ' ὕπερ,
Φανέντα θνητοῖς δαίμον', ὃν τίκτει Διΐ.
Κάδμος μὲν οὖν γέρας τε, καὶ τυραννίδα
Πενθεῖ δίδωσι, θυγατρὸς ἐκπεφυκότι.
Ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ' ἐμὲ, καὶ σπονδῶν ἄπο
Ὠθεῖ μ', ἐν εὐχαῖς τ' οὐδαμοῦ μνείαν ἔχει.
Ὧν οὕνεκ' αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι,
Πᾶσίν τε Θηβαίοισιν. εἰς δ' ἄλλην χθόνα,
Τἀνθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα,
Δεικνὺς ἐμαυτόν. ἢν δὲ Θηβαίων πόλις
Ὀργῇ σὺν ὅπλοις ἐξ ὄρους Βάκχας ἄγειν
Ζητῇ, συνάψω Μαινάσι στρατηλατῶν.
Ὧν οὕνεκ' εἶδος θνητὸν ἀλλάξας ἔχω,
Μορφήν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
Ἀλλ', ὦ λιποῦσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας,
Θίασος ἐμὸς, γυναῖκες, ἃς ἐκ βαρβάρων
Ἐκόμισα παρέδρους, καὶ ξυνεμπόρους ἐμοὶ,
Αἴρεσθε τἀπιχώρι' ἐν πόλει Φρυγῶν
Τύμπανα, Ῥέας τε μητρὸς, ἐμά θ' εὑρήματα.
Βασίλειά τ' ἀμφὶ δώματ' ἐλθοῦσαι τάδε
Κτυπεῖτε Πενθέως, ὡς ὁρᾷ Κάδμου πόλις.
Ἐγὼ δὲ Βάκχαις, εἰς Κιθαιρῶνος πτύχας
Ἐλθὼν, ἵν' εἰσὶ, συμμετασχήσω χορῶν.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ἀσίας ἀπὸ γαίας ἱερὸν Τμῶλον
Ἀμείψασα, θοάζω Βρομίῳ
Πόνον ἡδὺν, κάματόν τ' εὐκάματον,
Τὸν βάκχιον εὐαζομένα θεόν.
Τίς ὁδῷ; τίς ὁδῷ;
Τίς δὲ μελάθροις; ἔκτοπος ἔστω.
Στόμα τ' εὔφημον ἅπας ὁσιούσθω.
Τὰ νομισθέντα γὰρ,
Αἰεὶ Διόνυσον ὑμνήσω.

Se non initiatam eſſe meis ſacris,
Meque pro Semele matre cauſam agere, *eámque defendere*,
Qui mortalibus apparui Deus, quem *ipſa* peperit Jovi.
Cadmus quidem & dignitatem & imperium
Pentheo tradidit, nato ex *ſuâ* filiâ,
Qui gerit bellum mecum, & à libationibus
Repellit me, nec ullam facit mentionem *mei* in precibus.
Quamobrem ipſi me Deum eſſe demonſtrabo,
Et cunctis Thebanis: in aliam verò regionem
Rebus hîc benè compoſitis, transferam pedem,
Ubi oſtendero me ipſum. Si verò Thebanorum civitas
Per iram cum armis Bacchas in exilium pellere
Conetur, exercitûs-ducem me Mænadibus addam.
Quamobrem ſpeciem mortalem *ex divinâ* mutatam habeo,
Et meam formam mutavi in virilem naturam.
Sed, & relinquentes Tmolum, propugnaculum Lydiæ,
Sodalitium meum mulieres, quas ex barbaris
Adduxi ſocias, & comites mihi,
Tollite conſueta urbi Phrygum
Tympana, Rheæque matris, & mea inventa.
Regiaſque circa domos illas profectæ
Penthei pulſate, ut *hæc* videat Cadmi civitas.
Ego verò cum Bacchis ad Citharonis juga
Profectus, ubi ſunt, particeps ero chori, *choreáſq*, *ſimul celebrabo*.

Chorus.

Aſiatico ex agro *profecta*, ſacro Tmolo
Relicto, ſaltans-conficio Bromio *Baccho*
Laborem jucundum, fatigationémque facilem, *levémque*,
Bacchicum celebrans deum.
Quis *in viâ*? quis *in viâ*?
Quis *in atriis*? cedat loco.
Oſque ad pia verba dicendum unuſquiſque ſanctè præparet.
Nam juxta ſacros ritus
Semper Dionyſum celebrabo.

V. 41. Σεμέλης τε μητρὸς ἀπολογήσασθαί μ' ὕπερ &c.) Ut eam me ex *Jove*, non autem ex homine quopiam, peperiſſe agnoſcant. *Joh. Brodæus.* V. 44. Πενθεῖ δίδωσι, θυγατρὸς ἐκπεφυκότι) *Pentheus* erat Filius *Agave Cadmi* filiæ ex *Echione* ſpartâ. Videtur autem nomen ei inditum futuri caſûs προσημαντικόν, ut obſervavimus ad *Phœniſſ.* v. 640. Luctuoſo enim fato periit; unde *Theocr.* in Idyll. Λῆναι, v. 26. Ἐξ ὄρεος πένθημα καὶ οὐ Πενθῆα φέροισαι. *Joſua Barnes.* V. 45. Καὶ σπονδῶν ἄπο) Ut cum cæteris Diis libet ac ſacrificet, nullam mei mentionem faciat. *Idem.* V. 51. Ἐξόρους Βάκχας ἄγειν) *Johan. Brodæus* exponit *nunc-abſentes*, infeliciter certè; quatuor enim poſt verſibus ipſas *Bacchas* alloquitur: Quare ἐξόρους eſt efferendum per *exterres*, ab ἐξ & ὅρος limes. *Joſ. Barnes.* V. 55. Ἀλλ', ὦ λιποῦσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας) *Tmolum Lydiæ* montem, in quo *Liberum* Patrem genitum ferunt nonnulli. *Johan. Brodæus.* V. 56. Θίασος ἐμὸς γυναῖκες) *Thiaſus* Multitudinem rei Divinæ cauſâ collectam, Pompam quoque, quæ *Dionyſium* comitabatur, ſignificat, *Athenæ*: Deipnoſoph. l. 8. Καλεῖται δὲ καὶ ὁ τῷ Διονύσῳ παρεπόμενος ὄχλος θίασος, ὡς Εὐριπίδης φησὶν, Ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν. Τοὺς μὲν οὖν θιάσους ἀπὸ τοῦ Θεοῦ προσηγόρευον. Καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς Θεοὺς οἱ Λάκωνες σιοὺς φασι. Iſ. Καὶ εἰς τοὺς θιάσους, τοῦ Ἡρακλέους ἐκεῖνον ἐσήγαγον. *Janus Parrhaſius* & plerique alii per ῦ enuntiant, ac παρὰ τοῦ θύειν derivant. Nos per ἰῶτα ſcribendum judicamus. Sic igitur apud *Virgil.* Eclog. 5. v. 30. legendum eſt ---*Daphnis Thiaſos inducere Baccho.* Hæc *Johan. Brodæus.* Plura de voce Θίασος Nos ad *Phœniſſ.* v. 802. Quòd autem *Athenæus* dixit Θεοὺς *Laconicè* σιοὺς proferri, id certiſſimum eſt vel ex hoc illorum Juramento per *Caſtorem* & *Pollucem*, Patrios Deos, & Emphaticè *Geminos* dictos, Μὰ τὼ σιὼ, ἤγουν μὰ τὼ Θεώ. Hinc & Σίβυλλα dicitur, quaſi σιοῦ βουλή, ut Grammatici volunt. *Joſua Barnes.* V. 58. Αἴρεσθε τἀπιχώρι' ἐν πόλει Φρυγῶν Τύμπανα) *Peſſinuntem* urbem *Phrygiæ* notat, de quâ *Livius* l. 29. Item *Herodianus* l. 1. Αὐτὸ μὲν τὸ ἄγαλμα διοπετὲς, ὡς λέγουσιν· ἔτι γὰρ τὴν ὕλην, ἔτι τεχνιτῶν ὅστις ἐποίησεν ἠγνοημένον, οὐδὲ ψαυστὸν χειρὸς ἀνθρωπίνης. Τοῦτο δὲ πάλαι οὐξ οὐρανοῦ κατενεχθῆναι λόγος εἰς τινα τῆς Φρυγίας χωρίον. Πεσσινοῦς δὲ ὄνομα αὐτῷ. τὴν δὲ προσηγορίαν λαβεῖν τὸν τόπον, ἐκ τοῦ πεσόντος ἀγάλματος οὐξ οὐρανοῦ πρῶτον ἐκεῖσε ὀφθῆναι (lego ὀφθέντος.) Vel certè *Berecynthum Phrygiæ* montem intelligit hic Poeta, in quâ etiam Mater *Idæa*, ſive *Cybele*, Deûm Mater colebatur. Hinc *Virgil. Æn.* l. 6. v. 784. ----*Qualis Berecynthia Mater Invehitur curru Phrygias turrita per urbes* &c. Vid. *Stephanum* περὶ πόλεων in Βερέκυντος. Hinc Βερεκυνθιακὴ Ὄρχησις de Lymphatica ſaltatione; Hinc *Horat.* Carm. l. 1. Od. 18. *Sæva tene cum Berecynthio Cornu Tympana.* Erat autem magna quædam ſimilitudo inter *Cybelæ* & *Bacchi* Orgia, ut rectè dicat Poeta ---Ῥέας τε μητρὸς, ἐμά θ' εὑρήματα. De *Tympanis* autem *Rheæ* & *Bacchi*, in Orgiis ſuis, de eorum formâ &c. Vid. fuſiùs differentem *Hofmannum* in voce *Tympanum*. Dicitur verè *Græcè* τύμπανον & etiam τύπανον, ἀ τύπτω. *Joſua Barnes.* V. 68. Τίς ὁδῷ;) Ita ferè in ſacris ſolebant altâ voce denuntiare, nequis Profanus adeſſe audeat. ἑκὰς ἑκὰς ἔστε βέβηλοι, & ἑκὰς, ἑκὰς, ὅστις ἀλιτρός *Callim.* Θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις *Orph.* Sic v. 69. ἔκτοπος ἔστω. *Joſua Barnes.* V. 70. Στόμα τ' εὔφημον ἅπας ὁσιούσθω) Huc pulchrè ab *Horatio* alluſum, *Odi profanum Vulgus & arceo: Favete linguis: Carmina non priùs Audita Muſarum Sacerdos Virginibus Puerisque canto.* Nolo autem in re notiſſimâ diutiùs immorari. *Joſua Barnes.* V. 71. Τὰ νομισθέντα δὲ) Ita *Aldus* rectè, ut mihi videtur, nec erat, ut quis τὸ δὲ in γὰρ converteret, poteſt enim elegantiùs ſubaudiri; vel per *Appoſitionem* refertur ad Διόνυσον ὑμνήσω. Carmina Pythagorica, νόμῳ ὡς διάκειται. *Joſua Barnes.*

ΕΠΩ-

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Ὦ μάκαρ, ὅστις εὐδαίμων τελετὰς θεῶν
Εἰδὼς, βιοτὰν ἁγιστεύει,
Καὶ θιασεύεται ψυχὰν
Ἐν ὄρεσι βακχεύων
Ὁσίοισι καθαρμοῖς.
Τά τε ματρὸς μεγάλας
Ὄργια Κυβέλας θεμιστεύων
Ἀνὰ θύρσον τε τινάσσων,
Κισσῷ τε στεφανωθεὶς,
Διόνυσον θεραπεύει.
Ἴτε βάκχαι, ἴτε βάκχαι,
Βρόμιον παῖδα θεὸν θεοῦ
Διόνυσον κατάγουσαι
Φρυγίων ἐξ ὀρέων
Ἑλλάδος εἰς εὐρυχόρους ἀγυιάς,
Τὸν Βρόμιον.

Ἀντιστροφὴ ά.

Ὅν ποτ' ἔχουσ' ἐν ὠδίνων λοχίαις ἀνάγ-
καισι, πταμένας Διὸς βροντᾶς,
Νηδύος ἔκβολον μάτηρ
Ἔτικε, λιποῦσ' αἰῶ-
να κεραυνίῳ πλαγᾷ.
Λοχίοις δ' αὐτίκα νιν
Δέξατο θαλάμοις Κρονίδα Ζεύς·
Κατὰ μηρῷ δὲ καλύψας,
Χρυσέαισιν συνερείδει
Περόναις κρυπτὸν ἀφ' Ἥρας.
Ἔτικεν δ' ἀνίκα μοῖραι
Τέλεσαν ταυρόκερων θεὸν,
Στεφάνωσέν τε δρακόντων
Στεφάνοις, ἔνθεν ἄγραν
Θηροτρόφοι Μαινάδες ἀμφιβάλλον-
ται πλοκάμοις.

Στροφὴ β΄.

Ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆβαι,
Στεφανοῦσθε κισσῷ.
Βρύετε, βρύετε χλοηρᾷ
Σμίλακι καλλικάρπῳ.
Καὶ καταβακχιοῦσθε δρυὸς
Ἢ ἐλάτας κλάδοισι.
Στικτῶν τ' ἐνδυτὸν νεβρίδων
Στέφετε λευκοτρίχων πλοκάμων
Μαλλοῖς. ἀμφὶ δὲ νάρθηκας ὑβριστὰς

EPODICA.

Strophe 1.

O felix quicunque beatus ſacra deorum
Sciens, purificat vitam:
Et conſecrat animam,
In montibus bacchans,
Sacris purgationibus:
Et matris magnæ
Orgia Cybeles colens,
Thyrſumque quatiens,
Et hederâ coronatus
Dionyſum colit.
Ite Bacchæ, ite Bacchæ,
Bromium deum dei *Jovis* filium
Dionyſum deducentes
Ex Phrygiis montibus
In vicos latos Græciæ,
Hunc Bromium.

Antiſtrophe 1.

Quem olim habens in partûs puerperis neceſſi-
tatibus, advolante Jovis tonitru, *&* *fulmine*,
Utero ejectum, *ac abortivum* mater
Edidit, relinquens vitam
Fulmineâ plagâ.
Puerperis autem confeſtim ipſum
Excepit thalamis Saturnius Jupiter:
Et occultans *in* femore,
Aureis concluſit
Fibulis abditum, *à* Junone *ut periret inventum.*
Peperit verò, quando Parcæ
Perfecerunt cornigerum deum,
Et coronavit draconum
Coronis; unde prædam
Ferarum-altrices Mænades *captam* injiciunt undique
Suis crinibus, *hanc iis innectentes.*

Strophe 2.

O Thebæ nutrices Semeles,
Coronamini hederâ:
Florete, florete viridi
Smilace pulchros-habente-corymbos,
Et bacchamini quercûs
Aut abietis frondibus *ornatæ*:
Et veſtem maculoſarum pellium-cervinarum
Velate, candidorum capillorum
Velleribus: circum autem ferulas protervas

V. 73. Ὦ μάκαρ, ὅστις εὐδαίμων) Hunc locum *Strabo* l. 10. citat ad viginti ſex Verſus à v. 55. Alii legunt εὐδαίμονα· Tum referatur ad βιοτὰν in ſequenti Verſu. *Joſua Barnes.* V. 75. Θιασεύεται) Θιασεύομαι, *Initior in Thyaſos*, vel *Conſecror*, ſi *Paſſivè* ſumas ſubaudi κατὰ ad ψυχὰν, ſin mediæ vocis eſt & *Activam* habet ſignificationem, ψυχὰν ſequitur verbum. Aliud quid apud *Gregorium Nazianzenum* ſonat. De Thiaſis Vid. ſupra ad v. 56. V. 79. Ὄργια Κυβέλας) Κυβέλη & Κυβήλη, Mediâ ſyllabâ etiam apud *Latinos* ancipiti, Mater Deorum, quam Magnam dicebant; cujus alia Nomina erant *Ops*, *Rhea*, *Veſta*, *Dindymene*, *Berecynthia*, &c. Dicitur autem *Cybele* à *Cybelo* monte *Phrygiæ*, ubi ſacra ejus primò creduntur inſtituta. *Heſych.* Κύβελα, ὄρη Φρυγίας καὶ ἄντρα. καὶ θάλαμοι. Κυβέλη, μήτηρ θεῶν. *Joſua Barnes.* V. 80. Θύρσον τε τινάσσων) ὁ Θύρσος καὶ τὸ Θύρσον, ut in Epigrammate ſubjectu *Euripidis* Picturæ in Frontiſpicio hujus libri ---Οἶδά τε τοι θυμέλησιν ἐν Ἀτθίσι Θύρσα τινάσσων. De *Thyrſo* autem quòd ſit Haſta *Baccharum* propria Hederâ revincta, vide *Phœniſſ.* v. 798. & præcipuè ſuprà v. 25. *J. Barnes.* V. 87. Εὐρυχόρους ἀγυιάς) Ita pro εὐρυχώρους ſcribo, ita enim Verſus poſtulat, & hæc vox magis authentica. *Joſ. Barnes.* V. 92. Αἰῶνα) Αἰὼν ὁ *Ætas*, αἰὼν ἡ *Vita*; ſic *Hom.* Iliad. χ. v. 58. --- αὐτὸς δὲ φίλης αἰῶνος ἀμερθῇς. *Joſua Barnes.* V. 95. Κρονίδα Ζεύς) *Vocativus* pro *Nominativo*, ut Νεφεληγερέτα Ζεὺς *Hom.* &c. V. 103. Μαινάδες) *Baccharum* varia Nomina, ab Authore *Bacchæ*, à Furore *Mænades*, Th. μαίνομαι· *Baſſarides*, à *Veſte* vèl à *Vulpe* ſi placet, ſic dictæ. *Mimallones*, *Lenæ* & *Thyades*; Non eſt hic locus ab *Oriente* hæc Nomina deducendi. *Joſua Barnes.* V. 108. Σμίλακι καλλικάρπῳ) Vid. *Plinium* l. 16. c. 34. *Johannes Brodæus.* V. 111. Στικτῶν τ' ἐνδυτὸν) Ita pro ἐνδυτὰν ſcribo, vid. v. 138. Ἱερὸν ἐνδυτὸν νεβρίδος, & v. 745. Θάλλουσι δὲ διεφορεῦντο ζαμενὲς ἐνδυτά. Quin *Brodæus* & *Scaliger* ἐνδυτὸν legunt. Νεβρίδων) ἡ νεβρὶς τὸ τῆς νεβροῦ δέρμα, de hâc re vid. *Pauli Leopardi* Emendat. l. 5. c. 12. *Cælii Rhodigin.* Antiq. Lection. l. 7. c. 15. *Natal. Com.* aliòſque, præſertim *Eurip.* Schol. ad *Phœniſſ.* v. 798. *J. Barnes.* V. 113. Ἀμφὶ δὲ νάρθηκας ὑβριστὰς) Νάρθηξ *Baccho* & Illius miniſtris proprius, unde illud --- Πολλοὶ μὲν ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε Βάκχοι. Vid. *Cæl. Rhodigin.* l. 7. c. 13. & 20. ὑβριστὰς autem dicit Poeta, quòd iis *Myſtæ* obvios quoſvis per jocum cæderent. *Joſua Barnes.*

10 Ὁσ-

Ὁσίου· αὐτίκα γᾶ πᾶσα χορεύσει.
Βρόμιος ὅστις ἄγῃ θιάσους
Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος, ἔνθα μένει
Θηλυγενὴς ὄχλος
Ἀφ' ἱστῶν, παρὰ κερκίδων
Τ' οἰστρηθεὶς Διονύσῳ.

Ἀντιστροφὴ β'.

Ὦ θαλάμευμα Κουρήτων,
Ζάθεοί τε Κρήτης,
Διογενέτορες ἔναυλοι,
Τρικόρυθές τ' ἐν ἄντροις
Βυρσότονον κύκλωμα τόδε
Μοι Κορύβαντες εὗρον.
Ἀνὰ δὲ βακχεία συντόνῳ
Κέρασαν ἡδυβόα Φρυγίων
Αὐλῶν πνεύματι, ματρός τε Ῥέας εἰς
Χέρα θῆκαν, κτύπον ἐνάσμασι Βακχᾶν.
Παρὰ δὲ μαινόμενοι Σάτυροι,
Ματρὸς ἐξανύσαντο θεᾶς.
Εἰς δὲ χορεύματα
* Συνῆψαν Τριετηρίδων, * al. προσῆψαν. H. Steph.
Αἷς χαίρει Διόνυσος.

Ἐπῳδός.

Ἡδὺς ἐν ὄρεσιν, ὅταν
Ἐκ θιάσων δρομαίων
Πέσῃ πεδόσε, νεβρίδος ἔχων
Ἱερὸν ἐνδυτὸν, ἀγρεύων
Αἷμα τραγοκτόνον, ὠμοφάγον χάριν,
Ἱέμενος εἰς ὄρεα Φρύγια, Λύδια·
Ὁ δ' ἔξαρχος Βρόμιος, εὐοῖ.
Ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον,
Ῥεῖ δ' οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν
Νέκταρι, Συρίας δ' ὡς λιβάνου καπνός.
Ὁ Βακχεὺς δ' ἔχων
Πυρσώδη φλόγα πεύκας,
Ἐκ νάρθηκος ἀΐσσει,

Sanctificetini *ſanctiſq; ritibus eos ſitatus:* mox omnis terra ſaltabit.
Bromius *enim eſt ille*, qui choros ducit
In montem, in montem, ubi manet
Muliebris turba, *quæ receſſit*
A telis, & à radiis,
Furore acta à Baccho.

Antiſtrophe 2.

O contubernium Curetum,
Et divini Cretenſes,
Jove geniti incolæ,
Triplicemque galeam geſtantes in antris,
Hunc *tympani* rotundum orbem, intentum corio
Invenerunt mihi Corybantes.
Simulque cum Bacchicâ acutâ voce
Miſcuerunt dulciſonos Phrygiarum
Tibiarum flatus matriſq; Rheæ in
Manus poſuerunt, & ſonum in cantibus Baccharum.
Juxta verò *Corybantes*, furentes Satyri,
Deæ, matris *Deorum ſacra* peregerunt.
Ad choros verò
Convenerunt Trieteridum,
Quibus delectatur Dionyſus,

Epodus.

Lætus in montibus, quando
Ex choris pernicibus
Cadit, *i. e. ruit* in ſolum, hinnuli geſtans
Sacram veſtem, captans
Sanguinem hircorum cæſorum, crudis-veſcentium delicias
Tendens in montes Phrygios, & Lydios,
Bromius autem chori dux *eſt præſultor, vociferans* euoe.
Fluit verò lacte terra,
Fluit etiam vino, fluit & apum
Nectare, Syriaci verò tanquam thuris fumus *inde ſpirat.*
Ipſe verò Bacchus geſtans
Ignitam facem piceæ,
Ex ferulâ emicare-*facit*, quaſſando,

V. 122. Διογενέτορες ἔναυλοι) Nos hic Varias *Henrici Stephani* Lectiones nil moramur, pro ἔναυλοι, ἔνθ' αὐλοὶ & ἔνθα τρικόρυθες αὔθεσι, quia nec ſenſui, nec metro commodæ videantur. In antro quodam in *Cretâ Jupiter* adhuc infans latuiſſe dicitur, Corybantibus interea Tympana pulſantibus, ut Pueri vagitus à *Saturno* patre audiri non poſſent, quem ille ſemel agnitum devoraturus erat. *Joſua Barnes.* V. 123. Τρικόρυθες Κορύβαντες) *Eurip.* Oreſt. v. 1482. Οἷος, οἷος Ἕκτωρ ὁ Φρύγιος ἢ τρικόρυθος Αἴας. *Schol.* Ὁ τρικόρυθος, ὁ μεγάλην ἔχων περικεφαλαίαν· ἢ ὅτι ἔνιοι τῶν ἡρώων τριλόφοις ἐχρῶντο. *Euſtathius* fol. 803. lin. 57. φάλος γάρ ... μικρὸς ὀμφαλὸς, ᾧ ἐνδεῖται ὁ λόφος· οἱ δὲ οἱ Ἀττικοὶ καὶ Ἡρόδωρον οὕτω φασὶ, Φάλοι, ὀμφαλοὶ ἀσπίσι μικροῖς παραπλήσιοι· καὶ κεῖνται κατὰ τὸ μέτωπον, ὑπερέχοντες τῶν ὀφρύων, ἀποσκιάζοντες τὴν τοῦ ἡλίου αὐγὴν, οἷαι τῶν Παλλαδίων καὶ τῶν Κορυβάντων αἱ κόρυθες. Et *Heſiod.* Scut. v. 199. Ἔγχος ἔχουσ' ἐν χερσὶ, χρυσείην τε τρυφάλειαν. *Schol.* Τρυφάλεια κόρυς, ἡ ἔχουσα τρεῖς φάλους, ἤγουν ἐπισείσματα. *Johan. Brodæus.* V. 124. Βυρσότονον κύκλωμα) *Periphraſis* Tympani. V. 129. Κτύπον ἐνάσμασι Βακχᾶν) *Henricus Stephanus*, Καλλίκτυπον ἔνασμα Βακχᾶν) ex *Strabone* reſtituit, pro κτύπον ἐν τ' ἄσματι Βακχᾶν. *Canterus* vidit errorem Veteris Lectionis & legebat κτύπον ἐνάσμασι. Quæ ſola Lectio Pari ſuo reſpondere facit hunc verſum. *Joſua Barnes.* V. 131. Ἐξανύσαντο) *Henricus Stephanus* ex veteri *Strabonis* exemplari dicit annotatum ἐξαύσαντο, & noſtram Lectionem non eſſe ſine manifeſto errore. Certè noſtra Lectio Verſui magis accommoda, cujus in Choris rationes *Stephanus* haud inierat, & accuſativus ſi intelligatur ἔργα, nihil Senſui nocetur: nec neceſſe erit cum *Brodæo* θεᾶς, *Deæ*, in θέας *Spectacula* mutare. *Joſua Barnes.* V. 133. Τριετηρίδων) De *Bacchi* Trietericis, hæc tantùm in hoc loco notanda, quòd Tertio quovis anno hæc ſacra vigebant, quo tempore intercalabatur. Totis autem noctibus debacchabantur in ſuis Orgiis, unde *Statius Theb.* l. 2. v. 661. --- *Non hæc Trieterica vobis Nox patrio de more venit.* Et *Virgil. Æn.* l. 4. v. 301. *Bacchatur, qualis commotis excita Sacris Thyas, ubi audito ſtimulant Trieterica Baccho Orgia, nocturnúſque vocat clamore Cithæron.* *Suidas* autem eos continuis perpotationibus ac (ῳ)ωνυσίαις ἀφ' ὁμέρας εἰς ἡμέραν, in Diem ac Noctem bacchatos eſſe &c. *Joſua Barnes.* V. 138. Ἱερὸν ἐνδυτὸν) Vid. ſuprà v. 111. V. 139. Ὠμοφάγον χάριν) *Bacchæ* crudis carnibus veſci ſunt ſolitæ. V. 141. Ὁ δ' ἔξαρχος Βρόμιος, Εὐοῖ) Ἔξαρχος χοροῦ καὶ ἱερῶν. Βρόμιος) ὄνομα Βάκχου, παρὰ τὸ βρέμω, καὶ βρόμος. βροντῆς ἦχος, ὅθεν ὁ Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ἐριβρεμέτης, καὶ ἐρίβρομος, ἀπὸ δὲ βρέμω καὶ βροντῆς καὶ ἀστραπῆς ὁ Βάκχος ἐγεννήθη. Εὐοῖ) Vox *Bacchantium*, unde *Eva* Mons *Meſſeniorum.* Hinc *Evan* Nomen *Bacchi* & Εὐάζω *Orgia celebro*, ut βρομιάζω etiam à βρόμιος. Putatur ad *Evam* Πρωτοπλάστην alludere; item æmulâ *Satanæ* nequitiâ ex Tetragrammato Dei originem traxiſſe: Vid. *Sam. Bocharti* Hierozoic. Par. 1. l. 2. c. 36. Et *Hofmann.* in voce *Jehovah.* V. 142. Ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον) Hic locus terræ *Canaan* Benedictiones cùm ferè graphicè depingat, ita Nos olim in *Heroico* Opere *Joſephi*, ψονθομφανὴχ dicto, ſumus eundem imitati (addito tantum verſûs aliquâ parte) de terrâ *Canaan* loquentes, v. 45. Ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον, ῥεῖ δ' οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσῶν Νέκταρι, μυελόεντα κατ' ἄνθεα κηρυδόμευσιν. *Joſua Barnes.* V. 144. Καπνὸς) ὀδμή. V. 147. Ἐκ νάρθηκος) ὁ νάρθηξ. Ferula oblonga, cava, & recipiendo igni & conſervando commoda, unde *Æſchyl.* Prometh. v. 109. Ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς πηγὴν, *Heſych.* Παρόσον τῷ Νάρθηκι ἐχρῶντο πρὸς τὰς ἀναζωπυρώσεις τοῦ πυρὸς, ὅθεν καὶ τῷ Διονύσῳ οἰκειοῦται

ωσαν αὐτὸν, διά τι τὰς ἐν ταῖς θοίναις ἐπὶ δαφνῶν ἀράς, καὶ διότι θερμὸς ἐστι φύσει ὁ οἶνος. Vid. *Hofmann.* in Voce Νάρθηξ & in voce *Ferula.* Ἀΐσσει) *Hebræorum* more, *Emicat*, pro *Emicare-facit.* Vid. quæ Nos ad *Rhef.* v. 446. & *Hecub.* v. 528. *Joſua Barnes.*

14 Δρόμῳ καὶ χοροῖς ἐρεθίζων πλανάτας,
15 Ἰαχαῖς τ' ἀναπάλλων,
16 Τρυφερὸν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων.
17 Ἅμα δ' ἐπ' εὐάσμασιν ἐπιβρέμει
18 Τοιάδ', ὦ ἴτε Βάκχαι,
19 Ὦ ἴτε Βάκχαι,
20 Τμώλου χρυσορόου χλιδᾷ
21 Μέλπετε τὸν Διόνυσον
22 Βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων
23 Εὔια, τὸν εὔιον
24 Ἀγαλλόμεναι θεὸν,
25 Ἐν Φρυγίαισι βοαῖς, ἐνοπαῖσί τε,
26 Λωτὸς ὅταν εὐκέλαδος
27 Ἱερὸς ἱερὰ
28 Παίγματα βρέμῃ
29 Σύνοχα φοιτάσιν
30 Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος.
31 Ἡδομένα δ' ἄρα
32 Πῶλος ὅπως ἅμα
33 Ματέρι φορβάδι
34 Κῶλον ἄγει ταχύπουν,
35 Σκιρτήμασι Βάκχου.

Ἴαμβοι.

Τει. Τίς ἐν πύλαισι Κάδμον ἐκκαλεῖ δόμων,
Ἀγήνορος παῖδ', ὃς πόλιν Σιδωνίαν
Λιπὼν, ἐπύργωσ' ἄστυ Θηβαίων τόδε;
Ἴτω τις, εἰσάγγελλε, Τειρεσίας ὅτι
Ζητεῖ νιν. οἶδε δ' αὐτὸς, ὧν ἥκω πέρι,
Ἅ, τε ξυνεθέμην πρέσβυς ὢν γεραιτέρῳ,
Θύρσους ἀνάπτειν, καὶ νεβρῶν δορὰς ἔχειν,
Στεφανοῦν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστήμασιν.
Καδ. Ὦ φίλταθ', ὡς σὴν γῆρυν ἠσθόμην κλύων
Σοφὴν σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς, ἐν δόμοισιν ὤν·
Ἥκω δ' ἕτοιμος, τήνδ' ἔχων σκευὴν θεοῦ.
Δεῖ γάρ νιν ὄντα παῖδα θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς
Διόνυσον, ὃς πέφηνεν ἀνθρώποις θεὸς,
Ὅσον καθ' ἡμᾶς δυνατὸν, αὔξεσθαι μέγαν.
Ποῖ δεῖ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα,
Καὶ κρᾶτα σεῖσαι πολιόν; ἐξηγοῦ σύ μοι,

14 Curſu & choris irritans vagantes,
15 Et clamoribus excitans,
16 Delicatas comas in aerem ſpargens:
17 Simul verò cum cantu infremit
18 Talia, O ite Bacchæ,
19 O ite Bacchæ *ad juga*
20 Tmoli auro-fluentis, deliciis,
21 Canite Dionyſum.
22 Cum tympanis grandiſonis,
23 Euœ Euium
24 Celebrantes deum,
25 Phrygio clamore, & vociferatione:
26 Quando dulciſonus fiſtula
27 Sacra ſacros
28 Ludos ſonat
29 Congruos euntibus
30 In montem, in montem.
31 Exultans ſanè
32 Ut *equinus* pullus, qui ſimul cum
33 Matre Equâ paſcente
34 Pedem agitat celerem;
35 Saltationibus Bacchi, *& furore correptus, montem aſcendit.*

Tireſias.

Quis in portis Cadmum evocat ex domo,
Agenoris filium, qui urbe Sidoniâ
Relictâ, ædificavit hanc urbem Thebanorum?
Eat aliquis, nuncia quòd Tireſias
Ipſum quærat: ſcit verò ipſe, cujus rei cauſa venio,
Et quæ pactus ſim ſenex cum illo ſeniore,
Geſtare *viz.* thyrſos, & hinnulorum pelles habere,
Et coronare capita hederaceis germinibus.
Cad. O chariſſ. ut lætatus ſum, audiens tuam vocem,
Sapientem ex viro ſapiente, cum intùs eſſem.
Venio autem paratus, hunc habens ornatum dei.
Oportet enim ipſum, qui eſt filius meæ filiæ,
Dionyſum, qui hominibus apparuit Deus,
Quantum pro virili poſſumus, *honoribus* augere maximè.
Ubi oportet choros agere? ubi firmare pedem?
Et concutere canum caput? dux viæ ſis tu mihi,

V. 148. Πλανάτας) πλανήτας, δρομάδας, θιασώτας Βάκχας. Δωρικῶς δὲ ἄλλως ἔχειν, πλανάτας ὁ, ἀντὶ τοῦ πλανήτης. *Joſua Barnes.* V. 150. Τρυφερὸν πλόκαμον εἰς Αἰθέρα ῥίπτων) *Bacchus* ſemper bene-comatus fingitur, (ut & Mater illius *Semele*) & delicatulus in crinibus nutriendis; unde Ἀβροκόμης Διόνυσος, & εὐχαίτης in *Epigram.* & ὀρσιχαίτης à *Pindaro* dicitur. Quin omnis Bacchantiû Chorus illius *Choragi* exemplo Comas nutriebant & orgia celebrantes Cervicibus ultrò citróque jactatis in aera diffuſas flabellari ſinebant. unde *Bacchæ Nonno* λυσίθριξες & *Pindaro* ῥιψαύχενες dicuntur. Hinc *Eurip.* paulò pòſt v. 185. κρᾶτα σεῖσαι & v. 494. ἱερὸς ὁ πλόκαμος· τῷ Θεῷ δ' αὐτὸν τρέφω. Hinc *Catullus, Thyades effuſis Evantes crinibus egit.* Joſua Barnes. V. 151. Ἐπιβρέμει) v. 156. Βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων, v. 162. Παίγματα βρέμῃ, vid. de Voce Βρόμιος ſupra v. 141. V. 154. Τμώλου χρυσορόου) Nam è monte *Tmolo* profluit *Pactolus*, auriferum flumen. *Joh. Brodæus.* V. 156. Βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων) De *Tympanis* vid. quæ Nos ſuprà ad v. 58. V. 157. Εὔια τὸν Εὔιον) Referantur hæc ad Εὐοῖ, de quâ voce Nos ſupra ad v. 141. V. 159. Φρυγίαισι βοαῖς) *Phrygius* modus, qui & *Porphyrio* Barbarus, à *Luciano* ἔνθεος dicitur, ut *Lydius* Βακχικὸς. *Lydio* autem & *Phrygio* erat quiddam commune. Præter ea, quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 576. Vid. *Cel. Rhodogin.* Antiq. Lection. l. 8. c. 3. Ubi de *Phrygio, Lydio, Dorico, Æolico & Ionico,* modis. *J. Barnes.* V. 163. Σύνοχα φοιτάσιν) Ita *Aldi* Editio habet & ita *Scaliger Canteri* ζυνωχα emendavit; ſin σύνοχα ſcribitur cum ω, velim accentum in ultimâ poni, ut ſic συνωχὰ pro συνωχαδὸν ponatur. Φοιτάσιν) φοιτάδες & φοιταλίαι *Bacchæ* dicuntur eodem modo, ut δρομάδες & πλανῆται vid. ſuprà v. 148. *J. Barnes.* V. 169. Σκιρτήμασι Βάκχου) Sic *Thyades Bacchico* motu exultantes, in montem *Citheronem* tranſiliunt. *Joh. Brodæus.* V. 170. Τίς ἐν Πύλαισι Κάδμον) *Tireſias* Propheta *Thebanus Bacchi* numen veneraturus, ad *Cadmum* ſenem evocandum introducitur; ut eò magis *Penthei* Impietas ex illius Pietate & ſapientiâ declaretur. V. 171. Σιδωνίαν) πόλιν Σιδωνίαν, ἀντὶ τὴν Σιδῶνα. *Sidon* autem & *Tyrus Phœniciæ* erant Urbes, unde *Cadmus, Thebarum* Fundator, oriundus. De quâ re vid. *Euripid.* Scholiaſt. ad *Phœniſ.* v. 641. *Jo. Barnes.* V. 175. Πρέσβυς ὢν) Mirum, ſi *Tireſiam* ſenem facit jam *Cadmi* temporibus Poeta, quomodo cum omnes Poetæ fingunt ad *Polynicis & Eteoclis* tempora duraſſe, quatuor ad minimum pòſt generationibus. Ita enim ipſe *Euripides* Genealogiam exhibet *Phœniſ.* v. 7. & deinceps, *Cadmus Polydorum* genuit, *Polydorus Labdacum, Labdacus Laium, Laius Oedipum,* ex quo *Polynices & Eteocles.* Valdè omninò erat neceſſe illum Longævum fuiſſe; ſi qua hujuſmodi Hiſtoriis fides habenda. *J. Barnes.* V. 178. Κλύων Ἠσθόμην) ab αἰσθάνομαι, ſin ἥσθην, ab ἥδομαι. al. ἠδόμην.

Γέρων

Γέρων γέροντι, Τειρεσία· σὺ γὰρ σοφός.
Ὡς οὐ κάμοιμ' ἂν οὔτε νύκτ', οὔθ' ἡμέραν
Θύρσῳ κροτῶν γῆν. ἐπιλελήσμεθ' ἡδέων,
Γέροντες ὄντες. Τει. Ταυτά μοι πάσχεις ἄρα.
Κἀγὼ γὰρ ἡβῶ, κἀπιχειρήσω χοροῖς.
Κάδ. Οὐκοῦν ὄχοισιν εἰς ὄρος περάσομεν.
Τει. Ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἂν ὁ Θεὸς τιμὴν ἔχοι.
Κάδ. Γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ' ἐγώ.
Τει. Ὁ θεὸς ἀμοχθεὶ κεῖσε νῷν ἡγήσεται.
Κάδ. Μόνοι δὲ πόλεως Βακχίῳ χορεύσομεν;
Τει. Μόνοι γὰρ εὖ φρονοῦμεν, οἱ δ' ἄλλοι, κακῶς.
Κάδ. Μακρὸν τὸ μέλλειν· ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός.
Τει. Ἰδού, ξύναπτε, καὶ ξυνωρίζου χέρα.
Κάδ. Οὐ καταφρονῶ γὼ τῶν θεῶν, θνητὸς γεγώς.
Οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι δαίμοσιν.
Πατρὸς παραδοχάς, ἃς θ' ὁμήλικας χρόνῳ
Κεκτήμεθ', οὐδεὶς αὐτὰ καταβαλεῖ λόγος,
Οὐδ' εἰ δι' ἄκρων τὸ σοφὸν εὕρηται φρενῶν.
Ἐρεῖ τις, ὡς τὸ γῆρας οὐκ αἰσχύνομαι,
Μέλλων χορεύειν κρᾶτα κισσώσας ἐμόν.
" Οὐ γὰρ διῄρηχ' ὁ θεός, εἴ τε τὸν νέον
" Ἐχρῆν χορεύειν, εἴτε τὸν γεραίτερον,
" Ἀλλ' ἐξ ἁπάντων βούλεται τιμὰς ἔχειν
Κοινάς. δι' *ἀριθμῶν δ' οὐδὲν αὔξεσθαι θέλει. *al. ἀριθμεῖ.
Ἐπεὶ σὺ φέγγος, Τειρεσία, τόδ' οὐχ ὁρᾷς,
Ἐγὼ προφήτης σοι λόγων γενήσομαι.
Πενθεὺς πρὸς οἴκους ὅδε διὰ σπουδῆς περᾷ,
Ἐχίονος παῖς, ᾧ κράτος δίδωμι γῆς.
Ὡς ἐπτόηται· τί ποτ' ἐρεῖ νεώτερον;
Πεν. Ἔκδημος ὢν μὲν τῆσδ' ἐτύγχανον χθονός,
Κλύω δὲ νεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πτόλιν κακά,
Γυναῖκας ἡμῖν δώματ' ἐκλελοιπέναι,
Πλασταῖσι βακχείαισιν. ἐν δὲ δασκίοις
Ὄρεσι θοάζειν τὸν νεωστὶ δαίμονα
Διόνυσον, ὅστις ἐστί, τιμώσας χοροῖς.
Πλήρεις δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἑστάναι
Κρατῆρας· ἄλλην δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν
Πτώσσουσαν εὐναῖς ἀρσένων ὑπηρετεῖν,
Πρόφασιν μὲν ὡς δὴ Μαινάδας θυοσκόους,
Τὴν δ' Ἀφροδίτην πρόσθ' ἄγειν τοῦ Βακχίου.
Ὅσας μὲν οὖν εἴληφα δεσμίοις χέρας,

Senex ſeni, Tireſia: tu enim ſapiens es.
Quia non defatigabor nec noctu, nec interdiu
Thyrſo pulſans terram: licet priùs obliti ſumus ſuavium *verùm*,
Ambo exiſtentes ſenes. *Tir.* Eadem igitur pateris quæ ego:
Etenim & ego pubeſco, & aggrediar mala.
Cad. Ergo vehiculis in montem tranſibimus.
Tir. Verùm non æque deus honoraretur.
Cad. Senex ſenem, ut puerum, doceam te ego *ob cæcitatem.*
Tir. Ipſe deus ſine labore illuc nos deducet.
Cad. Soline nos Baccho choreas inſtituemus?
Tir. Soli enim *nos* ſapimus, cæteri verò deſipiunt.
Cad. Iter eſt longum: ſed tu prehende meam manum.
Tir. Ecce, conjunge & copula manum *tuam cum meâ.*
Cad. Non contemno ego deos cum ſim mortalis,
Nihil argutè comminiſcimur in Deos.
Patris traditiones, quas coætaneas diu
Servamus, eas nulla labefactabit ratio,
Neque ſi à ſummis ſapiēs *aliquod commentum* excogitetur ingeniis.
Dicet *fortaſſe* quis, quod ſenectutem non reverear.
Qui ſaltare ſtatuerim capite meo hederâ coronato.
" Non enim diſtinctè dixit Deus, utrum juvenem
" Oporteat choreas ducere, an ſeniorem:
" Sed ab omnibus vult honores habere *pariter*
Communes. Numeris verò nihil augeri vult.
Quia verò tu, Tireſia, lumen hoc *ſolis* non vides,
Ego tibi ſermonum ero vates.
Pentheus hic ad ædes cum feſtinatione vadit,
Echionis filius, cui regnum hujus terræ tradidi *ego*:
Ut eſt attonitus! quid nam dicet novi?
Pen. Abſens quidem eram ex hâc terrâ,
Nunc autem audio nova per hanc civitatem mala:
Mulieres nobis domos reliquiſſe,
Fictis bacchationibus *indulgentes.* In umbroſis verò
Montibus celebrare novum hunc deum
Dionyſum, quicunque ille ſit, honorantes *eum* choreis:
Plenos autem thiaſis in mediis ſtare
Crateras: aliam verò aliò in ſolitudinem, *& deſerta loca,*
Fugientem inſervire complexui marium,
Prætextu quidem quaſi *ſint* Mænades ſacra peragentes *Bacchi*,
Sed ipſam Venerem pluris facere quàm Bacchum,
Quotquot igitur cepi vinctas manibus,

V. 186. Σὺ γὰρ σοφός) Ab *Homero* hoc traxit *Euripides*, qui de *Tireſiâ* dixit, *Odyſſ.* κ. v. 494. Τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια Οἴῳ πεπνῦσθαι· τοὶ δὲ, σκιαὶ ἀΐσσουσι. *Joſua Barnes.* V. 188. Ἐπιλελήσμεθ' ἡδέων Γέροντες ὄντες) Puto equidem legi debere ἡδέως pro ἡδέων, & tum ſenſus longè commodior erit, *ſuaviter ſumus obliti, quod ſenes ſimus.* Mendam hic nemo antè eſt ſuſpicatus. *Joſua Barnes.* V. 197. Μακρὸν τὸ μέλλειν) an τὸ μέλλον, pro ἡ μέλλουσα διατελεῖσθαι ὁδός. *Joſua Barnes.* V. 198. Ξυνωρίζου) Elegantiſſima vox, Metaphoricè à jugo-equorum ducta, ζυνωρὶς, bini equi ſimul trahentes. Hinc junctis manibus ituri ſenes ξυνωρίζεσθαι χέρας dicuntur. *Joſua Barnes.* V. 199. Οὐ καταφρονῶ γὼ τῶν θεῶν, θνητὸς γεγώς) Sapientiſſimus Poeta morem hic Veterum laudatiſſimum obſervat, præcipuè *Perſarum* Regum; de quibus *Stobæus* ex *Selino*, Οἱ Περσῶν βασιλεῖς περὶ μὲν τῶν θυσιῶν περὶ Εὐσεβείας διαλέγονται· περὶ τοῦ πίνειν περὶ Σωφροσύνης· πολεμεῖν δὲ μέλλοντες περὶ Ἀνδρείας. Quem dudum Nos quoque in *Eſtherâ* noſtrâ, ſive Αὐλικοκατάσκοπος, attigimus v. 815. Ἀρταξέρξαι γὰρ ἄνακτες, ὅταν μέλλωσι μάχεσθαι, Ἀμφὶ μὲν Ἠνορίης τὰ ἐπίφρονα μῦθον ἔχουσι· Μέλλοντες δὲ Θύσειν ἀγαυ κλειτὰς Ἑκατόμβας Θυμὸν ἀτιμάζουσιν ἀεὶ θεοειδέα μύθῳ. Quare hæc omnis Oratio ad *Cadmum* pertinere viſa eſt, donec ad *Pentheum* perveneriмus. *Joſus Barnes.* V. 200. Οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι Δαίμοσιν) *Nihil nos nimis argutè de Diis exploramus.* Hoc eſt, non convenit, ut Curioſè in illorum Placita inquiramus; Obedientia Nobis ſufficit: Nec eſt, ut illorum Abſcondita Myſteria infideliter atque impiè rimemur, aut in Diſputationem trahamus; Nam ut *Tacitus*: *Sanctius eſt ac Reverentius de Actis Deorum Credere, quàm Scire.* Et mihi quidem videtur verè *Aurea* hæc eſſe ſententia, *Brevis eſt Inſtitutio Vitæ Honeſtæ Beatæque, ſi Credas.* Fides enim in rebus Dei multò Homini utilior Deóque gratior, quam vana & infidelis Curioſitas. Vide de hâc re egregiè diſſerentem *Michaelem* Dominum de *Montaigne* l. 2. c. 12. *Joſua Barnes.* V. 210. Ἐπεὶ σὺ φέγγος, Τειρεσία) *Pentheum* in ſcenam ingredientem videns *Cadmus* hæc loquitur, dicens ſe *Vatem* in hâc re futurum illi, ut & ille in aliis rebus aliis. V. 216. Κλύω δὲ) Non hic δὲ ut *Brodæus* vult expungendum; ſed νεοχ- per *Synalæphen* μονοσυλλάβως legendum vel etiam Tribrachus fiat. V. 217. Γυναῖκας ἡμῖν) *Brodæus* vult τὸ ἡμῖν ſupervacuum. Hoc nos negamus, non modò *Henrici Stephani* rationibus ducti, qui ſimile hoc profert, *Quò mihi Mater, ghis?* Et ſexcenta alia. Sed etiam quod hæ mulieres erant ex Domo & Sanguine ipſius *Penthei*. Quod ſi eſſet ſupervacuum, elegantèr tamen adeſt, licet aliàs clauſa ſibi ſufficiat, ſaltem Ornatûs causâ, ut μοι ſæpe, vid. *Iphig.* Taur. v. 922. V. 224. Θυοσκόους) Vid. *Heſych.* Hic verò non ego δὲ cum *H. Stephano* lego, ſed δὲ vetus ſuo loco ſtare debere contendo. *Joſ. Barnes.*

V. 235. Ξανθοῖσι βοςρύχοισιν) Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 150. V. 236. Οἰνωπὸς) Ita lego pro οἰνωπὰς, *Scaliger* levi variatione οἰνῶπας legebat, ſed & Nominativus mihi videbatur deſiderari; & puncto ab ὄσσοις ſeparari debere. Οἰνωπὸς autem *ſubrubicundus ſonat* & eſt *Vini* & *Amethyſti* Epithetum. *Joſua Barnes.* V. 261. Ὅπου βότρυος ἐν δαιτὶ γίγνεται) γάνος) Ita audacter γάνος pro γάμος reſtituo, eadem enim Phraſis extat infrà v. 381. & in Anthologiâ & *Virgil. Æn.* l. 1. v. 738. eodem modo dixit ---*Adſit Lætitiæ Bacchus Dator!* Nec illa *Brodæi* Interpretatio valet --βότρυος ἐν δαιτὶ in *vinolento convivio*, γάμος *res Venereæ.* Nimis frigidum enim eſt & *Euripide* longè indignum --*res Venereas* tantùm inter vinum improbare, quæ ſemper ſunt improbandæ; Ille igitur dicit, ipſum in his conventiculis Vinum tantùm ab illo improbari, quia per illud Mulieres in Venerem procliviores fieri neceſſe eſt. *Scaliger* mecum legit, & *Duportus* γάνος in margine ſuo ſemel ſcripſerat, ſed poſteà à *Brodæo*, ut puto deceptus, bonam conjecturam malè improbans virgulâ notavit. *Joſua Barnes.* V. 263. Τῆς εὐσεβείας) Exclamatio Chori, Proh, Pietas! ut nos *Latinè* vertimus. Non erat hic ἕνεκα ſubaudiendum; ut *Brodæus* iterum haud rectè. *J. Barnes.* V. 275. Δημήτηρ θεά, Γῆ δ' ἐςὶν) Huc referatur illud Grammaticorum, Δημήτηρ, οἱονεὶ γῆ μήτηρ· καὶ ὁ ἀςὴρ Δημήτηρ λέγεται μετωνυμικῶς. Nec poſt *Brodæum* & *Stephanum* pigebit huc attexere illud *Lucretii* l. 2. Hic ſiquis Mare *Neptunum*, *Cereremq;* vocare Conſtituet Fruges, & *Bacchi* numine abuti Mavult, quàm Laticis proprium proferre vocamen &c. *J. Barnes.* V. 276. Ὄνομα δ' ὁπότερον βούλει, κάλει) Seu Potum, ſive *Bacchū*, ſeu Terrā ſive Cererē. *J. Br.*

Σώζουσι πανδήμοισι πρόσπολοι στέγαις.
Ὅσαι δ' ἄπεισιν, ἐξ ὄρους θηράσομαι,
Ἰνώ τ', Ἀγαυήν θ', ἥ μ' ἔτικτ' Ἐχίονι,
Ἀκταίονός τε μητέρ', Αὐτονόην λέγω.
Καὶ σφᾶς σιδηραῖς ἁρμόσας ἐν ἄρκυσι,
Παύσω κακούργου τῆσδε βακχείας τάχα.
Λέγουσι δ', ὥς τις εἰσελήλυθε ξένος,
Γόης, ἐπῳδὸς, Λυδίας ἀπὸ χθονὸς,
Ξανθοῖσι βοστρύχοισιν εὐοσμῶν κόμην,
Οἰνωπὸς, ὄσσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχων,
Ὃς ἡμέρας τε κ' εὐφρόνας συγγίγνεται,
Τελετὰς προτείνων εὐίους νεάνισιν.
Εἰ δ' αὐτὸν εἴσω τῆσδε λήψομαι στέγης,
Παύσω κτυποῦντα θύρσον, ἀνασείοντά τε
Κόμας, τράχηλον σώματος χωρὶς τεμών.
Ἐκεῖνος εἶναί φησι Διόνυσον θεόν·
Ἐκεῖνος ἐν μηρῷ ποτ' ἐῤῥάφθαι Διός.
Ὃς ἐκπυροῦται λαμπάσιν κεραυνίαις
Σὺν μητρὶ, δίους ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
Ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἔστ' ἄξια,
Ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἔστιν ὁ ξένος;
Ἀτὰρ τόδ' ἄλλο θαῦμα, τὸν τερασκόπον
Ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὁρῶ,
Πατέρα τε μητρὸς τῆς ἐμῆς, πολὺν γέλων,
Νάρθηκι βακχεύοντ'. ἀναίνομαι, πάτερ,
Τὸ γῆρας ὑμῶν εἰσορῶν, νοῦν οὐκ ἔχον.
Οὐκ ἀποτινάξεις κισσόν; οὐκ ἐλευθέραν
Θύρσου μεθήσεις χεῖρ', ἐμῆς μητρὸς πάτερ;
Σὺ ταῦτ' ἔπεισας, Τειρεσία; τόνδ' αὖ θέλεις
Τὸν δαίμον' ἀνθρώποισιν εἰσφέρων νέον,
Σκοπεῖν πτερωτοὺς, κἀμπύρων μισθοὺς φέρειν;
Εἰ μή σε γῆρας πολιὸν ἐξεῤῥύετο,
Καθῆσ' ἂν ἐν βάκχαισι δέσμιος μέσαις,
Τελετὰς πονηρὰς εἰσάγων· γυναιξὶ γὰρ
Ὅπου βότρυος ἐν δαιτὶ γίγνεται γάνος,
Οὐχ ὑγιὲς οὐδὲν ἔτι λέγω τῶν ὀργίων.
Χο. Τῆς εὐσεβείας· ὦ ξέν', οὐκ αἰδῇ θεοὺς,
Κάδμον τε τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν,
Ἐχίονος δ' ὢν παῖς, καταισχύνεις γένος;
Τει. " Ὅταν λάβῃ τις τῶν λόγων ἀνὴρ σοφὸς
" Καλὰς ἀφορμὰς, οὐ μέγ' ἔργον εὖ λέγειν.
Σὺ δ' εὔτροχον μὲν γλῶσσαν, ὡς φρονῶν, ἔχεις,
Ἐν τοῖς λόγοισι δ' οὐκ ἔνεισί σοι φρένες.
" Θρασὺς δὲ, δυνατὸς, καὶ λέγειν οἷός τ' ἀνὴρ,
" Κακὸς πολίτης γίγνεται, νοῦν οὐκ ἔχων.
Οὗτος δ' ὁ δαίμων ὁ νέος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
Οὐκ ἂν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν, ὅσος
Καθ' Ἑλλάδ' ἔσται. δύο γὰρ, ὦ νεανία,
Τὰ πρῶτ' ἐν ἀνθρώποισι, Δημήτηρ θεὰ,
Γῆ δ' ἐστὶν, ὄνομα δ', ὁπότερον βούλει, κάλει·

Servant eas publicis miniſtri in tectis, *i. e. Carceribus.*
Quotquot verò abſunt, *eas* ex monte captas *huc* deducam,
Ino, Agauenque, quæ me Echioni peperit,
Et Actæonis matrem, Autonoën dico:
Et ipſas ferreis conſtringens in vinculis,
Coercebo ſtatim ab hâc improbâ bacchatione.
Dicunt verò, quòd quidam venerit hoſpes
Impoſtor, præſtigiator, ex Lydiâ terrâ,
Flavis cincinnis; benecomptus comam,
Habens nigras Veneris gratias in oculis,
Qui dies noctéſque converſatur cum illis,
Sacra prætendens Bacchica puellis.
Quòd ſi eum intra hanc domum cepero,
Ceſſare faciam à quatiendo thyrſo, & concutiendâ
Comâ, cervicem à corpore ſecans,
Iſte ſe dicit eſſe Dionyſum deum:
Iſte quondam (*ſi Diis placet*) in Jovis femore fuit inſutus,
Qui crematus eſt flammis fulmineis
Unà cum matre, quia cum Jove celebratas nuptias *mētita fuerat.*
Hæc nonne digna ſunt crudeli laqueo,
Hoſpitē, quiſquis ille ſit, adeo petulanter, *ac inſol. in nos* ſe gerere?
Sed ecce aliud miraculum, ipſum vatem
Tireſiam in variis pellibus hinnulorum video,
Et patrem meæ matris, (ô rem valde ridiculam)
Ferulâ bacchantem. Improbo pater,
Senectutem veſtram intuens delirantem:
Non abjicies hederam? non liberam
Manum dimittes à thyrſo, pater meæ matris?
Tu hoc *ei* perſuaſiſti, Tireſia? hunc iterum tu vis
Novum deum inferens hominibus,
Spectare alatas *aves*, *auguria captare*, & ignispiciorū mercedē *ſuſ.*
Quòd niſi te cana ſenectus liberaret,
Vinctus ſederes inter medias Bacchas,
Introducens ſacra pernicioſa: mulieribus enim
Quando Vini in convivio adſit lætitia,
In ejuſmodi ſacris nihil ſani eſſe dico.
Cho. Proh, Pietas! O hoſpes non vereris deos,
Et Cadmum, qui ſeminavit terrigenam ſegetem,
Cumque ſis Echionis filius, dedecoras *tuum* genus?
Tir. " Cùm ſapiens aliquis nactus eſt ſermonis
" Bonas occaſiones, non eſt *ei* arduum præclare dicere.
Tu quidem habes linguam volubilem, ut *vir* ſapiens:
In verbis verò tuis non ineſt mens, *neque ſapientia.*
" Confidens autem, ac potens, & facundiâ pollens vir,
" Pernicioſus civis eſt, niſi mentem habeat *ſanam.*
Hic verò novus deus, quem tu derides,
Non queam dicere magnitudinem, quantus
Per Græciam ſit futurus. Duo enim, ô adoleſcens,
Præcipua *ſunt* inter homines, Ceres dea,
(Terra autem eſt *Ceres*, nomine verò utro vis *hanc* appella)

Αὕτη

Αὕτη μὲν ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτούς·
Ὁ δ᾽ ἦλθεν ἐπὶ τἀντίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος,
Βότρυος ὑγρὸν πόμ᾽ εὗρε, κεἰσηνέγκατο
Θνητοῖς, " ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
" Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς.
" Ὕπνον τε λήθην τῶν καθημέραν κακῶν
" Δίδωσιν, οὐδ᾽ ἔστ᾽ ἄλλο φάρμακον πόνων.
Οὗτος θεοῖσι σπένδεται θεὸς γεγώς,
Ὥστε διὰ τοῦτον τἀγάθ᾽ ἀνθρώπους ἔχειν.
Καὶ καταγελᾷς νιν, ὡς ἐνερράφη Διὸς
Μηρῷ; διδάξω σ᾽ ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
Ἐπεί νιν ἥρπασ᾽ ἐκ πυρὸς κεραυνίου
Ζεὺς εἰς τ᾽ Ὄλυμπον βρέφος ἀνήγαγεν νέον,
Ἥρα νιν ἤθελ᾽ ἐκβαλεῖν ἀπ᾽ οὐρανοῦ.
Ζεὺς δ᾽ ἀντεμηχανήσαθ᾽, οἷα δὴ θεός·
Ῥήξας μέρος τι τοῦ χθόν᾽ ἐγκυκλουμένου
Αἰθέρος, ἔθηκε, τόνδ᾽ ὅμηρον ἐκδιδοὺς
Διόνυσον Ἥρας νεικέων. χρόνῳ δέ νιν
Βροτοὶ τραφῆναί φασιν ἐν μηρῷ Διός,
Ὄνομα μεταστήσαντες, ὅτι θεᾷ θεὸς
Ἥρᾳ ποθ᾽ ὡμήρευσε, συνθέντες λόγον.
Μάντις δ᾽ ὁ δαίμων ὅδε. Τὸ γὰρ βακχεύσιμον,
Καὶ τὸ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει.
Ὅταν γὰρ ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶμ᾽ ἔλθῃ πολύς,
Λέγειν τὸ μέλλον τοὺς μεμηνότας ποιεῖ.
Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά·
Στρατὸν γὰρ ἐν ὅπλοις ὄντα, κἀπὶ τάξεσιν,
Φόβος διεπτόησε, πρὶν λόγχης θιγεῖν·
Μανία δὲ καὶ τοῦτ᾽ ἐστὶ Διονύσου πάρα.
Ἔτ᾽ αὐτὸν ὄψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις
Πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα,
Βάλλοντα, καὶ σείοντα βάκχειον κλάδον,
Μέγαν τ᾽ ἀν᾽ Ἑλλάδ᾽· ἀλλ᾽ ἐμοί, Πενθεῦ, πιθοῦ,
Μὴ τὸ κράτος αὔχει δύναμιν ἀνθρώποις ἔχειν,
Μηδ᾽ ἢν δοκῇς μὲν, ἡ δὲ δόξα σου νοσῇ,
Φρονεῖν δόκει τι, τὸν θεὸν δ᾽ εἰς γῆν δέχου,
Καὶ σπένδε, καὶ βάκχευε, καὶ στέφου κάρα.
Οὐχ ὁ Διόνυσος μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσει

Hæc quidem *ſiccis alimentis* alit mortales.
Quod autem venit in Certamen *cum Cerere, eſt* hic Semeles filius,
Uvæ *enim* humidam potionem invenit, & intulit
Hominibus: " quæ liberat miſeros mortales
" Dolore *curarum*, quoties repleti fuerint vitis liquore.
" Somniumque oblivionem malorum, quæ quotidie accidunt,
" Dat, nec eſt aliud pharmacum curarum *efficacius*.
Hic, qui Deus eſt, diis libat,
Ut homines habeant bona propter ipſum.
Et *tamen* derides eum, quòd inſutus fuerit Jovis
Femori: docebo te quàm hoc ſe pulchrè habeat.
Poſtquam ipſum rapuit ex igne fulmineo
Jupiter, *&* in Olympum duxit infantem recentem,
Juno voluit eum ejicere de cœlo.
Jupiter autem adverſus *hæc doli hunc* eſt molitus, ut pote Deus:
Ruptâ parte quâdam terram ambientis
Ætheris, *hic iſtum* poſuit, hunc obſidem tradens
Dionyſum, propter iras Junonis: poſtea verò ipſum
Homines dixerunt enutritum in femore Jovis,
Nomine mutato, quòd deæ deus *Bacchus*
Junoni quondam obſes fuerit, *hanc inde* componentes fabulā.
Vates verò deus hic *eſt*: etenim ipſa bacchatio
Et ipſa inſania magnam vaticinandi vim habet:
Quando enim hic deus in corpus venerit multus,
Dicere futura inſanientes facit.
Martis quoque partem quandam aſſumptam habet.
Exercitum enim in armis, & in acie ſtantem,
Metu perterrefecit, priuſquam haſtam tangeret, *ac dimicaret*:
Furor enim, & hoc a Dionyſo venit.
Præterea videbis eum in Delphicis ſaxis
Salientem, cum facibus, & bicipitem rupem
Percutientem, & quatientem bacchicum ramum,
Et magnum *exiſtentē* per Græciā. Quare mihi, Pentheu, pare,
Ne imperium gloriare, poteſtatem in hominibus habere:
Neq; quāvis exiſtimes quidē *te ſapere*, tua verò opinio ſit vana,
Sapere quidquam te puta. Deum igitur in *tuam* ditionem recipe,
Et liba, & bacchare, & coronato caput.
Non enim ipſe Dionyſus coget impudicè ferri

V. 280. Παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς λύπης) *Socrates* apud *Xenophon*: Ἀλλὰ πίνειν μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐμοὶ πάνυ δοκεῖ· τῷ γὰρ ὄντι οἶνος ἄρδων τὰς ψυχὰς, τὰς μὲν λύπας, ὥσπερ ὁ Μανδραγόρας ἀνθρώπους, κοιμίζει, τὰς δὲ φιλοφροσύνας, ὥσπερ ἔλαιον φλόγα, ἐγείρει. Notavit *G. Stiblinus*. V. 282. Ὕπνον τε λήθην) Ὕπνον legit *H. Step.* cui lubens aſſentior, quòd ſit per appoſitionem dictum: Non autem quod λήθην ὕπνε periphraſticè pro ὕπνον ponatur, cum λήθην κακῶν ſimul & ὕπνε dici vix commodè poſſit. Quare Nos ὕπνον in textum recepimus. *Bacchus* autem ὑπνοδότηρ rectè dicitur, quia capite humectato & pulmonibus rigatis, ſit *ſomnus*. Hoc autem fieri ſolet ob Vapores ex *ſtomacho* rorantes & cerebri frigore in humores reſolutos; qui ſenſoria irrigant, meatúſque obſtruunt, unde Somnus. Hinc *Perſius* Satyr. 5. v. 56. *Hic Satur irriguo mavult turgeſcere ſomno.* Et Nos quoque *Franciad.* l. 4. v. 373. *At Deus audaci veracia ſomnia Nigro De Cornu emiſit valido: Juvenilia membra Irrigat alta Quies, tali comitata Figurâ.* Vid. Macrob. l. 6. c. 1. p. 453. *Joſua Barnes.* V. 285. Τἀγαθ᾽) pro τὰ ἀγαθὰ, prior ſyllaba producitur, ut in τἀμὰ vide *Iphig.* Taur. v. 985. V. 286. Ἐνερράφη Διὸς μηρῷ) *Euſtathius* dicit hanc Fabulam originem tuliſſe, quòd in *Mero* Monte *Indiæ* educatus fuerit, fol. 310. lin. 7. hinc μηροτραφὴς, μηρορραφὴς, & εἰραφιώτης Poetis dicitur. *Joſua Barnes.* V. 298. Τὸ γὰρ βακχεύσιμον, καὶ τὸ μανιῶδες μαντικὴν πολλὴν ἔχει) Nihil impræſentiarum commodius videtur huic loco, quàm illa Admirabilis ipſius *Bacchi* Vaticinatio, de Maritis, qui Cornua gerunt, *Laſcivæ Uxoris Conjux in Vertice Cornu* Unum habet; at *Duo*, qui diſſimulare poteſt. Qui videt & patitur, *Tria* geſtat: *Quatuor* ille, Qui ducit nitidos in ſua tecta Procos. Qui nullo illorum ſe credit in ordine poni, Credit & Uxori, Cornua *Quinque* gerit. V. 302. Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά.) Huc refer illud *Horatii*, *Spes jubet eſſe ratas, in Prælia trudit inermem.* Extat etiam bella *Potatoris* cum Milite comparatio, neſcio cujus, quam hic eſſe volo, Pro *Galeâ* capiti molles impone *Coronas*; Stillet odoratæ rore capillus Aquæ. *Amphora* ſit *Thorax*, *Clypeus* ſit vaſta *Capedo*: ſit tibi pro rigido vitreus *Enſe Calix.* Pro *Fundâ Cyathos*, graciles pro *Cuſpide Thyrſos* Sume; *Tuba* ſubeat ſicca *Lagena* vicem. Mavortis Miles Vulcania comparet arma; *Bacchi* militiam talia tela decent. Non aliis telis *Orientem* vicit & *Indos Bacchus*; non aliis Secula noſtra domat. *Joſua Barnes.* V. 304. Θιγεῖν) Ita pro θιγεῖν ſcribo. V. 305. Μανία δὲ καὶ τοῦτ᾽ ἐστὶ Διονύσου πάρα) Complures hos Terrores *Pani* attribuunt, fuit autem *Pan*, authore *Polyæno*, Liberi Patris commilito. Idem teſtatur *Nonnus*, qui & Furorem *Panis flagellum* vocat, l. ι᾽ v. 4 Οἰστρηθεὶς Ἀθάμας μανιώδεϊ Πανὸς ἱμάσθλῃ. Ita *Ronſardus* in *Franciados.* —*A ſon cri ſauteloient le Troupeau des Menades, Des Pans*, & de *Sylvains*, des *Lenes* & *Thyades*, Et menans un grand bruit de Cors & de Tabours, Faiſoient tremblar d' effroy les Villes & les Bours. *Joſua Barnes.* V. 306. Δελφίσιν πέτραις) Ita *Sophocl.* Δελφὶς ἐπὶ πέτρα. V. 307. Δικόρυφον) Montem *Parnaſſum* bicipitem notat, qui partim *Apollini*, partim *Baccho* ſacer eſt; *Sophocl.* Antigon. Σὲ δ᾽ ὑπὲρ διλόφου πέτρας. *Scholiaſt.* τοῦ Παρνασοῦ δηλονότι· τοιοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὄρος. Et *Eurip. Scholiaſt.* Ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἄκραις τοῦ Παρνασοῦ εἶναι ἱερά· τὸ μὲν Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος, τὸ δὲ Διονύσου. *Joh. Brodæus.* V. 308. Βάκχειον κλάδον) Thyrſum. *Idem.* V. 314. Οὐχ

ὁ Διόνυσος μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσει) Hunc locum, cùm apertè corruptus ſit, præterit tamen *Henricus Stephanus*, nec opem illam ex Veteribus Codicibus huc attulit, nec conjecturâ dignatus eſt. *Æmilius Portus*, ubi nihil valet, tacere ſolet. *Canterus* pro μὴ σωφρονεῖν legi mavult ἀσωφρονεῖν, quod verbum nullibi reperio. *Duportus* delet μὴ, *Metro* ſic conſulens, at nequaquam *Senſui* profuturus. *Scaliger* legit ὁ Διονῦς verbo novo & dimidiato pro Διόνυσος. Et *Heſych.* Διονὺς, ὁ γυναικίας καὶ παρθένος vel ἀνδρόθηλυς, ut *Etymolog.* ubi *Salmaſius* Διονῦς legit & *Guietus* addit, è Διόνυσος deciſum videtur. At *Euſtathius* fol. 629. lin. 42. Διονὺς legit, ὅθεν καὶ Διονὺς παρ' αὐτοῖς, ὁ γυναικεῖα καὶ θῆλυς ἰδὼν· An Οὐχ ὁ Διόνυσος σωφρονεῖν ἀναγκάσει γυναῖκας ἐς τὴν Κύπριν, vel certè ἀναγκάσει μὴ σωφρονεῖν, ita enim Verſus ſtabit. Nihil aliud hic habeo, quod MSSorum Copia non ſuppetat. *Joſua Barnes.*

Γυναῖκας ἐς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
Τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ' ἀεί.
Τοῦτο σκοπεῖν χρή· καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν
Οὖσ' ἥ γε σώφρων, οὐ διαφθαρήσεται.
Ὁρᾷς; σὺ χαίρεις, ὅταν ἐφεστῶσιν πύλαις
Πολλοὶ, τὸ Πενθέως δ' ὄνομα μεγαλύνῃ πόλις·
Κἀκεῖνος, οἶμαι, τέρπεται τιμώμενος.
Ἐγὼ μὲν οὖν, καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
Κισσῷ τ' ἐρεψόμεσθα, καὶ χορεύσομεν,
Πολιὰ ξυνωρίς· ἀλλ' ὅμως χορευτέον,
Κοὐ θεομαχήσω, σῶν λόγων πεισθεὶς ὕπο.
Μαίνῃ γὰρ ὡς ἄλγιστα, κοὔτε φαρμάκοις
Ἄκη λάβοις ἂν, οὔτ' ἄνευ τούτων νοσεῖς.
Χο. Ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' οὐ καταισχύνεις λόγοις,
Τιμῶν τε Βρόμιον σωφρονεῖς, μέγαν θεόν.
Κάδ. Ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρῄνεσεν.
Οἴκει μεθ' ἡμῶν, μὴ θύραζε τῶν νόμων·
Νῦν γὰρ πέτῃ τε, καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖς.
Κεἰ μὴ γάρ ἐστιν ὁ θεὸς οὗτος, ὡς σὺ φῄς,
Παρὰ σοὶ λεγέσθω, καὶ καταψεύδου καλῶς,
Ὡς ἔστι Σεμέλης, ἵνα δοκῇ θεὸν τεκεῖν,
Ἡμῖν τε τιμὴ, παντὶ τῷ γένει προσῇ.
Ὁρᾷς τὸν Ἀκταίωνος ἄθλιον μόρον,
Ὃν ὠμόσιτοι σκύλακες, ἃς ἐθρέψατο,
Διεσπάσαντο, κρείσσον' ἐν κυνηγίαις
Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ', ἐν ὀργάσιν;
Ὃ μὴ πάθῃς σὺ, δεῦρό σου στέψω κάρα
Κισσῷ· μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.
Πεν. Οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα βακχεύσεις δ' ἰὼν,
Μηδ' ἐξομόρξῃ μωρίαν τὴν σὴν ἐμοί.
Τῆς σῆς ἀνοίας τόνδε τὸν διδάσκαλον
Δίκην μέτειμι. στειχέτω τις, ὡς τάχος,
Ἐλθὼν δὲ θάκους τοῦδ', ἵν' οἰωνοσκοπεῖ,
Μοχλοῖς τριαίνου κἀνάτρεψον ἔμπαλιν,
Ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ.
Καὶ στέμματ' ἀνέμοις, καὶ θυέλλαισι μέθες·

Mulieres in Venerem: ſed in naturâ
Ineſt pudicitia ſemper ad omnia.
Hoc conſiderandum eſt: etenim in Bacchanalibus,
Quæ *naturâ* pudica eſt, non corrumpetur.
Vides? tu gaudes, quando aſtant ad portas
Multi, & *quando* Penthei nomen urbs magnificat:
Et ille i.e. *Bacchus* delectatur honore, ut arbitror:
Ego igitur, & Cadmus, quem tu derides,
Hederâ coronabimur, & ſaltabimus,
Canum par ſenum; ſed tamen ſaltandum *eſt*,
Nec pugnabo contra Deum, tuis verbis inductus.
Inſanis enim quàm graviſſimè, neque pharmacis
Remedium accipies, neque ſine his laboras.
Cho. O ſenex, Phœbum non dedecoras tuis dictis:
Bromiùmque magnum Deum colens, ſapis.
Cad. O fili, rectè Tireſias te admonuit:
Habita nobiſcum, non extra legum præſcriptum:
Nunc enim a nobis avolas, & ſapiens nihil ſapis.
Etſi enim hic non eſt Deus, ut tu dicis,
Apud te *tamen eſſe Deus* dicatur, & adverſus eū mentiaris honeſtè,
Quòd ſit Semeles filius, ut videatur peperiſſe deum,
Nobis verò omnibus, & toti generi adſit honor.
Vides Actæonis miſerum interitum,
Quem crudivori canes, quos aluit,
Diſcerpſerunt, præſtantiorem in venatione,
Quàm Diana ſit in ſylvis, gloriantem ſe eſſe?
Quod ne tibi accidat, veni huc, & ego coronabo caput *tuum*
Hederâ, & nobiſcum tribue honorem Deo.
Pen. Nequaquam admovebis mihi manū: tu verò ipſe bacchatum eas,
Neque extergas ſtultitiam tuam mihi.
Hunc verò tuæ dementiæ magiſtrum
Pœnis perſequar. Eat aliquis quamprimum,
Profectuſque ad ſedes illas, ubi captat auſpicia,
Vectibus tanquam-tridente-concute & everte eas retrò,
Surſum & deorſum omnia confundens ſimul,
Coronaſque ventis, & procellis dimitte.

V. 323. Κισσῷ τ' ἐρεψόμεσθα) ἐρέφω, στέφω. Verbum *Homericum*. ἐρέπτω autem *comedo*, pro quo ἐρείπτω, utrumque verò facit ἐρέψω in Futuro. V. 324. Πολιὰ ξυνωρίς) Ξυνωρὶς, ἰδίως συζυγία ἵππων, παρὰ τὸ ζυνωρεῖν, ἤγουν συζυγεῖν, λέγεται. Figuratè *Par quodvis*, ut *Sophocl.* Oedip. Colon. v. 887. Οἴχεται τέκνων Ἀποσπάσας μου τὴν μόνην ξυνωρίδα. Et *Euripid.* Med. v. 1145. Πρὶν μὲν τέκνων σῶν εἰσιδεῖν ξυνωρίδα. Vid. *Euſtathium* in Voce συνωρὶς & quæ Nos ſuprà v. 198. *Joſ. Barnes.* V. 327. Οὔτ' ἄνευ τούτων νοσεῖς) Neque tamen ſine hiſce Remediis tibi oblatis jam animo æger es: Nos enim ægritudinis tuæ vera & ſola remedia tibi modò ſuggeſſimus. *Scaliger* νοεῖς legit, i.e. *neque tamen ſine his remediis ad ſanam mentem reducaris.* V. 328. Φοῖβον) qui Vatibus præeſt. V. 336. Ἡμῖν) *Scaliger* legit ὑμῖν, non rectè; ἡμῖν enim fit per *Appoſitionem*, παντὶ τῷ γένει. V. 337. Ὁρᾷς τὸν Ἀκταίωνος ἄθλιον μόρον) Vid. de hâc re *Ovid.* Metam. l. 3. Fab. 2. *Nonni* Dionyſ. l. 5. & *Apollodori* Biblioth. l. 3. c. 4. ad finem; *Statium* l. 3. *Palæphatum* c. 4. *Callimach.* Hymn. εἰς λουτρὰ Παλλάδος v. 109. ad v. 118. Notandum eſt, quòd in illo *Apollodori* loco, quæ Canum Nomina appareant, diverſa eſſe ab iis, quæ *Ovidius* & *Hyginus* memorant. *J. Barnes.* V. 339. Κρείσσον' ἐν κυνηγίαις Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντα) *Euripides* hic à Canibus laceratum *Actæona* dicit, quòd *Dianâ* ſe in Venationibus peritiorem jactâſſet. *Ovidius* aliique quamplurimi, quòd forte fortunâ viderat *Dianam* ſine veſte; nonnulli, id illi ex *Jovis* zelotypiâ contigiſſe, nè *Semelen* duceret uxorem. Hujus opinionis meminerunt *Apollodorus* loco ſuprà citato & ex *Steſichoro Pauſanias*, *Bœot.* fol. 283. lin. 25. *J. Barnes.* V. 344. Μηδ' ἐξομόρξῃ) *Scaliger* legit ἐνομόρξῃ, malè omninò, nec vim elegantis verbi vidit, eſt enim *extergere*, quaſi per tranſlationem, ab uno ad alium transferendo inſaniam. Vid. *Troad.* v. 992. ubi *extergeret* eo in ſenſu occurrit. *J. Barnes.* V. 347. Ἐλθὼν δὲ θάκους τοῦδ', ἵν' οἰωνοσκοπεῖ) Vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 847. V. 348. Μοχλοῖς τριαίνου) τριαίνης olim legebatur, *Canterus* primus diſturbavit è loco, & rectè; *Æmil. Porti* de ejus lectione diſſertationem, non eſt, ut huc attexam. Nos hoc verbum τριαίνου, pro τριαίνης, *Euripideum* eſſe & genuinum oſtendemus. Nam *Hercul.* Fur. v. 946. Στρεπτῷ σιδήρῳ ζυντριαινώσω πόλιν. Et *Ariſtoph.* in Pace, fol. 454. v. 21. Καὶ τριαινοῦν τῇ δικέλλῃ διὰ χειρῶν τὸ γήδιον. Alii legunt μόχλοις, τριαίνου, κἀνάτρεψον &c. *Joſ. Barnes.* V. 349. Ἄνω κάτω τὰ πάντα) Auguralem omnem ſupellectilem atque apparatum, *Tabernaculum*, *Lituum*, quo Templa, i. e.

Regiones

Regiones cœli præfiniebant, *Pallium* candidum, *Tabellas*, in quibus Avium volatus notarent. Οἱ γὰρ οἰωνοσκόποι, ut tradunt *Grammatici*, ἐν δέλτοις ἐσημειοῦντο τὰς πτήσεις, ἵνα διὰ μνήμης ἄγοιεν. *Johannes Brodæus.* Inter autem hunc apparatum miror illum oblitum *Coronarum*, de quibus ipſe Poeta proximo verſu mentionem facit, Καὶ στέμματ' i.e. Coronas Augurales. Vid. infrà v. 602. & v. 740. & v. 752. *Joſua Barnes.*

Μάλιστα γάρ νιν δήξομαι δράσας τάδε.
Οἱ δ' ἀνάπαλιν στείχοντες, ἐξιχνεύσατε
Τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς εἰσφέρει νόσον
Καινὴν γυναιξί, καὶ λέχη λυμαίνεται.
Κἄνπερ λάβητε, δέσμιον πορεύσατε
Δεῦρ' αὐτόν, ὡς ἂν λευσίμου δίκης τυχὼν
Θάνῃ, πικρὰν βάκχευσιν ἐν Θήβαις ἰδών.
Τει. Ὦ σχέτλι', ὡς οὐκ οἶσθα ποῦ ποτ' εἶ λόγων.
Μέμηνας ἤδη, καὶ πρὶν ἐξέστης φρενῶν.
Στείχωμεν ἡμεῖς, Κάδμε, κἀξαιτώμεθα
Ὑπέρ τε τούτου, καίπερ ὄντος ἀγρίου,
Ὑπέρ τε πόλεως, τὸν θεόν, μηδὲν νέον
Δρᾶν· ἀλλ' ἕπου μοι κισσίνου βάκτρου μέτα.
Πειρῶ δ' ἀνορθοῦν σῶμ' ἐμόν, κἀγὼ τὸ σόν.
Γέροντε δ' αἰσχρὸν δύο πεσεῖν· ἴτω δ' ὅμως·
Τῷ Βακχίῳ γὰρ τῷ Διὸς δουλευτέον.
Πενθεὺς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις
Τοῖς σοῖσι, Κάδμε, μαντικῇ μὲν οὐ λέγω,
Τοῖς πράγμασιν δέ. " μῶρα γὰρ μῶρος λέγει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὁσία, πότνια θεῶν,
2 Ὁσία δ', ἃ κατὰ γᾶν
3 Χρύσεα πτερὰ φέρεις,
4 Τάδε Πενθέως ἀΐεις;
5 Ἀΐεις οὐχ ὁσίαν ὕβριν
6 Ἐς τὸν Βρόμιον τὸν Σεμέλας,
7 Τὸν παρὰ καλλιστεφάνοις εὐφροσύναις
8 Δαίμονα πρῶτον μακάρων; ὃς τάδ' ἔχει,
9 Θιασεύειν τε χοροῖς,
10 Μετά τ' αὐλοῦ γελάσαι,
11 Ἀποπαῦσαί τε μερίμνας,
12 Ὁπόταν βότρυος ἔλθῃ
13 Γάνος ἐν δαιτὶ θεῶν,
14 Κισσοφόροις δ' ἐν θαλίαις
15 Ἀνδράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμφιβάλλῃ.

Ἀντιστροφὴ α'.

" 1 Ἀχαλίνων στομάτων,
" 2 Ἀνόμου τ' ἀφροσύνας,
" 3 Τὸ τέλος δυστυχία.
" 4 Ὁ δὲ τᾶς ἡσυχίας
" 5 Βίοτος, καὶ τὸ φρονεῖν, ἀσά-
" 6 λευτον μένει, καὶ συνέχει
" 7 Δώματα. Πόρσω γάρ, ἀλλ' ὅμως αἰθέρα ναί-

Maximè enim ipſum mordebo hoc faciens.
Vos verò reliqui redeuntes inveſtigate
Illum effœminatum hoſpitem, qui introducit morbum
Novum mulieribus, & connubia labefactat.
Et ſi ceperitis, vinctum adducite
Huc eum, ut lapidationis pœnam nactus
Moriatur, conſpicatus acerba Bacchanalia in Thebis.
Tir. O miſer, neſcis quónam progrediaris verbis?
Jam inſanis, & antè de ſano mentis ſtatu deturbatus eras.
Eamus nos Cadme, & deprecemur
Pro illo, quanquam exiſtente ſævo,
Et pro civitate, Deum, ne quid *in nos* novi
Faciat, ſed ſequere me hederaceo cum baculo.
Et tentes firmare meum corpus, & ego tuum.
Senes enim duos *ſimul euntes*, cadere turpe *eſt*: ito tamen.
Baccho enim Jovis filio ſerviendum *eſt*.
Cave autem ne Pentheus luctum inferat ædibus
Tuis, Cadme, vaticinio quidem *utens hoc* non dico:
Ipſis verò rebus *edoctus loquor*. " ſtulta enim ſtultus profert.

ANTISTROPHICA.

Strophe. 1.

1 Sancta, veneranda deorum,
2 Sancta, quæ in terrâ
3 Aureas alas fers:
4 Hæc Penthei *verba* audis?
5 Audis profanam injuriam
6 Adverſus Bromium Semeles *filium*,
7 In pulchrâ-coronâ-cinctis *conviviorum* oblectationibus
8 Deum præcipuum deorum? qui hæc *munera* habet,
9 Tripudiare choreis,
10 Et lætari cum tibiis,
11 Et ſedare curas,
12 Quando venerint uvæ
13 Deliciæ in conviviis deorum,
14 Floridiſque in ſympoſiis
15 Crater ſomnum viris immiſerit.

Antiſtrophe 1.

" 1 Effrænati oris,
" 2 Et enormis amentiæ
" 3 Finis *eſt* infortunium.
" 4 Tranquillitatis verò
" 5 Vita, & prudentia, in-
" 6 concuſſa manet, & continet, *firmatque*
" 7 Domum. Nam procul *quidem ſunt*, ſed tamen æthere in-

V. 351. Δήξομαι) *Moleſtabo.* Vid. *Rheſ.* v. 596. V. 352. Οἱ δ' ἀνάπαλιν στείχοντες) *Aldi* Editio habebat, οἱ δ' ἀνὰ πόλιν. *Brodæus* temerè πόλιν legebat, quia putabat *Bacchum* per urbem inquiri, cùm is nuper ad Montem *Cithæronem* abiit, & Servus, qui *Bacchum* poſt cepit, illum in ſaltibus prehenſum ait, quare πάλιν reſtituimus, & unico verbo ἀνάπαλιν legimus, vel ἄμπαλιν, quod idem eſt. *Duportus* πόλιν legit, & verſui & ſenſui incommodus. *Joſ. Barnes.* V. 356. Λευσίμου δίκης) λιθοβολίας. V. 367. Πενθεὺς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις) Tale illud *Theocriti* ſuprà memoratum, Ἐξ ὄρεος πένθημα, καὶ οὐ Πενθῆα φέροισα. Hæ ad nomina Alluſiones Poetis frequentes ſunt, vid. *Phœniſſ.* 640. *J. Barnes.* V. 369. Μῶρα γὰρ μῶρος λέγει) Vid. *Eraſm.* in Adagio, *Stultus ſtulta* loquitur. V. 372. Χρύσεα πτερὰ φέρεις) πτερὰ pro πτέρυγα reſtituo, ob Verſum & Conſtructionem. *Joſua Barnes.* V. 377. Ὃς τάδ' ἔχει) Hic Poeta enumerat *Bacchi* qualitates, Saltare *viz.* Muſicâ gaudere, Curas-pellere, Somnum-conciliare, &c. V. 381. Ὁπόταν βότρυος ἔλθῃ γάνος ἐν δαιτὶ θεῶν) vid. ſupra v. 261. Ὅταν βότρυος ἐν δαιτὶ γίγνηται γάνος. *Joſ. Barnes.* V. 385. Ἀχαλίνων στομάτων, ἀνόμου τ' ἀφροσύνας, τὸ τέλος δυστυχία) Vid. *Eraſm.* in Adagio, *Os infræne.* *Æſchyl.* Prometh. v. 329. Γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται. Vid. *Plutarch.* περὶ ἀδολεσχίας. Item Proverbia de Loquacitate in *Pollucis* Onomaſtico l. 6. & *Cælium Rhodigin.* l. 17. c. 11. Οἱ Ἀδόλεσχαι, ὥσπερ αἱ χελιδόνες, τὴν σιωπὴν τῆς λαλιᾶς τὴν ἡδονὴν τῆς ὁμιλίας ἀποβάλλουσιν. *Demophilus* in Opuſcul. Mytholog. Cui affine illud *Nicoſtrati*, Εἰ τὸ συνεχῶς καὶ πολλὰ καὶ ταχέως λαλεῖν Ἦν τοῦ φρονεῖν παράσημον, αἱ χελιδόνες Ἐλέγοντ' ἂν ἡμῶν σωφρονέστεραι πολύ. Huc & illud referatur, *Non illi tacuiſſe nocet, nocet eſſe locutum.* Huc *Heſiodæum* illud, Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος Φειδωλῆς· Vid. *Theogn.* v. 295. & 421. & 613. *Joſua Barnes.*

" 8 οντες

" 8 ὄντες, ὁρῶσιν τὰ βροτῶν Οὐρανίδαι.
" 9 Τὸ σοφὸν δ' οὐ σοφία,
" 10 Τό, τε μὴ θνητὰ φρονεῖν,
" 11 Βραχὺς αἰών. ἐπὶ τούτῳ
" 12 Δέ τις ἂν μεγάλα διώκων,
" 13 Τὰ παρόντ' οὐχὶ φέρει.
" 14 Μαινομένων οἵδε τρόποι,
" 15 Καὶ κακοβούλων παρ' ἔμοιγε φωτῶν.

Στροφὴ β'.

1 Ἱκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπρον,
2 Νᾶσον τᾶς Ἀφροδίτας,
3 Ἵνα θελξίφρονες νέμονται
4 Θνατοῖσιν ἔρωτες,
5 Πάφον θ', ἂν ἑκατόστομοι
6 Βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ
7 Καρπίζουσιν ἄνομβροι·
8 Ἢ ὅπου καλλιστευομένα
9 Πιερία Μούσειος ἕδρα,
10 Σεμνὰ κλιτὺς Ὀλύμπου,
11 Ἐκεῖσ' ἄγε με.
12 Βρόμιε, Βρόμιε,
13 Προβακχήιε δαῖμον.
14 Ἐκεῖ χάριτες,
15 Ἐκεῖ δὲ πόθος.
16 Ἐκεῖ δὲ Βάκχαισι
17 Θέμις ὀργιάζειν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὁ δαίμων ὁ Διὸς παῖς,
2 Χαίρει μὲν θαλίαισιν,
3 Φιλεῖ δ' ὀλβοδότειραν εἰρή-
4 ναν, κουροτρόφον θεάν.
5 Ἴσαν δ' εἴς τε τὸν ὄλβιον,
6 Τόν τε χείρονα δῶκ' ἔχειν
7 Οἴνου τέρψιν ἄλυπον.
8 Μισεῖ δ' ᾧ μὴ ταῦτα μέλει,
9 Κατὰ φάος, νύκτας τε φίλας
10 Εὐαίωνα διαζῆν.

" 8 colentes, intuentur *res* mortalium *Dii* cæleſtes.
" 9 *Nimis* autem *eſſe* callidum, non *eſt* ſapientia:
" 10 Et non mortalia ſapere,
" 11 Decurtat vitam; propter hanc *cauſam*
" 12 Autem aliquis, qui ſectatur magna,
" 13 Non fruitur præſentibus.
" 14 Illi *ſunt* mores inſanientium,
" 15 Et ſtultorum, meo quidem judicio, virorum.

Strophe 2.

1 Utinam veniam in Cyprum,
2 Inſulam Veneris,
3 Ubi mulcentes animum diſpenſantur
4 Mortalibus amores,
5 Et *in* Paphum, *illius urbem* quâ (*inſulam*) centum-habentes oſtia
6 Barbari fluminis i.e. *Oceani* fluxus
7 Frugiferam reddunt ſine imbribus.
8 Aut ubi pulcherrima
9 Pieria Muſarum ſedes *eſt*,
10 Sacer clivus Olympi.
11 Illuc duc me
12 Bromie, Bromie,
13 Bacche deus.
14 Illic *ſunt* Charites,
15 Illic *eſt* Amor,
16 Illic etiam Bacchis
17 Fas *eſt* orgia celebrare.

Antiſtrophe 2.

1 Hic deus filius Jovis,
2 Gaudet quidem lætis conviviis
3 Amat verò divitiarum-datricem
4 Pacem, juvenum-altricem deam.
5 Æqualem autem & diviti
6 Et pauperi dat habere
7 Vini delectationem, carentem triſtitia:
8 Non autem vult, cui hæc non ſunt curæ,
9 Per diem, & gratas noctes,
10 Lætum vivere.

V. 400. Ἱκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπρον) Vid. intrà ad v. 404. V. 404. Πάφον θ', ἂν ἑκατόστομοι &c.) *Paphus* Urbs *Cypri*, *Veneri* quondam ſacra. Sic *Virgil.* Æn. l. 10. v. 51. *Eſt Amathus, eſt celſa mihi Paphos, atque Cythera, Idaliæque Domus.* Et *Horat.* Carm. l. 1. Od. 30. *O Venus, Regina Cnidi, Paphique, ſperne dilectā Cypron.* Et *Nonnus*, Καὶ Πάφον ἀβροκόμων στεφανηφόρον ἕδρανον ἐρώτων. Hæc Inſula, quod *Baccharum* Chorus jam reſpicit, Optimo Vino abundabat, ita enim *Strabo*, Καὶ γὰρ εὔοινός ἐστι (Κύπρος) καὶ εὐέλαιος. Quare æquè *Baccho* grata eſt ac *Veneri*. In hâc verò *Paphi* urbe Puellæ ante Nuptias dotem quæſituræ proſtituere ſe ſolebant & corporis quæſtum facere, in honorem *Veneris*. Vid. *Juſtin.* l. 18. *Pompon.* l. 2. *Strabo* l. 14. *Plin.* l. 5. c. 31. *Euſtath.* fol. 267. *lin.* 1. & 1600. lin. 62. *Joſua Barnes.* V. 405. Βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ) ἑκατόστομοι ῥοαὶ βαρβάρου ποταμοῦ, ἤγουν αἱ πολλαὶ ἐκβολαὶ τῶν ποταμῶν πολλῶν, τῶν ἀμφὶ τὴν Κύπρον, αἱ ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ τοῦ μεγάλου δηλονότι ποταμοῦ ἀπορρέουσαι, κατὰ τὸν μῦθον (Iliad. φ. v. 169.) Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ, καὶ πᾶσα θάλασσα, Καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν. Καὶ τοῦτο (*Odyſſ.* μ. v. 1.) Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον ὠκεανοῖο. Βαρβάρου) ἀνωνύμου, ἀγνοουμένου, κατὰ ποιητὴν, ὃς Παμφύλιον ὠκεανὸν, διὰ τοῦτο ἀνόδευτον χεῦμα καλεῖ. Παρὰ Στεφάνῳ γεωγραφικῶν τινα παρακειμένῳ, Μυρίον ἀνδράσι θαῦμα νοεῖν πάρα, πῶς ἀνόδευτον Χεῦμα δι' ἠπειρῶν ἐδραμον ζέφυρον. Βάρβαρος δὲ, ἀντὶ ἀνήμερος, πιθανώτερον φαίνεται. Περὶ Κύπρου μὲν Στέφανος ἀεὶ πόλεων, Κύπρος νῆσος μεγάλη ἐν τῷ Παμφυλίῳ κόλπῳ, ἀπὸ Κύπρου τῆς θυγατρὸς Κινύρου, ἢ ἀπὸ τοῦ φυομένου ἄνθους κύπρου. κ.λ. Οἱ μὲν ποταμὸν Λύκον ὑπολαμβάνουσιν ἐνθάδε σημαίνεσθαι, ὅστις δὲ προβάλλων τῷ Μαιάνδρῳ ἐκ Καδμου τοῦ ὄρους ῥέων, οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς Κύπρον ἔρχεται. *Joſua Barnes.* V. 407. Ἢ ὅπου) Ego τὸ Ἢ addo, non modo ad *Senſum* ſupplendum, ſed ad Verſum quoque, ὅπου enim per ſe non reſpondet τῷ Μισεῖ, cujus prior longa eſt; nec *Pieria* & *Olympus* habent aliquid Commune cum *Papho* & *Cypro*, nam ad *Macedoniam* pertinent. *J. Barnes.* V. 408. Πιερία Μούσειος ἕδρα) Non eſt Novum, *Muſarum* & *Bacchi* conſortium facere, nam & ſuprà ad v. 307. obſervavimus *Parnaſſum* bicipitem *Apollini* & *Baccho* ſimul ſacratum; & *Bacchus* Muſis & Philoſophiæ præſidere dicitur, & *Macrobius* Saturn. l. 1. c. 18. probat ex *Euripide* & *Orpheo* & *Æſchylo* & *Ariſtotele*, eundem eſſe *Bacchum* cum *Apolline*, ut *Euripides* in *Licymnio* Δέσποτα φιλόδαφνε, Βάκχε, Παιὰν Ἄπολλον Εὔλυρε. Et *Æſchyl.* Ὁ κισσεὺς Ἀπόλλων, ὁ Καβαῖος (an Σαβαῖος) ὁ μάντις &c. De hâc re vid. plura apud *Petr. Andreæ Canonherii* Libellum De Admirandis Vini Virtutibus. l. 1. c. 1. &c. Καὶ Βάκχος Μούσῃσι ζυνάστιος· ἢ μάλα κεῖνον Καὶ Μοῦσαι φιλέουσι, καὶ εὔαδεν Ἀπόλλωνι. *Joſua Barnes.* V. 419. Εἰρήνην κουροτρόφον θεάν) Hoc ex *Heſiodo* mutuatus eſt *Euripides*, Oper. & Dier. v. 226. Εἰρήνη δ' ἀνὰ γῆν κουροτρόφος. Notavit *Johannes Brodæus.* V. 424. Μισεῖ) μισεῖ, τοῦτον εὐαίωνα διαζῆν, ᾧ μὴ ταῦτα μέλει) Hic autem uſus verbi μισεῖν cum *Infinitivo* non eſt novus; *Homerus* enim Iliad. ρ'. v. 272. Ita dixit, Μίσησεν δ' ἄρα μιν δηΐων κυσὶ κύρμα γενέσθαι. Quòd ſi hunc Verbi uſum advertiſſet *Joſephus Scaliger*, nonnutique εὐ αἰῶνα diſtinctim legendum putaſſet. *Joſua Barnes.*

11 Σοφὸν

11 Σοφὸν δ' ἀπέχειν	11 Sapientia autem eſt, abſtinere
12 Πραπίδα, φρένα τε	12 Animum, mentémque
13 Περισσῶν παρὰ φωτῶν.	13 A temerariis & immoderatis viris.
14 Τὸ πλῆθος ὅ τι	14 Vulgus autem
15 Τε φαυλότερον	15 Et quod deterius ſit
16 Ἐνόμισε, χρῆταί τε.	16 Agnoſcere & tamen uti;
17 Τόδε τοι λέγοιμ' ἄν.	17 Hoc profectò dicam.

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

ADducunt Famuli vinctum Bacchum, *nec vultu mutatum, nec reſiſtentem; prætereà Mulieres* Bacchas, *nuper incarceratas à* Pentheo, *nunc liberas eſſe & è cuſtodiis, non ſine miraculo, evaſiſſe nuntiant.* Pentheus Bacchum *quæſtionibus tentat; qui ſuarum virium probè conſcius & imbecillitatis* Penthei *ſimulatè reſpondendo Tyrannum deridendum ſuis propinat. Ille è contrà ad Carcerem eum abduci jubet.* Chorus *exitium* Pentheo Bacchi *Orgiis adverſanti ominatur, ipſúmque Deum, ubinbi ſit, ad ſuos honores aſſerendos invocat & ad Tyranni in illum impietatem vindicandam.*

ΠΕΝΘΕΥΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Θε. ΠΕνθεῦ, πάρεσμεν, τήνδ' ἄγραν ἠγρευκότες,
Ἐφ' ἣν ἔπεμψας, οὐδ' ἄκρανθ' ὡρμήσαμεν.
Ὁ θὴρ δ' ὅδ' ἡμῖν πρᾶος, οὐδ' ὑπέσπασε
Φυγῇ πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν οὐκ ἄκων χέρας,
Οὐδ' ὠχρός, οὐδ' ἤλλαξεν οἰνωπὸν γένυν,
Γελῶν δὲ, καὶ δεῖν, κἀπάγειν ἐφίετο.
Ἔμενέ τε, τοὐμὸν εὐπρεπὲς ποιούμενος.
Κἀγὼ δι' αἰδοῦς εἶπον, ὦ ξέν', οὐχ ἑκὼν
Ἄγω σε, Πενθέως δ', ὅς μ' ἔπεμψεν, ἐπιστολαῖς.
Ἃς δ' αὖ σὺ Βάκχας εἶρξας, ἃς συνήρπασας,
Κἄδησας ἐν δεσμοῖσι πανδήμου στέγης,
Φροῦδαί γ' ἐκεῖναι λελυμέναι πρὸς ὀργάδας
Σκιρτῶσι, Βρόμιον ἀνακαλούμεναι θεόν.
Αὐτόματα δ' αὐταῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν,
Κλῇδές τ' ἀνῆκαν θύρετρ' ἄνευ θνητῆς χερός.
Πολλῶν δ' ὅδ' ἀνὴρ θαυμάτων ἥκει πλέως
Εἰς τάσδε Θήβας. σοὶ δὲ τἄλλα χρὴ μέλειν.
Πεν. Λάζυσθε χειρῶν τοῦδ'. ἐν ἄρκυσιν γὰρ ὢν
Οὐκ ἔστιν οὕτως ὠκύς, ὥστε μ' ἐκφυγεῖν.
Ἀτὰρ τὸ μὲν σῶμ' οὐκ ἄμορφος εἶ, ξένε,
Ὡς εἰς γυναῖκας, ἐφ' ὅπερ εἰς Θήβας πάρει.

Fam. PEntheu, adſumus capta hac prædâ,
Ad quam *nos* miſiſti, neque conati ſumus irrita.
Hæc enim fera nobis *fuit* placida, neque ſubtraxit
Pedem fuga, ſed non invita tradidit manus,
Neque expaveſcens: neque mutavit rubras genas,
Sed ridens & ſe ligari, & abduci juſſit,
Et manſit, faciens mandatum meum obſequenter.
Ego autem præ pudore dixi: ô hoſpes, invitus
Duco te, ſed mandato Penthei, qui me miſit.
Quas porro tu Bacchas incluſeras, quas rapueras,
Et ligaveras in vinculis publici carceris,
Illæ procul à tuis oculis profectæ, ſolutæ in ſacris nemoribus
Saliunt, Bromium invocantes deum.
Suâ ſponte verò vincula pedum ipſis ſoluta ſunt,
Clauſtraque laxârunt fores ſine mortali manu.
Hic autem vir venit plenus multis miraculis
Ad haſce Thebas. Tibi igitur cætera curæ eſſe convenit.
Pen. Prehendite manus illius: cùm ſit enim in caſſibus,
Non eſt adeò celer, ut me effugiat.
At, ô hoſpes, corpore quidem non es deformis,
Ut ad mulieres *alliciendas*, quam ob *cauſam* Thebas veniſti.

V. 435. Ἄκρανθ') ἄκραντα, ματαίως, εἰς κενόν. V. 438. Οἰνωπὸν γένυν) Vid. ſuprà ad v. 236. Οἰνωπὸς, κοινῶς ὁ κ̣ ἡ. *Nonnus* autem *Dionyſ.* l. ιά. v. 76. Οἰνωπὴν Ἀμέθυσον ἐρευθομένην Ταλίσθῳ. *Joſua Barnes.* V. 440. Τοὐμὸν εὐπρεπὲς) *Canterus* & *Scaliger* legunt εὐπρεπῶς, parùm refert, utro modo legas. *Joſua Barnes.* V. 442. Ἔπεμψεν, ἐπιστολαῖς) Sic legendo Anapæſtus erit in quinto, poteſt & legi ἔπεμψ', ἐπιστολαῖς. Alii legendum putant ἐντολαῖς, nec prorſus ineptè; ſi ἔπεμψεν quoque legatur; aliter enim Verſus non ſtabit ſine ἐπιστολαῖς: Sic *Æſchyl.* Prometh. v. 3. Ἥφαιστε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολάς. Et *Eurip.* Iphig. Taur. v. 446. Μαθὼν δ', Ὀρέστα, τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς. Hinc *Heſych.* ἐπιστολαὶ, ἐντολαὶ, ἐπιταγαί. Plura vid. *Thom. Stanleii* Comment. in *Æſchyli* locum prædictum. In hoc verò loco mirè *Henricus Stephanus*, præter morem ſuum, Lapſus eſt; quùm vult Nuncium dicere non ſe *ſponte revereri Bacchum*, ſed *Penthei* juſſu; Nihil enim tale vult Poeta, ſed eum *Bacchi* majeſtate attonitum, dum vinciret eum reverentiâ tactum dixiſſe, non id ſe facere ſuâ ſponte, ſed *Penthei* juſſu. Quare Veteres Codices ſequor & τὸ ἐγὼ rejicimus, & Ἄγω σε legimus. Nec enim δι' αἰδοῦς ad τὸ ἄγω referendum, ſed ad τὸ εἶπον. Hoc vidit *Joh. Brodæus*, ſed timidior paulò hærebat; & *Stephanus* agnoſcit ita ſcriptum in Veteri Codice, ſed loci mentem non aſſecutus eſt: Nos in textum recipimus, ad æquos rerum æſtimatores ultrò provocantes. *Joſua Barnes.* V. 450. Σοὶ δὲ τἄλλα χρὴ μέλειν) *Homerus* hoc verbo paulò alitèr ferè utitur, & Perſonalitèr, ut Πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει. Sic *Iliad.* β. v. 338. ζ. 441. & v. 450. &c. Aſt alii *Imperſonalitèr* & plerunque cum Genitivo, ut μέλει μοι τούτου & περὶ τούτου, & μέλει μοι ὑπὲρ τούτου. Pro quo *Scenici* Poetæ dicunt μέλειν ταῦτά μοι, ut *Æſchyl.* Prom. v. 3. σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολάς. Et *Ariſtoph.* Theſmoph. Τοιαῦτα μέλειν δεῖ μ' ἐμαυτῷ. *Joſua Barnes.* V. 451. Λάζυσθε χειρῶν τοῦδε) De λάζομαι & λάζυμαι, pro λαμβάνω, vid. *Scholiaſt.* ad *Hecab.* v. 64. Ubi tamen caſtigandus eſt mihi, ita enim ibi, Ἀπὸ γὰρ τοῦ λάζομαι παθητικοῦ, τοῦ δηλοῦντος τὸ λαμβάνω, γίνεται τὸ λάζοιατο παρὰ τῷ Ποιητῇ, οἷον —ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. Καὶ δῆλον ἐντεῦθεν, ὅτι διαφορεῖται κατὰ τὴν σύνταξιν. Hæc dicit *Scholiaſtes*, quia *Homero* ponitur *Accuſativus*, *Euripidi* autem eo in loco, ut & in hoc ipſo *Genitivus*. Sed ratio hujus διαφορήσεως erat notanda, quæ eſt hæc λαμβάνω & λάζομαι, cùm ad *totum* referantur, *Accuſativo* gaudent, cum ad partem aliquam *Genitivo*, ut & multa alia Verba ἐσθίω & πίνω, & ἐσθίω, &c. Sic

&c. Sic *Ariſtoph.* Αἴδων ἐς τελέσαντα πολλάκις, ſubaudi χρόνου. *Anacreon,* Δότε δ' ἀνθέων ἐκείνων. Diog. Laert. Φίλος ὑμῶν τῆς χαρᾶς, *Hom.* εἶναι πεῖν. De quâ re Nos ampliùs ad *Cyclop.* v. 397. *Joſua Barnes.*

Πλόκαμός τε γάρ σου ταναός, οὐ πάλης ὕπο,
Γένυν παρ' αὐτὴν κεχυμένος, πόθου πλέως.
Λευκὴν δὲ χροιὰν εἰς παρασκευὴν ἔχεις,
Οὐχ ἡλίου βολαῖσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκιᾶς
Τὴν Ἀφροδίτην καλλονῇ θηρώμενος.
Πρῶτον μὲν οὖν μοι λέξον, ὅστις εἶ γένος.
Διό. Οὐ κόμπος οὐδείς· ῥᾴδιον δ' εἰπεῖν τόδε.
Τὸν ἀνθεμώδη Τμῶλον οἶσθά που κλύων;
Πεν. Οἶδ', ὃς τὸ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλει κύκλῳ.
Διό. Ἐντεῦθέν εἰμι. Λυδία δέ μοι πατρίς.
Πεν. Πόθεν δὲ τελετὰς τάσδ' ἄγεις εἰς Ἑλλάδα;
Διό. Διόνυσος ἡμᾶς εἰσέβησ', ὁ τοῦ Διός.
Πεν. Ζεὺς δ' ἔστ' ἐκεῖ τις, ὃς νέους τίκτει θεούς;
Διό. Οὔκ, ἀλλ' ὁ Σεμέλην ἐνθάδ' ἐζεύξας γάμοις.
Πεν. Πότερα δὲ νύκτωρ σ', ἢ κατ' ὄμμ' * ἠνάγκασεν;
Διό. Ὁρῶν ὁρῶντι, καὶ δίδωσιν ὄργια. * al. ὄμματ.
Πεν. Τὰ δ' ὄργι' ἐστὶ τίν' ἰδέαν ἔχοντά σοι;
Διό. Ἄρρητ' ἀβακχεύτοισιν εἰδέναι βροτῶν.
Πεν. Ἔχει δ' ὄνησιν τοῖσι θύουσιν τινά;
Διό. Οὐ θέμις ἀκοῦσαί σ'· ἔστι δ' ἄξι' εἰδέναι.
Πεν. Εὖ τοῦτ' ἐκιβδήλευσας, ἵν' ἀκοῦσαι θέλω.
Διό. " Ἀσέβειαν ἀσκοῦντ' ὄργι' ἐχθαίρει θεοῦ.
Πεν. Τὸν θεὸν γὰρ ὁρᾶν σὺ φὴς σαφῶς, ποῖός τις ἦν;
Διό. Ὁποῖος ἤθελ', οὐκ ἐγὼ 'τασσον τόδε.
Πεν. Ταῦτ' αὖ παρωχέτευσας εὖ, κοὐδὲν λέγων.
Διό. " Δόξει τις ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων, οὐκ εὖ φρονεῖν.
Πεν. Ἦλθες δὲ πρῶτα δεῦρ', ἄγων τὸν δαίμονα;
Διό. Πᾶς ἀναχορεύει βαρβάρων τάδ' ὄργια.
Πεν. Φρονοῦσι γὰρ κάκιον Ἑλλήνων πολύ.
Διό. Τάδ' εὖ γε μᾶλλον· οἱ νόμοι δὲ διάφοροι.
Πεν. Τὰ δ' ἱερὰ νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν τελεῖς;
Διό. Νύκτωρ τὰ πολλά· σεμνότητ' ἔχει σκότος.

Coma enim tua prolixa *eſt*, non ob luctam,
Circa genas ipſas fuſa, plena amore.
Album verò colorem ex compoſito factum habes,
Non *ſub* radiis ſolis, ſed ſub umbra
Venerem pulchritudine capeans.
Dic igitur mihi primùm, quiſnam ſis genere.
Ba. Jactantia nulla hic *erit.* Facile autem *erit* hoc dicere:
Floribus abundantem Tmolum noviſtine audito?
Pen. Novi, qui Sardes circumdat undique.
Ba. Inde ſum. Lydia verò mihi *eſt* patria.
Pen. Unde verò hæc ſacra affers in Græciam?
Ba. Bacchus nos piè-initiavit, filius Jovis.
Pen. Eſtne igitur illic aliquis Jupiter, qui gignat novos deos?
Ba. Non: ſed qui Semelen hic *ſibi* conjunxit Nuptiis.
Pen. Utrum noctu te, an interdiu *coegit initiari*?
Ba. Cernens cernentem: & tradidit *hæc* ſacra.
Pen. Hæc vero orgia quam ſpeciem habent tibi?
Ba. Nefas *eſt* ſcire non initiatos-Bacchi-ſacris mortales.
Pen. Feruntne aliquam utilitatem ſacrificantibus?
Ba. Non *eſt* fas te audire: ſunt tamen cognitu digna.
Pen. Recte hoc fucaſti, cùm velim hoc audire.
Bac. " Impietatem-profitentem Myſteria fugiunt Dei.
Pen. Tu igitur dicis te vidiſſe deum palam, qualis eſſet?
Ba. Qualis *ipſe* voluit: non enim ego præcipiebam hoc.
Pen. Hæc certe bene *aliò* derivaſti *transferens*q; *vitâſti*,nihil dicens.
Ba. " Videbitur quis non ſapere, ſi myſteria narret imperito.
Pen. Veniſti autem tu primùm huc, hunc adducens deum?
Ba. Omnes Barbari ſaltantes celebrant hæc orgia.
Pen. Sapiunt enim multò pejus *barbari*, quàm Græci.
Ba. *Imò in rebus* iſtis longè meliùs: ſed leges *ſunt* diſſimiles.
Pen. Hæc verò ſacra noctu, an interdiu facis?
Ba. Noctu plerunque: tenebræ *enim* habent aliquid auguſti.

V. 455. Πλόκαμός τε γάρ σου ταναὸς οὐ πάλης ὕπο) De *Baccho* benè-comato vid. ſuprà ad v. 150. & v. 205. Quòd autem Luctatores ἀκομοῦσι, licet id nemini antehac obſervatum, ex hoc loco abundè patet: & profectò *Homer.* de *Græcis* in genere καρηκομόωντες Ἀχαιοί, & *Lacedæmonii* præcipuè comâ gaudebant & morituri componebant, & Libertatis erat ſignum & Viri Fortes ac proindè Luctatores extensâ comâ luxuriabant; De *Hercule* teſtatur Epigramma illud *Antipatri* (Antholog. l. 1. Epig. 5.) Ταῦρον βαθὺν τένοντα, καὶ ἀδαμάντινον Ἄτλαντος ὤμους, καὶ ΚΟΜΑΝ Ἡρακλέους &c. Et de *Scipione* ita *Silius Italicus, Martia Frons, facileſque Comæ, nec ponè retróque Cæſaries brevior.* Et de *Sicambris* bellicâ Gente, *Martialis, Crinibus* in nodum tortis venêre *Sicambri.* Et *Ruſam Comam & in nodum coactam ſummi apud Germanes* decoris fuiſſe ſcribit *Seneca.* Vid. *Cal. Rhodigin.* l. 15. c. 8. Quòd cùm longos crines diffluentes à tergo & ornatè diſcriminatos à fronte haberent, in *Luctando*, niſi religarentur, neceſſe erat, ut diffuſi undiq; & incompoſiti vagarentur per os & húeros; quòd *Pentheus* tamen *Bacchi* mollitiem cavillando, non per *Luctam*, ſed per *Luxum* & Otium objiciebat. *Joſua Barnes.* V. 463. Οἶδ', ὃς τὸ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλει κύκλῳ) *Tmolus* Mons *Lydiæ*, cujus ad radices *Sardis* urbs; nec fruſtrà ἀνθεμώδη Τμῶλον vocat Poeta, nam *Solinus*, *Columella* & *Martianus* teſtantur hunc montem eſſe Florentiſſimum *Croco*; & *Theophraſtus*, Τμῶλος ἔχει ἀμπέλους. Quin *Bacchus* hic ex *Jovis* femore natus, *Orpheus*, —ὅπως τετελεσμένος ἔλθῃ Τμῶλον ἐς ἠγάθεον. *Sardis* autem erat *Metropolis* olim *Lydiæ*, quanquam nunc ad vicum pauperem redacta; quod ex Veteri Nummo obſervare licet, in quo Caput ejus Turrigerum viſitur, cum Inſcriptione, CΑΡΔΙC ΑCΙΑC ΛΥΔΙΑC ΕΛΛΑΔΟC ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC. Vid. *Jacob. Sponium*, Itiner. *Græc.* par. 1. 348. & par. 3. p. 191, 192. *Joſua Barnes.* V. 466. Διόνυσος ἡμᾶς εἰσέβησ', ὁ τοῦ Διός.) Εὐσεβέω τινα & περί τινα & εἴς τινα, *religiosè colo:* In hoc loco præter morem pro *in-Religione-Inſtituo.* Niſi quod *Scaliger* putat legendum εἰσέβησε, ita enim, cùm τὸ βη corripiatur, illius εἰσέβησ' *corrigo*, admittatur. *Joſua Barnes.* V. 468. Οὐκ ἀλλ') Hic Verſus miſerè erat corruptus nec in omni parte antehàc ſanatus. Scriptus enim erat Οὐκ ἀλλ' ὃς Σεμέλης ἐνθάδ' ἔζευξεν γάμοις. *H. Stephanus* ex Vett. Codd. reſtituit Σεμέλην, quod ni feciſſet, ex conjecturâ ſcripſiſſem γάμοις Σεμέλης, vel γάμοις ἐζεύχθη. Sed τὸ ὃς miror illum fugiſſe; quùm in ſecundo loco apertè metri legibus contrarium ſit. Lego itaque ὁ pro ὃς, ut ſæpe *Homerus* ante uſurpavit, Vid. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 1710. lin. 7. & *Suppl. Eurip.* v. 847. ubi ὁ pro ὃς & ὅτις pro ὅστις apud *Homerum* frequentèr. Facilè autem ob Σ ſequentem, potuit ὃς legi, ſenſu item poſtulante, præſertim quibus metri ratio non ſatis erat intellecta; *Canterus* & *Scaliger.* & ὃς & ὁ omittunt ἀλλὰ legentes. *Joſua Barnes.* V. 469. Κατ' ὄμμ') Ita ex Vett. Codd. *H. Stephanus*, cogente etiam ipsâ menſurâ: Aliàs ſi in quarto loco *Amphibrachus* permittatur, legerem pro κατ' ἦμαρ τ', κατ' ἦμαρ ob antitheſin τοῦ νύκτωρ. Sed τὸ κατ' ὄμμ' ſatis aptè opponitur, quod hic *coram* ſignificat, ut νύκτωρ clanculùm. Id quod ſequens Verſus probat, ὁρῶν ὁρῶντι. Ibid. ἠνάγκασεν) *Canterus* & *Scaliger* εἰσήγαγεν probabilitèr. *Joſua Barnes.* V. 476. Ἀσέβειαν ἀσκοῦντ' ὄργι' ἐχθαίρει θεοῦ) ἐχθαίρει, οὐ φαίνεσθαι θέλουσιν, ἀλλὰ φεύγουσιν ἁμαρτωλοὺς αἱ θεοῦ τελεταί. Quare *Æmil. Porti* nugas prætereo, & *Latinam* Verſionem ad hanc mentem corrigo. *Joſua Barnes.* V. 478. Τάσσον) pro ἔτασσον, quod ſi ut olim *Spiritus* præponendus, & *Accentus* etiam addatur, hoc modo ἅτασσον ſed Augmentum potiùs omnino tollatur. *Joſua Barnes.* V. 479. Παρωχέτευσας) Vid. *Suidam* in Παρωχέτευσε. V. 483. Φρονοῦσι γὰρ κάκιον) Obſervandum eſt ſemel, quod *Comparativorum* in ιον τὸ ι ſæpe producitur, ut hic κάκιον, à κακίων, Et *Antholog.* l. 1. Epigr. 72. Οὔτι πάχιον ἐμοῦ τις ἐν

ἀναπαλαιστικῶς ἀπεδέξατο· ... Οὔτι βέβαιον ὅλως ἔδρεμε τὸ σάλιον. Et hoc Modernis Authoribus uſitatius: *Homero* autem ε contra corripitur, ut *Odyſſ.* ξ. v. Ξεῖν', οὔ μοι θέμις ἔστ' οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι. *Odyſſ.* ρ'. v. 18. Πτωχῷ βέλτερόν ἐστι κατὰ πτόλιν ἠὲ κατ' ἀγροὺς. *Odyſſ.* κ. v. 396. Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι. Quare cum utroque modo fiat, nemo hunc Verſum laborare putet. *Joſua Barnes.* V. 486. Νύκτωρ τὰ πολλά· σεμνότητ' ἔχει σκότος) De Nocturnis *Bacchanalibus*, quis eorum Author, quando primùm *Romæ* inſtituta & cætera, quæ ad hæc ſpectant; item quando, quomodò, & quam ob cauſam ex Senatuſconſulto per totam *Italiam* fuerint ſublata, Vid. *Livium* Hiſt. l. 39. *Ibid.* Σεμνότητ' ἔχει σκότος) Hinc Veteribus, *Arboribus conſiti ſaltus*, & *Umbræ* & *Nox* & Tenebræ Religioſis Ritibus convenire putabantur. Quin & *Cathedrales Chriſtianorum* Eccleſiæ, Feneſtris vitreis multis colorum pigmentis obſcuriores reddebantur; & *Ardenburgi Flandriæ* præcipuè memoratur talis *Eccleſia* olim fuiſſe, valdè ſuâ Obſcuritate Auguſta, cujus etiam *hodiè* ruinæ cernuntur. Vid. *Anglic. Atlantem* vol. 4. fol. 243. *Joſua Barnes.*

Πεν. Τοῦτ' εἰς γυναῖκας δόλιόν ἐστι, καὶ σαθρόν.
Διό. Κἀν ἡμέρᾳ τό γ' αἰσχρὸν ἐξεύροι τις ἄν.
Πεν. Δίκην σε δοῦναι δεῖ σοφισμάτων κακῶν.
Διό. Σὲ δὲ, τῆς Ἀμαθίας, τὸν ἀσεβοῦντ' εἰς τὸν θεόν.
Πεν. Ὡς θρασὺς ὁ Βάκχος, κοὐκ ἀγύμναστος λόγων.
Διό. Εἴφ' ὅ,τι παθεῖν δεῖ, τί με τὸ δεινὸν ἐργάσῃ;
Πεν. Πρῶτον μὲν ἁβρὸν βόστρυχον τεμῶ σέθεν.
Διό. Ἱερὸς ὁ πλόκαμος· τῷ θεῷ δ' αὐτὸν τρέφω.
Πεν. Ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χεροῖν.
Διό. Αὐτός μ' ἀφαιροῦ. τόνδε Διονύσου φορῶ.
Πεν. Εἱρκταῖσί τ' ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν.
Διό. Λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτὸς, ὅταν ἐγὼ θέλω.
Πεν. Ὅταν γε καλέσῃς αὐτὸν ἐν Βάκχαις σταθείς.
Διό. Καὶ νῦν ἃ πάσχω, πλησίον παρὼν ὁρᾷ.
Πεν. Καὶ ποῦ 'στιν; οὐ γὰρ φανερὸς ὄμμασίν γ' ἐμοῖς.
Διό. Παρ' ἐμοί· σὺ δ' ἀσεβὴς αὐτὸς ὢν, οὐκ εἰσορᾷς.
Πεν. Λάζυσθε· καταφρονεῖ με, καὶ Θήβας ὅδε.
Διό. Αὐδῶ με μὴ δεῖν, σωφρονῶν οὐ σώφροσιν.
Πεν. Ἐγὼ δὲ δεῖν σε, κυριώτερος σέθεν.
Διό. Οὐκ οἶσθ' ὅτι ζῇς, οὐδ' ὁρᾷς, οὐδ' ὅστις εἶ.
Πεν. Πενθεὺς Ἀγαύης παῖς, πατρὸς δ' Ἐχίονος.
Διό. Ἐνδυστυχῆσαι τοὔνομ' ἐπιτήδειος εἶ.
Πεν. Χώρει· καθείρξατ' αὐτὸν ἱππικαῖς πέλας
Φάτναισιν, ὡς ἂν σκότιον εἰσορᾷ κνέφας.
Ἐκεῖ χόρευε. τάσδε δ', ἃς ἄγων πάρει,
Κακῶν συνεργοὺς, ἢ διεμπολήσομεν,
Ἢ χεῖρα δούπου τοῦδε, καὶ βύρσης κτύπου
Παύσας, ἐφ' ἱστοῖς δμωίδας κεκτήσομαι.
Διό. Στείχοιμ' ἄν· ὅ,τι γὰρ μὴ χρεὼν, οὔτι χρεὼν
Παθεῖν. ἀτάρ τοι τῶνδ' ἄποιν' ὑβρισμάτων
Μέτεισι Διόνυσός σ', ὃν οὐκ εἶναι λέγεις.
Ἡμᾶς γὰρ ἀδικῶν, κεῖνον εἰς δεσμοὺς ἄγεις.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ. Στροφή.

1 [Ὦ καλλίστα κρανᾶν,]
Χο. 2 Ἀχελώου θύγατερ,

Pen. At hoc mulieribus inſidioſum eſt, & vitioſum.
Ba. Etiam interdiu inveniat aliquis turpitudinem.
Pen. Te verò pœnas dare oportet *propter* impia ſophiſmata.
Ba. Te verò *propter* ſtoliditatem, quia es impius erga deum.
Pen. Quàm audax *eſt* iſte Bacchus, nec imperitus verborum.
Ba. Dicas quid oporteat pati me: quod atrox *malum* mihi facies?
Pen. Primùm quidem delicatum tuum cincinnum abſcindam:
Ba. Sacer *eſt* capillus *ille*. Deo enim ipſum nutrio.
Pen. Deinde thyrſum hunc trade ex manibus.
Ba. Ipſe tu mihi eripe: hunc enim *datum à* Baccho fero.
Pen. Tuúmque corpus intus, in carceribus aſſervabimus.
Ba. Solvet me Deus ipſe, cum ego voluero.
Pen. Quando vocabis eum, ſtans inter Bacchas.
Ba. Et nunc quæ patior videt propè adſtans.
Pen. Et ubi eſt? non enim conſpicuus *eſt* oculis meis.
Ba. Mecum: tu verò cùm impius ſis, non vides *eum*.
Pen. Comprehendite *hunc*: contemnit *enim* hic me, & Thebas.
Ba. Ego ſanus vobis inſanis edico ne me ligetis.
Pen. Ego verò *jubeo*, ut te ligent: *ſum enim* te potentior.
Ba. Non ſcis, quod vivis, neque vides, neque quid ſis *mìſti*.
Pen. Pentheus, Agaves filius, ex patre Echione.
Ba. Idoneus es habere malam fortunam juxta nomen tuum.
Pen. Abi: conſtringite eum juxta equeſtre
Præſepè, ut obſcuras videat tenebras.
Ibi ſalta: illas verò, quas adducis,
Scelerum ſocias, aut vendemus,
Aut manum à ſtrepitu hoc, & byrſæ ſonitu, i. e. *Tympano*
Compeſcens, ad telam ancillas *adnexas* poſſidebo.
Ba. Abibo: nam quod non eſt fatale, non eſt neceſſe
Pati: ſed *propter* has contumelias pœnam
Infliget tibi Bacchus, quem tu nihil eſſe dicis,
Nos enim lædens, illum ducis in vincula.

EPODICA. *Strophe.*

1 [O Pulcherrima Scaturiginum,]
Ch. 2 Acheloi filia,

V. 490. Σὲ δὲ τῆς Ἀμαθίας, τὸν ἀσεβοῦντ' εἰς τὸν θεόν.) Hic Verſus olim miſerè mactabatur infortunio, Σὲ δ' ἀμαθίας, ἀσεβοῦντ' εἰς τὸν θεόν. Et tum tamen ab *Henrico Stephano* & *Cantero* negligebatur. *Scaliger* quidem ἀσεβοῦντά γ' legebat, ſed id nihil profuit, *Duportus* longè feliciùs, ἀσεβοῦντα σοῦ, ſed Gratia, & Rhythmus Carminis intercidit, Noſtram Lectionem, in neutrâ parte laborare puto. *Joſ. Barnes.* V. 492. Εἴφ', ὅ, τι παθεῖν δεῖ) Εἶπε σὺ ὅν μοι, ὅ, τί με παθεῖν, ἢ ἀποτῖσαι δεῖ· *Horatius* Epiſt. 16. libri prioris hunc locum reſpicit,
" Vir Bonus & ſapiens
" audebit dicere [a] Pen-
" theu, Rector Theba-
" rum, quid Me perferre
" patique Indignum co-
" gis? [b] Adimam bona.
" Nempe Pecus, Rem,
" Lectos, Argentum:
" Tollas licet. [b] In Ma-
" nicis & Compedibus
" ſævo te ſub Cuſtode
" tenebo. [c] Ipſe Deus,
" ſimul atq; volam, Me
" ſolvet, opinor. Hoc
" ſentit, moriar. Mors
" ultima linea rerum:
Hanc Notam poſuit Vir Magnus *Henricus Stephanus*, qui acutè addit, *Horatium* non de ſuo addidiſſe — *Rector Thebarum*, ſed ex *Euripide* etiam illud traduxiſſe, qui v. 659. hujus Fabulæ habet, Πενθεῦ, κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονός. *H. Steph.* Nec eſt omittendum, quod ingenioſè huc attexit *Johan. Brodæus*, Εἴφ', ὅ, τι παθεῖν δεῖ) *Dic, quo me ſupplicio dignum judices. Sumptum id ex moribus Athenienſis Populi, ubi rei convicti Capitalis facinoris, primum condemnabantur nullo expreſſo ſupplicio: Deinde ipſi interrogantur, quid ſe meritos putent.* Meminit hujus rei *Plato* in *Criton. Xenophon* in Apolog. *Socratis*, *Laertius* in *Socrate*, Καὶ τιμωμένων τῶν δικαστῶν, τί χρὴ παθεῖν αὐτὸν, ἢ ἀποτῖσαι; πέντε καὶ εἴκοσιν ἔφη δραχμὰς ἀποτίσειν. *J. Barnes.* V. 493. Πρῶτον μὲν ἁβρὸν βόστρυχον τεμῶ σέθεν, Ἱερὸς ὁ πλόκαμος) *Pentheus* minatur Comam *Bacchi* delicias præcidere; quam ille Deo ſacram reſpondet. Vid. quæ ſuprà ad v. 150. V. 497. Εἱρκταῖσί τ' ἔνδον) *In manicis & compedibus*, ut ſuprà *Horat.* V. 498. Λύσει μ' ὁ Δαίμων αὐτὸς, ὅταν ἐγὼ θέλω) *Ipſe Deus, ſimul atque volam, me ſolvet Opinor*, *Horat.* ibidem. V. 519. Ὦ καλλίστα κρανᾶν) Quòd defuerit hic Verſus, addidi, non ſine notâ Uncinorum. Exactè autem reſpondet ſuo *Pari* in *Antiſtrophâ* Οἶαν, οἵαν ὀργὰν & ſaltem menti *Euripidis*, qui de *Dirce* aquâ canens hæc habet *Phœniſſ.* v. 648. Καλλιπόταμος ὕδατος ἵνα τε νοτὶς ἐπέρχεται γύας Δίρκας χλοηφόρους καὶ βαθυσπόρους γύας. Et *Hercul.* Fur. v. 784. Δίρκα θ' ἁ καλλιρέεθρος. Et *Ælian.* Δίρκη καθαρῷ καὶ ἡδεῖ ῥέουσα ὕδατι. Et *Dirce* erat Uxor quidem *Lyci Thebarum* Regis, de quâ vid. *Apollodorum* in Biblioth. l. 3. c. 5. §. 5. Et quare hic *Euripides* eam vocet *Acheloi* filiam, non video; niſi quod *Achelous* emphaticè dice-

dicebatur de omni præſertim puriori aquâ. Sic *Androm.* v. 167. Ἀχελῴου δρόσον, ſimplicem vocat aquam. Quod ut *Didymus*, Ἀχελῷος πάντων τῶν ποταμῶν πρεσβύτατός ἐστι. Hinc *Virgil.* Georg. l.1. v. 9. *Poculaque inventis Acheloïa miſcuit Uvis.* Vid. optimè de hâc re diſſerentem *Macrobium* Saturn. l. 5. c. 18. *Natalis* autem *Comes* Mytholog. l. 7. c. 2. inter *Acheloi* filias, numerat etiam hanc *Dircen*, quæ in Fontem converſa fuit, in quo *Bacchus* recens-natus lotus erat; ut ait *Euripides* in *Bacchis*, Ἀχελῴου θύγατερ &c. *Joſua Barnes.*

Πότνι', εὐπάρθενε Δίρκα·	Veneranda, felix-virgo Dirce:
Σὺ γὰρ ἐν σαῖς ποτὲ παγαῖς,	Tu enim olim in tuis fontibus
Τὸ Διὸς βρέφος ἔλαβες.	Infantem Jovis accepiſti:
Ὅτε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀθανάτου Ζεὺς	Quando *ad* femur ex immortali igne Jupiter
Ὁ τεκὼν ἥρπασέ νιν,	Genitor rapuit ipſum,
Τάδ' ἀναβοάσας,	Hæc clamitans:
Ἴθ', ὦ Διθύραμβ', ἐμὰν	Age, ô Dithyrambe, meum
Ἄρσενα τάνδε βᾶθι νηδύν.	Maſculum uterum ſubeas.
Ἀναφαίνω σε τόδ', ὦ	Oſtendam te ſic, ô
Βάκχιε, Θήβαις ὀνομάζειν.	Bacche, Thebis celebrandum.
Σὺ δέ μ', ὦ μάκαιρα Δίρκα,	Tu verò me, ô beata Dirce,
Στεφανηφόρους ἀπωθῇ	Coronatos repellis
Θιάσους ἔχουσαν ἐν σοί.	Cœtus habentem in te.
Τί μ' ἀναίνῃ; τί με φεύγεις;	Quare me aſpernaris? quare me fugis?
Ἔτι ναὶ τὰν βοτρυώδη	Poſthac profectò per racemoſas
Διονύσου χάριν οἴνας,	Dionyſi delicias vitis,
Ἔτι σοι τοῦ Βρομίου μελήσει.	Poſthac tibi Bromius erit curæ.
Ἀντιστροφή.	*Antiſtrophe.*
Οἵαν οἵαν ὀργὰν	Qualem qualem iram
Ἀναφαίνει, χθόνιον	Oſtendit terreſtre
Γένος, ἐκφύς τε δράκοντος	Genus, èxq; dracõe *i.e. caſi draconis ex Dentibus ſatis*, natus
Ποτὲ Πενθεύς, ὃν Ἐχίων	Olim Pentheus, quem Echion
Ἐφύτευσε χθόνιος,	Genuit terrâ-editus,
Ἀγριωπὸν τέρας, οὐ φῶτα βρότειον,	Immane monſtrum, non hominem humanum:
Φόνιον δ' ὥστε γίγαν-	Sed cruentum ut Gigantem,
τ' ἀντίπαλον θεοῖ-	Adverſarium diis.
σιν. ὃς ἐμὲ βρόχοισι τὰν	Qui me laqueis *miniſtram*
Τοῦ Βρομίου τάχα συνάψει.	Bromii citò ligabit.
Τὸν ἐμὸν ἐντὸς ἔχει	Meum *enim* tenet in
Δώματος ἤδη θιασώταν,	Domo jam chorearum-ſocium,
Σκοτίαις κρυπτὸν ἐν εἱρκταῖς.	Abditū in tenebricoſo carcere.
Ἐσορᾷς τάδ', ὦ Διὸς παῖ	Vides hæc, ô Jovis fili
Διόνυσε, σοὺς προφήτας	Bacche, tuas ſacerdotes
Ἐν ἁμίλλαισιν ἀνάγκας;	In certamine neceſſitatis, *i. e. in extremo periculo poſitas?*

V. 526. Ἴθ' ὦ Διθύραμβε) Hoc nomen *Bacchi* alii deducunt à Διθύραμβος quaſi *Jovi* Nymphæ, vel ipſe Jupiter ob illum aſſutum femori & jam in lucem proditurum ſibi inclamaſſet, λῦθι ῥάμμα, λῦθι ῥάμμα. Alii quòd *Bacchus* ſecretâ promens os δίθυρον faciat, vel in ἄντρῳ διθύρῳ nutritus, vel ebriatus fuerat. Alii à θρίαμβος deducunt ad Indicas Victorias reſpicientes; de quibus vid. *Phurnutum*, & *Cæl. Rhodigin.* l. 7. c. 5. Hinc in Anthologiâ *Bacchus* dicitur etiam διθυραμβογενής· eſt & *Dithyrambus* Carmen *Baccho* ſacrum, unde Dithyrambici Poetæ & Διθυραμβώδης dictus erat *Scopelianus* Sophiſta, quòd Oratio ejus Dithyrambico tumore inſoleſceret. Vid. *Turneb.* Adverſ. l. 1. c. 4. *Suidam* in Διθυραμβοδιδάσκαλοι. *Scaliger.* Poet. l. 44. *Schottum* ad Chreſtomathiam *Procli* & *Eraſmum Schmidium* de *Dithyrambis*; *Pindari* denique *Scholiaſten* ad Olymp. Od. 13. *Fungerum, Hofmannum* & Lexicographos. *Joſua Barnes.* V. 529. Θήβαις ὀνομάζειν) Quanquam *Pindarus* in loco ſupradicto à *Corinthiis* inventum dicat *Dithyrambum*, teſtante tamen *Scholiaſtâ*, ipſe aliàs in primo *Dithyrambo* dicit *Thebis* repertum eſſe; cui & hic locus favere videtur. Vide *Johann. Benedictum* in locum. *Joſua Barnes.* V. 534. Ἔτι ναὶ τὰν &c.) Ναὶ μὰ τὰν βοτρυώδη χάριν, ἤγουν τὸ ἄνθος τοῦ οἴνου. *Theocrit.* Idyll. 6. v. 21. Εἶδον ναὶ τὸν Πᾶνα. V. 535. Οἴνας) Per Appoſitionem ad χάριν. Οἴνη, ἄμπελος. *Athenæ*: Deipnoſoph. l. 2. Οἱ γὰρ παλαιοί, φησιν, Ἕλληνες Οἴνας ἐκάλουν τὰς ἀμπέλους. *Nicand.* Theriac. Δραχμαῖα μίσγοιτο ποτῷ ἐνὶ κιρράδος Οἴνης. *Id.* πλεῖον δ' ἄχος ἔσσεται Οἴνης. *Joh. Brodæus.* V. 540. Ποτὲ Πενθεύς, ὃν Ἐχίων ἐφύτευσε χθόνιος) *Ovidius* Metamorph. l. 3. Fab. 1. Totam hanc Fabulam Σπαρτῶν, ſive *Hominum-ex-Dentibus-Serpentinis-ortorum*, tractans, Quinque ſuperſtites facit, quorum Unum tantum nominat, *Quinque ſuperſtitibus, quorum fuit unus Echion.* At *Euripidis Scholiaſtes* ad *Phœniſſ.* v. 949. *Omnes* quinque nominat ex *Æſchylo*, Οἱ περιλειφθέντες τῶν Σπαρτῶν, ὥς Αἰσχύλος φησίν, εἰσὶν Χθόνιος, Οὐδαῖος, Πέλωρος, Ὑπερήνωρ, καὶ Ἐχίων, ὃς ἔγημεν Ἀγαυὴν τὴν Κάδμου θυγατέρα, ἐξ ἧς ποιεῖ Πενθέα. *Joſua Barnes.* V. 543. Φόνιον δ' ὥστε Γίγαντα ἀντίπαλον θεοῖσι) De *Gigantomachiâ* vid. *Ovid.* Metamorph. l. 1. Fab. 5. *Apollodor.* Bibliothec. l. 1. c. 6. *Natal. Com.* Mytholog. l. 6. c. 21. *Joh. Raviſ. Textor.* Officin. l. 2. c. 37. *Nonni Dionyſ.* l. 1. & 2. Præterea Γιγαντομαχίαν tractârunt Poetæ *Cyclici* & *Theodorus*: Attigêrunt *Homerus, Heſiodus, Orpheus, Euripides, Sophocles, Virgilius, Horatius, Ovid. Claudianus, Lucan. Sil. Ital. Statius, Seneca*, ferè omnes Poetæ. *Ovid.* verò loco prædicto, dicit ex illorum ſanguine Impios Homines natos. Et *Macrobius* Saturnal. l. 1. c. 20. *Gigantes quid aliud fuiſſe credendum eſt, quàm Hominum quandam impiam gentem Deos negantem, & ideo æſtimatam Deos pellere de cœleſti ſede voluiſſe? Horum Pedes in Draconum volumina deſinebant, quod ſignificat nihil eos rectum, nihil Supernum cogitâſſe, totius Vitæ eorum greſſu atque proceſſu in Inferna mergente.* Idem ſentit *Cicero* de Senectute, *More Gigantum bellare cum Diis*, quid eſt aliud, niſi *Naturæ repugnare*? Et Hanc Poetæ Fabulam ex Antediluvianis Peccatoribus Gigantibus & ex *Babelis* Ædificatoribus collegerunt, adombrantem etiam Malorum Spirituum, ex affectatis ſedibus Cœleſtibus, Depulſionem. Vid. *C. Barthium* ad *Statii* Thebaid. l. 10. v. 916. Et *Philoſt.* de Vitâ *Apollon.* l. 5. c. 6. *J. Barnes.* V. 546. Τοῦ Βρομίου)

μίε) lege vel σὺ Βρόμιε 'ν τάχει ζωσάμενος pro ἐν τάχει vel ταχὺ ζωσάμενος· Poteſt etiam ὢν ſubaudiri. Vid. de hâc voce ſuprà v. 151. V. 549. Εἱρκταῖς) εἵργω cum aſpero ſpiritu includo ſonat, εἴργω cum leni, prohibeo: ἐέργω Poeticè pro eodem.

17 Μόλε χρυσῶπα, τινάσσων
18 Ἀνὰ θύρσον κατ' Ὄλυμπον,
19 Φονίου δ' ἀνδρὸς ὕβριν κατάσχες.

Ἐπῳδός.

1 Πόθι Νύσης ἄρα θη-
2 ροτρόφου θυρσοφορεῖς
3 Θιάσους, ὦ Διόνυσ', ἢ
4 Κορυφαῖς Κωρυκίαις·
5 Τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσιν Ὀλύμπου
6 Θαλάμαις, ἔνθα ποτ' Ὀρ-
7 φεὺς κιθαρίζων
8 Σύναγε δένδρεα Μού-
9 σαις, σύναγε θῆρας ἀγρώτας·
10 Μάκαιρ' ὦ Πιερία,
11 Σέβεταί σ' Εὔιος·
12 Ἥξει τε χορεύσων
13 Ἅμα βακχεύμασι.
14 Τόν τ' ὠκυρόαν
15 Διαβὰς Ἀξιὸν
16 Εἱλισσομένας τε Μαινάδας ἄξει,
17 Λυδίαν δὲ, τὸν τᾶς εὐδαιμονίας
18 Βροτοῖς ὀλβοδόταν, πατέρα τε,
19 Τὸν ἔκλυον εὔιππον χώραν ὕδασι
20 Καλλίστοισι λιπαίνειν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Διό. Ἰώ, κλύετ' ἐμᾶς, κλύετ' αὐδᾶς,
Ἰὼ Βάκχαι, ἰὼ Βάκχαι.
Χο. Τίς ὅδε; τίς, πόθεν ὁ κέλαδος
Ἀνά μ' ἐκάλεσεν Εὐίου;
Διό. Ἰὼ πάλιν αὐδῶ,
Ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.
Χο. Ἰώ, ἰὼ δέσποτα, δέσποτα,
Μόλε νυν ἡμέτερον εἰς θίασον.
Ὦ Βρόμιε, Βρόμιε.
Πέδον χθονὸς ἔνοσι πότνια.

17 Veni aureo-vultu fulgens, quatiens
18 Thyrſum per Olympum,
19 Et cohibe petulantiam ſ[anguinarii] viri.

Epodus.

1 Ad Nyſſam fortaſſe ferarum
2 Altricem, thyrſum fers,
3 Thiaſos *agens, choróſque ducens* ô Dionyſe, aut
4 *In* Corycis verticibus:
5 Aut fortaſſis in Olympi nemoroſis
6 Cavernis; ubi quondam
7 Orpheus citharâ ludens
8 Congregavit arbores
9 Cantu, congregavit feras ſævas.
10 O beata Pieria,
11 Colit te Bacchus;
12 Et veniet ducturus choros
13 Cum bacchationibus.
14 Et celeritèr-fluentem
15 Ubi tranſierit Axium,
16 Saltantes etiam Mænadas ducet
17 In Lydiam, *ubi trajecerit Axium*, felicitatis
18 Mortalibus largitorem, & parentem,
19 Quem audivi præſtantem-equis regionem aquis
20 Limpidiſſimis rigatam impinguare.

MONOSTROPHICA.

Bac. Io, audite meam, audite vocem:
Io, Bacchæ, Io Bacchæ.
Cho. Quis hic? quis? Unde ſonitus hic
Me vocavit Bacchi?
Bac. Io iterum voco,
Semeles Joviſque filius.
Cho. Io io domine, domine,
Venias nunc ad noſtrum chorum,
O Bromie, Bromie.
O ſoli terræ commotio Horrenda!

V. 553. Μόλε χρυσῶπα) Bacchus χρυσώπης dicitur, vel ob *excellentiam Formæ*, ut χρυσέη Ἀφροδίτη, vel ob *Aurea Cornua*, quæ geſſit, *Heſiod.* Χρυσοκόμην vocat & *Antholog.* Χρυσοκέρων. Et *Horat.* l. 2. Od. 19. *Te vidit inſons Cerberus aureo Cornu decorum.* Ib. τινάσσων ἀνὰ) pro ἀνατινάσσων, hinc Θυρσοτινάκτης *Bacchus* dicitur ab Orpheo. *Joſ. Barnes.* V. 556. Νύσης) Vel Νύσσης. De hoc Monte *Homerus* Bacch. Hym. v. 5. Ἔστι δέ τι Νύσση ὕπατον ὄρος, ἀνθέον ὕλη, Τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτοιο ῥοάων. V. 557. Θυρσοφορεῖς θιάσους) ἔχων ſubaudi. V. 559. Κορυφαῖς Κωρυκίαις) Κωρύκιον ἄντρον ἐν Κιλικίᾳ memorat *Apollodorus* Bibliothec. l. 1. c. 7. §. 3. Et *Strabo* l. 14. in *Ciliciâ* — Κώρυκος ἄκρα, ὑπὲρ ἧς ἐν εἴκοσι σταδίοις τὸ Κωρύκιον ἄντρον, ἐν ᾧ ἡ ἀρίστη κρόκος φύεται. Unde *Horat.* Sermon. l. 2. Satyr. 4. v. 68. *Corycióque Croco ſparſum ſtetit.* "*Ad hujus* Montis "radices antrum erat "*Corycium*, Muſis ſa- "crum. Ita *Hofmannus* verbatim ex *Caroli Stephani* Lexico; cùm diſtinguendum eſſet hoc Antrum *Corycium Ciliciæ* ab alio ejuſdem-nominis in *Parnaſſo*; disertè enim *Strabo* l. 9. Ἱεροπρεπὴς δ' ἐστὶ πᾶς ὁ Παρνασσὸς ἔχων ἄντρα τε καὶ ἄλλα χωρία, τιμώμενά τε καὶ ἁγιστευόμενα· ὧν ἐστι γνωριμώτατον καὶ κάλλιστον τὸ Κωρύκιον Νυμφῶν ἄντρον, ὁμώνυμον τῷ Κιλικίῳ. Sic & *Raphael Regius Volaterranus* in Notis ſuis ad illud *Ovid.* Metamorph. l. 1. Fab. 7. *Corycidas Nymphas & Numina Montis adorat*, Corycum antrum eſt *Parnaſſi* Nymphis ſacrum; unde *Corycides* Nymphæ dicuntur, &c. Eſt etiam *Corycus Ciliciæ* & *Urbs* & Mons & Antrum, &c. Eſt præterea *Corycus*, ut *Stephanus* ſcribit, Mons *Ioniæ* altiſſimus & Portus & Inſula; eſt & Promontorium *Cretæ* & Portus *Æthiopiæ Corycia* appellatus. Hæc ille. Quare in hoc loco per Κορυφαῖς Κωρυκίαις intelligendus eſt *Duplex Parnaſſi Vertex*, quorum alterum *Tithoreum*, alterum *Hyampeum* appellat *Herodotus* l. 6. Alii *Cyrrhæam* & *Nyſam* vocant, unde *Juvenal.* Satyr. 7. v. 64. *Dominis Cyrrhæ Niſæque relictis*, pro *Muſis* & *Apolline*. *Servius* putabat vocatos *Heliconem* & *Cithæronem*, Montes quidem *Bœotiæ*, quod tamen conſtat longè à *Parnaſſo* diſtare. *Joſua Barnes.* V. 561. Θαλάμαις) Ita pro θαλάμοις lego ob ταῖς, & quod θαλάμαι dicuntur de Brutis, ζωϊκαὶ καταδύσεις, quare *Latinè* reddidi per *Cavernis*: Vid. quæ Nos ad *Phæniſſ.* v. 938. *Ibid.* Ὀρφεὺς) De *Orphei* delinitrici Cantilenâ vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 1211. *Joſua Barnes.* V. 566. Εὔιος) *Bacchi* nomen. Vid. quæ Nos de Εὐοῖ ſupra ad v. 141. V. 570. Ἀξιὸν) Ἀξιὸς, ὄνομα ποταμοῦ τῆς Παιονίας. Vid. Euſtath. fol. 359. lin. 22. ad *Iliad.* Hom. β. v. 849. Notandum verò, quod Accentus in ultimâ hujus Nominis rectè ſe habere mihi videtur, ut diſtinguatur ab Appellativo. *Joſua Barnes.* V. 572. Λυδίαν δὲ) *Lydia Bacchi* ſacris erat maturè imbuta, unde & ipſe *Bacchus* Λυδὸς & Λύδιος dicitur. *Joſ. Barnes.* V. 574. Εὔιππον χώραν) Rectè *Lydiam* ab Equis commendat; *Lydos* enim Equitatu cæteris præfert *Herodotus* l. 1. quos non niſi ab Equo pugnare ſcribit. *Joſ. Barnes.* V. 585. Πέδον χθονὸς ἔνοσι πότνια) Ita rectè ſcribitur & eſt Exclamatio ob ſubitum Terræ-motum; quo tandem *Penthei* corruit Palatium. Ἔνοσι πότνια dicitur, quòd *Terræ-motus* à Neptuno fierent, qui idem Ἐνοσίχθων & Ἐννοσίγαιος dicebatur. *Aldi* Editio habet πέδον, ut mihi videtur, minùs rectè. Quæ *Johannes Brodæus* huc congerit

ex *Euripidis* Scholiaſtâ de voce ποτνιάδες, locum hic non habent. Nonnulli legunt ἔνοσι πότνια Dandi caſu & [illegible] vel tale quid intelligunt. Sed ut dixi, audito ſubito Fragore *Chorus* exclamat. *Joſua Barnes.*

Ἆ, ἆ· τάχα τὰ Πενθέως μέλαθρα
Διατινάξεται πεσήμασιν.
Ὁ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα,
Σέβετέ νιν.
Ημ. Σέβομεν ὤ.
Ἴδετε λάϊνα κίοσιν ἔμβολα
* Διάδρομα τάδε. * *Joh. Milton* διάτρομα.
Βρόμιος ἀλαλάξεται στέγας ἔσω.
Ημ. Ἅπτε κεραύνιον αἴθοπα λαμπάδα,
Σύμφλεγε, σύμφλεγε δώματα Πενθέως.
Ημ. Ἆ, ἆ· πῦρ οὐ λεύσσεις, οὐδ' αὐγάζῃ
Σεμέλας ἱερὸν ἀμφὶ τάφον,
Ἄν ποτε κεραυνόβολος
Ἔλιπε φλόγα Διὸς βροντᾶς;
Δίκετε πεδόσε τρομερὰ σώματα,
Δίκετε, Μαινάδες·
Ὁ γὰρ ἄναξ ἄνω κάτω τιθεὶς, ἔπεισι
Μέλαθρα τάδε, Διὸς γόνος Διόνυσος.

A, a, mox Penthei domus
Concutietur ruinis.
Bacchus eſt in atriis,
Colite ipſum.
Semi. Colimus, ô.
Videte lapideos columnarum canones
Hos trementes:
Bromius clamorem edet intra tecta.
Semi. Incende fulmineam flagrantem facem.
Combure, combure domum Penthei.
Semi. A, a, Non vides ignem, neque reſpicis
Circa ſacrum ſepulchrum Semeles,
Quam quondam *Semele* fulmine percuſſa
Reliquit flammam *ex* Jovis tonitruo *manantem?*
Proſternite humi tremula corpora,
Proſternite, ô Mænades:
Rex enim accedit, ſurſum deorſum impetum faciens,
Hanc domum, Bacchus Jovis filius.

V. 588. Ὁ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα, Σέβετέ νιν.) Huc alludit illud *Callimachi Hymn. Apoll.* v. 7. Ὁ γὰρ θεὸς οὐκ ἔτι μακράν. V. 596. Οὐδ' αὐγάζῃ) αὐγάζομαι, δέχομαι. Αὐγαὶ γὰρ ὀφθαλμοί. Vid. quæ Nos ad *Rheſ.* v. 737. *Joſ. Barnes.* V. 597. Ἱερὸν ἀμφὶ τάφον) Vid. *Troad.* v. 96 V. 600. Δίκετε πεδόσε τρομερὰ σώματα) Ita ego audacter reſtituo pro δώματα & rationes, cur id fecerim, has profero. Non *Penthei* Domus à *Mænadibus* disjectæ erant; ſed à *Baccho*, ut *Horat.* l. 2. Od. 19. *Tectaque Penthei Disjecta non levi ruinâ.* At jam *Mænades* ipſæ corporibus proſtratis ob hunc fragorem cecidêre, ut apparet v. 605. Præterea *Scholiaſtes* ad *Phœniſſ.* v. 643. Δίκε) κατέβαλε· καὶ ἐν Βάκχαις — Δίκετε τρομερὰ σώματα. *J. Barnes.* V. 602. Τιθεὶς) *Canterus* rectiùs ὠθεὶς, nondum enim *Domus Penthei* everſæ erant, ſed jamjam ruituræ. *Idem.*

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

BAcchus *cuſtodibus* Penthei *&* *Vinculis eluſis ſuis jam Comitibus apparet, præſentiâ nempe illas recreans, quas ob vincula ejus ſollicitas ſciebat; docetque eas, quomodò* Pentheo *impoſuerit. Qui & ipſe mox adeſt, indignè ferens ſe à* Baccho *ludificari.* Nuntius *ex* Cithærone *veniens exponit, quibus Ceremoniis, quoque ritu, veſtitu & more* Bacchæ *ibi Orgiis exerceantur. Ipſe autem Numinis veſtigia in iis agnoſcens,* Pentheum *ad* Bacchum *colendum hortatur. Ille è contrà primò ad Arma vocat, mox mutatâ ſententiâ, id enim* Bacchus *voluit, ipſe ſe ſpeculatum ire velle profitetur.* Bacchus *illius interitum denuntiat.* Chorus *Religioni intentus, Orgia geſtit celebrare, Dei Vindictam in* Atheos *memorat, certam, quantumvis ſeram. Monet, nequid temerè Mortales in Deum* θεομαχοῦντες *ſtatuant; non enim carere eam rem periculo. Vitam denique mediocrem cum Pietate conjunctam & tranquillitate, omnibus cæteris hujus Mundi Gaudiis, quibus ſtulti, vanique & ambitioſi homines inhiare ſolent, anteferendam aſſerit.*

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΕΝΘΕΥΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ.

Τροχαῖοι.

Διό. ΒΑ'ρβαροι γυναῖκες, οὕτως ἐκπεπληγμέναι φόβῳ,
Πρὸς πέδῳ πεπτώκαθ'; ἤσθεσθ', ὡς ἔοικε, Βακχίου
Διατινάξαντος δῶμα Πενθέως· ἀλλ' ἐξανίστατε
Σῶμα, καὶ θαρσεῖτε σαρκὸς, ἐξαμείψασαι τρόμον.
Χο. Ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν εὐίου βακχεύματος,
Ὡς ἐσεῖδον ἀσμένη σε, μονάδ' ἔχουσ' ἐρημίαν.
Διό. Εἰς ἀθυμίαν ἀφίκεσθ', ἡνίκ' εἰσεπεμπόμην
Πενθέως, ὡς εἰς σκοτεινὰς ὀρκάνας πεσούμενος.
Χο. Πῶς γὰρ οὔ; τίς μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς τύχοις.
Ἀλλὰ πῶς ἠλευθερώθης, ἀνδρὸς ἀνοσίου τυχών;
Διό. Αὐτὸς ἐξέσωσ' ἐμαυτὸν ῥᾳδίως ἄνευ πόνου.
Χο. Οὐδέ σου συνῆψε χεῖρε δεσμίοισιν ἐν βρόχοις;
Διό. Ταῦτα καὶ καθύβρισ' αὐτὸν, ὅτι με δεσμεύειν δοκῶν,

Bac. Barbaræ mulieres, adeòne conſternatæ metu,
Ad ſolum cecidiſtis? perſenſiſtis, ut videtur, Baccho
Concutiente domum Penthei: ſed tollite
Corpus, & confirmate membra, omiſſo tremore.
Cho. O lumen nobis maximum Bacchici furoris,
Ut libens te vidi, cùm priùs haberem deſertam ſolitudinem.
Bac. Veneratis in deſperationem, quando mittebar,
Tanquam caſurus in atrum carcerem Penthei.
Ch. Quomodo non timuiſſem? Quis mihi dux eſſet, ſi tibi al. mali acc.
Sed quomodo liberatus es in virum impium incidens?
Bac. Ipſe meipſum liberavi facilè ſine labore.
Cho. Neque ligavit tuam manum in vinculis?
Bac. In his etiam eluſi eum, quia ligare me putans,

V. 605. Πρὸς πέδῳ πεπτώκαθ'; ἤσθεσθ') Προσπεπτώκατε πέδῳ· Αἰσθάνεσθε καὶ ἐμφόβως ἔχετε. Lege itaque ἤσθεσθ', *Senſu* monente & *Cantero.* V. 606. Διατινάξαντος δῶμα) Legendum eſt δῶ *Homericum*, ut Verſus tibi conſtet; *Canterus* τὸ Πενθέως δῶμ' legit haud malè. V. 611. Ὀρκάνας) Ὀρκάνη quaſi ἑρκάνη, quod ab ἕρκος. Vid. *Euſtath.* fol. 969. lin. 2. V. 612. Πῶς γὰρ οὔ; Τίς μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς τύχοις;) Ita *Interſtinguo*, & puncta pono. De ſenſu Judicent, qui ſenſu valent. *Canterus* mecum ſtat. *Joſua Barnes.*

Οὔτ'

Οὔτ᾽ ἔθιγεν, οὔθ᾽ ἥψαθ᾽ ἡμῶν, ἐλπίσιν δ᾽ ἐβόσκετο.
Πρὸς φάτναις δὲ ταῦρον εὑρὼν, οὗ καθεῖρξ᾽ ἡμᾶς ἄγων,
Τῷδε περὶ βρόχους ἔβαλλε γόνασι, καὶ χηλαῖς ποδῶν,
Θυμὸν ἐκπνέων, ἱδρῶτα σώματος στάζων ἄπο,
Χείλεσιν διδοὺς ὀδόντας· πλησίον δ᾽ ἐγὼ παρὼν,
Ἥσυχος θάσσων, ἔλευσσον· ἐν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ
Ἀντιτίναξ᾽ ἐλθὼν ὁ Βάκχος δῶμα, καὶ μητρὸς τάφῳ
Πῦρ ἀνῆψ᾽· ὃ δ᾽ ὡς ἐσεῖδε, δώματ᾽ αἴθεσθαι δοκῶν,
Ἧιος᾽ ἐκεῖσε, κᾆτ᾽ ἐκεῖσε, δμωσὶν Ἀχελῷον φέρειν
Ἐννέπων· ἅπας δ᾽ ἐν ἔργῳ δοῦλος ἦν, μάτην πονῶν.
Διαμεθεὶς δὲ τόνδε μόχθον, ὡς ἐμοῦ πεφευγότος,
Ἵεται ξίφος κελαινὸν ἁρπάσας δόμων ἔσω.
Κᾆθ᾽ ὁ Βρόμιος, ὡς ἐμοί γε φαίνεται, δόξαν λέγω,
Φῶς ἐποίησεν κατ᾽ αὐλήν· ὁ δ᾽ ἐπὶ τοῦθ᾽ ὡρμημένος,
Ἥϊσσε, κἀκέντει φαεννὸν αἰθέρ᾽, ὡς σφάζων ἐμέ.
Πρὸς δὲ τοῖς γ᾽ αὐτῷ τὰ δ᾽ ἄλλα Βάκχιος λυμαίνεται,
Δῶμά τ᾽ ἔρρηξεν χαμᾶζε, συντεθράνωται δ᾽ ἅπαν
Πικροτάτους ἰδόντι δεσμοὺς τοὺς ἐμούς. κόπου δ᾽ ὕπο
Διαμεθεὶς ξίφος, παρεῖται. πρὸς θεὸν γὰρ ὢν ἀνὴρ,
Εἰς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμησ᾽· αὐτὸς δ᾽ ἐκ Βάκχας ἄγων
Δωμάτων, ἥκω πρὸς ὑμᾶς, Πενθέως οὐ φροντίσας.
Ὡς δέ μοι δοκεῖ (ψοφεῖ γοῦν ἀρβύλη δόμων ἔσω)
Εἰς προνώπι᾽ αὐτίχ᾽ ἥξει. τί ποτ᾽ ἄρ᾽ ἐκ τούτων ἐρεῖ;
Ῥᾳδίως γὰρ αὐτὸν οἴσω, κἂν πνέων ἔλθῃ μέγα.
" Πρὸς σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς, ἀσκεῖν σώφρον᾽ εὐοργησίαν.

Ἴαμβοι.

Πεν. Πέπονθα δεινά· διαπέφευγέ μ᾽ ὁ ξένος,
Ὃς ἄρτι δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος.
Ἔα, ἔα. ὅδ᾽ ἐστὶν ἁνήρ. τί τάδε; πῶς προνώπιος
Φαίνῃ πρὸς οἴκοις τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβώς;
Διό. Στῆσον πόδ᾽, ὀργῇ δ᾽ ὑπόθες ἥσυχον πόδα.
Πεν. Πόθεν σὺ δεσμὰ διαφυγὼν ἔξω περᾷς;
Διό. Οὐκ εἶπον; οὐκ ἤκουσας, ὅτι λύσει μέ τις;
Πεν. Τίς; τοὺς λόγους γὰρ εἰσφέρεις καινοὺς ἀεί.
Διό. Ὃς τὴν πολύβοτρυν ἄμπελον φύει βροτοῖς.
Πεν. Ὠνείδισας δὴ τοῦτο Διονύσῳ καλόν.
Διό. Κλείειν κελεύω πάντα πύργον ἐν κύκλῳ.
Πεν. Τί δ᾽; οὐχ ὑπερβαίνουσι γὰρ τείχη θεοί;
Διό. Σοφὸς, σοφός γ᾽ εἶ, πλὴν ἃ δεῖ σ᾽ εἶναι σοφόν.
Πεν. Ἃ δεῖ μάλιστα, ταῦτ᾽ ἔγωγ᾽ ἔφυν σοφός.
Διό. Κείνου δ᾽ ἀκούσας πρῶτα τοὺς λόγους μάθε,
Ὃς ἐξ ὄρους πάρεστιν ἀγγελῶν τί σοι.
Ἡμεῖς δέ σοι μενοῦμεν, οὐ φευξούμεθα.
Ἀγγ. Πενθεῦ, κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονὸς,
Ἥκω, Κιθαιρῶν᾽ ἐκλιπὼν, ἵν᾽ οὔποτε

Neque attigit, neque ligavit nos, ſed paſcebatur *inani* ſpe.
Inveniens enim taurum ad præſepia, ubi concluſit nos ductos,
Huic injecit laqueos ad genua & ungulas pedum,
Iracundiam ſpirans, & ſudorem à corpore ſtillans,
Labris dans dentes, *labra dentibus mordens*: ego verò præſens, *&*
Quietus ſedens ſpectabam: interea verò temporis
Concuſſit veniens Bacchus domum, & *in* matris ſepulcro
Ignem accendit: hic verò ut vidit *hoc*, domum ardere putans,
Saliebat huc & illuc, famulis aquam ferre
Imperans; omnes autem ſervi in opere erant occupati fruſtra laborantes:
Omittens verò hunc laborem, tanquam me elapſo,
Fertur gladium atrum rapiens intra domum.
Deinde Bromius (dico autem ut mihi viſum eſt)
Fecit igneum ſpectrum in aulâ, in quod ruens Pentheus,
Saliebat, & *ſpectrâ* ſplendens verberabat, tanquam me jugulans.
Præter verò hæc mala ipſum Bacchus his etiam affligit.
Domum enim diruptam dejecit humi, totaque contrita eſt *ipſi*
Acerbiſſima ſpectanti vincula mea: præ defatigatione verò
Dimiſſo gladio, ſolutus languet. Adverſus Deû n*ipſe* exiſtens homo
In pugnam venire auſus erat. Ego verò placidè Bacchas ducens e
Domo, venio ad vos, Pentheum non curans.
Ut autem mihi videtur (ſtrepit enim ſolea in ædibus)
Ad veſtibulum mox veniet. quidnam propter iſta dicet?
Facile enim ipſum feram, licet *iram* valde ſpirans venerit:
" Sapientis enim viri *eſt* exercere moderatam iracundiam.

Pentheus.

Atrocia ſum paſſus: effugit hoſpes mihi,
Qui modò vinculis erat conſtrictus.
Eia, eia, hic eſt ille vir. quid hoc rei eſt? quomodo ante veſtibulum
Conſpiceris ad ædes meas, foras egreſſus?
Bac. Siſte pedem, & quietum pedem iræ ſubjice.
Pen. Unde tu excuſſis vinculis foras egreſſus es?
Bac. Nonne dixi? nonne audiviſti, quod eſſet ſoluturus me aliquis?
Pen. Quis? ſemper enim adfers novos ſermones.
Bac. Qui gignit fœcundam vitem hominibus.
Pen. Falsò jam tribuiſti hoc donum præclarum Dionyſo.
Bac. Claudere permitto vobis omnes turres circumcirca.
Pen. Quid verò? an non tranſcendunt muros dii?
Bac. Sapiens ſapiens es, præterquam *in iis, in* quibus oportebat te ſapere.
Pen. *In* quibus maximè opus eſt, in iis ego ſum ſapiens.
Bac. Illius verò ſermones audiens primùm diſce,
Qui ex monte adeſt aliquid nunciaturus tibi:
Nos verò hic manebimus, nec fugiemus.
Nun. Pentheu, Rex hujus Thebanæ terræ,
Venio relinquens Cithæronem, ubi nunquam

625. Ἧιος᾽) Ἧισσε pro ᾔισσε, ab ἀΐσσω; ſed hic μετασυνθέτως legitur. Vid. *Phœniſſ.* v. 1388. Ita infrà v. 631. V. 625. Ἀχελῷον φέρειν) ὕδωρ ἀφέρειν. Vid. quæ Nos ſupra ad v. 519. V. 627. Διαμεθεὶς δὲ τόνδε μόχθον) Verbum decompoſitum à διαμεθίημι. Sic infrà v. 635. Διαμεθεὶς ξίφος &c. V. 631. Ἥϊσσε) Ἧισσε legendum pro ᾔισσε, licet ſub H majuſculâ ἰῶτα non ſubſcribatur, ſed aſcribatur. Vid. ſupra v. 625. φαεννὸν αἰθέρ᾽) Verbum αἰθέρ᾽ in prioribus deſideratum, huc addidi, *Senſu* & *Cantero*, Verſuque poſtulante; nec *Scaligeri* ἀέρ᾽ æquè hic admittendum duxi, φαεννὸν enim erat *Bacchi* ἴνδαλμα, quod feriebat *Pentheus*, Corpus autem lucidum dici poteſt φαεννὸς αἰθὴρ, non autem ἀήρ. Licet alias ἀέρα δέρειν *Apoſtolus* dixit, quod eſt *Verbera in ventos dare*; fruſtrà ferire: hoc autem eſt aliud, *lucidum & æthereum corpus feriebat.* Judicent Docti. *Joſua Barnes.* V. 633. Συντεθράνωται) ζυντεθράνωται, θραύω, θράνω, à θραύω frango, ſicut θραύσσω ab eodem, *Lycophroni* dicitur. *Heſych.* θραυσθήσεται, ζυντρίβεται. V. 636. Εἰς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμησ᾽ αὐτὸς δ᾽ ἐκ Βάκχας ἄγων) Ita cum *Scaligero* legendum ſtatuo, quùm prius ἐτόλμ᾽ ἥσυχος manifeſto errore legebatur; nec *Canteri* lectio æquè arridet, ἐτόλμησ᾽ ἥσυχα vel ἥκω, cum τὸ ἥσ᾽ in ἥσυχος ad ἐτόλμ᾽ pertinet, & υχος ex αὐτὸς conjecturâ erranti quâdam oriri potuit, ſed ἥσυχος & ἥκω nihil hic loci habent. V. 641. Πρὸς σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς, ἀσκεῖν σώφρον᾽ εὐοργησίαν) Hæc γνώμη notatu digna, Ita ferè Noſtræ Literæ, *Pſalm.* 4. v. 4. Ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε. Et *Prov.* c. 16. v. 32. Κρείσσων ἀνὴρ μακρόθυμος ἰσχυροῦ· ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς κρείσσων καταλαμβανομένου πόλιν. *Plutarchus* περὶ παίδων ἀγωγῆς de *Archyta Tarentino*, ὃ μὲν ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ πολέμου, γῆν καταλαβὼν κεχερσωμένην, τὸν ἐπίτροπον καλέσας αὐτῆς, ὤμωξας ἄν, ἔφησεν, εἰ μὴ λίαν ὠργιζόμην. Vid. *Pet. Victorii* var. Lect. l. 12. c. 22. Sic *Ovid.* *Fortior eſt qui ſe, quam qui Fortiſſima vincit Mœnia, quique Animum ſcit ſuperare ſuum.* Joſua Barnes. V. 644. Ἔα, ἔα) Extra Verſum ponuntur hæ voculæ, vid. *Hecub.* v. 1116. V. 659. Πενθεῦ, κρατύνων τῆσδε) Κρατύνω plerunque pro κρατερὸν ποιῶ & tum ſemper accuſativo gaudet: At nunc ſimpliciter pro κράτος ἔχω, ſive κρατῶ & genitivo eget. Eodem modo *Sophocles* in *Oedipo* Tyran, v. 14. --dixit --Ἀλλ᾽ ὦ κρατύνων Οἰδίπους χώρας ἐμῆς. Vid. *H. Stephan.* Græ. Ling. Theſaur. propriæ Edit. p. 143. & *Seqq.*

Λεύκης

Λευκῆς χιόνος ἀνεῖσαν εὐαγεῖς βολαί.
Πεν. Ἥκεις δ' ὁποίαν προστιθεὶς σπουδὴν λόγου;
Αγγ. Βάκχας ποτνιάδας εἰσιδὼν, αἳ τῆσδε γῆς
Οἴστροισι λευκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
Ἥκω φράσαι σοι καὶ πόλει χρῄζων, ἄναξ,
Ὡς δεινὰ δρῶσι, θαυμάτων τε κρείσσονα.
Θέλω δ' ἀκοῦσαι, πότερά σοι παῤῥησίᾳ
Φράσω τἀκεῖθεν, ἢ λόγον στειλώμεθα;
Τὸ γὰρ τάχος σου τῶν φρενῶν δέδοικ', ἄναξ,
Καὶ τοὐξύθυμον, καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν.
Πεν. Λέγ', ὡς ἀθῷος ἐξ ἐμοῦ πάντως ἔσῃ.
« Τοῖς γὰρ δικαίοις οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
Ὅσῳ δ' ἂν εἴπῃς δεινότερα Βακχῶν πέρι,
Τοσῷδε μᾶλλον τὸν ὑποθέντα τὰς τέχνας
Γυναιξὶ τόνδε, τῇ δίκῃ προσθήσομεν.
Αγγ. Ἀγελαῖα μὲν βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας
Μόσχων ὑπεξήκριζον, ἡνίχ' ἥλιος
Ἀκτῖνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα.
Ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
Ὧν ἦρχ', ἑνὸς μὲν, Αὐτονόη· τοῦ δευτέρου,
Μήτηρ Ἀγαυὴ σή. τρίτου δ' Ἰνὼ χοροῦ.
Εὗδον δὲ πᾶσαι, σώμασιν παρειμέναι,
Αἱ μὲν πρὸς ἐλάτης νῶτ' ἐρείσασαι φόβην,
Αἱ δ' ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδον κάρα
Εἰκῇ βαλοῦσαι σωφρόνως, οὐχ ὡς σὺ φῂς
Οἰνωμένας κρατῆρι, καὶ λωτοῦ ψόφῳ,
Θηρᾶν καθ' ὕλην Κύπριν ἠρρενωμένας.
Ἡ σὴ δὲ μήτηρ, ὠλόλυξεν ἐν μέσαις
Σταθεῖσα Βάκχαις, ἐξ ὕπνου κινεῖν δέμας,
Μυκήμαθ' ὡς ἤκουσε κεροφόρων βοῶν.
Αἱ δ' ἀποβαλοῦσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον,
Ἀνῇξαν ὀρθαὶ, θαῦμ' ἰδεῖν εὐκοσμίας,
Νέαι, παλαιαὶ, παρθένοι τε, κἄζυγες.
Καὶ πρῶτα μὲν καθεῖσαν εἰς ὤμους κόμας,
Νεβρίδας τ' ἀνεστείλανθ', ὅσαισιν ἁμμάτων
Σύνδεσμ' ἐλέλυτο, καὶ καταστίκτους δορὰς
Ὄφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσι γένυν.
Αἱ δ' ἀγκάλαισι δορκάδ', ἢ σκύμνους λύκων
Ἀγρίους ἔχουσαι, λευκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
Ὅσαις νεοτόκοις μαζὸς ἦν σπαργῶν ἔτι,
Βρέφη λιπούσαις· ἐπὶ δ' ἔθεντο κισσίνους
Στεφάνους, δρυός τε, μίλακός τ' ἀνθεσφόρου.
Θύρσον δέ τις λαβοῦσ', ἔπαισεν εἰς πέτραν,
Ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς.
Ἄλλη δὲ νάρθηκ' εἰς πέδον καθῆκε γῆς,
Καὶ τῇδε κρήνην ἐξανῆκ' οἴνου θεός.
Ὅσαις δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν,
Ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα,
Γάλακτος ἑσμοὺς εἶχον. ἐκ δὲ κισσίνων
Θύρσων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσταζον ῥοαί.

Liqueſcunt facti cumuli candidæ nivis.
Pen. Quid verò ſeriæ rei nunciatum veniſti?
Nun. Ego, qui conſpexi Bacchas furentes, quæ ex hac terrâ
Oeſtris *perciſæ* extulerunt candidum pedem,
Venio cupiens nunciare tibi, & urbi, ô Rex,
Quàm dira faciant: & miraculum ſuperantia.
Sed cupio audire utrum tibi liberè
Dicam res illic geſtas, an ſermonem contrahere debeamus.
Metuo enim celeritatem animi tui, ô Rex,
Et iracundiam, & mores nimiùm tyrannicos.
Pen. Dicito, quia quod ad me attinet, prorſus eris ſine pœnâ,
« Juſtis enim non eſt iraſcendum.
Quo autem dixeris atrociora de Bacchis,
Tanto magis hunc, qui miniſtravit artes
Mulieribus, objiciemus pœnæ.
Nun. Gregariæ quidem pecudes, jam ad montis verticem
Juvencorum ſummum evadebant, quum ſol
Radios emittebat calefaciens terram:
Video autem tres cœtus muliebrium chororum,
Quibus præerat, uni quidem, Autonoe, alteri,
Agave mater tua: tertio verò choro *præerat* Ino.
Dormiebant verò omnes corporibus ſolutæ,
Aliæ quidem inclinantes tergum ad frondes abietis,
Aliæ verò in foliis quercûs ad ſolum caput
Caſu ponentes modeſtè: non, ut tu ais,
Ebrias poculo, & ſtrepitu tibiæ,
Venari Venerem in ſylvis incitatas amore marium.
Tua verò mater inter medias ululavit
Suas Bacchas, ex ſomno ut excitarent corpus,
Poſtquam audivit mugitum cornigerorum boum.
Hæ verò abſtergentes humidum ab oculis ſomnum,
Surrexerunt erectæ (viſu miraculum modeſtiæ)
Juvenes, anus, virgines, & innuptæ.
Et primum quidem demiſerunt comas in humeros,
Et induerunt cervinas pelles, quibus nodorum
Vinculum ſolutum erat, & maculoſas pelles
Serpentibus cinxerunt, *ad* lambent. genâ, *i. e. ſerpentib. lam. gen. cinx.*
Aliæ verò in ulnis capream, aut catulos luporum
Feros geſtantes, dabant candidum lac,
Quibuſcunq; propter recens puerperiũ, mãma adhuc erat turgida,
Infantibus *domi* relictis, & impoſuerunt *ſibi* hederaceas
Coronas, & quernas, & ex ſmilace floridâ.
Quædam verò thyrſo correpto, percuſſit petram,
Unde roſcidus aquæ proſiluit humor.
Alia verò ferulam in terræ ſolum demiſit,
Et hâc parte emiſit deus fontem vini.
Quibus verò deſiderium candidi potus, *i. e. lactis*, aderat,
Summis digitis dividentes terram,
Habebant copiam lactis: ex hederaceis verò
Thyrſis ſtillabant flavi mellis humores:

V. 685. Οὐχ ὡς σὺ φῂς Οἰνωμένας κρατῆρι καὶ λωτοῦ ψόφῳ Θηρᾶν καθ' ὕλην Κύπριν ἠρρενωμένας) Hi Verſus referuntur ad illud *Penthei* dictum ſuprà v. 221. Πλήρεις δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἑστάναι Κρατῆρας· ἄλλην δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν Πτώσσουσαν εὐναῖς ἀρσένων ὑπηρετεῖν. Notavit *Henricus Stephanus*.

V. 697. Ὄφεσι κατεζώσαντο) *Bacchæ* ſerpentibus illæſæ & manibus gerebant eos & capiti induebant, hinc ὀφιοπλόκαμοι dicebantur. Sic ſuprà v. 101. Στεφάνωσέ τε δρακόντων στεφάνοις, ἔνθεν ἄγραν θηροτρόφον Μαινάδες ἀμφιβάλλονται πλοκάμοις. Sic infrà v. σταγόνα δ' ἐκ παρῇδων Γλώσσῃ δράκοντες ἐξεφαίδρυνον χροός. Hinc *Horat.* l. 2. Od. 19. De *Baccho*, *Nodo coerces Viperino Biſtonidum ſine fraude crines.* Sine fraude, *i. e.* ſine noxa, aut damno. *Joſua Barnes.*

V. 702. Μίλακός τ' ἀνθεσφόρου) De *Smilace* vid. ſuprà v. 108. Σμίλακι καλλικάρπῳ. Item *Plin.* l. 16. c. 34. Utroque autem modo ſcribitur σμίλαξ & μίλαξ, ut σμάραγδος & μάραγδος. *J. Barnes.*

V. 703. Θύρσον δέ τις λαβοῦσ' ἔπαισεν εἰς πέτραν, Ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς) Quòd *Moſes* & *Bacchus* παράλληλοι fuerint, vid. quæ Nos ſuprà ad v. 2. Præcipuè verò hæc *Petræ* percuſſio, quam exiliens Aqua ſequebatur ex *Moſe* adumbratur, qui Dei juſſu Petram in *Horebo* virgâ percuſſit, unde Rivus aquæ proſiluit. *Exod.* c. 17. v. 6. & *Pſalm.* 78. v. 15, 16. & 20. *J. Barnes.*

V. 709. Γάλακτος ἑσμοὺς εἶχον) ἑσμὸς propriè *Examen*, ut Apum; figuratè de quâvis multitudine, ut de *Equorum*, *Hominum*; item rerum, ut ἑσμὸς μαρτυριῶν, & ἀγαθῶν. Hic verò pro *copia*, quod rariùs dicitur, ἑσμὸς γάλακτος. De *numero* enim ſæpe, de *quantitate* minùs frequentèr occurrit. *Joſua Barnes.*

Ὥστ'

Ὥστ' εἰ παρῆσθα, τὸν θεὸν, τὸν νῦν ψέγεις,
Εὐχαῖσιν ἂν μετῆλθες, εἰσιδὼν τάδε.
Ξυνήλθομεν δὲ βυκόλοι, καὶ ποιμένες,
Κοινῶν λόγων δώσοντες ἀλλήλοις ἔριν,
Ὡς δεινὰ δρῶσι, θαυμάτων τ' ἐπάξια.
Καί τις πλάνης κατ' ἄςυ, καὶ τρίβων λόγων,
Ἔλεξεν εἰς ἅπαντας, ὦ σεμνὰς πλάκας
Ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρασώμεθα
Πενθέως Ἀγαύην μητέρ' ἐκ βακχευμάτων,
Χάριν τ' ἄνακτι θῶμεν; εὖ δ' ἡμῖν λέγειν
Ἔδοξε, θάμνων δ' ἐλλοχίζομεν φόβαις,
Κρύψαντες αὐτούς. αἱ δὲ τὴν τεταγμένην
Ὥραν ἐκίνουν θύρσον εἰς βακχεύματα,
Ἴακχον ἀθρόῳ ςόματι, τὸν Διὸς γόνον
Βρόμιον καλοῦσαι· πᾶν δὲ συνεβάκχευσ' ὄρος,
Καὶ θῆρες· οὐδὲν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμῳ.
Κύρει δ' Ἀγαύη πλησίον θρώσκουσά μου·
Κἀγὼ ξυνεπήδησ', ὡς συναρπάσαι θέλων,
Λόχμην κενώσας ἔνθ' * ἐκρυπτόμην δέμας. * al. ἐκρυπτόμεσθα.
Ἡ δ' ἀνεβόησεν, ὦ δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
Θηρώμεθ' ἀνδρῶν τῶνδ' ὕπ'· ἀλλ' ἕπεσθέ μοι,
Ἕπεσθε, θύρσοις διὰ χερῶν ὡπλισμέναι.
Ἡμεῖς μὲν οὖν φεύγοντες, ἐξηλύξαμεν
Βακχῶν σπαραγμόν. αἱ δὲ, νεμομέναις χλόην
Μόσχοις ἐπῆλθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα.
Καὶ τὴν μὲν ἂν προσεῖδες εὔθηλον πόριν
Μυκωμένην ἔχουσαν ἐν χεροῖν δίκα.
Ἄλλαι δὲ δαμάλας διεφόρουν σπαράγμασιν.
Εἶδες δ' ἂν ἢ πλευρ', ἢ δίχηλον ἔμβασιν
Ῥιπτόμεν' ἄνω τε καὶ κάτω· κρεμαςὰ δὲ
Ἔςαζ' ὑπ' ἐλάταις ἀναπεφυρμέν' αἵματι.
Ταῦροι δ' ὑβρισταὶ, κεἰς κέρας θυμούμενοι
Τὸ πρόσθεν, ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας,
Μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων.
Θᾶσσον δὲ διεφοροῦντο σαρκὸς ἐνδυτὰ,
Ἢ σὺ ξυνάψαις βλέφαρα βασιλείοις κόραις.
Χωροῦσι δ' ὥστ' ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ
Πεδίων ὑποτάσεις, αἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοαῖς
Εὔκαρπον ἐκβάλλουσι Θηβαίων ςάχυν.
Ὑσίας τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας
Νέρθεν κατῳκήκασιν, ὥστε πολέμιοι
Ἐπεσπεσοῦσαι, πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
Διέφερον· ἥρπαζον μὲν ἐκ δόμων τέκνα·
Ὁπόσα δ' ἐπ' ὤμοις ἔθεσαν, οὐ δεσμῶν ὕπο
Προσείχετ', οὐδ' ἔπιπτεν εἰς μέλαν πέδον,

Ita, ut ſi affuiſſes, deum, quem nunc vituperas,
Votis aggreſſus eſſes, aſpiciens hæc.
Convenimus verò bubulci, & paſtores ovium,
Communiū verborū cōtentionē inter nos excitaturi, *i. e. ſimul diſp.*
Quòd horrenda facerent, & miraculis digna.
Et quidam impoſtor per urbem, & peritus artifex dicendi
Dixit ad omnes: O qui ſacra juga
Montium habitatis, vultis captum reducamus
Agaven matrem Penthei ex bacchationibus,
Remque gratam regi faciemus? bene autem nobis dicere
Viſus eſt: arbuſtorum igitur in frondibus inſidias collocavimus,
Occultatis nobis ipſis. Illæ verò conſtitutâ
Horâ jactabant thyrſum in Bacchanalia,
Iacchum pleno ore, Jovis filium
Bromium invocantes: totúſque mons ſimul bacchabatur,
Et *omnes feræ*: nihil autem erat immotum curſu.
Agave verò ſaltabat prope me,
Ego verò proſilui, *eam* corripere volens,
Fruticetum relinquens, ubi occultabamus corpus.
Illa verò exclamavit, O celeres meæ canes,
Captamur ab illis viris: quare ſequimini me,
Sequimini, thyrſis manibus armatæ.
Nos itaque fugientes, declinavimus
Lacerationem Baccharum. Ipſæ verò, paſcentes herbam
Vitulos invaſerunt cum manu non-armatâ-ferro.
Et aliam quidem *Baccham* vidiſſes pinguem juvencam
Mugientem tenere in manibus ad pœnam, *vel, jure belli tenere.*
Aliæ verò vaccas diſtrahebant lacerationibus.
Vidiſſes autem aut latus, aut pedem biſidum
Jaci ſurſum & deorſum: pendentia verò *fruſta*
Stillabant ſub abietibus commiſta ſanguine:
Tauri verò feroces, & ob iram cornu minaces
Ante, ſternebantur jam corporibus ad terram;
Impulſi innumeris manibus puellarum *bacchantium.*
Citius verò diſtrahebantur carnis tegumenta, *i. e. tergora,*
Quam tu committeres, *clauderesque* palpebras regiis pupillis.
Feruntur autem ut aves in aerem ſublatæ curſu
Camporum in planiciem, quæ ad Æſopi fluenta
Frugiferam emittit Thebanam ſegetem,
Et *ad* Hyſias *&* Erythras, quæ Cithæronis jugo
Infra habitant, tanquam hoſtes
Irruentes, omnia ſurſum atque deorſum
Diſſipaverunt: rapuerunt etiam ex ædibus liberos.
Quæcunque verò humeris impoſuerunt, vel ſine vinculis
Adhærebant: neque cadebant in nigram terram,

V. 716. Καί τις πλάνης) ὁ πλάνης, τῦ πλάνητος, idem quod ὁ πλάνος, Vid. quæ Nos ad *Alceſt.* v. 482. τρίβων λόγων) De voce τρίβων vid. quæ Nos ad *Rheſ.* v. 625. *Joſua Barnes.* V. 721. Ἐλλοχίζομεν) ab ἐν & λοχίζω euphoniæ causâ ut ἐλλείπω. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 406. ad *Iphig.* Taur. v. 685. V. 736. Εὔθηλον πόριν) πόρις pro πόρτις, ut aliàs ſemel atque iterum, ſic *Hom.* Odyſſ. κ. v. 410. Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόριες περὶ βῦς ἀγελαίας. V. 737. Ἐν χεροῖν δίκα) Ita legendo explicabitur βιαίως, unde χειροδίκης, *Violentus,* qui jus in manibus gerit, hoc eſt *vi* pro *jure* utitur & βία, χειρῶν νόμος dicitur, de quâ re vid. *Joh. Brodæum.* *Scaliger* & *Dupor tus* δίχα legunt, hoc eſt, *bifariam*, utpote διεσπαραγμένην. V. 739. Πλευρ') Ita ſcribo, ut Verſui proſpiciatur; quia πλευρὸν quando aderat, is ſtare non potuit; ponitur autem pro πλευρὰ, à πλευρὸν τὸ, quod Verbum & *Homero* & *Euripidi* uſitatum. Δίχηλον) à δὶς & χηλὴ, *ungula,* Accentu in antepenultimâ. *Joſua Barnes.* V. 740. Ῥιπτόμεν' ἄνω τε καὶ κάτω) Ante hæc τε omittebatur non ſine verſûs damno; fidentes addidimus non modò *Scaligeri, Æmilii Porti* & *Dutorti* authoritate; ſed quod eadem verba cum hâc ipsâ particulâ occurrant paulò pòſt, viz. v. 752. ut eadem phraſis ſuprà v. 602. & 349. *Joſ. Barnes.* V. 742. Κεἰς κέρας θυμούμενοι) *Brodæus* dicit *Athenæum* Deipnoſoph. l. 2. legere κ' ἐκ κέρως, certè illa *Athenæi* Editio, quâ Nos utimur, ut nos legit. Sic *Virgil.* Georg. l. 3. v. 232. *Iraſci in cornua diſcit Arboris obnixus trunco.* Sic Æn. l. 10. v. 724. *Conſpexit capream aut ſurgentem in cornua Cervum* &c. V. 745. Ἐνδυτὰ) Vide ſuprà v. 138. V. 750. Ὑσίας τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας) Olim erat ſcriptum, quaſi ἐρυθρὰς eſſet Epithetum τῦ Ὑσίας, cùm revera eſt nomen urbis, æquè ac Ὑσίας, ita enim *Pauſanias* in *Bœoticis* fol. 283. lin. 13. Τῆς δὲ τῆς Πλαταιΐδος ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὀλίγον τῆς εὐθείας ἀποτραπεῖσιν ἐς δεξιὰ, Ὑσιῶν καὶ Ἐρυθρῶν ἐρείπιά ἐστιν· πόλεις ποτὲ τῶν Βοιωτῶν ἦσαν &c. Vid. *Stephanum* περὶ πόλεων in utroque titulo. Et *Strabo* l. 9. fol. 404. in *Bœotiâ.* *Joh. Brodæus,* quanquam hæc citavit, non tamen diſtinguebat, & *Thucydidis* Expoſitori credendum duxit, qui δήμους putabat, cùm fortè tot pòſt ſeculis ita facilè fierent; at *Euripidis* & *Thucydidis* temporibus nequaquam. *Joſua Barnes.*

Οὐ χαλκὸς, οὐ σίδηρος· ἐπὶ δὲ βοστρύχοις
Πῦρ ἔφερον, οὐδ' ἔκαιεν. οἱ δ' ὀργῆς ὕπο
Εἰς ὅπλ' ἐχώρουν, φερόμενοι Βακχῶν ὕπο.
Οὗπερ τὸ δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν, ἄναξ.
Τὰς μὲν γὰρ οὐχ ᾕμασσε λογχωτὸν βέλος,
Κεῖναι δὲ θύρσους ἐξανιεῖσαι χερῶν,
Ἐτραυμάτιζον, κἀπενώτιζον φυγῇ
Γυναῖκες ἄνδρας, οὐκ ἄνευ θεῶν τινος.
Πάλιν δ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα,
Κρήναις ἐπ' αὐτὰς, ἃς ἀνῆκ' αὐταῖς θεός:
Νίψαντο δ' αἷμα, σταγόνα δ' ἐκ παρηΐδων
Γλώσσῃ δράκοντες ἐξεφαίδρυνον χροός.
Τὸν δαίμον' οὖν τόνδ', ὅστις ἔστ', ὦ δέσποτα,
Δέχου πόλει τῇδ'. ὡς τά τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας,
Κἀκεῖνό φασιν αὐτὸν, ὡς ἐγὼ κλύω,
Τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς.
« Οἴνου δὲ μηκέτ' ὄντος, οὐκ ἔστιν Κύπρις,
« Οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι.
Χο. Ταρβῶ μὲν εἰπεῖν τοὺς λόγους ἐλευθέρους,
Ἐς τὸν τύραννον, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται.
Διόνυσος ἥσσων οὐδενὸς θεῶν ἔφυ.
Πεν. Ἤδη τόδ' ἐγγὺς ὥστε πῦρ ἐφάπτεται
Ὕβρισμα Βακχῶν, ψόγος ἐς Ἕλληνας μέγας.
Ἀλλ' οὐκ ὀκνεῖν δεῖ· στεῖχ' ἐπ' Ἠλέκτρας ἰὼν
Πύλας, κέλευε πάντας ἀσπιδηφόρους,
Ἵππων τ' ἀπαντᾶν ταχυπόδων ἐπεμβάτας,
Πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι, καὶ τόξων χερὶ
Ψάλλουσι νευρὰς, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
Βάκχαισιν. οὐ γὰρ, ἀλλ' ὑπερβάλλει τάδε,
Εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμεσθ', ἃ πάσχομεν.
Αγ. Πείθῃ μὲν οὐδὲν, τῶν ἐμῶν λόγων κλύων,
Πενθεῦ, κακῶς δὲ πρὸς σέθεν πάσχων ὅμως
Οὔ φημι χρῆναί σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῷ,
Ἀλλ' ἡσυχάζειν. Βρόμιος οὐκ ἀνέξεται
Κινοῦντα Βάκχας εὐΐων ὀρῶν ἄπο.
Πεν. Οὐ μὴ φρενώσεις μ', ἀλλὰ δέσμιος φυγὼν
Σώσῃ τόδ', ἢ σοὶ πάλιν ἀναστρέψω δίκην.
Αγ. Θύοιμ' ἂν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ θυμούμενος
« Πρὸς κέντρα λακτίζοιμι θνητὸς ὢν, θεῷ.
Πεν. * Θύσω φόνον γε θῆλυν, ὥσπερ ἄξιαι, * al. Θύω.
Πολὺν ταράξας ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
Φευξεῖσθε πάντες· καὶ τόδ' αἰσχρὸν, ἀσπίδας

Non æs, non ferrum. In capillis verò
Ignem ferebant, neque tamen urebantur. Illi verò præ irâ,
Ad arma venerunt à Bacchis nempe spoliati.
Ubi quidem erat videre spectaculum dirum, ô rex.
Has enim non vulnerabat Virorum cuspide-munitum telum,
Illæ verò thyrsos emittentes manibus,
Vulnerabant, & terga fugæ dare cogebant
Fœminæ viros, non sine Deorum aliquo numine.
Rursus verò iverunt eò, unde moverant pedem,
Ad fontes ipsos, quos emisit ipsis Deus:
Abluerunt autem sanguinem, & guttas ex genis
Linguâ serpentis abstergebant à corpore.
Deum igitur hunc, quisquis est, ô domine,
Recipe in istam civitatem, quia & in reliquis magnus est,
Et illud aiunt ipsum, ut ego audio, præstitisse scilicet,
Curarum sedatricem vitem dedisse mortalibus.
« Vino enim sublato, non est Venus,
« Neque ulla alia voluptas hominibus amplius.
Ch. Metuo quidem verba libera dicere
Ad tyrannum, sed tamen hæc dicentur:
Bacchus inferior nullo deorum est.
Pen. Jam prope sicut ignis incenditur hæc
Baccharum petulantia, ingens dedecus inter Græcos.
Quare non cunctandum est. Vade ad Electras
Portas, & jube omnes scutatos,
Equorumque velocipedum conscensores obviam mihi venire,
Et quotquot vibrant peltas, & manu arcuum
Pulsant nervos, ut bellum illaturos *
Bacchis. Nam alioqui modum superabunt hæc mala,
Si à mulieribus patiamur, quæ patimur.
Nun. Nihil quidem obtemperas, audiens meos sermones,
Pentheu: malè verò à te quamvis tracter, tamen
Dico te non debere arma inferre deo,
Sed quiescere: Bromius enim non patietur
Te pellere Bacchas ab Evïis, sacrisque montibus.
Pen. Nequaquam me castigabis: sed vinctus, aut elapsus fugâ,
Servabis hoc tamen corpus, aut aliàs infligam tibi pœnam.
Nun. Potius illi sacrificarem, quàm furens
« Calcitrarem adversus stimulum dei ipse mortalis existens.
Pen. Faciam cædem fœmineam, ut meritæ sunt,
Multam, turbans eas in Cithæronis jugis.
Fugietis omnes, hoc enim esset turpe, scuta

V. 757. Οὐδ' ἔκαιεν) ἔκαιεν, δηλονότι τοὺς βοστρύχους. *Ibidem*, Οἱ δ' ὀργῆς ὕπο) Οἱ Ὑσιαῖς, καὶ Ἐρυθραῖοι, οἱ ἀγόμενοι καὶ φερόμενοι ὑπὸ Βακχῶν. Vid. Notam sequentem. V. 758. φερόμενοι Βακχῶν ὕπο) Rectè *Latinam* Versionem hic emendavimus, nam φερόμενοι idem est in hoc loco, atque ἀγόμενοι καὶ φερόμενοι, de quâ phrasi Nos ad *Troad.* v. 1310. *Josua Barnes.* V. 762. Κἀπενώτιζον φυγῇ) Καὶ ἀπενώτιζον, ἤγουν τὰ νῶτα στρέφειν ἠνάγκαζον τῇ φυγῇ. V. 766. Νίψαντο δ' αἷμα) Non hic sanguinem *Baccharum* notat Poeta, ut qui invulnerabiles illas agnoscit, sed laceratorum vitulorum & *Bœotiorum* nuper vulneratorum. *Serpentes* autem illarum genas trisulcis linguis lambebant, ut scires nihil illis noxium. Vid. quæ Nos suprà ad v. 697. *J. Barnes.* V. 772. Οἴνου δὲ μηκέτ' ὄντος, οὐκ ἔστιν Κύπρις) Huc refer *Horat.* l. 1. Od. 18. & illud, *sine Cerere & Baccho friget Venus.* Vid. *Erasm.* ad hoc Adagium. Aliàs Οἴνου δὲ μὴ παρόντος, ex *Joh. Brodæo.* Tres hos Versus *Athenæus* citat Deipnos. l. 2. &c. *Josua Barnes.* V. 776. Διόνυσος ἥσσων οὐδενὸς θεῶν ἔφυ) Deos Prisci metiebātur commodis & bonis, quorum ipsi Hominibus Authores essent; unde & hodiè vulgò God, quasi Good, Nos Deum vocamus; idque propter perpetua in omne genus hominum Benefacta. Hinc Poeta noster, *Bacchum* propter Vini, rei præclarissimæ, inventionem, nulli Deorum postponendum asserit. Ex *Gaspar. Stiblini* notis. V. 788. Οὔ φημι χρῆναί σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῷ) Οὔ φημι χρῆναί σε θεομαχεῖν. Ita *Gamaliel* ad Doctores *Sanedrim*, *Act.* 5. v. 28. Καὶ τανῦν λέγω ὑμῖν, Ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη, ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται. Εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. *Josua Barnes.* V. 792. Σώσῃ) *Duportus* σώσεις legit, potest & σώσῃ pro σώσει *Atticè* dici, à σώσομαι, sed dubio procul est secundæ Personæ. V. 794. Πρὸς κέντρα λακτίζοιμι θνητὸς ὢν θεῷ) Eandem phrasin in eundem sensum habes *Act. Apostolorum* c. 9. v. 5. σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. *Josua Barnes.* V. 795. Θύσω φόνον γε θῆλυν) Sic infrà v. 835. Ἀλλ' αἷμα θύσεις. Sic *Orest.* ἢ ματροκτόνον αἷμα χερσὶ θύσει. Ita *Brodæus*, Nec, inquit, me movet, quòd suprà dixerit v. 793. Θύοιμ' ἂν αὐτῷ μᾶλλον. Certè, *ne nihil me movet*, quasi iratum *Penthea* intelligamus, μῶν (inquit) θύοις ἂν αὐτῷ; ἐγὼ τοιγαροῦν θύσω φόνον γε θῆλυν, ὑπ[illegible]γυναικῶν. Sed nihil muto, *Josua Barnes.* V. 797. Φευξεῖσθε πάντες) φευξοῦμαι pro φεύξομαι, *Doricè* & *Atticè*.

Θύρσοισι

Θύρσοισι Βακχῶν ἐκτρέπειν χαλκηλάτους.
Αγ. Ἀπόρῳ γε τῷδε συμπεπλέγμεθα ξένῳ,
Ὃς οὔτε πάσχων, οὔτε δρῶν σιγήσεται,
Ὅπῃ ἔτ' ἐστὶν εὖ καταστῆσαι τάδε.
Πεν. Τί δρῶντα, δουλεύοντα δουλείαις ἐμαῖς;
Αγ. Ἐγὼ γυναῖκας δεῦρ' ὅπλων ἄξω δίχα.
Πεν. Οἴμοι, τόδ' ἤδη δόλιον εἰς με μηχανᾷ.
Αγ. Ποῖόν τι; σῶσαί σ' εἰ θέλω τέχναις ἐμαῖς.
Πεν. Ξυνέθεσθε κοινῇ τάδ', ἵνα βακχεύητ' ἀεί.
Αγ. Καὶ μὴν ξυνεθέμην, τοῦτό γ' ἐστὶ, τῷ θεῷ.
Πεν. Ἐκφέρετέ μοι δεῦρ' ὅπλα. σὺ δὲ, παῦσαι λέγων.
Αγ. Βούλει σφ' ἐν ὄρεσι συγκαθημένας ἰδεῖν;
Πεν. Μάλιστα, μυρίον γε δοὺς χρυσοῦ σταθμόν.
Αγ. Τί δ' εἰς ἔρωτα τοῦδε πέπτωκας μέγαν;
Πεν. Λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ' ἂν ἐξῳνωμένας.
Αγ. * Ὅμως δ' ἴδοις ἂν ἡδέως, ἅ σοι πικρά; * an ἴσως.
Πεν. Σάφ' ἴσθι, σιγῇ γ' ὑπ' ἐλάταις καθήμενος.
Αγ. Ἀλλ' ἐξιχνεύσουσίν σε, κἂν θέλῃς λάθρα.
Πεν. Ἀλλ' ἐμφανῶς· καλῶς γὰρ ἐξεῖπας τάδε.
Αγ. Ἄγω μὲν οὖν σε, κἀπιχειρήσεις ὁδῷ.
Πεν. Ἄγ' ὡς τάχιστα, τοῦ χρόνου δέ σ' οὐ φθονῶ.
Αγ. Στεῖλαί νυν ἀμφὶ χρωτὶ βυσσίνους πέπλους.
Πεν. Τί δὴ τόδ' εἰς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελῶ;
Αγ. Μή σε κτάνωσιν, ἢν ἀνὴρ ὀφθῇς ἐκεῖ.
Πεν. Εὖ γ' εἶπας αὐτὸ, καί τις εἶ πάλαι σοφός.
Αγ. Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμούσωσεν τάδε.
Πεν. Πῶς οὖν γένοιτ' ἂν, ἃ σύ με νουθετεῖς, καλῶς;
Αγ. Ἐγὼ στελῶ σε δωμάτων εἴσω μολών.
Πεν. Τίνα στολήν; ἦ θήλυν; ἀλλ' αἰδώς μ' ἔχει.
Αγ. Οὐκέτι θεατὴς Μαινάδων πρόθυμος εἶ.
Πεν. Στολὴν δὲ τίνα φῂς ἀμφὶ χρῶτ' ἐμὸν βαλεῖν;
Αγ. Κόμην μὲν ἐπὶ σῷ κρατὶ ταναὸν ἐκτενῶ.
Πεν. Τὸ δεύτερον δὲ σχῆμα τοῦ κόσμου τί μοι;
Αγ. Πέπλοι ποδήρεις· ἐπὶ κάρᾳ δ' ἔσται μίτρα.
Πεν. Ἦ καί τι πρὸς τοῖσδ' ἄλλο προσθήσεις ἐμοί;
Αγ. Θύρσον τε χειρὶ, καὶ νεβροῦ στικτὸν δέρας.
Πεν. Οὐκ ἂν δυναίμην θῆλυν ἐνδῦναι στολήν.
Αγ. Ἀλλ' αἷμα θήσεις, συμβαλὼν Βάκχαις μάχην.
Πεν. Ὀρθῶς· μολεῖν χρὴ πρῶτον εἰς κατασκοπήν.
Αγ. Σοφώτερον γοῦν, ἢ κακοῖς θηρᾶν κακά.
Πεν. Καὶ πῶς δι' ἄστεος εἶμι, Καδμείους λαθών;
Αγ. Ὁδοὺς ἐρήμους ἴμεν· ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.
Πεν. Πᾶν κρεῖσσον, ὥστε μὴ γελᾶν Βάκχας, ἐμοί.
Αγ. Ἐλθόντ' ἐς οἴκους, ἃ ἂν δοκῇ, βουλεύσομεν.
Πεν. Ἔξεστι πάντῃ, τό γ' ἐμὸν εὐπρεπὲς πάρα.
Αγ. Στείχοιμ' ἄν· ἢ γὰρ ὅπλ' ἔχων πορεύσομαι,

Ænea retundi thyrſis Baccharum.
Nun. Negotium habemus cum hoc intractabili hoſpite,
Qui neque patiens, neque agens quieſcet:
Quandoquidem adhuc iſta rectè componi poſſunt.
Pen. Quid faciendo? an ſerviendo ſervitiis meis, *i.e. ſervis*?
Nun. Ego mulieres huc adducam ſine armis.
Pen. Hei mihi. *Rem* hanc doloſam jam in me machinaris.
Nun. Quamnam? ſi te ſervare cupio meis artibus?
Pen. Ex compoſito communiter hæc feciſtis, ut bacchemini ſẽper.
Nun. Pactus quidem ſum, cum deo nimirum.
Pen. Efferte mihi huc arma, tu verò deſine loqui.
Nun. Viſne ipſas in montibus unà ſedentes videre?
Pen. Maximè, dans etiam magnum auri pondus.
Nun. Quomodo verò incidiſti in hujus *rei* magnum deſiderium?
Pen. Miſerè ipſas videre cupio vino lymphatas.
Nun. An igitur videre cupis libenter, quæ tibi moleſta *erunt*?
Pen. Planè ſcias, *ego videre cupio*, tacitè ſedens ſub abietibus.
Nun. Verum inveſtigabunt te, etiamſi velis clàm *illas intueri*.
Pen. Ergo palàm *eas intuebor*: rectè enim hoc dixiſti.
Nun. Ducam igitur te: & aggrederis viam.
Pen. Duc quàm celerrimè: temporis enim *cauſâ* tibi nõ invideo
Nun. Compone igitur circa corpus, *i.e. indue*, byſſinas veſtes.
P. Cur v. *corpus* hoc in mulieres ex viro convertã? *cur ex v. mul. fiam?*
Nun. Ne te interficiant, ſi vir ibi videaris.
Pen. Rectè hoc dixiſti: es autem quidam *vir* jampridem ſapiens.
Nun. Bacchus nos docuit hæc.
Pen. Quomodo igitur fient iſta, quæ tu me mones rectè?
Nun. Ego ornabo te vadens intra domum.
Pen. Quo ornatu? an fœmineo? ſed pudet me.
N. Nõ ampl. ſpectator Mæn. alacer es, *Bac. haud amp. ſpect. cup. alacr.*
Pen. Quem igitur ornatum ais te injecturum eſſe meo corpori?
Nun. Prolixam quidem comam in capite tuo extendam.
Pen. Secunda verò ſpecies ornatûs quænam *erit* mihi?
Nun. Pepli talares, & ſupra caput erit mitra.
Pen. An præter hæc etiam aliquid aliud addes mihi?
Nun. Thyrſum manibus, & maculoſam hinnuli pellem.
Pen. Non poſſem fœmineam induere veſtem.
Nun. Sed ſanguinè effundes, committens prælium cum Bacchis.
Pen. Prudenter *dicis*: primùm ad *rei* explorationem oportet ire.
Nun. Conſultiùs profectò *fuerit hoc*, quàm malis venari mala.
Pen. At quomodo per urbem ibo clam Thebanis?
Nun. Per vias latentes ibimus: ego verò dux ero.
Pen. Quidvis *erit* mihi pot. *quidv. alacrit. fac.* ne Bacchæ *me* derid.
Nun. Profecti in ædes, *de iis* quæ *nobis* v[illegible] fuerint conſultabimus.
Pen. Ubique licet: meum obſequium adeſt tibi.
Nun. Abibo: aut enim arma geſtans proficiſcar,

V. 798. Ἐκτρέπειν) Non hic pro ἐκτρέπεσθαι, ſed ita locus exponendus, αἰσχρὸν γὰρ ἡμᾶς ἄνδρας ὄντας ἀσπίδων δίκην, θύρσοις Βακχῶν γυναικῶν ἐκτρέπειν καὶ λιπεῖν τὰς ἀσπίδας ἡμῶν. *J. Barnes.* V. 799. Ἀπόρῳ γε τῷδε) Hunc locum, ut credo, reſpexit *Livius*, cum hæc verba de *Marcello* locutum dicat *Hannibalem*, "Cum eò nimirum hoſte res eſt, qui nec bonam nec malam ferre fortunam poteſt. Seu vicit, ferocitèr inſtat victis, ſeu victus eſt, inſtaurat cum Victoribus certamen. *Idem.*" V. 801. Ὅπῃ) *Scaliger* legit, ὦ τάν. Certè ultima ὅπῃ cùm brevis ſit, vel ita legendum, ut ſit blanda compellatio, vel ὅπῃ γ' ſcribas. *Idem.* V. 802. Δουλείαις) i.e. δούλαις· ſic *Mancipium* pro *Servo*, *Abſtractum* pro *Concreto*; ſivè *Denominans* pro *Denominato*. Sic hæc *Andromache* v. 445. Δόλια βουλευτήρια pro βουλευταί. Sic *Oreſt.* v. 590. ὑμεῖς εὐνασίεον, pro ἀγνὴ εὐνήτις. Vid. quæ Nos ad locum priùs citatum. *J. Barnes* V. 809. Βούλει) Deleo illud Ἆ, quod hic importunè præfigebatur. Vel certè extrà Verſum ſit. V. 810. Σταθμὸν) Prior brevis, Vid. *Phœniſſ.* 19. V. 815. Ἀλλ' ἐξιχνεύσουσίν σε,) Hic ἐξιχνεύσουσιν habet ſ brevem ante χν, ut στ ante θεὸς, ſuprà v. 810. Cujus rei exempla ſuppetunt *Phœniſſ.* v. 19. V. 817. Ἄγω μὲν οὖν σε) Ita potiùs quam ἄγωμεν, ob ſequens Ἄγ' ὡς τάχιστα. V. 819. Στεῖλαί νυν) Ita *Canterus* & *Scaliger*, nec enim νῦν hic locum habet, βυσσίνους πέπλους) de *Byſſo* vid. quæ *Johan. Brodæus* in hunc locum ex *Polluce*, *Plinio*, *Pauſaniâ* & *Philoſtrato* adnotavit. V. 823. Ἐξεμούσωσεν τάδε) Ἐκμουσόω, ὃ ἐκδιδάσκω, Duplicem regit *accuſativum*. V. 829. Κόμην μὲν ἐπὶ σῷ κρατὶ ταναὸν ἐκτενῶ) En hìc iterum totum *Baccharum* Apparatum; *Comam* nempe extenſam & diffuſam; *Veſtem* talarem & fluentem; *Thyrſum*, *Nebrida* & quod ante quoque notavimus, *Mitram*; de quâ *Virgilius*, ubi *Remulus Trojanis* hæc Matris *Phrygiæ* Orgia objicit, *Æn* l. 9. v. 614. *Vobis Picta croco & fulgenti murice veſtis, Deſidiæ cordi; juvat indulgere choreis, Et tunicæ manicas & habent redimicula Mitræ.* Vid. ſuprà ad v. 34. *Joſua Barnes.* V. 841. Ἃ ἂν δοκῇ) Ita *Aldi* optima Editio & ita *Senſus* poſtulat, *Canterique* habet Editio, pro ἃ ἄν, alii ἂν tantùm legunt, de quâ lectione videſis *Æm. Port.* V. 842. Εὐπρεπὲς πάρα) *Canter.* legit εὐτρεπὲς, vid. ſuprà ad v. 440.

Ἢ τοῖσι σοῖσι πείσομαι βουλεύμασιν.
Διό. Ἥξει δὲ Βάκχας, οὗ θανὼν δώσει δίκην.
Γυναῖκες, ἀνὴρ εἰς βόλον καθίσταται.
Διόνυσε, νῦν σὸν ἔργον· οὐ γὰρ εἶ πρόσω.
Τισώμεθ' αὐτόν· πρῶτα δ' ἔκστησον φρενῶν,
Ἐνεὶς ἐλαφρὰν λύσσαν· ὡς φρονῶν μὲν εὖ,
Οὐ μὴ θελήσῃ θῆλυν ἐνδῦναι στολήν·
Ἔξω δ' ἐλαύνων τοῦ φρονεῖν ἐνδύσεται.
Χρήζω δέ νιν γέλωτα Θηβαίοις ὀφλεῖν,
Γυναικόμορφον ἀγόμενον δι' ἄστεος,
Ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῶν πρίν, αἷσι δεινὸς ἦν.
Ἀλλ' εἶμι, κόσμον, ὅνπερ εἰς ᾅδου λαβὼν
Ἄπεισι μητρὸς ἐκ χεροῖν κατασφαγείς,
Πενθεῖ προσάψων. γνώσεται δὲ τὸν Διὸς
Διόνυσον, ὃς πέφυκεν ἐν τέλει θεὸς
Δεινότατος, ἀνθρώποισι δ' ἠπιώτατος.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. Ἆρ' ἐν παννυχίοις χοροῖς
Θήσω ποτὲ λευκὸν
Πόδ' ἀναβακχεύουσα;
Δέρην εἰς αἰθέρα δροσερὸν
Ῥίπτουσ', ὡς νεβρὸς χλοεραῖς
Ἐμπαίζουσα λείμακος ἡδοναῖς,
Ἡνίκ' ἂν φοβερὸν φύγῃ
Θήραμ' ἔξω φυλακᾶς,
Εὐπλέκτων ὑπὲρ ἀρκύων,
Θωΰσσων δὲ κυναγέτας
Συντείνῃ δρόμημα κυνῶν.
Μόχθοις τ', ὠκυδρόμοις τ' ἀέλλαις,
Θρώσκῃ πεδίον παραποτάμιον, ἡδομένα
Βροτῶν ἐρημίαις,
Σκιαροκόμου τ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας;
« Τί τὸ σοφόν, ἢ τί τὸ κάλλιον
« Παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
« Ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφᾶς
« Τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
« Ὅ, τι καλόν, φίλον ἀεί.

Ἀντιστροφή.

Ὁρμᾶται μόλις· ἀλλ' ὅμως
Πιστόν τι τὸ θεῖον
Σθένος· ἀπευθύνει δὲ
Βροτῶν τούς τ' ἀγνωμοσύναν
Τιμῶντας, καὶ μὴ τὰ θεῶν
Αὔξοντας, σὺν μαινομένᾳ δόξᾳ.

Aut tuis parebo conſiliis.
Bac. Veniet autem ad Bacchas, ubi moriens pœnas dabit.
O mulieres, hic vir obvius ſit jactui noſtro.
O Bacche, nunc tuum opus eſt; non enim procul abes.
Ulciſcamur eum: primum autem deturba de ſede mentis,
Immittens levem rabiem: utpote qui ſanam mentem habens
Non velit induere fœmineam veſtem:
Extra verò mentis ſanitatem profectus, induet.
Nunc autem volo ipſum fieri riſum Thebanis,
In habitu fœmineo ductum per urbem,
Ob priores minas, quibus terribilis erat.
Sed vado, ornatum (quo accepto, ad inferos
Vadet interfectus maternis manibus)
Pentheo induturus. Cognoſcet verò Jovis filium
Bacchum, qui eſt in imperio *ſuo, & in ſuis ſacris tuendis*, Deus
Maximè formidabilis, hominibus alioqui mitiſſimus.

EPODICA.

Strophe.

1 Num in nocturnis choris
2 Ponam aliquando candidum
3 Pedem bacchans,
4 Cervicem in roſcidum aerem
5 Jactans, veluti caprea, in viridantibus
6 Deliciis prati ludens,
7 Quando effugerit formidandam
8 Venationem extra cuſtodias,
9 Super retia bene-contexta:
10 Vociferans verò venator
11 Intendit curſum canum:
12 Et laboribus, & rapidis procellis *capreæ ſimilis*
13 Saltat planiciem juxta fluminea m, gaudens
14 Mortalium ſolitudine, *locisque deſertis, ubi nulli ſunt mortales*,
15 Opacæque inter ramos ſylvæ *degens*?
« 16 Quod *eſt* præſtantius, aut quod pulchrius
« 17 Munus à diis *datum* inter homines,
« 18 Quàm manum ſupra verticem
« 19 Hoſtium victricem habere?
« 20 Quod pulchrum *eſt*, ſemper *eſt* gratum.

Antiſtrophe.

1 Venit vis, ſed tamen *tandem*
2 Certum divinum
3 Robur, *ac potens vindicta*. Punit verò *Deus*
4 Homines impietatem
5 Colentes, & Deorum *numen honoribus* non
6 Augentes, *ac venerantes*, inſanâ *correptos* opinione.

V. 851. Ἐλαύνων) Subaudi ἑαυτὸν, idem quod ἐλαθείς, ſin ad *Bacchum* referatur, erit *Syntaxis* impedita, de quâ re vid. *Iphig. Taur.* v. 695. V. 852. Ὀφλεῖν) Hic prior ſyllaba communis eſt, vid. ſuprà ad v. 815. V. 858. Ἐν τέλει) Simpliciter pro *in Fine, tandem*; vel ut alii, ἐν τοῖς τελεταῖς. V. 863. Δέρην εἰς αἰθέρα δροσερὸν ῥίπτουσ') Hinc *Bacchæ* ῥιψαύχενες. vid. v. 150. V. 865. Ἐμπαίζουσα) Ita *Scal.* rectè, nihil enim hic loci ἐμπίζουσα, quod priùs aderat, habet, ἐμπίζομαι enim *curo*, Homer. λείμακος) à λείμαξ verbum *Euripideum*. Vid. ad *Phœniſſ.* v. 1563. V. 869. Θωΰσσων δὲ κυναγέτας) Mirum, quantum Hallucinatus eſt hoc in loco *Johannes Brodæus*, qui Θωΰσσων dicit *Atticè* poni pro Θωΰσσουσι, & ad νεβρὸς referat, cùm ὁ κυναγέτας ad illud referri debet, Θωΰσσω enim eſt *Canes-Venaticos-clamore-incito*, ut *Hippolyt.* v. 219. Κυσὶ θωΰξαι, *Schol.* Κυσὶ ἐπιφωνεῖν, ὅτι θήρας δὲ ὁρμᾶν. Aliquando etiam de Canum latratu accipitur. Et *Antholog. Aper furioſus* dicitur κάπρος θωΰκτήρ, ſed de *Capreâ* aut *Hinnulo* nunquam hæc Vox uſurpatur. *Joſua Barnes.* V. 874. Σκιαροκόμου τ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας) ὕλας σκιαρὰς κόμας ἐχούσης: Κόμαι, τὰ φύλλα. Sic *Horat.* Diffugere Nives; redeunt jam Gramina Campis, Arboribúſque Comæ. *Joſua Barnes.* V. 875. Τί τὸ σοφὸν, ἢ τί τὸ κάλλιον &c.) Hoc παντέσιχον eſt, ut Nos diximus, *Omnis hujus Chori* & ad finem *Antiſtrophæ* ſimilitèr repetitur. Pulchrum autem dicit; atque ideò gratum probat, à Diis id conceſſum habere, ut inimicis ſuperiores ſimus. Quanquam qui *Chriſtum* novit, Clementiâ & veniâ tum maximè utetur. *Joſua Barnes.* V. 879. Ὅ, τι καλὸν, φίλον αἰεί:) *Theognis* v. 15. Originem hujus Sententiæ *Muſis* attribuit ---Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διὸς, αἵ ποτε Κάδμου Ἐς γάμον ἐλθοῦσαι, καλὸν ἀείσατ' ἔπος, Ὅ, ττι καλὸν φίλον ἐστί, τὸ δ' οὐ καλὸν, οὐ φίλον ἐστί. Τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων. Vide in eum locum *Camerarii* Græcam interpretationem: Vid. etiam *M. Anton. Mureti* Variar. Lection. l. 4. c. 4. & quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 829. V. 880. Ὁρμᾶται μόλις, ἀλλ' ὅμως) Deus eſt *ad Pœnam tardus, ad præmia velox*; Dei Juſtitia habet *Laneos pedes & ferreas manus*; & illud *Horatii* ---*Rarò antecedentem ſceleſtum Deſeruit Pede Pœna claudo*; *D. Jacob.* c. 2. v. 13. Ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος, καὶ κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. *Joſ. Barnes.*

7 Κρυπτεύ-

7 Κρυπτεύουσι δὲ ποικίλως
8 Δαρὸν χρόνου πόδα, καὶ
9 Θηρῶσιν τὸν ἄσεπτον. οὐ
10 Γὰρ κρεῖσσόν ποτε τῶν νόμων
11 Γινώσκειν χρὴ, καὶ μελετᾶν.
12 Κοῦφα γὰρ δαπάνα νομίζειν,
13 Ἰσχὺν τ' ἔχειν, ὅ, τι ποτ' ἄρα τὸ Δαιμόνιον.
14 Τό, τ' ἐν χρόνῳ μακρῷ
15 Νόμιμον, ἀεὶ φύσει τε πεφυκός.
" 16 Τί τὸ σοφὸν, ἢ τί τὸ κάλλιον
" 17 Παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς;
" 18 Ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφᾶς
" 19 Τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
" 20 Ὅ, τι καλὸν, φίλον ἀεί.

Ἐπῳδός.

" 1 Εὐδαίμων μὲν, ὃς ἐκ θαλάσσας
" 2 Ἔφυγε κῦμα, λιμένα δ' ἔκιχεν.
" 3 Εὐδαίμων δ', ὃς ὕπερθε μόχθων
" 4 Ἐγένεθ'. ἑτέρᾳ δ' ἕτερος ἕτερον
" 5 Ὄλβῳ, καὶ δυνάμει παρῆλθεν.
" 6 Μυρίαι μυρίοισιν
" 7 Ἔτ' εἰσὶν ἐλπίδες, αἱ μὲν
" 8 Τελευτῶσιν ἐν ὄλβῳ
" 9 Βροτοῖς, αἱ δ' ἀπέβησαν. τὸ δὲ κατ' ἦμαρ
" 10 Ὅτῳ βίοτος εὐδαίμων, μακαρίζω.

7 Occultant autem *dii* variè
8 Diuturnum temporis pedem, &
9 Venantur impium. non
10 Enī unquā *aliquid* potentius legibus,*moribuſq;jam recept.majus*
11 Cogitare convenit, aut meditari.
12 Levis enim *eſt* ſumptus, & *facile eſt* exiſtimare,
13 Divinum numen, quodcunque tandem illud *ſit*, robur habere,
14 Longoque tempore *confirmatum*
15 Jus *divinum*, quod naturâ ſemper exiſtit.
" Quod *eſt* præſtantius, aut quod pulchrius
" 17 A Diis *datum* munus inter homines,
" 18 Quàm manum ſupra verticem
" 19 Hoſtium victricem tenere?
" 20 Quod pulchrum *eſt*, ſemper *eſt* gratum.

Epodus.

" 1 Beatus ille, qui ex mari
" 2 Effugit fluctus, & attigit portum.
" 3 Beatus etiam, qui ſuperior laboribus, *ac periculis*
" 4 Evaſit: aliâ verò *ratione* alius alium
" 5 Felicitate, & potentiâ ſuperavit.
" 5 Infinitæ infinitis
" 7 Adhuc adſunt ſpes; *quarum* hæ quidem
" 8 Finiuntur in opulentiâ
" 9 Mortalibus: aliæ verò *inanes* evaſerunt. Illum verò, in diem
" 10 Cui vita *eſt* beata, beatum puto.

V. 886. Κρυπτεύουσι) idem quod κρύπτουσι. V. 887. Δαρὸν χρόνου πόδα) Ita *Horat. Cito pede labitur Annus.* Et, *tacito pede præterit Ætas.* Et *Morti* etiam *Pes* æquè tribuitur, ac Tempori, ut *Horat. Pallida Mors æquo pulſat pede Pauperum tabernas, Regúmque Turres.* In hunc autem ipſum ſenſum idem *Horatius* dixit, *Rarò antecedentem Sceleſtum Deſeruit pede Pœna claudo.* Joſua Barnes. V. 888. Τὸν ἄσεπτον) τὸν ἀσεβῆ. V. 895. Τί τὸ σοφὸν, ἢ τί τὸ κάλλιον) Vid. ſupra ad v. 875.

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

BAcchus jam Pentheum *muliebri ornatu & Bacchico habitu veſtitum in Scenam producit, mente alienatum, & ludibrio Spectatorum exponit; quaſi exploratum euntem; quùm in manifeſtum duceretur exitium.* Chorus *abeunti* Pentheo *interitum denuntiat, Impietatis mercedem; multaque monet de Religione colendâ. Nuntius* Penthei à Bacchis *diſcerpti caſum narrat & vivis coloribus depingit.* Chorus Bacchi *de* Pentheo *Vindictæ gratulatur, & ſeriò ob eam rem triumphat.*

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΠΕΝΘΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἴαμβοι.

Διο. ΣΕ τὸν πρόθυμον ὄνθ', ἃ μὴ χρεὼν, ὁρᾶν,
Σπεύδοντά τ' ἀσπούδαστα, Πενθέα λέγω,
Ἔξιθι πάροιθε δωμάτων· ὄφθητί μοι,
Σκευὴν γυναικὸς Μαινάδος Βάκχης ἔχων,
Μητρός τε τῆς σῆς, καὶ λόχου κατάσκοπος.
Πρέπεις δὲ Κάδμου θυγατέρων μορφῇ μιᾷ.
Πεν. Καὶ μὴν ὁρᾶν μοι δύο μὲν ἡλίους δοκῶ,
Δισσὰς δὲ Θήβας, καὶ πόλισμ' ἑπτάστομον.
Καὶ ταῦρος ἡμῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς,
Καὶ σῷ κέρατα κρατὶ προσπεφυκέναι.
Ἀλλ' ἦ ποτ' ἦσθα θήρ; τεταύρωσαι γὰρ οὖν.
Ὁ θεὸς ὁμαρτεῖ πρόσθεν, ὢν οὐκ εὐμενής.

Bacch. TE cupidum videre ea, quæ non fas *eſt*,
Et tentantem non tentanda, Penthea compello.
Egredere ante ædes, in meum conſpectum prodi,
Habens ornatum mulieris Mænadis Bacchæ,
Et tuæ matris, & *Bacchici* cœtûs explorator:
Similis profectò es figurâ uni filiarum Cadmi.
Pen. Atqui mihi videor videre duos ſoles,
Gemináſque Thebas, & oppidum ſeptem-portarum.
Et taurus exiſtens videris nobis præire,
Et tuo capiti cornua adnata eſſe *videntur*.
Sed num reverâ es fera? formam enim tauri geris,
Deus præcedit nos non benevolus exiſtens.

V. 911. Πενθέα λέγω) Vel λ. eſt ectaticum, ut aliàs ſemel, vel πενθέα per ſe ultimam producit, ut *Phæniſſ.* v. 1258. & alibi aliàs nos ſæpe obſervavimus, V. 915. Πρέπεις) ὅμοιος εἶς, δ' ὁμοπρέπειαν δηλονότι. Εἰρωνεύει ὁ Διόνυσος. Καὶ Ἡσύχιος, πρέπον, ὅμοιον. *Joſua Barnes.* V. 916. Καὶ μὴν ὁρᾶν μοι δύο μὲν ἡλίους δοκῶ, δισσὰς δὲ Θήβας) Hunc locum reſpexit *Virgil.* Æn. l. 4. v. 469. *Eumenidum veluti demens videt agmina Pentheus, Et geminum ſolem & duplices ſe oſtendere Thebas.* Vid. *M. Anton. Mureti* Variar. Lection. l. 7. c. 24. *Joſua Barnes.*

Διο. Ἐγὼ

V. 923. Ἰνοῦς στάσιν) ἔμβασιν, greſſum, Angliſe a Gate or [illegible]

Δι. Ἔνσπονδος ἡμῖν· νῦν δ' ὁρᾷς, ἃ χρή σ' ὁρᾷν.
Πεν. Τί φαίνομαι δῆτ'; οὐχὶ τὴν Ἰνοῦς στάσιν,
Ἢ τὴν Ἀγαυῆς ἑστάναι μητρός γ' ἐμῆς;
Δι. Αὐτὰς ἐκείνας εἰσορᾷν δοκῶ, σ' ὁρῶν.
Ἀλλ' ἐξ ἕδρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ' ὅδε,
Οὐχ ὡς ἐγώ νιν ὑπὸ μίτρᾳ καθήρμοσα.
Πεν. Ἔνδον προσείων αὐτὸν, ἀνασείων τ' ἐγὼ,
Καὶ βακχιάζων, ἐξ ἕδρας μεθώρμισα.
Δι. Ἀλλ' αὐτὸν ἡμεῖς, οἷς σὲ θεραπεύειν μέλει,
Πάλιν καταστελοῦμεν· ἀλλ' ὀρθοῦ κάρα.
Πεν. Ἰδοὺ, σὺ κόσμει· σοὶ γὰρ ἀνακείμεσθα δή.
Δι. Ζῶναί τέ σοι χαλῶσι, κοὐχ ἑξῆς πέπλων
Στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσι σέθεν.
Πεν. Κἀμοὶ δοκοῦσι παρά γε δεξιὸν πόδα·
Τἀνθένδε δ' ὀρθῶς παρὰ τένοντ' ἔχει πέπλος.
Δι. Ἦπου με τῶν σῶν πρῶτον ἡγήσῃ φίλων,
Ὅταν παρὰ λόγον σώφρονας Βάκχας ἴδῃς;
Πεν. Πότερα δὲ θύρσον δεξιᾷ λαβὼν χερὶ,
Ἢ τῇδε, Βάκχῃ μᾶλλον εἰκασθήσομαι;
Δι. Ἐν δεξιᾷ χρὴ, χ' ἅμα δεξιῷ ποδὶ
Αἴρειν νιν· αἰνῶ δ' ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.
Πεν. Ἆρ' ἂν δυναίμην τὰς Κιθαιρῶνος πτυχὰς
Αὐταῖσι Βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὤμοις φέρειν;
Δι. Δύναι' ἂν, εἰ βούλοιο· τὰς δὲ πρὶν φρένας
Οὐκ εἶχες ὑγιεῖς· νῦν δ' ἔχεις οἵας σε δεῖ.
Πεν. Μοχλοὺς φέρωμεν, ἢ χεροῖν ἀνασπάσω,
Κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὦμον, ἢ βραχίονα;
Δι. Μὴ σύ γε τὰ Νυμφῶν διολέσῃς ἱδρύματα,
Καὶ Πανὸς ἕδρας, ἔνθ' ἔχει συρίγματα.
Πεν. Καλῶς ἔλεξας. Οὐ σθένει νικητέον
Γυναῖκας, ἐλάταισιν δ' ἐμὸν κρύψω δέμας.

V. 953. Κρύψῃ σὺ κρύψιν, ἥν σε κρυφθῆναι χρεὼν) vid. quæ Nos ad *Iphigen. Aul.* v. 1182.

Δι. Κρύψῃ σὺ κρύψιν, ἥν σε κρυφθῆναι χρεὼν,
Ἐλθόντα δόλιον Μαινάδων κατάσκοπον.
Πεν. Καὶ μὴν δοκῶ σφᾶς ἐν λόχμαις, ὄρνιθας ὣς,
Λέκτρων ἔχεσθαι φιλτάτοις ἐν ἕρκεσιν.
Δι. Οὐκοῦν ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀποστέλλῃ φύλαξ·
Λήψῃ δ' ἴσως σφᾶς, ἢν σὺ μὴ ληφθῇς πάρος.
Πεν. Κόμιζε διὰ μέσης με Θηβαίας χθονὸς,
Μόνος γάρ εἰμ' αὐτῶν ἀνὴρ τολμῶν τόδε.
Δι. Μόνος σὺ πόλεως τῆσδ' ὑπερκάμνεις, μόνος.
Τοιγάρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν, οὓς ἐχρῆν.
Ἕπου δέ· πομπὸς δ' εἶμ' ἐγὼ σωτήριος,
Κεῖθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος. Πεν. ἡ τεκοῦσά γε;
Δι. Ἐπίσημον ὄντα πᾶσιν. Πεν. ἐπὶ τόδ' ἔρχομαι.
Δι. Φερόμενος ἥξεις. Πεν. ἁβρότητ' ἐμὴν λέγεις.
Δι. Ἐν χερσὶ μητρός. Πεν. καὶ τρυφᾷν μ' ἀναγκάσεις.
Δι. Τρυφάς γε τοιάσδ'. Πεν. ἀξίων μὲν ἅπτομαι.
Δι. Δεινὸς σὺ, δεινὸς, κἀπὶ δείν' ἔρχῃ πάθη,
Ὥστ' οὐρανῷ στηρίζον εὑρήσεις κλέος.
Ἔκτειν', Ἀγαυὴ, χεῖρας, αἵ θ' ὁμόσποροι

Bac. Confœderatus eſt nobis: nunc en, vides ea, quæ te videre conv.
Pen. Quid videor tandem? num Inûs ſtatum,
Aut Agauæ matris meæ ſtare videor?
Bac. Illas ipſas me videre exiſtimo, cum te intueor:
Verum è ſuo loco motus eſt hic tuus cincinnus,
Non *eſt* ut ego ipſum ſub mitrâ compoſueram.
Pen. Intùs concutiens, & agitans ipſum ego,
Et bacchans, extra ſedem ejeci.
Bac. Sed eum nos, quibus te ornare curæ eſt,
Rurſus componemus: quamobrem erige caput.
Pen. Ecce, ornato tu: tibi enim addicti ſumus jam.
Bac. Zonæ ſunt tibi laxatæ, neque ordine veſtium
Plicæ tenduntur ad talos tuos.
Pen. Et mihi *ita* videntur ad dextrum pedem:
Ab hâc verò parte juxta pedis tendinem rectè peplus habet.
Bac. Num exiſtimabis me primum tuorum amicorum,
Quando præter tuam opinionem videbis Bacchas eſſe modeſtas?
Pen. Utrum verò thyrſum dextrâ ſumens manu,
Aut alterâ, Bacchæ magis ſimilis ero?
Bac. In dextrâ convenit, & ſimul dextro pede
Tollere eum: laudo verò quòd mutâſti mentem.
Pen. Poſſúmne montis Cithæronis juga
Cum ipſis Bacchis, meis humeris geſtare?
Bac. Poteris, ſi velis, priorem verò mentem
Non habuiſti ſanam: Nunc verò habes qualem te habere oportet.
Pen. Vectes feramus, aut manibus revellam,
Supponens humerum, aut brachium verticibus?
Bac. Ne tu Nympharum perdas ſedem,
Et Panis ſedem, ubi ſolet ſibilâ ludere.
Pen. Rectè dixiſti; non robore vincendæ ſunt
Mulieres, abietibus verò meum occultabo corpus.
Bac. Occultaberis tu occultatione, quâ te decet occultari,
Profectum fraudulentum Mænadum ſpeculatorem.
Pen. Atqui puto juxta eas in ſylvis, velut aves,
Lectorum detineri gratiſſimis in ſeptis.
Bac. Ergo ad hoc ipſum contendis explorator:
Capies autem eas fortaſſis, ſi tu non prius fueris captus.
Pen. Deduc me per mediam Thebanam terram,
Solus enim ex ipſis *Thebanis* ſum vir hoc audens.
Bac. Solus tu pro hâc republ. laboras, ſolus.
Itaque manent te certamina, qualia oportet.
Sequere tantum: deductor enim ego ſum ſalutaris.
Inde verò abducet te alius. *Pen.* Num mater?
Bac. Conſpicuum omnibus. *Pen.* Ad hoc pergo.
Bac. Redibis geſtatus. *Pen.* Meam molliciem dicis.
Bac. In manibus matris. *Pen.* Coget igitur me deliciari.
Bac. Talibus quidem deliciis. *Pen.* Dignas quidè *Pentheo res* aggred.
Bac. Dirus *es* tu, dirus, & ad diras feſtinas clades,
Itaque invenies gloriam innitentem cœlo.
Extende, Agaue, manus, & reliquæ ſorores

Κάδμου

Κάδμου θυγατέρες, τὸν νεανίαν ἄγω
Τόνδ' εἰς ἀγῶνα μέγαν. ὁ νικήσων δ' ἐγὼ,
Καὶ Βρόμιος ἔσται. τἄλλα δ' * αὐτὸ σημανεῖ. *al. αὐτίκ.

Cadmi filiæ, hunc juvenem
Hunc in magnum certamen. Victor autem ego
Et Bromius erit, cætera verò res ipſa indicabit.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

EPODICA.

Στροφή.

Χο. 1 Ἴτε, θοαὶ Λύσσης κύνες· ἴτ' εἰς ὄρος,
2 Θίασον ἔνθ' ἔχουσι Κάδμου κόραι.
3 Ἀνοιστρήσατέ νιν,
4 Ἐπὶ τὸν ἐν γυναικομίμῳ στολᾷ
5 Μαινάδων κατάσκοπον λυσσώδη.
6 Μάτηρ πρῶτά νιν λευρᾶς ἀπὸ πέτρας,
7 Ἢ σκόλοπος ὄψεται,
8 Δοκεύοντα· Μαινάσιν δ' ἀπύσει,
9 Τίς δ' ὅδε Καδμείων μαστὴρ ὀρεσιδρόμων,
10 Ἐς ὄρος, ἐς ὄρος ἔμολεν, ὦ Βάκχαι;
11 Τίς ἄρα νιν ἔτεκεν;
12 Οὐ γὰρ ἐξ αἵματος
13 Γυναικῶν ἔφυ,
14 Λεαίνας δέ γέ τινος, ἢ Γοργόνων
15 Λιβυσσᾶν γένος.
16 Ἴτω δίκα φανερὸς,
17 Ἴτω ξιφηφόρος,
18 Φονεύουσα λαιμῶν διαμπὰξ
19 Τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
20 Ἐχίονος γόνον γηγενῆ.

Strophe.

Ch. 1 Ite celeres furoris canes, *i. e.* *Furiæ*, ite in montem,
2 Ubi Cadmi filiæ thiaſum celebrant,
3 Oeſtro ipſas exſtimulate,
4 Adverſus iſtum ornatu muliebri veſtitum,
5 Speculatorem rabioſum Mænadum.
6 Mater primùm ipſa à levi petrâ,
7 Aut ab aliquo palo videbit
8 Inſidiantem *Bacchas.* Mænadibus autem acclamabit,
9 Quiſnam hic ex Cadmeis inveſtigator *Baccharum* monticolar.
10 In montem, in montem venit, ô Bacchæ,
11 Quis eum genuit?
12 Non enim ex ſanguine
13 Muliebri natus eſt.
14 Sed profectò leænæ, alicujus, aut Gorgonum
15 Lybicarum, *eſt* genus.
16 Veniat Juſtitia manifeſta.
17 Veniat enſem-ferens,
18 Interficiens, *i. e. ut interficiat*, Dea penitus
19 Impium, ſceleratum, injuſtum
20 Echionis filium *Pentheum* terrigenam,

Ἀντιστροφή.

1 Ὃς ἀδίκῳ γνώμᾳ, παρανόμῳ τ' ὀργᾷ
2 Περὶ σὰ Βάκχι' ὄργια, ματρός τε σᾶς
3 Μανείσᾳ πραπίδι,
4 Παρακόπῳ τε λήματι στέλλεται,
5 Τὸν ἀνίκατον ὡς κρατήσων βίᾳ.
6 Γνώμαν σώφρονα θάνατος ἀπροφάσιστος,
7 Εἰς τά τε θεῶν ἔφυ,
8 Βροτείῳ τ' ἔχειν ἄλυπος βίος.
9 Τὸν σοφὸν οὐ φθόνῳ χαίρω θηρεύουσα,
10 Τὰ δ' ἕτερα μεγάλα φανερὰ τῶν αἰεὶ
11 Ἐπὶ τὰ καλὰ βίον
12 Ἦμαρ εἰς νύκτα τ' εὖ
13 Ἁγνεύοντ' εὐσεβεῖν.
14 Τὰ δ' ἔξω νόμιμα δίκας ἐκβαλόν-
15 τα τιμᾶν θεούς.
16 Ἴτω δίκα φανερὸς,
17 Ἴτω ξιφηφόρος,

Antiſtrophe.

1 Qui iniquâ mente, & injuſtâ irâ
2 Circa tua, tuæ *Dionyſe* Bacchica orgia, & tuæ matris,
2 Furioſâ mente,
4 Et deliro faſtu proficiſcitur,
5 Invictum *numen* ut ſuperaturus *ſuis* viribus.
6 Mentem modeſtam (Mors *enim* inexcuſabilis
7 Eſt, *quam quis gravius peccat* & in Deorum *numen*,
8 Et *in ipſos* mortales) habere, doloris expers *&* *tuta* vita.
9 Sapientem citra invidiam lætor venans, *læta conſector*,
10 Et alia, *quæ ſunt* magna, *&* illuſtria. quæ ſemper
11 Ad honeſta vitam
12 Interdiu, noctúque recte
13 Dirigunt, pietatem ut colamus.
14 Ritus verò illi *ſunt* extra juſtitiam. *ſunt injuſti*, qui eji-
15 ciunt *ex* honoribus Deos, *i. e. qui deos debitis honoribus privant.*
16 Veniat Juſtitia manifeſta,
17 Veniat enſem-ferens,

V. 983. Ὀρεσιδρόμων) Οὐρεσιδρόμων, quòd nihil loci habebat, ſignificat enim *Vento-ſecundo-utentium*, rejeci & ὀρεσιδρόμων, ab τὸ ὄρος pro ὄρος Mons, in textum recepi. Μαστὴρ autem & μάστης & μαστὴς, *Inveſtigator*, μαστὺς *Inquiſitio*, citatur ab *Apollonii* Scholiaſtâ ut ex *Callimacho*, ubi tamen non jam apparet. *Joſua Barnes.* V. 989. Λιβυσσᾶν γοργόνων) Vid. *Diodorum* l. 4. Qui *Gorgonas* ſcribit Fœminas fuiſſe in Africâ bellicoſas, cum quibus *Perſeus* bellum geſſit, earúmque Reginam *Meduſam* debellavit ac interfecit. Earum tres præcipuè à Poetis memorantur, *Stheno*, *Euryale* & *Meduſa*; Eaſdem & *Nonnus Lybicas* ait & à *Perſeo* debellatas memorat, *Dionyſ.* λ. p. 512. Ἢ Λιβύης ἐπὶ βῆς, ἃ Περσέος οἶδεν ἀγῶνα; Ἢ Σθενὼ ἰδὼς ὄμμα λιθώπιδος, ἠδὲ καὶ αὐτῆς Δύσμαχον Εὐρυάλης μυκώμενον ἀνδροφόνον, Ἢ πλοκάμους ὀφίεντας ἐχιδνοκόμοιο Μεδούσης; *Joſua Barnes.* V. 990. Ἴτω Δίκα φανερὸς) *Atticè* pro φανερά, hæc autem *Chori* Imprecatio in *Penthei* caput emittitur. Atque eadem, ad *Antiſtrophæ* finem quaſi *Epiphonema* & onus malè ominantis *Chori*. Vid. ſupra ad v. 875. *J. Barnes.* V. 992. Διαμπὰξ) διόλου, διαμπερὲς. Exponitur etiam διαμπερὲς, vid. Lexica. V. 996. Περὶ σὰ Βάκχι' ὄργια, Ματρός τε σᾶς) Ita *Scaligero* rectè ſcribenti σὰ pro τὰ aſſentimus, *Chorus* enim apertè *Bacchum* alloquitur, ut v. 1018. Ἰὼ, ὦ Βάκχε, & Βάκχι' pro Βάκχεια poni poteſt, vel pro βάκχια, hoc eſt Βακχικά. Ματρός τε σᾶς autem addit De *Bacchi* matre mortuâ, cujus honori invidentes, nec *Bacchum* agnoſcerent ex *Jove* genitum, nec illi Divinos honores ſolverent. *Æmilii Porti* explicationem nihil moror, quanquam σοφὸς pro σώφρονος poni cum primis agnoſcam. *J. Barnes.* V. 1000. Γνώμαν σώφρονα) *Canterus* σωφρονεῖν legit hic, ut & v. 1004. pro μεγάλα legit μέγα verſûs gratiâ & v. 1002. βροτείων. Confuſiſſima hic verborum ſeries, miróque huc *Henricum Stephanum* ex M. SS. ſuis nihil opis attuliſſe. *Æmilii Porti* hæc eſt Verborum ordinatio -----Τὸ ἔχειν σώφρονα γνώμην, τὸ σωφρονεῖν τῇ γνώμῃ, βίος ἐστὶν ἄλυπος, ἀλυπίαν τῷ βίῳ φέρει, τὸν βίον ἄλυπον ποιεῖ. Ὁ δὲ θάνατος ἀπροφάσιστος παρακελεύεται ἐστὶ τοῖς ἀσεβοῦσι ἁμαρτήματι ἁμαρτάνουσιν εἰς τι τῶν τῶν θεῶν, εἰς τοὺς θεοὺς, καὶ βροτείων, εἰς τοὺς βροτούς. *Johannem Brodæum* videſis, ſed nec *Scaligerum* hic video acquieviſſe; nec mihi acquieſcendum. Hi legunt βίῳ pro βίος, & τὸ σοφὸν pro τὸν σοφὸν & μέγα pro μεγάλα & τὸν ἀεὶ pro τῶν αἰεί· Mihi Religio eſt *Incerta* movere, donec *certiſſima* ſubſtituere poſſimus. *Joſua Barnes.* V. 1010. Ἴτω δίκα φανερὸς) Vid. ſuprà ad v. 990.

Φονεύσα δαίμων διαμπὰξ
Τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
Ἐχίονος τόκον γηγενῆ.

Ἐπῳδός.

Φάνηθι ταῦρος, ἢ πολύκρανός γ' ἰδεῖν
Δράκων, ἢ πυριφλέγων
Ὁρᾶσθαι λέων.
Ἴθ', ὦ Βάκχε θηραγρέτα, Βακχᾶν
Γελῶντι προσώπῳ,
Περίβαλε βρόχον
Ἐπὶ θανάσιμον ἀγέλαν
* Πεσόντα τὰν Μαινάδων. * Scal. πεσόντι.

Ἴαμβοι.

Αγ. Ὦ δῶμ', ὃ πρίν ποτ' εὐτύχεις ἀν' Ἑλλάδα
Σιδωνίου γέροντος, ὃς τὸ γηγενὲς
Δράκοντος ἔσπειρ' ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος,
Ὥς σε στενάζω, δοῦλος ὢν μὲν, ἀλλ' ὅμως
" Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν.
Χο. Τί δ' ἔστιν; ἐκ Βακχῶν τι μηνύεις νέον;
Αγ. Πενθεὺς ὄλωλε, παῖς Ἐχίονος πατρός.
Χο. Ὦ 'ναξ Βρόμιε· καὶ γὰρ θεὸς φαίνῃ μέγας.
Αγ. Πῶς φής; τί τοῦτ' ἔλεξας; ἢ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς
Χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσπόταις, γύναι;
Χο. Εὐάζω ξένα μέλεσι βαρβάροις.
Οὐκέτι γὰρ δεσμῶν ὑπὸ φόβῳ πτήσσω.
Αγ. Θήβας δ' ἀνάνδρους ὧδ' ἄγεις;
Χο. Ὁ Διόνυσος, ὁ Διόνυσος, οὐ Θῆβαι κράτος--
--ἔχουσ' ἐμόν.
Αγ. Συγγνωστὰ μέν σοι. πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις
" Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν.
Χο. Ἔννεπέ μοι, φράσον τίνι μόρῳ θνήσκει,
Ἄδικος, ἄδικά τ' ἐκπορίζων ἀνήρ.
Αγ. Ἐπεὶ θεράπνας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
Λιπόντες, ἐξέβημεν Ἀσωποῦ ῥοὰς,
Λέπας Κιθαιρώνειον εἰσεβάλλομεν,
Πενθεύς τε, κἀγὼ (δεσπότῃ γὰρ εἱπόμην)
Ξένος θ', ὃς ἡμῖν πομπὸς ἦν * θεωρίαις. * al. θεωρίας.
Πρῶτον μὲν οὖν ποιηρὸν * ἵζομεν νάπος, * al. [illegible]
Τά τ' ἐκ ποδῶν σιγηλὰ, καὶ γλώσσης ἄπο

[illegible]
Impium, iniquum, injustum,
Echionis filium terrigenam.

Epodus.

Appare taurus, aut multis-capitibus-formidabilis aspectu
Draco, aut ignito
Visu leo!
Eas, ô Bacche, ferarum-venator, Bacchantium
Ridenti vultu,
Circunda laqueo
In exitialem turbam
Mænadum incidentem.

Nuncius.

O domus, quæ quondam feliciter in Græciâ,
Sidonii senis Cadmi, qui terrigenam
Draconis messem serpentinam seminavit in terrâ:
Ut te deploro, servus quidem existens: sed tamen
" Bonis servis calamitas est, adversa fortuna dominorum.
Cho. Quidnam est? ex Bacchis quid novi nuncias?
Nun. Pentheus filius patris Echionis periit.
Cho. O rex Bromie: etenim magnus conspiceris deus.
Nun. Quid ais? cur hoc dixisti? an ob meos
Dominos malè rem gerentes, in afflictos, lætaris, mulier?
Cho. Ego peregrina celebro Bacchum barbaricis carminibus.
Non enim ampliùs vinculorum metu trepido.
Nun. Adeòne igitur Thebas ignavas esse putas?
Ch. Dionysus, Dionysus, non Thebæ imperiū habet meum, Lacuna.
Nun. Ignoscendum quidem est tibi: sed tamen perpetratis
" Malis lætari, ô mulieres, non est honestum.
Cho. Dic mihi, declara quonam fato mortuus sit
Injustus vir, & injusta facinora moliens.
Nun. Postquam Therapnas hujus Thebani soli
Prætergressi, evasimus Asopi fluenta,
Jugum Cithæronis ingressi sumus,
Pentheus & ego (sequebar enim dominum)
Et hospes, qui nobis dux erat ad orgiorum spectacula.
Primùm quidem herbidum pervenimus in nemus,
Et pedum vestigia tacita, & verba manantia à linguâ

V. 1015. Φάνηθι ταῦρος, ἢ πολύκρανός γ' ἰδεῖν) Hæc Verba potiùs de Baccho dicta intelligo, quàm de Pentheo; utpote qui, Deus quùm haberetur, in varias formas ſe mutare poſſet, & qui Taurus dudum Pentheo viſus, ut ſupra v. 918. Καὶ ταῦρος ἡμῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς, & χρυσόκερως (vid. v. 553.) & ταυρόκερως aliàs dicitur; & --Dat cornua Bacchus in proverbium abiit; vel quòd bibaces plerunque ſint pugnaces, vel quòd Ebrii Brutis ſimiles evadant; vel denique, ut Mythologi volunt, quod Bacchus primus terram junctis bobus excoluit. Quòd verò Bacchus inter alias formas, etiam illam Serpentis aut Draconis aſſumpſerit, ut & Leonis, abundè apparet ex Nonni Dionyſ. l. μ. v. 45. Καὶ θρασὺν ἀντὶ λέοντος Ὄφιν δυσάλυκτα δοκεύω Σπονδὴν δ' ἀντὶ Δράκοντος ὀπιπεύω ῥάχιν Ἀρκτου. Et ſub ſpecie Leonis illum ſuperâſſe Rhæcum gigantem Horatius teſtatur in nobili illo Hymno in Bacchum Carmin. l. 2. Od. 19. Rhæcum retorſiſti Leonis Unguibus, horribilique malâ. Hoc in loco Scaliger non ſatis vigilantèr adſcripſit πολύκερως pro πολύκρανος, cùm ſæpe à Poetis ſerpentibus plura Capita tribuantur (hinc πολυκέφαλος ὄφις de Hydrâ Antholog.) cana capita nunquam. Joſ. Barnes. V. 1020. Περίβαλε βρόχον &c.) Impedita Syntaxis & hic videtur adeò ut Scaliger legat πεσόντι & Brodæus ſubaudiat, εἰς, ſin hoc modo ordines, nulla orietur difficultas, βάλε βρόχον θανάσιμον ἐπὶ τὴν ἀγέλαν τῶν Μαινάδων, ἐπεὶ πεσόντα, ἢ βάλε βρόχον ἐπὶ πεσόντα ἐπὶ θανάσιμον ἀγέλαν. &c. Joſua Barnes. V. 1025. Δράκοντος ἔσπειρ' ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος) Ne δράκων & ὄφις ſimul otioſè legantur, mallem ὄφειον ab ὄφεος, & ὄφειος Serpentinus, ut ſit ἔσπειρ' ἐν γῇ ὄφειον θέρος Δράκοντος. Sed Nonn. θηρὸς ἐχιδνήεντι ἐπισπείρας χθόνα καρπῷ, dixit item θηρείων γενύων βλαστήσιον θέρος. Sed nihil muto. Θέρος pro σπορὰν, & σπορὰ pro ἀμητός, hoc eſt θερισμός. De hâc Fabulâ quomodò Martis Famulum Draconem occiderit Cadmus & illius Dentes juſſu Palladis in Terrâ ſeminârit, unde armata Virûm ſeges orta, qui mutuis vulneribus, (exceptis quinque) iterum corruêre, Vid. Apollodori Biblioth. l. 3. c. 4. §. 1. &c. Ovid. Metam. l. 3. c. 1. & Nonni Dionyſ. l. 4. fol. 83. &c. Joſ. Barnes. V. 1029. Πενθεὺς ὄλωλε) Nomen loci, ubi Periit Pentheus erat Scolus ad fluvium Aſopum ſub Monte Cithærone, qui ex hoc caſu infortunatus adeò habebatur, ut in Proverbium iret; de quâ re ita Strabo, l. 9. fol. 408. Σκῶλος δ' ἐστὶ κώμη τῆς Παρασωπίας ὑπὸ τῷ Κιθαιρῶνι, δυσοίκητος τόπος καὶ τραχύς, ἀφ' οὗ καὶ ἡ παροιμία, Εἰς Σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἰέναι, μήτ' ἄλλῳ ἕπεσθαι. Καὶ τὸν Πενθέα δὲ ἐνθένδε κατασυρόμενον διασπασθῆναί φασιν. Joſ. Barnes. V. 1037. Πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν) Hic Poeta noſter Homerum præ oculis habuiſſe videtur, qui Odyſſ. χ. v. 412. hanc piam & modeſtam ſanxit legem, Οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι. Quem & Archilochus locum ita expreſſit nobili ſenario --Οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομεῖν ἐπ' ἀνδράσιν. Joſua Barnes. V. 1041. Ἐπεὶ θεράπνας) Non hic loci Therapnæ per αὐλῶνας, cum Brodæo exponendum, licet Heſych. Θεράπναι, αὐλῶνες, σταθμοί; eſt enim proprium loci. Et de Therapnis Laconiæ Nos ad Troad. v. 1070. De Therapnis quoque Thebanis (quas ideò ob diſtinctionem vocat Euripides --Θεράπνας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς.) Hæc Strabo l. 9. Ἐν δὲ τῇ Θηβαΐδι εἰσὶ καὶ αἱ Θεράπναι, καὶ ὁ Τευμησσός, ὃν ἐκόσμησεν Ἀντίμαχος διὰ πολλῶν ἐπῶν. Joſua Barnes.

Σώζον-

Σῴζοντες, ὡς ὁρῷμεν, οὐχ ὁρώμενοι.
Ἦν δ' ἄγκος ἀμφίκρημνον ὕδασι διάβροχον,
Πεύκαισι συσκιάζον, ἔνθα Μαινάδες
Κάθηντ', ἔχουσαι χεῖρας ἐν τερπνοῖς πόνοις.
Αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν θύρσον ἐκλελοιπότα
Κισσῷ κομήτην αὖθις ἐξανέστεφον·
Αἱ δ' ἐκλιποῦσαι ποικίλ' ὡς πῶλοι ζυγὰ,
Βακχεῖον ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος.
Πενθεὺς δ' ὁ τλήμων, θῆλυν οὐχ ὁρῶν ὄχλον,
Ἔλεξε τοιάδ'· ὦ ξέν', οὗ μὲν ἕσταμεν, * Scal. ὄσσοις μαθῶν.
Οὐκ ἐξικνοῦμαι Μαινάδων * ὅσοι μόθων.
Ὄχθον δ' ἐπεμβὰς εἰς ἐλάτην ὑψαύχενα,
Ἴδοιμ' ἂν ὀρθῶς Μαινάδων αἰσχρουργίας.
Τοὐντεῦθεν ἤδη τοῦ ξένου τι θαῦμ' ὁρῶ.
Λαβὼν γὰρ ἐλάτης οὐράνιον ἄκρον κλάδον,
Κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν εἰς μέλαν πέδον.
Κυκλοῦτο δ' ὥστε τόξον, ἢ κυρτὸς τροχὸς,
Τόρνῳ γραφόμενος, περιφορὰν ἕλκῃ δρόμον.
Ὣς κλῶν' ὄρειον ὁ ξένος χεροῖν ἄγων,
Ἔκαμπτεν εἰς γῆν, ἔργματ' οὐχὶ θνητὰ δρῶν.
Πενθέα δ' ἱδρύσας ἐλατίνων ὄζων ἔπι,
Ὀρθὸν μεθίει διὰ χερῶν βλάστημ' ἄνω
Ἀτρέμα, φυλάσσων μὴ 'ναχαιτίσειέ νιν.
Ὀρθὴ δ' ἐς ὀρθὸν αἰθέρ' ἐστηρίζετο,
Ἔχουσα νώτοις δεσπότην ἐφήμενον.
Ὤφθη δὲ μᾶλλον, ἢ κατεῖδε Μαινάδας.
Ὅσον γὰρ οὔπω, δῆλος ἦν θάσσων ἄνω,
Καὶ τὸν ξένον μὲν οὐκέτ' εἰσορᾶν παρῆν.
Ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις, ὡς μὲν εἰκάσαι
Διόνυσος, ἀνεβόησεν, ὦ νεάνιδες,
Ἄγω τὸν ὑμᾶς κἀμὲ, τἀμά τ' ὄργια
Γέλων τιθέμενον· ἀλλὰ τιμωρεῖσθέ νιν.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν,
Καὶ γαῖαν ἐστήριξε φῶς σεμνοῦ πυρός.
Σίγησε δ' αἰθὴρ, σῖγα δ' εὔλειμος νάπη.
Φύλλ' εἶχε· θηρῶν δ' οὐκ ἂν ἤκουσας βοήν.
Αἱ δ' ὠσὶν ἠχὴν οὐ σαφῶς δεδεγμέναι,
Ἔστησαν ὀρθαὶ, καὶ διήνεγκαν κόρας.
Ὁ δ' αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὡς δ' ἐγνώρισαν
Σαφῆ κελευσμὸν Βακχίου Κάδμου κόραι,
Ἦιξαν πελείας ὠκύτητ' οὐχ ἥσσονες,
Ποδῶν ἔχουσαι συντόνοις δραμήμασιν,
Μήτηρ Ἀγαυὴ, σύγγονοί θ' ὁμόσποροι,

Servãtes, *i.e. pedib.* & *linguis ſilẽtes*, ut *org.* vid. à Bac. non conſpecti.
Erat autem vallis geminum habens præcipitium, aquis irrigua,
Opaca pinubus, ubi Mænades
Sedebant, habentes manus jucundis in laboribus.
Nam aliæ quidem ipſarum, thyrſum *comâ* deficientem,
Hederâ comatum rurſus ornantes reddebant.
Aliæ verò relinquentes varia juga ſicut equi,
Bacchicum carmen aliæ aliis reſpondentes cantabant.
Pentheus verò miſer fœmineam non cernens turbam,
Dixit hæc: O hoſpes, ubi quidem ſtamus, *hinc*
Non aſſequor oculis Mænadum labores, *& orgia*,
Tumulum igitur conſcendens in altam abietem,
Videbo rectè Mænadum turpitudinem.
Poſtea verò tunc hujus hoſpitis quoddam miraculum video.
Apprehendens enim abietis ſublimem ſummum ramum
Deduxit, duxit, duxit in atrum ſolum.
Curvabatur verò *ramus* ut arcus, aut ut curva rota,
Torno tornata circà circinum trahat curſum,
Sic ramum montanum hoſpes manu ducens,
Flexit ad terram, faciens non humana opera:
Pentheo verò collocato in ramis abiegnis,
Rectum dimiſit per manus germen, *i.e. ramum*, ſurſum
Senſim *ſ* cavens ne excuteret eum:
Erecta verò *abies* in altum ætherem firmabatur,
Continens tergo inſidentem dominum.
Viſus verò eſt potius, quàm vidit Mænadas.
Quantũ enĩ nunquã antea, viſibilis erat ſedẽns ſupra *ramũ arboris*:
Et hoſpitem quidem illum non *jam* amplius videre licuit;
Ex æthere verò vox quædam *exaudita eſt* (ut autẽ cõjicere *licebat*,
Bacchus exclamaverat) ô juvenculæ,
Duco illum, qui vos, & me, & mea orgia
Deridet. Quare ulciſcamini ipſum.
Hæc autem ſimul dixit, & ad cœlum,
Et terram firmum emiſit fulgorem ſacri ignis.
Tacuit autem æther, nemuſque fronditerum tacitè
Folia continuit, nec audiviſſes ferarum vocem.
Hæ verò non manifeſtè vocem auribus accipientes,
Conſtiterunt erectæ, & circumtulerunt *oculorum* pupillas.
Ille verò rurſus *eas* cohortatus eſt: poſtquam verò agnoverunt
Perſpicuum claſſicum Bacchi Cadmi filiæ,
Feſtinaverunt columbis non inferiores celeritate.
Pedum ruentes concitatis curſibus,
Mater Agave, ſororeſque germanæ,

V. 1058. Ὅσοι μόθων) *Aldus* ὅσοι νόθων, *Joban. Brodæus* reponit ὄσσοις νόθων, ita explicans, *quæ è Bacchis orgia adulterant ac ſimulant*; ſed tum ſcribendũ videretur νόθοι. Hoc verò nihili eſt. *Henricus Stephanus* μόθων ex Vet. Cod. ſcriptum profert, & vel ὅσον, vel ὅσοι ſtare poſſe agnoſcit. *Canterus* pro ὅσοι legit ὄσσοις, ſed tum μόθων mutandum puto. *Duportus*, ἴσως, inquit, ὄσσοις νοσῶν, *oculis caligans*, non malè; quia *Bacchus* illi viſum turbârat; at *Joſephus Scaliger* omnium optimè, ſi mihi credas, ὄσσοις μαθῶν. *J. Barnes*. V. 1063. Κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν) Suaviſſima Repetitio Majoris Emphaſeos gratiâ, Admirationi inſerviens, reique augeſcendæ, ad *Epizeuxin* referri poteſt. Ita Ἴθι, ποῖ' ἴθι ἄλκιμοι Μιλήσιοι. *J. Barnes*. V. 1065. Περιφορὰν ἕλκῃ δρόμον) *Aldi* Editio habet, περὶ φορὰν ἕλκει δρόμον. Alii legunt περιφοράν, & *Scaliger* uno verbo ἑλικόδρομον, acutè. M. S. (teſtante *H. Stephano*) περιφορόν, ſed hanc lectionem, quam tamen *Miltonus* probat, Verſus non feret. Ego mallem *Aldum* ſequi περὶ φορὰν ἕλκει δρόμον legendo, φορὰ enim *Heſych.* eſt, ὁ τῶν μηχανικῶν ὀργάνων λαβή. Poteſt pro *Torno* aut *Circino* accipi. Sin cum *Scaligero* περιφορὰν ἑλικόδρομον legandis, exponendum eſt ſubaudiendo χϛ', *in circumferentiâ volubili*, ἑλικόδρομος autem rectè & ex canone dici poteſt pro ἑλικοδρόμος, eodem modo, ut ἑλικώπων *Homer. Joſ. Barnes*. V. 1066. Ὣς) In hoc loco, quia ὣς pro *ſic* ponitur, acuitur, quod nunquam facit, cùm *ſicut* ſonat, niſi ſuo Verbo ſequatur; ut ὄρνιθες ὥς, aliàs ſemper per ſe accentu caret. *Joſua Barnes*. V. 1068. Πενθέα δ' ἱδρύσας ἐλατίνων ὄζων ἔπι) In hanc rem ita *Pauſanias* in *Corinthiacis* fol. 46. lin. 4. Πενθέα ὑβρίζοντα ἐς Διόνυσον, καὶ ἄλλα τολμῶν λέγουσι, καὶ τέλος ἐς τὸν Κιθαιρῶνα ἐλθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν γυναικῶν· ἀναβάντα δὲ ἐς δένδρον θεάσασθαι τὰ ποιούμενα· τὰς δὲ, ὡς ἐφώρασαν, καθελκύσαι τε αὐτίκα Πενθέα, καὶ ζῶντος ἀποσπᾶν ἄλλο ἄλλην τοῦ σώματος. Locum digito monſtravit. *Joh. Brodæus*. V. 1070. Μὴ 'ναχαιτίσειέ νιν) μὴ ἀναχαιτίσειεν αὐτόν. Ἀναχαιτίζω propriè reſtitare, ut equus facere ſolet, erectis jubis; ſic *Rheſ.* v. 785. αἳ δ' ἔστενον ἐξ ἀντηρίδων Θυμὸν πνέουσαι, κἀνεχαίτιζον φόβῳ. *Figuratè* verò ſignificat, *reſtitando-repello, excutio*, & eſt Verbum *D. Chryſoſtomo* imprimis familiare. *J. Barnes*. V. 1071. Ὀρθὴ) ἐλάτη. V. 1072. Νώτοις) κλάδοις, quaſi in equo jam ſederet. V. 1077. Διόνυσος ἀνεβόησεν) *Plutarch.* in *Themiſtocle*, ἐν δὲ τούτῳ τοῦ ἀγῶνος ὄντος, φῶς μὲν ἐκλάμψαι μέγα λέγουσιν, Ἐλευσινόθεν· ἦχον δὲ καὶ φωνὴν τὸ Θριάσιον κατέχειν πεδίον. Vocis hujus meminit *Herod.* in *Uraniâ* & *Ariſtides* in *Eleuſinio*. Ad hoc videtur hic Poeta reſpicere. Ex *Joh. Brodæo*.

Πᾶσαι

Πᾶσαί τε Βάκχαι. διὰ δὲ χειμάῤῥου νάπης,
Ἀγμῶν τ', ἐπήδων θεοῦ πνοαῖσιν ἐμμανεῖς.
Ὡς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότην ἐφήμενον,
Πρῶτον μὲν αὐτοῦ χερμάδας κραταιβόλους
Ἔῤῥιπτον, ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν·
Ὄζοισι δ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίζετο.
Ἄλλαι δὲ θύρσους ἵεσαν δι' αἰθέρος
Πενθέως * τ' ὄχον δύστηνον· ἀλλ' οὐκ ἤνυτον.
Κρεῖσσον γὰρ ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων,
Καθῆστο τλήμων, ἀπορίᾳ λελημμένος.
Τέλος δὲ, δρυΐνους συγκεραυνοῦσαι κλάδους,
Ῥίζας ἀνεσπάρασσον ἀσιδήροις μοχλοῖς.
Ἐπεὶ δὲ μόχθων τέρματ' οὐκ ἐξήνυτον,
Ἔλεξ' Ἀγαύη, φέρε, περιστᾶσαι κύκλῳ,
Πτόρθου λάβεσθε, Μαινάδες, τὸν ἀμβάτην
Θῆρ' ὡς ἕλωμεν, μηδ' ἀπαγγείλῃ θεοῦ
Χοροὺς κρυφαίους. αἱ δὲ μυρίαν χέρα
Προσέθεσαν ἐλάτῃ, κἀξανέσπασαν χθονός.
Ὑψοῦ δὲ θάσσων, ὑψόθεν χαμαιπετὴς
Πίπτει πρὸς οὖδας μυρίοις οἰμώγμασι
Πενθεύς· κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν, ἐμάνθανεν.
Πρώτη δὲ μήτηρ ἦρξεν ἱερέα φόνου,
Καὶ προσπίτνει νιν. ὁ δὲ μίτραν κόμης ἄπο
Ἔῤῥιψεν, ὥς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνῃ
Τλήμων Ἀγαύη. καὶ λέγει, παρηΐδος
Ψαύων, Ἐγώ τοι, μῆτερ, εἰμὶ παῖς σέθεν
Πενθεὺς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις Ἐχίονος.
Οἴκτειρε δ', ὦ μῆτέρ, με, μηδὲ ταῖς ἐμαῖς
Ἁμαρτίαισι, παῖδα σὸν κατακτάνῃς.
Ἡ δ' ἀφρὸν ἐξιεῖσα, καὶ διαστρόφους
Κόρας ἑλίσσουσ', οὐ φρονοῦσ' ἃ χρὴ φρονεῖν,
Ἐκ Βακχίου κατείχετ', οὐδ' ἔπειθέ νιν.
Λαβοῦσα δ' ὠλέναις ἀριστερὰν χέρα,
Πλευραῖσιν ἀντιβᾶσα τοῦ δυσδαίμονος,
Ἀπεσπάραξεν ὦμον οὐχ ὑπὸ σθένους,
Ἀλλ' ὁ θεὸς εὐμάρειαν ἐπεδίδου χεροῖν.
Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο,
Ῥηγνῦσα σάρκας, Αὐτονόη τ', ὄχλος τε πᾶς
Ἐπεῖχε Βακχῶν. ἦν δὲ πᾶσ' ὁμοῦ βοή.
Ὁ μὲν * στενάζων ὅσον ἐτύγχανεν πνέων.
Αἱ δ' ἠλάλαζον. ἀνέφερε δ' ἡ μὲν ὠλένην,

* an δ' ἔχεν pro ἔχειν.

* an στένεζεν.

Omnéſque Bacchæ, per torrentem autem nemoris,
Et per rupes ſaliebant, dei flatibus furentes.
Poſtquam verò viderunt abieti dominum inſidentem,
Primum quidem grandes lapides caput percutientes in eum
Jaciebant, aſcendentes rupem oppoſitam:
Ramis verò abiegnis *Pentheus* in *eas* jaculabatur.
Aliæ verò thyrſos emiſerunt per aerem
In ſedem miſeram Penthei: ſed nihil efficiebant.
Altitudinem enim ſtudio *Baccharum* excelſiorem habens,
Sedebat infelix, oblitus *ſui*, propter inopiam conſilii.
Tandem verò quernos ramos, ut fulmina contorquentes,
Radices eruebant vectibus nullo ferro munitis.
Cùm verò finem laboris non perficerent,
Dixit Agave, Age vos circumſtantes in orbem,
Mænades, apprehendite arborem, ut eam, quæ *huc* aſcendit,
Feram capiamus, ne renunciet Dei
Arcanos choros: illæ verò innumeras manus
Admoverunt abieti, & evulſerunt *eam* ex terrâ.
In alto verò ſedens, ex alto in terram delabens
Cadit ad ſolum, cum ſexcentis ejulatibus
Pentheus. Malo enim ſe vicinum eſſe cognovit.
Prima verò mater ut ſacerdos fecit initium cædis,
Et ruit in ipſum: ille verò mitram à comâ
Abjecit, ut agnoſcens eum non interficeret
Miſera Agave: & dixit genas
Attingens, Ego, ô mater, ſum filius tuus
Pentheus, quem peperiſti in domo Echionis.
Miſerare igitur me, ô mater, neque propter mea
Peccata tuum filium interficias:
Illa verò ſpumam emittens, & diſtortos
Oculos contorquens, non ſentiens, quæ ſentire conveniebat,
A Baccho poſſidebatur, neque *Pentheus* eam flexit.
Sed apprehendens manibus ſiniſtram *ejus* manum,
Inſiſtens lateribus miſeri,
Avulſit humerum, non robore:
Sed ipſe deus facilitatem addebat manibus.
Ino verò alterum *Penthei latus* conficiebat,
Rumpens carnem. Autonoë verò, & totus cœtus
Inſtabat Baccharum: erat autem ſimul omnibus clamor;
Hic quidem ingemiſcebat, quandiu ſpirabat:
Illæ verò ululabant: alia autem rapiebat brachium,

V. 1092. Θεοῦ πνοαῖσιν ἐμμανεῖς) Cùm tot ſint genera *Inſaniarum*, lubet huc attexere Epigrammatium, quod olim de hâc re luſimus, præcipuè cum ineditum jam octodecim annos manſerit. Μαίνονται βασιλεῖς, καὶ πλούσιοι, ἠδὲ πενιχροί, Οἱ μὲν ἀγλωσσίῃ, οἱ δ' ὄλβῳ, οἱ δέ τ' ἀνίῃ· Μαίνονται τ' ἀμαθεῖς, μεμαθηκότες, ἠδέ τι μῶροι, Ἢ φρένεσιν ἰσχύοντες, ὑπέρβιον ἢ φρονέοντες· Χρυσομανεῖς, καὶ Ἀφρομανεῖς, καὶ Ἐρωμανέοντες, Ἔθνεα, Βασιλεῖαι, καὶ Ἔθνεα, καὶ Ἰδιῶται, Πάντες μαίνονται· Μωρίη δ' οὐ πᾶσιν ὁμοίη· Μοῦνοι ἐπ' Ἰησοῦ δὲ μεμαθηκότες, Ἔμφρονές εἰσιν. *Joſua Barnes.* V. 1094. Κραταιβόλους) τὴν κεφαλὴν βαλλούσας. *Joh. Brodæus.* V. 1095. Ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν) Metaphora ab his, qui ad oppugnandas urbes Turres excitant, è quibus tela in Oppidanos jaciant. *J. Brodæus.* V. 1098. Ἀλλ' οὐκ ἤνυτον) Paulò poſt v. 1103. Οὐκ ἐξήνυτον, utrobique *Dualis* numerus pro *Plurali*, ut nonnulli putant, quod quomodò fieri poteſt, cum non video, pluralis numeri potiùs eſſe ſtatuo, Temporis Imperfecti, ab ἀνύτω, idem cum ἀνύω & ἀνύσσω & ἀνύω, in Imperfecto ἤνυτον in primâ ſingulari & ultimâ plurali. *Joſ. Barnes.* V. 1100. Ἀπορίᾳ λελησμένος) *Præ conſilii inopiâ oblitus.* Frigidum hoc, quid ergò ſi λελημμένος legamus, *Conſilii inopiâ captus.* Idem. V. 1104. Φέρε) Agè *Ariſtoph.* Nub. φέρ' ἴδω τί ὀφείλω. *J. Brodæus.* V. 1111. Κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν ἐμάνθανεν) *Eraſmus in Adagio, Factum Stultus cognoſcit.* *Joh. Brodæus.* V. 1115. Παρηΐδος ψαύων) Supplicum more. *Homer.* Iliad. θ'. v. 371. Ἡ οἱ γούνατ' ἔκυσσε καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου λισσομένη. *Callimachus* Hymn. *Dian.* v. 26. Ὡς ἡ παῖς εἰποῦσα γενειάδος ἤθελε πατρὸς ἅψασθαι. *Euripidis* Scholiaſtes alicubi, Οἱ παλαιοὶ ἱκετεύοντες ἐδράττοντο τῆς γενειάδος, καὶ τῆς χειρὸς, καὶ τοῦ γόνατος. Τῆς μὲν γενειάδος, ὡς κατανεῦσαι, ἢ εἰπεῖν τι πρὸς ἄλλον, τοῦ δεομένου, οὐκ ἐῶντες τοῦτο ποιεῖν· τῆς δὲ χειρὸς, ὡς ἐνεργῆσαι· τοῦ δὲ ποδὸς, ὡς βαδίσαι. *Euſtath. Homer.* fol. 129. lin. 2. Τοῖς παλαιοῖς ἔθος ἦν, ὁπηνίκα ἱκέτευον, κεφαλῆς τι λαμβάνεσθαι τοῦ ἱκετευομένου, καὶ χειρὸς δεξιᾶς, ἢ καὶ γονάτων. Κεφαλῆς μὲν διὰ μέσης γενειάδος, κατ' Εὐριπίδην, ἢ ἀνθερεῶνος, καθ' Ὅμηρον, διὰ τὸ ἡγεμονικόν. ἐν αὐτῇ γὰρ τὸ λογιστικόν. Δεξιᾶς δὲ, διὰ τὸ πρακτικόν. Γονάτων δὲ, διὰ τὸ κινητικὸν καὶ βαδιστικόν. &c. Vid. quæ Nos ad *Androm.* v. 892. *Joſ. Barnes.* V. 1118. Οἴκτειρε δ', ὦ μῆτερ, με) Hunc locum *Chriſtiano* homini non commendare nequeo, quià Orationi Dominicæ valdè accommodus eſt, unâ tantùm voculâ mutatâ, Οἴκτειρε δ', ὦ πάτερ, με· μηδὲ ταῖς ἐμαῖς Ἁμαρτίαισι παῖδα σὸν κατακτάνῃς. *J. Barnes.* V. 1129. Ἦν δὲ πᾶσ' ὁμοῦ βοή·) πᾶσ' pro πᾶσιν in hoc loco, non pro πᾶσα, πᾶσιν autem non πάσαις, quià refertur tum ad *Bacchas* ipſas, tum ad *Pentheum*; ille enim læſus clamabat; illæ lædentes. Alii πᾶσιν *Atticè* pro πάσαις, hoc pro πασῶν, ut μοι pro μοῦ & ſæpè aliàs *Dativus* pro *Genitivo* ponitur. Sic *Oreſt.* v. 363. Ὁ Ναυπλίοισι μάντις. Vid. quæ Nos ad *Androm.* v. 475. & ad *Iphig.* Aul. v. 613. *J. Barnes.* V. 1131. Ἀνέφερε)

φέρε) Ita omnes habent Editiones, licet non ſine verſûs periculo; poteſt tamen *Tribrachus* in *Tertio* & *Anapæſtus* in *Quarto* legi; aliàs fateor, malle me cum *Duporto* ἔφερε legere. *Joſua Barnes.*

Ἡ δ' ἴχνος αὐταῖς ἀρβύλαις. γυμνοῦντο δὲ
Πλευραὶ σπαραγμοῖς. πᾶσα δ' ἡματωμένη
Χεῖρας, διεσφαίριζε σάρκας Πενθέως.
Κεῖται δὲ χωρὶς σῶμα, τὸ μὲν ὑπὸ ςυφλοῖς
Πέτραις, τὸ δ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῃ,
Οὐ ῥάδιον ζήτημα. κρᾶτα δ' ἄθλιον,
Ὅπερ λαβοῦσα τυγχάνει μήτηρ χεροῖν,
Πήξασ' ἐπ' ἄκρον θύρσον, ὡς ὀρεςέρου
Φέρει λέοντος διὰ Κιθαιρῶνος μέσου,
Λιποῦσ' ἀδελφὰς ἐν χοροῖσι Μαινάδων.
Χωρεῖ δὲ θήρᾳ δυσπότμῳ γαυρουμένη,
Τειχέων ἔσω τῶνδ', ἀνακαλοῦσα Βάκχιον,
Τὸν ξυγκύναγον, τὸν ξυνεργάτην ἄγρας,
Τὸν καλλίνικον, ᾧ δάκρυα νικηφορεῖ.
Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἐκποδὼν τῇ ξυμφορᾷ
Ἄπειμ', Ἀγαύην πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα.
« Τὸ σωφρονεῖν δὲ καὶ σέβειν τὰ τῶν θεῶν,
« Κάλλιςον οἶμαί γ' αὐτὸ, καὶ σοφώτατον
« Θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα, τοῖσι χρωμένοις.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ἀναχορεύσωμεν Βακχεῖον.
Ἀναβοάσωμεν ξυμφορὰν
Τὰν τοῦ δράκοντος ἐκγενέτα τοῦ Πενθέως,
Ὃς τὰν θηλυγενῆ ςολὰν,
Νάρθηκά τε πιςὸν ἀΐδαν
Ἔλαβεν, εὔθυρσον,
Ταῦρον προηγητῆρα ξυμφορᾶς ἔχων.
Βάκχαι Καδμεῖαι,
Τὸν καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατε
Εἰς γόον, εἰς δάκρυα.
Καλὸς ἀγὼν, ἐν αἵ-
ματι ςάζουσαν χέρα
Περιβαλεῖν τέκνου.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ εἰς δόμους ὁρμωμένην
Πενθέως Ἀγαύην μητέρ', ἐν διαςρόφοις
Ὄσσοις, δέχεσθε κῶμον εὐίου θεοῦ.

Alia verò pedem cum ipſis ſoleis. nudabantur autem
Latera lacerationibus: quælibet verò cruentata
Manibus in pilæ-morem-disjiciebat carnes Penthei.
Jacet verò diviſim corpus, hæc quidem *ejus pars* ſub aſperis
Saxis, hæc verò ſylvæ in denſis frondibus,
Ut non facilè inveniri poſſit: miſerum verò caput,
Quod mater manibus cepit,
Fixum in ſummo thyrſo, ut montani
Leonis circumfert per medium Cithæronem,
Relictis ſororibus in choris Mænadum.
Incedit autem infelici prædâ ſuperbiens,
Intra hæc mœnia, vocans Bacchum
Socium venationis, & in prædâ capiendâ ſocium,
Præclaræ victoriæ autorẽ, cui *Agave*, lacrymas pro victoriâ fert.
Ego itaque procul ab hâc calamitate
Diſcedo priuſquam Agave domum veniat.
« Modeſtum autem eſſe, & venerari Deorum *numina*,
« Hanc equidem puto pulcherrimâ & ſapientiſſimâ, *ac utiliſſimâ*
« Mortalibus eſſe rem, illis, qui *virtutibus* utuntur.

MONOSTROPHICA.

Cho. Celebremus Bacchum.
Exclamemus calamitatem,
Penthei ex dracone procreati,
Qui fœmineam veſtem,
Et ferulam, certam mortem, *certum mortis pignus*,
Accepit, *ferulam, inquam*, pulchris thyrſi frondibus ornatam,
Taurum ducem calamitatis habens.
O Bacchæ Cadmeæ, *i. e. Thebanæ*,
Illũ inclytũ *Pen.* præclaræ victoriæ cupidũ *Bacch.* ulciſcens conjecit
In luctum, in lacrymas.
Pulchrum *eſt* certamen,
In ſanguine ſtillantem manum
Injicere filio!
Sed *tacendum*, video enim in ædes currentem
Agaven, Penthei matrem, torvis
Oculis, excipite ergò ſodalitium Evii Dei, *i. e. Bacchi.*

V. 1135. Χωρὶς) Abſolutè ponitur, & *utrìque-ſparſum* ſonat. Τὸ μὲν ὑπὸ ςυφλοῖς) Ità audactèr ſolus, & ſine exemplari, aut ullo monitore, ac authore, lego pro τυφλοῖς, quis enim *Poetarum* πέτραν τυφλὴν dixit, præterea quomodo ultimam ſyllabam extenderet ὑπὸ, niſi ςυφλοῖς legerem, quod pro ςυφελοῖς, & hoc Epithetum *Euripidi* & *Æſchylo*, & *Lycophreni* notum eſt, & ad πέτρας referri ſolet, vid. quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 1429. Ubi tamen diſtinguendum erat, κατάςυφλος, & ὑπόςυφλος, pro καταςύφελος &c. Sed ςυφελὸς & ςυφλὸς in ſimplici erat ultimâ acuendum. *Joſ. Barnes.* V. 1145. Ἧι δάκρυα νικηφορεῖ) Cui *Bacchus* ille *Callinicus* Victoriam hanc multarum lacrymarum præbuit. *Æmilius Portus* hic delirat, exponendo, quaſi νίκη φορεῖ disjunctim ſcriberetur. V. 1146. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἐκποδὼν τῇ ξυμφορᾷ) Ita *Duportus* ſolus legendo ſapit; hunc verſum reliqui omnes Talpâ cæciores præteribant, quùm miſerè claudicabat, ita enim legebatur in omnibus exemplaribus ἐγὼ μὲν οὖν ἐκποδὼν τῇ ξυμφορᾷ. *Scaliger* ſanè defectum vidiſſe videtur, ſed conjecturam nullam fecit. Quare hujus Verſûs reſtitutio *Duporto* in ſolidum debetur. *Joſua Barnes.* V. 1153. Τοῦ Δράκοντος) Quod *Johannes Brodæus* hic obſervat, *Echionem Penthei* Patrem in ſerpentem aliquando converſum, id nullâ confirmatur Hiſtoriâ; quæ illum ex Serpentinis Dentibus ſeminatis ortum memorat, de quâ re Nos ſuprà plus ſemel locuti ſumus. *Joſua Barnes.* V. 1153. Τοῦ Δράκοντος ἐκγενέτα τοῦ Πενθέως) Metrum *Iambicum* Senarium; quare malè *Duportus* hic legit ἐκγενέτα Πενθέως, & Verſui & ſupra memoratæ Hiſtoriæ parùm conſulens, Ὁ γὰρ Πενθεὺς ἐκγενέτης. καὶ ἀπόγονος ἦν τοῦ Δράκοντος τοῦ Ἄρεως φύλακος ὑπὸ τοῦ Κάδμου ἀναιρεθέντος· Ὁ γὰρ αὐτοῦ Πατὴρ Ἐχίων σπαρτὸς ἦν. *Joſua Barnes.* V. 1159. Ἐξεπράξατο) *Scaliger* legit ἐξεπράξατε, tum referri debet ad Βάκχαι Καδμεῖαι. *Idem.* V. 1165. Ἐν διαςρόφοις) an verò unico verbo legendum ἐνδιαςρόφοις, ἤγουν ἐντὸς διαςρεφομένοις, τῶν ἐνθουσιαζόντων δίκην; *Idem.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

AGave, *adhuc furore* Bacchico *ſtimulata, in* Scenam *producitur, capitíque filii ſui* Penthei Thyrſo *infixum jactat, ſeriò triumphans; ac quod ſibi Palmarium putat,* Leonem *à ſe occiſum aſſirmat.* Cadmus *ex* Cithærone *monte rediens, collectóſque laceratos* Penthei *artus ſecum ferens, vix tandem ad ſanam mentem* Agaven *revocat; quæ quando agnovit filium ſe occidiſſe, acerbis doloribus pungitur. Queritur &* Cadmus *Domûs ſuæ ſolitudinem.* Bacchus *verò apparens teſtatur, hæc omnia in pœnam ſui numinis læſi accidiſſe.* Cadmus *in exilium cum ſuis ex Fato Deorum iturus lamentatur.*

ΑΓΑΥΗ, ΧΟΡΟΣ, ΚΑΔΜΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Αγ. 1. Ἀσιάδες Βάκχαι. Χο. τί με δὴ * ὀρθοῖς, ὦ. (* an θροεῖς;)
2. Φέρομεν ἐξ ὀρέων ἕλικα
3 Νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
4 Μακάριον θήραμα.
Χο. 5 Ὁρῶ γε, καί σε δέξομαι σύγκωμον, ὦ.
Αγ. 6 Ἔμαρψα τόνδ' ἄνευ βρόχων
7 [Ἄνευ σθένεος ἀρείου,]
8 Νέον λῖν, ὡς ὁρᾷν πάρα. Χο. πόθεν ἐρημίας;
Αγ. 9 Κιθαιρών. Χο. τί Κιθαιρών;
Αγ. 10 Κατεφόνευσέ νιν.
Χο. 11 Τίς ἁ βαλοῦσα πρῶτά γε;
Αγ. 12 Ἐμὸν ἐμὸν τὸ γέρας. Χο. μάκαιρ' Ἀγαυή.
Αγ. 13 Κληζόμεθ' ἐν θιάσοις.
14 Τίς ἄλλα τοῦ Κάδμου; Χο. τί Κάδμου;
Αγ. 15 Γένεθλα, γένεθλα, μετ' ἐμὲ, μετ' ἐμὲ, τοῦ-
16 δ' ἔθιγε θηρός; Χο. εὐτυχεῖς τᾷδ' ἄγρᾳ.

Ἀντιστροφή.

Αγ. 1 Μέτεχε νῦν θοίνας. Χο. τί μετέχω τλάμων;
Αγ. 2 Νέος ὁ μόσχος, ἀρτιγένυν
3 Ὑπὸ κόρυθ' ἁπαλότριχα
4 Κατάκομον βάλλει.
5 Πρέπει γὰρ ὥστε θηρὸς ἀγραύλου φόβη.
6 Ὁ Βάκχιος κυναγέτας
7 Σοφὸς σοφῶς ἀνέπηλεν
8 Ἐπὶ θῆρα τόνδε Μαινάδας. Χ. ὁ γὰρ ἄναξ ἀγρεύς.
Αγ. 9 Ἐπαινεῖς. Χο. τί δ'; ἐπαινῶ;
Αγ. 10 Τάχα δὲ Καδμεῖοι,
11 Καὶ παῖς γε Πενθεὺς ματέρα
12 Ἐπαινέσεται, λαβοῦσαν ἄγραν

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ag. 1 O Aſiaticæ Bacchæ. *Ch.* Quid me nûc voc. ô.
Ag. 2 Afferimus ex montibus juvencum, i.e. *juvenem leonem,*
3 Recens interfectum, in atria,
4 Egregiam prædam.
Cho. 5 Video, & te accipio ſociam, ô.
Ag. 6 Cepi hunc abſque laqueis
7 [Abſque robore militari,]
8 Juvenem leonem, ut licet videre. *Cho.* Ex qua ſolitudine?
Ag. 9 Cithæron. *Cho.* Quid Cithæron?
Ag. 10 Interfecit eum.
Ch. 11 Quænam eſt quæ primùm eum percuſſit?
Ag. 12 *Ego,* meus, meus *eſt* hic honor. *Ch.* Beata Agave.
Ag. 13 *Ideo* celebramur in thiaſis.
14 Quænam alia quod ad Cadmum pertinet? *Ch.* Quid Cadmi?
Ag. 15 Soboles, ſoboles, poſt me, poſt me
16 Attigit hanc feram? *Ch.* Felix es hâc prædâ.

Antiſtrophe.

Ag. 1 Particeps nunc ſis convivii. *Ch.* Quid particeps ſim miſera?
Ag. 2 Juvenis *eſt* hic Catulus, modò genam
3 Sub Cæſarie mollibus-pilis-pubeſcentem *&*
4 Villoſam emittit, *i.e. incipit habere:*
5 Inſignis enim *eſt* ut leonis agreſtis jubis.
6 Bacchus *autem* venator
7 Sapiens, ſapiens incitavit
8 Mænadas in hanc feram. *Ch.* Hic enim rex *eſt* venator.
Ag. 9 Laudas. *Ch.* Quid laudo?
Ag. 10 Mox verò Cadmæi,
11 Et Pentheus filius matrem
12 Laudabit, quæ cepit prædam

V. 1167. Τί με δὴ ὀρθοῖς, ὦ.) An τί με δὴ θροεῖς, ὦ. Ita quidem *Dupertus,* nec malè, præcipuè quum ὀρθοῖς in *Aldinâ* erat, quod Mendum erat ex ſimplici literarum tráſpoſitione *Joſ. Barnes.* V. 1168. Ἕλικα) ſubaudi βοῦν. Vitulum. *Heſych.* ἕλικας βοῦς, ὅτοι ἀπὸ τῶν κεράτων ἢ ἀπὸ τῶν ποδῶν ἑλισσομένους. Et ideò dicit, διὰ τὸ ἴδ, Ἑλικοκέρωτας, ἐστραμμένα τὰ κέρατα ἔχοντας. *Homerus* nomen βοῦς ſemper adjungit, ut *Iliad.* ι. v. 633. Θηεῖ ἐυχροάσαν ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φορῆσαι. & *Iliad.* σ. v. 524. Δίſμωες, ὅτε ποτε μῆλα ἴδοιατο καὶ ἕλικας βοῦς. Ob *Homeri* autem Authoritatem adeò notum erat hoc βοὸς *adjunctum,* ut etiam per ſe ſtare ſimpliciter poſſe, *Tragici* ſtatuerent. V. 1173. Ἄνευ σθένεος ἀρείου) Hic Verſus, Uncinis circumſcriptus, *Euripidis* non eſt, ſed quia apertè defuiſſe tale quid conſtat, nos habitâ Carminum & ſenſûs ratione, ità ſupplevimus, ut ſuo pari reſpondeatur, Verſuum autem numerus nullo modo turbetur; nec *Euripidi* aliquid à nobis malâ fide obtrudatur. Dabit veniam Amicus Lector, ſi illius gratiâ nonnullorum offenſionem movuiſſe videar. *J. Barnes.* V. 1173. Νέον λῖν) Ita λῖν pro νιν cum *Cantero* & *Stephano* ex Veteribus Codicibus reponendum pronuntio, Confer v. 1139. ὡς ὀρεστέρου φέρει λέοντος, & v. 1194. & v. 1212. Ὡς παισὶν λέοντες ἀγρία τε τὰς λέοντας ταῦτα λέοντες, item v. 1277. de eodem *Penthei* capite, *Idem.* V. 1179. Τίς ἄλλα τοῦ Κάδμου;) ἤγουν, τίς ἄλλη, ὅσον εἰς τὰ Κάδμου, εἰ μὴ ἐγὼ, ἢ τίς ἄλλη ἤγουν τὰ γένεθλα, καὶ τὸ γένος, Κάδμου. Τὸ δὲ γένεθλα, ὑπὲρ τίνος ἐστὶ ταῦτα λέγει), καὶ βραχέως λέγει. *Scaliger* legit σῦ, nec advertit ſe Verſui contrariè, nec quod γένεθλα, ad illud pertineret, *Choro* tantùm interloquente. Γένεθλον autem pro Γενέθλη non *Oppiano* tantùm & noſtro Poetæ, ſed & *Sophocli* notum. *Joſua Barnes.* V. 1183. Νέος ὁ Μόσχος) In Latinâ Verſione *Catulus* ſubſtitui, pro *Juvencus,* quià de *Leone* loqui putatur *Agave,* ut ſuprà ad v. 1173. probavimus. Quòd Μόσχος autem & πῶλος pro quovis tenero animalculo uſurpetur, oſtendimus ad *Iphig.* Aul. v. 1248. V. 1183. Ἀρτιγένυν) Laudo hic *Æmil. Portum,* qui mavult ἄρτι γένυν diviſum legere. Γένυς autem mentum & maxillam ſonat, & Κόρυς quòd *Galea* communiter ſonat, *Cæſariem* tamen notat, quæ *galeæ* adinſtar *caput* premit tegitque. Aliàs κατάκομον, & ſic quidem Metro commodius legerimus, κατάκομον autem ſenſui convenientius; qui in hâc parte longè præferendus. V. 1189. Ἐπὶ θῆρα τόνδε) *Dupertus* neſcio quid paſſus πῶς δὲ ſcribit, quaſi eſſet ἡ θὴρ, deceptus, ut puto, ex verſu paulò infrà v. 1202. Κάδμου θυγατέρες, θηρὸς, ἣν ἠγρεύσαμεν, quaſi ἣν referretur ad θηρὸς, cùm nullo modo ita locus accipi debet, ſed omnino ad

ἄχαν

ἄγραν in præcedenti verſu; ut quivis facilè agnoſcat. *Ibid.* ὁ γὰρ ἄναξ ἀγρεύς) Non dico hic ſcribi debere Ζαγρεύς, quanquam id forte mecum puto; ſed proculdubio hoc Nomen *Bacchi* ob Venationes illius fingebatur, à ζα *Epitatice* & ἀγρεύς, *Venator*. Quanquam enim ſat ſcio *Zagreum Jovis* & *Proſerpinæ* filium vocatum, & *Zythum* ſive *Cereviſiam* inveniſſe, antequam *Bacchus* Vinum; nemo tamen diffiteri audet, hoc nomen & *Baccho* Veteres tribuiſſe. De *Zagreo* vid. *Nonni* Dionyſ. Qui & illum πρότερον Διόνυσον vocat l.ſ.fol.185. Ὡς στεφθὲν Ζαγρῆι πάρος προτέρῳ Διονύσῳ. *J. Barnes.*

13 Τάνδε λεοντοφυῆ
14 Περισσὰν περισσῶς. Χο. ἀγάλλῃ;
Αγ. 15 Γέγηθα, γέγηθα, μεγάλα, φανερὰ καὶ
16 Τάδ' ἔργα κατειργασμένα.

Ἴαμβοι.

Χο. Δεῖξόν νυν, ὦ τάλαινα, σὴν νικηφόρον
Ἀστοῖσιν ἄγραν, ἣν φέρουσ' ἐλήλυθας.
Αγ. Ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονὸς
Ναίοντες, ἔλθεθ', ὡς ἴδητε τήνδ' ἄγραν,
Κάδμου θυγατέρες, θηρὸς, ἣν ἠγρεύσαμεν,
Οὐκ ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν στοχάσμασιν.
Οὐ δικτύοισιν, ἀλλὰ λευκοπήχεσιν
Χειρῶν ἀκμαῖσι· κᾆτα κομπάζειν χρεὼν,
Καὶ λογχοποιῶν ὄργανα κτᾶσθαι μάτην.
Ἡμεῖς δὲ ταύτῃ χειρὶ τόνδε θ' εἵλομεν,
Χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
Ποῦ μοι πατὴρ ὁ πρέσβυς; ἐλθέτω πέλας.
Πενθεύς τ' ἐμὸς παῖς ποῦ 'στιν; αἰρέσθω λαβὼν
Πλεκτῶν πρὸς οἴκων κλιμάκων προσαμβάσεις,
Ὡς πασσαλεύσῃ κρᾶτα τριγλύφοις τόδε
Λέοντος, ὃν πάρειμι θηράσασ' ἐγώ.
Καδ. Ἕπεσθέ μοι φέροντες ἄθλιον βάρος
Πενθέως, ἕπεσθε, πρόσπολοι, δόμων πάρος·
Οὗ σῶμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασι
Φέρω τόδ' εὑρὼν ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς,
Διασπαρακτὸν, κοὐδὲν ἐν ταυτῷ πέδῳ,
Λαβὼν ἐν ὕλῃ κείμενον δυσευρέτῳ·
Ἤκουσα γάρ του θυγατέρων τολμήματα
Ἤδη κατ' ἄστυ τειχέων ἔσω βεβὼς,
Σὺν τῷ γέροντι Τειρεσίᾳ, Βακχῶν πάρα.
Πάλιν δὲ κάμψας εἰς ὄρος, κομίζομαι
Τὸν κατθανόντα παῖδα Μαινάδων ὕπο.
Καὶ τὴν μὲν Ἀκταίων' ἀριστέα ποτὲ
Τεκοῦσαν εἶδον Αὐτονόην, Ἰνώ θ' ἅμα,
Ἔτ' ἀμφὶ δρυμοὺς οἰστροπλῆγας ἀθλίας.
Τὴν δ' εἶπέ τις μοι δεῦρο βακχείῳ ποδὶ
Στείχειν Ἀγαυήν· οὐδ' ἄκραντ' ἠκούσαμεν.
Λεύσσω γὰρ* αὐτὴν ὄψιν οὐκ εὐδαίμονα. * *Scal.* αὐτῆς.
Αγ. Πάτερ, μέγιστον κομπάσαι πάρεστί σοι,
Πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπεῖραι μακρῷ
Θνητῶν· ἁπάσας εἶπον, ἐξόχως δ' ἐμὲ,
Ἣ τὰς παρ' ἱστοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας,

13 Hanc ex leone genitam,
14 Excellentem excellenter. *Cho.* Lætaris?
Ag. 15 Lætor, lætor, magna, & inſignia
16 Hæc opera à *me* confecta *eſſe*.

Chorus.

Oſtende, ô miſera, tuam victricem
Prædam civibus, quam ferens *huc* veniſti.
Ag. O qui pulchris turribus inſtructam urbem Thebani ſoli
Habitatis, venite ut videatis hanc prædam
Feræ, quam prædam nos Cadmi filiæ cepimus,
Non amentatis Theſſalorum ſagittis,
Nec retibus, ſed candidarum
Manuum robore; & deinde licet gloriari
Fabrorum facientium haſtas inſtrumenta fruſtra parari.
Nos enim manu hunc *leonem* cepimus,
Inq; diverſas partes beluæ membra diſcerpſimus,
Ubinam meus eſt ſenex pater? accedat prope.
Et ubi eſt meus filius Pentheus? ſurgat corripiens
Ex ædibus compactarum ſcalarum gradus,
Ut clavis affigat ſculptis laquearibus caput hoc
Leonis, quem in venatione captum *huc* ego fero.
Cad. Sequimini me ferentem miſerum onus
Penthei, ſequimini, famuli, ante domum:
Cujus corpus laborans longâ inquiſitione
Fero hoc inventum Cithæronis jugis,
Dilaniatum, & nihil in eodem ſolo,
Nactus in ſylvâ jacens difficulter ſcrutabili.
Audivi enim ex quodam, filiarum *mearum* audacia facinora,
Jam per urbem, muros ingreſſus, vadens
Cum ſene Tireſiâ, de Bacchis.
Iterum verò reverſus in montem, porto
Cæſum filium à Mænadibus.
Et illam quidem, quæ Actæonem principem olim
Peperit, vidi Autonoen, Inonemque ſimul,
Adhuc in ſaltibus œſtro perculſas miſeras,
Sed quiſpiam dixit mihi huc bacchico pede, *i. e. bacchantem*,
Venire Agaven: neque falſa audivimus,
Video enim ejus vultum non felicem.
Aga. Pater, maximè gloriari licet tibi,
Quòd genueris filias longè præſtantiſſimas omnium
Mortalium: omnes dico, præcipuè verò me,
Quæ juxta telas relictis radiis,

V. 1196. Γέγηθα, γέγηθα) Ita Nos legimus, nec μεγάλα bis dicimus, ut olim, ſed potius bis γέγηθα, ut hic Verſus ſuo Pari reſpondeat. *Joſ. Barnes.* V. 1202. Κάδμου θυγατέρες θηρὸς, ἣν ἠγρεύσαμεν) *Canterus* ſuſpicatur legi debere θυγατέρας, malè quidem, me judice; θηρὸς enim ad ἄγραν in ſuperiori Verſu pertinet, ἡμεῖς autem ſubauditur ad θυγατέρες, hoc modo, ἵνα ἴδητε τήνδ' ἄγραν τοῦ θηρὸς, τὴν ἄγραν δηλονότι, ἣν ἡμεῖς αἱ Κάδμου θυγατέρες ἠγρεύσαμεν. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 1189. *Joſua Barnes* V. 1203. Ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν στοχάσμασιν) *Theſſali* Equitatu & Sagittandi peritiâ cæteris *Græcis* eminebant, ἀγκυλωτὰ, autem στοχάσματα dicuntur *jacula amentata*, ab ἀγκύλη jaculum, & *Euripidis* Scholiaſtes, ita definit, ἀγκύλας, τὰ ἀκόντια, ἀπὸ τοῦ ἐπαγκυλίζειν, ἢ διότι ἀπὸ τῆς χειρὸς μέσον ἀγκύλης λαμβανόμενα ῥίπτουσιν. Στοχάσματα propriè *collimationes* à στοχάζω *collimo*, ſed quia Sagittæ collimando emittuntur, hic loci pro iis ponitur. *Joſua Barnes.* V. 1211. Πλεκτῶν πρὸς οἴκων κλιμάκων προσαμβάσεις) De voce προσαμβάσεις vid. quæ Nos ſuprà ad *Phœniſſ.* v. 492. Ubi πηκτῶν κλιμάκων legitur, quod ſuſpicor hic quoque legendum pro πλεκτῶν, non enim *plicatiles* hic ſcalas intelligit Poeta, ſed ligneas, quales ad parietes erigere ſolebant. *Scaliger* legit οἴκῳ an οἴκων, vel οἴκοις, ut v. 1237. πρὸς δόμοις. V. 1212. Τριγλύφοις) De *Triglyphis* vid. quæ Nos ad *Oreſt.* v. 1374. *Iphig.* Taur. v. 113. Item *Grapaldum* de Partibus Ædium l. 2. Dicti ſunt autem *Tryglyphi*, ut *Johan. Brodæus* ait, à Canaliculis. Conſtant enim veluti tribus ſulcis & ſculpturis, duobus mediis integris & ſemicanaliculis hinc atque hinc cæſis. V. 1218. Ἐν ταυτῷ πέδῳ) *Aldi* Editio vetus legebat πέσῳ, ſed per errorem, ut putant Docti homines, pro πέδῳ, quod ideò reſtituo. De *Heſychii* πέσον &c. vid. *Hen. Stephani* notas ad locum. V. 1220. Ἤκουσα γάρ του) του pro τινὸς, quare accentum rejicit. V. 2125. Ἀριστέα ποτὲ) Quomodo ultima ſyllaba in ἀριστέα producatur vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 1258. *Joh. Miltonus* legit, Ἀρισταίῳ, fuit enim *Ariſtæi* filius *Actæon*. Vid. intrà v. 1368. *J. Barnes.* V. 1229. Ἄκραντ' ἠκούσαμεν) ἀκαρπα ἀκόῃ Phraſis *Eurip.*

V. 1252. Ὅταν νεανίαισι) Ὅταν pro ὅτ᾽ ἐν rectè *Henr. Stephanus* ex Veteri codice reſtituit; nec enim aliter ſtare potuit ſenſus, niſi ſeparatim ἐν νεανίαισι & ἅμα Θηβαίοις ſumeres. *Joſua Barnes.*

V. 1253. Θηρῶν ὀριγνῷτ᾽) Ἢ κατὰ θηρῶν, ἢ θηρῶν καὶ ἐν τῇ θήρᾳ γινόμενος ὀριγνῷτο, ἤγουν ὀριγνώμενος κατεπονεῖτο. Καὶ Ἡσίοδος (*Scut. Hercul.* v. 190.) Ἔγχεσιν ἠδ᾽ ἐλάτῃς αὐτοσχεδὸν ὠριγνῶντο. Secundum *Euſtathium* autem fit ab ὀρέγω, vid. *Euſtath.* fol. 1173. lin. 52. ὀρέγω, ὀριγνῶ, μένω, μίμνω, ζέω, ζήγνω, πίτνω, πίλνω, καὶ πιλνῶ, ῥέπω, ῥίπτω, πτω καὶ πιλῶ, πιλνῶ, καὶ πίλνημι. *Joſua Barnes.*

V. 1254. Οἷός τε θεομαχεῖν μόνον) Ad nihil aliud valet, niſi ut Deo contraria velit. Οἷός τε ἐστὶ, pro δύναται. vid. *Tread.* v. 727. *Joſua Barnes.*

V. 1259. Εἰ δὲ διατέλους &c.) Hoc ſolum eſt Inſaniæ & ſtultitiæ ſolamen, noſtra nos mala ignorare, dum in eo ſtatu ſimus, & nihil non magni nobis polliceri; nota eſt Hiſtoria *Athenienſis* illius Lunatici, de quo *Horatius*, aliique, qui omnes in *Piræo* naves mercéſque pro ſuis reputabat, ac proinde felix ſibi Divéſque videbatur; tandem amicorum ope ad ſanam mentem revocatus, dolebat ſe ad ſuæ paupertatis & miſeriarum agnitionem jam reductum. Id. *Horat.* Epiſt. l. 2. Ep. 2. De *Argivo* quodam lepido profert hiſtoriam, qui ſanatus exclamavit, *Pol, me occidiſtis, amici, Non ſervâſtis, ait. Cui ſic extorta voluptas, Et demptus per vim Mentis gratiſſimus error.* Huc verò referri debet illud *Horat.* Serm. l. 2. Satyr. 3. *Quid? Caput abſciſſum demens quum portat Agave Gnati infelicis, ſibi tum furioſa videtur.* Joſua Barnes.

V. 1265. Ἔθ᾽ αὑτὸς) ἔτι ὁ αὐτὸς αἰθήρ σοι δοκεῖ. Ita nos ſcribimus, pro εἶθ᾽, ut & verſu ſequentem ſequenti, Τὸ δὲ πτοηθὲν ἔτι σῇ ψυχῇ πάρα, quam ultimam lectionem Verſûs ratio poſtulabat, æquè ac ſenſûs; quam & *Scaliger* ideò probavit, priorem autem nemo vidit eâdem neceſſitate legi debere. *Joſua Barnes.*

Εἰς μείζον᾽ ἥκω, θῆρας ἀγρεύειν χεροῖν.
Φέρω δ᾽ ἐν ὠλέναισιν, ὡς ὁρᾷς, τάδε
Λαβοῦσα τἀριστεῖα, σοῖσι πρὸς δόμοις,
Ὡς ἂν κρεμασθῇ· σὺ δὲ, πάτερ, δέξαι χεροῖν·
Γαυρούμενος δὲ τοῖς ἐμοῖς ἀγρεύμασι,
Κάλει φίλους εἰς δαῖτα· μακάριος γὰρ εἶ,
Μακάριος, ἡμῶν τοιάδ᾽ ἐξειργασμένων.
Κάδ. Ὦ πένθος οὐ μετρητὸν, οὐδ᾽ οἷόν τ᾽ ἰδεῖν
Φόνον ταλαίναις χερσὶν ἐξειργασμένων.
Καλὸν τὸ θῦμα καταβαλοῦσα δαίμοσιν,
Ἐπὶ δαῖτα Θήβας τάσδε, κἀμὲ παρακαλεῖς.
Οἴμοι κακῶν μὲν πρῶτα σῶν, ἔπειτ᾽ ἐμῶν.
Ὡς ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μὲν, ἀλλ᾽ ἄγαν
Βρόμιος ἄναξ ἀπώλεσ᾽, οἰκεῖος γεγώς.
Αγ. " Ὡς δύσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ,
" Ἔν τ᾽ ὄμμασι σκυθρωπόν. εἴθε παῖς ἐμὸς
Εὔθηρος εἴη, μητρὸς εἰκασθεὶς τρόποις,
Ὅταν νεανίαισι Θηβαίοις ἅμα
Θηρῶν ὀριγνῷτ᾽. ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
Οἷός τ᾽ ἐκεῖνος. νουθετητέος, πάτερ,
Σοί τ᾽ ἐστὶ, κἀμοὶ, μὴ σοφοῖς χαίρειν κακοῖς.
Ποῦ ᾽στιν; τίς αὐτὸν δεῦρ᾽ ἂν ὄψιν εἰς ἐμὴν
Καλέσειεν, ὡς ἴδῃ με τὴν εὐδαίμονα;
Κάδ. Φεῦ, φεῦ. φρονήσασαι μὲν, οἷ᾽ ἐδράσατε,
Ἀλγήσετ᾽ ἄλγος δεινόν. εἰ δὲ διὰ τέλους
Ἐν τῷδ᾽ ἀεὶ μενεῖτ᾽, ἐν ᾧ καθέστατε,
Οὐκ εὐτυχοῦσαι δόξετ᾽ οὐχὶ δυστυχεῖν.
Αγα. Τί δ᾽ οὐ καλῶς τῶνδ᾽, ἢ τί λυπηρῶς ἔχει;
Κάδ. Πρῶτον μὲν εἰς τόνδ᾽ αἰθέρ᾽ ὄμμα σὸν μέθες.
Αγα. Ἰδού. τί μοι τόνδ᾽ ἐξυπεῖπας εἰσορᾶν;
Κάδ. Εἶθ᾽ αὑτὸς, ἤ σοι μεταβολὰς ἔχειν δοκεῖ;
Αγα. Λαμπρότερος ἢ πρὶν, καὶ διιπετέστερος.
Κάδ. Τὸ δὲ πτοηθὲν ἔτι σῇ ψυχῇ πάρα;
Αγα. Οὐκ οἶδα τοὔπος τοῦτο. γίγνομαι δέ πως
Ἔννους, μετασταθεῖσα τῶν πάρος φρενῶν.
Κάδ. Κλύοις ἂν οὖν τι, κἀποκρίναι᾽ ἂν σαφῶς;
Αγα. Ὡς ἐκλέλησμαί γ᾽, ἃ πάρος εἴπομεν, πάτερ.
Κάδ. Εἰς ποῖον ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα;
Αγα. Σπαρτῷ μ᾽ ἔδωκας, ὡς λέγουσ᾽, Ἐχίονι.
Κάδ. Τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῷ πόσει;
Αγα. Πενθεὺς ἐμῇ τε, καὶ πατρὸς κοινωνίᾳ.
Κάδ. Τίνος πρόσωπον δῆτ᾽ ἐν ἀγκάλαις ἔχεις;
Αγα. Λέοντος, ὥς γ᾽ ἔφασκον αἱ θηρώμεναι.
Κάδ. Σκέψαι νυν ὀρθῶς, βραχὺς ὁ μόχθος εἰσιδεῖν.
Αγα. Ἔα, τί λεύσσω; τί φέρομαι τόδ᾽ ἐν χεροῖν;
Κάδ. Ἄθρησον αὐτὸ, καὶ σαφέστερον μάθε.
Αγα. Ὁρῶ μέγιστον ἄλγος ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Κάδ. Μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσεικέναι;

Ad majora veni, feras et vener, *capiamque* manibus.
Affero autem in ulnis, ut vides, hæc,
Adepta meæ virtutis præmia, tuas ad ædes,
Ut ſuſpendantur: tu verò pater *hæc* accipe manibus:
Lætúſque meâ venatione,
Voca amicos ad convivium. Beatus enim es,
Beatus, quòd nos talia facinora fecerimus.
Cad. O luctum immenſum, & non videndum,
Necem confectam miſeris manibus!
Egregiam victimam offerens diis,
Ad convivium has Thebas, *hos cives Theb.* & me vocas.
Hei mihi propter mala, primum quidem tua, poſtea verò mea:
Quàm nos juſtè quidem, ſed tamen immodicè, Deus,
Bromius Rex perdidit, cum tamen ſit cognatus.
Ag. Ut moroſa ſeneƈtus eſt hominibus,
Et in oculis tetrica! utinam meus filius
Felix venatione ſit, matris ingenio ſimilis,
Quando cum adoleſcentibus Thebanis ſimul
Feras appetens invadet: ſed tantùm repugnare diis
Potis *eſt*, *poteſt* ille. Monendus *igitur*, ô pater,
Eſt tibi, & mihi, ne vafris lætetur malis.
Ubinam eſt? quis eum huc in meum conſpectum
Vocârit, ut me videat beatam?
Cad. Heu, heu! Ubi cognoveritis *facinora*, quæ patraſtis,
Dolebitis dolore gravi: ſi verò perpetuò
In eodem ſtatu manſeritis, in quo jam eſtis,
Cùm non ſitis felices, exiſtimab. *tamen vos* haud infelices eſſe.
Ag. Quid horum verò non rectè, aut quid malè habet?
Cad. Primùm quidem in hunc aerem oculos tuos attolle.
Ag. Ecce, quid me juſſiſti hunc intueri?
Cad. Adhuc ne *aer idē eſſe* an *aliq.* mutationē tibi videtur habere?
Ag. Illuſtrior quàm prius, & liquidior *videtur*.
Cad. Stuporne adhuc tuæ animæ adeſt?
Ag. Non intelligo hoc dictum: fio tamen paulatim
Mentis compos, mutatâ priore mente.
Cad. Audies igitur aliquid, & reſpondebis ſapienter?
Ag. Ut oblita ſum illorum, quæ prius dixi, ô pater.
Cad. In quam domum veniſti cum Hymenæis?
Ag. Elocâſti me Echioni nato (ut aiunt) ex ſatis dentibus.
Cad. Quis igitur filius tuo marito domi natus eſt?
Ag. Pentheus, meâ & patris conſuetudine.
Cad. Cujus igitur faciem tenes in ulnis?
Ag. Leonis, ut dixerunt venatrices.
Cad. Contemplare igitur rectè: brevis labor *eſt* intueri.
Aga. Hem. quid video? quid fero hoc in manibus?
Cad. Contemplare hoc, & cognoſce certius.
Aga. Video maximum dolorem ego miſera.
Cad. Num tibi leoni videtur *hoc* ſimile eſſe?

Αγα. Οὐκ

Αγα. Οὐκ, ἀλλὰ Πενθέως ἡ τάλαιν' ἔχω κάρα.
Κάδ. Ὠιμωγμένον γε πρόσθεν, ἢ σὲ γνωρίσαι.
Αγα. Τίς ἔκτανέν νιν; πῶς ἐμὰς ἦλθ' εἰς χέρας;
Κάδ. Δύστην' ἀλήθει', ὡς ἐν οὐ καιρῷ πάρει.
Αγα. Λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδία πήδημ' ἔχει.
Κάδ. Σύ νιν κατέκτας, καὶ κασίγνηται σέθεν.
Αγα. Ποῦ δ' ὤλετ', ἢ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;
Κάδ. Οὗπερ πρὶν Ἀκταίωνα διέλαχον κύνες.
Αγα. Τί δ' εἰς Κιθαιρῶν' ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;
Κάδ. Ἐκερτόμει θεὸν, σάς τε Βακχείας, μολών.
Αγα. Ἡμεῖς δ' ἐκεῖσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
Κάδ. Ἐμάνητε, πᾶσά τ' ἐξεβακχεύθη πόλις.
Αγα. Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ'· ἄρτι μανθάνω.
Κάδ. Ὕβριν ὑβρισθείς. θεὸν γὰρ οὐχ ἡγεῖσθέ νιν.
Αγα. Τὸ φίλτατον δὲ σῶμα τοῦ παιδὸς, πάτερ;
Ψάδ. Ἐγὼ μόλις τόδ' ἐξερευνήσας φέρω.
Αγα. Ἦ πᾶν ἐν ἄρθροις συγκεκλεισμένον καλῶς;
Πενθεῖ δὲ τί μέρος ἀφροσύνης προσῆκ' ἐμῆς;
Κάδ. Ὑμῖν ἐγένεθ' ὅμοιος, οὐ σέβων θεόν.
Τοιγὰρ συνῆψε πάντας εἰς μίαν βλάβην,
Ὑμᾶς τε, τόνδε θ', ὥστε διολέσαι δόμους,
Κἀμ', ὅστις ἄτεκνος ἀρσένων παίδων γεγὼς,
Τῆς σῆς τόδ' ἔρνος, ὦ τάλαινα, νηδύος,
Αἴσχιστα καὶ κάκιστα κατθανόνθ' ὁρῶ.
Ὧι δῶμ' ἀνέβλεπεν. ὃς συνεῖχες, ὦ τέκνον,
Τοὐμὸν μέλαθρον, παιδὸς ἐξ ἐμῆς γεγώς.
Πόλει τε τάρβος ἦσθα· τὸν γέροντα δὲ
Οὐδεὶς ὑβρίζειν ἤθελ', εἰσορῶν τὸ σὸν
Κάρα· δίκην γὰρ ἀξίαν ἐλάμβανεν.
Νῦν δ' ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι
Ὁ Κάδμος ὁ μέγας, ὃς τὸ Θηβαίων γένος
Ἔσπειρα, κἀξήμησα κάλλιστον θέρος.
Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν. καὶ γὰρ οὐκέτ' ὢν ὅμως
Τῶν φιλτάτων ἐμοί γ' ἀριθμήσῃ τέκνων.
Οὐκ ἔτι γενείου τοῦδε θιγγάνων χερὶ,
Τὸν μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπτύξῃ, τέκνον,
Λέγων, τίς ἀδικεῖ, τίς σ' ἀτιμάζει, γέρον,
Τίς σὴν ταράσσει καρδίαν λυπηρὸς ὤν;
Λέγ', ὡς κολάζω τὸν ἀδικοῦντά σ', ὦ πάτερ.
Νῦν δ' ἄθλιος μὲν εἴμ' ἐγὼ, τλήμων δὲ σὺ,
Οἰκτρὰ δὲ μήτηρ, τλήμονες δὲ σύγγονοι.
" Εἰ δ' ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
" Εἰς τοῦδ' ἀθρήσας θάνατον, ἡγείσθω θεούς.

Ag. Non, ſed Penthei ego miſera habeo caput.
Cad. Deploratum prius quàm tu agnoſceres.
Ag. Quis interfecit eum? quomodo venit in meas manus?
Cad. Miſera veritas, ut non tempeſtive ades.
Ag. Dic, ad malum futurum, cor ſaltum habet *trepidat, micatque.*
Cad. Tu occidiſti eum, & tuæ ſoror.
Ag. Ubi verò periit? an domi? aut quibus in locis?
Cad. Ubi prius Actæonem canes nactæ ſunt.
Ag. Quid verò in Cithæronem venit infelix hic?
Cad. Illuc ivit ut irrideret Deum *Bacchum* & tuas bacchationes.
Ag. Nos verò quomodo illuc acceſſimus?
Cad. Inſaniſtis, & tota civitas Bacchico furore correpta eſt.
Ag. Bacchus nos perdidit: nunc demum hoc intelligo.
Cad. Contumeliâ à vobis affectus: Deum enim non ducebatis *eſſe.*
Ag. Chariſſimum verò corpus filii ubi nam *eſt*, pater?
Cad. Ego vix hoc indagatione repertum adfero.
Ag. An totum ſuis membris conjunctum rectè?
Ad Penthea verò quota pars meæ inſaniæ pertinebat?
Cad. Vobis fuit ſimilis, non colens deum:
Itaque compulit omnes in eandem noxam,
Vos & hunc, ut perderet hanc domum,
Et me: qui cùm non haberem maſculos liberos,
Hoc germen tui uteri, ô miſera,
Turpiſſimè, & peſſimè mortuum video.
In quem reſpiciebat domus: Qui, *i.e. tu* regebas, ô fili,
Meam domum, ex meâ filiâ natus.
Civibus eras verendus: me ſenem verò
Nemo volebat injuriâ afficere, intuens tuum
Caput: pœnam enim dignam accepiſſet, *tuiſſet.*
Nunc autem inglorius ejiciar ex domo
Cadmus ego ille ingens, qui Thebanorum genus
Seminavi, & meſſui pulcherrimam meſſem.
O chariſſime virorum! quamvis enim non amplius ſis, tamen
Numeraberis inter meos chariſſimos liberos.
Non amplius attingens manu hoc mentum,
Matris patrem, *i.e. avum*, alloquens amplecteris, fili,
Dicens quis te injuriâ afficit? quis te contemnit, ô ſenex?
Quis turbat tuum cor moleſtus exiſtens *tibi?*
Dic, ut puniam lædentem te, ô pater.
Nunc autem miſer ſum ego, infelix verò tu,
Et miſerabilis mater, infelicéſque ſorores.
" Si quis autem eſt, qui Numina contemnit,
" Intuens in hujus mortem, putet *eſſe* deos.

V. 1287. Λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδία πήδημ' ἔχει) *Canterus* καρδίᾳ legit *Novar. Lection.* l. 6. c. 3. *Scaliger* καρδίας, quaſi τὸ μέλλον eſſet Caſû recti: Mallem ego, ut καρδία ſit caſûs recti, hoc modo interpretando, Λέγε τοίνυν, εἰς τὸ μέλλον γὰρ ἡ καρδία μοι πήδημ' ἔχει, καὶ πηδᾷ. Quod verò ὡς hic ponatur pro εἰς, non id quidem novum putabit, qui viderit, quæ Nos ſuprà ad *Hippolyt.* v. 1298. *Phœniſſ.* v. 1410. *Iphigen. Taur.* v. 335. & v. 1056. *Joſua Barnes.* V. 1288. Καὶ κασιγνήτη σέθεν) Vel hoc ad v. 1127. reſpicit, ubi apparet *Ino* ſororem *Agave* dextrum *Penthei* latus laceraſſe, ut v. 1123. ipſa *Agave* ſiniſtrum humerum avulſiſſe dicitur; *Autonoen* autem alteram ſororem tantùm aſtitiſſe. Vel κασιγνήτα *Dualiter* legendum; ſi utraſque ſorores huic reatui involvendas duxeris. *J. Barnes.* V. 1290. Οὗπερ πρὶν Ἀκταίωνα διέλαχον κύνες) *Henrici Stephani* in hoc loco argutiam non probo, qui legi vult mutatâ χ in κ, διέλακον, pro *dilacerârunt*, quam tamen ſignificationem iſti verbo in Lexicis haud apponi fatetur ipſe Lexicographus inſignis: Ego tamen & λακίδες pro *fruſta* agnoſco cum eodem viro & διαλακέω & λακίω, non *dilacero*, ſed *dilaceror* ſonare & cum ſonitu diſrumpor, ut *Act. Apoſt.* c. 1. v. 18. Καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος· καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. Et *Heſych.* Λάκε, ἐθλάσθη, συνετρίβη. Et διαλακέω Diſrumpor *Ariſtophan.* Nub. Aſt ego, quanquam hæc omnia concedam, hoc certè *Henrico Stephano* nequaquam permittam, ut διέλαχον verbum ſatis *Euripideum*, *Poeticum* & *Authenticum* novitio & incerto vocabulo cedat, ita enim *Euripides* & aliàs locutus eſt, *Phœniſſ.* v. 68. Θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε. Ad quem locum *Plutarch.* Περὶ φιλαδελφίας alludens, ὥσπερ ἐκ τραγικῆς τινος κατάρας Θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχόντες. *Joſua Barnes.* V. 1292. Βακχείας) τὰ σὰ βακχεύματα. V. 1293. Κατήραμεν) Ἀπαίρω ἐκ τινος τόπου, καταίρω εἴς τινα τόπον· ναυτικαὶ λέξεις. V. 1307. Ὃς συνεῖχες, ὦ τέκνον) Hoc in loco ὃς ponitur pro σὺ per ἐναλλαγὴν Συντάξεως, cùm enim incepit Poeta hoc modo, Τόδ' ἔρνος τῆς σῆς νηδύος, ὦ τάλαινα θύγατερ, αἴσχιστα καὶ κάκιστα ὁρῶ κατθανόντα· ὑψίτερον γὰρ ὂν τὸ ἔρνος, οὐκ εὐθὺς κατθανὸν εἶπε, ἀλλὰ ἀρσενικῶς κατθανόντα, σχῆμα γὰρ πρὸς τὸ σημαινόμενον. Τὸν οὖν σὸν παῖδα, φησὶ, ὁρῶ κατθανόντα, εἰς ὃν τὸ δῶμα πᾶν ἀνέβλεπεν, ὃς, σὺ δηλονότι, ὦ τέκνον, ὁ παῖς μου ὁ νεκρὸς, συνεῖχες, τὸ ἐμὸν μέλαθρον. Vid. *Iphig. Taur.* v. 695. *Joſua Barnes.*

Xo. Τὸ

Χο. Τὸ μὲν σὸν ἀλγῶ, Κάδμε, σὸς δ' ἔχει δίκην
Παῖς παιδὸς, ἀξίαν μὲν, ἀλγεινὴν δὲ σοί.
Διο. Ὦ πάτερ, ὁρᾷς γὰρ τἀμ' ὅσῳ μετεστράφη,
Ἐκθηριωθεῖσ', ὄφεος ἀλλάξει τύπον,
Ἣν Ἄρεος ἔσχες Ἁρμονίαν, θνητὸς γεγώς.
Ὄχον δὲ μόσχων, χρησμὸς ὡς λέγει Διὸς,
Ἐλᾷς μετ' ἀλόχου, βαρβάρων ἡγούμενος.
Πολλὰς δὲ πέρσεις ἀναρίθμῳ στρατεύματι
Πόλεις. ὅταν δὲ Λοξίου χρηστήριον
Διαρπάσωσι, νόστον ἄθλιον πάλιν
Σχήσουσι. σὲ δ' Ἄρης Ἁρμονίαν τε ῥύσεται,
Μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον.
Ταῦτ' οὐχὶ θνητοῦ πατρὸς ἐκγεγὼς λέγω
Διόνυσος, ἀλλὰ Ζηνός. εἰ δὲ σωφρονεῖν
Ἔγνωθ', ὅτ' οὐκ ἠθέλετε, τὸν Διὸς γόνον
Εὐδαιμονοῖτ' ἂν σύμμαχον κεκτημένοι.
Κάδ. Διόνυσε, λισσόμεσθά σ', ἠδικήκαμεν.
Διο. Ὄψ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς· ὅτε δ' ἐχρῆν, οὐκ ᾔδετε.
Κάδ. Ἐγνώκαμεν ταῦτ'· ἀλλ' ἐπεξέρχῃ λίαν.
Διο. Καὶ γὰρ πρὸς ὑμῶν, θεὸς γεγὼς, ὑβριζόμην.
Κάδ. Ὀργὰς πρέπει θεοὺς οὐχ ὁμοιοῦσθαι βροτοῖς.
Διο. Πάλαι τάδε Ζεὺς οὑμὸς ἐπένευσεν πατήρ.
Αγα. Αἰ, αἰ, δέδοκται, πρέσβυ, τλήμονες φυγαί.
Κάδ. Ὦ τέκνον, ὡς εἰς δεινὸν ἤλθομεν κακὸν,
Σύ θ' ἡ τάλαινα, σύγγονοί τε σαὶ φίλαι.
Ἐγώ θ' ὁ τλήμων βαρβάρους ἀφίξομαι
Γέρων μέτοικος. ἔτι δέ μοι τὸ θέσφατον
Εἰς Ἑλλάδ' ἀγαγεῖν μιγάδα βάρβαρον στρατόν.
Καὶ τὴν Ἄρεως παῖδ' Ἁρμονίαν, δάμαρτ' ἐμὴν,
Δράκων δρακαίνης φύσιν ἔχουσαν ἀγρίαν,
Ἄξω 'πὶ βωμοὺς, καὶ τάφους Ἑλληνικοὺς,
Ἡγούμενος λόγχαισιν· οὐδὲ παύσομαι
Κακῶν ὁ τλήμων· οὐδὲ τὸν καταιβάτην
Ἀχέροντα πλεύσας, ἥσυχος γενήσομαι.
Αγα. Ὦ πάτερ, ἐγὼ δὲ σοῦ στερεῖσα, φεύξομαι.
Κάδ. Τί μ' ἀμφιβάλλεις χερσὶν, ὦ τάλαινα παῖ,
Ὄρνις ὅπως κηφῆνα πολιόχρως κύκνος;
Αγα. Ποῖ γὰρ τράπωμαι, πατρίδος ἐκβεβλημένη;
Κάδ. Οὐκ οἶδα, τέκνον· μικρὸς ἐπίκουρος πατήρ.

Cho. Doleo quidem tuam vicem, Cadme, tuus tamen habet pœnam
Filius filiæ, *i.e. nepos*, dignam quidem, luctuoſam tamen tibi.
Bac. O pater (vides enim mea quantum mutata ſint.)
Ferinam Draconis formam induens ſerpentis habebit ſpeciem,
Quam Martis *filiam*, Harmoniam *uxorem* habuiſti mortalis exiſtens.
Plurimos autem labores (ut dicit Jovis oraculum)
Perages cum uxore, barbaris *i.e. Illyriis* imperans.
Multas autem evertes cum maximis copiis
Urbes: quando verò Apollinis oraculum
Depopulati fuerint, reditum infelicem retrò
Habebunt. Sed Mars te, & Harmoniam liberabit,
Beatorúmque in terrâ tuam collocabit vitam.
Hæc non mortali patre natus dico
Bacchus, ſed ex Jove: ſi verò ſapere
Voluiſſetis, quod noluiſtis, Jovis filium
Socium habentes, poſſetis beati eſſe.
Cad. Bacche, ſupplices tibi ſumus, peccavimus.
Bac. Serò cognoviſtis nos: at cum oportebat, non nôratis.
Cad. Agnoſcimus hæc; ſed *nimis jus, nisque* perſequeris nimium.
Bac. Etenim a vobis lædebar, cùm eſſem deus.
Cad. Convenit deos non eſſe ſimiles iracundiâ hominibus.
Bac. Hæc jam pridem Jupiter meus pater annuit.
Aga. Heu, heu! Decreta ſunt, ô ſenex, miſera exilia.
Cad. O filia, ut venimus in triſte malum,
Túque miſera, ſororeſque tuæ charæ.
Et ego infelix *ad* barbaros ibo
Senex inquilinus, & adhuc mihi hoc *eſt* fatale,
In Græciam ducere mixtum barbaricum exercitum.
Et Harmoniam Martis filiam, meam conjugem,
Ego factus draco, dracænæ naturam habentem feram,
Ducam ad aras, & ſepulchra Græcanica,
Dux exercitûs: nec liberabor
A malis infelix, nec *ad* infernum
Acheronta navigans, quietus ero.
Aga. O pater, ego igitur te orbata exulabo.
Cad. Cur, ô miſera filia, me manibus amplecteris,
Ales ut fucum candido corpore præditus cygnus?
Aga. Quò enim me vertam ejecta ex patriâ?
Cad. Neſcio, ô filia: imbecillis auxiliator *eſt tibi* pater.

V. 1326. Σὸς δ' ἔχει δίκην παῖς παιδὸς) Rectè ita ſcribitur, quià *Chorus* alloquitur *Cadmum*, cujus Nepos erat *Pentheus* ex filiâ *Agavâ*: incogitantèr ergo notavit *Du-Portus*, vel σοὺς in margine ſuo; quanquam & σοὺς *Aldi* Editio præferat; quod tamen inter illius errata numerandum. Quin σοὺς legunt, *Henrico Stephano* teſtante, Veteres Codices; & v. 1308. *Pentheus* à *Cadmo* dicitur, παιδὸς ἐξ ἐμῆς γεγώς. *Joſua Barnes.* V. 1329. Ἐκθηριωθεῖσ', ὄφεος ἀλλάξει τύπον, Ἣν Ἄρεος ἔσχες Ἁρμονίαν, θνητὸς γεγώς) Mirum eſt quàm Doctorum ingenia torſerit hic locus, præcipuè *Æmilium Portum*, qui *Antiptoſin* non vidit, ac proinde ob *Euphemiſmum* rem præcipuè dici de *Harmoniâ*, quanquam & de *Cadmo* idem fatum erat ſtatutum. Sic igitur ordinanda eſt Clauſula, cùm ἐκθηριωθεῖσα apertè habet *Aldi* Editio, Ἁρμονία, ἣν Ἄρεος θυγατέρα οὖσαν ἔσχες σὺ θνητὸς ὢν, ἐκθηριωθεῖσα ἀλλάξει τύπον ὄφεως. Sic *Virgilius* dixit, *Urbem quam ſtatuo, veſtra eſt.* De hâc Mutatione *Cadmi* & *Harmoniæ* vid. *Apollodori Biblioth.* l. 3. c. 5. § 4. *Ovid.* Metamorph. l. 4. Fab. 15. Et *Nonni Dionyſ.* l. 44. *Natalis Comes* Mythologr. l. 9. c. 14. &c. Ἐκθηριωθεῖσα autem ſignificat in *Belluam transformator*, & aliquandò *efferor*; nec audiendus eſt *Æmilius Portus*, qui cùm nihil ſanum hic intelligeret, ſtatuit contrariam ſignificationem ferre; Ὁ γὰρ Κάδμος καὶ Ἁρμονία ἐκθηριωθέντες ὄφεος ἤλλαξαν τύπον, ἤγουν Δράκοντες ἐγένοντο, ut præter loca prædicta teſtantur *Nicander*, *Dionyſius*, *Apollonius Rhodius*, aliique Poetæ quamplures. *Joſua Barnes.* V. 1331. Ὄχον δ' μόσχων) *Hen. Stephanus* ex Vetuſtis exemplaribus profert ὄχλον δὲ μόχθων. & ſanè præter ὄχλος λαῶν, dicitur *Thucydidi* ὄχλος νεῶν *multitudo Navium*, & ὄχλος πραγμάτων *plurima* negotia; ita hic ὄχλον μόχθων *plurimos labores ſimul cum uxore, ut Jovis dicit Oraculum, exantlabis.* Joſua Barnes. V. 1336. Σὲ δ' Ἄρης Ἁρμονίαν τε ῥύσεται, Μακάρων τ' ἐς αἶαν &c.) De *Cadmi* & *Harmoniæ* in Beatas Inſulas tranſlatione vid. Authores ſupra citatos ad v. 1329. *Joſua Barnes.* V. 1348. Δέδοκται, πρέσβυ, τλήμονες φυγαί·) Quomodo hæc *Syntaxis* ſtare poteſt? Eſt Verbum ſingulare, nomen plurale, etiam Fœmininum. *Hæc eſt ſolutio*, quanquam Vulgares Grammaticæ nihil hujuſmodi obſervent, Δέδοκται τοῦτο τὸ δόγμα, ἤγουν ἡμῖν τλήμονες φυγαί· ἢ δέδεκται τοῦτο τὸ σχῆμα, αἱ φυγαὶ δηλονότι. Et Curioſus Lector innumera hujuſmodi exempla obſervabit. Nobis ſit ſatis hanc regulam propoſuiſſe, vel potius exemplum hoc, *Camdenus* enim Regulam poſuit, "*Neutra* pluralia gaudent Verbo ſingulari, aliquando etiam *Maſculina* & *Fœminina*. *Busbeiana* Grammatica hoc non vidit, aut ut falſum omiſit. *Joſua Barnes.* V. 1355. Δράκων δρακαίνης φύσιν ἔχουσαν) De *Cadmo* & *Harmoniâ* in Dracones mutatis vid. ſupra ad v. 1329. Φύσις autem in hoc loco, *Formam* ſignificat, non enim Mente alienati erant, nec Naturam *Draconum* induerant, *Manſueti* enim fuiſſe perhibentur: ſic enim *Ovid.* Metam. l. 4. Fab. 15. *Nunc quoque nec fugiunt Homines, nec vulnere lædunt, Quidque priùs fuerint, placidi meminere Dracones.* Φύσις autem πολυσήμαντος eſt, ut & *Natura* apud Latinos. *Joſua Barnes.* V. 1360. Στερεῖσα) Ita ſcribo pro στερηθεῖσα, ut ſuprà *Oreſt.* v. 623. & *Iphig.* Aul. v. 357. & *Iphig.* Taur. v. 474. Notavimus, Vide & infra v. 1369. Στέρομαί σε, πάτερ. Quod tamen dicitur,

dicitur, quià Activè ςερῶ σε τι, vel τινὸς, ut Iſocrates Trapez. ἀποςερεῖ με Πασίων χρήματα, pro χρημάτων; ideò dicitur ςέρομαί σε, pro σοῦ. Vid. Scholiaſt Euripid. ad Hecub. v. 570. Joſua Barnes. V. 1362. Ὄρνις ὅπως) Ultima ſyllaba τῦ Ὄρνις, quòd producat incrementum in Genitivo & quòd Aſperam ſequatur, longa eſt; alioquin addendum γ' erat. Idem.

Ἀνάπαιστοι.

Ἀγα. Χαῖρ', ὦ μέλαθρον· χαῖρ', ὦ πατρῴα
Πόλις· ἐκλείπω σ' ἐπὶ δυστυχίᾳ
Φυγὰς ἐκ θαλάμων.
Κάδ. Στεῖχέ νυν, ὦ παῖ, τὸν Ἀρισταίου.
Ἀγα. Στέρομαί σε πάτερ. Κάδ. κἀγώ, τέκνον,
Καὶ σὰς ἐδάκρυσα κασιγνήτους.
Ἀγα. Δεινῶς γὰρ δεινῶς τάνδ' αἰκίαν
Διόνυσος ἄναξ
Τοὺς σοὺς εἰς οἴκους ἔφερε.
Διο. Καὶ γὰρ ἔπασχον δεινὰ πρὸς ὑμῶν,
Ἀγέραστον ἔχων ὄνομ' ἐν Θήβαις.
Ἀγα. Χαῖρε πάτερ μοι.
Κάδ. Χαῖρ', ὦ μελέα, καὶ σύ γε, θύγατερ.
Χαλεπῶς εἰς τόδ' ἂν ἥκοις.
Ἀγα. Ἄγετ', ὦ πομποί, με, κασιγνήτας,
Ἵνα συμφυγάδας λήψομ' οἰκτράς.
Ἔλθοιμι δ' ὅπου
Μήτε Κιθαιρὼν μιαρὸς,
Μήτε Κιθαιρῶν' ὄσσοισιν μ' ἐγώ,
Μήθ' ὅθι θύρσος μνῆμ' ἀνάκειται.
Βάκχαις δ' ἄλλαισι μέλοιεν.
Χο. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη.
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Εὐριπίδου Βακχῶν Τέλος.

Agave.

Aga. Vale, ô domus, vale, ô patria
Civitas, deſero te propter infortunium *meum*,
Exulans ex thalamo
Cad. Vade, ô filia, *ad* Ariſtæi domum.
Aga Privor te, ô pater. *Cad.* Et ego te, ô filia,
Et tuas deploro ſorores.
Aga. Atrocitèr enim; atrocitèr hanc injuriam
Bacchus rex
In tuam domum intulit.
Bac. Etenim patiebar atrocia à vobis,
Habens nomen ſine honore Thebis.
Aga. Vale, ô pater, mihi.
Cad. Vale & tu, miſera filia:
Difficulter eò venire poteris; *ut valeas.*
Aga. O ductores ducite me *ad* ſorores,
Ut exilii ſocias aſſumam miſeras.
Proficiſcar autem *illuc*, ubi
Neque Cithæron impurus *eſt*,
Neque Cithæroni oculis miſcebor, *i.e. neq; Cithærōē oculis aſpiciam*,
Et ubi nulla thyrſi memoria eſt,
Bacchis verò aliis hæc erunt curæ.
Cho. Multæ formæ *ſunt* divinarum *rerum*,
Multáque præter ſpem perficiunt dii,
Et quæ ſperabantur, non perfecta ſunt:
Et inſperatorum exitum invenit Deus.
Sic *ſe* hoc negotium finitum eſt, *talem habuit eventum*,

Euripidis Bacchar. Finis.

V. 1368. Στεῖχέ νυν, ὦ παῖ, τὸν Ἀρισταίου) Hic νυν eſt expletivum, ut ex verſu conſtat, quare Accentu privavimus. *Ibid.* Τὸν Ἀρισταίου, ἤγουν οἶκον, Videtur hic noſter Poeta *Ariſtæum Thebanum* poſuiſſe, certè *Hyginus* illum *Thebanum* Regem facit, & certo certiùs *Autonoes Cadmi* filiæ maritus erat, atque adeò *Actæonis* pater, ut *Heſiod.* Theogon. v. 977. Αὐτονόην δ', ἣν γῆμεν Ἀρισταῖος βαθυχαίτης. Vid. ſupra v. 1125. Alii illum, ſed diverſo forſan tempore, *Arcadiâ* regnâſſe dicunt, Vid. *Virgil.* Georg. l. 4. v. 317. &c. *Nonni* Dionyſ. *Apollodor.* Biblioth. *Hyginum*, *Natal. Comit.* Mytholog. l. 5. c. 19. &c. *J. Barnes.* V. 1369. Στέρομαί σε) pro ςέρομαί σου, vid. ſuprà ad v. 1360. *Ibid.* Κἀγὼ τέκνον) Legendum puto, κἀγώ σε, τέκνον, nec Verſui nocebit. V. 1370. Κασιγνήτους) *Atticè*, vel κασιγνήτας lege, ut v. 1379. *Joſua Barnes.* V. 1383. Μήτε Κιθαιρῶν' ὄσσοισι μ' ἐγὼ) Hic locus corruptus videtur, *Aldi* Editio habet ὄσσοισιν ἐγώ, *Brodæus* ὁρῶ pro ἐγὼ legit, vel ſubaudiendum rectè putat. *Dupertus* legit ὄσσοις ἐσίδοιμ' ἐγώ, *Scaliger* ὄσσοισιν ἴδοιμ' ἐγώ. *Canterus* ὄσσοισι μιγῶ, ἤγουν Κιθαιρῶνι. Et *Joh. Miltonus*, fortaſſe μιγῶ, pro ἐγώ. Vid. *Henricum Stephanum*, qui & Θύρσου legendum haud malè ominatur. *Joſua Barnes.* V. 1386. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων) Eâdem Concluſione gaudent *Alceſtis*, *Andromache* & *Helena* &, excepto unico verſiculo, *Medea.*

ΕΥΡΙΠΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΩΨ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΚΥΚΛΩΠΟΣ.

Ὀδυσσεὺς ἀναχθεὶς ἐξ Ἰλίου, εἰς Σικελίαν ἀπερρίφη, ἔνθα ὁ Πολύφημος· εὑρὼν δὲ καὶ δουλεύοντας ἐκεῖ τοὺς Σατύρους, οἶνον δοὺς, ἄρνας ἤμελλε λαμβάνειν, καὶ γάλα παρ' αὐτῶν. Ἐπιφανεὶς δὲ Πολύφημος, ζητεῖ τὴν αἰτίαν τῆς τῶν ἰδίων ἐκφορήσεως. ὁ Σιληνὸς δὲ, τὸν ξένον λῃστεύοντα καταλαβεῖν φησί. Τὰ δ' ἄλλα, ὡς παρ' Ὁμήρῳ κεῖται.

ARGUMENTUM CYCLOPIS.

Ulyſſes navigans ex Ilio, in Siciliam ejectus eſt, ubi habitabat Polyphemus. Inveniens etiam ſervientes illic Satyros, dans eis vinum, recepturus erat oves, & lac ab ipſis. Apparens verò Polyphemus quærit cauſas exportationis rerum ſuarum. Silenus autem hoſpitem prædantem eas cepiſſe dicit. Cætera ſe habent, ſicut ab Homero *ſunt dicta.*

Ἄλλη Ὑπόθεσις τοῦ Κύκλωπος Δράματος Εὑρεθεῖσα ἐν Ἀκροστιχίδι.

Κ έλσας Ὀδυσσεὺς εἰς Κύκλωπος ἄξενον
Υ ψηλὸν εὗρε Θῆρας ἄγρα Βακχικῆς·
Κ αὶ τοῖσιν οἶνον δοὺς, ἄρνας καὶ γάλα
Λ αβὼν· Κύκλωψ δὲ φωράσας τὴν ἁρπαγὴν
Ω μοῖς ὀδοῦσιν ἓξ Ἑταίρους ἤσθιε.
Ψ υχὴν δ' Ὀδυσσεὺς σῶσε τυφλώσας φυγών.

Aliud Argumentum *Cyclopis* Acroſtichum, *Latinum*, Authore *Q. Septim. Florente Chriſtiano*, qui & *Græcum* ſcripſit.

E ogente Vento, ſaxa Cyclopum ardua
V t applicavit Dux Ulyſſes, *repperit*
C horum Satyricum *ſervientem Principi*
L uſco: Sed Agnos Lácque pro Vino auferens
O ffendit ipſum Cœlitem; *qui ſex virûm*
P rebenſa mandit corpora: Hic Ithacus *cavens*
S ibi ipſe, Monſtrum excæcat & ſtruit pedem.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*
ΣΙΛΗΝΟΣ.	SILENUS.
ΧΟΡΟΣ ΣΑΤΥΡΩΝ.	CHORUS SATYRORUM.
ΟΔΥΣΣΕΥΣ.	ULYSSES.
ΚΥΚΛΩΨ.	CYCLOPS.
Προλογίζει δὲ ὁ Σιληνός.	Prologum autem agit Silenus.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

Silenus *Prologum agens exponit, quomodo dum* Bacchum *quæſiturus navigaret, in* Siciliam *ſit vento depulſus ad immanes* Cyclopas; *durámque queritur ſervitutem ſe & filios ſuos* Satyros *ſervire ſub* Polyphemo. *Chorus* Satyrorum *oves paſcentium paſtoricio more pecudes appellat, cum iis & inter ſe fabulando. Dein Thiaſorum* Bacchicorum *deſiderii impatiens, præſentis ſuæ conditionis miſeriam & infortunium dolet.* Ulyſſes *eò loci appulſus* Silenum *ſalutat & ab eo ſimul audit de* Cyclopis *immanitate & erga Hoſpites ſævitiâ; quare cum Sene permutatione factâ, pro Vino nempe ovibus, caſeis & aliis id genus cibariis receptis, jam erat è veſtigio abiturus; quum ſubitò* Cyclope *ſuperveniente,* Ulyſſes *quomodò ſibi ac ſociis proſpiciat, anxius ſecum dubitat.*

Hanc Fabulam eleganti *Latino* Verſu donatam à *Q. Septimio Florente Chriſtiano* nobis exhibuit *Iſ. Caſaubon.* ad finem *Satyricæ Poeſeos.* Joſua Barnes.

ΣΙΛΗΝΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Ἴαμβοι.

Ὦ Βρόμιε, διὰ σὲ μυρίους ἔχω πόνους
Νῦν, χ' ὅτ' ἐν ἥβῃ τοὐμὸν εὐσθένει δέμας·
Πρῶτον μὲν, ἡνίκ' ἐμμανὴς Ἥρας ὕπο,
Νύμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ᾤχου τροφούς.

Sil. O Bacche, propter te fero innumerabiles labores
Nunc, & quando in juventute meum florebat corpus:
Primùm quidem, quando tu furiis agitatus à Junone,
Nymphas montanas relinquens, abieras nutrices.

Annotationes.

V. 1. Ὦ Βρόμιε, διὰ σὲ) Quòd hæc Fabula rectè *Euripidi* tribuitur, vid. *Iſaaci Caſauboni de Satyricâ Poeſ.* l. 1. c. 6. Et rectè *Joh. Brodæus* notavit *Tragœdiam* hanc prope accedere ad Veterem *Satyram* & ex *Hom.* Odyſſ. l. 9. ab *Eurip.* depromptam. *Silenus* dicitur *Bacchum* Educâſſe; de hâc autem *Bacchi* inſaniâ à *Junone* novercâ illi immiſſa vid. *Apollodor.* Bibl. l. 3. c. 5. §. 1. Item *Nat. Com.* Mythol. l. 5. c. 13. Item *Nonni Dionyſ.* l. 31. *J. Barnes.* V. 2. Νῦν, χ' ὅτ') Νῦν, καὶ ὅτε. V. 3. Ἐμμανὴς) *Scaliger* ἐμμανεὶς legendum putat, nullâ neceſſitate; ſi modo ὢν intelligas. *Joſua Barnes.*

Ἔπει-

Ἔπειτα γ' ἀμφὶ γηγενῆ μάχην δορὸς,
Ἐνδέξιος σῷ ποδὶ παρασπιστὴς γεγὼς,
Ἐγκέλαδον ἰτέαν εἰς μέσην θενὼν, δορὶ
Ἔκτεινα. φέρ' ἴδω· τοῦτ' ἰδὼν ὄναρ λέγω;
Οὐ μὰ Δί', ἐπεὶ καὶ σκῦλ' ἔδειξα Βακχίῳ.
Καὶ νῦν ἐκείνων μείζον' ἐξαντλῶ πόνον.
Ἐπεὶ γὰρ Ἥρα σοὶ γένος Τυρσηνικὸν
Ληστῶν ἐπῶρσεν, ὡς ὁδηθείης μακράν,
Ἐγὼ πυθόμενος σὺν τέκνοισι ναυστολῶ,
Σέθεν κατὰ ζήτησιν. ἐν πρύμνῃ δ' ἄκρᾳ
Αὐτὸς λαβὼν, ηὔθυνον ἀμφῆρες δόρυ,
Παῖδές τ' ἐρετμοῖς ἥμενοι, γλαυκὴν ἅλα
Ῥοθίοισι λευκαίνοντες, ἐζήτουν σ', ἄναξ.
Ἤδη δὲ Μαλέας πλησίον πεπλευκότας,
Ἀπηλιώτης ἄνεμος ἐμπνεύσας δορὶ,
Ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ' ἐς Αἰτναίαν πέτραν,
Ἵν' οἱ μονῶπες ποντίου παῖδες θεοῦ,
Κύκλωπες οἰκοῦσ' ἄντρ' ἐρῆμ' ἀνδροκτόνοι.
Τούτων ἑνὸς ληφθέντες ἐσμὲν ἐν δόμοις
Δοῦλοι. καλοῦσι δ' αὐτὸν, ᾧ λατρεύομεν,
Πολύφημον. ἀντὶ δ' εὐίων βακχευμάτων,
Ποίμνας Κύκλωπος ἀνοσίου ποιμαίνομεν.
Παῖδες μὲν οὖν μοι, κλιτύων ἐν ἐσχάτοις
Νέμουσι μῆλα νέα, νέοι πεφυκότες.
Ἐγὼ δὲ πληροῦν πίστρα, καὶ σαίρειν στέγας
Μένων τέταγμαι τάσδε, τῷδε δυσσεβεῖ
Κύκλωπι δείπνων ἀνοσίων διάκονος.
Καὶ νῦν τὰ προσταχθέντ' ἀναγκαίως ἔχει,
Σαίρειν σιδηρᾷ τῇδέ μ' ἁρπάγῃ δόμους.
Ὡς τόν τ' ἀπόντα δεσπότην, Κύκλωπ', ἐμὸν
Καθαροῖσιν ἄντροις, μῆλά τ' εἰσδεχώμεθα;
Ἤδη δὲ παῖδας προσνέμοντας εἰσορῶ
Ποίμνας. τί ταῦτα; μῶν κρότος Σικιννίδων,
Ὅμοιος ὑμῖν νῦν τε, χ' ὅτε Βακχίῳ
Κῶμοι συνασπίζοντες Ἀλθαίας δόμους,
Προσῆτ', ἀοιδαῖς βαρβίτων σαυλούμενοι;

Deinde in prælio belli Gigantei,
Ad dextrum pedem tuum auxiliator cum eſſem,
Enceladum, clypeo in medio percutiens, haſtâ
Interfeci. Age videam, hócne ſomnium à me viſum dico?
Non per Jovem; nam & ſpolia oſtendi Baccho.
Et nunc illis majorem haurio laborem.
Poſtquam enim Juno tibi genus Tyrrhenum
Immiſit latronum, uti peregrinareris procul,
Ego audiens *hoc*, cum meis liberis navigo
Ad tui inquiſitionem: in puppi verò ſumma
Ipſe *gubernaculo* correpto, regebā utrinque-*remis*-impulſam navem,
Filiique *mei Satyri ad* remos ſedentes, glaucum mare
Fluctibus dealbantes, quærebant te, ô rex.
Jam verò prope Maleam navigantes,
Subſolanus ventus aſpirans ad navem,
Impulit nos ad hanc Ætneam petram,
Ubi monoculi filii marini dei
Cyclopes habitant antra deſerta, homicidæ.
Horum unius capti ſumus in ædibus
Servi: vocant autem eum, cui ſervimus,
Polyphemum: & pro lætitiâ bacchicâ,
Greges Cyclopis impii paſcimus.
Filii igitur mei clivis in extremis, *ac remotis*
Paſcunt agnos juvenes, *ipſi quoque* juvenes exiſtentes.
Ego verò ut impleam pocula, & verram habitacula
Manens *domi* conſtitutus ſum, hæc, huic impio
Cyclopi conviviorum injuſtorum miniſter.
Et nunc quæ *mihi* mandata ſunt, neceſſe eſt
Me *facere*, *ſcilicet* verrere ferreis his raſtris domum,
Ut & abſentem dominum Cyclopem meum,
Mundis antris, & oves excipiamus.
Jam verò filios prope paſcentes video
Greges. quid hoc? num ſtrepitus Sicinnidum, *ſaltationum*,
Similis *eſt* nunc vobis, *i.e. veſtro thiaſo*, *ac* quum Baccho
Sodalium chori ſimul-tamulantes Althææ domum
Adibatis, tantu barbitorum delectati?

V. 5. Ἔπειτά γ' ἀμφὶ Γηγενῆ μάχην δορὸς &c.) Quanquam hic riſûs causâ *Silenus* introducitur Glorians de virtute ſuâ in bello *Giganteo*, hoc tamen illi omninò concedendum, quòd in eâ pugnâ ſuo quidem Domino *Baccho* nequaquam defuerit, quin illius *Aſinus* quem quoquomodo equitabat, adeò horrificum Ruditum ediderit, ut *Gigantes* rei novitate attoniti, in fugam fuerint verſi: ſed quòd *Enceladum* ipſe per ſe proſtraverit, id nemo credet, niſi cui omnes omninò Poeticæ Fabulæ Veritatis loco habentur. De *Gigantomachiâ* vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 543. *Joſua Barnes.* V. 7. Ἐγκέλαδον ἰτέαν) Hoc in loco ἰτέα pro *Clypeo* ponitur, ut *Troad.* v. 1193. Aliquando pro *Haſta* occurrit & frequentius hoc quidem. *Suppl.* v. 695. *J. Barnes.* V. 11. Ἐπεὶ γὰρ Ἥρα σοὶ γένος Τυρσηνικὸν Ληστῶν ἐπῶρσεν) De hiſce Piratis *Tyrrhenis*, quos à *Junone* in *Bacchum* excitatos ait *Euripides*, Vid. Imprimis, *Homeri* Hymnum, Διόνυσος ἢ Λῃσταὶ dictum; *Ovid.* Metam. l. 3. Fab. 8, 9. *Philoſtrati* Icon. l. 1. in voce Τυῤῥηνοὶ, *Apollodori* Biblioth. l. 3. §. 3. *Nonni* Dionyſ. l. 45. fol. 767. *Natal. Com* Mytholog. l. 5. c. 13. *Joſua Barnes.* V. 15. Ἀμφῆρες δόρυ) Δόρυ ἀμφῆρες, ναῦν vocat ἀμφήλατον, ἑκατέρωθεν ἐρετμοῖς χειμένην, καὶ ἐρεσσομένην δόρυ, ἀντὶ δικρότου ναῦν, quod monoo, quia *Brodæus* ἀμφῆρες δόρυ, *haſtam ancipitem* exponit, quo nihil dici potuit incogitantius in hoc loco. *Joſua Barnes.* V. 18. Μαλέας) *Malea* eſt *Laconiæ* Promontorium, ſcribitur & *Græcè* Μάλεια, & *Latinè* penultimam ancipitem habet, ut *Virgil.* Æn. l. 5. v. 193. *Ioniòque Mari, Maleæque ſequacibus undis.* At *Ovid.* Amor. l. 2. Eleg. 6. *Ne timeam veſtros curva Malea ſinus.* Et *Stat.* Theb. l. 7. *Raucæ circumtonat ira Maleæ.* Et *Propert.* Eleg. l. 3. *Præbeat Hoſpitio ſæva Malea ſuo.* Dicitur hodie *Aſini Maxilla*, *Græcè*, ut *Tzetzes* in *Lycophr.* Ὄνου κατωμάγυλον, τουτέστι γναθμόν, ſic Euripid. Scholiaſtes ad *Oreſt.* v. 362. Μαλέας προσίσχων) Μαλέας δὲ ἀκρωτήριόν ἐστι περὶ Λακεδαιμονίαν, λεγόμενον παρά τισιν ὄνου κατωμάγυλον. Vid. *Johannis Meurſii* Gloſſarium *Græco-barbarum* in Κατωμάγυλον & in Μάγυλον. *Joſ. Barnes.* V. 19. Ἀπηλιώτης ἄνεμος) Dicitur quaſi ἀφηλιώτης, ut ἀφήλιος, pro ἀνθήλιος, de quâ re vid. *Euſtathium* in *Homerum*: Vid. etiam *Ariſtot.* de Mundo & *Gellium* l. 1. c. 22. *Ibid.* Δορὶ) i. e. νηΐ. Vid. v. 15. *Oppian.* Cyneget. l. 4. Ἐς γαῖαν δόρυ κέλσε) pro ναῦν. V. 21. Μονῶπες) *Heſiod.* Theogn. v. 143. Μοῦνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσῳ ἐπέκειτο μετώπῳ, Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον· οὕνεκ' ἄρα σφέων Κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἕεις ἐνέκειτο μετώπῳ. *Joſ. Barnes.* V. 27. Μὲν οὖν μοι) οὖν μοι *Scaliger.* V. 28. Μῆλα νέα, νέοι πεφυκότες) *Implumes Pullos Pullus & ipſe fovet*; quem titulum olim Puello Avium pullitiem curanti inſcripſi. *Joſ. Barnes.* V. 29. Πίστρα) Vid. infrà ad v. 47. V. 31. Διάκονος) *Ionicè* Διήκονος, & hinc α producitur, vid. Lexica. V. 33. Ἁρπάγῃ) *Johannes Miltonus* addit ad Marginem, *vel* ἁρπάγη, rectè ut puto; ἁρπαγὴ enim *Actionem* notat, ἁρπάγη *Inſtrumentum.* *Q. Septim. Florens* per *Hirpicem* explicat *Anglicè* à Raking-Shovel. *Joſua Barnes.* V. 37. Σικιννίδων) Σίκιννις ὀρχήσεως τρόπος πολυχινήτου εἶδος. Vid. *Cal. Rhodigin.* l. 5. c. [illegible]. *Iſaaci Caſauboni* de *Satyricâ* Poeſi l. 1. c. 4. & c. 6. Hic *Saltus* Satyricis Fabulis proprius vel quaſi κίνησις, vel à *Sicinno* authore dictus; hinc Satyri Σικιννισταὶ dicti; ſenſus hic, Μῶν κρότος Σικιννίδων ὑμῖν ἐν ἴσῳ καὶ ὁμοίως ἱλαρὸς νῦν ἐστιν, ὡς ὅτε τῷ Βάκχῳ συγχορεύομεναι ἐκωμάζομεν κ. λ. Vid. infrà v. 39. *Joſua Barnes.* V. 39. Κῶμοι συνασπίζοντες Ἀλθαίας δόμους Προσῆτ', ἀοιδαῖς βαρβίτων σαυλούμενοι) Κῶμος *Commeſſatio*, item *Saltatio-feſtiva*, *Cantilena-laſciva*, & *Commeſſantium Chorus*, ſive *Comitatus Bacchi*-

cas, ut in hoc loco, quomodo *Demoſthenes* & *Athenæus* utuntur hâc voce; & pro *quâvis turbâ*, ut pro *Militum-manu*, ut *Supplic.* v. 390. Item *Deus-præſes harum* rerum. Quare *Iſaacus Caſaubonus* non hic eſt Audiendus, qui hoc modo legit κώμους ζυμπαίζοντ᾽ (pro συμπαίζοντα) ἐς Ἀλθαίας δόμους, ἤγουν Βακχίῳ. Nota eſt Hiſtoria, *Bacchum Oenei* Rivalem *Althæam* ejus Uxorem filiam *Theſtii* inviſere ſolitum, ex qua *Deianiram* cepiſſe dicitur; hinc *Apollodorus* Biblioth. l. 1. c. 8. Οἰνεὺς δὲ βασιλεύων Καλυδῶνος, παρὰ Διονύσου φυτὸν ἀμπέλου πρῶτος ἔλαβε· γήμας δὲ Ἀλθαίαν τὴν Θεστίου, γεννᾷ Τοξέα --Καὶ Δηϊάνειραν, ἣν Ἀλθαίαν λέγουσιν ἐκ Διονύσου γεννῆσαι. Quare ita hujus loci verba ſunt ordinanda, Μὰν κρότος Σικιννίδων ὅμοιός ἐστιν ὑμῖν νῦν τι, καὶ ὅτι τοῦ Βάκχου Κῶμοι, ἤγουν, ὑμεῖς κωμάζοντες θίασος ὄντες, ζυμπαίζοντες, ἤγουν Βάκχῳ ζυμπαρακολουθοῦντες δόμους, Ἀλθαίας προσήκετε. καὶ προσῆτε, ἤγουν πρὸς δόμους ἤρχεσθε. *Q. Septim. Florens* Κῶμοι legit, nequaquam ineptè, ut ſit, ἔστι Βάκχῳ καὶ ἐμοὶ ζυμπαίζοντες &c. *Joſua Barnes.* V. 40. Προσῆτε) Pro προσήιετε, Pluſq. Perfect. Med. ab εἶμι *eo.* *Ibid.* σαυλούμενος) *Aldi* Editio habet σαυλούμενος, tum verò ad κρότος refertur; alii σαυλούμενοι, ut ad ὑμεῖς & προσῆτε ſpectet, demùm σαυλουμένοις, ut cum ἀοιδαῖς concordet. Quid ſi συσσαυλούμενοι legamus, ut ſit *Bacchus* in *Quinto* loco? Sed & σαυλοῦμαι, ἁβρῶς καὶ τρυφερῶς βαδίζω, καὶ κούφως χορεύω, *Hom.* Hymn. *Bacch.* v. 28. Σαυλὰ ποσὶν βαίνουσα. Hinc Noſtræ *Eſtheræ* v. 753. Ταρβοῦσιν φοιτῶσιν ὑπ᾽ ἀκερσεκόμου πόδεσσιν Σαυλὰ μάλα προβιβῶσι. *Joſua Barnes.*

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Πᾷ δή μοι γενναίων μὲν πατέρων,
2 Γενναίων τ᾽ ἐκ τοκάδων;
3 Πᾷ δή μοι νίσσῃ σκοπέλους;
4 Οὐ *τᾷδ᾽ ὑπήνεμος αὔρα,
5 Καὶ ποιηρὰ βοτάνα,
6 Δινᾶεν θ᾽ ὕδωρ ποταμῶν
7 Ἐν πίστραις κεῖται, πέλας ἄν-
8 τρων. οὔ σοι βλαχαὶ τεκέων.
9 Ψύττα· οὐ τᾷδ᾽ οὔ, οὐ τᾷδε νέμῃ;
10 Οὔτ᾽ ἐν κλιτὺϊ δροσερᾷ;
11 Ὠή· ῥίψω πέτρον *τάχα σου.
12 Ὕπαγ᾽ ὦ, ὕπαγ᾽, ὦ κεράστα,
13 Μηλοβότα στασίωρον,
14 Κύκλωπος ἀγροβόται.

Ἀντιστροφή.

1 Σπαργῶντάς μοι τοὺς μαστοὺς χάλασον.
2 Δέξαι θηλαῖσι σποράς,
3 Ἃς λείπεις ἀρνῶν θαλάμοις.
4 Ποθοῦσί σ᾽ ἁμερόκοιτοι
5 Βλαχαὶ σμικρῶν τεκέων.
6 Εἰς αὐλὰν πότ᾽ ἀμφιβαλεῖς;
7 Ποιηροὺς λιποῦσα νομούς,
8 Αἰτναίων εἴσω σκοπέλων.
9 Οὐ τάδε Βρόμιος, οὐ τάδε χοροί,
10 Βάκχαι τε θυρσοφόροι,
11 Οὐ τυμπάνων ἀλαλαγμοί,
12 Κρηναίοις παρ᾽ ὑδροχύτοις,

* Scaliger τᾷδ᾽.

* Q. Sept. Flor. ναπᾶ.

EPODICA.

Strophe.

Chor. 1 Quonam mihi generoſis ex patribus,
2 Ex generoſis ex matribus *nate*,
3 Quò mihi vadis *per* ſcopulos?
4 Non hic lenis aura
5 Et lætum gramen,
6 Et verticoſa aqua fluviorum
7 In poculis poſita eſt, juxta an-
8 tra, non tibi balatus agnorum *hic audiuntur*?
9 Heus tu, non hic, non hic paſceris?
10 Non igitur *in* clivo roſcido gramen carpes?
11 Ohe, jaciam ſaxum mox *in* te.
12 Redi, redi *caper* cornute,
13 *Ad* paſtoris ſtationem-montanam,
14 Cyclopis agreſtis.

Antiſtrophe.

1 Laxa mihi, *ô ovis*, turgentes mammas:
2 Excipe ſub *mammarum* papillis tuos fœtus,
3 Quos relinquis agnorum *in* thalamis, *i. e. in ovilibus.*
4 Deſiderant te interdiu-dormientium
5 Balatus parvorum agnorum.
6 In *ſtabulorum* aulam tandem intrabis,
7 Herbida relinquens paſcua;
8 Ætnæos intra ſcopulos.
9 Hic non *eſt* Bromius, hic non *ſunt* Chori,
10 Nec Bacchæ thyrſigeræ,
11 Non tympanorum ſtrepitus,
12 Ad fontes aquiſinos,

V. 47. Ἐν πίστραις) Supra v. 29. τὰ πίστρα, ut hic αἱ πίστραι pro ποτίστραι, illud à πίνω, πίσω, ut hoc à ποτίζω. Obitèr hic corrigendus eſt *Johan. Brodæus*, qui ad v. 29. Πίστρα) dixit, Corrige πετρας: is enim Verſus non ſtabit, niſi πίστρα legas, ut ſit *Iambus* in *Quarto* loco. *Joſua Barnes.* *Ibid.* Πέλας ἄντρων) *Iſ. Caſaubon.* legit πέλας δ᾽ ἀντρῶν, οὔ σοι &c. V. 49. Ψύττα) *Theocritus* in hoc loco, quem & egregiè imitatur exprimitque, videtur legiſſe σίττα, ſic enim ille *Idyll.* 4. Νομεῦς dicto, v. 45. Σίττ᾽ ὁ λεπαργός, Σίττ᾽ ἁ Κυμαίθα ποτὶ τὸν λόφον. *Id.* Idyll. 5. v. 100. V. 53. Στασίωρον) *Caulam* montanam. *Henricus Stephanus* nimis in *Brodæum* perſtringendo temerarius hic mihi viſus eſt, Ita enim loquitur, "*Ex quâ expoſitione apparet illum στασίωρον retinere & facere ſubſtantivum-ſignificans Caulam montanam. At ego*, pergit ille, *non puto Nomini illi ullam* Montis *ſignificationem ſubeſſe, qui Græcis ὄρος dicitur per* ο, non per ω. *Nec puto in quoquam ab ὄρος Derivato hanc mutationem τοῦ* ο in ω *inveniri.*" Ita ille, & tamen, Dii Boni, quàm peritus *Græcarum* Dictionum Artifex! Quæ tamen omnino nihil habent ponderis; nam nè dicam ὦρος *Doricè* pro οὖρος, quod *Ionicè* ponitur pro ὄρος, en! nonnulla Derivata, in quibus ο in ὄρος vertitur in ω, quæ etiam in ipſius *Stephani* Theſauro reperiuntur, Ἀκρώρεια *Summitas-Montis*, Κρημνώρεια *præcipitium-Montis*, περιωρείτης Πὰν in *Anthologiâ* dicitur, quòd *circa-montes-verſetur*, Πρυμνώρεια *Montis-Radix.* *Hom.* Iliad. ξ. v. 307. ubi *Scholiaſt.* Πρυμνωρείας καλοῦσιν τὰ ἔσχατα καὶ κατώτατα τῶν ὀρῶν. Sic *Iliad* υ. v. 218. Ἀλλ᾽ ἔθ᾽ ὑπωρείας ᾤκεον πολυπιδάκου Ἴδης. Ubi *Scholiaſt.* ὑπωρείας) τὰ κάτω μέρη τῶν ὀρῶν. Quare per *Stephanum* non erit, quin τὸ στασίωρον ſignificet σταθμὸν ὀρεινόν, i. e. *ſtationem montanam*, ſive *caulam montanam*, qualem *Cyclops* habuit & qualem mox v. 60. Ipſe Poeta vocat Αὐλὰν Αἰτναίων εἴσω σκοπέλων. Et hinc omnes illæ variæ lectiones & inanes conjecturæ prorſus humi cadunt, nempe *Stephani* στασιωρέ, vel στασίωρος, utroque enim modo accentum ponit, *Scaligeri* στασίωρος, *Duporti*, melior στασιωρῶν & ſiquæ aliæ hujuſmodi. *Joſua Barnes.* V. 54. Ἀγροβῶτα) Ita pro ἀγροβότα Verſûs causâ lego, utroque enim modo indifferentèr hoc genus nominum leguntur, deſinunt nempe vel in --βότης, pro quo & --βοτὴρ, vel in --βώτης, pro quo βωτὴρ & βώτωρ. Quòd verò nonnulli putant legendum ἀγροβότα, ut *Scaliger*, id ſanè Verſus nequaquam permittet, ut ex illius pari, in *Antiſtrophâ* conſtat, qui ex *Spondæis* duobus, intermediante *Tribracho*, conſiſtit. Hoc verò in loco Doctiſſimo & Acutiſſimo *Henrico Stephano* aſſentire nequeo, qui legit, quaſi μηλοβότα eſſet Vocandi caſus, cùm ita potiùs verba ſint ordinanda, ὕπαγ᾽, ὦ ὕπαγ᾽, ὦ Κεράστα, ἐς τὸ τοῦ Μηλοβότου στασίωρον. τοῦ Κύκλωπος ἀγροβώτου, καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς νεμομένου. *J. Barnes.* V. 57. Θαλάμοις) Mallem Θαλάμαις. Vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 938. & *Bacch.* v. 561. *Joſua Barnes.* V. 60. Ἀμφιβαλεῖς) Utrum ἀμφιβαλῇ, quod potiùs credo, an ἀμφιβαλεῖ, dubitat *Henricus Stephanus*; ſuſpectum verò habet, quomodo ἀμφιβάλλει

ἀμφιβάλλω redire ſonet. Non videtur mihi adeò neceſſarium, ut hæc ſignificatio hic affigatur. Sin ἀμφιβαλῇ legas, expone, *operieris*, *contegeris*, utpote *ſub tecto*. Joſua Barnes.

13 Οὐκ οἴνου χλωραὶ σταγόνες,
14 Οὐ Νύσα μετὰ Νυμφᾶν.

Ἐπῳδός.

1 Ἴακχον, ἴακχον ᾠδὰν
2 Μέλπω πρὸς τὰν Ἀφροδίταν,
3 Ἂν θηρεύων πετόμαν,
4 Βάκχαις σὺν λευκόποσιν.
5 Ὦ φίλος, ὦ φίλε Βακχεῖε,
6 Ποῖ οἰοπολεῖς,
7 Ξανθὰν χαίταν σείων;
8 Ἐγὼ δ' ὁ σὸς πρόπολος
9 Θητεύω Κύκλωπι
10 Τῷ μονοδέρκτᾳ,
11 Δοῦλος ἀλαίνων σὺν τᾷδε
12 Τράγου χλαίνᾳ μελέᾳ,
13 Σᾶς χωρὶς φιλίας.

Ἴαμβοι.

Σιλ. Σιγήσατ', ὦ τέκν', ἄντρα δ' εἰς πετρηρεφῆ
Ποίμνας ἀθροῖσαι προσπόλοις κελεύσατε.
Χο. Χωρεῖτ'· ἀτὰρ δὴ τίνα, πάτερ, σπουδὴν ἔχεις;
Σιλ. Ὁρῶ πρὸς ἀκταῖς ναὸς Ἑλλάδος σκάφος,
Κώπης τ' ἄνακτας σὺν στρατηλάτῃ τινὶ
Στείχοντας εἰς τόδ' ἄντρον, ἀμφὶ δ' αὐχέσι
Τεύχη φέροντας κενά, βορᾶς κεχρημένους,
Κρωσσούς θ' ὑδρηλούς· ὦ ταλαίπωροι ξένοι,
Τίνες ποτ' εἰσίν; οὐκ ἴσασι δεσπότην
Πολύφημον, οἷός ἐστιν, ἄξενον στέγην
Τήνδ' ἐμβεβῶτες, καὶ Κυκλωπίαν γνάθον
Τὴν ἀνδροβρῶτα δυστυχῶς ἀφιγμένοι.
Ἀλλ' ἥσυχοι γίγνεσθ', ἵν' ἐκπυθώμεθα,
Πόθεν πάρεισι Σικελὸν Αἰτναῖον πάγον.
Οδυ. Ξένοι, φράσαιτ' ἄν, νᾶμα ποτάμιον πόθεν
Δίψης ἄκος λάβοιμεν; εἴ τις θέλει
Βορὰν ὀδῆσαι ναυτίλοις κεχρημένοις;
Τί χρῆμα; Βρομίου πόλιν ἔοιγμεν εἰσβαλεῖν·
Σατύρων πρὸς ἄντροις τόνδ' ὅμιλον εἰσορῶ.
Χαίρειν προσεῖπα πρῶτα τὸν γεραίτατον.
Σιλ. Χαῖρ', ὦ ξέν', ὅστις δ' εἶ, φράσον, πάτραν τε σήν.
Οδυ. Ἰθακὸς Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλλήνων ἄναξ.
Σιλ. Οἶδ' ἄνδρα κρόταλον, δριμὺ Σισύφου γένος.
Οδυ. Ἐκεῖνος αὐτός εἰμι· λοιδόρει δὲ μή.

13 Non vini virides guttulæ;
14 Non eſt hic Nyſa cum Nymphis.

Epodus.

1 Bacchicum, bacchicum carmen
2 Cano ad Venerem.
3 Quam quærens volitabam,
4 Cum Bacchis candidos-pedes-habentibus,
5 O chare, ô chare Bacche;
6 Ubinam ſolus-verſaris,
7 Flavum capillitium concutiens?
8 Ego enim tuus miniſter
9 Servio Cyclopi
10 Unoculo,
11 Servus errans cum hâc
12 Hirci miſerâ pelle,
13 Tuâ ſine amicitiâ.

Silenus.

Tacete filii: antra verò in camerata-in-ſaxis
Greges cogere famulos jubete.
Ch. Ite: Sed quam, pater, feſtinationē jā habes? *cur adeo nos acceler.*
Sil. Video ad littus ſcapham navis Græcæ,
Et remorum dominos, *i.e. remiges*, cum duce quodam
Venientes ad hoc antrum, & circa collum
Vaſa ferentes vacua, cibi indigentes,
Urnaſque aquaticas. ô miſeri hoſpites,
Quinam ſunt? non nôrunt dominum
Polyphemum, qualis ſit, inhoſpitale hoſpitium
Hoc ingredientes, & *ad* Cyclopis buccas
Iſtas hominum-voratrices, infelicitèr venientes.
Sed taciti ſitis, ut *ex ipſis* quæramus,
Unde accedant *ad* Siculam Ætnæam rupem.
Ulyſ. Hoſpites poſſetiſne dicere, aquam fluvialem unde
Sitis remedium poſſimus accipere, & ſi quis velit
Cibum vendere nautis indigentibus?
Quid hoc rei *eſt*? *ad* Bacchi urbem videmur appuliſſe:
Aſt antra Satyrorum hunc gregem video.
Salvere jubeo primùm natu maximum.
Sil. Salve hoſpes, quiſnam autem ſis, dicito, & tuam patriam.
Ulyſ. Ithacus Ulyſſes, Cephaleniæ terræ rex.
Sil. Novi virum loquacem, acre Siſyphi genus.
Ulyſ. Ille ipſe ſum, ne tamen conviciëris mihi.

V. 68. Οὐ Νύσα μετὰ Νυμφᾶν) Senſus, Hæc Vitæ conditio cui ſervimus, nequaquam priori ſimilis eſt, quâ *Bacchi* auſpiciis fruebamur. Non eſt hic *Bacchus*, nec illius Myſteria, nec Deliciæ ejus, neque locus ei gratus, ut erat Mons *Nyſa*, ſive *Nyſa*, ſive *Indiæ*, ſive *Arabiæ* pro *Sinâ*, ſive *Parnaſſi* culminis nomen, ubi cum *Bacchis* & *Nymphis Bacchi* nutricibus choreas agere ſolebamus. *Duportus* legit ἔκ ἐν Νύσᾳ, Verſûi Senſuiq; incommodus. *J. Barnes.* V. 72. Λευκόποσιν) *Homer.* ἀργυρόπεζαν dixit, *i.e.* λευκόπουν. V. 73. Βακχεῖε) Idem quod Βάκχιε & Βάκχε, vid. *Iphig.* Tauric. v. 953. V. 78. Μονοδέρκτᾳ) μονοφθαλμῷ. V. 80. Τράγου χλαίνᾳ μελέᾳ) Ita ferè paſtores *Ovinis* & *Caprinis* Pellibus induti erant, id quod etiam *Patriarchis* Paſtoriciæ vitæ incumbentibus Apoſtolus tribuit, *Hebr.* c. 11, v. 37. Περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν. Id abundè patet ex *Theocrito*, & *Homerus* Odyſſ. ξ. v. 530. De *Eumæo* ſubulco loquens hanc rem attigit, Ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος μεγάλοιο. *Joſ. Barnes.* V. 85. Ναὸς Ἑλλάδος σκάφος) ναὸς σκάφος pro ναῦν, Ἓν διὰ δυοῖν. Vid. *Rheſ.* 322. & *Troad.* v. 538. V. 86. Κώπης τ' ἄνακτας) Notat in Rhetoricis *Ariſtoteles*, ut duriùs dictum ab *Euripide* in *Telepho*, κώπης ἄνακτες, quod genus loquendi hic habes. Notavit mihi *Iſaacus Caſaubonus* in Satyricâ Poeſi. Ita *Rex* apud *Latinos* pro ſimplici *Domino*, *Remorum* autem *Domini* dicuntur *Remiges*, qui *Remos* ſcilicet ſuo arbitrio impellunt, ita *Homerus*, Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο. *Joſua Barnes.* V. 98. Βορὰν ὀδῆσαι) ὀδῆσαι, προδίδοσθαι· ὠδίαν, ἐφόδιον παρέχειν, εἴτε φιλίας, εἴτε καὶ ἀντιλλάξεώς τινος· ſic infra v. 133. Ὤδησον ἡμῖν σῖτον, οὗ σπανίζομεν. Ἐξοδᾶν idem, ut intrà v. 266. Μὴ τάδ' ἐξοδᾶν ἐγὼ ξένοισι χρήματα. V. 99. Ἔοιγμεν) Ita Rectè *Aldi* Editio pro ἐοίκαμεν. Fit autem per *Syncopen* & eſt 2. Plural. Med. *Atticè*. V. 103. Ἰθακὸς Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλλήνων ἄναξ) Ita *Homerus* Iliad. β. v. 631. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους, Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον &c. V. 104. Ἄνδρα κρόταλον) Κρόταλον τὸ, *Cymbalum* & fit per Appoſitionem; ſic *Appius Cymbalum Mundi* dicebatur. Vid. quæ Nos ad *Rheſ.* v. 499. *Ibid.* Σισύφου γένος) *Ulyſſes* erat filius *Laertis*, at ab inimicis objiciebatur ei, quaſi ante Nuptias ſeminatus fuerit à *Siſypho*; quamobrem *Ulyſſes*, hoc opprobrium ſequenti verſu deprecatur, λοιδόρει δὲ μή, inquiens; vid. quæ Nos ad *Iphig. Aul.* 524. *Joſua Barnes.*

Σιλ. Πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυστολῶν πάρει;
Οδυ. Ἐξ Ἰλίου γε, κἀπὸ Τρωϊκῶν πόνων.
Σιλ. Πῶς; πορθμὸν οὐκ ᾔδεσθα πατρῴας χθονός;
Οδυ. Ἀνέμων θύελλαι δεῦρό μ' ἥρπασαν βίᾳ.
Σιλ. Παπαῖ· τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξαντλεῖς ἐμοί.
Οδυ. Ἦ καὶ σὺ δεῦρο πρὸς βίαν ἀπεστάλης;
Σιλ. Λῃστὰς διώκων, οἳ Βρόμιον ἀνήρπασαν.
Οδυ. Τίς δ' ἥδε χώρα, καὶ τίνες ναίουσί νιν;
Σιλ. Αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος.
Οδυ. Τείχη δὲ ποῦ 'στι, καὶ πόλεως πυργώματα;
Σιλ. Οὐκ εἴσ'· ἔρημοι πρῶνες ἀνθρώπων, ξένε.
Οδυ. Τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν; ἢ θηρῶν γένος;
Σιλ. Κύκλωπες ἄντρ' ἔχοντες, οὐ στέγας δόμων.
Οδυ. Τίνος κλύοντες; ἢ δεδήμευται κράτος;
Σιλ. Νομάδες· ἀκούει δ' οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενός.
Οδυ. Σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν;
Σιλ. Γάλακτι, καὶ τυροῖσι, καὶ μήλων βορᾷ.
Οδυ. Βρομίου δὲ πῶμ' ἔχουσιν ἀμπέλου ῥοάς;
Σιλ. Ἥκιστα· τοιγὰρ ἄχορον οἰκοῦσι χθόνα.
Οδυ. Φιλόξενοι δὲ, χ' ὅσιοι περὶ ξένους;
Σιλ. Γλυκύτατα φασὶ τὰ κρέα τοὺς ξένους φορεῖν.
Οδυ. Τί φῄς; βορᾷ χαίρουσιν ἀνθρωποκτόνῳ;
Σιλ. Οὐδεὶς μολὼν δεῦρ', ὅστις οὐ κατεσφάγη.
Οδυ. Αὐτὸς δὲ Κύκλωψ, ποῦ 'στιν; ἢ δόμων ἔσω;
Σιλ. Φροῦδος πρὸς Αἴτνην, θῆρας ἰχνεύων κυσίν.
Οδυ. Οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις, ὡς ἀπαίρωμεν χθονός;
Σιλ. Οὐκ οἶδ', Ὀδυσσεῦ. πᾶν δέ σοι δρῷμεν ἄν.
Οδυ. Ὄδησον ἡμῖν σῖτον, οὗ σπανίζομεν.
Σιλ. Οὐκ ἔστιν, ὥσπερ εἶπον, ἄλλο πλὴν κρέας.
Οδυ. Ἀλλ' ἡδὺ λιμοῦ καὶ τόδε σχετήριον.
Σιλ. Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστὶ, καὶ βοὸς γάλα.
Οδυ. Ἐκφέρετε· φῶς γὰρ ἐμπολήμασι πρέπει.
Σιλ. Σὺ δ' ἀντιδώσεις, εἰπέ μοι, χρυσὸν πόσον;
Οδυ. Οὐ χρυσὸν, ἀλλὰ πῶμα Διονύσου φέρω.
Σιλ. Ὦ φίλτατ' εἰπὼν, οὗ σπανίζομεν πάλαι.
Οδυ. Καὶ μὴν Μάρων μοι πῶμ' ἔδωκε, παῖς θεοῦ.
Σιλ. Ὃν ἐξέθρεψα παῖδ' ἐγώ ποτ' ἀγκάλαις;
Οδυ. Ὁ Βακχίου παῖς, ὡς σαφέστερον μάθῃς.
Σιλ. Ἐν σέλμασιν νεώς ἐστιν, ἢ φέρεις σύ νιν;
Οδυ. Ὅδ' ἀσκὸς, ὃς κεύθει νιν, ὡς ὁρᾷς, γέρον.
Σιλ. Οὗτος μὲν οὐδ' ἂν τὴν γνάθον πλήσειέ μου.
Οδυ. Ναὶ δὶς τόσον πῶμ', ὅσον ἂν ἐξ ἀσκοῦ ῥυῇ.

Sil. Unde in Siciliam hanc navigans ades?
Ulyſ. Ab Ilio, & Trojano bello.
Sil. Quomodo? fretum non nôras patriæ tuæ?
Ulyſ. Ventorum procellæ huc me rapuerunt vi.
Sil. Papæ: hauris eandem fortunam, quam & ego.
Ulyſ. An & tu huc vi miſſus es?
Sil. Prædones perſequens, qui rapuerunt Bacchum.
Ulyſ. Quæ verò eſt hæc regio, & quinam eam habitant?
Sil. Ætnæus tumulus eſt Siciliæ altiſſimus.
Ulyſ. Mœnia verò ubi ſunt, & urbis turres?
Sil. Non ſunt: iſti tumuli *ſunt* ſine hominibus, hoſpes.
Uly. Quinã verò hanc habent terram? eſtne *aliquod* genus ferarum?
Sil. Cyclopes, antra habentes, non tecta domorum.
Ulyſ. Cui parent? an populare eſt imperium?
Sil. Sunt vagi paſtores: nec ullus ulli in re ullâ alteri paret.
Ulyſ. Seminantne (aut unde vivunt?) ſpicam Cereris?
Sil. Lacte, & caſeis, & pecudum eſâ.
Ulyſ. Bacchine potum habent ex fluxu vitis?
Sil. Minimè. ingratam enim habitant terram.
Ulyſ. Suntne hoſpitales, & pii in hoſpites?
Sil. Dulciſſimas dicunt carnes hoſpites ferre.
Ulyſ. Quid ais? delectanturne voratione cæſorum hominum?
Sil. Nemo venit huc, qui non interfectus ſit.
Ulyſ. Ipſe verò Cyclops ubinam eſt? an in domo?
Ulyſ. Abiit ad Ætnam, feras veſtigaturus canibus.
Sil. Scis igitur quid facies, ut ſolvamus ex hac terrâ?
Ulyſ. Non ſcio Ulyſſes: quidlibet tamê in tuam gratiâ faciemus.
Sil. Vende nobis cibum, cujus indigemus.
Ulyſ. Non eſt, ut dixi, quidquam præter carnem.
Sil. Verum dulce famis *eſt* & hoc ſedandæ remedium.
Ulyſ. Eſt & caſeus coagulo factus, & lac vaccæ.
Sil. Efferte: lux enim contractibus convenit.
Ulyſ. Tu verò, dic mihi, quantum viciſſim *pro his* dabis aurum?
Sil. Non aurum: ſed potum Bacchi fero.
Ulyſ. O chariſſime, dixiſti enim id, cujus jampridem indigemus
Sil. Atqui Maron mihi potum dedit, filius dei.
Ulyſ. Quem alui puerum ego quondam in meis brachiis?
Sil. Bacchi filius, ut clariùs ſcias.
Ulyſ. In tabulis navis eſt, an fers ipſum tecum?
Sil. Hic uter *eſt*, qui occultat ipſum vinum, ut vides, ſenex.
Ulyſ. Hic profectò *uter, hoc vinum,* ne buccâ quidê impleret meam.
Sil. Certè bis tantum potus, *adeſt nobis*, quantus ex utre fluxerit.

V. 108. Ἤδεσθα) pro ᾔδεις *Paragogicè*, ſic εἴδεα pro εἰδέναι, quod pro εἴδεα. V. 119. Ἢ δεδήμευται κράτος) ἤγουν, ἡ ἀρχὴ πρὸς τὸν δῆμον, μὴ δημοκρατοῦνται; V. 120. Νομάδες) Subaudi εἰσίν· Dicitur autem ἀπὸ τῆς νομῆς, à Paſtoriciâ vitâ: Tales fuêre *Scythæ* & Nomades, poſteà *Numidæ* dicti in *Africâ*; tales & *Tartari* hodiè. *Ibid.* Ἀκούει δ' οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενός) Suave *Polyptoton*, quale illud *Latinum*, *Vanitas Vanitatis* filia *Vanitati Vanitatem* procreat. O *Vanitas*, quid *Vanitate* Vanius! Niſi hoc potius dicatur Ὁλόπτωτον, quia omnes ſex Caſus complectitur & præterea Epithetum: Tale illud de *Chriſto* Ænigma, *Mors Mortis Morti Mortem* niſi *Morte* dediſſet, Æternæ Vitæ janua clauſa foret. *Joſua Barnes.* V. 121. Σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν) Notanda Trajectio, qualis tamen, ut obſervat *Henricus Stephanus*, *Sophocli* familiarior eſt, quàm *Euripidi*: Dictum eſt enim pro Σπείρουσι ἢ Δήμητρος στάχυν, ἢ τῷ ζῶσι. Notandum verò eſt τῷ pro τίνι poni & interrogativum eſſe. *Joſ. Barnes.* V. 124. Τοιγὰρ ἄχορον) Scitè ἄχορον, ebrioſi enim ſemper habentur *Satyri*. *Johan. Brodæus.* V. 125. Χ' ὅσιοι) καὶ ὅσιοι. V. 128. Οὐδεὶς μολὼν δεῦρ') ſubaudi ἐστί. V. 131. Οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις) *Canterus* putat & hic legendum, δρᾶσον, ut & *Scaliger*, & *Portus*. Vid. *Scholiaſten* ad *Hecub.* v. 225. & quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 725. V. 133. Ὄδησον) Vid. ſuprà ad v. 98. V. 135. Σχετήριον) διαρκετικὸν, παυστικόν. V. 136. Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστὶ, καὶ βοὸς γάλα) Apud *Athenæum* non βοὸς γάλα, Διὸς γάλα legitur in hoc *Euripidis* loco. Ita enim ſcribit l. 14. Εὐριπίδης δ' ἐν Κύκλωπι, Ὀπίας λέγει τυρὸν τὸν δριμὺν, τὸν πηγνύμενον τῷ τῆς συκῆς ὀπῷ. Quibus verbis iſtum ſubjungit verſum, Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστὶ καὶ Διὸς γάλα. Hanc autem Lectionem arripiens *Eraſmus* his verbis, Διὸς γάλα inter *Proverbia* locum dedit ſcribens, Veteres lac *Jovis* appellaſſe, quòd inſigniter lautum eſſet in cibis. Et afferens Διὸς ἐγκέφαλος, tanquam huc pertinens. At ego non puto *Eraſmum*, ſi locum apud ipſum *Euripidem* expendiſſet, iſta ſcripturum fuiſſe; ſed hæc *Athenæum* Διὸς potius quàm βοὸς, ſcriptum reliquiſſe, mihi fit veriſimile. Hæc *Henricus Stephanus*. Quòd ad Διὸς ἐγκέφαλος pertinet, Nos in *Eſtherâ* ſive [illegible] attigimus, v. 1122. Μαρδοχαίῳ δ' [illegible], Ζηνός τ' ἐγκέφαλον, [illegible] οἴνοιο κύπελλον, Ὡς Περσῶν θέμις ἐστί· In quem locum videas *Scholia* noſtra. Puto autem cùm hic loci *Athenæus* de optimo caſeo loquatur, βοὸς à Critico quodam, qui *Euripidem* non conſuluit, in Διὸς conjectando verſum, & hinc illam lectionem ortum habuiſſe: Apertè enim conſtat non hîc niſi de Vaccarum lacte agi. *Joſ. Barnes.* V. 141. Καὶ μὴν Μάρων μοι) *Maro Evanthei* filius, ut *Hom.* Odyſſ. l. 9. v. 196. —ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο, Ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μά-

ρων

πον Εὐάνθης ἦν· *Evanthes* autem filius erat *Bacchi* ex *Ariadnâ*; Licet nonnulli putant *Evânthem* eſſe ipſum *Bacchum*; & *Nonnus* in *Dionyſiacis Maronem Sileni* filium dicat; *Heſiodus Oenopionis*. Ab hoc Vinum *Maronæum* dicitur & Urbs *Ciconum* in *Thraciâ* ab eodem *Maroneâ* vocatur. Hunc autem *Maronem* Sacerdotem *Apollinis Homerus* facit & *Iſmaro* habitâſſe; *Athenæus* ἕνα τῶν τοῦ Διονύσου τῆς στρατείας πεπαιδευμένων fuiſſe opinatur. *Joſua Barnes.*

Σιλ. Καλήν γε κρήνην εἶπας, ἡδεῖάν γ' ἐμοί.
Οδυ. Βούλει σε γεύσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ;
Σιλ. Δίκαιον· ἦ γὰρ γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ.
Οδυ. Καὶ μὴν ἐφέλκω καὶ ποτῆρ', ἀσκοῦ μέτα.
Σιλ. Φέρ' ἐκπάταξον, ὡς ἀναμνησθῶ πιών.
Οδυ. Ἰδού. Σιλ. παπαιάξ, ὡς καλὴν ὀσμὴν ἔχει.
Οδυ. Εἶδες γὰρ αὐτήν; Σιλ. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὀσφραίνομαι.
Οδυ. Γεῦσαί νυν, ὡς ἂν μὴ λόγῳ 'παινῇς μόνον.
Σιλ. Βαβαί· χορεῦσαι παρακαλεῖ μ' ὁ Βάκχιος.
Ἆ, ἆ, ἆ. Οδυ. μῶν τὸν λάρυγγα διεκάναξέ σου καλῶς;
Σιλ. Ὥστ' εἰς ἄκρους γε τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο.
Οδυ. Πρὸς τῷδε μέντοι καὶ νόμισμα δώσομεν.
Σιλ. Χάλα τὸν ἀσκὸν μόνον· ἔα τὸ χρυσίον.
Οδυ. Ἐκφέρετε νῦν τυρεύματ', ἢ μήλων τόκον.
Σιλ. Δράσω τάδ', ὀλίγον φροντίσας γε δεσποτῶν.
Ὡς ἐκπιεῖν ἂν κύλικα βουλοίμην μίαν,
Πάντων Κυκλώπων ἀντιδοὺς βοσκήματα,
Ῥῖψαί τ' ἐς ἅλμην Λευκάδος πέτρας ἄπο,
Ἅπαξ μεθυσθεὶς, καταβαλών τε τὰς ὀφρῦς.
Ὡς ὅς γε πίνων μὴ γέγηθε, μαίνεται.
Ἵν' ἔστι τουτὶ τοὐρθὸν ἐξανιστάναι,
Μαστοῦ τε δραγμὸς, καὶ παρεσκευασμένου
Ψαῦσαι χεροῖν λειμῶνος, ὀρχηστύς θ' ἅμα,
Κακῶν τε λῆστις. εἶτ' ἐγὼ οὐ κυνήσομαι
Τοιόνδε πῶμα, τὴν Κύκλωπος ἀμαθίαν
Κλαίειν κελεύων, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον.
Ἄκου', Ὀδυσσεῦ, διαλαλήσομέν τί σοι.
Οδυ. Καὶ μὴν φίλοι γε προσφέρεσθε πρὸς φίλον.
Σιλ. Ἐλάβετε Τροίαν, τὴν Ἑλένην τε χειρίαν;
Οδυ. Καὶ πάντα γ' οἶκον Πριαμιδῶν ἐπέρσαμεν.

Ulyſ. Pulchrum fontem dixiſti, gratumque mihi.
Sil. Viſne ut primum tibi vinum merum guſtandum præbeam?
Sil. *Æquum hoc eſt.* Profectò n. prægustatio emptionem vocat.
Ulyſ. Atqui affero & poculum cum utre.
Sil. Age excutias, ut, cùm bibero, recorder, *ac ſciam quale ſit*.
Ulyſ. Ecce. *Sil.* Papæ. Quàm pulchrum odorem habet.
Sil. Vidiſti igitur ipſum? *Sil.* Non per Jovem, ſed olfacio.
Ulyſ. Guſta nunc ipſum, ut non verbis laudes tantum.
Sil. Papæ. Saltare me invitat Bacchus.
Ha ha, ha. *Ul.* Num tibi guttur rigavit egregiè?
Sil. Ita ut vel ad extremos ungues pervenerit.
Ulyſ. Præter hoc verò pecuniam etiam dabimus.
Sil. Laxa tantum utrem, *ut des vinum*, omitte aurum.
Ulyſ. Efferte nunc caſeos, & ovium fœtum.
Sil. Faciam hæc, parum curâ curans meos dominos.
Quin calicem unum *ſaltem vini potum* ebibere vellem,
Omnium Cyclopum pro eo dans greges,
Et præceps ferri in mare albâ à petrâ,
Semel ebrius, & remittens ſupercilia.
Quoniam, qui bibens non lætatur, *prorſus* inſanit:
Ubi *enim* eſt hoc *ubi gaudium*, *Ubi licet caput* erectum excitare;
Mammarumq; *fœminarum* contrectatio *illic eſt*, & paratum *licet* Tangere manibus pratum, & ſaltatio *ſimul illic eſt*,
Malorum & oblivio. Quamobrem ego oſculabor, *exhauriam*
Hunc potum, Cyclopis ſtultitiam
Plorare jubens, & oculum illum medium.
Audi, Ulyſſes, confabulabimur aliquantulum tecum.
Ulyſ. Atqui amici acceditis ad amicū, *cū quo amice colloquimini*.
Sil. Cepiſtis Trojam, & Helenam captivam?
Ulyſ. Et totam familiam Priami expugnavimus.

V. 149. Βούλει σε γεύσω) *Q. Septimius Florens Chriſtianus* ingeniosè, uti ſolet, legi mavult βούλει σοὐ γεύσας: ſed is Vir Magnus ad ſignificationem hujus verbi parùm attentus erat; γεύω enim propriè guſtare facio ſonat. *J. Barnes.* V. 155. Μὴ λόγῳ 'παινῇς) 'παινῇς pro ἐπαινῇς. Miror *Scaligerum* acutiſſimæ naris hominem ſenſum hujus loci non olfeciſſe; *Guſta, ne linguâ tantùm laudes, & voce; at etiam palato* & ex animo. Ille igitur ſubſtituit πίῃς, quâ lectione nihil frigidiùs, ne ipſæ *Sithoniæ* nives. *Joſua Barnes*. V. 157. Διεκάναξε) *Duportus* διεκάναξε, monſtro vocabuli, nec ſenſum ullum habet, & Metro adverſum militat. *Henricus Stephanus*, in Vet. Cod. διεκάναξε (nam *Aldus* habet διεκάναξε) legitur, quam eſſe veram lectionem perſuaſum habeo: Nec tamen uſquam apud Lexicographos hoc Compoſitum reperio. Κανάξας, quod eſt verbi ſimplicis Participium, apud *Heſychium* extat, ubi exponitur τρέξας. Quin etiam Compoſitum ἐγκάναξον apud eundem legitur, exponentem ἔγχει, item [illegible]. Sic autem & *Euſtathius* ἐγκανάσσειν eſſe ait ἐγχέειν οἶνον, afferens hæc ſine authoris nomine, ἄκρατον ἐγκάναζόν μοι πολύν. Sed *Ariſtophanis* ſunt illa in *Equitibus*; ex quo etiam exponendum eſt, ἐγκάναξον, quod & *Scholiaſtes* explicat ἔγχει, necnon ἐκχέαυσον (niſi pro eo ſcribendum ἐκκένωσον) addens dici διὰ τὸ ἀθρόως πίνοντων; item quoſdam velle ψόφου ſignificationem includi in hâc voce; ut ſit μετὰ ψόφου ἔγχεον. Hactenus illi. Ego autem, inquit idem *Hen. Stephanus*, διεκάναξε hic puto accipi *tranſitivè*, vel pro *Guttur-tuum-ſtrepere-fecit*, *In Gutture-tuo ſtrepitum*, *ſeu murmur*, *excitavit* (excitatur autem hic ſtrepitus in eorum potiſſimùm gutture, qui avidè & magnis, ut ita dicam, hauſtibus bibunt) vel pro *Perfudit-tuum-guttur*, ſeu *infuſum tuo gutturi illud proluit*. Quibus certè modis aptiùs exponetur, quam illo primo, ſi ratio ſequentis verſûs habenda ſit (ut habenda eſſe videtur) Ὥς τ' εἰς ἄκρους γε τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο, perindè ac ſi diceret, *Rogas an egregiè guttur meum perfuderit ille Bacchicus liquor? Imò verò totus ſuavitate* ejus perfuſus ſum à capite ad talos, ut videlicet ὄνυχας de pedum unguibus intelligamus. Tale quid autem hodiéque potores in ore habere ſolent, inquit idem, quùm ex aliquo Vini hauſtu miram quandam delectationem & velut novum vigorem ad totum corpus permanaſſe, declarare volunt, *O qu' il me faict grand bien! Je le ſen depuis la teſte juſques au bout des pieds.* *Tibullus* participio *Perfuſus* eſt eodem uſus in hâc re, l. 1. Eleg. 2. *Neu quiſquam multo perfuſum tempora Baccho Excitet, infelix dum requieſcit amor.* Non ignoro tamen eſſe, qui ibi *Percuſſum* legunt, ex aliis exemplaribus. Et hactenùs quidem de Διεκάναξε, quod, ut dixi in Vet. exempl. legitur. At *Heſychius* διεκάνασεν habet, quod exponit διέσεισε & διεσάλευσε. Utrum autem ex hoc ipſo loco verbum illud petierit, ſequutus aliquem codicem, in quo ita ſcriptum eſſet, non διεκάναξε, an σ ſit pro ξ apud eum ex errore Librarii, an potiùs aliundè id ſumpſerit, aliis divinandum relinquo: Mihi certè διεκάναξε legere multò tutiùs eſſe videtur. Hæc *H. Stephanus*. V. 158. Ὥς τ' εἰς ἄκρους γε τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο) Ita ſe per omnes Corporis partes effudit, ut etiam ad unguium extremitates pervenerit; huc refer illud *Ruffini* Anthol. l. 7. fol. 477. Χαίρω δ' ἐκ ἄκρων τῆς χείλεσιν· ἀλλ' ἀφύσσω Τὸ στόμα, τὴν ψυχὴν ἐξ ὀνύχων ἀνάγει. Ex *J. Brodæo*. Et ferè Proverbialiter de acutâ quâvis Voluptate dicitur, ὀνύχων ἄχρις ἀπέσυτε. *J. Barnes*. V. 168. Τοὐρθὸν ἐξανιστάναι) De hâc voce & λειμῶνος, quod ἐυφήμως dicitur, ut *Virgilio* Genitale Arvum & κῆπος *Hortus* Latinè pro *Naturâ* muliebri, vid. *Æm. Portum*, & *Qu. Septimius* hanc expoſitionem cape. *Quin tam libidinoſa gaudet ſurgere, Mammaſq; tractat, atque laſcivâ manu Saltum paratum afficiat & ſaltat lubens.* J. Barnes. V. 170. Λειμῶνος) Vid. ad v. 168. Ὀρχηστύς θ' ἅμα) *Aldi* Editio ὀρχηστός male. V. 171. Κακῶν τε λῆστις) *Phavorinus* λῆστις, λήθη. Et *Sophocles* eodem vocabulo utitur, in *Œdipo Colon.* Quam *Scaliger* malè λῆψις ſcribit, vel λῆσις, λῆσις enim pro βούλησις. ὁ αὐτὸς. Ibid. Κυνήσομαι) κύσω, ſuaviabor. V. 176. Χειρίαν) αἰχμάλωτον, Captivam.

Σιλ. Οὐκ οὖν

Σιλ. Οὔκουν ἐπειδὴ τὴν νεᾶνιν εἵλετε,
Ἅπαντες αὐτὴν διεκεκροτήσατ' ἐν μέρει;
Ἐπεί γε πολλοῖς ἥδεται γαμουμένη,
Τὴν προδότιν, ἣ τοὺς θυλάκους τοὺς ποικίλους
Περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδοῦσα, καὶ τὸν χρύσεον
Κλοιὸν φοροῦντα περὶ μέσον τὸν αὐχένα,
Ἐξεπτοήθη, Μενέλεων ἀνθρώπιον
Λῷστον λιποῦσα. " Μηδαμοῦ γένος ποτὲ
" Φῦναι γυναικῶν ὤφελ', εἰ μὴ μοὶ μόνῳ.
Ἰδοὺ τάδ' ὑμῖν * ποιμένων βοσκήματα, * Scal. ποιμνίων.
Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, μηκάδων βοσκήματα,
Πηκτοῦ γάλακτός τ' οὐ σπάνια τυρεύματα.
Φέρεσθε, χωρεῖθ' ὡς τάχιστ' ἄντρων ἄπο,
Βότρυος ἐμοὶ πῶμ' ἀντιδόντες εὐΐου.
Οδυ. Οἴμοι· Κύκλωψ ὅδ' ἔρχεται· τί δράσομεν;
Ἀπολώλαμεν γὰρ, ὦ γέρον· ποῖ χρὴ φυγεῖν;
Σιλ. Ἔσω πέτρας τῆσδ', οὗπερ ἂν λάθοιτέ γε.
Οδυ. Δεινὸν τόδ' εἶπας, ἀρκύων μολεῖν ἔσω.
Σιλ. Οὐ δεινόν· εἰσὶ καταφυγαὶ πολλαὶ πέτρας.
Οδυ. Οὐ δῆτ'· ἐπεί τ' ἂν μεγάλα γ' ἡ Τροία στένοι,
Εἰ φευξόμεσθ' ἕν' ἄνδρα· μυρίον δ' ὄχλον
Φρυγῶν ὑπέστην πολλάκις σὺν ἀσπίδι.
" Ἀλλ' εἰ θανεῖν δεῖ, κατθανούμεθ' εὐγενῶς·
" Ἢ ζῶντες, αἶνον τὸν πάρος γ' εὖ σώσομεν.
Σιλ. Ἄνεχε, πάρεχε, τί τάδε; τίς ἡ ῥᾳθυμία;

Sil. Nonne igitur poſtquam juvenculam cepiſtis,
Omnes ipſam ſubegiſtis per vices?
Quia multis delectatur nubens,
Proditricem *dico*, quæ caligas varias
Circa crura videns, & *Paris* aureum
Torquem ferentem circa medium collum,
Attonita obſtupuit, Menelaum homuncionem
Optimum deſerens: " utinam nuſquam genus
" Mulierum natum eſſet, niſi mihi ſoli.
Ecce vobis paſtorum iſtæ pecudes,
Rex Ulyſſes, balantium agnorum nutrimenta,
Coagulatique lactis non pauci caſei,
Auferte, facedite quàm celerrimè ab antris,
Botri mihi potum viciſſim *præbentes* Bacchici.
Ulyſ. Hei mihi, Cyclops iſte venit: quid agemus?
Periimus enim, ô ſenex: quò oportet fugere?
Sil. Intra hanc petram, ubi poteſtis latere.
Ulyſ. Rem hanc periculoſam dixiſti *jubens nos* in retia proficiſci.
Sil. Non periculoſum *eſt hoc. Nam* ſunt multa petræ refugia.
Ulyſ. Nequaquam: nam valde Troja gemeret,
Si fugeremus unum virum. Maximam enim turbam
Phrygum ſuſtinui ſæpe cum clypeo.
" Sed ſi moriendum eſt, moriemur generosè:
" Aut viventes, gloriam priſtinam fortitèr tuebimur.
Sil. Accipe & da: quid hoc eſt? quænam hæc ignavia?

V. 179. Διεκεκροτήσατ' ἐν μέρει) i. e. διεκρούσατε. Videor mihi vocem rectè interpretatus, inquit Q. *Septimius Florens Chriſtianus*, cùm verti *Depſuiſtis*. nam διακροτεῖν hic verbum eſt obſcœnum, ut *batuere*. Putaveram olim legendum διακεκρούκατε, fruſtrà ut arbitror. Hæc ille. V. 181. Θυλάκους τοὺς ποικίλους περὶ τοῖν σκελοῖν) Θύλακοι Ruſtico *Sileno* dicuntur Crurium tegumina σκελέματα, quæ apud Perſas Ἀναξυρίδες vocantur & erant variegata multicoloribus picturis, de quibus adeundus eſt *Briſſonius* in libro de Regum *Perſicorum* Principatu; & Nos hanc rem attigimus, in Αὐλικοκατάσκοπος, ſive *Eſthera* noſtra v. 781. Ἀλλὰ περὶ σκελέεσσιν Ἀναξυρίδας πολυτίμους, Τερπνάς, ἐν ᾗσιν ζῷα καὶ ὄρνεα ποικίλλοντο, Εἶχε χρυσείοισιν ὁμοφροσύνης δεσμοῖς. *Ariſtophanes* in Veſpis, Εἴ τι δ' ἐσοίμεθα θυλακίζοντες εἰς τοὺς θυλάκους. *Scholiaſt.* Θυλάκους φασὶν τὰς περὶ τοῖς σκέλεσι καὶ τοῖς μηροῖς Περσικάς· ἃς δὴ ἀναξυρίδας καλοῦσι παρὰ Πέρσαις. Θυλακίζοντες εἰς τοὺς θυλάκους, ἀντὶ τοῦ ἐνδυδύντες εἰς τὰς ἀναξυρίδας. *Joſua Barnes.* V. 187. Ποιμένων) *Scaliger* ποιμνίων, multò, ut mihi videtur, tutiùs. V. 189. Πηκτοῦ γάλακτος) *Virgil.* Eclog. 1. v. 82. *Caſtaneæ molles & preſſi copia lactis.* V. 197. Οὐ δῆτ' ἐπεί τ' ἂν μεγάλα γ' ἡ Τροία στένοι) *Dupertus* legit τὰ μεγάλ' ἂν quod minus probo. An ἔπειτ' pro ἐπεί τ', Tum ſane, &c. *J. Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

CYclops *à Venatione reverſus*, Silenum *cum Satyris increpat, & num prandium ſit paratum rogat. Conſpicatus deinde Hoſpites, de iis quærit.* Silenus, *ut ſe metu liberet, confiſto mendacio, dicit eos oves per vim abſtuliſſe, ſéque ab iis malè mulctatum.* Ulyſſes *crimen deprecatur;* Silenus *cum* Satyris *recriminantur.* Ulyſſes *pro ſe & ſuis orat.* Cyclops *precibus illius rejectis illos in antrum cogit; Divorum auxilium implorantes.* Chorus *paratas* Cyclopi *epulas notat & illius feritatem deteſtatur.*

ΚΥΚΛΩΨ, ΣΙΛΗΝΟΣ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

ΤΙ' βακχιάζετ'; οὐ Διόνυσος τάδε,
Οὐ κρόταλα χαλκοῦ, τυμπάνων τ' ἀράγματα.
Πῶς μοι κατ' ἄντρα νεόγονα βλαστήματα;
Ἦ πρός γε μαστοῖς εἰσι; χὐπὸ μητέρων
Πλευρὰς τρέχουσι; σχοινίοις τ' ἐν τεύχεσι
Πλήρωμα τυρῶν ἐστιν ἐξημελγμένον;
Τί φατε; τί λέγετε; τάχα τις ὑμῶν τῷ ξύλῳ
Δάκρυα μεθήσει· βλέπετ' ἄνω, καὶ μὴ κάτω.

Cyc. Quid bacchamini? His *in locis non eſt* Dionyſus.
Non crepitacula æris, & tympanorum pulſationes.
Quomodo mihi *ſe habent* in antris recens editi fœtus?
An ad ubera matrum ſunt? an verò ſub matrum
Latera currunt? & in junceis vaſis
Expreſſáne eſt caſeorum copia?
Quid dicitis? quid reponitis? mox aliquis *veſtrûm* hoc ligno
Lacrymas emittet: ſpectate ſurſum, & non deorſum.

V. 207. Σχοινίοις τ' ἐν τεύχεσιν) Vel hæc verba legenda ſunt per Appoſitionem, vel cum *Scaligero* legendum σχοινίνοις. V. 210. Βλέπετ' ἄνω, καὶ μὴ κάτω) ἄνω, καὶ μὴ κάτω, de hoc *Pleonaſmi* genere, vid. quæ Nos ad *Oreſt.* 612. ſic *Iphig. Aul.* v. 399. Ἄρσενα θρέψαντα, κ' οὐ θήλεα. Sic *Troad.* v. 446. Ἢ κακὸς κακῶς ταφήσῃ νυκτὸς, οὐκ ἐν ἡμέρᾳ. Emphaticè autem dicitur. Non eſt verò omittendum, quod benè in hunc locum ab *Iſaaco Caſaubono* notatum reperio, Βλέπετ' ἄνω καὶ μὴ κάτω. *Quæ formula eſt attendere jubentis.* Sic in *Trachiniis*

ctiniis Sophocl. v. 405. ait Deianira ad Licham, Οὗτος βλέφ᾽ ὧδε· πρὸς τίν᾽ ἐννέπειν δοκεῖς; Et in Oedipo Tyranno v. 1132. Οὗτος σὺ πρέσβυ· δεῦρό μοι φώνει βλέπων Ὅσ᾽ ἄν σ᾽ ἐρωτῶ. Sic apud Plautum Amphitryo, Soſia age, me huc aſpice. Spectlo. At Silenus capite reſupinato verba Cyclopis hoc faceto reſponſo excipit, Ἰδοὺ πρὸς αὐτὸν τὸν Δί᾽ ἀνακεκύφαμεν, Καὶ τ᾽ ἄστρα καὶ τὸν Ὠρίωνα δέρκομαι. Iſaac. Caſaubonus.

Σιλ. Ἰδού, πρὸς αὐτὸν τὸν Δί᾽ ἀνακεκύφαμεν,
Καὶ τ᾽ ἄστρα, καὶ τὸν Ὠρίωνα δέρκομαι.
Κύ. Ἄριστόν ἐστιν εὖ παρεσκευασμένον;
Σιλ. Πάρεστιν. ὁ φάρυγξ εὐτρεπὴς ἔστω μόνον.
Κύ. Ἦ καὶ γάλακτός εἰσι κρατῆρες πλέῳ;
Σιλ. Ὥστ᾽ ἐκπιεῖν γέ σ᾽, ἢν θέλῃς, ὅλον πίθον.
Κύ. Μήλειον, ἢ βόειον, ἢ μεμιγμένον;
Σιλ. Ὃν ἂν θέλῃς σύ· μὴ ᾽μὲ καταπίῃς μόνον.
Κύ. Ἥκιστ᾽· ἐπεί γ᾽ ἂν ἐν μέσῃ τῇ γαστέρι
Πηδῶντες ἀπολέσαιτ᾽ ἂν ὑπὸ τῶν σχημάτων.
Ἔα, τίν᾽ ὄχλον τόνδ᾽ ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
Λῃσταί τινες κατέσχον, ἢ κλῶπες χθόνα.
Ὁρῶ γέ τοι τούσδ᾽ ἄρνας ἐξ ἄντρων ἐμῶν
Στρεπταῖς λύγοισι σῶμα συμπεπλεγμένους,
Τεύχη τε τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε
Πληγαῖς πρόσωπον φαλακρὸν ἐξῳδηκότα.
Σιλ. Ὤι μοι, πυρέσσω συγκεκομμένος τάλας.
Κύ. Ὑπὸ τοῦ; τίς εἰς σὸν κρᾶτ᾽ ἐπύκτευσεν, γέρον;
Σιλ. Ὑπὸ τῶνδε, Κύκλωψ, ὅτι τὰ σ᾽ οὐκ εἴων φέρειν.
Κύ. Οὐκ ᾖσαν ὄντα θεόν με, καὶ θεῶν ἄπο;
Σιλ. Ἔλεγον ἐγὼ τάδ᾽· οἱ δ᾽ ἐφόρουν τὰ χρήματα.
Καὶ τόν γε τυρὸν, οὐκ ἐῶντος, ἤσθιον.
Τούς τ᾽ ἄρνας ἐξεφόρουν τε· δήσαντες δὲ σε
Κλῳῷ τριπήχει, κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον,
Τὰ σπλάγχν᾽ ἔφασκον * ἐξαμήσεσθαι βίᾳ, * Deport. ἐξαμήσασθαι.
Μάστιγί τ᾽ εὖ τὸ νῶτον ἀποθλίψειν σέθεν.
Κἄπειτα συνδήσαντες, εἰς τὰ 'δώλια
Τῆς νηὸς ἐμβαλόντες, ἀποδώσειν τινὶ
Πέτρους μοχλεύειν, ἢ πυλῶνα καταβαλεῖν.
Κύ. Ἄληθες; οὔκουν κοπίδας ὡς τάχιστ᾽ ἰὼν
Θήξεις μαχαίρας, καὶ μέγαν φάκελον ξύλων
Ἐπιθεὶς ἀνάψεις· ὡς σφαγέντες αὐτίκα
* Πλήσωσι νηδὺν τὴν ἐμὴν ἐπ᾽ ἄνθρακος, * al. πλήσουσι.
Θερμὴν * ἔδοντος δαῖτα τῷ κρεανόμῳ; * al. ἔδοντι.
Τὰ δ᾽ ἐκ λέβητος ἑφθὰ, καὶ τετηκότα.
Ὡς ἔκπλεώς γε δαιτός εἰμ᾽ ὀρεσκόου·
Ἅλις λεόντων ἐστί μοι θοινωμένῳ,

Sil. Ea ad ipſum Jovem oculos attollimus,
Et aſtra, & Orionem ſuſpicio.
Cy. Prandium eſtne bene paratum?
Sil. Eſt: fauces modò ſint paratæ.
Cy. An etiam lactis ſunt crateres pleni?
Sil. Ut ebibere poſſis ſi velis, totum dolium.
Cy. Ovillumne, an bovillum, an mixtum?
Sil. Quodcunque tu volueris: ne me deglutias tantùm.
Cy. Minimè: quia in medio ventre
Saltantes me perderetis ob has veſtras geſticulationes.
Age, quam turbam hanc video ad ſtabula?
Prædones quidam, aut fures appulerunt ad hanc terram:
Video certe hos agnos ex meis ſtabulis
Tortis viminibus corpore colligatos,
Et vaſa caſeorum commiſta, ſenique
Plagis frontem calvam intumuiſſe.
Sil. Heu mihi, febricito, contuſus miſer.
Cy. A quo? quis in tuum caput pugnos incuſſit, ſenex?
Sil. Ab his ſum percuſſus, quia hæc non ſinebam eos auferre.
Cy. Non ſciunt me deum, & à diis progenitum?
Sil. Dixi ego iſta; illi tamen efferebant res tuas.
Et caſeum, me non permittente, comederunt,
Et hos agnos efferebant: ligato autem te
Ad lignum tricubitale, per oculum tuum medium,
Viſcera dicebant ſe demeſſuros eſſe vi,
Et flagellis tuum tergum bellè percuſſuros eſſe.
Et deinde te conſtrictum, in tabulata
Navis injectum, venditturos eſſe alicui,
Ut ſaxa vectibus moveas, ac feras, aut ut ſis cuſtos januæ
Cyc. Scilicet. non igitur acutos quàm celerrimè vadens
Acues gladios, & magnum faſcem lignorum
Igni impoſitum incendes, ut maſtati ſtatim
Impleant ventrem meum ad carbones,
Calidum quò edam cibum à carnium diſtributore coquo mihi datum?
Cætera verò ex lebete cocta, & elixa ſumam,
Quia plenus ſum cibi montani:
Satis leonum ego jam ſum epulatus,

V. 214. Πάρεστιν ὁ φάρυγξ εὐτρεπὴς ἔστω μόνον) Ita Henr. Stephani, Joſephi Scaligeri, Canteri, Iſaaci Caſauboni, Doctorumque omnium ſententiâ ſcribendum pro εὐτρεπής, quod malè hactenus obtinebat, & reſpondet ad παρεσκευασμένον. Vid. H. Stephanum. V. 215. Κρατῆρες πλέῳ, pro πλέοι Atticè, πλέως pro πλέος, idem quod πλεῖος, πληθύτης. V. 218. Ὃν ἂν θέλῃς σύ) Iſ. Caſaubonus ait, ſcribe, ὅγ᾽ ἂν θέλῃς σύ, nempe γάλα. Paulò acutiùs in hâc parte Q. Septimius Florens Chriſtianus, Ὃν ἂν θέλῃς σύ) ſi ad γάλα refertur, σολοικίζει debuit eſſe ὃ, ſed excuſandus Poeta qui & ad πίθον reſpexerit; Tamen qui nos audiet, leget ὡς pro ὄν. Et ita quidem ego judico μήλειον & βόειον ad πίθον referri, ſubaudiendo γάλακτος, & μήλειον πίθον γάλακτος dici pro πίθον μηλείου γάλακτος. Joſua Barnes. V. 219. Ἐπεί γ᾽ ἂν ἐν μέσῃ) Non placet repetitio τοῦ ἄν, itaque legerem ἐπεί γέ μ᾽ ἐν μέσῃ. Et hanc ſanè puto veram Lectionem. Ita Q. Septimius Florens Chriſtianus, nequaquam, ut mihi videtur, ineptè niſi quod ex repetitione τοῦ ἄν putabat aliam Lectionem neceſſariam, quam tamen plus centies fieri apud Authores notavimus. Vid. Nos ad Troad. v. 985. Quare & hæc repetitio aliàs ferri potuit, quæ bene Græca eſt; ut hic loci Septimii lectionem præferendam ducerem. Joſua Barnes. V. 230. Οὐκ ᾖσαν) Ita accentum pono, quia ſyllaba prior longa, & ponitur pro ᾔδεσαν per Syncopen, & ut diſtinguatur ab ᾖσαν ibant. V. 231. Ἔλεγον ἐγὼ τάδ᾽) Ubi Eurip. Silenum & Satyros, bibaces, mendaces, Salaces & puſillanimos introducit, rectè id eum facere ex Veterum mente obſervandum. Ita enim Heſiodus, Καὶ γένος οὐτιδανῶν Σατύρων καὶ ἀμηχανοεργῶν. Hi verò Θῆρες & Φῆρες Veteribus dicti ſunt, hinc Anglicè Fairies, quòd Semicapri erant & Capripedes, & cornuti, caudati, auriti & piloſi: quod denique ſemper choreis & ſaltationibus ſint dediti, id vulgò etiamnum de Lemuribus iſtis dicitur, The Fairies Dance. J. Barnes. V. 234. Κλῳῷ τριπήχει) κλῳός, Ionicè κλοιός, ita Hom. Iliad. β. v. 212. Θερσίτης δ᾽ ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα, à κολοιάω, & κολωός, quod & κολῳὸς dicitur ibid. Iliad. α. v. 575. Ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον. Quare non eſt, ut ex loco deturbetur κλῳῷ. At de κατὰ non ita ſtatuo, ſed cum Cantero mavelim κατὰ; nam etſi poteſt Anapæſtus in Quarto loco occurrere, poteſt & hic pes fieri Tribrachus, ſi primam in ὀφθαλμὸν contrahas, ut potes; Senſus tamen maximè evincit, ut κατὰ legamus, ita enim ordinandus eſt locus, δήσαντες δέ σε κλοιῷ τριπήχει, ἔφασκον βίᾳ ἐξαμήσασθαι τὰ σπλάγχνα κατὰ τὸν ὀφθαλμόν, ἤγουν διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ μέσου. Jocosè & ad irritandum Cyclopem. Silenus hic loquitur, quare non ego cum Q. Septim. ὀμφαλὸν hic lego. J. Barnes. V. 236. Ἀποθλίψειν) Iſ. Caſaub. ἀποδρέψειν legit, nullâ neceſſitate, quùm ludicrus hic Silenus Cyclopem deridens, vocabula quoquo modo uti deprehenditur; quare textum non muto. V. 237. Τὰ 'δώλια) pro ἑδώλια, i. e. ναυτικὰ ἔδη· τὰ τῆς νεὼς ζυγά, ἐφ᾽ ὧν οἱ ἐρέσσοντες καθέζονται. Heſych. Cant. mavult θ᾽ ἑδώλια, eodem recidit. Sic ſupra v. 212. τἄστρα, pro τὰ ἄστρα. V. 240. Ἄληθες) De uſu hujus verbi & accentu retracto vid. prolixiùs diſſerentem H. Steph. in Annot. ſuis ad Sophocl. p. 166. J. Barnes. V. 241. Φάκελον) Ita ſimplici λ. ſcribendum monuit Iſ. Caſaubonus.

Ἐκπλεὼς

Ἐλάφων τε· χρόνιος δ' εἰμ' ἀπ' ἀνθρώπων βορᾶς.
Σιλ. Τὰ καινά γ' ἐκ τῶν ἠθάδων, ὦ δέσποτα,
Ἡδίον' ἐστίν. οὐ γὰρ αὖ νεωστί γε
Ἄλλοι πρὸς ἄντρα ταῦτ' ἀφίκοντο ξένοι.
Οδυ. Κύκλωψ, ἄκουσον ἐν μέρει καὶ τῶν ξένων.
Ἡμεῖς βορᾶς χρῄζοντες ἐμπολὴν λαβεῖν,
Σῶν ἄσσον ἄντρων ἤλθομεν νεὼς ἄπο.
Τοὺς δ' ἄρνας ἡμῖν οὗτος, ἀντ' οἴνου σκύφου,
Ἀπημπόλα τε, κἀδίδου, πιεῖν λαβών,
Ἑκὼν ἑκοῦσι· κοὐδὲν ἦν * τούτῳ βία. * al. τούτων.
Ἀλλ' οὗτος ὑγιὲς οὐδὲν, ὧν φησιν, λέγει,
Ἐπεὶ κατελήφθη σοῦ λάθρα πωλῶν τὰ σά.
Σιλ. Ἐγώ; κακῶς γὰρ ἐξόλοι'. Οδυ. εἰ ψεύδομαι.
Σιλ. Μὰ τὸν Ποσειδῶ τὸν τεκόντα σ', ὦ Κύκλωψ,
Μὰ τὸν μέγαν Τρίτωνα, καὶ τὸν Νηρέα,
Μὰ τὴν Καλυψώ, τάς τε Νηρέως κόρας,
Μά θ' ἱερὰ κύματ', ἰχθύων τε πᾶν γένος,
Ἀπώμοσ', ὦ κάλλιστον, ὦ Κυκλώπιον,
Ὦ δεσποτίσκε, μὴ τάδ' ἐξοδᾶν ἐγὼ
Ξένοισι χρήματ'. ἢ κακῶς οὗτοι κακοὶ
Οἱ παῖδες ἀπόλοινθ', οὓς μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ.
Χο. Αὐτὸς ἔχ'· ἔγωγε τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
Περνάντα σ' εἶδον, εἰ δ' ἐγὼ ψευδῆ λέγω,
Ἀπόλοιθ' ὁ πατήρ μου, τοὺς ξένους δὲ μὴ ἀδίκει.
Κύ. Ψεύδεσθ'· ἔγωγε τῷδε τοῦ Ῥαδαμάνθυος
Πολλῷ πέποιθα, καὶ δικαιότερον λέγω.
Θέλω δ' ἐρέσθαι· πόθεν ἐπλεύσατ', ὦ ξένοι;
Ποδαποὶ, τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδευσεν πόλις;
Οδυ. Ἰθακήσιοι μὲν τὸ γένος. Ἰλίου δ' ἄπο
Πέρσαντες ἄστυ, πνεύμασιν θαλασσίοις
Σὴν γαῖαν ἐξωσθέντες ἥκομεν, Κύκλωψ.
Κύ. Ἦ τῆς κακίστης οἳ μετήλθεθ' ἁρπαγὰς
Ἑλένης Σκαμάνδρου γείτον' Ἰλίου πόλιν;
Οδυ. Οὗτοι, πόνον τὸν δεινὸν ἐξηντληκότες.
Κύ. Αἰσχρὸν στράτευμά γ', οἵ τινες μιᾶς χάριν
Γυναικὸς, ἐξεπλεύσατ' εἰς γαῖαν Φρυγῶν.
Οδυ. Θεοῦ τὸ πρᾶγμα· μηδέν' αἰτιῶ βροτῶν,

Cervorumq; *ſatis edi.* Jam pridem v. nullas humanas carnes voravi.
Sil. Nova *ciborum genera* poſt conſueta, ô domine,
Sunt dulciſſima: non enim recens
Alii ad antra hæc venerunt hoſpites.
Ulyſ. Cyclops, audi viciſſim & hoſpites.
Nos cupientes cibi emptionem, *i.e. cibum emptum*, accipere.
Prope tua antra venimus à navi:
Hos verò agnos nobis iſte pro vini ſcypho
Vendidit, & dedit, accepto potu,
Volens volentibus, & nihil huic, *vel horum*, per vim eſt *factum*.
Sed iſte nihil veri ſuis verbis dicit,
Poſtquam deprehenſus eſt res clam te vendens tuas.
Sil. Ego? male pereas! *Ulyſ.* Si mentior.
Sil. Non per Neptunum, qui genuit te, ô Cyclops,
Non per magnum Tritonem, & Nerea,
Non per Calypſo, & Nerei puellas,
Non per ſacros fluctus, & piſcium totum genus,
Juro, ô pulcherrime, ô Cyclopicule,
O hericule, quòd non vendiderim ego has
Hoſpitibus res: aut malè hi mali
Liberi pereant, quos ego maximè diligo.
Cho. Heus tu, contine te, *tace*. Ego enim hoſpitibus has res
Vendentem te vidi: ſi verò ego falſa dico,
*Pereat pater meus: hoſpites verò ne afficias injuriâ.
Cyc. Mentimini: ego verò huic *Sileno* quam Rhadamantho,
Longe *magis* fidem habeo, & juſtiorem pronuntio
Volo autem *hos* interrogare. Unde navigatis hoſpites?
Cujates *eſtis*? quæ vos enutrivit civitas?
Ulyſ. Ithacenſes quidem *ſumus* genere, ſed ab Ilio,
Everſâ urbe, ventis marinis
Ad tuam terram tempeſtatibus delati venimus, Cyclops.
Cyc. An *eſtis illi*, qui perſecuti eſtis raptus peſſimæ
Helenæ, ad Scamandro vicinam civitatem Ilii?
Ulyſ. Illi ipſi, labore gravi exhauſto *ac tolerato*.
Cyc. Turpis certè militia, qui propter unam
Mulierem, navigâſtis in terram Phrygum.
Ulyſ. Dei *fuit* hoc factum, neminem accuſes mortalium.

V. 251. Ἄλλοι πρὸς ἄντρα ταῦτ' ἀφίκοντο ξένοι) Olim pro ταῦτ' legebatur per errorem τὰ σ' (pro τὰ σὰ) quod mendum Nemini obſervatum, excepto *Scaligero*; qui legendum putabat τάδ', ne minimis literarum veſtigiis ſervatis; ego ταῦτ' omninò ſcribendum ſcio, *Joſ. Barnes.* V. 252. Ἄκουσον ἐν μέρει) Huc pertinet illud *Philippi* Regis, qui cauſam aliquando auditurus, unam auriculam obturatam habebat, dicens, ſe illam alteri Parti ſervare. Huc illud etiam referri debet *Senecæ Medæ.* v. 199. *Qui ſtatuit aliquid, parte inauditâ alterâ Æquum licet ſtatuerit, haud æquus fuit.* Joſua Barnes. V. 265. Ἐξοδᾶν) De hoc verbo Doctiſſimus *Hen. Stephanus* nequaquam tantoperè dubitaſſet, ſi modò ſatis meminiſſet locorum ſuprà notatorum ut v. 97. ubi *Ulyſſes* ponit quæſtionem, *ſiquis velit ei victum vendere*, εἴτε τις Σίλει βορὰν ὁδοῦσι ναυτίλοις κεχρημένοις. Item v. 133. ubi idem *Ulyſſes* ait, *Vende nobis victum, quo indigemus*, Ὄλισον ἡμῖν σῖτον οὗ σπανίζομεν. Hæc loca contuliſſe *Brodæus* debuit, nec ignoraſſe *Stephanus*. Quare rectè *Heſychius* ἐξοδῶσαι ab ἐξοδεύω, non ἐξοδίω, vel hoc loco judice. *Joſ. Barnes.* V. 269. Αὐτὸς ἔχ') αὐτὸς ἔχε. Formula deprecandi mala, quæ aliter ita concipi ſolet, εἰς κεφαλὴν σοί. Quo nihil apud Poetas occurrit frequentius. Vulgò malè capiunt; neque aſſentiendum Viro docto (*i. e. Cantero*) qui corrigit αὐτοῖς. *Iſ. Caſaubon.* V. 272. Ἔγωγε τῷδε τοῦ Ῥαδαμάνθυος Πολλῷ πέποιθα καὶ δικαιότερον λέγω) Olim erat ſcriptum τοῦδε τοῦ Ῥαδαμάνθυος πολλῷ πέποιθα & *Brodæus* de *Ulyſſe* intelligebat, qui ſe *Rhadamanthum*, hoc eſt juſtum hominem venditabat. Sed de *Sileno*, apertè loquitur *Cyclops*, qui eâ ingenii craſſitudine erat, ut *Sileno*, qui jam ipſum deridendum propinabat & vel centum Dominos pro unico Vini hauſtu permutare voluit, magis æqui boniique ſtudioſum voluit credere, quàm ipſum Inferorum judicem. Multi ſunt Hodierni *Cyclopes*, qui malefidis ſervorum ſuorum & familiarium blanditiis decepti, nihil niſi illorum oculis volunt cernere, neminem niſi illorum fide commendatum volunt, adeò *Cyclopicè* ſingulari tantùm oculo utuntur, nec eo ſatis valent. Sed ut in viam redeam. *Cantero* omnino aſſentior, qui τῷδε pro τοῦδε ſubſtituit, *Duporto* nequaquam, qui pro πολλῷ πέποιθα, legit πέποιθα πολλὰ, cùm hic eſſet ordo, ut ſenſus eſt, loci, Ψεύδεσθε, ἤγουν καὶ σὺ γέροντος, ὦ Σάτυροι· ἔγωγε γὰρ τῷδε, ἤγουν τούτῳ τῷ Σιληνῷ, πολλῷ, ἤγουν μᾶλλον, τοῦ Ῥαδαμάνθυος πέποιθα, καὶ γὰρ δικαιότερον αὐτὸν λέγω, δηλονότι Σιληνόν. De *Rhadamantho* autem, quamvis paucos illius nominis ignaros puto, ut etiam minimis opem feram, remitto eos ad Lexicon amici mei dudum defuncti *Nic. Lloydii*: attexam verò inſuper quæ *Brodæus* ad manum nobis collegit, *Theognis* v. 701. Οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ. *Pindarus* Pyth. Od. 2. Stroph. 4. Ὁ δὲ Ῥαδάμανθυς εὖ πέπραγεν ὅτι φρενῶν ἔλαχε καρπὸν ἀμώμητον —· τὸν, οὐδ' ἀπάταισι θυμὸν τέρπεται ἔνδοθεν. *Ariſtophanis* Schol. Ῥαδάμανθυς δοκεῖ διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν δικαιότατος γεγονέναι πάντων ἀνθρώπων. Ob has igitur animi Dotes *Hom.* Iliad. ξ. v. 322. vocat ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν. Frater autem erat *Minois*, filius *Jovis* ex *Europâ*, ut *Hom.* ibidem. *Joſua Barnes.* V. 279. Οἱ μετήλθεθ' ἁρπαγὰς πόλιν) Οἱ μετήλθετε τὰς ἁρπαγὰς Ἑλένης εἰς πόλιν Ἰλίου. ἄλλως, οἱ μετήλθετε τὴν πόλιν κ. λ. διὰ τὰς ἁρπαγὰς, ἢ ἕνεκα τῆς ἁρπαγῆς. Σκάμανδρος ποταμὸς Τροίας ὃν καὶ ὁ Ὅμηρος, ὃν Ξάνθον καλοῦσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον. *Joſua Barnes.*

Ἡμεῖς

Ἡμεῖς δέ σ', ὦ θεοῦ ποντίου γενναῖε παῖ,
Ἱκετεύομέν τε, καὶ λέγομεν ἐλευθέρως,
Μὴ τλῆς πρὸς ἄντρα σοὺς ἀφιγμένους φίλους
Κτανεῖν, βοράν τε δυσσεβῆ θέσθαι γνάθοις·
Οἳ τὸν σὸν, ὦ 'ναξ, πατέρ' ἔχειν ναῶν ἕδρας
Ἱδρυσάμεσθα γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς.
Ἱερός τ' ἄθραυστος Ταινάρου μένει λιμὴν,
Μαλέας τ' ἄκροι κευθμῶνες, ἥ τε Σουνίου
Δίας Ἀθάνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα,
Γεραίστιοί τε καταφυγαί, τὰ θ' Ἑλλάδος
Δύσφορά γ' ὀνείδη Φρυξὶν οὐκ ἐδώκαμεν,
Ὧν καὶ σὺ κοινοῖ, γῆς γὰρ Ἑλλάδος μυχοὺς
Οἰκεῖς, ὑπ' Αἴτνῃ τῇ πυριστάκτῳ πέτρᾳ.
Νόμοις δὲ θνητοῖς εἰς λόγους ἀποστρέφου,
Ἱκέτας δέχεσθαι ποντίους ἐφθαρμένους,
Ξένιά τε δοῦναι, καὶ πέπλοις ἐπαρκέσαι.
Οὐκ ἀμφὶ βουπόροισι πηχθέντας μέλη
Ὀβελοῖσι, νηδὺν καὶ γνάθον πλῆσαι σέθεν.
Ἅλις δὲ Πριάμου γαῖ' ἐχήρωσ' Ἑλλάδα,
Πολλῶν νεκρῶν πιοῦσα δορυπετῆ φόνον.
Ἀλόχους τ' ἀνάνδρους, γραῦς τ' ἄπαιδας ὤλεσεν,
Πολιούς τε πατέρας. εἰ δὲ τοὺς λελειμμένους
Σὺ συμπυρώσας, δαῖτ' ἀναλώσεις πικρὰν,
Ποῖ τρέψεταί τις; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ, Κύκλωψ,
Πάρες τὸ μάργον σῆς γνάθου. Τὸ δ' εὐσεβὲς
Τῆς δυσσεβείας ἀνθελοῦ. "Πολλοῖσι γὰρ
" Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἠμείψατο.
Σιλ. Παραινέσαι σοι βούλομαι· τῶν γὰρ κρεῶν
Μηδὲν λίπῃς τοῦδ'· ἢν τε τὴν γλῶσσαν δάκῃς,
Κομψὸς γενήσῃ, καὶ λαλίστατος, Κύκλωψ.
Κύ. "Ὁ πλοῦτος, ἀνθρωπίσκε, τοῖς σοφοῖς θεός·
" Τὰ δ' ἄλλα, κόμποι, καὶ λόγων εὐμορφίαι.

Nos verò tibi, ô marini dei generoſe fili,
Supplicamus & dicimus libere:
Nolis ad antra tuos profectos amicos
Occidere, & cibum impium facere genis:
Qui tuo, ô rex, patri, templorum ſedes
Poſuimus in terrâ Græcæ receſſibus.
Sacérque, & inviolatus manet ei Tænari portus,
Maleæque ſummæ latebræ, excelſaque ſpecula, & Sunii
Diæ Minervæ ſoſpes, argento ſcatens rupes,
Et Geraſtea refugia, Græciæ verò
Non ferenda probra, Phrygibus non condonavimus.
Cujus gloriæ & tu ſis particeps: Græciæ enim receſſus
Habitas, ſub Ætnâ ignifera rupe.
Moribus igitur humanis ad colloquium te converte,
Supplices ut recipias in mari perditos,
Et munera des hoſpitalia, & veſtibus nos adjuves.
Neque committas, ut oblongis affixi membra
Verubus, ventrem, & maxillas impleamus tuas.
Satis enim Priami terra viduavit Græciam,
Multorum mortuorum faciens haſtâ cædem,
Conjugeſque viris, & aquæ liberis orbatas perdidit,
Canóſque patres: ſi verò reliquos
Tu igni comburens & torrens convivio abſumas malo,
Quò ſe convertet aliquis? Sed mihi pare, Cyclops,
Omitte aviditatem tuæ genæ, & pietatem
Impietati præfer. " multis enim
" Mala lucra damnum attulerunt.
Sil. Conſulere tibi volo, de carnibus quidem
Nihil relinquas hujus, & ſi linguam ejus comederis,
Elegans fies, & loquaciſſimus, Cyclops.
Cy. Divitiæ, homuncio, prudentibus deus ſunt:
Reliqua verò ſunt jactantia quædam, & verba ſplendida.

V. 291. Ἱερός τ' ἄθραυστος Ταινάρου μένει λιμὴν) *Tænarus* Oppidi, Portûs, & Promontorii *Laconiæ* nomen, vel ut *Apollonii* Scholiaſt. ex *Pherecyde* Ταίναρος, ἀφ' οὗ Ταίναρον καλοῦνται, ἡ πόλις, καὶ ἡ ἄκρα καὶ ὁ λιμήν. Hic loci *Neptuno* præcipui honores decernebantur. *Plutarc.* in Sympoſiac. Ἐπιχωρεῖ γὰρ εἰς Ταίναρον ἀποσταλλόμενος ἐκ τῶν χρησμῶν, τῷ Ποσειδῶνι θυσίαν καὶ θεωρίαν ἀπάγων. *Idem* in *Pompeio*, Καὶ τὸ Ἰσθμοῖ, καὶ Ταινάρῳ, καὶ Καλαυρείᾳ, τοῦ Ποσειδῶνος. Unde *Propertius*, *Tænarius facili preſſit amore Deus*, de *Neptuno*. Sic *Pauſanias*, τούτων δὲ οὐ πόρρω πέλαγος Ποσειδῶνος Ταιναρίου. Huc appulſus *Arion Neptuni* gratiâ à *Delphino* ſervatus dicitur. *Joſua Barnes.* V. 292. Μαλέας) De *Maleâ*, cætera quidem Nos ſuprà ad v. 18. Hic autem notandum, illud Promontorium *Laconiæ*, ut & *Tænarum* & plura alia Promontoria, *Neptuno* ſacrum, ut *Sunium*, & *Maleæ* Templum pulchrum *Neptuno* conſtructum à *Maleo* *Argivorum* Rege fertur, quod *Maleaticum* appellavit. *Joſua Barnes. Ibid.* Ἥ τε Σουνίου Δίας Ἀθάνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα) De hâc re ita *Pauſanias* in ipſo *Atticæ* principio, Τῆς ἠπείρου τῆς Ἑλληνικῆς κατὰ νήσους τὰς Κυκλάδας, καὶ πέλαγος τὸ Αἰγαῖον, ἄκρα Σούνιον πρόκειται γῆς τῆς Ἀττικῆς. Καὶ λιμήν τε παραπλεύσαντι τὴν ἄκραν ἐστὶ, καὶ Ναὸς Ἀθηνᾶς Σουνιάδος ἐπὶ κορυφῇ τῆς ἄκρας. Πλέοντι δὲ ἐς τὸ πρόσω Λαύρειόν τέ ἐστι, ἔνθα ποτὲ Ἀθηναίοις ἦν ἀργύρου μέταλλα. Hinc *Thucydides*, Καὶ τὰς τοῦ Λαυρείου τῶν ἀργυρείων μετάλλων προσόδους. *Athenæus* Deipnoſoph. l. 5. Καὶ ἀποστάντας φησὶν αὐτοὺς καταφρονοῦντας μὲν τοὺς ἐπὶ τῶν μετάλλων φύλακας, καταλαβέσθαι δὲ τὴν ἐπὶ Σουνίῳ ἀκρόπολιν. *Johan. Brodæus.* V. 293. Δίας Ἀθάνας) τῆς θείας, καὶ ἐκ Διὸς γεννηθείσης. Vid. ad *Heraclid.* v. 1031. V. 294. Γεραίστιοί τε καταφυγαί) *Geraſti* ſeceſſus ac receptus. *Geraſtum Eubœæ* promontorium *Neptuno* ſacrum, *Strabo* l. 10. fol. 446. de *Geraſto*, ἔχει δ' ἱερὸν Ποσειδῶνος ἐπισημότατον τῶν ταύτῃ. *Pindari* Scholiaſt. Ἐν Εὐβοίᾳ Γεραίστια ἀπὸ πόντου Γεραιστίου ἄγεται τῷ Ποσειδῶνι. Hinc *Ariſtophanes*, in Equitibus fol. 221. *Neptunum* Γεραίστιον, ut & Σουνιάρατον, quia æquè utrunque illi erat ſacrum, Δοῦς ... ἀργυρῶν, ὦ χρυσοτρίαιν', ὦ δελφίνων μεδέων Σουνιάρατε, Ὦ Γεραίστιε παῖ Κρόνου. *Scholiaſt.* Σουνιάρατε δὲ ... ἐν τῷ Σουνίῳ ἀρῶνται καὶ εὔχονται· Σούνιον δὲ ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς. Γεραίστιε) Γεραιστὸς ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας, τὸ μὲν Κηναίου ἔχων, τῷ δὲ Αἰγαῖον. Ἱερὸν δ' εἶναι τοῦ Ποσειδῶνος. Inde in *Avibus* Σουνιέρακον per jocum finxit, fol. 402. *Joſua Barnes.* V. 295. Οὐκ ἐδώκαμεν) Οὐ συνεγνώκαμεν. Eam injuriam toti *Græciæ* illatam probè ulti ſumus. V. 296. Γῆς γὰρ Ἑλλάδος) *Græci*, ut docet *Thucydides* l. 6. pleráſque Colonias in *Siciliam* duxerint, diu tamen poſt *Cyclopum* & *Leſtrygonum* in eâ imperium. Poetis autem familiares hæ Prolepſes. *Joh. Brodæus.* V. 297. Ὑπ' Αἴτνῃ τῇ πυριστάκτῳ πέτρᾳ) Mirum eſt *Ætnæ* incendia, quæ *Pindari* & *Euripidis* ætate adeò nota fuerint, ad noſtra uſque Tempora durare, per ultra bis mille annos, nec adhuc aut iis finem adfuturum, aut Materiæ & ignis fomento vires deeſſe, ſpes eſt ulla, aut apparentia. De *Veſuvio* nota eſt fatalis *Plinii* curioſitas; *Ætnæ* autem incendia optimè deſcripſit Primò *Pindarus* Pyth. Od. 1. Stroph. 2. & ex eo *Virgilius* Æn. l. 3. v. 570. Quos locos inter ſe comparatos plenè exhibet *Macrobius* Saturn. l. 5. c. 17. *Joſua Barnes.* V. 298. Νόμοις δὲ θνητοῖς εἰς λόγους ἀποστρέφου) *Scaliger* legit Νομίμους δὲ θνητοῖς εἰς λόφους ἀποστρέφου, legendum λόγους (quanquam & *Canteri* Editio per incuriam legat λόφους) Et Νόμους δὲ θνητῶν εἰς σοφοὺς ἀποστρέφου, quarum prior lectio ſanior; ſi modò etiam cum *Duporto* legamus, ἐπιστρέφου. V. 310. Πολλοῖσι γὰρ Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἠμείψατο) Huc refer Proverbium, *Mala Lucra æqualia damnis.* Et illud *Heſiodæum* Op. l. 1. v. 350. Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτῃσιν. Item illud *Theogn.* v. 456. Μηδέ σε νικάτω κέρδος, ὅτ' αἴσχιον ᾖ. Paulò aliter Apoſtolus utitur hujuſmodi Phraſi Act. 27. v. 21. Κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. Hoc eſt *effugiſſe*, nec cum damno guſtâſſe. *Joſua Barnes.* V. 315. Ἀνθρωπίσκε) Ὑποκοριστικὸν Ἀνθρωπίσκος, ἀντὶ ἄνθρωπος, Diminutiva autem fiunt vel *Aſſentandi* & *blandiendi* causâ, ut *Amatores* facere ſolent, ſic ψυχάριον & ψυχίδιον *Græcis* & illud *Latinis Adriani*, Animula, vagula, blandula &c. vel *Ironiæ*, ut

ſuprâ v. 265. *Silenus* Immane Monſtrum Cyclopem alloquitur, Ὦ κάλλιστε ὦ Κυκλώπιον, Ὦ Δαιμονίσκε, vel denique *Extenuandi* & contemptûs gratiâ, ut hoc in loco, Barbarus Cyclops ſuis viribus fretus, *Ulyſſem* homuncionem deſpiciens vocat. Dicitur etiam ἀνθρώπιον & ἀνδρίον *Theocrito* alicubi. *Joſua Barnes.*

V. 318. Προὔστήσω) Προεστήσω, à προΐστημι. V. 325. Ἐν στέγοντι) Subaudi ἄντρῳ, τὸ στέγον pro στέγος τὸ vid. quæ Nos ad *Iphig. Taur.* v. 327. *Scaliger* acutè legit, οὐ στέγοντι. *J. Barnes.* V. 326. Πέπλον κρούω) Vid. *Eraſmum* in Adagio, *Oppedere* & quid *Joh. Brodæus* ad hunc locum; & hoc eſt, quod *Cyclops* vocat, cum *Jovis* fulmine pedendo contendere, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν. V. 330. Καὶ πῦρ ἀναίθων) Inſignis hic Syntaxeos Ἐναλλαγή, ἐγὼ περιβαλὼν καὶ πῦρ ἀναίθων, οὐ μοι μέλει. Sed de hâc re Nos ad *Iphig. Taur.* v. 695. *Bacch.* v. 1307. & aliâs ſæpe. V. 333. Ἁγὼ τίνι θύω, πλὴν ἐμοὶ, θεοῖσι δ' οὔ. Καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δαιμόνων;) Ita ſcribo & pungo, tantùm præfando, quod θεοῖσι δ' οὔ, παρενθετικῶς interſeritur, ut in *Latinâ* Verſione diſtinguitur; *Græcis* autem nota illa in uſu non erat apud Veteres, licet res ipſa ſatis familiaris. Apertè itaque nec uſſibi nobis in hâc Editione uſurpata, niſi forſitan ſemel aut bis diligentiam noſtram hæc res effugerit. Quare tollendum ἢ ſentio, quod priùs ante τίνι poſitum, Verſui nocebat, nec Senſui æquè commodum fuit; Quæſtio enim hic ſatiùs erat ponenda. *J. Barnes.* V. 335. Ὡς τοὐμπιεῖν &c.) *Æmil. Portus* ἀνακολουθίαν notat hujus loci, nam videtur legendum τὸ πιεῖν &c. Ζεὺς οὗτός ἐστι &c. *Caſaub. & Scal.* legũt Τό, γε πιεῖν &c. Τοὐφ' ἡμέραν) τὸ ἐφ' ἡμέραν, hoc eſt, καθημέραν.

Ἄκρας δ' ἐναλίας, ἃς καθίδρυται πατὴρ,
Χαίρειν κελεύω· τί τάδε προὔστήσω λόγῳ;
Ζηνὸς δ' ἐγὼ κεραυνὸν οὐ φρίσσω, ξένε.
Οὐδ' οἶδ', ὅτι Ζεύς ἐστ' ἐμοῦ κρείσσων θεός.
Οὔ μοι μέλει τὸ λοιπόν. ὡς δ' οὔ μοι μέλει,
Ἄκουσον· ὅταν ἄνωθεν ὄμβρον ἐκχέῃ,
Ἐν τῇδε πέτρᾳ, στέγν' ἔχω σκηνώματα,
Ἢ μόσχον ὀπτὸν, ἤ τι θήρειον δάκος
Δαινύμενος, ἐν στέγοντι γαστέρ' ὑπτίαν,
Ἐπεκπιὼν γάλακτος ἀμφορέα, πέπλον
Κρούω, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
Ὅταν δὲ βορέας χιόνα Θρήκιος χέῃ,
Δοραῖσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν,
Καὶ πῦρ ἀναίθων, χιόνος οὐδέν μοι μέλει.
Ἡ γῆ δ' ἀνάγκῃ, κἂν θέλῃ, κἂν μὴ θέλῃ,
Τίκτουσα ποίαν, τἀμὰ πιαίνει βοτά.
Ἁγὼ τίνι θύω, πλὴν ἐμοὶ, θεοῖσι δ' οὔ,
Καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δαιμόνων;
“ Ὡς * τοὐμπιεῖν γε κἀμφαγεῖν τοὐφ' ἡμέραν,
“ Ζεὺς οὗτος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι, * An τό, γε.
“ Λυπεῖν δὲ μηδὲν αὑτόν· οἳ δὲ τοὺς νόμους
“ Ἔθεντο, ποικίλλοντες ἀνθρώπων βίον,
“ Κλαίειν ἄνωγα· τὴν δ' ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
“ Οὐ παύσομαι δρῶν εὖ, κατεσθίων τέ σε.
Ξένιά τε λήψῃ τοιάδ', ὡς ἄμεμπτος ὦ,
Πῦρ, καὶ πατρῷον τὸν λέβητα γ', ὃς ζέσας,
Σὴν σάρκα δυσφόρητον ἀμφέξει καλῶς.
Ἀλλ' ἕρπετ' εἴσω, τοῦ κατ' αὔλιον θεοῦ
Ἵν' ἀμφὶ κῶμον στάντες, εὐωχῆτέ με.
Οδυ. Αἶ, αἶ· πόνους μὲν Τρωϊκοὺς ὑπεξέδυν,
Θαλασσίους τε· νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀνοσίου
Γνώμην κατέσχον, ἀλίμενόν τε καρδίαν.
Ὦ Παλλὰς, ὦ δέσποινα Διογενὲς θεὰ,
Νῦν, νῦν ἄρηξον· κρείσσονας γὰρ Ἰλίου
Πόνους ἀφῖγμαι, κἀπὶ κινδύνου βάθρα.
Σύ τ', ὦ φαεινῶν ἀστέρων οἰκῶν ἕδρας
Ζεῦ, ξένι' ὅρα τάδ'· εἰ γὰρ αὐτὰ μὴ βλέπεις,
Ἄλλως νομίζῃ Ζεὺς, τὸ μηδὲν ὢν, θεός.

“ Arces verò marinas, quæ ſunt conſecratæ *meo patri*,
“ Valere jubeo. Quid *igitur* hæc *mihi* propoſuiſti *tuis* verbis?
Jovis enim ego fulmen non metuo, hoſpes,
Nec ſcio quòd Jupiter ſit me potentior deus.
Nec poſthac *Jovem* curabo. Quòd autem *eum* non curem,
Audi. Quando deorſum mittit pluviam,
In hoc antro habitaculum habeo ſolidum & opertum,
Aut vitulum aſſatum, aut aliquam feram beſtiam
Epulans ſub *tecto* tegente meum ſupinum ventrem.
Epotâ *autem* lactis amphorâ, veſtem
Pulſo, cum Jovis tonitruis ſtrepitu contendens.
Quando verò Boreas Thracius nivem fundit,
Pellibus ferarum corpus circumdans meum,
Et ignem accendens, nivem nihil curo.
Terra verò neceſſariò, ſive velit, ſive nolit,
Pariens herbam, pinguefacit pecudes meas,
« Quas ego cui macto præterquam mihi (non *autem* diis)
Et ventri huic, qui maximus eſt deorum?
“ Quia comedere, & bibere quotidie,
“ Id verò Jupiter eſt hominibus ſapientibus,
“ Et nihil ſe ægere: qui verò leges
“ Poſuerunt, variantes hominum vitam,
“ *Illos* plorare jubeo: meæ vitæ ego
“ Non deſinam benefaciens, edénſque te.
Xeniaque accipies hæc (ut inreprehenſus ſim)
Ignem, & patrium illum lebetem, qui fervens
Tuam carnem ponderoſam capiet pulchrè.
Quamobrem ſerpite intrò, huic deo in antro
Ut ad convivium ſtantes, me lautis epulis excipiatis.
Ulyſ. Heu, heu! labores quidem Trojanos effugi,
Et marinos; nunc verò ad hominis impii
Animum appuli, & importuoſum cor.
O Pallas, ô domina Jove genita Dea,
Nunc, nunc opitulare. ad majores enim quàm Ilio
Labores veni, & in periculi marginem.
Et tu lucidarum ſtellarum qui habitas ſedem
O Jupiter, xenie vide hæc. Si enim hæc non vides,
Fruſtra putaris, Jupiter, cùm non ſis, Deus.

Hæc autem eſt Clauſulæ diſtributio, & totius Sententiæ Mens. Ταῦτα μὲν, ἤγουν βοσκήματα, τίνι ἐγὼ θύω, ὃ γὰρ ἂν θεοῖς ποτε τλήσαιμι θύειν, ἄθεος ὤν, εἰ μὴ ἐμοὶ αὐτῷ, καὶ ταύτῃ τῇ γαστρὶ ἐμῇ δηλονότι μεγίστῃ τῶν θεῶν οὔσῃ; Οὗτος μὲν τὸ ἐφ' ἡμέραν πιεῖν τε καὶ φαγεῖν, τοῦτό ἐστι Ζεὺς καὶ θεὸς, τοῖς σοφοῖς, καὶ δεῖ καὶ τὸ μηδὲν ἑαυτὸν λυπεῖν ποτε, ἀποδαιμονοῦντι δηλονότι, καὶ τὰ μέλλοντα ἀπωθοῦντα. *Joſua Barnes.* V. 339. Τὴν δ' ἐμὴν) Ita δ' interſerendum omninò ſtatuo. V. 342. Πατρῷον τὸν λέβητα) Ita lego pro τόνδε λέβητα, non modò Verſûs causâ, ſed quòd τόνδε, pro τοῦτον, quùm ſit δεικτικὸν, nondum autem intrà antrum erant, ubi Lebes ille fuerit, ſatis erat dicere πατρῷον τὸν λέβητα, nequaquam autem τόνδε vel τοῦτον dicendum. *Joſua Barnes.* V. 343. Δυσφόρητον) *Scaliger* legit διαφόρητον, ſed minùs ut puto, rectè; δυσφόρητον enim pinguem notat, & *Heſychius* per δυσβάστακτον explicat, ad hunc certe ipſum locum reſpiciens. *Joſua Barnes.* V. 344. Τοῦ κατ' αὔλιον θεοῦ) Vid. ſuprà ad v. 335. Ita hic ſtolidiſſimus gigas Divûm Contemptor Deum nullum agnoſcit, ſe excepto & ventre ſuo; Dei autem vim Vindicis in ſe mox ſentiet, probè oculo mactatus ab *Ulyſſe.* Joſua Barnes. V. 345. Ἀμφὶ κῶμον) In Vet. Cod. inquit *Henricus Stephanus*, βωμὸν, & in margine Unius θυμὸν etiam. At mihi κῶμον non diſplicet. V. 353. Ζεῦ ξένι' ὅρα τάδ') Vel Ὦ Ζεῦ ξένιε, σὺ ὅρα ταῦτα, vel Ὦ Ζεῦ, σὺ ὅρα ξένια ταῦτα.

MONO-

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ἡμ. Εὐρείας φάρυγγος, ὦ Κύκλωψ,
Ἀνάστομου τὸ χεῖλος, ὡς ἕτοιμά σοι
Ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ, * καὶ ἀνθρακιᾶς ἀπογναύειν,
Βρύκειν, κρεοκοπεῖν μέλη ξένων, * Scalig. καὶ.
Δασυμάλλῳ ἐν αἰγίδι κλινομένῳ.
Μή μοι, μὴ προδίδου.
Μόνος μόνῳ κόμιζε πορθμίδος σκάφος.
Ἡμ. Χαιρέτω μὲν αὖλις ἥδε,
Χαιρέτω δὲ θυμάτων
Ἀποβώμιος ἃν
Ἔχει θυσίαν Κύκλωψ
Αἰτναῖος, ξενικῶν
Κρεῶν κεχαρμένος βορᾷ.
Νηλὴς ὁ τλάμων, ὅστις
Δωμάτων ἐφεστίους,
Ξενικοὺς ἱκτῆρας ἐκθύει δόμων,
Κόπτων, βρύκων, ἑφθά τε δαινύμενος
Μυσαροῖσιν ὀδοῦσιν
Ἀνθρώπων θέρμ᾽ ἀπ᾽ ἀνθράκων κρέα.

MONOSTROPHICA.

Se. Amplarum faucium ô Cyclops,
Aperi labra, quia parata ſunt tibi
Elixa, & aſſa, & quæ ex prunis detracta deglutias,
Dentibus ſrendens mandas, diſſeces membra hoſpitum,
In hirſuto lebete pelliceo occiſa & cocta.
Ne quæſo, ne me prodas:
Solus *tu mihi* ſoli adduc navis ſcapham.
Valeat quidem hæc aula,
Semi. Valeat etiam victimarum
Illud, quod impius
Habet ſacrificium Cyclops
Ætnæus, hoſpitum
Carnibus qui delectatur vorandis:
Crudelis *eſt* ille, *&* miſer, quicunque
In ædium laribus,
Hoſpites ædium ſupplices mactat,
Secans, mandens, coctáſq; vorans
Abominandis dentibus
Hominum calidas ex prunis *detractas* carnes.

V. 357. Ἑφθὰ) *Euripidis* hunc locum oppugnat *Servius* in *Virgil.* Æneid. l. 1. v. 216. *Pars in fruſta ſecant, verubúſque trementia figunt, Heroicis*, inquit, temporibus non veſcebantur elixis. Lapſus eſt igitur *Ovidius* Metam. l. 1. hoc verſu, *Atque in ſemineces partim ferventibus artus Mollit aquis.* Idem autem *Servius* ad verſum *Virgil.* proximè ſequentem debuit attendere, v. 217. *Littore ahena locant alii.* Et ſanè *Athenæus* nobis potiùs audiendus, cujus hæc ſunt verba Deipnoſoph. l. 1. Ὅτι δὲ καὶ ἑφθοῖς ἐχρῶντο κρέασιν, ἐμφανίζει (Ὅμηρος) ὧδε λέγων, Ὡς δὲ λέβης ζεῖ, κνίσση μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο. Καὶ ὁ κατ᾽ Ὀδυσσέως ἀφεθεὶς πούς βοὸς τοῦτο σημαίνει· πόδα γὰρ βόειον οὐδεὶς ὀπτᾷ.

Hunc locum ferè totum nobis exhibuit. *Joh. Brodæus.* Ibid. Ἀπογναύειν) Vid. *Iſ. Caſaubon.* l. 1. de Satyricâ Poeſi, c. ult. ubi rectè *Canteri* conjecturam refellit, qui ἀπομασᾶν, vel ἀπομαίειν legendum voluit, cùm hoc verbum magis huic loco ſit aptum. Idem rectè βρύκειν retinendum ſtatuit, in verſu ſequenti, *Canterique* βρύχειν ad Leones rejicit. *Joſ. Barnes.* V. 358. Βρύκειν) *Heſych.* λαύρως ἐσθίειν. Vid. notam immediatè præcedentem. V. 359. Ἐν αἰγίδι κλινομένῳ) Barbarorum mos erat, pro *aheneis* lebetibus, pelliceis ſuper ignem extenſis uti, de quâ re Nos exemplum à *Scotorum* Gente protulimus ſatis memorabile, *Anglicæ* noſtræ Hiſtoriæ R. *Edwardi* Tertii l. 1. c. 1. §. 7. fol. 16. *Joſua Barnes.* V. 371. Κόπτων, βρύκων, &c.) Vid. ſuprà ad v. 358. Cui notulæ hæc *Iſaaci Caſauboni* jungantur, Peſſimè ibi ſcriptum βρύχειν, quùm ſcripſerit Poeta βρύκειν, κρεοκοπεῖν μέλη ξένων. *Heſych.* Βρύκειν, λαύρως ἐσθίειν. Sæpe apud *Athenæum*, at βρύχειν *frendere*, nihil ad *Bacchum*. Quare iterum corrige paulò pòſt & ſcribe, Κόπτων, βρύκων, ἑφθά τε δαινύμενος. Hæc ille, *Heſych.* obitèr pro λαύρως lege λάβρως. Sic *Diphilus* —τὰ πατρῷα βρύκων καὶ ποθῶν. Quin *Euſtathius* quoque βρύκειν eſſe dicit, ταχέως καὶ μετ᾽ ἤχου τινὸς ἐσθίειν. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

EGreſſus Ulyſſes *ex ſpeluncâ, cœnam, quam* Cyclops *ex duobus* Ithacenſibus *illius Sociis intùs extraxerat, exponit* Choro; *& quomodo vino dato illum inebriaverit. Deindi conſilium ſuum promit, de Oculo* Cyclopi *eruendo, ejuſque operam in hâc re rogat; quam Satyri ſummâ alacritate ſtrenuam pollicentur.*

ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἰαμβοί.

Οδ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω; δεινὰ ἰδὼν ἄντρων ἔσω,
Κοὐ πιστὰ, μύθοις εἰκότ᾽, οὐδ᾽ ἔργοις βροτῶν;
Χο. Τί δ᾽ ἔστ᾽, Ὀδυσσεῦ; μῶν γε θοινᾶται σέθεν
Φίλους ἑταίρους ἀνοσιώτατος Κύκλωψ;
Οδ. Δισσούς γ᾽ ἀθρήσας, κἀπιβαστάσας χεροῖν;

Ul. O Jupiter quid dicā? quam horribilia vidi in antro,
Et non credenda, fabulis ſimilia, non operibus hominum.
Cho. Quidnam eſt, Ulyſſes? num epulatur tuos
Charos ſocios maximè impius Cyclops?
Ulyſ. Duos intuitus, & geſtans manibus,

V. 374. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω) Videtur ſanè, ut nihil diſſimulem, non modò Hiſtoricæ Fidei, ſed Rationi ipſi diſſentaneum, ut *Ulyſſes* jam extra *Cyclopis* antrum vagari poſſit; ſed omninò neceſſe erat, ut quæ res intrà gererentur, ſpectatoribus paterent, item quid Conſilii *Ulyſſes* ſibi in auxilium vocaverit. Quare, cùm *Cyclops* nondum in ſomnum ſit lapſus, putandum eſt, Antrum nondum firmitèr occluſum, ſed *Ulyſſi* aliquem patere aditum, quem omnium ultimò comeſturum ſe *Cyclops* dixerit, reliquos autem illius ſocios cortibus incluſos, illum ſequi nequiviſſe; qui tamen ſine illis liber ipſe abire illinc nullo modo voluit; ſed aut ſimul cum illis mori, aut evadere decreverat. vid. infrà ad v. 478. &c. Et hæc *Euripidis* causâ dicta ſint, qui licet ab *Homero* in hâc re aliquantum diſcedat, *Scenæ* tamen omninò hanc Fabulam accommodare neceſſum habuit. *Joſua Barnes.* V. 378. Δισσούς γ᾽ ἀθρήσας καὶ ἐπιβαστάσας χεροῖν) Ita ut in macello Carnium emptores facere ſolent, manibus ponderabat, & lumine notabat hos *Ulyſſis* ſocios, antequam ederet eos, *Cyclops*; quos cùm videret εὐσαρκοτάτους ὄντας & εὐτραφεῖς, uti præcipuè erant, illicò ad cœnam paravit. Cujus loci cùm hic Senſus ſit, non eſt hic audiendus, alioquin plurimæ Authoritatis, *Canterus*, qui legit ἀθρόοις

σας, quod vocabulum vix commodè de duobus dici poteſt, & nullius ἀθρισμοῦ erat opus *Cyclopi*, qui in ſpeluncâ concluſis potuit manus iis, quando vellet, injicere; adeò præſtabat robore & membrorum immenſitate. Adeat verò, qui vult, *Canteri* Novar. Lection. l. 5. c. 29. quanquam hæc infelix illius conjectura nec *Æmilio Porto* placere potuit. Quos duos autem viros ſimul unicâ cœnâ deglutierit hic *Cyclops*. Ita *Homerus* Odyſſ. ί. v. 289. Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥστε σκύλακας ποτὶ γαίῃ Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν. Quod paulo poſt v. 396. Exprimit noſter, φῶτε συμμάρψας δύο. Et hinc *Virgil.* Æn. l. 3. v. 623. *Vidi egemet, duo de numero cùm Corpora noſtro Prenſa manu magnâ, medio reſupinus in antro, Frangeret* ad ſaxum, ſaniéque aſperſa natarent Limina. *Joſua Barnes.*

Οἳ σαρκὸς εἶχον εὐτρεφέστατον πάχος.
Χο. Πῶς, ὦ ταλαίπωρ', ἦτε πάσχοντες τάδε;
Οδυ. Ἐπεὶ πετραίαν τήνδ' ἐσήλθομεν χθόνα,
Ἀνέκαυσε μὲν πῦρ πρῶτον, ὑψηλῆς δρυὸς
Κορμοὺς πλατείας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι,
Τριῶν ἁμαξῶν ὡς ἀγώγιμον βάρος.
Ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαιπετῆ
Ἔστησεν εὐνὴν πλησίον πυρὸς φλογί.
Κρατῆρα δ' ἐξέπλησεν ὡς δεκάμφορον,
Μόσχους ἀμέλξας, λευκὸν εἰσχέας γάλα.
Σκύφος τε κισσοῦ παρέθετ', εἰς εὖρος τριῶν
Πήχεων, βάθος δὲ τεσσάρων ἐφαίνετο.
Καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπέζεσεν πυρί,
Ὀβελούς τ' ἄκρους μὲν ἐγκεκαυμένους πυρί,
Ξεστοὺς δρεπάνῳ οὔ γ', ἀλλὰ παλιούρου κλάδῳ.
Αἰτναῖά τε σφαγεῖα πελεκέων γνάθοις.
Ὡς δ' ἦν ἕτοιμα πάντα τῷ θεοστυγεῖ
Ἅδου μαγείρῳ, φῶτε συμμάρψας δύο
Ἔσφαξ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν ῥυθμῷ τινι.
Τὸν μὲν λέβητος εἰς κύτος χαλκήλατον.
Τὸν δ' αὖ, τένοντος ἁρπάσας ἄκρου ποδός,
Παίων πρὸς ὀξὺν * γ' ὄνυχα πετραίου λίθου,
Ἐγκέφαλον ἐξέῤῥαινε, καὶ καθαρπάσας
Λάβρῳ μαχαίρᾳ σάρκας, ἐξώπτα πυρί.
Τὰ δ' εἰς λέβητ' ἐφῆκεν ἕψεσθαι μέλη.
Ἐγὼ δ' ὁ τλήμων δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χέων,
Ἐχριμπτόμην Κύκλωπι, κἀδιηκόνουν.
Ἄλλοι δ', ὅπως ὄρνιθες, ἐν μυχοῖς πέτρας
Πτήξαντες εἶχον, αἷμα δ' οὐκ ἐνῆν χροΐ.
Ἐπεὶ δ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν πλησθεὶς βορᾶς,
Ἀνέπεσε, φάρυγος αἰθέρ' ἐξιεὶς βαρύν,
Εἰσῆλθέ μοί τι θεῖον· ἐμπλήσας σκύφος
Μάρωνος αὐτῷ, τόνδε προσφέρω πιεῖν,

* *Scal.* σ'όνυχα.

Qui carnis habebant pinguiſſimam craſſitiem.
Cho. Quomodo, ô miſer, eſtis paſſi iſta?
Ulyſ. Poſtquam ſaxeum hunc ingreſſi ſumus locum,
Accendit ignem primùm, altæ quercûs
Truncos in latum focum injiciens,
Tribus ferè curribus vehendum pondus.
Deinde ex foliis abiegnis humi ſtratum
Collocavit lectum juxta ignis flammam.
Craterem verò implevit circiter decem amphorarum,
Cùm vaccas mulſiſſet, album infundens lac,
Et ſcyphum ex hederâ appoſuit in latitudinem trium
Ulnarum, profunditate verò quatuor videbatur:
Et æneum lebetem fecit fervere ad ignem,
Et verua ſumma candentia igne,
Politaque non falce, ſed ramo paliuri expedivit,
Et in Ætnâ mactatas pecudes cum ſuorum inſtrumentorum acie.
Cum autem eſſent parata omnia Diis inviſo, ac impio
Plutonis coquo, viros corripiens duos
Interfecit ex ſociis meis, numero quodam & ritu.
Alterum quidem in lebetis cavitatem æneam.
Alterum verò à tendine correptum ſummi pedis,
Allidens ad acutum unguem, *i.e. angulum*, ſaxeæ rupis,
Cerebrum effudit, & corripiens
Immani cultro carnem, aſſabat igne.
Alia verò membra in lebetem elixanda immiſit.
Ego verò miſer lacrymas ab oculis fundens,
Accedebam ad Cyclopem, & inſerviebam *ei*.
Alii verò, ut aves, in receſſibus petræ
Metu trepidabant, nec ſanguis inerat corpori.
Cum autem ſociorum meorum ſatiatus cibo,
Recubuiſſet, ex faucibus aerem emittens gravem,
Venit mihi in mentem quiddam divini: implens *enim* poculum
Marone ipſo, *i.e. Maroneo vino*, huic affero, ut bibat,

V. 379. Εὐτρεφέστατον) Ita repono pro ἐυστρεφέστατον, quod nihili vox erat, *Homerus* autem ipſe εὐτρεφὴς novit, quare potiùs hoc repono, quam quod *Scaliger* εὐτραφέστατον licet dentur voces hujus fontis in α'. *Joſua Barnes.* V. 380. Ἦτε πάσχοντες τάδε) ταῦτα ἐπάθετε. V. 387. Κρατῆρα δεκάμφορον) Poculum juxta Decem Amphoras continens, ἀμφορεὺς autem, ſive κεράμιον eſt Liquidorum Menſura, complectens Octo & Quadraginta *Sextarios* juxta *Dioſc.* l. 5. c. 71. Singuli autem *ſextarii* Congios octo implent. *Joſua Barnes.* V. 389. Σκύφος τε κισσοῦ) *Athenæus* Deipnoſoph. l. xi. Περὶ Κισσυβίου. Διονύσιος ὁ Σάμιος ἐν τοῖς περὶ τοῦ Κύκλωπος, τὸ Ὁμηρικὸν Κισσύβιον, Κυμβίον φησί. Sic *Euripides* Alceſt. v. 756. Ποτῆρα δ' ἐν χείρεσσι κίσσινον λαβὼν) *Schol.* Τὸν ποτῆρα, δι' ὃ λέγεται καὶ ποτήριον ὑποκοριστικῶς· ἐξηγήσατο δὲ τὸ δεῖ Κισσύβιον, οἷον ποτῆρα κίσσινον. *Joſua Barnes.* V. 393. Ξεστοὺς δρεπάνῳ οὔ γ', ἀλλὰ παλιούρου κλάδῳ) Ego τὸ δὲ, quod nihil hic loci debuerat habere, rejeci; quod *Canterus* alii rei intentus non vidit; ille enim *Verſui* ſatis fecit, at *Grammaticæ* negligentior erat. *J. Barnes.* V. 396. Φῶτε συμμάρψας δύο) Imitatio *Homeri* vid. ſuprà ad v. 378. V. 397. Ἔσφαξ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν) Quanquam τὸ δύο poteſt ἀπὸ κοινοῦ repeti, & ad ἑταίρων etiam pertinere, aliàs tamen *Syntaxis* erit ſalva, ſi modò, ut ſuprà breviter notavimus ad *Bacch.* v. 451. τινὰς ſubaudias; Quod verò ibi polliciti ſumus, prolixiùs in hoc loco de eâ re agere, jam verborum fidem exolvemus. Sic igitur εἰς Ἑβδομηκοντάδυο. *Geneſ.* c. 45. v. 18. Δώσω πάντων ἀγαθῶν τῆς Αἰγύπτου ὑμῖν. *Xenophon* Anabaſ. l. 4. Αὐτὸς δὲ τῶν πύλων λαμβάνει, i. e. τινάς. Item —Καὶ ἐξεθύετο, ὡς τὰ εὐαγγέλια, καὶ διέπεμπε τοῖς φίλοις τῶν τεθυμένων, i. e. μερίδα. Ita *Euripid.* Iphig. Taur. v. 1208. Σῶν τέ μοι ξύμπεμψον ὀπαδῶν, i. e. τινάς. Item *Hecub.* v. 610. Ἔνεγκε δεῦρο ποντίας ἁλός, i. e. *vas plenum illius aquæ.* Sic *Pindar.* Olym. Od. 1. Κρεῶν σέθεν διεδάσαντο καὶ φάγον. In quem locum breviter Nos ita, Ubi participatio alicujus rei notatur, *Genitivus* uſurpari ſolet pro *Accuſativo*: ſic *Galli* loquuntur, *Donne moy du Vin*, Da mihi vini, i. e. *partem aliquam*, ſic & hic φαγεῖν κρεῶν, i. e. μερίδα, humerus enim tantùm *Pelopis* abſumi dicebatur. Apud Authores innumera hujus generis occurrunt, quare notandum eſt. *Joſua Barnes.* V. 400. Παίων πρὸς ὀξὺν γ' ὄνυχα πετραίου λίθου) *Scaliger*, ut ſæpè aliàs, egregiè hoc loco legendum vidit ὀξὺν σ'όνυχα, Nam & *Heſych.* σ'όνυχες, τὰ εἰς ὀξὺ λήγοντα. Quod verbum *Lycophroni* uſitatum. *Joſua Barnes.* V. 409. Ἀνέπεσε, φάρυγος αἰθέρ' ἐξιεὶς βαρύν) *Athenæus* l. 1. fol. 23. hunc verſum citans ἐξαφιεὶς legit, nec ullo metri detrimento. At apud illum, ut in prioribus *Euripidis* Editionibus φάρυγγος manet, quam tamen *Scaliger* φάρυγος emendat, *Duportus*, quia φάρυγγος non auſus eſt mutare, Ἄμπεσε pro ἀνέπεσε legebat; & tamen *Homerus*, qui maximè *Duporto* familiaris erat ſemper habitus, ita pro φάρυγγος dixit, in hoc de hoc ipſo *Cyclope* loco, Odyſſ. ί. v. 373. Ἤρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος. *Joſua Barnes.*

Λέγων

Λέγων τάδ'· ὦ παῖ ποντίου θεοῦ, Κύκλωψ,
Σκέψαι τόδ' οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἄπο
Θεῖον κομίζει πῶμα, Διονύσου γάνος.
Ὁ δ' ἔκπλεως ὢν τῆς ἀναισχύντου βορᾶς,
Ἐδέξατ', ἔσπασέν τ' ἄμυστιν ἑλκύσας,
Κἀπῄνεσ' ἄρας χεῖρα, φίλτατε ξένων,
Καλὸν τὸ πῶμα δαιτὶ πρὸς καλῇ δίδως.
Ἡσθέντα δ' αὐτὸν ὡς ἐπῃσθόμην ἐγὼ,
Ἄλλην ἔδωκα κύλικα, γινώσκων ὅτι
Τρώσει νιν οἶνος, καὶ δίκην δώσει τάχα.
Καὶ δὴ πρὸς ᾠδὰς εἷρπ'. ἐγὼ δ' ἐπεγχέων
Ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ, σπλάγχν' ἐθέρμαινον ποτῷ.
Ἄιδει δὲ παρὰ κλαίουσι συνναύταις ἐμοῖς
Ἄμουσ', ἐπηχεῖ δ' ἄντρον. ἐξελθὼν δ' ἐγὼ
Σιγῇ, σὲ σῶσαι κἄμ', ἐὰν βούλῃ, θέλω.
Ἀλλ' εἴπατ', εἴτε χρῄζετ', εἴτ' οὐ χρῄζετε
Φεύγειν ἄμικτον ἄνδρα, καὶ τὰ Βακχίου
Ναίειν μέλαθρα, Δαναΐδων νυμφῶν μέτα.
Ὁ μὲν γὰρ ἔνδον σὸς πατὴρ, τάδ' ᾔνεσεν.
Ἀλλ', ἀσθενὴς γὰρ, κἀποκερδαίνων ποτοῦ,
Ὥσπερ πρὸς ἰξῷ, τῇ κύλικι, λελημμένος
Πτέρυγας ἀλύει· σὺ δὲ, νεανίας γὰρ εἶ,
Σώθητι μετ' ἐμοῦ· καὶ τὸν ἀρχαῖον φίλον
Διόνυσον ἀνάλαβ', οὐ Κύκλωπι προσφερῆ.
Χο. Ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τήνδ' ἴδοιμεν ἡμέραν,
Κύκλωπος ἐκφυγόντες ἀνόσιον κάρα.
Ὡς διὰ μακροῦ γε τὸν σίφωνα τὸν φίλον
Χηρεύομεν, τόνδ' οὐκ ἔχομεν καταφυγεῖν.
Οδυ. Ἄκουε δὴ νῦν, ἣν ἔχω τιμωρίαν
Θηρὸς πανούργου, σῆς τε δουλείας φυγήν.
Χο. Λέγ' ὡς Ἀσιάδος οὐκ ἂν ἥδιον ψόφον
Κιθάρας κλύοιμεν, ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.
Οδυ. Ἐπὶ κῶμον ἕρπειν πρὸς κασιγνήτους θέλει
Κύκλωπας ἡσθεὶς τῷδε Βακχίου ποτῷ.

Dicens hæc: O fili marini dei Cyclops,
Vide hunc, qualem Græcia ex vitibus
Divinum ferat potum, Bacchi delicias.
Ille verò plenus impudentis *ac inhumani* cibi,
Accepit, exhauſitque *ad ſe tractam* amyſtiden, *i.e. poculum*,
Et laudavit tollens manum, ô jucundiſſime hoſpitum,
Jucundum poculum ad convivium bonum das.
Lætari autem ipſum ut ſenſi ego,
Alium dedi calicem, ſciens quòd
Sauciabit eum vinum, & *ipſe* dabit pœnas citò:
Et jam ad carmina veniebat, ego verò infundens *calices*
Alium ſuper alium, viſcera calefaciebam potu.
Cantat autem apud flentes navigationis ſocios meos
Incondita *quædam carmina*. Reſonat autem antrum. Egreſſus at ego
Tacitè, te ſervare, & me, ſi velis volo.
Quare dicite utrum velitis, an verò nolitis
Fugere inhoſpitalem virum, & Bacchi
Habitare aulam, cum Græcis puellis.
Qui enim intùs eſt tuus pater, hæc probat,
Sed, imbecillis *eſt* enim, & voluptatem ex potu percipiens,
Tanquam in viſcum calice captus
Alas, languet. Tu verò (juvenis enim es)
Serveris mecum; & veterem amicum
Bacchum recipe, Cyclopi non ſimilem.
Cho. O chariſſime, utinam hanc videamus diem,
Cyclopis effugientes caput impium.
Quia ex longo tempore ſiphula chara
Caremus, & iſtum non poſſumus effugere.
Ulyſ. Audi igitur nunc, quam habeam ultionem
Belluæ atrocis, & *quod tuæ* ſervituris effugium.
Cho. Dic: quia Aſiaticæ non libentiùs ſtrepitum
Citharæ audiemus, quam Cyclopem periiſſe.
Ulyſ. Ad convivium ire vult ad fratres
Cyclopes, exhilaratus hoc bacchico potu.

V. 416. Ἐδέξατ', ἔσπασέν τ' ἄμυστιν ἑλκύσας) Ego interpoſito τ' Verſui laboranti ſuccurrebam, & ſanè hæc particula omninò deſuiſſe conſtat, alii ἐξέσπασ' legebant, quod pejus verſui nocebat: parco Nominibus; ne minùs Veritati, quàm Invidiæ litare videar. *Joſua Barnes.* V. 421. Τρώσει νιν οἶνος) Ita pro veteri δρώσει audacter lego, vid. *Gulielmum Canterum* Novar. Lection. l. 5. c. 29. ubi hanc lectionem rectiſſimè confirmat ex illo *Homeri* Odyſſ. φ. v. 293. Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς &c. V. 429. Δαναΐδων νυμφῶν μέτα) Ita, ut olim erat, immutatum relinquo, non quòd *Iſ. Caſaubonus* non ac tè ſatis legerit Ναΐδων, nec quòd Nymphæ *Naiades* non erant Bacchi ſociæ & amicæ; Nec quòd *Danaides* puellæ aliquid hic loci haberent; ſed quod *Ulyſſes* non jam pollicetur *Satyros* ad has *Nymphas* ducere; (quomodò enim potuit, qui nihil de earum ſede novit?) Sed quòd relictâ *Sicilia* in *Græciam* eos abducere vellet, ubi & *Baccho* ſuus honor ſtabat & *Græcæ* puellæ, non *Danai* filiæ *Danaides* dictæ, illius ritus celebrabant. *Caſaubonum* laudo, *Scaligerum* amplector, ſed meum non eſt in magna ullorum hominum quantumvis Doctorum Nomina jurare. *Joſua Barnes.* V. 432. Ὥσπερ γὰρ ἰξῷ τῇ κύλικι λελημμένος Πτέρυγας ἀλύει) *Canterus* legit λελησμένος, quem egregiè & modeſtè *Caſaubonus* refutat his verbis, *Ulyſſes Satyros hortans, ut ſe in patrando facinore, quod parabat, irent adjutum; cur in Sileno eorum Patre nullam ſpem ponat, cauſam affert; non quia nolit; ſed quia vino ebrius & poculo captus, ficut capitur viſco avis, ſane jam mentis non ſit.* Poetæ verba, Ὁ μὲν γὰρ ἔνδον &c. ad πτέρυγας ἀλύει. Lege & diſtingue, ὥσπερ πρὸς ἰξῷ τῇ κύλικι, λελημμένος πτέρυγας, ἀλύει. Locus eſt elegantiſſimus. Neque mutanda vox λελημμένος, ut Docto Viro placebat. λελῆφθαι πτέρυγας & pueris nota phraſis. Hæc *Iſaacus Caſaubon*: de Satyric. Poeſi l. 1. c. ult. *Joſua Barnes.* V. 435. Διόνυσον ἀνάλαβ', οὐ Κύκλωπι προσφερῆ) Ita *Stephanus* primò pro ἀνάλαβε Κύκλωπι) quem pleræque exinde editiones ſunt ſecutæ, nec immeritò; *Bacchum* enim, ſiquis cum *Cyclope* conferat, multam reperiet diſſimilitudinem. Sin nihil mutetur, poteſt quidem Senſus ita explicari Διόνυσον ἀνάλαβε Κύκλωπι προσφερῆ, τουτέστιν, ὁμοίως Διόνυσον σὺ δεσπότην ἀναλαβὲ, ὡς καὶ νῦν τὸν Κύκλωπα δεσπότην ἔχεις. *Joſ. Barnes.* V. 438. Ὡς διὰ μακροῦ γε τὸν σίφωνα τὸν φίλον χηρεύομεν) Σίφων hic pro *Vino* ponitur, quia per illum doliatum aperitur. Eſt enim Inſtrumentum, quo in deplendis doliis utuntur, quum Vinum diffunditur, *Alex.* Aphrodiſ. Problem. l. 2. Τῷ σίφωνι ἐκμυζῶντες ἕλκομεν τὸν οἶνον, *Vinum per fiſtulam exugendo attrahimus.* Conſule *Pollucis* Onomaſt. l. 1. c. 2. Καὶ σίφωνα μαθὼν ὅτῳ ἐγεύοντο, Ἱππῶναξ εἴρηκε, Σίφωνι λεπτῷ τὸ ὑπόθημα τετρήνας. Vide etiam *Heſychium* in hac voce. Neque tamen illi, ut neque *Polluci*, nec ulli alii, ut Vaſis potorii genus uſurpatur, quod *Job Brodeus* deceptus putabat. De quantitate autem hujus Prioris, notandum eſt eſſe communem, ſæpe enim aliàs, & ferè ſemper producitur; at in hoc loco, & *Hipponacti* & *Ariſtoph.* brevis habetur; quæ inſtantiæ huic rei ſufficiunt. *J. Barnes.* V. 439. Χηρεύομεν) *Scaliger* Θηρεύομεν rectiùs, ut mihi videtur, nam χηρεύω videtur potiùs *Genitivo* gaudere, quàm *Accuſativo*; atque ita *Homerus* utitur Odyſſ. ι. v. 124. Ἀνδρῶν χηρεύει. *Ibid.* Καταφυγεῖν) Ita *Scal.* præeunte legimus. *Canterus* legit τόνδ' οὐκ ἔχοντες ἀποφυγεῖν, quanquam & ρ præcedentem literam poteſt producere & καταφυγεῖν legi poteſt, ut καταιβαίαι & ſimilia, in quibus metri cauſa legunt καταὶ, ſic ἀπαὶ & παραὶ *Poetis*; ſic & ipſe *Homer.* Odyſſ. ν. v. 110. Αἱ μὲν πρὸς Βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν. Sic *Iliad.* ψ. v. 132. Ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραιβάται, ἡνίοχοί τε. Id autem cùm fit in ſimplicibus Præpoſitionibus, multò magis tolerabitur in compoſitionibus, præcipuè ante aſpiratam Conſonam, ut hic. Quare non erat ut *Hen. Stephanus* & *Canterus* tantoperè de hoc verſu farciendo ſudarent, cum melius *Scaliger* illi conſuluit; haud malè caſus ipſe. *Joſ. Barnes.* V. 442. Ἀσιάδος οὐκ ἂν ἥδιον ψόφον Κιθάρας κλύοιμεν) Molles *Aſiatici* præcipuè

Citharæ

Citharæ ſtudebant; & huc referri debet illud *Plutarchi* l. 1. De Fortunâ *Alexandri* M. Καὶ τινὸς αὐτῷ (i. e. Ἀλεξάνδρῳ) τὴν ἐγχωρίαν ὑποσχομένου τὴν Πάριδος λύραν, εἰ βούλοιτο, δώσειν· Οὐδὲν ἔφη τῆς ἐκείνου δέομαι· τὴν γὰρ Ἀχιλλέως κέκτημαι, πρὸς ἣν ἐκεῖνος ἀνεπαύετο, ᾄδων δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν. ἡ δὲ Πάριδος, πάντως μαλακήν τινα καὶ θήλειαν ἁρμονίαν ἐρωτικοῖς ἔψαλλε μέλεσι. Quem *Plutarchi* locum proculdubiò reſpexit *Euſtathius* noſter ad *Homeri* Iliad. γ'. v. 54. Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις &c. Ita enim loquitur, Καὶ Κίθαρις, ἡ μὲν Πάριδος, μουσική· ἡ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως, ἀνδρική. *Joſua Barnes.*

Χο. Ξυνῆκ', ἐρῆμον ξυλλαβὼν,* ῥυθμοῖσί νιν
* Σφάξαι μενοινᾷς, ἢ πετρῶν ὦσαι κάτω.
Οδυ. Οὐδὲν τοιοῦτον, δόλιος ἡ 'πιθυμία.
Χο. Πῶς δαί; σοφὸν τοί σ' ὄντ' ἀκούομεν πάλαι.
Οδυ. Κώμου μὲν αὐτὸν τοῦδ' * ἀπαλλάξω λέγων,
Ὡς οὐ Κύκλωψι πῶμα χρὴ δοῦναι τόδε,
Μόνον δ' ἔχοντα, βίοτον ἡδέως ἄγειν.
Ὅταν δ' ὑπνώσσῃ Βακχίου νικώμενος,
Ἀκρέμων ἐλαίας ἔστιν ἐν δόμοισί τις,
Ὃν φασγάνῳ τῷδ' ἐξαποξύνας ἄκρον,
Εἰς πῦρ καθήσω· κᾆθ' ὅταν κεκαυμένον
Ἴδω νιν, ἄρας θερμὸν, εἰς μέσην βαλὼν
Κύκλωπος ὄψιν, ὄμματ' ἐκτήξω πυρί.
Ναυπηγίαν δ' ὡς εἴ τις ἁρμόζων ἀνὴρ
Διπλοῖν χαλινοῖν, τρύπανον κωπηλατεῖ,
Οὕτω * κυκλώσω δαλὸν ἐν φαεσφόρῳ
Κύκλωπος ὄψει, καὶ συναυανῶ κόρας.
Χο. Ἰοὺ, ἰού. γέγηθα· μαινόμεσθα τοῖς εὑρήμασι.
Οδυ. Κἄπειτα καὶ σὲ, καὶ φίλους, γέροντά τε,
Νεὼς μελαίνης κοῖλον ἐμβήσας σκάφος,
Διπλαῖσι κώπαις τῆσδ' ἀποστελῶ χθονός.
Χο. Ἔστ' οὖν, ὅπως ἂν ὥσπερ ἐκ σπονδῆς θεοῦ
Κἀγὼ λαβοίμην τοῦ τυφλοῦντος ὄμματα
Δαλοῦ; φόνου γὰρ τοῦδε κοινωνεῖν θέλω.
Οδυ. Δεῖ γοῦν· μέγας γὰρ δαλὸς, ὃν ξυλληπτέον.
Χο. Ὡς κἂν ἁμαξῶν ἑκατὸν ἀραίμην βάρος,
Εἰ τοῦ Κύκλωπος, τοῦ κακῶς ὀλουμένου,
Ὀφθαλμὸν ὥσπερ σφηκιὰν ἐκτρίψομεν.
Οδυ. Σιγᾶτέ νυν, δόλον γὰρ ἐξεπίστασθε.
Χ' ὅταν κελεύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι
Πείθεσθ', ἐγὼ γὰρ ἄνδρας ἀπολιπὼν φίλους,
Τοὺς ἔνδον ὄντας, οὐ μόνος σωθήσομαι.
Καί τοι φύγοιμ' ἂν, κἀκβέβηκ' ἄντρου μυχῶν·
Ἀλλ' οὐ δίκαιον, ἀπολιπόντ' ἐμοὺς φίλους,
Ξὺν οἷσπερ ἦλθον δεῦρο, σωθῆναι μόνον.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ἄγε, τίς πρῶτος, τίς δ' ἐπὶ πρώτῳ
Ταχθεὶς, δαλοῦ κώπην ὀχμάσας,
Κύκλωπος ἔσω βλεφάρων ὤσας,
Λαμπρὰν ὄψιν διακναίσει;
Ημι. Ὠδὴ ἔνδοθεν,
Σῖγα, σῖγα. καὶ δὴ μεθύων
Ἄχαριν κέλαδον μουσιζόμενος,
Σκαιὸς ἀπῳδὸς, καὶ κλαυσόμενος,
Χωρεῖ πετρίνων ἔξω μελάθρων.
Φέρε νιν κώμοις παιδεύσωμεν

* Scal. ῥυσμοῖσι. * al. Σφάξαι. * al. ἀπαλλάξαι. * M.S. ...

Cho. Intelligo, ſolum deprehenſum rythmis ipſum
Interficere cogitas, aut de ſaxis præcipitare.
Ulyſ. Nihil tale, doloſus eſt conatus *noſter*.
Ch. Quomodo igitur? ſapientem enim te audivimus jam pridem eſſe.
Ulyſ. Ab hoc quidem convivio ipſum ut abſtineat monebo,
Quòd non Cyclopibus potum oportet dare hunc,
Sed ſolum habere, & vitam ſuaviter agere:
Quando autem dormiërit à vino ſuperatus,
Ramus oleæ quidam eſt in ædibus,
Quem enſe hoc acuens extremum,
In ignem imponam: & deinde quando incenſum
Videro ipſum, tollens ardentem, in mediam inferens
Cyclopis frontem, oculum igne cremans conſumam.
Ut autem ſi quis vir navales trabes ad navigationem compingens
Duobus loris terebrum agitat,
Sic circumvertam torrem in lucifero
Cyclopis oculo, & areſaciam pupillam.
Cho. Io, io. Gaudeo: inſanimus hoc invento.
Ulyſ. Et deinde & te & amicos & ſenem
In navis nigræ cavam imponens ſcapham,
Duplicibus remis ex hâc deducam terrâ.
Ch. Fierine igitur poteſt, ut tanquã ex fœdere Dei *nobis faventis*
Et ego comprehendam excæcantem oculos
Torrem? cædis enim hujus participem eſſe volo.
Ul. Oport. certè, quia magn. *eſt* torris, quẽ te ſimul cõprehẽd. oport.
Ch. *Hoc faciam*, quia vel centum plauſtrorum tollerem onus,
Si Cyclopis malè perituri
Oculum, tanquam nidum-veſparum, poſſimus elidere.
Tacete nunc. Dolum enim ſcitis,
Et quando jubebo, architectis, *hujuſque doli autoribus & ducibus*,
Parete; ego enim viris relictis charis,
Qui intus ſunt, non ſolus ſervabor.
Quanquam poſſim effugere, & *jam* egreſſus ſis ex antri angulis:
Sed non *eſt* æquum me derelictis meis amicis,
Cum quibus veni huc, effugere ſolum incolumem.

Chorus.

Age, quis primus, quis verò poſt primum
Ordinatus, torris manubrium portans,
Intra Cyclopis palpebras intrudens,
Clarum oculum perforabit?
Semi. Carmen intùs *auditur*.
Tace, tace. Jam enim ebrius
Ineptum carmen canens
Ineptus ac abſonus cantor, & mox ploraturus,
Procedit extra ſaxeam domum.
Age ipſum plauſibus erudientes circuremus

V. 446. Ῥυθμοῖσί νιν) *Scaliger* ῥυσμοῖσι leviſſimâ variatione. *Henricus Stephanus*, pro ῥυθμοῖσι in Vet. Codicibus habetur ῥυτῆρσι. At *Brodæus* ſcribendũ putavit ῥηγμῖσι, *i.e.* in litoribus, & hanc lectionem *Duportus* in Marginem ſuum repoſuit. Vidi autem, inquit idem *Stephanus*, & qui ῥυθμοῖσι facerent ῥυθμῷ σῷ, exponentes, uno *ictu*, quibus nullo modo aſſentior. Ita demùm *Iſaac. Caſaubonus* Satyric. Poeſ. l. 1. c. ult. Omnino aut ῥυτῆρσι cum aliis libris legendum, aut quod puto verius, ῥυσμοῖσι· ῥυσμὸς tractio. *Cogitas ſecurum* (legerem *Sopitum*) in comeſſatione clam pede trahere & jacentem perdere. *Joſua Barnes.* V. 450. Ἀπαλλάξω λέγων) Ita *Canterus*, *Scaliger*, *Caſaubonus* &c. Olim ἀπαλλάξαι λέγων) tum ſubaudiendum erat, ὥστε ποιῆσαι, λέγων ἀπαλλάξαι, ἵνα ἀπαλλάξῃ. V. 459. Ναυπηγίαν δ' ὡς) Hoc ſimile *Euripides* ex *Homero* expreſſit, *Odyſſ.* ι. v. 384. Δίνεον, ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήϊον ἀνὴρ Τρυπάνῳ &c. *Joſua Barnes.* V. 473. Ἐκτρίψομεν) *Scaliger* ἐκθλίψομεν. Σφηκίαν) ἑσμὸν τῶν σφηκῶν. V. 474. Ἐξεπίστασθε) *Scaliger* & *Duportus* ἐξεπίστατε legunt, cùm nullum ſit tale verbum, eſt enim *Activè* ἵστημι. *Paſſivè* ἵσταμαι. Nihil ego ſanè in hâc parte afferre poſſum, niſi vel ἐπίστατε legendum, vel *Euripidem* hìc præter morem σκάζοντα *Iambum* facere, vel errorem aliquem latere, quem corrigendo par non ſum. *Joſ. Barnes.* V. 479. Ἀπολιπόντ' ἐμοὺς φίλους) *Scaliger*, vel ἀπολιπόντ' ἐμὲ φίλους; vel ἀπολιπόντα τοὺς φίλους. Vid. ſuprà ad v. 374. *Joſua Barnes.*

Τὸ

Τὸν ἀπαίδευτον.
Πάντως μέλλει τυφλὸς εἶναι.

Ἀνακρεόντειοι.

Ημι. Μακάριος, ὃς εὐάζει
Βοτρύων φίλαισι πηγαῖς
Ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθεὶς,
Φίλον ἄνδρ' ὑπαγκαλίζων,
Ἐπὶ δεμνίοις τε ξανθὸν
Χλιδανῆς ἔχων ἑταίρας
Μυρόχριστος * λιπαρὸς βό- * Scal. λιπαρός.
στρυχον. αὐδᾷ δὲ, θύραν τίς οἴξει μοι;

Ineruditum atque ferum.
Omnino cæcus eſt futurus.

Anacreonteum (carmen.)

Semi. Beatus, qui bacchatur
Botrorum ac uvarum ad gratos fontes,
In convivio jacens,
Amicum puerum in ulnis complectens,
Et in lecto flavum
Delicatæ tenens amicæ
Unguentis delibutus, ac nitens,
Cincinnum: loquitur autem aliquis, fores quis aperiet mihi?

ARGUMENTUM *Actûs* **Quarti.**

CYclops *ridiculus ac ebrius in Scenam producitur, cujus mores, ineptias, laſcivIam, aliáque vitia, quæ ſecum trahit Ebrietas, graphicè depingit Poeta. In ſomnum labitur temulenta Bellua, aliòquin libidinaturus cum vetulo* Sileno*; ut intelligatur, nihil adeò fœdum, quin pulchrum ducat Ebrietas.* Ulyſſes Satyros *cohortatus ad fortitèr agendum, ad torrem Oculo* Cyclopis *effodiendo parandum abit.*

ΚΥΚΛΩΨ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΣΙΛΗΝΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Κύ. ΠΑ̃, παῖ, παῖ· πλέως μὲν οἴνου,
Γάνυμαι δὲ δαιτὸς ἥβης,
Σκάφος ὁλκὰς ὡς γεμισθεὶς
Ποτὶ σέλμα γαστρὸς ἄκρας.
Ὑπάγει μ' ὁ χόρτος εὔφρων
Ἐπὶ κῶμον ἦρος ὥραις,
Ἐπὶ Κύκλωπας τ' ἀδελφούς.
Φέρε μοι, ξεῖνε, φέρ' ἀσκὸν ἔνδομεῖς.
Χο. Καλὸν ὄμμασιν δεδορκὼς,
* Καλὸν ἐκπερᾷ μελάθρων. * al. καλῶς.
Φιλεῖ τις * ἡμᾶς. * al. ὑμᾶς.
Λύχνα δ' ἀμμένει δάϊα, σὸν
Χρόα, χ' ὡς τέρεινα νύμφα
Δροσερῶν ἔσωθεν ἄντρων.
Στεφάνων δ' οὐ μία χροιὰ
Περὶ σὸν κρᾶτα τάχ' ἐξομιλήσει.

Ἴαμβοι.

Οδυ. Κύκλωψ, ἄκουσον, ὡς ἐγὼ τοῦ Βακχίου
Τούτου τρίβων εἰμ', ὃν πιεῖν ἔδωκά σοι.
Κύ. Ὁ Βάκχιος δὲ, τίς θεὸς νομίζεται;
Οδυ. Μέγιστος ἀνθρώποισιν εἰς τέρψιν βίου.
Κύ. Ἐρυγγάνω γοῦν αὐτὸν ἡδέως ἐγώ.
Οδυ. Τοιόσδ' ὁ δαίμων οὐδένα βλάπτει βροτῶν.
Κύ. Θεὸς δ' ἐν ἀσκῷ πῶς γέγηθ' οἴκους ἔχων;
Οδυ. Ὅπου τιθῇ τις, ἐνθάδ' ἐστὶν εὐπετής.
Κύ. Οὐ τοὺς θεοὺς χρὴ σῶμ' ἔχειν ἐν δέρμασι.
Οδυ. Τί δ', εἴ σε τέρπει γ', ἢ τὸ δέρμα σοι πικρόν;
Κύ. Μισῶ τὸν ἀσκόν· τὸ δὲ ποτὸν φιλῶ τόδε.

Cy. QUO, quò, quò *feror*? Plenus enim vini *ſum*;
Lætor autem *ob* floridum convivium,
Con navis onerariæ repletus
Uſq; ad tabulatum ventris ſupremi.
Invitat me gramen lætificum
Ad convivium vernâ tempeſtate,
Ad Cyclopes fratres.
Affer mihi, hoſpes, affer utrem, *qui eſt* in antro.
Cho. Pulchrum oculis cernens,
Ex pulchrâ egreditur aulâ:
Amat aliquis nos.
Lucernæ autem ut accenſæ, & ardentes, tuum, ô *Cyclops*,
Corpus *illuſtrant oculi fulgentes &* ut tenera Nympha
Roſcidis in antris, *decòre nites.*
Coronarum verò, *floriùmque* non unus color
Circa tuum caput mox erit.

Ulyſſes.

Cyclops, audi, quia ego Bacchi
Hujus peritus ſum, quem bibendum dedi tibi.
Cy. Bacchus verò quis deus putatur?
Ulyſ. Maximus hominibus ad jucunditatem vitæ.
Cy. Eructo igitur eum ſuaviter ego.
Ulyſ. Talis deus neminem lædit hominum.
Cy. Deus verò in utre quomodo lætatur domicilium habens?
Ulyſ. Ubicunque quis *ipſum* ponit, illic eſt facilis, *ac libenter*.
Cy. At deos non decet habere corpus in pellibus.
Ulyſ. Quid verò, ſi te *vinum* delectat, an pellis te offendit?
Cy. Odi *quidem ipſum* utrem, hunc vero potum amo.

V. 502. Γάνυμαι δὲ δαιτὸς ἥβης) Γάνυμαι ἕνεκα τῆς πόσεως, δαιτὸς ὥσπερ τῆς Ἥβης, ἣ θεοῖς οἰνοχοεῖ, ὡς Ὅμηρος — μεθ' δὲ σφισι πότνια Ἥβη νέκταρ ἐῳνοχόει. *Henr. Stephanus* pro ἥβης putat ἥδυ ſcribi debere. *Scaliger* vel ἥδυ, vel αἴθος. *Joſ. Barnes.*

V. 512. Δάϊα) *Cæterùs δαΐα*, non uſquequaque rectè, Hæc enim eſt mens loci, λύχνα ἀμμένει δάϊα, ἤγουν δαλὸς, ὡς λύχνος ἀναμμένος, δεῖ σε χόα τυφλώσουν μόνον. Τοιγαροῦν ἀμμένει ἀντὶ τοῦ ἀμμένει, ἐκεῖ γέγραπται. *Joſ. Barnes.*

V. 521. Ἐρυγγάνω) ab ἐρεύγω.

Οδυ. Μι-

Οδυ. Μένων νυν αὐτοῦ, πῖνε, κ' εὐθύμει, Κύκλωψ.
Κύ. Οὐ χρή μ' ἀδελφοῖς τοῦδε προσδοῦναι ποτοῦ;
Οδυ. “ Ἔχων γὰρ αὐτὸς, τιμιώτερος φανῇ.
Κύ. “ Διδοὺς δὲ τοῖς φίλοισι, χρησιμώτερος.
Οδυ. Πυγμὰς ὁ κῶμος, λοίδορόν τ' ἔριν φιλεῖ.
Κύ. Μεθύομεν· ἔμπας δ' οὔ τις ἂν ψαύσειέ μου.
Οδυ. Ὦ 'τὰν, πεπωκότ' ἐν δόμοισι χρὴ μένειν.
Κύ. Ἠλίθιος, ὅστις μὴ πιὼν κῶμον φιλεῖ.
Οδυ. Ὃς δ' ἂν μεθυσθεὶς γ' ἐν δόμοις μείνῃ, σοφός.
Κύ. Τί δρῶμεν, ὦ Σιληνέ; σοὶ μένειν δοκεῖ;
Σιλ. Δοκεῖ· τί γὰρ δεῖ συμποτῶν ἄλλων, Κύκλωψ;
Κύ. Καὶ μὴν λαχνῶδες τοὖδας ἀνθηρᾶς χλόης.
Σιλ. Καὶ πρός γε θάλπος ἡλίου, πίνειν καλόν.
Κλίθητί νῦν μοι, πλευρὰ θεὶς ἐπὶ χθονός.
Κύ. Ἰδού· Τί δῆτα τὸν κρατῆρ' ὄπισθέ μου τιθεῖς;
Σιλ. Ὡς μὴ παριών τις καταβάλῃ. Κύ. πίνειν μὲν οὖν
Κλέπτων σὺ βούλει· κάτθες αὐτὸν εἰς μέσον.
Σὺ δ', ὦ ξέν', εἰπὲ τοὔνομ', ὅ,τι σε χρὴ καλεῖν.
Οδυ. Οὖτιν· χάριν δὲ τίνα λαβών σ' ἐπαινέσω;
Κύ. Πάντων σ' ἑταίρων ὕστερον θοινάσομαι.
Οδυ. Καλόν γε τὸ γέρας τῷ ξένῳ δίδως, Κύκλωψ.
Κύ. Οὗτος, τί δρᾷς; τὸν οἶνον ἐκπίνεις λάθρα;
Σιλ. Οὐκ, ἀλλ' ἔμ' οὗτος ἔκυσεν, ὅτι καλὸν βλέπω.
Κύ. Κλαύσῃ, φιλῶν τὸν οἶνον, οὐ φιλοῦντά σε.
Σιλ. Ναὶ μὰ Δί', ἐπεί μου φῂς ἐρᾶν ὄντος καλοῦ.
Κύ. Ἔγχει· πλέων δὲ τὸν σκύφον δίδου μόνον.
Σιλ. Πῶς οὖν κέκραται, φέρε διασκεψώμεθα.
Κύ. Ἀπολεῖς· δὸς οὕτω. Σιλ. ναὶ μὰ Δί', πρὶν ἄν σέ γε
Στέφανον ἴδω λαβόντα, γεύσωμαί τ' ἔτι.
Κύ. Ὠνοχόος ἄδικος. Σ. ναὶ μὰ Δί', ἀλλ' ὠ'νος γλυκύς.
Ἀπομυκτέον δέ σοι γ', ὅπως λήψῃ πιεῖν.
Κύ. Ἰδοὺ, καθαρὸν τὸ χεῖλος, αἱ τρίχες τέ μου.
Σιλ. Θὲς δὴ τὸν ἀγκῶν' εὐρύθμως, κᾆτ' ἔκπιε,
Ὥσπερ μ' ὁρᾷς πίνοντα, χ' ὥσπερ οὐκ ἐμέ.
Κύ. Ἆ, ἆ. τί δράσεις; Σιλ. ἡδέως ἠμύστισα.
Κύ. Λαβών, ξέν', αὐτὸς, οἰνοχόος γέ μου γενοῦ.
Οδυ. Γινώσκεται γοῦν ἡ ἄμπελος τῇ μῇ χερί.
Κύ. Φέρ', ἔγχεόν νυν. Οδυ. ἐγχέω, σίγα μόνον.
Κύ. Χαλεπὸν τόδ' εἶπας, ὅστις ἂν πίνῃ πολύ.
Οδυ. Ἰδοὺ λαβὼν ἔκπιθι, καὶ μηδὲν λίπῃς.

Ulyſ. Manens igitur hic bibe, & ſis hilaris, Cyclops.
Cy. Non oportet me fratribus hunc impertire potum?
Ulyſ. Habens enim ipſe honoratior eris.
Cy. Impertiens autem amicis, utilior ero.
Ulyſ. Pugnas convivium, convicia, ac lites amat.
Cy. *Quamvis* inebriemur, tamen nemo tanget me.
Ulyſ. O amice, potum oportet domi manere.
Cy. Stultus *eſt*, quiſquis *bene* potus, ſodalitium non amat.
Ulyſ. Qui verò ebrius domi manet, *eſt* ſapiens.
Cy. Quid agimus, Silene? tibine videtur manendum eſſe?
Sil. Videtur: quid enim opus eſt aliis convivis, Cyclops?
Cy. Et tamen herbidum *eſt* ſolum floridi graminis.
Sil. Et ad æſtum ſolis pulchrum *eſt* bibere.
Accumbas igitur hoc ponens latera in terra.
Cy. Ecce: cur verò craterem poſt me ponis?
Ulyſ. Ne præſens aliquis apprehendat. *Cy.* Bibere igitur
Clanculùm tu vis: ponas ipſum in medium.
Tu verò hoſpes, dic nomen, quo te oportet vocare.
Ul. Utin, *i. e. Neminè me vocant*: ſed quo benefic. accepto te laudabo?
Cy. Omnium ſociorum ultimum te devorabo.
Ulyſ. Egregium certè munus hoſpiti das, Cyclops.
Cy. Heus tu, quid agis? vinum ebibis clàm?
Sil. Non, ſed me Bac. hic oſculatus eſt, q. venuſtũ aſpectũ habeam.
Cy. Plorabis, amans vinum, quod non amat te.
Sil. Non per Jovem, quia te dicis amare me pulchrum.
Cy. Infunde: plenum verò poculum da tantùm.
Sil. Quomodò igitur ſit temperatum, age videamus.
Cy. Perdes te, peribis, da ſic. *Sil.* Non per Jovem, priuſquàm te
Coronam videro accipientem, guſtâroque adhuc.
Cy. O pincernã injuſtũ. *Sil.* Non per Jovẽ, ſed vinum hoc *eſt* dulce:
Emungere igitur te *priùs* debes, ut potum accipias.
Cy. Ecce labra ſunt pura, & barba mea.
Sil. Ponas igitur cubitum concinnè, deinde bibe,
Sicut vides me bibentem, & ſicut non me.
Cy. Ha, ha, quid facis? *Sil.* Suaviter exhauſi uno impetu.
Cy. Accipiens, hoſpes, ipſe, pincerna meus eſto.
Ulyſ. Familiaris eſt vitis meæ manui.
Cy. Age, nunc infunde. *Ul.* Infundo, tace modò.
Cy. Rem difficilem dixiſti *illi*, qui bibit multum.
Ulyſ. Ecce accipiens ebibe, & nihil relinquas.

V. 532. Πυγμὰς) Hinc *Latinum* Pugnas. V. 534. Ὦ 'τὰν) *Grammatici* volunt hoc ab ἔτης idem ferè ac ἑταῖρος familiaris, *vel* conſanguineus amicus; neque tamen nobis reſpondent in hâc re, quomodo deſinat in αν in Vocativo, & quomodo uſurpetur in *duali* & etiam *plurali* numero; id enim fit. Idem etiam ſonat, ut ὦ 'γαθὲ, & *Comicis*, ac etiam aliis Authoribus in uſu. *Joſua Barnes.* V. 535. Ἠλίθιος, ὅστις μὴ πιὼν κῶμον φιλεῖ) Sic *Antiſthenes*, Οὔτε συμπόσιον χωρὶς ὁμιλίας, οὔτε πλοῦτος χωρὶς ἀρετῆς ἡδονὴν ἔχει. *Johannes Brodæus.*

V. 539. Λαχνῶδες τοὖδας) Prior ſyllaba in λαχνῶδες Communis eſt, ut de plurimis iſtiuſmodi enumeravimus ad *Phœniſ.* v. 19. λάχνη autem quemvis florem alicujus rei mollem & ſuperpullulaſcentem notat, propriè ferè ad *Juvenum virorum Barbas* refertur, per figuram etiam ad *Arbores*, & *Aves*, & *Beſtias*, & *Terram*, & *Mare*, ut *Muſcum*, *Plumas*, *Setas*, *Pilos*, *Villum* & *crines*, *Herbam* & *Spumam*; in hoc itaque loco τὸ λαχνῶδες οὖδας, herbidum ſolum notat; à λα *intenſivo* & χνόος vel χνάω, à χνάω & χνάω *carpo*, *vellico*, *rado*. V. 542. Ἰδοὺ) Hoc extra verſum ponitur, ut Nos ſæpe alibi. V. 547. Πάντων σ' ἑταίρων ὕστερον θοινάσομαι) Ita *Homerus* Odyſſ. ι. v. 369. Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι. V. 556. Στέφανον ἴδω λαβόντα) Veteres *Coronati* bibebant. Vid. *Paſchalium* de Coronis. Præcipuè autem Roſeis Corollis utebantur, in cujus floris laudem tantâ jucunditate cecinit *Anacreon*; nec immeritò, ſi vim illius refrigerativam, ſi fragrantiſſimum & refectricem odorem, ſi aſpectûs jucunditatem; ſi denique Originem ſpectemus, quam talem *Benedictus Curtius* Hortorum l. 30. c. 23. memorat: *Ferunt enim Cupidinem in Deorum convivio ſaltationibus aliquando laſcivientem Alarum concuſſa pateram Nectare plenam evertiſſe; cujus infuſu Roſæ Flos humi adrubuit.* Deniq; Roſa habebatur Taciturnitatis ſignum, nempe quæ in Conviviis fiunt, ſilentio tradenda, minimè eſſe foris eliminanda. Juxta illud, *Eſt Roſa Flos Veneris, Cujus quo Facta laterent, Harpocrati Matris dona dicavit Amor. Inde Roſam Menſis Hoſpes ſuſpendit amicis, Convivæ ut ſub eâ dicta cavenda ſciat.* Hinc illud *Anglicanum* proverbium ſatis Potoribus notum, quo ſilentium dictis ſuis inter bibendum conciliant, dicendo, at hoc ſub Roſâ ſit dictum, **Under the Roſe be it ſpoken.** *Joſua Barnes.* V. 561. Ὥσπερ μ' ὁρᾷς πίνοντα, χ' ὥσπερ οὐκ ἐμέ.) Hunc locum ſuſpicati ſunt *Caſaubonus* & *Scaliger*, prior legit νῦν ἐμέ· poſterior οὐκ ἐμοῦ, Decepti, ut credo, utrique: puto ego, Veterem Lectionem, quam ideò retinemus, defendi poſſe hoc modo; *Biboſus* ille *Silenus*, qui plusquam quinque cauſas bibendi arripere ſolebat, *Cyclopem* jam fingit ſe ad bibendum ſuo exemplo inſtruere; nè tamen fortè iraſcatur, dicit ſe nihilominùs non bibere, ſed tantum bibere fingere, ὥσπερ μ' ὁρᾷς πίνοντα, χ' ὥσπερ οὐκ ἐμέ. Quia verò cauſas bibendi Quinque nuper memorabam, nequis fortè curioſior quæ ſint roget, hæ ſunt, ex quidem ſatis vulgariter notæ; *Si benè quid memini, Cauſæ ſunt quinque Bibendi, Hoſpitis Adventus, Præſens ſitis, atque Futura, Et Vini Bonitas, & Quælibet altera Cauſa.* Joſua Barnes.

Σιω-

Συνεκθανεῖν δὲ σιωπῶντα χρὴ τῷ πώματι.
Κύ. Παπαῖ. Σοφόν γε τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου.
Οδυ. Κἂν μὲν σπάσῃς γε δαιτὶ πρὸς πολλῇ πολὺν,
Τέγξας ἄδιψον νηδὺν, εἰς ὕπνον βαλεῖς.
Ἢν δ' ἐκλίπῃς τι, ξηρανεῖ σ' ὁ Βάκχιος.
Κύ. Ἰοὺ, ἰού. Ὡς ἐξένευσα μόγις, ἄκρατος ἡ χάρις.
Ὁ δ' οὐρανός μοι συμμεμιγμένος δοκεῖ
Τῇ γῇ φέρεσθαι. τοῦ Διός τε τὸν θρόνον
Λεύσσω, τὸ πᾶν τε δαιμόνων ἁγνὸν σέβας.
Οὐκ ἂν φιλήσαιμ', εἰ Χάριτες πειρῷσί με.
Ἅλις Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι
Κάλλιστα νὴ τὰς Χάριτας. ἥδομαι δέ πως
Τοῖς παιδικοῖσι μᾶλλον, ἢ τοῖς θήλεσιν.
Σιλ. Ἐγὼ γὰρ ὁ Διός εἰμι Γανυμήδης, Κύκλωψ.
Κύ. Ναὶ μὰ Δί', ὃν ἁρπάζω γ' ἐγὼ 'κ τοῦ Δαρδάνου.
Σιλ. Ἀπόλωλα, παῖδες· σχέτλια πείσομαι κακά.
Χο. Μέμφῃ τὸν ἐραστὴν, κἀν τρυφαῖς πεπωκότα;
Σιλ. Οἴ μοι· πικρότατον ὕπνον ὄψομαι τάχα.
Οδυ. Ἄγε δὴ Διονύσου παῖδες, εὐγενῆ τέκνα,
Ἔνδον μὲν ἀνὴρ τῷδ' ὕπνῳ παρειμένος,
Τάχ' ἐξ ἀναιδοῦς φάρυγος * ὠθήσει κρέα. * al. ὤσει.
Δαλὸς δ' ἔσωθεν αὐλίων ὠθεῖ καπνόν.
Παρευτρέπισται δ' οὐδὲν ἄλλο, πλὴν πυροῦν
Κύκλωπος ὄψιν· ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔσῃ.
Χο. Πέτρας τὸ λῆμα, κἀδάμαντος ἕξομεν.
Χώρει δ' ἐς οἴκους, πρίν τι τὸν πατέρα μαθεῖν
Ἀλαλαγμὸν, ὡς σοι τἀνθάδ' ἐστὶν εὐτρεπῆ.
Οδυ. Ἥφαιστ' ἄναξ Αἰτναῖε, γείτονος κακοῦ
Λαμπρὸν πυρώσας ὄμμ' ἀπαλλάχθηθ' ἅπαξ.
Σύ τ', ὦ μελαίνης νυκτὸς ἐκπαίδευμ', Ὕπνε,
Ἄκρατος ἐλθὲ θηρὶ τῷ θεοστυγεῖ,
Καὶ μὴ 'πὶ καλλίστοισι Τρωϊκοῖς πόνοις,
Αὐτόν τε, ναύτας τ' ἀπολέσητ' Ὀδυσσέα,
Ὑπ' ἀνδρὸς, ᾧ θεῶν οὐδὲν ἢ βροτῶν μέλει.
Ἢ τὴν τύχην μὲν δαίμον' ἡγεῖσθαι χρεὼν,
Τὰ δαιμόνων δὲ τῆς τύχης ἐλάσσονα.

Σύστημα.

Χο. Λήψεται τὸν τράχηλον
Ἐντόνως ὁ καρκίνος
Τοῦ ξένων δαιτυμόνος.
Πυρὶ γὰρ τάχα
Φωσφόρους ὀλεῖ κόρας.

Commori autem oportet ſugientem unà cum hoc poculo.
Cy. Papæ, ſapiens profectò *eſt* lignum vitis.
Ul. Et ſiquidè ad multū cibum, exhauſtum addideris multū vinū,
Madefaciens non ſitientem ventrem, in ſomnum *te* conjicies.
Si quid verò reliqueris, areſaciet *te* Bacchus,
Cy. Iu, iu. Ut enatavi vix, mera *eſt* hæc gratia,
Cœlum verò mihi videtur commiſtum
Terrâ ferri. Jovis etiam thronum
Video, & omnium Deorum ſanctum numen.
Si Charites me tentarent, non oſcularer.
Quieſcam, contentus iſto Ganymede,
Rectiſſimè, per Gratias. Delector autem quodammodo
Puerorum amoribus magis, quàm mulieribus.
Sil. Ego enim ſum Jovis Ganymedes, Cyclops.
Cy. Ita per Jovem, quem ego rapui à Dardano.
Sil. Perii, ô filii, impia patiar mala.
Cy. Reprehendis amatorem, & in deliciis potum?
Sil. Hei mihi, acerbiſſimum ſomnum videbo citò.
Ulyſ. Agite nunc, Dionyſi filii, *Satyri*, generoſi filii,
Intus enim vir hoc ſomno ſolutus,
Citò ex tetris faucibus ejiciet carnes,
Et torris in aulâ fumum emittit,
Nihilque aliud jam parandum reſtat, niſi ut uramus
Cyclopis oculum. ſed *vide ut* vir ſis.
Cho. Saxi robur, & adamantis habebimus.
Ingredere autem domum, priuſquam pater reſciſcat
Strepitum, quia res illæ, *quas moliris*, tibi ſunt paratæ.
Ulyſ. Vulcane Rex Ætnæe, à vicino malo,
Lucidum *Cyclopis* inflammans oculum, libera *nos* ſemel.
Et tu, ô nigræ Noctis fili Somne,
Profundus venias belluæ inviſo deo:
Et ne poſt pulcherrimos Trojanos labores,
Et nautas, & ipſum perdatis Ulyſſem,
Per hunc virum, qui nec Deos, nec homines curat.
Aut Fortunam quidem oportet exiſtimare Deam,
Deorū v. *cæterorū numen* Fortunâ minus *ac inferius eſt dicendum*.

Syſtema.

Cho. Comprehendet collum
Intentè cancer
Hoſpitum-epulatoris:
Mox enim igne
Lucidas perdat pupillas.

V. 568. Συνεκθανεῖν δὲ σιωπῶντα χρὴ τῷ πώματι) Priùs ſcriptum erat δὲ σιγῶντα quem errorem, ut plures viderunt, ita nonnulli emendare ſunt conati, *Scaliger* breviter δὲ expunxit, at σιγῶντα genuinum putabat, quia tertio ab hinc verſu ſuperiùs aſcendendo, *Ulyſſes Cyclopi* loquitur, σῖγα νῦν. At nihil tale in hoc loco repetendum; Plenum enim *Cyathum* hic porrigit, dicendo, λαβὼν ἔκπιθι καὶ μηδὲν λίπῃς, exhauri totum, ne guttulam relinquas, commori enim decet unà cum poculo, quod evacuas. Et in hoc faciendo adeò ſilere neceſſe erat, ut loqui poſſibile non fuerit inter actum hujus Potationis. Quare jam *Iſaaci Caſauboni* notam attexam, Συνεκθανεῖν δὲ σιγῶντα χρὴ τῷ πώματι. In σιγῶντα prima corripitur, quod nuquam apud Veteres invenies. Sed aliter dubio procul ſcripſerat Poeta. Lege, Συνεκθανεῖν δὲ σπῶντα &c, *Bibe*, inquit, *ac perbibe. Decet enim potorem ſtrenuum non ante bibendo defatigari, quàm bibentem ſimul vita & vinum deficiant*. Hæc ille. Cujus ſententiam eò libentiùs ſequor, quia ſecundo pòſt verſu idem verbum σπᾷ occurrat eodem ſenſu, Κἂν μὲν σπάσῃς γε δαιτὶ πρὸς πολλῇ πολύν. *J. Barnes.* V. 573. Ἰὼ, ἰὼ) Hæc extra Verſum. Vid. ſuprà v. 542. Ἐξένευσα) ab ἐκνέω. Vid. quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 470. Propriè autem hæc Vox in hoc loco occurrit, licet impropriè de *Cyclope*; is enim reverâ putabat ſe toto Oceano prolutum & immerſum vix tandem emerſiſſe, cùm vino tantùm animi illius ſenſus perturbarentur. *Joſua Barnes.* V. 577. Οὐκ ἂν φιλήσαιμ', εἰ Χάριτες πειρῷσί με) Pudet referre, quod *Deporti* libro inſcriptum reperi, φιλῆσαι μ' αἰ, nullo ſenſu, bis με geminato, cùm apertiſſimè hic ſe Sepſus explicet, *Si me tentarent ipſæ Gratiæ, nequaquam eas nunc oſcularer.* Joſua Barnes. V. 579. Ἥδομαι δέ πως τοῖς παιδικοῖσι &c.) Rectè pro δὲ πως *Scaliger* & *Æmil. Portus* legit δέ πως, ut nos jam legendum curavimus; Rectè item Poeta Brutum & informe Monſtrum, vino brutalitèr hauſto Monſtroſius, monſtroſiſſimâ Venere gaudere; quam quidem & *Græci* non uſque adeò inhoneſtiſſimam duxerunt. V. 584. Κἀν τρυφαῖς πεπωκότα) Rectè ſe Textus habet, nec *Iſ. Caſaubonus* hic audiendus, qui legendum ait, κ' ἐντρυφᾷς πεπωκότι Non enim *Silenus* jam delicioſè cum poto *Cyclope* agebat, ſed periculoſè, utpote qui vim paſſurus erat ab infando illo Monſtro. *Chorus* autem rogat, an ipſe reformidet Amatorem ſuum, quem ipſe modò elegerat, ſe ut *Ganymedem* ille offerens, præſertim cùm probè in Deliciis potus eſſet. *J. Barnes.* V. 590. Παρευτρέπισται) ut πυροῦν. Nihil hic niſi Carmina deſunt. *Scal.* V. 594. Ἀλαλαγμὸν) Ita cum *Scal.* legimus pro ἀπαλλαγμόν. V. 605. Καρκίνος) Καρκίνος rectè à *Brodæo* exponitur *laqueus*; eſſe enim Καρκίνον Vinculi genus ex *Galeno* conſtat & aliis, imò *Heſych.* Καρκίνος, τὸ ναῦ καρκίνωμα λεγόμενον, καὶ ὑποδήματα κοῖλα, καὶ δεσμός τις. Vid. Notas ad *Heſych.* Poteſt etiam & hic Καρκίνος propriè ſumi pro πυράγρα. Satyri enim ſuo more, hoc eſt, ridiculè loquentes putant ſe

ſe Forcipibus *Cyclopis* collum retenturos, dum *Ulyſſes* illius oculum exurat, atque ita *Q. Septimius Florens*, *Apprehendam valentèr Colla durâ Forcipe Hoſpitum Crudivori Gumiæ.* Vid. de hâc re Lexicographos. *Joſua Barnes.*

Ἤδη δαλὸς ἠνθρακωμένος
Κρύπτεται εἰς σποδιὰν,
Δρυὸς ἄσπετον ἔρνος.
Ἀλλ' ἴτω Μάρων·
Πρασσέτω * μαινόμενος. * *Joh. Brodæus* μαινομένῳ.
Ἐξελέτω βλέφαρον
Κύκλωπος, ὡς πίῃ κακῶς.
Κἀγὼ τὸν φιλοκισσοφόρον
Βρόμιον ποθεινὸν εἰσιδεῖν θέλω,
Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
Ἆρ' ἐς τοσόνδ' ἀφίξομαι;

Jam enim torris ambuſtus
Occulatur in cinere,
Arboris ingens ramus:
Sed eat Maron, *i.e.* vinum,
Exigat à *Cyclope* meritas pœnas, in eum furens,
Auferat palpebram
Cyclopis, ut infeliciter bibat.
Et ego amantem-hederæ-geſtationes
Bacchum amabilem videre volo,
Cyclopis relinquens ſolitudinem.
Num ad tantum gaudium tandem perveniam?

V. 611. Δρυὸς ἄσπετον ἔρνος) Rectè hic *J. Brodæus*, Δρυὸς, *Arboris, non Quercûs*; ut ſibi conſtet *Euripides*; ante enim dixit, Ἀκρέμον ἐλαίας δεῖν ἐν δόμοισί τις, ut ſibi *Homerus*, unde hæc omnia hauſta, *Odyſſ.* 9. v. 320. & v. 378. μόχλον ἐλάϊνον vocat. Non malè itaque *Q. Septimius Florens*, Pro omni arbore δρῦς. Nam ſi ſpeciem ſpectes, eſt hic ex oleâ ſtipes. *Joſua Barnes.* V. 616. Τὸν φιλοκισσοφόρον Βρόμιον) *Baccho* ſemper Sacra & grata erat Hedera; quia ut putant nonnulli ob frigiditatem Ebrietati obſiſtat, & quia Viti non diſſimilis baccas proferat Vinearum botri pares, ut *Phurnutus* ait, quem videſis in Capite de *Baccho*, libro de Naturâ Deorum & *Petri Andreæ Canonherii* l. 3. de *Virtutibus* Vini *Cap.* 2. §. 11, 12. &c. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

SAtyri, *cùm jam præſens Cauſa animos poſceret, tergiverſantur, atque* Ulyſſis *ſpem in iis locatam fallunt. Quare hic ſociis propriis uti decernit ad excæcandum* Cyclopem; *orat tamen* Satyros, *ut ſaltem voce & hortatibus, quantum poſſint, opus aggredientes confirment excitêntque.* Cyclops, *lumine orbatus, plorat, authores facti ad pœnam quærentem Chorus ludit atque irridet; idque ob fucum Nominis, quo ſe* Ulyſſes Utim, *i.e.* Neminem *vocari dixerat.* Ulyſſes *denique ſex ſociis ſuis receptis & magnâ de* Cyclope *prædâ actâ, quùm vero ſuo nomine prolato* Cyclopem *ſatis irritâſſet, unà cum* Sileno *&* Satyris *oram ſolvit.*

ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΚΥΚΛΩΨ.

Ἴαμβοι.

Ὀδυ. Σιγᾶτε πρὸς θεῶν, θῆρες, ἡσυχάζετε,
Συνθέντες ἄρθρα στόματος· οὐδὲ πνεῖν ἐῶ,
Οὐ σκαρδαμύσσειν, οὐδὲ χρέμπτεσθαί τινα,
Ὡς μὴ 'ξεγερθῇ τὸ κακὸν, ἕς τ' ἂν ὄμματος
Ὄψις Κύκλωπος ἐξαμιλληθῇ πυρί.
Χο. Σιγῶμεν ἐγκάψαντες αἰθέρα γνάθοις.
Ὀδυ. Ἄγε νῦν ὅπως ἅψεσθε τοῦ δαλοῦ χεροῖν,
Ἔσω μολόντες. διάπυρος δ' ἐστὶν καλῶς.
Χο. Οὔκουν σὺ τάξεις, οὕς τινας πρώτους χρεὼν,
Καὶ τὸν μοχλὸν λαβόντας ἐκκαίειν τὸ φῶς
Κύκλωπος, ὡς ἂν τῆς τύχης κοινώμεθα.
Ημι. Ἡμεῖς μὲν ἐσμὲν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν
Ἑστῶτες, ὠθεῖν πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.

Ulyſ. TAcete per deos feræ, *Satyri*, quieſcite
Continentes articulos oris: neque ſpirare vos ſino,
Neque connivere oculis, neque excreare quenquam:
Ne excitetur hoc malum, donec oculi
Viſio Cyclopis fuerit expugnata igni.
Cho. Tacemus deglutientes aerem faucibus.
Ulyſ. Agite nunc, videte, ut attingatis torrem manibus,
Intrò profecti, inflammatus enim eſt pulchre.
Cho. Nonne tu ordinabis quos primùm oporteat,
Uſtulato vecte correpto exurere lumen
Cyclopis? ut hujus fortunæ participes ſimus.
Semi. Nos quidem ſumus breviores pro foribus
Stantes, quàm ut ignem in oculum impellere poſſimus.

V. 620. Θῆρες) Ita *Satyri* dicti (unde *Heſych.* Θῆρες καὶ Σατυρικοὶ) quod *ſemicapri* & *capripedes* habebantur, vid. ſuprà ad v. 231. *Joſ. Barnes.* V. 622. Οὐ σκαρδαμύσσειν) Σκαρδαμύσσειν Ἀττικῶς τὸ συνεχῶς τὰ βλέφαρα κινεῖν καὶ εἰς ὀλίγον μύειν. *Euſtathius* fol. 82. lin. 34. pro σκαρδαμύσσειν vult poni; & vulgò deducitur ἀπὸ τοῦ Κάρδαμον *Naſturtium*, quià ut *Heſychius* rectè, Σκαρδαμύσσειν, τὸ πυκνῶς καταμύειν καὶ ἀναβλέπειν τοῖς ὄμμασι. Hinc ἀσκαρδαμυκτὶ, *Inconniventèr*, *Lucian.* & *Xenophon*; & Leo dicitur ἀσκαρδάμυκτος & ὀφθαλμοῖς ἀσκαρδαμύκτοισι καθεύδειν, quià, ut dicitur, palpebras inter dormiendum non committit. *Joſua Barnes.* V. 625. Ἐγκάψαντες) *Thema*, Κάπτω, *Comedo, Deglutio, hiatu-excipio*, ut hic; *Heſych.* κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες. Hinc κάπη præſepe, hinc κάπω & καπύω *flo, ſpiro, anhelo*, unde κεκαφὼς & κεκαφηὼς quaſi à κάφω. vid. *Phœniſſ.* v. 858. V. 629. Καυστὸν) Olim erat καὶ τὸν μοχλὸν λαβόντες, ſed rectè καυστὸν legit *Scaliger* nihil enim hic καὶ habet. *Ibid.* Μοχλὸν) priorem habet communem, cujus generis haud pauca videre licet ad *Phœniſſ.* v. 19. *Ibid.* Τὸ φῶς) φῶς pro ὀφθαλμὸς, ut Latinis *Lumen* & *Lux* pro oculis. Sic *Virgil.* de hoc ipſo *Cyclope*, Monſtrum horrendum, informe, ingens, cui *Lumen* ademptum. Vid. quæ Nos ad *Suppl.* v. 200. V. 631. Ἡμεῖς μὲν ἐσμὲν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν Ἑστῶτες ὠθεῖν πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ) Nos quidem ſumus adeò longiores, & proceri, ut hic extra Antrum ſtantes, (non enim audebant homines nihili indugredi) *Cyclopis* oculum poſſimus effodere. *Iſaacus Caſaubonus* hanc lectionem defendit dicitque *rectè* μακρότεροι. Nam μικρότεροι, quod Doctis placet (*viz. Cantero* & *Joſepho Scaligero*) pugnat

pugnat &c. διαμέτρῳ cum Poetæ mente, quam ante expoſuimus. Ita ille, & tamen quam expoſitionem Poetæ mentis is velit, ego nullibi reperio. Ego igitur Caſauboni ſenſum in textu retinui, Canteri in Verſione expreſſi; quia tutius erat Latinam mutare quàm Græcam. Præterea Satyrum, quem D. Antonius vidit, haud grandem homunculum vocat D. Hieronymus in Vitâ Pauli Eremitæ, Joſua Barnes.

Ημ. Ἡμεῖς δὲ χωλοί γ' ἀρτίως γεγενήμεθα.
Χο. Ταυτὸν πεπόνθατ' ἆρ' ἐμοί. τοὺς γὰρ πόδας
Ἑστῶτες ἐσπάσθημεν, οὐκ οἶδ' ἐξ ὅτου.
Οδυ. Ἑστῶτες ἐσπάσθητε; Χο. καὶ τάδ' ὄμματα
* Μέτεστιν ἡμῖν κόνεος ἢ τέφρας ποθέν. * Scal. μεστ' ἐστὶν.
Οδυ. Ἄνδρες πονηροί, κοὐδὲν οἵδε ξύμμαχοι.
Χο. Ὁτιὴ τὸ νῶτον, τὴν ῥάχιν τ' οἰκτείρομεν,
Καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκβαλεῖν οὐ βούλομαι
Τυπτόμενος, αὕτη γίνεται πονηρία.
Ἀλλ' οἶδ' ἐπῳδὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
Ὡς αὐτόματον τὸν δαλὸν εἰς τὸ κρανίον
Στείχονθ' ὑφάπτειν τὸν μονῶπα παῖδα γῆς.
Οδυ. Πάλαι μὲν ᾔδειν σ' ὄντα τοιοῦτον φύσει.
Νῦν δ' οἶδ' ἄμεινον. τοῖσι δ' οἰκείοις φίλοις
Χρῆσθαί μ' ἀνάγκη. χειρὶ δ' εἰ μηδὲν σθένεις,
Ἀλλ' οὖν ἐπεγκέλευέ γ', ὡς εὐψυχίαν
Φίλων κελευσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.
Χο. Δράσω τάδ', ἐν τῷ * Καρὶ κινδυνεύσομεν. * γάρ τι.
* Κελευμάτων δ' ἕκατι τυφέσθω Κύκλωψ. * κελευσμάτων.
Ἰὼ, ἰώ. γενναιότατα ὠθεῖτε, σπεύδετε,
Ἐκκαίετε τὴν ὀφρὺν
Θηρὸς τοῦ ξενοδαίτα.
Τυφέτω, καιέτω.
Τὸν Αἴτνας μηλονόμον
Τόρνευ', ἕλκε, μή σ' ἐξοδυνηθεὶς
Δράσῃ τι μάταιον.
Κύ. Ὤμοι· κατηνθρακώμεθ' ὀφθαλμοῦ σέλας.
Χο. Καλός γ' ὁ παιὰν· μέλπε μοι τόνδ', ὦ Κύκλωψ.
Κύ. Ὤμοι μάλ', ὡς ὑβρίσμεθ', ὡς ὀλώλαμεν.
Ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε τῆσδ' ἔξω πέτρας
Χαίροντες, οὐδὲν ὄντες· ἐν πύλαισι γὰρ
Σταθεὶς φάραγγος, τάσδ' ἐναρμόσω χέρας.
Χο. Τί χρῆμ' ἀϋτεῖς, ὦ Κύκλωψ; Κύ. ἀπωλόμην.
Χο. Αἰσχρός γε φαίνῃ. Κύ. κἀπὶ τοῖσδέ γ' ἄθλιος.
Χο. Μεθύων κατέπεσες εἰς μέσους τοὺς ἄνθρακας;

Semi. Nos verò claudi modò facti ſumus.
Ch. Idem igitur accidit vobis, quod & mihi. Pedibus enim
Stantes convulſi ſumus, neſcio unde.
Ulyſ. An ſtantes habetis ſpaſmum? *Ch.* Et oculi
Sunt nobis participes pulveris, aut cineris, alicunde.
Ulyſ. Homines ignavi, & nullius precii *ſunt* iſti ſocii.
Cho. Quoniam tergum & ſpinam miſeramur,
Et dentes amittere non volo
Verberatus, hæc eſt illa *noſtra* ignavia.
Sed ſcio incantationem Orphei valde bonam,
Ut ſponte ſuâ torris in cranium
Vadens incendat monoculum filium terræ.
Ulyſ. Jampridem quidem ſciebam te eſſe talem naturâ;
Nunc verò ſcio meliùs: propriis igitur amicis
Uti me oportet; manu verò ſi nihil vales,
Sis ſaltem adhortator, ut animi præſentiam
Amicorum adhortationibus tuis conſequamur.
Cho. Hoc faciam: in Care hoc enim, quid periclitabimur?
Propter adhortationem verò comburatur Cyclops.
Io, io, fortiſſimè *torrem* impellite, feſtinate,
Urite ſupercilia
Beſtiæ epulatricis-hoſpitum:
Inflammet, urat *aliquis veſtrûm*,
Ætnæ paſtorem,
Terebra, trahe, ne te ex dolore elapſus
Afficiat aliquo *malo* temerario.
Cy. Hei mihi. Oculi ſplendorem torre combuſtum amiſimus.
Cho. Pulcher hic Pæan: cane mihi hunc, ô Cyclops.
Cy. Hei mihi iterum, quomodo ſum injuriâ affectus, quomodo perii?
Sed nunquam effugieris ex hoc ſaxo
Gaudentes, cùm nil ſitis: in portâ enim
Stans *hujus* hiatûs, has applicabo manus.
Cho. Quidnam clamitas, Cyclops? *Cy.* Perii:
Cho. Turpis videris. *Cy.* Præterea etiam miſer.
Cho. An ebrius lapſus es in medios carbones?

V. 633. Ἡμεῖς δὲ χωλοί γ' ἐσμὲν) *Proverbiale* eſt, cùm quis minùs negotio cuivis obeundo ſit promptus, χωλὸν ψευδεῖν. Sic *Theocr.* in *Adoniis* uſus eſt, ut ait *Q. Septimius Florens*: ego autem ſaltem id loci nihil proverbiale agnoſco, ut cuivis apparebit ſatis attento; minatur enim ibi Mulier *Praxinoe* ſe filium ſuum ad Ingens Publicum ſpectaculum non geſtaturam; potiùs enim illum lacrymantem ſe audituram, quàm claudicantem viſuram, quia forte frangendum Crus illi aut aliam mutilationem ex concurſu hominum formidabat, verſ. 41. Δάκρυε, ὅσσα θέλεις· χωλὸν δ' οὐ δεῖ με ψευδίξ. Neque, ut mihi videtur, illud *Nicarchi*, ἵνα χωλόν με ψευδίξ, ad hoc proverbium pertinet, ut idem dicit; quod mecum fatebitur, qui totum Epigramma perpendit, Extat autem *Antholog.* l. 7. fol. 481. Edit. *Henr. Stephani.* Joſ. Barnes. V. 634. Ταυτὸν) i. e. τὸ αὐτὸ, ταυτὸν autem pro ταυτὸ, ut τοιοῦτον pro τοιοῦτο, Vid. quæ Nos ad *Troad.* v. 972. V. 635. Ἐξ ὅτου) pro ἐξ ὅτυ, ὅτυ autem pro ὅτινος quod pro οὗτινος. Vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 468. & *Supplic.* v. 847. V. 637. Μέτεστιν ἡμῖν κόνεος ἢ τέφρας ποθέν) Neceſſe erat, ut κόνεος pro κόνεως ſcriberemus, ob *Iambum* in *Quarto*, probabile eſt ἡμῖν pro ἡμῖν ſcribi debere; ſed valdè delector *Scaligero*, qui legit, μεστ' ἐστὶν, i. e. μεστά ἐστι pro μέτεστι. V. 638. Ἄνδρες πονηροί, κοὐδὲν) Vid. ſuprà ad v. 231. *J. Barnes.* V. 639. Ὁτιὴ) *Atticè* pro ὅτι, quo verbo *Ariſtophanes* etiam utitur. V. 642. Ἀλλ' οἶδ' ἐπῳδὴν Ὀρφέως) *Orpheum* Magum fuiſſe, inquit *Joh. Brodæus*, literarum monumentis proditum eſt. *Pauſan.* Eliac. fol. 199. lin. 19. Τὸν Θρᾷκα Ὀρφέα μαγεῦσαι δεινόν. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 582. *J. Barnes.* V. 644. Μονῶπα παῖδα γῆς) *Polyphemum* Cyclopem *Apollonius* Argon. 1. *Neptuni* & *Europæ Tityi* filiæ filium vocat, Τὸν ῥα Ποσειδάωνι ποδωκηέστατον ἄλλων Εὐρώπη Τιτυοῖο μεγασθενέος τέκε κούρη. *Andron* verò *Teius* & *Poſidonius Polyphemum*, ut & *Apollodorus* Bibliothecæ l. 1. Patre *Elato* & Matre *Stilbe* Nymphâ natum fuiſſe memorant. *Conon* in *Heracleâ Elaſi* & *Amymonæ* filium vocat. Sed dicendum, vel Authores confudiſſe *Polyphemum* Argonautam cum *Cyclope*, vel omninò *Homeri* fidem eſt præferendam, qui *Neptunum* Patrem, Matrem *Thooſam Phorcynis* filiam disertè aſſignat, *Odyſſ.* α'. v. 68. Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη, Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος, Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα. *Euripides* quoque & ipſe *Neptunum* Patrem agnoſcit, nec *Thooſam* matrem negat; at *Terram* matrem vocat, quia *Terra* peperit *Deorum* hoſtes gigantes, qualis hic erat. *Joſ. Barnes.* V. 650. Ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν) Vid. *Eraſmum* in Adagio, *In Care periculum*: Laudo tamen *Q. Septimium Florentem Chriſtianum*, qui legit cum notâ Interrogationis, pro Καρὶ, γὰρ τί κινδυνεύσομεν; Cujus ſenſum in *Latinâ* verſione exprimi curavi. *Joſua Barnes.* V. 655. Τυφέτω, καιέτω) Vide, num potius ſcribendum ſit τύφετε, καίετε, ſicut præceſſit ἐκκαίετε. *Henricus Stephanus.*

Κύ. Οἴ-

ſe Forcipibus *Cyclopis* collum retenturos, dum *Ulyſſes* illius oculum exurat, atque ita *Q. Septimius Florens*, *Apprehendam valenter Colla dura Forcipe Hoſpitum Crudivori Gumiæ.* Vid. de hâc re Lexicographos. *Joſua Barnes.*

V. 611. Δρυὸς ἄσπετον ἔρνος) Rectè hic *J. Brodæus*, Δρυὸς, *Arboris, non Quercûs*; ut ſibi conſtet *Euripides*; ante enim dixit, Ἀκρέμον ἐλαίας ἐστὶν ἐν δόμοισί τις, ut ſibi *Homerus*, unde hæc omnia hauſta, *Odyſſ.* 9. v. 320. & v. 378. μόχλον ἐλάϊνον vocat. Non malè itaque *Q. Septimius Florens*, Pro omni arbore δρῦς. Nam ſi ſpeciem ſpectes, eſt hic ex oleâ ſtipes. *Joſua Barnes.* V. 616. Τὸν φιλοκισσοφόρον Βρόμιον) *Baccho* ſemper Sacra & grata erat Hedera; quia ut putant nonnulli ob frigiditatem Ebrietati obſiſtat, & quia Viti non diſſimilis baccas proferat Vinearum botri pares, ut *Phurnutus* ait, quem videſis in Capite de *Baccho*, libro de Naturâ Deorum & *Petri Andreæ Canonherii* l. 3. de *Virtutibus* Vini *Cap.* 2. §. 11, 12. &c. *Joſua Barnes.*

Ἤδη δαλὸς ἠνθρακωμένος
Κρύπτεται εἰς σποδιὰν,
Δρυὸς ἄσπετον ἔρνος.
Ἀλλ' ἴτω Μάρων·
Πρασσέτω * μαινόμενος.
Ἐξελέτω βλέφαρον
Κύκλωπος, ὡς πίῃ κακῶς.
Κἀγὼ τὸν φιλοκισσοφόρον
Βρόμιον ποθεινὸν εἰσιδεῖν θέλω,
Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
Ἆρ' ἐς τοσόνδ' ἀφίξομαι;

* Joh. Brodæus μαινομένου.

Jam enim torris ambuſtus
Occultatur in cinere,
Arboris ingens ramus:
Sed eat Maron, *i.e.* vinum,
Exigat à *Cyclope meritas pœnas, in eum furens,*
Auferat palpebram
Cyclopis, ut infeliciter bibat.
Et ego amantem-hederæ-geſtationes
Bacchum amabilem videre volo,
Cyclopis relinquens ſolitudinem.
Num ad tantum *gaudium tandem* perveniam?

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

Satyri, cùm jam præſens Cauſa animos poſceret, tergiverſantur, atque Ulyſſis *ſpem in iis locatam fallunt. Quare hic ſociis propriis uti decernit ad excæcandum* Cyclopem; *orat tamen* Satyros, *ut ſaltem voce & hortatibus, quantum poſſint, opus aggredientes confirment exciténtque.* Cyclops, *lumine orbatus, plorat, authores falli ad pœnam quærentem* Chorus *ludit atque irridet; idque ob fucum Nominis, quo ſe* Ulyſſes Utim, *i.e.* Neminem *vocari dixerat.* Ulyſſes *denique ſex ſociis ſuis receptis & magnâ de* Cyclope *prædâ actâ, quùm vero ſuo nomine prolato* Cyclopem *ſatis irritâſſet, unà cum* Sileno *&* Satyris *eram ſolvit.*

ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΚΥΚΛΩΨ.

Ἴαμβοι.

V. 620. Θῆρες) Ita *Satyri* dicti (unde *Heſych.* Θῆρας τοὺς Σατυρικοὺς) quod *ſemicapri & capripedes* habebantur, vid. ſuprà ad v. 231. *Joſ. Barnes.* V. 622. Οὐ σκαρδαμύσσειν) Σκαρδαμύσσειν Ἀπλῶς τὸ συνεχῶς τὰ βλέφαρα κινεῖν καὶ εἰς ὀλίγον ἀνοίγειν. *Euſtathius* fol. 82. lin. 34. pro σκαρδαμύσσειν vult poni; & vulgò deducitur ἀπὸ τοῦ Κάρδαμον *Naſturtium*, quià ut *Heſychius* rectè, Σκαρδαμύσσειν, τὸ πυκνῶς καταμύειν καὶ ἀναβλέπειν τοῖς ὄμμασι. Hinc ἀσκαρδαμυκτεὶ, *Inconniventèr*, *Lucian.* & *Xenophon*; & Leo dicitur ἀσκαρδάμυκτος & ὀφθαλμοῖς ἀσκαρδαμύκτοισι καθεύδειν, quià, ut dicitur, palpebras inter dormiendum non committit. *Joſus Barnes.* V. 625. Ἐγκάψαντες) *Thema*, Κάπτω, *Comedo, Deglutio, hiatu-excipio*, ut hic; *Heſych.* κάπτοντες, ἀπολείχοντες, ἐσθίοντες. Hinc κάπη præſepe, hinc κάπω & καπύω *flo, ſpiro, anhelo*, unde καπυρὸς & καπυρώδης quaſi à κάφω. vid. *Phœniſſ.* v. 858. V. 629. Καυστὸν) Olim erat καὶ τὸν μοχλὸν λαβόντες, ſed rectè καυστὸν legit *Scaliger* nihil enim hic καὶ habet. *Ibid.* Μοχλὸν) priorem habet communem, cujus generis haud pauca videre licet ad *Phœniſſ.* v. 19. *Ibid.* Τὸ φῶς) φῶς pro ὀφθαλμὸς, ut Latinis *Lumen* & *Lux* pro oculis. Sic *Virgil.* de hoc ipſo *Cyclope*, Monſtrum horrendum, informe, ingens, cui *Lumen* ademptum. Vid. quæ Nos ad *Suppl.* v. 200. V. 631. Ἡμεῖς μὲν ἐσμὲν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν Ἑστῶτες ὠθεῖν πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ) Nos quidem ſumus adeò longiores, & proceri, ut hic extra Antrum ſtantes, (non enim audebant homines nihili indugredi) *Cyclopis* oculum poſſimus effodere. *Iſaacus Caſaubonus* hanc lectionem defendit dicitque *rectè* μακρότεροι. Nam μακρότεροι, quod Doctis placet (*viz. Cantero & Joſepho Scaligero*) pugnat

Οδυ. Σῖγα πρὸς θεῶν, θῆρες, ἡσυχάζετε,
Συνθέντες ἄρθρα στόματος· οὐδὲ πνεῖν ἐῶ,
Οὐ σκαρδαμύσσειν, οὐδὲ χρέμπτεσθαί τινα,
Ὡς μὴ 'ξεγερθῇ τὸ κακὸν, ἔς τ' ἂν ὄμματος
Ὄψις Κύκλωπος ἐξαμιλληθῇ πυρί.
Χο. Σιγῶμεν ἐγκάψαντες αἰθέρα γνάθοις.
Οδυ. Ἄγε νῦν ὅπως ἅψεσθε τοῦ δαλοῦ χεροῖν,
Ἔσω μολόντες. διάπυρος δ' ἐστὶν καλῶς.
Χο. Οὐκοῦν σὺ τάξεις, οὕστινας πρώτους χρεὼν,
Καὶ τὸν μοχλὸν λαβόντας ἐκκαίειν τὸ φῶς
Κύκλωπος, ὡς ἂν τῆς τύχης κοινώμεθα.
Ημι. Ἡμεῖς μὲν ἐσμὲν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν
Ἑστῶτες, ὠθεῖν πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.

Ulyſ. Tacete per deos feræ, *Satyri*, quieſcite
Continentes articulos oris: neque ſpirare vos ſino,
Neque connivere oculis, neque excreare quenquam:
Ne excitetur hoc malum, donec oculi
Viſio Cyclopis fuerit expugnata igni.
Cho. Tacemus deglutientes aerem faucibus.
Ulyſ. Agite nunc, videte, ut attingatis torrem manibus,
Intrò profecti, inflammatus enim eſt pulchre.
Cho. Nonne tu ordinabis quos primùm oporteat,
Uſtulato vecte correpto exurere lumen
Cyclopis? ut hujus fortunæ participes ſimus.
Semi. Nos quidem ſumus breviores pro foribus
Stantes, quàm ut ignem in oculum impellere poſſimus.

pugnat δὲ διαμέτρῳ cum Poetæ mente, quam ante expoſuimus. Ita ille, & tamen quam expoſitionem Poetæ mentis is velit, ego nullibi reperio. Ego igitur Caſauboni ſenſum in textu retinui, Canteri in Verſione expreſſi; quia tutius erat Latinam mutare quàm Græcam. Præterea Satyrum, quem D. Antonius vidit, haud grandem homunculum vocat D. Hieronymus in Vitâ Pauli Eremitæ. Joſua Barnes.

Ημ. Ἡμεῖς δὲ χωλοί γ' ἀρτίως γεγενήμεθα.
Χο. Ταυτὸν πεπόνθατ' ἆρ' ἐμοί. τοὺς γὰρ πόδας
Ἑστῶτες ἐσπάσθημεν, οὐκ οἶδ' ἐξότου.
Οδυ. Ἑστῶτες ἐσπάσθητε; Χο. καὶ τάδ' ὄμματα
* Μέτεστιν ἡμῖν κόνιος ἢ τέφρας ποθέν. * Scal. μέσ' ἔστιν.
Οδυ. Ἄνδρες πονηροί, κοὐδὲν οἵδε ξύμμαχοι.
Χο. Ὁτιὴ τὸ νῶτον, τὴν ῥάχιν τ' οἰκτείρομεν,
Καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκβαλεῖν οὐ βούλομαι
Τυπτόμενος, αὕτη γίνεται πονηρία.
Ἀλλ' οἶδ' ἐπῳδὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
Ὡς αὐτόματον τὸν δαλὸν εἰς τὸ κρανίον
Στείχονθ' ὑφάπτειν τὸν μονῶπα παῖδα γῆς.
Οδυ. Πάλαι μὲν ᾔδειν σ' ὄντα τοιοῦτον φύσει.
Νῦν δ' οἶδ' ἄμεινον. τοῖσι δ' οἰκείοις φίλοις
Χρῆσθαί μ' ἀνάγκη. χειρὶ δ' εἰ μηδὲν σθένεις,
Ἀλλ' οὖν ἐπεγκέλευέ γ', ὡς εὐψυχίαν
Φίλων κελευσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.
Χο. Δράσω τάδ'. ἐν τῷ * Καρὶ κινδυνεύσομεν. * μή τι.
* Κελευσμάτων δ' ἕκατι τυφέσθω Κύκλωψ. * κελευσμάτων.
Ἰὼ, ἰώ. γενναιότατα ὠθεῖτε, σπεύδετε,
Ἐκκαίετε τὴν ὀφρὺν
Θηρὸς τοῦ ξενοδαίτα.
Τυφέτω, καιέτω.
Τὸν Αἴτνας μηλονόμον
Τόρνευ', ἕλκε, μή σ' ἐξοδυνηθεὶς
Δράσῃ τι μάταιον.
Κύ. Ὤμοι· κατηνθρακώμεθ' ὀφθαλμοῦ σέλας.
Χο. Καλός γ' ὁ παιὰν μέλπε μοι τόνδ', ὦ Κύκλωψ.
Κύ. Ὤμοι μάλ', ὡς ὑβρίσμεθ', ὡς ὀλώλαμεν.
Ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε τῆσδ' ἔξω πέτρας
Χαίροντες, οὐδὲν ὄντες· ἐν πύλαισι γὰρ
Σταθεὶς φάραγγος, τάσδ' ἐναρμόσω χέρας.
Χο. Τί χρῆμ' ἀϋτεῖς, ὦ Κύκλωψ; Κύ. ἀπωλόμην.
Χο. Αἰσχρός γε φαίνῃ. Κύ. κἀπὶ τοῖσδέ γ' ἄθλιος.
Χο. Μεθύων κατέπεσες εἰς μέσους τοὺς ἄνθρακας;

Semi. Nos verò claudi modò facti ſumus.
Ch. Idem igitur accidit vobis, quod & mihi. Pedibus enim
Stantes convulſi ſumus, neſcio unde.
Ulyſ. An ſtantes habetis ſpaſmum? *Ch.* Et oculi
Sunt nobis participes pulveris, aut cineris, alicunde.
Ulyſ. Homines ignavi, & nullius precii *ſunt* iſti ſocii.
Cho. Quoniam tergum & ſpinam miſeramur,
Et dentes amittere non volo
Verberatus, hæc eſt illa *noſtra* ignavia.
Sed ſcio incantationem Orphei valde bonam,
Ut ſponte ſuâ torris in cranium
Vadens incendat monoculum filium terræ.
Ulyſ. Jampridem quidem ſciebam te eſſe talem naturâ;
Nunc verò ſcio meliùs: propriis igitur amicis
Uti me oportet: manu verò ſi nihil vales,
Sis ſaltem adhortator, ut animi præſentiam
Amicorum adhortationibus tuis conſequamur.
Cho. Hoc faciam: in Care hoc enim, quid periclitabimur?
Propter adhortationem verò comburatur Cyclops.
Io, io, fortiſſimè *torrem* impellite, feſtinate,
Urite ſupercilia
Belluæ epulatricis-hoſpitum:
Inflammet, urat *aliquis veſtrûm*,
Ætnæ paſtorem,
Terebra, trahe, ne te ex dolore elapſus
Afficiat aliquo *malo* temerario.
Cy. Hei mihi. Oculi ſplendorem torre combuſtum amiſimus.
Cho. Pulcher hic Pæan: cane mihi hunc, ô Cyclops.
Cy. Hei mihi iterum, quomodo ſum injuriâ affectus, quomodo perii?
Sed nunquam effugieritis ex hoc ſaxo
Gaudentes, cùm nil ſitis: in portâ enim
Stans *hujus* hiatûs, has applicabo manus.
Cho. Quidnam clamitas, Cyclops? *Cy.* Perii:
Cho. Turpis videris. *Cy.* Præterea etiam miſer:
Cho. An ebrius lapſus es in medios carbones?

V. 633. Ἡμεῖς δὲ χωλοί γ' ἐσμὲν) *Proverbiale* eſt, cùm quis minùs negotio cuivis obeundo ſit promptus, χωλὸν γίνεσθαι. Sic *Theocr.* in *Adoniis* uſus eſt, ut ait *Q. Septimius Florens*: ego autem ſaltem id loci nihil proverbiale agnoſco, ut cuivis apparebit ſatis attento; minatur enim ibi Mulier *Praxinoe* ſe filium ſuum ad Ingens Publicum ſpectaculum non geſtaturam; potiùs enim illum lacrymantem ſe audituram, quàm claudicantem viſuram, quia forte frangendum Crus illi aut aliam mutilationem ex concurſu hominum formidabat, verſ. 41. Δάκρυε, ὅσσα θέλεις· χωλὸν δ' οὐ δεῖ τυ γενέσθαι. Neque, ut mihi videtur, illud *Nicarchi*, ἐκ χωλόν με ποιεῖς, ad hoc proverbium pertinet, ut idem dicit; quod mecum fatebitur, qui totum Epigramma perpendit, Extat autem *Antholog.* l. 7. fol. 481. Edit. *Henr. Stephani.* Joſ. Barnes. V. 634. Ταυτὸν) i. e. τὸ αὐτό, ταυτὸν autem pro ταυτό, ut τοιοῦτον pro τοιοῦτο, Vid. quæ Nos ad *Troad.* v. 972. V. 635. Ἐξότου) pro ἐξ ὅτου, ὅτου autem pro ὅτινος quod pro οὗτινος. Vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 468. & *Supplic.* v. 847. V. 637. Μέτεστιν ἡμῖν κόνιος ἢ τέφρας ποθέν) Neceſſe erat, ut κόνιος pro κόνεως ſcriberemus, ob *Iambum* in *Quarto*, probabile eſt ἡμῖν pro ἡμῖν ſcribi debere; ſed valdè delector *Scaligero*, qui legit, μέσ' ἔστιν, i. e. μεστὸν ἐστιν pro μέτεστι. V. 638. Ἄνδρες πονηροὶ, κοὐδὲν) Vid. ſuprà ad v. 231. *J. Barnes.* V. 639. Ὁτιὴ) *Atticè* pro ὅτι, quo verbo *Ariſtophanes* etiam utitur. V. 642. Ἀλλ' οἶδ' ἐπῳδὴν Ὀρφέως) *Orpheum* Magum fuiſſe, inquit *Joh. Brodæus*, literarum monumentis proditum eſt. *Pauſan.* Eliac. fol. 199. lin. 19. Τὸν Θρᾷκα Ὀρφέα μαγεύσαι δεινόν. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 582. *J. Barnes.* V. 644. Μονῶπα παῖδα γῆς) *Polyphemum* Cyclopem *Apollonius* Argon. 1. *Neptuni* & *Europæ Tityi* filiæ filium vocat, Τὸν ῥα Ποσειδάωνι ποδωκηέστατον ἄλλων Εὐρώπη Τιτυοῖο μεγασθενέος τέκε κούρη. *Andron* verò *Teius* & *Poſidonius Polyphemum*, ut & *Apollodorus* Bibliothecæ l. 1. Patre *Elato* & Matre *Stilbe* Nymphâ natum fuiſſe memorant. *Conon* in *Heracleâ Elaſi* & *Amymonæ* filium vocat. Sed dicendum, vel Authores confudiſſe *Polyphemum* Argonautam cum *Cyclope*, vel omninò *Homeri* fidem eſt præferendam, qui *Neptunum* Patrem, Matrem *Thooſam Phorcynis* filiam disertè aſſignat, *Odyſſ.* α'. v. 68. Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἔσκε μέγιστον Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη, Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος, Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα. *Euripides* quoque & ipſe *Neptunum* Patrem agnoſcit, nec *Thooſam* matrem negat; at *Terram* matrem vocat, quia *Terra* peperit *Deorum* hoſtes gigantes, qualis hic erat. *Joſ. Barnes.* V. 650. Ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν) Vid. *Eraſmum* in Adagio, *In Care periculum*: Laudo tamen *Q. Septimium Florentem Chriſtianum*, qui legit cum notâ Interrogationis, pro Καρὶ, γὰρ τί κινδυνεύσομεν; Cujus ſenſum in *Latinâ* verſione exprimi curavi. *Joſua Barnes.* V. 655. Τυφέτω, καιέτω) Vide, num potius ſcribendum ſit τύφετε, καίετε, ſicut præceſſit ἐκκαίετε. *Henricus Stephanus.*

Κύ. Οὖτίς μ' ἀπώλεσεν. Χο. οὐκ ἄρ' οὐδείς ἠδίκει.
Κύ. Οὖτίς με τυφλοῖ βλέφαρον. Χο. οὐκ ἄρ' εἶ τυφλός.
Κύ. Ὡς δὴ σύ. Χο. καὶ πῶς σ' οὔτις ἂν θείη τυφλόν;
Κύ. Σκώπτεις· ὁ δ' Οὖτις, ποῦ 'στιν; Χο. οὐδαμοῦ, Κύκλωψ.
Κύ. Ὁ ξένος, ἵν' ὀρθῶς ἐκμάθῃς, μ' ἀπώλεσεν,
Ὁ μιαρός· ὅς μοι δοὺς τὸ πῶμα, * κατέκλυσε. *Scal. κατέκαυσε.
Δεινὸς γὰρ οἶνος, καὶ παλαίεσθαι βαρύς.
Πρὸς θεῶν πεφεύγασ', ἢ μένουσ' εἴσω δόμων;
Χο. Οὗτοι σιωπῇ τὴν πέτραν ἐπήλυγα
Λαβόντες, ἑστήκασι. Κύ. ποτέρας τῆς χερός;
Χο. Ἐν δεξιᾷ τοι. Κύ. ποῦ; Χο. πρὸς αὐτῇ τῇ πέτρᾳ.
Ἔχεις; Κύ. κακόν γε πρὸς κακῷ, τὸ κρανίον
Παίσας κατέαγα. Χο. καί σε διαφεύγουσί γε.
Κύ. Οὐ τῇδ', ἐπεὶ τῇδ' εἶπας. Χο. οὐ ταύτῃ λέγω.
Κύ. Πῇ γάρ; Χο. περιάγουσί σε πρὸς τἀριστερά.
Κύ. Οἴμοι· γελῶμαι· κερτομεῖτέ μ' ἐν κακοῖς.
Χο. Ἀλλ' οὐκ ἔτ'· ἀλλὰ πρόσθεν οὗτός ἐστι σου.
Κύ. Ὦ παγκάκιστε, ποῦ ποτ' εἶ; Οδυ. τηλοῦ σέθεν,
Φυλακαῖσι φρουρῶ σῶμ' Ὀδυσσέως τόδε.
Κύ. Πῶς εἶπας; ὄνομα μεταβαλὼν καινὸν λέγεις;
Οδυ. Ὅπερ γ' ὁ φύσας μ' ὠνόμαζ' Ὀδυσσέα.
Δώσειν ἔμελλες ἀνοσίου δαιτὸς δίκας.
Κακῶς γὰρ ἂν Τροίαν γε διεπυρωσάμην,
Εἰ μή σ' ἑταίρων φόνον ἐτιμωρησάμην.
Κύ. Αἶ, αἶ· παλαιὸς χρησμὸς ἐκπεραίνεται.
Τυφλὴν γὰρ ὄψιν ἐκ σέθεν σχήσειν μ' ἔφη,
Τροίας ἀφορμηθέντος. ἀλλὰ καὶ σέ τοι
Δίκας ὑφέξειν ἀντὶ τῶνδ' ἐθέσπισε,
Πολὺν θαλάσσῃ χρόνον ἐναιωρούμενον.
Οδυ. Κλαίειν σ' ἄνωγα· καὶ δέδορχ' ὅπως λέγω.
Ἐγὼ δ' ἐπ' ἀκτὰς εἶμι, καὶ νεὼς σκάφος
Ἥσω 'πὶ πόντον Σικελόν, ἐς τ' ἐμὴν πάτραν.
Κύ. Οὐ δῆτ', ἐπεί σε τῆσδ' ἀπορρήξας πέτρας
Αὐτοῖσι σὺν ναύτῃσι συντρίψω βαλών.
Ἄνω δ' ἐπ' ὄχθον εἶμι, καίπερ ὢν τυφλός,
Δι' ἀμφιτρῆτος τῆσδε προσβαίνων ποδί.

Cy. Nemo me perdidit. *Ch.* Nemo ergo *te* injuriâ affecit.
Cy. Nemo excæcavit mihi palpebram. *Ch.* Ergo non es cæcus.
Cy. Utinam & tu ſis talis. *Ch.* Et quomodo te nemo poſuit excæc.
Cy. Tu rides. Nemo autem ubi eſt? *Ch.* Nuſquam, Cyclops.
Cy. Hoſpes, ut recte intelligas, me perdidit,
Deteſtabilis, qui dans mihi potum, exuſſit *oculum*.
Vehemens enim *eſt* vinum, & non poteſt facile vinci.
Per deos, effugeruntne, an manent in domo?
Cho. Iſti tacitè petram opacam *ac obſcuram*
Occupantes ſtant. *Cy.* Ad utram manum?
Cho. Ad dextram. *Cy.* Ubi? *Ch.* Ad illam ipſam petram.
Habes? *Cy.* Malum certè ad malum *accedit*, cranium *enim*
Impingens fregi. *Ch.* Jam te effugiunt.
Cy. Non hâc; quandoquidem hâc dicebas. *Ch.* Non hâc dico.
Cy. Quomodo igitur? *Ch.* Circumeunt te ad ſiniſtram.
Cy. Hei mihi, irrideor: ridetis me in malis.
Cho. Sed non jam amplius: ſed eſt hic ante te.
Cy. O peſſime, ubi es: *Ulyſ.* Procul à te,
Excubiis cuſtodio corpus hoc Ulyſſis.
Cy. Quid dixiſti? an mutato priore nomine novum dicis?
Ulyſ. Quod qui genuit me, nominavit Ulyſſem.
Daturus eras impii cibi pœnas.
Malè enim Trojam inflammâſſem,
Si te propter necem ſociorum ultus non eſſem.
Cy. Heu, heu, antiquum oraculum perficitur.
Me enim à te excæcatum iri dicebat,
A Trojâ redeunte: ſed & te
Pœnas daturum pro his prædixit
Longo in mari tempore pendentem *atque jactatum*.
Ulyſ. Plorare te jubeo, & video ut dico, *i.e. ſalvis oculis dico*.
Ego enim ad littus vado, & navis ſcapham
Impellam ad mare Siculum, & in meam patriam.
Cy. Nequaquam, quia te hoc abrupto ſaxo
Tuis cum nautis conteram, *hoc in vas jaculatus*.
Surſû enim in collê *ac in altum littus* ibo, quamvis ſim cæcus,
Per cavernoſam rupem hanc ambulans pedibus.

V. 670. Καὶ πῶς σ' οὔτις ἂν θείη τυφλόν) Olim legebatur Καὶ πῶς σύ; τίς σ' ἂν θείη τυφλόν; Magno & aperto Verſûs damno. *Duportus*, licet ſenſum non ſit aſſecutus, Verſui tamen hoc modo conſulebat, Καὶ σὲ πῶς τίς ἂν θείη &c. At *Canterus*, ut nos nunc Textum corrigimus; Καὶ πῶς σ' οὔτις ἂν θείη τυφλόν; Luſus enim eſt in Vocabulo Οὖτις, quòd, ut *Cyclops* putabat, erat *Ulyſſis* nomen, *Chorus* pro οὐδεὶς, *Nemo* capit, *Odyſſ.* l. v. 408. ut apud *Homerum* Cyclopes alii, quando *Polyphemus* exclamârit, Οὖτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν, reſponderunt, Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται οἶον ἐόντα, Νοῦσόν γ' οὔπως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι. *Joſ. Barnes.* V. 673. Ὁ μιαρὸς, ὅς μοι δοὺς τὸ πῶμα κατέκαυσε) Non poteſt hoc verbi conſiſtere in fine *Iambici* Verſûs, inquit *Q. Septim. Florens*, propterea emendavit *Canterus* κατέκλυσε, quod ſi rectū eſt, idem erit ac *implevit* & *inebriavit* madidúmque fecit. Sed malim aliud quid comminiſci. Ita ille. Et ſanè *Duportus* noſter ſatis dextrè verba diſpoſuit hoc modò. Ὁ μιαρὸς, ὅς κατέκαυσε, δοὺς τὸ πῶμά μοι. At multò leviori variatione *Scaliger* ὁ μῖν legit, [illegible], pro κατέκαυσε. *J. Barnes.* V. 674. Παλαιστὴς βαρύς) *Luctator doloſus eſt.* V. 676. Ἐπήλυγα) Obſcuram, Ἐπήλυξ, ἡ, τῆς ἐπήλυγος, eſt verbum *Eurip.* ferè ſingulare à Λύγη, *Tenebræ*, hinc λυγαῖος *Apollon.* Rhod. Νὺξ θ' ὑπὸ λυγαίη. Hinc ἡ λύγη *Ariſtoph.* ἐπηλυγάζω tego *Thucydid.* [illegible] Λυγάβας dicitur ἀπὸ τοῦ λυγαίως βαίνειν. *Joſua Barnes.* V. 678. Ἐν δεξιᾷ τοι.) Hanc ſyllabam τοι adjeci, *Senſui* enim commoda eſt & Verſui neceſſaria, quæ ob defectum unius Syllabæ hactenùs laborabat; nec tamen inter tot Criticos vel Unus antehac [illegible] vidit. *J. Barnes.* V. 680. Κατέαγα) *Atticè* pro κατῆγα, à κατάγνυμι *Frango.* V. 681. Οὐ τῇδ', ἐπεὶ τῇδ' εἶπας) *Scaliger* in Verſûs Principio delebat *Cyclopis* nomen; & ante Ἐπεὶ ponendum cenſuit; nos è contra, ut olim notatum erat, ratum facimus. Poſtquam enim *Cyclops* fruſtra *Ithacenſes* quærendo Cranium fregerat; & *Chorus* dixit, illos jam hinc fugiſſe, is malè mactatus reſpondet, *Non hîc erant*, quanquam hic eos eſſe affirmabant, Οὐ τῇδ' ἐπεὶ τῇδ' εἶπας. *J. Barnes.* V. 686. Φυλακαῖσι φρουρῶ σῶμ' Ὀδυσσέως τόδε) Rectè σῶμα pro δῶμα in poſterioribus Editionibus ſubſtituitur. *J. Barnes.* V. 692. Παλαιὸς χρησμὸς) Hoc oraculum *Telemus Eurymi* filius *Cyclopi* dederat, ut *Hom.* Odyſſ. l. v. 507. Ὢ πόποι· ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει· Ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε, Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο. Hinc *Ovid.* Metamorph. l. 13. Fab. 8. *Telemus Eurymides, quem nulla fefellerat ales, Terribilem Polyphemon adit; Lumenque, quod unum Fronte geris mediâ, rapiet tibi, dixit, Ulyſſes.* V. 697. Δέδορχ' ὅπως) Acutè *Iſaac. Caſaubonus* δεδορκότως, *Oculis ſalvis* legit; quam lectionem *Scaliger* confirmat, & credo ego genuinam eſſe; eſt enim amarus in *Cyclopem* ſarcaſmus; qui oculo privatus, malè auguratur *Ulyſſ.* Sed quia etiam aliter Senſus ſe benè habet, Textum nolui mutare. *J. Barnes.* V. 699. Ἥσω 'πὶ πόντον Σικελὸν) *Siculus Neptuni* filius, poſt *Sicanum*, *Siciliæ* (quæ & *Trinacris*) Rex, huic inſulæ nomen dedit, Hæc Inſula Mari ſibi contermino: *Siculum* autem Mare, anguſtum atque præceps alterno curſu, modò in *Tuſcum*, modò in *Ionium* pelagus influit; vorticoſum autem eſt, & *Scyllæ* & *Charybdis* fabulatâ ſævitiâ famoſum. Hinc *Ovid.* Metamorph. ---*Raſtibúſque inimica Charybdis Nunc ſorbere Fretum, nunc reddere cinctáque ſævis Scylla rapax canibus* Siculo *latrare* profundo. Et *Ulyſſis* ſanè pericula & ſociorum amiſſionem & labores in hoc mari exantlatos *Homerus* deſcribit *Odyſſ.* l. μ'. *J. Barnes.* V. 700. Τῆς δ' ἀπορρήξας πέτρας) Subaudi ἀποκόμματι (?). V. 701. Αὐτοῖσι σὺν ναύτῃσι) *Cant.* Nov. Lect. l. 2. c. 21. συνναύτῃσι (?) verbo unico legit, ut & aliàs ſupra v. 412. & poſt v. 704. V. 703. Δι' ἀμφιτρῆ-

ἀμφιτρῆτος) Ita reſtituo ex *Aldi, Stephani, Canteri, Scaligeri*, aliorumque Doctorum hominum Authoritate, nam & ipſe locus & ſenſus & conſequentia loci probat *Cyclopem* in rupe ſtare, jam de *rupe* loqui, & de *rupe* fragmentum in *Ulyſſis* Navem tandem projeciſſe, & per mare, ſi id quidem poſſet, non jam tamen ambulâſſe; nec tale quid *Homerus* aut *Euripides* memorat; quare omninò ἀμφιτρῆτος legendum, nec quod *Brodæus* malè intulit ἀμφιτρίτης, i. e. θαλάσσης, hic loci admittendum. Præterea, ut nos agnoſcimus, non modò *Sophocli* & *Theocrito* verbum Ἀμφιτρίτη pro *mare* occurrere, ſed innumeris aliis, eſt enim Verbum valdè notum, purum & authenticum; ita pervincendum eſt, ἀμφίτρητος ὁ καὶ ἡ & ἀμφιτρὴς ὁ καὶ ἡ, τοῦ ἀμφιτρῆτος (ut ἀπόρρωξ, ἄγος) de quâ re vide fuſiùs diſputantem *Henricum Stephanum* in ſuis ad *Euripidem* Annotationibus, & in eaſdem Præfatione. Nec eſt, quòd novi verbi formâ quis offendatur, non enim hæc Dictio ab *Nonno* tantùm uſurpatur, ſed & ab ipſo *Sophocle*, *Euripidis* coætaneo, amico, & *Attico* cive; ſic enim ille *Philoctet.* v. 16. Σκοπεῖν θ' ὅπου 'ſτ' ἐνταῦθα δίστομος πέτρα τοιάδ' ἵν' ἐν ψύχει μὲν ἡλίου διπλῆ πάρεστιν ἐνθάκησις· ἐν θέρει δ' ὕπνον δι' ἀμφιτρῆτος αὐλίου πέμπει πνοή. In quem locum *Scholiaſt.* Δι' ἀμφιτρῆτος) τοῦ ἀμφοτέρωθεν τετρημένου. *Joſua Barnes.*

Χο. Ἡμεῖς δὲ συνναῦται γε τοῦδ' Ὀδυσσέως
Ὄντες, τὸ λοιπὸν Βακχίῳ δουλεύσομεν.

Cho. Nos verò navigationis-ſocii hujus Ulyſſis
Exiſtentes, *cum hoc Ulyſſe navigantes*, poſthàc Baccho ſerviemus.

V. 704. Ἡμεῖς δὲ συνναῦται γε τοῦδ' Ὀδυσσέως Ὄντες) *Chorus Satyrorum* unà cum *Ulyſſe* abducendus hæc loquitur, συνναῦ) non hic ponitur, ut ſupra v. 701. & v. 424. pro ſimplici ναῦται, ſed pro συνναυστολούμενοι.

Εὐριπίδου Κύκλωπος Τέλος.

Finis *Euripidis Cyclopis.*

V. 705. Τὸ λοιπὸν) Vel *disjunctim*, vel τολοιπὸν *junctim* legitur, ὡς τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου, ſic τὸ πρῶτον & τοπρῶτον, & innumera hujuſmodi. Βακχίῳ δουλεύσομεν) poſthàc ad *Bacchi* miniſteria vacabimus, tuâ Tyrannide liberati. *Silenus* autem & *Satyri*, cum *Mænadibus*, ſemper *Bacchi* Comites habebantur; quia Vinum plerunque Saltationes & Laſciviam provocat, & ridiculas geſticulationes & protervos jocos excitare ſoleat. De *Polyphemo* autem & illius cæcatione aliiſque rebus ad hanc Fabulam pertinentibus, præter *Nonum* librum *Homericæ* Odyſſeæ, qui totus in hâc re verſatur, videſis *Virgil.* Æn. l. 3. v. 616. ad v. 681. Item *Theocr.* Idyll. xi. *Cyclops* dictum, *Ovid.* Metamorph. l. 13. Fab. 8. *Nonni* Dionyſ. l. 14. *Heraclitus* περὶ ἀπίστων, κεφαλ. ιά. hæc ait, Τοῦτον ἄν τις ἀπολαύσοι διαιτώμενον ἐπ' ἐρημίας, νόμων ἄπειρον εἶ), πεποιθέναι δὲ τῇ βίᾳ, μίαν αἴσθησιν ἔχοντα τὴν ἀπὸ τῆς ὀργῆς, λογισμὸν δὲ μηδὲν περιβλέποντα· Ὃν ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς κατεπόνησε. *Servius* contrà illum Prudentem fuiſſe ait, multi, inquit, *Polyphemum* dicunt *unum habuiſſe oculum; alii duos, alii tres, ſed totum fabuloſum eſt. Nam hic Vir Prudentiſſimus fuit & ob hoc Oculum in Capite habuiſſe dicitur*, i. e. *juxta Cerebrum; quia Prudentiâ plus videbat. Verùm Ulyſſes eum aſtu ſuperavit & ob hoc eum cæcaſſe fingitur.* Ego puto illum ſtolidi potiùs cujuſdam Emblema, Viribus valentis, & Conſilii & Pietatis expertis. Cujuſmodi *Gigantes* fuiſſe ferè omnes memorantur, ideò *Terræ* filii dicti, quòd nihil Divinum ſaperent, ſed craſſo erant ingenio & ſtolidè ſuis viribus confiſi peſſimè tandem periêre; Unde de iis rectè *Horatius* cecinit, Carm. l. 3. Od. 4. *Vis Conſili expers mole ruit ſuâ: Vim temperatam Dii quoque provehunt In majus: iidem odêre Vires Omne nefas animo moventes.* Joſua Barnes.

ΕΥΡΙΠΙ-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ.

Ἰόλαος υἱὸς μὲν ἦν Ἰφικλέους, ἀδελφιδοῦς δὲ Ἡρακλέους· ἐν νεότητι δ' ἐκείνῳ συστρατευσάμενος, ἐν γήρᾳ τοῖς ἐξ ἐκείνου βοηθὸς εὔνους παρέστη. Τῶν γὰρ παίδων ἐξ ἁπάσης ἐλαυνομένων γῆς ὑπ' Εὐρυσθέως, ἔχων αὐτοὺς ἦλθεν εἰς Ἀθήνας κἀκεῖ προσφυγὼν τοῖς θεοῖς, ἔσχε τὴν ἀσφάλειαν, Δημοφῶντος τῆς πόλεως κρατοῦντος. Κοπρέως δὲ τοῦ Εὐρυσθέως κήρυκος ἀποσπᾶν θέλοντος τοὺς ἱκέτας, ἐκώλυσεν αὐτόν. ὁ δὲ ἀπῆλθε, πόλεμον ἀπειλήσας προσδέχεσθαι. Δημοφῶν δὲ, τούτου μὲν ὠλιγώρει· χρησμῶν δὲ αὐτῷ νικηφόρων γενηθέντων, ἐὰν Δήμητρι τὴν εὐγενεστάτην παρθένον σφάξῃ, τοῖς λόγοις βαρέως εἶχεν· οὔτε γὰρ ἰδίαν, οὔτε τῶν πολιτῶν τινὸς θυγατέρα χάριν τῶν ἱκετῶν ἀποκτεῖναι, δίκαιον ἡγεῖτο. Τὴν μαντείαν δὲ προγνοῦσα μία τῶν Ἡρακλέους παίδων Μακαρία, τὸν θάνατον ἑκουσίως ὑπέστη. Ταύτην μὲν οὖν εὐγενῶς ἀποθανοῦσαν, ἐτίμησαν· αὐτοὶ δὲ τοὺς πολεμίους ἐπιγνόντες παρόντας, εἰς τὴν μάχην ὥρμησαν.

ARGUMENTUM HERACLIDARUM.

IOlaus *filius quidem erat* Iphiclis, Herculis *verò ex ſorore nepos. Cùm autem in juventute ad militiam cum eo iviſſet, in ſenectute natis ex illo benevolus auxiliator præſtò fuit. Cùm enim* ejus *liberi ex universâ* Græcia *expellerentur ab* Euryſtheo, *cum ipſis* Athenas *venit. Ibique cùm ad aras Deorum confugiſſet, tutum obtinuit refugium, cùm* Demophon *ſummum Reipub. principatum haberet. Cùm autem* Copreus Euryſthei *præco Supplices* ab aris *avellere vellet*, Demophon *ipſum prohibuit. Ille verò diſceſſit bellum minatus* Athenienſibus *expectandum.* Demophon *autem hoc quidem contemnebat. Sed cùm oracula ipſi reddita fuiſſent victoriam ſignificantia, ſi* Cereri *nobiliſſimam virginem immolâſſet, his reſponſis graviter angebatur. Nec enim ſuam, nec civium cujuſquam filiam, Supplicum gratiâ mactari æquum ducebat.* Macaria *verò una ex* Herculis *filiabus oraculo priùs cognito, mortem ultrò ſubiit. Hanc igitur generosâ morte defunctam* Demophon *debitis honoribus ornavit. Ipſi verò* Athenienſes, *cùm cognoviſſent hoſtes adeſſe, ad prælium alacritèr prodiêrunt.*

Ἄλλη Ὑπόθεσις ἐξ Ἀπολλοδώρου Βιβλιοθήκης.

Μεταστάντος δὲ Ἡρακλέους εἰς θεοὺς, οἱ Παῖδες αὐτοῦ φυγόντες Εὐρυσθέα, πρὸς Κήϋκα παρεγένοντο· ὡς δὲ ἐκείνους ἐκδιδόναι λέγοντος Εὐρυσθέως καὶ πόλεμον ἀπειλοῦντος, ἐδεδοίκεσαν, Τραχῖνα καταλείποντες, διὰ τῆς Ἑλλάδος ἔφυγον· διωκόμενοι δὲ ἦλθον εἰς Ἀθήνας, καὶ καθεσθέντες ἐπὶ τὸν Ἐλέου βωμὸν, ἠξίουν βοηθεῖσθαι· Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἐκδιδόντες αὐτοὺς, πρὸς τὸν Εὐρυσθέα πόλεμον ὑπέστησαν. Καὶ τοὺς μὲν παῖδας αὐτοῦ Ἀλέξανδρον, Ἰφιμέδοντα, Εὐρύβιον, Μέντορα, Περιμήδην ἀπέκτειναν, αὐτὸν δὲ Εὐρυσθέα φεύγοντα ἐφ' ἅρματος, καὶ πέτρας ἤδη παριππεύοντα Σκειρωνίδας, κτείνει διώξας Ὕλλος, καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, Ἀλκμήνῃ δίδωσιν· ἡ δὲ κερκίσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξώρυξεν αὐτοῦ.

Aliud ARGUMENTUM ex * *Apollodori* Bibliothecâ.

* *l.2.c.8.*

R*Elato inter Deos* Hercule, *Liberi illius* Euryſtheum *fugientes ad* Ceycem *ſe receperunt. Ubi verò, illos repetente* Euryſtheo, *& bellum minitante, ſibi metuerent, relictâ* Trachine, *per* Helladem *fugerunt. Cùm verò etiam eos perſequeretur* Euryſtheus, Athenas *tandem conceſſerunt; ſedentéſque ad* Miſericordiæ *Aram, opem implorabant.* Athenienſes *non modo non dediderunt eos, ſed etiam adverſus* Euryſtheum *bellum ſuſtinebant. Et ibi ſanè illius filios* Alexandrum, Iphimedontem, Eurybium, Mentorem *&* Perimedem *occiderunt. Ipſum verò fugientem* Euryſtheum *in Curru, Petraſque* Scironidas *jam prætervectum* Hyllus *inſecutus obtruncat. Et illius quidem Caput amputatum* Alcmenæ *donat: Hæc verò illi aciculis oculos effodit.*

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ. PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*

ΙΟΛΑΟΣ.	IOLAUS.
ΚΟΠΡΕΥΣ.	COPREUS.
ΧΟΡΟΣ.	CHORUS.
ΔΗΜΟΦΩΝ.	DEMOPHOON.
ΜΑΚΑΡΙΑ Παρθένος.	MACARIA Virgo.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.	ANCILLA.
ΑΛΚΜΗΝΗ.	ALCMENA.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ.	EURYSTHEUS.
Προλογίζει δὲ ὁ Ἰόλαος.	Prologum autem agit Iolaus.

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

IOlaus Iphicli, Herculis *fratris, filius Prologum agens Fabulæ argumentum aperit; quod eſt* Herculis *defuncti Liberorum Perſecutio: Quos* Euryſtheus, Junone *eum ſtimulante, totâ extorres agebat* Græciâ; *nequid* Herculeæ *ſtirpis reliquum maneret:* Copreus, Euryſthei *præco, Vir intolerandæ ferociæ,* Iolaum *cum* Herculis *Liberis etiam* Supplices *ab Aris Deorum vi parat abſtrahere.* Chorus

ſenum

ſenem Athenienſium *huic rei interveniens ferocientem & vim parantem diſtinet, donec ipſe Rex* Demophon, *tumultu excitatus, ad cauſam inquirendam accurrat.* Coprei *hinc &* Iolai *coram* Demophonte *contendentium Oratio, illius* Herculis *Liberos ad necem poſtulantis, hujus ſtrenuè defendentis.* Iolaus *vincit ; diſcedit itaque* Copreus *præco,* Euryſthei *nomine bellum* Athenienſibus *ſuperbè comminatus.*

ΙΟΛΑΟΣ, ΚΟΠΡΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΔΗΜΟΦΩΝ.

Ἴαμβοι.

Πάλαι ποτ' ἐστὶ τοῦτ' ἐμοὶ δεδογμένον,
Ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνήρ,
Ὁ δ' εἰς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνειμένον,
Πόλει τ' ἄχρηστος, καὶ συναλλάσσειν βαρὺς,
Αὑτῷ δ' ἄριστος· οἶδα δ' οὐ λόγῳ μαθών.
Ἐγὼ γὰρ αἰδοῖ, καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
Ἐξὸν κατ' Ἄργος ἡσύχως ναίειν, πόνων
Πλείστων μετέσχον εἷς ἀνὴρ Ἡρακλέει,
Ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν· νῦν δ' ἐπεὶ κατ' οὐρανὸν
Ναίει, τὰ κείνου τέκν' ἔχων ὑπὸ πτεροῖς,
Σώζω τάδ', αὐτὸς δεόμενος σωτηρίας.
Ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν γῆς ἀπηλλάχθη πατὴρ,
Πρῶτον μὲν ἡμᾶς ἤθελ' Εὐρυσθεὺς κτανεῖν·
Ἀλλ' ἐξέδραν μιν· καὶ πόλις μὲν οἴχεται,
Ψυχὴ δ' ἐσώθη· φεύγομεν δ' ἀλώμενοι,
Ἄλλην ἀπ' ἄλλης * ἐξορίζοντες πόλιν. * al. ἐξορισθέντες.
Πρὸς τοῖς γὰρ ἄλλοις καὶ τόδ' Εὐρυσθεὺς κακοῖς
Ὕβρισμ' ἐς ἡμᾶς ἠξίωσεν ὑβρίσαι·
Πέμπων, ὅπη γῆς πυνθάνοιθ' ἱδρυμένους,
Κήρυκας, ἐξαιτεῖ τε, κἀξείργει χθονὸς,
Πόλιν * προτιμῶν Ἄργος, οὐ σμικρὰν φίλην * al. προτείνων.
Ἐχθρὰν γενέσθαι, χ' αὑτὸν εὐτυχοῦνθ' ἅμα.
Οἱ δ' ἀσθενῆ μὲν τἀπ' ἐμοῦ δεδορκότες,
Σμικροὺς δὲ τούσδε, καὶ πατρὸς τητωμένους,
Τοὺς κρείσσονας σέβοντες, ἐξείργουσι γῆς.
Ἐγὼ δὲ, σὺν φεύγουσι συμφεύγω τέκνοις,
Καὶ σὺν κακῶς πράσσουσι, συμπράσσω κακῶς,
Ὀκνῶν προδοῦναι, μή τις ὧδ' εἴπῃ βροτῶν·
Ἴδεσθ', ἐπειδὴ παισὶν οὐκ ἔστιν πατὴρ,
Ἰόλαος οὐκ ἤμυνε συγγενὴς γεγώς.
Πάσης δὲ χώρας Ἑλλάδος τητώμενοι,
Μαραθῶνα, καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα,
Ἱκέται καθεζόμεσθα βώμιοι θεῶν,
Προσωφελῆσαι· πεδία γὰρ τῆσδε χθονὸς
Δισσοὺς κατοικεῖν Θησέως παῖδας λόγος,
Κλήρῳ λαχόντας, ἐκ γένους Πανδίονος,

Iol. Jamptidem hoc decretum eſt apud me,
Alius quidem erga proximos juſtus eſt vir.
Qui verò animū habet propenſum in lucrum, *eiq; nimis addictū, is*
Reiq; publicæ *eſt* inutilis, & in *vitæ* commercio gravis *ac moleſt.*
Sed ſibi *eſt* optimus. ſcio autem *hoc* non verbis edoctus.
Ego enim præ pudore, & colens cognationem,
Cùm poſſem Argis tranquillè habitare, laborum
Particeps fui maximorum vir unus cum Hercule,
Quando erat nobiſcum : nunc verò poſtquam in cœlo
Habitat, ſub alis habens illius liberos,
Servo eoſdem, cum ipſe indigeam ſalute.
Poſtquam enim pater ipſorum diſceſſit ex terrâ,
Primùm quidem nos voluit Euryſtheus interficere :
Sed effugi, & periit quidem *mihi* civitas,
Sed vita ſervata eſt : fugimus autem errantes,
Relegati ab aliâ urbe in aliam.
Præter enim alia mala, hanc etiam Euryſtheus
Injuriam nobis voluit inferre.
Mittens *enim*, ubicunque terrarum audiverit *nos* conſediſſe,
Præcones, & *ad necem* depoſcit *nos*, & arcet ab agro.
Argivā urbē laudibus extollens & *dicens*, non parvū inter amicos
Odium excitatum iri, *ſi nos receperint*, & ſimul ſe florere *jactans*.
Illi verò cùm res meas infirmas viderent,
Hos verò parvos & patre orbatos *pueros*,
Colentes potentiores, ab *omni* terrâ *nos* arcent.
Ego verò fugio cum fugientibus liberis.
Simulque afflictus cum afflictis,
Metuens prodere *eos*, ne quis ita dicat mortalium :
Videte, poſtquam non eſt pater filiis,
Iolaus non fert opem, cum ſit cognatus.
Ex omni verò profligati Græciâ,
Venientes *ad* Marathonem, & terram ejuſdem ditionis,
Supplices ſedemus ad aras Deorum,
Ut juvent *nos* : quia campos hujus terræ
Habitare dicuntur duo filii Theſei,
Qui ſortitò poſſident *hunc agrum*, ex genere Pandionis *orlundi*,

Annotationes.

V. 1. Πάλαι ποτ') Orditur à graviſſimâ ſententiâ ; *Eos* videlicet Inutiles ubique eſſe & improbos, qui propter privatum commodum & proximos ſuos & Remp. neglectui habeant. Alludit autem ad illud *Platonicum* : Bonum Virum eum eſſe qui non ſibi, ſed ſuis civibus ac omnibus hominibus juvandis ſe putet natum. Ex *Gaſpar. Stiblini* notis. *Ibid.* Τοῦτ' ἐμοί) *Stobæus* titulo περὶ Ἀδικίας καὶ Φιλαργυρίας Hos quatuor Verſus cum Hemiſtichio citat ; ubi legit nonnulla paulò aliter, ut *τοῦτό μοι*, & v. 3. pro *πόλει* legit *φίλοις* & pro *συναλλάσσειν, συναλλάξαι*. Vide pleniùs de hâc re diſſerentem *Hen. Stephanum* in ſuis ad hanc Fabulam Annotationibus ; ubi & prædictus *Platonis* locus cum ſimili *Ciceronis* commiſſus indigitatur. *Joſua Barnes.* V. 10. Τὰ κείνου) Olim ſcriptum erat *τἀκείνου*, ſed illo modo prior ſyllaba producenda eſt, quod Verſus non permittet. Vid. *Henr. Stephanum* Tract. de Orthographiâ p. 1. V. 14. Ἀλλ' ἐξέδραν μιν) Olim per errorem ſcriptum erat, ἐξέδραμεν, non ſine manifeſta Verſûs jacturâ : Rectè *Scaliger* legebat ἐξέδραν μιν, *Dupertus* ἐξέδραμ μιν, non æquè felicitér. V. 33. Βώμιοι θεῶν) In *Herc. Fur.* eadem ferè Oeconomia eſt rerum ; ibi enim *Amphitryon* & *Megara* ſimili caſu ad Aras Supplices ſedent, ut ſerventur à *Lyci* manibus. In *Supplic.* quoque eodem modo *Athenienſium* auxilium imploratur ab *Argivis* Mulieribus. *Joſua Barnes.* V. 35. Δισσοὺς κατοικεῖν Θησέως παῖδας λόγος) Hæc de *Demophonte* & *Acamante* intelligenda ; licet *Pauſanias* hoc tempore ipſum *Theſeum* illorum Patrem regnare *Athenis* dicat, *Atticis* fol. 31. lin. 31. Ubi breve hujus Fabulæ Argumentum his verbis habet, Ἔστι δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι πηγὴ καλουμένη Μακαρία, καὶ τοιάδε ἐς αὐτὴν λέγουσιν· Ἡρακλῆς ὡς ἐκ Τίρυνθος ἔφευγεν Εὐρυσθέα, παρὰ Κήϋκα φίλον ὄντα μετῳκίζετο βασιλεύοντα Τραχῖνος· ἐπεὶ δὲ ἀπελθόντος ἐξ ἀνθρώπων Ἡρακλέους, ἐξῄτει τοὺς παῖδας Εὐρυσθεὺς, ἐς Ἀθήνας πέμπει σφᾶς ὁ Τραχίνιος, ἀσθενῆ τε λέγων τὰ αὐτοῦ καὶ Θησέα οὐκ ἀδύνατον εἶναι τιμωρεῖν. Ἀφικόμενοι δὲ οἱ παῖδες ἱκέται, πρῶτον τότε Πελοποννησίοις πόλεμον ποιοῦσι πρὸς Ἀθηναίους, Θησέως σφᾶς οὐκ ἐκδόντος αἰτοῦντι Εὐρυσθεῖ. Λέγουσι δὲ Ἀθηναίοις χρησμὸν γενέσθαι τῶν παίδων ἀποθανεῖν κελεῦσαι τῶν Ἡρακλέους τινὰ ἐθελοντὴν, ἐπεὶ ἄλλως γε οὐκ εἶναι νίκην σφίσιν. Ἐνταῦθα ἡ Μακαρία Δηϊανείρας καὶ Ἡρακλέους θυγάτηρ ἀποσφάξασα ἑαυτὴν ἔδωκεν Ἀθηναίοις τε κρατῆσαι τῷ πολέμῳ, καὶ τῇ πηγῇ ὄνομα ἀφ' ἑαυτῆς. *Joſua Barnes.*

Τοῖςδ'

Τοῖσδ᾽ δ᾽ ἐγγὺς ὄντες· ὧν ἕκατι, πήμονας
Κλεινῶν Ἀθηνῶν τήνδ᾽ ἀφικόμεσθ᾽ ὁδόν.
Δυοῖν γερόντοιν δὲ στρατηγεῖται φυγή·
Ἐγὼ μὲν ἀμφὶ τοῖσδε καλχαίνω τέκνοις·
Ἡ δ᾽ αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς Ἀλκμήνη γένος,
Ἔσωθε ναοῦ τοῦδ᾽ ἀπηγκαλισμένη,
Σώζει· νέας γὰρ παρθένους αἰδούμεθα
Ὄχλῳ πελάζειν, κἀπιβωμιοστατεῖν.
Ὕλλος δ᾽, ἀδελφοί θ᾽, οἷσι πρεσβεύει γένος,
Ζητοῦσ᾽, ὅπου γῆς πύργον οἰκιούμεθα,
Ἢν τῆσδ᾽ ἀπωθώμεσθα πρὸς βίαν χθονός.
Ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦρο λαμβάνεσθ᾽ ἐμῶν
Πέπλων· ὁρῶ κήρυκα τόνδ᾽ Εὐρυσθέως
Στείχοντ᾽ ἐφ᾽ ἡμᾶς, οὗ διωκόμεσθ᾽ ὕπο,
Πάσης ἀλῆται γῆς ἀπεστερημένοι.
Ὦ μῖσος, εἴθ᾽ ὄλοιο, χ᾽ ὡ πέμψας σ᾽ ἀνήρ.
Ὡς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδε γενναίῳ πατρὶ
Ἐκ τοῦδε ταὐτοῦ στόματος ἤγγειλας κακά.
Κο. Ἦπου καθῆσθαι τήνδ᾽ ἕδραν καλὴν δοκεῖς,
Πόλιν τ᾽ ἀφῖχθαι σύμμαχον, καλῶς φρονῶν;
Οὐ γάρ τις ἐστὶν, ὃς παρ᾽ αἱρήσεται
Τὴν σὴν ἀχρείαν δύναμιν ἀντ᾽ Εὐρυσθέως·
Χώρει· τί μοχθεῖς ταῦτ᾽; ἀνίστασθαί σε χρὴ
Εἰς Ἄργος, οὗ σε λεύσιμος μένει δίκη.
Ιό. Οὐ δῆτ᾽· ἐπεί μοι βωμὸς ἀρκέσει θεοῦ,
Ἐλευθέρα τε γαῖ᾽, ἐν ᾗ βεβήκαμεν.
Κο. Βούλει πόνον μοι τῇδε προσθεῖναι χερί;
Ιό. Οὔτοι βίᾳ γέ μ᾽, οὐδὲ τούσδ᾽ ἄξεις λαβών.
Κο. Γνώσῃ σύ· μάντις δ᾽ οἶσθ᾽ ἄρ᾽ οὐ καλὸς τάδε.
Ιό. Οὐκ ἂν γένοιτο τοῦτ᾽ ἐμοῦ ζῶντός ποτε.
Κο. Ἄπαιρ᾽· ἐγὼ δὲ τούσδε, κἂν σὺ μὴ θέλῃς,
Ἄξω, νομίζων οὗπέρ εἰσ᾽ Εὐρυσθέως.
Ιό. Ὦ τὰς Ἀθήνας δαρὸν οἰκοῦντες χρόνον,
Ἀμύνετ᾽· ἱκέται δ᾽ ὄντες Ἀγοραίου Διὸς,
Βιαζόμεσθα, καὶ στέφη μιαίνεται,
Πόλει τ᾽ ὄνειδος, καὶ θεῶν ἀτιμία.
Χο. Ἔα, ἔα, τίς ἡ βοὴ βωμοῦ πέλας
Ἕστηκε; ποίαν συμφορὰν δείξει τάχα;

His Herculis filiis genere propinqui: quorum cauſâ ad fines
Inclytarum Athenarum hoc iter confecimus.
A duobus verò ſenibus hoc exilium regitur: Nam
Ego quidem in his pueris maribus curandis occupor;
Hæc verò Alcmene fœmineam filii ſui prolem
Intra hoc templum in ulnis fovens
Servat: tenellas enim virgines veremur
Adducere ad turbam, & collocare supplices-ad-aram:
Hyllus verò, & fratres, quibus provectior eſt ætas,
Quærunt ubi poſſimus habitare aliquam, arcem,
Si pellamur ex hâc terrâ per vim.
O filii, filii, huc venientes apprehendite meas
Veſtes: video enim præconem hunc Euryſthei
Venientem ad nos, à quo patimur perſecutionem
Privati errones omni terrâ.
O mortalium odium, utinam pereas, & vir ille, qui te miſit!
Adeò multa jam & horum generoſo patri,
Et hoc ipſo ore nunciâſti mala.
Cop. An igitur in hâc ſede pulchrâ, tutâque te confediſſe putas,
Et ad urbem ſociam perveniſſe, rectè ſentiens?
Nullus enim eſt, qui antepoſiturus ſit
Tuam imbecillem potentiam Euryſthei potentiæ.
Vade. quid hæc laboras? Oportet te ſurgere; ut redeas
Ad Argos, ubi te expectat ſupplicium lapidationis.
Iol. Nequaquam, quoniam mihi opitulabitur ara Dei,
Et libera terra, in quam egreſſi ſumus.
Cop. Vis addere huic meæ manui laborem?
Iol. Nunquam me, neque hos captos per vim abduces.
Cop. Cognoſces: nec bonus vates hæc noſti.
Iol. Non fiet hoc me vivente unquam.
Cop. Diſcede: ego enim hos, quamvis tu nolis,
Abducam, eos exiſtimans Euryſthei eſſe, ubiubi ſunt.
Iol. O qui Athenas longum habitatis tempus,
Opem ferte. Jovis enî Agoræi, i.e. Forenſis, cui ſimus ſupplices, tamê
Vim patimur, & ſupplicum-ramilanâ-velati polluuntur.
Urbi autem hoc affert probrum, & Deorum eſt ignominia.
Cho. Ehem, ehem. Quiſnam clamor prope aram
Excitatus auditur? quam calamitatem mox oſtendet?

V. 37. Τοῖς δ᾽ ἐγγὺς ὄντες) Quæ fuerit inter Herculis & Theſei liberos Affinitas, intrà oſtendit Euripides. Plutarchus in Theſeo de eo & Hercule loquens, ἀνέψιοι (inquit) δὲ καὶ γένους κοινωνοῦντες, ἐξ ἀνεψιῶν ὄντες. Αἴθρα μὲν γὰρ ἦν Πιτθέως θυγάτηρ, Ἀλκμήνη δὲ Λυσιδίκης· Λυσιδίκη δὲ καὶ Πιτθεὺς ἀδελφοὶ γεγονότες ἐξ Ἱπποδαμείας καὶ Πέλοπος. Probat & hoc altero modo in Helenæ Encomio Iſocrates, Ἐξ ἀδελφῶν δὲ γεγονότες, ὁ μὲν (Ἡρακλῆς) ἐκ Διὸς, ὁ δὲ (Θησεὺς) ἐκ Ποσειδῶνος, ἀδελφὰς καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔσχον. Joh. Brodæus. V. 39. Δυοῖν γερόντοιν) δυοῖ γέρουσιν, ἤγουν ἐμοί τε καὶ Ἀλκμήνῃ, ἐμοὶ μὲν οἱ παῖδες, ὑποτασσόμενοι, αὐτῇ δὲ αἱ θυγατέρες· φυγὴ, οἱ φυγαδευόμενοι Ἡρακλεῖδαι. Joſua Barnes. V. 40. Καλχαίνω) Curis diſtineor, ita Sophocl. Antigon. v. 20. Τί δ᾽ ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ᾽ ἔπος. Scholiaſt. Καλχαίνουσα) ἀντὶ τοῦ πορφύρουσα, καὶ τεταραγμένως φροντίζουσα. Κάλχη γάρ ἐστιν ὁ κόχλος τῆς πορφύρας, ἥτις ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἀνιοῦσα βάπτει τὴν καλλίστην πορφύραν· ἀφ᾽ οὗ καὶ Κάλχας ὁ μάντις. Ἄλλως, ἐκ βάθους τι μεριμνῶσα, ὡς τὸ βυσσοδομεύειν. Joſ. Barnes. V. 45. Ὕλλος) Hyllus Herculis filius & Macariæ frater ex Deianirâ Matre; hic illius Filiorum longè Fortiſſimus, illa omnium Herculis filiarum maximè generoſa. J. Barnes. V. 47. Πρὸς βίαν) Μετὰ βίας. Sophocl. ---μηδὲ πρὸς βίαν Ἐμοῦ κολασθῇ προστυχὼν φύσιν φρένας. Joh. Brodæus. V. 52. Ὦ μῖσος) ὦ μισητέ· O Vir mihi Odioſiſſime, utinam malè pereas! Hom. Iliad. ο. v. 639. Κοπρῆος φίλος υἱὸς, ὃς Εὐρυσθῆος ἄνακτος Ἀγγελίης οἴχνεσκε βίῃ Ἡρακληείῃ. Scholiaſt. Οὗτος δὲ ὁ Κοπρεὺς ἦν κῆρυξ Εὐρυσθέως τοῦ τῶν Ἀργείων βασιλέως, ὃς τὰς παρ᾽ ἐκείνου ἐντολὰς ἔλεγε τῷ Ἡρακλεῖ, τῶν ἄθλων ἕνεκα ἔξωθεν τῆς πόλεως μένοντι· δεδοικὼς γὰρ αὐτὸν ὁ Εὐρυσθεὺς οὐκ εἴα ἔνδον εἰσελθεῖν. Joh. Brodæus. V. 55. Ἦπου καθῆσθαι &c.) Μῶν παρὰ τούτῳ τῷ βωμῷ ὀρθῶς σὺ καθίζεσθαι δοκεῖς; μῶν σὺ ταύτην σοι πόλιν, ὡς σύμμαχον προσεληλυθέναι, καλῶς φρονεῖς; Ἀλλὰ δὴ ἐμφανῶς μαίνῃ, ὃς τινα δήποτε τὴν σὴν ἀνωφελῆ καὶ ἀχρείαν καὶ ἀδύναμον δύναμιν, ἀνθαιρήσεσθαι νομίζῃ ἀντὶ τῆς φιλίας τοῦ Εὐρυσθέως τοῦ μέγα δυναμένου βασιλέως. Joſua Barnes. V. 60. Λεύσιμος μένει δίκη) Antiqua Maleficorum pœna, obrui lapidibus, non modò Adulterorum, ut Homerus de Paride, Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, ſed & Matricidarum, ut ſæpè in Oreſte; Λεύσιμος δίκη, eſt θάνατος λιθοβολιστικὸς, ἡ δίκη διὰ τῆς λιθοβολίας, ſic Oreſt. v. 614. Σοί, σῇ τ᾽ ἀδελφῇ λεύσιμον θανεῖν δίκην. Aliàs hanc mortem dixit λεύσιμον πέτρωμα, ut Oreſt. v. 443. Θανεῖν ὑπ᾽ ἀστῶν λευσίμῳ πετρώματι. Et πετρούμενον θανεῖν pro Lapidari, ut Oreſt. 947. Μόλις δ᾽ ἔπεισεν μὴ πετρουμένους θανεῖν. Quod Nonnus diceret ---πετρήεντι κατακρύπτεσθαι χιτῶνι. V. 61. Βωμὸς ἀρκέσει θεοῦ) Zenobius, ut teſtatur Brodæus, Herculis Liberos πρὸς τὸν τοῦ Ἐλέου βωμὸν profugiſſe commemorat; idem facit & Apollodorus ſuprà citatus in Argumento Græco huic Fabulæ præfixo. Quin Servius illos ſibi primos Aſylum, hoc eſt Templum Miſericordiæ collocâſſe. V. 69. Ἀθήνας δαρὸν οἰκοῦντες χρόνον) Athenienſes αὐτόχθονας notat, eoque nomine iis gratiſſimo ad auxilium ſuum magis illos excitandos putat. Vid. Johannis Meurſii libellum de Fortunâ Athenarum c. 1. & quæ Nos ad Ion. v. 29. J. Barnes. V. 70. Ἀγοραίου Διὸς) Jupiter ita Athenienſibus dictus, quòd in Foro Templum habuit, licet id paucis notatum: Hinc Æſchyl. Eumenid. Ἀλλ᾽ ἐκράτησε Ζεὺς Ἀγοραῖος. Ariſtoph. Equit. Fol. 212. Ἦ μή ποτ᾽ Ἀγο-

φαίνει Διὸς σπλάγχνοισι προσημαίνειν. *Schol.* Ἀγοραῖος Ζεὺς ἵδρυται ἐν τῇ Ἀγορᾷ καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἤγουν Ἀθηνῶν. *Joſua Barnes.*

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ ά.

Ἰό. Ἴδετε τὸν γέροντα
* Μᾶλλον ἐπὶ πέδῳ
Χύμενον· ὢ τάλας.
Χο. Πρὸς τοῦ ποτ' ἐν γῇ πτῶμα δύςλυτον πιτνεῖς;
Ἰό. Ὅδ', ὦ ξένοι, με, σοὺς ἀτιμάζων θεοὺς,
Ἕλκει βιαίως Ζηνὸς ἐκ προβωμίων.

Στροφὴ β'.

Χο. Ὅδ'; ἐκ τίνος γῆς, ὦ γέρον, τετράπολιν
Ξυνοικον ἦλθες λαόν;
Ἢ πέραθεν ἁλίῳ πλάτᾳ
Κατέχετ' ἐκλιπόντες
Εὐβοΐδ' ἀκτάν;
Ἰό. Οὐ νησιώτην, ὦ ξένοι, τρίβω βίον,
Ἀλλ' ἐκ Μυκηνῶν σὴν ἀφίγμεθα χθόνα.

Στροφὴ γ'.

Χο. Ὄνομα τί σε, γέρον, Μυκηναῖος
Ὠνόμαζε λαός;
Ἰό. Τὸν Ἡράκλειον ἴστε που παραστάτην
Ἰόλαον; οὐ γὰρ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε.

Στροφὴ δ'.

Χο. Οἶδ' εἰσακούσας καὶ πρίν· ἀλλὰ τοῦ ποτ' οὖν
Χερὶ σῇ κομίζεις νεοτρεφεῖς κόρους, φράσον.
Ἰό. Ἡρακλέους οἵδ' εἰσὶ παῖδες, ὦ ξένοι,
Ἱκέται σέθεν τε, καὶ πόλεως ἀφιγμένοι.

Στροφὴ έ.

Χο. Τί χρέος; ἢ λόγων πόλεως, ἔννεπέ μοι,
* Μελομένῳ τυχεῖν.
Ἰό. Μήτ' ἐκδοθῆναι, μήτε πρὸς βίαν θεῶν
Τῶν σῶν ἀποσπασθέντες εἰς Ἄργος μολεῖν.
Κο. Ἀλλ' οὔτι τοῖς σοῖς δεσπόταις τάδ' ἀρκέσει,
Οἳ σοῦ κρατοῦντες, ἐνθάδ' εὑρίσκουσί σε.

Στροφὴ ς'.

Χο. Εἰκὸς θεῶν ἱκτῆρας αἰδεῖσθαι, ξένε,
Καὶ μὴ βιαίῳ χερὶ
Δαιμόνων ἀπολείπειν σ' ἕδη·
Πότνια γὰρ Δίκα τάδ' οὐ πείσεται.
Κο. Ἔκπεμπέ νυν γῆς τούσδε τοὺς Εὐρυσθέως,
Κοὐδὲν βιαίῳ τῇδε χρήσομαι χερί.

* Scaliger μάλιον.
* Cant. & Scal. Μελόμενοι.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Iol. Aſpicite me ſenem
Ætate gravem, humi
Fuſum: ô me miſerum!
Cho. A quonam *proſtratus*, humi, caſu miſero jaces?
Iol. Ille, ô hoſpites, me, contemnens tuos deos,
Trahit violentèr ex veſtibulo aræ Jovis.

Strophe 2.

Ch. Hiccine? ex quâ terrâ, ô ſenex, *ad* ex-quat. civitatibus-collectum
Et ſimul habitantem populum veniſti?
An ex ulteriori loco, marino remo
Appuliſtis, relicto
Euboico littore?
Iol. Non ago, ô hoſpites, inſularem vitam:
Sed ex Mycenis *ad* tuam-terram venimus.

Strophe 3.

Cho. Quo nomine te, ô ſenex, Mycenæus
Appellat populus?
Iol. Herculeumne fortè noviſtis Armigerum
Iolaum? Nam iſta perſona non *eſt* incelebris.

Strophe 4.

Cho. Novi & antè audito *ejus nomine.* Sed cujusnam in
Manu tuâ geſtes pueros recèns-natos, i. e. *impuberes*, dic.
Iol. Herculis iſti ſunt filii, ô hoſpites,
Supplices tui & civitatis qui *huc* venerunt.

Strophe 5.

Ch. Quam ob cauſam? dic mihi, an civitatis colloquium
Expetentes conſequi?
Iol. Ne dedantur, neque per vim à Diis
Tuis avulſi Argos redeant.
Cop. Sed tuis dominis hæc non ſufficient, *nec à te propulſabiſtis eos.*
Qui imperium in te habentes, hic inveniunt te.

Strophe 6.

Cho. Convenit deorum vereri ſupplices, ô hoſpes,
Neque violentâ manu *decet*
Te Deorū ô *ſenex*, relinquere ſedes:
Veneranda enim Dice hæc non patietur.
Cop. Emitte nunc ex *hâc* terrâ hos Euryſthei *ſervos*,
Et non utar hâc violentâ manu.

V. 80. Ζηνὸς ἐκ προβωμίων) Si hæc Ara *Miſericordiæ*, quomodò hic Jovis dicitur? In *Jovis Agoræi* Templo erat *Miſericordiæ* Ara; vel *Jovis* Ara ſimul cum *Miſericordiæ* Arâ erigebatur, vel *Jovis* nomine vocatur Miſericordiæ Ara, eò quòd ut *Homerus* ait (*Odyſſ.* ζ. v. 207. & ξ. v. 58.) πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες Ξεῖνοί τε πτωχοί τε. Unde Ξένιος & Ἱκέσιος dicitur, vid. quæ *Scholiaſtes* ad *Hecub.* v. 345. *Joſ. Barnes.* V. 81. Τετράπολιν ξυνοικον ἦλθες λαόν;) Ita olim *Attica* vocabatur Τετράπολις, ut teſtatur *Strabo* l. 8. Ξοῦθος δὲ τὴν Ἐρεχθέως θυγατέρα γήμας, ᾤκισε τὴν Τετράπολιν τῆς Ἀττικῆς, Οἰνόην, Μαραθῶνα, Προβάλινθον καὶ Τρικόρυθον. *Sophocl. Scholiaſt.* Διὸ Λακεδαιμόνιοι τὴν λοιπὴν γῆν δῃοῦντες, τῆς μὲν Τετραπόλεως ἀπέσχοντο διὰ τοὺς Ἡρακλείδας. *Theſeus* verò, ut *Plutarchus* refert, συνῴκισε τοὺς τὴν Ἀττικὴν κατοικοῦντας, εἰς ἓν ἄστυ, καὶ μιᾶς πόλεως ἕνα δῆμον ἀπέφηνε. *Joh. Brodæus.* V. 83. Πέραθεν) ἐκ τοῦ πέραν. Hinc ἀντιπέραν & ἀντιπέραθεν, πέρηθεν & περαιόθεν, ſcribitur & πέρας & πέρα. Vid. *Lexica.* Ibidem, Ἁλίῳ πλάτᾳ) *Atticè* pro ἁλίᾳ, ab ἅλς mare: Πλάτα, *Remus*, pro *Navis*. Synecdoche. *J. Barnes.* V. 91. Σῶμα τόδε) pro Ἐγώ, ὁ Ἰόλαος. Sic Ἡρακληείη βίη, Ἑρμείαο δέμας & *Corpus Turni*, Periphraſticè dicuntur; ut ſuprà diximus ad *Iphig.* Aul. v. 417. & *Iphig.* Taur. v. 1440. Vid. infrà v. 529. *Iolaus* autem fuit *Herculis* Armiger & belli Socius & Auriga; ut patet ex Poemate, *Herculis Scuti* nomine inſignito, *Heſiodo* attributo, v. 77. &c. Ὅς ῥά τοθ' ἡνίοχον προσέφη κρατερὸν Ἰόλαον &c. *Pauſanias* quoque in *Atticis* fol. 17. lin. 17. Ἀλκμήνης τε βωμὸς καὶ Ἰολάου πεποίηται, ὃς τὰ πολλὰ Ἡρακλεῖ συνεπόνησε τῶν ἔργων. *Plutarchus* in *Pelopidâ*, Λέγεται δὲ καὶ τὸν Ἰόλαον τοῦ Ἡρακλέους ἐρώμενον ὄντα, κοινωνεῖν τῶν ἄθλων καὶ παρασπίζειν. Quare rectè illum *Euripides* hic vocat Ἡράκλειον παραστάτην, ἤγουν παρασπίζοντα, καὶ παρὰ πλευρὰ ἱστάμενον ἐν τῷ πολέμῳ. *Joſua Barnes.* V. 92. Τοῦ πετ') Ità legimus pro τοῦ ποτ' *Aldino*, vid. *Henricum Stephanum*; quam lectionem Reſponſum confirmat, Τίνος εἰσὶν οἱ παῖδες; Ἡρακλέους. *Joſua Barnes.* V. 97. Μελομένῳ) *Canterus* & *Scaliger* μελόμενοι legunt & certè multò ſatiùs ad ἱκέται referetur hæc vocula, quàm ad μοι, ut cuivis conferenti videbitur; quum autem *Atticè* μελομένῳ pro μελόμενοι ſcribi poteſt, nihil muto. *Joſua Barnes.* V. 104. Δαιμόνων ἀπολείπειν σ' ἕδη) *Chorus* nuper *Copreum* allocutus, nunc ad *Iolaum* convertit orationem; neque te, fas eſt Divûm Altaria remittere. Non enim Juſtitia id patietur, ut quæ *Homicidæ* aliquandiù poſſunt Altaria defendere, ea *Hoſpitibus* & Afflictis Aſylum non præbeant. *Joſua Barnes.*

Χο. Ἀθι-

Στροφὴ ζ.

Χο. Ἄθεον, ἱκεσίαν μεθεῖναι πόλει
Ξένων * πρὸς τὸ πᾶν. * Canter. προςτροπάν.

Ἴαμβοι.

Κο. " Καλὸν δέ γ' ἔξω πραγμάτων ἔχειν πόδα,
" Εὐβουλίας τυχόντα τῆς ἀμείνονος.
Χο. Οὔκουν τυράννῳ τῆσδε γῆς φράσαντά σε
Χρῆν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βίᾳ ξένους
Θεῶν ἀφέλκειν, γῆν * σέβοντ' ἐλευθέραν. * Hen. Steph. ex MS. σέβοντ'.
Κο. Τίς δ' ἐστὶ χώρας τῆσδε, ϗ πόλεως ἄναξ;
Χο. Ἐσθλοῦ πατρὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως.
Κο. Πρὸς τόνδ' ἀγών τις ἄρα τοῦδε τοῦ λόγου
Μάλιστ' ἂν εἴη· τἄλλα δ' εἴρηται μάτην.
Χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς ἔρχεται σπουδὴν ἔχων,
Ἀκάμας τ' ἀδελφὸς, τῶνδ' ἐπήκοοι λόγων.
Δη. Ἐπείπερ ἔφθης, πρέσβυς ὢν, νεωτέρους,
Βοηδρομήσας τήνδ' ἐπ' ἐσχάραν Διὸς,
Λέξον, τίς ὄχλον τόνδ' ἀθροίζεται τύχη.
Χο. Ἱκέται κάθηνται παῖδες οἵδ' Ἡρακλέους,
Βωμὸν καταστέψαντες, ὡς ὁρᾷς, ἄναξ,
Πατρός τε πιστὸς Ἰόλεως παραστάτης.
Δη. Τί δῆτ' ἰυγμῶν ἥδ' ἐδεῖτο συμφορά;
Χο. Βίᾳ νιν οὗτος τῆσδ' ἀπ' ἐσχάρας ἄγειν
Ζητῶν, βοὴν ἔστησε, κἄσφηλεν γόνυ
Γέροντος, ὥστε μοι βαλεῖν οἴκτῳ δάκρυ.
Δη. Καὶ μὴν στολήν γ' Ἕλληνα, ϗ ῥυθμὸν πέπλων
Ἔχει· τὰ δ' ἄλλα, βαρβάρου χερὸς τάδε.
Σὸν δὴ τὸ φράζειν ἐστὶ, μὴ μέλλειν τ' ἐμοὶ,
Ποίας ἀφῖξαι δεῦρο γῆς ὅρους λιπών.
Κο. Ἀργεῖός εἰμι· τοῦτο γὰρ θέλεις μαθεῖν.
Ἐφ' οἷσι δ' ἥκω, ϗ παρ' οὗ, λέγειν θέλω.
Πέμπει Μυκηνῶν δεῦρό μ' Εὐρυσθεὺς ἄναξ,
Ἄξοντα τούσδε· πολλὰ δ' ἦλθον, ὦ ξένε,
Δίκαι' ὁμαρτῇ δρᾶν τε, ϗ λέγειν ἔχων.
Ἀργεῖος ὢν γὰρ αὐτὸς, Ἀργείους ἄγω,
Ἐκ τῆς ἐμαυτοῦ τούσδε δραπέτας ἔχων,
Νόμοισι τοῖς ἐκεῖθεν ἐψηφισμένους * Vid. Supplic. v. 186.
Θανεῖν· * δίκαιοι δ' ἐσμὲν οἰκοῦντες πόλιν,
Αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίους κραίνειν δίκας.
Πολλῶν δὲ κἄλλων ἑστίας ἀφιγμένων,
Ἐν τοῖσίδ' αὐτοῖς τοῖσιν ἕσταμεν λόγοις,

Strophe 7.

Cho. Impium eſt civitatem negligere ſupplicem
Hoſpitum Supplicationem.

Copreus.

" Præclarum vero eſt extra negotia habere pedem,
" Nactum melius conſilium.
Cho. Ergo Regi hujus agri te declaratis
His *rebus* oportebat hæc audere, non autem per vim hoſpites
A Diis *&* à *Deorum aris* abſtrahere, terram venerantè liberã.
Cop. Quis autem eſt rex hujus regionis & urbis?
Cho. Inclyti patris filius Demophoon Theſei.
Cop. Cum hoc igitur mihi certamen aliquod hujus controverſiæ
Potiſſimum erit, reliqua verò dicta ſunt fruſtra.
Cho. Atqui hic ipſe *jam huc* venit feſtinanter,
Et Acamas frater, *qui erunt* auditores hujus cauſæ.
Dem. Poſtquam tu ſenior antevertiſti *nos* juniores,
Accurrens ad hanc aram Jovis,
Dic, qui caſus hanc turbam congreget.
Cho. Sedent ſupplices iſti filii Herculis,
Coronantes aram, ut vides, ô rex,
Et Iolaus fidus ſocius patris eorum.
Dem. Quid igitur clamoribus hæc indigebat calamitas?
Cho. Vi eos iſte conans ab hac arâ
Volens, excitavit clamorem, & evertit genu
Senis, ut prǽ miſeratione mihi excuſſerit lacrymas.
Dem. Et tamen ornatum græcanicum, & modum veſtis *græcanicæ*
Habet. *In rebus* verò cæteris, *hæc facinora ſunt* barbaræ manûs.
Tuum eſt jam dicere, & non cunctari, mihi,
Cujus terræ fines relinquens, huc veneris.
Cop. Argivus ſum: hoc enim vis ſcire.
Quare autem venerim & à quo *miſſus* dicere volo.
Mittit me huc Mycenarum rex Euryſtheus
Ducturum hos: veni autem, ô hoſpes, multa
Juſta ſimul & facere, & dicere habens.
Ipſe enim cùm ſim Argivus, duco Argivos
Fugitivos hos ex meâ *terrâ* tenens,
Legibus patriis condemnatos
Capitis. Æquum n. eſt, ut *noſtram* adminiſtrantes Rempublicam
Nos ipſi per nos ipſos rata perficiamus judicia.
Cum autem & multorum aliorum *ad aras hi transfugæ* venerint,
In his ipſis ſtetimus verbis, *iiſdem verbis ac rationibus uſi ſumus,*

V. 108. Ἄθεον, ἱκεσίαν μεθεῖναι πόλει ξένων πρὸς τὸ πᾶν) Ingenioſe, uti ſolet, *Canterus*, & *Scaligerum* iſtius Lectionis Laudatorem habet, προςτροπὰν legit; vel etiam προςτρόπων, pro προςτεταίων, ſed priùs antefero: Nì & προςτροπαίων legatur, id enim meliùs ad ἱκεσίαν referetur, quàm προςτροπήν. Nec vulgata Lectio eſt prorsùs reſpuenda, Hic enim eſt ſenſus, Ἄθεον μὲν ἐστι τῇ πόλει πρὸς τὸ πᾶν, παντελῶς ϗ ἀβασανίστως μεθεῖναι ϗ ὀλιγωρεῖν. *Joſua Barnes.* V. 110. Καλὸν δέ γ' ἔξω πραγμάτων ἔχειν πόδα) Huic ſimile Adagium à *Zenobio* profertur; Ἐκ πηλοῦ πόδας ἔχεις· ἐπὶ τῶν ἔξω κινδύνων καθεστώτων. *Æſchylus* in Agamemn. Ἔξω κομίζων ὀλεθρίου πηλοῦ πόδα. *Idem* in Prometh. Ἐλαφρὸν ὅστις πημάτων ἔξω πόδα Ἔχει. *Johan. Brodæus.* V. 114. Γῆν σέβοντ' ἐλευθέραν) ἐχρῆν σε μὴ βίᾳ ξένους ἀφέλκειν τῶν βωμῶν, ἀλλὰ φράσαντα τῷ βασιλεῖ ταῦτα τολμᾶν τιμῶντα ϗ ὡς σεβασμοῦ ἔχοντα ἡμετέραν πόλιν ἐλευθέραν ἐς. Hunc verſum Magnus ille *Joſephus Scaliger*, à *Choro* adhuc continuari hoc modo deberi ſtatuit, *Chorus*, Οὔκουν τυράννῳ κ.λ. Χρῆν ταῦτα κ.λ. Θεῶν ἀφέλκειν, γῆν σέβοντ' ἐλευθέραν· Πρὸς τόνδ' ἀγὼν τις ἄρα τοῦδε τοῦ λόγου μάλιστ' ἂν εἴη· τἄλλα δ' εἴρηται μάτην. Κοπρεύς· Τίς δ' ἐστὶ χώρας τῆσδε ϗ πόλεως ἄναξ. Χορός. Ἐσθλοῦ πατρὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς ἔρχεται κ. λ. Sedquandoquidem ſenſus in propatulo eſt, veteri ordine ſervato, miro quid Magno Viro in mentem Venerit, ut ſine causâ tantas turbas excitare vellet. *Joſua Barnes.* V. 120. Ἀκάμας τ' ἀδελφὸς) De *Acamante* & *Demophonte* fratribus *Theſei* filiis, per vices regnantibus, Vid. ſupra v. 35. *Joſua Barnes.* V. 125. Βωμὸν καταστέψαντες) Vel ſimpliciter pro *Aram circumſedentes*, cingentes, obſidentes; vel etiam reſpectum habet ad veterum morem Altares coronandi; unde *Pindar.* Iſthm. Od. iv. Antiſtroph. 4. Καὶ πεδ' ... στεφανώματα βωμῶν. Scholiaſt. νεαρὰ στέμματα βωμῶν. Hinc *Propert.* l. 3. *Inde coronatas ubi Thure piaveris Aras. Joh. Brodæus.* V. 126. Πατρός τε πιστὸς Ἰόλεως παραστάτης) Vid. ſuprà ad v. 91. V. 128. Βίᾳ νιν οὗτος τῆσδ' ἀπ' ἐσχάρας ἄγειν) Hoc in Loco ἐσχάρα, quòd aliàs *Focum* ſonat, *Aram* ſignificat, ut rectè *Euſtathius* fol. 1564. lin. 32. Νεάνθης δέ φασιν ὁ Κυζικηνὸς λέγει, ὡς βωμοὶ μὲν Δαιμόνων· Ἐσχάραι δ' Ἡρώων. Σοφοκλῆς δὲ ϗ αὐτὴ βωμοῦ οἶδεν Ἐσχάραν· Λέγει δὲ ϗ Εὐριπίδης, Μηλοσφαγοῦντι Δαιμόνων ἐπ' ἐσχάραις. *Joſua Barnes.* V. 129. Κἄσφηλεν) Καὶ ἔσφηλεν, σφαλῆναι ἐποίησεν. *Sophoc.* Ajac. Ἤδη μ' ἐπ' αὐτοῖς χεῖρ' ἐπευθύνοντ' ἐμὴν Ἔσφηλεν. *Idem* in Electr. Πολλά τοι σμικροὶ λόγοι Ἔσφηλαν ἤδη. *Joh. Brodæus.* V. 144. Αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίους κραίνειν δίκας) Non erat, ut *Scaliger* alitèr legeret αὐτοὺ & κυρίας, καθ' αὑτῶν enim ſonat inter ipſos & contra ſeipſos, & ſuos; κυρίους autem pro κυρίας *Atticè. J. Barnes.* V. 146. Ἐν τοῖσί δ' αὐτοῖς τοῖσιν ἕσταμεν λόγοις) Cùm priùs in Vulgaribus legebatur, Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσιν ἕσταμεν λόγοις· *Scaliger*, Ἐν τοῖσι τοιούτοισιν ἕσταμεν λόγοις. *Canterus*, Ἐν τοῖσιν

αὐτοῖς

αὐτοῖς τοῖσιδ' ἴσμεν λέγεις· *Dupertus*, Ἐν τοῖσιδ' αὐτοῖς τοῖσιν ἴσμεν λέγεις. Probabilitèr omnes, ſed *Dupertus* rem attigit; ita enim Omnium Vetuſtiſſima *Aldi* Editio ad verbum; quare illam ſequor τοῖσιδε pro τοῖσδε & τούτοις. *Joſua Barnes.*

Κοὐδεὶς ἐτόλμησ' ἴδια προσθέσθαι κακά.
Ἀλλ' εἴ τιν' εἰς σὲ μωρίαν ἐσκεμμένοι,
Δεῦρ' ἦλθον ἐς κίνδυνον, ἐξ ἀμηχάνων
Ῥίψαντες, εἴτ' οὖν, εἴτε μὴ, γενήσεται.
Οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζουσί που
Μόνον τοσαύτης, ἣν ἐπῆλθον, Ἑλλάδος,
Τὰς τῶνδ' ἀβούλους ξυμφορὰς κατοικτιεῖν.
Φέρ', ἀντίθες γὰρ, τούσδε γ' εἰς γαῖαν παρεὶς,
Ἡμᾶς τ' ἐάσας ἐξάγειν, τί κερδανεῖς;
Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν, τοιάδ' ἔστι σοι λαβεῖν·
Ἄργους τοσήνδε χεῖρα, τήν τ' Εὐρυσθέως
Ἰσχὺν ἅπασαν τῇδε προσθέσθαι πόλει.
Ἢν δ' εἰς λόγους τε, καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα
Βλέψας πεπανθῇς, εἰς πάλην καθίσταται.
Δορὸς τὸ πρᾶγμα· μὴ γὰρ ὡς μεθήσομεν
Δόξης ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χαλυβδικοῦ.
Τί δῆτα φήσεις; ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεὶς,
Τιρυνθίοις * θῇς, πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν; *Scal.* λῇς.
Ποίοις δ' ἀμύνων συμμάχοις; τίνος δ' ὕπερ
Θάψεις νεκροὺς πεσόντας; ἦ κακὸν λόγον
Κτήσῃ πρὸς ἀστῶν, εἰ γέροντος οὕνεκα
Τύμβου, τὸ μηδὲν ὄντος, ὡς εἰπεῖν ἔπος,
Παίδων τε τῶνδ', εἰς ἄντλον ἐμβήσῃ πόδα.
Ἐρεῖς τὸ λῷστον ἐλπίδ' εὑρήσειν μόνον.
Καὶ τοῦτο πολλῷ τοῦ παρόντος ἐνδεεῖ.
Κακῶς γὰρ Ἀργείοισιν οἵδ' ὡπλισμένοι
Μάχοιντ' ἂν ἡβήσαντες, εἴ τι τοῦτό σε
Ψυχὴν ἐπαίρει· χ' ὡ 'ν μέσῳ πολὺς χρόνος,
Ἐν ᾧ διεργασθεῖτ' ἄν· ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ.
Δὸς μηδὲν, ἀλλὰ τἄμ' ἐῶν ἄγειν ἐμὲ,
Κτῆσαι Μυκήνας. μηδ', ὅπερ φιλεῖτε δρᾶν,
Πάθῃς σὺ τοῦτο, τοὺς ἀμείνονας παρὸν
Φίλους ἑλέσθαι, τοὺς κακίονας λάβῃς.
Δη. Τίς ἂν δίκην κρίνοιεν, ἢ * γνοίη λόγον, * *Stobæus* δίκ.
Πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ * σαφῆ; * *Stobæus* σαφῶς.
Ιό. Ἄναξ, ὑπάρχει μὲν τόδ' ἐν τῇ σῇ χθονί

Et nemo auſus eſt acerſere ſibi mala.
Sed ſi ſtultitiam hi aliquam in te animadvertentes,
Huc venerunt in periculum, ob deſperationem, *te*
Conjicientes, ſive *fiat id quod optant*, ſive non, id perficitur.
Non enim ſperâſſent, te exiſtentem mentis compotem,
Solum ex tantâ Græciâ, quam pererrârunt,
Horum inconſultas calamitates miseraturum.
Age (confer enim *rationes*) hos dimittens in *noſtram* terram,
Et ſinens nos abducere, quid lucri facies?
A nobis quidem hujuſmodi *commoda* licet tibi accipere:
Argi *urbis* ipſius tantos exercitus, & Euryſthei
Omnes vires addere huic Reipublicæ.
Si verò dicta & horum miſerationes
Intuens emollitus fueris, in certamen veniet
Armorum hæc res, nec enim quòd dimittemus
Putes contentionem iſtam ſine ferro.
Quid verò tum dices? quibus campis ſpoliatus,
Tirynthiis movebis bellum Argivis ſuſtinendum?
Quib. v. bel. ſoc. *ulteris nos* propulſ. cujus etiã *rei* causã, *quo prætex.*
Sepelies *tuos cives* mortuos? certè malam famam
Tibi comparabis à civibus, ſi propter ſenem,
Qui eſt ſepulchrum, nihil exiſtens, ut ita dicam,
Et propter hos pueros, in ſentinam imponas pedem.
Sed dices hoc unum, quod optimũ *eſt*, te inventurum eſſe ſpem:
At hoc longè inferius *eſt* præſenti *noſtræ civitatis robore.*
Malè enim cum Argivis iſti armati
Pugnabunt, cùm ad pubertatem pervenerint; ſi hoc tibi
Animos tollit: & in medio longum *eſt* tempus,
In quo vos poteſtis perire. Sed mihi obtempera.
Nihil des, ſed ſinens me mea abducere,
Concilia *tibi* Mycenas: neque (quod ſoletis facere)
Hoc facias tu quoque, cùm poſſis potentiores
Amicos *tibi* adjungere, ut imbecilliores adjungas.
Dem. Quis litem *rectè* judicârit, aut cauſam *benè* cognoverit,
Priuſquam ex utroque *litigatore* ſermonẽ audiverit perſpicuum?
Iol. O Rex, licet quidem hoc in tuâ terrâ

V. 148. Ἀλλ' εἴ τιν' εἰς σὲ μωρίαν ἐσκεμμένοι κ. λ.) Ἀλλ' οἱ σκεπτόμενοι εἰς σε μωρίαν τινὰ ἐσκέψαντο, καὶ οὕτως δεῦρο ἦλθον, αὐτοὶ ἐξ ἰδίας ἀμηχανίας ἅμα καὶ σε ῥίψαντες ἐς κίνδυνον, ἐὰν ἡ αὐτῶν ἐπιθυμία ἀποφαίνηται, ἐὰν μή. Nihil itaque huc ſpectat *Johan. Brodæi* importuna Notatio de proverbio κίνδυνον ῥίπτειν & κύβον ῥίπτειν. *Joſua Barnes.* V. 151. Φρενήρη) φρενήρης, ἀρτίφρων, ἀρτίας φρένας ἔχων, φρένας ἀρηρεμένος. V. 162. Δόξῃς) *Aor.* 1. *Subjunct.* Nihil enim hic δόξης, *Gloriæ*, loci habebat, ὁ δὲ νοῦς, μὴ γὰρ δόξῃς, ὡς μεθήσομεν ἀγῶνα τόνδε ἄτερ χαλυβδικοῦ. *Scaliger* qui δόξης nomen putabat, ὡς cum accentu ſcribebat, quaſi ita res ſe haberet, Μὴ γὰρ οὕτως μεθήσομεν τοῦτον τῆς δόξης ἀγῶνα &c. Μὴ autem *abſolutè* non rectè ſumitur pro οὐ, ſed ferè ſemper *indefinitè*, vel *negativè*, & *prohibitoriè*; adeò ut ſi δόξης eſſet nomen, neceſſe foret ſubaudire νομίζῃς, vel tale quid, ut aliquando fieri obſervavi. Sed hoc potiùs erat certamen *Vindictæ* & *Invidiæ*, quàm Gloriæ; nec noſtræ ſententiæ puto quenquam refragari poſſe; miror potiùs nemini antehàc eandem fuiſſe viſam. *Ibid.* Χαλυβδικοῦ) Ita audactèr ſcribo pro χαλυβικοῦ, quod priùs obtinebat; cùm ejus vocis Quantitas repugnaret; nec id tantùm, eſt enim χαλυβδικὸν vox vera & genuina.

Ita enim *Euſtathius* in *Homer.* fol. 294. lin. 4. Καὶ σιδήρεον Λακωνικόν· τριῶν γὰρ στομωμάτων φασὶ, τὸ μὲν χαλυβδικόν· τὸ δὲ Σινωπικόν· τὸ δὲ Λύδιον· τὸ δὲ Λακωνικόν. Καὶ Σινωπικὸν μὲν, καὶ χαλυβδικὸν, χρήσιμον εἰς τὰ τεκτονικά. Et *Heſychius*, Χαλυβδικὰ, τῆς Σκυθίας, ὅπου σιδήρου μέταλλα. Hinc *Æſchylus* vocat σίδηρον, Σκυθῶν ἄποικον χάλυβον. Et *Prometh.* v. 301. *Scythiam* vocat τὴν σιδηρομήτορα γαῖαν. De *Chalybum* populo vid. *Johann. Brodæum* & Lexica. *Joſua Barnes.* V. 163. Ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεὶς Τιρυνθίοις θῇς πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν) ποῖα πεδία ἀφαιρεθεὶς, ἤγουν τί παθὼν θέλεις ἔχειν πόλεμον Ἀργείοις τοῖς Τιρυνθίοις; Λέγεται γὰρ Τιρύνθιον Ἄργος. *Scaligeri* autem τὸ λῇς laudo, putóque θῇς ab illo corruptum. *Joſua Barnes.* V. 168. Τύμβου, τὸ μηδὲν ὄντος) Τύμβου γέροντος, i. e. τυμβογέροντος. Sic *Medeæ* v. 1209. Τίς τὸν γέροντα τύμβον ὀρφανὸν σέθεν τίθησιν; Ubi *Scholiaſt.* Τὸν γέροντα τύμβον) τὸν πλησίον θανάτου ὄντα· Τύμβους δὲ καλοῦσι τοὺς γέροντας, παρόσον πλησίον εἰσὶ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ τάφου. Τὸ μηδὲν ὄντος, τὸ μηδὲν per ὑπέρθεσιν affigitur Verbo εἰμὶ, ut Famoſum illud Πάντα γέλως, καὶ πάντα κόνις, καὶ πάντα τὸ μηδέν. *J. Barnes.* V. 169. Εἰς ἄντλον ἐμβήσῃ πόδα.) Moleſtum negotium aggredieris. Μεταφορικῶς à nautis, qui ſæviente Tempeſtate ſentinam difficultèr exhauriunt. Hinc *Latinis* exantlare, perpeti ſignificat. *Theognis*, v. 672. Ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν· ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα Ἀμφοτέρων τοίχων. *Joh. Brodæus.* V. 174. Χ' ὡ 'ν μέσῳ) Καὶ ὁ ἐν μέσῳ, ſic αὑτὸς pro ὁ αὐτὸς, & ὤλλος, pro ὁ ἄλλος. V. 178. Τοὺς ἀμείνονας παρὸν φίλους ἑλέσθαι) Παρὸν abſolutè pro παρόντος, ſic ſupra v. 7. ἐξὸν pro ἐπεὶ ἐξῆν, & infra v. 187. ψῆφον δοκοῦσαν, pro ἐπεὶ οὕτω δέδοκται. Vid. quæ Nos ad *Supplices* v. 129. & *Iphig.* Taur. v. 688. & v. 802. *Joſua Barnes.* V. 180. Τίς ἂν δίκην κρίνοιεν) Malè hic κρίνοιεν pro κρίνοι ſcribebatur, cùm illud ſit tertii pluralis, hoc ſingulare; nec tamen hoc vidit *Dupertus*,

nec ipſe *Canterus*, nec Magnus *Scaliger*; nec haud Minor *Stephanus*, licet is notas in hunc locum dederit, nec *Stobæi* exemplar aliàs hoc verbum profert: Solus *Æmil. Portus* hoc vidit & rectè notavit, vel κρίνειν legi debere, vel κρίνοι ἂν, etiam bis ἂν repetito; de quâ re Nos ad *Troad.* v. 985. Quod ad hujus loci ſenſum attinet, non dubium eſt, uti *Henricus Stephanus* ait, quin ad illum Proverbialem Verſum alludere voluerit *Euripides*, Μήτε δίκην δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. Vid. *Eraſmum* in Adagio, *Nè de lite pronunties.* Vide plura in hanc rem à nobis notata ad *Cyclop.* v. 252. *Joſua Barnes.*

Εἰπεῖν, ἀκοῦσαί τ' ἐν μέρει πάρεστί μοι.
Κοὐδείς μ' ἀπώσει πρόσθεν, ὥσπερ ἄλλοθεν.
Ἡμῖν δὲ καὶ τῷδ' οὐδέν ἐστιν ἐν μέρει·
Ἐπεὶ γὰρ Ἄργους οὐδὲν ἔσθ' ἡμῖν ἔτι,
Ψήφῳ δοκῆσαν, ἀλλὰ φεύγομεν πάτραν,
Πῶς ἂν δικαίως ὡς Μυκηναίους ἄγοι,
Ὅδ' ὄντας ἡμᾶς, οὓς ἀπήλασαν χθονός;
Ξένοι γὰρ ἐσμέν. ἢ τὸν Ἑλλήνων ὅρον
Φεύγειν δικαιοῦτ', ὅστις ἂν τ' Ἄργος φύγοι;
Οὔκουν Ἀθήνας γ'· οὐ γὰρ Ἀργείων φόβῳ,
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελῶσι γῆς.
Οὐ γάρ τι Τραχίς ἐστιν, οὐδ' Ἀχαιϊκὸν
Πόλισμ', ὅθεν σὺ τούσδε, τῇ δίκῃ μὲν οὔ,
Τὸ δ' Ἄργος ὀγκῶν, οἷάπερ καὶ νῦν λέγεις,
Ἤλαυνες ἱκέτας βωμίους καθημένους.
Εἰ γὰρ τόδ' ἔσται, καὶ λόγους * κρινοῦσι σούς,
Οὐκ οἶδ' Ἀθήνας τάσδ' ἐλευθέρας ἔτι.
Ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα, καὶ φύσιν·
Θνῄσκειν θελήσουσ'. " ἡ γὰρ αἰσχύνη, βάρος
" Τοῦ ζῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσιν νομίζεται.
" Πόλιν μὲν ἀρκεῖ· καὶ γὰρ οὖν ἐπίφθονον
" Λίαν γ' ἐπαινεῖν ἐστί· πολλάκις δὲ δὴ
" Καὐτὸς βαρυνθεὶς οἶδ', ἄγαν γ' αἰνούμενος.
Σοὶ δ' ὡς ἀνάγκη τούσδε βούλομαι φράσαι
Σώζειν, ἐπείπερ τῆσδε προστατεῖς χθονός.
Πιτθεὺς μέν ἐστι Πέλοπος· ἐκ δὲ Πιτθέως,
Αἴθρα· πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται σέθεν
Θησεύς. πάλιν δὲ τῶνδ' ἄνειμί σοι γένος.
Ἡρακλέης ἦν Ζηνός, Ἀλκμήνης τε παῖς.
Κείνη δὲ Πέλοπος θυγατρός· αὐτανεψίω
Πατὴρ ἂν εἴη σός τε, καὶ τούτων γεγώς.
Γένους μὲν ἥκεις ὧδε τοῖσδε, Δημοφῶν.
Ἃ δ' ἐκτὸς ἤδη τοῦ προσήκοντός σε δεῖ,
Τῖσαι, λέγω σοι, παισί· φημὶ γάρ ποτε

* Mallem hic κρανοῦσι.

Dicere, & audire viciſſim licet mihi, Nec ullus me pellet ulteriùs, *aut priùs*, ut aliundè *pulſus ſui*. Inter nos verò & hunc non conceditur alternis cauſam dicere: Poſtquam enim nihil eſt nobis ampliùs negotii cum Argis, Decreto facto; ſed patriam fugimus, Quomodo poteſt juſtè retrahere tanquam Argivos, Hic nos cum ſimus, quos expulit ex patriâ? Peregrini enim *jam* ſumus. An ex totâ Græciâ Juſtum putatis ut exulet, quicunque Argivam urbem fugiat? Nequaquâ certè is fugiat Athenas. Haud enim Argivorum metu Herculis liberos expellent *ex ſuâ* terrâ *Athenienſes*. Haud enim *Athenienſium urbs* eſt Trachis, nec Achaïcum Oppidum, unde tu iſtos, nullo quidem jure, (Sed Argos laudibus extollēs & jactans verba, qualia nūc quoq; di.) Expuliſti ſupplices ad aram ſedentes. Si enim hoc fiat, & *Athenienſes* perficiant verba, Non video Athenas iſtas liberas ampliùs *eſſe*. Sed novi ego horum animum & ingenium: Mori *potiùs* volent. " Dedecus enim, onus " Vitæ apud bonos viros putatur. " Satis autem eſt urbem *ita prædicâſſe*. Eſt enim invidioſum, " Immodicè prædicare: ſæpe enim jam " Memini me quoq; gravatū eſſe, quando nimiùm ſum laudatus. Quod autem *ſit* neceſſe tibi, hoc volo dicere, hos Servare, quia huic terræ præes. Pittheus enim *filius* eſt Pelopis: ex Pittheo verò Æthra: pater verò ex hâc naſcitur tuus Theſeus. Rurſus verò aſcendo & *repeto tibi ad* horum genus. Hercules erat Jovis, & Alcmenæ filius. Hæc verò Pelopis filiæ. *Ergo* conſobrini Fuerunt tuus pater, & horum pater. Attingis igitur ſic hos genere, ô Demophoon. Quæ verò præterea extra jam dictam cognationem te oportet Perſolvere filiis, dicam tibi: Glorior enim quondam

V. 183. Εἰπεῖν, ἀκοῦσαί τ' ἐν μέρει) Ita *Cyclop.* loco ſuprà citato, Ἄκουσον ἐν μέρει καὶ τὸν ξένον. Hoc autem in loco in *Demophontis* Perſonâ laudat *Euripides* Athenienſium ſuorum æquitatem in cauſis decernendis; de quâ re videſis *Johannis Meurſii* ſingularem librum, *Areopagum* dictum; præſertim c. 4. *Joſ. Barnes.* V. 187. Ψήφῳ δοκῆσαν) Vid. ſuprà ad v. 178. V. 188. Ὡς Μυκηναίους ἄγοι) Poetæ *Argos* & *Mycenas* pro eadem Civitate accipiunt. *Euripides* in *Oreſte*, Μυκηνίδες ὦ φίλαι. *Scholiaſt.* Μυκηνίδας δὲ αὐτὰς καλεῖ καὶ Ἀργείας, *Sophocl.* Scholiaſt. Ὅμηρος χωρίζει τὸ Ἄργος καὶ τὴν Μυκήνην· Οἱ δὲ νεώτεροι, τὴν αὐτὴν Μυκήνην καὶ Ἄργος φασί. *Strabo* l. 8. Εὐριπίδης δὲ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ δράματι, τοτὲ μὲν Μυκήνας καλῶν, τοτὲ δὲ Ἄργος τὴν αὐτὴν πόλιν, καθάπερ ἐν Ἰφιγενείᾳ καὶ Ὀρέστῃ. *J. Brodæus.* Quare autem id fit, idem *Strabo*, dicit, quia *Mycenæ* jam olim dirutæ erant, & ob vicinitatem harum Urbium. Διὰ δὲ τὴν ἐγγύτητα τὰς δύο πόλεις ὡς μίαν οἱ Τραγικοὶ συνωνύμως προσαγορεύουσιν. *Joſua Barnes.* V. 191. Δικαιοῦτε) Δίκαιον ὑπέθετε, κατακρίνετε. *Ibid.* Ὅστις ἂν τἄργος φύγοι) Laborabat priùs hic Verſus adeò, ut *Canterus* Aſteriſco notaret, nihil aliud proferre valens, ut neque ipſe *Scaliger*; *Dupertus* legebat, pro ἂν τἄργος, ἄντι καὶ Ἄργος, importuno hiatu; *Aldi* Editio Optima, omniúmque prima, habet ὅστις ἂν τἄργος, perfecto Verſûs Senſûsque complemento; Τἄργος autem pro τὸ Ἄργος, pro quo frequentiùs & magis ex regulâ, τοὔργος, ut τοὔγαλμα pro τὸ ἄγαλμα, τοὔγκιστρον pro τὸ ἄγκιστρον, τοὐμπέχονον, pro τὸ ἀμπέχονον, τοὔριον, τοὔστεον, & τοὐρχαῖον. *Joſ. Barnes.* V. 194. Οὐ γάρ τι Τραχίς ἐστιν, οὐδ' Ἀχαιϊκὸν) Sunt, inquit *Hen. Stephanus*, qui pro Τραχὶς reponant Τραχὶν, ut ſit nomen Civitatis, inquiunt. Sed ii, ſi *Stephanum* περὶ πόλεων conſuluiſſent, nihil hìc mutari debere didiciſſent. Hæc ille. Et ſane utroque modo ſcribitur, Τραχὶς & Τραχὶν, de quâ Urbe præter eundem *Stephanum* περὶ πόλεων, Adeundus *Euſtathius* in *Homer.* fol. 320. lin. 19. & Lexicographi. *Ceyx* autem *Alcyones* Maritus tunc temporis erat Rex *Trachinis*, qui *Euryſthei* minis territus, cum *Heraclidas* defendere nequiviſſet, illos ad *Athenas* cum *Iolao* miſit, *Herculis* enim amicus erat *Ceyx*. Vid. *Heſiodi* Scutum v. 353. Τρηχῖνα δὲ τοι παρελαύνω Ἐς Κήϋκα ἄνακτα, ὁ γὰρ δυνάμει τε καὶ αἰδοῖ Τρηχῖνος προβέβηκε. Hinc *Ovid.* Metamorph. l. xi. Fab. 8. ---*Fraterno ſanguine ſontem* [*Pelea*] *Expulſumque domo patriâ* Trachinia *tellus Accipit. Hic regnum ſine vi, ſine cæde, regebat Lucifero Genitore ſatus, patriúmque nitorem Ore ferens* Ceyx. *J. Barnes.* V. 203. Πόλιν μὲν ἀρκεῖ) Notabilis Ἔλλειψις, eſt autem honeſta *Apoſiopeſis*; quia veretur homo Ingenuus, nè Magnæ Urbi Adulari videatur, cùm juſtas eſſe laudes libaverit: hunc autem ſenſum *Brodæus* huic loco affin[illegible], *Urbs ſuâ ſatis virtute contenta eſt, nec alieno Præconio indiget.* Etiam hinc occaſionem nactus eſt *Euripid.* Patriam urbem laudandi; de quâ re Nos ſuprà v. 183. *Troad.* v. 218. & v. 9[illegible]. *J. Barnes.* V. 208. Πιτθεὺς μέν ἐστι Πέλοπος) *Pittheus Pelopis* filius, erat *Æthræ* Pater, *Æthra* autem mater *Theſei*, qui erat Pater *Demophontis*, ut Nos *Supplic.* v. 262. Hæc eſt *Theſei* atque *Demophontis* Genealogia. *Joſ. Barnes.* V. 210. Πάλιν δὲ τῶνδ' ἄνειμί σοι γένος) Ἄνειμι, Rectè nos

Aſcendo

Aſcendo interpretati ſumus, cùm malè anteà *Brodæus*, ad commemorandum eorum tibi genus *tranſeo*; alii autem, ſimpliciter *commemoro, refero.* Jure quidem utramque ſententiam *Henricus Stephanus* rejicit, ſed nec ipſe ſatis hunc locum aſſecutus videtur; quem ut pleniùs intelligas, ſciendum eſt, *Iolaum* à *Pittheo Pelopis* filio deſcendiſſe ad *Theſeum*, cujus erat filius ex *Phyllide Demophon*; at ut Affines & Conſanguineos probet *Herculis* filios rurſus aſcendit ab iis ad *Alcmenam* filiam *Lyſidice*, quæ erat *Pelopis* filia; qui *Pelops* pater erat *Pitthei*, *Theſei* Matris *Æthræ* Patris: ac proinde *Hercules* & *Theſeus* à Matribus erant *Pelopidæ*, & Conſobrini. Vide præterea quæ Nos ſupra ad v. 37. de *Heraclidarum* & *Theſeidarum* Affinitate. Nihil ergò hic ἄνειμι pro ἀνύω, ſed ἄνειμι, vel ſimpliciter ἀνατρέχω, vel ἀναλύω, ἀνέρχομαι, vel ἀνὰ γένος εἶμι. *Jupiter*, ex *Alcmenâ* genuit *Herculem*, *Alcmena* autem illa fuit filia, ut diximus, *Lyſidicæ Pelopis* filiæ. Eſt hæc itaque *Herculis* & *Heraclidarum* Genealogia. *Joſua Barnes.*

Σύμπλους γενέσθαι, τῷδ' ὑπασπίζων πατρί,
Ζωστῆρα Θησεῖ τὸν πολυκτόνον μέτα,
Ἅδου τ' ἐρεμνῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν
Πατέρα σόν· Ἑλλὰς πᾶσα τοῦτο μαρτυρεῖ.
Ὧν ἀντιδοῦναί σ' οἵδ' ἀπαιτοῦσιν χάριν,
Μήτ' ἐκδοθῆναι, μήτε πρὸς βίαν θεῶν
Τῶν σῶν ἀποσπασθέντας, ἐκπεσεῖν χθονός.
Σοὶ γὰρ τόδ' αἰσχρὸν χωρίς, ἔν τε πόλει κακόν,
Ἱκέτας ἀλήτας, συγγενεῖς, οἴμοι κακῶν·
Βλέψον πρὸς αὐτοὺς, βλέψον, ἕλκεσθαι βίᾳ.
Ἀλλ' ἀντιάζω σε, καὶ καταστέφω χεροῖν,
Καὶ πρὸς γενείου, μηδαμῶς ἀτιμάσῃς
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας εἰς χέρας λαβών.
Γενοῦ δὲ τοῖσδε συγγενής, γενοῦ φίλος,
Πατήρ, ἀδελφὸς, δεσπότης· ἅπαντα γὰρ
Ταῦτ' ἐστὶ κρείσσω, πλὴν ὑπ' Ἀργείοις πεσεῖν.
Χο. Ὤικτειρ' ἀκούσας τάσδε συμφορὰς, ἄναξ.
Τὴν δ' εὐγένειαν τῆς τύχης νικωμένην
Νῦν δὴ μάλιστ' ἐσεῖδον· οἵδε γὰρ πατρὸς
Ἐσθλοῦ γεγῶτες, δυστυχοῦσ' ἀναξίως.
Δη. Τρισσαί μ' ἀναγκάζουσι συμφορᾶς ὁδοὶ,
Ἰόλαε, τοὺς σοὺς μὴ παρώσασθαι ξένους.
Τὸ μὲν μέγιστον, Ζεὺς, ἐφ' οὗ σὺ βώμιος
Θακεῖς, νεοσσῶν τήνδ' ἔχων πανήγυριν.
Τὸ συγγενές τε, καὶ τὸ προὐφείλειν, καλῶς
Πράσσειν παρ' ἡμῶν τούσδε πατρῴαν χάριν,
Τό, τ' αἰσχρὸν, οὗπερ δεῖ μάλιστα φροντίσαι·
Εἰ γὰρ παρήσω τόνδε συλᾶσθαι βίᾳ
Ξένου πρὸς ἀνδρὸς βωμὸν, οὐκ ἐλεύθερον
Οἰκεῖν δοκήσω γαῖαν. Ἀργείοις δ' ὄκνῳ
Ἱκέτας προδοῦναι, καὶ τόδ' ἀγχόνης πέλας.
Ἀλλ' ὤφελες μὲν εὐτυχέστερον μολεῖν.
Ὅμως δὲ καὶ νῦν μὴ τρέσῃς, ὅπως σέ τις
Σὺν παισὶ βωμοῦ τοῦδ' ἀποσπάσῃ βίᾳ,
Σὺ δ' Ἄργος ἐλθὼν, ταῦτά τ' Εὐρυσθεῖ φράσον,
Πρὸς τοῖσδ' ἔτ', εἴ τι τοῖσί γ' ἐγκαλεῖ ξένοις,

Me ſocium fuiſſe Theſeo, cùm eſſem ſcutifer Herculis,
Ad petendum balibeum, qui fuit cauſa multarum cædium.
Reduxit autem *idem Hercules* ex infernis Plutonis receſſibus
Patrem tuum. Hoc tota Græcia teſtatur.
Pro quibus reddere te iſti viciſſim poſtulant gratiam,
Ne *hoſti* dedantur, neque per vim à Diis
Tuis avulſi, expellantur *ex hoc* agro.
Tibi enim privatim hoc turpe *fuerit* & civitati malum:
Supplices, exules, cognatos (Hei mihi malorum *cauſa*!
Intuere eos, vide eos) trahi per vim.
Sed rogo te, & corono tuas manus,
Et per mentum *te precor*, ne negligas
Filios Herculis, in manus *tuas* ſuſcipiens.
Sis verò illis cognatus, ſis amicus,
Pater, frater, dominus: omnia enim
Hæc ſunt potiora, quàm ab Argivis occidi.
Cho. Miſertus ſum ego audiens iſtas calamitates, ô rex,
Nobilitatem verò à Fortunâ vinci
Nunc maximè vidi. iſti enim è patre
Optimo nati, ſunt infelices præter ſua merita.
Dem. Tres calamitatis viæ *cauſæque* me cogunt,
O Iolae, non repellere tuos hoſpites,
Primùm quidē quod maximū *eſt*, Jupiter, ad cujus aram tu
Sedes, hunc cœtum habens pullorum, *i.e. puerorum*:
Deinde verò cognatio & prior obligatio, *quæ nos monet*,
Hos repoſcere à nobis paternum beneficium:
Et *tertio loco* ipſa turpitudo, de quâ maximè oportet eſſe ſolicitum.
Si enim permittam hanc vi ſpoliari
Aram ab homine peregrino non liberam
Videbor habitare terram: Argivis autem vereor
Prodere ſupplices, idque prope laqueum *exiſtentes*.
Utinam verò tuus adventus fuiſſet felicior.
Sed tamen ne nunc quidem trepida, ne te aliquis
Cum pueris avellat ab hâc arâ per vim.
Tu igitur reverſus Argos, dic & iſta Euryſtheo:
Præterea verò, ſi quod crimen his hoſpitibus objiciendum habet,

V. 217. Σύμπλους [illegible] Θησεῖ) [illegible] γὰρ ὑπὸ Ἡρακλέ[illegible] *Tzetzes* in *Lycophron.* Ἀδμήτη ἡ Εὐρυσθέως θυγάτηρ ἐπιθυμοῦσα τ Ἱππολύτης κλήσασθ ζωστῆρα· καὶ δὴ ἐπὶ πλοίῳ Ἡρακλῆς μετὰ τε Θησέως καὶ ἑτέρων εἰς Θεμισκύρας λιμένα ἦλθον, καὶ Ἱππολύτη τὸν ζωστῆρα τοῦτον ὑπέσχετο δοῦναι, Conſule *Diodorum Siculum* l. 5. & *Zenobium* in Parœmiâ, Οὐκ ἄνευ γε Θησέως. Hæc notavit. *Joh. Brodæus.* Adde his, *Apollodorum* in Bibliothec. l. 2. c. 4. §. 9. *Natal. Comit.* Mytholog. l. 7. c. 1. fol. 687. &c. *Joſua Barnes.* *Ibid.* Ὑπασπίζων) Rectè manet, licet *Joh. Brodæus* errando corrigebat in ὑπασπίζειν. Ita enim ſe verba habent, ἐγὼ γάρ ποτέ φημι σύμπλους Θησεῖ, ὑπασπίζων τῷ Ἡρακλεῖ, πατρὶ τούτων τῶν παίδων· Οὗτος γὰρ Ἀρχηγέτης [illegible] τῷ στόλῳ, τοῦ μετὰ ζωστῆρα τῆς Ἱππολύτης διακομισθέντος. V. 219. Ἅδου τ' ἐρεμνῶν) Ita ego audacter repono pro ἐρυμνῶν, quod priùs in omnibus libris malè obtinebat, nec tamen ulli notatum. Ἐρυμνὸς enim *Munitus*, ab ἔρυμα, ἐρεμνὸς autem quaſi ἐρεβεννὸς ab ἔρεβος. Ratio cuivis in promptu eſt. Nota hæc de *Theſeo* Hiſtoria; de quâ tamen videſis *Plutarchum* in *Theſeo.* Joſua Barnes. V. 227. Καταστέφω χεροῖν) Supplices Coronas manibus geſtabant, quas Patrocinantibus ſibi obtulerunt. V. 228. Καὶ πρὸς γενείου) Δέομαι ſubaudi, vel potiùs ἀντιάζω σε repetendum διὰ κοινοῦ. V. 237. Τρισσαί μ' ἀναγκάζουσι (συμφορᾶς ὁδοί) Ὁδοὶ, ἤγουν λόγοι. Ὁδοὶ, argumenta & Rationes. *Euripides* in *Hecubâ*, Ἐξιστορήσω (ὧν ὁδὸν βουλευμάτων. *Idem* in *Phœniſſis*, Ἄκουε δή νυν θεσφάτων ἐμῶν ὁδόν. *Sophocles* in *Oedipo* Tyranno, v. 67. Πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάναις. *Scholium*, πολλὰς γνώμας ἐκβουλευσάμενος τῇ σκέψει πλανώμενος ἦλθον &c. *Johannes Brodæus.* V. 240. Νεοσσῶν τήνδ' ἔχων πανήγυριν) De *Pueris* νεοσσῶν nomine inſignitis vid. quæ Nos ad *Troad.* v. 746. Πανήγυριν autem vocat ob numerum *Heraclidarum*; erant enim ex *Theſei* filiabus tantùm ultra ſexaginta; præter *Hyllum* ex *Deianirâ*, *Agelaum* ex *Omphale*, alioſque ferè tredecim, quorum Nomina habes *Apollodori* Bibliothecâ l. 2. c. 7. §. 8. *Joſua Barnes.* V. 241. Καλῶς πράσσειν παρ' ἡμῶν τούσδε πατρῴαν χάριν) Πράσσειν ἀντὶ τοῦ πράττειν, vid. quæ Nos ad *Hecub.* v. 614. V. 247. Καὶ τόδ' ἀγχόνης πέλας) Καὶ τοῦτο, ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ ἐστίν. *Joh. Brodæus* paulò aliter hunc locum capit, nec prorſùs ineptè; dicit enim, *Et hoc periculo non caret. Tractum ab his, qui laqueo vitam finiunt.* Æſchyl. *in Eumenid.* Νῦν ἀγχόνης μοι τέρματ', ἢ φόβος βαλεῖν. *Ariſtoph.* in Acharn. Ταῦτα δῆτ' οὐκ ἀγχόνη. *Hæc illa.*

Δίκης

Δίκης κυρήσει· τούσδε δ' οὐκ ἄξεις ποτέ.
Κο. Οὐκ ἦν δίκαιον ᾖ τι, καὶ νικᾷ λόγῳ;
Δη. Καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἱκέτην ἄγειν βίᾳ;
Κο. Οὔκουν ἐμοὶ τόδ' αἰσχρὸν, ἀλλὰ σοὶ βλάβος.
Δη. Ἐμοί γ', ἐάν σοι τούσδ' ἐφέλκεσθαι μεθῶ.
Κο. Σὺ δ' ἐξόριζε· κᾆτ' ἐκεῖθεν ἄξομεν.
Δη. Σκαιὸς πέφυκας, τοῦ θεοῦ πλεῖον φρονῶν.
Κο. Δεῦρ', ὡς ἔοικε, τοῖς κακοῖσι φευκτέον.
Δη. Ἅπασι κοινὸν ῥῦμα Δαιμόνων ἕδρα.
Κο. Ταῦτ' οὐ δοκήσει τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.
Δη. Οὔκουν ἐγὼ τῶνδ' ἐνθάδ' εἰμὶ κύριος;
Κο. Βλάπτων ἐκείνους μηδὲν, ἂν σὺ σωφρονῇς.
Δη. Βλάπτεσθ', ἐμοῦ γε μὴ μιαίνοντος θεούς;
Κο. Οὐ βούλομαί σε πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν.
Δη. Κἀγὼ τοιοῦτος· τῶνδε δ' οὐ μεθήσομαι.
Κο. Ἄξω γε μέντοι τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ λαβών.
Δη. Οὐκ ἄρ' ἐς Ἄργος ῥᾳδίως ἄπει πάλιν.
Κο. Πειρώμενος δὴ τοῦτό γ' αὐτίκ' εἴσομαι.
Δη. Κλαίων ἄρ' ἅψῃ τῶνδε, κοὐκ ἐς ἀμβολάς.
Χο. Μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσῃς θενεῖν.
Δη. Εἰ μή γ' ὁ κῆρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.
Χο. Ἄπελθε· καὶ σὺ τοῦδε μὴ θίγῃς, ἄναξ.
Κο. Στείχω· μιᾶς γὰρ χειρὸς ἀσθενὴς μάχη.
Ἥξω δὲ πολλὴν Ἄρεος Ἀργείου λαβὼν
Πάγχαλκον αἰχμὴν δεῦρο. μυρίοι δέ με
Μένουσιν ἀσπιστῆρες, Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ
Αὐτὸς στρατηγῶν. Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις,
Καραδοκῶν τἀνθένδε, τέρμασιν μένει.
Λαμπρὸς δ', ἀκούσας σὴν ὕβριν, φανήσεται
Σοὶ, καὶ πολίταις, γῇ τε τῇδε, καὶ φυτοῖς,
Μάτην γὰρ ἥβην ὧδέ γ' ἂν κεκτῄμεθα

Jus *ſuum* conſequetur: hos verò *tu* nunquam *hinc* abduces.
Cop. Nō *abducā igitur hos*, ſi juſti aliquid affer & ratione *cauſ.* vinc.
Dem. At quomodo juſtum *eſt* ſupplicem abducere *vi*?
Cop. Nequaquam mihi hoc turpe *eſt*, ſed tibi damnum *feret*.
Dem. Certe mihi *erit dedecus*, ſi patiar te iſtos abſtrahere.
Cop. Tu igitur relega *eos* ex tuis finibus, & tūc *eos* illic abducemus.
De. Ineptus es, qui Deo plus ſapis, *qui Deo te ſapientiore eſſe putas*.
Cop. Ergo huc (ut videtur) malis fugiendum *eſt*.
Dem. Omnibus *eſt* commune perfugium ara Deorum.
Cop. Hæc non videbuntur pariter Mycenæis.
Dem. Nonne ego rerum iſtarum ſum dominus?
Cop. Nihil lædens *Mycenæos* illos, ſi ſapis, *hos transfug. mihi dedis*.
Dem. Lædimini *ergo*, quòd ego non polluam deos?
Cop. Non cupio te bellum movere Argivis.
Dem. Et ego ſic ſum affectus: iſtos vero non dimittam.
Cop. Ego tamen abducam meos correptos.
Dem. Haud igitur Argos facilè redibis.
Cop. At periculum faciens, hoc citò ſciam.
Dem. Plorans igitur hos attinges, idque ſtatim.
Cho. Ne per deos aude percutere præconem.
De. Niſi profectò iſte præco modeſtè ſe gerere diſcat, *eū percutiam*.
Cho. Abi tu: tu verò, ô rex, nè attingas hunc.
Cop. Abeo: unius enim manûs infirma *eſt* pugna.
Veniam autem magnum Martis Argivi adducens
Hoc armatum exercitum. Innumeri enim me
Expectant clypeati *milites*, Euryſtheiſque Rex
Ipſe dux exercitûs. Alcathoi verò ad extremos,
Expectans hinc *reſponſa*, fines manet.
Ubi s. audièrit tuam inſolentiam, apparebit ſplendidus *in armis*
Tibi, & civibus, & huic terræ, & arboribus:
Fruſtrà enim haberemus juventutem adeò

V. 259. Σκαιὸς πέφυκας, τοῦ θεοῦ πλεῖον φρονῶν) Σκαιὸς καὶ σκολιὸς εἶ, ἐὰν οὐκ ἐμοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ Θεῷ ταύτην ἀπάτην προσεῖναι νομίζῃ· Θεὸς γὰρ τοῖς ἑαυτοῦ βωμοῖς προσερχομένοις σωτηρίαν εἴρηκεν, ἐγὼ δὲ ἐὰν τοῦ θεοῦ ὑπηρέτης ὢν τούτους ἐξορίζοιμι ἐντεῦθεν, ἵνα πόρρω τοῦ θεοῦ ὄντες ὑφ' ὑμῶν ληφθῶσι, τί τοῦτο ἄλλο, πλὴν σκαιότης καὶ θεομίσητος ἀπάτη, ἀνάξιά τε ἐμοῦ καὶ θεοῦ, ὃς ὀρθὴν καὶ ἀληθῆ φιλεῖ διάνοιαν. *Joſ. Barnes.* V. 261. Ἅπασι κοινὸν ῥῦμα Δαιμόνων ἕδρα) Ῥῦμα παρὰ τὸ ῥύω, ὅπερ φυλάσσω, σώζω, ἐλευθερῶ. *Latinè* Tutamen ſonat, *Aſylum* in hoc loco. Reponit *Demophon Coprei* quæſtioni, *utrum Deorum Aræ eſſent Refugia malorum*, *Omnibus eas*, inquit, *patere oportere*; *Piis*, ut Deorum Amicis; etiam *Impiis*, Deorum Clementiam implorantibus; præſertim uſquedum Impietatis Convicti ex Lege fuerint; & à Diis ipſis rejecti. *J. Barnes.* V. 269 Ἄπει) Ἄπεις, *abis*, pro *abibis*, *Præſens* pro *Futuro*, vid. quæ Nos ad *Rheſ.* v. 450. V. 271. Κοὐκ ἐς ἀμβολάς) Καὶ οὐκ ἀναβλήδην, ἀλλ' ἐν τάχει. V. 272. Μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσῃς θενεῖν) *Homer.* Iliad. α. v. 334. Χαίρετε Κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν. *Scholiaſt.* Κήρυκες) Ἄξιοι καὶ θεῶν· Ἄσυλον γὰρ καὶ θεῖον τὸ γένος τῶν κηρύκων· Ἑρμῆς γὰρ μιγεὶς Πανδρόσῳ τῇ Κέκροπος θυγατρὶ, ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Κήρυκα, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Κηρύκων γένος, ὡς ἱστορεῖ Πτολεμαῖος· ἢ ὅτι τὰς ἑορτὰς τῶν θεῶν ἀγγέλλουσιν, ἢ ὅτι ἀπὸ Ἑρμοῦ εἰσιν ὄντος ἀγγέλου Διός· Præterea omnium humaniorum Gentium conſenſu *Ambaſſatores*, ut vulgò dicuntur, ſive *Heraldi*, ſeu magis *Latinè* velis, *Caduceatores*, *Feciales*, *Legati*, *Oratores*, ſacri ſemper ſunt habiti & inviolabiles; quem Characterem ut ſibi indelebilem reddant, Prudentèr iis agendum, nequid Officio ſuo nimis freti temerarium aut Legibus contrarium aggrediantur. Hæc docet nobis *Euripides*, nempe ipſum *Oratorem* violari poſſe & debere, ſi priùs ipſe legem violet, Κήρυκα τολμήσῃς θενεῖν, Εἰ μή γ' ὁ Κῆρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται. *Chorus* autem utrique conſulit. *Caduceatori*, nequid mali patiatur, & Regi, nè & ipſe licet ab effræni & petulanti Legato irritatus, contrà honorem ſuum & legem gentium in eum animadvertat; quare Hunc *abire* jubet; illum *impunè abire ſinat*, ſuadet, Ἄπελθε· Καὶ (σὺ τοῦδε μὴ θίγῃς, ἄναξ. Hæc habui ex *Euripidis* mente de Legatis dicere, ad quæ ferè alia referri debent; quanquam de hâc re Tractatum edidit Dominus *Johan. Finett* Miles, qui Copiosè de Legatis & eorum Officiis, aliiſque ad hanc cauſam pertinentibus *Anglico* ſermone diſſeruit. *Joſ. Barnes.* V. 279. Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις, καραδοκῶν τἀνθένδε, τέρμασιν μένει) *Alcathoi* ad extremos fines, eſt Notatio Urbis *Megarorum*, *Megaridis* provinciæ Capitis, quæ erat *Achaiæ*; Urbs autem illa inter *Athenas* & *Corinthum* ſita erat dicta *Alcathoe* quoque, ab *Alcathoo Pelopis* filio, qui cædis *Chryſippi* fratris ſuſpectus *Megara* venit, occiſóque *Leone* Cithæronio, qui multos & in iis *Megarei* Regis filium *Euippum* necaverat, aſcitus *Megareo* Gener in regno ſucceſſit; de quâ re vid. *Pauſaniam* in Atticis fol. 39. lin, 14. Altera quoque ex *Megarenſium* Arcibus *Alcathoe* vocatur, utpote ab *Alcathoo* ædificata, cujus cùm jaceret fundamenta, Diis, qui Προδομεῖς, Veſtibulares, dicuntur, primus omnium ſacrificâſſe fertur. *Ovid.* Triſt. l. 1. *Et quos Alcathoes memorant à manibus ortos.* Et *Metamorph.* Fab. 1. v. 7. *Prætentâtque ſui vires Mavortis in Urbe Alcathoe, quam Niſus habet.* *Theognis* & ipſe *Megarenſis* v. 771. Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην, Ἀλκαθόῳ Πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος. *Phœbus* dicitur *Alcathoi* gratiâ in hâc Arce ædificandâ laborantem auream Lyram depoſuiſſe, unde ipſi muri Vocales evaſère; ut *Ovidius* Metamorph. l. 8. teſtatur, *Regia turris erat vocalibus addita muris, In quibus auratam Proles Latonia fertur Depoſuiſſe Lyram: ſaxo ſonus ejus inhæſit.* Idem *Pauſanias* memorat in *Atticis* fol. 40. lin. 15. Quare *Pomponij* error notandus eſt, qui hæc dicit, *Alcathoe Nympha fuit amata ab Apolline, quæ dedit nomen Arci Megarenſium.* Pulchrè autem, ut hoc quoque addam, Poeta præſtolantem *Euryſtheum* fingit cum exercitu ad *Athenienſium* & *Megarenſium* fines, nè contra Decorum nimis feſtinantèr inter *Argivos* & *Athenienſes* pugna committi videretur. *J. Barnes.* V. 281. Λαμπρὸς δ', ἀκούσας (σὴν ὕβριν, φανήσεται)) ἐν τοῖς ὅπλοις λαμπρὸς, καὶ ὀλεσίδηρος, ὡς στίλβων παρ' Ὁμήρῳ ὅθεν καὶ Ἄρεως ὄνομα Στίλβων παρ' Ἀστρονόμοις. Ἐπεὶ ---- φαεινὸν δ' ἦν Ἄρηα) ἴσως Χρυσοῖς ἐκ κόρυθος λάμπει δὲ ἀκτῖνες ἀπ' αὐτοῦ Αἴγλην στίλβουσι. *Joſua Barnes.*

Πολλὴν ὅσ' Ἄργει, μὴ σὲ τιμωρούμενοι.
Δη. Φθείρου· τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ.
Ἐνθένδε δ' οὐκ ἔμελλες, αἰσχύνας ἐμέ,
Ἄξειν βίᾳ τούσδ'· οὐ γὰρ Ἀργείων πόλει
Ὑπήκοον τήνδ', ἀλλ' ἐλευθέραν ἔχω.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ὥρα προνοεῖν, πρὶν ὅροις πελάσαι
Στρατὸν Ἀργείων· μάλα δ' ὀξὺς Ἄρης
Ὁ Μυκηναίων,
Ἐπὶ τοῖσι δὲ δὴ μᾶλλον ἔτ' ἢ πρίν.
" Πᾶσι γὰρ οὗτος κήρυξι νόμος,
" Δὶς τόσα πυργοῦν τῶν γιγνομένων.
Πόσα νιν λέξειν βασιλεῦσι δοκεῖς;
Ὡς δείν' ἔπαθεν, καὶ παρὰ μικρὸν
Ψυχὴν ἦλθεν διακναῖσαι.

Ἴαμβοι.

Ιό. " Οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας,
" Ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κἀγαθοῦ πεφυκέναι,
" Γαμεῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν· ὃς δὲ νικηθεὶς πόθῳ
" Κακοῖς ἐκοινώνησεν, οὐκ ἐπαινέσω,
" Τέκνοις ὄνειδος οὕνεχ' ἡδονῆς λιπεῖν.
" Τὸ δυστυχὲς γὰρ ηὑγένει' ἀμύνεται)
" Τῆς δυσγενείας μᾶλλον· ἡμεῖς γὰρ κακῶν
Εἰς τοὔσχατον πεσόντες, εὕρομεν φίλους
Καὶ ξυγγενεῖς τούσδ', οἳ τοσῆσδ' οἰκουμένης
Ἑλληνίδος γῆς, τῶνδε προὔστησαν μόνοι.
Δότ', ὦ τέκν', αὐτοῖς χεῖρα δεξιάν, δότε
Ὑμεῖς τε παισί, καὶ πέλας προσέλθετε, * [illegible]
Ὦ παῖδες· εἰς μὲν πεῖραν * ἤλθομεν φίλων.
Ἢν δ' οὖν ποθ' ὑμῖν νόστος εἰς πάτραν φανῇ,
Καὶ δώματ' οἰκήσητε, καὶ τιμὰς πατρός,
Σωτῆρας αἰεὶ καὶ φίλους νομίζετε,
Καὶ μή ποτ' εἰς γῆν ἐχθρὸν αἴρεσθαι δόρυ,
Μεμνημένοι· τήνδ' ἀλλὰ φιλτάτην πόλιν
Πασῶν νομίζετ'· ἄξιοι γ' ὑμῖν σέβειν,
Οἳ γῆν τοσήνδε, καὶ Πελασγικὸν λεών,
Ἡμῶν ἀπηλλάξαντο πολεμίους ἔχειν,
Πτωχοὺς ἀλήτας εἰσορῶντες· ἀλλ' ὅμως
Οὐκ ἐξέδωκαν, οὐδ' ἀπήλασαν χθονός.
Ἐγὼ δὲ καὶ ζῶν καὶ θανών, ὅταν θάνω,
Πολλῷ σ' ἐπαίνῳ Θησέως, ὦ τᾶν, πέλας,
Ὑψηλὸν αἴρω· καὶ λέγων τάδ', εὐφρανῶ,

Multam Argis; niſi te puniremus.
Dem. Abi in malam rem: tuum enim Argos non formido,
Hinc verò nunquam, me ignominiâ-afficiens,
Vi abduces hos. Non enim Argivorum urbi
Subditam hanc, ſed liberam habeo.

Chorus.

Tēpus *eſt rebus* proſpicere, priuſquā ad *noſtr.* fines appropiquet
Exercitus Argivorum: admodum enim acer Mars *eſt*
Mycenæorum;
Ob hæc verò, multò magis quàm ante *ſe præſtabit acrem.*
" Omnibus enim præconibus hic *eſt mos*,
" Ut bis tantum exaggerent res quam geſtæ ſint.
Quàm multa putas ipſum regibus eſſe dicturum?
Quòd ſit atrocia paſſus, & penè
Venerit in periculum amittendæ vitæ.

Iol. " Non eſt hoc pulchrius decus liberis,
" Quàm ex patre bono fortique natos eſſe,
" Et ducere uxores ex bonis. Qui verò victus libidine
" Conjunxit *ſe* cum malis, *illum* ego non laudabo,
" Quòd relinquat liberis dedecus propter voluptatem.
" Infelicitatem enim generis-nobilitas propulſat,
" Magis quàm generis ignobilitas. Nos enim malorum
In extrema lapſi, invenimus amicos
Et cognatos hos, qui, cùm tanta ſit populis-culta
Græciæ terra, *tamen* hos ſoli defendunt.
Date vos, pueri, eis dextram manum, date
Et vos filiis, & propè accedite,
O filii: ad periculum & fidem veniamus amicorum.
Si quando igitur contigerit vobis reditus in patriam,
Et domos habueritis & honores patris,
Putate ſemper *hos eſſe veſtros* ſervatores & amicos,
Et nunquam adverſus *horum* terram tollite haſtam hoſtilem,
Memores horum *beneficiorum*, ſed chariſſimam civitatem
Omnium putate. Convenit enim ut colatis *eos*,
Qui terram tantam & Pelaſgicum populum
Averterunt à nobis, ut haberent *eos* hoſtes,
Intuentes *vos* mendicos, errones: ſed tamen
Non dediderunt, neque expulerunt ex *ſuâ* terrâ.
Ego verò & vivens & mortuus, quandocunque moriar,
O amice, magnis laudibus accedens Theſeo, *i.e. apud Inferos*,
Extollam te; & hæc dicens illum delectabo;

V. 285. Φθείρου) ἀπὸ φθορᾶς ἀπαλλάττου, *Abi in malam rem. Ariſtoph.* Ἀλλὰ φθείρου, καὶ μὴ κνίζης. Ex *Joh. Brodæo.* V. 298. Οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας) Hi duo Verſus à *Stobæo* citantur Florilegii capite 79. capite autem 88, toti octo Verſus proferuntur; eo quo hic leguntur ordine & iiſdem verbis; de *Grotianâ* Editione loquor: Quanquam prior citatio legat παισὶ τοῦδε, cùm altera habeat, ut nos legimus, τοῦδε παισί. Quod autem notat *Henricus Stephanus* de verſu interpoſito, nihil ad nos attinet; non eſt enim hic locus illi verſui; & *Grotii* Editio-*Stobæi* meliùs ſingularem illum verſum locat & legit, Χρὴ τοῖς τεκοῦσιν ἀξίαν τιμὴν ἔχειν. *Joſua Barnes.* V. 308. Δότ', ὦ τέκν', αὐτοῖς χεῖρα δεξιάν, δότε ὑμεῖς τε παισί) Dextera in Fide & Salutatione porrigitur. *Virgil. Æn.* l. 1. v. 412. ---*Cur dextræ jungere Dextram non datur? Ariſtophanes* in Ranis, Ἔμβαλέ μοι τὴν δεξιὰν ἐς δὸς κύσον· *Idem* in Nebulis, Καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν. *Scholia*, Ἔθος δ' ἐπὶ πίστει καὶ συνθήκαις βεβαίαις τὰς δεξιὰς διδόναι ἀλλήλοις. *Euſtathius*, Δεξιᾶς δὲ πιστοῦσθαι λέγει, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ὅρκοις οὐδὲν ἔλαττον εἰς πίστιν ἐλογίζετο καὶ τὸ τῶν δεξιῶν χειρῶν ἐμβολῆς· ἦν γὰρ ἡ δεξίωσις σημεῖον φιλίας. *Euripides* in *Medea*, Ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς πίστιν μεγίστην· Hinc *Æſchines* Κατὰ Κτησιφῶντος illuſtratur, Καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τραπέζης ἔφαγες καὶ ἔπιες, καὶ ἔσπεισας, καὶ τὴν δεξιὰν ἐνέβαλες, ἄνδρα φίλον καὶ ξένον ποιούμενος, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινας. *Joh. Brodæus.* V. 317. Οἳ γῆν τοσήνδε) *Argos* & *Mycenas*, clariſſima tum *Græciæ* lumina. Πελασγικὸν λεὼν) *Argivum* aut *Peloponneſium. Stephanus*, Πελασγία, ἡ χώρα τοῦ Ἄργους. Et Πελοπόννησος πρὸς ἐπωνυμίας ἔχει, ἐπὶ μὲν γὰρ Ἄπιος τοῦ Φορωνέως, ἐκαλεῖτο Ἀπία· ἐπὶ δὲ Πελασγοῦ, Πελασγία· ἐπὶ δὲ Ἄργου, ὁμωνύμως Ἄργος ἐκαλεῖτο. Ut autem *Straboni*, qui *Homerum Theſſaliam* Πελασγικὸν Ἄργος appellare tradit, non repugno; ita & ipſum Ἄργος *Peloponneſi* oppidum, quod ἱππόβοτον ac δίψιον vocant, ab *Euripide* Πελασγικὸν quoque nominatum contendo. Hæc ſunt ejus in *Oreſte* verba, Ὦ γῆν Ἰνάχου κεκτημένοι, Πάλαι Πελασγοί, Δαναΐδαι δὲ δεύτερον. Et, Ἰὼ Πελασγὸν Ἄργος. Ac ejuſdem in *Phœniſſis*, Εἰς χωρὸν δ' ἔβας, Κινούμενον γὰρ τυγχάνει Πελασγικὸν Στράτευμα. Nec me ab eâ opinione deducit libro quarto, capite quinto, *Plinius.* De *Pelaſgis* verò ſermonem habentes Poetæ, cautè explicandi ſunt. Nam *Theſſalia, Peloponneſus, Arcadia, Pelaſgiæ* (quòd ea Gens variis in locis pervagata ſit) nomen retinuerunt. Habitârunt & maritimam *Cariæ* regionem *Pelaſgi*, quæ Lectorem monuiſſe ſatis ſit. Hæc *Joh. Brodæus.* V. 321. Ἐγὼ δὲ καὶ ζῶν) Deſideramus & *Canteri* & *Brodæi* diligentiam in hoc loco vertendo; neuter enim videtur aſſecutus, quid ſibi vellet Poeta. Itaq; ſic intelligendum puto. *Ego verò & vivus & mortuus (cùm mortuus ero)*

multâ

multâ te Laude, ô Amice, apud Theſeum, *ſive* Theſeo *propè ſtans apud Inferos* (id enim ſibi vult Θανὼν πέλας) *extollam te* *hæc dicens illum delectabo*; *ſcilicet* quòd & humanitèr tu illius filius exceperis Nos, &c. Atque hoc modò ſenſus eſt planior & multò elegantior. Hanc notam in ſolidum debemus *Johannis Miltoni* Codici.

Ὡς εὖ τ' ἐδέξω, καὶ τέκνοισιν ἤρκεσας
Τοῖς Ἡρακλείοις· εὐγενὴς δ' ἀν' Ἑλλάδα
Σώζεις πατρῴαν δόξαν. ἐξ ἐσθλῶν γὰρ φὺς,
Οὐδὲν κακίων τυγχάνεις γεγὼς πατρὸς,
Παύρων μετ' ἄλλων· ἕνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως
Εὕροις ἂν, ὅστις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.
Χο. Ἀεί ποθ' ἥδε γαῖα τοῖς ἀμηχάνοις
Σὺν τῷ δικαίῳ βούλεται προσωφελεῖν.
Τοὶ γὰρ πόνους δὴ μυρίους ὑπὲρ φίλων
Ἤνεγκε· καὶ νῦν τόνδ' ἀγῶν' ὁρῶ πέλας.
Δη. Σοί τ' εὖ λέλεκται· καὶ τὰ τῶνδ' αὐχῶ, γέρον,
Τοιαῦτ' ἔσεσθαι. μνημονεύσεθ' ἡ χάρις.
Κἀγὼ μὲν ἀστῶν σύλλογον ποιήσομαι.
Τάξω δ' ὅπως ἂν τὸν Μυκηναίων στρατὸν
Πολλῇ δέχωμαι χειρί. πρῶτα μὲν σκοποὺς
Πέμψω πρὸς αὐτὸν, μὴ λάθῃ με προσπεσών.
" Ταχὺς γὰρ εἰργει πᾶς ἀνὴρ βοηδρόμος.
Μάντεις τ' ἀθροίσας, θύσομαι. σὺ δ' εἰς δόμους
Σὺν παισὶ χώρει, Ζηνὸς ἐσχάραν λιπών.
Εἰσὶν γὰρ οἵ σου, κἂν ἐγὼ θυραῖος ὦ,
Μέριμναν ἕξουσ'. ἀλλ' ἴθ' εἰς δόμους, γέρον.
Ιό. Οὐκ ἂν λίποιμι βωμόν· ἑζόμεσθα δή
Ἱκέται μένοντες ἐνθάδ' εὖ πρᾶξαι πόλιν.
Ὅταν δ' ἀγῶνος τοῦδ' ἀπαλλαχθῇς καλῶς,
Ἴμεν πρὸς οἴκους. θεοῖσι δ' οὐ κακίοσι
Χρώμεσθα συμμάχοισιν Ἀργείων, ἄναξ.
Τῶν μὲν γὰρ Ἥρα προστατεῖ Διὸς δάμαρ,
" Ἡμῶν δ' Ἀθηνᾶ. φημὶ δ' εἰς εὐπραξίαν
" Καὶ τοῦθ' ὑπάρχειν, θεῶν ἀμεινόνων τυχεῖν·
" Νικωμένη γὰρ Παλλὰς, οὐκ ἀνέξεται.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Εἰ σὺ μέγ' αὐχεῖς, ἕτεροι
2 Σοῦ πλέον οὐ μέλονται
3 Ξεῖν' Ἀργόθεν ἐλθών.
4 Μεγαληγορίαισι δ' ἐμὰς
5 Φρένας οὐ φοβήσεις.
6 Μήπω ταῖς μεγάλαισιν οὕτω,
7 Καὶ καλλιχόροις Ἀθάναις
8 Εἴη· σὺ δ' ἄφρων, ὅ, τ' Ἄργει
9 Σθενέλου τύραννος·

Ἀντιστροφή.

1 Ὃς πόλιν ἐλθὼν ἑτέραν
2 Οὐδὲν ἐλάσσον' Ἄργους,
3 Θεῶν ἱκτῆρας ἀλάτας
4 Καὶ ἐμᾶς χθονὸς ἀντεχομένους,
5 Ξένος ὢν, βιαίως
6 Ἕλκεις, οὐ βασιλεῦσιν εἴξας,

Quòd & humanitèr exceperis *nos*, & opem tuleris liberis
Herculeis. Nobilis igitur per Græciam
Servas paternam gloriam. Et bonis enim cum natus ſis,
Non es deterior patre,
Cum paucis aliis. Unum enim inter multos forte
Invenias, qui non ſit deterior patre.
Cho. Semper hæc terra calamitoſis
In causâ juſtâ vult opem ferre.
Innumeros enim jam labores pro amicis
Tulit; & nūc hoc *novū* certamē video prope *nos eſſe, nobis impend.*
D. Et à te rectè dictū eſt & glorior, *atq; confido*, ſenex, horū *Ath. eſſ.*
Talia fore, *qualia dixiſti: ſemper* commemorabitur hoc beneficiū.
Et ego quidem civium conventum faciam,
Et ordinabo, ut Mycenæum exercitum
Poſſim excipere cum magnis copiis. Primum quidē ſpeculatores
Mittam ad ipſum, ne me inicio *in nos* irruat,
" (Quilibet enim vir velox bellator *hoſtem* arcet)
Et ſacrificabo conſiderans vaticinia. Tu verò in *noſtras* ædes
Cum pueris ingredere, relinquens aram Jovis,
Sunt enim qui tui, etiamſi ego foris fuero,
Curam habebunt. Quamobrem in ædes ito, ſenex.
Iol. Non relinquam aram, ſedemus jam
Suppl. expectātes hic, donec civitas veſtra *Athen.* rē feliciter geſſerit.
Ubi autem hoc certamine liberatus fueris præclare,
Tunc ibimus in ædes. Diis autem non deterioribus,
Quàm Argivi, ſociis utimur, ô Rex.
Nam his quidem *Argivis* præeſt Juno, conjunx Jovis,
Nobis verò Minerva, " dico autem *in* fœlicitatem
" Et hoc prodeſſe, deos habere præſtantiores:
" Pallas enim non patietur ſe vinci.

EPODICA.

Strophe.

Co. 1 Si tu magnificè gloriaris, alii
2 Non *ideò* te plus curant,
3 Hoſpes ô *Copreu*; Argis *huc* profecte.
4 Magniloquentiâ tamen meā tuâ
5 Mentem non terrebis.
6 Nunquam adeò magnis,
7 Et *adeò* pulchram habentibus regionem Athenis *hoc*
8 Accidat, *ut his verbis terreantur.* Tu v. *es* amens, & *ille*, qui Argis
9 Stheneli *filius*, *Euryſtheus*, *eſt* tyrannus:

Antiſtrophe.

1 Qui urbem profectus *in* aliam
2 Non minorem Argis,
3 Deorum ſupplices erralos,
4 Meámque terram occupantes,
5 Peregrinus exiſtens, violenter
6 Trahis: non cedens regibus, *i. e. Demophonti & Acamanti*,

V. 327. Οὐδὲν κακίων τυγχάνεις γεγὼς πατρὸς) Aperte hic Poeta optimus *Homerum* Fontem haurit, qui *Odyſſ. β.* v. 276. Ita canit, Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλον) Οἱ πλέονες κακίους· παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους. Adi *Eraſmum* in Adagio, Ἀνδρῶν Ἡρώων τέκνα πήματα. Ex notis *Johannis Brodæi*. V. 330. Τοῖς ἀμηχάνοις) pro τοῖς ἀμηχανοῦσιν, Omni ope deſtitutis. V. 335. Μνημονεύσεθ' ἡ χάρις.) *Scaliger* hic μνημονεύσεις legit nō rectè. *J. Barnes.* V. 341. Μάντεις ἀθροίσας) Ita pro ἀθρήσας hic legendum cum *Cantero* ſtatuo, non autem cum illo ἀθρήσας in *Cyclope* item mutandum puto. Vid. *Canterum* Novar. Lection. l. 5. c. 29. V. 343. Θυραῖος ὦ) Foris, abſenſque fuero. *Sophocles* Ajac. v. 804. Αἴαντος δ' ἔτι θυραῖος εἴπερ ἐστὶν οὐ θαρρῶ πέρι. V. 348. Ἴμεν) pro εἴσιμεν, *Præſens* pro *Futuro*. Vid. ſuprà ad v. 269. V. 350. Τῶν μὲν γὰρ Ἥρα προστατεῖ) Ἀργείων δηλονότι. Vid. quæ Nos ad *Rheſ.* v. 376. & *Troad.* v. 973.

V. 360. Σθενέλου Τύραννος) *Euryſtheus Stheneli* filius, qui fuit *Perſei* ex *Andromedâ*. Hinc *Ovidio* dicitur *Stheneleius*. Epiſt. 9. *Quem non mille feræ, quem non Stheneleius hoſtis, Non potuit Juno vincere, vicit Amor.* Cùm jam *Hercules* naſciturus erat, *Jupiter* in concilio Deorum juravit, ut illo ipſo die ex ſuo genere naſceretur, qui finitimis Imperaret. *Juno* itaque in terram deſcendit, *Argos* petiit, *Alcmenæ* partum diſtulit, *Archippen Stheneli* uxorem ſeptem tantùm Menſium Fœtum parere coegit, *Euryſtheum* poſteà dictū, Qui eâ ratione *Argivorum* Regnum obtinuit, atque in *Herculem* imperium. *Joſua Barnes.*

7 Οὐκ

7 Οὐκ ἄλλο δίκαιον εἰπών.
8 Πῶς ταῦτα καλῶς ἂν εἴη
9 Παρά γ' εὖ φρονοῦσιν;

Ἐπῳδός.

1 Εἰρήνα μὲν ἐμοί γ' ἀρέσκει,
2 * Σὺ δ', ὦ κακόφρον ἄναξ,
3 Λέγω, εἰ πόλιν ἥξεις,
4 Οὐχ οὕτως, ἃ δοκεῖς κυρήσεις.
5 Οὐ σοὶ μόνῳ ἔγχος, οὐδ' ἰ-
6 τέα κατάχαλκός ἐστιν.
7 Ἀλλ' * ὦ πολέμων ἐραστὰ,
8 Μή μοι δορὶ * συνταράξῃς
9 Τὰν εὐχαρίστως ἔχουσαν
10 Πόλιν, ἀλλ' ἀνάσχου.

* Canterus [illegible]

* Canterus ὦ.

* an συνταράξῃς.

7 Neque quidquam aliud juſti dicens.
8 Ubinam hæc honeſtè fierent, *ac honeſtè conferentur*,
9 Saltem apud ſanè mentis homines?

Epodus.

1 Pax mihi quidem placet.
2 Tu verò, ô ſtulte rex,
3 Dico, ſi *adverſus noſtram* urbem venias,
4 Non ſic, quæ putas, conſequeris.
5 Non tibi ſoli haſta, ne-
6 que clypeus ære munitus eſt.
7 Sed ô belli Avide
8 Ne mihi concutias haſtâ
9 Gratiarum *ac venuſtatis* plenam
10 Civitatem: ſed *impetum tuum* reprime.

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

DEmophon *cognitis Vatum reſponſis* Iolao *refert*, Euryſtheum *non procul abeſſe*; *ſibi verò omnia, quæ ad pugnam ſint neceſſaria, jam eſſe expedita. Virginem autem aliquam Nobilem ab Oraculis ad Victimam poſci; ſe verò neque ſuos, neque alienos immolaturum liberos; quare ipſum deſpicere debere, quomodò in hâc parte Deorum poſtulationibus fiat ſatis.* Iolaus *hâc difficultate implicitus, ſe ſuóſque deplorat, quos nuper in Portu putabat, nunc iterum alto mari videt deferri. Tandem ſeipſum* Euryſtheo *offerri vult, hâc conditione, ut* Herculis *Liberi ſalvi maneant. Virgo* Macaria, Herculis *filia, cùm audiret Victoriam eâ lege acquiri poſſe, ultrò ſe Fratrum & Sororum causâ Victimam letho offert.* Eam Iolaus *à propoſito hortari, ſaltem, ut priùs ſortitionem unà cùm reliquis ſororibus faciat: Ipſa hanc ſibi Gloriam propriam vult & integram; nec ſorte deſignari, ſed voluntate ad mortem cupit. Hinc fratribus & ſororibus cum ſene valere juſſis, ſtudium iis veræ ſapientiæ, ac Pietatem Gratitudinémque ergà ſuos manes commendat.* Chorus *Providentiæ Divinæ inſcrutabilem varietatem notat, ſenémque conſolatur, ut moderatiùs ferat glorioſam* Macariæ *mortem.*

ΙΟΛΑΟΣ, ΔΗΜΟΦΩΝ, ΜΑΚΑΡΙΑ, ΧΟΡΟΣ,

Ἴαμβοι.

Ιο. * Ὦ Παῖ, τί μοι σύννοιαν ὄμμασιν φέρων
Ἥκεις; νέον τι πολεμίων λέγεις πέρι;
Μέλλουσιν, ἢ πάρεισιν, ἤ τι πυνθάνῃ;
Οὐ γάρ τι μὴ ψεύσῃ γε κήρυκος λόγος.
Ὁ γὰρ στρατηγὸς, εὐτυχὴς τὰ πρὸς θεῶν
Ἐστὶν, σάφ' οἶδα, καὶ μάλ' οὐ σμικρὸν φρονῶν
Εἰς τὰς Ἀθήνας. « ἀλλὰ τῶν φρονημάτων
« Ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.
Δη. Ἥκει στράτευμ' Ἀργεῖον, Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ·
Ἐγώ νιν αὐτὸς εἶδον. « ἄνδρα δὲ χρεὼν,
« Ὅστις στρατηγεῖν φησ' ἐπίστασθαι καλῶς,
« Οὐκ ἀγγέλοισι τοὺς ἐναντίους ὁρᾶν.
Πεδία μὲν οὖν γῆς εἰς τάδ' οὐκ ἐφῆκέ πω
Στρατὸν, λεπαίαν δ' ὀφρύην καθήμενος,
Σκοπεῖ. δόκησιν δὴ τόδ' ἂν λέγοιμί σοι,
Ποία προσάξει στρατόπεδον, τοὐμοῦ δορὸς,
Ἐν ἀσφαλεῖ τε τῆσδ' ἱδρύσεται χθονός.
Καὶ τἀμὰ μέντοι πάντ' ἄρηρ' ἤδη καλῶς.
Πόλις τ' ἐν ὅπλοις, σφάγιά θ' ἡτοιμασμένα

Iol. O Fili, quid mihi mœrorem oculis ferens
Venis? aliquid novi dicis de hoſtibus?
Cunctantur, an adſunt, aut quid audis?
Haud igitur *te* fallet *nec vanus erit* præconis ſermo.
Imperator enim *Euryſtheus*, Deorum favore felix
Eſt, bene ſcio, nec parvos animos tollit
Adverſus Athenas. « ſed ſpiritus
« Nimis ſuperbos Jupiter punit.
Dem. Venit exercitus Argivus, & Euryſtheus rex:
Ego eum ipſe vidi. « opus enim *eſt* virum,
« Qui dicit ſe eſſe bonum ducem,
« Non per nuncios videre hoſtes.
In hos tamen *hujus* agri campos nondum immiſit
Exercitum, ſed *in* eminenti colle conſidens,
Speculatur. Hoc a, tibi dicere poſſi *ducis eſſe* conſideratione, *ut ſciat*
Quâ viâ nunc exercitum armatum *adverſus nos* ſit adducturus,
Et in *quo* hujus agri *loco* tuto ſit collocaturus.
Mea quidem omnia rectè ſunt jam conſtituta,
Et urbs eſt in armis, & hoſtiæ paratæ,

V. 386. Ὁ γὰρ στρατηγὸς) *Johannes Brodæus* malè hæc verba de *Demophonte* dicta putat; quùm ad *Euryſtheum* omnino ſint referenda. Hic enim Senſus loci, Certè *Præconis* iſtius minæ incaſſum non factæ; Illius enim Dominus eſt potens belli Dux, nec levitèr in *Athenas* iraſcitur: ſed Deus ſolet ſuperbos ſpiritus mutilare; quod ſperamus jam facturum. V. 395. Λεπαίαν δ' ὀφρύην) λεπαίαν, quod olim in λεπρὰν corruptum degeneravit, in locum ſuum reſtituo; eſt enim frequens apud *Euripidem* vocabulum ut λεπαῖα νάπη *Iphig. Taur.* & λεπαίας χθονὸς & Ἰδαίας λέπας, i. e. *Montem Idæ*. Ὀφρὺν autem pro ὀφρὺς *ſupercilium* & per figuram Montis prominentia. *J. Barnes.*

Ἕστηκεν,

Ἔστηκεν, οἷς χρὴ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν.
Θυηπολεῖται δ᾽ ἄστυ μάντεων ὕπο,
Τροπαῖά τ᾽ ἐχθρῶν, καὶ πόλει σωτήρια.
Χρησμῳδῶν δ᾽ ἀοιδοὺς πάντας εἰς ἓν συναλίσας,
Ἤλεγξα, καὶ βέβηλα καὶ κεκρυμμένα,
Λόγια παλαιά, τῇδε γῇ σωτήρια.
Καὶ τῶν μὲν ἄλλων διάφορ᾽ ἐστὶ θεσφάτων
Πόλλ᾽· ἓν δὲ πάντων γνῶμα ταὐτὸν ἐμπρέπει.
Σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον κόρην
Δήμητρί γ᾽, ἥτις ἐστὶ πατρὸς εὐγενοῦς.
Ἐγὼ δ᾽ ἔχω μέν, ὡς ὁρᾷς, προθυμίαν
Τοσήνδ᾽ ἐς ὑμᾶς· παῖδα δ᾽ οὔτ᾽ ἐμὴν κτενῶ,
Οὔτ᾽ ἄλλον ἀστῶν τῶν ἐμῶν ἀναγκάσω
“ Ἄκονθ᾽· ἑκὼν δὲ τίς κακῶς οὕτω φρονεῖ,
“ Ὅστις τὰ φίλτατ᾽ ἐκ χερῶν δώσει τέκνα;
Καὶ νῦν, * πικρὸν ὄν, συστάσεις ἂν εἰσίδοις. * ἐπιεικῶν.
Τῶν μὲν λεγόντων, ὡς δίκαιον ἦν ξένοις
Ἱκέταις ἀρήγειν, τῶν δὲ μωρίαν ἐμὴν
Κατηγορούντων, ἢν δὲ μὴ δράσω τόδε,
Οἰκεῖος ἤδη πόλεμος ἐξαρτύεται.
Ταῦτ᾽ οὖν ὅρα σύ, καὶ συνεξεύρισχ᾽, ὅπως
Αὐτοί τε σωθήσεσθε, καὶ πέδον τόδε,
Κἀγὼ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.
Οὐ γὰρ τυραννίδ᾽ ὥστε βαρβάρων ἔχω·
“ Ἀλλ᾽ ἢν δίκαια δρῶ, δίκαια πείσομαι.
Χο. Ἀλλ᾽ ἦ πρόθυμον οὖσαν οὐκ ἐᾷ θεὸς
Ξένοις ἀρήγειν τήνδε χρῄζουσαν πόλιν.
Ἰό. Ὦ τέκν᾽, ἔοιγμεν ναυτίλοισιν, οἵτινες
Χειμῶνος ἐκφυγόντες ἄγριον μένος,
Εἰς χεῖρα γῇ συνῆψαν· εἶτα χερσόθεν
Πνοαῖσιν ἠλάθησαν εἰς πόντον πάλιν.
Οὕτω δὲ χ᾽ ἡμεῖς τῆσδ᾽ ἀπωθούμεσθα γῆς,

Sunt, quibus Diis has oportet immolari.
Luſtratur autem civitas à vatibus,
Quæ res ſunt Averrunca hoſtium & urbi *ac amicis* ſalutaria.
Omnes autem vates oraculorum congregans in unum,
Exploravi & vulgata & arcana &
Vetera oracula, ſalutaria huic terræ.
Et in cæteris quidem *rebus* diverſitas eſt oraculorum
Multa. Unâ v. *in re* omnium eadē ſentētia manifeſtè apparet. *Nam*
Maſtare jubent me virginem puellam
Cereri, quæ ſit ex patre nobili nata.
Ego verò habeo quidem, ut vides, promptitudinem,
Tantam erga vos: filiam verò neque meam occidam,
Neque alium civium meorum cogam *ſuam maſtare*,
“ Nolentem. Volens verò quis adeò deſipit,
“ Qui chariſſimos liberos ex manibus *ad necem* dare velit?
Et nunc civium cœtus videas;
Horum quidem dicentium, quòd æquum ſit hoſpitibus
Supplicibus opem ferre; aliorum verò ſtultitiam meam
Accuſantium. Niſi verò faciam hoc, *quod iſti volunt*,
Bellum domeſticum jam præparatur.
Hæc igitur tu vide, & ſimul excogita, quomodo
Ipſique ſervemini, & hæc regio,
Et ego calumniis à civibus non oncſer.
Non enim tyrannidem ut barbarorum obtineo:
“ Sed ſi juſta faciam, juſta patiar.
Ch. Profectò promptam exiſtentem non ſinit deus
Hoſpitibus opem ferre hanc civitatem quamvis cupientem.
Iol. O filii, ſimiles ſumus navigantibus, qui
Cùm effugerunt ſævam tempeſtatis vim,
Et appulerunt ad terram propè, deinde à littore
Flatibus rejecti ſunt rurſus in mare.
Sic & nos depellimur ex hâc terrâ,

V. 401. Οἷς χρὴ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν) Erant enim propria, quæ [certis] Diis immolarentur Animalia; Caper *Baccho*, *Jovi* Juvencus, *Neptuno* Taurus, maſtatur [*Junoni* Vacca candida, &c.] *Ariſtides*, Καὶ θύειν μὲν ἃ μὴ χρή, δυσσεβὲς ἡγεῖσθαι. *Ariſtoph.* in *Acharn.* Ἀλλ᾽ οὐχὶ χοῖρος τῇ Ἀφροδίτῃ θύεται. Neceſſe quoque putabant Aruſpices, ut eximia ac integra eſſent, οὐ λελωβημένα, ἢ κόλοβα, *i. e.* mutila; nec Caudam haberent aculeatam, nec Linguam nigram, nec Aurem fiſſam, [nec Teſtes eliſos.] Ea Græci ἄρτια, ἄτομα & τέλεια vocabant & τελήεντα. Ut *Hom.* τεληέσσας Ἑκατόμβας & Αἰγῶν τε τελειῶν. Hinc *Ariſtophan.* citatâ modò fabulâ. Οὐχὶ θύσιμός ἐστι; Κέρκον οὐκ ἔχει. *Scholiaſt.* Τὰ γὰρ κόλοβα ἐν ταῖς ἱερουργίαις οὐ θύεται, καὶ καθόλου ὅπερ ἂν ᾖ μὴ τέλειον καὶ ὑγιὲς οὐ θύεται τοῖς θεοῖς. Ex *Joh. Brodæo*. V. 403. Τροπαῖά τ᾽ ἐχθρῶν καὶ πόλει σωτήρια) Subaudi θυηπολήματα, quod verbum *virtualitèr* continetur in θυηπολεῖται, poteſt etiam hic locus ad σφάγια referri, & alia, quæ præceſſerunt, ταῦτα μὲν ἐστι τῶν ἐχθρῶν τρόπαια, ἤγουν ἀποτρόπαια, τοῖς τε φίλοις σωτήρια, ἤγουν τῇ πόλει ἡμῶν. Quare neque σωτήρια pro ſubſtantivo hic ſumendum, neque τρόπαια pro *Trophæis*, ſed ut ſuprà & in *Latinâ* quoque Verſione expoſuimus. Sic dicitur Ζεὺς τροπαῖος. De *Trophæis* autem vid. quæ Nos ad *Heraclid.* v. 934. *J. Barnes.* V. 404. Χρησμῳδῶν δ᾽ ἀοιδοὺς) Ita quùm *Aldi* Editio rectè habebat, reſtituo; Puto verò alias Editiones ex aliis per negligentiam primò corruptas in χρησμῳδῶν γὰρ ἀοιδοὺς, quem locum *Duportus* corrigere volens ᾠδοὺς legebat & profectò Idem *Hemiſtichium* poſt legitur v. 480. χρησμῳδῶν γὰρ ᾠδοὺς φησὶ σημαίνειν ὅδε. Sed, ut dixi, quia γὰρ in hoc loco ſedem nullam habere poteſt, δὲ autem optimam, *Aldi* lectio hic retinenda. Unico verbo dicitur χρησμῳδός. *Ibidem.* Συναλίσας) Ita ſcribo *Scaligeri* Authoritate, & quia ἁλίσας priorem cùm habeat brevem Verſui ſufficere non potuit; & quoniam ζυναλίσας, frequentiùs in hâc ſignificatione occurrat: *Herodot.* in Euterpe, ἐς μίαν πόλιν τὰς γυναῖκας συναλίσαντα, *i. e.* συναγαγόντα. *Xenoph.* Pæd. l. 1. Καὶ πεζοὺς πολλοὺς καὶ ἱππέας συναλίσας. *Heſych.* ζυναλιζόμενος. ζυναλισθείς, συναθροισθείς. *Thema* ἁλίζω. *Joſ. Barnes.* V. 408. Γνῶμα) *Poetica* vox pro γνώμη, unde γνωματεύω *ſententiosè loquor.* *Ibid.* ταὐτὸν) idem quod τὸ αὐτόν, ut τοιοῦτον, τοσοῦτον, τηλικοῦτον τὸ, vid. quæ Nos ad *Tread.* v. 972. *Ibid.* Ἐμπρέπει) διαπρέπει· αὕτη ἡ μία γνώμη ἐν πάσαις ἄλλαις, ταῖς διαφόροις, διαπρέπει· Οὐ γὰρ ταύτην διαφόρως λαλοῦσιν, ἀλλ᾽ ὡς ἐκ μιᾶς φωνῆς τὸ αὐτὸ πάντες λαλοῦσιν. *Jeſus Barnes.* V. 416. Καὶ νῦν, πικρὸν ὂν) Miror *Henricum Stephanum*, cùm aperta ſit hîc Verſûs injuria, nihil ad hunc locum mutiviſſe; nè dicam ex M.SS. opem tuliſſe. *Cæterùm* in hâc parte non ſolitâ felicitate ſuâ utitur, πικρῶν enim legit, quod nec extat, nec ſi extaret, *Verſui* morem gereret; quare ipſe addit, *vel potiùs* πυκνῶν. Sed πυκνὸς eſt verbum novum, nec *Euripideum*, nec locum hic haberet; de meliori enim, hoc eſt, ſaniori Civium parte priùs τῶν ſumitur; quare nec *Joſephi Scaligeri* Lectio magis arridet, πυκνῶν, Ego itaque mallem omnino πολιτῶν, licet nullos Codices pretendere velim; Καὶ νῦν πολιτῶν ἐπιεικῶν καὶ ζυστάσεις ἂν ἴδοις, τῶν μὲν ταῦτα, τῶν δὲ ἄλλας λεγόντων. Quare & in Marginem ad manus exhibui; nondum enim ſatis audeo in textum admittere; licet pauld poſt, nempe v. 423. & v. 437. Eadem vox occurrens, magis confirmet. *J. Barnes.* V. 419. Ἢν δὲ μὴ δράσω τόδε) Niſi rem ita compoſuero, ut utrique parti ſatisfaciam: Vel niſi cavero, nè cui ut filiam ſuam immolet, Author ſim. V. 424. Οὐ γὰρ Τυραννίδ᾽ ὥστε Βαρβάρων ἔχω) Apud Barbaros omnia ſuo arbitrio ſtatuunt Reges. Cùm multa ſunt genera Regni, unum eſt, quod Παμβασιλεία appellatur, quaſi dicas *Regnum numeris omnibus abſolutum.* *Plutarchus*, Πέρσαι μὲν αὐτοκρατῆ βασιλείαν καὶ ἀνυπεύθυνον ἔχουσι. *J. Brodæus.* V. 425. Ἀλλ᾽ ἢν δίκαια &c.) Certum eſt, quod ait *Joh. Brodæus*, Priſcos illos Reges Legibus non fuiſſe ſolutos. Et æquè certum eſt, Bonos Reges & Prudentes, nec eſſe ſine Legibus, nec eſſe velle; ſi enim Deo ſimiles eſſe volunt & ejus Vicarii, Boni eſſe Juſtique ſubditis ſuis debent, ut *Deus* eſſe ſolet, alitèr enim Diabolo ſimiles fiunt illiuſque partes agunt. Divina igitur *M. Antonini Vox*, *Licet Legibus ſoluti ſimus, attamen Legibus vivimus.* Rectè itaque *Pindarus*

Pindarus cecinit, *Quis igitur Imperantem compreſſurus imperio eſt? Lex nempe Mortalium Immortaliúmque* Regina omnium. Vid. *Cal. Rhodig.* l. 8. c. 1. & *Claud. Salmaſium* contra *J. Miltonum* in ſuâ Regiâ Defenſione. *J. Barnes.* V. 428. Ἐοιγμένοι) pro ἐοικότες. Vid. *Cyclop.* v. 99. V. 431. Ἠλάθη) ab ἐλάω pro ἐλαύνω, fit ἤλακα & ἤλαμαι, (*Atticè* ἐλήλαμαι) unde ἠλάθην. invenitur & ἤλασμαι, unde ἐλασθεὶς &c.

Ἤδη πρὸς ἀκταῖς ὄντες ὡς σεσωσμένοι.
Οἴμοι· τί δῆτ' ἔτερψας, ὦ τάλαινά με
Ἐλπὶς τότ', οὐ μέλλουσα διαπλέειν χάριν;
Συγγνωστὰ γάρ τοι καὶ τὰ τοῦδ', εἰ μὴ θέλει
Κτείνειν πολιτῶν παῖδας· αἰνέσαι δ' ἔχω
Καὶ τἀνθάδ', εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
Πράσσειν ἐμ'· οὔτοι σοί γ' ἀπόλλυται χάρις.
Ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' οὐκ ἔχω τί χρήσομαι.
Ποῖ τρεψόμεσθα; τίς γὰρ ἄστεπτος θεῶν;
Ποῖον δὲ γαίας ἕρκος οὐκ ἀφίγμεθα;
Ὀλόμεθ', ὦ τέκν', ἐκδοθησόμεσθα δή.
Κἀμοὶ μὲν οὐδέν, εἴ με χρὴ θανεῖν, μέλει,
Πλὴν εἴ τι τέρψω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανών.
Ὑμᾶς δὲ κλαίω, καὶ κατοικτείρω, τέκνα,
Καὶ τὴν γεραιὰν μητέρ' Ἀλκμήνην πατρός.
Ὦ δυστάλαινα, τοῦ μακροῦ βίου σέθεν·
Τλήμων δὲ κἀγώ, πολλὰ μοχθήσας μάτην.
Χρῆν, χρῆν ἄρ' ἡμᾶς ἀνδρὸς εἰς ἐχθροῦ χέρας
Πεσόντας, αἰσχρῶς καὶ κακῶς λιπεῖν βίον.
Ἀλλ' οἶσθ', ὅ μοι σύμπραξον; οὐχ ἅπασα γὰρ !
Πέφευγεν ἐλπὶς τῶνδέ μοι σωτηρίας.
Ἔμ' ἔκδος Ἀργείοισιν ἀντὶ τῶνδ', ἄναξ,
Καὶ μήτε κινδύνευε σωθήτω τέ μοι
Τέκν'· οὐ φιλεῖν δεῖ τὴν ἐμὴν ψυχήν· ἴτω.
Μάλιστα δ' Εὐρυσθεύς με βούλοιτ' ἂν, λαβὼν
Τὸν Ἡράκλειον σύμμαχον, καθυβρίσαι.
Σκαιὸς γὰρ ἀνήρ. " τοῖς σοφοῖς δ' εὐκτὸν σοφῷ
" Ἔχθραν συνάπτειν, μὴ 'μαθεῖ φρονήματι.
" Πολλῆς γὰρ αἰδοῦς, κἂν τύχῃς, τις ἂν τύχοι.
Χο. Ὦ πρέσβυ, μή νυν τήνδ' ἐπαιτιῶ πόλιν.
Τάχ' ἂν γὰρ ἡμῖν κέρδος, ἀλλ' ὅμως κακὸν
Γένοιτ' ὄνειδος, ὡς ξένους προὐδώκαμεν.
Δη. Γενναῖα μὲν τάδ' εἶπας, ἀλλ' ἀμήχανα.
Οὐ σοῦ χατίζων, δεῦρ' ἄναξ στρατηλατεῖ.
Τί γὰρ γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυσθεῖ πλέον
Θανόντος; " ἀλλὰ τούσδε βούλεται κτανεῖν.
" Δεινὸν γὰρ ἐχθροῖς βλαστάνοντες εὐγενεῖς,
" Νεανίαι τε, καὶ πατρὸς μεμνημένοι
Λύμας· ἃ κεῖνον πάντα προσκοπεῖν χρεών.
Ἀλλ' εἴ τιν' ἄλλην οἶσθα καιριωτέραν
Βουλήν, ἑτοίμαζ', ὡς ἔγωγ' ἀμήχανος.
Χρησμῶν ἀκούσας εἰμί, καὶ φόβου πλέως.
Μα. Ξένοι, θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις ἐμαῖς

Jam exiſtentes ad littus, tanquam ſalvi.
Hei mihi. Quid igitur me oblectaſti ô miſera
Spes tunc, cùm non eſſes ad exitum perductura beneficium *hoc*?
Veniam enim merentur & hujus *res, huic ignoſcendum,* ſi nolit
Occidere civium filios: laudo autem
Et *officia mihi præſtita* hîc, ſi modò Diis placet hæc
Peragere mihi; neque tibi *horum* peribit gratia.
O filii, vobis verò quid conſulam non habeo.
Quò nos vertem? Quis enî Deorû nô coron. à *nobis eſt præteritus*?
Ad quod etiam terræ ſeptum *ac aſylum* non venimus?
Peribimus, ô filii; Mox *enim hoſti* dedemur.
Et ego quidem, ſi me oportet mori, nihil curo;
Niſi ſi quid oblectabô meos inimicos moriens.
Vos verò deploro, & miſeret me veſtri, ô filii,
Et Alcmenam vetulam matrem patris *veſtri miſeror.*
O infelix propter longam vitam tuam!
Miſer & ego, qui fruſtrà multum laboravi!
Oportebat igitur, oportebat nos in hom. inimici, *Euryſt. ſc.* manus
Delapſos, turpitèr & miſerè amittere vitam.
Sed ſcis, in quo me poſſis juvare? Non omnis enim
Excidit mihi ſpes horum ſalutis.
Me dedito Argivis pro iſtis pueris, ô rex,
Et non ſubeas tu periculum, & ſerventur mihi
Liberi *iſti.* Non oportet *me* amare meam animam: eat, *pereat.*
Euryſtheus enim vellet me præcipuè acceptum
Herculeum ſocium contumeliâ afficere.
Amens enî vir *eſt.* " Sapiêtibus v. *eſt* optandum, ut cum ſapiente
" Inimicitias ſuſceptas gerant, non cum amentis imperito ſpiritu.
" Multâ enî reverentiâ, & cômoditate ex ſapiente quis percipiat.
Ch. O ſenex ne nunc iſtam civitatem ut culpæ obnoxiam accuſa.
Fortaſſe enim nobis *hoc quidem* prodeſſet: ſed tamen turpe
Probrum eſſet, quòd hoſpites *ſupplices* prodidiſſemus.
De. Generoſa quidè hæc *ſunt quæ* dixiſti: ſed quæ fieri nequeunt.
Nô *enim* tui indigês *tuique cauſâ Euryſt.* Rex huc ducit exercitû.
Quid enim Euryſtheo plus *accederet, te* homine ſene
Mortuo? ſed hos *Herculis filios* vult interficere.
" Formidabilis enî *res eſt* hoſtibus, geminû-inſtar-ſurgêtes generoſi,
" Fortêſque *filii*, & patris, *quâ fuerit affectus*, memores
Injuriæ. Quæ omnia illum *Euryſtheum* prævidere *eſt* neceſſe.
Sed ſi quod aliud opportunius noſti
Conſilium, *hoc* appara, *expedi.* quia ego conſilii inops
Oraculis auditis ſum & metu plenus. * *Macaria* ad illos.
Ma. Hoſpites, audaciâ mihi nullam ob meû egreſsû, *quòd ſim egreſſa.*

V. 441. Ἄστεπτος) Quem Deorum ſupplices precati non ſumus; quem non coronavimus? *Artemidorus* Oneirocrit. β. στεφανοῦν θεοὺς δάφνῃ καὶ κλάδοις τοῖς σεσοφισμένοις καὶ νενομισμένοις. *Joh. Brodæus.* V. 442. Ποῖον δὲ γαίας ἕρκος) *Quam ad urbem?* Sunt autem ambita, ſeptaque mœnibus oppida. *Jo. Brodæus.* Alii per *Septum* & per id *Aſylum* exponunt haud æquè bene. V. 448. Ὦ δυστάλαινα τοῦ μακροῦ βίου σέθεν) Subaudi ἕνεκα. Ita verum eſt, *Vivaces homines Amicis ſuis & Fortunis ſuperſtites fore,* Unde & illud, Ὃν φιλεῖ θεὸς θνήσκει νέος. Μακρὸς γὰρ βίος ὀνειδῶν μεστός. *Joſua Barnes.* V. 452. Ἀλλ' οἶσθ', ὅ μοι σύμπραξον) Hic locus apertiſſimè *Atticæ* huic formæ patrocinatur, niſi enim σύμπραξον legatur, Verſus haud ſtabit; ejuſdem loci eſt, Οἶσθ' οὖν, ὃ δρᾶσον, de quo ad *Hecab.* v. 225. *Scholiaſtes.* Vid. etiam quæ Nos ad *Cyclop.* v. 131. & *Iphigen.* Aul. v. 725. *J. Barnes.* V. 456. Ἴτω) Οὕτω φέρεσθω. V. 459. Τοῖς σοφοῖς εὐκτὸν σοφῷ Ἔχθραν συνάπτειν, μὴ ἀμαθεῖ φρονήματι) Ita ego ſemper optare ſolebam, ut *Sapientes* potius iratos habeam quàm ſtultos; Hi enim Placabiles ſunt & rationi cedunt, & Miſerationi certè victi quieſcunt, nihilq; dolo, aut inhoneſtè, aut ultrà rationem quærunt; at Stulti ſunt ſemper Immodici, nec Excuſationi Fidem habebunt, nec Reſipiſcenti ignoſcent ulli, nec ſatisfactionê accipient, nec rationi obtemperabunt, nec vi victi à dolis & calûniis abſiſtent; nec Honoris, nec Æquitatis, nec Pietatis, nec Humanitatis ratione ullâ habitâ & Famæ & ſaluti noſtræ maculas inurent & inſidias ſtruent. Implacabiles denique & Injuſtos, & Crudeles & Cæcos & Surdos ſe præbent; adeò denique totos *Euryſtheos*, ut nè *Herculea* illos Virtus conciliare poterit. Præterea, quod dicit *Joh. Brodæus*, poſſumus ſapientum Inimicorum ſermonibus mores noſtros excolere, vitámque emendare; & illorum exemplo ſapienter agere. Πολλῆς γὰρ αἰδοῦς καὶ τύχης, ἤγουν πλούτου τῆς εὐτυχείας, ὡς τύχοι, πρὸς τὸ ἀπαγγελλέσθαι, ἐστὶ σχεδὸν τε. *J. Barnes.* V. 475. Ξένοι, θράσος μοι &c.) Verba *Macariæ Herculis* & *Deianiræ* filiæ, *Hylli*que, uti ſuprà diximus, Germanæ ſororis; de quâ Viragine vid. *Cal. Rhodig.* Antiq. Lection. l. 13. c. 7. Et *Eraſmum* in Proverbio, Βάλλ' εἰς Μακαρίαν ut &

Zenob.

Zenobium; item Euſtathium in Homer. fol. 1405. lin. 66. Καὶ βάλλ' ἐς Μακαρίαν· ἤγουν ἄπαγε εἰς ὄλεθρον. ἡ δὲ φράσις· ἐπειδὴ οἱ νεκροὶ Μακαρῖται λέγονται· ἢ καὶ ἄλλως, ἐπεὶ Μακαρία Ἡρακλέους θυγάτηρ, ὅτι Ἀθηναίοις ἐλευθερώσεις ἐπιστρατεύσειν, ἑαυτὴν ἐπέδωκεν εἰς σφαγὴν ὑπὲρ σωτηρίας τῶν Πατρῴων. *Joſua Barnes.*

Πρόσθητε· πρῶτον γὰρ τόδ' ἐξαιτήσομαι.
" Γυναικὶ γὰρ σιγή τε, καὶ τὸ σωφρονεῖν
" Κάλλιστον, εἴσω θ' ἥσυχον μένειν δόμων.
Τῶν σῶν δ' ἀκούσασ', Ἰόλεως, στεναγμάτων,
Ἐξῆλθον, οὐ ταχθεῖσα πρεσβεύειν γένους.
Ἀλλ' εἰμὶ γάρ πως πρόσφορος· μέλει δέ μοι
Μάλιστ' ἀδελφῶν τῶνδε, κἀμαυτῆς πέρι
Θέλω πυθέσθαι, μὴ 'πὶ τοῖς πάλαι κακοῖς
Προσκείμενόν τι πῆμα σὴν δάκνει φρένα.
Ιό. Ὦ παῖ, μάλιστά σ', οὐ νεωστὶ δὴ, τέκνων
Τῶν Ἡρακλείων ἐνδίκως αἰνεῖν ἔχω.
Ἡμῖν δὲ δόξας εὖ προχωρῆσαι δόμος,
Πάλιν μεθέστηκ' αὖθις εἰς ἀμήχανον.
Χρησμῶν γὰρ ᾠδούς φησι σημαίνειν ὅδε,
Οὐ ταῦρον, οὐδὲ μόσχον, ἀλλὰ παρθένον
Σφάξαι κελεύειν, πατρὸς ἥτις εὐγενοῦς,
Εἰ χρὴ μὲν ἡμᾶς, χρὴ δὲ τήνδ' εἶναι πόλιν.
Ταῦτ' οὖν ἀμηχανοῦμεν· οὔτε γὰρ τέκνα
Σφάζειν ὅδ' αὑτοῦ φησιν, οὔτ' ἄλλου τινός.
Κἀμοὶ λέγει μὲν οὐ σαφῶς, λέγει δέ πως,
Εἰ μή τι τούτων ἐξαμηχανήσομεν,
Ἡμᾶς μὲν ἄλλην γαῖαν εὑρίσκειν τινά,
Αὐτὸς δὲ σῶσαι τήνδε βούλεται χθόνα.
Μα. Ἐν τῷδε κεχόμεσθα σωθῆναι λόγῳ;
Ιόλ. Ἐν τῷδε, τἄλλα δ' εὐτυχῶς πεπραγότες.
Μα. Μή νυν τρέσῃς ἔτ' ἐχθρὸν Ἀργείων δόρυ·
Ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρὶν κελευσθῆναι, γέρον,
Θνῄσκειν ἑτοίμη, καὶ παρίστασθαι σφαγῇ.
Τί φήσομεν γὰρ, εἰ πόλις μὲν ἀξιοῖ
Κίνδυνον ἡμῶν οὕνεχ' αἱρεῖσθαι μέγαν,
Αὐτοὶ δὲ προστιθέντες ἄλλοισιν πόνους,
Παρὸν σεσῶσθαι, φευξόμεσθα μὴ θανεῖν;
Οὐ δῆτ', ἐπεί τοι καὶ γέλωτος ἄξια,
Στένειν μὲν ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,
Πατρὸς δ' ἐκείνου φύντας, οὗ πεφύκαμεν,
Κακοὺς ὁρᾶσθαι· ποῦ τάδ' ἐν χρηστοῖς πρέπει;
Κάλλιον οἶμαι τῆσδ', ἃ μὴ τύχοι ποτὲ,
Πόλεως ἁλούσης, χεῖρας εἰς ἐχθρῶν πεσεῖν.
Κἄπειτα δή τινα πατρὸς οὖσαν εὐγενοῦς
Παθοῦσαν, ᾅδην μηδὲν ἧσσον εἰσιδεῖν.
Ἀλλ' ἐκπεσοῦσα τῆσδ' * ἀλητεύσω χθονός; * ἀλαλήσω.
Κοὐκ αἰσχυνοῦμαι δῆτ', ἐὰν δή τις λέγῃ,
Τί δεῦρ' ἀφίκεσθ' ἱκεσίοισι σὺν κλάδοις,
Αὐτοὶ φιλοψυχοῦντες; ἔξιτε χθονός.
Κακοὺς γὰρ ἡμεῖς οὐ προσωφελήσομεν.
Ἀλλ' οὐδὲ μέντοι, τῶνδε μὲν τεθνηκότων,

Tribuite: Primùm enim hoc deprecor,
" Mulieri enim ſilentium, & modeſtia,
" Et manere quietam in ædibus, pulcherrimum *eſt decus.*
Tuos verò audiens, ô Iolae, gemitus,
Egreſſa ſum, nō juſſa *quidem* legationē obire generis *noſtri causâ*:
Sed tamen aliquo modo ſum officioſa: curæ enim mihi ſunt
Maximè fratres iſti, & de me ipsâ
Volo audire, nunc ad priſtina mala
Accedens aliquod *novum* malum tuam mordeat mentem.
Iol. O filia, te præcipuè, non nunc primùm, liberos
Inter Herculeos jure laudare poſſum.
Cum verò nobis viſa eſſet domus bene proceſſiſſe,
Rurſus *relapſa* eſt in periculum inexplicabile.
Oraculorum enim cantores, *i. e. vates*, iſte *Demoph* ait ſignificare
Non taurum neque vitulum, ſed virginem
Mactare jubere, Patre quæ ſit nobili *orta*,
Si oporteat, *ſi velimus* nos, & hanc urbem eſſe ſalvam.
Hâc igitur de re angimur. Neque enim filios
Suos, nec alius cujuſquam hic dicit ſe mactaturum.
Et mihi non apertè quidem hoc dicit: dicit tamen aliquo modo,
Niſi aliquâ ratione ex difficultatibus iſtis nos explicemus,
Oportere nos aliquam aliam terram invenire.
Ipſe enim vult ſervare hanc regionem.
Ma. An igitur conditione hâc nos ſervatū iri *ſperamus*, & gloriāur?
Iol. Hac *ſolâ* ratione. Cæteris enim *in rebus* felices ſumus.
Mac. Ne metuas nunc ampliùs inimicum Argivum exercitum:
Ego enim ipſa prius quàm jubear, ô ſenex,
Parata *ſum* mori, & me præbere victimam.
Quid enim dicemus, ſi civitas quidem velit
Propter nos magnum periculum ſuſcipere:
Nos verò, qui labores aliis imponimus,
Cum poſſit *civitas hæc à nobis* ſervari, fugiamus mortem?
Non ita, etenim valde *ridiculum eſſet, nos*
Gemere quidem ſupplices deorum ſedentes,
Natos verò *ex* illo patre, *ex* quo nati ſumus,
Ignavos videri: ubinam hæc apud bonos honeſta *ſunt*?
Pulchrius, ut opinor, erit, hîc (quod utinam nunquam accidat)
Urbe captâ, *nos* in hoſtium manus venire:
Et poſtea aliquam patre nobili natam,
Afflictam, Plutonem nihilominùs intueri *morique*.
Sed *fortaſſe evadens* ejecta ex hâc terrâ vagabor:
Num nec ullo pudore ſuffundar, ſi quis tunc dicat;
Quare huc veniſtis cum ſupplicibus ramis,
Vos vitæ cupidi? diſcedite ex hâc terrâ:
Ignavis enim nos opem non feremus.
Sed tamen neque ſiquidem iſti morientur,

V. 489. Χρησμῶν ᾠδούς) Per *Tmeſin* pro χρησμῳδοὺς γάρ. Vid. ſupra ad v. 404. V. 491. Σφάξαι κελεύειν, πατρὸς ἥτις εὐγενοῦς) Olim legebatur μητρὸς, *Duportus* legebat πατρὸς rectè; mallem quoque legiſſet pro εὐγενοῦς, εὐγενῶς, ita enim ſupra v. 409. Σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον Κόρῃ Δήμητρος, ἥτις ἐστὶ πατρὸς εὐγενοῦς, & pauló infra v. 514 Κἄπειτα δή τινα πατρὸς οὖσαν εὐγενοῦς. Video autem jam nunc & noſtram Lectionem *Joh. Brodæi* potiorem viſam; quare & ratam facimus; aliam Lectionem ut minùs authenticam, minuſque Doctis Viris probatam, huc removentes μητρὸς ἥτις εὐγενής. Præterea notandū poſt μητρὸς in *Aldinâ* Editione *comma* poni. *J. Barnes.* V. 495. Κἀμοὶ λέγει μὲν) Ita lego, rejecto, quod inter κἀμοὶ & λέγει per errorem irrepſerat δέ, nihil enim hic juris habebat. V. 496. Ἐξαμηχανήσομεν) Ἐξαμηχανεῖν ἑαυτόν τινος· τεχνικώτερον εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἑαυτὸν ἔκ τινος ἀμηχανίας διὰ μηχανῆς τινος ἐξαπαλλάσσειν. Aliquâ ratione ſe ex aliquâ difficultate expedire. Quod quia rariſſimum, obitèr obſervandum. In vulgatis Lexicis non reperitur. Niſi verò hoc verbum *Tranſitivè* ſumas, *Neutralitèr* ſumendum, ἀντὶ τοῦ ἔκ τινος ἀμηχανίας ἀπαλλάττεσθαι. Ex aliquâ difficultate expediri, liberari. Illud verò τι ponetur ἐλλειπτικῶς pro κατά τι, κατά τινα τρόπον, τινὶ τρόπῳ, aliquâ ratione. Hæc *Æm. Portus.* Quid ſi faverent Codices? Certè putarem ἀντιμηχανήσομεν legendū. *Joſ. Barnes.* V. 512. Κάλλιον οἶμαι) *Ironicè* hæc. Quòd verò Κάλλιον mediam producit, vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 483. V. 515. Παθοῦσαν) *Cæterùm* mavult Σεῦσαι, id quidem non ego; tum enim ſupervacuum eſſet, ᾅδην εἰσιδεῖν.

Αὐτὴ

Αὐτὴ δὲ σωθεῖσ', ἐλπίδ' εὖ πράξειν ἔχω.
Πολλοὶ γὰρ ἤδη τῇδε προὔδοσαν φίλους.
Τίς γὰρ κόρην ἔρημον, ἢ δάμαρτ' ἔχειν,
Ἢ παιδοποιεῖν ἐξ ἐμοῦ βουλήσεται;
Οὐκοῦν θανεῖν ἄμεινον, ἢ τούτων τυχεῖν
Ἀναξίαν. ἄλλῃ δὲ καὶ * πρέπει τινὶ * Scalig. πρέποι.
Μᾶλλον τάδ', ἥτις μὴ 'πίσημος, ὡς ἐγώ.
Ἡγεῖσθ', ὅπου δεῖ σῶμα κατθανεῖν τόδε,
Καὶ στεμματοῦτε, καὶ κατάρχεσθ', εἰ δοκεῖ·
Νικᾶτε δ' ἐχθρούς· ἥδε γὰρ ψυχὴ πάρα
Ἑκοῦσα, κοὐκ ἄκουσα· κἀξαγγέλλομαι
Θνήσκειν ἀδελφῶν τῶνδε, κἀμαυτῆς ὕπερ.
Εὕρημα γάρ τοι μὴ φιλοψυχοῦσ' ἐγὼ
Κάλλιστον εὕρηκ', εὐκλεῶς λιπεῖν βίον.
Χο. Φεῦ, φεῦ· τί λέξω, παρθένου μέγαν λόγον
Κλύων, ἀδελφῶν ἣ πάρος θέλει θανεῖν;
Τούτων τίς ἂν λέξειε γενναίους λόγους
Μᾶλλον; τίς ἂν δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;
Ἰό. Ὦ τέκνον, οὐκ ἔστ' ἄλλοθεν τὸ σὸν κάρα,
Ἀλλ' ἐξ ἐκείνου σπέρμα τῆς θείας φρενὸς
Πέφυκας Ἡρακλῆος· οὐδ' αἰσχύνομαι
Τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ' ἀλγύνομαι.
Ἀλλ' ᾗ γένοιτ' ἂν ἐνδικωτέρως, φράσω·
Πάσας ἀδελφὰς τῆσδε δεῦρο χρὴ καλεῖν·
Κᾆθ' ἡ λαχοῦσα θνησκέτω γένους ὕπερ·
Σὲ δ' οὐ δίκαιον κατθανεῖν ἄνευ πάλου.
Μα. Οὐκ ἂν θάνοιμι τῇ τύχῃ λαχοῦσ' ἐγώ·
Χάρις γὰρ οὐ πρόσεστι· μὴ λέξῃς, γέρον.
Ἀλλ' εἰ μὲν ἐνδέχεσθε, καὶ βούλεσθέ μοι
Χρῆσθαι * προθύμως, τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ * πρόθυμος.
Δίδωμ' ἑκοῦσα τοῖσδ', ἀναγκασθεῖσα δ' οὔ.
Ἰό. Φεῦ· Ὅδ' αὖ λόγος σοι τοῦ πρὶν εὐγενέστερος·
Κἀκεῖνος ἦν ἄριστος, ἀλλ' ὑπερφέρεις
Τόλμῃ τε τόλμαν, καὶ λόγῳ χρηστῷ λόγον.
Οὐ μὴν κελεύω γ', οὐδ' ἀπεννέπω, τέκνον,
Θνήσκειν γ'· ἀδελφοὺς δ' ὠφελεῖς θανοῦσα σούς.
Μα. Σοφῶς κελεύεις· μὴ τρέσῃς μιάσματος
Τοὐμοῦ μεταλαχεῖν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω.
Ἕπου δὲ, πρέσβυ, σῇ γὰρ ἐνθανεῖν χερὶ
Θέλω· πέπλοις δὲ σῶμ' ἐμὸν κρύψον παρών·

Ego verò ſervet, ſpem habeo me felicem fore:
Multi enim jam hâc *ſpe decepti* prodiderunt amicos.
Quis enim déſertam puellam, aut conjugem habere,
Aut ex me ſuſcipere liberos volet?
Ergo melius *eſt* mori, quàm incidere in talia *pericula*
Me indignam: fortaſſis enim alteri convenirent
Hæc magis, quæ non eſſet nobilis, ut ego.
Ducite *me*, ubi oportet mori hoc corpus,
Et coronate ſertis, & *immolationis* initium facite, ſi videatur:
Vincite vero hoſtes. nam iſta anima præſtò eſt
Volens & non invita: & profiteor
Me mori pro fratribus his & pro me ipſâ.
Conſilium etenim hoc non vitæ-cupida ego
Inveni pulcherrimum, ut glorioſè vitam relinquam & *moriar*.
Ch. Papæ, quid dicam, virginis fortem ſermonem
Audiens, quæ vult mori pro fratribus?
Quis dicat generoſiores his ſermones,
Aut quiſnam hominum amplius faciat?
Iol. O filia, non aliunde tuum caput *eſt natum*;
Sed mentis divinæ ſemen ex illo
Herculè nata es. Neque pudefio
Tuis verbis: at fortunâ tuâ *graviter* affligor.
Sed quomodo hoc fiat juſtiùs, dicam:
Oportet vocare huc omnes ſorores hujus:
Et deinde cui ſors obtigerit, moriatur pro *ſuo* genere:
Nam te non juſtum *eſt* ſine ſorte mori.
Mac. Nequaquam ego moriar fortuita ſortitione factâ:
Beneficium enim *ſortitioni* non adeſt: ne dixeris *hoc*, ô ſenex.
Sed ſi quidem recipitis, & vultis me
Uti promptâ, meam animam ego
Do volens illis *Herculis liberis*: coacta verò non *dabo*.
Iol. Papæ! hæc tua oratio adhuc generoſior *eſt* priore:
Et illa erat optima: ſed ſuperas
Audaciâ audaciam, & *bonam* ſententiam bonâ ſententiâ:
Non tamen jubeo, nec prohibeo, ô filia,
Te mori, *ſed* moriens juvabis fratres tuos.
Mac. Sapienter jubes: nè metuas piaculi
Mei particeps fieri: nam liberè *meâque ſponte* moriar.
Sequere vero, ſenex; in tuis enim manibus mori
Volo: præſens verò veſtibus corpus meum tege:

V. 528. Ἥτις μὴ 'πίσημος, ὡς ἐγώ.) μὴ ἐπίσημος, καὶ ἐξ ἐπισήμων, ὡς ἐγὼ ἡ τοῦ κλεινοῦ Ἡρακλέους. V. 529. Σῶμα κατθανεῖν τόδε) Hic σῶμα τόδε, pro ἐμὲ ponitur; & ſanè ſive τὸ δέμας, vel δέμας τόδε, vel σῶμα τόδε, (ut & κάρα, pars pro Toto) poteſt aliquis uſurpare vel de ſeipſo, vel quovis alio, quem digito notat. Sic ſupra v. 91. *Iolaus* de ſeipſo loquens, Οὐ γὰρ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε. Sic intrà v. 540. Τὸ σὸν κάρα pro σύ. At in hoc loco poteſt etiam Divinus Poeta reſpicere ad Corpus, quod tantùm morti obnoxium, Anima libera eſt, & in Aerem recepta æternùm manet, non ut nonnulli *Anaxagoræ*, *Euripidiſque* ſententiam malè explicantes, quod in *Æthera* ſolvatur & ſoluta diſſipetur, ſed ut in propriam ſedem recepta. Vid. quæ Nos ad *Supplic.* 5. 533. Ἔνθαδ' ἀπῆλθε, Πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα. τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν. Item 1140. Αἰθὴρ ἔχει νιν ἤδη. *Joſua Barnes.* V. 530. Καὶ στεμματοῦτε) Me inſtar Victimæ coronate. *Virgil.* Georg. l. 3. v. 486. *Sæpe in honore Deûm medio ſtans Hoſtia ad aram, Lanea dum niveâ circumdatur Infula vittâ, Inter cunctantes cecidit moribunda miniſtros.* *Lucretius* de *Iphigeniâ* ad aram ſtante, l. 1. v. 88. *Cui ſimul Infula Virgineos circumdata comptus Ex utrâque pari Malarum parte profuſa eſt.* Hinc *Tzetzes* in *Lycophron.* Στεφανηφόρον ἄπειν, ὅτι ἐστεφάνουν καὶ ἄνθεσιν ἔσκεπον τοὺς θυομένους. Erant & Victimæ (Bovis) Cornua auro decorata, ut *Hom.* Odyſſ. γ v. 437. Χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν. *Virgil.* Æn. l. 9. v. 629. *Et ſtatuam ante Aras auratâ Fronte Juvencum.* Et *Tibullus*, *Semper inaurato Taurus cadit hoſtia cornu.* Hinc *Tertullianus*, Hunc tibi, Jupiter, Bovem cornibus auro decoratis vovemus eſſe futurum. Ex his enodatur *Æſchines* contra *Cteſiphontem*, Ἐπιδεικνύων μοι τὸ ἐμὸν πρόσωπον, ὡς ἐκπεπληγμένου καὶ ἀθυμοῦντος, καὶ Χρυσόκερων ἀποκαλῶν, καὶ κατεστέφθαι φάσκων, εἴ τι πταῖσμα συμβήσεται Ἀλεξάνδρῳ. Hæc ex *Joh. Brodæi* notis. V. 532. Ἑκοῦσα, κοὐκ ἄκουσα) De hac re vide quæ Nos ad *Oreſt.* v. 612. V. 537. Ἀδελφῶν ἣ πάρος θέλει θανεῖν) Quæ mori maluit, *quàm Fratres*: priùs mori vult, quàm illos mori pateretur; Πάρος enim non prius tantum ſed priuſquam ſignificat, ut *Hom.* Iliad. ζ. v. 348. Ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι. Aliquando etiam πρὸ vel πρὶν, & Genitivo gaudet, ut *Euſtathius* ad Iliad. θ. v. 254. Εὔξατο Τυδείδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους, hæc ait, fol. 711. lin. 63. Τὸ τίς ἐν ἐκαυχήσατο Τυδείδαο πάρος, ἤγουν πρὸ τοῦ Διομήδους &c. Vid. intrà v. 583. *J. Barnes.* V. 540. Οὐκ ἔστ' ἄλλοθεν τὸ σὸν κάρα) Κάρα σὸν pro σύ, ut σῶμα σὸν pro σύ ſupra v. 529. Κάρα autem *Caput* cum ſit ſedes τοῦ ἡγεμονικοῦ, ac proinde præcipua pars Corporis, apud Plurimos Authores omnium Gentium, pro toto Corpore, vel toto Homine ponitur, per *Synecdochen*. Præterea ſacrum habebatur *Caput*, unde Veteres per id Jurare ſoliti, ut *Virgil.* Æn. l. 9. v. 300. *Per Caput hoc juro, per quod Pater ante ſolebat:* Et is Locus *Religioſus* habebatur, ubi vel totum Hominis corpus ſepeliebatur, vel ſaltem Caput. Vid. *Inſtitut. Imperial.* De Religioſis & ſumptibus Funerum, L. *Locum*: *Item*, L. Cum in Diverſis, eodem Titulo. Et *Beleth.* Explicat. Diurn. Officior. C. 2. *Joſua Barnes.* V. 561. Πέπλοις δὲ σῶμ' ἐμὸν κρύψον παρών) *Euripides* Poetarum Caſtiſſimus & Decori amantiſſimus, ſem-

per Virginum Pudori conſulit egregiè, ſic de *Polyxenâ* loquens *Hecub.* v. 568. Ἡ δ' ἢ θνήσκουσ', ὅμως Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν, Κρύπτειν θ' ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών. Idem narratur de *Julio Cæſare*, quando in Senatu moribundus cecidit, de quâ re vid. *Suetonium.* Hinc *Ovid.* Faſtorum l. 2. ad finem de *Lucretiâ*, *Tunc quoque jam moriens, nè non procumbat honeſtè, Reſpicit: Hæc etiam cura Cadentis erat.* Eodem modo & hìc loci *Macaria* Pudoris ſui curam ſeni *Iolao* moritura commendat, quem Sanctum & Amiciſſimum Familiæ ſuæ ſciebat. *Joſua Barnes.*

Ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἶμ' ἐγώ,
Εἴπερ πέφυκα πατρὸς, οὗπερ εὔχομαι.
Ἰόλ. Οὐκ ἂν δυναίμην σῷ παρεστάναι μόρῳ.
Μα. Σὺ δ' ἀλλὰ τοῦδε χρῇζε, μή μ' ἐν ἀρσένων,
Ἀλλ' ἐν γυναικῶν χερσὶν ἐκπνεῦσαι βίον.
Ἰόλ. Ἔσται τάδ', ὦ τάλαινα παρθένων· ἐπεὶ
Κἀμοὶ τόδ' αἰσχρὸν, μὴ σε κοσμηθῆναι καλῶς,
Πολλῶν ἕκατι, τῆς τε σῆς εὐψυχίας,
Καὶ τοῦ δικαίου· τλημονεστάτην δέ σε
Πασῶν γυναικῶν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
Ἀλλ' εἴ τι βούλει τούσδε, τόν γέροντά τε,
Χαίρειν προσειποῦσ' ὕστατον πρόσφθεγξαί μοι.
Μα. Ὦ χαῖρε, πρέσβυ· χαῖρε, καὶ δίδασκέ μοι
Τοιούσδε τούσδε παῖδας εἰς τὸ πᾶν σοφοὺς,
Ὥσπερ σύ· μηδὲν μᾶλλον ἀρκέσουσι γάρ.
Πειρῶ δὲ σῶσαι, μὴ θανεῖν πρόθυμος ὤν·
Σοὶ παῖδές ἐσμεν· σαῖν χεροῖν τεθράμμεθα.
Ὁρᾷς δὲ κἀμὲ, τὴν ἐμὴν ὥραν γάμου
Διδοῦσαν ἀντὶ τῶνδε κατθανουμένην.
Ὑμεῖς τ', ἀδελφῶν ἡ παροῦσ' ὁμιλία,
Εὐδαιμονοῖτε, καὶ γένοισθ' ὑμῖν, ὅσων
Ἡ 'μὴ παρεῖθεν καρδία σφαγήσεται.
Καὶ τὸν γέροντα, τήν τ' ἔσω γραῖαν δόμων,
Τιμᾶτε πατρὸς μητέρ' Ἀλκμήνην ἐμοῦ,
Ξένους τε τούσδε. κἂν ἀπαλλαγὴ πόνων,
Καὶ νόστος ὑμῖν εὑρεθῇ ποτ' ἐκ θεῶν,
Μέμνησθε, τὴν σώτειραν ὡς θάψαι χρεών·
Κάλλιστά τοι δίκαιον· οὐ γὰρ ἐνδεὴς
Ὑμῖν παρέστην, ἀλλὰ προὔθανον γένους·
Τάδ' ἀντὶ παίδων ἐστί μοι κειμήλια,
Καὶ παρθενείας, εἴ τι δὴ κατὰ χθονός·
Εἴη γε μέντοι μηδέν. εἰ γὰρ ἕξομεν
Κἀκεῖ μερίμνας οἱ θανούμενοι βροτῶν,
Οὐκ οἶδ', ὅποι τις τρέψεται. " τὸ γὰρ θανεῖν,
" Κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται.
Ἰό. Ἀλλ' ὦ μέγιστον ἐκπρέπουσ' εὐψυχίας,
Πασῶν γυναικῶν ἴσθι τιμιωτάτη,
Καὶ ζῶσ' ὑφ' ἡμῶν, καὶ θανοῦσ' ἔσῃ πολύ·
Καὶ χαῖρε· δυσφημεῖν γὰρ ἅζομαι θεὰν, *
Ἧ σὸν κατῆρκται σῶμα, Δήμητρος κόρην.
Ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα. λύεται μέλη

Quia cædis ad ipſum formidabile *certamen* vadam ego.
Siquidem nata ſum *ex illo* patre, *ex* quo glorior *me natam.*
Iol. Non poſſem adeſſe tuæ neci.
Mac. Tu igitur hoc ſaltem *mihi præſtare* velis, ne ego in virorû,
At in mulierum manibus efflem animam.
Iol. Ita fiet, ô miſera virginum, quia
Mihi quoque hoc *eſſet* turpe, te *mortuam* non ornare pulchrè,
Propter multa & propter magnitudinem animi tui,
Et juſtitiam: miſerrimam autem te
Omnium mulierum vidi oculis meis.
Sed ſi quid velis hoſce & ſenem,
Accede me ultimo alloquio allocutura.
Mac. O vale ſenex, vale & doce mihi
Tales eſſe hos pueros, *fratres meos*, in omni *negotio* ſapientes,
Quemadmodû tu *es*. Nulla enim *alia ratione* magis ſufficient *ſibi*.
Conare autem *eos* ſervare, mortis non cupidus exiſtens:
Tui liberi ſumus, tuis manibus nutriti ſumus.
Vides enim & me, meam adoleſcentiam nubilem
Dantem pro *meis fratribus* hiſce morti devotam.
Vos verò fratrum præſens cœtus,
Beati ſitis, & contingant vobis *omnia*, quorum
Causâ, *pro quibus*, meum cor mactabitur.
Et ſenem *Iolaum*, anúmque in ædibus *exiſtentem*,
Alcmenam, patris mei matrem; *id eſt*, *aviam*, honorate,
Et hos hoſpites *Athenienſes*. Quòd ſi liberatio à malis,
Et *in patriam* reditus à diis unquam conceſſus vobis fuerit,
Recordemini, quomodo *me veſtram* ſervatricē ſepelire deceat;
Magnificè certè æquum *eſt*: non enim inferior *officio*
Vobis adfui: ſed mortua ſum pro *meo* genere.
Hæc *autem* pro liberis erunt mihi monumenta,
Et pro *meâ* virginitate: ſi quid & ſub terrâ *mortuis gratiæ putatur*.
Nihil *mali* ſaltem ſit *apud Inferos*. Si enim habituri ſumus
Et illic ærumnas, nos, qui morti debemur mortales,
Haud ſcio, quò quis ſe vertat. " Mors enim
" Malorum maximum remedium exiſtimatur.
Iol. At, ô *virgo*, maximè excellens *ob* animi magnitudinem,
Omnium mulierum ſcias te honoratiſſimam *eſſe*.
Et vivens & mortua colêris à nobis magnoperè.
Sed vale: vereor enim lædere verbis deam,
Quæ jam ferè tuum corpus initiavit, Cereris filiam. * Exit *Mac.*
O filii, perimus: ſolvuntur membra

V. 575. Τοιούσδε τούσδε παῖδας εἰς τὸ πᾶν σοφοὺς) Olim erat in *Canteri* Editione, quæque ex illâ ornabantur, Τοιούσδε παῖδας εἰς τὸ πᾶν σοφοὺς, deperditis duabus ſyllabis; quem locum *Canterus* conjecturâ nullâ dignatus eſt, ſed Aſteriſco defectum illius notabat. *Scaliger* inter τὸ πᾶν & σοφοὺς ſupplendum putabat εἶναι, μεῖναι, vel φῦναι, *Dupertus* εἶναι, vel τυχεῖν, *Æmilius Portus* εἶναι, & ego ſanè harum Lectionum optimam veramque judicaſſem εἶναι, ni *Aldina* Editio perfectum Verſum protuliſſet, ut nos jam ſcripſimus; adeò tamen ut εἶναι ſubaudiatur. Non mirum eſt autem τούσδε poſt τοιούσδε excidiſſe ob vicinitatem ſoni, quam ignari Scribæ repetitionem ejuſdem vocis putabant; τούσδε autem eſt ἀποδεικτικὸν, τοιούσδε verò συγκριτικὸν, quare utraque Vox adſit neceſſe eſt. *Joſ. Barnes.* V. 581. Ἀδελφῶν ἡ παροῦσ' ὁμιλία) Ita ſupra v. 240. eoſdem ob numerum vocat συνήγυριν. Vid. quæ Nos ibi. *Joſua Barnes.* V. 582. Γένοισθ' ὑμῖν, ὅσων) Ac ea vobis contingant omnia; *viz.* Victoria, Libertas, in Patriam reditus, &c. quorum causâ morior. *Joh. Brodæus.* V. 583. Ἡ 'μὴ παρεῖθεν) Hic παρεῖθεν pro ὑπὲρ vel πρὸ, ut ſuprà v. 537. de voce πάρος probavimus. *Joſua Barnes.* V. 597. Ἐκπρέπουσ' εὐψυχίας) *Scaliger* legit εὐψυχίᾳ; vel ἕνεκα ſubaudi, ad εὐψυχίας, vel εὐψυχίᾳ, vel -ίας, legendum. *J. Barnes.* V. 599. Καὶ θανοῦσ' ἔσῃ πολὺ) Repetendum ἀπὸ κοινοῦ, τιμιωτάτη. V. 600. Ἅζομαι θεὰν, ἣ σὸν κατῆρκται σῶμα, Δήμητρος κόρην) Ita expono *Latinè*, ut Alluſio fiat non ad Initiationem, quæ facienda erat, priuſquam *Cereri* immolaretur, ſed ad illas Crinium Primitias, quas ſibi *Cereris* filia *Proſerpina* vendicabat à Morituris: De quâ re Nos ſuprà ad *Alceſt.* v. 77. Quare ἣ *Nominativum* legimus, σῶμα *Accuſativum* & κατῆρκται *Tranſitivè* expono, cùm aliàs ᾗ eſſet *Dativus*, σῶμα *Nominativum*, & κατῆρκται *Paſſivè* ſumebatur. Non enim hæc Virgo ſacrificanda erat *Proſerpinæ*, ſed *Cereri*, ut ſuprà patet ex v. 409, Σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον κόρην Δήμητρί γ', ἥτις ἐστὶ πατρὸς εὐγενοῦς. Niſi quis ibidem legendum putet, παρθένον κόρῃ Δήμητρος, ἥτις &c. *J. Barnes.* V. 602. Λύεται μέλη) Ita ſcribo pro Δύεται, *Johanne Miltono* ſuffragante; nec δύεται hic locum habet, λύεται optimum: λύση enim λυσιμελὴς eſt, & Λ facili negotio in Δ corrumpi potuit. *Joſ. Barnes.*

Λύπῃ·

Λύπῃ· λάβεσθε, κεἰς ἕδραν μ' ἐρείσατε.
Αὐτοῦ πέπλοισι τοῖσδε κρύψαντες, τέκνα.
Ὡς οὔτε τούτοις ἥδομαι πεπραγμένοις,
Χρησμοῦ τε μὴ κρανθέντος, οὐ βιώσιμον·
Μεῖζον γὰρ ἄτη· συμφορὰ δὲ καὶ τάδε.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. " Οὔ τινά φημι θεῶν ἄτερ ὄλβιον,
" Οὐ βαρύποτμον ἄνδρα γενέσθαι,
" Οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἀεὶ βεβάναι δόμον
" Εὐτυχίᾳ· παρὰ δ' ἄλλον γ' ἄλλα
" Μοῖρα διώκει.
" Τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν, βραχὺν ᾤκισεν,
" Τὸν δ' ἀλήτην, εὐδαίμονα τεύχει.
" Μόρσιμα δ' οὔτι φυγεῖν θέμις· οὐ σοφί-
" α τις ἀπώσεται.
" Ἀλλὰ μάτην ὁ πρόθυμος ἀεὶ πόνον
" Ἕξει γ'. ἀλλὰ σὺ
Μὴ προπίτνει τὰ θεῶν ὕπερ,
Μὴ δ' ὑπεράλγει φροντίδα λύπᾳ.
Εὐδόκιμον γὰρ ἔχει θανάτου μέρος
Ἁ μελέα πρό τ' ἀδελφῶν, καὶ γᾶς·
Οὐδ' ἀκλεής νιν
Δόξα πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται.
" Ἁ δ' ἀρετὰ βαίνει διὰ μόχθων,
Ἄξια μὲν πατρός,
Ἄξια δ' ἀδελφῶν τάδε γίνεται.
Εἰ δὲ σέβεις σύ γε
Θανάτους ἀγαθῶν, μετέχω σοι.

Dolore ; prehendite & collocate me in ſedem,
Hic veſte hic tegentes, ô filii :
Quoniam neque his delector, quæ facta ſunt,
Et *tamen* oraculo non perfecto,non potuiſſemus vivere ;
Quia majus malum *accidiſſet* ; tamen hoc etiam *eſt* calamitoſum.

Chorus.

" Neminem ſine diis dico beatum,
" Neque miſerum hominem eſſe,
" Neque eandem domum ſemper uti
" Felicitate. Imminens enim alium aliud
" Fatum perſequitur.
" Hūc quidē ab exceſſo *dign. faſtigio detrab. parv.* ac humilē red.
" Erronem verò facit beatum.
" Fatalia verò nullo modo fugere fas *eſt* : nulla Sapien-
" tia *fatum* repellet.
" Sed qui *fatum repellere* promptus, i.e. *conatur*, is ſuper labore
" Habebit fruſtra profectò. Quare tu
Ne accidas, i.e. ſupplicitèr petas, quæ *ſunt* ſupra Deos.
Neque dolore ſupra modum dole, ſolicitudinem *animo ſuſtinens.*
Glorioſam enim obit mortis partem
Hæc miſera pro fratribus & *pro* hac terrâ, *vel,pro patriâ terrâ* :
Nec obſcura ipſam
Gloria ab hominibus *manens apud homines* excipiet.
" Virtus enim per labores *ad cœlum* vadit.
Digna patre *Hercule*,
Digna etiam fratribus hæc à *Macariâ* fiunt.
Si verò tu colis
Mortē honorū, *i.e. memoriam fun. ctorū ejuſdē ſententiæ* particeps.

V. 604. Κρύψαντες, τέκνα) Πρὸς τὸ συγκαλυπτόμενον referendum notat *Johan. Brodæus.* V. 605. Οὔτε τούτοις ἥδομαι) Hâc *Macariæ* cæde. *Johan. Brodæus.* V. 606. Οὐ βιώσιμον) πᾶσιν ἡμῖν οὐ βιώσιμον, *Ariſtoph.* in *Pluto* fol. 11. Ἡ φησίν, οὐκ ἔτι βιωτὸν αὐτῷ τὸν βίον. Et rurſus Ἀβίωτον εἶναί μοι πεποίηκε τὸν βίον. *Joh. Brodæus.* V. 607. Μεῖζον γὰρ ἄτη) Longè quidem graviores nos oppreſſuræ ſunt ærumnæ ac infortunia. Si enim *Argivis* dedamur, non ipſa modò *Macaria*, verumetiam Nos *Herculiſque* Liberi trucidabuntur. *Joh. Brodæus.* V. 608. Θεῶν ἄτερ) Citrà Deorum voluntate. Ex *Theognide* v. 165. Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' Ὄλβιος, οὔτε Πενιχρὸς, Οὔτε Κακὸς νόσφιν Δαίμονος, οὔτ' Ἀγαθός. Ἀλλ' ἄλλῳ κακὸν ἐστι &c. V. 613. Τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν βραχὺν ᾤκισεν) *Brod.* pro ἀφ' ὑψηλῶν reponendum putavit ἐφ' ὑψηλῶν· At ego, inquit *Henric. Stephanus* ἀφ' ὑψηλῶν retineo: Ut videlicet dicatur ἀφ' ὑψηλῶν, βραχὺν ᾤκισεν, eo modo quo diceretur ἀπὸ μεγάλου πλούτου εἰς πενίαν μετέστησεν. Sed videtur *Brodæus*, quùm voluit legere ἐφ' ὑψηλῶν, ſubaudire etiam voluiſſe participium ὄντα, aut aliud hujuſmodi cum τὸν μὲν ἐφ' ὑψηλῶν. Hæc *Stephanus.* Ego verò addo, nullo modo poſſe ἐφ' legi, quia tum idem duo ſimul verſus volunt, nullaque eſt in iis *Antitheſis.* Οὕτος γὰρ ὁ νοῦς, τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν τόπων εἰς τὸ πέδον κατέβαλεν ἡ Μοῖρα καὶ μικρὸν ἐποίησε, Τὸν δὲ μικρὸν καὶ πτωχὸν καὶ ἀλήτην ἀνύψωσιν εὐδαίμονα ποιήσασα. Sic *Heſiod.* in Principio, Ῥέα μὲν γὰρ βριάει &c. Vid. hunc locum pleniorem ad *Troad.* v. 608. *Joſua Barnes.* V. 615. Μόρσιμα) Τὴν εἱμαρμένην. *Joh. Brodæus.* V. 619. Μὴ προπίτνει) *Aldus* προπιτνῶν quùm malè haberet, *Henricus Stephanus* προπίτνει ex Vet. Cod. reſtituit. V. 622. Ἁ μελέα πρό τ' Ἀδελφῶν καὶ Γᾶς) Cùm olim πρὸς ſcriberetur, non ſine loci detrimento *Scaliger* legendum duxit πρό, quam Lectionem amplector, ſed ne ſit hiatus, propter καὶ ſequens τε adjicio, ut *Homerum* propriùs exprimat ---πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν. Vid. quæ Nos ad *Alceſt.* v. 326. Puto autem Exſcriptores deluſos hic fuiſſe, quod tertio infrà Verſu πρὸς legatur. *Joſua Barnes.* V. 625. Ἁ δ' Ἀρετὰ βαίνει διὰ μόχθων) *Heſiodus*, Τῆς δ' Ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν.

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

F*Amulus* Nuntii *vices agens* Iolao & Alcmenæ *refert*, Hyllum *jam tum cum numeroſis Copiis adeſſe, acieque inſtructâ aperto Campo ad pugnam procedere. Senex itaque priſtinæ Virtutis memor miro ſtudio ad prælium ipſe contendit ; adeò ut tandem in effœto corpore vim ſuſcitet ira ; fruſtrà ipſum dehortante Famulo,* Choro & Alcmenâ *ipſâ. Non autem abſque ratione hoc ſenis ita operosè in prælium ſe adornantis ſpectaculum hîc proponitur ; nempe, nè Scena otioſa eſſet & langueat uſque ad Pugnæ tempus. Quod omne inſumitur à* Choro ; *qui* Jovem *ac* Minervam *invocat, ut à parte* Athenienſium, *quorum Cauſa juſtior ſit, quià* Supplices *defendunt, ſtare velint, dextrèque pugnantibus aſpirare.*

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΙΟΛΑΟΣ, ΑΛΚΜΗΝΗ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Θε. Ὦ Τέκνα, χαίρετ'· Ἰόλεως δὲ ποῦ γέρων;
Μήτηρ δὲ πατρὸς τῆσδ' ἕδρας ἀποστατεῖ;
Ἰόλ. Πάρεσμεν, οἵα δή γ' ἐμοῦ παρουσία.
Θε. Τί χρῆμα κεῖσαι, καὶ κατηφὲς ὄμμ' ἔχεις;

Fam. O Pueri, ſalvete: ubi nam *eſt* ſenex Iolaus ;
Et mater *Herculis* patris i.e. *Alcmena, ubinam* abeſt ab hac ſede?
Iol. Adſumus, qualis qualis eſt mea præſentia.
Fam. Quare jaces & hab[illegible] demiſſam faciem?

V. 631. Μήτηρ δὲ πατρὸς τῆσδ' ἕδρας ἀποστατεῖ) *Scaliger* legit hic pro τῆσδ', τῶνδ', oblitus ipſos Famulum filios alloqui & ἕδρας pro βωμοῦ emphaticum eſſe : Quare nihil mutamus. *Joſua Barnes.*

Ἰόλ. Φέρε

Ἰόλ. Φροντίς τις ἦλθ' οἰκεῖος, ᾗ συνειχόμην.
Θε. Ἔπαιρε νῦν σεαυτόν· ὄρθωσον κάρα.
Ἰόλ. Γέροντές ἐσμεν, κοὐδαμῶς ἐρρώμεθα.
Θε. Ἥκω γε μέντοι χάρμα σοὶ φέρων μέγα.
Ἰόλ. Τίς δ' εἶ σύ; ποῦ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ;
Θε. Ὕλλου πενέστης· οὔ με γιγνώσκεις ὁρῶν;
Ἰόλ. Ὦ φίλταθ', ἥκεις ἆρα σωτὴρ νῷν βλάβης;
Θε. Μάλιστα· καὶ πρός γ', εὐτυχεῖς τανῦν τάδε.
Ἰόλ. Ὦ μῆτερ ἐσθλοῦ παιδὸς, Ἀλκμήνην λέγω,
Ἔξελθ', ἄκουσον τοῦδε φιλτάτους λόγους.
Πάλαι γὰρ ὠδίνουσα, τῶν ἀφιγμένων,
Ψυχὴν ἐτήκου, νόστος εἰ γενήσεται.
Αλ. Τί χρῆμ' ἀϋτῆς; πᾶν τόδ' ἐπλήσθη στέγος.
Ἰόλαε, μή τίς σ' αὖ βιάζεται παρὼν
Κῆρυξ ἀπ' Ἄργους; ἀσθενὴς μὲν ἥ γ' ἐμὴ
Ῥώμη· τοσόνδε γ' εἰδέναι σ' ἐχρῆν, ξένε.
Οὐκ ἔστ' ἄγειν σε τούσδ', ἐμοῦ ζώσης, ποτέ.
Ἦ τἄρ' ἐκείνου μὴ νομιζοίμην ἐγὼ
Μήτηρ ἔτ'· εἰ δὲ τῶνδε προσθίξεις χερὶ,
Δυοῖν γερόντοιν οὐ καλῶς ἀγωνιῇ.
Ἰόλ. Θάρσει, γεραιὰ, μὴ τρέσῃς· οὐκ Ἀργόθεν
Κῆρυξ ἀφῖκται, πολεμίους λόγους ἔχων.
Αλ. Τί γὰρ βοὴν ἔστησας, ἄγγελον φόβου;
Ἰόλ. Σὺ πρόσθε ναοῦ τοῦδ' ὅπως βαίης πέλας.
Αλ. Οὐκ ἴσμεν ἡμεῖς ταῦτα· τίς γάρ ἐσθ' ὅδε;
Ἰόλ. Ἥκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει σέθεν.
Αλ. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν.
Ἀτὰρ τί χώρᾳ τῇδε προσβαλὼν πόδα;
Ποῦ νῦν ἄπεστι; τίς νιν εἶργε συμφορὰ,
Σὺν σοὶ φανέντα δεῦρ' ἐμὴν τέρψαι φρένα;
Θε. Στρατὸν καθίζει, τάσσεταί θ', ὃν ἦλθ' ἔχων.
Αλ. Τοῦδ' οὐκ ἔθ' ἡμῖν τοῦ λόγου μέτεστι δή;
Ἰόλ. Μέτεστιν· ἡμῶν δ' ἔργον ἱστορεῖν τάδε.
Θε. Τί δῆτα βούλει τῶν πεπραγμένων μαθεῖν;
Ἰόλ. Πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρεστ' ἔχων;
Θε. Πολλούς· ἀριθμὸν δ' ἄλλον οὐκ ἔχω φράσαι.
Ἰόλ. Ἴσασιν, οἶμαι, ταῦτ' Ἀθηναίων πρόμοι.
Θε. Ἴσασι· καὶ δὴ λαιὸν ἕστηκεν κέρας.
Ἰόλ. Ἤδη γὰρ ὡς ἐς ἔργον ὥπλισται στρατός.
Θε. Καὶ δὴ προσῆκται σφάγια τάξεων ἑκάς.
Ἰόλ. Πόσον τι δ' ἔστ' ἄπωθεν Ἀργεῖον δόρυ;
Θε. Ὥστ' ἐξορᾶσθαι τὸν στρατηγὸν ἐμφανῶς.
Ἰόλ. Τί δρῶντα; μῶν τάσσοντα πολεμίων στίχας;
Θε. Εἰκάζομεν ταῦτ'· οὐ γὰρ ἐξηκούομεν.
Ἀλλ' εἶμ'· ἐρήμους δεσπότας τοὐμὸν μέρος

Iol. Venit in animum cura quædam domeſtica, quâ angebar.
Fam. Attolle nunc teipſum, erige caput.
Iol. Senes ſumus, nec ullis viribus valemus.
Fam. Venio tamen gaudium tibi magnum afferens.
Iol. Quiſnam es tu? ubi tecum verſatus *tui nunc* non recordor?
Fam. *Sum* famulus Hylli: non noſti me videns?
Iol. O chariſ. venis igitur ſervator *noſter ac depulſor* ærumæ noſtræ?
Fa. Maximè. Quinet præterea nunc felix es *ob hæc, quæ tibi ven. nun.*
Iol. O Mater fortis filii, Alcmenam dico,
Egredere, audi jucundiſſimos hos ſermones:
Jampridem enim graviter-dolens *propter* illos, qui *hinc* abierunt,
Animo tabeſcebas, *dubitans* an reditus *huc ipſis* eſſet futurus.
Alc. Quâ ob rē vociferaris? totum hoc tectum repletū eſt *clamore*.
Iolae, num aliquis iterum te invadit præſens
Præco ab Argis? infirmum quidem *eſt* hoc meum
Robur. Hoc tamen oportet te ſcire, ô hoſpes,
Non licet tibi iſtos abducere, *me* vivente, unquam.
Profectò illius *Herculis* nè exiſtimer ego
Mater poſthac: ſi verò attigeris hos manu,
Non bene certabis cum duobus ſenibus.
Iol. Confide, anus, ne metuas; non *enim* Argis
Præco venit afferens malum nuncium.
Alc. Cur igitur excitâſti clamorem, nuncium timoris?
Iol. Ut tu ante hoc templum, *foras egreſſa*, prope *nos* venires.
Alc. Non ſcimus nos illa quiſnam eſt ille?
Iol. Nunciat venire filium filii tui, *Hyllum nepotem tuum*.
Alc. O ſalve & tu cum iſtis nunciis.
At cur huic regioni pedem applicans *venit*?
Ubi nunc eſt? quæ res eum detinet,
Quo minùs tecum apparens *meum* oblectet animum?
Fam. Collocat exercitum & ordinat, cum quo venit.
Alc. Non ampliùs licet mihi hujus ſermonis participem eſſe?
Iol. Licet, ſed noſtrum opus *eſt* interrogare hæc.
Fam. Quid igitur vis cognoſcere ex illis quæ geſta ſunt?
Iol. Quantas adducit copias ſociorum?
Fam. Multas; non poſſum enim alium numerum dicere.
Iol. Sciunt, ut arbitror, hoc duces Athenienſium.
Fam. Sciunt, & jā ſiniſtrū cornu cōſtitutū eſt, *in quo noſt. ſunt coll.*
Iol. Jam igitur ordinatus eſt exercitus tanquam ad pugnam.
Fam. Quinetiam jam victimæ procul ab ordinibus ſunt abductæ.
Iol. Quàm verò procul abeſt Argivus exercitus?
Fam. Ut videri poſſit dux perſpicuè.
Iol. Quid faciens? an inſtruens hoſtium aciem?
Fam. Conjectamus iſta: non enim potuimus exaudire *eum*.
Ergo vadam (dominos *enim* deſertos, *pro meâ virili parte*

V. 639. Ὕλλου πενέστης) Servi *Theſſalorum*, propriè Mancipia, *Peneſtæ* dicti ſunt. Conſule *Athenæum* Deipnoſoph. l. 6. fol. 264. Ubi non *Servos* natos, ſed bello aut compoſitione factos, & πενέστας priùs dictos probat. Poetæ autem Vocabulum hoc pro *Famulo* uſurpant, ut *Euripides* in *Phryxo*, ut ibidem citatur, Λάτρεις πενέστας ἀμοὺς ἀρχαίων δόμων. Et *Theocr.* Idyll. 16. v. 35. Ἀρμενάδην ἐμμέλινον ἐμετρήσαντο πενέσται. Ex *Job. Brodæo*. V. 649. Ῥώμη· τόσον δέ γ' εἰδέναι σ' ἐχρῆν, ξένε) Cùm priùs laborabat hic Verſus ob ſyllabæ defectum (Scriptum enim erat τόσον δ' εἰδέναι) Miror *Henricum Stephanum* nihil opis attuliſſe, τόσον tantùm, quod disjunctim priùs legebatur, univit, hæc dicens, Ex τὸ σὸν *faciendum eſt* τόσον. *Sic ſæpe & in ſolutâ oratione* τοσοῦτον *uſurpatur*. Nihil aliud ille. At *Canterus* hic maluit τοσοῦτον legi, *Scaliger* γ' vel ἄρ' inter τόσον δ' & εἰδέναι interſerendum curavit, at nos literæ unius auxilio Lacunam implevimus. *J. Barnes.* V. 656. Τί γὰρ βοὴν ἔστησας ἄγγελον φόβου;) βοὴν ἄγγελον φόβου καλεῖ, ἤγουν μεσάγγελον, τεκμήριον, φόβου ἀποδεικτικόν. Et Nos etiam in *Eſtherâ* noſtrâ, quod opus Αὐλεσκέτοπλον diximus, v. 1199. Ὄμμασι ζαφλεγέεσσι βοὴν οὔλας ἄγγελον Ὀργῆς. Ad quem locum & hunc *Euripidis* expendo. *Joſ. Barnes.* V. 674. Πόσον τι) Pro ſimplici πόσον. Ut ὅσον τι, *immane quantum*; quare *Æmil. Porti* conjectura τὸ pro τι, inanis eſt. *Joſua Barnes.* V. 678. Ἀλλ' εἶμ'· ἐρήμους δεσπότας &c.) Hos Verſus *Famulo* continuandos pronuntio; his enim, quando jam fidem exolviſſet omnem, *Hylli* adventum nunciando, dicit ſe redire ad Dominum oportere, nec enim debere illum ſui ſervitii expertem ad pugnam procedentem deſerere. Ad quæ verba *Iolaus* repentè animo motus exclamat, Κἄγωγε σὺν σοί. *Henricus Stephanus* (nè *Scaligerum* quoque dicam) hanc ſententiam confirmat. Ἀλλ' εἶμ') In Vet. Cod. hic Verſus & ſequens continuantur ſub Perſonâ τῆς Θεραπαίνης. Ita ille, Titulo nimirùm deceptus, in quo θεράπαινα pro θεράπων ſcribitur; dicit enim hæc Perſona, ſe eſſe *Famulum Hylli* & ad pugnam illi miniſtrare debere & πενέστην vocari, ut ſuprà v. 639. Quare corrigendus eſt *H. Steph.* Titulo autem vereor, ut ſeriùs conſulo, quia is locus Typis exolutus erat, quando haud ità longè in hâc Fabulâ proceſſiſſem. Probè enim ſcio, me huic *Actui* ΘΕΡΑΠΩΝ præſcripſiſſe. Quare Clemens Lector dabit, uti ſpero, veniam reum fatenti. *Joſua Barnes.*

Ἰόλ. Κἀ-

Οὐκ ἂν θέλοιμι πολεμίοισι συμβαλεῖν.
Ἰόλ. Κἄγωγε σὺν σοί· ταὐτὰ γὰρ φροντίζομεν,
Φίλοις παρόντες, ὡς * ἐοίγμεν, ὠφελεῖν. * al. ἥκομεν.
Θε. Ἥκιστα· πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος.
Ἰόλ. Καὶ μὴ μεταχεῖν γ᾽ ἀλκίμου μάχης φίλοις;
Θε. Οὐκ ἔστ᾽ ἐν ὄψει τραῦμα, μὴ δρώσης χερός.
Ἰόλ. Τί δ᾽; οὐ σθένοιμι κἂν ἐγὼ δι᾽ ἀσπίδος;
Θε. Σθένοις ἄν, ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἂν πέσοις.
Ἰόλ. Οὐδεὶς ἔμ᾽ ἐχθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.
Θε. Οὐκ ἔστιν, ὦ ᾽τᾶν, ἥ ποτ᾽ ἦν ῥώμη σέθεν.
Ἰόλ. Ἀλλ᾽ οὖν μαχοῦμαί γ᾽ ἀριθμὸν οὐκ ἐλάσσοσι.
Θε. Σμικρὸν τὸ σὸν σκήνωμα * προστίθης φίλοις. * al. προστιθεὶς.
Ἰόλ. Μή τοί μ᾽ ἔρυκε δρᾶν παρεσκευασμένον.
Θε. Δρᾶν μὲν σύ γ᾽ οὐχ οἷός τε, βούλεσθαι δ᾽ ἴσως.
Ἰόλ. Ὡς μὴ μενοῦντα, τἆλλά σοι λέγειν πάρα.
Θε. Πῶς οὖν ὁπλίταις τευχέων ἄτερ φανῇ;
Ἰόλ. Ἔστ᾽ ἐν δόμοισιν ἔνδον αἰχμάλωθ᾽ ὅπλα
Τοῖσδ᾽, οἷσι χρησόμεσθα, κἀποδώσομεν
Ζῶντες· θανόντας δ᾽ οὐκ ἀπαιτήσει θεός.
Ἀλλ᾽ εἴσιθ᾽ εἴσω, κἀπὸ πασσάλων ἑλὼν
Ἔνεγχ᾽ ὁπλίτην κόσμον ὡς τάχιστά μοι.
Αἰσχρὸν γὰρ οἰκούρημα γίνεται τόδε,
Τοὺς μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ δειλίᾳ μένειν.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Λῆμα μὲν οὔπω στόρνυσι χρόνος
Τὸ σόν, ἀλλ᾽ ἡβᾷ· σῶμα δὲ φροῦδον.
Τί πονεῖς ἄλλως; ἃ σὲ μὲν βλάψει,
Σμικρὰ δ᾽ ὀνήσει πόλιν ἡμετέραν.
Χρὴ γνωσιμαχεῖν τὴν ἡλικίαν,
Τὰ δ᾽ ἀμήχαν᾽ ἐᾶν. οὐκ ἔστιν ὅπως
Ἥβην κτήσῃ πάλιν αὖθις.

Ἴαμβοι.

Αλ. Τί χρῆμα μέλλεις σῶν φρενῶν οὐκ ἔνδον ὤν,
Λιπεῖν μ᾽ ἔρημον σὺν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς;
Ἰόλ. Ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ δὲ χρὴ τούτων μέλειν.
Αλ. Τί δ᾽ ἢν θάνῃς σύ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;
Ἰόλ. Παιδὸς μελήσει παισὶ τοῖς λελειμμένοις.
Αλ. Ἢν δ᾽ οὖν, ὃ μὴ γένοιτο, χρήσωνται τύχῃ;
Ἰόλ. Οἵδ᾽ οὐ προδώσουσίν σε, μὴ τρέσῃς, ξένοι.

Non velim cum hoſtibus confligere.
Iol. Ego quoque tecum. Eadem enim cogitamus,
Amicis præſentes, ut convenit, prodeſſe.
Fam. Minimè; à te ſtultum erat hoc dictum verbum.
Iol. Nec ſinis me acris pugnæ cum amicis participem eſſe?
Fa. Non eſt in conſpectu vulnus, nihil agente manu.
Iol. Quid; annon poſſem & ego per clypeū *aliquem hoſtē vulnerarē*?
Fam. Poſſes quidem: ſed fortaſſe priùs ipſe caderes.
Iol. Nullus hoſtis audebit me aſpicere.
Fam. Non eſt *jam*, ô amice, illud robur, quod olim tibi fuit.
Iol. At pugnabo *cum hoſtibus*, non inferior *ſocioru* numero *ſtipatus*.
Fa. Exiguum tuum corpus & illius *auxilium* addes amicis.
Iol. Ne me detine paratum aliquid facere.
Fam. Facere quidem tu non potes, at velle fortitan.
Iol. Ut me non manſuro cætera dicere tibi licet.
Fam. Quomodo igitur armatis *viris* tu ſine armis apparebis?
Iol. Sunt intus arma in ædibus bello-parta
Iſtis, quibus utemur, & reddemus *ea*
Vivi, *i.e. ſi ſuper vixerimus*; à mortuis enim non repetet Deus.
Quamobrem ingrediaris intro, & de paxillis capiens,
Affer ornatum militarem quàm celerrimè mihi.
Eſt enim hæc domeſtica commoratio turpis,
Alios quidem pugnare, alios verò propter metum *domi* manere.

Chorus.

Animi præſentiam quidem nondum proſternit tempus
Tuam: ſed *animus quidem* viget, corpus verò *nimis eſt* infirmum.
Quid fruſtra laboras? quæ tibi quidem nocebunt,
Parum verò juvabunt noſtram civitatem.
Oportet *tuam* ætatem agnitâ-ſuâ-imbecillitate-conſilium-mutare,
Et omittere illa *quæ ſunt* impoſſibilia. Fieri non poteſt,
Ut recuperes denuò juventutem.

Alcmena.

Quam rem moliris, tuæ mentis non compos exiſtens?
Vis me relinquere deſertam cum iſtis meis pueris?
Iol. Virorum enim *eſt* pugna: tuum verò eſt curare *pueros* iſtos.
Alc. Quid verò ſi moriaris tu, quomodo ego ſervabor?
Iol. Filii *Herculis* Filiis eris curæ, qui reliqui fuerint.
Alc. Si verò (quod utinā nè contingat) *adverſâ* fortunâ utantur?
Iol. Illi hoſpites non prodent te; ne metuas.

V. 680. Κἄγωγε σὺν σοί·) Ex hoc ipſo loco Veritas ſuperioris noſtræ ſententiæ ſtabilitur, quàm ſupra ad v. 678. notavimus. V. 682. Ἥκιστα· πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος) Punctum ego poſt ἥκιστα Pono. εἰπεῖν ἔπος autem non hic proverbialitèr, id enim ſemper ὡς adjunctum habet, ſed ad μῶρον refertur, ut ſit, Ἥκιστα σοὶ φροντιστέον περὶ τοῦ τοῖς φίλοις ὠφελεῖν· Καὶ τὸ ἔπος ἦν μῶρον εἰπεῖν πρὸς σοῦ. Vel etiam, ut *Cantero* placet, omninò ſine ullo puncto legendum; *Minimè decebat ſtulta te verba eloqui*. Quem videſis Novar. Lection. l. 7. c. 29. Non autem illi uſquequaque aſſentior, ubi Verſu ſequenti legit Καὶ συμμεταχεῖν, multò autem magis, ubi proximo δρώσης legendum rectè monet pro πρώσης. ita enim ſcriptum erat in *Aldinâ* Editione. De quibus vide infra. *Joſua Barnes.* V. 683. Καὶ μὴ μεταχεῖν) *Canterus* hic συμμεταχεῖν legit, nullâ neceſſitate coactus. Quum dixerit *Famulus* ἥκιστα, ſubdit *Iolaus* Καὶ μὴ μεταχεῖν ἐᾷς με τοῖς φίλοις τῆς μάχης; Non modò autem συμμετέχω Dativum perſonæ cum *Genitivo* rei poſtulat, ſed & μετέχω, dicimus enim μετέχω σοι πόνων *J. Barnes.* V. 684 Οὐκ ἔστ᾽ ἐν ὄψει τραῦμα, μὴ δρώσης χερός.) Ita lego non *Canteri* ſolius Judicio, *Duporti*, *Scaligerique*; ſed *Aldinæ* Editionis. Senſum autem in Verſione expreſſum hunc cape, Οὐκ ἔστιν ἐν τῷ σε ὁρᾶν ἐχθρὸς μόνον, χειρὸς δὲ σῆς δ᾽ ἀσθενείας μηδὲν δρώσης, οὐκ ἔστιν οὐδὲν τραῦμα, ἤγουν οὐδὲν ἐχθροὺς κακοποιήσεις. *J. Barnes.* V. 690. Σμικρὸν τὸ σὸν σκήνωμα προστίθεις φίλοις) Τὸ σκήνωμα hic pro *Corpus* omnino ponitur; nec id novum: Sic enim *Nicander* locutus eſt, σκῆνος πυθόμενον, *Cadaver* putreſcens, Et *Ocellus Lucanus*, Fragm. lin. 1. Συνέχει γὰρ τὰ μὲν σκάνεα Ζωά, ταύτας δ᾽ αἴτιον ψυχά· τὸν δὲ κόσμον Ἁρμονία, ταύτας δ᾽ αἴτιος ὁ Θεός. *Heſych.* Σκῆνος, σῶμα. Et D. *Paulus* Epiſt. 2. *Corinth.* c. 5. v. 1. & 4. τὸ σκῆνος, ἀντὶ τοῦ σῶμα uſurpat. *Joſ. Barnes.* V. 703. Ἀλλ᾽ ἡβᾷ· σῶμα δὲ φροῦδον) Aliàs dicerem Πρόφρων μὲν θυμὸς πέλεται, κενεὴ δὲ μενοινή. Ita *Matth.* c. 26. v. 41. Τὸ μὲν Πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. *Joſua Barnes.* V. 705. Πόλιν ὑμετέραν) Ita pro ὑμετέραν omninò legendum duco. *Chorus* enim *Athenienſium* ſenum de ſua Urbe loquitur, nec *Argos* jam erat urbs *Iolao* ſalva, nec pro illâ jam pugnaturus erat, ſed contra eam pro Vitâ ſuâ & Liberorum *Herculis* ac Salute. *J. Barnes.* V. 706. Γνωσιμαχεῖν) *Heſychius*, Γνωσιμαχῆσαι· Τινὲς μὲν τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τήν τε τοῦ ἐναντίου ἰσχύν· Ἄλλοι τὸ γνόντα, ὅτι πρὸς κρείττονα ἔχει αὐτῷ μάχην, ἀσυχάσαι ἢ μετανοῆσαι. Vox *Herodotea*. *Joſua Barnes.* V. 711. Ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή·) *Homerus*, Πόλεμος δ᾽ ἄνδρεσσι μελήσει. V. 713. Παιδὸς μελήσεις παισὶ, τοῖς λελειμμένοις) *Canterus* & *Æmilius Portus* & *Scaliger* pro πᾶσι, quod malè priùs aderat, παισὶ rectè legunt; nemo autem eorum vidit etiam pro μελήσει legendum μελήσεις. Nec id novum, namque etſi dicitur μέλει μοι τούτων, tamen nihilominùs τοῦτό μοι μέλει & μελήσει dicitur, idque *Homero* imprimis, qui plus decies hoc verbo cum Nominativo utitur, ut ἔργα μέμηλε, πόλεμος μελήσει, ὅτι μέλει πολεμήϊα ἔργα &c. *Joſua Barnes.* V. 714. Χρήσωνται τύχῃ) Siquid humanitùs eis accidat, ſi moriantur. *Joh. Brodæus.*

Αλ. Τοσόνδε γάρ τοι θάρσος, οὐδὲν ἄλλ' ἔχω.
Ιολ. Καὶ Ζηνὶ τῶν σῶν, οἶδ' ἐγώ, μέλει πόνων.
Αλ. Φεῦ· Ζεὺς ἐξ ἐμοῦ μὲν οὐκ ἀκούσεται κακῶς·
Εἰ δ' ἐστὶν ὅσιος, αὐτὸς οἶδεν, εἰς ἐμέ.
Θε. Ὅπλων μὲν ἤδη τήνδ' ὁρᾷς παντευχίαν,
Φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων δέμας.
Ὡς ἐγγὺς ἀγὼν, καὶ μάλιστ' Ἄρης στυγεῖ
Μέλλοντας· εἰ δὲ τευχέων φοβῇ βάρος,
Νῦν μὲν πορεύου γυμνὸς, ἐν δὲ τάξεσιν
Κόσμῳ πυκάζου τῷδ'· ἐγὼ δ' οἴσω τέως.
Ιόλ. Καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχειρ' ἔχων
Τεύχη, κόμιζε· χειρὶ δ' ἔνθες ὀξύην,
Λαιόν τ' ἔπαιρε πῆχυν, εὐθύνων πόδα.
Θε. Ἦ παιδαγωγεῖν γὰρ τὸν ὁπλίτην χρεών;
Ιόλ. Ὄρνιθος οὕνεκ' ἀσφαλῶς πορευτέον.
Θε. Εἴθ' ἦσθα δυνατὸς δρᾶν, ὅσον πρόθυμος εἶ.
Ιόλ. Ἔπειγε, λειφθεὶς, δεινὰ πείσομαι, μάχης.
Θε. Σύ τοι βραδύνεις, κοὐκ ἐγὼ δοκῶ τι δρᾶν.
Ιόλ. Οὔκουν ὁρᾷς μου κῶλον, ὡς ἐπείγεται;
Θε. Ὁρῶ δοκοῦντα μᾶλλον, ἢ σπεύδοντά σε.
Ιόλ. Σὺ ταῦτα λέξεις, ἡνίκ' ἂν λεύσσῃς μ' ἐκεῖ.
Θε. Τί δρῶντα; βουλοίμην δ' ἂν εὐτυχοῦντά γε.
Ιολ. Δι' ἀσπίδος θείνοντα πολεμίων τινά.
Θε. Ἤδη ποῦ ἥξομέν γε· τοῦτο γὰρ φόβος.
Ιόλ. Φεῦ· Εἴθ', ὦ βραχίων, οἷον ἡβήσαντά σε
Μεμνήμεθ' ἡμεῖς, ἡνίκα ξὺν Ἡρακλεῖ
Σπάρτην ἐπόρθεις, σύμμαχος γένοιό μοι
Τοιοῦτος, οἵαν ἂν τροπὴν Εὐρυσθέως
Θείην· ἐπεί τοι καὶ κακὸς, μένειν δόρυ.
" Ἔστιν δ' ἐν ὄλβῳ καὶ τόδ' οὐκ ὀρθῶς ἔχον,
" Εὐψυχίας δόκησις· οἰόμεσθα γὰρ
" Τὸν εὐτυχοῦντα, πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς.

Alc. Hoc tantum certè habeo fiduciæ, aliud nihil.
Iol. Et Jovi, ſcio, ſunt curæ tui labores.
Al. Proh! Jupiter malè quidè à me non audiet, *nec maledicam ipſi*:
An verò juſtus ſit erga me, ipſe novit.
Fam. Armorum quidem hunc vides univerſum apparatum,
Sed non ſatis citò poteris tegere corpus hiſce,
Quia pugna propè *eſt*: & maximè Mars odit
Cunctantes: ſi verò metuis pondus armorum,
Nunc quidem vade nudus: in exercitu verò
Tegaris hoc ornatu: ego verò portabo euſque.
Iol. Rectè dixiſti: verùm mihi prompta tenens
Arma portato: infere verò manui haſtam,
Et lævum attolle cubitum, dirigens *meum* greſſum.
Fam. An igitur armatum *militem*, ut puerum ducere decet?
Iol. Propter omen incedendum *eſt* tutò.
Fam. Utinam ita poſſes facere, ut es cupidus.
Iol. Propera, triſtia patiar, ſi maturè non pervenero ad pugnam.
Fam. Tu certè cunctaris, & ego videor tibi nihil agere.
Iol. Annon vides, quomodo feſtinet meus pes?
Fa. Video te magis *motu ſenili* videri, quàm *re ipſâ* properare.
Iol. Tu *tamen* dices, viz. *quod propero*, cum illic me videbis.
Fa. Quid *videbo te* facientè? optarē certè *te videre* feliciter viventē.
Iol. Vulnerantem aliquem ex hoſtibus per clypeum.
F. Tādē aliq. *veniemus ad exerc.* hic n. met. *hoc met. ne ſeriùs eò ven.*
Iol. Proh! utinam, ô *meum* brachium, quale te pubeſcens
Meminimus nos, quando cum Hercule
Spartam expugnâſti, ſocius ſis mihi
Talis! Solus *enim* Euryſtheum in fugam
Verterē: quia profectò ignavus *eſt* etiā ad ſuſtinendā *hoſtilem* haſtā.
" Hoc autem etiam in opulentiā non rectè ſe habet,
" Fortitudinis opinio: putamus enim
" Divitem omnia bene ſcire.

V. 718. Φεῦ) Indignantis Vox, σχετλιαστικόν· At extra Verſum redundat, ut plus mille locis apud Poetas fieri ſolet. *Ibid.* Οὐκ ἀκούσεται κακῶς) Nec ego, licet in ærumnis maximis citra meam culpam conſtituta ſim, *Jovi* maledicam; nec eum ut mihi iniquum appellabo. *Johan. Brodæus.* V. 719. Εἰ δ' ὅσιος εἰς ἐμέ) An ergà me ſit juſtus, ὅσιος propriè *ſanctus*, hic loci pro δίκαιος *juſtus*, ut è contrà δίκαιος, *juſtus*, pro ὅσιος *ſanctus* ſæpè invenitur, item pro ἐλεήμων *miſericors*; Quià *ſanctitas* eſt Præcipua *Religionis* & *Juſtitia* eſt Eminentiſſima *Politices* Virtus, ſic *D. Matth.* c. 1. v. 19. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ubi δίκαιος pro πρᾶος vel ἐλεήμων vel οἰκτίρμων ab Interpretibus explicatur, aut certè hoc ſub illo continetur. Sic *Thucydid.* l. 5. Ὅτι ὅσιοι ἀεὶ οὐ δικαίως ἱστάμεθα. Ubi ὅσιοι pro δίκαιοι. Plura huc adjicere non vacat. *Joſua Barnes.* V. 721. Φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε) Priùs cùm duplex ἂν hìc occurreret, nec eadem eſſet ratio, quæ aliàs ad geminum ἂν requiritur, ego audactèr poſterius ἂν in ἐν mutavi, cujus tamen Lectorem meo more admonitum velim, nequam ſibi aut Poetæ fraudem factam putet. De gemino ἂν verò vid. ſuprà ad v. 180. Troad. v. 985. &c. *Joſua Barnes.* V. 722. Ὡς ἐγγὺς ἀγὼν) *Scaliger* legit αἰγὼν, quia prior ſyllaba τοῦ ἀγὼν brevis eſt. At licet plerunque eam eſſe brevem fatear, nonnunquam tamen & longam reperiri, nemo inficias ibit, qui viderit, quæ Nos ad *Supplices* v. 754. & *Phæniſſ.* v. 591. *Joſua Barnes.* V. 727. Χειρὶ δ' ἔνθες ὀξύην) Cum *Cantero* lubens lego ἔνθες pro corrupto illo, ἔνθεν; at non ego cum illo ἀξίνην lego, quicquid *Æmyl. Portus* oggranniat; quòd illius media ſyllaba ſemper ſit longa *Homero*, *Calabro*, aliiſque melioris notæ. Quare ὀξύην retineo, quòd *Aldi* Editio eam vocem retineat, & quòd ſit Authentica & haſtam ſignificet ex Ligno facta, quod ὀξύη dicitur; *Euſtathius* hanc vocem agnoſcit, & *Moſchopulus* Καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα παρ' Ὁμήρῳ, τὰ ἐξ ὀξύας τοῦ δένδρου, οὐχὶ τὰ ὀξέα. Sic Scholia *Didymi* vocata ad Iliad. ἑ. v. 50. Ἔγχεϊ ὀξυόεντι) Ὀξεῖ· Ἢ ἀπὸ Ὀξύας, εἴδους δένδρου, κατεσκευασμένῳ. *Heſych.* Ὀξυόεντι· ὀξεῖ, ἢ ὀξυΐνῳ· Ὀξύα δὲ εἶδος δένδρου. *Theophr.* l. 3. c. 3. περὶ φυτῶν· Δοκεῖ δὲ ἡ Ὀξύη πρὸς τὸ ὕδωρ ἄσηπτος εἶναι. Λέγεται δὲ κατὰ ἔτυμον (Inquiunt *Grammatici*) διὰ τὸ φύλλα αὐτῆς ἀκανθώδη εἶναι καὶ εἰς ὀξὺ λήγοντα. Quare ut Μελίη, quod propriè *Fraxinus*, figuratè *Haſtam* Fraxineam notat, ità nomen hujus arboris hoc in loco pro haſtâ ex eâ factâ. Eſt autem & *Abieti* ſimilis. Quin *Scaliger* & *Duportus* Ὀξύην legunt. *Joſua Barnes.* V. 734. Κῶλον) Κῶλον membrum, Pes, lacertus, &c. Vid. *Iphig.* Aul. v. 614. V. 736. Ταῦτα λέξεις) ἤγουν ὅτι σπεύδω, καὶ οὐ μόνον δοκῶ. V. 740. Φεῦ· Εἴθ' ὦ Βραχίων) Commune eſt hoc ſenibus ingenium, ſuarum Virium & ſuorum temporum momenta lapſa celebrare. Sic *Neſtor* apud *Homerum* Iliad. ά. v. 157. & λ. v. 669. & ψ'. v. 626. Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι· βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη. Sic *Evandrus* apud *Virgil.* Æn. l. 8. v. 560. *O mihi præteritos referat ſi Jupiter annos; Qualis eram*, &c. Hinc Nos *Franciados* l. 1. v. 602. de *Johanne* de *Luxemburgâ* Vetulo illo Bellicoſo *Bohemiæ* Rege, *Si placeant Conſulta parùm, mea Dextera, Princeps, Hæc Devota, Tibi. Atque utinam nunc illa valeret; Qualis eram quondam Juvenis, certamine juſto Cùm ſtravi Scythicum mediâ Babylone Gigantem, Deinde alios Perſarum Equites ter quinque ſuperbos Barbaricis ſpoliis pro Chriſti nomine ſtravi. Joſua Barnes.* V. 742. Σπάρτην ἐπόρθεις) Hæc ad Hiſtoriam ſpectant, quæ ait *Herculem* ob cæſum *Oeonum*, filium *Licymnii*, *Hippocoontidas* & *Lacedæmoniam* bello petiiſſe, victiſque iis & urbe *Sparta* eversâ ſub *Tyndaro* redegiſſe. Vid. *Euripid.* Scholiaſten ad *Oreſt.* v. 458. *Pauſan.* in *Laconic.* fol. 96. lin. 42. &c. Et *Apollodor.* Biblioth. l. 2. c. 7. §. 3. Ἑλὼν δὲ τὴν Πύλον, ἐστράτευσεν ἐπὶ Λακεδαίμονα μετελθεῖν τοὺς Ἱπποκόωντος παῖδας θέλων &c. Hoc verò præcipuè hìc ab *Euripide* memoratur, quià *Lacedæmonios* charos non habuit. *Joſua Barnes.*

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Γᾶ, καὶ παννύχιος σελάνα,
2 Καὶ λαμπρόταται θεοῦ
3 Φαεσίμβροτοι αὐγαὶ,
4 Ἀγγελίαν μοι ἐνέγκατε,
5 Ἰαχήσατε δ' οὐρανῷ,
6 Καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέταν,
7 Γλαυκᾶς τ' ἐν Ἀθάνᾳ.
8 Μέλλω τᾶς πατριώτιδος γᾶς
9 Μέλλω περὶ τῶν δόμων,
10 Ἱκέτας ὑποδεχθεὶς,
11 Κίνδυνον πολιῷ τεμεῖν σιδάρῳ.

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Δεινὸν μὲν, πόλιν ὡς Μυκήνας
2 Εὐδαίμονα, καὶ δορὸς
3 Πολυαίνετον ἀλκᾷ
4 Μῆνιν ἐμᾷ χθονὶ κεύθειν.
5 Κακὸν δὲ, ὦ πόλις, εἰ ξένους
6 Ἱκτῆρας παραδώσομεν,
7 Καὶ * λεύσιμον Ἄργος. * Canter. δείσομεν.
8 Ζεύς μοι ξύμμαχος, οὐ φοβοῦμαι.
9 Ζεύς μοι χάριν ἐνδίκως
10 Ἔχει. οὔ ποτε θνατῶν
11 Ἥσσονες ποτ' ἂν, εἴτ' ἐμοῦ φανοῦνται.

Στροφὴ β'.

1 Ἀλλ', ὦ πότνια, σὸν γὰρ οὖδας
2 Γᾶς σὸν, καὶ πόλις, ἇς σὺ μάτηρ,
3 Δέσποινά τε, καὶ φύλαξ,
4 Πόρευσον ἄλλᾳ τὸν οὐ δικαίως
5 Τᾷδ' ἐπάγοντα δορυσσοῦντα
6 Στρατὸν Ἀργόθεν· οὐ γὰρ ἐμᾷ γ' ἀρετᾷ
7 Δίκαιός εἰμ', ἐκπεσεῖν μελάθρων.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἀλλ' ἐπεί σοι πολύθυτος αἰεὶ
2 Τιμὰ κραίνεται, * οὐδὲ κεύθει * Scal. ἐδ' ἴ.
3 Μηνῶν φθινὰς ἁμέρα,

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 O Terra, ô Luna per totam noctem lucens,
2 Splendidiſſimum Dei ſolis
3 Lucens-mortalibus jubar,
4 Afferte mihi nuncium,
5 Vocémque ad cœlum tollite,
6 Et ad ſedem regiam,
7 Et ad cæſiam Minervam, *vel, In cæſiæ Minervæ templo.*
8 Volo *pro* patrio ſolo,
9 Volo pro *meis* ædibus, *pro focis & aris,*
10 Supplices *in agrum meum* quia recepi,
11 Periculū cano ſecare ferro, *i.e. controverſiam ſulg. armis decern.*

Antiſtrophe 1.

1 Formidabile quidem *eſt*, civitatem, ut Mycenas,
2 Fortunatam, & armorum
3 Robore *gloriáque* valde celebrem,
4 Irā adverſus meā terrā occultare, *& latens odiū in eam ſervare.*
5 Malum vero *turpe fuerit*, ô civitas, ſi hoſpites
6 Supplices dedamus,
7 Et formidemus Argos.
8 Jupiter *eſt* mihi belli ſocius, non metuo:
9 Jupiter mihi gratiam meritò
10 Habet. Nunquam mortalibus
11 Inferiores Dii videbuntur, nec erunt.

Strophe 2.

1 Sed ô veneranda (tuum enim *eſt hoc* ſolum
2 Terræ *hujus*, tuum *eſt*, & *hæc* urbs *tua*, cujus tu mater es
3 Et domina, & cuſtos)
4 Abige aliò eum, qui non juſtè
5 Huc adducit infeſtum
6 Exercitum ab Argis. Haud enim ob meam virtutem
7 Æquum eſt me expelli ex *meorum ædium* atriis.

Antiſtrophe 2.

1 Nam tibi multorum-ſacrificiorum ſemper
2 Honor perficitur, *defertur*, neq; celatur, *at manifeſte celebratur*
3 Menſium ultima dies,

V. 753. Παρὰ θρόνον ἀρχέταν) Ἀρχέτας ὁ, ἀντὶ τοῦ Ἀρχηγέτας, ἤγουν ἀρχηγέτης, ὁ ἐξ ἀρχῆς ἄρχων. Ἀρχηγέται δὲ, οἱ ἥρωες ἐπώνυμοι τῶν φυλῶν, καὶ ὡς ἡμεῖς λέγομεν, οἱ Πατριάρχαι. Vel, ut *Heſychius*, & *Phavorinus*, θεοὶ ἐν Ἀθήναις. Hinc *ſedem Regiam*, vel etiam *Divinam* θρόνον ἀρχέταν vocat, ab ἀρχὸς, alludendo ad illam *Deorum* ſignificationem *Athenis* notam; Eſt autem ἀπαξαπλῶς λεγόμενον. *Joſua Barnes.* V. 756. Περὶ τῶν δόμων) περὶ τῶν δόμων ὑπὲρ τῶν δόμων. V. 758. Κίνδυνον πολιῷ τεμεῖν σιδήρῳ) Τεμεῖν hic, quod alibi κρίνειν, *Latinè* cernere ferro, Controverſias armis dirimere. *Æmyl. Portus.* V. 762. Μῆνιν) Malè illi notârunt, quicunque in margine ſuo ſcripſerunt Μή νιν *Canter.* Nec enim ullibi ità *Canterum* legentem offendi; & hæc loci diſpoſitio illam Lectionem confodiet, Δεινὸν μὲν ὅτι οὕτω τὸ χρῆμα, ἤγουν ὡς τὴν πόλιν, Μυκήνας λέγω, τὴν εὐδαίμονα καὶ πολεμικὴν, μῆνιν καὶ ὀργὴν ἐν θυμῷ ἔχειν τῇ ἐμῇ χθονί. *Joſua Barnes.* V. 765. Καὶ λεύσιμον Ἄργος) Hic locus cùm apertè corruptus ſit, *Scaliger*, ut & *Duportus*, legit καὶ λεύσιμον ἄγος, *Piaculum Lapidatione dignum*, nequaquam ineptè, ſi per Leges Verſûs ſtare poſſet. *Henricus Stephanus*, καὶ λοίσθιον ἄλσος, quod nihilo magis mihi arridet, illius rationes conſulat qui velit: *Canterus* longè acutius, καὶ δείσομεν Ἄργος, ut ſit, εἰ ξένους παραδώσομεν, καὶ δείσομεν Ἄργος. *Joſua Barnes.* V. 766. Ζεύς μοι σύμμαχος, οὐ φοβοῦμαι) Non decet ſanctum *Euripidis* calamum ſuâ laude privare, quoties ad Noſtrarum ferè ſacrarum Literarum Majeſtatem aſſurgit. Ità enim *David*, Pſalm. 27. v. 1. Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δειλιάσω; *Joſua Barnes.* V. 769. Ἥσσονές ποτ' ἂν, εἴτ' ἐμοῦ φανοῦνται) *Henricus Stephanus* & *Joſephus Scaliger* οὔτ' pro εἴτ' legunt; *Duportus* ἤτ', pari, ut mihi videtur, ſucceſſu, id eſt, nullo. *Gul. Canterus* pro εἴτ' ἐμοῦ legit οἱ θεοὶ, quæ Lectio, excepto quod corruptionis εἴτ' ἐμοῦ veſtigia habeat pauca, nullis objectionibus impetitur. *Joſua Barnes.* V. 773. Ἄλλᾳ) Ità ob ſenſum Metrúmque ſcribo pro ἀλλὰ, quod utrique incommodum erat; idque *Cantero*, *Scaligero*, *Porto*, *Duporto* authoribus. *Joſua Barnes.* V. 776. Δίκαιός εἰμι) δυνατός τ' εἰμὶ, *Poſſum.* Non ego meâ Virtute hoſtes propellere valeo; niſi Deus conatibus meis aſpirârit. Ità ſuprà v. 143. Δίκαιοι δ' ὄντες οἰκοῦντες πόλιν Αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίως κραίνειν δίκας. Nos certè ſufficimus ipſi inter nos æquitatem miniſtrare. Vid. quæ Nos ad *Supplic.* v. 186. *Joſua Barnes.* V. 777. Ἀλλ' ἐπεί σοι πολύθυτος αἰεὶ Τιμὰ κραίνεται) Alludit ad Feſta in honorem *Minervæ Athenis* celebrari ſolita, de quâ re vide *Johannis Meurſii* Panathenæa, ſingularem librum. V. 779. Μηνῶν φθινὰς ἁμέρα) Menſis *Græcorum* trifariàm erat Diviſus, Decem *priores* dies dicti erant μηνὸς ἀρχομένου, Decem medii μεσοῦντος, Decem ultimi, φθίνοντος. Adeò ut πρώτη ἀρχομένου, eſt primus, πρώτη μέσου undecimus, πρώτη φθίνοντος vel ἀπιόντος, viceſimus, &c. Hæc Feſta *Minervalia* celebrabantur, Μηνὸς φθίνοντος, *Panathenæa* enim *Minora* erant celebrata poſtridiè *Bendideorum*, quæ viceſimâ *Thargelionis* agebantur; Majora autem Viceſimo Tertio *Hecatombæonis.* Joſua Barnes.

4 Ναῶν τ' ἀοιδαὶ, χορῶν τε μολπαί.
5 Ἀνεμόεντι δέ γ' ἐπ' ὄχθῳ,
6 Ὀλολύγματα παννυχίοις ὑπὸ παρ-
7 θένων ἰαχεῖ ποδῶν κρότοισιν.

4 Tēplorumq; carmina, chororumque cantiones ſemper audiuntur.
5 Ventoſo autem in colle
6 Ululatus reſonant nocturnis plauſibus
7 Sub pedibus virginum.

V. 780. Ναῶν τ' ἀοιδαὶ, χορῶν τε μολπαὶ) An νέων Juvenum vel puellarum, id certè verſus poſtulare videtur. V. 782. Ὀλολύγματα παννυχίοις) De his Nocturnis circa ſacra Vociferationibus, ſupra Euripid. ad Troad. v. 1071. Φροῦδαί σοι θυσίαι, χορῶν τ' εὔφημοι κέλαδοι κατ' ὄρφναν σεμναί τ' ὀλολυγαί. Vid. quæ Nos ibi ad v. 1073. & Iphigen. Taur. v. 1337. Joſua Barnes.

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

Nuncius, Alcmenæ *ſervus, egregiè deſcribit Victoriam, quam de* Euryſtheo *reportârunt* Hyllus, Iolaus *&* Athenienſes; *quâ narratione Manumiſſionem ab* Alcmenâ *meretur; quæ mirificè ob hæc Lætatur & Nepotibus gratulatur de reliquæ vitæ ſpe.* Chorus *seriò ſecum triumphat, docens* Euryſthei *exemplo, Deum ſemper quaſi Acie-explicatâ Superbis adverſari, Modeſtos è contrà juvare & extollere. Denique* Herculem *inter Deos relatum certis argumentis colligit.*

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΑΛΚΜΗΝΗ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Θε. Δέσποινα, μύθους σοί τε συντομωτάτους
Κλύειν, ἐμοί τε τῷδε καλλίστους, φέρω.
Νικῶμεν ἐχθροὺς, καὶ τρόπαι' ἱδρύεται,
Παντευχίαν ἔχοντα πολεμίων σέθεν.
Αλ. Ὦ φίλταθ', ἥδε σ' ἡμέρα διήλασεν
Ἠλευθερῶσθαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασι.
Μιᾶς δέ μ' οὔπω συμφορᾶς ἐλευθεροῖς·
Φόβος γὰρ, εἴ μοι ζῶσιν, οὓς ἐγὼ θέλω.
Θε. Ζῶσιν μέγιστόν γ' εὐκλεεῖς κατὰ στρατόν.
Αλ. Ὁ μὲν γέρων οὐκ ἔστιν Ἰόλεως ὅδε;
Θε. Μάλιστα· πράξας δ' ἐκ θεῶν κάλλιστα δή.
Αλ. Τί δ' ἔστι; μῶν τι κεδνὸν ἠγωνίζετο;
Θε. Νέος μεθέστηκ' ἐκ γέροντος αὖθις αὖ.
Αλ. Θαυμαστ' ἔλεξας· ἀλλά σ' εὐτυχῆ φίλων·
Μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.
Θε. Εἷς μου λόγος σοι πάντα σημανεῖ τάδε.
Ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισιν ὁπλίτην στρατὸν
Κατὰ στόμ' ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν,
Ἐκβὰς τεθρίππων Ὕλλος ἁρμάτων πόδα,
Ἔστη μέσοισιν ἐν μεταιχμίοις δορός.
Κἄπειτ' ἔλεξεν, Ὦ στρατηγ', ὃς Ἀργόθεν
Ἥκεις ἐπὶ τήνδε γαῖαν, οὐκ ἐᾷ σοὶ μὲν,
Καὶ τὰς Μυκήνας οὐδὲν ἐργάσῃ κακὸν,
Ἀνδρὸς στερήσας· ἀλλ' ἐμοὶ μόνος μόνῳ
Μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν, ἄγου λαβὼν
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἢ θανὼν, ἐμοὶ

Fam. O Domina, nuncios tibi breviſſimos
Auditu, & mihi huic, *id eſt, mihi, qui hic adſū*, pulcherrimos, fero.
Vincimus hoſtes, & collocantur trophæa,
Quæ habent univerſa arma noſtrorum hoſtium.
Alc. O chariſſime, iſte dies egit te *huc*,
Ubi liber fies propter hos nuncios.
Nondum tamen liberas me ab unâ quâdam difficultate:
Metuo enim an mihi vivant, quos opto *vivere*.
Fam. Vivunt maximè glorioſi in exercitu.
Alc. Senex verò ipſe Iolaus num adhuc ſuperſtes eſt?
Fam. Maximè, idque re pulcherrimè geſtâ Deorum favore.
Alc. Quid verò eſt? num quod præclarū *facinus* in prælio fecit?
Fam. Factus eſt juvenis rurſus ex ſene.
Alc. Mira dicis: ſed te proſperam amicorum
Pugnæ dimicationem primùm narrare volo.
Fam. Una mea oratio omnia tibi ſignificabit hæc,
Poſtquam enim alteri alteris armatum exercitum
In fronte extendentes acie inſtructâ oppoſuimus.
Hyllus quadrijugis ex curribus, *i.e. ex quadrigis* efferens pedem,
Conſtitit in medio ſpacio utriuſq; exercitûs inſtructi,
Et deinde dixit: O dux qui ab Argis
Venis in hāc terrā, non permittunt tuæ *res, ut aliter facias, quā dico*,
Et Mycenas nullo afficies incommodo,
Si *eas* uno viro privâris. Quare mecum, ſolus cum ſolo
Pugnâ congreſſus, aut *me* cæſo, abduc aſſumptos
Herculis filios; aut interfectus, mihi

V. 785. Ἐμοί τε τῷδε) *Et mihi* huic nuntio rerum lætarum, quia erat illi Εὐαγγέλιον, quod *Hiſpanicè los Albricias* vocatur, donandum; ut brevi pòſt Libertate donatum ab *Alcmenâ* videmus, v. 788. Ὦ φίλταθ', ἥδε σ' ἡμέρα διήλασεν Ἠλευθερῶσθαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασι. *Joſua Barnes.* V. 786. Τρόπαι' ἱδρύεται) Vid. quæ Nos infrà ad v. 937. V. 791. Φόβος γὰρ, εἴ μοι ζῶσιν, οὓς ἐγὼ θέλω) De *Hyllo* Nepote & *Iolao* ſene Amico pia Mulier angebatur. V. 793. Οὐκ ἔστιν) Nonne vivit, Εἰμὶ pro ζάω vid. *Hippolyt.* v 357. V. 796. Νέος μεθέστηκ' ἐκ γέροντος) *Plutarchus* hunc locum reſpicit. Ὁ Εὐριπίδου Ἰόλαος, ἐξ ἀδρανοῦς καὶ παρήλικος, εὐχῇ τινι νέος καὶ ἰσχυρὸς ἐπὶ τὴν μάχην ἄφνω γέγονεν. Ὁ δὲ τῶν Στωϊκῶν σοφὸς χθὲς μὲν ἦν ἔχθιστος ἅμα καὶ κάκιστος, τήμερον ἄφνω μεταβέβηκεν εἰς ἀρετήν. Ex *Johanne Brodæo.* V. 801. Κατὰ στόμ' ἐκτείνοντες) Anglicè **Extending in Front**, Vide quæ Nos ad *Rheſ.* v. 409. *Ibid.* Ἀντετάξαμεν) Verbum militare, à τάξις, *Ordo*, Turma, Cohors, Statio; hinc Τακτικὴ, ſubaudi τέχνη, quæ de Arte Militari tractat, præſertim quòd ad Milites ordinandos attinet. *Joſua Barnes.* V. 802. Ἐκβὰς τεθρίππων Ὕλλος ἁρμάτων πόδα) Ἐκβὰς εἰς πόδα, ἐπὶ πεζῶν, ἐκ τοῦ ἅρματος. V. 805. Οὐκ ἐᾷ σοὶ μὲν) Olim in omnibu, Libris impreſſis erat εἴα, quod eſt *Imperfecti* à Verbo ἐάω, *Duportus* legit ἔα, quaſi *Imperandi* modi eſſet, quod fieri non poteſt, hic modus enim τῷ οὐ nunquam poſtponitur, *Scaliger* legit ἔλα, eodem errore; ſed ut ingenuè fatear, nullum hic video ſenſum apertum, excepto quem in *Latinâ* Verſione habes. *Stephanus & Portus* nihil opis adferunt,

Τιμὰς

Τιμὰς πατρῴους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες.
Στρατὸς δ' ἐπῄνεσ', εἴς τ' ἀπαλλαγὰς πόνων
Καλῶς λελέχθαι μῦθον, εἴς τ' εὐψυχίαν.
Ὁ δ' οὔτε τοὺς κλύοντας αἰδεσθεὶς λόγων,
Οὔτ' αὐτὸς αὑτοῦ δειλίαν στρατηγὸς ὤν,
Ἐλθεῖν ἐτόλμησ' ἐγγὺς ἀλκίμου δορός·
Ἀλλ' ἦν κάκιστος· εἶτα τοιοῦτος γεγὼς,
Τοὺς Ἡρακλείους ἦλθε δουλώσων γόνους.
Ὕλλος μὲν οὖν ἀπῴχετ' εἰς τάξιν πάλιν.
Μάντεις δ', ἐπειδὴ μονομάχου δι' ἀσπίδος
Διαλλαγὰς ἔγνωσαν οὐ τελουμένας.
Ἔσφαζον, οὐκ ἔμελλον, ἀλλ' ἀφίεσαν
Λαιμῶν βροτείων εὐθὺς οὔριον φόνον.
Οἱ δ' ἅρματ' εἰσέβαινον, οἱ δ' ὑπ' ἀσπίδων
Πλευραῖς ἔκρυπτον πλεύρ'. Ἀθηναίων δ' ἄναξ
Στρατῷ παρήγγειλ', οἷα χρὴ τὸν εὐγενῆ·
Ὦ ξυμπολῖται, τῇ τε βοσκούσῃ χθονὶ,
Καὶ τῇ τεκούσῃ, νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεών.
Ὁ δ' αὖ τό, τ' Ἄργος μὴ καταισχῦναι θέλων,
Καὶ τὰς Μυκήνας, συμμάχους ἐλίσσετο.
Ἐπεὶ δ' ἐσήμην' ὄρθιον Τυρσηνικῇ
Σάλπιγγι, καὶ συνῆψαν ἀλλήλοις μάχην,
Πόσον τιν' αὐχεῖς πάταγον ἀσπίδων βρέμειν,
Πόσον τινὰ στεναγμὸν, οἰμωγήν θ' ὁμοῦ;
Τὰ πρῶτα μὲν νῦν πίτυλος Ἀργείου δορὸς
Ἐρρήξαθ' ἡμᾶς· εἶτ' ἐχώρησαν πάλιν.
Τὸ δεύτερον δὲ, ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδὶ,
Ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ στὰς, ἐκαρτέρει μάχῃ.
Πολλοὶ δ' ἔπιπτον. ἦν δὲ τοῦ κελεύσματος,
Ὦ τὰς Ἀθήνας, ὦ τὸν Ἀργείων γύην
Σπείροντες, οὐκ ἀρήξετ' αἰσχύνην πόλει;
Μόλις δὲ πάντα δρῶντες, οὐκ ἄτερ πόνων,
Ἐτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον εἰς φυγὴν δόρυ.
Κἀνταῦθ' ὁ πρέσβυς Ὕλλον ἐξορμώμενον
Ἰδὼν, ὀρέξας ἱκέτευσε δεξιὰν,
Ἰόλαος, ἐμβῆσαί νιν ἵππειον δίφρον.
Λαβὼν δὲ χερσὶν ἡνίας, Εὐρυσθέως
Πώλοις ἐπεῖχε· τἀπὸ τοῦδ' ἤδη κλύων
Λέγοι μὲν ἄλλος, δεῦρο δ' αὐτὸς εἰσιδών.
Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον
Δίας Ἀθάνας, ἅρμ' ἰδὼν Εὐρυσθέως,
Ἠράσαθ' Ἥβῃ Ζηνί θ', ἡμέραν μίαν

Paternos honores & domos habere permitte.
Exercitus verò aſſenſit, & ad finem malorum,
Et pro magnitudine animi, præclarè dictam eſſe ſententiam.
Iſte verò neque reveritus eos, qui *hæc* verba audierant,
Neque ipſe quamvis eſſet dux, *propter* ſuum metum
Auſus eſt ad fortis haſtæ certamen propius venire;
Sed erat ignaviſſimus: dein cùm talis eſſet,
Venit in ſervitutem redacturus liberos Herculis.
Hyllus itaque diſceſſit iterum in *ſuam* aciem.
Vates verò, poſtquam ſingulari certamine
Pacem non fieri cognoverunt, *virginem Macariam*
Immolabant, non cunctabantur, ſed emittebant
Ex faucibus humanis ſtatì ſecundâ necē, *i.e. ſalutiferū fauſtūq. ſang.*
Alii autem conſcendebant currus, alii ſub clypeorum
Lateribus *ſua* latera tegebant. Atheníenſium verò rex
Denunciavit exercitui, qualia oportet *virum* fortem *dicere*:
O cives, terræ quæ *vos* alit,
Et quæ genuit *vos*, opus eſt quemlibet *veſtrûm* jam opem ferre.
Similiter etiam alter Argos non volens dedecorare
Et Mycenas, precabatur ſocios.
Poſtquam autem ſignum dedit clangor Tyrrhenicâ
Tubâ, & inter ſe commiſerunt pugnam,
Quantum ſonitum clypeorum putas tremuiſſe?
Quantum gemitum ejulatúmque ſimul *editum fuiſſe*?
Primùm quidem Impreſſio Argivi exercitûs
Perrupit nos, deinde retroceſſerunt.
Poſtea verò collatus pes pedi,
Et vir adverſus virum ſtans, perſeverabat *in* pugnâ.
Multi autem cadebant: erant autem adhortationis *hæc verba*:
O qui Athenas, *id eſt*, *Atticam*, ô qui Argivorum agros
Seritis, *incolitis*, non depelletis ab urbe dedecus?
Vix autem omnia facientes, non ſine labore
Vertimus in fugam Argivum exercitum.
Tunc autem ſenex Hyllum extra *ſuam aciem* ruentem
Conſpicatus, porrectâ dexterâ rogavit,
Iolaus, ut ſe imponeret in equeſtrem currum.
Cum autem manibus habenas cepiſſet, Euryſthei
Ad equos adegit. Quod autē poſtea *accidit*, *id ex alio* jam audiens
Dicet alius quidem, ego v. teſtis oculatus huc *iſta narraturus veni*.
Tranſiens enī venerādū pagū Pallenidis, *i.e. quæ colitur in Pallen.*
Divæ Minervæ, currum conſpicatus Euryſthei,
Votum fecit Juventæ, & Jovi, ut uno die

V. 811. Στρατὸς δ' ἐπῄνεσ') Ità rectè olim; nec erat, quòd *Canterus* ἐπήνεσαν corrigendo legeret; ἐπαινέω, idem valet, ac ἐπινεύω. V. 822. Λαιμῶν βροτείων) *Synecdoche* Numeri, pro λαιμοῦ βροτείου, id eſt, *Macariæ*, cuiúſque enim diſtulerunt illius cædem, donec fruſtrà omnem Compoſitionis aut Reconciliationis ſpem cecidiſſe vidiſſent. Quarè fruſtrà Illi ſe torquent, qui βροτείων pro βροτοέντων ſumentes, negant *Athenienſes* humanis immolationibus uti, de ſolo enim *Macariæ* ſacrificio hic loquitur Poeta. Parcit autem illius deſcriptioni; nè *Alcmenæ* dolorem pariat. *Joſua Barnes.* V. 827. Καὶ τῇ τεκούσῃ) Se enim *Authocthones* eſſe gloriabantur *Athenienſes*. Unde *Euripid.* Ion. v. 29. Λαὸν εἰς αὐτόχθονα κλεινῶν Ἀθηνῶν, in quem locum plura dicere polliciti ſumus, ut meminimus ad hujus Fabulæ v. 69. *Joſua Barnes.* V. 830. Ὄρθιον Τυρσηνικῇ Σάλπιγγι) De Tubæ inventione & quare *Tyrrhenica* dicitur, vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 1386. Ὄρθιον, ἤγουν μέγα. *Æſchyl.* Perſ. Ὄρθιον δ' ἅμα ἀντηλάλαξε νησιώτιδος πέτρας Ἠχώ. Vid. *Pollux*, Onomaſt. *Euſtath.* fol. 826. lin. 64. Ὄρθιος νόμος, ἤγουν τρόπος ᾠδῆς, εἰς πόλεμον ἐρεθιστικός. *Joſ. Barnes.* V. 832. Αὐχεῖς) νομίζεις, exiſtimas. V. 834. Πίτυλος) Impreſſio, ſimul ab omnibus facta. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 307. V. 836. Ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδὶ, Ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ στὰς) Ex *Homer.* Iliad. ν'. v. 130. Φράξαντες δόρυ δουρὶ, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ, Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ. *Virgil.* Æn. l. 10. v. 361. *Concurrunt; hæret pede pes, denſúſque Viro Vir.* Ex *Joh. Brodæo.* V. 839. Ὦ τὸν Ἀργείων γύην σπείροντες) Γύη ἡ & γύης ὁ *Arvum*, μέτρον γῆς. ἡ γύη, vel γύα, frequentiùs occurrit, nec tamen ὁ γύης omninò ignotum. Ità enim *Euſtathius* fol. 1572. & lin. 19. Γύη δὲ ἡ γύης ἀρσενικὸν, μέτρον γῆς· οἱ δὲ παλαιοί φασι, καὶ ὅτι γύης, καὶ μέτρον γῆς καὶ μέρος ἀρότρου. Ità ſanè *Heſiodus* Oper. & Dier. l. 2. v. 45. Φέρειν δὲ γύην, ὅτ' ἂν εὕρῃς, Εἰς οἶκον, κατ' ὄρος διζήμενος, ἢ κατ' ἄρουραν, Πρίνινον· Ὃς γὰρ βουσὶν ἀροῦν ὀχυρώτατός ἐστιν. Item v. 54. Πρίνου γύην vocat, *Dentale* ex Ilice factum. Sed nec deſunt, quibus ὁ γύης ſit μέτρον γῆς, ut *Plato* 1 Epiſt. ex quodam Poeta, Οὐδὲ γαίας εὐρυπέδου Γόνιμοι θρέψοντες αὐτάρκεις γύαι. *Joſua Barnes.* V. 849. Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον Δίας Ἀθάνας) *Minervæ*, quæ in vico *Atticæ* colitur, cui *Pallene* nomen. *Stephanus* περὶ πόλεων, poſtquam non pauca de *Pallene*, quæ & *Phlegra*, ubi Gigantum erat Pugna, hæc addit, Ἔστι δὲ καὶ Δῆμος Ἀττικὸς τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. *Herodotus* in *Clio*, Ἀπικνέεται ἐπὶ Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱρόν· *Johannes Brodæus.* V. 851. Ἠράσαθ' Ἥβῃ Ζηνί θ',) Ἠράσατο pro ηὔξατο ab ἀράομαι, ἀρήσομαι, Thema ἀρῶ. Ideóque priùs α produ-

producitur, ut è contrà in ἠρόμην, ab ἔρομαι, ανο breve eſt, ſicut *Homer.* Iliad. ξ. v. 317. Οὐδ᾽ ὁπότ᾽ ἠρασάμην Ἰξιονίης ἀλόχοιο. *Joſua Barnes.*

Νέος γενέσθαι, κἀποτίσασθαι δίκην
Ἐχθρούς· κλύειν δὴ θαύματος πάρεστί σοι.
Διοσσὼ γὰρ ἀστέρ᾽ ἱππικοῖς ὑπὸ ζυγοῖς
Σταθέντ᾽, ἔκρυψαν ἅρμα λυγαίῳ νέφει.
Σὸν δὴ λέγουσι παῖδά γ᾽ οἱ σοφώτεροι,
Ἥβην θ᾽· ὁ δ᾽ ὄρφνης ἐκδὺς αἰθερίου, νέων
Βραχιόνων ἔδειξεν ἡβητὴν τύπον.
Αἱρεῖ δ᾽ ὁ κλεινὸς Ἰόλεως Εὐρυσθέως
Τέτρωρον ἅρμα πρὸς πέτραις Σκειρωνίσιν.
Δεσμοῖς τε δήσας χεῖρας ἀκροθίνιον
Κάλλιστον ἥκει τὸν στρατηλάτην ἄγων,
Τὸν ὄλβιον πάροιθεν· τῇ δὲ νῦν τύχῃ
Βροτοῖς ἅπασι λαμπρὰ κηρύσσει μαθεῖν,
“ Τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦν, πρὶν ἂν
“ Θανόντ᾽ ἴδῃ τις, ὡς ἐφήμεροι τύχαι.
Χο. Ὦ Ζεῦ τροπαῖε, νῦν ἐμοὶ δεινοῦ φόβου
Ἐλεύθερον πάρεστιν ἦμαρ εἰσιδεῖν.
Αλ. Ὦ Ζεῦ, χρόνῳ μὲν τἀμ᾽ ἐπεσκέψω κακά·
Χάριν δ᾽ ὅμως σοι τῶν πεπραγμένων ἔχω.
Καὶ παῖδα τὸν ἐμὸν πρόσθεν οὐ δοκοῦσ᾽ ἐγὼ
Θεοῖς ὁμιλεῖν, νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
Ὦ τέκνα, νῦν δὴ, νῦν ἐλεύθεροι πόνων,
Ἐλεύθεροι δὲ τοῦ κακῶς ὀλουμένου
Εὐρυσθέως ἔσεσθε, καὶ πόλιν πατρὸς
Ὄψεσθε, κλήρους δ᾽ ἐμβατεύσετε χθονὸς,
Καὶ θεοῖς πατρῴοις θύσεθ᾽, ὧν ἀπειργμένοι
Ξένοι, πλανήτην εἴχετ᾽ ἄθλιον βίον.
Ἀτὰρ τί κεύθων Ἰόλεως σοφόν ποτε,
Εὐρυσθέως ἐφείσαθ᾽, ὥστε μὴ κτανεῖν,
Λέξον· παρ᾽ ἡμῖν μὲν γὰρ οὐ σοφὸν τόδε,
Ἐχθροὺς λαβόντα, μὴ ἀποτίσασθαι δίκην.
Θε. Τὸ σὸν προτιμῶν, ὥς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδοις
Κρατοῦντα, καὶ σῇ δεσποτούμενον χερί,
Οὐ μὴν ἑκόντα γ᾽ αὐτόν· ἀλλὰ πρὸς βίαν
Ἔζευξ᾽ ἀνάγκη· καὶ γὰρ οὐκ ἐβούλετο
Ζῶν εἰς σὸν ἐλθεῖν ὄμμα, καὶ δοῦναι δίκην.
Ἀλλ᾽, ὦ γεραιὰ, χαῖρε, καὶ μέμνησό μου,
Ὃ πρῶτον εἶπας, ἡνίκ᾽ ἠρχόμην λόγου·
Ἐλευθεροῦσόν μ᾽· ἐν δὲ τοῖς τοιοῖσδε χρὴ
Ἀψευδὲς εἶναι τοῖσι γενναίοις στόμα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Ἐμοὶ χορὸς μὲν ἡδὺς, ἐὰν
2 Λίγεια λωτοῦ χάρις ἐνὶ δαιτί·
3 Εἴη δ᾽ εὔχαρις Ἀφροδίτα.

Redderetur ſibi vigor juventutis, & ulciſci poſſet
Hoſtes: audire jam potes miraculum.
Duæ enim ſtellæ ſupra equeſtre jugum
Stantes, texerunt currum obſcurâ nube.
Sapientiores autem *viri* dicunt *fuiſſe* tuum filium *Herculem*,
Hebēq; *Herc. uxorē*. Ille verò ex æthereâ caligine egreſ. juvenilium
Brachiorum oſtendit juvenilem formam.
Capit verò inclytus Iolaus Euryſthei
Quadrijugum currum ad ſaxa Scironia,
Et vinciens vinculis manus, ſpolium
Pulcherrimum *ac opimum*, ipſum Imperatorem, venit adducens,
Illum prius beatum: at præſenti fortunâ,
Omnibus mortalibus clarè edicit, ut diſcant,
“ Nè ducant beatum eum, qui videtur eſſe fortunatus priuſquā
“ Viderit eū aliquis mortuum: quia fortuna habet quotid. mutation.
Cho. O Jupiter trophæorum autor, nunc mihi diro metu
Liberum diem licet intueri.
Alc. O Jupiter, aſpexiſti ſerò quidem mea mala:
Tamen habeo tibi gratiam pro iſto beneficio:
Et filium meum cùm anteà non putarem ego
Cum Diis verſari, nunc ſcio maniſeſtè *cum Diis eum verſari*.
O filii, jam profectò, nunc liberi à laboribus,
Liberi etiam ab illo, qui malè peribit,
Euryſtheo eritis, & urbem patris *veſtri*
Videbitis, & in poſſeſſionem ibitis terræ hæreditariæ,
Et ſacrificabitis diis patriis, à quibus excluſi
Hoſpites agebatis vitam erroneam *ac* miſeram.
Sed quânam Iolaus occultâ ſapientiâ
Pepercit Euryſthéo, ut *eum* non interficeret?
Dicito, apud nos enim hoc non videtur ſapienter factum,
Si quis ceperit hoſtem, non poſcere pœnam *ab eo*.
Fam. Te honorans, *hoc fecit*, ut ipſum oculis videres
Victum, & tuæ manûs imperio ſubjectum,
Non tamen volentem ipſum *huc adducit*: ſed per vim
Conſtrinxit eum neceſſitas. Etenim non volebat
Vivus in conſpectum tuum venire & dare pœnas.
Quamobrem, ô anus, gaude, & memineris mei,
Quod primum dixiſti, quando cœpi ſermonem:
Pronuncia me liberum: nam in talibus *rebus* oportet
Ingenuorum os verax eſſe *& promiſſis ſtare*.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Mihi chorus quidem *eſt* gratus; adſit *modò*
2 Dulcis gratia fiſtulæ in convivio:
3 Et adſit grata Venus.

V. 860. Τέτρωρον ἅρμα) Dicitur etiam τετράορον *Homero*, ab ἀείρω. *Ibid.* πρὸς πέτραις Σκειρωνίσιν) De his Rupibus vid *Eurip. Scholiaſt.* ad *Hippolyt.* v. 979. *Sciron* autem erat Mons in orâ *Attica* inter *Megara* & *Corinthum*, ubi *Scironia Saxa*, aliàs vocata etiam *Senecæ* in *Hippolyto*, *Petræ Scironides*, non procul à *Piræo* in mare inſtar Scopuli ſex mille pedum porrecta teſte *Solino*. De *Scirone* autem Latrone, unde nomen, vid. præter *Eurip.* Scholiaſt. loco prædicto, *Pauſaniam* in *Atticis* ad finem; *Ovid.* Metam. l. 7. Fab. 23. *Joſ. Barnes.* V. 861. Ἀκροθίνιον) De hàc voce, vid. quæ Nos ad *Iphig.* Taur. 75. V. 865. Τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦν, πρὶν ἂν Θανόντ᾽ ἴδῃ τις) In hanc rem non ſemel verba fecit Poeta noſter, ita enim *Troad.* v. 509. Τῶν δ᾽ εὐδαιμόνων Μηδένα νομίζετ᾽ εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνῃ. Et *Andromach.* v. 100. Χρὴ δ᾽ οὔποτ᾽ εἰπεῖν οὐδέν᾽ ὄλβιον βροτῶν, πρὶν ἂν θανόντος τὴν τελευταίαν ἴδῃς ὅπως περάσας ἡμέραν, ἥξει κάτω. In quem locum vide quæ Nos, ut & *Iphig.* Aul. v. 161. *J. Barnes.* V. 867. Ὦ Ζεῦ τροπαῖε) Ζεὺς τροπαῖος, διὰ τὸ φυγαδεύειν, καὶ τροπὴν ποιεῖν τῶν πολεμίων vid. quæ Nos infrà ad v. 937. V. 877. Καὶ θεοῖς πατρῴοις θύσεθ᾽, ὧν ἀπειργμένοι Ξένοι, πλανήτην εἴχετ᾽ ἄθλιον βίον) Ita Θεόπνευστος *Davides* à *Saulo* Rege de Patriâ pulſus, queritur ſe Dei ſui cultu iniquè privatum, 1 *Sam.* c. 26. v. 19. Ὅτι ἐξέβαλόν με σήμερον μὴ ἐστηρίχθαι ἐν κληρονομίᾳ Κυρίου, λέγοντες, Πορεύου, δούλευε θεοῖς ἑτέροις. *Joſua Barnes.* V. 884. Κρατοῦντα) Κεκρατημένον, κρατούμενον. Atticè vox *Activa* pro *Paſſivâ*. Vid. *Euſtathium* in *Homerum*, ubi παθητικὰ ἀντὶ ἐνεργητικῶν κατ᾽ ἔθος Ἀττικὸν, καὶ ἀνάπαλιν Ἐνεργητικὰ ἀντὶ παθητικῶν. At *Joſeph. Scaliger* notat pro κρατοῦντα, ἴσως Κράτει τε καὶ σῇ δεσποτούμενον χερί. V. 888. Μέμνησό μου &c.) Libertatem illi promiſerat *Alcmena* ſuprà v. 788. V. 892. Ἐμοὶ μὲν χορὸς ἡδὺς εἴη) Ita pro εἰ, lego nunc εἴη cum *Scaligero*, quanquam in Scanſione, quia prior ejus ſyllaba Communis eſt, ultima liqueſcit: Hanc Lectionem probat Verſus ſequenti proximus, Εἴη δ᾽ εὔχαρις Ἀφροδίτα. *Joſua Barnes.*

4 Τερ-

4 Τερπνὸν δέ τι, καὶ φίλων ἀ-
5 ρ' εὐτυχίαν ἰδέσθαι
6 Τῶν πάρος οὐ δοκούντων.
7 Πολλὰ γὰρ τίκτει
8 Μοῖρα τελεσσιδώτειρ-
9 ρ', Αἰών τε Κρόνου παῖς.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἔχεις ὁδόν τιν', ὦ πόλις,
2 Δίκαιον. Οὐ χρή ποτε τόδ' ἀφελέσθαι,
3 Τιμᾶν θεούς. ὁ δὲ μὴ φάσκων,
4 Ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει,
5 Δεικνυμένων ἐλέγχων
6 Τῶνδ'. ἐπίσημα γάρ τοι
7 Θεὸς παραγγέλλει,
8 Τῶν ἀδίκων παραιρῶν
9 Φρονήματος αἰεί.

Στροφὴ β'.

1 Ἔστιν ἐν οὐρανῷ βεβακὼς
2 Τεὸς γόνος, ὦ γεραιά,
3 Φεύγει λόγον, ὡς τὸν Ἅιδα
4 Δόμον κατέβα, πυρὸς
5 Δεινᾷ φλογὶ σῶμα δαισθείς,
6 Ἥβας τ' ἐρατὸν χροΐζει
7 Λέχος χρυσέαν κατ' αὐλάν.
8 Ὦ Ὑμέναιε, διοὺς
9 Παῖδας Διὸς ἠξίωσας.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Συμφέρεται τὰ πολλὰ πολλοῖς.
2 Καὶ γὰρ πατρὶ τῶνδ' Ἀθάναν
3 Λέγουσ' ἐπίκουρον εἶναι.
4 Καὶ τούσδε θεᾶς πόλις
5 Καὶ λαὸς ἔσωσ' ἐκείνας·
6 Ἔσχε δ' ὕβριν ἀνδρός, ᾧ θυ-
7 μὸς ἦν πρὸ δίκας, βίαιος.
8 Μή ποτ' ἐμοὶ φρόνημα
9 Ψυχά τ' ἄπληστος εἴη.

4 Jucundum verò quiddam *eſt*, etiam amicorum
5 Felicitatem videre *illorum*,
6 Qui ante non videbantur *eſſe felices*.
7 Multa enim parit
8 Parca finis-donatrix, *quæ res omnes ad ſuum finem perducit*,
9 Ætáſquè Saturni filia.

Antiſtrophe 1.

1 Habes viam quandam, ô civitas,
2 Juſtā *&* *præclarū exemplū*. Nunquā oportet hoc tolli *ſcil. ipſum*
3 Cultum Deorum. Qui vero non *ita* ſentit,
4 Is ad inſaniam propius accedit;
5 Cùm manifeſta ſint argumenta
6 Hæc. Illuſtria enim *certè*
7 Deus denunciat *mortalibus exempla*,
8 Inſultorum reſecans, *reprimens*, *tollénsque*
9 Superbiam perpetuò.

Strophe 2.

1 Eſt in cœlo incedens
2 Tuus filius, *Hercules*, ô grandæva,
3 (Fugit *igitur nunc illam vulgatam* famam, quod *in* Plutonis
4 Domum deſcenderit, ignis
5 Dirâ flammâ corpore combuſtus)
6 Hebéſque amabilem corpore premit
7 Lectum aureâ in aulâ.
8 O Hymenæe, duos
9 Filios Jovis *honore divino* dignatus es.

Antiſtrophe 2.

1 Concurrunt multa multis.
2 Etenim patri horum Palladem
3 Dicunt auxiliatricem fuiſſe:
4 Et hos *Herculis filios*, illius Deæ civitas
5 Et populus ſervavit:
6 Repreſſit autem inſolentiam hominis, *Euryſthei*, cui furor
7 Erat juris loco, violentèr.
8 Nunquam *igitur* mihi ſpiritus
9 Animúſque ſit inſatiabilis!

V. 897. Οὐ δοκούντων) οἱ δοκοῦντες, οἱ ἔνδοξοι, καὶ ἀνάπαλιν, οἱ οὐ δοκοῦντες, ἄτιμοι, καὶ ἀτυχεῖς. *J. Barnes.* V. 902. Οὐ χρή ποτε τόδ' ἀφελέσθαι, Τιμᾶν Θεούς· Ὁ δὲ μὴ φάσκων Ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει &c.) Inter mille alias optimæ Monetæ ſententias, vel hæc Una *Euripidis* Pietatem ſatis teſtatur, quod nullo modo ex *Atheorum* parte ſtabat; ut ſemel illi à *Plutarcho* objectum erat. Hunc locum igitur ab *Hugone Grotio* carmine donatum, dignum cenſeo qui huc attexatur, *Optimum calcas iter, ô Minervæ Civitas, ſemper Superos timere: Hanc rapi nunquàm patiare laudem. Quiſquis hoc æquum negat, is Furori Proximas Demens agitat Quadrigas. Quippe cùm juſtæ manifeſta Curæ Præbeat nobis documenta Cœlum, Spiritus frangens toties ſuperbos; Jus quibus nullum, niſi quod liberet.* Sed totos hos duos priores Verſiculos ab eodem æquè elegantèr verſos habes in *Excerptis*. Joſua Barnes. V. 903. Ὁ δὲ μὴ φάσκων) Nempe δεῖν τιμᾶν θεούς. *Joh. Brodæus.* V. 914. Δεινᾷ φλογὶ σῶμα δαισθείς) In monte *Oetâ* ubi incenſus *Hercules* periit: de quâ re vid. præter *Apollodor.* Biblioth. l. 2. c. 7. §. 7. Et *Natal. Com.* Mytholog. l. 7. c. 1. fol. 700. *Sophoclis Trachinias* & *Senecæ Herculem Oetæum.* V. 915. Χροΐζει) τῷ χρωτὶ πελάζει, λαμπρύνει, θεραπείαν χρωτὸς ἐπιμελεῖται. — Ἄλλως, χροΐζει, πλησιάζει. Unde illud *Proverbium*, Χροΐζεταί σοι ἡ χαλαμαία. Id eſt ἡ μάντις, hoc eſt, πλησιάζει τῷ χρωτί σου. Vid. *Phavorinum*, in χροΐζεται. Tum verò ἀνὰ ad λέχος ſubaudiendum. V. 917. Διοὺς παῖδας Διός) *Johan. Brodæus* exponit, *Bacchum* & *Herculem*; quorum hic *Heben* poſt obitum, ille *Ariadnen* in Matrimonium duxit. *Sed nihil hæc ad Rhombum.* Et *Bacchus* ipſe *nihil hìc ad Bacchum.* Poeta enim de *Hebe* & *Hercule* jam loquitur, utróque *Jovis* ſemine: quanquam enim nonnulli illam *Junonis* filiam, abſque Patre ſtatuant, *Homerus* tamen *Jovis* illam filiam vocat, de his ipſis nuptiis cum *Hercule* ejus loquens, *Odyſſ.* λ. v. 600. Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην Εἴδωλον· Αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι Τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην, Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου. *Joſua Barnes.* V. 920. Καὶ γὰρ πατρὶ τῶνδ' Ἀθάναν) *Minerva* ſemper erat *Herculi* Amica; cùm enim Furens Uxorem & tres liberos necâſſet; jamque *Amphitryonis* Patris neci accingeretur, illa ſubitò apparens lapidem σωφρονιστῆρα dictum in pectus illi projecit & in ſoporem ſanæ mentis prodromum compoſuit, Vid. ad *Hercul.* Fur. v. 1002. Quin ipſa *Minerva* apud *Homerum* ſua in *Herculem* Beneficia commemorans ait, *Iliad.* θ. v. 362. Οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων &c. " His addam " ex *Joh. Brodæi* notis, *Pauſanias* Eliacῶν β. fol. 197. lin. 14. Μεγαρεῖς δέ, οἱ πρὸς τῇ Ἀττικῇ, θησαυρόν τε ᾠκοδομήσαντο, καὶ ἀναθήματα ἀνέθεσαν ἐς τὸν θησαυρὸν κέδρου ζώδια χρυσῷ διηνθισμένα, τὴν πρὸς Ἀχελῷον Ἡρακλέους μάχην. Ζεὺς δὲ ἐνταῦθα, καὶ " ἡ Δηιάνειρα καὶ Ἀχελῷος καὶ Ἡρακλῆς ἐστιν, Ἄρης τε τῷ Ἀχελῴῳ βοηθῶν. Εἱστήκει δὲ καὶ Ἀθηνᾶς ἄγαλμα, ἅτε οὖσα τῷ Ἡ" ρακλεῖ σύμμαχος. *Idem* in eodem libro, ὁ Ἡρακλεῖ στρατιὰν ἄγοντι ἐπὶ Πύλον τὴν ἐν τῇ Ἤλιδι, παρεῖναί οἱ καὶ " Ἀθηνᾶν συμμαχὸν λέγουσι. Quin *idem Pauſanias Minervam* illi in *Hydrâ* oppugnanda aſtitiſſe ait, Eliac. α. fol. 165. lin. 32. Τὴν Ὕδραν δέ, τὸ ἐν τῷ ποταμῷ τῇ Ἀμυμώνῃ θηρίον, Ἡρακλεῖ τοξεύοντι Ἀθηνᾶ παρέστηκεν. *J. Barnes.* V. 926. Μή ποτ' ἐμοὶ φρόνημα) Hunc locum ſic *Hugo Grotius* reddit, *At mihi Faſtus procul abſit; abſit Improba, & cui nil ſatis eſt, Cupido.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

Nuntius adducto in Scenam Euryſtheo, *vinctum illum* Alcmenæ *offert; cui Illa amarè increpitando exprobrat injurias, quibus ille tam* Herculem *ipſum, quàm ejus Liberos affecerat. Mortem inſuper illi horribilem, meritiſque dignam minatur. Illam Chorus ab hoc propoſito dehortatur, idque ex More Civitatis, quo religioni habebant* Athenienſes *captos in prælio poſteà necare. Quùm illa ſe hoc more aſtrictam negat,* Euryſtheus *nullam ſibi ſpem vitæ reliquam videns, minatur ſe etiam Mortuum, ut Urbi* Athenienſium *ſalutarem, ita* Herculeæ *ſtirpi pernicioſum fore. Talia jactantem* Alcmena *ad ſupplicium duci jubet.*

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΑΛΚΜΗΝΗ, ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Αγ. Δέσποιν', ὁρᾷς μὲν, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται·
Εὐρυσθέα σοι τόνδ' ἄγοντες ἥκομεν,
Ἄελπτον ὄψιν, τῷδέ τ' οὐχ ἧσσον τυχεῖν·
Οὐ γάρ ποτ' ηὔχει χεῖρας ἵξεσθαι σέθεν,
Ὅτ' ἐκ Μυκηνῶν πολυπόνων σὺν ἀσπίσιν
Ἔστειχε, μείζω τῆς τύχης φρονῶν πολὺ,
Πέρσων Ἀθήνας. ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν
Δαίμων ἔθηκε, καὶ μετέστησεν * τύχας. * Vet. Cod. τύχην.
Ὕλλος μὲν οὖν, ὅ, τ' ἐσθλὸς Ἰόλεως, βρέτας
Διὸς τροπαίου καλλίνικον ἵστασαν.
Ἐμοὶ δὲ πρὸς σὲ τόνδ' ἐπιστέλλουσ' ἄγειν,
Τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν'. "ἐκ γὰρ εὐτυχοῦς,
"Ἥδιστον, ἐχθρὸν ἄνδρα δυστυχοῦνθ' ὁρᾶν.
Αλ. Ὦ μῖσος, ἥκεις; εἷλέ σ' ἡ Δίκη χρόνῳ;
Πρῶτον μὲν οὖν μοι δεῦρ' ἐπίστρεψον κάρα,
Καὶ τλῆθι τοὺς σοὺς προσβλέπειν ἐναντίους
Ἐχθρούς· κρατῇ γὰρ νῦν γε, κοὐ κρατεῖς ἔτι·
Ἐκεῖνος εἶ σύ; βούλομαι γὰρ εἰδέναι.
Ὃς πολλὰ μὲν τὸν ὄντ', ὅπου 'στὶ νῦν, ἐμὸν
Παῖδ' ἠξίωσας, ὦ πανοῦργ', ἐφυβρίσαι;
Τί γὰρ σὺ κεῖνον οὐκ ἔτλης ἐφυβρίσαι;
Ὃς καὶ παρ' ᾅδην ζῶντά νιν κατήγαγες,

Nun. O Domina, vides quidem, ſed tamen dicetur;
Venimus adducentes tibi hunc Euryſtheum,
Inſperatū ſpectaculū, eiq; ipſi non minùs inſperatū id conſequi:
Nunquam enim putavit ſe venturum in manus tuas,
Quando ex Mycenis à *Cyclopibus* elaboratis cum clypeis
Veniebat, longè majora ſpirans, quàm *ejus* fortuna ferret, *ac*
Expugnaturus Athenas: ſed in contrarium
Deus rem vertit, & mutavit fortunam.
Hyllus igitur & fortis Iolaus ſtatuam
Jovis victoris triumphalem ſtatuerunt.
Mihi verò mandàrunt, ut hunc ad te adducerem,
Volentes delectare tuum animum. " Nam dulciſſimum *eſt*
" Hoſtem videre ex felici infelicem factum.
Alc. O odium venis? num prehendit te Juſtitia tandem?
Primum igitur hoc ad me converte caput;
Et aude *coràm* intueri tuos adverſarios *&*
Hoſtes. Teneris enim nunc, neque *nos* tenes amplius.
Tune es ille? (volo enim ſcire)
Qui auſus es contumeliâ afficere, ô veterator, meum,
Ubi ubi nunc eſt, viventem filium in multis rebus?
Quâ in re enim non auſus es *eum* afficere contumeliâ?
Qui vivum miſiſti ipſum etiam ad inferos,

V. 929. Εὐρυσθέα) Vid. *Phœniſ.* v. 1258. Ubi hujuſmodi plures Inſtantiæ proferuntur, viz. quòd in Accuſativis in έα, ultima producatur. Quòd *Euryſtheus* autem Captivus ducebatur, Id nobis teſtatur, *Iſocrates* in *Panegyrico*, Εὐρυσθεὺς δὲ βιάσασθαι προσδοκήσας, αὐτὸς αἰχμάλωτος γενόμενος ἱκέτης ἠναγκάσθη καταστῆναι. Aut tamen illum in pugnâ cæſum, caput demum ejus *Alcmenæ* oblatum, cui illa aciculis oculos effodit, ut *Apollodorus* teſtatur, quem videſis ſuprà in ſecundo ad hanc Fabulam Argumento, fol. 230. In prælio quoque illum cecidiſſe memorat *Strabo* Geogr. l. 8. fol. 377. Εὐρυσθεὺς μὲν οὖν στρατεύσας εἰς Μαραθῶνα ἐπὶ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας καὶ Ἰόλαον βοηθησάντων Ἀθηναίων, ἱστορεῖται πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ. Ex *J. Brodæo.* V. 930. Ἄελπτον ὄψιν, τῷδέ τ' οὐχ ἧσσον τυχεῖν) ἄγων ἄελπτον σοι ὄψιν, καὶ οὐχ ἧσσον τῷδε τῷ Εὐρυσθεῖ ἄελπτον τυχεῖν, ταύτης τῆς τύχης δηλονότι. Omninò itaque pro τῷνδε, quod olim aderat, τῷδε legendum; ut ſit hic Senſus (inquit *Gul. Canterus Novar. Lection.* l. 7. c. 29.) "Adducimus ad te *Euryſtheum*, quod quidem ſpectaculum tu minimè expectâras; quemadmodum hoc hic ſperârat futurum, "ut in tale incideret infortunium. Itaque τὸ ἄελπτον ad utrumque refero; ac probè conveniunt huic Expoſitioni, "quæ ſubjunguntur. Οὐ γὰρ ποτ' ηὔχει χεῖρας ἵξεσθαι σέθεν. Eos igitur, qui corrupta illa verba de *Alcmenæ* præ"ſenti felicitate, quæ nunquam ſperata fuerat, exponunt, aliò relegandos exiſtimo. *Joſua Barnes.* V. 931. Οὐ γάρ ποτ' ηὔχει) Hic iterum αὐχέω, quòd propriè *glorior*, pro νομίζω puto, & eſt verbum medium; ut ſupra v. 832. *Joſua Barnes.* V. 934. Τὴν ἐναντίαν) Subaudi ὁδὸν· Alii pro τύχας, τύχαν legunt & cum ἐναντίαν jungunt; quibus haud aſſentio. V. 936. Ὕλλος μὲν οὖν, ὅ, τ' ἐσθλὸς Ἰόλεως) Rectè hic ſimul *Hyllus* & *Iolaus* junguntur, quia ab utroque pendebat hæc Victoria; quinetiam ſingulis eorum tribuitur *Euryſthei* cædes, præcipuè autem *Hyllo*, ut *Apollodorus* l. 2. c. 8. quem locum ſupra ad hujus Fabulæ Argumentum p. 230. enarravimus; *Strabo* autem *Geograph.* l. 8. Εὐρυσθεὺς μὲν οὖν στρατεύσας εἰς Μαραθῶνα ἐπὶ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, καὶ Ἰόλαον, βοηθησάντων Ἀθηναίων, ἱστορεῖται πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ. Καὶ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα Γαργηττοῖ ταφῆναι· τὴν δὲ κεφαλὴν χωρὶς ἐν τῇ Κορίνθῳ, ἀποκόψαντος αὐτὴν Ἰολάου περὶ τὴν κρήνην τὴν Μακαρίαν ὑπὸ ἁμαξιτόν· Καὶ ὁ τόπος καλεῖται Εὐρυσθέως κεφαλή. *Joſua Barnes.* V. 937. Διὸς τροπαίου καλλίνικον ἵστασιν βρέτας) Signum hoc *Jovis* Tropæi idem puto, cum *Trophæo* illo, quod bis in *Phœniſſis* vocabat βρέτας Διὸς, τρόπαιον (vel τροπαῖον, utroque enim modo accentum patitur) ut v. 1256. Πολυνείκης, ἵν' οἱ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας τρόπαιον. Et v. 1482. Οἱ μὲν Διὸς τρόπαιον ἵστασαν βρέτας. *Jupiter* autem *Tropæus* dicitur, (ut etiam *Juno Tropæa*) vel propter Dedicationem Spoliorum, vel quòd hoſtes in fugam vertat, à τρέπω; ut *Stator* dicebatur *Romanis*, quia eorum fugam ſiſtebat, vid. ſuprà v. 867. De *Trophæis* autem, quòd ex Hoſtium Armaturâ conſtabant, Nos docet *Virgilius*, Æn. l. xi. v. 5. *Ingentem Quercum deciſis undique ramis Conſtituit tumulo, fulgentiaque induit arma, Mezenti Ducis Exuvias; Tibi, magne,* Trophæum, *Bellipotens: Aptat rorantes ſanguine Criſtas, Teláque trunca Viri; & bis ſex Thoraca petitum, Perfoſſúmque locis: Clypeúmque ex ære ſiniſtræ* Subligat, atque Enſem collo ſuſpendit *eburneum*. De quo loco videſis *Servium* & *De la Cerdam.* Conſtabant quoque *Trophæa* aliquando ex Devictorum Hoſtium ſuſpenſis Capitibus, vel etiam Columnâ & ſtatuâ *Victoris*, vel Deorum denique Statuis & Imaginibus &c. Vid. *Franc. Roſſæi* Archæologiæ Atticæ l. 7. c. ult. Et *Hofmanni* Lexicon Univerſale (licet Doctus quidam Vir dixerit his Annotationibus Nos ineptire) in vocibus *Trophæum*, Tropæum & *Tropæus*. Libentèr autem Nos Lectoris gratiâ has ineptias ineptiemus; nè & Nos nihil ad rem dicendo inepti videamur: & Criticorum ineptas offenſiones formidando reverà inepti ſimus. *Joſua Barnes.* V. 941. Ὦ μῖσος ἥκεις) Ὦ μίσημα. Sic ſupra v. 52. Ὦ μῖσος, οὐδ' ὄ-

λοιο

λοιὸ &c. , *Euripid.* in *Medeæ* v. 1323. Ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γυνή. Et *Oreſt* v. 481. Στύγει νεανίας ἀσεβεῖς σύγγαμ' ἐμόν. Eſt autem Abſtractum pro concreto, de qua re Vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 802. *Johann. Brodæus.*

Ὕδρας λέοντάς τ' ἐξαπολλύναι λέγων,
Ἔπεμπες· ἄλλα δ', οἷ' ἐμηχανῶ κακά,
Σιγῶ· μακρὸς γὰρ μῦθος ἂν γένοιτό μοι.
Κοὐκ ἤρκεσέν σοι ταῦτα τολμῆσαι μόνον,
Ἀλλ' ἐξ ἁπάσης κἀμὲ καὶ τέκν' Ἑλλάδος
Ἤλαυνες, ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,
Τοὺς μὲν γέροντας, τοὺς δὲ νηπίους ἔτι.
Ἀλλ' ηὗρες ἄνδρας, καὶ πόλισμ' ἐλεύθερον,
Οἵ σ' οὐκ ἔδεισαν. δεῖ σε κατθανεῖν κακῶς,
Καὶ κερδανεῖς ἅπαντα· χρὴ γὰρ οὐχ ἅπαξ
Θνήσκειν σε, πολλὰ πήματ' ἐξειργασμένον.
Χο. Οὐκ ἔστ' ἀνυστὸν, τόνδε σοι κατακτανεῖν.
Αγ. Ἄλλως ἄρ' αὐτὸν αἰχμάλωτον εἵλομεν;
Εἴργει δὲ δὴ τίς τόνδε μὴ θανεῖν νόμος;
Χο. Τοῖς τῆσδε χώρας προστάταισιν οὐ δοκεῖ.
Αγ. Τί δὴ τόδ', ἐχθροὺς τοῖσιδ' οὐ καλὸν κτανεῖν;
Χο. Οὐχ ὅντιν', ἄν γε ζῶνθ' ἕλωσιν ἐν μάχῃ.
Αγ. Καὶ ταῦτα δόξανθ' Ὕλλος ἐξηνέσχετο;
Χο. Χρῆν δ' αὐτὸν οἶμαι τῇδ' ἀπιστῆσαι χθονί;
Αγ. Χρῆν τόνδε μὴ ζῆν· μηδ' ὁρᾶν φάος *ἔτι. * αὖθις.
Χο. Τότ' ἠδικήθη πρῶτον, οὐ θανὼν ὅδε.
Αγ. Οὔκουν ἔτ' ἐστὶν ἐν καλῷ δοῦναι δίκην;
Χο. Οὐκ ἔστι, τοῦτον ὅστις ἂν κατακτάνοι.
Αλ. Ἔγωγε καὶ τί φημι κἂν μεῖναί τινα;
Χο. Πολλὴν ἄρ' ἕξεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.
Αλ. Φιλῶ πόλιν τήνδ'· οὐδὲν ἀντιλεκτίον.
Τοῦτον δ', ἐπείπερ χεῖρας ἦλθεν εἰς ἐμὰς,
Οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται.
Πρὸς ταῦτα τὴν θρασεῖαν, ὅστις ἂν θέλοι,
Καὶ τὴν φρονοῦσαν μεῖζον ἢ γυναῖκα χρὴ,
Λέξει· τὸ δ' ἔργον τοῦτ' ἐμοὶ πεπράξεται.
Χο. Δεινόν τι καὶ συγγνωστὸν, ὦ γύναι, σ' ἔχειν
Νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γιγνώσκω καλῶς.
Ευ. Γύναι, σάφ' ἴσθι μή με θωπεύσοντά σε,
Μηδ' ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι
Λέξονθ', ὅθεν χρὴ δειλίαν ὀφλεῖν τινά.
Ἐγὼ δὲ νεῖκος οὐχ ἑκὼν τόδ' ἠράμην,
Ἤδη γε σοὶ μὲν αὐτανέψιος γεγὼς,
Τῷ σῷ δὲ παιδὶ συγγενὴς Ἡρακλέει.

Et qui miſiſti mandans ut perderet hydras & leones?
Et alia *multa* mala, quæ excogitâſti,
Taceo: eſſet enim mihi longa oratio.
Et tibi non ſatis fuit illa ſolum audere,
Sed etiam ex omni Græciâ me & liberos
Depuliſti, ſedentes ſupplices deorum,
Partim quidem ſenes, partim verò adhuc infantulos.
Sed inveniſti viros & civitatem liberam,
Qui te non meruerunt: oportet te miſere mori,
Et cum fœnore rependes omnia: oportet enim non ſemel
Mori te, qui multa ſcelera patraſti.
Cho. Non licet tibi illum interficere.
Nun. Fruſtrà igitur eum captivum cepimus?
Quæ verò lex probibet illum interfici?
Cho. Non placet principibus hujus regionis:
Nun. Quidnã huc rei eſt, an iſtis nõ honeſtũ *eſt* interficere inimicos?
Cho. Non quem viventem ceperunt in prælio.
Nun. Et hæc decreta Hyllus probavit?
Cho. Decet, opinor, illum huic urbi refractarium eſſe?
Nun. Imò tum non oportebat eum vivere neque lucem videre.
Cho. Tum primũ eſt injuſtè factum, quòd iſte in bello nõ eſt necatus.
Nun. Haud igitur ampliùs honeſtum eſt *eum* dare pœnas?
Cho. Non eſt *honeſtum ei*, quiſquis hunc interfecerit.
Alc. Quid verò ego dicam, ſi auſit aliquis eum *interficere?*
Cho. Magnam habebis reprehenſionem, ſi hæc feceris.
Alc. Amo hanc civitatem; non eſt contradicendum:
Sed hunc, poſtquam in manus venit meas,
Nemo mihi mortalium eripiet.
Quamobrem *me*, quiſquis voluerit, audacem
Et animo concipientem majora, quàm decet fœminam,
Dicat: hæc tamen res à me peragetur.
Cho. Grave quoddam & veniâ dignum, ô mulier, te habere
Odium adverſus hunc virum, cognoſco probè.
Eu. O mulier, certò ſcias me non adulaturum tibi eſſe,
Nec aliud quicquam pro meâ vitâ *ſervandâ*
Dicturum, unde oporteat me ullius condemnari timiditatis.
Ego enim non volens contentionem hanc ſuſcepi;
Sum enim tibi quidem natus conſobrinus,
Herculi verò tuo filio cognatus.

V. 949. &c. Ὃς καὶ πρὸς ᾅδην ζῶντά νιν κατήγαγες &c.) *Herculis* Labores reſpicit, quos omnes illi injunxit *Euryſtheus*, Vid. *Apollodori* Biblioth. l. 2. c. 5. ubi de iis prolixè agit. Item *Nat. Com.* Mytholog. l. 7. c. 1. Poetæ plures in iis deſcribendis luſerunt; ut *Lucretius* l. 5. in Principio, *Ovidius*, *Seneca*, *Silius Italicus*, *Claudianus*, *Auſonius*, *Sidonius*, *Boetius*, Græcè verò *Quintus Calaber*, Anthologia p. 308. &c. Unus hic *Martialis* nobis ſufficiet, *Si cupis Alcidæ cognoſcere facta prioris, Diſce. Libyn domuit. Aurea mala tulit. Peltatam Scythico diſcinxit Amazona nodo, Addidit Arcadio terga Leonis Apro. Æripedem ſylvis Cervam, Stymphalidas Aſtris, Abſtulit: à Stygiâ cum Cane venit aquâ. Fœcundam vetuit reparari mortibus Hydram; Heſperias Tuſco lavit in amne Boves.* Joſua Barnes. V. 959. Καὶ κερδανεῖς ἅπαντα) Πολλῷ σὺν κέρδει ἀποτίσεις τὰς σὰς εἰς τὸν Ἡρακλῆ καὶ ἡμᾶς ὕβρεις. Οὐ γὰρ ἁπλῷ θανάτῳ δεῖ σε θανεῖν, τὸν πολλαπλάσια κακὰ πεπραχότα. Κερδαίνειν δὲ τὰς ὕβρεις longè aliter hic dicitur, atque κερδαίνειν ζημίαν. Vid. *Cyclop.* v. 310. *J. Barnes.* V. 962. Ἄλλως ἄρ' αὐτὸν αἰχμάλωτον εἵλομεν) Ad hunc Verſum & deinceps pro Ἀγγ. velim Ἀλκ. ſcriberetur. Quid enim ad *Nuntium* attinet, hæc cum *Choro* expoſtulare? Aut quomodo decuit ſervum verba ſuæ Dominæ præripere? Quomodo demùm is mentem ſuæ Dominæ adeò intùs & in Cute perſpectam habuit; cùm nondum Illa ſe inexorabilem oſtenderat? Credo itaque hic loci *Alcmenæ* nomen *quinquies* ſubſtituendum, *Nuntii* videlicet loco; quanquam quia Omnia Exemplaria aliàs legunt, nec id ab ullo animadverſum video, nihil ego muto; moneo tantùm. *J. Barnes.* V. 968. Χρῆν δ' αὐτὸν, οἶμαι, τῇδ' ἀπιστῆσαι χθονί) Omnino *Ironicè* legendum, vel *Interrogativè*; quali modo Nos Verſionem *Latinam*, quæ priùs malè habebat, emendavimus. Vel τῇδε πιστοῦσαι legendum *J. Barnes.* V. 970. Τότ' ἠδικήθη πρῶτον, οὐ θανὼν ὅδε) *Canterus* ἐνεδικήθη legendum putabat, ſed id non probat *Scaliger*; nec mihi quidem ulla alia Lectio æquè huic probanda videtur. *Chorus* enim dicit, non jam contra omnes Juſtitiæ Regulas, in prælio captus & vitâ donatus, morte donandus; ſi mori debuit, injuſtè tunc erat abſolutus; non iterum ergò legi ſubjiciendus, quæ erit altera injuria. *Tum primò injuſtum paſſus eſt hic, non morte mulctatus. Haud nunc iterum injuſtè cum eo agendum, contra Belli leges in diſcrimen nunc denuò eum vocando. Tunc enim licet injuſtè ſalvatus, haud juſtè nunc moritur; quia Legum Sanctitati & Urbis noſtræ Honori omninò proſpiciendum eſt* &c. *J. Barnes.* V. 984. Μηδ' ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι) Olim cùm in nonnullis exemplaribus defuerit ἐμῆς, *Canterus* conjectando dixit, Videtur ἐμῆς deeſſe ante ψυχῆς. *Duportus* ἐμοῦ maluit. Aſt *Aldina* Editio ante utroſque rectè ἐμῆς legebat. *Joſua Barnes.* V. 987. Γεγὼς) γεγονὼς ὑπάρχων, τεχθείς. V. 988. Συγγενὴς Ἡρακλεῖ) *Sthenelus Perſei* filius *Euryſtheum* genuit. *Electryon* verò *Perſeo* Avo natus *Alcmenam* filiam habuit, *Herculis* matrem. *Joh. Brodæus.*

'Αλλ' εἴτ' ἔχρῃζον, εἴτε μή, θεὸς γὰρ ἦν,
Ἥρα με κάμνειν τήνδ' ἔθηκε τὴν νόσον.
Ἐπεὶ δ' ἐκείνῳ δυσμένειαν ἠράμην,
Κἄγνων ἀγῶνα τόνδ' ἀγωνιούμενος,
Πολλῶν σοφιστὴς πημάτων ἐγιγνόμην,
Καὶ πόλλ' ἔτικτον νυκτὶ συνθακῶν ἀεί,
Ὅπως διώσας, καὶ κατακτείνας ἐμοὺς
Ἐχθρὸς, τὸ λοιπὸν μὴ συνοικοίην φόβῳ.
Εἰδὼς μὲν οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐτητύμως
Ἄνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα· καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν,
Ἀκούσεται μὲν ἐσθλά, χρηστὸς ὢν ἀνήρ.
Κείνου δ' ἀπαλλαχθέντος, οὐκ ἐχρῆν μ' ἄρα
Μισούμενον πρὸς τῶνδε, καὶ ξυνειδότα
Ἔχθραν πατρῴαν, πάντα κινῆσαι πέτρον,
Κτείνοντα, κἀκβάλλοντα, καὶ τεχνώμενον;
Τοιαῦτα δρῶντι, τἀμὰ γίγνετ' ἀσφαλῆ.
Οὔκουν σύ γ' ἀναλαβοῦσα τὰς ἐμὰς τύχας,
Ἐχθροῦ λέοντος δυσμενῆ βλαστήματα
Ἤλαυνες ἂν κακοῖσιν· ἀλλὰ σωφρόνως
Εἴασας οἰκεῖν Ἄργος; οὔ τιν' ἂν πίθοις.
Νῦν οὖν, ἐπειδή μ' οὐ διώλεσαν τότε
Πρόθυμον ὄντα, τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις,
Οὐχ ἁγνός εἰμι τῷ κτανόντι κατθανών.
Πόλις τ' ἀφῆκε σωφρονοῦσα, τὸν θεὸν
Μεῖζον τίουσα τῆς ἐμῆς ἔχθρας πολύ.
Πρὸς ἅγ' ἔπας, ἀντήκουσας· ἐντεῦθεν δὲ χρὴ
Τὸν προστρόπαιον, τόν τε γενναῖον καλεῖν.
Οὕτω γε μήν τοι τἄμ' ἔχει· θανεῖν μὲν οὐ
Χρῄζω· λιπὼν δ' ἂν οὐδὲν ἀχθοίμην βίον.
Χο. Παραινέσαι σοι μικρόν, Ἀλκμήνη, θέλω,
Τὸν ἄνδρ' ἀφεῖναι τόνδ', ἐπεὶ πόλει δοκεῖ.
Αλ. Τί δ' ἂν θάνῃ τε, καὶ πόλει πειθώμεθα;
Χο. Τὰ λῷστ' ἂν εἴη· πῶς τάδ' οὖν γενήσεται;
Αλ. Ἐγὼ διδάξω ῥᾳδίως· κτανοῦσα γὰρ
Τόνδ', εἶτα νεκρὸν τοῖς μετελθοῦσιν φίλων
Δώσω· τὸ γὰρ σῶμ' οὐκ ἀπιστήσω χθονί.

Sed ſive volebam, ſive nolebam (dea enim erat)
Juno fecit ut ego hoc morbo laborarem.
Poſtquam autem cum illo ſuſcepi inimicitiam,
Et decrevi certare hoc certamen,
Fui excogitator multorum malorum,
Et multa peperi noctu conſidens perpetuò,
Ut vexatis & interfectis meis
Inimicis, reliquum *vitæ tempus* à metu liber tranſigerem.
Sciens quidem non numerum, ſed verè
Virum eſſe tuum filium: quamvis enim inimicus fuerit,
Tamen à me prædicabitur, cùm fuerit vir excellens.
Illo verò diſcedente, nonne oportebat me
Inviſum illis, & ſcientem
Inimicitiam paternam, omnem lapidem movere,
Interficiendo & ejiciendo, & *omnia* machinando?
Sic agenti, mea erant in tuto.
Tu verò ſi meam fortunam uſurpaſſes, nequaquam
Infeſti leonis inviſos catulos
Exagitaſſes malis; at patienter
Siviſſes habitare Argos? *hoc* nemini perſuaſeris.
Nunc igitur, cùm hoſtes non interfecerint me tunc *in prælio*
Promptum exiſtentem *morique cupientem* ex Græcorum more,
Si *ſic* moriar, non ero purus illi, qui me interfecerit:
Civitas etiam *me* dimiſit, modeſtè agens, & Deum
Longè pluris *faciens* quàm meas inimicitias.
Ad ea quæ dixiſti, meâ *reſponſionem* viciſſim audiviſti. Jã v. oportet
Supplicem ac generoſum vocare *me, ideòque mihi parcere*:
Sic enim ſe meæ *res* habent. *Quanquam* mori quidem nequaquam
Cupio, relictâ tamen vitâ non doleo.
Cho. Te paulumper, ô Alcmena, admonere volo,
Ut hunc virum dimittas, quando civitati hoc placet.
Al. Quid ſi & *iſte* moriatur & *nos veſtræ* civitati pareamus *ſimul*?
Cho. Id fuerit optimum: quomodo verò hoc fiet?
Alc. Ego facilè docebo: occiſo enim
Iſto, deinde cadaver amicis repetentibus
Dabo: Corpus enim non denegabo terræ.

V. 990. Ἥρα με κάμνειν τήνδ' ἔθηκε τὴν νόσον) Κάμνειν νόσον, ut νοσεῖν νόσον, ἔθηκε ἀντὶ τοῦ ἐποίησε. V. 994. Καὶ πόλλ' ἔτικτον νυκτὶ συνθακῶν ἀεί) Συνθακῶν ego ſuſpectum habeo, non modò quòd Θακεῖν *Aoriſtum* ſecundum vix habere puto, licet nonnulla hujuſmodi fateor; ſed quòd nihil hic σὺν habet; *Noctes enim totas ſedere* meliùs eſſet, quàm *conſidere*, nec id æquè *benè, ac contabeſcere*, nempè ſtudendo & animum verſando; quare puto legendum συντακὼν, *contabeſcens* & lucubrationibus palleſcens. Potuit enim his ſtudiis invigilare, non modo *ſedendo*, ſed etiam ſuper ſtrato cubili; nec tamen his anxietatibus illum non macerari credibile eſt. Quòd autem nocte hæc illum machinatum dicit Poeta, nequid prætereà de *Euryſthei* anxietate aut malitiâ dicam, quibus inſomnis detinebatur; hæc de *Noctis* ad ſtudia commoditate dicit *Theon*, Ὁ δὲ σοφὸς Σοφοκλῆς τί περὶ θεῶν, Εὐφρόνην ἀποκαλεῖ τὴν νύκτα; Οὐχ, ὅτι τὸ φρονεῖν, ὡς μάλιστα τότε τοῖς ἀνθρώποις προσγίνεται; Hinc *Homerus*, Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα. In quem locum *Euſtathius* fol. 168. lin. 1. Δεῖ τοίνυν τὸν τοιοῦτον Ἄρχοντα, διδόναι τι ἐγρηγορότως καὶ τῇ Νυκτὶ, διὰ τὰς τηνικαῦτα σκέψεις τῶν βουληφόρων, κατὰ τὴν Παροιμίαν τὴν λέγουσαν, Ἐν νυκτὶ βουλή· διὸ καὶ Εὐφρόνη λέγεται ἡ νύξ, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. ὅθεν λαβὼν Εὐριπίδης, Ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ Ἐφρόντισα, καὶ ἑξῆς· ὡς τῶν κρειττόνων σκέψεων νυκτὸς μάλιστα φροντιζομένων. *Joſ. Barnes.* V. 997. Οὐκ ἀριθμὸν) Non vulgarem, non aliquem è multis. Vid. *Eraſm.* Proverb. *Numerus.* Sic *Troad.* v. 476. Οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν. In quem locum vide quæ Nos. *J. Barnes.* V. 999. Ἀκούσεται μὲν ἐσθλά) Cùm priùs legebatur, Ἀκούσεταί γ' ἐσθλά, *Canterus* ſupplendo Verſum legebat, ἀκούσεται τά γ' ἐσθλά, *Scaliger* ἀκούσεται μὲν ἐσθλά, quam Lectionem Nos præ alterâ probamus; quia ἐσθλὰ ἀκούειν dicimus pro καλῶς, ſed ſine *Articulo*, niſi ad verbum ipſum is referatur. *Joſua Barnes.* V. 1003. Πάντα κινῆσαι λίθον) Vid. quæ Nos de hoc Proverbio ad *Iphig.* Aul. v. 1249. V. 1006. Ἐχθροῦ λέοντος δυσμενῆ βλαστήματα) Rectè hic ex Veteribus *H. Stephanus* pro δυσγενῆ reſtituit δυσμενῆ; Nihil enim imbelle aut degener in Leonum Catulis aut *Herculis* filiis erat, ſed utrique erant timendi. Ideò *Ulyſſis* conſilium erat *Græcis*, nè *Hectoris* filium *Aſtyanacta* vivere paterentur; ex illo enim Vindictam timeri. Hinc *Euripid.* Troad. v. 718. Λέξας ἀρίστου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός. Et *Senec. Troad.* v. 534. *Generoſa in Ortus ſemina exurgunt ſuos.* Huc ferè referatur illud *Æſchyli*, Οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν· Μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν· Ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν. Vid. *Eraſmi* Adag. *Leonis Catulum ne alas.* Joſua Barnes. V. 1014. Πρὸς ἅγ' εἶπας, ἀντήκουσας) Si *Anapæſticè* legas in Pincipio πρὸς ἅγ' ἃ Verſus ſat benè ſtabit; quo modo autem *Duportus* illi proſpiciebat, de illo deſperandum eſt: Ita enim is in Margine ſui libri, ἅγε μὲν, adeoque toto pede Verſum fecit inturgeſcere. *J. Barnes.* V. 1015. Τὸν προστρόπαιον) Propriè ſignificat ἱκέτην, πρὸς τινα τετραμμένον δίκην καθάρσεως ἀπὸ τοῦ φόνου. Nunc verò ἁπλῶς τετραμμένον ἱκετείᾳ. Addit γενναῖον, quia cùm illi in belli furore, quando illum occidere licebat impunè, parcebatur, *reus* jam iterum erat *in Curiâ* & veteri Innocentiæ quaſi reſtitutus; adeò ut non ſine piaculo de eo jam pœnas ſumere licebat. *Joſua Barnes.* V. 1016. Θανεῖν μὲν οὐ χρῄζω· λιπὼν δ' ἂν οὐδὲν ἀχθοίμην βίον.) Piam hanc ſententiam & *Chriſtiano* homine dignam, non poſſum non tibi commendare, Lector Optime, *Latinis* numeris donatam; ---*Non cupio mori; Nec Mortis Animus trepidat inſtantis metu.* Joſ. Barnes. V. 1023. Τοῖς μετελθοῦσιν φίλων) Τοῖς τῶν φίλων, ἤγουν τοῖς φίλοις, ἢ τοῖς αὐτοῦ· Μετέρχομαι, μετελθὼν ἀπαιτῶ.

Οὗτος

Οὗτος δ' ἔδωκε τὴν δίκην θανὼν ἐμοί.

Ευ. Κτεῖν', οὐ παραιτοῦμαί σε· τήνδε δὴ πόλιν,
Ἐπεί μ' ἀφῆκε, καὶ κατῃδέσθη κτανεῖν,
Χρησμῷ παλαιῷ Λοξίου δωρήσομαι,
Ὃς ὠφελήσει μεῖζον, ἢ δοκεῖν, χρόνῳ.
Θανόντα γάρ με θάψεθ', οὗ τὸ μόρσιμον,
Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος.
Καὶ σοὶ μὲν εὔνους, καὶ πόλει σωτήριος
Μέτοικος αἰεὶ κείσομαι κατὰ χθονός·
Τοῖς τῶνδε δ' ἐκγόνοισι πολεμιώτατος,
Ὅταν μόλωσι δεῦρο σὺν πολλῇ χερί,
Χάριν προδόντες τήνδε· τοιούτων ξένων
Προὔστητε. πῶς οὖν ταῦτ' ἐγὼ * πεπυσμένος, * al. πεπεισμένος.
Δεῦρ' ἦλθον, ἀλλ' οὐ χρησμὸν * ἠρόμην θεοῦ; * al. ἐρόμην.
Ἥραν * νομίζω θεσφάτων μείζω πολὺ, * al. νομίζων;
Κοὐκ ἂν προδοῦναί μ'. ἀλλὰ μήτε μοι χοάς,
Μήθ' αἷμ' ἐάσῃς εἰς ἐμὸν στάξαι τόπον.
Κακὸν γὰρ αὐτοῖς νόστον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ
Δώσω· διπλοῦν δὲ κέρδος ἕξετ' ἐξ ἐμοῦ·
Ὑμᾶς τ' ὀνήσω, τούσδε τε βλάψω θανών.

Αλ. Τί δῆτα μέλλετ', εἰ πόλει σωτηρίαν
Κατεργάσασθαι, τοῖσί τ' ἐξ ὑμῶν χρεὼν,
Κτείνειν τὸν ἄνδρα τόνδ', ἀκούοντες τάδε;
Δείκνυσι γὰρ κέλευθον ἀσφαλεστάτην.
Ἐχθρὸς μὲν ἀνὴρ, ὠφελεῖ δὲ κατθανών.
Κομίζετ' αὐτὸν, δμῶες· εἶτα χρὴ κυσὶν
Δοῦναι κτανόντας· μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ὅπως
Αὖθις πατρῴας ζῶν ἔμ' ἐκβαλεῖς χθονός.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ταὐτὰ δοκεῖ μοι, στείχετ', ὀπαδοί.
Τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν,
Καθαρῶς ἔσται βασιλεῦσιν.

Εὐριπίδου Ἡρακλειδῶν Τέλος.

Hic verò mortuus mihi pœnas dabit.

Eu. Occide, *mortem enim* à te non deprecor. Hanc verò civitatem,
Quoniam me dimiſit, & reverita eſt interficere,
Donabo veteri Apollinis oraculo,
Quod olim plus, quàm putet aliquis, proderit.
Me enim mortuum ſepelietis, ubi *eſt* fatale,
Ante templum Divæ virginis Pallenidis;
Et tibi quidem benevolus & urbi ſalutaris
Inquilinus ſemper jacebo ſub terrâ.
Horum verò *i. e. Heraclidarum* poſteris inimiciſſimus,
Quandocunque venerint huc cum magno exercitu,
Prodentes hoc beneficium: tales hoſpites jam
Defenditis. Quomodo igitur hæc ego audiens,
Huc veni & oraculum non conſului, *dicat aliquis*?
Junonem cenſeo longè potentiorem oraculis,
Et non prodituram me: ſed neque mihi inferias *fieri*,
Neque permittas ſanguinem fluere in meum locum *ſepulturæ*.
Infelicem enim ipſis reditum pro his ego
Dabo: duplexque lucrum habebitis ex me;
Urbémque juvabo, iſtósque lædam mortuus.

Alc. Quid igitur cunctamini (ſi *huic* urbi ſalutem
Fatale *eſt hunc* allaturum eſſe, & ex vobis naſcituris)
Interficere hunc hominem, hæc audientes?
Oſtendit enim viam tutiſſimam.
Vir quidem *hic eſt* inimicus: juvabit tamen mortuus.
Abducite ipſum, famuli: deinde oportet canibus
Dare cæſum. Ne enim ſperes *fore*, ut
Rurſus patrio me ejicias ſolo.

Chorus.

Eadem mihi placent. *Quare* ite, famuli, *hæcque peragite.*
Quod enim ad nos attinet,
Purè erit Regibus noſtris, *i. e.* Puri erunt, & inculpati.

Finis *Eurip. Heraclidarũ.*

V. 1026. Κτεῖν') Nonnulli dicunt *Iolaum* in prælio *Euryſtheum* occidiſſe, alii *Hyllum* perſequendo poſt prælium; ſunt etiam qui Captum ex *Alcmenæ* juſſu periiſſe. Certè hæc opinio *Euripidis* Oeconomiæ magis in hâc parte congruit. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 929. & 938. *J. Barnes.* V. 1029. Ὃς ὠφελήσει) ὃς χρησμὸς, οὐκ ἐμοῦ δηλονότι. *Duportus* igitur errat, qui ὃς ad ἐγὼ retulit & ὠφελήσω legebat. *Idem.* V. 1031. Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος) Malè olim Δίκας legebatur, cùm *Juſtitia* vel *Dice* nihil unquam negotii in *Pallene* habuit; erat autem *Minerva* παρθένος & Παλληνὶς dicta, ut ſuprà Nos ad v. 849. ubi etiam rationem iſtius Nominis protulimus, etiam Δίας Ἀθάνας meminit *Euripides* plus ſemel, ut *Cyclop.* v. 293. Et hujus Fabulæ v. 850. ubi & Παλληνίδος additur ut hic; Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον Δίας Ἀθάνας, ἅρμ' ἰδὼν Εὐρυσθέως &c. Rectè itaque *Canterus* hic Δίας pro Δίκας legendum putabat, quod & *Scaligero* placuit. *J. Barnes.* V. 1036. Τοιούτων ξένων Προὔστητε) Τοιούτου τοῦ ξένου προέστητε, ἤγουν ἐμοῦ προϊστάμενοι. Ἄλλως, τοιούτων οὖν ξένων προέστητε, καὶ ἐμοῦ μαχεσάμενοι ὑπὲρ αὐτῶν· ὧν οἱ ἔκγονοι προδώσουσι ταύτην τὴν χάριν, καθ' ὑμῶν πολεμησόμενοι. *J. Barnes.* V. 1037. Πεπυσμένος) Vet. Cod. πεπεισμένος, ut teſtatur *H. Stephanus*, habent, & in verſu ſequente ᾐδόμην pro ἠρόμην, probabilitèr ſanè. *Idem.* V. 1040. Χοάς·) Libamina, i. e. *Mel, Vinum, Lac, Farinam, Aquam, Sanguinem.* Vide quæ Nos ad *Iphig. Taur.* v. 160. & v. 1633. *Idem.* V. 1045. Τί δῆτα μέλλετ', εἰ πόλει σωτηρίαν Κατεργάσασθαι, τοῖσί τ' ἐξ ὑμῶν χρεὼν, Κτείνειν τὸν ἄνδρα &c.) Mirum in modum omnium hominum ſagaciſſimus *Gulielmus Canterus* hic lapſus eſt, qui mavult legere, Μέλλετε τῇ πόλει, quaſi eſſet, Τί μέλλετε τῇ πόλει σωτηρίαν κατεργάσασθαι &c. Cum ita Senſus & Verba ſunt ordinanda, Τί δῆτα, εἰ χρεὼν πόλει ὑμετέρᾳ, καὶ τοῖς ἐξ ὑμῶν κατεργάσασθαι σωτηρίαν, μέλλετε κτείνειν τοῦτον τὸν ἄνδρα &c. *Scaliger* igitur hanc *Canteri* conjecturam obelo notavit. *Johannes* autem *Brodæus* rectè hic ὑμῶν pro ἡμῶν legebat, nihil enim σωτήριον erat in fatis *Alcmenæ* poſteris ex *Euryſthei* oſſibus oriri, ſed è contra omnia iis infauſta, ſi quando contra *Athenienſes* bellaturi venerint, *Athenienſibúſque* fauſtiſſima. *Joſua Barnes.* V. 1054. Τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν) Miror hic *Joſeph. Scaligerum* ἐκ pro ἐξ manu notare; cùm τὰ ἐξ ἡμῶν, Omnino ſit retinendum; *Senſus enim eſt*, quod ad Nos attinet, qui hujus ſanguine polluti non erimus, hoc nihil reatùs nobis, neque Regibus noſtris, *Acamanti viz.* & *Demophonti* afferet; ſed Purè erit illis, i. e. Puri erunt: quia piaculum videbatur allaturum, Captum in bello poſt pugnam morte efficere. *Joſua Barnes.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ἙΛΕΝΗΣ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Βαρνεσίου.

ΤΟῦτο τὸ Δρᾶμα κατασκευάζει τὴν Ἑλένην ἐν Τροίᾳ μὴ ἐκ ἐλθοῦσαν αὐτὴν, ἀλλὰ ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ Πρωτέως βασιλέως φυλαχθεῖσαν· τὴν δὲ νεφέλην Ἑλένῃ εἰκασθεῖσαν ὑπὸ Πάριδος ἁρπασθῆναι. Μετὰ δὲ τὸν τοῦ Πρωτέως θάνατον, ὁ παῖς αὐτοῦ Θεοκλύμενος ἤμελλεν αὐτὴν γαμεῖν, ὅτε ἐπῆλθεν ὁ Μενέλαος πελάγει ἀχθεὶς· Ἀναγνωρίσαντες δὲ ἀλλήλους ὅ, τε Μενέλαος καὶ Ἑλένη, κοινῇ συμβουλεύουσι περὶ τῆς εἰς Ἑλλάδα ἐπανόδου. Θεοκλύμενον ἐν Ἑλένη ταύτην τὴν χάριν αἰτεῖται, ὥστε ἐξεῖναι αὐτῇ τῷ Μενελάῳ, ὡς ἤδη τεθνηκότι, ἐναγισμοὺς ποιεῖσθαι κατὰ τὸν Ἑλλήνων νόμον ἐν τῇ θαλάσσῃ. Τοῦτο αὐτοῦ συγχωρήσαντος καὶ συναιρομένης αὐτοῖς τῆς Θεονόης, ἐπεὶ τὰ πάντα παρεσκεύαστο, τὴν ναῦν εἰσβάντες οἴκαδε ἀποπλέουσι. Τὸν δὲ Θεοκλύμενον ἐπὶ τὴν Θεονόην ὁρμῶντα ἐπιφανέντες οἱ Διόσκουροι πραΰνουσι.

Ἡ Σκηνὴ τοῦ Δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ Φάρῳ, τῇς Αἰγύπτου νήσῳ· Ὁ δὲ Χορὸς συνέστηκεν ἐκ τῶν Αἰχμαλωτίδων Ἑλληνίδων γυναικῶν. Ἐδίδαξε δὲ ὁ Ποιητὴς καὶ ἑτέραν Ἑλένην τὴν καινὴν, ἣν ἄλλοι Ἑλένης ἀπαίτησιν καλοῦσιν, ἐξ ἧς Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις πολλὰ παρῳδήκασι.

ARGUMENTUM HELENÆ à *Joſuâ Barnes* conſcriptum.

HÆC *Fabula probat* Helenam *ipſam in* Trojâ *non fuiſſe, ſed in* Ægypto *à* Proteo *rege cuſtoditam; Nubémque* Helenæ *aſſimulatam à* Paride *raptam.* Proteo *defuncto, illius filius* Theoclymenus *illam uxorem ducere parabat, cùm ſupervenit* Menelaus *pelago actus.* Menelaus *itaque &* Helena, *mutuâ agnitione factâ, de reditu in* Græciam *conſultant. Quare* Theoclymenum Helena *hanc gratiam rogat, ut liceret ſibi,* Menelao, *quaſi jam defuncto, Parentalia facere juxta* Græcorum *legem in mari. Hoc illo concedente,* Theonoéque *ſimul illis opitulante, cùm omnia jam eſſent parata, nave conſcensâ Domum navigant.* Theoclymenum *igitur in* Theonoen *ruentem ſubitò apparentes* Dioſcuri *reprimunt.*

Scena Fabulæ eſt in Pharo, *Ægypti inſulâ.* Chorus *conſtat ex Captivis* Græcis *mulieribus. Edidit autem Poeta & aliam* Helenam *novam, quam alii* Helenæ *Repetitionem vocant, ex quâ* Ariſtophanes *in* Theſmophoriazuſis *multa per Parodiam tranſcripſit.*

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ. PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*

ΕΛΕΝΗ.	HELENA.
ΤΕΥΚΡΟΣ.	TEUCER.
ΧΟΡΟΣ Ἑλληνίδων Γυναικῶν.	CRORUS Mulierum Græcarum.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.	MENELAUS.
ΓΡΑΥΣ.	ANUS.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΘΕΟΝΟΗ	THEONOE.
ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.	THEOCLYMENUS.
ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ.	GEMINI, ſcil. CASTOR & POLLUX.
Προλογίζει δὲ ἡ Ἑλένη.	Prologum autem agit *Helena.*

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

HElena *Prologum agens Genus ſuum, caſus, & præſentem fortunam exponit, additâ ſuper* Græcorum & Trojanorum *calamitatibus querelâ: Quos nempe Dii Simulachro ſuî ludificantes tam funeſto bello commiſerint.* Teucer Ajacis Telamonii *frater ad littus* Pharium *applicans,* Helenæ *de rebus* Græciæ *ſciſcitanti, particulatim reſpondet;* Menelaique *& ſuam fortunam explicat: cui mox ſuadet* Helena, *ut ſi ſalvus eſſe velit, fugam capeſſat.* Chorus Helenam *lugentem ſolatur; de extremis cogitantem hortatur, adeat* Theonoen, *ex cujus Vaticiniis ſpes haud levis erat expectanda.*

ΕΛΕΝΗ, ΤΕΥΚΡΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Helena.

ΝΕίλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαὶ,
Ὃς ἀντὶ δίας ψεκάδος, Αἰγύπτου πέδον,

Nili quidē hæc *ſunt* formoſis
Nymphis decora flumina,
Qui pro cæleſti *roris* gutta ſolum
Ægypti,

Annotationes.

V. 2. Ὃς ἀντὶ δίας ψεκάδος) Pluviam vocat *Jovialem*, quià *Jupiter* pluit; *Nilus* autem dicitur *Jupiter Ægypti pluvius*; quià *Ægyptus* non pluviâ, ſed *Nilo* tantùm irrigatur, ut *Parmeno Byzantinus* apud *Athenæum* Deipnoſoph. l. 5. Αἰγύπτιε Ζεῦ, Νεῖλε. Adeò ut in illo unicam ſpem ſuam habeant *Ægyptii*; nam prout Ille Magnus influxerit, aut parcior, Fertilis aut ſterilis eſt annus. Vid. *Strabo.* l. 17. Item *Solin.* c.45. *Pompon. Mel.* l. 1. & eorum Interpretes. *Ibid.* πέδον) *Scaliger* legit πέδων, *Nicol. Lloydius* πέδῳ ob γύας, quod ſequitur, ut ſit ὑγραίνει γύας πέδων Αἰγύπτου. nihil ego mutandum reor, quia γύας poni poteſt per Appoſitionem & magis elegantèr, vel denique κατὰ poteſt intelligi, ut ſit Αἰγύπτου πέδον ὑγραίνει, γύας δηλονότι, ἢ κατὰ γύας. *Joſua Barnes.*

Λευκῆς.

Λευκῆς τακείσης χιόνος, ὑγραίνει γύας.
Πρωτεὺς δ', ὅτ' ἔζη, τῆσδε γῆς τύραννος ἦν,
Φάρον μὲν οἰκῶν νῆσον, Αἰγύπτου δ' ἄναξ,
Ὃς τῶν κατ' οἶδμα παρθένων μίαν γαμεῖ
Ψαμάθην, ἐπειδὴ λέκτρ' ἀφῆκεν Αἰόλου·
Τίκτει δὲ τέκνα δισσὰ τοῖσδε δώμασιν,
Θεοκλύμενον ἄρσεν', ὅτι δὴ θεοὺς σέβων
Βίον διήνεγκ', εὐγενῆ τε παρθένον
Εἰδώ, τὸ μητρὸς ἀγλάϊσμ', ὅτ' ἦν βρέφος.
Ἐπεὶ δ' ἐς ἥβην ἦλθεν ὡραίων γάμων,
Καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην, τὰ θεῖα γὰρ
Τά τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα πάντ' ἠπίστατο,
Προγόνου λαβοῦσα Νηρέως τιμὰς πάρα.
Ἡμῖν δὲ, γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος
Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως· ἔστιν δὲ δὴ
Λόγος τις, ὡς Ζεὺς μητέρ' ἔπτατ' εἰς ἐμὴν
Λήδαν, κύκνου μορφώματ' ὄρνιθος λαβών·
Ὃς δόλιον εὐνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετοῦ
Δίωγμα φεύγων, εἰ σαφὴς οὗτος λόγος.
Ἑλένη δ' ἐκλήθην· ἃ δὲ πεπόνθαμεν κακὰ,
Λέγοιμ' ἄν· ἦλθον τρεῖς θεαὶ κάλλους πέρι
Ἰδαῖον εἰς κευθμῶν' Ἀλέξανδρον πάρα,
Ἥρα, Κύπρις τε, Διογενής τε παρθένος,
Μορφῆς θέλουσαι διαπεράνασθαι κρίσιν.
Τοὐμὸν δὲ κάλλος, ὅ, τι καλὸν τὸ δυστυχές,
Κύπρις προτείνασ', ὡς Ἀλέξανδρος γαμεῖ,
Νικᾷ· λιπὼν δὲ βούσταθμ' Ἰδαῖος Πάρις,
Σπάρτην ἀφίκεθ', ὡς ἐμὸν σχήσων λέχος.
Ἥρα δὲ μεμφθεῖσ', οὕνεκ' οὐ νικᾷ θεάς,
Ἐξηνέμωσε τἄμ' Ἀλεξάνδρῳ λέχη,
Δίδωσι δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ὁμοιώσασ' ἐμοὶ

Liquefactâ candidâ nive, irrigat & agros.
Proteus autem, quando vivebat, erat dominus hujus terræ,
Colens quidem inſulam Pharum, rex verò Ægypti,
Qui unam *Nereidum* marinarum virginem uxorem duxit
Pſamathen, poſtquam reliquit lectum Æoli:
Et procreavit duos liberos *in* his ædibus,
Theoclymenum marem, *ità vocatum*, quia colens deos
Vitam egit, & puellam generoſâ
Formâ, delicias matris, quando erat infantula.
Sed poſtquam ad pubertatem venit & ad ætatem nubilem,
Vocârunt ipſam Theonoen, quia divina
Cùm præſentia, tum futura omnia ſciebat,
Accipiens hunc honorem à Nereo proavo.
Nobis verò patria quidem *eſt* non ignobilis
Sparta, pater verò Tyndareus: eſt autem
Fama quædam, quòd Jupiter volaverit in meam matrem
Ledam, aſſumptâ formâ cygni avis;
Qui effecit doloſum concubitum *olor viſus* ab aquilâ
Perſecutionem fugiens, ſi vera eſt iſta fama.
Helena verò vocata ſum: quæ verò mala perpeſſæ ſimus,
Dicam. Venerunt tres deæ propter formam
In ſpecum Idæum ad Alexandrum,
Juno, Venus, & virgo Jove-nata, *Pallas*,
Volentes *ipſum* perficere judicium de forma.
Meâ v. formâ (quod *a*, eſt formoſù, id *ſæpe mortalibus eſt* infelix)
Venus proponens, quòd Alexander eſſet *me* ducturus uxorem,
Vincit. Paris verò Idæus relictis ſtabulis pecorum,
Venit Spartam tanquam habiturus meum lectum.
Sed Juno moleſtè ferens, quòd non viciſſet Deas,
Irritum fecit meum conjugium Alexandro:
Dedit enim non me; ſed aſſimilatam mihi

V. 3. Λευκῆς τακείσης χιόνος) Ἐκ θερινῶν ὄμβρων καὶ χιόνος χειμερινῆς οἱ ποταμοὶ αὔξεσθαι εἰώθασιν· De *Nili* autem Incremento & olim & etiamnum diſceptatū. Quod hìc *Euripides* aſſerit, ab *Anaxagorâ* præceptore habuit; quin idem *Æſchylus* & *Sophocles* voluere; *Cardanus* probat; *Lucanus* negat l. 10. v. 220. *Vana fides veterum, Nilo, quòd creſcat in arva, Æthiopum prodeſſe nives. Non Arctos in illis Montibus aut Boreas. Teſtis tibi ſole peruſti Ipſe color populi, calidique vaporibus Auſtri. Adde, quòd omne caput Fluvii, quodcunque ſoluta Præcipitat glacies, ingreſſo Vere tumeſcit, Primâ tabe Nivis. Nilus neque ſuſcitat undas Ante Canis radios, nec ripis alligat amnem Ante parem Nocti Librâ ſub judice Phœbum.* Vid. *Scholiaſtē Apollonii* Argon. l. 4. ad v. 269. Καὶ ποταμὸς Τρίτων &c. Ubi omnes Veterum opiniones recenſentur. Vid. Doctoris *Thomæ Browni* Pſeudodoxiam, *Herodotum* in *Euterpe*, *Cælium Rhodigin.* l. 18. c. 39. & l. 27. c. 6. *Tzetzem* in *Lycophr.* p. 25. *Gul. Canterum* in Notis in *Lycophr.* ad finem. Ante omnes *Nicolai Lloydii* Lexicon Poeticum in voce *Nilus*, ubi plurima de Nilo cognitu jucunda habentur. *Joſ. Barnes.* *Ibid.* Ὑγραίνει) *Ariſtides* in *Ægyptio* λόγῳ legit ἀρδεύει. *Duportus.* V. 4. Πρωτεύς) Huc refer illud *Euſtathii* in *Odyſſ.* δ. v. 369. Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος, fol. 1500. lin. 35. Παρὰ δὲ Πρωτέως ἱστόρηται, ὅτι ἀνὴρ ἦν τις Μεμφίτης, ὃ κατὰ Ἑλλήνων γλῶσσαν ὄνομα Πρωτεύς· Οὗ καὶ τέμενος ἐν Μέμφει κατὰ Ἡρόδοτον, κεῖται καλὸν καὶ εὖ ἐσκευασμένον. ὅτι δὲ ὁ προρρηθεὶς Θῶνος φύλαξ ὢν τοῦ Κανωβικοῦ στόματος ἀνήνεγκεν εἰς τοῦτον τὸν Πρωτέα τὴν ἀδικίαν τοῦ ἅρπαγος Πάριδος, καὶ ὡς ἀφῃρέθη τότε τὴν Ἑλένην ἐκεῖνος, καὶ ὡς ἀρέσκονται οἱ πλείους μὴ εἶναι τὴν Ἑλένην ἐν Τροίᾳ. *Joſua Barnes.* V. 5. Φάρον μὲν οἰκῶν νῆσον) Hæc ab *Homero* ſumpſit *Euripides*, Vid. Odyſſ. δ. v. 354. Νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ Αἰγύπτου προπάροιθε· Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι &c. Hic *Ægyptii* Reges quondam habitâſſe dicuntur. V. 7. Ψαμάθην) *Nerei* filia erat *Pſamathe*, *Æoli* primùm Uxor, dein *Protei.* V. 9. Θεοκλύμενον ἄρσεν', ὅτι δὴ θεοὺς σέβων) Hic Verſus cùm minùs rotundus ſit, *Scaliger* inter duo priora vocabula addidit μὲν, ut quem putabat adeſſe defectum impleret; ſed ſi *Iambum* & *Tribrachum* ex Primo Vocabulo feceris, tum *Dactylum*, dein tres *Iambos*, Verſus ſatis ſibi conſtare videbitur; quarè nihil mutamus. *Joſua Barnes.* V. 15. Προγόνου λαβοῦσα Νηρέως τιμὰς πάρα) *Nereus Theonoæ* avus, Deus Marinus, erat Verax & Vates, ut *Heſiodus* Theogon. v. 233. Νηρέα τ' ἀψευδέα καὶ ἀληθέα γείνατο Πόντος &c. Et clarum illius Vaticinium de *Trojano* bello exhibet nobis *Horatius* Carmin. l. 1. Od. 15. *Paſtor quùm traheret per freta navibus Idæis Helenam perfidus hoſpitam, Ingrato celeres obruit otio Ventos, ut caneret fera Nereus fata.* *Joſua Barnes.* V. 20. Ὃς δόλιον εὐνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετοῦ Δίωγμα φεύγων) Fabula eſt, *Jovem* Oloris ſpecie tectum, ab *Aquilâ* quaſi fugatum ad *Ledam* velut opis implorandæ causâ tetendiſſe, à quâ receptum ac fotum cùm eâ demum concubuiſſe; ex eóque concubitu *Ovum* unum, ut *Pauſanias* (qui fol. 97. lin. 41. dicit in Templo *Hilairæ* & *Phœbæ* ſuſpenſum, Ἐνταῦθα ἀπήρτηται ᾠὸν τοῦ ὀρόφου κατειλημμένον ταινίαις· εἶναι δὲ φασιν ᾠὸν ἐκεῖνο, ὃ τεκεῖν Λήδαν ἔχει λόγος) alii duo *Ova* protuſa memorant, ſequente etiam *Tyndari* Congreſſu, unde *Caſtor* & *Clytamneſtra*, *Pollux* & *Helena.* Hanc Hiſtoriam elegantiſſimè Tractatam habes in Nobili illo Poemate, *Arione*, dicto, toties memorato; libat prætereà *Apollodorus* in Biblioth. l. 3. c. 10. §. 7. *Natal. Comes* Mytholog. l. 2. c. 1. pag. 94. & l. 9. c. 19. pag. 1021. *Ovid.* Metamorph. l. 6. Fab. 2. *Fecit olorinis Ledam recubare ſub alis.* Item vid. ad *Oreſt.* v. 465. *Joſua Barnes.* V. 23. Ἦλθον τρεῖς θεαὶ κάλλους πέρι) De Judicio *Paridis* vid. ad *Andromach.* v. 284. & v. 1289. & *Luciani* Κρίσιν θεῶν, *Natal. Com.* Mytholog. l. 6. c. 23. *Euripides* etiam ſæpè hujus rei meminit, præſertim *Troad.* v. 924. *Joſua Barnes.* V. 29. Ἰδαῖος Πάρις) *Paris* erat *Idæus* dictus ab *Idâ* monte, in quo de tribus Deabus judicium tulit. Vid. *Iphigen.* Aul. v. 1289. V. 33. Δίδωσι δ' οὐκ ἔμ' &c.) De hâc re *Philoſtratus* teſtatur *Apollonium Tyanæum* interrogâſſe *Achillis* Umbram, illam autem pro *Euripide* ſtetiſſe, Τοῦτον ἠρόμην, ἡ Ἑλένη, ὦ Ἀχιλλεῦ, ἐς Τροίαν ἦλθεν, ἢ Ὁμήρῳ ἔδοξεν ὑποθέσθαι ταῦτα; *Achilles* reſpondet, Πολὺν χρόνον ἐξηπατώμεθα, πρεσβευόμενοί τε παρὰ τοὺς Τρῶας καὶ ποιούμενοι

μένοι τὰς ὑπὲρ αὐτῆς μάχας, ὡς ἐν τῇ Ἰλίῳ οὔσης· Ἡ δ' Αἴγυπτόν τε ᾤκει, καὶ τὴν Πρωτέως οἰκίαν, ἀφανισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πάριδος. Ἐπεὶ δὲ ὁπότε εἴδη τοῦτο, ὑπὲρ αὐτῆς τῆς Τροίας λοιπὸν ἐμαχόμεθα, ὡς μὴ αἰσχρῶς ἀπέλθοιμεν. De vitâ *Apollonii* l. 4. c. 5. Idem evidentiſſimè teſtatur *Herodotus* in *Euterpe*, ſeipſum ex *Ægyptiis* ſacerdotibus audiviſſe, *Helenam* unà cum *Paride* ad Oſtia *Canopi* appulſam, *Paridem* quæſtione factâ à *Thone*, *Canopi* Satrapâ, ad *Proteum* miſſum, qui omnium hominum juſtiſſimus quùm eſſet, *Helenam* illiúſque & *Menelai* opes univerſas ſibi aſſervandas dixit, Mortem inſuper *Paridi* minatus, niſi cum ſuis intrà triduum *Ægyptum* linqueret. Plura videas de hac re *Herod.* l. 2. c. 12. uſque ad c. 18. & ſuprà ad v. 4. Hæc autem *Helenæ* Idoli, à *Paride* lecto recepti, Fabula *Steſichorum* authorem habuit, ita enim *Tzetzes* in *Lycoph.* Λέγουσι γὰρ, ὅτι διερχόμενος Ἀλέξανδρος δι' Αἰγύπτου, ὡς Πρωτεὺς Ἑλένην ἀφελόμενος, εἴδωλον Ἑλένης αὐτῷ δέδωκεν, ὥς φησι Στησίχορος. Hinc *Ariſtides* περὶ Ῥητορικῆς, Ὥσπερ οἱ Στησιχόρου Τρῶες, οἱ τὸ τῆς Ἑλένης εἴδωλον ἔχοντες, ὡς αὐτήν. *Joſua Barnes.*

Εἴδωλον ἔμπνουν, οὐρανοῦ ξυνθεῖσ' ὕπο,
Πριάμου τυράννου παιδί· καὶ δοκεῖ μ' ἔχειν,
Κενὴν δόκησιν, οὐκ ἔχων. τὰ δ' αὖ Διὸς
Βουλεύματ' ἄλλα τοῖσδε συμβαίνει κακοῖς.
Πόλεμον γὰρ εἰσήνεγκεν Ἑλλήνων χθονὶ,
Καὶ Φρυξὶ δυστήνοισιν, ὡς ὄχλου βροτῶν,
Πλήθους τε, κουφίσειε μητέρα χθόνα,
Γνωτόν τε θείη τὸν κράτιστον Ἑλλάδος.
Φρυγῶν δ' ἐς ἀλκὴν προυτέθην· ἐγὼ μὲν οὔ,
Τὸ δ' ὄνομα τοὐμὸν, ἆθλον Ἕλλησιν δορός.
Λαβὼν δέ μ' Ἑρμῆς ἐν πτυχαῖσιν αἰθέρος,
Νεφέλῃ καλύψας, οὐ γὰρ ἠμέλησέ μου
Ζεὺς, τόνδ' ἐς οἶκον Πρωτέως ἱδρύσατο,
Πάντων προκρίνας σωφρονέστατον βροτῶν,
Ἀκέραιον ὡς σώσαιμι Μενέλεῳ λέχος.
Κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἰμί. ὁ δ' ἄθλιος πόσις,
Στράτευμ' ἀθροίσας, τὰς ἐμὰς ἀν' ἁρπαγὰς
Θηρᾷ, πορευθεὶς Ἰλίου πυργώματα.
Ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
Ῥοαῖσιν ἔθανον. ἡ δὲ πάντα τλᾶσ' ἐγὼ,
Κατάρατός εἰμι, καὶ δοκῶ προδοῦσ' ἐμὸν
Πόσιν συνάψαι πόλεμον Ἕλλησιν μέγαν.
Τί δῆτ' ἔτι ζῶ; Θεοῦ τόδ' εἰσήκουσ' ἔπος
Ἑρμοῦ, τὸ κλεινὸν ἔτι κατοικήσειν πέδον
Σπάρτης σὺν ἀνδρὶ, γνόντος, ὡς ἐς Ἴλιον
Οὐκ ἦλθον, ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποστρώσω τινί.
Ἕως μὲν οὖν φῶς ἡλίου τόδ' ἔβλεπεν
Πρωτεὺς, ἄσυλος ἦν γάμων· ἐπεὶ δὲ γῆς
Σκότῳ κέκρυπται, παῖς ὁ τοῦ τεθνηκότος
Θηρᾷ γαμεῖν με. τὸν πάλαι δ' ἐμὸν πόσιν
Τιμῶσα, Πρωτέως μνῆμα προσπίτνω τόδε
Ἱκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τἀμὰ διασώσῃ λέχη,
Ὡς, εἰ καθ' Ἑλλάδ' ὄνομα δυσκλεὲς φέρω,
Μή μοι τὸ σῶμά γ' ἐνθάδ' αἰσχύνην ὄφλῃ.
ΤΕΥ. Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος;
Πλούτῳ γὰρ οἶκος ἄξιος προσεικάσαι,
Βασίλειά τ' ἀμφιβλήματ', εὔθριγκοί θ' ἕδραι.

Imaginem vivam, ex æthere compactam,
Filio regis Priami: putavit autem ſe habere me,
Falsâ opinione *deceptus*, cum non haberet. Jovis porrò
Conſilia alia acceſſerunt ad hæc mala.
Nam immiſit bellum in terram Græcorum,
Et in infelices Phryges, ut hominum turbâ,
Et multitudine, matrem Tellurem levaret,
Et clarum faceret optimum Græcorum, *i. e. Achillem.*
Phrygum autem in prælio propoſita fui (non ego quidem,
Sed nomen meum) Græcis belli præmium.
Mercurius autem accipiens me in voluminibus aeris,
Et tegens nube (non enim neglexit me
Jupiter) collocavit in hanc domum Protei,
Judicans *eum* omnium hominum caſtiſſimum,
Ut ſervarem conjugium Menelai inviolatum.
Et ego quidem hic ſum. at infelix maritus
Congregato exercitu, meum raptum
Venatur, profectus *ad* arces Ilii.
Multi verò viri propter me ad Scamandria
Fluenta occubuerunt. Ego verò quæ omnia ſuſtinui,
Execranda ſum; & exiſtimor, prodito meo
Marito, conflâſſe bellum Græcis magnum.
Cur igitur adhuc vivo? hunc ſermonem audivi ex Deo
Mercurio, me iterum habitaturam eſſe in terrâ
Spartæ cum *meo* marito, poſtquam reſciverit, quòd ad Trojam
Non venerim, ut non ſubſternerem alicui meum corpus.
Quandiu igitur hanc ſolis lucem aſpiciebat
Proteus, à nuptiis libera eram: ſed poſtquam terræ
Tenebris occultatus eſt, *i. e. poſtquam obiit*, defuncti filius
Venatur meas nuptias, ſed priſtinum meum maritum
Honorans, ad hoc Protei monumentum procido
Supplex, ut marito ſervet meum conjugium;
Ut ſi per Græciam infame nomen fero,
Ne corpus ſaltem hoc mihi dedecus hic ſuſtineat.
Teu. Quis habet imperium harum munitarum ædium?
Divitiis enim affluens hæc domus videtur, ut conjici poteſt,
Regales enim porticus & pinnis conſpicuæ *ſunt* ſedes.

V. 36. Τὰ δ' αὖ Διὸς βουλεύματ') Ita *Hom.* Il. α. v. 5. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή. De Terrâ præ Multitudine Hominum nimis anguſtatâ; & quòd *Jovis* erat Conſilium per *Thebana* & *Iliaca* bella illam ſuo pondere levare, Vid. ad dictum *Homeri* locum *Scholiaſten Didymi* nomine notum & *Euſtath.* fol. 20. lin. 14. Ubi tamen hæc verba, ὡς καὶ ὁ Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ μυθολογεῖ, ita ſunt legenda -- ὡς καὶ ὁ Εὐριπίδης ἐν Ἑλένῃ μυθολογεῖ, Hunc enim ipſum reſpicit locum *Euſtathius*; & ſanè graviter μνημονικὸν ἁμάρτημα peccavit, ſi aliter notavit ipſe. *J. Barnes.* V. 41. Γνωτόν τε θείη τὸν κράτιστον Ἑλλάδος) Γνωτὸς, hic ſimpliciter ἀρίζηλος, notus ſonat, aliquando etiam ἀδελφὸς, frater, hic verò *Achillē* notat Poeta; & per hunc verſum etiam alios *Homeri* interpretes in locum prædictum ſequitur; qui hunc locum -- Διὸς δ' ἐτελείετο βουλὴ, ita exponunt; quòd *Jupiter* à *Thetidis* precibus motus, *Achillem* præ cæteris Græcis Honorabilem fecit, *Trojanos* nempe ſemper Victores conſtituendo, donec ille iræ, quam erga *Agamemnonem* gerebat, renuntians contra eos militabat. Vid. *Hom.* Iliad. α. Et Interpretes illius. *Joſua Barnes.* V. 46. Ἐς οἶκον Πρωτέως ἱδρύσατο) Vid. ſupra ad v. 33. V. 50. Ἀν' ἁρπαγὰς) Ita *disjunctim* lego pro ἀναρπαγὰς, quod olim malè adfuit, ut ſit ἀνὰ τὰς ἁρπαγὰς θηρᾷ, ἀναρπαγαὶ autem ſi legas unico vocabulo, quanquam vix id dari puto, Θηρᾷ τὴν ἄνοδον τῆς ἁρπαγῆς, erit exponendum. Sed prior ſententia potior. *Joſua Barnes.* V. 52. Ψυχαὶ) In hoc loco ψυχαὶ pro *Viri.* Et ita ſæpe ψυχὴ pro σῶμα, Perſona, *Vir* aut *Fœmina.* Vid. *Pfochenii* Diatriben de *Græcæ* Linguæ *Novi Teſtamenti* Puritate c. 95. §. 65. p. 72. *J. Barnes.* V. 60. Ἕως μὲν οὖν φῶς ἡλίου τόδ' ἔβλεπε Πρωτεὺς) Notandum eſt, hic *Euripidem* ab *Homero* diſſentire, qui *Proteum* Immortalem vocat, & etiam ipſi *Menelao* viſum & arte quâdam coactum ad oracula proferenda, *Odyſſ.* δ. Cùm è contra hoc in loco, *Proteus* inducitur Mortalis, & fato ſuccubuiſſe, ante *Menelai* in *Ægyptum* adventum. Quod tamen *Eurip.* nequaquam Vitio vertendum; quia ſemper omnibus Poetis licuit ſempérque licebit, quarumvis Fabularum *Oeconomiam* in rem ſuam ſalvo Decoro variare; ut Nos alibi obſervavimus & ſpeciatim ad *Troad.* v. 618. *J. Barnes.* V. 67. Ὄφλῃ) Prior ſyllaba Communis eſt; cujus rei inſtantias ſatis multas protulimus ad *Phœniſſ.* v. 19.

Εα. Ω

Ἔα. Ὦ θεοί, τίν' εἶδον ὄψιν; ἐχθίστην ὁρῶ
Γυναικὸς εἰκὼ φονίαν, ἥ μ' ἀπώλεσεν,
Πάντας τ' Ἀχαιούς. θεοί σ', ὅσον μίμημ' ἔχεις
Ἑλένης, ἀποπτύσειαν. εἰ δὲ * μὴ 'ν ξένῃ
Γαίᾳ πόδ' εἶχον, τῷδ' ἂν εὐστόχῳ πτερῷ
Ἀπώλλυσ', ἵν' εἰκοῦς ἔθανες ἂν Διὸς κόρης.
Ελέ. Τί δ', ὦ ταλαίπωρ', ὅστις ὢν μ' ἀπεστράφης,
Καὶ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ στυγεῖς;
Τευ. Ἥμαρτον· ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἢ μ' ἐχρῆν.
Μισεῖ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην.
Σύγγνωθι δ' ἡμῖν τοῖς λελεγμένοις, γύναι.
Ελέ. Τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον;
Τευ. Εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὦ γύναι, τῶν ἀθλίων.
Ελέ. Οὐκ ἆρα σ' Ἑλένην εἰ στυγεῖς, θαυμαστέον.
Ἀτὰρ τίς εἶ; πόθεν; τίνος; ἐξαυδᾶν σε χρή.
Τευ. Ὄνομα μὲν ἡμῖν, Τεῦκρος· ὁ δὲ φύσας πατὴρ,
Τελαμών· Σαλαμὶς δὲ πατρὶς, ἡ θρέψασά με.
Ελέ. Τί δῆτα Νείλου τάσδ' ἐπιστρέφῃ γύας;
Τευ. Φυγὰς πατρῴας ἐξελήλαμαι χθονός.
Ελέ. Τλήμων ἂν εἴης· τίς δέ σ' ἐκβάλλει πάτρας;
Τευ. Τελαμὼν ὁ φύσας· τίν' ἂν ἔχοις μᾶλλον φίλον;
Ελέ. Ἐκ τοῦ; τὸ γάρ τοι πρᾶγμα, συμφορὰν ἔχει.
Τευ. Αἴας μ' ἀδελφὸς ὤλεσ', ἐν Τροίᾳ θανών.
Ελέ. Πῶς; οὔ τί πυ σῷ φασγάνῳ βίον * στερείς;
Τευ. Οἰκεῖον αὐτὸν ὤλεσ' ἅλμ' ἐπὶ ξίφος.
Ελέ. Μανέντ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλαίη τάδ' ἄν;
Τευ. Τὸν Πηλέως τίν' οἶσθ' Ἀχιλλέα γόνον;
Ελέ. Μνηστὴρ ποθ' Ἑλένης ἦλθεν, ὡς ἀκούομεν.
Τευ. Θανὼν ὅδ' ὅπλων ἔριν ἔθηκε συμμάχοις.
Ελέ. Καὶ δὴ τί τοῦτ' Αἴαντι γίνεται κακόν;
Τευ. Ἄλλου λαβόντος ὅπλ' ἀπηλλάχθη βίου.
Ελέ. Σὺ τοῖς ἐκείνου δῆτα πήμασιν νοσεῖς;
Τευ. Ὁθ' οὕνεκ' αὐτῷ γ' οὐ ξυνωλόμην ὁμοῦ.
Ελέ. Ἦλθες γὰρ, ὦ ξέν', Ἰλίου κλεινὴν πόλιν;
Τευ. Καὶ ξύν γε πέρσας, αὐτὸς ἀντ-απωλόμην.
Ελέ. Ἤδη γὰρ ἧπται, καὶ κατείργασται πυρί;

* Pro μὴ ἐν.

* στερεὶς pro στερηθεὶς vid. Hec. v. 623.

Sed ô dii, quam ſpeciem vidi? video inviſiſſimam
Mulieris formam, letalem, quæ me perdidit,
Et omnes Græcos. Dii te, quantam habes ſimilitudinem
Helenæ, abominentur: ſi verò non in peregrinâ
Terra eſſem, hoc ſano rectè jacto
Interficerem *te*, ut *propter* formâ Helenæ filiæ Jovis morereris.
Hel. Quare vero, ô miſer, quiſquis es, me ſic averſaris,
Et me propter illius calamitatem odiſti?
Teu. Erravi; & ceſſi iræ magis, quam me oportuit.
Tota enim Græcia odit filiam Jovis.
Ignoſce verò mihi, mulier, quòd hæc dixi.
Hel. Quiſnam es? unde veniſti in hujus terræ ſolum?
Teu. *Sum* unus ex miſeris Græcis, ô mulier.
Hel. Non igitur mirandum *eſt*, ſi odiſti Helenam.
Verum quis es? unde? cujus? oportet te dicere.
Teu. Nomē quidē nobis *eſt*, Teucer. Qui v. *me* genuit pater, *vocatur*
Telamon; patria vero Salamis, quæ me nutrivit.
Hel. Quid igitur Nili hos peteras agros?
Teu. Exul pulſus ſum ex patriâ terrâ.
Hel. Miſer eris *profectò*. Quis verò te ejecit patriâ?
Teu. Telamon qui *me* genuit: quem haberes chariorem?
Hel. Quâ ob cauſam? Hæc enim rēs habet calamitatē, *eſt calamitoſa*.
Teu. Ajax frater *meus* perdidit me, mortuus ad Trojam.
Hel. Quomodo? an tuo gladio privatus vitâ?
Teu. Saltus in proprium gladium perdidit ipſum.
Hel. Inſanientemne? nam quis ſanus faceret hæc ſanus?
Teu. Noviſtine quendam Achillem filium Pelei?
Hel. Aliquando venit procus Helenæ, ut audimus.
Teu. Is mortuus reliquit certamen ſociis *ſuis* de armis.
Hel. Quare verò hoc fuit malum Ajaci?
Teu. Cùm alius potitus eſſet armis, ipſe de vitâ deceſſit.
Hel. Tu igitur ob illius mala laboras?
Teu. Propterea quòd non unà cum eo perii.
Hel. Veniſti igitur, ô hoſpes, ad inclytam urbem Ilii?
Teu. Et quidem ſimul expugnans, viciſſim perii.
Hel. Jamne incenſa, & deleta eſt igni?

V. 75. Γαίᾳ πότ' εἶχον) *Scaliger* junctim legit ποτεῖχον, non benè; ut mihi videtur; nec enim *Doricè* nunc loquendum erat, nec προσεῖχον hic ſtaret, ſed εἶχον, & ἔχω hic ponitur pro εἰμὶ vel οἰκῶ, ut *Xenoph.* τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν ἔχοντας, *Aſiaticos* vocat, ſic ἔχω ἐν ταύτῃ γῇ. Ut hu ſit ſenſus, εἰ δὲ μὴ ἐν τῇ ξένῃ εἶχον ποτὲ, ἀλλ' ἔνθα κύριος ἤμην, ἢ μὴν ἂν σὲ ἀπεδοκίμασα. *Joſua Barnes.* V. 76. Ἀπώλλυσ', ἵν' εἰκοῦς) Hic locus videtur corruptus, quanquam enim ἀπώλλυσα pro ἀπώλεσα poni poteſt, ut ἐλλίσαι pro ἐλίσαι *Homero*; cùm tamen ἵν' pro ἵνα ſic inuſitatum & nulla ſit idonea inter ἀπώλλυσα & ἔθανες Copula, neque Verſus ſtare poterit, cùm ultima τοῦ ἀπώλλυσ' ſit longa; potiùs quam cum *Cantero* οὕνεκ' pro ἵν' legerem, cum *Scaligero* totum Verſum ita vellem legi, Πολλοῖσι πάλτοις ἔθανες ἂν Διὸς κόρη, aut ſaltem ἀπώλεσ' omninò legendum; nam de εἰκοῦς nihil dubitandum, cùm idem vocabulum ſit ſatis authenticum, ἡ εἰκὼ pro εἰκὼν, & ſupra verſu 72. legatur. *J. Barnes.* V. 77. Τί δ', ὦ ταλαίπωρ', ὅστις ὢν μ' ἀπεστράφης) *Canterus* pro ὅστις ὢν legit οἰκτρῶς ingenioſè ſatis; ſed nullâ neceſſitate; ὅστις ὢν enim eodem modo hic legitur, ac ὅστις σὺ *Ariſtoph.* *Veſp.* Πειρασόμεσθά σ' ὅστις εἶ, παρὰ τοῦ δικαστοῦ. *Idem.*

V. 85. Ἀτὰρ τίς εἶ; πόθεν; τίνος) Hæc ad *Homeri* imitationem ſpectant, qui ſimili formâ utitur, *Odyſſ.* α'. v. 170. Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; *Idem.* V. 91. Τελαμὼν ὁ φύσας) *Thucydidis* Scholiaſtes, Τεῦκρος μὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκβληθεὶς διὰ τὸν Αἴαντα, εἰς Κύπρον ἀφίκετο. *Horat.* Carmin. l. 1. Od. 7. ——Teucer Salamina Patrémque Quum fugeret tamen uda Lyæo Tempora populeâ fertur vinxiſſe coronâ, Sic triſtes affatus Amicos &c. Et ſanè quum ſenior *Telamon* audivit filium ſuum *Ajacem* ex *Græcorum* injuriis ad mortem voluntariam redactum, adeò indignabatur, fratrem *Teucrum* nec illius causâ aliquid magnum feciſſe, nec dixiſſe, ut nec in terram ſuam illum admiſerit, nec ex Navi Apologiam facientem excuſaverit, uti *Pauſanias* aliique teſtantur; quare ille ad *Cyprum* ex Oraculo *Apollinis* navigabat, ubi novam urbem *Salamina* condidit, illiuſque poſteri ad *Evagoram* uſque *Iſocratis* coætaneum ibi regnabant. *J. Barnes.* V. 97. Ἀχιλλέα) De ultimâ hic productâ vide quæ Nos ad *Phœniſ.* v. 74. & v. 1298. *Androm.* v. 545. & v. 1237. &c. V. 98. Μνηστὴρ ποθ' Ἑλένης) Alii dicunt *Achillem* ipſum *Helenæ* Procum non fuiſſe, ſed *Patroclum*; de quâ re *Pauſanias* in *Laconicis* fol. 108. lin. 15. Neque inter illius Procos numeratur ab *Apollodoro*, qui Bibliothecæ l. 3. c. 9. hos tantum aſſignat; quorum nomina lubet huc attexere; ſunt autem *Ulyſſes*, *Diomedes*, *Antilochus*, *Agapenor*, *Sthenelus*, *Amphilochus*, *Thalpius*, *Meges*, *Amphilochus alter*, *Mneſtheus*, *Schedius*, *Polyxenus*, *Peneleus*, *Ajax* Oilei, *Ajax* & *Teucer Telamonis*, *Aſcalaphus*, & *Ialmenus*, *Elephenor*, *Eumelus*, *Polypœtes*, *Leonteus*, *Podalirius* & *Machaon*, *Philoctetes*, *Eurypylus*, *Proteſilaus*, *Patroclus*, *Menelaus*. Quare *Theon* in *Achillis* Encomio, dicit *Achillem* Gloriæ amore, non juramento obſtrictum ad *Trojam* veniſſe, Τοὺς μὲν ἄλλους ἐδὲ βουλομένους ἄνευ μὴ στρατεύειν· ἐπεδέοντο γὰρ αὐτοὺς εἰς τὰς ναῦς ὅρκοι καὶ σπονδαί· Ἀχιλλέα δὲ, ὅρκος μὲν οὐδεὶς, ὁ δὲ τῆς Δόξης ἔρως ἐκάλεσεν. De hoc autem juramento, quo aſtrinxit *Tyndarus* Procos omnes *Helenæ*, vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 58. *J. Barnes.* V. 99. Θανὼν ὅδ' ὅπλων) Priùs quum in omnibus Editionibus ὁ deerat, & θανὼν δ' ὅπλων legebatur, non modò Verſûs, ſed & Senſûs jacturâ, vidi ego ὁ præfigendum τῷ δ', ut ſit ὅδ', & ſic utrique factum ſatis. Quam rem miror à *Scaligero*, *Duporto*, *Cantero*, omnibuſque aliis omiſſam; præter unicum *Æmilium Portum*. *Joſua Barnes.* V. 101. Ἄλλου λαβόντος.

σένως ἐπ' ἀπαλλαχθῇ βίου) De *Ajacis* Inſaniâ & Morte, ex Dolore quem indignans habuit, eò quod *Græci Achillis* Arma non illi, ſed *Ulyſſi* judicârant, deque illo judicio, Videſis *Ovid*, Metamorph. l. 13. Fab. 1. *Sophoclis* Ajac. Maſtigoph. *Homeri* Odyſſ. λ. v. 542. Οἴη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο Νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης, Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος &c. In quem locum videſis Interpretes. *Joſua Barnes*.

Τεῦ. Ὡς οὐδ' ἴχνος γε τειχέων εἶναι σαφές.
Ελέ. Ὦ τλῆμον Ἑλένη, διὰ σ' ἀπόλλυνται Φρύγες.
Τεῦ. Καὶ πρός γ' Ἀχαιοί· μεγάλα δ' εἴργασται κακά.
Ελέ. Πόσον χρόνον γὰρ διαπεπόρθηται πόλις;
Τεῦ. Ἑπτὰ σχεδόν τι καρπίμους ἐτῶν κύκλους.
Ελέ. Χρόνον δ' ἐμείνατ' ἄλλον ἐν Τροίᾳ πόσον;
Τεῦ. Πολλὰς σελήνας, δέκα διελθούσας ἔτη.
Ελέ. Ἦ καὶ γυναῖκα Σπαρτιᾶτιν εἵλετε;
Τεῦ. Μενέλαος αὐτὴν ἦγ' ἐπισπάσας κόμης.
Ελέ. Εἶδες σὺ τὴν δύστηνον, ἢ κλύων λέγεις;
Τεῦ. Ὥσπερ σέ γ', οὐδὲν ἧσσον, ὀφθαλμοῖς ὁρῶ.
Ελέ. Σκοπεῖτε, μὴ δόκησιν εἴχετ' ἐκ θεῶν.
Τεῦ. Ἄλλου λόγου μέμνησο, μὴ κείνης ἔτι.
Ελέ. Οὕτω δοκεῖτε τὴν δόκησιν ἀσφαλῆ;
Τεῦ. Αὐτὸς γὰρ ὄσσοις εἰδόμην, καὶ νοῦς ὁρᾷ.
Ελέ. Ἤδη δ' ἐν οἴκοις σὺν δάμαρτι Μενέλεως;
Τεῦ. Οὔκουν ἐν Ἄργει, οὐδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοαῖς.
Ελέ. Αἰ, αἶ· κακὸν τόδ' εἶπας, οἷς κακὸν λέγεις.
Τεῦ. Ὡς κεῖνος ἀφανὴς σὺν δάμαρτι κλῄζεται.
Ελέ. Οὐ πᾶσι πορθμὸς αὐτὸς Ἀργείοισιν ἦν;
Τεῦ. Ἦν· ἀλλὰ χειμὼν ἄλλοσ' ἄλλον ὥρισεν.
Ελέ. Ποίοισιν ἐν νώτοισι ποντίας ἁλός;
Τεῦ. Μέσον περῶσι πέλαγος Αἰγαίου πόρου.
Ελέ. Κἀκ τοῦδε Μενέλεων οὔτις οἶδ' ἀφιγμένον;
Τεῦ. Οὐδείς· θανὼν δὲ κλῄζεται καθ' Ἑλλάδα.
Ελέ. Ἀπωλόμεσθα· Θεστιὰς δ' ἔστιν κόρη;
Τεῦ. Λήδαν ἔλεξας; οἴχεται θανοῦσα δή.
Ελέ. Οὔπω νιν Ἑλένης αἰσχρὸν ὤλεσεν κλέος;
Τεῦ. Φασί, βρόχῳ γ' ἅψασαν εὐγενῆ δέρην.
Ελέ. Οἱ Τυνδάρειοι δ' εἰσίν, ἢ οὐκ εἰσὶν κόροι;
Τεῦ. Τεθνᾶσι, κοὐ τεθνᾶσι· δύο δ' ἐστὸν λόγοι.
Ελέ. Πότερος ὁ κρείσσων; ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν.
Τεῦ. Ἄστροις σφ' ὁμοιωθέντε, φάσ' εἶναι θεώ.
Ελέ. Καλῶς ἔλεξας τοῦτο· θάτερον δὲ τί;
Τεῦ. Σφαγαῖς ἀδελφῆς οὕνεκ' ἐκπνεῦσαι βίον.
Ἅλις δὲ μύθων· οὐ διπλᾶ χρῄζω στένειν.
Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον τούσδε βασιλείους δόμους,
Τὴν θεσπιῳδὸν Θεονόην χρῄζων ἰδεῖν,
Συμπροξένησον, ὡς τύχω μαντευμάτων,
Ὅπῃ νεὼς στείλαιμ' ἂν οὔριον πτερόν,

Teu. Ita, ut ne veſtigium quidem mœrorum appareat.
Hel. O miſera Helena, propter te pereunt Phryges!
Teu. Et prætereа Græci: magna enim mala acciderunt.
Hel. Quantũ v. tempus conſumptum eſt poſt expugnatam urbem?
Teu. Septem propemodum frugiferi annorum orbes.
Hel. Quantum verò reliquum tempus in Trojâ manſiſtis?
Teu. Multas lunas, *multos menſes*, decem elapſos annos.
Hel. An etiam mulierem Spartanam cepiſtis?
Teu. Menelaus eam abduxit, retrahens comâ.
Hel. Vidiſtine tu miſeram illam, an narras tantum audita?
Teu. Sicut te jam meis oculis cerno, non minus.
Hel. Videte nè habueritis falſam à diis *oblatam* opinionem.
Teu. Alius rei mentionem fac, nè illius ampliùs *memineris*.
Hel. Tam certam hanc opinionem exiſtimatis?
Teu. Ipſe enim meis oculis vidi, & mens cernit.
Hel. Eſtne Menelaus jam domi cum conjuge *ſuâ*?
Teu. Neque in Argis *eſt*, neque ad fluenta Eurotæ.
Hel. Heu, heu, malum hoc dixiſti, quibus malum hoc dicis!
Teu. Quia ille dicitur mortuus cum uxore ſuâ.
Hel. Annon erat omnibus Græcis idem trajectus?
Teu. Erat: ſed tempeſtas aliò alium disjecit.
Hel. Quibus in dorſis *vadiſque* æquorei ſali?
Teu. Trajicientibus medium pelagus Ægei maris.
Hel. Et nemo novit an Menelaus ex hoc evaſerit?
Teu. Nemo: famâ enim eſt eum mortuum eſſe per Græciam.
Hel. Perii; ſupereſtne Theſtias puella?
Teu. Ledam dicis? morte jam periit.
Hel. Num eam perdidit mala fama Helenæ?
Teu. Aiunt laqueo ſtrinxiſſe generoſum collum.
Hel. Utrum verò vivunt filii Tyndarei, an non?
Teu. Mortui ſunt, & non ſunt mortui: duplex enim eſt fama.
Hel. Utra eſt potior? ô me miſeram *propter* hæc mala?
Teu. Dicunt eos aſſimilatos aſtris eſſe Deos.
Hel. Rectè dixiſti hoc, quæ verò *eſt* altera fama?
Teu. Ob ſororem ſuicidio efflâſſe animam.
Sed ſatis ſuperq; de his dictum eſt, non volo dupliciter gemere.
Sed quorum causâ veni in hanc regiam domum,
Fatidicam Theonoen cupiens videre, *hâc in re*
Adjuva me officiosè, ut conſequar vaticinia,
Quò apparem ſecundam alam navis

V. 111. Ἑπτὰ σχεδόν τι καρπίμους ἐτῶν κύκλους) Frugifero, annorum orbes, pro Annis, eâdem ratione ac *Æſtas* pro *Anno*. V. 113. Πολλὰς σελήνας) Multos menſes, *Lunas*, i. e. *Menſes*, quia Menſes lunari curſu Veteres metiebantur. Hinc *Dionyſius* Afer --Οὐκ ἂν ἐκείνην Ναῦ περήσειας τετράτης ἐπὶ κύκλα σελήνης. Ὅ ἐστιν, ἐπὶ μησὶ τρισί, inquit *Euſtathius*. Hinc & *Euripid*. in Alceſt. v. 430. --Μὴ λύρας κτύπος Ἔστω, σελήνας δώδεκ' ἐκπληρουμένας. Ex *Johannis Brodæi* notis. V. 128. Ποίοισιν ἐν νώτοισιν) Sic *Homerus* νῶτα θαλάσσης vocat. *Id*. V. 139. Ἄστροις σφ' ὁμοιωθέντε) Signum Geminorum eſſe memorant. Pete *Hyginum* l. 2. Et *Plin*. l. 2. c. 37. *Idem*. V. 141. Σφαγαῖς) *Gladio*; Malè olim vertebatur, *Ob ſororis cædem*, cum ſororem non *occiſam* ſed *raptam* illi ſciebant; & ob ejus probroſum nomen præ pudore vitam ſibi finierunt Glorioſi juvenes. Rectè itaque *Johann. Brodæus* explicando dicit, *Propter ſororis dedecus atque ignominiam vitam finiiſſe*. *Euripidi* cum Grammaticis neque hic convenit, quorum verba hæc ſunt, Ἴδας καὶ Λυγκεὺς Ἀφαρέως παῖδες, γάμους θύοντες τῶν Λευκίππου θυγατέρων Φοίβης καὶ Ἱλαείρας, ἐκάλεσαν τοὺς Διοσκούρους συγγενεῖς ὄντας. Ὁ γὰρ Τυνδάρεως, Ἀφαρέως ἀδελφὸς ἦν. λέγεται δὲ, τοὺς Διοσκούρους ἐξαρπάσαι τὰς κόρας ἔτι παρθένους οὔσας. Μαχομένων δ' αὐτῶν ἕνεκα τοῦ γάμου καρτερῶς, ἀνῄρηται Κάστωρ· Ὅθεν ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, κεραυνῷ βάλλει τὸν Ἴδαν· Παραμυθοῦντος δὲ Πολυδεύκην, καὶ τίθεται αὐτῷ αἵρεσιν, πότερον θέλει ἀθάνατος εἶναι, ἢ σὺν τῷ ἀδελφῷ ἐξ μέρους τελευτᾶν καὶ τὸ ἴσον ζῆν· ὁ δὲ μᾶλλον αἱρεῖται τὰς Κάστορος ὑποθανεῖν καὶ ζῆν. Conſule *Pindari* Commentarios Hymno Nemeorum ια. & *Ovid*. Faſtor. l. 5. ad finem. Item *Propertii* l. 1. Eleg. 2. & *Theocr*. Idyll. κϛ. Διόσκουροι dictum. Item *Apollod*. Bibliothec. l. 3. c. 10. Et *Nat. Comit*. Mytholog. l. 8. c. 9. Nec locò movendus *Dares Phrygius*, ita ſentiens; *Caſtor* & *Pollux* iêre; poſtquam audiêrunt *Helenam* ſororem ſuam raptam, navim aſcendere & ſecuti ſunt. Quum in Litore *Lesbio* navim ſolverent, maximâ tempeſtate correpti, nunquam eos comparuiſſe creditum eſt; poſteà dictum eſt, eos Immortales factos. Itaque *Lesbios* navibus eos uſque ad *Trojam* quæſitum iſſe, neque horum veſtigia inventa renuntiâſſe. Ex *Johannis Brodæi* Notis. V. 146. Νεὼς πτερὸν) Navis *alam*, i. e. *Remum*. Vid. quæ Nos ad *Iphigen*. Taur. v. 289. & v. 1346. Item *Troad*. v. 1086.

Εἰς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, οὗ μ' ἐθέσπισεν
Οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικὸν,
Σαλαμῖνα θέμενον, τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας.
Ελέ. Πλοῦς, ὦ ξέν', αὐτὸς σημανεῖ· σὺ δ' ἐκλιπὼν
Γῆν τήνδε φεῦγε, πρίν σε παῖδα Πρωτέως
Ἰδεῖν, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς· ἄπεστι δὲ,
Κυσὶν πεποιθὼς, ἐν φοναῖς θηροκτόνοις·
Κτείνει γὰρ Ἕλλην', ὅν τιν' ἂν λάβῃ ξένον.
Ὅτου δ' ἕκατι, μήτε σὺ ζήτει μαθεῖν,
Ἐγώ τε σιγῶ· τί γὰρ ἂν ὠφελοῖμί σε;
Τεῦ. Καλῶς ἔλεξας, ὦ γύναι. θεοὶ δέ σοι
Ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδωρησαίατο.
Ἑλένῃ δ' ὅμοιον σῶμ' ἔχουσ', οὐ τὰς φρένας
Ἔχεις ὁμοίας, ἀλλὰ διαφόρους πολύ.
Κακῶς δ' ὄλοιτο, μηδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς
Ἔλθοι· σὺ δ' εἴης εὐτυχὴς ἀεὶ, γύναι.
Ελέ. Ὦ μεγάλων ἀχέων καταβαλλομένα μέγαν οἶκτον,
Ποῖον ἁμιλλαθῶ γόον; ἢ τίνα μοῦσαν ἐπέλθω,
Δάκρυσιν, ἢ θρήνοις, ἢ πένθεσιν; ἒ, ἔ.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Πτεροφόροι νεάνιδες,
2 Παρθένοι χθονὸς κόραι
3 Σειρῆνες, εἴθ' ἐμοῖς
4 Μόλοιτ', ἔχουσαι τὸν Λίβυν
5 Λωτὸν, ἢ σύριγγας αἰλίνοις κακοῖς
6 Τοῖς ἐμοῖσι, σύνοχα δάκρυα,
7 Πάθεσι πάθεα, μέλεσι μέλεα,
8 Μουσεῖά τε θρηνήμασι ξυνῳδὰ
9 Πέμψαιτε Φερσεφάσσα,
10 Φόνια, φόνια, χάριτας,
11 Ἵν' ἐπὶ δάκρυσι, παρ' ἐμέ
12 Θ' ὑπὸ μέλαθρα νύχια παι-
13 ᾶνας νέκυσιν ὀλομένοις λάβῃ.

Ἀντιστροφὴ α'.

Χό. 1 Κυανοειδὲς ἀμφ' ὕδωρ
2 Ἔτυχον, ἑλικά τ' ἀνὰ χλόαν
3 Φοίνικας ἁλίου πέπλους
4 Αὐγαῖσιν ἐν ταῖς χρυσέαις
5 Θάλπουσ', ἀμφί τ' ἐν δόνακος ἔρνεσιν,
6 Ἔνθεν οἰκτρὸν ἀνεβόασεν.
7 Ὅμαδον ἔκλυον ἄλυρον, ἔλεγον,

In terram marinâ, *i.e. in inſulam*, Cyprum, ubi me vaticinatus eſt Apollo habitaturum, nomen inſulare,
Salaminis imponentē *urbi recens conditæ*, antiquæ patriæ causâ.
Hel. Ipſa navigatio, ô hoſpes, oſtendet. Tu verò relictâ
Hâc terrâ fuge, priusquam te filius Protei
Videat, qui dominus eſt hujus terræ: abeſt enim *jam*
Confidens canibus in cæde ferarum mactante.
Occidit enim quemcunque ex Græcis hoſpitem ceperit.
Quâ verò de causâ *hoc faciat*, neque tu ſtudeas cognoſcere,
Et ego taceo: quid enim te juverim *hâc re*?
Teu. Rectè dixiſti, ô mulier. Dii verò tibi
Reddant gratiam pro tuis beneficiis:
Cum autem habeas corpus ſimile Helenæ, haud *tamen* animum
Habes ſimilem, ſed valde diſſimilem.
Malè verò pereat *Helena*, neque ad fluenta Eurotæ
Veniat: tibi verò, ô mulier, ſemper bene ſit * *exit* Teucer.
Hel. O me conjectâ *in* magnorum dolorum magnâ miſerationem,
Quo luctu *mecum ipſa* certabo? aut quod carmen perſequar
Lacrymis, aut lamentis, aut lugubri querelâ? heu, heu!

EPODICA.

Strophe 1.

1 Alatæ puellæ,
2 Virgines, Telluris filiæ,
3 Sirenes utinam meis *luctibus accentrices*
4 Veniatis, habentes Lybicam
5 Fiſtulam, aut calamos *in* deplorandis malis
6 Meis, continuas lacrymas,
7 Dolores doloribus, carmina carminibus,
8 Et cantus *meis* lamentationibus conſonos
9 Mittat Proſerpina,
10 Funeſtos, funeſtos, *grata mihi* beneficia,
11 Ut inter lacrymas à me
12 Sub nigram aulam hy-
13 mnos accipiat extinctis mortuis *convenientes*.

Antiſtrophe 1.

Ch. 1 Ad aquam cæruleam
2 Fui, & implicito gramine
3 Purpureas tunicas Solis
4 In aureo fulgore
5 Calefaciens, & circum in arundinetis;
6 Inde miſerabiliter *quædam vox* reſonuit
7 Audivi ſtrepitum inamœnum, flebilem,

V. 147. Οὗ μ' ἐθέσπισεν οἰκεῖν Ἀπόλλων) Ita *Horatius* Carmin. l. 1. Od. 7. *Certus enim promiſit Apollo Ambiguam tellure novâ Salamina futuram.* Juxta hoc Vaticinium *Teucer* urbem in *Cypro* condidit, cui *Salaminis* nomen inditum. *Strabo* l. 14. Εἶτ' Ἀχαιῶν ἀκτὴ, ὅπου Τεῦκρος προσωρμίσθη πρῶτον Σαλαμῖνα κτίσας ἐν Κύπρῳ, ἐκβληθεὶς, ὥς φασιν, ὑπὸ τοῦ πατρὸς Τελαμῶνος. *Jo. Barnes.* V. 149. Τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας) Viz. *Salaminis* Inſulæ, Patriæ ejus. V. 161. Μηδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς) Nec ad *Eurotam*, i. e. in Patriam redeas. *Eurotas* enim eſt fluvius *Laconiæ*, hinc *Virgil*, Æn. l. 1. v. 502. *Qualis in Eurotæ ripis aut per juga Cynthi exercet Diana choros* &c. Eſt & alius ejuſdem Nominis *Theſſaliæ* fluvius. Vid. quæ Nos ad *Andromach.* v. 801. *Joſua Barnes.* V. 166. Πτεροφόροι νεάνιδες. Παρθένοι χθονὸς κόραι, Σειρῆνες) De *Sirenibus* Veterum *Homerus*, *Orpheus* & *Apollonius* in Argonauticis, *Virgilius*, aliique tractarunt. Illas *Grammatici* nunc Terræ Filias vocant, eodem ſenſu, quo *Gigantes* Terræ Filios vocabant, licet ex aliis quibuſvis parentibus ortos, ob Crudelitatem & Monſtroſitatem: Alias ferè vocantur *Acheloi* filiæ, & Muſarum cujuſdam, nam de nomine variatur, nunc *Terpſichore*, nunc *Calliope*, nunc *Melpomene* prætenditur, aliquando *Sterope*. Nomina etiam *Sirenum* variè efferuntur, nunc *Leucoſia*, *Ligæa* & *Parthenope* dicuntur, nunc *Aglaope*, *Peiſinoe*, *Thelxiopæa*, vel ut alii *Thelxiope*, *Molpe* & *Aglaophonos*. *Theon* Sophiſta, Καὶ Ἡρακλῆς ἐνίκα παλαίων, τὸ κέρας ἀνασπάσας τοῦ ποταμοῦ (*Acheloi*) καὶ τὸ αἷμα ἔῤῥει, ἀφ' οὗ Σειρῆνες ἐγένοντο. *Lucianus* Περὶ ὀρχήσεως, καὶ ποταμοῦ καὶ Ἡρακλέους πάλην. καὶ Σειρήνων γένεσιν. Dicuntur autem πτεροφόροι ab *Euripide*, quia priusquam *Muſæ* ad canendi certamen provocarent, alis gaudebant, unde *Porphyrius* περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων l. 3. Τὸν δὲ Πᾶνα ἐξ ἀνθρώπου καὶ αἰγὸς συνέθεσαν· τὰς δὲ Μούσας ἐπτέρωσαν καὶ τὰς Σειρῆνας. Vid. *Stephanum* περὶ πόλεων & *Suidam* in voce Ἄπτερα. Sed de *Sirenibus* vide fusiùs differentem *Natal. Comit.* Mytholog. l. 7. c. 13. *Apollodorum*, alioſque. Aliàs autem Publici Tabellarii, quos *Angliće* Poſts vocamus, πτεροφόροι dicuntur, ob ſurrectas in capite pennas notitiæ causâ, unde illud *Juvenalis*, *Anxia præcipiti currebat Epiſtola pennâ*. Vide quæ Nos in Ἀλεξοκατάστρῳ ſive *Eſtherâ* noſtrâ ad v. 604. Ἀσύνδυτα δ' ἀνὰ γαῖαν ὅλην κίον ἰθυκέλευθοι, item *Cælium Rhodigin.* Antiqu. Lection. l. 20. c. 22. *Joſua Barnes.* V. 169. Λίβυν λωτὸν) Sic *Troad.* v. 544. Λίβυς τε λωτὸς ἐκτύπει. In quem locum vide quæ Nos. *Idem.* V. 181. Ἁλίου πέπλους) Ita cum *Scaligero* lego disjunctim potiùs, quàm ἁλιοπέπλους cum *Duperto*, aut ἁλίῳ cum *Cantero*; quia ἁλίου *Doricum* eſt pro ἡλίου, refertur autem ad αὐγαῖς, ut in Verſione *Latinâ* expreſſimus. *Joſua Barnes.*

8 Ὅτι ποτ᾽ ἔλακεν αἰάγμασι στένουσα,
9 Νύμφα τις οἷα Ναΐς,
10 Ὄρεσι φυγάδα * γάμον ἱ-
11 εῖσα γοερόν. ὑπὸ δὲ
12 Πέτρινα μύχατα γύαλα
13 Πανὸς, ἀναβοᾷ γάμους.

* Desport. γάμον.

Στροφὴ β΄.

Ἑλέ. 1 Ἰὼ, ἰώ· θήραμα βαρβάρου πλάτας,
2 Ἑλλανίδες κόραι,
3 Ναύτας Ἀχαιῶν
4 Τὶς ἔμολεν, ἔμολεν,
5 Δάκρυα δάκρυσί μοι φέρων,
6 Ἰλίου κατασκαφὰν,
7 Πυρὶ μέλουσαν Ἰδαίῳ,
8 Δι᾽ ἐμὲ τὰν πολυκτόνον,
9 Δι᾽ ἐμὸν ὄνομα πολύπονον.
10 Λήδα δ᾽ ἐν ἀγχόναις
11 Θάνατον ἔλαβεν αἰσχύ-
12 νας ἐμᾶς ἐπ᾽ ἀλγέων.
13 Ὁ δ᾽ ἐμὸς ἐν ἁλὶ πολυπλανὴς
14 Πόσις ὀλόμενος οἴχεται.
15 Κάστορός τε, συγγόνου τε
16 Διδυμογενὲς ἄγαλμα πατρίδος,
17 Ἀφανὲς, ἀφανὲς
18 Ἱππόκροτα λέλοιπε δάπεδα,
19 Γυμνάσιά τε δονακόεντος
20 Εὐρώτα, νεανίαν πόνον.

Ἀντιστροφὴ β΄.

Χο. 1 Αἲ, αἲ, αἲ, αἶ. ὦ δαίμονος πολυστόνου,
2 Μοίρας τε σᾶς, γύναι.
3 Αἰὼν δυσαίων
4 Τίς ἔλαχεν, ἔλαχεν,
5 Ὅτε σε τίκτετο ματρόθεν
6 Ζεὺς πρέπων δι᾽ αἰθέρος,
7 Χιονόχρως κύκνου πτερῷ.
8 Τί γὰρ ἄπεστί σοι κακῶν;
9 Τίνα δὲ βίοτον οὐκ ἔτλας;
10 Μάτηρ μὲν οἴχεται,
11 Δίδυμά τε Διὸς οὐκ εὐ-
12 δαιμονεῖ τέκεα φίλα.
13 Χθόνα δὲ πάτριον οὐχ ὁρᾷς.
14 Διὰ δὲ πόλεας ἔρχεται
15 Βάξις, ἅ σε βαρβάροισι

8 Quia ſonum quendam edidit lamentatione gemens,
9 Ceu quædam Nympha Naïs,
10 Quæ *propter* maritū in montibus fugiēte, *per mont. errant.* e-
11 mittit triſtem *ejulatum*, ſubque
12 Saxeis cavis antris
13 Panis, deplorat nuptias.

Strophe 2.

Hel. 1 Io, Io! O præda barbaricæ navis,
2 Puellæ Græcæ,
3 Nauta ex Græcis
4 Quiſpiam venit, venit,
5 Lacrymas ſuper lacrymas mihi ferens,
6 Ilii everſionem narrans,
7 Quæ curæ fuit igni Idæo, *quæ Idæo incendio deflagravit*,
8 Propter me, propter-quam-multi-interfecti-ſunt,
9 Propter meum infelix nomen.
10 Leda verò laqueis
11 Vitam finivit,
12 Ob dolorem dedecoris noſtri.
13 Meus verò in mari multùm vagatus
14 Maritus perditus obiit.
15 Caſtoriſque fratriſque *ſimul geniti Pollucis*,
16 Geminum patriæ decus,
17 Evanidum, evanidum, *ex hominum conſpectu ſublatum*
18 Equis-pulſata reliquit ſola,
19 Gymnaſiáque arundinoſi
20 Eurotæ *prope ripas*, juvenilem laborem.

Antiſtrophe 2.

Ch. 1 Heu, heu, heu, heu! ô fortunā multorum-gemituū-autore,
2 Et fatum, tuum ô mulier.
3 Infelix vita
4 Quædam *tibi* contigit, contigit,
5 Quando genuit te ex matre
6 Jupiter inſignis per ætherem *delatus*,
7 Candidā-nivis-inſtar alā cygni.
8 Quod enim malum à te abeſt?
9 Quas vitæ miſerias non ſuſtinuiſti?
10 Mater enim periit,
11 Et gemini Jovis non fe-
12 lices-ſunt filii chari:
13 Solúmque patrium non vides.
14 Per multos verò *populos* vadit
15 Fama, quæ te barbaro

V. 187. Νύμφα τις οἷα Ναΐς) De νάϊς vel νῆϊς, ſignificante *Inexperta*, Nos ſuprà ad *Hippolyt.* v. 550. In hoc verò loco putatur Nomen proprium, & à Νάω, ῥέω, *Scaturio*, ducitur; Itaque *Naiades*, Nymphæ Aquarum vocantur, ut *Oreiades* Montium, & *Oreſtiades*, *Dryades* & *Hamadryades* Arborum & Sylvarum; *Napææ* Saltuum & Paſcuorum, *Limnides* Stagnorum, *Ephydryades* Fontium, *Nereiades* Æquoris, vid. de his *Natal. Com.* Mytholog. l. 5. c. xi & xii. *Joſ. Barnes.* V. 190. Μύχατα γύαλα Πανὸς) Montes & Valles & Antra *Pani* ſacrabantur, quare diſtinctionem poſuimus ad πανὸς, ut ad γύαλα referatur, non autem ad γάμους. Μύχατα autem pro μύχαλα legendum ſuadent *Canterus* & *Scaliger*; eſt etiam μυχοίτατος & μυχαίτατος *Homero*, à μυχὸς *Penetrale*, Receſſus, pro μυχότατος, eſt & μύχος, de quâ re Vid. *Euſtath.* in *Homer.* fol. 1905. lin. 30. V. 193. Ἑλλανίδες κόραι) *Canterus* in ſuo *Græco* Argumento, quod ob defectus nonnullos huic Fabulæ præfigere non potuimus, dicit, Ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ παρθένων ἐγχωρίων, hoc eſt Αἰγυπτιακῶν, cujus rei falſitatem rectè *Joſephus Scaliger* ex hoc loco vidit evinci poſſe; Hic enim *Helena* Chorum alloquens, vocat eas *Captivas Græcas Puellas*, Θήραμα βαρβάρου πλάτας, Ἑλλανίδες κόραι. Unde Nos in Argumento *Græco* noſtro, quod Fabulæ præfigimus, ex *Græcis* Fæminis Chorum conſtare diximus. *J. Barnes.* V. 199. Δι᾽ ἐμὲ τὰν πολυκτόνον) Rectè ſe vocat hic *Helena* πολυκτόνον, ut quæ à Diis fuerit facta Cauſa Belli *Trojani*, in quo tot millia hominum *Græcorum* & *Barbarorum* occubuêre: Quare in hâc re nihil ego moveor *Joſephi Scaligeri* authoritate, qui in margine ſcribit, ἴσ. πολύστονον, Promovendus enim erat *Accentus*, ſed non *vox* mutanda. *Joſua Barnes.* V. 202. Αἰσχύνας ἐμᾶς ἐπ᾽ ἀλγέων) Cùm olim legebatur αἰσχύνασ᾽ ἐμᾶς, quaſi *Leda* ſuſpenſa dedecoraret *Helenam*, ſuſpicabantur Docti Viri αἰσχύνας ἐμᾶς ἐπ᾽ ἀλγέων legendum, ut eſſet, *Leda* ſuſpendio vitam finivit, ob dolores ex Dedecore & infamiâ mea conceptos, in quem Senſum & *Textum* & *Verſionem* accommodavi. *Gulielmus Canterus* inquit, Aſſentior *Mureto*, αἰσχύνας ἐμᾶς reponenti, Variar. Lection. l. 4. c. 14. Idem *Joſephus Scaliger* legit; Idem & Nos. *Joſua Barnes.* V. 209. Ἱππόκροτα λέλοιπε δάπεδα) *Hippodromos* intelligit, quos *Laconica* juventus frequentabat, ut Verbum Γυμνάσια confirmat; *Caſtor* autem & *Pollux* præcipuè Equis delectabantur & Principes erant Juventutis, Κάστορά θ᾽ ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα. *Hom.* Il. γ΄. v. 237. *Joſua Barnes.*

16 Λή-

16 Λέχεσι, πότνια, παραδίδωσιν.
17 Ὁ δὲ σὸς ἐν ἁλὶ,
18 Κύμασί τε λέλοιπεν βίοτον,
19 Οὐδέ ποτ' ἔτι πάτρια μέλαθρα,
20 Καὶ χαλκίοικον ὀλβιεῖς.

Ἐπῳδός.

Ἑλέ. 1 Φεῦ, φεῦ· τίς ἦν Φρυγῶν;
2 Ἢ τίς Ἑλλανίας ἀπὸ χθονὸς
3 Ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν
4 Ἰλίῳ πεύκαν; ἔνθεν ὀλόμενον
5 Σκάφος συναρμόσας
6 Ὁ Πριαμίδας,
7 Ἔπλευσε βαρβάρῳ πλάτᾳ
8 Τὰν ἐμὰν ἐφ' ἑστίαν,
9 Ἐπὶ τὸ δυστυχὲς κάλλος,
10 Ὡς ἕλοι γάμον ἐμόν.
11 Ἁ δὲ δόλιος, ἁ πολύκτονος
12 Κύπρις, Δαναΐδαις ἄγουσα
13 Θάνατον, Πριαμίδαις τε·
14 Ὦ τάλαινα συμφορᾶς.
15 Ἡ δὲ χρυσέοις θρόνοις
16 Διὸς ὑπαγκάλισμα σεμνὸν Ἥρα, τὸν ὠκύπουν
17 Ἔπεμψε Μαιάδος γόνον,
18 Ὅς με χλοερὰ
19 Δρεπομέναν ἔσω πέπλων
20 Ῥόδεα πέταλα, χαλκίοικον
21 Ὡς Ἀθάναν μόλοι-
22 μ', ἀναρπάσας δι' αἰθέρος,
23 Τάνδε γαῖαν εἰς ἄνολβον,
24 Ἔριν, ἔριν τάλαιναν, ἔθετο
25 Πριαμίδαισιν Ἑλλάδος.
26 Τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα
27 Παρὰ Σιμουντίοις ῥοαῖσι
28 Μάψιδιον ἔχει φάτιν.

Ἴαμβοι.

Χο. Ἔχεις μὲν ἀλγείν', οἶδα· "συμφέρον δέ σοι
" Ὡς ῥᾷστα τἀναγκαῖα τοῦ βίου φέρειν.
Ἑλέ. Φίλαι γυναῖκες, τίνι πότμῳ συνεζύγην;
Ἆρ' ἡ τεκοῦσά μ' ἔτεκεν ἀνθρώποις τέρας;
Γυνὴ γὰρ οὔθ' Ἑλληνὶς οὔτε βάρβαρος

16 Connubio, ô veneranda, tribuit.
17 Tuus verò *maritus* in mari
18 Fluctibúsque reliquit vitam.
19 Nunquam amplius patriam regiam.
20 Æreque-fulgentem domum beabis.

Epodus.

Hel. 1 Heu, heu, quis fuit Phrygû?
2 Aut quis a terrâ Græcorum
3 Secuit deplorandam
4 Pinum ad *urbem* Ilium? Unde perditâ
5 Navi constructâ
6 *Paris* filius-Priami,
7 Navigavit barbarico remo
8 Ad meam domum,
9 Ad infelicem formam,
10 Ut raperet me in matrimonium.
11 Sed dolosa & multarum cædium autor
12 Venus *hoc fecit*, afferens Græcis
13 Mortem & Priamidis, *id est*, *Trojanis*.
14 O me miseram *ob* calamitatem!
15 Et *in* aureis ſedibus
16 Juno, venerandus complexus Jovis, celérem
17 Filium Maiæ, i.e. Mercurium miſit,
18 Qui me herbida
19 Intra peplos decerpentem
20 Roſarum fólia, æneo-templo-celebrem
21 Ut *ad* Minervam irem,
22 Rapiens per aerem, *méque correptam portans*
23 In hanc infelicem terram,
24 Contentionem, contentionem miſeram, excitavit
25 Græciæ in Priamidas, *id eſt*, *inter Græcos, & Trojanos*.
26 Meum verò nomen
27 Ad fluenta Simoentis
28 Inanem habet famam.

Chorus.

Habes quidem graves dolores, ſcio: " ſed conducit tibi,
" Ut quàm facillime neceſſaria vitæ *mala* feras.
Hel. Charæ mulieres, quali fato ſum implicita?
Annon me mater mea prodigium mortalibus peperit?
Nam neque Græca neque barbara mulier

V. 231. Χαλκίοικον) Τὴν Ἀθηνᾶν τὴν ἐν Λακεδαιμονίων Ἀκροπόλει χαλκίοικον ἐκάλουν, ut infra v. 251. Χαλκίοικον ὡς Ἀθάναν μόλοιμι &c. Et *Thucydidis* Scholiaſtes, Χαλκίοικος ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Σπάρτῃ· ἢ ὅτι χαλκοῦν εἶχεν οἶκον, ἢ διὰ τὸ στερεὸν αὐτῆς· ἢ διὰ τὸ τοὺς Χαλκιδεῖς τοὺς ἐξ Εὐβοίας φυγάδας, αὐτὸν κτίσαι. Et *Pauſanias* in *Laconicis*, fol. 99. lin. 7. Ἐνταῦθα (ἤγουν ἐν τῇ Λακεδαιμονίων Ἀκροπόλει) Ἀθηνᾶς ἱερὸν πεποίηται, Πολιούχου καλουμένης, καὶ Χαλκιοίκου τῆς αὐτῆς· τοῦ δὲ ἱεροῦ τῆς κατασκευῆς Τυνδάρεως, καθὰ λέγουσιν, ἤρξατο. Idem in *Phocicis* fol. 321. lin. 15. Τὰ δὲ ἐς τὸν τρίτον τῶν ναῶν, ὅτι ἐγένετο ἐκ χαλκοῦ, θαῦμα οὐδέν. Εἶχε Ἀκρίσιος μὲν θάλαμον χαλκοῦν τῇ θυγατρὶ ἐποιήσατο, Λακεδαιμονίοις δὲ Ἀθηνᾶς ἱερὸν Χαλκιοίκου καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι λείπεται. De ænea autem domo etiam *Livius* Hiſtor. l. 46. *Ætoli* circa *Chalciacum* (*Minervæ* eſt Templum æreum) congregati cæduntur. Vid. *Johannis Meurſii* Miſcell. *Laconic.* l. 1. c. 3. *Joſua Barnes.* Ibidem. Ὀλβιεῖς) Olim legebatur ὀλβιοῖς malè, quum nullum tale datur verbum, quale ὀλβιόω, hoc autem proculdubio per errorem ſcriptum erat pro ὀλβιεῖς, quod eſt Futurum *Atticum* pro ὀλβίσεις, ab ὀλβίζω, verbo ſatis noto. Solus *Scaliger* hoc vidit & ει pro οι manu ſuâ in margine notabat Codicis ſui. *Joſua Barnes.* V. 232. Τίς ἦν Φρυγῶν ἢ τίς Ἑλλανίας ἀπὸ χθονὸς Ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν Ἰλίῳ πεύκαν &c.) Hujus nomen, quod *Helena* videtur ignorare, *Phereclus* erat, de quo *Hom.* Iliad. ε. v. 59. Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα Τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη· Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας, Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο· Et quum nonnulli Hoc *Homericum* ὃς non ad *Phereclum*, ſed ad Patrem illius referunt, notante *Euſtathio*; ſunt tamen longè plures, qui *Phereclum* intelligunt, ut *Lycophron*, cui naves itaque vocantur Φερέκλειοι πόδες, ſi benè memini; & *Coluthus*, qui in libro de *Helenæ* Raptu v. 193. Ἔνθα ταμνομένοιο δαϊζόμεναι δρύες ὕλης Ἥριπον, ἀρχεκάκοιο διὰ φροσύνῃσι Φερέκλου, Ὅς ποτε μεγαίροντι χαριζόμενος βασιλῆϊ, Νῆας Ἀλεξάνδρῳ δρυτόμῳ τεκτήνατο χαλκῷ. *Joſua Barnes.* V. 247. Διὸς ὑπαγκάλισμα σεμνὸν) Διὸς σύγκοιτις. *Abſtractum* pro *Concreto*. Vid. quæ Nos ad *Androm.* v. 446. V. 251. Χαλκίοικον) Vid. ſuprà ad v. 231. V. 258. Μάψιδιον ἔχει φάτιν) Cùm longo itineris ſpatio *Trojâ* abſim, nec niſi nomine tenùs & famâ, quæ ideò inanis eſt, ibi unquam præſens fuerim. *Joſua Barnes.* V. 259. Συμφέρον δέ σοι, Ὡς ῥᾷστα τἀναγκαῖα τοῦ βίου φέρειν) *Id utile eſt tibi, Quod Sors neceſſum ducit, hoc facilè ut feras.* Quam ſententiam, quia *Hugo Grotius* in *Excerptis* omiſit, nos *Latinâ* toga donari dignam cenſuimus. *Joſua Barnes.*

Τεῦχος νεοσσῶν λευκὸν ἐκλοχεύεται,
Ἐν ᾧ με Λήδαν φασὶν ἐκ Διὸς τεκεῖν.
Τέρας γὰρ ὁ βίος, καὶ τὰ πράγματ᾽ ἐστί μοι·
Τὰ μὲν δι᾽ Ἥραν, τὰ δὲ τὸ κάλλος αἴτιον.
Εἴθ᾽ ἐξαλειφθεῖσ᾽, ὡς ἄγαλμ᾽, αὖθις πάλιν,
Αἴσχιον εἶδος ἀντὶ τοῦ καλοῦ λάβον.
Καὶ τὰς τύχας μὲν τὰς κακὰς, ἃς νῦν ἔχω,
Ἕλληνες ἐπελάθοντο· τὰς δὲ μὴ κακὰς,
Ἔσωζον, ὥσπερ τὰς κακὰς σώζουσί μου.
Ὅστις μὲν οὖν εἰς μίαν ἀποβλέπων τύχην,
Πρὸς θεῶν κακοῦται, βαρὺ μὲν, οἰστέον δ᾽ ὅμως·
Ἡμεῖς δὲ πολλαῖς συμφοραῖς ἐγκείμεθα.
Πρῶτον μὲν οὐκ οὖσ᾽ ἄδικος, εἰμὶ δυσκλεής.
" Καὶ τοῦτο μεῖζον τῆς ἀληθείας κακὸν,
" Ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκτηται κακά.
Ἔπειτα πατρίδος θεοί μ᾽ ἀφιδρύσαντο γῆς,
Εἰς βάρβαρ᾽ ἤθη· καὶ φίλων τητωμένη,
Δούλη καθέστηκ᾽, οὖσ᾽ ἐλευθέρων ἄπο.
" * Τὰ βαρβάρων γὰρ δοῦλα πάντα, πλὴν ἑνός. *al. ἀν.
Ἄγκυρα * δή μου τὰς τύχας ὀχεῖ μόνη, * Scal. δ᾽ ἥ μου.
Πόσιν ποθ᾽ ἥξειν, καί μ᾽ ἀπαλλάξαι κακῶν.
Οὗτος τέθνηκεν· οὗτος οὐκ ἔτ᾽ ἔστι δή.
Μήτηρ δ᾽ ὄλωλε, καὶ φονεὺς αὐτῆς ἐγὼ,
Ἀδίκως μὲν, ἀλλὰ τἄδικον τοῦτ᾽ ἔστ᾽ ἐμόν.
Ὁ δ᾽ ἀγλάϊσμα δωμάτων ἐμοῦ τ᾽ ἔφυ,
Θυγάτηρ ἄνανδρος πολιὰ παρθενεύεται.
Τὼ τοῦ Διὸς δὲ λεγομένω Διοσκόρω,
Οὐκ ἐστόν. ἀλλὰ πάντ᾽ ἔχουσα δυστυχῆ,
Τοῖς πράγμασιν τέθνηκα, τοῖς δ᾽ ἔργοισιν οὔ.
Τὸ δ᾽ ἔσχατον τοῦτ᾽, εἰ μόλοιμεν εἰς πάτραν,
Κλείθροις ἂν εἰργοίμεσθα, τὴν ὑπ᾽ Ἰλίῳ
Δοκοῦντες Ἑλένην Μενέλεῳ μ᾽ ἐλθεῖν μέτα.
Εἰ μὲν γὰρ ἔζη πόσις, ἀνεγνώσθημεν ἂν

Edit partu album ovum, vas pullorum,
In quo ferunt Ledam me ex Jove conceptam peperiſſe.
Prodigium enim eſt mea vita, & res quæ mihi contigerũt prodig. ſũt.
Parti q. hæc mihi cõtig. ob Junonem, partim v. forma mea fuit cauſa.
Utinam deleta ſicut tabella, iterum
Deteriorem ſpeciem pro illâ pulchra formâ acciperem.
Nam honeſtæ quidem meæ fortunæ, quam nunc habeo,
Græci ſunt obliti: non honeſtam verò, ſed turpem, in animo
Servant, ut malam fortunam meam ſervant.
Quiſquis igitur inſpiciens in unam fortunam,
A Diis affligitur, grave illud quidem, ſed tamen ferendum eſt.
Nos verò multas in calamitates incidimus:
Primùm enim cùm non peccaverim, tamen ſum infamis,
" Et hoc malum illi majus, quàm ſi verum eſſet,
" Si cui imputantur mala, quæ non adſunt ei.
Deinde eduxerunt me Dii ex patria, & collocârunt
Inter homines, qui mores habent barbaros; & ego orbata amicis,
Facta ſum ſerva, quæ orta ſum ex liberis.
" Omnia enim hom. genera apud bar. ſerviũt, præter unũ ipſorũ Regẽ.
Sola autem anchora, quæ ſuſtinebat meam fortunam,
Meũ maritũ aliquando venturũ, & me liberaturum ex his malis,
Ille jam eſt mortuus; ille non eſt amplius.
Mater etiam periit, & ego interfectrix ſum ejus,
Injuſte quidem, ſed tamen ego culpam hanc ſuſtineo.
Quod autem fuit decus domûs meæque,
Filia, ſine viro canecit virgo.
Caſtor verò & Pollux, qui dicuntur filii Jovis,
Non ſunt amplius: Quamobrem omnes ſuſtinens calamitates,
Quod ad Fortunas meas attinet, obii: re verò ipsâ nequaquam.
Hoc verò poſtremum eſt, ſi veniamus in patriam,
Carcere coercebimur. Nam Gr. incacerabũt me, illâ q. ſub Il. fuit,
Exiſtimantes me Helenam cum Menelao veniſſe.
Nam ſi viveret maritus, agnoſceremur alter ab altero,

V. 265. Τεῦχος νεοσσῶν λευκὸν ἐκλοχεύεται) τεῦχος Fœtum includens vaſculum, i. e. Ovum, parit. Tractat hæc *Athenæus* Deipnoſophiſt. l. 2. Ubi γυναῖκας ὠοτοκεῖν oſtendit; Ita quidem *Joban. Brodæus.* Nihil autem ego tale apud illum Authorem reperio, excepto quòd de Mulieribus neſcio quibus in Lunâ habitantibus id dicat *Herodorus*, niſi quòd *Sapphonem* laudet, qui alibi ita de *Ledâ* canat, φασὶ δή ποτε Λήδαν ὠὸν εὑρεῖν· *Ibidem* autem ille hanc fabulam *Ledæi* Ovi alitèr explicat l. 2. c. 16. fol. 57. Ἑλένην δὲ καὶ τὸ νῦν τῶν οἰκιῶν παρ᾽ ἡμῖν κελεύουσι Ὑπερῷα, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν Ἐρωτικοῖς, τὴν Ἑλένην φάσκων ἐν τοιούτοις οἰκήμασι τρεφομένην, δόξαι ἀπεῖσι κατὰ πολλοὺς, ὡς ἐξ ὠοῦ εἴη γεγενημένη. Οὐκ εὖ δὲ Νεοκλῆς ὁ Κροτωνιάτης ἔφη ἀπὸ τῆς Σελήνης πεσεῖν τὸ ὠὸν, ἐξ οὗ τὴν Ἑλένην γεννηθῆναι· Τὰς γὰρ Σεληνίτιδας γυναῖκας ὠοτοκεῖν, καὶ τοὺς ἐκεῖ γεννωμένους πεντεκαιδεκαπλασίονας ἡμῶν εἶναι, ὡς Ἡρόδωρος ὁ Ἡρακλεώτης ἱστορεῖ. *Joſua Barnes.* V. 267. Τέρας γὰρ ὁ βίος) Non rectè hic *Brodæus* exponit ὁ βίος, per *exitus in vitam*, Id enim antea dixerat, ſe natam ex Ovo prodigioſè; jam itaque dicit, haud incongruè id factum, nempe ſe Prodigio natam, utpote cujus *tota Vita* fuerit *Prodigium* & *fortunæ* quoque portentoſæ. *Joſ. Barnes.* V. 268. Τὰ μὲν δι᾽ Ἥραν) Idque duabus fortè de cauſis; unà, quòd *Ledam* pellicem ſuam in me ulciſcatur *Juno*; altera, quòd a *Paride* neglecta ſit ob meum amorem. Ex *Johannis Brodæi* Notis. *Ibid.* Τὰ δὲ τὸ κάλλος αἴτιον) Quo nempe incenſus *Paris* ſacrum hoſpitii jus violavit, meque invitam rapere voluit. *Idem.* V. 269. Εἴθ᾽ ἐξαλειφθεῖσ᾽, ὡς ἄγαλμ᾽, αὖθις πάλιν Αἴσχιον εἶδος ἀντὶ τοῦ καλοῦ λάβον) Hic *Joſephus Scaliger* ſolitâ felicitate non uſus, ἵν᾽ pro εἶδ᾽ aperto ſenſûs detrimento, legendum putat. Et *Brodæus*, aliique ſenſum minimè aſſequentes, ἄγαλμα per *ſtatuam* reddunt; cùm hoc in loco *Pictura*, ſive *Pictoria-tabella* meliùs redderetur. Hic enim ſenſus eſt loci, ut & ego *Latinam* jam Verſionem loqui feci, *Utinam deleta, ſicut Pictura in tabellis pictoriis, denuò Deteriorem formam pro hâc pulchrâ capiam.* Quanquam enim Moderniorum pleriqueque ἄγαλμα pro ξόανον ponunt, *Suidas* tamen teſtatur etiam pro *Pictura* uſurpari, hoc eſt εἰκὼν γεγραμμένη, atque ipſe *Homerus*, pro quovis, ἐφ᾽ ᾧ τις ἀγάλλεται, utitur, *Euſtathio* teſte, fol. 1467. lin. 35. & fol. 1725. lin. 23. *Heſych.* Ἄγαλμα, ξόανον· ἀφομοίωμα, εἴδωλον, εἰκόνιον, ἢ ἀνδριάντιον. *Phavorinus*, iiſdem verbis addit, καὶ ἄγαλμα πᾶν, ἐφ᾽ ᾧ τις ἀγάλλεται, οὐχ ὡς ἡ συνήθεια, τὸ ξόανον &c. Αἴσχιον autem quare ultimam producit Nos aliàs ad *Heracl.* v. 512. & *Bacch.* v. 483. *J. Barnes.* V. 270. Αἴσχιον) Quare hujus vocis penultima ſit longa, vide ad Notas præcedentes. V. 283. Τὰ βαρβάρων γὰρ δοῦλα πάντα, πλὴν ἑνός) *H. Grotius* vertit, *Nemo niſi Unus liber eſt in Barbaris.* Ita ſuprà *Heracl.* v. 424. Οὐ γὰρ τυραννίδ᾽, ὥστε βαρβάρων, ἔχω. Ubi videſis quæ Nos de *abſolutâ Barbarorum Monarchiâ.* Inde etiam apud *Aſiaticos* Regum Adoratio, de quâ re etiam Nos aliàs, *viz.* ad *Troad.* v. 1021. Καὶ προσκυνεῖσθαι βαρβάρων ὑπ᾽ ἤθελες. Hinc *Virgilius* Georg. l. 4. v. 210. *Præterea Regem non ſic Ægyptus & ingens Lydia, nec populi Parthorum aut Medus Hydaſpes Obſervant.* J. Barnes. V. 284. Ἄγκυρα δή μου) *Scaliger* legit Ἄγκυρα δ᾽, ἥ μου, &c. *Anchora autem, quæ meas ſola ſuſtinet Fortunas*, nequaquam ineptè. Vid. *Eraſm.* in Adag. *Sacram Anchoram ſolvere* (ubi tamen *Hecuba* male pro *Helena*.) Hinc verò apparet, quòd cùm penultima hujus vocis ſit longa, ultima autem brevis, *circumflexus* verò non penultimam occupet, *Acutus* Antepenultimæ debeatur: Quod moneo, quià nonnulli *acutum* in mediâ ponant; neſcii ultimam brevem eſſe. *J. Barnes.* V. 293. Τοῖς πράγμασιν τέθνηκα, τοῖς δ᾽ ἔργοισιν οὔ) *Canterus* dum putabat πρᾶγμα & ἔργον in hoc loco (ut in aliis) idem eſſe, per errorem, ſanè illum ſatis ingenioſum, legebat ῥήμασιν pro πράγμασιν, magnumque ſecum *Scaligerum* in errorem induxit. At *Helena* quidem, quod illis erat imprimis conſiderandum, non ut mortuo ex Rumoribus dicebatur; quùm de ipſo *Menelao* homines incerti eſſent; At quidem ſuæ Patriæ, & Parentibus & Fratribus & Marito, ſuiſque Fortunis & Amicis omnibus tanquam mortua erat, per Abſentiam & Infamiam, licet reipsâ viveret; quare *J.*

Brodæi

Brodæi in hâc re ſententiam ſequor, qui exponit τοῖς πράγμασιν, *quod ad Calamitates & ærumnas ſpectat*; atque adeò *Latinam* Verſionem in hunc Senſum emendavimus, Pro *Rumoribus quidem ſolis* ſcribendo, *Quod ad meas Fortunas attinet*, Ut ſit πράγματα pro περιςάσεις, πάθη vel τύχας, at verò τοῖς ἔργοις, ut τῷ ἔργῳ, idem quod ἀληθείᾳ, ἀληθῶς. *Joſua Barnes.* V. 296. Δοκοῦντες) *Scaliger* hic legit δοκοῦντος & Μενέλεω in *Genitivo*; cui ego nequaquam poſſum aſſentire; quia μέτα licet poſtulat *Genitivum* æquè ac *Dativum*, & etiam hoc in loco magis paulò, de *Menelao* tamen illa loquitur, ut mortuo, ut in proximè ſequenti verſu, Εἰ μὲν γὰρ ἦν πόσις &c. Quare potiùs δοκοῦντες retinendum & referri debet ad Συντάξεως ἐναλλαγὴν vel *Solæciſmum*, de quibus Nos plus ſemel, ut *Iphig.* Taur. v. 695. *Bacch.* v. 1307. *Cyclop.* v. 330. & aliàs. Ita *Gulielmus Canterus* ad *Phœniſſ.* v. 290. Μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος Μαντεῖα σεμνὰ, Λοξίου τ' ἐπ' ἐσχάρας, Ἐν τῷ δ' ἐπεςράτευσ' Ἀργεῖοι πόλιν. Similitèr in *Helenâ* dixit, Κλείθροις ἂν ἐνεχοίμεσθα, τὴν ὑπ' Ἰλίῳ Δοκοῦντες Ἑλένην Μενέλεω μ' ἐλθεῖν μέτα. Et *Ione*, Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶ φρενὶ, Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο. *Sophocles* quoque & *Æſchilus* hac phraſi ſunt uſi, hic bis, ille ſemel. Ita ille. *Joſua Barnes.*

Εἰς ξύμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν.
Νῦν δ' οὔτε τοῦτ' ἔςιν, οὔτε μὴ σωθῇ ποτε.
Τί δῆτ' ἔτι ζῶ; τίν' ὑπολείπομαι τύχην,
Γάμους ἑλομένη τῶν κακῶν ὑπαλλαγὰς,
Μετ' ἀνδρὸς οἰκεῖν βαρβάρου, πρὸς πλουσίαν
Τράπεζαν ἵζουσ'; ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
“ Ξυνῇ γυναικὶ, καὶ τὸ *σῶμ' ἐςὶν πικρόν, *Scal. δῶμ'.
“ Θανεῖν κράτιςον· πῶς θάνοιμ' ἂν οὐ καλῶς;
“ Ἀσχήμονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι,
“ Κἀν τοῖσι δούλοις δυσπρεπὲς νομίζεται,
“ Σφαγαὶ δ' ἔχουσιν εὐγενές τι, καὶ καλὸν,
Σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς ἄρτ' ἀπαλλάξαι βίου·
Εἰς γὰρ τοσοῦτον ἤλθομεν βάθος κακῶν.
Αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι διὰ τὸ κάλλος εὐτυχεῖς
Γυναῖκες· ἡμᾶς δ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπώλεσεν.
Χο. Ἑλένη, τὸν ἐλθόνθ', ὅςις ἐςὶν ὁ ξένος,
Μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσῃς εἰρηκέναι.
Ελ. Καὶ μὴν σαφῶς γ' ἔλεξ' ὀλωλέναι πόσιν.
Χο. Πόλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ ψευδῶν ἔπη.
Ελ. Καὶ τἄμπαλίν γε τῶν δι' ἀληθείας σαφῆ.
Χο. Εἰς συμφορὰν γὰρ ἀντὶ τἀγαθοῦ φέρει.
Ελ. Φόβος γὰρ εἰς τὸ δεῖμα περιβαλών μ' ἄγει.
Χο. Πῶς δ' εὐμενείας τοισίδ' ἐν δόμοις ἔχεις;
Ελ. Πάντες φίλοι μοι, πλὴν ὁ θηρεύων γάμους.
Χο. Οἶσθ' οὖν, ὃ δρᾶσον; μνήματος λιποῦσ' ἕδραν·
Ελ. Εἰς ποῖον ἕρπεις μῦθον, ἢ παραίνεσιν;
Χο. Ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους, ἣ τὰ πάντ' ἐπίςαται,
Τῆς ποντίας Νηρῇδος ἐκγόνου κόρης,
Πυθοῦ πόσιν σὸν Θεονόης, εἴτ' ἔςιν ἔτι,
Εἴτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκμαθοῦσα δ' εὖ,
Πρὸς τὰς τύχας τὸ χάρμα, τοὺς γόους τ' ἔχε.
Πρὶν δ' οὐδὲν ὀρθῶς εἰδέναι, τί σοι πλέον
Λυπουμένῃ γένοιτ' ἄν; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ·

Ad ſigna venientes, quæ *nobis ſolis* erant nota.
Nūc verò neq; hoc eſt, neq; ſervabitur; *neque ſoſpes ille redibit* unquā.
Quid igitur amplius vivo? cui reſervor fortunæ?
An nuptias eligam mutationem malorum?
Ut habitem cum viro barbaro, ad opulentam
Menſam ſedens? “ At quando maritus invilus
“ Habitat cum muliere, & domus *ejus eſt* inviſa,
“ Optimum *eſt* mori: quomodo verò moriar honeſte?
“ Turpes enim *ſunt* laquei ſublimes, *quibus vita finitur*.
“ Quinetiam in ſervis hoc fœdum exiſtimatur.
“ Sed cædes habent aliquid generoſi, & pulchri.
Parvi autem momenti *eſt* modus diſcedendi jam ex *hâc* vitâ:
In tantam enim malorum profunditatem venimus.
Nam aliæ quidem propter formam *ſunt* felices
Mulieres: nos verò hæc ipſa perdidit.
Cho. Helena, hoſpitem, qui venit, quiſquis eſt ille,
Ne putes omnia vera dixiſſe.
Hel. Atqui clarè dixit maritum *meum* periiſſe.
Cho. Multa ſunt falſa, quæ dicuntur.
Hel. Et e contrà, quæ ex Veritate procedunt, perſpicua ſunt.
Ch. Ad calamitatem enim potius, quàm ad bonum es-propenſa.
Hel. Metus enim me circumdans in hanc formidinem ducit.
Ch. Quam verò benevolentiam in his ædibus habes *ac experiris*?
Hel. Omnes ſunt mei amici, præter regem, qui ſectatur *meas* nuptias.
Ch. Scis igitur, quid faciendum tibi ſit? relinque hunc locū ſepulcri.
Hel. Ad quem ſermonem aut adhortationem vadis?
Ch. Ingreſſa in ædes, *illam*, quæ omnia novit,
Ex marinâ Nereide natam puellam
Theonoen, interroga, an tuus maritus adhuc vivat,
An verò *ſolis hanc* reliquerit lucē. Ubi verò benè *rem* cognoveris,
Pro fortunâ gaudio, vel luctui indulge.
Nam priuſquam rectè ſcias aliquid, quid tibi proderit
Si doleas? Quamobrem obtempera mihi.

V. 298. Εἰς ξύμβολ' ἐλθόντες) εἰς σήματα. De Conjugalibus his Symbolis conſtat ex *Homero*; Ubi *Penelope* loquens de quibuſdam certis ſignis, quorum mutuâ collatione, certior de *Ulyſſe* fieret, *Odyſſ.* ψ. v. 109. (ait) — ἔςι γὰρ ἡμῖν Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων. *Joſ. Barnes.* V. 305. Πῶς θάνοιμ' ἂν οὐ καλῶς) Certum eſt jam *Helenæ* mori; id autem ut pulcherrimè fiat, nunc deliberandum. Vide *Henricum Stephanum* de hoc loco differentem; ubi tamen illius argumentis contra antiquam pravam lectionem militantibus (quæ erat πῶς θάνοιμ' ἂν ὡς καλῶς) hoc erat addendum, quod nè per Verſum ſtare potuerit, quum eſſet ſic in tertio loco *Trochæus*. Rectè præterea obſervat ille, huc pertinere & *Homericum* Odyſſ. χ. v. 462. Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην, Τάων· αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν. Ubi *Euſtathius* annotat, ſicut hæc Mors habita fuit impura; ſic contra puram habitam “ fuiſſe eorum, qui ab “ enſe morerentur; “ quod & ipſum convenit cum iis, quæ “ hic ſubjunguntur ab “ *Helenâ*. Σφαγαὶ δ' ἔχουσιν εὐγενές τι καὶ καλόν. *Joſua Barnes.* V. 306. Ἀσχήμονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι) *Fœdæ certè ſunt ſuſpendia.* Vid. ad Notam præcedentem. Præterea omnis ſuffocatio, ut ex aquis, quia Animæ nocebat. *Joſua Barnes.* V. 309. Σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς ἄρτ' ἀπαλλάξαι βίου) *Henricus Stephanus* dicit, Reponendum eſſe Σμικρὸς, liquere. *Joſ. Scaliger* pro ἄρτ' in margine notat, vel ὅς', Tum Senſus paulò alitèr ſe habebit, & exponendum erit, *Modicum autem Temporis inſumetur ſic moriendo.* Joſua Barnes. V. 317. Καὶ τἄμπαλιν γε τῶν δι' ἀληθείας σαφῆ) Non hic *Henrico Stephano* aſſentio, qui dicit, *Hic autem* τἄμπαλιν *ſcribi debere, minimè obſcurum eſt.* Non enim pro τὸ ἔμπαλιν hoc verbum ponitur, ſed pro τὰ ἔμπαλιν, hoc eſt ἀνάπαλιν, ut ſit, καὶ ἀνάπαλιν τὰ τῶν διὰ τῆς ἀληθείας σαφῆ ἐςι. *Canterus* autem τῶν δ' per τῶν δι' legendum primus vidit. *Scaliger* legit τῶν δ' ἀληθῆ καὶ σαφῆ, non æquè benè. *J. Barnes.* V. 318. Εἰς ξυμφορὰν γὰρ ἀντὶ τἀγαθοῦ φέρει) φέρομαι, φέρῃ & φέρει *Atticè*, φέρῃ. Φέρει) ferris, es-propenſa; *Quæ nempe quicquid malum eſt, illicò verum putas; ſicubi verò aliquid ſe ingerat boni, reſpuis ut falſum.* Pronior itaque es ad calamitatibus credendum, quàm lætiori Fortunæ. *Joſua Barnes.* V. 320. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον) Οἱ Ἀττικοὶ χρῶνται τοῖς προςακτικοῖς ἀντὶ τῶν ὑποτακτικῶν ἀπαγορευτικῶν καὶ αὐτοῖς προςακτικοῖς ἀντὶ ὁριςικῶν. Verba *Scholiaſtæ Euripidis* ad *Hecub.* v. 225. *Ariſtophanes* in Equitibus, Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον. *Scholiaſt.* Ἀττικὸν, ἀντὶ τοῦ δράσεις. *Menander*, Οἶσθ', ὅτι ποίησον· ἀντὶ τοῦ ὃ, τι ποιήσεις: Vid. *M. Antonii Mureti* Var. Lect. l. 3. c. 12. *Item* quæ Nos ad *Cyclop.* v. 131. *Joſua Barnes.* V. 326. Πυθοῦ πόσιν σὸν Θεονόης) εἴτε ἔτι ἐςὶν, εἴτε ἔθανε, ἐκ τῆς Θεονόης πυθομένη πόσιν σὸν, πυνθάνου

ἀεὶ πόσιν σε. Πόσιν, ἀντὶ πόσιος τύχην, πάθη, πράγματα. Dicimus enim πυνθάνομαί σε ταῦτα & infra v. 335. Καὶ ſυμπυθέσθαι παρθένου θεσπίσματα. *Joſua Barnes.*

Τάφον λιποῦσα τόνδε, σύμμιξον κόρῃ,
Ὅθενπερ εἴσῃ πάντα τἀληθῆ φράσαι,
Ἔχουσ' ἐν οἴκοις τοῖσδε· τί βλέπεις πρόσω;
Θέλω δὲ κἀγώ σοι συνεισελθεῖν δόμους,
Καὶ συμπυθέσθαι παρθένου θεσπίσματα.
" Γυναῖκα γὰρ δὴ συμπονεῖν γυναικὶ χρή.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ελέ. Φίλαι, λόγους ἐδεξάμην.
Βᾶτε, βᾶτε δ' εἰς δόμους,
Ἀγῶνας ἐντὸς δόμων
Ὡς πύθησθε τοὺς ἐμούς.
Χο. Θέλουσαν οὐ μόλις καλεῖς.
Ελέ. Ἰὼ * μέλεος ἁμέρα·
Τίν' ἄρα τάλαινα, τίνα δακρυό-
εντα λόγον ἀκούσομαι;
Χο. Μὴ πρόμαντις ἀλγέων,
Προλάμβαν', ὦ φίλα, γόους.
Ελέ. Τί μοι πόσις μέλεος ἔτλα;
Πότερα δέρκεται φάος,
Τέθριππά τ' ἀελίου,
Ἔς κέλευθά τ' ἀστέρων, ἢ νέκυσι κατὰ χθονὸς
Τὰν * χθόνιον ἔχει τύχαν,
Χο. " Εἰς τὸ φέρτερον τίθει
" Τὸ μέλλον, ὅ, τι γενήσεται.
Ελέ. Σὲ γὰρ ὠνόμασα, σὲ δὲ κατώμοσα,
Τὸν ὑδρόεντα δόνακι χλωρὸν
Εὐρώταν, θανόντος
Εἰ βάξις ἔτυμος ἀνδρὸς ἄδε μοι.
Τί τάδ' ἀσύνετα;
Φόνιον αἰώρημα διὰ δέρης ὀρέξομαι,
Ἢ ξιφοκτόνον δίωγμα * λαιμορρύτου σφαγᾶς
Αὐτοσίδαρον ἔσω πελάσω διὰ σαρκός, ἅμιλλα,
Θῦμα τριζύγοις θεαῖσι, τότε σύριγγ' ἀοι-
δαῖ σέβιζον Πριαμίδας ποτ' ἀμφὶ βουστάθμους.
Χο. Ἄλλοσ' ἀποτροπὰ κακῶν γένοιτο· τὸ δὲ σὸν, εὐτυχές.
Ελέ. Ἰὼ Τροία τάλαινα,

* Atticè pro μελέα.
* Atticè pro χθονίαν.
* an λαιμορρύτου.

Relicto hoc ſepulchro, convenias puellam,
Unde ſcies, *id eſt, poteris* omnia rectè cognoſcere;
Continens te in his ædibus: quid proſpectas ulterius?
Volo autem & ego tecum ingredi domum,
Et ſimul audire virginis oracula:
" Mulier enim debet mulierem adjuvare.

MONOSTROPHICA.

Hel. Amicæ, ſermones veſtros & *admonitiones* accepi.
Ite, ite igitur in domum,
In ædibus miſerias
Ut audiatis meas.
Ch. Vocas non ægrè volentem.
Hel. O diem infelicem!
Quam igitur miſera *ego*, quam lacryma-
bilem orationem audiam?
Ch. Ne præſaga dolorum,
Præcipias, ô chara, luctus.
Hel. Quidnam meus maritus miſer paſſus eſt?
An videt lucem,
Et quadrijugos currus ſolis,
Et vias aſtrorum? an verò inter mortuos ſub terrâ
Terreſtrem obit fortunam?
Ch. " In melius interpretare,
" Quicquid eſt futurum.
Hel. Te invocavi, & te jurando ſum obteſtata,
Humidum locum arundineis
Eurota, mortuo *ſcire cupiens*
Si vera *eſt* fama hæc de viro meo.
Nam ſi mortuus eſt,
Quid hæc abſurda *confabulatur*?
Lethale ſuſpendium per collum extendar.
Aut plagâ cæde-cædes-faciente, necis gutture ſanguinē emittentis,
Propr. manu ferrū in *guttur* adigā per carn. *ego, q. fui* certamen *&*
Victima tribus Deabus *propoſita*, quando fiſtulâ ca-
nens, *meam formam* celebrabat Priamides *Paris* olī apud ſtabula.
Ch. Aliò averſio mal. *bonorum* fiat, tum verò *res ſint* felices.
Hel. O Troja infelix,

V. 331. Σύμμιξον κόρῃ) *Convenias* Latinè reddidi; ita enim *Plato*, Θεαιτήτῳ συμμῖξαι διὰ λόγων. Hinc σύμμιξις, ὁμιλία. *Joſ. Barnes.* V. 332. Φράσαι) φράσασθαι, γνῶναι. *Æmil. Portus.* V. 333. Ἔχουσ' ἐν οἴκοις τοῖσδε·) En! hic iterum ἔχω pro εἰμὶ vel οἰκέω, de qua re vid. ſuprà ad v. 75. *Joſua Barnes.* V. 345. Μὴ πρόμαντις ἀλγέων Προλάμβαν', ὦ φίλα, γόους) Huc refer illud ingenioſū *Phavorini* apud *Agellium* contra Mathematicos argumentum *Noct. Attic.* l. 14. c. 1. Aut *Adverſa*, inquit, eventura dicunt, aut *Proſpera*: ſi dicunt *Proſpera* & fallunt; Miſer fies, fruſtra expectando; ſi *Adverſa* dicunt & mentiuntur; Miſer fies fruſtra timēdo. Sin vera reſpondent, eáque ſunt non *Proſpera*; jam indè ex animo Miſer fies, antequam è Fato fias. Si *Felicia* promittunt, eaque eventura ſunt; tum planè duo erunt incommoda; & Expectatio te ſuſpenſum fatigabit, & futurum Gaudii Fructum ſpes tibi jam præfloraverit. Quin Literæ noſtræ contra inanes metus nos confirmare volunt, quomodo Salvator noſter in Sanctiſſimâ ſuâ *Super-Montem-Concione* nos monet, D. *Matth.* c. 6. v. 34. Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· Ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς. Quem locum (totam enim Ὀρεολογίαν Græcè vertimus) ita nos Carmine donavimus, viginti abhinc annis, Μὴ νῦν τοι μέλλοντι ἐπ' ἤματι μερμηρίζειν· Ἤματι γὰρ μέλλοντι τὰ αὐτοῦ ἔργα μελήσει· Ἤματι ἄρκιον ἐστὶ τὸ αὐτοῦ κῆδος ἑκάστῳ. Cujus loci ſenſum optimè (dicam expreſſum an explicatum?) Profert *Moſchus* Idyll. δ. v. 65. Ἦ οὐχ' ἅλις οἷς ἐχόμεσθα τὸ δεύτατον αἰὲν ἐπ' ἦμαρ Γιγνομένοις; Μάλα μέν γε φιλοθρηνής κε τις εἴη, Ὅστις ἀεθμήσειεν ἐφ' ἡμετέροις ἀχέεσσι. *J. Barnes.* V. 352. Εἰς τὸ φέρτερον τίθει Τὸ μέλλον, ὅ, τι γενήσεται) *Omne venturum meliore ſemper Parte repona.* Joſua Barnes. V. 355. Δόνακι χλωρὸν) Ita *Scaliger* pro δόνακι χλοερόν, quam lectionem *Henricus Stephanus* ex Veteribus Codicibus confirmat. *Canterus* legebat δονακοφόρον. *Joſua Barnes.* V. 357. Βάξις) Rumor, Loquela, Sententia, Vaticinium, à βάζω. *Idem.* V. 358. Τί τάδ' ἀσύνετα) Huic Verſui *Chorum* præponit *Scaliger*, *Helenæque* dat ſequentes; cui tamen & hic tribui poteſt, dum ſecum expoſtulat. *Idem.* V. 359. Φόνιον αἰώρημα διὰ δέρης ὀρέξομαι) Ὀρέξομαι, ἀντὶ ὀρεχθήσομαι, μέσος ἀντὶ παθητικοῦ. Οἱ γὰρ μέσοι, ὡς Εὐστάθιος (in *Hom.* fol. 1846. lin. 30.) ἐπαμφοτερίζουσιν ὡς ἐπίπαν τῇ ἑρμηνείᾳ. Ideò *Media* vox dicitur, quia aliquando utriuſque naturam & ſignificationem induit, nunc *Activæ*, nunc *Paſſivæ* vocis, ut ἄγομαι. Senſus autem, quem etiam *Latinam* Verſionem emendando expreſſi; ἐγὼ διὰ δέρης κρεμαμένη ὀρεχθήσομαι φόνιον αἰώρημα ὤν, ἤγουν αἰωρουμένη. Sic Nos in *Eſtherâ* noſtrâ v. 457. Σταυρῷ δ' αἰώρημα τίθει κακόν· οἱ δὲ θανόντες Πετμῷ λευγαλέῳ μάλ' ἐοικότι κεῖσθ' ὀλέθρῳ. *Joſua Barnes.* V. 361. Πελάσω) *Scaliger* ἐλάσω malè, ob hiatum; aliàs non ineptè. σαρκὸς autem pro σάρκας legit multò tutiùs, quare & in textum admiſi. *Joſua Barnes.* V. 362. Τότε σύριγγ' ἀοιδαῖ σέβιζον Πριαμίδας) Hunc locum & obſcurum & corruptum deſperans omittit *Canterus*, *Duportus*, *Henricus Stephanus*; nihil hic ſe poſſe *Gaſpar Stiblinus* ingenuè fatetur; nec mirùm, cùm ipſe hic *Scaliger* laboret, συριγγαοιδῷ unico vocabulo legens, novo & ſatis monſtroſo. *Baſil.* Codex legit ἀοιδὸν, unde *Æmilius Portus* egregiè divinat, θεαῖσι, ὅτε σύριγγ' ἀοιδὸν σέβιζεν Πριαμίδας. Eſt autem ὁ Πριαμίδας, hoc eſt *Paris*, & illum fiſtulâ canentem

nentem introducit *Coluthus* v. 108. Τοῖος ἐὼν σύριγγος, ἐς ἤθεα βαιὸς ὁδεύων, Ἀγρεστῆρα καλάμων λιγυρὴν ἐδόνησεν ἀοιδήν· Πολλάκι δ' οἰοπόλοισιν ἐνὶ σταθμοῖσιν ἀείδων Καὶ ταύρων ἀμέλησε καὶ οὐκ ἐμπάζετο μήλων. Εὗδεν ἔχων σύριγγα κατ' ἤθεα καλὰ νομήων Πανὶ καὶ Ἑρμάωνι φίλην ἀντέβαλλετο μολπήν. *Joſua Barnes.*

Δι' ἔργ' ἄνεργ' ὄλλυσαι, μέλεά τ' ἔτλας.	Propter facta infecta peris & ſuſtinuiſti miſera, *mala.*
Τὰ δ' ἐμὰ δῶρα, Κύπρις ἔτικε	Mea enim *propter* dona, Venus peperit
Πολὺ μὲν αἷμα, πολὺ δὲ δάκρυον,	Multum ſanguinem multáſque lacrymas.
Ἄχεά τ' ἄχεσι, δάκρυα δάκρυσιν,	Et dolores ſuper dolores, lachrymas ſuper lachrymas,
Ἔλαβε πάθεα·	Accepit clades *Ilium*;
Ματέρες τε παῖδας ὤλεσαν.	Matres enim amiſerunt liberos,
Ἀπὸ δὲ παρθένοι κόμας	Virgines verò *raſam* comam,
Ἔθεντο, σύγγονοι νεκρῶν,	Sorores mortuorum, poſuerunt
Σκαμάνδριον ἀμφὶ Φρύγιον οἶδμα.	Ad Scamandrũ fluvium Phrygiæ.
Βοὰν βοὰν δ' Ἑλλὰς	Vocem verò vocem Græcia
Κελάδησε, * κἀνωτότυξεν. [* al. κἀνωλόλυξεν.]	Reſonantem edidit & ululavit,
Ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν,	Capitique manus impoſuit,
Ὄνυχι δ' ἁπαλόχροα γένυν	Unguibúſque teneras genas
Ἔδευσε φονίαισι πλαγαῖς.	Cruentavit letalibus plagis.
Ὦ μάκαρ Ἀρκαδίᾳ ποτὲ παρθένε	O felix Arcadia olim virgo
Καλλιστοῖ, Διὸς ἃ λεχέων ἐπέ-	Calliſto, quæ cubile Jovis
βας τετραβάμοσι γυίοις,	Conſcendiſti quadrupedibus membris, i. *eſt. quatuor pedibus,*
Ὡς πολὺ ματρὸς ἐμᾶς ἔλαχες πλέον·	Quantò felicior es matre meâ.
Ἃ μορφᾷ * θηρῶν λάχνα γυίων, [* al. θηρᾶν.]	O *Calliſto*, quæ formâ ferarum, *& villis membrorum,*
Ὄμματι λάβρῳ, σχῆμα λεαίνης	Truci aſpectu, figurâ Leænæ, i. e. *Urſæ*
Ἐξαλλάξασ', ἄχεα * λύπης. [* C. Sigonius λείπεις.]	Mutâſti & finiiſti dolores? *Felix & illa,*
Ἅν τέ ποτ' Ἄρτεμις ἐξεχορεύσατο,	Quam Diana quondam ejecit-extra-ſuum-chorum,
Χρυσοκέρατ' ἔλαφον, Μέροπος Τιτανίδα κούραν	Cervâ habente aurea cornua filiâ Merop. qui fuit unus ex Titanis.
Καλλοσύνας ἕνεκεν. Τὸ δ' ἐμὸν δέμας	Propter pulchritudinem. Meum verò corpus
Ὤλεσεν, ὤλεσεν	Perdidit, perdidit
Πέργαμα Δαρδανίας,	Pergama Trojana,
Ὀλομένους τ' Ἀχαιούς.	Et miſeros Græcos.

V. 366. Δι' ἔργ' ἄνεργ' ὄλλυσαι, μέλεά τ' ἔτλας) Si ἄνεργ' ſyllabâ adjuveris & μέλεα cum *Scaligero* legas, *Iambus* erit, ut puto eſſe debere, hoc modo, Δι' ἔργ' ἄνεργά γ' ὄλλυσαι, μέλεα τ' ἔτλας. Dicit autem ἔργα ἄνεργα, propter raptum ſui; qui quidem videbatur eſſe verus, reverà autem erat Impoſtura & fucus Deorum. *Joſua Barnes.* V. 377. Ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν) *Johann. Brodæus,* Quibus partim caput contudit, partim capillos evulſit. Erat autem Mos antiquis ubi dolebant, Capiti manus imponere, ut *Samuel* 2. c. 13. v. 19. Καὶ ἔλαβε Θημὰρ σποδὸν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς διέῤῥηξε, καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη πορευομένη καὶ κράζουσα. *Joſua Barnes.* V. 381. Διὸς ἃ λεχέων ἐπέβας) Ita *Virgilius* Æn. l. 12. v. 144. *Magnanimi Jovis ingratum aſcendere cubile.* J. Barnes. V. 385. Σχῆμα λεαίνης) Hunc locum Tractans *Petrus Victorius* Variarum Lectionum l. 13. c. 18. nihil omninò lucis affert Poetæ & plurimas ſibi ipſi ſpiſſiſſimaſque tenebras offundit; nam de *Ledâ* in *Leænam* mutatâ hæc ſumi putat, quùm è contrà de *Calliſtone* omnino ſumenda ſunt. *Franciſcus Robortellus* cum ſuo *Ludovico Caſtelvitreo* putidè Grammaticum agit λεαίνη legendo à λεαίνουσα, (quaſi *Urſæ* pellis levigata erat aſtris) & μέροπος pro Μέροπος. De *Robertello* nihil amplius hic dico, illum *Carolus Sigonius* probè mactavit, & *Victorius* ſatis ab *Antonio Mureto* vapulavit, Variar. Lect. l. 4. c. 14. Nihilo autem magis locum explicat, ipſe *Muretus*, niſi quod hæc dicantur de *Calliſtone*. Cur autem *Euripides* illam in *Leænam* verſam fingat, quam reliqui omnes in *Urſam* mutatam fabulantur, neſcio, niſi forte *Leæna* hic pro *Urſâ* uſurpetur; quod ſine exemplo ferè puto. *Calliſtûs* autem Fabulam vid. *Ovid.* Metamorph. l. 2. Fab. 5. & 6. *Apollodor.* Biblioth. l. 3. c. 8. §. 2. *Natal. Com.* Mytholog. l. 9. c. 9. *Pauſan.* fol. 2. lin. 8. *Euſtath.* fol. 1156. lin. 9. *Joſua Barnes.* V. 388. Μέροπος Τιτανίδα κούραν) Idem *Robertellus* ibidem malè erat à ſuo *Lud. Caſtelvitreo* doctus, μέροπος hic legi debere & *Dianam* per Τιτανίδα κούραν intelligi; cùm *Co* deſignatur, *Meropis* Gigantis vel *Titanis* filia, à quâ inſula *Cos* nomen obtinuit, quæ & à Patre, *Merope* & *Meropis* dicta eſt teſte *Suidâ*. *Stephanus* περὶ πόλεων, Κῶς δὲ, ἀπὸ Κῶ τῆς Μέροπος γνησίας θυγατρός. Cujus meminit *Hyginus* l. 2. Alii, teſtante *Brodæo*, *Meropis* & *Clymenæ* filiam quandam ſuſpicantur; quidam *Pandarei*. Certè hæc Fabula paucis narrata: Mutatio enim illius Virginis nec ab *Ovidio*, nec ab *Apollodoro* tangitur. *Euſtathius* autem fol. 97. lin. 40. & fol. 318. lin. 35. reliquam fabulæ partem attigit. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

MEnelaus *nudus & naufragus, relictis in ſpecu quodam littoris* Pharii *ſociis, ad* Theoclymeni *regiam contendit, neceſſaria petiturus ſibi ſuiſque; Scenam autem ingreſſus errores ſuos recenſet. Anus quædam* Menelaum *fores pulſantem ſævis dictis absterrere conatur; is precibus inſtat, donec ab eâ edoceatur nomen iſtius Regionis, ſuimque periculum, quod illi, à Tyranno impendeat, niſi maturè fugâ ſibi conſulat. Cauſam iſtius rei quærens,* Helenam *ibi aſſervari audit; quod quî fieri poſſet, miratur, cùm ſuam in antro cum ſociis* Helenam *manere putaret.* Helena *vero reſponſa* Theonoæ *de marito ſalvo referens,* Menelao *occurrit, primùm metu perculſa, deinde blandè compellata, poſtremò Maritum agnoſcit, qui novitate rei attonitus vix oculis ſuis fidem habet; donec planiùs diſceret, ſimulacrum tantùm aëreum & Deorum præſtigias eſſe eam, quam è* Trojâ *duxerat,* Helenam.

Hanc

Hanc rem Nuntius ſtatim confirmat, narrans, quomodò altera Helena *ex oculis ſociorum ſublata in æ-therem evanuerit. Hinc oſcula, complexus, lacrymæ; quibus miſcentur ſermones domeſtici.* Helena *oſtendit periculum, quod metuendum erat à Tyranno, ſimul ſuadens marito, ut fugam ſolus capeſceret; quod cùm ille facere recuſaret, in commune decernunt, aut fortitèr, ſi res ſic ferat, mori; aut ſimul, ſiquis faverit Deus, fugam adornare.*

ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΓΡΑΥΣ, ΕΛΕΝΗ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Με. Ὦ Τὰς τεθρίππους Οἰνομάου Πῖσαν κάτα
Πέλοψ ἁμίλλας ἐξαμιλληθείς ποτε,
Εἴθ' ὤφελες τόθ', ἡνίκ' ἔρανον εἰς θεοὺς
Πεισθεὶς ἐποίεις, ἐν θεοῖς λιπεῖν βίον,
Πρὶν τὸν ἐμὸν Ἀτρέα πατέρα γεννῆσαί ποτε,
Ὃς ἐξέφυσεν Ἀερόπης λέκτρων ἄπο,
Ἀγαμέμνον', ἐμέ τε Μενέλεων, κλεινὸν ζυγόν·
Πλεῖστον γὰρ οἶμαι, καὶ τόδ' οὐ κόμπῳ λέγω,
Στράτευμα κώπῃ διορίσας * Τροίαν ἔπι,
Τύραννος οὐδὲν πρὸς βίαν στρατηλατῶν,
Ἑκοῦσι δ' ἄρξας Ἑλλάδος νεανίαις.
Καὶ τοὺς μὲν οὐκ ἔτ' ὄντας, ἀριθμῆσαι πάρα,
Τοὺς δ' ἐκ θαλάσσης, ἀσμένους πεφευγότας,
Νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' εἰς οἴκους πάλιν.
Ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδμα πόντιον γλαυκῆς ἁλὸς
Τλήμων ἀλῶμαι χρόνον, ὅσονπερ Ἰλίου
Πύργους ἔπερσα, κεἰς πάτραν χρῄζων μολεῖν,
Οὐκ ἀξιοῦμαι τοῦδε πρὸς θεῶν τυχεῖν.
Λιβύης τ' ἐρήμους, ἀξένους τ' ἐπιδρομάς,
Πέπλευκα πάσας· χ' ὅταν ἐγγὺς ὦ πάτρας,
Πάλιν μ' ἀπωθεῖ πνεῦμα· κοὔποτ' οὔριον
Εἰσῆλθε λαῖφος, ὥστε μ' εἰς πάτραν μολεῖν.
Καὶ νῦν τάλας ναυαγός, ἀπολέσας φίλους,
Ἐξέπεσον εἰς γῆν τήνδε· ναῦς δὲ πρὸς πέτραις
Πολλοὺς ἀριθμοὺς ἄγνυται ναυαγίων.
Τρόπις δ' ἐλείφθη ποικίλων ἁρμοσμάτων,
Ἐφ' ἧς ἐσώθην μόλις ἀνελπίστῳ τύχῃ,
Ἑλένη τε, Τροίας ἣν ἀποσπάσας ἔχω.
Ὄνομα δὲ χώρας τῆσδε καὶ λαῶν, τίς ἦ,
Οὐκ οἶδ'· ὄχλον γὰρ εἰσπεσεῖν ᾐσχυνόμην,
Ὥσθ' ἱστορῆσαι τὰς ἐμὰς δυσχλαινίας,
Κρύπτων ὑπ' αἰδοῦς τὰς τύχας. " Ὅταν δ' ἀνὴρ,
" Πράξῃ κακῶς ὑψηλός, εἰς ἀηθίαν

* Canter. διορίσαι.

Men. O Qui circa Piſam Oenomai quadrijugum
Certamen viciſti aliqando *Pelops, qui curru Oenomaum ſuperaſti*,
Utinam tunc quando convivium inter deos
Faciebas *à patre in fruſta cõſectus*, inter deos reliquiſſes vitam,
Priuſquam olim generares patrem meum Atreum,
Qui ex congreſſu cum Aërope genuit
Agamemnonem, & me Menelaum, inclytum par.
Maximum enim credo (hoc autem ſine jactantiâ dico)
Exercitum ad Trojam remis traduxit
Rex, nullo modo per vim *tyrannicèque* copias ducens:
Sed imperans volentibus juvenibus Græciæ.
Et quidem horum nonnullos haud amplius vivẽtes numerare licet,
Alios verò, qui ex mari lubentèr effugerunt,
Ferentes retrò domum nomina mortuorum.
At ego ſupra undas cærulei maris
Miſer erro, ex quo tempore Ilii
Turres everti, & in patriam cupiens redire, *tamen*
A Diis dignus non judicor, qui hoc conſequar.
Libyæque deſerta *loca*, inhoſpitaleſque *barbarorum* incurſiones
Omnes prætemavigavi: & quando prope patriam ſum,
Ventus me rurſus *aliò* rejicit: nec adhuc *aura* ſecunda
Intravit *ac inflavit meæ navis* velum, ego in patriam redirem.
Et nunc miſer naufragus, amiſſis amicis,
Ejectus ſum in hanc terram: navis autem ad ſaxa
Multis numeris naufragiorum fracta eſt.
Carinâ verò *ſola mihi* relicta eſt variis *ex* compagibus,
In quâ ſervatus ſum ægrè, inſperato caſu,
Helenâque *mecum*, quam à Trojâ abſtractam duco.
Nomen autem regionis hujus, & populum quis ſit,
Non novi: turbam enim adire erubui,
Ut *nullus* ſpectaret meas veſtium ſordes,
Occultans præ pudore *meas* miſerias. " Quum enim vir
" Magnus in miſerias incidit, in novam ac inſolitâ vitæ rationem

V. 393. Ὦ τὰς τεθρίππους Οἰνομάου Πῖσαν κάτα) Vid. *Eurip.* in *Iphig.* Taur. ad v. 824. Item vid. *Diodor. Sicul.* l. 5. & *Natal. Com.* Mytholog. l. 7. c. 17. Ubi totam habes *Pelopis* Hiſtoriam; præcipuè de hoc Certamine inter *Pelopem* & *Oenomaum* Regem *Elidis* & *Piſæ* pro *Hippodamiâ*. J. Barnes. V. 395. Εἴθ' ὤφελες τόθ', ἡνίκ' ἔρανον εἰς θεοὺς Πεισθεὶς ἐποίεις) Pro πεισθεὶς olim legebatur ποιηθεὶς, *Scaliger* mutabat in πρησθεὶς, nec advertit illam vocem *Activam* eſſe, ideóque locum hic non habere. *Henricus Stephanus* jure igitur ex Veter. Codicibus πεισθεὶς reſtituit, à πείω ſeco, *Ibid.* Ἔρανον) Propriè ἔρανος ſecundum *Euſtathium* eſt, ἡ ἀπὸ κοινῆς συμβολῆς ἤγουν καταβολῆς καὶ δαπάνης πολλῶν τινων γινομένη εὐωχία. Quomodò autem *Pelops* à Patre *Tantalo* in Deorum convivio edendus proponebatur, ſuprà attigimus ad *Iphig.* Taur. v. 387. *J. Barnes.* V. 398. Ἀερόπης λέκτρων ἄπο) *Atrei* uxor, mater *Agamemnonis* & *Menelai* erat *Aërope*, quæ Adulterio à *Thyeſte* Mariti fratre corrupta ingentium malorum cauſa erat. De quâ re vid. *Euſtath.* fol. 1693. lin. 24. Hinc *Ovid.* Triſt. *Si non Aëropen frater ſceleratus amâſſet, Converſos ſolis non legeremus equos.* J. Barnes. V. 401. Διορίσας Τροίαν ἔπι) Novè hic dictum ab *Euripide* διορίζω, εἰς τόπον, ἢ ἐκ τόπου μεταβάλλω, πορεύομαι, ὅρους ἀμείβω. Ita infrà v. 834. Ἐκ γῆς διορισαίμεθ' ἂν πόδα. Videtur autem ad διορίσας, ἄρξας, vel στρατηλατῶν, intelligi ἦν, vel ἐπίσχανε. Vel διορίσαι legendum. *J. Barnes.* V. 407. Ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδμα) *Menelai* errores ipſum narrantem hic habes & *Homer.* Odyſſ. δ. V. 411. Ἀξένους τ' ἐπιδρομάς) *Joh. Brodæus* exponit ἐπιδρομὰς per ἐπιβάσεις, quod verbum ex omnibus iis, per quæ *Heſych.* ἐπιδρομὴ exponit, aptius huic loco videbatur: ſed nec ἐπιβάσεις, nec ἐπιδρομὰς hic locum habere poſſe puto; Mallem cum *Joſ. Scaligero* ἐπιδημίας legere: Sed nihil muto. *J. Barnes.* V. 413. Οὔριον) Subaudi πνεῦμα. Dicitur etiam οὐρία, ſubaudi πνοὴ, & οὖρος, ſubaudi ἄνεμος, & οὖρος ἄνεμος & οὐρία πνοὴ & οὔριον πνεῦμα ſimul leguntur; & οὖρος *Thema* omnium idem ſonat. *Hecub.* 900. Οὐ γὰρ ποντίας οὐρίας πνοὰς θεός. *J. Barnes.* V. 419. Ἐφ' ἧς) Refertur ad τρόπις. Malè ergò ἐφ' οἷς *H. Stephano* probatur. *J. Barnes.* V. 421. Ὄνομα δὲ χώρας τῆσδε καὶ λαῶν, τίς ἦ) Olim cum legebatur, Ὄνομα δὲ χώρας ἥδε καὶ λαῶν, gravi Verſûs jacturâ, legebat *H. Stephanus* Ὄνομα δὲ τῆσδε χώρας ἥδε καὶ λαῶν, metro neglecto; quartus enim pes ibi *Spondæus* eſt, quod nullo modo in *Iambo* admittendum. Quare ſi per M. SS. liceret, haud difficultèr ſcriberem Ὄνομα δὲ χώρας τῆσδε καὶ λαῶν, τίς ἦ, Certè hanc Lectionem ex Conjecturâ Lectori commendo, donec alia melior emerſerit: Quoniam *Canterus* & *Scaliger* nihil hic nobis ſuppeditant, *Æmilius Portus* & *Duportus* nihil boni; hic enim (*Duportus*) legit, Ὄνομα δὲ χώρας τῆσδε καὶ τοῦτο λαῶν, ridiculè χώρας ταύτης cum τοῦτο jungens: ille nihilo meliùs, Ὄνομα δὲ χώρας τῆσδε καὶ ταύτης λαῶν, quaſi eſſet, Ὄνομα χώρας τῆσδε καὶ λαῶν ταύτης χώρας. Cujus formæ phraſin nemo Veterum uſurpavit. *J. Barnes.* V. 424. Ὅταν δ' ἀνὴρ πράξῃ

κακῶς

κακῶς ὑψηλόθεν εἰς ἀήθειαν πίπτει κακίω τοῦ πάλαι δυσδαίμονος) *Æmilius Portus* pro ἀήθειαν legendum ſuadet ἀηδίαν minimè loci mentem aſſecutus, quam ſatis perſpectam habuit *Joh. Brodæus*, qui ſic exponit, *In inſuetam vitæ rationem incidit, & longè moleſtiorem, quàm qui diù anteà Miſer fuit.* Hunc verò locum ex *Hugonis Grotii* Verſione qui probè perpenderit, is ἀήθειαν optimâ ratione niti fatebitur --*Nam celſo ex loco Quicunque lapſus cecidit, inſuetus dolet, ſemperque miſeros miſeriis vincit ſuis.* Joſua Barnes.

“ Πίπτει κακίω τοῦ πάλαι δυσδαίμονος.
Χρεία δὲ τείρει μ'· οὔτε γὰρ * σῖτον πάρα, * ὁ σῖτος.
Οὔτ' ἀμφὶ χρῶτ' ἐσθῆτες· αὐτὰ δ' εἰκάσαι
Πάρεστι· ναὸς ἐκβόλοις ἀμπίσχομαι.
Πέπλους δὲ τοὺς πρὶν, λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα,
Χλιδάς τε, πόντος ἥρπασ'· ἐν δ' ἄντρου μυχοῖς
Κρύψας γυναῖκα τὴν κακῶν πάντων ἐμοὶ
Ἄρξασαν, ἥκω, τούς γε περιλελειμμένους
Φίλων φυλάσσειν τἄμ' ἀναγκάσας λέχη. * Vid. infra v. 481.
Μόνος δὲ * νοστῶ, τοῖς ἐκεῖ ζητῶν φίλοις
Τὰ πρόσφορ', ἤν πως ἐξερευνήσας λάβω.
Ἰδὼν δὲ δῶμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε,
Πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινὸς,
Προσῆλθον· “ ἐλπὶς δ' ἔκ τι πλουσίων δόμων
“ Λαβεῖν τι ναύταις· ἐκ δὲ μὴ 'χόντων βίον,
“ Οὐδ' εἰ θέλοιεν ὠφελεῖν, ἔχοιεν ἄν.
Ὠή· τίς ἂν πυλωρὸς ἐκ δόμων μόλοι,
Ὅστις διαγγείλειε τἄμ' εἴσω κακά;
Γρ. Τίς πρὸς πύλαισιν; οὐκ ἀπαλλάξῃ δόμων,
Καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἑστηκὼς πύλαις,
Ὄχλον παρέξεις δεσπόταις; ἢ κατθανῇ
Ἕλλην πεφυκὼς, οἷσιν οὐκ ἐπιστροφαί.
Με. Ὦ γραῖα, ταῦτα πάντ' ἔπη καλῶς λέγεις.
Ἔξεστι· πείσομαι γάρ· ἀλλ' ἄνες λόγον.
Χο. Ἄπελθ'· ἐμοὶ γὰρ τοῦτο προσκεῖται, ξένε,
Μηδένα πελάζειν τοῖσιδ' Ἑλλήνων δόμοις.
Με. Ἆ· μὴ προσείλει χεῖρα, μηδ' ὤθει βίᾳ.
Γρ. Πείθῃ γὰρ οὐδὲν, ὧν λέγω· σὺ δ' αἴτιος.
Με. Ἄγγειλον εἴσω δεσπόταισι τοῖσι σοῖς.
Γρ. Πικρῶς ἂν οἶμαί γ' ἀγγελεῖν τοὺς σοὺς λόγους.
Με. Ναυαγὸς ἥκω, ξένος, ἀσύλητον γένος.
Γρ. Οἶκον πρὸς ἄλλον νῦν τιν' ἀντὶ τοῦδ' ἴθι.
Με. Οὐκ· ἀλλ' ἔσω πάρειμι· καὶ σύ μοι πιθοῦ.
Γρ. Ὀχληρὸς ἴσθ' ὤν· καὶ τάχ' ὠσθήσῃ βίᾳ.
Με. Αἶ, αἶ· τὰ κλεινὰ ποῦ 'στί μοι στρατεύματα;
Γρ. Οὐκοῦν ἐκεῖ που σεμνὸς ἦσθ', οὐκ ἐνθάδε.
Με. Ὦ δαῖμον, ὡς ἀνάξι' ἠτιμώμεθα.
Γρ. Τί βλέφαρα τέγγεις δάκρυσι; πρὸς τίν' οἰκτρὸς εἶ;
Με. Πρὸς τὰς πάροιθεν συμφορὰς εὐδαίμονας.
Γρ. Οὐκοῦν ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις.
Με. Τίς δ' ἥδε χώρα; τοῦ δὲ βασίλειοι δόμοι;

“ Incidit deteriorem, quàm is qui pridem eſt infelix.
Neceſſitas verò me cruciat: nam neque cibus adeſt *mihi*,
Neque veſtes circa corpus. Hoc autem conjicere
Licet; Navis *enim fragmentis* ejecticiis tegor.
Peplos enim priores ſplendidáſque veſtes,
Deliciáſque mare rapuit; inque antri receſſu
Occultatâ uxore, quæ mihi omnium malorum
Cauſa fuit, venio reliquis
Sociis coactis ſervare meos lectos, *id eſt, Helenam uxorem.*
Solus verò oberro, quærens ſociis meis qui illic *ſunt*,
Res neceſſarias, ſicubi inveniens accipiam.
Conſpicatus autem hanc domum undique pinnis ornatam,
Et pulchras portas divitis alicujus viri, *huc*
Acceſſi. “ Spes enim *eſt* ex opulentis ædibus *me*
“ Accepturum aliquid *meis* nautis. Nam ex nihil habentibus,
“ Nè quidem ſi velint juvare, obtinuerint aliquid.
Ohe. Quis janitor veniet ex ædibus,
Qui narret mea mala intrò?
An. Quis *eſt* ad fores? non diſcedes ab ædibus,
Nec ſtans ad fores atrii
Moleſtiam præbebis dominis? aut morieris,
Cum ſis Græcus, quibus non *conceditur* reditus *ex hâc terrâ*.
Men. O anus, hæc omnia verba rectè dicis;
Licet *tibi ſic loqui*; parebo igitur. ſed *tamen hunc* omitte ſermonem.
An. Abi, nam hoc *munus* mihi incumbit, ô hoſpes,
Nè quis Græcus accedat ad hanc domum.
Men. Ah! nè afferas *mihi* manus, neque per vim *me* pellas.
An. Non enim obtemperas illis, quæ dico: culpandus igitur es.
Men. Nuncia intùs tuis dominis.
An. Vereor, nè acerbum ſiat tibi, ſi intùs tua verba nunciem.
Men. Venio naufragus, hoſpes. non violandum *hominum* genus.
An. Vade nunc ad aliam aliquam domum pro iſtâ.
Men. Non *faciam*, ſed intrabo: tu verò pare mihi.
An. Scito te eſſe moleſtum, & mox depelleris vi.
Men. Heu, heu, ubi ſunt mei egregii exercitus?
An. Illic igitur fortaſſe fuiſti Venerandus, non hîc.
Men. O Fortuna, quàm indignâ contumeliâ afficimur?
An. Quare palpebras humectas lachrymis? quid doles?
Men. Priorem felicitatem *à nobis amiſſam doleo.*
An. Igitur diſcedens des has lacrymas tuis amicis.
Men. Quænam hæc regio? cujus *ſunt* iſtæ regiæ ædes?

V. 427. Οὐ γὰρ σῖτον πάρα) ὁ σῖτος, πυρὸς ἀποπεφρυγμένος, τὸ δὲ σῖτα καὶ σιτίον, πυροὶ εἰς βρῶσιν κατεσκευασμένοι, εἴτουν ὁ ἄρτος, teste *Euſtathio* fol. 726. lin. 38. &c. Sed & in Maſculino genere de panibus & quovis cibo quoque uſurpatur, ut *Hom.* Odyſſ. π. v. 83. Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα Ἔδμεναι. *Jeſua Barnes.* V. 448. Ὦ γραῖα, ταῦτα πάντ' ἔπη) Olim ſcriptum erat ταῦτα ταῦτ' ἔπη, *Canterus* πάντ' pro ταῦτ' legebat, quam tamen Lectionem *Æmilius Portus*, Homo nimirùm terſis auribus, non ſatis pro merito ſuo probabat, dicit enim. *Sed ſi nihil mutes, ἐπαναδίπλωσιν eſſe dices.* Cùm tamen, ut mihi videtur, nè minimus figuræ iſti locus hic eſſe poteſt. Sed *Canteri* conjecturam *Scaliger* confirmavit, *Hen. Stephanus* certam invenit, inquiens, *Aſſentior Veteribus Codicibus, in quibus ſcriptum eſt,* ταῦτα πάντ' ἔπη, *Neque enim hic illa Repetitio nominis* ταῦτα *locum habere videtur.* Quare & Nos in textum admiſimus Calculo noſtro comprobatum. *Joſua Barnes.* V. 451. Τοῖσιδ') Unicâ voce legendum pro τοῖσδε, ſicut τοῖσδεσι. Idem infra ad v. 495. Quare *Æmil. Portus* fruſtra hic monet, quod nemo unquam negavit. Notandum autem eſt, Τοῖσιδ' & τοῖσδεσι accentu variari, quia in priori, quum δ' ſit Encliticum adductitium, accentum ſuum transferat, in altero quum medio ſit exceptum, nihilo minùs Circumflexum occupare ſuam ſyllabam; quaſi eſſet τοῖσδε. Nec mirandum eſt, quod *Circumflexus* ſit in Antepenultimâ, quia id non propriè ſit magis in τοῖσδεσι, pro τοῖσδε, quam in οἷσπερ, ὧντινων, pro οἷς περ, ὧν τινων &c. *Jeſua Barnes.* V. 452. Προσείλει) Metri causâ pro προσείλεε, ab εἰλέω, ut rectè *Æmil. Portus.* Quanquam & προσεῖλλε legi poſſet, quum λ'. ſit ἐκτεταμένον· Ut in ἐλλόεσσα apud *Homerum* & *Mellos* apud *Perſium.* Vid. quæ Nos ſuprà ad *Iphig.* Aul. v. 382. & *Iphig.* Taur. v. 1378. *Jeſua Barnes.* V. 456. Ξένος ἀσύλητον γένος) Hoſpites *Jovi* Hoſpitali curæ erant, ſecundùm illud *Homeri* Odyſſ. ζ. v. 207. Πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες Ξεῖνοί τε πτωχοί τε. Item ξ. v. 56. Ξεῖν', οὔ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι, Ξεῖνον ἀτιμῆσαι· Πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες Ξεῖνοί τε πτωχοί τε.

Γρ. Πρωτεὺς τάδ᾽ οἰκεῖ δώματ᾽· Αἴγυπτος δὲ γῆ.
Με. Αἴγυπτος; ὢ δύστηνος, οἷ πέπλευκ᾽ ἄρα.
Γρ. Τί δὴ τὸ Νείλου μεμπτόν ἐστί σοι γένος;
Με. Οὐ τοῦτ᾽ ἐμέμφθην· τὰς ἐμὰς στένω τύχας.
Γρ. Πολλοὶ κακῶς πράσσουσιν, οὐ σὺ δὴ μόνος.
Με. Ἔστ᾽ οὖν ἐν οἴκοις, ὅν τιν᾽ ὀνομάζεις, ἄναξ;
Γρ. Τόδ᾽ ἐστὶν αὐτοῦ μνῆμα· παῖς δ᾽ ἄρχει χθονός.
Με. Ποῦ δῆτ᾽ ἂν εἴη; πότερον ἐκτὸς, ἢ ᾽ν δόμοις;
Γρ. Οὐκ ἔνδον· Ἕλλησιν δὲ πολεμιώτατος.
Με. Τίν᾽ αἰτίαν σχὼν, ἧς ἐπηυρόμην ἐγώ;
Γρ. Ἑλένη κατ᾽ οἴκους ἐστὶ τούσδ᾽, ἡ τοῦ Διός.
Με. Πῶς φῄς; τίν᾽ εἶπας μῦθον; αὖθίς μοι φράσον.
Γρ. Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατὰ Σπάρτην ποτ᾽ ἦν.
Με. Πόθεν μολοῦσα; τίνα τὸ πρᾶγμ᾽ ἔχει λόγον;
Γρ. Λακεδαίμονος γῆς δεῦρο * νοστήσασ᾽ ἄπο.
Με. Πότ᾽, οὔ τι που λελήσμεθ᾽ ἐξ ἄντρων λέχους;
Γρ. Πρὶν τοὺς Ἀχαιοὺς, ὦ ξέν᾽, εἰς Τροίαν μολεῖν.
Ἀλλ᾽ ἕρπ᾽ ἀπ᾽ οἴκων· ἔστι γάρ τις ἐν δόμοις
Τύχη τύραννος, ᾗ ταράσσεται δόμος.
Καιρὸν γὰρ οὐδὲν ἦλθες· ἢν δὲ δεσπότης
Λάβῃ σε, θάνατος ξένιά σοι γενήσεται.
Εὔνους γάρ εἰμ᾽ Ἕλλησιν, * οὐχ ὅσον πικροὺς
Λόγους ἔδωκα, δεσπότην φοβουμένη.
Με. Τί φῶ; τί λέξω; συμφορὰς γὰρ ἀθλίας
Ἐκ τῶν πάροιθεν τὰς παρεστώσας κλύω,
Εἰ τὴν μὲν αἱρεθεῖσαν ἐκ Τροίας ἄγων
Ἥκω δάμαρτα, καὶ κατ᾽ ἄντρα σώζεται·
Ὄνομα δὲ ταυτὸν τῆς ἐμῆς ἔχουσά τις
Δάμαρτος ἄλλη, τοῖσδ᾽ ἐναίει δόμοις.
Διός γ᾽ ἔλεξε παῖδά νιν πεφυκέναι.
Ἀλλ᾽ ἦ τις ἐστὶ Ζηνὸς ὄνομ᾽ ἔχων ἀνὴρ
Νείλου παρ᾽ ὄχθας; εἷς γὰρ ὅ γε κατ᾽ οὐρανόν.
Σπάρτη δὲ ποῦ γῆς ἐστὶ, πλὴν ἵν᾽ αἱ ῥοαὶ
Τοῦ καλλιδόνακός εἰσιν Εὐρώτα μόνον;
Ἁπλοῦν δὲ Τυνδάρειον ὄνομα κλῄζεται.
Λακεδαίμονος δὲ γαῖά τις ξυνώνυμος,
Τροίας τ᾽; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω τί χρὴ λέγειν.
Πολλοὶ γὰρ, ὡς εἴξασιν, ἐν πολλῇ χθονὶ,
Ὀνόματα ταὔτ᾽ ἔχουσι, καὶ πόλις πόλει,
Γυνὴ γυναικί τ᾽· οὐδὲν οὖν θαυμαστέον·
Οὐδ᾽ αὖ τὸ δεινὸν προσπόλου φευξούμεθα.
Ἀνὴρ γὰρ οὐδεὶς ὧδε βάρβαρος φρένας,
Ὃς ὄνομ᾽ ἀκούσας τοὐμὸν, οὐ δώσει βοράν.
Κλεινὸν τὸ Τροίας πῦρ· ἐγὼ δ᾽, ὃς ἧψά νιν
Μενέλαος, οὐκ ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί.
Δόμων ἄνακτα προσμενῶ γ᾽· ἔχει δέ μοι

* Vid. supra v. 435.

* an οὐδ᾽ ὅσον;

An. Proteus hanc domû incolit: terra verò hæc *vocatur* Ægyptus.
Men. Ægyptus? ô me infelicem, quo igitur navigavi!
An. An verò tu contemnis gentem Nili?
Men. Non iſtam contemno: *ſed* gemo meam fortunam.
An. Multi ſunt infelices, non tu ſolus.
Men. Eſtne igitur domi rex, de quo dicis?
An. Hoc eſt ejus ſepulchrum, filius verò eſt dominus terræ.
Men. Ubi verò eſt? Utrum foris, an domi?
An. Non *eſt* intùs; Græcis autem eſt infenſiſſimus.
Men. Quam cauſam habet, quam ego luo?
An. Helena eſt in his ædibus, filia Jovis.
Men. Quomodo ais? quem ſermonem dixiſti? dic mihi iterum.
An. Filia Tyndarei, quæ Spartæ quondam erat.
Men. Unde profecta? quam rationem iſta res habet?
An. Ex agro Laconico huc profecta.
Men. Quando? num ſpoliati ſumus, conjuge *ereptâ* ex antro?
An. Priuſquam Græci venirent ad Trojam, o hoſpes.
Quare diſcede à domo: nam eſt quædam in domo
Plaga regia, qua turbatur domus.
Non veniſti tempeſtivè: ſi verò dominus
Ceperit te, mors erit tibi loco xeniorum.
Benevola enim ſum Græcis: ſed tamen aſperos
Sermones *tibi* dedi, timens dominum *meum*.
Men. Quid dicam? quid loquar? miſeras enim ærumnas
Audio prioribus nunc accedentes:
Si adducens receptam ex Trojâ
Conjugem venio, & *ſi illa, quæ* in antro *latet*, ſervatur,
Nomen verò idem habens, quod mea, aliqua
Uxor alia, in his habitat ædibus.
Dixit enim *anus hæc*, eam eſſe filiam Jovis:
Sed an eſt aliquis vir, qui habet nomen Jovis,
Ad ripam Nili? nam qui in cœlo eſt, unicus eſt.
Ubi verò terrarum eſt Sparta, niſi *ibi*, ubi fluenta
Sunt Eurotæ, qui habet pulchros calamos, tantùm?
Unum verò eſt nomen Tyndarei, quod ſic vocatur.
An eſt aliqua terra, quæ idem nomen habeat cum Lacedæmone,
Et Trojâ? ego certè non habeo quid dicam.
Multi enim, ut videtur, in diverſis regionibus
Habent eadem nomina, & civitas cum civitate,
Et mulier cum muliere: non *eſt* igitur mirandum.
Neque rurſus fugiemus terribile illud *dictum* Janitricis.
Nullus enim *vir eſt* tam barbaro animo
Qui audito meo nomine, non ſit daturus cibum.
Notus *eſt* ignis Trojæ: egóque, qui accendi ipſum,
Menelaus, non ſum ignotus in ullâ regione.
Expectabo igitur dominum domûs: ſed *illa res* habet mihi

V. 481. Δεῦρο νοστήσασ᾽ ἄπο) Hoc in loco apertè liquet, Verbum νοστέω pro ſimplici ἔρχομαι uſurpari, ſicut antè obſervavimus ad *Rheſ.* v. 427. *Joſua Barnes.* V. 482. Πότ᾽; οὔ τι που λελήσμεθ᾽ ἐξ ἄντρων λέχους;) λελῄσμεθ᾽ omninò ſcribendum cum ι ſubſcripto, à ληΐζομαι, ex *Joh. Brodæi, Æmiliique Porti* ſententiâ; nihil enim hic loci habet λελήσμεθ᾽, à λήθω vel λανθάνω, obliviſcor. Notandum eſt autem dictionem Πότ᾽; tantùm audibilitèr pronuntiâſſe *Menelaum*; reliquam verſûs partem ſecum mirabundus muſſitat, ut in noſtris Scenis fieri ſæpenumerò videmus. *Joſua Barnes.* V. 486. Καιρὸν γὰρ οὐδὲν ἦλθες) ἀκαίρως ἦλθες. Subaudi εἰς vel κατά. *Idem.* V. 488. Οὐχ ὅσον) *Non quale ex verbis conjicias; Amica enim quum ſim, dura tibi cogor loqui, ne duriora hic inventus patiaris.* Olim legere malui, Οὐδ᾽ ὅσον, nihilominus. Judicent Docti. *J. Barnes.* V. 494. Ὄνομα δὲ ταυτὸν) De ταυτὸν, pro ταυτὸ, quod pro τὸ αὐτὸ, vid. quæ Nos ad *Heraclid.* v. 408. V. 500. Τοῦ καλλιδόνακός εἰσιν Εὐρώτα) *Eurotam* fluvium *Laconiæ* plus ſemel memoravimus, & ſpeciatim ſuprà ad v. 161. Illum autē Arundinibus præcipuè conſitum Poetæ plurimi memorant, ſic *Theogn.* v. 783. Σπάρτην τ᾽ Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστυ. Et ſupra *Euripid.* hujus Fabulæ v. 355. Τὸν ὑδρόεντα δόνακι χλωρὸν Εὐρώταν. Supra item *Euripides* ad hujus Fabulæ v. 210. De eodem hoc fluvio, Γυμνάσιά τε δονακόεντος Εὐρώτα. Δόναξ autem (*Ionicè* δοῦναξ, ut *Antholog.* p. 412. & *Doricè* δώναξ *Theocrito*) propriè *Calami* quoddam genus denotat, de quo videſis *Plinii* l. 16. c. 36. & generalitèr omne *Arundinis & Calami* genus, item *Fiſtulam*: necnon *Sagittam*, ſic πτηνὸς δόναξ, alata ſagitta, *Antholog.* Quin *Homer.* Iliad. Λ. v. 583. Ἑλκάδη δὲ δόναξ, de ſagittâ cuſpidis experti. Et & *Calamus ſcriptorius*, Unde & Nos olim extempore luſimus de Poetarum Inſtrumentis ---Πρῶτα Δόναξ, μετέπειτα Μέλαν, τετράτη πέλε Χάρτη· Τὰ τρία τῶν Μουσῶν ὄργανα Πιερίδων. *J. Barnes.* V. 504. Εἴξασι) pro ἐοίκασι, *Bœoticè*, vide quæ Nos ſupra ad *Iphigen.* Aul. v. 848. V. 512. Ἔχει δέ μοι) Τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα ἐν τῷ προσπολεύειν Θεοκλύμενον.

Διπλᾶς

Διοσσοὺς φυλάξεις· ἢν μὲν ὠμόφρων τις ᾖ,
Κρύψας ἐμαυτὸν, εἶμι πρὸς ναυάγια.
Ἢν δ' ἐνδιδῷ τι μαλθακὸν, τὰ πρόσφορα
Τῆς νῦν παρούσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.
« Κακῶν δὲ τοῦθ' ἡμῖν ἔσχατον τοῖς ἀθλίοις,
« Ἄλλους τυράννους, αὐτὸν ὄντα βασιλέα,
« Βίον προσαιτεῖν· ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει.
« Λόγος γάρ ἐστιν οὐκ ἐμὸς, σοφῶν δ' ἔπος,
« Δεινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύειν πλέον.

Σύστημα.

Χο. Ἤκουσα τᾶς θεσπιῳδοῦ κόρας,
Ἃ χρήζουσ' ἐφάνη τυράννοις
Δόμοις, ὡς Μενέλαος οὔπω
Μελαμφαὲς οἴχεται
Δι' ἔρεβος, χθονὶ κρυφθεὶς,
Ἀλλ' ἔτι κατ' οἶδμ' ἅλιον
Τρυχόμενος, οὔπω λιμένων
Ψαύσειε πατρίας γᾶς,
Ἀλατείᾳ βιότου
Ταλαίφρων, ἄφιλος φίλων,
Παντοδαπᾶς ἐπὶ γᾶς
Πόδα χριμπτόμενος εἰναλίῳ
Κώπᾳ, Τρῳάδος ἐκ γᾶς.

Ἴαμβοι.

Ἑλέ. Ἥδ' αὖ τάφου τοῦδ' εἰς ἕδρας ἐγὼ πάλιν
Στείχω, μαθοῦσα Θεονόης φίλους λόγους,
Ἣ πάντ' ἀληθῶς οἶδε· φησὶ δ' ἐν φάει
Πόσιν τὸν ἀμὸν ζῶντα φέγγος εἰσορᾶν,
Πορθμοὺς δ' ἀλᾶσθαι μυρίους πεπλωκότα
Ἐκεῖσε κᾀκεῖσ', οὐδ' ἀγύμναστον πλάναις
Ἥξειν, ὅταν δὴ πημάτων λάβῃ τέλος.
Ἓν δ' οὐκ ἔλεξεν, εἰ μολὼν σωθήσεται.
Ἐγὼ δ' ἀπέστην τοῦτ' ἐρωτῆσαι σαφῶς,
Ἡσθεῖσ', ἐπεί νιν εἶπέ μοι σεσωσμένον.
Ἐγγὺς δέ νιν που τῆσδ' ἔφασκ' εἶναι χθονὸς,
Ναυαγὸν ἐκπεσόντα σὺν παύροις φίλοις·
Ὡς μοι πόθ' ἥξεις, ὡς ποθεινὸς ἂν μόλοις.
Ἔα, τίς οὗτος; οὔ τί που κρυπτεύομαι
Πρωτέως ἀσέπτου παιδὸς ἐκ βουλευμάτων;
Οὐχ ὡς δρομαία πῶλος, ἢ Βάκχη θεοῦ,
Τάφῳ ξυνάψω κῶλον; ἄγριος δέ τις
Μορφὴν ὅδ' ἐστὶν, ὅς με θηρᾶται λαβεῖν.
Με. Σὲ τὴν ὄρυγμα δεινὸν ἡμιλλημένην

Duplicem cautionem. Si quidem eſt crudelis,
Occultans me, ibo ad fractas tabulas navis:
Si vero ſe facilem præbuerit, neceſſaria *ſubſidia*
Præſenti calamitati petam:
" Malorum verò nobis miſeris *illud eſt* extremum,
" Quòd ab aliis tyrannis, ipſe qui ſum rex,
" Petere cogor victum: ſed hoc neceſſarium eſt.
" Non eſt autem meus ſermo, ſed ſapientum,
" Nihil eſſe valentius gravi neceſſitate.

Syſtema.

Cho. Audivi ex fatidicâ puellâ, *Theonoe*,
Quæ oraculum-reddens declaravit in regiis
Ædibus, quòd Menelaus, nondum
Nigrum abiit
Per Erebum, humo tectus.
Sed adhuc ſupra fluctus marinos
Vexatus, nondum portus
Patriæ terræ poſſit attingere,
Propter errationem vitæ, *propter erraticam vitam*,
Miſer, ſine amicis,
Ad omnem terram
Admovens pedem marino
Remo ex terrâ Trojanâ *profectus*.

Helena.

At ego ad ſedem hujus ſepulchri iterum
Vado, poſtquam cognovi charos ſermones Theonoes,
Quæ omnia bene ſcit: dicit autem in luce *verſantem*
Meum maritum viventem intueri lucem,
Navigióque trajectis ſexcentis fretis errare
Huc & illuc, nec inexercitatum erroribus
Venturum, quando pervenerit ad finem malorum.
Unum verò non dixit, num ſalvus ſit venturus.
Ego autem id percontari palàm deſtiti,
Delectata, quòd eum ſalvum *eſſe* mihi dixit.
Et nunc prope hanc terram eſſe dicebat,
Ejectum naufragio cum paucis amicis:
Utinam mihi tandem *Menelae*, venias, quàm deſideratus venies.
Age quis eſt iſte? numquid occultis inſidiis captor
Ex inſidioſis conſiliis impii filii Protei?
Non tanquam equa currens, aut Baccha Dei *Bacchi*,
Admovebo pedem ſepulcro? ferus autem quidam
Aſpectu eſt iſte, qui me venando conatur capere.
Men. Te feſtinantem ad terribilem foſſam

V. 517. Κακῶν δὲ τοῦθ' ἡμῖν ἔσχατον τοῖς ἀθλίοις. Ἄλλους τυράννους, αὐτὸν ὄντα βασιλέα, Βίον προσαιτεῖν.) Hunc locum Duorum Regum Fratrum *Anglorum* exulantium neceſſitatibus accommodiſſimum ſic vertit *Hugo Grotius*, in *Excerptis*, *Malum meis hoc deerat extremum Malis, Reges ut alios, ipſe Rex olim, prece Alimenta peterem: ſed jubet Neceſſitas. Non eſt meum iſtud, ſed catum dictum Vetus; Neceſſitate nil gravi pollentius.* V. 521. Δεινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύειν πλέον) Zenobius in Parœmia, Δεινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχυρότερον. Et *Eraſmus*, *Adverſum Neceſſitatem nè Dii quidem reſiſtunt.* Memoratur & *Thaletis* Apophthegma, Ἰσχυρότατον Ἀνάγκη. *Johannes Brodæus.* Adde illud Vulgare, *Neceſſitas non habet legem.* V. 523. Ἃ χρήζουσ' ἐφάνη τυράννοις Δόμοις) Dubitatur an χρήζω præter *Volo*, *Peto*, *Egeo*, ſignificet etiam χρέω, Oraculum edo, vel χρηματίζω; affirmatur ab his, & *Athenæus* in partes ducitur, l. 8. ὁ Θεὸς αὐτοῖς ἔχρηζεν· Sunt qui dicunt ibi ἔχρησεν legi debere; poteſt eodem modo & hic χρῄσασ' legi. Verum enimverò apud *Æſchylum* occurrit hoc Verbum, ut nonnulli putant, in iſto ſenſu, *Choeph.* v. 338. Ἀλλ' ἔτ' ἂν ἐκ τῶνδε θεὸς χρῄζων θείη κελάδους εὐφθογγοτέρους, ad quem locum *Scholiaſt.* χρῄζων) ὁ χρησμῳδῶν Ἀπόλλων. Et ſanè, quanquam *H. Stephanus* nullibi aliàs, quàm apud *Athenæum* prædicto in loco, hanc vocem ſe reperiſſe dicat, Etymologicum tamen *Euripidi* favet, χρῄζω, ἡνίκα σημαίνει τὸ δέομαι ἔχει &c. ὅτε δὲ σημαίνει τὸ χρησμῳδῶ, ἐστὶν ἀντὶ τοῦ ἰῶ- χρείαν ἔχουσι πληθύντα, καίτοι τῆς ἐτυμολογίας ἀπαιτούσης σὺν τῷ ι. γράφεσθαι. Παρὰ γὰρ τὴν χρείαν ἐστί· τοὺς γὰρ μαθεῖν, χρησμῳδεῖ ὁ θεός. ἀλλὰ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ σημαίνοντος τὸ δέομαι, οὐκ ἔχει τὸ ι. Quòd autem tot inſtantias τοῦ χρέω pro χρησμῳδέω tam operosè congeſſit *Joh. Brodæus*, non erat opus; non enim de illo verbo unquam dubitatum; de hoc [illegible]. *Joſua Barnes.* V. 530. Ἀλατείᾳ) *Doricè* pro ἀλητείᾳ. V. 531. Ἄφιλος φίλων) *Pleonaſmus* Poeticus, ut ἄπαις παίδων, Vid. quæ Nos ad *Androm.* v. 612. V. 540. Ἐκεῖσε, κᾀκεῖσ') Quum olim corruptè legeretur, ἐκεῖσ' ἐκεῖσε, οὐδ' &c.) Cum ineleganti hiatu, *Canterus* conjectabat benè legi debere ἐκεῖσε κᾀκεῖσ', *Scaliger*, ἐκεῖσ' ἐκεῖθεν; ſed *Canteri* Lectionem hic præfero, quia *Euripidea* eſt, ſic *Androm.* v. 1131. Ἐκεῖσε, κᾀκεῖσ' ἀσπίδ' ἐκτείνων χερί. Sic infrà hujus Fabulæ v. 719. Ἐκεῖσε κᾀκεῖσ' ἀναφέρων, ὁ μὲν πονεῖ. *Joſua Barnes.* V. 549. Βουλευμάτων) ἐνεδρῶν, Inſidiarum. *Joſeph. Scaliger.* V. 553. Σὲ τὴν ὄρυγμα δεινὸν ἡμιλλημένην &c.) Hunc locum corruptum fuiſſe ſciebat *Henricus Stephanus*, qui ex Veteribus Codicibus καλῶ poſt τύμβου primus reſtituendo ad-

didit; utinam & aliam omnem dubitationem removiſſet, pro ὄρυμα enim *Joſ. Scaliger* legere mavult ὄρμαν, quod ego maximoperè non laudo, eſt autem ὄρυμα, πέδημα, δρόμον μετ' ἀναπηδήσεως ἔμφοβον· χαλῶ autem cum *Scaligero* mallem pro nomine, quàm pro verbo χαλῶ capi; & pro 'πὶ δ' ego πόδ' lego, ut ſit χαλῶ πόδ', ſubaudiri enim poteſt etiam χαλῶ vel προσφωνῶ. Tum verò & τ' delendum. *Joſua Barnes.*

Τύμβου χαλῶ 'πὶ δ' ἐμπύρους τ' ὀρθοστάδας·
Μεῖνον· τί φεύγεις, ὡς δέμας δείξασα σὸν,
Ἔκπληξιν ἡμῖν, ἀφασίαν τε προστιθεῖς.
Ελέ. Ἀδικούμεθ', ὦ γυναῖκες· εἰργόμεσθα γὰρ
Τάφου, πρὸς ἀνδρὸς τοῦδε· καί μ' ἑλὼν, θέλει
Δοῦναι τυράννοις, ὧν ἐφεύγομεν γάμους.
Με. Οὐ κλῶπές ἐσμεν, οὐχ ὑπηρέται κακῶν.
Ελέ. Καὶ μὴν στολήν γ' ἄμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις.
Με. Στῆσον, φόβου μεθεῖσα, λαιψηρὸν πόδα.
Ελέ. Ἵστημ', ἐπεί γε τοῦδ' ἐφάπτομαι τόπου.
Με. Τίς εἶ; τίν' ὄψιν σὴν, γύναι, προσδέρκομαι;
Ελέ. Σὺ δ' εἶ τίς; αὐτὸς γάρ σε, κἄμ' ἔχει λόγος.
Με. Οὐπώποτ' εἶδον προσφερέστερον δέμας.
Ὦ θεοί. Θεὸς γὰρ καὶ τὸ γιγνώσκειν φίλους.
Ελέ. Ἑλληνίς· ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.
Με. Ἑλένῃ σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' εἶδον, γύναι.
Ελέ. Ἐγὼ δὲ Μενέλεῳ γε σ'· οὐδ' ἔχω, τί φῶ.
Με. Ἔγνως γὰρ ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.
Ελέ. Ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.
Με. Ποίας δάμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.
Ελέ. Ἥν σοι δίδωσι Τυνδάρεως, ἐμὸς πατήρ.
Με. Ὦ φωσφόρ' Ἑκάτη, πέμπε φάσματ' εὐμενῆ.
Ελέ. Οὐ νυκτίφαντον πρόπολον ἐνοδίας μ' ὁρᾷς.
Με. Οὐ μὴν γυναικῶν γ' εἷς δυοῖν ἔφυν πόσις.
Ελέ. Ποίων δὲ λέκτρων δεσπότης ἄλλων ἔφυς;
Με. Ἣν ἄντρα κεύθει, κἀκ Φρυγῶν κομίζομαι.
Ελέ. Οὐκ ἔστιν ἄλλη σή τις ἀντ' ἐμοῦ γυνή.
Με. Ἦ που φρονῶ μὲν εὖ, τὸ δ' ὄμμα μου νοσεῖ;
Ελέ. Οὐ γάρ με λεύσσων σὴν δάμαρθ' ὁρᾶν δοκεῖς;
Με. Τὸ σῶμ' ὅμοιον, τὸ δὲ σαφές μ' ἀποστερεῖ.
Ελέ. Σκέψαι· τί σοι δεῖ; τίς δέ σου σοφώτερος;
Με. Ἔοικας· οὔτοι τοῦτό γ' ἐξαρνήσομαι.
Ελέ. Τίς οὖν διδάξει σ' ἄλλος, ἢ τὰ σά γ' ὄμματα;
Με. Ἐκεῖ νοσοῦμεν, ὅτι δάμαρτ' ἄλλην ἔχω.
Ελέ. Οὐκ ἦλθον εἰς γῆν Τρῳάδ', ἀλλ' εἴδωλον ἦν.
Με. Καὶ τίς βλέποντα σώματ' ἐξεργάζεται;
Ελέ. Αἰθὴρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἔχεις λέχη.

Sepulcri, & ad ſacras placentas in ignem-conjectas, voco.
Mane, quare fugis? ut oſtendens tuum corpus,
Admirationem nobis & ſtuporem offers.
Hel. Vim patimur, ô mulieres. Arcemur enim
A ſepulcro, ab hoc viro, & me captam vult
Dare tyrannis, i.e. *Theoclymeno*, quorum fugimus nuptias.
Men. Non ſumus prædones, neque miniſtri malorum.
Hel. Atqui deformem veſtem habes circa corpus.
Men. Siſte celerem pedem, omittens timorem.
Hel. Siſto, poſtquam attigi hunc locum, i.e. *ſepulcrum Protei*.
Men. Quænam es? quam tuam ſpeciem video, mulier?
Hel. Tu v. quis es? Eadem enim te, quæ me, *dubitationis* habet ratio.
Men. Nunquam vidi *Helenæ* ſimiliorem corpore.
O dii! nam Dei beneficium eſt hoc etiam agnoſcere amicos.
Hel. Græca *ſum*. Sed & tuum *genus* cupio ſcire.
Men. Video te Helenæ maximè ſimilem, ô mulier.
Hel. Et ego te Menelao, nec habeo quod dicam.
Men. Rectè profectò agnoſcis miſerrimum virum.
Hel. O ſerò veniens in manus conjugis tuæ.
Men. Qualis conjugis? *ne* attingas meam veſtem.
Hel. Quam tibi Tyndareus pater meus dedit.
Men. O Hecate lucifera, ſpectra nobis offer læta.
Hel. Non vides me nocturnam miniſtram Hecatæ.
Men. At certè non ſum maritus duarum conjugum.
Hel. Quorum verò lectorũ aliorũ, *cujus alterius uxoris* domin. es?
Me. *Illius*, quam antrum occultat, & *quam* ex Phrygibus adduco.
Hel. Non habes aliam uxorem præter me.
Men. An v. ſanâ mente quidẽ ſum; at oculi mei laborãt, *hallucinan.*
Hel. An non videris videre tuam conjugem, cum me vides?
Men. Corpus *quidem eſt* ſimile, ſed certa cognitio mihi deeſt.
Hel. Conſidera: quid tibi deeſt? quis te prudentior *eſt*?
Men. Similis es: hoc non poſſum negare.
Hel. Quis igitur alius te docebit, niſi oculi tui?
Me. Hîc quidem re hallucinamur, quia habeo aliam uxorem.
Hel. Ego non veni in terram Trojanam, ſed erat ſimulacrum.
Men. Quis verò poteſt facere corpora videntia?
Hel. Æther, unde tu habes conjugem divinitus factam.

V. 554. Ὀρθοστάδας) *Heſychius* & *Phavorinus*, Ὀρθοστάδην, εἶδος πέμματος. Et *Pollux* Onomaſtic. ἱερῶν τι ἄρτε τι εἶδος. Utrum verò ὀρθοστάτας, ut Veteres editiones præferunt, an ὀρθοστάδας, ut hi Lexicographi legunt; quod magis mihi arridet, modò non ut illi ab ὀρθοστάδην, ſed ab ὀρθοστὰς, άδος, deducatur; id Lectori judicandum relinquo. V. 559. Δοῦναι Τυράννοις, ὧν ἐφεύγομεν γάμους) Τυράννοις apertè hic pro Τυράννῳ, i.e. *Theoclymeno*, Pluralis *pro* Singulari; ſic dicimus aliquandò, ſint *Mecænates*, non deerunt, *Flacce*, *Marones*. Cur mihi *Metellos* & *Scipiones* objicis? ſunt & Nobis *Hannibales*, ſunt *Amilcares*, nec *Didones* quidem noſtræ *Romulis* veſtris aut *Æneis* minores extitêre. *Joſua Barnes.* V. 561. Καὶ μὴν στολήν γ' ἄμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις) *Euripides* ſæpe veteribus Comicis deriſui habitus, quòd pauperes, & mendicos & malè veſtitos *Heroas* in Scenam produxerit. *Ariſtoph.* Acharnenſ. fol. 279. Ἀπὲρ τὰ τὰ ῥάκι' ἐκ Τραγῳδίας ἔχεις) *Scholiaſt.* Τὰ ῥάκια) ὅτως αὐτὸν (Εὐριπίδην) ἐπιδιαπαίζουσιν ἐν ῥάκεσι καθιζόμενον, καὶ πειρῶντα τὰς τραγῳδίας· Κωμῳδεῖ γὰρ αὐτὸν ὡς πτωχὰς καὶ πενητὰς εἰσάγοντα τοὺς ἥρωας. Tales fuêre *Oeneus* jam ſenex & regno pulſus, ab *Agrii* filiis, poſt mortem *Tydei*; item cæcus *Phœnix*; claudus & mendicans *Philoctetes*; Exul, Miſer, Claudus & Melancholicus *Bellerophon*; Pauper & errabundus *Thyeſtes*, pauperrimus, claudus, mendicus *Telephus*, & jam hic *Menelaus* miſerè-veſtitus, omnibúſque bonis exutus. *J. Barnes.* V. 573. Θίγῃς) Non *Præſentis* hoc, ſed *Aoriſti* 2di temporis, quia priorem habet brevem. V. 575. Ὦ φωσφόρ' Ἑκάτη) Lucifera dicta *Hecate*, quia & *Luna* putatur. Vid. infrà ad notam proximè ſequentem. V. 576. Ἐνοδίας) Ἑκάτης, ᾗ αἰτία ἐπομίζετο νυκτερινῶν φόβων ἐν ταῖς ἀμφόδοις, inde & εἰνοδία, dicitur & ἐνοδία, ſicut etiam *Mercurius* Ἑρμῆς εἰνόδιος vocatur, quia in *Triviis* colebatur. *Hecate* enim triplici capite fingebatur, *Equino* in dextrâ parte, *Canino* in ſiniſtrâ, *Suillo* in medio; ut *Orpheus*, ſive is *Onomacritus*, in *Argonauticis*. Putabatur *Perſæ* & *Aſteriæ* filia, ut *Apollodorus* Biblioth. l. 1. c. 2. §. 4. Triplici etiam nomine vocabatur, nunc *Proſerpina*, nunc *Luna*, nunc *Diana*. Χαλκόπους etiam fingebatur & Terribili voce atque Aſpectu, & βριμώ dicta; indè & *Hecatea* φάσματα & *Hecatæi* φόβοι indè dicebantur. Vid. *Nat. Com.* Mytholog. l. 3. c. 15. *J. Barnes.* V. 484. Τί σοι δεῖ) Videtur ὑπαλλαγὴ, pro τινὸς σὺ δεῖς; *Quânam re eges?* Τινὸς δέῃ; Vel τί σοι δεῖ; Quânam re tibi opus eſt. *Æmil. Portus.* V. 586. Τίς οὖν διδάξει σ' ἄλλος, ἢ τὰ σά γ' ὄμματα) In quintò loco *Anapæſtus*, qui Spondæi inſtar eſt, ut *Virgil.* Fluviorum Rex *Eridanus* &c. V. 567. Ἐκεῖ νοσοῦμεν &c.) Ita cum *Joſepho Scaligero* lego, pro ἐκεῖνο ζῶ ἐμὸν, Quod rectè exponi & declarari non poteſt. *Joſua Barnes.* V. 590. Θεοπόνητ' ἔχεις λέχη) Miror quid hic *Scaligero* in mentem venit, quòd ſcriberet in margine ſuo, ἴσ. λαίχη, *nullo* omninò ſenſu; cum λέχη priùs aderat, *optimo*. Λέχος autem & λέχη, pro Uxor, eodem modo,

modo, ut *Latinis* uſurpatur, *Cubile*; Exempli gratiâ---*Auſus erat* Reuben *patrium temerare Cubile*, id eſt, Patris Uxorem comprimere. De quâ re nos alibi. *Joſua Barnes.*

Με. Τίς ὁ πλάσας θεῶν; ἄελπτα γὰρ λέγεις.
Ελέ. Ἥρα διάλλαγμ', ὡς Πάρις με μὴ λάβοι.
Με. Πῶς οὖν ἂν ἐνθάδ' ἦσθά τ', ἐν Τροίᾳ θ' ἅμα;
Ελέ. Τοὔνομα γένοιτ' ἂν πολλαχοῦ, τὸ σῶμα δ' οὔ.
Με. Μέθες με, λύπης ἅλις ἔχων ἐλήλυθα.
Ελέ. Λείψεις γὰρ ἡμᾶς, τὰ δὲ κέν' ἐξάξεις λέχη;
Με. Καὶ χαῖρέ γ' Ἑλένῃ προσφερὴς ὅθ' οὕνεκ' εἶ.
Ελέ. Ἀπωλόμην· λαβοῦσά σ', οὐχ ἕξω πόσιν.
Με. Τοὐκεῖ με μέγεθος τῶν πόνων πείθει, σὺ δ' οὔ.
Ελέ. Οἲ 'γώ, τίς ἡμῶν ἐγένετ' ἀθλιωτέρα;
Οἱ φίλτατοι λείπουσιν· οὐδ' ἀφίξομαι
Ἕλληνας, οὐδὲ πατρίδα τὴν ἐμήν ποτε.
Αγγ. Μενέλαε, μαστεύων σε κιγχάνω μόλις,
Πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
Πεμφθεὶς ἑταίρων τῶν λελειμμένων ὕπο.
Με. Τί δ' ἔστιν; ἦ που βαρβάρων συλᾶσθ' ὕπο;
Αγ. Θαῦμ' ἐστ', ἔλασσον τοὔνομ' ἢ τὸ πρᾶγμ' ἔχον.
Νε. Λέγ', ὡς φέρεις τι τῇδε τῇ σπουδῇ νέον.
Αγ. Λέγω πόνους σε μυρίους τλῆναι μάτην.
Με. Παλαιὰ θρηνεῖς πήματ'· ἀγγέλλεις δὲ τί;
Αγ. Βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πτύχας,
Ἀρθεῖσ' ἄφαντος· οὐρανῷ δὲ κρύπτεται,
Λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον, οὗ σφ' ἐσῴζομεν,
Τοσόνδε λέξασ', ὦ ταλαίπωροι Φρύγες,
Πάντες τ' Ἀχαιοί, δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
Ἀκταῖσιν, Ἥρας μηχαναῖς ἐθνήσκετε,
Δοκοῦντες Ἑλένην οὐκ ἔχοντ' ἔχειν Πάριν.
Ἐγὼ δ' ἐπειδὴ χρόνον ἔμειν', ὅσον μ' ἐχρῆν,
Τὸ μόρσιμον σώσασα, πατέρ' ἐς οὐρανὸν
Ἄπειμι· φήμας δ' ἡ τάλαινα Τυνδαρὶς
Ἄλλως κακὰς ἤκουσεν, οὐδὲν αἰτία.
Ὦ χαῖρε Λήδας θύγατερ, ἐνθάδ' ἦσθ' ἄρα;
Ἐγὼ δέ σ' ἄστρων ὡς βεβηκυῖαν μυχοὺς
Ἤγγελλον, εἰδὼς οὐδὲν, ὡς ὑπόπτερον
Δέμας φορείης. οὐκ ἐῶ σε κερτομεῖν
Ἡμᾶς τόδ' αὖθις, ὡς ἄδην ἐν Ἰλίῳ
Πόνους παρεῖχες σῷ πόσει, καὶ συμμάχοις.
Με. Τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο· ξυμβεβᾶσιν οἱ λόγοι
Οἱ τῆσδ' ἀληθεῖς· ὦ ποθεινὸς ἡμέρα,
Ἥ σ' εἰς ἐμὰς ἔδωκεν ὠλένας λαβεῖν.
Ελέ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Μενέλεως, ὁ μὲν χρόνος
Παλαιὸς, ἡ δὲ τέρψις ἀρτίως πάρα.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α΄.

Ἔλαβον ἀσμένα πόσιν ἐμὸν, φίλαι,
Περιπετάσασα χέρα φίλιον

Men. Quis Deus finxit? dicis enim inſperata.
Hel. Junonis permutatio eſt, ne Paris me potiretur.
Men. Quomodo vero hic eras, & ſimul in Trojâ?
Hel. Nomen poteſt in multis locis eſſe, ſed corpus non.
Men. Dimitte me, veni ſatis habens miſeriarum.
Hel. Relinques igitur *nos*, & abduces illã inanẽ *vel fictitiam* uxorẽ?
Men. Vale, quia ſimilis es Helenæ.
Hel. Periit; nam te nacta maritum, tamen non habebo.
Men. Magnitudo malorum quæ ibi perpeſſi ſumus, perſ. me, nõ tu.
Hel. Heu mihi, quæ eſt me infelicior?
Chariſſimi *me* relinquunt, neque redibo *ad*
Græcos, neque *in* patriam meam unquam. * *Intrat* Nuntius.
Nun. Menelae, quærens te, vix tandem invenio,
Per omnem hanc terram barbaram errans,
Miſſus à ſociis *ad antrum à te* relictis.
Men. Quid eſt? an ſpoliati eſtis à barbaris?
Nun. Miraculum eſt, minus nomine, quam re ferens.
Men. Dic, quia adfers aliquid novi hâc ſollicitudine.
Nun. Dico te fruſtra tot labores ſuſtinuiſſe.
Men. Antiqua refers mala: quid verò *novi* nuncias?
Nun. Conjunx tua abiit ad volumina cœli,
Sublata ex *hominum* oculis, cœloque occultatur,
Relicto venerando illo antro, ubi eam ſervabamus,
Poſtquam hæc tantùm dixit: O miſeri Phryges,
Et omnes Græci, propter me [illegible] Scamandri
Littus dolis Junonis eſtis mortui,
Putantes Paridem habere Helenam, quam non habuit.
Ego verò poſtquã tanto tempore manſi, quanto me manere opor.
Servans deſtinatum fati tempus, ad aerem patrem meum
Abeo: miſera verò filia Tyndarei famam
Malam fruſtrà audivit, cùm eſſet ſine culpâ.
O filia Ledæ ſalve, hic eras igitur?
Ego verò te tanquam abiiſſes in receſſus aſtrorum,
Nunciabam ignorans, quòd volatile
Corpus haberes: non patiar te exprobrare
Nos ob hoc iterum, quòd *ſcilicet* ad Ilium ſatis
Laborum præbueris tuo marito & belli ſociis.
Men. Hoc eſt illud, *quod hæc mihi dicebat. Nam* conveniunt verba
Vera hujus *mulieris cum nuncii verbis.* ô optatam diem,
Quæ te in meas ulnas ſuſcipiendam dedit.
Hel. [illegible]ariſſime virorum Menelae, tempus quidem, *quo te carui,*
Longum *eſt*, voluptas verò nunc demum adeſt, *quâ fruar.*

MONOISTROPHICA.

Strophe 1.

Amicæ, libens recepi meum maritum,
Amplectens amicâ manû

V. 592. Ἥρα διάλλαγμ') *Scaliger* legit Ἥρας διάλλαγμ'. *Duportus* in hâc parte felicior, Ἥρα διάλλαγμ' pro διάλλαγμα. *Joſua Barnes.* V. 593. Πῶς οὖν ἂν ἐνθάδ' ἦσθά τ', ἐν Τροίᾳ θ' ἅμα) Ita legendum reor, quum ſyllaba olim deeſſet, ἦσθ' enim tantummodo legebatur; *Scaliger* ἦσθά γ' legebat, τ' præpoſui τῷ γ' ob θ' ſequens. *Joſua Barnes.* V. 596. Κέν' ἐξάξεις λέχη) Imaginariam illam abduces Uxorem. Vid. ſuprà ad v. 590. V. 603. Κιγχάνω) En! hic iterum prior ſyllaba in κιγχάνω præter morem producitur; De quâ re Nos ſuprà ad *Alceſt.* v. 477. Ἄδμητον ἐν δόμοισιν ἄρα κιγχάνω. *Joſ. Barnes.* V. 607. Θαῦμ' ἐστ') Ita cum *Scaligero* legendum ſtatuo pro θαῦμα ς', & ἔχον pro ἔχων ex conſequenti. Θαυμαςὸ enim ἔχων nullo modo regulis conciliari poteſt. *Joſua Barnes. Ibidem.* Ἔλασσον τοὔνομ' ἢ τὸ πρᾶγμ' ἔχον) Nomine minus quàm re; eſt enim longè omnium hoc miraculum incredibile. *Plutarch.* in *Antonio*, ἐντυχὼν δὲ ἐπαγωγότερα λόγου κρείττονι. *Herodot.* in ultimo libro, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου. *Euripid.* Phœniſſ. v. 392. ἔργῳ δ' ἐστὶ μεῖζον ἢ λόγῳ. Ex *Joh. Brodæi* Notis. V. 613. Οὗ σφ' ἐσῴζομεν) σφὲ pro αὐτὴν, de quâ re vide quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 742. *Joſ. Barnes.* V. 619. Πατέρ' ἐς οὐρανὸν) In aerem, ex quo prognata ſum; quod paulò ante docuit Poeta, v. 590. Αἰθὴρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἔχεις λέχη. *Johan. Brodæus.* V. 625. Οὐκ ἐῶ σε κερτομεῖν) Cæterùm ego deinceps tibi non permittam, nobis exprobrare; quòd tot labores Marito tuo & Sociis ad *Ilium* fruſtrà creaſti. *J. Barnes.* V. 626. Ἄδην) ἄδην & ἅδδην *ſatis* denotat, reperitur etiam aliquando cum *Aſpero*; Sed vix, ut puto, rectè. ᾅδην enim *Orcum* ſonat, ut ᾅδην, pro ᾅδην, ἡ ἀδὴν, verò, ἀδένος, *Glandula*; eſt & δὴν pro δηρὸν, diù. Hoc autem in loco mallem equidem μάτην, quam ἄδην legere; vid. v. 609. *J. Barnes.* V. 627. Σῷ πόσει) Ita reſtitui pro τῷ ſenſu, *Miltono & Duporto* ſtipulantibus. *J. Barnes.* V. 630. Ἥ σ' εἰς.

σ' εἰς ἐμὰς ἔδωκεν ὠλένας λαβεῖν) Olim quum ſcriberetur, ὡς εἰς &c. Ego rei neceſſitate, *Canterique* & *Scaligeri* Authoritate motus, ὡς in ἢ σ' verto. *Joſua Barnes.*

Ἐν μακρᾷ φλογὶ φαεσφόρῳ.
Με. Κἀγώ σε· πολλοὺς δ' ἐν μέσῳ λόγους ἔχων,
Οὐκ οἶδ', ὁποίου πρῶτον ἄρξομαι τανῦν.

Στροφὴ β.

Ελέ. Γέγηθα· κρατὶ δ' ὀρθίους ἔθειρας
Ἀνεπτέρωκα, καὶ δάκρυ σταλάσσω,
Περὶ δὲ γυῖα χέρας ἔβαλον,
Ἡδονὰν ὡς λάβω·
Ὦ πόσις, ὦ φιλτάτη προσόψις.

Στροφὴ γ.

Με. Οὐκ ἐμέμφθην.
Ἔχω τὰ τοῦ Διὸς λέκτρα, Λήδας τε,
Ἂν ὑπὸ λαμπάδων κόροι
Λεύκιπποι, ξυνομαίμονες, ὤλβισαν, ὤλβισαν
Τοπρόσθεν. ἐκ δόμων δ' ἐνόσφισαν θεοί σ' * ὁμοῦ.
Πρὸς ἄλλαν δ' ἐλαύνει θεὸς συμφορὰν τᾶσδε κρείσσω.
Τὸ κακὸν δ' ἀγαθόν, σέ τε, κἀμὲ συνάγαγε πόσιν,
Χρόνιον· ἀλλ' ὅμως ὀναίμαν τύχας.
Ελέ. Ὄναιο δῆτα· ταυτὰ δὴ ξυνεύχομαι.
* Δυεῖν γὰρ ὄντοιν, οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' οὔ.

* Æmil. Port. ἐμοῦ.
* Atticè pro δυοῖν.

Στροφὴ δ.

Φίλαι, φίλαι, τὰ πάρος
Οὐκέτι στένομεν, οὐδ' ἀλγῶ.
Πόσιν ἐμὸν ἔχομεν, ἔχομεν,
Ὃν ἔμενον, ἔμενον ἐκ Τροίας
Πολυετῆ μολεῖν.
Με. Ἔχεις, ἐγώ τε σ'· ἡλίους δὲ μυρίους
Μόγις διελθών, ᾐσθόμην τὰ τῆς θεοῦ.

Στροφὴ ε.

Ἐμὰ δὲ δάκρυα, χαρμονὰν
Πλέον ἔχει χάριτος, ἢ λύπας.
Ελέ. Τί φῶ; τίς ἂν τάδ' ἤλπισε βροτῶν ποτε;
Ἀδόκητον ἔχω σε πρὸς στέρνοις.
Με. Κἀγώ σε τὴν δοκοῦσαν Ἰδαίαν πόλιν
Μολεῖν, Ἰλίου τε μελέους πύργους.
Πρὸς θεῶν, δόμων πῶς τῶν ἐμῶν ἀπεστάλης;

Στροφὴ ς.

Ελέ. Ἒ, ἔ. πικρὰς ἐς ἀρχὰς βαίνεις.
Ἒ, ἔ. πικρὰν δ' ἐρευνᾷς φάτιν.
Με. Λέγ', ὡς ἀκουστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων.
Ελέ. Ἀπέπτυσα [illegible] λόγον, οἷον οἷον ἐσοίσομαι.
Με. Ὅμως δὲ λέξον· "ἡδύ τοι μόχθων κλύειν.

Στροφὴ ζ.

Ελέ. Οὐκ ἐπὶ λέκτρον βαρβάρου νεανία,
Πετομένας κώπας,

In longâ flammâ luciferâ, i.e. longum poſt tempus,
Men. Et ego te: habens autẽ multos ſermones in medio *propoſitos*,
Neſcio unde primum nunc incipiam.

Strophe 2.

Hel. Gaudeo. Erectas verò in capite comas
Tollebam ut alas, & ſtillo lacrymas.
Circa verò *tua* membra manus jeci,
Ut voluptatem capiam:
[illegible] marite, ô amantiſſimum aſpectum.

Strophe 3.

Men. Non reprehendo, *nec damno, quæ mihi contigerunt. Nunc enim*
Habeo conjugem filiam Jovis, & Ledæ,
Quam à facibus *ſuis illuſtratam* pueri
Candidis inſignes equis, gemini fratres, beârunt, beârunt
Olim. Ex ædibus verò *meis* te Dii ſimul abſportârunt.
Ad aliam verò ſortem hanc *præſenti* meliorẽ Deus *nos* ducit.
Malũ autẽ *converſum in* bonum, & te, [illegible] me conjunxit maritum,
Serò *reverſum ad te*. ſed tamen utinam hâc fortunâ fruar.
Hel. Fruaris ſanè: ego enim tecum idem opto.
Nã cũ duo ſimus, fieri nõ poteſt ut alter quidẽ ſit miſer, alter verò nõ.

Strophe 4.

Amicæ, amicæ, priora *mala*
Non ampliùs gemimus, neque doleo: *Nam*
Habeo, habeo meum maritum,
Quem expectabam, expectabam ex Trojâ
Poſt multos annos venturum.
Men. Habes, & ego te: ſoles verò ſexcentos, *dies annóſque plurimos*
Cum ægrè prætериērim, *Deæ Junonis fraudem nunc demũ* ſenſi.

Strophe 5.

Meæ verò lachrymæ *propter inſperatam ac præſentem* lætitiam
Plus habent gratiæ, quàm triſtitiæ.
Hel. Quid dicam? quis hominum hæc unquam ſperâſſet?
Præter opinionem habeo te ad pectus.
Men. Et ego te, quæ videbaris *ad* Idæam urbem,
Et miſeras turres Ilii iviſſe.
Per Deos. quomodo ex meis ædibus emiſſa fuiſti?

Strophe 6.

Hel. Heu, heu! redis ad acerbum principium:
Heu, heu! acerbam etiam famam quæris.
Men. Dic, quia omnia deorum dona *ſunt* audienda.
Hel. Abominor hunc ſermonem, qualem qualem afferam.
Men. Attamen dicito. "Jucundũ eni *eſt præteritos* labores audire.

Strophe 7.

Hel. Non ad thalamum barbari adoleſcentis,
Volante *veni* remo:

V. 639. Ἀνεπτέρωκα) μετεώρους ἐποίησα. Eſſet regulariter ἀναπεπτέρωκα, ſed *Atticè* tollitur litera Reduplicationis; ut *Iphigen.* Aulid. v. 594. ἐβλαστήκασι, pro βεβλαστήκασι, & ἐβλαστηκὼς pro βεβλαστηκώς. *Joſ. Barnes.* V. 645. Ἂν ὑπὸ λαμπάδων κόροι) Quam cum lampadibus Nuptiali pompâ perſecuti ſunt, auſpicii ergò *Caſtor* & *Pollux* fratres. De more autem Lampadas geſtandi in nuptiis, quod dicebatur λαμπαδηφορεῖν & δᾳδουχεῖν, quòd à Matribus & aliis ſponſæ propinquis fieri ſolebat, Vid. quæ Nos ad *Iphig.* in *Aul.* v. 732. & *Phœniſſ.* v. 346. *J. Barnes.* V. 646. Λεύκιπποι) *Caſtor* & *Pollux* Equis delectabantur, ut ſuprà notavimus ad v. 209. Equos autem Candidos illis tribuebat Antiquitas, ob eorum inſignem Nobilitatem, ut puto, & Generoſitatem, quâ præcipuè excellebant. Vid. quæ Nos ad *Hercul.* Fur. v. 29. *Joſ. Barnes.* V. 648. Πρὸς ἄλλαν δ' ἐλαύνει θεὸς συμφορὰν τᾶσδε κρείσσω) Ita cùm *Scaligero* & *Duporto* & *Æmilio Porto* legendum ſtatuo, pro ἄλλας συμφορᾶς, quod τᾶσδε pro τῆσδε evincit. Quatuor autem Verſu, à Λεύκιπποι nempe ad τὸ κακὸν, incluſivè, cùm ſingulares ferè ſint, ſunt explicandi, quod ad metrum attinet: Et ſanè priùs dicitur, Carmen *Dactylicum*, *Pentametrum*, *Acatalectum*, ut Λεύκιπποι ξυνομαίμονες -- ὤλβισαν, ὤλβισαν. *Secundum Iambicum*, Heptametrum, ex ſeptem *Iambis* conſtans. *Tertium Bacchicum* Pentametrum, ex Quinq; Bacchiis conflatum. *Quartum* Anapæſticum, Pentametrum, Hypercatalecticum, Quinque *Anapæſtos* cum ſyllabâ complectens. *J. Barnes.* V. 653. Φίλαι) *Chorum* alloquitur *Helena.*
V. 657. Πολυετῆ μολεῖν) Poſt multos annos venturum, non, ut *Johannis Brodæus*, ſenem; licet id per conſequentiam deduci poſſit. Sic ſuprà v. 650. Χρόνιον dixit, τὸν μετὰ πολὺν ἐλθόντα χρόνον. V. 660. Χαρμονὰν) διὰ τὴν παροῦσαν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην. *Johannes Brodæus.* Χαρὰ & χάρμα, & χαρμονὴ, & χαρμοσύνη; ſed χάρμη pugna, οἱονεὶ, μετὰ χαρᾶς οὖσα, ἐπεὶ οἱ γενναῖοι καὶ ἀνδρεῖοι χαίρουσι μαχόμενοι. *Dupertus* itaque (*Jobi* c. 33. v. 26.) ubi χάρμη pro

pro *Gaudio* uſurpat, malè facit, & ut puto, ſine Veterum Authoritate; niſi fortè illo loco *Homeri* deceptus, Iliad. γ'. v. 82. Χάρμη γηθόσυνοι. Ubi tamen χάρμη exponitur, non ut illi χάρμα, sed ἡ μετὰ χαρᾶς μάχη, ἢ ἡ εἰς μάχην προθυμία. Vid. *Euſtathium* in locum fol. 921. lin. 21. *Joſua Barnes.*

Πετομένου δ' ἔρωτος ἀθλίων γάμων.
Με. Τίς γάρ σε δαίμων, ἢ πότμος συλᾷ πάτρας;

Στροφὴ ή.

Ἑλέ. Ὁ Διός, ὁ Διός, ὦ πόσι, παῖς
Μ' ἐπέλασε Νείλῳ.
Με. Θαυμαστὰ τοῦ πέμψαντος· ὢ δεινοὶ λόγοι.

Στροφὴ θ'.

Ἑλέ. Κατεδάκρυσα, καὶ βλέφαρον ὑγραίνω
Δάκρυσιν· ἁ Διός μ' ἄλοχος ὤλεσεν
Ἥρα. Με. τίνων χρήζουσα προσθεῖναι κακῶν;

Στροφὴ ί.

Ἑλέ. Ὤι μοι ἐμῶν δεινῶν, λουτρῶν, καὶ κρηνῶν,
Ἵνα θεαὶ μορφὰν ἐφαίδρυναν.
Ἔνθεν ἔμολε κρίσις.
Με. Τάδ' εἰς κρίσιν σοι τῶνδ' ἔθηχ' Ἥρα κακῶν;

Στροφὴ ιά.

Ἑλέ. Κύπριν ὡς ἀφέλοιτο. Με. πῶς; αὔδα.
Ἑλέ. Πάριν, ᾧ μ' ἐπένευσ'. Με. ὦ τλῆμον.
Ἑλέ. Τλάμων, τλάμων· ὧδ' ἐπέλασ' Αἰγύπτῳ.
Με. Εἶτ' ἀντέδωκ' εἴδωλον, ὡς σέθεν κλύω.

Στροφὴ ιϐ'.

Ἑλέ. Τὰ δὲ κατὰ μέλαθρα πάθεα, πάθεα.
Μᾶτερ, οἴ 'γώ. Με. τί φῄς;
Ἑλέ. Οὐκ ἔστι μάτηρ· ἀγχόνιον δὲ βρόχον
Δι' ἐμὲ κατεδήσατο δύσγαμον αἰσχύναν.
Με. Ὤι μοι· θυγατρὸς δ' Ἑρμιόνης ἔστιν βίος;

Στροφὴ ιγ'.

Ἑλέ. Ἄγαμος, ἄτεκνος, ὦ πόσι, καταστένει*
Γάμον ἄγαμον, αἰσχύναν. * al. κατάγει.
Με. Ὦ πᾶν κατ' ἄκρας δῶμ' ἐμὸν πέρσας Πάρις,
Τάδε καὶ σὲ διώλεσε, μυριάδας τε
Χαλκεόπλων Δαναῶν.

Στροφὴ ιδ'.

Ἑλέ. Ἐμὲ δὲ πατρίδος ἄπο, κακόποτμον,
Ἀραίαν, ἔβαλε θεὸς
Ἀπὸ πόλεος, ἀπό τε σέθεν,
* Ὅτι μέλαθρα, λέκτρα τ' ἔλιπον, * al. ὅτι.
Οὐ λιποῦσ', ἐπ' αἰσχροῖς γάμοις.

Ἴαμβοι.

Χο. Εἰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τύχης εὐδαίμονος
Τύχοιτε· πρὸς τὰ πρόσθεν ἀρκέσειεν ἄν.
Αγ. Μενέλαε, κἀμοὶ πρόσδοτέ τι τῆς ἡδονῆς,
Ἣν μανθάνω μὲν κἀυτός, οὐ σαφῶς δ' ἔχω.
Με. Ἀλλ', ὦ γεραιέ, καὶ σὺ κοινώνει λόγων.
Αγ. Οὐχ ἥδε μόχθων τῶν ἐν Ἰλίῳ βραβεύς;
Με. Οὐχ ἥδε· πρὸς θεῶν ἦμεν ἠπατημένοι,
Νεφέλης ἄγαλμ' ἔχοντες ἐν χεροῖν λυγρόν.
Αγ. Τί φῄς; Νεφέλης ἄρ' ἄλλως εἴχομεν πόνους πέρι;

Volante ſed Amore miſerarum nuptiarum.
Men. Quis Deus, aut quod fatum ſpoliat te patriâ.

Strophe 8.

Hel. Ille Jovis, ille Jovis filius *Mercurius*, ô marite,
Me admovit Nilo *ad Nilum me tranſportavit.*
Men. Miranda *narras de eo,* qui te *huc* deduxit. ô miros ſermones!

Strophe 9.

Hel. Lacrymo, & palpebras humecto
Lacrymis: conjunx *enim* Jovis me perdidit
Juno. *Men.* Quæ mala volens addere?

Strophe 10.

Hel. Hei mea mala, lavacra, & fontes illos,
Ubi Deæ formam ornârunt,
Unde Judicium *mihi perniciosum* venit.
Men. An Juno hæc mala tibi ob illud judicium fecit?

Strophe 11.

Hel. Ut Veneri me auferret. *Men.* Quomodo? dic.
Hel. *Paridi*, cui me promiſerat *Venus*. *Men.* O miſera.
Hel. Miſera, miſera! ſic appuli in Ægyptum.
Men. Deinde dedit pro te ſimulacrum, ut ex te audio.

Strophe 12.

Hel. In ædibus v. *noſtris quales acciderũt* calamitates, calamitates!
Ah mater *infelix*! Hei mihi *miſeræ*! *Men.* Quid ais?
Hel. Non eſt *ampliùs mihi* mater: ſtrangulantem enim laqueum
Alligavit *collo* prop. *me & propter meam* infelicium nup. turpitudinẽ.
Men. Hei mihi. Vivitne filia Hermione?

Strophe 13.

Hel. Sine nuptiis, ſine liberis, ô marite, gemit
Infelices nuptias *meas & meum* dedecus.
Men. O Paris, qui totam domum meam funditus evertiſti;
Hæc etiam te perdiderunt, & multa millia
Æreis-armis-inſtructorum Græcorum.

Strophe 14.

He. Me verò à patriâ infelicem &
Execrabilem Deus abegit
Ab urbe, & à te:
Quia domum, & conjugium reliqui,
Non relinquens, propter turpes nuptias.

Chorus.

Ch. Si in reliquis etiam *rebus poſthac* proſperam fortunam
Conſequamini; *hoc* ad priora *mala compenſandum* ſufficiet.
Nun. Menelae, impertiatis & mihi aliquid voluptatis,
Quam audio quidem & ego: ſed tamẽ planè *quænam ſit* nõ ſcio.
Men. O ſenex, tu quoque particeps ſis *noſtrorum* ſermonum.
Nun. Nonne hæc laborũ ad Iliũ à *te toler. fuit autor ac* arbitra?
Men. Non eſt hæc. Decepti ſumus à Diis,
Habentes in manibus triſtem imaginem nubis.
Nun. Quid ais? ſuſtinuimus igitur labores fruſtrà propter nubẽ?

V. 684. Ἔνθεν ἔμολε κρίσις) De *Paridis* Judicio vide ad *Androm.* v. 284. & hujus Fabulæ v. 23. Item *Virgil.* Æn. l. 1. v. 31. *Judicium Paridis, Spretæque injuria Formæ.* J. Barnes. V. 686. Κύπριν) *Scaliger* & *Canterus* Κύπριν legunt, pro Κύπρις, ſed nequaquam explicârunt quomodò Κύπριν ſimul & Πάριν legantur; quare hoc modo exponas, ὡς ἐμὲ Κύπριν ἀφέλοιτο —Πῶς λέγεις, Κύπριν λέγω ἐμὲ ἀφέλοιτο, ἤγουν Πάριν, ᾧ Κύπρις ἐμὲ ὑπέσχη. Ἀφαιρῶμαι verò Duplici gaudet *Accuſativo*, Rei nempe & Perſonæ, uti probatur, *Hecub.* v. 570. *Androm.* 325. & 613. & *Iphig.* Aul. v. 895. *Helena* autem hic ut *res* conſideratur, *Venus* ut Perſona, quam *Juno* privabat *Helenâ*, dum *Paridi* illam ſurripuit. *Joſua Barnes.*

V. 693. Δι' ἐμὲ) *Duportus* legit ἐμάν, ut referatur ad δύσγαμον αἰσχύναν, ſed ἐμὲ ſtabit, ſi καὶ intelligas, vel per *Appoſitionem*, cætera adjicias. *Idem.* V. 697. Ὦ πᾶν κατ' ἄκρας) Sic *Hom.* Iliad. γ'. v. 772. Νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης Ἴλιος αἰπεινή· In quem locum vid. *Euſtathium* fol. 959. lin. 33. legitur & unico verbo κατάκρας. *J. Barnes.*

V. 713. Τί φῄς;) Hæc extra Verſum ſumenda ſunt, ut *Phæniſſ.* v. 611. Ὦ θεοὶ & aliàs Ἰώ, & αἶ αἶ, & ἔα, & φεῦ, φεῦ, vide quæ Nos ad *Hecub.* v. 1116. *Joſua Barnes.*

Με. Ἥρας

Με. Ἥρας τάδ' ἔργα, καὶ θεῶν τριῶν ἔρις.
Αγ. Ἥδ' ἔσθ' ἀληθῶς, ἐστὶν ἥδε σοὶ δάμαρ;
Με. Αὕτη· λόγοις δ' ἐμοῖσι πίστευσον τάδε.
Αγ. Ὦ θύγατερ, „ ὁ θεὸς ὡς ἔφυ τι ποικίλον,
„ Καὶ δυστέκμαρτον· εὖ δέ πως ἀναστρέφει
„ Ἐκεῖσε κἀκεῖσ' ἀναφέρων. ὁ μὲν πονεῖ,
„ Ὁ δ' οὐ πονήσας αὖθις ὄλλυται κακῶς,
„ Βέβαιον οὐδὲν τῆς ἀεὶ τύχης ἔχων.
Σὺ γὰρ, πόσις τε σὸς, πόνων μετέσχετε,
Σὺ μὲν λόγοισιν, ὁ δὲ δορὸς προθυμίᾳ.
Σπεύδων δ' ὅτ' ἔσπευδ', οὐδὲν εἶχε· νῦν δ' ἔχει,
Αὐτόματα πράξας τἀγαθ' εὐτυχέστατα.
Οὐκ ἄρα γέροντα πατέρα, καὶ Διοσκόρω
Ἤσχυνας, οὐδ' ἔδρασας, οἷα κλῄζεται.
Νῦν ἀνανεοῦμαι τὸν σὸν ὑμέναιον πάλιν,
Καὶ λαμπάδων μεμνήμεθ', ἃς τετραόροις
Ἵπποις τροχάζων παρέφερον· σὺ δ' ἐν δίφροις,
Σὺν τῷδε νύμφη δῶμ' ἔλειπες ὄλβιον.
„ Κακὸς γὰρ, ὅστις μὴ σέβει τὰ δεσποτῶν,
„ Καὶ ξυγγέγηθε, καὶ ξυνωδίνει κακοῖς.
Ἐγὼ μὲν εἴην, καὶ πέφυχ' ὅμως λάτρις,
Ἐν τοῖσι γενναίοισιν ἠριθμημένος
Δούλοισι, τοὔνομ' οὐκ ἔχων ἐλεύθερον,
Τὸν νοῦν δέ. „ κρεῖσσον γὰρ τόδ', ἢ δυοῖν κακοῖν
„ Ἕν' ὄντα χρῆσθαι, τὰς φρένας τ' ἔχειν κακὰς,
„ Ἄλλων τ' ἀκούειν δοῦλον ὄντα τῶν πέλας.
Με. Ἄγ', ὦ γεραιέ· πολλὰ μὲν παρ' ἀσπίδα
Μοχθήματ' ἐξέπλησας * ἐκ πόνων ἐμῶν. * ἐκπονῶν ἐμοί;
Καὶ νῦν μετασχὼν τῆς ἐμῆς εὐπραξίας,
Ἄγγειλον ἐλθὼν τοῖς λελειμμένοις φίλοις
Τάδ', ὡς ἔχονθ' εὕρηκας, οἷ τ' ἐσμὲν τύχης,
Μένειν τ' ἐπ' ἀκταῖς, τούς τ' ἐμοὺς καραδοκεῖν
Ἀγῶνας, οἳ μένουσιν, ὡς ἐλπίζομεν,
Καὶ τῆσδε πῶς δυναίμεθ' ἐκπλεῦσαι χθονὸς,
Φρουρεῖν· ὅπως ἂν εἰς ἓν ἐλθόντες τύχης,
Ἐκ βαρβάρων σωθῶμεν, ἢν δυνώμεθα.
Αγ. Ἔσται τάδ', ὦ 'ναξ. ἀλλά τοι τὰ μάντεων
Ἐσεῖδον, ὡς φαῦλ' ἐστὶ, καὶ ψευδῶν πλέα.

Men. Hæc *ſunt* opera Junonis, & contentio trium Dearum.
Nun. Hæc verò, quæ verè mulier eſt, eſtne tua conjux?
Men. Hæc *eſt mea conjux.* verbis v. meis crede his *ſaltem in rebus*.
Nun. O filia. „ quàm varia quædam res eſt Deus,
„ Et conjectu difficilis, facilè enim *certas rerum vices* mutat,
„ Huc & illuc vertens. *Nam* hic quidem laborat *ac ſervatur*,
„ Ille verò qui non laboravit contrà, perit malè,
„ Nihil habens firmi continuæ fortunæ.
Tu enim & maritus tuus *magnos* labores ſuſtinuiſtis,
Tu quidem *ſiniſtris de te ſparſis* rumoribus: ille v. armorû ſtudio.
Properans enim quando properabat, nihil habuit: nunc v. habet,
Ultrò habens objectam maximè proſperam fortunam.
Non igitur patrem ſenem, & *Caſtorem atq. Pollucem*, Jovis filios
Dedecoraſti, neque feciſti qualia dicuntur.
Nunc *igitur* renovo tuas nuptias iterum,
Et memini facum, quas quadrijugis
Equis vehens præferebam: tu verò in curru
Cum illo ſponſo relinquebas felicem domum.
„ Improbus enim *eſt*, qui non colit *res* dominorum,
„ Nec *lætis eorum rebus* congratulatur, nec adverſis condolet.
Ego quidem ſim, & natus ſum tamen ſervus,
Numeratus inter generoſos
Servos, non habens nomen liberum,
Sed mentem: „ hoc enim melius *eſt*, quàm duo mala
„ Unum habere, & malo animo præditum eſſe,
„ Et ab aliis qui propè te ſunt, dici ſervum.
Men. Age, ô ſenex, multos enim ad clypeum, *in bello*,
Labores explevisti, *toleraſti*,
Et nunc particeps meæ felicitatis
Vade, & nuncia meis ſociis, qui adhuc vivunt,
Hæc, quomodo ſe habentem inveneris, & quâ fortuna utamur,
Utque maneant ad littus, & expectent mea
Certamina, quæ *nos adhuc* manent, *&* quæ ſperamus:
Et quomodo poſſimus enavigare *ex hac terrâ*,
Cuſtodiant *ac obſervent*: ut eâdem utentes fortunâ
A barbaris incolumes diſcedamus, ſi poſſimus.
Nun. Fient hæc ô Rex: ſed vatum *vaticinia*
Video quàm mala ſint, & plena mendaciorum.

V. 717. Ὁ θεὸς ὡς ἔφυ τι ποικίλον καὶ δυστέκμαρτον) Olim cùm ἔφυ legeretur, *Brodæus*, *Stephanus*, aliique ἔφυ legendū evicêre. Quod verò ad ſecundam à principio ſyllabam ſpectat in voce δυστέκμαρτον, illam eſſe communem conſtat, ut in aliis hujuſmodi probavimus ad *Phœniſſ.* v. 19. Sic *Lucian.* p. 950. Ὦ δυστέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος. Locus autem hic eſt Communis, ut vocant, de Incomprehenſibilibus Dei Conſiliis, quibus res humanas adminiſtret; quarum vices & varietates, ut inperveſtigabiles, ſic ſubitæ & plerunque inopinatæ ſunt. Ex notis *Johan. Stiblini*, paucis mutatis. *Joſua Barnes.* V. 719. Ἐκεῖσε κἀκεῖσ' ἀναφέρων) Vid. ſuprà ad v. 540. *Idem.* V. 732. Κακὸς γὰρ, ὅστις μὴ σέβει τὰ δεσποτῶν) πάνυ λίαν κακὸς ὁ τοιοῦτος. *Idem.* V. 733. Καὶ ξυγγέγηθε καὶ ξυνωδίνει κακοῖς) καὶ συγχαίρει τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῶν, καὶ συναλγεῖ τοῖς κακοῖς. Eſt autem hoc Fidelis ſervi officium. *Idem.* V. 734. Ἐγὼ μὲν εἴην, καὶ πέφυχ' ὅμως λάτρις) Τοῦτό μοι γένοιτο, καὶ δούλῳ τυγχάνοντι, ἵνα μετὰ τοῖς ἀγαθοῖς δούλοις ἀριθμῶμαι. ὄνομα μὲν δοῦλος ὤν, τὸν δὲ νοῦν ἐλεύθερος in quam mentem Verſionem Latinam, quæ priùs malè habuit, emendavi. De ſervorum conditione, quòd neque Fidem, neque Virtutem, neque Sapientiam, neque Pietatem excludat, vide *Macrobium* egregiè diſſerentem *Saturnal.* l. 1. c. xi. *Homer.* Odyſſ. ρ'. v. 322. Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν Vid. *Cel. Rhodigin.* l. 7. c. 31. & l. 25. c. 17, 18, 19, 20, 21. &c. *Ariſtoteles* Politic. 1mo. Τοῖς δὲ παρὰ φύσιν δοκεῖ τὸ δεσπόζειν· Νόμῳ γὰρ τὸν μὲν δοῦλον εἶναι, τὸν δ' ἐλεύθερον· φύσει δ' οὐδὲν διαφέρειν· διόπερ οὐδὲ δίκαιον, βίαιον γάρ. Vid. *Stobæi* Florileg. c. 62. Περὶ Δεσποτῶν καὶ δούλων, cujus Initio ponitur hæc ipſa ſententia, ab *Hugone Grotio* ſic reddita. *Malus ille, Quiſquis res Heriles ut ſuas Non curat, unà lætus atque unà dolens. Sim ſervus, ut ſum, quando ſic naſci datum; Dum cara Servis mihi ſit aſcribi probis. Si denegatur liberum nomen mihi, At libera eſt Mens. Satius hoc multò, mala Quàm duo ſubire; quod facit, quiſquis jugo Juris alieni, Vitia conjungit ſua.* Joſua Barnes. V. 741. Ἐκ πόνων ἐμῶν) Quod in margine annotavi, credo equidem omninò ita legi debere, ἐκπονῶν ἐμοί· *Aſſiſtens* nempe *mihi*, ut Armigeri in bello ſolebant. Πολλὰ μὲν ἐξέπλησας μοχθήματα, ἐκπονῶν ἐμοὶ παρ' ἀσπίδα. Certè ſi veterem Lectionem retineas, non video ſenſum æquè apertum, πολλὰ μὲν ἐξέπλησας μοχθήματα ἐκ πόνων ἐμῶν παρ' ἀσπίδα. Judicent Docti, nihil ego muto; moneo tantùm. *Joſua Barnes.* V. 744. Τάδ' ὡς ἔχονθ' εὕρηκας) *Ut hæc ſe habentia inveneris.* Ita *Henricus Stephanus* pro ἔχων reſtituit ἔχονθ' ex Veteribus Codicibus. *Canterus* conjectabat idem, *Scaliger* approbabat. *Ibidem*, Οἷ τ' ἐσμὲν τύχης, *in quo ſtatu, ubi rerum*, &c. *Joſua Barnes.* V. 750. Ἀλλά τοι τὰ μάντεων Ἐσεῖδον, ὡς φαῦλ' ἐστὶ) Non raro, idque *Homeri* exemplo, Auſpicia & reliquas Vatum ſuperſtitiones noſter Poeta elevat. At hic Locus præcipuè Vanitatem harum rerum demonſtrat & exagitat. Vid. *Ciceronem* de Divinitate l. 2. *Homer.* Iliad. μ. v. 243. Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης. Aſtrologia irriſa *Cal. Rhodigin.* l. 14. c. 9. & 10. & 11. & à *Pico Mirandulâ* Opere quodam deſignato. Sternutamentum à *Cælio Rhodigin.* l. 24. c. 27. Nota eſt *Moſſolani Judæi* hiſtoria apud *Joſephum* Archaiolog. l. 1. qui Avem tranſadegit telo, ex quâ augurium erat captandum. Præcipuè

verò

verò huc ſpectat *Chaldaicum* Oraculum, ſive illud ſit *Zoroaſtris*, Μήνης ῥοῖζον ἔασον· ἀεὶ τρέχει ἔργῳ ἀνάγκης· Ἀστέρων προπόρευμα σέθεν χάριν οὐκ ἐλοχεύθη· Αἰθέριος ὀρνίθων ταρσὸς πλατὺς οὔποτ' ἀληθής, Καὶ θυσιῶν σπλάγχνων τε τομαί· τάδ' ἀθύρματα πάντα Ἐμπορικῆς ἀπάτης στηρίγματα· φεῦγε σὺ ταῦτα Μέλλων Εὐσεβίης ἱερὸν Παράδεισον ἀνοίγειν· Ἔνθ' ἀρετή, σοφίη τε, καὶ εὐνομίη συνάγονται. Vid. *Pſellum* in locum ad *Sybillina* Oracula ab *Opſopæo* edita. *Joſua Barnes.*

“ Οὐδ' ἦν ἄρ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐμπύρου φλογός,
“ Οὔτε πτερωτῶν φθέγματ'· εὔηθες δέ τοι
“ Τὸ καὶ δοκεῖν ὄρνιθας ὠφελεῖν βροτούς.
Κάλχας γὰρ οὐκ εἶπ', οὐδ' ἐσήμηνε στρατῷ,
Νεφέλης ὕπερ θνήσκοντας εἰσορῶν φίλους.
Οὐδὲν δέ γ'· ἀλλὰ πόλις ἀνηρπάσθη μάτην.
Εἴποις ἄν, οὕνεχ' ὁ θεὸς οὐκ ἠβούλετο.
“ Τί δῆτα μαντευόμεθα; τοῖς θεοῖσι χρὴ
“ Θύοντας αἰτεῖν ἀγαθά, μαντείας δ' ἐᾶν.
“ Βίου γὰρ ἄλλως δέλεαρ εὑρέθη τόδε,
“ Κοὐδεὶς ἐπλούτησ' ἐμπύροισιν ἀργὸς ὤν.
“ Γνώμη δ' ἀρίστη μάντις, ἥ τ' εὐβουλία.
Χο. Εἰς ταὐτὸ κἀμοὶ δόξα, μάντεων πέρι,
Χωρεῖ γέροντι. “ τοὺς θεοὺς ἔχων τις ἂν
“ Φίλους, ἀρίστην μαντικὴν ἔχοι δόμοις.
Ἑλ. Εἶεν· τὰ μὲν δὴ δεῦρ' ἀεὶ καλῶς ἔχει.
Ὅπως δ' ἐσώθης, ὦ τάλας, Τροίας ἄπο,
“ Κέρδος μὲν οὐδὲν εἰδέναι, πόθος δέ τις
“ Τὰ τῶν φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακά.
Με. Ἦ πόλλ' ἀνήρου μ' ἐν ὀλίγῳ, μιᾷ θ' ὁδῷ.
Τί σοι λέγοιμ' ἂν τὰς ἐν Αἰγαίῳ συμφορὰς,
Τὰ Ναυπλίου τ' Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα,
Κρήτην τε, Λιβύην θ', ἃς ἐπεστράφην πόλεις,
Σκοπιάς τε Περσέως; οὐ γὰρ ἐμπλήσαιμί σε
Μύθων, λέγων τ' ἄν σοι κάκ', ἀλγοίην ἔτι,
Πάσχων τ' ἔκαμνον· δὶς δὲ λυπηθείμην ἄν.
Ἑλ. Κάλλιον εἶπας, ἢ σ' ἀνηρόμην ἐγώ.
Ἓν δ' εἰπὲ, πάντα παραλιπὼν, πόσον χρόνον
Πόντου 'πὶ νώτοις ἅλιον ἐφθείρου πλάνοις;
Με. Ἐνιαύσιον, πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα

“ Nihil igitur ſani eſt in ignis flammâ,
“ Neque in vocibus avium: ſtultitia verò eſt
“ Vel opinari mortales ab avibus juvari.
Calchas enim non dixit, neque ſignificavit exercitui:
Video amicos morientes pro nube.
Non: [illegible] urbs fruſtrà direpta eſt.
Sed fortaſſe dixeris, quòd Deus non voluerit *hæc nobis indicari*.
“ Quid ergo vates conſulimus? Diis oportet
“ Sacrificantes bona petere, & ſinere vaticinia.
“ Hæc enim illecebra vitæ fruſtrà eſt inventa;
“ Et nemo factus eſt dives vaticiniis ſine labore.
“ Prudentia enim bonúmque conſilium *eſt* vates optimus.
Cho. Ego quoque idem ſentio de vatibus,
Quod ſenex. “ Qui deos habet
“ Amicos, is habet optimam divinationem domi.
Hel. Sint *iſta ſicut dicis. Res autem* hoc uſq; quide rectè ſe habent.
Sed quomodo ſalvus à Trojâ veneris, ô miſer,
“ Nihil quidem lucri *eſt* ſcire, deſiderium tamen quoddam
“ Amicis *ineſt* cognoſcendi amicorum mala.
Men. Certè multa me in exiguâ, & unâ viâ interrogâſti.
Quid dicam tibi calamitates in Ægæo *mari nobis immiſſas*?
Et Euboica incendia Nauplii,
Et Cretam, & Libyam, *&* ad quas urbes appuli,
Et ſpeculas Perſei? non enim explerem te
Verbis *meis*, & ego dicens tibi *mea* mala, amplius dolerem:
Defatigatus etiam ſum patiendo: duplici autē mœrore afficerêur.
Hel. Pulchriùs dixiſti, quàm ego te interrogavi.
Unum verò dic omiſſis cæteris omnibus, quandiù
Maris ſupra dorſum marinâ erratione conflictatus es?
Men. Annuo *tempore* ſuprà decem annos, quos fuimus ad Trojam,

V. 752. Ἐμπύρου φλογὸς) Nihil igitur ſinceri eſt in *Pyromantiâ* ac *Capnomantiâ*, nec ex his Futura vaticinari poſſumus. Vide varios Vaticinandi modos & genera apud *Æſchyl.* in *Prometheo* à v. 483. Τρόπους δὲ πολλοὺς μαντικῆς ἐστοίχισα &c. ad v. 499. De *Pyromantiâ* autem quòd invenit *Prometheus*, ibid. conſtat, v. 495. Καὶ μακρὸν ὀσφὺν πυρώσας, δυστέκμαρτον εἰς τέχνην ὥδωσα θνητούς· καὶ φλογωπὰ σήματα Ἐξωμμάτωσα, &c. Apud *Græcos* in *Elide*, *Iamus* & ejus Poſteri, *Iamidæ* dicti, hanc artem exercebant, ut *Pindari* Scholiaſtes in *Olymp.* Od. 6. *Vel conjectis in ignem pellibus Victimarum*: Vel, ut affirmant alii, è *conſciſſis victimarum pellibus, quarum ſciſſuræ ſi forent rectæ, læta denuntiabantur; ſin obliquæ, triſtia. Scholiaſt. Pindari.* Τῆς διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείας μάχει τοὺς νῦν Ἰαμίδας χρῶνται· ἀναλαμβάνοντες γὰρ τὰ τῶν ἱερείων δέρματα, ἐπιτιθέασιν εἰς τὸ πῦρ καὶ οὕτως μαντεύονται. *Euripides* alibi *Phæniſſ.* v. 1262. ἄκραν τε λαμπάδα ἐνδέμων) *Schol.* τὸ ἄκρον τοῦ πυρὸς, ὃ καλεῖται λέγχος, ἐσκόπουν, εἰ διὰ τὴν καρδίαν, διὰ τὸ τὴν πυρὰν καὶ θερμήν. Ἄλλως τὴν ἄκραν τοῦ ἱερείου· ἦν γὰρ καὶ δι' αὐτῆς μαντεία· καμπτομένη γὰρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς, σημαίνει δυσχερεῖς πολέμους· ἀπλουμένη δὲ καὶ κατασείουσα, ἥττην· ἀναστρεφομένη δὲ εἰς ὕψος, νίκην. *Ariſtoph.* Scholiaſt. Ἔθος εἶχον τὴν ὀσφὺν καὶ τὴν κέρκον ἐπιτιθέναι τῷ πυρὶ καὶ ἐξ αὐτῆς σημείοις τοῖς κατασείουσιν, εἰ εὐπρόσδεκτος ἡ θυσία καὶ ἄλλα τινὰ πρὸς τὰ νοήματα σημεῖα λαμβάνειν, ἀεὶ ἐν τῇ θυσίᾳ ἐποίουν. *Laertius* in *Pythagorâ*, Μαντικῇ τε ἐχρῆτο, τῇ διὰ τῶν κληδόνων τε καὶ οἰωνῶν· ἥκιστα δὲ διὰ τῶν ἐμπύρων, ἔξω τῆς διὰ λιβάνου. *Græci* quidem hujuſmodi Vates θυοσκόους & λιβανομάντεις appellant, de quibus *Aretius*, aliique; horum ineptias attigit *Cornelius Agrippa* de Occultâ Philoſophiâ l. 1. c. 57. & de Vanitate Scientiarum c. 31. & c. 47. *J. Barnes.* V. 756. Νεφέλης ὕπερ θνήσκοντας εἰσορῶν φίλους) *Scaliger* legit εἰσορᾶν, non advertens, hæc verba *Calchanti* affigi, *neque dixit Exercitui* hæc verba, *Video* &c. Disjungo autem ὑπερθνήσκοντας, ut ſit θνήσκοντας ὕπερ Νεφέλης. *Joſua Barnes.* V. 757. Οὐδὲν δέ γ', ἀλλὰ πόλις ἀνηρπάσθη μάτην) Quùm importuno hiatu Verſus antehæc laboret, *viz.* οὐδὲν γε, ἀλλὰ πόλις &c. *Scaliger* legebat, Δι' οὐδὲν, ἀλλὰ πόλις &c. *Dupertus*, Οὐδέν γε, καί τε πόλις. Nos certè leviori variatione utimur, hiatum implentes & veteris Lectionis Veſtigiis hærentes, poſt δὲν enim δέ facilè potuit excidere. *Joſua Barnes.* V. 758. Ἠβούλετο) *Atticè* pro ἐβούλετο. V. 772. Τὰς ἐν Αἰγαίῳ συμφορὰς) Quùm videret *Scaliger* unâ Syllabâ Verſum excurrere, legit vel φορὰς pro συμφορὰς, vel ἐν. Αἰγαῖς pro Αἰγαίῳ, & remittebat Nos ad v. 1141. ſequentem, Αἰγαίαις τ' ἐναλίοις ἀκταῖς. Sed nihil opus eſt aliàs legere, ſi *Bacchium* in Quarto loco admittas, qui pes æquè ac *Anapæſtus* hic ſtabit. At verò Αἰγαὶ eſt *Inſula*, quæ nomen *Ægæo* Mari dedit; ubi etiam *Neptunus* præcipuè colitur: De quâ *Homerus* Iliad. θ. v. 203. & ν. v. 21. &c. Item *Statius* Theb. l. 7. *Non humiles Ægas, altúmque Capharea dixi.* Joſua Barnes. V. 773. Τὰ Ναυπλίου τ' Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα) Datum *Græcis*, ab irato ob filii *Palamedis* necem *Nauplio*, Vicini Portûs ſignum incendio; quo decepti *Græci* miſerrimè ad *Capharæum Euboiæ* Montem periêre, unde *Virg.* Æn. l. xi. v. 260. *Euboicæ cautes, ultórque Caphareus.* De hâc re vide *Euripidis* Scholiaſten ad *Oreſt.* v. 432. Et infra v. 1139. *J. Barnes.* V. 775. Σκοπιάς τε Περσέως) Speculas *Perſei* vocant occiduas *Africæ* regiones, ubi *Perſeus* Gorgonas expugnavit, *Meduſámque* earum Reginam obtruncavit. Vid. *Ovidium* Metamor. l. 4. Fab. 16. & *Diodorum Siculum* l. 4. Videſis quæ Nos ſuprà ad *Bacch.* v. 989. *Idem.* V. 780. Πόντου 'πὶ νώτοις) Sic *Hom.* νῶτα θαλάσσης. Sic infrà v. 848. Τύμβου 'πὶ νώτῳ &c. V. 781. Ἐνιαύσιον, πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα Ἔτη· διῆλθον δ' ἑπτὰ περιδρομὰς ἐτῶν) Ob magnam hujus loci diſcrepantiam, *Joſephus Scaliger*, ut *Senſui* ſatis faceret, ita

ita diſtinguebat, quaſi ἐνιαύσιον per quæſtionem poneretur, & ab *Helenâ* dictum eſſet; reliqua à *Menelao* — hoc modo — *Hel.* πόσον χρόνον Πόντου 'πὶ νώτοις ἄλιον ἐφθείρου πλάνον· Ἐνιαύσιον; *Menel.* Πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα Ἔτη. διῆλθον ἑπτὰ περιδρομὰς ἐτῶν. *Joſua Barnes.*

Ἔτη· διῆλθον δ' ἑπτὰ περιδρομὰς ἐτῶν.

Ελέ. Φεῦ, φεῦ· μακρόν γ' ἔλεξας, ὦ τάλας, χρόνον.

Σωθεὶς δ' ἐκεῖθεν ἐνθάδ' ἦλθες εἰς σφαγάς.

Με. Πῶς φῄς; τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι.

Ελέ. Φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός,

Θανῇ πρὸς ἀνδρὸς, οὗ τάδ' ἐστὶ δώματα.

Με. Τί χρῆμα δράσας ἄξιον τῆς συμφορᾶς;

Ελέ. Ἥκεις ἄελπτος, ἐμποδὼν τ' ἐμοῖς γάμοις.

Με. Ἦ γὰρ γαμεῖν τις τἄμ' ἐβουλήθη λέχη;

Ελέ. Ὕβριν θ' ὑβρίζειν εἰς ἔμ', ἣν ἔτλην ἐγώ.

Με. Ἰδίᾳ σθένων τις, ἢ τυραννεύων χθονός;

Ελέ. Ὃς γῆς ἀνάσσει τῆσδε Πρωτέως γόνος.

Με. Τόδ' ἔστ' ἐκεῖν' αἴνιγμ', ὃ προσπόλου κλύω.

Ελέ. Ποίοις ἐπιστὰς βαρβάροις πυλώμασιν;

Με. Τοῖσδ'· ἔνθεν ὥσπερ πτωχὸς ἐξηλαυνόμην.

Ελέ. Ἦ του προσῄτεις βίοτον; ὦ τάλαιν' ἐγώ.

Με. Τοὔργον μὲν ἦν τοῦτ', ὄνομα δ' οὐκ εἶχον τόδε.

Ελέ. Πάντ' οἶσθ' ἄρ', ὡς ἔοικας, ἀμφ' ἐμῶν γάμων.

Με. Οἶδ'· εἰ δὲ λέκτρα διέφυγες τάδ', οὐκ ἔχω.

Ελέ. Ἄθικτον εὐνήν ἴσθι σοι σεσωσμένην.

Με. Τίς τοῦδε πειθώ; φίλα γὰρ, εἰ σαφῆ λέγεις.

Ελέ. Ὁρᾷς τάφου τοῦδ' ἀθλίους ἕδρας ἐμάς;

Με. Ὁρῶ, τάλαινα, στιβάδας, ὧν τί σοι μέτα;

Ελέ. Ἐνταῦθα λέκτρων ἱκετεύομεν φυγάς.

Με. Βωμοῦ σπανίζουσ', ἢ νόμοισι βαρβάροις;

Ελ. Ἐρρύεθ' ἡμᾶς τοῦτ' ἴσον ναοῖς θεῶν.

Με. Οὐδ' ἆρα πρὸς οἴκους ναυστολεῖν ἔξεστί μοι;

Ελ. Ξίφος μένει σε μᾶλλον, ἢ τὐμὸν λέχος.

Με. Οὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν.

Ελ. Μὴ νυν καταιδοῦ· φεῦγε δ' ἐκ τῆσδε χθονός.

Με. Λιπών σε; Τροίαν ἐξέπερσα σὴν χάριν.

Ελ. Κρεῖσσον γὰρ, ἢ σὲ τἄμ' ἀποκτεῖναι λέχη.

Με. Ἄνανδρ' ἄρ' εἶπας, Ἰλίου τ' οὐκ ἄξια.

Ελ. Οὐκ ἂν κτάνοις τύραννον, ὃν σπεύδεις ἴσως.

Με. Οὕτω σιδήρῳ τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας;

Ελ. Εἴσῃ. « Τὸ τολμᾶν δ' ἀδύνατ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.

Με. Σιγῇ παράσχω δῆτ' ἐμὰς δῆσαι χέρας;

Ελ. Εἰς ἄπορον ἥκεις· δεῖ δὲ μηχανῆς τινος.

Με. Δρῶντας γὰρ, ἢ μὴ δρῶντας ἥδιον θανεῖν;

Ελ. Μί' ἔστιν ἐλπὶς, ᾗ μόνῃ σωθεῖμεν ἄν.

Με. Ὠνητὸς, ἢ τολμητὸς, ἢ λόγων ὕπο;

Ελ. Εἰ μὴ τύραννος ἐκπύθοιτ' ἀφιγμένον.

Με. Ἐρεῖ δὲ τίς μ'; οὐ γνώσεταί γ', ὅς εἰμ' ἐγώ.

Ελ. Ἔστ' ἔνδον αὐτῷ ξύμμαχος θεοῖς ἴση.

Με. Φήμη τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἱδρυμένη;

Ελ. Οὐκ, ἀλλ' ἀδελφή· Θεονόην καλοῦσί νιν.

Με. Χρηστήριον μὲν τοὔνομ'· ὅ, τι δὲ δρᾷ, φράσον.

Ελ. Πάντ' οἶδ', ἐρεῖ τε συγγόνῳ παρόντα σε.

Tranſegi autem *ex eo tempore* ſeptem orbes annorum.
Hel. Heu, heu, longum certè tempus dixiſti, ô miſer.
Servatus autem illinc, huc veniſti ad necem.
Men. Quomodo ais? quid dicis? quàm me perdidiſti, mulier.
Hel. Fuge quàm celerrimè diſcedens ex hac terrâ.
Interficieris *enim* à viro, cujus hæc domus eſt.
Men. Quam rem *tali* malo dignam feci?
Hel. Venis præter ipſius opinionē, & impedimento *es* meis nuptiis.
Men. An igitur vult aliquis ducere meam uxorem?
Hel. Et contumeliâ me afficere, quam ego ſuſtinui.
Men. An aliquis privatim potens, an verò dominus terræ?
Hel. Filius Protei, qui imperat huic terræ.
Men. Hoc eſt illud ænigma, quod audivi ex miniſtrâ.
Hel. Ad quam aſtans portam barbaricam?
Men. Ad iſtam, unde tanquam mendicus ſum repulſus.
Hel. Num petebas victum? ô me miſeram!
Men. Hæc quidem res erat: hoc verò nomen non uſurpavi.
Hel. Ergo nôſti omnia, ut videris, de meis nuptiis.
Men. Novi, an verò hunc *barbari* thalamum effugeris, neſcio.
Hel. Intactum lectum ſcias tibi ſervatum *à me*.
M. Quænā hujus *rei* fides *mihi fiet*? grata enī *ſit, quæ dicis*, ſi v. dicis.
Hel. Vides miſeram eam ſedem ad hoc ſepulcrum?
Men. Video miſera, toros humiles, cum quibus quid *rei* tibi eſt?
Hel. Hic lectorum *barbarorum* effugia ſuppliciter petimus.
Men. Utrùm egens arâ, an hoc *facis* more barbarico?
Hel. Hoc tuetur nos æquè ac templa deorum.
Men. Ergo non licebit mihi domum navigare?
Hel. Enſis manet te potiùs, quàm meus lectus.
Men. Sic eſſem miſerrimus mortalium.
Hel. Nè nunc te pudeat *facere quod dico*: ſed fuge ex hâc terrâ.
Men. Relictâne te? propter te expugnavi Trojam.
Hel. Melius enim *eſt*, quàm ut te meum connubium perdat.
M. Ignava ig. *facinora* dix. Iliiq; nō digna, *rebuſq; meis ad Il. geſt. ind.*
Hel. Non *enim* potes interficere regem, quem fortaſſe cupis.
Men. Itane corpus habet invulnerabile ferro?
He. Scies: « audere autē quod *eſt* impoſſibile, nō *eſt* ſapientis viri.
Men. An igitur tacens, *ipſi* meas manus ligandas præbebo?
Hel. Ad inopiam *conſilii* redactus es. Opus autem eſt arte aliquâ.
M. Utrū v. *eſt* jucundius, mori facientes aliquid, aut non facientes?
Hel. Una ſpes reliqua eſt, quâ ſolâ ſervari poſſumus.
Men. An emendo, aut audendo, vel perſuadendo?
Hel. Si rex non audiat te huc veniſſe.
Men. Quis verò me prodet, neſciet utique, qui ego ſiem.
Hel. Eſt intus apud eum adjutrix quædam ſimilis diis.
Men. An aliqua Fama collocata in penetralibus ædium?
Hel. Non; ſed ſoror: Theonoen ipſam vocant.
Men. Nomen quidem *eſt* fatidicum: ſed dic quid faciat?
Hel. Omnia novit, & dicet fratri *ſuo* te adeſſe.

V. 794. Τόδ' ἔστ' ἐκεῖν' αἴνιγμ') Ita pro αἴνιγμα reſtituo, *Cantero* & *Scaligero* præeunte, ſenſuque adeò ipſo poſtulante, nam *Anus* illa *Menelao* dixerat hæc omnia, ſed ut tum videbatur ænigmaticè; nihil enim ille apertè intellexerat. *J. Barnes.* V. 796. Τοῖσδ') Ita pro ταῖς omninò legendum, quod *Scaliger* vidit. V. 809. Ξίφος μένει σε μᾶλλον, ἢ τὐμὸν λέχος) Olim quum ſcriptum erat Ξίφος μὲν εἶναι, *Gulielmus Canterus* acutè conjectabat legi debere μένει σε, quam Lectionem probat *Scaliger* & *Dupertus*. V. 811. Μὴ νυν) *Scaliger* μή νυν legit. V. 817. Εἴσῃ· τὸ τολμᾶν δ' ἀδύνατ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ) Olim erat ἀδύνατον, ſed *Scaliger* legit ἀδύνατ' pro ἀδύνατα, magis *Atticè* & Verſui paulò commodiùs; haud enim neceſſaria prorſùs iſta lectio. *Joſua Barnes.* V. 824. Ἐρεῖ δὲ τίς μ'; οὐ γνώσεταί γ', ὅς εἰμ' ἐγώ.) Quia utramque Clauſulam interrogatoriam putabant, eò nonnulli ſunt ducti, ut errorem aliquem hic eſſe ſuſpicarentur. Quare *Scaliger* legebat, Ἐρεῖ δὲ τίς με; γνώσεται δ', ὅς εἰμ' ἐγώ; *Dupertus*, Ἐρεῖ δὲ τίς; μὴ γνώσεταί μ', ὅς εἰμ' ἐγώ; Ego verò legendum ſtatuo, ut olim, Ἐρεῖ δὲ τίς μ'; Οὐ γνώσεταί γ' &c. *Quis verò me prodet? Nemo utique ſciet, qui ſim ego.* Joſua Barnes. V. 828. Χρηστήριον μὲν τοὔνομ') Θεονόην, quaſi τὰ θεῖα Θεοῦ νοοῦσαν ἐτυμολογεῖ. Idem ferè ſuprà v. 13. Καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην, τὰ θεῖα γὰρ Τά τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα πάντ' ἠπίστατο. *Joſua Barnes.* V. 829. Πάντ' οἶδ') *Omnia novit*, alii legunt εἶδ', hoc eſt, *vidit*; ſed noſtra Lectio verior videtur, quia exprimit illud ἠπίστατο meliùs, quod in præcedenti notulâ de illâ dictum protulimus ex Poetâ. *Joſ. Barnes.*

Με. Θεώ-

Με. Θνήσκοιμεν ἄν· λαθεῖν γὰρ ὐχ οἷόν τέ μοι.
Ελ. Εἴ πως ἂν ἀναπείσαιμεν ἱκετεύοντέ νιν.
Με. Τί χρῆμα δρᾶσαι; τίν' ὑπάγεις μ' εἰς ἐλπίδα;
Ελ. Παρόντα γαίᾳ μὴ φράσαι σε συγγόνῳ.
Με. Πείσαντε δ', ἐκ γῆς διορίσαιμεν ἂν πόδα;
Ελ. Κοινῇ τ' ἐκείνῃ ῥᾳδίως, λάθρ' ὐδαμῶ.
Με. Σὸν ἔργον· ὡς γυναικὶ πρόσφορον γυνή.
Ελ. Ὡς ὐκ ἄχραντα γόνατ' ἐμῶν ἕξει χερῶν.
Με. Φέρ', ἢν δὲ δὴ νῷν μὴ ἀποδέξηται λόγους;
Ελ. Θανῇ· γαμοῦμαι δ' ἡ τάλαιν' ἐγὼ βίᾳ.
Με. Προδότις ἂν εἴης· τὴν βίαν σκήψασ' ἔχεις.
Ελ. Ἀλλ' ἁγνὸν ὅρκον σὸν κάρα κατώμοσα.
Με. Τί φῄς; θανεῖσθαι, κοὔποτ' ἀλλάξειν λέχη;
Ελ. Ταυτῷ ξίφει γε· κείσομαι δὲ σοῦ πέλας.
Με. Ἐπὶ τοῖσδε * τοῖς νυν, δεξιᾶς ἐμῆς θίγε. * al. τοίνυν.
Ελ. Ψαύω, θανόντος σοῦ, τόδ' ἐκλείψειν φάος.
Με. Κἀγὼ στερηθεὶς σοῦ, τελευτήσω βίον.
Ελ. Πῶς οὖν θανούμεθ', ὥστε καὶ δόξαν λαβεῖν;
Με. Τύμβου 'πὶ νώτῳ σε κτανὼν, ἐμὲ κτανῶ.
Πρῶτον δ' ἀγῶνα μέγαν ἀγωνιούμεθα
Λέκτρων ὑπὲρ σῶν· ὁ δὲ θέλων, ἴτω πέλας·
Τὸ Τρωϊκὸν γὰρ ὐ καταισχυνῶ κλέος.
Οὐδ' Ἑλλάδ' ἐλθὼν, λήψομαι πολὺν ψόγον,
Ὅστις Θέτιν μὲν ἐστέρησ' Ἀχιλλέως,
Τελαμωνίου δ' Αἴαντος εἰσεῖδον σφαγὰς,
Τὸν Θησέως τε παῖδα· διὰ δὲ τὴν ἐμὴν
Οὐκ ἀξιώσω κατθανεῖν δάμαρτ' ἐγώ;
Μάλιστά γ'· " Εἰ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ σοφοὶ,
" Εὔψυχον ἄνδρα πολεμίων θανόνθ' ὕπο,
" Κούφῃ καταμπίσχουσιν ἐν τύμβῳ χθονὶ,
" Κακοῖς δ' ἐφ' ἕρμα στερεὸν ἐμβάλλουσι γῆς.
" Ὦ θεοὶ, γένοιτο δή ποτ' εὐτυχὲς γένος.

Men. Moriemur: nam fieri non poteſt ut ego lateam.
Hel. Si quo modo poſſemus *tam* perſuadere ſupplicantes ei.
Men. Quam rem ut faciat? in quam ſpem me adducis?
Hel. Ne dicat fratri te adeſſe in hâc terra.
Me. Si v. *hoc ei* perſuaſ. an ex *hujus* terræ fin. pede efferre poterimus?
Hel. Sociâ *nobis* illâ facilè, clàm nequaquam.
Men. Tuum *eſt hoc* mûnus, quia mulier conveniens *eſt* mulieri.
Hel. Non habebit genua intacta à meis manibus.
Men. Age: ſed ſi noſtram orationem non receperit?
Hel. Morieris, & ego miſera per vim illi nubam.
Men. Proditrix eris: vim nempè prætexis.
Hel. At juro ſanctum jusjurandum per tuum caput.
M. Quid ais? te morituram eſſe: & non mutaturam connubium?
Hel. Eodem gladio, & jacebo juxta te.
Men. Tange meam dextram, ad hæc nunc confirmanda.
Hel. Attingo *jurans*, te mortuo, me relicturam hanc lucem.
Men. Et ego orbatus te, finiam vitam.
Hel. Quomodo autem moriemur, ut glorioſè moriamur?
Men. Sepulcri ſupra dorſum te cæsâ, me cædet.
Sed priùs decertabimus magno certamine
Pro tuo lecto; qui verò vult, propè accedat:
Trojanam enim gloriam, *& res ad Trojam geſtas* non dedecorabo,
Nec *in* Græciâ reverſus, multâ vituperationê accip. *peſſimè audiã*,
Qui Thetidem quidem privavi Achille,
Ajacis verò Telamonii cædem aſpexi,
Theſeique filium, *ejúſque fatum vidi*. Propter meam verò
Conjugem ego non adlim mori?
Maximè. " nam ſi ſunt Dii ſapientes,
" Virum fortem interfectum ab inimicis
" Circumtegunt levi terrâ in ſepulcro.
" In ignavos verò ſolidum *duriúſque* terræ fulcrum injiciunt.
" O Dii, fiat tandem aliquando fortunatum genus

V. 833. Παρόντα γαίᾳ) ἐν τῇδε τῇ γῇ παρόντα. V. 834. Διορίσαιμεν) De hâc verbi διορίζω ſignificatione Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 401. *Joſ. Barnes.* V. 836. Σὸν ἔργον ὡς γυναικὶ πρόσφορον γυνή.) Cùm olim legebatur, Σὸν ἔργον ὡς γυναικὶ πρόσφορον, γύναι, *Henricus Stephanus* ad hanc, quam præferimus, formam redegit, hæc dicens, *Non dubium eſt, quin pro* Vocativo γύναι, *reponendus ſit* Nominativus γυνὴ *& interpungi debeat poſt* σὸν ἔργον. *Quòd ſiquis illi emendationi aſſentiri recuſat, at certè aſſentiri illum coget* Plutarchus *in libello de diſcernendo Adulatore ab Amico. Ibi enim poſtquam* dixit, Ἀρχὴν δὲ φιλίας ἔφαμεν εἶναι τοῖς πλείστοις, τὴν ταυτοπάθειαν ἐπιεικῶς ἀσπαζομένοις ἤδη καὶ ἤθη, τοῖς δ' αὐτοῖς χαίρειν ἐπιτηδεύμασι καὶ πράγμασι καὶ διατριβαῖς, ὁμοιοπαθῶς διάθεσίν τε καὶ φύσιν, *ſubjungit*, ἐφ' οἷς καὶ ταῦτα εἴρηται, Γέρων γέροντι γλῶσσαν ἡδίστην ἔχει, Παῖς παιδί· καὶ γυναικὶ πρόσφορον γυνή· Νοσῶν τ' ἀνὴρ νοσοῦντι· καὶ δυστυχίᾳ ἀληθὴς ἐπῳδὸς ἐστι τῷ πεπραγμένῳ. *Quo ex loco diſcimus etiam* Euripidem *verba illa* γυναικὶ πρόσφορον γυνὴ, *ex proverbiali verſu ſumpſiſſe. Pertinent autem hi verſus à* Plutarcho *citati ad Proverbium, quo dicitur* ſimile gaudere ſimili. Hæc ille. Nec tamen tam conſtat *Euripidem* hæc ſumpſiſſe ex *Proverbiali* verſu, quàm probabile eſt, illum Proverbialem Verſum ex illo mutuatum. Huic loco affine eſt illud *Terentii, Mulier Mulieri magis congruum*. Vid. *Eraſmum* in Adagio, ſimile ſimili gaudet &c. *Joſua Barnes.* V. 837. Ὡς ὐκ ἄχραντα γόνατ' ἐμῶν ἕξει χερῶν) ἄχραντος propriè *non-tinctus*, hìc pro intactus, ut ſæpe apud hunc Poetam, χραίνω pro ἅπτομαι ſic *Phœniſ.* v. 1619. Σοὶ τ' οὐ λέλεκται, γόνατα μὴ χραίνειν ἐμά. Et *Medea*, Καὶ τοῦδε γονάτων ὡς μὴν χραίνουσα ſignificat inſuper, *inquino*, contamino, coloro, idem quod χρώζω. *Joſua Barnes.* V. 840. Προδότις) Ita cum *Scaligero & Æmylio Porto* lego, pro προδότης, interpungo etiam ad εἴης· Particulam verò δὲ poſt τὴν penitùs delendum duxi; otioſum enim eſt & Verſui damnoſum. *Idem.* V. 841. Ἀλλ' ἁγνὸν ὅρκον σὸν κάρα κατώμοσα) Veterum Mos jurare per Caput alicujus Dilecti aut Honorati Viri, indè, ut putatur, ortus; quòd ea Hominis pars Priſcis ſancta ſit habita; uti ſuprà obſervavimus *Heraclid.* v. 540. Ubi de hoc juramento. *Joſua Barnes.* V. 844. Ἐπὶ τοῖσδε τοῖς νυν) *Canterus & Scaliger* legunt τοίνυν, ſufficit enim τοῖσδε pro τούτοις ſine τοῖς, ſic *Ariſtophanes*, ἐπὶ τούτοις λάμβανε. *Hâc Conditione accipe.* Sic dixit Poeta *Alceſt.* v. 375. Ἐπὶ τοῖσδε παῖδας χειρὸς ἐξ ἐμῆς δέχου. *Joſ. Barnes.* V. 851. Τὸ Τρωϊκὸν γὰρ ὐ καταισχυνῶ κλέος) Ita rectè *Scaliger* κλέος legebat pro λέχος, quod nihil hic loci habuit; quare rejicio illud penitùs & genuinum κλέος reſtituo; quod ſanè feciſſem, ſi nemo unquam admonuiſſet. Adeò evidens mihi res hæc videtur; nec dubito, quin & aliis videbitur. Quanquam & ad λέχος ſenſum quendam non uſquequaque ineptum excogitârunt nonnulli, quaſi Conjugium ſuum hoc eſt λέχος, ideò Τρωϊκὸν, *Trojanum* vocaret, quòd illius reſarciendi causâ tot annis ad *Trojam* laboráſſet. Sed an hoc non ſit nimis longè petitum, judicent qui Naſum habent. *Joſua Barnes.* V. 855. Τὸν Θησέως τε παῖδα) Subaudi τὴν ἐμὴν χάριν θανόνθ' εἰσεῖδον. Legendum tamen videtur (inquit *Johannes Brodæus*) Νέστορος, non Θησέως. *Acamas* enim & *Demophon Theſei* filii à bello *Trojano* ſalvi domum rediêrunt; ut in *Heraclidis & Hecubâ* ipſemet confitetur *Euripides*. Et hæc verè obſervat *Brodæus*, quia *Antilochus Neſtoris* filius occubuit in illo bello; *Theſei* autem filii reverà ſupervixêre. Sed hoc eſt pii Poetæ Artificium præter Hiſtoriam aliquid in laudem ſuæ Patriæ adſicere; quaſi *Achilles & Ajax & Theſei* filii *Athenienſes* eſſent omnium *Græcorum* longè optimi & fere ſoli. *J. Barnes.* V. 857. Εἰ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ σοφοὶ) Argumenti vis, Ἀλλ' εἰσὶν οἱ θεοὶ σοφοὶ, *Ergò mollitèr cubabunt Viri fortes.* V. 859. Κούφῃ καταμπίσχουσιν ἐν τύμβῳ χθονὶ) Sic ſuprà *Alceſtid.* v. 462. Κούφα σοι χθὼν ἐπάνωθε πέσοι γύναι. Et *Suidas*, Κούφη γῆ ἔστω τῷ καλῷ ἀνδρί. Plura in hanc rem videſis apud *Johan. Kirchmannum* de *Funerib. Romanor.* l. 3. c. 9. V. 860. Κακοῖς δ' ἐφ' ἕρμα στερεὸν ἐμβάλλουσι γῆς) Quod ad hæc verba attinet, ſunt quidem, ut ego puto, fidelitèr reſtituta, ex *Joſephi Scaligeri* authoritate; cùm prior Lectio valdè eſſet dubiis obnoxia, ita enim

erat;

erat, Καλὸν δ' ἐφ' ἕρμα στερεὸν ἐκβάλλειν γῆς. Cui remedium non adhibet illud *Henrici Stephani*, *In veteribus Codicibus ſcriptum eſt* ὑφ' ἕρμα. *Scaligerianæ* autem lectionis ſenſum apertiſſimum ſic explices, ἐπὶ δὲ κακοῖς στερεὸν ἕρμα γῆς ἐμβάλλειν· στερεὸν ἕρμα γῆς, vel *magnum terræ pondus* ſonat, vel *gravem* & prægrandem Cippum, aut *Lapidem*; ut *Tibull.* l. 1. Eleg. 4. *Jam tua, qui Venerem docuiſti vendere primus, Quiſquis es, infelix urgeat Oſſa Lapis!* Vid. de hâc re *Johann. Kirchmann.* locum prædictum. *Joſua Barnes.*

V. 864. Διαπεπράγμεθ') *Actum eſt de nobis.*

Τὸ Ταντάλειον, καὶ μεταστήτω κακῶν.
Ελ. Οἲ 'γὼ τάλαινα· τῆς τύχης γὰρ ὧδ' ἔχω·
Μενέλαε, διαπεπράγμεθ'· ἐκβαίνει δόμων
Ἡ θεσπιῳδὸς Θεονόη. κτυπεῖ δόμος,
Κλῄθρων λυθέντων, φεῦγ'. ἀτὰρ τί φευκτέον;
Ἀποῦσα γάρ σε, καὶ παροῦσ' ἀφιγμένον
Δεῦρ' οἶδεν· ὦ δύστηνος, ὡς ἀπωλόμην·
Τροίας δὲ σωθεὶς, κἀπὸ βαρβάρου χθονὸς,
Εἰς βάρβαρ' ἐλθὼν φάσγαν' αὖθις ἐμπεσῇ.

Tantaleum, & liberetur à malis.
Hel. Heu me miſeram (ſic enim ſe habet mea fortuna)
Menelae, actum eſt de nobis: egreditur ex ædibus
Fatidica Theonoe: domus crepat,
Solutis repagulis, fuge. Sed quid fugiendum?
Abſens enim, & præſens te veniſſe
Huc, novit: ô infelix, quàm perii.
Servatus à Trojâ & barbaricâ terrâ
Veniens, in barbaricos gladios rurſus incides.

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

P*Rogrediens in Scenam* Theonoe, *cum luſtrali flammâ*, Helenam *alloquitur*, *Deos jam tum de ſalute viri concilium habere ſignificans.* Helena & Menelaus *miris ſuaſionibus* Theonoen *ſibi conciliare conantur. Quorum precibus facilè pia Virgo annuit.* Menelaus & Helena *deliberant, quomodo ipſi tutò evadant, & Tyrannus falli poſſit.* Chorus *hoc ſuorum periculo tactus, commemorationem orditur calamitatum, ex bello* Trojano *ortarum: Cujus origo* Paridis *illa in* Græciam *Navigatio &* Helenæ *Raptus extiterit.*

ΘΕΟΝΟΗ, ΕΛΕΝΗ, ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

V. 872. Θεῖον δὲ σεμνοῦ θεσμὸν) σεμνοῦ, *Mediæ* vocis verbi σεμνόω, vel σέμνω *Activæ*, ſignificat, *adornare* aliquid auguſtiùs. *Scaliger* & *Dupertus* legunt Θεῖον σέβε δὲ θεσμὸν, non æquè benè, ut mihi quidem videtur. *Joſua Barnes.* V. 874. Σὺ δ' αὖ κέλευθον) *Siquis*, hoc eſt, *nequis forte prophanus aut ſceleroſus viam ſacræ Virgini calcandam impiaverit, igne Sacro ſufflaminatam luſtrari jubet.* Proclus, Καὶ τὸ πάντα καθαίροντι πυρὶ παραγγέλλουσι χρῆσθαι, μὴ ἐξ ἀκαθάρτε οἰκίας ληφθέντι. *Joſ. Barnes.* V. 876. Κροῦσον δὲ πεύκην) De *Ægyptiorum* hoc more ſuffitus odoratos faciendi, piceáſque tædas utendi, vide *Cæl. Rhodigin.* Antiq. Lection. l. 24. c. 22. *J. Barnes.* V. 881. Μιμήματος) Rectè *Henricus Stephanus* (cui inter multos bonos Authores, plurimum debet *Euripides*) ex M.SS. correxit ποιήματος in μιμήματος, ut dixit Poeta ſuprà v. 73. ἔσον μίμημ' ἔχεις Ἑλένης. V. 882. Ὦ τλῆμον, οἵους διαφυγὼν ἦλθες πόνους) pro corrupto οἴκους, rectè itidem reſtituit nunquam ſatis laudatus *H. Stephanus*, cùm alii in οἱ σὺς corrupiſſent, de quâ re vide illius Notas ad *Euripidem* & Præfationem ad eaſdem notas. V. 889. Ψευδονυμφεύτους) Ita Vetus *Aldina* Editio, quàm cur quis in hâc parte in ψευδονυμφεύτω mutaret, non video; potiùs enim ad γάμους, referri debet, quàm ad Κύπριδος. Γάμοι autem ψευδονύμφευτοι dicuntur *Nuptiæ* falsò dictæ, cùm reverâ, ex mente hujus Fabulæ, *Paris* nihil unquam cum *Helenâ* commune habuerit. *Joſua Barnes.*

Θεο. Ἡγοῦ σύ μοι φέρουσα λαμπτήρων σέλας,
Θεῖον δὲ σεμνοῦ θεσμὸν αἰθέρος μυχῶν,
Ὡς πνεῦμα καθαρὸν οὐρανοῦ δεξαίμεθα.
Σὺ δ' αὖ κέλευθον, εἴ τις ἔβλαψεν ποδὶ
Στείβων ἀνοσίῳ, δὸς καθαρσίῳ φλογί·
Κροῦσον δὲ πεύκην, ἵνα διεξέλθω, πυρός·
Νόμον δὲ τὸν ἐμὸν θεοῖσιν ἀποδοῦσαι, πάλιν
Ἐφέστιον φλόγ' εἰς δόμους κομίζετε.
Ἑλένη, τί τἀμὰ, πῶς ἔχει θεσπίσματα;
Ἥκει πόσις σοι Μενέλεως ὅδ' ἐμφανὴς,
Νεῶν στερηθεὶς, τοῦ τε σοῦ μιμήματος.
Ὦ τλῆμον, οἵους διαφυγὼν ἦλθες πόνους,
Οὐδ' οἶσθα νόστον οἴκαδ', εἴτ' αὐτοῦ μενεῖς.
Ἔρις γὰρ ἐν θεοῖς, σύλλογός τε σοῦ πέρι
Ἔσται πάρεδρος Ζηνὶ τῷδ' ἐν ἤματι.
Ἥρα μὲν, ἥ σοι δυσμενὴς πάροιθεν ἦν,
Νῦν ἐστὶν εὔνους, κεἰς πάτραν σῶσαι θέλει
Ξὺν τῇδ', ἵν' Ἑλλὰς τοὺς Ἀλεξάνδρου γάμους
Δώρημα Κύπριδος ψευδονυμφεύτους μάθῃ.
Κύπρις δὲ νόστον σὸν διαφθεῖραι θέλει,

The. Præi tu mihi ferens facem ſplendens lumen,
Sanctúmq; celebra ritum *purificando* ætheris receptacula;
Ut ſpiritum *aereúmque* purum cœli accipiamus.
Tu verò viam, ſi quis *eam* læſit *polluitque* pede
Calcans impio, da luſtrali flammæ, *ſacrâ luſtres flammâ*:
Concutiáſque Piceam facem ignis, ut tranſeam.
Ritûque meo Diis peracto, *ceremoniis abſolutis*, iterum
Larariam flammam in ædes portate.
Helena, quid? quomodo ſe habent mea vaticinia?
Venit tuus maritus Menelaus, hic conſpicuus,
Orbatus navibus, & tuo ſimulacro.
O miſer, quibus laboribus vitatis, huc veniſti,
Neque ſcis utrum ſis domum reverſurus, an verò hîc manſurus.
Contentio enim inter Deos, conciliumque de te
Erit convocatū hodie apud Jovem.
Juno quidem, quæ tibi hactenùs inimica fuit,
Nunc eſt benevola, & vult te ſalvum ducere in patriam
Cum iſtâ *Helenâ*, ut Græcia nuptias Alexandri
Falſas cognoſcat, donum *fallacis* Veneris.
Venus verò vult impedire tuum reditum,

Ὡς

Ὡς μή τ' ἐλεγχθῇ, μηδὲ πριαμένη φανῇ
Τὸ κάλλος, Ἑλένης οὕνεκ', ὠνητοῖς γάμοις.
Τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν· εἴθ', ἃ βούλεται Κύπρις,
Λέξασ' ἀδελφῷ γ' ἐνθάδ' ὄντα διολέσω,
Εἴτ' αὖ μεθ' Ἥρας στᾶσα σὸν σώσω βίον,
Κρύψασ' ὅμαιμον, ὅς με προστάσσει τάδε
Εἰπεῖν, ὅταν γῆν τήνδε νοστήσας τύχῃς.
Τίς εἶσ' ἀδελφῷ τόνδε σημανῶν ἐμῷ
Παρόνθ', ὅπως ἂν τοὐμὸν ἀσφαλῶς ἔχῃ;
Ελ. Ὦ παρθέν', ἱκέτις ἀμφὶ σὸν πίτνω γόνυ,
Καὶ προσκαθίζω θᾶκον οὐκ εὐδαίμονα,
Ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς, τοῦδέ θ', ὃν μόλις ποτὲ
Λαβοῦσ', ἐπ' ἀκμῆς εἰμὶ κατθανόντ' ἰδεῖν·
Μή μου κατείπῃς σῷ κασιγνήτῳ πόσιν
Τόνδ' εἰς ἐμὰς ἥκοντα φιλτάτας χέρας·
Σῶσον δὲ, λίσσομαί σε· συγγόνῳ δὲ σῷ
Τὴν εὐσέβειαν μὴ προδῷς τὴν σήν ποτε,
Χάριτας πονηρὰς, κἀδίκους ὠνουμένη.
" Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὴν βίαν· τὰ κτητὰ δὲ
" Κτᾶσθαι κελεύει πάντας, οὐκ ἐς ἁρπαγάς.
" Ἐατέος δ' ὁ πλοῦτος ἐστ' ἄδικός τις ὤν.
" Κοινὸς γάρ ἐστιν οὐρανὸς πᾶσι βροτοῖς,
" Καὶ γαῖ', ἐν ᾗ χρὴ δώματ' ἀναπληρουμένους,
" Τἀλλότρια μὴ 'χειν, μηδ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ.
Ἡμᾶς δὲ μακαρίως μὲν, ἀθλίως δ' ἐμοὶ,
Ἑρμῆς ἔδωκε πατρὶ σῷ σώζειν πόσει
Τῷδ', ὃς πάρεστι, κἀπολάζυσθαι θέλει.
Πῶς οὖν θανὼν ἂν ἀπολάβοι; κεῖνος δὲ πῶς
Τὰ ζῶντα τοῖς θανοῦσιν ἂν ἀποδοίη ποτέ;
Ἤδη τὰ τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ τοῦ πατρὸς σκόπει,
Πότερον ὁ δαίμων, χ' ὁ θανὼν τὰ τῶν πέλας
Βούλοιντ' ἂν, ἢ βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν.
Δοκῶ μὲν, οὔκουν χρή σε συγγόνῳ πλέον
Νέμειν ματαίῳ μᾶλλον, ἢ χρηστῷ πατρί.
Εἰ δ' οὖσα μάντις, καὶ τὰ θεῖ' ἡγουμένη,

Nè coarguatur, neque videatur emiſſe
Formam *formæque palmam*, Helenæ causâ, venali connubio.
Summa verò *rei* poteſtas in nobis *eſt ſita*; ſive, quod cupit Venus,
Perdam te dicens fratri, quòd hic ſis:
Sive contrà, cum Junone ſtans, ſervem tuam vitam,
De tuo adventu celans fratrem, qui me juſſit hoc
Significare *ſibi*, quando *in* hunc agrum veneris.
Quis igitur vadit indicaturus fratri meo, hunc
Adeſſe, ut *res* meæ tuta ſit, *atque periculo caream?*
Hel. O Virgo, cado ſupplex ad genua tua,
Et ſedeo apud hanc miſeram ſedem
Pro me ipſâ, & iſto, quem vix tandem
Nacta in ipſo articulo diſcriminis ſum, ut videam eum mori.
Nè dicas tuo fratri, meum maritum
Hunc veniſſe in meas chariſſimas manus.
Serva verò *ipſum*, oro te ſupplex, fratri verò tuo
Pietatem tuam ne prodas, *ut proſtituas* unquam,
Gratiam malam injuſtámque *tibi* comparans.
" Odit enim Deus *omnem* vim. Partas verò *res*
" Poſſidere jubet omnes, non ex rapinis.
" Omittendæ autem ſunt omnes divitiæ injuſtæ.
" Commune enim eſt cœlum omnibus hominibus,
" Et terra, in quâ oportet implentes domos
" Non habere aliena, neque auferre vi.
Me verò divino conſilio, ſed cum meâ, miſeriâ
Mercurius tradidit patri tuo, ut me ſervaret marito
Huic qui adeſt & vult *me* recipere.
Quomodo igitur mortuus *me* recipiat? & quomodo ille
Vivam mortuo huic reddat?
Quamobrem jam Dei numen, & patris *tui religionem* conſidera,
Utrum Deus, & ille mortuus ea, quæ ſunt aliorum, *reſtuere*
Velint, an velint me reddere:
Equidem arbitror *reddituros*. Haud igitur oportet te fratri *tuo* plus
Tribuere ſtulto *& parere* magis, quàm bono patri.
Si verò vates exiſtens, & *rerum* divinarum interpres,

V. 893. Τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν) Ubi ibi ἐστι. V. 897. Ὅταν γῆν τήνδε νοστήσας τύχῃς) Hic νοστήσας pro implici ἐλθὼν, ut ſuprà obſervavimus ad hujus Fabulæ v. 481. Vid. & *Rheſ.* v. 427. ubi νόστος *Reditus*, ſimpliciter occurrit pro ἔλευσις *adventus* & νοστῶ pro ἔρχομαι. Qui uſus nec *Homero* ignotus, ut ibidem oſtendi. *Joſua Barnes.* V. 898. Τίς εἶσ' ἀδελφῷ τόνδε σημανῶν ἐμῷ Παρόνθ',) Τίς εἶσι, τῷ ἀδελφῷ μου σημαίνων, τοῦτον, ἤγουν Μενέλαον, παρόντα; ὅπως ἐμοὶ μὴ ὀργίζηται ἀδελφὸς, τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἀποκρυπτούσῃ. Olim quum erat ſcriptum τίς εἶ; quis es? & σημανῶ γ', quo nihil in toto orbe frigidius; (quomodo enim illa, quæ probè omnia novit & illum ut *Menelaum* jam diù eſſet allocuta, diceret tandem, *Quis es?* & continuò adderet, *ego illum*, quaſi de tertiâ perſonâ loqueretur, *fratri indicabo?*) Solus Divinus ille *Joſephus Scaliger* veram Lectionem vidit & in margine ſuo notabat: Adeò mentis acumine præ cæteris valebat. Quare ita locus iſte exponendus; Quùm jam Divina Mulier dixit ſibi à Fratre in mandatis datum, ut *Menelai* adventû quando contigerit, illicò nuntiaret, ſubitò ad ſervitium converſa exclamat, *Quis igitur veſtrûm, currit fratri meo nuntiaturus, hunc jam, Menelaum viz. hìc adeſſe?* Hoc autem videtur pia Virgo in terrorem tantùm dixiſſe; quia ipſa ſibi ſtatuerat, nihil injuſti agere. *J. Barnes.* V. 903. Ἐπ' ἀκμῆς εἰμὶ) In articulo diſcriminis. *Proverbiale* loquendi genus. De quâ re vid. *Eraſmi* Adag. *In acie Novaculæ*, Græcè ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς. V. 908. Χάριτας πονηρὰς) Χάριτας οὐκ ἀπὸ ἀδικίας τῆς εἰς ἡμᾶς τῷ ἀδελφῷ χαριζομένη. V. 909. Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὴν βίαν· τὰ κτητὰ δὲ κτᾶσθαι κελεύει πάντας, οὐκ εἰς ἁρπαγάς) Hæc ſententia ita ferè à *Pindaro* exprimitur, *Pyth.* Od. 8. Antiſtroph. & Epod. 1. Κέρδος δὲ φίλτατον γ', ἑκόντος εἴ τις ἐκ δόμων φέροι· Βία δὲ καὶ μεγάλαυχον ἔσφαλεν ἐν χρόνῳ. In quem locum vide *Pindari* interpretes & *Johannem Benedictum* hæc verba cum illo conferentem. Hunc locum egregium Mehercule & omnium αἰσχροκερδῶν animis altiùs infigendum ex *Hugonis Grotii* verſione Lectori exhibebo; quià probè novi Ego, quos plurimi inquiter ſuo jure privaverint, cùm tamen oppreſſi illi némini unquam male dixerint aut optárint, at injuſtè ſibi conſulentes votis & miſeratione proſecuti ſunt; adeò illis non magnopere invident, ut eorum potiùs vices ſeriò doleant, qui malis artibus aliorum Innocentiæ inſidiantur, honori autem ſuo & commodo, etiam cum animarum periculo, velificantur. Audiant illi, ſi *Græcè* ſapiant, *Euripidem*, imò nè ſatis forte attendant, *Grotium* quoque, ita illos monentem; At tu nequaquam injurio *morem gerens Fratri, priorem prode Pietatem tuam; Malam atque iniquam Gratiam ſic aucupans. Namque odit ipſe Vim Deus; neque Divites Nos eſſe Rapto, ſed probè partis cupit. Spernenda, ſi non jure veniat, Copia eſt. Communis æther hominibus, tellus quoque; In quâ ampliare cuique ſic fas eſt Domum; Ut ab alienis rebus ac vi temperet.* Cùm verò nullibi licet de quopiam malè loqui, aut nomine eum notare; fas tamen hìc ſit maximè, Virum verè laudabilem Honoris & Gratitudinis causâ nominare; qui & Veri amans & Æqui, ut Doctrinâ nemini cedit, ſic apertâ & intrepidâ quâdam φιλαληθείᾳ plurimis antecellit. Nomen certè *Humphredi Gower* S. T. P. Collegii D. *Johannis Cantabrigiæ* Præfecti, parum hinc Laudis feret, hoc afferet quamplurimum; quòd & *Euripidem* & illius ſtudioſos tam Docto Viro & Integro placuiſſe Literatus Orbis aliquandò audiverit. *Joſua Barnes.* V. 922. Βούλοιντ' ἂν, ἢ βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν) Fruſtrà hic, ut mihi videtur, *Canterus* Novar. Lection. l. 6. c. 19. & poſt illum *Scaliger* legunt, Βούλοιντ' ἂν, ἢ οὐ βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν, ſaltem nullâ neceſſitate ita legunt; nam ut concedam, nihil iſtam Lectionem Carmini officere (ſæpè enim ſuprà probavimus apud *Græcos* ὁ ante ὁ elidi, præcipuè *Oreſt.* v. 596.)

v. 596.) hoc tamen contendo, poſſe τὸ βούλομαι per ſe accipi in priori loco, æquè benè ac cum verbo in poſteriori; hoc modo, ἀκούσας, πότερον ὁ δαίμων, χ' ᾧ θανεῖν βούλοιτ' ἂν τὰ τῶν πέλας, ἤγουν χαίρουσιν, καὶ ὀπόθυμήσαντες αὐτῶν · ἢ βούλοιτ' ἂν αὐτὰ ἀποδοῦναι πάλιν. De hac verò & aliis τοῦ βούλομαι ſignificationibus, vid: *Phavorin*. Sed & *Cantero* ſua Laus non eſt deneganda, acutè enim & ſapientèr hoc ipſum cum multis aliis nobis notavit, ſed hoc, ut dixi, nullâ omninò neceſſitate; cùm βούλομαι ſimpliciter ac per ſe capi poteſt, æquè benè ac cùm *Verbo* vel *Accuſativo*; ut ſatis omnibus liquet. *Joſua Barnes.*

V. 929. Τὰ δὲ δίκαια μὴ εἰδέναι) Hic τὸ μὴ ante εἰδέναι colliditur, vel ſimul coaleſcit, ut ſæpè ante obſervavimus, viz. ad *Oreſt.* v. 596. *Phœniſſ.* v. 1183. *Hippolyt.* v. 49. *Androm.* v. 241. & 253. & 616. &c. *Joſua Barnes.*

V. 938. Αὖθις ἄν) *Canterus* & *Scaliger* αὖ pro ἄν legunt.

V. 943. Σφ' ἀπόντα) σφὲ pro αὐτὸν, vid. *Iphig. Taur.* v. 742.

V. 954. Τὴν Τροίαν γὰρ ἄν—πλεῖστον αἰσχύνοιμεν ἄν) De duplici ἄν in unâ eâdemque clauſulâ ſatis frequentèr Nos ſuprà monuimus, viz. *Hecub.* v. 359. & v. 1200. *Oreſt.* v. 710. *Alceſt.* v. 96. *Heraclid.* v. 180. &c. V. 959. Αἱρήσομαι τὸ πρόσθε τῆς εὐδαιμονίας) *Canterus* legendum vult, τὸ πρόσθε τῆσδ' εὐψυχίας, *coràm hâc, i.e. Helenâ, animo-conſidere*, optimè, ſi mihi credis; adeò ut vix mihi temperare poſſim, quin in textum hanc Lectionem admittam. *Scaliger* paulò violentiùs legit, αἱρούμεθα, πρόσθε τῆς δεῦρ' ἀεὶ μονῆς. *Duportus* εὐθυμονεῖν, per oſcitantiam, ut puto, cùm εὐθυμονεῖν in animo haberet. Εὐθυμεῖν enim quùm extet, εὐθυμονεῖν nullibi reperitur. *Joſ. Barnes.*

Τὸ μὲν δίκαιον τοῦ πατρὸς διαφθερεῖς,
Τῷ δ' οὐ δικαίῳ συγγόνῳ δώσεις δίκην,
Αἰσχρὸν, τὰ μέν σε θεῖα πάντ' ἐξειδέναι,
Τά τ' ὄντα, καὶ μὴ, τὰ δὲ δίκαια μὴ εἰδέναι.
Τὴν δ' ἀθλίαν ἔμ', οἷσιν ἔγκειμαι κακοῖς,
Ῥῦσαι, πάρεργον δοῦσα τοῦτο τῆς τύχης·
Ἑλένην γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν·
Ἣ κλῄζομαι καθ' Ἑλλάδ' ὡς προδοῦσ' ἐμὸν
Πόσιν, Φρυγῶν τ' * ᾤκησα πολυχρύσους δόμους. * an οἰκέσαι.
Ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω, κἀπιβῶ Σπάρτης πάλιν,
Κλυόντες, εἰσιδόντες, ὡς τέχναις θεῶν
Ὤλοντ', ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἄρ' ἦν φίλων,
Πάλιν μ' ἀνάξουσ' εἰς τὸ σῶφρον αὖθις ἄν.
Ἐδνώσομαί τε θυγατέρ', ἣν οὐδεὶς γαμεῖ.
Τὴν δ' ἐνθάδ' ἐκλιποῦσ' ἀλητείαν πικρὰν,
Ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ὀνήσομαι.
Κεἰ μὲν θανὼν ὅδ' ἐν πυρᾷ κατεσφάγη,
Πρόσω σφ' ἀπόντα δακρύοις ἂν ἠγάπων·
Νῦν δ' ὄντα, καὶ σωθέντ' ἀφαιρεθήσομαι.
Μὴ δῆτα, παρθέν', ἀλλά σ' ἱκετεύω τόδε·
Δὸς τὴν χάριν μοι τήνδε, καὶ μιμοῦ τρόπους
Πατρὸς δικαίου. "Παισὶ γὰρ κλέος τόδε
" Κάλλιστον, ὅστις ἐκ πατρὸς χρηστοῦ γεγὼς,
" Εἰς ταυτὸν ἦλθε τοῖς τεκοῦσι τοὺς τρόπους.
Θε. Οἰκτροὶ μὲν οἱ παρόντες ἐν μέσῳ λόγοι,
Οἰκτρὰ δὲ καὶ σύ. τοὺς δὲ Μενέλεω θέλω
Λόγους ἀκοῦσαι, τίνας ἐρεῖ ψυχῆς πέρι.
Με. Ἐγὼ σ' ἂν οὔτ' ἂν προσπεσεῖν τλαίην γόνυ,
Οὔτ' ἂν δακρῦσαι βλέφαρα· τὴν Τροίαν γὰρ ἂν,
Δειλοὶ γενόμενοι, πλεῖστον αἰσχύνοιμεν ἄν.
" Καί τοι λέγουσιν, ὡς πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς
" Ἐν ξυμφοραῖσι δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν.
Ἀλλ' οὐχὶ τοῦτο τὸ καλὸν, εἰ καλὸν τόδε,
Αἱρήσομαι, τὸ πρόσθε * τῆς εὐδαιμονίας. * an τῆσδ' εὐψυχίας.
Ἀλλ' εἰ μὲν ἄνδρα σοι δοκεῖ σῶσαι ξένον,
Ζητοῦντά γ' ὀρθῶς ἀπολαβεῖν δάμαρτ' ἐμὴν,
Ἀπόδος τε, καὶ πρὸς, σῶσον· εἰ δὲ μὴ δοκεῖ,
Ἐγὼ μὲν οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
Ἄθλιος ἂν εἴην, σὺ δὲ γυνὴ κακὴ φανῇ.
Ἃ δ' ἄξι' ἡμῶν, καὶ δίκαι' ἡγούμεθα,
Καὶ σῆς μάλιστα καρδίας ἀνθάψεται,
Λέξω τάδ', ἀμφὶ μνῆμα σοῦ πατρὸς * πόθῳ. * Scal. πεσών.
Ὦ γέρον, ὃς οἰκεῖς τόνδε λάϊνον τάφον,
Ἀπόδος, ἀπαιτῶ, τὴν ἐμὴν δάμαρτά σε,
Ἣν Ζεὺς ἔπεμψε δεῦρό σοι, σῴζειν ἐμοί.

Jus quidem patris corrumpes,
Huic verò non juſto fratri *tuo* jus tribuas,
Turpe *fuerit*, te omnia quidem divina *myſteria* cognoſcere,
Et ea, quæ ſunt, & quæ non ſunt, juſta verò *quæ ſunt*, neſcire.
Me igitur miſeram, *ex malis*, in quibus verſor,
Libera hoc obitèr *adverſæ* fortunæ *dans, præterq. fortè indulg. mihi.*
Nullus enim mortalium *eſt*, qui non oderit Helenam;
Quæ in Græciâ dicor prodidiſſe meum
Maritum, & habitâſſe in opulentis ædibus Phrygum.
Quòd ſi in Græciam venero, & rediero Spartam,
Audientes, & videntes, quòd *ipſi* dearum dolis
Periérint, ego verò non fuerim proditrix amicorum,
Referent me iterum inter pudicas *mulieres*:
Et dotatam elocabo filiam, quam nullus *nunc* ducit.
Et relinquens hanc acerbam errationem hic,
Fruar opibus, quas domi habeo.
Et ſi quidem hic mortuus in Pyrâ interfectus fuiſſet,
Lacrymis proſequerer eum procul abſentem;
Nunc vero ſpoliabor viro, & ſalvo.
Ne igitur, ô virgo, *facias, quod minaris*: ſed hoc te ſupplex rogo,
Tribue mihi beneficium hoc, & imitare mores
Juſti patris: " Hæc enim liberis *eſt* gloria
" Pulcherrima, quicunque ex bono patre nati
" Eoſdem mores habent, quos parentes.
Thr. Digna quidem ſunt commiſeratione quæ jam dixiſti:
Sed & tu quoque miſerabilis. Deſidero tamen Menelai
Sermonem audire, quem dicturus eſt de vitâ.
Men. Ego neque ſuſtineam procidere ad tua genua,
Neque lacrymis rigare palpebras: nam res ad Trojam geſtas
Valde dedecorarem, ſi timidus eſſem.
" Quanquam dicunt, quòd ſit generoſi viri,
" In adverſis rebus lacrymas ab oculis demittere:
Sed nequaquã hoc honeſtũ *præceptũ* (ſi *modo cenſetur* hoc honeſtũ,
Sequar, *propter meam* priſtinam felicitatem *ac generoſitatem*.
Sed ſiquidem tibi videtur, *placetque* virum peregrinum ſervare,
Et qui quærit juſtè recipere ſuam uxorem,
Redde, & inſuper, ſerva *nos*: ſi verò non videtur,
Ego quidem non nunc primùm, ſed ſæpius
Miſer fuerim, tu verò videberis injuſta mulier.
Quæ autem digna *ſunt* nobis, & quæ juſta ducimus,
Et *quæ* tuum cor maximè *tangent ac pungent*,
Ea dicam ad monumentum patris tui cum deſiderio *cùmq; ſuſpiriis*:
O ſenex, qui habitas hoc lapideum ſepulcrum,
Rogo te, ut mihi meam uxorem reddas,
Quam Jupiter huc miſit tibi, ut mihi ſervares.

Οἶδ' οὕνεχ' ἡμῖν οὔποτ' ἀποδώσεις θανών·
Ἀλλ' ἥδε πατέρα νέρθεν ἀνακεκλημένον
Οὐκ ἀξιώσει τὸν πρὶν εὐκλεέστατον
Κακῶς ἀκούειν. κυρία γάρ ἐστι νῦν.
Ὦ νέρτερ' Ἅιδη, καὶ σὲ σύμμαχον καλῶ,
Ὃς πόλλ' ἐδέξω τῆσδ' ἕκατι σώματα,
Πεσόντα τοὐμῷ φασγάνῳ, μισθὸν δ' ἔχεις·
Ἢ νῦν ἐκείνους ἀπόδος ἐμψύχους πάλιν,
Ἢ τήνδ' ἀνάγκασόν ποτ', εὐσεβοῦς πατρὸς
Κρείσσω φανεῖσαν, τἀμά γ' ἀποδοῦναι λέχη.
Εἰ δ' ἐμὲ γυναῖκα τὴν ἐμὴν συλήσετε,
Ἅ σοι παρέλιπεν ἥδε τῶν λόγων, φράσω.
Ὅρκοις κεκλήμεθ', ὡς μάθῃς, ὦ παρθένε,
Πρῶτον μὲν ἐλθεῖν διὰ μάχης σῷ συγγόνῳ.
Κἀκεῖνον, ἢ μὲ δεῖ θανεῖν· ἁπλοῦς λόγος.
Ἢν δ' ἐς μὲν ἀλκὴν μὴ πόδ' ἀντιθῇ ποδί,
Λιμῷ δὲ θηρᾷ τύμβον ἱκετεύοντε νῷ,
Κτείνειν δέδοκται τήνδ' ἐμοί, κἄπειτ' ἐμὸν
Πρὸς ἧπαρ ὦσαι δίστομον ξίφος τόδε,
Τύμβου 'πὶ νώτοις τοῦδ', ἵν' αἵματος ῥοαὶ
Τάφου καταστάζωσι· κεισόμεσθα δὲ
Νεκρὼ δύ' ἑξῆς τῷδ' ἐπὶ ξεστῷ τάφῳ,
Ἀθάνατον ἄλγος σοί, ψόγος δὲ σῷ πατρί.
Οὐ γὰρ γαμεῖ τήνδ' οὔτε σύγγονος σέθεν,
Οὔτ' ἄλλος οὐδείς· ἀλλ' ἐγώ σφ' ἀπάξομαι,
Εἰ μὴ πρὸς οἴκους δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρούς.
Τί ταῦτα; "Δακρύοις εἰς τὸ θῆλυ τρεπόμενος,
" Ἐλεεινὸς εἴην μᾶλλον, ἢ δραστήριος.
Κτεῖν', εἰ δοκεῖ σοι· *δυσκλεῶς γὰρ οὐ κτενεῖς. * αὖ δυσκλεᾶ.
Μᾶλλόν γε μέντοι τοῖς ἐμοῖς πείθου λόγοις,
Ἵν' ᾖς δικαία, καὶ δάμαρτ' ἐγὼ λάβω.
Χο. Ἐν σοὶ βραβεύειν, ὦ νεᾶνι, τοὺς λόγους.
Οὕτω δὲ κρῖνον, ὡς ἅπασιν ἁνδάνῃς.
Θε. Ἐγὼ πέφυκά τ' εὐσεβεῖν, καὶ βούλομαι.
Φιλῶ τ' ἐμαυτήν, καὶ κλέος τοὐμοῦ πατρὸς
Οὐκ ἂν μιάναιμ', οὐδὲ συγγόνῳ χάριν
Δοίην ἄν, ἐξ ἧς δυσκλεὴς φανήσομαι.
Ἔνεστι δ' ἱερὸν τῆς Δίκης ἐμοὶ μέγα
Ἐν τῇ φύσει· καὶ τοῦτο Νηρέως πάρα
Ἔχουσα, σώζειν Μενέλεων πειράσομαι.
*Ἥρα δ' ἐπείπερ βούλεταί σ' εὐεργετεῖν, * Vel Ἥρᾳ.
Εἰς ταυτὸν οἴσω ψῆφον· ἡ Χάρις δ' ἐμοὶ

Scio *tamen* quòd nobis nunquam reddes *hanc* mortuus:
Sed hæc patrem ſub terrâ invocatum,
Qui antea fuit glorioſiſſimus, non ſinet
Malè audire: nam ipſa nunc habet hanc rem in poteſtate *ſuâ.*
O inferne Pluto, etiam te adjutorem invoco,
Qui multa corpora propter hanc accepiſti,
Quæ ceciderunt meo gladio, & habes mercedem:
Aut nunc illos redde vivos,
Aut coge tandem hanc, quæ pio patre
Videtur præſtantior, ut *mihi* reddat meam uxorem.
Quòd ſi me meâ conjuge ſpoliaveritis,
Quas hæc præteriit rationes, *eas* tibi dicam.
Jurejurando tenemur obſtricti, ut ſcias, virgo,
Primum quidem dimicare cum tuo fratre;
Et illum, vel me oportet mori. Simplex oratio *eſt.*
Si v. in pugna pede pedi non opponat *pedem mecu conſ. retrect.*
Fame vero nos *ad* tumulum ſupplices expugnare conetur,
Decrevi hanc interficere, & deinde meum
Ad hepar adigere gladium hunc ancipitem,
Hujus ſepulcri ſupra dorſum, ut ſanguinis fluxus
Deſtillent in ſepulcrum, jacebimus autem
Mortui ambo ordine ſupra hoc politum ſepulcrum,
Perpetuus dolor tibi, & probrum patri tuo.
Non enim ducet hanc neque frater tuus,
Nec alius quiſquam: ſed ego abducam eam,
Si non poſſum domum, ſaltem ad mortuos.
Quid iſta *dico?* "Si ad fœm. *mollitiē effuſis* lacrymis me convertere,
" Miſerandus eſſem potius, quam ſtrenuus *fortiſque vir.*
Interfice, ſi videtur tibi: non enim inglorium me interficies.
Imo verò obtempera meis verbis,
Ut ſis juſta, & ego accipiam *meam* conjugem.
Ch. In te *eſt*, ô puella, gubernare hanc deliberationem.
Sic autem judica, ut omnibus placeas.
Th. Ego ſic ſum à naturâ inſtituta, ut amem pietatem, idque volo.
Amoque me ipſam, & gloriam mei patris
Non polluam, neque fratri gratiam
Tribuam, ex quâ poſſim infamis videri.
Magnum enim Sacellum Juſtitiæ mihi ineſt
In naturâ: & hoc à Nereo
Habens, conabor Menelaum ſervare.
Poſtquam autem Juno vult tibi benefacere,
Eôdem calculū ferā, *ei ſuffragabor.* Gratia *v. i e Venus gratioſa* mihi

V. 989. Πρὸς ἧπαρ ὦσαι δίστομον ξίφος τόδε) Nonnulli δίστομος à δὶς & τέμνω deducunt, non forſitan ineptè, ſed tunc διστόμος ſcribendum, ut διχοτόμος, *biſariàm ſecans*; ſed quùm hoc non fiat & etiam ὀξύστομος de gladio dicitur, apparet à themate στόμα etiam & hoc oriri. Στόμα autem κατ' ἀναλογίαν τινὰ & figuratè de Gladio dicitur ab optimis Authoribus *Græcis*, ut & פה apud *Hebræos Analogicè* pro *acie* ferri, quæ modo quodam eſt illius *os*, quòd mordet & ſanguinem haurit. *Homerus* Iliad. κ. v. 8. — πολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο. Quin *Euripides* Supplic. v. 1206. Ὀξύστομον μάχαιραν ἐς γαίας μυχοὺς Κρύψον παρ' αὐτὰς ἑπτὰ πυρκαϊὰς νεκρῶν. Utrumque Teſtamentum hâc formâ utitur, ut *Judic.* c. 18. v. 27. Καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας. Ibid. c. 20. v. 37. & 48. &c. c. 21. v. 10. Et 1 *Sam.* c. 22. v. 19. & 2 *Sam.* c. 15. v. 14. Idem D. *Lucæ* c. 21. v. 24. Καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας &c. *Joſua Barnes.* V. 995. Σφ' ἀπάξομαι) Hic iterum σφὲ vides pro αὐτὸν in ſingulari, ut ſuprà v. 943. V. 998. Ἐλεεινὸς εἴην μᾶλλον) Quùm olim ἦν legebatur, ſyllabâ deficiente, *Canterus* putabat ἂν deeſſe poſt ἦν, *Scaligerum* autem hic ſequi malo, qui εἴην legit pro ἦν. Alii ἦν γε ſubſtituunt. V. 1008. Ἔνεστι δ' ἱερὸν τῆς Δίκης ἐμοὶ μέγα Ἐν τῇ φύσει) Magnum enim *mihi Templum Juſtitiæ in naturâ* meâ erigitur. Divinus hic noſter Poeta nunc iterum Divinioribus noſtris literis aliquid Commune loquitur; ita enim *D. Apoſtolus,* 1 *Corinth.* c. 6. v. 19. Ἢ οὐκ οἴδατε, ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου Πνεύματός ἐστιν, *J. Barnes.* V. 1009. Καὶ τοῦτο Νηρέως πάρα ἔχουσα) De *Nerei* Veracitate vid. ſuprà ad v. 15. V. 1012. Ἡ Χάρις δ' ἐμοί) *Canterus* putat Κύπρις legendum; quanquam & ipſe fateatur χαρίζεσθαι ad res *Venereas* referri & ἄχαρις pro ἀναφρόδιτος à *Sapphone* de Puellâ illepidâ dici. Vid. *Canter. Novar.* Lection. l. 6. c. 19. *Scaliger* legit, ἡ χαρίς γ' ἐμοῦ (Ἵλεως μὲν εἴη) συμβέβηκε δ' οὐδαμοῦ. Nequaquam illepidè neque parùm acutè, in hunc nempe ſenſum, *Quoniam Juno te vult benefacere, Ego eâdem cum illâ calculum feram; quæ quidem Juno (Propitia ſit mihi magna loquenti, quùm ſint vera) abſque meo ſuffragio, nihil omninò efficiet.* Et ego ſanè hanc *Scaligeri* ſententiam forſan lubens amplecterer, niſi refragaretur verbum συμβέβηκε, quod in hunc ſenſum commodè torqueri nequit, & Verſus proximè ſequens, de *Venere* jam illam loqui probat. Miror autem Ingenioſum hominem *Canterum* loco prædicto dubitare, an (Χάρις pro Κύπρις) ea dicendi figura poſſit hoc loco tolerari, cùm omninò hoc in loco ita dicendum convenit κατ' εὐφημισμόν. neque novum eſt *Venerem* Gratiarum Reginam & Matrem *Emphaticè* Χάριτα & Gratiam dici, *Coluthus* enim illam χαρίτων βασίλειαν vocat. Quod moneo tantùm, nequis Magni illius Viri metum metuens, de hujus Vocis authoritate dubitet. *Joſua Barnes.*

Ἵλεως μὲν εἴη, συμβέβηκε δ' οὐδαμοῦ·
Πειράσομαι δὲ παρθένος μένειν ἀεί.
Ἃ δ' ἀμφὶ τύμβῳ τῷδ' ὀνειδίζεις πατρί,
Ἡμῖν ὅδ' αὐτὸς μῦθος· ἀδικοίημεν ἄν,
Εἰ μὴ ἀποδώσω· καὶ γὰρ ἂν κεῖνος βλέπων
Ἀπέδωκεν ἄν σοι τήνδ' ἔχειν, ταύτῃ δὲ σέ.
Καὶ γὰρ τίσις τῶνδ' ἐστὶ τοῖς τε νερτέροις,
Καὶ τοῖς ἄνωθεν πᾶσιν ἀνθρώποις. “Ὁ Νοῦς
“ Τῶν κατθανόντων, ζῇ μὲν οὔ, γνώμην δ' ἔχει
“ Ἀθάνατον εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών.
Ὡς οὖν περαίνω μὴ μακράν, σιγήσομαι,
Ἅ μου καθικετεύσατ'· οὐδὲ μωρίᾳ
Ξύμβουλος ἔσομαι τοῦ κασιγνήτου ποτέ.
Εὐεργετῶ γὰρ κεῖνον, οὐ δοκοῦσ' ὅμως,
Ἐκ δυσσεβείας ὅσιον εἰ τίθημί νιν.
Αὐτοὶ μὲν οὖν τὴν ἔξοδόν γ' εὑρίσκετε·
Ἐγὼ δ' ἀποστᾶσ' ἐκποδὼν, σιγήσομαι.
“ Ἐκ τῶν θεῶν δ' ἄρχεσθε, καὶ ἱκετεύετε
Τὴν μὲν σ' ἐᾶσαι πατρίδα νοστῆσαι Κύπριν,
Ἥρας δὲ τὴν * ἔννοιαν ἐν ταὐτῷ μένειν, * al. εὔνοιαν.
Ἣν εἰς σὲ, καὶ σὸν πόσιν ἔχει σωτηρίας.
Σὺ δ' αὖ θανών μοι, πάτερ, ὅσον τ' ἐγὼ σθένω,
Οὔποτε κεκλήσῃ δυσσεβὴς ἀντ' εὐσεβοῦς.
Χο. “ Οὐδείς ποτ' εὐτύχησεν, ἔκδικος γεγώς·
“ Ἐν τῷ δικαίῳ δ' ἐλπίδες σωτηρίας.
Ελ. Μενέλαε, πρὸς μὲν παρθένου σεσώσμεθα.
Τοὐνθένδε δή σε τοὺς λόγους φέροντα χρὴ.
Κοινὴν ξυνάπτειν μηχανὴν σωτηρίας.
Με. Ἄκουε * δὴ νῦν· χρόνιος εἶ κατὰ στέγας, * al. δὲ νῦν.
Καὶ συντέθραψαι προσπόλοισι βασιλέως.
Ελ. Τί τοῦτ' ἔλεξας; εἰσφέρεις γὰρ ἐλπίδας,
Ὡς δή τι δράσων χρηστὸν εἰς κοινόν γε νῷν.
Με. Πείσειας ἄν τιν', οἵτινες τετραζύγων
Ὄχων ἀνάσσουσ', ὥστε νῷν δοῦναι δίφρους;
Ελ. Πείσαιμ' ἄν· ἀλλὰ τίνα φυγὴν φευξούμεθα;
Πεδίων ἄπειροι, βαρβάρου τ' ὄντες χθονός;
Ἀδύνατον εἶπας. Με. φέρε, τί δ' εἰ κρυφθεὶς δόμοις
Κτάνοιμ' ἄνακτα τῷδε διστόμῳ ξίφει;
Ελ. Οὐκ ἄν σ' ἀνάσχοιτ', οὐδὲ σιγήσειεν ἂν
Μέλλοντ' ἀδελφὴ σύγγονον κατακτενεῖν.
Με. Ἀλλ' οὐδὲ μὴν ναῦς ἐστίν, ᾗ σωθεῖμεν ἂν
Φεύγοντες· ἣν γὰρ εἴχομεν, θάλασσ' ἔχει.
Ελ. Ἄκουσον, ἤν τι καὶ γυνὴ λέξῃ σοφόν.
Βούλει λέγεσθαι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν;
Με. Κακὸς μὲν ὄρνις· εἰ δὲ κερδανῶ * λέγειν, * al. λέγειν;

Propitia quidē ſit: nuſquā tamē ullu commerciū illa mecū habuit:
Conabor enim ſemper manere virgo.
Quæ verò ad hoc ſepulcrum exprobrâſti patri meo,
Idem & ipſa dico. nam injuſtè facerem,
Si non redderem. Ille enim vivens
Reddidiſſet tibi hanc, ut haberes, & huic te:
Vindicta enim eſt horum & apud mortuos,
Et vivos homines omnes: “Mens enim
“ Defunctorum non vivit quidem: ſenſum tamen habet
“ Immortalem, incidens in immortalem ætherem.
Ut igitur rem pertexam non prolixè, tacebo
Quæ me ſimpliciter rogâſtis: neque ſtultitiæ
Fratris unquam conſentiens adjutrix ero.
Afficiam enim eum beneficio, tametſi non videar,
Ex impietate retractum, ac ex impio, ſi pium ipſum faciam.
Vos igitur invenite veſtrarum difficultatum exitum.
Ego verò è medio recedens, tacebo.
“ Incipite verò à Diis, & ſupplices rogate
Venerem quidem, ut permittat te redire in patriam:
Junonem verò, ut in eâdem ſententiâ maneat,
Quam habet de ſalute tuâ, & mariti tui.
Tu verò, ô pater, qui defunctus es, quantum ego poſſum,
Præſtabo, ut nunquam voceris impius pro pio.
Cho. “ Nemo unquam injuſtus fortunatus fuit:
“ In causâ verò juſtâ ſpes eſt ſalutis.
Hel. Menelae, ſervati quidē ſumus à virgine, quantum in ea ſitum eſt.
Hinc verò jam oportet te rationibus in medium collatis,
Communem ſalutis parandæ rationem mecum excogitare.
Men. Audi nunc: tu diu fuiſti in hâc domo,
Et educata es cum famulis regis.
Hel. Quare hoc dixiſti? affers enim ſpem,
Quaſi aliquid boni facturus ſis in commune nobis.
Men. Perſuaderene poſſes alicui eorum, qui quadrijugis
Vehiculis præſunt, ut nobis det currum?
Hel. Perſuaſero forſan: ſed quo modo fugiemus,
Qui ſumus imperiti camporum & terræ barbaricæ?
Dixiſti rē impoſſibilē. M. Age, quid vero ſi occultatus in ædibus,
Interficiam hoc ancipiti gladio regem?
Hel. Non pateretur, neque taceret
Soror, ſi fratrem interfecturus eſſes.
Men. At neque navis nobis eſt, quâ ſervari poſſimus
Fugientes: quam enim habebamus, mare nunc eam habet.
Hel. Audi, ſi quid & mulier dixerit ſapientèr:
Vis dici mortuus verbis, cum reverâ non ſis mortuus?
Men. Malum quidem eſt omen: ſi quid tamen lucrabor hoc dicens,

V. 1020. Ὁ Νοῦς τῶν κατθανόντων ζῇ μὲν οὔ, γνώμην δ' ἔχει Ἀθάνατον, εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών·) Ex hoc loco, *Anaxagoræ Euripidiſque* ſententiæ Vera interpretatio peti poteſt; quam ſupra Nos attigimus ad *Heraclid.* v. 529. *Animam nempe Hominis non ſtatim poſt Mortem in ætherem diſſolvi ac diſpergi, ſed in liberum Ætherem, ut immortale vehiculum, receptam, vitam quidem qualem Nos, nequaquam Vivere, at Immortali ſenſu & vitâ magis vitali frui, quæ eſt vera Spirituum Vita.* Quare rectè Nos illorum opinionem rejecimus ad prædictum locum, qui aliam Interpretationem faciunt Poetæ hujus Magnique ejuſdem Magiſtri ſententiæ. *J. Barnes.* V. 1023. Ὡς οὖν περαίνω μὴ μακρὰν) *Duportus*, mavult περανῶ, ſenſum plenè aſſecutus, at metri negligentior. *Scaliger* ſatis vigilantèr περαίνω legit: ſed quùm περανῶ, licet haud æquè benè, poteſt tamen hic ſtare; nihil Nos in Textu mutavimus. *Joſua Barnes.* V. 1032. Ἔννοιαν) Rectè ſcribitur ἔννοιαν, quia σωτηρίας ſequitur; neque enim εὔνοιαν, quod alii legendum putant, cum illo ſtabit, licet per ſe optimè. *Joſua Barnes.* V. 1047. Πείσαιμ' ἄν) Cùm priùs τὸ ἂν abeſſet, Verſúſque unâ Syllabâ tardior ibat, credibile erat legi debere πείσαιμί γ'. Sed quùm video *Canterum* & *Scaligerum* conſenſiſſe in πείσαιμ' ἄν· omninò ita legendum duco. *Joſua Barnes.* V. 1050. Διστόμῳ) De voce δίστομος vide quæ Nos ſupra ad v. 989. V. 1051. Οὐκ ἄν σ' ἀνάσχοιτ') Cùm priùs σ' abeſſet, & tamen à Verſûs lege, ac Grammaticâ neceſſitate poſtularetur ab voce μέλλοντα, audactèr τὸ σ' reſtitui; quod & faciendum vidit *Æmil. Portus.* Nec *Scalig.* hic laudamus, qui legit οὐκ οὖν ἀνάσχοιτ' &c. *J. Barnes.* V. 1054. Ἄκουσον, ἤν τι καὶ γυνὴ λέξῃ σοφόν.) Ad Αὐλικοκάτοπτρον ſive *Eſtheram* noſtram, ubi *Zoraſca Hamanis* uxor de *Mordochæo* opprimendo conſilium dat, dicendo v. 900. Κἀγὼ γὰρ αὐτὴν μητίσομαι, οὐκ εἰδυῖα, hæc in *Scholiis* attingo, Εὐριπίδης ἐν Ἀνδρομάχῃ, ---Πολλὰς ἂν εὕροις μηχανάς· Γυνὴ γὰρ εἶ. Καὶ ἐν Ἑλένῃ, ---Ἄκουσον· ἤν τι καὶ γυνὴ λέξῃ σοφόν· Ἐπαινοῦσιν τουτὸν μηχάνημα τῆς Ἑλένης τῆς αὐτὸ σωτήριον τότε μελλούσης. Huc adde illud *Euripideum* quoque ad *Iphigen. Taur.* v. 1032. Δειναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὑρίσκειν τέχνας. *Joſua Barnes*

Ἑτοιμός

Ἕτοιμός εἰμι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν.
Ελ. Καὶ μὴν γυναικείοις ἂν οἰκτισαίμεθα
Κουραῖσι, καὶ θρήνοισι πρὸς τὸν ἀνόσιον.
Με. Σωτηρίας δὲ τοῦτ' ἔχει τί νῷν ἄκος;
Ελ. Παλαιότης γὰρ τῷ λόγῳ γ' ἔνεστί τις·
Ὡς δὴ θανόντα σ' ἐνάλιον κενῷ τάφῳ
Θάψαι, τύραννον τῆσδε γῆς αἰτήσομαι.
Με. Καὶ δὴ παρεῖκεν· εἶτα πῶς ἄνευ νεὼς
Σωθησόμεσθα κενοταφοῦντ' ἐμὸν δέμας;
Ελ. Δοῦναι κελεύσω πορθμίδ', ᾗ * καθήσομαι * al. καθίσομαι.
Κόσμον τάφῳ σῷ, πελαγίας ἐς ἀγκάλας.
Με. Ὡς εὖ τόδ' εἶπας, πλὴν ἕν, εἰ χέρσῳ ταφὰς
Θεῖναι κελεύει σ', οὐδὲν ἡ σκῆψις φέρει.
Ελ. Ἀλλ' οὐ νομίζειν φήσομεν καθ' Ἑλλάδα
Χέρσῳ καλύπτειν τοὺς θανόντας ἐναλίους.
Με. Τοῦτ' αὖ κατορθοῖς· εἶτ' ἐγὼ συμπλεύσομαι,
Καὶ συγκαθήσω κόσμον ἐν ταυτῷ σκάφει.
Ελ. Σὲ καὶ παρεῖναι δεῖ μάλιστα, τούς τε σοὺς
Πλωτῆρας, οἵπερ ἔφυγον ἐκ ναυαγίας.
Με. Καὶ μὴν, ἐάνπερ ναῦν ἐπ' ἀγκύρας λάβω,
Ἀνὴρ παρ' ἄνδρα στήσεται ξιφηφόρος.
Ελ. Σὲ χρὴ βραβεύειν πάντα· πόμπιμοι μόνον
Λαίφει πνοαὶ γένοιντο, καὶ νεὼς δρόμος.
Με. Ἔσται· πόνους γὰρ δαίμονες παύσουσί μου.
Ἀτὰρ θανόντα τοῦ μ' ἐρεῖς πεπυσμένη;
Ελ. Σοῦ· καὶ μόνος γε φάσκε διαφυγεῖν μόρον,
Ἀτρέως πλέων σὺν παιδὶ, καὶ θανόνθ' ὁρᾶν.
Με. Καὶ μὴν τάδ' ἀμφίβληστρα σώματος ῥάκη
Ξυμμαρτυρήσει ναυτικῶν ἐρειπίων.
Ελ. Εἰς καιρὸν ἦλθε· τότε δ' ἄκαιρ' ἀπώλλυτο.
Τὸ δ' ἄθλιον κεῖν', εὐτυχὲς τάχ' ἂν πέσοι.
Με. Πότερα δ' ἐς οἴκους σοὶ συνεισελθεῖν με χρὴ,
Ἢ πρὸς τάφῳ τῷδ' ἥσυχοι καθώμεθα;
Ελ. Αὐτοῦ μέν'· ἢν γὰρ καί τι πλημμελές σε δρᾷ,
Τάφος σ' ὅδ' ἂν ῥύσαιτο, φάσγανόν τε σόν.
Ἐγὼ δ' ἐς οἴκους βᾶσα, βοστρύχους τεμῶ,
Πέπλων τε λευκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι,

Paratus ſũ ut patiar me verb. mortuũ dici, cũ nõ ſim mort. re ipſâ.
Hel. Movebo autem miſericordiam mulebri
Tonſura & lamentationibus apud impium *Regem*.
Men. Quod verò *res* iſta nobis remedium habet ſalutis?
Hel. Vetuſtum enim quendam morem prætendam;
Quaſi jam in mari mortuus ſis, inani ſepulcro,
Ab hujus agri tyranno petam, ut mihi permittat te ſepelire.
Men. Fac autem eum conceſſiſſe: deinde quomodo ſine navi
Servabimur, ſepelientes meum corpus in inani ſepulcro.
Hel. Jubebo navim dare, quâ devebam
Ornatum ad tuam ſepulturam, in complexus maris.
M. Quam bene hoc dixiſti? præter illud unũ, ſi in terrâ ſepulturam
Facere te jubeat, illud commentum nihil *utilitatis nobis* feret.
Hel. Sed dicemus non eſſe conſuetudinem in Græciâ,
Tegere terrâ eos, qui in mari ſunt mortui.
Men. Bene hoc etiam emendas: deinde ego tecum navigabo,
Et ſimul imponam ornatum in eandem navim.
Hel. Oportet te adeſſe ex primis, & tuos
Socios navigationis, qui evaſerunt in naufragio.
Men. Atqui, ſi navim ad anchoras *ſtantem* accepero,
Stabit vir juxta virum armatus gladio.
Hel. Oportet te omnia *iſta* gubernare: tantum ſecundi
Flatus ſint velo, & navis curſus!
Men. Fient *hæc*. Dii enim ſinient meos labores.
Sed ex quo dices te audiviſſe, quòd mortuus ſim?
Hel. Ex te: dic autem te ſolum effugiſſe fatum,
Navigantem cum filio Atrei, & vidiſſe eum mori.
Men. Certè hæc lacerata & pannoſa corporis veſtimenta
Teſtabuntur *me evaſiſſe ex* nauticis ruinis.
H. Oppor *jam iſta tibi* vẽerũt. Tũc v. impor. perdebantur *Reg. Veſt.*
Illud verò miſerum *malum* fortaſſe *nunc* bene cadet.
Men. Utrum verò me tecum in ædes ingredi oportet,
An tranquilli ſedebimus ad hoc ſepulcrum?
Hel. Maneas hic: nam ſi quid violentius in te voluerit agere
Hoc ſepulcrum tuebitur te, & tuus enſis.
Ego verò vadens domum, præcidam cincinnos,
Et mutabo candidas veſtes cum nigris,

V. 1059. Γυναικείοις ἂν οἰκτισαίμεθα κουραῖσι) De *Feminarum Græcarum* in luctu tonſurâ vid. *Johannis Kirchmanni* de Funer. *Romanor.* l. 2. c. 13. De *Tonſurâ* in genere vid. quæ Nos ſupra ad *Alceſt.* v. 427. *Joſua Barnes.* V. 1062. Παλαιότης γὰρ τῷ λόγῳ γ' ἔνεστί τις) Ὁ νοῦς, παλαιόν τι τὸ ἔθος ἐμοὶ κατ' ἐπίνοιαν λέγειν περὶ τῶν Ἑλλήνων, ὡς πάντων τῶν ἐν πελάγει θανόντας τοῖς πελαγίοις χερσὶ ἐνταφιάζειν· ἡ παλαιότης, ἀρχαιότης, συνήθεια, τέχνη, μηχανή· ὅτι παλαιοὶ, συνήθεις ἐνομίζοντο καὶ εὐκαταπίστευτοι. *Joſua Barnes.* V. 1066. Κενοταφοῦντ') Dualis Numeri. V. 1067. Καθήσομαι) Alii legunt, ut in Margine notavimus, καθίσομαι. De quâ re vid. infra ad v. 1074. V. 1068. Πελαγίας ἐς ἀγκάλας) In marinos complexus (ut ego *Latinam* Verſionem nunc emendavi) pro — *In ſinus aut profunditatem maris.* *Suidas* (ut obſervat *Joh. Brodæus*) refert hunc ex *Ariſtophane* ſenarium, Καὶ ταῦτ' ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις. Quod ibi exponitur *in ſummis rerum difficultatibus.* Neque enim, ait *Eraſmus*, ſuaviter jactant Maris undæ, quos ſemel amplexæ fuerint. Nihil autem iſta Interpretatio ad hunc *Euripidis* locum pertinet; πελαγίας enim ἀγκάλας, figurativè hic ponitur pro βυθοὺς πόντου, eodem modo ac κόλπους, & *ſinus* apud *Latinos* de *Mari* dicitur. Ita etiam legitur Λιμένων ἀγκάλας, *Portuum complexus*, ob ſecuritatem, quâ Portus Naves complecti videntur. vid. infra v. 1452. *J. Barnes.* V. 1074. Καὶ συγκαθήσω κόσμον ἐν ταυτῷ σκάφει) συγκαθήσω à verbo ἵημι, fut. ἥσω, ſic ſuprà v. 1067. Δοῦναι κελεύσω πορθμίδ', ᾗ καθήσομαι κόσμον τάφῳ σῷ. Unde apparet, καθίσομαι non eſſe ſcribendum, ut nonnulli legunt; ut nequid hic de Quantitate dicam, quam certè brevem habet καθίσομαι in antepenultimâ. Sic *Hom.* Iliad. γ. v. 68. Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας. *Joſua Barnes.* V. 1086. Ξυμμαρτυρήσει ναυτικῶν ἐρειπίων) Ἡ μὲν ταῦτα τὰ σώματος ἀμφιβλήματα ῥακώδη συμμαρτυρήσει περὶ ναυαγίας· Ἄλλως, ταῦτα τὰ ῥάκη τῶν ναυτικῶν ἐρειπίων, τοῦ σώματος ἀμφιβλήματα, συμμαρτυρήσει, ὡς ἐκ ναυαγίας μόλις ἐσώθην. *J. Barnes.* V. 1087. Εἰς καιρὸν ἦλθε· τότε δ' ἄκαιρ' ἀπώλλυτο) ταῦτα μὲν τὰ ῥάκη εὐκαίρως συνέβη σοι· ὅτι τὴν Ναυαγίαν ἐμπεδώσει ἐν ᾗ Μενέλαος ἀπώλετο ἐν συμφοραῖς· Τότε δὲ, δηλονότι ἐν τῇ ναυαγίᾳ, ὡς ἔδοξεν, ἀκαίρως ἀπώλετο τὰ κάλλιστα καὶ βασιλικὰ ἀμφιβλήματα. Ἀλλ' ἴσως, ἐκεῖνο τὸ τότε ἄθλιον δοκοῦν, εὐτυχὲς ἂν γένοιτο. *Joſua Barnes.* V. 1090. Καθώμεθα) A κάθημαι, *ſedeo*, Subjunctivi modi. Ita *Xenoph.* Καὶ ὅταν πολέμιοι ἀλλήλοις ἀντικάθωνται. *Idem.* V. 1093. Βοστρύχους τεμῶ) De Fœminarum lugentium tonſurâ vid. ſuprà ad v. 1059. Βόστρυχος, hoc nomen variè effertur, ut ὁ βόστρυξ, τοῦ βόστρυχος· ὁ βόστρυχος & τὸ βόστρυχον cum illius Diminutivo βοστρύχιον. *Idem.* V. 1094. Πέπλων τε λευκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι) Priſci *veſte Candidâ* læti ac ſecuri amiciebantur. *Æſchines* contra *Cteſiphontem*, ἑβδόμην δ' ἡμέραν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ τετελευτηκυίας, πρὶν πενθῆσαι καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, στεφανωσάμενος, καὶ λευκὴν ἐσθῆτα λαβών· *Valerius Maximus*, Depoſitis Doloris inſignibus *candidam* induêre veſtem. Contra *Nigram* (μέλαν καὶ πένθιμον ἱμάτιον vocant) in luctu ac dolore induebant. *Lyſias*, μέλαν τε ἱμάτιον ἠμφιεσμένη, ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, τοιαύτῃ συμφορᾷ κεχρημένῳ. *Artemid.* Oneiroc. β. Τὸ δὲ μέλαν ἱμάτιον σωτηρίαν σημαίνει· οὐ γὰρ οἱ ἀποθανόντες, ἀλλ' οἱ πενθοῦντες τοὺς ἀποθνήσκοντας, τοιούτοις χρῶνται. Unde *Pericl.* apud *Plutar.* Οὐδεὶς δι' ἐμὲ τῶν ὄντων Ἀθηναίων μέλαν ἱμάτιον περιεβάλετο. *Theocr.* (corrige *Moſch.* Epit. *Bion.* v. 27.) Καὶ Σάτυροι μύροντο, μελάγχλαινοί τε Πρίηποι. *J. Brodæus.* Quòd *Candidæ* Veſtes Nobilium quoque erant, vid. infrà ad v. 1205. *Joſua Barnes.*

Παρῇδί τ' ὄνυχα φόνιον ἐμβάλω χερός.
Μέγας γὰρ * ὁ ἀγὼν, καὶ βλέπω δύω ῥοπάς· * al. ἀγών.
Ἢ γὰρ θανεῖν δεῖ μ', ἢν ἁλῶ τεχνωμένη,
Ἢ πατρίδ' ἀπελθεῖν, καὶ σὸν ἐκσῶσαι δέμας.
Ὦ πότνι', ἣ δίοισιν ἐν λέκτροις πιτνεῖς,
Ἥρα, δύ' οἰκτρὼ φῶτ' ἀνάψυξον πόνων,
Αἰτούμεθ', ὀρθὰς ὠλένας πρὸς οὐρανὸν
Ῥιπτοῦνθ', ἵν' οἰκεῖς ἀστέρων ποικίλματα.
Σύ θ', ἣ 'πὶ τῷ 'μῷ κάλλει ἐκτήσω γάμους,
Κόρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ.
Ἅλις δὲ λύμης, ἣν ἐλυμήνω πάρος,
Τοὔνομα παρασχοῦσ', οὐ τὸ σῶμ' ἐν βαρβάροις.
Θανεῖν δ' ἔασόν μ', εἰ κατακτεῖναι θέλεις,
Ἐν γῇ πατρῴᾳ. τί ποτ' ἄπληστος εἶ κακῶν,
Ἔρωτας, ἀπάτας, δόλιά τ' ἐξευρήματα
Ἀσκοῦσα, φίλτρα θ' αἱματηρὰ δωμάτων;
“ Εἰ δ' ἦσθα μετρία, τἄλλα γ' ἡδίστη θεῶν
Πέφυκας ἀνθρώποισιν· οὐκ ἄλλως λέγω.

Et injiciam cruentos ungues genis mei corporis.
Magnum enim *impendet* periculum, & video duo momenta:
Aut eni oportet me mori, ſi deprehenſa fuero *aliquid* machinari:
Aut abire *in* patriam, & ſervare tuum corpus.
O veneranda, quæ jaces in lecto Jovis,
Juno, duos miſeros homines recrea à laboribus;
Petimus, recta brachia ad cœlum
Jactantes, ubi habitas in variâ ſede aſtrorum.
Et tu, quæ conſecuta es laudem pulchritudinis meis nuptiis
Venus, filia Diones, ne me perdas,
Satis enim damni, quo me hactenus affeciſti,
Nomen meum præbens apud barbaros, non corpus.
Sine verò me mori, ſi vis me occidere,
In patriâ. Cur es inexplebilis malis;
Amores, fraudes, & doloſa inventa
Exercens, & cruentos amores ædium?
“ Sed ſi moderata eſſes: *in rebus* cæteris ſuaviſſima Dearum
“ Hominibus eſſes: non aliter dico.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. Σὲ τὰν ἐναύλοις ὑπὸ δενδροκόμοις,
Μουσεῖα, καὶ θάκους ἐνίζουσαν, ἀναβοάσω,
Σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα μελῳδὸν
Ἀηδόνα δακρυόεσσαν·
Ἔλθ' ὦ διὰ ξουθᾶν
Γενύων ἐλελιζομένα,
Θρήνοις ἐμοῖς ξυνεργός,
Ἑλένας μελέας πόνους,
Τὸν Ἰλιάδων τ' αἰ-
χμαῖσι δακρυόεντα πότμον
Ἀχαιῶν ὑπὸ λόγχαις,
* Ὃς ἔμολεν ἔμολε πεδία * al. ὅτ'.
Βαρβάρῳ πλάτᾳ.
* Ὃς ἔδραμε ῥόθια μέλεα * al. ὅτ'.
Πριαμίδαις ἄγων,

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. Te Nidis ſub frondoſis,
Sedentem in muſeis, & ſedibus voco,
Te muſicam, & maximè canoram avem
Lacrymantem luſciniam:
Veni per flavas
Genas gemens,
Adjuvans meas lamentationes,
Miſeros labores Helenæ
Canens, & Iliadum
Lacrymabilem laborem,
Per haſtas Græcorum
Qui venit, venit per campos æquoris
Barbarico remo,
Qui cucurrit, fluctus miſeros
Adducens Trojanis,

V. 1095. Παρῇδί τ' ὄνυχα φόνιον) Παρῇδι hic legendum & ſcribendum pro παρῇδι ob verſum, ut ἤϊθεος pro ἠΐθεος *Phœniſſ.* v. 952. De unguium autem lacerationibus, vid. *Joh Kirchmanni* De Funeribus *Romanorum* l. 2. c. xi. *Euripides* Hecub. v. 655. Δρύπτεταί τε παρειὰν δίαιμον ὄνυχα τιθεμένα σπαραγμοῖς. Et hunc tamen morem *Athenienſibus* ſuis jam ante *Solon* & ex illo *Decemviri* ſuis *Romanis* ſeverè interdixerunt. De *Solone Plutarchus* in ejus Vitâ, Ἐπέστησε καὶ τοῖς πένθεσι νόμον, ἀπείργοντα τὸ ἄτακτον καὶ ἀκόλαστον. Et mox, Ἀμυχὰς κοπτομένων, καὶ τὸ θρηνεῖν πεποιημένα, καὶ τὸ κωκύειν ἄλλον ἐν ταφαῖς ἑτέρων ἀφεῖλεν. Et ſanè ex Duodecim Tabulis hoc profert ſcriptum *Cicero* 2 Leg. MULIERES GENAS NE RADUNTO NEVE LESSUM FUNERIS ERGO HABENTO. *J. Barnes.* V. 1102. Ἀστέρων ποικίλματι) ἤγουν δώματι ἀστέρων πεποικιλμένα, ἀστερόεντα καὶ ποικίλα. *Idem.* V. 1104. Κόρη Διώνης Κύπρι) *Venus* Duplex, una ex Mari orta, altera ex *Dione* & *Jove*, de quâ re vide *Platonem* à *Natali Com.* Mythol. l. 4. c. 13. citatum. Hinc *Theocrit.* in Syracuſis v. 106. Κύπρι Διωναία· τὺ μὲν ἀθανάταν ἀπὸ θνατῶν Ἀνθρώπων, ὡς μῦθος, ἐποίησας Βερενίκαν. Cujus ſententiæ Author Primus *Homerus*, Iliad. ε. v. 370. Ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη Μητρὸς ἑῆς. Ad quem locum ita *Euſtathius* fol. 558. lin. 15. Εἰ δὲ Διώνης ἡ Ἀφροδίτη, οὐκ οἶδεν ἄρα Ὅμηρος τὴν καθ' Ἡσίοδον ἐκ μηδέων γέννησιν αὐτῆς, καθ' ἣν ὁ ποιητὴς φιλομμειδῆ οἶδεν αὐτήν. *Ibid.* Ἐξεργάσῃ) διεργάσῃ, ὀλέσῃς 3 ab ἐργάζομαι Mediæ Vocis. *J. Barnes.* V. 1105. Ἐλυμήνω) 2 Perſon. *Aoriſt.* 1. *Med.* ἐλυμηνάμην, ἐλυμήνω, ἐλυμήνατο, à λυμαίνω. V. 1107. Θανεῖν δ' ἔασον &c.) Tale illud *Ajacis* apud *Homerum Iliad.* ρ. v. 647. Ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον· ἐπεί νύ τοι εὔαδεν οὕτως. *J. Barnes.* V. 1113. Σὲ τὰν ἐναύλοις) Olim ἐναυλίοις & ἐν αὐλείοις tùm erat ſcriptum, *Scaliger* rectè vidit ἐναύλοις legendum, quod *Speluncam* & *domum*, vel *domicilium* ſignificat, nunc autem *Nidum*, *Luſciniæ* nempe domicilium. Nec hos Nidos ἐναύλους modò vocat, ſed ob Muſicam Dulcedinem, quâ perſonare ſolent, μουσεῖα, *viz.* Muſis dicata loca. De *Philomelæ* cantu vid. ſuprà ad *Rheſ.* v. 548. Ubi notandum erat, bellam illam *Philomelæ* & *Citharœdi* contendentium Deſcriptionem *Famiani Stradæ*, ſub nomine Muſici Duelli *Anglicam* factam à *Richardo Craſhaw*, tam dulci elegantiâ, quaſi eandem & ipſe cum *Stradâ* Contentionem haberet, aut etiam ab illo Victoriam reportaret. *Joſua Barnes.* V. 1115. Ἀοιδοτάταν ὄρνιθα) Vel ἀοιδὸς hic loci *Adjectivè* ſumitur, ut aliàs non rarò; vel ad *Subſtantiva* refertur, quæ Comparantur, quorum non pauca paſſim reperiuntur. Certè quod *Euripides* hic de *Luſciniâ* ſive *Philomelâ* uſurpat, idem *Callimachus* de *Cygno Apollinis* Alite, Hymn. in *Delum* v. 252. Μουσάων ὄρνιθες, ἀοιδότατοι πετεηνῶν. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 1103. Fama vulgaris, *Cygnum* ſub horâ mortis εὐφωνότατον καὶ ᾠδικώτατον εἶναι. Et quanquam hæc paucis credantur, *Ælianus* tamen Var. Hiſtor. l. 1. teſtatur, ſe ſuis auribus aliquando canentem Cygnum audiviſſe; ſic enim ait, Ἐγὼ δὲ ᾄδοντος οὐκ ἤκουσα. Hinc κύκνειον μέλος, *Cygnea Cantio*, ob Excellentiam dicitur, quia Animal ſit φιλῳδόν. Vid. de his *Cal. Rhodig.* Lection. Antiq. l. 9. c. 5. *Hoſmanni* Lexicon in Vocibus *Cygnus* & *Olor*, &c. *Joſua Barnes.* V. 1124. Ὃς ἔμολεν ἔμολε πεδία) Quum hic ὃς ægrè ad Πάρις ſeptem abhinc verſibus referatur; & ad πότμον ſecundo ſuprà verſu referri nequit, *Canterus* & *Scaliger*, *Duportúſque* ὅτ' maluerunt legi, ut ſit pro ὅτε, non hic ſolum, ſed & verſu proximè ſequenti, & refertur ad πεδία & ῥόθια. *J. Barnes.* V. 1126. Ῥόθια μέλεα) *Infauſtos Maris fluctus.* Muſæus, τί δὴ ῥόθιον ἀλεγίζεις; *Moſchopulus*, Ῥόθος, ὁ ἐκ τῆς κωπῶν ἀκινήσεως ἦχος ὅταν σφοδρῶς ἐλαύνωσιν. ἀφ' οὗ ῥόθιον, τὸ κῦμα

κῦμα. *Euſtathius*, τὸ δὲ ῥόθιον, ἐπίθετον κύματος ῥοθοῦντος κατ' ὀνοματοποιΐαν· οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, τὸ ῥεῦμα ὑπὸ κελεύσιν· οἱ δ' ὕστερον Ἀττικοὶ τὴν ζωντόνον εἰρεσίαν οὕτω φασὶ, καὶ ῥοθιάζειν, τὸ ἐρέσσειν εὐτόνως. *Joh. Brodæus* hæc notavit; quòd verò prætereà dixit, *pro Remo uſurpavit in Iphigeniâ Tauricâ Euripides*, ἢ ῥοθίοις εἰλατίνοις, id incogitantèr dixit, quià ibi Epitheticῶς uſurpatur ad κώπαις, æquè ac εἰλατίνοις, ut v. 407. Ἦ ῥοθίοις, εἰλατίνοις Δικρότοισι κώπαις. *Joſua Barnes.*

16 Λακεδαίμονος ἄπο
17 Λέχεα σέθεν ὡς εἷλε
18 Πάρις αἰνόγαμος
19 Πομπαῖσιν Ἀφροδίτας.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Πολλοὶ δ' Ἀχαιῶν ἐν δορὶ, καὶ πετρίναις
2 Ῥιπαῖσιν ἐκπνεύσαντες, Ἅιδαν * μέλεον ἔχουσι, * Vet. μελέων.
3 Τάλαιναν τᾶν ἀλόχων κείραντες ἔθειραν.
4 Ἄνυμφα δὲ μέλαθρα κεῖται.
5 Πολλοὺς δὲ πυρσεύσας
6 Φλογερὸν σέλας ἀμφὶ ῥυτὰν
7 Εὔβοιαν, εἷλ' Ἀχαιῶν
8 Μονόκωπος ἀνὴρ πέτραις
9 Καφηρίαις ἐμβαλὼν,
10 Αἰγαίαις τ' ἐναλίοις ἀκταῖς
11 Δόλιον ἀστέρα λάμψας·
12 Ἀλίμενα δ' ὄρεα μέλεα. * H. Steph. ἦμα.
13 Βαρβάρου στολᾶς,
14 Ὅτι σύ τοι πατρίδος ἄπο, θερ-
15 χειμάτων πνοᾷ
16 Τέρας, οὐ γέρας, ἀλλ'
17 Ἔριν Δαναῶν, νεφέλας
18 Ἐπὶ ναυσὶν ἄγων,
19 Εἴδωλον ἱερὸν Ἥρας.

Στροφὴ β'.

1 Ὅ, τι θεὸς, ἢ μὴ θεὸς, ἢ τὸ μέσον,
2 * Τίς φησ', ἐρευνήσας * Olim τί φής· ſed τίς φησι Vett. Codd.
3 Βροτῶν; « μακρότατον πέρας εὑ-
« 4 ρεῖν, ὃς τὰ θεῶν ἐσορᾷ
« 5 Δεῦρο, καὶ αὖθις ἐκεῖσε,
« 6 Καὶ πάλιν ἀντιλόγοις
« 7 Πηδῶντ' ἀνελπίστοις τύχαις.
8 Σὺ Διὸς ἔφυς, ὦ Ἑλένα, θυγάτηρ·
9 Πτανὸς γὰρ ἐν κόλποις σε Λή-
10 δας ἐτέκνωσε πατήρ.
11 Καὶ ἰαχήθης καθ' Ἑλλανίαν,
12 Ἄδικος, προδότις, ἄπι-
13 στος, ἄθεος. οὐδ' ἔχω
14 Τί τὸ σαφὲς, ὅ, τι ποτ' ἐν βροτοῖς.
« 15 Τὸ θεῶν δ' ἔπος ἀλαθὲς εὗρον.

Ἀντιστροφὴ β'.

« 1 Ἄφρονες, ὅσοι τὰς ἀρετὰς πολέμῳ
« 2 Κτᾶσθε, δορὸς ἀλκαίου

16 Ex Lacedæmone
17 Poſtquam rapuit tuum lectum, *id eſt*, *te ſponſam*,
18 Paris infelix maritus
19 Ductu Veneris.

Antiſtrophe 1.

1 Multi autem Græcorum haſtis, & ſaxeis, *id eſt ſaxorum*,
2 Jactibus *percuſſi*, mortē miſerā habent, *miſere ſunt mortui*,
3 Facientes, ut tondeant miſeram comam conjuges.
4 Domus verò jacent ſine ſponſis.
5 Multos verò, accensâ
6 Flammeâ face juxta *mari* circumfluam
7 Eubœam, Græcos ſuſtulit
8 Uniremis, *unus ſolus Nauplius*, ſaxis
9 Caphareis *eos* immittens,
10 Ægæiſque marinis, *id eſt*, *Ægæi maris*, littoribus,
11 Accendens doloſam facem ſtellæ ſplendenti ſimilem.
12 Importuoſi enim *ſunt iſti* montes, miſeri, *funeſtique nautis*,
13 Barbaricæ navigationis *causâ*,
14 Quādo vēit *Paris* à patriā pro-
15 cellarum flatu
16 Monſtrum, non monſtrum, ſed
17 Contentionem *belli que cauſam* Græcis, nebulæ
18 In navibus vehens,
19 Idolum ſacrum Junonis,

Strophe 2.

1 Quod utrū *fuerit* Deus, aut non Deus, aut mediū *quoddam genus*,
2 Quis dixerit, ſcrutando conatus
3 Mortalium? « longiſſimum *eſt* finem inve-
« 4 nire, quicunque Deorum *res* aſpicit
« 5 Miras, *modò huc*, & *modò* contrà illuc,
« 6 Et iterum contrariis, *ac*
« 7 Inſperatis caſibus ſalientes,
8 Tu es filiā Jovis, ô Helena,
9 Volucris enim in ſinu te Le-
10 dæ genuit pater:
11 Et *tamen* fama de te *eſt* per Græciam
12 *Quòd ſis* injuſta, proditrix, perfi-
13 da, impia. Nec habeo, *nec ſcio*
14 Quidnam *ſit* certi, quicquid *fuerit* inter mortales:
« 15 Deorum autem verbum *ſemper* verum *eſſe* reperi.

Antiſtrophe 2.

1 Dementes *eſtis*, quotquot virtutem *laudémque* bello *vobis*
2 Comparatis, haſtæ fortis

V. 1130. Πάρις αἰνόγαμος) κακόγαμος, μοιχὸς, αἰνὸν καὶ δυσκλεᾶ γάμον γαμήσας. V. 1137. Μονόκωπος ἀνὴρ) Quomodo *Nauplius* ob filii *Palamedis* cædem *Græcis* iratus ad *Eubœam* inſidias iis ſtruxerit & ad Naufragium falſis ignibus adegit, vid. *Scholiaſten* ad *Oreſt.* v. 432. & quæ Nos ſuprà v. 773. Dubitat *Brodæus*, utrum hoc Epithetum ſignificet, *enſem-unum habens*, id eſt, *Nauplius* ſolus, an naviculam. *Euſtathius* enim *fol.* 89. *lin.* 29. ὅτι κώπη, ἡ τοῦ ξίφους λαβὴ, μέρος ὄνομα· ὅθεν καὶ ὅτε κώπην τις εἴπῃ τὴν ναυτικὴν, κώπη καὶ ἐκείνης κυρίως ἡ λαβὴ, ἀφ' ἧς καὶ τὸ ὅλον ὀνόμασται. *Tzetzes* autem in *Lycophron*, rem apertè declarat, Ναῦν δὲ τὸν Ναύπλιον λέγει, ἐπειδὴ εἰς ἁλιευτικὸν σκάφος ἐμβὰς ἦλθε. *J. Barnes.* V. 1142. Ἀστέρα λάμψας) *Ignem ſpeculatorium* ita vocat, quòd & procul ſyderis formâ ſpectabatur, & infauſti etiam ſyderis inſtar mortem *Græcis* nuntiabat. *Idem.* V. 1145. Ὅτι σύ τοι πατρίδος ἀπεσύρη χειμάτων) *Henricus Stephanus*, pro σύ τοι teſtatur in Veteribus Codicibus σύτο ſcriptum, quod *Cantero*, *Scaligero*, *Æmilio Porto* & *Duporto* placuit; item ex iiſdem Cod. ſcribendum monet ἀπέσυρη in fine Verſus; ut ſit hic ſenſus, Ὅτι Πάρις Βαρβάρου στολᾶς πέρας οὐ πέρας, ἤγουν πυρσὸν πατρίδος, ἀλλ' ὅμως ἄνθρωπος ἔσσυτο ἀπὸ πατρίδος. Ἄλλως, ὅτι Πατρίδος ἀπέσσυτο, ἀπὸ σειρῆς χειμάτων ῥοῇ καὶ πνοῇ ἀνέμων, τὴν ψευδο-Ἑλένην ἄγων ἐπὶ ναυσὶν, Νεφέλας πέρας, οὐ πέρας ὄντων, ἀλλ' ἔριν Δαναῶν, εἴδωλον Ἥρας. Vid. *Galiel. Canter.* Novat. Lection. l. 6. c. 29. Ubi tamen ἄγει contra fidem omnium librorum legit & nihil explicando aperit. Paulò poſt *viz.* v. 1178. Διὸς ἐπίσσυτο φλόξ. Σύτο quomodò pro ἐσσύετο. à σύω vel σεύω, ſiquis has minutias expetat, *Portus* illi laborat. *Joſua Barnes.* V. 1151. Ὅ, τι Θεὸς, ἢ μὴ Θεὸς, ἢ τὸ μέσον Τίς φησι;) *Henricus Stephanus* ex Veteribus Codicibus pro ὅτι ſcripſit ὅ, τι· Dubitat autem de *Helenæ* ſimulacro, utrum planè Divinum fuit, aut Humanum, aut ex Heroum Dæmonúmque medio inter Deos & Homines

Genere. Οἱ Τελχῖνες (inquit *Euſtathius*) καὶ ἀμφίβιοι εἶναι λέγονται· καὶ ἐξήλλαγμένοι ταῖς μορφαῖς, ὡς ἐμφερεῖς τὰ μὲν Δαίμοσι, τὰ δὲ ἀνθρώποις. Ex *Johannis Brodæi* Notis.

V. 1180. Ἀθλίοις ἐν συμφοραῖς Ἰλίοις) Hanc Lectionem *Henricus Stephanus* ſuſpectam habet; Quidni ſit per *Synecdochen* Numeri, pro Ἰλίῳ· Certè plurima Urbium Vocabula plurali numero efferri ſolent, ut Μυκῆναι, Ἀθῆναι, Αἰγαί, Σόλοι, Θῆβαι, Ἐρυθραί, Κλεωναί, Ἀμύκλαι, Κεγχρέαι τὰ, ſic & Ἴλια τὰ, ab Ἴλιον, *Homero* eſt Ἴλιος ὁ, erat autem Urbs Duplex, ut *Stephanus* περὶ πόλεων, καὶ αὐτῆς λόφοι δύο. Unde & Πέργαμα τὰ, eodem modo dicta erat. *Joſua Barnes.*

" Λόγχαισι καταπαυόμενοι
" Πόνους θνατῶν ἀπαθῶς.
Εἰ γὰρ ἅμιλλα * κρίνει νιν * an κρινεῖ.
Αἵματος, οὔποτ' ἔρις
Λείψει κατ' ἀνθρώπων πόλεις.
Αἳ Πριαμίδος γᾶς * ἔλιπον θαλάμους· * Ἔλιπεν. Duport.
Ἐξὸν διορθῶσαι λόγοις
Σὰν ἔριν, ὦ Ἑλένα.
Νῦν δ' οἱ μὲν ἀΐδα μέλονται κάτω,
Τείχεα δὲ φλογμὸς, ὥστε
Διὸς * ἐπέσυτο φλὸξ, * an ἐπέσσυτο.
Ἐπὶ πάθεα πάθεσι φέρουσ'
Ἀθλίοις ἐν συμφοραῖς Ἰλίοις.

" Cuſpide ſedentes, *id eſt, ſedare cupientes,*
" Miſerias mortalium, ſine clade, *cladis exper. vos fore ſperantes.*
Si enim ipſas *hominum miſerias* judicet, *dirimitque* certamen
Sanguinis, nunquam contentio
Deerit in hominum urbibus.
Quæ Priameiæ *Trojanæque* terræ reliquerunt thalamos;
Cùm verbis poſſet componi
Tua diſcordia, ô Helena.
Nunc autem alii quidem apud inferos curæ ſunt Plutoni,
Mœnia verò incendium, velut
Jovis invaſit flamma,
Clades ſupra clades afferens *jam conſtitutis*
Miſeris Trojanis in calamitate.

Joſua Barnes.

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

THeoclymenus, *quòd Advena quidam è* Græciâ *adeſſet; illicò adproperat,* Helenæ *metuens* (*nequas illi ſtructurus inſidias veniat*) *&* Græco *mortem illaturus. Huic occurrens* Helena *ſqualida, raſa, nullâque veſtitu amicta,* Menelaum *morte eſſe ſublatum dolosè illi perſuadet; quam etiam ob cauſam lugubri veſtitu ſit induta, ipſúmque* Menelaum *Defuncti ſocium fingit. Hinc ſimulato Pietatis officio rogat, ut liceret ſibi Viri ſui Manibus parentare; & quod dolo ſervire noverat,* Græcum *Juſtorum in mari Extinctis peragendorum ritum docet.* Theoclymenus *jam Nuptiarum cum* Helenâ *ſecurus ſe omnia ex illius voluntate permiſſurum, ac ea inſuper, quæ ad has parentationes pertinerent, ſuppeditaturum ſpondet.* Chorus *ferè extra propoſitum præſentis argumenti* Proſerpinæ *Raptum, quem ægrè tulerit* Ceres, *ac proinde humano generi fuerit irata, commemorat.*

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ, ΕΛΕΝΗ, ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

V. 1181. Ἐπ' ἐξόδοισι γὰρ ἔθαψα, Πρωτεῦ, σ') De more veterum ſepeliendi propter vias publicas, Vid. quæ Nos ad *Rheſ.* v. 881. Θάπτειν κελεύσω λεωφόρους πρὸς ἐκτροπάς. *Joſua Barnes.*

Θε. ΩΧαῖρε πατρὸς μνῆμ'· ἐπ' ἐξόδοισι γὰρ
Ἔθαψα, Πρωτεῦ, σ', οὕνεκ' ἐμῆς προσρήσεως
Ἀεὶ δέ σ' ἐξιὼν τε κ' εἰσιὼν δόμους
Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προσεννέπει, πάτερ.
Ὑμεῖς μὲν οὖν κύνας τε, καὶ θηρῶν βρόχους,
Δμῶες, κομίζετ' εἰς δόμους τυραννικούς.
Ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν πόλλ' ἐλοιδόρησα δή·
Οὐ γάρ τι θανάτῳ τοὺς κακοὺς κολάζομεν.
Καὶ νῦν πέπυσμαι φανερὸν Ἑλλήνων τινὰ
Εἰς γῆν ἀφῖχθαι, καὶ λεληθέναι σκοπούς,
Ἤτοι κατόπτην, ἢ κλοπαῖς θηρώμενον
Ἑλένην· θανεῖται δ', ἤν γε συλληφθῇ μόνον.
Ἔα· Ἀλλ', ὡς ἔοικε, πάντα διαπεπραγμένα
Εὕρηκα· τύμβου γὰρ κενὰς λιποῦσ' ἕδρας
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς ἐκπεπόρθμευται χθονός.
Ὠὴ, χαλᾶτε κλῇθρα, λύεθ' ἱππικὰς
Φάτνας ὀπαδοὶ, κἀκκομίζεθ' ἅρματα,
Ὡς ἂν πόνου γ' ἕκατι μὴ λάθῃ με γῆς
Τῆσδ' ἐκκομισθεῖσ' ἄλοχος, ἧς ἐφίεμαι.
Ἐπίσχετ'· εἰσορῶ γὰρ οὓς διώκομεν,

Th. O Salve patris ſepulcrū (in exitu enī *veſtibulóq; dom.*
Te ſepelii, ô Proteu, propter meam ſalutationem)
Semper enim te, egrediens & ingrediens domum,
Theoclymenus filius hic tuus affatur, pater.
Vos quidem, canes & beſtiarum retia,
Famuli, ferte in domum regiam:
Ego verò me ipſum ſæpe jam conviciis ſum inſectatus:
Nequaquam enim morte malos ſpeculatores multamus.
Et nunc audivi quendam Græcum palam
In hanc terram veniſſe, & ſefelliſſe ſpeculatores,
Aut exploratorem, aut furto abducere captantem
Helenam: morietur autem, ſi modò fuerit comprehenſus.
Age. Sed (ut videtur) omnia peracta jam
Invenio: nam relictâ vacuâ ſede ſepulcri,
Helena Tyndarei filia, navigio diſceſſit ex hâc terrâ.
Heo, laxate clauſtra, ſolvite equorum
Præſepia miniſtri, & exportate currus;
Ut ne me fallat propter laborem, ex terrâ
Hâc exportata uxor, quam expeto.
Expectate; video enim eos, quos perſequimur,

Παρόντας

Παρόντας ἐν δόμοισι, κοὐ πεφευγότας.
Αὕτη, τί πέπλους μέλανας ἐξῆψαι χροὸς
Λευκῶν ἀμείψασ', ἔκ τε κρατὸς εὐγενοῦς
Κόμας σίδηρον ἐμβαλοῦσ', ἀπέθρισας,
Χλωροῖς τε τέγγεις δάκρυσι σὴν παρηΐδα
Κλαίουσα; πότερον ἐννύχοις πεπεισμένη
Στένεις ὀνείροις, ἢ φάτιν τιν' οἴκοθεν
Κλύουσα, λύπῃ σὰς διέφθαρσαι φρένας;
Ελ. Ὦ δέσποτ', ἤδη γὰρ τόδ' ὀνομάζω σ' ἔπος,
Ὄλωλα· φροῦδα τἀμά, κοὐδέν εἰμ' ἔτι.
Θε. Ἐν τῷδε κεῖσαι συμφορᾶς; τίς ἡ τύχη;
Ελ. Μενέλαος, οἴμοι πῶς φράσω; τέθνηκέ μοι.
Θε. Οὐδέν τι χαίρω σοῖς λόγοις· τάδ' εὐτυχῶ.
Πῶς οἶσθα; μῶν σοι Θεονόη λέγει τάδε;
Ελ. Κείνη τέ φησιν, ὅ, τε παρὼν ὅτ' ὤλλυτο.
Θε. Ἥκει γάρ, ὅστις καὶ τάδ' ἀγγέλλει σαφῆ;
Ελ. Ἥκει· μόλοι γάρ, ὡς ἐγὼ χρῄζω μολεῖν.
Θε. Τίς ἐστι; ποῦ 'στιν; ἵνα σαφέστερον μάθω.
Ελ. Ὅδ', ὃς κάθηται τῷδ' ὑποπτήξας τάφῳ.
Θε. Ἄπολλον, ὡς ἐσθῆτι δυσμόρφῳ πρέπει.
Ελ. Οἴμοι· δοκῶ μοι κἀμὸν ὧδ' ἔχειν πόσιν.
Θε. Ποδαπὸς δ' ὅδ' ἀνήρ, καὶ πόθεν κατέσχε γῆν;
Ελ. Ἕλλην, Ἀχαιῶν εἷς, ἐμῷ σύμπλους πόσει.
Θε. Θανάτῳ δὲ ποίῳ φησὶ Μενέλεων θανεῖν;
Ελ. Οἰκτρότατον, * ὑγροῖσι κλυδωνίοις ἁλός.
Θε. Ποῦ; βαρβάροισι πελάγεσιν ναυσθλούμενον;
Ελ. Λιβύης ἀλιμένοις ἐκπεσόντα πρὸς πέτραις.
Θε. Καὶ πῶς ὅδ' οὐκ ὄλωλε κοινωνῶν πλάτης;
Ελ. Ἐσθλῶν κακίους ἔνιοτ' εὐτυχέστεροι.
Θε. Λιπὼν δὲ ναὸς ποῦ πάρεστιν ἔκβολα;
Ελ. Ὅπου κακῶς ὄλοιτο· Μενέλεως δὲ μή.
Θε. Ὄλωλ' ἐκεῖνος· ἦλθε δ' ἐν ποίῳ σκάφει;
Ελ. Ναῦταί σφ' ἀνεῖλον, ἐντυχόντες, ὡς λέγει.
Θε. Ποῦ δὴ τὸ πεμφθὲν ἀντὶ σοῦ Τροίᾳ κακόν;
Ελ. Νεφέλης λέγεις ἄγαλμ'; ἐς αἰθέρ' οἴχεται.
Θε. Ὦ Πρίαμε, καὶ γῆ Τρῳάς, ὡς ἔῤῥεις μάτην.
Ελ. Κἀγὼ μετέσχον Πριαμίδαις δυσπραξίας.
Θε. Πόσιν δ' ἄθαπτον ἔλιπεν, ἢ κρύπτει χθονί;
Ελ. Ἄθαπτον· οἲ ἐγὼ τῶν ἐμῶν τλήμων κακῶν.
Θε. Τῶνδ' οὕνεκ' ἔτεμες βοστρύχους ξανθῆς κόμας;

* Scal. ὑγροῖς ἐν,

Adeſſe in ædibus, & non effugiſſe.
Heus tu, quare ſuſpendiſti nigras veſtes a corpore,
Mutatis albis, & à generoſo capite
Crines præcidiſti immiſſo ferro,
Et rigas tuas genas recentibus lacrimis
Plorans? utrum perſuaſa nocturnis
Somniis gemis, aut famam aliquam domo
Audiens, dolore conficis animum tuum?
Hel. O domine (jam enim te hoc nomine appello)
Perii: res meæ ſunt evanidæ, nihil ſum amplius.
The. In quâ verò calamitate verſaris? qualis *eſt tua* fortuna?
Hel. Menelaus (hei mihi quomodo *hoc* dicam!) mortuus eſt mihi.
The. Nullo modo lætor tuis *hiſce* verbis; *ſed tamen ob* hæc ſũ felix.
Quomodo noviſti? an tibi Theonoe hoc dixit?
Hel. Et illa dicit, & hic, *qui fuit* præſens, quùm *ille* periit.
Th. Venitne aliquis, qui hæc etiam certò nunciet?
Hel. Venit: veniat autem ut ego cupio *ipſum* venire.
Th. Quis eſt? ubi eſt? ut certius ſciam.
Hel. Ille, qui ſedet perculſus ad hoc monumentum.
Th. O Apollo, quam deformi veſtitu inſignis eſt?
Hel. Hei mihi, videor mihi & meum maritum ſic ſe habere.
Th. Cujas autem *eſt* ille vir & unde appulit àd *hanc* terram?
Hel. Græcus, unus e Græcis, qui navigârunt cum marito meo
Th. Quo autem mortis genere ait Menelaum periiſſe?
Hel. Miſerrimo, humidis in fluctibus maris.
Th. Ubi? an navigantem in mari barbarico?
Hel. Libyæ importuoſa ejectum ad ſaxa.
Th. Et quomodo hic non periit, cum fuerit ſocius navigationis?
Hel. Mali interdum ſunt fortunatiores bonis.
Th. Ubi verò navis fragmenta hic veniens reliquit?
Hel. Ubi utinam periiſſet: non autem Menelaus.
Th. Periit *igitur* ille: ſed in quâ navi venit *hic iſte*?
Hel. Nautæ caſu advenientes reperunt eum, ut dicit.
Th. Ubi v. eſt illud malũ *h.e. pernic.* ſum quod pro te miſsũ eſt ad Tr.
Hel. De effigie nobis loqueris? abiit in aerem.
Th. O Priame, & terra Trojana, quomodò fruſtrà periiſti.
Hel. Et ego ſum particeps calamitatis Trojanorum.
Th. Reliquitne maritum inſepultum, an verò texit terra?
Hel. Inſepultum *reliquit*. Heu me miſeram propter mea mala.
Th. Hujùſne *igitur rei* causâ ſeciſti cincinnos flavæ comæ?

V. 1203. *Λευκῶν ἀμείψας*) Candidæ Veſtes lætis temporibus Viris ac Fœminis Nobilibus, in uſu erant apud *Græcos* & *Hebræos*; hinc בן חורים *Filius Candidorum* pro *Nobilium*. Et Lilii agri dicuntur glorioſiùs veſtiti, quàm ipſe *Solomon*, hoc eſt *puriùs candentibus coloribus*. *D. Matth.* c. 6. v. 28. Quem locum ita Nos olim in Ὁμηρολογίᾳ verſum dedimus, Καὶ περὶ ἀμπεχόνοιο τίνα μελεδῶνα τε τίοσον; Εὔποια πορφυρέης σκεπάζετε Λείρια γαίης· Οὐ χρηματῆς οἶδεν μογερῆς ποτε, οὐδέ τι νήθει· Τῶν δ' οὐχ' ἑτέρως, ὅτι Δαβίδαο κλυτὸς υἱὸς Μυστήτης Σολομῶν θαλίῃ καὶ κύδει γαίων Οὔποτε τοῖον ἕσσο, καὶ οἱ λάχε κῦδος ἀπειρον. *J. Barnes.* V. 1204. ἀπέθρισας) Ἀποθρίσας, ab ἀποθερίζω Demeto, à θέρος, Æſtas, ſic *Oreſt.* v. 128. Εἴδετε παρ' ἄκρας ὡς ἀπέθρισεν τρίχας. *Joſua Barnes.* V. 1220. Ἄπολλον, ὡς ἐσθῆτι δυσμόρφῳ πρέπει) Ex *Homero* Odyſſ. σ. v. 71. Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει. *Johann. Brodæus.* V. 1224. Θανάτῳ δὲ ποίῳ φησὶ Μενέλεων θανεῖν) *Scaliger* legit θάνατον δὲ ποῖον &c. Ob Reſponſum Οἰκτρότατον. Et ſanè æque dicimus θάνατον θανεῖν & θανάτῳ. Sed poteſt etiam Οἰκτρότατον *adverbialiter* ſumi & θανάτῳ ſtare. Quare nihil muto; moneo tantùm. *Joſua Barnes.* V. 1225. Οἰκτρότατον) Veteres ſuffocationem ex Aquis miſerrimum mortis genus duxêre, vel quia ex *Heracliti* opinione; Animâ ſtatuentes flammam, extingui ſic putabant; vel quia ferè piſcibus tales devorandi relinquerentur funere ſpoliati: unde illud *Matris* de Puero, cujus corpus aquis tectum erat, Caput glacie reſectum cùm jam *Pyræ* imponeretur; *Hoc peperi flammis, Cætera*, dixit, *Aquis*. Hinc *Achilles* apud *Homerum* (Iliad. φ. v. 281. &c.) & *Æneas* apud *Virgilium* (Æn. l. 1. v. 96. *Extemplò Æneæ* &c.) hoc lethi genus maximè deprecantur, ut miſerandum & inglorium. *Ibid.* Ὑγροῖσι) *Scaliger* legit & hic ὑγροῖς ἐν, quam Lectionem amplector, non quod ὑγροῖσι ſtare nequeat; cùm illius ultima producatur ante Duplicem Conſonam, ſed quòd rotundiùs Carmen ita currat & ſenſus plenior ſit. Nullum tamen favet Exemplar. *Joſua Barnes.* V. 1230. Λιπὼν δὲ ναὸς ποῦ πάρεστιν ἔκβολα) *Joban. Brodæus* exponit, *Ubi emerſit, atque enatavit*, non uſquequaque rectè, ut mihi videtur; Quùm potiùs, (quanquam & ſic illius ſenſus includitur) *Latina* Verſio locum ſatis aperiat, ut ſit hæc collocatio ---Ποῦ δὲ λιπὼν ναὸς ἔκβολα πάρεστιν ὅδε; *Joſua Barnes.* V. 1234. Ποῦ δὴ τὸ πεμφθὲν &c.) Malè olim δέ, quod cùm Verſui noceret, miror nemini, excepto *Scaligero*, viſum; qui legebat δή. *Idem.* V. 1236. Ὦ Πρίαμε, καὶ γῆ Τρῳάς, ὡς ἔῤῥεις μάτην) In omnibus antehac Exemplaribus cùm inter Τρῳὰς & ἔῤῥεις abeſſet ſyllaba, ac proinde Verſus claudicaret, Miror id quoque tam paucis viſum. *Duportus* ſanè defectum aliquem vidit & αὖ inter ἔῤῥεις ac μάτην introduxit. *Scaliger* multò acutiùs ὡς ἔῤῥεις legebat, quod omninò in Textum admittendum duxi. *J. Barnes.* V. 1237. Κἀγὼ μετέσχον Πριαμίδαις δυσπραξίας) Non modò quòd abhinc Adulteræ nomen ſim nacta, ſed quòd tot Amicis ac præcipuè marito orbata fuerim. *Idem.*

Ελ. Φι-

Ελ. Φίλος γάρ ἐστιν, ὅς ποτ' ἐστὶν ἐνθάδ' ὤν.
Θε. Ὀρθῶς μὲν ἥδε συμφορὰ δακρύεται;
Ελ. Ἐν εὐμαρεῖ γοῦν σὴν κασιγνήτην θανεῖν;
Θε. Οὐ δῆτα· πῶς οὖν τόνδ' ἔτ' οἰκήσεις τάφον;
Ελ. Τί κερτομεῖς με, τὸν θανόντα δ' οὐκ ἐᾷς;
Θε. Πιστὴ γὰρ ἐσσὶ σῷ πόσει φεύγουσά με.
Ελ. Ἀλλ' οὐκέτ'· ἤδη δ' ἄρχε τῶν ἐμῶν γάμων.
Θε. * Χρόνια μὲν ἦλθες, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε. *al. χρονία.
Ελ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; τῶν πάρος λαθοίμεθα.
Θε. Ἐπὶ τῷ; χάρις γὰρ ἀντὶ χάριτος ἐλθέτω.
Ελ. Σπονδὰς τέμωμεν, καὶ διαλλάχθητί μοι.
Θε. Μεθίημι νεῖκος τὸ σόν· ἴτω δ' ὑπόπτερον.
Ελ. Πρός νύν σε γονάτων τῶνδ', ἐπείπερ εἶ φίλος.
Θε. Τί χρῆμα θηρῶσ', ἱκέτις ὠρέχθης ἐμοῦ;
Ελ. Τὸν κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψαι θέλω.
Θε. Τίς δ' ἔστ' ἀπόντων τύμβος; ἢ θάψεις σκιάν;
Ελ. Ἕλλησίν ἐστι νόμος, ὃς ἂν πόντῳ θάνῃ,——
Θε. Τί δρᾶν; σοφοί τοι Πελοπίδαι τὰ τοιάδε.
Ελ. Κενοῖσι θάπτειν ἐν * πέπλοις ὑφάσμασιν. *al. πέπλων.
Θε. Κτέριζ'· ἀνίστη τύμβον, οὗ χρῄζεις χθονός.
Ελ. Οὐχ ὧδε ναύτας ὀλομένους τυμβεύομεν.
Θε. Πῶς δαί; λέλειμμαι τῶν ἐν Ἕλλησιν νόμων.
Ελ. Εἰς πόντον ὅσα χρὴ νέκυσιν ἐξορμίζομεν.
Θε. Τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθνηκότι;
Ελ. Οὐκ οἶδ'· ἐγὼ δ' ἄπειρος, εὐτυχοῦσα πρίν.
Θε. Ὦ ξένε, λόγων μὲν κληδόν' ἤνεγκας φίλην.
Με. Οὔκουν ἐμαυτῷ γ', οὐδὲ τῷ τεθνηκότι.
Θε. Πῶς τοὺς θανόντας θάπτετ' ἐν πόντῳ νεκρούς;
Με. Ὡς ἂν παρούσης οὐσίας ἕκαστος ᾖ.
Θε. Πλούτου λέγ' οὕνεχ', ὅ,τι θέλεις, ταύτης χάριν.
Με. Προ-σφάζεται μὲν αἷμα πρῶτα νερτέροις.
Θε. Τίνος; σύ μοι σήμαινε, πείσομαι δ' ἐγώ.
Με. Αὐτὸς σὺ γίνωσκ', ἀρκέσει γὰρ ἅ' ν διδῷς.
Θε. Ἐν βαρβάροις μὲν, ἵππον ἢ ταῦρον νόμος.
Με. Διδούς γε μὲν δὴ, δυσγενὲς μηδὲν δίδου.
Θε. Οὐ τῶνδ' ἐν ἀγέλαις ὀλβίαις σπανίζομεν.
Με. Καὶ στρωτὰ φέρεται λέκτρα σώματος κενά.
Θε. Ἔσται· τί δ' ἄλλο προσφέρειν νομίζεται;
Με. Χαλκήλαθ' ὅπλα· καὶ γὰρ ἦν φίλος δορί.
Θε. Ἄξια τάδ' ἔσται Πελοπιδῶν, ἃ δώσομεν.
Με. Καὶ τἄλλ', ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλαστήματα.
Θε. Πῶς οὖν; ἐς οἶδμα τίνι τρόπῳ καθίετε;
Με. Ναῦν δεῖ παρεῖναι καὶ ἐρετμῶν ἐπιστάτας.

Hel. Amicus enim eſt, quiſquis eſt, qui hic adeſt.
Th. Rectène igitur calamitas hæc deploratur?
Hel. An vero leviter ferres tuæ ſororis mortem?
Th. Nequaquã: q.modo igitur deinceps etiã habitabis ad hoc ſep.
Hel. Quid me verbis *mordacibus laceſſis, nec omittis mortuum?
Th. Tu enim es fida tuo marito, fugiens me.
Hel. Sed non ampliùs *te fugiam*. Jã igitur incipe meas nuptias.
Th. Serò quidem veniſti: ſed tamen hæc laudo.
Hel. Scis igitur quid velim te facere? priora oblivioni tradamus.
Th. Qua conditione? Gratia enim pro gratiâ veniat *ac referatur*.
Hel. Faciamus fœdus, & reconcilieris mihi.
Th. Remitto indignationẽ adverſus te ſuſceptã; avolet autẽ in aerẽ.
Hel. Nunc te per hæc genua, quando es amicus.
Th. Quam rem captans, ſupplex à me cupide petis?
Hel. Volo maritum meum defunctum ſepelire.
Th. Quid autem eſt ſepultura abſentium? an ſepelies umbram?
Hel. Mos eſt apud Græcos, qui in mari mortuus fuerit;——
Th. Quid facere? Græci profectò ſunt ſapientes talibus *in rebus*.
Hel. Sepelire in vacuis textis tunicis.
Th. Fac funus; excita tumulum, ubi terrarum volueris.
Hel. Non ſic ſepelimus nautas extinctos *in aquis*.
Th. Quomodo igitur? ignoro mores Græcorum.
Hel. Exportamus in mare, quæcunque conveniunt mortuis.
Th. Quid igitur in tuam gratiam exhibebo mortuo?
Hel. Neſcio: ego enĩ ſũ imperita *iſtarũ rerũ*, cum prius fuerĩ felix.
Th. O hoſpes, gratum profectò nuncium attuliſti.
Men. Non ſaltem mihi, neque mortuo.
Th. Quomodo ſepelitis mortuos, qui in mari perierunt?
Men. Prout ſunt uniuscujuſque facultates.
T. Dic quod ad ſũptus attinet, quicquid voles, propter hãc *accipies*.
Men. Primum quidem effuſus prælibatur ſanguis mortuis.
Th. Cujus? tu indica mihi, ego verò parebo.
Men. Tu ipſe ſtatuito: ſufficient enim quæcunque dederis.
Th. Apud barbaros quidem mos *eſt*, equum aut taurum.
Men. Siquidem vis aliquid dare, nihil des generoſo indignum.
Th. His non caremus in beatis *ac amplis* armentis.
Men. Et afferuntur lecti ſtrati corpore vacui.
Th. Fiet: quid verò præterea afferri mos eſt?
Men. Arma ænea: etenim erat amans armorum.
Th. Digna erunt hæc Pelopidis, quæ dabimus.
Men. Et cætera quæ tellus pulchra profert germina.
Th. Quomodo v. *hæc tractatis*? in fluctus quomodo demittitis?
Men. Navẽ oportet adeſſe & gubernatores remorum, *i.e. remiges*.

V. 1243. Ἐν εὐμαρεῖ,) μῶν σοι ἐν εὐμαρεῖ ἂν εἴη. Θεονόην σὴν κασιγνήτην θανεῖν; *Joſ. Barnes.* V. 1248. Χρόνια μὲν ἦλθες) Mallem ego χρονία legere, ut ſit *Adjectivum*, quanquam nec *Adverbium* malè hic ſtaret. *Idem.* V. 1249. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον) Vid. quæ Nos de hac phraſi ſuprà ad hujus Fabulæ v. 320. *Idem.* V. 1250. Χάρις γὰρ) Huc refer illud, Χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί. V. 1253. Πρός νύν σε γονάτων τῶνδ') Ὑπακουστέον, δέομαι, ἢ ἱκετεύω· ἵνα ᾖ, Νῦν σε πρὸς γονάτων τῶνδε ἱκετεύω. Euripid. in Phœniſſ. Ὦ πρὸς σὲ γονάτων. Et paulò infrà, hoc ipſum Verbum exprimitur, Μὴ πρὸς γονάτων σε πάντως πάντως ἱκετεύομεν. Ex *Joh. Brodæo*. V. 1259. Κενοῖσι θάπτειν) Subaudi τάφοις. Pro πέπλοις *Scaliger* πέπλων legit, ut ſit πέπλων ὑφάσμασι pro πέπλοις ὑφαντοῖς· vel πέπλοις ſtare poteſt per Appoſitionem. *J. Barnes.* V. 1262. Πῶς δαί;) Δαὶ eſt *Atticum* Interrogativũ, vel Admirationi inſervit, pro *Ν.* *Ariſtoph. Plut.* τί δαί; *Joſua Barnes.* V. 1264. Τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθνηκότι) Non eſt, cur quis miretur ob geminum *Dativum*, quià dicit παράσχω σοι, ἤγουν σοῦ χάριν, καὶ παράσχω τεθνηκότι, ἤγουν εἰς αὐτοῦ τὴν χρείαν, ἢ μᾶλλον κόσμον. Adeò ut bifariàm reſpiciant. Sic ſuprà v. 970 Ἣν Ζεὺς ἔπεμψε δεῦρ' ὅπως σοὶ, σώζειν ἐμοί. *J. Barnes.* V. 1269. Ὡς ἂν) Quæ malè olim juncta erant, (legebatur enim ὥσαν) ego nunc disjuncta ſcribo, ut ὡς ad πῶς aptiùs reſpondeat. *Idem.* V. 1271. Προ-σφάζεται) Ita ſcribendum curavi ob diſtinctionem; ut liqueat à πρὸ deduci, non à πρὸς· Προσφάζεται δὲ, ἀντὶ τοῦ προλείβεται τὸ σφάγιον αἷμα. *Idem.* V. 1273. Ἀρκέσει γὰρ ἅ' ν δίδως) Ita ἀρκέσει pro ἀρκέσεις & ἅ' ν pro ἄν, & διδῷς pro δίδως, audacter repono. *Idem.* V. 1274. Ἐν βαρβάροις μὲν, ἵππον ἢ ταῦρον νόμος) De *Equis Neſæis* ſoli à *Perſis* mactatis vide quæ Nos ad *Eſtheram* noſtram v. 1394. Quibus & illud referendum *Ovid.* Faſtor. l. 1. *Placat Equo Perſis radiis Hyperiona cinctum: Nè detur celeri Victima tarda Deo.* Quod & *Lacedæmonies* juxta *Taygetum* feciſſe teſtatur *Pauſanias* fol. 103. lin. 14. Et à *Tyndaro Spartano* Equum mactatum oſtendimus *Iphigen.* Aulid. v. 58. Sed hoc *Perſis* & *Maſſagetis* aliiſque Barbaris Gentibus magis erat in uſu. *Joſua Barnes.* * V. 1283. Ναῦν δεῖ παρεῖναι καὶ ἐρετμῶν ἐπιστάτας) Cùm olim Νεῶ ſcriberetur, *Canterus* Ναῦν conjectabat eſſe debere; hanc Conjecturam probat *Scaliger*, ego inſuper defenſurus ſum; ita enim infrà v. 1428. Χαίρει σὺ, καὶ Ναῦν τήνδε πεντηκόντορον Σιδωνίαν δὸς, καὶ ἐρετμῶν ἐπιστάτας. *Joſua Barnes.*

Θε. Πό-

Θε. Πόσον δ' ἀπείργει μῆκος ἐκ γαίας δόρυ;
Με. Ὥστ' ἐξορᾶσθαι ῥόθια χερσόθεν μόλις.
Θε. Τί δὴ, τόδ' Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέβει;
Με. Ὡς μὴ πάλιν γῆ λύματ' ἐκβάλλῃ κλύδων.
Θε. Φοίνισσα κώπη ταχύπορος γενήσεται.
Με. Καλῶς ἂν εἴη Μενέλεῴ γε πρὸς χάριν.
Θε. Οὔκουν σὺ χωρὶς τῆσδε δρῶν ἀρκεῖς τάδε.
Με. Μητρὸς τόδ' ἔργον, ἢ γυναικὸς, ἢ τέκνων.
Θε. Ταύτης ὁ μόχθος, ὡς λέγεις, θάπτειν πόσιν.
Με. Ἐν οὐσεβεῖ γοῦν, νόμιμα μὴ κλέπτειν νεκρῶν.
Θε. Ἴτω· πρὸς ἡμῶν, ἄλοχον εὐσεβῆ τρέφειν.
Ἐλθὼν δ' ἐς οἴκους ἐξελῶ κόσμον νεκρῷ,
Καί σ' οὐ κεναῖσι χερσὶ γῆς ἀποστελῶ,
Δράσαντα τῇδε πρὸς χάριν. φήμας δέ μοι
Ἐσθλὰς ἐνεγκὼν γ', ἀντὶ τῆς ἀχλαινίας
Ἐσθῆτα λήψῃ σῖτά τ', ὥστε σ' εἰς πάτραν
Ἐλθεῖν· ἐπεὶ νῦν γ' ἀθλίως ἔχονθ' ὁρῶ.
Σὺ δ', ὦ τάλαινα, « μὴ 'πὶ τοῖς ἀνηνύτοις
« Τρύχε σὺ * σαυτήν. Μενέλεως δ' ἔχει πότμον.
« Κοὐκ ἂν δύναιτο ζῆν ὁ κατθανὼν πόσις.
Με. Σὸν ἔργον, ὦ νεᾶνι, τὸν παρόντα μὲν
Στέργειν πόσιν χρὴ, τὸν δὲ μηκέτ' ὄντ' ἐᾶν.
Ἄριστα γάρ σοι ταῦτα πρὸς τὸ τυγχάνον.
Ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω καὶ τύχω σωτηρίας,
Παύσω ψόγου σε τοῦ πρὶν, ἢν γυνὴ γένῃ,
Οἵαν γενέσθαι χρή σε σῷ ξυνευνέτῃ.
Ελ. Ἔσται τάδ': οὐδὲ μέμψεται πόσις ποτὲ
Ἡμῖν· σὺ δ' αὐτὸς ἐγγὺς ὢν, εἴσῃ τάδε.
Ἀλλ', ὦ τάλας, εἴσελθε, καὶ λουτρῶν τύχε,
Ἐσθῆτά τ' ἐξάλλαξον. οὐκ ἐς ἀμβολὰς
Εὐεργετήσω σ'. εὐμενέστερον γὰρ ἂν
Τῷ φιλτάτῳ μοι Μενέλεῳ τὰ πρόσφορα
Δρῴης ἄν, ἡμῶν τυγχάνων, οἵων σε χρῆν.

* al. σαυτῆς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὀρεία ποτὲ δρομάδι κώλῳ
2 Μάτηρ θεῶν ἐσύθη
3 Ἀν' ὑλάεντα νάπη,
4 Ποτάμιόν τε χεῦμ' ὑδάτων,
5 Βαρύβρομόν τε κῦμ' ἅλιον,
6 Πόθῳ τᾶς ἀποιχομένας
7 Ἀρρήτου κούρας.
8 Κρόταλα δὲ βρόμια, διαπρύσιον

Th. Quantum verò ſpacii navem arcet à terra?
Men. Ut vix conſpici poſſint à littore fluctus *circa navem.*
Th. Quid verò, quam ob *cauſam* hunc morem colit Græcia?
Men. Ne fluctus piamenta rurſus in terram ejiciat.
Th. Navis Phœniſſa velox aderit.
Men. Rectè hoc erit, & Menelao gratum.
Th. Nonne tu potes ſine hâc iſta facere?
Men. Matris hoc opus *eſt*, aut uxoris, aut filiorum.
Th. Hujus negotium *eſt*, ut dicis, ſepelire maritum.
Men. Res certè pia *eſt*, non defraudare mortuos ſuis juſtis.
Th. Eat *igitur hæc*; *eſt enim* noſtrum, conjugem piam alere.
Profectus igitur in ædes efferam ornatum mortuo,
Et dimittam te ex terrâ non vacuis manibus,
Gratificantem huic: nuncios verò mihi
Bonos quia attuliſti, pro ſordidis *lacerisque* pannis, *quos geſtas*,
Accipies veſtem, & cibum, ut in patriam
Redeas; ſiquidem nunc miſerè affectum *te* video.
Tu verò, ô miſera, « ne propter inutiles *res*
« Crucies te ipſam. Menelaus enim functus eſt fato,
« Neque poteſt *iterum* vivere maritus *tuus* mortuus.
Men. Tuum officium *hoc eſt*, ô adoleſcentula, præſentem quidē
Maritum oportet amare, eum verò qui periit, omittere.
Hoc enim tibi optimum *eſt* in præſenti caſu.
Quòd ſi venero in Græciam, & fuero ſalvus,
Eximam te priſtino probro, ſi *talis* fueris uxor
Qualem decet eſſe te ergà tuum maritum.
Hel. Fient hæc. nunquam autem maritus culpabit
Nos. Tu verò qui propè ades, ſcies iſta.
Verum, ô miſer intra, & lava *corpus*;
Et, muta veſtem: non in moram *rejiciens rem, id eſt, mox mox*
Benefaciam tibi. *ſic* enim benevolentiùs
Chariſſimo meo Menelao convenientes *inferias*
Facies, ſi conſequaris à nobis, quæ te *conſequi* oportet.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Montana quondam veloci pede
2 Mater deorum *Ceres* feſtinavit
3 Per ſylveſtres ſaltus,
4 Et fluvialem fluxum aquarum,
5 Graviterque ſtrepentes fluxus marinos,
6 Deſiderio amiſſæ
7 Non-nominandæ filiæ, *venerandæ Proſerpinæ.*
8 Crepitacula verò Bacchica clarum

V. 1288. Φοίνισσα κώπη ταχύπορος γενήσεται) *Phœnices* ob Navigandi peritiam inſignes, ut notavimus ad *Troad.* v. 128. & aliàs, hinc infrà ad v. 1429. Σιδωνίαν ναῦν Poeta vocat, quia *Sidon* erat urbs *Phœnicia.* Hinc v. 1467. Φοίνισσα Σιδωνιὰς ὦ ταχεῖα κώπα &c. Vid. Notam quoque proximè præcedentem. Et præcipuè *Hom.* Odyſſ. ο'. v. 414. &c. V. 1302. Τρύχε σὺ σαυτήν) *Scaliger* legit σαυτῆς & rectè, ut mihi videtur, quòd aliàs σὺ præiret: niſi fortè ob *Emphaſin* repetitio τοῦ σὺ requiratur: Quare nihil muto; cùm id aliquando fieri probè ſciam. *Joſ. Barnes.* V. 1308. Παύσω ψόγου σε τοῦ πρὶν, ἢν γυνὴ γένῃ, Οἵαν γενέσθαι χρή σε σῷ ξυνευνέτῃ) *Canterus* vidit hos Verſus ita ordinandos, quùm anteà inverſo ordine legebantur; vidit *Scaliger*, vidit *Æmil. Portus*; quare & Nos ita illos nunc ordinandos ſtatuimus, & curamus; Certè ea Collocatio luculentior eſt & apertior. *J. Barnes.* V. 1318. Μάτηρ θεῶν) Ob hoc *Epitheton*, olim Interpretes verterunt *Mater Deorum Cybele*, quùm certo certiùs de *Cerere* res hic inſtituatur, non de *Cybele.* Sed nequis fortè miretur *Cererem* à Poetâ noſtro *Deorum Matris.* Nomine inſignitam, meminiſſe oportet, non hoc generalitèr hic dici, ſed relatione ad *Proſerpinam* filiam & Generum *Plutonem* habitâ; præterea ipſum Nomen *Maternitatem* (ſi detur tur verbo venia) præcipuè notat, Δημήτηρ, quaſi Γῆ μήτηρ, & apud *Pauſaniam* μεγάλη θεὸς, & μεγάλη μήτηρ ideò vocatur; unde & *Orpheo* Παμμήτειρα dicitur; & quùm *Ceres* ſit alio Nomine *Terra-Mater*, ut probavimus ſuprà ad *Bacch.* v. 275. *Euripide* etiam aliàs canente, *Phœniſſ.* v. 691. Δαμάτηρ θεὰ, πάντων ἄνασσ', πάντων Γᾶ τροφός. *Cybele* autem alio nomine *Terra* quoque ſit, unde & Turrigera pingitur & πάντων τροφὸς dicitur; facile utramque eodem munere & nomine inſigniri concedamus. *Joſ. Barnes.* V. 1323. Ἀρρήτου κούρας) *Ceres* dicitur *Equum* vel filiam *Heram Neptuno* peperiſſe, quam nominare fas non eſſet; ſed & *Proſerpina* ejus Filia dicebatur, ἄρρητος, ut ex Fragmento illo *Carcini*, Tragici Poetæ, conſtat, Λέγουσι Δήμητρός ποτ' ἄρρητον κόρην Πλούτωνα κρυφίοις ἁρπάσαι βουλεύμασι &c. Vid. *Hug. Grotii* Excerpt. fol. 1003. *Natal. Com.* Mythol. l. 5. c. 14. p. 519. Ita verò nominata videtur, vel ob Myſteria nonnulla, quibus colebatur, vel nè Dea Mater, ex illius recordatione doleret; juxta illud *Callimachi* Hymn. *Cereris*, v. 18. Μὴ μὴ ταῦτα λέγωμες, ἃ δάκρυον ἤγαγε Δηοῖ. De Raptu autem *Proſerpinæ*, Vid. *Claudiani* ſub hoc Nomine notum ſingulare Opus Heroicum, item *Ovid.* Faſtor. l. 4. Et *Metam.* l. 5. Fab. 6. *Apollodor.* Biblioth. l. 1. c. 5. *Nat. Com.* Mythol. l. 3. c. 16. &c. *J. Barnes.* V. 1324. Κρόταλα

τῇ Βρόμιᾳ) Cùm ea ſit *Cereri* & *Cybelæ* Convenientia & ſimilitudo, quam notâ præcedenti oſtendi, tribuuntur etiam *Cereri* Orgia *Dindymenæ*, hoc eſt eadem, quæ *Bacchus* ex *Phrygiâ* & *Lydiâ* à *Matre Deorum* mutuatus eſt. Sunt autem *Cybelæ* & *Baccho* Communia Myſteria, ut probavimus ad *Bacch.* v. 58. Joſua Barnes.

9 Ἱέντα κέλαδον, ἀνεβόα,	9 Sonitum mittentia reſonabant,
10 Θηρῶν ὅτε ζυγίους	10 Leones quando jugales
11 Ζεύξασα θεὰ σατίναις	11 Junxit ad ſuum Dea currum,
12 Τὰν ἁρπασθεῖσαν κυκλίων	12 Raptam *filiam* rotundis
13 Χορῶν ἔξω παρθενίων.	13 Choris ex virgineis *quærens*.
14 Μετὰ κουρᾶν δ' ἀελλόποδες,	14 Cum puellis autem celeres *tunc aderant præſentes*,
15 Ἃ μὲν τόξοις Ἄρτεμις,	15 Sagittis quidem Diana,
16 Ἃ δ' ἔγχει Γοργῶ πάνοπλος.	16 Haſtâ verò *Pallas terribilis ut* Gorgo armata.
17 Αὐγάζων δ' ἐξ οὐρανίων	17 Spectans vero *omnia Jupiter ſedibus* ex cæleſtibus,
18 Ἄλλαν μοῖραν ἔκραινε.	18 Aliud fatum *verſabat ac* ad exitum ducebat.
Ἀντιστροφὴ α΄.	*Antiſtrophe* 1.
1 Δρομαίων δ' ὅτε πολυπλανήτων	1 Curſoriis autem quando, & multivagis
2 Μάτηρ ἔπαυσε πόνων,	2 Mater finem impoſuit laboribus,
3 Ματεύουσα πόρους	3 Quærens meatus *vaſque*
4 Θυγατρὸς * ἁρπαγὰς δολίους, (* Scalig. [illegible])	4 Filiæ, raptus & doloſos,
5 Χιονοθρέμμονάς τ' ἐπέρα-	5 Tranſiit nivoſas
6 σ' Ἰδαίαν νυμφᾶν σκοπιάς·	6 Speculas Nympharũ Idæarum:
7 Ῥίπτει δ' ἐν πένθει,	7 Projecit autem *ſe* in luctum,
8 Πέτρινα κατὰ δρία πολυνιφέα.	8 Saxeas ſupra herbas nivoſas, *id eſt, ſupra her. in ſaxis niv. natas.*
9 Βροτοῖσιν δ' ἄχλοα πεδία γᾶς	9 Mortalibus verò terræ campi virenti gramine nudati,
10 Οὐ καρπίζουσ' ἀρότοις.	10 Non dant fructum arationibus.
11 Λαῶν φθείρει γενεάν.	11 Populorum autem genus *fame* conſumpſit.
12 Ποίμναις δ' οὐχ ἵει θαλερὰς	12 Gregibus verò non emittebat læta
13 * Βοσκὰς εὐφύλλων ἑλίκων. (* Id. βιοτάς.)	13 Pabula frondoſorum pampinorum.
14 Πολέων δ' ἀπέλειπε βίος,	14 Multorum verò vita defecit,
15 Οὐδ' ἦσαν θεῶν θυσίαι,	15 Neque erant ſacrificia deorum,
16 Βωμοῖς τ' * ἄφλεκτοι πέλανοι. (* Id. ἄρεκτοι.)	16 Et oblationes non incendebantur in aris:
17 Πηγὰς τ' ἀμπαύει δροσερὰς	17 Et prohibebat roſcidos fontes
18 Λευκῶν ἐκβαλεῖν ὑδάτων.	18 Emittere limpidas aquas.
Στροφὴ β΄.	*Strophe* 2.
1 Ἐπεὶ δ' ἔπαυσ' εἰλαπίνας	1 Poſtquam autem ſuſtulit convivia
2 Θεοῖς βροτείῳ τε γένει,	2 Diis, humanóque generi,
3 Ζεὺς μειλίσσων στυγίους	3 Jupiter placans infeſtam
4 Ματρὸς ὀργάς, ἐνέπει,	4 Iram matris, dicit:
5 Βᾶτε σεμναὶ Χάριτες,	5 Ite venerandæ Gratiæ,
6 Ἴτε τὰν περὶ παρθένῳ	6 Ite propter *amiſſam* virginem
7 Δηοῖ θυμωσαμέναν	7 Iratæ Cereri
8 Λύπαν ἐξαλλάξατ' ἀλαλᾷ.	8 Mœrorem eximite ſonitu.
9 Μοῦσαί θ' ὕμνοισι χορῶν,	9 Et vos Muſæ chorum hymnis celebrate,

V. 1326. Θηρῶν ὅτε ζυγίους Ζεύξασα θεὰ σατίναις) Hunc locum per ſe ſatis impeditum obſcuriorem reddunt non pauca. Imprimis enim quando *Ceres* filiam quærebat, curru vectam non conſtat, niſi poſt *Siciliam* perveſtigatam (quanquam & Currus illi tribuebat Antiquitas Draconibus alatis junctos) Et poſt accenſas in *Ætnâ Faces*, ut *Ovidius* ait *Faſtor.* l. 4. *Frænatos Curribus Angues Jungit & æquoreas ſicca pererrat aquas.* præcipuè autem *Syntaxis* laborat, quare *Scaliger* legit, quaſi Comparatio tantùm eſſet, Θηρῶν ἅτε ζυγίοις &c. *Cant.* Θηρῶν ὅτε ζυγίους Ζεῦξ', εἰς ἂν Θεὰ σατίναις. ὅτε pro ὅτι lego, Carminis causâ. Σατίνη autem & σάτινον currus, *Heſychius* & *Phavorinus*, σατῖναι, ἅμαξαι· *Hom.* Hymn. *Veneris* v. 13. Ποιῆσαι σατίνας κὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ. Citatur ſed corruptè ex *Anacreonte* etiam, Νῦν δ' ἐπιβαίνει σατίνας τε χρύσεα φορέων, καὶ θ' ἅρματα παῖς Κύκης, καὶ σκιαδίσκην ἐλεφαντίνην φορεῖ γυναιξὶν αὔτως. *Henricus Stephanus* dicit, in Veteri libro Veſtigia verbi σαγήνας reperiri, quod tamen fatetur nihil hic loci habere. Præ inopiâ librorum nihil hic Nos certi afferre poſſumus; niſi quòd fruſtrà Nonnulli de *Cybelæ* Leonibus nos monent, quùm apertè de *Cerere* Poeta loquitur, quæ *Draconibus* invehebatur. *Joſ. Barnes.* V. 1346. Ποίμναις δ' οὐχ ἵει θαλερὰς Βοσκὰς) Cùm ποίμνας priùs legebatur, *Canterus* & *Scalig.* legendum voluère ποίμναις, quod ut neceſſarium admiſi: Pro βοσκὰς item βιοτὰς *Scal.* ſubſtituit; Hanc autem lectionem nequaquam in textum retuli, quia & illam *Athenæus* agnoſcit, aliique. *J. Barnes.* V. 1350. Βωμοῖς ἄφλεκτοι πέλανοι) Si vera eſſet lectio ἄρεκτοι, videtur ſcribendum ἀρεκτοὶ cum accentu in ultimâ; ita enim ἀνεκτὸς, & χαθεκτὸς, & illa ab ἔχω. *Canter.* ſane & *Scal.* quod mallem, legunt ἄφλεκτοι. Sic *Eurip.* in *Oreſte* ἀδύτων πελάνων meminit. Quin *Aldi* Editio habet ἄφλεκτοι, quare ut Genuinum admitto. Eſt autem Πέλανος, πέμμα ποιὸν. πλακουντῶδες, πλατὺ καὶ κυκλοτερές· Ἀττικοὶ δὲ τὸν πεπτὸς οὕτω λέγουσι καὶ πέμμα εἰς θυσίας ἐπιτήδειον· καὶ ἄρτος Δωρικὸς ὄψιν ἔχων ρυπαρὰν, εὐτελῆ καὶ ἀκάθαρτον. Καὶ ἀφρὸς, ὡς Εὐριπίδης, ἐν Ὀρέστῃ, ἐκ δ' ὀμόρξον ἀθλίου Στόματος ἀφρώδη πέλανον, ὀμμάτων τ' ἄπο. Καὶ πέλανος ἑρμηνεία δοκεῖ τῷ θυμιάματα, καὶ ἄλλων παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Πλούτῳ, Ἐπεὶ δὲ βωμῷ πόπανα καὶ θυμιάματα καθωσιώθη, πέλανος Ἡφαίστου φλογί. Καὶ Ἴστον δὲ ὅτι τὸν πέλανον ἐν τῷ πυρὶ ἔρριπτον, τὰ δὲ πόπανα καὶ τοὺς πλακοῦντας καὶ τὰ ἄλλα ἐν μέρει τοῦ βωμοῦ ἐτίθεσαν. *J. Barnes.* V. 1359. Δηοῖ) Δηοῖ, κατακοριστικὸν τοῦ Δημήτηρ· Ἡ παρὰ τὸ δηῶ, εὑρίσκω, ὅτι τὴν κόρην ἐζήτησε καὶ μόλις εὗρισκεν· ἢ παρὰ τὸ δαίω, καίω, ὅτι ἐξ Αἴτνας ἀναφλέξασα δᾷδας ἐζήτησεν. ἢ δηιῶ, κόπτω, ὅτι ἀρότροις γῆν καὶ βώλους κόπτει. Δηοῦς κόλπος, πεδία καλοῦνται Σοφοκλεῖ. *Joſua Barnes.* V. 1360. Ἀλαλᾷ) Jucundo Cantu. V. 1361. Μοῦσαί θ' ὕμνοισι χορῶν) *Canterus* & *Scaliger* ὑμνοισχόροι.

1 c Χαλκοῦ

10 Χαλκοῦ δ' αὐδὰν χθονίαν,
11 Τύμπανά τε λάβετε βυρσοτενῆ.
12 Κάλλιστα τότε πρῶτα μακάρων
13 Κύπρις γέλασέ τε θεὰ,
14 Δέξατό τ' εἰς χέρας
15 Βαρύβρομον αὐλὸν,
16 Τερφθεῖσ' ἀλαλαγμῷ.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὧν οὐ θέμις, οὐδ' * ὁσία, (* al. ὅσια.)
2 Ἐπύρωσας ἐν θαλάμοις,
3 Μῆνιν δ' ἔχεις μεγάλας
4 Ματρὸς, ὦ παῖ, θυσίας
5 Οὐ σεβίζουσα θεοῖς.
6 Μέγα τοι δύναται νεβρῶν
7 Παμποίκιλοι στολίδες,
8 Κισσοῦ τε στεφθεῖσα χλόα,
9 Νάρθηκας εἰς ἱεροὺς,
10 Ῥόμβου θ' εἱλισσομένα
11 Κύκλιος ἔνοσις αἰθερία,
12 Βακχεύουσά τ' ἔθειρα Βρομίου,
13 Καὶ παννυχίδες θεᾶς.
14 Εὖ δέ νιν ἄμασιν
15 Ὑπέρβαλε σελάνα.
16 Μορφᾷ μόνον ηὔχεις.

10 *Æriſque* vocem terreſtrem & *gravem edite,*
11 Et tympana compacta ex bubula pelle accipite *ac pulſate.*
12 Pulcherrime *verò* tunc primùm *in cœtu Deorum* beatorũ
13 Riſit Dea Venus,
14 Et accepit in manus
15 Tibiam graviter-ſonantem,
16 Delectata illâ modulatione.

Antiſtrophe 2.

1 Quem neque fas neque pium *erat, amoris flammâ*
2 Incendiſti in thalamis.
3 Iram igitur habes magnæ
4 Matris, ô filia, ſacrificia
5 Non piè faciens Diis.
6 Multum certè poſſunt hinnulorum
7 Maculoſæ pelles,
8 Et herba coronata hederâ,
9 Ferulas circa ſacras.
10 *Et* circumvoluta rhombo, Tympanorum
11 Circularis quaſſatio æthereæ, *ſublimis,*
12 Et bacchans coma bacchantium,
13 Et pervigilia Deæ.
14 Bene autem ipſam diebus
15 Superavit luna.
16 *Tu vero* ob formam tantùm gloriabaris.

V. 1362. Χαλκοῦ δ' αὐδὰν χθονίαν) *H. Steph.* pro δ' legit τ', rectiùs ut puto. Αὐδὰν χθονίαν vocat hic *gravem* & *horribilem* vocem; id enim aliquando ſignificat χθόνιος· *Euripides* in *Hippolyto,* v. 1201. Ἔνθεν τις ἠχὼ χθόνιος, ὡς βροντὴ Διὸς &c. *Johan. Brodæus.* V. 1363. Βυρσοτενῆ) *Aldi* Editio habebat πυρσοτενῆ, *H. Stephanus* & *Johannes Brodæus* emendabant βυρσοτενῆ, hanc correctionem correctius legunt *Canterus, Scaliger, Dupertus,* βυρσοτενῆ· Et ſanè eodem modo *Tympanum* vocat noſter Poeta *Bacch.* v. 124. Βυρσότονον κύκλωμα. *Joſua Barnes.* V. 1369. Ὧν οὐ θέμις, οὐχ ὁσία) Ὧν pro ἂν ſubſtitui, ſenſu, *Cantero, Scaligeróque* poſtulantibus, *Plutonem* enim innuit, & Verſûs ratio brevem hic ſyllabam poſtulat; quod *Stephanus* neſcivit, cum legebat ὡς pro ἄν. Ὁσία quoque pro ὅσια ſcribo, cum *Scaligero*; ut *Homer.* Odyſſ. v. 412. Οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι· Poteſt tamen *Atticè* & τὰ ὅσια pro ὅσιον, legi; ſic enim eandem *Homeri* ſententiam *Archilochus* felici ſenario exprimens, habet ἐσθλὰ pro ἐσθλόν, Οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομεῖν ἐπ' ἀνδράσιν, vid. ad *Bacch.* v. 1037. *J. Barnes.* V. 1371. Μεγάλας Ματρὸς) Δήμητρος, non Κυβέλης. Vide quæ Nos ſuprà ad v. 1318. & v. 1324. Ubi apparet *Cybelem* & *Cererem* ferè eandem; certè hic quoque iiſdem Sacris & Ceremoniis ornatur *Ceres,* ac illa *Phrygia* Mater, quæ *Cybelem* nempe *Baccho* communia habuiſſe probavimus ad *Bacch.* 58. Hinc & hic Numerantur, *Nebrides, Hedera, Ferulæ, Tympana, Prolixa Coma,* Nocturnaque *Pervigilia*: vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 34. v. 180. & v. 829. *J. Barnes.* V. 1379. Κύκλιος) Cùm olim κυκλίοις erat ſcriptum, *Scaliger* κύκλιος legebat, rectè quidem, ex verſûs lege, quam Lectionem & *Dupertus* licet dubitantiùs accipit; Latinam autem Verſionem emendavi, quia non hunc locum de ſaltationibus ſumi, ſed de Tympanorum pulſationibus novi. V. 1381 Παννυχίδες θεᾶς) Pervigilia *Bacchi,* ac proinde *Cybelæ* Matris, & *Cereris* exinde, ut ſuprà probavimus ad v. 1371. vid. ad *Bacch.* v. 133. *J. Barnes.* V. 1382. Εὖ δέ νιν ἄμασιν ὑπέρβαλε σελάνα) Hunc locum corruptum putant multi & *Scaliger* ideò legit pro ὑπέρβαλε σελάνα) ὑπέβαλες Ἑλένα, nullâ verſûs ratione habitâ; *Canterus* in hâc parte tutiùs, ſed purè divinando, Εὖ τέ νιν ἤμασιν ὑπέρθε σελάνα. Notum eſt Pleniluniis Feſta Deorum celebrari ſolita. Ego ἐπέχω. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

HElena *jam ſpe præripiens Victoriam & Liberationem* Choro *dolum aperit.* Theoclymenus *autem famulos mittens, qui ad Navem ferant, quibus ad juſta perſolvenda opus erat,* Helenam *ſuadet ſecum manere, nec in mare deſcendere. Id illa fieri negat, propter Religionem, quâ ad Patrios Ritus & amorem, quo ergà Virum tenebatur. Tandem igitur is eam cum Viro naufrago dimittit, multa eidem pollicitus, quando peractis exequiis cum* Helenâ *redierit; quod illi nunquam erat in animo.* Menelaus, *id quod in omni negotio primum eſt, Divini Numinis opem implorat: Dum Barbarus ille* Theoclymenus *præ aviditate non ampliùs dubiarum (ut putabat)* Helenæ *Nuptiarum geſtit ac lætatur; ſuiſque Principibus earundem apparatum indicit.* Chorus *fauſtis navigationibus Navigaturum cum ſuâ* Helenâ Menelaum *proſequitur, Deóſque eorum in Patriam reditui propitios aprecatur.* Nuntius *fugam ac dolum* Menelai *ac* Helenæ Theoclymeno *exponit, qui exiſtimans id ſororis perfidiâ factum, ad eam interficiendam confeſtim properat: Cùm ſubitò* Dioſcori, *Fratres* Helenæ, *adſunt & iratum Tyrannum reprimunt, ac placidum reddunt.*

ΕΛΕΝΗ, ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ, ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΔΙΟΣΚΟΡΟΙ.

Ἴαμβοι.

Ελ. ΤΑ' μὲν κατ' οἴκους εὐτυχοῦμεν, ὦ φίλαι·
Ἡ γὰρ συνεκκλέπτουσα Πρωτέως κόρη,
Πόσιν παρόντα τὸν ἐμὸν ἱστορουμένη,

He. QUod ad ea quidẽ attin. quæ intus ſũt, benè n.ag.ð am, Nam Protei filia, quæ noſtrum dolum adjuvat, De meo marito præſente interrogata à fratre,

Οὐκ εἶπ' ἀδελφῷ· κατθανόντα δ' ἐν χθονὶ
Οὔ φησιν αὐγὰς εἰσορᾶν, ἐμὴν χάριν.
Κάλλιστα δὴ τ' ἀνήρπασεν τεύχη πόσις·
Ἃ γὰρ καθήσειν ὅπλ' ἔμελλεν εἰς ἅλα,
Ταῦτ' ἐμβαλὼν πόρπακι γενναίαν χέρα,
Αὐτὸς κομίζει, δόρυ τε δεξιᾷ λαβὼν,
Ὡς τῷ θανόντι χάριτα δὴ συνεκπονῶν.
Προὔργου δ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοις ἠσκήσατο,
Ὡς βαρβάρων τρόπαια μυρίων χερὶ
Θήσων, ὅταν κωπῆρες ἐμβῶμεν σκάφος.
Πέπλους δ' ἀμείψας ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς,
Ἁγὼ νιν ἐξήσκησα, καὶ λουτροῖς χρόα
Ἔδωκα, χρόνια νίπτρα ποταμίας δρόσου---
Ἀλλ', ἐκπερᾷ γὰρ δωμάτων ὁ τοὺς ἐμοὺς
Γάμους ἑτοίμους ἐν χεροῖν ἔχειν δοκῶν·
Σιγητέον μοι· καὶ σὲ προσποιούμεθα
Εὔνουν,* κρατεῖν τε στόματος, ἢν δυνώμεθα
Σωθέντες αὐτοὶ, καὶ σὲ συσσῶσαί ποτε. *M.S. κρατοῦντα. H.S.
Θε. Χωρεῖτ' ἐφεξῆς, ὡς ἔταξεν ὁ ξένος,
Δμῶες, φέροντες ἐνάλια κτερίσματα.
Ἑλένη, σὺ δ', ἤν σοι μὴ κακῶς δόξω λέγειν,
Πείθου, μέν' αὐτοῦ· ταυτὰ γὰρ παροῦσά τε
Πράξεις τὸν ἄνδρα τὸν σὸν, ἤν τε μὴ παρῇς.
Δέδοικα γάρ σοι, μή τις ἐμπεσὼν πόθος,
Πείσῃ μεθεῖναι σῶμ' ἐς οἶδμα πόντιον,
Τοῦ πρόσθεν ἀνδρὸς χάρισιν* ἐκπεπληγμένην·
Ἄγαν γὰρ αὐτὸν οὐ παρόνθ' ὅμως στένεις. *αλ. ἐμπεπλεγμένην.
Ελ. Ὦ κλεινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκαίως ἔχει
Τὰ πρῶτα λέκτρα, νυμφικάς θ' ὁμιλίας
Τιμᾶν· ἐγὼ δὲ διὰ τὸ μὲν στέργειν πόσιν,
Καὶ ξυνθάνοιμ' ἄν· ἀλλὰ τίς κείνῳ χάρις,
Ξὺν κατθανόντι κατθανεῖν; ἔα δέ με
Αὐτὴν μολοῦσαν ἐντάφια δοῦναι νεκρῷ.
Θεοὶ δέ σοί τε δοῖεν, οἷ' ἐγὼ θέλω,
Καὶ τῷ ξένῳ τῷδ', ὅτι συνεκπονεῖ τάδε.
Ἕξεις δέ μ' οἵαν χρή σ' ἔχειν ἐν δώμασι
Γυναῖκ', ἐπειδὴ Μενέλεων εὐεργετεῖς,
Κἀμ'· ἔρχεται γὰρ δή τιν' εἰς τύχην τάδε.
Ὅστις δὲ δώσει ναῦν, ἐν ᾗ τάδ' ἄξομεν,
Πρόσταξον, ὡς ἂν τὴν χάριν πλήρη λάβω.
Θε. Χώρει σὺ, καὶ ναῦν τοῖσδε πεντηκόντορον
Σιδωνίαν δὸς, καὶ ἐρετμῶν ἐπιστάτας.

Non dixit fratri. Mortuum verò, & in terrâ *jacentem*
Dicit non *amplius solis* lucem intueri, *in* meam gratiam.
Pulcherrimè autem arripuit Arma maritus.
Nam arma, quæ demiſſurus erat in mare,
Hæc, immiſſâ robuſtâ manu in ſcuti manubrium,
Ipſe portat, haſtâmque dextrâ corripuit,
Tanquam defuncto gratas exequias jam mecum peracturus:
Commodè verò corpus ad pugnam armis inſtruxit;
Ut de barbaris innumeris trophæa manu
Erecturus, quam navem intraverimus quæ remis agitur.
Veſtibus verò mutatis, *alias à me accepit*, pro naufragâ veſte,
Quibus ego ipſum exornavi, & balneis corpus *ejus*
Dedi, *corpus aquis lavi*, ſera lavacra fluvialis roris *afferens*---
Sed (egreditur enim è domo, qui meas
Nuptias paratas ſe in manibus habere putat.)
Tacendum *eſt* mihi. *Te* verò, *ô chore*, præſumimus
Benevolum *fore nobis*, compreſſurumque *tuum os*, ſi poſſimus
Servati ipſi, te quoque ſimul tandem ſervare.
Th. Procedite ordine, ut ordinavit hoſpes,
Miniſtri, ferentes marinas inferias.
Tu verò Helena, ſi tibi non videor malè loqui,
Obtempera, mane *hîc*. Idem enim & præſens,
Et ſi non adſis, facies marito tuo.
Metuo enim tibi, nè quod deſiderium *te* corripiens,
Impellat *te* ad demittendum corpus in fluctus marinos,
Prioris mariti gratiâ, & *amore* perculſam:
Ipſum enim licèt non præſentem, tamen nimis luges.
Hel. O inclyte nobis marite, neceſſe eſt
Primum thalamum, & conſuetudinem nuptialem
Honore afficere. Ego enim quòd amo maritum,
Etiā cū *eo* mori vellem: ſed quænam utilitas illi *hinc rediret*,
Si cum *eo* mortuo ſimul morerer? ſine igitur me
Ipſam proficiſci, & inferias dare mortuo.
Dii verò tibi dent, qualia ego cupio,
Et huic hoſpiti, quòd nos adjuvet in hâc re.
Habebis autem me *talem*, qualem te convenit in ædibus habere
Uxorem, quandoquidem Menelao benefacis,
Et mihi. Hæc n. jā ad quandā fort. veniūt, *carinq́;quodā nobis contin*.
Qui verò det navem, in quâ abducamus hæc,
Manda *alicui*, ut integram gratiam accipiam.
Th. Vade tu, & navem his quinquaginta remorum
Sidoniam da, & remorum præfectos, *id eſt*, *remiges*.

V. 1395. Προὔργου) πρὸ ἔργου, *quod operæpretium & conducibile factum eſt*, vel ſimpliciter, ante *Opus*, quod jam *Menelaus* erat aggreſſurus; Armis enim cum *Ægyptiis* decreverat certare, quare *Arma* in Navim ſub Exequiarum prætextu portabat. *Joſ. Barnes*. V. 1398. Πέπλους δ' ἀμείψας) Vel ἀμείψειν legendum; vel certè (quod longè potius duco) eſt egregia Elleipſis, quam eleganter Poeta hic ponit, ob ſubitum *Theoclymeni* ingreſſum, unde abrumpere orationis filum cogebatur *Helena*. Hanc autem ἔλλειψιν ego ductis lineolis notandum feci; hæc nimirùm eſt propria Ἐλλείψεως nota. *Joſ. Barnes*. V. 1404. Εὔνουν κρατεῖν τε) *Henricus Stephanus*, pro κρατεῖν legi teſtatur in Veteribus Codicib. κρατοῦντα, quod ferri poteſt, etiam de Fœminis licet loquatur Poeta, quia *collectivè* dicitur: De Numero enim Fœminarum Genus Maſculinum uſurpatur. Vid. quæ Nos ad *Hecub*. v. 511. *Joſ. Barnes*. V. 1406. Χωρεῖτ' ἐφεξῆς) Hinc colligi poteſt, quàm ſpatioſa Veterum erant *Theatra* & Scenæ, in quibus non modò *Actorum* tot Perſonæ, ſed etiam *Chororum*, Muſicorum, Servorum, Satellitum Regiorum, & ſervitia propè innumera cernebantur. *Theoclymenus* enim hìc ingreditur in *Scenam*, quam *Helena* cum *Choro Græcarum* Mulierum priùs adhuc tenebat, non modo Corporis ſui Cuſtodiis Regiis ſeptus, ſed etiam longo Famulitio comitatus, qui Veſtes, Arma & Animalia ducebant ad Navem *Menelai* Exequiarum causâ. *Joſua Barnes*. V. 1409. Ταυτὰ) τὰ αὐτὰ, *Atticè* pro τὸ αὐτό. V. 1411. Δέδοικα γάρ σοι) Δέδοικά σοι, ἤγουν ὑπὲρ σοῦ· Sic *Latinè* Metuo tibi, *i. e.* pro te. V. 1413. Χάρισιν ἐκπεπληγμένην) Animo-lymphatam ex Amore & Deſiderio functi Mariti; ἐκπλήσσομαι ſanè id ſonat; χάρισιν autem facit, ut ſuſpicer ἐμπεπλεγμένην legendum, *implicatam & irretitam & deceptam*, legendum, ab ἐμπλέκω. Quare ad Marginem inter varias Lectiones repono. *Joſua Barnes*. V. 1421. Θεοὶ δέ σοί τε δοῖεν) Ita *Hom*. Iliad. α. v. 18. Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν &c. V. 1426. Ἐν ᾗ τάδ' ἄξομεν) τάδε, ἤγουν τὰ ἐνταφιδόσιμα καὶ κτερίσματα, καὶ κόσμον νεκρώσιμον. *Joſua Barnes*. V. 1428. Πεντηκόντορον) De hâc voce vide ad *Iphigen*. Taur. v. 1124. *Idem*. V. 1429. Σιδωνίαν) *Sidon* urbs *Phœniciæ*, ut & *Tyrus*. *Phœniſſæ* autem Naves, ut & *Tyriæ* ac *Sidoniæ* ideò laudantur, quia *Phœnices* cæteris gentibus re Nauticâ præſtarent: Cujus rei evidens teſtimonium erat Multitudo ac Magnitudo Coloniarum, quas in omnes Orbis partes deduxerunt. Vide de hâc re *Strabonem* Geograph. l. 16. Et quæ Nos ſuprà ad v. 1288. Item ad *Iphigen*. Taur. v. 1124. Supra quoque idem habes atque hìc hemiſtichium v. 1283. Ναῦν δεῖ περᾶσαι καὶ ἐρετμῶν ἐπιστάτας. *Joſua Barnes*.

Ελ. Οὐκοῦν

Ελ. Οὐκοῦν ὅδ' ἄρξει ναὸς, ὃς κοσμεῖ τάφον;
Θε. Μάλιστ'· ἀκούειν τοῦδε χρὴ ναύτας ἐμούς.
Ελ. Αὖθις κέλευσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σου.
Θε. Αὖθις κελεύω, καὶ τρίτον γ', εἴ σοι φίλον.
Ελ. Ὄναιο· κἀγὼ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
Θε. Μὴ νῦν ἄγαν σὸν δάκρυσιν ἐκτήξῃς χρόα.
Ελ. Ἥδ' ἡμέρα σοι τὴν ἐμὴν δείξει χάριν.
Θε. Τὰ τῶν θανόντων, οὐδὲν ἀλλ' ἁπλῶς πόνος.
Ελ. Ἔστιν τι κἀκεῖ, κἀνθάδ', ὧν ἐγὼ λέγω.
Θε. Οὐδὲν κακίω Μενέλεώ μ' ἕξεις πόσιν.
Ελ. Οὐδὲν σὺ μεμπτός· τῆς τύχης μέλει μόνον.
Θε. Ἐν σοὶ τόδ', ἢν σὴν εἰς ἔμ' εὔνοιαν διδῷς.
Ελ. Οὐ νῦν διδαξόμεσθα τοὺς φίλους φιλεῖν.
Θε. Βούλει ξυνεργῶν αὐτὸς ἐκπέμψαι στόλον;
Ελ. Ἥκιστα· μὴ δούλευε σοῖς δούλοις, ἄναξ.
Θε. Ἀλλ' εἶα· τοὺς μὲν Πελοπιδῶν ἐῶ νόμους·
Καθαρὰ γὰρ ἡμῖν δώματ'· οὐ γὰρ ἐνθάδε
Ψυχὴν ἀφῆκε Μενέλεως. ἴτω δέ τις
Φράσων ὑπάρχοις τοῖς ἐμοῖς, φέρειν γάμων
Ἀγάλματ' οἴκους εἰς ἐμούς· πᾶσαν δὲ χρὴν
Γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνῳδίαις
Ὑμέναιον Ἑλένης, κἀμὸν, ὡς ζηλωτὸς ᾖ.
Σὺ δ', ὦ ξέν', ἐλθὼν πελαγίους ἐς ἀγκάλας,
Τῷ τῆσδε πρίν ποτ' ὄντι δοὺς πόσει τάδε,
Πάλιν πρὸς οἴκους σπεῦδ', ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,
Ὡς τοὺς γάμους τοὺς τῆσδε συνδαίσας ἐμοὶ,
Στέλλῃ πρὸς οἴκους, ἢ μένων εὐδαιμονῇς.
Με. Ὦ Ζεῦ, πατήρ τε, καὶ σοφὸς κλῄζῃ θεὸς,
Βλέψον πρὸς ἡμᾶς, καὶ μετάστησον κακῶν.
Ἕλκουσι δ' ἡμῖν πρὸς λύπαις τὰς συμφορὰς,
Σπουδῇ συνάψαι· κἂν ἄκρᾳ θίγῃς χερὶ,
Ἥξομεν, ἵν' ἐλθεῖν βουλόμεσθα τῆς τύχης.
Ἅλις δὲ μόχθων, οὓς ἐμοχθοῦμεν πάρος.
Κέκλησθέ μοι θεοὶ, πολλὰ χρηστ' ἐμοῦ κλύειν, * Scal. λυπρ'.
Καὶ * λυπρά γ'· ὀφείλω δ' οὐκ ἀεὶ πράσσειν κακῶς,
Ὀρθῷ δὲ βῆναι ποδί. μίαν δέ μοι χάριν
Δόντες, τὸ λοιπὸν εὐτυχῆ μεθήσετε.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Φοίνισσα Σιδωνιὰς ὦ
2 Ταχεῖα κώπα, ῥοθίοισι μάτηρ

Hel. Annon illic navem gubernabit, qui curabit inferias?
Th. Oportet nautas meos inprimis huic parere.
Hel. Jube iterum, ut clarè intelligant de te.
Th. Iterum jubeo, & tertiò, ſi tibi placet.
Hel. Bene ſit tibi, & ego *ſim beata* propter mea conſilia.
Th. Ne nunc nimium lacrymis conficias tuum corpus.
Hel. Hæc dies tibi meam gratiam indicabit.
Th. *Res* mortuorum nihil *ſunt*, ſed tantum labor.
Hel. Eſt aliquid & illic, & hìc *eorum* quæ dico.
Th. Non habebis me deteriorem maritum Menelao.
Hel. Tu nõ es culpandus: De Evento tantùm ego ſollicita ſum.
Th. In te *ſitum eſt* hoc, ſi mihi tuam benevolentiam præſtiteris.
Hel. Non nunc primùm diſcemus amare amicos.
Th. Viſne ut ego *vos* adjuvans, emittã claſſe; *navẽ deduc. vobiſc.*
Hel. Minimè, nè ſervias tuis ſervis, ô rex.
Th. Equidem Pelopidarum miſſos faciam ritus.
Puræ enim *ſunt* nobis ædes. Non enim hìc
Animam efflavit Menelaus. Eat igitur aliquis
Qui dicat meis ſatrapis, ut ferant nuptiarum
Ornamenta in domum meam. Oportet autem totam
Terram celebrare beatis hymnorum carminibus
Hymenæum Helenæ, & meum, ut ſit ſuſpiciendus.
Tu verò, ô hoſpes, profectus ad marinas ulnas, *æquoreiſq; ſinus*,
Ubi dederis hæc priori hujus marito,
Rurſus ad ædes propera meam uxorem habens, *reducens*,
Ut hujus nuptiis mecum celebratis,
Proficiſcaris ad *tuas* ædes, aut *hìc* manens ſis beatus.
Men. O Jupiter, pater & ſapiens Deus vocaris,
Aſpice nos, & libera ex malis,
Trahentes verò nos calamitates cum mœrore,
Diligenter adjuva: & ſi *nos* attigeris ſummâ tantum manu,
Veniemus ad eam fortunam, ad quam venire volumus.
Satis enim *eſt* laborum, quos hactenus pertulimus.
Invoco vos dii, ut multa *de* me audiatis læta,
Et triſtia: non enim debeo ſemper infelix eſſe,
Sed recto pede *tandem* incedere. Unum verò mihi beneficium
Si dederitis, in poſterum felicem me facietis.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 O Phœniſſa, Sidonia,

2 Velox navis, undarum mater,

V. 1440. Τῆς τύχης μέλει μόνον) *Joannes Brodæus* μέλει' *Id tantum Fortunæ curæ ſit.* *Henricus Stephanus*, ſcribit μέλει *Brodæus* exponere, *Id tantum Fortunæ curæ ſit.* At ego, inquit, non video, quomodo *Genitivus* retineri poſſit; atque adeò eum mutó in *Dativum*. Ita *Stephanus*, infeliciter, ſiquid ego judicare valeam. Non enim jam *Helena* res ſuas Fortunæ committit, neque committendas ducit, ut dicat, *Hoc eſto curæ Fortunæ tantum*; ſed dicit, ſe *tantùm anxiam de rei exitu & eventu*, τῆς τύχης μέλει μόνον. *De eventu tantùm & exitu rei ſollicita ſum*; in quem ſenſum & *Latinam* Verſionem torquendo, ut ſpero, emendavimus. Et *Genitivum* in hoc ſenſu, poſt μέλει retineri poteſt, ſic *Homerus* dixit, μέγα πάντεσσι μεμήλοις. Quare τῇ τύχῃ μέλει, faceſſat ad *Atticos*; & Vetus Lectio τῆς τύχης μέλει μόνον, i. e. ἐμοὶ, mordicùs retineatur. *Joſua Barnes.* V. 1448. Φέρειν γάμων Ἀγάλματ' οἴκους) Vel *Coronas, Sportulas, Veſtes, Cantores, Inſtrumenta Muſica, Vina, Cibariaque* indigitat, vel etiam Imagines quaſdam Sacras, nempe *Mercurii* & *Veneris*, *Suadelaque* & *Gratiarum*, *Hymenæique*; Ἀγάλματα autem non modò *Statuæ* ſonant, sed πᾶν, ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται, *Homerus* utique hæc vocaret — χάριν ἀναθήματα. *Ibid.* Ὑπάρχοις) Satrapis, & Provinciarum Miniſtris, Toparchiſque, qui Regum Pompis miniſtrare ſolebant. *Joſua Barnes.* V. 1452. Πελαγίους ἐς ἀγκάλας) Ita ſupra v. 1068. Πελαγίας ἐς ἀγκάλας, in quem locum vid. quæ Nos. Πελαγίους autem, ut hìc ſcribitur, eſt Ἀττικώτερον, pro πελαγίας. *Idem.* V. 1455. Ὡς τοὺς γάμους τοὺς τῆσδε συνδαίσας ἐμοὶ) Prior τοὺς eſt Articulus, Poſterior pro τούτους ponitur. De Phraſi autem *δαίσαι γάμους* & re ipsâ vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 128. V. 1459. Ἕλκουσι δ' ἡμῖν πρὸς λύπαις τὰς συμφοράς) Hunc locum ſatis obſcurum priùs legebant, ἕλκουσι δ' ἡμῖν πρὸς λύπας τὰς ςυμφοράς, quam Nos leviſſimâ variatione emendare ſumus conati, legendo πρὸς λύπαις, ut ſit, ἡμῖν δὲ πρὸς ταῖς λύπαις καὶ τὰς ςυμφορὰς ἕλκουσι καὶ ἀνέχουσι, *Nobis præter dolores etiam Calamitates trahentibus & ferentibus.* *Canterus* & *Dupertus* pro λύπας, legunt πύλας. *Scaliger* longè majori variatione, Ἐλθοῦσι δ' ἡμῖν πρὸς λιτὰς τὰς ςυμφοράς. *Joſua Barnes.* V. 1460. Ἄκρᾳ θίγῃς χερὶ) Vid. *Eraſmum* in Adagio, *ſummis Digitis*. V. 1461. Ἥξομεν, ἵν' ἐλθεῖν) ἵνα τῆς τύχης, ὅπου τῆς εὐτυχίας ἐλθεῖν βουλόμεθα. Eſt hìc ἵνα *Adverbium* loci, ut *Sophocl.* Οὐχ ὁρᾷς, ἵν' εἶ κακοῦ. *Item* in *Electrâ*, οὐκ οἶσθ' ἄρα, ἵν' ἦσθ' ἄτης. Sic *Herodot.* Ἐνθαῦθα, ἵνα ἦν κακοῦ. Sic *Ariſtoph.* in *Pluto*, Παλεὶς γάρ ἐστι πῶς, ἵν' ἂν πράττῃ τις εὖ. *Joſua Barnes.* V. 1463. Κέκλησθέ μοι θεοὶ) *Scaliger* legit Κέκλυτέ μοι, nequaquam benè, quia τὸ κλυ ſyllaba brevis eſt, in κέκλυτε, licet aliquando διφορεῖται, Κλῦτε enim longam habet apud *Homerum*. Κέκλησθε *Invocamini*, pro καλοῦμεν *Invocamus*, teſtor vos. *Joſua Barnes.*

3 Εἰρεσίᾳ φίλα,
4 Χορηγὲ τῶν καλλιχόρων
5 Δελφίνων, ὅταν αὔραις
6 Πέλαγος νήνεμον ᾖ·
7 Γλαυκά τε πόντου θυγάτηρ,
8 Γαλάνεια τάδ' εἴπῃ,
9 Κατὰ μὲν ἱστία πετάσατ' αὔραις
10 Λιπόντες ἐναλίαις,
11 Λάβετε δ' εἰλατίνας πλάτας,
12 Ὦ ναῦται, ἰὼ ναῦται,
13 Πέμποντες εὐλιμένους
14 Περσείων οἴκων Ἑλένην ἐπ' ἀκτάς·

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἦπου κόρας ἂν ποταμοῦ
2 Παρ' οἶδμα Λευκιππίδας, ἢ πρὸ ναοῦ
3 Παλλάδος ἂν λάβοις,
4 Χρόνῳ ξυνελθοῦσα χοροῖς,
5 Ἢ κώμοις Ὑακίνθου,
6 Νύχιον εἰς εὐφροσύναν·
7 Ὃν ἐξαμιλλησάμενος
8 Τροχῷ τέρμονι δίσκου
9 Ἔκανε Φοῖβος, τᾷ Λακαίνᾳ γᾷ
10 Βούθυτον ἡμέραν·
11 Ὁ Διὸς δ' εἶπε σέβειν γόνος·
12 [Σπάρτην δ' αὖ ἴδῃ μήτηρ,]
13 Μόσχον θ', ἃν λίποιτ' οἴκοις,
14 Ἇς οὔπω πεῦκαι πρὸ γάμων ἔλαμψαν.

Στροφὴ β'.

1 Δι' ἀέρος εἴθε πτανοὶ
2 Γενοίμεσθα Λίβυες
3 Οἰωνοί, στοχάδες,
4 Ὄμβρον λιποῦσαι χειμέριον,
5 Νίσονται πρεσβυτάτᾳ

3 Amica navigationi,
4 Præſultrix pulchras choreas exercentium
5 Delphinum, quando ventis
5 Mare tranquillum caret,
7 Et cum glauca filia Ponti
8 Tranquillitas hæc dixerit:
9 Vela quidem expandite, ventis ea
10 Relinquentes, ac permittentes marinis,
11 Accipite verò abiegnos remos
12 O nautæ: io nautæ,
13 Mittentes portuoſum
14 Ad littus Perſeæ domûs Helenam.

Antiſtrophe 1.

1 Certè alicubi puellas fluvii
2 Ad undam Leucippidas, aut ante templum *Chalciœcum*
3 Minervæ nanciſceris,
4 Serò veniens ad choreas,
5 Et Hyacinthi feſta,
6 Ad intempeſtam noctem.
7 Quem certamine ſuperatum
8 Rotundo fragmine diſci
9 Interfecit Apollo in terrâ Laconicâ,
10 Solenni ſacrorum die:
11 Filius autem Jovis juſſit eum coli *Apollo*.
12 Spartamque iterum viſat mater *Helena*,
13 Puellamque *Hermionem* quam reliquerat domi;
14 Cui nondum taces accenſæ fuerint ad nuptias.

Strophe 2.

1 Utinam per aerem volucres
2 Eſſemus Libycæ
3 Aves, tempora callentes,
4 Relictâ hybernâ tempeſtate,
5 Redeunt antiquiſſimæ

V. 1480. Περσείων οἴκων) *Mycenarum* à *Perſeo* conditarum, vid. quæ Nos ad *Iphigen. Aul.* v. 1500. *Idem.* V. 1482. Λευκιππίδας κόρας) Virgines Duas Sacerdotes *Hilairæ* & *Phœbe Leucippi* filiarum, ſic dictas de Nomine Divarum, quas colebant. Ita *Pauſanias* in *Laconicis* fol. 97. lin. 37. Πλησίον δὲ Ἱλαείρας καὶ Φοίβης ἐστὶν ἱερόν· Ὁ ποιήσας τὰ ἔπη τὰ Κύπρια, θυγατέρας αὐτὰς Ἀπόλλωνός φησιν εἶναι· κόρας δὲ ἱερωμένας σφισιν παρθένους, καλοῦμεναι κατὰ ταὐτὰ ταῖς θεαῖς καὶ αὗται Λευκιππίδες. Vid. *Johann. Meurſii* Miſcell. *Lacon.* l. 2. c. 15. *Joſua Barnes.* V. 1483. Παλλάδος) πρὸ ναοῦ Παλλάδος, δηλονότι χαλκιοίκου· De hoc Templo, ſive Sacello, *Minervæ* χαλκιοίκου in Arce *Spartanâ* vide quæ Nos ſuprà ad v. 231. *Idem.* V. 1485. Ἢ κώμοις Ὑακίνθου) τοῖς Ὑακινθίοις· *Hyacinthus Amyclæ* filius *Spartanus* Amaſius *Apollinis*. Fabulam de *Hyacintho* Diſci jactu ab *Apolline* cæſo vid. Ovid. *Metamorph.* l. 10. Fab. 5. *Nec Genuiſſe pudet Sparten Hyacinthon: Honórque Durat in hoc ævi; celebrandaque more priorum Annua prælatâ redeunt Hyacinthia pompâ.* *Hyacinthia* verò *Hecatombæo* Menſe celebrata probat *Heſychius*, Ἑκατομβεύς, μὴν παρὰ Λακεδαιμονίοις, ἐν ᾧ τὰ Ὑακίνθια. De *Hyacintho* vid. *Palæphatum*, *Pauſaniam*, *Nicandrum*, *Coluthum* &c. *J. Barnes.* V. 1492. Σπάρτην δ' αὖ ἴδῃ Μήτηρ) Ad Senſum & Verſuum numerum ſupplendum hunc quoque Verſum ex Conjecturâ addidi; qualem defuiſſe omnibus in confeſſo eſt. Id autem ſine Uncinorum Notis facere non ſuſtinui. Vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 1173. *Joſua Barnes.* V. 1493. Μόσχον θ',) Quòd Μόσχος & πῶλος & νεοσσὸς, ad *Juvenes Viros* & *Puellas* refertur, ſæpe ſuprà obſervavimus, *Iphigen.* Aul. 1248. Ὁ μὲν νεοσσός ἐστιν, ἡ δ' ηὐξημένη, de Infante *Oreſtâ* & maturâ *Iphigeniâ*. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 1623. Et *Rheſus* v. 261. & v. 386. *Troad.* v. 746. & *Heraclid.* v. 240. *Hermionem* autem intelligit, quam domi reliquit *Helena*, nec tamen Nuptiarum ulla illi ſpes erat, dum hâc infamiâ Mater ejus laborabat. Ut ipſa ſupra *Helena* querebatur v. 289. V. 1496. Οἰωνοὶ στοχάδες) Grues dicuntur στοχάδες, παρὰ τὸ στοχάζεσθαι, quòd *Hyemis* adventum quaſi conjectando præſcientes aliò tranſmigrare ſoleant. Fruſtrà itaque ſunt illi, qui στιχάδες legunt, quod per Verſum ſtare nequit; & illi etiam qui στοχάδες per Aves *Augurales* vertunt. Nam quòd Grues indigitet Poeta per Λίβυες οἰωνοὶ, conſtat ex illo *Ariſtophanis* in Avibus, Ἐκ μέν γε Λιβύης ἧκον ὡς τρισμυρίαι Γέρανοι. Et, Ὅταν Γέρανος κρώζουσ' εἰς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ. De his Gruibus, quòd ſolum vertant, teſtatur *Euſtathius*, Αἱ γέρανοι μεταβάλλουσιν ἐκ τῶν ἐσχάτων εἰς τὰ ἔσχατα, ἤγουν ἐκ τῶν Σκυθικῶν πεδίων εἰς τὰ ἕλη (Αἰγυπτιακὰ) ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥέει. Hinc *Maximus Tyrius*, Grues per Æſtatem ex *Ægypto* ſurgentes, extenſis alis, velut quibuſdam velis, per aerem rectà feruntur in *Scythicam* terram. De *Gruum* autem Sagacitate, de miro quotannis volatu, de pugnâ cum *Pygmæis*, Vid. Libellum, *Anglicè* olim à Nobis jocò conſcriptum, *Geranis* dictum, ſive de *Pygmæis* & *Gruibus*, præcipuè à p. 70. ad p. 78. *Joſua Barnes.* V. 1498. Πρεσβυτάτᾳ Σύριγγι πειθόμεναι Ποιμένος) *Pygmæi* volant, agmine ad formam Oxygonici Trianguli facto, Domino ac Rege, quem ſeniorem eligunt, Cuſpidi illius eminente. Hoc Triangulum Poeta σύριγγα vocat, vel ut nonnulli putant, vocem Ducis eo nomine notat. Nam & ſic *Ariſtoteles*, ἡγεμόνας ἔχουσιν ἐπισυρίττοντας ἐν τοῖς ἐσχάτοις, ὥστε ἀκούεσθαι τὴν φωνήν. Vid. *Philen.* περὶ ζώων ἰδιότητος, ubi viginti tribus *Iambis Græcis* Gruum ſolertiam omnem in volando, agmine ordinando, lapides contra ventum deglutiendo, cuſtodiam ponendo, &c. graphicè deſcribit. Quem ſequitur *Johannes Tzetzes* Hiſtor. Chiliad. 4. §. 120. Ἀρξάμεναι δ' αἱ Γέρανοι ποιοῦσι τὴν πορείαν Ἔχουσι τὸν κρείττονα αὐτοῖς ὁδοιποροῦντα. De *Gruibus* autem præter hos, mira ſcripſêre, quotquot Naturalem Hiſtoriam attigerunt, *viz.* *Homerus*, *Ariſtoteles*, *Plinius*, *Cicero*, *Iſidorus*, *Solinus*, *Cicero*, *Ælianus*, *Euſtathius in Homerum*, *Oppianus*, *Johannes Gerardus Voſſius* De Origine & Progreſſu Idololatriæ l. 3. c. 82. & 93. *Antigonus Caryſtius* Hiſtor. Mirabil. c. 46. *Joſua Barnes.*

6 Σύ-

Σύριγξι πειθόμεναι
Ποιμένος, ὃς ἀβρόχα
Πεδία, καρποφόρα τε γᾶς
Ἐπιπετόμενος ἰαχεῖ.
Ὦ ποταναὶ δολιχαύχενες
Σύννομοι νεφέων δρόμου,
Βᾶτε Πλειάδας ὑπὸ μέσας,
Ὠρίωνά τ' ἐννύχιον,
Καρύξατ' ἀγγελίαν,
Εὐρώταν ἐφεζόμεναι,
Μενέλαος ὅτι Δαρδάνου
Πόλιν ἑλὼν, δόμον ἥξει.

'Αντιςροφὴ β'.

Μόλοιτέ ποθ' ἵππιον ἅρμα
Δι' αἰθέρος ἱέμενοι
Παῖδες Τυνδαρίδαι,
Λαμπρῶν ἄςρων ὑπ' ἀέλλαισιν,
Οἳ ναίετ' οὐράνιοι
Σωτῆρες τᾶς Ἑλένας
Γλαυκὸν ἐπ' οἶδμ' ἅλιον,
Κυανόχροά τε κυμάτων
Ῥόθια πολιὰ θαλάσσας,
Ναύταις εὐαεῖς ἀνέμων
Πέμποντες Διόθεν πνοάς.
Δύσκλειαν δ' ἀπὸ συγγόνου
Βάλλετε βαρβάρων λεχέων,
Ἂν Ἰδαίων ἐρίδων
* Ποινηθεῖσ' ἐκτήσατο, τὰν
Οὐκ ἐλθοῦσαν Ἰλίου
Φοιβείους ἐπὶ πύργους.

* Scalig. ποινᾶθεῖς'.

Ιαμβοι.

Αγγ. Ἄναξ, τὰ χείριςτ' ἐν δόμοις εὑρήκαμεν,
Ὡς καίν' ἀκούσῃ πήματ' ἐξ ἐμοῦ τάχα.

Θε. Τί δ' ἔςιν; Αγγ. ἄλλης ἐκπόνει μνηςεύματα
Γυναικός. Ἑλένη γὰρ βέβηκ' ἔξω χθονός.

Θε. Πτεροῖσιν ἀρθεῖσ', ἢ πεδοςιβεῖ ποδί;

Αγ. Μενέλαος αὐτὴν ἐκπεπόρθμευται χθονός,
Ὃς αὐτὸς αὑτὸν ἦλθεν ἀγγέλλων θανεῖν.

Θε. Ὦ δεινὰ λέξας· τίς δέ νιν ναυκληρία
Ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιςα γὰρ λέγεις.

Αγ. Ἣν γε ξένῳ δίδως σύ· τοὺς τε σοὺς ἔχων
Ναύτας βέβηκεν, ὡς ἂν ἐν βραχεῖ μάθῃς.

Θε. Πῶς; εἰδέναι πρόθυμος· οὐ γὰρ ἐλπίδων
Εἴσω βέβηκα, μίαν ὑπερδραμεῖν χέρα
Τοσούσδε ναύτας, ὧν ἀπεςάλης μέτα.

Αγ. Ἐπεὶ λιποῦσα τούσδε βασιλείους δόμους
Ἡ τοῦ Διὸς παῖς πρὸς θάλασσαν ἐςάλη,
Σοφώταθ' ἁβρὸν πόδα τιθεῖσ', ἀνέςενε

Fiſtulis obtemperantes
Paſtoris ducisque ſui, qui ſiccos
Campos & fructiferos terræ
Supervolans canit.
O volucres longis inſignes collis,
Conſortes nubium curſûs, *qui nubes currunt, ſimul currentes,*
Ite Pleiadibus ſub mediis,
Et *juxta* nocturnum Orionem,
Nunciate nuncium,
Ad Eurotam ſidentes,
Quòd Menelaus Dardani
Urbe captâ, domum ſit venturus.

Antiſtrophe 2.

Venite tandem equeſtri curru
Per aërem invecti
Filii Tyndaridæ, *Caſtor & Pollux, Tyndari filii,*
Micantium aſtrorum ſub procellis,
Qui habitatis in cælo, *venite*
Servatores Helenæ,
In glaucam marinam undam,
Cæruleóſque fluctuum
Impetuoſos ſluxus, *&* canas maris *undas,*
Nautis proſperos ventorum
Flatus à Jove, *cælitùs* mittentes.
A furore infamiam
Barbarici thalami repellite,
Quam *ob* contentionem Idæam, *i.e. int. Deas in Idâ monte motam,*
Agitata ſuſcepit,
Quamvis non iverit Ilii
Phœbeas ad turres.

Nuncius.

O Rex, peſſima in ædibus invenimus:
Quàm nova mala mox ex me audies.
Th. Quid verò eſt? *Nun.* Aliûs tibi quære connubia
Mulieris: Helena enim abiit ex *hâc* terrâ.
Th. Aliſne *in aërem* ſublata, an ſolû calcâte pede? *an itinere pedeſtri.*
Nun. Menelaus avexit eam navi ex hâc terrâ,
Qui ipſe venit nuncians ſe mortuum eſſe.
Th. O quàm horrenda narras! ſed quæ navis gubernatio eam
Avexit ex hac terrâ? incredibilia enim dicis.
Nun. Quam tu dediſti hoſpiti; tuóſque habens *retinéſque*
Nautas abiit, *ut rem totam* breviter intelligas.
Th. Quomodo? ſcire cupio. Non enim ſpem
In *iſtam* veni, *nunquam crediderim* unam manum ſuperiorem fuiſſe
Tot nautis, cum quibus tu miſſus es.
Nun. Poſtquam relictâ regiâ hâc domo
Filia Jovis ad mare deducta eſt,
Aſtutiſſimè mollem pedem componens, lugebat

V. 1503. Ὦ ποταναὶ) Cùm olim ὦ πτανοὶ legeretur, *Henricus Stephanus, Joſephus Scaliger, Æmilius Portus & Jacobus Duportus* legendum conſensêre, ὦ ποταναὶ, ut ſupra v. 1494. Δι' αἰθέρος εἶθε ποτανοὶ &c. *Canterus* δ' ἐκπεταναὶ, πτανὸς autem pro πτηνὸς, eſt & ποτηνὸς, & πετεινὸς & πετηνὸς & πτηνὸς. *J. Barnes.* V. 1513. Τυνδαρίδαι) Ita *Scaliger* pro Τυνδαρίδες, rectè; de Maſculis enim *Caſtore & Polluce* res eſt. V. 1525. Ποινηθεῖσ' ἐκτήσατο) *Scaliger* legit ποινᾶθεῖσ'· τὰν verò omnes intactum relinquunt; niſi quòd *Æmilius Portus* putaret Metri causâ Conſtructionem mutatam, τὰν ἐκ ἐλθοῦσαν pro τὰς ἐκ ἐλθούσας, ut ad συγγόνου referatur. Et ſanè cùm *Henrico Stephano* teſtante Veteres Codices aliqui haberent τᾶς ἐκ ἐλθούσας, quidni putemus, veram Lectionem τᾶς ἐκ ἐλθούσας. *J. Barnes.* V. 1527. Φοιβείους ἐπὶ πύργους) *Phœbeas ad Arces,* Trojam notat Poeta, quam & alias per *Neptunia mœnia* ſignat *Auſonius*; *Neptunus* enim ſimul cum *Apolline Trojam* mœnibus coronârunt ſub *Laomedonte.* Vid. ad *Troad.* v. 5. *Joſua Barnes.* V. 1528. Ἄναξ, τὰ χείριςτ' ἐν δόμοις εὑρήκαμεν) Cùm olim τὰ χάκις in omnibus legebatur libris, miror neque *Cantero,* neque *Stephano,* errorem gravem notatum, *Scaliger* vidit χάκις Verſui obeſſe & obelo notavit; ſolus *Duportus,* χείριςτ' ſubſtituendum curavit. Sed nè ſic ſatis mihi ſenſus facit. *Peſſima Domi invenimus,* &c. Aliud ſuſpicor legendum. V. 1539. Εἰδέναι πρόθυμος) Subaudi εἰμί. *Ibid.* Ἐλπίδων εἴσω βέβηκα) ἐκ ἐνταῦθα τῆς ἐλπίδος ἐν ἐλήλυθα. Ἐλπὶς & hic οἴησις, ut ἐλπίζω pro οἴομαι, νομίζω, etiam φοβοῦμαι. Ut *Suppl.* v. 790. *J. Barnes.* V. 1540. Μίαν χέρα) Unum τὸ, πολὺ γὰρ κεφάλαιον.

Menelaum. Ita *Hecub.* v. 1151. Πολλαὶ δ' χεῖρες. *Schol.* ἀντὶ γυναῖκες, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν, ὥς ἐςὶ τῷ Ἄνδρα. Ita *Brodæus.* Et rectè is quidem, quamvis illius loci lectionem nos aliam probavimus. *Joſ. Barnes.*

Ποσσὶ

Πόσιν πέλας παρόντα, κοὐ τεθνηκότα.
Ὡς δ' ἤλθομεν σῶν περίβολον νεωρίων,
Σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλουν καθείλκομεν,
Ζυγῶν τε πεντήκοντα, καὶ ἐρετμῶν μέτα
Ἔχουσαν. ἔργου δ' ἔργον ἐξημείβετο.
Ὁ μὲν γὰρ ἱστὸν, ὁ δὲ πλάτην καθίσατο,
Ταρσόν τε χειρί· λευκά θ' ἱστί' εἰς ἓν ἦν,
Πηδάλιά τε ζεύγλαισι παρακαθίετο.
Κἀν τῷδε μόχθῳ, τοῦτ' ἄρα σκοπούμενοι,
Ἕλληνες ἄνδρες Μενέλεῳ ξυνέμποροι,
Προσῆλθον ἀκταῖς, ναυφθόροις ἠσθημένοι
Πέπλοισιν· εὐειδεῖς μὲν, αὐχμηροὶ δ' ὁρᾶν.
Ἰδὼν δέ νιν παρόντας Ἀτρέως γόνος,
Προσεῖπε, δόλιον οἶκτον εἰς μέσον φέρων,
Ὦ τλήμονες, πῶς, ἐκ τίνος νεώς ποτε
Ἀχαιΐδος θραύσαντες ἥκετε σκάφος;
Ἆρ' Ἀτρέως παῖδ' ὀλόμενον συνθάπτετε,
Ὃν Τυνδαρὶς παῖς ἥδ' ἀπόντα κενοταφεῖ;
Οἱ δ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῷ τρόπῳ,
Εἰς ναῦν ἐχώρουν, Μενέλεῳ ποντίσματα
Φέροντες· ἡμῖν δ' ἦν μὲν ἥδ' ὑποψία,
Λόγος δ' ἐν ἀλλήλοισι, τῶν ἐπεσβατῶν
Ὡς πλῆθος εἴη. διεσιωπῶμεν δ' ὅμως,
Τοὺς σοὺς λόγους σώζοντες· ἄρχειν γὰρ νεὼς
Ξένον κελεύσας, πάντα συνέχεας τάδε.
Καὶ τἄλλα μὲν δὴ ῥαδίως εἴσω νεὼς
Ἐθέμεθα * κουφίζοντα· ταύρειος δὲ πους * an κουφίσαντες.
Οὐκ ἤθελ' ὀρθὸς σανίδα προσβῆναι κάτα,
Ἀλλ' ἐξεβρυχᾶτ' ὄμμ' ἀναστρέφων κύκλῳ,
Κυρτῶν τε νῶτα, κεἰς κέρας παρεμβλέπων,
Μὴ θιγγάνειν ἀπεῖργε. ὁ δ' Ἑλένης πόσις,
Ἐκάλεσεν· ὦ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν,
Οὐκουν ἀναρπάσαντες Ἑλλήνων νόμῳ
Νεανίαις ὤμοισι ταύρειον δέμας,
Εἰς πρῷραν ἐμβαλεῖτε; φάσγανόν θ' ἅμα
Πρόχειρον ὤσει σφάγια τῷ τεθνηκότι;

Maritum prope præſentem, & non mortuum.
Ut autem venimus *ad tuorum navalium ſeptum*,
Detraximus navem Sidoniam præcipuam, *vel* recentem,
Cum jugis & remis quinquaginta.
Labor autem labori ſuccedebat.
Alius enim malum, alius verò remum collocabat,
Remigiiq; ſeriē manu *diſpon.* candidaq vela ſimul erāt, *expedieb.*
Gubernaculaque jugis *vel loris* immittebantur.
In hoc autem labore conſiderantes hoc
Viri Græci, Menelao comites itineris,
Acceſſerunt ad littus, veſtiti nauticis, *vel naufragis*
Veſtibus: ſpectabiles quidem, ſed aſpectu ſqualidi.
Cùm autem Atrei filius *Menelaus* ipſos adeſſe vidiſſet,
Alloquutus eſt, doloſum luctum præ ſe ferens,
O miſeri, quomodo ex quâ navi tandem
Græcâ venitis colliſâ ſcaphâ?
Num unà ſepelietis filium Atrei mortuum,
Quem hæc filia Tyndari abſentem ſepelit?
Illi verò emittentes lacrymas per ſimulationem,
In navem iverunt, Menelao res mergendas in mare,
Ferentes: nobis autem hæc quidem erant ſuſpecta:
Et de hoc inter nos colloquebamur, vectorum
Quòd *magna* multitudo eſſet: ſed tamen tacebamus,
Servantes tua mandata: præeſſe enim navi
Jubens hoſpitem, conturbâſti hæc omnia.
Et alia quidem omnia jam facilè in navim
Impoſueramus *à nobis in altum* ſublata: taurinus verò pes
Non volebat rectus *ad navis* tabulam accedere:
Sed mugiebat, circumagitans oculos,
Et curvans tergum, & ſuſpectans in cornua,
Arcebat nos, nè attingeretur. *Ibi* verò maritus Helenæ
Vocavit: O ſocii, qui Trojam evertiſtis,
Annon corripientes more Græcorum
Juvenilibus humeris taurinum corpus
In proram conjicietis? & ſimul enſis *meus*
Promptus ſodiet victimam mortuo?

V. 1546. Περίβολον νεωρίων) περιπεφραγμένον νεώριον. In hoc loco νεώριον *Stabulum Navale*, vel *locus*, in quo Naves è mari tractæ ſervabantur, παρὰ τὸ νεωρεῖν, νεωφυλακεῖν. Hinc *Phavorinus*, Νεώριον λιμὴν· ἤγουν ὁ τόπος, ὁ φυλάττων τὰ κλοῖα (corrige τὰ πλοῖα) ἡνίκα ἂν ἑλκυσθῶσι. Talis locus dicitur aliàs νεώσοικος & νεώσοικος *Straboni*, *Anglicè* audit *A Dock*. *J. Barnes*. V. 1548. Καὶ ἐρετμῶν μέτα ἔχουσαν) Καὶ ἐρετμῶν μετέχουσαν. Ita legendum *Scaliger* monet; quam rem his verbis confirmat *Æmilius Portus*, Distinctio poſt Præpoſitionem μέτα tollenda videtur; ut cum ſequenti Participio ἔχουσαν jungatur pro μετέχουσαν, id eſt 50 tranſtra & 50 remos habentem; quod ſupra πεντηκόντορον unicâ voce dixit. Vel certè τὸ ἔχουσαν jam eſſet ſuperfluum, ut *Act.* Apoſt. c. 24. v. 25. τὸ νῦν ἔχον πορεύου, pro ſimplici τὸ νῦν. quod minùs probabile. *Idem*. V. 1550. Ὁ μὲν γὰρ ἱστὸν) Τὸ γὰρ, quòd in Hervagianâ & nonnullis aliis Editionibus deſideratum ex *Canteri* conjecturâ ſupplendum videbatur, Vetuſtior *Aldina* Editio agnovit; quam ſi *Canterus* non vidit, valdè miror; ſin diſſimulavit, haud minùs miſeror. *Scaliger* & *Duportus* quoque in ſuis Codicibus γὰρ interſerendum notârunt. *Ibid*. Καθίσατο) ad ἱστὸν hoc verbum convenienter referri poteſt, ad πλάτην non item; niſi ut *Virgilius* dixit, ἐλλειπτικῶς, *Hi jaculis, illi certant defendere ſaxis*, ubi *defendere* tantùm ad *ſaxis* refertur, ad *jaculis* etiam *offendere* ſubauditur. Sic οἶνον σιτίζομαι καὶ σῖτον *Hom.* & οἶνον καὶ σῖτον ἔδωκε. Olim καθίσατο legebatur, quod cùm ſtare nequiret, *Scaliger* legit καθίσατο. Vid. quæ Nos ſupra ad v. 1074. *Joſua Barnes*. V. 1555. Ναυφθόροις ἠσθημένοι πέπλοισι) *Naufragis veſtibus veſtiti*. Priùs cùm erat ναυφθοροις corrupto & nihil huc attinenti vocabulo, rectè *Brodæus*, *Canterus* & *Scaliger* ναυφθόροις legendum ſuadent; ita enim & ſupra v. 1398. Πέπλους δ' ἀμείψας ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς. *J. Barnes*. V. 1570. Καὶ πάντα μὲν δὴ ῥαδίως) Cùm olim ταῦτα legebatur, *Hen. Stephanus* ex Vetuſtis Codicibus πάντα reſtituit; quod ideò potiùs in textum admitto, quam Conjecturam, licet optimam, *Canteri*, nempe τἄλλα; nam & id ad πάντα ſubauditur, Καὶ πάντα τἄλλα, εἰ μὴ βοῦν. *Joſua Barnes*. V. 1571. Κουφίζοντα) *Scaliger* legit κουφίζοντε, ut ſit *Dualis* pro *Plurali* numero; quod rariùs occurrit. *Æmilius Portus* hic eſt audiendus, κουφίζοντα, *Atticè* pro κουφίζοντες, vel ſubaudiendum ἑαυτά. Ita ille, & ſanè *Græci* dicunt στρέψας (i. e. ἑαυτὸν) pro στραφεὶς & μεταστρέψας (i. e. ἑαυτὸν) pro μεταστραφεὶς, in aliquibus *Homeri* Editionibus. Sic *Virgil.* Æn. l. 11. v. 707. *Pugnæque accinge pedeſtri*, i. e. *teipſum*, vel *Accingere*. Sic & Nos *Franciados* l. 7. —*Ferrum lethale virenti Fortè jacet Campo, exuerat quod nuper Equorum Accingens operi.* *J. Barnes*. V. 1577. Ἑλλήνων νόμῳ Νεανίαις ὤμοισι ταύρειον δέμας &c.) Mos erat, *Græcorum*, ut Bovem placidè euntem (*Hom.* Odyſſ. γ'. v. 439.) duo Juvenes Cornibus ducerent; ſin is reſtitaret, tum boni ominis gratiâ, nè Taurus reluctando auſpicia turbaret, ut robuſti quidam & ad hoc parati Juvenes uno impetu *Taurum* adorti ſimul humeris abriperent ad Aram; ſive ad locum, ubi ſacrificio ſiſtendus erat; quem ritum hic tangit *Euripides*. *Joſua Barnes*. V. 1579. Εἰς πρῷραν ἐμβαλεῖτε;) Vel hinc colligi poteſt, quod & aliàs obſervavimus, Dictionem Πρῷρα, accentu διφορεῖσθαι, ob verſum; in *ſecundo* loco enim quis neſcit *Iambum* eſſe oportere? Rectè itaque hic *Æmilius Portus*, Metri causâ nunc nomen hoc προπερισπᾶται, ut ultima ſyllaba corripiatur, quæ aliàs in hoc & ſimilibus multis producitur; ſic & infrà v. 1598. Εἰς πρῷραν εἶρπε &c. *Joſua Barnes*. V. 1580. Ὤσει) *Duportus* legit ὤθει, quaſi ita intelligenda ſunt verba, ſimulque his dictis *Menelaus* extraxit Enſem paratum ad Victimas

mas *Mortuo* faciendas. Qui ὅσοι legunt, orationem continuando exponunt, *Nonne Taurum humeris manibuſque correptum in navim cogetis; ſimulque meus Enſis illum victimam cadet Mortuo.* Ita utramvis Lectionem accipere licet. *Joſua Barnes.*

Οἱ δ' εἰς κέλευσμ' ἐλθόντες, ἐξανήρπασαν
Ταῦρον, φέροντές τ' εἰσέθεντο σέλματα.
Μονάμπυκον δὲ Μενέλεως ψήχων δέρην,
Μέτωπά τ', ἐξέπεισεν εἰσβῆναι δόρυ.
Τέλος δ', ἐπειδὴ ναῦς τὰ πάντ' ἐδέξατο,
Πλήσασα κλιμακτῆρας εὔσφυρον πόδα
Ἑλένη, καθίζετ' ἐν μέσοις ἑδωλίοις,
Ὅ, τ' οὐκ ἔτ' ὢν λόγοισι Μενέλεως πέλας.
Ἄλλοι δὲ τοίχους δεξιοὺς, λαιούς τ' ἴσοι,
Ἀνὴρ παρ' ἄνδρ' ἕζονθ', ὑφ' εἵμασι ξίφη
Λαθραῖ' ἔχοντες, ὄρθιά τ' ἐξεπίμπλατο
Βοῆς κελεύθου φθέγμαθ', ὡς ἠκούσαμεν.
Ἐπεὶ δὲ γαίας ἦμεν οὔτ' ἄγαν πρόσω,
Οὔτ' ἐγγὺς, οὕτως ἤρετ' οἰάκων φύλαξ·
Ἔτ', ὦ ξέν', εἰς τὸ πρόσθεν, ἢ καλῶς ἔχει,
Πλεύσωμεν; ἀρχαὶ γὰρ νεὼς μέλουσί μοι.
Ὁ δ' εἶφ', ἅλις μοι· δεξιᾷ δ' ἑλὼν ξίφος,
Εἰς πρῷραν εἷρπε, κἀπὶ ταυρείῳ σφαγῇ
Σταθεὶς, νεκρῶν μὲν οὐδενὸς μνήμην ἔχων,
Τέμνων δὲ λαιμὸν ηὔχετ'· ὦ ναίων ἅλα
Πόντιε Πόσειδον, Νηρέως θ' ἁγναὶ κόραι,
Σώσατέ μ' ἐπ' ἀκτὰς Ναυπλίας, δάμαρτά τε
Ἄσυλον ἐκ γῆς. αἵματος δ' ἀπορροαὶ
Ἐς οἶδμ' ἐσηκόντιζον οὔρια ξένῳ.
Καί τις τόδ' εἶπε, δόλιος ἡ ναυκληρία·
Πάλιν πλέωμεν Ναξίαν· κέλευε σύ,
Σὺ δὲ στρέφ' οἴακ'. ἐκ δὲ ταυρείου φόνου
Ἀτρέως σταθεὶς παῖς, ἀνεβόησε συμμάχους.
Τί μέλλετ', ὦ γῆς Ἑλλάδος λωτίσματα,
Σφάζειν, φονεύειν βαρβάρους, νεώς τ' ἄπο
Ῥίπτειν ἐς οἶδμα; ναυβάταις δὲ τοῖσι σοῖς
Βοᾷ κελευστὴς τὴν ἐναντίαν ὄπα.
Οὐκ οὖν ὁ μέν τις λοῖσθον αἰρεῖται δόρυ,
Ὁ δὲ ζύγ' ἄξας, ὁ δ' ἀφελὼν σκαλμοῦ πλάτην,
Καθαιματώσει κρᾶτα πολεμίων ξένων;
Ὀρθοὶ δ' ἀνῆξαν πάντες, οἱ μὲν ἐν χεροῖν
Κορμοὺς ἔχοντες ναυτικοὺς, οἱ δὲ ξίφη.

Illi verò venientes ad *hanc* adhortationem, corripuerunt
Taurum, & ferentes impoſuerunt in tabulas navis:
Menelaus verò demulcens collum circundatum uno fune,
Et frontem, effecit ut intraret navim.
Tandem verò poſtquam navis omnia recepit,
Implens, *premens* ſcalas formoſo pede
Helena, conſedit in mediis tranſtris,
Et, qui verbis non ampliùs erat, Menelaus prope *eam ſedit.*
Alii vero *in* dextro pariete, & totidem in ſiniſtro,
Vir apud virum ſedebant, ſub veſtibus gladios
Abditos habentes: tum verò clari ſublati ſunt ab omnibus
Clamores adhortationis ad iter, ut audivimus.
Cùm autem non admodum procul eſſemus à terrâ,
Neque propè, ſic interrogavit cuſtos gubernaculi:
An adhuc ulterius, ô hoſpes (an *verè rectè habet res*)
Navigabimus? nam gubernatio navis mihi eſt curæ.
Ille verò dixit: Satis *eſt* mihi: & dextra arripiens gladium
Ad proram contendit, & ad taurinam, *i. e. tauri* cædem
Stans, nullius quidem mortui mentionem faciens,
Sed ſecans *tauri* guttur, precatus eſt: *O qui habitas in mari,*
Marine Neptune, & caſtæ filiæ Nerei,
Servate me ad littus Nauplium i.e. Argivum, *& conjugem*
Incolumem ex hâc terrâ. Fluxus autem ſanguinis
Saliebant in aquam, ſecundi curſûs omen hoſpiti.
Et aliquis hoc dixit: Doloſa *eſt* hæc navigatio,
Retro navigemus *ad* Naxiam: jube tu.
Tu verò verte gubernaculum. Sed à cæde tauri
Stans filius Atrei, vocavit *ſuos* ſocios:
Quid cunctamini, ô flores Græciæ,
Jugulare, mactare barbaros, & è navi
Abjicere in aquam? tuis verò nautis
Noſter præfectus clamat contrariam vocem.
Nonne igitur alius quidem corripiet poſtremam tabulam,
Alius verò frangens jugum, alius auferens remum à ſcalmo,
Cruentabit caput hominum peregrinorum?
Omnes autẽ recti conſurrexerunt, alii quidẽ, *i. e. Ægyptii,* in manibꝰ
Perticas nauticas, alii vero, *i. e. Græci,* gladios habentes.

V. 1583. Μονάμπυκον δὲ Μενέλεως ψήχων δέρην) Funiculus Taurorum mactandorum Cervicibus juxta Cornua ſuſpendi ſolitus ad Terram ferè floribus intextus, ornatûs causa; Quales in Veterum Picturis licet paſſim tueri. Totum verò Bovis mactandi apparatum deſcribit optimè *Homerus* Odyſſ. γ'. v. 430. ad v. 464. *J. Barnes.* V. 1586. Πλήσασα κλιμακτῆρας εὔσφυρον πόδα Ἑλένη) *Scaliger* πλίξασα ſummo cum judicio legit, πλίσσω enim *Homerica* vox eſt, de quâ videndus *Phavorinus* in πλίσσοντο & πλίξαντα & *Heſychius* quidem, πλίξαντα, διαβάντα, καὶ ἀναβάντα, καὶ διαβάντα, & propriè ſurſum gradi, καὶ μεταφέρειν σκέλος πρὸ σκέλους, ut ſcalas aſcendentes faciunt. eſt item & Nomen luctatorium πλίγμα, de quâ voce vide *Heſychium,* nec *Salmaſium* audi, qui πλῆγμα vult legendum. *Ibid.* Εὔσφυρον πόδα) Vel εὔσφυρον πόδ' legi putarem, vel εὔσφυρος ποδὸς ad *Helenam* refertur, eodem modo ut dicitur *aliquis formâ bonâ,* vel *formæ bonæ; Ingenui vultûs Puer, ingenuique pudoris.* Κλιμακτῆρας *Aldi* Editio habebat, ſed illud vocabuli, quià Lexicis ignotũ, in κλιμακτῆρας corrigitur, idem quod κλίμακας, cujus priorem *Homerus* producit. De Annis Climactericis vid. *Cæl. Rhodig.* l. 21. c. 2. Et *Aul. Gellii* Noctes Att. c. V. 1600. Ὦ ναίων ἅλα Πόντιε Πόσειδον) De Veterum Religione erat, quòd *Taurus* hic *Neptuno* mactatur; juxtà illud *Virgil.* Æn. l. 3. v. 119. *Taurum Neptune, Taurum tibi, pulcher Apollo.* V. 1602. Επ' ἀκτὰς Ναυπλίας) *Stephanus* περὶ πόλεων, Ναυπλία πόλις Ἄργους· *Strabo* Geograph. l. 8. fol. 368. Μετὰ δὲ τὸ Τημένιον ἡ Ναυπλία, τὸ τῶν Ἀργείων ναύσταθμον· Τὸ δ' ἔτυμον ἀπὸ τοῦ ταῖς ναυσὶ προσπλεῖσθαι. Hinc *Euripides* ad *Oreſt.* v. 241. Μενέλαος ἥκει, —ἐν Ναυπλίῳ δὲ σέλμαθ' ὁρμίσας μένει. Id eſt ἐν Ναυπλίῳ λιμένι τοῦ Ἄργους. *Joſua Barnes.* V. 1606. Πάλιν πλέωμεν Ναξίαν) *Bredam* ſubtilitèr ſatis exponit hunc locum, *Jam alitèr quam anteà, cum cautione navigemus,* ut indicemus, quod nos *prodat fallátque, Eraſmus* in Proverbio *Adamantinus.* Attigit & hoc *Suidas* in Voce Νάξιος πόλις. Quia nempe *Naxos* inſula optimas Cotes profert, uti *Pindarus* Iſthm. Od. 6. Φαίης κέ νιν ἄνδρ' ἐν ἀεθληταῖσιν ἔμμεν, Ναξίαν πέτραις ἐν ἄλλαις χαλκοδάμαντ' ἀκόναν. In quem locum Vide Interpretes. Ego certè quidvis aliud crederem, ſed quid proferam nunc non habeo, niſi fortè ſit Nomen antiquum Portûs alicujus *Phari* inſulæ, vel niſi fortè ipſa *Pharos* per περίφρασιν *Naxia* vocetur, ob *Pharum* à *Soſtrato Cnidio* vel *Naxio* extructum. Certo certius nihil hic aliud vult Poeta, quàm ut *retrò navigent.* Quid autem ſit Ναξίαν πλεῖν, ego quidam ἐπέχω. *Joſua Barnes.* V. 1616. Ὀρθοὶ δ' ἀνῆξαν) pro ἀνῄξαν. Vid. *Phœniſſ.* v. 1469. V. 1617. Κορμοὺς ἔχοντες ναυτικοὺς) ἤγουν κοντούς. Et ſanè κοντοὺς legendum ſuſpicor, quia *Ægyptii* ad Remos erant poſiti, nihilque aliud præter *Contos* aut *Remos* armorum habuerunt. Κορμὸς autem *truncus* aut *ſtipes,* ut *Hecub.* v. 575. Κορμοὺς φέροντες πεύκινους (εἰς τὴν πυρὰν.) *Joſua Barnes.*

Φόνῳ

Φόνῳ δὲ ναῦς ἐῤῥεῖτο. παρακέλευσμα δ' ἦν
Πρυμνῆθεν Ἑλένης· ποῦ τὸ Τρωϊκὸν κλέος;
Δείξατε πρὸς ἄνδρας βαρβάρους· σπουδῆς δ' ὕπο
Ἔπιπτον, οἱ δ' ὠρθοῦντο, τοὺς δὲ κειμένους
Νεκροὺς ἂν εἶδες. Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα,
Ὅποι νοσοῖεν ξύμμαχοι κατασκοπῶν,
Ταύτῃ προσῆγε χειρὶ δεξιᾷ ξίφος,
Ὥστ' ἐκκολυμβᾶν ναός· ἠρήμωσε δὲ
Σῶν ναυβατῶν ἐρετμά. ἐπ' οἴακα δὲ βὰς
Ἄναξ, ἐς Ἑλλάδ' εἶπεν εὐθύνειν δόρυ.
Οἱ δ' ἱστὸν ἦρον· οὔριαι δ' ἧκον πνοαί·
Βεβᾶσι δ' ἐκ γῆς· διαφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον,
Καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἅλ', ἀγκυρᾶς πάρα.
Ἤδη δὲ κάμνονθ' ὁρμιὰν τείνων μέ τις
Ἀνείλετ', εἰς δὲ γαῖαν ἐξέβησέ σοι
Τάδ' ἀγγελοῦντα. « Σώφρονος δ' ἀπιστίας
« Οὐκ ἔστιν οὐδὲν χρησιμώτερον βροτοῖς.
Χο. Οὐκ ἄν ποτ' ηὔχουν οὔτε σ', οὔθ' ἡμᾶς λαθεῖν
Μενέλαον, ὦναξ, ὡς ἐλάνθανεν παρών.

Τροχαῖοι.

Θε. Ὦ γυναικείαις τέχναισιν αἱρεθεὶς ἐγὼ τάλας·
Ἐκπεφεύγασιν γάμοι με, κεἰ μὲν ἦν ἁλώσιμος
Ναῦς διώγμασιν, πονήσας εἷλον ἂν τάχα ξένους.
Νῦν δὲ τὴν προδοῦσαν ἡμᾶς τισόμεσθα σύγγονον,
Ἥτις ἐν δόμοις ὁρῶσα Μενέλεων, οὐκ εἶπέ μοι.
Τοιγὰρ οὔποτ' ἄλλον ἄνδρα ψεύσεται μαντεύμασιν.
Χο. Οὗτος, ὦ, ποῖ σὸν πόδ' αἴρεις, δέσποτ', εἰς ποῖον φόνον;
Θε. Οἷπερ ἡ δίκη κελεύει μ'. ἀλλ' ἀφίστασθ' ἐκποδών.
Θ. Οὐκ ἀφήσομαι πέπλων σῶν· μεγάλα γὰρ σπεύδεις κακά.
Θ. Ἀλλὰ δεσποτῶν κρατήσεις δοῦλος ὤν; Χ. Φρονῶ γὰρ εὖ.
Θ. Οὐκ ἐμοί γ', εἰ μή μ' ἐάσεις. Χο. Οὐ μὲν οὖν σ' ἐάσομεν.
Θ. Σύγγονον κτανεῖν κακίστην. Χο. Εὐσεβεστάτην μὲν οὖν.
Θ. Ἥ με προὔδωκεν; Χ. Καλήν γε προδοσίαν, δίκαια δρᾶν.
Θ. Τἀμὰ λέκτρ' ἄλλῳ διδοῦσα; Χ. Τοῖς γε κυριωτέροις.
Θ. Κύριος δὲ τῶν ἐμῶν τίς; Χ. Ὃς ἔλαβεν πατρὸς πάρα.
Θ. Ἀλλ' ἔδωκεν ἡ τύχη μοι. Χ. Τὸ δὲ χρεὼν ἀφείλετο.
Θ. Οὐ σὲ τἀμὰ χρὴ δικάζειν. Χ. Ἤν γε βελτίω λέγω.
Θ. Ἀρχόμεσθ' ἄρ', οὐ κρατοῦμεν. Χ. Ὅσια δρᾶν, τὰ δ' ἔκδικ' οὔ.
Θε. Κατθανεῖν ἐρᾶν ἔοικας. Χ. Κτεῖνε· σύγγονον δὲ σὴν
Οὐ κτενεῖς ἡμῶν ἑκόντων, ἀλλ' ἐμέ. « Πρὸ δεσποτῶν
« Τοῖσι γενναίοισι δούλοις εὐκλεέστατον θανεῖν.

ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ. Ἴαμβοι.

Ἐπίσχες ὀργάς, αἷσιν οὐκ ὀρθῶς φέρῃ,
Θεοκλύμενε, γῆς τῆσδ' ἄναξ· δισσοὶ δέ σε
Διόσκοροι καλοῦμεν, οὓς Λήδα ποτὲ
Ἔτικτεν, Ἑλένην θ', ἣ πέφευγε σοὺς δόμους·
Οὐ γὰρ πεπρωμένοισιν ὀργίζῃ γάμοις,
Οὐδ' ἡ θεᾶς Νηρῇδος ἐκγόνη κόρη
Ἀδικεῖ σ' ἀδελφὴ Θεονόη, τὰ τῶν θεῶν
Τιμῶσα, πατρός τ' ἐνδίκους ἐπιστολάς.

Cæde verò navis fluebat, & erat adhortatio
Helenæ ex puppi: Ubi *eſt* gloria Trojana?
Oſtendite erga barbaros homines. Præ feſtinatione vero,
Cadebant *alii*, alii vero erigebantur, alios vero jacentes
Mortuos vidiſſes. Menelaus verò habens arma,
Conſpiciens ubi laborarent ſocii, & *ægre ſuſtinerent*,
Eo manu dextra admovebat gladium,
Ita ut præcipitarentur *noſtri* è navi, nudavitque
Remos tuis nautis: inde vero ad gubernacula progreſſus
Rex, dixit ſe in Græciam dirigere navem.
Illi verò erexerunt malum, & venerunt ſecundi venti,
Et ſic abierunt è terrâ. Ego verò effugiens necem,
Demiſi me in mare ad anchoram.
Laborantem verò jam me quidam tendens funem
Recepit, & in terram expoſuit, ut tibi
Nunciarem hæc. « Diffidentiâ autem moderatâ & prudenti
« Nihil eſt utilius hominibus.
Ch. Nunquam putâſſem, neque te, neque nos latere poſſe
O Rex, quod Menelaus adeſſet, & non reſciſceremus.

Theoclymenus.

O me miſerum deceptum muliebribus artificiis!
Elapſæ ſunt mihi nuptiæ *ſperatæ*. Et ſi poſſet capi
Navis perſequendo, citò laborans reciperem *ac interficerem* hoſpites.
Nunc igitur ulciſcar ſororem, quæ me prodidit,
Quæ videns Menelaum in ædibus, non indicavit mihi.
Nunquam enim virum alium decipiet vaticiniis.
Ch. Heus tu, quò fers pedem, ô domine, ad quam cædem?
Th. Quò me jus jubet: quare diſcedite è medio.
Ch. Non dimittam tuam veſtem: *ad* magna enim mala feſtinas.
Th. An tu domino imperabis, cum ſervus ſis? *Ch*. Sentio enim rectè.
T. Haud mihi ſaltem *vid. rectè ſent.* niſi me dimit. *C*. Te tamē nō dim.
T. Ut interficiam meam peſſimam ſororem. *C*. Imo verò piiſſimam.
Th. Quæ me prodidit? *C*. Honeſta certè proditio, facere juſta.
T. Quæ meâ conj. alteri dedit? *C*. Imò viris, qui plus in eâ jur. hab.
T. Quis v. *eſt verè* mearū dominus? *Ch*. *Ille* qui accepit eam à patre.
Th. At fortuna dedit mihi. *C*. Sed fatum *eam* abſtulit.
Th. Non oportet te *res* meas judicare. *C*. *Imò v.* ſi meliora dicam.
T. Ergo ſervimus, non dominamur. *C*. Defendo hanc, quia piè fecit.
Th. Mortem appetere videris. *C*. Interfice; ſororem vero tuam
Non interficies nobis volentibus, ſed me. « Pro dominis
« Glorioſiſſimum *eſt* generoſis ſervis mori.

Gemini.

Cohibe iram, quâ non rectè abriperis,
Theoclymene, rex hujus terræ. Gemini verò te
Dioſcuri, *i.e. Jovis filii*, vocamus, quos Leda olim
Peperit, & Helenam, quæ fugit ex tuâ domo.
Iraſceris enim propter nuptias *tibi* non deſtinatas fato.
Neque puella nata ex deâ Nereide,
Theonoe ſoror *tua* tibi facit injuriam, quæ *tamen* Deorum
Colit, & juſta patris mandata *ſervat*.

V. 1626. Σῶν ναυβατῶν) Ut ναυβάτης hic, ita v. 1611. ναυβάτης, ita quoque ναύτης, ut oſtendimus ad *Iphigen.* Taur. v. 1380. *Idem.*

V. 1633. Σώφρονος δ' ἀπιστίας οὐκ ἔστιν οὐδὲν χρησιμώτερον βροτοῖς) Hugo *Grotius* ità vertit, *Nihil incredulo Prudenter animo, utilius eſt Mortalibus.* Huc referatur illud *Heſiodi* Ἔργ. Καὶ Ἡμερῶν Βιβλ. α. v. 370. Πίστεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας. *Idem.* V. 1635. Οὐκ ἄν ποτ' ηὔχουν) Simplicitèr hic εὔχομαι pro *puto*, & eſt verbum *Medium*, ut vocat, ſignificat enim plerumque *Glorior*, at hoc in loco νομίζω, ut ſupra notavimus ad *Heraclid.* v. 832. & v. 931. *Idem.* V. 1643. Οὗτος, ὦ, ποῖ σὸν πόδ' αἴρεις, δέσποτ', εἰς ποῖον φόνον) Hos omnes Trochaicos abhinc uſque ad finem verſos elegantèr *Latinè* ab *Hugone Grotio* habes. *Idem.*

V. 1665. Πατρός τ' ἐνδίκους ἐπιστολάς) Hic patet ἐπιστολὰς idem quod ἐντολὰς ſignare; ut & ἐπιστέλλω apud Veteres idem quod ἐντέλλω, vid. *Thomæ Stanlii* Commentarios in *Æſchylum*, ad *Prometh.* Vinct. v. 3. & v. 4. item quæ Nos ad *Bacch.* v. 442. *Joſua Barnes.*

Εἰς

Εἰς μὲν γὰρ αἰεὶ τὸν παρόντα νῦν χρόνον
Κείνην κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρῆν·
Ἐπεὶ δὲ Τροίας ἐξανεστάθη βάθρα,
Καὶ τοῖς θεοῖς παρέσχε τοὔνομ', οὐκέτι
Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δεῖ νιν ἐζεῦχθαι γάμοις,
Ἐλθεῖν δ' ἐς οἴκους, καὶ συνοικῆσαι πόσει.
Ἀλλ' ἴσχε μὲν σῆς συγγόνου μέλαν ξίφος,
Νόμιζε δ' αὐτὴν σωφρόνως πράττειν τάδε.
Πάλαι δ' ἀδελφὴν, καὶ πρὶν ἐξεσώσαμεν,
Ἐπείπερ ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεούς.
Ἀλλ' ἥσσονες ἦμεν τοῦ πεπρωμένου θ' ἅμα,
Καὶ τῶν θεῶν, οἷς ταῦτ' ἔδοξεν ὧδ' ἔχειν.
Σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ· Συγγόνῳ δ' ἐμῇ λέγω,
Πλεῖν ξὺν πόσει σῷ. πνεῦμα δ' ἕξετ' οὔριον·
Σωτῆρε δ' ἡμεῖς σὼ κασιγνήτω διπλὼ,
Πόντον παριππεύοντε, πέμψομεν πάτραν.
Ὅταν δὲ κάμψῃς, καὶ τελευτήσῃς βίον,
Θεὸς κεκλήσῃ, καὶ Διοσκόρων μέτα
Σπονδῶν μεθέξεις, ξένιά τ' ἀνθρώπων πάρα
Ἕξεις μεθ' ἡμῶν· Ζεὺς γὰρ ὧδε βούλεται.
Οὗ δ' ὥρισέν σε πρῶτα Μαιάδος τόκος,
Σπάρτης ἀπάρας, τῶν κατ' οὐρανὸν δόμων
Κλέψας δέμας σὸν, μὴ Πάρις γήμειέ σε·
Φρουρὰ παρ' Ἀκτὴν τεταμένη, νῆσον λέγω,
Ἑλένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλήσεται,
Ἐπεὶ κλοπὰς σὰς ἐκ δόμων ἐδέξατο.
Καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεῳ θεῶν πάρα
Μακάρων κατοικεῖν νῆσόν ἐστι μόρσιμον.
" Τοὺς εὐγενεῖς γὰρ οὐ στυγοῦσι δαίμονες·

Semper enim ad tempus uſque nunc præſens
Illam in tuis ædibus habitare oportuit:
Poſtquam verò Trojæ everſæ ſunt ſedes,
Et *poſtquam hæc* præbuit nomen Diis, non ampliùs
Iiſdem *tuis* nuptiis ipſam aſtrictam detineri oportet,
Sed redire domum, & habitare cum *priſtino* marito.
Quamobrem abſtine quidem à ſorore tuâ nigrum gladium,
Exiſtima verò eam prudenter hæc feciſſe.
Jam pridem autem & antè ſervaviſſemus ſororem,
Poſtquam Jupiter fecit nos deos,
Sed inferiores fuimus ſimul & Fato,
Et Diis, quibus placuit ut hæc ſic *ſe* haberent.
Ac tibi quidem hæc dico. *Tibi* verò ſorori meæ dico,
Ut naviges cum marito tuo. Ventum enim habebitis ſecundum:
Nos verò ſervatores Gemini fratres tui,
Equitantes circa mare, mittemus *te in* patriam.
Quum verò flexeris ac finiveris vitam, *i.e. quum obieris*,
Vocaberis dea, & cum Jovis filiis *Geminis fratribus tuis*
Particeps eris ſacrificiorum, & oblationes ab hominibus
Nobiſcum accipies: nam Jupiter ita vult.
Ubi *v. ab aliis* ſecretam collocavit te primùm Maiæ filius *Mercurius*,
Auferens Spartâ, *ex cæleſtibus ædibus*,
Furatus tuum corpus, ne Paris duceret te,
Propugnaculum *jacet* extorrectu juxta *Atticam, inſulam dico*,
Helena poſthac apud homines vocabitur;
Quia te domo furtim *illuc* abſportatam recepit.
Et erranti Menelao à diis
Fatale eſt habitare in inſulis fortunatis;
" Dii enim non oderunt generoſos;

V. 1680. Σωτῆρε δ' ἡμεῖς σὼ κασιγνήτω διπλὼ) *Caſtor* & *Pollux* ob Clementiam & Generoſitatem inſignem celebrantur. Inde verò præcipuè ab *Athenienſibus* Ἄνακτες καὶ σωτῆρες, *Reges* & *Servatores*, vocati ſunt, quòd cùm in eos ad recuperandam ſororem *Helenam* à *Theſeo* raptam militarent, expugnatâ tandem *Aphidna*, captâque urbe & *Helenâ* receptâ, omnibus *Athenienſibus* pepercerint, præterquam uni *Æthræ* matri *Theſei*, quam Captivam abduxerunt. Præterea σωτῆρες νεῶν, *Servatores* Navium in mari periclitantium habiti ſunt, ut *Theocrit.* Διοσκούροις v. 6. vocat, Ἀνθρώπων σωτῆρες ἐπὶ ξυροῦ ἤδη ἐόντων, Ἵππων θ' αἱματόεντα ταρασσομένων καθ' ὅμιλον, Ναῶν θ', αἳ δύνοντε καὶ οὐρανοῦ ἐξανιόντα Ἄστρα βιαζόμεναι, χαλεποῖς ἐνέκυρσαν ἀήταις. *Eurip.* Oreſt. v. 1638. Κάστορί τε Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς Σύνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος. Vid. *Natal. Com.* Mytholog. l. 8. c. 9. Item *Cal. Rhodigin.* l. 13. c. 15. Ubi pulcherrimam *Galetis* pueri hiſtoriam recenſet. *Joſua Barnes.* V. 1682. Ὅταν δὲ κάμψῃς) ab Aurigis tranſlatum, equos in fine Curſûs circùm Metam *Hippodromi* flectentibus. *J. Brodæus.* V. 1683. Θεὸς κεκλήσῃ) Tu *Helena* vocaberis Dea; ac ſacrificiorum eris Particeps. *Arrianus*, Καὶ τοῖς θεοῖς θύεται καὶ σπένδεται. *Tzetzes*, Σπονδὴ, ἡ τοῦ οἴνου ἐπίλυσις ἐπὶ τὰ ἱερουργούμενα. *Idem.* Vid. aliàs, *Scholiaſt.* ad *Hecub.* v. 533. Quòd verò *Helenæ* Divinos honores tribuerint aliquando *Lacones*, teſtatur *Iſocrates* in *Helena*, ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐν Θεράπναις τῆς Λακωνικῆς θυσίας αὐτοῖς (ἤγουν Μενελάῳ καὶ Ἑλένῃ) ἁγίας καὶ πατρίους ἐπιτελοῦσιν, οὐχ ὡς ἥρωσιν, ἀλλ' ὡς θεοῖς ἀμφοτέροις οὖσιν. *Lucianus* in Charidemo, Ἑλένην δὲ, τοῦ κάλλους χάριν, αὐτήν τε μεταλαβεῖν εἰς θεόν. Prolixa eſt eâ de re apud *Herodotum* in *Erato* Fabula, de infanti Virgine ex turpiſſimâ ſpecioſiſſima factâ in *Helenæ* templo. Ex *Johannis Brodæi* notis. V. 1684. Σπονδῶν) quid σπονδὴ vide ad notam præcedentem. Ξένια) Donaria, liba, placentas. V. 1686. Οὗ δ' ὥρισέν σε) Cùm οὐ δ' olim legebatur, ita *Scaligero*, *Canteroque* monentibus & ſenſu inſupèr poſtulante, ſcribimus; Inſulam autem *Cranaen* indigitat, vel *Laconiæ*, vel, ut alii volunt, *Atticæ*, *Sunio* promontorio vicinam; in quâ *Paris* cum *Helenâ* primùm dicitur coiiſſe; Νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ, *Hom.* Iliad. γ'. v. 445. In quem locum vid. Interpretes *Homeri* & *Stephanum* περὶ πόλεων in voce Κρανάη, ſive ut alii Κραναή. hìc verò loci ab *Euripide* fingitur, *Mercurium* veram *Helenam* ſurripuiſſe; & illius Formam ex æthere mutuatam *Paridi* donâſſe: Denuò autem veram *Helenam* in hanc inſulam deportatam fatis conceſſiſſe & Nomen ſuum Inſulæ reliquiſſe. De hâc Inſulâ, *Stephanus* περὶ πόλεων, Ἑλένη, νῆσος Ἀττικῆς· ἐκεῖ γὰρ ἀποβῆναί φασι τὴν Ἑλένην μετὰ τὴν ἅλωσιν Ἰλίου. ἐκαλεῖτο δὲ Μακρὶς, διὰ τὸ μῆκος. vid. etiam *Strabonem* l. 9. fol. 399. & 485. *Plin.* l. 4. c. 12. *Pauſan.* fol. 33. lin. 34. *Euſtathium* fol. 433. lin. 21. *Joſua Barnes.* V. 1687. Τῶν κατ' οὐρανὸν δόμων κλέψας δέμας σὸν) Furtim tuum Corpus ex æthere aſſimulatum exhibens; ſic ſupra v. 34. Εἴδωλον ἔμπνουν οὐρανοῦ ξυνθεῖσ' ἄπο. V. 1689. Φρουρὰ παρ' Ἀκτὴν τεταμένη) Ἀκτὴ vetus eſt Nomen *Atticæ*, de quâ videſis *Stephanum* περὶ πόλεων in hâc Voce. Eſt autem Inſula *Cranae*, ſive *Helena*, ad *Atticam* extenſa, juxtà *Sunium* promontorium, quarè omninò ut Proprium Nomen Ἀκτὴ hìc ſumi debet, non ut olim, *Appellativè* pro littus. *Joſua Barnes.* V. 1692. Καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεῳ θεῶν πάρα Μακάρων κατοικεῖν νῆσόν ἐστι μόρσιμον) Hoc ex *Homero*, Odyſſ. δ'. v. 562. Σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε, Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν· Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης Ἀθάνατοι πέμψουσιν &c. Huc omnino referri debet illud *Iſaaci Tzetzæ* in *Lycophron.* p. 179. Αἱ γὰρ Μακάρων Νῆσοί παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην κατά τε Ἡσίοδον. Ὅμηρον, Εὐριπίδην, Πλάτωνα, Δίωνα, Πορφύριον, Φιλόστρατον, καὶ λοιπούς. Περὶ γὰρ τὸν Ὠκεανόν ἐστιν ἡ Βρεττανία νῆσος μεταξὺ τῆς τε ἐν Δύσει κειμένης Βρεττανίας καὶ Θούλης τῆς πρὸς Ἀνατολήν. Λέγουσι δὲ τὰς τῶν ἀποθνησκόντων ψυχὰς ἐκεῖσε διακομίζεσθαι. Παρὰ γὰρ τὴν ἀκτὴν τοῦ Ὠκεανοῦ τοῦ πρὸς τὴν Βρεττανίαν ταύτην νῆσον ἰχθυόθηροι ἄνθρωποι κατοικοῦσιν, ὑπήκοοι μὲν Φράγγοις, φόρον δὲ μὴ τελοῦντες αὐτοῖς διὰ τὸ διαπόρθμευσιν τὰς τῶν τελευτώντων ψυχὰς, ὥς φασιν. Οὗτοι γὰρ ἀπελθόντες ἐν ταῖς αὐτῶν οἰκίαις περὶ Ἑσπέραν καθεύδουσιν. Ἀρασσομένων δὲ μετὰ μικρὸν αἰσθάνονται τῶν θυρῶν καὶ φωνῆς ἀκούουσιν ἐπὶ τὸ ἔργον καλούσης αὐτούς. Ἀναστάντες δὲ πρὸς τὸν αἰγιαλὸν βαδίζουσιν, οὐκ εἰδότες, τίνα ἄγει τούτους ἀνάγκη. Ὁρῶσι δὲ Ἀκάτους παρεσκευασμένας, ἀλλ' οὐ τὰς αὐτῶν, ξένας μὲν τῶν ἀνθρώπων, ἐν αἷς

εἰσπλεῦ-

ἀνακλασθέντος κατακλυσθῶσι· Καὶ ἀλίβατον) βάθος τῶν πλοίων, εἰς ὃ ἐκβαίνουσι, ἐκεῖνα δὲ ὁρῶσι· φωνῇ δὲ μιᾷ ... εἰς τὴν Βρεττανίαν νῆσον, μόλις, ὅτι χρῶνται ταῖς ἰδίαις ναυσί, συχνὴν μίαν κατάραι δυνάμενοι. καταραντες δὲ πρὸς τὴν νῆσον πάλιν, ἐκεῖνα ὁρῶσι, φωνῆς δὲ ἀκούουσι τῶν ἔνδον ὑποδεχομένων τοὺς αὐτῶν ἐπιβάτας, ἀπαριθμούντων αὐτοὺς καὶ πατρόθεν καὶ μητρόθεν, ἔτι δὲ καὶ τῆς ἀξίας καὶ τέχνης καὶ ὀνόματος τὸν καθ' ἕνα καλούντων. Οἱ δὲ τούτων ἔνθεν ἀποφορτισάμενοι, πάλιν ἐλαφροτέροις τοῖς σκάφεσι, μιᾷ ῥοπῇ πρὸς τὰς Οἰκίας (ſic lego) αὐτῶν ὑποφέρουσιν. *Homer.* Odyſſ. ω v. 11. De Animarum Deſcenſu loquens, Πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην, i.e. Albam Inſulam, non Petram. Sic *Lycophron*, Λευκάδα ῥαχίαν τὴν ἐπώνυμον Πέτραν ὀχθοῖς ἄκρον. Ubi *Scholiaſt.* Πέτραν δὲ νῦν τὴν Νῆσον λέγει. *Albam verò Inſulam* Homerus *Britanniam* intelligit; *Albion* enim illi vetus Nomen. Vid. *Aylett Sammes*, Britannia Illuſtrat. *Pauſanias* in *Laconicis*, fol. 102. lin. 30. ait, *Crotoniatas* referre *Helenam* poſt mortem in *Albam* Inſulam deportatam, & cùm *Achille* cohabitâſſe. Vid. quæ Nos ad *Andromach.* v. 228. *Iphigen.* Aulid. 1608. *Joſua Barnes.*

" Τῶν δ' ἀναριθμήτων, μᾶλλόν εἰσιν οἱ πόνοι.
Θε. Ὦ παῖδε Λήδας καὶ Διός, τὰ μὲν πάρος
Νείκη μεθήσω σφῷν κασιγνήτης πέρι.
Ἐγὼ δ' ἀδελφὴν οὐκέτ' ἂν κτάνοιμ' ἐμήν.
Κείνη δ' ἴτω πρὸς οἶκον, εἰ θεοῖς δοκεῖ.
Ἴστον δ', ἀρίστης σωφρονεστάτης θ' ἅμα
Γεγῶτ' ἀδελφῆς, μονογενοῦς ἀφ' αἵματος,
Καὶ χαίρεθ', Ἑλένης οὕνεκ' εὐγενεστάτης
Γνώμης· " ὃ πολλαῖς ἐν γυναιξὶν οὐκ ἔνι.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί,
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Εὐριπίδου Ἑλένης Τέλος.

" Eorum verò qui-in-nullo-numero-ſunt, magis ſunt labores.
Th. O filii Ledæ & Jovis, priorem quidem
Contentionem de veſtrâ ſorore omittam,
Et meam ſororem non ampliùs interficiam.
Illa igitur eat domum, ſi diis placet:
Scitote verò, vos optimæ ſimul & caſtiſſimæ
Sororis eſſe *fratres*, uno prognatos ſanguine.
Et valete propter generoſum Helenæ
Animum, " quæ res non ineſt in multis mulieribus.

Chorus.

Multæ ſunt formæ divinorum operum;
Dii verò multa præter ſpem perficiunt:
Et quæ videntur, non eveniunt:
Non ſperatorum autem invenit Deus viam.
Sic exiit hoc negotium.

Finis *Helenæ Euripidis.*

V. 1695. Τῶν δ' ἀναριθμήτων) *Scaliger* legit ἀναρίθμητοι, non, ut ego puto, benè; Non enim ad πόνοι referenda eſt illa vox, ſed τοῖς εὐγενέσι opponenda, & vulgares homines ſonat, de quibus *Homerus* Iliad. β. v. 202. Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ. Vide ad *Ion.* v. 837. ἀμήτορ', ἀναρίθμητον &c. Ubi ἀναρίθμητον ſonat δυσγενῆ, ut & in hoc loco. *Joſua Barnes.* V. 1701. Γεγῶτ' ἀδελφῆς) μονογενοῦς ἀφ' αἵματος) *Duportus* ἀδελφοὶ legit, ſed tum ἀδελφῆς erit ſubaudiendum; quare idem erit, ſi ἀδελφῆς retineamus, ἀδελφοὶ interim intelligendo. *Canterus* & *Scaliger*, ὁμογενοῦς, pro μονογενοῦς legunt. *Joſua Barnes.* V. 1703. Ὃ πολλαῖς) Quùm olim ᾗ legebabatur, ſummo Versûs incommodo, mirabar quomodo id damni contigerit. Video autem *Aldinæ* Editioni, *Hervagianæ*, *Canterianæque*, primis certè & præcipuis, ὃ legi. Ponitur tamen pro ᾗ, non ullo ſuo jure, ſed χρῆμα ſubaudito; ut ſit εὐγενεστάτης Ἑλένης γνώμης, ὃ χρῆμα, δηλονότι παιδείας γνώμης, παύραις ἔνεστι γυναιξί. *Joſua Barnes.* V. 1704. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν Δαιμονίων &c.) Eadem Concluſio & aliis Fabulis imponitur, vid. ad *Bacch.* v. 1386.

ΕΥΡΙΠΙ-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΩΝΟΣ.

Κρέουσαν τὴν Ἐρεχθέως Ἀπόλλων φθείρας, ἔγκυον ἐποίησεν ἐν Ἀθήναις· ἡ δὲ τὸ γεννηθὲν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐξέθηκε, τὸν αὐτὸν τόπον καὶ τοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς λοχείας μάρτυρα λαβοῦσα. τὸ μὲν οὖν βρέφος Ἑρμῆς ἀνελόμενος, εἰς Δελφοὺς ἀπήνεγκε· εὑροῦσα δὲ ἡ προφῆτις, ἀνέθρεψε. τὴν Κρέουσαν δὲ Ξοῦθος ἔγημε· συμμαχήσας γὰρ Ἀθηναίοις, κατὰ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκωδοντιδῶν τὴν βασιλείαν, καὶ τὸν τῆς προειρημένης γάμον ἔλαβε δῶρον. τούτῳ μὲν οὖν οὐκ ἄλλος παῖς ἐγένετο. τὸν δ' ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφήτιδος, οἱ Δελφοὶ νεωκόρον ἐποίησαν. ὁ δὲ ἀγνοῶν, ἐδούλευσε τῷ πατρί. Ἀπόλλων δὲ χρησμῳδῶν τῷ Ξούθῳ περὶ παιδογονίας, δῶρον ἔδωκε τὸν αὐτοῦ καὶ τῆς Κρεούσης Ἴωνα καλούμενον, τὸν πρὶν αὐτῷ δουλεύσαντα. Ἡ μὲν μήτηρ ἀγνοοῦσα, ἐπιβουλεύει τῷ παιδὶ αὐτῆς· καταληφθεῖσα δὲ, θανατοῦσθαι κατὰ τὸν νόμον ἤμελλεν. Ἐνταῦθα δὲ ἀναγνωρισμοῦ γενομένου, ἡδέως τὸ δρᾶμα ἀποτελεῖται. Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Δελφοῖς.

ARGUMENTUM IONIS.

Creuſam Erechthei *filiam* Apollo *vitians, gravidam fecit* Athenis: *illa verò partum ſub arcem expoſuit, eundem locum & delicti & partûs teſtem accipiens. Infantem igitur* Mercurius *auferens,* Delphos *tulit: inveniens illum propbetiſſa educavit:* Creuſam *autem* Xuthus *duxit uxorem. Qui cùm in bello contra* Chalcodontidas *principes* Eubœæ *opem tuliſſet* Athenienſibus, *dono ab illis accepit & regnum & prædictæ nuptias. Huic igitur alius filius non fuit: hunc verò educatum à ſacerdote,*Delphi *ædituum fecerunt. Qui ignorans ſervivit ſuo patri.* Apollo *itaque Oraculum conſulenti* Xutho *de Liberis obtinendis, donum dedit ſuum &* Creuſæ *filium,* Ionem *vocatum, illi priùs famulantem. Mater itaque per ignorantiam, ſuo Filio inſidias ſtruit. At deprebenſa ex lege morte erat afficienda. Hìc verò mutuâ agnitione factâ, ſuavitèr Fabula clauditur. Scena hujus Fabulæ in* Delphis *fingitur.*

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*
ΕΡΜΗΣ.	MERCURIUS.
ΙΩΝ.	ION.
ΧΟΡΟΣ ἐκ Θεραπαινίδων Κρεούσης.	CHORUS ex *Creuſæ* Ancillis.
ΚΡΕΟΥΣΑ.	CREUSA.
ΞΟΥΘΟΣ.	XUTHUS.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ, ὁ παιδαγωγός.	SENEX, ſive *Pædagogus.*
Θεράπων ΚΡΕΟΥΣΗΣ.	Famulus CREUSÆ.
ΠΥΘΙΑ, ἤτοι ΠΡΟΦΗΤΙΣ.	PYTHIA ſeu VATES.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.
Προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.	Prologum autem agit *Mercurius.*

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

Mercurius *Prologum agens Argumentum totius Fabulæ proponit,* Apollinem *nimirùm ex* Erechthei *filiâ* Creusâ *filium* Ionem *genuiſſe, quem à Matre expoſitum ipſe* Mercurius *ad* Delphos *portaverat educandum.* Creuſam *intereà cum* Athenarum *Regno* Xutho *ob bellicas Virtutes traditam, qui cum liberis careret, unà cum uxore oraculum conſulturus jam* Delphis *aderat, cui* Apollo *filium* Ionem *erat mox daturus.* Ion *in Scenam progreſſus ſtudium ſuum ac miniſterium in Templo commemorat,* Apollinem *interim fauſtis precationibus & Hymnis proſequens.* Chorus *Famularum* Creuſæ *miratur auguſtam ſtructuram & elegantes Picturas* Delphici *Templi; Ione eas ſpeciatim explicante. Colloquium* Creuſæ *&* Ionis, *in quo hujus ingenua ſimplicitas, illius juſtæ at tectæ querelæ in* Apollinem *apparent.* Xuthus *è* Trophonii *ſpecu reverſus Uxorem ſalutat, quidque ipſe egerit & quid illam velit agere, exponit.* Ion *adhuc Verborum* Creuſæ *memor cum* Apolline *expoſtulat nonnihil; ægrè ferens Diis probra imputari.* Chorus *Deos orat, ut fauſta Dominis reddi velint reſponſa &* Erechthei *genus propagare dignentur, cujus ſpes omnis in unicâ jam* Creusâ *poſita videbatur. Hinc liberorum Procreationem laudat, quorum fructum extollit.* Panem & *Nymphas* Atticas *de injuriâ* Creuſæ *ab* Apolline *illatâ teſtatur.*

ΕΡΜΗΣ, ΙΩΝ, ΚΡΕΟΥΣΑ, ΞΟΥΘΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ἄτλας ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν,
Θεῶν παλαιὸν οἶκον, ἐκτρίβων, θεῶν
Μιᾶς ἔφυσε Μαῖαν, ἥ μ' ἐγείνατο

Atlas ille ferreis humeris cœlum,
Deorum antiquam domum terens & *ſuſtinens*, ex Dearum
Unâ genuit Maiam, quæ me genuit

Annotationes.

V. 1. Ἄτλας ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν) Omnes omnium Poetarum loci ſunt pleni hujus Fabulæ, de *Atlante* Cœlum humeris ſuſtinente *Hom.* Od. α. v. 53. – ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς Μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι. *Ovid.* Metam. l. 4. Fab. 7. *Quantus erat Mons factus Atlas: Nam Barba, Comæque In ſylvas abeunt; Juga ſunt Humerique Manuſque; Quod Caput antè fuit, ſummo eſt in Monte Cacumen; Oſſa Lapis fiunt. Tum partes Altus in omnes Crevit in immenſum (ſic Dii ſtatuiſtis) & omne Cum tot Sydribus Cœlum requievit in illo.* Vid. *Nat. Com.* Mythol. lib. iv. c. vii. *Apollod.* Biblioth. l. 1. c. 2. §. 3. Ἰαπετοῦ δὲ καὶ Ἀσίας τῆς Ὠκεανοῦ, Ἄτλας, ὃς ἔχει τοῖς ὤμοις τὸν οὐρανόν. *J. Barnes.* V. 2. Ἐκτρίβων) ἤγουν ἄτριπτος ὁ χαλκόνωτος Ἄτλας, ὥστε μᾶλλον τὸν οὐρανὸν ἢ τοὺς ὤμους ἐκτρίβειν ἐν τῷ ἀνέχειν αὐτόν. *J. Barnes.* V. 3. Μιᾶς) θεῶν μιᾶς

ex unâ aliquâ Dearum; hujus Nomen erat *Pleione*, *Oceani* & *Tethyos* filia, Uxor *Atlantis*, ex quâ ſeptem *Pleiadas* ille ſuſcepit, *Steropen* à *Marte* compreſſam, *Alcyonen* & *Celæno* à *Neptuno*, *Electram* & *Taygetam*, à *Jove*, ut & *Maiam*, ex quâ *Mercurium* genuit. Septima autem *Merope* dicta *Siſypho* nupſit. *Joſua Barnes.*

Ἑρμῆν, μεγίστῳ Ζηνὶ δαιμόνων λάτριν.
Ἥκω δὲ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἵν' ὀμφαλὸν
Μέσον καθίζων Φοῖβος,* ὑμνῳδεῖ βροτοῖς,
Τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί. * Vid. infrà v. 93.
Ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις,
Τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη,
Οὗ παῖδ' Ἐρεχθέως Φοῖβος ἔζευξεν γάμοις
Βίᾳ Κρέουσαν, ἔνθα προσβόρρους πέτρας
Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς,
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἄνακτες Ἀτθίδος.
Ἀγνὼς δὲ πατρί, τῷ θεῷ γὰρ ἦν φίλον,
Γαστρὸς διήνεγκ' ὄγκον, ὡς δ' ἦλθε χρόνος,
Τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ', ἀπήνεγκε βρέφος.
Εἰς ταυτὸν ἄντρον, οὗπερ ηὐνάσθη θεῷ,
Κρέουσα· κἀκτίθησιν ὡς θανούμενον
Κοίλης ἐν ἀντίπηγος εὐτρόχῳ κύκλῳ,
Προγόνων νόμον σώζουσα, τοῦ τε γηγενοῦς
Ἐριχθονίου· κείνῳ γὰρ ἡ Διὸς κόρη
Φρουρὼ παραζεύξασα φύλακε σώματος,
Δισσὼ δράκοντε, παρθένοις* ἀγραυλίσι * Ἀγλαυρίσι.
Δίδωσι σώζειν. ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐκεῖ
Νόμος τις ἐστὶν, ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις
Τρέφειν τέκνα· ἀλλ' ἣν εἶχε παρθένος χλιδὴν,
Τέκνῳ προσάψασ' ἔλιπεν, ὡς θανουμένῳ.
Καί μ', ὢν ἀδελφὸς Φοῖβος, αἰτεῖται τάδε·
Ὦ σύγγον', ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
Κλεινῶν Ἀθηνῶν, οἶσθα γὰρ θεᾶς πόλιν,
Λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίλης πέτρας
Αὐτῷ σὺν ἄγγει, σπαργάνοισί θ', οἷς ἔχει,
Ἔνεγκ' ἀδελφῷ πάμα πρὸς χρηστήρια,
Καὶ θὲς πρὸς αὐτοῖς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν.
Τὰ δ' ἄλλ', ἐμὸς γάρ ἐστιν, ὡς εἰδῇς, ὁ παῖς,

Mercurium, maximo Jovi Deorum nuncium.
Venio autem *in* hanc Delphorum terram, ubi umbilicum
Supra medium ſedens Phœbus canit hominibus
Præſentia & futura vaticinans ſemper.
Eſt enim non obſcura Græcorum civitas
Ab auream-haſtam-gerente Pallade vocata,
Ubi filiam Erechthei Phœbus nuptiis *ſibi* junxit
Creuſam per vim, quo loco ſeptentrionalia ſaxa
Palladis ſub arce Athenienſium terræ,
Macras vocant domini terræ Atticæ.
Inſcio verò patre (ſic enim deo placuit)
Tulit onus ventris: poſtquam verò tempus venit,
Pariens domi puerum, abſportavit infantem
In idem antrum, ubi concubuit cum deo,
Creuſa, & exponit ut moriturum
In rotundo orbe cavæ ciſtæ,
Majorum morem ſervans, & terrigenæ
Erichthonii. Illi enim Jovis filia
Cuſtodes cùm adjunxiſſet *ad corporis cuſtodiam,
Duos dracones, virginibus campeſtribus *i. e. Aglauræ* & ſororibus,
Dedit ſervandum. Unde Erechthidis illic
Mos quidam eſt inter ſerpentes auratos
Alere liberos. Sed ea quæ habebat virgo ornamenta,
Filio appendens reliquit, tanquam morituro.
Ibi me Phœbus frater hæc rogat:
O frater, profectus ad indigenam populum
Inclytarum Athenarum (noſti enim deæ *Palladis* urbem)
Accipiens infantem recentem ex cavâ petrâ
Cum ipſo vaſe & faſciis, quas habet,
Portato *mihi* fratri *tuo* ad mea oracula,
Et ponito in ipſo introitu mearum ædium.
Reliqua verò (hic enim puer meus eſt, ut ſcias)

V. 5. Ὀμφαλὸν) Vid. infrà ad v. 223. V. 8. Ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος) vid. *Joh. Meurſii* Athen. Attic. l. 2. c. 5. fol. 102. V. 11. Προσβόρρους πέτρας) Olim προσβόρους malè, nam à βορέας, βορέας, βορρᾶς unde Adject. βόρειος, βόρειος, βορήϊος, & βορειὰς ἡ, & βορεῆτις *Dionyſ.* hinc προσβόρειος, προσβόρειος, & πρόσβορρος, ſic κατάβορρος *Ariſt.* Sic infra v. 937. Πρόσβορρον ἄντρον. V. 13. Μακρὰς καλοῦσι) πέτρας huc referendũ, quod præceſſit. Sic infra 936. Οἶσθα Κεκροπίας πέτρας, πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν. Πέτραι δὲ Μακραὶ καλούμεναι ὑπὸ τῇ Ἀκροπόλει εἰσὶν, ἔνθα σπήλαιον τοῦ Πανὸς, καὶ ἄδυτα αὐτοῦ, καὶ βωμός. Ut infrà v. 492. & 938. Ἐν δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ Θεάτρου τὸ σπήλαιον τοῦτο· Κρέουσαν δὲ, θυγατέρα Ἐρεχθέως, Ἀπόλλωνα ἐνταῦθα συγγενέσθαι νομίζουσι. *Pauſaniâ* teſtante. *Joſua Barnes.* V. 19. Κοίλης ἀντίπηγος) Ἀντίπηξ, κίστη, κιβωτός· Εὐριπίδης Ἴωνι, ἤγουν ἀγγεῖον ex *Heſychio*, hunc locum reſpicit. V. 23. Παρθένοις Ἀγλαυρίσι) Olim ἀγραυλίσι legebatur & exponebatur *Campeſtribus*, nullo ſenſu; quare ex Hiſtoria corrigo. *Cecropis* filiæ erant *Herſe*, *Pandroſos* & *Aglauros*; quibus *Minerva* commiſit *Erichthonium* filium ſuum & *Vulcani*, in Ciſtâ inter duos ſerpentes repoſitum. Vid. quæ Nos infra ad v. 1427. Quin & Mater illarum, *Cecropis* uxor dicta erat *Aglauros*; *Apollodor.* Biblioth. l. c. 13. §. 2. Κέκροψ δὲ γήμας τὴν Ἀκταίου κόρην Ἄγραυλον &c. lego Ἄγλαυρον. *Porphyrius* περὶ Ἀποχῆς l. 2. §. 54. *In urbe quæ nunc Salamis, olim verò Coronis dicta, menſe ſecundùm Cyprios Aphrodiſio, mactabatur Homo Agraulo* (l. *Aglauro*) *filiæ Cecropis & Agraulidis* (l. *Aglauridis*) *Nymphæ.* Hinc Poeta tres Sorores, ex Matre, quæ erat *Aglauris* Nympha, Ἀγλαυρίδας παρθένους vocat. Sic infra v. 496. Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι, ubi Ἀγλαύρου legendum, vel tranſpoſitio eſt admittenda. Vid. *Ovid. Metamorph.* l. 2. Fab. 12. *Pauſan.* Attic. fol. 16. lin. 5. *Herodot.* l. 8. c. 53. *Johann. Meurſii* Cecropiæ c. 28. Ubi tamen Ἄγραυλος pro Ἄγλαυρος perperàm ſcribitur, *Heſychius* Ἄγλαυρος, θυγάτηρ Κέκροπος· ἀπὸ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ ὀμνύουσι κατ' αὐτῆς· ἦν δὲ ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς. *Joſ. Barnes.* V. 24. Ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐπὶ Νόμος τις ἐστιν, ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις τρέφειν τέκνα) Ex hoc loco, evidentiſſimè apparet, morem fuiſſe *Athenienſibus* ut Nobilium, præſertim *Erechthidarum* infantes Aureis Serpentibus involuti nutrirentur; quod infrà apertiùs demonſtratur v. 1427. Δράκοντας ἀρχαῖόν τι παγχρύσῳ γένυι Δῶρημ' Ἀθάνας, ἣ τέκν' ἐντρέφειν λέγει. Quæ res haud ſcio, an ulli Criticorum ſit obſervata. *Joſua Barnes.* V. 29. Λαὸν εἰς αὐτόχθονα κλεινῶν Ἀθηνῶν) quod ad *Heraclid.* v. 69. & v. 827. polliciti ſumus, ad hunc locum venientes, de *Athenienſium* Antiquitate nonnihil diſſerere, id nos jam paucis abſolvemus; Quare quòd præ cæteris *Græciæ* urbibus Antiquitate valeant, id ex plurimis Authoribus probat Doctiſſimus *Johannes Meurſius* Libelli ſui de Fortuna *Athenienſium* primo Capite, quod denique ex ſuo ſolo orti ſint, ideoque αὐτόχθονες & γηγενεῖς dicti, unde Inſigne habebant auream *Cicadam*, utpote quæ ex terra & ipſa ſit orta, idem loco prædicto ex omne genus Authoribus probat. Hinc *Ariſtoph.* Equites fol. 256. Ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρος, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός. *Idem.* Nubib. fol. 109. Καὶ τεττίγων ἀνάμεστα) *Scholiaſt.* ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ (Ἀθηναῖοι) κατὰ τὴν ἀνάπλεξιν τῶν τριχῶν χρυσοῦ ἐχρῶντο τέττιγι τεκμήριον, ὅτι αὐτόχθονες εἰσὶν οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς οἱ τέττιγες. Vid. plura ibid. Item Adagium, *Terræ filius.* Etiam *Iſocratem* in *Panegyrico* & *Panathenaico. J. Barnes.* V. 31. Νεογνὸν) νεόγονον, νεωστὶ γεννηθέντα. V. 32. Σπαργάνοισί θ', οἷς ἔχει) pro ἃ ἔχει, *Relativum* ſequitur ſui Antecedentis *Caſum*, ut ſæpe obſervare licet. Eſt verò *Atticus* uſus; ut χρῶμαι βιβλίοις, οἷς ἔχω. Sed Vulgares *Grammaticæ* hanc Regulam norunt.

Ἡμῖν

Ἡμῖν μελήσει. Λοξίᾳ δ' ἐγὼ χάριν
Πράσσων ἀδελφῷ, πλεκτὸν ἐξάρας κύτος
Ἤνεγκα, καὶ τὸν παῖδα κρηπῖδων ἔπι
Τίθημι ναοῦ τοῦδ', ἀναπτύξας κύτος
Εἱλικτὸν ἀντίπηγος, ὡς ὁρῷθ' ὁ παῖς.
Κυροῦ δ' ἀνιππεύοντος ἡλίου κύκλῳ
Προφῆτις εἰσβαίνουσα μαντεῖον θεοῦ·
Ὄψιν δὲ προσβαλοῦσα παιδὶ νηπίῳ,
Ἐθαύμασ', εἴ τις Δελφίδων τλαίη κόρη
Λαθραῖον ὠδῖν' εἰς θεοῦ ῥῖψαι δόμον.
Ὑπὲρ δὲ θυμέλας διορίσαι πρόθυμος ἦν·
Οἴκτῳ δ' ἀφῆκεν ὠμότητα, καὶ θεὸς
Συνεργὸς ἦν τῷ παιδὶ, μὴ 'κπεσεῖν δόμων.
Τρέφει δέ νιν λαβοῦσα· τὸν σπείραντα δὲ
Οὐκ οἶδε Φοῖβον, οὐδὲ μητέρ', ἧς ἔφυ.
Ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.
Νέος μὲν οὖν ὢν, ἀμφὶ βωμίους τροφὰς
Ἠλᾶτ' ἀθύρων· ὡς δ' ἀπηνδρώθη δέμας,
Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ,
Ταμίαν τε πάντων πιστόν. ὃν δ' ἀνακτόροις
Θεοῦ καταζῇ δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον.
Κρέουσα δ' ἡ τεκοῦσα τὸν νεανίαν,
Ξούθῳ γαμεῖται συμφορᾶς τοιᾶσδ' ὕπο.
Ἦν ταῖς Ἀθήναις, τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,
Οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων,
Ὃν συμπονήσας, καὶ ξυνεξελὼν δορὶ,
Γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο,
Οὐκ ἐγγενὴς ὢν, Αἰόλου δὲ τοῦ Διὸς
Γεγὼς Ἀχαιός· χρόνια δὲ σπείρας λέχη,
Ἄτεκνός ἐστι, καὶ Κρέουσ'· ὧν οὕνεκα,
Ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τάδε,
Ἔρωτι παίδων. Λοξίας δὲ τὴν τύχην
Εἰς τοῦτ' ἐλαύνει, κοὐ λέληθεν, ὡς δοκεῖ.
Δώσει γὰρ εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
Ξούθῳ, τὸν αὑτοῦ παῖδα, καὶ πεφυκέναι
Κείνου σφε φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους,
Γνωσθῇ Κρεούσῃ, καὶ γάμοι τε Λοξίου

Mihi erunt curæ. Apollini verò beneficium ego
Præſtans fratri, auferens contextum calathum
Detuli, & infantem intra limina
Templi hujus pono, aperiens calathum
Involutum arculæ, ut videretur infans
Sole autem cœlum equis aſcendente in orbem, eſt
Sacerdos ingreſſa templum Dei,
Oculiſque conjectis in infantem puerum,
Mirata eſt, ſiquæ Delphica puella auſa eſſet
Clandeſtinum partum in Dei projicere domum.
Volebat autem extrudere extra ſacrum limen,
Miſeratione tamen omiſit crudelitatem, & Deus
Adjutor erat puero, nè ejiceretur domo.
Suſceptum autem ipſum alit, *Propheteſſa*, patrem verò *ejus*
Phœbum *eſſe* neſcit, neque matrem *novit*, *ex* quâ natus eſt:
Et puer quoque ipſe parentes *ſuos* non novit.
Juvenis igitur exiſtens, circa ſtipem in templo datam
Vagabatur ludens: ubi verò evaſit in virum,
Delphi ipſum fecerunt cuſtodem auri ipſius Dei,
Et fidelem quæſtorem omnium: in templo verò
Dei vivit hucuſque ſemper honeſtam vitam.
Creuſa verò, quæ pepererat hunc adoleſcentem,
Xutho nubit, tali caſu:
Erat Athenienſibus, & Chalcodontidis,
Qui Euboicam terram inhabitant, bellica tempeſtas,
Quâ ſimul *cum Athenien*. toleratâ, ſimulque ferro deletis *hoſtibus*,
Nuptiarum Creuſæ dignitatem accepit,
Non indigena exiſtens, ſed ex Æolo Jovis filio
Natus Achæus. Diu verò liberis procreandis dans operam
Sobolis expers eſt, & Creuſa. Quamobrem
Veniunt ad hæc Apollinis oracula,
Deſiderio ſobolis: Apollo verò fortunam
Huc impulit, nec eſt oblitus *filii*, ut exiſtimatur.
Dabit enim ingredienti templum hoc
Xutho ſuum ipſius filium, & natum eſſe
Ipſum ex illo dicet, ut veniens ad maternam domum
Agnoſcatur a Creuſâ, & nuptiæ Apollinis

V. 36. Λοξίᾳ) De voce Λοξίας Vid. quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 1013. V. 37. Πλεκτὸν ἐξάρας κύτος) pro σκύτος, quod malè priùs aderat, lego κύτος; ut & *Scaliger* legit, & *Scholiaſtes Ariſtophanis* fol. 457. Κίστιν explicat, per κυψέλια & κυψέλας, ἀγγεῖα σκευοθήκας τὰ κύτος. Litera autem σ adhæſit voci κύτος per Exſcriptorum incuriam & ſonum ex Dictatorum lectione malè continuatum finientis literæ vocis præcedentis ἐξάρας & ἀναπτύξας in Verſu poſt unum proximè ſequenti: de utroque enim loco monendum. *Joſ. Barnes.* V. 39. Κύτος) Vid. ſuprà ad v. 37. *Idem.* V. 40. Εἱλικτὸν) Ἑλικτὸν· Ἑλίσσω & εἱλίσσω. *Ibidem*, ὡς ὁρῷθ' ὁ παῖς) *Scaliger* legit, ὁρῷθ' pro ὁρῷτο, *Duportus* haud æquè benè. ὁρῷθ' ſed & ὁρῷθ' ſtare poteſt, pro ὁρῷτο, ὡς ὁρᾶσθαι ὁ παῖς, pro ὥστε ὁρᾶν τὸν παῖδα. Sic enim *Plutarchus* in *Themiſtocle*, λέγει) ὑπὸ καταφορᾶς πρὸς δόξαν ἦν, ὥστε νέος ὢν ἔτι κρατεῖν, ὁρᾶσθαι τὰ πολλὰ πρὸς ἑαυτῷ καὶ τὰς νύκτας ἀγρυπνεῖν. Sic *Plato*, εὐθὺς ὢν, ὡς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα. Hic ὡς pro ὥστε, illic οὔνεκα pro οὕνεκεν, nam frequentiùs paulò dicimus, ὥστε ὁρᾶν αὐτὸν, nequaquam autem periculosè ὥστε ὁρᾶν αὐτός. Et eſt Ἀττικώτερον, cujus rei ignari Viri alioquin ſatis docti, temere in hunc locum involârunt. *J. Barnes.* V. 44. Εἴτις Δελφίδων) Putabat Vates, aliquam ex *Delphicis* Puellis hunc infantem expoſuiſſe, & impiâ quâdam audaciâ in Dei Templum projeciſſe; quare primò illum extrà ſacros limites exterminare voluit; donec Miſeratio (Deo ſic volente) illam ſubiit. *Idem.* V. 46. Θυμέλας) Θυμέλη, ἱερὸν ἔδαφος. Sic infrà v. 114. τὰν Φοίβου θυμέλαν σαίρω. Item *Altare*, ut infra v. 228. Πάρεστ' ἐς θυμέλας, &c. Vid. quæ Nos ad *Supplic.* v. 65. & *Iphigen.* Aul. v. 152. *Ibidem.* Διορίσαι) Vid. *Medæ.* v. 434. & *Helen.* v. 401. & 834. Ὁ νοῦς. ἡ προφῆτις ἐπεθυμεῖτο τὸν παῖδα τοῦ ναοῦ ἔξω βαλεῖν. V. 51. Ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται) Hæc verba de Nutrice Propheteſſâ ſunt ſumenda, quòd nempè illa neſciebat *Phœbum* hujus Adoleſcentis olim expoſiti Patrem, neque Matrem, quæ fuerit, ubiubi fuerit; ſed nec & ipſe Parentes ſuos novit. Et hunc Senſum niſi loco affigamus, importuna erit Ταυτολογία noſtro Poetâ indigna. *J. Barnes.* V. 52. Ἀμφὶ βωμίους τροφὰς) Ex his enim alebantur, quæ *Apollini* offerebantur, Muneribus & Victimis. *J. Brodæus.* V. 53. Ἀπηνδρώθη δέμας) Ut Vir factus eſt corpore & ſtaturâ auctus δέμας redundat. *Jeſua Barnes.* V. 54. Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα) σφὲ pro αὐτὸν in ſingulari numero, Vid. *Helen.* v. 995. De *Delphici* Templi Opulentiâ videſis quæ Nos prolixiùs paulò notavimus ad *Iphig. Taur.* v. 1275. Ubi *Pauſaniæ* de Sacro Bello *Phocico* teſtanti addendus erat *Strabo* l. 9. fol. 420. præcipuè quod ibidem pluraille de *Delphicis* Theſauris habeat. Χρυσοφύλαξ autem *Theſaurarium* ſonat, vel Θησαυροφύλαξ, quia *Aurum* eſt nobiliſſima & notiſſima *Gazæ* pars, & cui reliqua ſunt paranda, quæcunque pretium habent. *J. Barnes.* V. 59. Τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις) *Euſtath.* in Iliad. β'. v. 541. Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων, hæc habet· ὁ δὲ ὑπὸ ὀπίσημος ὁ Χαλκώδων, ὡς ἀπ' αὐτοῦ καὶ Χαλκωδοντίδαι (ita enim lego pro Χαλκωδοντιάδαι ibi) λέγονται οἱ Εὐβοεῖς, δηλοῖ Εὐριπίδης ἐν Ἴωνι, εἰπών· Τοῖς Ἀθηναίοις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις, Οἳ γῆν ἔχουσιν Εὐβοΐδα. Ubi notandum, *Euſtath.* Poetæ ſenſum, non ipſa verba protuliſſe, τοῖς Ἀθηναίοις enim nullo modo in Iambi principio ſtare potuit, nec ſic ſcripſit *Euripides*. Hæc loca autem contulit *Joh. Brodæus.*

Κρυπτοὶ γένωνται, παῖς τ' ἔχῃ τὰ πρόσφορα.
Ἴωνα δ' αὐτὸν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς,
Ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα.
Ἀλλ' εἰς δαφνώδη γύαλα βήσομαι τάδε,
Τὸ κρανθὲν ὡς ἂν ἐκμάθω παιδὸς πέρι.
Ὁρῶ γὰρ ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
Τόνδ', ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῇ πυλώματα,
Δάφνης κλάδοισιν. ὄνομα δ', οὗ μέλλει τυχεῖν,
Ἴων' ἐγὼ μὲν πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.

Ἀνάπαιστοι.

Ιων. Ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
Ἥλιος ἤδη λάμπει κατὰ γῆν,
Ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος
Εἰς νύχθ' ἱεράν.
Παρνησιάδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ,
Καταλαμπόμεναι τὴν ἡμέραν,
Ἀψῖδα βροτοῖσι δέχονται.
Σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς ἐς ὀρόφους
Φοίβου πέταται.
Θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον
Δελφὶς, ἀείδουσ' Ἕλλησι βοὰς,
Ἃς ἂν Ἀπόλλων κελαδήσῃ.
Ἀλλ', ὦ Φοίβου Δελφοὶ θέραπες,
Τὰς Κασταλίας ἀργυροειδεῖς
Βαίνετε δίνας· καθαραῖς δὲ δρόσοις
Ἀφυδρανάμενοι, στείχετε ναούς.
Στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἀγαθὸν,
Φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι
* Μαντεύεσθαι, * al. μαντεύεσθαι.
Γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.
Ἡμεῖς δὲ πόνους, οὓς ἐκ παιδὸς
Μοχθοῦμεν ἀεὶ, πτόρθοισι δάφνης,

Occultæ ſint, & ſilius habeat debitam hæreditatem:
Iona verò ipſum, conditorem Aſiaticæ terræ,
Nomine vocari curabit per Græciam.
Sed in hos lauriferos ſeceſſus ibo,
Ut in his ediſcam de puero quid à Deo ſit ſtatutum.
Video enim egredientem Apollinis filium
Hunc, ut ornet portas ante templum
Lauri ramis: nomen verò, quod adepturus eſt,
Ionem, ego primus ipſum nomino deorum.

Ion.

Currus quidem hos ſplendidos quadrigarum
Sol jam illuminat per terram,
Aſtra verò ætheris fugiunt ab hoc igne
Sub nocte ſacrâ, *i. e.* obſcurantur.
Parnaſſi verò vertices inacceſſi,
Illuſtrati diurnum *Solis*
Currum, *qui lucem fert* mortalibus accipiunt.
Myrrhæ verò aridæ fumus in *ſumma* tecta
Phœbi volat.
Mulier verò ſedet *ſupra* ſacrum tripodem
Delphica, canens Græcis oracula,
Quæ Apollo illi dederit.
Sed, ô Delphici Phœbi miniſtri, *ad*
Caſtaliæ limpidos
Ite vertices, puroque rore, *i. e.* *pura aqua*
Abluti ite in templum.
Oſque bene ominans & bonum cuſtodite,
Ominaque læta, cupientibus
Oracula-conſulere,
Propria linguâ exhibentes, & interpretantes.
Nos verò labores, quos à puero
Laboramus uſque, ramis lauri,

V. 73. Ἔχῃ) Rectè legitur in *Subjunctivo*, ut concordet cum γένωνται & θήσεται· malè itaq; *Duport.* confirmatam lectionem vellicat & ἔχοι ſcribit. *J. Barnes.* V. 74. Ἴωνα δ' αὐτὸν κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς) *Ion*, *Apollinis* vel *Xuthi* & *Creuſæ* filius, *Atticas* duxit Colonias in *Aſiam*, quæ Coloniæ ex ejus Nomine *Ionia* vocabantur. *Ioniæ* autem 13 hæ Urbes, *Epheſus*, *Miletus*, *Myus*, *Priene*, *Colophon*, *Teus*, *Lesbos*, *Erythræ*, *Phocæa*, *Clazomenæ*, *Chius*, *Samos*, *Smyrna*. Vid. *Suidam* in voce Ἰωνία & *Stephanum* περὶ πόλεων. V. 76. Δαφνώδη) τὸ δα corripitur, de quâ re Nos fuſiùs ad *Phœniſſ.* v. 19. V. 79. Λαμπρὰ θῇ πυλώματα) Ut Laureis ramis adornet, ac veſtiat veſtibulum & fores. *Virgil.* Æneid. l. 2. v. 492. *Nos Delubra Deûm miſeri, quibus ultimus eſſet Ille Dies, Feſtâ velamus Fronde per urbem.* vid. infra v. 104. *J. Brodæus.* V. 81. Ἴων' ἐγὼ μὲν πρῶτος ὀνομάζω θεῶν) Olim ſyllabâ defecit Verſus, quam inter ἐγὼ & πρῶτος deſideratam addidi; quod vidit tamen ante me *Canterus*; & meliùs ſanè hic poſt ω μὲν ſonat, quam νῦν, quod *Scaliger* & *Dupertus* reponunt. *Joſ. Barnes.* V. 84. Ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος εἰς Νύχθ' ἱεράν·) Cùm olim φλέγει legebatur, *Senſûs* & *Metri* pariter detrimento, Nos cum *Cantero* & *Duporto* φεύγει legimus; quia adveniente ſole, ſtellæ fugam videntur capeſſere, & velari. *J. Barnes.* V. 87. Ἡμέραν) *Senſu* itidem & *Metro* hic deficiente, *Canterus* legebat ἡμερίαν, ut & *Dupertus*; *Scaliger* verò ἱμερίαν, quarum alterutram Lectionem veram puto, neutram pronuntio. *J. Barnes.* V. 89. Σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς ἐς ὀρόφους Φοίβου πέταται) Ita Carminis gratiâ cum *Scaligero* & *Duporto*, Lineas implendas ſtatuo; Punctum autem poſt ὀρόφους tolli, & ἐς pro εἰς legi debere. Σμύρνη autem ἄνυδρος dicitur, quia ſolo arido & ſicco gaudet. *Idem.* V. 91. Θάσσει δὲ γυνὴ) Vates *Delphica.* *Jovis* ſeculo *Virgo* reſponſa dabat; poſteà verò *Mulier* annos nata Quinquaginta, ut teſtatur *Diodorus* l. 15. Super Tripodem autem ſedens futura prædicebat. Ex *Brodæi* Notis. V. 93. Κελαδήσῃ) Præcinerit, *Theognis* v. 805. Ὧι τινί κεν Πυθῶνι θεὸς χρήσας ἱέρεια Ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ Ἀδύτου. Quòd Verſu autem ut plurimùm Oracula darentur, ideo κελαδεῖν & ἀείδειν & χρησμῳδεῖν & (ſuprà v. 6.) ὑμνῳδεῖν, de *Delphico* Deo uſurpantur. *Euſtath.* de loco proximè citato, Εὐριπίδης δὲ καὶ ὅτι μαντείας ποιεῖν τὸν ὕμνον δίδωσιν, ἔνθα τὸ ὑμνῳδεῖν ἀντὶ τοῦ θεσπίζειν, τίθησιν. *Philoſtr.* in *Apollon.* ἡγοῦμαι δὲ αὐτὸν κόσμου ἕνεκα καὶ ἐς μέτρα ἐμβιβάζειν τοὺς χρησμούς· *Ariſtides*, εἰς τὸν Σάραπιν ita ſentit, Ἀλλ' ὅτι νὴ Δία καὶ οἱ προφῆται τῶν θεῶν, ὁπόσοι μαντικοὶ, μέτρῳ σημαίνουσιν, ἃ χρὴ ποιεῖν· τὰ δέ γε πλεῖστα, νὴ Δία χωρὶς μέτρου ἡ προμάντις αὐτὴ ἡ ἐν Δελφοῖς. Ex *Brodæi* Notis. V. 94. Δελφοὶ θέραπες) Rectè Δελφοὶ hic retinemus, quamvis *Scal.* in Conject. in *Varr.* p. 94. σεμνοὶ legendum putet pro Δελφοὶ, nam Miniſtri *Apoll. Delphi* fuêre ut plurimum. *J. Barnes.* V. 95. Τῆς Κασταλίας) *Æmil. Probus*, *Caſtalius Fons* eſt *Delphis* in *Apoll.* Oraculo, qui abluit ipſam aram Dei. *J. Brod.* V. 98. Στόμα τ' εὔφημον) Nequis per Ignorantiam emiſſus ſermo ſacris obſit obſtetve. Magiſter *Thomas*, Εὐφημῶ, οὐ μόνον τὸ ἐπαινῶ, ἀλλὰ καὶ τὸ καλὰ καὶ πρέποντα λέγω. *Ariſtoph.* in Nubibus. Εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην. *Schol.* προσκαλεῖται γὰρ αὐτὸν σιωπᾶν καὶ εὐφημεῖν, ἵνα εὔξηται, καὶ μηδὲν βλάσφημον εἰπεῖν. *Hom.* Iliad. ί. v. 171. Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε. *Eurip.* in *Iphig.* Aul. v. 1564. Εὐφημίαν ἀνεῖπε καὶ σιγὴν στρατῷ. *Latini* porro *linguis favendum* ob id quoq; admonebant. *J. Brod.* Vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 68. & 70. *J. Barnes.* V. 100. Μαντεύεσθαι) *Scal.* legit μαντεύεσθαι, quod probo: μαντεύομαι autem ſonat, *Oraculum-edo*, & *Oraculum-conſulo*; ut in hoc loco. V. 101. Ἀποφαίνειν) Intellige ὥστε· Ut ea quidem Reſponſa, quæ Deus dederit, voſmet Interpretemini. Datum enim Oraculum, quod utplurimùm obſcurum anceplque erat, explicabant Sacerdotes. *Homeri Schol.* Ὑποφῆται λέγονται οἱ περὶ τὰ χρηστήρια ἀσχολούμενοι, καὶ τὰς μαντείας τὰς γενομένας ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐκφέροντας. *Lucian.* in *Alex.* ψευδομάντ. Καὶ ἦσάν τινες ἐξηγηταὶ ὅτι τούτῳ κεχρῆσθαι, καὶ μισθὸν οὐκ ὀλίγον ἐκλέγοντες παρὰ τῶν τοὺς τοιούτους χρησμοὺς ἀπολαμβανόντων ἐπὶ τὰ ἐξηγήσεις καὶ διαλύσεις αὐτῶν. Ex *J. Brodæo.* V. 102. Ἐκ παιδὸς) A pueris, ab ineunte ætate. V. 103. Πτόρθοισι Δάφνης) Ita *Canterus* *Scaligerque* legunt rectè, pro πρόσθεν ἢ Δάφνης. *Laurum* autem *Apollinis* arborem nemo neſcit.

Στέφεσι

Στέφεσί θ' ἱεροῖς ἐσόδους Φοίβου
Καθαρὰς θήσομεν, ὑγραῖς τε πέδον
Ῥανίσι νοτερόν. πτηνῶν τ' ἀγέλας,
Ἃ βλάπτουσιν
Σέμν' ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
Φυγάδας θήσομεν. ὡς γὰρ ἀμήτωρ,
Ἀπάτωρ τε γεγὼς, τοὺς θρέψαντας
Φοίβου ναοὺς θεραπεύω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἄγ', ὦ νεηθαλὲς, ὦ
2 Καλλίστας προπόλευμα δάφνας,
3 Ἃ τὰν Φοίβου θυμέλαν
4 Σαίρεις, ὑπὸ ναοῖς,
5 Κήπων ἐξ ἀθανάτων,
6 Ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱεραὶ,
7 Τὰν ἀέναον παγὰν
8 Ἐκπροϊεῖσαι,
9 Μυρσίνας ἱερὰν φόβαν.
10 Αἷ σαίρω δάπεδον θεοῦ
11 Παναμέριος ἅμ' ἀελίου
12 Πτέρυγι θοᾷ,
13 Λατρεύων τὸ κατ' ἦμαρ.
14 Ὦ Παιὰν, ὦ Παιὰν,
15 Εὐαίων, εὐαίων
16 Εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.

Ἀντιστροφή.

1 Καλόν γε τὸν πόνον, ὦ
2 Φοῖβε, σοὶ πρὸ δόμων λατρεύω,
3 Τιμῶν μαντεῖον ἕδραν.
4 Κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι,
5 Θεοῖσι δούλαν χέρ' ἔχειν,
6 Οὐ θνατοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοις.
7 Εὐφάμοις πόνοις μοχθεῖν
8 Οὐκ ἀποκάμψω.
9 Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ·
10 Τὸν βόσκοντα γὰρ εὐλογῶ.
11 Τὸν δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος
12 Ὄνομα λέγω
13 Φοίβου τοῦ κατὰ ναόν.
14 Ὦ Παιὰν, ὦ Παιὰν,
15 Εὐαίων, εὐαίων
16 Εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.

Ἀνάπαιστοι.

Ἀλλ' ἐκπαύσω γὰρ μόχθους
Δάφνας ὁλκοῖς.
Χρυσέων δ' ἐκ τευχέων ῥίψω
Γαίας παγὰν,
Ἃν ἀποχεῦνται Κασταλίας
Δῖναι, νοτερὸν ὕδωρ

Et ſacris coronis veſtibula Phœbi
Pura faciemus, humidiſque ſolum
Guttis humidum: & greges avium,
Quæ lædunt *excrementis ſuis*
Sacra donaria, ſagittis meis
Fugabimus. Nam tanquam incertâ matre,
Et incerto patre natus, illud, quod me alit,
Phœbi templum colo.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

1 Age, ô recens natum, ô
2 Miniſterium pulcherrimæ lauri,
3 Quæ Phœbi ſacrum-Pavimentum
4 Verris, ſub templo,
5 Ex hortis Deorum *decerpta*,
6 Ubi rores rigant ſacri,
7 Perennem fontem
8 Emittentes,
9 Myrti ſacram comam,
10 Quâ verro ſolum Dei
11 Quotidie, cum ſolis
12 Alâ celeri,
13 Serviens quotidie:
14 O Pæan, ô Pæan,
15 Beatus, beatus
16 Sis, ô Latonæ fili.

Antiſtrophe.

1 Honeſtum certè laborem, ô
2 Phœbe, tibi ante ædem ſervio,
3 Colens oraculorum ſedem.
4 Præclarus enim *eſt* iſte labor mihi,
5 Servam manum præbere Diis, *Diis ſervire*,
6 Non mortalibus at immortalibus:
7 Glorioſis laboribus exerceri
8 Non recuſabo.
9 Phœbus *eſt* mihi genitor pater.
10 Educantem enim me prædico.
11 Illum verò, qui mihi utilis *eſt*, patris
12 Nomine voco,
13 Phœbum, qui *colitur hoc* in templo.
14 O Pæan, ô Pæan,
15 Beatus, beatus
16 Sis, ô Latonæ fili.

Sed finiam labores
Lauri ſcopis, tractum facientibus.
Ex aureis verò vaſis projiciam
Terræ fontem,
Quem effundunt Caſtaliæ
Vortices, humidam aquam

V. 104. Ἐσόδους) Templi Veſtibulum. Vide ſuprà ad v. 79. *Athenæus*, στεφανοῦσι δὲ τὰς τῶν ἱερωμένων θύρας· ἤτοι τιμῆς χάριν, ἢ διότι ὁ ναὸς θεοῦ, τὰ πρόθυρα στεφανοῦται αὐτῷ. *Johan. Brodæus.* V. 107. Ἃ βλάπτουσιν) *Scaliger* & *Duportus* legunt αἳ, ut referatur ad ἀγέλας. Cùm ἃ æquè benè ſtabit, quod & priùs *obtinebat*, & debet referri ad πτηνῶν. Eſt enim τὸ πτηνὸν & τὰ πτηνὰ & πετεινὰ & ποτητὰ in *Neutro* plerunque Genere, ubi *Subſtantivè* ſumitur de Avibus, aliquando in *Maſculino*, ut infra v. 155. *J. Barnes.* V. 109. Ὡς γὰρ ἀμήτωρ, ἀπάτωρ τε γεγὼς) Vid. infra ad v. 837. V. 112. Νεηθαλὲς προπόλευμα Δάφνας) Vid. *Ovid.* Metamorph. l. 1. Fab. 8. & 9. *Nondum Laurus erat* &c. *Æmil. Portus.* V. 114. Θυμέλαν) Δάπεδον, aream, cui tholus incumbit. *Brodæus.* Vide ſupra ad v. 46. V. 120. Ἱερὰν φόβαν) φόβη, *Capillitium* hominum, etiam *Pili* & *Setæ* Ferarum, *Plumæ* quoque Avium, Arborum *Frondes* denique & *Folia*; ut etiam *Comæ* apud *Horatium*, Carm. l. 4. Od. 7. *Diffugere Nives, redeunt jam Gramina Campis, Arboribúſque Comæ.* Joſua Barnes.

V. 131. Κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι Θεοῖσι δούλαν χέρ' ἔχειν) Sic Noſtræ Literæ vocant Dei Miniſterium abſolutam Libertatem. Ità *David* Pſalm. 84. v. 10. Ἐξελεξάμην παραῤῥιπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν. Ità paulò poſt v. 151. Εἴθ' οὕτως ἀεὶ Φοίβῳ λατρεύων μὴ παυσαίμαν &c. Cui affine illud *Pſalm.* 27. v. 4. Μίαν ᾐτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω· τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα Κυρίου, καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν αὐτοῦ. *Joſua Barnes.*

Βάλλων

V. 150. Ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν.) Sanctus & Purus à Congreſſu Mulicbri vel Nocturnis Pollutionibus; ita in *Levit.* c. 15. v. 16. Καὶ ἄνθρωπος, ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Diabolus autem ſemper Dei ſimia erat, in Ritibus illius & Ceræmoniis imitandis. *Joſ. Barnes.* V. 151. Εἴθ' οὕτως ἀεὶ Φοίβῳ) Quum olim ἀεὶ manifeſto errore ſcriberetur, *Henricus Stephanus* ex Vett. Libb. ἀεὶ correxit. *Scaliger* legit ἀεὶ, nequaquam ineptè. Vid. quæ Nos ſupra ad v. 131. *J. Barnes.* V. 158. Ὦ Ζηνὸς κῆρυξ) *Aquilam* notat; huc refero Epigrammatium illud, quod luſimus olim Accipitri tribuentes, quem egregiè pro noſtro modulo in Pariete depinximus, Tintinnabulis ocreatum; Ita nimirùm, *Accipiter* loquitur, Βαρσαλὲς πτηνός εἰμι· Σὺ, Αἰετὲ, ἰσοφαρίζω· Ὄρνις γὰρ Διὸς εἶς σύ· Ἐγὼ δὲ τοῦ εὐχόμενος (?). Quod cum non nemo mihi, ut Arrogantiæ argumentum improperaret, utpote qui ita meipſum Jovi præferrem, reſpondi, *Si vivus Canis Mortuo Leoni præferendus, certè & Verus Homo & Verus Mortuo & Ficto Deo nonnihil præſtare videatur.* Dabit veniam amicus Lector illius Voluptati quoquomodo conſulenti. *Joſua Barnes.* V. 161. Ἐρέσσει) De *Metaphorâ* ab *Alis* ad *Remos* & viceversâ, vid. quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 289. & v. 1346. & *Troad.* v. 1086. & *Helen.* v. 146.

Βάλλων, ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν.
Εἴθ' οὕτως ἀεὶ Φοίβῳ
Λατρεύων μὴ παυσαίμην,
Ἢ παυσαίμην ἀγαθᾷ μοίρᾳ.
Ἔα, ἔα· φοιτῶσ' ἤδη, λείπουσίν τε
Πτανοὶ Παρνασοῦ κοίτας.
Αὐδῶ μὴ χρίμπτειν θριγκοῖς,
Μηδ' εἰς χρυσήρεις οἴκους.
Μάρψω σ' αὖ τόξοις, ὦ Ζηνὸς
Κῆρυξ, ὀρνίθων γαμφηλαῖς
Ἰσχὺν νικῶν.
Ὅδε πρὸς θυμέλας ἄλλος ἐρέσσει
Κύκνος. οὐκ ἄλλᾳ
Φοινικοφαῆ πόδα κινήσεις;
Οὐδέν σ' ἁ φόρμιγξ ἁ Φοίβου
Σύμμολπος τόξων ῥύσαιτ' ἄν.
* Παρά τε πτέρυγας *Scal.* πάραγε.
Λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος.
Αἱμάξεις, εἰ μὴ πείσῃ,
Τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς.
Ἔα, ἔα. τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς, εὐναίας
Καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
Ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων.
Οὐ πείσῃ; χωρῶν ἐν δίναις
Ταῖς Ἀλφειοῦ παιδούργει,
Ἢ νάπος Ἴσθμιον,
Ὡς ἀναθήματα μὴ βλάπτηται,
Ναοί θ' οἱ Φοίβου.
Κτείνειν δ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι,
Τοὺς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
Θνατοῖς. οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
Φοίβῳ δουλεύσω, κοὐ λήξω
Τοὺς βόσκοντας θεραπεύων.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθάναις
Εὐκίονες * ἦσαν αὐλαὶ *ἐν εἰσί.
Θεῶν μόνον, οὐδ' Ἀγυιάτιδες

Projiciens, purus exiſtens à lecto.
Utinam verò ſic Phœbo
Servire non deſinam,
Aut deſinam bonâ fortunâ.
Eia, eia! Veniunt jam, & relinquunt
Volucres Parnaſſi cubilia:
Edico ne appropinquetis pinnis,
Neque in aureas ædes ornatas.
Feriam te telis, ô Jovis
Præco, avium *reliquarum* roſtro curvo
Robur vincens.
Ecce ad *templi* aras alius remigat *ac volat*.
Cycnus. Non aliò
Rubentem pedem movebis?
Nihil te cithara Phœbi
Concentrix à *meis* ſagittis liberabit.
Alis igitur tuis
Paludem ingredere Deliacam.
Cruentabis, niſi obtemperes, *tua*
Pulchrè ſonora carmina.
Eia, eia: Quænam hæc avis nova acceſſit?
Num ſub pinnis nidum
Ex feſtucis factura *venit ſuis* liberis?
Te cantus arcebit arcuum.
Non parebis? *Hinc* diſcedens, *in* vorticibus
Alphei *conſtructo nido* liberos procrea,
Aut in nemus Iſthmium *profecta*,
Ut donaria non lædantur,
Et templa Phœbi.
Vereor enim vos interficere,
Quæ Deorum voces & *voluntatem* nunciatis
Hominibus. Quibus verò deſtinatus ſum laboribus,
Iis ſerviam Phœbo, & non deſinam
Meos alumnos *ac nutritores* colere.

Chorus.

Non in divinis Athenis
Sunt ornatæ columnis aulæ
Deorum tantùm, neque Agyiæi *Apollinis in Veſtibulis*

V. 162. Οὐκ ἄλλᾳ) Ita pro ἀλλὰ ſcribo, *Cantero, Scaligero, Duporto* conſentientibus. V. 165. Σύμμολπος) De *Cygno*, quòd ſit φιλῳδὸς & *Apollini* Sacer ac Devotus, vide quæ Nos *Helen.* v. 1115. *Apollinis* itaque Cithara dicitur Cygno σύμμολπος, quia utriſque Gaudet *Apollo*, ob Muſicam. Et φόρμιγξ Ἀπόλλωνι ἱερά, ut *Hom.* Iliad. α. v. 603. Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων. Hinc *Horat.* Carm. l. 2. Od. 10. --*Non ſi malè nunc & olim ſic erit : Quondam Citharâ tacentem ſuſcitat Muſam, neque ſemper Arcum tendit Apollo.* Joſua Barnes. V. 166. Παρά τε πτέρυγας λίμνας τ' ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος) Ita in *Iphigen.* Taur. v. 1103. Λίμναν θ' εἱλίσσουσαν ὕδωρ κύκνειον. Ad quem locum vide quæ Nos. Πτέρυγας, rectè *Brodæus* σκέπας interpretatur. Ita *Pſalm.* 17. v. 8. Ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις με. Sed *Scaliger* legit πάραγε πτέρυγας, *aliò confer alas*, acutè & paulò meliùs. V. 173. Ψαλμοὶ τόξων) Ψάλλω propriè leviter Chordas & Nervum tango, ſive arcûs intendendi causâ, ſive ſonûs muſici excitandi, Ita *Euripides* Bacch. v. 782. Πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι καὶ τόξων χερὶ ψάλλουσι νευράς. Hinc *Pſalmi* Davidici nomen habent, quod ad Chordarum pulſum canerentur. *J. Barnes.* V. 180. Θεῶν φήμας) Deorum Voluntatem Hominibus patefacientes aut Cantu, aut Eſu, aut Volatu; quod Vobis cum *Apolline* Munus Commune eſt. *Joh. Brodæus.* V. 186. Ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι) Quùm olim ἀγυιάτιδες in omnibus libris ſcriptum erat, nec id genuinum eſſet vocabulum, *Duportus* legebat Ἀσιάτιδες, quaſi Fœminæ *Aſiaticæ* in Templo *Delphico* miniſtrarent, ut & *Athenis*; quod vix conſtare puto. Codex *Heinſio-Scaligerianus* Ἀγυιάτιδες legendo monet, quam veram Lectionem nullus dubito, quin evincam. *Apollo* multis in locis colebatur nomine Ἀγυιεὺς, qui Deus Columnæ tantùm in ſpeciem figuratus erat, *Pyramidis* ſivo potiùs *Obeliſci* in morem acutè-deſinentis, & intùs in Veſtibulis Templorum erigebatur. Aræ autem juxtà poſitæ dicuntur hoc in loco ab *Euripide*, Ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι. Viſne hujus rei probationem? Indubitatam dabo. Conſule *Eurip.* Phœniſſ. v. 634.

Καὶ

Καὶ σὺ φοῖβ᾽ ἄναξ Ἀγυιεῦ, καὶ μέλαθρα χαίρετε. In quem locum *Scholiaſtes*, Ἀγυιεῦ] ἐν τοῖς προπυλαίοις καὶ οἰκήμασιν ἱδρυμένε· ὅτι τὸν Ἀγυιέα πρὸ πυλῶν ἵστασαν. Κίων δὲ ὅστις ἦν εἰς ὀξὺ λήγων. Sed nondum res ſatis apertè demonſtratur. Fateor equidem, quare & hæc audi apud *Euſtathium* ad Iliad. β. v. 12. fol. 166. lin. 20. Ὅτι τὴν Τροίαν προσαγορεύων, πόλιν εὐρυάγυιαν Τρώων καλεῖ· ἔστι δὲ εὐρυάγυια, ἡ πλατύρρυμος· ἀγυιὰ γὰρ ἡ κοινῶς λεγομένη ῥύμη, ἀφ᾽ ἧς καὶ Ἀγυιεὺς, κίων ἱερὸς Ἀπόλλωνος πρὸ θυρῶν ἑστὼς, λήγων εἰς ὀξύ. Γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἄγειν, ὅθεν καὶ ὁ ἀγὼν, καὶ ἡ ἀγορά. ἐναντία δὲ ἡ Εὐρυάγυια, ταῖς στενωποῖς. Ἔφη δέ τις Ἀγυιάτιδας θεραπαίνας, τοὺς πρὸ θυρῶν βωμοὺς, οἳ πρὸς χάριν Ἀγυιέως Ἀπόλλωνος ἵδρυνται. Moneo tantùm *Euſtathio* θεραπαίνας malè pro θεραπείας ſcriptum, vel certè hunc locum θεραπείας pro θεραπαίνας haud æquo jure tenere. Sed *Euſtathium* in eâ parte potiùs corruptum puto, quià tum *Heſychius*, tum *Phavorin.* in voce Ἀγυιάτιδες, retinent θεραπεῖαι; quos videſis, Lector, in Ἀγυιάτιδες & Ἀγυιεύς. Item *Pindari* Scholiaſt. in *Pyth.* Od. xi. v. 2. Σεμέλα μὲν Ὀλυμπιάδων ἀγυιᾶτις. *J. Barnes.*

Θεραπεῖ· ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ
Τῷ Λατοῦς, διδύμων προσώ-
πων καλλιβλέφαρον φῶς.
Ἰων. Ἰδοὺ, τόνδ᾽ ἄθρησον,
Λερναῖον Ὕδραν ἐναίρει
Χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς.
Φίλα, πρόσιδ᾽ ὄσσοισιν.
Χο. Ὁρῶ. Ἰων. καὶ πέλας ἄλλος αὐτοῦ,
Πτηνὸν πυρίφλεκτον αἴρει.
Χο. Τίς ἄρ᾽, ὃς ἐμαῖς μυθεύεται
Παρὰ πήναισιν;
Ἰων. Ἀσπιστὰς Ἰόλαος, ὃς
Κοινὸς αἰρόμενος πόνους,
Δίῳ παιδὶ συναντλεῖ.
Καὶ μὰν τόνδ᾽ ἄθρησον,
Πτερῦντος ἐφεδρον ἵππου;
Τὰν πυρπνέουσαν ἐναίρει
Τρισώματον ἀλκάν.
Χο. Πάντᾳ τοι βλέφαρον διώκω.
Ἰων. Σκέψαι κλόνον ἐν τείχεσι
Λαΐνοισι Γιγάντων.
Χο. Ὧδε δερκόμεθ᾽, ὦ φίλαι.
Ἰων. Λεύσσεις οὖν ἐπ᾽ Ἐγκελάδῳ
Γοργωπὸν πάλλουσαν * ἴτυν; * an ἰτέαν, haſtam?
Χο. Λεύσσω Παλλάδ᾽ ἐμὰν θεόν.
Ἰων. Τί γὰρ, κεραυνὸν ἀμφίπυρον, ὄμβριμον,
Ἐν Διὸς ἑκηβόλοι χερσὶν;
Χο. Ὁρῶ, τὸν δάιον
Μίμαντα πυρὶ καταιθαλοῖ.
Καὶ Βρόμιος ἄλλον
Ἀπολέμοισι κισσίνοισι βάκτροις
Ἐναίρει Γᾶς τέκνον ὁ Βακχεύς.
Σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ,

Aræ: verumetiam apud oraculorum Interpretem
Latonæ filium, geminorum oculorum
Acutum lumen nos eaſdem cernit.
Ion. Ecce hunc aſpice,
Lernæam Hydram interficit
Aureo Enſe-falcato Jovis filius *Hercules.*
Quæſo te intuere oculis.
Ch. Video. *Ion.* Et prope eum alius
Interficit ardentem volucrem.
Cho. Quiſnam eſt, qui meas commemoratur
Inter penis?
Ion. Armiger Iolaus, qui
Suſcipiens communes labores
Cum *Hercule* Jovis filio exhaurit.
Et illum ſpecta *Bellerophontem*,
Inſidentem equo alato, qui
Ignes ſpirantem interficit
Tricorporẽ *Chimæra* violentiam.
Ch. Vndique moveo palpebras, *oculis omnia perluſtrans.*
Ion. Conſidera pugnam in parietibus
Saxeis Gigantum.
Cho. Hæc ſpectamus, amicæ.
Ion. Vides igitur eam, quæ adverſus Enceladum
Horribilis vibrat clypeum *vel haſtam*?
Ch. Video Palladem meam Deam.
Ion. An & fulmen utrinque ardens, & impetuoſum
Jovis eminùs-ferientis manibus?
Cho. Video. *Nam hoſtem*
Mimantem *Gigantem fulmine* ignis cremat.
Et Bromius alium
Imbellibus hederaceis baculis, *Thyrſis,*
Interficis Terræ filium Baccheus.
Te æditumm compello,

V. 189. Καλλιφάρων φῶς) *Scaliger, Canterus, Duportus, Miltonus,* pro καλλιφάρων quæ vox erat omnibus ſuſpecta, καλλιβλέφαρον legunt: καλλιφαρον autem rectè erat Doctis hominibus ſuſpectum; quia Generalitèr Nomina Compoſita ab ος τὸ, deſinunt in ης, ut πολυανθής, ἀνεμοσκεπής, ἀληθής, &c. Male itaque *Orpheus* habet πολυάνθος, & *Theophraſt.* φιλόσκεπος, niſi [illegible] potiùs à σκέπη, quàm τὸ σκέπος, & Ὀνόσκελος Onoſcelus apud *Cel. Rhodigin.* l. 2. c. 6. Niſi per errorem ſit pro *Onoſceles.* Ὁ νοῦς οὗτος, Οὐ μόνον ἐν ταῖς ζαθέαις καὶ φιλοθέοις Ἀθήναις, πόλεσι ἀμετέραις εὐκίονές εἰσιν αὐλαὶ καὶ ναοὶ θεῶν, οὐδ᾽ Ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι, ἤγουν οἱ πρὸ τῶν θυρῶν βωμοὶ Ἀπόλλωνος Ἀγυιέος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν Δελφοῖς ὁρῶμεν διὰ τὸ διδύμων προσώπων, ἤγουν ὀφθαλμῶν, καλλιβλέφαρον φῶς. Ἐνταῦθα γὰρ καὶ μακραίωνες εἰσι στοαὶ, καὶ ναοὶ περικαλλεῖς, καὶ βωμοὶ προπυλαῖοι τοῦ Ἀγυιέως, δηλονότι Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου. Εὐτέχνως δὲ μεγαλύνει ὁ ποιητὴς τὰς ἑαυτοῦ Ἀθήνας, ὅτι ὁ χορὸς μόλις ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ ἐν Δελφοῖς ναὸς Ἀπόλλωνος ὅμοιος ἐστὶ τοῖς ἐν Ἀθήναις ναοῖς, ἀλλ᾽ ἄλλος οὐδεὶς οὐδέποτε. *Joſ. Barnes.* V. 190. Ἰδοὺ, τόνδ᾽ ἄθρησον) *Johannes Miltonus* pro τάνδε legit τόνδε, viz. *Herculem*, cum referri poteſt ad γραφὴν *Picturam*, quam nunc *Choro* oſtendit *Ion*, vel ad *Hydram*, quæ eſt *Fœminini* generis, nam Λερναῖον eſt *Atticum* pro Λερναίαν. Ὁ νοῦς, Ἰδὲ δὴ, ταύτην τὴν γραφὴν ἐπάθρησον· ἐνταῦθα τὴν Ὕδραν τὴν ἐν Λέρνῃ ὁ Ἡρακλῆς τῷ δρεπάνῳ πολυτίμῳ καὶ ἐν τῇ χειρὶ διαχρύσῳ κεφαλοτομεῖ. V. 195. Πτηνὸν) Novum eſt, quod *Euripides* alas affingit *Hydræ*; Πυρίφλεκτον rectè vocat, quia quæ illius Capita amputabat *Hercules*, illicò *Iolaus* ambuſſit, nè diutiùs multiplicarentur. Quid ſi legendum, πυρσὸν πυρίφλεκτον αἴρει, *Facem igne-flagrantem tollit*, ut nempè in Picturâ, amburendi causâ. *Joſua Barnes.* V. 196. Ὃς ἐμαῖς μυθεύεται παρὰ πήναις) *Joh. Brodæi* expoſitio hic perridicula videtur, qui πήναισι pro λόγοισι accipit & *Metaphoram* vult. Quùm alluſum eſt ad Morem Nobilium Fœminarum, quæ Veteres Hiſtorias & Heroum Fabulas, in Telis ſuis texebant, præcipuè *Athenienſes*, Virgines & Matronæ, cum Ancillis ſuis quibus erat munus datum *Minervæ* Peplum *Gigantomachiâ* & aliis Fabulis mirifico Artificio pertexere, Ita *Euripides* Hecub. v. 466. Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει τὰς καλλιδίφρου Ἀθαναίας ἐν κροκέῳ Πέπλῳ Ζεύξομαι ἅρματι πώλους, Ἐν δαιδαλέαισι ποικίλλουσ᾽ ἀνθοκρόκοισι πήναις. Quem locum vid. & *Scholiaſt.* ad eundem, *J. Barnes.* V. 203. Τὰν πυρπνέουσαν ἐναίρει Τρισώματον ἀλκάν.) Ita *Chimæram* vocat, ob vim illius triplicem. De illâ vid. *Palæphat.* in *Bellerophon.* & *Hecub.* v. 469. *Homer.* & *Heſiod.* Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα. Ἀλκὰ autem, ut proprium Nomen, *Alce* fera Beſtia ita dicta, vel Appellativè, pro δὶς ἀλκάς. *Joſua Barnes.* V. 205. Πάντᾳ) Πάντῃ. Alii παντᾷ.

Θέμις γυάλων ὑπερβῆναι
Λευκῷ ποδί γ'; Ιων. οὐ θέμις, ὦ ξέναι.
Χο. Οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν * ἂν πυθοίμεθα; *ἀπ. ἄν.
Ιων. Τίνα δὲ θέλεις; Χο. ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν γᾶς
Φοίβου κατέχει δόμος; Ιων. στέμμασί γ' ἐνδυτόν.
Ἀμφὶ δὲ Γοργόνες. Χο. οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ.
Ιων. Εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων,
Καί τι πυθέσθαι χρῄζετε Φοίβου,
Πάριτ' εἰς θυμέλας, ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις
Μήλοισι δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.
Χο. Ἔχω μαθοῦσα· θεοῦ δὲ νόμον
Οὐ παραβαινόμεθ'· ἃ δ' ἐκτὸς, ὄμμα τέρψει.
Ιων. Πάντα θεᾶσθ', ὅ τι καὶ θέμις, ὄμμασι.
Χο. Μεθεῖσαν δεσπόται θεοῦ με γύαλα τάδ' εἰσιδεῖν.
Ιων. Δμωαὶ δὲ τίνων κλῄζεσθε δόμων;
Κρέ. Παλλάδος ἔνοικα τρόφιμα μέλαθρα
Τῶν ἐμῶν τυράννων. παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶσδ' ἐρώτα.

Ἴαμβοι.

Ιων. Γενναιότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον
Τὸ σχῆμ' ἔχεις τόδ', ἥτις εἶ ποτ', ὦ γύναι.
" Γνοίη δ' ἂν ὡς τὰ πολλά γ' ἀνθρώπου πέρι
" Τὸ σχῆμ' ἰδών τις, εἰ πέφυκεν εὐγενής.
Ἔα. Ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὄμμα συγκλείσασα σὸν,
Δακρύοις θ' ὑγράνασ' εὐγενῆ παρηΐδα,
Ὡς εἶδες ἁγνὰ Λοξίου χρηστήρια.
Τί ποτε μερίμνης εἰς τόδ' ἦλθες, ὦ γύναι;
Ὃ πάντες ἄλλοι, γύαλα λεύσσοντες θεοῦ,
Χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὄμμα σὸν δακρυρροεῖ.
Κρέ. Ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν, οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει,

Eſtne fas tranſire penetralia
Albo pede? *Ion.* Non *eſt* fas, ô hoſpites.
Cho. Neque ex te audiero, *quod ſcire cupio?*
Ion. Quid verò cupis? *Ch.* Num verè medium umbilicum terræ
Phœbi continet templum? *Ion.* Ornatum etiam *eſt* coronis.
Et circa *ſunt* Gorgones. *Ch.* Sic etiam fama fert.
Ion. Si quidem *Deo* placentam immolaſtis ante templum.
Et aliquid ex Phœbo ſciſcitari cupitis,
Accedite ad aras: non mactatis verò
Ovibus, ne in penetralia templi tranſite.
Ch. Intelligo *quod dicis*: Ritum igitur Dei
Non violabimus. Quæ v. *ſunt* extra *templum*, oculos oblectabunt.
Ion. Oculis *hæc* omnia ſpectate, quia *vobis* etiã fas *eſt hæc* intueri.
Ch. Miſerunt me domini hos receſſus Dei ut viderem.
Ion. Ancillæ verò cujus familiæ vocamini?
Cre. Palladis palatia *ſunt* ſedes altrices
Meorũ Dominorũ. Has v. *quæ ſunt* præſentes circa *me*, interroga.

Ion.

Generoſitas tibi *adeſt*, & morum indicium
Hanc *oris* figuram habes, quæcunque tandem ſis, ô mulier.
" De homine enim plerunque judicarit
" Figuram *ejus* conſpicatus quis, *& cognoſcet* an ſit generoſus.
Age: Sed attonitum me reddidiſti tuos oculos claudens,
Lacrymiſque rigans generoſas genas,
Poſtquam aſpexiſti caſta Apollinis templa.
Curnam in iſtam ſolicitudinem veniſti, ô mulier?
Quia omnes alii, penetralia cernentes Dei,
Lætantur, hic verò tuus oculus lacrymas fundit.
Cre. O hoſpes, hoc quidem tuum *factum* non eſt abſurdum,

V. 223. Ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;) *Jupiter* aliquando medium Orbis volens deſignare, Duas pari celeritate Aquilas emiſit, Unam ab Ortu, Alteram ab Occaſu, quæ circa Delphos eodem tempore convenerunt; unde hic loci Orbis terrarum medium eſſe conſtabat. In cujus rei memoriam Dux Aquilæ Aureæ in *Apollinis* Templo ſtatuebantur. Hinc illud *Claudiani*. *Jupiter*, ut perhibent, ſpatium cùm diſcere vellet Naturæ, Regni neſcius ipſe ſui, Armigeros utrinque duos æqualibus alis Miſit ab *Eoo*, *Occiduiſque* plagis: *Parnaſſus* geminos fertur junxiſſe volatus; Contulit alternas *Pythius* axis Aves. Vid. eandem Hiſtoriam apud *Pindar. Pyth.* Od. iv. *Strabon.* l. 9. fol. 419. & *Scholiaſten Eurip.* in *Oreſt.* v. 331. Ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοὶ γᾶς. Hinc apud Poëtas ſæpiſſimè *Delphos* Umbilicum terræ dictos reperias, ut *Eurip.* etiam *Oreſt.* v. 591. Ὁρᾷς δ' Ἀπόλλων', ὃς μεσομφάλους ἕδρας &c. Item *Medæ.* v. 668. Τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἐστάλης. & *Iphig. Taur.* v. 1258. --Μέσον γᾶς ἔχων μέλαθρον. Et hujus Fab. v. 461. Φοιβήϊος ἔνθα γᾶ Μεσόμφαλος ἑστία. & v. 907. Τὸν Λατοῦς αὐδῶ, Ὅς γ' ὀμφὰν κληροῖς Πρὸς χρυσέους θάκους Καὶ γαίας μεσσήρεις ἕδρας. Item ibid. (citante *Euſtathio*) v. 5. Ὀμφαλὸν μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς. Ita *Æſch.* *Eumen.* v. 1036. Μεσόμφαλόν θ' ἵδρυμα Λοξίου πέδον. Et in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις --μεσομφάλοις Πυθικοῖς χρηστηρίοις. Vid. de hac re *Calii Rhodigin.* Antiq. Lect. l. 15. c. 20. *Pauſanias* in *Phocic.* fol. 331. lin. 27. Τὸν δὲ ὑπὸ Δελφῶν καλούμενον Ὀμφαλὸν, λίθου πεποιημένον λευκοῦ, τοῦτο εἶναι τὸ ἐν μέσῳ γῆς πάσης αὐτοί λέγουσιν οἱ Δελφοί, καὶ ἐν ᾠδῇ τινι Πίνδαρος ὁμολογοῦντά σφισιν ἐποίησε. Præterea *Judæam* in medio terræ ſitam volunt nonnulli, Vallem *Jehoſaphat* in medio *Judææ*. *Tertullianus* verò in Carmine adverſ. *Marcion.* vocat *Golgotha* Terræ medium; ut & *Victorinus Pictavienſis*. Vid. Cardinal. *Baronii* ad Ann. Chriſti 34. §. 116. *Joſua Barnes.* V. 224. Στέμμασί γ' ἐνδυτός) *Ariſtoph.* in *Pluto*, Τί δῆθ' ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων; *Scholiaſt.* ἐστεφανοῦτο γὰρ ἡ Πυθία, ἐπεὶ οἱ τρίποδες Δάφνῃ ἦσαν ἐστεμμένοι. *Phurnutus* in *Apollo*, ἀλλ' αἱ τε χεῖρες ἀντιλαμβάνονται, καὶ ἡ κεφαλὴ πολλάκις τῇ δάφνῃ ἐκοσμεῖτο· λέγεται δὲ καὶ ὁ τρίπους ἐκ ξύλου τῆς Δάφνης ἱδρῦσθαι. κατὰ Βοιωτίαν, ἐπὶ τοῦ χάσματος. Hæc *Joh. Brodæus* ex *Phurnuto*, apud quem nihil ego tale reperio. Præterea Στέμματα Φοίβου, Frondes Laureæ & Sacræ Coronæ *Apollinis* erant propria; hinc *Homer.* Iliad. α'. v. 14. Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος. *Joſua Barnes.* V. 226. Εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον) *Athenæus* Deipnoſophiſt. l. 14. Τὸ δὲ θύειν ἐπὶ τῶν ψαιστὰ καταδέσμα θυμιᾶν· καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ θύειν δρᾶν ὠνόμαζον. *Plato*, νόμους ς'. Θύματά τε οὐκ ἦν τοῖς θεοῖς ζῶα, πέλανοι δὲ καὶ μέλιτι καρποὶ δεδευμένοι, καὶ τοιαῦτα ἄλλα ἁγνὰ θύματα. *Porphyrius*, ἐπεὶ καὶ Ἀπόλλων παραινῶν θύειν κατὰ τὰ πάτρια. τουτέστι κατὰ τὸ ἔθος τῶν πατέρων, ἅπαν ἄγειν ἔοικεν εἰς τὸ παλαιὸν ἔθος· τὸ δὲ παλαιὸν διά ποπάνων καὶ τῶν καρπῶν ἦν. ὅθεν καὶ θυσίαι, καὶ θυηλαὶ καὶ θυμέλαι ἐκλήθησαν, καὶ αὐτὸ τὸ θύειν τοῦ θυμιᾶν εἴχετο, καὶ τὸ νῦν παρ' ἡμῖν λεγόμενον ἐπιθύειν. Nec ignoramus Priſcos illos Liba ac Placentas è farre, melle & oleo ad humanam Effigiem (vel etiam Ferarum) arte ſimulatas, alt illorum nomine notas, Diis obtuliſſe. *Thucydidis* Scholiaſtes, Τινὰ πέμματα εἰς ζώων μορφὰς τετυπωμένα ἔθυον. Quæ *Servio* Æneid. l. 2. hæc attingenti ac *Macrobio* Saturn. l. 1. c. 7. Lect. afferre poſſunt. *Euſtath.* in *Hom.* fol. 1454. l. 20. Οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἀκραγαντῖνος Ἐμπεδοκλῆς τὸν βοῦν ἐφιλοσόφησεν ἐν ἵπποις Ὀλύμπια νικήσας, βοῦν πλασθέντα ἐκ Σμύρνης καὶ Λιβανωτοῦ καὶ ἑτέρων φασὶν ἀρωμάτων πολλῶν διένειμε τοῖς ἐν τῇ πανηγύρει. Hæc collegit *J. Brodæus.* De voce autẽ πέλανος quid ſit vide quæ Nos ad *Helen.* v. 1350. V. 228. Πάριτ' εἰς θυμέλας) De voce θυμέλη vid. ſuprà ad v. 46. V. 236. Τῶν ἐμῶν τυράννων. παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶσδ' ἐρώτα,) ob vocem τυράννων ἐμῶν putaram primò *Creuſam* non loqui; ſed quùm viderem *Ionem* ab hac Perſona remitti ad θεραπαινίδας, ut patet ex his verbis, παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶσδ' ἐρώτα, agnovi *Creuſam* veram eſſe perſonam, ſed vel hoc in loco, *Dominam* ſe velle celare, vel certè, ut in Literis Noſtris *Sara* Maritum ſuum *Abrahamum* Dominum vocabat, ita & hæc de *Xutho* marito honoris cauſa loquitur. *J. Barnes.* V. 239. Γνοίη δ' ἂν &c.) *Græci* Φυσιογνώμονας vocant, qui Ingenia hominum & ſenſus, reliquaque ex Aſpectu & Oris lineamentis judicant. Hinc *Virg. Æn.* l. 4. v. 11. *Quem ſeſe ore ferens* &c. Vid. *Cæl. Rhodig.* Lect. Antiq. l. 6. c. 1. *J. Barnes.* V. 245. Ὃ πάντες) Ὃ in hoc loco pro ὅτι, per *Æolicam* Apocopen, de qua vide *Euſtath.* in *Hom.* fol. 187. lin. 27. & fol. 1045. lin. 1. Sic *Hom.* Iliad. π. v. 119. Γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα ῥίγησέν τε Ἔργα θεῶν· ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρε Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· Ubi ὃ pro ὅτι dr, ſicut & διὸ & καθὸ pro διότι & καθότι, quod rectè δι' ὃ, & καθ' ὃ ſcriberetur. *J. Barnes.* V. 247. Ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν, οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει,

Εἰς

Εἰς θαῦματ' ἐλθὼν) *Scaliger* hâc *Syntaxi* turbatus, ἐλθεῖν legit, ut concordet cum τὸ σὸν, ego verò vel τὸ μὲν σὸν per *Synecdochen* ſumo & κατὰ ſubaudio, legóque ἔχεις, vel conceſſo quod τὸ μὲν σὸν (pro σὺ) ſit *Nominandi* caſûs, & ἔχει maneat, per figuram tamen πρὸς τὸ σημαινόμενον ἐλθὼν retinendum judico, quia σὺ in τὸ σὸν includitur; ut verum tamen fateor, quia in omnibus libris, poſt σὸν, comma ponatur, quòd ſeparat illud à verbo ἔχει, ego quidem ita ſumo, ut primò expoſui, hoc viz. ſenſu, ὦ ξένε, σὺ μὲν, κατὰ τὸ σὸν, ἐκ ἀπαιδεύτως ἔχεις, ἐλθὼν εἰς θαῦμα &c. *Joſua Barnes.*

Εἰς θαῦματ' ἐλθὼν δακρύων ἐμῶν πέρι.
Ἐγὼ δ' ἰδοῦσα τούσδ' Ἀπόλλωνος δόμους,
Μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά·
Οἴκοι δὲ τὸν νοῦν ἔσχον ἐνθάδ' οὖσά που.
" Ὦ τλήμονες γυναῖκες· ὦ τολμήματα
" Θεῶν· τί δῆτα; ποῖ δίκην ἀνοίσομεν,
" Εἰ τῶν κρατούντων ἀδικίαις ὀλούμεθα;
Ἴων. Τί χρῆμά γ' ἀνερεύνητα δυσθυμῇ, γύναι;
Κρέ. Οὐδέν· μεθῆκα τόξα· τἀπὶ τῷδε δὲ,
Ἐγώ τε σιγῶ, καὶ σὺ μὴ φρόντιζ' ἔτι.
Ἴων. Τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
Πέφυκας; ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών;
Κρέ. Κρέουσα μέν μοι τοὔνομ', ἐκ δ' Ἐρεχθέως
Πέφυκα, πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.
Ἴων. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ, γενναίων τ' ἄπο
Τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω, γύναι.
Κρέ. Τοσαῦτα· κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.
Ἴων. Πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὡς μεμύθευται βροτοῖς·
Κρέ. Τί χρῆμ' ἐρωτᾷς, ὦ ξέν'; ἐκμαθεῖν θέλω.
Ἴων. Ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ;
Κρέ. Ἐριχθόνιός γε· τὸ δὲ γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.
Ἴων. Ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;
Κρέ. Εἰς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν.
Ἴων. Δίδωσι δ', ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;
Κρέ. Κέκροπός γε σώζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.
Ἴων. Ἤκουσα λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.
Κρέ. Τοιγὰρ θανοῦσαι, σκόπελον ᾕμαξαν πέτρας.
Ἴων. Εἶεν· Τί δαί; τόδ' ἆρ' ἀληθὲς, ἢ μάτην λόγος;
Κρέ. Τί χρῆμ' ἐρωτᾷς; καὶ γὰρ οὐ κάμνω σχολῇ.

Quòd in admirationem veneris ob meas lacrymas.
Ego enim contemplata hanc Apollinis ædem,
Memoriâ antiq. remēſa ſū quādā, *quiddā olim factū in mem. revoc.*
Domi autem mente habui quamvis hîc eſſem præſens.
" O miſeræ mulieres, ô facinora
" Deorum; quid igitur *faciemus*? quò juſtitiam remittemus,
" Si dominantium injuriis pereamus?
Ion. Quam ob rem occultè deſpondes animum, mulier?
Cre. Ob nullam. Arcûs *sc. mœroris intentionem* remiſi. cætera verò
Egoque taceo, & tu ne cures nec *inquiras* ampliùs.
Ion. Quæ vero es? Unde terrarum venis? ex quæ patriâ
Es nata? quo nomine te vocari à nobis oportet?
Cre. Creuſa quidem mihi nomen *eſt*, ex Erechtheo verò
Nata ſum, patria verò *eſt* Athenienſium civitas.
Ion. O inclytam habitans urbem, & à generoſis
Educata parentibus, ut te admiror, mulier!
Cre. Haĉtenùs, ô hoſpes, nec ulteriùs felices ſumus.
Ion. Per Deos *dic*, veréne quæ memorantur à mortalibus?
Cre. Quam rem interrogas, ô hoſpes? ſcire cupio.
Ion. Pater avus patris tui ex terrâne ortus eſt?
Cre. Erichthonius quidem; ſed genus me non juvat.
Ion. Num & ipſum Minerva ex terrâ ſuſtulit?
Cre. In virgineas manus; quamvis eum non peperiſſet.
Ion. Tradidítne verò *eum*, ſicut in picturâ *cerni* ſolet?
Cre. Filiabus Cecropis ſervandum, non conſpectum.
Ion. Audivi virgines ſolviſſe arcam deæ.
Cre. Ideo mortuæ cruentârunt ſaxum petræ.
Ion. Age quid autem? Eſtne verum hoc, an falſo rumor *circūfertur*?
Cre. Quidnam interrogas? non enim laboro, *i. e. abundo* ocio.

V. 255. *Τί χρῆμ' ἀνερεύνητα δυσθυμῇ*) Διὰ τί χρῆμα ἀνερευνήτως δυσθυμεῖς, Syllabam γ', ob Verſum addidi. *Id.* V. 256. *Μεθῆκα τόξα*) Inſtitutam Orationem perſequi deſino. *Metaph.* à ſagittariis arcû remittentibus, Poetis frequens, *Æſchyl.* Suppl. Καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια. Sæpenumerò ſermones ſuos *Pindar.* βέλη appellat, πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκέα βέλη, ἔνδον ἐν τῇ φαρέτρᾳ, φωνᾶντα συνετοῖσι. Et, ἐμὲ δ' εὐθὺν ἀκόντων ἱέντα ῥόμβον. *Idem* in Iſthmiis, γλῶσσά μοι τέθηκται' ἔχει ἀεὶ καινὸν κελαδῆσαι. *Menander* apud *Stobæum*, Γλώσσῃ μαλακῇ ἐξακονήσῃ λόγους. Hæc *Brodæus.* Vide etiam quæ Nos de hâc re ad *Troad.* v. 444. V. 262. *Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ*) Præter quod Ingenioſè Poeta facit *Ionem* ſecreto vel ignotæ Patriæ ſuæ amore inflammari, eſt pium illius Artificiū quoquomodo *Athenas* ſuas ornare, vide infra ad v. 271. & ſupra ad v. 186. *Joſua Barnes.* V. 267. *Ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ*) Hic *Euripides*, ut ait *Joh. Brodæus*, *Erectheum Erichthonii* fuiſſe filium (ego potiùs Nepotem velim) opinatur; cùm alii eundem putent & *Erectheum* & *Erichthonium*, de hâc re videſis Interpretes *Homeri* ad Iliad. β. v. 559. Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα. Vide etiam *Apollodori* Biblioth. l. 3. c. 13. §. 6. *Etymologicum* M. in voce Ἐρεχθεὺς, & *Cæl. Rhodigin.* l. 13. c. 7. & *Natal. Com.* Mytholog. l. 4. c. 5. Hæc verò Regum *Atticorum* Succeſſio, 1 *Cecrops I.* Ægyptius, 2 *Cranaus*, 3 *Amphictyon Deucalionis F.* 4 *Erichthonius*, 5 *Pandion I.* 6 *Erechtheus*, 7 *Cecrops II.* 8 *Pandion II.* 9 *Ægeus*, 10 *Theſeus*; Vid. *Marmor Arundelianum* ab *Johanne Seldeno* editum ac illuſtratum, & *Johan. Meurſii* de Reg. *Athen.* item Dni *Johannis Marſhami* Chronic. Canon. l. 2. Rectè igitur hoc in loco Ἐριχθόνιος vocatur πρόγονος Ἐρεχθέως, quia *Pandion* erat *Erichthonii* filius, *Pandionis* autem *Erechtheus*: Hic *Erechtheus* uxorem duxit *Praxitheam* (alii legunt *Praſitheam*, alii *Paſitheam* & alii *Phraſitheam*) *Phraſimi* & *Diogeneæ Cephiſi* filiæ filiam, ex quâ filios ſuſcepit *Cecropem*, *Pandionem* & *Metionem*, filias verò Quatuor *Procrin*, *Orithyiam*, *Chthoniam* & *Creuſam*. *Apollodor.* l. 3. c. 14. §. 1. Quanquam alii duas præterea memorent, *Protogeniam* viz. & *Pandoram*; de quibus mox dicturi ſumus. *Joſua Barnes.* V. 270. *Εἰς παρθένους γε χεῖρας*) In manus Virgineas, *i. e. Pandroſi*, *Herſæ* & *Aglauri*, quarum fidei *Minerva* commiſit Ciſtam *Erichthonium* infantem ſerpentibus involutum continentem, de quâ re vide quæ Nos ſupra ad v. 23. & 24. & infra ad v. 1427. *Idem.* V. 271. *Ἐν γραφῇ νομίζεται*) Pulchrè & Honeſtè *Euripides* hic Patriæ ſuæ Decus ſuo more magnificat; quaſi *Athenarum* res Geſtæ apud *Delphos* eſſent depictæ. Unde & *Ioni* tantoperè innoteſcerent. Id autem non ſemel facit in hâc Fabulâ, ut & aliàs ſæpiſſimè: Vid. ſuprà ad v. 262. *Idem.* V. 273. *Ἤκουσα λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς*) De hâc ſororum temerariâ Arculæ apertione & illarum pœnâ ab iratâ *Pallade* inflictâ vid. ad Notam proximè ſequentem. V. 274. *Τοιγὰρ θανοῦσαι σκόπελον ᾕμαξαν πέτρας*) σκόπελον πέτρας pro σκόπελον πετρώδη, vel ſimpliciter pro πέτραν, quæ valdè prærupta & inacceſſa erat; quare nihil ego *Johannis Brodæi* authoritate commoveor, qui caſtigandum vult in πέτραν. Quin hæc *Petra* aliquando Emphaticè Κεκροπία πέτρα vocabatur, ut infrà v. 936. Ἄιστ' οἶσθα, ἔνθα Κεκροπίας πέτρας πρόσβορρον ἄντρον, & ob mirum & præcipitem Deſcenſum & continuationem, in *plurali* numero Μακραὶ πέτραι & abſolute Μακραὶ & πέτραι, de quâ re vid. *Johann. Meurſii* Athen. Attic. l. 2. c. 6. Et ſupra v. 11. De hâc rupe præcipites ſe dabant *Cecropis* filiæ, *Erichthonii* Arculam inſpicere auſæ; ita enim *Pauſanias* Attic. fol. 16. lin. 5. Ὑπὲρ δὲ τῶν Διοσκούρων τὸ ἱερὸν Ἀγλαύρου τέμενός ἐστιν· Ἀγλαύρῳ δὲ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς, Ἕρσῃ καὶ Πανδρόσῳ, δοῦναί φασιν Ἀθηνᾶν Ἐριχθόνιον, καταθεῖσαν ἐς κιβωτὸν, ἀπειπoῦσαν ἐς τὴν παρακαταθήκην μὴ πολυπραγμονεῖν· Πάνδροσον μὲν δὴ λέγουσι πείθεσθαι· τὰς δὲ

δὲ (ἀνέῳξαι γὰρ σφᾶς τὴν κιβωτὸν) μανῆναί τε, ὡς ἰδεῖν τὸν Ἐριχθόνιον, καὶ κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως, ἔνθα ἦν μάλιστα ἀπότομον, αὐτὰς ῥῖψαι. *Joſua Barnes.*

Ἴων. Πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;
Κρέ. Ἔτλη πρὸ γαίας σφάγια παρθένους κτανεῖν.
Ἴων. Σὺ δ' ἐξεσώθης πῶς κασιγνήτων μόνη;
Κρέ. Βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλαις.
Ἴων. Πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα σὸν κρύπτει χθονός;
Κρέ. Πληγαὶ τριαίνης Ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.
Ἴων. Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλημένος;
Κρέ. Τί δ' ἱστορεῖς τόδ'; ὥς μ' ἀνέμνησάς τινος.
Ἴων. Τιμᾷ σφε Πύθιος, ἀστραπαί τε Πύθιαι;
Κρέ. Τιμᾷ, τί μοι; ὡς μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν.
Ἴων. Τί δέ; στυγεῖς σὺ τοῦ θεοῦ τὰ φίλτατα;
Κρέ. Οὐδέν· ξέν', οἶδ' ἄντροισιν αἰσχύνην τινά.
Ἴων. Πόσις δὲ τίς σ' ἔγημ' Ἀθηναίων, γύναι;
Κρέ. Οὐκ ἀστός, ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.
Ἴων. Τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι τινά.
Κρέ. Ξοῦθος, πεφυκὼς Αἰόλου, Διός τ' ἄπο.
Ἴων. Καὶ πῶς ξένος σ' ὢν ἔσχεν οὖσαν ἐγγενῆ;
Κρέ. Εὔβοι' Ἀθήναις ἔστι τις γείτων πόλις.
Ἴων. Ὅροις ὑγροῖσιν, ὡς λέγουσ', ὡρισμένη.
Κρέ. Ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῷ δορί.
Ἴων. Ἐπίκουρος ἐλθών, κᾆτα σὸν γαμεῖ λέχος;
Κρέ. Φερνάς γε πολέμου, καὶ δορὸς λαβὼν γέρας.
Ἴων. Σὺν ἀνδρὶ δ' ἥκεις, ἢ μόνη χρηστήρια;
Κρέ. Σὺν ἀνδρί· σηκοὺς δ' ἐνστρέφει Τροφωνίου.
Ἴων. Πότερα θεατής, ἢ χάριν μαντευμάτων;

Ion. Pater tuus Erechtheus mactavit tuas ſorores?
Cre. Auſus eſt mactare *Virgines* victimas pro patriâ.
Ion. Quomodo verò tu ſola ſororum ſervata es?
Cre. Infans recens-nata matris eram in ulnis.
Ion. Patrem verò tuum veréne hiatus terræ occultat?
Cre. Ictus tridentis Neptuni ipſum perdiderunt.
Ion. Locus verò illic eſt nuncupatus *Macræ*?
Cr. Quid v. interrogas hoc? ut mihi revocaſti in memoriâ quiddã?
Ion. Honorat illum *locum* Pythius, & fulgura Pythia?
Cre. Honorat, Quid *hoc* mihi? Utinã nunquã ibi loc. aſpexiſſem.
Ion. Quid verò? Odiſti tu Deo gratiſſima *loca*?
Cre. Nequaquã: *Sed* hoſp. dedecus quoddã *admiſsũ in illis* ant. ſcio.
Ion. Maritus vero quis te duxit Athenienſium, mulier?
Cre. Non civis, ſed advena ex alienâ terrâ.
Ion. Quis? nobilem aliquem ipſum fuiſſe oportet.
Cre. Xuthus, ab Æolo Joveque genus trahens.
Ion Et quomodo peregrinus exiſtẽs te indigenam exiſtentẽ hab. it?
Cre. Eubœa quædam urbs Athenis eſt vicina.
Ion. Humidis, ut aiunt, limitibus terminata.
Cre. Hanc depopulatus eſt cum Cecropidis communi bello.
Ion. Veniens auxiliator deinde te duxit uxorem?
Cre. Dotem belli, pugnæque præmium accipiens.
Ion. Cum viro autem venis, an ſola, ad hæc oracula?
Cre. Cum viro: *Ille* verò delubrum adiit Trophonii.
Ion. Utrum ſpectator & contemplandi gratiâ, an vaticinii causâ?

V. 277. Πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους) *Democritus* apud *Stobæum* (ita citat *Brodæus*, cùm tamen in *Stobæi* Excerptis non appareat) Ἀθηναῖον περὶ Εὐμολπον τὸν Θρᾳκῶν βασιλέα πόλεμον ἐχόντων, Ἐρεχθεὺς ὁ τῆς Ἀττικῆς βασιλεύων, χρησμὸν ἔλαβεν, ὅτι νικήσει τοὺς ἐχθροὺς, ἐὰν τὴν Πρεσβυτέραν τῶν θυγατέρων Περσεφόνῃ θύσῃ. Περιγενόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας, Πραξιθέᾳ τῇ γυναικὶ τὴν Πυθόχρηστον μαντείαν ἀπήγγειλεν, εἶθ' ἕτοι τὴν κόρην προσσφάξαντες τῆς βωμοῖς ἀνεῖλε, καὶ συμβαλὼν τὸν πόλεμον, ἐγκρατὴς ἐγένετο τῆς νίκης. *Demoſthenes* in Epitaphio, Ἐρεχθέα τὰς αὐτοῦ παῖδας, ἃς Ὑακινθίδας καλοῦσιν, εἰς πρόδηλον θάνατον δόντα ἀναλῶσαι tellis eſt. Cui *M. Tullius* pro *P. Sextio* adhæret, ut paulò poſt videbimus. *Hyacinthiæ* autem cognominatæ ſunt, quòd in pago *Hyacintho* immolatæ tradantur. *J. Brodæus.* V. 278. Ἔτλη πρὸ Γαίας σφάγια Παρθένους κτανεῖν) Harum Sororum Nomina ſupra memoravi, ad v. 267. viz. *Procrin*, *Orithyiam*, *Chthoniam* & *Creuſam*; præter *Protogeniam* & *Pandoram*; & harum quidem *Procris Cephalo Deionei* filio in Matrimonium ceſſit, *Chthonia Butæ Erichthonii* filio juniori, *Creuſa Xutho Æoli* filio; *Orithyia* verò ad *Iliſſum* amnem à *Boreâ* rapta erat. Quare neceſſe eſt, ut Virgines relinquerentur *Protogenia* & *Pandora* tantùm, quæ ultrò ſe jugulandas Patri obtulerunt, in *Bœotio* bello, ob ſalutem Patriæ; unde *Cicero* in Oratione pro *Sextio*, *Mortem etiam quam* Virgines *Athenis*, *Regis Erechthei filiæ*, *pro Patriâ contempſiſſe dicuntur*, *Ego Vir Conſularis*, *tantis rebus geſtis*, *timerem?* Quòd *Virgines* dixit, id *Emphaticè* dictum ſcias, ut & hic *Euripides* παρθένους vocat κατ' ἐξοχὴν, ita enim *Heſychius*, Παρθένοι, τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας οὕτως ἔλεγον, καὶ ἐτίμων. Vid. *Joh. Meurſii* Cecropiæ c. 14. p. 30. *Cæl. Rhodig.* l. 13. c. 7. *Apollodor.* l. 3. c. 14. §. 4. Quòd verò *Heſychius* addit, καὶ ἐτίμων, id Religioſum honorem notat, *Cicero* enim dicit, *Erechtheum cum Filiabus Numinum vice coli.* Et earum Templum Ἑκατόμπεδον vocabatur. *Heſych.* Ἑκατόμπεδον, ναὸς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Παρθένοις κατασκευασθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων. *Joſua Barnes.* V. 280. Νεογνὸν) de hâc voce vid. ſuprà ad v. 31. V. 282. Πληγαὶ τριαίνης Ποντίου σφ' ἀπώλεσαν) *Neptunus Erechtheo* iratus, ob *Eumolpum* filium ſuum, ab eo cæſum, *Tridente* ſuo *Macras* rupes percuſſit, unde *Erechtheus* mari obrutus periit, (ut hoc in loco oſtendit Poeta) eo viz. ipſo in loco, quo *Creuſa* ab *Apolline* fuerat compreſſa. De hoc *Erechthei* interitu ex irâ *Neptuni*, ita *Apollodorus* l. 3. c. 14. §. 4. & 5. Γενομένης δὲ μετὰ σφαγὴν (τῶν παρθένων) τῆς μάχης, Ἐρεχθεὺς μὲν ἀνεῖλεν Εὔμολπον. Ποσειδῶνος δὲ καὶ τὸν Ἐρεχθέα, καὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καταλύσαντος, Κέκροψ ὁ πρεσβύτατος τῶν Ἐρεχθέως παίδων ἐβασίλευσεν. *Joſua Barnes.* V. 283. Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλημένος) De hoc loco vid. ſupra ad v. 13. V. 286. Τιμᾷ; τί μοι; ὡς μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν) Ita *Scaligero* præeunte lego. Olim horrendo errore erat, Τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μή ποτ' ὤφελον σ' εἰσιδεῖν, Metro miſerè luxato, ſenſu prorſus nullo. De quâ tamen re nihil omnino *Stephanus* cum ſuis MSS. Nihil omninò *Canterus* cum ſuis Conjecturis; nè erroris quidem nos admonuit. De aliis, quòd prætermiſerint, non eſt mirum; *Dupor tus* Verſum redundare videns, σφ' ἰδεῖν legebat, ſicut & *Scaliger*; ſecundum autem τιμᾷ, ſolus *Scaliger* in τί μοι vertendum duxit; Σφὲ autem pro αὐτὸν ad *locum* reſpicit, ut verſu præcedenti, τιμᾷ σφε Πύθιος &c. i. e. χῶρον. *Joſua Barnes.* V. 296. Κεκροπίδαις) *Athenienſes* à Primo ſuo Rege *Ægyptio Cecrope*, Κεκροπίδαι dicti ſunt, ut & Ἐρεχθεῖδαι à Sexto Rege *Erechtheo*, denique Θησεῖδαι à *Theſeo*, & Κοδρίδαι à *Codro*, qui ferè præcipuè inter illorum Reges eminebant. Vid. *Stephanum* περὶ πόλεων, in Voce Ἀθῆναι. *Joſua Barnes.* V. 299. Ἥκεις χρηστήρια) εἰς χρηστήρια. Notandum eſt ſæpe apud Optimos Authores Græcos, ἥκω, ἵκω & ἱκάνω, ut alia Verba Motum ad locum ſignificantia, *Accuſativos* ſine *Præpoſitionibus* ſuis æquè habere, ac cum iis; Nec enim εἰς οὐρανὸν ἷκε tantùm dixit *Homerus*, ſed & *Iliad.* α'. v. 317. Κνίση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ. Sic *Heſiod.* Scut. v. 32. Τάχα δ' ἷξε Τυφαόνιον. Sic *Hom.* Odyſſ. γ'. v. 4. Οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος εὐκτίμενον πτολίεθρον, Ἷξον. Hæc verò Ἐλλείψεις προθέσεως Recentioribus Poetis longè uſitatior. Satis ſit hæc ſemel hoc in loco monuiſſe. *Joſua Barnes.* V. 300. Σηκοῖς δ' ἐνστρέφει Τροφωνίου) Olim σηκὸς ſcriptum erat, quæ Lectio ſtare non potuit, niſi ἀνστρέφει pro ἀναστρέφει legeretur: quare *Scaligerum*, *Duportumque* ſequor, qui legunt σηκοῖς δ' ἐνστρέφει. Ut verum autem fatear, mallem ego σηκὸς δ' ἀνστρέφει legere. Judicet Lector. De hoc autem *Trophonio* & *Trophonii* Antro, quod in *Proverbium* abiit, *Niceph. Greg.* in *Syneſ.* de Inſomn. Ἐγένετό τις ἀνὴρ Τροφώνιος ὄνομα, μάντις τὴν τέχνην, ὅστις ὑπὸ κενοδοξίας εἴς τι σπήλαιον ἑαυτὸν ἐμβαλὼν καὶ μεταμορφώσας αὐτὸν, τοῦ βίου ἀπήλλαξεν. Τὸ δὲ σπήλαιον, φασὶ, μαντείας ἀνεδίδου τοῖς εἰσιοῦσι καὶ ἐρωτῶσι ἀεὶ ὕστερον. De loco ita *Strabo* l. 9. in

9. in Bœotiâ fol. 414. Λεβάδεια δ' ἐστὶν, ὅπου Διὸς Τροφωνίου μαντεῖον ἵδρυται, χάσματος ὑπονόμου κατάβασιν ἔχον· καταβαίνει δ' αὐτὸς ὁ χρησμιαζόμενος. Κεῖται δὲ μεταξὺ τοῦ Ἑλικῶνος, καὶ τῆς Χαιρωνείας, Κορωνείας πλησίον. Plura de hoc Antro vide infra ad Notam proximè-ſequentem in fine. *Joſua Barnes.*

Κρέ. Κείνου τε, Φοίβου θ', ἓν θέλουσα μαθεῖν ἔπος.
Ἴων. Καρποῦ δ' ὕπερ γῆς ἥκετ', ἢ παίδων πέρι;
Κρέ. Ἄπαιδές ἐσμεν, χρόνι' ἔχοντ' εὐνήματα.
Ἴων. Οὐδ' ἔτεκες οὐδὲν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος εἶ;
Κρέ. Ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμὴν ἀπαιδίαν.
Ἴων. Ὦ τλῆμον, ὡς τἄλλ' εὐτυχοῦσ', οὐκ εὐτυχεῖς.
Κρέ. Σὺ δ' εἶ τίς; ὥς σου τὴν τεκοῦσαν ὤλβισα.
Ἴων. Τοῦ θεοῦ καλοῦμαι δοῦλος, εἰμί τ', ὦ γύναι.
Κρέ. Ἀνάθημα πόλεως, ἤ τινος πραθεὶς ὕπο;
Ἴων. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, Λοξίου κεκλήμεθα.
Κρέ. Ἡμεῖς σ' ἄρ' αὖθις, ὦ ξέν', ἀντοικτείρομεν.
Ἴων. Ὡς μὴ εἰδόθ', ἥτις μ' ἔτεκεν, ἐξ ὅτου τ' ἔφυν.
Κρέ. Ναοῖσι δ' οἰκεῖς τοῖσδ', ἢ κατὰ στέγας;
Ἴων. Ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ', ἵν' ἂν λάβῃ μ' ὕπνος.
Κρέ. Παῖς δ' ὢν ἀφίκου ναὸν, ἢ νεανίας;
Ἴων. Βρέφος λέγουσιν οἱ δοκοῦντες εἰδέναι.
Κρέ. Καὶ τίς γάλακτί σ' ἐξέθρεψε Δελφίδων;
Ἴων. Οὔπω ποτ' ἔγνων μαστόν· ἣ δ' ἔθρεψέ με.
Κρέ. Τίς, ὦ ταλαίπωρ'; ὡς νοσοῦσ' εὗρον νόσους.
Ἴων. Φοίβου προφῆτις, μητέρ' * ὡς νομίζομεν. *Ἰσ. ἄν.
Κρέ. Εἰς δ' ἄνδρ' ἀφίκου, τίνα τροφὴν κεκτημένος;
Ἴων. Βωμοί μ' ἔφερβον, οὑπιών τ' ἀεὶ ξένος.
Κρέ. Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ', ἥ τις ποτ' ἦν ἄρα.
Ἴων. Ἀδίκημά του γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.
Κρέ. Ἔχεις δὲ βίοτον; εὖ γὰρ ἤσκησαι πέπλοις.
Ἴων. Τοῖς τοῦ θεοῦ κοσμούμεθ', ᾧ δουλεύομεν.
Κρέ. Οὐδ' ᾖξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;
Ἴων. Ἔχω γὰρ οὐδὲν, ὦ γύναι, τεκμήριον.
Κρέ. Φεῦ· Πέπονθέ τις σῇ μητρὶ ταὔτ' ἄλλη γυνή.
Ἴων. Τίς; εἰπὲ· εἴ μοι ξυλλάβοι, χαίροιμεν ἄν.
Κρέ. Ἧς οὕνεκ' ἦλθον δεῦρο, πρὶν πόσιν μολεῖν.
Ἴων. Ποῖόν τι χρῄζουσ', ὡς ὑπουργήσω, γύναι;
Κρέ. Μάντευμα κρυπτὸν δεομένη Φοίβου μαθεῖν.
Ἴων. Λέγοις ἄν· ἡμεῖς δ' ἄλλα προξενήσομεν.
Κρέ. Ἄκουε δὴ τὸν μῦθον· ἀλλ' αἰδούμεθα.
Ἴων. Οὔτ' ἄρα πράξεις οὐδέν· ἀργὸς ἡ θεός.
Κρέ. Φοίβῳ μιγῆναί φασί τινα φίλων ἐμῶν.
Ἴων. Φοίβῳ γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ', ὦ ξένη.
Κρέ. Καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πατρός.
Ἴων. * Οὐκ ἔστιν· ἀνδρὸς ἀδικίαν αἰσχύνεται. * Scal. legit Οὐκ ἔς τιν' ἀνδρὸς, &c.
Κρέ. Οὔ φησιν αὐτή, καὶ πέπονθεν ἄθλια.
Ἴων. Τί χρῆμα δράσασ', εἰ θεῷ συνεζύγη;
Κρέ. Τὸν παῖδ', ὃν ἔτεκεν, ἐξέθηκε δωμάτων.
Ἴων. Ὁ δ' ἐκτεθεὶς παῖς, ποῦ 'στιν; εἰσορᾷ φάος;

Cre. Illiúſque, Phœbique reſponſum unum ſcire cupiens.
Ion. Num pro terræ frugibus veniſtis, an de liberis *Deũ conſulturi*?
Cr. Sine liberis ſumus, quamvis diuturnâ lecti conſuetudine in hab.
Ion. Nec quidquam unquam peperiſti; ſed ſine liberis es?
Cre. Phœbus novit meam ſterilitatem *ejúſque cauſam.*
Ion. O miſera, quæ cæteris *in rebus* cum ſis felix, *in hac* non es felix!
Cre. Tu vero quiſnam es? Ut tuam matrem judico beatam!
Ion. Dei vocor ſervus, & ſum, ô mulier.
Cre. Donariúmne civitatis an ab aliquo venditus?
Ion. Non ſcio, niſi hoc unum, Apollinis vocor.
Cre. Nos igitur ô hoſpes te quoque viciſſim miſeramur.
Ion. Ut qui neſciam, quæ me pepererit, & ex quo natus ſim.
Cre. Habitaſne in iſtis templis, vel in *aliquâ* domo?
Ion. Totũ Dei *templũ eſt* mihi domus, ubi me ſomnus occupârit.
Cre. Puerne exiſtens *in hoc* templum veniſti, an adoleſcens?
Ion. Infantem *veniſſe* dicunt, qui exiſtimant ſe ſcire.
Cre. Quæ verò te lacte enutrivit ex Delphicis?
Ion. Nunquam cognovi mammam: Hæc me aluit.
Cre. Quænam ô ærumnoſe? Ut laborans inveni morbum!
Ion. Phœbi ſacerdos, quam ducimus matrem.
Cre. Veniſti verò ad virilem ætatem cujus educationẽ adeptus?
Ion. Aræ me aluerunt, & ſemper accedens hoſpes.
Cre. Miſera te quæ peperit, quæcunque fuerit tandem.
Ion. Fortaſſe fui probrum alicujus mulieris.
Cre. Habeſne Opes? benè enim ornatus es veſtibus.
Ion. Dei *donis* ornamur, cui ſervimus.
Cr. Non contendiſti ad inquiſitionem, ut invenires *tuos* parẽtes?
Ion. Nullum enim indicium, ô mulier, habeo.
Cre. Heu! Quædam alia mulier paſſa eſt eadem cum tuâ matre.
Ion. Quænam? Dic: ſi me juvaret, lætaremur.
Cre. *Illa*; cujus cauſâ veni huc, priuſquam accedat maritus.
Ion. Quamnam *rem* cupiens, ut *tibi*, mulier, inſerviam?
Cre. Oraculum occultum ex Phœbo cupiens cognoſcere.
Ion. Dic. Nos enim cætera procurabimus.
Cre. Audi jam *meum* ſermonem; ſed nos pudet *hæc dicere.*
Ion. Ergo nihil ages. Hæc Dea *verecundia eſt* inutilis.
Cre. Quædam mea amica dicit ſe concubuiſſe cum Phœbo.
Ion. An mulier compreſſa eſſet à deo? nè dixeris, ô hoſpes.
Cre. Et puerum peperit Deo clam patre.
Ion. Non eſt: humanæ *enim* culpæ pudet *Deam.*
Cre. *Imò* quod inquit ipſa, id etiam eſt paſſa.
Ion. Quid poſtea fecit, ſiquidem deo juncta fuit?
Cre. Filium quem peperit, expoſuit foras.
Ion. Hic filius expoſitus ubi *eſt*? aſpicitne *ſolis* lucem?

V. 303. Κείνου τε Φοίβου θ' ἓν θέλουσα μαθεῖν ἔπος) Prudentiores homines, nè fortè Sacerdotum dolis caperentur, non unum modò, ſed duo ſimul, aut plura Oracula conſulebant; ut Veritatem à pluribus confirmatam haberent, aut ex multorum diſcrepantiâ falſa evincerent ſingula. Ita *Crœſus* apud *Herodotum*, tentatis non paucis, *Delphicum* prætulit. *Demoſthenes* tamen & hoc Oraculum φιλιππίζειν dixit; & Exemplum habemus Sacerdotis & ipſius Oraculi Donariis corrupti apud *Herodotum* l. 5. c. 63. de *Piſiſtratidis.* Item l. 6. Editionis *Stephan.* p. 404. De *Trophonii* autem ſpecu hoc quoque notandum, Fuiſſe ibidem Fontem unum, qui diceretur Λήθη, cujus aquam haurirent Deſcenſuri, ut omnium, quæ ante vidiſſent, obliviſcerentur; item alium, qui Μνημοσύνη vocabatur; ut hauſtâ indè aquâ, omnium recordarentur, quæ viſuri erant. Vid. *Cel. Rhodigin.* l. 20. c. 10. ad finem. *J. Barnes.* V. 313. Ὡς μὴ εἰδόθ') Eſt συνίζησις duarum longarum ſyllabarum, de quâ *Euſtathius* in illud *Homeri* Iliad. ε. v. 349. Ἢ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις; Sic *Helen.* v. 929. Τά τ' ὄντα, καὶ μὴ, τὰ δὲ δίκαια μὴ εἰδέναι. In quem locum vide quæ Nos. *Ibid.* Ἐξ ὅτου) ἐξ ὅτινος. Vid. Supplic. v. 847. V. 316. Ἀφίκου ναὸν) εἰς ναόν· Vide ſuprà ad v. 209. V. 319. Οὔ πω ποτ') Syllabam πω *Miltonus* & *Duportus* ad Verſûs commodum addidêre, feliciùs, ut mihi videtur, quàm *Scaligeri* vocem τινα. V. 321. Οὑπιών) ὁ ἐπιών. V. 324. Τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ', ἥτις ποτ' ἦν ἄρα) *Scaliger* legit, Τάλαινά γ' ἄρα σ' ἡ τεκοῦσ', ἥτις ποτ' ἦν. V. 325. Ἀδίκημά του) τοῦ pro τινός. V. 337. Ἀργὸς ἡ θεός) Ἡ Αἰδὼς δηλονότι. Κατὰ τὸ Ὁμηρικόν. Αἰδὼς οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ. V. 340. Λάθρα πατρὸς) Λάθρη *Homero*, ideóque ultimam habet longam, Nec ἰῶτα habet ſubſcriptum. Cum Caſu autem legitur, ut *Clam* Latinè, dicimus enim *Clam* abſolutè & *Clam* Patre. Sic ſuprà v. 14. Ἀγνῶς πατρί· quanquam alii volunt ibi ἀγνὼς, ut ſit Nomen. *J. Barnes.* V. 341. Οὐκ ἔστιν·) *Scaliger* ἔς τιν'. Non benè, ut mihi videtur. *Idem.*

Κρέ. Οὐκ

Κρέ. Οὐκ οἶδεν οὐδείς· ταῦτα καὶ μαντεύομαι.
Ἴων. Εἰ δ' οὐκέτ' ἔστι, τίνι τρόπῳ διεφθάρη;
Κρέ. Θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.
Ἴων. Ποίῳ τόδ' ἔγνω χρωμένη τεκμηρίῳ;
Κρέ. Ἐλθοῦσ', ἵν' αὐτὸν ἐξέθηκ', οὐχ ηὗρ' ἔτι.
Ἴων. Ἦν δὲ σταλαγμὸς ἐν στίβῳ τις αἵματος;
Κρέ. Οὔ φησι· καίτοι πόλλ' ἐπεστράφη πέδον.
Ἴων. Χρόνος δὲ τίς τῷ παιδὶ διαπεπραγμένῳ;
Κρέ. Σοὶ ταυτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον.
Ἴων. Ἀδικεῖ νιν ὁ θεός· ἡ τεκοῦσα δ' ἀθλία.
Κρέ. Οὔκουν ἔτ' ἄλλον ὕστερον τίκτει γόνον.
Ἴων. Τί δ', εἰ λάθρα νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;
Κρέ. Τὰ κοινὰ χαίρων, οὐ δίκαια δρᾷ, μόνος.
Ἴων. Οἴμοι· προσῳδὸς ἡ τύχη τῷ 'μῷ πάθει.
Κρέ. Καὶ σ', ὦ ξέν', οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν.
Ἴων. Καὶ μή γ' ἐπ' οἶκτον μ' ἐξάγῃ, οὗ λελήσμεθα.
Κρέ. Σιγῶ· πέραινε δ' ὧν σ' ἀνιστορῶ πέρι.
Ἴων. Οἶσθ' οὖν, ὃ κάμνει τοῦ λόγου μάλιστά σοι;
Κρέ. Τί δ' οὐκ ἐκείνῃ τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;
Ἴων. Πῶς ὁ θεὸς, ὃ λαθεῖν βούλεται, μαντεύσεται;
Κρέ. Εἴπερ καθίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.
Ἴων. Αἰσχύνεται τὸ πρᾶγμα, μὴ 'ξέλεγχέ νιν.
Κρέ. Ἀλγύνεται δέ γ' ἡ παθοῦσα τῇ τύχῃ.
Ἴων. Οὐκ ἔστιν, ὅστις σοι προφητεύσει τάδε.
Ἐν τοῖς γὰρ αὐτοῦ δώμασιν κακὸς φανεὶς
Φοῖβος, δικαίως τὸν θεμιστεύοντά σοι
Δράσειεν ἄν τι πῆμ'· ἀπαλλάσσου, γύναι.
" Τῷ γὰρ θεῷ τἀναντί' οὐ μαντευτέον.
" Εἰς γὰρ τοσοῦτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἄν,
" Εἰ τοὺς θεοὺς ἄκοντας ἐκπονήσομεν
" Φράζειν, ἃ μὴ θέλουσιν, ἢ προβωμίοις
" Σφαγαῖσι μήλων ἢ δι' οἰωνῶν πτεροῖς.
" * Ἃ ἂν γὰρ βίᾳ σπεύδωμεν ἀκόντων θεῶν, * Vid. v. 380. ἃ δ' ἄν.
" Ἀνόνητα κεκτήμεσθα τἀγάθ', ὦ γύναι·
" Ἃ δ' ἂν διδῶσ' ἑκόντες, ὠφελούμεθα.
Χο. " Πολλαί γε πολλοῖς εἰσι συμφοραὶ βροτῶν·
" Μορφαὶ δὲ διαφέρουσιν. ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς
" Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπων βίῳ.
Κρέ. Ὦ Φοῖβε, κἀκεῖ, κἀνθάδ' οὐ δίκαιος εἶ
Εἰς τὴν ἀποῦσαν, ἧς πάρεισιν οἱ λόγοι.
Σύ γ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν.
Οὔθ' ἱστορούσῃ μητρὶ, μάντις ὢν, ἐρεῖς.
Ὡς εἰ μὲν οὐκέτ' ἔστιν, ὀγκωθῇ τάφῳ·
Εἰ δ' ἔστιν, ἔλθῃ μητρὸς εἰς ὄψιν ποτέ.
Ἀλλ' ὡς ἐᾶν χρὴ ταῦτά γ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ

Cre. Nemo ſcit: & ob hæc *ipſa* oraculum conſulo.
Ion. Si igitur non ampliùs ſupereſt, quomodo periit?
Cre. Putat beſtias interfeciſſe illum miſerum.
Ion. Quonam indicio utens cognovit hoc?
Cre. Cum veniſſet eò, ubi eum expoſuerat, non invenit iterum.
Ion. Erantne aliquæ ſtillæ ſanguinis in viâ?
Cre. Negat *ſe quicquam vidiſſe*, quâvis diligenter cónderat ſolum.
Ion. Quod vero tempus *eſt* interfecto puero?
Cre. Haberet eandem menſuram ætatis, quam tu, ſi viveret.
Ion. Injuriâ afficit *eam* Deus: mater verò *eſt* miſera.
Cre. Nunquam in poſterum gignet aliam ſobolem.
Ion. Quid verò ſi furtim ſublatum Phœbus ipſum alat?
Cre. Gaudens de re communi ſolus, non facit juſtè.
Ion. Heu! congruam fortunam meæ calamitati.
Cre. Et te, ô hoſpes, exiſtimo matrem miſeram deſiderare.
Ion. Ne me ducas ad dolorem, cujus obliti ſumus.
Cre. Taceo: pertexe verò *illa* de quibus interrogo te.
Ion. Scisne igitur, quæ pars tuæ orationis laboret maxime?
Cre. Quid verò non languet illi miſeræ?
Ion. Quomodo Deus, quod latere cupit, oraculo deteget?
Cre. Si quidem inſidet communi tripodi Græciæ.
Ion. Pudet eum hujus rei, ne exquire ab ipſo.
Cre. Quæ verò paſſa eſt *Dei concubitum*, ob hanc fortunâ dolet.
Ion. Non eſt, qui tibi vaticinetur iſta.
In ſuo enim templo accuſatus tanquam turpis
Phœbus, juſtè eum, qui oracula tibi redderet,
Afficeret aliquo malo. *Quamobrem hinc* diſcede, mulier.
" Non enim dicenda *ſunt* Deo contraria.
" Eo enim dementiæ veniremus,
" Si deos invitos cogere vellemus
" Dicere quæ nolunt, aut ante aram factis
" Mactationibus ovium, aut per auguria avium.
" Si enim vi *rem* urgeamus invitis Diis,
" Poſſidemus inutilia bona, ô mulier:
" Quæ verò volentes dederint, *illis* juvamur.
Ch. " Multæ profectò ſunt multorum mortalium calamitates.
" Formæ verò *ipſarũ inter ſe* differunt. Unam verò felicitatem
" Vix unquam inveniet aliquis *in* hominum vitâ.
Cre. O Phœbe, & illic, & hic non juſtus es
In illam abſentem, cujus adſunt ſermones.
Tu enim non ſervâſti tuum *filium*, quem oportebat à te ſervari.
Nec interroganti matri, vates exiſtens, dices *quod cupit*.
Ut ſi quidem non ſupereſt ampliùs; tumuletur ſepulcro:
Si verò vivit, veniat matris in conſpectum tandem.
Sed & ſic omittere hæc decet, ſi à Deo

V. 348. Θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν) Hic ἐλπίζω ſimpliciter pro νομίζω, & προσδοκῶ, ut *Moſch.* Idyll. 4. v. 54. — πάντων γὰρ ὀϊζυρώτατα τέκνα Γείνασθαί σε θεῷ τι καὶ αἰνέει ἐλπίζομαι. Sic *Heſiod.* Ἔργ. v. 271. Ἀλλὰ τά γ' οὔπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέραυνον. *Moſchopulus*, ἐλπίζω, ἀντὶ τοῦ νομίζω. Vid. quæ Nos ſuprà ad *Supplic.* v. 790. & ad *Helen.* v. 1539. V. 354. Σοὶ ταυτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον) Hunc locum videtur *Virgilius* reſpicere *Æn.* l. 3. v. 490. *Et nunc æquali tecum pubeſceret ævo.* Ἥβης μέτρον, Pubertatis flos, *Heſiod.* Ἔργ. v. 131. Ἀλλ' ὅτ' ἂν ἡβήσειε καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο. *Theogn.* v. 1115. Ἥβης μέτρον ἔχοιμι. *Homer.* Iliad. λ. v. 225. Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον. *Euſtath.* Δῆλον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον, περιφραστικῶς ἔστι τοῦ ἥβησεν. V. 357. Τί δ' εἰ λάθρα νιν) λάθρα pro λαθραίως. Vid. ſupra ad v. 340. V. 378. Ἃ ἂν γὰρ) Ita legendum pro ἃ ἄν, *Stephano*, *Cantero*, *Scaligero*, comprobantibus; & ipſo etiam Poetâ paulo poſt, ἃ δ' ἄν, quæ verba huic loco opponuntur, ut ſit hic Senſus & Ordo, ἃ γὰρ ἡμεῖς ἂν ζητῶμεν ἀκόντων θεῶν, ἀνόνητα μὲν ἀγαθὰ κεκτήμεθα· ἃ δ' ἂν οἱ θεοὶ διδῶσιν ἑκόντες, ἐξ αὐτῶν ὠφελούμεθα. Σπεύδω autem quòd ſit μεταβατικὸν aliquando, probavimus ad *Iphigen.* Taur. v. 1352. & *Supplic.* v. 161. Vid. *Hen. Stephan.* Annot. in hunc locum. Ἀκόντων, pro ἀεκόντων, ideoque priorem producit. *Joſua Barnes.* V. 379. Ἀνόνητα) Ita pro ἄκοντα *Henricus Stephanus*, rectè legebat. V. 381. Πολλαί γε πολλοῖς &c.) Ita vertit *Hugo Grotius*, *Multæ Miſeriæ Genus in Humanum incidunt, Varia videri: Nec reperta eſt hactenùs Vita ulla, cujus perpetim felix tenor.* V. 386. Σύ γ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν) Hic Verſus παλιλλογισμὸς eſt, ut *Medeæ.* v. 476. Ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι. Et *Iphigen.* Taur. v. 765. Τὸ σῶμα σώσας, τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί. Et v. 784. Ἄρτεμις ἔσωσέ μ', ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ. V. 390. Ἀλλ' ὡς ἐᾶν χρὴ ταῦτά γ') Olim Verſus miſerè laborabat, legebatur enim Ἀλλ' ἐᾶν χρὴ τάδ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ. *Canterus* nihil opis tulit, nè notavit quidem. *Scaliger* notavit, ſed nihil auxilii dedit; *Dupertus* legit Ἀλλ' ὣν ἐᾶν μοι χρὴ τάδε &c. *Joſua Barnes.*

Κωλυς-

Κωλυόμεσθα μὴ μαθεῖν, ἃ βούλομαι.
Ἀλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν
… τόνδε, τὰς Τροφωνίου
… λόγους
… χύνην λάβω,
… ὁ λόγος,
… λίσσομεν.
" Τὰ γὰρ γυναικῶν … πρὸς ἄρσενας,
" Κἀν ταῖς κακαῖσιν αἱ … αθαὶ μεμιγμέναι,
" Μισούμεθ'· οὕτω δυστυχεῖς πεφύκαμεν.
Ξου. Πρῶτον μὲν ὁ θεὸς, τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων
Λαβὼν ἀπαρχὰς, χαιρέτω, σύ τ', ὦ γύναι.
Μῶν χρόνιος ἐλθών σ' ἐξέπληξ' ὀρρωδίᾳ;
Κρέ. Οὐδέν γ'· ἀφίκου δ' εἰς μέριμναν· ἀλλά μοι
Λέξον, τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις,
Παίδων ὅπως νῷν σπέρμα συγκραθήσεται.
Ξου. Οὐκ ἠξίωσε τοῦ θεοῦ προλαμβάνειν
Μαντεύμαθ'· ἓν γοῦν εἶπεν, οὐκ ἄπαιδά με
Πρὸς οἶκον ἥξειν, οὐδὲ σ' ἐκ χρηστηρίων.
Κρέ. Ὦ * πότνια Φοίβου μῆτερ, εἰ γὰρ αἰσίως *al. [illegible]
Ἔλθοιμεν· ἅ τε νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν,
Ἐς παῖδα τὸν σὸν μεταπέσοι βελτίονα.
Ξου. Ἔσται τάδ'· ἀλλὰ τίς προφητεύει θεοῦ;
Ἴων. Ἡμεῖς τά γ' ἔξω· τῶν ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,
Οἳ πλησίον θάσσουσι τρίποδος, ὦ ξένε,
Δελφῶν ἀριστῆς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος.
Ξου. Καλῶς· ἔχω δὴ πάνθ', ὅσων ἐχρῄζομεν·
Στείχοιμ' ἂν εἴσω· καὶ γὰρ, ὡς ἐγὼ κλύω,
Χρηστήριον πέπτωκε τοῖς ἐπήλυσι
Κοινὸν πρὸ ναοῦ· βουλόμεσθ' ἐν ἡμέρᾳ
Τῇδ', αἰσία γὰρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα.
Σὺ δ' ἀμφὶ βωμοὺς, ὦ γύναι, δαφνηφόρους
Λαβοῦσα κλῶνας, εὐτέκνους εὔχου θεοῖς,
Χρησμούς μ' ἐνεγκεῖν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
Κρέ. Ἔσται τάδ', ἔσται. Λοξίας δ' ἐὰν θέλῃ
Νῦν ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβεῖν ἁμαρτίας,
Ἅπας μὲν οὐ γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος,
Ὅσον δὲ χρῄζει, θεὸς γάρ ἐστι, δέξομαι.
Ἴων. Τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸν θεὸν
Κρυπτοῖσιν αἰεὶ λοιδοροῦσ' αἰνίσσεται;
Ἤ τοι φυγοῦσα γῆς ὕπερ μαντεύεται;
Ἢ καί τι σιγῶσ', ὧν σιωπᾶσθαι χρεών;
Ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως τί μοι
Μέλει; * προσήκει τ' οὐδέν· ἀλλὰ χρυσέαις *al. προσῆκει μ' οὐδέν.
Προχόοισιν, ἐλθὼν εἰς ἀπορραντήρια,
Δρόσον καθήσω. Νουθετητέος δέ μοι

Prohibemur cognoſcere, quæ volumus.
Sed ô hoſpes (video enim generoſum maritum
Xuthum, propè accedentem hunc Trophonii jam
Relicto Antro) dictos ſermones
Taceto apud maritum, ne quod probrum ſuſcipiam,
Curioſe tractans arcana, & efferatur ſermo
Non *ita*, ut nos eum explicavimus.
" Conditio enim mulierum miſera *eſt* apud viros:
" Nam bonæ etiam inter malas mixtæ
" Odio habemur: adeò miſeræ ſumus.
Xu. Primum quidem Deus, qui meorum alloquiorum
Accipit primitias, ſalvus ſit, túque, ô uxor, *deinde ſalve*.
Num ſerò reverſus te conſternavi pavore?
Cre. Non; ſed in ſolicitudinem veniſti: ſed mihi
Dic quodnam oraculum ex Trophonii ſpecu feras,
Et quomodo nobis ſemen liberorum ſucceder.
Xu. Non voluit antevertere Dei
Oraculum: unum tantùm dixit, me non ſine liberis
Domum rediturum eſſe, neque etiam te ab oraculis.
Cre. O veneranda Phœbi mater, utinam feliciter
Venerimus *huc*: utinam noſtra commercia, quæ antea fuerunt,
Cadant meliora apud filium tuum.
Xu. Fient hæc. Sed quis eſt *hic* propheta Dei?
Ion. Nos quidē *ea curamus* quæ *ſūt* ext. *temp.* Interiora v. alii curant,
Qui propè tripodem ſedent, hoſpes,
Optimates Delphorum, quos legit ſors.
Xu. Rectè *dixiſti*. Habeo igitur omnia, quæ cupiebamus.
Ibo *igitur* intrò. Etenim, ut ego audio,
Per ſortem cecidit advenis oraculum
Commune ante templum: volumus die
Hâc (ſacra enim *eſt*) dei capere oracula,
Tu verò circa aras, ô mulier, laureos
Accipiens ramos, pete à Diis, ut prole-felix
Oraculum ego referam ex templo Apollinis.
Cre. Erunt hæc, erunt: ſi velit autem Apollo
Nunc ſaltem priora ſanare peccata,
Non totus quidem erga nos erit amicus:
Quantum verò vult (eſt enim Deus) accipiam.
Ion. Quid verò verbis hæc hoſpita in Deum
Tectis ſemper convicia jactans obſcure ſignificat?
An exulans pro patriâ conſulit oraculum:
An etiam tacens aliquid eorum, quæ taceri convenit?
Sed filia hæc Erechthei quid mihi
Curæ eſt? & * *quid me* attingit *ſolum Atticum*? quin aureis
Guttorniis profectus ad aſperſoria, * *vel* nihil ad me attinet.
Aſperginem emittam. Sed caſtigandus mihi

V. 392. Ἀλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ &c.) Senſus Verborum & ordo eſt talis, Ἀλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν, Ξοῦθον, πέλας δὴ τόνδε, τὰς Τροφωνίου θαλάμας λιπόντα, σὺ [illegible] τοὺς λόγους σίγα, [illegible] ἐξένεγκον πρὸς ἄνδρα &c. In quem Senſum & *Latinam* Verſionem emendavi. *Joſ. Barnes.* V. 393. Τὰς Τροφωνίου λιπόντα θαλάμας) De *Trophonii* Antro vide quæ Nos ſuprà [illegible] v. 300. Quod θαλάμη autem Antrum ſignificet & propriè Animalis Bruti, vid. ad *Phœniſſ.* v. 938. *Bacch.* v. 561. & *Cyclop.* v. 57. *Joſua Barnes.* V. 395. Διακονοῦσα) τὸ ᾱ in Διακονοῦσα producitur, quia leniùs ſcribitur διηκονοῦσα, ſic *Cyclop.* v. 31. Κύκλωπι δεσπότῃ ἀνοσίῳ διάκονος. *Idem.* V. 401. Πρῶτον μὲν ὁ θεὸς) Cùm prius eſſet ſcriptum πρῶτον μὲν θεὸς *Scaliger* & *Duport.* legebant, πρῶτον θεὸς μὲν, leviſſimâ, fateor, flexione; ſed ὁ, qui ob Emphaſin deſideratur, excidiſſe videtur; quare id reſtituendum duxi. *Joſua Barnes.* V. 405. Ἐκ Τροφωνίου) Ναοῦ, vel χρηστηρίου, eleganter ſubauditur *Latinis* quoque *Ædes*, cùm *Jovis* aut *Apollinis* dicunt. *Terentius*, ubi ad *Dianæ* veneris. *Cicero* pro *Cluentio*, ſicut in ſtatuis inauratis, quas poſuit ad *Juturnæ*. Ad ea vero quæ de *Trophonii* antro diximus ſupra ad v. 300. Adde etiam *Luciani* Dialogum, *Menippi*, *Amphilochi* & *Trophonii*. *Joh. Brodæus.* V. 415. Τρίποδος, ὦ ξένε) Quùm antehac excidiſſet ὦ, *Scaliger* legebat τοῦ τρίποδος, ut Verſum ſic ſanaret, qui meliùs cum ὦ ſtabit; & *Duportus* ita legit. *Joſ. Barnes.* V. 419. Χρηστήριον πέπτωκε) Tempus appetit, quo *Pythia* Advenis reſpondeat. Neque enim ſemper Dabat, neque Diebus nefaſtis. Quare Poeta mox ait, βουλόμεσθ' ἐν ἡμέρᾳ τῇδ', αἰσία γὰρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα. Hinc *Plutarch.* in *Alexandro*, Βουλόμενος δὲ τῷ θεῷ χρήσασθαι περὶ τῆς στρατείας, ἦλθεν εἰς Δελφοὺς, καὶ κατὰ τύχην ἡμερῶν ἀποφράδων οὐσῶν, ἐν αἷς οὐ νενόμισται θεμιστεύειν. *J. Barnes.* V. 421. Τῇδ', αἰσία γὰρ) *Pythia* certis diebus, præcipuè Feſtis, Reſponſa dare ſolebat. Vid. ad Notam præcedentem. V. 434. Μέλει; προσήκει τ' οὐδέν) Apud *Juſtinum Martyrem* in Opuſculo περὶ Μοναρχίας citantem hos Verſus p. 169. legitur pro προσήκει τ' οὐδὲν, προσῆκει μ' οὐδέν. Quæ certè Lectio convenit cum eo, quod præceſſit, τί μοι μέλει; *Henricus Stephanus.*

Φοῖβος.

Φοῖβος, τί παρθένους βίᾳ γαμῶν,
Προδίδωσι παῖδας ἐκτεκνούμενος λάθρα
Θνήσκοντας. ἀμέλει μὴ σύ γ'· ἀλλ' ἐπεὶ κρατεῖς,
"Ἀρετὰς δίωκε. Καὶ γὰρ ὅστις ἂν βροτῶν
"Κακὸς πεφύκῃ, ζημιοῦσιν οἱ Θεοί.
Πῶς οὖν δίκαιον, τοὺς νόμους ὑμᾶς βροτοῖς
Γράψαντας, αὐτοὺς * ἀνομίαν ὀφλισκάνειν; *Stob. ἀδικίας.
Εἰ δ', οὐ γὰρ ἔσται, τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι,
Δίκας βιαίων δώσετ' ἀνθρώποις γάμων,
Σὺ, καὶ Ποσειδῶν, Ζεύς θ', ὃς οὐρανοῦ κρατεῖ,
Ναοὺς τίνοντες ἀδικίας κενώσετε.
Τὰς ἡδονὰς γὰρ τῆς προμηθίας πάρος
Σπεύδοντες, ἀδικεῖτ'. οὐκέτ' ἀνθρώπους κακοὺς
Λέγειν δίκαιον, εἰ τὰ τῶν Θεῶν κακὰ
Μιμούμεθ', ἀλλὰ τοὺς διδάσκοντας τάδε.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Σὲ τὰν ὠδίνων λοχίαν,
2 Εἰλείθυιαν, καὶ ἐμὰν
3 Ἀθάναν ἱκετεύω,
4 Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευ-
5 θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
6 Κορυφᾶς Διός. ὦ πότνια Νίκα,
7 Μόλε Πύθιον οἶκον,
8 Ὀλύμπου χρυσέων θαλάμων
9 Πταμένα πρὸς ἀγυιὰς,
10 Φοιβήϊος ἔνθα γᾶ,
11 Μεσόμφαλος ἑστία,
12 Παρὰ χορευομένῳ τρίποδι
13 Μαντεύματα κραίνει.
14 Σὺ, καὶ παῖς Λατογενὴς,
15 Δύο θεαὶ, δύο παρθένοι,
16 Κασίγνηται σεμναὶ τοῦ Φοίβου

Phœbus, quâ mente virgines per vim comprimens,
Prodat liberos *ex illis* ſuſcipiens clam, *&* *deſerat*
Morientes. Ne utiq; tu hæc facias, ſed quando *rerum* es dominus,
" Cole virtutem. Etenim quiſquis mortalium
" Improbus eſt, *illum* dii puniunt.
Quomodo igitur æquum *eſt* vos, qui leges mortalibus
Scripſiſtis, ipſos injuſtitiæ reos eſſe?
Si enim (non erit tamen) ſed utar ſequenti *ſermone*,
Jus dabitis hominibus violenti congreſſûs,
Tu, & Neptunus, & Jupiter, qui in cælo dominatur;
Templa exhaurietis ſtupra *veſtra* pecuniis redimentes.
Voluptates enim ante modeſtiam
Studioſè ponentes, injuſtè facitis. Non amplius homines
Accuſare juſtum *eſt*, ſi Deorum vitia
Imitemur; ſed *Deos*, qui docent hæc, *æquum eſt accuſare*.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Te partuum obſtetricem,
2 Ilithyiam, meâmque
3 Minervam obſecro,
4 Quæ à prudenti Titane Vulcano,
5 Obſtetricata es in ſummis
6 Verticibus Jovis, ô veneranda Victoria, i.e. *Pallas*,
7 Veni ad Pythicam domum,
8 Olympi ex aureis thalamis
9 Volitans ad plateas,
10 Ubi Phœbeia tellus,
11 Domus in terræ medio ſita,
12 Numine-afflato tripode
15 Oracula perfecta reddit.
14 Tu, & Latonæ filia *Diana*,
15 Duæ deæ, duæ virgines,
16 Caſtæ ſorores Phœbi,

V. 438. Προδίδωσι παῖδας ἐκτεκνούμενος λάθρα) Cùm olim τεκνούμενος eſſet ſcriptum, *Hugo Grotius* præfixit ἐ, ut Verſus fulciretur, *H. Stephanus* καὶ legit, ut & *Scaliger*, ſed tum quoque προδιδοὺς τι legendum: meliùs *Canterus* cum *Juſtino Martyre* legit ἐκτεκνούμενος. Quem videſis *Novar. Lection.* l. 5. c. xi. *Joſua Barnes.* V. 439. Ἀμέλει μὴ σύ γ'.) Ἀμέλει, ἐπίρρημα βεβαιωτικὸν, οἷα δήπου, πάντως, δηλαδή, Vide *Heſychium*, *Phavorinum* & *Euſtathium* fol. 1407. lin. 12. *Apollinem* autem alloquitur *Ion.* Poteſt & legi θνήσκοντας ἀμελεῖ, i. e. ὑπερορᾷ. De hoc loco, ut Gentilium Deorum Vitia Malorum Hominum Excuſatio & æmulatio fuerint, vid. *Exemplum* in *Eunucho Terentianâ* Act. 3. Scen. v. *Cyprianum* Epiſtolâ 2. Deos ſuos, quos venerantur, imitantur. Fiunt Miſeris & Religioſa delicta. Vid. *Hugonem Grotium* de Veritate *Chriſtianæ* Religionis l. 4. Ebrioſus *Bacchus*, Mulieroſus *Hercules*, impius in Fratrem *Romulus*, in Patrem *Jupiter* &c. & Annotata in locum. *J. Barnes.* V. 440. Καὶ γὰρ ὅστις ἂν βροτῶν κακὸς πεφύκῃ) Ita *Juſtini* exemplar emendatiùs legit, cùm olim in noſtris pro ἂν legebatur ὢν, & πεφύκει pro πεφύκῃ. Vid. *Gul. Canteri* Novar. Lection. l. 4. c. xi. ad finem. *J. Barnes.* V. 443. Ἀνομίαν) *Stobæus* legit ἀδικίας, ſed puto per errorem, eò quod ea vox quarto abhinc verſu occurrat. V. 444. Τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι) Cùm λογισμῷ olim malè aderat, Verſuique & Senſui nocivum, ex Veteribus Codicibus & *Juſtini* exemplari reſtituit nobis *Henricus Stephanus* λόγῳ. monétque legi apud *Juſtinum* κεχρήσομαι. Certè λόγῳ, neceſſe eſt, legamus. Ita quoque *Scaliger* legit. *J. Barnes.* V. 445. Δίκας βιαίων δώσετ') Δίκας δώσετε ἀνθρώποις, Jus reddere ſuſtinebitis hominibus; Hic ſenſus loci, Εἰ δὲ ὑμεῖς (οὐ γὰρ ἔσται τι τοιοῦτον, ὅμως ἐγὼ λόγῳ χρήσομαι) δίκας δώσετε καὶ ὑποσχήσετε τοῖς ἀνθρώποις, ναοὺς ὑμετέρους πάντων τῶν θησαυρῶν ἐκκενώσετε τίνοντες χρήμασι, ὡς ἄνθρωποι ποιεῖν εἰώθασιν. Et in hunc ſenſum, quem Nemo hactenùs Interpretum vidit, *Latinam* Verſionem emendavi. *J. Barnes.* V. 447. Ναοὺς τίνοντες) Quod τίνω Communem habet priorem ſyllabam, ſuprà probavimus ad *Iphigen.* Taur. v. 339. Δίκας τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς. Nec *Euripides* ſolus hoc facit, Nam & *Æſchylus* Agamem. v. 1591. Χερὸς πατρῴας ἐκτίνοντα μηχανάς. *J. Barnes.* V. 453. Εἰλείθυιαν καὶ ἐμὰν) Ita cum *Duperto* lego pro τε ἐμὰν, apertè enim Poeta diſtinguit inter *Lucinam*, i. e. *Dianam* & ſuam, *i. e. Athenienſem Minervam*, v. 465. Σὺ καὶ παῖς Λατογενὴς, δύο θεαὶ, δύο παρθένοι, quare *Brodæus* ſomniat, cùm dicit, *Hic Euripides Dianam eandem cum Minervâ credit.* Joſua Barnes. V. 455. Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευθεῖσαν) *Vulcanum* deſignat, qui *Jovis* Cerebro laboranti aureâ ſecuri obſtetricabat; neque Προμηθεῖ hic eſt nomen proprium ſed appellativum, ut in *Latinâ* verſione nunc emendatum dedimus, Προμηθεὺς autem dicitur, ut πολύφρων & πολύμητις *Homeri*, ob Peritiam in Arte Fabrili, & quia Ferrum igni primus emollitum elaboravit. Nota eſt Fabula de *Vulcano Jovi* obſtetricante ex *Luciano* & aliis. *Joſ. Barnes.* V. 457. Ὦ πότνια Νίκα) Colebatur (inquit *Cælius Rhodiginus* Antiqu. Lection. l. 14. c. 18.) *Athenis Minervæ* Νίκης ſimulacrum ἄπτερον, *i. e.* ſine Alis, habens in Dextrâ Malum Punicum, in ſiniſtrâ Galeam; quod in primò de Acropoli *Heliodorus* ſcribit. Locum reſpexit Vir magnæ Lectionis *Harpocrationis*, Νίκης ξόανον ἄπτερον, ἔχον μὲν ἐν τῇ δεξιᾷ ῥοιὰν, ἐν δὲ τῇ εὐωνύμῳ κράνος, ἐτιμᾶτο. ὅτι δὲ ἐτιμᾶτο παρ' Ἀθηναίοις, δεδήλωκεν Ἡλιόδωρος ὁ Περιηγητὴς, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ἀκροπόλεως. Vide plura de hâc re apud *Johannem Meurſium* Cecropiæ c. 8. *Joſua Barnes.* V. 462. Μεσόμφαλος ἑστία) De *Delphis* Umbilico Orbis, vide quæ Nos ſuprà ad v. 223. V. 463. Παρὰ χορευομένῳ τρίποδι) Modus Oracula edendi, & ex Tripode Vaticinandi à *Longino* petendus, περὶ Ὕψους, Editio *Tan. Fabri* p. 33. Καὶ τὴν Πυθίαν λόγος ἔχει Τρίποδι πλησιάζουσαν, ἔνθα ῥῆγμά ἐστι γῆς ἀναπνέον, ὥς φασιν, ἀτμὸν ἔνθεον αὐτόθεν, καὶ ἐγκύμονα τῆς δαιμονίου καθισταμένην δυνάμεως, παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν. Huc adde, *Lucian.* Bis

Accuſ. fol. 743. Ἔνθα ἂν ἡ Πρόμαντις πιοῦσα τοῦ ἱεροῦ νάματος, καὶ μασησαμένη τῆς Δάφνης, καὶ τὸν Τρίποδα διασεισαμένη, καλεῖν παρεῖναι, δοκοῦν χρὴ αὐτίκα μάλα παρεστάναι (viz. τὸν Θεὸν) συνιέντα τοὺς χρησμούς. Iſaac Tzetzes in Lycophron. Φασὶν, ὅτι ἐν τῷ Τρίποδι χάσμα ἦν μέγα, ὅθεν τὰ μαντευόμενα, ὥσπερ ἐκ τοῦ ᾅδου ἀνήρχοντο, ἀφ' ὧν ὁ Ἀπόλλων ἐχρησμῴδει. *Joſua Barnes.*

17 Ἱκετεύσατε δ', ὦ κόραι,
18 Τὸ παλαιὸν Ἐρεχθέως
19 Γένος εὐτεκνίας χρονίου καθαροῖς
20 Μαντεύμασι κῦρσαι.

Ἀντιστροφή.

" 1 * Ὑπερβαλλούσας γὰρ ἔχει (* *Duport.* ὑπερβαλλούσας)
" 2 Θνατοῖς εὐδαιμονίας,
" 3 Ἀκίνητος ἀφορμά,
" 4 Τέκνων, οἷς ἂν καρποτρόφοι
" 5 Λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
" 6 Πατρίοισι νεάνιδες ἧβαι·
" 7 Διαδέκτορα πλοῦτον
" 8 Ὡς ἕξοντές γ' ἐκ πατέρων
" 9 Ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις.
" 10 Ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς,
" 11 Σύν τ' εὐτυχίαις φίλον,
" 12 * Δορί τε γᾷ πατρίᾳ φέρει (* *Dup.* δόρυ)
" 13 Σωτήριον ἀλκάν.
14 Ἐμοὶ μὲν πλούτου τε πάρος,
15 Βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν
16 Τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.
17 Τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ
" 18 Βίον· ᾧ τε δοκεῖ, ψέγω.
" 19 Μετὰ δὲ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς
" 20 Εὔπαιδος ἐχοίμαν.

Ἐπῳδός.

1 Ὦ Πανὸς θακήματα, καὶ
2 Παραυλίζουσα πέτρα,
3 Μυχοὶ δυσὶ μακραῖς,
4 Ἵνα χορὸς στείβουσι ποδοῖν
5 * Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι, (* al. Ἀγλαύρου.)
6 Στάδια χλοερὰ πρὸ Παλλάδος ναῶν,
7 Συρίγγων ὑπ' αἰόλας
8 Ἰαχᾶς * ὕμνων, (* al. ὕμνοις.)
9 Ὅταν αὐλείοις συρίζῃς,
10 Ὦ Πάν, τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
11 Ἵνα τεκοῦσά τις
12 Παρθένος, ὦ μελέα, βρέφος Φοίβῳ

17 Supplicate jam, ô virgines,
18 Ut antiquum Erechthei
19 Genus felicem prolem tandem puris
20 Oraculis conſequatur.

Antiſtrophe.

" 1 Eximias enim præbet
" 2 Mortalibus fœlicitates
" 3 Certa ſpes *firmáq; præſidium*
" 4 Liberorum, quibus nutrita-frugibus
" 5 Fulget in thalamis
" 6 Patriis florida juventus:
" 7 Hæreditarias divitias
" 8 Quòd à parentibus ſint habituri, *quas*
" 9 Aliis [illegible] liberos, *poſteriſque ſuos tranſmittant.*
" 10 Præſidium enim *liberi ſunt parentibus*, in malis *adverſisq; rebus*,
" 11 Et in ſecundis rebus jucundum *ſunt ſolatium*,
" 12 Armiſque ſolo patrio fert *filiorum virtus*
" 13 Salutarem opem.
14 Mihi quidem & divitiis,
15 Et regiis thalamis præferantur
16 Educationes domeſticæ bonorum liberorum.
" 17 Odi verò orbam
" 18 Vitam: & ſi cui placet, *hunc* reprehendo.
" 19 Cum mediocribus verò facultatibus vitam
" 20 Prole-felicem habeam.

Epodus.

1 O ſedes Panis, &
2 Vicina petra
3 Seceſſus *Macrarum* Rupium
3 Ubi choreas ducunt pedibus
5 *Aglauri* triplices puellæ,
6 *Per* viridia ſtadia *pratáque*, ante Palladis templa,
7 Fiſtularum, *i.e. fiſtulis luſorum*, ad varios
8 Modos hymnorum:
9 Quando ſtabularibus fiſtulâ-canis,
10 O Pan, tuis in antris,
11 Ubi quem peperit quædam
12 Virgo (ô miſera) infantem Phœbo,

V. 472. Ὑπερβαλλούσας γὰρ ἔχει θνατοῖς εὐδαιμονίας, ἀκίνητος ἀφορμὰ τέκνων) Hunc locum de Laude Prolis egregium ſanè *Hugo Grotius* in *Excerptis* eleganti *Latino* Carmine donavit. Huc refer *Joh. Stobæi* Florileg. Titulũ LXXV. ὅτι καλὸν τὸ ἔχειν παῖδας. Item *Tobiæ Magiri* Polymnemon in Titulo *Liberi*, ubi *Liberos habere bonum*. Item Pſal. 127 v. 3. Ἰδοὺ, ἡ κληρονομία Κυρίου, υἱοὶ, ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστρός· Ὡσεὶ βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοί· Adeas, ſi libet, *Apollinarii* & *Duporti* Metricas Verſiones loci. Nos aliò properamus. *J. Barnes.* V. 477. Νεάνιδες ἧβαι) ἤγουν νεαρίαι ἡβῶντες, ὅθεν καὶ ἕξοντες διὰ τὸ πρὸς τὸ Σημαινόμενον. *J. Barnes.* V. 478. Διαδέκτορα πλοῦτον) τὸν ἐκ διαδοχῆς παρεχόμενον. V. 481. Ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς) Huc refer illud *Pſalm.* 127. v. 5. De multorum Liberorum Parentibus, Μακάριος, ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν· Οὐ καταισχυνθήσονται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις. *Euripides* igitur Mares Liberos Columnas Familiàs vocat, *Iphigen.* Taur. v. 57. Στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες. Et *Cicero* pro *Cluentio* Filium vocat *Spem Parentis, Memoriam Nominis, Subſidium Generis, Hæredem Familiæ, Deſignatum Reip. Civem. Idem.* V. 488. Τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ βίον) Huc refer illud *Poſidippi* Πύρωνος, ἄπαις βίος. *Idem.* V. 492. Ὦ Πανὸς θακήματα) Ad *Macras* reſpicit, ubi *Panis* Spelunca, Adytum & Ara, ut infra v. 936. Οἶδα Κεκροπίας πέτρας, Πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν; Οἶδ' ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, καὶ βωμοὶ πέλας. Vid. etiam ſupra ad v. 8. Quin Rupes, & Montium Culmina, atque Antra, ferè *Pani* ſacra ſemper habita. Hinc illud *Antholog.* l. 2. Πανὶ φιλοσπήλυγγι καὶ οὐρεσιφοιτάσι Νύμφαις. Hinc κρημνοβάτης, ὀρειφοίτης, & πετροβάτης, &c. *Panis* Epitheta paſſim leguntur. Quin & *Oppianus* Halieut. l. 2. Κωρύκιον illum vocat, ab Antro *Corycio* in monte *Parnaſſi*, in quo ſimul cum *Baccho* & *Nymphis* colebatur, Πανὶ δὲ Κωρυκίῳ βυθίην ἐπιδαίτιον ἄγρην. Hinc *Pauſanias* Phocic. fol. 349. lin. 30. De Antro *Corycio* loquens, Ἱερὸν δ' αὐτὸ οἱ περὶ τὸν Παρνασσὸν Κωρυκίων τε εἶναι Νυμφῶν καὶ Πανὸς μάλιστα ἥγηνται. Vid. quæ Nos de *Corycio* Antro ad *Bacch.* v. 559. *Joſua Barnes.* V. 494. Μυχοὶ δυσὶ μακραῖς) *Henricus Stephanus*, pro δυσὶ legebat δυοὶ ex Codice Vetuſto, puto legendum τοῖσι Μακραῖς, ut in principio ſuperioris Notæ, viz. ad v. 492. Nihil enim δυσὶ loci hic habet. *J. Barnes.* V. 496. Ἀγραύλου) *Scalig.* Ἀγλαύρου legit. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 23. V. 497. Στάδια) κατὰ στάδια. V. 499. Ὕμνων) *Henricus Stephanus* ex Veteri Codice ὕμνοις legit & ſequi vult συρίζεις· Ego ὕμνων retineo & ab Ἰαχᾶς regi puto. V. 500. Αὐλείοις) Ita pro αὐλίοις ſcribo; *Scaliger* ita quoque legendum monet, & concordat cum ἄντροις.

13 Πτηνοῖς ἐξώρισεν θοίναν,
14 Θηρσί τε φοινίαν
15 Δαῖτα πικρῶν γάμων
16 Ὕβριν· οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν οὔτε λόγοις
17 Φάτιν ἄϊον, εὐτυχίας μετέχειν
18 Θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

13 Expoſuit epulum volucribus,
14 Et feris cruentam
15 Dapem, ob amari connubii
16 Probrum. Nec inter radios textorios, nec *inter* ſermones
17 Famam audivi, *nunquam audivi*, felicitatis eſſe participes
18 Liberos à Diis *ex ſtupro ſuſceptos, datóſque* mortalibus.

V. 507. Οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτ' ἐπὶ λόγοις) Non in Picturis, ubi Hiſtoriæ effinguntur, obſervavi, neque fando audivi, Deorum Filios ſolidâ felicitate frui: nam & *Hercules* & *Theſeus* & *Caſtor* & *Pollux* multis laboribus exercitati miſere tandem periêre. Κερκὶς autem, Radius textorius, pro ipſo opere texto ponitur; ita *Euripidis* ſcholium alibi. Κερκὶς τὸ ὕφασμα ἐνταῦθα· ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. Κερκὶς γὰρ κυρίως ὁ ἄτρακτος, ἐν ᾧ ὑφαίνουσιν. Vel οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν, οὔτ' ἐπὶ λόγοις φάτιν ἄϊον, ἤγουν, οὔτε ποτὲ ἐπὶ ταῖς κερκίσιν οὔσαι καὶ ἐργαζόμεναι, ὅπερ ἡδέως αἱ γυναῖκες συλλαλοῦσιν ἀλλήλαις &c. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

XUthus *ex Oraculi adytis regreſſus*, Ionem *primò illi occurrentem ex* Apollinis *reſponſo ut Filium ſalutat. Hàc re inopinatâ ac novâ, planéque, ut videbatur, abſurdâ, commotus* Ion, *iſtam ſalutationem reſpuit; errorémque putat ex oraculo perperàm intellecto natum. Tandem verò poſt multas altercationes Patrem illum agnoſcit, & optata ei permittit oſcula.* Xuthus Ionem *ut filium ſuum blandè tractat, eumque* Athenas *ad regnum & ampliſſimas opes invitat.* Ion *illuc ſe conferre nolens, elegantiſſimâ oratione probat, ſe longè vitam, humilem, quietam, otioſam, periculis & moleſtiis carentem, præferre Principum & Regum Divitiis & invidioſæ Felicitati.* Xuthus Ionem *ad Natalium celebrationem & epulas publicas, quas ipſius nomine inſtructurus erat, deducit.* Chorus *Dominæ* Creuſæ *miſertus, calamitates, quas ex novâ hac ſobole ſuperinductâ profluxuras videt, abominatur,* Xuthique *perfidiam deteſtatur.*

ΙΩΝ, ΞΟΥΘΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Τροχαῖοι.

Ιων. Πρόσπολοι γυναῖκες, αἳ τῶνδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων
Θυοδόκων φρούρημ' ἔχουσαι δεσπότην φυλάσσετε,
Ἐκλέλοιπ' ἤδη τὸν ἱερὸν τρίποδα, καὶ χρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱστορῶν ἀπαιδίαν;
Χο. Ἐν δόμοις ἐστ', ὦ ξέν'· οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.
Ὡς δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος, τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν
Δοῦπον· ἐξιόντα τ' ἤδη δεσπότην ὁρᾶν πάρα.
Ξου. Ὦ τέκνον, χαῖρ'· ἡ γὰρ ἀρχὴ τοῦ λόγου πρέπουσά μοι.
Ι. Χαίρομεν· σὺ δ' εὖ φρόνει γε, καὶ δύ' ὄντ' εὖ πράξομεν.
Ξ. Δὸς χερὸς φίλημά μοι σῆς, σώματός τ' ἀμφὶ πτυχάς.
Ι. Εὖ φρονεῖς μὲν, ἤ σ' ἔμηνε θεοῦ τις, ὦ ξένε, βλάβη;
Ξου. Σωφρονῶ, τὰ φίλταθ' εὑρὼν, εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.
Ι. Παῦε· μὴ ψαύσας, τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ῥήξῃς χερί.
Ξου. Ἅψομαι· κοὐ ῥυσιάζω· τἀμὰ δ' εὑρίσκω φίλα.
Ιω. Οὐκ ἀπαλλάξῃ, πρὶν εἴσω τόξα πνευμόνων λαβεῖν;
Ξ. Ὡς τί δὴ φεύγεις ἐμὲ σαυτοῦ γνωρίσας τὰ φίλτατα;
Ι. Οὐ φιλῶ φρενοῦν ἀμούσους, καὶ μεμηνότας ξένους.
Ξ. Κτεῖνε, καὶ πίμπρη· πατρὸς γὰρ, ἢν κτάνῃς, ἔσῃ φονεύς.
Ι. Ποῦ δέ μοι πατὴρ σύ; ταῦτ' οὖν οὐ γέλως κλύειν ἐμοί;
Ξ. Οὐ τρέχων ὁ μῦθος ἄν σοι τἀμὰ σημήνειεν ἄν;
Ι. Καὶ τί μοι λέξεις; Ξ. πατὴρ σός εἰμι, καὶ σὺ παῖς ἐμός.
Ι. Τίς λέγει τάδ'; Ξ. ὅς σ' ἔθρεψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.
Ι. Μαρτυρεῖς σαυτῷ. Ξ. τὰ τοῦ θεοῦ μαθὼν χρηστήρια.
Ι. Ἐσφάλης αἴνιγμ' ἀκούσας. Ξ. οὐκ ἄρ' ὀρθ' ἀκούομεν;
Ι. Ὁ δὲ λόγος τίς ἐστι Φοίβου; Ξ. τὸν συναντήσαντά μοι.
Ι. Τίνα συνάντησιν; Ξ. δόμων τῶνδ' ἐξιόντι τοῦ θεοῦ.

Ion. Ancillæ, quæ circa baſim hujus templi
Sacri cuſtodiam habentes dominum *Xuthum* obſervatis,
Reliquitne jam ſacrum tripodem & oraculum
Xuthus? an manet in ſacello interrogans de orbitate?
Ch. Intus eſt, ô hoſpes, nondum egreſſus eſt ex hâc domo.
Sed tanquam jam egrediatur, harum portarum audimus
Strepitum: atque adeò exeuntem jam dominum videre licet.
Xu. O fili, ſalve: nam hoc exordium loquendi mihi convenit.
I. Salvi ſum? & tu ſanus ſis, & duo exiſt. *i. e. ambo* proſp. utêur fort.
Xu. Da manûs tuæ mihi oſculum, & complexum corporis.
Ion. Sanusne es, an, ô hoſpes, vertit te in furoré aliqua Dei noxa?
Xu. Sanus ſum, chariſſima nactus, ſi amplecti cupio.
Ion. Deſine. Ne *me* contrectans, Dei coronas rumpas manu.
Xu. Contrect. neq; pignus capio: invenio. n. q. mihi eſt chariſſimum.
I. Non recedes à *me* priuſquã intra pulmões *tuos meas* ſagit. recipias?
Xu. Quare vero fugis me, cùm agnoſcas tua chariſſima?
Ion. Non amo ad ſanitatem revocare ineptos & inſanos hoſpites.
X. Interfice, & crema: patris enĩ tu, ſi *me* occideris, eris interfector.
I. Quomodo v. tu mihi pater es? hoc igitur an nõ ridẽdũ mihi auditu?
Xu. Nonne velox oratio poterit ſignificare tibi meas *res?*
I. Et quid mihi dict. es? *X.* Ego ſum tuus pater, & tu meus filius.
Ion. Quis dixit hæc? *Xu.* Apollo, qui te aluit meum exiſtentem.
I. Dicis tibi ipſi teſtimoniũ. *X.* Imò v. Dei cognitis oraculis *hæc dico*.
Ion. Deceptus es audito ænigmate. *Xu.* Annon rectè audivimus?
Ion. Quis igitur fuit ſermo Phœbi? *X.* Eum qui obviã mihi veniſſet.
Ion. Quo occurſu? *Xu.* Exeunti ex hoc templo Dei.

V. 516. Πάρα) πάρεστι. V. 520. Εὖ φρονεῖς) *Scaliger* legit Οὐ φρονεῖς, non ſi mihi credis, æquè bene; eſt enim Interrogativè poſitum, Μῶν ſubaudito. V. 521. Εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι) *Henricus Stephanus* & *Canterus* & *Scaliger* pro φυγεῖν, quod malè obtinebat hactenus, φιλεῖν ſubſtituendũ probant. Vid. *Canteri* Novar. Lection. l. 2. c. 21. V. 523. Ῥυσιάζω) Vid. infrà v. 1406. à ῥύσιον Pignus. V. 524. Εἴσω τόξα πνευμόνων λαβεῖν) εἴσω πνευμόνων, id eſt, εἰς πνεύμονας. Τόξα in hoc loco, non *Arcum*, ſed Sagittas. Ita *Heſych.* Τόξον, κυρίως αὐτὸ τόξον. δηλοῖ δὲ καὶ τὴν τοξικὴν ἐμπειρίαν, καὶ αὐτὰ τὰ βέλη. *Joſua Barnes.* V. 226. Οὐ φιλῶ) Cùm olim ἐφείλω ſcriptum, quod per Verſum ſtare nequibat, *Scaliger* legendum monuit, οὐ φιλῶ, rectè quidem. *Senſus* enim eſt, tu interrogas me quare te fugiam; ego *non amo* rationes dare inſanis & rationis expertibus. *J. Barnes.* V. 529. Οὐ τρέχων &c.) De duplici ἂν vide quæ Nos ad *Helen.* v. 954. V. 532. Μαρτυρεῖς σαυτῷ) D. *Johan.* c. 8. v. 13. Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. *Joſua Barnes.*

I. Συγ-

Ι. Συμφορᾶς τίνος κυρήσας; Ξ. παῖδ' ἐμὸν πεφυκέναι.
Ι. Σὸν γεγῶτ', ἢ δῶρον ἄλλως; Ξ. δῶρον ὄντα σ' ἐξ ἐμοῦ.
Ι. Πρῶτα δῆτ' ἐμοὶ ξυνάπτεις πόδα σόν; Ξ. οὐκ ἄλλῳ, τέκνον.
Ι. Ἡ τύχη πόθεν ποθ' ἥκει; Ξ. δύο μίαν θαυμάζομεν.
Ι. Ἐκ τίνος δέ σοι πέφυκα μητρός; Ξ. οὐκ ἔχω φράσαι.
Ι. Οὐδὲ Φοῖβος εἶπε; Ξ. τερφθεὶς τοῦτο, κεῖν' οὐκ ἠρόμην.
Ι. Γῆς ἄρ' ἐκπέφυκα μητρός. Ξ. οὐ πέδον τίκτει τέκνα.
Ι. Πῶς ἂν οὖν εἴην σός; Ξ. οὐκ οἶδ', ἀναφέρω δ' εἰς τὸν θεόν.
Ι. Φέρε λόγων ἀψώμεθ' ἄλλων. Ξ. ταῦτ' ἄμεινον, ὦ τέκνον.
Ι. Ἦλθες εἰς νόθον τι λέκτρον; Ξ. μωρίᾳ γε τοῦ νέου.
Ι. Πρὶν κόρην λαβεῖν Ἐρεχθέως; Ξ. οὐ γὰρ ὕστερόν γέ πω.
Ι. Ἆρα δῆτ' ἐκεῖ μ' ἔφυσας; Ξ. τῷ χρόνῳ γε συντρέχει.
Ι. Κᾆτα πῶς ἀφικόμεσθα δεῦρ'; Ξ. ταῦτ' ἀμηχανῶ.
Ι. Διὰ μακρᾶς ἐλθὼν κελεύθου; Ξ. τοῦτο κἄμ' ἀπαιολεῖ.
Ι. Πυθίαν δ' ἦλθες πέτραν πρίν; Ξ. εἰς φανάς γε Βακχίου.
Ι. Προξένων δ' ἔν του κατέσχες; Ξ. ὅς με Δελφίσιν κόραις.
Ι. Ἐθίασεν σ', ἢ πῶς τάδ' αὐδᾷς; Ξ. Μαινάσιν τε Βακχίου.
Ι. Ἔμφρον', ἢ κάτοινον ὄντα; Ξ. Βακχίου πρὸς ἡδοναῖς.
Ι. Τοῦτ' ἐκεῖ νῷν ἐσπάρημεν. Ξ. ὁ πότμος σ' ἐξεῦρεν, τέκνον.
Ι. Πῶς δ' ἀφικόμεσθα ναούς; Ξ. ἔκβολον κόρης ἴσως.
Ι. Ἐκπεφεύγαμεν τὸ δοῦλον. Ξ. πατέρα νῦν δέχου, τέκνον.
Ι. Τῷ θεῷ γοῦν οὐκ ἀπιστεῖν εἰκός. Ξ. εὖ φρονεῖς ἄρα.
Ι. Καὶ τί βουλόμεσθά γ' ἄλλο; Ξ. νῦν ὁρᾷς, ἃ χρή σ' ὁρᾶν.
Ι. Ἦ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς; Ξ. * ἢ σοί γε γίνεται. * Scal. ἃ.
Ι. Ἦ θίγω δῆθ', οἵ μ' ἔφυσαν; Ξ. πειθόμενός γε τῷ θεῷ.
Ι. Χαῖρέ μοι, πάτερ. Ξ. φίλον γε φθέγμ' ἐδεξάμην τόδε.
Ι. Ἡμέρα θ' ἡ νῦν παροῦσα. Ξ. μακάριόν γ' ἔθηκέ με.
Ι. Ὦ φίλη μῆτερ, πότ' ἄρα καὶ σὸν ὄψομαι δέμας;
Νῦν ποθῶ σε μᾶλλον, ἢ πρίν, ἥτις εἶ ποτ', εἰσιδεῖν.
Ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἡμεῖς δ' οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.

Ἴαμβοι.

Χο. Κοιναὶ μὲν ἡμῖν δωμάτων εὐπραξίαι·
Ὅμως δὲ καὶ δέσποιναν εἰς τέκν' εὐτυχεῖν
Ἐβουλόμην ἄν, τούς τ' Ἐρεχθέως δόμους.

Ξο. Ὦ τέκνον, εἰς μὲν σὴν ἀνεύρεσιν θεὸς
Ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοί τε σέ·
Σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' εὗρες, οὐκ εἰδὼς πάρος.
Ὃ δ' ᾖξας ὀρθῶς, τοῦτο κἄμ' ἔχει πόθος,

Ion. Quid futurum ut illi accidat? *Xu.* Meum esse filium.
I. Ex te natū, an don.al.*datū,i.e.a-dopt.X.* Donū & tamē nat.ex me.
I. Primū ergo mihi conj.pedē tuū? *In me pr.inci. X.* Nō alt. ô fili.
I. Undenam venit hæc fortuna? *X.* Uterq; miramur eādē *fortunam.*
I. Age: ex quâ verò matre tibi natus sum? *X.* Dicere non possum.
I. Neque Phœbus dixit? *X.* Delectatus hoc illud non interrogavi.
I. Ex terrâ igitur matre sum natus. *X.* Terra non gignit liberos.
I. Quomodo igitur essem tuus? *X.* Nescio, ad deum autem refero.
Ion. Age attingamus alios sermones. *X.* Hoc *erit* melius, ô fili.
I. Venistine in illegitimum aliquē thorum? *X.* Stultitiâ juventutis.
I. Priusquā duceres filiā Erechthei? *X.* Non enim postea unquam.
Ion. An igitur tunc me genuisti? *X.* Convenit tempus.
I. Quomodo verò huc venimus? *X.* Ob hæc inops consilii hæreo.
I. Per longum profectus iter? *X.* Et hoc me incertū animi facit.
I. Venistine prius ad Pythiam *oraculi* rupem? *X.* Ad festa Bacchi.
I. Ad quā v. *domū* hospitū divertisti? *X. Illius*, qui me Delp. puel. is.
I. Initiavit te, aut quomodo hæc dicis? *X.* Mænadibusque Bacchi.
I. Sobrium, an ebrium existentem? *Xu.* Bacchi captum voluptate.
I. Sec. hoc, *q. refers*, illic tūc sati sumus. *X.* Fatum te invenit, ô fili.
I. Quom. v. ven. ad hæc templa. *X.* Fortasse *infans* expositus à puel.
I. Effug. jg. servitutē, *nec servi sum ?appelland. X.* Patr. nūc susc. ô fili.
I. Non convenit igitur nō obsequi deo. *X.* Rectè profectò sentis.
I. Quid igitur præterea vol. aliud? *X.* Nūc vides q. cōvenit te videre.
I. Quàm Jovis filii filium *me* esse? *X.* Quod tibi quidem accidit.
I. An igitur attingam illos, qui me genuerunt? *X.* Obtemperans deo.
I. Salve mihi, ô pater. *X.* Gratam certè cōpellationē hanc accipio.
Ion. Et hodierna dies. *X.* Beatum me fecit.
Ion. O chara mater, nunquid aliquando tuum aspiciam corpus?
Nūc magis cupio te videre, quàm antea, quæcunque tandem sis:
Sed fortasse mortua es, & nos *te juvare* nihil possumus.

Chorus.

Communes quidem nobis *sunt* domorum fœlicitates:
Tamen etiam dominam prole fœlicem esse
Optârim, & Erechthei familiam.

Xu. O fili, de tuâ inventione deus
Rem rectè perfecit, & junxit te mihi:
Tuque vicissim charissima invenisti, nesciens antea.
Ad quod autē & tu incitatus es, *ad hoc ipsū* me quoq; fert desideriū,

V. 542. Πέδον) τὸ ἔδαφος propriè, nunc γῆ. Ita vox *Latina* solum. Ut *Philosophus* loquitur hic, non ut Poeta; quis enim nescit Poetarum Fabulas de Terræ filiis? & *propriè* loquitur de Humani generis ortu, qui ex terrâ haud nascitur; *figuratè* enim Plantæ & Arbores & etiam Animalia nonnulla ex Terrâ oriuntur; & soboles illius sunt. V. 545. Μωρίᾳ γε τοῦ νέου) Τὸ νέον, i. e. ἡ νεότης. Sic *Andromach.* v. 183. Κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον, ἔν τε τῷ νέῳ τὸ μὴ δίκαιον. Vid. ibid. v. 603. *J. Barnes.* V. 547. Συντρέχει) Mallem ita legere, quàm συντρέχειν, quod & MS. habere dicit *H. Stephanus*: πρᾶγμα autem intelligitur. V. 549. Ἀπαιολεῖ) ἀπατᾷ, ἐκπλήσσει, ab αἰόλος, ἀπαιολᾷ quoque legitur. Vid. *Hesych.* in ἀπαιολᾷ &c. V. 550. Φανάς γε Βακχίου) Bacchi Orgiis interfui, quæ facibus accensis Noctu agitari mos erat. *Lycophron.* Δαίμων ὁ Βάκχος φαγάλης φανήτης (de Baccho) *Tzetzes* in locum, Φανῆτης δὲ λέγεται, ἀπὸ τῶν διὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἐπιτελουμένων τότε μυστηρίων. *Aristophan.* in Nebulis, Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων πέτραν σὺν πεύκαις σελαγεῖ, Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων. Ex *Brodæi* Notis. Vid. quæ Nos ad *Rhes.* v. 943. *J. Barnes.* V. 552. Ἐθίασέν σ', ἢ πῶς τάδ' αὐδᾷς) *Scaliger* legit ἐθίασε, quasi à θιασίζω, quod tamen an extet dubito; θιασεύομαι agnosco: puto ego θιάζω pro θυάζω legi alicubi, unde θίασος, certè *Hesych.* θίασον, χόρευον à θιάζω: ἐθίασεν autem ν' addito scripsi ob Versum. Θίασος quid vid. *Phœniss.* v. 802. & *Bacch.* v. 56. *Josua Barnes.* *Ibid.* Μαινάσιν τε Βακχίου) *Bacchis*, *Liberi* Patri *Mænadibus*, quæ & *Thyades* & *Lenæ* & *Bassarides* & *Mimallones* dictæ. Quod autem *Bacchi* Orgia *Delphis* aliquando celebrarentur, ostendit Poeta ad *Bacch.* v. 306. Ἔτ' αὐτὸν ὄψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις Πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα, Βάλλοντα καὶ σείοντα βακχεῖον κλάδον. Hinc *Aristoph.* Scholiast. Βάκχαις Δελφίσι, ταῖς τὴν Δελφικὴν χώραν κατοικούσαις. *Pausan.* Phocicis, fol. 319. lin. 17. Αἱ δὲ Θυιάδες, γυναῖκες μέν εἰσιν Ἀττικαί· φοιτῶσαι δὲ εἰς τὸν Παρνασσὸν παρὰ ἔτος, αὐταί τε καὶ αἱ γυναῖκες Δελφῶν ἄγουσιν ὄργια Διονύσῳ. Plura ex *Brodæi* Notis. V. 553. Κάτοινον) Licet immeritò ab *H. Stephano* rejectum, nos hic retinemus, quùm & verbum sit *Euripidæum* & κάτοχον non æquè versui congruat; quicquid ille, frustrà in hâc parte. *Josua Barnes.* 554. Τοῦτο) κατὰ τοῦτο, ὃ νῦν λέγεις, ἐκεῖ ἐσπαρήθημεν. V. 559. Ἦ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς) Non hic, ut *Brodæus* ait, *Apollo* intelligitur (nondum enim novit *Ion*, se *Apollinis* filium esse) sed *Xuthus*, *Æoli* filius, qui erat *Jovis*; quem *Xuthum* suum Patrem *Ion* jam putabat. *Scaliger* benè ἃ pro ἢ legit; sed nec ἢ malè aderat. *J. Barnes.* V. 565. Οὐδὲν ἂν δυναίμεθα) Nos ἂν ob Versum inseruimus; At Codex *Heinsio-Scaligerianus* legendum monet in margine, οὐδὲν [illegible] δυναίμεθα, scribendum autem erat etiam sic δυναίμεθα. *Josua Barnes.* V. 570. Ἔκρανε) aliàs ἔκρανεν, sed non æquè benè; est enim ἔκρανε, pro ἔκρηνε, à κραίνω, *Aoristi* primi, cum penultimâ longa, ut & συνῆψε. Καὶ συνῆψ' ἐμοί τε σε, ὑγιὲς καί τέ σε συνῆψεν ἐμοί· Καὶ enim simul cum τε frequenter apud Poetas. Ita bis *Homerus* in unico versu, *Odyss.* ξ. v. 465. Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν. *Josua Barnes.* V. 572. Ὃ δ' ᾖξας) *Scaliger* in Margine ponit εἴκω, quasi ᾖξας inde duceretur; ego potiùs ab ἀΐσσω deducam; unde & ᾖξα pro ἦιξα, vid. *Phœniss.* v. 1388. Hic autem loci sensus, εἰς ὃ δὲ σὺ μὲν ὀρθῶς ἦιξας, δηλονότι ζητήσεως, περὶ τῆς σῆς μητρός, κατὰ τὸ ἄνω, Ὦ φίλη μῆτερ, πότ' ἄρα καὶ σὸν ὄψομαι δέμας, Νῦν ποθῶ σε μᾶλλον, ἢ πρὶν &c.

Τοῦτο καὶ ἐμὲ ἔχει ὁ πόθος δηλονότι, τὴν σὴν μητέρα ἀνευρεῖν. Ἄλλως, τοῦτο, εἰς ὃ σὺ ἥξας, καὶ ἐμὲ ἔχει πόθος δηλονότι. Adeò πόθος per *Appoſitionem* additur τῷ τοῦτο. Aliàs τοῦδε, pro τοῦτο legendum, ut illi pro τούτῳ. Vel denique εἰς τοῦτο, ut ſit, ὃ σὺ μεθ᾽ ἡμῶν τινος ζητεῖς, (τοῦτο γὰρ τὸ ἥξας σημαίνει) εἰς τοῦτο καὶ ἐμὲ πόθος ἔχει. *Joſua Barnes.*

Ὅπως σύ τ᾽, ὦ παῖ, μητέρ᾽ εὑρήσεις σέθεν,
Ἐγώ τε, ὁποίας μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
Χρόνῳ δὲ δόντες ταῦτ᾽, ἴσως εὕροιμεν ἄν.
Ἀλλ᾽ ἐκλιπὼν θεοῦ δάπεδ᾽, ἀλητείαν τε σὴν,
Εἰς τὰς Ἀθήνας στεῖχε κοινόφρων πατρί,
Οὗ σ᾽ ὄλβιον μὲν σκῆπτρον * ἀναμένει πατρὸς, * al. ἀναμένει.
Πολὺς δὲ πλοῦτος· οὐδὲ θάτερον νοσῶν
Δυοῖν, κεκλήσῃ δυσγενὴς, πένης θ᾽ ἅμα,
Ἀλλ᾽ εὐγενής τε, καὶ πολυκτήμων βίου.
Σιγᾷς; τί πρὸς γῆν ὄμμα σὸν βαλὼν ἔχεις;
Εἰς φροντίδας δ᾽ ἀπῆλθες· ἐκ δὲ χαρμονῆς
Πάλιν μεταστὰς, δεῖμα προσβάλλεις πατρί.
Ιων. “ Οὐ ταυτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων,
“ Πρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ᾽ ὁρωμένων.
Ἐγὼ δὲ, τὴν μὲν συμφορὰν ἀσπάζομαι,
Πατέρα σ᾽ ἀνευρών. ὧν δὲ γιγνώσκω πέρι,
Ἄκουσον· εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας
Κλεινὰς Ἀθήνας, οὐκ ἐπείσακτον γένος,
Ἵν᾽ ἐσπεσοῦμαι δύο νόσω κεκτημένος,
Πατρός τ᾽ ἐπακτοῦ, καὐτὸς ὢν νοθαγενής.
Καὶ τοῦτ᾽ ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν ὢν,
Μηδὲν καὶ οὐδὲν ἐνθάδ᾽ ὢν κεκλήσομαι.
“ Ἢν δ᾽ εἰς τὸ πρῶτον πόλιος ὁρμηθεὶς ζυγὸν
“ Ζητῶ τις εἶναι, τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο
“ Μισησόμεσθα. λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα.
“ Ὅσοι δὲ χρηστοὶ, δυνάμενοί τ᾽ εἶναι σοφοὶ,
“ Σιγῶσι, κοὐ σπεύδουσιν εἰς τὰ πράγματα,
“ Γέλωτ᾽ ἐν αὐτοῖς, μωρίαν τε λήψομαι,
“ Οὐχ ἡσυχάζων ἐν πόλει ψόφου πλέᾳ.
“ Τῶν δ᾽ αὖ λογίων τε, χρωμένων τε τῇ πόλει
“ Εἰς ἀξίωμα βὰς, πλέον φρουρήσομαι
“ Ψήφοισιν. οὕτω γὰρ τάδ᾽, ὦ πάτερ, φιλεῖ,
“ Οἳ τὰς πόλεις ἔχουσι, κἀξιώματα,
“ Τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.
Ἐλθὼν δ᾽ ἐς οἶκον ἀλλότριον ἔπηλυς ὢν,
Γυναῖκά θ᾽ ὡς ἄτεκνον, ἣ κοινουμένη
Τὰς συμφορὰς σοι πρόσθεν, ἀπολαχοῦσα νῦν,
Αὐτὴ καθ᾽ αὑτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς,
Πῶς οὐχ ὑπ᾽ αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
Ὅταν παραστῶ σοὶ μὲν ἐγγύθεν ποδὸς,
Ἡ δ᾽ οὖσ᾽ ἄτεκνος, τὰ σὰ φίλ᾽ εἰσορᾷ πικρῶς;
Κᾆτ᾽ ἢ προδούς σύ μ᾽, ἐς δάμαρτα σὴν βλέπῃς,

Quomodo túque, ô fili, invenias matrem tuam,
Et ego ex quâ mihi muliere natus ſis.
Tempori verò permittentes hæc, eam fortaſſe inveniemus.
Verùm relinquens dei templum, & tuum exilium,
Athenas eas eodem cum patre animo utens,
Ubi te beatum ſceptrum expectat patris,
Et magnæ opes: neque licèt labores carens altero
Duorum *parentum*, vocaberis ignobilis, pauperque ſimul;
Sed nobilis & amplarum dives opum.
Taces? cur in terram defixos oculos habes?
Ad cogitandum regreſſus es, & ex lætitiâ
Iterum mutans metum injicis patri.
Ion. “ Non eadem ſpecies videtur *eſſe* rerum,
“ Quæ procul ſunt, & quæ ex propinquo ſpatio ſpectantur.
Ego certè, hanc quidem fortunam libens amplector:
Quòd te patrem invenerim: De quibus v. cogitê *ac ſim ſollicitus*,
Audi. Dicunt indigenas eſſe
Inclytas Athenas, nec aliunde adductum genus,
Quò me intrudam duobus morbis laborans,
Patre inquilino *natus*, & ipſe nothus exiſtens.
Et hoc habês probrũ, infirmus quidẽ *ac homo privatus* manens,
Nullius pretii vir ibi vocabor, *&* *contemnar*.
“ Si verò in primum civitatis ordinem ruens,
“ Aliquid eſſe contendam, à tenuioribus quidem
“ Odio habebimur: odioſa enim *ſunt* potentiora.
“ Qui verò boni exiſtentes, & ſapientes capaces,
“ Tacent, nec ad negotia properant,
“ Riſum inter ipſos *excitabo*, ſtultique nomen conſequar,
“ Qui non quieſcam in civitate ſtrepitûs *periculique* plenâ.
“ Rurſus verò clarorum, & Remp. adminiſtrantium *virorum*
“ Ad dignitatem ſi aſcendam, magis obſervabor *civium*
“ Suffragiis. Sic enim hæc *accidere* ſolent, ô pater,
“ Qui regunt reſpublicas, & tenent dignitates,
“ Æmulis ſunt infeſtiſſimi.
Veniens verò in domum alienam advena exiſtens,
Et ad mulierem non habentem liberos, quæ ſocia cùm *fuerit*
Tuæ calamitatis prius, fruſtrata nunc ſuâ ſpe,
Ipſa apud ſe caſum hunc acerbè feret,
Quomodo ei non inviſus ero,
Quando aſſiſtam quidem ad pedem tuum,
Illa verò ſine liberis exiſtens tuas *res* charas acerbè intuebitur?
Deinde aut tu me negligens, reſpicies tuam uxorem,

V. 585. Οὐ ταυτὸν εἶδος) Olim malè locabantur hæ ipſæ literæ, magno ſensûs Detrimento; legebatur enim οὔτ᾽ αὐτ᾽ ὄψεως. Ingenioſiſſimi & ſummæ ſpei Juvenis *Thomæ Stanleii* ſagacitas locum reſtituit in ſuo ad *Æſchylum* aureo Commentario ad *Agam.* v. 1378. Nec *Scalig.* oculos nec *Grotii* fugit. *J. Barnes.* V. 587. Συμφορὰν) Novè dictum, plerunque enim in malam partem accipitur συμφορὰ, hic in bonam: Eſt itaque Vox μέση. Id *Euſtathius* vidit fol. 647. lin. 37. Καὶ ἡ συμφορὰ δὲ, οὐ μόνον ἀπότευγμα, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸν, ὡς δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ εἰπὼν ἐπ᾽ ἀγαθῷ, τὸ, Ἐπὶ συμφοραῖς γεγηθὼς ἔρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο. *Joſua Barnes.* V. 589. Εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας κλεινὰς Ἀθήνας) Vid. *Meurſii* de *Athen.* Fortit. l. 1. c. 1. Et quæ Nos ſupra ad v. 29. V. 594. Μηδὲν καὶ οὐδὲν ἐνθάδ᾽ ὢν κεκλήσομαι) Cùm hactenus verbum inter οὐδὲν & ὢν deſiderabatur, ita ego ſupplendum judico. *Scaliger* minùs in hâc parte feliciter, & multò longiùs à Scripturæ veſtigiis legebat, Τὸ μηδὲν ὢν κἀξ οὐδένων κεκλήσομαι, puto, quia credidit μηδὲν καὶ οὐδὲν Tautologiæ olere cùm tamen alibi legatur, Οὐδὲν καὶ μηδὲν ὄντ᾽ μαργὸν τὸ γένος. *Johannes Miltonus* legit, Μηδὲν καὶ οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι, πάτερ. *Hugo Grotius*, Μηδὲν καὶ οὐδὲν ὢν ἐκεῖ κεκλήσομαι. *Æmilius Portus* paulò craſſiùs, Μηδὲν καὶ οὐδὲν πάμπαν ὢν κεκλήσομαι. *Henricus Stephanus* & *Duportus* hærent; *Brodæus* & *Canterus* nè defectum quidem notant. *Joſua Barnes.* V. 595. Πόλιος) Ita ſcribo pro *Attico* πόλεως ob verſum. V. 596. Ζητῶ τις εἶναι) *Aliquis eſſe, Primas obtinere.* Ita *Demoſthenes*, Πλεῖστοι πολλοὶ ζηλωκότες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ δοκεῖν τινες εἶναι δι᾽ εὐνοίας προσειληφότες. *Cicero* ad *Atticum*, Fac ut omnia ad me perſcribas, meque (ut facis) velis eſſe aliquem. Hæc *Brodæus*, quibus addo illud *Act.* 8. v. 9. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν. *J. Barnes.* 597. Λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα) λυπρὰ pro λυπηρὰ, Quod plus ſemel reperitur, ſic *Medeæ* v. 598. Μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος. *Scholiaſt.* Λυπρὸς, ἀντὶ τοῦ λυπηρὸς κατὰ συγκοπὴν τοῦ η. &c. Senſus dicti, Invidiæ obnoxii ſunt Potentiores; & urunt inferiores præ dolore. *Idem.* V. 608. Γυναῖκά θ᾽ ὡς ἄτεκνον) Hic iterum ὡς pro εἰς vel πρὸς, vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 1287. *Idem.* V. 611. Πῶς οὐχ ὑπ᾽ αὐτῆς) τὸ δ᾽ quod malè irrepſerat inter πῶς & οὐχ, extruſimus iterum. Vid. *G. Cant.* Nov. Lect. l. 5. c. xi.

Ἢ τἀμὰ τιμῶν, δῶμα συγχέαι ἔχεις.
“ Ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων θανασίμων,
“ Γυναῖκες εὗρον ἀνδράσιν διαφθοράς;
Ἄλλως τε, τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτείρω, πάτερ,
Ἄπαιδα γηράσκουσαν· οὐ γὰρ ἀξία,
Πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν οὖσ', ἀπαιδίαν νοσεῖν.
“ Τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης,
“ Τὸ μὲν πρόσωπον ἡδύ, τἀν δόμοισι δὲ
“ Λυπηρά· τίς γὰρ μακάριος, τίς εὐτυχής,
“ Ὅστις δεδοικώς, καὶ περιβλέπων βίαν,
“ Αἰῶνα τείνει; δημότης δ' ἂν εὐτυχὴς
“ Ζῆν ἂν θέλοιμι μᾶλλον, ἢ τύραννος ὤν,
“ Ὧι τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν,
“ Ἐσθλοὺς δὲ μισεῖ, κατθανεῖν φοβούμενος.
“ Εἴποις ἄν, ὡς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε,
“ Πλουτεῖν τε τερπνόν· οὐ φιλῶ * ψόφους κλύειν,
“ Ἐν χερσὶ σώζων ὄλβον, οὐδ' ἔχειν πόνους. * al. ψόγους.
“ Εἴη γ' ἐμοὶ ζῆν μέτρια μὴ λυπουμένῳ.
Ἃ δ' ἐνθάδ' εἶχον ἀγάθ', ἄκουσόν μου· πάτερ,
“ Τὴν φιλτάτην μὲν πρῶτον ἀνθρώποις σχολήν,
“ Ὄχλον τε μέτριον· οὐδέ μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ
“ Πονηρὸς οὐδείς· κεῖνο δ' οὐκ ἀνασχετόν,
“ Εἴκειν ὁδοῦ χαλῶντα τοῖς κακίοσιν.
Θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς, ἦγον αἰῶν', ἢ βροτοῖς
Ὑπηρετῶν χαίρουσιν οὐ γοώμενος.
Καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμπον· οἱ δ' ἧκον ξένοι·
Ὥσθ' ἡδὺς αἰεὶ, καινὸς ὤν, καινοῖσιν ἦν.
Ὃ δ' εὐκτὸν ἀνθρώποισι, κἂν ἄκουσιν ᾖ,
Δίκαιον εἶναί μ' ὁ νόμος, ἡ φύσις θ' ἅμα
Παρεῖχε τῷ θεῷ· ταῦτα συννοούμενος,
Κρεῖσσον νομίζω τἀνθάδ', ἢ τἀκεῖ, πάτερ.
Ἔα δ' ἐμαυτῷ ζῆν· “ ἴση γὰρ ἡ χάρις,
“ Μεγάλοισι χαίρειν, σμικρά θ' ἡδέως ἔχειν.
Χο. Καλῶς ἔλεξας, εἴπερ, οὓς ἐγὼ φιλῶ,
Ἐν τοῖσι σοῖσιν εὐτυχήσουσιν λόγοις.
Ξο. Παῦσαι λόγων τῶνδ'· εὐτυχεῖν δ' ἐπίστασο·
Θέλω γὰρ οὗπερ σ' ηὗρον, ἄρξασθαι, τέκνον,

Aut res meas honorans, domum confundes.
“ Quot neces jam venenorum lethalium
“ Mulieres invenerunt viris perniciem adferentes?
Alioqui etiam tuam conjugem miſeror, pater,
Abſque liberis ſeneſcentem: non enim eſt digna,
Quæ prole careat, cùm ſit bonis parentibus prognata.
“ Regni verò fruſtrà laudati
“ Species quidem externa grata eſt: interiora verò
“ Sunt triſtia. Quis enim beatus, quis fœlix eſt,
“ Qui ſemper metuens, & circumſpiciens vim,
“ Degit vitam? privatus igitur fortunatus
“ Vivere malim, quàm princeps exiſtens,
“ Cui voluptas eſt improbos habere amicos,
“ Et qui bonos odit, metuens ne moriatur.
“ Sed fortaſſe dices, quòd aurum hæc ſuperat,
“ Et dulce eſt habere divitias: non amo ſtrepitus audire
“ In manibus ſervans divitias, neque habere labores.
“ Sit mihi vivere mediocriter ſine triſtitiâ.
Quæ verò hic habuerim bona, audi, pater:
“ Primum quidem gratiſſimum hominibus ocium,
“ Turbamque mediocrem, neque me deturbavit de viâ
“ Improbus quiſquam: illud enim non tolerabile,
“ Cedere de viâ, & locum dare deterioribus.
In deorum verò precibus vitam agebam, aut hominum
Inſerviebam gaudentibus ipſe non lugens.
Et alios quidem dimittebam, alii verò veniebant hoſpites.
Itaque jucundus ſemper eram novis ipſe novus exiſtens:
Quod verò optandum eſt hominibus, etiam nolentibus,
Juſtum me & lex, & natura ſimul
Deo præbuit. Hæc igitur cogitans mecum,
Meliora exiſtimo quæ hic ſunt, quàm quæ illic, pater.
Sinas igitur me mihi vivere, “ æqualis enim eſt gratia,
“ Magnis gaudere, parviſque jucundè frui.
Cho. Rectè dixiſti, ſi modò illi, quos ego amo,
His tuis verbis felices ſint futuri.
Xu. Mitte hos ſermones, & felix eſſe diſce:
Volo enim ibi, ubi te inveni, ſacra auſpicari, fili,

V. 616. Ὅσας σφαγὰς) Ὅσος hic pro πόσος uſurpatur. Indefinitum pro Interrogativo, ut Theocrit. Idyll. 4. v. 55. Ὅσσιχον ἐστὶ τὸ τύμμα, καὶ ἁλίκον ἄνδρα δαμάσδει. J. Barnes. V. 620. Ἀπαιδίαν νοσεῖν) Quia dicimus νόσον νοσεῖν, etiam alius Accuſativus poni poteſt, per Appoſitionem, vel aliàs à priori gubernatus, ut νόσον νοσεῖν, Ἀπαιδίαν ἀλγεινήν; atque ita ἀπαιδίαν νοσεῖν, ſubaudi νόσον. De hoc Accuſativo ſuorum verborum vid. quæ Nos ad Iphigen. Aul. v. 1182. Diſtinguitur autem ἀπαιδία Orbitas & ἀπαιδεία, idem quod ἀπαιδευσία, Ignorantia: ſic παιδία, παιδιὰ & παιδεία, Prior Vox Pueritiam, Secunda Luſum, Tertia Doctrinam ſonat. Joſ. Barnes. V. 621. Τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης) Stobæus, antequam à Grotio ex hoc loco corrigeretur, legebat titulo 49. πάλαι Ὑμνουμένης, quæ Lectio certè annotari debet. Hunc autem locum egregiè Latinâ togâ donatum habemus ab Henrico Stephano in ſuis ad Euripidem Annotationibus, item ab Hugone Grotio in Excerptis & Stobæo ſuæ Editionis, loco modò laudato. Hunc locum Seneca in Oedipo tangit, v. 6. Quiſquamne Regno gaudet, ô fallax Bonum! Quantum Malorum Fronte quàm blandâ tegis. V. 624. Περιβλέπων βίαν) Cùm in Euripide olim legebatur παραβλέπων βίον, Stobæus ſemper habuit περιβλέπων βίαν. quæ ut longè melior Lectio, ab Hen. Stephano, ab Hugone Grotio, aliiſque laudatur; quare & nos admittimus in Textum. J. Barnes. V. 627. Ὧι τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν) Ariſtoteles in Politicis ait, τὴν Τυραννίδα πονηρόφιλόν τι εἶναι. Similis locus ſuprà in Supplicibus, Actu II. In Oratione Theſei ad Præconem Thebanum v. 429. & Deinceps. Gaſp. Stiblinus. V. 630. Εἴη γ' ἐμοὶ ζῆν μέτρια μὴ λυπουμένῳ) Quùm olim deeſſet vocula inter ἐμοὶ & μέτρια, Scaliger ζῆν inferendum judicabat; Poteſt & τὰ benè ſtare; Duporti Lectio frigidior aliquantò, εἴη γ' ἐμοί γε μέτρια. Grotius & Canterus nihil hic notârunt; de Stiblino itaque & Porto, nil mirum. Joſ. Barnes. V. 638. Θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς ἦγον αἰῶν', ἢ βροτοῖς) Olim hic verſus miſerè ſe habebat, viz. Θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς, ἢ γόοισιν, ἢ βροτοῖς. Quem cùm omnes ſatis laborantem viderint, plurimi nimiùm laborabant nihil agendo. Scaliger imprimis legebat, Θεῶν ἐν εὐχαῖς, ἐν γόοισιν ἐν βροτοῖς. Duportus pro γόοισιν, χρῆσιν, Brodæus νόοισιν, & expoſuit, Deorum mentibus interpretandis. Canterus, γόοισιν ἐν βροτοῖς. Henricus Stephanus nihil ad hunc verſum, niſi quòd Brodæi ſententiâ productâ, γοώμενος pro γοωμένοις ex Veteribus Codicibus eruerit. At Hugo Grotius in Excerptis ſuis, felici, ut puto, conjecturâ, literarum Veſtigiis ferè obſervatis, pro ἢ γόοισιν, ἦγον αἰῶν', legebat: Quam Lectionem & Nos probamus, & in Textum potiùs admittendam ducimus, quàm Veteres errores; qui & nunc tamen hic fideliter memorantur. Joſua Barnes. V. 648. Εἴπερ οὓς ἐγὼ φιλῶ) Chorus Famularum Creuſæ, qui ſemper illius partibus favere introducitur, videtur hic Xutho & Ioni benè velle, at reverà Dominæ ſuæ metuens, hæc ait, cui ut hæc res ſit grata futura, ſecum dubitat. Uſitatum autem eſt iis, qui tectè & ænigmaticè loquuntur, vel ſeipſos, vel alium aliquem ſingularem Perſonam Plurali numero deſignare. Vid. infrà ad v. 751. & v. 878. & v. 1056. Joſua Barnes.

Κοινῆς τραπέζης δαιτὶ πρὸς κοινὴν πεσὼν,
Θῦσαί θ᾽, ἅ σου πρὶν γενέθλι᾽ οὐκ ἐθύσαμεν.
Καὶ νῦν μὲν ὡς δὴ ξένον ἄγων σ᾽ ἐφέστιον,
Δείπνοισι τέρψω· τῆς δ᾽ Ἀθηναίων χθονὸς
Ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς οὐκ ὄντ᾽ ἐμόν.
Καὶ γὰρ γυναῖκα τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι
Λυπεῖν ἄτεκνον οὖσαν, αὐτὸς εὐτυχῶν.
Χρόνῳ δὲ καιρὸν λαμβάνων προσάξομαι
Δάμαρτ᾽, ἐᾶν σε σκῆπτρα τἄμ᾽ ἔχειν χθονός.
Ἴωνα δ᾽ ὀνομάζω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
Οὕνεκ᾽ ἀδύτων ἐξιόντι μοι θεοῦ
Ἴχνος συνῆψας πρῶτος. Ἀλλὰ τῶν φίλων
Πλήρωμ᾽ ἀθροίσας, βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ
Πρόσειπε, μέλλων Δελφίδ᾽ ἐκλιπεῖν πόλιν.
Ὑμῖν δὲ σιγᾶν, δμωίδες, λέγω τάδε,
Ἢ θάνατον εἰπούσαισι πρὸς δάμαρτ᾽ ἐμήν.
Ιων. Στείχοιμ᾽ ἄν· ἓν δὲ τῆς τύχης ἄπεστί μοι·
Εἰ μὴ γὰρ ἥτις μ᾽ ἔτεκεν, εὑρήσω, πάτερ,
Ἀβίωτον ἡμῖν· εἰ δ᾽ ἐπεύξασθαι χρεὼν,
“ Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ᾽ ἡ τεκοῦσ᾽ εἴη γυνὴ,
“ Ὥς μοι γένηται μητρόθεν παῤῥησία.
“ Καθαρὰν γὰρ ἤν τις εἰς πόλιν πέσῃ ξένος,
“ Κἂν τοῖς λόγοισιν ἀστὸς ᾖ, τό γε στόμα
“ Δοῦλον πέπαυται, κοὐκ ἔχει παῤῥησίαν.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. Ὁρῶ δάκρυα μὲν, καὶ πενθίμους ἄλλας
Στεναγμῶν εἰσβολὰς,
Ὅταν ἐμὰ τύραννος εὐπαιδίαν
Πόσιν ἔχοντ᾽ ἴδῃ,
Αὐτὴ δ᾽ ἄπαις ᾖ, καὶ λελειμμένη τέκνων.
Τίν᾽, ὦ παῖ πρόμαντι Λατοῦς,
Ἔχρησας εἰς ὑμνῳδίαν;
Πόθεν ὁ παῖς ὅδ᾽ ἀμφὶ ναοὺς σέθεν
Τρόφιμος ἐξέβα, γυναικῶν τίνος;

Communis menſæ convivium ad commune veniens,
Sacrificioq; facto tua natalitia celebrare, quæ prius non celebrav.
Nunc autem te ſicut hoſpitem ducens domeſticum,
Exhilarabo convivio, & Atticæ terræ
Ducā velut ſpectatorem, tanquam non exiſtentem meum *filium*.
Meam enim conjugem non volo
Triſtitiâ-afficere exiſtentem ſterilem cum ipſe ſim fœlix.
Tempore vero occaſionem accipiens adducam
Conjugem, ut ſinat te habere mea ſceptra *meæ terræ*.
Ionem vero nomino te, *nomine* fortunæ conveniente,
Eò quod egredienti mihi ex templo Dei
Tu primus occurriſti. Quare amicorum
Cœtum congregans, jucundo ſacrificio
Saluta, relicturus Delphicam civitatem.
Vobis vero, ancillæ, edico ut taceatis hæc:
Aut ſi exori meæ dixeritis, *denuncio* mortem.
Ion. Proficiſcar ergo: ſed una *pars* fortunæ deeſt mihi.
Niſi enim inveniam *matrem*, quæ me peperit, pater,
Inſuavis vita nobis *erit*: Si *quid* verò votis eſt expetendum,
“ Utinam ſit Attica mulier quæ me peperit,
“ Ut mihi ſit à matre libertas loquendi.
“ Si quis enim hoſpes inciderit in puram civitatem,
“ Quanquam nomine civis ſit: tamen os
“ Servile moreſcit, & non habet loquendi libertatem.

EPODICA.

Strophe.

Ch. Video quidem lacrymas, & alia lugubria
Luctuum exordia,
Quando mea domina ſobolem
Maritum *ſuum* habere ſciet,
Ipſa vero ſterilis fuerit, & carens liberis:
O fili Latonæ Vaticine, quo tu auſpicio
Uſus es in oraculo edendo?
Unde adoleſcens ille circa tua templa
Nutritus adolevit, & ex quâ muliere *natus*?

V. 653. Γενέθλια) Diem Natalem, quo *Juno* præcipuè, *Jupiter*, *Genius* colebantur. *Servius*, Antiqui Natalem tantùm dicebant, Juniores Natalem diem. Ridiculum. *Plautus*, Non meminiſti, me in aurem ad te afferre Natali die? *Lucretius*, Quapropter neque Natali privata videtur eſſe die Natura animæ. *Horat.* Carmin. l. 4. Od. xi. *Jure ſolennis* mihi ſanctiorque *Pene* Natali *proprio*; *quòd ex hac Luce Mæcenas meus affluentes Ordinat annos.* Vid. de Natalib. & Convivis infra ad v. 805. *J. Barnes.* V. 658. Αὐτὸς εὐτυχῶν, οὐκ ἔτ᾽ ἄπαις ὤν, ἀπαιδίαν γὰρ ὁ ἄπαις [illegible] ἀτύχημα οἱ παλαιοὶ ἐνόμιζον. *J. Barnes.* V. 662. Οὕνεκα) Horū Vocabulorū alterutrū redundat; *Synonyma* enim ſunt & ἐκ παραλλήλου poni *Grammaticis* dicuntur: eleganter tamen *Atticis* utraque ſimul uſurpātur, Ita *Soph.* Electr. v. 46. Ἄγγελλε δ᾽ ὅρκῳ προστιθεὶς, ὁθ᾽ οὕνεκα Τέθνηκ᾽ Ὀρέστης. Et *Eurípid.* Helen. v. 597 Ἑλένης προσφερὴς ὅθ᾽ οὕνεκα. Eodem modo dictum volunt τυχὲν ἴσως, & δεύτερον αὖθις. *Joſ. Barnes.* V. 663. Ἀλλὰ τῶν φίλων πλήρωμ᾽ ἀθροίσας, βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ Πρόσειπε, μέλλων Δελφίδ᾽ ἐκλιπεῖν πόλιν) Mos erat apud Veteres, ut qui peregrè profecturi eſſent, Vino & Convivijs Amicos ſuos exciperent, ſacrificiis autem Deos colerent: aliquando etiam, ut Domi manentes, præſertim ſi Digniores paulò eſſent, Profecturos Menſâ & Poculis honorarent, Boni Ominis gratia. Quin & peregrè profectos, & poſt diutinam abſentiam redeuntes, Amici aut Parentes & Cognati laute illos excipere ſolebant. Hinc & hodiernus *Academiarum* noſtrarum Mos obtinet; & *Convivium* illud *Viaticum* dicitur a *For*, à *Gallico*, ut puto, *Voy*, unde *Voyage*, Iter pedeſtre; ut *Anglicè*, per mare factum iter denotat. *J. Barnes.* V. 666. Δμωΐδες. Olim δμωΐδεσσι ſcriptum erat, manifeſto errore; Nec dubium erat legi debere vel δμωῖσιν, vel δμωΐδες, quæ vox ultima cùm propriùs ad Veteris Scriptionis veſtigia perveniret, in Textum à Nobis ideò admittitur. V. 671. Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ᾽ ἡ τεκοῦσ᾽ εἴη γυνὴ) En! iterum pium Poetæ Artificium, quâ omnem ſuas *Athenas* ornandi occaſionem arripit; & hoc tamen non ſine causâ valde probabili; *Athenis* enim victurus *Athenienſem* Mulierem ſibi Matrem potius optat, ut ſic ſaltem ex Maternâ parte eſſet Indigena & γνήσιος Ἀττικός. Hoc autem pulchrum præterea eſt προπαρασκεύασμα, ad futuram ἀναγνώρισιν explicandam; quandò nempè apparet, *Ionis* Matrem non *Athenienſem* modò, ſed *Erechthidarum* Nobiliſſimam. *Joſua Barnes.* V. 675. Δοῦλον πέπαυται) *Gulielmus Canterus* Novar. Lection. l. 7. c. 3. pro πέπαυται, legendum putat πέπαται, imò contendit; affirmans πέπαυται hoc in loco Senſui *pene* repugnare. Nos è contrà πέπαται Verſui non *pene*, ſed *omninò*, repugnare contendimus, quia penultima brevis eſt, ut ex conjugatione colligitur, à πέπαμαι enim ſimplici μ᾽ dicitur; quanquam & in *Anthologiâ* πέπαμμαι legitur, ſed hoc πέπασαι facit, quod & *Poeticè* & metri neceſſitate dicitur pro πέπαται. Hoc probat inſuper *Ariſtophanes* in *Avibus*, fol. 405. Ὃς ὑφαντοδίνητον ἔχθος οὐ πέπαται. Jam verò ut πέπαυται ſenſui nihil repugnet, audias hunc locum ita verbatim à nobis explicatum, Ἢν γάρ τις ξένος καὶ ἐπείσακτος ἂν εἰς πόλιν πέσῃ καθαρὰν καὶ αὐτόχθονα, καὶ πολίτης γένηται, καὶ ἀστὸς δὲ τῷ λόγῳ νομίζηται, τὸ μὲν αὐτοῦ στόμα δοῦλον ὂν πέπαυται, ἢ αὐτὸς κατὰ τὸ στόμα δοῦλον πέπαυται, καὶ ὀκνεῖ λέγειν, καὶ οὐκ ἔχει παῤῥησίαν. *Joſua Barnes.* V. 679. Ἐμὰ τύραννος) Ὁ καὶ ἡ τύραννος, ἐμὰ δέσποινα. V. 682. Εἰς ὑμνῳδίαν) Ἐν ὑμνῳδίᾳ. Quod Oraculum, metro conſtans, edidiſti? Τὰς φυσικῶς χρησμὰς, ait *Ariſtophanis* Scholiaſtes ἑξαμέτρως [illegible]. *Pauſanias* in *Phocicis*, Μεγίστη καὶ παρὰ πλείστων ἐς Φημονόην δόξα ἐστίν. ὡς προμαντις γένοιτο ἡ Φημονόη τοῦ θεοῦ πρώτη καὶ πρώτη τὸ Ἑξάμετρον ᾖσε. Adi *Plutarchum* in Opuſculo, Περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν. Hinc ego emendavi *Scholiaſten* ad *Oreſt.* v. 1094. Ubi olim, Καὶ ἔχει Κασταλίαν, καὶ Φημόνεν, ἣν φασὶ πρώτην Ἑξάμετρον χρῆσαι. Lego Φημονόην, &c. *Joſua Barnes.*

Οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα,
Μή τιν' ἔχῃ δόλον.
Δειμαίνω συμφοράν,
Ἐφ' ὅ, ποτε βάσεται,
Ἄτοπος, ἄτοπα μὲν
Παραδίδωσί μοι,
* Τόδε ποτ' εὔφημα. *al. τοῦ θεοῦ.
Ἔχει δόλον, τύχαν θ' ὁ παῖς,
Ἄλλων τραφεὶς ἀφ' αἱμάτων.
Τίς οὐ τάδε ξυνήσεται;

Ἀντιστροφή.

Φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ τάδε τορῶς
Ἐς οὖς γεγωνήσομεν
Πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ', ἐλπίδων
Μέτοχος ἦν τλάμων;
Νῦν δ' ἡ μὲν ἔρρει συμφοραῖς, ὁ δ' εὐτυχεῖ,
Πολιὸν ἐσπεσοῦσα γῆρας:
Πόσις δ' ἀκίχητος φίλων.
Μέλεος, ὃς θυραῖος ἐλθὼν δόμους
Μέγαν ἐς ὄλβον οὐκ ἔσωσε, τύχας.
Ὄλοιτ', ὄλοιθ', ὃ πότνιαν
Ἐξαπαφὼν ἐμάν
Καὶ θεοῖσιν μὴ τύχοι
Καλλίφλογα πέλανον
Ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας.
Τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται
[Δέσποινα πιστόν τι,
Νόῳ τι φιλοδέσποτον·
Τῆς γὰρ πάλαι κυρῶ] φίλα
Τυραννίδος, Τυραννίδος.

Ἐπῳδός.

Ἦ δὴ πελάσσας, δεῖπνον κυρεῖ
Παῖς, καὶ πατὴρ νέος νέων,
Ἵνα δειράδες Παρνασοῦ
Πέτραι ἔχουσι σκόπελον,
Οὐράνιόν θ' ἕδραν.
Ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους ἀνέχων
Πεύκας, λαιψηρὰ πηδᾷ
Νυκτιπόλοις ἅμα συμβάκχαις.

Non enim mihi blandiuntur, *non placent hæc* oracula:
Vereor ne quem habeant dolum *latentem*.
Metuo caſum *iſtum*, nec *ſcio*
Quorſum ſit evaſurus, *quia novus eſt ac*
Inſolens. Inſolita enim
Mihi *quidem* perhibet,
Huic *verò puero grata & auſpicata*.
Habet dolum, & fœlicitatem hic puer,
Ab alio nutritus ſanguine.
Quis hæc mecum non intelliget?

Antiſtrophe.

O amicæ, utrum meæ dominæ hæc apertè
In aurem clarâ voce dicemus
De marito, in quo omnia habens *repoſita*, ſpei
Particeps erat miſera?
Nunc enim illa quidē periit ob calamitates (hic verò felix eſt)
Properans ad canam ſenectam.
Maritus verò *eſt* ſecurus amicorum *ſuorum ob potentiam*.
Miſer, qui ex peregrino ſolo profectus in *alienam* domum
Ad magnas opes non ſervavit Fortunæ *dona*.
Pereat, *pereat ille*, qui dominam
Decepit meam,
Et diis nunquam
Læta-flamma-conſumptā placentam *molámque*,
[illegible] igne conſecret, nec unquam *litet*.
Meam verò ſciet utique
[Domina fidelitatem,
Animiq; ergà-Principes-amorem:
Veteris enim ſum] amica
Regni, regni *inquam & reginæ*.

Epodus.

Certè jam accedens ad convivium vadit
Filius & pater novus novum,
Ubi *ſunt* juga Parnaſſi
Habentia ſcopulum ſaxeum,
Aëriaſque ſedes.
Ubi Bacchus ardētes ſuſtollens
Tædas celeritèr ſalit
Noctivagis unà cum Bacchis.

V. 685. Οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα, Μή τιν' ἔχῃ δόλον) De *Oraculorum* Fraudibus; vid. quæ Nos ſupra ad v. 302. & vid. *Antonii Van Dalen* Diſſertationem de *Oraculis* Ethnicorum. V. 695. Φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν Πόσιν) Ὁ Νοῦς, ὦ φίλαι, πότερον ἡμεῖς ταῦτα τῇ Κρεούσῃ διασαφήσομεν, εἰς ἀκοὴν περιφέρουσαι πόσιν, ἤγουν τὰ κατὰ τὸν πόσιν, ἐν ᾧ τὰ ἑαυτῆς πάντα ἔχουσα, ἐλπίδων πάλαι καλῶν καὶ παιδοποιιῶν μετεῖχεν, ἡ νῦν τλήμων καὶ ἐλεεινὴ ἀξία. *Scaliger*, qui Conſtructionem τοῦ πόσιν non vidit, legendum putabat pro τάδε, τάνδε, & pro πόσιν πύσιν, quaſi idem eſſet ac πεῦσιν, vel πύσμα, quod affirmare vix auſim; quùm potiùs πύσις ſit *corruptio* à πύθω corrumpo; & raro tamen occurrat. Sed manum de tabulâ. *Joſ. Barnes.* V. 701. Πόσις δ' ἀκίχητος φίλων) Cùm olim ἄπιστος ſcriptum eſſet, omnes omninò id vocis monſtri loci reputabant, *Scaliger* obelo notat; ſed dubius animi, nihil de ſuo profert. Jam verò ſenſus hujus loci omninò hic eſſe debet; *Miſera* Creuſa *perit*; *Maritus ejus* Xuthus *adeò potens eſt, ut ab Amicis ejus reprehendi, in judicium vocari, aut puniri, ac in ordinem redigi nequit.* Quare pro ἄπιστος ego ἀκίχητος omnino legendum puto; productâ tamen Antepenultimâ, ut *Euripidi* ſolitum in κιχάνω (vid. *Alceſt.* v. 477. & 1137. *Helen.* v. 603.) Et ſic ad amuſſim reſpondet ſuo Pari in *Strophâ*, Ἔχρησας εἰς ὑμνῳδίαν. *Joſ. Barnes.* V. 709. Τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται) Cùm poſt hæc Verba Tres toti Verſiculi deſiderarentur, ut *Canterus* obſervat & cum illo *Scaliger*, aliique; Nos pro more noſtro lacunam quoquo modo ſupplevimus, reſpectu ſemper ad Senſum & Phraſin Poetæ & Metri leges habito; ut per omnia reſpondeant ſuis Paribus in *Strophâ* præcedenti; hoc tamen nequaquam Divino noſtro Poetæ auſim aſcribere; quare ut prophaniores paulò Cancellis quibuſdam ſeparatos, Uncinis nimirùm incluſos exhibeo. Jure autem expoſtulare poſſumus, cur *H. Stephanus*, qui tot Manuſcriptos Veteres Codices in levioribus multò negotiis paſſim citare ſolet, nihil hic ad ſupplendam hanc lacunam viderit, nè notârit quidem; licet apertè ſenſus Damnum patitur: Ut nihil dicam de Verſibus, quia nondum in eum Ordinem à *Cantero* fuerant redacti. Quare non ego nimiùm Ignotis Manuſcriptis tribuere ſoleo, niſi Nomine notentur & bonâ fide deſignentur, aut omni dubio procul ſatis noſcantur & etiamnum conſulenda videantur, ut Noſtrum toties in tribus Prioribus Tragœdiis laudatum Manuſcriptum Collegio *Corporis Chriſti Cantabrigiæ* etiamnum reſervatum. *J. Barnes.* V. 710. Δέσποινα πιστόν τι, Νόῳ τι φιλοδέσποτον· Τῆς γὰρ πάλαι κυρῶ) Hæc omnia ad Senſum implendum ex meo, ob Manuſcriptorum penuriam, addidi; de quâ re in Nota præcedenti. Vid. *Helen.* v. 1492. V. 716. Ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους ἀνέχων πεύκας, λαιψηρὰ πηδᾷ νυκτιπόλοις ἅμα συμβάκχαις) Hic locus ad φανὰς illas *Bacchicas* reſpicit, de quibus Nos ſuprà ad v. 550. Et *Rheſ.* v. 943. Quibus adde, quæ illis congrua huc appoſuit *Brodæus*, Mons *Parnaſſus* non tantum *Apollini* ſacer eſt, verumetiam *Baccho*. *Lucanus*, Mons *Phœbo Bromióque Sacer*. Fatetur libro *Saturnalium* primo, capite decimo octavo *Macrobius*. Hæc ille, quem tamen & Nos locum tetigimus ad *Bacch.* v. 408. Vide etiam ſuprà hujus Fabulæ v. 552.

Μήποθ'

9 Μήποτ' εἰς ἐμὰν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς.
10 Νέαν δ' ἀμέραν ἀπολιπὼν, θάνοι.
11 Στενομένα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι
12 Σκῆψιν, ξενικὰν εἰσβολάν.
13 Ἅλις, ἅλις ὁ πάρος ἀρχαγὸς
14 Ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

9 Utinam hic puer nunquam veniat in meam civitatem,
10 Et moriatur relinquens novam diem.
11 Gemens enim civitas haberet *justum indignationis*
12 Prætextũ, *sc.* peregrinũ ingreſ. *ſi peregrinus in eam regnaturus ven.*
13 Satis *enim* eſt *quod Athenis regnârit ille*, qui princeps antè
14 Fuit, Erechtheus rex.

V. 722. Ξενικὸν εἰσβολάν) *Scaliger* legit ξενικὰν, nullâ neceſſitate; eſt enim ξενικὸν Att. cum pro eodem. *J. Barnes.* V. 723 Ἅλις, ἅλις Ita cum *Scal.* legemus pro ἀλίσας, quod nullo cum ſenſu prius aderat. Cæteræ legendum volunt, ἅλις ἔθ', pro ἅλις δὴ, non ut mihi videtur, æquè benè quod ad Verſum aut Emphaſin. Hæc dicta ſunt eodem modo, quo *Theocritus* de *Homero* dixit Idyll. 16. v. 20. Ἅλις πάντεσσιν Ὅμηρος. Ita Erechthidarum familiæ amans *Chorus* & ſuperinducti hujus Peregrini *Xuthi* pertæſus, inquit Emphaticè, Ἅλις, ἅλις, ὁ πάρος Ἀρχαγὸς ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ, ἀρκεῖ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις ὁ παλαιὸς Ἐρεχθεὺς καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Aliùs* Tertii.

CReuſa *adhuc ignorans, quidnam ſpei de ſobole procreandâ accepiſſet, Pædagogum Vetulum*, Erechthidarum *antiquam alumnum, excitat, ut una cum illâ vellet* Apollinis *oracula ſciſcitari. Tum* verò Chorus *Famularum iis ſeſe intervenit, ex quibus tandem accipit* Creuſa, *Marito ſuo novum filium ab* Apolline *datum. Hinc luctus, ira & lacrymæ. Dolet Domina cum Sene & Famulis. Pædagogus* Ionem *hunc à* Xutho *olim ſuſceptum furtive è nubibus conjectat, ſimúlque in eum ut Dominæ Proditorem invehitur, quem itaque dolo una cum Adoleſcentulo interficiendum ſuadet, ne Generoſorum* Erechthidarum *Hæreditas ad Illegitimos Succeſſores deveniat.* Creuſa *jam pro certo ſe habere putans, fidem a Viro proditam & ipſa Corporis ſui labem ex ſtupro contractam, natúmque inde puerum crudeliter expoſitum, non ſine accuſatoriâ in* Apollinem *querelâ, palam fatetur. De hâc re apertiùs Senex quærit, indeque de Adoleſcente interficiendo cum Dominâ conſultat, atque ipſe ſibi hujus cædis patrationem ultrò depoſcit.* Chorus *his* Creuſæ *conſiliis lætum precatur ſucceſſum,* Xuthumque *ut peregrinum & adulterum deteſtatur.* Phœbum *quoque ipſum obliquè perſtringit, qui horum ſcelerum Author & Firmator extitit. Fœminas denique, quibus licentiùs homines adulterii probra inurant, defendit, cùm non minùs hoc Vitio, imo etiam perditiùs laborent Viri; id quod* Xuthi *exemplo ſatis declarat.*

ΚΡΕΟΥΣΑ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Κρέ. Ὦ Πρέσβυ παιδαγώγ' Ἐρεχθέως, πατρὸς
Τοὐμοῦ ποτ' ὄντος, ἡνίκ' ἦν ἔτ' ἐν φάει,
Ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρηστήρια.
Ὥς μοι συνησθῇς, εἴ τι Λοξίας ἄναξ
Θέσπισμα παίδων εἰς γονὰς ἐφθέγξατο·
" Σὺν τοῖς φίλοις γὰρ ἡδὺ μὲν πράσσειν καλῶς.
" Ἃ μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνοι κακὸν,
" Εἰς ὄμματ' εὔνου φωτὸς * εἰσβλέψαι γλυκύ.
Ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ καὶ σὺ πατέρ' ἐμόν ποτε,
Δέσποιν' ὅμως οὖσ', ἀντικηδεύω πατρός.
Πρ. Ὦ θύγατερ, ἄξι' ἀξίων γεννητόρων
Ἤθη φυλάσσεις, κοὐ καταισχύνασ' ἔχεις
Τοὺς σοὺς παλαιοὺς ἐκγόνους αὐτόχθονας.
Ἕλχ', ἕλκε πρὸς μέλαθρα, καὶ κόμιζέ με.
Αἰπεινά μοι μαντεῖα· τοῦ γήρως δέ μοι
Συνεκπονοῦσα κῶλον, ἰατρὸς γενοῦ.
Κρ. Ἕπου νυν· ἴχνος δ' ἐκφύλασσ', ὅπου τιθεῖς.
Πρ. Ἰδού. Τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδὺ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ.

*al. ἐμβλέψαι.

Cre. O Senex pædagoge Erechthei patris
Mei quondam exiſtentis, dum eſſet adhuc in hâc luce,
Excita teipſum ad Dei oracula,
Ut mecum læteris, ſi quod Apollo Rex
Oraculum de futuris liberis dixerit.
" Cum amicis enim dulce *eſt* eſſe fortunatum.
" Contra verò ſi quid acciderit mali (quod abſit)
" Dulce *eſt* intueri in oculos hominis benevoli.
Ego enim te, ut tu quoque olim meum patrem,
Quamvis domina ſim, colo patris loco.
Sen. O filia, dignos claris majoribus
Mores ſervas, neque dedecoras
Tuos antiquos majores Aborigenes.
Trahe, trahe *me* ad templum, & duc me,
Ardua *enim* mihi *ſunt* orac. *templáque quo nobis eundũ. ſenect.* igitur meæ
Adjuvans pedem, ſis mihi medica.
Cre. Sequere nunc, obſervâque veſtigium ubi ponas.
Sen. Ecce, pes quidem tardus, animus verò promptus.

V. 727. Ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρηστήρια) Ex hoc loco patet, *Oraculum* non niſi per Aſcenſum perveniri; at mox magis etiam confirmatur, v. 739. Αἰπεινά μοι μαντεῖα. Et ſanè *Delphicum* Templum ſtetit ad radices Montis *Parnaſſi*. Joſua Barnes. V. 730. Σὺν τοῖς φίλοις γὰρ) *Duportus* in margine ſuo notat, ad τοῖς, *Vel* σοῖς; malè; neque σοῖς enim hic locum haberet. Quòd *Stobæus* legit, Σὺν τοῖς φίλοισιν, omiſſo γὰρ, hoc non fit ex diverſitate Exemplarium; ſed quia γὰρ, quod in hoc loco erat neceſſarium, cùm ſola citatur ſententia, tutò abeſſe poteſt. Quòd verò apud *Stobæum* medius horum trium verſuum aliàs legatur, & alius planè ſit, Εἰ δ' ἄρα συμβαίνοι τι δυσχερέστερον, & aliàs nos obſervavimus, ſenſum Unius alicujus Verſûs, diverſim exprimi, ſive id à Poeta, ſive ab aliis poſt factum, vid. *Phœniſſ.* v. 922. *H. Stephanus* ex memoriâ dicit *Plutarchum* in tertio pro εἰσβλέψαι, legere ἐμβλέψαι, quare inter varias Lectiones repono. *J. Barnes.* V. 737. Ἐκγόνους αὐτόχθονας) Quod *Athenienſes* αὐτόχθονες dicti fuerint, & quare oſtendimus ſuprà ad v. 429. Quòd verò *Erechtheus*, vel *Erichthonius* (vid. ſupra v. 267.) quem præcipuè hic notat Poeta per ἐκγόνους αὐτόχθονας, è terrâ fuerit ortus, ac proinde αὐτόχθων, probatum dabimus, infrà ad v. 1427. *J. Barnes.* V. 741. Ὅπη τιθεῖς) Ita repono pro τιθεῖς, *Verbum* pro *Participio*. Ita *Brodæus* legit, ita *Scaliger*, ita *Senſus* poſtulat legi. *Duportus* τιθῇς ſcribit, graviori variatione. Quod tamen *H. Stephanus* ex Vet. Codicibus confirmatum dedit. Fit autem à τιθέω ἀντὶ τοῦ τίθημι. Vid. *Scholia* ad *Eſtheram* noſtram v. 2. *Idem.* V. 742. Ἰδού) Quoad Carmen hoc vocabulum otioſum eſt in hoc loco; ut alia alibi ejuſmodi, nempe, φεῦ, ὦ μῆτερ &c. & ἆ, ἆ, ſicut abundè patet in hiſce Tragediis; uti priùs obſervavimus. ad *Hecub.* v. 1116. *Joſua Barnes.*

Κρ. Βακ-

Κρ. Βάκτρῳ δ' ἐρείδου δυσφερῆ στίβον χθονός.
Πρ. Καὶ τοῦτο τυφλόν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.
Κρ. Ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ 'πάρεσκέ πω.
Πρ. Οὔκουν ἑκών γε· τοῦ δ' ἀπόντος οὐ κρατῶ.
Κρ. Γυναῖκες, ἱστῶν τῶν ἐμῶν καὶ κερκίδος
Δούλευμα πιστόν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις
Βέβηκε παίδων, ὧνπερ οὕνεχ' ἥκομεν;
Σημήνατ'· εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσετε,
Οὐκ εἰς ἀπίστους δεσπότας βαλεῖτε χαράν.
Χο. Ἰὼ δαῖμον.
Κρ. Τὸ φροίμιον μὲν τῶν λόγων οὐκ εὐτυχές.
Χο. Ἰὼ τλᾶμον. * an ἀλλ' ἐγ-
* Ἀλλά γε τί θεσφάτοισι δεσποτῶν νοσῶ;
Εἶεν· τί δρῶμεν, θανάτου ὧν κεῖται πέρι;
Κρ. Τίς ἥδε μοῦσα, χὡ φόβος τίνων πέρι;
Χο. Εἴπωμεν, ἢ σιγῶμεν, ἢ τί δράσομεν;
Κρ. Εἴφ'· ὡς ἔχεις γε συμφοράν τιν' εἰς ἐμέ.
Χο. Εἰρήσεταί τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω διπλῆ·
Οὐκ ἔστι σοι, δέσποιν', ἐπ' ἀγκάλαις λαβεῖν
Τέκν', οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι τάδε.
Πρ. Ὤμοι, θάνοιμι, θύγατερ. Κρ. ὦ τάλαιν' ἐγώ.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Κρ. Συμφορὰς ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος ἀβίοτον, ὦ φίλαι.
Πρ. Διοιχόμεσθα, τέκνον. Κρ. αἶ, αἶ, αἶ, αἶ, αἶ·
Διανταῖος ἔτυπεν ὀδύνα με
Πλευμόνων τῶνδ' ἔσω.
Πρ. Μήπω στενάξῃς.
Κρ. Ἀλλὰ πάρεισι γόοι.
Πρ. Πρὶν ἂν μάθωμεν.
Κρ. Ἀγγελίαν τίνα μοι;
Πρ. Εἰ * ταὐτὰ πράσσων δεσπότης, τῆς συμφορᾶς
Κοινωνός ἐστιν, ἢ μόνη σὺ δυστυχεῖς. * Canter. ταὐτά.
Χο. Κείνῳ μέν, ὦ γεραιέ, παῖδα Λοξίας
Ἔδωκεν· ἰδίᾳ δ' εὐτυχεῖ ταύτης δίχα.

Στροφὴ β'.

Κρ. Τὸ δ' ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον
Ἔλακες ἄχος ἐμοὶ στένειν.
Πρ. Πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος
Τὸν παῖδ', ὃν εἶπας, ἢ γεγῶτ' ἐθέσπισεν;
Χο. Ἤδη πεφυκότ' ἐκτελῆ νεανίαν
Δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας· παρῆν δ' ἐγώ.

Στροφὴ γ'.

Κρ. Πῶς φῄς;
Ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδητον
Λόγον ἐμοὶ θροεῖς.
Πρ. Κἀμοί γε. Κρ. πῶς δ' ὁ χρησμὸς ἐκπεραίνεται,
Σαφέστερόν μοι φράζε, χ' ὅστις ἔσθ' ὁ παῖς.
Χο. Ὅτῳ ξυναντήσειεν, ἐκ θεοῦ συθεὶς
Πρῶτος πόσις σός, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῷ θεός.

Cre. Firma baculo lubricum iter terræ.
Sen. Et hoc cæcum *eſt*, quia exiguo ſpatio video.
Cre. Recte dixiſti; ſed non moleſte feras.
S. Non quidem volens; ſed quod eſt invito in meâ poteſtate nõ teneo.
Cre. Mulieres, meæ telæ & radii
Fidæ ancillæ, quam fortunam adeptus maritus
De liberis abiit, quorum gratiâ *huc* venimus?
Dicite mihi; ſi enim bona mihi ſignificatis,
Non in infidos *ac ingratos* dominos conferetis *beneficii* lætitiam.
Cho. O fortuna!
Cre. Hoc proœmium orationis profectò non *eſt* felix.
Cho. O miſeram!
Sed quid oraculis dominorum excrucior?
Sint illa: quid agemus *de rebus*, de quibus mors *nobis* propoſita *eſt*?
Cre. Quænam *eſt* iſta cantilena? & de quibus hic metus *eſt*?
Cho. Dicemus, an tacebimus, aut quid agemus?
Cre. Dicito quocunque modo habes aliquem caſum de me.
Cho. Dicetur, etiamſi bis mihi moriendum ſit.
Non licet tibi, domina, in ulnas capere
Liberos, neque uberibus tuis applicare hos.
Sen. Hei mihi! utinam morerer, filia. *Cre.* O me miſeram!

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Cre. Accepi calamitatem, patior dolorem vitæ triſtis, ô amicæ.
Sen. Periimus, ô filia. *Cre.* Væ, væ, væ, væ, væ.
Penetrans dolor ſauciavit me
Intra pulmones iſtos.
Sen. Nondum ingemiſcas.
Cre. Verùm adſunt luctus.
Sen. Priuſquam diſcamus, *& rem certò ſciamus.*
Cre. Quem nuncium mihi *dicis expectandum*?
Sen. An eadem patiens dominus, miſeriæ
Particeps ſit *ejuſdem*, an tu ſola calamitoſa ſis.
Cho. Illi quidem, ô ſenex, Filium Apollo
Dedit: peculiariter igitur beatus eſt ſine hâc.

Strophe 2.

Cre. Hoc verò ſummum malum ſupra hoc
Locuta es, dolorem mihi lugendum.
Sen. Utrum verò naſci oportet ex aliquâ muliere
Filium, de quo dixiſti, an jam natum vaticinatus eſt?
Cho. Jam natum, & perfectum adoleſcentem
Dedit ipſi Phœbus. Aderam enim ego *quum ipſum ipſi dedit.*

Strophe 3.

Cre. Quid ais?
Infandum, infandum, indictum
Rem narras.
Sen. Et mihi. *C.* Quomodò verò oraculum ad finem perducatur,
Clarius mihi dicito; & quis ſit hic puer.
Ch. Cui veniſſet obviam, ex Dei *templo* egreſſus,
Primo maritus tuus, hunc ipſi filium dedit Deus.

V. 743. Περιφερῆ στίβον χθονός) Codex *Heinſio-Scaligerianus* adſcriptum habet in Margine, δυσφορῆ στίβον ποδός. V. 745. Μὴ 'πάρεσκέ πω) μὴ ἀπάρεσκε. V. 750. Εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσετε) Ita quamvis in omnibus ſit ſcriptum exemplaribus, Mallem legere, εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσοντε. V. 751. Οὐκ εἰς ἀπίστους δεσπότας) Hoc eſt, ἄπιστον δέσποιναν, ſeipſam enim innuit; Ubi autem tectè quis loquitur de aliquâ Perſona, Plurali numero plerumque utitur & licet de Fœminâ, Genere Maſculino. Vid. quæ Nos ſupra ad v. 648. *Joſua Barnes.* V. 755. Ἀλλά γε τί.) Cùm olim Ἀλλὰ τί, verſu claudicante legebatur, *Scaliger* γε inſerendum duxit; unde ſatis carmen ſuffulcitur.

V. 764. Συμφορὰς ἔλαβον) Olim συμφορᾶς legebatur, quod nõ æquè arriſit; ſi enim *Genitivi* eſſet ſingularis, nulla foret aggravatio, ſed potiùs Deminutio inſignis: Quia λαμβάνω cum *genitivo* μέρος denotat. Quare in *Accuſativo* plurali legimus, *Brodæo*, *Scaligeró*que præeuntibus. *Joſua Barnes.*

V. 772. Πράσσων) pro πάσχων. Et viceverſâ πάσχω, pro πράσσω. Vid. *Schol.* ad *Hecub.* v. 614. Item quæ Nos ad *Supplic.* v. 257. & *Heracl.* v. 241. *J. Barnes.*

V. 775. Ταύτης) Δεικτικῶς, Κρεούσης. Præſens enim cùm fuerit, ſufficit *Demonſtrativum* de quopiam dici. Sic infra v. 806. Χαλινὰς ἐς ἱερὰς τῆσδε λαθραίως πόσις. V. 778. Πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος) Πότερα pro πότερον *Atticè*, *Scaliger* autem legebat δὲ φῦναι δεῖ, pro Veteri δὲ φῦναι δεῖ, adeò rectè, ut nihil dubitaverim illius Lectionem in Textum admittere, aliâ tamen hic pro more noſtro reſervatâ. *Joſua Barnes.*

V. 780. Ἐκτελῆ νεανίαν) *Adultum* Juvenem. Ita *Heſiod.* Ἐκτελέα βελέων Διμάτερος ἱερὸν ἀκτήν. Idem ἐντελὴς ſonat.

V. 787. Ἐκ θεοῦ συθεὶς) Subaudi ναοῦ. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 405.

Στροφὴ δ΄.

Κρ. Ὀτοτοτοτοῖ.

Τὸ δ' ἐμὸν, ἄτεκνον, ἄτεκνον ἔλαβεν
Ἄρα βίοτον· ἐρῆμα δ' ὀρφανὸς δόμους οἰκήσω.
Τίς οὖν ἐχρήσθη; τοῦ συνῆψ' ἴχνος ποδὸς
Πόσις ταλαίνης; πῶς δέ; ποῦ νιν εἰσιδών;

Χο. Οἶσθ', ὦ φίλη δέσποινα, τὸν νεανίαν,
Ὃς τόνδ' ἔσαιρε ναόν; οὗτός ἐσθ' ὁ παῖς.

Στροφὴ ε΄.

Κρ. Ἀν' ὑγρὸν ἀμπταίμαν αἰθέρα
Πόρσω γαίας Ἑλλανίας,
Ἀστέρας ἑσπέρους·
Οἷον, οἷον ἄλγος ἔπαθον.

Ἴαμβοι.

Πρ. Ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατήρ;
Οἶσθ', ἢ σιωπῇ τοῦτ' ἀκύρωτον μένει;

Χο. Ἴων', ἐπείπερ πρῶτος ἤντησεν πατρί.

Πρ. Μητρὸς δὲ ποίας ἐστί; Χο. οὐκ ἔχω φράσαι.
Φροῦδος δ', ἵν' εἰδῇς πάντα τἀπ' ἐμοῦ, γέρον,
Παιδὸς προθύσων ξένια, καὶ γενέθλια,
Σκηνὰς ἐς ἱερὰς τῆσδε λαθραίως πόσις,
Κοινὴν ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.

Πρ. Δέσποινα, προδεδόμεσθα, σὺν γὰρ σοὶ νοσῶ,
Τοῦ σοῦ πρὸς ἀνδρὸς, καὶ μεμηχανημένως
Ὑβριζόμεσθα, δωμάτων τ' Ἐρεχθέως
Ἐκβαλλόμεσθα· καὶ σὸν οὐ στυγῶν πόσιν,
Λέγω, σε μέντοι μᾶλλον, ἢ κεῖνον φιλῶν,
Ὅστις σε γήμας ξένος ἐπεισελθὼν πόλιν,
Καὶ δῶμα, καὶ σὴν παραλαβὼν πανκληρίαν,
Ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπούμενος
Λάθρα πέφηνεν· ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω·
Ἐπεί σ' ἄτεκνον ᾔσθετ', οὐκ ἔστεργέ σοι
Ὅμοιος εἶναι, τῆς τύχης τ' ἴσον φέρειν·
Λαβὼν δὲ δούλα λέκτρα, νυμφεύσας λάθρα,

Strophe 4.

Heu, heu, heu,
Quod ad me attinet, prolis expertem, prolis expertem prehendit
Execratio vitam. *In* ſolitudine nempe viduas domos habitabo.
Quis igitur ſignificatus eſt oraculo? cuinam occurrit
Maritus *mea* miſeræ? Quomodo? Ubinam ipſum aſpiciens?
Cho. Nôſti, chara domina, adoleſcentem illum,
Qui hoc verrebat templum? iſte eſt ille filius.

Strophe 5.

Cre. Utinam volitem per humidum aërem
Ultra Græcam terram
Stellas *ad* Heſperias!
Qualem, qualem patior dolorem!

Senex.

Quo verò nomine ipſum nominavit pater,
Nôſti? an ſilentio hoc incertum manet?
Cho. Ionis, quoniam primus obviàm venit patri.
Sen. Matre vero ex quâ *eſt*? *Ch.* Non poſſum dicere:
Sed abiit, ut omnia ſcias, quæ ego ſcio, ſenex,
Pro filio ſacrificaturus xenia, & genethlia,
In ſacra Tabernacula clàm hujus maritus,
Communiter celebraturus epulum cum filio.
Sen. Domina, proditi ſumus (tecum enim doleo)
A tuo viro, & *instructâ* fraude
Injuriâ afficimur, & domo Erechthei
Ejicimur. *Hoc* autem, tuum non odio proſequens maritum,
Dico, ſed quod te magis, quàm illum amo.
Qui cùm duxiſſet te veniens hoſpes in hanc civitatem,
Et domum, & totam hæreditatem tuam accipiens,
Ex aliâ muliere pueros procreans
Clam deprehenditur: quomodò vero clàm, ego dicam.
Poſtquam te ſenſit eſſe ſterilem, non ſat habuit tibi
Similis eſſe, & fortunæ parem *conditionem* ferre,
Sed adjungens ſibi aliquam ſervam, clàm congreſſus

V. 791. Ἀρᾷ) Ita cum *Brodæo* legendum puto; non ἄρα, ut ante. V. 792. Τοῦ συνῆψ' ἴχνος ποδός;) τίς ſυνῆψε πόδα· ἴχνος ποδὸς, ἀντὶ τοῦ πόδα, ἓν διὰ δυοῖν. *Joſ. Barnes.* V. 793. Πόσις ταλαίνης; Πῶς δέ; ποῦ νιν εἰσιδών;) Quùm olim erat, Πῶς δὲ ποῦ νιν εἰσιδών, nullo ſenſu, aut certe admodùm frigido, video in *Scaligeriano* Codice ita interpunctum & ſcriptum, ut nos dedimus Πῶς δέ; ποῦ νιν εἰσιδών; Ut ad πόσις referatur εἰσιδών, quam Lectionem Nemo tamen, qui non amoleſtetur. *J. Barnes.* V. 800. Ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατήρ) Hinc conſtat apud Veteres *Patrum* fuiſſe potiùs quàm *Matrum*, Filiis ſuis Nomina imponere; ut etiam ex *Zacharia* & *Johannis* Baptiſtæ Hiſtoria conſtat. Præterea hinc colligendum, Adoptivis Filiis aut Noviter-Inventis, Nomen tum datum eſſe, cùm primò *Inventi* fuerint, aut *Adoptati*: Unde & *Adoptivi* Nativitatem ſuam celebrabant eo die, quo adoptati fuerant. Sic *Ælius Spartianus* in *Adriano*, *Quinto*, inquit, *Idum Auguſti Legatus Syriæ* Literas *Adoptionis accepit*, *quando* Natalem Adoptionis *celebrari juſſit*. Vide infra ad v. 805. Παῖδας προθύσων ξένια καὶ Γενέθλια. *Joſua Barnes.* V. 801. Ἀκύρωτον) Inconfirmatum, Irritum, Τῇ γὰρ ὀνομασίᾳ κυροῦται, (ἢ σιωπῇ δὲ ἀκύρωτον μένει τοῦ παιδὸς ὄνομα. *Idem.* V. 805. Παιδὸς προθύσων) Sacrificia μαντικά, εὐχαριστικά, ξένια, καὶ γενέθλια, jam Diis ſolvebat *Xuthus*, ut *Apollinis* judicium agnoſceret, & Filii Natalem celebraret. Nec novum eſt Natales per anniverſaria convivia celebrari; Paſſim id teſtantur & *Exoticæ* literæ & *Sacræ*; quæ non modò de *Herodis* Natali memorant, *Euripidis* ætate longè poſteriùs celebrato, *Matthæ.* c. 14. v. 6. & *Marc.* c. 6. v. 21. Sed etiam de *Pharaonis* Natali, *Gen.* c. 40. v. 20. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραὼ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. Et hoc fermè Annis Mille *Euripidis* tempore erat Antiquius. De Gentibus ita *Alex.* ab *Alex.* Genial. Dier. l. 2. c. 22. *Nec ſolùm Urbis Natalem, ſed ſingulorum Dies Natalitios Pulte fritillâ, Mero, Libis, Floribus & Thure, Sacra à Genio, ſine Animali Hoſtia læti libenteſque concelebrârunt. Quibus diebus effudiſſe cruorem, aut Animal mactâſſe, mali Portenti erat & fœdi auſpicii: Namque erant Hilaritatis & Lætitiæ pleni Dies.* Vide *Andr. Tiraquelli* Annot. ad locum: Vide quæ Nos ſuprà ad v. 653. & v. 800. V. 806. Σκηνὰς ἐς ἱεράς) Solennibus Feſtis in Deorum honorem celebratis, juxta ſacras Ædes, cùm frequentior eſſet hominum Concurſus, Tabernacula quædam ſubitanea erigebant, Σκηναὶ dicuntur *Græcis*, ad Convivas recipiendos; quale illud *Judæorum* Feſtum *Tabernaculorum* dictum, *Græcè* Σκηνοπηγία, de quâ videſis *Hoſpinianum* de *Judæor.* Feſt. l. 1. c. 7. & 13. Σκηναὶ δὲ οὐ μόνον ἐκ ξύλων, ἀλλ' ἐκ σινδόνων καὶ πίλων, καὶ ὅτιν ὅτε ἐκ δερμάτων καὶ τοιούτων τινῶν γίνονται), οἰκήσεις οὖσαι αὐτοσχέδιοι καὶ πρόσκαιροι. Eſt etiam Verbum Theatricum. *Scena* autem, (ut *Hoſpinianus* de Origine Feſtorum fol. 38. l. 2. c. 1.) à *Græco* nomine σκηνή, quod Tabernaculum ex Ramis & Frondibus Inumbrationis causâ conſtructum ſignificat, ἀπὸ τῆς σκιᾶς, hoc eſt, *Umbrâ*. Cumque ſub hujuſmodi Tabernaculis *Attica* Juventus, quùm adhuc vicatim ageret, Carmina quædam incondita decantaret, fabulaſque ageret, factum eſt, ut in urbe collectis *Athenienſibus*, nomen hoc retinuerit Contabulatio illa, quæ inter utrumq; *Theatri* cornu erat protenſa; in quâ à Mimis Fabulæ edebantur. *Idem.* Τῆσδε) ταύτης, ἤγουν Κρεούσης. Vide ſuprà ad v. 775. *J. Barnes.* V. 807. Κοινὴ ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ) Cùm olim per errorem legeretur, παῖδα pro δαῖτα, nullo omnino ſenſu, *Brodæus* legebat πόδα, quæ Lectio (licet aliàs πόδα ξυνάπτειν eleganter pro *congredi* occurrit) nec *Verſui*, nec *Senſui* ſatisfacit; *H. Steph.* rectè ex Vet. Cod. δαῖτα reſtituit; nec enim πόδα συνάπτειν tantùm dicitur & πόλεμον & μάχην, ſed & γάμον & hinc δαῖτα. V. 809. Μεμηχανημένως) Non novum eſt *Græcis* & *Adject.* & *Adverb.* è Verbis fieri, ut in hoc loco; ſic & μεμιγμένως, miſtim & δεδικαιωμένως ſæpe alicubi legitur ab Interpretibus ad *Luc.* c. 18. v. 14. ſic ἐρρωμενέστερος. V. 814. Παγκληρίαν) Solidam Hæreditatem. V. 815. Ἐκκαρπούμενος) ὁ ἐξ ἄλλης φυτεύων. *Brod.* V. 818. Ὅμοιος εἶναι) ἄτεκνος, ὡς σύ. *Joſua Barnes.*

Τὸν παῖδ' ἔφυσεν· ἐξενωμένον δέ τῳ
Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν· ὁ δ' ἐν θεοῦ
Δόμοισιν ἄφετος, ὡς λάθοι, παιδεύεται.
Νεανίαν δ' ὡς ᾔσθετ' ἐκτεθραμμένον,
Ἐλθεῖν σ' ἔπεισε δεῦρ' ἀπαιδίας χάριν.
Κᾆθ' ὁ θεὸς οὐκ ἐψεύσατ', ὅδε δ' ἐψεύσατο,
Πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἄπλεκε πλοκὰς
Τοιάσδ'· ἁλοὺς μὲν, ἀνέφερ' εἰς τὸν δαίμονα.
Ἑλὼν δὲ, καὶ τὸν χρόνον ἀμυνεσθαι θέλων,
Τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.
Καινὸν δὲ τοὔνομ' ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων, ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο.
" Οἴμοι, κακούργους ἄνδρας ὡς ἀεὶ στυγῶ,
" Οἳ συντιθέντες τἄδικ', εἶτα * μηχαναῖς   * al. μηχανάς.
" Κοσμοῦσι· φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον
" Θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.
Καὶ τῶνδ' ἁπάντων ἔσχατον πείσῃ κακὸν,
Ἀμήτορ', ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τινὸς
Γυναικὸς, εἰς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγειν.
Ἁπλοῦν ἂν ἦν γὰρ τὸ κακὸν, εἰ παρ' εὐγενοῦς
Μητρὸς, πείσας σε, σὴν λέγων ἀπαιδίαν,
Ἐσῴκισ' οἴκους· εἰ δὲ σοὶ τόδ' ἦν πικρὸν,
Τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.
Ἐκ τῶνδε δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρᾷν,
Ἢ γὰρ ξίφος λαβοῦσαν, ἢ δόλῳ τινὶ,
Ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτεῖναι πόσιν,
Καὶ παῖδα, πρὶν σοὶ θάνατον ἐκ κείνων μολεῖν.
Εἰ γάρ γ' ὑφήσεις, τοῦδ' ἀπαλλάξῃ βίου.
" Δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος,
" Ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν, ἢ θάτερον.
Ἐγὼ μὲν οὖν σοι καὶ συνεκπονεῖν θέλω,
Καὶ συμφονεύειν παῖδ', ὑπεισελθὼν δόμους,
Οὗ δαῖθ' ὁπλίζει· καὶ τροφεῖα δεσπόταις
Ἀποδοὺς θανεῖν τι, ζῶν τι φέγγος εἰσορᾷν.

Hunc puerum genuit: ablegatum verò peregre alicui
Delphorum tradidit educandum: hic verò in Dei
Templo educatur, ut lateret, tanquam Deo dedicatus.
Ut verò ſenſit adoleſcentem adoleviſſe,
Perſuaſit tibi ut venires huc ſterilitatis gratiâ.
Et Deus non mentitus eſt, iſte verò eſt mentitus,
Jam olim alens *hic ſuum* filium, & nexuit dolos
Tales: deprehenſus enim *ſuam culpam* conferret in Deum.
Compos autem voti factus & tempus ſibi opportunū fore ſperans,
Imperium *Athenienſis* agri mox ipſi tradere decrevit.
Novum verò nomen per ocium *eſt ab eo* fictum,
Ion, quòd ſcilicet occurrit eunti *patri*.
" Hei mihi, ut ſemper odi viros improbos,
" Qui cōponentes *atque molientes facinora* injuſta deinde machinis
" Adornant: ſim licet, *at* probum habere amicum
" Magis velim, quàm aſtutum, *at* improbum.
Et horum omnium extremum patieris malum,
Ut eū qui matrē ſuā ignorat, qui in nullo num. eſt, qui ex aliquā ſervâ
Muliere natus eſt, dominum in tuam domum ducas.
Simplex enim eſſet hoc malum, [ſi] ex aliquâ nobili *ſuſceptum*
Matre, te perſuaſâ, *te conſentiente*, tuam cauſatus ſterilitatem,
In *tuis* ædibus collocâſſet. Si verò hoc tibi fuiſſet acerbum,
Oportebat ipſum appetere nuptias ab *Æolo patre*.
Exindè oportet te jam aliquod mulliebre *facinus* facere:
Aut enim correpto gladio, aut dolo aliquo,
Aut venenis *oportet te tuum* interficere maritum,
Et filium, priuſquam tibi mors ab illis eveniat:
Si enim fueris ignava, tu amittes hanc vitam.
" Duobus enim hoſtibus in unam domum venientibus,
" Aut alterum oportet eſſe infortunatum, aut alterum.
Ego certè tecum laborem ſuſcipere, *atque juvare* volo,
Et ſimul interficere filium, ingreſſus ædes,
Ubi convivium apparat, & præmia-nutricationis dominis
Reddens, & mori, & vivens lucem aſpicere volo.

V. 820. Ἐξενωμένον δέ τῳ) In locum peregrinum ablegatū, *Brodæus*. Δελφῶν τῳ pro τινί. V. 828. Ἑλὼν δὲ) Cùm ἐλθὼν olim ſcriptum erat, *Guliel. Canterus* Nov. Lection. l. vi. c. xxvii. Evicit, legi debere ἑλὼν, & ex *Ariſtide Attico* Scriptore, ſimilem locum produxit, Ἀλλ' εἰσί, παμφαλ... πῶς εἰσί, καὶ ... ἵνα ἐὰν μὲν ἕλωσι, ταῦτα κατορθώσαντες ὦσιν· ἂν δὲ φωραθῶσι, ἔχωσιν ἀναχώρησιν. Sed vide ipſum *Canterum*. Hic autem ſenſus loci eſt, Καὶ ὁ Ξοῦθος ταῦτα τὰ κάκιστα ἐποίησεν. Μηχανὰς ἔπλεξεν πάλαι· φωραθεὶς, ἀναφέρειν εἰς τὸν θεόν· ἑλὼν δὲ, καὶ κατορθώσας, ... τὴν ἀθηναίων τυραννίδα. Ἑλὼν itaque eſt verbum *Forenſe* & in Judiciis dicuntur ἁλῶναι, qui cauſâ non cadunt. Quare *Portus* ridiculè de *Interficiendo* intelligit. Quod verò dixi, Κατορθώσας, Phraſis *Ariſtotelica*, & ad *Dilemma* ſive Argumentum Cornutum pertinet, cujus utraq; Pars adjunctum habet Incommodum; aut potius ad bimembrem Captiunculam & argutum Sophiſma. De quibus Logici. *Joſua Barnes*. V. 834. Φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον &c.) φαῦλος aliquando malus, ἁπλοῦς, ἀφελής, hoc in loco ἁπλοῦν ſimplicem & imperitum ſonat; *Hugo Grotius* acutè locum vertit, ---*Amicum malo ſimpliciter-probum, Quàm qui Malitiâ condiit Sapientiam*. V. 837. Ἀμήτορ') Ἀμήτορα dicit *Ionem*; Non quòd matre prorſus carebat, [id] enim erat impoſſibile; & ipſe quidem Poeta in hoc ipſo Verſu dicit natum ἐκ δούλης τινὸς γυναικὸς, ſed quia mater ejus nullo in numero habenda erat, *viz.* nullius aut mali nominis. Hinc *Heſych.* Ἀμήτωρ, κακομήτωρ, Σοφοκλῆς Ἠλέκτρᾳ. Ita *Petrus Ærodius* Juris Civilis Profeſſ. exponit locum de *Melchiſedeco*, Hebr. c. 7. v. 3. Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ &c. Quia ipſe Vir Pius ex impiis Parentibus *Cananitis* ortus erat. Huc refert illud *Tiberii* de *Quinto Curtio*, qui Magni Nominis ac Virtutis, obſcuris autem natus erat Parentibus; illius itaque Natalium dedecus velare ſtudens Imperator, dicere ſolebat, *Curtius mihi videtur ex ſe Natus*. Quem *ſenſum* loci quia Magnus *Scaliger* aſſequi nequiit, ἀρξήτορ' legendum voluit; quod nihil huc attinet. *Joſua Barnes. Ibid.* Ἀναρίθμητον) Ἀναρίθμητος, ignobilis, vide quæ Nos ad *Helen.* v. 1695. Τῶν δ' ἀναριθμήτων μᾶλλον εἰσιν οἱ πλέονς. *Joſua Barnes.* V. 838. Ἄγειν) Rectè ἄγειν legimus, nec ἄγων quod *Henricus Stephanus* ex Veteribus Codicibus neſcio quamobrem eruerit, hic ullo modo ſtare poteſt. *Idem.* V. 842. Τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων) Oportebat eum ad Patris *Æoli* domum reverſum aliquam ex illius Nepotibus ducere. *Joſua Barnes.* V. 844. Ἢ γὰρ ξίφος) Repetendum eſt δεῖ, quod præceſſit, ἀπὸ κοινοῦ. *Idem.* V. 847. Εἰ γάρ γ' ὑφήσεις) Subaudi φρονήματος, πόλεμος, ὀργῆς. *Idem.* V. 848. Δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος. Ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν, ἢ θάτερον) *Quoties in unâ ſunt Duo Inimici domo, Horum paratum eſt Alteri infortunium.* Et Ratio eſt, quia, paulò poſt v. 1017. Κακοῦ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται. Inde Salvator Noſter ſanctiſſima Ὀρθολογίᾳ ſuâ, *Matth.* c. 6. v. 24. Οὐδεὶς δύναται δυσὶ Κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ Μαμμωνᾷ. Quem locum ita Nos olim, Οὐ δυσί τις δύναται Ἐπιχθονίοισιν ἀμφιπολεύειν· Τὸν ῥα γὰρ ἐχθαίρει, ἕτερον δ' ἀγαπήσει Ἄνακτα· Ἢ ἑνὶ κολλᾶται, ἕτερον δέ γ' ἐκ ἀλεγίζει. Οὐ Θεῷ καὶ Μαμμῶνι δύνασθ' ἅμα ἀμφιπολεύειν. *Joſua Barnes.* V. 852. Δαῖθ' ὁπλίζει) Ὁπλίζε δεῖπνον & δόρπον, eſt Phraſis *Homerica*. Vid. *Euſtath.* fol. 688. lin. 36. Ubi ὁπλίζεσθαι probat, ἁπλῶς pro ἐντυπίζεσθαι poni. *Ibid.* Καὶ τροφεῖα) μισθὸν τῆς τροφῆς ἕνεκα, *Homerus* vocat θρέπτρα & θρεπτήρια. Dicitur autem Remuneratio pro *Victoriâ*, vel re benè geſtâ, ἆθλον, ἄεθλον, ἀριστεῖον, ἐπινίκιον & νικητήριον, ut *Cal. Rhodigin.* l. 13. c. 30. Pro Deductione χαριστήριον, *Euripid. Herc.* Fur. Pro *Judicio* aliquo, aut *Nuntio*, Μήνυτρον, μήνυστρον, εὐαγγέλιον, de quo Nos ad *Heraclid.* v. 785. Pro *Eruditione*, Δίδακτρα, *Theocr.* διδασκάλιον, *Plu-*

tarch. παιδαγωγεῖον. Pro *Re-inventà*, Εὑρέσιον *Ulpian.* Digeſt. l. 46. Pro *re-visà* Ὀπτήρια, *Ion.* 1127. Pro *Vitâ-ſervatâ* Ζωάγρειον, σῶστρον, σωτήριον. Pro *Medicinâ*, ἰατρεῖον &c. Hæc verò omnia Plurali numero ferè uſurpantur. *Ibid.* Δεσπόταις) Κρέουσα, καὶ φύσει Ἐρεχθειδῶν. Errat itaque *Brodæus*, qui explicat, *Delphis quibuſdam Civibus.* Incogitanter ad Miraculum. Pædagogus enim loquitur, *Erechtheidarum* ſervus. *Joſua Barnes.*

" Ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει,
" Τοὔνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα τῶν ἐλευθέρων
" Οὐδεὶς κακίων δοῦλος, ὅστις ἐσθλὸς ᾖ.
Χο. Κἀγώ, φίλη δέσποινα, συμφορὰν θέλω
Κοινουμένη τῇδ', ἢ θανεῖν, ἢ ζῆν καλῶς.

Ἀνάπαιστοι.

Κρέ. Ὦ ψυχά, πῶς σιγάσω; πῶς δὲ
Σκοτίας * ἀναφήνω εὐνάς; * al. ἀναφήνας.
Αἰδοῦς ἀπολειφθῶ;
Τί γὰρ ἐμπόδιον κώλυμ' ἔτι μοι;
Πρὸς τίν' ἀγῶνα τιθέμεσθ' ἀρετῆς;
Οὐ πόσις ἡμῶν προδότης γέγονε;
Στέρομαι δ' οἴκων, στέρομαι παίδων.
Φροῦδαι δ' ἐλπίδες, ἃς διαθέσθαι
Χρῄζουσα καλῶς οὐκ ἐδυνάσθην,
Σιγῶσα γάμους,
Σιγῶσα τόκους πολυκλαύτους.
Ἀλλ' οὐ τὸ Διὸς πολύαστρον ἕδος,
Καὶ τὴν ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι θεάν,
Λίμνης τ' ἐνύδρου Τριτωνιάδος
Πότνιαν ἀκτάν,
Οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων
* Ἀπονησαμένη ῥάων ἔσομαι. * J. Barnes ἀποσεισαμένη.
Στάζουσι κόραι δακρύοισιν ἐμαί,
Ψυχὰ δ' ἀλγεῖ κακοβουλευθεῖσ'
Ἔκ τ' ἀνθρώπων, ἔκ τ' ἀθανάτων,
Οὓς ἀποδείξω
Λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.
Ὦ τᾶς ἑπταφθόγγου μέλπων
Κιθάρας ἐνοπάν, ἅ τ' ἀγραύλοις
Κέρασιν ἐν ἀψύχοις ἀχεῖ

" Solum enim adfert ſervis dedecus
" Nomen: cæteris enim omnibus *in rebus*, liberis
" Nullus ſervus eſt deterior, qui bonus fuerit.
Ch. Et ego, chara domina, calamitatem volo
Communicans tecum iſtam, aut mori aut vivere honeſtè.

Creuſa.

O anima, quomodò tacebo, aut quomodo
Clandeſtinos aperiam concubitus?
Pudorem exuam?
Quod enim impedimentum obſtat mihi ampliùs?
In quod virtutis certamen deſcendimus?
Nonne maritus noſtri proditor eſt?
Privor enim domo, privor & liberis.
Omnes etiam ſpes periêrunt, quas diſponere
Cupiens rectè, non potui,
Tacens concubitum,
Tacens partum valdè-deplorandum.
Sed non per ſolium ſidereum Jovis,
Et non per Deam *Palladem* habitantem ſupra meos ſcopulos,
Et non per paludis aquoſæ Tritonidos
Sacrum littus,
Non amplius occultabo concubitum, ut pectore & corde
Abluto vel excuſſo levior ſim.
Stillant meæ pupillæ lacrymis,
Et anima dolet malis-inſidiis-petita
Et ab hominibus, & à Diis,
Quos demonſtrabo
Ingratos proditores lectorum.
O ſeptem fidibus-inſtructæ ſuaviter edens
Citharæ vocem, quæ ruſticis, *i. e.* ruri
Cornibus inanimatis ſonat

V. 854. Ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει &c.) Vide *Macrobium*, Optimè diſſerentem de ſervorum honorum laude & Dignitate, *Saturnal.* l. 1. c. xi. Lege *Ciceronis* illud παράδοξον, ὅτι πάντες οἱ σοφοὶ, Ἐλεύθεροι. *Joſ. Barnes.* V. 860. Σκοτίας ἀναφήνω εὐνάς) Importunus hic Hiatus ſuſpicionem mihi fecit, ut ita eſſet legendum, Ὦ ψυχά, πῶς σιγάσω; Πῶς δὲ Σκοτίας ἀναφήνασ' εὐνὰς Αἰδοῦς ἀπολειφθῶ; Judicent Docti. Ego nihil muto. *Joſua Barnes.* V. 870. Διὸς πολύαστρον ἕδος) Πολύαστρος & πολυάστερος dicitur. Similis Locutio in re eâdem *Antholog.* ἀστερόεις ὅδ' ὁ οἶκος, de *Cœlo* dicitur. *Idem.* V. 871. Καὶ τὴν ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι θεάν) *Minervam* in *Arce* cultam notat; Arx autem ſive Ἀκρόπολις in rupe præruptâ & inacceſsâ ferè ſita eſt, ut & ante notavimus, ad v. 11. & *Pauſanias* Attic. Εἰς δὲ τὴν Ἀκρόπολίν ἐστιν εἴσοδος μία· ἑτέραν δὲ οὐ παρέχεται, πᾶσα ἀπότομος οὖσα. De hac re vide plura apud *Johannem Meurſium* Cecropiæ c. 4. Hinc toties à Poetâ noſtro Παλλάδος ὄχθος, pro Arce ipsâ, ut ſupra v. 12. Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ, i. e. *Palladis ſub Arce* &c. *Joſua Barnes.* V. 872. Λίμνης τ' ἐνύδρου Τριτωνιάδος πότνιαν ἀκτάν·) Τρίτων ποταμὸς Λιβύης, de quo re *Euripidis* Scholiaſt. ad *Alceſt.* v. 346. Hic fluvius ex Palude *Tritonide* ortum habet. Nonnulli *Minervam Neptuno* & hac Palude prognatam volunt, aliquando autem à Patre graviùs increpitam, ex Indignatione ad *Jovem* veniſſe, & ab illo adoptatam. Vide *Cœl. Rhodigin.* l. 18. c. 38. Saltem illam ad hanc Paludem primò Apparuiſſe ferunt, ac proinde nomen tuliſſe. Sic *Lucan. Pharſal.* l. 9. v. 350. De *Tritonis* Palude, *Hanc & Pallas amat: Patrio quod vertice nata Terrarum primam Lybien (nam proxima cœlo eſt, Quod probat ipſe calor) tetigit: ſtagnique quietâ Vultus vidit aquâ, poſuitque in Margine plantas, Et ſe dilectâ Tritonida dixit ab undâ.* Hinc & *Virgil.* Æn. l. xi. v. 483. *Armipotens Belli Præſes, Tritonia Virgo.* Vid. *Apollodor.* Bibliothec. l. 1. c. 3. §. 6. Sed de *Tritoniâ Minervâ* vide *Meurſium* de Regn. *Athen.* p. 17. Eſt & Τρίτων, Nomen *Nili* fluvii, ut *Apollonii* l. 4. v. 269. Καὶ ποταμὸς Τρίτων &c. De *Nilo* loquitur. Vide *Helen.* v. 3. *Ibid.* Πότνιαν ἀκτάν) Ita marginem ſive littus *Tritonis* vocat; quia primò, in eo apparuit *Minerva*, & ut ſupra *Lucanus*, *poſuit in margine plantas.* Quare *Dupertus* malè vult legi πότνιαν ἀκτᾶν. Non enim jam iterum de *Minervâ* loquitur, ſed de loco, ubi nata eſt. *Joſua Barnes.* V. 875. Ἀπονησαμένη) Olim erat ἀπονησαμένη, nullo ſenſu; *Dupertus* legebat ἀπονοσφισαμένη, pro ἀπονοσφισαμένη, paulò meliùs; rem tamen nec illa Lectio penitus aſſequitur. *Scaliger*, ἀποψησαμένη, longiùs à Scripturæ veſtigiis recedens; ſed Senſum ferè exprimens; licet *Metaphoræ* ſic excidat, Ego ſanè puto ἀποσεισαμένη legendum; quæ Lectio & propriùs ad veterem accedit & Figuræ convenientius conſulit, *poſt enim pondera excuſſa leviores* ſumus, *non poſt ablutionem*; niſi animus forſan. Judicet Lector. *Joſua Barnes.* V. 877. Κακοβουλευθεῖσ') Mallem κακὰ βουλευθεῖσ', disjunctim legere; vel ſaltem κακοβουληθεῖσ', Compoſita enim à βουλὴ cum *præpoſitione*, faciunt εύω, cum *adjectivis* in έω definiunt; ut & plurima alia Verba à Nominibus derivata, ut ἐπιβουλεύω, προβουλεύω &c. Sed κακοβουλέω & κακοβουλέω &c. Mallem tamen ἐπιβουλευθεῖσ', legere. *J. Barnes.* V. 878. Ἔκ τ' ἀνθρώπων, *Xuthum* innuit, ἔκ τ' ἀθανάτων, *Apollinem* notat. Ita tectè loquentes de ſingulari aliquâ Perſonâ, *Plurali* numero uti gaudent, ut diximus ſupra ad v. 648 & v. 751. *Joſua Barnes.* V. 881. Ἑπταφθόγγου μέλπων κιθάρας) Veterum Lyræ *quatuor* aut *quinque* fidibus conſtabant, ut ex Picturis & Hiſtoriis conſtat; Et tamen, ut hic Ἑπτάφθογγος κιθάρα dicitur; & *Antholog.* ἑπτάμιτος, & *Nonn.* ἑπτάτονος. Sic *Euripide* antiquior Rex *David* ψαλτηρίῳ Δεκαχόρδῳ meminit. *Pſalm.* 92. v. 3. Quare de *Siſtro Iſidis*, non eſt quod nos torqueamus, nec de *Apollinis* Lyræ Imagine τετραχόρδου. Nam & hæc ut *Vetera* fuiſſe agnoſcimus, ſic nec & illa *Nova* nimis dicenda. *Joſua Barnes.*

Μοῦσαν

Μουσᾶν ὕμνους εὐαχήτους,
Σοὶ μομφὰν, ὦ Λατοῦς παῖ,
Πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω.
Ἦλθές μοι χρυσῷ χαίταν
Μαρμαίρων, εὖτ' εἰς κόλπους
Κρόκεα πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον,
Ἀνθίζειν χρυσανταυγῆ.
Λευκοῖς δ' ἐμφύσας καρποῖς
Χειρῶν, εἰς ἄντρου κοίτας
Κραυγάν μ', ὦ μᾶτερ, μ' αὐδῶσαν,
Θεὸς ὁμευνέτας
Ἆγες ἀναιδείᾳ,
Κύπριδι χάριν πράσσων.
Τίκτω δ' ἁ δύστανός σοι
Κοῦρον, τὸν, φρίκᾳ ματρὸς,
Εἰς εὐνάν βάλλω τὰν σὰν,
Ἵνα με λέχεσι μελέαν μελέοις
Ἐζεύξω τὰν δύστανον·
Οἴ μοι, μοι· καὶ νῦν ἔρρει
Πτανοῖς ἁρπασθεὶς θοίνα
Παῖς μοι, καὶ σὸς τλάμων.
Σὺ δὲ κιθάρᾳ κλάζεις,
Παιᾶνας μέλπων.
Ὠή· τὸν Λατοῦς αὐδῶ,
Ὅς γ' ὀμφὰν κληροῖς
Πρὸς χρυσέους θάκους, καὶ
Γαίας μεσσήρεις ἕδρας·
Εἰς οὖς αὐδὰν καρύξω.
Ἰὼ κακὸς εὐνάτωρ,
Ὅς τῷ μὲν ἐμῷ νυμφεύτᾳ,
Χάριν οὐ προλαβὼν,
Παῖδ' εἰς οἴκους οἰκίζεις·
Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας, καὶ σὸς γ' ἀμαθὴς,
Οἰωνοῖς ἔρρει συλαθεὶς, οἰκεῖα
Σπάργανα ματρὸς ἐξαλλάξας.
Μισεῖ σ' ἁ Δᾶλος, καὶ δάφνας
Ἔρνεα, φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν·
Ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο
Λατὼ * Δίοισί σε καρποῖς. * al. κάποισιν.

Ἴαμβοι.

Χο. Οἴ μοι, μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
Κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.
Πρ. Ὦ θύγατερ, οὔτοι σὸν βλέπων ἐμπίμπλαμαι

Muſarum hymnos clarè ſonantes,
Tibi, ô fili Latonæ, reprehenſionem
Hoc die dicam.
Veniſti mihi auro comam, *i.e.* *aureâ comâ*
Fulgens, quando in ſinus
Crocea *florum* folia veſtibus decerpebam,
Ut eas variarem aureis floribus.
Candidis enim inhærens volis
Manuum, in antri cubilia
Clamorem me, ô mater, clamantem,
Deus concubinus, *ſtuprator*
Ducebas impudentèr,
Veneri gratificans.
Ego verò infelix pario tibi
Filium, quem metu matris
In antrum projeci tuum,
Ubi me tuis lectis miſeram miſeris
Junxiſti infelicem.
Hei mihi, mihi. Nunc enim periit
A volucribus direptus eſca
Meus & tuus miſer filius.
Tu verò interim citharâ clangis
Pæanas canens.
Ohe! *Te filium* Latonæ alloquor,
Qui oracula ſortiris, *i.e. per ſortes edis,*
In aureis ſedibus, & *in*
Terræ mediis ſedibus.
Tibi vocem in aurem ſonabo:
O improbe concubitor,
Qui meo quidem marito *Xutho*,
Cùm beneficium nullum *ab eo* prius acceperis,
Filium in ædes deducendum dediſti.
Meus verò, & tuus filius, ignotus
Periit abreptus à volucribus, propriis
Faſciis matris amiſſis.
Odit te Delus, & lauri
Rami, juxta palmam mollicomâ præditam,
Ubi partu venerando peperit
Te Latona, divinis manibus *laurum palmámque tenens.*

Chorus.

Hei mihi, quàm magnus theſaurus aperitur
Malorum, propter quæ quilibet emitteret lacrymas.
Sen. O filia, non poſſum ſatiari intuens tuam

V. 887. Ἦλθές μοι χρυσῷ χαίταν &c.) Ad meos amores carpendos veniſti flavâ Cæſarie renidens, aureis fibulis devinctâ. *Virgil.* Æneid. l. 10. v. 832. --*Comptos de more Capillos.* In locum *Servius*, Antiquo ſcilicet more. quo Viri ſicut Mulieres, componebant capillos. *Horat.* l. 1. *Sed alium ardor, aut Puellæ candidæ, Aut teretis Pueri longam renodantis comam.* *Thucydides*, Καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωβύλον ἀναδούμενοι (Ἀθηναῖοι) τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν. Ex *Joh. Brodæi* Notis. V. 888. Εὖτ') Εὖτε aliquando, idem quod ὅτε & ἐπειδὰν. *Sophocles*, εὖτ' ἂν μόλῃ, *quando venerit. Hom.* Iliad. θ'. v. 367. Εὖτέ μιν εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν. Eſt & εὖτε & ἠΰτε, pro *ſicut*. Vide Lexica. *Joſua Barnes.* V. 890. Ἀνθίζειν χρυσανταυγῆ) *Portus* ἄνθειν pro ἀνθίζειν. Χρυσανταυγῆ verò à χρυσὸς & ἀνταυγὴς, *lucem reflectens*, quæ Vox Lexicis erat agnoſcenda. *Joſ. Barnes.* V. 893. Κραυγάν μ', ὦ μᾶτερ, αὐδῶσαν) Rectè κραυγὰν ſcribitur, licet *Scaliger* legat κραυγᾷ. Ut enim αὐδὰν αὐδᾶν dicitur, ſic & κραυγάν, quod eſt ſynonymum. *Idem.* V. 910. Γαίας μεσσήρεις ἕδρας) Vide quæ Nos ſupra ad hujus Fab. v. 223. V. 913. Νυμφεύτᾳ) *Æmil. Portus* dicit ſe malle νυμφευτῇ. At ego mallem, ut erat, νυμφεύτᾳ, ex *Analogiâ*. Ita enim, licet γαμετὴς, accentum habet in ultimâ, γαμέτης tamen in penultimâ ſignatur; ſic γενετὴρ, & γενέτης, & εὐνατὴρ, εὐνέτης, & βοτὴρ, βότης, quidni & νυμφευτὴρ, νυμφεύτης. *Joſua Barnes.* V. 916. Ὁ δ' ἐμὸς γενέτας) Hoc in loco γενέτης, (quod plerumque *Patrem* ſonat, ut & γενετὴρ, & γεννήτωρ) *Filium* ſignificat; nec id prorſus ſine exemplo, *Sophocles* enim dixit, Ὁ Διὸς γενέτας, de *Jovis* Filio. Hinc *Heſychius*, Γενέτης, ἔκγονος. Notandus eſt autem infrequens uſus, (ut hujus Verbi γενέτης, quod in hoc loco *Paſſivè* ſignificat, quùm aliàs ferè ſemper *Activè* ſumatur) ſic & τὸ ἀμαθὴς, quod cùm aliàs *Indoctum* ſonet, hìc certè *Inexploratum* & *ignotum*, de quo nihil certi doceri poteſt, exponitur. *Joſua Barnes.* V. 920. Φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν, Ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο Λατὼ) Sic *Iphigen.* Taur. v. 1099. Φοίνικά θ' ἁβροκόμαν, Δάφναν τ' εὐερνέα, καὶ Γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας, Λατοῦς ὠδῖνα φίλαν. In quem locum vide quæ Nos, ut & ad *Hecub.* v. 458. *Joſua Barnes.* V. 923. Θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται κακῶν) Ita ſupra in *Hippolyto* v. 822. Κακῶν πέλαγος dixit. De quibus vide *Eraſmum* in Adagio. *Mare Malorum* & *Theſaurus Malorum.* V. 925. Ὦ θύγατερ) Quod olim exciderat, Ὦ, nunc interſerendum ſuo loco curavimus, Verſu poſtulante. *Idem* infrà v. 942.

Πρόσωπον,

Πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γνώμης ἐμῆς.
Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ,
Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο.
Οὓς ἐκβαλοῦσα, τῶν παρεστώτων κακῶν
Μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδούς.
Τί φής; τίνα λόγον Λοξίου κατηγορεῖς;
Ποῖον τεκεῖν φὴς παῖδα; ποῦ θεῖναι πόλεως
Θηρσὶν φίλον * τύμβευμ'; ἄνελθέ μοι πάλιν.
Κρ. Αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον· λέξω δ' ὅμως.
Πρ. Ὡς συστενάζειν γ' οἶδα γενναίως φίλοις.
Κρ. Ἄκουε τοίνυν· οἶσθα Κεκροπίας πέτρας,
Πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν,
Πρ. Οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, καὶ βωμοὶ πέλας.
Κρ. Ἐνταῦθ' ἀγῶνα δεινὸν ἠγωνίσμεθα.
Πρ. Τίν'; ὡς ἀπαντᾷ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
Κρ. Φοίβῳ συνῆψ' ἄκουσα δυστυχῆ γάμον.
Πρ. Ὦ θύγατερ, ἆρ' ἦν ταῦθ', ἅ γ' ᾐσθόμην ἐγώ;
Κρ. Οὐκ οἶδ'· ἀληθῆ δ' εἰ λέγεις, φαίημεν ἄν.
Πρ. Νόσον κρυφαίαν ἡνίκ' ἔστενες λάθρα;
Κρ. Τοῦτ' ἦν, ἅ νῦν σοι φανερὰ σημαίνω κακά.
Πρ. Κᾆτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνος γάμους;
Κρ. Ἔτεκον· ἀνάσχου ταῦτ' ἐμοῦ κλύων, γέρον.
Πρ. Ποῦ; τίς λοχεύει σ'; ἢ μόνη μοχθεῖς τάδε;
Κρ. Μόνη κατ' ἄντρον, οὗπερ ἐζεύχθην γάμοις.
Πρ. Ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν, ἵνα σὺ μηκέτ' ἧς ἄπαις;
Κρ. Τέθνηκεν, ὦ γεραιὲ, θηρσὶν ἐκτεθείς.
Πρ. Τέθνηκ'; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς οὐδὲν ἤρκεσεν;
Κρ. Οὐκ ἤρκεσ'· ᾅδου δ' ἐν δόμοις παιδεύεται.
Πρ. Τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; οὐ γὰρ δή σύ γε.
Κρ. Ἡμεῖς ἐν ὄρφνῃ σπαργανώσαντες πέπλοις.
Πρ. Οὐδὲ ξυνῄδει σοί τις ἔκθεσιν τέκνου;
Κρ. Αἱ ξυμφοραί γε, καὶ τὸ λανθάνειν μόνον.
Πρ. Καὶ πῶς ἐν ἄντρῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
Κρ. Πῶς δ'; οἰκτρὰ πολλὰ στόματος ἐκβαλοῦσ' ἔπη.
Πρ. Φεῦ. Τλήμων σὺ τόλμης· ὁ δὲ θεὸς μᾶλλον σέθεν.
Κρ. Εἰ παῖδά γ' εἶδες χεῖρας ἐκτείνοντά μοι.
Πρ. Μαστὸν διώκοντ', ἢ πρὸς ἀγκάλαις πεσεῖν;
Κρ. Ἐνταῦθ'· ἵν' οὐκ ὢν, ἄδικ' ἔπασχεν ἐξ ἐμοῦ.
Πρ. Σοὶ δ' ἐς τί δόξης ἦλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον;
Κρ. Ὡς τὸν θεὸν σώζοντα τόν γ' αὑτοῦ γόνον.
Πρ. Οἴμοι· δόμων σῶν ὄλβος ὡς χειμάζεται.
Κρ. Τί κρᾶτα κρύψας, ὦ γέρον, δακρυρροεῖς;
Πρ. Σὲ, καὶ πατέρα σὸν δυστυχοῦντας εἰσορῶν.
Κρ. Τὰ θνητὰ τοιαῦτ'· οὐδὲν ἐν ταὐτῷ μένει.
Πρ. Μή νυν ἔτ' οἴκτων, θύγατερ, ἀντεχώμεθα.
Κρ. Τί γάρ με χρὴ δρᾶν; Ἀπορία τὸ δυστυχεῖν.
Πρ. Τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ' ἀποτίνου θεόν.

* al. θοίναμα.

Faciem: exterque mentem meam ſum.
Exhaurientem enim me nunc fluctum malorum animo,
à puppi obruit me alius fluctus à tuis verbis manans
Quæ profundens, à præſentibus malis.
Tranſiiſti ad malas vias aliorum malorum.
Quid ais? quâ ratione accuſas Phœbum?
Qualem puerum ais te peperiſſe? quo loco urbis poſuiſſe
Beſtiis gratum epulum? redens hoc mihi, rem iterum mihi narra.
Cre. Revereor quidem te, ô ſenex: ſed tamen rem denuò dicam.
Sen. Quia ſcio generosè unà dolere cum amicis.
Cre. Audi igitur: noviſti Cecropias rupes,
Septentrionale in iis antrum, quas Macras vocamus?
Sen. Scio, ubi eſt ſacellum Panis, & ara propè.
Cre. Ibi certamen triſte decertavimus.
Sen. Quod? ut occurrunt mihi lacrymæ propter tua verba.
Cre. Cum Phœbo conjunxi invita infauſtum connubium.
Sen. O filia, num erant illa, quæ ego ſenſeram?
Cre. Neſcio: ſed ſi vera dicis, vera fatebimur.
Sen. Quando gemebas clàm arcanum morbum?
Cre. Hoc erat malum, quod nunc tibi apertè dico.
Sen. Deinde verò quomodo celâſti Apollinis nuptias?
Cre. Peperi: Patientèr hæc ex me audi, ô ſenex.
Sen. Ubi? Quænâ mul. tibi obſt. officiũ præſtitit? an ſola lab. hûc tul.
Cre. Sola in antro ubi compreſſa ſum.
Sen. Puer verò ubi eſt, ut tu non ſis ampliùs ſine liberis?
Cre. Mortuus eſt, ô ſenex expoſitus feris.
Sen. Mortuus eſt? Apollo verò malus tibi nullam opem tulit?
Cre. Nullâ opẽ mihi tulit. Sed infãs Plut. in ædib. inſtituitur, i. e. obiit.
Sen. Quis verò feris ipſum expoſuit? non enim tu ſaltem.
Cre. Nos nocte ſub obſcurâ involventes peplis.
Sen. Nemo conſcius tibi eſt expoſitionis filii?
Cre. Ipſa calamitas, & ipſæ latebræ tantùm.
Sen. Et quomodo in antro filium tuum relinquere auſa es?
Cre. Quomodo nam? Multis miſerandis verbis ore prolatis.
Sen. Eheu. O tu ferrea ob audaciâ! deus autem durior eſt quàm tu!
Cre. Si puerum vidiſſes manus porrigentem mihi.
Sen. Utrum expetentem ubera, an in ulnas tuas cupientem irruere?
Cr. Illuc ire cupientem, ubi non exiſtens, injuſta patiebatur à me.
Sen. Tibi verò quare venit in mentem exponere filium?
Cr. Quòd Deus (ut ſperaveram) ſervaturus eſſet ſuam ſobolem.
Sen. Hei mihi, ut felicitas tuæ domûs agitatur fluctibus!
Cre. Quid obvoluto capite, ô ſenex, fundis lacrymas?
Sen. Te, & patrem tuum videns agitatos triſtibus caſibus.
Cr. Res mortalium hujuſmodi ſunt: nihil in eodem ſtatu permanet.
Sen. Ne nunc amplius, ô filia, lamentis hæreamus, indulgeamus.
Quid ig. me oportet facere? Infelicitas enim habet inopiã conſilii.
Sen. Ipſum primum, qui te injuriâ affecit, ulciſcere deum.

V. 927. Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ Πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο) De hac Syntaxeos μεταβολῇ, præter quod Nos ſupra ad *Bacch.* v. 1307. *Cyclop.* v. 330. *Iphigen. Taur.* v. 695. Vide etiam quæ *Gulielmum Canterum* ad *Phœniſſ.* v. 290. notantem citavimus, *Helen.* v. 296. *Joſua Barnes.* V. 931. Τίνα λόγον Λοξίου) *Scalig.* legit τί δ' ἄλογον. Poteſt & exponi, κατὰ τίνα λόγον, ἢ τρόπον, τοῦ θεοῦ κατηγορεῖς. V. 932. Ποῦ θεῖναι πόλεως) Quanquam in ultimo loco *Tribrachus* ſtabit ſatis benè, mendum hic ſuſpicor, neque enim in urbe expoſitus erat infans, nec exponi putandus; quare βράχος mallem hic legi. Nihil autem muto. V. 933. Θηρσὶν φίλον τύμβευμ') Τύμβευμα hic pro θοίνη, ut ταφεῖς pro κυσὶν, *Sophocles* in *Electrâ* v. 1494. ἀλλ' ὡς τάχιστα κτεῖνε, καὶ κτανὼν, πρόθες ταφεῦσιν, ὧν τόνδ' εἰκός ἐστι τυγχάνειν. *Scholiaſt.* ἤγουν οἰωνοῖς καὶ κυσὶ πρόθες αὐτόν. *Lycophron,* Ἄσαρκα μιστύλλας' ἐτύμβευσαν τάφῳ. *Commentarius,* ἔθαψαν ἐν τῷ τάφῳ συμβολικῶς, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ἔφαγε. Nec θοίναμα confodiſſem. *Euripides* enim paulò infra *viz.* v. 1495. Οἰωνῶν γαμφηλαῖς φόνευμα, θοίναμά τ' εἰς ἅδαν ἐκβάλλω. Id eſt, θοίνην. *Idem* in *Oreſt.* Οἰκλείστατα θοινάματα καὶ σφάγια, χρυσαίων τέκνων. Ex *Joh. Brodei* notis. V. 937. Κεκροπίας πέτρας) τῆς Ἀκροπόλεως. *Apollonii* Scholiaſt. ἡ Ἀκρόπολις τῆς Ἀττικῆς, Κεκροπία ἐκαλεῖτο τὸ πρότερον. Ita *Johan. Brodæus*; Ego verò non *Genitivo* poni, ſed *Accuſativo* plurali, & per *Appoſitionem* necti ad ἄντρον. Referri autem ad ἃς Μακράς. De his Rupibus, ſive potiùs unâ magnâ Rupe ex pluribus continuatâ, quas *Macras* dixêre, vide quæ Nos ſuprà ad v. 13. & v. 492. V. 938. Ἔνθα Πανὸς ἄδυτα &c.) Vid. ſuprà ad v. 13. & v. 492. V. 955. Ἡμεῖς ἐν ὄρφνῃ rectè Accentum habet in *Aldinâ* Editione, quod ſi *Æmil. Portus* conſideràſſet, non fruſtrà laboràſſet de malâ Lectione ὀρφνῇ dubitans; quam calamo potiùs emendare debuiſſet. Quòd σπαργανώσαντες pro σπαργανώσασα dicitur, vid. quæ Nos ad *Hecub.* v. 511. *J. Barnes.* V. 960. Φεῦ) Φεῦ, in hoc verſu, ut ſæpe alibi, otioſum quoad metrum; τλήμων σὺ τόλμης, τλήμων σὺ ἕνεκα τῆς τόλμης.

Κρ. Καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς * οὖσ᾽, ὑπερδράμω;
Πρ. Πίμπρη τὰ σεμνὰ Λοξίου χρηστήρια. * al. ὤν.
Κρ. Δέδοικα· καὶ νῦν πημάτων ἅδην ἔχω.
Πρ. Τὰ δυνατὰ * νῦν τόλμησον, ἄνδρα σὸν κτανεῖν.
Κρ. Αἰδούμεθ᾽ εὐνὰς τὰς τόθ᾽, ἡνίκ᾽ ἐσθλὸς ἦν. * al. νυν.
Πρ. Νῦν δ᾽ ἀλλὰ παῖδα τὸν ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.
Κρ. Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατὸν, ὡς θέλοιμί γ᾽ ἄν.
Πρ. Ξιφηφόρους σοὺς ὁπλίσασ᾽ ὀπάονας.
Κρ. Στείχοιμ᾽ ἄν· ἀλλὰ ποῦ γενήσεται τόδε;
Πρ. Ἱεραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, οὗ θοινᾷ φίλους.
Κρ. Ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον ἀσθενές.
Πρ. Ὤι μοι· κακίζῃ· φέρε σὺ * νῦν βούλευέ τι. * al. νυν.
Κρ. Καὶ μὴν ἔχω γε δόλια, καὶ δραστήρια.
Πρ. Ἀμφοῖν ἂν εἴην τοῖνδ᾽ ὑπηρέτης ἐγώ.
Κρ. Ἄκουε τοίνυν· οἶσθα γηγενῆ μάχην;
Πρ. Οἶδ᾽, ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.
Κρ. Ἐνταῦθα Γοργόν᾽ ἔτικε Γῆ, δεινὸν τέρας.
Πρ. Ἦ παισὶν αὑτῆς σύμμαχον, θεῶν πόνον;
Κρ. Ναί· καί νιν ἔκτειν᾽ ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.
Πρ. Ποῖόν τι μορφῆς σχῆμ᾽ ἔχουσαν ἀγρίας;
Κρ. Θώρακ᾽ ἐχίδνης περιβόλοις * ὡπλισμένον.
Πρ. Ἆρ᾽ οὗτος ἔσθ᾽ ὁ μῦθος, ὃν κλύω πάλαι; * Scal. [illegible]
Κρ. Ταύτης Ἀθάναν δέρος ἐπὶ στέρνοις ἔχειν.
Πρ. Ἣν αἰγίδ᾽ ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;
Κρ. Τόδ᾽ ἔσχεν ὄνομα, θεῶν ὅτ᾽ ἦλθεν εἰς δόρυ.
Πρ. Τί δῆτα, θύγατερ, τοῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
Κρ. Ἐρεχθόνιον οἶσθ᾽; ἢ τί γ᾽ οὐ μέλλεις, γέρον;
Πρ. Ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;
Κρ. Τούτῳ δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ -----

Cre. Et quomodo potentiora numina mortalis exiſtens ſuperabo?
Sen. Incende veneranda Phœbi templa.
Cre. Metuo, & nunc quidem ſatis miſeriarum habeo.
Sen. Auſis igitur poſſibilia, interficias tuum maritum.
Cre. Revereor conjugium, quod habuimus, cum eſſet bonus.
Sen. Nunc igitur ſaltem puerum contra te ortum *cæde*.
Cre. Quomodo? ſi enim eſſet poſſibile, quam vellem!
Sen. Armatis tuis ſatellitibus, qui gladios ferunt.
Cre. Vadam *igitur*: verum ubi fiet hoc?
Sen. In ſacris tabernaculis, ubi excipit convivio amicos.
Cre. Apertum *ſcelus eſt* cædes, & *meum* ſervitium *eſt* infirmum.
Sen. Hei mihi! Vituperas. Eia *igitur* tu nunc aliquod ini conſilium.
Cre. Atqui habeo doloſa, & efficacitatis plena.
Sen. Ero miniſter hujus utriuſque *rei* ego.
Cre. Audi igitur; noviſti pugnam terrigenam, *i. e. Gigantum*?
Sen. Novi, quam commiſerunt *in* Phlegra Gigantes cum diis.
Cre. Ibi Terra edidit Gorgonem, terribile monſtrum.
Sen. Num ſuis filiis Gigantibus ſociam, *&* deorum laborem?
Cre. Etiam: & eam interfecit Jovis filia, Pallas dea.
Sen. Quam vero formæ truculentæ figuram habebat?
Cre. Thoracem ſpiris viperæ armatum *habebat*.
Sen. Num hæc eſt fabula, quam audivi olim?
Cre. Hujus pelle Minervam pectus munitum habere *ferunt*.
Sen. Quam Ægidem nominant, Palladis veſtem?
Cre. Hoc adepta eſt nomen, quando venit in pugnam deorum.
Sen. Hoc igitur, filia, quod damnum tuis hoſtibus *feret*?
Cre. Erichthonium noſti? aut quid non ignoras, ſenex?
Sen. Quem primum veſtrûm progenitorem ſubmiſit tellus?
Cre. Huic dat Pallas edito recenter ———

V. 973. Θνητὸς οὖσ᾽) Vid. quæ ſupra Nos ad *Troad.* v. 930. Neque tantùm *Atticum* eſt, ut *Æmil. Portus* notat, quantùm ratione fundatum; *Mulier* enim loquens, non jam de ſe ut de *Muliere* loquitur, ſed ut de *Mortali*, de *Homine*; quare & Dignius genus uſurpat. Vid. etiam quæ Nos ad *Troad.* 424. & 474. Ut verum autem fatear, in omnibus Libris impreſſis, quos ego vidi, θνητὸς ὤν legitur. Credendum eſt verò *Æmilium Portum*, ſine Veteris cujuſdam Exemplaris authoritate hanc Lectionem præferre noluiſſe, ac defendere, ut facit ad *Troad.* v. 930. *Joſua Barnes.* V. 975. Ἅδην) Ita rectè ſcribitur, quare non erat, ut *Duportus* ἅδδην in margine ſuo reponeret: Quùm enim utrumque extet, ἅδην etiam magis huic loco aptum videtur. Vide quæ Nos ad *Helen.* v. 626. *Joſua Barnes.* V. 979. Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατὸν, ὡς θέλοιμί γ᾽ ἄν·) Quùm in Poſterioribus Exemplaribus claudicaret hic Verſus (hoc modo enim legebatur, πῶς; εἰ δυνατὸν, ὡς θέλοιμί γ᾽ ἄν) *Duportus*, γὰρ poſt δυνατὸν addendo nihil effecit; *Scaliger*, κλαίοιμι; ante πῶς legendo Verſum quidem ſupplevit. At *Canterus*, qui *Hervagianæ* Lectionis erat *Aſecla*, quod ibi mancum vidit, ita viſus eſt conjectando reſarcire, Πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατὸν, &c. Quæ tamen totidem Verba *Aldina* habet Editio; quam tanto Viro prorſus ignotam fuiſſe, vix mihi perſuaſero. Certè Verſum nunc plenum habes & ſanatum. *Joſua Barnes.* V. 983. Ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον, ἀσθενές·) φανερὸς ὁ τοιοῦτος φόνος, ὁ διὰ ξιφηφόρων ὀπαόνων, καὶ οἱ ὀπάονες οὗτοι, ἀσχημόνως ὄντες καὶ δοῦλοι, μικρόψυχοι, καὶ ἧττον δύνανται. *Joſua Barnes.* V. 984. Ὤι μοι, κακίζῃ) κακὰ φαίνῃ αὐτοῖς, καὶ μικροψυχεῖς, ἢ καὶ λοιδορεῖς καὶ ἀποδοκιμάζεις τὰ ἐμὰ βουλεύματα· φέρε νῦν σὺ βούλευέ τι καὶ ἐς μέσον ὑπόθου. Et ſanè huic ultimæ ſententiæ videtur ipſe Poeta ſuffragari pauló poſt, ad verſum nempe 1022. Οὐκ εὖ τόδ᾽ εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις. *Joſua Barnes.* V. 987. Γηγενῆ μάχην) Bellum Giganteum, Γιγαντομαχίαν. De Gigantum cum Diis pugnâ, vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 543. V. 988. Ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς) Φλέγρα, πόλις Θρᾴκης ἣν Εὔδοξος περὶ ταύτης Παλλήνην φησὶ κληθῆναι. *Stephanus de Urb.* Vide eundem in Voce Παλλήνη. Hic Gigantum Pugna fuiſſe perhibetur. Ab aliis memoratur *Phlegra Campaniæ* Urbs, unde *Phlegræus* etiam Campus, de quo vide *Cluverium Ital.* Antiq. p. 1144. *Phlegra* autem *Macedoniæ* eſt eadem cum *Thracicâ* noſtrâ; ea nempe *Macedoniæ* Pars *Thraciæ* erat contermina. Vide quæ Nos ſupra ad *Heraclid.* v. 849. *Joſua Barnes.* V. 989. Ἐνταῦθα Γοργόν᾽ ἔτικε Γῆ, δεινὸν τέρας) Quod *Gorgon* fuerit Terræ filia, hæc ferè ita ſumenda, ut notavimus de *Polyphemo* ad *Cyclop.* v. 644. ubi dicitur & is *Terræ* filius, quanquam illum ipſe *Euripides* aliàs *Neptuno* ſatum agnoſcat; ob ſtolidam nempe Ferociam & Diis contrariam Impietatem. Alii autem Parentes *Gorgonum* aſſignantur, *Phorcus* nempe & *Ceto*, de quibus *Heſiodus* Theogon. v. 270. &c. Vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 989. Ubi & trium *Gorgonum* nomina. *Joſua Barnes.* V. 991. Καί νιν ἔκτειν᾽ ἡ Διὸς Παλλὰς θεά·) *Meduſam Perſeus* truncâſſe fingitur, non tamen ſine *Palladis* auxilio; hic pauló aliter ſe res habet; & alii *Ægida* Clypeum volunt, noſter Poeta *Thoracem*, forte ex *Athenienſium* patriis traditionibus; quas ſæpe contrà vulgatas Poetarum Fabulas militaſſe *Pauſaniæ* probat. *Ægis* autem *Jovi* præcipue, tum *Minervæ* & *Apollini* quoque tribui ſolet, ut ex *Euſtathio* liquet. *Joſua Barnes.* V. 996. Ἣν Αἰγίδ᾽ ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν) Quod *Ægis Jovi* & *Minervæ*, & etiam *Apollini* tribuantur, vide ad Notam præcedentem. Nemo autem eſt, qui *Ægida* præcipuum *Palladis* Ornatum in Picturis non agnoſcat: Quæ tamen plerunque in *Clypeo* pingi ſolet, non item in *Thorace*, ut Pictoribus vel ex hoc loco notandum eſt. *Joſua Barnes.* V. 999. Ἐρεχθόνιον οἶσθ᾽; ἢ τί γ᾽ οὐ μέλλεις, γέρον) Ἐρεχθόνιον μέμνησαι; ἢ τί γ᾽ οὐ μέλλεις διαμνημονεῦσαι; ſi enim, oblitus es Domini tui *Erichthonii*, neſcio quid memoriter teneas. In hunc ſenſum *Latinam* Verſionem emendavi; qui μέλλεις legunt, & pro *ſcire non curant*, exponunt, quid velint, neſciunt. *Joſua Barnes.* V. 1000. Ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ·) *Athenienſes* omnes pro *Indigenis* ſe venditare ſolitos obſervatum eſt nobis ſuprà ad v. 29. Præcipue autem *Erichthonium* Fabula narrat ex *Vulcani* ſemine in terram projecto editum, quùm de Concubitu cum *Minervâ* contendiſſet; unde & nomen ſortitus eſt, ἀπὸ τῆς ἔριδος ἀμφοτέρων καὶ χθονός. Vel ut *Apollodorus* Bibliothec. l. 3. c. 13. §. 6. ἀπὸ ἐρίου καὶ χθονὸς, ὅτι Ἀθηνᾶ ἐρίῳ ἀπομάξασα τὸν Ἡφαίστου γόνον εἰς γῆν ἔρριψεν. ὅθεν Ἐριχθόνιος λέγεται. *Idem.* *Natal. Comes* l. 4. c. 5. fol. 306. Nos fabulam aliàs attingere decrevimus, infra *viz.* ad v. 1427. Licèt *Appollodoro*, cæteriſque rerum Poeticarum Scriptoribus ſit decantatiſſima. *J. Barnes*

Πρ. Τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος.
Κρ. Δισσοὺς σταλαγμοὺς αἵματος Γοργοῦς ἄπο.
Πρ. Ἰσχὺν ἔχοντ' ἂν τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;
Κρ. Τὸν μὲν θανάσιμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.
Πρ. Ἐν τῷ καθάψασ' ἀμφὶ παιδὶ σώματος;
Κρ. Χρυσοῖσι δεσμοῖς· ὁ δὲ, δίδωσ' ἐμῷ πατρί.
Πρ. Κείνου δὲ κατθανόντος, εἰς σ' ἀφίκετο;
Κρ. Ναί· κἀπὶ καρπῷ γ' αὐτὸ νῦν χερὸς φέρω.
Πρ. Πῶς οὖν κέκρανται δίπτυχον δῶρον θεᾶς;
Κρ. Κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου.
Πρ. Τί τῷδε χρῆσθε; δύναμιν ἐκφέρει τίνα;
Κρ. Νόσους ἀπείργει, καὶ τροφὰς ἔχει βίου.
Πρ. Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς, ὧν λέγεις, τί δρᾷ;
Κρ. Κτείνει δρακόντων ἰὸς ὢν τῶν Γοργόνων.
Πρ. Εἰς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν ἰχῶρ' εἰσφορεῖς;
Κρ. Χωρίς. Κακῷ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται.
Πρ. Ὦ φιλτάτη παῖ, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
Κρ. Τούτῳ θανεῖται παῖς· σὺ δ' ὁ κτείνων ἔσῃ.
Πρ. Ποῦ; καὶ τί δράσας; σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμόν.
Κρ. Ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶμ' ὅταν τοὐμὸν μόλῃ.
Πρ. Οὐκ εὖ τόδ' εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.
Κρ. Πῶς ἄρ'; ὑπείδου τοῦθ', ὃ κἄμ' εἰσέρχεται;
Πρ. Σὺ παῖδα δόξεις διολέσαι, κεἰ μὴ κτενεῖς.
Κρ. Ὀρθῶς· φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.
Πρ. Αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσῃ φόνους.
Κρ. Προλάζυμαι γοῦν τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς.
Πρ. Καὶ σόν γε λήσεις πόσιν, ἅ σε σπεύδει λαθεῖν.
Κρ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; χειρὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν
Χρύσωμ' Ἀθάνας, τόδε παλαιὸν ὄργανον,
Ἐλθὼν, ἵν' ἡμῖν βουθυτεῖ λάθρα πόσις,
Δείπνων ὅταν λήξωσι, καὶ σπονδὰς θεοῖς
Μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,

Sen. Quid? ſerò enim & tardè quoddam profers verbum.
Cre. Geminas guttas ſanguinis, à Gorgone *manantes*.
Sen. Quam vim habentes ergà hominis naturam?
Cre. Hanc quidem mortiferam, aliam vero curatricem morborũ.
Sen. In quo appendens corpori pueri?
Cre. *In* aureis ligamentis: hic autem dedit meo patri.
Sen. Illo vero mortuo ad te pervenit *utraque gutta*?
Cre. Etiam, & ego illud venenum in manus commiſſurâ fero.
Sen. Quomodo igitur temperatur geminum donum deæ?
Cre. Quæ quidem ſtillavit ex cavâ vena cædis.
Sen. In quem uſum hâc utimini? quam vim habet?
Cre. Arcet morbos, & habet alimenta vitæ.
Sen. Altera verò gutta, quam dicis, quid facit?
Cre. Interficit, venenum exiſtens draconum Gorgonum.
Sen. In unúmne commixtum iſtum cruorem circumfers?
Cre. Seorſim. Cum malo enim bonum non miſcetur.
Sen. O chariſſima filia, omnia habes, quibus eſt tibi opus.
Cre. Hoc morietur puer *Ion*: tu verò interfector eris.
Sen. Ubi, & quid faciens? tuum eſt, imperare meũ verò obſequi.
Cre. Athenis, domum cum venerit meam.
Sen. Non rectè hoc dixiſti: nam & tu meum *conſilium* vituperas.
Cre. Quomodo igitur? ſuſpicaris, quod etiã mihi in mente venit?
Sen. Tu filium videberis interfeciſſe, etiamſi non interfeceris.
Cre. Rectè, dicunt enim Novercas invidere privignis.
Sen. Hic ipſum interfice itaque, ut negare-poſſis cædem.
Cre. Anticipo certè tempore voluptatem.
Sen. Et tuum latebis maritum *in iis*, *in* quibus te ſtudet latere.
Cre. Scis igitur quid facias? ex meâ manu accipe
Aureum opus Palladis, vetus hoc vaſculum.
Proficiſcaris, ubi nobis clàm ſacrificat maritus.
Cumque cœnæ finem fecerint, & libamina diis
Volent libare, habens hoc in veſte,

V. 1002. Μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος) Credo ſcribendũ μέλλεις γάρ τι προσφέρειν ἔπος. Sed & προσφέρεις μέλλον ἔπος, in *Latina* verſione explicavi, ut ſit μόγις λέγεις, καὶ βραδέως προσφέρεις εἰς τὸ μέσον. ὥστε ἐμὲ θαυμάζεσθαι καὶ μέγα τι ὀρθὸν σοῦ προσδοκᾶν. *Joſ. Barnes.* V. 1003. Γοργοῦς ἄπο) ἡ Γοργὼ dicitur, ut ἡ Μορμὼ, & Λητὼ &c. & ἡ Γοργὼ ἡ Γοργόνος, ut ſupra v. 989. Ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτικτε Γῆ &c. ad quem locum, Vid. quæ Nos de *Gorgone*. *Idem.* V. 1004. Ἰσχὺν ἔχοντ') Primò de Ἰσχὺν, notandum eſt, *Ultimam* ejus in *Recto* & *Quarto* ſemper produci debere, ut hic; Ita in Πληθὺς, ut *Hom.* Iliad. β. v. 278. Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς. Et *Iliad.* ο. v. 305. Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο. Ita Ἰχθὺς, Ὀσφὺς, Ἰλὺς, Denique omnia *Subſtantiva* & Participia in ῦς, Accentu in *Ultimâ*; ſic Ζευγνὺς, Ὀλλὺς, *Homer.* Iliad. κ. v. 201. Ὀλλὺς Ἀργείους. Et ſiqua alia; non tamen *Adjectivus* itidem, licet acuto in Ultimâ ſignentur, Nam βραδὺς, πολὺς, ὀξὺς, εὐρὺς, γλυκὺς, βαθὺς, ὠκὺς, δριμὺς, θρασὺς, Ultimam corripiunt: multo magis Nomina tum *Adjectiva*, tum *Subſtantiva*, in υς deſinentia, quæ nec in *Ultimâ* ſignãtur, ut πέλεκυς, κόρυς, *Hom.* Iliad. ν'. v. 131. Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ. Jam de altero verbo, Ἔχοντ', ponitur hoc in loco pro ἔχοντε *Duali*, & Concordat Putativè cum σταλαγμοὺς, quia *Duæ* erant Guttulæ; Δισσοὺς σταλαγμοὺς vocat Poeta. Olim erat malè ſcriptum ἔχοιτ' pro ἔχοντ', ſimplici latere τοῦ ν' collapſo. Hoc non vidit *Hen. Stephanus*, ideoque ex Veteribus ſuis MSS. ἔχοντ' ἂν τίνα eruebat. Sed fuerit (inquit) ἔχοντ' ἂν. pro ἔχειν ἂν, quod rarum eſt. *Ita Ille.* Et tamen Mediæ vocis potuit eſſe ἔχοντ', quod rarum non eſt fieri. *Scaliger* vero ἔχοντ' reponit; cui omnino aſſentior. *Joſua Barnes.* V. 1011. Κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου) Suſpicor legendum λαιᾶς pro κοίλης, quia *utraque Gutta* ex Venâ quâdam fluxit; *ſalutifera* autem ex *Lævâ*, *lethifera* ex *Dextrâ*. De venâ *Cavâ* dictâ, lubens acciperem; ſi modo alia aliqua *Vena* nominaretur, ex quâ & *altera* flueret *Gutta*. Cùm *Lævam* autem priùs nominaveris, *Dextram* etiam nomine notâſſe non erat opus. *Canterus* pro φόνου, mavult φόνος. Ego ad ὅστις σταλαγμὸς intelligendum reor, & φόνου pro αἵματος, ſic, ut ſæpè aliàs, ſumendum. *Joſua Barnes.* V. 1014. Ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς) ὁ δεύτερος τῶν σταλαγμῶν ἀριθμὸς, pro ὁ δεύτερος σταλαγμός. Hic ἀριθμὸς elegantèr redundat; nec exemplo caret. Malè itaque *Brodæo*, placet ἄρρυθμος. *Idem.* V. 1016. Εἰς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν ἰχῶρ' εἰσφορεῖς) *Scaliger* pro ἓν, legit ἵνα, non rectè; dicimus enim εἰς ἓν συνελθεῖν, *in unum coire*. Κραθέντ' autem pro κραθέντα rectè *Canterus* legit, Novar. Lection. l. 1. c. ix. Maſculini enim Generis ὁ ἰχὼρ, primamque producit, & eſt *Homerica* dictio, Divorum *Quaſi-Sanguinem* notans. *Idem.* V. 1022. Καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις) Τοὐμὸν ἤγουν, βούλευμα. Reſpicit locum ſupra ad v. 983. Ubi *Creuſa* illius Conſilium rejecerat, ut ille nunc *Creuſæ*: Quare proximo verſu, nempe 984. Dixit, Οἴμοι· χαλᾷς· φέρε σύ νυν βούλευέ τι. V. 1025. Φθονεῖν γάρ φασι Μητρυιὰς τέκνοις) Huc refer illud *Callimachi* Στήλην Μητρυιῆς, μικρὰν λίθον, ἔστεφε κοῦρος, Ὡς βίον, ἠλλάχθαι τὸν τρόπον οἰόμενος· Ἡ δὲ τάφῳ κλινθεῖσα, κατέκτανε παῖδα πεσοῦσα· Φεύγετε Μητρυιῆς καὶ τάφον, οἱ πρόγονοι. De hac re puto illud Ortum & de *Novercâ* ſumendum, *Mulieri ne credas nè mortuæ quidem.* Extat autem illud Epigramma inter *Callimachi* Opera, & in *Anthologiæ* l. 1. c. 30. *Joſua Barnes.* V. 1026. Αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσῃ φόνους) Ita νυν, non νῦν, legendum ob verſum, & κτεῖν', meliùs quàm κτεῖνον, hic facit. *Idem.* V. 1029 Οἶσθ' οὖν, ὃ δρᾶσον) *Attica* Phraſis, de qua vide quæ Nos ad *Helen.* v. 1249. *Idem.* V. 1030. Χρύσωμ' Ἀθάνας) *Attici* Phialas *aureas* χρυσίδας, argenteas ἀργυρίδας vocant. *Demoſthenes* Κατὰ Τιμοκράτους. Οὐδὲ χρυσίδας τέτταρας. *Pindarus* in Olympiac. Μένειν ἀγῶνα πρεσβυτέραν ἀμφ' ἀργυρίδεσσιν. Ἀθάνας) Quicquid affabrè factum eſt, id *Minervæ* aut *Vulcano* tribui ſolet. Ita *Joh. Brodæus*, nec ineptè: Hic verò χρύσωμ' Ἀθάνας dicitur, quod à *Minervâ* donabatur *Erichthonio*. V. 1031. Βουθυτεῖ) Τὰς βοῦς θύει.

Καθεὶς

Κάθες βαλὼν εἰς πῶμα τῆς νεάνιδος·
Ἰδίᾳ δὲ, μὴ γὰρ πᾶσι, χωρίσας ποτὸν
Τῷ τῶν ἐμῶν μέλλοντι δεσπόζειν δόμων.
Κἄνπερ διέλθῃ λαιμὸν, οὔποθ' ἵξεται
Κλεινὰς Ἀθήνας· κατθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.
Πρ. Σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα.
Ἡμεῖς δ', ἐφ' ᾧ τετάγμεθ', ἐκπονήσομεν.
Ἄγ', ὦ γεραιὲ πούς, νεανίας γενοῦ
Ἔργοισι, καὶ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεστί σοι.
Ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἄνδρα στεῖχε δεσποτῶν μέτα,
Καὶ συμφόνευε, καὶ συνεξαίρει δόμων.
" Τὴν δ' εὐσέβειαν, εὐτυχοῦσι μὲν, καλὸν
" Τιμᾷν· ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς
" Θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.

Demitte conjiciens in poculum adoleſcentis:
Privatim verò, (nec enim coram omnibus) ſeparans pŏtum,
Illi, qui futurus eſt dominus meæ domus.
Et ſi modò tranſierit guttur, nunquam veniet
Ad inclytas Athenas; ſed mortuus hîc manebit.
Sen. Tu quidem mitte pedem intra domum Proxenorum:
Nos verò id faciemus, ad quod ordinati ſumus.
Age, ô ſenilis pes, juvenis fias
Factis, etiamſi tempore non poſſis.
Hoſtilem autem ad virum perge cum dominis,
Et ſimul interfice, & ſimul eum tolle ex ædibus.
" In rebus enim ſecundis eſt honeſtum pietatem
" Colere: quando verò hoſtibus nocere
" Aliquis vult, nulla lex obſtat.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος, ἃ τῶν
2 Νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις,
3 Καὶ μεθαμερίων, ὅδωσον
4 Δυσθανάτων κρατήρων πλη-
5 ρώματ', ἐφ' οἷσι πέμπει
6 Πότνια πότνι' ἐμὰ
7 Χθονίας Γοργοῦς λαι-
8 μοτόμων ἀπὸ σταλαγμῶν,
9 Τῷ τῶν Ἐρεχθειδῶν
10 Δόμων ἐφαπτομένῳ.
11 Μηδέ ποτ' ἄλλος ἄλλων ἀπ' οἴκων
12 Πόλεως ἀνάσσοι,
13 Πλὴν τῶν εὐγενετᾶν Ἐρεχθειδᾶν.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 O Trivia filia Cereris, quæ
2 Nocturnis itineribus dominaris
3 Et diurnis, ducito
4 Triſtem-ferentium-mortem poculorum ple-
5 nitudinem ad eos, contra quos mittit
6 Veneranda, veneranda mea domina,
7 Terreſtris Gorgonis guttu-
8 ris ſecti ex guttis venenum collectum,
9 Ad illum ſcilicet, qui Erechthidarum
10 Invadit familiam.
11 Nec unquam alius ex alienâ familiâ
12 Imperet urbi,
13 Præter nobiles Erechthidas.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Εἰ δ' ἀτελὴς θάνατος, σπουδαί τε δεσποί-
2 νας, ὅ, τε καιρὸς ἄπεισι τόλμας,
3 Ἅ, τε νῦν φέρετ' ἐλπὶς, ἢ θη-
4 κτὸν ξίφος, ἢ λαιμῶν ἐξά-
5 ψει βρόχον ἀμφὶ δέρην.
6 Πάθεσι πάθεα δ' ἐ-
7 ξανύτουσ', εἰς ἄλλας

Antiſtrophe 1.

1 Si verò mors imperfecta, nec ad finē perducta, conatuſq; dominæ,
2 Et ipſa opportunitas deſtituerit audaciam,
3 Et ſpes, quæ nunc ſe offert, vel acu-
4 tum gladium ſe adigat, vel jugulo innect-
5 et laqueum circa collum ſuum Ion:
6 (Doloribus autem dolores additi nunc ex-
7 oriuntur) ad alias

V. 1035. Ἰδίᾳ δὲ, μὴ γὰρ πᾶσι) Cùm hactenùs inter μὴ & πᾶσι, deeſſet ſyllaba, Ego γὰρ addidi; *Scaliger* μηδὲ legit. Judicent alii. *Idem.* V. 1039. Σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα) De *Proxenis Delphicis*, quorum erat Hoſpites Oraculi gratiâ ventitantes Domo excipere, hæc intelliguntur. Quòd Πρόξενοι autem publicè deſignabantur etiam aliis in locis, ad Legatos & Inſignes Viros excipiendos; iterum de *Proxenis*, *Aſtyxenis*, *Doryxenis* & *Idioxenis*. Vide *Euſtathium* in *Hom.* fol. 405. lin. 11. & deinceps, præclarè differentem; *Item* fol. 485. lin. 15: Et ex illo *Cælium Rhodigin.* Lection. Antiq. l. xi. c. x. *Joſua Barnes.* V. 1045. Τὴν δ' Εὐσέβειαν, Εὐτυχοῦσι μὲν, καλὸν Τιμᾷν· ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς Θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος) Hunc locum, ex *H. Grotii* Verſione ita loquentem audiſti, *In Sorte lætâ colere Pietatem* decet: *At Hoſtibus nocere ſi cupias tuis, Lex nulla prohibet, nullus hîc obſtat Pudor.* Non hæc ex *Euripidis* mente dicta ſcies, ſi compares cum illâ ſententiâ *Phœniſſ.* v. 527. Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, Τυραννίδος πέρι Κάλλιστον ἀδικεῖν· τἄλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών. Quæ tamen verba ipſe Poeta, ut Impia mox damnat, ſub *Chori* Perſonâ; ut ad eum locum probavimus. *Virgilius* ferè idem Nobiliori Perſonæ affigit, *Corœbo* nempè *Heroi Trojano*, *Æn.* l. 2. v. 390. *Dolus an Virtus quis in Hoſte requirat?* At certè hoc neque *Chriſtianis*, neque Hominibus *Philoſophis*, Prudentibuſque & Piis fuit uſquequaque comprobatum; quicquid Poetæ Nobiles, qui Naturam imitantur, nonnullis Perſonis pro Characteris illorum ratione aliquando affigere placuerunt. *J. Barnes.* V. 1048. Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος) Quod Poeta *Proſerpinam* hìc *Cereris* filiam, Εἰνοδίαν vocat, hoc eſt *Triviam*, quod nomen *Hecatæ* competit, ut oſtendimus ad *Helen.* v. 576. id fit, quia *Unica* Dea *Luna*, tot Dearum Perſonas induebat; nempe aliquando *Juno*, *Hecate*, *Trivia*, *Proſerpina*, *Luna*, *Diana*, eadem erat res. De quâ re videſis *Cæl. Rhodigin.* l. 20. c. 6. *Hecaten* autem nunc præcipuè vocat, quòd Veneficiis ea Dea præficiebatur, & ad ejus lucem Veneficas Herbas colligere ſolebant ſagæ, undè *Hecateides* Herbæ dicebantur tales; & *Ovidius* dixit de *Minervâ Arachnen* in Venenoſam Araneam tranſmutante, *Poſteà diſcedens ſuccis Hecateidos Herbæ Sparſit; & extemplo triſti medicamine tactæ Defluxêre comæ.* &c. Nunc autem *Chorus* optat ſucceſſum Venifico Seni contra *Ionem*, qui malis Artibus in Dominæ ſuæ *Hæreditatem* videbatur immiſſus. *Joſua Barnes.* V. 1056. Τῷ τῶν Ἐρεχθειδῶν) Hic apertiſſimè conſtat de illâ re, quâ de ſupra toties monuimus, *viz.* v. 648, 751. & 877. nempe quod tectè loquentes de aliquâ Perſonâ, aliquando *Plurali* numero utimur; ita enim cum v. 1052. ἐφ' οἷσι πέμπει dixit, per τῷ nunc idem explicat; *Ion* enim ſolus utrinque deſignatur. *J. Barnes.* V. 1064. Ἢ λαιμῶν ἐξάψει) Quùm olim θύμων ſcriberetur, *Canterus* πλόκων legebat, ſed longè feliciùs *Joſephus Scaliger*, λαιμῶν, quod in Textum recepimus. *Joſua Barnes.* V. 1067. Ἐξανύτουσ') Idem quod ἐξανύουσ' ab ἀνύτω, idem quod ἀνύω & ἀνύσσω & ἀνύω, vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 1098. *Ibidem.* Εἰς ἄλλας βιότου μορφὰς κάτεισιν) Hic *Scaliger* φορὰς pro μορφὰς legit, ex aliquo MS. ut credo, nam Verſui convenientius eſt. *Canterus* μονὰς legebat, loco non animadverſo, nec loquendi more. Ἄλλας βιότου μορφὰς, hic pro θάνατον, *Mortem Vitæ contrariam* uſurpat Poeta, elegantèr ſanè; De quâ tamen loquendi conſuetudine videſis ejuſdem *Canteri* Novar. Lection. l. 1. c. 10. *Joſua Barnes.*

8 Βιότου μορφὰς κάτεισιν.
9 Οὐ γὰρ δόμων γ' ἑτέρους
10 Ἄρχοντας ἀλλοδαποὺς
11 Ζῶσα ποτ' ὀμμάτων ἐν φαενναῖς
12 Ἀνέχοιτ' ἂν αὐγαῖς,
13 Ἁ τῶν εὐπατριδᾶν γεγῶσ' οἴκων.

Στροφὴ β'.

1 Αἰσχύνομαι τὸν πολύυμνον
2 Θεὸν, εἰ περὶ καλλιχόροισι παγαῖς,
3 Λαμπάδα θεωρὸν Εἰκάδων
4 Ὄψεται ἐννύχιος, ἄϋπνος ὤν,
5 Ὅτε καὶ Διὸς ἀστερωπὸς
6 Ἀνεχόρευσεν αἰθὴρ,
7 Χορεύει δὲ Σελάνα,
8 Καὶ πεντήκοντα κόραι
9 Νηρέος, αἳ κατὰ πόντον,
10 Ἀενάων τε ποταμῶν
11 Δίνας χορευόμεναι,
12 Τὰν χρυσοστέφανον κόραν,
13 Καὶ ματέρα σεμνὰν,
14 Ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν,
15 Ἄλλων πόνον τ' εἰσπεσεῖν,
16 Ὁ Φοίβειος ἀλάτας.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὁρᾶθ', ὅσοι δυσκελάδοισι
2 Κατὰ Μοῦσαν ἰόντες ἀείδεθ' ὕμνοις
3 * Ἀμέτερα λέκτρα, καὶ γάμους * Scal. ἄμιτρα.

8 Vitæ formas, *ad Inferos ſcil. hic alieni dominatûs aff. ſi* deſced.
9 Non enim *ſuæ* domûs alios
10 Dominos alienigenas
11 Vivens unquam oculorum in lucidis
12 Tolerabit ſplendoribus,
13 Quæ ex nobili familiâ nata *eſt*.

Strophe 2.

1 Pudet me propter hymnis-celeberrimum *Bacchum*
2 Deum, ſi circa fontes à pulchris choris frequentatos,
3 Facem ſpectatricem Eicadum,
4 Sit viſurus nocturnus. *i. e. noctu*, inſomnis exiſtens, *i. e. vigilans*,
5 Quando & Jovis ſtellatus
6 Chorum ducit æther,
7 Et choros agitat Luna,
8 Et quinquaginta filiæ
9 Nerei, quæ in Ponto,
10 Perenniúmque fluviorum
11 *In* gurgitibus tripudiantes celebrant
12 Aureâ coronâ decoram Proſerpinam,
13 Et matrem venerandam, *Athenis*;
14 Ubi ſperat ſe regnaturum,
15 Et aliorum opes occupaturum,
16 Phœbeius erro, *vagusque Phœbi Miniſter*.

Antiſtrophe 2.

1 Videte, quotquot maledicis,
2 Muſam percurrentes, *i. e. Poetæ, Muſis oper.* dantes canitis hymnis
3 Noſtros thalamos, & nuptias

V. 1074. Τὸν πολύυμνον Θεὸν) *Bacchum* notat, quem Πολυώνυμον vocat *Sophocles* in *Antigone*; quippe qui *Bacchus*, *Iacchus*, *Lenæus*, *Euius*, *Dionyſius*, *Dithyrambus* &c. cognominetur. Hæc notavit *Joh. Brodæus* rectè; ita enim & *Homerus* in *Hymno* εἰς Διόνυσον, *Bacchum* πολύωνυμον vocat v. 7. Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεαὶ πολύυμνον ἔθρεψαν. *Apollo* etiam dicitur Εὔυμνος, πολυώνυμος & πολύυμνος in eodem ſenſu. *Homerus* de *Apolline*, Hymn. *Apoll.* v. 19. & 207. Πῶς γάρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα. Et *Callim.* Hymn. Dian. v. 6. Δός μοι παρθενίην αἰώνιον, ἄππα, φυλάσσειν, Καὶ πολυωνυμίην· ἵνα μή μοι Φοῖβος ἐρίζῃ. Item, Hymn. *Apoll.* v. 69. Ὦ ἄπολλον, πολλοί σε Βοηδρόμιον καλέουσι· Πολλοὶ δὲ Κλάριον· πάντη δέ τοι οὔνομα πολύ· &c. Sed de *Apolline* nunc Poeta non loquitur; *Chorus* enim dicit ſe erubeſcere; ſiquis Externus ibi Regnaturus veniat, ubi *Bacchi* & *Cereris* ſacra Myſteria tantoperè celebrentur, viz. *Athenis* ſuis. *Joſ. Barnes.* V. 1076. Λαμπάδα θεωρὸν Εἰκάδων) De *Facibus* in his Sacris vide ad Notam proximè ſequentem. Θεωρὸς in hoc loco ſignificat *Spectatricem*, de aliis illius ſignificationibus, vide quæ Nos ad *Hippol.* v. 792. *Ibid.* Εἰκάδων) Εἰκάδες proprìe *Viceſimæ Lunæ*, ſive *Viceſimi* dies cujuſque Menſis; Unde Εἰκαδισταὶ *Epicurei* dicebantur, quòd illum diem uniuſcujuſque menſis in honorem Magiſtri ſui ſolennem habebant, qui *viceſimâ Lunâ* natus habebatur. De qua re videſis *Cal. Rhodig.* l. 20. c. 32. Hoc verò in loco exponendum eſt, ut rectè notat *Joh. Brodæus*, Εἰκάδων, Myſteriorum *Baccho* & *Cereri* Communium, quæ *Viceſimo* quoque *Auguſti* Menſis die celebrabant *Athenienſes*. *Plutarch.* in *Phocione*, Εἰκάδι γὰρ ἡ φρουρὰ Βοηδρομιῶνος εἰσήχθη, Μυστηρίων ὄντων, ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξ ἄστεος Ἐλευσινάδε πέμπουσιν. *Demoſthenes* Ὀλυνθιακῶν γ'. Καὶ μετὰ ταῦτα διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, Ἑκατομβαιὼν, Μεταγειτνιὼν Βοηδρομιὼν, τούτου τοῦ μηνὸς μόλις μετὰ τὰ Μυστήρια δέκα ναῦς ἀπεστείλατε. *Plutarch.* in *Camillo*, Καὶ μετὰ ταῦτα φρουρὰν Ἀθηναῖοι Μακεδόνων ἐδέξαντο περὶ αὐτὴν τὴν Εἰκάδα τοῦ Βοηδρομιῶνος, ᾗ τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσιν. *Scholiaſtes* Ariſtoph. *Ran.* Μία τῶν Μυστηρίων Εἰκάς ἐστιν, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι. *Atticè* autem *Plurali* numero effertur; & *Emphaticè* ob *Iacchi* Proſectionem hâc die factam, tota ſolennitas *Magnorum Myſteriorum* dicitur Εἰκάδες, quanquam & quinque ante diebus & tres poſt durabat; hinc *Ariſtoph.* Nubibus v. 16. Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην Εἰκάδας. Sed de ſingulis hujus Feſti *Novem* diebus videſis *Johan. Meurſium* Eleuſin. c. 21. ad c. 31. *Joſua Barnes.* V. 1077. Ὄψεται ἐννύχιος) Noctu hæc ſacra peragi ſolebant cum facibus, unde Verſu præcedenti λάμπαδα θεωρὸν Εἰκάδων dixit Poeta, & *Ariſtophanes* in *Ranis*, Ἔγειρε φλογέας λαμπάδας· ἐν χερσὶ γὰρ ἥκεις τινάσσων Ἴακχε Νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστήρ. Φλογὶ φέγγεται δὲ λειμών. De hâc re Vide *Meurſium* Libri modò laudati c. 26. & 27. *Idem.* Ἄϋπνος) De Pervigiliis Bacchanalibus vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 131. & *Helen.* v. 1371, & 1381. V. 1078. Ἀστερωπὸς) ἄστροις πεποικιλμένος, ἢ ἀστέρας φαίνων καὶ οὐ κρύπτων, ὡς ἥλιος. Ita *Hippolyt.* v. 851. Καὶ Νυκτὸς ἀστερωπὸς σελάνα. *Idem.* V. 1081. Πεντήκοντα κόραι Νηρέος) De Quinquaginta *Nerei* filiabus vide quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 427. & *Iphigen.* Aul. v. 1059. *Idem.* V. 1087. Ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν) *Canterus* legendum putat ὧν, quaſi ipſis Deabus *Cereri* & *Proſerpinæ* imperaturus erat; ego potius ἵν', ut olim ſcriptum erat, retineo, & *Athenis*, in *Latinâ* Verſione addo; locum enim deſignat Poeta, in quo hæ Deæ cultæ erant, ubi & regno inhiare notat *Ionem*. *Idem.* V 1088. Ἄλλων πόνον τ' εἰσπεσεῖν) Quaſi nihil agendo incidere in Hæreditatem, quam aliorum labores auxerunt in immenſum: ita Noſtræ Literæ loquuntur, *Deuteron.* c. 6. v. 10. Καὶ ἔσται, ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακὼβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς, ἃς οὐκ ᾠκοδόμησας, οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους, οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐ κατεφύτευσας, &c. δηλονότι, ἄλλων πόνῳ πάντα ταῦτα προπαρεσκεύασο αὐτοῖς. *J. Barnes.* V. 1089. Φοίβειος ἀλάτας) ἀλήτης dicitur *Ion* à *Choro Athenienſium* Ancillarum, ob incertos illius lares, & familiam; quia viſus eſt olim ex ignotâ aliquâ terrâ *Delphos* veniſſe, & hinc jam *Athenas* iturus: Non autem rectè olim *Latina* Verſio explicavit Φοίβειος per *Phœbi* filius, id enim licet reverâ eſſet, nondum *Choro* innotuerat, quare ego *Filius* deleo & *Miniſter* ſubſtituo; ut ſit Φοίβειος ἀλάτας, ὁ πολύπλανος τοῦ Φοίβου διάκονος καὶ νεωκόρος. *J. Barnes.* V. 1092. Ἀμέτερα) *Joſeph. Scaliger* legit ἄμιτρα, non uſquequaque rectè, licet id ferè ſuadere videatur, τὸ ἀθεμίτους & ἀνοσίους γάμους, nec enim ἀμέτερα Senſui nocet (& Verſui neceſſarium eſt) ut ex hac noſtra Paraphraſi apparebit. Ὁρᾶτε καὶ ἀθρήσατε, ὑμεῖς, ὦ Ποιηταὶ καὶ μυθοποιοὶ, ὅσοι κατὰ Μοῦσαν καὶ τὴν Μουσικῆς καὶ Ποιητικῆς ὁδὸν βαίνοντες, ἡμῶν εὐνὰς ἐμμέτρῳ καὶ μυθικῷ λόγῳ χαίροντες ἀείδετε καὶ ἐν ᾠδαῖς

δυσφήμοις

δυσφήμους λέγετε τὰ ἡμέτερα, τοῖς γυναικείοις λέκτροις καὶ τὰ παλλάκισμα, καὶ γαμοκλοπίας ἀθεμίτους, καὶ ἀνοσίους Ἀφροδίτης, ὦ ὑμεῖς οἱ Ποιηταί, ὅσον τὸν ἄδικον ἄροτον καὶ φῦλον τῶν ἀνδρῶν νικῶμεν τῇ σωφροσύνῃ. Τοιγαροῦν παλινῳδία ἴτω, καὶ Μοῦσα ἡ δύσφημος εἰς τοὺς ἄνδρας ἰοῦσα καὶ κατακελαδείσθω τῆς λαγνείας αὐτῶν. Καὶ γὰρ ὁ Ξοῦθος, ὁ τοῦ Διὸς παιδὸς Αἰόλου παῖς, τὴν ἑαυτοῦ ἀγνωμοσύνην δείκνυσι, καὶ δὴ τὴν τῶν παίδων ἀμνημοσύνην, οὐ γὰρ τῶν κοινῶν γυναικῶν προθύμως καὶ προχείρως μνημονεύων, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἀδικησάντων αἰτίν ἀμείψας. J. Barnes.

Κύπριδος ἀθεμίτους, ἀνοσίους
Ὅσον εὐσεβίᾳ κρατοῦμεν
Ἄδικον ἄροτον ἀνδρῶν.
Παλίμφαμος ἀοιδὰ,
Καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴτω,
Δυσκέλαδος ἀμφὶ λέκτρων.
Δείκνυσι γὰρ ὁ Διὸς ἐκ
Παίδων ἀμνημοσύναν,
Οὐ κοινὰν τεκέων τύχαν
Οἴκοισι φυτεύσας,
Δεσποίνᾳ, πρὸς δ' Ἀφροδίταν
Ἄλλαν θέμενος χάριν,
Νόθου παιδὸς ἔκυρσεν.

4 Veneris illegitimas & impias)
5 Quantum pietate superemus
6 Injustam seminationem virorum. *i.e. viros injustos.*
7 Palinodia jam vobis cadatur
8 Et Musa contra viros ſlet,
9 Maledica de eorum Adulteriis.
10 Oſtendit enim ille ex Jovis
11 Filiis natus, ingratitudinem,
12 Non communè liberorum fortunâ, *i.e. prolem à fortunâ datam,*
13 Domi ſeminans *procreansque*
14 Cum dominâ: apud Venerem verò
15 Aliam hic ponens beneficium,
16 Spurium filium adeptus eſt.

V. 1093. Ἀθεμίτας) ab ἄθεμις, ὁ καὶ ἡ ἄθεμις τῆς, pro ἀθέμιτος, idem quod ἀθέμιστος & ἀθέμιστος; & ex hâc *Euripidis* phraſi γάμους ἀθεμίτους, videtur Juridicum illud verbum factum Ἀθεμιτογαμία in *Justinian.* Conſtit. *J. Barnes.* V. 1094. Κρατοῦμεν ἄδικον ἄροτον) Κρατεῖν communitèr *Genitivo* gaudet, ſed & aliquando *Accuſativo*, ut *Demoſth.* Κρατεῖ τὴν μάχην & *Plutarch.* in *Alexandro*, κρατήσαντες τοὺς Περσαίους, item cum *Dativo* modi, vel cauſæ, vel inſtrumenti, ut hic εὐσεβίᾳ κρατεῖν τινα, & *Thucyd.* Κρατοῦσι μάχῃ τοὺς Σικελιώτας. *Idem.* V. 1095. Ἄδικον ἄροτον ἀνδρῶν) Ἄδικον σπέρμα, καὶ φῦλον, καὶ γένος. De hâc Figurâ, *viz.* Metaphorâ ab *Agriculturâ* ad *Generationem* ductâ, vide quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 3. Malè olim ἄρσεν. V. 1096. Παλίμφαμος ἀοιδὰ) Εὔφημος δηλονότι, ἀντὶ τοῦ δυσφήμου. Παλίμφαμος ἀοιδὰ eſt elegans Periphraſis pro παλινῳδία. V. 1097. Καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴτω) Ita legendum omninò Doctis viris videtur, *Cantero* nempe, *Scaligero*que, cùm olim μόνος ſcriptum erat, quod *Duportus* vel μύσος, nullo ſenſu, vel μένος haud ſatis aperto, emendare conabatur. *Idem* legit ἴτω, ſenſu ſatis ſalvo, ſed Carmine non item, quare vel ἴτω legendum, vel ἴτω pro ἰούσω cum Aſpero ponatur, quam vocem in Paraphraſi noſtrâ ſuperiùs poſitâ explicavimus, ut & in *Latinâ* Verſione, quam miſerè hìc habitam reſtitui. *Joſua Barnes.* V. 1100. Ἀμνημοσύναν) *Canterus* mavult ἀγνωμοσύναν. Ego utramque Lectionem in Paraphraſi modò memoratâ retinui & expoſui. *Idem.*

ARGUMENTUM *Actûs* **Quarti.**

F*Amulus quidam* Creuſæ, Choro *patefactas Dominæ inſidias & ejuſdem Damnationem nuntiat, longâque & eleganti narratione totum* Xuthi *convivium, adeoque rem omnem, uti acta erat, ordine perſequitur.* Chorus *itaque novo hoc malo perculſus, infælicem Heræ ſuæ conſiliorum eventum exponit.* Creuſa *ad ſuos agrè fugiens, ut Mortem evadat, Phœbi Aram amplectitur.* Ion *illam iſthinc abſtrahere conatur, fruſtra.*

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΚΡΕΟΥΣΑ, ΙΩΝ.

Ἴαμβοι.

Θε. Κλειναὶ γυναῖκες, ποῦ κόρην Ἐρεχθέως
Δέσποιναν εὕρω; πανταχῆ γὰρ ἄστεος
Ζητῶν νιν, ἐξέπλησα, κοὐκ ἔχω λαβεῖν.
Χο. Τί δ' ἔστιν, ὦ ξύνδουλε; τίς προθυμία
Ποδῶν ἔχει σε, καὶ λόγους τίνας φέρεις;
Θε. Θηρώμεθ'· ἀρχαὶ δ' αἱ δ' ἐπιχώριοι χθονὸς
Ζητοῦσιν αὐτὴν, ὡς θάνῃ πετρουμένη.
Χο. Οἴμοι, τί λέξεις; οὔ τί που λελήμμεθα
Κρυφαῖον εἰς παῖδ' ἐκπορίζουσαι φόνον;
Θε. Ἔγνωσμεθ' ἐξῆς οὐκ ἐν ὑστάτοις κακοῖς.

Fam. INclytæ mulieres, ubi filiam Erechthei
Dominam invenero? paſſim enim in urbe
Quærens eam circumivi, nec poſſum *eam* invenire.
Ch. Quid hoc rei eſt, ô conſerve? quæ alacritas
Pedum habet te, & quos ſermones adfers?
Fam. Inveſtigamur, & hi magiſtratus indigenæ
Quærunt eam, ut moriatur lapidata.
Ch. Hei mihi! quid dicis? anne deprehenſæ ſumus
Molientes clandeſtinam cædem puero?
Fa. Deprehenſi ſumus verò. illa exiſtens in extremis malis *verſatur.*

V. 1108. Ἐξέπλευσα) *Scaliger* & hìc ingenioſè ſatis legit ἐξέπλιξα, perambulavi, ut ſuprà quoque ad *Helen.* v. 1586. pro πλήσασα legebat πλίξασα, in quem locum vide quæ Not. *Joſ. Barnes.* V. 1111. Ἀρχαὶ δ' αἱ δ' ἐπιχώριοι χθονὸς) Ita *Italicè*, Podeſtate, ut Ἀρχὴ *Græcè*. At verò *Scaliger* legit αἱ 'πιχώριοι, tutiùs ſanè, quanquam & *Anapæſtum* aliquando in Quarto poni ſuprà plus ſemel probavimus. V. 1113. Λελήμμεθα) à λαμβάνω, magis *Atticum* εἰλήμμεθα. V. 1115. Ἔγνωσμεθ' ἐξῆς οὐκ ἐν ὑστάτοις κακοῖς) Ita *Joſephus Scaliger* legit, pro corrupto illo, quod priùs obtinebat, ἐξ ἴσου κἀν, hoc enim nullo modò per Verſum ſtare potuit; κἀν enim ob contractum & latentem Diphthongum naturâ longum eſt, quo in loco neceſſe eſt, ut ſit ſyllaba brevis. Nequis verò miretur, de *Syntaxi* Lectionis *Scaligerianæ*, nonnihil de eâ dicendum. Dicitur ▮ quidem *Grammaticis* Ἀνταπόδοσις & Ἐπίφρασις numeri: nec tamen Claſſicis Authoribus ignota Figura: de *Græcis* ſæpe probavi ſuprà; de *Latinis*, etiam *Latiniſſimis*, adſunt *Catullus* & *Tibullus*, *Cicero*que,

qui eâdem periodo, *inſperanti nobis, merenti nobis, præſenti nobis* &c. dixerunt. Sed & mirum ſanè videtur, quùm Maſcula ſit Perſona loquens, ὁ Θεράπων Κρεούσης videlicet, *Femininum* genus in ἥσσω uſurpari: ſed dicendum hæc omnia per Ἐναλλαγὴν Συντάξεως & διὰ σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον, clariora fieri. Primò enim *Servus* loquens, tectè de *Domina* ſua, Plurali utitur Numero, ſecundùm quod notavimus ſupra ad v. 1056. &c. Deinde rem pleniùs aperiens, ut *Dominæ* periculum exponat, ſeque non de ſeipſo, ſed de illâ loqui, ἥσσω addidit. Sic & *Advocati* Clientûm ſuorum Perſonas ſolent induere, quoties cum Adverſariis contendunt. Οὗτος οὖν ὁ νοῦς. ἡμεῖς μὲν ἐγνώσμεθα, ἤγουν ἡ Δέσποινα ἡττῆσθαι ἔγνωσται ἐν ὑστάτοις κακοῖς. *Joſua Barnes.*

Χο. Ὤφθη δὲ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;
Θε. « Τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσσώμενον
« Ἐξεῦρεν ὁ θεός, οὐ μιανθῆναι θέλων.
Χο. Πῶς; ἀντιάζω σ' ἱκέτις ἐξειπεῖν τάδε.
Πεπυσμέναι γάρ, εἰ θανεῖν ἡμᾶς χρεών,
Ἥδιον ἂν θάνοιμεν, εἴθ' ὁρᾶν φάος.
Θε. Ἐπεὶ θεοῦ μαντεῖον ᾤχετ' ἐκλιπὼν
Πόσις Κρεούσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβών,
Πρὸς δεῖπνα, θυσίας θ', ἃς θεοῖς ὡπλίζετο,
Ξοῦθος μὲν ᾤχετ', ἔνθα πῦρ πηδᾷ θεοῦ
Βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
Δεύσειε δισσὰς παιδὸς ἀντ' ὀπτηρίων,
Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων
Σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασι.
Θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν, ἢν μακρὸν χρόνον
Μένω, παροῦσι δαῖτες ἔστωσαν φίλοις.
Λαβὼν δὲ μόσχους, ᾤχεθ'. Ὁ δὲ νεανίας
Σεμνῶς ἀτοίχους περιβολὰς σκηνωμάτων
Ὀρθοστάταις ἱδρύεθ', ἡλίου φλογὸς
Καλῶς φυλάξας, οὔτε πρὸς μέσας βολὰς
Ἀκτῖνος, οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας βίον,
Πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς εὐγώνιον,
Μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων
Ποδῶν ἀριθμόν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί,

Ch. Quomodo v. cōſpecta detectaq; ſunt noſtra arcana fraudis cōſilia?
Fam. « Injuſtum interius Juſtitiâ
« Invenit deus, nolens eam pollui.
Ch. Quomodo? ſupplicans rogo te, ut dicas illa:
Cum enim audiverimus, utrum oporteat nos mori,
An vero videre ſolis lumen, libentius moriemur.
Fam. Poſtquam abiit oraculo dei relicto
Maritus Creuſæ, filium novum ſecum ducens,
Ad convivium & ſacrificia, quæ parabat diis,
Xuthus quidem abiit *illuc*, ubi ignis emicat dei
Bacchicus, ut cæſarum victimarum ſanguine Bacchi ſaxa
Rigaret gemina, pro agnitione filii,
Cùm dixiſſet? Tu quidem, ô fili, nunc æqualiter-librata manens
Tabernacula ſtatue fabrorum operis.
Poſtquam autem ſacrificavero genitalibus diis, ſi diutiùs *hinc*
Abfuero, epulæ ſint & *præbeantur* præſentibus amicis.
Acceptis verò vitulis abiit. Adoleſcens verò
Religioſe ambitus tabernaculorum carentes-parietibus
Erectis columnis erigebat, *ſolis* flammæ
Diligenter cavens, *ne ſpectarent* vel ad medios ictus
Radii *ſolaris i.e. Meridiem*, vel contra ad occiduos,
In jugeri longitudinem rectangulam dimenſus *aream*,
Quæ menſuram habebat in medio *ſpatio* ſexcentorum
Pedum numerum, ut dicunt *artifices* periti,

V. 1116. Ὤφθη) Veteres Editiones Ἔφθη habebant, & tum *Brodæi* expoſitio rectè ſe habuit; *quo pacto aſtutiis noſtris obviam itum eſt?* Sed *Hen. Stephanus*, dicit ſe vetera ſequi Exemplaria, in quibus legitur ὤφθη. Et exinde *Canterus*, aliique poſt eum, ὤφθη legebant; quanquam & τῷ Ἔφθη debetur nonnihil, *Joſua Barnes.* V. 1121. Ἥδιον) De media ſyllaba tali in vocum productâ, vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 512. V. 1125. Πῦρ πηδᾷ θεοῦ Βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας Δεύσειε δισσὰς) De *Apolline* & *Baccho* & utriſque ſacro *Parnaſſo* bicipiti monte ſatis monuimus, ſuprà ad v. 552. Addendum eſt autem in his Natalibus *Bacchu* ſemper honorari unà cum illo, quiſquis foret ille Deorum, cui ſacra facere decretum aut placitum. V. 1127. Παιδὸς ἀντ' ὀπτηρίων) Ὀπτήρια nunc vocat *Euripides* ipſam Filii Agnitionem, quem *filium Xuthus* agnitum aſpiciebat, ſummâque cum Voluptate ſpectabat. Aliàs, ὀπτήρια vocantur ea, quæ in ſpectacula impenduntur; & Pecunia, quæ ſpectaculorum ſpectandique cauſa datur. *Callimach.* Hymn. *Dian.* v. 74. Ἡφαίστου χαλκεῖον ἰόντα, ὄφρα οἱ ὀπτήρια δοίη. *Schol.* Ὀπτήρια) τὰ ὑπὲρ τοῦ ἰδεῖν δῶρα. Sic etiam ἀνακαλυπτήρια dicuntur Munera, quæ *Sponſus* ſponſæ dat, quùm in ejus conſpectum *Sponſa* primùm venit & retecto vultu ſe conſpiciendam ei præbet. *Æmilius Portus.* V. 1128. Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων) Olim vacillabat Verſus unâ ſyllabâ, ita enim legebatur in omnibus hucuſque Editionibus, Λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μὲν, Quem Verſum *Johannes Brodæus*, ut expleret, dixit tantùm, τέκνον, *forte* ὦ τέκνον, ac proinde Duplex μὲν admiſit, & in ſexto loco *Spondæum*; adeò Metri rationum ignarus erat, & excepto quòd Egregius erat *Philologus*, parùm aut nihil in *Euripide* proſpexit, aut profecit, aut profuit. *Canterus* legebat μένων, adeo aperto ſenſu, ut miror, id *Henrico Stephano* non viſum, qui hærens in hoc loco fatetur, *quid pro* μὲν *reponi debeat, ut plenus ſit Verſus, id verò in dubio manet.* *Xuthus* autem dicit, ego quidem abeo tui gratia Diis ſacrificaturus, tu verò hic *manens* alias res age. Qui hæc non videt, neſcio quâ parte ſit acuminatus. *Scaliger* itaque μένων quoque legebat, ſed & μὲν νῦν in priori verſûs parte, non fortè æquè feliciter; νῦν enim tempus hic deſignare videtur. *Joſua Barnes.* V. 1130. Θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν) Οἱ γενέται θεοὶ, præter *Bacchum*, qui ut ad v. 1125. notavimus, unà cum quibuſvis Diis honorari ſolebat, ſunt *Juno* præcipuè, *Jupiter* & *Genius*, ut ſuprà obſervavimus ad v. 653. Propriè autem γενέται θεοὶ, & *Genios* & *Deos*, Deaſque Natalium præſides notat, γενέτορας ἐφόρους· Deæ quidem illæ Γενετυλλίδες *Atticis* dicuntur, *Ionibus* Γεννάιδες, ut *Pauſanias* in *Atticis*, fol. 2. lin. 3. Inter has præcipuè memoratur *Ilithyia*. De *Geniis* autem Natalibus, notum eſt illud *Menandri*, Ἅπαντι Δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται Εὐθὺς γενομένῳ, Μυσταγωγὸς τοῦ βίου. Vide quæ Nos ſupra ad *Supplices* v. 592. De Geniis autem vide *Franciſci Albertini* libellum de *Angelo Cuſtode* inſcriptum. *Joſua Barnes.* V. 1134. Ὀρθοστάταις) De *Orthoſtatis*, ſive Arrectariis Pilis, Tignis, aut Fulcimentis, vide *Vitruvii* Architectur. l. 2. c. 8. Ubi tamen malè in aliquibus Codicibus *Orthoſtratis* ſcribitur. *Italice* dicuntur *Speroni, Pilaſtri è Contraforti.* Ὀρθοστάδην vel ὀρθοστάδιος longè aliud, de quâ re vide quæ Nos ad *Helen.* v. 554. *Joſua Barnes.* V. 1136. Ἀκτῖνος) Olim ἀκτῖνας. *Scaliger* ἀκτῖνος legendum monuit, quem ſequor. *Johannem Brodæum*, qui disjuncta jungit hoc modo, φυλάξας ἀκτῖνας ἡλίου φλογὸς, haud multum damno. Ἀκτὶν autem pro *Sole* non eſt novum; ut nec *Radius*, nam & apud *Latinos* Radius Solaris pro *Sole* ponitur. *Radius* pro *Radii* per *Synecdochen* Numeri, *Radii* autem pro *Sole*, per *Metonymiam*, quia *Effectus* pro *Cauſâ* notatur. *Ibidem*, Τελευτώσας βίον) Audaci *Metaphorâ* hic Poeta utitur, *Radiis* ſolaribus Vitam tribuens; & tamen ipſum Nomen *Occidens*, tale quid ſonat: Quotidiè enim *Sol* videtur mane *Naſci*, meridie *Vigere*; Veſperi *Interire*; πρὸς βολὰς τελευτώσας βίον ad *Radios occidentes*, i. e. ad *Occaſum*, ubi nempe Sol *occidere* videtur. *J. Barnes.* V. 1137. Εἰς εὐγώνιον) γραμμὴν ſubaudi, ſive ἅλωνα, aream, ut cui referatur μέτρημ' ἔχουσαν· alii autem σκηνὴν intelligunt. Rectangula autem linea dicitur εὐγώνιος, quia *Anguli* perfectio eſt Rectitudo, & *Synonymum* eſt τῷ Ὀρθογώνιος. *Idem.* V. 1138. Μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων) Ἔχουσαν referri debet, ad γραμμὴν, quod in voce εὐγώνιον intelligebatur, de quâ re vide ad Notam præcedentem. Τοὐν μέσῳ in ſpatio medio, in area, μυρίων γε ποδῶν ἀριθμὸν, de numero indefinito dicitur, ut *Sexcentorum* in *Latinâ* Verſione;

ſupputatur

ſupputatur enim hæc Area Quadrangularis, ex quatuor Jugeribus conſtans, æqualitèr viz. ex omni parte uno Jugere delineata, continere pedes 409600, ſi rectè Mathematicorum filii calculos ferunt; *ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί*, inquit *Euripides*.

Ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν εἰς θοίνην καλῶν.
Λαβὼν δ' ὑφάσμαθ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,
Κατεσκίαζε, θαύματ' ἀνθρώποις ὁρᾷν.
Πρῶτον μὲν ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
Ἀνάθημα Δίου παιδὸς, οὓς Ἡρακλέης
Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.
Ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί.
Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ·
Ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα
Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.
Μελάμπεπλος δὲ Νὺξ, ἀσείρωτον ζυγοῖς
Ὄχημ' ἔπαλλεν· ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.
Πλειὰς μὲν ᾔει μεσοπόρου δι' αἰθέρος,
Ὅ, τε ξιφήρης Ὠρίων· ὕπερθε δὲ
Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ.
Κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω
Μηνὸς διχήρης, Ὑάδες τε ναυτίλοις
Σαφέστατον σημεῖον, ἥ τε φωσφόρος
Ἕως διώκουσ' ἄστρα. Τοίχοισιν δ' ἔπι,
Ἤμπισχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφάσματα,
Εὐηρέτμους ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν,

Quòd univerſum Delph. populum ad convivium vocaturus eſſet.
Accipiens verò aulæa ſacra ex theſauris. *locum*
Obumbrabat, mira hominibus viſu:
Primùm quidem alam peplorum tecto circumjecit
Quod fuit donarium Herculis Jovis filii, quos *peplos* Hercules
Attulit Deo *Apollini* ſpolium Amazonum.
Erant autem *in his* hujuſmodi texturæ Picturis intextæ:
Cœlum congregans ſtellas in ætheris orbe;
Equos quidem agebat ad ultimam flammam
Sol, trahens ſecum clarum Veſperi lumen.
Atris verò veſtibus amicta Nox, nullis aſtrictum jugis,
Vehiculum vibrabat: ſtellæ verò comitabantur Deam:
Pleias quidem ibat medium per æthera,
Atque enſifer Orion. Deſuper verò
Urſa circumvolvens ſe cum caudâ *in aureo polo*
Orbis verò plenæ-lunæ emicabat ſurſum, *ſurgebat*,
Menſis diviſor, & Hyades nautis
Signum notiſſimum, & lucifera
Aurora pellens aſtra. In parietes verò
Injecit alia aulæa barbarica
Inſtructas-naves-remis contrarias Græcis,

V. 1143. *Πτέρυγα περιβάλλει πέπλων*) Tectum his ſtragulis inumbrat, ductâ *Metaphorâ* ab Avibus fœtus ſuos alis & plumis operientibus. *Πέπλων*, *Hom.* Iliad. ζ. v. 289. Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι. -- *Euſtathius* in locum, Ὅρα δὲ καὶ ὅτι πέπλος καὶ ἐνταῦθα οὐκ ἐπὶ ἱματίου, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐπὶ ὑφάσματος. Ex *Johann. Brodæi* notis. V. 1144. *Δίου παιδὸς*) *Herculis*, *Jovis* filii: Δῖος, non hic idem quod θεῖος, ſed quaſi Δίιος, à Ζεὺς, Διὸς, ut *Homer.* *Dianam* vocat Δίον θύγατρα, i. e. *Jovis* filiam, ſic *Æſchyl.* Ὦ Δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί. V. 1145 *Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν Θεῷ*) De Pugnâ *Herculis* cum *Amazonibus* vide *Apollodori* Bibliothec. l. 2. c. 5. §. 9. De *Amazonibus* verò vide *Euſtath.* in *Homeri* illud (Iliad. γ'. v. 189.)

Ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι. fol. 403. lin. 35. Item in *Dionyſ.* *Periegeſin*. Dictas autem volunt Grammatici ab ἀ, quod *μόνον* ſonat, quaſi *μονόμαζοι*, quia dextrâ mammâ ultrò carebant, ut Arcubus ſufficerent. Nos etiam de recentioribus Amazonibus Veram Hiſtoriam tractavimus *Poeticè*, Epiſodii loco, in *Franciados* noſtræ libris Quarto & Quinto, quarum Regina *Valaſca* floruit ſub *Primiſlao Bohemiæ* Primo Rege, & *Libyſſæ* marito, de quibus etiam Papa *Pius Secundus*, ſive *Æneas Sylvius*, in Hiſtoriâ ſuâ *Bohemicâ*; Item *Jacobus Pontanus* *Attic.* Bellar. Pars 2. c. 44. *Volaterranus*, aliique. *J. Barnes.* V. 1146. *Ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί*) Γράμμασιν hic per *Picturis* exponendum, ut in *Latinâ* Verſione ſcribi nunc curavi, & *Heſychius*, Γράμματα, τὰ γεγραμμένα, καὶ συλλαβαὶ, καὶ τὰ ζωγραφήματα. *J. Barnes.* V. 1148. *Ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα Ἥλιος*) De ſolis Equis, & eorum Nominibus, Vid. *Scholia* ad *Eſtheræ* noſtræ v. 739. & 1144. *Joſua Barnes.* V. 1149. *Ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος*) Apparet enim *Heſperus* occidente Sole, & manè quidem *Lucifer* dicitur, ſerò autem *Heſperus*; reliquis autem ſtellis eſt paulò rutulantior, unde *Catullus*, *Heſpere, quis cœlo fulget* [illegible] *clarior ignis?* *Idem.* V. 1151. *Ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ*) Vide *Tibullum* l. 2. Eleg. 1. V. 1152. *Πλειὰς*) *Synecdoche* Numeri pro Πλειάδες, de quibus vid. ſupra ad v. 3. V. 1153. *Ὅ, τε ξιφήρης Ὠρίων*) Nota eſt *Orionis* Fabula, de quâ *Apollodorus*, *Natalis Comes*, *Euſtathius*, *Hyginus*, *Ovidius*, aliique; quod ad hunc locum ſpectat, ſciendum eſt *Orionem*, ſtellam, triſtem eſſe *Ortu* & *Occaſu* ſuo, & *χειμῶνας*, & tempeſtates excitare, quare *Canem* illi, & *Balteum* & *Enſem* Fabulæ aſſignant. *Joſua Barnes.* V. 1154 *Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ*) *Arctos*, ſive *Urſa* Major, Septentrionali polo, velut Axe, nixa, reſupinato Capite *Urſam* Minorem ſpectat, Caudâ verò *Bootem* & ſtellam ideò *Arcturum* dictam. Cùm autem olim *οὐρεῖα* & *χρυσέῳ* legebatur, non eſt quod è contrà noſtram Lectionem acritèr defendamus: Et Verſûs enim ratio & Docti Viri pro nobis ſtant. Nec diffitemur tamen Χρυσήρει dici poſſe *Atticè* pro Χρυσήρεϊ. Huc referatur Regula, quam Nos olim in Tractatu noſtro de Accentibus poſuimus, *Nomina Primæ Declinationis Contractorum in ὴς deſinentia habent Accentum in Ultimâ*, ut *ἐλαιδὴς*, *ἀβλαβὴς*, *ἀρραγὴς* &c. Excipe 1mo *Subſtantiva* & Propria Nomina, ut *Δημοσθένης*, *Σωκράτης*, &c. Excipe 2do. & Adjectiva in *ώδης* deſinentia, facta ex *οἶδος*, ut *Σφηκώδης*, *Θηριώδης*. Excipe 3tio Compoſita ab ἦθος, ut *ἀήθης*, *εὐήθης*, *κακοήθης*, *ἀμαθὴς*, *ζωήθης*; item *Compoſita* ab ἔτος, ut *τριέτης*, *εἰκοσέτης*, *τεσσαρακοντέτης*, pro *τεσσαρακοντούτης*; item *Compoſita* à τεῖχος ut *εὐτείχης* *Homer.* ſi rectè ſcribitur: item *Compoſita* ab *αὐχὴν*, ut *ποδάρκης*. Item *Compoſita* quædam ab *ἀρκέω*, ut *αὐτάρκης*, *ποδάρκης*. Item *Compoſita* ab *ἀκὴ*, ut *τανυήκης*, *ταναήκης*, *ἀμφήκης*; item *Deſinentia* in *ήρης*, & *Derivata* ab *ἄρω* & *ἐρέσσω*, ut *πλήρης*, *ἁλιήρης*, *τριήρης*, *πεντήρης*, *ποδήρης*, *μονήρης*, *χαλκήρης*, *χρυσήρης*, *ξιφήρης*. Sed *Ξυμαρὴς* *Homero* ſcribitur. *Joſua Barnes.* V. 1156. *Μηνὸς διχήρης*) *Menſis Sector*. Quùm *Græci* Menſes ſuos *Lunæ* Curſu metirentur, clarum eſt, eos æquales in partes *Plenilunii* diem diviſiſſe. *Joh. Brodæus.* Menſis autem apud *Græcos* trifariàm erat Diviſus, Ἱστάμενος μὲν ἐκαλεῖτο, ὁ ἀπὸ πρώτης ἕως δεκάτης· Μέσος δὲ μὴν, ὁ ἀπὸ δεκάτου ἕως εἰκάδος· Φθίνων δὲ μὴν, ὁ ἀπὸ εἰκάδος ἕως τριακάδος. vide *Gaſſendum* de Menſe &c. *Joſua Barnes.* *Ibid.* *Ὑάδες τε ναυτίλοις σαφέστατον σημεῖον*) De *Hyadibus* vide *Euſtathium* in *Hom.* fol. 1155. lin. 44. ad lin. 58. & deinceps. Item *Joh. Tzetzæ* Scholia in *Heſiod.* Ἔργ. β. v. 1. fol. 92. Ab aliis autem *Quinque*, ab aliis *Septem* numerantur ſtellæ in Capite *Tauri*; quæ ideo Nautis obſervantur, quia quoties naſcuntur, aut occidunt, Pluvias creant, unde & nomen ſortitæ putantur; *ὕειν* enim *Pluo*. Alii ab *Hyante* Fratre dictas volunt, alii à *Baccho*, quem & *Hyam* nominant. Illarum Nomina memorat *Heſiodus* in Poemate de Stellis, cujus hoc Fragmentum *Tzetzes* protulit, ---Νύμφαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι, Φαισύλη, ἠδὲ Κορωνὶς, ἐϋστέφανός τε Κλεεία, Φαιώ θ' ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος, Ἃς Ὑάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων. Notandum eſt verò, Primam hujus vocis Syllabam Communem eſſe, nam quùm *Homero* & *Heſiodo* ſemper ſit brevis, hoc ſaltem in loco longa eſſe deprehenditur, & *Theognis* ſanè primam τῦ *ὕει* ſimiliter producit, Οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς Οὔθ' ὕων πάντας ἁνδάνει, οὔτ' ἀνέχων. *J. Barnes.* V. 1160. *Εὐηρέτμους ναῦς*) Penultima ſyllaba τῦ Εὐήρετμος Communis eſt, de quâ re vid. quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 19. Per hanc autem Naumachiam *Græcorum* cum *Barbaris*, videtur Poeta velle

illam

illam ad *Salamina* deſignare; non modò quòd Magnam *Græciæ* Gloriam peperit, ſed quòd & ipſe eodem die natus fuerit, quo hæc Victoria a *Græcis* reportata. Præterea Mos erat Victoribus in *Peplis* pugnas texere, Deorumque Templis Conſecrare; & hoſtium ſpoliis dicare; ut de *Hercule* memoratur ſupra ad v. 1144. Ἀνάθημα Δίου παιδὸς, ὃς Ἡρακλέης Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν Θεῷ. *Joſua Barnes.*

Καὶ μιξοθῆρας φῶτας, ἱππείας τ' ἄγρας,
Ἐλάφων, λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα.
Κατ' εἰσόδους δὲ, Κέκροπα θυγατέρων πέλας
Σπείρας συνειλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς
Ἀνάθημα· χρυσέους τ' ἐν μέσῳ συσσιτίῳ
Κρατῆρας ἔστησ'. Ἐν δ' ἄκροισι βὰς ποσὶ
Κῆρυξ, ἀνεῖπε τὸν θέλοντ' ἐγχωρίων
Ἐς δαῖτα χωρεῖν. Ὡς δ' ἐπληρώθη στέγη,
Στεφάνοισι κοσμηθέντες, εὐόχθου βορᾶς
Ψυχὴν ἐπλήρουν· ὡς δ' ἀνῆσαν ἡδονὴν,
Σχολῆς παρελθὼν πρέσβυς εἰς μέσον πέδον,
Ἔστη· γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολὺν,
Πρόθυμα πράσσων. ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ
Χεροῖν ἔπεμπε νίπτρα, κἀξεθυμία
Σμύρνης ἱδρῶτα, χρυσέων τ' ἐκπωμάτων
Ἦρχ' αὐτὸς, αὑτῷ τόνδε προστάξας πόνον.
Ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκον, ἐς κρατῆρά τε
Κοινὸν, γέρων ἔλεξ', ἀφαρπάζειν χρεὼν
Οἰνηρὰ σκεύη σμικρὰ, μεγάλα δ' εἰσφέρειν·
Ὡς θᾶσσον ἔλθωσ' οἵδ' ἐς ἡδονὰς φρενῶν.
Ἦν δὴ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτους,
Χρυσέας τε φιάλας. ὁ δὲ, λαβὼν ἐξαίρετον,
Ὡς τῷ νέῳ δὴ δεσπότῃ χάριν φέρων,
Ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλὼν
Ὅ φασι δοῦναι φάρμακον δραστήριον
Δέσποιναν, ὡς παῖς ὁ νέος ἐκλίποι φάος·
Κοὐδεὶς τάδ' ᾔδει. χεροῖν ἐγχέοντι δὲ

Et ſemiferos viros, & equeſtres venationes,
Cervorum, & leonum ferocium captas prædas.
Ad januam Tabernaculi verò Cecropem prope filias,
Spiras convolventem, *id quod* cujuſdem Athenienſis
Donarium *erat*: aurea autem in medio convivio
Pocula collocavit. Summis verò pedibus incedens
Præco, proclamavit, ut quicunque vellet indigena
Ad convivium veniret. Poſtquam autem impletum eſt tabernaculum,
Coronis ornati læto cibo
Animum explebant. Ut verò voluptatem remiſerunt,
Scenæ progreſſus ſenex *quidem* in medium ſolum,
Conſtitit: riſum verò movit conviris magnum,
Officioſe miniſtrans *illis*. Namque ex hydriis aquam
Manibus fundebat lavacra, & adolebat
Myrrhæ ſuccum, & aureis poculis
Præerat ipſe, ſibiipſi vendicans hoc miniſterium.
Poſtquam verò *convivium* ad tibias venit, & ad poculum
Novum *& capacius*, ſenex dixit, oportere auferre
Parva pocula vinaria, & magna afferre;
Ut citiùs venirent iſti ad voluptatem animorum.
Erat tum labor afferentium argentea
Atque aurea vaſa. Ipſe verò capiens eximium,
Tanquam novo jam hero gratificaturus,
Dedit plenum vas, jaciens in vinum
Efficax venenum, quod dicunt *ei* dediſſe
Dominam, ut novus filius lucem relinqueret *hoc necatus*;
Et nemo hoc nôrat: manibus verò effundenti

V. 1161. Καὶ μιξοθῆρας φῶτας, ἱππείας τ' ἄγρας, Ἐλάφων, λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα) Videntur hæc ad *Herculis* labores pertinere, nempe ad *Centauros* ab illo debellatos, ad *Diomedis* Equos, ad Æripedem Cervam & *Nemeæum* Leonem. Et credibile eſt tanti Herois Acta textura elaborata Deo fuiſſe ſuſpenſa dicataque. *Joſ. Barnes.* V. 1163. Κέκροπα θυγατέρων πέλας σπείρας συνειλίσσοντα) *Spiras convolventem*, ut in *Latina* Verſione ſcripſimus. Fuit enim, ut nugantur, *Cecrops*, ſuperne Homo, in ſerpentem deſinens, τὰ ἄνω ἀνθρώπου, τὰ δὲ κάτω δράκοντος ἔχων, ut ait *Tzetzes*. Quin *Demoſthenes* in Epitaphio, Ἤδεσαν Κεκροπίδαι τὸν ἑαυτῶν ἀρχηγὸν, τὰ μὲν ὡς ἔστι δράκων, τὰ δ' ὡς ἐστὶν ἄνθρωπος. Hæc fere *Brodæus*. His adde, *Apollodorus* Biblioth. l. 3. c. 13. §. 1. Κέκροψ αὐτόχθων συμφυὲς ἔχων σῶμα ἀνδρὸς καὶ δράκοντος, τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος. Hinc & Διφυὴς dictus. Talem & *Erichthonium* fuiſſe fabulantur; cætera erat Homo, pedes Draco; qui cùm Rerum deformitatem cuperet celare, primus Curruſ uſum invenit, ut *Servius* notat ad illud *Virgilii* Georg. l. 3. v. 113. *Primus Erichthonius Currus & quatuor auſus Jungere equos, rapidiſque rotis inſiſtere Victor.* V. 1165. Στεφάνοισι κοσμηθέντες) Veteres *Coronatos bibere* obſervavimus ſupra ad *Cyclop.* v. 556. Etiam *Coronatos Epulari* hinc conſtat; & *Ariſtophanis* Scholiaſtes, Τοῖς γὰρ εὐωχουμένοις ἐπέκειντο οἱ στέφανοι, καταψύχοντες τὸ κρανίον ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου θέρμης. Hanc notam debemus *Brodæo*. V. 1170. Ὡς δ' ἀνῆσαν ἡδονὴν) *Æmilius Portus* ait pro ἀνῆσαν, per *Metathesin* ἀνεῖσαν & *Atticè* ἀνῆσαν ſcribi debere. Quidni ἀνῆσαν pro ἀνῆκαν, ut ἔδωσαν pro ἔδωκαν. *Joſ. Barnes.* V. 1171. Σχολῆς παρελθὼν) Verbum σχολῆς ex noſtro addidimus, quod viz. vetuſtate excidiſſe videbatur. *Æmilius Portus* præfigit αἶας pro γαίας. *Duportus* πως, ut reſpondeat τῷ ὡς, alii ὁ δὲ. *Idem.* V. 1172. Γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολὺν) Quia hoc Puerorum erat miniſterium, non Grandævorum hominum, *Athenæus* Deipnoſoph. l. 10. Οἰνοχόουν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι παῖδες. *Cicero* in *Piſonem*, ſervi ſordidati miniſtrant, nonnulli etiam ſenes. Ex *Brodæi* Notis. V. 1173. Ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ) E vaſis aquariis. *Athenæus* Deipnoſoph. l. 4. Καὶ νιψάμενοι τὰς χεῖρας, ἐστεφανοῦντο. *Brodæus.* Et Nos quoque in *Eſtherá* noſtra de *Aſſueri* convivio v. 812. Ἀλλ' ὅτε δαιτυμόνες ὁμήλυδες εἰλαπινασταὶ, χεῖρας πρῶτον ἔλουσ' ἐν ὕδατι. *J. Barnes.* V. 1174. Κἀξεθυμία) *Athenæus* l. 14. Ἦγε τὴν πολλὴν δαπάνην τοῖς δείπνοις παρέχουσα ἡ δευτέρα τράπεζα περιεφέρετο· καὶ στεφανώματα καὶ μύρα καὶ θυμιάματα. *Joh. Brodæus.* V. 1175. Σμύρνης ἱδρῶτα) *Plinius* libro Duodecimo capite Decimoquinto. *Sudant autem ſponte, priuſquam incidantur, Stacten dictam, cui nulla præfertur. Joh. Brodæus.* V. 1177. Ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκον) Δηλονότι. δαὶς ἢ συμπόσιον. Ita olim *Aldi* Editio recte, ut puto; nec ſatis cauſæ video, cur Poſteriores ἄλλους legerent pro αὐλούς; plurimum autem, cur αὐλοὺς retineatur, quicquid *H. Stephanus* de Vet. ſuis Codicibus jactet. Et ſane *Suidas* in voce Βαρζά· Αἱ μουσουργοὶ βάρβαροι ἦσαν γυναῖκες· ὄνομα αὐταῖς ἐπικέκλειτο Βαρζά. Καὶ τούτων αἱ μὲν αὐλοῦσιν, αἱ δὲ ψάλλουσι πηκτάχορδα, αἱ δ' ἑπτάχορδα ψαλτήρια, αἱ αὐταὶ δὲ προσᾴδουσι τῷ ψαλμῷ. --Καὶ λήγοντι μὲν τῷ πότῳ τοῦ βασιλέως ἡ ᾠδὴ ξυνεπαύετο, ὁπότε δὲ ἐς χεῖρας κυλίκιον, αὖθις ἤρχοντο ᾄδειν καὶ ψάλλειν. De Muſica autem Conviviis adhibita, vide ad Notam ſequentem. *J. Barnes.* V. 1178. Ἀφαρπάζειν χρεὼν Οἰνηρὰ σκεύη σμικρὰ, μεγάλα δ' εἰσφέρειν) Quamvis *Socrates* apud *Platonem* in *Protagorâ* Muſicæ Uſum in Conviviis improbet: illamque *Euripides* Medeæ v. 190. &c. Funeribus magis convenire, ad luctum mitigandum aſſerat, quamvis & ipſe eodem tempore agnoſcat uſurpari magis in Conviviis; tamen & *Xenophon* in Epulis eam admittit & *Phemius* apud *Hom.* & *Demodocus* quoq; & Regum *Perſicorum* exempla, de qua ■ vide *Eſther.* noſtram, ſive Αὐλικοκατάστροφη, ad v. 144. Οὐδ' ἀπὸ φόρμιγγες γλυκὺ ἀναθήματα δαιτὸς &c. Et ibi ad exemplum *Demodoci* & *Phemii Terſimbrotus* a nobis proponitur. Cum autem ad Chordas & Cantum convivantes accederent, Minoribus poculis remotis, Majuſcula poſcebant. Ut *Diogen. Laertius* in *Anachar.* Καὶ θαυμάζειν φησὶ, πῶς Ἕλληνες ἀρχόμενοι μὲν ἐν μικροῖς πίνουσι, πλησθέντες δὲ ἐν μεγάλοις. Hæc mirum ex hoc *Euripidæ* loco lucem accipiunt. Notandum eſt verò, quòd Majuſculus κρατὴρ, κοινὸς hic dictus, qui in Convivio circumferri ſolebat, ᾠδὸς appellaretur, quòd abſque cantu propinare vel excipere non liceret; ut videre eſt apud *Tryphonem* Grammaticum in Ὀνομαστικῷ. *Joſ. Barnes.* V. 1187. Χεροῖν ἐγχέοντι δὲ) Olim quùm ſcriberetur, ἐν χεροῖν ἔχοντι

ἔχοντι δὲ, apertâ & inſigni Verſûs jacturâ, *Scaliger* & *Canterus*, χεροῖν legebant, id putantes ſufficere; ſed ἔχοντι erat Verbum ſuſpectum; & importunus videbatur hiatus ad ἤδει: quare *Duporti* Lectionem hâc in parte amplector, χεροῖν ἐκχέοντι δὲ, & in Textum admittendam reor. *Joſua Barnes.*

Σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδὶ τῷ πεφηνότι,
Βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγξατο·
Ὁ δ', ὡς ἐν ἱερῷ, μάντεσίν τ' ἐσθλοῖς τραφεὶς,
Οἰωνὸν ἔθετο, κἀκέλευσ' ἄλλον νέον
Κρατῆρα πληροῦν· τὰς δὲ πρὶν σπονδὰς θεοῦ,
Δίδωσι γαίᾳ, πᾶσί τ' ἐκσπένδειν λέγει.
Σιγὴ δ' ὑπῆλθεν. ἐκ δ' ἐπίμπλαμεν δρόσου
Κρατῆρας ἱερούς, Βιβλίνου τε πώματος.
Κἀν τῷδε μόχθῳ, πτηνὸς εἰσπίπτει δόμοις
Κῶμος πελειῶν. Λοξίου γὰρ ἐν δόμοις
Ἄτρεστα ναίουσ'. ὡς δ' * ἀπέσπεισε μέθυ, * an ἀπέσπεισαν.
Κεἰς αὐτὸ χείλη πώματος κεχρημέναι,
Καθῆκαν· εἷλκον δ' εὐπτέρους ἐς αὐχένας·
Καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις, ἄνοσος ἦν λοιβὴ θεοῦ·
Ἡ δ' ἕζετ', ἔνθ' ὁ καινὸς ἔσπεισεν γόνος,
Ποτοῦ τ' ἐγεύσατ', εὐθὺς εὔπτερον δέμας
Ἔσεισε, κἀβάκχευσεν· ἐκ δ' ἔκλαγξ' ὄπα
Ἀξύνετον, αἰάζουσα· θάμβησεν δὲ πᾶς
Θοινατόρων ὅμιλος ὄρνιθος πόνους·
Θνήσκει δ', ἀσπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς
Χηλὰς παρεῖσα. γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη
Ὑπὲρ τραπέζης * ἧκεν ὁ μαντευτὸς γόνος, * al. ἧχ' ἱ.
Βοᾷ δέ, τίς μ' ἔμελλεν ἀνθρώπων κτενεῖν;
Σήμαινε, πρέσβυ· σὴ γὰρ ἡ προθυμία,
Καὶ πῶμα χειρὸς σῆς ἐδεξάμην πάρα.
Εὐθὺς δ' ἐρευνᾷ γραῖαν ὠλένην λαβὼν,
Ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὡς ἔχονθ' ἕλοι.
Ὤφθη δὲ, καὶ κατεῖπ' ἀναγκασθεὶς μόγις,
Τόλμας Κρεούσης, πώματός τε μηχανάς.
Θεῖ δ' εὐθὺς ἔξω συλλαβὼν θοινάτορας,
Ὁ πυθόχρηστος Λοξίου νεανίας,
Κἀν κοιράνοισι Πυθικοῖς σταθεὶς, λέγει·
Ὦ γαῖα σεμνὴ, τῆς Ἐρεχθέως ὕπο
Ξένης γυναικὸς, φαρμάκοισι θνήσκομεν.
Δελφῶν δ' ἄνακτες ὥρισαν πετρορριφῆ

Libationem cum aliis filio declarato,
Dixit aliquis ex domeſticis convicium.
Ille verò, ut qui nutritus fuiſſet in templo, & *inter* peritos vates,
Omen *malum hoc eſſe* duxit, & juſſit alium novum
Craterem impleri: priorem verò libationem dei
Dat terræ, *effundit humi*, omnibuſque edicit ut effundant,
Silentium verò ſubiit *omnes*. Implemus autem rore, *i.e. aquâ*,
Crateras ſacros, & vino Biblino.
Et in hoc labore, irruit in domum volucre
Agmen columbarum. Apollinis enim in templo
Tutò habitant; poſtquam autem guſtaverunt vinum
Et in ipſum roſtra potûs cupida
Demiſerunt, & traxerunt pennata in guttura:
Cæteris quidem erat innoxius potus dei:
Quæ verò conſederat, ubi novus filius vinum effuderat,
Et *quæ* guſtârat potum, ſtatim alatum corpus
Concuſſit, & bacchari cœpit, & cum clangore vocem emiſit
Obſcuram gemens; obſtupuit autem totus
Convivarum cœtus *ob* columbæ labores.
Moritur autem palpitans, & purpureos
Pedes demittens. Nuda tum ex veſtibus membra
Supra menſam demiſit vaticinio declaratus filius.
Clamatque: quis hominum voluit me occidere?
Indica, ô ſenex; tuum enim *fuit* hoc promptum miniſterium,
Et poculum à tuâ accepi manu.
Statim verò inquirit ſenile brachium prehendens,
Ut in ipſo facto ſenem præſentem caperet.
Deprehenſus autem eſt manifeſtè, & coactus vix declaravit
Facinus Creuſæ, & machinationes poculi.
Currit verò ſtatim foràs ſecum ducens convivas
Apollinis vaticinio renunciatus filius,
Et ſtans inter proceres Pythicos dixit:
O ſancta terra, ab hâc Erechthide
Peregrinâ muliere, venenis extinguimur.
Delphorum verò principes decreverunt, ut de Rupe præcipitata

V. 1188. Σπονδὰς) Vinum, quo Diis libarent, *Athenæus* l. 4. ἔτι δὲ καὶ Πλάτων φυλάσσει κατὰ τὸ συμπόσιον· μετὰ γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπονδάς τε φησὶν ποιῆσαι, καὶ τὸν θεὸν παιωνίσαντας τοῖς νομιζομένοις γέρασι. *Johannes Brodæus.* V. 1189. Βλασφημίαν) *Plato* Legum 7mo Θυσίας γινομένης καὶ ἱερῶν καυθέντων κατὰ νόμον, εἴ τις φαμὲν ἰδίᾳ παρὰ τοῖς βωμοῖς τε καὶ ἱεροῖς υἱὸς ἢ καὶ ἀδελφὸς, βλασφημοῖ πᾶσαν βλασφημίαν, ἆρ' οὐκ ἂν φαῖμεν ἀθυμίαν καὶ κακὴν ὄτταν καὶ μαντείαν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἂν οἰκείοις φθέγγοιτο ἐντεθεὶς. *Idem.* V. 1195. Βιβλίνου τε πώματος) *Heſiod.* Ἔργ. β. v. 207. Εἴη πετραίη τε σκιὴ καὶ Βύβλινος οἶνος, *Proclus* in locum, Ὅτι ἦν ὁ οἶνος, ὡς ὁ Θάσιος, εὐδαίμων, λέγει καὶ Εὐριπίδης. Hunc nimirùm reſpiciens locum. *Moſchopulus*, Βίβλος, ὥς φασι, ποταμὸς, ἢ πόλις Θρᾴκης. Iterum *Proclus*, Βύβλινος οἶνος, ὅτι ἀπὸ ἀμπέλων ὄντων κελυμένων. ὡς καὶ Πράμνειος, ἢ πόλις Θρᾳκική. Item *Tzetzes* in locum, Καὶ οἶνον Βύβλινον πίνε. ἀπὸ Βυβλίας ἀμπέλου Θρᾳκίας, ἢ ἐλαφρὸν καὶ ὑδατώδη, κατ' ἐμὲ, ἀπὸ τῆς Ἀσσυρίων τῆς περὶ τὴν Βίβλον καὶ Λίβανον· ἐκεῖ γὰρ ὑδρεύεται. *Theocritus* Idyll. 14. v. 15. ἀνῷξα δὲ Βύβλινον αὐτοῖς Εὐώδη, τετόρων ἐτέων, σχεδὸν ὡς ἀπὸ ληνῶ. *Scholia.* Οἶνον Βύβλινον τε Θρᾳκικόν· ἢ ἀπὸ κολωνῶν τῆς ἀμπέλου ἀπὸ τοῦ Θρᾴκης, &c. De hoc Vino, vide *Athenæum* Deipnoſoph. l. 1. c. 24. *Heſych.* Βίμβλινος (lege Βίβλινος) εἶδος οἴνου καὶ γένος ἀμπέλου ἐν Θρᾴκῃ· καὶ ὁ ἀπαλὸς οἶνος. Ἐπίχαρμος δὲ τὸν ἀπ' ὀρέων Βιβλίνων, ἔστι δὲ Θρᾴκης. Et ſanè Βιβλίνων ὀρέων meminit *Athenæus* loco modò laudato, & *Æſchylus* in Prometheo, v. 810. Quare *Heſychium* ſupra emendavi, legendo ἀπ' ὀρέων Βιβλίνων, pro ἀπὸ ποιῶν Βιβλίνων. Eſt etiam Urbs *Ægypti* Βύβλος dicta, *Scholiaſtes* Æſchyli ad locum, Ἡ δὲ Βύβλος πόλις ἐστὶν Αἰγύπτου. *J. Barnes.* V. 1197. Κῶμος πελειῶν) *Multitudo Columbarum.* *Euripides* in *Hippolyto* v. 54. Πολὺς δ' ἅμ' αὐτῷ προσπόλων ὀπισθόπους Κῶμος λέλακεν. Κῶμος itaque quamvis turbam ſonat; vide quæ Nos ad *Supplic.* v. 390. & *Cyclop.* v. 39. Fuiſſe porrò ſacras hoc in Templo Columbas, Author eſt libro Decimo ſexto *Diodorus.* Ex *J. Brodæi* notis. V. 1198. Ἄτρεστα ναίουσ') *Legendum*, ἄτρεστοι ναίουσ' inquit *Brodæus*, miſerando errore, ſic enim *Spondæus* eſſet in ſecundo loco. Quare maneat omnino ἄτρεστα, quod eſt *Atticum* pro ἄτρεστον, & *Neutrum Adjectivum* ponitur pro *Adverbio*, ἀτρέστως. *J. Barnes.* *Ibid.* Ἀπέσπεισε) Si de Convivis ſumatur, rectè ἀπέσπεισαν manet, tum verò in ſequenti Verſu *Canteri* Lectio neceſſaria erit, Κεῖναι τὰ χείλη. Sin de *Columbis*, cum *Scaligero* legendum ἀπέσπασαν, & deinceps Κεἰς αὐτὸ χείλη. Quæ Lectio *Brodæo*, *Scaligero*, & *Porto* placet. *Idem.* V. 1199. Πώματος κεχρημέναι) Πῶμα hoc in loco pro πόσις dicitur & *Potus* ſignificat, ſic ſuprà v. 1195. Βιβλίνου τε πώματος dixit, ut & in *Cyclope.* Aliàs ſignificat *Operculum*, ut πῶμα πίθοιο *Heſiod.* Item ἔκπωμα, poculum, ut mox v. 1212. *Idem.* V. 1207. Θνήσκει δ' ἀσπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς) Quùm olim ſcriptum erat, Θνήσκουσα δ' ἀσπαίρουσα, &c. *Canterus* rectè legebat, θνήσκει δ' &c. Cui acceſſit *Scalig.* Cæteri malè. V. 1208. Γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη) Ob tunicas diſruptas; quod ad horrida facinora, blaſphemias & ærumnas, facere ſolebant Veteres. *J. Barnes.* V. 1222 Πετρορριφῆ) Πετρορριφὴς, λιθόβλητος, καὶ ὁ ἐκ πέτρας ἀποκρημνισθεὶς, quam ſignificationem hoc in loco præfero; Uſitatum enim erat *Delphis* Noxios de rupe dejicere, quo mortis genere *Æſopum* affecerunt. Vid. infrà ad v. 1236. *Joſua Barnes.*

Θανεῖν

Θανεῖν ἐμὴν δέσποιναν οὐ ψήφῳ μιᾷ,
Τὸν ἱερὸν ὡς κτείνασαν, ἔν τ' ἀνακτόροις
Φόνον τιθεῖσαν. Πᾶσα δὲ ζητεῖ πόλις
Τὴν ἀθλίαν, ἀθλίαν ὁδὸν σπεύσασαν·
Παίδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοῖβον πάρα,
Τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν.

Σύστημα.

Χο. Οὐκ ἔστ', οὐκ ἔστι θανάτου
Παρατροπὰ μελέᾳ μοι·
Φανερὰ γὰρ, φανερὰ τάδ' ἤδη
Σπονδᾶς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς
Ἐχίδνας σταγόσι μιγνυμένας φόνῳ·
Φανερὰ θύματα νερτέρων.
Συμφοραὶ μὲν ἐμῷ βίῳ,
Λεύσιμοι δὲ καταφθοραί.
Δέσποινα, τίνα
Φυγὰν πτερόεσσαν, ἢ
Χθονὸς ὑπὸ σκοτίων μυχῶν,
Πορευθῶ, θανάτου λεύσιμον
Ἄταν ἀποφεύγουσα, τεθρίππων
Ὠκίσταν χαλὰν ἐπιβᾶσ', ἢ
Πρύμνας ἐπὶ ναῶν;
" Οὐκ ἔστι λαθεῖν, ὅτε μὴ χρήζων
" Θεὸς ἐκκλέπτει.
Τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μένει
" Ψυχὴ σὴ* παθεῖν; ἆρα θέλουσαι
" Δρᾶσαί τι κακὸν τοὺς πέλας, αὐταὶ
" Πεισόμεθ', ὥσπερ τὸ δίκαιον;

* an παθεῖν ob verſum?

Τετράμετροι.

Κρ. Πρόσπολοι, διωκόμεσθα θανασίμους ἐπὶ σφαγὰς
Πυθίᾳ ψήφῳ κρατηθεῖσ'· ἔκδοτος δὲ γίνομαι.
Χο. Ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς, ἵν' εἶ τύχης·
Κρ. Ποῖ φύγω δῆτ'; ἐκ κακῶν γὰρ προὔλαβον μόγις πόδα,
Μὴ θανεῖν κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι, διαφυγοῦσα πολεμίους.
Χ. Ποῖ δ' ἂν ἄλλοσ' ἢ 'πὶ βωμόν; Κ. Καὶ τί μοι πλέον τόδε;
Χο. Ἱκέτιν οὐ θέμις φονεύειν. Κ. Τῷ νόμῳ δέ γ' ὄλλυμαι.
Χο. Χειρία γ' ἁλοῦσα. Κ. Καὶ μὴν οἵδ' ἀγωνισταὶ πικροὶ,
Δεῦρ' ἐπείγονται ξιφήρεις. Χο. Ἵζε νῦν πυρᾶς ἔπι.
Κἂν θάνῃς γὰρ ἐνθάδ' οὖσα, τοῖς ἀποκτείνασί σε
Προστρόπαιον αἷμα θήσεις. " Οἰστέον δὲ τὴν τύχην.

Ἴαμβοι.

Ιων. Ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρὸς,
Οἵαν ἔχιδναν τήνδ' ἔφυσας, ἢ πυρὸς

Moriatur mea domina, non uno ſuffragio:
Ut quæ virum Deo ſacrum interficere voluerit, & in templo
Cædem committere conata ſit. Tota verò quærit civitas
Illam; quæ huc maturavit miſerum iter:
Liberorum enim *procreandorum* deſiderio ad Phœbum profecta,
Corpus *ſuum* unà cum liberis perdidit.

Syſtema.

Cho. Non eſt, non eſt mortis
Effugium mihi miſeræ:
Manifeſta enim *ſunt*, manifeſta *ſunt* hæc jam
Per libationes ex Bacchi botris *uviſque* pernicioſæ
Mixtas guttis Echidnæ *i.e. Gorgonis*, ad *ferendam puero* necem;
Manifeſta *ſunt* ſacrificia mortuorum:
Calamitates quidem meæ vitæ,
Pernicies verò *corpus* lapidibus obruentes.
[illegible] domina, quànam
Alatâ fugâ, aut
Sub tenebricoſos receſſus terræ
Ibo, mortis lapidibus-allatum
Exitium fugiens? *aut* quadrijugorum equorum
Celerrimam ungulam *dorſúmque velociſſimum* conſcendens, aut
In puppes navium *confugiens?*
" Non licet *cuiquam* latere, *nullus latere poteſt*, niſi volens
" Deus *ipſum* ſurripiat, *occultet & ex periculis eripiat.*
Quidnam, ô miſera domina, eſt
" Anima tua paſſura? Anne volentes
" Afficere aliquo malo alios, ipſæ
" Patiemur *hoc ipſum*, ut ipſa juſtitia *flagitat?*

Creuſa.

Miniſtræ, inveſtigamur ad funeſtam necem,
Pythio ſuffragio damnata: dedor autem *ad ſupplicium.*
Cr. Scimus, ô miſera, tuas calamitates, ubi ſis infortunii.
Ch. Quo fugiam igitur? vix enim abſtuli pedem extra mala,
[illegible]e morerer: furtim autè *huc* perveni, elapſa ex manibus hoſtium.
Ch. Quonam aliò niſi ad aram? *Cr.* Quid verò mihi proderit hoc?
Ch. Non *eſt* fas occidere ſupplicem. *Cr.* At lege pereo.
Ch. Manibus ſiquidem capta. *Cr.* Atqui illi lævi miniſtri
Huc feſtinant ſtrictis enſibus. *Ch.* Sede nunc ad aram.
Etiamſi enim hic moriaris, tamen interfectoribus tuis
Piaculum ex tuâ cæde conciliabis:
" ferenda au. *eſt præſens* fortuna.

Ion.

O taurinâ prædite facie *Cephiſe* pater,
Qualem viperam hanc genuiſti; aut ignis

V. 1223. Οὐ ψήφῳ μιᾷ) Communibus ſuffragiis; non uno tantum Calculo, ſed omnibus, ut quæ apertè capitali ſupplicio digna videretur, quòd Antiſtitem Dei veneno tollere decreverat, idque in ipſo Templi Cœnaculo. *Idem.* V. 1232. Σπονδᾶς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς Ἐχίδνας σταγόσι μιγνυμένας φόνῳ) *Henr. Stephanus* inquit, pro θοᾶς habent Vet. Cod. ϑοαῖς· At *Brodæus* θοαῖς mutat in θοᾶς cui aſſentior. Et egoquoque; atque hunc loci ſenſum æſtimo, φανερὰ τάδ' ἤδη γέγονε, δηλονότι τὰς σπονδὰς εἵνεκα τοῦ Βάκχου τᾶς θοᾶς Ἐχίδνας καὶ τῆς ὀξείας καὶ ὀλεθρίας Γοργόνος φόνῳ καὶ φονίαις σταγόσι μεμιγμένας. Gorgona autem & hic & alibi ſæpe Ἔχιδναν, aut *Viperam* Emphaticè vocat, quia habuit *Thoraca* Viperis ſeminatum Θώρακ' Ἐχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον ut ipſe Poeta loquitur, ſuprà v. 993. *J. Barnes.* V. 1236. Λεύσιμοι δὲ καταφθοραί) Ut ex verſu 1222. *Dejectionem è Saxo* apud *Delphos* uſitatam probavimus; ſic ex hoc loco, ut & verſu 1240. ubi θανάτου λεύσιμον ἄταν, apparet *Chorum*, Lapidationem formidaſſe. Neque tamen hæ res inter ſe pugnant. Quamvis enim res uſitatum & ſolenne eſſet ad mortis genus, *Chorus* tamen potuit & aliud ſibi notius formidare. Quin de Saxo hanc dejiciendam mox apertè *Ion* affirmat, v. 1268. Ὅθεν πετραῖον ἅλμα διοκεύσεται. *Idem.* V. 1246. Τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μένει ψυχὴ σὴ παθεῖν;) Ita legendum arbitror, pro μένει ψυχὴ σε παθεῖν. Ψυχὴ autem σὴ eſt idem quod σὺ, licet Perſonam induit tertiam, ut ſit, Τί ποτε, ὦ μελέα Δέσποινα, μένεις σὺ παθεῖν; Alius ſenſus frigidior paulo. Τί ποτε μένει σοι σὲ παθεῖν, nam & ſic ψυχὴ pro σοὶ ſtabit. Vide ad *Helen.* v. 52. V. 1252. Ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς, ἵν' εἶ τύχης) Olim erat, ἵν' εὐτυχῆς. *Canterus* in hac re certè ſubfrigidè, οὐκ εὐτυχεῖς. Quem ſenſum *Latina Verſio* poſt hauſit, antequam & ipſa à nobis nitidior facta. *Scaliger* itaque ſolus hic rectè ſcripſit, ἵν' εἶ τύχης, *ubi ſis infortunii*, ut nunc expoluimus, ἵνα τῆς τύχης εἶ, ἤγουν ὅπου τῆς δυστυχίας ἦλθες. Ita *Sophocles*, ἵν' εἶ κακοῦ. Ita ipſe *Euripides* Helen. v. 1461. ἵν' ἐλθεῖν εὐχόμεσθα τῆς τύχης. Vid. quæ Nos in eum locum. *J. Barnes.* V. 1261. Ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρὸς) *Cephiſus* erat Pater *Diogeneæ* quæ *Phraſimo* nupta peperit *Praxitheam Erechthei* Uxorem, ex quibus Parentibus nata *Creuſa*, ut *Apollod.* Bibl. l. 3. c. 14. §. 1. Vid. quæ Nos ſuprà ad v. 267. *Cephiſus* autem Fluvius erat *Atticus*, de quo & quod plures ſint *Cephiſi*, *Schol.* ad *Oreſtem* & *Strabo* l. 9. in *Phocide*, ad finem. Quare Ταυρόμορφον vocat, quià Fluviis *Tauri* ſacri, de quâ re vide quæ Nos ad *Iphig. Aul.* v. 275. & *Scholiaſt.* ad *Oreſt.* v. 1380. Quin hoc Poetis eſt ſolenne, ut *Fluvios* Tauris ſimiles effingerent, etiam

Latinis,

Latinis, ut *Horatius*, Lib. iv. Od. xiv. *Sic Tauriformis volvitur Aufidus.* Et hoc, ut volunt, fit ob Analogiam quandam; quoniam ▪ Fluvii cum impetu erumpentes, Tauris ſimilem edunt gemitum; vel, ut *Hellanicus* ſenſit, quia terram ſulcare, tanquam Boves Aratores videntur; vel, ut aliis placet, quià circa ripas Fluminum Tauri magis audiantur mugire, ob uberiora Paſcua. Et ſanè Pictores ita *Fluvios* fingere ſolebant, aliquando *Taurinâ*, aliquando quoque *humanâ* ſpecie, ſed & ſic etiam Humano capiti nonnunquam Cornua affigebant: de quâ re, ut de *Tauriformibus* Fluviis & præcipuè de *Cephiſo*, vide *Cel. Rhodigin.* Lection. Antiqu. l. 17. c. 33. *Joſua Barnes.*

Δράκοντ' ἀναβλέποντα φονίαν φλόγα;
Ἧ τόλμα πᾶσ' ἔνεστιν· οὐδ' ἥσσων ἔφυ
Γοργοῦς σταλαγμῶν, οἷς ἔμελλέ με κτενεῖν.
Λάζυσθ', ἵν' αὐτῆς τοὺς ἀκηράτους πλόκους
Κόμης καταξήνωσι Παρνασοῦ πλάκες,
Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται.
Ἐσθλοῦ δ' ἔκυρσα δαίμονος, πρὶν ἐς πόλιν * ἀπὸ μητρυιᾶς.
Μολεῖν Ἀθηνῶν, χ' ὑπὸ * μητρυιὰν πεσεῖν.
Ἐν συμμάχοις γὰρ ἀνεμετρησάμην φρένας
Τὰς σὰς, ὅσον μοι πῆμα, δυσμενής τ' ἔφυς.
Εἴσω γὰρ ἄν με περιβαλοῦσα δωμάτων,
Ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας εἰς ᾅδου δόμους.
Ἀλλ' οὔτε βωμὸς, οὔτ' Ἀπόλλωνος δόμος,
Σώσει σ'. ὁ δ' οἶκτος ὃς ἐμοὶ κρείσσων πάρα
Καὶ μητρὶ τῇ 'μῇ. καὶ γὰρ εἰ τὸ σῶμά μοι
Ἄπεστιν αὐτῆς, τοὔνομ' οὐκ ἄπεστί πω.
Ἴδεσθε τὴν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην
Οἵαν ἔπλεξ'. οὐ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,
Ὡς οὐ δίκην δώσουσα τῶν εἰργασμένων.

Κρ. Ἀπεννέπω σε μὴ κατακτείνειν ἐμὲ,
Ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς, τοῦ θεοῦ θ', ἵν' ἕσταμεν.

Ἰων. Τί δ' ἐστὶ Φοίβῳ, σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ;

Κρέ. Ἱερὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ' ἔχειν.

Ἰων. Κἄπειτ' * ἔκτεινας φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ; * ἰώδεσι.

Κρέ. Ἀλλ' οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου, πατρὸς δὲ σοῦ.

Ἰων. Ἀλλ' ἐγινόμεσθα, πατρὸς οὐσίαν λέγω.

Κρέ. Οὐκοῦν τότ' ἦσθα· νῦν δ' ἐγὼ, σὺ δ' οὐκέτ' εἶ.

Ἰων. Οὐκ εὐσεβὴς γε, τἀμὰ δ' εὐσεβῆ τότ' ἦν.

Κρέ. Ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.

Ἰων. Οὔτοι σὺν ὅπλοις ἦλθον εἰς τὴν σὴν χθόνα;

Κρέ. Μάλιστα· κἀπίμπρας δ' Ἐρεχθέως δόμους.

Ἰων. Ποίοισι δαλοῖς, ἢ πυρὸς ποίᾳ φλογί;

Κρέ. Ἔμελλες οἰκεῖν τἄμ', ἐμοῦ βίᾳ λαβών.

Ἰων. Πατρός γε γῆν διδόντος, ἣν ἐκτήσατο.

Κρέ. Τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;

Ἰων. Ὅπλοισιν αὐτὴν, οὐ λόγοις ἐρρύσατο.

Κρέ. Ἐπίκουρος οἰκήτωρ γ' ἂν οὐκ εἴη χθονός.

Ἰων. Κἄπειτα τοῦ μέλλειν μ' ἀπέκτεινες φόβῳ;

Κρέ. Ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.

Ἰων. Φθονεῖς, ἄπαις οὖσ', εἰ πατὴρ ἐξεῦρέ με;

Κρέ. Σὺ τῶν ἀπαίδων δῆτ' ἀναρπάσεις δόμους;

Ἰων. Ἡμῖν δέ γ' ἀλλὰ πατρικῆς οὐκ ἦν μέρος;

Κρέ. Ὅσ' ἀσπὶς, ἔγχος θ'· ἥδε σοι παμπησία.

Ἰων. Ἔκλειπε βωμὸν, καὶ θεηλάτους ἕδρας.

Κρέ. Τὴν σὴν ὅπου σοι μήτηρ ἐστὶ, νουθέτει.

Ἰων. Σὺ δ' οὐχ ὑφέξεις ζημίαν, κτείνουσ' ἐμέ;

Draconem ex oculis emittentem lethalem flammam?
Cui omnis audacia ineſt: neque minor eſt
Gorgoneis guttis, quibus me voluit interficere.
Prehendite eam, & ejus pulchros cincinnos
Comæ lacerent ſaxa Parnaſſi,
Unde ſaltu de ſaxo dejicietur.
Bona autem fortuna favit mihi, priuſquam ad civitatem
Athenarum venirem, & ſub novercâ eſſem.
Inter ſocios enim & contubernales meos expertus ſum mentem
Tuam, quantum malum mihi ſis, & quam inimica.
Complexa enim me intra tuam domum,
Confeſtim ſublatum demiſiſſes in Plutonis domum.
Sed nec ara, nec Apollinis templum
Servabit te. Miſeratio verò quantaquanta, mihi potiùs debetur,
Et matri meæ. Etſi enim mihi corpus
Ejus abſit: tamen nomen nunquam abeſt.
Videte hanc veneficam, dolum ex dolo
Qualem nexuerit: non reverita eſt aram dei,
Tanquam non datura pœnas factorum ſuorum.
Cre. Interdico tibi nè me interficias,
Et meo ipſius, & dei nomine, ad cujus aram ſtamus.
Ion. Quid verò rei tibi & Phœbo commune eſt?
Cre. Corpus hoc deo ſacrum do habendum, *i.e. devoveo.*
Ion. Et tamen interfeciſti *filium* dei?
Cre. Verùm non ampliùs eras Apollinis, ſed patris tui.
I. Sed fuimus: patris ▪ ſubſtantiâ *meam eſſe, meq; ex ▪ natû* dico.
C. Er. tûc *q. ejus* F. eras. N. v. ego ſū *t. do.* tu. n. nō amp. es *in ejus pot.*
Ion. Non piè facis, ego verò tunc pius eram.
Cre. Interfeci enim *te* exiſtentem hoſtem meæ familiæ.
Ion. Num armatus veni in tuam terram?
Cre. Maximè: incendiſti enim jam domum Erechthei.
Ion. Quibus facibus, aut quâ flammâ ignis?
Cre. Eras adminiſtraturus mea, me invita occupans.
Ion. Patre concedente terram, quam *armis* acquiſivit.
Cre. Quæ verò ſocietas eſt Æoli *poſteris* cum *urbe* Palladis?
Ion. Armis eam liberavit, non verbis.
Cr. Fuit igitur auxiliator, non autē habitator, *nec dominus hujus* agri.
Ion. Ergo occidiſti me metu futuri?
Cre. Nè morerer, ſi tu non moreteris, *at regno potireris.*
Ion. Invides, quod pater invenit me; cum tu careas liberis?
Cre. Tu ergo eorum, qui carent liberis, diripies domos?
Ion. Nobis igitur ſaltem *hæreditatis* paternæ nulla erit portio?
Cre. Quæcunque clypeus, haſtaque: hæc tibi univerſa poſſeſſio.
Ion. Relinque aram, & numine plenas *ſacraſque* ſedes.
Cre. Erudias tuam matrem, ubicunque eſt.
Ion. Num tu non debis pœnas me interficiens?

V. 1268. Ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται) Vid. ſuprà ad v. 1236.

V. 1271. Ἀνεμετρησάμην) ἐπειρασάμην.

V. 1276. Ὁ δ' οἶκτος ὃς) Ita *Scaliger* legendum rectè ſtatuit pro ὃ σὸς ut ſit mens loci, ὁ δὲ οἶκτος ὅσος ἐμοὶ ὀφειλετέος, κρείσσων πάρεστιν ἐμαυτῷ καὶ τῇ μητρὶ ἐμῇ, ἥτις ἐστὶν, ἢ σοὶ τῇ ἀνδροφόνῳ. V. 1280. Οὐ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ) *Scaliger* pro οὐ legit ὃ, non benè; Ὁ γὰρ νοῦς, καὶ κακότεχνος αὕτη καὶ παιδοφόνος οὐκ αἰδεῖται τὸν ἁγνὸν θεοῦ βωμόν. Ἄλλως, ἣ οὐδὲ βωμὸν ἔπτηξε. V. 1286. Κἄπειτ' ἔκτεινας φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ) Olim erat ἔκτανες quod per Verſum ſtare nequibat. *Scal.* emendavit, ἔκανες, à καίνω, quod tamen haud magis ſtare poteſt. Niſi fortè velit ἔκανες, ut *Duportus* legit. Lego itaque ἔκτεινας, quod paulò poſt v. 1291. iterum eadem Vox occurrit, Ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς. Vel certè legas ἔκτεινες. In hâc autem voce prior ſyllaba eſt Communis, de quâ re vide ad *Phœniſſ.* v. 19. Sic infrà v. 1342. Πῶς ▪ ἔκτεινας. *J. Barnes.* V. 1288. Πατρὸς οὐσίαν λέγω) τὸ δ', quod priùs malè inter πατρὸς & οὐσίαν irrepſerat, rectè *Canterus*, & *Scaliger* rejiciunt, Verſui enim imprimis nocet. Vide *Canteri* Novar. Lection. l. 5. c. xi. Metuo autem nè hic locus aliquomodo laboret; non enim Senſum loci perſpicuum video, licet οὐσίαν pro *Divitias* aut *Poſſeſſiones*, vel aliud denique capiam. *Æm. Portus* putat, *Canterum* hìc τὸ πατρὸς ut vocem ſuperfluam rejeciſſe, & mirè nugatur, quùm ſatis conſtat *Canterum* τὸ δ' tantum reſpicere; ut de eâdem voce plus ſemel in eodem loco idem ſtatuit. *Joſua Barnes.*

Κρέ. Ἣν γ' ἐντὸς ἀδύτων τῶνδέ με σφάξαι θέλῃς.
Ἴων. Τίς ἡδονή σοι θεοῦ θανεῖν ἐν στέμμασι;
Κρέ. Λυπήσομέν τιν', ὧν λελυπήμεσθ' ὕπο.
Ἴων. Φεῦ. " Δεινόν γε θνητοῖς τοὺς νόμους ὡς οὐ καλῶς
" Ἔθηκεν ὁ θεὸς, οὐδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς.
" Τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους, βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν,
" Ἀλλ' ἐξελαύνειν· οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν
" Θεῶν πονηρὰν χεῖρα· τοῖσι δ' ἐνδίκοις
" Ἱερὰ καθίζειν, ὅστις ἠδικεῖτ', ἐχρῆν,
" Καὶ μὴ 'πὶ ταὐτὸ τοῦτ' ἰόντ' ἔχειν ἴσον,
" Τόν τ' ἐσθλὸν ὄντα, τόν τε μὴ, θεῶν πάρα.

Cr. Siquidem intra hæc adyta velis me interficere?
Ion. Quæ voluptas tibi *eſt*, mori inter coronas *&* *ornamenta* Dei?
Cr. Afficiemus dolore quendā eorū, à quib' dolore ſuim' affectæ.
Ion. Proh! Mirum certe *eſt*, quòd hominibus non rectè leges
" Poſuerit Deus, neque ſapienti conſilio:
" Injuſtos enim *ad aram* ſedere non conveniebat,
" Sed depelli *inde*: neque enim honeſtum *eſt* attrectari
" Deos manu injuſtâ: ſed juſtos
" Ad ſacras *aras* ſedere oportebat, quicunque injuriâ afficeretur,
" Non autem in eundē *hunc locū* venientes par *beneficiū* impetrare
A diis, & juſtum & injuſtum *virum*.

V. 1311. Λυπήσομέν τιν') *Apollinem* innuit. V. 1312. Φεῦ) Τὸ φεῦ hic etiam otioſum in carmine occurrit; de quâ re plus ſatis monuimus, vid. *Iphigen. Aul.* v. 666. *Ibidem.* Δεινόν γε θνητοῖς τοὺς νόμους &c.) Hic locus de *Aſylorum* Privilegio, neſcio an ullibi alias acutiùs & copioſiùs tractetur, quam ab Illuſtri illo Domini *Thomæ Mori* ingenio, in *Anglicâ* ſuâ *Edwardi* Quinti Regis Hiſtoria, quam ferè ad finem *Johannis Harding* Metrici Chronici habemus; quamque in *Johannis Speedi* Hiſtoriam ſuo loco inſertam videas. *Joſua Barnes.* V. 1314. Τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν) Queritur itaque ſuprà, quòd *Creuſa* ἄδικος οὖσα καὶ πανοῦργος, οὐ βωμὸν ἀπῆξεν θεοῦ, v. 1280. *Idem.* V. 1315. Οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν Θεῶν πονηρὰν χεῖρα) Ordinatio loci hæc eſt, οὐδὲ γὰρ καλὸν τὴν πονηρὰν χεῖρα, ἤγουν πονηρὸν ἄνθρωπον, ψαύειν θεῶν, ἢ τῶν βωμῶν αὐτῶν. De χεὶρ autem pro ἄνθρωπος, vide ad *Helen.* v. 1543. *Idem.* V. 1317. Ἱερὰ καθίζειν) Olim malè ἱερὰ ſcriptum erat; nullo enim modo *Trochæus* in *Iambico* Verſu ſtabit, *Dactylus* autem in *Primis*, *Tertiis* & *Quintis* ſedibus haud difficultèr, quare ἱερὰ lego *Dactylicè*; miror autem Neuhnenum prius hoc vidiſſe. Ordinatio loci ita ſe habet, ἐχρῆν δὲ τοῖς ἐνδίκοις, ὅστις, ἤγουν αὐτῶν, ἠδικεῖτο, ἱερὰ καθίζειν. *Joſua Barnes.* V. 1318. Καὶ μὴ 'πὶ ταὐτὸ τοῦτ' ἰόντ' ἔχειν ἴσον τόν τ' ἐσθλὸν ὄντα, τόν τε μὴ θεῶν πάρα) Repetendum ex præcedenti verſu, ἐχρῆν, ut ſit, καὶ ἐχρῆν, μὴ τόν τε ἐσθλὸν, καὶ τὸν μὴ ἐσθλὸν, δηλονότι, ἤγουν τὸν κακὸν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἰόντε [δυϊκῶς] παρὰ θεῶν ἴσον ἔχειν, τῆς τιμῆς δηλονότι. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

CUM jam nullâ aliâ ratione Vis & periculum à Creusâ ampliùs depelli poterat, ſubitò Pythia propheteſſa, Ionis Nutrix, adeſt, arculam illi proferens, in quâ erat is olim cum quibuſdam Symbolis expoſitus & Delphis repertus: Nempe ut per hæc ſigna Matrem ſuam exquireret. Dum hæc Ion venerabundus ſcrutatur manibuſque verſat in omnium conſpectu, ut certiſſima ſui generis indicia; Creuſa ſtatim arculam agnoſcit & proinde Ionem filium ſuum eſſe colligit, quod & illi ipſi evidentiſſimis tandem probat argumentis. Hinc ſubitò mutua oſcula & complexus. Creuſa filio exponit quomodo & unde illum pepererit; quod cum Adoleſcens præ dubitatione ad ipſum Apollinem referre vellet, Minerva ſubitò adeſt, rem totam expoſitura, quæ & Creuſæ ſermones confirmat, Apollinique abſentiam excuſat, illius verò amicam Providentiam aperit, & in poſterùm Ionem & res Athenienſium Diis curæ fore dicit. Ion ergo & Creuſa, repentè rebus mutatis ad Gratias Benigno Numini agendas excitantur.

ΠΥΘΙΑ, ΙΩΝ, ΚΡΕΟΥΣΑ, ΑΘΗΝΑ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Πυ. Ἐπίσχες, ὦ παῖ· τρίποδα γὰρ χρηστήριον
Λιποῦσα, θριγκὸν τόνδ' ὑπερβάλλω ποδὶ
Φοίβου προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
Σώζουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετος.
Ἴων. Χαῖρ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, οὐ τεκοῦσά περ.
Πυ. Ἀλλ' οὖν λεγώμεσθ'· ἡ φάτις δ' οὔ μοι πικρά.
Ἴων. Ἤκουσας, ὥς μ' ἔκτεινεν ἥδε μηχαναῖς;
Πυ. Ἤκουσα· καὶ σύ γ' ὠμὸς ὢν, ἁμαρτάνεις.
Ἴων. Οὐ χρή με τοὺς κτείνοντας ἀνταπολλύναι;
Πυ. Προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε.
Ἴων. Ἡμεῖς δὲ μητρυιαῖς γε πάσχοντες κακῶς.
Πυ. Μὴ ταῦτα· λείπων ἱερὰ, καὶ στείχων πάτραν.
Ἴων. Τί δή με δρᾶσαι νουθετούμενον χρεών;
Πυ. Καθαρὸς Ἀθήνας ἐλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.
Ἴων. " Καθαρὸς ἅπας τοι, πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ.
Πυ. Μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἔκλαβ' οὓς ἔχω λόγους.

Py. Contine te, ô fili. Tripodem enim fatidicum
Ego relinquens, ſeptum illud ſupero pede,
Phœbi ſacerdos, antiquam obſervationem tripodis
Servâs, electa ex omnibus Delphicis *mulieribus ad hoc miniſteriū*.
Ion. Salve, ô chara mihi mater, quamvis *me* non pepereris.
Py. Sed tamen dicamur, hæc enim appellatio mihi non *eſt* ingrata.
Ion. Audiviſti, ut hæc me interfecit *ſuis* dolis?
Py. Audivi; *&* *tu* crudelitate peccas.
Ion. Nonne decet interfectores meos viciſſim à me perdi?
Py. Semper *ſunt* infeſtæ uxores, *i.e. novercæ*, privignis.
Ion. Et nos *ſumus infeſti* novercis, quũ maleficiis afficimur *ab ipſis*.
Py. Non utiq; hæc relicturus ſacra, & diſceſſurus in patriam *illius*.
Ion. Quid igitur me facere convenit *abs te* admonitum?
Py. Vade purus Athenas bonis avibus.
Ion. " Purus eſt certe, quiſquis occidit hoſtes.
Py. Ne tu *ſic facias*; à nobis, quos habeo ſermones, accipe.

V. 1326. Ὥς μ' ἔκτεινεν) Ὡς ἐμὲ κτείνειν ἤθελεν, ἐπεχείρησε. De hac loquendi formâ, variaſque inſtantias vide in *Æmil. Porti* Notis ad *Androm.* v. 810. & quæ Nos ad eundem locum. *J. Barnes.* V. 1327. Ὠμὸς) Ità rectè; cum in nonnullis ὁ μὸς olim. V. 1329. Προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε) Δάμαρτες, ἀντὶ τοῦ μητρυιαί, αἱ μὲν γὰρ εἰσὶν αὐτῶν πατράσι δάμαρτες. De Novercis autem vide quæ Nos ſuprà ad v. 1025. *Joſ. Barnes.* V. 1331. Μὴ ταῦτα) Μὴ τί ἂν ποιεῖς δυσμενὴς ὢν αὐτῇ τανῦν, ὅτι ἤδη λείπεις Δελφοὺς, καὶ πάτραν αὐτῆς, ἤγουν Ἀθήνας, ἐπανερχόμενος, τοῦ Ξοῦθος. *Scaliger* οὐ pro μὴ malè. *Idem.* V. 1335. Μὴ σύ γε) δηλονότι, οὕτω καθαρὸς ἴθι ἤ θέλεις, μὴ σὺ θέλε αὐτὴν κτείνειν. *Idem.*

Ἴων. Λέ-

Ιων. Λέγοις ἄν· εὔνους δ' οὖσ' ἐρεῖς, ὅσ' ἂν λέγῃς.
Πυ. Ὁρᾷς τόδ' ἄγγος χειρὸς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς;
Ιων. Ὁρῶ παλαιὰν ἀντίπηγ' ἐν στέμμασιν.
Πυ. Ἐν τῇδε σ' ἔλαβον νεογόνον βρέφος ποτέ.
Ιων. Τί φής; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος.
Πυ. Σιγῇ γὰρ εἶχον αὐτά· νῦν δὲ δείκνυμεν.
Ιων. Πῶς οὖν ἔκρυπτες τόδε, λαβοῦσ' ἡμᾶς πάλαι;
Πυ. Ὁ θεός σ' ἐβούλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
Ιων. Νῦν δ' οὐχὶ χρῄζει; τῷ τόδε γνῶναί με χρή;
Πυ. Πατέρα κατειπὼν τῆσδέ σ' ἐκπέμπει χθονός.
Ιων. Σὺ δ' ἐκ κελευσμῶν, ἢ πόθεν σῴζεις τάδε;
Πυ. Ἐνθύμιόν μοι τόδε τίθησι Λοξίας.
Ιων. Τί χρῆμα δρᾶσαι; λέγε, πέραινε σοὺς λόγους.
Πυ. Σῶσαι τόδ' εὕρημ' εἰς τὸν ὄντα νῦν χρόνον.
Ιων. Ἔχει δέ μοι τί κέρδος, ἢ τίνα βλάβην;
Πυ. Ἐνθάδε κέκρυψαι σπαργάνοισιν· οἶσθα σύ;
Ιων. Μητρὸς τάδ' ἡμῖν ἐκφέρεις ζητήματα.
Πυ. Ἐπεί γ' ὁ δαίμων βούλεται· πάροιθε δ' οὔ.
Ιων. Ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.
Πυ. Λαβὼν νυν αὐτά, τὴν τεκοῦσαν ἐκπόνει.
Πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσιάδ', Εὐρώπης θ' ὅρους,
Γνώσῃ τάδ' αὐτός. Τοῦ θεοῦ δ' ἕκατί σε
Ἔθρεψά τ', ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
Ἃ κεῖνος ἀκέλευστόν μ' ἐβουλήθη λαβεῖν,
Σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν.
Ἤιδει δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε
Ἔχοντας ἡμᾶς, οὐδ' ἵν' ἦν κεκρυμμένα.
Καὶ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὡς τεκοῦσ' ἀσπάζομαι.
Ἄρξαι δ' ὅθεν σὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή.
Πρῶτον μὲν εἴ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε,
Εἰς τούσδε ναοὺς ἐξέθηκε παρθένος·
Ἔπειτα δ' εἴ τις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
Ἅπαντα, Φοίβου θ', ὃς μετέσχε τῆς τύχης.
Ιων. Φεῦ, φεῦ· κατ' ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ,
Ἐκεῖσε τὸν νοῦν δούς, ὅθ' ἡ τεκοῦσά με,
Κρυφαῖα νυμφευθεῖσ', ἀπημπόλα λάθρα,
Καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν· ἀλλ' ἀνώνυμος
Ἐν θεοῦ μελάθροις εἶχον οἰκέτην βίον.
" Τὰ τοῦ θεοῦ μὲν, χρηστά· τοῦ δὲ δαίμονος,
" Βαρέα· χρόνον γὰρ, ὅν μ' ἐχρῆν ἐν ἀγκάλαις
Μητρὸς τρυφῆσαι, καί τι τερφθῆναι βίου,
Ἀπεστερήθην φιλτάτης μητρὸς τροφῆς.
Τλήμων δὲ θ' ἡ τεκοῦσά μ', ὡς ταυτὸν πάθος
Πέπονθε, παιδὸς ἀπολέσασα χαρμονάς.
Καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ', οἴσω θεῷ
Ἀνάθημ', ἵν' εὕρω μηδὲν, ὧν οὐ βούλομαι.

Ion. Dicas, benevola enim exiſtens dices, quæcunque dices.
Py. Vides hoc vas ſub meis manûs ulnis?
Ion. Video arculam antiquam involutam coronis.
Py. In hâc te accepi infantem olim recens-natum.
Ion. Quid ais? Hic ſermo novus affertur.
Py. Clam enim habui hæc: nunc verò oſtendimus.
Ion. Quomodo igitur occultâſti hoc, cum acceperis nos dudum?
Py. Deus te voluit in templo habere miniſtrum.
Ion. An nunc non vult? Unde hoc poſſum ſcire?
Py. Indicans patrem dimittit te ex hâc terrâ.
Ion. Tu verò an juſſu alicujus, aut unde ſervas hæc?
Py. In animo mihi hoc poſuit Apollo.
Ion. Quam rem ut ageres? Dic, perfice tuos ſermones.
Py. Ut ſervarem hoc inventum ad præſens uſque tempus.
Ion. Quid autem lucri, aut damni mihi fert illud?
Py. Hic occultatus fuiſti faſciis: ſciſne tu?
Ion. Matris hæc nobis profers inquirendæ indicia.
Py. Quando deus *hoc* vult: antea enim noluit.
Ion. O hæc dies, quæ fauſtas res mihi monſtrat.
Py. Accipe itaque hæc, & ſeduló quære matrem.
Totam verò percurrens Aſiam, Europæque fines,
Agnoſces hæc *ſigna* ipſe. Propter deum verò te
Alui, ô fili, & tibi hæc reddo,
Quæ ille voluit me accipere injuſſam,
Et ſervare: cujus verò *rei* causâ *hoc* voluerit, dicere non poſſum.
Nullus verò mortalium hominum ſciebat hæc
Nos habere, nec ubi eſſent recondita.
Sed vale: perinde enim ac mater diligo te.
Incipias verò unde oportet quærere te tuam matrem.
Primùm quidem, ſi quæ Delphica pariens te,
In hoc templum expoſuerit puella;
Deinde verò, an aliqua Græca: ex nobis verò habes
Omnia, & *ex* Phœbo, qui eſt ſocius *tuæ* fortunæ.
Ion. Heu, heu, ab oculis et humidas emitto lacrymas,
Illud animo cogitans, quòd mater mea
Clam nupta, vendidit *ac expoſuit me* clam,
Et non præbuit ubera: ſed ignotus *ego*
In Dei templo habui vitam ſervilem.
" Dei quidem *conſilia fuerunt* bona: Fortuna verò
" Mala: tempore enim, quo me oportebat in ulnis
" Matris deliciari, & aliquam voluptatem percipere vitæ, *eo*
Privatus ſum chariſſimæ matris alimento.
Miſera etiam *eſt* mater, quæ eandem miſeriam
Tulit, filii amittens gaudia.
Et nunc accipiens hanc arcam, feram deo
Donarium; ut nihil inveniam eorum, quæ non cupio.

V. 1338. Ἀντίπηγ') Ἀντίπηγα. *Heſychius*, Ἀντίπηγα, κίστη. Euripides Ἴωνι· ἤγουν ἀγγεῖον. Vid. ſuprà ad v. 19. *Joſ. Barnes.* V. 1342. Πῶς οὖν ἔκρυπτες) Primam ſyllabam ἔκρυπτες hic communem habet; de quâ re vide ſuprà ad v. 1286. Κᾆτ' ἐκτίνεις. V. 1354. Ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα) Ἡ ἥδε ἡμέρα φασμάτων ἐμοὶ μακαρίων, ἢ ὄντως μακαρίων φασμάτων. ὑπακυσίαν συλλογητές. V. 1355. Λαβὼν νυν αὐτά) Ita *Scaliger* νυν pro νῦν veteri legit; & ita neceſſariò legi debere, ipſa Verſûs ratio oſtendit. V. 1356. Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους) Cùm olim Ἀσίαν malè legebatur, magno Verſûs detrimento, idem *Scaliger* Ἀσιάδ' legebat pro Ἀσιάδα, quod vel γαῖαν adhibito, vel intellecto, idem ſignificat. Extant igitur pro Ἀσία Communi, hæc Poetica Ἀσὶς, ίδος, Ἀσιὰς, άδος, ut hic, Ἀσιῆτις, ιτιδος, *Dionyſ.* Perieg. Singulis ſubauditur γῆ. V. 1360. Σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν) Quùm olim inter ἐβούλεθ' & οὐκ, redundaret ἕνεκ', Ita rectè *Johann. Miltonus* notabat ad Marginem ſui libri, Οὕνεκ', *rejiciendum puto; nam Verſus reſpuit; & poteſt & ſolet ſubintelligi.* Et ſanè veriſſimè loquitur; & omninò neceſſe eſt, ita fieri, nî σῶσαί θ', per ſe ſtare putemus, & Verſum, quaſi ex ἐπανορθώσεως τινὸς, rurſus incipere ad ὅτου; tum enim erit ſpatium pro ἕνεκα. *J. Barnes.* V. 1362. Ἔχοντας ἡμᾶς) Hic apertiſſimè *Maſculinum Genus* Pluralis Numeri uſurpatur de ſingulari Perſonâ ſequioris Generis; *Pythia* enim Sacerdos Fœmina hìc loquitur. De quâ re vide quæ Nos ſupra ad v. 955. *Joſua Barnes.* V. 1367. Ἑλλὰς) i. e. Ἑλληνικὴ, ſubaudi γυνὴ, vid. infrà ad v. 1373. V. 1373. Οἰκέτην βίον) *Servam vitam*, pro ſervilem. Nec infrequens eſt *Appellativis & Subſtantivis propriis* pro *Poſſeſſivis* uti, ut Ἑλλὰς φωνὴ, pro Ἑλληνικὴ, & paulò ſuprà *viz.* v. 1367. Ἑλλὰς, pro Ἑλληνικὴ, ſubaudi γυνή. Θρῇξ στρατὸς *Eurip.* Rheſ. v. 429. Vide quæ Nos ad *Rheſ.* v. 430. Ex *Euſtathio* de hâc re pleniùs. Malè itaque *Scaliger* hìc vult οἰκέτου legi. *Joſua Barnes.*

Εἰ γάρ με δούλη τυγχάνει τεκοῦσά τις,
Εὑρεῖν κάκιον μητέρ', ἢ σιγῶντ' ἐᾶν.
Ὦ Φοῖβε, ναοῖς ἀνατίθημι τήνδε σοῖς.
Καίτοι τί πάσχω; " τοῦ θεοῦ προθυμίᾳ
" Πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ' ὅς γ' ἔσωσέ μοι.
" Ἀνοικτέον τάδ' ἐστὶ, καὶ τολμητέον.
" Τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίην ποτ' ἄν.
Ὦ στέμμαθ' ἱερὰ, τί ποτέ μοι κεκεύθατε,
Καὶ σύνδεθ', οἷσι τἄμ' ἐφρουρήθη φίλα;
Ἰδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου,
Ὡς οὐ γεγήρακ' ἔκ τινος θεηλάτου·
Εὐρώς τ' ἄπεστι πλεγμάτων· ὁ δ' ἐν μέσῳ
Χρόνος πολὺς δὴ τοῖσδε θησαυρίσμασι.
Κρ. Τί δῆτα φάσμα τῶν ἀνελπίστων ὁρῶ;
Χο. Σιγᾶν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.
Κρ. Οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.
Ὁρῶ γὰρ ἄγγος, ᾧ 'ξέθηκ' ἐγώ ποτε
Σέ γ', ὦ τέκνον μοι, βρέφος ἔτ' ὄντα νήπιον,
Κέκροπος ἐς ἄντρα, καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς·
Λείψω δὲ βωμὸν τόνδε, κεἰ θανεῖν με χρή.
Ιων. Λάζυσθε τήνδε· θεομανὴς γὰρ ἥλατο,
Βωμοῦ λιποῦσα ξόανα· δεῖτε δ' ὠλένας.
Κρ. Σφάζοντες οὐ λήγοιτ' ἄν, ὡς ἀνθέξομαι
Καὶ τῆσδε, καὶ σοῦ, τῶν τε σῶν κεκρυμμένων.
Ιων. Τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγῳ.
Κρέ. Οὔκ· ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν εὑρίσκῃ φίλος.
Ιων. Ἐγὼ φίλος σός; κᾆτά μ' ἔκτεινες λάθρα;
Κρέ. Παῖς γ'· εἰ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκοῦσι φίλτατον.
Ιων. Παῦσαι πλέκουσα· λήψομαι δ' ἐγὼ καλῶς.
Κρέ. Εἰς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεῦσαι, τέκνον.
Ιων. Κενὸν τόδ' ἄγγος, ἢ στέγει πλήρωμά τι;
Κρέ. Σά γ' ἔνδυθ', οἷσί σ' ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε.
Ιων. Καὶ τοὔνομ' αὐτῶν ἐξερεῖς πρὶν εἰσιδεῖν;
Κρέ. Κἂν μὴ φράσω γε, κατθανεῖν ὑφίσταμαι.
Ιων. Λέγ'· ὡς ἔχει τι δεινόν ἡ τόλμα γέ σου.
Κρέ. Σκέψασθ', ὃ παῖς ποτ' οὖσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγώ.
Ιων. Ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.
Κρέ. Οὐ τέλεον· οἷον δ' ἐκδίδαγμα κερκίδος.
Ιων. Μορφὴν ἔχον τιν', ὥς με μὴ ταύτῃ λάβῃς;

Si enim ſerva me peperit aliqua,
Deterius *eſſet* inveniſſe matrem, quàm omittere tacentem.
O Phœbe, templis hanc dedico tuis.
Sed quid facio? an dei benignitati
" Repugno; qui indicia matris ſervavit mihi?
" Aperienda *ſunt* hæc, & audendum;
" Fatum enim nunquam præterire potuero.
O ſacra ornamenta, curnam mihi abſcondita fuiſtis,
Et *vos* vinculæ, in quibus ea, quæ mihi chara erant, cuſtodita ſunt?
Ecce operculum arculæ rotundæ,
Quomodo non conſenuit ob quoddam divinum *conſilium*,
Et caries abeſt à nexibus: quod verò interfuit
Tempus, longum jam *eſt* iſtis theſauris *& in ciſtâ reconditis reb.*
Cre. Quodnam inſperatarum rerum ſpectaculum video?
Ch. Tacere tu ſæpe etiam antea noviſti mihi.
Cre. Mihi non eſt ampliùs ſilendum, ne me moneas,
Video enim arcam, in quâ ego expoſui olim,
Te, ô fili, infantem adhuc tenerum exiſtentem
Ad antra Cecropis, & ad rupibus cinctas Macras:
Relinquam igitur hanc aram, etiamſi nunc mihi moriendū ſit.
Ion. Prehendite hanc: divinitùs enim in furorem acta deſiliit,
Relinquens ſimulacra aræ: vincite brachia.
Cr. Jugulare *me* nè deſinatis, quia corripiens retinebo
Et hanc *arcam*, & te, *fili*, & *res* tuas *hic* reconditas.
Ion. Annon *ſunt* hæc atrocia? vador ſermone.
Cr. Non; ſed amicis tuis inventus es amicus.
Ion. Egone amicus tuus? & tamen me clàm interfeciſti?
Cr. Imo filius *es*: ſiquidem hoc eſt parentibus chariſſimum.
Ion. Deſine *dolos* nectere. Coarguam enim ego te probè.
C. Utinā in eū *locū* venerim, ô fili, ut eū *ſcopū quo collin.* ſag. aſſeq.
Ion. Vacuane *eſt* hæc arca an tegit aliquid, quo ſit plena?
Cr. Tua induſia, quibus te expoſui ego.
Ion. Dicesne ipſorum *Induſiorum notas*, priusquam inſpicias?
Cr. Dicam; & ſi non dicam, mori lubens volo, *mortem non recuſo*.
Ion. Dic; quia iſta tua fiducia habet aliquid ſingulare.
Cr. Videte texturam, quam ego puella quondam exiſtens texui.
Ion. Qualem nam? multæ *enim ſunt* texturæ puellarum.
Cre. Non abſolutam, ſed veluti rudimentum radii.
Ion. Quàm habet figuram? ut me non hic capias.

V. 1383. Εὑρεῖν κάκιον) Media ſyllaba τοῦ κάκιον hic producitur, de quâ re vide ſupra ad v. 1121. V. 1386. Ὅς γ' ἔσωσέ μοι) Quùm olim erat Ὅς ἔσωσέ μοι, *Deperitus* legebat ὡς, nequaquam benè; *Scaliger* ὅστις rectiùs multò, ſed ὅς γ' erit rotundius, leviorique variatu opus habet. *J. Barnes.* V. 1388. Τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίην ποτ' ἄν) Ita ſanè pro ὑπερβαίη legendum ὑπερβαίην, vel certè πεπρωμένον mutandum erit in τις, nulla erit media via. Quare priorem eligo, ob leviorem variationem. *J. Barnes.* V. 1391. Ἰδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου) Περίπτυγμα, alii *Operculum* Ciſtæ ita vocari putant, alii περίπτυγμα ἀντίπηγος, pro περιεπτυγμένην αὐτὴν ἀντίπηγα, ὑπὸ τοῦ Ἴωνος δηλονότι. De voce ἀντίπηξ vide ſuprà ad v. 1338. & v. 19. Quòd in voce εὐκύκλου, τὸ κυ ſit ſyllaba Communis notandum. De quâ re nos pleniùs ad *Phœniſſ.* v. 19. *Joſua Barnes.* V. 1392. Ἔκ τινος θεηλάτου) Subaudi τύχης vel βουλῆς. Vel τὸ θεήλατον & θεήλατόν τι, pro πεπρωμένον, idem quod εἱμαρμένη. *Idem.* V. 1398. Ὁρῶ γὰρ ἄγγος, ᾧ 'ξέθηκ' ἐγώ ποτε Σέ γ') Ita ego ſcribendum aſſero, quanquam ſolus, nec ab unico adjutus, nec ideò Doctis hoc perſuaſum facere deſpero; quomodo enim, ſi οὐ 'ξέθηκ', pro ὃ ἐξέθηκ', ut ante, legamus, τὸ σέ γ' aliquis expediat? Hic itaque Senſus, ὁρῶ γὰρ ἄγγος, ᾧ, ἤγουν ἐν ᾧ, ἐξέθηκά σε, ὦ τέκνον. Miror hoc nemini antehac in mentem veniſſe. Sed & Acutiſſimo viſui aliquando nebulæ ſunt offuſæ, & de rebus Maximis ſolliciti nequaquam ad parva ſolent attendere. Nobis quoque metuendum eſt, nè & noſtram Diligentiam nonnulla effugiant, quæ certè Lectoris Candorem exercere poſſunt. *Nos* igitur *Veniam dabimus, petimusque viciſſim.* Joſua Barnes. V. 1400. Κέκροπος ἐς ἄντρα, καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς) De hoc Antro ſub Arce ſito & de Rupibus *Macris* Nos plus ſemel, ut ſupra ad v. 936. & 492. & 13. Dicitur autem *Cecropis* antrum, quia in *Cecropiâ* erat, hoc eſt ſub Acropoli. Et *Plinius*, Oppidum *Cecrops* à ſe appellavit *Cecropiam*, quæ nunc eſt *Athenis*. Hinc v. 936. Κεκροπίας πέτρας vocat. Πετρηρεφεῖς, rectè *Johannis Brodæus* vertit, *petrâ-concameratas*, ubi Caverna eſt rupem ſuſpendens. *Joſua Barnes.* V. 1406. Ῥυσιάζομαι λόγῳ) Vide ſupra v. 523. Πλαστῷ τινι λόγῳ ἀντενεχυράζομαι. Manus in me injicit Aſtuta & Mendax Mulier, illiuſque ſermone opprimor. *Metaphora* à rebus in pignus datis, quæ in jus alterius tranſeunt. *Joſua Barnes.* V. 1408. Ἔκτεινες) Ἠθέλησας κτείνειν καὶ ἐποίεις. Vide ſuprà v. 1326. V. 1409. Παῖς) Οὐ μόνον ἐμὸς φίλος εἶς, ἀλλὰ καὶ παῖς, ὃ φίλτατόν ἐστι τοῖς τοκεῦσιν ὄνομα. Refertur ad Ἐγὼ φίλος σός; quod præceſſit. *Joſ. Barnes.* V. 1410. Παῦσαι πλέκουσα) Παῦσαι τεχνωμένη, καὶ μηχανὰς πλέκουσα. Ἐγὼ γὰρ καλῶς σε λήψομαι, καὶ ῥᾳδίως ἐξελέγξω. *Joſua Barnes.* V. 1411. Εἰς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεῦσαι) Εἴθε ἐς τοῦτο ἱκοίμην, τὸ τοξεῦσαι τοῦδε, καὶ ἐξουσίαν ἔχειν ἀεὶ τῶν ἐντὸς τῆς κιβωτοῦ στοχάζεσθαι καὶ δακτυλοδεικτεῖν. Τοξεύειν τινὸς, pro κατὰ τοξεύειν τινὸς, aliàs enim τοξεύειν τι, vel potiùs τοξεύω τι, ferio aliquid jaculando, ſed τοξεύω τινὸς, volo ferire aliquid, hoc eſt, *Collimo* oculis, & rem aliquam feriendam deſigno. *Joſ. Barnes.* V. 1413. Σά γ' ἔνδυθ') σά γε ἐνδυτά, ut ſupra v. 1390. Καὶ σύνδεθ', pro σύνδετα.

Κρε. Γοϛ-

Κρέ. Γοργὼν μὲν ἐν μέσοισιν ἠτρίων πέπλων.
Ἴων. Ὦ Ζεῦ, τίς ἡμᾶς ἐκκυνηγετεῖ πότμος;
Κρέ. Κεκρασπέδωταί τ' ὄφεσιν, Αἰγίδος τρόπον.
Ἴων. Ἰδού. Τόδ' ἔσθ' ὕφασμα, θέσφαθ' ὡς εὑρίσκομεν.
Κρέ. Ὦ χρόνιον ἱστῶν παρθένευμα τῶν ἐμῶν.
Ἴων. Ἔστιν τι πρὸς τῷ γ', ἢ μόνῳ τῷδ' εὐτυχεῖς;
Κρέ. Δράκοντες ἀρχαῖόν τι παγχρύσῳ γένυι.
Ἴων. Δώρημ' Ἀθάνας, * ἣ τέκν' ἐντρέφειν λέγει; * an ῇ.
Κρέ. Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα.
Ἴων. Τί δρᾶν, τί χρῆσθαι, φράζε μοι, χρυσώματι;
Κρέ. Δέραια παιδὶ νεογόνῳ φέρειν, τέκνον.
Ἴων. Ἔνεισιν οἵδε· τὸ δὲ τρίτον ποθῶ μαθεῖν.
Κρέ. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε,
Ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο.
Ὅς, εἴπερ ἐστὶν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην,
Θάλλει δ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γεγώς.
Ἴων. Ὦ φιλτάτη μοι μῆτερ, ἄσμενός σ' ἰδὼν,
Πρὸς ἀσμένας πέπτωκα σὰς παρηΐδας.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Κρέ. Ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ, κρεῖσσον ἡλίου,
Συγγνώσεται γὰρ ὁ θεὸς, ἐν χεροῖν σ' ἔχω,
Ἄελπτον εὕρημ', ὃν κατὰ γᾶς ἐνέρων
Χθόνιον, μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.
Ἴων. Ἀλλ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἐν χεροῖν σέθεν
Ὁ κατθανών τε, κοὐ θανὼν φαντάζομαι.

Στροφὴ β'.

Κρέ. Ἰὼ, ἰώ· λαμπρᾶς αἰθέρος ἀναπτυχαὶ,
Τίν' αὐδὰν αὔσω;
Βοάσω; πόθεν μοι
Συνέκυρσ' ἀδόκητος ἡδονά;
Πόθεν ἐλαβόμεθα χαράν;
Ἴων. Ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἄν ποτε,
Μῆτερ, παρέστη τῶνδ', ὅπως σός εἰμ' ἐγώ.

Cre. Gorgon quidem *eſt* in medio ſtaminis peplorum.
Ion. O Jupiter, quod fatum nos venatur?
Cre. Et in-ora-*eſt-cincta* ſerpentibus, Ægidis in modum.
Ion. Ecce. Hæc eſt textura, ut invenimus fatalia.
Cre. O vetus virgineum opus mearum telarum.
Ion. Eſtne *ſignum* aliquod præter hoc, an hoc ſolo felix es?
Cr. Dracones *præterea ſunt*, *opus* quoddâ antiq. aureis genis *inſig.*
Ion. Donum Minervæ, quæ liberos inter *ſerpentes* ali jubet?
Cre. Ad imitationem antiqui Erichthonii.
I. Ad q. faciēdū? in qué uſū, dic *mihi*, *addita ſunt hæc* aurea ornam.
Cre. Ut ferret puer recens natus hæc monilia, ô fili.
Ion. Inſunt iſti *dracones*; tertium autem *ſignum* cupio cognoſcere.
Cre. Coronam ex *illâ ipsâ* oleâ impoſui tibi tum,
Quam primum Palladis edidit ſcopulus.
Quæ, ſi adhuc adeſt, nondum reliquit folia virentia,
Sed viret, cùm ex non marceſcente oleâ ſit facta.
Ion. O chariſſima mihi mater, ut lubens te aſpicio,
Et allabor ad tuas genas libenter.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Cre. O fili, ô lumen matris, præſtantius ſole
(Ignoſcet enim *mihi* deus) in manibus te habeo
Inſperatum inventum: quem ſub terrâ mortuorum
Mortuum, & cum Proſerpinâ exiſtimabam habitare.
Ion. At, ô chara mihi mater, in manibus tuis
Mortuus, & non mortuus imaginatione videor.

Strophe 2.

Cre. Io, io; ſplendentis ætheris orbes-explicati,
Quam vocem ſonabo?
Clamabo? unde mihi
Occurrit inſperata voluptas?
Unde accepimus hoc gaudium?
Ion. Omnia citiùs mihi eventura eſſe,
O mater, in mētē venit, ut exiſtimarē, quàm hoc, q. tuus ſim ego.

V. 1421. Γοργὼν μὲν &c.) Subaudi ἔστιν, ὑφαίνεται, ἢ τοιοῦτό τι. V. 1422. Ἐκκυνηγετεῖ) διώκει, Μεταφορικῶς. V. 1423. Κεκρασπέδωταί τ' ὄφεσιν, Αἰγίδος τρόπον) Κράσπεδον, Ora, Fimbria Veſtis propriè, quaſi κρεμάμενον εἰς πέδον; hinc κρασπεδόω eleganter, pro *Fimbriâ circumdo*; hinc in hoc loco ego κεκρασπέδωται omnino legendum quâvis mercede contendam, pro corrupto illo κἀκκρασπέδῳ τ', quod prius magnâ Grammaticæ & Proſodiæ injuriâ obtinebat, *J. Barnes.* V. 1427. Δράκοντες &c. Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα) Huc refer illud *Antigoni Caryſtii* Hiſt. Mirabil. c. 12. Ἀμελησαγόρας δ' ὁ Ἀθηναῖος, ὁ τὴν Ἀτθίδα συγγεγραφὼς, οὔ φησι Κορώνην προσπέτασθαι πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν· οὐδ' ἔχοι ἂν εἰπεῖν ἑωρακὼς οὐδείς. Ἀποδίδωσι δὲ τὴν αἰτίαν μυθικῶς· φησὶ γὰρ Ἡφαίστῳ ἀδεῖσαν τῆς Ἀθηνᾶς, συγκατακλιθῆναι αὐτὴν ἀφανισθῆναι· τὸν δὲ Ἥφαιστον, εἰς γῆν πεσόντα, προΐεσθαι τὸ σπέρμα· τὴν δὲ γῆν ὕστερον αὐτῷ ἀναδοῦναι Ἐριχθόνιον, ὃν τρέφειν τὴν Ἀθηνᾶν καὶ εἰς κίστην καθεῖρξαι, καὶ παραθεῖναι ταῖς Κέκροπος παισὶν, Ἀγλαύρῳ, καὶ Πανδρόσῳ, καὶ Ἕρσῃ, καὶ ἐπιτάξαι μὴ ἀνοίγειν τὴν κίστην, ἕως ἂν αὐτὴ ἔλθῃ. Ἀφικομένην δὲ εἰς Πελλήνην φέρειν ὄρος, ἵνα ἔρυμα πρὸ τῆς Ἀκροπόλεως ποιήσῃ· τὰς δὲ Κέκροπος θυγατέρας τὰς δύο, Ἄγλαυρον καὶ Πάνδροσον, τὴν κίστην ἀνοῖξαι, καὶ ἰδεῖν Δράκοντας δύο περὶ τὸν Ἐριχθόνιον, &c. Vid. *Ovid.* Metamorph. l. 2. Fab. 12. Vid. *Hyginum* l. 2. & quæ Nos ſuprà ad v. 23. Notandum verò hic eſt, *Pauſaniam* cum hoc Authore non convenire, fol. 16. lin. 7. Ibi enim ille reliquas duos Ciſtam aperuiſſe ait, *Pandroſum* autem nequaquam. De Aureis verò ſerpentibus *Erechthidarum* filiis innutritis, ex veteri quàdam Religione & Conſuetudine, quæ ab hoc *Erichthonio* ortum cepit, vide quæ Nos ad v. 24. Et hunc morem Προγόνων νόμον vocat v. 20. Προγόνων νόμον σώζουσα, τοῦ τε γηγενοῦς Ἐριχθονίου, &c. *J. Barnes.* V. 1431. Ἔνεισιν οἵδε) Miſero errore *Brodæus* ἴδε vult corrigi; quod Verſus nequaquam admittet. V. 1433. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε, ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο) *Neptunus* & *Minerva* de *Cecropiâ* certabant, utri Urbs dicaretur & cujus ferret Nomen. *Neptunus* tridente *Scopulum* percuſſit, unde Mare erupit; *Minerva* cuſpide tetigit, unde nata eſt tum primùm Olea; quæ ferè Immortalis habebatur, & ſemper virens; adeò ut etiam à *Medis* exuſta, denuo refloruerit. *Ovidius* Metamorph. l. 6. Fab. 2. *Cecropiâ Pallas ſcopulum Mavortis in Arce Pingit, & Antiquam de terræ nomine litem. Bis ſex cæleſtes, medio Jove, ſedibus altis Auguſtâ gravitate ſedent: ſua quemque Deorum, Inſcribit facies:* Jovis *eſt regalis Imago. Stare Deum Pelagi, longóque ferire Tridente Aſpera ſaxa facit; medióque è vulnere ſaxi Exiliiſſe Fretum; quo pignore vendicet urbem. At ſibi dat Clypeum, dat acutæ Cuſpidis Haſtam, Dat Galeam Capiti, defenditur Ægide Pectus, Percuſſámque ſuâ ſimulat de cuſpide terram, Edere cum Bacchis fœtum canentis Olivæ.* Vide *Apollodor.* Biblioth. l. 3. c. 13. §. 1. *Joh. Meurſii Cecropia* c. 19. *Scaliger* legit ἐξηνέγκατο. Quùm σκόπελον *Aldina* Editio habuit & nonnulli Ἀθάνα legant, quid ſi ita legamus, Ἣν πρῶτ' Ἀθάνα σκόπελον εἰσηνέγκατο. Nihil ſtatuo. Similem verò locum habemus infrà v. 1479. Ἃ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει. *J. Barnes* V. 1435. Ὃς εἴπερ ἐστὶν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην) Cum olim οὔπερ legeretur, ego οὔποτ' omnino reſtituendum cenſui, ob præcedens enim εἴπερ videtur corruptum in οὔπερ. De hâc autem Oleâ ſemper-virenti, præter quod Notâ præcedenti diximus, addantur & hæc, quæ *Joh. Brodæus* nobis citata dedit; *Theophr.* δ. περὶ φυτῶν, κεφ. ιδ΄. Τὴν δὲ μακροβιότητα μαρτυροῦσιν ἔνιαι γε τινῶν καὶ ἡμέρων καὶ ἀγρίων, καὶ αἱ παραδεδομέναι φῆμαι παρὰ τῶν μυθολόγων· Ἐλαίαν μὲν γὰρ λέγουσι τὴν Ἀθήνῃσι, Φοίνικα δὲ τὸν ἐν Δήλῳ, Κότινον δὲ τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἀφ' οὗ ὁ στέφανος. &c. *Plinius* l. 16. c. 44. *Athenis quoque Olea durare traditur, in certamine edita à Minervâ.* Hæc ille. V. 1436. Ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου) De hac Immortali Oleâ ſupra duabus Notis præcedentibus. V. 1442. Χθόνιον) Θανόντα, κατὰ χθονὸς τεθαμμένον. V. 1445. Ἀναπτυχαὶ) αἱ πύλαι αἰθέριοι, ἢ ἀκτῖνες, διὸ καὶ λαμπραὶ καλοῦνται. Vid. infra ad v. 1516.

Στροφὴ

Στροφὴ γ΄.

Κρέ. Ἔτι φόβῳ τρέμομαι. Ἰων. μή μ' οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;
Κρέ. Τὰς γὰρ ἐλπίδας ἀπέβαλον πρόσω.
Ἰὼ, γύναι, πόθεν ἔλαβες ἐμὸν βρέφος ἀγκαλᾶν.
Τίν' ἀνὰ χεῖρα δόμους ἔβα Λοξίου;
Ἰων. Θεῖον τόδ'· ἀλλὰ τἀπίλοιπα τῆς τύχης
Εὐδαιμονοῖμεν, ὡς τὰ πρόσθεν, δυστυχῆ.

Στροφὴ δ΄.

Κρέ. Τέκνον, οὐκ ἀδάκρυτος ἐκλοχεύῃ,
Γόοις δὲ ματρὸς ἐκ χερῶν ὁρίζῃ.
Νῦν δὲ γενειάσι παρὰ σέθεν πνέω,
Μακαριωτάτας τυχοῦσ' ἡδονᾶς.
Ἰων. Τοὐμὸν λέγουσα, καὶ τὸ σὸν κοινῶς λέγεις.

Στροφὴ ε΄.

Κρ. Ἄπαιδες οὐκέτ' ἐσμὲν, οὐδ' ἄτεκνοι.
Δῶμα δ' ἑστιοῦται, * τάδε δ' ἔχει τυράννους. * Scalig. ἑστιᾶ.
Ἀνηβᾷ δ' Ἐρεχθεὺς, ὅ, τε γηγενέτας
Δόμος οὐκέτι νύκτας δέρκεται,
Ἀλίου δ' ἀναβλέπει λαμπάσι.
Ἰων. Μῆτερ, παρών μοι καὶ πατὴρ μεταςχέτω
Τῆς ἡδονῆς τῆσδ', ἧς ἔδωκ' ὑμῖν ἐγώ.

Στροφὴ ς΄.

Κρέ. Ὦ τέκνον, τί φής; Ἰων. οἷον οἷον ἀνελέγχομαι.
Κρέ. Πῶς εἶπας; ἄλλοθεν γέγονας γὰρ, ἄλλοθεν·
Ἰων. Ὤι μοι· νόθον με παρθένευμ' ἔτικτε σόν.

Στροφὴ ζ΄.

Κρ. Οὐχ ὑπὸ λαμπάδων,
Οὐδὲ χορευμάτων,
Ὑμέναιος ἐμὸς, τέκνον,
Ἔτικτε σὸν κάρα.
Ἰων. Αἶ, αἶ· πέφυκα δυσγενὴς, μῆτερ, πόθεν;

Στροφὴ η΄.

Κρ. Ἴστω Γοργοφόνα. Ἰων. τί τοῦτ' ἔλεξας;
Κρ. Ἃ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς
Τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει.
Ἰων. Λέγεις μοι δόλια, κοὐ σαφῆ τάδε.
Κρέ. Παρ' ἀηδόνιον πέτραν Φοίβῳ----
Ἰων. Τί Φοῖβον αὐδᾷς;
Κρ. Κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην.
Ἰων. Λέγ'· ὡς ἐρεῖς τι κεδνὸν, εὐτυχές τί μοι.

Στροφὴ θ΄.

Κρ. Δεκάτῳ δέ σε μηνὸς ἐν κύκλῳ,
Κρύφιον ὠδῖν' ἔτεκον Φοίβῳ.
Ἰων. Ὦ φίλτατ' εἰποῦσ', εἰ λέγεις ἐτήτυμα.

Στροφὴ ι΄.

Κρ. Παρθένια δ' * ἐμᾶς ματρὸς * αἱ ἐμᾶς.
Σπάργαν' ἀμφίβολά σοι τάδε
Ἐνῆψα, κερκίδος ἐμᾶς πλάνους.
Γάλακτι δ' οὐκ ἐπέσχον, οὐδὲ μαστῷ
Τροφεῖα ματρὸς, οὐδὲ λουτρὰ χεροῖν.

Strophe 3.

Cr. Adhuc metu tremo. *Io.* An, ne non habeas me, quem habes?
Cre. Has enim ſpes procul abjeceram.
Io, mulier, unde accepiſti meorum infantem ulnarum?
Per quam manum venit *ad* domum Apollinis?
Ion. Divinum hoc *eſt*. At *in* cæteris fortunæ *rebus*
Beati ſimus, quia *res* priores *fuerunt* infelices.

Strophe 4.

Cre. Fili, non ſine lacrymis editus es,
Et *cum* lamentis ex manibus matris exterminatus es.
Nunc verò ad tuas genas ſpiro,
Beatiſſimæ compos facta voluptatis.
Ion. Meum *fatum* commemorans, tuum etiam commune dicis.

Strophe 5.

Cre. Sine liberis non ampliùs ſumus, neque orbæ.
Et mea domus colitur, & habet dominos.
Repubeſcit autem Erechtheus, & terrigena
Domus non ampliùs noctem videt,
Solis verò facibus *illuſtrata lucem* rurſus intuetur.
Ion. Mater, cum pater mihi jam adſit, eſto ſocius
Hujus voluptatis, quam præbui vobis ego.

Strophe 6.

Cr. O fili, quid ais? *I.* Qualis, qualis *filius* arguor? *qualis invenior*?
Cre. Quid dixiſti? aliunde igitur natus es, aliunde.
Ion. Hei mihi! tua virginitas peperit me nothum.

Strophe 7.

Cre. Non ſub facibus,
Non cum tripudiis
Hymenæus meus, ô fili,
Peperit tuum caput.
Ion. Heu, heu. Unde nam *igitur* ignobilis *ego*, mater, natus ſum?

Strophe 8.

Cre. Sciat Gorgonis interfectrix. *Ion.* Quid hoc dixiſti?
Cre. Quæ ſcopulis in meis
Rupem oleis-conſitam *ac oliviferam* incolit.
Ion. Dicis mihi obſcura, nec manifeſta hæc.
Cre. Ad rupem luſciniis-celebrem Phœbo ———
Ion. Quid narras Phœbum?
Cre. Furtivo lecto juncta ſum.
Ion. Perge, quia dicis aliquid glorioſum & fauſtum mihi.

Strophe 9.

Cre. In decimâ verò revolutione menſis
Occultum partum peperi Phœbo.
Ion. O gratiſſima locuta, ſi modò vera dicis.

Strophe 10.

Cre. Virginales verò mei matris
Faſcias circumjectas tibi
Indui, varium opus mei radii.
Lacte verò *tibi* non præbui neque mammâ,
Alimenta matris, neque lavacra manibus.

V. 1466. Δόμος γηγενέτας) *Erichthonii* è terrâ geniti Domus; de *Erichthonio* autem Terrigenâ vide ſupra ad v. 1000. & v. 1427. V. 1473. Οὐχ ὑπὸ λαμπάδων, οὐδὲ χορευμάτων Ὑμέναιος ἐμὸς &c.) De Nuptialibus Facibus & *Hymenæi* tedâ vide ad *Helen.* v. 645. V. 1476. Ἔτικτε σὸν κάρα) i.e. *te*. Vid. ad *Heraclid.* v. 529. & 540. V. 1478. Ἴστω Γοργοφόνα) Sciat *Gorgonum-interfectrix*, *id eſt*, Minervam teſtor. Ita *Homer.* Iliad. κ. v. 329. Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης. *Scholiaſt.* Γινωσκέτω, μάρτυς ἔστω. *Sophocles*, Ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεί. *Theocritus*, Ἴστω γὰρ κόρη τε καὶ ὤριος Δημήτηρ. Ex *Johan. Brodæi* Notis. Ponitur autem pro ἰσάτω per *Syncopen*. Γοργοφόνα autem *Pallas* dicitur, vel quia ipſa *Gorgonem* interemit, vel quia ejuſdem conſilio *Perſeus*, ut & aliàs obſervavimus, ad *Bacch.* v. 989. Duplex enim narratur Hiſtoria. *J. Barnes.* V. 1479. Ἃ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς) Vid. ſimilem locum ſuprà ad v. 1432.

V. 1480. Τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει) πάγον ἐλαιοφυῆ τὴν Ἀκρόπολιν καλεῖ, ὅτι πρῶτον ἐκεῖσε ἡ ἐλαία ἐφάνη. Vid. *Euſtath.* in *Homer.* fol. 1095. lin. 25. V. 1484. Κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην) Quia dicitur εὐνὴν εὐνάζεσθαι, etiam λέχος εὐνάζεσθαι dicendũ, quia λέχος & εὐνὴ ſunt *Synonyma*; ſic quia *Vitam vivere*, & *ætatem vivere*, dicitur; & ſimilia licet ſexcenta obſervare. Vid. ad *Iphig. Aul.* v. 1182. & hujus Fabulæ v. 620. V. 1490. Σπάργαν' ἀμφίβολα) Ἀμφίβολα, ἤγουν ἀμφιβεβλημένα, ἐπιθετικῶς. Malè igitur *Brodæus* καὶ inſeruit, quaſi neceſſariò eſſet pro ἀμφιβλήματα, *ſubſtantivè*.

V. 1491. Κερκίδος ἐμᾶς) Ita pro ἐμὰς ſcribo, ita & *Scaliger* & Senſus poſtulat. *Joſua Barnes.*

Ἀνὰ δ' ἄντρον ἐρημίας,
Οἰωνῶν γαμφηλαῖς
Φόνευμα, θοίναμά τ' εἰς ἄϊδαν ἐκβάλλῃ.
Ἰων. Ὦ δεινὰ τλᾶσα μῆτερ.

Στροφὴ ιά.

Κρ. Ἐν φόβῳ καταδεθεῖσα, σὰν
Ψυχὰν ἀπέβαλον, τέκνον·
Ἔκτεινά σ' ἄκουσα.
Ἰων. Ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὅσι' ἔθνησκες.

Στροφὴ ιβ'.

Κρ. Ἰώ, δειναὶ μὲν τότε τύχαι,
Δεινὰ δὲ ϗ τάδε.
Ἑλισσόμεσθ' ἐκεῖθεν
Ἐνθάδε δυστυχίαισιν,
Εὐτυχίαις τε πάλιν·
Μεθίσταται δὲ πνεύματα.
Μενέτω· τὰ πάροιθεν ἅλις κακά· νῦν
Δ' ἐγένετό τις οὖρος ἐκ κακῶν, ὦ παῖ.

Ἴαμβοι.

Χο. " Μηδεὶς δοκείτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ
" Ἄελπτον εἶναι, πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.
Ἰων. " Ὦ μεταβαλοῦσα μυρίους ἤδη βροτῶν,
" Καὶ δυστυχῆσαι, καὖθις εὖ πρᾶξαι καλῶς,
" Τύχη, παρ' οἵαν ἤλθομεν στάθμην βίου,
Μητέρα φονεῦσαι, ϗ παθεῖν ἀνάξια.
Φεῦ· Ἆρ' ἐν φαειναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς
Ἔνεστι πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν.
Φίλον μὲν οὖν σ' εὕρημα, μῆτερ, εὕρομεν,
Καὶ τὸ γένος οὐδὲν μεμπτὸν ὡς ἡμῖν τόδε·
Τὰ δ' ἄλλα πρὸς σὲ βούλομαι μόνην φράσαι.
Δεῦρ' ἔλθ'· ἐς οὖς γὰρ τοὺς λόγους εἰπεῖν θέλω,
Καὶ περικαλύψαι τοῖσι πράγμασι σκότον.
Ὅρα σύ, μῆτερ, μὴ σφαλεῖσα παρθένος,
Ἐγγίνεται νοσήματ' εἰς κρυπτοὺς γάμους.
Ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθῇς τὴν αἰτίαν.
Καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη,
Φοίβῳ τεκεῖν με φῄς, τεκοῦσ' οὐκ ἐκ θεοῦ.
Κρέ. Μὰ τὴν παρασπίζουσαν ἅρμασίν ποτε
Νίκην Ἀθηνᾶν Ζηνὶ γηγενεῖς ἔπι,

Sed in antro deſerto
Avium roſtris
Cædes epulumq; fies i.e. laniandus, ad Plut. & mor. à me ſic ejectus es.
Ion. O dira mater auſa.

Strophe 11.

Cre. Metu conſtricta, tuam
Animam perdidi, fili:
Et occidi te invita.
Ion. Et à me non piè *caſa* mortua es.

Strophe 12.

Cr. Heu, miſera quidem tunc *fuit* fortuna, *cùm expoſitus eſſes*,
Miſera vero & hæc *erant*, *quando ego te & tu me tollere volebas.*
Volvimur illinc
Huc ærumnis, *& modò huc, modo illuc agitamur adverſis rebus*,
Secundiſq; rebus rurſus, *lætiſque mutata fortuna fruimur interdū.*
Mutantur enim *crebrò fortunæ* flatus,
Maneat *verò hæc fortuna*: ſufficiant ſuperiora mala: nunc
Verò quidam ſecundus ventus ex malis ortus eſt, ô fili.

Chorus.

" Nemo putet quicquam hominibus unquam
" Inſperatum eſſe conſiderans ea, quæ nunc accidunt.
Ion. " O quæ jam mutâſti ſexcentos mortales,
" Ut eſſent infelices, & rurſus valdè felices eſſent,
" Fortuna, ad quale momentum vitæ venimus,
Ut matrem *ferè* cæderem, & indigna ipſe paterer!
Heu! Profectò in lucidis ſolis circumvolutionibus
Licet hæc omnia quotidie diſcere.
Charum igitur inventum te, mater, invenimus,
Et genus nihil culpandum nobis quod ad hoc attinet:
Cætera verò ad te ſolam volo dicere.
Huc accede. In aurem enim hos ſermones dicere volo,
Et offundere tenebras his rebus, *hæc tenebris velare.*
Vide tu mater, ne, cùm lapſa fueris virgo,
Morbus *aliquis* fuerit in occultis nup. *& peccaris cland. congreſſu:*
Deinde *tui peccati* cauſam *culpamque* Deo tribuas.
Meam verò turpitudinem effugere conans,
Peperiſſe me dicas Phœbo, cum non pepereris ex Deo.
Cre. Non, per eam, quæ quondam curru *vecta* tulit opem,
Victoriam Minervam, Jovi adverſus terrigenas,

V. 1496. Θοίναμα) Θοίνη, δεῖπνον, ἑστίασιν. Vid. ſuprà ad v. 933. V. 1500. Ἔκτεινά σ' ἄκουσα) *Tantùm non interfeci te; quod in me enim fuit perdere volui:* licet id nollem omninò, quia filius es. De hâc voce autem κτείνω pro ἐγχειρῶ κτείνειν, vel θέλω, vide ſupra ad v. 1326. & v. 1408. V. 1501. Ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὅσι' ἔθνησκες) *Tu enim à me præter fas penè interempta es.* Οὐχ ὅσια *Atticè* pro οὐχ ὁσίως, hoc autem ὅσιον pro ὁσίως. Et ἔθνησκες pro θανεῖν ἔμελλες. Ita in Literis noſtris *Iſaacus* dicitur προσφερόμενος Immolatus, eò quòd Pater ejus reverà ipſum Immolationi deſignâſſet, *Hebr.* c. xi. v. 17. Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, ϗ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, λογισάμενος, ὅτι ϗ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν ϗ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. *J. Barnes.* V. 1503. Δεινὰ δὲ ϗ τάδε) Olim δειλία malè ſcriptum erat, pro quo δειλαία nonnulli, haud multò meliùs; δειλὰ *Scaliger* paulò tutiùs; Nos ob præcedens δειναί, & hîc δεινὰ legendum ſtatuimus. *Idem.* V. 1511. Ἄελπτον εἶναι, πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν) Mallem equidem, ſi per Exemplaria liceret, legere πρὸς τὰ τυγχάνονθ' ὁρῶν, ut ſic referatur ad μηδείς, ſine ὁρῶν enim expreſſo, vel intellecto; difficulter πρὸς ad Syntaxin conciliabitur; Jam verò hic ſenſus, Μηδεὶς νομιζέτω τι ἐν ἀνθρώποις ἄελπτον, πρὸς τὰ νῦν τυγχάνοντα ὁρῶν. Ταῦτα γὰρ πάντα παρὰ τὴν ἐλπίδα ϗ δόκησιν συμβεβήκασι. *Joſua Barnes.* V. 1516. Φεῦ· Ἆρ' ἐν φαειναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς) Extra Verſum φεῦ ponitur. Περιπτυχαὶ δὲ ἡλίου λέγονται, ὡς ϗ ἄλλως ἀναπτυχαί. *Scholiaſt.* ad *Hippolyt.* ἡλίου ἀναπτυχαί) αἱ ἀκτῖνες παρὰ τὸ αὐτὸ ἀναπτύσσουσι ϗ ἡμῖν δηλοῦσι τὰ πάντα διὰ τοῦ φωτός. *Heſychius*, ἀναπτυχαί, ἀνατολαί. Περιπτυχαὶ verò hoc in loco pro δρόμος ἡλιακός, vel περιβολαί, ϗ τροπαὶ ἡμεραι. V. 1523. Μὴ σφαλεῖσα παρθένος, Ἐγγίνεται νοσήματ' εἰς κρυπτοὺς γάμους) Inſignis hic Mutatio *Syntaxeos*, ſi modò rectè ſe habent Exemplaria. De quâ re Nos ſupra ad v. 927. *Æmil. Portus* ad *Atticiſmum* refert, pro, ὅρα, μὴ σὺ παρθένος σφαλεῖσα, νοσήματα ἐν κρυπτοῖς γάμοις ἐγγίνηται, vel ἐγγένηται. *Vide, ne te lapsâ, dum adhuc eſſes Virgo, Morbus aliquis in clandeſtinis Nuptiis fuerit. Ne peccaris in clandeſtinis Nuptiis.* Ἐγγίνεται *autem Metri causâ, pro* ἐγγίνηται. *Quanquam* τὸ ἵνα & τὸ μὴ *ſæpe cum* Indicativo *apud Poetas junguntur, ut & τὸ ὅπως.* Ita ille. *Henricus Stephanus* locum ſuſpectum habet. *Joſephus Scaliger* σφαλεῖσαν παρθένον legit. *Joſua Barnes.* V. 1529. Νίκην Ἀθηνᾶν) De *Minervâ Victoriâ*, vide quæ Nos ſuprà ad v. 457. Quibus addatur illud *Euſtathii* in *Homer.* Iliad. λ. fol. 879. lin. 64. Διὸ ϗ ὁ μῦθος τὴν Νίκην οὐ μόνον χρυσοῖν πτερύγοιν ἐκόσμησε διὰ τὸ κατ' αὐτὴν ϗ πολυτίμητον, ϗ, ὡς εἰπεῖν, μετεωρόπορον, ἀλλὰ ϗ τῇ Ἀθηνᾷ εἰς ταυτὸν ἤγαγεν, ὡς δηλοῖ ϗ ὁ γράψας, Ἀθηνᾶ ἡ Νίκη· οὕτω δὲ αὐτίσμα ἐπὶ τοῦ τὴν φρόνησιν νικητικὴν εἶναι. κατὰ τό, Οἱ γὰρ φρονοῦντες εὖ, κρατοῦσι πανταχοῦ. Et *Sophocles*, Νίκη τ' Ἀθηνᾶ πολιάς, ἣ σώζει μ' ἀεί. Et *Pauſanias* fol. 40. lin. 30. Καὶ ἕτερον ἐνταῦθα ἱερόν, Ἀθηνᾶς πεποίηται, καλουμένης Νίκης. *Ibid.* Ζηνὶ παρασπίζουσαν γηγενεῖς ἔπι) κατὰ γιγάντων παρασπίζουσα τῷ Διΐ. *Phurnutus* περὶ τῆς Ἀθηνᾶς in fine, Μάλιστα δὲ ϗ τὴν

Νίκην τῇ Ἀθηνᾷ παρέδειξεν διδάσκειν, ὅ τε νικᾷν τῷ προσηνομαζομένῳ ποιεῖ. ---Καὶ ἐν τῷ πρὸς τοὺς γίγαντας μάχῃ παρεδίδοτο νενικηκυῖα ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ κρατοφόρος ἐπονομάζεται. *Idem*, Ibidem, de eadem, ἱερεὺς γὰρ δεῖν ἐπαμύνειν καὶ προσβοηθεῖν, ὅθεν καὶ Νίκη προσαγορεύεται. *Josua Barnes.*

Οὐκ ἔστιν ὅστις σοι πατὴρ θνητῶν, τέκνον,
Ἀλλ' ὅσπερ ἐξέθρεψε Λοξίας ἄναξ.
Ιων. Πῶς οὖν τὸν αὑτοῦ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλῳ πατρὶ,
Ξούθου τέ φησι παῖδά μ' ἐκπεφυκέναι;
Κρέ. Πεφυκέναι μὲν οὐχὶ, δωρεῖται δέ σε
Αὑτοῦ γεγῶτα· καὶ γὰρ ἂν φίλος φίλῳ
Δοίη τὸν αὑτοῦ παῖδα δεσπότην δόμων.
Ιων. Ὁ θεὸς ἀληθὴς, ἢ μάτην μαντεύεται,
Ἐμοῦ ταράσσει, μῆτερ, εἰκότως φρένα.
Κρ. Ἄκουε δὴ νῦν, ἅν μ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον·
Εὐεργετῶν σε Λοξίας, εἰς εὐγενῆ
Δόμον καθίζει. τοῦ θεοῦ δὲ λεγόμενος,
Οὐκ ἔσχες ἄν ποτ' οὔτε παγκλήρους δόμους,
Οὔτ' ὄνομα πατρός. πῶς γὰρ, οὗ γ' ἐγὼ γάμους
Ἔκρυπτον αὐτὴ, καί σ' ἀπέκτεινον λάθρα;
Ὁ δ' ὠφελῶν σε, προστίθησ' ἄλλῳ πατρί.
Ιων. Οὐχ ὧδε φαύλως * αὔτ' ἐγὼ μετέρχομαι, * αι. τοῦτ'.
Ἀλλ' ἱστορήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους,
Εἴτ' εἰμὶ θνητοῦ πατρὸς, εἴτε Λοξίου.
Ἔα· τίς οἴκων θεοδόκων ὑπερτελὴς
Ἀνθήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;
Φεύγωμεν, ὦ τεκοῦσα, μὴ τὰ δαιμόνων
Ὁρῶμεν, εἰ μὴ καιρός ἐσθ' ἡμᾶς ὁρᾶν.
Αθη. Μὴ φεύγετ'· οὐ γὰρ πολεμίαν με φεύγετε,
Ἀλλ' ἔν τ' Ἀθήναις, κἀνθάδ' οὖσαν εὐμενῆ.
Ἐπώνυμος δὲ σῆς ἀφικόμην χθονὸς,
Παλλὰς, δρόμῳ σπεύσασ' Ἀπόλλωνος πάρα.
Ὃς εἰς μὲν ὄψιν σφῷν μολεῖν οὐκ ἠξίου,
Μὴ τῶν πάροιθε μέμψιν εἰς μέσον μόλῃ,
Ἡμᾶς δὲ πέμπει τοὺς λόγους ὑμῖν φράσαι,
Ὡς ἥδε τίκτει σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρὸς,
Δίδωσι δ' οἷς ἔδωκεν, οὐ φύσασί σε,
Ἀλλ' ὡς κομίζοις οἶκον εὐγενέστατον.
Ἐπεὶ δ' ἀνοίχθη πρᾶγμα μηνυθὲν τόδε,
Θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων,

Nullus mortalium eſt tibi pater, ô fili:
Sed qui te educavit Apollo Rex.
Ion. Quomodo igitur ſuum filium dedit alteri patri,
Et Xuthoque dicit me natum eſſe filium?
Cre. Progenitum quidem *ex eo te* non dicit eſſe, ſed *ei* donat te
Ex ſe natum. Etenim amicus amico
Dare queat ſuum filium hæredem domûs.
Ion. Deus quidem verax *eſt*, aut fruſtrà vaticinatur,
Meam meritò perturbans, mater, mentem.
Cre. Audi igitur nunc, quæ mihi in mentem venerunt, ô fili,
Cum velit tibi deus benefacere, in regiam
Domum te collocat. Dei enim *filius* ſi diceveris, *ac eſſes*,
Nunquam univerſam hæreditatem haberes.
Neq; nomẽ patris. Quom.n.*haberes hæreditatem Dei*, cujus ego nup.
Occultavi ipſa, & te interfeci clàm?
Ille igitur te juvans alteri patri attribuit.
Ion. Non ita ſegnitèr ea, *quæ dicis*, ego perſequor, *&* *conſidero*:
Sed interrogabo Phœbum, templum ingreſſus,
Utrum ſim filius hominis, an Phœbi. * *Minerva* apparet.
Ehem! quis ſupra ſacras ædes exoriens *ac emicans*,
Deorum oſtendit faciem ſolis inſtar ſplendentem?
Fugiamus, ô mater, nè deorum *numina*
Spectemus, niſi ſit opus nos ea videre.
Min. Nè fugite: non enim hoſtem me fugitis,
Sed amicam vobis, & Athenis, & hic exiſtentem.
Veni autem tuæ terræ cognominis
Pallas feſtinans curſu ab Apolline *huc miſſa*,
Qui in conſpectum quidem veſtrum venire noluit,
Nè veniat in mediam reprehenſionem præteritorum *facinorũ*.
Nos verò mittit, ut hos ſermones vobis dicamus,
Quòd hæc peperit te ex Apolline patre;
Dat autem *te* quibus dedit, qui te non genuerunt, *i.e. Xutho*;
Sed *hoc facit*, ut accipias, *habeáſque* domum nobiliſſimam.
Poſtquam verò res hæc eſt aperta, indicio declarata,
Metuens nè tu morereris ex matris inſidiis,

V. 1538. Εἰκότως) εὐπαθεῖσαν, ἀλλὰ μάτην, καὶ ψευδῶς, ἅμα πιθανότητι πολλῇ μαθόμενος· καὶ δὴ ψεύδεα λέγων, ὡς Ἡσίοδος, ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Scaliger* legit εἰκαίως, id eſt, εἰκῆ, συνωνύμως τῷ μάτην, quod præceſſit; quare minùs probo, cum ex εἰκότως ſatis commodum licet ſenſum elicere. *Joſua Barnes.* V. 1539. Ἄκουε δὴ νῦν, ἅν μ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον) Ἄκουε τούτων, ἅ μ' ἐσῆλθεν, ἢ ἅν με μνήμη ἐσῆλθεν, quia verò dicitur ἄκουε τούτων, ideò quoque ἅν ſcribitur; frequentèr enim *Relativum & Antecedens*, in eodem caſu ponuntur, poteſt etiam ἅ μ' pro ἃ ἐμὲ per Contractum ſtare, quià ſic longum eſſet. At potiùs hic cum *Scaligero* ὧν lego; ἐσῆλθεν autem neceſſario legendum, non εἰσῆλθεν & ſic *Aldi* Editio legit. *Duportus* hunc Verſum minus rotundè vult legi. Ἄκουε δὴ τοίνυν, ἅ μ' εἰσῆλθεν, τέκνον. *Joſ. Barnes.* V. 1543. Οὐδ' ὄνομα πατρός.) Sed quaſi ſpurius nomen conditionemque Matris. V. 1545. Ὁ δ' ὠφελῶν σε) Ita rectè *Aldi* Editio. V. 1549. Ἔα· τίς οἴκων θεοδόκων) Olim θεοδότων, ſed *Scaliger* reſtituit θεοδόκων, quod certè magis congruum eſt Templi Epithetum, ὁ γὰρ ναὸς θεόν τινα δέχεται, hoc eſt, illius ſedes dicitur, ibi ejus Nomen & Cultus: quòd Deus autem reverà Incomprehenſibilis ſit, diximus, ad *Troad.* v. 884. Et hinc ναὸς *Nonno* dicitur θεοδέγμων, & θεοδόκος & θεοδόχος & θεοδόχος. Vox autem θεοδότων hic locum non habet. *Joſua Barnes.* V. 1550. Ἀνθήλιον) Ἀνθήλιος apud *Sophoclem* in *Ajace*, τὴν ἀντικρὺ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ſignificat. Hoc in loco, *Solis-ad-inſtar-fulgens*; ſic *Homero* ἀντίθεος pro θεοείκελος. *Idem.* V. 1551. Μὴ τὰ Δαιμόνων ὁρῶμεν) Semper *Dei* aut *Angeli* Conſpectus putâbatur à Naturæ viribus ferri non poſſe, atque ideò Mortis prænuntius; ita enim *Deus* ipſe *Iſraelis*, Exod. c. 33. v. 20. Καὶ εἶπεν, οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου καὶ ζήσεται. Et *Judic.* c. 13. v. 22. Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι θεὸν εἴδομεν. &c. *Joſua Barnes.* V. 1553. Μὴ φεύγετ') Hic videtur Poeta noſter Perſonarum numerum fruſtrà & ſine causâ augere; quia *Mercurius*, qui Prologum egit, potuit quoque huic Epilogo ſufficere & fortè magis decorè, quàm *Minerva*, quæ Virgo erat. Sed dicendum, magis hæc *Minervæ* convenire, cui Domus *Erichthonii* præcipuè cordi erat, & *Athenis* præcipuè ipſa colebatur & *Apollinis* erat paulò amantior. Gratior autem erat *Athenienſium* Theatro Divæ Patriæ aſpectus: & rectè *Apollo* per ſe non jam apparet, utpote quem Pudor retraheret. *Joſua Barnes.* V. 1558. Μὴ τῶν πάροιθε μέμψιν εἰς μέσον μόλῃ) Μέσον pro μέσην, *Atticè*, ut ſit μέμψιν εἰς μέσον. *Duportus* legit μέμψις. V. 1561. Οὐ φύσασί σε) Οὐ τῷ φύσαντί σε, i. e. *Xutho*. De *Plurali* numero pro *Singulari* poſito, vide ſupra ad v. 1056. Hæc *Duportus* non intelligens, ſed putans *Creuſam* quoque hic intelligi unà cum *Xutho*, legi voluit, οὐ τρέφουσί σε, quia *Creuſa* quidem illum peperit, non autem educavit. Sed *Minerva* de *Ione* ab *Apolline Xutho* dato loquitur; neque enim is *Creuſæ* datus erat, ſed reverà ipſius repertus. *Joſua Barnes.*

Καὶ

Καὶ τήνδε πρὸς σοῦ, μηχαναῖς ἐῤῥύσατο.
Ἔμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας ἄναξ,
Ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωριεῖν ταύτην τε σήν,
Σέ θ', ὡς πέφυκας τῆσδε, καὶ Φοίβου πατρός.
Ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα, καὶ χρησμοὺς θεοῦ;
Ἐφ' οἷς ἐζεύξατ' ἅρματ', εἰσακούσατον.
Λαβοῦσα τόνδε παῖδα, Κεκροπίαν χθόνα
Χώρει, Κρέουσα, κἀς θρόνους τυραννικοὺς
Ἵδρυσον· ἐκ γὰρ τῶν Ἐρεχθέως γεγὼς,
Δίκαιος ἄρχειν τῆς γ' ἐμῆς ὅδε χθονός.
Ἔσται τ' ἀν' Ἑλλάδ' εὐκλεής· οἱ τοῦδε γὰρ
Παῖδες γενόμενοι τέσσαρες ῥίζης μιᾶς,
Ἐπώνυμοι γῆς, κἀπιφυλίου χθονὸς
Λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἳ ναίουσ' ἐμόν.
Γελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερον,
Ὅπλητες, Ἀργαδῆς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος.
Ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορῆς. οἱ τῶνδε δ' αὖ
Παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ
Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις,
Χέρσους τε παράλους, ὃ σθένος τἠμῇ χθονὶ
Δίδωσιν. ἀντίπορθμα δ' ἠπείροιν δυοῖν
Πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς,
Εὐρωπίας τε· τοῦδε δ' ὀνόματος χάριν,
Ἴωνες ὀνομασθέντες ἕξουσι κλέος.
Ξούθῳ δὲ καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος.
Δῶρος μὲν, ἔνθεν Δωρὶς ὑμνηθήσεται
Πόλις· κατ' αἶαν Πελοπίαν δ' ὁ δεύτερος
Ἀχαιός, ὃς γῆς παραλίας Ῥίου πέλας
Τύραννος ἔσται, κἀπισημανθήσεται
Κείνου κεκλῆσθαι λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος.
Καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἔπραξε· πρῶτα μὲν,
Ἄνοσον λοχεύει σ', ὥστε μὴ γνῶναι φίλους.

Néve hæc abs te *ſublata periret*, conſiliis liberavit.
Hæc autem Rex *Apollo* ſtatuerat reticere,
Et Athenis declarare hanc eſſe tuam *matrem*,
Et te ex hâc, & Apolline patre, natum eſſe.
Sed ut finiam rem, & dei oracula, *ea*,
Propter quæ currus junxiſtis, *ut hæc penetretis*, audite;
Accipiens hunc filium *ad* Cecropiam terram
Vade, Creuſa, & in thronis regiis *eum*
Colloca. Nam ex Erechthei *poſteris* natum
Hunc æquum *eſt* imperare meæ terræ.
Eritque per *totam* Græciam clarus. Hujus enim
Filii quatuor ex unâ radice nati,
Cognomines terræ, diſtributique in tribus agri
Populorum erunt, qui rupem meam habitant.
Geleon quidem primus erit: deinde ſecundum *Ionis* F.
Hopletes, *tertium*, Argades, & *quartum denominatum* a meâ Ægide
Ægicores habebunt tribulem, *ac ſuæ tribûs principem.* Horū autē
Liberi progeniti cum tempore fatali,
Cycladas incolent inſulares urbes, *i.e. in inſulis Cycladibus conditas*,
Oráſque maritimas, quod robur agro meo
Dabit. oppoſita verò littora duarum continentium
Inhabitabunt, & campos Aſiaticæ terræ,
Et Europææ. Ob hujus verò *Ionis* nomen
Iones nominati habebunt gloriam.
Xutho verò & tibi commune *liberorum* genus erit,
Dorus quidem, undè Dorica *quævis* celebrabitur
Civitas. In agro verò Pelopio alter *filius erit*
Achæus, qui maritimæ terræ prope Rhium
Dominus erit, & inſignitèr gloriabitur
Populus ſe de illius nomine cognominem appellari.
Rectè verò Apollo omnia fecit: primum quidem,
Sine dolore parere-te-fecit, ut non reſcirent amici.

V. 1565. Καὶ τήνδε πρὸς σοῦ μηχαναῖς ἐῤῥύσατο) καὶ ταύτην ὑπὸ τῶν χειρῶν σου μηχαναῖς καὶ βουλῇ προνοητικῇ ἐῤῥύσατο, τὴν Πυθίαν προσῆπτεν ἐφορμήσας, ὅπως τὴν κιβωτὸν Κρεούσῃ ἀναδείξειν, ὅθεν τὰ πάντα ἀναγνωρίζεσθαι. Cave itaque nè *μηχαναῖς* aliò referas, quàm ad *τὸ ἐῤῥύσατο*. *Ion* enim Machinis uſus eſt nullis, ſed aperto Jure. *Joſua Barnes.* V. 1566. *Ἄναξ*) De *Apolline* apertè hoc in loco dicitur, quare autem, vide quæ Nos ad *Iphigen.* Aul. v. 1482. Malè *Brodæus* de *Xutho* capit, qui harum omnium rerum ignarus fuiſſe putatur. *Idem.* V. 1567. *Γνωριεῖν*) *Atticè* pro *γνωρίσειν*. Vid. Grammaticas Vulgares de Polyſyllaborum Quartæ Conjugationis *Futuro* primo. V. 1569. Θεοῦ) *Scaliger* legit Θεῷ. Sed & Θεοῦ ſtabit, ſi *illius vice* exponas; ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. V. 1570. Ἐφ' οἷς ἐζεύξατ' ἅρματ' εἰσακούσατον) Quùm *Aldina* Editio etiamnum ἅρματ' retineat, doleo corruptum illud ἅρμασ', & authenticum ἅρματ' reſtituo; cujus abſentia tot Doctos viros erroribus implicuit. *Scaliger* legebat ἐφ' οἷσιν ἔζευξ' ἅρματ', quaſi de Deo diceretur; cùm de *Xutho* & *Creuſâ* dicitur in hunc ſenſum, Περὶ δὲ τῶν παίδων καὶ τῆς τεκνογονίας, ἐφ' οἷς δεῦρο ἐλαύνοντες ἁρματηλατοῦντες, σύ τε καὶ ὁ Ξοῦθος, χρησόμενοι· λαβοῦσα τοῦτον τὸν ἀληθῶς σὸν παῖδα, ἀποχώρησον· Ἐκ δὲ τούτου τέσσαρες ἔσονται υἱοί, &c. *Joſua Barnes.* V. 1574. Δίκαιος ἄρχειν) Δίκαιος pro ἄξιος & alias reperiri obſervatur *Supplic.* v. 186. Quibus hæc addantur, Ita *Scholiaſt. Euripid.* ad *Oreſt.* v. 634. Δίκαιος τυχεῖν βοηθείας. Sic *Euripid.* Heraclid. v. 143. Δίκαιοι δ' ἐμοῦ οἰκοῦντες πόλιν, Αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίας κραίνειν δίκας. Item v. 776. Οὐ γὰρ ἐμῇ γ' ἀρετῇ Δίκαιός εἰμ' ἐκπονεῖν μαλάσσειν. *Joſua Barnes.* V. 1579. Γελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερον Ὅπλητες, Ἀργαδῆς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος Ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορῆς.) Ita hunc locum reſtituo ex *Canteri*, *Scaligerique* ſententiâ. Ita enim *Herodotus* in l. 5. *Terpſichore* dicto, c. 66. Μετὰ δὲ τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων Γελέοντος, καὶ Αἰγικόρεος, καὶ Ἀργάδεω, καὶ Ὅπλητος &c. Huc refer illud *Stephani* περὶ πόλεων Αἰγικόρεως, Corrige, Αἰγικορεῖς· Οὐκ ἔστι δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὥς τινες· ἀλλὰ φυλὴ παλαιά, μία τῶν τεσσάρων τῶν ἀπὸ Ἴωνος. Τέσσαρες δ' ἐξ αὐτῶν Αἰγικορεῖς, Ἀργαδεῖς, Τελέοντες, lego Γελέοντες, Ὁπλῖται, lego Ὅπλητες. Ἡ φυλὴ τοίνυν Αἰγικορεῖς. Hæc *Canterus* primus nobis indigitavit, quem videſis *Novar.* Lection. l. 5. c. 19. *Æmilius Portus* locum *Plutarchi* in *Solone* & *Pollucis* ex eodem *Cantero* notatum habuit. Ὁ νοῦς οὗτος. Γελέων μὲν ἔσται, ἐξ οὗ Γελέοντες καλήσονται· Εἶτα δεύτερον Ὅπλητα οἱ Ὅπλητες ἔμφυλον καὶ ὀνοματοθέτην ἕξουσιν· Ἀργαδεῖς τε Ἀργάδεα τὸν τρίτον, καὶ τέταρτον οἱ Αἰγικορεῖς, δηλονότι τὸν Αἰγικόρεα, ἀπὸ τῆς ἐμῆς Αἰγίδος ὀνομασθέντα. *Joſua Barnes.* V. 1583. Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις) Nonnulli hæc de Inſulis *Cycladibus* dictis ſumunt, alii verò referunt ad Ἰωνικὰς τὰς δώδεκα πόλεις ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Καρίας καὶ τῆς Λυδίας, quas ipſe Poeta mox notare videtur per Χέρσους τε παράλους. *Thucydides* l. 1. Καὶ Ἴωνας μὲν Ἀθηναῖοι καὶ Νησιωτῶν τοὺς πολλοὺς ᾤκισαν. De his vide *Strabon.* l. 8. & l. 14. & quæ Nos ad ſupra ad v. 74. *Joſua Barnes.* V. 1590. Δῶρος μὲν &c.) *Strabo* l. 8. Ὁ Δῶρος μὲν τοὺς περὶ Παρνασσὸν Δωριέας συνοικίσας, κατέλιπεν ἐπωνύμους αὑτοῦ. *Idem.* V. 1591. Αἶαν Πελοπίαν) Πελοπόννησον. V. 1592. Ἀχαιὸς) *Achæus Xuthi* alter filius Homicidio imprudentèr facto in *Laconiam* ſeceſſit, undè *Achæi* dicti, qui oram Maritimam incolunt, juxta *Rhium*, Promontorium *Peloponneſi* in *Achaiâ* ad fauces ſinûs *Corinthiaci* ad *Antirrhium* Promontorium; ut ſequitur, Ῥίου πέλας) *Strabo* l. 8. in *Peloponneſo* —— Περιπλεύσασι δὲ πλέον, πλάτος συμπίπτουσι κατὰ τὸ Ῥίον καὶ Ἀντίρριον· ἔστι δὲ τὸ μὲν Ῥίον, τῶν Ἀχαιῶν. *Theocriti* Enarrator, Τὸ δὲ Ῥίον, ἀκρωτήριόν ἐστι τῆς Πελοποννήσου, ἐναντίως τοῦ καλουμένου Ἀντιρρίου τετραμμένον. Ex *Johannis Brodæi* Notis. V. 1596. Ἄνοσον λοχεύει σ') Λοχεύω propriè *Pario*, hoc in loco, more *Hebræorum*, qui Verba in *Kal* pro Verbis in *Hiphil* utuntur, *Parere-facio*. Non hoc dico *Euripidem* ex *Hebræis* duxiſſe; ſed certè eodem modo plus ſemel verbis utitur, ut Obſervavimus ad *Hecub.* v. 528. *Rheſ.* v. 446. *Bacch.* v. 147. Sic D. *Matth.* c. 5. v. 45.

Ἥλιον ἀνατέλλει, exponitur ἀνατέλλειν ποιεῖ. Sic βασιλεύει apud τοὺς Ο'. pro βασιλεύειν ποιεῖ. 1 *Sam.* c. 8. v. 22. Βασίλευσον αὐτοῖς βασιλέα. Sic θριαμβεύω pro θριαμβεύειν ποιῶ, 2 *Corinth.* c. 2. v. 14. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ. *Duportus*, qui de hac re nihil cogitabat, legebat, ἄφεγγος λοχεύεις, cui tamen Lectioni & ſuus debetur honos. *Joſua Barnes.*

'Επεὶ δ' ἔτικτες τόνδε παῖδα, κἀπέθου
'Εν σπαργάνοισιν, ἁρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας,
'Ερμῆν κελεύει δεῦρο πορθμεῦσαι βρέφος,
Ἔθρεψέ τ', οὐδ' εἴασεν ἐκπνεῦσαι βίον.
Νῦν οὖν σιώπα, παῖς ὅδ' ὡς πέφυκε σός,
Ἵν' ἡ δόκησις Ξοῦθον ἡδέως ἔχῃ,
Σύ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχουσ' εἴης, γύναι.
Καὶ χαίρετ'· ἐκ γὰρ τῆσδ' ἀναψυχῆς πόνων,
Εὐδαίμον' ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.

Postquam verò peperiſti hunc puerum, & impoſuiſti
Faſciis, arreptum in ulnas
Mercurium jubet ferre infantem huc,
Illicque aluit, nec paſſus eſt animam efflare.
Nunc igitur tace, quòd hic puer ſit tuus,
Ut hæc opinio Xuthum delectet,
Et tu viciſſim tua bona habeas, ô mulier.
Et valete: ex hâc enim reſpiratione laborum
Denuncio vobis magnas felicitates.

Τετράμετροι.

Ι. Ὦ Διὸς Παλλὰς μεγίστου θύγατερ, οὐκ ἀπιστίᾳ
Σοὺς λόγους ἐνδεξόμεσθα· πείθομαι δ' εἶναι πατρὸς
Λοξίου, καὶ τῆσδε· καὶ πρὶν τοῦτο δ' οὐκ ἄπιστον ἦν.
Κρ. Τἀμὰ νῦν ἄκουσον· αἰνῶ Φοῖβον οὐκ αἰνοῦσα πρίν,
Οὕνεχ', οὗ ποτ' ἠμέλησε παιδὸς, ἀποδίδωσί μοι.
Αἵδε δ' εὐωποὶ πύλαι μοι, καὶ θεοῦ χρηστήρια,
Δυσμενῆ πάροιθεν ὄντα. νῦν δὲ καὶ ῥόπτρον χέρας
Ἡδέως ἐκκρημνάμεσθα, καὶ προσεννέπω * πύλαις. * πύλας.
Α. Ἤινεσ', οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ' αἰδρίας.
“ Χρόνια μὲν τὰ τῶν θεῶν πως, εἰς τέλος δ' οὐκ ἀσθενῆ.
Κ. Ὦ τέκνον, στείχωμεν οἴκους. Α. στείχεθ', ἕψομαι δ' ἐγώ.
Κρ. Ἀξία γ' ἡμῶν ὁ δ' οὐρὸς καὶ φιλοῦσά γε πόλιν,
Αθ. Εἰς θρόνους γ' ἵζου παλαιούς. Κρ. ἄξιον τὸ κτῆμά μοι.
Χ. Ὦ Διὸς Λητοῦς τ' Ἄπολλον, χαῖρ'· “ Ὅτῳ δ' ἐλαύνεται
“ Συμφοραῖς οἶκος, σέβοντα δαίμονας θαρρεῖν χρεών·
“ Εἰς τέλος γὰρ οἱ μὲν ἐσθλοὶ τυγχάνουσιν ἀξίων,
“ Οἱ κακοὶ δ', ὥσπερ πεφύκασ', οὔποτ' εὖ πράξειαν ἄν.

Ion.

O Pallas maximi Jovis filia, non per incredulitatem
Tuos ſermones recipimus. Credo verò me eſſe *filium* patris
Apollinis, & hujus, & priùs hoc non erat incredibile.
Cr. Mea *verba* nunc audi: laudo Phœbum, non laudans anteà,
Quòd quem antea neglexit filium, *nunc* reddit mihi.
Hæ v. *templi* portæ mihi *nunc ſunt* form. & Dei orac. *nunc ſunt gr.*
Quæ prius erât infeſta. Nuc igitur etiã ex marculis, *annuliſq;* man.
Libentèr ſuſpendimus, & ſaluto portas.
Min. Laudo, quòd deum laudes depoſitâ tandem ſtultitiâ.
“ Tarda quidẽ quodãmodo *ſunt* d. auxilia: ſed tãdẽ nõ *ſunt* infirma.
Cr. O fili, eamus domum. *M.* Ite, ſequar verò ego.
Cre. Digna certè nobis comes-vitæ, & amans civitatis.
M. In thronis antiquis ſede. *C.* Digna *eſt, magniq; facienda* mihi h. poſ.
Ch. O Apollo Jovis & Latonæ fili, vale. “ Cujus igitur agitatur
“ Domus calamitatibus, ſi deos colat, *illum* confidere oportet:
“ Tandem eni boni quidem conſequuntur digna *pietate præmia*,
“ Mali verò, ut *digni* ſunt, nunquam felices erunt.

Εὐριπίδου Ἴων Τέλος.

Finis *Ionis Euripidis*.

V. 1614. Ἤινεσ', οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ' αἰδρείας) Olim erat μεταβαλοῦσ' ἀεί που, quod alii legendum voluêre, ἀεί ποτε, rectè, quod ad Verſum attinet; ſed nihil hìc loci habebat ἀεί που, vel ἀεί ποτε tale verbum deſideratur, quale poſui, ut αἰδρείας, Ionicè & Poeticè pro αἰδρίας & proximè ad priorum literarum veſtigia accedit, & μεταβάλλειν τῆς προτέρας αἰδρείας, eſt *ſapere*, & *reſipere* & *reſipiſcere*, quod quia jam facit *Creuſa*, ideo illam laudat Dea *Pallas*. *Hugo Grotius* periodum facit ad μεταβαλοῦσ'. Et ἀεί ποτε ad ſequentem Verſum jungit, haud ineptè. *Joſua Barnes.*
V. 1619. Ὅτῳ δ' ἐλαύνεται Συμφοραῖς οἶκος σέβοντα δαίμονας θαρρεῖν χρεὼν &c.) Hanc verè auream totius Fabulæ Κορωνίδα & Corollarium, *Latinè* exhibebimus, ex noſtrâ Verſione, quia *Grotii* hìc minùs placet; *Cui Domus Fortunæ Fluctibus Pulſa, Diis fidem ſervet integram, nec Mens cadat: Digna tandem nam Piis ſolent remunerarier: At Malorum nulla prorsùs permanens Felicitas.* Locum piiſſimum certiſſimæque Fidei Paraphraſi levitèr pingemus. *Ille, cujus Spes, Vita & Fortuna in ſummo videntur eſſe periculo, modò Deum reverà colat ametque & illius arbitrio lubens ſe ſuaque omnia committat, nec Bonitati nec Prudentiæ ejus omninò diffidat; aut correptionem ejus impatientèr ferat; Is ſibi hoc certiſſimè perſuadeat; quòd tales Deus O. M. tandem amicus ſolet reſpicere; & in ſuo tempore lætiori Fortunâ beare; imò poſt hanc Vitam cumulatiori Beatitudine remunerare: Mali autem & Infideles, uti neque nunc reverà beati eſſe poſſunt, ita neque in poſterum Felices ſunt futuri.* Huc refer illud *Pſalm.* 37. v. 37. Φύλασσε ἀκακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα· ὅτι ἔστιν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ. *Joſua Barnes.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ *Μαινομένου*.

Ἡρακλῆς γήμας Μεγάραν τὴν Κρέοντος, παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε· καταλιπὼν δὲ τούτους ἐν ταῖς Θήβαις, αὐτὸς εἰς Ἄργος ἦλθεν, Εὐρυσθεῖ τοὺς ἄθλους ἐκπονήσων. πάντων δὲ περιγενόμενος, ἐπὶ πᾶσιν εἰς ᾅδου κατῆλθε. καὶ πολὺν ἐκεῖ διατρίψας χρόνον, δόξαν ἀπέλιπε παρὰ τοῖς ζῶσιν, ὡς εἴη τεθνηκώς· στασιάσαντες δὲ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὸν δυνάστην Κρέοντα, Λύκον ἐκ τῆς Εὐβοίας κατήγαγον. [Ὃν Ἡρακλῆς τέκνοις, γυναικί, καὶ πατρὶ θάνατον διαγνόντα αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς ἄφνως ἐπερχόμενος ἀνεῖλεν. Ἐντεῦθεν κατὰ ζῆλον Ἥρας μανεὶς αὐτὸς αὐτοῦ τά τε τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα κατετόξευσεν· ἔτι δὲ καὶ τὸν πατέρα μέλλων χεῖρας ἐπιβάλλειν, ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βολῇ λίθου σωφρονιστῆρος κατακοιμᾶται. Μετὰ βραχὺ δ' ἀνανήψας ἐλεεινῶς ὀλοφύρεται διὰ τὸ συμβεβηκός, ἵν' αὐτῷ τὸν βίον διαχρήσηται. Ἀλλ' ἐπελθὼν ὁ Θησεὺς αὐτόν τε παραμυθεῖται καὶ δὴ καθαρῶν Ἀθήναζε προσάγει.]*

* Quæ *Græca* & *Latina* inter Uncinos incluſa ſunt, ad Imperfectum Vetus Argumentum addidit *Joſua Barnes*.

ARGUMENTUM HERCULIS Furentis.

HErcules *cùm uxorem duxiſſet* Megaram *filiam* Creontis, *liberos ex eâ procreavit: quos cùm reliquiſſet* Thebis, *ipſe profectus eſt* Argos, *ut certamina ab* Euryſtheo *propoſita conficeret. Superatis autem omnibus, tandem ad inferos deſcendit: & cùm longum ibi tempus moratus fuiſſet, apud vivos opinionem reliquit, quòd obiiſſet.* Thebani *verò ſeditione commotâ adverſus* Creontem *principem,* Lycum *ex* Eubœâ *in urbem reduxerunt.* [* *Qui cùm* Herculis *Liberos, Uxorem, Patrémque neci tradere decreviſſet, ſubitò ille ſuperveniens,* Lycum *obtruncat. Hinc à* Junone *ad Inſaniam redactus Uxorem ſuam & Liberos ipſe telis confecit, Patri verò manus jam injecturus à* Minervâ *Lapidis* Sophroniſteris *conjectu ſopitur. Mox ad ſe rediens miſerandum in modum ſuum hoc facinus luget, lucémque odit. Cùm* Theſeus *adveniens illum ſolatur & expiaturus demùm* Athenas *ducit.*]

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ*.
ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.	AMPHITRYO.
ΜΕΓΑΡΑ.	MEGARA.
ΛΥΚΟΣ.	LYCUS.
ΙΡΙΣ.	IRIS.
ΛΥΣΣΑ.	LYSSA, id eſt Rabies, vel Furia.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΗΡΑΚΛΗΣ.	HERCULES.
ΘΗΣΕΥΣ.	THESEUS.
ΧΟΡΟΣ *Θηβαίων γερόντων.*	CHORUS Senum *Thebanorum.*
Προλογίζει δὲ ὁ Ἀμφιτρύων.	Prologum autem agit *Amphitryo.*

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

AMphitryon *cum* Megarâ *& ejus ex* Hercule *Liberis ad Aram* Jovis Soteris *ſedens, queritur de* Lyci *Crudelitate, qui jam* Herculeæ *ſtirpis excidio inhiaret. Hujus querelis ſuas jungit* Megara, *ſocerúmque appellat de Effugio & vitando præſenti periculo. Quam ſenex conſolatur, jubétque bono eſſe animo, Fortunam enim nè malam quidem eſſe conſtantem, at ſuas etiam vices habere.* Chorus *ſenum* Thebanorum *auditâ* Herculis *morte, illius Familiæ labaſcentis afflictas Fortunas plangit.* Lycus *ingreſſus* Herculis *ſanguini & Familiæ,* Choróque *illius gratiâ extrema minatur,* Herculiſque *geſta vituperat, verbiſque elevat.* Amphitryon *è contra* Herculis *Benefacta memorat, nomen & famam defendit; &* Tyrannum *ab illius liberorum nece dehortatur, nec* Thebanorum *Ingratitudinem intactam relinquit; qui tot Beneficiis ab* Hercule *affecti, illius jam Familiam Neglectui & Deſpectui habeat.* Chorus *inexorabilis Tyranni impiâ Crudelitate offenſus, negat ſe diutiùs illius Tyrannidem laturum.* Megara *fortitèr ſe ad mortem parat, ſenémque ſocerum confirmat; vix à* Tyranno *impetratâ licentiâ, ut funebri priùs ornatu conveſtirentur; ad quem induendum intrò ſe recipiunt.* Chorus *interim commemorandis* Herculis *Geſtis occupatur.*

Vide *Senecæ* Tragœdiam ejuſdem cum hâc Nominis & Argumenti; *Hercules Furens* dicitur. Et in eâ quidem cum *Euripide* noſtro de Palmâ certâſſe *Seneca* videtur; ut nonnullis placet: De quâ re Nos infrà fuſiùs ad v. 140. Hic verò notandum, quòd *Seneca* de Argumenti ratione nihil mutavit; eaſdem Perſonas ſervavit. Variavit tamen nonnihil *Oeconomiam*, idque ſummo Ingenio, ac ſummâ Arte. Hæc autem *Euripidis* Fabula nequaquam cæteris inferior, ſive elegantem *Oeconomiam*, ſive miras *Peripetias*, ſive Πάθος, ſive Ἦθος ſpectemus. *Joſua Barnes*.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ, ΜΕΓΑΡΑ, ΛΥΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Τίς τὸν Διὸς σύλλεκτρον οὐκ οἶδε βροτῶν,
Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὃν Ἀλκαῖός ποτε
Ἔτικτεν ὁ Περσέως, πατέρα τόνδ' Ἡρακλέος;
Ὃς τάσδε Θήβας ἔσχεν, ἔνθ' ὁ γηγενὴς
Σπαρτῶν στάχυς γ' ἔβλαστεν, ὧν γένους Ἄρης
Ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον, οἳ Κάδμου πόλιν
Τεκνοῦσι παίδων παισίν. ἔνθεν ἐξέφυ
Κρέων Μενοικέως παῖς, ἄναξ τῆσδε χθονός.
Κρέων δὲ Μεγάρας τῆσδε γίνεται πατὴρ,
Ἣν πάντες ὑμεναίοισι Καδμεῖοι ποτὲ,
Λωτῷ συνηλάλαξαν, ἡνίκ' εἰς ἐμοὺς
Δόμους ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς νιν ἤγετο.
Λιπὼν δὲ Θήβας, οὗ κατῳκίσθην ἐγὼ,
Μεγάραν δὲ τήνδε, πενθερούς τε παῖς ἐμὸς,
Ἀργεῖα τείχη, καὶ Κυκλωπείαν πόλιν
Ὠρέξατ' οἰκεῖν, ἣν ἐγὼ φεύγω, κτανὼν
Ἠλεκτρύωνα· συμφορὰς δὲ τὰς ἐμὰς
Ἐξευμαρίζων, καὶ πάτραν οἰκεῖν θέλων,
Καθόδου δίδωσι μισθὸν Εὐρυσθεῖ μέγαν
Ἐξημερῶσαι γαῖαν, εἴθ' Ἥρας ὕπο
Κέντροις δαμασθεὶς, εἴτε τοῦ χρεὼν μέτα.
Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνους·
Τὸ λοίσθιον δὲ, Ταινάρου διὰ στόμα
Βέβηκ' ἐς ᾅδου, τὸν τρισώματον κύνα
Εἰς φῶς ἀνάξων· ἔνθεν οὐχ ἥκει πάλιν.
Γέρων δὲ δή τις ἔστι Καδμείων λόγος,
Ὡς ἦν ὁ Δίρκης τοπάρος εὐνήτωρ Λύκος,
Τὴν ἑπτάπυργον τήνδε δεσπόζων πόλιν,
Τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
Ἀμφίον', ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διός.

Quis mortaliū non novit ejuſdē tori cum Jove participem
Argivum Amphitryonem, quem olim Alcæus
Filius Perſei genuit, patrem hunc Herculis *i.e.* Me?
Qui tenuit has Thebas, ubi terrigena *virorum*
Satorum ſeges eſt nata, quorum generis Mars
Parvum numerum ſervavit, qui Cadmi urbem
Fœcundam reddunt liberis liberorum. Hinc natus eſt
Creon filius Menœcei, rex hujus terræ.
Creon verò pater eſt hujus Megaræ,
Quam olim omnes Cadmei; *i.e. Thebani*, in nuptiis
Tibiâ concelebrârunt, quùm in meas
Domos inclytus Hercules ipſam duxit.
Relictis verò Thebis, quò ego migravi,
Et Megara, & affinibus, filius meus
Muros Argivos, & urbem Cyclopicam
Incolere expetiit, ex quâ ego exul ſum, propterea quòd occidi
Electryonem: meas autem calamitates
Lenire ſtudens, & volens habitare in patriâ,
Magnum Euryſtheo dat præmiū, *promittens fore, ut totum*
Orbem terrarum pacaret, ſive à Junonis
Stimulis vexatus, ſive fato aliquo ſimul *eum urgente.*
Ac cæteros quidem labores exantlavit,
Ad extremum verò per fauces Tænari
Ivit ad Plutonis *domum*, canem illum tricorporem,
In lucem educturus, unde non redit.
Eſt autem quidam vetus Thebanorum ſermo,
Anteà Lycum fuiſſe maritum Dircæ,
Dominum hujus urbis, quæ ſeptem turres habet,
Priuſquam terræ dominarentur in equis albis equitantes
Amphion & Zethus filii Jovis.

Annotationes.

V. 2. Ἀμφιτρύων', ὃν Ἀλκαῖός ποτε) *Danaus Hypermneſtræ* Pater; Illi ex *Lynceo Ægypti* filio natus *Abas*, huic *Acriſius*, huic *Danae* filia, huic ex *Jove* Perſeus, huic *Alcæus*, Pater *Amphitryonis*, ut & *Electryon*, Pater *Alcmenæ*, unde *Hercules*. *Joſ. Barnes.* V. 3. Ἔτικτεν) Vel Ἔτεχθ' eſt tibi hic legendum, vel metiendus Verſus, ut *Amphibrachys* ſit in principio. V. 5. Σπαρτῶν στάχυς γ' ἔβλαστεν) De *Spartis*, ſive Seminatis, *Thebanis*, vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 540. Ego verò inter στάχυς & ἔβλαστεν inſerui γε, ut Verſui conſuleretur; qui aliàs laboraret; quòd ultima ſyllaba ſit brevis, in στάχυς ob accentum. Vide quæ Nos ad *Ion.* v. 1004. Aliàs leg. στάχυς βλαστάνων. *Joſua Barnes.* V. 6. Ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον) Benè paucos dicit à *Marte* ſervatos, nam ex Innumeris ferè terrâ ortis, *Mars* omnes mutuis cædibus, exceptis Quinque, ſuſtulit, quorum Nomina vide ad *Bacch.* v. 540. Item *Pauſan.* Bœotic. fol. 285. lin. 24. Item *Apollodor.* Bibliothec. l. 3. c. 4. §. 1. Ubi Πέλωρ corrigendus eſt in Πέλωρος. Item *Apollonii Argon.* Scholiaſt. ad. l. 3. *Joſua Barnes.* V. 15. Ἀργεῖα τείχη καὶ Κυκλωπίαν πόλιν) Vide quæ Nos ad *Iphigen.* Aul. v. 152. V. 17. Ἠλεκτρύωνα) *Amphitryon* invitus *Electryonem Alcmenæ* Patrem & Amicum occidit, de quâ re videſis *Apollodor.* Bibliothec. l. 2. c. 4. §. 6. *Homeri* Scholiaſt. ad *Odyſ.* v. 265. Καὶ Ἀμφιτρύων ἀποκτείνας ἀκουσίως Ἠλεκτρύωνα, φεύγει εἰς Θήβας. V. 23. Ταινάρου διὰ στόμα) De *Herculis* ad Inferos per hunc locum Deſcenſu, ita *Apollodorus* Biblioth. l. 2. c. 5. §. 12. Καὶ παραγενόμενος ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, οὗ τῆς Ἅδου καταβάσεως τὸ στόμιον ἐστι, διὰ τούτου κάτεισι. V. 24. Τρισώματον Κύνα) Κέρβερον, τὸν Κύνα Πλούτωνος ὃν τρισώματον καλεῖ, ὅτι τρικέφαλος ἦν· φυσικῶς δ' οὐκ ἂν εἴη κεφαλὴ ἄνευ τοῦ σώματος. Et ſanè Communiter Tria Capita *Cerbero* tribuuntur: unde & *Sophocles* vocat τρικάρανον Ἅδου σκύλακα, & κύων τρικέφαλος aliis dicitur. Sed latiùs *Heſiodus* vocat [illegible]ρον πεντηκοντακέφαλον, *Theogon.* v. 312. Et *Horatio* dicitur l. 2. Od. 13. *Bellua Centiceps.* Et *Tzetzes* idem, Ἑκατὸν δὲ κέφαλαι εἰσὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς· ἃς φυλάσσει ὁ Κύων τοῦ Ἅδου, ὃς ἔχει ἑκατὸν κεφαλάς. Et idem tamen *Horatius* Tria Capita quoque illi affigit, eodem *Carminum* libro, *Od.* 19. *Te vidit inſons Cerberus aureo Cornu decorum leniter atterens Caudam & recedentis* trilingui Ore *pedes, tetigitque Crura.* Quæ quidem Opinio uſitatior & à *Virgilio* quoque, *Ovidio*, *Tibullo*, confirmata. *Pauſanias* Laconic. fol. 108. lin. 41. Ἀλλὰ Ἑκαταῖος μὲν ὁ Μιλήσιος λόγον εὗρεν εἰκότα, Ὄφιν φησὶν ἐπὶ Ταινάρῳ τραφῆναι δεινόν· κληθῆναι δὲ Ἅδου κύνα, ὅτι ἔδει τὸν δηχθέντα τεθνάναι παραυτίκα ὑπὸ τοῦ ἰοῦ. *J. Barnes.* V. 27. Ὡς ἦν ὁ Δίρκης τοπάρος εὐνήτωρ Λύκος) Hic *Lycus* primus hujus *Lyci* Pater, erat *Nyctei* frater & filius *Chthonii Spartæ*, *Dircæ* Maritus, quem *Amphion* & *Zethus* occiderunt. De quâ re *Apollodor.* Bibliothec. l. 3. c. 5. §. 5. Cùm autem malè hic Verſus ſe priùs habebat, ſcribebatur enim, Ὡς ἦν πάρος Δίρκης εὐνήτωρ Λύκος., *Joſephi Scaligeri* Lectio hæc erat, quam Nos admiſimus; Quanquam nec illa *Duporti* erat contemnenda, Ita enim is legit, Δίρκης ὅτ' ἦν πάροιθεν εὐνήτωρ Λύκος. *J. Barnes.* V. 29. Τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς Ἀμφίον', ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διὸς) *Candidi Equi*, & *Muli*, & *Aſini* Principibus & Tyrannis & Victoribus, præcipuè Ovantibus & Triumphantibus ſemper in uſu eſſe ſolebant; *Caſtorique & Polluci* κατ' ἐξοχὴν tribuuntur à Veteribus; ut diximus ad *Helen.* v. 646. Sed nec iis ſolis, ut vel ex hoc loco patet; verùm *Amphioni* etiam & *Zetho*, qui λευκόπωλοι quoque dicuntur & ἔκγονοι Διὸς; erant enim & illi Διὸς κοῦροι *Jovis* nempe & *Antiopæ* filii, unde & illi etiam *Gemini*, ut *Caſtor* & *Pollux*, vocati; ſic enim *Horat.* Epiſt. l. 1. Epiſt. 18. v. 41. *Gratia ſic fratrum*

Geminorum

Geminorum Amphionis atque Zethi diſſiluit. Quòd verò Διὸς κοῦροι & alii dicantur, vide *Euſtathium* in *Hom.* fol. 1323. lin. 57. Quin & Hi *Caſtorum* titulo in hoc loco inſigniti, λευκοπώλω vocantur; unde *Heſychius* rectè, Διόσκουροι, οἱ Ἑλένης ἀδελφοί. Καὶ Ζῆθος καὶ Ἀμφίων λευκόπωλοι καλούμενοι· καὶ ἀστέρες &c. *Palmerius* errat, dum ſtudens hunc locum corrigere, magis implicat, dicendo, *pro* Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, *repone* Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης. *Incogitanter certè hæc ſcripſit* Heſychius. *Ita ille. Salmaſius*, ut nos, legit, *Diog. Laert.* 123. *Numeſ.* in *Phrynich.* p. 47. Neque aliud in *Heſychio* deſiderabatur, quàm vocula καὶ ante Ζῆθος &c. Quod & de *Phavorino* quoque dicendum. Sed, ut ad vocem λευκόπωλος revertamus, etiam inter *Hebræos* Candor erat Nobilitatis inſigne, tam in *Veſtibus*, ut probavimus ad *Helen.* v. 1205. quàm in *Equis*, *Mulis*, aut *Aſinis*, ut ſuprà diximus; & jam nunc probaturi ſumus. Ita *Judicum* c. 5. v. 10. Principes & Judices populi *Iſraelitici* deſignantur per hæc verba, *Equitantes Aſinas nitidas*, i. e. *Candidas*; ita vertit *Anglicana* noſtra Verſio, **Speak ye, that Ride on White Aſſes.** Quin & Ἱερονῖκαι, ut & *Nobiles & Regii* Juvenes, *Albis* Equis, invehebantur; unde *Pindarus Jaſonis* Parentes vocat λευκίππους, *Pythionic.* Od. iv. Stroph. ε΄. Λευκίππων δὲ δόμους πατέρων κεδνοὶ πολῖται φράσσαντί μοι σαφέως. Unde & Nos in *Franciados* noſtræ l. 7. De *Nigri* Principis Equo, ita Veteribus conformitèr canimus —*Hic longè Cygnos candenti corpore vincat, Idem Aquilas oculorum acie, curſûque fatiget.* Quin & in *Hiſtoriâ* noſtrâ, quam de Vitâ & geſtis Regis EDVARDI *Tertii* Quinquennio ferè abhinc edidimus, ubi poſt Pugnam *Pictavienſem*, in quâ Rex *Gallorum Johannes* de *Valeis* ab *Edvardo* Principe captus eſt, ejuſdem Principis Triumphalem in urbem *Londinum* ingreſſum deſcribimus, ita dicimus, Hiſtor. *Ed.* III. l. 3. c. 2. §. 1. "Rex JOHANNES Regalibus veſtimentis indutus arduo candidóque equo invehebatur; Majeſtatis "id erat emblema & Honoris. At Generoſus ille Princeps *Walliæ* lateri ejus adequitabat nigro aſturcone vectus, ut "qui nè minimam quidem *Triumphi* ſpeciem præ ſe ferret. Non abludit hinc vetus Triumphantium apud *Romanos* Mos: Hi enim Curru quatuor Albis equis propter amnem *Clitumnum* paſtis protracto Capitolium aſcendebant; veluti Dignos hinc ſe probarent, qui propter Fortitudinem Rerum potirentur. Et de *Camillo* hæc *Livius*, l. 5. Maximè conſpectus ipſe eſt, Curru Equis Albis juncto urbem invectus, parumque id non Civile modò, ſed Humanum etiam viſum. *Jovis* Soliſque Equi æquiparatum Dictatorem in Religionem etiam trahebant. Et paulò poſt, *Camillus meliore multo laude, quàm cùm triumphantem Albi per urbem invexerant Equi.* Hinc *Ovid.* Art. Aman. *Quatuor in niveis aureus ibis Equis.* Et *Horat. Barros ut Equis præcurreret albis.* De *Perſarum* verò Albis equis, qui *Neſæi* dicebantur, Solique erant ſacri, Vid. quæ Nos in Αὐλικοκατόπτρῳ noſtro ad v. 1304. Notavimus. Huc adde *Hadriani Junii* Animadverſ. l. 1. c. 12. Ubi hunc ipſum locum expendit. *Joſua Barnes.*

Οὐ ταὐτὸν ὄνομα παῖς πατρὸς κεκλημένος,
Καδμεῖος οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοίας μολών,
Κτείνει Κρέοντα, καὶ κτανὼν ἄρχει χθονός,
Στάσει νοσοῦσαν τήνδ' ἐπεισπεσὼν πόλιν.
Ἡμῖν δὲ κῆδος εἰς Κρέοντ' ἀνημμένον,
Κακὸν μέγιστον, ὡς ἔοικε, γίγνεται.
Τοὐμοῦ γὰρ ὄντος παιδὸς ἐν μυχοῖς χθονός,
Ὁ κλεινὸς οὗτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος,
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελεῖν θέλει,
Κτανὼν δάμαρτά θ', ὡς φόνῳ σβέσῃ φόνον,
Κἄμ', εἴ τι δὴ χρὴ κἄμ' ἐν ἀνδράσιν λέγειν,
Γέροντ' ἀχρεῖον· μή ποθ' οἵδ' ἠνδρωμένοι,
Μήτρωος ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
Ἐγὼ δέ, λείπει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασιν
Τροφὸν τέκνων οἰκουρόν, ἡνίκα χθονὸς
Μέλαιναν ὄρφνην εἰσέβαινε παῖς ἐμός,
Σὺν μητρί, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλέος,
Βωμὸν καθίζω τόνδε σωτῆρος Διός.
Ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ' ἱδρύσατο
Μινύας κρατήσας οὑμὸς εὐγενὴς τόκος.
Πάντων δὲ χρεῖοι τάσδ' ἕδρας φυλάσσομεν,
Σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀστρώτῳ πέδῳ
Πλευρὰς τιθέντες. ἐκ γὰρ ἐσφραγισμένοι
Δόμων καθήμεθ' ἀπορίᾳ σωτηρίας.
Φίλων δὲ τοὺς μέν, οὐ * σαφεῖς ὁρῶ φίλους, * al. σαφῶς.
Οἱ δ' ὄντες ὀρθῶς, ἀδύνατοι προσωφελεῖν.
" Τοιοῦτον ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία,
" Ἧς μή ποτ', ὅστις καὶ μέσως εὔνους ἐμοί,
" Τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον.

Cujus filius eodem quo pater nomine vocatus,
Non exiſtens Thebanus, ſed ex Eubœa profectus,
Occidit Creontem: quo interfecto, ipſe imperat terræ,
Irruens in hanc urbem ſeditione laborantem.
Nobis verò affinitas cum Creonte contracta
Maximum, ut apparet, malum eſt.
Nato dum in penetralibus terræ eſt filius meus,
Ille inclytus hujus terræ dominus Lycus
Liberos Herculis vult interficere,
Interfectâ conjuge, ut cædem cæde extinguat,
Et me: (ſi modò inter viros numerare me quoque convenit,
Senem inutilem) nè aliquando illi poſtquâ ad virile ætate perven.
Pœnas exigant cædis Avi materni *i. e. Creontis, ab illo.*
Ego verò (reliquit enim me in his ædibus
Nutritorem liberorum & cuſtodem domûs, quando terræ
Obſcuram caliginem ingreſſus eſt filius meus)
Cum matre, nè liberi Herculis moriantur,
Ad aram hanc Jovis ſervatoris ſedeo,
Quam ſtatuit ut monumentum eſſet victricis haſtæ,
Cum viciſſet Minyas, generoſus filius meus.
Has autem ſedes ſervamus *conſtituti in* inopiâ *rerum* omnium,
Cibi, potûs, veſtitûs, *in* non ſtrato ſolo
Latera ponentes. Etenim excluſi
E domo, ſedemus ob deſperationem ſalutis.
Amicorum verò alios quidem video non *eſſe* veros amicos,
Et qui verè ſunt, non poſſunt nos adjuvare.
" Ejuſmodi inter homines *res eſt* calamitas:
" In quam utinam nunquam, qui vel mediocriter mihi *ſit* amicus,
" Incidat, certiſſimum indicem amicorum.

V. 40. Δάμαρτά θ') Ita lego pro δάμαρθ', ut *Verſus* expleatur, qui deficit una ſyllaba. Authores *Canterum* & *Scaligerum* habeo. V. 43. Μήτρωος) Ita omnino pro μήτρωσιν ſcribendum; *Creon* enim, quem *Lycus* occiderat, & cujus cædis vindictam ab *Herculis* liberis metuebat, erat illis Μήτρως, hoc eſt in hoc loco μητροπάτωρ: ita enim *Euſtathius* fol. 971. lin. 38. Καὶ ὅτι τοῦ οἱ τῆς μητρὸς πατέρες Μήτρωες εἴρηνται. Ita ipſe Poeta infra explicat v. 547. Μή ποτε Κρέοντι θάνατον ἐκτεισαίατο. Quod non cernentes Interpretes; neſcio quid de Avunculis delirabant; nos jam *Latinam* quoque Verſionem in hâc parte ſanavimus. *J. Barnes.* V. 48. Σωτῆρος Διός) Statuam *Trophæi* more erexit *Hercules Thebis*, in Honorem *Jovis Soſpitatoris*; quæ *Aſyli* inſtar erat. De *Trophæis* Nos ad *Heraclid.* v. 937. De *Aſylis* ad *Ion.* v. 1312. *J. Barnes.* V. 49. Ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ' ἱδρύσατο) Ἄγαλμα δορὸς καλλινίκου, *Periphraſis* apta Trophæi, de quâ re vide Nota præcedente. *J. Barnes.* V. 50. Μινύας κρατήσας) De *Herculis* cum *Minyis* pugnâ & *Ergino* eorum Rege, vide *Apoll.* Bibl. l. 2. c. 4. §. 2. & *Polyænum* Stratagem. l. 1. *Minyæ* autem hi erant *Orchomenii* & ab *Argonautis* diverſi, qui & ipſi *Minyæ* dicti. *J. Barnes.* V. 59. Φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον) *Canterus* φιλῶν. *Ovid. Scilicet ut fulvum ſpectatur in ignibus Aurum, Tempore ſic duro eſt inſpicienda Fides.* Malim, inquit *Brodæus*, ἔλεγχος, ut ſit, ἡ δυσπραξία τοιοῦτόν ἐστιν ἔλεγχος. *Euſtathius*, Ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς λέγει, ὅτι κλίνεται ὁ σκότος, καὶ τὸ σκότος, ἐν ὁμοίᾳ καταλήξει, οὕτω καὶ ὁ ἔλεγχος, καὶ τὸ ἔλεγχος.

Με. Ὦ πρέσβυ, Ταφίων ὅς ποτ' ἐξεῖλες πόλιν,
Στρατηλατήσας κλεινὰ Καδμείων δορὸς,
Ὡς οὐδὲν ἀνθρώποισι τῶν θείων σαφές·
Ἐγὼ γὰρ οὔτ' εἰς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
Ὃς οὕνεκ' ὄλβου μέγας ἐκομπάσθη ποτὲ,
Ἔχων τυραννίδ', ἧς μακραὶ λόγχαι πέρι
Πηδῶσ' ἔρωτι, σώματ' εἰς εὐδαίμονα·
Ἔχων δὲ τέκνα· κἀμ' ἔδωκε παιδὶ σῷ,
Ἐπίσημον εὐνὴν Ἡρακλεῖ συνοικίσας.
Καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν θανόντ' ἀνέπτατο.
Ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μέλλομεν θνήσκειν, γέρον,
Οἵ θ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑποπτέρους
Σώζω νεοσσοὺς, ὄρνις ὣς ὑφειμένη.
Οἱ δ' εἰς ἔλεγχον ἄλλος ἄλλοθεν πίτνων,
Ὦ μῆτερ, αὐδᾷ, ποῖ πατὴρ ἄπεστι γῆς;
Τί δρᾷ; πόθ' ἥξει· τῷ νέῳ δ' ἐσφαλμένοι,
Ζητοῦσι τὸν τεκόντ'· ἐγὼ δὲ διαφέρω
Λόγοισι μυθεύουσα. θαυμάζω δ' ὅταν
Πύλαι ψοφῶσι, πᾶς τ' ἀνίστησιν πόδα,
Ὡς πρὸς πατρῷον προσπεσούμενοι γόνυ.
Νῦν οὖν τίν' ἐλπίδ' ἔμπεδον σωτηρίας
Ἐξευμαρίζῃ, πρέσβυ; πρὸς σὲ γὰρ βλέπω.
Ὡς οὔτε γαίας ὅρι' ἂν ἐκβαῖμεν λάθρᾳ·
Φυλακαὶ γὰρ ἡμῶν κρείσσονες κατ' ἐξόδους·
Οὔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
Ἔτ' εἰσὶν ἡμῖν. ἥντιν' οὖν γνώμην ἔχεις,
Λέγ' εἰς τὸ κοινὸν, μὴ θανεῖν ἕτοιμον ᾖ,
Χρόνον δὲ μηκύνωμεν ὄντες ἀσθενεῖς.
Αμ. Ὦ θύγατερ, οὔτοι ῥᾴδιον τὰ τοιάδε
Φαύλως παραινεῖν σπουδάσαντ' ἄνευ πόνου.
Με. Λύπης τι προσδεῖς σ'; ἢ φιλεῖς οὕτω φάος;
Αμ. Καὶ τῷδε χαίρω, καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.
Με. Κἀγώ· δοκεῖν δὲ τἀδόκητ', οὐ χρὴ, γέρον.
Αμ. Ἐν ταῖς ἀναβολαῖς τῶν κακῶν ἔνεστ' ἄκη.
Με. Ὁ δ' ἐν μέσῳ με, λυπρὸς ὢν, δάκνει χρόνος.
Αμ. Γένοιτ' ἂν, ὦ μοι θύγατερ, οὔριος δρόμος
Ἐκ τῶν παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ καὶ σοὶ κακῶν.
Ἔλθοι τί ποτ' ἂν παῖς οὑμὸς, εὐνήτωρ δὲ σός.
Ἀλλ' ἡσύχαζε, καὶ δακρυρρόους τέκνων
Πηγὰς ἀφαίρει, καὶ παρευκήλει λόγοις,
Κλέπτουσα μύθοις ἀθλίους κλοπὰς ὅμως.
" Κάμνουσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἱ συμφοραὶ,
" Καὶ πνεύματ' ἀνέμων οὐκ ἀεὶ ῥώμην ἔχει.

Me. O ſenex, qui Taphiorum olim cepiſti urbem,
Glorioſè dux creatus exercitûs Thebanorum,
Quàm Deorum nullum *conſilium* certum *eſt* hominibus!
Ego enim haud fractum-tuli patris fortunæ,
Qui propter opes olim valde ſuperbus erat,
Habens regnum, propter quod longæ haſtæ
Saltant *ejus occupandi* cupiditate, in beata corpora *principum*.
Habens inſuper liberos, filio tuo me dedit,
Nobilem conjugem Herculi jungens matrimonio.
Et nunc illa unà cum mortuo illo avolaverunt.
Ego verò, & tu ſenex, moriemur,
Et liberi Herculis, quos ſub alis-exiſtentes
Pullos veluti gallina incubans ſervo.
Ipſi autem ad explorandum alius aliunde accedens,
O mater, inquit, ubi nam terrarum abeſt pater?
Quid facit? quando veniet? ob teneræ ætat. autè imbecillitatè,
Quærunt patrem. ego verò *mentem ipſorum aliò* diſtraho,
Verbis *ipſos* conſolans. Admiror verò quando
Fores ſtrident, & unuſquiſque attollit pedem,
Ut ad paternum ſe projecturi genu.
Nunc igitur quam ſpem, certam ſalutis
Præbes, ô ſenex? ad te enim reſpicio.
Nam neque terminos terræ clam egredi poſſumus;
(*Sunt enim cuſtodiæ in exitu nobis potentiores*)
Neque in amicis ſpes ſalutis
Nobis eſt ampliùs. Sententiam igitur quam habes,
In medium profer, nè mors ſit expedita *nobis*:
Sed tempus producamus, exiſtentes infirmi.
Am. O filia, non facile *eſt* talibus *in rebus*
Segniter, *&* ſine lab. conſil. dare, ſi ſeriò agas, *bonúmq; conſil. quæras*.
Meg. Quid triſtitiæ tibi deeſt? cur amas tantopere lucem?
Am. Ego verò & lætor eâ, & ſpem amo.
Meg. Et ego: ſed non oportet ſperare non ſperanda, ô ſenex.
Am. In ipſâ malorum morâ inſunt remedia.
Meg. At tempus interjectum, quod & eſt triſte, mordet me.
Am. Utinam, filia, contingat ſecundus curſus
Ex præſentibus malis mihi, & tibi,
Ac veniat aliquando filius meus, tuus maritus.
Verum quieſce, & lacrymarum plenos liberis
Fontes aufer, & *ipſos* delini verbis,
Commentis fallens, quamvis miſeræ ſint iſtæ fallaciæ.
" Laborant eni *tandémq; ceſſant* etiã ipſæ mortaliũ calamitates,
" Et flatus ventorum non ſemper robur habent,

V. 60. Ταφίων ὅς ποτ' ἐξεῖλες πόλιν) *Taphiorum* & *Teleboarum* urbes excidit *Amphitryon* Juvenis, in vindictam *Alcmenæ* fratrum ab iis cæſorum. De quâ re vide *Apollodor.* Bibliothec. l. 2. c. 4. §. 6. Et Interpretes *Heſiodi* ad illud *Scut.* Hercul. v. 18. μαλερῷ δὲ καταφλέξαι πυρὶ κώμας Ἀνδρῶν ἡρώων Ταφίων ἠδὲ Τηλεβοάων. Item *Job. Brodæum* in Antholog. l. 5. *Joſua Barnes.* V. 71. Ὑποπτέρους σώζω νεοσσοὺς, ὄρνις ὡς ὑφειμένη) Vide ad *Andromach.* v. 441. & *Troad.* v. 746. V. 75. Τῷ νέῳ) τῇ νεότητι. Τὸ νέον, pro ἡ νεότης, Vid ad *Androm.* v. 183. & v. 603. & *Ion.* 545. V. 80. Ἔμπεδον) Ita cum *Cantero* pro ἢ πέδον lego & ad ἐλπίδα refero. Vox *Homerica.* V. 81. Ἐξευμαρίζῃ) εὐτρεπίζεις, παρασκευάζεις, ῥᾴδιον ποιεῖς, καὶ παρέχεις ἡμῖν. Εὐμαρὴς, ῥᾴδιος, εὐχερὴς, παρὰ τὸ μάρη, αἱ χεῖρες. Vid. ſupra v. 18. συμφορὰς ἐξευμαρίζων. *Joſua Barnes.* V. 95. Γένοιτ' ἂν, ὦ μοι θύγατερ, οὔριος δρόμος Ἐκ τῶν παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ καὶ σοὶ κακῶν) Olim μοι ante θύγατερ aberat, non ſine Verſûs jacturâ; reſtituitur nunc cum elegantiâ; ſic *Oreſt.* v. 124. Ἴθ', ὦ τέκνον μοι. *Iphig.* Aul. v. 613. Σὺ δ', ὦ τέκνον μοι. *Iphig.* Taur. v. 870. Ὦ μοι σύγγονε. Demùm *Troad.* v. 1081. Ὦ φίλος, ὦ πόσι μοι. Nec obeſt, quod in Verſu ſequenti ἐμοὶ iterum occurrat, priùs enim μοι pro με ponitur, alterum ad γένοιτο refertur. Τῶνδ' verò, quod in ſecundo verſu poſt παρόντων aberat in nonnullis exemplaribus, ex *Aldinâ* Editione reſtitui. *Idem.*

V. 101. Κάμνουσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἱ συμφοραὶ) Hunc locum egregium ſanè & Philoſophiæ plenum citat *Stobæus* in capite περὶ ἐλπίδος, totidem verbis, excepto quòd in v. 104. Μεθίστα) pro Ἐξίστα) legit; *Hugo Grotius* ita vertit in ſuâ *Stobæi* Editione, *Etiam Calamitas ipſa laſſari ſolet. Nec ſemper Aer triſtibus flabris gemit, Nec cui Beatè nunc, & olim ſic erit. Perpetua rebus imminent Divortia. Longè Optimus, qui ſperat: At qui Ignaviâ Deſpondet animum, nullius pretii eſt homo.* Hinc *Ovidianum* illud in omni ferè conſilio à me uſurpatum. *Sed Quid tentare nocebit?* Et ſanè qui varias, miras, ſubitas & inexpectatas Fortunæ vices novit, de nihilo unquam deſperabit; audeat modò, & expectet. Certè Deſperatio multis nocuit, *heroica* Spes & Fiducia ſæpe felicem ſortitur exitum. Quare rectè *Theocritus*, Ἐλπίδες ἐν ζωοῖσιν, ἀνέλπιστοι δὲ θανόντες. *Idyll.* v. 42. *Latinè*, Spes eſt in Vivis, ſed Spes eſt nulla Sepultis. At Vetuſtiſſimus Poeta *Linus* optimè, Ἔλπεσθαι χρὴ πάντ'· ἐπεὶ οὐκ ἔστ' οὐδὲν ἄελπτον. Ῥᾴδια πάντα Θεῷ τελέσαι καὶ ἀνήνυτον οὐδέν. Non hæc ego de Ambitioſorum, aut Amatorum, aut Avarorum ſpe vanâ; de his enim rectiùs *Plato* ſtatuit, Τὰς ἐλπίδας ἐγρηγορότων ἀνθρώπων ὀνείρους εἶναι. *Joſua Barnes.*

" Οὔτ'

" Οἵ τ' εὐτυχοῦντες, διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς.
" * Ἐξίστα[ν]ται γὰρ πάντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα. * Strabo μεθίσταται. vid ad v. 101. & 104.
" Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσι
" Πέποιθεν αἰεί· τὸ δ' ἀπορεῖν, ἀνδρὸς κακοῦ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ὑπώροφα μέλαθρα, καὶ γεραιὰ λιπὼν
Δέμνι', ἀμφὶ βάκτροις
Ἔρεισμα θέμενος, ἐστάλην ἰηλέμων
Γόων ἀοιδὸς, ὥστε πολιὸς ὄρνις,
Ἔπεα μόνον, καὶ δόκημα νυκτερωπὸν
Ἐννύχων ὀνείρων,
Τρομερὰ μόνον, ἀλλ' ὅμως πρόθυμα.
Ἰὼ τέκεα, τέκεα πατρὸς
Ἀπάτορ', ὦ γεραιὲ,
Σύ τε, τάλαινα μᾶτερ, ἃ
Τὸν ἀΐδα δόμοις πόσιν
Ἀναστενάζεις.
Μὴ προκάμητε πόδα, βαρύ τε κῶλον,
Ὥστε πρὸς πετραῖον
Λέπας ζυγηφόρον
Πῶλον ἀνέντες, ὡς
Βάρος φέρων τροχηλάτοιο πώλου,
Λαβοῦ χερῶν, καὶ πέπλων,
Ὅτου λέλοιπε ποδὸς ἀμαυρὸν ἴχνος.
Γέρων γέροντα παρακόμιζε,
Τὸν πάρος ἐν ἥλικων πόνοις,
Ὧι ξυνόπλα δόρατα νέα
Νέῳ ξυνῆν ποτ', εὐκλεεστάτας
Πατρίδος οὐκ ὀνείδη.
Ἴδετε πατρὸς ὡς γοργῶπες αἵδε προσφερεῖς
Ὀμμάτων αὐγαί.
Τὸ δὲ δὴ κακοτυχὲς, οὐ λέλοιπεν ἐκ τέκνων.
Οὐδ' ἀποίχεται χάρις.
Ἑλλὰς ὦ ξυμμάχους
Οἵους οἵους ὀλέσασα
* Τούσδ' ἀποστερήσῃ. * Al. τῶνδ'.

Ἴαμβοι.

Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τῆσδε κοίρανον χθονὸς,
Λύκον, περῶντα τῶνδε δωμάτων πέλας·
Λύ. Τὸν Ἡράκλειον πατέρα, καὶ ξυνάορον,
Εἰ χρή μ', ἐρωτῶ· χρὴ δ', ἐπείγε δεσπότης

" Et qui felices ſunt, non ſunt perpetuò felices.
" Omnia enim à ſe invicem diſtant bifariam.
" Ille autem optimus eſt vir, qui ſpei
" Semper confidit: at deſperare, hominis eſt mali.

MONOSTROPHICA.

C. Camerata atria, & ſenilẽ linquẽs
Lectum, circa baculos
Fulcrum ponens, *baculis veſtigia firmans*, miſſus ſum lugubrium
Carminum cantator, ut cana avis
Verba tantum, & ſpeciem nocturnam
Nocturnorum ſomniorum,
Tremula tantum, ſed tamen prompta, *ac officioſa verba profund.*
Io liberi, liberi patre
Carentes, ô ſenex,
Tuque, mater infelix, quæ
Plutonis *in* ædibus maritum *latentem*
Deploras;
Nè defatigetis pedem, & lenta membra;
Tanquam ad ſaxeam
Rupem jugales
Equos emittentes, ut *ipſe*
Onus geſtans tremuli pedis,
Apprehende *me* manibus, & veſte,
Ubi deficit imbecille pedis veſtigium.
Senex ſenem deduc,
Ante inter Adoleſcentum labores,
Cui juveniles ſimul ferro munitæ haſtæ
Juveni olim aderant, celeberrimæ
Patriæ non probra.
Videte ut truces illi patris ſimiles *ſint*
Oculorum fulgores.
Infortunium verò nondum eſt relictum à liberis,
Neque periit gratia.
O Græcia, belli ſocios
Quales quales amittes,
Cùm his privaberis.

Sed enim video dominum hujus terræ
Lycum eſſe propè hanc domum:
Ly. Herculis patrem, & uxorem
Si mihi convenit, interrogo: convenit autẽ, ſiquidem dominus

V. 103: Οἵ τ' εὐτυχοῦντες, διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς) In hanc ſententiam vide quæ Nos ad *Iphigen. Aul.* v. 161. V. 104. Ἐξίστανται) De *Stobæanâ* Lectione in Margine notavimus. Noſtra verò potior videtur, ut ſit hic ſenſus, *Non eundem ſemper curſum tenorémque ſervant, ſed ab invicem ſeparari & mutari ſolent.* Ita *Thucydides* l. 2. Καὶ ἐγὼ μὲν ὁ αὐτός εἰμι καὶ οὐκ ἐξίσταμαι· ὑμεῖς δὲ μεταβάλλετε. *Joſua Barnes.* V. 105. Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσι πέποιθεν αἰεί·) Οὗτός ἐστιν ἐπ' ἀνδρείᾳ τε καὶ σοφίᾳ μάλιστα μὲν ἐπαινετὸς, ὅστις εὐθαρσὴς καὶ εὔελπις πρὸς τὰ τῆς τύχης ἐπίπονα γένηται. *Spei* autem Laudem vide ſupra ad v. 101. *Joſ. Barnes* V. 139. Λύκον) *Homeri* Scholiaſtes ad *Odyſſ.* γ. 268. Ἡ Μεγάρα θυγάτηρ Κρέοντος τοῦ Θηβῶν βασιλέως, γημαμένη Ἡρακλεῖ, παῖδας ἴσχει Θηρείμαχον καὶ Κρεοντιάδην. Βαδίζοντος δὲ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, ἐπὶ τὸν τοῦ Κυνὸς ἆθλον, Λύκος ὁ τῶν Θηβαίων βασιλεὺς πεισθεὶς Ἥρᾳ, κατεσφάξε τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, ἵνα θύσῃ· οὐ γὰρ αὐτὸν ἐπανήξειν ᾤετο. Παραγενόμενος δὲ Ἡρακλῆς, ἀναιρεῖ αὐτὸν καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας. Μανεὶς δὲ διὰ τὴν Ἥραν, κτείνει τοὺς ἰδίους. *Joban. Brodeus.* Non autem hic *Lycus* erat Legitimus Regni *Thebani* Succeſſor & Hæres, quanquam & ex *Thebano* ſanguine procreatus, erat enim Filius Veteris *Lyci*, *Nyctei* fratris; ſed ex *Eubœâ* à ſeditioſis *Thebanis* ad regnum vocatus contrà *Creontem*, dum abeſſet *Hercules*: illo autem mox redeunte Oppreſſus & cum Liberis occiſus. *Jeſua Barnes.* V. 140. Τὸν Ἡράκλειον πατέρα καὶ ξυνάορον Εἰ χρή μ', ἐρωτῶ) Hæc ego verba primus *Lyco* tribuo & rectiſſimè, licet olim Verſus Τὸν Ἡράκλειον &c. in *Choro* continuabatur; unde *Scaliger* τὸν δ' legendum putabat. *Amphitryon* autem & *Uxor Herculis* cum *Choro* in *Scenâ* manſerant; nec unà cum *Lyco* nunc intrant; quare ad *Lycum* hæc Oratio incipit; in hunc Senſum, *Si fas eſt Herculis Patrem & Uxorem quæſtionibus exercere; illos interrogo; at Ego ſum Dominus & Rex veſter, ergo certè fas eſt: Quouſque igitur & quâ ſpe freti Vitam veſtram certiſſimæ morti deſtinatam producere conamini?* Sed hic neceſſitatem mihi impoſitam video, *Euripidis* causâ & hujus loci pauca prælibandi. Magnus enim ille *Scaliger*, ubi de *Senecæ* Fabulâ loquitur, cui nomen *Hercules-Furens*, hæc habet, " Apud *Euripidem* Tragœdia eſt huic affinis & Argumento & Nomine. *Oeconomia* partim ſimilis, partim diſſi-" milis. Palmam autem ille Vir magnus in hoc ferè opere, præcipuè in hâc *Scenâ*, ab *Euripide* detrahit, *Senecæque* capiti imponit, & Decorum in *Amphitryonis* perſonâ meliùs à *Senecâ* obſervatum, quàm ab *Euripide* contendit; *Eſt*, inquit, *Euripides in Decoro Perſonæ Amphitryonis longè inferior Senecâ; ut in Multis aliis.* Ego neque *Scaligero*, neque *Senecæ* quid detractum volo: *Criticorum* verò totam Gentem appello; utrum *Senecæ Oeconomia* & *Judicium* per omnia Linguæ nitori reſpondere ſoleat; & num illi πιθανότητος par ſemper ſit cura & τοῦ πρέποντος. Et uter in hâc ipſâ Fabulâ Diviniùs ſpirat, an *Seneca*, qui *Herculem* Deſperatione victum manus ſibi inferre fixum ſtatuit; vel *Euripides*

qui

qui id ipſum conſilii et imbellis animi indicium, ab *Hercule* rejectum fortitèr & prudentèr facit. Vide infra ad v. 1346. & 1347. Non eſt hujus loci Comparationem inter eos inſtituere; *Euripides* certè, ſi in omnibus non ſit melior, hoc ſaltem præferendus eſt, quòd in Multis etiam ipſi *Senecæ* ſit Author & Exemplum. Et ſic utrique ſalva ſit ſua Laus. Quanquam, ut ſupra ad *Troadas* obſervaverim, proximè poſt Argumentum *Actûs* Primi, *Thomas Farnabius*, & *Daniel Heinſius* his ad *Scaligerum* ſententiis accedant. Cujus rei cauſam ſicut haud uſquequaque exploratam habeo, niſi quòd *Heinſium* in Magiſtri verba paratum jurare ſcio, ita neque prorſus comprobare poſſum. *Joſua Barnes*.

Ὑμῶν καθέστηκ', ἱστορεῖν ἃ βούλομαι.
Τίν' εἰς χρόνον ζητεῖτε μηκῦναι βίον;
Τίν' ἐλπίδ', ἀλκήν τ' εἰσορᾶτε μὴ θανεῖν;
Ἦ τὸν παρ' ᾅδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον
Πιστεύεθ' ἥξειν, ὧδ' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν
Τὸ πένθος αἴρεσθ', εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών;
Σὺ μὲν καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κόμπους κενοὺς,
Ὡς σύγγαμός σοι παῖδα Ζεὺς τίκοι νέον,
Σὺ δ', ὡς ἀρίστου φωτὸς ἐκλήθης δάμαρ.
Τί δὴ τὸ σεμνὸν σῷ κατείργασται πόσει,
Ὕδραν ἕλειον εἰ διώλεσε κτανών;
Ἢ τὸν Νέμειον θῆρ'; ὃν ἐν βρόχοις ἑλὼν,
Βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν.
Τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' οὕνεκα
Τοὺς Ἡρακλέους παῖδας οὐ θνήσκειν χρεών;
“ Ὃς ἔσχε δόξαν, οὐδὲν ὢν, εὐψυχίας,
“ Θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τἄλλα δ' οὐδὲν ἄλκιμος,
“ Ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερί,
“ Οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγὺς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,
“ Κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
“ Ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος, οὐχὶ τόξ' εὐψυχίας,
“ Ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε κἀντιδέρκεται
“ Δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα, τάξιν ἐμβεβώς.
Ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναίδειαν, γέρον,

Veſtri ſum, interrogare quæ volo.
Quam diu quæritis prorogare vitam?
Quam ſpem, aut quod auxilium videtis, ne moriamini?
An patrem horum jacentem apud Plutonem
Venturum creditis, ut ità præter dignitatem
Luctum tollatis, quod mori vos oporteat?
Tu quidem ſpargens per Græciam inanem jactationem,
Quod particeps tui conjugii Jupiter novum *filium* genuerit:
Tu verò, quòd præſtantiſſimi viri uxor vocata ſis.
Quid verò præclari geſtum eſt à tuo marito,
Quòd paluſtrem Hydram interfectam perdiderit?
Aut Nemeæum leonem? quem retibus captum
Strangulatione brachiorum ſe interfeciſſe dicit?
Hiſce *fretî mecum* certatis? Horum igitur cauſâ
Non oportet mori liberos Herculis?
“ Qui habuit exiſtimationem fortitudinis, cùm nihil eſſet,
“ In certamine ferarum, cæteris *in rebus* non fortis,
“ Qui nunquam clypeum habuit in ſiniſtrâ manu,
“ Neque venit prope haſtam; ſed arcum habens,
“ Ignaviſſimum armorum genus, ad fugam paratus erat.
“ At viri fortitudinis indicium *eſt* non arcus,
“ Sed qui manens aſpicit, & viciſſim intuetur
“ Haſtæ velocis ſulcum, in acie conſtitutus.
Habet autem *factum* meum, ô ſenex, non impudentiam,

V. 149. Ὡς σύγγαμός σοι παῖδα Ζεὺς τίκοι νέον) Olim quum in Omnibus exemplaribus legeretur, ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τίκοι νέον, uno pede ab integro debebatur παῖδα defuiſſe; idque mihi, & nonnullis aliis placuit. Nec verò ſupprimenda *Scaligeri* Lectio, licet & novo vocabulo inſolens videatur, nec alias uſquequaque placeat; illa igitur eſt hæc, Ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκνου κοινεὼν ἔσω. Ad quam confirmandam repetit nos infra ad v. 340. Μάτην δ' ἐμοῦ παιδὸς κοινεὼν (Ita enim & ibi pro τεκνῶν legit) ἐκλήθης. Judicet Lector. *Joſ. Barnes.* V. 154. Βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν) *Petrus Victorius* Variar. Lection. l. 4. c. 22. Cum Pictores in Natis priſcis etiam temporibus ſibi omnia licere exiſtimarint, Noſtræ adhuc Ætatis Artifices majore licentia utuntur: Quod enim Veteres plerumque ſervabant; ut à re ipſa, eoque quod inſtitutum eſſet, non temerè diſcederent, Noſtri ſæpè negligunt. Ut cùm *Herculem* pingunt *Nemeæum* Leonem necantem: Neque enim Divulſis Malis ipſe interfectus eſt à Fortiſſimo Viro; ſed Faucium preſſu ſtrangulatus. Quod accuratè narrat *Apollodorus Athenienſis* in Bibliotheca: Cæteris enim expoſitis, quæ in hoc Certamine ante ceſſerunt, inquit (l. 2. c. 5. §. 1.) Καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατέσχεν ἄγχων, ἕως ἔπνιξε· καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων ἐκόμισεν εἰς Μυκήνας. Id tetigit etiam *Euripides*, in Fabulâ, quam de Illo *Inſano* fecit, inducens *Lycum* ita loquentem, cùm criminaretur *Herculem*, fortiaque ipſius Facta contemneret, Ἢ τὸν Νέμειον θῆρ'; ὃν ἐν βρόχοις ἑλὼν, Βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν. Sed *Cicero* quoque in II. Quæſtione *Tuſculana*, ubi vertit Ejulationem illam *Herculis* è *Trachiniis*. Inquit enim — O *Lacertorum vires, Veſtrone preſſu quondam Nemeæus Leo Frendens efflavit graviter extremum halitum?* In Nomiſmate præterea Argenteo Imago eſt Hominis Leonem ſuffocantis, quem *Herculem* eſſe ex Clava antè poſitâ intelligere licet; nec non ex Pharetrâ. Leguntur autem illic Verba hæc, C. POBLICI. Q. F. *Ita ille.* Quin idem ipſe Teſtatur *Hercules* apud *Theocr.* Idyll. κέ. v. 252. &c. Τὸν μὲν ἐγὼν ἰθύνασι προσερχόντα βαρείας Νωτιάδος, πρὶν αὖθις ἐπαΐξαι ἀμπνεύσαντα, Αὐχένος ἀρρήκτοιο παρ' ἰνίον ἤλασα προφθὰς Ῥίνος τρηχὺν ἔαξε, πολύρραπτόν τε φαρέτρην· Ἄγχον δ' ἐγκρατέως, στιβαρὰς σὺν χεῖρας ἐρείσας Ἐξόπιθεν, μὴ σάρκας ἀποδρύψῃ μ' ὀνύχεσσι &c. Graphicè ſanè; unde Pictores normam ſibi capiant. Puto verò illos ex *Samſonis* Leonem Lacerantis Imagine Primitùs deceptos. *J. Barnes.* V. 160. Ἀλλὰ τόξ' ἔχων κάκιστον ὅπλον) *Ariſtoph.* Schol. fol. 290. Εἴη δ' ἂν καὶ ἀγεννής· διὸ καὶ τοξότην αὐτὸν καλεῖ, οἷον ἀπειρόπτωλον· διεβάλλετο γὰρ ἡ τοξεία, ὡς εὐτελής. Et *Sophocl.* Ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὸν φρονεῖν. Et *Euſtathius*, ὅτι δὲ οἱ Ἄβαντες αἰχμηταί, δηλοῖ μὲν ἡ ἱστορία εἰποῦσα, αἰσχρὸν εἶναι παρ' αὐτοῖς τὸ τοξεύειν. *Johannes Brodæus.* Præterea de hac quæſtione *Euſtath.* fol. 851. lin. 32. ad illud *Homeri.* Iliad. λ. v. 385. Τοξότα λωβητὴρ &c. Τὸ δὲ τοξότα λωβητὴρ, οὐχ ἁπλῶς ὕβρις ἐστίν· Τοξότης γὰρ καὶ Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, καὶ τῶν Ἡρώων οἱ κράτιστοι Ἡρακλῆς, Ἴδας, Εὔρυτος, καὶ κατὰ Τροίαν Φιλοκτήτης, Τεῦκρος, Μηριόνης, &c. Ut verò *Diomedes* damnat timiditatis *Paridem* ſagittantem apud *Homerum*, ſic & *Ajax* Arcus vituperat apud *Q. Calabrum* ad l. 3. à v. 436. ad v. 442. Et ut *Euſtathius* ibidem, φασὶν οὐκ ἐν γενναίοις τίθεσθαι τοὺς παλαιοὺς τὴν τοξικήν· διὸ καὶ ἤδεσαν μὲν τοξεύειν οἱ ἄριστοι, ἐφρόντιζον δὲ τῆς σταδίας μάχης. Ita tamen & *Herculis* exemplum in Viris fortibus hunc uſum Arcuum commendabit; quod & *Amphitryon* mox ſtrenuè defendit à v. 188. ad v. 203. Et *Saxonum, Normannorum* & *Anglorum* noſtrorum Exemplum inſuper pro *Arcubus* ſtabit, qui ante Bombardarum uſum ſagittando plurimas Victorias ſunt adepti, ut præcipuè ſub *Gulielmo Normanno*, ſub *Edvardo* Tertio & *Henrico* Quinto. His autem ſemper ex Patribus in uſu *Arcus* erant; *Saxones* itaque Arcu, ut Patres eorum *Gothi* & *Getæ* & *Maſſagetæ* valebant, quos *Dionyſius* Afer Sagittarum emiſſores Emphaticè vocat, Μασσαγέται ναίουσι δεινῶν ῥυτῆρες ὀϊστῶν. Quin vox *Scythæ* ad *Saxonicum*, **Scytta**, *Sagittarius*, & **Schieten** *Belgicum* pertinere putatur, unde & *Scoti*. Joſua Barnes. V. 164. Δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα) Male olim ταχείας, cùm δορὸς ſit *neutrius* generis; quare ταχεῖαν lego & ad ἄλοκα refero. Ἄλοξ autem, idem quod αὖλαξ, ἡ, & ab *Euſtathio* exponitur, ἡ τοῦ ἀρότρου εἰς μῆκος τομή. Eſt itaque *Metaphora*, δορὸς enim ἄλοξ, i. e. haſtarum gladiorumque ſulcus, plagæ ſunt ac vulnera; *Æſchylus* in *Agamemnon.* Ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ. Ex *Brodæo*. Nos verò in *Franciados* noſtræ l. v. hâc etiam *Metaphorâ* uſi ſumus & ad proprietatem σχηματικοῦ λόγου retulimus; v. 364. At *Malada Althemiam dum viderat*

alta

dita rubenti Vulnera & argentem gladio, Mortemque ferentem: Hinc, ait, aut Famæ Miſſis mihi ſurget opimæ; Aut hos ille meo rorabit ſanguine ſulcos. Joſua Barnes.

Ἀλλ' εὐλάβειαν· οἶδα γὰρ κατακτανὼν
Κρέοντα πατέρα τῆσδε, καὶ θρόνους ἔχων.
Οὔκουν τραφέντων τῶνδε, τιμωροὺς ἐμοὺς
Χρῄζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων δίκην.
Αμ. Τὰ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
Παιδός· τὸ δ' εἰς ἔμ', Ἡράκλεις, ἐμοὶ μέλει
Λόγοισι τὴν τοῦδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
Δεῖξαι· κακῶς γάρ σ' οὐκ ἐατέον κλύειν.
Πρῶτον μὲν οὖν τἄρρητ', ἐν ἀρρήτοισι γὰρ
Τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεες,
Σὺν μάρτυσιν θεοῖς, δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε,
Ἐν οἷς βεβηκὼς, τοῖσι γῆς βλαστήμασιν,
Γίγασι, πλευροῖς πτήν' ἐναρμόσας βέλη,
Τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν.
Τετρασκελές θ' ὕβρισμα Κενταύρων, γένος,
Φολόην ἐπελθὼν, ὦ κάκιστε βασιλέων,
Ἐροῦ, τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίνειεν ἄν.
Ἦ οὐ παῖδα τὸν ἐμὸν, ὃν σὺ φῂς εἶναι δοκεῖν;
Δίρφην τ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἔθρεψ', Ἀβαντίδα,
Οὐκ ἄν σ' ἐπαινέσειεν· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου,
Ἐσθλόν τι δράσας, μάρτυρ' ἂν λάβοις πάτραν.
Τὸ πάνσοφον δ' εὕρημα, τοξήρη σάγην,
Μέμφῃ· κλύων νῦν τἀπ' ἐμοῦ, σοφὸς γενοῦ.
“ Ἀνὴρ ὁπλίτης, δοῦλός ἐστι τῶν ὅπλων,
“ Καὶ τοῖσι συνταχθεῖσιν οὖσι μὴ 'γαθοῖς,
“ Αὐτὸς τέθνηκε δειλίᾳ τῇ τῶν πέλας.
“ Θραύσας τε λόγχην, οὐκ ἔχει τῷ σώματι
“ Θάνατον ἀμῦναί γ' ἄν, ἔχων ἀλκὴν μόνον,
“ Ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔστοχον,
“ Ἓν μὲν τὸ λῷστον, μυρίους * οἰστοὺς ἀφεὶς
“ Ἄλλοις, τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν.
“ Ἑκὰς δ' ἀφεστὼς, πολεμίους ἀμύνεται,
“ Τυφλοῖς ὁρῶντας οὐτάσας τοξεύμασιν.
“ Τὸ σῶμά τ' οὐ δίδωσι τοῖς ἐναντίοις,
“ Ἐν εὐφυλάκτῳ δ' ἐστί· τοῦτο δ' ἐν μάχῃ
“ Σοφὸν μάλιστα, δρῶντα πολεμίους κακῶς,
“ Σώζειν τὸ σῶμα, μὴ 'κ τύχης ὡρμισμένους.

* i. e. ὀϊστούς. Vid. Not. ad v. 387.

Sed cautionem: ſcio enim quòd interfecerim
Creontem patrem hujus, & regnum habeam.
Haud igitur educatis his, ultores meos
Volo relinquere, factorum *meorum qui repetant à me* pœnam.
Am. Jupiter quidem opem ferat Jovis parti, *cauſam*
Filii *defendens*. q. cui ad me *pertinet*, ô Hercules, curæ mihi erit.
Ut verbis hujus ſtultitiam pro te
Oſtendam: neque enim committendum eſt ut malè audias.
Primum igitur nefanda (inter nefanda enim
Tuã, *i. e. tibi à Lyco objectam ignaviã ponendã* arbitror, Hercules)
Teſtimonio Deorum, me a te oportet amovere.
Interrogo autem Jovis fulmen, & quadrigas,
In quibus vectus, terræ filiis
Gigantibus, lateribus infigens volucria tela,
Præclaræ victoriæ triumphum cum Diis celebravit.
Quadrupes etiam probrum, Centaurorum genus,
Ad Pholoen profectus, ô peſſime rex,
Interroga, quemnam virum præſtantiſſimum judicaront,
An non filium meum, quem tu dicis videri tantùm *fortem* eſſe?
Dirphenque ſi interroges Abantidem, quæ te nutrivit,
Non laudârit te *profectò*. Non eſt enim ubi
Præclaro aliquo *facinore* facto, e*jus* teſtem patriã accipere poſſis.
Inventũ autem ſapientiſſimum, ſagittiferã pharetram, *& arcum*
Vituperas. *At nunc rationes à me prolatas* audiens, ſapiens fias.
“ Vir graviter-armatus, ſervus eſt armorum,
“ Et quandò qui ſimul in acie ſtant, non ſunt ſtrenui,
“ Ipſe quoq; occumbit propter ignaviã eorũ, qui prope *ipſũ ſtant*.
“ Et ubi fregerit haſtam, non poteſt à corpore
“ Mortem depellere, vires ſolum habens *non arma*.
“ Quotquot verò manum habent, arcũ jaculandi peritam,
“ Unũ quidẽ *comm. habẽt* optimũ. *Horũ enim aliq.* mil. ſagit. emiſſis
“ *In* alios, *ſuum* corpus defendit à morte:
“ Et procul ſtans, hoſtes ulciſcitur,
“ Cæcis videntes ſaucians ſagittis.
“ Neque dat corpus hoſtibus *vulnerandum*:
“ Sed eſt in loco tuto. Illud autem in pugnâ
“ Sapientiſſimum *eſt*, ſi, dum hoſtes malis affligis,
“ Serves corpus, non ex caſu.

V. 177. Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε, Ἐν οἷς βεβηκὼς) *Pindari* Schol. ad *Nemeonic*. Od. 1. Φλέγρα δὲ τόπος ἐν Θρᾴκῃ καὶ κώμη, ἔνθα οἱ γίγαντες ἀνῃρέθησαν ὑπὸ Θεῶν. Τῶν δὲ ἐχόντων τὴν μάχην πρὸς τοὺς γίγαντας, καὶ μὴ περιγινομένων τῆς μάχης φασὶν εἰρηκέναι τὴν γῆν, μὴ ἄλλως ἁλῶναι τούτους, εἰ μὴ συμμαχήσουσιν αὐτοῖς δύο τῶν Ἡμιθέων. Ἡρακλέος τοίνυν καὶ Διονύσου συνελθόντων, ἐκράτησαν οἱ Θεοὶ τῶν γιγάντων. Hiſtoria eſt apud *Diodorum* l. 5. Ex *Joh. Brodæi* Notis. V. 179. Γίγασι πλευροῖς) Miror, quid hic *Scaligero* in mentem venerit, qui legit λαυροῖς· hoc autem nullum hic locum habet, πλευροῖς optimum; ut hoc modo, Ἡρακλῆς ὁ τεθρίππους Ζηνὸς βεβηκὼς, τοῖς γίγασιν, ἤγουν τῶν γιγάντων πλευροῖς ἐναρμόσας πτηνὰ βέλη, καλλίνικον ἐκώμασεν. *J. Barnes.* V. 180. Τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν) Cum Diis Victoribus ipſe Victor καλλίνικον ſaltavit. Eſt autem Καλλίνικος Ὀρχήσεως εἶδος καὶ Αὐλήσεως ὄνομα *Athenæo*. Obſervavit *Brodæus*. De quâ voce vide inſuper quæ Nos infra ad v. 681. V. 181. Τετρασκελὲς) Τετρασκελεῖς *Centaur.* enim ſemiferi, ſemiviriq; erant, Inferiori parte Equi, ſuperiori Homines; de quibus vide *Palæphatum* capite περὶ Κενταύρων. *Joſua Barnes.* V. 182. Φολόην ἐπελθὼν) Ad *Herculis* cum *Centauris* pugnâ in *Pholoe* ſylvâ reſpicit; de quâ vide *Apollod.* Bibliothec. l. 2. c. 5. §. 4. Hunc locum igitur & *Ovidius Herculeæ* Virtutis teſtem facit, *Faſtorum* l. 2. *Teſtis erit* Pholoe, *teſtes* Stymphalides *undæ*. *Idem.* V. 185. Δίρφην τ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἔθρεψ', Ἀβαντίδα) *Dirphe* eſt Mons *Eubææ*, ubi *Lycus* educabatur; *Eubœa* autem quòd dicitur Ἀβαντὶς & quare, vide *Euſtathium* & *Stephanum* περὶ πόλεων in Ἀβαντίς· Idem, quem locum *Euripides* hic Δίρφην vocat, Δίρφυν paulò alitèr flexo nomine vocat, Δίρφυς, ὄρος Εὐβοίας, ὡς Εὐφορίων· τὸ Ἐθνικὸν, Δίρφυος· καὶ Διρφύα ἡ Ἥρα τιμᾶται. Nec *Brodæi* Nota hic negligenda, *Dirphen*, *Eubææ* montem, juxta quem *Oechaliam* oppidum expugnavit *Herculis*. Addo, qui cùm *Lyco* eſſet patrius, & ipſe *Herculis* Famæ teſtis non eſſe non potuit. *J. Barnes.* V. 189. Γενοῦ) Ita lego pro γίνε, Metri gratiâ. Prior enim ſyllaba in Voce γίνομαι *Præſentis* temporis, ſemper longa. *Idem.* V. 194. Θάνατον ἀμῦναί γ' ἂν, ἔχων ἀλκὴν μόνον) Verſus aliquo modo hic laborat, ἂν enim breve eſt, quo in loco longa ſyllaba requiritur: Sed nonnunquam in *Medio* Verſûs ultima ſyllaba Communis eſt, ut etiam in fine, quaſi *Senarius*, ex duobus *Ternariis* conſtaret. Sic *Horat.* Non uſitatâ *aut tenui ferar*. Ubi ultima ſyllaba τῆς *inuſitata* nequaquam eliditur. Non deerunt exempla curioſo Indagatori. *Joſua Barnes.* V. 195. Ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔστοχον) De Laude & Vituperio Arcuum vide quæ Nos ſupra ad v. 160. V. 203. Μὴ 'κ τύχης ὡρμισμένους) Ita prima omnium *Aldina* Editio, quam ſuo calculo confirmat *Grotius*, ut ſit hic Senſus, Τοῦτο δὲ ἐν τῇ μάχῃ μάλιστ' ἂν σοφὸν εἴη, σώζειν τινὰ ἑαυτοῦ τὸ σῶμα, ἤγουν ἑαυτὸν, δρῶντα τοὺς πολεμίους κακῶς, μὴ αὐτοὺς ἐκ τύχης ὡρμισμένους, ἀλλ' ἐκ βουλῆς ἄποθεν ὑπ' αὐτοῦ [illegible]. Alii legunt μὴ 'ντύχῃς ὡρμισμένοις. Nè incidas in eos in te irruentes, nam & hoc corruptum putant pro ὡρμημένοις. Ὁρμίζω enim in *Portum-appello* ſignificat, quod hic locum non habet. *Scaliger* legit μὴ 'ντυχὼν, quem in hac parte non laudo. *Joſua Barnes.*

Λόγοισι μὲν οἵδε, τοῖσι σοῖς ἐναντίαν
Γνώμην ἔχουσι τῶν καθεστώτων πέρι.
Παῖδας δὲ δὴ τί τούσδ' ἀποκτεῖναι θέλεις;
* Τί σοι δ' ἔδρασαν; ἕν τι σ' ἡγοῦμαι σοφόν,
Εἰ τῶν ἀρίστων τἄκγον', αὐτὸς ὢν κακὸς,
Δέδοικας. ἀλλὰ τοῦθ' ὅμως ἡμῖν βαρὺ,
Εἰ δειλίας σῆς κατθανούμεθ' εἵνεκα.
Ὃ χρῆν σ' ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀμεινόνων παθεῖν,
Εἰ Ζεὺς δικαίας εἶχεν εἰς ἡμᾶς φρένας.
Εἰ δ' οὖν ἔχειν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλεις,
Ἔασον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός.
Βίᾳ δὲ δράσῃς μηδὲν, ἢ πείσῃ λίαν,
Ὅταν θεοῦ σοι πνεῦμα μεταβαλὸν τύχῃ.
Φεῦ· Ὦ γαῖα Κάδμου, καὶ γὰρ εἰς σ' ἀφίξομαι,
Λόγους ὀνειδιστῆρας ἐνδατούμενος,
Τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλεῖ, τέκνοισί τε;
Ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν,
Θήβαις ἔθηκεν ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν.
Οὐδ' Ἑλλάδ' ᾔνεσ', οὐδ' ἀνέξομαί ποτε
Σιγῶν, κακίστην λαμβάνων εἰς παῖδ' ἐμὸν,
Ἣν χρῆν νεοσσοῖς τοῖσδε πῦρ, λόγχας, ὅπλα,
Φέρουσαν ἐλθεῖν, ποντίων καθαρμάτων,
Χέρσου τ' ἀμοιβὰς, ὧν ἐμόχθησεν χάριν.
Τὰ δ' οὐ, τέκν', ὑμῖν, οὔτε Θηβαίων πόλις,
Οὔθ' Ἑλλὰς ἀρκεῖ· πρὸς δ' ἔμ' ἀσθενῆ φίλον
Δεδόρκατ', οὐδὲν ὄντα, πλὴν γλώσσης ψόφον.
Ῥώμη γὰρ ἐκλέλοιπεν, ἣν πρὶν εἴχομεν·
Γήρᾳ δὲ τρομερὰ γυῖα, κἀμαυρὸν σθένος.
Εἰ δ' ἦν νέος τε, κἄτι σώματος κρατῶν,
Λαβὼν ἂν ἔγχος, τοῦδε τοὺς ξανθοὺς πλόκους
Καθημάτωσ' ἂν, ὥστ' Ἀτλαντικῶν πέρα
Φεύγειν ὅρων ἂν δειλίᾳ τοὐμὸν δόρυ.
Χο. " Ἆρ' οὐκ ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν οἱ 'γαθοὶ
" Θνητῶν ἔχουσι, κἂν βραδύς τις ᾖ λέγειν;
Λύ. Σὺ μὲν λέγ' ἡμᾶς, οἷς πεπύργωσαι λόγοις·
Ἐγὼ δὲ δράσω σ' ἀντὶ τῶν λόγων κακῶς.
Ἄγ', οἱ μὲν Ἑλικῶν', οἱ δὲ Παρνασοῦ πτυχὰς
Τέμνειν ἄνωχθ' ἐλθόντας ὑλουργοὺς δρυὸς
Κορμούς· ἐπειδὰν δ' εἰσκομισθῶσιν πόλει,
Βωμὸν πέριξ νήσαντες ἀμφήρη ξύλα,
Ἐμπίμπρατ' αὐτῶν, καὶ πυροῦτε σώματα
Πάντων, ἵν' εἰδῶσ', οὕνεκ' οὐχ ὁ κατθανὼν
Κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τὰ νῦν τάδε.
Ὑμεῖς δὲ πρέσβεις ταῖς ἐμαῖς ἐναντίοι
Γνώμαισιν ὄντες, οὐ μόνον στενάξετε
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου

* Scal. ἢ οἵ σ'.

Hæc quidem oratio contrariam tuæ
Sententiam habet de rebus propoſitis.
Verum liberos hoſce cur vis occidere?
Quid verò tibi fecerunt? Unâ in re te ſapientem exiſtimo,
Quòd poſteros optimorum virorum, cum ipſe malus ſis,
Metuis: ſed tamen hoc nobis eſt grave,
Si propter tuam timiditatem moriemur.
Quod æquum erat, ut à nobis, qui meliores ſumus, tibi contingeret,
Si Jupiter juſtum erga nos animum haberet.
Si igitur tu imperium hujus terræ vis habere,
Sine nos exules exire ex hac terrâ.
Per vim verò nihil facias nobis, aut patieris gravia mala,
Cùm flatus dei mutatus tibi fuerit.
Proh! O terra Cadmi (ad te enim veniam.
Verba probroſa in te congerens)
Itane opem fertis Herculi, & liberis ejus?
Qui ſolus pugnâ cum omnibus Minyis congreſſus,
Fecit ut Thebæ libero oculo cernerent lucem.
Neque Græciam laudo, neque potero patienter unquam
Tacere, peſſimam experiens in filium meum,
Quam oportebat pueris illis ignem, haſtas, arma
Ferentem, auxilio venire, marinarum purgationum,
Terræq; purgatæ causa ob labores, quos Hercules exantlavit.
Hæc vobis, ô liberi, neque Thebanorum civitas,
Neque Græcia præſtat: ad me verò amicum imbecillum
Reſpicitis, qui nihil ſum, præter ſtrepitum linguæ.
Defecerunt enim vires, quas prius habuimus:
Senectute autem tremula ſunt membra, & evanidum robur.
Quòd ſi eſſem juvenis, & adhuc valerem corpore,
Arreptâ haſtâ flavum hujus capillum
Cruentarem utique; ut ultra Atlanticos
Terminos metu fugeret meam haſtam.
Ch. " An non occaſiones dicendi boni
" Homines habent, etiamſi tardus ſit aliquis ad dicendum?
Lyc. Tu quidem dicito contra nos verba, quibus munitus es:
Ego verò tibi pro tuo ſermone malefaciam.
Agite, alii quidem in Heliconem, alii verò in Parnaſſi valles
Lignatores profectos jubete ſecare quercuum
Truncos: poſtquam verò in urbem importati fuerint,
Circum aram cumulantes utrinque conſtructa ligna,
Incendite, & cremate corpora ipſorum
Omnium, ut ſciant, quòd mortuus Creon non
Imperat huic terræ, ſed ego nunc hæc obtineo.
Vos verò, ſenes, qui adverſarii meis
Conſiliis eſtis, non ſolum lugetis
Liberos Herculis, verùm etiam familiæ veſtræ

V. 220. Ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν) De Minyis, quos cum Ergino illorum Rege, Thebanis Creontis gratiâ vicit Hercules, vide ſuprà ad v. 50. Et Apollodor. l. 2. c. 4. §. xi. V. 224. Νεοσσοῖς τοῖσδε) Pueralis hiſce: de voce νεοσσὸς pro Filiolus, vide quæ Nos ad Heraclid. v. 240. V. 225. Ποντίων καθαρμάτων, χέρσου τ' ἀμοιβὰς) Ita Pindarus de eodem Hercule, Nemeon. Od. 1. Ὅσσους μὲν ἐν χέρσῳ κτανὼν, Ὅσσους δὲ πόντῳ θῆρας ἀιδροδίκας. J. Barnes. V. 234. Ὡς' Ἀτλαντικῶν πέρα ὅρων) Aliàs vocat τέρμονας Ἀτλαντικοὺς, ut Hippolyt. v. 3. Ὅσοι τε πόντου, τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν. Hoc eſt, ad Oceanum extremum, Atlanticum dictum, qui Cœli terminus dicitur, quia Viſui videtur Cœlum terminare; ut Scholiaſtes ad illud Hippolyt. v. 746. Τέρμονα κυρῶν Οὐρανοῦ, τὸν Ἄτλας ἔχει. Alii de Gadibus ſumunt; ubi Mons Atlas. De Atlante autem Monte Mauritaniæ conſule Geographos; & Strabonem præcipuè l. 17. in Libya & Mauritania. Idem quæ Nos ſupra ad Ion v. 1. J. Barnes. V. 241. Ἄνωχθ'.) Ἄνωχθε pro ἀνώχθητε. Ita Rheſ. v. 987. in quem locum vide quæ Nos, item ad Troad. v. 1260. Ubi ſimiliter πέπυχθε, pro πεπύχθητε. Idem. V. 243. Βωμὸν πέριξ νήσαντες) Moverat Antiquos, quandoquidé Aſylorum ſanctitas intemeranda videbatur, ubi ſine Deorum Offenſione aliquem ab Aris voluerunt extorquere, Flammâ & Incendio illum inde propellere. Ita Andromach. v. 256. Πῦρ σοι προσοίσω. Schol. Ἔθος ἦν τοῖς ἐπὶ βωμὸν καταφεύγουσι, πῦρ προσφέρειν. Hinc & Seneca in hunc ipſum locum, quem tamen videtur non ſatis intellexiſſe, quia totum ille Templum incendio potiùs abſumere velle Lycum ait, quàm Vindictæ ſuæ excidere; cùm reverâ aſtu tantùm Supplices abſterrebant: Ita inquam, Seneca Hercul. Fur. v. 506. Congerite Sylvas; Templa Supplicibus ſuis injecta flagrent: Conjugem & totum gregem Conſumat unus igne ſubjecto rogus. Vid. infrà ad v. 285. De Igni autem iis admoto, qui ad Aras confugiſſent, vide præterea Turneb: Adverſaria l. 9. c. 12. Joſue Barnes. V. 249. Οὐ μόνον στενάξετε τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου τύχας, ὅταν πάσχῃ τι) Οὕτως ὁ νοῦς, Ὑμεῖς, ὦ πρέσβεις, οἱ πολυπραγμόνως συμπαθοῦντες τοῖς τούτων πάθεσι, οὐ μόνον στενάξετε αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς καὶ τοῦ ὑμετέρου δόμου δυστυχίας, ὅταν ὁ δόμος πάσχῃ τι κακὸν ἐξ ἐμοῦ· ἄλλως, πάσχητε,

πάσχητε, δακρύετε ὑμᾶς. Similis illa Locutio, licet in Senſu diſſimili, D. *Luc.* c. 23. v. 28. Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. Notandum eſt verò στενάζετε non eſſe hoc in loco *Imperandi* Modi, is enim nunquam cum οὐ legitur, ſed cum μή. At *Indicativi* & eſt ἀντιληπτικόν, hoc modo, Vos quidem hos pueros & illorum caſum lugere vobis videmini; at id quidem non ſingulare facitis; lugetis enim, ut brevi apparebit, etiam veſtras calamitates, quas vobis familiiſque veſtris inſligendas pronuntio. *Joſua Barnes.*

Τύχας, ὅταν * πάσχη τι· μεμνήσεσθε δὲ· *al. πάσχητε.
Δοῦλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος.
Χο. Ὦ γῆς λόχευμα, τοὺς Ἄρης σπείρει ποτὲ,
Λάβρον δράκοντος ἐξερημώσας γένυν,
Οὐ σκῆπτρα χειρὸς δεξιᾶς ἐρείσματα
Ἀρεῖτε, καὶ τοῦδ' ἀνδρὸς ἀνόσιον κάρα
Καθαιματώσεθ', ὅστις οὐ Καδμεῖος ὢν,
Ἄρχει κάκιστος τῶν νέων, ἔπηλυς ὤν;
Ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ σὺ δεσπόσεις χαίρων ποτὲ,
Οὐδ', * ἃ 'πόνησα πόλλ' ἐγὼ καμὼν χερὶ, * Vid. infra ad v. 281.
Ἕξεις, ἀπέρρων δ', ἔνθεν ἦλθες, ἐνθάδε,
Ὕβριζ'· ἐμοῦ γὰρ ζῶντος, οὐ κτενεῖς ποτε
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας· οὐ τοσόνδε γῆς
Ἔνερθ' ἐκεῖνος κρύπτεται λιπὼν τέκνα.
Ἐπεὶ σὺ μὲν γῆν τήνδε διολέσας ἔχεις,
Ὁ δ' ὠφελήσας, ἀξίων οὐ τυγχάνει·
Κἄπειτα πράσσω πόλλ' ἐγὼ, φίλους ἐμοὺς
" Θανόντας εὖ δρῶν, οὗ φίλων μάλιστα δεῖ.
Ὦ δεξιὰ χεὶρ, ὡς ποθεῖς λαβεῖν δόρυ,
Ἐν δ' ἀσθενείᾳ τὸν πότμον διώλεσας.
Ἐπεί σ' ἔπαυσ' ἂν, δοῦλον ἐννέποντά με,
Καὶ τάσδε Θήβας εὐκλεῶς ᾠκήσαμεν,
Ἐν αἷς σὺ χαίρεις. " οὐ γὰρ εὖ φρονεῖ πόλις
" Στάσει νοσοῦσα, καὶ κακοῖς βουλεύμασιν·
Οὐ γάρ ποτ' ἂν σὲ δεσπότην ἐκτήσατο.
Με. Γέροντες, αἰνῶ· τῶν φίλων γὰρ οὕνεκα
" Ὀργὰς δικαίας τοὺς φίλους ἔχειν χρεών.
Ἡμῶν δ' ἕκατι δεσπόταις θυμούμενοι,
Πάθητε μηδέν. τῆς δ' ἐμῆς, Ἀμφιτρύων,
Γνώμης ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν.
Ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα· πῶς γὰρ οὐ φιλῶ,
Ἅ 'τικτον, ἃ 'μόχθησα; καὶ τὸ κατθανεῖν
Δεινὸν νομίζω· " τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ
" Ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτόν.
" Ἡμᾶς δ' ἐπειδὴ δεῖ θανεῖν, θνήσκειν χρεὼν,
" Μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσιν γέλων
" Διδόντας, οὑμοὶ τοῦ θανεῖν μεῖζον κακόν.
Ὀφείλομεν γὰρ πολλὰ δώμασιν καλά.
Σὲ μὲν δόκησις ἔλαβεν εὐκλεὴς δορὸς,
Ὥστ' οὐκ ἀνεκτὸν δειλίας θανεῖν ὕπο·
Οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις,

Calamitates, quando aliquid patietur: recordemini verò,
Vos ſervos eſſe meæ tyrannidis.
Ch. O partus terræ, quos Mars ſeminavit olim,
Nudans amplas genas Draconis,
Non bacula dextræ manûs fulcimina
Tolletis, & viri hujus impium caput
Cruentabitis? qui cùm non ſit Thebanus,
Dominus eſt teterrimus juvenum, advena cùm ſit?
Verùm tu non imperabis mihi unquam lætus,
Neque, quæ ego multo labore manibus meis comparavi,
Habebis, ſed cum tuâ pernicie diſcedens unde veniſti, illic
Injuſtè vivas. Nam me vivente nunquam occides
Liberos Herculeos: non tam procul terram
Subter latet ille relictis liberis.
Nam tu quidem hanc terram perdidiſti:
Ille verò cùm profuerit *ei*, non conſequitur digna *præmia*.
Deinde multa facio ego, amicos meos
" Beneficiis afficiens mortuos, ubi amicis maximè opus eſt.
O dextra manus, quàm cupis ſumere haſtam,
Sed per imbecillitatem amiſiſti opportunitatem;
Alioqui te compeſcuiſſem, qui me ſervum appellas,
Et Thebas has glorioſè incoleremus,
In quibus tu lætaris: " neque enim rectè ſapit civitas
" Seditione laborans, & malis conſiliis.
Nunquam enim aliàs te dominum *ſibi* comparâſſet.
Me. Laudo vos, ô ſenes: amicorum enim gratiâ
" Amicos iram juſtam habere convenit.
Sed propter nos irati dominis
Nihil patiamini: ſed meam, Amphitryo,
Sententiam audi, ſi quid tibi videar *rectè* dicere.
Equidem liberos amo: quomodo enim non amarem,
Quos peperi, quos enixa ſum? & mortem
Miſeram judico: ſed neceſſitati
Qui reſiſtit, eum hominem ſtultum exiſtimo.
" Nos autem, quando mori neceſſe eſt, mori convenit,
" Non igne conſumptos, & hoſtibus riſum
" Moventes: quod mihi *videtur* morte ipsâ majus malum.
Debemus enim multum *domus noſtræ* familiæ. *Nam*
Te quidem opinio glorioſa belli cepit, *armorùmq; gloriâ floruiſti:*
Quare non *eſt* ferendum, ut moriaris præ timiditate:
Meus verò maritus vel ſine *multorum* teſtimonio *eſt* glorioſus,

V. 252. Ὦ γῆς λόχευμα, τοὺς Ἄρης σπείρει ποτὲ) Ὦ Θηβαῖοι, ὧν πατέρες ἐκ σπορᾶς ἦσαν, ἣν Ἄρεος ὁ Κάδμος ἐξ ὄφεως Ἀρείου ὀδόντων ἔσπειρε. De quâ re vide quæ Nos ſuprà ad v. 5. *Joſ. Barnes.* V. 260. Ἀπέρρων) Ita Docti Viri cenſent legendum junctim, cùm priùs ἀπ' ἔρρων legebatur. V. 262. Οὐ τοσόνδε γῆς ἔνερθ') Juxta illud, Τόσσον ἔνερθ' ὑπὸ Γῆς, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ Γαίης. V. 267. Οὗ φίλων μάλιστα δεῖ) De Pietate & Charitate in *Mortuos* hic locus agit; qui quidèm *Mortui* ferè ex hâc luce remoti oblivioni traduntur, nec illorum Merita aut Beneficia ampliùs à Vivis memorantur. Quòd Mortuorum Gratia citò perit, conſulantur Locorum Communium Scriptores; præcipuè *Stobæus* Capite *Florilegii* ultimo, ὅτι τῶν πλείστων ἡ τῶν θανόντων διαρρεῖ ταχέως ἡ μνήμη. *Joſua Barnes.* V. 269. Ἐν δ' ἀσθενείᾳ) διὰ τὴν ἀσθένειαν, ἐκ τοῦ ἄγαν γήρως ὑφεστῶσαν. Senex *Chorus*, Brachium ſuum alloquitur, cui vellet maximè jam priſtinas Juventæ Vires reſtitui; ut contra *Lycum* tyrannum pugnaret. V. 281. Ἅ 'τικτον, ἃ 'μόχθησα) pro ἃ ἔτικτον, ἃ ἐμόχθησα, neceſſe eſt enim omninò, ut poſteriùs α producatur; quod aliter non fieret, ſine coalitione. Sic ſuprà v. 259. V. 285. Μὴ πυρὶ καταξανθέντας) De Igne Aris admoto, ad torrendos & fugandos *Supplices*, vide ſuprà ad v. 243. Niſi verò igni huic cederent illi, ad mortem uſque torrebantur. Adeò ingenioſa erat Crudelium hominum Impietas, ut ſic ſe Deorum Aras violaturos non putarent; *nempe* ſi *Supplices* ab iis vi non abſtraherent, id enim eſſet Sacrilega in Deos injuria; at igni tantùm vel ad Mortem cogerent, ſi Aras ejus Metu voluntariò-coacti relinquerent; vel ad Mortem uſque torrerent. *Joſua Barnes.* V. 286. Οὑμοὶ) Ὃ ἐμοὶ, Clauſula præcedens loco *Antecedentis.* V. 290. Οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις) Ὁ ἐμὸς δὲ πόσις, ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἐὰν ἐγὼ ἐκ αὐτοῦ ταύτην τὴν μαρτυρίαν μαρτυρήσωμαι, ὅμως εὐκλεής ἐστι, διὰ τὰς ὁμολογημένας πᾶσιν ἀνδραγαθίας, καίπερ ἐν ἔργοις καὶ ἀμαρτυρήτοις πεπραγμένας. *Joſua Barnes.*

Ὃς τούσδε παῖδας οὐκ ἂν ἐκσῶσαι θέλοι,
Δόξαν κακὴν λαβόντας· “ οἱ γὰρ εὐγενεῖς
“ Κάμνουσι τοῖς * αἰσχροῖσι τῶν τέκνων ὕπο· * al. ἐχθροῖ-
Ἐμοί τε μίμημ' ἀνδρὸς οὐκ ἀπωστέον.
Σκέψαι δὲ τὴν σὴν ἐλπίδ', ᾗ λογίζομαι.
Ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο;
Καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ ᾅδου πάλιν;
Ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν;
“ Ἥκιστα· φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν, χρεὼν,
“ Σοφοῖσι δ' εἴκειν, καὶ τεθραμμένοις καλῶς·
Ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς ὑπολαβὼν φίλ' ἂν τύχοις.
Ἤδη δ' ἐσῆλθέ μ', εἰ παραιτησαίμεθα
Φυγὰς τέκνων τῶνδ'· “ ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄθλιον,
“ Πενίᾳ σὺν οἰκτρᾷ περιβαλεῖν σωτηρίαν·
“ Ὡς τὰ ξένων πρόσωπα φεύγουσιν φίλοι.
“ Ἓν τ' ἦμαρ ἡδὺ βλέμμ' ἔχειν φασὶν μόνον.
Τόλμα μεθ' ἡμῶν θάνατον, ὃς μένει σ' ὅμως.
Προκαλούμεθ' εὐγένειαν, ὦ γέρον, σέθεν.
Τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖ τύχας,
Πρόθυμός ἐστιν· ἡ προθυμία δ' ἄφρων.
Ὃ χρὴ γὰρ, οὐδεὶς μὴ θεῶν θήσει ποτέ.
Χο. Εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχιόνων
Ἦν τις ὑβρίζων, ῥᾳδίως ἐπαύσατ' ἄν.
Νῦν δ' οὐδέν ἐσμεν. σὸν δὲ τοὐντεῦθεν σκοπεῖν,
Ὅπως διώσῃ τὰς τύχας, Ἀμφιτρύων.
Αμ. Οὔτοι τὸ δειλὸν, οὐδὲ τοῦ βίου πόθος
Θανεῖν ἐρύκει μ', ἀλλὰ παιδὶ βούλομαι
Σῶσαι τέκν', ἄλλως δ' ἀδυνάτων ἔοικ' ἐρᾶν.
Ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε φασγάνῳ δέρη,
Κεντεῖν, φονεύειν, ἱέναι πέτρας ἄπο·
Μίαν δὲ νῷν δὸς χάριν, ἄναξ, ἱκνούμεθα.
Κτεῖνόν με, καὶ τήνδ' ἀθλίαν παίδων πάρος.
Ὡς μὴ τέκν' εἰσίδωμεν, ἀνόσιον θέαν,
Ψυχορραγοῦντα, καὶ καλοῦντα μητέρα,
Πατρός τε πατέρα· τἄλλα δ', εἰ πρόθυμος εἶ,
Πρᾶσσ'· οὐ γὰρ ἀλκὴν ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν.
Με. Κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι, χάριτι προσθεῖναι χάριν

Qui liberos hos haud ſervari velit,
Malam famam adeptos: “ nam generoſi
“ Male audiunt ob infamiam liberorum.
Mihique exemplum viri non eſt rejiciendum.
Verum conſidera, quomodo ſpem tuam reputem.
An putas filium tuum è terrâ venturum?
At quis mortuorum ex Plutonis ædibus ad ſuperos rediit?
An hoc putas, quaſi verbis hunc delinire poſſimus?
“ Minimè, convenit virum ſtultum hoſtem fugere,
“ Sapientibus verò & honeſtè educatis cedere:
Facilius enim pudorem retinens voti compos ſias.
Sed venit mihi jam in mentem, ſi deprecando impetraremus
Exilia liberorum horum: ſed hoc quoque miſerum eſt,
Salutem miſerabili cum paupertate adipiſci:
“ Quia amici fugiunt vultum hoſpitum;
“ Unumque diem ſolum jucundum aſpectum habere dicunt.
Auſis nobiſcum mortem oppetere, quæ nihilominus te manet.
Provocamus, ac obteſtamur generoſitatem, ô ſenex, tuam.
Quiſquis enim calamitates Deorū, i.e. à Diis immiſ. patiēter tolerat,
Promptus eſt. Hæc tamen promptitudo eſt amens.
Quod enī fieri neceſſe eſt, id nullus Deorum unquam irritū faciet.
Cho. Si valentibus quidem meis brachiis
Injuriam quis faceret, facilè compeſceretur à me;
Nunc verò nihil ſumus: tuum igitur eſt poſthac conſiderare,
Amphitryo, quâ ratione repellas has calamitates.
Am. Non timiditas, neque deſiderium vitæ,
Prohibet me quin moriar, ſed volo filii
Liberos ſervare, alioqui impoſſibilia viderer affectare.
En adeſt hæc cervix enſi,
Ut pungatur, ut cædatur, ut de ſaxo deturbetur:
Unam verò nobis ut hanc gratiam, ô rex, des, precamur:
Interficias me, & miſeram hanc antequam pueros,
Nè liberos intueamur, ſpectaculum impium,
Animam per vim efflantes, & vocantes matrem,
Et patrem patris, reliqua verò, ſi lubet tibi,
Facias: non habemus enim auxilium, quod a morte nos liberet.
Me. Et ego te ſupplex rogo, ut addas gratiæ illi gratiam

V. 291. Ὃς τούσδε παῖδας) Ὁ νοῦς, ὡς φησιν, ὁ Ἡρακλῆς δυσκλεὴς ἐστὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. ὡς γενναῖος ὢν ἀνὴρ καὶ πατρικῶς μεγαλόψυχος, μᾶλλον θέλει τοὺς παῖδας αὐτοῦ δι' εὔκλειαν θανεῖν, ἢ δυσκλεῶς τὸν βίον μηκύνειν. Malè itaque Scaliger οἱ legit, pro ὃς; Meliùs paulò Aldina Editio ὡς legebat. Joſ. Barnes. V. 299. Ἥκιστα φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν, χρεὼν, Σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς.) Ὁ νοῦς, ἥκιστα χρεὼν φεύγειν, ὁ τὸ εἴκειν, τοὺς σκαιοὺς καὶ δυσομιλήτους καὶ ἀπαιδεύτους ἀνθρώπους, ἐὰν δ' ἐχθρός τις σοφὸς ᾖ καὶ εὖ τεθραμμένος, μάλιστα τούτῳ εἴκειν χρή. Similem ferè ſententiam habemus ſupra ad Heracl. v. 459. Σκαιὸς γὰρ ἀνήρ· τοῖς σοφοῖς δ' εὐκτὸν σοφῷ Ἔχθραν ξυνάπτειν, μὴ μαθεῖ φρονήματι· Πολλῆς γὰρ αἰδοῦς κἀν τύχοι τις ἂν τύχῃ. Quorum ultimo verſui ſimilis & in hoc loco, Ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς ὑπολαβὼν φίλ' ἂν τύχοις. Viciſſim ſe loci explicant. Περὶ σκαιότητος δὲ, οὕτως ὁ Ἱεροκλῆς περὶ Στωϊκῷ λόγῳ πϛ'. Περὶ Φιλαδελφίας, (Extat inter Fragmenta Hieroclis ad p. 232. &c.) Ἔστω τοίνυν καὶ οὗτος τοιοῦτος ὁ [ὁ Σκαιὸς ἀδελφὸς καὶ δυσομίλητος] ἀδελφὸς, ἀλλὰ σύ γε, φαίην ἄν, ἀμείνων εὑρέθητι, καὶ νίκησον αὐτοῦ τὴν ἀγριότητα ταῖς εὐποιΐαις· ἐπεὶ τοίγε οὐδὲ πολλὴ χάρις, τοῖς εὐγνώμοσι προσενεχθῆναι μετρίως, ἀλλ' ἀνδρὸς ἔργον καὶ πολλῆς ἄξιον ἀποδοχῆς, τὸν ἀβέλτερον καὶ σκαιὸν πραΰναι τοῖς ἐς αὐτὸν προσφερομένοις. Et cætera in hanc rem Graviſſimè, penè dixeram, niſi hoſtis eſſet Cruci, Chriſtianiſſimè. Hæc autem præcipuè huic loco affixi, ut quis ſit σκαιὸς hoſtis ſciatis, ex hoc σκαιῷ fratre; quodque cùm tantam σκαιότητα in fratre toleratu ſit difficilis, in hoſte multò difficiliùs feretur. J. Barnes. V. 301. Ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς ὑπολαβὼν φίλ' ἂν τύχοις) Ῥᾷον γὰρ ἐκ τῶν σοφῶν ἐχθρῶν τύχοις ἂν αἰδοῦς καὶ ἐλέους, ὑπολαβὼν τὰ φίλα παρ' αὐτῶν. Στρεπταὶ γὰρ φρένες ἐσθλῶν. Juxta Homerum Iliad. ο'. v. 203. Ἦ τι μεταστρέψεις; Στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν. Scholiaſtes in locum, Στρεπταὶ) εὐμετάστρεπτοι, εὔπειστοι (lego εὔπειθοι) εἰς τὸ ἀγαθόν. Vide Notam ultimò præcedentem. J. Barnes. V. 304. Περιβαλεῖν σωτηρίαν) Ad verbum, Salutem veſtis modo induere. Inſignis Metaphora, nec Optimis Authoribus ignota, nec Euripidi ſingularis, idem enim Iphigen. Aul. v. 934. Τοιοῦτος οἶκτον περιβαλὼν ὑπερτενῶ. Sic Tacitus Annal. l. 12. Quorum Rex Izates ſocietatem Meherdatis palàm induerat. Sic Cæſar l. 7. Se ipſi acutiſſimis vallis induebant. Sic Virgil. Æn. l. 10. v. 681. An ſeſe mucrone ob tantum dedecus mens Induat. Hinc & Nos Franciados l. iv. v. 497. Nam gratos Apibus Flores & dulcia Tempe Induerat, Veterum Patrimonia longa Parentum. Cujus Dictionis manifeſtiùs Exemplum habes Jeremiæ c. 43. v. 12. Induet ſe Ægypto, i. e. Poſſidebit eam. Quin Homerus omnium Elegantiarum Pater, μεγάλην ἐπιειμένος ἀλκὴν eodem modo dixit. Joſua Barnes. V. 309. Ἐκμοχθεῖ) Perdurat. Senſus loci eſt hujuſmodi, Ὅστις. &c. Quicunque in apertis & inevitabilibus periculis poſitus, etiamnum ſpe perdurat & Deorum fata mutari tandem aliquando expectat, is quidem Homo valdè Prompti animi eſſe agnoſcitur; ſed ea quidem Promptitudo ſtultitiâ non caret. Quod enim Fato ſtatutum eſt; id nemo unquam Deorum irritum faciet, Οὐδεὶς θεῶν θήσει ποτὲ μὴ γεγονέναι. Joſua Barnes. V. 313. Ἦν τις ὑβρίζων) Scaliger legit, ἦν τις ἂν ὑβρίζων, quia putabat τις aliter corripi debere; ſed nec ea Lectio hic neceſſaria, eò quòd τις produci poteſt regulariter, ob ſequens Aſperum. Idem. V. 316. Οὔτοι τὸ δειλὸν) Τὸ δειλὸν, pro ἡ δειλία, vide quæ Nos ſuprà ad v. 75.

*Ταύτην, ἵν' ἀμφοῖν εἷς ὑπουργήσῃς διπλᾶ. ** al. Ἄλλην.
Κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν,
Δόμους ἀνοίξας, νῦν γὰρ ἐκκεκλείσμεθα.
Ὡς ἀλλὰ ταῦτά γ' ἀπολάχωσ' οἴκων πατρός.
Λυ. Ἔσται τάδ'· οἴγειν κλῇθρα προσπόλοις λέγω.
Κοσμεῖσθ' ἔσω μολόντες· οὐ φθονῶ πέπλων.
Ὅταν δὲ κόσμον περιβάλησθε σώμασιν,
Ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτέρᾳ δώσων χθονί.
Με. Ὦ τέκν', ὁμαρτεῖτ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
Πατρῷον εἰς μέλαθρον· οὗ τῆς οὐσίας
Ἄλλοι κρατοῦσι, τὸ δ' ὄνομ' ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.
Αμ. Ὦ Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁμόγαμόν σ' ἐκτησάμην,
Μάτην δὲ παιδὸς τοῦ νεὼν ἐκλῄζομεν.
Σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ἥσσων, ἢ 'δόκεις εἶναι, φίλος.
Ἀρετῇ σε νικῶ, θνητὸς ὤν, θεὸν μέγαν.
Παῖδας γὰρ οὐ προὔδωκα τοὺς Ἡρακλέους.
Σὺ δ' εἰς μὲν εὐνὰς κρύφιος ἠπίστω μολεῖν,
Τἀλλότρια λέκτρα, δόντος οὐδενός, λαβών·
Σώζειν δὲ τοὺς σοὺς οὐκ ἐπίστασαι φίλους.
Ἀμαθής τις εἶ θεός, ἢ δίκαιος οὐκ ἔφυς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Αἴλινον μὲν ἐπ' εὐτυχεῖ
2 Μολπᾷ Φοῖβος ἰαχεῖ,
3 Τὰν καλλίφθογγον κιθάραν
4 Ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσέῳ.
5 Ἐγὼ δὲ τὸν γᾶς, ἐνέρων τ' ἐς ὄρφναν
6 Μολόντα, παῖδ' εἴτε Διός νιν εἴπω,
7 Εἴτ' Ἀμφιτρύωνος ἶνιν,
8 Ὑμνῆσαι στεφάνωμα μόχθων,
9 Δι' εὐλογίας θέλω.
" 10 Γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων,

Hanc quoque, ut ambobus unam rem gratâ facias dupliciter.
Permitte mihi, ut liberis addam ornatum mortuorum,
Ædibus apertis; nunc enim excluſi ſumus:
Ut ſaltem hæc conſequantur ex ædibus patris.
Ly. Erunt hæc: dico igitur miniſtris, ut aperiant clauſtra;
Ornemini intro profecti: non invideo vobis veſtes.
Ubi verò ornatum corporibus applicaveritis,
Veniam ad vos, merſurus ſub terram inferorum.
Me. O liberi, ſequimini matris miſerum pedem
In domum paternam, in quâ facultates *veſtras*
Alii tenent; nomen verò nobis adhuc reſtat.
Am. O Jupiter, fruſtrà ergò te ejuſdem-tori-ſocium habui;
Fruſtra etiam filii *tui* particeps vocor:
Tu enim es amicus imbecillior quam videbaris eſſe.
Virtute *igitur* te ſupero Deum magnum ego mortalis:
Neque enim prodidi liberos Herculis.
Tu quidem clàm noveras venire in *meum* thalamum,
Occupans alienum lectum, nemine concedente:
At non noviſti ſervare tuos amicos:
Imperitus aliquis es Deus, aut non es juſtus.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Ælinon quidem læto
2 Cantu Phœbus reſonat,
3 Sonoram citharam
4 Pulſans aureo plectro.
5 Ego verò in terræ, & inferorum caliginem
6 Ingreſſum ſive natum Jovis ipſum dixero,
7 Sive Amphitryonis filium,
8 Celebrare, laborum coronam,
9 Laudibus volo.
" 10 Laudes enim generoſorum laborum,

V. 328. Ταύτην, ἵν' ἀμφοῖν &c.) Quùm antehæc Prima Vox deeſſet in omnibus, magno Verſûs & aperto detrimento; *Johan. Miltonus*, μίαν in limine ponit, cujus tamen ultima brevis eſt ante Vocalem; niſi fortè ob *aſteram*; nec ideo rejicio, ſed quòd μίαν præceſſit v. 323. Et jam de *aliâ gratiâ* loquitur Poeta. Quare vel ἄλλην hic legendum, vel cum *Scaligero* ταύτην, quam Lectionem in Textum admitto, ἄλλην inter *Varias* repono. *Joſua Barnes.* V. 329. Κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν) Κόσμον νεκρῶν, ἤγουν κόσμον νεκρικόν, ἐσθῆτα δηλονότι μέλαιναν. *Idem.* V. 331. Ὡς ἀλλὰ ταῦτά γ' ἀπολάχωσ' οἴκων πατρός) Hoc in loco ἀλλὰ præter ſolitum pro *ſaltem*, ſic Ἀλλά γε, ἀλλ' οὖν γε, *at certè, ſaltem*; ſic *Heſych.* Ἀλλά, κἄν, ἢ ὅσον τόδε. Sæpe hâc voce *Euripides* ita utitur; ſicut non ſemel teſtabimur. Ταῦτά γ') Ita verò hîc ſcribo Verſûs causâ; cùm olim ταῦτ' tantùm legebatur; quanquam & aliàs poſſet ſtare vetus Lectio, ſi ο in ἀπολάχωσι produceretur ob λ ſequens, quæ eſt litera ἐκτατική. *Joſ. Barnes.* V. 335. Δώσων χθονί) *Canterus* δύσων, *Scaliger* δύσων. Sed & δώσων ſtabit; nam & *Activè* aliquando uſurpatur & *Mergo*, vel *immergo* ſignificat *Theophraſto*: Nec ut propriè *ſubeo*, ſed & *ſubire-facio*; de quâ Formâ *Hebræis* conformi vide ſupra ad *Ion*, v. 1596. *Joſua Barnes.* V. 340. Μάτην δὲ παιδὸς τοῦ νεὼν ἐκλῄζομεν) Vid. ſupra à v. 149. ubi de κοινεὼν, & *Scaligeri* hujus loci Lectione, quæ hæc eſt, Μάτην δὲ παιδὸς κοινεὼν ἐκλῃζόμην. Et illam ſanè in Textum recepiſſem, ſi *Amphitryon* eſſet κοινεὼν παιδὸς dicendus, nec potiùs Ζηνὸς κοινεὼν, cujus & ſuprà ὁμόγαμος & σύγγαμος dicitur. Quanquam & in hoc ſenſu dicendus videtur *Amphitryon*, *Jovis* filii *Herculis* κοινεὼν, quia habuit Commune cum *Jove* nomen illius Patris. Hæc habui pro hâc Lectione dicenda. Judicet Lector. *Joſua Barnes.* V. 344. Ἠπίστω) Ἐπίσταμαι, ab ἴσημι, *ſcio*: Imperfect. Ἠπιστάμην, ἠπίστασο, *Ionicè* ἠπίστεο, *Atticè* ἠπίστω, in ſecundâ Perſona. V. 348. Ἐπ' εὐτυχεῖ) Cùm in Veteribus omnibus excuſis libris legeretur junctim ἐπευτυχεῖ monſtro vocabuli, pro quo Nonnulli legendum putabant ἀπευτυχεῖ, quaſi id monſtri *infelix* ſignificaret, Nos disjunctim ἐπ' εὐτυχεῖ, ſcribimus in *Græco* Textu & *læto* exponimus, non modò quod ἐπευτυχὲς verbum ſit nullius ſenſûs aut authoritatis, ſed etiam quòd ita legit *Athenæus* l. 14. p. 619. Λίνος δὲ καὶ Αἴλινος οὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπᾷ (ita corrige pro μολπῇ) κατ' Εὐριπίδην. Quam notam nos *Æmylio Porto* acceptam libentèr damus, æquiores in illum, quàm ille in *Henricum Stephanum*. V. 354. Ἶνιν) Ita cum Circumflexo ſcribo, quia penultima producitur Ἶνις ὁ filius & ἡ filia, (ut ab *Euripide* alicubi uſurpatur) ab ἶς, ἰνὸς *Robur*. Vid. ad *Troad.* v. 570. V. 355. Ὑμνῆσαι στεφάνωμα μόχθων) Στεφάνωμα vocat *Herculis* Perfectam Δωδεκαθλίαν, quâ finitâ, velut egregiâ *Coronâ* tectâ, illius Gloria cingebatur. De *Herculis* autem laboribus vide *Virgilii Æn.* l. 8. v. 288. -----*Ut prima Novercæ Monſtra manu, geminoſque premens eliſerit Angues: Ut bello egregias idem disjecerit Urbes Trojamque Oechaliamque; ut duros mille labores Rege ſub Euryſtheo, fatis Junonis iniquæ Pertulerit*, &c. Item *Apollonii* Scholiaſten ad *Argon.* l. 4. Item *Senecæ Herc.* Fur. ad v. 527. Et *Ovidii* Metamorph. l. ix. Fab. 3. *Ergo ego fœdantem peregrino templa cruore Buſirin domui?* &c. Item *Ovidii* Epiſt. Heroidum, in Epiſtolâ *Deianiræ* ad *Herculem*, *Græcè* & *Latinè* memoratos habes apud toties mihi laudatum *Nicolaum Lloydium* in Lexico ſuo Poetico, titulo *Hercules*. Denique *Lilius Gyraldus* Vitam *Herculis* operâ haud ſegni conſcripſit. Sed ut *Virgilius* Georg. l. 3. v. 5. *Quis aut Euryſthea durum, Aut illaudati neſcit Buſiridis aras?* Quis de *Alcidæ* laboribus nec fando audivit? Nos quoque ad *Heraclid.* v. 949. & ad *Ion.* v. 1161. Attigimus, & in hoc ipſo Choro à v. 359. ad finem uſque Chori ab *Euripide* enumerantur. *Joſua Barnes.* V. 357. Γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων τοῖς θανοῦσιν ἄγαλμα) *Defunctis decus addit, Mortis neſcia Virtus*, ita Nos Vertimus, quùm hunc locum *Grotius* in Excerptis omiſerit. Juvat in hanc rem Veterum dicta hic repetere. *Quo mihi rectius eſſe videtur, Ingenii, quàm Virium, opibus, Gloriam quærere; & quoniam Vita ipſa, quâ fruimur, Brevis eſt*,

eſt, Memoriam noſtri, quàm maximè longam efficere. Nam Divitiarum & Formæ Gloria fluxa atque fragilis eſt; Virtus clara æternaque habetur. *Saluſtius*, Bell. *Catalin.* in Principio. *Mihi Scipio quanquam eſt ſubitò ereptus, vivit tamen. Virtutem enim illius Viri ſemper amavi; quæ extincta non eſt, nec mihi ſoli verſatur ante oculos, qui illam ſemper in manibus habui; ſed etiam Poſteris erit clara & inſignis.* *Lælius* apud *Ciceronem* de *Amicitiâ* ſub finem. Φθονεομένα μὲν πρὸς καλὸν ἔχειν Ἀρετάν· Πᾶς ὁ δ' ἀνὴρ οἴσει ἀνθρώπων ὁμιλεῖ, *Bacchylides*. Καὶ ὁ μὲν πόνος παρῆς χρόνον βραχύς· ἡ δὲ ἀπὸ τῶν πόνων ἀμοιβὴ τέλος οὐκ οἶδεν, ἀλλ' οἴκοι τῷ χρόνῳ, ἀλλὰ μακρύνεται. D. *Chryſoſtom.* 1 Tom. λόγῳ μϛ. Edit. *Savil.* Ἄν τι πράξῃς Καλὸν μετὰ Πόνου, ὁ μὲν Πόνος οἴχεται, τὸ δὲ Καλὸν μένει· Ἄν τι ποιήσῃς Αἰσχρὸν μεθ' Ἡδονῆς, τὸ μὲν Ἡδὺ οἴχεται, τὸ δὲ Αἰσχρὸν μένει. *Muſonii* dictum apud *A. Gellium* l. 16. ex quo videtur *Chryſoſtomus* ſuperiùs dictam ſententiam adornâſſe. Quanquam & ante utrumque *Cato* Senior ſimilitèr dixerit, *Siquid Vos per Laborem rectè feceritis: Labor ille à Vobis citò recedet, benefactum à vobis, dum vivitis, non abſcedet: ſed ſiquid per Voluptatem nequitèr factum feceritis; Voluptas citò abibit, nequitèr factum illud apud vos ſemper manebit.* Joſua Barnes.

"Τοῖς θανοῦσιν ἄγαλμα.	"*Sunt* decus mortuis.
Πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος	*Ac* primum quidem nemus *Hercules* Jovis
Ἠρήμωσε λέοντος,	Viduavit leone.
Πυρσῷ δ' ἀμφεκαλύφθη,	Fulvo autem circumtexit ſe,
Ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας,	Flavum *leonis* caput imponens tergo,
Δεινῷ χάσματι θηρός.	Terribili rictu feræ.
Ἀντιστροφὴ α'.	*Antiſtrophe* 1.
Τάν τ' ὀρεινόμον ἀγρίων	Et montivagam agreſtium
Κενταύρων ποτὲ γένναν	Centaurorum genus olim
Ἔστρωσε τόξοις φονίοις,	Vulneravit arcu lethali,
Ἐναίρων πτανοῖς βέλεσιν.	Interficiens volocribus ſagittis.
Ξύνοιδε Πηνειὸς ὁ καλλιδίνας,	Novit hoc Peneus qui pulchros vortices habet,
Μακραί τ' ἄρουραι πεδίων ἄκαρποι,	Et ſpatioſa camporum ſterilia arva,
Καὶ Πηλιάδες Θεράπναι,	Peliacæque Therapnæ, *i.e. Th. ad Pelium montem ſitæ,*
Σύγχορτοί τ' Ὁμόλας ἔναυλοι,	Viciniæque Homolæ ſpeluncæ
Πεύκαισιν ὅθεν χέρας	Pinubus undè manus
Πληροῦντες, χθόνα Θεσσαλῶν	Armantes *prædicti Centauri* terram Theſſalorum
Ἱππείαις ἐδάμαζον.	Equitationibus domabant.
Τάν τε χρυσοκάρανον	Aureóque decoram capite (*i.e. Cornibus auratis*)
Δόρκαν ποικιλόνωτον	Cervam dorſo-maculoſam,
Συλήτειραν ἀγρωστᾶν	Prædatricem ſylveſtrium, & *venatorum vaſtatricem,*
Κτείνας, θηροφόνον θεὰν	Cùm occidiſſet, ferarum interfectricem Deam *Dianam*
Οἰνωᾶτιν ἀγάλλει.	Oenoatidem delectavit, *quæ in Oenoe agri Argivi urbe colitur.*
Στροφὴ β'.	*Strophe* 2.
Τεθρίππων τ' ἐπέβα,	Et aſcendit quadrigas;
Καὶ ψαλίοις ἐδάμασε πώλους	Et frænis domuit equos

V. 359. Πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος) Hinc incipit Catalogus *Herculis* laborum, de quibus vide ſupra ad v. 355. V. 361. Πυρσῷ δ' ἀμφεκαλύφθη, ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας, δεινῷ χάσματι θηρός) *Hercules* ita Corpus ſuum *Leonis* tegmine cooperuit, ut Capite Leonis ſupra illius Caput poſito, Os illius ex hiatu Leonis pateret. *J. Barnes.* V. 364. Τάν τ' ὀρεινόμον ἀγρίων Κενταύρων ποτὲ γένναν) De Centauris *Hylæo*, *Pholóque*, aliiſq; in *Pholoe* ſylvâ ab *Hercule* occiſis, Vide *Virg.* Interpretes ad Æn. l. 8. v. 294. *Tu Nubigenas, invicte, bimembres, Hylæúmq, Pholúmq,* &c. *Apollod.* Biblioth. l. 2. c. v. §. 4. *Item*, quæ Nos ſupra ad v. 182. *J. Barnes.* V. 368. Πηνειὸς) Fluvius *Theſſaliæ*. V. 370. Καὶ Πηλιάδες Θεράπναι) Mallem ego, καὶ Πηλιάδες τ' ἐρίπναι quia quod ad Θεράπναι attinet, ad *Pelium* Montem nullus unquam locus ita eſt dictus, & levi mutatione opus eſt ſi legas τ' ἐρίπναι. Præſertim cum in uno Codice τρίπναι occurrerit. Error autem primò hinc ortus, quòd plus ſemel locum eo nomine dictum *Euripides* memoraverit. De *Therapnis* vide quæ Nos ad *Troad.* v. 211. Ἐρίπναι autem ſonat *Prærupta & confragoſæ rupes*, & eſt Verbum *Poetis* familiare. Niſi pro *Valle* cum *Brodæo* ſumas & ſanè *Heſychius* & *Phavorinus* Θεράπναι, αὐλῶνες, σταθμοί. Καί τε autem quòd ſimul ſumi poſſint, vide quæ Nos ad *Ion* v. 570. *J. Barnes.* V. 371. Σύγχορτος· Ὅμορος, vicinus, ἀπὸ τοῦ χόρτος, *area*, locus ſpatioſus & apertus ut *Homer. Iliad.* λ. v. 773. Αὐλῆς ἐν χόρτῳ. Vid. *Euſtath.* fol. 883. lin. 44 & *Turneb.* Adverſ. l. 21. c. 1. fol. 721. Certè idem nos *Anglicè* dicimus a Court and a Court-yard. Vid. ſupra ad *Androm.* v. 17. *Ibid.* Ὁμόλας) Ὁμόλη vel ὁμόλη, vel ὅμολος, Mons *Theſſaliæ*. *Apollonii* Scholiaſtes, Ὁμόλη, ὄρος Θεσσαλίας. *Pauſanias* in *Bœoticis*, Τραπόμενοι δὲ ἐς Θεσσαλοὺς, καταλαμβάνουσιν Ὁμόλην. *Theocriti* Scholiaſt. Ὅμολος δὲ Θετταλίας ὄρος. *Strabo.* Τὸ μὲν οὖν Ὁμόλιον, καὶ τὸν Ὁμόλην, λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως, ἀποδοτέον αὐτοῖς. Ego apud *Strabonem* ita legendum, puto, τὸν μὲν Ὅμολον, ἢ τὴν Ὁμόλην. *Joh. Brodæus.* V. 375. Τάν τε χρυσοκέρατον Δόρκαν) *Apollodorus* Bibliothec. l. 2. c. v. §. 3. Τρίτον Ἆθλον ἐπέταξεν αὐτῷ, τὴν Κερυνῖτιν ἔλαφον εἰς Μυκήνας ἔμπνουν ἐνεγκεῖν. Ἦν δὲ ἡ ἔλαφος ἐν Οἰνόῃ χρυσόκερως, Ἀρτέμιδος ἱερά. Διὸ καὶ βουλόμενος αὐτὴν Ἡρακλῆς μήτε ἀνελεῖν, μήτε τρῶσαι, συνεδίωξεν ὅλον ἐνιαυτόν· ἐπεὶ δὲ κάμνον τὸ θηρίον τῇ διώξει, συνέφυγεν εἰς ὄρος τὸ λεγόμενον Ἀρτεμίσιον, κἀκεῖθεν ἐπὶ ποταμὸν Λάδωνα. Καὶ ταύτην διαβαίνειν μέλλουσαν, τοξεύσας συνέλαβε, καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων, διὰ τῆς Ἀρκαδίας ἠπείγετο. Μετὰ Ἀπόλλωνος δὲ Ἄρτεμις συντυχοῦσα ἀφῃρεῖτο, καὶ τὸ ἱερὸν ζῶον αὐτῆς κτείναντα κατεμέμφετο, &c. V. 379. Οἰνωᾶτιν) Ita dicta *Diana*, quod in *Oenâ* vel *Oenoâ*, *Argivâ* urbe colebatur. De quo loco *Apollodorum* mentionem feciſſe Notâ præcedenti vidimus. *Stephanus* περὶ πόλεων hæc memorat. Οἰνη, πόλις Ἄργους· Ἑκαταῖος ἱστοριῶν πρώτῳ. τὸ ἐθνικὸν, Οἰναῖος, οἰναία, οἰναῖον. Ὧρος δὲ (Γραμματικός τις) Οἰνόην αὐτήν λέγει, ἧς τὸ ἐθνικὸν Οἰνοάτης, καὶ θηλυκὸν, Οἰνοᾶτις Ἄρτεμις, ἡ ἐν Οἰνόῃ τῆς Ἀργείας ἱδρυμένη ὑπὸ Προίτου. Et *Heſychius*, Οἰνοᾶτιν Ἄρτεμιν, τὴν ἐν Οἴνῃ τῆς Ἀργείας. Hæc ferè ab *Henrico Stephano* primò obſervata, dein ab *Æmylio Porto*. Quare *Salmaſius* & *Palmerius* fruſtrà hic ſunt, dum corrigunt *Heſychium*, ubi nihil errat. Ubique autem ſcribendum Οἰνωᾶτις, ob metri quantitatem, & accentûs pariter rationem. *Brodæus* ad hunc locum de *Oeneo Deianiræ* Patre planè delirat. *Joſua Barnes.* V. 381. Πώλους Διομήδεος) *Diomedes* hic *Martis* & *Cyrenæ* filius, *Biſtonum Thraciæ* populi Rex Inhoſpitalis Equos habuit Hominivoros, quibus *Hercules* Dominum ſuum dedit ultimò devorandum. De quâ re videſis *Apollod.* l. 2. c. 5. §. 8. Hoc *Herculis* Certamen attigit *Euripides* ad *Alceſt.* v. 483. & Deinceps, in quem locum vide quæ Nos. *Joſua Barnes.*

3 Διομή-

3 Διομήδεος, αἳ φονίαισι φάτναις
4 Ἀχάλιν' ἐθόαζον
5 Κάθαιμα σῖτα γένυσι χαρ-
6 μοναῖσιν ἀνδροβρῶσι δυστράπεζοι.
7 Πέραν δ' ἀργυρορρύταν
8 Ἕβρον ἐξεπέρασ' ὄχθον,
9 Μυκηναίῳ πονῶν τυράννῳ,
10 Τάν τε Πηλιάδ' ἀκτὰν
11 Ἀναύρου παρὰ πύλας.
12 Κύκνον δὲ * ξενοδαΐκταν * Vid. not. ad v. 387.
13 Τόξοις ὤλεσεν, Ἀμφαναίας
14 Οἰκήτορ' ἄμικτον.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὑμνῳδούς τε κόρας
2 Ἤλυθεν ἑσπέριον ἐς αὐλὰν,
3 Χρυσέων πετάλων ἄπο μηλοφόρων
4 Χερὶ καρπὸν ἀμέρξων,
5 Δράκοντα πυρσόνωτον,
6 Ὃς ἄπλατον ἀμφελικτὸς ἕλικ' ἐφρούρει,
7 Κτανών. ποντίας θ' ἁλὸς
8 Μυχοὺς εἰσέβαινε, θνατοῖς
9 * Ταλαντίας τιθεὶς ἐρετμοῖς, * al. ταλαντιαίας.
10 Οὐρανοῦ θ' ὑπὸ μέσσαν
11 Ἐλαύνει χέρας ἕδραν,
12 Ἄτλαντος δόμον ἐλθών·
13 Ἀστρωπούς τε κατέσχεν οἴκους
14 Εὐανορίᾳ θεῶν.

Στροφὴ γ'.

1 Τὸν ἱππευτάν τ' Ἀμαζόνων στρατὸν
2 Μαιῶτιν ἀμφὶ πολυπόταμον
3 Ἔβα δι' Εὔξεινον οἶδμα λίμνας.
4 Τίν' οὐκ ἀφ' Ἑλλανίας
5 Ἀγορὰν ἁλίσας φίλων,
6 Κόρας ἀρείας πέπλων
7 Χρυσεόστολον φᾶρος,
8 Ζωστῆρος ὀλεθρίους ἄγρας;
9 Τὰ κλεινὰ δ' Ἑλλὰς ἔλαβε
10 Βαρβάρου κόρας λάφυ-
11 ρα, καὶ σώζετ' ἐν Μυκήναις.

3 Diomedis, qui ad lethalia præſepia
4 Sine-frænis furentes vorabant
5 Cruentos cibos genis, gau-
6 diis viros-vorantibus *indulgentes*, & triſtib. menſis exultantes.
7 Ultra verò argenteis undis fluentem
8 Hebrum trajecit *in* ripam,
9 Mycenæo laborans *&* *ſerviens* tyranno,
10 Et Peliacum littus,
11 Anauri juxta oſtia,
12 Cycnúmque hoſpitum-interfectorem,
13 Arcu *ſagittiſque* perdidit, Amphanææ *regionis*
14 Habitatorem inhoſpitalem.

Antiſtrophe 2.

1 Et *ad* puellas muſicas
2 Venit in aulam Heſperiam, *i.e. in hortos Heſperios*
3 Aureis à foliis, *ramiſque* pomiferum
4 Fructum manu decerpturus;
5 Draconem rubrum-habente-tergum,
6 Qui circum inacceſſum, convolutus anfractum excubabat,
7 Interfecto. Æquoreique maris
8 Sinus ingreſſus eſt, mortalibus
9 Columnas ponens remis.
10 Cœlique ſub mediam
11 Sedem agitat manus,
12 Atlantis domum accedens:
13 Stellatáſque ſuſtinuit domos
14 Fortitudine divinâ.

Strophe 3.

1 Et *ad* exercitum equeſtrem Amazonum
2 Circa Mæotim fluviis-abundantem
3 Ivit per fluctus Euxinos paludis, *i.e. per Euxini maris fretum.*
4 Quem *autem* non ex Græciâ
5 Cœtum amicorum colligens *huic adverſus*
6 Puellam Martiam, *ut* peplorum
7 Aureis filis textum amictum, *&*
8 Balthei perniciosam prædam haberet?
9 Græcia verò accepit inclyta
10 Spolia puellæ barbaræ,
11 Et ſervantur Mycenis.

V. 387. Ἕβρον &c.) Verſus octavus *Antiſtrophæ* ſequentis nequaquà reſpondet huic Verſui, uti debuit; quare ità potiùs legendum puto, Ἕβρον τ' ἐξεπέρασεν ὄχθον. Verſu dehinc quarto ſcribendum ξενοδαΐκταν ſine notâ διαλύσεως, eâdem de causâ, licet à δαΐζω derivetur. Sicut in ἄηθος, ἀΐσσω, & οἰστὸς ſæpe factum vidimus. *Joſ. Barnes.* V. 388. Μυκηναίῳ πονῶν τυράννῳ) *Euryſtheus Mycenarum* Rex erat, ad cujus juſſa laborabat *Hercules*, de quâ re *Apollodor.* l. 2. c. 5. toto Capite. *J. Barnes.* V. 391. Κύκνον δὲ ξενοδαΐκταν) De *Cygno* hoc *Martis* filio ab *Hercule* cæſo, vide *Heſiodi Scutum Herculis*, Ubi res tota copiosè narratur. *Ibid.* Ξενοδαΐκταν) *Duportus* legit ξενοδαίταν malè, non enim *Cygnus* ille *Hoſpites-vorabat*, quod vult ξενοδαίτης; ſed *cædebat* tantùm, hoc eſt ξένους ἐδαΐζεν; unde ξενοδαΐκτης, hoc in loco ſine Διαλύσεως notâ; de quâ re vide ſupra ad v. 387. *Joſ. Barnes.* V. 392. Ἀμφαναίας) *Stephanus* περὶ πόλεων. Ἀμφαναὶ, πόλις Δωρικὴ· Ἑκαταῖος ἐν πρώτῃ Γενεαλογιῶν. Θεόπομπος Ἀμφαναίαν αὐτὴν καλεῖ, ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν. Ἔστι καὶ Χωρίον Θετταλίας. ὡσαύτως τὸ Ἐθνικὸν, Ἀμφαναῖος, καὶ Ἀμφαναιεύς. *Idem.* V. 393. Ἄμικτον) Ἀνομίλητον, ἄξενον, ἀπηνῆ. V. 394. Ὑμνῳδούς τε Κόρας) *Heſperidas* Virgines notat, quæ juxta *Draconem* Aurea Mala ſervantem cantabant, & poſt ejus cædem plorabant. De quibus *Heſiodi* Schol. ad *Theogn.* v. 275. Ἐσχατιῇ πρὸς νυκτὸς, ἵν' Ἑσπερίδες λιγύφωνοι. Vide *Apollodor.* l. 2. c. 5. §. xi. Ubi illarum Nomina *Ægle*, *Erythia*, *Veſta* & *Arethuſa*. Item *Apollonii* Argon. l. 4. Ἀμφὶ δὲ Νύμφαι Ἑσπερίδες ποίπνυον ἐφίμερον ἀείδουσαι. *Euripid.* Scholiaſt. Αἱ Ἑσπερίδες θρηνοῦσι τὸν Δράκοντα τὸν μηλοφύλακα, τὸν παρὰ ὑφ' Ἡρακλέους φονευθέντα. Διὰ τοῦτο γὰρ ἀοιδοὺς αὐτὰς λέγει, διὰ τὸ ἐπὶ θρήνοις εἶναι. *Joſua Barnes.* V. 399. Ἀμφελικτὸς) Ita cum *Scaligero* lego, pro ἀμφ' ἑλικτὸν, quod priùs obtinebat. V. 402. Ταλαντίας) *Æmilius Portus* ταινίας, i. e. *Faſcias*, & pro κίονας, *Columnas* ſumi oportere, multis nititur probare; ſed illam Lectionem, utut ſana alitèr ſit, *Verſus* non admittet. Quid ſi per ταλαντίας intelligamus στήλας, Columnas *Herculis*, ſic dictas novâ & Poeticâ audacia, vel ob Materiæ duritiem, vel quod ταλαντοβαρὴς *Hercules* eas erexerit? An ταλαντιαίας legendum, i. e. *Ponderoſas*, ſubaudiendo στήλας? Certè ταλαντιαῖος æquè extat, ac ταλαντιαῖος. Et certè quævis Ingentis & Gravis ponderis dicuntur ταλαντιαῖα, non ea ſolùm quæ Talenti unius pondus æquant; ut Lexicographi teſtantur ex *Polluce* l. 9. Et magis etiam hæc Vox Verſui eſt accommoda. *J. Barnes.* V. 406. Ἀστρωπούς τε κατέσχεν οἴκους) Quomodo *Hercules* aliquando cœlum ſuſtinuerit pro *Atlante*, vide *Apollodor.* l. 2. c. 5. § xi. Θεῶν autem non ad Εὐανορίᾳ, ſed ad οἴκους referri debet. V. 408. Ἀμαζόνων στρατὸν) De hâc re, nempe *Herculis* cum *Amazonibus* pugna, de *Hippolytæ* Balteo &c. *Idem* Apollodorus *ibidem* §. ix. V. 414. Φᾶρος) Communiter prior hujus Vocis ſyllaba producitur, & Circumflexum habet: hîc acuitur & corripitur; Ita *Sophocl.* Trachin. v. 926. Τοῖς Ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσαν φάρη. Vide *Schol.* ad Phœniſſ. v. 1088. Et quæ Nos ad *Supplic.* v. 286. *Joſua Barnes.*

T 2 Τάν

12 Τάν τε μυριόκρανον	12 Et innumera-capita-habentem
13 Πολύφονον κύνα Λέρνας	13 Canem Lernæ, qui multos interfecit,
14 Ὕδραν ἐξεπύρωσε,	14 Hydram igni delevit,
15 Βέλεσί τ' ἀμφέβαλε,	15 Et telis circumdedit, *ac undique percussit*,
16 Τὸν τρισώματον οἷσιν	16 Tricorporem quibus
17 Ἔκτα * βοτῆρ' Ἐρυθείας.	17 Occidit *Geryonem*, pastorem Erythææ.
Ἀντιστροφὴ γ'.	*Antistrophe* 3.
1 Δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ	1 Cursuum etiam aliorum certamina fœlicia
2 Διῆλθε· τὸν πολυδάκρυτον	2 Confecit. Lacrymosum *autem*
3 Ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν, πόνων τελευτάν,	3 Ad Plutonem navigavit, laborum finem,
4 Ἵν' ἐκπεραίνῃ τάλας	4 Ut miser finiret
5 Βίοτον, οὐδ' ἔβα πάλιν·	5 Vitam, nec *enim inde* rediit:
6 Στέγαι δ' ἔρημοι φίλων.	6 Domus autem fine amicis *eſt*.
7 Τὰν δ' ἀνόστιμον τέκνων	7 Hunc verò ſine-reditu liberorũ
8 Χάρωνος ἐπιμένει πλάτα	8 Charontis expectat cymba
9 Βίου κέλευθον ἄθεον,	9 Curſum vitæ a-Deo-non-obſervatum
10 Ἄδικον. εἰς δὲ σὰς χέρας	10 Injuſtum. In tuas verò manus
11 Βλέπει σώματα τοῦ παρόντος.	11 Reſpicit corpus præſentis.
12 Εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἥβων,	12 Quòd ſi ego pubeſcerem viribus,
13 Δόρυ τ' ἔπαλλον ἐν αἰχμᾷ,	13 Et haſtam in pugnâ vibrare poſſem,
14 Καδμείων τε σύνηβοι,	14 Et Thebanorum coævi *me juvarent*,
15 Τέκεσιν ἂν προὔστην	15 Adeſſem liberis
16 Ἀλκᾷ· νῦν δ' ἀπολείπομαι	16 Robore *meo*. Nunc autem deſeror à
17 Τᾶς εὐδαίμονος ἥβας.	17 Felici juventute.
Ἀνάπαιστοι.	
Ἀλλ' ἐσορῶ γὰρ τούσδε φθιμένων	Sed enim video hos mortuorum
Ἐσθήματ' ἔχοντας,	Veſtitum habere,
Τοὺς τοῦ μεγάλου δή ποτε παῖδας	Filios magni quondam
Τοπρὶν Ἡρακλέους, ἄλοχόν τε φίλην,	Antea Herculis, & charam uxorem
Ὑπὸ σειραίοις ποσὶν ἕλκουσαν	Trahentem juxta adjunctos pedes
Τέκνα, καὶ γεραιὸν πατέρ' Ἡρακλέους.	Liberos & ſenẽ patrem Herculis.
Δύστηνος ἐγώ,	Me miſerum,
Δακρύων ὡς οὐ δύναμαι κατέχειν	Quia non poſſum continere lacrymarum
Γραίας ὄσσων ἔτι πηγάς.	Amplius ſeniles oculorum fontes.

* an Βοτῆρ' ob Verſum.

V. 420. Κύνα Λέρνας Ὕδραν) Hydræ Deſcriptionem & Occiſionem ab *Hercule* factam fusè memorat *Apollodorus* Bibliothec. l. 2. c. 5. §. 2. Εἶχε δὲ ἡ Ὕδρα ὑπερμέγεθες σῶμα, κεφαλὰς ἔχον ἐννέα &c. Κύνα autem vocat hic Poeta, ob importunam ferociam, ut *Antipater* Arpes vocat κύνας, quæ Infantem acuter, ad mortem uſque propagarent, Τὸ βρέφος Ἑρμώνακτι διεχρήσαντο, Μελίσσαι, φεῦ κύνες. Sic *Polymeſtor Hecubam* & ancillas ejus *Canes* vocat, *Hecub.* v. 1173. Διώκω τὰς μιαιφόνους κύνας. Ita *Apollonius* de Harpyiis loquens, Θέλγε δ' ἐπὶ κῆρας θυμοβόρους, Ἀΐδαο θοὰς κύνας. *Homerus* denique de *Ulyſſis* Procis, *Odyſſ.* χ'. v. 35. Ὦ κύνες, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι. Ex *Johannis Bodæi* notis. Præter hæc notandum eſt etiam *Hydram* quodammodo ex [illegible] tantùm ortum habuiſſe; *Orthus* enim Canis *Geryonis*, & *Cerberus* Plutonis Canis, erant *Hydræ* fratres ex *Echidna* & *Typhone*, ut *Heſiod.* Theogon. v. 309. ad v. 313. *J. Barnes.* V. 421. Τὸν τρισώματον) Quibus quidem Sagittis *Geryonem Erythææ* Paſtorem tria habentem Corpora confodit. *Bodæus.* De hoc ita *Heſi.* Theogon. v. 287. Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τρικέφαλον Γηρυονῆα, Μιχθεὶς Καλλιρόῃ κούρῃ κλυτοῦ Ὠκεανοῖο· Τὸν μὲν ἄρ' ἐξενάριξε βίη Ἡρακληείη Βουσὶ παρ' εἰλιπόδεσσι περιρρύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ, Ἤματι τῷ ὅτε περ βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους Τίρυνθ' εἰς ἱερήν, διαβὰς πόρον Ὠκεανοῖο, Ὄρθον τε κτείνας καὶ βουκόλον Εὐρυτίωνα. In quem locum vide Scholiaſtas, item *Apollodori* Bibliothec. l. 2. c. 5. §. 10. De *Erythæâ* hac inſulâ, quæ & *Gades*, vid. *Plinii* l. 4. c. 22. *J. Barnes.* V. 427. Ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν) Deſcenſum *Herculis* ad Inferos ad *Cerberum* extrahendum deſcribit *Apollodorus* ibidem §. 12. *Idem.* V. 433. Ἄθεον) ὑπὸ θεῶν ὑπερορώμενον. V. 436. Ἥβων) Pro ἥβασκον, Imperf. Temporis. V. 446. Σειραίοις) Non eſt putandum, *Megaram* catenis vinctam; ſed ponitur pro παρασείροις. Et eſt *Metaphora* ab Equis jugo ſimul ad latera junctis. Vid. ad *Oreſt.* v. 1017. & *Iphig. Aul.* v. 223. *J. Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

Megara *cum* Amphitryone & *Herculis liberis jam funebri cultu expedita in Scenam progreditur, nihil præter Mortem expectans, ſuique & ſuorum caſum luget; & abſentis* Herculis *opem implorat.* Amphitryon *vocem intendit.* Chorum *autem Senum* Thebanorum *ſuo exemplo monet, ut præciſâ omni vitæ longioris ſpe, id ævi, quod datur, ſuaviter & lætè tranſigant, cum videant res humanas tam lubrico in loco poſitas.* Hercules *præter ſpem ab Inferis reverſus, miratur ſuos omnes pullatos ſoli luctui vacare; & ex* Megarâ *reſciſcit rem omnem, viz. injurias & vim* Lyci, Thebanique *populi ingratitudinem & perfidiam. Unde graviter commotus Vindictam parat. Hujus Impetum & Ferociam moderatur cautus Pater, monens eum ne temerè ſe in periculum præcipitet, ſed caute ac tutò agat. Cum conſilio parens* Hercules *intrò ſe recipit, occaſionem* Lyci *intermendi præſtolans.* Chorus *ſenectæ incommoda vituperat.* Juventutis *excellentiam laudat. Deos præterea incuſat, quod nullum inter Bonos & Malos diſcrimen poſuerint, ſed utriſque breve vivendi ſpatium conceſſerint. Dein* Herculis *Victoriam & Optatos Reditus ſe Hymnis proſecuturum dicit.*

ΜΕΓΑΡΑ,

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ΜΕΓΑΡΑ, ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Με. Εἶεν· τίς ἱερεὺς, τίς σφαγεὺς τῶν δυσπότμων,
Ἢ τῆς ταλαίνης τῆς ἐμῆς ψυχῆς φονεὺς;
Ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς ᾅδου τάδε;
Ὦ τέκν', ἀγόμεσθα ζεῦγος οὐ καλὸν νεκρῶν,
Ὁμοῦ γέροντες, καὶ νέοι, καὶ μητέρες.
Ὦ μοῖρα δυστάλαιν' ἐμοῦ τε, καὶ τέκνων
Τῶνδ', * οὓς πανύστατ' ὄμμασιν προσδέρκομαι.
Ἔτεκον μὲν ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην
Ὕβρισμα, κἀπίχαρμα, καὶ διαφθοράν.
Φεῦ· Ἦ πολύ με δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες,
Ἣν πατρὸς ὑμῶν ἐκ λόγων ποτ' ἤλπισα.
Σοὶ μὲν γὰρ Ἄργος ἔνεμ' ὁ κατθανὼν πατήρ·
Εὐρυσθέως δ' ἔμελλες οἰκήσειν δόμους,
Τῆς καλλικάρπου κράτος ἔχων Πελασγίας·
Στολήν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σῷ κάρᾳ
Λέοντος, ᾗπερ αὐτὸς ἐξωπλίζετο.
Σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τῶν φιλαρμάτων ἄναξ,
Ἔγκληρα πεδία τἀμὰ γῆς κεκτημένος·
Ὡς * ἐξέπειθε τὸν κατασπείραντά σε.
Εἰς δεξιάν τε σὴν, ἀλεξητήριον
Ξύλον καθίει, Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν.
Σοὶ δ', ἣν ἔπερσε τοῖς ἑκηβόλοις ποτὲ
Τόξοισι, δώσειν Οἰχαλίαν ὑπέσχετο.
Τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς τριπτύχοις τυραννίσι
Πατὴρ ἐπύργου, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρείᾳ.
Ἐγὼ δὲ νύμφας ἠκροθινιαζόμην,
Κήδη συνάψουσ', ἔκ τ' Ἀθηναίων χθονὸς,
Σπάρτης τε, Θηβῶν θ', ὡς ἀνημμένοι κάλως
Πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' εὐδαίμονα.
Καὶ ταῦτα φροῦδα· μεταβαλοῦσα δ' ἡ τύχη,
Νύμφας μὲν ἡμῖν Κῆρας ἀντέδωκ' ἔχειν,

* Vid. ad Heraclid. v. 604.

* Scal. ἐξέπειθεν.

Me. AGE; quis ſacerdos, quis mactator miſerorum,
Aut miſeræ meæ animæ occiſor;
Ut ducat paratas haſce victimas ad inferos?
O liberi, ducimur nos pulchra copula mortuorum,
Unà ſenes, & juvenes, & matres.
O fatum miſerum meum, & liberorum
Horum, quos poſtremùm oculis aſpicio.
Peperi quidem vos, hoſtibus verò educavi
Contum. & ludib. & exitiū, i. e. eorū contum. ludibr. cædiq; deſtinatos.
Heu! admodum ſanè ſpes meam opinionem deluſit,
Quam ex patris veſtri verbis olim ſperavi.
Tibi enim ô Primog. *Therimache*, pater defunctus Argos tribuebat:
Eras autem habitaturus in ædibus Euryſthei,
Imperium habens fertilis Pelaſgiæ:
Spoliúmque feræ circumjiciebat tuo capiti,
Leonis *ſcilicet*, quo ipſe *pater* armabatur.
Tu verò, ô *Creontiade*, rex eras futurus Theb. quæ currus amant,
Poſſidens meos agri campos hæreditarios;
Ut *ſpes* perſuaſerat tuo patri.
In dextram verò tuam *hoſtilis vis* propulſatoriam
Clavam tradebat, fallax donum Dædali.
Tibi autem, ô *Deicoon*, eā, quā olim vaſtavit longe jaculantibus
Telis, Oechaliam daturum ſe promiſit.
Tres verò vos exiſtentes triplici regno
Pater muniebat, valdè elatus magnitudine animi.
Ego verò deligebam eximias ſponſas,
Affinitates contractura, & ex Athenienſium agro,
Et Spartâ, & Thebis: ut religantes *veſtrarum navium* rudentes,
Retinaculis vitam *firmatam* haberetis beatam.
Hæc tamen *ſunt* evanida: Fortuna verò mutata
Sponſas quidem nobis Parcas pro *virginibus* dedit habendas,

V. 451. Δυσπότμων) Media ſyllaba eſt Communis. De quâ re Nos plus ſatis ad *Phœniſſ.* v. 19. V. 452. Ἢ τῆς ταλαίνης τῆς ἐμῆς ψυχῆς φονεὺς) More *Hebræorum* ἡ ψυχὴ pro *ſeipſo* ponitur; ita *Theocrit.* Idyll. 16. v. 24. Ἀλλὰ τὸ μὲν ψυχᾷ· τὸ δὲ καί τινι δοῦναι ἀοιδῶν. Vid. de hâc re *Sebaſtian. Pfochen.* Diatrib. de *Græca* Linguæ N. T. Puritate, c. 34. §. 4. p. 11. *J. Barnes.* V. 453. Ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ') Ἡμᾶς δηλονότι, καὶ τὰ τέκνα. V. 457. Πανύστατ') πανύστατα. *Sophocles* Ajax. v. 869. Καὶ τὸν διφρευτὴν ἥλιον προσεννέπω Πανύστατον δὴ, κοὔποτ' αὖθις ὕστερον. *Schol.* Πανύστατον) ἀντὶ τοῦ ὕστατον· Τῶν Ποιητῶν ἐστι, τὸ προστιθέναι τοῖς ὑπερθετικοῖς ἑτέρας προθέσεις· οἷον ὕστατον, πανύστατον· ἄριστον, πανάριστον. *Joh. Brodæus* notavit. V. 460. Φεῦ) Hæc vocula extra Verſum ponenda. De quâ re Nos ad *Ion.* v. 1312. V. 461. Ἣν) ad δόξης refertur. V. 469. Ὡς ἐξέπειθε) ὡς ἡ ἐλπὶς, ἡ δόξα ἐξέπειθε σὸν πατέρα. V. 471. Ξύλον καθίει, Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν) Clavam hic vocat Poeta, *Dædali* donum, & in hâc parte *Apollodorò* contrà ſtatuit; qui cum reliqua *Herculis* arma memorat, & unde eſſet iis donatus, addit, ῥόπαλον μὲν γὰρ αὐτὸς ἔτεμεν ἐκ Νεμέας. Biblioth. l. 2. c. 4. §. xi. Forſan in Capite ferro muniebatur à *Dædalo. J. Barnes.* V. 473. Οἰχαλίαν) Ut *Hercules Eurytum* Regem *Oechaliæ* vicerit, illamque Urbem debellaverit, *Iole* captâ, vide *Sophocl.* in Trachiniis *Act.* 2. Item *Apollod.* Biblioth. l. 2. c. 6. §. 1. & c. 7. §. 7. *Strabo* l. 10. Ἔστι δὲ καὶ ἡ Οἰχαλία κώμη τῆς Ἐρετριακῆς, λείψανον τῆς ἀναιρεθείσης πόλεως ὑπὸ Ἡρακλέους· ὁμώνυμος τῇ Τραχινίᾳ, καὶ τῇ περὶ Τρίκκην, καὶ τῇ Ἀρκαδικῇ, ἣν Ἀνδανίαν οἱ ὕστερον ἐκάλεσαν, καὶ τῇ ἐν Αἰτωλίᾳ, περὶ τοὺς Εὐρυτᾶνας. Quænam porro fuerit ab *Hercule* diruta, non ſatis conſtat. At idem *Strabo Theſſalicam* urbem putat, l. 8. fol. 339. Quin *Homerus* putatur ſcripſiſſe Poema Οἰχαλίας Ἅλωσιν dictum, quod *Creophylo Samio* dono dedit; de quâ re idem *Strabo* l. 14. Item *Callimachus*, Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμὶ, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ὅμηρον Δεξαμένου· κλαίω δ' Εὔρυτον ὅσσ' ἔπαθεν, Καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν. Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι Γράμμα· Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα. *J. Barnes.* V. 474. Τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς) Quod tres tantùm filios ex *Hercule* ſuſcepit *Megara*, probamus infrà ad v. 994. Ὑμᾶς autem, quod priùs deerat, *Senſu*, *Cantero*, *Scaligeroque* ſuadentibus addere non dubitavi. *J. Barnes.* V. 475. Ἐπύργου) Pro ἐπύργοι, Temporis Imperfecti, à πυργόω. V. 476. Ἠκροθινιαζόμην) Τὰς πρώτας καὶ ἀρίστας ἐξελεξάμην, οἷα δήποτε τὰ τῶν θεῶν ἀκροθίνια, μεταφορικῶς· Τοῖς γὰρ θεοῖς οὐδὲν κολοβὸν οὐδ' ἀτελὲς ἔξεστι διδόναι· καὶ οὕτω κατὰ τὸν Φυσικὸν νόμον, ἄξιον γὰρ αὐτοῖς τὰ ἄριστα προσφέρειν, ἐξ ὧν τὰ πάντα ἔχομεν, καὶ πάντα ἐλπίζομεν. Γέγραπται δὲ καὶ ἐν τῷ Νόμῳ τοῦ Μωϋσέως. Καὶ Μαλαχίας κεφαλῇ πρώτῃ, κόμματι ὀγδόῳ, Διότι ἐὰν προσαγάγητε τυφλὸν εἰς θυσίας, οὐ κακόν; καὶ ἐὰν προσαγάγητε χωλὸν, ἢ ἄρρωστον, οὐ κακόν; Προσάγαγε δὴ αὐτὸ τῷ Ἡγεμόνι σου, εἰ προσδέξεταί σε, εἰ λήψεται πρόσωπόν σου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. *J. Barnes.* V. 477. Ἀθηναίων χθονὸς, Σπάρτης τε, Θηβῶν θ') Hæ tres, quas enumerat Poeta, Civitates, fuerunt ejus ſeculo totius *Græciæ* nobiliſſimæ. Et ſicut *Athenas*, urbem Patriam, ſuo more primo loco ponat Poeta piiſſimus, ita *Spartam* licet *Athenis* tunc temporis infenſam ſecundo loco memorat, æquus homo, qui & *Hoſtem* ſuâ laude nequaquam privandum præcipit. *Idem.* V. 478. Ἀνημμένοι κάλως Πρυμνησίοισι) Tranſlatio à Navi funibus alligatâ, quæ jam nihil Maris tempeſtatem metuit. Ita in *Medeæ*: v. 768. Οὗτος γὰρ ἀνὴρ, ᾗ μάλιστ' ἐκάμνομεν, Λιμὴν πέφανται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, Ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων. *Apollonius* Argon. l. 4. Πρυμναῖα νεὼς ἄπο πείσματ' ἔκοψεν. *Johannes Brodæus.*

Ἐμοὶ δὲ δάκρυα, λουτρά· δύστηνος φρενῶν.
Πατὴρ δὲ πατρὸς ἑστιᾷ γάμους ὅδε,
Ἅδην νομίζων πενθερόν, κῆδος πικρόν.
Ὤι μοι· τίν' ὑμῶν πρῶτον, ἢ τίν' ὕστατον
Πρὸς στέρνα θῶμαι; τῷ προσαρμόσω στόμα;
Τίνος λάβωμαι; πῶς ἄν, ὡς ξουθόπτερος
Μέλισσα, συνενέγκαιμ' ἂν ἐκ πάντων γόους;
Εἰς ἓν δ' ἐνεγκοῦσ', ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ;
Ὦ φίλτατ', εἴ τις φθόγγον εἰσακούσεται
Θνητῶν παρ' ᾅδῃ, σοὶ τάδ', Ἡρακλῆς, λέγω,
Θνήσκει πατὴρ σός, καὶ τέκν'· ὄλλυμαι δ' ἐγώ,
Ἡ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκληζόμην βροτοῖς.
Ἄρηξον, ἐλθέ, καὶ σκιὰ φάνηθί μοι·
Ἅλις γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸς ἂν γένοιο σύ·
Κακοὶ γὰρ εἰς σέ γ', οἳ τέκνα κτείνουσι σά.
Αμ. Σὺ μὲν τὰ νέρθεν εὐτρεπῆ ποιοῦ, γύναι.
Ἐγὼ δέ σ', ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς οὐρανὸν δικών,
Αὐδῶ, τέκνοισιν εἴ τι τοῖσδ' ὠφελεῖν
Μέλλεις, ἀμύνειν, ὡς τάχ' οὐδὲν ἀρκέσεις·
Καί τοι κέκλησαι πολλάκις· μάτην πονῶ·
Θανεῖν γάρ, ὡς ἔοικ', ἀναγκαίως ἔχει.
Ἀλλ', ὦ γέροντες, " μικρὰ μὲν τὰ τοῦ βίου·
" Τοῦτον δ' ὅπως ἥδιστα διαπεράσετε,
" Ἐξ ἡμέρας εἰς νύκτα μὴ λυπούμενοι.
" Ὡς ἐλπίδας μὲν ὁ χρόνος οὐκ ἐπίσταται
" Σώζειν. τὸ δ' αὑτοῦ σπουδάσας, διέπτατο.
" Ὁρᾶτέ μ', ὅσπερ ἦν περίβλεπτος βροτοῖς,
" Ὀνομαστὰ πράσσων, καί μ' * ἀφείλεθ' ἡ τύχη, * Scal. ἀφείλαθ'.
" Ὥσπερ πτερὸν πρὸς αἰθέρ' ἡμέρᾳ μιᾷ.
" Ὁ δ' ὄλβος ὁ μέγας, ἥ τε δόξ', οὐκ οἶδ' ὅτῳ
" Βέβαιός ἐστι· χαίρετ'· ἄνδρα γὰρ φίλον
" Πανύστατον νῦν, ἥλικες, δεδόρκατε.
Με. Ἔα. Ὦ πρέσβυ, λεύσσω τἀμὰ φίλτατ'; ἢ τί φῶ;
Αμ. Οὐκ οἶδα, θύγατερ· ἀφασία δὲ κἄμ' ἔχει.
Με. Ὅδ' ἐστίν, ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκούομεν,
Εἰ μή γ' ὄνειρον ἐν φάει τι λεύσσομεν.
Τί φημί; ποῖ' ὄνειρα κηραίνουσ' ὁρῶ;
Οὐκ ἔσθ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σοῦ παιδός, γέρον.
Δεῦρ', ὦ τέκν', ἐκκρήμνασθε πατρῴων πέπλων.
Ἴτ', ἐγκονεῖτε, μὴ μεθῆτ', ἐπεὶ Διός
Σωτῆρος ὑμῖν οὐδέν ἐσθ' ὅδ' ὕστερος.
Ηρ. Ὦ χαῖρε μέλαθρον, πρόπυλά θ' ἑστίας ἐμῆς,

Mihi verò lacrymas, lavacrum: ô me miſeram.
Avus autem hic præbet convivium nuptiale,
Plutonem ſocerum indicans, & affinem patris.
Heu me, quemnam veſtrum primum, aut quem ultimum
Ad pectus admovebo? cui adhibebo os?
Quem complectar? quomodo, ut varias-alas-habens
Apis, ex omnibus decerpam luctus?
Et in unum conferens, uberes lacrymas edam?
O chariſſime, ſi quis modò vocem exaudit
Mortuorum apud Plutonem, tibi hæc, Hercules, dico:
Moritur pater tuus, & liberi: pereo & ego,
Quæ antea fœlix ab hominibus propter te vocabar.
Opem feras, veni, & vel umbra mihi appareas:
Satis enim ſupérque eris nobis ubi veneris.
Improbi enim & *timidi ſunt* in te, qui tuos liberos occidunt.
Am. Tu quidem, mulier, ea peragas, quæ ad inferos pertinent.
Ego vero te, ô Jupiter, manus ad cœlum tendens
Compello, ut liberis, ſi quid eos juvare
Velis, opem feras, quia brevi nihil *ipſis* proderis:
Quanquam ſæpè vocatus es: fruſtrà laboro;
Mori enim *nos*, ut apparet, neceſſe eſt.
Verum, ô ſenes, " parva certè *ſunt* hujus vitæ *commoda*.
" Hanc igitur ut jucundiſſimè tranſigatis, *operam date*,
" A die ad noctem non dolentes, *at voluptatibus indulgentes*.
" Quia tempus non novit ſpes *firmas*
" Servare: ſuum enim *negotium* curans, avolat.
" Videte me, qui ſuſpiciendus eram hominibus,
" Præclarè vivens: & *tamen* fortuna *hæc omnia* mihi eripuit,
" Ut pennam *levem abripiens* in aerem, uno die.
" Opulentia verò magna, & gloria, haud ſcio cuinam
" Stabilis ſit. Valete; virum enim amicum
" Poſtremū nūc, ô vos æquales, vidiſtis. * *Herc.* ſcenā ingreditur.
Me. Ehem. O Senex, videone mea chariſſima? aut quid dicam?
Am. Neſcio filia: ſtupor enim me quoque tenet.
Me. Hic eſt, quem audiebamus infra terram *eſſe*,
Niſi in luce ſomnium aliquod videmus.
Quid loquor? quale ſomnium video conſternata?
Non eſt alius ille, quàm tuus filius, ô ſenex.
Huc, ô liberi, *venite*, pendete ex paternis veſtibus.
Ite, feſtinate, nè dimittatis, quoniam Jove
Servatore nihil hic vobis eſt inferior.
Her. Salve, ô domus, tuque veſtibulum domûs meæ;

V. 482. Ἐμοὶ δὲ δάκρυα, λουτρά·) Eleganter ad Nuptias hanc mutationem transfert: *Parcæ* tres, pro trium filiorum *Sponſis*, jam adeſſe ait Miſera mater; ſibi ipſi pro *Balneis*, quibus utebantur Matres ante Nuptias, *Lacrymas* profundi; Avum *Amphitryonem* Avorum more Nuptiale Epulum exhibere, Moriendo nempe; *Socerum* enim nullum eſſe, præter *Plutonem*. *Joſ. Barnes.* V. 484. Κῆδος πατρὸς) ex affinitate *Herculis*, qui nunc apud *Plutonem* detinetur. *J. Brodæus.* V. 497. Εὐτρεπῆ ποιοῦ) εὐτρέπιζε. V. 498. Δικών) βάλλων, τείνων. Quæ de verbo δίκω notanda ſunt, diximus ad *Bacch.* v. 600. & *Phœniſſ.* v. 643. Videtur autem ferè uſurpari in Aoriſto ſecundo, quare hoc in loco βαρυτονεῖται in ultimâ. V. 499. Τοῖσδ') pro τοῖσιδε, Communiter dicitur τοῖσδεσι, Poeticè δὲ tranſpoſito; ideoque Circumflexus eſt in primâ; quia δὲ aſcititium ratione Accentûs non conſideratur, vel etiam transfert, ſic ὥντινων, οἵστισιν, quia dicimus ὧν τινων, οἷς τισιν· in τοῖσιδε autem, quod regulare eſt, aperta eſt Accentuum ratio. Vid. de hac re ad *Helen.* v. 451. *Scaligero* itaque non opus erat, ut ad Marginem ſuum notaret, τοῖσδεσ'. *Joſua Barnes.* V. 502. Ἀναγκαίως ἔχει) *Iſocrates*, ἀναγκαίως ἔχει παρ' ὑμῶν τῶν δικαίων τυγχάνειν πειρᾶσθαι. Dicunt *Latinè* neceſſum habeo; neſcio an id *Græcis* in uſu ſit. Certè ego audactèr dicerem ἀναγκαίως ἔχω τοῦτο ποιεῖν, ut ἀναγκαίως ἔχει τοῦτο μαθεῖν. *Cicero* ἔχει ἀναγκαίως vertit *ſic jubet neceſſitas*. Vid. infrà v. 859. *Idem.* V. 503. Ἀλλ', ὦ γέροντες, &c.) Hunc locum totum vertit *H. Grotius* in Excerptis, elegantèr ſanè; at nimis prolixum eſt, huic ut adſcribam chartulæ. *Idem.* V. 504. Τοῦτον δ' ὅπως ἥδιστα διαπεράσετε) Ὁρᾶτε, ὅπως ἥδιστα διαπεράσητε, ἢ διαπεράσατε, ὅπως, ἀντὶ τοῦ, ὡς ἥδιστα. V. 513. Πανύστατον) De hâc voce, vide ſupra ad v. 457. V. 520. Ἐκκρήμνασθε) Sequor, inquit *H. Stephanus*, Vet. in quibus legitur ἐκκρέμασθε, quum uſûs Verbi ἐκκρήμνασθε nullum exemplum reperiam. *Ita ille.* Et tamen κρημνάω *Galenus* utitur pro κρεμάω, & pro κρημνάω extat Vox κρήμνημι. Et κρήμναμαι pro κρέμαμαι & κρέμομαι *Ariſtophanis* Scholiaſtes dici tradit. Quare Nos paulò mutata voce pro ἐκκρήμνασθε, quod hactenùs obtinuit, ἐκκρέμασθε aliquando ſcribere voluimus: Sed & *Euſtathius* κρήμναμαι deducit à κρεμῶ, undè *Proverbialis* locutio, κρήμνη σεαυτήν, *ſuſpende teipſam*, τρέχε, (ut idem inquit) δηλαδὴ τοῦ ε εἰς η, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν. Quod & *Phavorinus* teſtatur. Et *Ariſtophanes*, Κρημνάμεναι νεφέλαι dixit in Nubibus fol. 82. *Scholiaſt.* Κρημνάμεναι) κρεμάμεναι ἐκ τοῦ ἀέρος· οἷον ἐπικρεμάμεναι ἀλλήλαις καὶ ἐπαιωρούμεναι. *Idem Phavorinus* totidem verbis in κρημνάμεναι νεφέλαι. Quare maneat omninò *Atticum* Verbum ἐκκρήμνασθε Et *H. Steph.* cum ſuis *Veteribus* pro hâc ſaltem vice valeat. Eadem Vox occurrit *Ion.* v. 1613. Ἡλίου κατεκρημνάμεσθα &c. *J. Barnes.*

Ὡς

Ὡς ἀσμένως σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών.
Ἔα· τί χρῆμα; τέκν' ὁρῶ πρὸ δωμάτων
Στολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεστεμμένα,
Ὄχλῳ τ' ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
Πατέρα τε δακρύοντα συμφορᾶς τινος.
Φέρ', ἐκπύθωμαι τῶνδε πλησίον σταθείς·
Γύναι, τί καινὸν ἦλθε δώμασι χρέος;
Με. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολὼν πατρὶ,
Ἥκεις, ἐσώθης εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις.
Ηρ. Τί φής; τίν' εἰς ταραγμὸν ἥκομεν, πάτερ;
Με. Διολλύμεσθα· σὺ δὲ, γέρον, σύγγνωθί μοι,
Εἰ πρόσθεν ἥρπασ' ἃ σὲ λέγειν πρὸς τόνδ' ἐχρῆν·
" Τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἀρσένων.
Καὶ τἄμ' ἔθνησκε τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ.
Ηρ. Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχῃ λόγου;
Με. Τεθνᾶσ' ἀδελφοὶ, καὶ πατὴρ οὑμὸς γέρων.
Ηρ. Πῶς φής; τί δράσας, ἢ δορὸς ποίου τυχών;
Με. Λύκος σφ' ὁ κλεινὸς, γῆς ἄναξ διώλεσεν.
Ηρ. Ὅπλοις ἀπαντῶν, ἢ νοσησάσης χθονός;
Με. Στάσει τὸ Κάδμου γ' ἑπτάπυλον ἔχει κράτος.
Ηρ. Τί δῆτα πρὸς σὲ, καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;
Με. Κτείνειν ἔμελλε πατέρα, κἀμὲ, καὶ τέκνα.
Ηρ. Τί φής; προταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;
Με. Μή ποτε Κρέοντι θάνατον ἐκτισαίατο.
Ηρ. Κόσμος δὲ πέπλων τίς ὅδε νερτέροις πρέπων;
Με. Θανάτου τάδ' ἤδη περιβόλαι' ἀνήμμεθα.
Ηρ. Καὶ πρὸς βίαν ἐθνῄσκετ'; ὦ τλήμων ἐγώ.
Με. Φίλων ἔρημοι· σὲ δὲ θανόντ' ἠκούομεν.
Ηρ. Πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἥδ' ἐσῆλθ' ἀθυμία;
Με. Εὐρυσθέως κήρυκες ἤγγελλον τάδε.
Ηρ. Τί δ' ἐξελείπετ' οἶκον, ἑστίαν τ' ἐμήν;
Με. Βίᾳ, πατὴρ μὲν ἐκπεσὼν στρωτοῦ λέχους.
Ηρ. Κοὐκ ἔσχεν αἰδῶ τὸν γέροντ' ἀτιμάσαι;
Με. Αἰδώς γ' ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω.
Ηρ. Οὕτω δ' ἀπόντες ἐσπανίζομεν φίλων;
Με. " Φίλοι γὰρ εἰσιν ἀνδρὶ δυστυχεῖ τίνες;
Ηρ. Μάχας δὲ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπτυσαν;

Quàm libens te aſpicio, poſtquam in lucem veni.
Hem? quid rei eſt? video liberos ante domum
Coronatos capita ornatu mortuorum,
Et meam uxorem in turbâ virorum,
Et patrem lacrymantem ob aliquam calamitatem.
Age, propè hos ſtans interrogabo:
O mulier, quæ res nova accidit domui?
Me. O chariſſime vir, ô lumen patri veniens,
Venis, ſalvus es, opportunè veniens ad amicos!
Her. Quid ais? in quem tumultum venimus, ô pater?
Me. Perimus: tu verò, ſenex, veniam des mihi,
Si præripui, quæ te loqui ad hunc conveniebat:
" Mulieres enim quodammodo *ſunt* viris miſerabiliores.
Et liberi mei mortui ſunt, & ego perii.
Her. O Apollo: quo exordio incipis ſermonem?
Me. Perierunt fratres, & pater meus ſenex
Her. Quid ais? quid fecit, aut qualem haſtam expertus?
Me. Inclytus Lycus dominus terræ ipſos perdidit.
Her. Utrum occurrens armis, an concitata terrâ ſeditione?
Me. Seditione regnum Cadmi tenet quod-ſeptem-portas-habet.
Her. Quid verò ad te, & ſenem pervenit hic terror?
Me. Interfecturus erat patrem, *tuum*, & me, & liberos.
Her. Quid ais? an metuens orbitatē meorū lib. *i. e. meos lib pupillos*?
Me. Nè aliquando ulciſcantur mortem Creontis.
Her. Quis vero *eſt* iſte veſtium ornatus mortuis conveniens?
Me. Mortis his veſtibus jam ſumus induti.
Her. Et per vim moriebamini? ô me miſerum.
Me. Amicis orbi: te verò mortuum audiebamus.
Her. Unde verò vos invaſit hæc animi dejectio?
Me. Euryſthei nuncii nunciaverunt iſta.
Her. Sed quare reliquiſtis domum & meos lares?
Me. Per vim quidem pater ejectus erat ex lecto ſtrato.
Her. Nec puduit ipſum contumeliâ-afficere ſenem?
Me. Pudor procul habitat ab iſtâ Deâ, Vi *ſcil.*
Her. Sic igitur abſentes inopiâ laboravimus amicorum?
Me. " Quinam enim viro calamitoſo ſunt amici?
Her. Prælia verò, quæ contra Minyas ſuſtinui, *ingrati* expuerunt?

V. 526. Στολμοῖσι) Στολμὸς, pro στολισμὸς per *Syncopen*, στολὴ, & extat *Andromach.* & apud *Æſchylum*. V. 543. Κάδμου κράτος) *Thebanum* Imperium ſic vocat, quod *Cadmus* illud primus fundârit, de quâ re vide *Euripidis* Scholiaſten ad *Phœniſſ.* v. 641. Et Authores à nobis laudatos ad eundem locum, *Ibid.* Ἑπτάπυλον) De Septem *Turribus* & *Portis* urbis *Thebanæ*, Vide quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 1111. Hæ Portæ cum Turribus muniebantur ab *Amphione* & *Zetho*, de quibus *Homerus* in Odyſſ. λ. v. 262. Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο. Hinc paſſim hæc Urbs apud Poetam noſtrum ἑπτάπυλος & ἑπτάπυργος vocatur; quæ duo nomina idem ſonant, aliquando autem malè ſibi invicem mutant locum; ut in Veteribus hujus libri Editionibus apparet. Hinc ad hunc ipſum locum *Brodæus* legit, ἑπτάπυλον, priùs ἑπτάπυργον. Quam tamen Lectionem in nullâ Editione hoc in loco offendi. *J. Barnes.* V. 546. Τί φής; προταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;) Quùm olim ante ταρβῶν ſyllaba brevis deeſſet, ſine quâ Verſus ſtare nequibat, *Scaliger* legebat, ut Verſum ſuppleret, Τί φῂς δέ; ταρβῶν &c. *Duportus* hâc in re meliùs, ut mihi quidem videtur, προταρβῶν unicâ voce, ut *metum futuri* ſignificet: Quam Lectionem & ego laudo; licet ut verum fatear, Vetuſtiſſima omnium Editio, *Aldina* legit, Τί φής; τί ταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;) Quæ Lectio potuit quidem ſufficere; *Duportianam* verò hic prætero, *Joſ. Barnes.* V. 547. Μή ποτε Κρέοντι θάνατον ἐκτισαίατο) Μή ποτε ἐκπ-[illegible]) θάνατον τοῦ Κρέοντος, ὑπὸ τοῦ Λύκου θανατωθέντος. Vide quæ Nos ſupra ad v. 43. Ἐκτισαίατο autem pro ἐκτίσαιντο, *Ionicè*. Sic Verba Contracta in έω & άω, faciunt in Perfecto Paſſivo pro Communi, ἔαται, ηται, & in Pluſquam Perfecto pro Communi ἔατο, ηντο, ut πεποιέαται & ἐπεποιέατο, pro πεποιημένοι εἰσὶν & πεποιημένοι ἦσαν. Sic Ἐπεπειρέατο, *Ionicè* pro ἐπεπείρηντο hoc pro πεπειραμένοι ἦσαν legitur; & ἠχθέατο, ab ἔχθομαι apud *Joſephum*. Quod dico, non modo quòd in hâc parte *Grammaticæ* Vulgares ſileant, ſed ut Docto Viro morem geram; qui putabat ἤχθοντο, Imperfecti Temporis, vel ab ἄχθομαι vel ab ἔχθομαι, cùm neutra Vox extet; et ſi utraque extet, ſcribendum foret, vel ἤχθοντο, ſi à *Primâ* Conjugatione, vel ἤχθεντο, ſi à *Secundâ* Verborum in μι duceretur. *Joſua Barnes.* V. 557. Αἰδώς γ' ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω) Αἰδὼς ἀποικεῖ πόῤῥω τῆς Βίας. Προσωποποιεῖ. *Scaliger* legit, quaſi per Repetitionem ex præcedenti Verſu, Αἰδῶ γ'; Ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω, ut ſit hic Senſus, Ἐρωτᾷς, εἰ ὁ Λύκος αἰδῶ ἔσχε; Πόῤῥω οὗτος οἰκεῖ ταύτης τῆς θεᾶς, Αἰδοῦς δηλονότι. *Joſua Barnes.* V. 560. Μάχας δὲ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπτυσε;) Hanc Hiſtoriam *Minyarum* ab *Hercule* Victarum, *Thebanorum* causâ, ita narrat *Apollodorus* Biblioth. l. 2. c. iv. § xi. Κλύμενον τὸν Μινυῶν βασιλέα λίθῳ βαλὼν Μενοικέως ἡνίοχος, ὄνομα Περιήρης, ἐν Ὀγχηστῷ Ποσειδῶνος τεμένει τιτρώσκει. Ὁ δὲ κομισθεὶς εἰς Ὀρχομενὸν ἡμιθνὴς, ἐπισκήπτει τελευτῶν Ἐργίνῳ τῷ παιδὶ ἐκδικῆσαι τὸν θάνατον αὐτοῦ· Στρατευσάμενος δὲ Ἐργῖνος ἐπὶ Θήβας κτείνας οὐκ ὀλίγους ἐσπείσατο μεθ' ὅρκων, ὅπως πέμπωσιν αὐτῷ Θηβαῖοι δασμὸν ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη, κατ' ἔτος, ἑκατὸν βόας. Ἐπὶ τοῦτον τὸν δασμὸν εἰς Θήβας ἀπιόντας συντυχὼν Ἡρακλῆς ἐλωβήσατο· ἀποτεμὼν γὰρ αὐτῶν τὰ ὦτα καὶ τὰς ῥῖνας καὶ διὰ σχοινίων τὰς χεῖρας δήσας ἐκ τῶν τραχήλων ἔφη τοῦτον Ἐργίνῳ καὶ Μινύαις δασμὸν κομίζειν. Ἐφ' οἷς ἀγανακτῶν ἐστράτευσεν ἐπὶ Θήβας. Ἡρακλῆς δὲ λαβὼν ὅπλα παρ' Ἀθηνᾶς καὶ πολεμαρχῶν Ἐργῖνον μὲν ἔκτεινε,

καὶ δὲ Μινύας ἐπέψατο, καὶ τὸν δασμὸν ἀπολῦσαι ἐνδίδωσιν Θηβαίοις φέρειν. Hæc jam *Hercules Thebanis* objicit beneficia, qui benè ab illo affecti, tantâ Ingratitudine jam illius Familiam proſecuti ſunt. Vide ſuprà ad v. 50. Ubi tamen in loco *Apollodori* citato, malè §. 2. pro § xi. quòd *Arabicis* figuris ſcripſeram 11. in illo loco; unde 2. imprimendum putabant. Vide etiam ad v. 220. *Joſ. Barnes.*

Με. « Ἄφιλον, ἵν' αὖθίς σοι λέγω, τὸ δυστυχές.
Ηρ. Οὐ ῥίψεθ' ᾅδου τάσδε περιβολὰς κόμης;
Καὶ φῶς ἀναβλέψεσθε, τοῦ κάτω σκότους
Φίλας ἀμοιβὰς ὄμμασιν δεδορκότες;
Ἐγὼ δὲ, νῦν γὰρ τῆς ἐμῆς ἔργον χερὸς,
Πρῶτον μὲν εἶμι, καὶ κατασκάψω δόμους
Καινῶν τυράννων· κρᾶτα δ' ἀνόσιον τεμὼν,
Ῥίψω κυνῶν ἕλκημα. Καδμείων δ' ὅσους
Κακοὺς ἐφεύρον, εὖ παθόντας ἐξ ἐμοῦ,
Τῷ καλλινίκῳ τῷδ' ὅπλῳ χειρώσομαι.
Τοὺς δὲ πτερωτοῖς διαφορῶν τοξεύμασι,
Νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου.
Δίρκης τε νᾶμα λευκὸν αἱμαχθήσεται.
Τῷ γάρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον, ἢ δάμαρτι χρὴ,
Καὶ παισὶ, καὶ γέροντι; χαιρόντων πόνοι·
Μάτην γὰρ αὐτοὺς τῶνδε μᾶλλον ἤνυσα.
Καὶ δεῖ μ' ὑπὲρ τῶνδ', εἴπερ οἵδ' ὑπὲρ πατρὸς,
Θνήσκειν ἀμύνοντ'· ἢ τί; φήσομεν καλὸν,
Ὕδρᾳ μὲν ἐλθεῖν εἰς μάχην, λέοντί τε,
Εὐρυσθέως πομπαῖσι; τῶνδ' ἐμῶν τέκνων
Οὐκ ἐκπονήσω θάνατον; οὐκ ἄρ' Ἡρακλῆς
Ὁ καλλίνικος, ὡς πάροιθεν, λέξομαι.
« Δίκαια τοὺς τεκόντας ὠφελεῖν τέκνα,
« Πατέρα τε πρέσβυν, τήν τε κοινωνὸν γάμων.
Αμ. Πρὸς σοῦ μὲν, ὦ παῖ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον,
Τά τ' ἐχθρὰ μισεῖν· ἀλλὰ μὴ 'πείγου λίαν.
Ηρα. Τί δ' ἐστὶ τῶνδε θᾶσσον, ἢ χρεὼν, πάτερ;
Αμ. Πολλοὺς πένητας, ὀλβίους δὲ τῷ λόγῳ
Δοκοῦντας εἶναι, συμμάχους ἄναξ ἔχει·
Οἳ στάσιν ἔθηκαν, καὶ διώλεσαν πόλιν,
Ἐφ' ἁρπαγαῖσι τῶν πέλας· τὰ δ' ἐν δόμοις
Δαπάναισι φροῦδα, διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας.
Ὤφθης ἐπελθὼν πόλιν· ἐπεὶ δ' ὤφθης, ὅρα,
Ἐχθροὺς ἀθροίσας, μὴ παρὰ γνώμην πέσῃς.
Ηρα. Μέλει μὲν οὐδὲν, εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις.
Ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις,

Me. « Calamitas, ut tibi dicam iterum, *eſt* ſine amicis.
Her. Non abjicietis Plutonis illum amictum a comâ?
Et lucem aſpicietis, infernarum tenebrarum
Charas viciſſitudines oculis cernentes?
Ego verò (nunc enim opus eſt meæ manûs)
Primum quidem vadam, & evertam domum
Novi tyranni: caput autem impium abſciſſum
Abjiciam canibus lanienam: quoſcunque verò Thebanos
Malos deprehendero, beneficiis à me affectos,
Hoc præclaris-victoriis-inſigni clavæ telo ſubigam.
Alios verò diſſipans alatis ſagittis,
Cæde mortuorum implebo totum Iſmenum,
Et limpida aqua Dircæ cruentabitur.
Etenim cui me magis, quàm uxori, opitulari convenit,
Et liberis, & ſeni? Valeant labores?
Fruſtra enim illos potiùs, quàm hos exantlavi.
Et convenit me pro iſtis, ſiquidem illi pro patre, *eos*
Defendentem mori. Aut quid? dicemuſne honeſtum,
Pugnare quidem cum Hydrâ, & leone
Miſſum ab *Euryſtheo*? à meis verò liberis
Mortem non depellam? non igitur Hercules
Præclaris-victoriis-clarus, ut antè, dicar.
« Juſtum *eſt*, ut parentes adjuvent liberos,
« Et patrem ſenem, & participem nuptiarum, *i. e. conjugem.*
Am. Tuum quidem *eſt*, ô fili, amicis eſſe amicum,
Et inimicos odiſſe. Sed ne nimium feſtines.
Her. Quid verò in his, ô pater, citius fit, quàm conveniat?
Am. Multos pauperes, ſed qui ſermone divites
Videntur eſſe, auxiliarios habet Rex:
Qui ſeditionem concitârunt, & perdiderunt civitatem,
Propter rapinas proximorum: Res enim familiaris *eorum*
Sumptibus profuſa eſt, & otio periit.
Conſpectus es accedens ad urbē: poſtquam verò conſpectus es, vide,
Nè congregatis inimicis præter opinionem tuam pereas.
Her. Non eſt mihi curæ, etiamſi tota me civitas viderit.
Conſpicatus autem avem quandam in ſedibus inauſpicatis,

V. 572. Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου) *Iſmenus* fluvius *Thebanus* ab *Iſmene* filiâ *Aſopi*, vel ab *Iſmeno* ejuſdem Filio; quorum Nomina *Apollodorus* notat; alii ab *Iſmeno Pelaſgi* filio dictum volunt, *Pauſanias* denique in Bœoticis fol. 289. ab *Iſmeno Apollinis* filio, dictumque anteà *Ladona*; cujus Nominis Fluvius quoque *Arcadiæ* dicebatur. *Ibid.* φόνου) αἵματος. Vid. ad *Ion.* v. 1011. *Joſ. Barnes.* V. 573. Δίρκης τε νᾶμα) *Dirce*, ut nonnulli *Acheloi* erat filia, *Lyci* prioris Conjux, quæ ab *Amphione* & *Zetho* occiſa, in fontem ejuſdem Nominis erat converſa. De hac re vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 519. *Joſua Barnes.* V. 575. Χαιρόντων) Atticè pro χαιρέτωσαν. V. 577. Εἴπερ οἵδ' ὑπὲρ πατρὸς) Supple, ἔμελλον θνήσκειν. Senſus loci, Καὶ εἴπερ οἵδε οἱ ἁπαλοὶ παῖδες ὑπὲρ ἐμοῦ πατρὸς αὐτῶν θνήσκειν ἔμελλον, πόσῳ μᾶλλον ἐμὲ δεῖ ὑπὲρ αὐτῶν ἀμύνοντα θνήσκειν, ἐὰν δέῃ; ἢ τί; Ἆρα φήσομεν τοῦτο καλὸν τοῖς θνειοῖς τῶν Ἄλλων ἕνεκα μάχεσθαι, τὰ δὲ ἐμαυτοῦ τέκνα θνήσκοντα ὑπερορᾷν; ἢ Ἄλλως, ἆρα φήσομεν ταῦτα καλὰ εἶναι ἀνδραγαθήματα, ὡς οὕτως εἰσί; Τῶνδ' ἐμῶν τέκνων οὐχ ὁμοίως ὑπερμαχοῦμαι; καὶ ἐκπονήσω, ἤγουν πενήσας ἀποστρέψω τὸν θάνατον αὐτῶν; *Joſua Barnes.* V. 583. Δίκαια) ἀντὶ τοῦ δίκαιον. Sic *Homer.* Iliad. α. v. 107. Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι. Φίλα pro φίλον. *Sophocl.* Οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις. *Ariſtoph.* Συμπαπποτέα ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα. Ἀντὶ τοῦ ἀμυντέον καὶ ξυνεκποτέον. *Johan. Brodæus.* Hæc forma eſt *Atticis* uſitatiſſima, ſic *Hecub.* v. 1107. Σύγγνωσθ', ὅταν τις κρείσσον', ἢ φέρειν, κακὰ, πάθῃ· *Scholiaſt.* Συγγνωστὸν ἔδει εἰπεῖν· ἐκφέρει δὲ πληθυντικῶς, Ἀττικῶς· καὶ τοῦτο ζητῶν εὑρήσεις παρὰ πᾶσι καὶ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς. En! exempla, *Hecub.* v. 1240. Ἀχθεινὰ μέν μοι τἀλλότρια κρίνειν κακά. Pro ἀχθεινόν. *Phœniſſ.* v. 1001. Καὶ συγγνωστὰ μὲν γέροντι· τοὐμὸν δ' οὐχὶ συγγνώμην ἔχει. *Medeæ.* v. 491. Σύγγνωστ' ἂν ἦν σοι. Utrobique pro συγγνωστόν. *Hippolyt.* v. 371. Ἄσημα δ' οὐκ ἔτ' ἐστὶν, οἷ φθίνει τύχα. Pro ἄσημον. *Joſua Barnes.* V. 586. Μὴ 'πείγου λίαν) Huc refer *Proverbium*, Σπεῦδε βραδέως, *Feſtina lentè*, de quo vid. *Eraſmum.* Item quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 601. *Joſ. Barnes.* V. 588. Πολλοὺς πένητας) Hic optimè oſtendit Poeta, *Seditioſi qui ſint maximè*, & qui Rerumpublicarum turbis magis inhiant. nempe qui Divites apparent, reverà autem pauperes ſunt, quique otio & luxuriâ res ſuas penitùs diſſipârunt, ut *Catilina*. Hunc locum ità *H. Grotius*, *Plebs magna, famâ Divitum, re Pauperum, Adeſt Tyranno; turbidus quorum furor Rem penitùs omnem Publicam evertit: Bona Namque appetunt aliena, prædaſtis ſuis Sumptu immodeſto pariter & ſegni otio.* V. 596. Ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις) Hoc probabilitèr Poeta in hoc loco fingit, aliàs enim nunquam crederemus *Herculem* incognitum in ſuam Urbem redire velle, niſi malo Augurio priùs obſervato; unde potuit Viro Magno de rebus domeſticis ſuſpicio oriri; licet ipſe Auguriis parùm tribuiſſet. De *Romanorum* Augurii loco, vide *Livii* Hiſtor. l. 1. Ubi de *Accio Nævio*, qui Novaculâ Cotem diſcidit, in Artis ſuæ Aſſertionem. Vide etiam ſis *Dionyſ.* Halicar. l. 2. *Plutarch.* in Parall. & Problem. *Ciceron.* de Divin. alioſque. Notum illud *Catonis*, Mirari ſe,

Digitized by Google

ſe, ſi *Augur Augurem aſpiciens à riſu temperaret*; nempe quia occulto *Syncretiſmo* colludebant inter ſe, ad populum decipiendum, probè interim ſibi fraudis ac impoſturæ conſcii. Vide quæ Nos de irriſâ à *Moſſolano Judæo* Augurii Vanitate ad *Helen.* v. 750. *Joſua Barnes.*

Ἔγνων πόνον τιν' εἰς δόμους πεπτωκότα·
Ὥστ' ἐκ προνοίας κρύφιος εἰσῆλθον χθόνα.
Αμ. Καλῶς προσελθὼν νῦν, πρόσειπέ θ' Ἑστίαν,
Καὶ δὸς πατρῴοις δώμασιν σὸν ὄμμ' ἰδεῖν.
Ἥξει γὰρ αὐτὸς, σὴν δάμαρτα, καὶ τέκνα
Ἕλξων, φονεύσων, κἄμ' ἐπισφάξων, ἄναξ.
Μένοντι δ' αὐτοῦ πάντα σοι γενήσεται,
Τῇ τ' ἀσφαλείᾳ κερδανεῖς· πόλιν τε σὴν
Μὴ πρὶν ταράξῃς, πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι, τέκνον.
Ηρ. Δράσω τάδ'· εὖ γὰρ εἶπας· εἶμ' εἴσω δόμων.
Χρόνῳ δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀνηλίων μυχῶν
Ἅιδου Κόρης ἔνερθεν, οὐκ ἀτιμάσω
Θεοὺς προσειπεῖν πρῶτα τοὺς κατὰ στέγας.
Αμ. Ἦλθες γὰρ ὄντως δώματ' εἰς ᾅδου, τέκνον;
Ηρ. Καὶ θῆρά γ' εἰς φῶς τὸν τρικάρηνον ἤγαγον.
Αμ. Μάχῃ κρατήσας, ἢ θεᾶς δωρήμασιν;
Ηρ. Μάχῃ· τὰ μυστῶν δ' ὄργι' εὐτύχησ' ἰδών.
Αμ. Ἦ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυσθέως ὁ θήρ;
Ηρ. Χθονίας νιν ἄλσος, Ἑρμιών τ' ἔχει πόλις.
Αμ. Οὐκ οἶδεν Εὐρυσθεύς σε γῆς ἥκοντ' ἄνω;
Ηρ. Οὐκ οἶδεν· ἐλθὼν τἀνθάδ' εἰδείην πάρος.
Αμ. Χρόνον δὲ πῶς τοσοῦτον ἦσθ' ὑπὸ χθονί;
Ηρ. Θησέα κομίζων, ἐχρόνισ' ἐν ᾅδου, πάτερ.
Αμ. Καὶ ποῦ 'στιν; ἢ γῆς πατρίδος οἴχεται πέδον;
Ηρ. Βέβηκ' Ἀθήνας, νέρθεν ἄσμενος φυγών.
Ἀλλ' εἶ', ὁμαρτεῖτ', ὦ τέκν', εἰς δόμους πατρί.
Καλλίονές τ' ἄρ' εἴσοδοι τῶν ἐξόδων
Πάρεισιν ὑμῖν. ἀλλὰ θάρσος ἴσχετε,
Καὶ νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανίετε,
Σύ τ', ὦ γύναι μοι, σύλλογον ψυχῆς λαβέ,

Intellexi aliquam calamitatem incidiſſe in domum:
Itaque de induſtriâ clàm ingreſſus ſum terram.
Am. Rectè accedens nunc ſaluta lares,
Et paternis ædibus da tuum vultum, ut videant.
Ipſe enim veniet tuam uxorem & liberos
Tracturus, interfecturus, & me unà mactaturus, rex.
Manenti verò hic omnia tibi *ex animi ſententiâ* ſuccedent,
Et lucrum facies *tuâ* ſecuritate; & urbem tuam
Non prius turbaveris, quàm hoc bene confeceris, ô fili.
Her. Faciam iſta; rectè enim dixiſti: vado intra domum.
Tandem autem reverſus ex ſolecarentibus receſſibus
Plutonis ſponſæ *Proſerpinæ* ſub terrâ *degentis*, non dedignabor
Primum deos domeſticos ſalutare.
Am. Verene igitur deſcendiſti in domos Plutonis, ô fili?
Her. Quinetiam belluam tricipitem in lucem eduxi, *i. e. Cerberū.*
Am. Pugnâ victam, an munere deæ *deductam*?
Her. Pugnâ: fortunatus autem fui, qui viderim ſacra ſacerdotū.
Am. Eſtne in ædibus Euryſthei hæc bellua *Cerberus*?
Her. Nemus *Chthoniæ*, & civitas Hermion ipſam habet.
Am. An non ſcit Euryſtheus te rediiſſe in terram?
Her. Non ſcit: veni ut ſcire prius quomodo ſe hic res haberent.
Am. Quomodo verò tamdiu fuiſti ſub terrâ?
Her. Reducens Theſeum, cunctatus ſum apud inferos, ô pater.
Am. Ubi verò *is* eſt? utrum ivit *in* ſolum terræ patriæ?
Her. Ivit Athenas, gaudens ſe fugiſſe ex locis ſubterraneis.
Sed eja, ſequimini patrem, ô liberi, in domum,
Introitus profectò honeſtior ipſo exitu
Adeſt vobis. Quare fiduciam habeatis;
Et rivos oculorum ne ampliùs effundatis,
Tuque, ô mea conjux, animum recollige,

V. 599. Καλῶς προσελθὼν νῦν, πρόσειπέ θ' Ἑστίαν) Mos erat apud Veteres, ut Peregrè redeuntes Terram ipſam & Topicos Deos, Genioſque loci, tum Veſtibula Domuum ſuarum ſalutarent primò; deinde introeuntes, Deos Domeſticos, Veſtam, Lareſque alloquebantur Salutantium more, & congratulantium eorum aſpectum ſibi; quod felix iis fauſtumque videbatur. Sic *Hercules* ſupra ad v. 523. Ὦ χαῖρε μέλαθρον, πρόπυλά θ' Ἑστίας ἐμᾶς Ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών. Ubi ſalutat Veſtibulum. Nunc tandem Pater hortatur eum in interiora ad Lares ſalutandos ſe recipere. Hujus moris infiniti Authorum loci inſtantias exhibent. Sic *Æſchyl.* Agamem. v. 819. *Agamemnon* ex *Trojâ* reverſus domum ait, Πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους Δίκη προσειπεῖν &c. Sic *Senec.* Agamem. v. 687. *Delubra & Aras Cœlitûm, & patrios Lares Poſt longa feſſus ſpatia, vix credens mihi, ſupplex adoro.* Nobis non licet hiſce immorari. *J. Barnes.* V. 613. Τὰ μυστῶν δ' ὄργι' εὐτύχησ' ἰδών) Nam ante ſuum ad Inferos Deſcenſum, *Eleuſiniis* ſacris initiatus eſt *Herc.* Sic *Tzetzes*, Διὸ καὶ ἐμυήθη ὁ Ἡρακλῆς ἐν Ἐλευσῖνι, τὰ δι' αὐτὸν λεγόμενα Μικρὰ Μυστήρια. *Plato* περὶ θανάτου, Καὶ τοὺς περὶ Ἡρακλέα τε καὶ Διόνυσον, κατιόντας ἐς ᾅδου, πρότερον λόγος ἐνθάδε μυηθῆναι. καὶ τὸ θάρσος τῆς ἐκεῖσε πορείας παρὰ τῆς Ἐλευσινίας ἐναύσασθαι. *J. Brodæus.* Huc addo *Apollodor.* Bibl. l. 2. c. 5. §. 12. Μέλλων οὖν [ὁ Ἡρακλῆς] ἐπὶ τοῦτον [τὸν Κέρβερον] ἀπιέναι, ἦλθε πρὸς Εὔμολπον, πρὸς Ἐλευσῖνα, βουλόμενος μυηθῆναι. Ἦν δὲ οὐκ ἐξὸν, ξένοις τότε μυεῖσθαι. Vid. Interpretes in locum; *Plutar.* in *Theſeo*, & Schol. *Hom.* in Il. θ'. v. 378. Ubi hic ipſe *Apoll.* locus correctior paulò legitur. *J. Barnes.* V. 615. Χθονίας νιν ἄλσος, Ἑρμιών τ' ἔχει πόλις) Χθονίας, *Hecatæ*, ita *Theocr.* Τᾷ χθονίᾳ θ' Ἑκάτᾳ. *Schol.* τὴν Ἑκάτην χθονίαν φασὶ θεὰν, καὶ νερτέρων πρύτανιν. *J. Brodæus.* Rectè quidem hæc; at huic loco non congrua. Quamvis enim *Hecate* χθονία dicebatur & *Ceres* quoque ipſa aliquando, utpote quæ eadem cum *Hecatâ* fuerit, item *Proſerpinâ*, de nullâ harum jam χθονία dicitur; Dicendum igitur hic *Chthoniam Colontæ* filiam intelligi, cui *Hermionenſes* Templum & Sacra dederint, vel certè ex illâ *Ceres* quoque *Chthonia* dicitur; ut *Pauſ.* Corinthiacis fol. 78. lin. 2. Τὸ δὲ λόγου μάλιστα ἄξιον, ἱερόν Δήμητρός ἐστιν ἐπὶ τοῦ Πρώνος. Τοῦτο τὸ Ἱερὸν Ἑρμιονεῖς μὲν Κλύμενον Φορωνέως παῖδα καὶ ἀδελφὴν Κλυμένου Χθονίαν τοὺς ἱδρυσαμένους φασὶν εἶναι· Ἀργεῖοι δὲ, ὅτε ἐς τὴν Ἀργολίδα ἦλθε Δημήτηρ, τότε Ἀθέραν μὲν λέγουσι καὶ Μυσίον, ὡς ξενίαν παρασχόντες τῇ θεῷ. Κολόνταν δὲ, οὔτε οἴκῳ δέξασθαι τὴν θεὸν, οὔτε ἀπονεῖμαι τι ἄλλο ἐς τιμήν. Ταῦτα δὲ οὐ κατὰ γνώμην χθονίᾳ τῇ θυγατρὶ ποιεῖν αὐτόν. Κολόνταν μὲν οὖν φασιν αὐτῇ τούτων συγκατακαυθῆναι τῇ οἰκίᾳ· Χθονίαν δὲ κομισθεῖσαν ἐς Ἑρμιόνα ὑπὸ Δήμητρος, Ἑρμιονεῦσι ποιῆσαι τὸ ἱερόν. Χθονία δ' οὖν ἡ θεὸς αὐτῇ καλεῖται. Urbs autem *Hermion*, & *Hermione* in *Peloponneſo* ſita, Templum habuit *Cereri* & *Proſerpinæ* ſacrum, ad quod qui confugerent, tuti erant propter loci religionem. Unde natum *Proverbium* Ἀνθ' Ἑρμιόνος, *Hermiones vice*, apud *Zenobium*, id eſt, *Aſyli adinſtar*; Vide *Eraſmum* in Adagio, *Hermiones* vice. Ad hunc locum *Herculem* ex Inferis *Cerberum* in lucem protuliſſe teſtatur *Pauſan.* ibid. lin. 32. Ὄπισθεν δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Χθονίας, χωρία ἐστὶν, ἃ καλοῦσιν Ἑρμιονεῖς, τὸ μὲν Κλυμένου, τὸ δὲ Πλούτωνος, τὸ τρίτον δὲ αὐτῶν λίμνην Ἀχερουσίαν· περιείργεται μὲν δὴ πάντα θριγκοῖς λίθων. Ἐν δὲ τῷ τοῦ Κλυμένου, καὶ γῆς Χάσμα· διὰ τούτου δὲ Ἡρακλῆς ἀνῆγε τοῦ ᾅδου τὸν Κύνα, κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπὸ Ἑρμιονέων. *J. Barnes.* V. 619. Θησέα κομίζων, ἐχρόνισ' ἐν ᾅδου, πάτερ) *Guil. Canterus* hoc in loco minime ſolitâ uſus felicitate dicit ſe malle ἐξ ᾅδου, quaſi neceſſe eſſet in hunc ſenſum verba exponere, Θησέα ἐξ ᾅδου κομίζων ἐχρόνισα, πάτερ· Cùm æquè benè ſaltem ita ſumi poſſunt, Ἐχρόνισα ἐν ᾅδου πάτερ, Θησέα κομίζων, καὶ ἐκεῖθεν ἀνάγειν βουλόμενος· ἐν ᾅδου, ὑπεκκαυστέον, δέμας. Nec Verſûs ratio aliter poſtulat; ſi *Tribrachum* in Quarto loco ponas. *J. Barnes.* V. 625. Καὶ νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανίετε) Μήτι τὰ δάκρυα ἔτι καταπροΐεσθε. Vel concedendum eſt ῡ in ἀνύω produci aliquando, quod certè fit non ſemel apud *Scenicos* Poetas, vel ἐξανύετε, aut ἐξανύσετε legendum. Scribitur autem ἀνύω, ἀνύτω, ἀνύτημι & ἀνύσσω, ut obſervavimus ad *Bacch.* v. 1098, & *Ion.* v. 1067. V. 626. Σύ τ', ὦ γύναι μοι) De μοι pro μου, Vide ſuprà ad v. 95.

Τρόμου τε παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων·
Οὐ γὰρ πτερωτὸς, οὐδὲ φευξείω φίλους.
Ἆ. Οἱ δ' οὐκ ἀφιᾶσιν, ἀλλ' ἀνάπτονται πέπλων.
Τοσῷδε μᾶλλον, ὧδ' ἔσητ' ἐπὶ ξυροῦ,
Ἄξω λαβών γε· τούσδ' ἐφολκίδας χεροῖν
Ναῦς ὥς, ἐφέλξω· καὶ γὰρ οὐκ ἀναίνομαι
Θεράπευμα τέκνων. „ πάντα τἀνθρώπων, ἴσα·
„ Φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν,
„ Οἵ τ' οὐδὲν ὄντες. χρήμασιν δὲ διάφοροι,
„ Ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ· πᾶν δὲ φιλότεκνον γένος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

Χο. 1 Ἁ νεότας μοι φίλον ἄ-
„ 2 χθος, τὸ δὲ γῆρας, αἰεὶ
„ 3 Βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλων,
„ 4 Ἐπὶ κρατὶ κεῖται,
„ 5 Βλεφάρων σκοτεινὸν
„ 6 Φάος ἐπικαλύψαν.
„ 7 Μή μοι μήτ' Ἀσιήτιδος
„ 8 Τυραννίδος ὄλβος εἴη,
„ 9 Μὴ χρυσοῦ δώματα πλήρη,
„ 10 Τᾶς ἥβας ἀντιλαβεῖν.
„ 11 Ἃ καλλίστα μὲν ἐν ὄλβῳ,
„ 12 Καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ.
„ 13 Τὸ δὲ λυγρὸν, φόνιόν τε γῆρας,
„ 14 Μισῶ· κατὰ κυμάτων
„ 15 Δ' ἐρρέτω· μηδέ ποτ' ὤφελεν
„ 16 Θνατῶν δώματα, καὶ πόλεις
„ 17 Ἐλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' αἰεὶ
„ 18 Πτεροῖσι φορείσθω.

Jam deſine metuere, & dimitte meas veſtes:
Non enim ſum alatus, neque fugere-cupio amicos.
Ah! non dimittunt hi, ſed pendent ex veſtibus, veſtibus adhærent.
Tanto magis, adeo acceſſiſtis in ipſo articulo periculi,
Manibus correptos ducam: Hos autem cru ſcaphulas manibus
Sicut Navis ipſe attraham ad me: etenim non recuſo
Cultum liberorum. „ omnia hominum ſtudia in hoc ſunt æqualia.
„ Amant enim liberos & illi, qui ſunt præſtantiſſimi mortalium;
„ Et illi, qui nihil ſunt. Opibus enim inter ſe differunt;
Hi enim opes habent, hi verò non: Utrumq; autem genus amas-prolis.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Juventus eſt mihi gratum
„ 2 Onus: ſenectus verò ſemper
„ 3 Gravior ſcopulis Ætnæ
„ 4 Supra caput jacet, i.e. meum caput premit,
„ 5 Palpebrarum obſcuram
„ 6 Lucem operiens.
„ 7 Nè mihi nec Aſiatici
„ 8 Regni opes ſint,
„ 9 Nec auri domus plena,
„ 10 Ut hæc pro Juventute accipiam:
„ 11 Quæ pulcherrima quidem in divitiis,
„ 12 Pulcherrima etiam eſt in paupertate.
„ 13 Moleſtam enim lethalemque ſenectutem
„ 14 Odi: ſub fluctus
„ 15 Igitur peritura vadat. Utinam nunquam
„ 16 Ad ædes hominum & civitates
„ 17 Veniret: ſed in aere ſemper
„ 18 Alis ferretur.

V. 627. Τρόμου τε παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων: καὶ σὺ παῦσαι τρόμου, καὶ σὺν τισὶ μέθεσθε, δι' ἐναλλαγὴν ἀριθμοῦ, ὑμεῖς δηλονότι, σύ τε μήτηρ καὶ οἱ παῖδες, μέθεσθε τῶν ἐμῶν πέπλων. V. 628. Οὐ γὰρ πτερωτὸς, οὐδὲ φευξείω φίλους) Annot. Vertam ad nunc locum novitate Verbi φευξείω attonitus, hæc ait, fortaſſe φευξείω, Fugere-cupio, ut a futuro φεύξω Verbum Deſiderativum formatum dicas, ut a τύψω, ὄψω, πολεμήσω, ἐρωτήσω formantur τυψείω, ὀψείω, πολεμησείω, ἐρωτησείω, &c. φευξείω, ω, non reperitur, quod ſciam legerim, ſed ſi reperiatur, ducetur ad ſimilitudinem τοῦ θανατιάω, ῶ, τὸ θανατιῶ, θανατᾷν δὲ καὶ θανατιᾷν τοῦ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ut docet Suidas, Cupere mori. Quod obſervandum. Ita quidem ille. At Nos ita putamus hoc verbum reſolvi poſſe, φεύξω, futurum φεύξω, Dorice φευξῶ, & pro φεύξομαι, Dorice φευξοῦμαι. Pro φευξῶ autem per Ionicam ἐπένθεσιν τοῦ ι, etiam φευξείω, ad formam Verborum Polyſyllaborum, in ίζω, quæ Attici ſemper fere in Futuris efferunt per ιῶ, pro ίσω, ut νομίζω, Communiter νομίσω, Attice νομιῶ, γνωρίζω, γνωρίσω, & γνωριῶ & ſexcenta hujuſmodi. J. Barnes. V. 629. Ἆ) Hoc quidem redundat extra verſum, et autem Vox Miſerantis in hoc loco, aliquando etiam Indignantis, nonnunquam Dolentis. Οἱ δ' οὐκ ἀφιᾶσιν, ἀλλ' ἀνάπτονται πέπλων) Mallem ἀφιᾶσ'. Media enim ſyllaba ι producitur; ſin, erit Bacchius in ſecundo loco, quod ægre ferendum. Idem. V. 630. Τοσῷδε μᾶλλον, ὧδ' ἔσητ' ἐπὶ ξυροῦ, Ἄξω λαβών γε· τούσδ' ἐφολκίδας χεροῖν Ναῦς ὥς, ἐφέλξω) Ita ſcribendum & diſtinguendum recte monet Codex Heinſio-Scaligerianus. Ὧδε autem non Adverbialiter ſumendum, alioquin ſubſcriptum ι non haberet, at fere pro ὅσῳ, cui reſpondet τόσῳ. Ad ἐπὶ ξυροῦ, ſubintellige ἀκμῆς, ſic Homer. Iliad. κ. v. 173. ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς. Vide Eraſmi Adagium, In acie Novaculæ. V. 631. τοὺς δ' ἐφολκίδας) τούτους δὲ χερσὶν ἐφέλξω εἰς ἐμαυτὸν, ὡς ἡ Ναῦς τὰς ἐφολκίδας μεθέλκει ὄπισθεν. Ita infra v. 1424. Θοαὶ πλάτας ἐπόμεναι ἐφολκίδες. Joſua Barnes. V. 633. Πάντα τἀνθρώπων ἴσα· Φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν, Οἵ τ' οὐδὲν ὄντες· Χρήμασιν δὲ διάφοροι, Ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ· Πᾶν δὲ φιλότεκνον γένος) Hanc ſententiam [illegible] neque apud Stobæum quærens repererim, nec in H. Grotii Excerptis, Paraphraſi & Verſione ornare non gravabor; Sententia, Πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐν τούτῳ τῷ πράγματι ἴσα τυγχάνει ὄντα, κἂν μάλιστα ἐν τοῖς ἄλλοις διαφέρωσι· Οἱ μὲν γὰρ ἐσθλοί τε, οἱ κακοὶ τὰ ἑαυτῶν τέκνα φιλοῦσι· Καὶ ἐν τοῖς χρήμασι διάφοροί εἰσιν, καὶ οἱ μὲν τὰ χρήματα ἔχουσι, οἱ δ' οὔ. Ἀλλ' ὅμως οἱ πλούσιοι καὶ οἱ πένητες ὁμοίως περὶ τὴν φιλοτεκνίαν ἔχουσι· Πάντες γὰρ φιλότεκνοι. Ita locum Vertimus, Cuncti in hoc ſimiles ſumus: Magnique prolem diligunt ſuam Viri, Et qui nihil ſunt. Opibus haud pares licet Heroesque egenique; eſt ſimilis utriſque eſt Amor. Joſua Barnes. V. 637. Ἁ νεότας μοι φίλον ἄχθος) Ἡ νεότης κοῦφον μοι ἄχθος, καὶ εὐβάστακτον· τὸ δὲ γῆρας, ὃ ἀεὶ δοκεῖ τοῖς ἔχουσιν αὐτὸ Αἴτνης σκοπέλων βαρύτερον, ἐπ' ἐμῷ κρατὶ κεῖται, &c. Cicero hunc locum exprimit Libro de Senectute circa Initium, Quæ (Senectus) pleriſque ſenibus ſic odioſa eſt, ut onus ſe Ætna gravius dicant ſuſtinere. Locum indigitavit Gaſpar Stiblinus, produxit & citavit Johannes Brodæus, deinde Henricus Stephanus. Hanc totam Strophum & Antiſtrophum totam eleganter Vertit Hugo Grotius in Excerptis; quod nimis operoſum eſſet huc adſcribere, niſi laborem penſaret Elegantia, * Dulce quàm nobis onus eſt Juventa! Sævi Ætnæi ſcopulis Senectus Pejor & noſtro capiti minatur, Induens nigris oculos tenebris. Non ego inſignes Speciem & auro Illictos peſtes Aſiaque regna Flere permutem melioris ævi. Divitis Fati Decus hæc; Egeni Dulce ſolamen. Pereat Senectus, Sæva, crudelis, pelagi vel undis Hauſta, vel cœlo volitans aperto; Unde non urbes iterum reviſat, Non domos. * Quod ſi ſuperi labores Cernerent noſtros ſapiente curâ. Præmium ferrent duplicem Juventam Integri Mores. Et ad hæc venirent Aſtra, bis Phœbi jubar hæc viderent, Quos celebraret generoſa Virtus. Improbis contra ſluitaret Ætas ſimplice curſu: Nota quæ bonorum Vera diſcretrix foret & Nocentium: Qualiter nautis iter indicantes Nubibus ſtellæ mediis renitent. Nulla nunc ſignes poſuere Divi Certa Virtuti Vitiique ſigna: Sed ruens Ævum ſine lege nevit Nil niſi gazas cumulare gazis. Idem. V. 642. Φάος) Ita rectè omnes præter Brodæum: ille vetus φᾶρος retinuit & exponit, φᾶρος ἐπικαλύψαν, oculorum tunicam obtegens, palpebris præcedentibus. Sed & φάος αὐτὸν ſonat. V. 643. Μή μοι μήτ' Ἀσιήτιδος Τυραννίδος ὄλβος εἴη) Regum Aſiaticorum ac præcipuè Perſicorum opes notat & Phrygum; de quibus Horat. Carmin,

Carmin. l. 2. Od. xii. *Num tu quæ tenuit dives Achæmenes, Aut pinguis Phrygiæ Mygdonias Opes, Permutare velis crine Licymniæ? Plenas aut Arabum domos?* De *Perſicorum* Regum Divitiis, vide quæ Nos ad *Eſtheræ* noſtræ v. 399. Χρυσὸν ἀπὸ πλατανίσκου ἰδ' ἀμπέλου αἰγλήεντα, in *Scholiis*. In Univerſum autem tanta *Aſiæ* ubertas rerum omnium atque Fertilitas fuit, ut omnibus Terris antecellere videretur. *Cicero* pro *Q. Ligario*, *Aſia tam opima eſt & fertilis, ut & ubertate agrorum & varietate fructuum, & magnitudine Paſtionis & multitudine earum rerum quæ exportantur, facilè omnibus terris antecellat.* Eadem *Mithridates* apud *Juſtinum* ad milites perorans affirmat, Ait enim, *Neque cælo Aſiæ eſſe temperatius aliud, nec ſolo fertilius, nec Urbium multitudine amœnius: Magnámque temporis partem, non ut militiam, ſed feſtum diem acturos.* Vide Reverendiſſimum *Jacobum Uſſerium, Armachanum* haud ita pridem Archiepiſcopum, in Tractatu de Aſiâ Minore; Et Lexicographos in Voce *Aſia*, & *Aſia Minor*. *Joſua Barnes.*

Ἀντιστροφὴ ά.

“ Εἰ δὲ θεοῖς ἦν ξύνεσις,
“ Καὶ σοφία κατ' ἄνδρας,
“ Δίδυμον ἂν ἥβαν ἔφερον,
“ Φανερὸν χαρακτῆ-
“ ρ' ἀρετῆς, ὅσοισι
“ Μέτα· καὶ θνατοὶ ἐς
“ Τὰς αὐγὰς πάλιν ἁλίου
“ Δισσοὺς ἂν ἔβαν διαύλους,
“ Ἁ δυσγένεια δ' ἁπλοῦν ἂν
“ Εἶχε ζωᾶς βιοτάν.
Καὶ τῷδ' ἦν, τούς τε κακοὺς ἂν
Γνῶναι, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς
Ἴσον, ἅτ' ἐν νεφέλαισιν ἄστρων
Ναύταις ἀριθμὸς πέλει.
Νῦν δ' οὐδεὶς ὅρος ἐκ θεῶν
“ Χρηστοῖς, οὐδὲ κακοῖς σαφής,
“ Ἀλλ' εἱλισσόμενός τις αἰὼν
“ Πλοῦτον μόνον αὔξει.

Στροφὴ β'.

Οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας
Μούσαις συγκαταμιγνύς,
Ἡδίσταν συζυγίαν.
Εἰ * ζώην μετ' εὐμουσίας,
Αἰεὶ δ' ἐν στεφάνοισιν εἴην.
Ἔτι τοι γέρων ἀοιδὸς
Κελαδῶ μναμοσύναν.
Ἔτι τὰν Ἡρακλέους
Καλλίνικον ἀείσω,
Παρά τε Βρόμιον οἰνοδότην,
Παρά τε χέλυος ἑπτατόνου
Μολπάν, καὶ λίβυν αὐλόν.

* *Stob.*: Μὴ ζώην μετ' ἀμουσίας.

Antiſtrophe 1.

“ Si verò Diis eſſet prudentia,
“ Et ſapientia ergà homines,
“ Haberent hi geminam Juventutem,
“ Manifeſtum ſignum
“ Virtutis *in iis*, quibus virtus
“ Adeſſet: & mortales pii *in*
“ Splendores ſolis iterum
“ Irent geminos curſus, *i. e. duplex ævi ſpatium exigerent.*
“ Sed degeneres ſimplicem
“ Haberent vitæ modum.
Et hoc *modo* & malos,
Et bonos cognoſcere *liceret*
Pariter, ſicut in nubibus ſtellarum
Numerus nautis *eſt notus.*
Nunc verò nulla à Diis nota
“ Certa bonorū & malorū, *bonos à malis diſcernens eſt conſtit.*
“ Sed volubile quoddam ævum
“ Auget ſolùm divitias.

Strophe 2.

Non ceſſabo Gratias
Cum Muſis commiſcere
Jucundiſſimâ conjunctione.
Utinam vivam in bonis Muſarum ſtudiis,
Et ſemper ſim inter *flores* & coronas.
Adhuc vetus cantator
Canto-cieo memoriam:
Adhuc Herculis
Egregias-victorias canam,
Tum apud Bacchum largitorem vini,
Tum apud Chelyos ſeptem fides habentis
Cantum, & tibiam Libycam.

V. 655. Εἰ δὲ θεοῖς ἦν ξύνεσις, καὶ σοφία κατ' ἄνδρας) Εἰ δὲ θεοῖς ἦν σύνεσις, καὶ σοφία πρέπουσα κατὰ τοὺς ἀνθρώπους, δὶς ἂν οἱ καλοκἀγαθοὶ τῆς ἥβης λάχοιεν, καὶ δὶς νέοι φύοιντο, ἐκ τοῦ γήρως ἀνανεάζοντες αὖθις· καὶ οὕτω τὸ δῶρον ἐκ θεῶν ἔχοιεν καὶ φέροιεν λαβόντες, οἷον φανερόν τινα χαρακτῆρα τῆς Ἀρετῆς, ὅσοις μέτεστιν αὐτῆς, δηλονότι τῆς ἀρετῆς. Καὶ θνητοὶ, δηλονότι, οἷς ἀρετῆς μέτεστιν, εἰς τὰς ἡλίου αὐγὰς, ἤγουν τὸν βίον, δισσοὺς διαύλους καὶ ὁδοὺς ἂν ἔβησαν. Ἡ δὲ Δυσγένεια, καὶ ἡ κακία, τουτέστιν, οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, ἅπαξ μόνον ζῶσιν, καὶ ἁπλοῦν βίον εἶχον. *Joſ. Barnes.* V. 663. Ἁ δυσγένεια) Ἡ κακία. Vide ad Notam præcedentem. Sic infra v. 810. Ἡ δυσγένει' ἀνάκτων, κακία ἀνάκτων, pro οἱ δυσγενεῖς ἄνακτες. *Idem.* V. 664. Ζωᾶς βιοτάν) Ἓν διὰ δυοῖν. Vel ζωὰν enim, vel βιοτὰν per ſe ſingulæ ſufficerent Voces V. 665. Τῷδ') Notandum eſt, *Atticas* dictiones in ί & δί ſuperfluum deſinentes ultimam ſyllabam producere, ut οὑτοσί, τουτοΐ, τοτί, τοδί, τουτί, ὁδί, τῳδί, ταυτὶ αὐδί &c. Sic *Ariſtophanes* in *Pluto*, Ὅστις ποθ' οὗτός ἐστιν, καὶ τί δὴ χρῄζων. Et ibidem, Τοτὶ δὲ τὸ κακὸν πῶς ἔπαθες, κάτειπέ μοι. Item, Ταυτὶ λέγουσι πάντες, ἀλλ' ἂν δεῖ μου. Et *Sexcenta* hujuſmodi invenias exempla apud Scenicos Poetas, præſertim apud *Ariſtophanem*. Vid. quæ Nos ſupra ad *Supplic.* v. 154. *Joſua Barnes.* V. 673. Οὐ παύσομαι τὰς χάριτας) Hunc locum habet *Stobæus* in Florilegii *Sermon.* LXXXI. Περὶ Γραμμάτων, excepto, quod in Margine notanus, pro εἰ ζώην μετ' εὐμουσίας, ibi legitur, μὴ ζώην μετ' ἀμουσίας. Eodem autem res recidit, *Velle vivere cum Muſis & Nolle vivere ſine Muſis.* Hunc verò locum ita ibidem verſum ab *H. Grotio* habemus, *Nec ceſſabo Veneres doctis Jungere Muſis fœdus amicum: Ah! ne vivam Carminis expers.* *Idem.* V. 681. Καλλίνικον ἀείσω) *Callinicus Hercules* ob inſignes Victorias; & etiam genus Ὀρχήσεως cujuſdam, quæ ad Tibiæ modulos fiebat. *Euſtathius*, ut & *Heſychius*. Item Hymnus *Archilochi*, de quo *Pindarus* Olymp. Od. ix. Cujus principium, Τήνελλα Καλλίνικε, χαῖρ', ἄναξ Ἡράκλεες, Αὐτός τε καὶ Ἰόλαος, αἰχμητὰ δύο. Vid. *Scholiaſt. Ariſtophanis* ad finem *Acharnenſ.* Item quæ Nos ſupra ad v. 180. Hoc verò in loco dicitur Καλλίνικος Cantio quædam *Herculi* dicata, & ad μολπὰν v. 684. refertur, vel ᾠδὴν vel ὄρχησιν potiùs ſubauditur. Hinc Καλλίνικον ἀείδειν, pro Victoriam quamvis reportare. Vide *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcellan. Epiphyllid. l. 5. c. 7. & *M. Anton. Mureti* Variar. Lection. l. 3. c. 11. Prætereà Καλλίνικος eſt Victoria-quævis-inſignis, & καλλίνικον φέρειν eſt *Victoriam*-reportare, ut *Medea* v. 45. Et poteſt abſolutè dici, pro καλὴ νίκη, ut καλλίχειρ, pro καλὰς χεῖρας· De quâ re vide infra ad v. 690. Non autem neceſſe eſt ſubaudire hoc in loco vel χορεία, vel κορωνίδα, ut *Brodæus* ait, quia καλλίνικον poteſt referri, jam ut diximus, ad μολπὰν tribus poſt Verſibus; vel certè ἀοιδὰν aut μολπὰν poteſt multò meliùs intelligi; ut ſæpe fit; vel etiam ὄρχησις, in hoc loco præcipuè, ob *Cerberum* ex Inferis eductum; Ita enim *Heſychius*, Καλλίνικος, ὄνομα μέλους, καὶ εἶδος ὀρχήσεως ἐπὶ τῇ τοῦ Κερβέρου ἀναγωγῇ. *Joſua Barnes.* V. 683. Χέλυος ἑπτατόνου) De hâc re vide quæ Nos ad *Ion.* v. 883. *Idem.*

Οὔπω καταπαύσομεν
Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν.

Ἀντιστροφὴ β'.

Παιᾶνα μὲν Δηλιάδες
Ὑμνοῦσ' ἀμφὶ πύλας, τὸν
Λατοῦς εὔπαιδα γόνον,
Εἱλίσσουσαι καλλίχορον.
Παιᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελάθροις,
Κύκνος ὣς, γέρων ἀοιδὸς
Πολιᾶν ἐκ γενύων
Κελαδήσω. τὸ γὰρ εὖ
Τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει,
Διὸς ὁ παῖς. τᾶς δ' εὐγενείας
Πλέον ὑπερβάλλων,
Μοχθήσας τὸν ἄκυμον
Θῆκεν βίοτον βροτοῖς,
Πέρσας δείματα θηρῶν.

Nondum ſedabimus, *nec tacere patiemur*
Muſas, quæ me ſaltare fecerunt.

Antiſtrophe 2.

Pæana quidem Deliades
Cantant circa portas, *celebrantes*
Felicem prolem Latonæ,
In gyrum ducentes pulchram choream.
Pæanas etiam in tuis atriis,
Sicut cygnus, ſenex cantor
Ex canis genis
Sonabo. Bonū enim *argumentum*
Hymnorum adeſt *mihi*,
Filius Jovis. Nobilitatem enim
Longè ſuperans, *& charitate præſtans*.
Laboribus ſuis tranquillam
Fecit vitam mortalibus,
Sublatis ferarum terroribus.

V. 686 Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν) Χορεύω propriè *ſalto*, hoc in loco *ſaltare facio* apertè ſignificat; de qua re Nos fuſiùs ad *Ion.* v. 1596. *Idem.* V. 687. Λίβυν αὐλὸν) Quòd hæ Tibiæ ex *Loto* erant factæ & ideo *Lybicæ* dictæ, quia optima *Lotus* in *Libyâ* naſcitur, ſatis Nos ſuprà ad *Troad.* v. 544. Unde *Theophraſtus* περὶ φυτῶν l. 4. Ἐν Λιβύῃ δ' ὁ λωτὸς πλεῖστος καὶ κάλλιστος. *Jeſua Barnes.* V. 690. Καλλίχορον) Ἀντὶ τοῦ καλὸν χορὸν, ſic ταχύπεζον, unico vocabulo pro ταχὺ πεζὸν, ut *Euripid. Bellerophon.* Ἄγ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου ταχύπτερον. Sic Nonnulli εὔσταχυς pro καλὴ στάχυς ab *Eurip.* dictum volunt, *Hecub.* v. 593. quanquā ibi Nos diviſim legimus. Sic καλλίνικος pro καλὴ νίκη, vid. ſuprà ad v. 681. Sic καλλίπαις de *Proſerp.* dixit *Eurip.* Sic καλλικολώνη *Hom.* εὔϊστον *Epig.* in *Plutarch.* περὶ παίδων ἀγωγῆς &c. V. 692. Κύκνος ὣς, γέρων ἀοιδὸς) De *Cygni* Cantu vide quæ Nos ad *Helen.* v. 1115. Quibus adde quod *Socrates* ipſe moriturus de hâc re dicat, in *Platonis* Phædo. §. 23. p. 124. Edit. *Cantabr.* Item hoc *Martialis*, Dulcia defecta modulatur Carmina linguâ Cantator Cygnus funeris ipſe ſui. *J. Barnes.* V. 694 Τὸ γὰρ εὖ) Τὸ εὖ pro τὸ καλὸν, καὶ τὸ ἁρμόδιον. Senſus, ὁ Ἡρακλῆς ὑπάρχει τοῖς ὕμνοις τὸ εὖ, τουτέστιν, εὔθετον θέμα, καὶ ἐπαινετὸν ὑποκείμενον. Sic dicimus ὁ πάνυ de Excellenti Viro & τὸ πάνυ de re Excellenti. *Articulus* cum *Adverbio* locum Nominis habet. *Jeſua Barnes.* V. 698. Τὸν ἄκυμον) Irregularitèr fit pro ἀκύμονα, ſi modò verè ſcribitur in Vetuſtis libris; de quâ re vide quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 1173. V. 700. Πέρσας δείματα θηρῶν) Πέρθω propriè *vaſto*, hoc in loco, non de *Locis*, ſed de *Perſonis* uſurpatur, ut & *Rheſ.* v. 239. Διαπέρσει τὸ πτολίεθρον Ἀχαιῶν ἄρα, & v. 459. Πέρσας Ἀχαιούς.

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

LYcus *in Scenam progreditur cædem* Herculis *Familiæ feſtinantiùs facturus; dumque intrò ad id opus ſe recipit, ignorans* Herculem *adveniſſe, incidit inopinatò in medios gladios, & quas aliis paraverat caſſes. Dum verò ab* Hercule *trucidatur, inſultat interim plauditque* Chorus. *In* Herculis *laudes excurrit* Chorus, *invitatque non modò Cives* Thebanos; *ſed ipſas quoque Nymphas & Muſas ad lætitiam ac cantus, propter oppreſſum Tyrannum; collaudatque* Jovem, *quòd cum* Alcmenâ *concumbens operam dederit tam Heroico Filio ſeminando.* Iris *hinc à* Junone *cum Furiarum Maximâ in Scenam miſſa ad* Herculis *rationem diſturbandam, Dominæ mentem Furiæ aperit. Illa vix tandem perſuaſa* Herculem *Furore correptum in ſuos Armat.* Chorus *hanc calamitatem Lamentis proſequitur, illiúſque vicem deplorat; qui cùm nuper omnium Mortalium Glorioſiſſimus fuerit, jam nunc in ſuorum perniciem armatus tendat, mente captus, nec ſui ampliùs Compos.*

ΛΥΚΟΣ, ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ, ΙΡΙΣ, ΛΥΣΣΑ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Λυκ. ΕΙΣ καιρὸν οἴκων Ἀμφιτρύων ἔξω περᾷ·
Χρόνος γὰρ ἤδη δαρὸς, ἐξ ὅτου πέπλοις
Κοσμεῖσθε σῶμα, καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν.
Ἀλλ' εἶα, παῖδας, καὶ δάμαρθ' Ἡρακλέους
Ἔξω κέλευε τῶνδε φαίνεσθαι δόμων,
Ἐφ' οἷς ὑπέστητε γ' αὐτεπάγγελτοι θανεῖν.
Αμ. Ἄναξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγότα,
Ὕβριν θ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς·
Ἃ χρῆν σε μετρίως, κεἰ κρατεῖς, σπουδὴν ἔχειν.
Ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προστιθεῖς ἡμῖν θανεῖν,
Στέργειν ἀνάγκη· δραστέον δ', ἃ σοὶ δοκεῖ.

Lyc. IN tempore extra domum egreditur Amphitryo:
Tempus enim jam longum *eſt*, ex quo veſtibus
Et monumentis mortuorum ornatis corpus.
Sed age, liberos & uxorem Herculis
Jube extra has ædes apparere;
Quia promiſiſtis vos ultrò morituros.
Am. O rex, inſectaris me miſerum.
Ac inſuper meos *jam* morituros afficis contumeliâ:
Quib. *in reb.* decebat te, licèt *in nos* imperiū hab. moder. ſtudiū hab.
Quoniam verò mortis neceſſitatem nobis imponis,
Neceſſe *eſt* boni conſulere: facienda verò, quæ tibi videntur.

V. 701. Δαρὸς) Diuturnus, undè δηρὸν & δὴν, diu. V. 706. Ὑπέστητέ γ' αὐτεπάγγελτοι) An ὑπέστητ' αὐτεπάγγελτοι. V. 709. Ἃ χρῆν) καθ' ἃ σπουδὴν ἔχειν σε χρῆν. *Scaliger legit* ὧν pro ἃ. V. 710. Προστιθεῖς) Ab inuſitato πθέω, pro τίθημι, ſic τίθει, pro ἐτίθει *Homer.* Vid. quæ Nos ad Φυλλικάπτερον, ſive *Eſtheram* noſtram v. 2. Ὡς πεὶν Ἰεσσαίδαο τίθεις πολύν ἀοιδήν. *Joſ. Barnes.*

Λυκ. Πῶ

Λύκ. Ποῦ δῆτα Μεγάρα; ποῦ τέκν' Ἀλκμήνης γόνου;
Αμ. Δοκῶ μὲν αὐτὴν, ὡς θύραθεν εἰκάσαι ---
Λύκ. Τί χρῆμα δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον;
Αμ. Ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς ἑστίας θάσσειν βάθροις.
Λύκ. Ἀνόνητά γ' ἱκετεύουσαν ἐκσῶσαι βίον.
Αμ. Καὶ τὸν θανόντα γ' ἀνακαλεῖν μάτην πόσιν.
Λύκ. Ὁ δ' οὐ πάρεστιν· οὐδὲ μὴ μόλῃ ποτέ.
Αμ. Οὐκ· εἴγε μή τις θεῶν ἀναστήσειέ νιν.
Λύκ. Χώρει πρὸς αὐτὴν, καὶ κόμιζ' ἐκ δωμάτων.
Αμ. Μέτοχος ἂν εἴην τοῦ φόνου, δράσας τόδε.
Λύκ. Ἡμεῖς, ἐπειδὴ σοὶ τόδ' ἔστ' ἐνθύμιον,
Οἱ δειμάτων ἔξωθεν, ἐκπορευσόμεσθα
Σὺν μητρὶ παῖδας. δεῦρ' ἕπεσθε, πρόσπολοι,
Ὡς ἂν σχολὴν λεύσσωμεν ἄσμενοι πόνων.
Αμ. Σὺ δ' οὖν ἴθ', ἔρχῃ δ' οἷ χρεών· τὰ δ' ἄλλ' ἴσως
Ἄλλῳ μελήσει. " Προσδόκα δὲ δρῶν κακῶς,
" Κακόν τι πράξειν. Ὦ γέροντες, εἰς καλὸν
Στείχει, βρόχοισι δ' ἀρκύων γενήσεται
Ξιφηφόροισι, τοὺς πέλας δοκῶν κτενεῖν
Ὁ παγκάκιστος. εἶμι δ', ὡς ἴδω νεκρὸν
Πίπτοντ'· " ἔχει γὰρ ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ
" Ἐχθρὸς, τίνων τε τῶν δεδραμένων δίκην.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. " Μεταβολὰ κακῶν.
" Μέγας ὁ πρόσθ' ἄναξ
" Πάλιν ὑποστρέφει
" Βίοτον εἰς ἅδαν.
" Ἰὼ Δίκα, καὶ θεῶν
" Παλίρρους πότμος.
Αμ. Ἦλθες χρόνῳ μὲν, ἢ δίκην δώσεις θανὼν,
Ὕβρεις ὑβρίζων τοὺς ἀμείνονας σέθεν.

Στροφὴ β'.

Χο. Χαρμοναὶ, δακρύων
Ἔδοσαν ἐκβολάς.
Πάλιν ἔμολεν, ἃ πάρος
Οὔποτε διὰ φρενὸς ἤλ-
πισα παθεῖν γᾶς ἄναξ.
Ἀλλ', ὦ γεραιὲ, καὶ τὰ δωμάτων ἔσω
Σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις, ὡς ἐγὼ θέλω.

Lyc. Ubinam eſt Megara? ubi proles filii Alcmenæ?
Am. Videtur mihi, quantum foris ſtans poſſum conjicere ---
Lyc. Quam rem opinionis hujus habes argumentum?
Am. Supplex ſedere ad ſanctas ſedes laris.
Lyc. Fruſtrà ſupplicat, ut conſervet vitam.
Am. Et fruſtrà vocat mortuum maritum.
Lyc. Ille verò non adeſt; neque veniat quidem unquam!
Am. Non: niſi deus aliquis excitaverit eum.
Lyc. Vade ad eam, & è domo ducas
Am. Particeps eſſem cædis, ſi facerem hæc.
Lyc. Nos, ſiquidem hoc tibi eſt cordi,
Qui ſumus extra terrores, educemus
Liberos cum matre. Huc ſequimini, famuli,
Ut otium tandem videamus libentes ex laboribus.
Am. Tu igitur eas. Vadis autem, ſi fatum eſt: alia verò fortaſſis
Alteri curæ erunt. " Expecta autem, cum male feceris.
" Te quoq; malum aliquod paſſurum. O ſenes, opportune *Lycus*
It *intra domum.* Incidet verò in plagarum laqueos
Enſiferos, qui ſperat ſe proximos interfecturum
Peſſimus. Ibo autem, ut videam mortuum
Cadentem: " affert enim voluptates moriens vir
" Inimicus, & cum perſolvit pœnas factorum.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

" Mutatio malorum *fit & remuneratio.*
" Qui magnus rex antea erat,
" Iterum flectit
" Vitam ad Plutonem.
" O Juſtitiam, & Deorum
" Fatum refluens!
Am. Veniſti ſerò quidem eò, ubi morte pœnas lues;
Qui *nos* te præſtantiores injuriis afficiebas.

Strophe 2.

Ch. Gaudia lacrymarum
Dederunt *mihi* rivulos.
Venerunt *enim* rurſus, quæ prius
Nunquam animo ſperavit ſe paſſurum dominus hujus terræ
Sed, ô ſenex, quid intra domum fiat
Videamus, ſi quis patiatur, ut ego cupio.

V. 713. Δοκῶ μὲν αὐτὴν) Imperfecta ſententia, quam poſt brevem *Lyci* interruptioné, continuando implet, Ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς &c. V. 718. Ὁ δ' οὐ πάρεστιν· Οὐδὲ μὴ μόλῃ ποτέ) ita rectè *Aldi* Editio; Notula vero pro ἢ, per errorem facta eſt γὰρ, in aliis Editionibus; unde Viri Docti fruſtrà ſe torſerunt; *Canterus* legendum voluit, οὐ γὰρ οὖν. *Scaliger* & *Duportus* μὴ γὰρ οὐ, quorum ultimus μόλοι quoque legit. *Æmil. Portus* veram lectionem conjectando eſt aſſecutus. V. 726. Σὺ δ' οὖν ἴθ'· ἔρχῃ δ' οἷ χρεών·) *Tu itaque abi: Vadis autem, ſi modò Fata non obſtiterint,* &c. Hæc ænigmaticè loquitur *Amphitryon*, de Morte ejus, ad quam certò nunc illum ire pronuntiat. Quare non eſt, ut hic *Scaligeri* Lectio locum mereatur, Ἔρχου δ', ᾗ χρεών. Neque etiam, ſi *Duportus* ἔρχου quoque legat, & *Canterus*, ᾗ. Quanquam & hanc Lectionem *Æmilius Portus* probet, Ita quidem nobis videtur; at nec illorum Judicio detractum volo; nec Lectionem iſtam incommodam puto: ſed non opus eſt, ut Vetus moveatur. *Joſ. Barnes.* V. 728. Εἰς καλὸν στείχει) Καλῶς, commode. *Xenophon*, εἰς καλὸν ὑμῖν συντετύχηκε. *Sophocl.* in *Oedipo* Tyranno, Ἀλλ' εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας. *Scholia*, Καὶ μὴν καλῶς καὶ κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον. Hoc in loco εἰς καλὸν *Ironicé*. Ex *Johan. Brodæi* Notis. Ἐν καλῷ idem ſonat. V. 729. Βρόχοισι) Subaudi ἐν. V. 733. Ἐχθρὸς, τίνων τε) Hic iterum τίνω priorem habet brevem ut & paulò poſt v. 755. Καὶ γὰρ διδάλλυσ'· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων. de quâ re vide quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 339. & *Ion.* v. 447. *Joſua Barnes.* V. 739. Παλίρρους) Contractum pro παλίρροος. V. 741. Ὕβρεις ὑβρίζων τοὺς ἀμείνονας σέθεν) Ὑβρίζω Verbum *Activum* regit *Accuſativum* Perſonæ, & ob ſingulare omnium *Verborum* Privilegium, caſum ſuum; de quâ re vide quæ Nos ad *Iphigen.* Aul. v. 1182. Πλήσω σε πληγὰς, & *Doceo te Doctrinam, Ego te hanc rem admoneo* & ſexcenta hujuſmodi licet in utrâque linguâ obſervare. V. 742. Χαρμοναὶ, δακρύων ἔδοσαν ἐκβολάς·) Notum eſt, aliquando *Lacrymas à Gaudio exprimi*; unde *Xenophon* Ἑλληνικῶν l. 7. Οὕτω κοινόν τι ἄρα χαρὰ καὶ λύπη δάκρυά ἐστι. De hâc re & ratione ac causâ lacrymarum tam Mœrentibus, quàm Gaudentibus, vide *Cœl. Rhodigin.* Antiqu. Lection. l. 12. c. iv. Item *Scholia* ad Αὐλικοκωμῳδοτραγῳδίαν, ſive *Eſtheram* noſtram, v. 1160. Ad hæc verba, αὐτὰρ ὁ Ἀμὰν δάκρυ ἀπ' ὀφθαλμῶν γε θέλοντι ἴσα χαμᾶζε, Μάντιν ἐοῦ θανάτοιο προάγγελον. Item quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 832. *Joſua Barnes.* V. 748. Εἰ πράσσει τις) Πράσσει hoc in loco pro πάσχει, *Lycum* enim innuit, quem videre vult *Chorus* patientem, quæ cupit, hoc eſt mortem. Πράσσω autem pro πάσχω & viciſſim πάσχω pro πράσσω à Poetis uſurpantur mutuò, de quâ re vide *Scholiaſten* ad *Hecab.* v. 614. & *Oreſt.* v. 538. Item quæ Nos ad *Supplic.* v. 257. & ad *Heraclid.* v. 241. *Joſua Barnes.*

Στροφὴ γ'.

Λυ. Ἰώ μοι, μοι. Χο. τόδε κατάρχεται
Μέλος ἐμοὶ κλύειν
Φίλιον ἐν δόμοις.
Θάνατος οὐ πρόσω· βοᾷ,
Βοᾷ, στενάζων φρίμιον γ' ἄναξ φόνου.
Λυ. Ὦ πᾶσα Κάδμου γαῖ', ἀπόλλυμαι δόλῳ.
Χο. Καὶ γὰρ διώλλυς'· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων,
Τόλμα, διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην.

Στροφὴ δ'.

Χο. “ Τίς ὁ θεοὺς ἀνομίᾳ χραίνων, θνητὸς ὤν,
“ Ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων
“ Κατέβαλ', ὡς ἄρ' οὐ σθένουσι θεοί;
Γέροντες, οὐκέτ' ἔστι δυσσεβὴς ἀνήρ.
Σιγᾷ μέλαθρα· πρὸς χοροὺς τραπώμεθα.
Φίλοι γὰρ εὐτυχοῦσιν, οὓς ἐγὼ θέλω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Χοροί, χοροί, καὶ θαλίαι μέλουσι Θήβας
2 Ἱερὸν κατ' ἄστυ.
3 Μεταλλαγαὶ γὰρ δακρύων,
4 Μεταλλαγαὶ συντυχίας
5 Ἔτεκον ἀοιδάς.
6 Βέβακεν ἄναξ ὁ καινός·
7 Ὁ δὲ παλαίτερος
8 Κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τὸν Ἀχερόντιον.
9 Δοκημάτων ἐκτὸς ἦλθεν ἐλπίς.

Ἀντιστροφὴ α'.

“ 1 Θεοί, θεοί, τῶν ἀδίκων* μέλουσι, καὶ τῶν
“ 2 Ὁσίων ἐπαΐειν.
“ 3 Ὁ χρυσός, ἅ τ' εὐτυχία,
“ 4 Φρενῶν βροτοὺς ἐξάγεται,
“ 5 Δύνασιν ἄδικον

* al. μέλλουσι.

Strophe 3.

Lyc. Hei mihi, mihi! *C.* Incipit hoc
Carmen, mihi auditu
Jucundum in ædibus.
Mors non procul *abeſt*: *Jam enim* clamat,
Clamat, gemens procemium cædis rex, *Lycus.*
Lyc. O tota Cadmi terra, dolo pereo.
Ch. Etenim *alios ipſe* perdidiſti: viciſſim igitur pœnas perſolvens,
Aude *dum eas ferre, tuorum* facinorum pœnas luens.

Strophe 4.

Ch. “ Quis mortalis exiſtens Deos polluens injuſtitiâ
“ Stultum ſermonem contra beatos cœlites
“ Effudit, quòd dii nihil poſſint?
Senes, non eſt amplius *ſuperſtes* impius vir.
Tacent atria: ad choros nos vertamus.
Amici enim, quos volo, felices ſunt.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

1 Choreæ, choreæ & convivia curæ ſunt *hominibus*, Thebarum
2 Per ſacram urbem.
3 Mutationes enim lacrymarum,
4 Mutationes fortunæ
5 Pepererunt cantus.
6 Abiit, *& obiit* ſuperbus ille rex, *Lycus.*
7 Ille verò prior *& antiquior princeps, Hercules,*
8 Regnat, Acherontio portu relicto:
9 Venit ſpes præter opinionem.

Antiſtrophe 1.

“ 1 Dii, Dii ſolent impios &
“ 2 Pios audire.
“ 3 Aurum (& felicitas)
“ 4 De ſanâ mente depellit homines,
“ 5 Injuſtam potentiam *ſecum*

V. 755. Καὶ γὰρ διώλλυς'· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων Τόλμα, διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην) διώλλυσο, Media Vocis ab ὄλλυμι. Communiter διώλεσας. S. haudi ἄλλας. Ibid. Ἀντίποινα Homerus diceret ἄντιτα ἔργα. Ibid. ἐκτίνων: Media ſyllaba brevis, vide ſupra ad v. 733. *J. Barnes.* V. 756. Διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην) Ita ſupra ad v. 733. Τίνων τε τῶν δεδραμένων δίκην. *Idem.* V. 757. Τίς ὁ θεοὺς ἀνομίᾳ χραίνων, θνητὸς ὤν, Ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων κατέβαλ', ὡς ἄρ' οὐ σθένουσι θεοί;) Hunc locum, a *Grotio* immeritò omiſſum, non mihi temperare poſſum, quin *Latinè* vertam, *Quis ille, falſis qui rationibus Sermone ſtulto Numina polluit, Mortalis ipſe; nec Deorum Vim recolit vigilesque curas?* Uſitatum eſt Melioris Notæ Authoribus, dum res Improborum nimiùm florent, dubitare videri de Divina Providentiâ; animo autem ſurſus confirmari, ubi dignâ illos & inopinatâ affici pœnâ viderint. De hoc loco perpulcrè optimè tractat *Pſaltes* Divinus, per totum *Pſalmum* 37. totumque Pſalmum 73. *Claudianus* quoque in *Ruffinum* l. 1. Principio, *Sæpe mihi dubiam traxit Sententia mentem &c.* *Abſtulit hunc tandem Ruffini pœna tumultum, Abſolvitque* Deos. Præterea hoc argumentum tractat *Seneca* libro, cui inſcribitur, *Cur bonis Viris mala accidant.* Et *Joſephus* ita *Hamanis* infortunio Divinitùs illi accidenti accinit, Ὅθεν ἐπέρχεταί μοι τὸ θεῖον θαυμάζειν καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ δικαιοσύνην καταμανθάνειν, μὴ μόνον τὴν Ἀμάνου κολάσαντος πονηρίαν, ἀλλὰ καὶ ἣν κατ' ἄλλου ἐμηχανήσατο τιμωρίαν, ταύτην ἐκείνου ποιήσαντος εἶναι. Quod *Epiphonema* & Nos Veterum more & ex *Chriſtianæ* Philoſophiæ Doctrinâ adjecimus, *Hamanis* proſtrati narrationi in *Eſtherâ* noſtrâ, v. 1235. Ὡς Ἀμὰν ἐβούλευσε κακὰ καὶ ἀεικέα βουλὴν Μαρδοχαίῳ λαῷ τε· Θεοῦ δ' ὑπάτου ἰότητι, Ἔφθασεν εἰς αὐτὸν θάνατόν γ' αἰπὺν εὑρεῖν ... Ὦ Ἄθεοι, ἀγρεῖτε, καὶ ἐν φρεσὶ ταῦτα νοεῖτε· Φήσετε δ' ἀνδρεμέων θεὸν εἶναι ἐπίσκοπον ἔργων. Ita *Euripides* poſt *Pentheum* Deorum Contemptorem decerptum ait, *Bacch.* v. 1324. Εἰ δ' ἔστιν, ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ, Ἐς τοῦδ' ἀθρήσας θάνατον, ἡγείσθω θεούς. Et ante omnes *Homerus* ſenem *Laertem* inducit Deos fatentem cum magnâ exultatione, quòd audiviſſet, Improbos *Ulyſſis* Procos fuiſſe occiſos, *Odyſſ.* ω. v. 350. Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον, Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν. *Joſua Barnes.* V. 763. Μέλουσι) Vide infrà ad v. 772. Prior ſyllaba producitur, ut *Perſeo*, Pegaleium melos. V. 768. Βέβακεν) Βέβηκεν, οἴχεται, ἔθανεν. Ita *Oreſt.* v. 971. Βέβακε γὰρ, βέβακεν, οἴχεται τέκνων Πρόπασα γέννα Πέλοπος. V. 769. Παλαίτερος) ἀντὶ τοῦ παλαιότερος. Antiquior dicitur Dominus *Hercules*, ob antiquiorem proſapiam & jus Regni, quod antiquitus ad illum pertinebat; ut qui *Megaram* Regis *Creontis* filiam duxiſſet. Neſcio quid ſibi velit *Brodæus* exponendo hoc in loco παλαίτερος per *cautior ac prudentior* Hercules. Certè Verſus, quem ex *Æſchylo* advocat nihil tale afferit. *Joſ. Barnes.* V. 770. Ἀχερόντιον) Ob metrum dicitur pro Ἀχερόντειον, pro quo & Ἀχερούσιος, vide *Stephanum* περὶ πόλεων in Ἀχέρων. *Acheron* autem eſt Nomen Fluvii *Tartarei*, ut *Cocytus* & *Phlegethon.* V. 771. Δοκημάτων ἐκτὸς) Ἀδοκήτως. Pro quo ἀδόκως aliàs dixit, ſi vera Lectio eſt, *Troad.* v. 786. V. 772. Μέλουσι) Dicitur θεοὶ μέλουσι τῶν ἀδίκων, ut hic, & θεοῖς μέλει τῶν ἀδίκων, & οἱ ἄδικοι μέλουσι τοῖς θεοῖς. Vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 450. & *Helen.* v. 1440. *Aldi* Editio habet μέλλουσι, ut ſit μέλλουσι τῶν ἀδίκων ἐπαΐειν & per verſum ſtare poteſt. V. 774. Ὁ χρυσὸς, ἅ τ' εὐτυχία, ἐφέλκων) ἅ τ' εὐτυχία per trajectionem inſeritur, ἐφέλκων itaque ad ὁ χρυσὸς referendum. Nec novum hoc, Epithetum ad *remotius* Subſtantivum ferri, non autem ad *proximum*; ut haud rarò apud *Homer.* offendi. Quare non erat, ut *Æmil. Portus* ἐφέλκων ad *Atticiſmum* redegeret, pro ἐφέλκουσα, quaſi neceſſariò ad εὐτυχία ſpectaret. *J. Barnes.* V. 775. Φρενῶν βροτοὺς ἐξάγεται) ἐκ τοῦ φρονεῖν, καὶ ἐκτὸς νοῦ, ἄγει. V. 776. Δύνασιν) Δύνασις, pro δύναμις eſt Dictio *Euripidæa*, Ita *Ion.* v. 1012. Τί τῶνδε χρῆσθε; δύνασιν ἐκφέρει τινά. *Heſych.* Δύνασις, Δύναμις.

“ 6 Ἐφέλ-

Digitized by Google

" 6 Ἐφέλκων. χρόνου γὰρ ἔτλα
7 Τὸ πάλιν εἰσορᾶν· (* An γὰρ θεμιτός.)
8 Νόμον * παρέμενος, εὐνομίᾳ χάριν διδοὺς
9 Ἔθραυσεν ὄλβου κελαινὸν ἅρμα.

Στροφὴ β'.

1 Ἰσμηνῷ στεφανηφορεία,
2 Ξεσταί θ' ἑπταπύλου πόλεως
3 Ἀναχορεύσατ' ἀγυιαί.
4 Δίρκα θ' ἁ καλλιρέεθρος,
5 Σύν τ' Ἀσωπίδες κόραι,
6 Πατρὸς ὕδωρ βᾶτε
7 Λιποῦσαι συναοιδοὶ
8 Νύμφαι τὸν Ἡρακλέους
9 Καλλίνικον ἀγῶνα. Ὦ
10 Πυθίου δενδρῶτι πέτρα,
11 Μουσῶν θ' Ἑλικωνιάδων δώματα,
12 Ἥξετ' εὐγαθεῖ κελάδῳ
13 Ἐμὰν πόλιν, ἐμά τε τείχη,
14 Σπαρτῶν ἵνα γένος ἔφανε,
15 Χαλκασπίδων λόχος, ὃς γᾶν
16 Τέκνων τέκνοις μεταμείβει,
17 Θήβαις ἱερὸν φῶς.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὦ λέκτρων δύο συγγενεῖς
2 Εὐναί, θνατογενοῦς τε,
3 Καὶ Διός, ὃς ἦλθεν ἐς εὐνὰς
4 Νύμφας τᾶς Περσηΐδος· καὶ πιστὸν
5 Μοὶ τὸ παλαιὸν ἤδη
6 Λέχος, ὦ Ζεῦ, τὸ σόν,
7 Οὐδ' ἐπ' ἐλπίδι φάνθη.
8 Λαμπρὰν δ' ἔδειξ' ὁ χρόνος
9 Τὰν Ἡρακλέος ἀλκάν·
10 Ὃς γᾶς ἐξέβα θαλάμων,

" 6 Attrahens. Serò enim *Deus* ſuſtinuit
7 Iterum intueri, *tandémque nos afflictos miſerari*:
8 Lege *enim* concedens *nobis*, & æquitati gratiam tribuens,
9 Fregit nigrum currum divitiarum.

Strophe 2.

1 Iſmeno *eſto* coronatio,
2 Et urbis ſeptem-portas-habentis *coronati*
3 Vici ſaltate.
4 Dirce pulchrè-fluens,
5 Et unà Nymphæ Aſopicæ
6 Ite patris *Aſopi* aquâ
7 Relictâ concentrices, *&* ſimul *celebrate*,
8 Nymphæ Herculis
9 Præclarè-victoriâ decorum certamen. O
10 Pythii nemoroſa rupes,
11 Et domus Muſarum Heliconiadum,
12 Venite læto cum ſtrepitu *cantúque*
13 *In* meam urbem, & meos muros,
14 Ubi ſatorum *hominum* genus apparuit,
15 Agmen armatorum, quod terram
16 Liberorum liberis permutat,
17 Sacrum lumen Thebis.

Antiſtrophe 2.

1 O lectorum duo cognata
2 Cubilia, Mortalis *ſcilicet Amphitryonis*
3 Et Jovis, qui venit ad cubile
4 Nymphæ Perſeidis, *i.e. Alcmenæ*: & credibilis
5 Mihi jam vetus
6 Concubitus tuus, ô Jupiter,
7 Præter ſpem apparuit.
8 Tempus verò oſtendit ſplendidam
9 Victoriam Herculis,
10 Qui ex penetralibus terræ rediit,

V. 777. Χρόνου γὰρ ἔτλα τὸ πάλιν εἰσορᾶν) *Scaliger* legit χρόνῳ. V. 779. Εὐνομίᾳ) *Scaliger* & *Canterus* legunt ἀνομίᾳ, & ſanè, ſi de *Lyco* ſententia ſumitur, ita omninò legendum. Vide *Æmil. Portum* in hunc locum. V. 780. Ἔθραυσεν ὄλβου κελαινὸν ἅρμα) Tranſlatum ab Aurigis, qui nimio impetu ruentes, Currus impingendo frangunt. Nigrum autem Divitiarum Currum vocat, quod *Plutus* Divitiarum Deus ſit cæcus, quodque Opes hominum mentes occæcent; aut quòd ex terrâ eruantur & ſub ſeris, in arculis & tenebris, recondi ſoleant. *Joſua Barnes.* V. 781. Ἰσμηνῷ στεφανηφορεία) *Senſus*, τοῖς Θηβαίοις τοῖς περὶ τὸν Ἰσμηνὸν ποταμὸν ναίουσιν ἔστω στεφανηφορεία διὰ τὴν χαρὰν τῆς εὐτυχίας τούτου συμβεβηκότος. De *Iſmeno Bœotiæ* fluvio vide quæ Nos ſuprà ad v. 572. *Joſua Barnes.* V. 782. Ξεσταί θ' ἑπταπύλου πόλεως ἀναχορεύσατ' ἀγυιαί) Ὑμεῖς τε, ὦ ἀγυιαὶ καλαὶ σφόδρα, καὶ λίθοις ἐξεσμένοις κατῳκοδομηθεῖσαι, αἱ ἀγυιαὶ πόλεως ἑπταπύλου καὶ ἑπταπύργου, Θήβης δηλονότι, ἀναχορεύσατε. Quare *Thebarum* Urbs dicta ſit ἑπτάπυλος, vide ſupra ad v. 543. *Joſua Barnes.* V. 784. Δίρκα θ' ἁ καλλιρέεθρος) De *Dirce* vide quæ Nos ſuprà ad v. 573. Item ad *Bacch.* v. 519. *Idem.* V. 785. Σύν τ' Ἀσωπίδες κόραι) *Aſopus* erat *Oceani* & *Tethyos* filius, vel ut alii *Perûs* & *Neptuni*, vel ut Alii *Jovis* & *Eurynomæ*, qui ex *Metopâ Ladonis* fluvii filiâ duos habuit filios, *Iſmenum* & *Pelagonem* & Viginti filias, quarum una *Ægina* à *Jove* compreſſa; quas omnes nunc Poeta Ἀσωπίδας κόρας vocat. Hic fluvio *Aſopo* nomen dedit, qui ex *Cithærone* monte profluens, agrúmque *Thebanum* irrigans, à *Platæenſi* decidit, ipſáſque *Thebas* præterfluens, *Platæas* & *Tanagram* inter *Oropum* oppidum & *Cynoſuram* Promontorium mari excipitur. Vid. de *Aſopo*, *Apollodor.* Biblioth. l. 3. c. xi. §. 6. *J. Barnes.* V. 786. Πατρὸς ὕδωρ βᾶτε λιποῦσαι) βᾶτε, ὦ νύμφαι καὶ κόραι Ἀσωπίδες, λιποῦσαι ὕδωρ πατρὸς Ἀσωποῦ ἐς ἀγῶνα καλλίνικον &c. V. 790. Δενδρῶτι πέτρα) Πέτρα hoc in loco pro ὄρος, Mons, ut ſæpe apud Poetas. *Parnaſſum* alloquitur, Arboribus conſitum & Lucis, utpote Deo *Apollini Muſiſque* & *Baccho* ſacrum; *Parnaſſus* autem erat Mons *Bœotiæ* altiſſimus, biceps, Arboribus denſus, & *Lauro* præcipuè florens, unde & *Nonno* audit εὐδενδρος. De *Parnaſſo*, vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 559. *J. Barnes.* V. 791. Μουσῶν θ' Ἑλικωνιάδων δώματα) Ἑλικωνιάδων lego pro Ἑλικωνίδων, ita Verſu poſtulante; ipſum autem Montem *Heliconem* notat, per δώματα Μουσῶν Ἑλικωνιάδων. *Helicon* verò eſt Mons *Bœotiæ* haud procul à *Parnaſſo*. *Heſiodus* Theogoniam ſuam ita incipit, Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' ἀείδειν. *Joſua Barnes.* V. 792. Ἥξετ' εὐγαθεῖ κελάδῳ) An ἥξετε θ' legendum, ut reſpondeat τῷ Κρείσσων in Antiſtrophâ; εὐγαθεῖ *Doricè* pro εὐγηθεῖ. Sed notandum, ut in hoc verſu pes prior eſt *Trochæus*, ſecundus *Spondæus*; ita viciſſim in *Antiſtrophâ* pes prior eſt *Spondæus*, ſecundus *Trochæus*; quare Tempora ſunt utrinque æqualia. *Idem.* V. 795. Χαλκασπίδων λόχος) Ita *Spartos* vocat, quia ex *Draconis* dentibus ſeminatis proruperunt armati; De quâ re vide quæ Nos ſuprà ad v. 5. Notandum eſt, quòd horum *Spartorum* Poſteris *Lanceæ* nota erat naturalitèr expreſſa in ſingulorum corporibus, perque plurimas Generationes durabat, teſte *Plutarcho* de ſerâ Numinis Vindictâ, & quod ex quinque Superſtitibus *Spartis*, quorum Nomina protulimus ad *Bacch.* v. 540. Regia apud *Thebanos* proſapia ἐκ διαδοχῆς & Nobiliores Familiæ diutiſſimè continuabantur. qui eſt Senſus horum verborum, ὃς γᾶν τέκνων τέκνοις μεταμείβει, Θήβαις ἱερὸν φῶς. *J. Barnes.* V. 799. Θνατογενοῦς) Θνητογενής, idem quod θνητός, opponitúrque Deo in hoc loco. V. 801. Νύμφας τᾶς Περσηΐδος) *Alcmenæ*; quæ Patrem habuit *Electryonem*, Avum *Perſea*. *Tzetzes*, Περσίας Ἠλεκτρύων. Ἠλεκτρύωνος Ἀλκμήνη. Unde *Theocritus* Idyll. κδ'. v. 72. Θάρσει ἀριστοτόκεια γύναι, Περσήϊον αἷμα. Ex *Joh. Brodæi* Notis. V. 807. Θαλαμῶν) Ita cum *Circumflexo* ſcribo, quia à θαλάμη venit, non à θάλαμος, de quâ re vide quæ Nos ad *Ion.* v. 393.

11 Πλούτωνος δῶμα λιπὼν νέρτερον.
12 Κρείσσων μοι τύραννος ἔφυ,
13 Ἢ δυσγένει' ἀνάκτων.
14 Ἃ νῦν ἐσορᾶν φαίνει,
15 Ξιφηφόρων ἐς ἀγώνων
16 Ἅμιλλαν, εἰ τὸ δίκαιον
17 Θεοῖς ἔτ' ἀρέσκει.

Ἴαμβοι.

Ἔα, ἔα.
Ἆρ' εἰς τὸν αὐτὸν πίτυλον ἥκομεν φόβου,
Γέροντες, οἷον φάσμ' ὑπὲρ δόμων ὁρῶ.
Φυγῇ, φυγῇ
Νωθὲς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδὼν ἔλα.
Ὦναξ Παιάν,
Ἀπότροπος γένοιό μοι τῶν πημάτων.
Ἶρις. Θαρσεῖτε Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον
Λύσσαν, γέροντες, κἀμὲ τὴν θεῶν λάτριν
Ἶριν· πόλει γὰρ οὐδὲν ἥκομεν βλάβος,
Ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς σώματα στρατεύομεν,
Ὅν φασιν εἶναι Ζηνὸς Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
Πρὶν μὲν γὰρ ἄθλους ἐκτελευτῆσαι πικρούς,
Τὸ χρῆν νιν ἐξέσωζεν, οὐδ' εἴα πατὴρ
Ζεύς νιν κακῶς δρᾶν, οὔτ' ἔμ', οὔθ' Ἥραν ποτέ.
Ἐπεὶ δὲ μόχθους διεπέρασ' Εὐρυσθέως,
Ἥρα προσάψαι καινὸν αἷμ' αὐτῷ θέλει,
Παῖδας κατακτείναντι· συνθέλω δ' ἐγώ.
Ἀλλ' εἶ', ἄτεγκτος συλλαβοῦσα καρδίαν,
Νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,
Μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ παιδοκτόνους
Φρενῶν ταραγμοὺς, καὶ ποδῶν σκιρτήματα,
Ἔλαυνε, κίνει, φόνιον ἐξίει κάλων·
Ὡς ἂν *φονεύσας δι' Ἀχερόσιον πόρον * Canter. πορεύσας.
Τὸν καλλίπαιδα στέφανον αὐθέντῃ φόνῳ,
Γνῷ μὲν τὸν Ἥρας οἷός ἐστ' αὐτῷ χόλος,
Μάθῃ δὲ τὸν ἐμόν. " ἢ θεοὶ μὲν οὐδαμοῦ,

11 Relictâ domo infernali Plutonis.
12 Melior dominus mihi es,
13 Quàm Impii & Ignobiles hi Tyranni, ut Lycus.
14 Quod nunc intueri licet
15 Enſiferorum in certaminum
16 Contentione; ſi Juſtitia
17 Diis adhuc placet.
* Hem, hem? * Apparent *Iris & Furia.*
An in idem certamen timoris venimus?
Senes, quale ſpectrum video ſuprà domum?
Fugâ, fugâ
Segnem ex ſolo tolle pedem, è medio abi.
O rex Apollo,
Averruncus ſis mihi malorum, à *me depelle mala.*
Iris. Confidite videntes filiam hanc Noctis
Lyſſam, ô ſenes, & me Deorum miniſtram
Iridem Nullum enim urbi venimus *allaturæ* damnum.
Sed militamus adverſus corpora unius viri;
Quem Jovis & Alcmenæ filium eſſe dicunt.
Nam priuſquam abſolveret dura certamina,
Fatum ipſum ſervavit, neque permiſit pater
Jupiter ei malefacere, neque me, neque Junonem unquam;
Sed poſtquam confecit labores Euryſthei,
Juno vult ei novũ ſanguinẽ [illegible]*que piaculum addere & inurere*
Interficienti liberos; & ego aſſentior.
Sed age inexorabilis, correpto ejus corde,
Noctis obſcuræ *filia* innupta virgo,
Inſaniam in virum hunc, & interfectricem filiorum
Mentis perturbationem, & pedum ſaltationem
Impelle, commove, cruentum emitte funem:
Ut cæſâ *& ad Plutonem miſſâ* per Acherontium iter
Illâ pulchrâ liberorum coronâ, propriâ manu,
Cognoſcat, qualis in ipſum ſit Junonis ira,
Et diſcat meam. " Certè dii nihil *eſſent*,

V. 810. Ἢ δυσγένει' ἀνάκτων) ἢ δυσγενεῖς ἄνακτες, οἷος ἦν ὁ Λύκος. Vide *Guliel. Canter.* Novar. Lection. l. 5. c. 1. V. 811. Ἃ νῦν ἐσορᾶν φαίνει) ἃ ῥήματα, ὅτι κρείσσων τοῦ Λύκου Ἡρακλῆς ἐστι. V. 813. Εἰ τὸ δίκαιον) Ita pro Corrupto εἰς legimus εἰ, quod *Canterus* & alii faciunt. V. 815. Ἔα, ἔα) Ad ſubitam apparentiam *Furiæ* & *Iridis* ex alto, hæc *Chorus* exclamat. V. 816. Πίτυλον) Quid ſit πίτυλος vid. ad *Iphigen.* Taur. v. 307. πίτυλος φόβου hic dicitur, ut πίτυλος μανίας ibi. V. 819. Νωθὲς πέδαιρε κῶλον) πεδαίρειν pro μεταίρειν, à πέδα *Æolico* pro μετὰ, de qua voce Nos ſupra ad *Rheſ.* v. 372. Quare *Heſychius* rectè ſe habet. Πέδα, μετὰ, ἢ γῆ. *Palmerius* autem, qui hunc illius locum exagitat, hallucinatur ipſe; dicit enim, *Delendum τὸ μετὰ, quæ vox irrepſit ex inferiore lineâ, ubi plures repetita eſt.* Ita ille. Πέδα autem γῆ, eſt pluralis *Numeri* pro πέδον, eſt & πέδα *Dorice* pro πέδη, *Pedica*, cujus ultima longa eſt. *J. Barnes.* V. 822. Θαρσεῖτε, Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον, Λύσσαν) *Erinnyas*, hoc eſt *Furias*, ex ſanguinis guttis, quæ de exectis *Cœli* Genitalibus profluebant, natas refert *Heſiodus* Theogon v. 185. Et *Apollodorus* Biblioth. l. 1. c. 1. §. 3. Ἐκ δὲ τῶν σταλαγμῶν ῥέοντος αἵματος Ἐριννύες ἐγένοντο, Ἀληκτὼ, Τισιφόνη, Μέγαιρα. Alii autem Authores longè plures, Illas ex *Noctis* & *Acherontis* Concubitu natas ferunt; *Euripides* ex *Nocte*, *Cœlique* ſanguine; vid. infra v. 843. Unde & Nos olim, Verſis *Anglicis*, quos Scholâ exeuntes quindecennes Pueri ad *Noctem* v. libris luſimus, ita induximus loquentes ad *Iridis*, Furiarum nomine tectos, Lectores Hypercriticos, **Come, Siſter-Furies, Bear to Us no ſpight: We alſo are the Daughters of the Night.** Vide de hac re *Scholiaſten* Euripid. ad *Oreſt.* v. 37. Item quæ Nos ad *Iphig.* Taur. v. 963. & *Troad.* v. 457. Item *Euſtathium* in *Homer.* fol. 763. lin. 26. uſque ad 41. Et *Cœl. Rhodigin.* l. 10. c. 9. *Joſua Barnes.* V. 825. Ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς σώματα στρατεύομεν) *Scaliger* pro σώματα legit δώματα, nequaquam, ut mihi videtur, rectè; σώματα enim pro σῶμα ponitur per *Synecdochen* Numeri; nec contra *Herculis* Domum militabant, niſi *Familiam* per δώματα intelligas, quod rarò invenias, licet δόμος id aliquando ſignificet; (Δῶμα enim ipſum *Ædificium* plerumque ſonat) ſed illius *Corpus* invadere jam *Furor* parabat, ut ſic animum turbaret. *Idem.* V. 827. Πρὶν μὲν γὰρ ἄθλους ἐκτελευτῆσαι πικρούς) Γὰρ, quod ex hoc Verſu in aliquibus Editionibus exciderat, reſtituimus ex *Aldinâ* & aliis, quibus rectè aderat. V. 828. Τὸ χρῆν) *Scaliger* hic legit χρεὼν ſed & τὸ χρῆν ponitur pro χρεὼν, ut *Euſtathius* fol. 1647. lin. 36. ubi illud *Hecubæ* profert, Πότερα τὸ χρῆν σφ' ἐπήγαγ' ἀνθρωποσφαγεῖν. Eſt & χρῆν pro ἐχρῆν. Χρεὼ autem & χρεὼ idem quod χρεία. V. 833. Ἀλλ' εἶ', ἄτεγκτος) εἶ' pro εἶα *Interjectio* Hortantis; ἄτεγκτος ὁ μὴ ὢν, ἀντὶ τοῦ ἀνελεήμων, ὃς τοῖς δάκρυσιν οὐ τέγγεται. *Scaliger* legit ἄτεγκτον καρδίαν, utrique autem poteſt referri, vel *Furiæ* ipſi, vel etiam *Herculi*. V. 834. Νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε) Cur Virgines *Furias* finxerint Veteres Poetæ, nempe quod ἀπροσωπέλαστοι ſint, cur Nigras & Noctis Filias, cæteraque hujuſmodi, Conſule *Euſtathium* in *Homerum* fol. 763. lin. 26. &c. Vide etiam quæ Nos ſuprà ad v. 822. Et infra ad v. 843. & v. 878. V. 838. Ὡς ἂν φονεύσας δι' Ἀχερόσιον πόρον) *Canterus* legit πορεύσας haud male: poteſt tamen & φονεύσας ſtare, ſi δι' Ἀχερόσιον πόρον, de *Herculis* ipſius Deſcenſu ad Inferos ſumatur, unde Diis tanta orta eſt indignatio. Neſcio quid *Scaligero* in mentem venit, qui ſcriptum habet φορεύσας, niſi fortè πορεύσας voluit. *Æmilius Portus*, nihil explicat, nec difficultatem viſus eſt vidiſſe; at in rebus minime dubiis explicandis ridiculè occupatur. *Joſua Barnes.*

" Τὰ

Τὰ θνητὰ δ' ἔσται μεγάλα, μὴ δόντος δίκην.
Λύσ. Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς, ἔκ τε μητέρος
Πέφυκα, Νυκτὸς, Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος·
Τιμὰς δ' ἔχω τάσδ', οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις·
Οὐδ' ἥδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλους·
Παραινέσαι δὲ, πρὶν σφαλεῖσαν εἰσιδεῖν,
Ἥρᾳ θέλω σοί τ', ἢν πίθησθ' ἐμοῖς λόγοις.
Ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἄσημος, οὔτ' ἐπὶ χθονὶ,
Οὔτ' ἐν θεοῖσιν, ὃν γέ μ' εἰσπέμπεις δόμους·
Ἄβατον δὲ χώραν, καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
Ἐξημερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος
Τιμὰς, πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο·
Σοί τ' οὐ παραινῶ μεγάλα βούλεσθαι κακά.

Τροχαῖοι.

Ἰρ. Μὴ σὺ νουθέτει· τά θ' Ἥρας καλὰ μηχανήματα.
Εἰς τὸ λῷστον ἐμβιβάζουσ' ἴχνος, ἀντὶ τοῦ κακοῦ·
Οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἔπεμψε δεῦρό σ' ἡ Διὸς δάμαρ.
Λύσ. Ἥλιον μαρτυρόμεσθα δρῶσ', ἃ δρᾶν οὐ βούλομαι.
Εἰ δὲ δή μ' Ἥρᾳ θ' ὑπουργεῖν σοί τ' ἀναγκαίως ἔχει
Τάχος, ἐπιρροιβδεῖν θ' ὁμαρτεῖν ὡς κυνηγέτῃ κύνα,
Εἶμί γ'· οὔτε πόντος οὕτω κύμασι στένων λάβρος,
Οὔτε γῆς σεισμὸς, κεραυνοῦ τ' οἶστρος ὠδῖνας πνέων,
Οἷ' ἐγὼ στάδιον δραμοῦμαι στέρνον εἰς Ἡρακλέους.
Καὶ καταρρήξω μέλαθρα, καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ,
Τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον· ὁ δὲ κανὼν οὐκ εἴσεται
Παῖδας, οὓς ἔτικτ', ἐναίρων, πρὶν ἂν ἐμὰς λύσσας ἀφῇ.
Ἢν ἰδού· καὶ δὴ τινάσσει κρᾶτα βαλβίδων ἄπο,
Καὶ διαστρόφους ἑλίσσει σῖγα γοργωποὺς κόρας.
Ἀμπνοὰς δ' οὐ σωφρονίζει, ταῦρος ὣς ἐς ἐμβολὴν
Δεινός· μυκᾶται δὲ, κῆρας ἀνακαλῶν τὰς Ταρτάρου.
Τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω, καὶ καταυλήσω φόβῳ.
Στεῖχ' ἐς Ὄλυμπον πεδαίρουσ', Ἶρι, γενναῖον πόδα·
Εἰς δόμους δ' ἡμεῖς ἄφαντοι δυσόμεσθ' Ἡρακλέους.

Res verò mortalium eſſent magnæ, ſi pœnas *iſte* non daret.
Lyſ. Ex generoſo quidem patre, & matre *nobili*
Nata ſum, ex Nocte, & Cœli ſanguine:
Honores verò hos, *&* munus *hoc* habeo, ut non invideam amicis;
Neque lætor vadens adverſus homines amicos.
Sed admonere, prìuſquam errantem *te* videam,
Junonem, teque volo; ſi obtemperaveritis meis verbis.
Vir hic non *eſt* obſcurus, neque in terrâ,
Neque inter Deos, in cujus domum me mittis:
Regiones enim inacceſſas, & ferum mare
Cùm pacârit, ſolus *in integrum* reſtituit Deorum
Honores ab impiis viris labefactatos:
Neque tibi ſuadeo, ut gravia mala velis, *&* moliaris *iſti*.

Iris.

Nè tu *nos* moneas: Junonis enim bona conſilia
In opt. veſtig. ingrediùntur pro malo, *i. e. non mali at opt. exitû habeb.*
Conjunx Jovis non miſit te huc, ut moderatè agas.
Lyſ. Solem teſtor me facere, quæ non cupio facere.
Si igitur me Junoni tibique inſervire neceſſe eſt,
Celeriter, & cum impetu *te* ſequi, ut venatorē canis *ſequi ſolet*;
Vado: neque pontus adeo celeriter fluctibus ingemiſcens,
Neque terræmotus, & fulminis impetus dolores ſpirans,
Ut ego curram in pectus Herculis,
Et rumpam domum, & impetum faciam in familiam,
Interficiens primum liberos: qui verò occidet, neſciet
Liberos ſe, quos genuit, occidere, priuſq. liberat⁹ fuerit à meâ rab.
En, ecce. Et jam quatit caput à foribus,
Et diſtortos *ac* truculentos oculos tacitè volvit.
Anhelitū v. nō moderatur, *&* *eſt* ut taurus ad impreſſionē *faciendam*
Incitatus, mugit verò invocans Furias Tartari.
Ego te mox magis incitabo, & terrore inflabo.
Vade in Olympum, ô Iri, tollens generoſos pedes:
In ædes verò nos inviſibiles penetrabimus Herculis.

V. 843. Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς, ἔκ τε μητέρος Πέφυκα, Νυκτὸς, Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος) De Perſonâ hic loquente, quòd non *Lycus* ſit, ſed *Lyſſa*, hoc eſt *Furia*, vide infra ad v. 858. De *Erinnyum*, ſive *Eumenidum*, *Furiarum* & *Dirarum* (tot enim Nominibus vocantur) Parentibus, ſuprà nonnihil attigimus, ad v. 822. & 834. *Euripidis* verò ingenium hic non laudare nequeo, qui Diverſa Authorum Veterum figmenta ſimul jungit, & hanc *Furiam* non modò *Nocte* ſatam cum Neotericis, ſed & *Cœli* ſanguine, cum Veteribus, aſſerit. De quâ re Nos ſuprà: Notandum eſt verò, Nos *Latinam* Verſionem paulò tutiùs inflexiſſe, & pro *ex ſanguine Noctis & Cœli*, magis ex Hiſtoriæ fide vertiſſe, *ex Nocte & Cœli ſanguine*. Joſua Barnes. V. 850. Ὃν γέ μ' εἰσπέμπεις δόμους) Puto ex hoc loco *Scaligerum* ductum, ut ſuprà ad v. 825. σώματι verteret in δώματι. Sed dicendum quidem *Furiam* immitti in *Herculis* quidem *Domum*, ut illum *Furore* corriperet, non autem contra *Domum* illius militâſſe, ſed contra *Corpus*, *i. e.* ipſum *Herculem*, quem inſigni clade jam affixit. Figuratè tamen etiam δώματι legi potuit, niſi σώματι meliùs hic ſtaret; ita enim infra v. 864. Καὶ καταρρήξω μέλαθρα καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ, &c. *Joſua Barnes.* V. 853. Τιμὰς πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο) Prior Syllaba in πιτνούσας Communis eſt, dequâ re vide quæ Nos ad *Phœniſſ.* v. 19. Ἀνοσίων ἀνδρῶν) Γιγάντων· De *Gigantum* Impietate in Deos, vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 543. Quòd verò *Hercules* & *Bacchus* pro Deorum partibus ſteterint contra Gigantes, vide ſuprà ad hujus Fabulæ v. 177. *Joſua Barnes.* V. 855. Καλὰ) Quùm olim κἀμὰ malè aderat, nec ſine magnâ Verſus jacturâ, *Gul. Canterus* καλὰ legebat, quem ſequor. *Scaliger* minùs attentus ad literarum Veſtigia, κοινά. *Joſua Barnes.* V. 858. Ἥλιον μαρτυρόμεσθα) Quùm *Lycus* in *Choro* præcedenti, ab *Hercule* fuerit occiſus, undè & ipſe clamaverit, Ὦ πᾶσα Κάδμου γαῖ', ἀπόλλυμαι δόλῳ & de eo ibidem *Chorus* pronuntiaverit, Γέροντες, οὐκ ἔτ' ἔστι δυσσεβὴς ἀνήρ· Miror quid hâc in re paſſus *Henricus Stephanus*, quæ *Lyſſæ*, id eſt *Furiæ*, rectè olim tribuebantur, nunc ſine ulla ratione, imo contra omnem rationem & Veterum Codicum fidem (quicquid ille de iis prædicet) hæc tamen *Lyco* tribuat; ut & alia ſuprà ad v. 843. Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς ἔκ τε μητέρος) Ad hunc locum hæc ille, *Hæc quoque*, Λύκῳ *in Veteribus tribuuntur; & in fine paginæ hic Verſus*, Οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἔπεμψε, &c. *continuatur ſub* Iridis *perſonâ. At proximè ſequens hic*, Ἥλιον μαρτυρόμεσθα &c. *à* Lyco *profertur, unà cum ſequentibus, ad illum uſque locum, undè Verba Chori incipiunt. In verſu autem qui incipit*, Εἰ δὲ δή μ' *reponendum eſſe* δεῖ *pro* δή, *controverſum eſſe non poteſt.* Ita ille, nimis infeliciter, etiam in hoc, quòd extra Controverſiam δή legendum ſit, ut olim, non δεῖ· ut is fatebitur, qui verba ἀναγκαίως ἔχει in hoc verſu viderit; ita enim is locus ordinandus, Εἰ δὲ δή με τῇ τε Ἥρᾳ καὶ σοὶ ἀναγκαίως ἔχει ὑπουργεῖν κατὰ τάχος, καὶ ἐπιρροιβδεῖν ὁμαρτεῖν σοι, ὡς κύνα τῷ κυνηγέτῃ συνέζονται, Εἶμί γε, κ. λ. Non hæc Oſtentationis causâ notamus, ſed quia Vulnera à tam Docto Viro impacta, magis remedium poſcebant. *Joſua Barnes.* V. 859. Εἰ δὲ δή μ') De hoc loco vide in Notâ proximè præcedenti. V. 864. Καὶ καταρρήξω μέλαθρα) vide ſupra ad v. 850. V. 865. Ὁ δὲ κανὼν οὐκ εἴσεται) *Brodæus* reponendum putat κτανὼν pro κανὼν, in quâ emendatione (inquit idem *Henricus Stephanus*) rationem eum habuiſſe puto Menſuræ Verſûs duntaxat; quum alioqui καίνω, à quo eſt κανὼν pro κτείνω accipi ſatis notum ſit. *Ita ille.* Miror autem illum dicere, ſe putare, *Brodæum* Menſuræ duntaxat Verſûs habuiſſe rationem, quòd legeret κτανὼν pro κανὼν, quum apertè κανὼν ſit vox Verſui commodior, κτανὼν autem etiam adverſetur. Ut cuivis, cui *Trochaici* Verſûs ratio nota eſt, patebit. *Joſua Barnes.* V. 872. Πεδαίρουσ') De Voce Πεδαίρω, vide ſuprà ad v. 819. Legitur autem vel *ſimpliciter* pro πεδαείρω, vel cum *Accuſativo* πόδα, aut κῶλον, ut in loco modò laudato & hic. *Joſua Barnes.*

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ὀτοτοτοτοῖ,
Στέναξον· ἀποκείρεται σὸν ἄνθος
Πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος·
Μέλεος Ἑλλὰς, ἃ τὸν Εὐεργέταν
Ἀποβαλεῖς, ὀλεῖς μανίαισι Λύσσας
Χορευθέντ᾽ ἐναύλοις.
Βέβακεν ἐν δίφροισιν ἁ πολύστονος,
Ἅρμασι δ᾽ ἐνδίδωσι κέντρον, ὡς ἐπὶ λώβᾳ,
Νυκτὸς Γοργὼν, ἑκατὸν κεφαλαῖς,
Ὀφέων ἰαχήμασι Λύσσα μαρμαρωπός.
“ Ταχὺ τὸν εὐτυχῆ μετέβαλε Δαίμων.
Ταχὺ δὲ πρὸς πατρὸς, τέκν᾽, ἐκπνεύσετε.
Ἰώ μοι μέλεος· ἰὼ Ζεῦ, τὸ σὸν γένος ἄγονον αὐτίκα·
Λύσσα δέ τ᾽ ὠμόβρωτος, ἀπιποίνοισι
Δίκαις, κακοῖσιν ἐκπετάσουσιν· ἰὼ στέγαι.
Κατάρχεται χόρευμα τυμπάνων ἄτερ,
Οὐ Βρομίῳ κεχαρισμένα θύρσῳ, ἰὼ δόμοι·
Πρὸς αἵματ᾽, οὐχὶ τᾶς Διονυσιάδος
Βοτρύων ἐπὶ χεύμασι λοιβᾶς.

MONOSTROPHICA.

Cho. Eheu, eheu,
Geme: detondetur *enim ac decerpitur* tuus flos,
O civitas, filius Jovis.
Infelix *es*, ô Græcia, quæ beneſactorem
Amittes, perdes Lyſſæ furoribus
Agitatum internis.
Diſcedit in curru *vecta* hæc *Lyſſa* multorum gemituum autor.
Curruſque *a se equis curr. trahentib.* ſubdidit ſtimulat ad pern. *fer. ru.*
Noctis Gorg. *i.e. noctis filia Gorgoni ſimilis*, centum capitib. *formidab.*
Serpentum ſibilis Lyſſa *terribilis*, oculis micans.
“ Cito Deus commutavit felicem *in infelicem.*
Celeriter verò *animam* expirabitis à patre *caeſi*, ô liberi.
O me infelicem! ô Jupiter, tuum genus ſtatim ſine liberis *erit.*
Lyſſa enim te crudelis, & ultrices
Vindictæ malis affligent: O domus,
Inchoatur chorea ſine tympanis,
Non grata thyrſo Bacchico (ô domus)
Ad cædes *ſpectans*, non ad Bacchicam
Libationem, propter botrorum fluxus, *& vini copiam.*

V. 875. Στέναξον· ἀποκείρεται) σὸν ἄνθος, Πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος· Μέλεος Ἑλλὰς, &c.) Olim cum legebatur, Στέναξον, ἀπέκειρέ τε σὸν ἄνθος, πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος μέλεος, *Scaliger* interſerait poſt ἔκγονος vocem ἄγονος, ſubaudito ἐστὶ, & periodum ad πόλις poſuit, ἀπέκειρέ τε autem retinuit. *Dapertus* ut Senſum impleret, pro ὁ ſcripſit ἰώ. Noſtra verò Lectio, quam *Canterus* probavit primus, multò Nitidior & convenientior videtur, certè minùs violenta. Vocat autem Poeta, *Herculem* Florem *Thebarum*, quemadmodum (inquit *Gul. Canterus* Novar. Lection. l. 5. c. 1.) *Æſchylus* de *Perſicis* Ducibus dixit, Τοιόνδ᾽ ἄνθος Περσίδος αἴας οἴχεται ἀνδρῶν. Quæ figura *Latinis* etiam & *Gallis* eſt uſitata. Ita ille. V. 877. Τὸν εὐεργέταν) Ita quidem Veteres Bellatores & Heroes, Humani Generis *Benefactores* vocabantur, *Hercules* autem præcipuè *Græcis* dicebatur Εὐεργέτης, ob innumera Beneficia Patriæ illata ex benè collatis illius Viribus, in *Tyrannos*, *Beſtias*, aliiſq; Terrarum Peſtibus opprimendis. Sic *Ptolemæus* ille *Ægyptiorum* Rex, qui *Philadelpho* ſucceſſit, *Euergetes* cognominabatur a *Græcis*, ob maxima ejus in *Græcas* Civitates merita. Sic *Arimaſpi*, populus *Scythiæ*, quòd Beneficii fuerint in *Argonautas*, tempeſtate maris ad eorum terram appulſos, *Euergetæ* dicebantur. *Stephanus* περὶ πόλεων in Voce Εὐεργέται. Item *Cal. Rhodigin.* l. 16. c. 22. Ubi à *Cyro* ita vocatos ob frumentum opportunè ipſi ab illis ſuppeditatum ex *Alexandri* Hiſtoria probabiliùs ait. Hic enim Mos à *Perſis* ortum habuit, apud quos Amici Regis *Benefactores* dicebantur; ita *Herodotus* in *Urania*, Φύλακος δὲ Εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη. Vide quæ Nos ad Αὐλικοχάριτας, in *Eſtherum* noſtram v. 1377. in *Scholiis* cumulavimus. *Joſ. Barnes.* V. 878. *Maniaiſi Λύσσας*) Λύσσα hoc in loco eſt Nomen proprium pro Ἐριννὺς, quia *Furiæ* hujus erat officium *Inſaniam* injicere *Herculi*; dicuntur itaque *Furiæ* variis Nominibus, non pro ratione *Loci*, ut nonnulli dicunt alia iis Nomina in *Cœlo*, alia in *Terrâ*, alia denique in *Orco*, ſed pro ratione potiùs Officii, ut quum homines Terrefaciant, ex Deorum irâ ob ſcelera commiſſa, *Diræ* vocantur & *Erinnyes*, & *Furiæ* & Scelerum vindices; cùm ob ſeveritatem coluntur, εὐφήμως dicuntur σεμναὶ Θεαὶ, Εὐμενίδες, &c. cùm ad Inſaniam impellunt Λύσσαι, & *Furiæ*. *Servius* ad illud *Virg. Æn.* l. 12. v. 845. *Dicuntur geminæ Peſtes, cognomine Diræ* &c. *Diras* eaſdem facit cum *Furiis* & in *cœlo* quidem *Diras* ait vocari, in Terris *Furias* & *Eumenidas*, apud Inferos autem *Stygias Canes*. Vide quæ Nos de iis ſupra ad v. 843. 834. & 822. Item ad *Troad.* v. 457. item ad *Iphig.* Taur. v. 963. Denique *Scholiaſten* ad *Oreſt.* v. 37. *J. Barnes.* V. 879. Ἐναύλοις μανίαισι) ἐνδομύχοις, internis furoribus, qui in animo inſpirantur. V. 882. Νυκτὸς Γοργὼν, ἑκατὸν κεφαλαῖς) Νυκτὸς θυγάτηρ Ἐριννὺς, Γοργόνι παρόμοια, διὰ τὰς ἑκατὸν κεφαλὰς ὀφιώδεις, ἀεὶ ὧν οἱ Ποιηταὶ καλοῦντες, Ὀφιοπλοκάμους αὐτὰς καλοῦσι. Unde *Virgilius* loco paulò ſuprà citato ad v. 878. *Quas & Tartaream Nox intempeſta Megæram Uno eodemque tulit partu; paribúſque revinxit Serpentum ſpiris, ventoſaſque addidit alas.* Valdè autem terribiles aſpectu erant Furiarum Perſonæ, ſeu Larvæ, in Scenam productæ; adeò ut Hiſtoria traditur, *Æſchylum* exinde maximum toti Senatui Populóque *Athenienſi* terrorem incuſſiſſe, Fœminis autem tantum, ut nonnullæ præ metu extinguerentur, multæ abortum facerent. Nec mirum; cùm Capitibus Serpentibus crinitis, Vultibus tetricis & horrendis, cruentis & flammantibus, Alis coriaceis, Cruribus longis, macris, & macilentis, mammis fœdè exertis ſpectabantur, facibus tanquam quid rubentibus, & tortis ex ſerpentibus flagellis armatæ Pallâ, denique ſanguinea Veſtitæ. De quibus paſſim Poetæ Tragici. *J. Barnes.* V. 883. Μαρμαρωπὸς) λιθώπιδε, ἐκ τῆς ὄψεως. Nota eſt Hiſtoria, de *Perſeo* ex *Medusæ* Capitis objectu Homines in *Lapides* vertente. Eadem vis tribuitur Furiarum aſpectui, quarum Capita ſerpentibus involuta erant *Meduſæ*, in morem. Hinc *Heſychius* illuſtrandus, μαρμάρω, λιθοποιῷ, lege μαρμαρωπῷ, λιθοποιῷ. Quanquam non omninò ineptè *Salmaſius*, qui μαρμάρῳ retinens, λίθῳ ποιῷ legit. *J. Barnes.* V. 885. Ἐκπνεύσετε) Ita lego, cùm olim malè aderat ἐκπνεύσεται. V. 887. Ἀπιποίνοισι Δίκαις) Δίκαι ἀπιποίνοι dicuntur, αἱ διὰ τῶν ποινῶν δίκας ἀπαιτούμεναι. καὶ ἄποινα, καὶ ἀμοιβὴν τῶν κακιῶν. Quare non eſt, ut his cum *Henrici Stephani* Codicibus fictis ἀπλοινόδικοι legamus; cùm vox illa ſit *Græcæ* Linguæ peregrina, nec regulariter facta. Nec enim regulare eſt, Derivare ab Adjectivis Primæ Contractorum, eodem modo atque ab Adjectivis Tertiæ Simplicium: quaſi eſſet ἀπλοῦς, tum enim regulariter formaretur ἀπλουόδικος. Sed ab ἀπλοῦς Canonicè fit ἀπλοόδικος & Ionicè ἀπλοιόδικος, ſi rectè vox formaretur. Quare qui ἀλιτήμονας apud *Philonem* de Vita *Moſis* l. 3. vel legunt, ſi falluntur, vel *Judæum* hominem in Vocibus *Græcis* formandis lapſum agnoſcent. Nec tamen ignoro, ἀλιτήμονας apud *Heſych.* legi. Et Nomina quoque *Impariſyllabica* aliquando *Paraſyllaborum* more componi. Hoc tamen aſſero, etiam ſi concedamus iſtam Lectionem eſſe veram, pauca ejuſmodi reperiri, nec ea certè imitanda, quia contra Regulam militant, quam Linguæ Congruitas ſtabilivit. *J. Barnes.* V. 889. Κατάρχεται χόρευμα) Ita *Aldus*, nec *Steph.* moror, qui dicit ſe malle χορεύματι legere in Plurali numero, quanquam ſuos Vet. Codices nobis prætendat, quibus tot ingenuos Viros cepit. Hic Verſus eſt *Iambicus* Senarius, & χόρευμα iſtud de *Herculis* Inſania ſit tendum. Et Senſus eſt hic & Ordo Verborum, Κατάρχεται χόρευμα, δηλονότι μανικὸν ἐκεῖνο τοῦ Ἡρακλέους, ἄτερ τυμπάνων, καὶ οὐχ οἷον αἱ Βάκχαι ἀσκοῦσι εἰλαπιναστικόν. οὐδὲ Βρομίῳ κεχαρισμένα ἦσαν κεχαρισμένως Θύρσῳ, ἀλλὰ χόρευμα πρὸς αἵματι. καὶ οὐχὶ τὸ αἷμα τῆς λοιβᾶς τῆς Διονυσιάδος ἐπὶ βοτρύων χεύμασιν, τουτέστι τὸ αἷμα τῆς ἀμπέλου· ἀλλὰ τῶν παίδων, ὑπακούεται). Τοιαῦτα ἐν φυγῇ, ὦ τέκνα, ἐξορμᾶτε. Eſt autem ἐξορμᾶτε, *Imperativi*, non *Indicativi* modi. *J. Barnes.* V. 891. Τᾶς Διονυσιάδος) Ita ex *Aldino* libro lego, *Scaligero* etiam probante, & λοιβᾶς, pro λοιβαῖς contra *Stephanum* & illius Larvatam Codicum Veterum Authoritatem. Vide hanc Lectionem explicatam ad Notam præcedentem. *Idem.*

Φυγῇ ἢ

Φυγῇ τέκν' ἐξορμᾶτε·
Δάϊον τόδε, δάϊον
Μέλος ἐπαυλεῖται,
Κυναγετεῖ τε τέκνων διωγμόν.
Οὔποτ' ἄκραντα δόμοισι
Λύσσα βακχεύσει.
Αἶ, αἶ, κακῶν·
Αἶ, αἶ, δῆτα.
Τὸν γεραιὸν ὡς στένω
Πατέρα, τάν τε παιδοτρόφον·
Μάταν τέκεα γεννᾶται.
Ἰδοὺ, ἰδού.
Θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει στέγη.
Ἤ, ἤ· τί δρᾷς, ὦ παῖ Διός;
Μελάθρῳ τάραγμα ταρτάρειον,
Ὡς ἐπ' Ἐγκελάδῳ ποτὲ Παλλάς,
Εἰς δόμους πέμπεις.
Αγ. Ὦ λευκὰ γήρᾳ σώματα. Χ. ἀνακαλεῖς με τίνα βοάν;
Αγ. Ἄλαστα τἀν δόμοισι· μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι.
Τεθνᾶσι παῖδες.
Χο. Αἶ, αἶ. Αγ. στενάζεθ', ὡς στενακτά.
Δάϊοι φόνοι,
Δάϊοι δὲ τοκέων χέρες·
Οὐκ ἄν τις εἴποι μᾶλλον, ἢ πεπόνθαμεν.
Χο. Πῶς παισὶ στενακτὰν ἄταν,
Ἄταν πατρὸς ἀμφαίνεις;
Λέγε, τίνα τρόπον ἔσυτο θεόθεν
Ἐπὶ μέλαθρα κακὰ τάδε,
Τλήμονάς τε παίδων τύχας.

Fugâ, liberi, exilite, *ocius è domo vos proripite.*
Hoſtile hoc, hoſtile *eſt*
Carmen, *quod hic* accinitur,
Venatúrque perſecutionem liberorum.
Non ſine effectu in ædibus
Lyſſa bacchabitur.
Heu, heu malorum *causâ!*
Heu, heu profectò!
Quàm lugeo ſenem
Patrem, & liberorum nutricem!
Fruſtra liberi gignuntur.
Ecce, ecce,
Turbo concutit domum, concidit tectum.
Heu, heu, quid agis, ô fili Jovis?
Perturbationem tartaream in atrium,
(Ut olim Pallas adverſus Enceladum)
In domum mittis.
Nun. O ſenio cana corpora. *Cho.* Quo clamore me vocas?
N. Atrocia *ſunt mala*, quæ in ædib. *ſunt.* Vatem alium non ducam.
Mortui ſunt liberi:
Ch. Heu, heu! *Nun.* Lugete, quia lugendum *eſt.*
Hoſtiles *ſunt hæ* cædes,
Hoſtiles etiam parentum manus:
Nemo poſſet majora dicere, quam paſſi ſumus.
Ch. Quomodo liberis lamentabilem cladem,
Cladem patris indicas?
Dic, quomodo venerint divinitus
In domum hæc mala,
Et miſeros caſus liberorum nobis *apertè narra.*

V. 897. Ἄκραντα) ἀκράντως, μάτην, ἀπράκτως. V. 899. Αἶ, αἶ κακῶν) Subaudi ἕνεκα. V. 902. Παιδοτρόφον) μητέρα. V. 905. Θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει στέγη) *Chorus* jam illam Domuum horrendâ concuſſionem audire videtur, quam *Hercules* ad furoris finem fecit, cùm Matrem *Megaram* perſequendo cum ſuo unico filio, fores perfregerat, de quâ re Poeta infrà à v. 996. ad v. 1000. Legitur autem & ἡ στέγη & τὰ στέγη, à στέγος. V. 908. Ὡς ἐπ' Ἐγκελάδῳ ποτὲ Παλλάς) Ut olim in bello Gigantæo *Minerva Enceladum* deturbavit, totâ in eum conjectâ *Siciliâ*, ut ſcribit *Q. Calaber. Johannes Brodæus.* Locus autem extat libro ultimo, Εὖ τε πέτρης μεγάλοιο κατ' Ἐγκελάδοιο δαΐφρων Παλλὰς ἀνερρίψασα Σικελὴν ἐπικάββαλε νῆσον· Ἣ ῥ' ἔτι καίεται αἰὲν ὑπ' ἀκαμάτοιο Γίγαντος Αἰθαλόεν πνείοντος ἔσω χθονός. *Joſua Barnes.* V. 910. Ὦ λευκὰ γήρᾳ σώματα) Γῆρα, in Dativo, γήραϊ, γήρᾳ, γήρα. Sic κρέας, κρέαϊ, κρέας & κρᾶ, idem quod κάρη, & τὸ κάρη Indeclinabile & κάρηνον, & κάρηαρ, καρήατος, Caput. Sic in *Phœniſ.* v. 1164. Πεπαλαγμένος παῖς, λᾶαν ἐμβαλὼν κάρᾳ. Sic *Medæ.* v. 1371. Οἴδ' εἰσὶν, οἵ μοι σῷ κάρᾳ μιάστορες. Et *Electr.* v. 55. Ἐν ᾗ τόδ' ἄγγος τῷδ' ἐφεδρεῦον κάρᾳ. *Item,* v. 108. Πηγαῖον ἄχθος ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ. Vide ſupra ad *Medææ* locum prædictum. *J. Barnes.* V. 918. Ἀμφαίνεις) ἀναφαίνεις. V. 919. Ἔσυτο θεόθεν) A Diis profecta ſunt hæc mala, ſed vi quadam & ſubito impetu & inopinato, hoc eſt ἔσυτο. Σύομαι, vel ἔσυμαι, eſt Vox *Homerica*, idem, quod σεύομαι, ſonans, de quâ Voce vide quæ Nos ad *Helen.* v. 1145. Extat & σύομαι pro eodem, *Æſchyl.* Perſ. v. 25. Unde σεύω. Vox Communis. *Idem.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

NUntius Choro *exponit miſeranda* Herculis *Furentis parricidia, quæ poſt* Lyci *cædem in Uxore & tribus Filiis commiſerat. Nam nequid tot defuncto laboribus & periculis in hâc Vitâ ſincerum ac liquidum eſſet, in Conjugem chariſſimam & dulciſſima pignora ſævire eum coegit implacabile* Junonis *odium. Quod tamen* Dares Phrygius, *ſi benè memini,* Herculis *zelotypiæ tribuit; quandoquidem* Lycus *moriturus, mentitus eſſet, ſe cum* Megarâ *concubuiſſe.* Chorus *&* Amphitryon *hujus facinoris immanitate attoniti plorant ac gemunt,* Hercule *interim in ſomnum gravem prolapſo; quodque ſummis in malis fieri ſolet, præ dolore ſtupent.* Hercules *expergefactus, ac priori menti redditus, nec rerum modò geſtarum conſcius, multa ſecum miratur, cùm & tela ſua ſparſim jacère & ſeipſum Vinculis implicatum videret. Tandem coràm aſpicit & caſos Filios & Uxorem, & harum rerum Authorem quoque eſſe ſeipſum ex* Amphitryone *cognoſcit. Hinc querelam acerbiſſimam orditur & gravi pœnitentiâ urgetur, ac dolore, pudoréque ſimul plurimo. Advenientis itaque Amici* Theſei *conſpectum, pro more malè-conſciorum fugit, oculóſque velat mæſtus & infelix* Heros.

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ, ΗΡΑΚΛΗΣ.

Ἴαμβοι.

Αγ. Ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐσχάρας Διὸς
Καθάρσι' οἴκων, γῆς ἄνακτ' ἐπεὶ κτανὼν,
Ἐξέβαλε τῶνδε δωμάτων Ἡρακλέης.

Nun. SAcra quidem erant ante Jovis aram
Ad luſtrationem ædium poſtquam cæſum *hujus* agri regem
Ejecit *ex* his ædibus Hercules.

V. 922. Ἐσχάρας) Quòd ἐσχάρα non Focum modò, ſed & Aram ſignificat, vide ad *Heracl.* v. 128. *Idem.*

Χορὸς

Χορὸς δὲ καλλίμορφος εἱστήκει τέκνων,
Πατήρ τε, Μεγάρα τ'. Ἐν κύκλῳ δ' ἤδη κανοῦν
Εἵλικτο βωμοῦ· φθέγμα δ' ὅσιον εἴχομεν.
Μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν,
Εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης * τόκος,
Ἔστη σιωπῇ· καὶ χρονίζοντος πατρὸς,
Παῖδες προσέσχον ὄμμ'. ὁ δ' οὐκέτ' αὐτὸς ἦν,
Ἀλλ' ἐν στροφαῖσιν ὀμμάτων ἐφθαρμένος,
Ῥίζας τ' ἐν ὄσσοις αἱματωπὰς ἐκβαλὼν,
Ἀφρὸν κατέσταζ' εὐτρίχου γενειάδος.
Ἔλεξε δ' ἅμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ,
Πάτερ, τί θύω, πρὶν κτανεῖν Εὐρυσθέα,
Καθάρσιον πῦρ, καὶ πόνους διπλοῦς ἔχω,
Ἐξὸν μιᾶς μοι χειρὸς εὖ θέσθαι τάδε;
Ὅταν δ' ἐνέγκω δεῦρο κρᾶτ' Εὐρυσθέως,
Ἐπὶ τοῖσι νῦν θανοῦσιν ἁγνιῶ χέρας.
Ἐκχεῖτε πηγάς, ῥίπτετ' ἐκ χειρῶν κανᾶ.
Τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς δ' ὅπλον χερός;
Πρὸς τὰς Μυκήνας εἶμι· λάζυσθαι χρεὼν
Μοχλοὺς, δικέλλας θ', ὥστε Κυκλώπων βάθρα,
Φοίνικι κανόνι, καὶ τύκοις ἡρμοσμένα,
Στρεπτῷ σιδήρῳ συντριαινῶσαι πόλιν.
Ἐκ τοῦδε βαίνων, ἅρματ' οὐκ ἔχων, ἔχειν
Ἔφασκε, δίφρου τ' εἰσέβαινεν ἄντυγα,
Κἄθεινε, κέντρῳ δῆθεν ὡς θείνων, χερί.
Διπλοῦς δ' ὀπαδοῖς ἦν γέλως, φόβος θ' ὁμοῦ.
Καί τις τόδ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακών,
Παίζει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης, ἢ μαίνεται;
Ὁ δ' εἷρπ' ἄνω τε, καὶ κάτω κατὰ στέγας.

* Athenæ: γόνος.

Chorus autem liberorum pulchrâ-formâ conſpicuus *ad aram* ſtabat,
Et pater, & Megara: Calathus verò jam circum
Aram ferebatur: vocem verò piam habebamus.
Cum autem torrem manu dextrâ laturus eſſet
Filius Alcmenæ, ut intingeret in aquam luſtralem,
Conſtitit tacitus; & cùm cunctaretur pater,
Filii advert. oc. *ad eum, eum intuebantur.* Ille verò non amplius erat,
Sed corruptus converſionibus oculorum,
Fibraſque in oculis ſanguineas emittens, *oculiſque ſanguineis micans,*
Spumam in bene-comatam genam inſtillabat.
Dixit autem cum riſu furioſo:
Pater, quid ſacra facturus accendo, priuſquàm interfecero Euryſtheum,
Ignem luſtralem, & duplicem laborem habeo,
Cum liceat mihi unâ manu illa rite conficere?
Quùm autem huc attulero caput Euryſthei,
Propter præſentes mortuos expiabo manus.
Effundite fontes, & abjicite caniſtra e manibus.
Quis mihi dat arcum? quis arma manus?
Ad Mycenas vado: oportet capere
Vectes, & ligones, ut Cyclopum ſedes
Rubra regulâ, & cælis, *ſecantibuſque latomorum malleis* aptatas,
Inflexo ferro ſimul evertam urbem.
Poſtea diſcedens, cùm non haberet currum, habere ſe
Dicebat, & aſcendit *in ſummam ſedem* currus,
Et verberabat *eam*, manu tanquam ſtimulo verberans.
Duplex verò miniſtris erat riſus metuſque ſimul.
Et quidam hoc dixit, alius in alium intuitus,
Ludit nobiſcum dominus, an furit?
Ille verò ſerpebat ſurſum & deorſum in domo.

V. 925. Τέκνων) Ita reſtituendum pro πέπλων Docti judicârunt, nec niſi ſummè Indoctos negaturos puto. *Idem.* V. 926. Κανοῦν) Κάνεον & κάνεον dicitur, à κάνεον, κανοῦν per Contractum; ſi verè Circumflectitur, regularitèr enim κάνεον facere κανοῦν. *Iphigen. Aul.* v. 1568. Ὁ παῖς δ' ὁ Πηλέως ἐν κύκλῳ βωμὸν θεᾶς, Λαβὼν κανοῦν, ἔδραμε, Χέρνιβάς θ' ὁμοῦ. *Ariſtophanes* in Pace, fol. 471. Τὸ κανοῦν πάρεστιν, ὀλὰς ἔχον, καὶ στέμμα καὶ μάχαιραν. Et paulo poſt, Ἄγε δὴ τὸ κανοῦν λαβὼν σὺ καὶ τὴν Χέρνιβα, περίιθι τὸν βωμὸν ταχέως ἐπὶ δεξιά. Vide quæ Nos ad *Iphigen.* Aul. v. 1565. Ex *Joh. Brodæi* notis. V. 927. φθέγμα δ' ὅσιον εἴχομεν) In Sacris enim Bona verba dicenda, Linguis favendum, tacendumque, cùm Vox una ominoſa ſacrificium queat dirimere. *Ariſtides.* Ἐθυμιᾶτε τε τῶν κηρύκων τὰς πρώτας φωνὰς εὐφημεῖν τοῖς Πανηγύρεσι κελευόντων· ἐπευχόντων δὲ τῶν Ἱερέων καὶ τῶν κατευχομένων ὑμῖν, ἐπειδὰν σιωπῶν. Ἔτι δ' ὡς οὐχὶ, τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῖς ἔργοις σπουδάζομεν. Hæc *Brodæus.* Tu vide quæ Nos ſupra ad *Ion.* v. 98. V. 928. Μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν Εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειεν) Cum χειρὶ dixiſſet, non ſine cauſa δεξιᾷ addidit; Dextra enim *Græcis* bonum quid portendunt. *Ariſtophanes* verò in loco ſuprà laudato (ad v. 926.) Φέρε δὴ τὸ δαλίον τόδ' ἐμβάψω λαβών. In quem locum *Scholiaſtes,* Τὸ ὕδωρ ἐδίαινον ἀποβάπτοντες τοῦ πυρός· καθαρτικὸν γὰρ πάντων τὸ πῦρ. Ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἡρακλεῖ. Rem eandem *Athenæus* Deipnoſoph. l. 9. circa finem, παρὰ μὲν τοῖς Τραγικοῖς καὶ τοῖς κωμικοῖς πρεσβυτέροις εἰρῆσθαι χέρνιβα. παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ. Εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης γόνος ... Ἦν δ' ὕδωρ εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλόν, ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ' οὗ [illegible] θυσίαν ἐπετέλουν· καὶ τούτῳ περιρραίνοντες τοὺς παρόντας ἥγνιζον. Quod autem *Athenæus* dixerit de [illegible] τῷ χέρνιβα [illegible] corrigit, χρὴ μέν τοι προπαροξυτόνως προφέρεσθαι. V. 936. Πάτερ τί θύω) Ita cum *Scaligero* pro θυμῶ θύω lego; quia θύω priorem habet brevem. V. 938. Ἐξόν) Abſolutè dicitur, de qua re vide ad *Iphig.* Taur. 1088. V. 940. ἁγνιῶ) *Atticè* pro ἁγνίσω. Vide ſupra ad v. 628. V. 941. Κανᾶ) Vide ſupra ad v. 926. V. 942. Τίς δ' ὅπλον χερός) τουτέστι κορύνην, *Clavam.* Cùm autem olim δ' excidiſſet, ad verſum implendum, reſtituunt Docti Viri; quanquam & Aſpiratio in ὅπλον poterat τὸ τίς producere. V. 944. Κυκλώπων βάθρα) *Argos* aut *Mycenas, Euryſthei* ſedem, à *Cyclopibus* olim munitam. Vide ſupra ad v. 15. V. 945. Φοίνικι κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα) Τῇ διὰ τῆς μίλτου στάθμῃ. Rubrâ enim Regula ex Milto utebantur Veteres, ut & hodie utiquando, licet plerunque Cretâ. Φοῖνιξ, pro φοινικοῖς, *Subſtantivum* pro *Adjectivo, Atticè & Doricè,* vide quæ Nos ad *Euroſ.* v. 4[illegible]. & *Ion.* v. 1373. Τύκοις) *Euſtathius,* τύκος ἐργαλεῖον οἰκοδομικόν, ὃ καὶ τυκίον λέγεται. *Joſua Barnes.* V. 946. Στρεπτῷ σιδήρῳ συντριαινῶσαι πόλιν) Στρεπτῷ σιδήρῳ, tortis ferramentis, aut Grandi terebrâ, qualis meminit *Vitruvius* l. x. c. 13. *Polyænus* Stratagem. 6. *Athenocles* oppugnaturus, adverſus Arietes & terebras, trabes plumbeas comparavit. Ita *Joſephus Judæus* lanco, ſaccos Trypanorum & Arietum inſultui oppoſuiſſe dicitur. *Diades* hujus *Trypani* Inventor dicitur eidem *Vitruvio* ex *Athenæo.* Συντριαινῶσαι igitur, eſt grandi *Trypano,* ſive *Corvo* demolitore, ut *Vitruvius* vocat, quaſi Tridenti evertere. Tridentem autem quare *Neptuno* tribuerunt Veteres audi. *Æſchylus* Prometh. v. 924. Τρίαιναν αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος σκεδᾷ. *Scholiaſtes,* Τρίαιναν δὲ λέγουσι κρατεῖν τὸν Ποσειδῶνα, ἢ διὰ τὸ τρίτον στοιχεῖον εἶναι αὐτόν, ἢ διὰ τὸ εἰς τρία διαιρεῖσθαι τὸ ὕδωρ εἰς Ποτάμιον, εἰς Θαλάσσιον, καὶ εἰς Λιμναῖον. *Phurnutus,* περὶ Ποσειδῶνος, φέρει δὲ τὴν τρίαιναν, πότερον ἐπεὶ αὐτῇ χρῶνται πρὸς τὴν τῶν ἰχθύων θήραν, ἢ ὡς ἐπιτηδείου τούτου τοῦ ὀργάνου πρὸς τὴν κίνησιν τῆς γῆς [illegible]. Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν Ἡγεῖτ', ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια [illegible]. Ego per Tridentem triplicem Maris vim intelligo, *Franciades* l. 1. - *Ter & ipſe natantem, Jupiter aquæreus ſævo pulſaſſe Tridenti Dicitur, & Venti, Undiſque & Frigore pigro Contra unum pugnâſſe Virum.* Vid. quæ Nos ad *Bacch.* v. 348. Συντριαινῶσαι autem eſt, quaſi *Tridente-commovere,* ut *Neptunus* putatur Terram commovere: Τρίαινα enim eſt *Tridens,* quem Poetæ illi Deo affigebant. *Scalig.* punctum facit ad συντριαινῶσαι & πάλιν legit pro πόλιν & ad ἐκ τοῦδε βαίνων refert. Nullam autem hujus Lectionis neceſſitatem video; ſi modò πόλιν per Appoſitionem jungas ad βάθρα Κυκλώπων. *Joſua Barnes.* V. 951. Δρακών) δεδορκώς. Thema Δέρκομαι. V. 953. Ὁ δ' εἷρπ' ἄνω τε καὶ κάτω) Ita lego εἷρπ' pro εἷρπεν.

Metri

Digitized by Google

Μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' εἰσπεσὼν, Νίσου πόλιν
Ἥκειν ἔφασκε, δωμάτων εἴσω βεβώς·
Κλιθεὶς δ' ἐς οὖδας, ὡς ἐκεῖ, σκευάζεται
Θοίνην· διελθὼν δ' εἰς βραχὺν χρόνον μονῆς,
Ἰσθμοῦ ναπαίας ἔλεγε προσβαίνειν πλάκας.
Κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων,
Πρὸς οὐδέν' ἡμιλλᾶτο, κἀκκηρύσσετο
Αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ καλλίνικος, οὐδενὸς
Ἀκοὴν ὑπειπών· δεινὰ δ' Εὐρυσθεῖ βρέμων,
Ἦν ἐν Μυκήναις τῷ λόγῳ. πατὴρ δέ νιν
Θιγὼν κραταιᾶς χερὸς, ἐννέπει τάδε·
Ὦ παῖ, τί πάσχεις; τίς ὁ τρόπος ξενώσεως
Τῆσδ'; οὔ τί που φόνος σ' ἐβάκχευσεν νεκρῶν,
Οὓς ἄρτι καίνεις; ὁ δέ νιν Εὐρυσθέως δοκῶν
Πατέρα προταρβοῦνθ' ἱκέσιον ψαύειν χερὸς,
Ὠθεῖ· φαρέτραν δ' εὐτρεπῆ σκευάζεται,
Καὶ τόξ' ἑαυτοῦ παισὶ, τοὺς Εὐρυσθέως
Δοκῶν φονεύειν. οἱ δὲ ταρβοῦντες φόβῳ,
Ὤρουον ἄλλος ἄλλοσ'. εἰς πέπλους ὁ μὲν
Μητρὸς ταλαίνης, ὁ δ' ὑπὸ κίονος σκιάν.
Ἄλλος δὲ βωμὸν, ὄρνις ὥς, ἔπτηξ' ὕπο.
Βοᾷ δὲ μήτηρ, ὦ τεκὼν, τί δρᾷς; τέκνα
Κτείνεις; βοᾷ δὲ πρέσβυς, οἰκετῶν τ' ὄχλος.
Ὁ δ' ἐξελίσσων παῖδα κίονος κύκλῳ,
Τόρδυμα δεινὸν ποδὸς ἐναντίον σταθεὶς,
Βάλλει πρὸς ἧπαρ· ὕπτιος δὲ λαΐνους
Ὀρθοστάτας ἔδευσεν, ἐκπνέων βίον.
Ὁ δ' ἠλάλαξε, κἀπεκόμπασεν τάδε,
Εἷς μὲν νεοσσὸς ὅδε θανὼν Εὐρυσθέως,
Ἐχθρὰν πατρῴαν ἐκτίνων, πέπτωκέ μοι.
Ἄλλῳ δ' ἐπεῖχε τόξ', ὃς ἀμφὶ βωμίαν
Ἔπτηξε κρηπῖδ', ὡς λεληθέναι δοκῶν·
Φθάνει δ' ὁ τλήμων γόνασι προσπεσὼν πατρὸς·
Καὶ πρὸς γένειον χεῖρα, καὶ δέρην, βαλὼν,
Ὦ φίλτατ', αὐδᾷ, μή μ' ἀποκτείνῃς, πάτερ·
Σός εἰμι, σὸς παῖς· οὐ τὸν Εὐρυσθέως ὀλεῖς.
Ὁ δ' ἀγριωπὸν ὄμμα Γοργόνος στρέφων,
Ὡς ἐντὸς ἔστη παῖς λυγροῦ τοξεύματος,
Μυδροκτύπον μίμημ' ὑπὲρ κάρα βαλὼν,
Ξύλον καθῆκε παιδὸς εἰς ξανθὸν κάρα.

Veniens verò in medium Conclave virorum, *in* civitatem Niſi
Venire ſe dicebat, ingreſſus in domum.
Recumbens autem in ſolo, quaſi illic *eſſet*, parat
Epulas: ſed brevi tempore vadens per Conclave,
Dicebat ſe accedere ad rupes nemoroſi Iſthmi:
Et ibi poſito nudo corpore à chlamyde,
Cum nemine certabat, & *tamen* renunciabatur
Ipſe à ſe victor, nullius à *ſe victi*
Famam *nomènque* proferens: dira vero Euryſtheo minans,
Erat Mycenis *opinione, & verbis*: pater autem illius
Attingens validam manum, ſic alloquutus eſt:
O fili, quid pateris? quis *eſt* hic modus novitatis
Hujus? nunquid dementavit te cædes mortuorum,
Quos modò interfeciſti? Ille verò ipſum pro Euryſt. exiſtimans
Patrem formidantem, ſupplicem, manum attingere,
Repellit; apparat autem pulchram pharetram,
Et arcum ſuis liberis, ipſos Euryſthei *liberos*
Interficere ſe putans. Illi verò metu conſternati
Ruebant alius aliò; ſub veſtes quidem alius
Miſeræ matris, alius verò ſub umbram columnæ,
Alius ſub aram ſicut avis trepidè fugit.
Mater autem clamat: O genitor, quid agis? liberos
Occidis? clamat etiam ſenex, & turba miniſtrorum.
Ipſe verò inſequens puerum circa columnam
Adverſus pedem *pueri* ſtans, dirum telum
Mittit in hepar: Supinus verò lapideas
Columnas irrigavit expirans vitam.
Ille verò jubilavit, & glorhabundus hæc protulit,
Unus quidem hic pullus Euryſthei mortuus,
Pœnam perſolvens paternæ inimicitiæ jacet mihi.
Arcum verò in alterum intendit, qui ad altaris
Crepidinem trepidans confugerat, ſic latiturum ſe ſperans:
Prævenit autem miſer ad genua patris accidens,
Et manu ad mentum & collum extenſâ.
O chariſſime, inquit, pater, ne me occidas;
Tuus ſum, tuus filius: non perdes Euryſthei filium.
Ille verò vertens truces oculos *ceu* Gorgonis,
Ut puer ſtetit intra jactum triſtis ſagittæ,
Ceu faber ferrarius ſupra caput jaculatus, *atque tundens*,
Lignum demiſit in flavum caput pueri.

V. 954. Μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' εἰσπεσὼν) Ἀνδρεὼν & Ἀνδρὼν *Conclave* Virili ſexui proprium. Deſcribit *Herculem* jam Furore correptum, qui in Virorum Conclave irruens, dixit ſe jam *Megarenſium* urbem deveniſſe. Rectè autem *Euripides*, ut omnia, *Herculem* in *Androne* Convivium parantem inducit; ita enim *Vitruvius* l. 6. c. 10. *Græci* enim Ἀνδρῶνας appellant œcos (i. e. οἴκους) ubi Convivia Virilia ſolent eſſe, quòd eò Mulieres non accedant. Νίσου πόλιν vocat *Urbem Megarorum*; *Strabo* l. 9. Καὶ τῆς Ἀττικῆς εἰς τέτταρα μέρη διαιρεθείσης, ὁ Νῖσος τὴν Μεγαρίδα λαχεῖν. *Pindarus* in *Nemeonicis*, Od. v. Νίσου τ' ἐν εὐαγκεῖ λόφῳ. *Scholiaſt.* τουτέστιν ἐν Μεγάροις. *Theocrit.* Idyll. ιβ. v. 27. Νισαῖοι Μεγαρῆες. Fabulam *Niſi*, *Scyllæque*, & de purpureo illius Regis capillitio, tractat *Ovid.* Metamorph. l. 8. Fab. 1. Item *Apollodor.* Biblioth. l. 3. c. xiv. §. 8. *J. Barnes.* V. 958. Ἰσθμοῦ ναπαίας) Ἰσθμὸς, ὥς Γαληνὸς φησι, στενὴ οἷος γῆς δίεξοδος, μεταξὺ δυοῖν θαλαττῶν. Deducitur per figuram hæc Vox à parte humani Corporis ob ſimilitudinem, Ἰσθμὸς enim propriè eſt ea pars, quæ μεταξὺ τοῦ στόματος καὶ τοῦ στομάχου interjacet, teſte eodem *Galeno*, ſic dicta, ut *Criticis* placet, ὅτι δι' αὐτοῦ ἴεται τὰ σιτία. Ita enim quemadmodum cibi per Faucium anguſtias in Ventriculum deferuntur; ſic per *Iſthmum* maris, quaſi per collum ex Continenti ad Inſulam Peninſulámve itur. Plurimi itaque ſunt *Iſthmi*, ſed omnium ferè celeberrimus eſt *Corinthiacus*, ubi & Ludi *Iſthmiaci* ab *Hercule*, vel, ut alii volunt, à *Theſeo*, alii à *Siſypho*, inſtituti, de quibus abundè *Pindari* Interpretes in *Iſthmionicis*, aliique Lexicographi. Notandum eſt, ubi *Iſthmus* eſt, ibi *Cherſoneſum* fieri. De *Cherſoneſis* autem vide quæ Nos breviter ad *Hecub.* v. 8. *Joſua Barnes.* V. 960. Κἀκκηρύσσετο) Ita corrigo pro κἀξεκηρύσσετο, ob Verſum. V. 966. Τῆσδ'; οὔ τί που φόνος σ' ἐβάκχευσεν νεκρῶν) Cùm olim ν in ἐβάκχευσεν excidiſſet ob ſequentem initialem vocis, νεκρῶν, *Duportus* mirè ſe vertebat, ut Verſum aliquo modo ſanaret, legebatque tandem, Τῆσδ'; οὔ τί σ' ἐκβάκχευσέ που φόνος νεκρῶν. Sed noſtra Lectio eſt Antiqua, Vera & Integra. *Idem.* V. 978. Τόρδυμα δεινὸν) *Henricus Stephanus* dicit Veteres Codices habere τόρδυμα. Alii τόρευμα legunt, ut ferè omnes libri, & exponunt de *Sagittâ* tornatâ; poteſt & de *Vulnere* capi, & de Vibratione Pueri in *Herculis* manu raptati per pedem, antequam ſagittâ feriretur. V. 980. Ὀρθοστάτας) Ità pro Ὀρθοστάδας omninò legendum, ob Verſum & alias rationes, eſt enim λαΐνους Maſculini generis; Ὀρθοστάδας autem Fœminini, & ultimam habet brevem, & Ὀρθοστάδες Placentæ dicuntur, de quâ re vide quæ Nos ad *Helen.* v. 554. Ὀρθοστάτας autem eſt *Maſculini* generis & ultimam in *Accuſativo* Plurali longam habet & de *Columnis* propriè ſumitur, de quâ re vide quæ Nos ad *Ion.* v. 1134. *Idem.* V. 983. Ἐκτίνων) Hic etiam τίνω priorem habet brevem, ut Nos ſuprà monuimus plus ſemel ad v. 755. & 733. hujus Fab. & ad *Ion.* 447. &c. *Id.* V. 992. Μυδροκτύπον) χαλκέων. Μύδρος, σίδηρος πεπυρωμένος. Vid. *T. Stanleii* Comment. in *Æſch.* ad *Prometh.* v. 366.

Ἔρρηξε δ' ὀστᾶ· δεύτερον δὲ παῖδ' ἑλὼν,
Χωρεῖ τρίτον θῦμ' ὡς ἐπισφάξων δυοῖν.
Ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' εἴσω δόμων
Μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα, καὶ κλείει πύλας.
Ὁ δ' ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ Κυκλωπείοισιν ὢν,
Σκάπτει, μοχλεύει θύρετρα· κἀκβαλὼν σταθμὰ,
Δάμαρτα καὶ παῖδ' ἑνὶ κατέστρωσεν βέλει·
Κἀνθένδε πρὸς γέροντος ἱππεύει φόνον.
Ἀλλ' ἦλθεν εἰκὼν, ὡς ὁρᾶν ἐφαίνετο,
Παλλὰς κραδαίνουσ' ἔγχος ἐπίλογχον χερὶ,
Κἄρριψε πέτρον στέρνον εἰς Ἡρακλέους,
Ὅς νιν φόνου μαργῶντος ἔσχε, κεἰς ὕπνον
Καθῆκε· πίτνει δ' εἰς πέδον, πρὸς κίονα
Νῶτον πατάξας, ὃς πεσήμασι στέγης
Διχορραγὴς ἔκειτο κρηπίδων ἔπι,
Σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σειρέων βρόχῳ.
Ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα,
Ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὡς λήξας ὕπνου,
Μηδὲν προσεργάσαιτο τοῖς δεδραμένοις.
Εὕδει δ' ὁ τλήμων ὕπνον οὐκ εὐδαίμονα,
Παῖδας φονεύσας, καὶ δάμαρτ'. ἐγὼ μὲν οὖν
Οὐκ οἶδα, θνητῶν ὅστις ἀθλιώτερος.

Fregit autem oſſa. Cum verò ſecundum filium interfeciſſet,
vadit tanquam tertiam victimam mactaturus ſupra duos.
Sed antevertit eum intra domum miſera
Eripiens mater, & claudit portas.
Ille verò quaſi jam ad ipſos Cyclopicos *muros* eſſet,
Fodit, vectibus movet fores, & excuſſis poſtibus *&* *liminibus*,
Uxorem & filium uno telo proſtravit.
Inde properat ad necem ſenis.
Sed venit imago, ut cerni videbatur,
Pallas manu vibrans haſtam cuſpide munitam,
Et jecit ſaxum in pectus Herculis,
Quod prohibuit ipſum à furioſâ cæde, & in ſomnum
Immiſit: cecidit autem in ſolum, ad columnam
Tergum allidens, quæ propter ruinam tecti
Diſrupta jacebat ſuper crepidinem, *&* *ima fundamenta*,
Cum ſene vincula conſtringens laqueo.
Nos verò liberantes à fugâ pedem *i.e. reverſi ex fuga noſtrâ*.
Alligavimus ad columnam, ut finito ſomno, *&* *experge factus*.
Nihil præter *jam patrata facinora* patret.
Dormit autem ille miſer ſomnum non felicem,
Occiſis liberis, & uxore. Ego quidem
Haud ſcio quiſnam mortalium ſit infelicior.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ὁ φόνος ἦν, ὃν Ἀργολὶς ἔχει πέτρα,
Τότε μὲν περισαμότατος, καὶ ἄριστος
Ἑλλάδι τῶν τοῦ Δαναοῦ παίδων.
Τάδ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε
Τὰ τότε κακὰ τάλανι
Διογενεῖ κόρῳ μονοτέκνου Πρόκνης.
Φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον Μούσαις.
Σὺ δὲ τέκνα τρίγονα τεκόμενος, ὦ παῖ Διὸς,
Λυσσάδι συγκατειργάσω μοίρᾳ.
Ἐς τίνα στεναγμὸν, ἢ γόον,

MONOSTROPHICA.

Ch. Cædes erat, quam habuit terra Argolica,
Tunc quidem celeberrima, & optima
Græciæ, filiarum Danai.
Hæc verò *mala* ſuperârunt, *&* curſu prætererunt
Mala illa, *quæ* tunc *acciderunt* miſero *quidem, ſed tamen*
Generoſo filio Prognes unicum filium *Ityn* habentis.
Cædem à *Muſis* factam dicere poſſem.
Tu verò tres filios, quos genuiſti, ô fili Jovis,
Rabioſo conteciſti fato, *rabidus ac furioſus interfeciſti*.
Quo gemitu, aut luctu,

V. 995. Χωρεῖ τρίτον θῦμ' ὡς ἐπισφάξων δυοῖν) *Tertiam Victimam tum mactaturus ad duas vadit.* Hæc omnia ex Hiſtoriæ fide hauſta; ita enim *Apollodorus* Biblioth. l. 2. c. 4. §. xi. Λαμβάνει δὲ Ἡρακλῆς παρὰ Κρέοντος πρεσβυτάτην θυγατέρα Μεγάραν. ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες ἐγένοντο τρεῖς, Θηρίμαχος, Κρεοντιάδης, Δηικόων. Ita ſuprà ipſe Poeta v. 474. Τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς τριπτύχοις τυραννίσι Πατὴρ ἐπύργου. *Joſ. Barnes.* V. 1003. Ἐπίλογχον χερί. Legebatur olim, ἐπὶ λόφῳ κέαρ, quod nihil hic omninò ſignificat, quare deleo; & uti *Canterus* rectè poſuit, ἐπίλογχον χερὶ ſubſtituo. Quod Verbum noſtro Poetæ uſitatum, ut *Hippolyt.* v. 222. ἐπίλογχον ἔχουσ' ἐν χειρὶ βέλος. In quem locum vid. quæ Nos. Vid. etiam *Canter.* Nov. Lection. l. 6. c. 13. *Joſ. Barnes.* V. 1004. Πέτρον) Σωφρονιστῆρα vocabant. Vid. quæ Nos ſuprà ad *Heraclid.* v. 920. Item *Pauſaniam* in *Bœoticis* fol. 290. lin. 14. Θηβαῖοι δὲ καὶ τάδε ἐπιλέγουσιν, ὡς Ἡρακλῆς ὑπὸ τῆς μανίας καὶ Ἀμφιτρύωνα ἔμελλεν ἀποκτιννύναι· πρότερον δὲ ἄρα ὕπνος ἐπέλαβεν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ λίθου τῆς πληγῆς· Ἀθηνᾶν δὲ εἶναι τὴν ἐπαφεῖσάν οἱ τὸν λίθον τοῦτον, ὄντινα Σωφρονιστῆρα ὀνομάζουσιν. Idem *Cal. Rhodigin.* Antiq. Lection. l. 17. c. 4. Illud porro adjeciſſe nihil obſtiterit, *Herculem* inſaniâ vehementius agitatum, quùm vel *Amphitryonem* interfecturus videretur, Lapide à *Minervâ* impacto eſſe conſopitum, ac Lapidem Σωφρονιστῆρα nuncupatum. *J. Barnes.* V. 1009. Σειρέων) σειρὰς πλεκτῶν, οἷα λιθεὶς βρόχῳ. Vox *Euripidea.* V. 1010. Ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα Ἀνήπτομεν πρὸς κίον') Ὁ νοῦς, ἡμεῖς δὲ, οἱ πρὶν πεφευγότες, ἀνερχόμενοι νῦν καὶ ἐλευθεροῦντες πόδα ἐκ δρασμῶν καὶ φυγῆς, ἧς εἴχομεν φόβῳ τοῦ μανέντος Ἡρακλέους, ὅτι καθεύδοντα αὐτὸν βαθέως ἑωράκαμεν, ἀναστρέψαντες ἐκ τῆς φυγῆς, ἐδήσαμεν αὐτὸν ἀνήψαμεν πρὸς τὸν κίονα. Quare *Scaligeri* Lectio non hic admittenda ἐκ δεσμῶν, quia non jam ſomno correpto *Hercule*, ſe ſuga ſervi liberabant, ſed fuga priùs elapſi, nunc denuò ex fuga pedem liberârunt, hoc eſt, redierunt iterum ad *Herculem* Vinculis conſtringendum. Et in hunc ſenſum *Latinam* Verſionem priùs malè ſe habentem correximus. *J. Barnes.* V. 1016. Ὁ φόνος ἦν, ὃν Ἀργολὶς ἔχει πέτρα.) De hâc *Ægypti* Quinquaginta filiorum ex *Danai* totidem filiabus facta cæde; deque Juvenum & Puellarum ſingulis Nominibus cæteriſque ad hanc Hiſtoriam pertinentibus, Conſule *Apollodorum* in Bibliothec. l. 2. c. 1. §. 4 & 5. Vide etiam Scholiaſt. *Euripidis* ad *Oreſt.* v. 869. Ἄριστος verò dicitur φόνος hic περισαμότατος, non quod res iſta Poetæ probetur, ſed ob Immanitatem & Excellentiam quandam ſceleris illius; qui enim optimus eſt Nebulo, peſſimus eſt homo. *Scaliger* qui hanc rem minùs conſideravit, legebat αἶσχος, quæ Vox eſt planè contraria τῷ περισαμότατος. *Danaus* autem erat Rex *Argivorum*, unde lucem habet iſtud, φόνος, ὃν Ἀργολὶς ἔχει πέτρα. *Joſua Barnes.* V. 1019. Τάδ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε &c.) Ταῦτα, δηλονότι τὰ ὑπὸ Ἡρακλέους κατὰ τριῶν παίδων αὐτοῦ δεδραμένα, καὶ ἄλλον φόνον περισαμον νικᾷ, ὑπερέβαλε, καὶ παρέδραμε, δηλονότι τῇ δεινότητι, ἤγουν τὸν φόνον τοῦ Ἴτυος ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Πρόκνης δεδραμένον, καὶ τὰ τότε κακὰ πεπραγμένα τῷ τάλανι, ἀλλ' ὅμως διογενεῖ καὶ εὐγενεῖ κόρῳ τῆς μονοτέκνου Πρόκνης, ἤγουν Ἴτυι, Τηρέως καὶ Πρόκνης μονογενεῖ παιδί. De *Procne, Philomelæ, Tereoque & Ityos* Hiſtoria, vide *Apollod.* Bibl. l. 3. c. 13. §. ult. Item *Ovid.* Metam. l. vi. Fab. 8. *Scaliger* pro τὰ δ' legit ἃ δ', *Dupertus*, τὸ δ', neuter mihi placet. *J. Barnes.* V. 1022. Φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον Μούσαις) Hanc cædem *Muſis* factam dicit Poeta, quia exindè *factæ erant Canoræ Aves*, ut *Duport.* notat, *Procne* enim *Hirundo*, *Philomela Luſcinia*, *Tereus* factus *Upupa*. *Philomela* autem præcipuè eſt *Muſis* ſacra Avis, ob dulciſſimum Cantilenam ejus; unde & Ἀηδὼν, quaſi ab ἀείδω dici videtur. Hinc *Eurip. Helen.* v. 1113. Σὲ τὰν ἐναύλοις ὑπὸ δενδροκόμοις, Μουσεῖα καὶ θάκους ἐνίζουσαν, ἀναβοάσω, Σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα μελῳδὸν Ἀηδόνα δακρυόεσσαν. *J. Barnes.* V. 1023. Σὺ δὲ τέκνα τρίγονα τεκόμενος, ὦ παῖ

ὦ παῖ δίδε) παῖ δίδε reſtituo pro δαΐς, quod priùs obtinebat; *Canterus* legebat *δαΐ*, idem *Scaliger* & *Duportus*, ſed non uſquequaque literarum veſtigiis ſervatis. *Æmilius Portus* aliam Lectionem eſſe, *viz.* ὦ Δίδε, & certè ex δαΐς & δίδε, fit παῖ δίδε. *Henricus Stephanus* ait, *pro δαΐς ſunt qui repenendum putent, ὦ δίδε παῖ. At Bredaus ὁ δαΐς legens,* exponit *ὦ filiorum Carnifex Hercules. Quid ſi verò ſcribamus, ὦ παῖ, vel ὦ παῖς, ut* Chorus *Senum* Herculem *vocet* filium, *utens compellatione ſenibus uſitatâ ad natu minores.* Joſua Barnes.

Ἢ φθιτῶν * αὐδὰν, * *Scalig.* ᾠδὰν.
Ἢ τὸν Ἀΐδα χορὸν ἰαχήσω;
Φεῦ, φεῦ,
Ἴδεσθε, διάνδιχα κλῇθρα
Κλίνεται ὑψιπύλων δόμων.
Ἰώ μοι.
Ἴδεσθε τάδε τέκνα πρὸ πατρὸς ἄθλια,
Κείμενα δυστάνω,
Εὕδοντος ὕπνον δεινὸν ἐκ παίδων φόνου.
Περίδεσμα δὲ, καὶ πολύβροχ᾽ ἁμμάτων
Ἐρείσμαθ᾽ Ἡράκλειον ἀμφὶ δέμας
Τάδε λαΐνοις ἀνημμένα
Ἀμφὶ κίοσιν οἴκων.
Ὁ δ᾽, ὥς τις ὄρνις, ἄπτερον καταστένων
Ὠδῖνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρῳ ποδὶ
Πικρὰν διώκων ἤλυσιν, πάρεσθ᾽ ὅδε.
Αμ. Καδμεῖοι γέροντες, οὐ σῖγα, σῖγα,
Τὸν ὕπνῳ παρειμένον,
* Ἐάσετε λαθέσθαι κακῶν; * αἰ λάσετε.
Χο. Καὶ σὲ δακρύοις στένω, πρέσβυ, καὶ
Τέκνα, καὶ τὸ καλλίνικον κάρα.
Αμ. Ἑκαστέρω πρόβατε, μὴ
Κτυπεῖτε, μὴ βοᾶτε, μὴ
Τὸν εὖ ἰαύοντα,
Ὑπνώδεά τ᾽, εὐνᾶς ἐγείρετε.
Χο. Οἴ μοι, φόνος ὅσος ὅδε. Αμ. ἆ, ἆ· διαμολεῖτε.
Κεχυμένος ἐπαντέλλει.
Οὐκ ἀτρεμαῖα θρῆνον αἰ-
άζετ᾽, ὦ γέροντες; μὴ
Δέσμ᾽ ἀνεγειρόμενος
Χαλάσας, ἀπολῇ πόλιν,
Ἀπὸ δὲ πατέρα, μέλαθρά τε καταῤῥήξῃ.
Χο. Ἀδύνατ᾽, ἀδύνατά μοι.
Αμ. Σῖγα· πνοὰς μάθω.
Φέρε, πρὸς οὖς βάλω.
Χο. Εὕδει; Αμ. ναί, εὕδει ὕπνον ὀλόμενον,
Ὃς ἔκανεν ἄλοχον,
Ἔκανε δὲ τέκνα, τοξήρει
Ψαλμῷ τοξεύσας. Χο. στέναζε νῦν.
Αμ. Στενάζω τέκνων ὄλεθρον.

Aut quæ mortalium voce *præſentia mala deflebo?*
An Plutonis chorum reſonabo?
Heu, heu.
Videte, bifariàm clauſtra
Altarum ædium inclinata, proſtrata jacent.
Heu me!
Videte miſeros iſtos liberos ante patrem
Miſerum jacentes,
Qui dormit gravem ſomnum poſt cædem.
Videte etiam vincula, & ex multis laqueis cōpacta nodoſū *funiculos*
Retinacula circa corpus Herculis
Hæc ſuſpenſa lapideas
Circa columnas ædium.
Hic verò, veluti avis, gemens implumem
Dolorem liberorum, ſenex tardo pede
Acerbum iter conficiens, adeſt ille.
Am. Senes Thebani, non tacite, tacitè
Solutum ſomno
Siníetis oblivíſci malorum?
Ch. Et te gemo lacrymis, ſenex, &
Liberos, & præclaris victoriis inſigne caput, *i.e. Herculem.*
Am. Longius procedite, nè
Strepitum faciatis, ne clametis, nè
Dormientem benè,
Et ſomniculoſum ex ſomno excitetis.
Ch. Heu me, quanta hæc *eſt* cædes! *Am.* Ah, ah, diſcedite:
Jacens reſurgit.
Non tacitam lamentationem
Lamentamini, ô ſenes? nè *ex ſomno*
Excitatus, vinculis
Ruptis, perdat civitatem,
Patrem verò, & domum dejiciat.
Ch. Impoſſibile, impoſſibile mihi *hoc videtur, ut rumpat vincula.*
Am. Tace, ſpirationem conſiderabo;
Age, aurem admovebo.
Ch. Dormit? *Am.* Sanè quidem dormit ſomnum pernicioſum,
Qui uxorem interfecit, *qui*
Interfecit etiam liberos, arcûs
Stridore *ſagittiſque* conficiens. *Ch.* Geme nunc.
Am. Gemo mortem liberorum.

V. 1030. Κλίνεται) Ita reſtituo ex *Aldinâ* optimâ Editione, pro κλίνοντα, quam Vocem *Henricus Stephanus* ex *Veteri* Codice neſcio quo, malè, ut mihi videtur, reſtituit. Idque ſatis Docto Lectori apparebit, quòd eliſio nulla ſit, ut fieri certè deberet, ſi κλίνοντα legeretur, ante vocem ὑψιπύλων. Rectè itaque *Bredaus* κλίνεται retinet, vertitque *Proſtratæ jacent*; de foribus loquens, quas cùm *Megara* unico filiolo ſecum abrepto contrà *Herculem* clauſerat, ille eo Furens ampliùs, ſuo robore adeò diffregit, ut etiam cum Cardinibus ipſis & Poſtibus humi proſtrârit. Ut ſupra apparet ad v. 996. Ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν᾽ εἴσω δόμων Μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα, καὶ κλείει πύλας· Ὁ δ᾽ ὡς ἐπ᾽ αὐτοῖς δὴ Κυκλωπείοισιν ὢν, Σκάπτει, μοχλεύει, θύρετρα· ἐκβαλὼν σταθμὰ &c. V. 1036. Ἐρείσμαθ᾽) *Duportus* legit ἐρείσμαθ᾽, ſed Vox ἐρείσμα vix ſatis authentica eſt, & περίδεσμα rectè vocantur πολύβροχα ἐρείσματα, ὅτι δι᾽ αὐτῶν Ἡρακλῆς ἐδέθη πρὸς κίον᾽ ἐρείδεται, καὶ ἐρειδόμενος τοῖς δεσμοῖς κατεδέθη). *J. Barnes.* V. 1041. Πικρὰν διώκων ἤλυσιν, πάρεσθ᾽ ὅδε) Cùm olim ſcriptum eſſet διώκων τὴν λύσιν, *Canterus* dixit, Puto *Euripidem* ſcripſiſſe διώκων ἤλυσιν, quo vocabulo in *Phœniſſis* etiam de *Tireſiâ* utitur. Locus extat, *Phœniſſ.* v. 851. Πυκνὴν δὲ βαίνων ἤλυσιν μόλις ποδοῖν. Notandum autem eſt, *Amphitryonem* non jam de ſolvendo *Hercule* cogitare; ſed tardo greſſu *Chorum* accedere: quare nihil τὴν λύσιν, ſed multum ἤλυσιν i.e. *βάσιν* valet. *Joſua Barnes.*

V. 1049. Εὖ ἰαύοντα) Ità pro ἰαύοντα repono, *Scaliger* legit ἰαύοντα, ſed mihi compoſita vox n agis placet, ob hiatum vitandum. An εὐδιδόντα pro εὖ ἰαύοντα. *Idem.* V. 1064. Ψαλμῷ τοξήρει) Supra ad *ſen.* v. 173. Ψαλμοὶ σ᾽ εἴρξουσι τόξων, Notavimus, Vocem ψάλλω propriè ſignificare, *leniter Chordas* aut *Nervum tango*, ſive Arcûs intendendi causâ, ſive ſoni Muſici excitandi, quam rem loco alio confirmavi ex *Bacchis*. Hoc in loco ψαλμὸς τοξήρης, ſignificat ſagittas ſonanti Nervo excuſſas. Quòd autem ψαλμὸς, propriè reſpiciat ſonum quendam, putà *Lyræ* aut *Arcûs* pulſu excitatum, ex authoribus abundè conſtat. *Lucianus* in Paraſito f. 770. Οὔτε γὰρ αὐλεῖν ἔνι χωρὶς αὐλῶν, οὔτε ψάλλειν ἄνευ λύρας, οὔτε ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. *Suidas* in Voce Βυζά· Αἱ Μυσικαὶ βάρβαροι ἦσαν γυναῖκες· ὄνομα αὐταῖς ὑπῆρχεν Βυζά. Καὶ τούτων αἱ μὲν αὐλοῦσιν, αἱ δὲ ψάλλουσι πεντάχορδον, καὶ δι᾽ ἑπταχόρδου ψαλτηρίου· αἱ αὐταὶ δὲ ὀρχοῦνται τοῦ ψαλμοῦ. *J. Barnes.*

V. 1078. Ὅτε δάμαρτι σᾷ φόνον ὁμοσπόρων ἔμελλες ἐκπράξειν Ταφίων περίκλυστον ἄστυ πέρσας.) Οἱ Τάφιοι καὶ οἱ Τηλεβόαι στρατεύσαντες ἐπὶ τὰς Ἠλεκτρύωνος βόας, ἀνεῖλον τοὺς αὐτοῦ παῖδας, τῆς Ἀλκμήνης ἀδελφοὺς, τῶν θρεμμάτων ἀπαγομένων. Ὁ δὲ πατὴρ ἀχθεσθεὶς τὸν Ἀλκμήνης γάμον ἐκήρυξε γαμβρῷ τῷ θέλοντι ἐκδικῆσαι τὸν θάνατον τῶν παίδων αὐτοῦ. Ὁ οὖν Ἀμφιτρύων ἐπιστρατεύσας ἀνεῖλεν αὐτοὺς, καὶ Τάφον τὴν νῆσον εἷλεν, πρὶν τῇ Ἀλκμήνῃ συνελθεῖν. Νῆσον λέγω· Τάφος γὰρ, ἣν ᾤκουν οἱ Τάφιοι καὶ Τηλεβόαι λῃσταὶ ἄνδρες, ὡς Ὅμηρος αὐτοὺς καλεῖ, νῆσός ἐστι, μία τῶν Ἐχινάδων τῶν πρὸς τῷ Ἀχελῴῳ· ὅθεν ὀρθῶς Εὐριπίδης αὐτὴν καλεῖ Ταφίων περίκλυστον ἄστυ, οἷα δὴ νησαίαν. De hac re ita *Heſiodus* Scut. *Herc.* v. 15. De *Amphitryone* loquens, Οὐ γάρ οἱ ἦεν πρὶν λεχέων ἐπιβήμεναι εὐσφύρου Ἠλεκτρυώνης, πρίν γε φόνον τίσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων Ἧς ἀλόχου, μαλερῷ δὲ καταφλέξαι πυρὶ κώμας Ἀνδρῶν ἡρώων Ταφίων ἰδὲ Τηλεβοάων. Vide ſupra ad v. 60. Item *Apollonii Rhodii Scholiaſten* & *Heſiodi* Scholiaſtas ad *Herculis* Scutum, & *Apollodori* Bibliothec. l. 2. c. 4. §. 5, 6, 7. *Euſtathium* in ſchol. ad v. in *Dionyſii* Periegeſin, *Stephanum* περὶ πόλεων & Lexicographos. *Joſua Barnes.* V. 1079. Ὁμοσπόρων) *Heſiod.* Scut. *Herculis* v. 17. Κασιγνήτων μεγαθύμων.

Χο. Ἰώ μοι σέθεν τε παιδός.
Αἲ, αἲ, ὦ πρέσβυ. Αμ. σῖγα, σῖγα· παλίντροπος
Ἐξεγειρόμενος στρέφεται.
Φέρ', ἀπόκρυφον δέμας
Ὑπὸ μέλαθρον κρύψω.
Χο. Θάρσει· νὺξ ἔχει βλέφαρα παιδὶ σῷ.
Αμ. Ὁρᾶτ', ὁρᾶτε.
Τὸ μὲν φάος ἐκλιπεῖν ἐπὶ
Κακοῖσιν οὐ φεύγω τάλας,
Ἀλλ' εἴ με κτενεῖ πατέρ' ὄντα,
Πρὸς δὲ κακοῖς κακὰ μήσεται,
Πρὸς Ἐριννύσι θ' αἷμα σύγγονον ἕξει.
Χο. Τότε θανεῖν σ' ἐχρῆν, ὅτε δάμαρτι σᾷ
Φόνον ὁμοσπόρων ἔμελλες ἐκπράξειν,
Ταφίων περίκλυστον ἄστυ πέρσας.
Αμ. Φυγᾷ, φυγᾷ, γέροντες,
Ἀποπρὸ δωμάτων
Διώκετε, φεύγετε μάργον
Ἄνδρ' ἐπεγειρόμενον.
Τάχα φόνον ἕτερον ἐπὶ φόνῳ βαλὼν,
Ἀναβακχεύσει Καδμείων πόλιν.

Ἴαμβοι.

Ηρα. Ὦ Ζεῦ, τί παῖδ' ἤχθηρας ὧδ' ὑπερκότως
Τὸν σόν· κακῶν δὲ πέλαγος εἰς τόδ' ἤγαγες;
Ἔα. Ἔμπνους μέν εἰμι, καὶ δέδορχ', ἅπερ με δεῖ,
Αἰθέρα τε, καὶ γῆν, τόξα θ' ἡλίου τάδε·
Ὡς ἐν κλύδωνι, καὶ φρενῶν ταράγματι
Πέπτωκα δεινῷ, καὶ πνοὰς θερμὰς πνέω,
Μετάρσι', οὐ βέβαια, πνευμόνων ἄπο.
Ἰδοὺ, τί δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὡρμισμένος,
Νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα
Πρὸς ἡμιθραύστῳ λαΐνῳ τυκίσματι;
Ἡ μὲν νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχω.
Πτερωτά τ' ἔγχη, τόξα τ' ἔσπαρται πέδῳ,
Ἃ πρὶν παρασπίζοντ' ἐμοῖς βραχίοσιν,
Ἔσωζε πλευρὰς, ἐξ ἐμοῦ τ' ἐσώζετο.
Ἦπου κατῆλθον αὖθις εἰς ᾅδου μολὼν,
Εὐρυσθέως δίαυλον εἰς ᾅδου πάλιν;
Ἀλλ' οὔτε Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον,

Ch. Hei mihi ob filium tuum.
Ah, ah, ô ſenex. *Am.* Tace, tace, rurſus
Excitatus ſeſe volutat varium.
Age, corpus occultatum
Sub atrio tegam, *abſcondam.*
Ch. Confide: nox habet palpebras filii tui.
Am. Videte, videte:
Lucem quidem relinquere in
Malis non fugio miſer:
Verùm ſi me, qui ſum pater, interficiat,
Ad mala mala addet,
Et præter furias habebit cædem cognatam.
Ch. Tunc te mori oportuit, quando conjugi tuæ
Cædem fratrum ulturus eras,
Eversâ inſulari urbe Taphiorum.
Am. Fugâ, fugâ, ſenes,
Procul ab ædibus
Currite, fugite furioſum
Virum excitatum.
Mox cædem alteram ad cædem addens,
Bacchabitur per urbem Thebanorum.

Hercules.

Jupiter, quare odiſti adeò iracunde filium
Tuum, & induxiſti in mare iſtud malorum?
Hem. Spiro quidem, & video quæ me oportet,
Aerem & terram, & radios hoſce ſolis.
Ut in tempeſtatem, mentis perturbationem
Incidi gravem, & ſpiritus ferventes ſpiro, *ducens eos*
Ex alto; non æqualiter, ex pulmonibus.
Ecce, quid vinculis, ceu navis in portum ſubducta, *vinctũ habens*
Juvenilem thoracem, & brachium
Adſum ad fractam lapideam columnam?
Certè ſedes habeo vicinas mortuis,
Alatæque ſagittæ, & arcus ſparſi ſunt humi,
Quæ antea admota meis brachiis,
Servabant latera, & à me ſervabantur.
Numnam redii iterum ad inferos,
Euryſthei reciprocam viam inferos profectus?
At neque Siſypheum intueor ſaxum,

V. 1087. Ὦ Ζεῦ) Hoc Diſtichum *Scaliger* ſub Perſonâ *Amphitryonis* continuat, *Herculemque* facit loqui incipere ad Ἔα. V. 1088. Κακῶν πέλαγος) Vide *Eraſmum* in Adagio, *Mare Malorum.* Ita *Hippolyt.* v. 822. Κακῶν δ' ὦ τάλας πέλαγος εἰσορῶ. Ita *Ion* v. 927. Οἴμοι· μέγας θησαυρὸς οἴγνυται κακῶν. *J. Barnes.* V. 1089. Ἔα) Extra verſum ponitur. Vide ad *Ion.* 1312. V. 1090. Τόξα θ' ἡλίου τάδε) Τόξα, ἀκτῖνας, καλεῖ, μεταφορικῶς. Ita *Radii* Solis, *Apollinis* dicuntur *Sagittæ*; Radios enim Sol, ut Sagittas, in terras jaculatur, atque ſpargit ex inexhauſtâ ſuâ Lucis pharetra, ut Orbem colluſtret. Hinc *Apollo* Τοξίας colitur in *Sicyone.* *Heſychius,* Τοξίου βουνός· τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ ἐν Σικυῶνι. Ideo & ἑκηβόλος, ἑκατηβόλος, ἑκατηβελέτης, ἑκάεργος, *Apollo* à Poetis dicitur, ut & *Diana* ἰοχέαιρα & τοξότις, & utriſque *Arcus* & *Sagittæ* tribuuntur, ob hanc nimirùm *Radiorum* jaculationem. *Joſua Barnes.* V. 1097. Ἡ μὲν Νεκροῖσι γείτονας θάκους) Hunc Verſum *Scaliger* extra ſedem putat & diſponi vult inter Verſum 1100. Ἔσωζε πλευρὰς &c. atque Verſum 1101. Ἦπου κατῆλθον &c. Sed nulla hujus diſpoſitionis mihi videtur neceſſitas; Non enim hic per νεκροῖσι, *Manes* notat, ſed *Occiſorum* cadavera, nempe Uxoris & trium liberorum; quos nondum agnoſcit *Hercules,* ſed miratur juxta Mortuos ſe poſitum & ſagittas ſuas hinc inde ſparſas &c. *Joſua Barnes.* V. 1103. Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον) *Pindari* Scholiaſt. Σίσυφος δὲ πέτρον μέγιστον εἰς ἀνάντη τόπον κυλίων, καὶ ὁπότε εἰς ἄκρον ἔλθοι τοῦ τόπου ἀπολισθαίνοντα τὸν λίθον αὖθις ἀνάγων. *Apollodorus* Bibliothec. l. 1. c. 9. §. 3. Κολάζεται δὲ Σίσυφος ἐν ᾅδου, πέτρον ταῖς χερσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ κυλίων, καὶ τοῦτον ὑπερβάλλειν θέλων· οὗτος δὲ ὠθούμενος ὑπ' αὐτοῦ, ὠθεῖται πάλιν εἰς τοὔπισω. Hinc *Horat.* *Optat ſupremo collocare Siſyphus in monte Saxum.* Partim ex *Brodæi* notis.

Πλούτωνα

Πλούτωνά τ', οὐδὲ σκῆπτρα Δήμητρος κόρης·
Ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῦ ποτ' ὢν ἀμηχανῶ.
Ὠή, τίς ἐγγὺς, ἢ πρόσω φίλων ἐμῶν,
Δύσγνοιαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
Σαφῶς γὰρ οὐδὲν οἶδα τῶν εἰωθότων.
Αμ. Γέροντες, ἔλθω τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας;
Χο. Κἀγώ γε σὺν σοὶ, μὴ προδοὺς τὰς συμφοράς.
Ηρ. Πάτερ, τί κλαίεις, καὶ συναμπίσχῃ κόρας,
Τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βεβώς;
Αμ. Ὦ τέκνον, εἶ γὰρ, καὶ κακῶς πράσσων, ἐμός.
Ηρ. Πράσσω δ' ἐγὼ τί λυπρὸν, οὗ δακρυρροεῖς;
Αμ. Ἃ κ' ἂν θεῶν τις, εἰ πάθοι, καταστένοι.
Ηρ. Μέγας ὁ κόμπος, τὴν τύχην δ' οὔπω λέγεις.
Αμ. Ὁρᾷς γὰρ αὐτὸς, εἰ φρονῶν ἤδη κυρεῖς.
Ηρ. Εἴπ', εἴ τι καινὸν ὑπογράφῃ τῷ 'μῷ βίῳ.
Αμ. Εἰ μὴ καθ' ᾅδου Βάκχος, ἐκφράσαιμεν ἄν.
Ηρ. Παπαῖ· τόδ', ὡς ὕποπτον ᾔνιξω πάλιν.
Αμ. Καὶ σ', εἰ βεβαίως εὖ φρονεῖς, ἤδη σκοπῶ.
Ηρ. Οὐ γάρ τι βακχεύσας γε μέμνημαι φρένας.
Αμ. Λύσω, γέροντες, δεσμὰ παιδὸς, ἢ τί δρῶ;
Ηρ. Καὶ τόν γε δήσαντ' εἴπ'· ἀναινόμεσθα γάρ.
Αμ. Τοσοῦτον ἴσθι τῶν κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἔα.
Ηρ. Ἀρκεῖ· σιωπῇ γὰρ μαθεῖν οὐ βούλομαι.
Αμ. Ὦ Ζεῦ, παρ' Ἥρας ἆρ' ὁρᾷς θρόνων τάδε;
Ηρ. Ἀλλ' ἦ τι κεῖθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;
Αμ. Τὴν θεὸν ἐάσας, τὰ σὰ περιστέλλου κακά.
Ηρ. Ἀπωλόμεσθα· συμφορὰν * ἕξεις τινά; (* λέξεις)
Αμ. Ἰδοὺ, θέασαι τάδε τέκνων πτώματα.
Ηρ. Οἴμοι· τίν' ὄψιν τήνδε δέρκομαι τάλας;
Αμ. Ἀπόλεμον, ὦ παῖ, πόλεμον ἔσπευσας τέκνοις.
Ηρ. Τί πόλεμον εἶπας; τούσδε τίς διώλεσεν;
Αμ. Σὺ, καὶ σὰ τόξα, καὶ θεῶν, ὃς αἴτιος.
Ηρ. Τί φῄς; τί δράσας; ὦ κάκ' ἀγγέλλων, πάτερ.
Αμ. Μανείς· ἐρωτᾷς δ' ἄθλι' ἑρμηνεύματα.
Ηρ. Ἦ καὶ δάμαρτός εἰμ' ἐγὼ φονεὺς ἐμῆς;
Αμ. Μιᾶς ἅπαντα χειρὸς ἔργα σῆς τάδε.
Ηρ. Αἰαῖ· στεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος.
Αμ. Τούτων ἕκατι σὰς καταστένω τύχας.
Ηρ. Ἦ γὰρ συνέρρηξ' οἶκον, ἢ βάκχευσ', ἐμόν;
Αμ. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἓν, πάντα δυστυχῆ τὰ σά.
Ηρ. Ποῦ δ' οἶστρος ἡμᾶς ἔλαβε; ποῦ διώλεσεν;
Αμ. Ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἡγνίζου πυρί.
Ηρ. Οἴμοι· τί δή γε φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς,

Neque Plutonem, neque ſceptra filiæ Cereris, *i.e. Proſerpinæ.*
Obſtupui certè, & ubinam ſim ignoro.
Eheu; quis prope, vel procul eſt meorum amicorum,
Qui meæ ignorantiæ medebitur?
Nihil enim certò novi eorum, quæ conſueveram *ſcire.*
Am. Senes, num ibo prope mea mala?
Ch. Et ego tecū, non prodens calamitates, *calamitoſos non deſer*
Her. Pater, quid ploras, & tegis oculos,
A chariſſimo filio tuo longè diſcedens?
Am. O fili; es enim meus, tametſi infelix ſis.
Her. Quid vero ego mali patior, quamobrem plores?
Am. Quæ ſi quis vel Deorum pateretur gemeret.
H. Magnus *verb.* ille ſtrep. at fortunā, *& quid accid.* nondū dicis.
Am. Vides enim ipſe, ſi jam mentis es compos.
Her. Dic, ſi quid novi vitæ meæ aſcribis.
Am. Niſi apud inferos eſſes Bacchus *i.e. Bacch. furor*, dicerem.
Her. Papæ! hoc tanquam ſuſpectum obſcurè dixiſti iterum.
Am. Et te jam conſidero an conſtanter animi compos ſis.
Her. Atqui non memini me mente captum fuiſſe.
Am. Senes, ſolvámne vincula filii, aut quid agam?
Her. Dic etiam eum, qui ligavit; moleſtè enim *hoc* ferimus.
Am. Tantum ſcias malorum: cætera verò omitte.
Her. Satis eſt *mea voluntas*: non enim tacitè cognoſcere volo.
Am. O Jupiter, videſne hæc à ſede Junonis *profecta*?
Her. An aliquid ab illâ mali paſſi ſumus?
Am. Miſſâ Deâ, cura tua mala.
Her. Periimus! quam calamitatem dices?
Am. Ecce, aſpice liberorum cadavera hæc.
Her. Heu me, quale ſpectaculum video miſer?
Am. Infelix, ô fili, bellum ſtudioſè feciſti liberis.
Her. Quid bellum narras? quis perdidit hos?
Am. Tu, & arcus tuus, & deorum *ille* qui *malorū horū eſt* autor.
Her. Quid ais? quid feci? ô pater mala nuncians.
Am. Inſaniens: quæris autem miſerabilem narrationem.
Her. An & uxoris meæ ſum ego interfector?
Am. Hæc omnia *ſunt* unius manûs tuæ facinora.
Her. Heu, heu! circundat enim me nubes luctuum.
Am. Propter hæc deploro tuas calamitates.
Her. An etiam confregi meam domū, & furore percitus perturb.
Am. Haud ſcio præter unum *hoc*, omnia tua *ſunt* infelicia.
Her. Ubi verò furor nos invaſit? ubi perdidit?
Am. Quum ad aram manus expiabas igne.
Her. Heu me! quid igitur parco vitæ meæ,

V. 1115. Ἃ κ' ἂν θεῶν τις, εἰ πάθοι, καταστένοι) Ita rectiſſime hunc Verſum, diſtinguendo malè-olim-juncta, legit *Canterus* Novarum Lection. l. 5. c. 1. *Hen. Stephanus* cùm non valeret mentem loci aſſequi, falſis Codicibus iterum ſe venditabat & frivolis conjecturis impeditiorem reddebat; de quo idem *Canterus*, *Stephani quidem, hoc de loco miſerè ſe torquentis, valdè me miſeret. Scaliger* & *Æmil. Portus* hanc Lectionem laudant. *Duportus* ἅπας legit, haud adeò feliciter, cætera probat. Vetus Lectio ita ſe habebat Ἀκαρθεῶν τις εἶπεν, οἱ καταστένοι. Quâ nihil abſurdius. *Joh. Brodæus*, de ἄκαν exponendo mirè nugatur. In hâc re *Canterus* primus rectè vidit. *J. Barnes.* V. 1119. Εἰ μὴ καθ' ᾅδου Βάκχος) Βάκχος, μανία, λύσσα, ἣν ἐμάνητο ἐξ ᾅδου ἀνιὼν ἄρτι. *Canterus* legendum putat, Εἰ μηκέθ' ᾄδου. *Scaliger* legit καθᾴδου pro κατᾴδου hoc pro κατάδου ab ἀείδω cano, neſcio qua mente. Certè *Bacchus* hic pro *Furore*, qualis *Bacchantibus* adeſſe ſolebat, qualemque modò *Hercules* oſtenderat, ſumitur. *Idem.* V. 1120. Ἠνίξω) ab ἠνιξάμην, *Thema* αἰνίττομαι *tectè loquor.* Hinc *Ænigma* Αἴνιγμα, ab αἶνος Parabolica locutio. Αἰνίζομαι verò *laudo*, Homer. ἀεὶ γάρ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων. *Joſ. Barnes.* V. 1126. Ἀρκεῖ) οὕτω ἀρκοῦσιν σοι, πάτερ, ὅτι πάντα τὰ ἐμὰ λέγειν μοι θέλεις, καὶ οὐ βούλομαι σιωπῇ ταῦτα μαθεῖν. *Idem.* V. 1130. Ἕξεις) *Brodæus, Canterus, Scaliger*, λέξεις legunt, quæ Vera videtur Lectio. V. 1131. Πτώματα) πτώματα, *Cadavera*, quæ & πτῶσις dicuntur à τὸ πίπτω. *Phœniſ.* v. 1659. Ὦ φίλα πτώματ' ἄθλι' ἀθλίου πόλεως. *Idem.* V. 1135. Καὶ θεῶν ὃς αἴτιος) *Junonem* innuit, ſed cùm non auſit eam nominatim citare, nè ira magis inflammetur, εὐφημοτέρως ait, *quiſquis fuit ille Deorum*, θεῶν ὃς αἴτιος. *Idem.* V. 1140. Στεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος) Sic *Homerus*, νέφος εἵπετο πεζῶν. Sic *Euripides* Phœniſſ. v. 257. Ἀμφὶ δὲ πόλιν νέφος ἀσπίδων. V. 1145. Ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἡγνίζου πυρί) Ita ſupra *Nuntius* dicit, *Herculem* tum primùm Furore correptum, quùm ad Aram torrem ex Altari flammantem tincturus eſſet in Aquâ luſtrali, v. 928. Μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν, Εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης τόκος, Ἔστη σιωπῇ &c. V. 1146. Τί δή γε φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς) Videbimus poſtea ad v. 1347. quòd *Hercules*, quanquam nunc de morte ſibi inferendâ malis ſuis diſtractus deliberat, voluntariam Mortem ſeu Αὐτοφονίαν timiditatis damnet. At quod etiam impium ſit de Vita, velut ex Arce nobis noſtræque fidei traditâ, Duce invito egredi, teſtatur in *Platonis* Phædone §. 5. *Socrates*, ita loquens, Ὁ μὲν ἐν ἀποῤῥήτοις

ῥήτοις ἀεὶ αὐτῶν (ἀνθρώπων) λόγος, ὡς ἔν τινι φρουρᾷ ἐσμεν οἱ ἄνθρωποι· καὶ οὐ δεῖ δὴ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν. οὐδ' ἀποδιδράσκειν, μέγας τέ τις μοι φαίνεται καὶ οὐ ῥᾴδιος διϊδεῖν. Ita quoque poſt *Socratem*, *Cicero* de Somnio *Scipionis*, "Quare & tibi, *Publi*, & piis omnibus retinendus eſt Animus in Cuſtodiâ Corporis, nec injuſſu ejus, à quo "ille eſt Nobis datus, ex hominum vitâ migrandum eſt, nè munus humanum à Deo aſſignatum defugiſſe videami-"ni. *Idem* in 1mo *Tuſculan.* Quæſt. Vetat enim Dominans ille in Nobis Deus, injuſſu hinc Nos ſuo demigrare. Idem *Ciceronis* locus à *Macrobio* benè tractatur in Somnii *Scipionis* l. 1. c. xiii. *Joſua Barnes.*

Τῶν φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονεὺς,
Κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα,
Ἢ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακοντίσας,
Τέκνοις δικαστὴς αἵματος γενήσομαι;
Ἢ σάρκα τὴν ἐμὴν καταμπρήσας πυρὶ,
Δύσκλειαν, ἣ μένει μ', ἀπώσομαι βίου;
Ἀλλ' ἐμποδὼν μοι θανασίμων βουλευμάτων,
Θησεὺς ὅδ' ἕρπει, συγγενὴς, φίλος τ' ἐμός.
Ὀφθησόμεσθα, καὶ τεκνοκτόνον μύσος
Εἰς ὄμμαθ' ἥξει φιλτάτων ξένων ἐμῶν.
Οἴμοι· τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
Εὕρω; πτερωτὸς, ἢ κατὰ χθονὸς μολών;
Φέρ' ἂν πέπλοισι κρατὶ περιβάλω σκότος.
Αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις * κακοῖς,
Καὶ τῷδε προστρόπαιον αἷμα προσβαλὼν,
Οὐδὲν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω.

* al. κακῶς.

Cùm factus ſim interfector meorum chariſſimorum liberorum?
Nec ad politi ſaxi ſaltus eo? *cùr ex prærupto ſaxo præceps non feror?*
Aut gladio in hepar adacto,
Vindex fiam ſanguinis liberorum?
Aut carnem meam cremans igni,
Infamiam vitæ, quæ me manet, repellam?
Sed impedimento mihi *futurus in meis letalibus conſiliis*
Venit Theſeus ille, cognatus & amicus meus.
Conſpiciemur *ab eo*, *&* cæſorum liberorum piaculum
Veniet in conſpectum chariſſimorum meorum hoſpitum.
Hei mihi, quid faciam? ubi malorum ſolitudinem
Inveniam? alatusne, an per terram vadens?
Age, veſtibus tenebras offundam capiti:
Pudet enim me ſcelerum, quæ patravi.
Et huic piacularem ſanguinem irrogans,
Nullo malo afficere innocentes volo.

V. 1148. Κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα) *Androm.* Λισσάδος ὡς πέτρας. *Scholiaſt.* ἀπὸ λείας πέτρας. *Apollonius* Argon. l. 2. ---τῆς δ' ἄπο πέτρας λισσάδος ἐρρίζωντο ἁλιβρεχέες. *Theocritus*, Εὗρεν αὐτὸν κείμενον ὑπὸ λισσάδι πέτρᾳ. *Johannes Brodæus.* V. 1151. Καταμπρήσας) *Duportus* legit ἀπεμπρήσας, ſed καταμπρήσας ex Vetuſtis Codicibus eruiſſe ſe *Stephanus* dicit, & hoc jam in Lexico receptum; quare maneat per me licet. *Aldina* Editio unà ſyllabà deficiens ἐμπρήσας tantum habuit. *J. Barnes.* V. 1154. Θησεὺς ὅδ' ἕρπει, συγγενὴς, φίλος τ' ἐμός) Quomodò *Theſeus* & *Hercules* Conſanguinitate erant inter ſe juncti, ſuprà oſtendimus ad *Heraclid.* v. 210. & v. 37. Quòd autem *Theſeus* Amicus erat *Herculis*, æquè ac *Pirithoi*, utpote, ab eo magnis beneficiis conſtrictus, uti etiam illius Geſtorum æmulus, teſtatur *Plutarchus* in Vitâ *Theſei.* *J. Barnes.* V. 1159. Φέρ' ἂν πέπλοισι κρατὶ περιβάλω σκότος) *Henricus Stephanus* primus reſtituit πέπλοισι, ſed illi ἂν in hoc loco haud ſatis apta videtur, ut neque *Duporto*, qui legit ὡς ἂν, pro φέρ' ἂν & Ἔα, non enim ſatis ſibi in hâc re conſtans videtur. Quid ſi φέρ' οὖν legamus? Nec tamen ἂν omninò ineptum habeo. *J. Barnes.* V. 1161 Προσβαλὼν) Hactenus περιλαβὼν legebatur, ſed *Canterus* rectè ſenſit προσβαλὼν legi debere; facilis enim error ex tranſpoſitione literarum, ut & facilis correctio. Dicimus itaque ἀτιμίαν τινὶ προσβάλλειν, non autem περιλαμβάνειν. Περιλαμβάνουσι γὰρ ἡμᾶς ἀτιμίαι ὑπ' ἄλλων τινός. Similiter προστρόπαιον αἷμα ἑτέρῳ προσβάλλω, *alteri cædis reatum irrogo*, hic dicitur: *Scaligero* hoc quoque viſum. *Joſua Barnes.* V. 1162. Κακῶσαι) Contaminare. Priſci ſanè Parricidam impium, quique id genus facinoris deteſtandi commiſiſſet, fugiebant, ejuſdem conſortio ſe pollui exiſtimantes; inquit *Johann. Brodæus*; quaſi & Modernis id eſſet inauditum. Certè pii ac modeſti homines Sanguinarios, Blaſphemóſque Atheos, ut Peſtes Humani generis ſolent vitare. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

THeſeus, *Rex* Athenarum, *Comes* Herculis *&* *Amicus*, *audito*, *quòd* Lycus *regnum* Thebarum *invaſiſſet*, *cum Exercitu* Thebas *venit*, Herculi *Amico opem*, *ſi res poſtulet*, *laturus*. *Hic jam recens-actum facinus videt*, *cædem Puerorum &* Megaræ *miſerandam*; Herculem *acerbo caſu attonitum*, *obſtupidum planè & ferè de manibus ſibi inferendis cogitantem*; *nec in os illi oculos tollere præ conſceleratâ conſcientiâ ſuſtinentem*. *Vix itaque* Theſeus *hoc tandem extorquet*, *ut aperto vultu ſe aſpici coràm patiatur*. Hercules *totius Vitæ ſuæ miſerias recolit*, *labores*, *&* *ærumnas*; *Hoc demùm infandum*, *indignum*, *abominandum facinus*, *ignominiæ ſummæ*, *ſummæ turpitudinis plenum*: *Quare nec ampliùs ſibi vivendum videri*, *ubi Hoſtibus ſit Deriſui*, *Amicis terrori & execrationi*, *nec* Junonis *iniquum odium præterit*. Theſus *jacentem & penè deſperantem Herôa oratione conſolatoriâ erigit*, *incitatque ad ſcelus expiandum*, *etiam in regni* Athenarum *conſortium*. Hercules *utcunque animum tandem recipit*, *ac deoſculatus chariſſima ſuorum cadavera*, *Patri ſepelienda commendat*; *poſt longam denique querelam*, *afflictam & parricidio funeſtatam Domum Seni* Amphitryoni *iterum committit*, *indéque cum* Theſeo *mœſtus proficiſcitur*.

ΘΗΣΕΥΣ, ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ἴαμβοι.

Θη. Ἥκω σὺν ἄλλοις, οἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς
Μένουσ' ἐνοπλοι γῆς Ἀθηναίων κόροι,
Σῷ παιδὶ, πρέσβυ, σύμμαχον φέρων δόρυ.

Thes. Venio cum aliis, qui ad fluenta Aſopi
Armati juvenes terræ Athenienſium manent,
Tuo filio, ô ſenex, haſtam auxiliatricem ferens.

V. 1163. Ἀσωποῦ ῥοὰς) De *Aſopo Bœotiæ* fluvio ſuprà diximus ad v. 785. Eſt & alius ejuſdem Nominis fluvius *Aſiæ*, *Laodiceam* præterfluens. Item Tertius *Corinthiacæ* Provinciæ, de quâ ita *Pauſanias* in *Corinthiacis* fol. 48. lin. 27. Ὁ δ' Ἀσωπὸς οὗτος ἄρχεται μὲν ἐκ τῆς Φλιασίας, ῥεῖ δὲ διὰ τῆς Σικυωνίας, καὶ ἐκδίδωσιν ἐς τὴν ταύτης θάλασσαν. *J. Barnes.*

Κληδὼν

Κληδὼν γὰρ ἦλθεν εἰς Ἐρεχθειδῶν πόλιν,
Ὡς σκῆπτρα χώρας τῆσδ' ἀναρπάσας Λύκος,
Εἰς πόλεμον ὑμῖν, καὶ μάχην καθίσταται.
Τίνων δ' ἀμοιβὰς, ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς,
Σώσας με νέρθεν, ἦλθον, εἴ τι δεῖ, γέρον,
Ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς, ἢ συμμάχων.
Ἔα· τί νεκρῶν τῶνδε πληθύει πέδον;
* Οὔπω λέλειμμαι, καὶ νεωτέρων κακῶν; * [illegible]
Ὕστερος ἀφῖγμαι; τίς τάδ' ἔκτεινεν τέκνα;
Τίνος γεγῶσαν τήνδ' ὁρῶ συνάορον;
Οὐ γὰρ δορός γε παῖδες ἵστανται πέλας,
Ἀλλ' ἄλλο τοί που καινὸν εὑρίσκω κακόν.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Αμ. Ὦ τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων.
Θη. Τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προοιμίοις;

Στροφὴ β'.

Αμ. Ἐπάθομεν πάθεα μέλεα πρὸς θεῶν.
Θη. Οἱ παῖδες οἵδε, τίνες, ἐφ' οἷς δακρυρροεῖς;

Στροφὴ γ'.

Αμ. Ἔτεκε μὲν οὑμὸς ἶνις τάλας·
Τεκόμενος δ', ἔκτανε,
Φόνιον αἷμα τλάς.
Θη. Εὔφημα φώνει. Αμ. Βουλομένοισιν ἐπαγγέλλῃ.
Θη. Ὦ δεινὰ λέξας. Αμ. Οἰχόμεθ', οἰχόμεθα πτανοί.
Θη. Τί φής; τί δράσας; Αμ. Μαινομένῳ πιτύλῳ
Πλαγχθεὶς, ἑκατογκεφάλου βαφαῖς ὕδρας.
Θη. Ἥρας ὅδ' ἀγών τις χολωμένης, γέρον.

Στροφὴ δ'.

Αμ. Ἐμὸς, ἐμὸς ὅδε γόνος,
Ὁ πολύπονος, ὅτι

Venit enim fama in urbem Erechthidarum, *i.e. Athenas*,
Quòd Lycus occupato imperio hujus regionis,
Bellum & pugnam contra vos excitavit.
Ut enim referrem gratiam pro beneficiis, quæ in me cōtulit Herc.
Quòd me salvū ex inferis reduxerit, veni, ſi quid opus ſit, ò ſenex,
Vobis, aut manu meâ, aut ſociis.
Hem, quare ſolum repletum eſt cadaveribus iſtis?
Num fruſtratus ſum, & malis recentibus
Poſterior veni? quis liberos hos occidit?
Cujus viri conjugem hanc exiſtentem aſpicio?
Non enim prope haſtam, *in acie* collocantur pueri,
Sed aliquod aliud novum malum invenio.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe 1.

Am. O qui tenes tumulum oleaſterentem, *i.e. Athenas.*
Thē. Quamobrem me vocas miſerabili iſto proœmio?

Strophe 2.

Am. Paſſi ſumus gravia mala à diis.
Thē. Quinam ſunt hi pueri, propter quos ploras?

Strophe 3.

Am. Meus quidem miſer filius genuit *eos*:
Sed poſtquam genuit, interfecit,
Funeſtam cædem facere auſus.
Thē. Bona verba quæſo. *Am.* Volentes jubes.
Thē. O quàm indigna dixiſti. *Am.* Periimus, periimus ſubitò.
Thē. Quid ais? quid faciens? *Am.* furioſo certamine,
Deceptus tincturis venenis Hydræ habentis centum capita.
Th. Hoc eſt quoddam certamen malum, quod accidit Junonis irâ.

Strophe 4.

Am. Meus, meus hic filius,
Laborioſus, [illegible]

V. 1166. Κληδὼν) ἡ Κληδὼν, κλεηδὼν, & κλῃηδὼν, *Fama, Rumor, Omen*, unde κληδονίζομαι, *Ominor*, & κληδονοῦμαι, v. 1288. ἀκλῄζω quod & κλῄζω, *Ion.* pro κλείζω, *Thema* κλείω, *Laudo* & *Claudo. Ibid.* Ἐρεχθειδῶν πόλιν) *Athenienſes* dicti *Erechthidæ* ab *Erechtheo* eorum ſexto Rege. Vide quæ Nos ad *Ion.* v. 296. *Joſua Barnes.* V. 1169. Ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς) ὑπῆρξεν hoc in loco pro ὑπαρχὸς ἐγένετο. Sic *Rheſ.* v. 633. Οὐκοῦν ὑπάρχειν τῶνδε καθαιροῦντα χρή. Sic *Androm.* v. 273. Ἣ μηδέπω ἀρχὴν ἐφ' ὑπῆρξεν. In quem locum vide quæ Nos *Græcè* inter Scholia inſeruimus. *Herculis* autem priora beneficia, quibus ille *Theſeum* affecerat, *Apollodorus* agnoſcit, Biblioth. l. 2. c. 5. §. ult. Πλησίον δὲ τῶν Ἀδου πυλῶν γενόμενος (ὁ Ἡρακλῆς) Θησέα εὗρε καὶ Πειρίθουν τὸν Περσεφόνης μνηστευόμενον γάμον, καὶ διὰ τοῦτο δεθέντα. Θεασάμενοι δὲ Ἡρακλέα, τὰς χεῖρας ὤρεγον, ὡς ἀναστησόμενοι διὰ τῆς ἐκείνου βίας. Ὁ δὲ Θησέα μὲν λαβόμενος τῆς χειρὸς ἤγειρε. *J. Barnes.* V. 1170. Εἴ τι δεῖ, γέρον, ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς) δεῖ σοί τινος dicitur, δεῖ σοί τι, & δεῖ σέ τι, ut δεῖ μόνον σοι. Quæ variæ conſtructiones notandæ. *Idem.* V. 1178. Ὦ τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων) Collem Oleis conſitum, *i.e.* Arcem *Athenarum*, in quâ primùm Oliva viſa eſt. *Ælian.* ἐν Ἀθήναις ὀφθῆναι λέγουσι πρῶτον τὴν ἐλαίαν. *Herodotus* in *Terpſichore*, λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι οὐκ ἦσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἢ Ἀθήνῃσι. *Joh. Brodæus.* Poeta itaque noſter ita cecinit, *Ion.* v. 1433. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε, Ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο, in quem locum vide quæ Nos. *Joſ. Barnes.* V. 1179. Τί χρῆμα) διὰ ſubaudi. V. 1182. Ἶνις) De hâc voce vide ſupra ad v. 354. V. 1185. Βουλομένοισιν ἐπαγγέλλῃ) σὺ μὲν ἐπαγγέλλῃ εὔφημα φωνεῖν ἡμῖν τοῖς μάλιστα βουλομένοις, ἀλλὰ μὴ δυναμένοις, οὐ γὰρ εὔφημα πάσχομεν. Benè autem ominantia verba Nos ſanè valdè optaremus proferre; ſi res pateretur; at nullo nunc modo poſſumus. *Joſua Barnes.* V. 1186. Οἰχόμεθα πτανοί) Ita *Supplic.* v. 1142. Ποτανοὶ δ' ἤδη νιν τὸν Ἀΐδαν. πτανὸς, & ποτανὸς, pro πτηνὸς & ποτηνὸς, Volucris, ἀντὶ ταχέως, διὰ τὸ ταχὺ τῶν ὑπερπετομένων οἰωνῶν. *J. Barnes.* V. 1187. Πιτύλῳ) ut in hoc loco μαινομένῳ πιτύλῳ dixit, ſic ad *Iphig. Taur.* v. 307. μανίας πίτυλον habet. In quem locum vide quæ Nos. Monendus autem eſt Lector, in eo loco ad Notæ finem malè verba locata eſſe, in hunc igitur ordinem redigi debere. *Figuratè autem hic Poeta μανίας πίτυλον vocat* Furioſum *illum, quo* Oreſtes *ſimulabatur, motum.* Ita *Alceſt.* v. 798. πίτυλον σκύφου vocat liberam compotationem: *Scholiaſtes autem in locum ait*, πίτυλος ἡ συνεχὴς φορὰ τοῦ ποτηρίου. *Quod tamen alii ad* κότταβον *referunt.* Metaphora ſumpta ab agitatione & impulſu remorum. *J. Barnes.* V. 1188. Πλαγχθεὶς) σφαλείς. Ex *Homero* autem hanc phraſin ſumpſit, qui dixit, *Odyſſ.* ϑ'. v. 346. παρέπλαγξεν δὲ νόημα. In eundem Senſum dixit idem *Odyſſ.* σ'. v. 326. Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί. Et *Theocr.* Idyll. β. v. 19. Πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; Ἑκατογκεφάλου) Vel eſt *Numerus certus* pro *Incerto*, ut ſit pro πολυκεφάλου, vel quòd in eum numerum tandem per exciſionem multiplicabantur, *Novem* enim tantùm Capita primò habuit *Hydra*; vel quòd ex *Typhone* genita erat, qui & ipſe ἑκατογκέφαλος dicitur *Ariſtophani* aliiſque. *Joſua Barnes.* V. 1189. Ἥρας ὅδ' ἀγών τις χολωμένης, γέρον.) Pro χολωμένης olim legebatur δόλου νεκροῖς, nullo Senſu; nec enim δόλος hic tantum videbatur, quantum χόλος *Junonis*, & præterea νεκροῖς malè aderat. *Gul. Canterus* Novar. Lection. l. 3. c. xi. Ita totum Verſum legebat, Ἥρας ὅδ' ἀγὼν· μὴ χόλου νεκροῖς, γέρον. Sed longè magis placuit *Scaligeri* Lectio, χολωμένης, quam neque dubitavi in Textum admittere. Quòd autem prior Syllaba τοῦ Ἀγὼν aliquando producatur, vide quæ Nos ad *Phæniſ.* v. 591. *J. Barnes.* V. 1190. Ἐμὸς δὲ ὁ γόνος ὁ πολύπονος, ὃς ποτε δόρυ γιγαντοφόνον ἦλθε σὺν θεοῖς Φλεγραῖον εἰς πεδίον ἀσπιστάς) Quòd *Hercules* in Campo *Phlegræo* Diis contrà Gigantes ſuppetias tulit, Vide ſuprà ad v. 177. & 853. Nullam autem ego neceſſitatem hic video cum *Cantero* ſupplendi, ὃς ante δόρυ, nec, ut puto, ille ita putaſſet, niſi per oſcitantiam οἱ δὴ pro ὅδε, ſcriptum putâſſet. Quid enim magis Naturale, quàm hæc Lectio, ἐμὸς δὲ (i. e. ὅτε) γόνος ὁ πολύπονος ἐπὶ δόρυ γιγαντοφόνον ἦλθε &c. *Joſua Barnes.*

Δόρυ

Δόρυ γιγαντοφόνον
Ἦλθε σὺν θεοῖς Φλεγραῖον
Εἰς πέδιον ἀσπιστάς.

Θη. Φεῦ, φεῦ· τίς ἀνδρῶν ὧδε δυσδαίμων ἔφυ;

Στροφὴ έ.

Αμ. Οὐκ ἄν γ' εἰδείης ἕτερον πολυμοχθότερον,
Πολυπλαγκτότερόν τε θνατῶν.
Θη. Τί γὰρ πέπλοισιν ἄθλιον κρύπτει κάρα;

Στροφὴ ς'.

Αμ. Αἰδόμενος τὸ σὸν ὄμμα,
Καὶ φιλίαν ὁμόφυλον,
Αἷμά τε παιδοφόνον,
Θη. Ἀλλ' εἰς συναλγοῦντ' ἦλθον· ἐκκάλυπτέ νιν.

Στροφὴ ζ'.

Αμ. Ὦ τέκνον, πάρες ἀπ' ὀμμάτων
Πέπλον· ἀπόδικε· ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον.
Βάρος ἀντίπαλον δακρύοις συναμιλλᾶται.
* Ἰκετεύω μὲν ἀμφὶ *al. ἱκετεύομεν.
Σὰν γενειάδα, καὶ γόνυ, καὶ
Χέρα, προσπίτνων,
Πολιόν τε δάκρυον * ἐμβάλλων. *Scal. ἐκβάλλων.
Ἰὼ παῖ.
Κάταχε λέοντος ἀγρίου θυμόν γ', ὅπως *
Βρόμον ἐπὶ φόνιον, ἀνόσιον ἐξάγῃ, *Scal. μὴ addit.
Κακὰ θέλων κακοῖς συνάψαι, τέκνον.

Ἴαμβοι.

Θη. Εἶεν· σὲ τὸν θάσσοντα δυστήνους ἕδρας
Αὐδῶ, φίλοισιν ὄμμα δεικνύναι τὸ σόν.
Οὐδεὶς σκότος γὰρ ὧδ' ἔχει μέλαν νέφος,
Ὅστις κακῶν σῶν συμφορὰν κρύψειεν ἄν.
Τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον, *Scal. βάλῃ.
Ὡς μὴ μύσος με σῶν * βάλῃ προσφθεγμάτων;
Οὐδὲν μέλει μοι σύν γε σοὶ πράσσειν κακῶς.
Καὶ γάρ ποτ' εὐτύχησ'· ἐκεῖσ' ἀνοιστέον,
Ὅτ' ἐξέσωσάς μ' εἰς φάος, νεκρῶν πάρα.
“ Χάριν δὲ γηράσκουσαν ἐχθαίρω φίλων,
“ Καὶ τῶν καλῶν μὲν ὅστις ἀπολαύειν θέλει,
“ Συμπλεῖν δὲ τοῖς φίλοισι δυστυχοῦσιν, οὔ.
Ἀνίστασ'· ἐκκάλυψον ἄθλιον κάρα,
Βλέψον πρὸς ἡμᾶς. “ ὅστις εὐγενὴς βροτῶν,
“ Φέρει τὰ θεῶν γε πτώματ', οὐδ' ἀναίνεται.
Ηρ. Θησεῦ, δέδορκας τόνδ' ἀγῶν' ἐμῶν τέκνων;
Θη. Ἤκουσα, καὶ βλέποντι σημαίνεις κακά.
Ηρ. Τί δῆτά μου κρᾶτ' ἀνεκάλυψας ἡλίῳ.
Θη. Τί δ' οὔ; μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν;

Bellum, quod Gigantes delevit,
Venit cum diis Phlegræum
In campum ſcutatus.
Thе. Heu, heu! quis vir adeò eſt infelix?

Strophe 5.

Am. Non facile cognoſces alium miſeriorem
Hominem, & magis errabundum.
The. Cur verò tegit miſerum caput veſte?

Strophe 6.

Am. Quia veretur tuum conſpectum,
Et amicitiam cognatam *ariſtamque*,
Sanguinémque ex filiorum cæde manantem.
Th. Atqui veni ut unà doleam: detege eum.

Strophe 7.

Am. O fili, demitte ab oculis
Veſtem, rejice, oſtende faciem ſoli.
Dignitas *tua* pari pondere certat cum lacrymis.
Supplico tamen ad
Mentum tuum, & genua, &
Manum advolutus
Et canas lacrymas emittens.
O fili,
Cohibe animum ſævi leonis, quando
Fremitum ad letiferum *ac* impium ſtimularis,
Mala volens malis addere, ô fili.

Theſeus.

Th. Age. Te, qui ſedes in miſerâ ſede,
Alloquor, ut oſtendas amicis vultum tuum.
Nullus Nigror enim adeò nigram nubem habet,
Qui malorum tuorum calamitatem poſſit occultare.
Quare mihi protendens manum oſtendis necem,
Nè me piaculum tuorum alloquiorum percutiat, *ac polluat*?
Nihil recuſo tecum infelix eſſe.
Etenim fui aliquando felix: illuc *mens & cogitatio eſt* referenda,
Quùm me ſalvum ex inferis in lucem eduxiſti.
“ Odi enim gratiam amicorum ſeneſcentem;
“ Et *eum*, qui præclaris quidem *bonisque rebus* frui vult,
“ Sed non vult unà navigare cum amicis calamitoſis.
Surge, detege miſerum caput,
Intuere nos. “ quicunque mortalium generoſus *eſt*,
“ Caſus deorum fert, nec recuſat.
Her. O Theſeu, vidiſtine certamen meorum liberorum?
The. Audivi, & videnti mala indicas.
Her. Cur igitur meum caput detexiſti ſoli?
The. Quid ni? polluiſne Deos, cum ſis homo?

V. 1200. Καὶ φιλίαν ὁμόφυλον) οὐ γὰρ μόνον διὰ φιλίαν ἡνώθησαν, ὅ, τε Ἡρακλῆς καὶ ὁ Θησεύς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συγγένειαν. Vid. ſuprà ad v. 1154. & *Heraclid.* v. 37. & 210. *J. Barnes.* V. 1201. Αἷμά τε παιδοφόνον) μετωνυμικῶς hoc dictum, ἀντὶ τοῦ αἷμα ἐκ τοῦ φόνου τῶν παίδων τῶν φονευθέντων ῥέον. At ſuprà v. 1192. Δόρυ γιγαντοφόνον. Αἴτιον, τὸ τοὺς γίγαντας φονεῦον. *Æmil. Portus.* V. 1204. Ἀπόδικε) ἀπόδικε & δίκω, pro ἀποβάλλω & βάλλω, Vox *Euripidea*; de quâ videſis ſuprà ad v. 498. *Ibid.* Ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον) Quòd ῥέθος communitèr τὸ μέλος quodvis membrum ſonat, *Æolicè* autem τὸ πρόσωπον, *vultum*, ut hoc in loco, *Euſtathius* nos docet, fol. 1090. lin. 27. & fol. 1257. lin. 21. *Apollonius* Argon. l. 2. Αὐτίκ' ἀναχόμενοι ῥεθέων προτιδέρκεσθε βαρείας χεῖρας. Sic *Moſchus* Megar. v. 2. --Τὸ πρὶν δέ τοι οὐκ ἔτ' ἐρευθος σώζετ' ἐπὶ ῥεθέεσσι. Item *Sophocl.* Antigon. Νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ αἱματόεν ῥέθος αἰσχύνει. Ubi pro *Vultu* & *Genis* τὸ ῥέθος uſurpatur. *Joſ. Barnes.* V. 1205. Βάρος ἀντίπαλον δακρύοις συναμιλλᾶται) Authoritas mea tantùm apud te ponderis habere debet, quantum ſi cum lacrymis obſequerer. *Brodæus.* V. 1206. Ἰκετεύω μὲν ἀμφὶ) Olim ἱκετεύομεν, quod ob ſequens προσπίτνων, *Scaliger* emendavit in ἱκετεύω μὲν, licet *Mutatio Numeri* non eſt prorſus nova apud Poetas. Vide quæ Nos ad *Ion.* v. 1115. V. 1216. Οὐδεὶς) Olim Ἴδ' εἰ, nullo ſenſu; quare *Canterus* & *Scaliger* οὐδεὶς legebant, *Duportus*, Ἴδ', οὐ σκότος. Eſt autem hic σκότος Maſculini generis, quod *Euripides* etiam facit primo *Hecubæ* Verſu. *J. Barnes.* V. 1218. Προσείων) à πρὸ & σείω. V. 1224. Καὶ τῶν καλῶν μὲν) Olim in aliquibus exemplaribus erat κακῶν μ', Verſu & Senſu ſic pariter laborantibus, aſt illud erat Erratum præli. *Aldina* enim Editio rectè habuit καλῶν μὲν, & ita legendum vidit *Scaliger*, *Portus* & *Duportus*. V. 1225. Συμπλεῖν) i.e. συμπονεῖν, συνδυστυχεῖν, καὶ συγκινδυνεύειν. Ita *Cicero* in Epiſtolis Familiaribus, *in eâdem eſſe Navi*, pro *in communi eſſe periculo*, uſurpavit. *Brodæus.* V. 1232. Τί δ' οὔ; μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν;) Ita interpungendum ſtatuo, non, ut olim, τί δ'; οὐ μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν; Vidit & hoc *Duportus*. Τὰ τῶν θεῶν, quia dixit *Hercules* non ſe audere ſoli vultum oſtendere, pudore ſuffuſus ob ſcelera commiſſa, reponit *Theſeus*, Quid non, hoc eſt, oſtenderes vultum? Num putas te Mortalem exiſtentem Deos contagio tuo attingere poſſe? Aut ſolem polluere? *Joſua Barnes.*

Ηρ. Φεῦγ', ὦ ταλαίπωρ', ἀνόσιον μίασμ' ἐμόν.
Θη. Οὐδεὶς ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τῶν φίλων.
Ηρ. Ἐπῄνεσ'· εὖ δράσας δέ σ', οὐκ ἀναίνομαι.
Θη. Ἐγὼ δὲ πάσχων εὖ τότ', οἰκτείρω σε νῦν.
Ηρ. Οἰκτρὸς γάρ εἰμι, τἄμ' ἀποκτείνας τέκνα.
Θη. Κλαίω χάριν σὴν ἐφ' ἑτέραισι συμφοραῖς.
Ηρ. Εὗρες δέ γ' ἄλλους ἐν κακοῖσι μείζοσιν;
Θη. Ἅπτῃ κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξίᾳ.
Ηρ. Τοιγὰρ παρεσκευάσμεθ', ὥστε κατθανεῖν.
Θη. Δοκεῖς ἀπειλῶν σῶν μέλειν τι δαίμοσιν;
Ηρ. Αὔθαδες ὁ θεός· πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς, ἐγώ.
Θη. *Ἴσχε τὸ στόμ'· ὡς μὴ μέγα λέγων, μεῖζον πάθῃς.
Ηρ. Γέμω κακῶν δὴ, κοὐκέτ' ἔσθ' ὅπη τεθῇ. *Scal. Σχές.
Θη. Δράσεις δὲ δὴ τί; ποῖ φέρῃ θυμούμενος;
Ηρ. Θανὼν, ὅθενπερ ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο.
Θη. Εἴρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους.
Ηρ. Σύ γ', ἐκτὸς ὢν γε συμφορᾶς, με νουθετεῖς.
Θη. Ὁ πολλὰ δὴ τλὰς Ἡρακλῆς λέγει τάδε;
Ηρ. Οὔκουν τοσαῦτά γ', εἰ μέτρῳ μοχθητέον.
Θη. Εὐεργέτης βροτοῖσι, καὶ μέγας φίλος;
Ηρ. Οἳ δ' οὐδὲν ὠφελοῦσί μ', ἀλλ' Ἥρα κρατεῖ.
Θη. Οὐκ ἄν σ' ἀνάσχοιθ' Ἑλλὰς ἀμαθίᾳ θανεῖν.
Ηρ. Ἄκουε δή νυν, ὡς ἁμιλληθῶ λόγοις
Πρὸς νουθεσίας τὰς σάς· ἀναπτύξω δέ σοι
Ἀβίωτον ἡμῖν νῦν τι, καὶ πάροιθεν ὄν.
Πρῶτον μὲν ἐκ τοῦδ' ἐγενόμην, ὅστις κτανὼν
Μητρὸς γεραιὸν πατέρα, προστρόπαιος ὢν,
Ἔγημε τὴν τεκοῦσαν Ἀλκμήνην ἐμέ.
“ Ὅταν δὲ κρηπὶς μὴ καταβληθῇ γένους
“ Ὀρθῶς, ἀνάγκη δυστυχεῖν τοὺς ἐκγόνους.
Ζεὺς δ', ὅστις ὁ Ζεὺς, πολέμιόν μ' ἐγείνατο
Ἥρᾳ· σὺ μέντοι μηδὲν ἀχθεσθῇς, γέρον·
Πατέρα γὰρ ἀντὶ Ζηνὸς ἡγοῦμαί σ' ἐγώ.

Her. Fuge, ô miſer, impium contagionem meam.
The. Nullum contagium amicis ab amicis *contingit*.
Her. Laudo; quod autem tibi beneſecerim, non inficior.
The. Ego verò cum beneficio ſim à te tū affectus, miſereor nūc tui.
Her. Miſerandus adſum, qui occiderim meos liberos.
The. Lamentor tuâ causâ ob alias calamitates.
Her. Inveniſtine alios in majoribus *poſitos* malis?
The. Pertingis ex terrâ cœlum ipſum infelicitate.
Her. Quamobrem parati ſumus mori.
Th. Putaſne tuas minas Diis aliquo modo curæ fore?
He. Deus *erga me eſt nimirum* arrogans & ego erga Deos.
The. Comprime os, nè ſuperba loquens, majora patiaris.
Her. Plenus ſum jam malorum, neq; eſt ampliùs locus ulli malo.
The. Quid igitur facies? quò iratus ferris?
Her. Mortuus ſub terram vadam, unde veni.
The. Dixiſti verba hominis plebeii.
Her. Tu verò cùm extra calamitatem ſis, me mones.
The. Hercules igitur iſta dicit, qui tam multa jam paſſus eſt?
Her. Nequaquam tanta, ſi certâ menſurâ laborandum *eſſet*.
The. Beneſactor hominum, & magnus amicus?
Her. Illi verò nihil juvant me, ſed vincit Juno.
The. Non patietur Græcia *te* per imperitiam *ac temeritatē* mori.
Her. Audi nunc, ut verbis contendam
Contra tuas admonitiones: explicabo autem tibi,
Non vivendum mihi neque nunc, neque antea fuiſſe.
Non primùm quidem ex eo natus ſum, qui occiſo
Sene patre matris, cùm eſſet cæde pollutus,
Duxit Alcmenam, quæ me peperit.
“ Cùm autem fundamentum generis non jactum eſt
“ Rectè, neceſſe eſt infelices eſſe liberos.
Jupiter verò, quicunque ille ſit Jupiter, genuit me inimicum
Junoni. Tu tamen nè *mea verba* moleſtè feras, ô ſenex:
Nam te judico patrem ego pro Jove.

V. 1235. Ἐπῄνεσ'· εὖ δράσας δέ σ' οὐκ ἀναίνομαι) Hic *Hen. Stephanus*, ſuo more falſa nobis obtrudens, dicit, pro δράσας *ſcriptum* eſt δράσαις *in Veteribus*. At bonâ illius Magni Viri cum veniâ, rectè dicitur *Græcè*, δράσας οὐκ ἀναίνομαι æquè ac δράσαις οὐκ ἀναίνομαι, imò longè elegantiùs & Ἀττικώτερον. Quare Valeant hac in parte illius Veteres libb. *J. Barnes*. V. 1240. Ἅπτῃ κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξίᾳ). *Gulielm. Canterus* legit, ἅπτῃ κάτωθεν οὐρανῷ. Δυσπραξία, quem videſis Novar. Lection. l. 7. c. 13. Quaſi eſſet, Σὺ, ὦ Δυσπραξία, ἅπτῃ τοῦ οὐρανοῦ κάτωθεν ἐκ τῆς γῆς ἀναδραμοῦσα. Sin ad *Herculem* dicta ſint verba, ut ego quidem puto, ita ſunt exponenda, Σὺ, ὦ Ἡρακλεῖς, ἅπτῃ, δηλονότι θιγγάνεις καὶ ἐφάπτῃ δυσπραγίᾳ τῷ κάτωθεν ὡς τὸν οὐρανὸν ἀναδραμούσῃ, τῇ διὰ τῆς Ἥρας σοι ἐμβληθείσῃ. Quare non erat, quòd *Canterus* adeò faſtuosè rejiceret priorem interpretationem; *Lœderis invecta cœlitùs calamitate*; quùm minùs forte inſolens videatur ea, quâ ſit is uſus, quanquam nec ejus interpretationem prorſus reſpuo. *Joſua Barnes*. V. 1242. Δοκεῖς ἀπειλῶν σῶν μέλειν τι Δαίμοσιν) Rectè σῶν à *Cantero* interſeritur ſuo loco. Simile illud *Virgil. Æn.* l. 4. v. 34. *Id cinerem aut manes credis curare ſepultos?* Joſua Barnes. V. 1243. Αὔθαδες ὁ Θεός) ὁ Θεὸς αὔθαδές τι οἷς ἐμὲ ἐστιν· ἐγὼ δὲ ἀνδρεῖον πρὸς τοὺς θεοὺς, δηλονότι αὐθάδης εἰμί. *Joſua Barnes*. V. 1244. Ἴσχε τὸ στόμ') *Scaliger* meliùs legit Σχὲς τὸ στόμ', ſed & Vetus Lectio ſtabit, ſi modò *Dactylum* ſtatuas in primo loco. *Ibid.* Μὴ μέγα λέγων, μεῖζον πάθῃς) Vide *Eraſmum* in Adagio, *Ne grandia loquaris*, item in Adagio, *Adraſtea Nemeſis*. Denique quæ Nos ad *Rheſ.* v. 342. *Joſua Barnes*. V. 1247. Θανὼν, ὅθενπερ ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο) Similis locus *Geneſ.* c. 3. v. 19. Ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθης· ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. Vide quæ Nos ad *Suppl.* v. 533. & v. 1140. Item *Heraclid.* v. 529. & *Helen.* v. 1020. *Joſua Barnes*. V. 1248. Εἴρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους) ἐπιτυχὼν hoc in loco pro τυχὼν, ὁ τυχὼν, ὅστις ἔτυχε, i. e. *quivis*, *quilibet*, *plebeius*; ὁ ἐπιτυχὼν ἀνὴρ, aliquis ex plebe, nullâ Philoſophiâ inſtructus, nullâ animi magnanimitate ſupra vulgarem ſortem evectus. Hic Poeta Deſperationem Vulgaribus animis dignam docet, Magnis Viris tolerantiam proponit. Vide quæ Nos ad v. 1347. *Joſua Barnes*. V. 1249. Σύ γ' ἐκτὸς ὢν γε συμφορᾶς, με νουθετεῖς) Huc ſpectat, quod *Æſchylus* in *Prometheo* vincto, v. 263. Ἐλαφρὸν, ὅστις πημάτων ἔξω πόδα Ἔχει, παραινεῖν, νουθετεῖν τε τοὺς κακῶς πράσσοντας. *Dion. Caſſ.* l. 38. Ῥᾷον παραινέσαι ἑτέρῳ ἐστὶν, ἢ αὐτὸν παθόντα καρτερῆσαι. Quod ex illo *Euripidis* mutuatus eſt, *Alceſt.* v. 1078. Ῥᾷον παραινεῖν ἢ παθόντα καρτερεῖν. Huc refer *Eraſmi* Adag. Chiliad. 1. Centur. 6. Adag. 68. *Facilè, cùm valemus, recta conſilia ægrotis damus.* *Terent.* Andr. *Facilè omnes, cùm valemus, recta conſilia ægrotis damus.* *Ovid.* Eleg. Druſi. *Hei mihi! Quàm facile eſt, quamvis hoc contigit omnes, Alterius luctu fortia verba loqui?* Joſua Barnes. V. 1252. Εὐεργέτης βροτοῖσι) Vide ſuprà ad v. 877. V. 1258. Ὅστις κτανὼν μητρὸς γεραιὸν πατέρα) *Electryonem* invitus occidit *Amphitryon*. Vide ſuprà ad v. 17. V. 1260. Ἔγημε) Cùm olim in nonnullis Exemplaribus erat ἐγείνατο, miror, ſolum *Scaligerum* vidiſſe illud Errati Monſtrum, & ſcripſiſſe ἔγημε; cùm res ſit notiſſima, *Amphitryonem* non Patrem *Alcmenæ*, ſed Maritum. Quin *Aldina* Editio ἔγημε habet, quæ certiſſima eſt Lectio. *Joſua Barnes*. V. 1261. Ὅταν δὲ κρηπὶς) Hanc ſententiam *Plutarchus* uſurpat in libello, Περὶ παίδων ἀγωγῆς. Eſt autem Metaphora, κρηπὶς, baſis, fundamentum, pro *Origo*, Initium. Ex *Brodæi* Notis.

Ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι, γοργωποὺς ὄφεις
Ἐπεισέφρησε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς
Ἡ τοῦ Διὸς σύλλεκτρος, ὡς ὀλοίμεθα.
Ἐπεὶ δὲ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκτησάμην
Ἡβῶντα, μόχθους, οὓς ἔτλην, τί δεῖ λέγειν;
Ποίους ποτ' ἢ λέοντας, ἢ τρισωμάτους
Τυφῶνας, ἢ γίγαντας, ἢ τετρασκελῆ,
Κενταυροπληθῆ πόλεμον οὐκ ἐξήνυσα;
Τήν τ' ἀμφίκρανον, καὶ παλιμβλαστῆ κύνα
Ὕδραν φονεύσας; μυρίων τ' ἄλλων πόνων
Διῆλθον ἀγέλας, κεἰς νεκροὺς ἀφικόμην,
Ἅιδου πυλωρὸν κύνα τρίκρανον εἰς φάος
Ὅπως πορεύσαιμ', ἐντολαῖς Εὐρυσθέως.
Τὸν λοίσθιον δὲ τόνδ' ἔτλην τάλας φόνον,
Παιδοκτονήσας, δῶμα θριγκῶσαι κακοῖς.
Ἥκω δ' ἀνάγκης εἰς τόδ'· οὔτ' ἐμαῖς φίλαις
Θήβαις ἐνοικεῖν, ὅσιον· ἢν δὲ καὶ μένω,
Εἰς ποῖον ἱερὸν, ἢ πανήγυριν φίλων
Εἶμ'; οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω.
Ἀλλ' Ἄργος ἔλθω; πῶς, ἐπεὶ φεύγω πάτραν;
Φέρ', ἀλλ' ἐς ἄλλην δή τιν' ὁρμήσω πόλιν;
Κἄπειθ' ὑποβλεπώμεθ' ὡς ἐγνωσμένοι,
Γλώσσης πικροῖς κέντροισι κληδονούμενοι.
Οὐχ οὗτος ὁ Διὸς, ὃς τέκν' ἔκτεινέν ποτε,
Δάμαρτά τ'; οὐ γῆς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται;
" Κεκλημένῳ δὲ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ,
" Αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν· ᾧ δ' αἰεὶ κακῶς
" Ἔστ', οὐδὲν ἀλγεῖ, συγγενῶς δύστηνος ὤν.
Εἰς τοῦτο δ' ἥξειν συμφορᾶς οἶμαί ποτε.
Φωνὴν γὰρ ἥσει χθὼν, ἀπεννέπουσά με
Μὴ θιγγάνειν γῆς, καὶ θάλασσα μὴ περᾶν,
Πηγαί τε ποταμῶν. καὶ τὸν ἁρματήλατον
Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι.
Καὶ ταῦτ' ἄριστα· μηδέν' Ἑλλήνων μ' ὁρᾶν,
Ἐν οἷσιν εὐτυχοῦντες, ἦμεν ὄλβιοι.
Τί δῆτά με ζῆν δεῖ; τί κέρδος ἕξομεν,
Βίον τ' ἀχρεῖον, ἀνόσιον κεκτημένοι;
Χορευέτω δὲ Ζηνὸς ἡ κλεινὴ δάμαρ,

Cùm verò adhuc lactarem, truculentos ſerpentes
Clam immiſit in cunabula mea
Conjux Jovis, ut periremus.
Poſtquam verò carnis amictum adeptus ſum
Pubeſcentè, labores, quos pertuli, quorſum attinet me referre?
Quales nam aut leones, aut tricorpores
Typhones, aut Gigantes, aut quadrupedes feras,
In prælio Centauris referto non confeci:
Et utrinque habentem capita, & repullulantem canem
Hydram interfeci? & infinitorum aliorum laborum
Greges percurri, & ad inferos perveni,
Plutonis janitorem canem tricipitem Cerberum in lucem
Ut educerem, Euryſthei juſſu.
Poſtremam verò cædem hanc miſer ſuſtinui patrare,
Liberis cæſis, domum ut coronarem malis.
Venio autem in eam neceſſitatem, ut neque in meis charis
Thebis habitare fas mihi ſit: ſi verò maneam,
Ad quod templum, aut cœtum amicum
Ibo? nec enim Atas affabiles ac propitios habeo.
Sed Argos proficiſcar? quomodò, ſiquidem fugio patriam?
Age, an in aliam aliquam civitatem me conferam?
At poſteà limis ac infeſtis oculis aſpiciemur, utpote noti,
Linguæ amaris ſtimulis exagitati
Nonne hic eſt filius ille Jovis, qui filios olim interfecit,
Et uxorem? an non ex hâc terrâ in malam rem abibit?
" At viro, qui aliquandò dicebatur beatus,
" Acerba eſt mutatio: at cui ſemper malè
" Eſt, nihil dolet, quia miſerias habet cognatas.
Ad hanc autem calamitatem venturum me aliquandò puto.
Etenim terra mittet vocem, interdicens mihi
Nè attingam terram, & mare, nè trajiciam,
Et fontes fluminum, & eum, qui rotatur,
Ixionem, in vinculis, imitabor.
Et hoc eſt optimum; ut nemo Græcorum me videat,
Inter quos bonâ fortunâ utentes eramus beati.
Quid igitur opus eſt me vivere? quod lucrum habebimus,
Si vitam inutilem & pollutam habeamus?
Tripudiet igitur inclyta illa uxor Jovis,

V. 1266. Ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι, γοργωποὺς ὄφεις ἐπεισέφρησε &c.) Huc refer illud Idyllium Theocriti elegantiſſimum, quod Ἡρακλίσκος inſcribitur, ubi omnis hæc Fabula graphicè deſcribitur; ex ejus autem Initio hic Locus Lucem mutatur, Ἡρακλέα δεκάμηνον ἐόντα ποχ' ἁ Μιδεᾶτις Ἀλκμήνα, καὶ νυκτὶ νεώτερον Ἰφικλῆα, Ἀμφοτέρους λούσασα καὶ ἐμπλήσασα γάλακτος, Χαλκείαν κατέθηκεν ἐπ' ἀσπίδα, &c. Joſua Barnes. V. 1267. Ἐπεισέφρησε) φρέω, φρῶ, unde ἐκφρῶ, εἰσφρῶ & ἐπεισφρῶ per Tranſpoſitionem ἀπὸ τοῦ φέρω natum videtur, vel potiùs per Syncopen à φορέω. Certè φρέω Vox Attica eſt & ubi occurrit, ſemper ſignificationem habet τοῦ φέρω, φορέω & φέρομαι. Alii autem dicunt φρῶ & φρημὶ pro προέω & προΐημι. Hinc προεῶ, ὅθεν γενέσθαι φασὶ φρῶ κατὰ ſyncopen, καὶ τροπῇ τοῦ π. εἰς τὸ φ. φρῶ, ὅθεν φρημὶ καὶ φρὲς, καὶ εἴσφρες, ut θὲς &c. De quâ re videſis Gul. Budæi Comment. Græcæ Linguæ p. 350. Ariſtophanis Veſp. Ὡς ἐκεῖν' ἂν λέγωσιν, οὐκ εἰσφρήσομεν. Demoſthenes in Leptin. Εἰσέφρουν τὸ ψήφισμα. Euripidi frequens eſt, ut Alceſt. v. 1056. Καὶ πῶς ἐπεισφρῶ τήνδε τοῦ κείνης λέχει. Item Electr. v. 1033. Λέκτροις ἐπεισέφρησε. Joſua Barnes. V. 1270. Μόχθους, οὓς ἔτλην, τί δεῖ λέγειν) De Herculis laboribus Vide quæ Nos ſupra ad v. 355. V. 1274. Ἀμφίκρανον) Novem habentem Capita, quatuor ex utrâque parte mortalia unum in medio Immortale. Παλιμβλαστῆ κύνα Ὕδραν) Quare Hydra dicta ſit Canis, diximus ſupra ad v. 420. Dicitur autem παλιμβλαστὴς, ob Capita, ubi enim aliquod eorum excindebatur, duo continuò ſuccreſcebant. De quâ Fabulâ vide Eraſm. in Adagio, Hydram Secas. Et Apollod. Biblioth. l. 2. c. 5. §. 2. J. Barnes. V. 1280. Θριγκῶσαι κακοῖς) Ut domum meam malis circumvallarem & undique ſepirem. Planiùs Euripides in Oreſte, Κύκλῳ γὰρ εἱλιχθεῖσιν ἀθλίοις κακοῖς Οὐ πώποθ' εἶδον μᾶλλον ἄλλην ἑστίαν· Hæc Brodæus. Aliud autem quid elegantius hæc Vox notat, ſignificat enim Conſummatum quid facere, ut ſit ex hoc ultimo facinore omnium Herculis malorum Conſummatio. Sic ſuprà dixit ad Troades v. 489. Τὸ λοίσθιον δὲ θριγκὸς ἀθλίων κακῶν, in quem locum vide quæ Nos. J. Barnes. V. 1283. Εἰς ποῖον ἱερὸν, ἢ πανήγυριν φίλων Εἶμι) E Templis enim arcebantur Parricidæ, Athei, Sacrilegi, quique ſe immanibus ſceleribus aſtrinxiſſent; etiam Amicorum Proditores, Juxta illud Oraculi, quo talis Vir è Templo exire jubebatur, apud Simplicium in Epictetum c. 39. Ἀνδρὶ φίλῳ θνήσκοντι παρὼν πέλας οὐκ ἐπαμύνας, Ἤλυθες ὦ χαθαρὸς· ἀπαλλάξεο ἔξιθι σηκοῦ. Æſchylus Eumen. Ποίοισι βωμοῖς χρώμενος τοῖς δημίοις; ποία δὲ χέρνιψ φρατέρων προσδέξεται. Theon. Sophiſta, Διὰ τοῦτο χερνίβων εἴργεσθαι, (ἀνδροφόνος δηλονότι) σπονδῶν, κρατήρων, ἀγορᾶς, ἱερῶν. Abundè hæc res patet ex Eurip. Oreſte & Æſchyli Eumenid. Partim ex J. Brodæi notis. V. 1284. Οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω) Tales enim calamitates ſuſtineo facinoroſas, in quibus nulli me compellere licet. Sicut enim neque Diis accepti erant hujuſmodi homines, ita ab hominibus quoque velut Polluti vitabantur, neque alloquiis honorati. Euripid. Oreſt. Προσφθέγμασιν γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν. Ex eodem. V. 1288. Κληδονούμενοι) Ita Scalig. rectiſſimè pro corruptiſſimo illo, quod Æmil. Portum alioſque tantoperè feſellit, κληδουχούμενοι παρδοῦσαι, ἀκοῦσαι, Heſychius. Fit autem à κληδὼν, Fama, Rumor, & eſt Vox Media, ac in utramque partem ſumitur; de quâ Voce Nos ſupra ad v. 1166. V. 1298. Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι) De Ixione, & ejus apud Inferos

Inferos Supplicio, quomodò rotæ fuerit ferreæ alligatus, videſis *Natalis Comitis* Mytholog. l. 6. c. 16. *Euſtathium* in *Homer.* fol. 102. lin. 20. *Apollodorum*, alioſque Mythologos & Scholiaſtas. *Joſua Barnes.*

Κρούσασ' Ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πέδον.
Ἔπραξε γὰρ βούλησιν, ἣν ἐβούλετο,
Ἄνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον, αὐτοῖσιν βάθροις
Ἄνω κάτω στρέψασα. τοιαύτῃ θεῷ
Τίς ἂν προσεύχοιθ'; ἣ γυναικὸς οὕνεκα,
Λέκτρων φθονοῦσα Ζηνὶ, τοὺς εὐεργέτας
Ἑλλάδος ἀπώλεσ', οὐδὲν ὄντας αἰτίους.
Θη. Οὐκ ἔστιν ἄλλου δαιμόνων ἀγὼν ὅδε,
Ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος· εὖ τόδ' αἰσθάνῃ.
* Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς.
" Οὐδεὶς δὲ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος, (* Vid. ſuprà v. 1249.)
" Οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ οὐ ψευδεῖς λόγοι.
" Οὐ λέκτρ' ἐν ἀλλήλοισιν, ὧν οὐδεὶς νόμος,
" Συνῆψαν; οὐ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
" Πατέρας ἐκηλίδωσαν; ἀλλ' οἰκοῦσ' ὅμως
" Ὄλυμπον, ἠνέσχοντό θ' ἡμαρτηκότες.
" Καίτοι τί φήσεις, εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγὼς,
" Φέρεις ὑπέρφευ τὰς τύχας, θεοὶ δὲ μή;
Θήβας μὲν οὖν ἔκλειπε, τοῦ νόμου χάριν·
Ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.
Ἐκεῖ χέρας σὰς ἁγνίσας μιάσματος,
Δόμους τε δώσω, χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος.
Ἃ δ' ἐκ πολιτῶν δῶρ' ἔχω, σώσας κόρους
Δὶς ἑπτὰ, ταῦρον Κνώσιον κατακτανὼν,
Σοὶ ταῦτα δώσω. πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
Τεμένη δέδασται· ταῦτ' ἐπωνομασμένα,
Σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται,
Ζῶντος· θανόντα δ', εὖτ' ἂν εἰς ᾅδου μόλῃς,
Θυσίαισι, λαΐνοισί τ' ἐξογκώμασι,
Τίμιον ἀνάξει πᾶσ' Ἀθηναίων πόλις.
" Καλὸς γὰρ ἀστοῖς στέφανος Ἑλλήνων ὕπο,
" Ἄνδρ' ἐσθλὸν ὠφελοῦντας, εὐκλείας τυχεῖν.
Κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
Τήνδ' ἀντιδώσω· νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων.
* Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων.

Pulſans Olympii Jovis ſandalio ſolum, *i.e. calceo*.
Fecit enim voluntatem, quam voluit,
Virum primum in Græciâ ab ipſis fundamentis
Surſum atque deorſum evertens. Talem Deam
Quis adoraret? quæ propter mulierem
Invidens thalamô Jovis, benefactores
Græciæ perdidit, qui extra omnem culpam ſunt.
The. Non eſt alterius Dei certamen iſtud,
Quàm uxoris Jovis. Hoc rectè ſentis.
Facilius *te* monere poſſum, *ut deſiſtas*, quàm *ipſe* mala pati.
" Nullus autem mortalium eſt illæſus à fortunâ,
" Neque deorum, ſi modò non *ſunt* falſa poetarum carmina.
" An non matrimonia inter ſe, quæ nullâ lege *permittuntur*,
" Contraxerunt? nonne propter tyrannidem vinculis
" Patres ignominioſè-affecerunt? & tamen habitant
" Cœlum, & ſua peccata tulerunt *æquo animo*.
" Sed quid dices? ſi tu quidem cum ſis mortalis,
" Nimium immoderatè feras *tuos* caſus, Dii verò nō *idem faciant*?
Thebas igitur relinque propter legem:
Sequere verò nos ad urbem Palladis.
Ibi purgatis tuis manibus à piaculo,
Dabo tibi domum, & partem facultatum mearum.
Munera verò quæ habeo à civibus, ſervatis adoleſcentibus
Bis ſeptem, interfectô tauro Gnoſſio,
Hæc tibi dabo. ubique verò terrarum mihi
Portiones ſunt conſecratæ. Hæ denominatæ
A te deinceps ab hominibus vocabuntur
Vivo: cùm verò mortuus ad inferos veneris,
Sacrificiis, & lapideis tumulis, *templis ſtatuiſque*
Tota Athenienſium civitas *te* celebrabit.
" Pulchrum enim civibus eſt ornamentum, à Græcis
" Gloriam conſequi, virum bonum dum adjuvant.
Et ego tibi gratiam pro meâ ſalute
Hanc referam: nunc enim es indigus amicorum.
" Quando autem *aliquem* dii honorant, non opus eſt amicis.

V. 1304. Κρούσασ' Ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πέδον) Cùm πέδα olim ſcriptum erat, rectè *Brodæus*, *Canterus*, & *Portus*, πέδον legebant. Vel autem Ὀλυμπίου per συνίζησιν legendum, ut *Virgil.* Æn. l. x. v. 1. *Panditur interea Domus omnipotentis Olympi.* Vel certè Διὸς legendum, ut Verſus ſibi conſtet. Ἀρβύλη eſt genus quoddam *Calceamenti Muliebris* præſertim, ut teſtatur *Euripidis* Scholiaſtes ad *Oreſt.* v. 146. Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης τιθεῖτε) Ἀρβύλη ἐστὶν εἶδος ὑποδήματος γυναικείου κοίλου καὶ βαθέος. Hinc *Sophocles* dixit in *Troilo*, κατηρβύλους χλαίνας, pro ποδήρεις. *Heſychius*, Κατηρβύλοις χλαίναις, ποδήρεσιν, ὥστε καὶ ἐπὶ τὰς ἀρβύλας χαλᾶν. Σοφοκλῆς ἐν Τρωΐλῳ. *Joſ. Barnes.* V. 1305. Βούλησις) βούλημα & βούλησις, idem quod Voluntas, θέλημα, à βούλομαι, θέλω, Volo: Βουλὴ Conſilium. V. 1307. Ἄνω κάτω) Vide *Eraſmum* in Adagio, *Surſum ac Deorſum.* V. 1308. Γυναικὸς οὕνεκα) Quòd *Jupiter* matrem meam *Alcmenam* amâſſet. V. 1309. Τοὺς Εὐεργέτας) De hâc re vide quæ Nos ſuprà ad v. 877. & 1252. V. 1313. Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς) *Scaliger* hîc notat λεῖπον, Defectum putans hîc eſſe aliquem. Sed nullus mihi videtur, ſi modò ſic Capias, Εὖ τόδ' αἰσθάνῃ, Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς. Et occurrit illi Dicto *Herculis*, v. 1249. Σύ γ' ἐκτὸς ὢν συμφορᾶς με νουθετεῖς. Sin εὖ τόδ' αἰσθάνῃ referatur ad ſuperiorem ſententiam, Οὐκ ἔστιν ἄλλου Δαιμόνων ἀγὼν ὅδε, Ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος, tum vel Ἔλεξας ſubauditur, ſi παραινέσαιμ' legamus. Vel ſi παραινέσαιμ' legitur uno verbo, tum ad πάσχειν ſubauditur δυναίμην, neque enim hæc *Elleipſis* eſt inuſitata. Utrovis modo locus explicatur. *Joſua Barnes.* V. 1321. Ὑπέρφευ) De hoc verbo vide *Phæniſſ.* v. 553. V. 1323. Ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος) *Athenæ* præcipuè ob laudem Pietatis & Clementiæ nobilitatæ erant; de earum Pietate & Humanitate vid. quæ Nos ad *Supplices* v. 526. De earum ergà Deos Pietate vide quæ Nos ad *Heraclid.* v. 902. De earum Clementiâ, nè dicam totas Fabulas, *Supplices* & *Heraclidas*, ejus magna eſſe Argumenta, ita *Callimachus* in Ætiis, de *Athenis*, Οὕνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων. *J. Barnes.* V. 1326. Σώσας κόρους δὶς ἑπτὰ ταῦρον Κνώσιον κατακτανὼν) Ταῦρον, ἀντὶ Μινώταυρον. Κνώσιον, ἀντὶ Κρητικόν. Κνωσὸς γὰρ, ἢ Γνωσσὸς, πόλις Κρήτης, τὸ τοῦ Μίνωος βασίλεια, ἔνθεν Κνωσσὸν Μινώιον καλεῖ Ὅμηρος. Κνώσιος, κτητικόν. De *Minotauro* & *Androgeo* cæſo ab *Athenienſibus*, déque ſeptem Pueris, totidemque Puellis quotannis ab *Athenienſibus Minotauro* in cibum miſſis, donec à *Theſeo* ille cæderetur *Ariadnæ* ope, *Plutarchus* in *Theſeo*: item *Iſocrates* in *Helenâ*; item *Apollodorus* Bibliothec. l. 3. c. 14. §. 8. Item *Natalis Comes* Mytholog. l. 6. c. 5. & l. 7. c. 9. *Catullus Ariadnæ* Hiſtoriam complexus eſt, *Ovidius* attingit Metamorph. l. 7. Fab. 23. *Virgilius* quoque & *Propertius* &c. Præcipuè *Joh. Meurſius* de Regn. *Athen.* l. 3. qui & librum ſingularem ſcripſit *Theſei* nomine dictum. *Joſ. Barnes.* V. 1337. Νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων) χρεῖος hoc in loco eſt *Adjectivum* idem ſignificans, quod χρειώδης, & χρήζων, ut ἀχρεῖος, contrarium ſonat. Sic *Philo* de Vitâ *Moſis*, l. 1. μεγαλῶς ὑδρίας ἐν χρεῖος ... Eſt enim *utilis*, æquè ac *egenus*; ὁ βοηθός. Sic *Euſtath.* in *Homer.* fol. 218. lin. 7. ex quodam citat, Ἀνὴρ δὲ οὐδὲν χρεῖος. Ponitur quoque *Subſtantivè* pro χρέος. Quare non eſt, quòd hoc in loco *Scaliger* legeret, Νῦν γὰρ ἐ χρεῖαι φίλων. *J. Barnes.*

Ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι, γοργωποὺς ὄφεις	Cùm verò adhuc lactarem, truculentos ſerpentes
Ἐπεισέφρησε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς	Clam immiſit in cunabula mea
Ἡ τοῦ Διὸς σύλλεκτρος, ὡς ὀλοίμεθα.	Conjux Jovis, ut periremus.
Ἐπεὶ δὲ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκτησάμην	Poſtquam verò carnis amictum adeptus ſum
Ἡβῶντα, μόχθους, οὓς ἔτλην, τί δεῖ λέγειν;	Pubeſcentè, labores, quos pertuli, quorſum attinet me referre?
Ποίους ποτ' ἢ λέοντας, ἢ τρισωμάτους	Quales nam aut leones, aut tricorpores
Τυφῶνας, ἢ γίγαντας, ἢ τετρασκελῆ,	Typhones, aut Gigantes, aut quadrupedes *feras*,
Κενταυροπληθῆ πόλεμον οὐκ ἐξήνυσα;	*In* prælio Centauris referto non confeci:
Τήν τ' ἀμφίκρανον, καὶ παλιμβλαστῆ κύνα	Et utrinque habentem capita, & repullulantem canem
Ὕδραν φονεύσας; μυρίων τ' ἄλλων πόνων	Hydram interfeci? & infinitorum aliorum laborum
Διῆλθον ἀγέλας, κεἰς νεκροὺς ἀφικόμην,	Greges percurri, & ad inferos perveni,
Ἅδου πυλωρὸν κύνα τρίκρανον εἰς φάος	Plutonis janitorem canem tricipitem *Cerberum* in lucem
Ὅπως πορεύσαιμ', ἐντολαῖς Εὐρυσθέως,	Ut educerem, Euryſthei juſſu.
Τὸν λοίσθιον δὲ τόνδ' ἔτλην τάλας φόνον,	Poſtremam verò cædem hanc miſer ſuſtinui *patrare*,
Παιδοκτονήσας, δῶμα θριγκῶσαι κακοῖς.	Liberis cæſis, domum ut coronarem malis.
Ἥκω δ' ἀνάγκης εἰς τόδ'· οὔτ' ἐμαῖς φίλαις	Venio autem in eam neceſſitatem, ut neque in meis charis
Θήβαις ἐνοικεῖν, ὅσιον· ἢν δὲ καὶ μένω,	Thebis habitare *fas mihi ſit*: ſi verò maneam,
Εἰς ποῖον ἱερόν, ἢ πανήγυριν φίλων	Ad quod templum, aut cœtum amicum
Εἶμ'; οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω.	Ibo? nec enim Atas affabiles ac *propitias* habeo.
Ἀλλ' Ἄργος ἔλθω; πῶς, ἐπεὶ φεύγω πάτραν;	Sed Argos proficiſcar? quomodò, ſiquidem fugio patriam?
Φέρ', ἀλλ' εἰς ἄλλην δή τιν' ὁρμήσω πόλιν;	Age, an in aliam aliquam civitatem me conferam?
Κἄπειθ' ὑποβλεπώμεθ' ὡς ἐγνωσμένοι,	At poſteo limis *ac infeſtis* oculis aſpiciemur, utpote noti,
Γλώσσης πικροῖς κέντροισι κληδονούμενοι.	Linguæ amaris ſtimulis exagitati
Οὐχ οὗτος ὁ Διός, ὃς τέκν' ἔκτεινέν ποτε,	Nonne hic *eſt filius* ille Jovis, qui filios olim interfecit,
Δάμαρτά τ'; οὐ γῆς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται;	Et uxorem? an non ex hâc terrâ in malam rem abibit?
" Κεκλημένῳ δὲ φωτὶ μακαρίῳ ποτέ,	" At viro, qui aliquandò dicebatur beatus,
" Αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν· ᾧ δ' ἀεὶ κακῶς	" Acerba *eſt* mutatio: at cui ſemper malè
" Ἔστ', οὐδὲν ἀλγεῖ, συγγενῶς δύστηνος ὤν.	" Eſt, nihil dolet; quia miſerias habet cognatas.
Εἰς τοῦτο δ' ἥξειν συμφορᾶς οἶμαί ποτε.	Ad hanc autem calamitatem venturum me aliquandò puto.
Φωνὴν γὰρ ἥσει χθών, ἀπεννέπουσά με	Etenim terra mittet vocem, interdicens mihi
Μὴ θιγγάνειν γῆς, καὶ θάλασσαν μὴ περᾶν,	Nè attingam terram, & mare, nè trajiciam,
Πηγαί τε ποταμῶν· καὶ τὸν ἁρματήλατον	Et fontes fluminum, & eum, qui rotatur,
Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι.	Ixionem, in vinculis, imitabor.
Καὶ ταῦτ' ἄριστα· μηδέν' Ἑλλήνων μ' ὁρᾶν,	Et hoc *eſt* optimum; ut nemo Græcorum me videat,
Ἐν οἷσιν εὐτυχοῦντες, ἦμεν ὄλβιοι.	Inter quos bonâ fortunâ utentes eramus beati.
Τί δῆτά με ζῆν δεῖ; τί κέρδος ἕξομεν,	Quid igitur opus eſt me vivere? quod lucrum habebimus,
Βίον γ' ἀχρεῖον, ἀνόσιον κεκτημένοι;	Si vitam inutilem & pollutam habeamus?
Χορευέτω δὴ Ζηνὸς ἡ κλεινὴ δάμαρ,	Tripudiet igitur inclyta illa uxor Jovis,

V. 1266. Ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι, γοργωποὺς ὄφεις ἐπεισέφρησεν &c.) Huc refer illud Idyllium *Theocriti* elegantiſſimum, quod Ἡρακλίσκος inſcribitur, ubi omnis hæc Fabula graphicè deſcribitur; ex ejus autem Initio hic Locus Lucem mutatur, Ἡρακλέα δεκάμηνον ἐόντα ποχ' ἁ Μιδεᾶτις Ἀλκμήνα, καὶ νυκτὶ νεώτερον Ἰφικλῆα, Ἀμφοτέρους λούσασα καὶ ἐμπλήσασα γάλακτος, Χαλκείαν κατέθηκεν ἐς ἀσπίδα, &c. *Joſua Barnes*. V. 1267. Ἐπεισέφρησεν) φρέω, φρῶ, unde ἐκφρῶ, εἰσφρῶ & ἐπεισφρῶ per Tranſpoſitionem ἀπὸ τοῦ φέρω natum videtur, vel potiùs per *Syncopen* à φορέω. Certè φρέω Vox *Attica* eſt & ubi occurrit, ſemper ſignificationem habet τοῦ φέρω, φορέω & φέρομαι. Alii autem dicunt φρῶ & φρημὶ pro φορέω & φορῆναι. Hinc φορητῷ, ὅθεν γέγονε φασὶ φρῶ κατὰ συγκοπήν, καὶ τροπῇ τοῦ π' εἰς τὸ φ' φρῶ, ὅθεν φρημὶ καὶ φρές, καὶ εἴσφρες, ut θὲς &c. De quâ re videſis *Gul. Budæi* Comment. Græcæ Linguæ p. 350. *Ariſtophanis* Veſp. Ὡς οὐκ ἂν λάβοιμεν, οὐκ εἰσφρήσομεν. *Demoſthenes* in Leptin. Εἰσέφρησε τὸ στράτευμα. *Euripidi* frequens eſt, ut *Alceſt.* v. 1096. Καὶ πῶς ἐπεισφρῶ τήνδε τοῖς κείνης λέχει. Item *Electr.* v. 1033. Λέκτροις ἐπεισέφρησε. *Joſua Barnes*. V. 1270. Μόχθους, οὓς ἔτλην, τί δεῖ λέγειν) De *Herculis* laboribus Vide quæ Nos ſupra ad v. 359. V. 1274. Ἀμφίκρανον) Novem habentem Capita, quatuor ex utrâque parte mortalia unum in medio Immortale. Παλιμβλαστῆ κύνα Ὕδραν) Quare *Hydra* dicta ſit *Canis*, diximus ſupra ad v. 420. Dicitur autem παλιμβλαστής, ob Capita, ubi enim aliquod eorum excindebatur, duo continuò ſuccreſcebant. De quâ Fabulâ vide *Eraſm.* in Adagio, *Hydram Secas*. Et *Apollod.* Biblioth. l. 2. c. 5. §. 2. *J. Barnes*. V. 1280. Θριγκῶσαι κακοῖς) Ut domum meam malis circumvallarem & undique ſepirem. Planiùs *Euripides* in *Oreſte*. Κύκλῳ γὰρ εἱλιχθεῖσα δεινοῖς κακοῖς Οὐ πώποτ' εἶδον μᾶλλον ἄλλην ἑστίαν. Hæc *Brodæus*. Aliud autem quid elegantius hæc Vox notat, ſignificat enim *Conſummatum* quid facere, ut ſit ex hoc ultimo facinore omnium *Herculis* malorum Conſummatio. Sic ſuprà dixit ad *Troades* v. 489. Τὸ λοίσθιον δὲ θριγκὸς ἀθλίων κακῶν, in quem locum vide quæ Nos. *J. Barnes*. V. 1283. Εἰς ποῖον ἱερόν, ἢ πανήγυριν φίλων Εἶμι) E Templis enim arcebantur Parricidæ, Athei, Sacrilegi, quique ſe immanibus ſceleribus aſtrinxiſſent; etiam Amicorum Proditores, Juxta illud Oraculi, quo talis Vir è Templo exire jubebatur, apud *Simplicium* in *Epictetum* c. 39. Ἀνδρὶ φίλῳ θνήσκοντι παρὼν πέλας οὐκ ἐπάμυνας, Ἤλυθες οὐ καθαρός· ἀπὸ καλλίστου ἔξιθι ναοῦ. *Æſchylus* Eumen. Ποίοισι βωμοῖς χρώμενος τοῖς δημίοις; ποία δὲ χέρνιψ φρατέρων προσδέξεται. *Theon.* Sophiſta, Διὰ τοῦτο χερνίβων εἴργεσθαι, (ἀνδροφόνος δηλονότι) σπονδῶν, κρατήρων, ἀγορᾶς, ἱερῶν. Abundè hæc res patet ex *Eurip.* Oreſte & *Æſchyli* Eumenid. Partim ex *J. Brodæi* notis. V. 1284. Οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω) Tales enim calamitates ſuſtineo facinoroſas, in quibus nulli me compellere licet. Sicut enim neque Diis accepti erant hujuſmodi homines, ita ab hominibus quoque velut Polluti vitabantur, neque alloquiis honorati. *Euripid.* Oreſt. Προσφθέγμασιν γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν. Ex eodem. V. 1288. Κληδονούμενοι) Ita *Scalig.* rectiſſimè pro corruptiſſimo illo, quod *Æmil. Portum* alioſque tantoperè fefellit, κληδουχούμενοι. κληδονῆσαι, ἀκοῦσαι, *Heſychius*. Fit autem à κληδών, *Fama, Rumor*, & eſt Vox *Media*, ac in utramque partem ſumitur; de quâ Voce Nos ſupra ad v. 1166. V. 1298. Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι) De *Ixione*, & ejus apud

Inferos

Inferos Supplicio, quomodò rotæ fuerit ferreæ alligatus, videſis *Natalis Comitis* Mytholog. l. 6. c. 16. *Euſtathium* in *Homer.* fol. 102. lin. 20. *Apollodorum*, alioſque Mythologos & Scholiaſtas. *Joſua Barnes.*

Κρούσ' Ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πέδον.
Ἔπραξε γὰρ βούλησιν, ἣν ἐβούλετο,
Ἄνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον, αὐτοῖσιν βάθροις
Ἄνω κάτω στρέψασα. τοιαύτῃ θεῷ
Τίς ἂν προσεύχοιθ'; ἣ γυναικὸς οὕνεκα,
Λέκτρων φθονοῦσα Ζηνὶ, τοὺς εὐεργέτας
Ἑλλάδος ἀπώλεσ', οὐδὲν ὄντας αἰτίους.
Θη. Οὐκ ἔστιν ἄλλου δαιμόνων ἀγὼν ὅδε,
Ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος· εὖ τόδ' αἰσθάνῃ.
* Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς.
" Οὐδεὶς δὲ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος, * Vid. ſuprà v. 1249.
" Οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ οὐ ψευδεῖς λόγοι.
" Οὐ λέκτρ' ἐν ἀλλήλοισιν, ὧν οὐδεὶς νόμος,
" Συνῆψαν; οὐ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
" Πατέρας ἐκηλίδωσαν; ἀλλ' οἰκοῦσ' ὅμως
" Ὄλυμπον, ἠνέσχοντό θ' ἡμαρτηκότες.
" Καίτοι τί φήσεις; εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγὼς,
" Φέρεις ὑπέρφευ τὰς τύχας, θεοὶ δὲ μή;
Θήβας μὲν οὖν ἔκλειπε, τοῦ νόμου χάριν·
Ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.
Ἐκεῖ χέρας σὰς ἁγνίσας μιάσματος,
Δόμους τε δώσω, χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος.
Ἃ δ' ἐκ πολιτῶν δῶρ' ἔχω, σώσας κόρους
Δὶς ἑπτὰ, ταῦρον Κνώσιον κατακτανὼν,
Σοὶ ταῦτα δώσω. πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
Τεμένη δέδασται, ταῦτ' ἐπωνομασμένα
Σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται,
Ζῶντος· θανόντος δ', εὖτ' ἂν εἰς ᾅδου μόλῃς·
Θυσίαισι, λαΐνοισί τ' ἐξογκώμασι,
Τίμιον ἀνάξει πᾶσ' Ἀθηναίων πόλις.
" Καλὸς γὰρ ἀστοῖς στέφανος Ἑλλήνων ὕπο,
" Ἄνδρ' ἐσθλὸν ὠφελοῦντας, εὐκλείας τυχεῖν.
Κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
Τήνδ' ἀντιδώσω· νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων.
" Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων.

Pulſans Olympii Jovis ſandalio ſolum, *i.e. calceo*.
Fecit enim voluntatem, quam voluit,
Virum primum in Græciâ ab ipſis fundamentis
Surſum atque deorſum evertens. Talem Deam
Quis adoraret? quæ propter mulierem
Invidens thalamô Jovis, benefactores
Græciæ perdidit, qui extra omnem culpam ſunt.
Thr. Non eſt alterius Dei certamen iſtud,
Quàm uxoris Jovis. Hoc rectè ſentis.
Facilius *te* monere poſſum, *ut diſcas*, quàm *ipſe* mala pati.
" Nullus autem mortalium eſt illæſus à fortunâ,
" Neque deorum, ſi modò non *ſunt* falſa poetarum carmina.
" An non matrimonia inter ſe, quæ nullâ lege *permittuntur*,
" Contraxerunt? nonne propter tyrannidem vinculis
" Patres ignominioſè-affecerunt? & tamen habitant
" Cœlum, & ſua peccata tulerunt *æquo animo*.
" Sed quid dices? ſi tu quidem cum ſis mortalis,
" Nimium immoderatè feras *tua* caſus, Dii verò nō *idem faciant*?
Thebas igitur relinque propter legem:
Sequere verò nos ad urbem Palladis,
Ibi purgatis tuis manibus à piaculo,
Dabo tibi domum, & partem facultatum mearum.
Munera verò quæ habeo à civibus, ſervatis adoleſcentibus
Bis ſeptem, interfecto tauro Gnoſſio,
Hæc tibi dabo. ubique verò terrarum mihi
Portiones ſunt conſecratæ. Hæ denominatæ
A te deinceps ab hominibus vocabuntur
Vivo: cùm verò mortuus ad inferos veneris,
Sacrificiis, & lapideis tumulis, *templis ſtatuiſque*
Tota Athenienſium civitas *te* celebrabit.
" Pulchrum enim civibus eſt ornamentum, à Græcis
" Gloriam conſequi, virum bonum dum adjuvant.
Et ego tibi gratiam pro meâ ſalute
Hanc referam: nunc enim es indigus amicorum.
" Quando autem *aliquem* dii honorant, non opus eſt amicis.

V. 1304. Κρούσ' Ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πέδον) Cùm πέδα olim ſcriptum erat, rectè *Brodæus*, *Canterus*, & *Portus*, πέδον legebant. Vel autem Ὀλυμπίου per συνίζησιν legendum, ut *Virgil. Æn.* l. 10. v. 1. *Panditur interea Domus omnipotentis Olympi.* Vel certè Διὸς legendum, ut Verſus ſibi conſtet. Ἀρβύλη eſt genus quoddam *Calceamenti Muliebris* præſertim, ut teſtatur *Euripidis* Scholiaſtes ad *Oreſt.* v. 146. Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης τίθετε) Ἀρβύλη ἐστὶν εἶδος ὑποδήματος γυναικείου κοῖλον καὶ βαθύ. Hinc *Sophocles* dixit in *Troilo*, κατηρβύλους χλαίνας, pro ποδήρεις. *Heſychius*, Κατηρβύλοις χλαίναις, ποδήρεσιν, ὥστε καὶ ἐπὶ τὰς ἀρβύλας χαλᾶν. Σοφοκλῆς ἐν Τρωΐλῳ. *Joſ. Barnes.* V. 1305. Βούλησιν) βούλημα & βούλησις, idem quod Voluntas, θέλημα, à βούλομαι, θέλω, Volo: Βουλὴ Conſilium. V. 1307. Ἄνω κάτω) Vide *Eraſmum* in Adagio, *Surſum ac Deorſum.* V. 1308. Γυναικὸς οὕνεκα) Quòd *Jupiter* matrem meam *Alcmenam* amâſſet. V. 1309. Τὰς Εὐεργέτας) De hâc re vide quæ Nos ſuprà ad v. 877. & 1252. V. 1313. Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς) *Scaliger* hic notat λεῖπον, Defectum putans hic eſſe aliquem. Sed nullus mihi videtur, ſi modò ſic Capias, Εὖ τόδ' αἰσθάνῃ. Παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ πάσχειν κακῶς. Et occurrit illi Dicto *Herculis*, v. 1249. Σύ γ' ἐκτὸς ὢν συμφορᾶς με νουθετεῖς. Sin εὖ τόδ' αἰσθάνῃ referatur ad ſuperiorem ſententiam, Οὐκ ἔστιν ἄλλου Δαιμόνων ἀγὼν ὅδε, Ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος, tum vel Ἔλεξας ſubauditur, ſi παραινέσαις legamus, Vel ſi παραινέσαιμ' legitur uno verbo, tum ad πάσχειν ſubauditur δυνάσαιμι, neque enim hæc *Elleipſis* eſt inuſitata. Utrovis modo locus explicatur. *Joſua Barnes.* V. 1321. Ὑπέρφευ) De hoc verbo vide *Phœniſſ.* v. 553. V. 1323. Ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος) *Athenæ* præcipuè ob laudem Pietatis & Clementiæ nobilitatæ erant; de earum Pietate & Humanitate vid. quæ Nos ad *Supplices* v. 526. De earum ergà Deos Pietate vide quæ Nos ad *Heraclid.* v. 902. De earum Clementiâ, nè dicam totas Fabulas, *Supplices* & *Heraclidas*, ejus magna eſſe Argumenta, ita *Callimachus* in Ætiis, de *Athenis*, Οὕνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων. *J. Barnes.* V. 1326. Σώσας κόρους δὶς ἑπτὰ, ταῦρον Κνώσιον κατακτανὼν) Ταῦρον, ἀντὶ Μινώταυρον. Κνώσιον, ἀντὶ Κρητικόν. Κνωσὸς γὰρ, ἢ Γνωσὸς, πόλις Κρήτης, τὸ τοῦ Μίνωος βασίλειον. Ἔστιν Κνωσὸν Μινώιον καλεῖ Ὅμηρος. Κνώσιος, κτητικόν. De *Minotauro* & *Androgeo* cæſo ab *Athenienſibus*, déque ſeptem Pueris, totidemque Puellis quotannis ab *Athenienſibus Minotauro* in cibum miſſis, donec à *Theſeo* ille cæderetur *Ariadnæ* ope, *Plutarchus* in *Theſeo*: item *Iſocrates* in *Helenâ*; item *Apollodorus* Bibliothec. l. 3. c. 14. §. 8. Item *Natalis Comes* Mytholog. l. 6. c. 5. & l. 7. c. 9. *Catullus Ariadnæ* Hiſtoriam complexus eſt, *Ovidius* attingit Metamorph. l. 7. Fab. 23. *Virgilius* quoque & *Propertius* &c. Præcipuè *Joh. Meurſius* de Regn. *Athen.* l. 3. qui & librum ſingularem ſcripſit *Theſei* nomine dictum. *Joſ. Barnes.* V. 1337. Νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων) χρεῖος hoc in loco eſt *Adjectivum* idem ſignificans, quod χρειώδης, & χρήζων, ut ἄχρειος, contrarium ſonat. Sic *Philo* de Vitâ *Moſis*, l. 1. παραχωδῶς ὑδάτων ὡς ἂν χρεῖος ... & βοηθός. Sic *Euſtath.* in *Homer.* fol. 218. lin. 7. ex quodam citat, Ἀνὴρ δ' οὐδὲν χρεῖος. Eſt enim *utilis* æquè ac *egenus*; ὁ βοηθός. Ponitur quoque *Subſtantivè* pro χρεία. Quare non eſt, quòd hoc in loco *Scaliger* legeret, Νῦν γὰρ ὁ χρειοῖ φίλων. *J. Barnes.*

V. 1340. Οἴμοι πάρεργα γὰρ τάδ᾽ ἔστ᾽ ἐμῶν κακῶν) Cùm olim claudicârit Verſus unâ ſyllabâ deficiens; ego γὰρ ſuo loco inſerui. *Scaliger* τάδ᾽ legebat. V. 1345. Δεῖται γὰρ ὁ θεὸς) Hoc maximè facit ad Proverbium, *Nullius indiget Deus. Johann. Brodæus.* Ita *Hugo Grotius* hanc Sententiam vertit, *Deus aut eget nullius, aut non eſt Deus: Quare iſta Vatum miſera ſunt Mendacia.* V. 1347. Ἐσκεψάμην δὲ, καίπερ ἐν κακοῖσιν ὤν, Μὴ δειλίαν ὄφλω τιν᾽ ἐκλιπὼν φάος) Hæc *Euripidis* Sententia ex *Herculis* ore prolata *Stoicis* anſam dedit aſſerendi ἀνδρείαν τῆς βίου ἐξαγωγῆς εὔλογον. Quin *Ariſtoteles* l. 3. Nicomacheorum ad Eud. hæc ſcribit Philoſophico noſtro Poetæ conſentanea, Τὸ δὲ ἀποθνήσκειν φεύγοντα πενίαν, ἢ ἔρωτα, ἤ τι λυπηρὸν, οὐκ Ἀνδρείου, ἀλλὰ μᾶλλον Δειλοῦ· Μαλακία γὰρ τὸ φεύγειν τὰ ἐπίπονα. Vid. & hæc & plura in hanc rem in *M. Anton. Muret.* Var. Lection. l. 4. c. 2. Vide etiam *Johann. Guillimardi de Champdenier* in *Duello* inter *Hominem* & *Mortem*, Argum. 18. Object. 3. Hunc locum ſupra attigimus v. 1146. Et certè, quod ad v. 140. levitèr attigimus, in hâc parte, longè felicior *Euripides* Philoſophis viris videbitur, qui hæc tam Digna ſua Prudentiâ & *Herculis* magnanimitate illi attribuat; cùm *Seneca* ipſum *Herculem* inconſolabilitèr Deſperationis morbo ſuccumbentem, non priùs ab impio necem ſibi conſciſcendi conſilio, abſtinere facit, quàm idem Patri quoq; *Amphitryoni* eâ lege fixum videret. *J. Barnes.* V. 1349. Ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται) Non erat, quod *Henricus Stephanus* τὰς συμφορὰς legendum hic putaret; vel in proximo Verſu pro βέλος, *Dativum* quoque βέλει, cùm & ipſe ibidem utrumque caſum huic Verbo aſſignandum fateatur; & *Dativum* quoque ex *Thucydide* probet. Hanc ſententiam *Grotius* & *Stephanus* in Excerptis *Latinam* fecêre. *Idem.* V. 1362. Δούς τ᾽) Rectè δοὺς legitur & copulatur cum ἐρείσας & refertur ad περίστειλον. *Miltonus* igitur fruſtra corrigit δός. V. 1370. Ἀπόλαυσιν καλὴν) Ita rectè pro Corrupto ἀπόλλυσιν legebat *Canterus*, ejus Lectionem probavit *Scaliger*, nos indubitatam ducimus.

“ Ἅλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελῶν, ὅταν θέλῃ.
Ηρα. Οἴμοι, πάρεργα γὰρ τάδ᾽ ἔστ᾽ ἐμῶν κακῶν.
Ἐγὼ δὲ τοὺς θεοὺς οὔτε λέκτρ᾽, ἃ μὴ θέμις,
Στέργειν νομίζω, δεσμά τ᾽ ἐξάπτειν χεροῖν.
Οὔτ᾽ ἠξίωσα πώποτ᾽, οὔτε πείσομαι,
Οὐδ᾽ ἄλλον ἄλλου δεσπότην πεφυκέναι.
“ Δεῖται γὰρ ὁ θεὸς, εἴπερ ἔστ᾽ ὄντως θεὸς,
“ Οὐδενός· ἀοιδῶν οἵδε δύστηνοι λόγοι.
Ἐσκεψάμην δὲ, καίπερ ἐν κακοῖσιν ὤν,
Μὴ δειλίαν ὄφλω τιν᾽, ἐκλιπὼν φάος.
“ Ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται,
“ Οὐδ᾽ ἀνδρὸς ἂν δύναιθ᾽ ὑποστῆναι βέλος.
Ἐγκαρτερήσω θάνατον. εἶμι δ᾽ εἰς πόλιν
Τὴν σὴν, χάριν τε μυρίων δώρων ἔχω.
Ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην:
Ὧν οὔτ᾽ ἀπεῖπον οὐδὲν, οὔτ᾽ ἀπ᾽ ὀμμάτων
Ἔσταξα πηγάς· οὐδ᾽ ἂν ᾠόμην ποτὲ
Εἰς τοῦθ᾽ ἱκέσθαι, δάκρυ᾽ ἀπ᾽ ὀμμάτων βαλεῖν.
Νῦν δ᾽, ὡς ἔοικε, τῇ τύχῃ δουλευτέον.
Εἶεν· γεραιὲ, τὰς ἐμὰς φυγὰς ὁρᾷς,
Ὁρᾷς δὲ παίδων ὄντα μ᾽ αὐθέντην ἐμῶν.
Δὸς τούσδε τύμβῳ, καὶ περίστειλον νεκροὺς,
Δακρύοισι τιμῶν· ἐμὲ γὰρ οὐκ ἐᾷ νόμος·
Πρὸς στέρν᾽ ἐρείσας μητρὶ, δούς τ᾽ εἰς ἀγκάλας
Κοινωνίαν δύστηνον, ἣν ἐγὼ τάλας
Διώλεσ᾽ ἄκων. γῇ δ᾽ ἐπὰν κρύψῃς νεκροὺς,
Οἴκει πόλιν τήνδ᾽· ἀθλίως μὲν, ἀλλ᾽ ὅμως
Ψυχὴν βιάζου τἀμὰ συμφέρειν κακά.
Ὦ τέκν᾽, ὁ φύσας, χ᾽ ὁ τεκὼν ὑμᾶς πατὴρ,
Ἀπώλεσ᾽· οὐδ᾽ ὤνασθε τῶν ἐμῶν καλῶν,
Ἃ᾽γὼ παρεσκεύαζον ἐκμοχθῶν βίᾳ,
Εὔκλειαν ὑμῖν πατρὸς, ἀπόλαυσιν καλήν.
Σέ τ᾽ οὐχ ὁμοίως, ὦ τάλαιν᾽, ἀπώλεσα,
Ὥσπερ σὺ τἀμὰ λέκτρ᾽ ἔσωζες ἀσφαλῶς,
Μακρὰς διαντλοῦσ᾽ ἐν δόμοις οἰκουρίας.
Οἴμοι δάμαρτος, καὶ τέκνων· οἴμοι δ᾽ ἐμοῦ,
Ὡς ἀθλίως πέπραγα, κἀποζεύγνυμαι
Τέκνων, γυναικός τ᾽. ὦ λυγραὶ φιλημάτων
Τέρψεις, λυγραί τε τῶνδ᾽ ὅπλων κοινωνίαι.
Ἀμηχανῶ γὰρ, πότερ᾽ ἔχω τάδ᾽, ἢ μεθῶ,
Ἃ πλευρὰ τἀμὰ προσπιτνόντ᾽, ἐρεῖ τάδε.
Ἡμῖν τέκν᾽ εἷλες, καὶ δάμαρθ᾽· ἡμᾶς ἔχεις
Παιδοκτόνους σούς. εἶτ᾽ ἐγὼ τάδ᾽ ὠλέναις
Οἴσω; τί φάσκων; ἀλλὰ γυμνωθεὶς ὅπλων,
Ξὺν οἷς τὰ κάλλιστ᾽ ἐξέπραξ᾽ ἐν Ἑλλάδι,
Ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν, αἰσχρῶς θάνω;

“ Deus enim ſatis *eſt* ad juvandum, cùm vult.
Her. Hei mihi, aliena enim ſunt hæc à meis malis.
Ego verò Deos neque connubia illegitima
Amare puto, neque vincula à manibus ſuſpendere.
Neque dignum *hoc Diis* judicavi unquam, neque credam,
Alterum alterius dominum fuiſſe.
“ Nam Deus, qui quidem reverà Deus ſit, indiget
“ Nullius: Poetarum verò *ſunt* hæ miſeræ fabulæ.
Et quanquam in calamitate ſum, tamen cogitavi
Nè timiditatis alicujus accuſer, ſi relinquam lucem.
“ Quiſquis enim non ſuſtinet adverſos caſus,
“ Is ne viri quidem telum poterit ſuſtinere:
Fortiter-expectabo mortem. Ibo autem in civitatem
Tuam, & gratiam habeo pro infinitis donis.
At guſtavi jam ſexcentos labores;
Quorum nihil recuſavi, neque ab oculis
Stillavi *lacrymarum* fontes, neque putavi me unquam
Eò perventurum, ut emitterem ex oculis lacrymas.
Nunc verò, ut apparet, fortunæ ſerviendum *eſt*.
Eſto! ô ſenex, vides meum exilium,
Vides etiam me proprium-interfectorem meorum liberorum.
Hos manda tumulo, *humo*, & orna cadavera,
Lacrymis honorans (lex enim me non ſinit *hæc facere*)
Admovens ad pectus matris, & dans in ulnas
Communionem, *i. e. communem ſobolem*, miſerâ, quam ego miſer
Invitus perdidi. Poſtquam verò terrâ mortuos occultaveris,
Habita hanc urbem, miſerè quidem, ſed tamen
Coge animum ad ferendum mecum unà mea mala.
O liberi, qui procreavit & genuit vos pater,
Perdidit, neque fructum percipitis ex meis bonis,
Quæ ego comparavi ex laboribus per vim,
Gloriam patris vobis *partam*, fructum honeſtum.
Teque non ſimiliter, ô miſera, perdidi,
Ut tu fideliter ſervâſti meum thalamum,
Longam domûs cuſtodiam, & *moleſtiam* in ædibus exhauriens.
Heu meam uxorem, & liberos! heu me!
Quàm miſerè egi, & jam avellor
A liberis, & uxore. O acerbæ oſculorum
Delectationes, & triſtis ſocietas horum armorum.
Dubito enim, utrum hæc retinere, an dimittere debeam,
Quæ ad latus meum accidentia hæc dicent:
Nobis perdidiſti liberos, & uxorem, habes nos
Liberorum-interfectores tuorum: deinde ego ulnis ea
Feram? quid dicens? ſed nudatus armis,
Quibus *res* præclariſſimas geſſi in Græciâ,
Objiciens me hoſtibus turpitèr moriar?

Οἴ

Οὐ λειπτέον τάδ᾽· ἀθλίως δὲ σωστέον.
Ἕν μοί τι, Θησεῦ, σύγκαμ᾽· ἀθλίου κυνὸς
Κόμιστρ᾽ ἐς Ἄργος συγκατάστησον μολὼν,
Λύπῃ τι παίδων μὴ πάθω μονούμενος.
Ὦ γαῖα Κάδμου, πᾶς τε Θηβαῖος λεὼς,
Κείρασθε, συμπενθήσατ᾽, ἔλθετ᾽ εἰς τάφον
Παίδων, ἅπαντες δ᾽ ἑνὶ λόγῳ πενθήσατε
Νεκρούς τε, κἀμέ· πάντες ἐξολώλαμεν,
Ἥρας μιᾷ πληγέντες ἀθλίᾳ τύχῃ.
Θη. Ἀνίστασ᾽, ὦ δύστηνε· δακρύων δ᾽ ἅλις.
Ηρ. Οὐκ ἂν δυναίμην· ἄρθρα γὰρ πέπηγέ μου.
Θη. " Καὶ τοὺς σθένοντας γὰρ καθαιροῦσιν τύχαι.
Ηρ. Φεῦ· Αὐτοῦ γενοίμην πέτρος ἀμνήμων κακῶν.
Θη. Παῦσαι· δίδου δὲ χεῖρ᾽ ὑπηρέτῃ φίλῳ.
Ηρ. Ἀλλ᾽ αἷμα μὴ σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις.
Θη. Ἔκμασσε, φείδου μηδέν· οὐκ ἀναίνομαι.
Ηρ. Παίδων στερηθεὶς, παῖδ᾽ ὅπως ἔχω σ᾽ ἐμόν.
Θη. Δίδου δέρῃ σὴν χεῖρ᾽, ὁδηγήσω δ᾽ ἐγώ.
Ηρ. Ζεῦγός γε φίλιον· ἅτερος δὲ δυστυχής.
Ὦ πρέσβυ, τοιόνδ᾽ ἄνδρα χρὴ κτᾶσθαι φίλον.
Αμ. Ἡ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς εὔτεκνος.
Ηρ. Θησεῦ, πάλιν με στρέψον, ὡς ἴδω τέκνα.
Θη. Ὡς δή τι φίλτρον τοῦτ᾽ ἔχων ῥᾴων ἔσῃ.
Ηρ. Ποθῶ· πατρός γε στέρνα προσθέσθαι θέλω.
Αμ. Ἰδοὺ τάδ᾽, ὦ παῖ· τἀμὰ γὰρ σπεύδεις φίλα.
Θη. Οὕτως πόνων σῶν οὐκέτι μνήμην ἔχεις;
Ηρ. Ἅπαντ᾽ ἐλάσσω κεῖνα τῶνδ᾽ ἔτλην κακά.
Θη. Εἴ σ᾽ ὄψεταί τις θῆλυν, οὐκ ἂν αἰνέσῃ.
Ηρ. Ζῶ σοι ταπεινός· ἀλλὰ προσθεῖναι δοκῶ.
Θη. Ἄγαν γ᾽ ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς, ποῦ κεῖνος ὤν;
Ηρ. Σὺ ποῖος ἦς ἄν, νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὤν;
Θη. Ὡς εἰς τὸ λῆμα παντὸς ἦν ἥσσων ἀνήρ,
Ηρ. Πῶς οὖν ἔτ᾽ εἴπῃς, ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
Θη. Πρόβαινε. Ηρ. χαῖρ᾽, ὦ πρέσβυ. Αμ. καὶ σύ μοι, τέκνον.
Ηρ. Θάφθ᾽, ὥσπερ εἶπον, παῖδας. Αμ. ἐμὲ δὲ τίς, τέκνον;
Ηρ. Ἐγώ. Αμ. πότ᾽ ἐλθών; Ηρ. ἡνίκ᾽ ἂν θάψῃς τέκνα.
Αμ. Πῶς; Ηρ. εἰς Ἀθήνας πέμψομαι Θηβῶν ἄπο.
Ἀλλ᾽ εἰσκομίζετε τέκνα δυσκόμιστα γῇ·
Ἡμεῖς δ᾽ ἀναλώσαντες αἰσχύναις δόμον,
Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ᾽ ἐφολκίδες.
" Ὅστις δὲ πλοῦτον, ἢ σθένος, μᾶλλον φίλων
" Ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βούλεται, κακῶς φρονεῖ.

Non relinquenda hæc *ſunt*: ſed miſere licet ſervanda.
In unâ quâdam *re* me adjuva, Theſeu: miſeri canis *Cerberi*,
Ad deductionem ad *Argos* me comitare;
Nè quid ob liberorum *à me cæſorum* dolorem mihi ſoli accidat.
O terra Cadmi, & univerſus populus Thebanus,
Tondemini, ſimul lugete, ite ad ſepulturam
Liberorum, omnes verò uno ore lugete
Mortuos, & me; omnes periimus,
Junonis unâ percuſſi miſerâ *plagâ & calamitate*.
The. Surge, ô miſer: ſatis enim *eſt* lacrymarum.
Her. Non poſſum; nam artus mei obriguerunt.
The. " *Quid mirum?* etenim & robuſtos dejiciunt calamitates.
Her. Heu! Utinam fiam hîc Lapis immemor malorum
The. Ceſſa; da verò manum amico miniſtro.
Her. Verùm *cave*, nè ſanguinem abſtergam veſtibus tuis.
The. Abſterge, nè parcas: non recuſo.
Her. Orbatus liberis, habeo te loco filii mei.
The. Da collo tuam manum; ego enim te ducam.
Her. Par enim hoc *eſt* amicorum: ſed alter infelix *eſt*.
O ſenex, talem virum amicum habere oportet.
Am. Patria enim, quæ procreavit hunc, *eſt* prole-felix, *i. e. Athenæ*.
Her. Theſeu, convertas me retrò, ut videam liberos.
Th. Hoc igitur ut quoddã ſolatiũ habens, levior eris, *dolore levab.*
Her. Cupio: volo applicari ad pectus patris.
Am. Ecce hæc, ô fili: quæ enim mihi grata ſunt ſtudes.
The. Itane malorum tuorum non ampliùs memor es?
Her. Omnia illa minora his mala perpeſſus ſum.
The. Si viderit aliquis *te* effœminatum, non laudabit.
Her. Vivo tibi abjectus: ſed ſpero me promotum iri.
The. Ubinam eſt valde inclytus ille Hercules?
Her. Qualis tu eſſes, ſi in tantis malis eſſes?
The. Animi præſentiâ profectò vir eſſem quovis inferior.
Her. Quomodo igitur adhuc dicis me malis fractum eſſe?
The. Procede. *Her.* Vale, ô ſenex. *Am.* & tu fili mi.
Her. Sepelito, ut dixi, liberos. *Am.* ſed quis me, fili, *ſepeliet*?
Her. Ego. *Am.* Quando veniens? *Her.* ubi ſepelieris liberos,
Am. Quomodo? *Her.* Athenas mittam à Thebis.
Verùm manda terræ liberos malè tractatos.
Nos verò, qui perdidimus domum dedecore,
Sequemur, *ut* perditæ ſcaphulæ Theſeum.
" Quicunque verò divitias, aut potentiam, magis quàm amicos
" Bonos habere cupit, malè ſentit.

V. 1386. Ἀθλίου κυνὸς κόμιστρ᾽ ἐς Ἄργος) Hæc de *Cerbero* omninò ſunt ſumenda, quem nuper ex Orco ductum, neceſſe erat *Herculi* Argos portare & *Euryſtheo* in manus dare, Vide ſupra ad v. 23. Quare *Brodæi* me miſeret, qui hæc ad hunc locum dicit, *Canem ſe vocat* Hercules, *quaſi indignus eſſet hominis appellatione*. J. Barnes. V. 1391. Ἑνὶ λόγῳ) ut uno verbo dicam. *Amphis* apud *Athenæum*, ἅπαντας ἀνδροφόνους γὰρ εἶναι ἑνὶ λόγῳ. *Demoſthen.* in *Olynth.* 3. ῥᾴδιον εἰς ταὐτὸ πάνθ᾽ ὅσα βούλεταί τις ἀθροίσαντα ἑνὶ λόγῳ. Sic enim ſcribendum eſt, non ἐν ὀλίγῳ. *Joh. Brodæus.* V. 1405. Ἡ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς εὔτεκνος) Hæc breviſſima Vox, quod Poetæ noſtri ſingulare eſt Artificium, quo Pietatem in Patriam monſtraret, magnas *Athenarum* Urbis laudes complectitur; Naturam enim oſtendit *Athenienſium* ad res optimas proclivem. Et certè in bellicâ Gloriâ, in Palæſtrâ, in Poeticâ, Rhetoricâ, in Morali Virtute, in Philoſophiâ, *Theſeum* habuit, *Alcibiadem*, *Themiſtoclem*, *Miltiadem*, *Sophoclem*, *Euripidem*, *Ariſtophanem*, *Socratem*, *Phocionem*, *Ariſtidem*, *Demoſthenem*, *Iſocratem*, *Xenophontem*. V. 1412. Εἴ σ᾽ ὄψεταί τις θῆλυν, οὐκ ἂν αἰνέσῃ) Ita lego, certiſſimis fretus rationibus, pro Veteri malâ lectione, Εἴ σ᾽ ὄψεταί τις θῆλυν ὄντα, οὐκ ἂν αἰνέσῃ, cum ὄντα ex margine irrepſit & ſecum ex neceſſitate quâdam κ᾽ induxit; prior autem Verſûs vocula ex tribus malè juncta erat, quam itaque iterum reſolvo. Miror hoc Nemini antehac viſum, cùm veriſſimum eſſe quovis pignore vellem aſſerere. *Joſua Barnes.* V. 1424. Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ᾽ ἐφολκίδες) Πανώλεις πανόλεθρος, ἐξώλεις, παναπολλύμενος. Sic *Eurip.* Electr. v. 60. *Heſychius.* Sic *Sophocl.* in *Oedip.* Colon. v. 1259. Ἃ 'γὼ πανώλης ὄψ᾽ ἄγαν ἐκμανθάνω. Vide de voce ἐφολκίδες & de hâc *Metaphorâ* ſupra ad v. 631. Τὰς δ᾽ ἐφολκίδας χεροῖν Ναῦς ὥς, ἐφέλξω. *Joſ. Barnes.* V. 1425. Ὅστις δὲ πλοῦτον, ἢ σθένος μᾶλλον φίλων Ἀγαθῶν &c.) Hanc optimam Sententiam, pondus & medullam, & τὸ ἠθικὸν totius Fabulæ, ita *Hugo Grotius* vertit, *Quicunque ponit ante Amicorum fidem Pecunias aut Regna, non rectè ſapit.* Quorum tamen poſterior Verſus magis ex fide ita legeretur, *Pecunias aut Robur, haud rectè ſapit.* Et hujus quidem ſententiæ Veritas patet ex eo, quod *Herodotus* in *Terpſichore* dicit, ἐν κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώτατον ἀνὴρ φίλος, συνετός τε καὶ εὔνοος. Quod ad me ſanè attinet, licet ſemper ego Amicitiæ ſanctiſſimus fuerim Cultor, nullum unquam ferè reperi (uno aut altero excepto, præſertim mox excipiendo) qui vel mihi non falſus, vel qui de me non falſa tandem aliquando facilè crediderit. Illud certè ante alios jure optimo uſurpare poſſum, *Herc.* Fur. v. 55. Φίλων δὲ τοὺς μὲν οὐ σαφεῖς ὁρῶ φίλους, Οἱ δ᾽ ὄντες ὀρθῶς, ἀδύνατοι προσωφελεῖν. *Heu! quos Amicos habeo, pars certâ fide Non ſunt Amici;*

mici, pars opem ferre haud valent. Ex *Grotii* Verſione. *Socrates* in *Phædro* dixit, ὡς οὐχ εἱμαρται κακὸν κακῷ φίλον εἶναι, οὐδ' ἀγαθὸν ἀγαθῷ μὴ φίλον. De Eligendis Amicis, Conſule *Hieroclem* in *Pythagorica* Carmina p. 56. *Iſocratem* ad *Demonicum*, & ad *Nicoclem*. Penes me jam haboo M. S. Vetus *Anglicum*, quod de Amicitiâ colendâ, & de Amicis eligendis copioſè & doctè tractat; quod & aliquando in Lucem edere meditamur aliquâ parte auctum & nitidius paulò expurgatum. Quatuor autem Capita complectitur; c. 1. De *Amicitiâ*. c. 2. Præcepta continet de dignoſcendis, eligendis & colendis Amicis. c. 3. De Calumniâ tractat. Caput 4. Imaginem Calumniæ, quam *Apelles* finxerat, deſcribit. Quem ego Libellum ſiquando edidero, accuratiùs adornabo in gratiam Amici mei Optimi *Caroli Cox* de *Battlebridge* apud *London*. in *Southwark*, cujus inſignem Fidem & Benevolentiam quotidiè recolo. De Colendâ Amicitiâ vide *Hierocl.* ad χρυσᾶ ἔπη fol. 60. *Marci Tullii Officia*; *Iſocratem* ad *Demonicum*, item *Ciceronem* de *Amicitiâ*; *Luciani Toxarin*, ſive de *Amicitiâ*. Sed ut in viam redeam; *Saluſtius* in *Catalinæ* Oratione, *Nam idem velle, atque idem nolle, ea demùm firma Amicitia eſt.* *Cicero* pro *Plancio*, *Vetus enim eſt lex illa juſtæ veræque Amicitiæ, ---ut idem Amici ſemper velint; neque eſt ullum certius Amicitiæ Vinculum, quam conſenſus & ſocietas Conſiliorum & Voluntatum.* Q. *Curtius* l. 7. *Firmiſſima inter Pares Amicitia.* *Lucianus* in *Toxari* Decem habet exempla Optimorum Amicorum Parium optima. Amicitia Regum & Magnorum Virorum quâ arte ſit obtinenda, docet *Horat.* Epiſt. l. 1. Epiſt. 17. & 18. de quâ re idem, *Principibus placuiſſe viris non ultima Laus eſt.* Sed hæc res, quanquam æquè rara eſt, vix rectè Amicitia dicitur, ob perſonarum diſcrimen. *Joſua Barnes.* V. 1426. Πεπᾶσθαι) Poſſediſſe. *Thema* πάω, πῶ, & πάομαι, id eſt, teſtante *Euſtathio*, κτῶμαι, in *Perfecto Paſſivo* πέπαμαι & πέπαμμαι, unde πεπᾶσθαι, in *Infinito*; de hâc voce Nos aliquid ad *Ion.* v. 675. *Euripides* in *Oreſt.* μάθης πεπᾶσθαι. *Scholiaſt.* ἀντὶ τοῦ ἀπολαύειν. *Joſua Barnes.*

V. 1427. Στείχομεν) *Henricus Stephanus*, στείχωμεν potiùs legi putat, ideoque ſ. terum Vetera Exemplaria profert, & ſimili loco confirmat ex *Supplicum* concluſione, idque Verſu *Anapæſtico*; ſed nihil mihi probat. Fateor ego rectè στείχωμεν ibi legi, & ſcio στείχομεν non minùs rectè hic legi debere: Quare nihil muto. *Joſua Barnes.*

Ἀνάπαιστοι. — *Chorus.*

Χο. Στείχομεν οἰκτροὶ, καὶ πολύκλαυτοι, — Imus miſerabiles, & valdè-lugentes

Τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες. — Amiſſis maximis amicis.

Εὐριπίδου Ἡρακλῆς Μαινόμενος Τέλος.

Euripidis Herculis Furentis Finis.

V. 1428. Τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες) Hæc *Chorus* Thebanorum Senum, de *Hercule* Amiciſſimo Principe & Duce Calamitatibus jam oppreſſo, & modò abeunte, Scenam claudens loquitur. Τὰ μέγιστα φίλων, pro μέγιστον τῶν φίλων dicitur, ut *Hecub.* v. 794. *Polymeſtor* ab *Hecubâ* primus Amicorum dicitur, Ξένος τ' ἐμοὶ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων. Ubi πρῶτα pro πρῶτος. Sic *Lucretius* l. 1. *Ductores Danaûm delecti Prima Virorum*, pro *Primi*. De quâ re videſis *Turnebi* Adverſar. l. 25. c. 29. Ita *Euripides* τὸ νικῶν pro οἱ νικῶντες dixit, *Iphigen.* Taur. v. 327. In quem locum vide quæ Nos. *Joſua Barnes.*

PETRUS

PETRUS VICTORIUS
Nicolao Ardinghello *Cardinali* S.

VIget adhuc in me, *Ardinghelle* Ampliſſime, ſtudium illud, quo ſuperioribus annis valdè flagravi, bono: Auctores adjuvandi: nec ceſſo, quùm per occupationes licet, aliquid operæ, Diligentiæque huic etiam parti literarum dicare. Qui mei labores aliquandò foràs prodibunt, & aliquid utilitatis, ut ſpero, ſtudioſis bonarum artium adportabunt. Nunc, quùm in manus meas venerit *EVRIPIDIS Electra*, quæ adhuc in tenebris latuit, ac ſitu penè cariéque confecta erat, viſum mihi eſt illam ad te mittere: Quem, quamvis multis magniſque negotiis diſtentum eſſe ſciam, tamen toto animo literarum ſtudia, & ingenuas artes amare cognovi. Arbitror enim hoc Munuſculum tibi, & ob *Poematis excellentiam*, & ob *Auctoris Nobilitatem* non parùm gratum fore. Tu verò, quùm ipſe diligentèr legeris, ſi tibi videbitur, aliis etiam legendam, ac *Fermis* quoque excudendam dabis. Quod, quià te cunctis in rebus publicorum commodorum ſtudioſum cognovi, omninò puto eſſe facturum. E tenebris autem illam primùm eruerunt ingenioſi, eruditique adoleſcentes, cives noſtri, *Bartholomæus Barbadorus*, ac *Hieronymus* meus; quùm Vetera hujus Poetæ exemplaria, ut jam editas Tragœdias, multis mendis ſcatentes, cum illis conferrent, undique conquirerent, ac ſedulò illa pertractarent, ſtatimque ad me attulerunt; quo duce illi in ſtudiis literarum uſi ſunt. Ipſe poſteà accuratè lectam & non paucis locis purgatam (præcipuè autem *Perſonæ* perturbatæ erant) quæ à Te quoque legeretur, dignam eſſe exiſtimavi. Quin autem illa *Euripidis* ſit, dubitari non poſſe arbitror. Præterquam enim quòd inter medias ejus Poetæ Fabulas in vetuſtiſſimo Codice interjecta eſt, Teſtimonio Antiquorum Scriptorum id liquidò confirmatur, qui indè exempla ſæpè ſumunt. *Stylus* quoque id & *Elegantia* Sermonis manifeſtò declarant. Vnde autem hoc boni, quicquid eſt, manaverit, ſignificare etiam tibi, aliiſque non inutile exiſtimavi: nè & illis ſui laboris merces eriperetur, & ut quotidiè magis magiſque ad laudem, eâ deguſtatâ, excitarentur. Nam quod tibi eam mittendam ſtatui, non dici poteſt quantòperè illi gaviſi ſint. Sunt enim mirum in modum Amplitudinis, Dignitatiſque tuæ amantes, & incredibiles Animi tui Dotes (ut debent) admirantur. Quod quùm ſuâ ſponte faciant: Cui enim cognita non eſt Eruditio, Humanitas, Admirabilis quædam Naturæ tuæ Comitas, quâ omnium animos, eorum etiam qui te ſemel viderunt, tibi concilias? Faciunt etiam Hortatu meo ac crebrâ tuarum illarum præclariſſimarum virtutum Prædicatione. Ipſe ſanè, quùm ſempèr te dilexerim, nunc verò tantis Honorum gradibus meritò auctum colam, ac nonnulla, quæ non omninò vacua conſilio mihi fuiſſe videntur, aliquandò fecerim; nihil unquam mihi ſapientius feciſſe videor, & in quo mihi magis placeam, quàm quod maturè ingenii tui divinitatem perſpexi, & exorientes laudes tuas quantùm potui celebravi, demùmque te mihi unum præcipuè ſemper obſervandum eſſe duxi. Sed nimis provectus ſum, quùm tamen parvam partem tuarum virtutum attigerim: Amor autem idem ille, & ingens admiratio Tui, me ultra quàm nunc oportebat, abripuit, atque aſportavit. Vale & me ama.

Florentiæ, pridie Calend.
Martii. M. D. XLV.

ΕΥΡΙ-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ τῆς ΗΛΕΚΤΡΑΣ ὑπὸ Ἰησοῦ τοῦ Βαρνεσίου.

Ὁ Αἴγισθος, συμπράξασης αὐτῷ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐδολοφόνησε τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ὑπολαβὼν, τὸ γένος αὐτοῦ παντελῶς ἀναιρεῖν ἐζήτει. Ὁ δὲ Ὀρέστης παῖς ὢν ὡσεὶ ἑνδεκέτης, ἐκ τοῦ πυρὸς σωθεὶς ὑπ' Ἠλέκτρας ἀδελφῆς εἰς Φωκίδα πρὸς τὸν Στρόφιον Πυλάδου πατέρα ὑπεκπέμπεται. Τὰς μὲν δύο θυγατέρας Ἀγαμέμνονος, Χρυσόθεμιν δηλονότι καὶ Ἠλέκτραν ἡ Κλυταιμνήστρα αὐτὴ θανάτῳ ὑφήρπασε, πείσασα τὸν Αἴγισθον. Καὶ τὴν Ἠλέκτραν ἀγριαίνουσαν καὶ ἐπὶ φόνῳ πατρὸς ἀγανακτοῦσαν ὁ Αἴγισθος ἀνδρὶ πένητι εἰς γάμον ἔδωκεν, αὐτουργῷ, ὅμως δὲ γενναίῳ τὴν φύσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ εἰς τὴν τιμωρίαν ἐσομένῳ. Οὗτος δὲ αὐτὴν, ὡς βασιλικὴν παρθένον οὖσαν, ἄθικτον εἶχεν, ἢ σωφρονῶν, ἢ ἑαυτὸν ἀπαξιῶν, ἢ δεδιὼς τὸν Ὀρέστην. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ τοῦ Δράματος προπαρασκευαστικά· ἃ καὶ προλογίζων ὁ Αὐτουργὸς δηλοῖ. Ὁ δὲ Ὀρέστης ἤδη ἡβήσας καὶ δι' Ἀπόλλωνος χρησμῶν εἰς τὴν τοῦ πατρὸς ἐκδίκησιν ἐρεθιζόμενος, εἰς τὸ Ἄργος ἐπανέρχεται λάθρα. Τῇ δὲ ἀδελφῇ Ἠλέκτρᾳ συντυχὼν, πάντα τὰ περὶ τὸν Αἴγισθον μανθάνει· ὃν αὐτίκα βουθυτοῦντα διαχειρίζει, ἐκδικασάμενος τὸν φόνον τοῦ πατρὸς, καὶ ὕστερον τὴν Μητέρα Κλυταιμνήστραν, τῆς Ἠλέκτρας συμβουλευούσης αὐτῷ. Μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσαντες παραχρῆμα μετανενοήκασι σφόδρα, οἰκτείραντες αὐτήν. Ἐπιφανέντες δὲ οἱ Διόσκουροι ἀπὸ μηχανῆς παραμυθοῦσιν αὐτοὺς, καὶ τί πρακτέον αὐτοῖς ὑποτιθέμενοι, τὴν ἀθυμίαν αὐτῶν ἀφαιροῦσιν.

Ἡ Σκηνὴ τοῦ Δράματος ὑπόκειται ἐν ὁρίοις τῆς Ἀργείας γῆς. Ὁ μὲν Χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων, τουτέστιν ἀγροικῶν γυναικῶν. Προλογίζει δὲ, ὡς προείρηται, ὁ Αὐτουργός.

ARGUMENTUM ELECTRÆ à *Joſuâ Barnes* conſcriptum.

Ægiſthus, *conſentiente* Clytæmneſtrâ, Agamemnone *per dolum cæſo, Regnóque* Argivorum *occupato, ſtirpem ejus radicitùs evellere voluit.* Oreſtes *puerulus quaſi undecennis, à ſorore* Electrâ *ex igne ereptus, in* Phocidem *ad* Strophium Pyladæ *Patrem ſummittitur. Duas* Agamemnonis *filias* Chryſothemin *nempe & Electram ipſa quidem* Clytæmneſtra *Marti ſurripuit, perſuaſo* Ægiſtho. *Et* Electram *ferocientem & ob Patris cædem indignantem* Ægiſthus *Viro pauperi nuptum dedit, Colono, verùmtamen indolis generoſæ, ut ad vindictam impotentiori futuro. Hic vero illam, utpote Regiam Virginem, intactam habuit, vel modeſtè agens, vel indignum ſe ratus, vel* Oreſtem *veritus. Et hæc quidem Fabulæ præparatoria; quæ & Prologum agens* Colonus *declarat.* Oreſtes *verò jam adultus &* Apollinis *Oraculo ad Patris ultionem ſtimulatus, ad* Argos *clam redit.* Electram *itaque ſororem conveniens, de rebus* Ægiſthi *& ſtatu illius fit certior. Quem ſtatim ſacrificantem opprimit, necem Patris ultus, & poſteà* Clytæmneſtram, Electrâ *illi ſimul conſulente. Auſos verò Matrem interficere, ſtatim ipſos pœnituit vehementèr, ejus miſertos. Apparentes autem* Caſtor *&* Pollux *ex Improviſo, conſolantur eos, & quid factu opus eſt docentes, eorum mœſtitiam tollunt.*

Scena hujus Fabulæ in finibus Argivæ *terræ fingitur. Et* Chorus *quidem ex Mulieribus indigenis, hoc eſt Ruſticis, conſtat.* Colonus *verò, ut ſuprà dictum eſt, Prologum agit.*

N. B. Idem Argumentum tractat *Sophocles* in *Electrâ*, licet *Oeconomiâ* nonnihil diverſâ. Ad hanc Materiam pertinent & aliæ Fabulæ, *Æſchyli* nempe *Agamemnon, Choephori & Eumenides, Senecæ* quoque *Agamemnon, Euripidis Oreſtes.* Diverſa autem Fabulæ ejuſdem Diſpoſitio & Oeconomia alia, non modo diverſis Poetis frequens eſt; ſed etiam idem aliquis Poeta idem aliquando Argumentum diverſis modis tractat, ut variatione Voluptas augeatur.

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*
ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ ΜΥΚΗΝΑΙΟΣ.	COLONUS MYCENÆUS.
ΗΛΕΚΤΡΑ.	ELECTRA.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	ORESTES.
ΠΥΛΑΔΗΣ, Κωφὸν Πρόσωπον.	PYLADES, Muta Perſona.
ΧΟΡΟΣ.	CHORUS.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.	CLYTÆMNESTRA.
ΠΡΕΣΒΥΣ.	SENEX.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ.	GEMINI, id eſt, CASTOR & POLLUX.
Προλογίζει δὲ ὁ Αὐτουργός.	Prologum autem agit *Colonus.*

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

Colonus Mycenæus *Prologum agens*, Agamemnonis *lamentabilem cædem narrat, &* Clytæmneſtræ *ac* Ægiſthi *impiam crudelitatem, quomodo* Oreſtes *ſit neci ſurreptus,* Electra *autem ſibi, viro ignobili, in Matrimonium data; quam tamen ille ſanctam & inviolatam habuerit; & hinc occaſio & ratio omnis præſentis Argumenti pendet.* Electra *ſub crepuſculum aquam hauſtura, ſidera teſtatur, ſe indigniſſimè à Matre Regiâ domo ejectam, ſimúlque* Colonum, *cui tradita erat, revocantem illam à ſordido illo labore, ut pium hominem & verum in Adverſis Amicum commendat; Interea*

reâ Oreſtes *cum fidiſſimo laborum & ærumnarum ſocio,* Argos *clàm redit, quæſiturus Sororem & Patris necem ulturus.* Chorus Electram *ad Deorum Feſta & Lætitiam hortatur; illa negat ſe ſolennibus gaudiis aptam; Patris itaque cædem deplorat, fratriſque* Oreſtæ, *qui ſolus in tantis malis ſolatio eſſe poſſit, præſentiam optat, ut poſtea deſideratior & expectatior ejuſdem Adventus videatur.*

ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ; ΠΥΛΑΔΗΣ, *κωφὸν πρόσωπον.*

Ἴαμβοι.

Ὦ Γῆς παλαιὸν Ἄργος, Ἰνάχου ῥοαί,
Ὅθεν ποτ' ἄρας ναυσὶ χιλίαις Ἄρη,
Εἰς γῆν ἔπλευσε Τρῳάδ' Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Κτείνας δὲ τὸν κρατοῦντ' ἐν Ἰλιάδι χθονὶ
Πρίαμον, ἑλών τε Δαρδάνου κλεινὴν πόλιν,
Ἀφίκετ' εἰς τόδ' Ἄργος· ὑψηλῶν δ' ἐπὶ
Ναῶν τέθεικε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων.
Κἀκεῖ μὲν, εὐτύχησεν· ἐν δὲ δώμασι
Θνήσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμνήστρας δόλῳ,
Καὶ τοῦ Θυέστου παιδὸς Αἰγίσθου χερί.
Χ' ὁ μὲν παλαιὰ σκῆπτρα Ταντάλου λιπὼν,
Ὄλωλεν· Αἴγισθος δὲ βασιλεύει χθονὸς,
Ἄλοχον ἐκείνου Τυνδαρίδα κόρην ἔχων.
Οὓς δ' ἐν δόμοις* ἔλιπεν, ὅτ' εἰς Τροίαν ἔπλει, *al. ἔλειπ'.
Ἄρσενά τ' Ὀρέστην, θῆλύ τ' Ἠλέκτρας θάλος,
Τὸν μὲν πατρὸς γεραιὸς ἐκκλέπτει τροφεὺς,
Μέλλοντ' Ὀρέστην χειρὸς ὑπ' Αἰγίσθου θανεῖν,
Στροφίῳ τ' ἔδωκε Φωκέων εἰς γῆν τρέφειν·
Ἡ δ' ἐν δόμοις ἔμεινεν Ἠλέκτρα πατρός.
Ταύτην, ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ' ἥβης χρόνος,
Μνηστῆρες ᾔτουν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός.
Δείσας δὲ, μή τῳ παῖδας Ἀργείων τέκοι,
Ἀγαμέμνονος ποινάτορας, εἶχεν ἐν δόμοις
Αἴγισθος, οὐδ' ἥρμοζε νυμφίῳ τινί.
Ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτ' ἦν φόβου πολλοῦ πλέων,
Μή τῳ λαθραίως τέκνα γενναίῳ τέκοι,
Κτανεῖν σφ' ἐβούλετ' ὠμόφρων· κακὴ δ' ὅμως
Μήτηρ νιν ἐξέσωσεν Αἰγίσθου χερός.
Εἰς μὲν γὰρ ἄνδρα σκῆψιν εἶχ' ὀλωλότα,
Παίδων δ' ἔδεισε μὴ φθονηθείη φόνῳ.
Ἐκ τῶνδε δὴ τοιόνδ' ἐμηχανήσατο

Col. O Terræ antiquum Argos, & Inachi fluenta,
Undè quondam ducens navibus mille Martem, *i.e. exercitum,*
In agrum Trojanum navigavit Agamemnon Rex.
Interfecto autem, qui regnabat in Iliaco ſolo,
Priamo, captâque *ac everſâ* Dardani inclyta urbe,
In hanc *urbem* Argos rediit: excelſis autem in
Templis poſuit ſpolia plurima barbarorum.
Et illic quidem *in agro Trojano,* re felicitèr geſſit: in ædibus *v. ſuis,*
Moritur uxoris Clytæmneſtræ dolo *caſus,*
Et Ægiſthi, filii Thyeſtis, manu.
Et ille quidem *Agam.* antiquis ſceptris Tantali relictis,
Periit. Ægiſthus verò terræ regnum obtinet,
Uxorem illius, Tyndari filiam habens.
Quos verò domi reliquit, quum ad Trojam navigavit,
Maremque Oreſtem, fœmineumque Electræ germen,
Hunc quidem patris ſenex nutritor ſurripit,
Oreſtem, cùm Ægiſthi manibus jam cædendus eſſet,
Strophioque dedit in Phocenſium agro alendum:
Hæc verò Electra in patris ædibus remanſit.
Hâc, poſtq. florêns pubertatis tēpus *ipſâ* habuit, *i.e. quū pubert. attig.*
Proci petebant Græcæ principes terræ.
Metuens verò, nè cui Argivorum liberos pareret,
Agamemnonis *cæſi futuros* ultores, *eam* continebat domi
Ægiſthus, nec ulli ſponſo deſpondebat.
Cùm verò hoc etiam magni metûs, *periculique* plenum eſſet,
Nè cui generoſo *viro* liberos clam pareret,
Interficere ipſam ſtatuit. Quantumvis autem mala
Mater ipſam ſervavit ex Ægiſthi manu.
Adv. n. maritū qui perierat, habeb. ſpecioſâ cauſâ *quâ def. ejus necē:*
Sed timuit ne liberorum cæde ſibi conflaret invidiam.
Ob has igitur *cauſas faciens* hujuſmodi machinatus eſt

Annotationes.

V. 1. Ὦ γῆς παλαιὸν Ἄργος) Ita *Sophocl.* Electr. v. 4. Τὸ γὰρ παλαιὸν Ἄργος, οὑπόθεις, τόδε. *Scholiaſt.* Ὅμηρος χωρίζει τὸ Ἄργος καὶ τὴν Μυκήνην· οἱ δὲ νεώτεροι τὴν αὐτὴν Μυκήνην καὶ Ἄργος φασίν· Ἄλλως, Ἄργος ὁμωνύμως τῇ χώρᾳ, ὡς Ὅμηρος. Ἄργος τὸ Σπάρτης τὸ παλαιὸν δὲ, ἢ ὅτι Ἄργος ὁ πρῶτος αὐτῆς γηγενὴς ἦν, ἢ ὅτι καὶ αὐτοὶ πρωτογενεῖς ἀντιποιοῦνται εἶναι. &c. *Joſua Barnes.* V. 2. Ὅθεν ποτ' ἄρας ναυσὶ χιλίαις Ἄρη) *Agamemnon* Mille Naves bello inſtructas contra *Trojam* duxit, unde *Græci* in illâ Expeditione dicuntur χιλιόναυς στρατός. De quâ re lege *Homerum* in *Bœotiâ* ſive *Navium Catalogo,* Iliad. l. 2. Et *Euripidis Iphigen.* Aul. *Chorum* totum *Actûs* primi. V. 6. Ὑψηλῶν δ' ἐπὶ ναῶν τέθεικε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων) Ita intra v. 1000. Σκύλοισι γὰρ θεῶν κατέσφηλεν τοὺς δόμους. Mos erat apud Veteres, ut Victores Hoſtium Spolia Templorum Tholis ſuſpenderent, Gratitudinis in Deos Victoriæ authores Signum & Memoriæ causâ. Hinc *Valerius Maximus* l. 7. c. 6. *Operâ M. Junii Dictatoris Rempublicam adminiſtrantis, Spolia affixa Templis, Deorum Numini conſecrata.* Pulchrè hunc ritum deſcribit *Silius Italicus* l. 1. *In foribus Sacris, primóque in limine Templi Captivi Currus, belli decus, armaque rapta Bellantûm Ducibus, ſævæque in Marte ſecures, Perfoſſi clypei, & ſervantia tela cruorem, Clauſtraque Portarum pendent.* Quin & *Horatius* hujus moris meminit, Carmin. l. iv. Od. xv. *Et ſigna noſtro reſtituit Jovi Direpta Parthorum ſuperbis Poſtibus.* Idem *Chriſtianis* mos nunc placuit; & frequentèr apud Hiſtoricos legimus, Inſignia fuſorum Hoſtium Templis *Chriſtianorum* ſuſpenſa, cùm Victores laudes ſuas Deo publicè agendas duxerint. Nobis hic non eſt diutiùs immorandum. *J. Barnes.* V. 9. Θνήσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμνήστρας δόλῳ) Quomodo *Agamemnon Trojâ* reverſus, Domi fuerit cæſus Uxoris & *Ægiſthi* inſidiis, Vide *Homer.* Odyſſ. λ. v. 408. Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε, Ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ οἶκόνδε καλέσσας, &c. Et *Scholiaſtæ Æſchyli* Argumentum ad Fabulam *Agamemnon* dictam. *J. Barnes.* V. 12. Ὄλωλεν· Αἴγισθος δὲ βασιλεύει χθονός) Ita *Seneca,* Agam. v. 915. *Pater peremptus ſcelere materno jacet: Comes paternæ quæritur Natus neci. Ægiſthus arces Venere quæſitas tenet. Æmil. Portus.* V. 27. Κτανεῖν σφ' ἐβούλετ' ὠμόφρων· Κακὴ δ' ὅμως) Ita pro corrupto illo, quod priùs, Κτανὼν σφ' ἐβουλεύσατ' ὠμόφρων· ἡ δ' ὅμως, legimus; *Canterumque, Portum, & Miltonum* laudatores habeo. *Scaliger* legit Κτανεῖν ἐβούλευσ' ὠμόφρων νιν· ἡ δ' ὅμως, quod minùs laudo; quia longiùs à veteris Lectionis veſtigiis recedit. *Duportus* nihil omninò ad hanc Fabulam notat. *J. Barnes.* V. 29. Εἰς μὲν γὰρ ἄνδρα σκῆψιν εἶχ' ὀλωλότα) Cauſam habuit & prætextum, quare ſe defenderet *Clytæmneſtra;* quòd nempe *Agamemnon* filiam ejus *Iphigeniam* mactâſſet, & hoc prætextu ſe armat impudica Viricida apud *Æſchylum* Agamemn. v. 1421. &c. Et infra hujus Fabulæ v. 1011. &c. Et *Sophocles* eodem modo ſe excuſantem *Clytæmneſtram* inducit, *Electr.* v. 526. Πατὴρ γάρ, οὐδὲν ἄλλο σοὶ πρόσχημ' ἀεί, Ὡς ἐξ ἐμοῦ τέθνηκεν· ἐξ ἐμοῦ· καλῶς Ἔξοιδα· τῶνδ' ἄρνησις οὐκ ἔνεστί μοι. Ἡ γὰρ Δίκη νιν εἷλεν, οὐκ ἐγὼ μόνη. *Joſua Barnes.*

Αἴγισθος· ὃς μὲν γῆς ἀπηλλάχθη φυγὰς
Ἀγαμέμνονος παῖς, χρυσὸν εἶπεν, ὃς ἂν κτάνῃ.
Ἡμῖν δὲ δὴ δίδωσιν Ἠλέκτραν ἔχειν
Δάμαρτα, πατέρων μὲν Μυκηναίων ἄπο
Γεγῶσιν, οὐ δὴ τοῦτό γ' ἐξελέγχομαι.
Λαμπροὶ γὰρ εἰς γένος γε, χρημάτων δὲ δὴ
Πένητες· ἔνθεν ηὑγένει' ἀπόλλυται·
Ὡς ἀσθενεῖ δοὺς, ἀσθενῆ λάβοι φόβον.
Εἰ γάρ νιν ἔσχεν ἀξίωμ' ἔχων ἀνὴρ,
Εὕδοντ' ἂν ἐξήγειρε τὸν Ἀγαμέμνονος
Φόνον, δίκη τ' ἂν ἦλθεν Αἰγίσθῳ τότε.
Ἣν οὔποτ' ἀνὴρ ὅδε, σύνοιδέ μοι Κύπρις,
Ἤισχυνεν εὐνῇ· παρθένος δ' ἔτ' ἐστὶ δή.
Αἰσχύνομαι γὰρ ὀλβίων ἀνδρῶν τέκνα
Λαβὼν, ὑβρίζειν, οὐ κατάξιος γεγώς.
Στένω δὲ τὸν λόγοισι κηδεύοντ' ἐμοὶ
Ἄθλιον Ὀρέστην, εἴποτ' εἰς Ἄργος μολὼν,
Γάμους ἀδελφῆς δυστυχεῖς εἰσόψεται.
Ὅστις δέ μ' εἶναί φησι μῶρον, εἰ λαβὼν
Νέαν ἐς οἴκους παρθένον, μὴ θιγγάνω,
Γνώμης πονηροῖς κανόσιν ἀναμετρούμενος
Τὸ σῶφρον ἴστω, κἀυτὸς αὖ τοιοῦτος ὤν.
Ηλ. Ὦ νὺξ μέλαινα, χρυσέων ἄστρων τροφὲ,
Ἐν ᾗ τόδ' ἄγγος τῷδ' ἐφεδρεῦον κάρα
Φέρουσα, πηγὰς ποταμίας μετέρχομαι·
Οὐ δή τι χρείας εἰς τοσόνδ' ἀφιγμένη,
Ἀλλ' ὡς ὕβριν δείξωμεν Αἰγίσθου θεοῖς,
Γόους τ' * ἀφίειν αἰθέρ' εἰς μέγαν πατρί. *al. ἀφείην.
Ἡ γὰρ πανώλης Τυνδαρὶς, μήτηρ ἐμὴ,
Ἐξέβαλέ μ' οἴκων, χάριτα τιθεμένη πόσει.
Τεκοῦσα δ' ἄλλους παῖδας Αἰγίσθῳ πάρα
Πάρεργ' Ὀρέστην, κἀμὲ ποιεῖται δόμων.
Αυ. Τί γὰρ τάδ', ὦ δύστην', ἐμὴν μοχθεῖς χάριν,
Πόνους ἔχουσα, πρόσθεν εὖ τεθραμμένη,
Καὶ ταῦτ' ἐμοῦ λέγοντος, οὐκ ἀφίστασαι;
Ηλ. Ἐγώ σ' ἴσον θεοῖσιν ἡγοῦμαι φίλον·
Ἐν τοῖς ἐμοῖς γὰρ οὐκ ἐνύβρισας κακοῖς.
" Μεγάλη δὲ θνητοῖς μοῖρα, συμφορᾶς κακῆς
" Ἰατρὸν εὑρεῖν, ὡς ἐγώ σε λαμβάνω.
Δεῖ δή με κἀκέλευστον, εἰς ὅσον σθένω,

Ægiſthus: Qui quidem ex hoc agro diſceſſit exul,
Agamemnonis filius, aurum promiſit *ei*, qui interfecerit *ipſum*.
Nobis verò jam dedit Electram, ut *eam* habeamus
Uxorem, qui ex parentibus quidem Mycenæis
Nati ſumus. Nec enim hâc *in parte* redarguor.
Clari enim genere quidem *ſumus*: pecuniis verò jam
Pauperes *ſumus*; hinc, *ideo* Nobilitas perit:
Ut infirmo dans *uxorem*, infirmum haberet metum.
Si enim ipſam habuiſſet dignitate præditus vir,
Sopitam excitâſſet Agamemnonis
Cædem, pœnaſque *tanti ſceleris* Ægiſthus tunc dediſſet.
Quam *Electram* nunquam vir iſte *i.e. ego* (conſcia eſt mihi Venus)
Cubili polluit, ſed adhuc virgo manet.
Erubeſco enim beatorum virorum liberos
Nactus, violare *eos*, cùm non ſim dignus.
Deploro autem verbis affinitate junctum mihi
Miſerum Oreſtem, ſi unquam Argos reverſus,
Nuptias ſororis infelices aſpiciet.
Quicunque verò me ſtultum eſſe dicit quòd cùm receperim
Juvenem virginem in ædes, *eam tamen* non attingam, *is*
Mentis pravâ regulâ ſe metiri
Continentiam ſciat, ſeque talem eſſe *nôrit*, *incontinentem ſcil.*
Ele. O nox atra, aureorum aſtrorum nutrix,
In quâ hoc vas, huic incumbens capiti
Ferens, fontes fluminеos peto,
Non quidem quòd ad tantam inopiam ſim redacta:
Sed ut Ægiſthi contumeliam, & *injurias* oſtendamus Diis;
Et lamentationes in amplam æthera emittam patri.
Illa enim pernicioſa Tyndaris, mater mea,
Ejecit me ex ædibus, gratificans marito *ſuo*.
Quia enim alios liberos apud Ægiſthum, *Ægiſtho*, peperit,
Oreſtem & me, alienos à domo ducit.
Col. Cur verò, ô infelix, hæc *in* meam gratiam laboras,
Labores ſuſcipiens, priùs delicatè nutrita,
Et hæc me jubente non deſiſtis?
Ele. Ego te Diis æqualem amicum duco:
In meis enim malis non inſultâſti contumelioſè *mihi*.
" Magna verò mortalibus *eſt* felicitas, adverſæ fortunæ
" Medicum inveniſſe, ut ego te nunc accipio.
Oportet igitur me vel injuſſam pro viribus

V. 33. Ἀγαμέμνονος παῖς, χρυσὸν εἶπεν, ὃς ἂν κτάνῃ) Alias legitur χρυσὸν εἶφ', ὃς ἂν &c. Sed ſalvum erit metrum, ſi in quinto loco *Anapæſtum* admittimus; quare nil muto. Sed de hac τοῦ εἶπω ſignificatione, & quòd *Dico* ſimpliciter pro *Promitto* uſurpatur, Videſis *Sebaſtian. Pfochenium* in Diatriba de Linguæ Græcæ Novi Teſtamenti Puritate §. 79. 49. p. 57. *Joſua Barnes.* V. 43. Ἣν οὔποτ' ἀνὴρ ὅδε) ἀνὴρ ὅδε δεικτικῶς, περὶ ἑαυτοῦ λέγει· ἀνὴρ ὅδε, ἀντὶ τοῦ ἐγώ· ſic οὗτος pro ἐγώ, eſt verò idem quod ὅδε. Et in omnibus Linguis, (ut rectè obſervat *Iſ. Caſaubonus* ad Annales Eccleſiaſticos *Baronii*, Exercit. xv. c. 12.) Pronomina Demonſtrativa elegantiſſimè interdum accipiuntur de loquentis Perſonâ. Ita interpretati ſunt *Critici* illud Comici, *Tu ſi hic ſis, aliter ſentias. Hic* hoc in loco, pro *Ego*. ὅδε, vel ὅδ' ἀνὴρ, ut dicit *Euripides*. Nec is ſolus; ſed & *Sophocles* in *Oedipo* Colon. v. 1323. Ubi *Polynices* petit à Patre, ut ignoſcat ſibi, Μῆνιν βαρεῖαν εἰκάθειν ὡρμημένῳ τῷδ' ἀνδρὶ τιμωρὸς πρὸς κασιγνήτου τίσιν. *Huic viro*, hoc eſt, *mihi*. Atque hoc loquendi genere delectari *Sophoclem* notat *Scholiaſtes*, Τῷδ' ἀνδρὶ) Δεικτικῶς. Καὶ δεῖ πυκνὸς ἐν τῷ τοιούτῳ Σοφοκλῆς. Veriſſime. Paulò enim pòſt, v. 1467. Ὦ παῖδες ἥκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος Βίου τελευτή. *Scholiaſt.* Τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ) ἐπ' ἐμοὶ δηλονότι. In *Trachiniis* v. 308. Μηδ', εἴπερ δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι. *Scholiaſt.* Τῆσδέ γε ζώσης) Δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. Ὅδ' οὖν, εἰ καὶ μέλλεις τι δρᾷν κατὰ τῶν ἐμῶν παίδων, τοῦτο ἐμοῦ ζώσης ἀναβαλοῦ. *Joſ. Barnes.* V. 50. Ὅστις δέ μ' εἶναί φησι μῶρον, εἰ λαβὼν Νέαν ἐς οἴκους παρθένον μὴ θιγγάνω &c.) Hæc *Euripides* ſagacitèr in ſuam profert Defenſionem. Vidit enim ille Vir undiquaque Magnus, quantas hæc res inter Criticos turbas erat excitatura. Quid verò impedit quominùs inter Ruſticos Colonos reperiatur aliquando, Qui generoſâ indole ſit præditus, fideli & caſto ingenio, qui cùm vi ſibi datam videt Regiam Virginem, illam aut violare noluerit, aut certè non auſus fuerit; præſertim cùm ex illius Virginis familiâ ſuperſit, ut in hâc causâ *Oreſtes*, qui aliquando pœnas ex inimicis repoſcat. Certè nos legimus etiam inter *Chriſtianos* Reges, qui in ſummâ Fortunâ poſiti, ultro à conceſſâ Conjugii voluptate abſtinuerint. Et ſane *Joſephus* ille Juſtus, *Mariæ* Virginis Maritus, ex *Gregorii Nyſſeni* atque *Epiphanii* ſententiâ, Virginitatis illius Cuſtos habebatur. Quare non eſt, ut hoc nomine *Euripidis* Oeconomia damnetur vel frigiditatis, vel improbabilitatis, vel incohærentiæ; quanquam nec ipſe *Petrus Victorius* illum etiam volens auſus ſit defendere. *Dicæus* enim ſententia, quam protulimus ad *Troad.* v. 681. ad ejus defenſionem in hâc parte ſufficiet. Vid. infra ad v. 259. *J. Barnes.* V. 59. Ἀφίειν) *Imperfecti* Temporis, licet alii ἀφείην in *Optativo* legunt. V. 60. Ἡ γὰρ πανώλης) De voce πανώλης vide *Herc. Fur.* v. 1424. V. 71. Δεῖ δή με κἀκέλευστον, εἰς ὅσον σθένω, Μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾷον φέρῃς, Συνεκκομίζειν σοι πόνους) Vide hunc locum explicatum in Notâ proximè ſequenti.

Μοχθοῦ

Μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾷον φέρῃς,
Συνεκκομίζειν σοι πόνους. ἅλις δ' ἔχεις
Τἄξωθεν ἔργα· τἀν δόμοις δ' ἡμᾶς χρεὼν
Ἐξευτρεπίζειν. “ εἰσιόντι δ' ἐργάτῃ
“ Θύραθεν, ἡδὺ τἄνδον εὑρίσκειν καλῶς.
Αυ. Εἴ τοι δοκεῖ σοι, στεῖχε· καὶ γὰρ οὐ πρόσω
Πηγαὶ μελάθρων τῶνδ'. ἐγὼ δ' ἅμ' ἡμέρᾳ
Βοῦς εἰς * ἀρούρας εἰσβαλὼν, σπερῶ γύας. * γρ. ἐρῶ.
“ Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα,
“ Βίον δύναιτ' ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου.
Ορ. Πυλάδη, σὲ γὰρ δὴ πρῶτον ἀνθρώπων ἐγὼ
Πιστὸν νομίζω καὶ φίλον, ξένον τ' ἐμοί·
Μόνος δ' Ὀρέστην τόνδ' ἐθαύμαζες φίλων.
Πράσσονθ' ἃ πράσσω, δείν' ὑπ' Αἰγίσθου παθὼν,
Ὅς μου κατέκτα πατέρα, χ' ἡ πανώλεθρος
Μήτηρ. ἀφῖγμαι δ' ἐκ θεοῦ χρηστηρίων
Ἀργεῖον οὖδας, οὐδενὸς ξυνειδότος,
Φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων ἐμοῦ.
Νυκτὸς δὲ τῆσδε πρὸς τάφον μολὼν πατρὸς,
Δάκρυά τ' ἔδωκα, καὶ κόμης ἀπηρξάμην,
Πυρᾷ τ' ἐπέσφαξ' αἷμα μηλείου φόνου,
Λαθὼν τυράννους, οἳ κρατοῦσι τῆσδε γῆς.
Καὶ τειχέων μὲν ἐντὸς οὐ βαίνω πόδα,
Δυοῖν δ' ἁμίλλαιν ξυντεθεὶς, ἀφικόμην
Πρὸς τέρμονας γῆς τῆσδ', ἵν' ἐκβάλω ποδὶ
Ἄλλην ἐπ' αἶαν, εἴ μέ τις γνοίη σκοπῶν
Ζητοῦντ' ἀδελφήν, φασὶ γάρ νιν ἐν γάμοις

Labore te levare, atque ut facilius feras,
Unà tecum tolerare labores: ſatis enim habes
Operum foris. Domeſticas verò *res* nos oportet
Parare, *& adminiſtrare*. intranti enim operario
Ab extrà, jucúdū *eſt res* domeſt. invēire rectè *diſpoſitas, ac paratas*.
Col. Si igitur *ita* tibi placet, vade: etenim non procul *ſunt*
Fontes ab ædibus illis. ego verò primâ luce
Boves in arva agens, ſeminabo jugera.
“ Nullus enim ignavus, deos habens in ore,
“ Victum *& opes* poterit colligere ſine labore. * *Exeunt.*
Ore. Pylades, te namque jam præ cunctis mortalibus ego
Fidum judico & amicum, & hoſpitem mihi.
Solus. n. ex *omnib.* amicis Oreſtem hunc admiraberis, *& amabas*
Utentem eâ fortunâ, quâ utor, atrocia ab Ægiſtho paſſus,
Qui meum interfecit patrem, & perdita
Mater *eum adjuvit*. Venio nunc ex Dei Oraculis
In Argivum ſolum, nemine conſcio,
Cædē interf. patris mei relaturus, *eiſq; pro cæde factâ viciſ. interf.*
Iſtâque nocte profectus ad tumulum patris,
Lacrymaſque dedi, & primitias comæ *ei* obtuli,
Pyrámque ſanguine ovis jugulatæ, atque cæſæ imbui,
Clam tyrannis, qui tenent imperium hujus agri.
Et intra quidem *urbis* muros non infero pedem:
Gemini *v. conſilii* certamen componens, *& agitans animo*, veni
Ad fines terræ hujus, ut me recipiam pede
Aliam in regionem, ſi quis ſpeculatorum me cognoverit
Quærentem ſororem (ſiunt enim ipſam connubio

V. 74. Τἀν δόμοις ἡμᾶς χρεὼν Ἐξευτρεπίζειν &c.) Cùm eleganter copioſéque laudes Agricolarum vitæ perſequeretur *Horatius* (Epod. 2.) & quot quantaque illic Bona forent, oſtenderet; in iis etiam poſuit Voluptatem, quam capiunt, cùm ab Opere redeuntes, laboréque ac fame eneсti inveniunt domi à Diligente Uxore parata omnia, quibus & reficere Vires & deſideria Naturæ ſatiare queant. Inquit igitur, *Et horna dulci vina promens Dolio Dapes inemptas apparet.* Addit etiam majorem illis ſuavitatem afferre viles eas eſcas, quàm inertibus ac delicatis exquiſitæ epulæ faciant. *Euripides* quoque in *Electrâ* hoc tetigit, qui de Voluptate hâc, potiùs animo comprehensâ, quàm uſu cognitâ, ita induxit ſummo loco natam, magnique animi Virginem cum Viro ſuo loquentem, Τἀν δόμοις ἡμᾶς χρεὼν Ἐξευτρεπίζειν· εἰσιόντι δ' ἐργάτῃ Θύραθεν, ἡδὺ τἄνδον εὑρίσκειν καλῶς. Nam quod *Latinus* poeta ſuprà dixerat; *Quod ſi Pudica mulier in partem juvet Domum atque dulces Liberos*, *Græcus* quoque ante hæc verba eidem Perſonæ affinxit; Illa nam quid ſui officii ſit oſtendens, inquit, Δεῖ δή με κἀκλάδευτον, εἰς ὅσον σθένω, Μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾷον φέρῃς, Συνεκκομίζειν σοι πόνους. Quibus in verbis animadvertendum eſt, συνεκκομίζειν idem valere, quod *in partem juvare*: ſignificat enim manifeſtè unà cum aliquo ferre, ac partem aliquam laboris illius in ſe ſuſcipere. Hæc *Petrus Victorius* Variar. Lection. l. xi. c. 6. Vide plura ad *Hippolyt.* v. 465. Quod autem τὰ ἐν δόμοις Mulieri affinxit *Euripides*, hoc eſt, Mulìebria officia tractare, id explicatur à *Xenophonte* in Oeconom. Παρεσκεύασεν ὁ θεὸς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὴν μὲν τῆς γυναικὸς ἐπὶ τὰ ἔνδον ἔργα καὶ ἐπιμελήματα· ῥίγη μὲν γὰρ καὶ θάλπη, καὶ ὁδοιπορίας καὶ στρατείας τοῦ ἀνδρὸς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν μᾶλλον δύνασθαι καρτερεῖν κατεσκεύασεν, ὥστε τὰ ἔξω ἐπέταξεν αὐτῷ ἔργα. *Gaſpar Stiblinus* notavit. *Joſ. Barnes.* V. 80. Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα, Βίον δύναιτ' ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου) *Petrus Victorius* l. xii. c. xiv. Veriſſimam quandam vitæque noſtræ maximè utilem ſententiam in ore graviſſimi Viri *M. Catonis* poſuit *Saluſtius*; cùm enim variis de cauſis in maximo periculo Civitatis cunctantem ſenatum excitaret ad pœnam capiendam de nefariis Civibus, ita increpuit illos, Qui Diis immortalibus confiſi, humana prædia non adhibebant: *Non Votis, neque ſupplicìis muliebribus, auxilia Deorum parantur; Vigilando, agendo, benè conſulendo, proſpera omnia cedunt.* Idem etiam longè minori in re pronuntiari fecit à *Colono* illo *Euripides*, quem induxit in Fabulâ *Electrâ*: Cùm enim nobiliſſimam Virginem ab illiberali, indignoque ipſâ labore, revocare non potuiſſet, poteſtatemque tandem ei feciſſet, ut pergeret, quò cœperat, cùm ferri poſſe illum etiam à delicato corpore, in umbrâque nutrito laborem vidiſſet, quo magis eam conſolaretur, addidit, ego enim cùm Dies illuxerit, bubus in arvum compulſis, ſemen ſpargam, Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα, Βίον δύναιτ' ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου. Hoc enim verbis Poetæ exponere placuit, cùm id ſit, quod à *Latino* Scriptore penè expreſſum eſſe ſignificare volui. Idem etiam brevius his verbis præcipiebatur; quæ jubebant implorato auxilio *Minervæ*, oportere etiam manum movere, negotioque quod confici quis vellet, adplicare. *Hæc ille.* Quo tamen in loco puto Magnum virum leviter memoriâ lapſum, reſpicere ad Apologum illum *Æſopicum*, quo Ruſticus *Herculis* opem imploraverat ad plauſtrum cœno hærens ſubmovendum, quem Deus ille votis ſuis conatus adjungere jubet, & manus atque humeros plauſtro fortitèr admovere, tum demùm illius opem imploraret, nec ſucceſſu cariturum. Memorabilis autem hic locus, inquit *Gaſpar Stiblinus*, contra otioſos. Nam, *nil ſine magno Vita labore dedit Mortalibus* &c. ut ait Poeta. Graviſſima ſententia adverſus ocioſos extat *Heſiod.* Ἔργων καὶ Ἡμερῶν l. 1. v. 306. &c. *Joſua Barnes.* V. 82. Πυλάδη) Hinc patet *Pyladem* adeſſe, ut *Mutam Perſonam*; nihil enim hic viciſſim loquitur. V. 84. Ὀρέστην τόνδ') De ſe loquitur *Oreſtes*, δεικτικῶς ponitur τόνδε, de quâ re vide ſuprà ad v. 43. V. 87. Χρηστηρίων) Ita pro μυστηρίων lego, quod priùs malè aderat. V. 91. Κόμης ἀπηρξάμην) Sectionem intelligit Capillorum. Nam ſolenne fuit, ſectos crines Mortuis inferri à proximis. *Ovid.* Metamorph. l. 3. Fabul. 6. —*planxēre ſorores Naiades, & ſectos fratri impoſuēre capillos.* Hujus rei crebra eſt mentio apud *Æſchylum*, *Sophoclem*, & *Euripidem*. Vide *Johan. Kirchman.* de Funerib. *Romanorum* l. 2. c. 15. Et *Hadriani Junii* Commentar. de Comâ c. 5. *J. Barnes.* V. 94. Βαίνω πόδα) Sic infra v. 1173. Βαίνουσι δ' οἴκων πόδα. Sic in *Alexandrâ* Περιβαίνει πόδα. Locutio haud adeò frequens; βαίνω enim hic eſt μεταβατικὸν & idem ſonat quod βιβάζω, vel βαίνειν ποιῶ. Qui Mos *Hebræis* frequens. Vid. ad *Herc. Fur.* v. 335. Vel certe ποδὶ utrobique legendum. *J. Barnes.* V. 95. Δυοῖν) *Atticè* pro δυεῖν, ut infrà v. 536. Δυοῖν ἀδελφοῖν· quare non erat, ut *Scaliger* δυεῖν ſcriberet;

V. 108. Ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ) κάρᾳ pro κάρατι à κάρας τό, idem quod κάρηνα, κεφαλὴ, de qua voce vide quæ Nos ad *Herc. Fur.* v. 910.

Ζευχθεῖσαν οἰκεῖν, οὐδὲ παρθένον μένειν,
Ὡς συγγένωμαι, καὶ φόνου συνεργάτιν
Λαβὼν, τά γ' εἴσω τειχέων σαφῶς μάθω.
Νῦν οὖν, Ἕως γὰρ λευκὸν ὄμμ' ἀναίρεται,
Ἔξω τρίβου τοῦδ' ἴχνος ἀλλαξώμεθα.
Ἢ γάρ τις ἀροτὴρ, ἤ τις οἰκέτις γυνὴ,
Φανήσεται νῷν, ἥν τιν' ἱστορήσομεν,
Εἰ τούσδε ναίει σύγγονος τόπους ἐμή.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τήνδε πρόσπολόν τινα,
Πηγαῖον ἄχθος ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ
Φέρουσαν, ἑζώμεσθα, κἀκπυθώμεθα
Δούλης γυναικὸς, ἤν τι δεξώμεσθ' ἔπος·
Ἐφ' οἷσι, Πυλάδη, τήνδ' ἀφίγμεθα χθόνα.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Ἠλ. 1 Σύντειν', ὥρα, ποδὸς ὁρμάν.
2 Ὦ ἔμβα, ἔμβα κατακλαίουσα.
3 Ἰώ μοι, μοι.
4 Ἐγενόμαν Ἀγαμέμνονος,
5 Κόρα, καί με τίκε Κλυταιμνήστρα,
6 Στυγνὰ Τυνδαρέου κόρα.
7 Κικλήσκουσι δέ μ' ἀθλίαν
8 Ἠλέκτραν πολιῆται.
9 Φεῦ, φεῦ, σχετλίων πόνων,
10 Καὶ στυγερᾶς ζόας, ὦ πάτερ.
11 Σὺ δ' ἐν Ἀΐδα δὴ
12 Κεῖσαι, σᾶς ἀλόχου σφαγεὶς,
13 Αἰγίσθου τ', Ἀγάμεμνον.
14 Ἴθι τὸν αὐτὸν ἔγειρε γόον,
15 Ἄναγε πολύδακρυν ἁδονάν.
16 [Γοερᾶς φρενὸς Κύπρις ἄλγος.]

Ἀντιστροφή.

1 Σύντειν', ὥρα, ποδὸς ὁρμάν·
2 Ὦ ἔμβα, ἔμβα κατακλαίουσα.
3 Ἰώ μοι, μοι.
4 Τίνα πόλιν, τίνα δ' οἶκον, ὦ
5 Τλᾶμον σύγγονε, λατρεύεις,
6 Οἰκτρὰν ἐν θαλάμοις λιπὼν
7 Πατρῴοις, ἐπὶ συμφοραῖς
8 Ἀλγίσταισιν, ἀδελφάν;
9 Ἔλθοις τῶνδε πόνων ἐμοὶ
10 Τᾷ μελέᾳ λυτὴρ, ὦ Ζεῦ, Ζεῦ,
11 Πατρί θ' αἱμάτων
12 Ἐχθίστων ἐπίκουρος, Ἄρ-
13 γει κέλσας πόδ' ἀλάταν.
14 Θὲς τόδε τεῦχος ἐμῆς ἀπὸ κρα-
15 τὸς ἑλοῦσ', ἵνα πατρὶ γόους
16 Νυχίους ἐπορθοβοάσω,

Ἐπῳδός.

1 Ἰαχὰν ἀοιδὰν, μέλος Ἀΐδα, πάτερ,
2 Σοὶ κατὰ γᾶς ἐννέπω γόους,

V. 112. Σύντειν', ὥρα, ποδὸς ὁρμάν·) Monodia *Electræ* graviſſima, quæ continet perpetuam querelam, ac eam vehementiſſimam, ab ingenti ſpiritu profectam, quo *Electra* prædita, ubique ſui ſimilis eſt. Similis ejuſdem Monodia apud *Sophoclem* v. 85. Ὦ φάος ἁγνὸν καὶ γῆς ἰσόμοιρ' ἀὴρ, ὥς μοι πολλὰς μὲν θρήνων ᾠδὰς &c. Ex *Gaſpar Stiblini* notis. V. 123. Σᾶς ἀλόχου σφαγεὶς) Subaudi ὑπό.

V. 127. Γοερᾶς φρενὸς Κύπρις ἄλγος) Hunc Verſum, ob defectũ, quẽ *Canterus* etiã obſervavit, ex noſtris addidimus, ratione ſenſûs & Metri habitâ. Ex more autem Cancellis incluſimus; nequid malâ fide agere videamur. Vide ad *Ion.* v. 709. Ὁ νοῦς τῆς γοερᾶς φρενὸς αὐτὸ καὶ Κύπρις, ὃ χάρμα μόνον ἐστὶ τὸ ἄλγος. *Joſua Barnes.*

Junctam hic habitare, nec permanere virginem)
Ut colloquar cum ipſâ, & cædis ſociam
Aſſumens, quæ intra mœnia geruntur cognoſcam liquidò.
Nunc igitur (aurora enim candidum vultum extollit)
Extra ſemitam illam veſtigium alternemus, & alio recedamus.
Aut enim aliquis arator, aut aliqua mulier ancilla
Apparebit nobis, quam interrogabimus,
An hæc loca ſoror incolat mea.
Sed (video enim hanc quandam ex ancillis
Aquæ fontanæ onus raſo capite
Ferentem) ſedeamus, & interrogemus eam,
A ſervâ muliere ſi quod verbum accipere poſſimus de rebus,
Ob quas, ô Pylade, in hanc venimus terram.

EPODICA.

Strophe.

El. Intende, tempus *eſt*, pedis impetum:
2 Ingredere, ingredere, ô quæ fletibus indulges.
3 Hei mihi, mihi!
4 Sum Agamemnonis
5 Filia, & me peperit Clytæmneſtra,
6 Inviſa Tyndari filia:
7 Vocántque me miſeram
8 Electram cives.
9 Heu, heu *propter* duros labores,
10 Et vitam triſtem, ô pater.
11 Tu verò nunc in Plutonis *domo*
12 Jaces, à tuâ conjuge jugulatus,
13 Et *ab* Ægiſtho, Agamemnon:
14 Age eundem excita luctum,
15 Repete lacrymoſam voluptatẽ.
16 [Luctuoſi animi Venus eſt Dolor.]

Antiſtrophe.

1 Intende, tempus *eſt*, pedis impetum;
2 Ingredere, ingredere, ô quæ fletibus indulges.
3 Io, Eheu,
4 Quâ *in* urbe, aut quâ *in* domo, ô
5 Miſer frater, ſervis,
6 Calamitoſam in thalamis relinquens
7 Paternis, inter ærumnas
8 Acerbiſſimas, ſororem?
9 Venias horum malorum mihi
10 Miſeræ liberator, ô Jupiter,
11 Patrique cædis
12 Odioſiſſimæ vindex, Argos
13 Appellens pedem vagum.
14 Depone hoc vas meo à capite
15 Tollens, ut patri luctus
16 Nocturnos edam clarâ voce.

Epodus.

1 Vociferationem, carmen Plutonis, ô pater,
2 Luctus tibi ſub terrâ jacenti cano,

3 Οἷς

Οἷς ἀεὶ τὸ κατ' ἦμαρ
Διάπομαι. κατὰ μὲν φίλαν
Ὄνυχι τεμνομένα δέραν,
Χέρα τε κρᾶτ' * ἀποκέρμον πιθεμένα
Θανάτῳ σῷ. * al. ἐπι κάρμον vel κουρὰν
Ἒ, ἒ, δρύπτε κάρα.
Οἷα δέ τις κύκνος ἀχέτας
Ποταμίοις παρὰ χεύμασι
Πατέρα φίλτατον καλεῖ,
Ὀλόμενον δολίοις βρόχων
Ἕρκεσιν * ὡς σὲ τὸν ἄθλιον
Πατέρ' ἐγὼ κατακλαίομαι,
Λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροΐ,
Κοίτᾳ ἐν οἰκτροτάτᾳ θανάτου.
Ἰώ μοι, μοι *
Πικρᾶς μὲν πελέκεως τομᾶς σᾶς, πάτερ,
Πικρᾶς δ' ἐκ Τροίας ὁδοῦ βουλᾶς.
Οὐ μίτραις σε γυνὴ
Δέξατ', οὐδ' ἐπὶ στεφάνοις,
Ξίφεσι δ' ἀμφιτόμοις, λυγρὰν
Αἰγίσθου λώβαν θεμένα,
Δόλιον ἔσχεν ἀκοίταν.

Quibus ſemper quotidie
Indulgeo, charam
Unguibus lanians cervicem,
Manúmque in caput raſum injiciens,
Ob mortem tuam.
Ah, ah, lacera [illegible]
Ut autem quida[illegible]rus
Flumineas ad [illegible]
Patrem ch[illegible]tat,
Necatum [illegible] laqueorum
Plagis; ſic [illegible] miſerum
Patrem ego deploro,
Qui lavacris ultimis ablutus corpus,
In feneſtiſſimo lecto mortis.
Hei mihi, mihi,
Triſtem propter tuâ ictû ſecuris, quâ percuſſus fuiſti, pater;
Et propter triſte conſilium redit⁹ à Trojâ.
Non mitris te conjux
Excepit, neque coronis:
Sed enſibus ancipitibus triſtem
Ægiſthi contumeliâ accelerans, ſeceaque libidini ſerviens,
Doloſum habuit maritum.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. Ἀγαμέμνονος ὦ κόρα, ἤλυθον, Ἠλέκτρα, ποτὶ σὰν ἀγροτέραν αὐλάν.
Ἔμολέ τις, ἔμολε γαλακτοπότας ἀνὴρ
Μυκηναῖος, οὐριβάτας·
Ἀγγέλλει δ', ὅτι νῦν τριταίαν
Καρύσσουσι θυσίαν
Ἀργεῖοι· πᾶσαι δὲ παρ' Ἥραν
Μέλλουσι παρθενικαὶ στείχειν.

Στροφὴ β'.

Ηλ. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλαι,
Θυμόν, οὐδ' ἐπὶ χρυσέοις
Ὅρμοις ἐκπεπόταμαι
Τάλαιν', οὐδ' ἱστᾶσα χορούς
Ἀργείαις ἅμα νύμφαις,
Εἱλικτὸν κρούσω πόδ' ἐμόν.
Δάκρυσι χορεύω,
Δακρύων δέ μοι μέλει
Δειλαίᾳ τὸ κατ' ἦμαρ.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. O Agamemnonis filia Electra,
Veni ad tuam agreſtem caulam.
Venit enim quidam, venit lactis-potator vir
Mycenæus, montivagus;
Nunciátque quòd nunc tertianum, i.e. tertio die celebrandum,
Promulgent ſacrificium, & ſolenne ſacrum indicant
Argivi, omneſque ad Junonem, & ad Junonis ſacra,
Virgines ſint conventuræ.

Strophe 2.

El. Nec ob generis ſplendorem, nec ob formæ decus, amicæ,
Animo, nec ob aurea
Monilia ſuperbè, præterquam modum efferor
Miſera, nec ſtans in choris, nec celebrans choreas
Argivis cum nymphis, cum ſponſis, & puellis,
Volubile pulſabo pedē meū, pedem in orbem agens terr. pulſ.
Lachrymis ſtuo, lachrymiſque rigor,
Lachrymæque mihi curæ ſunt
Miſeræ quotidie.

V. 148. Χέρα τε κρᾶτ' ἀποκέρμον πιθεμένα) Ita *Helen.* v. 377. Ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν. Ad quem locum vide quæ Nos de More, quo Lugentes Manus capitibus imponebant. Mallem verò ita legere, Χέρα τε κρᾶτ' ἐπι κουρίμῳ, vel ἐπι κάρμον, πιθεμένα. Eſt enim κρὰς ὁ & τό. Vide infrà v. 241. *Hadrianus Junius* Commentar. de Comâ, c. 5. Κέρατε hic legi vult, exponens de *Cincinnulis*, nempe *Homeri* exemplo, qui *Paridem* vocabat κέρα ἀγλαόν, quòd delicatulos crines habuit; κέρας enim ἐμπλοκὴ τῶν τριχῶν, quod *Atticè* κρώβυλος, de quâ re videis *Euſtathium* ad Iliad. λ. fol. 851. lin. 39. ad lin. 51. Sed iſta *Junii* Lectio nequaquam hoc in loco mihi placet, quia Copula erat neceſſaria, & κέρατε in *Duali* vix hic benè diceretur, neque πιθεμένα duplicem *Accuſativum* poteſt habere, neque ἀποκέρμον Vox eſt ſatis authentica: Quare vellem ut ſuprà. Nihil tamen muto. *Joſ. Barnes.* V. 151. Οἷα δέ τις Κύκνος ἀχέτας) Ἀχέτας *Doricè*, pro ἠχέτης. Huc refer locum *Eraſmi* in Adagio, *Cygnea Cantio.* De quâ re & Nos ad *Helen.* v. 1115. & ad *Hercul.* Fur. v. 692. *Joſ. Barnes.* V. 155. Ὡς σὲ τὸν ἄθλιον) Ὣς in hoc loco Accentu donandum eſt, quia ſic ſonat. Vide ad *Bacch.* v. 1066. V. 157. Λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροΐ) *Homerus* novit *Agamemnonē* in Convivio ſecuri cæſum, ut narrat Odyſſ. λ. v. 408. &c. Sed Neoterici poſt Balnea, Induſio deceptum inſutili, ab *Ægiſtho* ſecuri percuſſum tradunt. *Joſua Barnes.* V. 160. Πικρᾶς μὲν πελέκεως τομᾶς) Subaudi ἕνεκα. Quod autem *Securi* percuſſus periit *Agamemnon*, vide ſupra ad v. 157. V. 164. Ξίφεσι δ' ἀμφιτόμοις) *Synecdoche* Numeri pro ξίφει, ξίφος autem ἀμφίτομον latè ſumitur pro πελέκει δισόμῳ, hoc eſt *Bipenni.* Vel hæc ξίφεα de Enſibus ſumuntur, quibus *Agamemnonis* Comites cæſi periêre. Generatio autem Bipennis, quali formâ Veteres utebantur, fit ex concurſu duorum Circulorum in Centro Tertii æqualis concurrentium; ubi rejectis Duobus iſtorum duorum Circulorum Hemiſpheriis quod Medium eſt Tertii nempe Circuli, hujus Bipennis formam exprimit; per cujus Centri oculum illius Manubrium intromittendum. *Joſua Barnes.* V. 169. Γαλακτοπότας) Ἀγροῖκος, ἢ δίκαιος, καὶ ἁπλοῦς, κατὰ τὸν μῦθον. Ὁμήρου δηλονότι, Γλακτοφάγων, ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων. *Joſua Barnes.* V. 177. Ἐκπεπόταμαι) ἐκπέπληγμαι *Phavorinus.* Ita *Theocrit.* Idyll. β. v. 19. Πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι, *Scholiaſt.* Ποῖ ἔχεις τὸν νοῦν ἐκπεποτισμένον. *Idem.* V. 180. Πόδ' ἐμόν) Ita *Canterus* & *Scaliger* & *Æmilius Portus* pro πόλεμον, quod priùs malè aderat. *Idem.*

Σχέτλι'

10 Σκέψαι μου πιναρὰν κόμαν,
11 Καὶ τρύχη τάδ' ἐμῶν πέπλων,
12 Εἴπερ ποτ' Ἀγαμέμνονος
13 Κόρας, τᾶς βασιλείας.
14 Ἁ Τροία * θ' ἁμῶ πατρὸς
15 Μέμναταί ποθ' ἁλοῦσα.

* Scaliger τ' ἁμῶ.

Ἀντιστροφὴ ά.

Χο. 1 Μεγάλα θεός· ἀλλ' ἴθι, καὶ παρ' ἐμοῦ
2 Χρῆσαι πολύπηνα φάρεα δῦναι,
3 Χρύσεά τε χάρισαι προσθήματ' ἀγλαΐας.
“ 4 Δοκεῖς τοῖς σοῖσι δακρύοις,
“ 5 Μὴ τιμῶσα θεοὺς, κρατήσειν
“ 6 Ἐχθρῶν; οὔτοι στοναχαῖς,
“ 7 Ἀλλ' εὐχαῖς θεοὺς σεβίζου-
“ 8 σ', ἕξεις εὐαμερίαν, ὦ παῖ.

Ἀντιστροφὴ β'.

Ηλ. 1 Οὐδεὶς θεῶν ἐνοπᾶς κλύει
2 Τᾶς δυσδαίμονος, οὐ παλαι-
3 ῶν πατρὸς σφαγιασμῶν.
4 Οἴ μοι τοῦ καταφθιμένου,
5 Τοῦ τε ζῶντος ἀλάτα,
6 Ὅς που γᾶν ἄλλαν κατέχει
7 Μέλεος, ἀλαίνων
8 Ποτὶ θῆσσαν ἑστίαν,
9 Τοῦ κλεινοῦ πατρὸς ἐκφύς.
10 Αὐτὰ δ' ἐν χέρνησι δόμοις
11 Ναίω ψυχὰν τακομένα,
12 Δωμάτων πατρῴων φυγάς,
13 Οὐρείας ναίουσ' ἐρίπνας.
14 Μάτηρ δ' ἐν λέκτροις * φόνιος
15 Ἄλλῳ σύγγαμος οἰκεῖ.

* an φονίοις.

10 Aſpice meam ſqualidam comam,
11 Et has ſciſſuras mearum veſtium, & conſidera
12 An unquam Agamemnonis
13 Filiæ fuerint hæc ornamenta, Regiæ illius Puellæ:
14 Et Troja, mei patris
15 Memor eſt, ab eo quondam capta.

Antiſtrophe 1.

Ch. 1 Potens *eſt* Dea *Fortuna*. Sed veni, & à me
2 Pretioſas has veſtes induere velis,
3 Aureaſque gratis accipe, additamenta venuſtatis.
“ 4 Putasnè tuis lacrymis,
“ 5 Non colentem Deos, *ſine Deorum cultu*, te ſuperiorem fore
“ 6 Hoſtibus? non gemitu, nec *lacrymis*,
“ 7 Sed votis deos venerans,
8 Habebis ævi felicitatem, ô filia.

Antiſtrophe 2.

Ele. 1 Nullus Deorum clamores audit
2 Infelicis *Electræ*, neque veteres
3 Patris jugulationes, *quibus eſt jugulatus*.
4 Hei mihi *tum ob* eum, qui periit,
5 Tum etiam propter viventem *Oreſtem* erronem,
6 Qui alicubi terram aliam tenet
7 Afflictus, errore delatus
8 Ad ſervilem larem, *ad dominum, ubi ſervit alicui*,
9 Ex indyto patre natus.
10 Ipſa verò in pauperibus ædibus
11 Habito tabeſcens animo,
12 Ab ædibus paternis exul,
13 Montanas incolens rupes.
14 Mater verò in lectis *viri cæde* patratâ
15 Cum alio *marito* nuptiis conjuncta habitat.

V. 185. Τρύχη τάδ' ἐμῶν πέπλων) Τρύχη τὰ ῥάκη τεχνικῶς. Infrà v. 501. Ἐγὼ δὲ τρύχη τῶν ἐμῶν πέπλων &c. Et *Ariſtoph.* in *Acharnenſ.* de *Eurip.* jocans, Τὰ ποῖα τρύχη, videlicet ῥάκια, λακίδας, καὶ δυστηνῆ πεπλώματα. *J. Barnes.* V. 187. Κόρας τᾶς βασιλείας) Ita pro τᾷ βασιλείᾳ legit *Canterus*; nec de ejus Lectione dubitandum. V. 188. Ἁ Τροία θ' ἁμῶ πατρὸς) Ita lego pro τᾷ Τροίᾳ θ' ἆ μου, nec magis de hac Lectione hærendum; *Scal.* τ' ἁμῶ, cum tamen ἀμῶ æque legatur ac ἁμῶ, & θ' proinde retineri poſſit. Sic infra v. 555. Οὗτος τὸν ἁμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένοι. Sic *Iphig.* Aul. v. 1455. Πατέρα γε τὸν ἐμὸν μὴ στύγει, πόσιν τε σόν. Ubi *Scalig.* legit πατέρα τὸν ἁμὸν, vel ἀμὸν, ut ad marginem notavi. Et ſic ſane *Sophocl.* Electr. v. 589. Πατέρα τὸν ἁμὸν πρόσθεν ἐξαπώλεσας. V. 191. Χρῆσαι) Pro χρῆσαι à χρήζω volo, eſt autem *Aoriſti* ά. Vocis *Mediæ*, Imperandi modi. Ibidem πολύπηνα, idem quod εὔπηνα, *pulchro ſtamine & pretioſo contexta*, vel *elaboratè*, ob multa ſtamina *facta*. Πήνη enim & πηνίον, ὁ μίτος, ſtamen, de quâ voce vide *Euſtathium*.

V. 193. Δοκεῖς τοῖς σοῖς δακρύοις &c.) Ita *Virgil. Id cinerem aut manes credis curare ſepultos?* Locus huic affinis eſt ille ſuprà v. 80. Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς &c. Ita verò hunc locum verto, *Lacrymis credis luctúque tuo Hoſtes ſpretis ſuperare Divis, Poſſe aliquando? Non lamentis, Prece ſed ſanctâ Numen adorans Poteris ſperare quietem.* Joſua Barnes. V. 205. Ποτὶ θῆσσαν ἑστίαν) ὁ θὴς, οἱ θῆτες. Θῆτες δὲ, οἱ ὄντες ἐλεύθεροι μισθῷ ὑπουργοῦσιν, ut *Euſtathius* ex *Apollonio* Grammatico. A θὴς autem θῆσσα dicitur, ut à Κρὴς, Κρῆσσα. Ita dixit θῆσσαν τράπεζαν *Alceſt.* v. 2. De Menſâ *Admeti*, ad quam *Apollo* ſerviebat. Hinc θητεύω ſervio. *Alceſt.* v. 6. *Joſua Barnes.* V. 207. Αὐτὰ δ' ἐν χέρνησι δόμοις) Χέρνητες δόμοι hic dicitur, ut ſupra v. 205. Θῆσσα ἑστία. Χερνήτης ἄνθρωπος, ὁ χειροτέχνης καὶ ἀπὸ τῶν χειρῶν ζῶν. Καὶ χερνῆτις γυνὴ, ἡ διὰ χειρῶν νήθουσα, teſtante eodem *Euſtathio*. Δόμος itaque, ἐν ᾧ οἰκεῖ χερνήτης ἄνθρωπος, ἢ χερνῆτις γυνὴ, & ipſe per figuram, χερνήτης dicitur. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Secundi.

Subitò Oreſte & Pyladâ *ſupervenientibus primò terretur* Electra, *mox confirmata, de rerum ſtatu confabulatur, putans* Oreſtem & Pyladem, *Nuntios à Fratre. Inter hos exaggeratur Crudelis Impietas* Ægiſthi & Clytæmneſtræ; Electræ *autem* & Oreſtis *indigna ſors*; & *Vindictæ cupidine ſe invicem accendunt. Quando Maritus* Colonus *ſupervenit, qui ſingulari fide & ſimplici Pietate Hoſpites* Oreſtæ & Electræ *causâ domo excipit. Quem tamen* Electra *ad* Senem *Amicum Paſtorem mittit pro Ferculis potioribus.* Chorus *interim Expeditionem* Trojanam *memorat, inde in* Achillis *laudes labitur, cujus & Arma* Homeri *exemplo deſcribit. Unde* Clytæmneſtræ *Impietas augetur, quæ tantorum, qualis* Achilles *fuit, Heroum Dominum ac Imperatorem* Agamemnonem *per dolum Adulteri causâ occidere ſuſtinuit.*

ΟΡΕΣΤΗΣ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΥΛΑΔΗΣ, κωφὸν πρόσωπον.

Ἴαμβοι.

Χο. Πολλῶν κακῶν Ἕλλησιν αἰτίαν ἔχει
Σῆς μητρὸς Ἑλένη σύγγονος, δόμοις τε σοῖς.
Ηλ. Οἴμοι, γυναῖκες, ἐξέβην θρηνημάτων·
Ξένοι τινὲς παρ᾽ οἶκον οἵδ᾽, ἐφεστίους
Εὐνὰς ἔχοντες, ἐξανίστανται λόχου·
Φυγῇ, σὺ μὲν κατ᾽ οἶμον, εἰς δόμους δ᾽ ἐγὼ,
Φῶτας κακούργους ἐξαλύξωμεν ποδί.
Ορ. Μέν᾽, ὦ τάλαινα· μὴ τρέσῃς ἐμὴν χέρα.
Ηλ. Ὦ Φοῖβ᾽ Ἄπολλον, προσπίτνω σε μὴ θανεῖν.
Ορ. Ἄλλους κτάνοιμ᾽ ἂν μᾶλλον ἐχθίους σέθεν.
Ηλ. Ἄπελθε· μὴ ψαῦ᾽, ὧν σε μὴ ψαύειν χρεών.
Ορ. Οὐκ ἔσθ᾽ ὅτου θίγοιμ᾽ ἂν ἐνδικώτερον.
Ηλ. Καὶ πῶς ξιφήρης πρὸς δόμοις λοχᾷς ἐμοῖς.
Ορ. Μείνασ᾽ ἄκουσον, καὶ τάχ᾽ οὐκ ἄλλως ἐρεῖς.
Ηλ. Ἕστηκα· πάντως δ᾽ εἰμὶ σή· κρείσσων γὰρ εἶ.
Ορ. Ἥκω φέρων σοι σοῦ κασιγνήτου λόγους.
Ηλ. Ὦ φίλτατ᾽, ἆρα ζῶντος, ἢ τεθνηκότος;
Ορ. Ζῇ· πρῶτα γάρ σοι τἀγαθ᾽ ἀγγέλλειν θέλω.
Ηλ. Εὐδαιμονοίης μισθὸν ἡδίστων λόγων.
Ορ. Κοινῇ δίδωμι τοῦτο νῷν ἀμφοῖν ἔχειν.
Ηλ. Ποῦ γῆς ὁ τλήμων τλήμονας φυγὰς ἔχων;
Ορ. Οὐχ ἕνα νομίζων φθείρεται πόλεως νόμον.
Ηλ. Ἦ που σπανίζων τοῦ καθ᾽ ἡμέραν βίου;
Ορ. Ἔχει μέν· ἀσθενὴς δὲ δὴ φεύγων ἀνήρ.
Ηλ. Λόγον δὲ δὴ τίν᾽ ἦλθες ἐκ κείνου φέρων;
Ορ. Εἰ ζῇς, ὅπου τε ζῶσα συμφορὰς ἔχεις.
Ηλ. Οὐκοῦν ὁρᾷς μου πρῶτον ὡς ξηρὸν δέμας.
Ορ. Λύπαις γε συντέτηκας, ὥστε με στένειν.
Ηλ. Καὶ κρᾶτα, πλόκαμόν τ᾽ ἐσκυθισμένον ξυρῷ.
Ορ. Δάκνει σ᾽ ἀδελφὸς, ὅ, τε θανὼν ἴσως πατήρ;
Ηλ. Οἴμοι· τί γάρ μοι τῶνδέ γ᾽ ἐστὶ φίλτερον;
Ορ. Φεῦ, φεῦ· τί δαὶ σὺ σῷ κασιγνήτῳ δοκεῖς;
Ηλ. Ἀπὼν ἐκεῖνος, οὐ παρὼν ἡμῖν φίλος.
Ορ. Ἐκ τοῦ δὲ ναίεις ἐνθάδ᾽ ἄστεως ἑκάς;
Ηλ. Ἐγημάμεσθ᾽, ὦ ξεῖνε, θανάσιμον γάμον.
Ορ. Ὤιμωξ᾽ ἀδελφὸν σόν. Μυκηναίων τινά;
Ηλ. Οὐχ, ὡς πατήρ μ᾽ ἤλπιζεν ἐκδώσειν ποτέ.
Ορ. Εἴφ᾽, ὡς ἀκούσας σῷ κασιγνήτῳ λέγω.
Ηλ. Ἐν τοῖσδ᾽ ἐκείνου τηλορὸς ναίω δόμοις.
Ορ. Σκαφεύς τις, ἢ βουφορβὸς ἄξιος δόμων;
Ηλ. Πένης ἀνὴρ γενναῖος, ἔς τ᾽ ἔμ᾽ εὐσεβής.
Ορ. Ἡ δ᾽ εὐσέβεια τίς πρόσεστι σῷ πόσει;
Ηλ. Οὐ πώποτ᾽ εὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν.
Ορ. Ἅγνευμ᾽ ἔχων τι θεῖον, ἤ σ᾽ ἀπαξιῶν;

Ch. Multorum malorum Græcis cauſa fuit Helena tuæ matris ſoror, domuique tuæ.
El. Hei mihi, mulieres, omitto jam lamenta:
Nam peregrini quidam iſti, *noſtris* ædibus vicina
Cubilia habẽtes, *in loco noſtr. ædib. vicino latentes*, ſurgũt ex inſidiis:
Fugâ, tu quidem per viam *vadens*, ego verò in ædes *me recipiens*,
Viros maleficos vitemus pede.
Or. Mane, ô miſera, nè formides meam manum.
El. O Phœbe Apollo, ſupplex te oro, ne moriar.
Or. Alios potius occiderem *mihi* magis inviſos, quàm te.
El. Abi: [illegible] tangas quæ te tangere non oportet.
Or. Non eſt, quod poſſim contrectare juſtius.
El. Quomodo igitur enſe geſtans ad ædes meas in inſidiis latitas?
Or. Manens audi, & mox non aliter dices.
El. Maneo: omninò enim tua ſum: Es enim *me* potentior.
Or. Venio ferens tibi fratris mandata.
El. O chariſſime, utrum viventis, an mortui?
Or. Vivit; primùm enim tibi, læta nunciare volo.
El. Felix ſis à *Diis accipiens* mercedẽ jucundiſſimorum verborũ.
Or. Communiter largior hoc nobis ambobus habendum.
El. Ubi terrarum ille miſer miſerum exilium tolerat?
Or. Non unam urbis *ſolus* legem obſervans conficitur.
El. Num quotidiani victûs inopiâ laborat?
Or. Habet quidem *victum*: inops tamen *eſt* vir exul.
El. Quod verò mandatum ab illo ferens *hic* veniſti?
Or. Num vivas, & ubi vivens calamitates feras, *quæſiturus*.
El. Ergò primum vides, quàm aridum *ſit* meum corpus.
Or. Doloribus etiã contabuiſti, ità ut ego gemã, *tuámq; ſortem depl*
El. [illegible] caput, & cincinnos abraſos novaculâ.
Or. Cruciat te frater, & fortaſſe mortuus pater?
El. Eheu, quid mihi enim hiſce charius eſt!
Or. Heu, heu, quid vero tu tuo fratri putas *in animo eſſe*?
El. Abſens ille, non præſens nobis *eſt* charus.
Or. Ex quo verò *tempore* hic habitas procul ab urbe?
El. Nuptæ ſumus, ô hoſpes, funeſto connubio.
Or. Deploro fratrem tuum. Num Mycenæo alicui?
El. Non, ut pater olim ſperaverat fore ut me elocaret.
Or. Dic, ut *hoc* auditum tuo fratri referam.
El. In his illius ædibus habito procul *ab urbe*.
Or. Foſſor aliquis aut bubulcus dignus *habitus eſt hac* domo?
El. Vir *forte quidem* pauper, *ſed tamen* generoſus, & in me pius.
Or. Hæc verò pietas quænam ineſt tuo marito?
El. Nunquam lectum meum auſus eſt tangere.
Or. Caſtitatẽ aliquã divin. habens, an te judicãs indignã *ſuo congreſ.*

V. 215. Ἐξέβην θρηνημάτων) ἐκ τῆς θρήνου εἰς τὴν φόβον μετῆλθεν τοὺς ξένους ὁρῶσα πέλας. *J. Barnes.* V. 216. Ἐφεστίες) πέλας τῆς ἑστίας, ἤγουν δωμάτων. *Idem.* V. 217. Εὐνὰς) ἐνέδρας, ἐξ ἧς ἄρτι ἐξανίσταντας. *Idem.* V. 231. Εὐδαιμονοίης μισθὸν) Subaudi λαβών. Vel εὐδαιμονίαν ſuppleto, ad quod μισθὸν per *Appoſitionem* refertur. *Idem.* V. 235. Τοῦ καθ᾽ ἡμέραν βίου) Quotidiani victûs. Ὁ καθ᾽ ἡμέραν βίος, idem quod in Literis noſtris, Oratione nempe Dominicâ, ἐπιούσιος ἄρτος dicitur. *Idem.* V. 236. Ἀσθενὴς δὲ δὴ φύγων ἀνήρ.) Ità infrà v. 352. Ἀσθενὴς φεύγων ἀνήρ. V. 237. Λόγον δὲ δὴ τίν᾽ ἦλθες ἐκ κείνου φέρων) Cùm olim ἐκεῖνος magno cum Verſûs detrimento ſcriberetur, *Canterus* ἐκ κείνου legendum monebat, Novar. Lection. l. iv. c. 29. Ita quoque legit *Scaliger.* Vide quoque *Æmilium Portum.* Ita *Rheſ.* v. 975. Οἶον θανεῖν γὰρ καὶ τὸν ἐκ κείνης χρεών. *Joſua Barnes.* V. 241. Καὶ κρᾶτα, πλόκαμόν τ᾽ ἐσκυθισμένον ξυρῷ) ὁ κρᾶς, ut hic & τὸ κρᾶς aliquando: vide ſuprà ad v. 148. *Ibid.* πλόκαμόν τ᾽ ἐσκυθισμένον ξυρῷ) σκυθίζομαι tondeor, *Scytharum* more, in luctibus ſcilicet; nam aliàs *Scythæ* promiſſo capillitio utebantur. Vel, ut nonnulli, à Σκύθης, quod aliquando pro ferro ponitur, ut *Theogn.* Ἀλλ᾽ ἄγε δὴ, Σκύθα, κεῖρε κόμην, ἀπὸ παῦε δὲ κῶμον, inde autem dicitur, quod in *Scythia* optimum ferrum generetur. Hinc *Æſchylus* Prometh. v. 301. *Scythiam* vocat σιδηρομήτορα. & Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, v. 823. Σκύθης σίδηρος dicitur, & *Stephanus* Σκύθην interpretatur σίδηρον. De tonſurâ autem in luctu, vide ad *Alceſt.* v. 427. *J. Barnes.* V. 244. Τί δαὶ) Vide *Helen.* v. 1262.

Ηλ. Γονέας

Ηλ. Γονέας ὑβρίζειν τοὺς ἐμοὺς οὐκ ἠξίου.
Ορ. Καὶ πῶς γάμον τοιοῦτον οὐχ ἥσθη λαβών;
Ηλ. Οὐ κύριον τὸν δόντα μ' ἡγεῖται, ξένε.
Ορ. Ξυνῆκ'· Ὀρέστῃ μή ποτ' ἐκτίσῃ δίκην.
Ηλ. Τοῦτ' αὐτὸ ταρβῶν, πρὸς δὲ καὶ σώφρων ἔφυ.
Ορ. Φεῦ. Γενναῖον ἄνδρ' ἔλεξας, εὖ τε δραστέον.
Ηλ. Εἰ δή ποθ' ἥξει γ' εἰς δόμους, ὁ νῦν ἀπών.
Ορ. Μήτηρ δέ σ' ἡ τεκοῦσα ταῦτ' ἠνέσχετο;
Ηλ. Γυναῖκες ἀνδρῶν, ὦ ξέν', οὐ παίδων φίλαι.
Ορ. Τίνος δέ σ' οὕνεχ' ὕβρισ' Αἴγισθος τάδε;
Ηλ. Τεκεῖν μ' ἐβούλετ' ἀσθενῆ, τοιῷδε δούς.
Ορ. Ὡς δῆθε παῖδας μὴ τέκοις ποινάτορας;
Ηλ. Τοιαῦτ' ἐβούλευσ', ὧν ἐμοὶ δοίη δίκην.
Ορ. Οἶδεν δέ σ' οὖσαν παρθένον μητρὸς πόσις;
Ηλ. Οὐκ οἶδε· σιγῇ τοῦθ' ὑφαιρούμεσθά νιν.
Ορ. Αἵδ' οὖν φίλαι σοι τούσδ' ἀκούουσιν λόγους;
Ηλ. Ὥστε στέγειν γε τἀμὰ καὶ σ' ἔπη καλῶς.
Ορ. Τί δῆθ' Ὀρέστης, πρὸς τόδ' Ἄργος ἢν μόλῃ;
Ηλ. Ἤρου τόδ'; αἰσχρόν γ' εἶπας· οὐ γὰρ νῦν ἀκμή.
Ορ. Ἐλθὼν δὲ δὴ πῶς φονέας ἂν κτάνοι πατρός;
Ηλ. Τολμῶν, ὑπ' ἐχθρῶν οἷ' ἐτολμήθη πατήρ.
Ορ. Ἦ καὶ μετ' αὐτοῦ μητέρ' ἂν τλαίης κτανεῖν;
Ηλ. Ταὐτῷ γε πελέκει, τῷ πατὴρ ἀπώλετο.
Ορ. Λέγω τάδ' αὐτῷ, καὶ βέβαια τἀπὸ σοῦ;
Ηλ. Θάνοιμι, μητρὸς αἷμ' ἐπισφάξασ' ἐμῆς.
Ορ. Φεῦ. Εἴθ' ἦν Ὀρέστης πλησίον κλύων τάδε.
Ηλ. Ἀλλ', ὦ ξέν', οὐ γνοίην ἂν εἰσιδοῦσά νιν.
Ορ. Νέα γάρ, οὐδὲν θαῦμ', ἀπεζύγης νέου.
Ηλ. Εἷς ἂν μόνος νιν τῶν ἐμῶν γνοίη φίλων.
Ορ. Ἆρ' ὃν λέγουσιν αὐτὸν ἐκκλέψαι φόνου;
Ηλ. Πατρός γε παιδαγωγὸς ἀρχαῖος γέρων.
Ορ. Ὁ κατθανὼν δὲ σὸς πατὴρ τύμβου κυρεῖ;
Ηλ. Ἔκυρσεν, ὡς ἔκυρσεν, ἐκβληθεὶς δόμων.
Ορ. Οἴμοι τόδ' οἷον εἶπας· " αἴσθησις γὰρ οὖν
" Κἀκ τῶν θυραίων πημάτων δάκνει βροτούς.
Λέξον δ', ἵν' εἰδὼς σῷ κασιγνήτῳ φέρω
Λόγους ἀτερπεῖς, ἀλλ' ἀναγκαίους κλύειν·
" Ἔνεστι δ' οἶκτος, ἀμαθίᾳ μὲν οὐδαμοῦ
" Σοφοῖσιν ἀνδρῶν· οὐ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον,
" Γνώμην * μὴ (εἶ) τοῖς σοφοῖς λίαν σοφήν. * Cant. ἐνεῖναι.
Χο. Κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῷδ' ἔρον ψυχῆς ἔχω·
Πρόσω γὰρ ἄστεος οὖσα, τἀν πόλει κακὰ

El. Parentes meos contumeliâ afficere non voluit.
Or. At quomodo tales nuptias nactus non eſt lætatus?
El. Non dominum ducit eum, qui me dedit ô hoſpes.
Or. Intelligo. Oreſti ne quando expendat pœnas.
El. Hoc ipſum metuens: præterea verò etiam modeſtus eſt.
Or. Papæ. Generoſum virum narras, & liberalitèr tractandum.
El. Si modò tandem domum redeat, qui nunc abeſt.
Or. Mater verò, quæ te peperit, hæc ſuſtinuit?
El. Mulieres viris, ô hoſpes, haud liberis amicæ *ſunt, iiſque favent.*
Or. Cujus *rei* causâ Ægiſthus te hâc affecit contumeliâ?
El. Parere me voluit infirmos *liberos*, huic *viro me conjugem* dans.
Or. Ne ſcilicet pareres filios *paternæ cædis* ultores?
El. Talia cepit conſilia, quorum utinam mihi pœnas luat.
Or. Novitne vir matris te eſſe virginem?
El. Haud novit: clàm *enim* ipſo *rem* illam premimus ſilentio.
Or. Illæ vero amicæne tibi hos ſermones audiunt?
El. Ut mea, & tua verba tegant fideliter.
Or. Quid igitur *faceret* Oreſtes, ſi ad hoc Argos rediret?
El. Rogas hoc: abſurdum dixiſti: non enim nunc occaſio.
Or. Reverſus autem quomodo interfectores occidat patris?
El. Audens *ea* quæ pater *meus* ab inimicorum audaciâ paſſus eſt.
Or. An & cum ipſo matrem auderes occidere?
El. Hac ipsâ ſecuri, quâ pater periit.
Or. Dicamne hæc ei, & certa quæ abs te *audio*?
El. Utinam moriar, ubi matris meæ ſanguinem effudero.
Or. Papæ: Utinam Oreſtes prope *nos* adeſſet, hæc audiens.
El. At, ô hoſpes, non cognoſcerem, ipſum intuens.
Or. Juvenis enim, non mirum, ſejuncta es ab ipſo juvene.
El. Unus ſolus meorum amicorum ipſum agnoſceret.
Or. Num *eum intelligis*, quem aiunt ipſum ſubduxiſſe cædi?
El. Patris pædagogus grandævus ſenex.
Or. Pater verò tuus extinctus num ſepulturæ compos factus eſt?
El. Factus eſt compos, ut factus eſt, ejectus ædibus.
Or. Hei mihi *propter* hoc quod dixiſti. " Senſus enim
" Etiam externis ex malis homines mordicat.
Dic verò, ut edoctus tuo fratri feram
Nuncios triſtes *quidem*? ſed *tamen* auditu neceſſarios.
" Ineſt enim commiſeratio, inſcitia vero minimè
" Sapientibus viris: nequaquam tamen *hoc eſt* expers damni,
Mentem ineſſe ſapientibus nimis ſagacem.
Ch. Et ego eodem, quo iſte, animi deſiderio teneor:
Cum enim ſim procul ab urbe, quæ *ſunt* in urbe, mala

V. 259. Οὐ κύριον τὸν δόντα μ' ἡγεῖται, ξένε) Non putat *Ægiſthum*, qui me illi dedit uxorem, legitimum hujus terræ Principem, nec legitimam mei habuiſſe poteſtatem; cùm Frater meus, cujus in Poteſtate & Jure & Ego & Sceptrum hujus Regni ſint, adhuc in vivis ſit, quanquam jure ſuo vi excluſus. Hic iterum Prudentiſſimus Poeta Oeconomiæ ſuæ Fabulæ conſulit, & rationes accumulat, quare probabile videatur, cur *Colonus* Regiæ Virgini caſtitatem non eripuerit. Quòd nempe *Ægiſthi* jus nullum agnoſcit, quod *Oreſtem* amet pariter ac metuat, quòd ſit bonus & modeſtus Vir. Vide quæ Nos ſupra ad v. 50. *Joſua Barnes.* V. 262. Εὖ τε δραστέον) Subaudi αὐτῷ. V. 264. Ἠνέσχετο) *Atticè* pro ἀνέσχετο. V. 265. Γυναῖκες ἀνδρῶν, ὦ ξέν', οὐ παίδων φίλαι) Hanc ſententiam, quæ contra ſecundas Nuptias Parentum militat, ita *Grotius* vertit, *Mulier Maritum plus amat, quàm Liberos.* Ejus veritatem quotidiana confirmat experientia. *Joſ. Barnes.* V. 266. Ὕβρισ' Αἴγισθος τάδε) ταῦτα, pro οὕτως. V. 268. Ὡς δῆθε παῖδας μὴ τέκοις ποινάτορας) Sic suprà v. 22. Δείσας δὲ μή τῳ παῖδας Ἀργείων τέκοι Ἀγαμέμνονος ποινάτορας, εἶχεν ἐν δόμοις. Δῆθε autem pro δῆθεν. V. 272. Αἵδ' οὖν φίλαι σοι) *Oreſtes* de rebus arduis verba facturus, de *Choro Electram* rogat, an fidæ ſint & amicæ illi. V. 273. Ὥστε στέγειν γε τἀμὰ καὶ σ' ἔπη καλῶς) *Electra* de *Chori* fide & amicitiâ nil dubitandum reſpondit. Hic verò σ' pro σὰ ponitur, ut ſit τὰ ἐμὰ καὶ σὰ ἔπη. V. 274. Τί δῆθ' Ὀρέστης) Vel δῆτ' legendum, vel δῆθ' pro δῆθε, quod pro δῆθεν, ut ſupra v. 268. Non enim pro δῆτα poni poteſt, quia ſequens litera non aſpiratur. Mallem equidem δῆτ' legere. *J. Barnes.* V. 279. Ταὐτῷ γε πελέκει) Ita ſupra v. 160. & v. 164. Communis denique omnium Poetarum opinio, *Agamemnonem* ſecuri vel bipenni cæſum, ita *Sophocles* Electr. v. 96. Μήτηρ δ' ἠδ' ὁ κοινολεχὴς Αἴγισθος ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι Σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει. Idem teſtatur *Æſchylus* & *Seneca* in *Agamemnon.* V. 280. Καὶ βέβαια τἀπὸ σοῦ) καὶ βέβαια τὰ ἀπὸ σοῦ. Quare & τα in τἀπὸ priorem habet longam ob contractum. V. 291. Κἀκ τῶν θυραίων) Humanum enim eſt, humanis caſibus compati. *Sæpe etiam Mala Externa mentem vellicant ſenſu ſui.* Ut vertit *Grotius.* V. 294. Ἔνεστι δ' οἶκτος &c.) Inſignis locus, ut *Gaſpar Stibinus* obſervat adverſus *Stoicorum* ἀπαθείαν. Hunc autem locum ita vertit *Grotius, Veritate ſapiens procul abeſt: Miſereſcere Non uſquequaque credit alienum: Solet Non abſque damno ſapere, qui nimium ſapit.* Tertio pòſt verſu pro μὴ (εἶ) *Canterus* ſcribendum putat ἐνεῖναι, ut in Margine notamus; non enim in Textum neceſſario admittendum duxi. *Joſua Barnes.*

Οὐκ

Οὐκ οἶδα, νῦν δὲ βούλομαι κἀγὼ μαθεῖν.
Ηλ. Λέγοιμ' ἄν, εἰ χρή. χρὴ δὲ πρὸς φίλον λέγειν
Τύχας βαρείας τὰς ἐμὰς, κἀμοῦ πατρός.
Ἐπεὶ δὲ κινεῖς μῦθον, ἱκετεύω, ξένε,
Ἄγγελλ' Ὀρέστῃ τἀμὰ καὶ κείνου κακά.
Πρῶτον μὲν οἵοις ἐν πέπλοις αὐλίζομαι,
Πίνῳ θ' ὅσῳ βέβριθ', ὑπὸ στέγαισί τε
Οἵαισι ναίω, βασιλικῶν ἐκ δωμάτων.
Αὐτὴ μὲν ἐκμοχθοῦσα κερκίσιν πέπλους,
Ἢ γυμνὸν ἕξω σῶμα, καὶ στερήσομαι.
Αὐτὴ δὲ πηγὰς ποταμίους φορουμένη,
Ἀνέορτος ἱερῶν, καὶ χορῶν τητωμένη
Ἀναίνομαι γυναῖκας, οὖσα παρθένος.
Ἀναίνομαι δὲ Κάστορ', ᾧ, πρὶν εἰς θεοὺς
Ἐλθεῖν, ἔμ' ἐμνήστευον, οὖσαν ἐγγενῆ.
Μήτηρ δ' ἐμὴ Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασιν
Θρόνῳ κάθηται, πρὸς δ' * ἕδρας Ἀσιήτιδες
Δμωαὶ στατίζουσ', ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατὴρ, * Scal. ἕδραις.
Ἰδαῖα φάρη χρυσέαις ἐζευγμέναι
Πόρπαισιν. Αἷμα δ' ἔτι πατρὸς κατὰ στέγας
Μέλαν σέσηπεν· ὃς δ' ἐκεῖνον ἔκτανεν,
Εἰς ταὐτὰ βαίνων ἅρματ' ἐκφοιτᾷ πατρὶ,
Καὶ σκῆπτρ', ἐν οἷς Ἕλλησιν ἐστρατηλάτει,
Μιαιφόνοισι χερσὶ γαυροῦται λαβών.
Ἀγαμέμνονος δὲ τύμβος ἠτιμασμένος,
Οὔ πώποτ', οὐ χοὰς, οὐδὲ κλῶνα μυρσίνης
Ἔλαβε· πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων.

Non novi, nunc verò cupio & ego cognoſcere.
El. Dicam, ſi fas ſit: fas autem eſt apud amicum exponere
Meos graves caſus, & patris mei.
Quoniam autem ſermonem provocas, hoſpes, ſupplex oro *te*,
Nuncia Oreſti mea, & ipſius mala.
Primum quidem quibus in veſtibus pernoctem,
Quantiſque ſordibus graver, & ſub tectis
Qualibus habitem ex regio ſanguine *procreata*,
Ipſa quidem radiis elaborans peplos;
Vel nudum corpus habebo, & *veſtibus* carebo.
Ipſa etiam flumineos fontes ferens,
Expers feſtorum, & ſacrorum, & choris privata
Mulieres averſor, cùm virgo ſim:
Averſor quoque Caſtorem, cui, priuſquam ad deos
Tranſlatus eſſet, me *parentes* deſpondebant, junctam ſanguine.
Mater verò mea inter ſpolia Phrygia
Throno inſidet: ad ſellas verò Aſiaticæ
Famulæ conſiſtunt, quas captas abduxit meus pater,
Idæa pallia *geſtantes*, aureis religatæ *conſtrictæ*
Fibulis. Sanguis verò patris adhuc in tectis
Ater putreſcit, qui verò illum occidit,
In eoſdem, quos pater, conſcendens currus prodit:
Sceptraque, quibus imperabat Græcis,
Cæde pollutis manibus exultat tenens.
Agamemnonis verò ſepulchrum neglectum
Nuſquam, nec libamina, neque ramum myrti
Accepit: rogus verò cultûs omnis, ac *ſplendoris eſt* expers.

V. 310. Ἀνέορτος ἱερῶν, καὶ χορῶν τητωμένη Ἀναίνομαι γυναῖκας) De Pleonaſmo τῦ ἀνέορτος ἱερῶν vide ad *Helen*. v. 531. ad ἄοικος φίλων. Punctum autem poſt τητωμένη tollo, quia δὲ inter ἀναίνομαι & γυναῖκας malè olim aderat. *Idem*. V. 312. Ἀναίνομαι δὲ Κάστορ', ᾧ, πρὶν εἰς θεοὺς Ἐλθεῖν, ἐμὲ μνηστεύειν) Ἀναίνομαι hoc in loco, ἐν ἀδοτέρῳ ἔχει, *Averſor*, pro *Non opto*, ſic μισῶ in Sacris Literis pro ἐκ ἀγαπῶ. De quâ re vide *Danielis Heinſii* Exercitationes Sacræ c. 13. Ἀναίνομαι autem ſi rectè à *Criticis* de recuſatione circa Nuptias aut Concubitum ſumi dicitur, rectiſſimè hoc in loco ab *Euripide* uſurpatur: ſed Nos eorum minutias nil moramur. Miror autem *Scaligerum* pro ᾧ, ſubſtituere velle ὧ, quaſi hic Κάστορ' eſſet *Dualis* Numeri & poneretur Κάστορε, pro Διοσκούρω, *Caſtores* (nam & *Latinè* ita loquuntur) pro *Caſtorem* & *Pollucem*. Cùm apertè Poetæ ſenſus ſit ſic, Ἐγὼ μὲν ἡ βασιλικὴ παρθένος ἡ βασιλικῶς τραφεῖσα, οὐδὲ τὸν Κάστορα, ᾧ πάλαι ἐμνηστεύθην, ἢ τοιοῦτόν τινα μοι ἀνδρα γενναῖον ἐλπίζω, ἡ αὐτουργῷ γεγαμημένη. *Joſ. Barnes*. V. 314. Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασιν) *Phryges* erant optimi textores, unde Tapetes *Phrygii*, & *Phrygiæ* Texturæ notabiles præ reliquiis, quanquam autem & alia innumera omne genus ſpolia *Agamemnon* ex *Trojâ* reportâſſe putatur, hoc in loco Φρύγια σκυλεύματα pro *Tapetibus* ponitur. *Phrygia* denique indumenta, quæ & infrà v. 317. Ἰδαῖα φάρη dicuntur, erant Polymita, multâ arte elaborata & variis formis Beſtiarumque & Avium, aliorumque Animalium figuris variegata & picta. Quales *Anaxyrides* ſive Feminalia Regum *Perſicorum* & *Kandys*, & μεσόλευκος χιτὼν, de quibus *Briſſonius* multa, & Nos in Αὐλικοκατοπτρῳ ſive *Eſtherâ* noſtrâ v. 778. Πορφύρεον δὲ χιτῶνα, μέσῳ δ' ἐνυφαίνετο λευκὸν, Ἔσω, τὸ γὰρ βασιλεῦσι μόνοις ἔξεστι διδάξαι. Ἀμφί τε χρυσείην αἰεὶ ὀσφὺν ζώσατο ζώνην. Ἀλλὰ αἰεὶ σκελέεσσιν Ἀναξυρίδας πολυτίμους, Τετμημένας, ἐν θῆρες δὲ καὶ ὄρνεα ποικίλλοντο, Εἶχε χρυσείοισιν ὑποφορείοις ἀραρυίας, Καὶ Κάνδυν χλαίνην θ' ἀλλοπρόσωπον, ἀγλαὸν εἷμα. *J. Barnes*. V. 315. Πρὸς δ' ἕδρας Ἀσιήτιδες) de Voce Ἀσιήτης vide ad *Ion*. v. 1356. *Scaliger* legit ἕδραις, haud incommodè, ſed nullâ neceſſitate; πρὸς ἕδραις enim στατίζειν, eſt *à ſellis eſſe*, hoc eſt eo munere fungi, quo *Reginis* ſuis *Aſiaticæ* Virgines & Ancillæ ſolebant circa Thronum illarum ſtationes ſuas habere. Rectè itaque *Heſychius* ille Grammaticorum optimus, Στατίζουσιν, στάσιν ἔχουσιν. Ita Regibus & eorum *Thronis* circum adſtabant ſatellites; Vide quæ Nos in Scholiis ad *Eſtheræ* prædictæ v. 695. Καὶ γὰρ θρόνον ἀμφὶ τότε δὴ Ἄνδρες ἀεὶ σκῆπτρα τε πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες. *Idem*. V. 316. Δμωαὶ στατίζουσ') De voce στατίζουσι, vide ſuperiori notâ. *Ibid*. Ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατὴρ) Hic iterum πέρθω de *Perſonis* dicitur, & *vinco*, vel *in ſervitutem* redigo, ſonat. Sic *Rheſ*. v. 459. Πέρσας Ἀχαιοὺς. Vide quæ Nos ad *Herc. Fur*. v. 700. *Idem*. V. 317. Ἰδαῖα φάρη) Ἰδαῖα, ἤγουν Φρύγια. *Ida* enim Mons *Phrygiæ* notiſſimus. De *Phrygiis* autem Veſtimentis Nos ſupra ad v. 314. Et *Cælius Rhodiginus* Antiqu. Lection. l. 16. c. x. *Phrygia* Indumenta Mulieribus propria memorat. *J. Barnes*. V. 318. Πόρπαισιν) Vox πόρπη, à πείρω deducitur, ſicut & περόνη, & *Fibulam* ſonat, unde πόρπαμα τὸ, & πόρπημα, ſagum fibulatum, *Euripid*. Rheſ. v. 442. Ἐγὼ πόσα δ' ἄνακτος οἶδα τάδε πορπάμασι. Hinc *Heſych*. Πόρπαλλα (corrige πόρπαμα) χλαμύς. *Idem*. V. 324. Οὐ πώποτ', ἐ χοὰς, ἐδὲ κλῶνα μυρσίνης) Χοὰς legendum contractim, μονοσυλλάβως. *Ibid*. Κλῶνα μυρσίνης) *Myrtos* arbor Mortuis Sacra, de qua re *Cælius Rhodiginus* Antiq. Lection. l. 27. c. 26. *Thebis* receptum, ut *Iolea* vincentes *Myrto* coronarentur; quòd ea credatur Corolla ad Mortuos ſpectare. Præterea *Petrus Victorius* in hunc locum hæc habet, *Variar. Lection*. l. 16. c. 2. Ramulos *Myrtûs* Græcos conſuêſſe Buſtis imponere, cùm quaſi inferias facerent; atque ita ſolitos etiam Mortuos decorare, indicio *Euripidis* intelligitur. Qui in *Electrâ* ita inducit Virginem hanc ipſam de eâ re querentem, cùm acerbitatem Inimicorum accuſaret, qui nè Mortuo quidem *Agamemnoni* paterentur debitos honores haberi, Maneſque ejus ex more factis placari. Ἀγαμέμνονος δὲ τύμβος ἠτιμασμένος Οὔ πώποτ' ἐ χοὰς, ἐδὲ κλῶνα Μυρσίνης Ἔλαβε· πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων. Sed etiam poſt in eadem Fabulâ Senex, qui aluerat *Agamemnonem*, in Sermone *Electræ* oſtendit ſe, cùm vocatus ad eam accederet, aliquantum de viâ deflexiſſe, atque ſepulchrum Patris ipſius inviſiſſe; nactumque illic, quam optabat, ſolitudinem, ei vinum libâſſe, ſepulchrumque ejus *Myrto* impoſitâ ornâſſe. Verba Tragici Poetæ hæc ſunt v. 509. Ἦλθον γὰρ αὐτοῦ πρὸς τάφον, πάρεργον ὁδοῦ, Καὶ προσπεσὼν ἔκλαυσ' ἐρημίας τυχὼν, Σπονδάς τε, λύσας ἀσκὸν, ὃν φέρω ξένοις, Ἔσπεισα· τύμβῳ δ' ἀμφέθηκα Μυρσίνας. Hæc ille. V. 325. Πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων) χέρσος propriè eſt *Adjectivum*, ut hîc, & ſonat idem, quod ἔρημος, γυμνὸς, ἐνδεὴς, ἄκαρπος, ἀγεώργητος. *Sophocles* Χέρσους παῖδας vocat Virgines illocatas

illocatas & innuptas, *Oedip. Tyran.* v. 1501. Χέρσους φθαρῆναι κἀγάμους ὑμᾶς χρεών. Hinc terra inculta χέρσος dicitur, ſubaudito γῆ. Quare χέρσος, hoc in loco eſt idem ἄμοιρος, ut ſit πυρᾶς ἄμοιρος τῶν ἀγλαϊσμάτων, hoc eſt Inferiarum, quæ in Mortuorum honorem fieri ſolebant. *Joſua Barnes.*

Μέθῃ δὲ βρεχθεὶς τῆς ἐμῆς μητρὸς πόσις *Vid. infra ad v. 776.
* Ὁ κλεινὸς, ὡς λέγουσιν, ἐνθρώσκει τάφῳ,
Πέτροις τε λεύει μνῆμα λάϊνον πατρὸς,
Καὶ τοῦτο τολμᾷ τοὔπος εἰς ἡμᾶς λέγειν.
Ποῦ παῖς Ὀρέστης; ἆρά σοι τύμβῳ καλῶς
Παρὼν ἀμύνει; ταῦτ᾽ ἀπὼν ὑβρίζεται.
Ἀλλ᾽, ὦ ξέν᾽, ἱκετεύω σ᾽, ἀπάγγειλον τάδε.
Πολλοὶ δ᾽ ἐπιστέλλουσιν· ἑρμηνεὺς δ᾽ ἐγὼ,
Αἱ χεῖρες, ἡ γλῶσσ᾽, ἡ ταλαίπωρός τε φρὴν,
Κάρα τ᾽ ἐμὸν ξυρῆκες, ὅ, τ᾽ ἐκεῖνον τεκών.
Αἰσχρὸν γὰρ, εἰ πατὴρ μὲν ἐξεῖλε Φρύγας,
Ὁ δ᾽ ἄνδρ᾽ ἕν᾽, εἷς ὢν, οὐ δυνήσεται κτανεῖν,
Νέος πεφυκὼς, κἀξ ἀμείνονος πατρός·
Χο. Καὶ μὴν δέδορκα τόνδε, σὸν λέγω πόσιν,
Λήξαντα μόχθου πρὸς δόμους ὡρμημένον.
Αυ. Ἔα· τίνας τούσδ᾽ ἐν πύλαις ὁρῶ ξένους;
Τίνος δ᾽ ἕκατι τάσδ᾽ ἐπ᾽ ἀγραύλους πύλας
Προσῆλθον; ἢ 'μου δεόμενοι; "γυναικί τοι
" Αἰσχρὸν, μετ᾽ ἀνδρῶν ἑστάναι νεανιῶν.
Ηλ. Ὦ φίλτατ᾽, εἰς ὕποπτα μὴ μόλῃς ἐμοί.
Τὸν ὄντα δ᾽ εἴσῃ μῦθον· οἵδε γὰρ ξένοι
Ἥκουσ᾽ Ὀρέστου πρός με κήρυκες λόγων.
Ἀλλ᾽, ὦ ξένοι, σύγγνωτε τοῖς εἰρημένοις.
Αυ. Τί φασιν; ἀνὴρ ἔστι, καὶ λεύσσει φάος;
Ηλ. Ἔστιν λόγῳ γοῦν· φασὶ δ᾽ οὐκ ἄπιστ᾽ ἐμοί.
Αυ. Ἦ καί τι πατρὸς, σῶν τε μέμνηται κακῶν;
Ηλ. Ἐν ἐλπίσιν ταῦτ᾽· ἀσθενὴς φεύγων ἀνήρ.
Αυ. Ἦλθον δ᾽ Ὀρέστου τίν᾽ ἀγορεύοντες λόγον;
Ηλ. Σκοποὺς ἔπεμψε τούσδε τῶν ἐμῶν κακῶν.
Αυ. Οὐκοῦν τὰ μὲν λεύσσουσι, τὰ δὲ σύ που λέγεις.
Ηλ. Ἴσασιν· οὐδὲν τῶνδ᾽ ἔχουσιν ἐνδεεῖς.
Αυ. Οὐκοῦν πάλαι χρῆν τοῖσδ᾽ ἀναπτύχθαι πύλας.
Χωρεῖτ᾽ ἐς οἴκους· ἀντὶ γὰρ χρηστῶν λόγων
Ξενίων κυρήσεθ᾽, οἷ᾽ ἐμὸς κεύθει δόμος.

Ebrietate verò rigatus, *vinóq;* madens meæ matris maritus
Inclytus ille, ut ajunt, inſultat ſepulchro,
Saxiſque pulſat lapideum monumentum patris:
Atque hoc audet in nos verbum dicere:
Ubi filius Oreſtes? annon tibi tumulum egregiè
Præſens defendit? Hoc modo abſens *frater* contumeliâ afficitur.
Quare, ô hoſpes, te ſupplex oro, hæc *fratri meo* renuncia.
Multi enim *hæc* mandant, (quorum interpres ego)
Manus imprimis, lingua, miſeráque mens,
Caputque meum raſum, & illius parens.
Turpe enim *fuerit*, ſi pater quidem deleverit Phrygas,
Ipſe verò unicum virum, unus exiſtens, non poſſit interficere,
Cùm juvenis ſit, & ex meliore patre *natus*.
Ch. Atqui video illum, tuum *dico* maritum,
Defunctum *diei* labore, domum properare.
Col. Hem. Quoſnam hos in foribus conſpicor hoſpites?
Cujus verò *rei* causâ ad has agreſtes *ædium* fores
Acceſſerunt? an meâ operâ indigentes? " Mulieri enim
" Turpe *eſt*, *ad fores* ſtare cum juvenibus.
El. O chariſſime, in ſuſpicionem *ne* mihi, *i.e. de me*, venias,
Verum autem ſermonem *inter nos habitum*, ſcies. Hi enim hoſpites
Veniunt ad me Oreſtis nuncii mandatorum.
Sed, ô hoſpites, date veniam *verbis ab illo* dictis.
Col. Quid ajunt? virne eſt, & lucem aſpicit? *vivitne Oreſtes?*
El. Vivit *ex horū* quidē ſermone: dicūt enī non incredibilia mihi.
Col. Numquid etiam patris, & tuorum malorum meminit?
El. In ſpe *verſantur* iſta: ſed infirmus *eſt* vir exulans.
Col. Quem autem ſermonem Oreſtis *huc* nunciaturi venerunt?
El. Exploratores hos miſit meorum malorum.
Col. Ergo partim quidem aſpiciunt, partim verò tu ipſa narras.
El. Noverunt, nihil hâc quidem in parte laborant.
Col. Ergo jampridem ipſis portas apertas eſſe oportuit.
Ite in ædes: pro lætis enim nunciis
Munera hoſpitalia accipietis, qualia mea occultat domus.

V. 326. Μέθῃ δὲ βρεχθεὶς — ἐνθρώσκει τάφῳ) Inſolentiam *Ægiſthi* exaggerat *Electra*, ut *Oreſtes* ad vindictam provocetur. Huc refer illud *Anthologiæ*, Νεκροῦ σῶμα λεόντος ἐνθρώσκουσι λαγωοί. *Idem.* V. 328. Πέτροις τε λεύει) Eſt Pleonaſmus, nam λεύω per ſe tantum ſonat, quantum πέτροις λεύω, eſt autem elegans in Exaggerationibus hujuſmodi Figuræ iſtius uſus: ſummæ autem & hoc inſolentiæ & in Mortuum pervicaciſſimi odii, ſepulchrum Lapidibus impetere. *Idem.* V. 335. Κάρα τ᾽ ἐμὸν ξυρῆκες) De More Caput in Luctibus radendi vide ſuprà ad v. 241. *Ibid.* Ὅ, τ᾽ ἐκεῖνον τεκών·) καὶ ὁ πατὴρ Ὀρέστου. Obſervandum hoc loco, inquit *Æmilius Portus*, τὸ τεκὼν *Participium* cum *Genitivo* poſitum, pro τεκοῦσα, vel πατὴρ, eodem modo, quo *Homero* dicitur, τόξων εὖ εἰδὼς, pro εἰδήμων. V. 349. Τί φασιν; ἀνὴρ ἔστι, καὶ λεύσσει φάος &c.) Ita ad hunc locum *Petrus Victorius* Variar. Lection. l. 2. c. 19. *Virgilius* his verbis induxit *Andromachen* interrogantem *Æneam* repente viſum, quærentémque, quæ & ipſa ſcire cupiebat, magni animi Mulier, nec dum tot adverſis rebus fracta, & grata eſſe ſciebat illi; unde quærebat, *Æn.* l. 3. v. 339. *Quid Puer Aſcanius? ſuperátne & veſcitur aurâ?* Eodem autem modo induxit *Euripides* Colonum interrogantem *Electram* uxorem in Fabulâ, cui ipſa nomen dedit, ut videatur Epicus *Latinus* Poeta è Tragico *Græco* hunc locum tranſtuliſſe. Cùm nam ab opere rediens ille inveniſſet domi cum uxore loquentes adoleſcentes duos, ac percunctatus eſſet, quinam illi forent, accepiſſetque ab *Oreſte* miſſos ſtatim inquit, τί φασιν; ἀνὴρ ἔστι, καὶ λεύσσει φάος. Valet autem apud *Latinum* Poetam *ſuperat*, quod apud *Græcum* ἔστι· id enim primùm interrogari debuit; neque enim mirum fuiſſet utrumque tantis malis oppreſſum vitam finiſſe. Quod verò additur ab utroque, eſt tanquam Declaratio ejus, quod uno tantùm verbo, ac nimis conciſè dixerat. A conſequentibus igitur ambo vitam ſignificârunt: Nam qui vivunt luce fruuntur & quaſi veſcuntur. Præterea quòd *Virgilius* adjunxit, *Ecquænam Puero eſt amiſſæ cura Parentis? Ecquid in antiquam Virtutem animoſque viriles Et Pater Æneas & Avunculus excitat Hector?* Poſterioris interrogationis Agricolæ illius Imitatio eſſe videtur, cùm ait, Ἦ καί τι πατρὸς, σῶν τε μέμνηται κακῶν; Ut falſa prorſus explodendáque videatur Sententia eorum, qui in *Latino* carmine *Parentis* valere putârunt *Patriæ*. Nam ſimiles etiam hi loci valdè inter ſe ſunt; quòd ambæ hæ Perſonæ, quæ interrogant, commotæ animo ſunt, re novâ atque inexpectatâ perturbatæ: Quare convenit ipſis mirificè vehemens hæc acriſque interrogatio. *Ita ille.* V. 350. Ἔστιν λόγῳ γοῦν) Hic ἔστιν pro ζῇ iterum ponitur, vide quæ Nos ad *Hippol.* v. 357. Et ad Notam ſuperiorem. V. 351. Ἦ καί τι πατρὸς, σῶν τε μέμνηται κακῶν;) Hunc locum a *Petro Victorio* obſervatum habes ad v. 349. V. 352. Ἐν ἐλπίσιν ταῦτ᾽) Hæc ſunt, quæ de illo ſperamus; Inter ſpes meas reponuntur, *Oreſtem* & Patris ſui & meorum infortuniorum memorem, & ſuarum injuriarum, quibus mox remedium quoddam aut ſolatium adhibiturus eſt. *Ibid.* Ἀσθενὴς φεύγων ἀνὴρ) Vide ſimilem locum ſuprà ad v. 236. *Joſua Barnes.* V. 359. Οἷ᾽ ἐμὸς κεύθει δόμος) Similis *Theocriti* locus, Idyll. 22. v. 222. Ὡς ἐμὸς οἶκος ὑπάρχει, Τοῖα φέρω. In hoc autem Colono, Poeta noſter graphicè deſcribit ſinceritatem & Hoſpitalem animum eorum, *quibus res anguſta Domi, ſed Mens verò Aurea.* Quem ideò poſteà v. 364. & deinceps *Oreſtes* egregiè laudibus mactat, cùm Animum illius lætiori fortunâ dignum deprehendit. *Joſua Barnes.*

Αἴρεσθ᾽

Αἴρεσθ', ὀπαδοὶ, τῶνδ' ἔσω τεύχη δόμων·
Καὶ μηδὲν ἀντείπητε, παρὰ φίλου φίλοι
Μολόντες ἀνδρός· καὶ γὰρ εἰ πένης ἔφυν,
Οὔ τοι τόγ' ἦθος *δυσγενὲς παρέξομαι. *al. δυσμενὲς
Ορ. Πρὸς θεῶν ὅδ' ἁνὴρ, ὃς συνεκκλέπτει γάμους
Τοὺς σοὺς, Ὀρέστην οὐ καταισχύνειν θέλων;
Ηλ. Οὗτος κέκληται πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας.
Ορ. Φεῦ. Οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς εὐανδρίαν·
“ Ἔχουσι γὰρ ταραγμὸν αἱ φύσεις βροτῶν.
“ Ἤδη γὰρ εἶδον ἄνδρα γενναίου πατρὸς
“ Τὸ μηδὲν ὄντα, χρηστά τ' ἐκ κακῶν τέκνα·
“ * Λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι, *Scal. λοιμὸν
“ Γνώμην τε μεγάλην ἐν πένητι σώματι.
Πῶς οὖν τις αὐτὰ διαλαβὼν ὀρθῶς κρινεῖ;
Πλούτῳ; πονηρῷ γ' ἄρα χρήσεται κριτῇ.
Ἢ τοῖς ἔχουσι μηδέν; “ ἀλλ' ἔχει νόσον
“ Πενία· διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν.
Ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἔλθω; τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων
Μάρτυς γένοιτ' ἂν, ὅστις ἐστὶν εὔγαθος;
Κράτιστον εἰκῇ ταῦτ' ἐᾶν ἀφειμένα.
Οὗτος γὰρ ἁνὴρ, οὔτ' ἐν Ἀργείοις μέγας,
Οὔτ' αὖ δοκήσει δωμάτων ὠγκωμένος,
Ἐν τοῖς τε πολλοῖς ὢν, ἄριστος εὑρέθη.
“ Οὐ μὴ φρονήσεθ', οἳ κενῶν δοξασμάτων
“ Πλήρεις πλανᾶσθε; τῇδ' ὁμιλίᾳ βροτοὺς
“ Κρινεῖτε, καὶ τοῖς ἤθεσιν τοὺς εὐγενεῖς;
“ Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τὰς πόλεις οἰκοῦσιν εὖ,
“ Καὶ δώμαθ'· αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν,
“ Ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσιν. οὐδὲ γὰρ δορὶ,
“ Μᾶλλον βραχίων σθεναρὸς ἀσθενοῦς μένει·
Ἐν τῇ φύσει δὲ τοῦτο, κἀν εὐψυχίᾳ.
Ἀλλ', ἄξιος γὰρ ὅ, τι παρὼν, ὅ, τ' οὐ παρὼν
Ἀγαμέμνονος παῖς, οὗπερ οὕνεχ' ἥκομεν,
Δεξώμεθ' οἴκων καταλύσεις· χωρεῖν χρεὼν,

Ferte, ô miniſtri, intrò horum vaſa:
Et vos nihil contradicite, quia à charo chari
Veniſtis viro. Quamvis enim pauper ſum,
Non tamen animum degenerem vobis exhibebo.
Or. Per deos quæſo, hicne vir *eſt*, qui unà nuptias celat
Tuas, Oreſtem probro afficere non volens?
El. Hic vocatur maritus meus miſeræ.
Or. Papæ. Nullũ eſt certũ *argum.* ad virorũ generoſitatẽ *dignoſcend.*
“ Mortalium enim ingenia magnam confuſionem habent.
“ Jam enim vidi virum generoſi patris *filium*,
“ Qui nihil erat, & *contra vidi* bonos lib. ex malis *procreatos*;
“ Famémque in hominis opulenti ſpiritu,
“ Animumque magnum in paupere corpore.
“ Quomodo igitur quis hæc diſcernens rectè judicet?
Opibúſne? malo ſanè utetur judice.
Aut iis qui nihil poſſident? ſed habet vitium
Paupertas: “ docet enim virum ob egeſtatem mala.
“ An ad arma veniam? quis verò lanceam *militis* aſpiciens
Teſtis eſſe queat, quiſnam ſit ſtrenuus?
Optimum *igitur eſt* hæc temere neglecta relinquere.
Hic enim vir, neque inter Argivos magnus,
Neque etiam opinione, *ſpecie, ac ſplendore* domûs inflatus,
Cumq; ſit inter plebeios *ipſe plebeius, tamen* optimus eſt inventus.
“ An non ſapietis, qui vanarum opinionum
“ Pleni erratis? Nec ex conſuetudine mortales
“ Judicabitis, & ex moribus nobiles?
“ Tales enim *viri* civitates adminiſtrant bene,
“ Et domos. at carnes vacuæ mentis, *& rationis expertes*,
“ Statuæ fori ſunt. neque enim *in prælio*
“ Robuſtum brachium potiùs quàm imbecillum manet:
“ Hoc enim in ipſâ naturâ *ſitum eſt*, & in animi præſentiâ.
Quare (dignus enim *eſt* & præſens, & abſens
Agamemnonis filius, cujus gratiâ venimus)
Accipiamus ædium diverſoria: Ire oportet

V. 360. Αἴρεσθ', ὀπαδοὶ, τῶνδ' ἔσω τεύχη δόμων) Ὦ ἐμοὶ ὀπαδοὶ, αἴρεσθε τῶνδε ἀνδρῶν τὰ τεύχη καὶ σκεύη ἔσω δόμων· καὶ ὑμεῖς, οἱ ξένοι, μηδὲν ἐμοὶ ἀντείπητε προσδεχθησόμενοι φιλοφρόνως ὑπὸ φίλου ἀνδρός. Τεύχη itaque Modernis τοῦλδον ſonat, i. e. *Tuldum*; de quâ Voce *Cujac. Meurſius* & *Rigaltius* in Gloſſariis, *Anglicè*, a Port-Manteau. *Joſ. Barnes.* V. 363. Δυσγενὲς) Olim δυσμενὲς, quod *Canterus* & *Scaliger* δυσγενὲς legendum monuerunt; & ſanè longè hæc Lectio *Antitheſi* commodior videtur; quare in Textum admiſimus, aliam Lectionem in Marginem rejicientes. *Joſ. Barnes.* V. 366. Πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας) *Poſſeſſiva Genitivos* poſt ſe recipiunt, cujuſvis *Adjectivi*, qui ad *Genitivum Primitivi* in *Poſſeſſivo* incluſi referuntur, ut *Noſtros vidiſti flentis ocellos*, & *Horat.*--*ſcripta Cùm mea nemo legat vulgò recitare timentis.* Sic in hoc loco, πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας, ſubaudi ἐμοῦ, Pronominis *Primitivi*. V. 367. Φεῦ· Οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς) De φεῦ extra Verſum numerando plus ſemel monuimus. Vid. ad *Herc. Fur.* 1089. & *Hecub.* v. 1116. &c. Hunc locum, à verſu *nempè* hoc ipſo ad v. 309. Incluſivè, egregiè vertit *Hugo Grotius* in Excerptis. V. 369. Τὸ μηδὲν ὄντα) De hâc phraſi vide ad *Ion.* 594. V. 371. Λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι) *Grotius* vertit, *Alioſque Dites Mentis in Penuriâ.* Nec infacetè Poeta *Homini* rebus hujus ſeculi abundanti Mentis Indigentiam objicit. At *Joſephus Scaliger* acutiùs penetrans putat Λοιμὸν hic legi debere. Certè Λοιμὸς, quæ Vox alioqui Peſtem ſonat, etiam Improbum Hominem denotat: ita Noſtræ Literæ *Pſalm.* 1. v. 1. Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν, καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν. Et *Actor.* c. 24. v. 5. Εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσιν &c. Hinc *Heſychius*, Λοιμῶν, φθοροποιῶν, ἢ ἁμαρτωλῶν, ἀπὸ τοῦ νόμου ἐκπεπτωκότων, aptè ad locum ex *Pſalmis* ſuprà-citatum reſpiciens. *Joſua Barnes.* V. 372. Γνώμην τε μεγάλην ἐν πένητι σώματι) Hunc Verſum videtur *Virgilius* adumbrâſſe in ſuis Apibus deſcribendis, imò ſi *anguſto* pro *paupere* ſumas, expreſſiſſe, *Ingentes animos anguſto in Corpore verſant*; quem Verſum Nos ad *Pygmæos* alicubi retulimus. *Joſua Barnes.* V. 376. Διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν·) Ita levitèr mutatâ literâ pro γ', ſcripſi δ' inter διδάσκει & ἄνδρα. Hic enim Senſus & Ordo verborum, Ἀλλ' ἔχει νόσον Πενία· διδάσκει δὲ τὸν ἄνδρα, ὃν ἂν ἐπέρχεται, εἶναι φαυλότατον, καὶ τὸ κακὸν τῇ χρείᾳ ἀναγκασθέντα. *Joſua Barnes.* V. 378. Ὅστις ἐστὶν εὔγαθος;) Ita pro ἀγαθὸς, quod priùs obtinuit, ſcribo, ob Verſum, & quia *Emphaſis* quædam ita poſtulat: Præterea *Scaliger* mecum ſtat. *Idem.* V. 382. Ἐν τοῖς τε πολλοῖς ὢν) Ἐν τῷ δήμῳ· οἱ πολλοί, Vulgus. V. 383. Οὐ μὴ φρονήσεθ', οἳ κενῶν δοξασμάτων Πλήρεις πλανᾶσθε) Οὐ μὴ φρονήσετε, καλῶς καὶ ὀρθῶς διανοεῖσθαι, Μὴ οὐ πιστεύετε γνώσεσθαι; Ita locum vertit *Grotius*, *Opinioni credulum vane Genus, Nunquamne poſito errore diſcetis Viros Vitâ æſtimare, Nobiléſque ex Moribus?* &c. *Idem.* V. 387. Αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν Ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσιν) Pulcherrimè dictum in eos, qui externam quandam Dignitatis ſpeciem præ ſe ferentes, animos habent ſtupidos, ac humilibus curis occupatos, quique ſunt, ut Poetæ verbis utar, ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης, & tamen Honores in Republicâ gerunt; cùm neque Conſilio, neque Vitæ Moderatione, vel ſibi vel aliis utiles eſſe poſſint. Hos rectè dixeris, *Carnes mente & ratione vacuas, ac Fori ſtatuas*; cùm benè oculis & aſpectui blandiuntur, at nihil præterea valent. Ex *Gaſparis Stiblini* notis. V. 391. Ἀλλ', ἄξιος γὰρ ὅ, τι παρὼν, ὅ, τ' οὐ παρὼν) Ænigmaticè loquitur *Oreſtes*, de ſeipſo, qui cùm reverà præſens eſſet, abſens putabatur, utpote qui Nuntius *Oreſtæ* habitus eſt, ipſe *Oreſtes* exiſtens. *Joſua Barnes.*

Δμῶες, δόμων τῶνδ' ἐντός. “ ὡς ἐμοὶ πένης
“ Εἴη πρόθυμος πλουσίου μᾶλλον ξένος.
Αἰνῶ μὲν οὖν τοῦδ' ἀνδρὸς εἰσδοχὰς δόμων·
Ἐβουλόμην δ' ἄν, εἰ κασίγνητός με σὸς
Εἰς εὐτυχοῦντας ἦγεν εὐτυχὼν δόμους.
Ἴσως δ' ἂν ἔλθοι· “ Λοξίου γὰρ ἔμπεδοι
“ Χρησμοί, βροτῶν δὲ μαντικὴν χαίρειν ἐῶ.
Χο. Νῦν, ἢ πάροιθεν μᾶλλον, Ἠλέκτρα, χαρᾷ
Θερμαινόμεσθα καρδίαν· ἴσως γὰρ ἂν
Μόλις προβαίνουσ' ἡ τύχη, σταίη καλῶς.
Ηλ. Ὦ τλῆμον, εἰδὼς δωμάτων χρείαν σέθεν,
Τί τούσδ' ἐδέξω μείζονας σαυτοῦ ξένους;
Αυ. Τί δ'; εἴπερ εἰσίν, ὡς δοκοῦσιν, εὐγενεῖς,
Οὐκ ἔν τε μικροῖς, ἔν τε μή, στέρξουσ' ὁμῶς;
Ηλ. Ἐπεί νυν ἐξήμαρτες, ἐν σμικροῖσιν ὤν,
Ἔλθ' ὡς παλαιὸν τροφὸν ἐμοῦ φίλου πατρός·
Ὃς ἀμφὶ ποταμὸν Τάνον Ἀργείας ὅρους
Τέμνοντα γαίας, Σπαρτιάτιδός τε γῆς,
Ποίμναις ὁμαρτεῖ, πόλεως ἐκβεβλημένος·
Κέλευε δ' αὐτὸν, εἰς δόμους ἀφιγμένον,
Ἐλθεῖν· ξένων τ' εἰς δαῖτα πορσῦναί τινα.
Ἡσθήσεταί τοι, καὶ προσεύξεται θεοῖς,
Ζῶντ' εἰσακούσας παῖδ', ὃν ἐκσώζει ποτέ.
Οὐ γὰρ πατρῴων ἐκ δόμων μητρὸς πάρα
Λάβοιμεν ἄν τι· πικρὰ δ' ἀγγείλαιμεν ἄν,
Εἰ ζῶντ' Ὀρέστην ἡ τάλαιν' αἴσθοιτ' ἔτι.
Αυ. Ἀλλ', εἰ δοκεῖ σοι, τούσδ' ἀπαγγελῶ λόγους
Γέροντι· χώρει δ' εἰς δόμους ὅσον τάχος,
Καὶ τἄνδον ἐξάρτυε. “ πολλά τοι γυνὴ
“ Χρῄζουσ' ἂν εὕροι δαιτὶ προσφορήματα.
Ἔστιν δὲ δὴ τοσαῦτα τἀν δόμοις ἔτι,
Ὥσθ' ἕν γ' ἐπ' ἦμαρ τούσδε πληρῶσαι βορᾶς.
“ Ἐν τοῖς τοιούτοις δ' ἡνίκ' ἂν * γνώμη πέσοι,
“ Σκοπῶ τὰ χρήμαθ', ὡς ἔχει μέγα σθένος,
“ Ξένοις τε δοῦναι, σῶμά τ' εἰς νόσον πεσὸν
“ Δαπάναισι σῶσαι. τῆσδ' ἐφ' ἡμέραν βορᾶς
“ Εἰς μικρὸν ἥκει· πᾶς γὰρ ἐμπλησθεὶς ἀνὴρ
“ Ὁ πλούσιός γε, χ' ὁ πένης, ἴσον φέρει.

* Stob. γνώμης πέσοι.

Famuli, intra has domos. “ quia mihi pauper
“ Hoſpes fuerit alacrior divite, *nos alacriùs excipiet, quàm dives.*
Laudo igitur hujus viri oblatum hoſpitium:
Mallem tamen, ſi frater me tuus
In ædes felices *ipſe* felix duxiſſet.
Fortaſſe autem venerit. “ Apollinis enim rata *ſunt*
“ Oracula, mortalium verò divinationem valere ſino.
Ch. Nunc quàm antehac magis, ô Electra, gaudio
Incaluimus corde; fortaſſe enim
Ægrè progrediens fortuna, conſiſtet præclarè.
El. O miſer, cum nôris tuarum ædium penuriam,
Cur iſtos excepiſti majores te hoſpites?
Col. Quid, etiam ſi ſunt, ut videntur, nobiles?
Annon inter tenues, & inter non *tenues* acquieſcent æque?
El. Quando nunc peccaſti, homo exiſtens tenuis,
Abi ad veterem alumnum mei chari patris
Qui ad amnem Tanum, Argivæ fines
Secantem terræ, & Spartani ſoli,
Ejectus civitate, greges ſequitur, *ac paſcit*:
Jube autè ipſum (cum iſti *hoſpites in noſtras* ædes advenerint)
Ire, hoſpitumque ad convivium parare *cibos* aliquos.
Gaudebit ſane, & ſupplicabit diis,
Ubi vivum audierit juvenem, quem olim ſervavit.
Non enim ex paternis ædibus à matre
Accipiemus quidquam: imò verò nunciaremus triſtia,
Si vivere Oreſtem adhuc miſera illa intelligeret.
Col. Ergo, quoniam *hoc* placet tibi, hæc nunciabo verba
Seni: *tu* verò eas in ædes quàm celerrimè,
Reſque domeſticas para: “ Multa enim mulier.
“ *Si* velit, inveniet ad convivium fercula.
Tantum autem adhuc nobis eſt domi,
Ut unum ſaltem in diem hoſce replere poſſit cibo.
“ Cum autem in hujuſmodi *rebus* cogitatio inciderit,
“ Conſidero pecunias, quàm magnam habeant potentiam,
“ Ut & hoſpitibus dare poſſimus, corpuſq; q. in morbum incid
“ Sumptibus ſervare: ad quotidianum *v. vel ad unius diei* victum
“ *Pa*rum refert: omnis enim vir ſatiatus,
“ Et dives, & pauper, tantundem fert.

V. 399. Λοξίου μὲν ἔμπεδοι Χρησμοί· βροτῶν δὲ μαντικὴν χαίρειν ἐῶ) *Certa ſunt Phœbi Patris Oracula; Hominum nil moror Præſagia.* Ex *Hugonis Grotii* Verſione. Et hic locus cum mille aliis *Euripidis* Characterem & Genium ſapit. Ita ille ſolet, *Prædictiones* cujuſcujus generis, ſive ex *Aſtrologiâ*, ſive ex *Auguriis*, ſive *Oraculis* petitas, propinare nobis deridendas; Conſule quæ Nos ad *Helen.* v 345. item v. 750. item *Herc.* Fur. v. 596. Ut & *Phœniſſ.* v. 779. item 872. &c. *Joſua Barnes.* V. 401. Χαρᾷ θερμαινόμεσθα καρδίαν) Imitatio *Homerici* illius θυμὸν ἰάνθη, & illius *Odyſſ.* ζ. v. 155. —μάλα πού σφισι θυμὸς Αἰὲν ἐϋφροσύνῃσιν ἰαίνεται). Ἡ χαρὰ γὰρ θερμαντικόν, τὸ δὲ λυπηρὸν καὶ φοβερόν, ῥιγηλὸν καὶ κρυερόν· Hinc Nos *Franciados* noſtræ l. 3. v. 777. --*Sancto omine pugnam Te vidi ingreſſum; & lætabar pectore toto, Perfuſaque genæ ad viſum fervore calebant.* Joſ. Barnes. V. 409. Ἔλθ' ὡς παλαιὸν &c.) Hic iterum ὡς pro εἰς, de quâ re Nos plus ſemel. Vide ad *Bacch.* v. 1287. *Joſ. Barnes.* V. 410. Ὃς ἀμφὶ ποταμὸν Τάνον, Ἀργείας ὅρους Τέμνοντα γαίας, Σπαρτιάτιδός τε γῆς) Cùm olim Τάναον legebatur, Τάνον correximus ex *Pauſaniâ*, qui in fine *Corinthiacorum* hæc habet fol. 81. lin. 3. Ἔστι δὲ ἀπ' αὐτῶν ποταμὸς καλούμενος Τάνος· εἷς γὰρ δὴ οὗτος ἐκ τοῦ Πάρνωνος κάτεισι ῥέων διὰ τῆς Ἀργείας, καὶ ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Θυρεάτην κόλπον. *Gaſpar Stiblinus* hunc locum notavit. V. 413. Κέλευε δ' αὐτὸν, εἰς δόμους ἀφιγμένον, Ἐλθεῖν) Cùm τόνδ' olim inter αὐτὸν & εἰς malè interſerebatur, illud cum *Scaligero* fortitèr rejecimus. *Canterus* hac in parte minùs felicitèr legebat, Κέλευε δ' αὐτὸν τόνδε δόμους ἀφιγμένον, nullâ Verſûs, nec, ut puto, Senſûs curâ habitâ. *Æmilius Portus* nugatur. *J. Barnes.* V. 426. Ἐν τοῖς τοιούτοις) Syllaba prima in τοιούτοις eſt Communis; de quâ re vide quæ Nos cumulavimus ad *Hecub.* v. 1108. V. 427. Σκοπῶ τὰ χρήμαθ', ὡς ἔχει μέγα σθένος) Locus Communis valde inſignis & memorabilis de uſu Pecuniæ. *Demoſthenes* l. 1. *Olynth.* Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Nec enim Opes ſunt tantùm, ut *Ovidius* vocat, *irritamenta Malorum*, ſed & *Virtutum* inſtrumenta; ſiquis iis rectè utatur, in Dei, Eccleſiæ & Literarum honorem & incrementum, in Publicum denique Commodum & Pauperum benéque Merentium emolumentum. Nec enim aliud & ipſæ ſunt, quàm Dei Dona, de quibus *Homerus*, Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα. Vide *Phœniſſ.* v. 442. Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισι τιμιώτατα, & *Scholiaſten* in locum. Hunc igitur locum *Hugo Grotius* ita vertit, *Johann. Stobæi* Florileg. c. 91. cui Titulus, Ἔπαινος πλούτου, *Hæc cuncta cùm Rationis ad normam puto, Tum quanta Vis ſit cogito Pecuniæ; Ut Des Amicis; Corpus ut Morbo grave Sumptu reficias. Nam quod ad* Victum attinet, *Nil penè refert: Quippe ſatiati cibo Ditéſque Pauperéſque tantundem ferunt.* Notandum verò obitèr, apud *Stobæum* legi in Verſu præcedenti pro γνώμη πέσοι, quod ad Marginem notavimus, γνώμης πέσοι. Noſtra tamen Lectio melior, quia in alterâ oportet τούτῳ vel aliud ſimile ſubaudiri, certè γνώμης ab ἡνίκα regi hìc non poteſt. Senſus enim & ordo verborum hìc, Ἡνίκα δὲ γνώμη μοι πέσοι ἐν τοῖς τοιούτοις, δηλονότι ἐνθυμήμασιν, ἢ πράγμασιν, ὡς ξενοδοχίαις, καὶ φιλοξενίαις, τότε ὁρῶ μὲν τὰ χρήματα μέγα δυνάμενα. Ἐς δὲ τὰ λοιπὰ οὐδὲν ὠφέλιμά ἐστιν. *Joſua Barnes.*

ΕΠΩι-

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφὴ ά.

Χο. 1 Κλειναὶ νᾶες, αἵ ποτ' ἔμβατε Τροίαν
2 Τοῖς ἀμετρήτοις ἐρετμοῖς,
3 Πέμπουσαι χορὺς μετὰ Νηρήϊδων·
4 Ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς
5 Πρῴραις κυανεμβόλοι-
6 σιν εἱλισσόμενος,
7 Πορεύων τὸν τᾶς Θέτιδος
8 Κοῦφον ἅλμα ποδῶν Ἀχιλῆ,
9 Σὺν Ἀγαμέμνονι, Τροίας
10 Ἐπὶ Σιμουντίδας ἀκτάς.

Ἀντιστροφὴ ά.

1 Νηρῆδες δ' Εὐβοΐδας ἀκτὰς λιποῦσαι,
2 Ἡφαίστου χρυσέων ἀκμόνων
3 Μόχθους ἀσπιστὰς ἔφερον τευχέων,
4 Ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τε πρυμνὰς
5 Ὄσσας ἱερὰς νάπας,
6 Νυμφαίας σκοπιάς,
7 * Κόραι ματεῦσ'· ἔνθα πατὴρ
8 Ἱππότας τρέφεν Ἑλλάδι φῶς,
9 Θέτιδος ἐνάλιον γόνον,
10 Ταχύπορον πόδ' Ἀτρείδαις.

*Vet. κόρας μάτευσ'. an κόραις μαστεύουσι, i. e. oculis?

Στροφὴ β'.

1 Ἰλιόθεν δ' ἔκλυόν τινος ἐν
2 Λιμέσι Ναυπλίοισι βεβῶτος,
3 Τᾶς σᾶς, ὦ Θέτιδος παῖ,
4 Κλεινᾶς ἀσπίδος ἐν κύκλῳ
5 Τοιάδε σήματα,
6 Δείματα Φρύγια, τετύχθαι·
7 Περιδρόμῳ μὲν ἴτυος ἕδρᾳ,
8 Περσέα λαιμοτόμον ὑπὲρ ἁλὸς
9 Ποτηνοῖσι πεδίλοι-

EPODICA.

Strophe 1.

Ch. 1 O inclytæ naves, quæ olim Trojam appuliſtis
2 Innumeris remis,
3 Ducendo choros cum Nerei puellis,
4 Ubi tibiæ-amans Delphinus exultabat
5 Proris cæruleis
6 Circumvolutus,
7 Deducens Thetidis *filium*
8 Levem ſaltu pedum Achillem,
9 Cum Agamemnone, Trojæ
10 Ad Simo entias ripas.

Antiſtrophe 1.

1 Nereides verò Euboicis ripis relictis,
2 Vulcani aureis *ab* incudibus,
3 Labores ſcutatos armorum, *i.e. ſcutum elaboratum* ferebant,
4 Per Pelium, pérque ultimos
5 Oſſæ ſacros ſaltus,
6 Nympharum ſpeculas,
7 Nymphæ quærunt: ubi pater *Peleus*
8 Eques educavit Græciæ lumen,
9 Thetidis marinam ſobolem,
10 Velocem pedibus, auxiliatorem Atridis.

Strophe 2.

1 Ex quodam autem audivi, qui ab Ilio *reverſus* in
2 Portus Nauplios venerat,
3 Tui, ô Thetidis fili,
4 Nobilis ſcuti in orbe
5 Hujuſmodi ſigna,
6 Terrores Phrygios, ſculpta eſſe:
7 In umbonis quidem ambitu
8 Perſeum jugulatorem ſupra mare *volantem*
9 Alatis talaris

V. 432. Κλειναὶ νᾶες) Mille Naves alloquitur *Chorus* per *Apoſtrophen*, quibuſcum *Græci* & *Agamemnon* ad *Trojam* venerunt, ut notavimus ad hujus Fabulæ v. 2. V. 433. Τοῖς ἀμετρήτοις ἐρετμοῖς) Ἀμετρήτοις, ἤγουν ἀναριθμήτοις· χιλίων γὰρ ὄντων νεῶν πολὺ πλεῖα ἐρετμὰ εἶναι ἐχρῆν. Τῶν γὰρ αἱ μὲν εἰκοσήρετμοι αἱ δὲ τεσσαρακοντήρεις, ἔτι δὲ καὶ πεντηκόντορες ἦ ὀλίγαι ἦσαν. Ὅθεν ἀσαφὴς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐρετμῶν, εἰπὲ τῶν νεῶν σαφὴς ὤν. Ἀμέτρητος ἦν καὶ ἀναρίθμητος ἐνδάδε, οὐχ ὁ μηδὲ ἀριθμὸν ἔχων, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς οὐκ ἔγνωσται. *J. Barnes.* V. 434. Πέμπουσαι χορὺς μετὰ Νηρήϊδων) Πέμπουσαι χορὺς ἤγουν χοροπολούμεναι, ἄλλαντοι γὰρ καὶ χορεύουσι πως κατὰ κύματα αἱ νῆες· ὀπηνίκα δὲ, μετὰ Νηρήϊδων, ἔτι αὐτῶν ὁ Πόντος. *Idem.* V. 435. Ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς) *Delphis* dicitur φίλαυλος, ob Amorem Muſicæ, quo hic Piſcis ardere præ cæteris putatur. Quod *Aul. Gellius* l. 16. c. 19. *Arionis* exemplo oſtendit. Quæ ſive Hiſtoria ſive Fabula, ſuaviſſimè *Græco* Carmine luditur, in Libro *Lipſiæ* impreſſo Anno 1588. De quo Nos ad *Medeæ* principium. *Lucianus* in Dialogis [..] illam reſpicit, & *Æſopus* in quâdam Fabulâ. Hiſtoriam nobis primus tradidit *Herodotus* in *Cliô*, ſive l. 1. c. 24. Prætereà quod *Delphines* ſint φιλάνθρωποι, & proinde Navigantibus comites ſe facere ſoleant, &, ut vocat *Euripides*, φίλαυλοι, tradit *Oppianus* in *Halieuticis* & *Plinius* Natural. Hiſtor. l. ix. c. 8. *Gellius* l. 7. c. 8. *Joſua Barnes.* V. 439. Κοῦφον ἅλμα ποδῶν Ἀχιλῆ) De Velocitate *Achillis* Nos aliàs ad *Iphigen.* Aul. v. 206. Et *Homero* ſæpe πόδας ὠκὺς & ποδώκης, ποδάρκης & ταχὺς & πόδας ταχὺς dicitur. Aliud autem hic intelligi videtur; Quùm enim Oraculo prædiceretur, illum, qui Primus in Terram *Trojanam* deſcenderet, eamque pedibus primus tangeret, primum moriturum, dubitantibus cæteris *Græcis*, *Achilles*, Monitu *Ulyſſis* Clypeo in Terram projecto, in illum ſaltu ſe jecit, quem *Proteſilaus* deceptus eſt ſecutus, & ſic terram *Trojanam* primus pedibus tetigit, (*Achilles* enim in *Clypeum* ſtetit) primúſque ab *Hectore* cæſus periit. *J. Barnes.* V. 442. Νηρῆδες δ' Εὐβοΐδας ἀκτὰς λιποῦσαι Ἡφαίστου χρυσέων ἀκμόνων &c.) Subaudi ἀπό. Locus hic ex *Homero* ſumitur, Iliad. l. 18. & 19. Ubi Πανοπλία *Achillis* à *Vulcano* facta à *Thetide* Nereide illi portata in Manus traditur. *Clypei* autem Forma pauló aliter ab *Homero* deſcribitur; nec tamen *Euripidis* Deſcriptio cum illâ pugnat. Is enim & quæ *Homerus* habet, tangit, & alia nonnulla pro Poetarum authoritate adfingit. *J. Barnes.* V. 448. Κόραι ματεῦσ') Ita legendum puto, & putat mecum *Joh. Miltonus*; neque enim κόρας μάτευμ' *Proſerpinæ inveſtigatio*, locum hic habet, quicquid *Portus* delirat. Vetus Lectio κόρας μάτευσ', nihil omninò ſignificat; quare in Marginem rejicio. *J. Barnes.* V. 449. Ἱππότας τρέφεν Ἑλλάδι φῶς) Πατὴρ ἱππότας apertè de *Peleo Achillis* Patre dicitur, qui & *Homero* dicitur ἱππηλάτα Πηλεὺς, *Iliad.* ή. v. 125. Quare valeat *Stiblinus*, qui de *Chirone* intelligi vult: Is enim non ἱππότας, ſed ἵππος potiùs dicendus, certè Dimidiâ parte Equus erat, utpote Centaurus. *J. Barnes.* V. 453. Λιμέσι Ναυπλίοισι βεβῶτος) Λιμέσι Ναυπλίοις λέγει, ἀντὶ τῶν Εὐβοϊκῶν, παρὰ Ναυπλίου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Οἴακος πατρὸς, βασιλέως τῆς Εὐβοίας· ἀφ' οὗ καὶ Ναυπλία λιμήν. Vid. ad *Helen.* v. 1602. *J. Barnes.* V. 459. Περσέα λαιμοτόμον &c.) Ita Nos Regum *Perſicorum* ſigillum deſcribimus, cum cælatâ *Perſei* Herois Progenitoris Imagine & *Solis* Divi Patrii, *Eſtheræ* v. 1319. Ἦ καὶ Μαρδόχεος σημαίνεν ἔλλαβε χερσὶ Χρυσῷ ἠελίῳ κεχαραγμένον· αὐτὰρ ἐπέμβεν Γοργείην κεφαλὴν τρέψας πόδας ἥλατο Περσεὺς, Οἷον ἀποπταμένος, καὶ ἐοικότα γένετο νομῶν. Ita cum *Perſei* Imagine, *Solem* quoque jungit *Euripides*, infra v. 463. Ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σάκει φαέθων κύκλος ἀελίου. Quod *Perſea* Progenitorem Regum *Perſicorum* dixi, notandum eſt, ex *Perſeo* & *Andromedâ*, antequam in *Græciam* veniſſent, natum eſſe *Perſen*, unde illi Originem trahunt, teſtante *Apollod.* l. 2. c. 4. §. 5. *J. Barnes.* V. 460. Ποτανοῖσι πεδίλοις) Alatis Pedibus erat *Perſeus*, ut & Capite. Talaria enim & Petaſum *Mercurii* habuit. Hiſtoriam *Perſei* tradit *Hyginus* Aſtror. Poet. in tit. *Perſeus*; item *Ovid.* Metam. l. 4. Fab. 16, 17, 18, 19. l. v. Fab. 1, 2, 3. *Apoll.* Bibl. l. 2. c. 4. *N. Comes* Mythol. l. 7. c. 11. & 18. *Idem.*

10 σι φυὰν Γοργόνος ἴσχειν·	10 Speciem, caputque Gorgonis tenere,
11 Διὸς ἀγγέλῳ σὺν Ἑρμᾷ,	11 Cum Mercurio Jovis nuncio
12 Τῷ Μαίας ἀγροτῆρι κούρῳ.	12 Maiæ feroci filio.
Ἀντιστροφὴ β'.	*Antiſtrophe* 2.
1 Ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σάκει	1 In medio autem fulgebat clypeo
2 Φαέθων κύκλος ἀελίοιο,	2 Coruſcus orbis ſolis,
3 Ἵπποις ἂν πτεροέσσαις·	3 Equis cum volucribus.
4 Ἄστρων τ' αἰθέριοι χοροὶ,	4 Aſtrorumque ætherei chori,
5 Πλειάδες, Ὑάδες,	5 Pleiades, & Hyades,
6 Ἕκτορος ὄμμασι τροπαῖοι.	6 Hectoris oculis terribiles aſpectu.
7 Ἐπὶ δὲ χρυσοτύπῳ κράνει	7 In galeâ verò aureis figuris decorâ *ſunt*
8 Σφίγγες, ὄνυξιν ἀοίδιμον ἄγραν	8 Sphinges, unguibus celebrem prædam;
9 Φέρουσαι· περιπλεύρῳ	9 Portantes: cæterùm in latera ambiente
10 Δὲ κύτει, πύρπνοος ἔσπευ-	10 Spacio, ignem efflans currebat
11 δε δρόμῳ λέαινα, χαλαῖς	11 Inſulto leæna, *i.e. Chimæra* unguibus
12 Πειρηναῖον * θορῶσα πῶλον. * an θηρῶσα.	12 Pirenæum invadens pullum, *i.e. Pegaſum.*
Ἐπῳδὸς.	*Epodus.*
1 Ἐν δὲ δορὶ φονίῳ, τετραβάμονες	1 Cum haſtâ verò letiferâ, quadrijugi
2 Ἵπποι ἔπαλλον·	2 Equi vibrabantur, *ac impetu ferebantur:*
3 Κελαινὰ δ' ἀμφὶ νῶθ' ἵετο κόνις.	3 Ater verò circa tergum ibat pulvis.
4 Τοιῶνδ' ἄνακτα δοριπόνων	4 Talium regem, *i.e. Agamemnonem*
5 Ἔκανεν ἀνδρῶν	5 Occidit virorû *confœderatorum*
6 Τυνδαρὶς σὰ * μελία, * Vett. ἀλόχα.	6 Ducum Tyndaris, *i.e. Clytæmneſtra*, illa perdita,
7 Κακόφρων κόρα.	7 Malitioſa puella.
8 Τοιγάρ σέ ποτ' οὐρανίδαι	8 Quamobrem aliquando *Dii* cœleſtes te
9 Πέμψουσι θανάτοισι, κἂν	9 Demittent ad manes, &
10 Ἔτι φόνιον ὑπὸ δέραν	10 Adhuc, cruentam ſub cervicem
11 Ὄψομαι αἷμα χυθὲν σιδάρῳ.	11 Videro fortè ſanguinem effuſum ferro.

V. 462. Διὸς ἀγγέλῳ σὺν Ἑρμᾷ) Rectè *Mercurium Jovis & Maiæ* filium *Perſeo* Comitem facit, utpote ex quo Falcem & Talaria mutuatus eſt *Perſeus*. Ita enim *Hyginus* de eo, *Miſſus à Polydecte Magnetis filio ad Gorgonas, à Mercurio, qui eum dilexiſſe exiſtimatur, Talaria & Petaſum accepit; præterea Galeam, quâ indutus ex adverſo non poterat videri.* Joſua Barnes. V. 465. Φαέθων κύκλος ἀελίου) Hic φαέθων eſt nomen Appellativum. Vide quæ Nos de hoc loco ſuprà ad v. 459. *Joſua Barnes.* V. 466. Ἵπποις ἂν πτεροέσσαις) Mallem equidem πυρόεσσαις, potiùs quàm πτερόεσσαις, quià flammas Omnes Solis equis facilè concedant, alas nullus unquam Veterum conceſſit. Hinc *Ovidius* Eorum nomina omnia, excepto uno, ab Ignibus derivat, qualia ſunt Πυρόεις, Ἠῷος, Αἴθων & Φλέγων. Hinc Nos in *Estherâ* noſtrâ v. 738. Αὐτὰρ ὅτ' ἠελίοιο φάος τελέθῃ ὑπὸ γαῖαν Εἰς φλογερὴν ἵπποισι πυρπνείουσιν ἀταρπόν. Non tamen auſim πτερόεσσαις rejicere, quià figuratè dici poteſt, & ipſa vox ἵππος videtur dici, παρὰ τὸ ἵπτασθαι τοῖς ποσίν· ſi Grammaticis Fides. Quòd autem ἵππος etiam in *Fœminino* indifferentèr uſurpetur de Equis *Maſculis*, præſertim apud Poetas, obſervavimus ſuprà ad *Rheſ.* v. 356. *Joſua Barnes.* V. 467. Ἄστρων τ' αἰθέριοι χοροὶ, Πλειάδες, Ὑάδες) Ad *Homerum* reſpicit, qui de eodem Clypeo loquens, *Iliad.* σ. v. 486. Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται, Πληϊάδας θ', Ὑάδας τε, τό, τε σθένος Ὠρίωνος. Vide *Euſtathium* in locum, & *A. Gellii* Noct. Att. l. 13. c. 9. *Idem.* V. 469. Ἕκτορος ὄμμασι τροπαῖος) Ita legendum pro τροπαῖοι aſſero. Non enim eſt credibile, nec Poeticæ Fidei conſentaneum, *Hectoris* adhuc vivi Caput in *Achillis* Clypeo ſignatum; ſed hæc eſt Poetæ Mens, has omnes Imagines in *Achillis* clypeo depictas, *Hectoris* oculis aſpectu formidabiles; hoc eſt, τροπαίους, ὡς ἐκ ἂν πλέον ἄντιον ἰδεῖν. Quod *Homerus* etiam de *Myrmidonibus Achillis* amicis ait, Iliad. τ. v. 14. Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἕλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη Ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. *Euripides* diceret, Τὰ δὲ τεύχεα Μυρμιδόνων ὄμμασιν ἦν τροπαῖα. *Joſua Barnes.* V. 471. Σφίγγας, ὄνυξιν ἀοίδιμον ἄγραν φέρουσαι) De *Sphinge*, quæ *Thebanos* juvenes prædabatur, vide *Hyginum*, *Apollodor.* Biblioth. l. 3. c. 5. §. 8. & *Palæphatum* περὶ ἀπίστων. c. 8. Titulo, περὶ τῆς Σφιγγός. Et quæ Nos ad *Phœniſſas*. Ἄγραν verò ἀοίδιμον vocat, quòd hæc Fabula ſit Poetis decantatiſſima. *Joſua Barnes.* V. 473. Πύρπνοος ἔσπευδε λέαινα) Hæc dici puto de *Chimærâ*, quæ certè Ignem ſpirabat: *Leæna* autem hic dicitur, quià Specie *Leoninâ*, *Serpentinâ* & *Caprinâ* conſtabat, ut *Homerus*, Iliad. ζ. v. 181. Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ Χίμαιρα, Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο. De quâ re *Apollodorus* Bibliothec. l. 2. c. 3. §. 1. V. 475. Πειρηναῖον θορῶσα πῶλον) ἤγουν Πήγασον, ἐφ' ᾧ Βελλεροφόντης ἱππεύων ἐμάχετο τῇ Χιμαίρᾳ. *Pegaſus* verò poſteà Muſarum factus eſt Equus, Muſæ autem *Pirenen* Fontem ſibi ſacrum habuêre; indè & illorum Equus *Pirenæus* dicitur. Alii volunt *Pirenen* ex ungulâ *Pegaſi* fluxiſſe; ſed hoc ad *Hippocrenen* potiùs refertur, Fontem *Bœotiæ* ad radices montis *Heliconis* fluentem; cùm *Pirene* ſit Fons *Acrocorinthi*. Uterque autem quòd Muſis ſit Sacer, vel ex *Perſii* Prologo patet. Notandum verò, ut hic Equus *Bellerophontis* nomen à Fonte trahit, ex quo cùm biberet, ſubitò captus eſt à *Bellerophonte*; Sic & aliàs ab ipſo Duce titulos ſumit, ut *Propertius* l. 3. Eleg. 2. *Bellerophontei quà fluit humor Equi.* *Miltonus* θηρῶσα legit haud ineptè, ſi metrum pateretur. *Canteri* autem conjectura hoc in loco ferri non poteſt qui ὁρῶσα legendum putet pro θορῶσα; cùm ὁρῶσα nihil ſit, θορῶσα, autem *Atticè* pro θοροῦσα ponatur, quod optimè *Chimæræ* vim in *Pegaſum* ruentis denotat; ſubaudi tantùm ἐπὶ, ut ſit hæc loci diſpoſitio, πύρπνοος Χίμαιρα μάλα σπεύδουσα καὶ δρομαίαν ὁρμὴν ἀνταμάχουσα, χηλαῖς καὶ ὄνυξι θοροῦσα ἐπὶ τὸν Πήγασον, ἢ Βελλεροφόντην. Quòd πῶλος frequenter ponitur pro ἵππος vide infrà ad v. 482. *Joſ. Barnes.* V. 479. Τοιῶνδ' ἄνακτα δοριπόνων ἔκανεν ἀνδρῶν Τυνδαρὶς) Jam Poeta, qui hactenùs evagari viſus eſt extrà propoſitum, ad ſe redit; Cùm enim diu in *Achille* & ejus *Armaturâ* hæſerit, dicit, *Talium* Magnanimorum Ducum confœderatorum ſummum Imperatorem & tot Regum Regem improba Mulier *Clytæmneſtra* occidit, *Agamemnonem*, qui ideò *Homero* præcipuè vocatur ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. Vide *Iphig.* Aul. v. 15. At verò δοριπόνων idem quod δορυξένων, unde *Confœderatorum* vertimus, *Joſua Barnes.* V. 481. Τυνδαρὶς σὰ μελία) Olim erat ἀλεχία, de quo monſtro vocabuli miſerè ſe torquet *Æmil. Portus*, alii nihil dicunt. Facilis autem erat Literarum tranſpoſitio & erroris origo; neque difficilis ſanatio. *Idem.* V. 482. Κακόφρων κόρα) Κόρα pro γυνὴ, ut *Latinis*, *Puella* & *Virgo* pro *Mulier*.

Ita

Ita enim ipſe *Virgilius* utitur alicubi, & *Gellius* l. 12. c. 1. *Puellam* pro Puerperam dixit, ſicut & *Ovid.* 2. Faſtor. *Parce, precor, gravidis facilis Lucina Puellis*: & *Horat.* l. 3. Od. 22. *Quæ laborantes utero Puellas.* *Pſochenium* videſis, in Libello de Linguæ *Græcæ* N. T. Puritate, p. 81. Ubi ita *Græcis* dictum probat, μόσχος pro βοῦς & πῶλος pro ἵππος, ut & *Vitula* pro *Bove*, *Virgil.* Eclog. 3. v. 29. Sic ſuprà v. 475. Πτερόεντα πῶλον, pro Equo *Pegaſo*. *J. Barnes.* V. 486. Ὄψομαι) Ita lego, pro ὄψομ', quod priùs aderat, Verſûs causâ, & quod κἂν præceſſit, *Scaliger* legebat ὄψοιμ' pro ὄψοιμι, cùm hæc Vox *Activam* Vocem non habeat. Quare præſtat ὄψομαι nobiſcum legere. Hic autem locus, ni fallor, adumbratur ex illo *Homeri* Iliad. α. v. 303. Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί. *J. Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Tertii.

SEnex Agamemnonis *olim* Nutritius, *ex* Electræ *præſignatione, adfert quædam Munera Paſtoralia ad Hoſpites meliùs excipiendos; atque cum his ſimul flavæ comæ cirros ad* Agamemnonis *ſepulchrum, cui obitèr inferias tulerat, inventos. Unde ille quidem conjecturam fecit,* Oreſtem *clam Parentis Manibus juſta feciſſe, ex hujus cum* Electræ *capillo ſimilitudine. Idem paulò pòſt, Hoſpitibus viſis, agnoſcit unum eorum* Oreſtem *eſſe, ex Cicatrice juxtà palpebram, quæ illi olim Puero, ex Vulnere, dum cum ſorore Hinnulum perſequeretur, accepto, coaluerat. Undè mutui amplexus* Electræ *&* Oreſtæ*.* Oreſtes *tandem cum ſene conſilia communicat de vindicandâ Patris cæde. His rectè ordinatis,* Oreſtes*,* Jove*,* Junone*, Tellure Matre & Patris occiſi Manibus in auxilium evocatis, ad facinus accingitur.* Chorus *narrationem inſtituit de celebri illo aurei velleris Agno* Atrei *& inceſto* Thyeſtæ *Adulterio, undè tot Calamitates Pelopidarum Domui ortæ. Narrationem claudit inſigne Epiphonema, Nempè hæc horribilia Exempla ideò Nobis proponi, ut Diis obtemperantes, diſcamus piè & ſanctè Vitam inſtituere; ne in ſimiles clades & nos incidamus.*

ΠΡΕΣΒΥΣ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΥΛΑΔΗΣ,

Κωφὸν δὲ πρόσωπον.

Ἴαμβοι.

Πρ. ΠΟΥ, ποῦ νεᾶνις πότνι' ἐμὴ, δέσποινά τε,
Ἀγαμέμνονος παῖς, ἥν ποτ' ἐξέθρεψ' ἐγώ;
Ὡς πρόσβασιν τῶνδ' ὀρθίαν οἴκων ἔχει,
Ῥυσῷ γέροντι τῷδε προσβῆναι ποδί.
Ὅμως δὲ πρός γε τοὺς φίλους * ἐξελκτέον (* ἐξελκτέα.)
Διπλῆν ἄκανθαν, καὶ παλίῤῥοπον γόνυ.
Ὦ θύγατερ, ἄρτι γάρ σε πρὸς δόμοις ὁρῶ,
Ἥκω φέρων σοι τῶν ἐμῶν βοσκημάτων
Ποίμνης νεογνὸν θρέμμ' ὑποσπάσας τόδε,
Στεφάνους τε, τευχέων τ' ἐξελὼν τυρεύματα,
* Παλαιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε, (* Scal. πολύν.)
Ὀσμῇ κατῆρες, μικρὸν, ἀλλ' ἐπεισβαλεῖν
Ἡδὺ σκύφον τοῦδ' ἀσθενεστέρῳ ποτῷ.
Ἴτω φέρων τις τοῖς ξένοις τάδ' εἰς δόμους·
Ἐγὼ δὲ τρύχει τῷδ' ἐμῶν πέπλων, κόρας
Δακρύοισι τέγξας, ἐξομόρξασθαι θέλω.
Ηλ. Τί δ', ὦ γεραιὲ, διάβροχον τόδ' ὄμμ' ἔχεις;
Μῶν τἀμὰ διὰ χρόνου σ' ἀνέμνησεν κακά;
Ἢ τὰς Ὀρέστου τλήμονας φυγὰς στένεις,
Καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν, ὅν ποτ' ἐν χεροῖν ἔχων,
Ἀνόνητ' ἔθρεψας σοί τε, καὶ τοῖς σοῖς φίλοις;

Sen. UBinam eſt puella mea veneranda, & hera,
Agamemnonis filia, quam enutrivi olim ego?
Quàm arduum harum ædium acceſſum habet,
Huic rugoſo & ſenili pedi *difficilem* ad aſcendendum.
Tamen ad amicos *lateres eſt* extrahenda
Duplex ſpina, & reflexum genu.
O filia (jam enim te domi conſpicor)
Venio ferens tibi mearum ovium ex
Grege tenerum hunc fœtum ſubductum,
Et ſerta, ac è fiſcellis hos exemptos *caſeos*;
Huncque veterem Bacchi theſaurum
Odore gratum: parvum *quidem*: ſed miſcere
Scyphum hoc tenuiore potu jucundum *eſt*.
Eat aliquis laturus hæc hoſpitibus in ædes:
Ego verò pannis his mearum veſtium, oculos
Lacrymis madefactos abſtergere volo.
El. Cur verò, ô ſenex, hos oculos madefactos habes?
Num mea mala longo pòſt intervallo in memoriâ tibi redierunt?
An Oreſtis miſerum exilium gemis,
Et patrem meum, quem quondam in manibus habens
Educâſti fruſtrà tibi, & amicis tuis?

V. 489. Ὡς πρόσβασιν τῶνδ' ὀρθίαν οἴκων ἔχει) *Electra*, de quâ loquitur ſenex, ſubauditur ad hoc verbum: Quare non erat, ut *Scalig.* legeret προσβάσεις & ὀρθίας, quaſi alitèr Senſus non ſtaret. *Idem.* V. 491. Ἐξελκτέον Διπλῆν ἄκανθαν) Latera ſunt exhaurienda, quæ duplicem ſpinam vocat, propter Coſtas utrinque ex ſpinâ exertas. Olim legebatur ἐξελκτέον. V. 496. Στεφάνους τε, τευχέων τ' ἐξελὼν τυρεύματα) Quod ad στεφάνους attinet *Stiblinus* dicit, *Fortaſſe legi debet.* στεφάνης i. e. è cribro. Et ita, ni fallor, *Ariſtophanes* in Ἐκκλησιαζ. hâc voce utitur. Sed Vetus Lectio defendi poteſt Vel enim στεφάνους ad Hoſpites coronandos ſenex putatur tuliſſe; στεφάνοις γὰρ οἱ παλαιοὶ ἐχρῶντο ἐν τοῖς συμποσίοις, ὥς φησιν Ἀρισοτέλης, ὀνειρεῖον καὶ ἀφθονίαν αἰνιττόμενοι τροφῆς. Quod memorat *Theocr.* Scholiaſtes, Idyll. γ'. v. 21. De quâ re vide *Paſchalium* de *Coronis*. Denique ob *Electræ* creditum Puerperium potuit has coronas providus & amicus ſenex Dominæ adferre, ita enim *Heſych.* Στέφανον ἐκφέρειν) ἔθος ἦν, ὁπότε παιδίον ἄῤῥεν γένοιτο παρὰ Ἀθηναίοις, στέφανον ἐλαίας τιθέναι πρὸ τῶν θυρῶν· ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν, ἔρια, διὰ τὴν ταλασίαν. Vide *Meurſii* Attic. Lect. p. 186. *Paſchalium* de Coronis p. 334. *Ibid.* Τυρεύματα) ἤγουν τυρὸς, ut πηλώματα pro πηλός. *Joſua Barnes.* V. 497. Παλαιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε) *Scaliger*, quia putabat, Verſum hunc defectu aliquo laborare, πολιόν τε legebat; quod neſcio an de vino dici poſſit, niſi fortè de Vaſculis diù obſignatis, quibus Canities quædam inſidere ſolet. Sed & παλαιὸν *Anapæſticè* legi poteſt, ut ἐπειὴ apud *Homerum* & γεραιὸς apud *Tyrtæum*, de quâ re vide quæ Nos ad *Hecub.* v. 1108. *J. Barnes.* V. 498. Ὀσμῇ κατῆρες) κατήρης hìc pro ὥνηρης τοῖς ὀσφραινομένοις ἡδυσμένος. τὸ γὰρ ὅλον ἀρκῶν πως τῷ ὀσμῷ, καὶ ἤρεσεν, ἢ ἐυφράνθησαν. *Idem.* V. 501. Ἐγὼ δὲ τρύχει) De hâc Voce vide ſupra ad v. 185.

Πρ. Ἀνό-

Πρ. Ἀνόνηθ'· ὅμως γοῦν τοῦτό γ' οὐκ ἠνεσχόμην.
Ἦλθον γὰρ αὐτοῦ πρὸς τάφον, πάρεργ' ὁδοῦ,
Καὶ προσπεσὼν ἔκλαυσ', ἐρημίας τυχὼν·
Σπονδάς τε, λύσας ἀσκὸν, ὃν φέρω ξένοις,
Ἔσπεισα· τύμβῳ δ' ἀμφέθηκα μυρσίνας.
Πυρᾶς δ' ἐπ' αὐτῆς οἶν μελάγχιμον πόκῳ
Σφάγιον ἐσεῖδον, αἷμά γ' οὐ πάλαι χυθὲν,
Ξανθῆς τε χαίτης βοστρύχους κεκαρμένους.
Κἀθαύμασ', ὦ παῖ, τίς ποτ' ἀνθρώπων ἔτλη
Πρὸς τύμβον ἐλθεῖν· οὐ γὰρ Ἀργείων γέ τις.
Ἀλλ' ἦλθ' ἴσως που σὸς κασίγνητος λάθρᾳ.
Μολὼν δ',* ἐτίμησ' ἄθλιον τύμβον πατρός. * Vett. ἐθαύμασ'.
Σκέψαι δὲ χαίτην, προστιθεῖσα σῇ κόμῃ,
Εἰ χρῶμα ταὐτὸ κουρίμης ἔσται τριχός.
Φιλεῖ γὰρ, αἷμα ταὐτὸν οἷς ἂν ᾖ πατρὸς,
Τὰ πόλλ' ὅμοια σώματος πεφυκέναι.
Ηλ. Οὐκ ἄξι' ἀνδρὸς, ὦ γέρον, σοφοῦ λέγεις·
Εἰ κρυπτὸν εἰς γῆν τήνδ' ἂν Αἰγίσθου φόβῳ
Δοκεῖς ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν εὐθαρσῆ μολεῖν.
Ἔπειτα χαίτης πῶς συνοίσεται* πλόκος, * i.e. πλόκαμος.
Ὁ μὲν παλαίστραις ἀνδρὸς εὐγενοῦς τραφεὶς,
Ὁ δὲ κτενισμοῖς θῆλυς· ἀλλ' ἀμήχανον.
Πολλοῖς δ' ἂν εὕροις βοστρύχους ὁμοπτέρους,
Καὶ μὴ γεγῶσιν αἵματος ταὐτοῦ, γέρον.
Πρ. Σὺ δ' εἰς ἴχνος βᾶσ', ἀρβύλης σκέψαι βάσιν,
Εἰ σύμμετρος σῷ ποδὶ γενήσεται, τέκνον.
Ηλ. Πῶς δ' ἂν γένοιτ' ἂν ἐν κραταιλέῳ πέδῳ
Γαίας, ποδῶν ἔκμακτρον; εἰ δ' ἔστιν τόδε,
Δυεῖν ἀδελφοῖν πῶς ἂν οὐ γένοιτ' ἴσος,
Ἀνδρός τε καὶ γυναικὸς, ἀλλ' ἄρσην κρατεῖ.
Πρ. Οὐκ ἔστιν, εἰ παρὼν κασίγνητος μολὼν,
Κερκίδος ὅτῳ γνοίης ἂν ἐξύφασμα σῆς,
Ἐν ᾧ ποτ' αὐτὸν ἐξέκλεψα μὴ θανεῖν;
Ηλ. Οὐκ οἶσθ', Ὀρέστης ἡνίκ' ἐκπίπτει χθονὸς,
Νέαν μ' ἔτ' οὖσαν; εἰ δὲ κἄκρεκον πέπλους,
Πῶς ἂν, τότ' ὢν παῖς, νῦν ἔχῃ ταὔτ' ἂν φάρη;
Εἰ μὴ ξυναύξοινθ' οἱ πέπλοι τῷ σώματι,
Ἀλλ' ἤ τις αὐτοῦ τάφον ἐποικτείρας ξένος.

Sen. Inutiliter *quidem & fruſtrà*, non tamen hoc ferre potui:
Veni enim ad ipſius ſepulchrum obiter,
Ac procidens *humi* luxi, nactus ſolitudinem:
Libaminaque ſoluto utre, quem hoſpitibus fero,
Fudi, ramóſque myrteos circa tumulum poſui.
Porrò ad ipſum rogum ovem nigro vellere
Victimam vidi, recénſque fuſum ſanguinem:
Flavæque comæ cincinnos abraſos.
Miratúſque ſum, ô filia, quiſnam hominum auſus fuerit
Ad tumulum venire: non enim Argivorum ullus *hoc fecit*.
Sed fortaſſe clàm frater tuus venit,
Profectus autem, honoravit miſerum ſepulchrum patris.
Aſpice verò comam, tuæ apponens comæ,
Num color idem ſit raſæ comæ, *num utriuſque ſit idem color*.
Solēt eni *iis*, quib⁹ idē fuerit patris ſang. *quib. fuerit idem pater*,
Multa corporis *ſigna* eſſe ſimilia.
El. Haud digna viro, ô ſenex, ſapiente loqueris,
Si latentem *& clam* in hanc terram, Ægiſthi metu,
Profectum fratrem meum animoſum putas.
Deinde quomodo cirrus *ejus* comæ *cincinno meo* congruet?
Nam ille quidē *utpote* viri nob. *in* palæſtris *eſt* nutritus, *ac durus*.
Hic verò *crebrâ* pexatione mollis; quamobrem *hoc eſt* impoſſibile,
Multis enim juvenibus cincinnos *eſſe* ſimiles,
Nec tamen eodem ſanguine prognatis, ô ſenex.
Sen. Tu ſaltem in *ejus* veſtigium ingreſſa, ſoleæ ſpecta greſſum,
Num eâdem-menſurâ tuo pedi reſpondeat, ô filia.
El. Quomodo verò fieri poſſet in lapidibus-ſtrato, *duróque* ſolo
Terræ, pedū veſtigium expreſſum? quamvis autem hoc fieri poſſet,
Tamē duorū ex eodē utero natorum pes nunquā fuerit æqualis,
Viri *ſcilicet*, & fœminæ. Nam mas *fœminam magnitudine* ſuperat.
Sen. Annon eſt, ſi frater *tuus* huc reverſus adeſſet,
Vadenam cognoſceres radii tui telam,
In quâ ipſum olim furtim morti ſurripui?
El. Neſcis, Oreſtes cùm vertit ſolum,
Me juvenculam adhuc fuiſſe? quāvis verò etiā texuiſſē *ei* peplos,
Quomodo, cum tunc eſſet puer, nunc eaſdem haberet veſtes,
Niſi cum ipſo corpore ſimul creſcant veſtes,
Sed *potius* vel aliquis peregrinus ſepulchrum ipſius miſeratus,

V. 509. Ἦλθον γὰρ &c.) Vide ſupra ad v. 324. *Ibidem*, πάρεργ' ὁδοῦ. Sic ſuprà v. 63. Πάρεργ' Ὀρέστην, κἀμὲ ποιεῖται δόμων. Id eſt, Ὀρέστην καὶ ἐμὲ, ὡς πάρεργά τινα χρήματα τῶν δόμων, καὶ οὐκ ἀναγκαῖα ποιεῖται, ἀλλ' ὡς ἀλλοτρίους ἔχει. *Joſua Barnes* V. 412. Τύμβῳ δ' ἀμφέθηκα μυρσίνας) Vide ſupra ad v. 324. V. 514. Σφάγιον ἐσεῖδον) Tale quid *Sophocl.* Electr. v. 885. &c. *Æſchyl.* Choeph. v. 477. &c. V. 519. Μολὼν δ' ἐτίμησ') Ita cum *Cantero* lego, rejecto, quod prius obtinuerat, ἐθαύμασ', in marginem. V. 521. Εἰ χρῶμα ταὐτὸ κουρίμης ἔσται τριχός·) Cùm olim malè ſcriptum erat, εἰ χρώματ' αὐτῆς, *Canterus*, leviſſimâ diſtinctione legebat, εἰ χρῶμα ταὐτῆς. Et *Sophocles* ταυτὰν pro τὴν αὐτὴν dixit, *Philoctet.* v. 848. Εἰ ταὐτὴν τούτῳ γνώμαν ἴσχεις. *Scholiaſtes*, εἰ τὴν αὐτὴν τῷ Ὀδυσσεῖ γνώμην ἔχεις. *Æmilius Portus* duobus locis ex *Ariſtotele* citatis hujus vocis uſum confirmat. Sed de hâc re nihil dubitandum, cùm ταὐτοῦ occurrat infrà v. 531. pro τοῦ αὐτοῦ, & tamen *Scaligerum* potiùs ſequor, qui χρῶμα ταὐτὸ ſcribit; quæ Vox Verſui convenientior & Senſui, & magis trita eſt. *Joſ. Barnes.* V. 522. Φιλεῖ γὰρ) Elegans eſt & *Atticis* frequens uſus Verbi φιλέω & χαίρω, pro εἴωθα, *amo* vel *gaudeo*, pro *ſoleo*. Sic *Herodot.* Edit. *Hen. Stephani* fol. 440. Αὐτόματον γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι. *Idem.* fol. 442. Φιλέει δὲ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. *Euripidis* Scholiaſt. ad *Phœniſſas* obſervat alibi, φιλεῖ etiam poni pro συμβαίνει. Sic *Ariſtoph.* Nubibus, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦθ' ἑτέρως τρέπεσθαι. Scholiaſt. ἔθος ἔχει· συμβαίνει γὰρ ἄλλως ἀποβαίνειν, ἢ προσδοκᾶται. Sic *Horat.* Epod. viii. *Quid? Quod libelli Stoici inter ſericos jacere pulvillos amant.* Ubi *amant* pro *ſolent*. Joſua Barnes. V. 531. Ταὐτοῦ) Vide ſupra ad v. 521. V. 534. Κραταιλέῳ) à κρατεῖν & λᾶας lapis, idem quod κραταίπεδον οὖδας *Homero*, eſt autem κραταίλεως *Atticè*, ut Μενέλεως. V. 536. Δυεῖν ἀδελφοῖν) Δυεῖν *Atticè* pro δυοῖν, de quâ re vide ſuprà ad v. 95. Ἀδελφὸς autem hic non de *Fratre* modo, ſed & *Sorore* dicitur, quod patet ex ſequentibus, ἀνδρός τε καὶ γυναικός. Collectivè autem hic dicitur, cùm aliàs ἀδελφὴ ſemper *Soror* vocatur. Vox autem propriè uſurpatur de Fratribus & Sororibus uterinis. Sic & infrà v. 746. *Oreſtes*, *Electra* & *Chryſothemis* ἀδελφοὶ vocantur. In hâc autem voce τὸ α non *Privationem*, ſed *Congregationem* & ταυτότητα ſignificat, δελφὺς verò ἡ μήτρα. Vide *Euſtathium* fol. 1752. lin. 17. Ex *Æmilii Porti* Notis. V. 538. Οὐκ ἔστιν, εἰ παρὼν κασίγνητος μολὼν) Cùm olim legebatur εἰ καὶ γῆν, &c. *Canterus* legebat εἰ παρὼν, quæ Lectio placet; *Scaliger* legit εἰ καὶ νῦν & pro μολὼν, ſcribit μόλῃ, longiùs recedens ab exemplari. *Joſua Barnes.* V. 543. Πῶς ἂν, τότ' ὢν παῖς, νῦν ἔχῃ ταὔτ' ἂν φάρη) Cùm olim legebatur, νῦν ταὔτ' ἂν ἔχῃ φάρη, miro & manifeſto Verſûs detrimento, miror neminem hactenus id deprehendiſſe; certè nemo in ordinem redegit, ut nunc nos fecimus, ipſiſſimis literis earumque apicibus fideliter omnibus ſervatis; excepto quòd cum *Porto* lego ταὔτ' i. e. ταὐτὰ, pro ταῦτ', i. e. ταῦτα. De voce φᾶρος, quod priorem habet Communem, Nos ſatis ad *Supplic.* v. 286. *Hercul. Fur.* v. 414. & *Phœniſſ.* v. 1088. *Joſua Barnes.*

Ἐκείρατ'

Ἐκείρατ', ἢ τῆσδε σκοποὺς λαθὼν χθονός.

Πρ. Οἱ δὲ ξένοι ποῦ; βούλομαι γὰρ εἰσιδὼν
 Αὐτοὺς, ἐρέσθαι σοῦ κασιγνήτου πέρι.

Ηλ. Οἵδ' ἐκ δόμων βαίνουσι λαιψηρῷ ποδί.

Πρ. Ἀλλ' εὐγενεῖς μὲν· ἐν δὲ κιβδήλῳ τόδε·
“ Πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς, εἰσὶν κακοί·
 Ὅμως δὲ χαίρειν τοὺς ξένους προσεννέπω.

Ορ. Χαῖρ', ὦ γεραιέ. τοῦ ποτ', Ἠλέκτρα, τόδε
 Παλαιὸν ἀνδρὸς λείψανον φίλων κυρεῖ;

Ηλ. Οὗτος τὸν ἀμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε.

Ορ. Τί φῄς; ὅδ' ὃς σὸν ἐξέθρεψε σύγγονον;

Ηλ. Ὅδ' ἐσθ' ὁ σώσας κεῖνον, εἴπερ ἔστ' ἔτι.

Ορ. Ἔα· Τί μ' εἰσδέδορκεν ὥσπερ ἀργύρου σκοπῶν
 Λαμπρὸν χαρακτῆρ', ἢ προσεικάζει μέ τῳ;

Ηλ. Ἴσως Ὀρέστου σ' ἥλιχ' ἥδεται βλέπων.

Ορ. Φίλου γε φωτός· τί δὲ κυκλεῖ πέριξ πόδα;

Ηλ. Κἀυτὴ τόδ' εἰσορῶσα, θαυμάζω, ξένε.

Πρ. Ὦ πότνι', εὔχου, θύγατερ Ἠλέκτρα, θεοῖς.

Ηλ. Τί τῶν ἀπόντων, ἢ τί τῶν ὄντων πέρι;

Πρ. Λαβεῖν φίλον θησαυρὸν, ὃν φαίνει θεός.

Ηλ. Ἰδοὺ, καλῶ θεούς. ἢ τί δὴ λέγεις, γέρον;

Πρ. Βλέψον νυν εἰς τόνδ', ὦ τέκνον, τὸν φίλτατον.

Ηλ. Πάλαι δέδοικα, μὴ σύ γ' οὐκ ἔτ' εὖ φρονῇς.

Πρ. Οὐκ εὖ φρονῶ 'γὼ σὸν κασίγνητον βλέπων;

Ηλ. Πῶς εἶπας, ὦ γεραιὲ, ἀνέλπιστον λόγον;

Πρ. Ὁρᾶν Ὀρέστην τόνδε τὸν Ἀγαμέμνονος.

Ηλ. Ποῖον χαρακτῆρ' εἰσιδὼν, ᾧ πείσομαι;

Πρ. Οὐλὴν παρ' ὀφρύν, ἥν ποτ' ἐν πατρὸς δόμοις
 Νεβρὸν διώκων, σοῦ μέθ' ἡμάχθη πεσών.

Ηλ. Πῶς φῄς; ὁρῶ μὲν τοῦ μάλιστα τεκμήριον.

Πρ. Ἔπειτα μέλλεις προσπίτνειν τοῖς φιλτάτοις;

Ηλ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ', ὦ γεραιέ· συμβόλοισι γὰρ
 Τοῖς σοῖς πέπεισμαι θυμόν· ὦ χρόνῳ φανεὶς,
 Ἔχω σ' ἀέλπτως. Ορ. κἀξ ἐμοῦ γ' ἔχῃ χρόνῳ.

Ηλ. Οὐδέ ποτ' ἐδόξασ'. Ορ. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ἤλπισα.

Ηλ. Ἐκεῖνος εἶ σύ; Ορ. σύμμαχός γέ σοι μόνος,
 Ἢν δὴ 'κσπάσωμαί γ', ὃν μετέρχομαι, βόλον,

Ηλ. Πέποιθα δή· ἢ χρὴ μηκέθ' ἡγεῖσθαι θεοὺς,
 Εἰ τἄδικ' ἔσται τῆς δίκης ὑπέρτερα.

Σύστημα.

Χο. Ἔμολες, ἔμολες, ὦ χρόνιος ἁμέρα·
 Κατέλαμψας, ἔδειξας ἐμφανῆ
 Πόλει πυρσόν· ὃς παλαιᾷ φυγᾷ
 Πατρῴων ἀπὸ δωμάτων
 Τάλας ἀλαίνων ἔβασι.
 Θεὸς αὖ θεὸς ἁμετέραν τις ἄγει

Se raſit, vel *aliquis indigena*, qui ſpeculatores hujus agri fefellit.

Sen. Iſti verò hoſpites ubinam *ſunt*? Volo enim intuitus
Ipſos, *i.e. coram*, de fratre tuo percontari.

El. Hi ex ædibus egrediuntur veloci pede.

Sen. At nobiles quidem *videntur*. Hoc tamen *eſt* in incerto:
“ Multi enim, qui ſunt nobiles, ſunt improbi.
Sed tamen hoſpites ſalvere jubeo.

Or. Salve, ô ſenex, cujuſnam viri, Electra,
Hæ antiquæ *veterum* amicorum reliquiæ ſunt?

El. Hic meum patrem educavit, ô hoſpes

Or. Quid ais? hic *eſt ille*, qui tuum fratrem quoque educavit?

El. Hic eſt ille, qui ſervavit illum, ſi modo ſupereſt adhuc

Or. Ehem, quid me intuetur, tanquam argenti contemplans
Splendidum ſignum? num aſſimilat me cuipiam?

El. Fortaſſe Oreſtæ te æqualem aſpiciens lætatur.

Or. Chari certè viri. quid verò circumrotat pedem?

El. Et ego miror, ô hoſpes, hoc aſpiciens.

Sen. O veneranda filia Electra, ſupplica diis.

El. Pro quânam præſente, aut abſente *re*?

Sen. Ut accipias optatum theſaurum, quem oſtendit Deus.

El. En voco deos, an igitur aliquid jam dicis, ſenex?

Sen. Intuere in hunc, ô filia, chariſſimum.

El. Jamdudum metuo, nè tu non ſanâ mente ſis.

Sen. Non ſanâ mente ſum ego, qui fratrem tuum video?

El. Quomodo dixiſti, ô ſenex, inſperatum ſermonem?

Sen. *Dixi me* videre Oreſtem hunc Agamemnonis *filium*.

El. Quam notam conſpicatus *eum agnoviſti*, cui fidem habeam?

Sen. Cicatricem juxta ſupercilium, quâ olim in ædibus patris
Tecum hinnulum inſectans, prolapſus cruentatus eſt.

El. Quid ais? video quidem caſûs indicium.

Sen. Et adhuc cunctaris accidere chariſſimis?

El. At non ampliùs *cunctabor*, ô ſenex: ſignis enim
Tuis animo ſum perſuaſa: ô qui tandem apparuiſti *mihi*,
Teneo te præter ſpem. *Or.* Et à me ſerò teneris.

El. Nunquam ego putavi. *Or.* Neque ego etiam ſperavi.

El. Ille tu es? *Or.* Socius tibi ſolus, *ſolúſque tuum præſidium*:
Si modò jactum retis, quem meditor, extraxero.

El. Confido quidem: aut non ampliùs putandum eſt eſſe Deos,
Si injuſta *facinora* ſint ſuperiora juſtitiâ.

Syſtema.

Ch. Veniſti? veniſti, ô ſera, *tardáque dies*;
Illuxiſti, oſtendiſti manifeſtam
Urbi lucem: quæ diutino exilio
Paternis ab ædibus,
Miſera oberrans, advenit.
Deus, deus inquam aliquis noſtram adducit

V. 546. Ἐκείρατ', ἢ τῆσδε σκοποὺς λαθὼν χθονός.) Subaudi τις ἐγχώριος, ut ſit Senſus, Ἀλλ' ἢ τις ξένος αὐτῷ τάφον ἐποικτείρας, ἑαυτὸν ἐκείρατο, ἢ τις ἐγχώριος, λαθὼν σκοποὺς ταύτης χθονός. Hoc omnes ante me viderunt, etiam *Latini* interpretes. V. 555. Οὗτος τὸν ἀμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε.) Quòd ἀμὸς & ἁμὸς priori longâ ponitur pro ἡμέτερος, abundè conſtat. Vide ſupra ad v. 188. Hic autem Senex, ſive *Pædagogus*, putatur *Agamemnonis* primò Nutritius, mox & *Oreſtæ* ipſius. Tales ſanè Veteribus Heroibus ferè aſſignabantur omnibus, vel ex Ortu, vel certè priùs quàm ad res gerendas ſe accingerent. Et hi *Mnemones* dicti ſunt, i. e. Monitores. *Euſtathius* fol. 1697. lin. 55. *Mnemonas* dicit nomen Officii, multoſque variis Heroibus, Μνήμονας & Submonitores, ut & Genios attributos refert. Hujus nominis unum affuiſſe *Achilli*, qui eum ſubmoneret, nè quem ex *Apollinis* filiis interimeret, tum enim moriturum, meminit cum *Plutarcho*, *Scholiaſtes Lycophronis* fol. 48. nomine tamen ſuppreſſo, quod ex ſequentibus patebit meliùs. Varios itaque veterum Heroum *Mnemonas* poſt *Euſtathium* recenſet *Ptolemæus Hephæſtion* fine libri primi, *viz.* *Ulyſſis Myiſcum*, *Achillis Noemona*, i. e. *Phœnicem*, *Patrocli Eudorum*, *Proteſilai Dardanum*, *Antilochi Chalconem*, *Hectoris Daretem* Phrygium. Vide alios apud *Clement. Alexand.* Pædagog. l. 1. c. 7. Item *Turneb.* l. 7. c. 3. Hinc & Nos in *Franciade* noſtrâ *Moiinum* Nigri Principis Moderatorem aſſigno, Senem Prudentiſſimum & Judicii ſubacti; quià etiam in Junioribus Heroum animis ſenilis quædam Sagacitas & Temperantia requiritur, ut veri ſint Virtutis Amatores. *Joſua Barnes.* V. 573. Οὐλὴν παρ' ὀφρύν.) Talem *Ulyſſis* ἀναγνώρισιν ex Cicatrice factam *Homerus* deſcribit *Odyſſ.* τ'. v. 392. Νίζε δ' ἄρ' ἄσσον ἰοῦσ' ἄναχθ' ἑόν· αὐτίκα δ' ἔγνω Οὐλὴν, τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι &c. Alio modo *Sophocles* in *Electrâ Oreſtem* notum facit; alio denique *Æſchylus* in Choephoris. Talia enim ex Poetæ arbitrio ſolent pendere; ut quid cuique veriſimile videbitur. Ex *Æmilii Porti* notis.

Νίκαν, ὦ φίλα.
Ἄνεχε χέρας, ἄνεχε λόγον, ἵει
Λιτὰς εἰς θεούς.
Τύχᾳ σοὶ τύχᾳ
Κασίγνητον ἐμβατεῦσαι πόλιν.

Ἴαμβοι.

Ορ. Εἶεν· φίλας μὲν ἡδονὰς ἀσπασμάτων
Ἔχω· χρόνῳ δὲ καὖθις αὐτὰ δώσομεν.
Σὺ δ', ὦ γεραιὲ, καίριος γὰρ ἤλυθες,
Λέξον, τί δρῶν ἂν φονέα τισαίμην πατρὸς,
Μητέρα τε τὴν κοινωνὸν ἀνοσίων γάμων.
Ἔστιν τί μοι κατ' Ἄργος εὐμενὲς φίλων;
Ἢ πάντ' ἀνεσκευάσμεθ', ὥσπερ αἱ τύχαι;
Τῷ συγγένωμαι; νύχιος, ἢ καθ' ἡμέραν;
Ποίαν ὁδὸν τραπώμεθ' εἰς ἐχθροὺς ἐμούς;
Πρ. Ὦ τέκνον, οὐδεὶς δυστυχοῦντί σοι φίλος.
" Εὕρημα γὰρ τὸ χρῆμα γίνεται τόδε,
" Κοινῇ μετασχεῖν τἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.
Σὺ δ', ἐκ βάθρων γὰρ πᾶς ἀνῄρησαι φίλοις,
Οὐδ' ἐλλέλοιπας ἐλπίδ', ἴσθι μου κλύων·
Ἐν χειρὶ τῇ σῇ πάντ' ἔχεις, καὶ τῇ τύχῃ,
Πατρῷον οἶκον καὶ πόλιν λαβεῖν σέθεν.
Ορ. Τί δῆτα δρῶντες, τοῦδ' ἂν ἐξικοίμεθα;
Πρ. Κτανὼν Θυέστου παῖδα, σήν τε μητέρα.
Ορ. Ἥκω 'πὶ τόνδε στέφανον, ἀλλὰ πῶς λάβω;
Πρ. Τειχέων μὲν ἐλθὼν ἐντὸς, οὐδ' ἂν εἰ θέλοις.
Ορ. Φρουραῖς κέκασται, δεξιαῖς τε δορυφόρων;
Πρ. Ἔγνως· φοβεῖται γάρ σε, κοὐχ εὕδει σαφῶς.
Ορ. Εἶεν· σὺ δὴ τοὐνθένδε βούλευσον, γέρον.
Πρ. Κἀμοῦ γ' ἄκουσον, ἄρτι γάρ μ' ἐσῆλθέ τι.
Ορ. Ἐσθλόν τι μηνύσειας, αἰσθοίμην δ' ἐγώ.
Πρ. Αἴγισθον εἶδον, ἡνίχ' εἷρπον ἐνθάδε.
Ορ. Προσηκάμην τὸ ῥηθὲν, ἐν ποίοις τόποις;
Πρ. Ἀγρῶν πέλας τῶνδ' ἱπποφορβίων ἔπι.
Ορ. Τί δρῶνθ'; ὁρῶ γὰρ ἐλπίδ' ἐξ ἀμηχάνων.
Πρ. Νύμφαις ἑορτὴν πόρσυν', ὡς ἔδοξέ μοι.
Ορ. Τροφεῖα παίδων, ἢ πρὸ μέλλοντος τόκου;
Πρ. Οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, βουσφαγεῖν ὡπλίζετο.
Ορ. Πόσων μετ' ἀνδρῶν; ἢ μόνος δμώων μέτα;

Victoriam, ô amica!
Attolle manus, intende sermonem, funde
Preces ad Deos.
Fortuna tibi fortuna *faveat, &* *largiatur,*
Frater ut ingrediatur urbem.

Orestes.

Or. Sint *hæc*, Gratas quidè voluptates amplexuũ *& salutationum*
Habeo: alias v. & iterũ hæc dabimus, *alter alteri hæc iterabimus.*
At tu, ô senex (opportune enim venisti)
Dic, quâ ratione patris interfectorem ulcisci possim,
Et matrem sociam impiarum nuptiarum.
Estne Argis aliquis amicorum mihi benevolus?
An penitùs subversi sumus, ut fortunæ?
Cui me adjungam? nocturne, an interdiu?
Quâ viâ tendemus in hostes meos?
Sen. O fili, nemo tibi infelici amicus *est*.
" Lucrum enim insperatum hæc res est,
" Ex æquo & boni & mali esse participem *aliquem*.
" Tu verò (funditùs enim totus amicis excidisti)
Nè spem quidem *ullam* reliquam fecisti: *hoc certè* scias me audiẽs.
In manu tuâ, & fortunâ omnia habes *sita*,
Paternam domum, & urbem tuam ut recuperes.
Or. Quid ergo facientes, hoc assequemur?
Sen. Occiso Thyestæ filio, & matre tuâ.
Or. Venio ad istã coronam *capiendam*: sed quomodo *eam* accipiam?
Sen. Mœnia quidem, & si maximè velis, non subieris.
Or. Præsidiis munita sunt, dextrisque satellitum?
Sen. Tenes: metuit enim te, neque planè dormit.
Or. Age, tu ergo deinceps consule, ô senex.
Sen. Me quoque audi: modò enim aliquid mihi subiit.
Or. Bonum aliquod utinam indices & ego percipiam.
Sen. Ægisthum vidi, quando huc veni.
Or. Admisi quod dixisti, quibus in locis?
Sen. Juxta agros, in his equorum pascuis.
Or. Quid agentem? video n. spem ex rebus perditis *affulgentem*.
Sen. Nymphis parabat festum, ut mihi visus est.
Or. Præmium educationis liberorum, an pro futurâ prole?
Sen. Nihil scio præter unum, ad boves-mactandos se præparabat.
Or. Quot cum viris? an solus cum famulis?

V. 595. Ἐμβατεῦσαι) *Scaliger* legit ἐμβατεύσαι, *Optat.* Modi, Aorist. α'. Ut sit hic Sensus ἡ τύχη σοι τὸν ἀδελφὸν εἰς πόλιν ἐμβατεύσειεν· sin *Infinit.* Modi sit, τύχη σοι ἔσω τὸν ἀδελφὸν πόλιν ἐμβατεῦσαι. *J. Barnes.* V. 600. Μητέρα τε τὴν κοινωνὸν &c.) Τὴν, quod priùs malè exciderat, nunc ex *Canteri, Scaligerique* authoritate, loco suo inseruimus, ut sibi Versus constet. *Idem.* V. 609. Οὐδ' ἐλλέλοιπας) οὐδ' ἐνέλιπες. V. 610. Ἐν χειρὶ τῇ σῇ πάντ' ἔχεις, καὶ τῇ τύχῃ) In tuâ solius manu & in Fortunâ, cujus ab arbitrio pendet successus rerum, omnia jam habes. Nullum enim alium adjutorem habes præter teipsum & Fortunantem Deum. Audacter paulò in Historiâ nostrâ *Edvardi* Tertii Regis *Angliæ*, l. 3. c. 1. §. 9. Dominus *Johannes Chandoisius Nigrum* Principem alloquitur, Dicens, "*Nunc,* "*Domine Princeps, Equum tuum ascendas &* "*in Gallos prorumpas;* "*Hic Dies tuus est, Deus jam in tuâ situs est* "*manu,* &c. *J. Barnes.* V. 612. Τοῦδ' ἂν ἐξικοίμεθα) ἐξικνεῖσθαί τινος, *assequi aliquid*; ita *Xen.* Hellenic. l. 7. ὅπως ἐξικνεῖσθαι ἀλλήλων. Legitur hoc verbum etiam cum *Accusativo* post *Præpositiones*, ἐπὶ, πρὸς & εἰς, de quâ re consule Lexica. *Idem.* V. 613. Κτανὼν Θυέστου παῖδα) Hoc est *Ægisthum*. Et hæc Genealogia *Ægisthi*, & *Agamemnonis*: *Jovis* & *Plutûs* filius erat *Tantalus*, quem Nonnulli *Phrygem*, alii *Lydum* vocant; *Tantali & Taijgetæ Pelops*; *Pelopis & Hippodamiæ Atreus & Thyestes*; *Atrei Agamemnon*; *Thyestæ* & filiæ *Pelopeæ Ægisthus*. Vide *Eustathium* & alios *Homeri* Interpretes ad Iliad. β'. v. 105. Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν &c. V. 614. Ἥκω 'πὶ τόνδε στέφανον) τοῦτον ἀγῶνα. Εὐφήμως εἴρηται, ὅτι νίκην ἐλπίζει ἐν τούτῳ ἀγῶνι στεφανοῦσθαι ἐνομίζετο. Οἱ γὰρ παλαιοὶ ἀγῶνας νενικηκότας στεφανοῦν εἰώθασιν. Οἷον Ὀλυμπιονίκας, καὶ τοιαῦτα. *Josua Barnes.* V. 615. Τειχέων μὲν ἐλθὼν ἐντὸς, οὐδ' ἂν εἰ θέλοις) Ὁ νοῦς, τοῦτον τὸν στέφανον, δηλονότι τοῦτο τοῦ ἀγῶνος νικηθέντος, ἐλθὼν ἐντὸς τειχέων, οὐχ οἷός τε ἔσῃ λαβεῖν, οὐδ' ἂν εἰσέλθοις γὰρ, εἰ θέλοις, διὰ τὸ φρουρεῖσθαι τὴν πόλιν. Malè igitur *Scaliger*, licet non sine ingenii magno acumine, legendum hic putat, ὧδ' ἂν σύ γ' ἕλοις, *Hoc modo utinam capias.* Multò enim alius expeditior Sensus, si Contextum benè perpendas. *Josua Barnes.* V. 621. Ἡνίχ' εἷρπον ἐνθάδε) Ἡνίκα διὰ γῆρας ἕρπων καὶ μόλις βαδίζων ἦλθον ἐνθάδε. *Josua Barnes.* V. 622. Προσηκάμην) προσηνεγκάμην, ἐπῄνεσα, καὶ τὸν νῦν προσηκάμην. *Aorist.* α. Med. *Thema* προσίημι. *Idem.* V. 625. Νύμφαις ἑορτὴν πόρσυν', ὡς ἔδοξέ μοι) Ità *Scaliger* legit; cùm olim scriberetur Νύμφαις ἐπόρσυν' ἑορτὴν, manifesto errore; ità enim *Spondæus* erat in Quarto loco. Sed & sic τὸ υ contra Veterum usum sit breve, ut aliàs de aliis Vocibus notavimus. Agnoscendum tamen est, apud *Homerum* semel υ in πορσύνω corripi, hoc est in *Futuro*, viz. Iliad. γ. v. 411. Κείνου πορσυνέουσα λέχος. Sed hæc ratio ad *Aoristum* α haud usquequaque extenditur, imò expresè excipitur. Quare vel *Aoristi* β'. esto, vel ista Syllaba pro Communi habeatur. Πορσύνω autem vel πορσαίνω, utroque enim modo dicitur, παρέχω, εὐτρεπίζω, ἑτοιμάζω significat. *Idem.*

Πρ. Οὐδεὶς

Πρ. Οὐδεὶς παρῆν Ἀργεῖος, οἰκεία δὲ χείρ.
Ορ. Ἦν οὖν τις, ὅστις γνωριεῖ μ' ἰδὼν, γέρον;
Πρ. Δμῶες μέν εἰσιν, οὓς * ἔγ' οὐκ εἶδόν ποτε. * pro ἰδὼν ἐγὼ vid. infra ad v. 961.
Ορ. Ἡμῖν δ' ἂν εἶεν, εἰ κρατοῖμεν, εὐμενεῖς.
Πρ. Δοῦλον γὰρ ἴδιον τοῦτο, σοὶ δὲ σύμφορον.
Ορ. Πῶς οὖν ἂν αὐτῷ πλησιασθείην ποτέ;
Πρ. Στείχων, ὅθεν σε βουθυτῶν ἐσόψεται.
Ορ. Ὁδὸν γὰρ αὐτὴν, ὡς ἔοικ', ἀγροὺς ἔχει.
Πρ. Ὅθεν ἂν ἰδών σε δαιτὶ κοινωνὸν καλῇ.
Ορ. Πικρόν γε συνθοινάτορ', ἢν θεὸς θέλῃ.
Πρ. Τοὐνθένδε πρὸς τὸ πῖπτον αὐτὸς ἐννόει.
Ορ. Καλῶς ἔλεξας. ἡ τεκοῦσα δ' ἐστὶ ποῦ;
Πρ. Ἄργει· παρέσται δ' * ἐν πόσει θοίνην ἔπι. * an φ.
Ορ. Τί δ' οὐχ ἅμ' ἐξωρμᾶτ' ἐμὴ μήτηρ πόσει;
Πρ. Ψόγον τρέμουσα δημοτῶν, ἐλείπετο.
Ορ. Ξυνῆχ'· ὕποπτος οὖσα γιγνώσκει πόλει.
Πρ. Τοιαῦτα· μισεῖται γὰρ ἀνόσιος γυνή.
Ορ. Πῶς οὖν ἐκείνην, τόνδε τ' ἐν ταὐτῷ κτενῶ;
Ηλ. Ἐγὼ φόνον γε μητρὸς ἐξαρτύσομαι.
Ορ. Καὶ μὴν ἐκεῖνά γ' ἡ τύχη θήσει καλῶς.
Ηλ. Ὑπηρετείτω μὲν, δυοῖν ὄντοιν, ὅδε.
Πρ. Ἔσται τάδ'· εὑρίσκεις δὲ μητρὶ πῶς φόνον;
Ηλ. Λέγ', ὦ γεραιὲ, τάδε Κλυταιμνήστρᾳ μολών·
Λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ.
Πρ. Πότερα πάλαι τεκοῦσαν, ἢ νεωστὶ δή;
Ηλ. Λέγ' ἡλίους, ἐν οἷσιν ἁγνεύει λεχώ.
Πρ. Καὶ δὴ τί τοῦτο μητρὶ προσβάλλει φόνον;
Ηλ. Ἥξει κλύουσα λοχεῖ' ἐμοῦ νοσήματος.
Πρ. Πόθεν; τί δ' αὐτῇ σοῦ μέλειν δοκεῖς, τέκνον;
Ηλ. Ναί· καὶ δακρύσει γ' ἀξίωμ' ἐμῶν τόκων.
Πρ. Ἴσως· πάλιν τοι μῦθον εἰς καμπὴν ἄγε.
Ηλ. Ἐλθοῦσα μέντοι δῆλον ὡς ἀπόλλυται.
Πρ. Καὶ μὴν ἐπ' αὐτάς γ' εἰσίτω δόμων πύλας.
Ηλ. Οὐκοῦν τραπέσθαι σμικρὸν εἰς ᾅδου τόδε.

Sen. Nullus aderat Argivus; ſed domeſtica *tantùm* manus.
Or. Anne aliquis, qui me conſpicatus prodat, ſenex?
Sen. Famuli quidem ſunt, quos nunquam vidi ego.
Or. Nobis igitur, ſi vincamus, benevoli erunt.
Sen. Dicam certè propriam, hanc ipſam, tibique utilem *rem*.
Or. Quomodo igitur tandem ad ipſum accedere potero?
Sen. Si *illàc* eas, quà te boves immolans aſpiciat.
Or. *In* viâ igitur illâ *Ægiſthus*, ut videtur, agros habet.
Sen. Unde conſpicatus te convivii ſocium vocet.
Or. Amarum profectò convivam, ſi Deus velit.
Sen. Deinde verò, prout res *tibi* ceciderit, perpēde *quid ſis fact.*
Or. Pulchre dixiſti, mater verò ubi eſt?
Sen. Argis: aderit autem in compotatione ad convivium.
Or. Cur verò mater mea cum marito ſimul non venit?
Sen. Vituperationem metuens popularium, *domi* remanſit.
Or. Intelligo; ſuſpectam eſſe ſe novit civitati.
Sen. Ita eſt: odio enim laborat ſcelesta fœmina.
Or. Quomodo autem illam & hunc occidam ſimul?
El. Ego matris apparabo necem.
Or. Atqui fortūa illa quidē rectè faciet *ad felicem exitum perducet.*
El. Hâc quidem in re nobis duobus inſerviat.
Sen. Fient hæc: quomodo verò matri cædem parabis?
El. Profectus, ô ſenex, hæc Clytæmneſtræ dic;
Puerperam me eſſe nuncia prole maſculâ.
Sen. Utrum jampridem *te dicam* peperiſſe, an nunc demum?
El. Dic ſoles, *dieſque* quibus purgatur puerpera.
Sen. Et quid tandem hoc ad matris cædem valet?
El. Veniet, ubi audiērit puerperiū mei morbi, *i. e. mei puerp. morbū.*
Sen. Unde? quid verò ipſi te curæ eſſe credis, filia?
El. Næ, & deflebit claritatem partûs mei.
Sen. Fortaſſe: rurſus igitur ſermonem ad finem duco.
El. Si autem venerit, perſpicuum *eſt* actum eſſe de eâ.
Sen. Atqui in ipſas ædium fores ingredior.
El. Ergo hoc *eſt* convertere ſe parū, *&* *propemodū ire in Pl. ædes.*

V. 629. Οἰκεία δὲ χείρ) χεὶρ pro φάλαγξ. Sic *Virg. Æn.* l. 6. v. 660. *Hic Manus, ob Patriam pugnando vulnera paſſi.* J. Barnes. V. 630. Γνωριεῖ) *Atticè* pro γνωρίσει. Vid. *Herc.* Fur. v. 628. V. 631. Οὓς ἔγ' οὐκ εἶδον ποτὲ) Potiùs ſcribendum erat ἐγὼ οὐκ, pro ἐγὼ οὐκ, eliſo tantùm ὁ parvo. *Idem.* V. 634. Πῶς οὖν ἂν αὐτῷ πλησιασθείην ποτέ;) Cùm olim legeretur, Πῶς οὖν αὐτῷ, *Canterus*, *Scaliger*, aliique viderunt, τὸ ἂν poſt οὖν inſerendum; quod & Nos fecimus; neceſſe enim omninò videmus. *Idem.* V. 635. Βουθυτῶν) Βόας θύων. *Idem.* V. 636. Ὁδὸν γὰρ αὐτὴν, ὡς ἔοικ' ἀγροὺς ἔχει) *Scaliger* legit, ὁδὸν γὰρ, ὡς ἔοικεν, εἰς ἀγροὺς ἔχει. Quæ Lectio non erat neceſſaria, cùm Noſtra ita ſe habeat. Ἔχει γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἀγροὺς κατ' αὐτὴν τὴν ὁδόν. *Idem.* V. 637. Ὅθεν ἂν ἰδών σε, δαιτὶ κοινωνὸν καλῇ) Cùm olim Hiatus eſſet importunus inter Ὅθεν & ἰδὼν & καλεῖ legebatur, putabam primò γ' poſt ὅθεν interſerendum; cùm verò cohærentiam hujus Verſûs cum præcedentibus adverti, meliùs hic τὸ ἂν credidi locum habere & καλῇ omnino legendum ſtatui. Atque ita *Tribrachus* in primo loco erit, qui etiam in *Paribus* optimè ſta-

bit, eſt enim *Iambo* ἰσόχρονος. *Idem.* V. 638. Ἢν θεὸς θέλῃ) Veteres ſemper Deorum Veniam præfabantur, aliquod magnum opus aggreſſuri. Sic *Virg. Æn.* l. xi. v. 301. *Præfatus Divos ſolio Rex infit ab alto.* Quem morem laudat D. *Jacobus*, dum alium damnat, Epiſt. c. 4. v. 13. & 14. Demùm v. 15. Ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο, ἢ ἐκεῖνο. *J. Barnes.* V. 639. Τοὐνθένδε πρὸς τὸ πῖπτον αὐτὸς ἐννόει) Τὸ πῖπτον, τὸ συμβαῖνον, ὅπως ἂν πέσῃ. V. 641. Ἄργει· παρέσται δ' ἐν πόσει θοίνην ἔπι) *Scaliger* legebat, παρέσται σὺν πόσει, aderit cum marito, quod fieri nequeat, niſi detruſo δ', quæ res haud ferenda eſt. Potiùs φ. Sed nos ἐν πόσει, *in Convivio* vertimus, ſive potiùs in Compotatione, θοίνην ἔπι, ad convivium. Ita *Heſychius*, Πόσις, πόμα, ἀνὴρ, πότος ἢ οἶνος, ἢ ὕδατος. *J. Barnes.* V. 649. Δυοῖν ὄντοιν) De *Attico* δυοῖν pro δυοῖν vide ſuprà ad v. 536. V. 652. Λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ) Ἡ λεχὼ, ἡ λέχει κειμένη, καὶ τοῦτο μάλιστα διὰ τὸ τίκτειν. Λέγεται καὶ λεχωῒς καὶ λεχωΐας παρὰ ἄλλοις. *Oppian. Nonnus*, Antholog. &c. Eadem vox occurrit infrà v. 654. *J. Barnes.* V. 654. Λέγ' ἡλίους, ἐν οἷσιν ἁγνεύει λεχώ) De voce λεχὼ ſupra diximus ad v. 652. De Diebus autem Purificationis, vide quid *Moſes* in Levit. c. 12. & Interpretes in locum. Item *Caroli* du *Freſne* Gloſſarium, alioſque in Voce *Purificationes*. Vid. *Lycophronis* Scholiaſt. in hunc Verſum, Πρὶν ἐκ λεχείας γυῖα χυτλῶσαι δρόσῳ. Vide etiam de hâc re, ubi & hic ipſe locus expenditur, *Franciſci Roſſæi* Archæolog. Attic. l. 5. c. 6. *De Puerperarum Luſtrationibus.* Et quæ Nos *Iphigen.* Taur. v. 382. *J. Barnes.* V. 656. Ἥξει κλύουσα λοχεῖ' ἐμοῦ νοσήματος) Οὕτως καὶ ἡ διάθεσις τῶν λέξεων, κλύουσα τοῦ ἐμοῦ νοσήματος, τῆς ἀρρωστίας δηλονότι, τῆς διὰ τὸ τίκτειν γενομένης, ἥξει εἰς τὰ λοχεῖά μου. Ἄλλως, ἥξει εἰς τὰ λοχεῖά μου, ἤγουν λοχείαν, ὅταν κλύῃ ἐμοῦ νοσήματος, καὶ ποίαν νόσον νοσῶ, λεχὼ οὖσα δηλονότι. *Æmilius Portus* haud rectè, ad ὑπάγγελλε refert, pro νοσήματος λεχῶ ſupra diximus... At verò ego λόχε' pro λόχια legendum puto, potius quàm λοχεῖ' pro λοχεῖα; nam & τὰ λόχια idem ſcio, quod λοχεῖα, & λόχιοι θάλαμοι dicuntur, *Cubicula* Puerperarum; ut *Euripid.* Bacch. v. 94. Λοχίοις δ' αὐτίκα νιν Δέξατο θαλάμοις Κρονίδας Ζεύς. Adeò nihili eſt, quod ait *Favorinus*, Λοχεῖα ἐπὶ γυναικὸς, ὅτε τέξεται· λόχια δὲ διὰ τοῦ ἰῶτα ἐπὶ ἀνδρῶν. Sed & λοχεῖ' poteſt hic ſtare, & *Anapæſtus* erit in Tertio loco. *Joſua Barnes.* V. 658. Ναί· καὶ δακρύσει γ' ἀξίωμ' ἐμῶν τόκων) Sic *Ion.* v. 62. Γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο. *Idem.* V. 659. Πάλιν τοι μῦθον εἰς καμπὴν ἄγε) Καμπὴ, συστροφή· Ἐνταῦθα δὲ τὸ τέλος, μεταφορικῶς παρὰ τῶν δρομέων, οἳ τὸν δρόμον πληροῦντες εἰς ἐναντίας κάμπτουσι περὶ ἵππους· ὅθεν καὶ καμπτὴρ, ἡ νύσσα· λέγεται δὲ, ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχρι τοῦ καμπτῆρος· καμπτὴ δὲ ταὐτόν ἐστι. *Joſua Barnes.*

Πρ. Εἰ γὰρ θάνοιμι τοῦτ' ἰδὼν ἐγώ ποτε.
Ηλ. Πρῶτον μὲν νῦν τῇδ' ὑφήγησαι, γέρον.
Πρ. Αἴγισθος ἔνθα νῦν θυηπολεῖ θεοῖς;
Ηλ. Ἔπειτα πάντα μητρὶ τἀπ' ἐμοῦ φράσον.
Πρ. Ὡς ταῦτά γ' ἐκ σοῦ στόματος εἰρῆσθαι δοκεῖν.
Ηλ. Σὸν ἔργον ἤδη. πρόσθεν εἴληχας φόνου.
Ορ. Στείχοιμ' ἄν, εἴ τις ἡγεμὼν γίνοιθ' ὁδοῦ.
Πρ. Καὶ μὴν ἐγὼ πέμποιμ' ἂν οὐκ ἀκουσίως.
Ορ. Ὦ Ζεῦ πατρῷε, καὶ τροπαῖ' ἐχθρῶν ἐμῶν,
Οἴκτειρέ θ' ἡμᾶς· οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν.
Ηλ. Οἴκτειρε δῆτα σοῦ γε φύντας ἐκγόνους.
Ορ. Ἥρα τε, βωμῶν ἣ Μυκηναίων κρατεῖς,
Νίκην δὸς ἡμῖν, εἰ δίκαι' αἰτούμεθα.
Ηλ. Δὸς δῆτα πατρὸς τοῖσδε τιμωρὸν δίκην.
Ορ. Σύ τ', ὦ κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν, πάτερ,
Καὶ Γῆ τ' ἄνασσα, χεῖρας ᾗ δίδωμ' ἐμὰς,
Ἄμυν', ἄμυνε τοῖσδε φιλτάτοις τέκνοις.
Νῦν πάντα νεκρὸν ἐλθὲ σύμμαχον λαβὼν,
Οἵπερ γε σὺν σοὶ Φρύγας ἀνήλωσαν δορί.
Ἤκουσας, ὡς δείν' ἐξ ἐμῆς μητρὸς παθὼν,
Χ' ὅσοι στυγοῦσιν ἀνοσίους μιάστορας.
Ηλ. Πάντ' οἶδ', ἀκούει τάδε πατήρ· στείχειν δ' ἀκμή.
Καί σοι προφωνῶ πρὸς τάδ' Αἴγισθον θανεῖν·
Ὡς εἰ παλαισθεὶς πτῶμα θανάσιμον πεσῇ,
Τέθνηκα κἀγὼ, μηδέ με ζῶσαν λέγε.
Παίσω κάρα γὰρ τοὐμὸν ἀμφήκει ξίφει.
Δόμων δ' ἔσω βᾶσ', εὐτρεπὲς ποιήσομαι.
Ὡς ἢν μὲν ἔλθῃ πύστις εὐτυχὴς σέθεν,
Ὀλολύξεται πᾶν δῶμα· θνήσκοντος δὲ σοῦ,
Τἀναντί' ἔσται τῶνδε· ταῦτά σοι λέγω.
Ορ. Πάντ' οἶδα. Ηλ. πρὸς τάδ' ἄνδρα γίνεσθαί σε χρή.
Ὑμεῖς δέ μοι γυναῖκες εὖ πυρσεύετε
Κραυγὴν ἀγῶνος τοῦδε. Φρουρήσω δ' ἐγὼ,
Πρόχειρον ἔγχος χειρὶ βαστάζουσ' ἐμῇ·
Οὐ γάρ ποτ' ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς, νικωμένη,
Δίκην ὑφέξω σῶμ' ἐμὸν καθυβρίσαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἀταλᾶς ὑπὸ ματρὸς Ἀργείων
2 Ὀρέων ποτὲ κληδὼν

Sen. Utinam verò moriar, ego tandem hoc conſpicatus.
El. Primùm quidem nunc huic, ſenex, ſis dux-viæ.
Sen. Illuc, ubi nunc Ægiſthus ſacrificium facit Diis?
El. Deinde omnia matri, quæ ex me audiſti, dicito.
Sen. Ut illa ex tuo ore ſibi hæc dicta exiſtimet.
El. * Tuum opus nunc eſt. Tua ſors eſt cædem facere, priùs me.
Or. Pergerem ſanè, ſi quis eſſet mihi dux viæ. * Hæc ad Oreſt.
Sen. Atqui ego haud invitus te deduxero.
Or. O Jupiter patrie, & meorum vindex hoſtium,
Miſerere noſtri: indigna enim paſſi ſumus.
El. Miſerare nempe nepotes et te progenitos.
Or. Et tu, Juno, quæ Mycenæis aris præſides,
Victoriam da nobis: ſi juſta poſcimus.
El. Da ſcilicet hiſce vindictam, ultricem patris.
Or. Tuque, ô verſans apud inferos pater nefariè *i.e. occiſus*,
(Et Tellus regina, cui tendo manus meas)
Opem fer, opem fer his chariſſimis liberis, *i.e nobis*.
Nunc veni ſocios aſſumens omnes mortuos.
Qui tecum Phrygas deleverunt armis.
Audiviſti, quàm atrocia à matre meâ paſſus ſim, *vel* ſis,
Et quot impios oderint ſicarios.
El. Omnia ſcis, audit hæc pater: ſed tempus *eſt jam* eundi.
Et tibi præterea prædico, *te præmoneo*, ut Ægiſt. *à te cæſus* moriat.
Quia ſi victus letifero caſu ceciderís,
Mortua ſum & ego, neque me vivam dicas.
Feriam enim meum caput ancipiti gladio;
Domum autem ingreſſa, *gladium* expeditum faciam.
Nam ſiquidem læta de te fama venerit,
Tota domus jubilabit; ſed te caſo,
Contraria his fient: hæc tibi *jam maturè* dico.
Or. Omnia teneo. El. In his *peragendis* virum te eſſe oportet. *
Vos verò mulieres, rite facibus accenſis edite * *Exit* Oreſtes.
Clamorem hujus certaminis. Ego verò excubias agam,
Promptum enſem meâ geſtans manu:
Nunquam enim meis hoſtibus victa,
Pœnas dabo, ut meum corpus contumelioſè tractent.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Ch. 1 Delicatâ à matre Argolicos
2 *Profecta per* montes quondam fama

V. 666. Ἔπειτα πάντα μητρὶ τἀπ' ἐμοῦ φράσον) Πάντα cum *Æmilio Porto* pro πάντων lego, & μητρὶ τἀπ', pro μητρὶ τ' ἀπ', cum eodem, & *Scaligero*; Verſus enim ita poſtulat. Ex gemino autem α brevi, in unicum longum facta Contractio. *Idem.* V. 668. Σὸν ἔργον ἤδη· πρόσθεν εἴληχας φόνου) Σὸν ἤδη, ὦ Ὀρέστα, ἔργον· Σὺ γὰρ πρόσθεν ἐμοῦ εἴληχας τοῦ φόνου· Σοὶ πρῶτον Αἴγισθος φονευτέος, ἔπειτα ἡ μήτηρ ἐμοί. *J. Barnes.* V. 671. Ὦ Ζεῦ πατρῷε, καὶ τροπαῖ' ἐχθρῶν ἐμῶν) Ζεὺς πατρῷος *Athenis* colebatur; de quâ re videſis *Pauſaniam* fol. 66. lin. 32. Et *Cæl. Rhodig.* l. 13. c. 7. Ζεὺς τροπαῖος, vel τρόπαιος, cur ſit dictus, Nos ſuprà ad *Heraclid.* v. 867. & v. 937. *Jovem* autem *Oreſtes* & *Electra* invocant, ut Supremum Mundi Judicem, & Injuriarum Vindicem, ſecundùm illud *Homeri* Odyſſ. ί. v. 270. Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε. *Junonem* præterea vocant ut Patriam Deam, ideò & dicitur βωμῶν Μυκηναίων κρατεῖν, & quòd ſit Nuptiarum Dea, cujus Fidem *Clytemneſtra* violaverat. *Tellus* quoque invocatur, ob ſepultum in eâ *Agamemnonem*, & quòd ſub eâ ſunt *Dæmones* & *Furiæ* Malorum Hominum Pœnæ. *Agamemnon* denique, cujus læſos Manes ultori ſunt. *Joſ. Barnes.* V. 673. Οἴκτειρε δῆτα σοῦ γε φύντας ἐκγόνους) Σοῦ γε pro σύ γε lego, quia dicitur Ζεὺς φὺς ἔκγονος, non item σὺς φὺς ἔκγονος. Sic φὺς ἀγαθῶν πατέρων, *Plato.* Quomodo autem ex *Jove* ſint Oriundi *Oreſtes* & *Electra*, ſuprà oſtendimus ad hujus Fab. v. 613. *Joſ. Barnes.* V. 677. Σύ τ', ὦ κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν, πάτερ) Ὦ πάτερ, οἰκῶν κάτω τῆς γῆς, ὁ ἄρτι θανατωθεὶς, καὶ ἀναιρεθεὶς ἀνοσίως, ἄμυνε τούτοις τοῖς σοῖς φιλτάτοις τέκνοις, τουτέστιν ἡμῖν. Τὸ δὲ, καὶ γῆ τ' ἄνασσα, χεῖρας ᾗ δίδωμ' ἐμὰς, διὰ παρενθέσεως. Τὰ γὰρ περὶ αὐτοῦ, καὶ τὸ μετάληψιν πρὸς Ἀγαμέμνονα ποιεῖ. *Joſua Barnes.* V. 689. Εὐτρεπὲς ποιήσομαι) Τὸ ξίφος δηλονότι. V. 690. Πύστις) φάτις, φήμη, ὅθεν τὸ πέπυσμαι. V. 691. Ὀλολύξεται πᾶν δῶμα). Hinc omninò patet, quòd ὀλολύζω ſit Vox de Lætioribus ululatibus uſurpata, ut Interpretes notârunt ad illud *Homeri* Odyſſ. χ. v. 411. Ἐν θυμῷ γρηῦ χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε. Quare ego per vocem *Jubilo* expono in *Latinâ Verſione*. *J. Barnes.* V. 694. Εὖ πυρσεύετε κραυγὴν ἀγῶνος τοῦδε) Hunc locum obſcurum valdè mihi videri fatendum eſt; quid enim eſt πυρσεύετε κραυγὴν; Aut quid hic loci κραυγῆ, ubi *ſilere* potiùs debuerant, quàm *clamorem* tollere? Niſi forſan *Fabula Puerperæ* ampliùs erat ad vivum agenda; ut *Clytemneſtra* mox ventura pleniùs deciperetur. Quare *clamorem* tollere *Chorum* jubet *Electra* & Domum Facibus illuſtrare, ad pellendos Lemures, quaſi Infans jamjam circa Focum geſtaretur; præterea *Infirmitas* quædam, Infantibus formidabilis, κραυγὴ erat dicta, quod Paucis, ut puto, animadverſum, hæc autem *Illuminationibus* pelli putabatur; hinc *Heſych.* Κραυγὴ, βοὴ, ἢ νόσημά τι παιδίοις ἐπιφερόμενον, ὃ καταβλάπτει τοῖς παιδίοις· καὶ γὰρ ἡ κραυξ ἐπιφανεὶς ἐστιν ἡ λεγομένη βασκανία. Hæc habui, quæ ad hunc locum dicerem, ſed, ut fateor, vix mihi ipſi ſatis probata. *J. Barnes.* V. 699. Ἀταλᾶς ὑπὸ ματρὸς)

Æmil. Portus altè dormit, cùm de proprio hic nomine & de *Atalantâ Arcadia* Venatrice ſomniat; Nihil enim hic aliud Poeta vult, quàm *Chorum* Mulierum dicere ſe ex Matribus ſuis audiviſſe Hiſtoriam *Aurei Agni* & Adulterii *Thyeſtæ*, quam rem pleniùs exequitur. Huc refer *Chorum* Oreſt. in fine *Actûs* Secundi ad v. 808. Ὁ μέγας ὄλβ☉ &c. Senſus autem loci, Ἐγὼ, ὦ χοροὶ, ἀπαλᾶς ἡμᾶς ὑπὸ μητέρος ἤκουσα, ἢ ὑπὸ μητρὸς ἡμῶν ἀπαλᾶς κληδὼν τις Ἀργείων ὀρέων ποτὲ διερχομένη, ὥστε ἀρχαῖον μῦθον μνημονευθῆναί μοι μένει, δηλονότι τὸν Πᾶνα, ἐν εὐαρμόστοις καλάμοις πνέοντα μοῦσαν, ἤγουν ᾠδὴν ἡδύθροον. Πᾶνα λέγω, τὸν ἀγρῶν ταμίαν, ἢ ἀγροίκων θεὸν, καὶ ἀγρῶν ἔφορον, πορεῦσαι ποτὲ εἰς τὸ ποιμνίον τοῦ Ἀτρέως χρυσέαν ἄρνα &c. *Joſua Barnes.*

Ἐν πολιαῖσι μένει φήμαις,
Εὐαρμόστοις ἐν καλάμοις
Πᾶνα μοῦσαν ἡδύθροον
Πνέοντ' ἀγρῶν ταμίαν
Χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον
Πορεῦσαι, πετρίνοις τ' ἐπιστὰς
Κᾶρυξ ἰαχεῖ βάθροις,
Ἀγορὰν, ἀγορὰν, Μυκηναῖοι,
Στείχετε, μακαρίων
Ὀψόμενοι τυράννων
Φάσματα, δείματα· χοροὶ δ' Ἀτρειδᾶν
Ἐγέραιρον οἴκους.

Ἀντιστροφὴ ά.

Θυμέλαι δ' ἐπίτναντο χρυσήλατοι.
Σελαγεῖτο δ' ἀν' ἄστυ
Πῦρ ἐπιβώμιον Ἀργείων.
Λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει
Κάλλιστον, Μουσᾶν θεράπων.
Μολπαὶ δ' ηὔξοντ' ἐραταὶ,
Χρυσέας ἀρνὸς ἐπίλογοι
Θυέστου· κρυφίαις γὰρ εὐναῖς
Πείσας ἄλοχον φίλαν
Ἀτρέως, τέρας ἐκκομίζει πρὸς
Δώματα· νεόμεν☉
Δ' εἰς ἀγόρους, ἀϋτεῖ τὰν κερό-
εσσαν ἔχειν χρυσεόμαλλον
Κατὰ δῶμα ποίμναν.

Στροφὴ β'.

Τότε δὴ τότε φαεννὰς
Ἄστρων μεταβάλλει ὁδοὺς
Ζεὺς, καὶ φέγγ☉ ἀελίου,
Λευκόν τε πρόσωπον ἀοῦς.
Τὰ δ' ἕσπερα νῶτ' ἐλαύνει
Θερμᾷ φλογὶ θεοπύρῳ.
Νεφέλαι δ' ἔνυδροι πρὸς ἄρκτον,
Ξηραί τ' Ἀμμωνίδες ἕδραι

3 Inter priſcos manet rumores,
4 Benè-compactis arundinibus
5 Pana carmen dulciſonum
6 Inflaſſe, ruris præſidem: &
7 Agnam aureo pulchroque vellere conſpicuam
8 Deduxiſſe. Et ſaxeis ſtans
9 Sedibus præco exclamavit,
10 Ad concionem, ad concionem, ô Mycenæi,
11 Ite, beatorum
12 Viſuri tyrannorum
13 Spectra, terriculamenta. Chori autem Atridarum
14 Exornabant domos.

Antiſtrophe 1.

1 Aræ verò cadebant, *i. e. in ſolo jacebant poſitæ* aureæ,
2 Splendebàtque per urbem
3 Ignis Argivis aris impoſitus.
4 Tibia verò ſonū reſonans edebat
5 Suaviſſimum, Muſarum famula.
6 Cantuſque *geminati* creſcebant amabiles,
7 De aureo agno elogia
8 Thyeſtis: clandeſtino enim concubitu
9 Cùm induxiſſet uxorem Atrei
10 Charam, prodigium extulit ad *ſuas*
11 Ædes. Reverſus autem
12 In concionem, proclamavit *ſe* cornigerum
13 Habere aureo vellere ſpectabilem
14 In ædibus gregem.

Strophe 2.

1 Tunc verò, tunc lucidas
2 Aſtrorum mutat vias
3 Jupiter, & lumen ſolis,
4 Candidumque vultum Auroræ.
5 Per occiduas autem impellit plagas,
6 Calentes igne cœliĉtûs rutilante.
7 Nubes porrò aquoſæ ad Arctum vertuntur,
8 Siccæque Ammonides ſedes

V. 705. Χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον) De *Aureo Atrei Agno*, à quo Regni Fatum pendebat, quem quòd *Thyeſtes* adulteratæ *Aeropæ Atrei*, fratris, uxoris ope ſurripuerat, exilio primò mulctatus, mox filiorum carnibus convivio exceptus; unde *Pelopidarum* Domui tot mala; Vide *Euripidis* Scholiaſten ad *Oreſt.* v. 813. & ad v. 999. Item quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 196. *Euſtathium* denique &c. *J. Barnes.* V. 707. Κᾶρυξ ἰαχεῖ βάθροις) Κῆρυξ ἰάχεν πετρίνοις βάθροις ἐπιστὰς· Κήρυκες γὰρ ἐπὶ πετρίνοις βήμασι στάντες τὰ δημόσια ἐκήρυξαν. Καὶ ὅπερ ἀγγελίαν ἐκήρυξε, ἔλεγον, Ἀγορὰν, ἀγορὰν στείχετε, Μυκηναῖοι, ἢ Ἀθηναῖοι. Ἐν θυμέλαις, ἱερόπτουν κηρύσσοντες, Τίς ἀγορεύειν βούλεται. Vid. ad *Suppl.* v. 438. Olim verò βαρβάροις malè legebatur; *Scaliger* βάθροις emendavit. *Joſ. Barnes.* V. 711. Φάσματα, δείματα) *Appoſitio* aliquando *Epitheti* locum ſupplet, ut hic, φάσματα, δείματα, pro δειματοῦντα φάσματα. *Idem.* V. 716. Λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει κάλλιστον Μουσᾶν θεράπων) Ὁ δὲ λωτίν☉ αὐλὸς, Μουσῶν θεράπων, ἤγουν Μουσικῶν διακονῶν, κάλλιστον φθόγγον ἐκελάδει. Ὅτι δὲ Αὐλοὶ ἄριστοι ἐκ Λωτίνου ξύλου ἐγίνοντο, ἄνωθεν ἡμῖν δεδήλωται. Vide ad *Troad.* v. 544. *Joſua Barnes.* V. 720. Κρυφίαις γὰρ εὐναῖς Πείσας ἄλοχον) Ἀερόπην τὴν Ἀτρέως γυναῖκα. Hinc *Ovid.* Triſt. l. 2. ad *Auguſt.* *Si non Aëropen Frater ſceleratus amâſſet, Averſos Solis non legeremus equos.* V. 724. Δ' εἰς ἀγόρους) Ἀγορὰ, Vox notiſſima, Ἄγυρις etiam *Homero* uſurpata, ut notavimus ad *Iphig.* Aul. v. 753. Ἄγορ☉ denique, quæ hic occurrit, *Heſychio* & *Phavorino* probatur, & exponitur ἄθροισμα, στρατὸς, ἢ ἡ δημηγόρος. V. 726. Ποίμναν) Infrequens hic uſus Vocabuli & audax, ποίμνη pro ſingulari ὄϊς, ἀρνίον, ἀμνός. *Grex* pro *Ovis*, *Agnus*, quod rarò aliàs inveneris. *Ovis* autem pro *Grege* haud adeò infrequens aut ignota eſt Figura. Notum eſt autem hic non niſi ſingularem *Ovem* intelligi. De *Aureo* verò hoc *Agno* vide ſupra ad v. 705. *Joſua Barnes.* V. 727. Τότε δὴ τότε φαεννὰς Ἄστρων μεταβάλλει ὁδοὺς) *Seneca* Thyeſt. v. 790. *Quò terrarum Superûmque Parens, Cujus ad ortus Noctis opacæ Decus omne fugit, quò vertis iter, Medioque diem perdis Olympo? Cur Phœbe, tuos rapis aſpectus* &c. Totus ferè *Chorus* ad finem *Actûs* Quarti. Vide ſuprà ad v. 720. V. 734. Ξηραί τ' Ἀμμωνίδες ἕδραι) *Ammonis*, ſive *Hammonis Jovis*, Templum & Oraculum erant in *Libyæ* deſertis, de qua re copioſè *Quintus Curtius* Hiſtor. *Alexandri* M. l. 4. ubi ſterilitatem loci arenoſi notat, & *Oraculum*, ejuſque ſedem optimè deſcribit. Vide etiam Lexicographos. Quòd autem Fontibus & aquis careant hæ ſedes, teſtatur *Euripides* in *Alceſt.* v. 113. Εἴτ' ἐπὶ τὰς ἀνύδρους Ἀμμωνιάδας ἕδρας &c. Quòd tamen de locis intelligendum, per quos ad hoc Oraculum eundum;

dum; ipſe enim locus, ubi Templum erat, mirificè Fontibus & Arboribus & Fructibus beatur; ut idem docet *Curtius* ibidem. *Joſua Barnes.*

Φθίνουσ' ἄπειροι δρόσου καλλί-
σταν ὄμβρων Διόθεν στερεῖσαι.

Ἀντιστροφὴ β'.

Λέγεται, τὰν δὲ πίστιν
Σμικρὰν παρ' ἐμοί γ' ἔχει,
Στρέψαι θερμὰν * ἀέλιν
Χρυσωπὸν ἕδραν ἀλλάξαν-
τα δυστυχίᾳ βροτείῳ,
Θνατᾶς ἕνεκεν δίκας.
Φοβεροὶ δὲ βροτοῖσι μῦθοι
Κέρδος πρὸς θεῶν θεραπείαις,
Ὧν οὐ μνασθεῖσα πόσιν κτείνεις
Κλεινῶν συγγενέτειρ' ἀδελφῶν.

* αἴλιον *Canter.* & *Scalig.*

Exareſcunt roris expertes, pulcherrimis *ac opti-*
mis imbribus à Jove privatæ.

Antiſtrophe 2.

Fertur (ſed fidem
Parvam apud me ſaltem *hoc* obtinet)
Jupiter tunc vertiſſe calidam ſolis, &
Auream ſedem, atque *eam* mutâſſe
Propter infelicitatem mortalē, *ut infelicitate mort. affligeret.*
Mortalis pœnæ causâ, *quòd ſcelera mortaliū ità punire vellet.*
Formidabiles vero mortalibus *hi* ſermones
Lucrum ſunt ad Deorum cultus.
Quorum non memor maritum occidiſti
Inclytorū mater filiorū ex eodē utero natorū, *Oreſtis, Elect.*

V. 736. Ὄμβρων Διόθεν στερεῖσαι) Ὄμβρων τῶν οὐρανῶν στερηθεῖσαι. In *Ægypto* enim nunquam pluit, *Nilus* illis ſufficit, undè & dicitur Ζεὺς Αἰγύπτιος, ὅτι Διὸς δίκην τὴν γῆν ὑδραίνει. Vid. ad *Helen.* v. 2. *Libyes* autem Deſertus rarò Pluviis irrigatur, & cum quidem nihilo plùs fœcundatur. Διόθεν autem pro ἐκ Διὸς, dicitur & ἐκ Διόθεν, *Pleonaſmo*, & ἐκδιόθεν junctum. Στερεῖσαι autem pro στερηθεῖσαι *Atticè* dicitur; de quâ re vide ad *Iphigen.* Aul. v. 357. *Joſ. Barnes.* V. 739. Στρέψαι θερμὰν ἀέλιν χρυσωπὸν ἕδραν ἀλλάξαντα) vel Δία, aut Ζῆνα, intelligi debet & continuari ex Præcedentibus, vel certè cum *Cantero* & *Scaligero* αἴλιον legendum. Sed quia v. 729. Ζεὺς occurrit & poteſt hic aptè & ſine ullâ violentiâ intelligi, nihil muto. De *Solis* autem regreſſu ad *Thyeſtæi* Convivii conſpectum, Nos ſupra ad v. 727. & ad *Iphigen.* Taur. v. 816. *J. Barnes.* V. 746. Κλεινῶν συγγενέτειρ' ἀδελφῶν) Si συγγενέτειρα pro συγγενὴς aut σύγγονος capias, per κλεινῶν ἀδελφῶν, intellige *Caſtorem* & *Pollucem*, Fratres *Helenæ* & *Clytæmneſtræ*. Hæc tamen ſignificatio ferè *Euripidi* ſingularis; quanquam haud omninò rationis expers. Et eam videtur ipſe Poeta defendere, v. 990. ubi de eâdem *Clytæmneſtrâ* dicit, Παῖ Τυνδάρεω, καὶ τοῖν ἀγαθοῖν σύγγονε κούροιν. Vide etiam v. 1063. & 1238. &c. Sin συγγενέτειρα, pro γενέτειρα, aut μήτηρ, ſumitur, addito σὺν, ob *Agamemnonis* Conjunctionem, tum per κλεινῶν ἀδελφῶν, intellige, *Oreſtem*, *Electram* & *Chryſothemin*. Hi enim erant *Agamemnonis* & *Clytæmneſtræ* Liberi. Quanquam *Æmilius Portus* pro *Chryſothemin*, habeat *Antigonen*, quæ certè *Oedipi* erat filia. *Joſua Barnes.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quarti.

D*UM ad ſtrepitum & inconditum quendam clamorem ſtupent* Electra & Chorus, *accedit* Nuntius, *qui prolixâ narratione ſublatum per inſidias* Ægiſthum *memorat. Sequitur Gratulatio & Tripudium* Chori & Electræ. *Mox Coronas Fratri* Oreſtæ & Pyladæ *parat* Electra, *utpote qui de peſſimo Tyranno Victoriam feliciter reportârint. Hinc ad mortuum* Ægiſthum *invectivam dirigit per Effictionem; ubi violatæ ſemel Pudicitiæ conſequentiæ enormes, Opum per ſcelera partarum inſtabilitas, & Debita Parricidio vindicta memorantur.* Oreſtes & Electra *de matre quoque perimendâ deliberant. Quâ in re implacabilem Viraginis animum videre licet, quæ etiam fratrem ad Matricidium excitat.* Clytæmneſtra *tandem ſupervenit, ad ſpectatorum uſque invidiam felix & numeroſo Barbarorum mancipiorum Satellitio ſtipata. Sequuntur duæ Orationes Judiciales,* Clytæmneſtræ *cædem* Agamemnonis *à ſe perpetratam defendentis, &* Electræ *Defenſionem iſtam refutantis.* Chorus *deplorat* Pelopidarum *Calamitates.* Clytæmneſtra *ab Oreſta filio in Vindictam Patris ab illâ cæſi occiditur.*

ΗΛΕΚΤΡΑ, ΧΟΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ, ΠΥΛΑΔΗΣ, κωφὸν πρόσωπον.

Ἴαμβοι.

ΕΑ, ἔα· φίλαι, βοῆς ἠκούσατ', ἢ δοκὼ κενὴ
Ὑπῆλθέ μ', ὥστε νερτέρα βροντὴ Διός;
Ἰδοὺ τάδ' οὐκ ἄσημα πνεύματ' αἴρεται·
Δέσποιν', ἄμειψον δώματ', Ἠλέκτρα, τάδε.
Ηλ. Φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀγῶνος ἥκομεν;
Χο. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, φόνιον οἰμωγὴν κλύω.

Cho. EIA, eia, amicæ, vocémne audiviſtis, an vana opin.
Subiit me, ut infernum Jovis *inferni* tonitruum?
En illi non obſcuri *clamorum* flatus attolluntur.
Electra domina, domos has *exi* & *huc veni.*
El. O amicæ, quid rei *eſt*? in quod certamen *in quod periculū* ven.
Ch. Haud ſcio, præter *hoc* unum, funeſtum clamorem audio.

V. 747. Ἔα, ἔα· φίλαι, βοῆς ἠκούσατ', ἢ δοκὼ κενὴ ὑπῆλθέ μ') Ἔα, ἔα, Vox admirantis *Chori* & extra Verſum eminet; de quâ re Nos plus ſemel monuimus. Vid. ad *Herc.* Fur. v. 1089. *Ibid.* Φίλαι βοῆς ἠκούσατ') E longè ſtrepitum videtur *Chorus* audire, qui ex *Ægiſthi* cæde ſit excitatus. *Ibid.* Δοκὼ) ἡ Δοκώ, ut Λητώ, Eſt Vox *Euripidi* ferè propria, idem valens ac δόκημα, *Troad.* v. 411. aut δόκησις, *Oppian.* Cyneg. l. 2. v. 505. aut δόγμα, δόξασμα, *Electr.* v. 383. aut denique Commune illud δόξα. A δοκὼ autem fit ἀδόκως, *Troad.* v. 786. ut à δόκησις & δόκημα, ἀδοκήτως. *Joſ. Barnes.* V. 750. Δέσποιν', ἄμειψον δώματ') *Electra*, jam ante *Chori* principium è Scenâ exierat, & intrà Domum ſe receperat, ad aptandum ſibi gladium; ſi fortè Frater ſuo propoſito excideret. Quare illam *Chorus*, ſubito clamore audito, hortatur Domum exeat, ut de hoc inopinato tumultu inter ſe deliberent. Ἄμειψον δώματ', itaque pro δωμάτων ἔξελθε. Ἀμείβω enim cùm quamvis Mutationem indicet, etiam Mutationem loci ſignificat. *J. Barnes.*

Ηλ. Ἤκουσ

Ηλ. Ἤκουσα κἀγώ· τηλόθεν μὲν, ἀλλ' ὅμως.
Χο. Μακρὰν γὰρ ἕρπει γῆρυς, ἐμφανής γε μήν.
Ηλ. Ἀργεῖος ὁ στεναγμὸς, ἢ φίλων ἐμῶν;
Χο. Οὐκ οἶδα· πᾶν γὰρ μίγνυται μέλος βοῆς.
Ηλ. Σφαγὴν ἀϋτεῖς τήνδε μοι· τί μέλλομεν;
Χο. Ἔπισχε, τρανῶς ὡς μάθῃς τύχας σέθεν.
Ηλ. Οὐκ ἔστι· νικώμεσθα· ποῦ γὰρ ἄγγελοι;
Χο. Ἥξουσιν· οὔτοι βασιλέα φαῦλον κτανεῖν.
Αγ. Ὦ καλλίνικοι παρθένοι Μυκηνίδες,
Νικῶντ' Ὀρέστην πᾶσιν ἀγγέλλω φίλοις,
Ἀγαμέμνονος δὲ φονέα κείμενον πέδῳ
Αἴγισθον· ἀλλὰ θεοῖσιν εὔχεσθαι χρεών.
Ηλ. Τίς δ' εἶ σύ; πῶς μοι πιστὰ σημαίνεις τάδε;
Αγ. Οὐκ οἶδ' ἀδελφοῦ μ' εἰσορῶσα πρόσπολον;
Ηλ. Ὦ φίλτατ', ἔκ τοι δείματος δυσγνωσίαν
Εἶχον προσώπου· νῦν δὲ γινώσκω σε δή.
Τί φῄς; τέθνηκε πατρὸς ἐμοῦ στυγνὸς φονεύς;
Αγ. Τέθνηκε· δίς σοι * τοῦθ', ἃ γοῦν βούλει, λέγω.
Χο. Ὦ θεοὶ, Δίκη τε πάνθ' ὁρῶσ', ἦλθές ποτε.
Ηλ. Ποίῳ τρόπῳ δὲ, καὶ τίνι ῥυθμῷ φόνου
Κτείνει Θυέστου παῖδα, βούλομαι μαθεῖν.

* ταῦθ'. Æmil. Port.

Αγ. Ἐπεὶ μελάθρων τῶνδ' ἀπήραμεν πόδα,
Εἰσβάντες ᾖμεν δίκροτον εἰς ἁμαξιτὸν,
Ἔνθ' ἦν ὁ κλεινὸς τῶν Μυκηναίων ἄναξ.
Κυρεῖ δὲ κήποις ἐν καταρρύτοις βεβὼς,
Δρέπων τερείνης μυρσίνης κάρᾳ πλόκους.
Ἰδών τ' ἀϋτεῖ· χαίρετ', ὦ ξένοι, τίνες;
Πόθεν, πορεύεσθόν τε κἀκ ποίας χθονός;
Ὁ δ' εἶπ' Ὀρέστης, Θεσσαλοί· πρὸς δ' Ἀλφεὸν
Θύσοντες ἐρχόμεσθ' Ὀλυμπίῳ Διΐ.
Κλύων δὲ ταῦτ' Αἴγισθος, ἐννέπει τάδε.
Νῦν μὲν παρ' ἡμῖν χρὴ συνεστίους ἐμοὶ
Θοίνην πένεσθε, τυγχάνω δὲ βουθυτῶν
Νύμφαις· ἑῷοι δ' ἐξαναστάντες λέχους,
Εἰς ταυτὸν ἥξετ'· ἀλλ' ἴωμεν εἰς δόμους.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ χερὸς λαβὼν
Παρῆγεν ἡμᾶς, οὐδ' ἀπαρνεῖσθαι χρεών.
Ἐπεὶ δ' ἐν οἴκοις ἦμεν, ἐννέπει τάδε.
Λούτρ' ὡς τάχιστα τοῖς ξένοις τις αἰρέτω,
Ὡς ἀμφὶ βωμὸν στῶσι χερνίβων πέλας.
Ἀλλ' εἶπ' Ὀρέστης, ἀρτίως ἡγνίσμεθα
Λουτροῖσι καθαροῖς ποταμίων ῥείθρων ἄπο.
Εἰ δὲ ξένους ἀστοῖσι συνθύειν χρεών,
Αἴγισθ', ἕτοιμοι, κοὐκ ἀπαρνούμεσθ', ἄναξ.
Τοῦτον μὲν οὖν μεθεῖσαν ἐκ μέσου λόγον·

El. Audivi & ego procul quidem, [illegible] tamen *audivi*.
Ch. Procul enim ſerpit vox, præcipuè clara.
El. Argivúſne, an meorum amicorum *eſt* iſte gemitus?
Ch. Ignoro: nam confuſus eſt totus clamoris ſonus.
El. Cædem mihi hanc loqueris; quid moramur?
Ch. Mane; donec cognoſcas liquidò fortunas tuas.
El. Non licet, victæ ſumus: ubi enim nuncii?
Ch. Venient: haud enim *res levis eſt* regem occidere.
Nun. O præclaram victoriam adeptæ virgines Mycenides,
Viciſſe Oreſtem amicis annuncio omnibus,
Agamemnoniſque interfectorem proſtratum humi
Ægiſthum: quare Deos precari, *gratiaſque Diis agere* oportet.
El. Tu verò quis es? quomodo hæc mihi certa nuncias?
Nun. Neſcis quòd fratris me miniſtrum videris?
El. O chariſſime, præ timore non facile agnoſcere
Faciem potui: nunc verò planè agnoſco te.
Quid ais? obiitne patris mei odioſus interfector?
Nun. Obiit. Bis tibi hæc, quæ certe cupis, dico.
Ch. O dii, & juſtitia omnia intuens, veniſti tandem.
El. Quo modo verò, & quâ ducente ratione cædis
Occiderit Thyeſtæ filium, cupio diſcere.
Nun. Poſtquam atriis hiſce extulimus pedes,
Ingreſſi ſumus tritam geminâ orbitâ viam,
Illic ſuperbus Mycenæorum princeps erat:
Forte autem hortis in irriguis ambulabat,
Carpens teneræ myrti coronas capiti *imponendas*.
Conſpicatúſque *nos*, clamat: ſalvete, ô hoſpites, quinam *eſtis*?
Unde? quáve ex terrâ venitis?
Oreſtes verò reſpondit: Theſſali *ſumus*, cæterum ad Alpheum
Venimus ſacrificaturi Olympio Jovi.
Audiens autem hæc Ægiſthus, hæc dicit,
Nunc quidem apud nos oportet convivas mihi
Vos intereſſe convivio: nam boves immolo
Nymphis, mane verò excitati è lecto
Eodem pervenietis. Sed ingrediamur domum.
Simulque hæc dicebat, & prehenſâ manu
Deducebat nos, neque denegare fas erat.
Cùm autem in ædibus eſſemus, hæc dixit,
Lavacra quàm celerrimè quis hoſpitibus afferat,
Ut ad arâ ſtent prope aquâ manibus lavâdis purgandiſq; deſtinatâ.
Sed ait Oreſtes: Modò luſtrati ſumus
Lavacris puris ex undis fluvialibus.
Si verò fas eſt peregrinos ſacrificare cum civibus,
Ægiſthe, parati *ſumus*, neque, ô rex, *hoc* recuſamus.
Hunc autem ſermonem omiſerunt de medio *ſublatum*.

V. 769. Τί φῄς; τέθνηκε πατρὸς ἐμοῦ στυγνὸς φονεύς;) Ita ut clariùs ſonaret Verſus & expeditiùs curreret, rejeci γ' quod malè irrepſerat inter πατρὸς & ἐμοῦ. *Idem.* V. 770. Τέθνηκε· δίς σοι τοῦθ', ἃ γοῦν βούλει λέγω) Cùm ſuprà dixerat Nuntius, *Ægiſthum* ſolo proſtratum jacere mortuum; nunc idem repetens, dicit Τέθνηκε· δίς σοι λέγω. Qui enim Læta audiebât, etiamſi apertè rem narratam audirêt, *bis* aut *ter* illud repeti expetebant. Vide quæ Nos ad *Rheſ.* v. 281. *J. Barnes.* V. 775. Δίκροτον εἰς ἁμαξιτὸν) *Scaliger* legit εἰς δίκροτον ἁμαξιτόν· Δίκροτος ſanè de *Bivio* rectè dici poteſt, ſed nec minùs eleganter δίκροτος de Curuli Via, ob ἵππων κρότημα, quare cùm ἁμαξιτὸς dicatur hæc via, maneat omninò per me δίκροτος· Ita quidem Via ſtrata lapidibus, & Equis apta dicitur ἱππόκροτος. *J. Barnes.* V. 776. Ὁ κλεινὸς Μυκηναίων ἄναξ) De *Ægiſtho* hæc *Ironicè* dicuntur. V. 780. Πόθεν πορεύεσθόν τε κἀκ ποίας χθονός;) Cùm olim miſero hic locus errore fœdabatur, Ita enim legebatur, Πόθεν; πορεύεσθ' τ' ἐκ ποίας χθονός, *Canterus* emendabat, ut Nos jam ſcripſimus, quam Lectionem veram pronuntiarem, niſi *Scaliger* aliam Lectionem æquè veriſimilem proferret, Πόθεν πορεύεσθ' ἔστε ἐκ ποίας χθονός. Locus autem *Homerico* illi æmulus, *Odyſſ.* α. v. 170. Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες. *J. Barnes.* V. 785. Θοίνην πένεσθε) Ita quidem Nos, ſolitarii & nullo Fiduciario nixi, nec tamen Fiduciâ excidimus; Cùm enim ante hæc Θοίνην γενέσθαι ſcriptum erat, cum Accuſativo Perſonæ, id quidem nullo modo ferendum vidit *Joſephus Scaliger* & pro Θοίνην ſubſtituit τὸ νῦν, acutè ſatis ac tutè, niſi νῦν in Verſu ſuperiori præcederet. Nos itaque, quibus *Euripides* ſemper videtur Ὁμηρικώτατος, legimus πένεσθε pro γενέσθαι, quam Lectionem ſi ſemel admiſeris, omnis illicò Difficultas abit. *Homerus* Iliad. ω. v. 124. Ἐσσυμένως ἐπένοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριστον. Et δαῖτα πένοντο legitur, *Odyſſ.* γ'. v. 428. δ'. v. 531. ξ. v. 251. χ'. v. 199. Quare hic loci Senſus & Ordo, Νῦν μὲν παρ' ἡμῖν χρὴ ὑμᾶς συνεστίους εἶναι καὶ ἐμοὶ Θοίνην πένεσθε· Τουτέστι συμπονοῦντας ἐμοὶ ἐν τῷ δαῖτα ἀρτύειν. Μνημονευτέον δὲ, ὅτι οἱ παλαιοὶ Ἥρωες καὶ βασιλεῖς ἦσαν αὐτοδιάκονοι ἐν ταῖς ἱερουργίαις καὶ θυσίαις, καὶ ἄλλοις εἰς τούτοις. Conſule de hâc re *Cælium Rhodigin.* L. 18. c. 36. *Joſua Barnes.*

Λόγχας

Λόγχας δὲ θέντες, δεσπότου φρουρήματα,
Δμῶες, πρὸς ἔργον πάντες ἵεσαν χέρας.
Οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον, οἱ δ' ᾖρον κανᾶ·
Ἄλλοι δὲ πῦρ ἀνῆπτον, ἀμφί τ' ἐσχάρας
Λέβητας ὤρθουν. πᾶσα δ' ἐκτύπει στέγη.
Λαβὼν δὲ προχύτας μητρὸς εὐνέτης σέθεν
Ἔβαλλε βωμοὺς, τοιάδ' ἐννέπων ἔπη,
Νύμφαι πετραῖαι, πολλάκις με βουθυτεῖν,
Καὶ τὴν κατ' οἴκους Τυνδαρίδα δάμαρτ' ἐμὴν,
Πράσσοντας ὡς νῦν, τοὺς δ' ἐμοὺς ἐχθροὺς κακῶς.
Λέγων Ὀρέστην καὶ σέ. δεσπότης δ' ἐμὸς
Τἀναντί' εὔχετ', οὐ γεγωνίσκων λόγους,
Λαβεῖν πατρῷα δώματ'. ἐκ κανοῦ δ' ἑλὼν
Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα, μοσχίαν τρίχα
Τεμὼν, ἐφ' ἁγνὸν πῦρ ἔθηκε δεξιᾷ.
Κἄσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον, ὡς ᾖραν χεροῖν
Δμῶες· λέγει δὲ σῷ κασιγνήτῳ τάδε.
Ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θεσσαλοῖς
Εἶναι τόδ', ὅστις ταῦρον ἀρταμεῖ καλῶς,
Ἵππους τ' ὀχμάζει. λάβε σίδηρον, ὦ ξένε,
Δεῖξόν τε φήμην ἔτυμον ἀμφὶ Θεσσαλῶν.
Ὁ δ' εὐκρότητον Δωρίδ' ἁρπάσας χεροῖν,
Ῥίψας ἀπ' ὤμων εὐπρεπῆ πορπάματα,
Πυλάδην μὲν εἵλετ' ἐν πόνοις ὑπηρέτην,
Δμῶας δ' ἀπωθεῖ· καὶ λαβὼν μόσχου πόδα,
Λευκὰς ἐγύμνου σάρκας, ἐκτείνων χέρα·
Θᾶσσον δὲ βύρσαν ἐξέδειρεν, ἢ δρομεὺς
Διασοὺς διαύλους ἱππίους διήνυσε,

Cùmque depoſuiſſent haſtas, *quas geſtabant ad* Regis cuſtodiam,
Famuli, ad opus omnes admoverunt manus.
Et alii quidem victimas adducebant, alii verò ferebãt caniſtra:
Alii verò ignem accendebant, & circa focum
Lebetas erectos collocabant, totúmque tectum perſtrepebat.
Maritus verò tuæ matris molam ſalſam acceptam
Projecit *in* aras, talia profundens verba:
O Nymphæ ſaxicolæ, *date ut ego* ſæpe boves *vobis* mactem,
Utq; Tyn uxor mea, quæ in æd. *eſt*, *idē faciat, utq; feliciter rem ger.*
Ut nunc *rem feliciter* gerimus. Mei verò inimici malè *rem gerant*.
Dicens Oreſtem, & te. Dominus verò meus
Cõtraria precabatur, nõ clarâ voce proferens verba, *ut ſibi daretur*
Recuperare paternas ædes. Cum autem ex caniſtro cepiſſet
Ægiſthus acutum cultrum, vitulinos pilos
Reſecans, in luſtralem ignem impoſuit dextrâ,
Mactavitq; vitulũ in humeris *percuſſũ*, cũ *eũ* ſuſtuliſſent manibus
Miniſtri: hæc autem fratri tuo dixit.
Inter *alia præclara facinora* jactant apud Theſſalos
Hoc *etiam* eſſe, *& laudant eum*, quiſquis taurum diſſecat rectè,
Equoſque frenis regit *peritè*: ſume ferrum, ô hoſpes,
Oſtendéque famam *hanc eſſe* veram de Theſſalis *vulgatam*.
Ille verò cum reſonantem Doricâ cultrum corripuiſſet manibus,
Rejiciens ab humeris decoras veſtes fibulis aſtrictas,
Pyladem quidem elegit in laboribus miniſtrum,
Famulos verò removit, & correpto vituli pede,
Albas nudabat carnes, extendens manum,
Ocyúſque tergus excoriavit, quàm curſor
Bis bina ſtadia equeſtria conficeret,

V. 800. Οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον) Ita *Scalig.* pro σφάγι' ἀνέφερον, rectiſſimè, ut ego puto. Vid. ſuprà ad *Troad.* v. 742. Οὐχ ὡς σφαγεῖον Δαναΐδαις τέξουσ' ἐμόν. *Johann. Miltonus* legit hoc in loco, Οἱ μὲν τὰ σφάγι' ἀνέφερον. Sed *Scalig.* Lectio præplacet. ᾖρον eſt Temporis Imperf. *Joſ. Barnes.* V. 801. Ἄλλοι δὲ πυρ ἀνῆπτον) Cùm olim πυρὰν ἧπτον legeretur, *Gul. Canterus*, qui vidit ex iſta Lectione Verſum laborare, rectè diſtinguendo legebat πῦρ ἀνῆπτον. Quam Lectionem probant *Joſephus Scaliger*, *Æmilius Portus*, *Johan. Miltonus*. Nec eſt, ut in dubium vocetur. Hoc autem in loco Ritus ſacrificandi apud Priſcos deſcribitur, ut apud *Homerum* quoque *Odyſſ.* γ'. v. 425. ad v. 464. Vid. *Franciſ. Rouſæi* Archæolog. *Attic.* l. 6. c. 3. *Johan. Roſini* Antiq. *Roman.* l. 3. c. 39. & *Hofmanni* Lexicon Univerſale in Voce *Sacrificium*. Confer locum *Iphigen.* Aul. v. 1565. &c. cum hoc loco. *Joſ. Barnes.* V. 802. Πᾶσα δ' ἐκτύπει στέγη) Thema κτυπέω. V. 810. Ἐκ κανοῦ δ' ἑλὼν Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα) De *Caniſtro*, in quo Cultellus ſacrificus reponebatur, vide quæ Nos ad *Iphig.* Aul. v. 1565. Ex hoc loco autem apparet, *rectum* reponi. *Idem.* V. 811. Μοσχίαν τρίχα τεμὼν) Pilos ex Victimæ capite ante Sacrificium reſecabant, quod propriè dicebatur ἀπάρχεσθαι, de quâ re vide *Euſtathium* in illud *Odyſſ.* ξ'. v. 422. Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν. *J. Barnes.* V. 813. Κἄσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον) Inter armos, ubi humeris Cervix aptari videtur, Vitulum percuſſit, ex more ac ritu præſcripto. *Idem.* V. 815. Ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θεσσαλοῖς Εἶναι τόδ' &c.) Hoc in loco, ut in multis aliis, præclara illa ſummè Ingenioſi noſtri Poetæ Oeconomia, inſigniter patet, quam miror aliquos etiam Doctos homines in hâc Fabulâ non æquè agnoſcere. Cùm enim *Oreſtes* & *Pylades* ſuprà Poeta fingente, ſe *Theſſalos* ad *Ægiſthum* dixiſſent, *Ægiſthus* jam illos provocat ad Artem ſuam oſtentandam, quâ nempe *Theſſali* erant celebres, in Sacrificiis excoriandis, aperiendis, diſſecandis; nempe ſic *Oreſtæ* optima dabatur Occaſio *Ægiſthum* ſubitò perimendi. Quare cum dicit *Gaſpar Stiblinus*, *Multa in hâc narratione videri frigidiora eſſe, & à Tragicâ gravitate abhorrentia, ut ſunt illa v. 779.* Χαίρετ', ὦ ξένοι. Et v. 784. Νῦν μὲν παρ' ἡμῖν, &c. Et v. 791. Λουτρ' ὡς τάχιστα &c. Et v. 799. Πρὸς ἔργον πάντες. Impudentem Hominis ſtupidi Ignorantiam abominor, & frigidiſſimos ſenſus execror, Poetæque noſtri Felicem Fortunam ſuſpicio, qui nullum habet hoſtem niſi Impotentem Ignorantiam. Et ſanè in toto illius opere, quo in *Euripidem* functus eſt, nihil omninò Docto Homine dignum reperio, excepto quòd Argumenta in Omnes Actus ſcripſerit & Morales Gnomas & Philologicum nonnihil interſerit; ſed Senſus Poetæ minimè vidit, cùm etiam Iambici Verſûs leges ignoravit. Quod vix ego memorarem, niſi metuerem, nequis ejus authoritate ſeductus in *Euripidis* honorem, famámque ſuam offenderet. *Joſua Barnes.* V. 816. Ταῦρον ἀρταμεῖ) Eſt ῥῆμα τεχνικὸν, ἀρταμεῖ, pro ἀρτίως τέμνει, innuit autem, ut diximus, excoriationem, apertionem, & totam diſſecationem ritualem. Hinc ἄρταμος, Coquus, qui, ut *Euſtathius* ait, εἰς ἄρτια τέμνει. *J. Barnes.* V. 817. Ἵππους τ' ὀχμάζει) Ὀχμάζω, quod aliter legi dicitur, ἰχμάζω ab ἔχω certè Originem ducit, de quâ Voce conſulatur *Heſychius* & *Euſtathius* fol. 904. lin. 5. Ubi & alium *Euripidis* Verſum citat (viz. Oreſt. v. 265.) Μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς εἰς Τάρταρον. Ibi ſonat *conſtringis*, vel *amplecteris*, hoc in loco *moderari*, ex conſequentiâ nempè; quia optimè aliquis moderari poteſt illud, quod Amplexu poteſt continere. Ὄχμα ſanè *Vectem* aut *Retinaculum* ſonat. Et Nos de *Carolo* II. R. functo, ὧδ' ἔτ' ἀκμῇ· Δεινὰ γὰρ ὑπὸ οἴαν ἀπέμβαλον ὄχματα Μοίρας. *J. Barnes.* V. 819. Ὁ δ' εὐκρότητον Δωρίδ') Cultri genus, quo excoriabant Victimas, *Doricum* dicebatur, & ob celeritatem illius in excoriando curſûs εὐκρότητον vocat hic *Cultellum* iſtum, quem infra quoque vocat v. 836. Δωρικὴν, *Anglicè* dicitur a **Flaying-Knife**. Hic verò Culter brevior eſt & levior; alius autem erat gravior, longiorque & major *Græcè* κοπὶς, *Anglicè* a **Chopping-Knife**, vel potiùs **an Hatchet**, quo aperiebant & in partes diſſecabant majora Sacrificia. Et hic *Theſſalus* dicebatur, quòd *Theſſali* ob has res celebres erant. Φθιὰς autem κοπὶς, eſt idem atque Θεσσαλικὴ, quia *Phthia* erat Urbs *Theſſaliæ*. Ita infrà v. 830. Φθιάδ' ἀντὶ Δωρικῆς οἴσει τις ἡμῖν κοπίδ'. *J. Barnes.* V. 823. Λευκὰς ἐγύμνου σάρκας) γυμνὰς ἐποίει τῆς βύρσης. V. 825. Δισσοὺς διαύλους ἱππίους διήνυσε) Δίαυλος definitur *Curriculum* Duorum ſtadiorum; hoc eſt ſpatium Mille Ducentorum pedum, hoc eſt *Sexingentorum* Cubitorum. ἱππίους verò cum *Scaligero* lego pro ἱππείους, Verſûs causâ, vel certè ἱππικοὺς ſcribendum; quanquam & media Syllaba in ἱππείους poteſt corripi, ut in multis aliis vocibus fieri notavimus ad *Hecub.* v. 1108. *Joſua Barnes.*

Κἀνεῖτο

Κἀνεῖτο λαγόνας. ἱερὰ δ᾽ εἰς χεῖρας λαβὼν
Αἴγισθος, ἤθρει. καὶ λοβὸς μὲν οὐ προσῆν
Σπλάγχνοις· πύλαι δὲ καὶ δοχαὶ χολῆς πέλας
Κακὰς ἔφαινον τῷ σκοποῦντι προσβολάς.
Χ᾽ ὁ μὲν σκυθράζει· δεσπότης δ᾽ ἀνιστορεῖ,
Τί χρῆμ᾽ ἀθυμεῖς; ὦ ξέν᾽, ὀῤῥωδῶ τινὰ
Δόλον θυραῖον. ἔστι δ᾽ ἔχθιστος βροτῶν
Ἀγαμέμνονος παῖς, πολέμιός τ᾽ ἐμοῖς δόμοις.
Ὁ δ᾽ εἶπε, φυγάδος δῆτα δειμαίνεις δόλον,
Πόλεως ἀνάσσων; οὐχ ὅπως παρασπλάγχνων
Θοινασόμεσθα, Φθιάδ᾽ ἀντὶ Δωρικῆς
Οἴσει τίς ἡμῖν κοπίδ᾽; ἀποῤῥήξω χέλυν.
Λαβὼν δὲ κόπτει. σπλάγχνα δ᾽ Αἴγισθος λαβὼν,
Ἤθρει διαιρῶν· τοῦ δὲ νεύοντος κάτω,
Ὄνυχας ἐπ᾽ ἄκρους στὰς κασίγνητος σέθεν,
Εἰς σφονδύλους ἔπαισε· νωτιαῖα δὲ
Ἔῤῥηξεν ἄρθρα. πᾶν δὲ σῶμ᾽ ἄνω κάτω,
Ἤσπαιρεν, ἠλάλαζε δυσθνῄσκον φόνῳ.
Δμῶες δ᾽ ἰδόντες, εὐθὺς ᾖξαν εἰς δόρυ,
Πολλοὶ μάχεσθαι πρὸς δύ᾽. ἀνδρείας δ᾽ ὕπο,
Ἔστησαν ἀντίπρῳρα σείοντες βέλη
Πυλάδης Ὀρέστης τ᾽. εἶπε δ᾽, οὐχὶ δυσμενὴς
Ἥκω πόλει τῇδ᾽, οὐδ᾽ ἐμοῖς ὀπάοσιν.
Φονέα δὲ πατρὸς ἀντιτιμωρησάμην
Τλήμων Ὀρέστης· ἀλλὰ μή με κτείνετε
Πατρὸς παλαιοὶ δμῶες. οἱ δ᾽, ἐπεὶ λόγων
Ἤκουσ᾽, ἔσχον κάμακας. ἐγνώσθη δ᾽ ὕπο
Γέροντος ἐν δόμοισιν ἀρχαίου τινός.
Στέφουσι δ᾽ εὐθὺς σοῦ κασιγνήτου κάρα
Χαίροντες, ἀλαλάζοντες. ἔρχεται δέ σοι
Κάρα γ᾽ ἐπιδείξων, οὐχὶ Γοργόνος φέρων,
Ἀλλ᾽ ὃν στυγεῖς Αἴγισθον. αἷμα δ᾽ αἵματος
Πικρὸς δανεισμὸς ἦλθε τῷ θανόντι νῦν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Θὲς εἰς χορὸν, ὦ φίλα, ἴχνος·
2 Ὡς νεβρὸς οὐράνιον
3 Πήδημα κουφίζουσα σὺν ἀγλαΐᾳ.
4 * Νικᾷς στεφανηφορίαν
5 Κρείσσω τῶν παρ᾽ Ἀλφειοῦ ῥεέθροις τελέσας
6 Κασίγνητος σέθεν. ἀλλ᾽ ἐπάειδε
7 Καλλίνικον ᾠδὰν ἐμῷ χορῷ.

* Canter. νικᾷ.

Illiáque aperiebat, ſacra autem accepta in manus
Ægiſthus inſpiciebat: fibra quidem non inerat
Inteſtinis: aditus autem, & cellulæ juxta bilem
Adverſos inſpicienti portendebant caſus.
Atque ille quidem vultum contrahit: herus verò interrogat,
Quam ob rem animo triſtis es? Reſpondet ille, ô hoſpes, formido al.
Inſidias externas. Eſt enim infeſtiſſimus mortalium
Agamemnonis filius, hoſtiſque meis ædibus.
At ille Oreſtes dixit: Exulis igitur times inſidias,
Urbis imperium obtinens? Non ne, ut exploratione factâ,
Convivium celebremus, Phthium pro Dorico
Feret aliquis nobis cultrum? abrumpam labrum.
Cùm a. eũ accepiſſet victimam percuſſit. Viſcera v. ſumpta Ægiſthus
Inſpiciebat diducens. eo autem caput deorſum inclinante,
Unguibus, i.e. digitis extremis inſiſtens frater tuus eum
In vertebris percuſſit, tergique
Confregit cõpages. totũ v. corpus ſurſum & deorſũ agitabatur, &
Palpitabat, & cõquerebatur difficulter moriẽs letali vuln. percuſ.
Famuli verò cædem conſpicati, confeſtim proruerunt ad arma,
Ut multi pugnarent adverſus duos. At propter fortitudinem,
Steterunt adverſus eos, vibrantes tela,
Pylades & Oreſtes. Dixit autem Oreſtes, non infeſtus
Venio huic urbi, neque meis miniſtris:
Sed interfectorem patris viciſſim ſum ultus
Infelix Oreſtes: quare ne me occidatis
Patris veteres famuli. Illi verò, cum hæc verba
Audiſſent, continuerunt haſtas: agnitus verò fuit a
Quodam in ædibus grandævo ſene.
Illico verò coronant fratris tui caput
Lætantes, jubilantes. venit autem tibi
Caput demonſtraturus, non Gorgonis tergens,
Sed quem execraris, Ægiſthum. ſanguis autem ſanguinis
Triſtis uſura huic nunc extincto contigit.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. 1 Pone in choreâ, ô amica,
2 Ut hinnulus aerio
3 Saltu te leviter librans cum venuſtate venuſte.
4 Venit enim victoriæ certamine, quod coron. geſtationẽ meretur,
5 Confecto præſtantiore, quã fit illud q. ad Alph. flueta cer. ſolet,
6 Frater tuus. Quamobrem accine
7 Præclaræ victoriæ carmen meo choro.

V. 826. Κἀνεῖτο λαγόνας) Καὶ ἀνεῖτο ab ἀνίεμαι. Non hoc verò Imperfecti temporis per Metatheſin literarum pro ἀνίετο, ut Æmilius Portus; ſed Pluſquam Perfecti temporis ab ἀνεῖμαι, à Perfecto ἀνεῖμαι. Eſt autem hoc τεχνικὸν ῥῆμα, ut & alias Euripides dixit διοίξας σφάγια. Quia cùm Pecudes jugulantur ad Aras, earum jugulus & exta aperiuntur. J. Barnes. V. 827. Λοβὸς μὲν οὐ προσῆν Σπλάγχνοις) Λοβὸς ἐν τῇ θυτικῇ μέρος ἥπατος, καὶ πάντα τὰ ἄκρα, καὶ τὸ σαρκῶδες τοῦ αὐτοῦ. Σπλάγχνα δὲ, Ἧπαρ, σπλὴν, καὶ ἔγκατα. καὶ τὰ ἐντὸς τῶν ζώων. Idem. V. 828. Πύλαι δὲ καὶ δοχαὶ χολῆς πέλας) Fel eſt, quod Folliculo incluſum in Jecoris viſatur materiâ. Hi Folliculi πύλαι & δοχαὶ dicuntur ἐν τῇ θυτικῇ. Hinc Heſych. Πύλαι, Ἀριστοφάνης ἐν Τελμησσεῦσιν ἀπὸ τῆς θυσίας λέγει, ἐκεῖνος γὰρ ἀποσκέπτοντας τὰς ἐκλείψεις τοῦ ἥπατος καὶ τὰς φλέβας, διὸ καὶ τὰς ὁδοὺς πύλας λέγουσι. Vide Alexandrum ab Alexandro l. 5. c. 25. De Extiſpicio. Recenſentur autem inter Exta, ex quibus conjectabant Veteres, Cor, Cerebrum, Pulmo, Stomachus, Lien, Hepar & Fel. Partim ex Gaſpar Stiblino. V. 830. Σκυθράζει) idẽ quod σκυθρωπάζει. V. 836. Φθιάδ᾽ ἀντὶ Δωρικῆς) De Phthio, ſive Theſſalico & Dorico Cultro vide ſuprà v. 819. V. 837. Ἀποῤῥήξω χέλυν) Multis oritur dubitatio de voce χέλυν in hoc loco. Sed quanquam aliàs χέλυς ſit χελώνη, aliàs λύρα & aliquando μηχάνημα πολεμικὸν, quod Latinis etiam Teſtudo dicitur, tamen hunc locũ reſpiciens Heſych. dicit, χέλυν. χεῖλος καὶ μέρος τῶν ἱερείων. Sed vellem, ut quæ ſit illa pars, indicâſſet. Pollux ſanè χελώνιον vocat gibboſam illam tergi partem ſub Cervice, l. 2. c. 77. Περὶ ῥάχεως, νώτων, καὶ τῶν περὶ αὐτά. Νώτων τοίνυν ὑπ᾽ αὐχένι κυρτῶν, τὸ μὲν ἔξυφερον, χελώνιον ὀνομάζεται. J. Barnes. V. 841. Σφονδύλους) ἀστραγάλους. Hom. Iliad. ξ. v. 466. V. 843. Δυσθνῄσκον) Idem verbum ſuprà Rheſ. v. 791. Et hoc inter argumenta alia reponatur, quòd hæc ſit Euripidis Fabula. Cùm & Verba illius & animi Senſus & Judicium conſtantèr ubique ſpiret. Joſua Barnes. V. 863. Κρείσσω τῶν παρ᾽ Ἀλφειοῦ ῥεέθροις) Κρείσσονα στεφανηφορίαν Νίκης, τῆς παρ᾽ Ἀλφειοῦ ῥεέθροις· ὁ Νοῦς, οὗτος ὁ ἀγὼν τοῦ Ὀρέστου ἀνελόντος τὸν Αἴγισθον ἀνελθόντος, κρείσσων ἐστὶ νίκη, καὶ κρείσσονα στεφανηφορίαν νίκης εἶλεν, τῆς Ὀλυμπιονικῶν ἐν Ἤλιδι παρ᾽ Ἀλφειῷ ποταμῷ. Sed vel νικᾷ cum Cantero legendum, vel certè ἔλαβεν, εἶλεν, aut tale quid ſubaudiendum, ut ſit hic Ordo, Κασίγνητος σοῦ νικᾷ στεφανηφορίαν, vel ἔλαβε νίκης στεφανηφορίαν. Joſua Barnes. V. 865. Καλλίνικον ᾠδὰν) Vide infra ad v. 880.

Ἴαμβοι.

Ηλ. Ὦ φέγγος, ὦ τέθριππον ἡλίου σέλας,
Ὦ γαῖα, καὶ νὺξ, ἣν ἐδερκόμην πάρος,
Νῦν ὄμμα τοὐμὸν, ἀμπτυχαί τ' ἐλεύθεροι,
Ἐπεὶ πατρὸς πέπτωκεν Αἴγισθος φονεύς.
Φέρ', οἷα * δὴ 'χω καὶ δόμοι κεύθουσί μου
Κόμης ἀγάλματ' ἐξενέγκωμαι, φίλαι,
Στέψω τ' ἀδελφοῦ κρᾶτα τοῦ νικηφόρου.

* Cant. & Scal. ἔχω pro ἔχει.

Ἀντιστροφή.

Χο. 1 Σὺ μὲν νῦν ἀγάλματ' ἄειρε
2 Κρατί· τὸ δ' ἁμέτερον
3 Χωρήσεται Μούσαισι χόρευμα φίλον.
4 Νῦν οἱ πάρος ἁμέτεροι
5 Γαίας τυραννεύσουσι φίλοι βασιλῆες
6 Δικαίως, τοὺς δ' ἀδίκους καθελόντες.
7 Ἀλλ' ἴτω ξύναυλος βοὰ χαρᾷ.

Ἴαμβοι.

Ηλ. Ὦ καλλίνικε, πατρὸς ἐκ νικηφόρου
Γεγὼς, Ὀρέστα, τῆς ὑπ' Ἰλίῳ μάχης,
Δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀναδήματα.
Ἥκεις γὰρ οὐκ ἀχρεῖον ἔκπλεθρον δραμὼν
Ἀγῶν' ἐς οἴκους, ἀλλὰ πολέμιον κτανὼν
Αἴγισθον, ὃς σὸν πατέρα κἀμὸν ὤλεσε.
Σύ τ', ὦ παρασπίστ', ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου
Παίδευμα Πυλάδη, στέφανον ἐξ ἐμῆς χερὸς
Δέχου· φέρει γὰρ καὶ σὺ τῷδ' ἴσον μέρος
Ἀγῶνος· αἰεὶ δ' εὐτυχεῖς φαίνοισθέ μοι.
Ορ. Θεοὺς μὲν ἡγοῦ πρῶτον, Ἠλέκτρα, τύχης
Ἀρχηγέτας τῆσδ', εἶτα κἄμ' ἐπαίνεσον,
Τὸν τῶν θεῶν τε, τῆς τύχης θ' ὑπηρέτην.
Ἥκω γὰρ οὐ λόγοισιν, ἀλλ' ἔργοις κτανὼν
Αἴγισθον· ὡς δὲ τῳ σάφ' εἰδέναι τάδε
Προσθῶμεν, αὐτὸν τὸν θανόντα σοι φέρω,
Ὃν, εἴτε χρῄζεις, θηρσὶν ἁρπαγὴν πρόθες,
Ἢ σκῦλον οἰωνοῖσιν, αἰθέρος τέκνοις,
Πήξασ', ἔρεισον σκόλοπι· σὸς γὰρ ἐστι νῦν
Δοῦλος, πάροιθε δεσπότης κεκλημένος.

Electra.

O lux, ô quadrijugum ſolis jubar,
O terra, & nox, quam intuebar prius,
Nunc oculus meus, & rerum diſcrimina libera,
Poſtquam cecidit Ægiſthus interfector mei patris.
Age, qualiacunque ego *habeo*, & ædes occultant meæ,
Comæ ornamenta, ô amicæ, efferam,
Coronaboque fratris victoris caput.

Antiſtrophe.

Ch. 1 Tu quidem nunc ornamenta tollens impone
2 Capiti: noſtrum verò
3 Procedet *cum* Muſis *&* *carminibus* tripudium gratum.
4 Nunc priſtini noſtri
5 Terræ imperabunt amici reges
6 Jure, ſublatis his impiis.
7 Quare pergat conſonus lætitiæ clamor.

Electra.

O præclarâ-victoriâ-inſignis, qui ex patre victore
Natus es, Oreſt. *ex eo, qui vict. reportavit ex* bello ad Iliû geſto;
Sume coronas cirrorum comæ tuæ.
Venis enim non inutili, *nec parvo, ſed* maximo decurſo
Certamine, in ædes: at hoſte cæſo
Ægiſtho, qui tuum, & meum patrem perdidit.
Tuque, ô protector, viri piiſſimi
Alumne Pylades, coronam ex meâ manu
Accipe: ſuſtines enim & tu cum hoc æqualem partem
Periculi: ſemper igitur felices ſitis mihi.
Or. Deos quidem exiſtima primum, Electra, felicitatis
Autores hujus *eſſe*, deinde verò me quoque lauda,
Et Deorum, & Fortunæ miniſtrum.
Venio enim non verbis, at factis cæſo
Ægiſtho: ut autem cuivis clarè hæc
Proponamus, *i. e. ut hæc certò ſcias*, ea ipſum mortuum tibi fero;
Quem, ſi vis, vel feris dilaniandum objice,
Vel prædam avibus, ætheris ſoboli,
Suffixum palo ſuſpende; tuus enim eſt nunc
Servus, qui priùs vocabatur dominus.

V. 880. Ὦ καλλίνικε &c.) *Oreſtes* ſcenam ingreditur Caput *Ægiſthi* in manibus ferens, cum *Pyladâ* laboris ſocio, mutâ Perſonâ; ita enim colligo ex eo quod ſequitur v. 865. αὐτὸν τὸν θανόντα σοὶ φέρω. De voce καλλίνικος & quotupliciter ſumitur, vide quæ Nos ad *Herc. Fur.* 681. *Joſ. Barnes.* V. 890. Θεοὺς μὲν ἡγοῦ πρῶτον, Ἠλέκτρα, τύχης Ἀρχηγέτας τῆσδ'· εἶτα κἄμ' ἐπαίνεσον Τὸν τῶν θεῶν τε, τῆς τύχης θ' ὑπηρέτην.) Modeſta, Libera, Ingenua & Pia *Oreſtæ* reſponſio. Præclarè autem dicitur, non eſſe humanis Viribus tribuendum, ſi quid fortitèr aut felicitèr geſtum ſit à Nobis, ſed Deo & illius Providentiæ, quam Veteres *Fortunæ* titulo vocabant, quibus tantùm Nos miniſtros præbemus. Commendat hic locus Modeſtiam, quâ non debemus rebus ſecundis efferri aut inſoleſcere; ſed eas Diis acceptas referre. *Grotius* ita locum vertit, *Felicitatis Principem Cauſam, Deos, Venerare primum; deinde me lauda, Soror, Si vis, Miniſtrum quippe Fortunæ & Deûm.* Ita Noſtræ Literæ *Chronic.* l. 1. c. 29. v. 20. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πάσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ, Εὐλογήσατε Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· Καὶ εὐλόγησε πᾶσα ἡ Ἐκκλησία τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν Κυρίῳ, καὶ τῷ Βασιλεῖ. Sic *Euſebius* l. 10. in Fine, de *Chriſtianis* loquens, ὕμνοις (αὐτῶν) τὸν παμβασιλέα Θεὸν πρώτιστα πάντων, ὅτι δὴ τοῦτ' ἐδιδάχθησαν, κἄπειτα τὸν εὐσεβῆ βασιλέα (Κωνσταντῖνον) ἐγέραιρον. His itaque conformitèr in *Eſtherâ* Noſtrâ, ubi *Ahaſuerus*, Deo diſponente, ad *Eſtheræ* rogatum, literas *Hamanis* literis contrarias illi poteſtatem confert emittendi, v. 1350. Ὡς ἔφατ'. ἡ δ' Ἐσθὴρ Θεὸν ᾔνεσε καὶ βασιλῆα· Τὸν βασιλῆα φιλεῦντα, Θεὸν δ' ὅτι πάντ' ἴθυνεν. *Joſua Barnes.* V. 894. Ὡς δέ τῳ σάφ' εἰδέναι τάδε Προσθῶμεν) Ita potiùs lego, quam δὲ τῷ σάφ', & προσθῶμεν· nam σάφ' hic ponitur pro σάφα, non pro σαφεῖ, ut *Æmilio Porto* placet; σάφα autem *Homericum* eſt pro σάφως & hoc pro σαφῶς. Ita Iliad. β. v. 192. Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείδαο. Et *Odyſſ.* α. v. 202. Οὔτε τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς. Scripſi itaque προσθῶμεν, ut duobus poſt lineis. V. 896. Ὃν, εἴτε χρῄζεις, θηρσὶν ἁρπαγὴν πρόθες &c.) Non ego hic notandam puto, ut *Stiblinus* vult, *Oreſtæ* ſævitiam, ſylveſtri ingenio, ac in vindictâ nimiùm efferato, accommodatam. Potiùs ego judicium Poetæ nunquam ſatis laudandum exoſculor, qui cùm hanc rem ipſe condemnandam ſibi proponeret, hanc Optionem à Fratre, qui eâpſe re, id ſe nequaquam facturum oſtendit, ſorori datam fingit; à quâ tamen mox ipsâ fortitèr & piè rejicitur; tantùm infelicis *Ægiſthi* cæſum & ſurdum Caput, non tamen niſi poſt excuſationes quaſdam præmiſſas, modeſtè interrogat, de Veteri ejus Inſolentiâ, Impietate & aliis, quæ geſſerat *Ægiſthus*, malis; nè nulla pio Poetæ daretur Occaſio Populum *Athenienſium* ſuo more præclarè de Virtutis Vitiique naturâ docendi. *Joſua Barnes.* V. 898. Πήξασ' ἔρεισον σκόλοπι) Nota Veterum Morem, qui etiam apud Nos obtinet, Perduellium Capita & Membra palis affixa ſuſpendere in terrorem aliorum. *Joſua Barnes.*

Ηλ. Αἰσχύνομαι μὲν, βούλομαι δ' εἰπεῖν ὅμως.
Ορ. Τί χρῆμα; λέξον, ὡς φόβου γ' ἔξωθεν εἶ.
Ηλ. Νεκροὺς ὑβρίζειν, μή μέ τις φθόνῳ βάλῃ.
Ορ. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὅστις ἂν μέμψαιτό σοι.
Ηλ. Δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόψογος πόλις.
Ορ. Λέγ', εἴ τι χρήζεις, σύγγον'· ἀσπόνδοισι γὰρ
Νόμοισιν ἔχθραν τῷδε συμβεβλήκαμεν.
Ηλ. Εἶεν· τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν;
Ποίας τελευτάς; τίνα μέσον τάξω λόγον;
Καὶ μὴν δι' ὄρθρων γ' οὔποτ' ἐξελίμπανον
Θρυλοῦσ', ἅ γ' εἰπεῖν ἤθελον κατ' ὄμμα σὸν,
Εἰ δὴ γενοίμην δειμάτων ἐλευθέρα
Τῶν πρόσθε· νῦν οὖν ἐσμέν· ἀποδώσω δέ σοι
Ἐκεῖν', ἅ σε ζῶντ' ἤθελον λέξαι κακά.
Ἀπώλεσάς με, κὠρφανὴν φίλου πατρὸς,
Καὶ τόνδ' ἔθηκας, οὐδὲν ἠδικημένος.
Κἄγημας αἰσχρῶς μητέρ', ἄνδρα τ' ἔκτανες
Στρατηλατοῦνθ' Ἕλλησιν, οὐκ ἐλθὼν Φρύγας.
Εἰς τοῦτο δ' ἦλθες ἀμαθίας, ὥστ' ἤλπισας,
Ὡς εἰς σὲ μὲν δὴ μητέρ' οὐχ ἕξεις κακὴν
Γήμας, ἐμοῦ δὲ πατρὸς ἠδίκεις λέχη.
" Ἴστω δ', ὅταν τις διολέσας δάμαρτά του
" Κρυπταῖσιν εὐναῖς, εἶτ' ἀναγκασθῇ λαβεῖν,
" Δύστηνός ἐστιν, εἰ δοκεῖ τὸ σωφρονεῖν
" Ἐκεῖ μὲν αὐτὴν οὐκ ἔχειν, παρ' οἷ δ' ἔχειν.
Ἄλγιστα δ' οἰκεῖς, οὐ δοκῶν οἰκεῖν κακῶς.
Ἤδησθα γὰρ δῆτ' ἀνόσιον γήμας γάμον,
Μήτηρ δὲ σ' ἄνδρα δυσσεβῆ κεκτημένη.
Ἄμφω πονηρὼ δ' ὄντ' ἀφαιρεῖσθον τύχην,
Κείνη τε τὴν σὴν, καὶ σὺ τοὐκείνης κακόν.
Πᾶσιν δ' ἐν Ἀργείοισιν ἤκουες τάδε,
Ὁ τῆς γυναικὸς, οὐχὶ τἀνδρὸς ἡ γυνή.
" Καίτοι τόδ' αἰσχρὸν, προστατεῖν γε δωμάτων
" Γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα. κἀκείνους στυγῶ
" Τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς
" Οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει.
" Ἐπίσημα γὰρ γήμαντι καὶ μείζω λέχη,
" Τ' ἀνδρὸς μὲν οὐδεὶς, τῶν δὲ θηλειῶν λόγος.
" Ὃ δ' ἠπάτα σε πλεῖστον οὐκ ἐγνωκότα,
Ηὔχεις τις εἶναι, τοῖσι χρήμασι σθένων.
" Τὰ δ' οὐδὲν, εἰ μὴ βραχὺν ὁμιλῆσαι χρόνον.
" Ἡ γὰρ φύσις βέβαιος, οὐ τὰ χρήματα.
" Ἡ μὲν γὰρ αἰεὶ παραμένουσ' αἴρει κακά.
" Ὁ δ' ὄλβος ἄδικος, καὶ μετὰ σκαιῶν ξυνὼν,
" Ἐξέπτατ' οἴκων, σμικρὸν ἀνθήσας χρόνον.
Ἃ δ' εἰς γυναῖκας, παρθένῳ γὰρ οὐ καλὸν

El. Erubeſco quidem, nihilominus tamen volo dicere.
Or. Quam rem? dic, quià extra metum es.
El. Mortuos contumeliâ afficere *nolo*, nequis me petat invidiâ.
Or. Non eſt ullus, qui *te propterea* reprehendat.
El. Moroſa *eſt* noſtra, & ad convitia-proclivis civitas.
Or. Dic ſi quid velis, ſoror: irreconciliabilibus enim
Legibus inimicitias cum iſto gerimus.
El. *Sint hæc: at* quod initium primò tibi dicã malorum *meorum*?
Quem finem? quam orationem mediam collocabo?
Equidem nunquam intermittebam matutino tempore
Jactare *mecum*, quæ volebam in conſpectu tuo dicere,
Si quando terroribus fierem libera, *liberarer*
Prioribus. nunc ergo ſumus: referam igitur tibi
Illa, quæ tibi, *Ægiſthe*, viventi voluiſſem dicere mala.
Perdidiſti me, & *me* orbam charo patre,
Et hunc feciſti, nullâ laceſſitus injuriâ.
Turpiterque duxiſti matrem, ac virum interfeciſti,
Græcorum imperatorẽ, *ad* Phrygas ipſe non profectus.
Eò vero veniſti ſecordiæ, ut ſperaveris
Quòd matrem *meam* erga te quidem non eſſes habiturus malam,
Si *eam* duxiſſes, mei verò patris torum violabas.
" Sciat autem, quiſquis corruperit uxorem alicujus
" Furtivo concubitu, ſi poſtea eam ducere coactus fuerit,
" Se infelicem eſſe, ſi putet pudicitiam
" Illic quidẽ *ap. priorem mar.* ab eâ nõ ſervatã fuiſſe, ap. ſe v. ſerv. iri.
Miſerrimè v. vivebas, quamvis non exiſtimares te miſerè vivere.
Sciebas, n. profectò nupt. imp. à te celebratas, *ux. im.* à *te ductam*,
Materque ſe tibi impio viro nuptam *ſciebat*.
Cum ig. ambo ſcelerati ſitis, aufertis fort. *præmia vobis dig. report.*
Illa quidem tuam *fortunam ſceliſque*, tu verò malum illius *lueras*
Inter Argivos verò cunctos hæc audiebas,
Hic mulieris *imperio paret*, non autem mulier *imperio paret* viri.
" Atqui illud turpe, præeſſe domui
" Mulierem, non autem virum: & illos odi
" Filios, quicunque eorum maſculi quidem patris
" Nomen non fert, ſed matris, in Repub.
" Quum enim quis illuſtrem, ac *ſe* majorem uxorem duxit,
" Viri quidem nulla, fœminarum v. *ſit* mentio, *vel*, *ratio habetur*.
Quod tunc cum ignoràſſes, te plurimum fefellit.
Gloriabaris te aliquem eſſe, quià pollebas opibus.
" Hæ verò nihil *ſunt*, niſi *res*, quæ breve tẽpus verſantur *nobiſcum*:
" Natura enim ſtabilis *eſt*, haud pecuniæ:
" Hæc enim ſemper perdurans tollit mala:
" Opulentia verò injuſta, & cum pravis commorans,
" Evolat *ex* ædibus: ubi floruerit exiguo tempore.
Quæ vero in mulieres (virginem enim non decet

V. 900. Αἰσχύνομαι μὲν Νεκροὺς ὑβρίζειν) Monet hic Poeta ſub *Electræ* Perſonâ ſæviendum non eſſe in Mortuos, nec ultrà Mortem iraſci debere: ſecundùm illud, *Mortalium iræ immortales eſſe non debent.* Huc referatur illud *Euripidis* in *Philoctete*, quod & inter Fragmenta invenies, Ὥσπερ δὲ θνητὸν καὶ τὸ σῶμ' ἡμῶν ἔφυ, Οὕτω προσήκει μηδὲ τὴν ὀργὴν ἔχειν Ἀθάνατον· ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται. Huc refer illud caput ex *Stobæi* Florilegio, Titulo 126. Ὅτι οὐ χρὴ πολεμεῖν εἰς τοὺς τετελευτηκότας. Vide quæ Nos ex *Homero* & *Archilocho* retulimus ad *Bacch.* v. 1037. *J. Barnes.* V. 904. Δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόψογος πόλις) Ita *Nauſicaa* de ſuis Civibus loquitur, *Odyſſ.* ζ. v. 273. Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μήτις ὀπίσσω Μωμεύῃ· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον. *Idem.* V. 905. Ἀσπόνδοισι γὰρ Νόμοισιν ἔχθραν τῷδε συμβεβλήκαμεν) Ita hunc locum ex *Homero* Poeta noſter expreſſit, *Iliad.* χ. v. 261. Ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά, Οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν, Ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν· Ὣς οὐκ ἔστ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι &c. *Idem.* V. 907. Τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν; Ποίας τελευτάς; Τίνα μέσον τάξω λόγον) Et hoc reſpicit ad illud *Homeri* Odyſſ. ι'. v. 14. Τί πρῶτον; τί δ' ἔπειτα; τί δ' ὑστάτιον καταλέξω; Notandum autem eſt, *Electram* nunc alloqui cæſum *Ægiſthum*, hoc eſt illius abſciſſum Caput, quod in Scenam *Oreſtes* ſecum tulerat, ut diximus ſupra ad v. 885. Truncũ ejus Famuli, ut infrà v. 969. *Id.* V. 931. Ὁ τῆς γυναικὸς, οὐχὶ τἀνδρὸς ἡ γυνή) Οὗτος τῆς γυναικὸς ἐστὶν ὑπήκοος, καὶ γυναικοκρατεῖται παρὰ φύσιν· ἡ δὲ γυνὴ οὐχὶ τοῦ ἀνδρός ἐστιν ὑπήκοος, καὶ ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἄρχεται). Tales Viros *Martialis* per jocum dixit *Uxores non ducere, ſed iis Nubere*, quià nempe ſerviunt iis per Ignaviam, quibus per Naturam ſuperiores ſtatuuntur. Vide ad Notam proxime ſequentem. *Idem.* V. 932. Καί τοι τόδ' αἰσχρὸν προστατεῖν γε δωμάτων, Γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα) Vide quæ Nos ad Notam præcedentem, item ad *Eſtheram* noſtram v. 236. & v. 252. Ubi & hunc ipſum locum expendimus. *Plutarch.* de *Themiſtocle* in Ἀποφθέγμασιν, Τὸν δὲ υἱὸν ἐντρυφῶντα τῇ μητρὶ, πλεῖστον Ἑλλήνων ἔλεγε δύνασθαι· Τῶν γὰρ Ἑλλήνων ἄρχειν Ἀθηναίους· Ἀθηναίων δὲ ἑαυτὸν· ἑαυτοῦ δὲ τὴν ἐκείνου μητέρα· τῆς δὲ μητρὸς ἐκεῖνον. *J. Barnes.*

Λέγειν, σιωπῶ, γνώριμος δ' αἰνίξομαι.
Ὕβριζες ὡς δὴ βασιλικοὺς ἔχων δόμους,
Κάλλει τ' ἀραρώς. “ Ἀλλ' ἐμοί γ' εἴη πόσις
“ Μὴ παρθενωπὸς, ἀλλὰ τἀνδρείου τρόπου.
“ Τὰ γὰρ τέκν' αὐτῶν, Ἄρεος ἐκκρεμάννυται.
“ Τὰ δ' εὐπρεπῆ δὴ, κόσμος ἐν χοροῖς μόνον.
Ἔῤῥ', οὐδὲν εἰδὼς· ὧν ἐφευρεθεὶς χρόνῳ
Δίκην δέδωκας· ὧδέ τις κακοῦργος ὤν.
“ Μή μοι, τὸ πρῶτον βῆμ' ἐὰν δράμῃ καλῶς,
“ Νικᾶν δοκείτω τὴν δίκην, πρὶν ἂν πέλας
“ Γραμμῆς ἵκηται, καὶ τέλος κάμψῃ βίου.
Χο. Ἔπραξε δεινά· δεινὰ δ' ἀντέδωκέ σοι,
Καὶ τῷδ'. “ ἔχει γὰρ ἡ Δίκη μέγα σθένος.
Ορ. Εἶεν· κομίζειν τοῦδε σῶμ' ἔσω χρεὼν,
Σκότῳ τε δοῦναι, δμῶες, ὡς ὅταν μόλῃ
Μήτηρ, σφαγῆς πάροιθε, μὴ 'σίδῃ νεκρόν.
Ηλ. Ἐπίσχες· ἐμβαλώμεθ' εἰς ἄλλον λόγον.
Ορ. Τί δ'; ἐκ Μυκηνῶν μῶν βοηδρόμους ὁρῶ;
Ηλ. Οὐκ, ἀλλὰ τὴν τεκοῦσαν, ἥ μ' ἐγείνατο.
Ορ. Καλῶς ἄρ' ἄρκυν εἰς μέσην πορεύεται.
Ηλ. Καὶ μὴν ὄχοις τε καὶ στολῇ λαμπρύνεται.
Ορ. Τί δῆτα δρῶμεν; μητέρ' ἦ φονεύσομεν;
Ηλ. Μῶν σ' οἶκτος εἷλε, μητρὸς ὡς εἶδες δέμας;
Ορ. Φεῦ. Πῶς γὰρ κτάνω νιν, ἥ μ' ἔθρεψε κἄτεκεν;
Ηλ. Ὥσπερ πατέρα σὸν ἥδε, κἀμὸν ὤλεσεν.
Ορ. Ὦ Φοῖβε, πολλήν γ' ἀμαθίαν ἐθέσπισας.
Ηλ. Ὅπου δ' Ἀπόλλων σκαιὸς ᾖ, τίνες σοφοί;
Ορ. Ὅστις μ' ἔχρησας μητέρ', ἣν οὐ χρῆν, κτανεῖν.
Ηλ. Βλάπτῃ δὲ δὴ τί πατρὶ τιμωρῶν σέθεν;
Ορ. Μητροκτόνος νῦν φεύξομαι, τόθ' ἁγνὸς ὤν.
Ηλ. Καὶ μήν γ' ἀμύνων πατρὶ, δυσσεβὴς ἔσῃ;
Ορ. Ἐγὼ δὲ μητρὸς τοῦ φόνου δώσω δίκας.
Ηλ. Τῷ δαὶ πατρῴαν διαμεθῇς τιμωρίαν;
Ορ. Ἆρ' αὔτ' ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ;
Ηλ. Ἱερὸν καθίζων τρίποδ'; ἐγὼ μὲν οὐ δοκῶ.
Ορ. Οὐδ' ἂν πιθοίμην εὖ μεμαντεῦσθαι τάδε.
Ηλ. Οὐ μὴ κακισθεὶς εἰς ἀνανδρίαν πέσῃς.
Ορ. Ἀλλ' ἦ τὸν αὐτὸν τῇδ' ὑποστήσω δόλον;
Ηλ. Ὧι καὶ πόσιν καθεῖλες, Αἴγισθον κτανών.

Dicere) *indignè feceris*, taceo: peritè tamē verbis obſcuris indicabo.
Inſolentèr te gerebas, utpote qui regias domos jā ſceres occupatas,
Formaque compoſitus eſſes. “ At mihi ſit maritus
“ Non virgineo-vultu-decorus: ſed ingenio virili *præditus*.
“ Ipſorum enim liberi ex Marte dependent, *ſunt bellicoſi*.
“ Formoſi verò *liberi ſunt* tantùm in choris ornamentum.
Pereas quicunque nihil *præclari* noſti: quorū *in temp.* repertus tādē
Pœnas dediſti. ſic *etiam* quiſquis eſt maleficus *pereat!*
“ Nè mihi, quāvis primū curſū eucur. rectè *q. primo jud. vicerit*,
“ Exiſtimet ſe aliquis viciſſe cauſam, priuſquam propè
“ Metam pervenerit & finem attigerit vitæ.
Ch. Patravit dira *facinora*: diras etiam *pœnas* rependit tibi.
Et huic. “ Juſtitia enim magnum habet robur.
Or. Age verò, deferre hujus cadaver intrò oportet,
Tenebriſque mandare, ô famuli; ut quandò venerit
Mater, ante cædē, *ante quàm cædatur*, non aſpiciat mortuum.
El. Cohibe *te, tace*: ingrediamur in alium ſermonem.
Or. Quid? num quos ex Mycenis auxilio accurrere video?
El. Non, ſed matrem quæ me peperit.
Or. Rectè igitur in laqueos medios venit.
El. Atqui rheda & ſtola ſe oſtentat magnificè.
Or. Quid igitur agemus? an matrem occidemus?
El. Num te miſeratio matris cepit, cum *ejus* corpus vidiſti?
Or. Eheu, quomodo enim occidam eam, quæ me aluit & peperit?
El. Ita, ut illa patrem tuum, & meum perdidit.
Or. O Phœbe, multam amentiam prodidiſti oraculo.
El. Si verò Apollo lævus eſt, quinam ſapientes *erunt*?
Or. Qui mihi reſpondiſti, ut matrē, quā non fas eſt, interimam.
El. Quid verò mali tibi conciliās, vindicans patrem tuum?
Or. Reus parricidii mox agar, prius qui purus eram.
El. An igitur patrem ulciſcens, impius eris?
Or. Ego verò matris *ob cædem* dabo pœnas.
El. Cui verò paternam relinquis vindictam?
Or. An hæc Alaſtor, *maliſque Dæmon* dixit aſſimilatus Deo?
El. Sacro inſidens tripodi? Ego quidem non puto.
Or. Nunquam crediderim pium eſſe hoc oraculum.
El. An non? Nunquam animo fractus, incidas in molliciem.
Or. Num igitur eundem illi tendam dolum?
El. Quo & maritum ſuſtuliſti, Ægiſthum cædens.

V. 948. Κάλλει τ' ἀραρώς) *Atticè*, vel ut alii *Æolicè* pro ἀραρὼς in hoc loco, ſic εἰρηκὼν pro εἰρηκὼς, *Æolicè*. Aliàs ἀραρὼν cum *mediâ* brevi, *Poeticè* pro ἄρων, ſactâ *Atticâ* Reduplicatione. Sic *Homer.* Odyſſ. π. v. 169. Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε Ἔρχεσθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν. Id eſt, τεχνησαμένω, κατασκευάσαντε. Vid. *Euſtathium* in locum fol. 1798. lin. 48. Quarè non erat, ut hic *Scaliger* emendaret in ἀρηρώς. *J. Barnes.* V. 953. Ὧδέ τις κακοῦργος ὤν) Δίκην διδοὶ ſubaudi. Reſpicit ad illud *Homericum* de eodem *Ægiſtho* dictum. *Odyſſ.* α. v. 47. Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι. *Joſ. Barnes.* V. 956. Καὶ τέλος κάμψῃ βίου) Metaphora à Flexione Curruum & Equorum ad Curſûs metam, nè rapido nimis curſu impingant, unde *Meta* dicitur καμπτὴρ *Græcis* & καμπή. Vide ſuprà ad v. 659. *J. Barnes.* V. 958. Ἔχει γὰρ ἡ Δίκη μέγα σθένος) Huc refer *Deliacum* illud Epigramma apud *Ariſtotelem* in Ethicis citatum, Κάλλιστον τὸ δικαιότατον· λῷστον δ' ὑγιαίνειν. Ἥδιστον δὲ πέφυχ', οὗ τις ἐρᾷ, τὸ τυχεῖν. De Juſtitiâ vide *Hierocl.* à p. 251. ad p. 253. Item p. 80. *Stobæi* Florileg. Serm. ix. *Maxim. Tyrium* Diſſertat. Tob. Magiri *Polymnemon. Cal. Rhodigin.* l. 23. c. 14. 15. & 18. *Idem.* V. 959. Κομίζειν τοῦδε σῶμ' ἔσω χρεὼν) Hinc patet *Caput* ſimul & *Truncum* corpus in ſcenam portata fuiſſe; vide ſuprà ad v. 907. V. 961. Μὴ 'σίδῃ νεκρὸν) Pro μὴ εἰσίδῃ, vel ἴδῃ. Sæpiſſimè enim *Græci* Poetæ & præſertim *Attici*, etiam *Proſaici* elidunt, vel coaleſcere faciunt *Latinorum* more *Vocalem* vel *Diphthongum* ante ſui parem & aliquando etiam poſt, ut commodiùs *Euphoniæ* inſervire viſum illis fuerit, vel Contractionis, aut etiam Verſûs causâ, ut ἐγῷδα pro ἐγὼ οἶδα, ἐγ' οὐκ pro ἐγὼ οὐκ ſuprà v. 631. & ſexcenta hujuſmodi. *J. Barnes.* V. 965. Καλῶς ἄρ' ἄρκυν εἰς μέσην πορεύεται) Vid. *Eraſmi* Adag. *In Caſſes inducere*, εἰς ἄρκυς ἐμβάλλειν. Sunt item hæc *Proverbialia*, In Laqueos, Caſſes, Retia, incidere, εἰς ἄρκυς πίπτειν· ubi quis in Periculum, aut Malum aliquod improviſò cadit. *J. Barnes.* V. 971. Ὦ Φοῖβε, πολλήν γ' ἀμαθίαν ἐθέσπισας) *Apollo juſſit Oreſtem Ægiſthum* Adulterum & *Clytæmneſtram* Matrem ſuam omninò occidere, in Vindictam nempe Patris ab iiſdem occiſi. Ita itaque ſuprà in *Oreſt.* v. 28. Φοῖβος δ' ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν; Πείθει δ' Ὀρέστην, μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο, Κτεῖναι. Hujus rei pleni ſunt Tragici, *Æſchylus* & *Sophocles*, *Seneca* & *Euripides*. V. 978. Τῷ δαὶ πατρῴαν διαμεθῇς τιμωρίαν;) De Voce δαὶ vide ſuprà v. 244. Διαμεθῇς autem in *Aoriſto* ſecundo mallem legere, quàm διαμεθίης in *Præſenti*, ob Senſum & Verſum præcipuè. Τῷ verò pro τίνι Interrogativo. V. 979. Ἆρ' αὔτ' ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ;) Vid. *Lactantii* l. 2. c. 16. De Origine Erroris. *Iamblichus* ipſe Ethnicus Philoſophus, *Porphyrii* Chriſtiani Nominis hoſtis infenſiſſimi Diſcipulus, notiſſimam de hâc re Sententiam habet, Malos nempè Dæmonas bonorum ſpeciem præ ſe ferre & aliquando Bona Hominibus præcipere; ut poſteà cùm Mala præcipiant, faciliùs credantur. Sed non is locus nunc occurrit. Nec inquirendo nunc ſubitò poſſum invenire; Præli autem Operatores, ut toto ferè in hoc Opere, ita nunc maximè inſtant. Quare Lectoris Candori hæc remitto; ſiquid fortè Memoriâ ſim lapſus. Quòd autem Diabolus ſit Dei Simia, diximus ad *Ion.* v. 150. *Joſua Barnes.*

Ορ. Εἶ-

Op. Εἴσειμι· δεινοῦ δ' ἄρχομαι προβλήματος.
Καὶ δεινὰ δράσω γ'. εἰ θεοῖς δοκεῖ τάδε,
Ἔστω· πικρὸν δὲ, χ' ἡδὺ τἀγώνισμά μοι.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ἰὼ, βασίλεια γύναι χθονὸς Ἀργείας,
Παῖ Τυνδάρεω,
Καὶ τοῖν ἀγαθοῖν ξύγγονε κόροιν
Διός· οἳ δὲ φλογερὰν αἰθέρ' ἐν ἄστροις
Ναίουσι, βροτῶν ἐν ἁλὸς ῥοθίοις
Τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες·
Χαῖρε, σεβίζω σ' ἴσα καὶ μάκαρας,
* Πλούτου, μεγάλης τ' εὐδαιμονίας. * Subaudi ἕνεκα.
Τὰς σὰς δὲ τύχας θεραπεύεσθαι
Καιρὸς, ὦ βασίλεια.

Ἴαμβοι.

Κλυ. Ἔκβητ' ἀπήνης, Τρῳάδες, χειρὸς δ' ἐμῆς
Λάβεσθ', ἵν' ἔξω τοῦδ' ὄχου στήσω πόδα.
Σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι
Φρυγίοις· ἐγὼ δὲ τάσδε Τρῳάδος χθονὸς
Ἐξαίρετ', ἀντὶ παιδὸς ἣν ἀπώλεσα,
Σμικρὸν γέρας, καλὸν δὲ κέκτημαι δόμοις.
Ηλ. Οὔκουν ἐγὼ, δούλη γὰρ ἐκβεβλημένη
Δόμων πατρῴων, δυστυχεῖς οἰκῶ δόμους,
Μῆτερ, λάβωμαι μακαρίας τῆς σῆς χερός;
Κλ. Δοῦλαι πάρεισιν αἵδε, μὴ σύ μοι πόνει.
Ηλ. Τί δ' αἰχμάλωτόν τοί μ' ἀπῴκισας δόμων;
Ἡρημένων δὲ δωμάτων ᾑρήμεθα,
Ὡς αἵδε, πατρὸς ὀρφαναὶ λελειμμέναι.
Κλ. Τοιαῦτα μέντοι σὸς πατὴρ βουλεύματα,
Εἰς οὓς ἐχρῆν ἥκιστ', ἐβούλευσεν φίλων.
„ Λέξω δὲ, καί τοι δόξ' ὅταν λάβῃ κακὴ
„ Γυναῖκα, γλώσσῃ πικρότης ἔνεστί τις,
Ὡς μὲν παρ' ἡμῖν οὐ καλῶς. τὸ πρᾶγμα δὲ
* Μαθόντα σ' ἢν μὲν ἀξίως μισεῖν ἔχῃς, * Cant. μαθοῦσαν.
Στυγεῖν δίκαιον. εἰ δὲ μὴ, τί δεῖ στυγεῖν;
Ἡμᾶς δέδωκε Τυνδάρεως τῷ σῷ πατρὶ,
Οὐχ ὥστε θνήσκειν, οὐδ' ἃ γεινάμην ἐγώ.
Κεῖνος δὲ παῖδα τὴν ἐμὴν, Ἀχιλλέως

Or. Ingredior. dirum enim facinus *mihi* propoſitum aggredior.
Ac dira patrabo: ſi diis ita viſum,
Eſto: amarum certè, & *ſimul* dulce certamen mihi *propoſitum eſt*.

Chorus.

Io, regina fœmina Argivæ terræ
Filia Tyndari,
Et fortium ſoror juvenum, filiorum
Jovis, qui flammeum ætherem in aſtris
Incolunt, qui in maris fluctibus mortalium
Honores ſervatrices habent,
Salve, te veneror, æquè ac beatos *Deos*,
Divitiarum, magnæque felicitatis *cauſâ*.
Tuas autem fortunas curare
Tempus eſt, ô regina.

Clytæmneſtra.

Deſcendite de curru, ô Troades, & meam manum
Prehendite, ut extra vehiculum hoc pedem ponam.
Spoliis enim exornatæ ſunt ædes Deorum
Phrygiis: ego verò haſce, terrâ Troicâ
Exceptas *famulas* pro filiâ, quam perdidi, *i.e. amiſi*,
Exiguum munus, gratum tamen domi poſſideo.
El. Nonne ego, ſerva enim ejecta ex
Ædibus paternis, infelicem incolo domum,
O mater, apprehendam beatam tuam manum?
Cly. Servæ hæ præſto ſunt, nè tu mihi labora.
El. Quid verò me captivam ab ædibus *paternis* procul amandâſti?
Captis autem ædibus, captæ ſumus,
Ut iſtæ, orbæ relictæ patre.
Cly. Hujuſmodi quidem tuus pater conſilia
Adverſus quos minimè oportebat amicos iniit.
„ Dicam autem. (Quanquam quàm mala corripuit opinio
„ Mulierem, linguæ ineſt quædam acerbitas)
Quòd apud nos quidem, non rectè *factu*. ipſam n. rem
Si cognoveris, ſi quidem meritò *nos* odio proſequi potes,
Odio proſequi *nos eſt* æquū. ſi v. nō *cog.rem*, q. oportet odiſſe *nos*?
Nos dedit Tyndareus tuo patri,
Non ut morerer, neque ea, quæ peperiſſem ego.
Ille verò filiam meam, Achillis

V. 990. Καὶ τοῖν ἀγαθοῖν ξύγγονε κόροιν) Διοσκούροιν. Vide ſuprà ad v. 746. V. 993. Τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες) Non eſt quòd adeò turbentur Critici, *Adjectivum* Maſculinum *Subſtantivo* Fœminino adjungi; ita enim *Atticè* apud Optimos Authores uſurpari videmus, ut Πύλαι ἐμπεδόεντος & ὑλήεντι Ζακύνθῳ, & θαυμάσιος ἀλαλητός ὀδμὴ, *Homer.* & πικρὸν δάμαρτα, & κλυτὸς Ἱπποδάμεια, θῆλυς ἐέρση, ὅπλα χάλκεια, πολλὰς πολιοῖο, πολλὸν ἐφ' ὑγρήν, πικρὸς ὀδμή, quæ omnia exempla & plura ab *Euſtathio* in hanc rem proferuntur; Vide quæ Nos ex eodem ad *Hippolyt.* v. 387. & *Æmil. Port.* in hunc locū. Hæc autem Verba, Τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες, propriè de *Caſtore* & *Polluce* dicuntur, utpote quorum honor erat, *Servatores* præcipuè dici, de quâ quoque re vide quæ Nos ad *Helen.* v. 1680. *Joſua Barnes.* V. 998. Ἔκβητ' ἀπήνης, Τρῳάδες) *Clytæmneſtra* in Scenam introducitur, cujus Area videtur Ager *Argivus* juxtà *Coloni Electræ* mariti Ruſticas ædes, curru vecta & *Trojanis* Ancillis Captivis ſtipata, *Aſiaticâ* quâdam Pompâ & luxu planè Regio. *J. Barnes.* V. V. 1000. Σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι) De Hoſtium Spoliis Deorum Templis ſuſpenſis, Vide quæ ſuprà diximus ad v. 6. Τρῳκῶν δ' ἐπὶ Ναοῖς τέθεικε σκῦλα πλεῖστα Βαρβάρων. Ita antiquitùs legimus de *Euphorbi* à *Menelao* in Bello *Trojano* occiſi Clypeo in Templo *Argivæ Junonis* laquearibus ſuſpenſo, quem aliquot pòſt ſeculis *Pythagoras* pro ſuo agnovit, utpote qui *Trojani* tempore belli *Panthoides Euphorbus* erat, ut ait *Ovidius* Metamorph. l. 15. Fab. 3. In quem locum vide Veteres Scholiaſtas Latinos & *Diogenem Laertium* in Vitâ *Pythagoræ*, *Philoſtratum* deniq; de Vitâ *Apollonii* Tyanæi. l. 8. c. 3. in Oratione *Apollonii* ad *Domitianum*. De voce autem κεκόσμηνται, quæ pro κεκοσμημένοι εἰσὶν, *Ionicè*, *Atticè* & *Poeticè*, ponitur, vide quæ Nos ad *Herc. Fur.* v. 547. Ita *Sophocles* in *Oedip.* Colon. v. 1299. τεθήμηνται habet; ſic *Eurip.* in *Danaë* v. 70. ἐμμεμόχθηνται. Sic ἐβεβλήατο, *Ionicè* ἐβέβληατο & ἥατο, pro βεβλημένοι ἦσαν. Et certè hæc eſt antiquiſſima hujus *Temporis* & *Perſonæ* Formatio, in Verbis contractis, mutare *nempè*, ηται in ηνται, ut πεποίηται, in plurali πεποίηνται &c. *Joſua Barnes.* V. 1002. Ἐξαίρετ') ἐξαίρετα, pro ἐξαιρέτους, vel δούλας ſubaudi & per *Appoſitionem* refertur ad Τρῳάδας, præter Sortem autem *Captivæ* plurimæ *Trojanæ* ſunt *Agamemnoni* conceſſæ, quòd Imperator *Græcorum* erat. *Ibid.* Ἀντὶ παιδὸς, ἣν ἀπώλεσα) *Iphigeniam* notat, quam ex Patris impiâ Pietate immolatam amiſit, de quâ re vide *Iphigen.* in *Aul.* Fabulam. *Idem.* V. 1016. Μαθόντα σ') *Canterus* & *Scaliger* μαθοῦσαν legunt, & certè ea Lectio videtur neceſſaria, ad *Electram* enim res refertur, nolo tamen aliquid mutare; quia omnia Exemplaria μαθόντα habent & ſuprà ad *Ion.* v. 973. Obſervavimus, aliquando *Maſculinum* Genus etiam de ſingulari Fœminâ uſurpari, quanquam, ut ingenuè fatear, vix in hâc re tale quid me reperiſſe meminerim. Vide quoque ſuprà ad v. 993. *J. Barnes.* V. 1019. Οὐδ' ἃ γεινάμην ἐγώ) Γεινάμην *Ionicè* pro ἐγεινάμην ſublato omninò augmento, non autem per Contractionem eliſo, ut Veteres Libri præ ſe ferebant; tunc enim ἃ produceretur, quod Verſus ferre nequit. *Idem.* V. 1020. Κεῖνος δὲ παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀχιλλέως λέκτροισι πείσας) Quomodò *Agamemnon* prætextu *Achillis* Nuptiarum, *Iphigeniâ* ad *Aulidem* traxerit, ubi illam immolarit, ſuprà oſtenditur in Fabulâ ſub eo nomine venditatâ. *J. Barnes.*

Λέκτροισι

Λέκτροισι πείσας, ᾤχετ' ἐκ δόμων ἄγων
Πρυμνοῦχον Αὖλιν· ἔνθ' ὑπερτείνας πύλας,
Λευκὴν διήμησ' Ἰφιγόνης παρηΐδα.
Κεἰ μὲν πόλεως ἅλωσιν ἐξιώμενος,
Ἢ δῶμ' ὀνήσων, τἄλλα τ' ἐκσώζων τέκνα,
Ἔκτανε πολλῶν μίαν ὕπερ, συγγνώστ' ἂν ἦν·
Νῦν δ' οὕνεχ' Ἑλένη μάργος ἦν, ὅ, τ' αὖ λαβὼν
Ἄλοχον κολάζειν προδότιν οὐκ ἠπίστατο,
Τούτων ἕκατι παῖδ' ἐμὴν διώλεσεν.
Ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν, καίπερ ἠδικημένη,
Οὐκ ἠγριώμην, οὐδ' ἂν ἔκτανον πόσιν·
Ἀλλ' ἦλθ' ἔχων μοι μαινάδ' ἔνθεον κόρην,
Λέκτροις τ' ἐπεισέφρηκε, καὶ νύμφα δύο
Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δώμασιν κατείχομεν.
" Μῶρον μὲν οὖν γυναῖκες, οὐκ ἄλλως λέγω.
" Ὅταν δ' ὑπόντος τοῦδ', ἁμαρτάνῃ πόσις,
" Τἄνδον παρώσας λέκτρα, μιμεῖσθαι θέλει
" Γυνὴ τὸν ἄνδρα, χ' ἅτερον κτᾶσθαι φίλον·
" Κἄπειτ' ἐν ἡμῖν ὁ ψόγος λαμπρύνεται,
" Οἱ δ' αἴτιοι τῶνδ', οὐ κλύουσ' ἄνδρες κακῶς.
Εἰ δ' ἐκ δόμων ἥρπαστο Μενέλεως λάθρα,
Κτανεῖν Ὀρέστην χρῆν, κασιγνήτης πόσιν
Μενέλαον ὡς σώσαιμι; σὸς δὲ πῶς πατὴρ
Ἠνέσχετ' ἂν ταῦτ'; εἶτα τὸν μὲν οὐ θανεῖν
Κτείνοντα χρῆν τἄμ', ἐμὲ δὲ πρὸς κείνου παθεῖν;
Ἔκτειν', ἐτρέφθην, ᾗπερ ἦν πορεύσιμον,
Πρὸς τοὺς ἐκείνῳ πολεμίους. Φίλων γὰρ ἂν
Τίς ἂν πατρός σου φόνον ἐκοινώνησέ μοι;
Λέγ' εἴ τι χρῄζεις, κἀντίθες παρρησίᾳ,
Ὅπως τέθνηκε σὸς πατὴρ οὐκ ἐνδίκως.
Ηλ. Δίκαι' ἔλεξας· ἡ δίκη δ' αἰσχρῶς ἔχει.
" Γυναῖκα γὰρ χρῆν πάντα συγχωρεῖν πόσει,
" Ἥτις φρενήρης. εἰ δὲ μὴ δοκεῖ τάδε,
Οὐδ' εἰς ἀριθμὸν τῶν ἐμῶν ἥκεις λόγων.
Μέμνησο, μῆτερ, οὓς ἔλεξας ὑστάτους
Λόγους, διδοῦσα πρός σε μοι παρρησίαν.
Κλ. Καὶ νῦν γέ φημι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι, τέκνον.
Ηλ. Ἆρα κλύουσα, μῆτερ, εἶτ' ἔρξεις κακῶς;

Spe connubii ductam, domo abduxit in
Stationem & Portum Navium Aulidem; illic ſuperatis portis,
Candidam demeſſuit Iphigeniæ genam, *i.e. cervicem ſecuit.*
Et ſi quidem urbi captæ medendi ſtudio,
Aut domûs pro ſalute, utque reliquos ſervaret liberos,
Occidiſſet unam pro multis, condonandum fuiſſet.
Nunc verò propter Helenam inſaniebat, idemque cum cepiſſet
Uxorem *mariti* proditricem, *ac adulteram, eam* punire neſcivit.
Horum gratiâ filiam meam perdidit.
Propter hæc tamen, quamvis affecta eſſem injuriâ,
Non efferata fuiſſem, neque interfeciſſem virum.
Sed venit adducens mihi Mænadem afflatam numine puellam,
Et lectis intulit, & ſponſæ duæ
In iiſdem ædibus continebamur.
" Stultæ quidem *ſumus nos* mulieres, non aliter *neque contra* dico.
" Quū autē hoc *ſtultitiæ vitium mulieri* ſubeſt, & maritus peccat,
" Domeſticum repellens *atque faſtidiens* lectū, & imitari vult
" Mulier virum, & alterum ſibi quærere amicum:
" Deinde in nobis probrum perſpicuè eminet:
" Horum verò autores viri non malè audiunt.
Quòd ſi clam Menelaus fuiſſet raptus domo,
Occiderêne oportuiſſet Oreſtem, ſororis virum
Menelaum ut ſervarem? tuus autem pater quomodo
Tuliſſet iſta? deinde illum quidem non mori
Conveniebat, qui mea occidiſſet, me verò ab illo pati?
Occidi *maritū*, converti me *ad illam viam, per* quam licebat ire
Ad ipſius hoſtes: Amicorum enim
Quis patris tui cædē mecū cōmunicaſſet?
Dic, ſi quid cupis, & oppone liberè,
Quòd occubuerit tuus parens injuriâ.
El. Juſtè dixiſti, ſed hoc jus turpiter habet.
" Uxorem enim decebat omnia concedere marito,
" Quæ mentis compos *eſſet ac caſta*: ſi verò hæc non videntur,
Neque ad mei ſermonis accedis numeros.
Memineris, ô mater, quæ dixeris noviſſima
Verba, quibus mihi loquendi ad te dediſti copiam.
Cly. Etiam nunc dico, neque denego, filia.
El. Anne ubi audies, mater, deinde me afficies maleficio?

V. 1022. Πρυμνοῦχον Αὖλιν) Αὖλις Portus & Regio *Bœotiæ*, ubi *Græci* Naves aſcendebant in *Trojanâ* Expeditione, rectè igitur πρυμνοῦχος ob Navium præcipuè *Græcarum* ſtationem dicitur, & quòd ob tranquillitatem diù ibi detinebantur. Vid. ad *Iphig.* Aul. v. 14. *Joſua Barnes.* *Ibid.* Ἔνθ' ὑπερτείνας πύλας) *Scaliger* πόδας legit, ; Mallem ego λόφας, ſed Exemplum deſidero τῆ λυ brevis in hâc voce. Contra militant *Scenici* omnes. *Idem.* V. 1023. Ἰφιγόνης) Ἰφιγενείας Notandum eſt hoc in loco Ἰφιγόνη, licet rariùs occurrat, Originale eſſe, & Ἰφιγένεια *Poeticè* pro eodem dici & alio nomine Ἰφιάνασσα. *Poetæ* enim Propria Nomina hoc modo extendere ſolent, præſertim *Attici* & *Ionici* Scriptores, aliquando etiam & Appellativa, ut Πηνελόπη, Πηνελόπεια, *Hom.* Εὐρυδίκη, Εὐρυδίκεια *Moſch.* Εὐρώπη, Εὐρώπεια *idem.* Εἰδοθέη, Εἰδοθεείη *Dionyſ.* Perieg. v. 259. Περσεφόνη, Περσεφόνεια *Orph.* Κασσιόπη, Κασσιόπεια, Ἱπποδάμη, Ἱπποδάμεια, Ἀθήνη, Ἀθηναίη, ἀνάγκη, ἀναγκαίη &c. *J. Barnes.* V. 1024. Καὶ μὲν πόλεως ἅλωσιν ἐξιώμενος) Ut *Menæceus Creontis* filius *Thebas* ſuâ Morte ſervavit, nè caperentur; *Phœniſſas* vide. V. 1026. Ἔκτανε πολλῶν μίαν ὕπερ) Ad μίαν intellige παρθένον, *viz. Iphigeniam.* Ità *Virgil. Æn.* l. 5. v. 816. *Unum pro Multis dabitur Caput.* *Ibidem.* Συγγνώστ' ἂν ἦν) Cùm olim ſcriberetur, οὐ ſυγγνωστὰ ἦν, *Canterus* & *Scalig.* rectè monebant de errore, & reſtituebant, ut nunc ſcripſimus. V. 1027. Νῦν δ' οὕνεχ') *Scaliger* legit εἵνεχ', ſed idem ſonat οὕνεχ', nec eſt, quod aliter legamus. V. 1032. Μαινάδ' ἔνθεον κόρην) *Caſſandram* notat. De quâ re *Homerus* Odyſſ. λ. v. 420. Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις Ἀμφ' ἐμοί. Item *Æſchylus* & *Seneca* in *Agamemnone* & *Euripides* in *Troad.* V. 1033. Λέκτροις τ' ἐπεισέφρηκε) De Voce ἐπεισφρέω Vide quæ Nos ad *Herc.* Fur. v. 1267. V. 1034. Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δώμασιν κατείχομεν) *Atticè* Activum pro Paſſivo, κατειχόμεθα. Ita *Æmilius Portus.* Sed & ἡμᾶς poteſt ſubaudire. Sic στρέψας (ſubaudi ἑαυτὸν) pro στραφεὶς, & μεταστρέψας (i. e. ἑαυτὸν) pro μεταστραφεὶς *Homer.* Ita *Virgil. Æn.* l. xi. v. 707. *Pugnæque accinge pedeſtri*, pro *Accingere*, vel *Accinge te.* De *Attico* autem hoc uſu vide plura ad *Heraclid.* v. 884. *Joſua Barnes.* V. 1046. Ἔκτειν', ἐτρέφθην, ᾗπερ ἦν πορεύσιμον, Πρὸς τοὺς ἐκείνῳ πολεμίους) Ἐτράπην, εἰς τὴν ὁδὸν, ᾗπερ ἦν ἐμοὶ πορευτέον, δηλονότι πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ ἐχθροὺς αὐτῷ διακειμένους, οἷος ἦν Αἴγισθος, ὃν ὁ Θυέστης ἐκ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Πελοπείας ἔσπειρε τιμωρὸν, ὧν ὑπ' Ἀτρέως ἔπαθεν, τοὺς αὐτοῦ παῖδας σφαγέντας. Ὑβρισθεῖσα δὲ ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ἠναγκάσθην οὐ μὲν τοῖς αὐτοῦ φίλοις, ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς ἐχθροῖς φιλιωθῆναι, ἵνα οὕτως αὐτὸν τῆς ὕβρεως τιμωρῶ. *Joh. Miltonus* ἐστρέφθην legit nullâ neceſſitate, cum ἐτρέφθην ſaltem æquè benè ſtabit, certè prima corripi debet. *J. Barnes.* V. 1053. Ἥτις φρενήρης) Ἥτις φρενῶν ἀρτίας ἔχει, i. e. σώφρων. Quare autem φρενήρης habeat Accentum in Penultimâ, quanquam ſit Primæ Contractorum, vide ad *Ion.* v. 1154. Ubi tamen pro ἀκλῆς legendum ἀκλεὰ, quod jam nunc video, doleóque, & (niſi Homo eſſem) miſerè puderet, etiam tot leviculas Erratiunculas omnem noſtram Diligentiam effugiſſe. *Joſua Barnes.* V. 1057. Καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι, τέκνον) Eſt Emphatica hæc, nec inelegans, nec otioſa Repetitio, ita *D. Johann.* c. 1. v. 20. Καὶ ὡμολόγησε καὶ οὐκ ἠρνήσατο. Vide quæ Nos ſuprà ad *Cyclop.* v. 210. *Idem.*

Κλ. Οὐκ

Κλ. Οὐκ ἔστι· τῇ σῇ δ' ἡδὺ προσθήσω φρενί.
Ηλ. Λέγοιμ' ἄν· ἀρχὴ δ' ἥδε μοι προοιμίου.
Εἴθ' εἶχες, ὦ τεκοῦσα, βελτίους φρένας·
Τὸ μὲν γὰρ εἶδος αἶνον ἄξιον φέρει
Ἑλένης τε καὶ σοῦ, δύο δ' ἔφυτε συγγόνω,
Ἄμφω ματαίω, Κάστορός τ' οὐκ ἀξίω.
Ἡ μὲν γὰρ ἁρπασθεῖσ', ἑκοῦσ' ἀπώλετο·
Σὺ δ' ἄνδρ' ἄριστον Ἑλλάδος διώλεσας,
Σκῆψιν προτείνουσ', ὡς ὑπὲρ τέκνου, πόσιν
Ἔκτεινας· οὐ γὰρ, ὡς ἔγωγ', ἴσασιν εὖ·
Ἥτις θυγατρὸς πρὶν κεκυρῶσθαι σφαγὰς,
Νέον τ' ἀπ' οἴκων ἀνδρὸς ἐξωρμημένου,
Ξανθὸν κατόπτρῳ πλόκαμον ἐξήσκεις κόμης.
" Γυνὴ δ' ἀπόντος ἀνδρὸς ἥτις ἐκ δόμων
" Εἰς κάλλος ἀσκεῖ, διάγραφ' ὡς οὖσαν κακήν.
" Οὐδὲν γὰρ αὐτὴν δεῖ θύρασιν εὐπρεπὲς
" Φαίνειν πρόσωπον, ἢν τι μὴ ζητῇ κακόν.
Μόνην δὲ πασῶν οἶδ' ἐγώ σ' Ἑλληνίδων,
Εἰ μὲν τὰ Τρώων εὐτυχῇ, κεχαρμένην,
Εἰ δ' ἧσσον εἴη, συννεφοῦσαν ὄμματα,
Ἀγαμέμνον' οὐ χρῄζουσαν ἐκ Τροίας μολεῖν.
Καίτοι καλῶς γε σωφρονεῖν παρεῖχέ σοι·
Ἄνδρ' εἶχες οὐ κακίον' Αἰγίσθου πόσιν,
Ὃν Ἑλλὰς αὐτῆς εἵλετο στρατηλάτην.
Ἑλένης δ' ἀδελφῆς τοιάδ' ἐξειργασμένης,
Ἐξῆν κλέος σοι μέγα λαβεῖν. " τὰ γὰρ κακὰ
" Παράδειγμα τοῖς ἐσθλοῖσιν, εἰς ὄψιν τ' ἔχει.
Εἰ δ', ὡς λέγεις, σὴν θυγατέρ' ἔκτεινεν πατὴρ,
Ἐγώ τί σ' ἠδίκησ', ἐμός τε σύγγονος;
Πῶς οὐ, πόσιν κτείνασα, πατρῴους δόμους
Ἡμῖν προσῆψας, ἀλλ' ἀπηνέγκω λέχει
Τἀλλότρια, μισθοῦ τοὺς γάμους ὠνουμένη;
Κοὔτ' ἀντιφεύγει παιδὸς ἀντὶ σοῦ πόσις,
Οὔτ' ἀντ' ἐμοῦ τέθνηκε, δὶς τόσως ἐμὲ
Κτείνας ἀδελφῆς ζῶσαν. εἰ δ' ἀμείψεται
Φόνον δικάζων φόνος, ἀποκτενῶ σ' ἐγὼ,
Καὶ παῖς Ὀρέστης πατρὶ τιμωρούμενοι.
Εἰ γὰρ δίκαι' ἐκεῖνα, καὶ τάδ' ἔνδικα.
" Ὅστις δὲ πλοῦτον, ἢ εὐγένειαν εἰσιδὼν,
" Γαμεῖ πονηρὰν, μῶρός ἐστι· μικρὰ γὰρ
" Μεγάλων ἀμείνω σώφρον' ἐν δόμοις λέχη.
Χο. " Τύχη γυναικῶν εἰς γάμους· τὰ μὲν γὰρ εὖ,
" Τὰ δ' οὐ καλῶς πίπτοντα δέρκομαι βροτῶν.
Κλ. Ὦ παῖ, πέφυκας πατέρα σὸν στέργειν ἀεί.
Ἔστιν δὲ καὶ τόδ'· οἱ μέν εἰσιν ἀρσένων,
Οἱ δ' αὖ φιλοῦσι μητέρας μᾶλλον πατρός.
Συγγνώσομαί σοι· καὶ γὰρ οὐχ οὕτως ἄγαν

Cl. Nō fiet: tuæ v. mēti me lubēter adjūgā, *tuæ ſent. libenter aſſentiar.*
El. Dicam igitur: hoc autem *erit* mihi principium proœmii.
Utinam habuiſſes, ô mater, meliorem mentem:
Nam forma quidem laudem dignā *vobis* affert, *formæ, inquam,* Helenæ, & tuæ; duæ verò eſtis ſorores
Ambæ dementes, Caſtoréque non digna.
Nam hæc quidem rapta, periit volens:
Tu verò virum Græciæ præſtantiſſimum perdidiſti,
Prætextum prætexens, quod pro filia maritum
Occideris: haud enim alii *rem*, ut ego, bene ſciunt:
Quæ priuſquam filiæ cædes eſſet decreta,
Cùmque recens ab ædibus vir receſſiſſet,
Ad ſpeculum flavos comæ cincinnos componebas.
" Mulier autem, quæ abſente viro, ex ædibus *prodit*, *ac*
" Ad formā *ſibi concil. ſe* ornat, *eam* ut malā depinge, *int. mal. pone.*
" Haud enim ipſam oportet foris decoram
" Oſtendere faciem, niſi malum aliquod quærat.
" Ego verò te ſolam ex omnibus Græcanicis mulieribus ſcio,
Siquidem *res* Trojanæ felices eſſent, lætari ſolitam,
Si v. deteriores eſſent, contractis ocul. ſuperciliis triſtari cōſuevisſe,
Quód Agamemnonem ex Trojâ redire non cuperes.
Atqui præclarā pudicè vivendi occaſionem *Deus* tibi præbuerat:
Virum *enim* habebas non inferiorem Ægiſtho maritum,
Quem Græcia ſibi ipſi elegerat Imperatorem.
Cum autem Helenæ ſoror talia *facinora* patraſſet,
Licebat tibi magnam gloriam *inde* referre: " nam mala
" Exemplum habent bonis *propoſitum*, quod intueantur.
Si verò, ut dicis, tuam filiam interfecit pater,
Ego quâ injuria te affeci, meuſque frater?
Quomodo marito cæſo paternas ædes non
Nobis dediſti: ſed tranſtuliſti *ad* lectos.
Alienos, precio nuptias emens?
Nec pro filio tuo maritus exulat,
Neque pro me periit, qui me duplo magis
Vivam occidit, quàm ſororem Pater: porrò ſi rependatur
Cædes cæde ultrice, te cædam ego,
Et filius Oreſtes, paternam cædem ulciſcentes:
Nam ſi juſta *ſunt* illa, & hæc æqua *ſunt*.
" Quiſquis verò ſpectans opes, aut clarum genus,
" Ducit uxorem improbam, ſtultus eſt: parva enim
" Et caſta magnis præſtantiora *ſunt* connubia in ædibus.
Ch. " Fortuna in mulierum connubiis *dominatur*; nā alia quidē benè,
" Alia verò mortalium *connubia* non benè cadere video.
Cly. O filia, natura hoc inditum eſt tibi, ut patrem ames ſemper.
Ita autem & hoc fit: nonnulli quidem ſunt marium *amantes*:
Alii verò contrà matres magis, quàm patres amant.
Ignoſcam tibi; etenim non uſque adeò

V. 1077. Τὰ Τρῶ') Cùm olim πατρῷ' ſcriberetur, *Canterus* rectè τὰ Τρῶ' legendum putabat, cum illo autem putat *Joſeph. Scaliger, Æmilius Portus*, &c. V. 1080. Καί τοι καλῶς γε σωφρονεῖν παρεῖχέ σοι) Subaudi ὁ Θεὸς vel etiam Ἀγαμέμνων, vel certè καλῶς παρεῖχέ σοι ſumendum eſt pro ἐξῆν, *licebat*, ut notat *Æmil. Portus*. V. 1085. Εἰς ὄψιν) Τὰ γὰρ κακὰ τοῖς ἐσθλοῖς ἔχει παράδειγμα, καὶ εἰς ὄψιν ἑαυτοῖς ἔχει, οἷον φυλακτήρια. *Scaliger* legit unico vocabulo εἴσοψιν, ut idem ſignificaret, quod εἰσοπτρον: ſed Vox iſta ſuſpicione non caret. *J. Barnes.* V. 1088. Πῶς οὐ, πόσιν κτείνασα, πατρῴους δόμους) Olim erat, Πῶς ἂν πόσιν κτείνασ' ὁ πατρῴους δόμους. Quod nullo modo ferendum erat, ob *Spondæum* in Quarto loco. Cum *Cantero* itaque & *Scaligero* loco ἂν lego οὐ, & κτείνασα ſine eliſione ultimæ extendo, πόσιν κτείνασα verò inter duo commata ſunt locanda. *Idem.* V. 1091. Οὔτ' ἀντιφεύγει παιδὸς ἀντὶ σοῦ πόσις) Cùm olim *Latina* Verſio hæc de *Filiâ* ſumebat, Nos correximus & *Filio* ſcripſimus; omninò enim hæc de *Oreſtâ* dicuntur, in hunc Senſum, Σὺ λέγεις σε παρακτεῖναι τὸν Ἀγαμέμνονα ἀντὶ τῆς θυγατρὸς Ἰφιγενείας φονευθείσης· Καὶ πῶς ἂν οὐκ Αἴγισθος φεύγει, ἀντὶ τοῦ παιδὸς σοῦ Ὀρέστου, ὃς νῦν ὑπ' αὐτοῦ τῆς πατρίδος ἐξελαύνεται; ἢ μᾶλλον οὐ τέθνηκεν ἀντ' ἐμοῦ, ὃ ζῶσαν οὐχ ἁπλῶς ἔκτεινεν· Δὶς γὰρ τόσον ἐμὲ καὶ ζῶσαν νῦν ἔκτεινεν Αἴγισθος, ἢ τὴν ἀδελφὴν Ἀγαμέμνων ἔκτεινεν. Hæc autem *Electra* diſſimulantèr loquitur, ut quæ ſciebat jam rediiſſe *Oreſtem* & ab eo cæſum *Ægiſthum* & jam nunc ipſam Matrem ad cædem expectari. *Joſ. Barnes.* V. 1097. Ὅστις δὲ πλοῦτον &c.) Hunc locum ita vertit *Grotius*, *Quicunque Nuptam moribus ducit malis Ob Genus Opeſve, Deſipit: nam Maximis Conjugia præſtant Parva, ſi adſit Caſtitas.* V. 1102. Ὦ παῖ, πέφυκας πατέρα σὸν στέργειν ἀεί.) Naturalitèr conſtituta es. Ita *Anaximander* apud *Plutarch.* in Philoſophorum Placitis, Παρόντος τοῦ ἰσχυροτέρου πυρὸς τὸ ἀσθενέστερον ἀμαυροῦν. *Fortiori Igne naturaliter debiliorem obſcurante.* Joſua Barnes.

Χαίρω

Χαίρω τι, τέκνον, τοῖς δεδραμένοις ἐμοί.
Σὺ δ' ὧδ' ἄλουτος καὶ δυσείματος χρόα
Λεχώ, νεογνὸν ἐκ τόκων πεπαυμένη;
Οἴμοι τάλαινα τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
Ὡς μᾶλλον, ἢ χρῆν, ἤλασ' εἰς ὀργὴν πόσιν.
Ηλ. Ὀψὲ στενάζεις, ἡνίκ' οὐκ ἔχεις ἄκη.
Πατὴρ μὲν οὖν τέθνηκε· τὸν δ' ἔξω χθονὸς
Πῶς οὐ κομίζῃ παῖδ' ἀλητεύοντα σόν;
Κλ. Δέδοικα· τοὐμὸν δ', οὐχὶ τοὐκείνου, σκοπῶ.
Πατρὸς γὰρ, ὡς λέγουσι, θυμοῦται φόνῳ.
Ηλ. Τί δαὶ πόσιν σὸν ἄγριον εἰς ἡμᾶς ἔχεις;
Κλ. Τρόποι τοιοῦτοι· καὶ σὺ δ' αὐθάδης ἔφυς.
Ηλ. Ἀλγῶ γάρ· ἀλλὰ παύσομαι θυμουμένη.
Κλ. Καὶ μὴν ἐκεῖνος οὐκ ἔτ' ἔσται σοὶ βαρύς.
Ηλ. Φρονεῖ μέγ'· ἐν γὰρ τοῖς ἐμοῖς ναίει δόμοις.
Κλ. Ὁρᾷς, ἀν' αὖ σὺ ζωπυρεῖς νείκη νέα;
Ηλ. Σιγῶ· δέδοικα γάρ νιν, ὡς δέδοικ' ἐγώ.
Κλ. Παῦσαι λόγων τῶνδ'· ἀλλὰ τί μ' ἐκάλεις, τέκνον;
Ηλ. Ἤκουσας, οἶμαι, τῶν ἐμῶν λοχευμάτων·
Τούτων ὕπερ μοι θῦσον, οὐ γὰρ οἶδ' ἐγώ,
Δεκάτῃ σελήνῃ παιδὸς, ὡς νομίζεται·
Τρίβων γὰρ οὐκ εἰμ', ἄτοκος οὖσ' ἐν τῷ πρίν.
Κλ. Ἄλλης τόδ' ἔργον, ἥ σ' ἔλυσεν ἐκ τόκων.
Ηλ. Αὐτὴ 'λόχευον, κἄτεκον μόνη βρέφος.
Κλ. Οὕτως ἀγείτων οἶκος ἵδρυται φίλων;
Ηλ. Πένητας οὐδεὶς βούλεται κτᾶσθαι φίλους.
Κλ. Ἀλλ' εἶμι· παιδὸς ἀριθμὸν ὡς τελεσφόρον
Θύσω θεοῖσι· σοὶ δ' ὅταν πράξω χάριν
Τήνδ', εἶμ' ἐπ' ἀγρὸν, οὗ πόσις θυηπολεῖ
Νύμφαισιν. ἀλλὰ τούσδ' ὄχους, ὀπάονες,
Φάτναις ἄγοντες προσθέτ'. ἡνίκ' ἂν δέ με
Δοκῆτε θυσίας τῆσδ' ἀπηλλάχθαι θεοῖς,
Πάρεστε· δεῖ γὰρ καὶ πόσει δοῦναι χάριν.
Ηλ. Χώρει πένητας εἰς δόμους· φρούρει δέ μοι,
Μή σ' αἰθαλώσῃ πολύκαπνον στέγος πέπλους.
Θύσεις γὰρ οἷα χρή σε δαίμοσιν θύειν.
Κανοῦν δ' ἐνῆρκται, καὶ τεθηγμένη σφαγὶς,
Ἥπερ καθεῖλε ταῦρον, οὗ πέλας πεσῇ
Πληγεῖσα. νυμφεύσῃ δὲ κἀν ᾅδου δόμοις,
Ὧπερ ξυνηῦδες ἐν φάει· τοσήνδ' ἐγὼ
Δώσω χάριν σοι· σὺ δέ γ' ἐμοὶ δίκην πατρός.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. Ἀμοιβαὶ κακῶν· μετάτροποι πνέου-
σιν αὖραι δόμων. τότε μὲν λουτροῖς

Lætor, ô filia, iis, quæ patrata ſunt à me.
Sed tu ſicne illota, & malè amicta corpore
Puerpera, recenti è partu liberata *manes*?
Heu me miſeram ob mea conſilia:
Nam vehementius, quàm oportuit, ad iram inſtigavi virum.
El. Serò gemis, quādo nō habes remedium, *quo patri vit. reſtituas.*
Pater quidem mortuus eſt: illum verò, qui extrà *patriam* ſolum
Vagatur, filium tuum quomodo non reducis *in patriam*?
Cly. Metuo: meum enim, non autem illius *commodum* ſpecto.
Patris enim, ut ferunt, iraſcitur ob cædem.
El. Cur verò maritum tuum *adeò* ſævum in nos habes?
Cly. Tales *ſunt ipſius* mores: quin & tu præfracto es ingenio.
El. Doleo enim: ſed indignari deſinam.
Cly. Atqui ille non ampliùs erit tibi gravis.
El. Animum nimis effert: in meis enim habitat ædibus.
Cly. Vides, quas nunc tu ſuſcitas lites novas?
El. Sileo: timeo enim ipſum, prout ego timeo.
Cly. Mitte illos ſermones: ſed cur me vocas, ô filia?
El. Audiviſti, opinor, meum puerperium:
Ob hoc meo nomine ſacrifica (non enim ſcio *ritum* ego)
Dec. luna pueri, *i. e. dec. die à puero nato*, ut moribus eſt receptum:
Perita enim non ſum *horum*, quia nunquam ante peperi.
Cly. Alterius hoc munus *eſt*, quæ te partu liberavit.
El. Ipſa enixa ſum, & ſola *ſine obſtetrice* infantem peperi.
Cly. Adeò ſola & amicis deſerta eſt domus?
El. Nemo pauperes amicos ſibi conciliare cupit.
Cly. Ergo ibo, ut *ob dierum Nati Pueri* numerum perfectum
Immolem Diis: tibi verò poſtquam dedero gratiam
Iſtam, ibo in agrum, ubi maritus ſacra facit
Nymphis. At hæc vehicula, miniſtri,
Deducentes, ad ſtabula reponite. cùm autem me
Putabitis hoc ſacrificio Diis *facto* defunctam eſſe,
Adeſte. Oportet enim & marito gratificari, *vel, operam dare.*
El. Subi pauperem caſam: cave autem mihi,
Nè tibi fuligine oppleat fumoſum tectum peplos:
Sacrificabis enim, ut diis te ſacrificare convenit.
Caniſtrū autē ad ſacra auſpicandū eſt paratum, & acutus culter,
Qui ſuſtulit taurum, quem propè concides
Percuſſa. In Plutonis verò ædibus te ſponſam etiam habebit *ille*,
Cum quo dormiebas in luce, tantam verò ego
Rependam gratiam tibi: tu verò mihi pœnas patris *caſt dabis.*

EPODICA.

Strophe.

Ch. Retributio malor. *ſic fit, mala pro mal. retrib.* mutatæ verò ſpirant auræ domûs. Tunc quidem in balneis

V. 1116. Τί δαὶ) De voculâ δαὶ Vide ſuprà ad v. 987. & 244. V. 1121. Ζωπυρεῖς νείκη νέα) Ζωπυρεῖν Propriè de Igne ex Scintillis excitato dicitur, *Metaphoricè* ζωπυρεῖν νεῖκος, πόλεμον, κακά. Cùm verò olim ἂν αὖ, rectè *Scaliger*, ἃ νῦν. V. 1126. Δεκάτῃ σελήνῃ) Vide *Suidam* in Δεκάτην ἑστιᾶσαι. *Ariſtophanes* in *Avibus* fol. 388. Ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου καλέσας, ὠνόμασεν ὡς δεῖν. *Scholiaſtes*, ὅτι τὴν δεκάτην εἰώθεσαν ἐπὶ τοῖς γεννηθεῖσι, καὶ ἐν αὐτῇ τὰ ὀνόματα ἐπίθεντο τοῖς παισί, καθάπερ Εὐριπίδης ἐν Αἰγεῖ, Τίς σε, μᾶτερ, ἐν δεκάτῃ τόκου ὠνόμασεν; Ὁ δὲ Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Ἑβδόμαις φησὶν ἐπιτίθεσθαι τὰ ὀνόματα χαίρων ὅτι· Τὰ πλείστα δὲ ἀναιρεῖται περὶ τὴν ἑβδόμην· διὸ καὶ τὰ ὀνόματα τότε τίθενται, ὡς πεπιστευκότες τότε τῇ σωτηρίᾳ. *Idem* fol. 405. Οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην ταύτης ἐγώ;) *Scholiaſtes*, σαφὲς, ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν παίδων ἐτίθεσαν τῇ δεκάτῃ. Quare apud *Græcos* vel *Septimo* die, vel *Decimo*, Nominabant Infantulos, ut apud *Judæos Octavo*, quando Circumciſio agebatur, apud *Chriſtianos* Baptiſmus, circa idem tempus ut plurimum. Hoc die apud *Græcos* Ipſa Mulier Puerpera, ſi ſana eſſet & rituum perita, per ſe ſacrificabat *Dianæ*, ſin alitèr, per Obſtetricem; Maritus autem *Nymphis*, ut videmus in hac Fabulâ *Ægiſthum*, quem putabat ideò *Oreſtes* vel ob *Puerum* natum, aut certè naſcendum ſacrificare, v. 626. Τροφεῖα παίδων, ἢ πρὸ μέλλοντος τόκου; De Puerperarum Purificationibus diximus ſuprà ad v. 654. Τεσσαρακοστὸς autem eſt Feſtum aliud Puerperarum, de quo *Johann. Meurſius* in libro de Puerperio, c. vii. Et *Cenſorinus* de Die Natali, c. xi. Et Quadrageſimo Die Deferuntur Infantes à Matribus & Suſceptoribus in Templum; quando Ἐκκλησιάζειν dicuntur. *Joſua Barnes.* V. 1128. Ἄλλης τόδ' ἔργον, ἥ σ' ἔλυσεν ἐκ τόκων) De hâc re vide ad Notam præcedentem. V. 1141. Θύσεις γὰρ οἷα χρή σε δαίμοσιν θύειν) Hæc omnia *Ænigmaticè* in *Matrem* torquet, illius necem deſignans, ταῦρον autem vocat *Ægiſthum*; cætera per ſe patent. V. 1148. Τότε μὲν λουτροῖς) Quomódo *Agamemnon* fuerit cæſus, vide *Scholiaſten* ad *Euripid. Oreſt.* v. 25. Ἢ πόσιν ἀπείρῳ περιβαλοῦσ' ὑφάσματι. Item quæ Nos ſuprà in hâc Fabulâ ad v. 9. & v. 157.

3 Ἔπεισιν

3 Ἔπεσεν ἐμὸς ἐμὸς ἀρχέτας,
4 Ἰάχησε δὲ στέγα, λάϊνοί-
5 τε θριγκοὶ δόμων, τάδ᾽ ἐννέποντος· ὦ
6 Σχετλία τί με, γύναι, φονεύεις, φίλαν
7 Πατρίδα δεκέτεσιν ἐν σποραῖ-
8 σιν ἐλθόντ᾽ ἐμάν;

Ἀντιστροφή.

1 Παλίρρους δὲ τάνδ᾽ ὑπάγεται δίκα
2 Διαδρόμου λέχους μελέαν· ἃ πόσιν
3 Χρόνιον ἱκόμενον εἰς οἴκους,
4 Κυκλώπειά τ᾽ οὐράνια τείχε᾽, ὀ-
5 ξυθήκτῳ βέλει ἔκανεν αὐτόχειρ,
6 Πέλεκυν ἐν χεροῖν λαβοῦσα. τλάμων
7 Πόσις, ὅ τι ποτὲ τὰν τάλαι-
8 ναν ἔσχεν κακόν.

Ἐπῳδός.

1 Ὀρεία τις ὡς λέαιν᾽ ὀργάδων
2 Δρύοχα νεμομένα, τάδε κατήνυσεν.

MONOΣTPOΦIKA.

Κλ. Ὦ τέκνα, πρὸς θεῶν μὴ κτάνητε μητέρα.
Χο. Κλύεις ὑπώροφον βοάν;
Κλ. Ἰώ μοί μοι.
Χο. Ὤμωξα κἀγὼ πρὸς τέκνων χειρουμένης.
Νέμει τοι δίκην θεὸς ὅταν τύχῃ.
Σχέτλια μὲν ἔπαθες, ἀνόσια δ᾽ εἰργάσω,
Τάλαιν᾽, εὐνέταν.

Ἴαμβοι.

Ἀλλ᾽ οἵδε μητρὸς νεοφόνοις ἐν αἵμασι
Πεφυρμένοι, βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα·
Τρόπαια δείγματ᾽ ἀθλίων προσφθεγμάτων.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οἶκος ἀθλιώτερος
Τῶν Ταντάλειων, οὐδ᾽ ἔφυ ποτ᾽, ἐκγόνων.

3 Occubuit meus princeps.
4 Insonuere autem tecta, & lapidez
5 Ædium pinnæ, dum hæc loqueretur: ô
6 Scelerata quid me mulier cædis, charam in
7 Patriam, decimam post sementem, *i.e. decimum post annū*,
8 Reversum meam?

Antistrophe.

1 Nunc refluens hanc in fraudem perlicit Dice
2 Permutati thori, miseram, quæ virum
3 Serò reversum in *suas* ædes,
4 Adque Cyclopea, ac aëria mœnia,
5 Acuto telo percussit propriâ manu,
6 Securim manu corripiens. miser
7 Maritus, quòd unquam istam infelicem
8 Habuerit pestem.

Epodus.

1 Veluti montana quædam leæna lucorum
2 Querceta depascens, hæc *facinora* patravit.

MONOSTROPHICA.

Cly. O liberi, per deos ne matrem occidite.
Cho. Audis sub tecto vocem?
Cly. Eheu, hei mihi.
Ch. Deploro & ego *Clytæmnestram* à liberis suis oppressam.
Tribuit prof. *cuiq; suū* jus, & *vind. immittit* Deus quū res ipsa toler.
Gravia quidem *mala* es passa; sed impia *facinora* patrâsti
Misera in maritum.

Sed ecce illi matris recenti sanguine
Imbuti ex ædibus efferunt pedem.
Trophæa *sunt* indicia allocutionum tristium.
Haud est ulla domus calamitosior,
Neque fuit unquam, quam nepotum Tantali.

V. 1153. Δεκέτεσιν ἐν σποραῖσιν) Ita *Josephus Scaliger* legit pro corrupto illo δεκάτοισιν, fit enim à δεκέτης pro δεκαέτης. Et ſane hæc Lectio optimè cum Verſu quadrat, aliàs legendum cenſerem, δεκάτοισιν. Σποραῖσιν autem pro ἐνιαυτοῖς. Notum eſt verò *Trojanum* bellum per Decimam æſtatem duràſſe. *Joſua Barnes.* V. 1158. Κυκλώπειά τ᾽ οὐράνια τείχη) *Argos* urbem & *Mycenas* notat, à *Cyclopibus* mœnibus munitas. Vid. quæ Nos ad *Iphig.* Aulid. v. 152. & v. 1501. *Iphig.* Taur. v. 844. *Troad.* v. 1088. *Herc.* Fur. v. 15. & v. 944. Vide ad *Oreſt.* v. 963. Et infrà ad *Danaen* v. 1. *J. Barnes.*

V. 1173. Βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα) Vide ſuprà ad v. 94. *Idem.*
V. 1175. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς &c.) De Miſeriis & Calamitatibus *Tantali*, illiuſque Domûs, Vide *Euripidem* ad *Oreſtæ* Principium & *Senecæ Thyeſtem* in Principio, item *Agamemnonem* in Principio. *Idem.*

ARGUMENTUM *Actûs* Quinti.

Oreſtes & Electra, peractâ Matris cæde, in graviſſimos cruciatus incidunt, pœnitentiâ nempe tanti ſceleris ducti, & miſericordiâ moti, mutuò plorant. Apparentes itaque ex Improviſo Avunculi inter Deos Relati, Caſtor & Pollux, *quid jam factu opus ſit, oſtendunt & mæſtitiam tollunt ſedantque.* Oreſtes & Electra *ſibi invicem & Patriæ, quam relicturi ſunt, patheticè valedicunt.*

ΟΡΕΣΤΗΣ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΧΟΡΟΣ, ΔΙΟΣΚΟΡΟΙ, ΠΥΛΑΔΗΣ, κωφὸν πρόσωπον.

Ἴαμβοι.

MONOΣTPOΦIKA.

Ορ. Ἰὼ Γᾶ, καὶ Ζεῦ πανδερκέτα βροτῶν·
Ἴδετε τάδ᾽ ἔργα φόνια μυσαρά.
Δίγονα σώματ᾽ ἐν χθονὶ κείμενα, πλαγᾷ
Χερὸς ὑπ᾽ ἐμᾶς, ἄποιν᾽ ἐμῶν πημάτων.

MONOSTROPHICA.

Or. IO Tellus, & Jupiter cuncta-cernens mortalium:
Aſpicite hæc facinora cruenta, & deteſtanda,
Gemina corpora humi proſtrata ictu
Meâ à manu, compenſationem mearum calamitatum.

Ηλ. Δακρύτ' ἄγαν, ὦ σύγγον'· αἰτία δ' ἐγώ.
Διὰ πυρὸς ἔμολον ἁ τάλαινα ματρὶ τᾷ-
δ', ἅ μ' ἔτικτε κούραν.
Ἰὼ τύχας σᾶς, τύχας, μᾶτερ, τεκοῦ-
σ' ἄλαστα μέλεα,
Καὶ πέρα γε παθοῦσα σῶν
Τέκνων ὕπαι·
Πατρὸς δ' ἔτι-
σας φόνον δικαίως.
Ορ. Ἰὼ Φοῖβ', ἀνύμνησας δίκαν,
Ἄφαντα φανερὰ δ' ἐξέπρα-
ξας ἄχεα, φόνια δ' ὤπασας * λέχε' ἀπὸ γᾶς
Τᾶς Ἑλλανίδος. * an λόγι.
Τίνα δ' ἑτέραν μόλω πόλιν; τίς ξένος;
Τίς εὐσεβὴς ἐμὸν κάρα προσόψεται,
Μητέρα κτανόντος;
Ηλ. Ἰώ μοι, μοι· ποῖ δ' ἐγώ;
Τίν' εἰς χορόν;
Τίνα γάμον εἶμι; τίς πόσις με δέξεται
Νυμφικὰς ἐς εὐνάς;
Ορ. Πάλιν πάλιν φρόνημα σὸν
Μετεστάθη πρὸς αὔραν.
Φρονεῖς γὰρ ὅσια νῦν, πάρος οὐ φρονοῦσά γ' εὖ.
Δεινὰ δ' εἰργάσω, φίλα,
Κασίγνητον οὐκ ἐθέλοντα.
Κατεῖδες οἷον ἁ τάλαιν' ἔξω πέπλων
Ἔβαλεν, ἔδειξε μαστὸν ἐν φοναῖς;
Ἰώ μοι, μοι· πρὸς πέδῳ
Τιθεῖσα γόνιμα μέλεα, τὰν κόμαν δ' ἐγώ.
Ηλ. Σάφ' οἶδα, δι' ὀδύνας ἔβας,
Ἰήιον κλύων γόον
Μητρὸς, ἅ σ' ἔτικτε.
Ορ. Βοὰν δ' ἔλασκε τάνδε, πρὸς γένυν ἐμὰν
Τιθεῖσα χέρας.
Τέκος ἐμὸν, λιταίνω.
Παρῄδων τ' ἐξ ἐμᾶν
Ἐκρήμναθ'· ὥστε χέρας ἐμὰς λιπεῖν βέλος.
Χο. Τάλαινα, πῶς ἔτλας φόνον
Δι' ὀμμάτων ἰδεῖν σέθεν
Μητρὸς ἐκπνεούσας;
Ορ. Ἐγὼ μὲν ἐπιβαλὼν φάρη κόραις ἐμαῖ-
σι, φασγάνῳ κατηρξάμην,

El. Deploranda ſunt hæc vehementer, ô fr. ego v. fui mal. horum autor.
Per ignem, i.e. cum pernicie veni ego miſera matri huic,
Quæ me puellam peperit.
Heu calamitatem tuam, ô caſus, mater, quæ me
Peperiſti miſera graves, & oblivione nunquam delendos,
Et quæ amplius, quæ graviora paſſa es tuis
A liberis.
At patris noſtri lui-
ſti cædem jure.
Or. Iô, Phœbe, Vaticinio-juſſiſti vindictam,
Latendos autem, at manifeſtos confeciſti
Dolores, funeſtaque dediſti connubia (an Oracula?) e terrâ
Græcanicâ.
Quam igitur aliam in urbem ibo? quis hoſpes?
Quis pius meum caput aſpiciet,
Qui matrem occidi?
El. Iô, ah, ah, quid autem ego?
Quem in locum?
Quas ad nuptias ibo? Quis vir me recipiet
Conjugalia in cubilia?
Or. Rurſus, rurſus mētis tuæ ſenſus
Mutatus eſt ſecundùm auram:
Nunc enim ſanctè cogitas, tum non cogitans benè.
Dira enim patrâſti, ô chara, in
Fratrem ſcelus patrare non volentem.
Vidiſtine ut miſera mater ex ſuis peplis
Eruerit, & oſtenderit mammas in cæde?
(Hei mihi, mihi) humi
Ponens genitalia, maternaq; membra; coma v. ego manibus arripuerim?
El. Certò ſcio, Per dolorem iviſti, dolore correptus es,
Luctuoſum audiens clamorem
Matris, quæ te peperit.
Or. Vocem porrò hanc emiſit, ad mentum meum
Ponens manus, mentum manibus prenſans,
O fili mi, ſupplex oro.
Meiſque à genis
Pendebat, ut manibus meis telum excideret.
Cho. Miſera, quomodo auſa es cædem
Oculis tuis aſpicere
Matris animam efflantis?
Or. Ego quidem pallium objiciens oculis meis,
Enſe cædem ſum auſpicatus, cum

V. 1181. Δακρύτ') Pro Δακρυτέα, ita Heſych. Δακρύτα ποτνιάτυχέατον. Ita enim corrigo illius Δακρυάτατον. An Δακρυτί. J. Barnes. V. 1182. Διὰ πυρὸς ἔμολον) Vide Eraſmi Adag. Per Ignem incedis. Unde Lux aliqua fiet illi πολυθρυλλήτῳ loco D. Pauli, 1 Cor. c. 3. v. 15. Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτω δὲ, ὡς διὰ πυρός. J. Barnes. V. 1195. Ἐμὸν κάρα προσόψεται ματέρα κτανόντος) Quòd ſæpè Poſſeſſiva Primitiva ſua includant, diximus ſatis ad hujus Fabulæ v. 366. Οὗτος κέκληται πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας. V. 1199. Τίνα γάμον εἶμι; τίς πόσις με δέξεται) Hæc dicit, quia Colonus ex Poetæ Oeconomiâ, nunquam auſus eſt Virginis Regiæ Nuptias perficere; quare etiam nunc innupta manebat & Virgo intacta; quam tamen Hiſtoria teſtatur poſtea Pyladæ traditam eſſe & ex eo filios habuiſſe Medonta & Strophium ut refert Pauſanias ex Hellanico, Corinth. fol. 59. lin. 11. J. Barnes. V. 1206. Ἔξω πέπλων) Subaudi ἐξ vel διὰ, vel tale quid. V. 1209. Τὰν κόμαν δ' ἐγὼ) Subaudi ἐδεξάμην. V. 1213. Ἔλασκε) Vox Euripidea λάσκω pro λακέω dico. Ita Andromach. v. 671. Τοιαῦτα λάσκεις τοὺς ἀναγκαίους φίλους. Ita Rheſ. v. 724. Τί λάσκεις &c. Æſchyl. Theb. v. 192. pro eodem λακάζειν habet & λακίζειν idem ſonat. De Fonte autem horum omnium λακέω, quod & λακίω ſcribitur, notandum, illud potiùs de Incondito aliquo ſono à Veteribus uſurpari & de Crepitu cum Colliſione quadam aut Conflictu facto. Ita Homer. Iliad. ν'. v. 621. λάκε δ' ὀστέα. Ita Act. c. 1. v. 18. De Judâ Proditore dicitur, ἐλάκησε μέσος, i.e. Diffractum crepuit. Et διαλακέω Ariſtophanes in Nubibus utitur pro Diſrumper. Tragici ſane hoc λακέω ad Sonum Articulatum referunt; ut & λάσκω. De quâ Voce Heſych. Λάσκειν, λέγειν, φθέγγεσθαι. Joſua Barnes. V. 1215. Λιταίνω) Eſt Vox rara, ideò hic notanda. Λίτομαι autem dicitur & λίσσομαι, & λιτάζομαι & λιταίνω & λιτανεύω, quam tamen ultimam à λιταίνω deducit Euſtathius, ſi verè ſcribitur. Idem. V. 1217. Ἐκρήμναθ') Cùm olim legeretur ἐκρεμνᾶθ', nullo negotio Nos in ἐκρημνᾶθ' vertimus, hæc eſt enim vera & Authentica Vox, Attica nempè & Euripidea, κρήμναμαι, pro κρήμαμαι, ſic Ion. v. 1613. Ἡλίους κεκρημνασμένα &c. Sic Hercul. Fur. v. 520. Δεῦρ', ὦ τέκν', ἐκκρήμνασθε πατρῴων πέπλων, in quem poſteriorem locum, Vide quæ Nos. Si verò à κρήμναμαι rectè deducitur, ut quovis pignore contenderem, ſcribendum eſt Ἐκρήμναθ', ut Nos ſcripſimus, cùm olim malè ἐκρεμνᾶθ' legebatur, quaſi à κρημνάομαι quæ Vox ſuſpecta eſt; & præterea ſic Verſus ſibi haud conſtaret, qui certè Iambus eſt. Joſua Barnes.

Ματρὸς

Ματρὸς ἔσω δέρας μεθείς.
Ηλ. Ἐγὼ δ' ἐπεκέλευσά σοι,
Ξίφους τ' ἐφηψάμην ἅμα.
Χο. Δεινότατον παθέων ἔρεξας.
Λαβοῦ, κάλυπτε μέλεα ματρὸς·
Πέπλοις καθάρμοσον σφαγάς.
Φονέας ἔτικτες ἆρά σοι.
Ηλ. Ἰδοὺ, φίλαι τε, κοὐ φίλαι,
Φάρεά γ' ἀμφιβαλλόμεσθα,
Τέρμα κακῶν μεγάλων δόμοισιν.
Ἀνάπαιστοι.
Χο. Ἀλλ' οἵδε δόμων ὕπερ ἀκροτάτων
Φαίνουσι τινὲς δαίμονες, ἢ θεῶν
Τῶν οὐρανίων· οὐ γὰρ θνητῶν
Γ' ἥδε κέλευθος· τί ποτ' εἰς φανερὰν
Ὄψιν βαίνουσι βροτοῖσιν;
Ἴαμβοι.
Διο. Ἀγαμέμνονος παῖ, κλῦθι· δίπτυχοι δέ σε
Καλοῦσι μητρὸς σύγγονοι Διόσκοροι,
Κάστωρ, κασίγνητός τε Πολυδεύκης ὅδε.
Δεινὸν δὲ * ναυσὶν ἀρτίως πόντου σάλον
Παύσαντ' ἀφίγμεθ' Ἄργος, ὡς ἐσείδομεν
Σφαγὰς ἀδελφῆς τῆσδε, μητρὸς δὲ σῆς.
Δίκαια μὲν νῦν ἥδ' ἔχει· σὺ δ' οὐχὶ δρᾷς.
Φοῖβός τε Φοῖβος· ἀλλ', ἄναξ γάρ ἐστ' ἐμὸς,
Σιγῶ· σοφὸς δ' ὢν, οὐκ ἔχρησέ σοι σοφά.
Αἰνεῖν δ' ἀνάγκη ταῦτα. τἀντεῦθεν δὲ χρὴ
Πράσσειν, ἃ μοῖρα, Ζεύς τ' ἔκρανε σοῦ πέρι.
Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν δὸς ἄλοχον εἰς δόμους,
Σὺ δ' Ἄργος ἔκλιπ'· οὐ γὰρ ἔστι σοι πόλιν
Τήνδ' ἐμβατεύειν, μητέρα κτείναντα σήν.
Δειναὶ δὲ * κῆρες, αἱ κυνώπιδες θεαί,
Τροχηλατήσουσ' ἐμμανῆ πλανώμενον.
Ἐλθὼν δ' Ἀθήνας, Παλλάδος σεμνὸν βρέτας
Πρόσπτυξον· εἴρξει γάρ νιν ἐπτοημένας
Δεινοῖς δράκουσιν, ὥστε μὴ ψαύειν σέθεν,
Γοργῶφ' ὑπερτείνουσά σου κάρᾳ κύκλον.
Ἔστιν δ' Ἄρεώς τις ὄχθος, οὗ πρῶτον θεοὶ
Ἕζοντ' ἐπὶ ψήφοισιν αἵματος πέρι·
Ἀλιρρόθιον ὅτ' ἔκταν' ὠμόφρων Ἄρης,

* Olim νεώς.

* Vid. Herc. Fur. v. 870.

Matris in cervicem demittens.
El. Ego verò te ſum hortata *ad cædem*,
Enſemque ſimul attrectavi.
Ch. Indigniſſimum patrâſti facinus.
Prehende, tege membra matris;
Peplis compone vulnera.
Interfectores ſanè peperiſti tibi, *mater infelix.*
El. En, amicæ, & non amicæ,
Veſtes circumponimus, *ut faciamus*
Finem magnorum malorum *noſtræ* domûs.
* *Chorus.* * Apparent Dii, ἀπὸ μηχανῆς.
At hi ſummo ſuper domûs culmine
Apparent neſcio qui dæmones, aut Dii
Cœleſtes: non enim mortalium
Hæc *eſt* via. Cur tandem in manifeſtum
Conſpectum prodeunt mortalibus?
Gemini.
O Agamemnonis fili, audi; Gemini enim te
Matris vocant fratres, Jovis filii,
Caſtor, & hic Pollux frater *meus.*
Gravem enim navibus modò maris æſtum
Poſtquam ſedavimus, venimus Argos, ubi vidimus
Cædem ſororis hujus, matris verò tuæ.
Juſta quidē hæc habet, *juſtas dedit pœnas*; tu verò nō feciſti *juſte.*
Phœbus verò, Phœbus. ſed (Rex enim eſt meus)
Taceo: cùm a. ſit ſapiēs, nō *tamen* ſapiens oraculum tibi reddidit.
Probare tamen hæc *eſt* neceſſe. Poſthac verò oportet
Facere, quæ fatum, Jupiterque de te decrevit.
Pyladæ quidem Electram da uxorem in ædes *ducendam.*
Tu verò relinque Argos. haud enim tibi licet urbem
Hanc ingredi, quia tuam matrem occidiſti.
Terribiles autem Parcæ, Deæ caninis oculis præditæ, *te*
Furore correptum agitabunt errantem.
Profectus autem Athenas, Palladis venerandum ſimulachrum
Complectens adora: arcebit enim ipſas metu perculſas,
Sævis draconibus, nè te tangant,
Terribilem *Ægidis* orbem obtendens tuo capiti.
Eſt autem Martis quidam tumulus, ubi primum Dii
Conſederunt ad ſuffragia de ſanguine *ferenda:*
Halirrhothium quum interfecit crudelis Mars.

V. 1224. Ἐγὼ δ' ἐπεκέλευσά σοι, ξίφους τ' ἐφηψάμην ἅμα) Hic locus inter centum alios, ut nequid de Duabus præcedentibus Notis hic dicam, apertè *Euripidem* Authorem fatetur; ita enim ille *Oreſt.* v. 1237. Ἔκτεινα μητέρ'. Πυλ. ἀνηψάμην δ' ἐγὼ ξίφους. Ηλ. Ἐγὼ δέ τ' ἐπεκέλευσα, κἀπέλυσ' ὄκνου. Sed parùm nos ſolliciti ſumus de hâc re, cùm probè ſciamus, facilè apud Doctos homines hanc Fabulam *Euripidi* conceſſam iri & propriam fore. Vide quæ Nos ſuprà ad v. 1217. 1213. 843. 399. 259. & 50. *Joſua Barnes.* V. 1241. Δεινὸν δὲ ναυσὶν ἀρτίως πόντου σάλον Παύσαντ' ἀφίγμεθ' Ἄργος,) Cùm olim νεὼς legeretur, quia malè aderat Duplex *Genitivus*, & *Caſtorum* curæ, non una aliqua Navis, ſed plurimæ, [illegible] non one nes committuntur, & *Dativus* hic videbatur deſiderari, ego ναυσὶν ſcripſi, quâ Lectione nihil tutius, aut apertius; nec tamen Veterem reprimo prorſus, aut ſupprimo. Judicent Docti. *J. Barnes.* V. 1249. Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν δὸς ἄλοχον &c.) Eadem ferè Peroratio *Oreſtæ*, ſi quis accuratè conferat, etiam ut hic iterum confirmetur, quod toties probatum volui, hanc eſſe Fabulam Genuinam *Euripidis* noſtri. Et ſanè illa *Oreſtæ* ſuſpicio, quòd *Apollo* malus quidam *Dæmon* eſſet, quia Matricidium jubebat, de quâ re ſuprà Nos egimus ad v. 979. Ἆρ' αὖτ' ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ, ad *Oreſtæ* Fabulam ipſe Matricida fatetur, v. 1670. Καί τοί μ' ἐσῄει δεῖμα, μή τινος κλύων Ἀλαστόρων, δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα. Adeò qui plura *Euripidis* Veſtigia in hâc *Electra* Fabulâ quæſiêrit, quàm quæ à Nobis & hic & aliàs apertè monſtrantur, is ſanè nec ipſum *Euripidem* vivum, præſentem & loquentem, vel agnoverit, vel intellexerit, puto. Vid. quæ Nos ſupra ad v. 1224. &c. *Joſua Barnes.* V. 1251. Μητέρα κτείναντα σήν) *Scaliger* legit κτείναντι, quia σοι præceſſit, parùm cautus, etiam σε poſſe eleganter intelligi, ut ſit hic loci Senſus & Ordo, οὐ γὰρ ἔστι σοί, ἤγουν ἔξεστι σοί, πόλιν ταύτην ἐμβατεύειν σε, καὶ εἰσιέναι, κτείναντα τὴν μητέρα σήν. Sic *Xenophon*, ἔξεστι τοῖς κρατίστοις συνθεμένους ἐπὶ χρήμασι εἶναι. Ita *Latine*, Nobis non licet eſſe tam *diſertos*, æquè benè, ac *diſertis*, ut Pueris notum. *Joſua Barnes.* V. 1257. Γοργῶφ' ὑπερτείνουσά σου κάρᾳ κύκλον) Pro Γοργῶπα, Γοργῶφ' ſcripſimus ob ſequens Aſperum, licet haud ignoro, qui Superſtitione quâdam territi, talia Veterum errata ad Regulam reducere non auſint. Cùm tamen certò conſtat ἀφ' pro ἀπὸ ante Aſperum ſcribi, & ἐναχθ' pro ἐνακτα, æquè ac alia vocabula in iiſdem circumſtantiis. Κύκλον δὲ Γοργῶπα vocat *Palladis* Ægidem, quod is Clypeus ſit κυκλοτερὴς & *Gorgonis* Capite terribilis. *J. Barnes.* V. 1260. Ἀλιρρόθιον ὅτ' ἔκταν' ὠμόφρων Ἄρης) *Apollodorus* Biblioth. l. 3. c. 13. §. 2. Ἀγλαύρῳ μὲν οὖν καὶ Ἄρεος Ἀλκίππη γίνεται· ταύτην βιαζόμενος Ἀλιρρόθιος ὁ Ποσειδῶνος καὶ Νύμφης Εὐρύτης, ὑπὸ Ἄρεος φωραθεὶς κτείνεται. Ποσειδῶν δὲ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίνεται, δικαζόντων τῶν δώδεκα θεῶν, Ἄρης, καὶ ἀπολύεται. Vid. Schol. *Eurip.* ad *Oreſt.* v. 1650. & quæ Nos ad v. 1653. Item ad *Iphig. Taur.* v. 946. *J. Barnes.*

V. 1263. Ἔκ τι τοῦ θεοῖς) Si iſta Veterem Lectionem retineamus, exponendum, καὶ ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου, ὅθεν ἐδικάσθη ὁ Ἄρης ὑπ' αὐτῶν. *Scaliger* autem legit, ἔκ τί τοῦ θεῶν, hoc eſt, ἔκ τι πρὸς τῶν θεῶν δικασθέντος Ἀθήναις, αὕτη ἡ ψῆφος ἀκριβεστάτη γίνεται καὶ εὐσεβεστάτη. Vide J. *Meurſium* de *Areopago*, & Hiſtoriam quandam apud *A. Gellium* in hanc rem. l. 12. c. 7. *Idem.* V. 1265. Ἴσαι δέ σ' ἐκσῴζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ ψῆφοι) De abſolvendo per æqualia ſuffragia vide quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 1470. & v. 965. Vide *Eraſmum* in Adagio, *Æquales Calculi.* *J. Barnes.* V. 1268. Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται. Νικᾶν ἴσαις ψήφοισι) Vide quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 1470. Ubi hæc de *Themiſtocle* quoque dicuntur. *Joſua Barnes.* V. 1273. Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς οἰκεῖν) Ita *Oreſt.* v. 1649. Ἀζᾶνας Ἀρκάδας τ' Ὀρέστειον καλεῖν, in quem locum vide *Scholiaſten* & *Stephanum* περὶ πόλεων in Ἀζανία & in Ὀρέσται & Ὀρεστεία. *J. Barnes.* V. 1278. Ἄρτι Ναυπλίαν παρών) *Scaliger* hic ingenioſo errore ſcribit ναυστολῶν, cùm hæc Vox ſit Proprium nomen loci: vide ad *Oreſt.* v. 242. Ἐν Ναυπλίᾳ δὲ σέλμαθ' ὁρμίζων νεῶν. Item v. 369. ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας ἀκτῆς χθονός. *J. Barnes.* V. 1281. Οὐδ' ἦλθε Φρύγας) En! iterum *Euripidis* Characteriſticam notam. Quis in hâc Fabulâ non videt ipſum *Eurip.* non agnoſcit, non amplectitur, ut diximus ſuprà ad v. 1249. Quòd *Helena* non venerit *Trojam*, Vide Argumentum *Græcum* ad Fabulam *Helenæ* & ejuſdem Fabulæ v. 33. *Joſua Barnes.* V. 1286. Καὶ τὸν λόγῳ σὸν πενθερὸν κομιζέτω Φωκέων ἐς αἶαν, καὶ δότω πλούτου βάρος) Omnino πενθερὸς in hoc loco ſonat *Sororis maritum*, & Ruſticum illum *Colonum* Argivum notat, cui *Electra* deſponſata fingitur. Quem prudentiſſimus Poeta, (adeò ſemper ſibi conſtat,) ob Ingenuam Caſtitatem, & Pietatem, quibus *Electram* honorificè excepit, jam nunc Diis ipſis curæ facit; utpote qui hoc in loco *Pyladæ* in mandatis dent, ut ſecum illum in *Phocida* deducat & auro locupletet. Πενθερὸν itaque eum vocat, at λόγῳ, hoc eſt nomine tantùm tenus, ut qui Mariti officium nequaquam geſſit, at Cuſtodis potius & Tutoris. Quòd autem πενθερὸς & γαμβρὸς latiùs, quàm pro Communi uſu, aliquando uſurpentur, diximus Nos ad *Rheſ.* v. 260. Et *Euſtathius* præterea conſulendus. *J. Barnes.* V. 1288. Σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδί) Αὐχένα γῆς Ἰσθμίας Periphraſticè Ἰσθμὸν vocat, quia ſimilitudinem cum Collo habet *Iſthmus*. De quâ re Nos ad *Herc.* Fur. v. 958. *Joſ. Barnes.* V. 1290. Πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου Εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων) Ita ſanè ex Hiſtoriæ Veritate, dicitur *Oreſtes*, poſtquam à Matris cæde expiatus eſſet, felici & diuturno Regno floruiſſe; Qui enim breviſſimum illius Regni ſpatium dicunt, Viginti octo annos aſſignant; alii autem 50, alii denique 70 numerant, quibus ſummâ Pace, Honore & Opulentiâ fruebatur. Creditur enim ad Nonageſimum vitæ annum & ultrà perduraſſe; de cujus ſtaturâ ſeptem Cubitorum & Oſſibus *Tegeæ* inventis, Conſule *Herodotum* Hiſtor. l. 1. c. 67, 68, 69. Et *Natal. Com.* Mytholog. l. 9. c. 2. *J. Barnes.* V. 1293. Πελάθειν) Πελάθω & per Syncopen πλάθω, quâ Voce *Scenici* Poetæ familiariter utuntur, idem quod πελάζω. Vide quæ Nos ad *Rheſ.* v. 557. & v. 14. *Idem.* V. 1294. Θέμις· οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίοις) Cùm *Gaſpar Stiblinus* Multa, quæ verè admiranda erant in hâc Fabulâ, pro ſuâ, quâ pollebat, ſagacitate condemnaret, ut frigida & indecora, & à Tragicâ gravitate abhorrentia, quamobrem nos illum perſtrinximus ſuprà ad v. 1241. & 896. &c. Hunc tamen locum, qui Defenſione ſanè maximè egere videbatur, oculatiſſimus ille Talpa inobſervatum præteriit. Quanquam enim, etiam hic Doctrinæ illi de Impurorum pollutionibus, & Deorum Sanctitate ſummâ, abundè pateat, importunè tamen omninò hæc in loco memorari

Μῆνιν θυγατρὸς ἀνοσίων νυμφευμάτων,
Πόντου κρέοντος παῖδ', ἵν' εὐσεβεστάτη
Ψῆφος βεβαία τ' ἐστὶν * ἔκ τι τοῦ θεοῖς.
Ἐνταῦθα καὶ σὲ δεῖ δραμεῖν φόνου πέρι.
Ἴσαι δέ σ' ἐκσῴζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ
Ψῆφοι τεθεῖσαι. Λοξίας γὰρ αἰτίαν
Εἰς αὑτὸν οἴσει, μητέρος χρήσας φόνον.
Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται,
Νικᾶν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.
Δειναὶ μὲν οὖν θεαὶ τῷδ' ἄχει πεπληγμέναι,
Πάγον παρ' αὐτὸν χάσμα δύσονται χθονός,
Σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβὲς χρηστήριον.
Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος.
Ἐπώνυμος δὲ σοῦ πόλις κεκλήσεται.
Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον. τόνδε δ' Αἰγίσθου νέκυν
Ἄργους πολῖται γῆς καλύψουσιν τάφῳ.
Μητέρα δὲ τὴν σὴν, ἄρτι Ναυπλίαν παρὼν
Μενέλαος, ἐξ οὗ Τρωϊκὴν εἷλε χθόνα,
Ἑλένη τε θάψει. Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων
Ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας.
Ζεὺς δ', ὡς ἔρις γένοιτο καὶ φόνος βροτῶν,
Εἴδωλον Ἑλένης ἐξέπεμψ' εἰς Ἴλιον.
Πυλάδης μὲν οὖν κόρην τε καὶ δάμαρτ' ἔχων,
Ἀχαιΐδος γῆς οἴκαδ' εἰσπορευέτω,
Καὶ τὸν λόγῳ σὸν πενθερὸν κομιζέτω
Φωκέων ἐς αἶαν, καὶ δότω πλούτου βάρος.
Σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδὶ,
Χώρει πρὸς οἶκον Κεκροπίας εὐδαίμονα.
Πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου,
Εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων.

* Scal. ἔκ τι τοῦ θεῶν.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ὦ παῖδε Διὸς, θέμις εἰς φθογγὰς
Τὰς ὑμετέρας ἡμῖν πελάθειν;
Διο. Θέμις, οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίοις.

Ob conceptam iram propter impia filiæ ſponſalia,
Filium *Neptuni* regis maris. Ubi ſanctiſſimum
Judicium, & firmum eſt ab illo *tempore* Diis.
Hic te quoq; oportet currere, *ſubire certamen, judiciumq;* de cæde.
Paria verò te ſervabunt, ne judicio *damneris* moriaris,
Suffragia à *judicibus* lata. Phœbus enim culpam
In ſe ipſū trāsferet qui matris *tuæ* cædem oraculo *ſuo* tibi ſuaſerit.
Et reliquis hæc lex feretur,
Ut reus *in judicio* paribus ſuffragiis ſemper vincat.
Ac diræ quidem Deæ hoc dolore perculſæ,
Rupem ad ipſam, *prope Martium pagum*, ſubibunt hiatum terræ,
Venerandum mortalibus, & religione ſacrum oraculum.
Te verò ad Alphei fluenta oportebit Arcadum urbem
Habitare, prope Lycæum delubrum.
De tuo verò nomine urbs vocabitur.
Tibi quidem hæc dixi. Ægiſthi verò cadaver hoc
Argivi cives terræ ſepulchro tegent.
Matrem verò tuam modò *ad regionem* Nauplium appellens
Menelaus, ex quo Trojanum cepit agrum,
Et Helena ſepelient. Protei enim ex ædibus *illa*
Rediit, relictâ Ægypto, nec ivit *ad* Phrygas:
Sed Jupiter, ut lis, & cædes fieret mortalium,
Simulachrum Helenæ miſit ad Ilium.
Pylades igitur puellam, & conjugem habens *Electram*
In Achaicæ terræ domum introducat,
Et verbis, tituloq; tuū affinem *Colonum ſororis Maritum* deducat
Phocenſium in terram, & det auri pondus.
Tu v. Iſthmiæ terræ cervicem *i. e. Iſth. humanæ cerv. ſim.* ingr. pede,
Perge ad *fortunatam* Cecropiæ domum:
Fatalem enim cædis ſortem cùm expleveris,
Felix eris hîc liberatus laboribus.

Chorus.

O filii Jovis, eſtne fas nobis colloquia
Veſtra nobis accedere?
Gem. Fas *eſt*; cùm non ſitis execrabiles ob has cædes.

morari videtur. Quomodò enim Dii illi ſe dicant ad horum Matricidarum colloquia nolle deſcendere, & Chorum tantùm Reſponſionibus & Quæſtionibus Honorare, quòd Sanguine pollutus non eſſet; cùm ex ipſo facto conſtat illos priùs ad Oreſtem & Electram collocuturos veniſſe. & diù collocutos eſſe, & etiam proximo poſt verſu utrumque in Colloquium ſecum admittere. Quare hìc in parte Euripides non eſt mihi defendendus; quanquam Nemo hactenus Criticorum de hoc loco queſtus eſt. Sin commodus ullus Senſus hinc elici poteſt, eſt hujuſmodi, Τοῖν ἔξεστι προσελθεῖν εἰς φθογγάς, ὑμῖν μυσαροῖς οὖσιν διὰ τοῦτον τὸν φόνον· Οὐδὲ γὰρ ἄλλως αὐτῷ Ὀρέστῃ ἦν συγκεχωρημένον, εἰ μὴ διὰ τὸν Φοῖβον, ὃς ἀληθῶς τούτου αἴτιος ἦν. Vid. v. 1296. *Joſua Barnes.*

Ορ. Κἀμοὶ μύθου μέτα, Τυνδαρίδαι;
Διο. Καὶ σοί· Φοίβῳ τήνδ' ἀναθήσω
Πρᾶξιν φονίαν.
Χο. Πῶς ὄντε θεὼ, τῆσδέ τ' ἀδελφὼ
Καὶ καταφθιμένης,
Οὐκ ἠρκέσατον κῆρας μελάθροις;
Διο. Μοίρας ἀνάγκης ἦγε τὸ χρεὼν,
Φοίβου τ' ἄσοφοι γλώσσης ἐνοπαί.
Ηλ. Τί δαί μ' Ἀπόλλων; ποῖοι χρησμοὶ
Φονίαν ἔδοσαν * μητρὶ γενέσθαι; * Olim μητρός.
Διο. Κοιναὶ πράξεις, κοινοὶ δὲ πότμοι.
Μία δ' ἀμφοτέρους
Ἄτη πατέρων διέκναισεν.
Ορ. Ὦ σύγγονέ μοι· χρονίαν σ' ἐσιδὼν
Τῶν σῶν εὐθὺς φίλτρων στέρομαι,
Καὶ σ' ἀπολείψω σοῦ λειπόμενος.
Διο. Πόσις ἔστ' * αὐτῇ καὶ δόμος· οὐχ ἥδ' * Olim αὐτῆς.
οἰκτρὰ πέπονθε, πλὴν ὅτι λείπει
Πόλιν Ἀργείων.
Ορ. Καὶ τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους,
Ἢ γῆς * πατρῴας ὅρον ἐκλιπεῖν; * al. πατρίας;
Ἀλλ' ἐγὼ οἴκων ἔξειμι πατρὸς,
Καὶ ἐπ' ἀλλοτρίαις ψήφοισι, φόνον
* Μητρὸς ὑφέξω. * olim Μητρός.
Διο. Θάρσει· Παλλάδος ὁσίαν ἥξεις
Πόλιν. ἀλλ' ἀνέχου.
Ηλ. Περί μοι στέρνοις στέρνα πρόσαψον,
Σύγγονε φίλτατε·
Διὰ γὰρ ζευγνῦσ' ἡμᾶς πατρῴων
Μελάθρων, μητρὸς φόνιοι κατάραι.
Ορ. Βάλε, πρόσπτυξον σῶμα· θανόντος

Or. Et mihi ſermonis copia conceſſa eſt, ô Tyndaridæ?
Gem. Et tibi. Hanc *enim* Phœbo tribuam
Actionem cruentam.
Ch. Quomodo, cùm ſitis Dii, hujuſque fratres
Extinctæ *Clytæmneſtræ*,
Non avertiſtis Parcas, *funeſtáſque clades* ab ædibus?
Gem. Fatalis decreti neceſſitas *huc eas* ducebat,
Et Phœbeæ linguæ non ſapientes voces.
El. Quid autem me Phœbus? quæ oracula
Prodiderunt me fore autorem maternæ necis?
Gem. Communes *ſunt* actiones, & fata communia.
Una verò vos ambos
Noxa *veſtrorum* parentum corrupit. *perdidit.*
Or. O ſoror mea, longo poſt tempore cùm te viderim,
Protinus tuo *conſpectu & amore* privor,
Teque deſeram, à te deſertus.
Gem. Maritus eſt ipſi, & domus; neque hæc
Triſtia patitur, niſi quòd relinquit
Urbem Argivorum.
Or. Et quinam alii gemitus graviores *eſſe poſſunt*,
Quam *ſi cogaris* patriæ terræ fines relinquere?
Sed ego patris ex ædibus exibo,
Et apud externos judices cædem
Matris ſuſtinebo. *maternæ cæd. cul. ſuſtinebo, reus agar, & accuſab.*
Gem. Bono ſis animo. Palladis *enim ad* ſacram venies
Urbem: quare ſuſtine *caſus iſtos, & cætera patienter.*
El. Pectus *tuum* pectori meo applica,
O frater chariſſime.
Disjungunt enim nos à paternis
Ædibus matris cruentæ, *diræ* imprecationes.
Or. Age, complectere *fratris* corpus, & mortui

V. 1307. Διέκναισεν) Eodem ſenſu κατέτριψε, vel κατέτρυψε dixit *Troad.* v. 1251. In quem locum vide quæ Nos; licet & ibi *Latinis* Interpretibus placuit exponere paulò aliter: ibi enim κατέτριψε, exponi poteſt, paulatim imminuendo perdidit, ut hæc certò certiùs διέκναισεν ſonat. *Idem.* V. 1308. Ὦ σύγγονέ μοι) Vel hinc *Euripidis* ſe Genius prodit, quanquam enim & alii, præſertim *Attici*, μοι pro μου ſæpe uſurpent, at id quidem *Euripides* præ cæteris facere gaudet, ſic *Iphigen.* Taur. v. 870. Ὦ μοι σύγγονε. Vide plura ad *Herc.* Fur. v. 95. V. 1311. Πόσις ἔστ' αὐτῇ καὶ δόμος) Ego αὐτῇ in *Textum* admiſi & αὐτῆς, quod malè olim aderat, in *Marginem* rejeci; de quâ re judicent Docti. *Textus* autem, *Margo* & *Gloſſa*, ſunt Metaphoricæ voces, ab Artificioſis Textorum Picturis ſumptæ; in quibus ipſum ὕφασμα *Textum* dicitur, Ornamenta & Appendices, *Gloſſa*, quod lucem quandam Texturæ afferant & decus, Limbus & Ora, *Margo* dicitur. Adeò ipſa *Euripidis* (ſive alius alicujus Authoris) ac proindè S. Scripturæ verba, ſive omnia ſimul ſumpta, ſive pars quævis aut portio, ſunt *Textus*; Interpretationes verò, ſive *Scholia*, ſive [illegible] vocantur, *Gloſſæ*, vel *Gloſſemata*, à γλῶσσα dicuntur; Lacinia & Fimbria, vacanſque utrinque ſpatium, *Margo* appellatur. Hæc præter Textum & propoſitum, ſed Fidei Chariſſimo Amico Domino *Michaeli Batte* de *Bury* St. *Edmundi* datæ memor, luſi inter opus. Et hujus Nomen jure hic ego pono, ſine cujus juſſu & hortatu nè meum nomen his *Scholiis* appoſueram. *Joſ. Barnes.* V. 1314. Καὶ τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους, Ἢ γῆς πατρίας ὅρον ἐκλιπεῖν;) Ita ſemper ſui ſimilis *Euripides* in *Phœniſſ.* v. 391. Τί τὸ στέρεσθαι πατρίδος; ἦ κακὸν μέγα; Μέγιστον· ἔργῳ δ' ἐστὶ μεῖζον ἢ λόγῳ. Huc refer illud *Senecæ* in Conſol. ad Helviam, *Primum illud intueri volo, quid acerbi afferat ipſa loci commutatio. Carere Patriâ intolerabile eſt.* Et *Oppianus* elegans & Pius Poeta, qui ingenii ſui Mercedis loco, à *Caracallâ* obtinuit, ut Pater ab exilio revocaretur, ſic canit *Halieut.* l. 1. v. 277. Οὐδ' ἀλεγεινότερον καὶ κύντερον, ὅς κεν ἀνάγκῃ Φυζήλην πάτρης τελέσῃ βίον ἀλγινόεντα, Ξεῖνος ἐν ἀλλοδαποῖσιν ἀτιμίης ζυγὸν ἕλκων. *Joſua Barnes.* V. 1316. Ἀλλ' ἐγὼ οἴκων ἔξειμι &c.) Exaggerat ſuam *Oreſtes* miſeriam, qui non modò ſolum vertere ſit coactus, ſed etiam inter Exteros Judicium ſubiturus de nece Maternâ. *Idem.* V. 1323. Διὰ γὰρ ζεύγνυσι) Pro διαζεύγνυσι per Τμῆσιν. *Idem.* V. 1324. Κατᾶραι) Thema κατάρα ab ἀρά, Execratio. Circumflectitur autem rectè in penultimâ, longâ nempè ſyllaba, quia ultima brevis eſt, & tamen diſtinguitur à verbo καταρᾷ ab ἀρᾷ, ex ἰῶτα ſubſcripto, quam Diſtinctionem Criticorum Coryphæi etiam extra Augmentorum tempora aliquando agnoſcunt. *Idem.* V. 1235. Βάλε, πρόσπτυξον σῶμα, θανόντος δ' ὡς ἐπὶ τύμβῳ καταθρήνησον) *Frigidius*, inquit omnium Bipedum frigidiſſimus *Gaſpar Stiblinus*, *Fortaſſe & hoc videri poteſt dictum eſſe. Minus enim illa videntur decere tam generoſum Adoleſcentem.* Sed cur minùs videntur decere, ô *Gaſparille Stiblinule*? An non Generoſi Animi ſolent actis-divinitùs calamitatibus frangi? Nonne generoſus ille *Oedipus* apud *Sophoclem* animo fractus oculos ſibi eruit? Nonne omnium hominum generoſiſſimus ille *Hercules*, ante *Theſei* amici adventum, ferè animo fractus eſt. Et tamen hic *Oreſtes* non deſperat; ſed ſe penè mortuum judicat; & ut συμπάθειαν moveat, hortatur illam ſibi tanquam mortuo & ſepulto, lacrymas profundere. *Joſua Barnes.*

Δ' ὡς

Δ' ἐπὶ τύμβῳ καταθρηνήσω.
Δι. Φεῦ, φεῦ· δεινὸν τόδ' ἐγηρύσω
Καὶ θεοῖσι κλύειν.
Ἔνι γὰρ κἀμοὶ, τοῖς τ' οὐρανίδαις
Οἶκτοι θνητῶν πολυμόχθων.
Ορ. Οὐκ ἔτι σ' ὄψομαι.
Ηλ. Οὐδ' ἐγὼ εἰς σὸν βλέφαρον πελάσω.
Ορ. Τάδε λοίσθιά μοι προσφθέγματά σου.
Ηλ. Ὦ χαῖρε πόλις·
Χαίρετε δ' ὑμεῖς
Πολλὰ πολίτιδες·
Ορ. Ὦ πιστοτάτη,
Στείχεις ἤδη;
Ηλ. Στείχω, βλέφαρον τέγγουσ' ἁπαλόν.
Ορ. Πυλάδη, χαίρων ἴθι· νυμφεύου
Δέμας Ἠλέκτρας.
Δι. Τοῖσδε μελήσει γάμος· ἀλλὰ κύνας
Τάσδ' ὑποφεύγων, στεῖχ' ἐπ' Ἀθηνῶν.
Δεινὸν γὰρ ἴχνος βάλλουσ' ἐπὶ σοὶ
Χειροδράκοντες, χρῶτα κελαιναὶ
Δεινῶν ὀδυνῶν καρπὸν ἔχουσαι.
Νὼ δ' ἐπὶ πόντον Σικελὸν σπουδῇ
Σώσοντε νεῶν πρώρας ἐνάλους.
Διὰ δ' αἰθερίας στείχοντε πλακὸς,
Τοῖς μὲν μυσαροῖς, οὐκ ἐπαρήγομεν.
Οἷσιν δ' ὅσιον, καὶ τὸ δίκαιον,
Φίλον ἐν βιότῳ, τούτους χαλεπῶν
Ἐκλύοντες μόχθων, σώζομεν.
“ Οὕτως ἀδικεῖν μηδεὶς θελέτω,
“ Μηδ' ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω,
Θεὸς ὢν θνητοῖς ἀγορεύω.
Χο. Χαίρετε· χαίρειν δ' ὅστις δύναται,
Καὶ ξυντυχίᾳ μή τινι κάμνει
Θνητῶν εὐδαίμονα πράσσει.

Ut [illegible] tumulum luge.
Gem. Heu, heu. Triste verbum hoc dixiſti,
Vel diis auditu *grave*.
Inſunt enim & mihi, atque cælitibus
Commiſerationes ærumnoſorum mortalium.
Or. Non ampliùs te videbo:
El. Nec ego poſthac in tuum conſpectum veniam.
Or. Hæc ultima mihi tecum colloquia.
El. O vale civitas,
Valete & vos
Longum mulieres urbanæ.
Or. O fidiſſima *ſoror*,
Jam abis?
El. Abeo, teneras humectans palpebras.
Or. Pylades, lætus abi, *tibique* deſponſum abduc
Corpus Electræ.
Gem. Hiſce curæ erunt nuptiæ: ſed canes, *i.e. Furias*
Has vitaturus, ito Athenas.
Terribili enim gradu in te contendunt
Manus-draconibus-armatas-habentes, corpore nigræ,
Dirorū dolorū fructum habentes, *quē dant hominib. ſcelere pollutis.*
Nos verò in mare Siculum *abimus* celeri ſtudio,
Servaturi mari-tinctas proras navium.
Per æthеream verò meantes planiciem, *i.e. regionem*,
Impiis quidem non auxiliamur.
Quibus verò pietas, & juſtitia eſt
Grata in vitâ, illos gravibus
Liberantes laboribus ſervamus.
“ Sic *igitur* injuſtè agere nullus velit,
“ Neque cum perjuris naviget;
Ego qui Deus ſum, mortalibus *hoc* edico.
Ch. Valete. Valere autem quiſquis poteſt,
Et *quiſquis* mortalium infortunio nullo laborat,
Is profectò vitam beatam degit.

Εὐριπίδου Ἠλέκτρας Τέλος.

Eurip. Electra Finis.

V. 1337. Στείχεις ἤδη; Ηλ. Στείχω, βλέφαρον τέγγουσ' ἁπαλόν) Quod ſuprà ſæpè dixi *Euripidem*, ut ſemper ſui ſimilem, ſic in hâc Fabulâ, quaſi de illius Legitimatione Criticorum objectiones prævidiſſet, præcipuè Characterem ſuum impreſſum habere, id nunc ex unico hoc loco (καὶ τούτῳ ἐν ἀκροτελευτίῳ) indicabo. Ita enim ipſe hic Author in *Medeâ* ad finem v. 1394. Μη. Στεῖχε πρὸς οἴκους, καὶ θάπτ' ἄλοχον. Ια. Στείχω, διδύμων γ' ἄμορος παίδων. *Joſ. Barnes.* V. 1341. Δέμας Ἠλέκτρας) i. e. Ἠλέκτραν. Vide ad *Iphig.* Aul. v. 417. V. 1343. Στεῖχ' ἐπ' Ἀθηνῶν) ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Sic & *Thucydides* & *Herodotus* paſſim uſurpant τὸ ἐπὶ cum *Genitivo* loco *Accuſativi*, quod communitèr uſurpatur. Vid. *Æmil. Portum* in hunc locum. V. 1345. Χειροδράκοντες) Ita *Furiæ* vocantur, ob manus flagellis ex tortis ſerpentibus factis armatas. De quâ re, ut & de omni Furiarum apparatu, & graphicâ earum Deſcriptione, vide quæ Nos ad *Herc. Fur.* v. 882. *Joſua Barnes.* V. 1354. Μηθεὶς) Idem quod μηδεὶς, fit autem à μήτε εἷς, μηθεὶς, ut à μηδὲ εἷς, μηδεὶς, ab οὔτε εἷς, οὐθεὶς, & ab οὔτε ἓν, οὐθέν· quare non erat, ut *Joh. Miltonus* corrigeret in μηδεὶς. *Joſ. Barnes.* V. 1355. Μηδ' ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω) Huc refer Hiſtoriam *Jonæ* Prophetæ, cujus Peccati cauſâ tota Navis periclitabatur. Huc item illud Ἀνδρὸς πονηροῦ φεῦγε συνοδίαν ἀεί. Huc denique illud *Horatii* Carmin. l. 3. Od. 2. *Vetabo, qui Cereris ſacrum Vulgârit arcana, ſub iiſdem Sit trabibus, fragilémque mecum Solvat phaſelum.* J. Barnes. V. 1357. Χαίρετε χαίρειν &c.) *Gaudete, Quibus Gaudere datur, Vacuamque malis ducere Vitam, Licet Hos dixiſſe beatos.* Ita *Gratius*, excepto quod *Salvete* & *Salvere*, hoc in loco is dixerit pro *Gaudete* & *Gaudere*, χαίρετε & χαίρειν. Hæc Salutandi & Valedicendi Formula *Græcis* uſitatiſſima talem ortum habuiſſe fertur. *Phidippides Athenienſis* Ἡμεροδρόμος, uno die à *Marathone* poſt pugnam peractam currens, Magiſtratibus hæc tandem locutus, χαίρετε νικῶμεν, præ fatigatione continuò mortuus in terram cadit. Hinc *Cleon* & *Nicias* pòſt uſi ſunt in rebus ſuis lætis *Athenienſibus* per Epiſtolas nuntiandis. *Pythagoras* & *Epicurus* Ὑγιαίνειν uſurparunt; *Plato* Εὖ πράττειν prætulit, ut Corpori & Animæ communius. Vide *Lucian.* de Lapſu in Saltatione. Et *Luciano* quidem ingenii Laus nequaquam deneganda. At abundè conſtat *Homerum* hanc Salutationis Formam uſurpâſſe Octingentis ante Pugnam *Marathoniam* annis, ita Iliad. α'. v. 334. Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, & hâc Formâ χαῖρε & χαίρετε apud hunc Poetam plùs quadragies occurrit. *Joſua Barnes.*

THEODO-

THEODORO CANTER V. C. HIER. COMMELINUS Servatum Hoc ΔΑΝΑΗΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ L. M. Q. D. D.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΔΑΝΑΗ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΑΝΑΗΣ ὑπὸ Ἰησοῦ τοῦ Βαρνεσίου.

Ἀκρίσιος, Ἄργους ὢν βασιλεύς, ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Λακεδαίμονος, Δανάην ἔσχε θυγατέρα καλλίστην οὖσαν. Ἱστοροῦντι δὲ χρηστηριαζομένῳ περὶ ἀῤῥένων παίδων γενέσεως αὐτῷ, ὁ Φοῖβος ἔφη, γενέσθαι παῖδα ἐκ τῆς θυγατρός, ὃς αὐτὸν ἀποκτενεῖ. Δείσας οὖν Ἀκρίσιος τοῦτο, ὑπὸ γῆν θάλαμον κατασκευάσας χάλκεον, τὴν Δανάην κατάκλειστον ἐφύλαττε. Ταύτης ἐρασθεὶς ὁ Ζεύς, ἐπεὶ οὐκ ἄλλως εἶχεν, ὅπως μιχθείη αὐτῇ, μεταμορφωθεὶς εἰς χρυσόν, καὶ διὰ τῆς ὀροφῆς εἰς τοὺς τῆς παρθένου εἰσρυεὶς κόλπους, συνῆλθεν αὐτῇ καὶ ἔγκυον ἐποίησεν. Ἐξήκοντος δὲ τοῦ χρόνου, ὁ Περσεὺς ἐγεννήθη. Τοῦτο μαθὼν Ἀκρίσιος, καὶ μὴ πιστεύσας αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐφθάρθαι, τὴν θυγατέρα μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς λάρνακα βαλὼν ἔῤῥιψεν εἰς θάλασσαν. Ἰδοῦσαι δὲ ταῦθ' αἱ Νηρηΐδες, καὶ κατελεήσασαι διὰ τὸ γεγονός, ἐμβάλλουσι τὴν κιβωτὸν εἰς δίκτυα Σεριφίων ἁλιέων. Κἀντεῦθεν ἐσώθη ἥ τε μήτηρ, καὶ τὸ βρέφος ὑπὸ Δίκτυος ἀδελφοῦ τοῦ Πολυδέκτου τῆς Σερίφου μιᾶς τῶν Κυκλάδων βασιλέως.

Ἡ Σκηνὴ τοῦ Δράματος ἐν Ἄργει· καὶ ὁ μὲν Χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων παρθένων· προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.

ARGUMENTUM DANAÆ à *Joſuâ Barnes* conſcriptum.

ACriſius Rex Argorum, ex Eurydice Lacedæmonis *filiâ natam habuit* Danaen, *excellenti formâ. Poſt autem illi Oraculum de Maſculâ prole conſulenti, Reſpondit* Phœbus, *Puerum de Filiâ oriturum eſſe, qui illum erat occiſurus. Hoc* Acriſius *metuens, æneo ſub terrâ Cubiculo conſtructo incluſam* Danaen *cuſtodiebat. Hujus amore captus* Jupiter, *cùm aliàs neſciret, quomodò cum eâ miſceri poſſet, transmutatus in Aureum imbrem, & per impluvium in Virginis ſinum delapſus, cum eâ concubuit & gravidam fecit. Tempore autem procedente,* Perſeus *natus eſt. Hoc cognito,* Acriſius *minimè credens illam à* Jove *compreſſam, filiam unà cum ejus puero in Arcâ concluſam in mare projecit. Hæ* Nereides *conſpicatæ & ob id quod acciderat eorum miſertæ, Arcam in* Seriphiorum *Piſcatorum retia intulerunt. Et hinc ſervata eſt Materque & Infans à* Dictye Polydectæ Seriphi, *Inſulæ cujuſdam ex Cycladibus, Regis fratre.*

Scena *Fabulæ in* Argis. *Et* Chorus *conſtat ex Indigenis Virginibus.* Mercurius *autem Prologum agit.*

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*
ΕΡΜΗΣ.	MERCURIUS.
ΔΑΝΑΗ.	DANAE.
ΤΡΟΦΟΣ.	NUTRIX.
ΑΚΡΙΣΙΟΣ.	ACRISIUS.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΧΟΡΟΣ.	CHORUS.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.
Προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.	Prologum autem agit *Mercurius.*

ARGUMENTUM *Actûs Primi.*

PRæter Generale hujus Fabulæ Argumentum, *quod ſuprà dedimus, non eſt, ut quis amplius à Nobis expectet; cùm enim ne Scena quidem una aliqua ſuperſit integra, ridiculum eſſet Actûs ullius Senſum hîc dare velle. Quæ Prologus autem nos docet, hæc ferè ſunt;* Acriſium *decreviſſe, ſi reverà Filia ejus prægnans fuerit deprehenſa, ut primùm partum ediderit, utrumque mari exponere in Arculâ, Infantem ſimul & Matrem. Quare, cùm jam* Danae *Puerpera ſit facta,* Mercurius *à* Jove *miſſus venit, ut illi animum confirmet; ne ex dolore ad Partûs infirmitatem accedente, deficeret.* Chorus *incerto de Dominâ ſuâ rumore turbatus ad fores expectat, ut certior de illius periculo fiat; cùm ſubito* Acriſii *adventu fugatur, qui mirum in modum irâ efferveſcens diras Tragœdias excitaturus videbatur; cùm filum Textûs ſubitò abrumpitur. Cætera, quæ ſequuntur, Fragmenta ſunt ex* Stobæo, Hugonis Grotii *Excerptis,* Athenæo, Clemente Alexandrino, Juſtino Martyre, Plutarcho, Macrobio, Johanne Meurſio, Strabone, Longino, Euſtathio, *Scholiaſtiſque aliis.*

ΕΡΜΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΚΡΙΣΙΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ερ. ΔΩμοι μὲν οἶδ', εὔπυργά τ' ἐρύματα ἄστεος
Οὐκ ἂν πολυχρύσοισιν ἤσκηται χλιδαῖς,
Ἀρχὴ δὲ τῶνδε, καὶ θεῶν ἱδρύματα.

1. Domus quidem pulchriſq; turribus cincta propugnacula *hujus agri* Nō opulentis ornata ſunt deliciis, *ſed ferreu Cyclopum manibus.* Imperium verò horum, & Deorum templa.

Annotationes.

V. 1. *Δῶμοι μὲν οἶδ',*) Non dicit hic Poeta, *Argos* aut *Mycenas* pauperes eſſe Urbes, adeò enim *Homero* contradiceret, qui expreſſis verbis vocat Divites *Mycenas*, Iliad. δ. ϛ. 180. Ἠ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης. Sed hoc vult, *Palatii hujus & Urbis mœnia, non tam pulchra, & ſplendida, quàm durabilia ſunt facta ex ferro &*

& adamante, à Cyclopibus nempè conſtructa, ut ſæpè ſuprà diximus; præſertim *Electr.* v. 1158. *Hercul.* Fur. v. 944. & v. 15. Eſt autem mira & inſignis Elleipſis; nam Verſus totus videtur intelligi, in hunc Senſum, Ἀλλ᾽ ὃς πυργωμένοις Κυκλώπων πόνοις. *Joſua Barnes.*

Ἀκρίσιος ἔλαχεν τύραννος τῆσδε γῆς,
Ἕλλησι δ᾽ Ἄργος ἡ πόλις κικλήσκεται.
Οὗτος δ᾽ ἔρωτι παιδὸς ἄρσενος χαθεὶς
Πυθῶδ᾽ ἀφῖκτο, καὶ λέγει Φοίβῳ τάδε·
Πῶς ἂν γένοιτο σπέρμα παιδὸς ἐν δόμοις;
Τίνος θεῶν, βροτῶν τε πρευμενοῦς τυχών.
Κρυπτὸν δὲ δυσξύμβλητον ὤρωρεν ἔπος·
Ἔσται μὲν, ἔσται παιδὸς ἄρσενος τόκος.
Οὐκ ἐξ ἐκείνου. πρῶτα γὰρ θήλειαν σπορὰν
Φῦσαι δεήσει. κᾆτα πως κείνη ποτὲ
Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δὴ
Ὑπόπτερον λέοντα (τέξεται) πατρὶ,
Ὃς τῆσδε γ᾽ ἄρξει ἀμφοτέρας πολλῆς χθονός.
Τοιαῦτ᾽ ἀκούσας Λοξίου μαντεύματα,
Γάμων ἀπείχεθ᾽· ὁ δὲ γε μὴ τίκτει λαθὼν,
Πρὸς τοῦ παρόντος ἱμέρου νικώμενος.
Δανάην δὲ πρωνόμασεν τινὸ᾽, ὅθ᾽ ἕνεκα
Πολὺς παρῆλθεν εἰς γονὴν παίδων χρόνος.
Ἐν παρθενῶσι δ᾽ εὐθὺς, οἷς ἐδείματο,
Δίδωσιν Ἀργείαισιν εὐφρουρεῖν κόραις,
Εἰς ἄνδρας ὄψιν εὐλαβουμένας μολεῖν.
Βίῳ ὡς ὁ μακρὸς ηὔξανεν ταύτην χρόνος,
Καὶ κάλλος εἶχεν ἔξοχον καθ᾽ Ἑλλάδα,

Acriſius obtinet Principatum hujus agri.
A Græcis verò Argos hæc urbs appellatur.
Hic autem maſculæ prolis procreandæ deſiderio captus
Pythonem adiit, & dixit Phœbo hæc:
Quonam modo ſibi eſſe poſſet ſemen filii in ædibus,
Quem deorum mortaliúmve ſibi propitium nactus.
Ille verò perobſcuram edidit vocem.
Erit quidem, erit maſculæ prolis fœtus
Non ex illo *ſuſceptus*. Primum enim fœmineum ſemen
Procreare oportebit. Deinde verò illa *fœmina* tandem
Cubile clandeſtinum cognoſcens, & non cognoſcens tamen,
Tenerum leonem pariet patri,
Qui huic utrique amplo agro imperabit.
His Phœbi oraculis auditis,
Ab uſu uxor. aliqu. abſtinuit: *tandem v. per imprud. gignit filiam*,
A præſenti cupiditate victus.
Danaen verò primum nominarit hanc, quia
Multū tēpus præteriit ad gen. lib. *i.e. antequam lib. à ſe gen. haberet*,
Conſeſſi autē in virginalibus conclavibus quæ ædificavit, *filiam*
Dat Argivis bene cuſtodiendam puellis,
In viri conſpectum cavens ne veniret.
Deinde verò cùm longum tempus hanc augeret,
Et formam haberet hæc eximiam in Græciâ,

V. 4. Τύραννος) Vox Τύραννος Veteribus erat Nomen honeſtum, quamvis *Homero* ignotum. Ille enim de Regum peſſimo loquens βασιλῆα vocat, *Odyſſ.* σ᾽. v. 84. Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων. *Græci* autem, qui Rebuſpublicis ferè favebant, cùm & eorum Finitimi Reges mali plerunque eſſent, paulatim hanc vocem, quæ ſimpliciter Regem ſonabat, in ſequiorem partem flectebant; adeò ut tandem vel Legum Violatorem & vel Imperii Raptorem ac Invaſorem, vel nefarium & ſanguinarium Principem ſignificaret. Hoc in loco Primitivam habet & bonam ſignificationem. Et ita *Virgilius* ipſe, qui Veterum erat accuratus Imitator, de pio & juſto Rege, *Ænea* nempe, uſurpat, *Æn.* l. 7. v. 266. *Pars mihi Pacis erit dextram tetigiſſe Tyranni.* Joſua Barnes. V. 6. Οὗτος δ᾽ ἔρωτι παιδὸς ἄρσενος χαθεὶς Πυθῶδ᾽ ἀφῖκτο) Quomodò *Acriſius* Oraculum de Prole maſculâ obtinendâ conſultabat, vide *Apollodor.* Biblioth. l. 2. c. 4. §. 1. Et *Græcum* hujus Fabulæ Argumentum, quod partim ex *Apollodoro*, partim ex Veteri imperfecto Argumento compeginus. *J. Barnes.* V. 7. Πυθῶδ᾽ ἀφῖκτο) ἡ Πυθὼ, ut ἡ Λητὼ, & ἡ Πυθὼν, antiquum Nomen *Delphorum*, de quâ re videſis *Euſtathium* in *Homer.* Iliad. β᾽. v. 519. Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν. Nempe fol. 274. lin. 11. Vel à πυνθάνομαι ob Oracula, vel à πύθω Putreo, vel à Πύθων, *Draco*, &c. *Idem.* V. 9. Πρευμενοῦς) Πρευμενὴς, idem ac πραϋμενὴς & πραϋμενὴς, à πρᾶος, πραεῖα, πρᾳῦ, & μένος, dicitur & εὐμενὴς & εὐμενέων in eundem ſenſum pro ἵλεως. *Idem.* V. 10. Κρυπτὸν δὲ δυσξύμβλητον ὤρωρεν ἔπος) Δυσξύμβλητος, δυσξυμβόλητος, δυσεικάστος, difficilis conjectu, ob Ambiguitatem, quâ, ut alii Gentium Dii, ſic *Apollo* præcipuè Oracula ſua involuta edebat. Undè & Λοξίας dicebatur, ut notabamus ad *Iphigen.* Taur. v. 13. *J. Barnes.* V. 14. Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δὴ) Τὴν χρυσόρρουν, ἐν ᾗ Ζεὺς γάμον ἐπράξατο, γνοῦσα, ἀλλ᾽ οὐχ ὅτι Ζεὺς ἐν αὐτῇ ἦν, γνοῦσα. Ita paulò pòſt v. 33. Ἡ δ᾽ οὐ μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον, Κόλποισι τὸν Θεὸν εἰσρέοντ᾽ ἐδέξατο. *Joſua Barnes.* V. 15. Ὑπόπτερον λέοντα) Leunculum quaſi ſub alis fovendum ob infantiam. Ita lego pro ὑπόπτερον, quod Verſus ipſe repudiabat. Hoc autem verbum, ὑπόπτερον nempe, de teneræ ætatis prole ſæpiſſimè *Euripides* uſurpat; ut *Herc. Fur.* 71. & *Androm.* v. 441. Leonem autem vocat *Perſeum* ob ferociam bellicam & quod Avo futurus eſſet, licet imprudens, exitio. Ita unus ex filiis *Edvardi* Tertii, Dux nempe *Clarentiæ*, dictus erat *Leonellus* in omen bellicæ Virtutis; de quo Nos in *Hiſtoriâ* noſtrâ *Edvardi* Tertii, præſertim l. iv. c. 3. fol. [illegible]. &c. *Idem.* V. 18. Γάμων ἀπείχεθ᾽) Subaudi δὴν, diù, vel aliquandiù; undè etiam putatur Δανάη nomen habuiſſe; Vid. infrà ad v. 20. ſed ut apparet ex *Pauſaniâ* & *Apollodoro*, quod etiam in *Græco* hujus Fabulæ Argumento notavimus, non prorſus in omne tempus matrimonio abſtinuit *Acriſius*, uxorem enim habuit *Eurydicem Lacedæmonis* filiam, ex quâ *Danaen* genuit. Γάμος enim ſimpliciter aliquando pro τὰ Ἀφροδίσια. Mallem ſanè ita exponi, ut in *Latinâ* Verſione nunc ſcripſi, γάμων pro χρόνιος γάμων, ἢ μελέτης, ut ſit Senſus, γαμετὴν ἔχων, ὅμως αὐτῆς ἀπείχετο. ἕως ὑφ᾽ ἡδονῆς νικώμενος ἔσπειρε θυγατέρα &c. *Ibid.* Ὁ δὲ γε λαθὼν) Ita lego, Cùm olim ὁ δὲ δέ γε ſcriptum erat, inſigni Verſûs injuriâ. *Ibid.* Τίκτει) Γεννᾷ. Quod τίκτω vox Mulieribus propria, aliquando & Viris tribuatur, ſatis probavi ad *Iphig.* Aul. v. 639. & 474. *Ibid.* Λαθὼν) Subaudi ἑαυτὸν, & ita ſume, ut à λανθάνω ſignificet, *oblitus*, ſolemus enim Cupiditate alicujus rei victi, Monitorum ſalubrium oblviſci. *Joſua Barnes.* V. 20. Δανάην δὲ πρωνόμασεν τινὸ᾽, ὅθ᾽ ἕνεκα Πολὺς παρῆλθεν εἰς γονὴν παίδων χρόνος) Ita, quod ſuprà dixi ad v. 18. Ipſe Poeta huic Etymologiæ videtur favere, à δὴν, Δανάη. *Ibid.* Ὅθ᾽ ἕνεκα) De hâc locutione vide quæ Nos ad *Ion.* v. 662. Ὅθ᾽ ἕνεκ᾽ ἀδύτων ἐξιόντι μοι Θεοῦ. *J. Barnes.* V. 22. Ἐν παρθενῶσι δ᾽ εὐθὺς, οἷς ἐδείματο, Δίδωσιν Ἀργείαισιν εὐφρουρεῖν κόραις) Οἷς pro οὓς *Atticè*, ita enim *Relativum* eodem caſu ſolet gaudere, quo Antecedens; de quâ re Nos monuimus ad *Ion.* v. 32. De Virginali autem Subterraneo *Danaæ* Cubiculo, ex ære ſtructo, præter quod diximus in Argumento, *Apollodorus* & alii, *Horatius* Carm. l. 3. Od. 16. *Incluſam* Danaen *Turris ahenea, Robuſtæque fores, & Vigilum canum Triſtes excubiæ munierant ſatis Nocturnis ab Adulteris: Si non Acriſium Virginis abditæ Cuſtodem pavidum Jupiter & Venus Riſiſſent; fore enim tutum iter & patens Converſo in pretium Deo.* Huc refer *Pauli Silentiarii* Epigr. Antholog. l. 7. fol. 453. Χρύσεος ἀψαύστοιο διέτμαγεν ἅμμα κορείης Ζεὺς, διαδὺς Δανάας χαλκελάτους θαλάμους· &c. Quod autem Virgines cautè in Παρθενῶσιν cuſtodiri ſolebant, omnibus notum & nobis ſuprà declaratum ad *Iphigen.* Aulid. v. 678. Παρθενῶνες autem dicuntur Conclavia Virginalia, ſive loci, in quibus Virgines aſſervabantur, quod & παρθενεῶνες *Poeticè* dicitur, ut Mulierum Conclavia vocabantur Γυναικεῖα, & Γυναικῶνες & Γυναικωνῖτιδες. *Turcis* appellantur *Seraglia.* *Joſua Barnes.*

Φίλτερος

Φίλτροις ἀφύκτοις Ζεὺς καταςχεθεὶς πατὴρ
Εὐνῇ συνελθεῖν λάθρα πως ἠβούλετο.
Σαφῶς δὲ πείθειν οὐκ ἔχων, εἰς μηχανὴν
Τοιάνδ' ἐχείρησ', ὡς ἄπυρος χρυσὸς γεγὼς,
Ποθεινὸν εἰδὼς τοῦτο κτῆμα τοῖς βροτοῖς,
Διὰ στέγους ῥεύσειεν ἐν χεροῖν κόρης.
Ἡ δ' οὖν μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον,
Κόλποισι τὸν θεὸν εἰσρέοντ' ἐδέξατο.
Χρόνῳ δ' ἑαυτὴν ὡς κατεῖδ' ἐγκύμονα,
Εἰς θαῦμ' ἐσῄει, * κἀξεπέπληκται, σαφῶς
Ὡς εἰς τόδ' ἦλθε, μέμψιν εὐλαβουμένη.
Φυγῇ δὲ λάθρα τῆσδε γῆς ὁρμωμένην
Μαθὼν πατήρ νιν ἐγκατέκλεισεν δόμοις
Ὀργῇ χολωθεὶς καὶ σκότῳ κρύψας ἔχει.
Τἀληθὲς ὄψει προσκοπούμενος μαθεῖν,
Καὶ ταῦτ' ἀληθῆ, καὶ σάφ' ὡς ἔχοντ' ἴδῃ,
Ἔγνωκεν ἄμφω ποντίους ἀφιέναι,
Τὴν παῖδα, καὶ τὸ παιδίον. ὧν δέ γ' ἐστάλην
Μύθους Δανάῃ τούσδ' εὐπροσηγόρους ἄγων,
Ἐκ Διὸς, ἀφίξομαι τάχιστα σημανῶν.
" Ὑπηρέτην γὰρ ὄντα τἀπεσταλμένα
" Πράσσειν προθύμως, ὅστις ἄν γ' ᾖ νουνεχής.

* Olim κἀξεπέπληκτο.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Τίς ὁ καινοπρεπὴς οὗτος μῦθος
Κατ' ἐμὰν ἥκει ἀκοάν;
Ἔνθ' ἀσπερχὲς μενεαίνουσα
Τοῖσδε δώμασι κοιράνου, ἀμφίδοξος πελάζω.
Τίς δεσπότιν ἐμὰν Δανάαν
Βάξις ἔχει κατὰ πόλιν;
Ἥν μή ποτ' ὤφελ' εἰς ὦτα φέρειν
Ὁ πρῶτος τάδε φράσαι τολμήσας,
Ὡς ἐγκύμων εἴληπται, χρανθεῖσα λέκτροις
Ἀνδρός. πατὴρ δέ μιν κλήσας
Ἐν παρθενῶσι σφραγῖσι δέμας φυλάσσει.
Ταῦτ' ἐτήτυμα μαθεῖν θέλω.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τύραννον χθονὸς τῆσδ'
Ἀργείας Ἀκρίσιον πρὸ δόμων στείχοντα·
Φυγῇ βαρὺς ὡς δόξαι κέαρ.

ΑΚΡΙΣΙΟΣ.

Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὐνοῶν ἐτύγχανες,
Οὐκ ἄν ποτ' ἦλθες εἰς τόδε θράσους, ---

Philtris inevitabilibus Jupiter pater correptus, in
Cubili congredi clàm cum illa cupiebat.
Apertè verò cùm ei rem perſuadere non poſſet, ad machinam doloſamque
Talem venit, ut in aurum igne purgatum, *at rude*, converſus,
Quòd hanc poſſeſſionem mortalibus optabilem *eſſe* ſciret,
Per tectum flueret in manus puellæ.
Illa verò non cognito occulto dolo,
Sinu Deum influentem excepit.
Tandem verò *Danae*, cùm vidiſſet ſe gravidam *eſſe*,
In admirationem venit, & animo perculſa eſt apertè,
Quòd in hoc *ſtupri probrū* veniſſ. Etiāſi hanc reprehenſionē vitāſſ.
Fugā verò *ex* hoc agro diſcedere volentem
Pater cognitâ *re*, ipſam concluſam in ædibus,
Irâ percitus, & tenebris occultatam ſervat.
Veritatem aſpectu proſpiciens, *oculiſq; propriis cap. rem* videre,
Et ut hæc vera & certa eſſe viderit,
Decrevit ambos in mare projicere,
Et filiam, & filium *ejus*. Quorum verò *causâ* miſſus ſum *hoc*
Sermones Danaæ hos jucundos afferens
A Jove, celerrimè declaraturus veniam, *i.e. mox declarabo*.
" Miniſtrum enim exiſtentem, imperata
" Facere *oportet* alacritèr, quicunque fuerit mentis compos,

MONOSTROPHICA.

Cho. Quis novus hic ſermo
Ad meas venit aures?
Huc ſedulò properans,
Ad has Regis ædes ancipiti animo pendens accedo.
Quis dominam meam Danaen
Rumor agitat per urbem?
Quem utinam nunquam in aures *meas* tuliſſet,
Qui primus hæc dicere *nobis* eſt auſus;
Quòd gravida ſit deprehenſa, polluta lectis *& congreſſu*
Viri. Pater verò ipſam incluſam
In virginalibus conclavibus, *&* ſigillis *obſig. ejus* corpus cuſtodit.
Hæc certò ſcire volo.
Sed enim video Regem hujus agri
Argivi, Acriſium, ex ædibus prodeuntem.
Gravis a. *ac iratus eſt* animo, ut videtur, p. fugâ, *quam filia tentavit*.

ACRISIUS.

Tu verò, ſi in ædibus benevola eſſes *nobis*,
Nunquam ad tantam audaciam progreſſus eſſes, &c.----

V. 28. Ἠβούλετο) Pro ἐβούλετο, *Atticè*, ſic ἤμελλον, pro ἔμελλον. Vid. ad *Helen.* v. 758. *J. Barnes.* V. 30. Ἄπυρος χρυσὸς) Ἄπυρος ſit hic ab α *intenſivâ*, non autem negativâ; ut ſonet *Aurum igne purgatiſſimum*, non autem *rude & ignis expers*; nec enim illud oculis æquè blanditur. *Joſua Barnes.* V. 33. Ἡ δ' οὖν μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον) *Danae* novit *Aureum Imbrem*, *Jovem* autem in eo abſconditum nequaquam putavit. Vide ſuprà ad v. 14. Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δή. *Idem.* V. 35. Χρόνῳ δ' ἑαυτὴν) Ita lego pro δὲ αὐτὴν, *Euphoniæ causâ. Idem.* V. 36. Κἀξεπέπληκται, σαφῶς) Ab ἐξεπλήσσω Verbo *Decompoſito*, quod multò ſatiùs legendum judico, quàm quod priùs malè legebatur, κἀξεπέπληκτο cùm ο in fine Pedis, ante ſimplex σ', produci commodè haud poſſit. Comma autem poſt σαφῶς deleo & ante illud pono, ut ſit hæc diſpoſitio, κἀξεπέπληκται, ὡς ἐς τόδε σαφῶς ἦλθεν· ὡς οὐκ ἀμφιλόγως, ἀλλὰ σαφῶς ἐγκύμων ἔστι εἴληφθαι. *J. Barnes.* V. 42. Σάφ' ὡς ἔχοντ' ἴδῃ) Ita disjunctim lego, pro σαφῶς, quod priùs malè obtinuit, ut ſit hic Senſus, καὶ ὡς ἴδῃ ταῦτα, ὧν ὑπείληφεν ἔχειν, ἀληθῆ, καὶ σάφα ἔχοντα. Quod autem σάφα ponitur pro σαφῶς, oſtendimus ad *Electr.* v. 894. *Joſua Barnes.* V. 43. Ἔγνωκεν ἄμφω ποντίους ἀφιέναι) Γινώσκω hic pro *Cenſeo, Decerno, Statuo.* Sic *Lucian.* in *Prometheo.* ἔδοξε ἔγνωκε δεῖ ὑμῖν ὁ Ζεύς. Sic *Plutarch.* ἔγνωκε τοῦτο μὴ ποιεῖν. Et *Xenoph.* ἔγνωκας ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι, νικᾶν καὶ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν &c. Sic *Chilon.* τοὺς διαγωνίζεσθαι ἐγνωκότας τὴν πόλιν ἐπείθετο. Præterea ἀναγιγνώσκω, quod propriè *lego*, apud *Ionas*, etiam πείθω *ſuadeo*, vel κελεύω *jubeo* ſignificare ſolet, ut *Herodotus*, ἀναγνώσκει βασιλέα στρατεύεσθαι. Suades Regem ut bellum ſuſcipiat. Ita ferè *Eboracenſes* noſtri, **I read you to doe ſo and ſo**, i. e. **I adviſe you.** *J. Barnes.* V. 44. Ὧν δέ γ' ἐστάλην) Subaudi ἕνεκα. V. 47. Ὑπηρέτην γὰρ ὄντα &c.) Subaudias δεῖ, vel ἔοικε, vel aliquid tale. Ad hunc locum olim ego reſpiciens, in *Dramate* quodam *Anglico*, cui Nomen, **The Warlike Lover**, *or* **The Generous Rival**, quod Recens, ut vocant, compoſui de Bello *Belgico*, Anno 1672. *Nuntio* cuidam nomen affixi *Thoantis*, à θοὸς celer; quia Nuntii Laus præcipuè in Celeritate ponitur. *Joſua Barnes.* V. 51. Μενεαίνουσα) Ἀσπερχὲς μενεαίνων priùs dixit *Homerus* Iliad. δ'. v. 32. Illum autem avidè omnes Poetæ imitantur, juxta illud *Ovidii, Aſpice Mæoniden, ex quo, ceu Fonte perenni, Vatum Pieriis ora rigantur aquis.* Ex hoc loco probatur *Chorum* conſtare ex Fœminis, iis autem Virginibus, quia Dominam *Danaen* vocant & ei famulantur. Neque contra facit, quòd infrà de hoc *Choro* loquens *Acriſius* & ad eum, *Maſculino* genere utatur, v. 64. Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὐνοῶν ἐτύγχανες, ſuprà enim ſæpè probabimus, *Maſculinum* Genus rectè uſurpari collectivè etiam de Fœminis, Vide ad *Ion.* v. 1362. &c. *J. Barnes.* V. 64. Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὐνοῶν ἐτύγχανες) Εὐνοῶν, *Maſculinum Genus* Collectivè dicitur in Singulari. pro

ἐννέβησαν παρθένοι, Fœminino Plurali. Vide ſuprà ad v. 51. Quare *Voſſius* incogitantèr *Euripidem* ob hanc rem Incogitantiæ arguit. *Idem.* V. 65. Οὐκ ἂν ποτ' ἔλθοις εἰς τόδε βάθρον) Videtur ἐμοὶ deeſſe; certè ſi adeſſet, huic Verſui ſatis foret conſultum. Sed jam hinc omnia abrupta, nec aliud *Euripidis* poſt tot Secula integrum ſervatur, niſi quòd hinc indè ex jam perditis illius Fabulis Antiqui Scriptores citaverint, nunc Fabulæ nomine indicato, aliquando Authore tantùm Nominato, ſine ullâ loci deſignatione; quare Ego in ſecuturis Fragmentis deſcribendis, quotquot ita dirigi poſſunt, ſub titulis ſuis ordinabo, pro *Alphabeti* ſerie, poſt reliqua ad hanc *Danaen* pertinentia, quæ hùc ſatius viſum eſt referre. Cætera confuſim prout ad manus venerint, & ſeorſim ad finem ponam, utpote quorum certos locos haud poſſem invenire, Authorem *Euripidem* fatentur omnes. Monendus eſt autem Lector, multa Nomina Fabularum falsò *Euripidi* aſcripta paſſim apud Authores; ſaltem falsò à nonnullis reputari. Nam ubi Veteres *Hermionem* loquentem inducant, aut *Polydorum*, aut *Atreum*, aut *Capanea*, ſtatim Fabulas his nominibus vocatas credunt haud pauci; cùm Perſonæ tantùm iſtæ ſint, prior in Fabulâ *Andromachâ*, altera in *Hecubâ*, tertia in *Oreſte*, quarta in *Supplicibus*. De quâ re vide plura in Fragmentis ad *Atreum* & *Capaneum*. Non ego Magna Nomina laceſſere volo; ſufficiat hæc ſemel hoc in loco monuiſſe. De Scriptoribus verò, unde ut plurimum hæc ſint hauſta, monuimus ſuprà ad finem Argumenti Actûs Primi. *Joſua Barnes.*

Δοκεῖς τὸν Ἅιδην σῶν τι φροντίζειν γόων,
Καὶ παῖδ' ἀνήσειν τὸν σὸν, εἰ θέλοις στένειν;
Παῦσαι· βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ,
Ῥᾷον φέροις ἂν, εἰ λογίζεσθαι θέλοις,
Ὅσοι τε δεσμοῖς * ἐμμεμόχθηνται βροτῶν,
Ὅσοι τε γηράσκουσιν ὀρφανοὶ τέκνων,
Τούς τ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος
Τὸ μηδὲν ὄντας. Ταῦτά σε σκοπεῖν χρεών.

* al. ἐμμεμόχθηνται.

Ἐς ταυτὸν ἥκειν φημὶ τὰς βροτῶν τύχας
Τόν θ' ὃν καλοῦσιν αἰθέρ', ὅς τ' ἂν ἐστὶ δή.
Οὗτος θέρους τε λαμπρὸν ἐκλάμπει σέλας,
Χειμῶνά τ' αὔξει συντιθεὶς πυκνὸν νέφος.
Θάλλειν τε καὶ μὴ, ζῆν τε καὶ φθίνειν ποιεῖ.
Οὕτω δὲ θνητῶν σπέρμα, τῶν μὲν εὐτυχεῖ
Λαμπρᾷ γαλήνῃ, τῶν δὲ συννέφει πάλιν.
Οἱ ζῶσι σὺν κακοῖσιν, οἱ δ' ὄλβου μέτα·
Φθίνουσι δ' αὐτοὶ προσφόροις μεταλλαγαῖς.

Φεῦ τοῖσι γενναίοισιν, εἰς ἅπαντ' ἔχει
Τρέπει χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυχίαν.

Κρείσσων γὰρ οὐδεὶς χρημάτων πέφυκ' ἀνὴρ,
Πλὴν εἴ τις· ὅς τις δ' οὗτος ἐστὶν, οὐχ ὁρῶ.

Ὅστις δόμους μὲν ἥδεται πληρούμενος,
Γαστρὸς δ' ἀφαιρῶν σῶμα δύστηνον κακοῖ,
Τοῦτον νομίζω καὶ θεῶν συλᾶν βρέτη,
Τοῖς φιλτάτοις τε πολέμιον πεφυκέναι.

Ἔρως γὰρ ἀργὸν κἀπὶ τοῖς ἔργοις ἔφυ.
Φιλεῖ κάτοπτρα, καὶ κόμης ξανθίσματα,
Φεύγει δὲ μόχθους· ἓν δέ μοι τεκμήριον,
Οὐδεὶς προσαιτῶν βίοτον ἠράσθη βροτῶν,
Ἐν τοῖς δ' ἔχουσιν ἡδυπαθὴς πέφυχ' ὅδε.
Σὺ δ', ὦ κάκιστε παῖ θεῶν τε καὶ βροτῶν,
Ἢ μὴ δίδασκε τὰ κακὰ φαίνεσθαι καλὰ,
Ἢ τοῖς ἐρῶσιν εὐμενὴς παρίστασο.

Καὶ νῦν παραινῶ πᾶσι τοῖς νεωτέροις,
Μὴ πρὸς τὸ γῆρας τοὺς γάμους ποιουμένους,
Σχολῇ τεκνοῦσθαι παῖδας· οὐ γὰρ ἡδονὴ,
Γυναικί τ' ἐχθρὸν χρῆμα πρεσβύτης ἀνήρ.

Orcumne credis fletibus flecti tuis,
Et redditurum, ſi gemas, natum tibi?
Jam parce, quæſo: quod tuum eſt, melius feres,
Aliena ſpectans ad mala, & tecum putans,
Quot ſint, acerba quos coërcent vincula,
Qui conſeneſcunt liberûm exſorti domo,
Qui devoluti regio de culmine
Nil ſunt: juvabit iſta te animadvertere.

Ego eſſe valdè paris Fortunam arbitror,
Et quem vocamus, quiſquis eſt tandem, æthera.
Æther ſerenum æſtatis accendit jubar,
Hyemémque denſo nubium ſtipat globo:
Florere dat negátque: dat vitam & mori:
Humana ſic gens ſæpe blandientibus
Fovetur auris, ſæpe inhorret nubilo.
Hi difficilius, illi agunt felicius:
Sed hos & illos exedunt ipſæ vices.

Ah! quam bonorum ſanguinem ſemper decent
Impreſſa celſi ſpiritûs veſtigia.

Pecuniam qui ſpernat, haud quiſquam eſt homo,
Aut ſi quis eſt, hunc qui ſit ignoro tamen.

Quicunque plenam lætus adſpectat domum,
Et corpori ipſe ſubtrahit fructum ſuo,
Hic mihi videtur ſacra rapturus Deûm,
Natiſque, amicos impio ut bello petat.

Res otioſa & operis eſt fugiens Amor,
Cui ſpecula curæ, tinctáque in flavum coma,
Odit labores. Hoc tibi ſignum cape,
Quod nemo amavit quæritans victum ſtipe,
Regnum ille mollis inter opulentos tenet.
At, ô Deorum peſſime atque hominum Puer,
Rerum bonarum non dares ſpeciem malis,
Aut facilis adſis ac favens amantibus.

Audite, juvenes: omnibus dictum volo,
Differre thalamos ad ſenectæ terminum
Nolite: prolem ſerite, dum tempus ſinit.
Res eſt moleſta fœminæ conjunx ſenex.

V. 66. Δοκεῖς τὸν &c.) Hunc Verſum *Virgilius* ita expreſſiſſe, Æn. l. 4. v. 34. *Id cinerem aut manes credis curare ſepultos?* Hunc tamen locum alii ad *Dictys* Fabulam referendum putant. Vide quæ Nos ad Fabulam illam in Principio. *Joſ. Barnes.* V. 69. Ῥᾷον φέροις) Hæc notiſſima loquendi forma & huic loco aptiſſima; quare non erat, ut aliquis hunc locum turbaret, & *Grotii* manes violaret ob hanc illius Lectionem; licet apud *Plutarchum* (qui etiamnum pluribus mendis ſcatet) ſcribatur, ῥᾷον γένοι' ἄν. Non enim jam ipſa *Danae* ægrotabat, ſed amiſſum filium ægrè ferebat, quam rem *facilius latura* erat, ſi aliorum caſus perpenderet. Quin eâdem locutione in eandem rem uſus eſt *Timocl.* — ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης ταπεινότερον αὑτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον γενόμενον, ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει. Idem dicendum de Voce ἐμμεμόχθηνται, quam ille quoque exagitat, neſcius παθητικὰ ἀντὶ ἐνεργητικῶν dici *Atticè* de quâ re vide *Euſtathium* in *Homerum*. *J. Barnes.* V. 70. Ἐμμεμόχθηνται) De hâc formâ hujus Temporis, vide quæ Nos ad *Electr.* v. 1000. De voce ἐμμεμόχθηνται vid. ad v. 69. *Joſua Barnes.* V. 76. Ἐκλάμπει) *Activè* hic ſumitur, ita *Gregor. Nazianz.* ἐκλάμπει [illegible] τὴν τοῦ φωτὸς τούτου [illegible]. Vide quæ Nos de hâc Formâ ad *Electr.* v. 94. *Joſua Barnes.* V. 84. Τρέπει) *Grotius*, τρέφει.

Ἀλλ' ὡς τάχιστα. Καὶ γὰρ ἐκτροφαὶ καλαὶ,
Καὶ συννεάζειν ἡδὺ παῖς νέῳ πατρί.

Γυνὴ γὰρ ἐξελθοῦσα πατρῴων δόμων,
Οὐ τῶν τεκόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τοῦ λέχους.

Ἦν γάρ τις αἶνος, ὡς γυναιξὶ μὲν τέχνη
Μέλλουσι· λόγχῃ δ' ἄνδρες εὐστοχώτεροι.
Εἰ γὰρ δόλοισιν ἦν τὸ νικητήριον,
Ἡμεῖς ἂν ἀνδρῶν εἴχομεν τυραννίδα.

Συμμαρτυρῶ σοι· πανταχοῦ λελείμμεθα
Πᾶσαι γυναῖκες ἀρσένων ἀεὶ δίχα.

Γύναι, φίλον μὲν φέγγος ἡλίου τόδε·
Καλὸν δὲ πόντου χεῦμ' ἰδεῖν εὐήνεμον,
Γῆ τ' ἠρινὸν θάλλουσα, πλούσιόν θ' ὕδωρ,
Πολλῶν τ' ἔπαινον ἐστί μοι λέξαι καλῶν.
Ἀλλ' οὐδὲν οὕτω λαμπρὸν, οὐδ' ἰδεῖν καλὸν,
Ὡς τοῖς ἄπαισι, καὶ πόθῳ δεδηγμένοις,
Παίδων νεογνῶν ἐν δόμοις ἰδεῖν φάος.

Τάχ' ἂν πρὸς ἀγκάλαισι, καὶ στέρνοις ἐμοῖς
Πηδῶν ἀθύροι, καὶ φιλημάτων ὄχλῳ
Ψυχὴν ἐμὴν κτήσαιτο· τοῦτο γὰρ βροτοῖς
Φίλτρον μέγιστον αἱ ξυνουσίαι, πάτερ.

Φιλοῦσι γάρ τοι τῶν μὲν ὀλβίων βροτοὶ
Σοφοὺς καλοῦσι τοὺς λόγους· ὅταν δέ τις
Λεπτῶν ἀπ' οἴκων εὖ λέγῃ πένης ἀνήρ,
Γελᾶν. ἐγὼ δὲ πολλάκις σοφωτέρους
Πένητας ἄνδρας εἰσορῶ τῶν πλουσίων·
Καὶ θεοῖσι μικρὰ χειρὶ θύοντας τέλη,
Τῶν βουθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους.

Οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος, οὔτε χρήματα,
Οὔτ' ἄλλο δυσφύλακτον οὐδὲν, ὡς γυνή.

Properate: juvat hos educandis liberis,
Pulchrumque juveni natus alludens patri.

Nam cum paternos mulier egreditur lares,
Non jam parentum propria eſt, ſed conjugis.

Ita fama perhibet, fœminas aſtu magis
Pollere, ferri laude potiores viros:
Nam ſi daretur fraudibus victoria,
Virile noſtras iret in leges genus.

Tecum fatebor: nil niſi ſpolium ſumus
Miſeræ mulieres, ni virûm virtus juvet.

Mulier, amicum ſolis hoc magni jubar:
Dulce & tueri maria, cum venti ſilent:
Dulce eſt & amnis largus, & vernans humus,
Sunt alia pulchra multa, quæ poſſum addere.
Sed crede nullum gratius ſpectaculum eſt,
Quam poſt querelas orbitatis tetricæ,
Conſpicere florem liberûm orientem domi.

Forte aut lacertis, pectori aut ludens meo
Aſſiliet, atque innocua libans oſcula
Mulcebit animum: namque blanditiæ hæ, pater,
In noſtra magnam corda habent pellaciam.

Plerique plenam judicant ſapientiâ
Quicquid profantur divites: ſi quid loqui
Vir pauper audet gente proletariâ,
Rident; ego autem pauperes locupletibus
Plerumque ſapere rectius re comperi:
Illiſque falſâ qui Deos placant molâ,
Minus pios hos eſſe qui mactant bovem.

Nulla eſt opum vis, nulla vis eſt mœnium,
Difficile quæ ſervetur æque, ac fœmina.

V. 107. Λέχους) τοῦ ἀνδρός· λέχος & λέχοι pro *Uxor* & *Vir* indifferentèr. Vide ad *Helen.* v. 590. & 596.

V. 119. Πόθῳ δεδηγμένοις) Vide quæ Nos ad *Rheſ.* v. 596. λύπῃ καρδίαν δεδηγμένος.

V. 130. Καὶ θεοῖσι μικρὰ χειρὶ θύοντας τέλη τῶν βουθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους) Huc refer illud ex Evangelicâ Hiſtoriâ de *Viduæ Quadrante* in Gazophylacium Dei projecto D. *Marci* c. 12. v. 43. Αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκε. In quem locum Hæc *Iſaac. Caſaubonus*, *Simillima ſunt quæ docet Philoſophus*, (Ariſtoteles) *Nicomach.* libro quarto. Κατὰ τὴν οὐσίαν δὲ ἡ ἐλευθεριότης λέγεται· οὐ γὰρ ἐν τῷ πλήθει τῶν διδομένων τὸ ἐλευθέριον, ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ διδόντος ἕξει. Αὕτη δὲ κατὰ τὴν οὐσίαν δίδωσιν. Ὅθεν οὐδὲν κωλύει ἐλευθεριώτερον εἶναι τὸν τὰ ἐλάττω διδόντα, ἐὰν ἀπὸ ἐλαττόνων διδῷ. Hæc illic.

ΑΙΓΕΥΣ.

Argumentum *Ægei* Fabulæ.

QUÆ *quidem pars Hiſtoriæ Ægei ſit ab* Euripide *in hâc Fabulâ tractata, haud ſatis conſtat; neque enim ex breviculis hiſce tam paucis illius reliquiis, liquidò id conjectare licet. Totam autem Hiſtoriam hujus Herois, qui* Pandionis Athenarum *Regis erat Filius, &* Theſei *Pater,* Apollodorus *tractat Bibliothecæ ſuæ libro Tertio, Capitibus Penultimo & Ultimo.* Joſua Barnes.

ΕΣΤΙ καὶ θανόντ' ἀρετὴν
Ἀποδείξασθαι θανάτῳ.

Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔσται σοι κακά.

Τί γὰρ πατρῴας ἀνδρὶ φίλτερον χθονός.

Ἀνδρὸς δ' ὑπ' ἐσθλοῦ καὶ τυραννεῖσθαι καλόν.

EST, ut morte aliquis ſuâ
Virtutem doceat eadem.

Linguam niſi tenebis impendent mala.

Nam quid paterno dulcius tandem ſolo?

Perferre regnum Rege ſub juſto juvat.

V. 5. Ἀνδρὸς δ' ὑπ' ἐσθλοῦ) Huic concinit illud *Claudiani* in *Stiliconem*; *Fallitur egregio quiſquis ſub principe credit Servitium; nuſquam libertas gratior extat, Quàm ſub Rege pio.* Vid. *Apoſtolii* Centur. 3. §. 15. Laus eſt *Nervæ* apud *Tacitum*, in *Agricolæ* vitâ, quod Res olim diſſociabiles miſcuerit, *Principatum & Libertatem*.

Ἦ που κρεῖσσον τῆς εὐγενείας
Τὸ καλῶς πράσσειν.

Non nobilitas tanti eſt, quanti
Vivere rectè.

Πέφυκε γάρ πως πᾶσι πολέμιον γυνὴ
Τοῖς πρόσθεν, ἡ ζυγεῖσα δευτέρῳ πόσει.

Odit priores mulier affectus ſuos,
Poſtquam ſecundo fœderi implicuit fidem.

Δειλῶν γυναῖκες δεσποτῶν θρασύστομοι.

Viri paventis uxor, audaciſſima eſt.

Ποίαν σε φῶμεν γαῖαν ἐκλελοιπότα
Πολυξενοῦσθαι; γῆ δέ τις, πάτρας θ' ὅρος;
Τίς ἐσθ' ὁ φύσας; τοῦ κεκήρυξαι πατρός;

Dicemus equâ te relictâ Patriâ
Paſſim vagari ut Hoſpitem? Quænam tibi
Patria? Tuámve quem aſſeris dici Patrem?

————Τίς σε, μᾶτερ, ἐν δεκάτῃ τόκου
Ὠνόμασεν; ————
Καὶ θανεῖν δ' ὀφείλεται
Καὶ τῶν κατ' οἴκους ἐκτὸς ἡμένῳ πόνων.

————Quis te, Mater, in decimo ſatam
Dic vocavit nomine, quod exin geris?
Morti debitus
Etiam laborum qui ſedet liber domi.

V. 11. Ποίαν σε φῶμεν) Τὸ Ὁμηρικὸν παραφράζει τοῦτο, τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες, *Clemens Alexand.* Strom. 6.

V. 14. Τίς σε, μᾶτερ &c.) Vide ad *Electr.* v. 1126.

ΑΙΟΛΟΣ.

Argumentum *Æoli* Fabulæ.

D*E* Æoli *Argumento idem ferè dicendum, quod ſuprà de* Ægeo *diximus; Æolus autem fuit Rex* Theſſaliæ Hellenis *Filius, quem poſtea Ventorum Dominum & Regem Poetæ finxerunt. Et de illius reliquis filiis & filiabus* Apollodorus *idem adeundus eſt Libri primi Capite ſeptimo, Paragraphô ſecundâ. De* Canace *autem &* Macareo, *ad quos hæc Fabula pertinere viſa, quomodo Æoli exiſtentes filii, inceſto amore arſerunt, & quid indè ſecutum ſit, Conſulatur* Ovidii *Epiſtola Undecima. Quod ad Argumentum hujus Fabulæ attinet, idem mecum teſtatur* Dionyſius Halicarnaſſeus, *in Arte Rhetoricâ,* Ἀλλὰ καὶ Εὐριπίδης δι' ὅλου λόγου διοικήσεως σχῆμα φαίνεται ἐν ὅλῳ δράματι ἐν μέρει τινὶ σχῆμα διοικούμενον· ἐν τῷ Αἰόλῳ ὁ Μακαρεὺς δεῖν ὁμιλῆσαι τῇ Ἀδελφῇ καὶ λανθάνειν. *J. Barnes.*

Βραχύ τοι σθένος ἀνέρος,
Ἀλλὰ ποικιλίαις πραπίδων
Δαμᾷ φῦλα πόντου,
Χθονίων τ' ἀερίων τε παιδεύματα.

VIS exigua eſt, quæcunque homini
Natura dedit: ſed conſiliis
Variis artes, quæ nata mari,
Et quæ terrâ cœlóque domant.

Τί δ' αἰσχρὸν, εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκεῖ;

Quid turpe, niſi quod eſſe turpe uſus putat?

Κακῆς ἀπ' ἀρχῆς γίγνεται τέλος κακόν.

Principia finem non bonum expectant mala.

Ἐγὼ δ' οὐδὲν πρεσβύτερον νομίζω
Τᾶς σωφροσύνας, ἐπεὶ
Τοῖς ἀγαθοῖς ἀεὶ ξύνεστι.

Nil antiquius arbitror
Præeuntrice modeſtiâ
Quæ ſemper comes eſt bonis.

Ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι, πλὴν δυοῖν μόνον,
Δήμητρος ἀκτῆς, πώματός θ' ὑδρηχόου;
Ἅπερ πάρεστι, καὶ πέφυχ' ἡμᾶς τρέφειν.
Ὧν οὐκ ἀπαρκεῖ πλησμονή· τρυφῇ γέ τοι
Ἄλλων ἐδεστῶν μηχανὰς θηρεύομεν.

Homini quid eſt neceſſe, præterquam duo,
Cereale germen atque lympharum latex,
Quæ ſunt parata, ſemper, & vitæ ſatis?
Sed non ſat illud ſat placet: quippe inciti
Luxu ciborum inventa ſectamur nova.

Μὴ πλοῦτον εἴπῃς, οὐχὶ θαυμάζω θεὸν,
Ὃν χ' ὡ κάκιστος ῥᾳδίως ἐκτήσατο.

Laudare Plutum parce; non veneror Deum,
Qui peſſimorum ſæpe fit poſſeſſio.

Τῷ γὰρ βιαίῳ κἀγρίῳ τὸ μαλθακὸν
Εἰς ταὐτὸν ἐλθὸν, τοῦ λίαν ἀφείλετο.

Violentiæ ſi juncta mollities feræ,
Accedat, aufert id quod excedit modum.

V. 1. Βραχύ τοι σθένος ἀνέρος, Ἀλλὰ ποικιλίαις πραπίδων Δαμᾷ φῦλα πόντου, Χθονίων τ' ἀερίων τε παιδεύματα) Inſigne hoc Fragmentum, de Humani Ingenii Viribus, quæ Solis & Lunæ, ſtellarumque leges æſtimantur, Cœlos intrant, Oceanum ſcrutantur, terras metiuntur, Orbem, Naturam, Naturæque Dominum complectuntur. Homines denique, ut cum *Diodoro Siculo* loquar, συνεργὰς ἔχουσι πρὸς ἅπαντα, χεῖρας, λόγον, καὶ ψυχῆς ἀγχίνοιαν. Huc refer *Galenum* de Uſu partium, præcipuè in titulo, *Manus.* Et ſuaviſſimum illud *Anacreontis* Epigrammation, Φύσις κέρατα ταύροις, Ὁπλὰς δ' ἔδωκεν ἵπποις, Ποδωκίην λαγωοῖς, Λέουσι χάσμ' ὀδόντων, Τοῖς ἰχθύσιν τὸ νηκτὸν, Τοῖς ὀρνέοις πέτασθαι· Τοῖς ἀνδράσιν φρόνημα. *J. Barnes.* V. 5. Τί δ' αἰσχρὸν, εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκεῖ) Hæc Impia Sententia videtur ad *Macareum* pertinere, cùm de Inceſtu Sororem interpellaret, cujus tamen impium Salem extinguere & corrigere volens *Antiſthenes,* ita honeſtiùs convertebat, Αἰσχρὸν τό γ' αἰσχρὸν, κἂν δοκῇ, κἂν μὴ δοκῇ. Vide *Johannis Brodæi* Miſcellan. l. 6. c. 19. *Joſua Barnes.* V. 15. Μὴ πλοῦτον &c.) Hic locus laudatur à *Plutarcho* de leg. Poet. c. 16. & *Athenæ.* Deipnoſ. l. 4. Hinc *Plato* de Leg. lib. 5. πλούσιον δ' αὖ σφόδρα καὶ ἀγαθὸν, ἀδύνατον. Affine & illud D. *Matth.* c. 6. v. 24. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ Μαμωνᾷ.

Σιγᾶν

Σιγᾷν φρονοῦντα κρεῖσσον, ἢ εἰς ὁμιλίαν
Φέρειν τι. τούτῳ δ' ἀνδρὶ μήτ' εἴην φίλος,
Μήτε ξυνείην, ὅστις αὐτάρκη φρονεῖν
Πέποιθε, δούλους τοὺς φίλους ἡγούμενος.

Δοκεῖτ' ἂν οἰκεῖν γαῖαν, εἰ πένης ἅπας
Λαὸς πολιτεύοιτο πλουσίων ἄτερ;
Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά.
Ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς.
Ἃ μὴ γὰρ ἐστι τῷ πένητι, ὁ πλούσιος
Δίδωσ'· ἃ δ' οἱ πλουτοῦντες οὐ κεκτήμεθα,
Τοῖσιν πένησι χρώμενοι τιμώμεθα.

Λαμπροὶ δ' ἐν αἰχμαῖς Ἄρεος, ἔν τε συλλόγοις.
Μή μοι τὰ κομψὰ ποικίλοι γενοίατο·
Ἀλλ' ὧν πόλει δεῖ, μεγάλα βουλεύοντες εὖ.

Τὰ πόλλ' ἀνάγκη διαφέρει τολμήματα.

Τῇ δ' Ἀφροδίτῃ πόλλ' ἔνεστι ποικίλα·
Τέρπει τε γὰρ μάλιστα, καὶ λυπεῖ βροτούς.
Τύχοιμι δ' αὐτῆς, ἡνίκ' ἐστὶν εὐμενής.

Ἴδοιμι δ' αὐτῶν ἔκγον' ἄρσεν' ἀρσένων
Πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιος τυραννίδος.
Πλείστη γὰρ ἀρετὴ τοῦθ' ὑπάρχον ἐν βίῳ,
Τὴν ἀξίωσιν τῶν καλῶν τὸ σῶμ' ἔχειν.

Κακὸν γυναῖκα πρὸς νέαν ζεῦξαι νέον.
Μακρὰ γὰρ ἰσχὺς μᾶλλον ἀρσένων μένει,
Θήλεια δ' ἥβη θᾶσσον ἐκλείπει δέμας.

Γυναῖκα δ' ὅστις παύσεται λέγων κακῶς,
Δύστηνος ἄρα, κοὐ σοφὸς κεκλήσεται.

Τὴν δ' εὐγένειαν πρὸς θεῶν μή μοι λέγε,
Ἐν χρήμασιν τόδ' ἐστί, μὴ γαύρου, πάτερ.
Κύκλῳ γὰρ ἕρπει, τῷ μὲν ἔσθ', ὁ δ' οὐκ ἔχει.
Κοινοῖσι δ' αὐτοῖς χρώμεθ'. ᾧ δ' ἂν ἐν δόμοις
Χρόνον συνοικῇ πλεῖστον, οὗτος εὐγενής.

Γλυκεῖα γάρ μοι φροντὶς οὐδαμοῦ βίου.
Αἰεὶ τὸ μὲν ζῇ, τὸ δὲ μεθίσταται κακόν,
Τὸ δ' οὐκ ἔφυσεν αὖθις ἐξ ἀρχῆς νέον.

Μοχθεῖν ἀνάγκη· τὰς δὲ δαιμόνων τύχας
Ὅστις φέρει κάλλιστ', ἀνὴρ οὗτος σοφός.

Φεῦ, φεῦ· παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει,
Γέροντες οὐδέν ἐσμεν ἄλλο, πλὴν ὄχλος
Καὶ σχῆμ', ὀνείρων δ' ἕρπομεν μιμήματα.
Νοῦς δ' οὐκέτ' ἐστίν· οἰόμεσθα δ' εὖ φρονεῖν.

Ἀλλ' ἢ τὸ γῆρας τὴν Κύπριν χαίρειν ἐᾷ,
Ἥ τ' Ἀφροδίτη τοῖς γέρουσιν ἄχθεται.

Tacere ſatius eſt vel in medium ſua
Afferre placita. at ille nec amicus mihi,
Nec ſit ſodalis, qui ſatis per ſe ſapit,
Docens amicos Marte captorum loco.

Poſſétne ſumma ſtare res, locupletibus
Si Plebs remotis Pauper habitaret ſolum?
Sejuncta nolunt à malis poni bona,
Quæ temperata publicam rem promovent.
Quod deſit inopi, ſuppleat hoc dives manus;
Quod non habemus divites, hoc pauperum
Labor miniſtrans, nos honoratos facit.

Belli Domíque principes nolim viros
In res minutas perdere ingenii decus:
Sed ubi neceſſe eſt, acre conſilium dare.

Audere cogit ſæpe nos Neceſſitas.

Exercet homines ſorte diverſâ Venus:
Eſt quando luctum portat, eſt quando juvat:
Accedat me cum favens eſt maximè.

Videam meorum Liberûm natos mares,
Quorum ora celſum præferant regni decus.
Virtutis etenim magna commendatio eſt
Spondens honeſta corporis pulchri fides.

Puella juveni nupta non rectè datur:
Nam maſculus fert melius ætatem vigor;
Muliebre corpus citius in ſenium cadit.

Onerare probris fœminas qui definit.
Facit hoc Miſeriâ auctore, non Sapientiâ.

Ne decora gentis, per Deos oro, Pater,
Mihi uſque jactes. Omne id in nummis ſitum eſt.
Quos turbo verſat. hic habet: deeſt alteri:
Promiſcua eſt ſors iſta: ſed cujus domo
Longiſſimè hæret, nobilem hunc omnes vocant.

Me nulla vitæ cura delectat meæ.
Hoc viget & ardet, illud effluxit malum:
At quod futura ſors trahit, cerni vetat.

Pati neceſſe eſt: at quod immittunt Dei
Bene ferre quiſquis didicit, is vere ſapit.

O quam vetuſta hæc veridica ſententia eſt:
Omnes ſenili ætate plebs tantum ſumus
Umbraque rerum ſomniorumque imagines:
Cum nos putamus ſapere, mens nobis abeſt.

Aut dona Veneris abdicant ultrò ſenes,
Aut ſenis Amores ipſa faſtidit Venus.

V. 19. Σιγᾷν &c.) Optimi principis Character, quem ſe à Patre hauſiſſe teſtatur *M. Antonin.* in ſuis meditationibus lib. 1. τὸ ἀκυρωτικὸν τῶν ἐχόντων τι κεκινωφελὲς εἰσφέρειν. *Gulielm. Piers.*

V. 36. Τύχοιμι δ' αὐτῆς) Ἀφροδίτης ευμένειας ἔπαινος Euripidi frequens eſt, de quâ Nos ad *Medeæ* v. 627. Præcipuè autem *Iphigen.* Aul. v. 543. ad 557. Ubi jam Erratum notamus, quod Nos anteà fugit, v. 556. μετέχομαι legitur literis malè tranſpoſitis pro μετέχοιμι. *Joſ. Barnes.*

V. 38. Πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιος τυραννίδος) Alii dictum putant, in Laudem *Formæ*, & legunt ἄξιον, quaſi εἶδος εὐπρεπὲς μάλιστα ἄξιον εἴη τῶν πάντων κρατεῖν. Sed hoc per *Parodiam* tantum fingitur; ut multa ſolent verbis pauló immutatis ex Veteribus citari paſſim apud Authores. Hic enim locus apertè oſtendit ἄξιος legi debere, & ad παῖδας referri, quorum vel Forma Regia dignos illos Imperio probare videretur. *Spartani* autem præcipuè Venuſtatem in Regibus ſuis ſpectabant. Huc refer *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphyllid. l. v. c. 1. *Joſue Barnes.*

V. 39. Πλείστη γὰρ ἀρετὴ) Hunc locum *Virgilius* Æn. l. 5. v. 344. optimè expreſſit, *Gratior & Pulchro veniens in Corpore Virtus.*

'Οργὴ

Μῆνιν θυγατρὸς ἀνοσίων νυμφευμάτων,
Πόντου κρέοντος παιδί. ἵν' εὐσεβεστάτη
Ψῆφος βεβαία τ' ἐστὶν * ἔκ τε τῶν θεοῖς. * Scal. in τῶν θεῶν.
Ἐνταῦθα καὶ σὲ δεῖ δραμεῖν φόνου πέρι.
Ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ
Ψῆφοι τεθεῖσαι. Λοξίας γὰρ αἰτίαν
Εἰς αὑτὸν οἴσει, μητρὸς χρήσας φόνον.
Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται,
Νικᾶν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.
Δειναὶ μὲν οὖν θεαὶ τῷδ' ἄχει πεπληγμέναι,
Πάγον παρ' αὐτὸν χάσμα δύσονται χθονὸς,
Σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβὲς χρηστήριον.
Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος.
Ἐπώνυμος δὲ σοῦ πόλις κεκλήσεται.
Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον. τόνδε δ' Αἰγίσθου νέκυν
Ἄργους πολῖται γῆς καλύψουσιν τάφῳ.
Μητέρα δὲ τὴν σὴν, ἄρτι Ναυπλίαν παρὼν
Μενέλαος, ἐξ οὗ Τρωϊκὴν εἷλε χθόνα,
Ἑλένη τε θάψει. Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων
Ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας.
Ζεὺς δ', ὡς ἔρις γένοιτο καὶ φόνος βροτῶν,
Εἴδωλον Ἑλένης ἐξέπεμψ' εἰς Ἴλιον.
Πυλάδης μὲν οὖν κόρην τε καὶ δάμαρτ' ἔχων,
Ἀχαιΐδος γῆς οἴκαδ' εἰσπορευέτω,
Καὶ τὸν λόγῳ σὸν πενθερὸν κομιζέτω
Φωκέων ἐς αἶαν, καὶ δότω πλούτου βάρος.
Σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδὶ,
Χώρει πρὸς οἶκον Κεκροπίας εὐδαίμονα.
Πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου,
Εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων.

Ἀνάπαιστοι.

Χο. Ὦ παῖδε Διὸς, θέμις εἰς φθογγὰς
Τὰς ὑμετέρας ἡμῖν πελάθειν;
Διο. Θέμις, οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίοις.

Ob conceptam iram *propter* impia filiæ ſponſalia,
Filium *Neptuni* regis maris. Ubi ſanctiſſimum
Judicium, & firmum eſt ab illo *tempore* Diis.
Hic te quoq oportet currere, *ſubire certamen, judiciumq* de cæde.
Paria verò te ſervabunt, nè judicio *damnatus* moriaris,
Suffragia à *judicibus* lata. Phœbus enim culpam
In ſe ipsū trāsferet, qui matris *tuæ* cædem oraculo *ſuo* tibi ſuaſerit.
Et reliquis hæc lex feretur,
Ut reus *in judicio* paribus ſuffragiis ſemper vincat.
Ac diræ quidem Deæ hoc dolore perculſæ,
Rupem ad ipſam, *prope Martium pagum*, ſubibunt hiatum terræ,
Venerandum mortalibus, & religione ſacrum oraculum,
Te verò ad Alphei fluenta oportebit Arcadum urbem
Habitare, prope Lycæum delubrum.
De tuo verò nomine urbs vocabitur.
Tibi quidem hæc dixi. Ægiſthi verò cadaver hoc
Argivi cives terræ ſepulchro tegent.
Matrem verò tuam modò *ad regionem* Naupliam appellens
Menelaus, ex quo Trojanum cepit agrum,
Et Helena ſepelient. Protei enim ex ædibus *illa*
Rediit, relictâ Ægypto, nec ivit ad Phrygas:
Sed Jupiter, ut lis, & cædes fieret mortalium,
Simulachrum Helenæ miſit ad Ilium.
Pylades igitur puellam, & conjugem habens *Electram*
In Achaicæ terræ domum introducat,
Et verbis, tituloq; tuū affinem *Colonum ſororis Maritum* deducat
Phocenſium in terram, & det auri pondus.
Tu v. *Iſthmiæ* terræ cervicem, *i.e. Iſth. humanæ cerv. ſim.* ingr. pede,
Perge ad fortunatam Cecropiæ domum:
Fatalem enim cædis ſortem cùm expleveris,
Felix eris his liberatus laboribus.

Chorus.

O filii Jovis, *eſtne* fas ad colloquia
Veſtra nobis accedere?
Gem. Fas *eſt*; cùm non ſitis execrabiles ob *hanc* cædem.

V. 1263. Ἔκ τε τῶν θεοῖς) Si ita Veterem Lectionem retineamus, exponendum, καὶ ἐκ τότε τῶ χρόνω, ὅθεν δηλοῦται ὁ Ἄρειος ὀχθος. *Scaliger* autem legit, ἔκ τέ του θεῶν, hoc eſt, ἔκ τε τινὸς τῶν θεῶν, δηλονότι Ἀθηνᾶς, αὕτη ἡ ψῆφος δικαιοτάτη γίνεται καὶ εὐσεβεστάτη. Vide *J. Meurſium* de *Areopago*, & Hiſtoriam quandam apud *A. Gellium* in hanc rem. l. 12. c. 7. *Idem.* V. 1265. Ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ ψῆφοι) De abſolvendo per æqualia ſuffragia vide quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 1470. & v. 965. Vide *Eraſmum* in Adagio, *Æquales Calculi. J. Barnes.* V. 1268. Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται, Νικᾶν ἴσαις ψήφοισι) Vide quæ Nos ad *Iphigen.* Taur. v. 1470. Ubi hæc de *Themiſtocle* quoque dicuntur. *Joſua Barnes.* V. 1273. Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς οἰκεῖν) Ita *Oreſt.* v. 1649. Ἀζᾶσιν, Ἀρκάσιν τ' Ὀρέστειον καλεῖν, in quem locum vide *Scholiaſten* & *Stephanum* περὶ πόλεων in Ἀζανία & in Ὀρέσται & Ὀρεστία. *J. Barnes.* V. 1278. Ἄρτι Ναυπλίαν παρὼν) *Scaliger* hic ingenioſo errore ſcribit ναυκλοΐᾳ, cùm hæc Vox ſit Proprium nomen loci: vide ad *Oreſt.* v. 242. Ἐν Ναυπλίῳ δ' ἐκλιμενισθ' ἄρμους νεῶν. Item v. 369. ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας ψαύω χθονός. *J. Barnes.* V. 1281. Οὐδ' ἦλθε Φρύγας) En! iterum *Euripidis* Characteriſticam notam. Quis in hâc Fabulâ non videt ipſum *Eurip.* non agnoſcit, non amplectitur, ut diximus ſuprà ad v. 1249. Quòd *Helena* non venerit *Trojam*, Vide Argumentum *Græcum* ad Fabulam *Helenæ* & ejuſdem Fabulæ v. 33. *Joſua Barnes.* V. 1286. Καὶ τὸν λόγῳ σὸν πενθερὸν κομιζέτω Φωκέων ἐς αἶαν, καὶ δότω πλούτου βάρος) Omnino πενθερὸς in hoc loco ſonat *Sororis maritum*, & Ruſticum illum *Colonum* Argivum notat, cui *Electra* deſponſata fingitur. Quem prudentiſſimus Poeta, (adeò ſemper ſibi conſtat,) ob Ingenuam Caſtitatem, & Pietatem, quibus *Electram* honorificè excepit, jam nunc Diis ipſis curæ facit; utpote qui hoc in loco *Pyladæ* in mandatis dent, ut ſecum illum in *Phocida* deducat & auro locupletet. Πενθερὸν itaque eum vocat, at λόγῳ, hoc eſt nomine tantùm tenus, ut qui Mariti officium nequaquam geſſit, at Cuſtodis potius & Tutoris. Quòd autem πενθερὸς & γαμβρὸς latiùs, quàm pro Communi uſu, aliquando uſurpentur, diximus Nos ad *Rheſ.* v. 260. Et *Euſtathius* præterea conſulendus. *J. Barnes.* V. 1288. Σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδὶ) Αὐχένα γῆς Ἰσθμίας Periphraſticè Ἰσθμὸν vocat, quia ſimilitudinem cum Collo habet *Iſthmus*. De quâ re Nos ad *Herc. Fur.* v. 958. *Joſ. Barnes.* V. 1290. Πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου Εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων) Ita ſanè ex Hiſtoriæ Veritate, dicitur *Oreſtes*, poſtquam à Matris cæde expiatus eſſet, felici & diuturno Regno floruiſſe; Qui enim breviſſimum illius Regni ſpatium dicunt, Viginti octo annos aſſignant; alii autem 50, alii denique 70 numerant, quibus ſummâ Pace, Honore & Opulentiâ fruebatur. Creditur enim ad Nonageſimum vitæ annum & ultrà perduraſſe; de cujus ſtaturâ ſeptem Cubitorum & Oſſibus *Tegeæ* inventis, Conſule *Herodotum* Hiſtor. l. 1. c. 67, 68, 69. Et *Natal. Com.* Mytholog. l. 9. c. 2. *J. Barnes.* V. 1293. Πελάθειν) Πελάθειν & per Syncopen πλάθειν, quâ Voce *Scenici* Poetæ familiariter utuntur, idem quod πελάζειν. Vide quæ Nos ad *Rheſ.* v. 557. & v. 14. *Idem.* V. 1294. Θέμις· οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίοις) Cùm *Gaſpar Stiblinus* Multa, quæ verè admiranda erant in hâc Fabulâ, pro ſuâ, quâ pollebat, ſagacitate condemnaret, ut frigida & indecora, & à Tragicâ gravitate abhorrentia, quamobrem nos illum perſtrinximus ſuprà ad v. 1251. & 896. &c. Hunc tamen locum, qui Defenſione ſanè maximè egere videbatur, oculatiſſimus ille Talpa inobſervatum præterivit. Quanquam enim, etiam hic Doctrina illa de Impurorum pollutionibus, & Deorum Sanctitate ſummâ, abundè patet, importunè tamen omninò hoc in loco memorari

morari videtur. Quomodò enim Dii illi ſe dicant ad horum Matricidarum colloquia nolle deſcendere, & *Chorum* tantùm Reſponſionibus & Quæſtionibus Honorare, quòd Sanguine pollutus non eſſet; cùm ex ipſo facto conſtat illos priùs ad *Oreſtem* & *Electram* collocuturos veniſſe, & diù collocutos eſſe, & etiam proximo poſt verſu utrumque in Colloquium ſecum admittere. Quare hâc in parte *Euripides* non eſt mihi defendendus; quanquam Nemo hactenus Criticorum de hoc loco queſtus eſt. Sin commodus ullus Senſus hinc elici poteſt, eſt hujuſmodi, *Τῷν ἔξεςι πελάθειν εἰς φθογγὰς, ὑμῶν ἐστὶ ἐκ τύτων τῶν σφαγῶν· Οὐδὲ γὰρ ἄλλως αὐτῷ Ὀρέσῃ [illegible] [illegible], εἰ μὴ διὰ τὸν Φοῖβον, ὃς ἀληθῶς τύτων αἴτιός ἐστι.* Vid. v. 1296. *Joſua Barnes.*

Ορ. Κἀμοὶ μύθου μέτα, Τυνδαρίδαι;
Διο. Καὶ σοί· Φοίβῳ τήνδ' ἀναθήσω
Πρᾶξιν φονίαν.
Χο. Πῶς ὄντε θεὼ, τῆσδέ τ' ἀδελφὼ
Καὶ καπφθιμένης,
Οὐκ ἠρκέσατον κῆρας μελάθροις;
Διο. Μοίρας ἀνάγκης ἦγε τὸ χρεὼν,
Φοίβου τ' ἄσοφοι γλώσσης ἐνοπαί.
Ηλ. Τί δαί μ' Ἀπόλλων; ποῖοι χρησμοὶ
Φονίαν ἔδοσαν * μητρὶ γενέσθαι; (* Olim μητρός.)
Διο. Κοιναὶ πράξεις, κοινοὶ δὲ πότμοι.
Μία δ' ἀμφοτέρους
Ἄτη πατέρων διέκναισεν.
Ορ. Ὦ σύγγονέ μοι· χρονίαν σ' ἐσιδὼν
Τῶν σῶν εὐθὺς φίλτρων στέρομαι,
Καὶ σ' ἀπολείψω σοῦ λειπόμενος.
Διο. Πόσις ἐστ' * αὐτῇ καὶ δόμος· οὐχ ἥδ' (* Olim αὐτῶν.)
Οἰκτρὰ πέπονθεν, πλὴν ὅτι λείπει
Πόλιν Ἀργείων.
Ορ. Καὶ τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους,
Ἢ γῆς * πατρῴας ὅρον ἐκλιπεῖν; (* ἐκ πατρίας.)
Ἀλλ' ἐγὼ οἴκων ἔξειμι πατρὸς,
Καὶ ἐπ' ἀλλοτρίαις ψήφοισι, φόνον
* Μητρὸς ὑφέξω. (* olim Μητρός.)
Διο. Θάρσει· Παλλάδος ὁσίαν ἥξεις
Πόλιν. Ἀλλ' ἀνέχου.
Ηλ. Περί μοι στέρνοις στέρνα πρόσαψον,
Σύγγονε φίλτατε·
Διὰ γὰρ ζευγνῦσ' ἡμᾶς πατρῴων
Μελάθρων, μητρὸς φόνιοι κατάραι.
Ορ. Βάλε, πρόσπτυξον σῶμα· θανόντος

Or. Et mihi ſermonis copia conceſſa eſt, ô Tyndaridæ?
Gem. Et tibi. Hanc *enim* Phœbo tribuam
Actionem cruentam.
Ch. Quomodo, cùm ſitis Dii, hujuſque fratres
Extinctæ *Clytemneſtræ*,
Non avertiſtis Parcas, *funeſtâſque clades* ab ædibus?
Gem. Fatalis decreti neceſſitas *huc eas* ducebat,
Et Phœbeæ linguæ non ſapientes voces.
El. Quid autem me Phœbus? quæ oracula
Prodiderunt me fore autorem maternæ necis?
Gem. Communes *ſunt* actiones, & fata communia.
Una verò vos ambos
Noxa *veſtrorum* parentum corrupit. *perdidit.*
Or. O ſoror mea, longo poſt tempore cùm te viderim,
Protinus tuo *conſpectu* & amore privor,
Téque deſtram, à te deſertus.
Gem. Maritus eſt ipſi, & domus; neque hæc
Triſtia patitur, niſi quòd relinquit
Urbem Argivorum.
Or. Et quínam alii gemitus graviores *eſſe poſſunt,*
Quàm *ſi cogaris* patriæ terræ fines relinquere?
Sed ego patris ex ædibus exibo,
Et apud externos judices cædem
Matris ſuſtinebo. *maternæ cæd. cul. ſuſtinebo, reus agar, & accuſab.*
Gem. Bono ſis animo. Palladis *enim ad* ſacram venies
Urbem: quare ſuſtine *caſus iſtos, & cætera patienter.*
El. Pectus *tuum* pectori meo applica,
O frater chariſſime.
Disjungunt enim nos à paternis
Ædibus matris cruentæ, *diræ* imprecationes.
Or. Age, complectere *fratris* corpus, & mortui

V. 1307. Διέκναισεν) Eodem ſenſu *κατέξνεψε*, vel *κατέκναψε* dixit *Troad.* v. 1251. In quem locum vide quæ Nos; licet & ibi *Latinis* Interpretibus placuit exponere paulò aliter: ibi enim *κατέκναψε*, exponi poteſt, paulatim imminuendo perdidit, ut hic certò certiùs διέκναισεν ſonat. *Idem.* V. 1308. Ὦ σύγγονέ μοι) Vel hinc *Euripides* ſe Gonius prodit, quanquam enim & alii, præſertim *Attici*, μοὶ pro μοῦ ſæpe uſurpent, at id quidem *Euripides* præ cæteris facere gaudet, ſic *Iphigen.* Tauri v. 870. Ὦ μοι σύγγονε. Vide plura ad *Herc. Fur.* v. 95. V. 1311. Πόσις ἐστ' αὐτῇ καὶ δόμος) Ego αὐτῇ in *Textum* admiſi & αὐτῶν, quod malè olim aderat, in *Marginem* rejeci, de quâ re judicent Docti. *Textus* autem, *Margo* & *Gloſſa*, ſunt Metaphoricæ voces, ab Artificioſis Textorum Picturis ſumptæ; in quibus ipſum ὕφασμα *Textus* dicitur, Ornamenta & Appendices, *Gloſſa*, quod lucem quandam Texturæ afferant & decus, Limbus & Ora, *Margo* dicitur. Adeò ipſa *Euripidis* (ſive alius alicujus Authoris) ac proinde S. Scripturæ verba, ſive omnia ſimul ſumpta, ſive pars quævis aut portio, ſunt *Textus*; Interpretationes verò, ſive *Scholia*, ſive *Gloſſæ* vocantur, *Gloſſæ* vel *Gloſemata*, à γλῶσσα dicuntur; Lacinia & Fimbria, vacanſque utrinque ſpatium, *Margo* appellatur. Hæc præter Textum & propoſitum, ſed Fidei Chariſſimo Amico Domino *Michaeli Batte* de *Bury* St. *Edmundi* datæ memor, luſi inter opus. Et hujus Nomen jure hic ego pono, ſine cujus juſſu & hortatu nè meum nomen his *Scholiis* appoſueram. *Joſ. Barnes.* V. 1314. Καὶ τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους, Ἢ γῆς πατρίας ὅρον ἐκλιπεῖν;) Ita ſemper ſui ſimilis *Euripides* in *Phœniſſ.* v. 391. Τί, τὸ στέρεσθαι πατρίδος; ἢ κακὸν μέγα; Μέγιστον· ἔργῳ δ' ἐστὶ μεῖζον, ἢ λόγῳ. Huc refer illud *Senecæ* in Conſol. ad Helviam, *Primum illud intueri volo, quid acerbi afferat ipſa loci commutatio. Carere Patriâ intolerabile eſt.* Et *Oppianus* elegans & Pius Poeta, qui ingenii ſui Mercedis loco, à *Caracallâ* obtinuit, ut Pater ab exilio revocaretur, ſic canit *Halieut.* l. 1. v. 277. *Οὐδ' ἀλεγεινότερον [illegible] [illegible], ὃς [illegible] [illegible] [illegible] πάτρης τελέσῃ βίον ἀλγινόεντα, Ξεῖνος ἐν ἀλλοδαποῖσιν [illegible] ζυγὸν ἕλκων.* *Joſua Barnes.* V. 1316. Ἀλλ' ἐγὼ οἴκων ἔξειμι &c.) Exaggerat ſuam *Oreſtes* miſeriam, qui non modò ſolum vertere ſit coactus, ſed etiam inter Exteros Judicium ſubiturus de nece Maternâ. *Idem.* V. 1323. Διὰ γὰρ ζευγνῦσι) Pro διαζευγνῦσι per Τμῆσιν. *Idem.* V. 1324. Κατάραι) Thema κατάρα ab ἀρά, Execratio. Circumflectitur autem rectè in penultimâ, longâ nempè ſyllaba, quia ultima brevis eſt, & tamen diſtinguitur à verbo κατῆρας ab ἄρω, ex Ἰῶτα ſubſcripto, quam Diſtinctionem Criticorum Coryphæi etiam extra Augmentorum tempora aliquando agnoſcunt. *Idem.* V. 1235. Βάλε, πρόσπτυξον σῶμα, θανόντος δ' ὡς ἐπὶ τύμβῳ κατάθρηνησον) *Frigidius*, inquit omnium Bipedum frigidiſſimus *Gaſpar Stiblinus*, *Fortaſſe & hoc videri poteſt dictum eſſe. Minus enim illa videntur decere tam generoſum Adoleſcentem.* Sed cur minùs videntur decere, ô *Gaſparille Stiblinule*? An non Generoſi Animi ſolent actis-divinitùs calamitatibus frangi? Nonne generoſus ille *Oedipus* apud *Sophoclem* animo fractus oculos ſibi eruit? Nonne omnium hominum generoſiſſimus ille *Hercules*, ante *Theſei* amici adventum, ferè animo fractus eſt. Et tamen hic *Oreſtes* non deſperat; ſed ſe penè mortuum judicat; & ut συμπάθειαν moveat, hortatur illam ſibi tanquam mortuo & ſepulto lacrymas profundere. *Joſua Barnes.*

Δ' ὡς

Δ' ὡς ἐπὶ τύμβῳ καταθρηνήσων.
Διο. Φεῦ, φεῦ· δεινὸν τόδ' ἐγηρύσω
Καὶ θεοῖσι κλύειν.
Ἔνι γὰρ κἀμοὶ, τοῖς τ' οὐρανίδαις
Οἶκτοι θνητῶν πολυμόχθων.
Ορ. Οὐκ ἔτι σ' ὄψομαι.
Ηλ. Οὐδ' ἐγὼ εἰς σὸν βλέφαρον πελάσω.
Ορ. Τάδε λοίσθιά μοι προσφθέγματά σου.
Ηλ. Ὦ χαῖρε πόλις·
Χαίρετε δ' ὑμεῖς
Πολλὰ πολίτιδες·
Ορ. Ὦ πιστοτάτη,
Στείχεις ἤδη;
Ηλ. Στείχω, βλέφαρον τέγγουσ' ἁπαλόν.
Ορ. Πυλάδη, χαίρων ἴθι· νυμφεύου
Δέμας Ἠλέκτρας.
Διο. Τοῖσδε μελήσει γάμος· ἀλλὰ κύνας
Τάσδ' ὑποφεύγων, στεῖχ' ἐπ' Ἀθηνῶν.
Δεινὸν γὰρ ἴχνος βάλλουσ' ἐπὶ σοὶ
Χειροδράκοντες, χρῶτα κελαιναὶ
Δεινῶν ὀδυνῶν καρπὸν ἔχουσαι.
Νὼ δ' ἐπὶ πόντον Σικελὸν σπουδῇ
Σώσοντε νεῶν πρῴρας ἐνάλους.
Διὰ δ' αἰθερίας στείχοντε πλακὸς,
Τοῖς μὲν μυσαροῖς οὐκ ἐπαρήγομεν.
Οἷσιν δ' ὅσιον, καὶ τὸ δίκαιον,
Φίλον ἐν βιότῳ, τούτους χαλεπῶν
Ἐκλύοντες μόχθων, σώζομεν.
« Οὕτως ἀδικεῖν μηδεὶς θελέτω,
« Μηδ' ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω,
Θεὸς ὢν θνητοῖς ἀγορεύω.
Χο. Χαίρετε· χαίρειν δ' ὅστις δύναται,
Καὶ ξυντυχίᾳ μή τινι κάμνει
Θνητῶν, εὐδαίμονα πράσσει.

Ut ad tumulum lugens.
Gem. Heu, heu. Triſte *verbum* hoc dixiſti,
Vel diis auditu *grave*.
Inſunt enim & mihi, atque cœlitibus
Commiſerationes ærumnoſorum mortalium.
Or. Non ampliùs te videbo;
El. Nec ego *poſthac* in tuum conſpectum veniam.
Or. Hæc ultima mihi tecum colloquia.
El. O vale civitas,
Valete & vos
Longum mulieres urbanæ.
Or. O fidiſſima *ſoror*,
Jam abis?
El. Abeo, teneras humectans palpebras.
Or. Pylades, lætus abi, *tibique* deſponſam abduc
Corpus Electræ.
Gem. Hiſce curæ erunt nuptiæ: ſed canes, *i.e. Furias*
Has vitaturus, ito Athenas.
Terribili enim gradu in te contendunt
Manus-draconibus-armatas-habentes, corpore nigræ,
Dirorū dolorū fructum habentes, *quē dant hominib. ſcelere pollutis*.
Nos verò ad mare Siculum *abimus* celeri ſtudio,
Servaturi mari-tinctas proras navium.
Per ætheream verò meantes planiciem, *i.e. regionem*,
Impiis quidem non auxiliamur.
Quibus verò pietas, & juſtitia eſt
Grata in vitâ, illos gravibus
Liberantes laboribus ſervamus.
« Sic *igitur* injuſtè agere *nullus* velit,
« Neque cum perjuris naviget;
Ego qui Deus ſum, mortalibus *hoc* edico.
Ch. Valete. Valere autem quiſquis poteſt,
Et *quiſquis* mortalium infortunio nullo laborat,
Is profectò vitam beatam degit.

Εὐριπίδου Ἠλέκτρας Τέλος.

Eurip. Electræ Finis.

V. 1337. Στείχεις ἤδη; Ηλ. Στείχω, βλέφαρον τέγγουσ' ἁπαλόν) Quòd ſuprà ſæpè dixi *Euripidem*, ut ſemper ſui ſimilem, ſic in hâc Fabulâ, quaſi de illius Legitimatione Criticorum objectiones prævidiſſet, præcipuè Characterem ſuum impreſſum habere, id nunc ex unico hoc loco (καὶ τοῦτο ἐκ περιουσίας) indicabo. Ita enim ipſe hic Author in *Medeâ* ad finem v. 1394. Μη. Στεῖχε πρὸς οἶκον, καὶ θάπτ' ἄλοχον. Ια. Στείχω, διδύμων γ' ἄμοιρος παίδων. *Joſ. Barnes.* V. 1341. Δέμας Ἠλέκτρας) i. e. Ἠλέκτραν. Vide ad *Iphig.* Aul. v. 417. V. 1343. Στεῖχ' ἐπ' Ἀθηνῶν) ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Sic & *Thucydides* & *Herodotus* paſſim uſurpant τὸ ἐπὶ cum *Genitivo* loco *Accuſativi*, quod communitèr uſurpatur. Vid. *Æmil. Portum* in hunc locum. V. 1345. Χειροδράκοντες) Ita *Furiæ* vocantur, ob manus flagellis ex tortis ſerpentibus factis armatas. De quâ re, ut & de omni Furiarum apparatu, & graphicâ earum Deſcriptione, vide quæ Nos ad *Herc. Fur.* v. 882. *Joſua Barnes.* V. 1354. Μηθεὶς) Idem quod μηδεὶς, fit autem à μήτε εἷς, μηθεὶς, ut à μηδὲ εἷς, μηδεὶς, ab οὔτε εἷς, οὐθεὶς, & ab οὔτε ἓν, οὐθὲν· quare non erat, ut *Joh. Miltonus* corrigeret in μηδεὶς. *Joſ. Barnes.* V. 1355. Μηδ' ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω) Huc refer Hiſtoriam *Jonæ* Prophetæ, cujus Peccati causâ tota Navis periclitabatur. Huc item illud Ἀνδρὸς πονηροῦ φεῦγε συνοδίας ἀεί. Huc denique illud *Horatii* Carmin. l. 3. Od. 2. *Vetabo, qui Cereris ſacrum Vulgarit arcanæ, ſub iiſdem Sit trabibus, fragilémque mecum Solvat phaſelum.* J. Barnes. V. 1357. Χαίρετε· χαίρειν &c.) *Gaudete, Quibus Gaudere datur, Vacuamque malis ducere Vitam, Licet Hos dixiſſe beatos.* Ita *Grotius*, excepto quod *Salvete* & *Salvere*, hoc in loco is dixerit pro *Gaudete* & *Gaudere*, χαίρετε & χαίρειν. Hæc Salutandi & Valedicendi Formula *Græcis* uſitatiſſima talem ortum habuiſſe fertur. *Phidippides Athenienſis* Ἡμεροδρόμος, uno die à *Marathone* poſt pugnam peractam currens, Magiſtratibus hæc tandem locutus, χαίρετε, νικῶμεν, præ fatigatione continuò mortuus in terram cadit. Hinc *Cleon* & *Nicias* pòſt uſi ſunt in rebus ſuis lætis *Athenienſibus* per Epiſtolas nuntiandis. *Pythagoras* & *Epicurus* Ὑγιαίνειν uſurpârunt; *Plato* Εὖ πράττειν prætulit, ut Corpori & Animæ communius. Vide *Lucian.* de Lapſu in Saltatione. Et *Luciano* quidem ingenii Laus nequaquam deneganda. At abundè conſtat *Homerum* hanc Salutationis Formam uſurpâſſe Octingentis ante Pugnam *Marathoniam* annis, ita Iliad. α'. v. 334. Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, & hâc Formâ χαῖρε & χαίρετε apud hunc Poetam plus quadragies occurrit. *Joſua Barnes.*

THEODO-

THEODORO CANTER V. C. HIER. COMMELINUS Servatum Hoc ΔΑΝΑΗΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ L. M. Q. D. D.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΔΑΝΑΗ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΑΝΑΗΣ ὑπὸ Ἰησοῦ τοῦ Βαρνεσίου.

Ἀκρίσιος, Ἄργους ὢν βασιλεὺς, ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Λακεδαίμονος, Δανάην εἶχε θυγατέρα καλλίστην οὖσαν. Ἱστορεῖ δὲ χρηστηριαζομένῳ περὶ ἀρσένων παίδων γενέσεως αὐτῷ, ὁ θεὸς ἔφη, γενήσεσθαι παῖδα ἐκ τῆς θυγατρὸς, ὃς αὐτὸν ἀποκτενεῖ. Δείσας οὖν Ἀκρίσιος τοῦτο, ὑπὸ γῆν θάλαμον κατασκευάσας χάλκεον, τὴν Δανάην κατακλείσας ἐφύλαττε. Ταύτης ἐρασθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄλλως εἶχεν, ὅπως μιχθείη αὐτῇ, μεταμορφωθεὶς εἰς χρυσὸν, καὶ διὰ τῆς ὀροφῆς εἰς τοὺς τῆς παρθένου εἰσρυεὶς κόλπους, συνῆλθεν αὐτῇ καὶ ἔγκυμονα ἐποίησεν. Ἐξήκοντος δὲ τοῦ χρόνου, ὁ Περσεὺς ἐγεννήθη. Τοῦτο μαθὼν Ἀκρίσιος, καὶ μὴ πεισθεὶς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐφθάρθαι, τὴν θυγατέρα μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς λάρνακα βαλὼν ἔρριψεν εἰς θάλασσαν· ἰδοῦσαι δὲ ταῦθ' αἱ Νηρηΐδες, καὶ κατελεήσασαι διὰ τὸ γεγονὸς, ἐμβάλλουσι τὴν κιβωτὸν εἰς δίκτυα Σεριφίων ἁλιέων. Κἀντεῦθεν ἐσώθη ἥ τε μήτηρ, καὶ τὸ βρέφος ὑπὸ Δίκτυος ἀδελφοῦ τοῦ Πολυδέκτου τῆς Σερίφου μιᾶς τῶν Κυκλάδων βασιλέως.

Ἡ Σκηνὴ τοῦ Δράματος ἐν Ἄργει· καὶ ὁ μὲν Χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων παρθένων· προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.

ARGUMENTUM DANAÆ à *Joſuâ Barnes* conſcriptum.

ACriſius Rex Argorum, ex Eurydice Lacedæmonis *filiâ natam habuit* Danaen, *excellenti formâ. Poſt autem illi Oraculum de Maſculâ prole conſulenti, Reſpondit* Phœbus, *Puerum de Filiâ oriturum eſſe, qui illum erat occiſurus. Hoc* Acriſius *metuens, anteo ſub terrâ Cubiculo conſtructo incluſam* Danaen *cuſtodiebat. Hujus amore captus* Jupiter, *cùm aliàs neſciret, quomodò cum eâ miſceri poſſet, transmutatus in Aureum imbrem, & per impluvium in Virginis ſinum delapſus, cum eâ concubuit & gravidam fecit. Tempore autem procedente,* Perſeus *natus eſt. Hoc cognito,* Acriſius *minimè credens illam à* Jove *compreſſam, filiam unà cum ejus puero in Arcâ concluſam in mare projecit. Hæc* Nereides *conſpicatæ & ob id quod acciderat eorum miſertæ, Arcam in* Seriphiorum *Piſcatorum retia intulerunt. Et hinc ſervata eſt Materque & Infans à* Dictye Polydectæ Seriphi, *Inſulæ cujuſdam ex Cycladibus, Regis fratre.*

Scena *Fabulæ in* Argis. *Et* Chorus *conſtat ex Indigenis Virginibus.* Mercurius *autem Prologum agit.*

Τὰ τοῦ Δράματος ΠΡΟΣΩΠΑ. PERSONÆ hujus Fabulæ *ſunt hæ.*

ΕΡΜΗΣ.	MERCURIUS.
ΔΑΝΑΗ.	DANAE.
ΤΡΟΦΟΣ.	NUTRIX.
ΑΚΡΙΣΙΟΣ.	ACRISIUS.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NUNCIUS.
ΧΟΡΟΣ.	CHORUS.
ΑΘΗΝΑ.	MINERVA.
Προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.	Prologum autem agit *Mercurius.*

ARGUMENTUM *Actûs* Primi.

PRæter Generale hujus Fabulæ Argumentum, *quod ſuprà dedimus, non eſt, ut quis amplius à Nobis expectet; cùm enim nè Scena quidem una aliqua ſuperſit integra, ridiculum eſſet Actûs ullius Senſum hîc dare velle. Quæ Prologus autem nos docet, hæc ferè ſunt;* Acriſium *decreviſſe, ſi reverà Filia ejus prægnans fuerit deprehenſa, ut primùm partum ediderit, utrumque mari exponere in Arcula, Infantem ſimul & Matrem. Quare, cùm jam* Danae *Puerpera ſit facta,* Mercurius *à* Jove *miſſus venit, ut illi animum confirmet; nè ex dolore ad Partûs infirmitatem accedente, deficeret.* Chorus *incerto de Dominâ ſuâ rumore turbatus ad fores expectat, ut certior de illius periculo fiat; cùm ſubito* Acriſii *adventu fugatur, qui mirum in modum irâ efferveſcens diras Tragœdias excitaturus videbatur; cùm filum Textûs ſubitò abrumpitur. Cætera, quæ ſequuntur, Fragmenta ſunt ex* Stobæo, Hugonis Grotii *Excerptis,* Athenæo, Clemente Alexandrino, Juſtino Martyre, Plutarcho, Macrobio, Johanne Meurſio, Strabone, Longino, Euſtathio, *Scholiaſtiſque aliis.*

ΕΡΜΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΚΡΙΣΙΟΣ.

Ἴαμβοι.

Ερ. Δόμοι μὲν οἵδ', εὔπυργά τ' ἐρύματα χθονὸς
Οὐκ ἂν πολυχρύσοισιν ἀσκηθῆ χλιδαῖς,
Ἀρχὴν δὲ τήνδε, καὶ θεῶν ἱδρύματα.

M. Domus quidem hæ pulchriſq; turribus cincta propugnacula hujus agri
Nō opulentis ornata ſunt deliciis,
ſed ferreis Cyclopum mœnibus.
Imperium verò horum, & Deorum templa.

Annotationes.

V. 1. *Δόμοι μὲν οἵδ',*) Non dicit hic Poeta, *Argos* aut *Mycenas* pauperes eſſe Urbes, adeò enim *Homero* contradiceret, qui expreſſis verbis vocat Divites *Mycenas*, Iliad. η. v. 180. Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης. Sed hoc vult, *Palatii hujus & Urbis mœnia, non tam pulchra, & ſplendida, quàm durabilia ſunt facta ex ferro &*

& adamante, à Cyclopibus nempè constructa, ut ſæpè ſuprà diximus; præſertim *Electr.* v. 1158. *Hercul. Fur.* v. 944. & v. 15. Eſt autem mira & inſignis Elleipſis; nam Verſus totus videtur intelligi, in hunc Senſum, Ἀλλ᾽ ἐν τειχισμένοις Κυκλώπων πόνοις. *Joſua Barnes.*

Ἀκρίσιος εἴληχεν τύραννος τῆσδε γῆς.
Ἕλλησι δ᾽ Ἄργος ἡ πόλις κικλήσκεται.
Οὗτος δ᾽ ἔρωτι παιδὸς ἄρσενος χεθεὶς
Πυθώδ᾽ ἀφίκτο, καὶ λέγει Φοίβῳ τάδε·
Πῶς ἂν γένοιτο σπέρμα παιδὸς ἐν δόμοις,
Τίνος θεῶν, βροτῶν τι πρευμενοῦς τυχών.
Κεῖνος δὲ δυσξύμβλητον ἐξήνεγκ᾽ ὄπα·
Ἔσται μὲν, ἔσται παιδὸς ἄρσενος τόκος.
Οὐκ ἐξ ἐκείνου. πρῶτα γὰρ θήλειαν σπορὰν
Φῦσαι δεήσει. κᾆτα πως κείνη ποτὲ
Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δὴ
Ὑπόπτερον λέοντα (τέξεται) πατρί,
Ὃς τῆσδέ γ᾽ ἄρξει ἀμφοτέρας πολλῆς χθονός.
Τοιαῦτ᾽ ἀκούσας Λοξίου μαντεύματα,
Γάμων ἀπείχεθ᾽· ὁ δέ γε μὲν τίκτει λαθὼν,
Πρὸς τοῦ παρόντος ἱμέρου νικώμενος.
Δανάην δὲ προσωνόμασεν τήνδ᾽, ὅθ᾽ ὕστερα
Πολὺς παρῆλθεν εἰς γονὴν παίδων χρόνος.
Ἐν παρθενῶσι δ᾽ εὐθὺς, οἷς ἐδείματο,
Δίδωσιν Ἀργείαισιν εὐφρουρεῖν κόραις,
Εἰς ἀνδρὸς ὄψιν εὐλαβούμενος μολεῖν.
Βίῳ δ᾽ ὡς ὁ μακρὸς ηὔξανεν ταύτης χρόνος,
Καὶ κάλλος εἶχεν ἔξοχον καθ᾽ Ἑλλάδα,

Acriſius obtinet Principatum hujus agri.
A Græcis verò Argos hæc urbs appellatur.
Hic autem maſculæ prolis *procreandæ* deſiderio captus
Pythonem adiit, & dixit Phœbo hæc:
Quonam modo *ſibi* eſſe poſſet ſemen filii in ædibus,
Quem deorum mortaliūmve *ſibi* propitium nactus.
Ille vero perobſcuram edidit vocem.
Erit quidem, erit maſculæ prolis fœtus
Non ex illo *ſuſceptus*. Primum enim fœmineum ſemen
Procreare oportebit. Deinde verò illa *fœmina* tandem
Cubile clandeſtinum cognoſcens, & non cognoſcens tamen,
Tenerum leonem pariet patri,
Qui huic utrique amplo agro imperabit.
His Phœbi oraculis auditis,
Ab uſu uxoris aliqu. abſtinuit: *tandem v. per imprud. gignit filiam*,
A præſenti cupiditate victus.
Danaen verò primum nominavit hanc, quia
Multū tēpus præteriit ad genel. lib. *i. e. antequam ſibi à ſe gen. haberet*,
Conſeſſi autē in virginalibus conclavibus quæ ædificavit, *filiam*
Dat Argivis hanc cuſtodiendam puellis,
In viri conſpectum cavens ne veniret.
Deinde verò cùm longum tempus hanc augeret,
Et formam haberet hæc eximiam in Græciâ,

V. 4. Τύραννος) Vox Τύραννος Veteribus erat Nomen honeſtum, quamvis *Homero* ignotum. Ille enim de Regum peſſimo loquens βασιλῆα vocat, *Odyſſ.* σ΄. v. 84. Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων. *Græci* autem, qui Rebuſpublicis ferè favebant, cùm & eorum Finitimi Reges mali plerunque eſſent, paulatim hanc vocem, quæ ſimplicitèr Regem ſonabat, in ſequiorem partem flectebant; adeò ut tandem vel Legum Violatorem, & vel Imperii Raptorem ac Invaſorem, vel nefarium & ſanguinarium Principem ſignificaret. Hoc in loco Primitivam habet & bonam ſignificationem. Et ita *Virgilius* ipſe, qui Veterum erat accuratus Imitator, de pio & juſto Rege, *Ænea* nempe, uſurpat, *Æn.* l. 7. v. 266. *Pars mihi Pacis erit dextram tetigiſſe Tyranni. Joſua* Barnes. V. 6. Οὗτος δ᾽ ἔρωτι παιδὸς ἄρσενος χεθεὶς Πυθώδ᾽ ἀφίκτο) Quomodò *Acriſius* Oraculum de Prole maſculâ obtinendâ conſultabat, vide *Apollodor.* Biblioth. l. 2. c. 4. §. 1. Et *Græcum* hujus Fabulæ Argumentum, quod partim ex *Apollodoro*, partim ex Veteri imperfecto Argumento compegimus. *J. Barnes.* V. 7. Πυθώδ᾽ ἀφίκτο) ἡ Πυθὼ, ut ἡ Λητὼ, & ἡ Πυθὼν, antiquum Nomen *Delphorum*, de quâ re videſis *Euſtathium* in *Homer.* Iliad. β΄. v. 519. Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν. Nempe fol. 274. lin. 11. Vel à πυνθάνομαι ob Oracula, vel à πύθω Putreo, vel à Πύθων, *Draco*, &c. *Idem.* V. 9. Πρευμενοῦς) Πρευμενὴς, idem ac πραϋμενὴς & πραΰθυμος, à πρᾶος, πραΰς, πραῢ, & μένος, dicitur & εὐμενὴς & εὐμενέτης in eundem ſenſum pro ἵλαος. *Idem.* V. 10. Κεῖνος δὲ δυσξύμβλητον ἐξήνεγκ᾽ ὄπα) Δυσξύμβλητον, δυσξυμβόλητον, δυσνόητον, δυσερμήνευτον, difficilis conjectu, ob Ambiguitatem, quâ, ut alii Gentium Dii, ſic *Apollo* præcipuè Oracula ſua involuta edebat. Undè & Λοξίας dicebatur, ut notabamus ad *Iphigen.* Taur. v. 13. *J. Barnes.* V. 14. Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δὴ) Τὴν χρυσόρροον, ἐν ᾗ Ζεὺς γάμον ἐπράξατο, γνοῦσα, ἀλλ᾽ οὐχ ὅτι Ζεὺς ἐν αὐτῷ ἦν, γνοῦσα. Ita paulò pòſt v. 33. Ἡ δ᾽ οὐ μὴ γνοῦσα τὸν κεχρυσωμένον δόλον, Κόλποισι τὸν Θεὸν εἰσρέοντ᾽ ἐδέξατο. *Joſua Barnes.* V. 15. Ὑπόπτερον λέοντα) Leunculum quaſi ſub alis fovendum ob Infantiam. Ita lego pro [illegible], quod Verſus ipſe repudiabat. Hoc autem verbum, ὑπόπτερον nempe, de teneræ ætatis prole ſæpiſſimè *Euripides* uſurpat; ut *Herc. Fur.* 71. & *Androm.* v. 441. Leonem autem vocat *Perſeum* ob ferociam bellicam & quod Avo futurus eſſet, licet imprudens, exitio. Ita unus ex filiis *Edvardi* Tertii, Dux nempe *Clarentiæ*, dictus erat *Leonellus* in Omen bellicæ Virtutis; de quo Nos in *Hiſtoriâ* noſtrâ *Edvardi* Tertii, præſertim l. iv. c. 3. fol. 73. &c. *Idem.* V. 18. Γάμων ἀπείχεθ᾽) Subaudi δὴν, diù, vel aliquandiù; undè etiam putatur Δανάη nomen habuiſſe; Vid. infrà ad v. 20. ſed ut apparet ex *Pauſaniâ* & *Apollodoro*, quod etiam in *Græco* hujus Fabulæ Argumento notavimus, non prorſus in omne tempus matrimonio abſtinuit *Acriſius*, uxorem enim habuit *Eurydicem Lacedæmonis* filiam, ex quâ *Danaen* genuit. Γάμος enim ſimplicitèr aliquando pro τὰ Ἀφροδίσια. Mallem ſanè ita exponi, ut in *Latinâ* Verſione nunc ſcripſi, γάμων pro χρόνους γάμων, ἢ χρήσεως, ut ſit Senſus, γυναῖκα ἔχων, ὅμως αὐτῆς ἀπείχετο. ἕως ὑφ᾽ ἐπιθυμίας νικώμενος ἐγέννησε θυγατέρα &c. *Ibid.* Ὁ δὲ γε λαθὼν) Ita lego, Cùm olim ὁ δέ γε ſcriptum erat, inſigni Verſûs injuriâ. *Ibid.* Τίκτει) Γεννᾷ. Quod τίκτω vox Mulieribus propria, aliquando & Viris tribuatur, ſatis probavi ad *Iphig. Aul.* v. 639. & 474. *Ibid.* Λαθὼν) Subaudi ἑαυτὸν, & ita ſume, ut à λανθάνω ſignificet, *oblitus*, ſolemus enim Cupiditate alicujus rei victi, Monitorum ſalubrium oblviſci. *Joſua Barnes.* V. 20. Δανάην δὲ προσωνόμασεν τήνδ᾽, ὅθ᾽ ὕστερα Πολὺς παρῆλθεν εἰς γονὴν παίδων χρόνος) Ita, quod ſuprà dixi ad v. 18. Ipſe Poeta huic Etymologiæ videtur favere, à δὴν, Δανάη. *Ibid.* Ὅθ᾽ ὕστερα) De hâc locutione vide quæ Nos ad *Ion.* v. 662. Ὅθ᾽ ὕστερ᾽ ἀξίων ἐξίοντι μοι Θεοῦ. *J. Barnes.* V. 22. Ἐν παρθενῶσι δ᾽ εὐθὺς, οἷς ἐδείματο, Δίδωσιν Ἀργείαισιν εὐφρουρεῖν κόραις) Οἷς pro οὓς *Atticè*, ita enim *Relativum* eodem caſu ſolet gaudere, quo Antecedens; de quâ re Nos monuimus ad *Ion.* v. 32. De Virginali autem Subterraneo *Danaæ* Cubiculo, ex ære ſtructo, præter quod diximus in Argumento, *Apollodorus* & alii, *Horatius* Carm. l. 3. Od. 16. *Incluſam Danaen Turris ahenea, Robuſtæque fores, & Vigilum canum Triſtes excubiæ munierant ſatis Nocturnis ab Adulteris: Si non Acriſium Virginis abditæ Cuſtodem pavidum Jupiter & Venus Riſiſſent; fore enim tutum iter & patens Converſo in pretium Deo.* Huc refer *Pauli Silentiarii* Epigr. Antholog. l. 7. fol. 453. Χρύσεος ἀψαύστοιο διέτμαγεν ἅμμα κορείης Ζεὺς, διαδὺς Δανάας χαλκελάτους θαλάμους· &c. Quod autem Virgines cautè in Παρθενῶσιν cuſtodiri ſolebant, omnibus notum & nobis ſuprà declaratum ad *Iphigen. Aulid.* v. 678. Παρθενῶνες autem dicuntur Conclavia Virginalia, ſive loci, in quibus Virgines aſſervabantur, quod & παρθενεῶνες *Poeticè* dicitur, ut Mulierum Conclavia vocabantur Γυναικεῖα, & Γυναικῶνες & Γυναικωνῖτιδες. *Turcis* appellantur *Seraglia. Joſua Barnes.*

Φίλτερος

Φίλτροις ἀφύκτοις Ζεὺς καταγρεθεὶς πατὴρ
Εὐνῇ συνελθεῖν λάθρα πως ἠβόλετο.
Σαφῶς δὲ πείθειν οὐκ ἔχων, εἰς μηχανὴν
Τοιάνδ' ἐχώρησ', ὡς ἄπυρος χρυσὸς γεγὼς,
Ποθεινὸν εἰδὼς τοῦτο κτῆμα τοῖς βροτοῖς,
Διὰ στέγους ῥαίσειεν ἐν χερσὶν κόρης.
Ἡ δ' οὖν μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον,
Κόλποισι τὸν θεὸν εἰσρέοντ' ἐδέξατο.
Χρόνῳ δ' ἑαυτὴν ὡς κατεῖδ' ἐγκύμονα,
Εἰς θαῦμ' ἐσῄει, * κἀξεπέπληκται, σαφῶς
Ὡς εἰς τόδ' ἦλθε, μέμψιν εὐλαβουμένη.
Φυγῇ δὲ λάθρα τῆσδε γῆς ὁρμωμένην
Μαθὼν πατὴρ νιν ἐγκατέκλεισεν δόμοις
Ὀργῇ χολωθεὶς καὶ σκότῳ κρύψας ἔχει,
Τἀληθὲς ὄψει προσκοπούμενος μαθεῖν,
Καὶ ταῦτ' ἀληθῆ, καὶ σάφ' ὡς ἔχοντ' ἴδῃ,
Ἔγνωκεν ἄμφω ποντίους ἀφιέναι,
Τὴν παῖδα, καὶ τὸ τέκνον. ὧν δέ γ' ἐστάλην
Μύθους Δανάῃ τούσδ' εὐπροσηγόρους ἄγων,
Ἐκ Διὸς, ἀφίξομαι τάχιστα σημανῶν.
" Ὑπηρέτην γὰρ ὄντα τἀπεσταλμένα
" Πράσσειν προθύμως, ὅστις ἂν γ' ᾖ νουνεχής.

* Olim κἀξεπέπληκτο.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Τίς ὁ καινοπρεπὴς ὅδε μῦθος
Κατ' ἐμὰν ἥκει ἀκοάν;
Ἔνθ' ἀσπερχὲς μενεαίνουσα
Τοῖσδε δώμασι κοιράνου, ἀμφίδοξος πελάζω.
Τίς δέσποιναν ἐμὴν Δανάην
Βάξις ἔχει κατὰ πόλιν;
Ἣν μή ποτ' ὤφελ' εἰς ὦτα φέρειν
Ὁ πρῶτος τάδε φράσαι τολμήσας,
Ὡς ἐγκύμων εἴληπται, χρανθεῖσα λέκτροις
Ἀνδρός. πατὴρ δέ μιν κλῄσας
Ἐν παρθενῶσι σφραγῖσι δέμας φυλάσσει.
Ταῦτ' ἐτήτυμα μαθεῖν θέλω.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τύραννον χθονὸς τῆσδ'
Ἀργείας Ἀκρίσιον πρὸ δόμων στείχοντα·
Φυγῇ βαρὺς εἰς δόξαι κέαρ.

ΑΚΡΙΣΙΟΣ.

Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὔνους ἐτύγχανες,
Οὐκ ἄν ποτ' ἦλθες εἰς τόδε θράσους, ——

Philtris inevitabilibus Jupiter pater correptus, in
Cubili congredi clàm cum eâ cupiebat.
Apertè v. cû ei rem perſuadere non poſſet, ad machinam doloſamque
Talem venit, ut in aurum igne purgatum, at rude, converſus,
Quòd hanc poſſeſſionem mortalibus optabilem eſſe ſciret,
Per tectum flueret in manus puellæ.
Illa verò non cognito occulto dolo,
Sinu Deum influentem excepit.
Tandem verò Danae, càm vidiſſet ſe gravidam eſſe,
In admirationem venit, & animo perculſa eſt apertè,
Quòd in hoc ſtupri probrū veniſſ. Etiāſi hanc reprehenſionē vitāſſ.
Fugâ verò ex hoc agro diſcedere volentem
Pater cognitâ re, ipſam concluſam in ædibus,
Irâ percitus, & tenebris occultatam ſervat.
Veritatem aſpectu proſpiciens, oculiſq; propriis cap. rem videre.
Et ut hæc vera & certa eſſe viderit,
Decrevit ambos in mare projicere,
Et filiam, & filium ejus. Quorum verò causâ miſſus ſum huc
Sermones Danaæ hos jucundos afferens
A Jove, celerrimè declaraturus veniam, i.e. mox declarabo.
" Miniſtrum enim exiſtentem, imperata
" Facere oportet alacritèr, quicunque fuerit mentis compos,

MONOSTROPHICA.

Cho. Quis novus hic ſermo
Ad meas venit aures?
Huc ſedulò properans,
Ad has Regis ædes ancipiti animo pendens accedo.
Quis dominam meam Danaen
Rumor agitat per urbem?
Quem utinam nunquam in aures meas tuliſſet,
Qui primus hæc dicere nobis eſt auſus;
Quòd gravida ſit deprehenſa, polluta lectis & congreſſu
Viri. Pater verò ipſam incluſam
In virginalibus conclavibus, & ſigillis obſig. ejus corpus cuſtodit.
Hæc certò ſcire volo.
Sed enim video Regem hujus agri
Argivi, Acriſium, ex ædibus prodeuntem.
Gravis a. ac tratus eſt animo, ut videtur, p. fugâ, quam filia tentavit.

ACRISIUS.

Tu verò, ſi in ædibus benevola eſſes nobis,
Nunquam ad tantam audaciam progreſſus eſſes, &c.——

V. 28. Ἠβόλετο) Pro ἐβόλετο, Atticè, ſic ἤμελλον, pro ἔμελλον. Vid. ad Helen. v. 758. J. Barnes. V. 30. Ἄπυρος χρυσὸς) Ἄπυρος ſit hic ab α intenſivâ, non autem negativâ; ut ſonet Aurum igne purgatiſſimum; non autem rude & ignis expers; nec enim illud oculis æquè blanditur. Joſua Barnes. V. 33. Ἡ δ' οὖν μὴ γνοῦσα τὸν κεκρυμμένον δόλον) Danae novit Aureum Imbrem, Jovem autem in eo abſconditum nequaquam putavit. Vide ſuprà ad v. 14. Εὐνὴν χρυσέαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα Δία. Idem. V. 35. Χρόνῳ δ' ἑαυτὴν) Ita lego pro δὲ αὐτὴν, Euphoniæ causâ. Idem. V. 36. Κἀξεπέπληκται, σαφῶς) Ab ἐξεπλήσσω Verbo Decompoſito, quod multò ſatiùs legendum judico, quàm quod priùs malè legebatur, κἀξεπέπληκτο cùm ὁ in fine Pedis, ante ſimplex σ', produci commodè haud poſſit. Comma autem poſt σαφῶς deleo & ante illud pono, ut ſit hæc diſpoſitio, κἀξεπέπληκται, ὡς ἐς τόδ' σαφῶς ἦλθεν· ὡς οὐκ ἀμφιλόγως, ἀλλὰ σαφῶς ἐγκύμων ἔσα εἴληπται. J. Barnes. V. 42. Σάφ' ὡς ἔχοντ' ἴδῃ) Ita disjunctim lego, pro σαφῶς, quod priùs malè obtinuit, ut ſit hic Senſus, καὶ ὡς ἴδῃ ταῦτα, ὧν ὑπόληψιν εἶχεν, ἀληθῆ, καὶ σάφα ἔχοντα· Quod autem σάφα ponitur pro σαφῶς, oſtendimus ad Electr. v. 894. Joſua Barnes. V. 43. Ἔγνωκεν ἄμφω ποντίους ἀφιέναι) Γινώσκω hic pro Cenſeo, Decerno, ſtatuo. Sic Lucian. in Prometheo. ἔδοξε ἔγνωκε δεῖ ἐμοῦ ὁ Ζεύς.

Sic Plutarch. ἔγνωκεν τοῦτο μὴ ποιεῖν. Et Xenoph. ἔγνωκας ἄνδρας ἀρίστην εἶναι, νικᾶν τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιοῦν &c. Sic Chilon, τοὺς διαμιλλῶν ἐγνωκότας τὴν πόλιν ἐπιδεῖν. Præterea ἀναγινώσκω, quod propriè lego, apud Ionas, etiam πείθω ſuadeo, vel κελεύω jubeo ſignificare ſolet, ut Herodotus, ἀναγνώσαντες βασιλέα στρατεύεσθαι. Suades Regem ut bellum ſuſcipiat. Ita ferè Eboracenſes noſtri, **I read you to doe ſo and ſo**, i. e. **I adviſe you**. J. Barnes. V. 44. Ὧν δέ γ' ἐστάλην) Subaudi ἕνεκα. V. 47. Ὑπηρέτην γὰρ ὄντα &c.) Subaudias δεῖ, vel ἔοικε, vel aliquid tale. Ad hunc locum olim ego reſpiciens, in Dramate quodam Anglico, cui Nomen, **The Warlike Lover**, or **The Generous Rival**, quod Recens, ut vocant, compoſui de Bello Belgico, Anno 1672. Nuntio cuidam nomen affixi Thoantis, à θοὸς celer; quia Nuntii Laus præcipuè in Celeritate ponitur. Joſua Barnes. V. 51. Μενεαίνουσα) Ἀσπερχὲς μενεαίνων priùs dixit Homerus Iliad. Δ'. v. 32. Illum autem avidè omnes Poetæ imitantur, juxta illud Ovidii, Aſpice Mæoniden, ex quo, ceu Fonte perenni, Vatum Pieriis ora rigantur aquis. Ex hoc loco probatur Chorum conſtare ex Fœminis, iis autem Virginibus, quia Dominam Danaen vocant & ei famulantur. Neque contra facit, quòd infrà de hoc Choro loquens Acriſius & ad eum, Maſculino genere utatur, v. 64. Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὔνους ἐτύγχανες, ſuprà enim ſæpè probabimus, Maſculinum Genus rectè uſurpari collectivè etiam de Fœminis, Vide ad Ion. v. 1362. &c. J. Barnes. V. 64. Σὺ δ' εἰ κατ' οἴκους εὔνους ἐτύγχανες) Εὔνους, Maſculinum Genus Collectivè dicitur in Singulari. pro

εὔνοιαι

ὀρφανοὶ πατρόθεν, Fœminino Plurali. Vide ſuprà ad v. 51. Quare *Voſſius* incogitantèr *Euripidem* ob hanc rem Incogitantiæ arguit. *Idem*. V. 65. Οὐκ ἄν ποτ' ἔλθοις εἰς τόδε ϑράσους) Videtur ἁμοὶ deeſſe; certè ſi adeſſet, huic Verſui ſatis foret conſultum. Sed jam hinc omnia abrupta, nec aliud *Euripidis* poſt tot Secula integrum ſervatur, niſi quòd hinc indè ex jam perditis illius Fabulis Antiqui Scriptores citaverint, nunc Fabulæ nomine indicato, aliquando Authore tantùm Nominato, ſine ullâ loci deſignatione; quare Ego in ſecuturis Fragmentis deſcribendis, quotquot ita dirigi poſſint, ſub titulis ſuis ordinabo, pro *Alphabeti* ſerie, poſt reliqua ad hanc *Danaen* pertinentia, quæ hùc ſatius viſum eſt referre. Cætera confuſim prout ad manus venerint, & ſeorſim ad finem ponam, utpote quorum certos locos haud poſſem invenire, Authorem *Euripidem* fatentur omnes. Monendus eſt autem Lector, multa Nomina Fabularum falsò *Euripidi* aſcripta paſſim apud Authores; ſaltem falsò à nonnullis reputari. Nam ubi Veteres *Hermionem* loquentem inducant, aut *Polydorum*, aut *Atreum*, aut *Capanea*, ſtatim Fabulas his nominibus vocatas credunt haud pauci; cùm Perſonæ tantùm iſtæ ſint, prior in Fabulâ *Andromachâ*, altera in *Hecubâ*, tertia in *Oreſte*, quarta in *Supplicibus*. De quâ re vide plura in Fragmentis ad *Atreum* & *Capaneum*. Non ego Magna Nomina laceſſere volo; ſufficiat hæc ſemel hoc in loco monuiſſe. De Scriptoribus verò, unde ut plurimum hæc ſint hauſta, monuimus ſuprà ad finem Argumenti Actûs Primi. *Joſua Barnes*.

V. 66. Δοκεῖς τὸν &c.) Hunc Verſum *Virgilius* ita expreſſiſſit, Æn. l. 4. v. 34. *Id cinerem aut manes credis curare ſepultos?* Hunc tamen locum alii ad *Dictys* Fabulam referendum putant. Vide quæ Nos ad Fabulam illam in Principio. *Joſ. Barnes*.
V. 69. Ῥᾷον φέροις) Hæc notiſſima loquendi forma & huic loco aptiſſima; quare non erat, ut aliquis hunc locum turbaret, & *Grotii* manes violaret ob hanc illius Lectionem; licet apud *Plutarchum* (qui etiamnum pluribus mendis ſcatet) ſcribatur, ῥᾷον φέροις ἄν. Non enim jam ipſa *Danae* ægrotabat, ſed amiſſum filium ægrè ferebat, quam rem *facilius latura* erat, ſi aliorum caſus perpenderet. Quin eâdem locutione in eandem rem uſus eſt *Timocl*.— ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης ταπεινότερον αὑτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον γενόμενον, οὕτω τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει. Idem dicendum de Voce ἐμμεμόχθηνται, quam ille quoque exagitat, neſcius παθητικῶς ἀντὶ ἐνεργητικοῦ dici *Atticè* de quâ re vide *Euſtathium* in *Homerum*. *J. Barnes*. V. 70. Ἐμμεμόχθηνται) De hâc formâ hujus Temporis, vide quæ Nos ad *Electr*. v. 1000. De voce ἐμμεμόχθηνται vid. ad v. 69. *Joſua Barnes*. V. 76. Ἐκλάμπει) *Activè* hìc ſumitur, ita *Gregor. Nazianz*. ἐκλάμπει τρόπον τὸν τοῦ φωτὸς τότε δυνάμει. Vide quæ Nos de hâc Formâ ad *Electr*. v. 94. *Joſua Barnes*.
V. 84. Τρέπει) *Grotius*, τρέπει.

Δοκεῖς τὸν ᾅδην σῶν τι φροντίζειν γόων,
Καὶ παῖδ' ἀνήσειν τὸν σὸν, εἰ θέλοις στένειν;
Παῦσαι· βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ,
Ῥᾷον φέροις ἂν, εἰ λογίζεσθαι θέλοις,
Ὅσοι τε δεσμοῖς * ἐμμεμόχθηνται βροτῶν,
Ὅσοι τε γηράσκουσιν ὀρφανοὶ τέκνων,
Τούς τ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος
Τὸ μηδὲν ὄντας. Ταῦτά σε σκοπεῖν χρεών.

Ἐς ταυτὸν ἥκειν φημὶ τὰς βροτῶν τύχας
Τόν δ' ὃν καλοῦσιν αἰθέρ', ὅς τ' ἂν ἔστι δή.
Οὗτος θέρους τε λαμπρὸν ἐκλάμπει σέλας,
Χειμῶνά τ' αὔξει συντιθεὶς πυκνὸν νέφος.
Θάλλειν τε καὶ μὴ, ζῆν τε καὶ φθίνειν ποιεῖ.
Οὕτω δὲ θνητῶν σπέρμα, τῶν μὲν εὐτυχεῖ
Λαμπρᾷ γαλήνῃ, τῶν δὲ συννέφει πάλιν.
Οἱ ζῶσι σὺν κακοῖσιν, οἱ δ' ὄλβου μέτα·
Φθίνουσι δ' αὐτοὺς προστροφαῖς μεταλλαγαί.

Φεῦ τοῖσι γενναίοισιν, ὡς ἁπανταχοῦ
Τρέπει χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυχίαν.

Κρείσσων γὰρ οὐδεὶς χρημάτων πέφυκ' ἀνὴρ,
Πλὴν εἴ τις· ὅς τις δ' οὔ τις ἐστὶν, οὐχ ὁρῶ.

Ὅστις δόμους μὲν ἥδεται πληρούμενος,
Γαστρὸς δ' ἀφαιρῶν σῶμα δύστηνον κακοῖ,
Τοῦτον νομίζω καὶ θεῶν συλᾶν βρέτη,
Τοῖς φιλτάτοις τε πολέμιον πεφυκέναι.

Ἔρως γὰρ ἀργὸν κἀπὶ τοῖς ἀργοῖς ἔφυ.
Φιλεῖ κάτοπτρα, καὶ κόμης ξανθίσματα,
Φεύγει δὲ μόχθους· ἓν δέ μοι τεκμήριον,
Οὐδεὶς προσαιτῶν βίοτον ἠράσθη βροτῶν,
Ἐν τοῖς δ' ἔχουσιν ἡδυπαθὴς πέφυχ' ὅδε.
Σὺ δ', ὦ κάκιστε παῖ θεῶν τε καὶ βροτῶν,
Ἢ μὴ δίδασκε τὰ κακὰ φαίνεσθαι καλὰ,
Ἢ τοῖς ἐρῶσιν εὐμενὴς παρίστασο.

Καὶ νῦν παραινῶ πᾶσι τοῖς νεωτέροις,
Μὴ πρὸς τὸ γῆρας τοὺς γάμους ποιουμένους,
Σχολῇ τεκνοῦσθαι παῖδας· οὐ γὰρ ἡδονὴ,
Γυναικί τ' ἐχθρὸν χρῆμα πρεσβύτης ἀνήρ.

* al. ἐμμεμόχθηνται.

Orcumne credis fletibus flecti tuis,
Et rediturum, ſi gemas, natum tibi?
Jam parce, quæſo: quod tuum eſt, melius feres,
Aliena ſpectans ad mala, & tecum putans,
Quot ſint, acerba quos coërcent vincula,
Qui conſeneſcunt liberûm exſortes domo,
Qui devoluti regio de culmine
Nil ſunt: juvabit illa te animadvertere.

Ego eſſe valde paria Fortunæ arbitror,
Et quem vocamus, quiſquis eſt tandem, æthera.
Æther ſerenæ æſtatis accendit jubar,
Hyemémque denſo nubium ſtipat globo:
Florere dat negátque: dat vitam & mori:
Humana ſic gens ſæpe blandientibus
Fovetur auris, ſæpe inhorret nubilo.
Hi difficilius, illi agunt felicius:
Sed hos & illos exedunt ipſæ vices.

Ah! quam bonorum ſanguinem ſemper decent
Impreſſa celſi ſpiritûs veſtigia.

Pecuniam qui ſpernat, haud quiſquam eſt homo,
Aut ſi quis eſt, hunc qui ſit ignoro tamen.

Quicunque plenam lætus adſpectat domum,
Et corpori ipſe ſubtrahit ſumtum ſuo,
Hic mihi videtur ſacra rapturus Deûm,
Natuſque, amicos impio ut bello petat.

Res otioſa & operis eſt fugiens Amor,
Cui ſpecula curæ, tinctáque in flavum coma,
Odit labores. Hoc tibi ſignum cape,
Quod nemo amavit quæritans victum ſtipe,
Regnum ille mollis inter opulentos tenet.
At, ô Deorum peſſime atque hominum Puer,
Rerum bonarum non dares ſpeciem malis,
Aut facilis eſſes ut favens amantibus.

Audite, juvenes: omnibus dictum volo,
Differre thalamos ad ſenectæ terminum
Nolite: prolem ſerite, dum tempus ſinit.
Res eſt moleſta fœminæ conjunx ſenex.

'Αλλ'

Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα. Καὶ γὰρ ὀξυφαὶ χηλαί,
Καὶ συννεάζειν ἡδὺ παῖς νέῳ πατρί.

Γυνὴ γὰρ ἐξελθοῦσα πατρῴων δόμων,
Οὐ τῶν τεκόντων ἐστίν, ἀλλὰ τοῦ λέχους.

Ἦν γάρ τις αἶνος, ὡς γυναιξὶ μὲν τέχναι
Μέλουσι· λόγχῃ δ᾽ ἄνδρες εὐστοχώτεροι.
Εἰ γὰρ δόλοισιν ἦν τὸ νικητήριον,
Ἡμεῖς ἂν ἀνδρῶν εἴχομεν τυραννίδα.

Συμμαρτυρῶ σοι· πανταχοῦ λελείμμεθα
Πᾶσαι γυναῖκες ἀρσένων ἀεὶ δίχα.

Γύναι· φίλον μὲν φέγγος ἡλίου τόδε·
Καλὸν δὲ πόντου χεῦμ᾽ ἰδεῖν εὐήνεμον,
Γῆ τ᾽ ἠρινὸν θάλλουσα, πλούσιόν θ᾽ ὕδωρ,
Πολλῶν τ᾽ ἔπαινον ἐστί μοι λέξαι καλῶν.
Ἀλλ᾽ οὐδὲν οὕτω λαμπρόν, οὐδ᾽ ἰδεῖν καλόν,
Ὡς τοῖς ἄπαισι, καὶ πόθῳ δεδηγμένοις,
Παίδων νεογνῶν ἐν δόμοις ἰδεῖν φάος.

Τάχ᾽ ἂν πρὸς ἀγκάλαισι, καὶ στέρνοις ἐμοῖς
Πηδῶν ἀθύροι, καὶ φιλημάτων ὄχλῳ
Ψυχὴν ἐμὴν κτήσαιτο· ταῦτα γὰρ βροτοῖς
Φίλτρον μέγιστον αἱ ξυνουσίαι, πάτερ.

Φιλοῦσι γάρ τοι τῶν μὲν ὀλβίων βροτοὶ
Σοφοὺς καλεῖσθαι τοὺς λόγους· ὅταν δέ τις
Λεπτῶν ἀπ᾽ οἴκων εὖ λέγῃ πένης ἀνήρ,
Γελᾶν. ἐγὼ δὲ πολλάκις σοφωτέρους
Πένητας ἄνδρας εἰσορῶ τῶν πλουσίων·
Καὶ θεοῖσι μικρὰ χειρὶ θύοντας τέλη,
Τῶν βουθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους.

Οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος, οὔτε χρήματα,
Οὔτ᾽ ἄλλο δυσφύλακτον οὐδέν, ὡς γυνή.

Properate: juvat hos educandis liberis,
Pulchrimque juveni natus alludens patri.

Nam cum paternos mulier egreditur lares,
Non jam parentum propriâ eſt, ſed conjugis.

Ita fama perhibet, fœminas aſtu magis
Pollere, ferri laude potiores viros:
Nam ſi daretur fraudibus victoria,
Virile noſtras iret in leges genus.

Tecum fatebor: nil niſi ſpolium ſumus
Miſeræ mulieres, ni virûm virtus juvet.

Mulier, amicum ſolis hoc magni jubar:
Dulce & tueri maris, cum venti ſilent:
Dulce eſt & amnis largus, & vernans humus,
Sunt alia pulchra multa, quæ poſſim addere.
Sed crede nullum gratius ſpectaculum eſt,
Quam poſt querelas orbitatis terricæ,
Conſpicere florem liberûm orientem domi.

Forte aut lacertis, pectori aut ludens meo
Aſſiliet, atque innocua libans oſcula
Mulcebit animum: namque blanditiæ hæ, pater,
[illegible] noſtra magnam corda habent pellaciam.

Plerique plenum judicant ſapientiâ
Quicquid profantur divites: [illegible] quid loqui
Vir pauper audet gente proletariâ,
Rident; ego autem pauperes locupletibus
Plerumque ſapere rectius re comperi:
Illiſque falſâ qui Deos placant molâ,
Minus pios hos eſſe qui mactant bovem.

Nulla eſt opum vis, nulla vis eſt mœnium,
Difficile quæ ſervetur æque, ac fœmina.

V. 107. Λέχους) τοῦ ἀνδρός· λέχος & λέχω pro Uxor & Vir indifferentèr. Vide ad Helen. v. 590. & 596.

V. 119. Πόθῳ δεδηγμένοις) Vide quæ Nos ad Rheſ. v. 596. λύπῃ καρδίαν δεδηγμένοι.

V. 130. Καὶ θεοῖσι μικρὰ χειρὶ θύοντας τέλη τῶν βουθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους) Huc refer illud ex Evangelicâ Hiſtoriâ de *Viduæ Quadrante* in Gazophylacium Dei projecto D. *Marci* c. 12. v. 43. Αὕτη ἡ χήρα ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκε. In quem locum Hæc *Iſaac. Caſaubonus*, *Simillima ſunt quæ docet Philoſophus*, (Ariſtoteles) *Nicomach.* libro quarto. Κατὰ τὴν οὐσίαν δὲ ἡ ἐλευθεριότης λέγεται· οὐ γὰρ ἐν τῷ πλήθει τῶν διδομένων τὸ ἐλευθέριον, ἀλλ᾽ ἐν τῇ τοῦ διδόντος ἕξει. Αὕτη δὲ κατὰ τὴν οὐσίαν δίδωσιν. Ὅθεν οὐδὲν κωλύει. Ἐλευθεριώτερον εἶναι τὸν τὰ ἐλάττω διδόντα, ἐὰν ἀπὸ ἐλαττόνων διδῷ. Hæc ille.

ΑΙΓΕΥΣ.

Argumentum *Ægei* Fabulæ.

Quæ quidem pars Hiſtoriæ Ægei ſit ab Euripide in hâc Fabulâ tractata, haud ſatis conſtat; neque enim ex breviculis hiſce tam paucis illius reliquiis, liquidò id conjectare licet. Totam autem Hiſtoriam hujus Herois, qui Pandionis Athenarum *Regis erat Filius, &* Theſei *Pater,* Apollodorus *tractat Bibliotheca ſuæ libro Tertio, Capitibus Penultimo & Ultimo.* Joſua Barnes.

Ἔστι καὶ θανόντ᾽ ἀρετὴν
Ἀποδείξασθαι θανάτῳ.

Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔσται σοι κακά.

Τί γὰρ πατρῴας ἀνδρὶ φίλτερον χθονός;

Ἀνδρὸς δ᾽ ὑπ᾽ ἐσθλοῦ καὶ τυραννεῖσθαι καλόν.

Eſt, ut morte aliquis ſuâ
Virtutem doceat eadem.

Linguam niſi tenebis impendent mala.

Nam quid paterno dulcius tandem ſolo?

Perferre regnum Rege ſub juſto juvat.

V. 5. Ἀνδρὸς δ᾽ ὑπ᾽ ἐσθλοῦ) Huic concinit illud *Claudiani* in *Stiliconem*; *Fallitur egregio quiſquis ſub principe credit Servitium; nunquam libertas gratior extat, Quàm ſub Rege pio.* Vid. *Apoſtolii* Centur. 3. §. 15. Laus eſt *Nervæ* apud *Tacitum*, in *Agricolæ* vitâ, quod Res olim diſſociabiles miſcuerit, *Principatum & Libertatem.*

Ἦ που κρεῖσσον τῆς εὐγενείας
Τὸ καλῶς πράσσειν.

Πέφυκε γάρ πως πᾶσι πολέμιον γυνὴ
Τοῖς πρόσθεν, ἣ ζυγεῖσα δευτέροις πόσει.

Δειλῶν γυναῖκες δεσποτῶν θρασύστομοι.

Ποίαν σε φῶμεν γαῖαν ἐκλελοιπότα
Πολυξενοῦσθαι, γῆ δέ τις, πάτρας θ' ὅρος;
Τίς ἔσθ' ὁ φύσας; τοῦ κεκήρυξαι πατρός;

——Τίς σε, μῆτερ, ἐν δεκάτῳ τόκου
Ὠνόμασεν; ——
Κατθανεῖν δ' ὀφείλεται
Καὶ τῶν κατ' οἴκους ἐκτὸς ἡμένῳ πόνων.

Non nobilitas tanti eſt, quanti
Vivere rectè.

Odit priores mulier affectus ſuos,
Poſtquam ſecundo fœderi implicuit fidem.

Viri paventis uxor, audaciſſima eſt.

Dicemus ecquâ te relictâ Patriâ
Paſſim vagari ut Hoſpitem? Quænam tibi
Patria? Tuúmve quem aſſeris dici Patrem?

——Quis te, Mater, in decimo ſatam
Die vocavit nomine, quod exin geris?
Morti debitus
Etiam laborum qui ſedet liber domi.

V. 11. Ποίαν σε φῶμεν) Τὸ Ὁμηρικὸν παραφράζει τοῦτο, τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες, *Clemens Alexand.* Strom. 6.

V. 14. Τίς σε, μῆτερ &c.) Vide ad *Electr.* v. 1126.

ΑΙΟΛΟΣ.

Argumentum *Æoli* Fabulæ.

DE Æoli *Argumento idem ferè dicendum, quod ſuprà de* Ægeo *diximus*; Æolus *autem fuit* Rex Theſſaliæ Hellenis *Filius, quem poſteà Ventorum Dominum & Regem Poetæ finxerunt. Et de illius reliquis filiis & filiabus* Apollodorus *idem adeundus eſt Libri primi Capite ſeptimo, Paragraphô ſecundâ.* *De* Canace *autem &* Macareo, *ad quos hæc Fabula pertinere viſa, quomodo Æoli exiſtentes filii, inceſto amore arſerunt, & quid indè ſecutum ſit, Conſulatur* Ovidii *Epiſtola Undecima. Quod ad Argumentum hujus Fabulæ attinet, idem mecum teſtatur* Dionyſius Halicarnaſſeus, *in Arte Rhetoricâ*, Ἀλλὰ καὶ Εὐριπίδης δι' ὅλων λόγων Διοικήσεως σχῆμα τηρεῖ ἐν ὅλῳ δράματι, ἐν μέρει τινὶ σχῆμα διοικούμενον· ἐν τῷ Αἰόλῳ ὁ Μακαρεὺς ἔξω ὁμιλήσας τῇ ἀδελφῇ καὶ λανθάνων. *J. Barnes.*

Βραχύ τοι σθένος ἀνέρος,
Ἀλλὰ ποικιλίαις πραπίδων
Δαμᾷ φῦλα πόντου,
Χθονίων τ' ἀερίων τε παιδεύματα.

Τί δ' αἰσχρόν, εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκεῖ;

Κακῆς ἀπ' ἀρχῆς γίγνεται τέλος κακόν.

Ἐγὼ δ' οὐδὲν πρεσβύτερον νομίζω
Τᾶς σωφροσύνας, ἐπεὶ
Τοῖς ἀγαθοῖς ἀεὶ ξύνεστι.

Ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι, πλὴν δυοῖν μόνον,
Δήμητρος ἀκτῆς, πώματός θ' ὑδρηχόου;
Ἅπερ πάρεστι, καὶ πέφυχ' ἡμᾶς τρέφειν.
Ὧν οὐκ ἀπαρκεῖ πλησμονή· τρυφῇ γέ τοι
Ἄλλων ἐδεστῶν μηχανὰς θηρεύομεν.

Μὴ πλοῦτον εἴπῃς, οὐχὶ θαυμάζω θεόν,
Ὃν χὠ κάκιστος ῥᾳδίως ἐκτήσατο.

Τῷ γὰρ βιαίῳ κἀγρίῳ τὸ μαλθακόν,
Εἰς ταὐτὸν ἐλθόν, τοῦ λίαν ἀφείλετο.

VIS exigua eſt, quamcunque homini
Natura dedit: ſed conſiliis
Variis artes, quæ nata mari,
Et quæ terrâ cœlóque domant.

Quid turpe, niſi quod eſſe turpe uſus putat?

Principia finem non bonum expectant mala.

Nil antiquius arbitror
Frænatrice modeſtiâ
Quæ ſemper comes eſt bonis.

Homini quid eſt neceſſe, præterquam duo,
Cereale germen atque limpharum latex,
Quæ ſunt parata, ſemper, & vitæ ſatis?
Sed non ſat illud ſat placet: quippe inciti
Luxu ciborum inventa ſectamur nova.

Laudare Plutum parce; non veneror Deum,
Qui peſſimorum ſæpe fit poſſeſſio.

Violentiæ ſi juncta mollities feræ,
Accedat, aufert id quod excedit modum.

V. 1. Βραχύ τοι σθένος ἀνέρος, Ἀλλὰ ποικιλίαις πραπίδων Δαμᾷ φῦλα πόντου, Χθονίων τ' ἀερίων τε παιδεύματα) Inſigne hoc Fragmentum, de Humani Ingenii Viribus, quæ Solis & Lunæ, ſtellarumque leges æſtimantur, Cœlos intrant, Oceanum ſcrutantur, terras metiuntur, Orbem, Naturam, Naturæque Dominum complectuntur. Homines denique, ut cum *Diodoro Siculo* loquar, συνεργοὺς ἔχουσι πρὸς ἅπαντα, χεῖρας, λόγον, καὶ ψυχῆς ἀγχίνοιαν. Huc refer *Galenum* de Uſu partium, præcipuè in titulo, *Manus*. Et ſuaviſſimum illud *Anacreontis* Epigrammation, Φύσις κέρατα ταύροις, Ὁπλὰς δ' ἔδωκεν ἵπποις, Ποδωκίην λαγωοῖς, Λέουσι χάσμ' ὀδόντων, Τοῖς ἰχθύσιν τὸ νηκτόν, Τοῖς ὀρνέοις πέτασθαι· Τοῖς ἀνδράσιν φρόνημα. *J. Barnes.* V. 5. Τί δ' αἰσχρόν, εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκεῖ) Hæc Impia Sententia videtur ad *Macareum* pertinere, cùm de Inceſtu Sororem interpellaret, cujus tamen impium Salem extinguere & corrigere volens *Antiſthenes*, ita honeſtiùs convertebat, Αἰσχρὸν τό γ' αἰσχρόν, κἂν δοκῇ, κἂν μὴ δοκῇ. Vide *Johannis Brodæi* Miſcellan. l. 6. c. 19. *Joſua Barnes.* V. 15. Μὴ πλοῦτον &c.) Hic locus laudatur à *Plutarcho* de leg. Poet. c. 16. & *Athenæ.* Deipnoſ. l. 4. Hinc *Plato* de Leg. lib. 5. πλουσίως δ' αὖ σφόδρα καὶ ἀγαθὸς, ἀδύνατον. Affine & illud D. *Matth.* c. 6. v. 24. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ Μαμωνᾷ.

Σιγᾶν

Σιγᾷν φρονοῦντα κρεῖσσον, ἢ εἰς ὁμιλίαν
Φέρειν τι. τούτῳ δ' ἀνδρὶ μήτ' εἴην φίλος,
Μήτε ξυνείην, ὅστις αὐτάρκη φρονεῖν
Πέποιθε, δούλους τοὺς φίλους ἡγούμενος.

Δοκεῖτ' ἂν οἰκεῖν γαῖαν, εἰ πένης ἅπας
Λαὸς πολιτεύοιτο πλουσίων ἄτερ;
Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά.
Ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς.
Ἃ μὴ γὰρ ἔστι τῷ πένητι, ὁ πλούσιος
Δίδωσ'· ἃ δ' οἱ πλουτοῦντες οὐ κεκτήμεθα,
Τοῖσιν πένησι χρώμενοι τιμώμεθα.

Λαμπροὶ δ' ἐν αἰχμαῖς Ἄρεος, ἔν τε συλλόγοις,
Μή μοι τὰ κομψὰ ποικίλοι γένοιατο·
Ἀλλ' ὧν πόλει δεῖ μεγάλα βουλεύοντες εὖ.

Τὰ πόλλ' ἀνάγκη διαφέρει τολμήματα.

Τῇ δ' Ἀφροδίτῃ πόλλ' ἔνεστι ποικίλα·
Τέρπει τε γὰρ μάλιστα, καὶ λυπεῖ βροτούς.
Τύχοιμι δ' αὐτῆς, ἡνίκ' ἐστὶν εὐμενής.

Ἴδοιμι δ' αὐτῶν ἔκγον' ἄρσεν' ἀρσένων
Πρῶτον μὲν εἶδος ἀξίους τυραννίδος.
Πλείστη γὰρ ἀρετὴ τοῦθ' ὑπάρχον ἐν βίῳ,
Τὴν ἀξίωσιν τῶν καλῶν τὸ σῶμ' ἔχειν.

Κακὸν γυναῖκα πρὸς νέαν ζεῦξαι νέον.
Μακρὰ γὰρ ἰσχὺς μᾶλλον ἀρσένων μένει,
Θήλεια δ' ἥβη θᾶσσον ἐκλείπει δέμας.

Γυναῖκα δ' ὅστις παύσεται λέγων κακῶς,
Δύστηνος ἆρα, κοὐ σοφὸς κεκλήσεται.

Τὴν δ' εὐγένειαν πρὸς θεῶν μή μοι λέγε,
Ἐν χρήμασιν τόδ' ἐστί, μὴ γαύρου, πάτερ.
Κύκλῳ γὰρ ἕρπει, τῷ μὲν ἔσθ', ὁ δ' οὐκ ἔχει.
Κοινοῖσι δ' αὐτοῖς χρώμεθ'. ᾧ δ' ἂν ἐν δόμοις
Χρόνον συνοικῇ πλεῖστον, οὗτος εὐγενής.

Γλυκεῖα γάρ μοι φροντὶς οὐδαμοῦ βίου.
Αἰεὶ τὸ μὲν ζῇ, τὸ δὲ μεθίσταται κακόν,
Τὸ δ' οὐκ ἐφηῦρεν αὖθις ἐξ ἀρχῆς νέον.

Μοχθεῖν ἀνάγκη· τὰς δὲ δαιμόνων τύχας
Ὅστις φέρει κάλλιστ', ἀνὴρ οὗτος σοφός.

Φεῦ, φεῦ· παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει,
Γέροντες οὐδέν ἐσμεν ἄλλο, πλὴν ὄχλος,
Καὶ σχῆμ', ὀνείρων δ' ἕρπομεν μιμήματα.
Νοῦς δ' οὐκ ἔνεστ' ἔτι· οἰόμεσθα δ' εὖ φρονεῖν.

Ἀλλ' ἢ τὸ γῆρας τὴν Κύπριν χαίρειν ἐᾷ,
Ἥ τ' Ἀφροδίτη τοῖς γέρουσιν ἄχθεται.

Tacere ſatius eſt vel in medium ſua
Afferre plurima. at ille non amicus mihi,
Nec ſit ſodalis, qui ſatis per ſe ſapit,
Ducens amicos Marte captorum loco.

Poſsétne ſumma ſtare res, locupletibus
Si Plebs remotis Pauper habitaret ſolum?
Sejuncta nolunt à malis poni bona,
Quæ temperata publicam rem promovent.
Quod deſit inopi, ſuppleat hoc dives manus:
Quod non habemus divites, hoc pauperum
Labor miniſtrans, nos honoratos facit.

Belli Domíque principes nolim viros
In res minutas perdere ingenii decus:
Sed ubi neceſſe eſt, acre conſilium dare.

Audere cogit ſæpe nos Neceſſitas.

Exercet homines ſorte diverſa Venus:
Eſt quando luctum portat, eſt quando juvat:
Accedat ad me cum favens eſt maximè.

Videam meorum Liberûm natos mares,
Quorum ora celſum præferant regni decus.
Virtutis etenim magna commendatio eſt
Spondens honeſta corporis pulchri fides.

Puella juveni nupta non rectè datur:
Nam maſculus fert melius ætatem vigor;
Muliebre corpus citius in ſenium cadit.

Onerare probris fœminas qui deſinit
Facit hoc Miſeriâ auctore, non Sapientiâ.

Ne decora gentis, per Deos oro, Pater,
Mihi uſque jactes. Omne id in nummis ſitum eſt.
Quos turbo verſat. hic habet: deeſt alteri:
Promiſcua eſt ſors iſta: Sed cujus domo
Longiſſimè hæret, nobilem hunc omnes vocant.

Me nulla vitæ cura delectat meæ.
Hoc viget & ardet, illud effluxit malum:
At quod futura ſors trahit, cerni vetat.

Pati neceſſe eſt: at quod immittunt Dei
Bene ferre quiſquis didicit, is vere ſapit.

O quam vetuſta hæc veridica ſententia eſt:
Omnes ſenili ætate plebs tantum ſumus
Umbraque rerum ſomniumque imagines:
Cum nos putemus ſapere, mens nobis abeſt.

Aut dona Veneris abdicant ultrò ſenes,
Aut ſenis Amores ipſa faſtidit Venus.

V. 19. Σιγᾷν &c.) Optimi principis Character, quem ſe à Patre hauſiſſe teſtatur *M. Antonin.* in ſuis meditationibus lib. 1. τὸ ἀνεκτικὸν τῶν ἰδιωτευόντων τι καταφρονοῦντι εἰσφέρειν. *Gulielm. Piers.*

V. 38. Τύχοιμι δ' αὐτῆς) Ἀφροδίτης μέτριας ἔρως Euripidi frequens eſt, de quâ re Nos ad *Medeæ* v. 627. Præcipuè autem *Iphigen.* Aul. v. 543. ad 557. Ubi jam Erratum notamus, quod Nos anteà fugit, v. 556. μετέχοιμι legitur literis malè tranſpoſitis pro μετίσχοιμι. *Joſ. Barnes.*

V. 38. Πρῶτον μὲν εἶδος ἀξίους τυραννίδος) Alii dictum putant, in Laudem *Formæ*, & legunt ἄξιον, quaſi εἶδος εὐπρεπὲς μάλιστα ἄξιον εἴη τῶν πάντων κρατεῖν. Sed hoc per *Parodiam* tantum fingitur; ut multa ſolent verbis paulò immutatis ex Veteribus citari paſſim apud Authores. Hic enim locus apertè oſtendit ἀξίους legi debere, & ad παῖδας referri, quorum vel Forma Regia dignos illos Imperio probare videretur. *Spartani* autem præcipuè Venuſtatem in Regibus ſuis ſpectabant. Huc refer *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. Epiphyllid. L. v. c. 1. *Joſua Barnes.*

V. 39. Πλείστη γὰρ ἀρετὴ) Hunc locum *Virgilius* Æn. l. 5. v. 344. optimè expreſſit, *Gratior & Pulchro veniens in Corpore Virtus.*

Ὀργῇ γὰρ ὅστις εὐθέως χαρίζεται,
Κακῶς τελευτᾷ· πλεῖστα γὰρ σφάλλει βροτούς.

Παῖδες, σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅστις ἐν βραχεῖ
Πολλοὺς λόγους οἷός τε συντέμνειν καλῶς.

Οἴμοι, τίς ἀλγεῖν οὐκ ἐπίσταται κακοῖς;
Τίς ἂν κλύων τῆσδ' οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ;

Quicunque princeps ſeritur, ſta quà rapit,
Malos habebit exitus: fallax via eſt.

Illud viri ſapientis, ô Pueri, eſt opus,
Multa efficace proloqui compendio.

Eheu, dolorem quis malis tantis neget?
Quis audiens tantum iſta fletu temperet?

ΑΛΕΑΔΑΙ vel ΑΛΕΥΑΔΑΙ, vel ΑΛΩΙΔΑΙ.

Argumentum *Aloidarum Fabulæ.*

P*Auciſſima ſanè hujus Fabulæ ſuperſunt Veſtigia; ſed ex ipſo Nomine conjectare licet, illius Materiam de* Aloidis *fratribus tractare,* Aloei *ſive* Neptuni *&* Iphimediæ *filiis;* Oto *nempe &* Ephialte: *De quibus* Homerus Iliad. ε'. v. 386. *&* Odyſſ. λ'. v. 304. *Item* Apollodorus *Bibliothec. l. 1. c. 7. §. 4. Scripſit &* Sophocles *Fabulam ejuſdem Nominis, ut ex* Clemente Alexandrino, *aliiſque conſtat.*

Κέκτησο δ' ὀρθῶς, ὅσα κέκτησ', ἄνευ ψόγου.
Καὶ μικρὰ σῶζε τῇ δίκῃ ξυνοῦσ' ἀεί.

Intacte labiis poſſide, quod poſſides;
Modicamque rem tuere juſtitiam ſequens.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ἢ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Argumentum *Alexandri* Fabulæ.

V*Idetur hæc Fabula tractare de* Paride *expoſito, aut potiùs diù poſt invento; cùm enim Vir factus eſſet,* Alexander *dictus erat,* παρὰ τὸ ἀλέξειν τοῖς ποιμέσι κατὰ τῶν λῃστικῶν ἀνδρῶν. *Et hanc Hiſtoriam tractat idem* Apollodorus *Bibliothecæ libro Tertio, capite Undecimo, Paragrapho Quintâ. Sin autem* Alexandra *dicitur hæc Fabula, à* Caſſandrâ *nomen tuliſſe cenſeatur; ea enim illo Nomine, præter aliud vocabatur, ut vel ex unico* Lycophrone *patet. Alii Diverſas Fabulas fuiſſe putant, unam de* Paride, *alteram de* Caſſandrâ *dictam.* Joſua Barnes.

Χρόνος δὲ δείξει σ', ᾧ τεκμηρίῳ μαθὼν
Ἢ χρηστὸν ὄντα, γνώσομαί σε γ', ἢ κακόν.
---------- καὶ χρόνῳ
Πρόβαινε ποδί.

Ὅθεν δὲ νικᾶν χρῆν σε, δυστυχεῖς, ἄναξ·
Ὅθεν δέ σ' οὐ χρῆν, εὐτυχεῖς· δούλοισι γὰρ
Τοῖς σοῖσιν εἴκεις, τοῖς δ' ἐλευθέροισιν οὔ.

------ * Ἄρρητος κόρη.

Ἄναξ, διαβολαὶ δεινὸν ἀνθρώποις κακόν.
Εὐγλωσσίᾳ δὲ πολλάκις λειφθεὶς ἀνὴρ
Δίκαια λέξας, ἧσσον εὐγλώσσου φέρει.

Σοφὸς μὲν οὖν εἶ, Πρίαμ', ὅμως δέ σοι λέγω,
Δούλου φρονοῦντος μᾶλλον, ἢ φρονεῖν χρεὼν,

Dies docebit: ille te oſtendet mihi
Veriloquus index, ſive bonus an ſis malus.
——— & maturius
Procede pedibus.

Quâ parte te Rex vincere ex uſu fuit,
Non vincis, at ibi vincis ubi non eſt opus:
Servis nihil non cedis, ingenuis nihil.

——— Innominabilis Virgo, *i.e. Proſerpina.*

O Rex, malorum maximum calumnia eſt.
Nam ſæpe qui ſuperatur eloquentiâ,
Utcunque juſte dixerit, cauſâ cadit.

Sapis quidem tu Priame: tamen audi precor,
Plus, quam neceſſe eſt ſapere, qui ſervus ſapit,

V. 4. Πρόβαινε πόδα) Hic locus ex *Ariſtophanis* Scholiaſtâ ſumitur, in Ranis; quòd autem προβαίνω uſurpetur hic μεταβατικῶς, vide quæ Nos ad *Electr.* v. 94.

* *Heſychius,* Ἄρρητος κόρη. ἡ Περσεφόνη· Εὐριπίδης Ἀλεξάνδρᾳ. V. 8. Ἄναξ, Διαβολαὶ δεινὸν ἀνθρώποις κακόν·) Ingenioſiſſimus Pictor *Apelles,* cùm apud *Alexandrum* M. falsò eſſet delatus & in Vitæ periculum inde projectus, mirâ Arte tabulam deſignavit, quâ Graphicam *Detractionis* ſive *Calumniæ* imaginem pingebat & ſic ſuam Innocentiam ſagaciſſimo Principi commendatam dedit. Hæc Imago verbis copioſè deſcribitur apud *Lucianum* in Tractatu, *de Calumniâ non temerè credendâ,* fol. 877. Huc refer & illud *Herodoti* l. 7. c. 10. §. 7. Διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· ἐν τῇ δύο μέν εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει, οὐ παρεόντος κατηγορέων. ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπειθόμενος, πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθοι· ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν τοῦ λόγου, τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθείς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι. *M. Cicero, Nihil eſt tam Volucre, quam Maledictum. Nihil faciliùs emittitur, nihil citiùs excipitur; nihil latiùs diſſipatur.* Vide plura in hanc rem & *Ciceronis* & aliorum citata verba apud *Cæl. Rhodigin.* Antiqu. Lection. l. 15. c. 25. Ubi & hoc, *Calumniatores ſunt Inferno pejores: Infernum punit Malos tantùm; Calumniatores etiam Bonos.* Joſua Barnes.

Οὐκ

Οὐκ ἔστιν ἄχθος μεῖζον, οὐδὲ δώμασι
Κτῆσις κακίων, οὐδ᾽ ἀνωφελεστέρα.

Onus eſt moleſtum, nec domi poſſeſſio eſt
Quæ plus mali producat & frugis minus.

Ἤλεγχον· οὕτω γὰρ κακὸν δοῦλον γένος·
Γαστὴρ ἅπαντα, τοὔπισω δ᾽ οὐδὲν σκοπεῖ.

Merito reprendi: peſſimum, ſervi, genus;
Nil in futurum conſulunt, ventres mari.

Δούλων ὅσοι φιλοῦσι δεσποτῶν γένος,
Πρὸς τῶν ὁμοίων πόλεμον αἴρονται μέγαν.
Ὦ παγκάκιστοι, καὶ τὸ δοῦλον οὐ λόγῳ
Ἔχοντες, ἀλλὰ τῇ τύχῃ κεκτημένοι.

Quicunque dominis exhibent ſervi fidem,
Crudele parium concitant odium ſibi.
Pravi, quibus non ſervitus expenditur
Ratione, ſed Fortuna res dijudicat.

——— Δούλους γὰρ οὐ
Καλὸν πεπᾶσθαι κρείσσονας τῶν δεσποτῶν.

——— ſervos enim
Non utile eſt habere, qui præſtent heris.

Ἐκ τῶν ὁμοίων οἱ κακοὶ γαμοῦσ᾽ ἀεί.

Mali malarum ſe applicant connubio.

Περισσόμυθος ὁ λόγος εὐγένειαν
Εἰ βρότειον εὐλογήσομεν.
Τὸ γὰρ πάλαι καὶ πρῶτον ὅτ᾽ ἐγενόμεθα,
Διὰ δ᾽ ἔκρινεν ἁ τεκοῦσα γᾶ βροτοὺς,
Ὁμοίαν χθὼν ἅπασιν ἐξεπαίδευσεν ὄψιν.
Ἴδιον οὐδὲν ἔσχομεν, μία δὲ γονὰ
Τό, τ᾽ εὐγενὲς καὶ τὸ δυσγενές.
Νόμῳ δὲ γαῦρον αὐτὸ κραίνει χρόνος,
Τὸ φρόνιμον εὐγένεια καὶ τὸ συνετὸν·
Ὁ Θεὸς δίδωσιν, οὐχ ὁ πλοῦτος.

Inane nomen nobilis fulgor domus
Et ſtirpis excelſum decus.
Cum ſeparavit alma mortales Parens,
Os finxit æqualem in modum
Fœcunda tellus; nil habemus proprium.
Sunt ſemen unum Nobiles
Ignobileſque, lege ſed diſcrimina
Reperta perficit dies.
Mens cauta vere nobiles reddit, Dei
Quæ dote non cenſu datur.

Οὐκ ἔστιν ἐν κακοῖσιν εὐγένεια, πάρ᾽ ἀγαθοῖσι δ᾽ ἀνδρῶν.

Bonis adhæret vera Nobilitas: malos
A ſe relegat.

Ἄδικον δ᾽ ὁ πλοῦτος, πολλὰ δ᾽ οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ.

Divitiæ iniqua multa meditari ſolent.

Κακόν τι βούλευμ᾽ ἦν ἄρ᾽ εἰς εὐανδρίαν
Ὁ πλοῦτος ἀνθρώποισιν, αἵ τ᾽ ἄγαν τρυφαί.
Πενία δὲ δύστηνον μὲν, ἀλλ᾽ ὅμως τρέφει
Μοχθοῦντ᾽ ἀμείνω τέκνα καὶ δραστήρια.

Conſilia nunquam animoſa ſuppeditant Opes:
Nec autor eſſe Luxus audendi ſolet.
At contra Egeſtas, triſtis; ſed prolem educat
Patientiæ majoris atque audaciæ.

Ὡς οὔτις ἀνδρῶν εἰς ἅπαντ᾽ εὐδαιμονεῖ.

Ut nemo felix undique eſt mortalium.

Πάντων τὸ θανεῖν· τὸ δὲ κοινὸν ἄχθος
Μετρίως ἀλγεῖν σοφία μελετᾷ.

Commune mori: ſed rite malum
Commune pati, ſapientis opus.

Ἑκάβη, τὸ θεῖον ὡς ἄελπτον ἔρχεται
Θνητοῖσιν, ἕλκει δ᾽ οὐ ποτ᾽ ἐκ ταυτοῦ τύχας.

Spem præter, Hecuba, res agunt hominum Dei,
Nunquamque eidem ſata devolvunt viâ.

A. Οἶδ᾽· ἀλλὰ κάμψαι τῷ χρόνῳ λύπας χρεών.
B. Χρῆν· τοῦτο δ᾽ εἰπεῖν ῥᾷον, ἢ φέρειν κακά.

A. Scio: ſed dolores tempore inflecti decet.
B. Decet; at monere levius eſt quam perpeti.

Παλαιὰ καινοῖς δακρύοις οὐ χρὴ στένειν.

Mala flere vetera lachrymis noli novis.

Οἴμοι θανοῦμαι διὰ τὸ χρήσιμον φρενῶν,
Ἣ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία.

Heu! pereo mentis propter excellentiam,
Aliis ſaluti quæ fuit mortalibus.

V. 15. Οὕτω γὰρ κακὸν δοῦλον γένος) Hæc de Malis Servis, nam bonos Servos laudatos vides ad *Ion.* v. 854. *Joſua Barnes.*

V. 36. Κακόν τι βούλευμ᾽ ἦν ἄρ᾽ εἰς) Aliàs legitur, Ἦν τι κακὸν παίδευμα τ᾽ εἰς.

V. 40. Ὡς οὔτις ἀνδρῶν εἰς ἅπαντ᾽ εὐδαιμονεῖ) Huic affine eſt illud *Horatianum, Nihil eſt ab omni parte Beatum.* Vide quæ Nos in hanc rem ad *Supplices* v. 270. *Androm.* v. 100. Hunc locum egregiè laudat *Nicoſtratus* & ipſe Comicus Poeta, apud *Stobæum* Titulo CV. Cui Inſcriptio, Ὅτι ἀβέβαιος ἡ τῶν ἀνθρώπων εὐπραξία, μεταπιπτούσης ῥᾳδίως τῆς τύχης. Hæc autem *Nicoſtrati* ſunt Verba, Οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ᾽ ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ. Ναὶ τὴν Ἀθηνᾶν συντόμως γε, φίλτατε Εὐριπίδη, τὸν βίον ἔθηκας εἰς στίχον. Felix ab omni parte nemo uſquam eſt homo. *Euripides*, pol, noſter amplexus benè eſt Ævum omne verſus unius compendio. *Nicoſtratus* Grot. Stob. p. 439. V. 49. Οἴμοι θανοῦμαι διὰ τὸ χρήσιμον φρενῶν, Ἣ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία) Simile in *Troad.* v. 737. Ἡ τοῦ πατρὸς δέ σ᾽ εὐγένει᾽ ἀποκτενεῖ, Ἣ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία. *Joſua Barnes.*

Γυναικός,

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ.

Erat *Euripidis* Poema quoddam *Alcibiadis* nomine notum, ſed non inter Fabulas recenſendum eſt illud, quare ad finem rejicimus. Vide infrà poſt Omnes exactas Fabulas & etiam poſt Incertas Tragœdias ad ΥΜΝΟΙ.

ΑΛΚΜΑΙΩΝ ὁ διὰ Ψωφῖδος.

Argumentum *Alcmæonis* in *Pſophide* Fabulæ.

AMphiaraus *ab Uxore* Eriphyle *ob pretioſum torquem venditus ad* Thebanam *Militiam, filiis* Alcmæoni & Amphilocho *imperat, ut quando per ætatem liceret, Matrem occiderent. Hoc tandem* Alcmæon *oraculo etiam* Apollinis *excitatus facit, ob quod diu furiis Maternis agitatus erat. Donec in* Pſophide, *urbe* Arcadiæ, *ubi* Phegeus *regnabat, ab inſaniâ ſit liberatus; unde Nomen verum huic Fabulæ (ut* Salmaſius *rectè obſervat ad* Heſychium *in Voce* 'Απηνές) *probatur eſſe,* 'Αλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος. *Hanc Hiſtoriam tractat accuratè* Apollodorus *Bibliotheca l.3. c.6. & c.7. Ubi hæc ex hâc Fabulâ colligit, c.7.§.7.* Εὐριπίδης δέ φησιν. 'Αλκμαίωνα κατὰ τὸν τῆς μανίας χρόνον ἐκ Μαντοῦς Τειρεσίου παῖδας δύο γεννῆσαι, 'Αμφίλοχον, καὶ θυγατέρα Τισιφόνην. κομίσαντα δὲ εἰς Κόρινθον τὰ βρέφη δοῦναι τρέφειν Κορινθίων βασιλεῖ Κρέοντι. &c. *Joſua Barnes*

Γυναῖκες, ὁρμήθητε, μηδ' ἀθυμία
Σχεθῇ τις ὑμῶν· πάντα γὰρ σκεθρῶς ὁρᾶν
Ἡμᾶς ἀνάγκη τοὺς νομίζοντας τέχνην.

Καὶ σὺ, γεραιὲ, σὴν γε παῖδ' ἢν δῷς ἐμοὶ,
Γαμβρὸς νομίζῃ καὶ πατὴρ σωτήρ τ' ἐμός.

Ἐπεὶ τεκόντος οὐδὲν ὀρρωδεῖς πατρός.

Μάλιστα μέν μ' ἐπῆρ' ἐπισκήψας πατὴρ,
Ὅτ' ἦν ἅρματ' εἰσέβαινεν εἰς Θήβας ἰών.

Ὁρᾶτε τὸν τύραννον, ὡς ἄπαις γέρων,
Φεύγει· φρονεῖν δὲ θνητὸν ὄντ' οὐ χρὴ μέγα.

Ταπεινὰ γὰρ χρὴ τοὺς κακῶς πεπραγότας
Λέγειν, ἐς ὄγκον δ' οὐκ ἄνω βλέπειν τύχης.

Φεῦ, φεῦ, τὰ μεγάλα, μεγάλα καὶ πάσχει κακά.

Μέτεστι τοῖς δούλοισι δεσποτῶν νόσου.

Ὅστις γὰρ δούλῳ φωτὶ πιστεύει βροτῶν,
Πολλὴν παρ' ἡμῖν μωρίαν ὀφλισκάνει.

Γυνὴ γὰρ ὠφέλειαν ἀνδρὶ καὶ νόσον
Φέρει μεγίστην, ἐκδιδάσκεται ἐμῷ λόγῳ.

Τὰ τῶν τεκόντων ὡς μετέρχεται Θεὸς
Μιάσματα.

Ἥκω δ' ἀπηνὴς ἀπ' οἴκων——

Ἢ τί πλέον εἶναι παῖδας ἀνθρώποις, πάτερ,
Εἰ μὴ 'πὶ τοῖς δεινοῖσιν ὠφελήσομεν;

Ὦ παῖ Κρέοντος, ὡς ἀληθὲς ἦν ἄρα,
Ἐσθλῶν ἀπ' ἀνδρῶν ἐσθλὰ γίγνεσθαι τέκνα·
Κακῶν δ' ὅμοια τῇ φύσει τῇ τοῦ πατρός.
Οὐ γάρ τις οὕτω παῖδας ἂν παιδεύσειεν,
Ὥστ' ἐκ πονηρῶν μὴ οὐ κακοὺς πεφυκέναι.

* 'Αργαίνουσα.

JAM pergite ergo, fœminæ, nec cuipiam
Delinquat animus. Iſta cum curâ omnia
Speculanda nobis artis hoc profitentibus.

Ego te, mihi ſi collocès natam, ſenex,
Socerum putabo, ſoſpitatorem & patrem.

Quando nihil verere genitorem tuum.

At me incitavit maximè exhortans pater,
Tunc cum ipſe currum ſcanderet Thebas petens.

Spectate Regem, qui ſenex, orbus, fugit.
Spirare nimium magna mortalem nefas.

Demiſſa fari cladibus preſſos decet,
Non priſtinæ reſpicere fortunæ decus.

Heu magna magnis ſunt malis obnoxia.

In ſervum herilis magna pars recidit mali.

Quicunque ſervo præbet aures credulus,
Supplicia magna debet imprudentiæ.

Præcipua mulier commoda atque incommoda
Adfert marito: Diſcite hoc monitu meo.

Commiſſa quæ ſunt in Parentes, hæc Deus
Perſequitur ultor.

Quæſitura venio, Domo relictâ ——

Nam quo Parentes liberos optent ſibi,
Si non feramus rebus afflictis opem?

Fili Creontis, quam vetus ſententia
Eſt vera, fortes procreari fortibus,
Malóque ab ortu proferri ſobolem malam.
Nunquam is valebit educandi induſtriâ,
Ut qui malis ſit genitus evadat bonus.

V. 1. Γυναῖκες ὁρμήθητε &c.) Pauló corruptiùs hic locus legitur apud *J. Meurſium* in 'Αλκμαίων, ex *Erotiano* citatus.

V. 2. Σκεθρῶς) 'Ακριβῶς. Vide *Erotianum*, in Σκεθροτέρως.

V. 6. 'Επεὶ τεκόντος &c.) *Priſcianus* l. 18. hunc Verſum paulò aliter citat, Τί; τοῦ τεκόντος &c. *Quid? Nonne te qui genuit, es veritus Patrem?*

V. 21. Ἥκω δ' ἀπηνὴς &c.) Vide *Heſych.* in voce 'Απηνές.

V. 27. Οὐ γάρ τις &c.) Huc refer *Horatianum* illud, *Naturam expellas furcâ licet, uſque recurret.*

* 'Αργαίνουσα) Hanc Vocem pro λευκαίνουσα uſurpat *Euripides* in *Alcmæone*. Teſte *Heſychio*, in voce 'Αργαίνουσα. Quem ſic corrige. 'Αργαίνουσα) λευκαίνουσ' Εὐριπίδης 'Αλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος, ἀργαίνουσα, λευκαίνουσα, φοβοῦσα. *R. Bentley.*

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

Argumentum *Alcmenæ* Fabulæ.

ALcmenæ, *uxoris* Amphitryonis *&* Herculis *ex* Jove *matris, notior eſt Hiſtoria, quàm ut in hâc re declarandâ immoremur. Partim itaque* Euripides *ipſe de hâc materiâ conſulendus eſt in* Heraclidis *& in* Hercule *Furente, ut &* Seneca *in cognomine Fabulâ; partim quoque* Apollodorus *Bibliotheca l.* 2. *c.* 4. §. 5, 6. &c.

Οὐ γάρ ποτ' εἴων Σθένελον εἰς τὸν εὐτυχῆ
Χωροῦντα τοῖχον τῆς δίκης σ' ἀποστερεῖν.

Ἀτρέκεια δ' ἄριστον ἀνδρὸς
Ἐν πόλει δικαίου πέλει.

Ἴσω δ' ἄφρων ὤν, ὅστις ἄνθρωπος γεγὼς
Δῆμον κολάζει χρήμασιν γαυρούμενος.

Τὸν εὐτυχοῦντα χρὴ σοφὸν πεφυκέναι.

Ἀεὶ δ' ἀρέσκειν τοῖς κρατοῦσι· ταῦτα γὰρ
Δούλοις ἄριστα, κἀφ' ὅτῳ τεταγμένος
Εἴη τις, ἀνδάνοντα δεσπόταις ποιεῖν.

Πόθεν δὲ πεύκης φανὸν ἐξηῦρες λαβεῖν;

Δεινόν τι τίκτειν φίλτρον ἀνθρώποις θεὸς
Ἔθηκε.

Ἀλλ' οὐδὲν ηὑγένεια πρὸς τὰ χρήματα·
Τὸν γὰρ κάκιστον πλοῦτος εἰς πρώτους ἄγει.

Σκαιόν τι χρῆμα Πλοῦτος, ἥ τ' Ἀπειρία.

Ἀλλ' οὐ γὰρ ὀρθῶς ταῦτα, γενναίως ἴσως
Ἔπραξας· αἰνῶ δὲ δυστυχῶν ἐγώ
Μισῶ· λογισμὸς τοὔργον οὐ νικᾷ ποτε.

Ἀλλ' εὖ φέρειν χρὴ συμφορὰς τὸν εὐγενῆ.

Θάρσει· τάχ' ἂν γένοιτο· πολλὰ τοῖς θεοῖς
Κἀκ τῶν ἀέλπτων εὔπορ' ἀνθρώποις πέλει.

Σοφώτεροι γὰρ συμφορὰς τὰς τῶν πέλας
Πάντες διαιρεῖν, ἢ τύχας τὰς οἴκοθεν.
Μηδέ ποτε πεῖραν τοῖς θεοῖς εὐχῇ λαβεῖν
Φαίδιμε, τοιούτου μηδενός, μηδ' εἰδέναι·
Ὡς ἔστιν ἑτέρῳ ῥᾴδιον παραινέσαι.

Nunquam tuliſſem Sthenelon ego partes ſequi
Feliciores, & tibi eſſe injurium.

Res eſt optima veritas

Juſti in Principis urbe.

Deſipere ceſſet, ſe quoque eſſe hominem memor,
Qui fretus opibus patriæ inſultat ſuæ.

Hominem beatum ſapere præcipuè decet.

Domino placendum eſt: hoc, enim ſervo expedit,
Quicquid laboris imperatur, hoc ſuæ
Efficere fidei ſpecimen atque induſtriæ.

Aſt undenam reperta tibi tæda eſt Picis?

Inſevit homini maximos ſtimulos Deus
In Prolem amoris.

Contendere Opibus clara Nobilitas nequit:
Namque infimos ad ſumma Divitiæ vehunt.

Odioſa res eſt imperita Opulentitas.

Generoſa ſunt tua forte, ſed prudentia
Carent facinora: non placet laudabilis
Miſeria; præſtat quippe res rumoribus.

Adversâ rectè ferre generoſum decet.

Fortem indue animum: ſæpe ſunt à Dis bona
Exorta hominibus unde non ſperaverant.

Aliena cuncti rectius multo ſolent
Dijudicare quam ſua ipſorum mala.
Venerare Divos, nè ſit ejus, Phædime,
Tibi periculum facere, & è re diſcere
Conſilia quanto demus aliis facilius.

V. 1. Σθένελον εἰς τὸν εὐτυχῆ χωροῦντα τοῖχον) Nota *Proverbialem* locutionem, εἰς τὸν εὐτυχῆ χωρεῖν τοῖχον. Hæc autem de *Sthenelo* dicta ſunt ob filii ejus *Euryſthei* felicitatem ſupra illam *Herculis, Alcmenæ & Jovis* filii. De quâ re hæc *Apollodorus* Biblioth. l. 2. c. 4. §. 5. Ὄντι γὰρ Ἡρακλῆς ἔμελλε γεννᾶσθαι, Ζεὺς ἐν θεοῖς ἔφη, τὸν ἀπὸ Περσέως γεννηθησόμενον τότε, βασιλεύσειν Μυκηνῶν· Ἥρα δὲ διὰ τὸν ζῆλον, Εἰλειθυίας ἔπεισε τὸν μὲν Ἀλκμήνης τόκον ἐπισχεῖν. Εὐρυσθέα δὲ τὸν Σθενέλου παρεσκεύασε γεννηθῆναι, ἑπταμηνιαῖον ὄντα. Vide quæ Nos ad *Heraclid.* v. 362. Quod verò ad Proverbialem hanc loquendi formam attinet, Similitèr *Ariſtophanes* canit in Ranis, fol. 151. lin. ultimâ, Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστι Νοῦν ἔχοντος, καὶ φρένας, καὶ Πολλὰ περιπεπλευκότος, Μετακυλινδεῖν αὑτὸν αἰεὶ Πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον. *Scholiaſtes*, Μετακυλινδεῖν κ. λ.) ὅμοιον τῷ ἐν Ἀλκμήνῃ Εὐριπίδου, Οὐ γάρ ποτ' εἴων Σθένελον πρὸς τὸν εὐτυχῆ Χωροῦντα τοῖχον, τῆς δίκης σ' ἀποστερεῖν. Παροιμία δέ ἐστι, Πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον ῥέπειν, ἀπὸ τῶν πρὸς τὸ λυσιτελὲς αὐτοῖς ἀεὶ φερομένων. Notandum eſt obitèr hic *Scholiaſten* emendari ex hoc loco, qui corruptè apud illum legebatur. Huic autem *Proverbio*, πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον ῥέπειν, contrarium dicitur, *In Parietem caducum inclinare.* Ita *Hadrianus* Imperator, cùm *Commodum Verum*, quem adoptaverat, minùs vitalem videret, *In caducum Parietem ſe inclinâſſe*, dixit ſæpiſſimè, teſte *Ælio Spartiano* in *Hadriani* Vitâ. *Jeſua Barnes.* V. 5. Ἴσω δ' ἄφρων ὢν) Prior ſyllaba in ἄφρων eſt Communis, de quâ re Nos ſæpe alias. Vid. ad *Phaniſſ.* v. 19. *Idem.* V. 15. Τὸν γὰρ κάκιστον &c.) In hanc rem ita *Cicero* in *Cornel. Neque me Divitiæ movent, quibus omnes* Africanos *&* Lælios *Multi Venalitii, Mercatoréſque ſuperârunt: Neque Veſtis aut cælatum Aurum & Argentum, quo noſtros Veteres Marcellos, Maximóſque Multi Eunuchi è Syriâ Ægyptóque vicerunt.* Vid. ſuprà *Æolus* v. 15. Μὴ πλοῦτον εἴπῃς, οὐχὶ θαυμάζω θεὸν &c. *J. Barnes.* V. 26. Φαίδιμε) Sic dictus unus ex filiis *Niobe*.

ΑΛΟΠΗ.

Argumentum *Alopæ* Fabulæ.

HÆc Alope, *de quâ Nomen Fabulæ datum, fuit* Cercyonis *filia, quæ à* Neptuno *compressa tulit* Hippothoonta *filium; quod cùm Nutricis indicio rescivisset* Cercyon, *in sylvis Puerum exposuit Feris devorandum, Matrem in Carcere clausit inedia necandam. Et hanc Historiam tangit* Aristophan. *Scholiast. ad illud in* Avibus, *fol.* 290. Ὥστε παρέξει μοιχεύοντας τὰς Ἀλκμήνας περιβάλλειν, Καὶ τὰς Ἀλόπας, καὶ τὰς Σεμέλας. Schol. Καὶ τὰς Ἀλόπας) Ἀλόπη Κερκυόνος θυγάτηρ· ἐξ ἧς Ποσειδῶνος υἱὸς Ἱπποθόων. *Quin de hâc ipsâ* Alope *Fabulam fecit* Chœrilus *Atheniensis, ut* Pausanias *testatur, fol.* 13. *lin.* 26. Χοιρίλῳ δὲ Ἀθηναίῳ δρᾶμα ποιήσαντι Ἀλόπην &c. *Quare notandus est* Brodæus, *qui apud* Hesychium *in voce* Ἀμφίπυλος, *corrigit* ἐν Ἀλόπῃ. *legendo* Μεναλίππῃ, *& alii æquè malè legendum putant* ἐν Ἀλκμήνῃ. Sopingius *rectissimè* Ἀλόπῃ. *Josua Barnes.*

> V. 1. Οὐ μὴ σύ γ' ἡμᾶς &c.) Ita in *Alcmæon.* v. 6. Ἐνθα τεκόντι [illegible] *Josua Barnes.*
>
> V. 3. Ὁρῶ γὰρ &c.) Vide quæ Nos ad *Medeæ.* v. 46. Et *Ammonium* περὶ διαφόρων λέξεων, titulo Τροχοί. *Idem.*

Οὐ μὴν σύ γ' ἡμᾶς τοὺς τεκόντας ᾐδέσω;

Γυνὴ γυναικὶ σύμμαχος πέφυκέ πως.

Ὁρῶ μὲν ἀνδρῶν τῶνδε γυμνάδα στόλον,
Στείχοντα θοῦρον ἐκ τρόχων πεπαυμένον.

Τί δῆτα μοχθεῖν δεῖ γυναικεῖον γάμον
Φρουροῦντας; αἱ γὰρ εὖ τεθραμμέναι πλέον
Σφάλλουσιν οἴκους τῶν παρημελημένων.

Ἐγὼ δ' ὃ μὲν μέγιστον ἄρξομαι λέγειν,
Ἐκ τοῦδε πρῶτον, πατρὶ πείθεσθαι χρεὼν
Παῖδας νομίζειν τοῦτό τ' εἶναι δίκην.

TU nos parentes reveritus nil es tuos?

Mulier mulieri ferre suppetias solet.

At cerno, magna turba ubi reversi Virûm
Scholâ curuli Visa ad hæc properè ruunt.

Quò nuptiarum tanta consultatio,
Bene educatæ cum magis fundant domos,
Levioisque peccet vita, quæ neglectui est?

Quod est in hâc re maximum, incipiam loqui.
Primum illud esto: filios patribus suis
Parère, jus est atque fas certissimum.

ΑΝΔΡΟΜΕΔΗ.

Argumentum *Andromedæ* Fabulæ.

ANdromeda Cephei Regis Æthiopiæ *&* Cassiopeæ *filia, quòd Mater cum* Nereidis *formâ contenderat, ex Oraculo poscitur in prædam dari* Ceto *ex* Neptuni *irâ misso. Alligatam illam Scopulo* Perseus, Jovis *&* Danaæ *filius, videt, & amore ejus succensus, ex pacto cum* Cepheo *defendit, liberatque,* Ceto *occiso, illamque in matrimonium sibi capit. Historiam tractat* Apollodorus *Biblioth. l.*2. *c.* 4. §. 3. *&* Ovidius *Metamorph. l.* iv. *Fab.* 18, 19. &c. Videetiam *Conon.* Narrat. 40. *J. Barnes.*

Ὦ Νὺξ ἱερά,
Ὡς μακρὸν ἵππευμα διώκεις,
Ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύ-
ουσ' αἰθέρος ἱερᾶς,
Τοῦ σεμνοτάτου δι' Ὀλύμπου.

Περσ. Ὦ παρθέν', εἰ σώσαιμί σ', εἴσῃ μοι χάριν;
Ανδ. Ἄγε σύ μ', ὦ ξεῖν', εἴ τι δμωΐδ' ἤθελες,
Εἴτ' ἄλοχον.

> V. 9. Πᾶς δὲ ποιμένων &c.) Hos Versus citat *Athenæus* l. 11. & *Meurs.* p. 99. & *Macrob.* Saturn. l. 5. c. 21. Quem videsis. Vide etiam & *Petr. Victor.* Var. Lection. l. 16. c. 23. *Latino* metro nos donavimus. *J. Barnes.* V. 15. Ἐκθεῖναι &c.) Extat apud Scholiasten *Aristophanis* in Avibus.

---------- πᾶς δὲ ποιμένων ἔρρει λεώς,
Ὁ μὲν γάλακτος κίσσινον φέρων σκύφος,
Πόνων ἀναψυκτῆρ', ὁ δ' ἀμπέλων γάνος.

Ἐγὼ δὲ παῖδας οὐκ ἐῶ νόθους λαβεῖν·
Τῶν γνησίων γὰρ οὐδὲν ὄντες ἐνδεεῖς
Νόμῳ νοσοῦσιν· ὅ σε φυλάξασθαι χρεών.

Ἐκθεῖναι κήτει φορβάν.

O Nox, sacra Nox,
Quàm tu longos
Agitas cursus super astrigerum
Vectus æ therii dorsum templi,
Et per Olympi veneranda loca!

Pers. Si liberem te, Virgo, numquid gratiæ est?
And. Adduc tuam, hospes: sive tu famulam jubes,
Sive esse nuptam.

——Venit magna Pastorum manus,
Hic lactis plenum poculum ligni tulit,
Retrigerans laborem; is ac vitium decus.

Me non piget parare progeniem notham
Quæ parte nullâ sobole legitimâ minor;
Sed lege premitur: quod cavendum existimo.

Cibum illam exponere Ceto.

Τὸ Δαιμόνιον οὐχ ὁρᾷς,
Ὅπη μοίρας διεξέρχεται·
Στρέφει δ' ἄλλους
Ἄλλως εἰς ἁμέραν.

Εὔκλειαν ἔλαβον οὐκ ἄνευ πολλῶν πόνων.

Οὐκ αἰσχρὸν οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων βροτοῖς·
Ἀλλ' ἡδύ τοι σωθέντα μεμνῆσθαι πόνων.

Νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσος τοῦ νοῦ πλέον.

Ὅσοι γὰρ εἰς ἔρωτα πίπτουσι βροτῶν,
Ἐσθλῶν ὅταν τύχωσι τῶν ἐρωμένων,
Οὐκ ἔστι ποίας λείπεται τῆσδ' ἡδονῆς.

A. Ἔρωτα δεινὸν ἔχομεν. B. ἐκ δὲ τῶν λόγων
Ἑλοῦ τὸ βέλτιστον. ὡς ἄπιστον ἐστ' Ἔρως,
Κἀν τῷ κακίστῳ τῶν φρενῶν οἰκεῖν φιλεῖ.

Τῶν γὰρ πλείστων οὐδ' ἄριστος,
Γενναῖον λέχος εὑρεῖν.

Ὦ τλῆμον, ὡς σοὶ τὰς τύχας μὲν ἀσθενεῖς
Ἔδωχ' ὁ δαίμων· μέγα φρονοῦσι δ' οἱ λόγοι·

Χρυσὸν μάλιστα βούλομαι δόμοις ἔχειν·
Καὶ δοῦλος ὢν γὰρ, τίμιος πλουτῶν ἀνήρ.
Ἐλεύθερος δὲ, χρεῖος ὤν, οὐδὲν σθένει.
Χρυσοῦ νόμιζε σαυτὸν οὕνεκ' εὐτυχεῖν.

--------- Χρήμασιν γὰρ εὐτυχῶ·
Ταῖς συμφοραῖσι δ', ὡς ὁρᾷς, οὐκ εὐτυχῶ.

Ἤτοι τὸ μέλλον ἐκφοβεῖ καθ' ἡμέραν,
Ὡς τοῦ γε πάσχειν τοὔπιον μεῖζον κακόν.

Οὐκ ἔστιν ὅστις εὐτυχὴς ἔφυ βροτῶν,
Ὃν μὴ τὸ θεῖον ὡς τὸ πλέον ἀπολλύει.

Τὸ ζῆν ἀφεῖτος, τὸ κατὰ γῆν τιμῶσί σου;
Κενόν γ'· ὅταν γὰρ ζῇ τις, εὐτυχεῖ, Κρέον.

Σιγᾷς; σιωπὴ δ' ἄπορος ἑρμηνεὺς λόγων.

Ὁ μὲν ὄλβιος ἦν, τὸν δ' ἀπέκρυψεν
Θεὸς ἐκεῖνον τῶν ποτὲ λαμπρῶν.
Νεῖα βίοτος, νεῖα δὲ τύχα,
Κατὰ πνεῦμ' ἀνέμων.

Συνάλγησον· ὡς ὁ κάμνων
Δακρύων μεταδοὺς ἔχει τινὰ κουφότητα μόχθων.

Τὰς συμφορὰς γὰρ τῶν κακῶς πεπραγότων
Οὐ πώποθ' ὕβρισ', αὐτὸς ὀρρωδῶν παθεῖν.

Nam quæ fata paret Deus;
Nunc hunc, nunc alium cito
Verſant turbine, non valet
Humani vigor ingeni
Ullis viribus aſſequi.

Non ſine Labore multo peperi Gloriam.

Nil quod neceſſe eſt ferre, mortali probro eſt.
Dulcem relinquit memoriam exactus dolor.

Suaſit Juventa, vi potens, mente impotens.

Amore quiſquis captus eſt mortalium,
Si forte Amores commodos invenerit,
Deſiderabit gaudii nullum genus.

A. Heu durum Amorem patimur. B. è dictis tibi
Quod optimum ſumatur: inſidum eſt Amor,
Animique partem peſſimam habitandam eligit.

Pars maxima Divitiarum
Generoſâ uxore potiri.

Ah, quàm premente Numine afflictæ tibi
Res ſunt, at alti ſpiritûs oratio!

Ante omnia aurum laribus exoptem meis:
Fortuna divem addit & ſervis decus:
At libero inopi nulla vis aut gratia eſt.
Hoc te beatum crede, quòd rem poſſides.

——— Sum felix opum:
Sed, ut vides, fors ſæva me miſerum facit.

Quod eſt futurum, gignit indies metum:
Id ſubſequens præſente majus eſt malum.

Adeo uſque felix nullus eſt mortalium,
Divina quem non proruat tandem manus.

Exanime terrâ quod tui poſitum, colunt?
Res vana, tum qui vivit, eſt felix, Creon.

Taceſne? at hoc interpres haud Mentis bonus.

Fuit hic felix: ſed vertit opes
Deus, & clari nominis olim
Fortuna labat: vitáque venti
Diffluit inſtar.

Junge dolorem: nam qui pariter
Lachrymant, miſeros ex parte levant.

Aliena nunquam nam mala irriſi, timens
Nequid mihi olim eveniat ipſi humanitùs.

V. 22. Ἀλλ' ἡδύ τοι &c) Huc refer illud, *Suavis laborum eſt præteritorum memoria.* *Cic.* de fin. bon. & mal. l. 2. §. 32. Sic *Virgil.* Æn. v. 207. *& hæc olim meminiſſe juvabit.* Huc refer & illud *Lucretii*, l. 2. v. 1. *Suave Mari magno turbantibus æquora Ventis, E terrâ magnum alterius ſpectare laborem.* Vide in *Dionyſii Lambini* Notis ad locum, ſimiles locos *Menandri*, *Oppiani*, *Sophoclis*, *Ciceronis*, cum hoc collatos. Nobis non eſt iis immorandum. *J. Barnes.* V. 23. Νεότης μ' ἐπῆρε) *Homer.* Ψ. v. 589. Οἶσθ', οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσι· Κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις. *Idem.* V. 34. Χρυσὸν μάλιστα) Vide infrà in *Bellerophon*, ὦ Χρυσὲ &c. *Idem.*

V. 36. Χρεῖος) pro χρῄζων. Vide quæ Nos ad *Herc. Fur.* v. 1337. *Idem.*

V. 40. Ἤτοι τὸ μέλλον) Huc refer illud *Horatianum*, Carmin. l. 1. Od. ix. *Quid ſit futurum cras, fuge quærere.* J. Barnes.

V. 43. Ὡς τὸ πλέον ἀπολλύει) Malè in aliquibus, ὡς τὸ πολλὰ ζωντικά.

V. 53. Τὰς συμφορὰς &c.) *Grotius* in *Stobæi* Florilegio, fol. 466, Hæc ex *Andromachâ* citat, idem tamen aliàs, nempe Florilegii p. 37. ex *Hippolyto* ſcribit, & ita vertit, *Quas nec exprobravit infelicibus Clades, & ipſe tale quid metuens pati.*

——Εἰ δ' ἐγὼ πράσσω κακῶς,
Μηδὲν τόδ' αἴσχει· καὶ σύ τοι πράξειας ἄν.

——nè ſis inſolens,
Ego ſi miſer ſum : facile tu ſias idem.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Argumentum *Antigonæ* Fabulæ.

ANtigone Oedipi *filia & Polynicis ac Eteoclis Soror*, Creontis *filio* Hæmoni *deſponſata, in Terram viva defoditur à* Creonte, *quòd contra illius Edictum fratrem* Polynicen *ſepulturæ mandaverat.* Hæmon *ob dolorem ſibi manus infert, Patrem execratus. Idem tractat* Argumentum Sophocles *in* Antigone. *Vide* Apollodor. *Bibliothec. l.* 3. *c.* 7. §. 1.

Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ,
Εἶτ' ἐγένετ' αὖθις ἀθλιώτατος βροτῶν.

Felix initiis Oedipus, felix fuit,
Poſt idem & hominum factus eſt miſerrimus.

Ὦ παῖ Διώνης, ὡς ἔφυς μέγας θεός,
Διόνυσε, θνητοῖς τ' οὐδαμῶς ὑπόστατος.

Nate ô *Diones*, magnus ô quàm tu Deus,
Lyæe, quem nec ferre mortales queant?

V. 3. Ὦ παῖ Διώνης) Huc pertinet illud Scholiaſtæ *Pindari* ad Pyth. Od. 3. Θυώνῃ τῇ Σεμέλῃ φησί· Διωνυμίᾳ γὰρ ἐκέχρητο. εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ τὴν αὐτὴν Διώνην λέγουσιν· ὥσπερ Εὐριπίδης ἐν Ἀντιγόνῃ. &c. *Joſua Barnes.*

Οὐκ ἔστι Πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο πλὴν λόγος,
Καὶ βωμὸς αὐτῆς ἐστιν ἀνθρώπου φύσις.

Sermo eſt, nec aliud, ſuada quo templo utitur,
Et ejus ara eſt ipſa mens mortalium.

V. 5. Οὐκ ἔστι Πειθοῦς) ἐξ Ἀντιγόνης Εὐριπίδου. *Scholiaſt. Ariſtoph.* ad Ranas fol. 183. in fine. *Idem.*

Οἰκεῖος ἀνθρώποισι γίγνεσθαι φιλεῖ
Πόλεμος ἐν ἀστοῖς, ἂν διχοστατῇ πόλις.

Domeſtica odia civibus naſci ſolent,
Cum factiones civitatem diſtrahunt.

Δεῖ τοῖσι πολλοῖς τὸν τύραννον ἁνδάνειν.

Regi placere plurimis tutiſſimum.

Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ.

Dat ſapere Regi turba ſapientûm comes.

Οὔτ' εἰκὸς ἀρχὴν οὔτ' ἐχρῆν εἶναι νόμον·
Τύραννον εἶναι μωρία [illegible] καὶ θέλειν,
Ὃς τῶν ὁμοίων βούλεται κρατεῖν μόνος.

Utinam nec ulla imperia nec leges forent!
Regnare velle maxima imprudentia eſt.
Nam cur habebit unus imperium in pares?

Ἀνδρὸς δ' ἐρῶντος εἰς Κύπριν νεανίου
Ἀφύλακτος ἡ τήρησις· ἂν γὰρ φαῦλος ᾖ
Τἄλλ', εἰς ἔρωτα πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος.
Ἣν δ' εὖ προσῆται Κύπρις, ἥδιστον λαβεῖν.

Juvenem calentem Veneris indomitâ face
Arcere vigiles non valeat cuſtodiæ.
Amor ipſe, quamvis rudibus, ingenium facit.
Dulce & ſalubre, quæ modum novit Venus.

V. [illegible] Ἣν δ' εὖ προσῆται Κύπρις) Moderata *Venus* laudatur. Vid. *Iphigen.* Aul. v. 543. & v. 554. *Idem.*

Ἤρων· τὸ μαίνεσθαι δ' ἄρ' ἦν ἔρως βροτοῖς.

Amabam: hominibus maximus furor eſt, Amor.

Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκέτ' ἔστ' ἐλεύθερος,
Ἀλλ' ἕν γ' ἔχει τι χρηστόν· ἐν κήδει γὰρ ὢν
Ἐσθλῷ, δέδοικε μηδὲν ἐξαμαρτάνειν.

Haud liber ultra eſt, nuptiæ quem vinciunt:
Sed adeſt bonum illud, à malis quod actibus
Affinitatis abſtrahit reverentia.

Ὀνόματι μεμπτὸν τὸ νόθον, ἡ φύσις δ' ἴση.

Natura par eſt, nomen inviſum notho.

Ἡ γὰρ δόκησις πατράσι παῖδας ἐοικέναι,
Τὰ πολλὰ φαύλη γίνεται τέκνων πέρι.

Prolem parentum quod ferunt mores ſequi,
Falſum revincit ſæpe natorum indoles.

Τὸ μωρὸν αὐτῷ τοῦ πατρὸς νόσημ' ἔνι.
Φιλεῖ γὰρ οὕτως ἐκ κακῶν εἶναι κακούς.

Paternus ille morbus inſipientia eſt:
Quippe ex malis plerumque generantur mali.

Ἀνδρὸς φίλου δὲ χρυσὸς ἀμαθίας μέτα
Ἄχρηστος, εἰ μὴ κἀρετὴν ἔχων τύχοι.

Opulens amicus, cui deeſt ſapientia,
Virtus niſi adſit, uſui nulli eſt bono.

——Ἐπ' ἄκραν ἥκομεν γραμμὴν κακῶν.

——Ipſas ad incitas ſumus Redacti.

Μὴ ἓν ἔθελε λυπεῖν σαυτόν· εἰδὼς πολλάκις

Laxare habenas parce triſtitiæ, memor

V. 30. Μὴ ἓν ἔθελε) Coaleſcunt μὴ & ἓν in unam Syllabam inter Scanſionem; adeò fit Senarius. Sic infrà *Antiope* v. 29. *Idem.*

Ὅτι

Ὅτι καὶ τὸ λυποῦν, ὕστερον χαρὰν ἄγει.
Καὶ τὸ κακὸν, ἀγαθοῦ γίνεται παραίτιον.

Ὅστις δὲ πρὸς τὸ πίπτον εὐλόγως φέρει
Τὸν δαίμον', οὗτος ἧσσόν ἐστ' ἀνόλβιος.

Μεταβαλλομένου δαίμονος, ἀνέχου.
Πλεῖ κατὰ πορθμὸν, πλεῖ κατὰ δαίμονα.

Θνητοὶ γὰρ ὄντ', καὶ θνητὰ πείσεσθαι δόκει.
Θεοῦ βίον ζῆν ἀξιοῖς, ἄνθρωπος ὤν;

Θάνατος γὰρ ἀνθρώποισι νεικέων τέλος.
Ἔχει· τί γὰρ τοῦδ' ἐστὶ μεῖζον ἐν βροτοῖς;
Τίς γὰρ πετραῖον σκόπελον οὐτάζων δορὶ
Ὀδύναισι δώσει; τίς δ' ἀτιμάζων νέκυς,
Εἰ μηδὲν αἰσθάνοιντο τῶν παθημάτων;

Sæpe ex dolore gaudium mortalibus
Et ex malorum ſegete progigni bona.

Quicunque caſus atque fortunæ vices
Ratione tolerat, hic minùs multo eſt miſer.

Per quas agitat Fortuna vices:
Sine, Dî portent, fluctúſque ratem.

Mortalis id fer omne quod mortalium eſt:
Homone poſcas cælitûm vitam tibi?

Mors Jurgiorum finis eſt mortalibus:
Nam majus aliud quid poteſt letho dari?
Molem quis autem ſaxeam haſtâ verberans
Cieat dolorem, mortuóſve injuriis
Fruſtrà laceſſens nulla ſenſuros mala?

V. 34. Οὗτος ἧσσόν ἐστ' ἀνόλβιος) Variè effertur hoc *Hemiſtichium*, præter enim hanc Lectionem, alii Codices legunt, ἧσσόν ἐστιν ἄθλιος, alii autem, μᾶλλόν ἐστιν ὄλβιος. Quæ Diverſitas facta, quod Authores, qui Poetarum locos citant, hi quidem ipſa Poetæ Verba proferre ſolent, alii autem ſatis ducunt, ſi ſenſum illius aſſequuntur. Quævis autem Lectio eodem recidit. *Joſua Barnes.* V. 35. Μεταβαλλομένου δαίμονος, ἀνέχου. Πλεῖ κατὰ πορθμὸν, πλεῖ κατὰ δαίμονα.) Hæc apud *Stobæum* Florileg. p. 449. ex *Antigonâ* citata videmus; extant verò totidem verbis, & etiam copioſiùs, in *Troad.* v. 101. in Principio *Chori* ad *Actum* primum. *J. Barnes.* V. 39. Θάνατος γὰρ ἀνθρώποισι νεικέων τέλος) Huc refer illud *Archilochi*, Οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομεῖν ἐπ' ἀνδράσιν, i.e. *Mortuis convitiari non ſinit fas & pium.* De quâ re vide quæ Nos ad *Bacch.* v. 1037. & *Electr.* v. 900. *Idem.* V. 42. Νέκυς) Contractum pro νέκυας. V. 43. Τίς γὰρ πετραῖον &c.) *Plautinum* illud non abſimile, Curcul. 3. 1. *Noli, amabo, verberare lapidem, ne perdas manum.* Gulielm. Peirs *Emman.* Collegii Socius.

ΑΝΤΙΟΠΗ.

Argumentum *Antiopæ* Fabulæ.

ANtiope Nyctei Thebani *filia à* Jove *compreſſa*, Zethum *&* Amphionem *peperit, ad* Eleutheras Bœotiæ, *quos expoſitos Bubulcus educavit.* Zethus *Rei pecuariæ operam dedit,* Amphion *Lyrâ à* Mercurio *donatus, Citharœdicam exercuit. Hi tandem Viri facti* Lycum *avunculum, qui matrem in Vinculis habuerat, obtruncant &* Regno Thebarum *potiuntur.*

Ἐκ παντὸς ἄν τις πράγματος δισσῶν λόγων
Ἀγῶνα θεῖτ' ἄν, εἰ λέγειν εἴη σοφός.

——Ψυχῆς ὧδε γενναίαν φύσιν
Γυναικομίμῳ διαπρέπεις μορφώματι;

Οὔτ' ἐν δίκης βουλαῖσιν ὀρθὸν ἄν ποτε
Λόγον προθεῖ', ἢ πιθανόν· οὔτ' ἐν ἀσπίδος
Κύτει ὁμιλήσαις ἂν ὀρθώσῃς στρατόν·
Οὐ τεῖχος ἂν λάβοις δή, οὔτ' ἄλλων ὕπερ
Νεανικὸν βούλευμα βουλεύσαιό τι.

——Ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ·
Παῦσαι δ' ἀοιδῶν, πραγμάτων δ' εὐμουσίαν
Ἄσκει· τοιαῦτ' ἄειδε, καὶ δόξεις φρονεῖν,
Σκάπτων, ἀρῶν γῆν, ποιμνίοις ἐπιστατῶν.
Ἄλλοις τὰ κομψὰ ταῦτ' ἀφεὶς σοφίσματα,
Ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις.
Ἀνὴρ γάρ, ὅστις εὖ βίον κεκτημένος,
Τὰ μὲν κατ' οἴκους ἀμελείᾳ παρείσας,
Μολπαῖσι δ' ἡσθεὶς τοῦτ' ἀεὶ θηρεύεται,
Ἀργὸς μὲν οἴκοις καὶ πόλει γενήσεται,
Φίλοισι δ' οὐδείς· ἡ φύσις γὰρ οἴχεται,
Ὅταν γλυκείας ἡδονῆς ἥσσων τις ᾖ.

IN utramque partem facile de re quâlibet
Differere, ſi quis valeat eloquii artibus.

——Animi ſicne generoſi indolem
In morem & habitum fœminarum emaſculas?

Nec quicquam idonei, frater, aut recti in foro,
Dices, bonive conſules: ſed nec manu,
Clypeo vibrato rem juvabis publicam:
Non alta capias mœnia, aut pro innoxii
Salute calida capere conſilia audeas.

——Audi me igitur, hos Cantus leves
Omitte, res & ſerias operans cane,
Hoc eſto Carmen, ſapere ſi cupias, tuum,
Fodias, areſque; pecora fac paſcas tua.
Oblectet alios iſte nugarum labor;
Per quas inani tibi ſit habitandum domo.
Nam quiſquis almâ copiâ florens opum
Domûs regendæ deſerit cuſtodiam,
Soloque cantu gaudet & fidium ſono
Non Civitati, non Domui prodeſt ſuæ,
Non ille Amicis. Ipſa Natura excidit,
Ubi quis ſubactus dat Voluptati manus.

V. 10. Ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ &c.) Hæc loquitur *Zethus* ad *Amphionem.* Vide *Thomæ Gatakeri* Adverſaria Miſcellanea c. 18. fol. 94. & 95. *Joſua Barnes.*

V. 20. Ἡ φύσις γὰρ οἴχεται) Alii Codices legunt, ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται. *Joſua Barnes.*

——ὢν

——— ἐν τούτῳ γὰρ
Λαμπρός θ' ἕκαστος, κἀπὶ τοῦτ' ἐπείγεται,
Νέμων τὸ πλεῖστον ἡμέρας τούτῳ μέρος,
Ἵν' αὐτὸς αὑτοῦ τυγχάνῃ * βέλτιστος ὤν,

Καὶ πῶς σοφὸν τοῦτ' ἐστιν, εἴ τις εὐφυῆ
Λαβοῦσα τέχνη φῶτ' ἔθηκε χείρονα;

Φρονῶ δ' ἃ πάσχω, καὶ τόδ' οὐ μικρὸν κακόν.
Τὸ μὴ εἰδέναι γὰρ ἡδονὴν ἔχει τινὰ
Νοσοῦντα· κέρδος δ' ἐν κακοῖς ἀγνωσία.

Δίκα τοι δίκα χρόνιος·
Ἀλλ' ὅμως ὑποπεσοῦ-
σ' ἔλαθεν ὅταν ἔχῃ
Τιν' ἀσεβῆ βροτῶν.

Τὴν τοι δίκην λέγουσι παῖδ' εἶναι χρόνου·
Δείκνυσι δ' ἡμῶν ὅστις ἐστὶν ἂν κακός.

Οἴκτειρ' ἀκούσας· οἰκτρὰ γὰρ τὰ δυστυχῆ
Βροτοῖς ἅπασι, κἂν θυραῖος ὢν κυρῇ.
——— Ἄνθρωπος ὢν
Οὐδεὶς ἄλυπος τὸν βίον διήγαγεν·
Οὐδεὶς δὲ μέχρι πέλους ἔμεινεν εὐτυχῶν.

Τρεῖς εἰσὶν ἀρεταί, τὰς δὲ χρή σ' ἀσκεῖν, τέκνον·
Θεούς τε τιμᾶν, τούς τε θρέψαντας γονεῖς,
Νόμους τε κοινοὺς Ἑλλάδος. καὶ ταῦτα δρῶν,
Κάλλιστον ἕξεις στέφανον εὐκλείας ἀεί.

Τὸ δ' ἀσθενές μου καὶ τὸ θῆλυ σώματος
Κακῶς ἐμέμφθης· καὶ γὰρ εἰ φρονεῖν ἔχω,
Κρεῖσσον τόδ' ἐστὶ καρτεροῦ βραχίονος.

Ἐγὼ μὲν οὖν ᾄδοιμι, καὶ λέγοιμί τι
Σοφόν, ταράσσων μηδὲν ὧν πόλις νοσεῖ.
Ἔνεστι δ' οἶκτος, ἀμαθίᾳ μὲν οὐδαμοῦ,
Σοφοῖσι δ' ἀνδρῶν, καὶ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον
Γνώμην ἐνεῖναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφόν.

Καὶ μὴν ὅσοι μὲν σαρκὸς εἰς εὐεξίαν
Ἀσκοῦσι βίοτον, ἢν σφαλῶσι χρημάτων,
Κακοὶ πολῖται· δεῖ γὰρ ἄνδρ' εἰθισμένον
Ἀκόλαστον ἦθος γαστρὸς ἐν ταὐτῷ μένειν.

Εἰ δ' εὐτυχῶν τις, καὶ βίον κεκτημένος,
Μηδὲν δόμοισι τῶν καλῶν θηράσεται,
Ἐγὼ μὲν οὔποτ' αὐτὸν ὄλβιον καλῶ,
Φύλακα δὲ μᾶλλον χρημάτων εὐδαίμονα.

Ἀμουσία τοι μηδ' ἐπ' οἰκτροῖσιν δάκρυ
Στάζειν· κακὸν δὲ χρημάτων ὄντων ἄλις,
Φειδοῖ τε πονηρᾷ μηδὲν εὖ ποιεῖν βροτῶν.

——— in hoc enim
Se quiſque verſat, atque in hoc ſe exercitat,
Huic plus Diei tribuit impendens vigil,
Ut ipſe ſemet melior evadat modo.

* Grotius, κρείσσων.

Sapientiæ quid in arte, quæ recta accipit
Ingenia, ſed pejora diſcendo facit?

Intelligo quæ patior, haud leve quod malum eſt:
Aliqua eſt voluptas abſtrahi à ſenſu mali,
Interque damna quæſtui ignorantia eſt.

Jus ſerò veniat licet,
Jus eſt: attamen impio
Pœnas, quas decet, irrogans,
Tanquam ex inſidiis latet.

Juſtitia proles nuncupatur Temporis,
Quæ delitentes monſtrat in nobis malos.

Hæc audiens miſerere. nam trux calamitas
Exprimere gemitus etiam ab ignotis ſolet.
——— Sine mœroribus
Homo natus ævum nullus exegit ſuum,
Nec finem adusque pertulit res proſperas.

Tria juſta, fili, te perquam eſt diſcere:
Deos vereri, deinde Genitores tuos,
Tum ſancta Graiis jura. quod ſi feceris,
Stat pulchra tibi corona rumoris boni.

Tu corpus in me molle & infirmum ſecus
Non jure culpas: ſi mihi ſapientia
Conceſſa, plus hoc quam lacertorum tori.

Cantare promptum, dicere eſt promptum mihi,
Quod juvet, & urbis neutiquam incendat mala.
Non vilis animi motus eſt, miſereſcere,
Sed mentis altæ providæ: noxa imminet,
Cum ſapere ſeſe qui putant, ſapiunt nimis.

Hi qui ſaginæ mancipârunt corpora,
Periculoſum civitatibus genus
Pecuniâ fugiente: ventri obnoxios
Manere iiſdem rebus opinandum foret.

Quicunque largis opibus & gazâ affluens
Monumenta fortis nulla molitur ſuæ,
Non hic beatus jure nuncupabitur,
Cuſtos ſed auri fortuitò munere.

Sicco miſerias ore deſpicere eſt ferum:
Sed turpe & illud, opibus ſi magnis, mala
Tenacitate, demereri neminem.

V. 22. Ἐν τούτῳ γὰρ &c.) Hunc locum *Plato* in *Gorgiâ* profert & ex illo *Agellius* l. 10. c. 22. *Latino* verſu Nos donavimus. *Joſua Barnes.*

V. 29. Τὸ μὴ εἰδέναι) Egregiè in hunc ſenſum *Arrianum* Epictetæorum lib. 4. c. 7. diſſerentem audies, τί ποιεῖ φοβερὸν &c. Quòd autem μὴ & εἰ coaleſcant in μὴ εἰδέναι, vide ſuprà ad *Antigone* v. 30.

V. 31. Δίκα τοι Δίκα χρόνιος· ἀλλ' ὅμως &c.) *Horatius* ſimilitèr canit, *Rarò antecedentem ſceleſtum Deſeruit pede Pœna claudo.*

V. 37. Οἰκτρὰ γὰρ τὰ δυστυχῆ βροτοῖς ἅπασι, κἂν θυραῖος ὢν κυρῇ) Simile illud *Electr.* v. 290. —αἴδεσις γὰρ ἐν Κἀκ τῶν θυραίων πραγμάτων δάκνει βροτούς. Sin autem Οἴκτειρ' legimus, eſt pro ᾤκτειρα & exponi debet, *Miſertus ſum*; ſin *Miſerere* retinendum, Οἴκτειρ' legendum pro οἴκτειρε. *Joſua Barnes.*

V. 51. Ἔνεστι δ' οἶκτος &c.) Contra prorſus quàm *Stoici*, qui ſtatuunt ἔλεον εἶναι πάθος, καὶ συστολὴν ἄλογον· & τοὺς σοφοὺς ἐλεήμονας μὴ εἶναι. quorum dogma *Seneca* optimè explicat, de *Clement.* l. 2. c. 4, 5. Non incelebre, aut inſcitum, *Phocionis* illud apud *Stobæ.* Tit. 1. Οὔτε ἐξ ἱεροῦ βωμὸν, οὔτε ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀφαιρετέον τὸν ἔλεον. *Nec è templo, aram;* (ad quam miſeris & vexatis receptus ſit;) *nec ex vitâ humanâ tollendam miſericordiam. Gulielmus Peirs Emman.* Coll. Socius.

Πολλοὶ

Πολλοὶ δὲ θνητῶν τοῦτο πάσχουσιν κακόν,
Γνώμῃ φρονοῦντες, οὐ θέλουσ᾽ ὑπηρετεῖν
Ψυχῇ, τὰ πολλὰ πρὸς φίλων νικώμενοι.

Κόσμος δὲ σιγῆς στέφανος ἀνδρὸς οὐ κακοῦ.
Τὸ δ᾽ ἐκλαλοῦν, τοῦθ᾽ ἡδονῆς μὲν ἅπτεται.
Κακὸν δ᾽ ὁμίλημ᾽, ἀσθενὲς δὲ καὶ πόλει.
Ὁ δ᾽ ἥσυχος, φίλοισί τ᾽ ἀσφαλὴς φίλος,
Πόλει τ᾽ ἄριστος. μὴ τὰ κινδυνεύματα
Αἰνεῖτ᾽. ἐγὼ γὰρ οὔτε ναυτίλον φιλῶ
Τολμῶντα λίαν, οὔτε προστάτην χθονός.

Γνώμῃ γὰρ ἀνδρὸς, εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις,
Εὖ δ᾽ οἶκος· εἴς τ᾽ αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα.
Σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
Νικᾷ· σὺν ὄχλῳ δ᾽ ἀμαθία, πλέον κακόν.

Ὅστις δὲ πράσσει πολλὰ, μὴ πράσσειν παρόν,
Μῶρος, παρὸν ζῆν ἡδέως ἀπράγμονα.

—— Τὸ δοῦλον οὐχ ὁρᾷς ὅσον κακόν;

Οὐ χρή ποτ᾽ ἄνδρα δοῦλον ὄντ᾽ ἐλευθέρας
Γνώμας διώκειν, οὐδ᾽ ἐς ἀργίαν βλέπειν.

Φεῦ, φεῦ, τὸ δοῦλον ὡς ἁπανταχῇ γένος,
Πρὸς τὴν ἐλάσσω μοῖραν ὥρισεν θεός.

Κόρος δὲ πάντων, καὶ γὰρ ἐκ καλλιόνων
Λέκτροις ἐν αἰσχροῖς εἶδον ἐκπεπληγμένους.
Δαιτὸς δὲ πλησθείς τις, ἄσμενος πάλιν
Φαύλῃ διαίτῃ προσβαλὼν ἥσθη στόμα.

Κῆδος καθ᾽ αὑτὸν τὸν σοφὸν κτᾶσθαι χρεών.

—— Πᾶσι δ᾽ ἀγγέλλω βροτοῖς
Ἐσθλῶν ἀπ᾽ ἀνδρῶν εὐγενῆ σπείρειν τέκνα·
Οὐ γάρ ποτ᾽ ἂν πράξειαν ἐς τέλος κακῶς.

Εἰ νοῦς ἔνεστιν. εἰ δὲ μὴ, τί δεῖ καλῆς
Γυναικὸς, εἰ μὴ τὰς φρένας χρηστὰς ἔχοι;

Οὐ σωφρονίζειν ἔμαθον, αἰδεῖσθαι δὲ χρὴ,
Γύναι, τὸ λίαν, καὶ φυλάττεσθαι φθόνον.

Φεῦ φεῦ. βροτείων πημάτων ὅσαι τύχαι,
Ὅσαι τε μορφαὶ, τέρμα δ᾽ οὐκ εἴποι τις ἄν.

Πόλλ᾽ ἐστὶν ἀνθρώποισιν, ὦ ξένοι, κακά.

Ἔχει λόγον καὶ τοῦτο τῶν πολλῶν βροτῶν.
Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ᾽ εὐτυχεῖς.

Βροτοῖσιν εὔκρας οὐ γένοιτ᾽ ἂν ἡδέως.

Τοιόσδε θνητῶν τῶν ταλαιπώρων βίος·
Οὔτ᾽ εὐτυχεῖ τὸ πάμπαν, οὔτε δυστυχεῖ·

Commune multis malum hoc mortalibus,
Ut mente ſapiant, obſequantur nec tamen
Animo, capitis gaudiis obnoxio.

Silentium corona cordati viri eſt:
Caret cupito gaudio loquacitas,
Suſpecta amicis, civitatibus gravis.
Amans quietis animus & amicis bonus
Et civitati. Qui volet, famam ſibi
Quærat periclis: ego nec audaces nimis
Nautas, nec urbis præſides laudaverim.

Sapiente cura civitas ſtabilitur
Domuſque regitur: eadem & ad bellum valet.
Sententia una vincit innumeras manus:
Multi imperiti plena res diſcriminis.

Vitam otioſam qui poteſt traducere,
Negotium ſi quærit, haud rectè ſapit.

—Cernis ſervitus quid ſit mali?

Tractare ſervum ſtudia liberalia
Minimè decorum eſt, otióve inſueſcere.

Eheu ut omne ubique ſervorum genus
In ſequiore cuncta tranſcripſit Deus!

Rerum ſatietas omnium eſt. Turpes toros
Vili ſequentem, pulchra cui conjux domi:
Et plenus epulis aliquis è vili cibo,
Novitate commendante, cepit gaudia.

Affinitates, qui ſapit, quæret pares.

—— Moneo nunc omnes ſemel
Ut ex honeſto genere progeniem ſerant,
Non illa quippe ſemper infelix erit.

Si bene animata eſt, perplacet. ſin, quo mihi
Formoſa vultum, pectore inteſtabili?

Ego cenſor haud ſum, mulier: at rectum interim eſt,
Vitare nimia, nec dare invidiæ locum.

Eheu malorum quot vices mortalibus
Formæque; nemo nunc parit terminum.

Permulta hominibus, hoſpites, veniunt mala.

Vera illa vulgi dictio: illum proſperè
Agere neceſſe eſt; rurſus hunc improſpere.

Hominibus haud fit gratioſum ingens caput.

Plena eſt laborum vita data Mortalibus:
Non ſemper eſt infeſta, non ſemper fauſta

V. 75. Γνώμῃ γὰρ &c.) *Apoſtolius* Centur. 6. §. 38. hæc citat. *Agatho*, γνώμῃ γὰρ κρεῖσσόν ἐστιν, ἢ ῥώμῃ χερῶν. Vide hujus loci Parodias aliquot *Tho. Gatakeri* Adverſaria Miſcell. c. 10. fol. 95.

V. 79. Ὅστις δὲ πράσσει &c.) Conſilium *M. Antonin.* Imp. l. 3. μήτε πολυῤῥήμων, μήτε πολυπράγμων ἔσο. Non abs re *Ennius* in *Iphigenia* apud *Agellium* lib. 19. c. 10. *Otio qui neſcit uti, plus negotii habet*, &c.

V. 86. Κόρος δὲ πάντων &c.) *Greg. Naz.* de Pace Orat. 3. Τερφὲς καὶ ὕπνου καὶ ᾠδῆς κόρος ἐστὶ, καὶ τῶν ἀφροδισίων, ὥς λέγουσι· καὶ ἁπλῶς ἁπάντων, οὐ τῶν ἀλγεινῶν μόνον, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ τῶν ἡδίστων· καὶ πάντα εἰς ἄλληλα περιχωρεῖ τε καὶ μετατρέπεται. *Hom.* Il. ν. v. 641. Πάντων μὲν κόρος ἐστὶ, καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος, μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο. V. 90. Κῆδος καθ᾽ αὑτὸν &c.) Huc refer illud, —τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα, Vide *Eraſmi* Adag. Æqualem uxorem ducere. Item *Diogen.* Laert. in Vitâ *Pittaci*, item *Callimach.* Epigr. 1. Ξεῖνος Ἀταρνείτης τις ἀνείρετο Πιττακὸν οὕτως &c.

V. 103. Βροτοῖσιν εὔκρας &c.) Ad illud *Photii* in Lexico MS. Εὔκρας, εὔκρατος, εὐσεβεστοῖσιν· Εὔκρας οὐ γένοιτ᾽ ἂν ἡδέως, ἐν Ἀντιόπῃ· Legit Vir Doctus *Rich. Bentley*, Εὔκρας, οἰκουρός· Εὐρ. ἐν Ἀντιόπῃ, Βροτοῖσιν &c. Hinc corrige *Heſychium*, Εὐκραξ, οἰκίδιος, οἰκουρός. Lege εὔκρας pro εὐκραξ. *J. Barnes.*

Εὐδαιμο-

Εὐδαιμονεῖ τε. καὖθις οὐκ εὐδαιμονεῖ.
Τί δῆτ' ἐν ὄλβῳ μὴ σαφεῖ βεβηκότες,
Οὐ ζῶμεν ὡς ἥδιστα μὴ λυπούμενοι;

* Εὐθυδήμονα.

Fortuna: nunc res læta, nunc improſpera.
Quando ergo noſtra tam vaga eſt felicitas,
Quin abſque curis diſcimus vitâ frui?

De fæce vulgi.

V. 106. Τί δῆτ' ἐν Ὄλβῳ &c.) Aliàs hunc locum verti vidimus, viz. *Conſiderantes fluxa quàm res ſint opes, Quin agimus ævum dulce ſine mœroribus.* * Εὐθυδήμονα) Ἀπλῶν δημοτῶν, Εὐριπίδης Ἀντιόπῃ. *Heſych.*

ΑΡΧΕΛΑΟΣ.

Argumentum *Archelai* Fabulæ.

DE Archelao *Rege* Macedoniæ, *memorabili* Euripidis *Amico, diximus ſatis in* Euripidis *vitâ; & quòd cùm Idem* Archelaus *rogaret* Euripidem, *ut* Drama *de Illo ſcriberet, pius Poeta Omen malum deprecans, dixit, ſe Deos precari, ut nihil* Tragicum *illi contingeret, nedum Tragœdiæ materiam concederet unquam. Sed credibile eſt, poſteà Regis votis obſecundâſſe Poetam &* Fabulam *hanc illius nomine honeſtâſſe, vivo adhuc & florente Rege; in quâ de* Macedonum *Regum Virtute multa viſus eſt complexum ceciniſſe, (Nam & ** Libanius *vocat* Δρᾶμα Μακεδονικὸν) *præcipuè autem Monitus quoſdam ſalubres ubique ſparſos dediſſe, Regem hilarandi & inſtruendi pariter causâ; quod ex Fragmentis colligi poteſt; præterea nihil: Ipſi enim* Euripidi *Rex ille aliquandiù ſuperſtes erat.*

* *Liban.* in Apolog. *Demoſth.* Ἔχω λέγειν ὑποδείγματα ἐμαυτοῦ· Δρᾶμα Ἀθηναῖον· Δρᾶμα Μακεδονικόν, ὃ Ἀρχέλαον Εὐριπίδου, ἀλλὰ Φίλιππον Δημοσθένους. *J. Barnes.*

ΔΑναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ
Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ γαίας ὕδωρ,
Ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοὰς
Αἰθιοπίδος γῆς, ἡνίκ' ἂν τακῇ χιών,
Τέθριππ' ὀχεύοντος ἡλίου δι' αἰθέρα,
Ἐλθὼν ἐς Ἄργος ᾤκισ' Ἰνάχου πόλιν,
Πελασγιώτας δ' ὠνομασμένους τὸ πρὶν
Δαναοὺς καλεῖσθαι νόμον ἔθηκ' ἀν' Ἑλλάδα.

A. Πόλλ', ὦ τέκνον, σφάλλουσιν ἀνθρώπους θεοί.
B. Τὸ ῥᾷστον εἶπας, αἰτιάσασθαι θεούς.

Οὐ βούλομαι πλουτοῦντι δωρεὰς πένης,
Μή μ' ἄφρονα κρίνῃς, ἢ διδοὺς αἰτεῖν δοκεῖν.

Τὰ γὰρ οὐκ ὀρθῶς πρασσόμεν', ὀρθῶς
Τοῖς πράσσουσιν κακὸν ἦλθε.

Ἓν δέ σοι μόνον προφωνῶ, μὴ 'πὶ δουλείας ποτὲ
Ζῶν ἑκὼν ἔλθῃς, παρόν σοι κατθανεῖν ἐλευθέρως.

Ὁ δ' ἡδὺς αἰών, ἥ κακή τ' ἀνανδρία,
Οὔτ' οἶκον, οὔτε πόλιν ἂν ὀρθώσειεν ἄν.

Ὀργῇ γὰρ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.

Νεανίαν γὰρ ἄνδρα χρὴ τολμᾶν ἀεί·
Οὐδεὶς γὰρ ὢν ῥᾴθυμος εὐκλεὴς ἀνήρ.
Ἀλλ' οἱ πόνοι τίκτουσι τὴν εὐδοξίαν.

Ἁπλοῦς ὁ μῦθος· μὴ λάλει· τὸ γὰρ λέγειν
Εὖ, δεινόν, εἰ φέροι τινὰ βλάβην.

Τυραννὶς εἶναι θεῶν βίος νομίζεται,
Τὸ μὴ θανεῖν γὰρ οὐκ ἔχει, τὰ δ' ἄλλ' ἔχει.

QUinque ille decies virginum Danaus Pater,
Nili relinquens optimam in terris aquam,
Qui diſcolore de ſolo Æthiopum ſua
Auget fluenta, cum liqueſcit nives
Titan Quadrigis æthera incendens citis,
Ut venit Argos, condit Inachias domos;
Et queis Pelaſgûm nomen hucuſque hæſerat,
Danaos vocari Græciæ morem facit.

A. Perſæpe, fili, Di ſolent nos fallere.
B. Facile eſt, quod urges, ſemper cauſari Deos.

Donare pauper diviti minimè volo,
Ne mentis expers credar, aut dans poſcere:

Malè ſi quicquam facimus, pœnæ
Meritò facientibus adſunt.

Una res eſt, quam monebo, ſervitutem ne tibi
Vivus accerſas, perire dum licebit libero.

At Vita mollis & pavens Ignavia
Non civitatem, non domum rectè regunt.

Flagitia ſecum multa fert Ira impotens.

Audere ſemper fortitèr juvenes decet:
Nam gloriæ exſors ſemper eſt Ignavia:
Celebritatem ſanguis & ſudor ferunt.

Breviter moneri vis? tace: grande eſt malum,
Suâ nocere ſibimet eloquentiâ.

Regnum tenenti deſit ad vitam Deûm
Immunitate mortis exceptâ nihil.

V. 4. Ἡνίκ' ἂν τακῇ χιών) De hâc re vide ad *Helen.* v. 3. Et Sr *Peter Wyche's* Discourse of the Riſe of the Nile. Denique Domini *Johan. Marſhami* Chronicum Ægyptiacum Canonem, Secul. V. *Nilus.* *Joſ. Barnes.*

V. 9. Σφάλλουσιν ἀνθρώπους θεοί) Huc refer & illud *Euripideum*, Ποικίλαισι μορφαῖς οἱ θεοὶ σοφισμάτων Σφάλλουσιν ἡμᾶς κρείσσονες πεφυκότες. Vid. *Thom. Gataker.* c. 10. fol. 91.

V. 11. Οὐ βούλομαι) Vid. *Tho. Gatakeri* Adverſ. Miſcell. c. 10. fol. 91. Item *Cal. Rhodig.* in Præfatione. Quin & *Plutarch.* Περὶ τοῦ Ε τοῦ ἐν Δελφοῖς. *Joſua Barnes.*

—— Ὀλίγον ἄλκιμον δόρυ,
Κρεῖττον στρατηγῷ μυρίου στρατεύματος·
Ὀλίγοι γὰρ ἐσθλοὶ κρείσσονες πολλῶν κακῶν.

Ἔχει δὲ καὶ τοῦτ' οὐχὶ μικρὸν εὐγενὴς
Ἀνὴρ, στρατηγῶν, εὐκλεᾶ τ' ἔχων φάτιν.

—— Ἐμὲ δ' ἄρ' οὐ
Μοχθεῖν δίκαιον; τίς δ' ἄμοχθος εὐκλεής;
Τίς τῶν μεγίστων δειλὸς ὢν ὠρέξατο;

Νεανίας τε καὶ πένης, σοφός θ' ἅμα,
Ταῦτ' εἰς ἓν ἐλθόντ' ἄξι' ἐνθυμήσεως.

Κρεῖσσον γὰρ οὔτε δοῦλον, οὔτ' ἐλεύθερον
Τρέφειν ἐν οἴκοις, κ' ἀσφαλὲς τοῖς σώφροσιν.

Ἔσωσα δούλην οὖσαν· οἱ γὰρ ἥσσονες
Τοῖς κρείσσοσιν φιλοῦσι δουλεύειν βροτῶν.

Πατρὸς δ' ἀνάγκη παισὶ πείθεσθαι λόγῳ.

Ἡμῶν τί δῆτα τυγχάνεις χρείαν ἔχων;
Πατέρων γὰρ ἐσθλῶν ἐλπίδας δίδως γεγώς.

—— Πένης γὰρ οὐκ ἐκεῖν' ἀπώλεσεν
Τὸ τοῦ πατρὸς γενναῖον. ——
Ἐν τοῖς τέκνοις γὰρ ἡ ἀρετὴ τῶν εὐγενῶν
Ἐπίλαβε· κρεῖσσον τ' ἐστὶ πλουσίου γάμου.

Τίς δ' οὐκ ἂν εἴη χρηστὸς, ὄλβιος γεγώς;

—— [Στρατιώτην δὲ σὸν]
Μὴ πλούσιον θῇς· ἐνδεέστερος γὰρ ὢν,
Ταπεινὸς ἔσται. κεῖνο δ' ἰσχύει μέγα,
Πλοῦτος· λαβὼν τε τοῦτον, εὐγενὴς ἀνήρ.

A. Πλουτεῖς; ὁ πλοῦτος δ' ἀμαθία δειλόν θ' ἅμα.
B. Πενία διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν.

Οὐ γὰρ ὑπερβῆναι κύματος ἄκραν
Δυνάμεθ'· ἔτι γὰρ θάλλει πενία,
Κακὸν ἔχθιστον, φεύγει δ' ὄλβος.

Οὐκ ἔστι Πενίας ἱερὸν αἰσχίστης θεοῦ.
Μισῶ γὰρ ὄντως, οἵτινες φρονοῦσι μὲν,
Φρονοῦσι δ' οὐδενὸς ἢ τε χρημάτων ὕπερ.

Ἔπαυσ' ὁδουροὺς λυμεῶνας Ἀρχέλας.

Πάλαι σκοποῦμαι τὰς τύχας τὰς τῶν βροτῶν,
Ὡς εὖ μεταλλάσσουσιν· ὃς γὰρ ἂν σφαλῇ,
Εἰς ὀρθὸν ἔστη, χ' ὁ πρὶν εὐτυχῶν, πίτνει.

Ἔστι καὶ παρὰ δάκρυσι κείμενον
Ἡδὺ βροτοῖς, ὅταν ἄνδρα φίλον
Στενάχῃ τις ἐν οἴκῳ.

—— Modica ſed fortis manus,
Multò Imperanti melior immenſo agmine:
Paucique præſtant pluribus Boni malis.

Pulchrum ac decorum, nobili inprimis viro,
Bene Marte geſto conſequi famam ducis.

—— Me laborem ſumere
An eſt iniquum? Quem pigrum Fama accipit?
Quis concupivit magna inerti pectore?

Ætate juvenis qui ſit, in re paupere,
Si ſapiat omnino, maximum miraculum eſt.

Non alere ſervum, ſed nec ingenuum, domi,
Homini modeſto præſtat, & tutiſſimum eſt.

Vitam dedi ut famula eſſet: æquum ſcilicet
Ut ſequiora ſerviant potioribus.

Natos neceſſe eſt patris imperium ſequi.

Effare noſtri ſiquid auxilii indiges:
Nam ſigna præbes genere prognati bono.

—— Nec illi ſpiritus celſus patris

Rapuit calamitas.

Virtus Parentum ſequitur hæredes ſuos:
Virtus maximâ magis dote valet.

Quis non bonum ſe præſtet in re proſperâ?

—— [Militem verò tuum]
Reddas caveto divitem. Mœrem gerit
Meliùs Egeſtas. Spiritus faciunt Opes:
Quas qui eſt adeptus, nobilem ſe exiſtimat.

A. Es dives? Opibus mixta timet ſtultitia.
B. Peccare Inopia ſæpe nolentes docet.

Nondum nobis vada vaſta datur
Superare: manet fera Paupertas,
Immite malum. Sors læta fugit.

Inopia templum non habet, turpis Dea.
Nam valdè ego illos ſperno, qui ſapiunt quidem,
Sed ſola ſapiunt ad lucra, ulteriùs nihil.

Rex Archelaus Furibus terror bonus.

Pridem ipſe mecum ſpecto res mortalium,
Quàm ſit caduca & fluxa: proſtratus ſolo
Surgit: beatus alter everſus cadit.

Eſt & lachrymis mixta voluptas
Cum quis amici caſus animo
Miſerante gemuit.

V. 30. Ἔχει) Scribitur & φέρει. Eſt & alia Verſio hujus Diſtichi, Pars magna belli eſt inclytis Majoribus Satus Imperator, Fama quem celebrat bona. Tertium Verſum ego addidi; quià *Grotius* minùs hic felix eſt viſus; is enim ita vertebat, *Imbelle vulgus anteeunt Pauci & Boni.* Joſua Barnes.

V. 48. Στρατιώτην δὲ σὸν Μὴ πλούσιον θῇς &c.) Ex Conjecturâ ego ſupplevi hæc verba, στρατιώτην δὲ σὸν, ideòque more noſtro intra Cancellos incluſi; quæ, vel qualia, certè Senſus poſtulare videtur. Atque ità hic locus optimè ex illo *Herodoti* lucem feret, l. 1. c. 89. Ubi *Perſæ* Milites *Cyri* urbem *Crœſi* diripiebant, Κροῖσος δὲ ἀμείβετο· Οὔτε πόλιν τὴν ἐμὴν, οὔτε χρήματα, τὰ ἐμὰ (στρατηγῶν ὅμιλος) διαρπάζει, οὐδὲν γὰρ ἐμοὶ ἔτι τούτων μέτα· ἀλλὰ φέρουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ σά. & paulo poſt, Πέρσαι φύσιν ἐόντες ὑβρισταὶ, εἰσὶ ἀχρήματοι. ἢν ὦν σὺ τούτους περιίδῃς διαρπάσαντας καὶ κατασχόντας χρήματα μεγάλα, τάδε τοι ἐξ αὐτῶν ἐπίδοξα γενέσθαι· ὃς ἂν αὐτῶν πλεῖστα κατάσχῃ, τοῦτον προσδέχεσθαί τοι ἐπαναστησόμενον &c. *Joſ. Barnes.*

V. 60. Ἔπαυσ' ὁδουροὺς λυμεῶνας Ἀρχέλας) Hoc Fragmentum inter alios memorat *Pindari* Scholiaſtes ad *Pythionic.* Od. 2. Ἀρχέλας autem pro Ἀρχέλαος, ut Μενέλας pro Μενέλαος, Vid. ad *Rheſ.* v. 257. Ultimam autem vocem ex conjecturâ addidi; videtur enim Poeta Regem *Archelaum* laudare, ut toto hoc in Opere, ſic in hoc loco præcipuè, quòd Furibus & Latronibus erat infeſtus. *Joſua Barnes.*

Σοὶ δ' εἶπον, ὦ παῖ, τὰς τύχας ἐκ τῶν πόνων
Θηρᾶν· ὁρᾷς γὰρ σὸν πατέρα τιμώμενον.
Οὐκ ἔστιν, ὅστις ἡδέως ζητῶν βίον
Εὔκλειαν εἰσεκτήσατ', ἀλλὰ χρὴ πονεῖν.
Τοὺς γὰρ ἀρείους, καί τι πράττοντας πλέον
Τιμώμεθα, ἄνδρας τ' ἐν πόλει νομίζομεν.

Hoc es monendus, Nate, Fortunam Labor
Venatur: Hinc eſt, quòd coli Patrem vides.
Nemo otioſam mollitèr vitam trahens
Famam paravit, quæ datur ſudoribus.
Qui plus laborant, quique præſtant cæteris,
Hos Civitas veneratur, ac dicit Viros.

ΑΤΡΕΥΣ.

Argumentum *Atrei* Fabulæ.

ATreus & Thyeſtes *filii erant* Pelopis & Hippodamiæ; *quùm verò* Atreus *Sceptro potiretur, ex Aurei Agni fato, quem poſſederat,* Thyeſtes *corruptâ per Adulterium* Aëropâ *fratris uxore, Aureum illi agnum ſurripuit, Regno inhians: At fratris iram metuens ſolum vertebat.* Atreus *illum fictâ reconciliatione revocatum convivio excipit, filiorum cæſorum Carnibus appoſitis. Ad quod ſcelus Sol fertur ex horrore retroceſſiſſe. Vide Hiſtoriam ad* Oreſt. *v.* 1001. *&* Electr. *v.* 720. &c. *Item* Hygin. *Fab.* lxxxviii. *Joſua Barnes.*

V. 1. Τὸ γὰρ πτερωτὸν ἅρμα ἀελίου &c.) Ita *Meurſius* ex *Philopono,* qui tamen nullam Fabulam *Atrei* nomine dictum citat, at Fabulam de *Atreo* ab *Euripide* ait memoratam & hæc Verba profert, quæ invenies, non in *Atreo* Fabulâ, cùm nullum *Euripidis* Drama eo nomine ſit dictum, ſed in *Oreſt.* v. 1001. ——ὅθεν ἔρις τό τε πτερωτὸν ἀελίου μετέβαλεν ἅρμα, τὰν πρὸς ἑσπέραν κέλευθον προσαρμόσασ' οὐρανοῦ μονόπωλον ἐς ἀῶ, ἑπταπόρου τε δρομήματα Πλειάδος, εἰς ὁδὸν ἄλλαν Ζεὺς μεταβάλλει. Quæ quidem pluribus citavimus, quia multos Doctos Viros, quod ſæpe queſti ſumus, hoc errore video deceptos; ut cùm Veteribus videant aliquos *Euripidis* Verſus ſub Perſonâ aliquâ citatos, putent illicò Fabulas illarum Perſonarum nomine dictas, cùm iſtæ tantùm Perſonæ ita loquentes inducantur in aliis Fabulis: ut hic probamus & mox ſub titulo *Capanei* probaturi ſumus. *Joſua Barnes.* V. 4. Μονόπωλον ἐς ἀῶ) *Auroræ* equus *Pegaſus*; de qua re vide quæ Nos ad *Troad.* v. 855.

ΤΟ' γὰρ πτερωτὸν ἀελίου
Μετέβαλεν ἅρμα τὰν πρὸς ἑσπέραν,
Καὶ κέλευθον οὐρανοῦ προσαρμόσας
Μονόπωλον ἐς ἀῶ,
Ἑπταπόρου τε δρόμημα
Πλειάδος εἰς ὁδὸν,
Ἀλλὰ Ζεὺς μεταβάλλοι.

ALatùmque Phœbus
Currum occiduis egit ab undis
Et mutato tramite cœli
Ad partes ſe vertit Eoas,
Et ſeptenæ ad Pleiados ora.
Aliàque coegerat illum
Jupiter ire viâ.

ΑΥΓΗ.

Argumentum *Auge* Fabulæ.

* Vide *Hyginum* Fab. XCIX. De *Auge.*

HÆC *Fabula eſt quoad Oeconomiam* Danaæ *ſimilis*: Auge* *enim cùm ab* Hercule *compreſſa eſſet* Telephum *peperit, quem unâ cum Matre Pater* Aleas, *in Ciſtâ incluſum Mari commiſit. Sed* Minervæ *Providentiâ Ciſtâ ad Oſtium* Caici *depulsâ, Rex* Myſiæ *&* Ciliciæ Teuthras *Matrem* Augen, *Uxorem duxit, Filium* Telephum, *ut ſuum educavit. Quod Argumentum ex* Euripide *ipſo, quando adhuc hæc Fabula erat integra, collegit nobis* Strabo *Geograph. l.* 13. *fol.* 615. J. Barnes.

V. 6. Ὁμολογῶ δέ σοι) Subaudi ἐμὲ, quod ex præcedenti clauſulâ continuandum; ut ſit ὁμολογῶ δέ σοι ἀδικεῖν με· Malè itaque Omnia priora Exemplaria legebant σὺ pro σοὶ, quod nec ipſum *Grotium* vidiſſe, miror. *Joſua Barnes.*

ΚΡάτιστον εἰκῇ ταῦτ' ἐᾶν ἀφειμένα.

——— Σκῦλα μὲν βροτοφθόρα
Χαίρεις ὁρῶσα, κἀπὸ νεκρῶν ἐρείπια.
Κοὐ μιαρά σοι ταῦτ' ἐστίν· εἰ δ' ἐγὼ 'τεκον,
Δεινὸν τόδ' ἡγῇ.

Νῦν δ' οἶνος ἐξέστησέ μ'· ὁμολογῶ δέ σοι,
Ἀδικεῖν· τὸ δ' ἀδίκημ' ἐγένετ' οὐχ ἑκούσιον.

Τὸ γὰρ ἐπιεικὲς ὠφελεῖ τὰς ξυμφοράς.

Οὐ τῶν κακούργων οἶκτος, ἀλλὰ τῆς δίκης.

Κακῶς δ' ὄλοιντο πάντες, οἳ τυραννίδι

HÆC temerè abire ſinere ſic, rectiſſimum eſt.

—— Lacera mortuorum corpora
Spolia & cruenta dulce ſpectare eſt tibi:
Nullum hic piac'lum eſt; at ego ſi peperi, nefas
Tibi videtur.

Vino coactus nempe feci injuriam:
Pateor: ſed illud crimen haud ſpontis meæ eſt.

Lenit miſerias æquitas mentis probæ.

Miſerari oportet jura, non homines malos.

Pereat profectò quiſquis aut regnum appetit

Χαίρουσιν

Χαίρουσιν ὀλίγων τ' ἐν πόλει μοναρχίᾳ.
Τοὐλεύθερον γὰρ ὄνομα παντὸς ἄξιον·
Κἂν μίκρ' ἔχῃ τις, μεγάλ' ἔχειν νομίζεται.

Aut civitatem tradit in paucas manus.
At dulce nomen alma libertas mihi:
Nam quiſque minimum quod habet, hoc magni facit.

Ἔρωτα δ' ὅστις μὴ θεὸν κρίνει μέγαν,
Καὶ τῶν ἁπάντων δαιμόνων ὑπέρτατον,
Ἢ σκαιός ἐστιν, ἢ καλῶν ἄπειρος ὢν,
Οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν.

Qui non Amoris numen admirabile
Supraque cunctos cælites poſitum putat,
Aut ſtupidus ille aut orbus experientiâ,
Ignorat, homini maximus quis ſit Deus.

Γυναῖκές ἐσμεν· τὰ μὲν ὄκνῳ νικώμεθα·
Τὰ δ' οὐκ ἂν ἡμῶν θράσος ὑπερβάλοιτό τις.

Sumus mulieres; ſæpe nos vincit pavor:
Eſt, quando ſuperet nemo nos audaciâ.

Τίς δ' οὐχὶ χαίρει νηπίοις ἀθύρμασιν;

Quem non tuentem luſus infantûm juvat?

Πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν, οὐχ ἡμῖν μόνον,
Ἢ καὶ παραυτίκ', ἢ χρόνῳ δαίμων βίον
Ἔσφηλε, κοὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ.

Fortuna nobis non negat ſolis fidem;
Omnes levis feſellit aut ſerò aut citò:
Felicitatem nemo perpetuam tulit.

V. 23. Κοὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ) Vide ad *Andromach.* v. 100.

ΑΥΤΟΛΥΚΟΣ Πρῶτος, ἢ πρῶτος.

Argumentum *Autolyci* Fabulæ.

HIC Autolycus, Anticlææ *Matris* Ulyſſis *Pater*, *erat filius* Mercurii *à quo Artem doctus eſt furandi. Citatur paſſim & alia Fabula ſub Nomine* Autolyci *Satyrici*; *quam eandem cum hâc facit* Caſaubonus *in Animadverſ. ad* Athenæum *l.* 10. *c.* 2. *Erat & notabilis Pancratiaſtes nomine* Autolycus, *cujus Statuam in Prytaneo* Athenienſi *poſitam ſe vidiſſe ait* Pauſanias.

Κακῶν γὰρ ὄντων μυρίων καθ' Ἑλλάδα
Οὐδὲν κάκιόν ἐστιν ἀθλητῶν γένους·
Οἳ πρῶτα μὲν ζῆν οὔτε μανθάνουσιν εὖ,
Οὔτ' ἂν δύναιντο. πῶς γὰρ ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
Γνάθου τε δοῦλος, νηδύος θ' ἡσσημένος,
Κτήσαιτ' ἂν ὄλβον εἰς ὑπερβολὴν πατρός;
Οὐδ' αὖ πένεσθαι κἀξυπηρετεῖν τύχαις
Οἷοί τ'. ἔθη γὰρ οὐκ ἐθισθέντες καλὰ
Σκληρῶς μεταλλάσσουσιν εἰς τἀμήχανα.
Λαμπροὶ δ' ἐν ἥβῃ καὶ πόλεως ἀγάλματα
Φοιτῶσ'· ὅταν δὲ προσπέσῃ γῆρας πικρὸν,
Τρίβωνες ἐκλείποντες οἴχονται κρόκας.
Ἐμεμψάμην δὲ καὶ τὸν Ἑλλήνων νόμον,
Οἳ τῶνδ' ἕκατι σύλλογον ποιούμενοι
Τιμῶσ' ἀχρείους ἡδονὰς, δαιτὸς χάριν.
Τίς γὰρ παλαίσας εὖ, τίς ὠκύπους ἀνὴρ,
Ἢ δίσκον ἄρας, ἢ γνάθον παίσας καλῶς,
Πόλει πατρῴᾳ στέφανον ἤρκεσεν λαβών;
Πότερα μαχοῦνται πολεμίοισιν ἐν χεροῖν
Δίσκους ἔχοντες, ἢ δι' ἀσπίδων ποσὶ
Θείνοντες ἐκβαλοῦσι πολεμίους πάτρας;
Οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας
Στάς· ἄνδρας οὖν ἐχρῆν σοφούς τε κἀγαθοὺς
Φύλλοις στέφεσθαι, ὅστις ἡγεῖται πόλει
Κάλλιστα σώφρων καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ,

CUM multa mala ſint Græciæ, nulla eſt tamen
Gens pejor, his qui ludicras pugnas cient.
Primum quod eſt, vitam agere nec diſcunt benè,
Nec utique poſſunt. Quomodo vir ſerviens
Malis, & ipſe ventris appendix ſui,
Opes lucretur, undè ſit Patriæ utilis?
Nec pauper ævum ferre, nec ſe caſibus
Aptare norunt, moribus facti malis:
Sed res in inopes cum gravi ſenſu cadunt.
Pulchri, juventa dum viret, ſpectaculum
Sunt Urbis: at cùm venerit ſenii dies,
Reſtant, velut lacernæ, cui villus perit.
Ad hoc nec illum Græciæ morem probo,
Cœtus [illegible] horum quòd celebrant gratiam,
Quorum uſus haud eſt ullus, illecti dape.
Qui namque luctâ pollet, aut celeri pede,
Diſcúmve rectè tollit, aut os verberat,
Quid patriam ob hanc rem ſi coronetur juvat?
An forte, cum res prælii eſt, diſcum manus
Tenebit, aut per ſcuta curſantes pede
Infeſta pellent fine de patrio agmina?
Nemo iſta inepta cogitat, ferrum propè
Cum ſtat: [illegible] alios fronde ſapientes, probos
Ornare decuit, Publicum ſiquis bonum
Curat modeſti juris ac recti tenax:

V. 1. Κακῶν γὰρ ὄντων &c.) Vid. *Athenæi* Deipnoſoph. l. 10. c. 2. Ubi hæc Carmina conferuntur cum totidem Elegiacis *Xenophanis*.

Ὅστις γε μύθοις ἔργ' ἀπαλλάσσει κακὰ,
Μάχας τ' ἀφαιρῶν καὶ στάσεις· τοιαῦτα γὰρ
Πόλει τε πάσῃ, πᾶσί θ' Ἕλλησιν καλά.

——τοὺς ὄνους
Τοὺς λαρκαγωγούς,——
——Σχοινίας
Ἵπποισι γὰρ φλοΐνας ἡνίας πλέκει.

Mala facta verbis ſiquis avertens ſuis
Diſſidia pugnáſque arces: hæc etenim urbibus
Claros honores Græciæque omni ferunt.

—— —— ——

—— Aſinos cinereis ſportulis graves.
———— juncεas
Equis habenas corticoſas complicat.

> V. 30. Τοὺς λαρκαγωγοὺς) *Heſychius* λαρκὸς, ἀνθρακων φορμός. *Alexis* apud *Pollucem* l. x. c. 24. ubi & hoc Fragmentum, Ἀριστογείτονα τὸν ῥήτορ' εἶδον λάρκον ἀμφιεσμένον τῶν ἀνθρακικῶν. V. 31. Σχοινίας &c.) *Pollux* l. x. c. 46. Ultima autem in φλοΐνας corripitur præter morem, ut in Ζώνῃς ἐκλίσω, *Heſiod.* Et Ἁ πενία, Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει, *Theocr.*

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ.

Argumentum *Bellerophontis* Fabulæ.

Bellerophon *erat Juvenis optimæ Indolis, Pulcher, Caſtus & Fortis, quem* Sthenobœa Prœti *Regis Uxor deperibat, ut in Fabulâ illius Nominis pleniùs oſtendemus; hunc ferunt poſteà Bellicâ gloriâ elatum,* Pegaſo *vectum in cælos auſum eſſe volare, ut Deorum Secreta inquireret, ſed à* Jove *irato deturbatum miſerè mente captum & à* Pegaſo *demùm in terram rejectum, ubi Melancholicâ oppreſſus errabat in Campis* Aleis. Euripides *illum jam Senem Auri cupiditate miſerè victum ait & Avaritiæ dirum ponit exemplum. De quâ re vide* Senecam *in Epiſtolâ Centeſimâ & quintâ ſuprà decimam, & quid Nos infrà ad v.* 63. *Item* Cælium Rhodiginum *l.* 13. *c.* 9. Euſtathium *fol.* 632. & 633. Apollodori *Bibliothec. l.* 2. *c.* 3. &c. *Joſua Barnes.*

ἩΚΩ περίκλυστον προλιποῦσ'
Ἄκρον κόρινθον,
Ἱερὸν ὄχθον, πόλιν Ἀφροδίτας.

Οἴμοι· τί δ' οἴμοι; θνητά τοι πεπόνθαμεν.
Οἴμοι· τὸ μὲν νοσοῦντι θυμοῦσθαι κακόν.
Τὸ δ' εὖ θ' ὁρᾶν φρονοῦντα, τίς ποτ' ἂν φέροι;

Φασίν τις εἶναι δῆτ' ἐν οὐρανῷ θεούς;
Οὐκ εἰσίν, οὐκ εἴσ'· εἴ τις ἀνθρώπων λέγει,
Μὴ τῷ παλαιῷ μωρὸς ὢν χρῆσθαι λόγῳ·
Σκέψασθε δ' αὐτὰ, μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς λόγοις,
Γνώμην ἔχοντες. φήμ' ἐγὼ τυραννίδα
Κτείνειν τε πολλοὺς, κτημάτων τ' ἀποστερεῖν,
Ὅρκους τε παραβαίνοντας ἐκπορθεῖν πόλεις.
Καὶ ταῦτα δρῶντες μᾶλλόν εἰσ' εὐδαίμονες
Τῶν εὐσεβούντων ἡσυχῇ καθ' ἡμέραν·
Πόλεις τε μικρὰς οἶδα τιμώσας θεοὺς,
Αἳ μειζόνων κλύουσι δυσσεβεστέρων
Λόγχης ἀριθμῷ πλείονος κρατούμεναι·
Οἶμαι δ' ἂν ὑμᾶς, εἴ τις ἀργὸς ὢν θεοῖς
Εὔχοιτο καὶ μὴ χειρὶ συλλέγοι βίον,
Βραχεῖ γὰρ αὐτῶν πραγμάτων πεῖραν λαβεῖν,
Τὰ θεῖ' ἀπύργωσ' αἱ κακαὶ τὰς συμφοράς.

Πῶς μητέρ' ἔκτα τὴν ἐμήν; βραχὺς ὁ λόγος,
Ἑκὼν ἑκοῦσαν, ἢ θέλουσαν οὐχ ἑκών.

Ἦσθ' εἰς θεοὺς μὲν εὐσεβὴς, ὅτ' ἦσθ', ἀεὶ,
Ξένοις τ' ἐπήρκεις, οὐδ' ἔκαμνες εἰς φίλους.

Πάρες, ὦ σκιερὰ φυλλὰς,
Ὑπερβῶ κρηναῖα νάπη

Adſum fluminibus riguum relinquens
Acrocorinthum,
Altam urbem Veneri ſacram.

Heu! [illegible] quid heu? quod patimur humanum eſt malum:
Heu; fateor, huic qui ægrotat, iraſci malum eſt.
Sed ita animatum aſpicere quis tandem ferat?

Et aliquis eſſe credit in cœlo Deos?
Non ſunt profectò: ſiquis eſſe exiſtimat,
Ne ſe vetuſtæ fabulæ obtentu tegat
Stolidus, negantem credulus nec me audias:
Res ſpectet ipſas. Nonne vis Regum inſolens
Evertit illos opibus, hos tradit neci,
Et pejuratâ diruit portas fide:
Quæque iſta faciunt, multo agunt felicius,
Quam qui Deos pacémque perpetuò colunt?
Urbes minores video, ſint quamvis piæ,
Majoribus parêre, compulſas jugum
Tolerare valido Marte numeroſi agminis.
Veſtrûm quoque aliquis ſi Deos pertenderet
Orare, victum nec ſibi pareret manu,
Documentum ab ipſis rebus acciperet brevi,
Cœleſtis an vis calamitates arceat.

Matrem interemi, nempe, brevis oratio:
Volens volentem, vel volentem non volens.

Eras, tibi eſſe dum datum, in ſuperos pius,
Et hoſpitalis, proque amicis impiger.

Foliiſque denſè-ſtratum & umbroſum ſolum,
In nemora veniam fontibus ridentia!

> V. 1. Ἥκω &c.) Extant *Strabon.* l. 8. Nos *Latinis* numeris conſtrinximus. *J. Barnes.*

> V. 8. Φασὶν τις εἶναι &c.) Impiorum hominum Cogitationes à pio Poetâ hic optimè & graphicè deſcribuntur; quod & *Davides* Propheta haud ſemel facit; quare non erat, ut alioquin Sapientiſſimus Vir *Plutarchus* hoc nomine *Euripidem* reprehenderet; ut facit de Philoſophorum Placitis l. 1. c. 7. Eſt enim Poetarum officium Quorumlibet Characteres ſequi, ut Impii loquantur impiè, & è contra. Vide quæ Nos infrà ad *Siſyphi* v. 1. *Joſ. Barnes.*

> V. 20. Εἴ τις ἀργὸς ὢν θεοῖς) Confer cum illo *Electr.* v. 80. Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα &c. *Joſua Barnes.*

> V. 28. Πάρες &c.) Hæc ex *Ariſtoph.* Scholiaſtâ collecta *Latinos* verſu donavimus. *Idem.*

Τὸν

Τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς αἰθέρ', ἰδέσθαι
Σπεύδω· τίν' ἔχει φάσιν ὁδοδίαι.

Ἔπτηξ' ὑπείκων μᾶλλον ἢ αὐτὸς θέλοι.

Οὐδέ ποτ' εὐτυχίαν
Κακοῦ ἀνδρὸς, ὑπέρφρονά τ' ὄλβον,
Βέβαιον εἰκάσαι χρεών·
Οὐδ' ἀδίκων γενεάν.
Ὁ γὰρ οὐδενὸς ἐκφὺς Χρόνος,
Δικαίους ἐπάγων κανόνας,
Δείκνυσιν ἀνθρώπων κακότητας ἐμοί.

Καὶ ξεστὸν ὄχθον Δαναϊδῶν ἑδρασμάτων

Θάρσος δὲ πρὸς τὰς συμφορὰς μέγα σθένει.

Δόλοι δὲ καὶ σκοτεινὰ μηχανήματα
Χρείας ἀνάνδρου φάρμακ' εὕρηται βροτοῖς.

Ὡς ἔμφυτος μὲν πᾶσιν ἀνθρώποις κάκη·
Ὅς τις δὲ πλεῖστον μισθὸν εἰς χεῖρας λαβὼν,
Κακὸς γένηται, τῷδε * συγγνώμης μὲν οὔ·
Πλείω δὲ μισθὸν μείζονος τόλμης ἔχων,
Τὸν τῶν λεγόντων ῥᾷον ἂν φέροι ψόγον.

* ἂν συγγνώμη.

Φθονοῦσιν αὐτοὶ χείρονες πεφυκότες.
Εἰς τἀπίσημα δ' ὁ φθόνος πηδᾶν φιλεῖ.

Ἀεὶ γὰρ ἄνδρα σκαιὸν ἰσχυρὸν φύσει
Ἧσσον δέδοικα τἀσθενοῦς τε καὶ σοφοῦ,

Νίκη γὰρ ἀνδρῶν φόνια, καὶ μάχαις χερῶν
Δόλοισι κλέπτει· τῆς δ' ἀληθείας ὁδὸς,
Φαύλη τίς ἐστι, ψεύδεσιν δ' Ἄρης φίλος.

Πολλοὺς δὲ πλούτῳ, καὶ γένει γαυρουμένους,
Γυνὴ κατῄσχυν' ἐν δόμοισι νηπία.

Ὦ παγκακίστη καὶ γυνή· τί γὰρ λέγων
Μεῖζόν σε τοῦδ' ὄνειδος ἐξείποι τις ἄν;

Οὐκ ἂν γένοιτο τραῦμά γ', εἴ τις ἐγξύσῃ
Θάμνοις ἐλείοις, οὐδ' ἂν ἐκ μητρὸς κακῆς
Ἐσθλοὶ γένοιντο παῖδες, εἰς ἀλκὴν δορός.

Ἔα με κερδαίνοντα κεκλῆσθαι κακόν.
— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —

Supra caput hoc cernere cœlum
Properoq; aperiat an ſe ſudo.

Pluſquam ipſe vellet obſequens, fecit metum.

Utcunque malis commodat auras
Fortuna ſuas, utcunque ferox,
Partas ſubito cum ſpectat opes
Raptor, ſpreto jure ſuperbit,
Nihil heic ſtabile eſt tutumque, nihil.
Negat hæredem res rapta ſequi.
Tempus nullo Genitore ſatum
Æquat Normis omnia rectis,
Tandemque malas detegit Artes.

Sedemque lævem Judices Danai premunt.

Adverſa contra, magna vis conſtantiæ eſt.

Aſtus latentes atque fallaces doli
Solertioris ſunt reperta Ignaviæ.

Innata quædam pravitas mortalibus:
At prava ſi quis ampeus ingenti patrat
Mercede, fruſtra ſperet indulgentiam:
Pretium ſed ingens ſceleris ingentis ferens
Convitiantûm verba non magni facit.

Quod ſe minores judicant ideò invident:
Illuſtriora livor infeſtus petit.

Magis timendos, qui tener magnum ſapit,
Quam roboris qui plenus ingenio vacat.

Cruenta gaudet Vulnera obvolvi dolis
Victoria, almum Numen; exſpes atque iners;
Via veritatis. Mars amat mendacia.

Multos ſuperbos opibus, ortu nobiles,
Dedecore vecors fœmina affecit domi.

O fœminarum peſſima: hoc in nomine
Nam continetur quicquid eſt opprobrii.

Nec vulnus ullum verberans inflexeris
Junco paluſtri: nec malæ matris genus
Libravit haſtæ pondus intrepidâ manu.

Sine me vocari Peſſimum, ut Dives vocer.
An Dives, omnes quærimus: nemo, an Bonus.
Non Quare, & Unde: Quid habeas, tantum rogant.
Ubique tanti Quiſque, quantum habuit, fuit.
Quid habere nobis turpe ſit, quæris? nihil.
Aut dives opto vivere, aut pauper mori.
Benè moritur, qui, dum moritur, lucrum facit.

V. 40. Καὶ ξεστὸν ὄχθον) Scholiaſt. *Euripid.* Oreſt. v. 869.

V. 44. Κάκη) Vox *Euripidæa*, de quâ vide ad *Iphigen.* Taur. v. 676.

V. 49 Φθονοῦσιν &c.) Huc refer illud *Pindari* Neme. Od. 8. Στρ. β. Ἅπτεται δ' ἐσλῶν ἀεί· χειρόνεσσι δ' οὐκ ἐρίζει. Vide Communes Locos viz. *Magiri* Polymnemon. de *Invidiâ* &c.

V. 63. Ἔα με κερδαίνοντα &c.) Sine me vocari Peſſimum &c.) Duodecim hi Verſus *Latini* ſunt, ut puto, ex *Senecæ* Philoſophi Verſione: Is enim Epiſtolâ 115. ſimul omnes citat, quorum tamen ſeptem priores *Græci*, excepto Primo, periêre; Quartus autem *Græcorum* (qui ſimul extant) qui nec in illius Verſione notari videtur, nos ex alio Codice ſupplevimus, loco per feſtinationem haud notato. Notandum autem eſt, quod ſequitur apud *Senecam* loco ſupra nominato; *Cùm hi noviſſimi Verſus in Tragœdiâ* Euripidis *pronuntiati eſſent, totum populus ad ejiciendum & Actorem & Carmen conſurrexit uno Impetu: Donec* Euripides *in medium ipſe proſiluit, petens, ut expectarent, viderentque, quem Admirator Auri exitum faceret. Dabat in illâ Fabulâ pœnas* Bellerophontes, *quas in ſuâ quiſque dat.* Hæc ille de hoc loco. *J. Barnes.*

V. 66. Tanti Quiſque, quantum habuit, fuit) Quantum quiſque ſuâ nummorum ſervat in arcâ, Tantum habet & Fidei. *Juvenal.*

Ω χρυ-

Ὦ χρυσὲ δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς,
Ὡς οὐδὲ μήτηρ ἡδονὰς τοιάσδ' ἔχει,
Οὐ παῖδες ἀνθρώποισιν, οὐ φίλος πατὴρ,
Οἵας σὺ, χ' οἱ σὲ δώμασιν κεκτημένοι.
Εἰ δ' ἡ Κύπρις τοιοῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
Οὐ θαῦμ' ἔρωτας μυρίους αὐτὴν τρέφειν.

Pecunia, ingens generis humani bonum,
Cui non voluptas matris aut blandæ poteſt,
Par eſſe prolis, non ſacer meritis parens.
Tu, compotiſque tali gaudebunt tui,
Tam dulce ſi quid Veneris in vultu micat,
Meritò illa Amores cælitum atque hominum movet.

Ἐγὼ, τὸ μὲν δὴ πάντοτε θρυλλούμενον,
Κράτιστον εἶναί φημι μὴ φῦναι βροτῷ.
Τριῶν δὲ μοιρῶν τίνι κρίνω νίκην μιᾷ;
Πλούτου τε, χ' ὅτῳ σπέρμα γενναῖον προσῇ,
Πενίας τ', ἀριθμὸν γὰρ τοσόνδε προὐθέμην.
Ὁ μὲν ζάπλουτος, εἰς γένος δ' οὐκ εὐτυχὴς,
Ἀλγεῖ μὲν, ἀλγεῖ, παγκάλως δ' ἀλγύνεται,
Ὄλβου διοίγων θάλαμον ἥδιστον χερί.
Ἔξω δὲ βαίνων τοῦδε τὸν πάρος χρόνον
Πλουτῶν, ὑπ' ἄτης ὀρθὸς ἀγάλλει πόδα.
Ὅστις δὲ γαῦρον σπέρμα γενναῖόν τ' ἔχων
Βίου σπανίζει, τῷ γένει μὲν εὐτυχεῖ·
Πενίᾳ δ' ἐλάσσων ἐστίν· ἐν δ' ἀλγύνεται,
Φρονῶν ὑπ' αἰδοῦς ἔργ' ἀπωθεῖται χερῶν.
Ὁ δ' οὐδὲν οὐδεὶς, διὰ τέλους δὲ δυστυχῶν,
Τοσῷδε νικᾷ. τοῦ γὰρ εὖ τητώμενος,
Οὐκ οἶδεν αἰεὶ δυστυχῶν κακῶς τ' ἔχων.
Οὕτως ἄριστον μὴ πειρᾶσθαι καλῶν.
Ἐκεῖνο γὰρ μεμνήμεθ'· οἷος ἦν ποτὲ,
Κἀγὼ μετ' ἀνδρῶν ἡνίκ' εὐτύχουν ποτέ.

V. 77. Κράτιστον εἶναι) Huc refer illud *Poſidippi*, Ἦν ἄρα τοῖνδε δυοῖν ἑνὸς αἵρεσις· ἢ τὸ γενέσθαι Μηδέποτ'· ἢ τὸ θανεῖν αὐτίκα τικτόμενον. *Cicero* in Conſolatione, *Non naſci longe optimum, nec in hos ſcopulos incidere Vitæ: Proximum autem, ſi natus ſis, quamprimùm tanquam ex incendio effugere Fortunæ.* Omnibus autem præceſſit *Solomon*, Eccleſiaſtæ c. 4. v. 3. Καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τοὺς δύο τούτους, ὅστις οὔπω ἐγένετο &c. *Joſ. Barnes.*

Ego ex vetuſtâ nobili ſententiâ
Mortalibus primum eſſe, Non naſci puto.
At ſortium cui de tribus victoriam
Addico? nam ſunt divites; ſunt pauperes;
Sunt genere clari: triplicem hic claſſem vides.
Vir dives, ortu ſequiori profatus
Dolet, dolet profecto, ſed pulchrè dolet,
Opum recludens dulce Conditorium:
Verum inde provolutus, irato Deo
Tanto ruinâ triſtiore affligitur.
At quiſquis ortum ſtirpe Generoſâ trahens
Re vivit arctâ, quo ſatu eſt felicior,
Hoc gravius illum dura paupertas premit,
Victum parare dum manu prohibet pudor.
At ultimæ qui ſortis aſſiduè eſt miſer,
Hoc vincit alios, ſe quod orbatum bonis
Non ſentit, uſque aſſuetus infortunio.
Meliora nunquam ſciſſe, tanto eſt tutius.
Nam ſemper illud hæret: Ah! qualis fui,
Quantiſque fatis uſus ego ſum proſperis!

Ἐγὼ γὰρ, εἰ νῦν εἶχ' ἐμ' ὁ σπείρας πατὴρ,
Ἠπιστάμην ἂν μουσικὴν προσαρμόσαι,
Ὡς εὐτυχήσων καὶ κακῶς πράξων ποτέ.
Πρῶτον μὲν, ἐξ ὧν πάντα γίγνεται βροτοῖς,
Εὔογκος εἶναι γαστρὶ μὴ πληρουμένῃ,
Στέργειν θ' ὑδρηροῖς ὥστε θὴρ ἀεὶ ποτοῖς,
Χειμῶσί τ' ἀσκεῖν σῶμα, θερμά θ' ἡλίου
Τοξεύματ' αὐτὸς μὴ σκιατραφούμενος.
Νῦν δ' οὐκ ἐθισθεὶς, ταῦτ' ἐπίσταμαι μὲν οὔ,
Φέρειν δ' ἀνάγκη· τὸν γὰρ Ὀρφέα λαβὼν
Ἄδειν τε Μουσῶν ἐννεάφθογγον μέλος,
Οὐκ ἂν πίθοιμι γαστέρ', ἀλλὰ δεῖ βίου.

V. 102. Θερμά θ' ἡλίου τοξεύματα) Ita *Herc.* Fur. v. 1090. Τόξα θ' ἡλίου τάδε. In quem locum vide quæ Nos. *J. Barnes.*
V. 105. Ὀρφέα λαβὼν) De *Orphei* Muſicâ vide quæ Nos ad *Iphigen.* Aulid. v. 1211. De ultima τοῦ Ὀρφέα producto vide ad *Phæniſſ.* v. 74. Præterea λ, eſt ectaticum. Vid. *Iphigen.* Aul. v. 382. Simile illud *Ovidii*, Ipſe licet venias Muſis comitatus, *Homere*; Si nihil attuleris, ibis, *Homere*, foràs. *Joſua Barnes.*
V. 116. Εἰ θεοί τι δρῶσιν) Sic & *Herc.* Fur. v. 1345. Δεῖται γὰρ ὁ θεὸς, εἴπερ ἔστ' ὄντως θεὸς, Οὐδενός· ἀοιδῶν οἵδε δύστηνοι λόγοι. *Idem.*

Mihi, ſi pater ſapuiſſet, ingenium foret
Ita temperatum muſicis concentibus,
Læta ut valeret duráque ex æquo pati.
Primum, quod homines inter uſûs maximi eſt,
Eſſem expeditus, ventre non farto nimis:
Aquam juraret bibere, qui mos eſt feris,
Hyemem labore pellere: æſtivos pati
Solis calores, Corpore haud Umbratico.
Nunc iſta ferre inſolitus, ignarus, tamen
Ea ferre cogor. Threſſa ſi vatis fides
Carmen ſonaret & Novenſiles Deæ,
Non venter iſta audiret, eſcâ illi eſt opus.

Τὸ δὲ στρατηγεῖν τοῦτ' ἐγὼ κρίνω καλῶς,
Γνῶναι τὸν ἐχθρὸν, ᾗ μάλισθ' ἁλώσιμος.

Ars imperantis prima noſſe hoſtem ſuum:
Et ſcire, quâ ſit parte facilior capi.

Πρὸς τὴν νόσον τοι καὶ τὸν ἰατρὸν χρεὼν
Ἰδόντ' ἀκεῖσθαι, μὴ 'πιτακτὰ φάρμακα
Διδόντ', ἐὰν μὴ ταῦτα τῇ νόσῳ πρέπῃ.

Mali neceſſe eſt noſcat ingenium, malo
Qui vult mederi: more nec medicamina
Adhibenda, ſed quæ tempus & res exigunt.

Νόσοι δὲ θνητῶν, αἱ μέν εἰσ' αὐθαίρετοι·
Αἱ δ' ἐκ θεῶν πάρεισιν, ἀλλὰ τῷ νόμῳ
Ἰώμεθ' αὐτάς. ἀλλά σοι λέξαι θέλω,
Εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρὸν, οὐκ εἰσὶν θεοί.

Sunt plurima, homines ſponte quæ acceríunt ſuâ;
Sunt alia rurſus miſſa de cælo mala,
Queis ars medetur. Cæterum hoc dictum volo,
Faciunt Dei ſi prava, jam non ſunt Dei.

Ποῦ δὴ τὸ σαφὲς θνατοῖσι βιοτᾶς;
Θοαῖσι μὲν ναυσὶ πόρον πνοαὶ κατ'
Βένθος ἅλιον ἰθύνουσι, τύχας δὲ θνατῶν,
Τὸ μὲν μέγ' εἰς οὐδὲν ὁ πολὺς χρόνος
Μεθίστησι· τὸ δὲ μεῖον, αὔξει.

Quid in humanâ certum vitâ eſt?
Curſum ratibus venti celeres
Per maris alti vada valla regunt:
At fortunas ſublime ſitas
Hominum in præceps agit ipſa dies
Preſſaſque levat.——

Ὁρᾷς δ' ἀέλπτων μυρίων ἀναστροφάς.
Πολλοὶ μὲν οἶδμα διέφυγον θαλάσσιον,
Πολλοὶ δὲ λόγχαις πολεμίων ἀμφνόνων
Ἥσσους γεγῶτες κρείσσον' ἦλθον εἰς τύχην.

Spem præter omnem mille ſunt rerum vices:
Multos remiſit ſoſpites mare naufragum:
Multos minores hoſtico in certamine
In res ſecundas rurſus eniſas vides.

Ὦ παῖ, νέων τοι δρᾶν μὲν εὔτονοι χέρες·
Γνῶμαι δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων·
Ὁ γὰρ χρόνος δίδαγμα ποικιλώτατον.

Nate, efficaces hinc quidem juvenum manus,
Sed plus ſenes prudente conſilio valent.
Rerum Magiſtra quippe multarum dies.

Τιμή σ' ἐπαίρει τῆς πάλαι μᾶλλον φρενός,
Θνήσκοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἄξιον λεύσσειν φάος,
Κακοὺς ὁρῶντας ἐκδίκως τιμωμένους.

Fidens honore ſpiritus tumidos geris.
Ah moriar: almum cernere haud tantum eſt jubar;
Ut honore plenos tuear indigno malos.

Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών·
Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν. ἀλλ' ὁ τυγχάνων
Τὰ πράγματ' ὀρθῶς ἂν τιθῇ, πράξει καλῶς.

Nam neutiquam hominem Rebus iraſci decet;
Nil quippe curant: vertere at in uſus ſuos
Quod caſus offert optimum ac tutiſſimum eſt.

V. 132. Τοῖς πράγμασιν &c.) Citatur hic locus à *Plutarcho* libro de Tranquill. Item in *Homeri* Vitâ. Eundem attingit & *Arrian.* l. 2. c. 5. in initio; ubi idem fere habet, in eundem certè Senſum optimè tractat, unde & lux huic loco mutuanda. *Gulielmus Piers.*

ΒΟΥΣΙΡΙΣ.

Ὑπόθεσις τοῦ Βουσίριδος Δράματος ἐξ Ἀπολλοδώρου.

ΒΟΥ'σιρις Ποσειδῶνος παῖς καὶ Λυσιανάσσης τῆς Ἐπάφου βασιλεὺς ἦν Αἰγύπτου. Οὗτος τοὺς ξένους ἔθυεν ἐπὶ βωμῷ Διὸς, κατά τι λόγιον. Ἐννέα γὰρ ἔτη ἀφορία τὴν Αἴγυπτον κατέλαβε. Θράσιος δὲ ἐλθὼν ἐκ Κύπρου, μάντις τὴν ἐπιστήμην, ἔφη τὴν ἀφορίαν παύσασθαι, ἐὰν ξένον ἄνδρα τῷ Διὶ σφάξωσι κατ' ἔτος· Βούσιρις δὲ ἐκεῖνον πρῶτον σφάξας τὸν μάντιν, τοὺς κατιόντας ξένους ἔσφαζε· Συλληφθεὶς οὖν καὶ Ἡρακλῆς τοῖς βωμοῖς προσεφέρετο· τὰ δὲ δεσμὰ διαρρήξας, τόν τε Βούσιριν, καὶ τὸν ἐκείνου παῖδα Ἀμφιδάμαντα ἀπέκτεινε, καὶ τὸν κήρυκα Χάλβην.

Argumentum *Buſiridis* Fabulæ ex *Apollodoro*.

BUſiris Neptuni *filius &* Lyſianaſſæ Epaphi *filiæ Rex erat* Ægypti. *Is Hoſpites* * *immolabat ad* Jovis *aram, ex Oraculo quodam. Annos enim novem* Ægyptus *ſterilitate laboravit.* Thraſius *autem, vaticinandi peritus, ex* Cypro *venit, qui ſterilitatem deſituram dixit, ſi virum Hoſpitem* Jovi *quotannis mactaverint. Tum* Buſiris, *Vate illo priùs immolato, advenientes deinceps hoſpites immolabat. Comprehenſus itaque* Hercules *ad Aras trahebatur; ubi diſruptis vinculis* Buſirimque *& ejus filium* Amphidamanta *&* Chalben *inſuper Caduceatorem obtruncavit.*

* Vide *Hyginum* Fab. LVI. De *Buſiride*.

Δοῦλον γὰρ οὐχ οἷόν τε τἀληθῆ λέγειν,
Εἰ δεσπόταισι μὴ πρέποντα τυγχάνοι.

Servo profari quamlibet verum nefas,
Ubis heriles ſi verum negant.

ΓΛΑΥΚΟΣ.

Argumentum *Glauci* Fabulæ.

GLaucus *erat quidam* Siſyphi *filius* Corinthius, *Pater* Bellerophontæ, *qui genuit* Hippolochum, *qui & alium* Glaucum *genuit* Diomedis *amicum, de quo* Homerus *Iliados Sexto. Erat & alius* Glaucus Minois *Regis* Cretæ *filius à Vate* Polyido *ex morte ad vitam reſtitutus. Memorantur & alii non pauci hujus Nominis, de quibus conſulendus eſt* Hyginus; *ſed quem eorum hæc Fabula præferat, id nequaquam à nobis certò definiri poſſe videtur.*

Βαρὺ τὸ φόρημ' οἴησις ἀνθρώπου κακοῦ,
Ὅταν κακός τις ὢν πόλει πράσσῃ καλῶς

Faſtus mali hominis, res eſt intolerabilis.
Quoties ſecundis rebus exſultat nocens,

Νοσεῖν

Νοσοῦσι πᾶσαι τῶν ἀμεινόνων φρένας,
Παράδειγμ᾽ ἔχοντες τῶν κακῶν ἐξουσίαν.

Οἱ τὰς πόλεις ἔχοντες ἀξίωμά τε
Τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.

Φεῦ, φεῦ· τὸ γῆρας ὡς ἔχει πολλὰς νόσους·
Γέροντι δ᾽ οὐχ οἷόν τε μηκύνειν χρόνον.

Μακρὸς γὰρ αἰὼν, συμφορὰς πολλὰς ἔχει.

Ὅστις γὰρ ἀστῶν, &c.

Victæ bonorum languidæ mente jacent,
Specimen tuentes improbæ licentiæ.

In civitate qui locum primum tenent
Odere ſemper æmulos hoſtiliter.

Heu! quàm ſenectus multa fert ſecum mala,
Nec eſt ut ævi ſpatia producat ſenex.

Non longa malis vita projecta eſt malis.

Quicunque, &c.

V. 10. Ὅστις γὰρ ἀστῶν &c.) Vide in Ixion.

ΔΕΣΜΩΤΙΣ, vide ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ.

ΔΙΔΥΜΟΙ.

Argumentum *Geminorum* Fabulæ.

Videtur hæc Fabula de Tyndaridis *tractare, qui* Gemini *Emphaticè dicebantur, nempe* Caſtore *&* Polluce; *quanquam eadem appellatio* Amphioni *etiam &* Zetho *erat Communis, ut notavimus ad Hercul. Fur. v.* 29.

Τὸ τῆς ἀνάγκης οὐ λέγω ὅσον ζυγόν.

Neceſſitatis onus enarrabile.

ΔΙΚΤΥΣ.

Argumentum *Dictyos* Fabulæ.

Hic Dictys *erat frater* Polydectæ Seriphi *Regis, qui* Danaen *cum Infante* Perſeo *expoſitum invenit & blandè tractabat, de quâ re vas in* Græco Danaæ *Argumento.* Dictys *erat Vir Juſtus,* Polydectes *contrà* Danaæ *honori &* Perſei *Vitæ inſidiabatur. Quare* Perſeus *ex* Meduſæ *cæde reverſus, Matrem ad aras cum* Dictye *ob* Polydectæ *violentiam confugiſſe deprehendit: Ubi ille oſtenſo* Meduſæ *Capite in ſaxa convertit malos; &* Dictyn Seriphi *Regem conſtituit.*

Φίλος γὰρ ἦν μοι, καί μ᾽ ἔρως ἕλοι ποτὲ,
Οὐκ εἰς τὸ μωρὸν, οὐδέ μ᾽ εἰς Κύπριν τρέπων·
Ἀλλ᾽ ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς ἔρως
Ψυχῆς δικαίας σώφρονός τε κἀγαθῆς.
Καὶ χρῆν δὲ τοῖς βροτοῖσι τόνδ᾽ εἶναι νόμον,
Τῶν εὐσεβούντων, οἵτινές γε σώφρονες,
Ἐρᾷν· Κύπριν δὲ τὴν Διὸς χαίρειν ἐᾷν.

Θάρσει· τό τοι δίκαιον ἰσχύει μέγα.

Νέος, πόνοισι δ᾽ οὐκ ἀγύμνασος φρένας.

Τυραννικόν τι πόλλ᾽ ἐφίεσθαι λέγειν.

Εἰ δ᾽ ἦσθα μὴ κάκιστος, οὔ ποτ᾽ ἂν πόλιν
Τὴν σὴν ἀτίζων, τὴν δ᾽ ἂν εὐλόγεις πάτραν.
Ὡς * ἔν γέ μοι κρίνοιτ᾽ ἂν οὐ καλῶς φρονεῖν, * al. ἔν.

Amâſſe ego illum fateor: ille autem fuit,
Non ſtulta ſuadens, Veneris aut illex Amor.
Nam datus & alius eſt Amor mortalibus
Juſti piique ſobriique Pectoris.
Utinámque lex hæc Gentis humanæ foret,
Ut Amare ſanctis moribus ſpectabiles
Fas eſſet; omnis ſed fugaretur Venus.

Confide: robur grande Juſtitia obtinet.

Juvenis, ſed animo per laborem exercito.

Semper loqui diſcupere, nimis eſt Regium.

Ni pravus eſſes, patriæ nunquam tuæ
Contemptor, has externa laudares ſola.
Nam me quidem cenſere non rectè ſapit,

V. 1. Φίλος γὰρ ἦν &c.) Huc nonnulli referunt verſus ſuprà citatos ex *Danae* v. 66. Δοκεῖς τὸν ᾅδην &c. Et tantundem videtur aſtruere *Plutarchus* in lib. de Conſolat. ad *Apollonium*: Ὁ δὲ παραμυθούμενος τὴν Δανάην δυσπενθοῦσαν Δίκτυς φησὶ, Δοκεῖς &c. V. 2. Οὐκ εἰς τὸ μωρὸν &c.) Confer cum hoc loco illud *Plutarchi* in libello περὶ παίδων ἀγωγῆς, Ὅταν δ᾽ αὖ πάλιν ἐνθυμηθῶ τὸν Σωκράτην, τὸν Πλάτωνα, τὸν Ξενοφῶντα, τὸν Αἰσχίνην, τὸν Κέβητα, τὸν πάντα χορὸν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἳ τοὺς ἄρρενας ἐδοκίμασαν ἔρωτας, καὶ τὰ μειράκια προήγαγον ἐπί τε παιδείαν καὶ δημαγωγίαν καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν τρόπων, πάλιν ἕτερος γίνομαι, καὶ κάμπτομαι πρὸς τὸν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ζῆλον· μαρτυρεῖ δὲ τούτοις Εὐριπίδης οὕτω λέγων, Ἀλλ᾽ ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς Ἔρως Ψυχῆς δικαίας, σώφρονός τε, κἀγαθῆς. Videntur autem hæc Verba à *Dictye* juſto & pio homine dici ad *Danaen*. *Joſ. Barnes.*

Ὅστις

Ὅστις πατρῴας γῆς ἀτιμάζων ὅρους,
Ἄλλην ἐπαινεῖ, καὶ τρόποισιν ἥδεται.

Μὴ σύγε, ὦ γεραιὲ, κοιράνοις πίθου·
Σέβειν δὲ τοὺς κρατοῦντας, ἀρχαῖος νόμος.

Κύπρις γὰρ οὐδὲν νουθετουμένη χαλᾷ,
Ἄν τ' αὖ βιάζῃς, μᾶλλον ἐντείνειν φιλεῖ.
Κἄπειτα τίκτει πόλεμον· εἰς δ' ἀνάστασιν
Δόμων περαίνει πολλάκις τὰ τοιάδε.

Πατέρα τε παισὶν ἡδέως συνεκφέρειν
Φίλους ἐρῶντας ἐκβάλλοντ' αὐθαδίαν
Παῖδάς τε πατρί. καὶ γὰρ οὐκ αὐθαίρετοι
Βροτοῖς ἔρωτες, οὐδ' ἑκουσία νόσος.
Σκαιόν τι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φιλεῖ,
Θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει.

Εἷς γάρ τις ἐστὶ κοινὸς ἀνθρώποις νόμος,
Καὶ θεοῖσι τοῦτο δόξαν, ὡς σαφῶς λέγω,
Θηρσίν τε πᾶσι τέκνα τίκτουσιν φιλεῖν.
Τὰ δ' ἄλλα χωρὶς χρώμεθ' ἀλλήλων νόμοις.

Ὄντων δὲ παίδων καὶ πεφυκότος γένους,
Καινοὺς φυτεῦσαι παῖδας ἐν δόμοις θέλεις,
Ἔχθραν μεγίστην σοῖσι συμβαλεῖν τέκνοις.

Εἰς δ' εὐγένειαν ὀλίγ' ἔχω φράσαι καλά.
Ὁ μὲν γὰρ ἐσθλὸς εὐγενὴς ἔμοιγ' ἀνήρ·
Ὁ δ' οὐ δίκαιος, κἂν ἀμείνονος πατρὸς
Ζηνὸς πεφύκῃ, δυσγενὴς εἶναι δοκεῖ.

Φεῦ, φεῦ, παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει,
Οὐκ ἂν γένοιτο χρηστὸς ἐκ κακοῦ πατρός.

A. Χρυσοῦ σε πλῆθος, τοῦδε δ' οὐ χαίρειν χρεών.
B. Σκαιόν τι πλουτεῖν, κἄλλο μηδὲν εἰδέναι.

Πολλοῖς παρέστην, κἀφθόνησα δὴ βροτῶν,
Ὅστις κακοῖσιν ἐσθλὸς ὢν ὅμοιος ᾖ,
Λόγων ματαίων εἰς ἅμιλλαν ἐξιών.
Τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐκ ἀκουστὸν, οὐδ' ἀνασχετὸν,
Σιγᾶν κλύοντα δεινὰ πρὸς κακιόνων.

Qui patriam collaudat alienam, ſuæ
Contemptor, inque non ſuos mores abit.

Noli Tyrannis, ô ſenex, contendere.
Antiqua lex eſt iſta; majores cole.

Nihil remittit, multa ſi moneas, Venus:
Quòd ſi pares vim, tendit hoc contra magis:
Et deinde bellum parit in excidia urbium
Et vaſtitates hæc ſolent prorumpere.

Morum remotâ gerere contumaciâ
Amore captis filiis debet Pater,
Patrique nati: non enim eſt hominum in manu
Amor, nec illud ſponte eſt noſtræ malum.
Audacia eſt inſana, velle avertere
Neceſſitates numine immiſſas Deûm.

Communis hæc lex ſtirpis eſt mortalium,
Trahens & ipſos in ſui aſſenſum Deos
Ferâſque, amare quicquid eſt ex ſe ſatum:
In rebus aliis jure non uno utimur.

Cùm ſit tibi ſtirps, cùm genus vivat tuum,
Novâ parans augere progenie domum,
Hoſtilitatem mutuam proli ſeris.

Præconia à me haud magna Nobilitas feret:
Nam bonus & æquus Nobilis me judice eſt.
Contemptor æqui, quamlibet claro ſatu
Ipſum Tonantem ſuperet, eſt ignobilis.

Quàm vera vetus eſt, proh dolor! ſententia,
Malo Parente non ſeri ſobolem bonam.

A. Non hæc, ſed auri trahere vis te debuit.
B. Turpe, eſſe ditem, ſcire præterea nihil.

Jam ſæpe vidi, ſæpe & indignè tuli,
Bonos ſequentes moris exemplum mali,
Sermone cùm certamen irato ſtrepit.
At illud ingens viſu & auditu nefas
Aliquem tacentem probra pejorum pati.

V. 16. Πίθυ) *Atticè pro πείθου.*

V. 18. Κύπρις γὰρ &c.) Vide ſimilem locum in *Sthenobœa* v. 1. Vid. *Tho. Gatakeri* Adverſaria Miſcell. c. 10.

V. 36. Ὁ μὲν γὰρ ἐσθλὸς) Sententia hæc auro contra non chara; quâ Virtus dicitur præcipua Nobilitas; Quâ quicunque caret, Nobilis eſſe nequit. Huc referatur illud *Herodiani* l. 5. in *Macrini* ad Senatum Literis, Τί γὰρ ὄφελος Εὐγενείας, εἰ μὴ χρηστὸς καὶ φιλάνθρωπος συνοικεῖ τρόπος; Τὰ μὲν γὰρ τῆς τύχης δῶρα καὶ ἀναξίοις προσπίπτει· ἡ δὲ τῆς ψυχῆς ἀρετὴ ἰδίαν ἑκάστῳ δόξαν περιτίθησιν. Εὐγένεια δὲ καὶ Πλοῦτος, καὶ ὅσα τοιαῦτα, μακαρίζεται μὲν, οὐκ ἐπαινεῖται δὲ, ὡς παρ' ἄλλων δοθέντα. Unde *Ovidius* Metamor. l. 13. Fab. 1. *Nam Genus & Proavos & quæ non fecimus ipſi, Vix ea noſtra voco.* Huc referas & id quoque, modò dextrè capias, ut *Virtus* ſit ſubjectum & *Nobilitas* Prædicatum, *Nobilitas ſola eſt atque unica Virtus.* Quotuſquiſque enim eſt, qui non mallet eſſet, *Ariſtides, Phocion, Epaminondas, Socrates,* aut *Fabritius,* quàm flagitioſus & Matricida *Nero,* licet, ille de *Julio* ſanguine Nobiliſſimus extitit? *Joſua Barnes.*

ΕΛΕΝΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΙΣ.

Argumentum *Repetitionis Helenæ.*

Quicunque *de* Homero *vel fando audiverint, iis ſatis de* Helenâ *à* Paride *raptâ conſtat, de quâ re* Coluthus *libellum ſcripſit.* Græci *itaque, antequam bello* Trojam *aggrederentur, Legatos mittunt, inter quos* Menelaus *&* Ulyſſes *memorantur, ad* Helenam *repetendam; de quâ Legatione conſulendus* Homerus *ad Iliados tertium,* v. 204. *in* Antenoris *Oratione; item* Herodotus *libro ſecundo, capite* Cxviii. Ἐλθεῖν μὲν γὰρ μετὰ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν Ἑλλήνων στρατιὴν πολλὴν βοηθέουσαν Μενέλεῳ· ἐκβᾶσαν δὲ ἐς γῆν καὶ ἱδρυνθεῖσαν τὴν στρατιὴν, πέμπειν ἐς τὸ Ἴλιον ἀγγέλους, σὺν δέ σφι ἰέναι καὶ τὸν Μενέλεων· τοὺς δ' ἐπεί τε ἐσελθεῖν ἐς τὸ τεῖχος, ἀπαιτέειν Ἑλένην τε καὶ τὰ χρήματα, τά οἱ ὑπεκκλέψας Ἀλέξανδρος. *J. Barnes.*

V. 1. Ἐγὼ δὲ προδότις &c.) Sciendum eſt, hunc Verſum non pro *Iambo* poni; ſic enim *Spondæus* eſſet in Quartâ ſede. Verſus autem Pede carens in Principio, finitur ad τέκνον, & alter incipit ad σέθεν. V. 2. Ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν &c.) Hic locus citatur à *Cl. Alexandr.* Stromta. l. 3. c. 2.

ΕΓΩ' δὲ προδότις οὐκ ἦμην, τέκνον, σέθεν.
-----Ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς Θεὰς
Κρίνων ὅδ', ὡς ὁ μῦθος Ἀργείων ἔχει,
Λακεδαίμον', ἀνθηρὸς μὲν εἱμάτων στολῇ,
Χρυσῷ τε λαμπρὸς βαρβάρῳ χλιδήματι·
Ἐρῶν ἐρῶσαν ᾤχετ' ἐξαναρπάσας
Ἑλένην πρὸς Ἴδης βούσταθμ', ἔκδημον λαβὼν
Μενέλαον·----

AT Proditrix, ô Nata, non eram tui.
Ex Phrygibus ille cùm appuliſſet, qui Deas
Dijudicabat, Orsia ut inquit Fabula,
Lacedæmona, cultu diſcolore veſtium,
Et barbarorum textu & auro ſplendidus,
Amans amantem ceſſit ex domo auferens
Helenen ad Idæ caulam, abeſſet cùm domo
Menelaus, &c.

ΕΡΕΧΘΕΥΣ.

Argumentum *Erechthei* Fabulæ.

ERechtheus Athenarum *Rex Septimus*, in Bœotiæ *bello contra* Eumolpum Thracum *Regem*, *Oraculum accepit, ſe bello ſuperiorem fore, modò Filiam natu Maximam* Proſerpinæ *immolaret. Hoc Oraculo Uxori* Praxitheæ *communicato, Mulier magni animi ultrò natam Morti concedit*, Protogeniam *nempè, undè ſibi Gloriam & Patriæ Salutem peperit. De quâ re videſis* Apollodorum *Bibliothecæ l. 3. c. 14. §. 4. Et* Demaratum *in* Τραγῳδουμένοις, *apud* Stobæum *Sermo* xxxviii, Περὶ Παλαιῶν, *quem malè* Brodæus *vocat* Democritum, *ut notavimus ad* Ion. *v. 277. Vide item quæ Nos ad* Ion. *v. 267. Item quæ mox ex* Plutarcho *adferemus ad* Praxitheæ *Orationem*. Joſua Barnes.

V. 1. Ὀρθῶς μ' ἐπήρου &c.) Patris Morituri ad Filium Pia Exhortatio.

V. 11. Ἀδίκως &c.) *Hi tres Verſus aliàs alio in loco vertuntur à* Grotio, *Iniqua ſperne lucra, manſuros diù Si vis penates ſtruere: res parta improbè, Salutis expers, prona ad exitium ruit.*

V. 21. Γεραιτέρων φίλει) Ita rectè legunt nonnulla exemplaria, alia habent γεραιτέρας θέλε, minus *Atticè* quod ad γεραιτέρας attinet; minùs accuratè quod ad θέλε; non enim æquè reſpondet τῷ Μίσει, quod ſequitur. *Joſua Barnes.*

V. 23. Μίσει βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς κακῆς) Nonnullis Authoribus, quibus hanc Sententiam placuit citare, quia μίσει ad eam nihil pertinebat, nequid ſententiæ Venuſtatis deeſſet, ſi numeris ſuis careret, rotundiùs explebant toto *Senario*, Βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς λύπην φέρει. *Idem.*

ΟΡθῶς μ' ἐπήρου, βούλομαι δέ σοι, τέκνον,
Φρενῶν γὰρ ἤδη, κἀποσώσαις ἂν πατρὸς
Γνώμας φράσαντος, ἂν θάνω, παραινέσαι,
Κειμήλι' ἐσθλὰ, καὶ νέοισι χρήσιμα.
Βραχεῖ δὲ μύθῳ πολλὰ συλλαβὼν ἐρῶ·
Πρῶτον φρένας μὲν ἠπίους ἔχειν χρεών.
Τῷ πλουσίῳ δὲ μὴ διδοὺς μεῖζον μέρος,
Ἴσον σεαυτὸν τοῦ σέβειν πᾶσιν δίδου.
Δυοῖν παρόντοιν πραγμάτων, πρὸς θάτερον
Γνώμην προσάπτειν, μηδ' ἐς αὔριον μένειν.
Ἀδίκως δὲ μὴ κτῶ χρήματ', ἢν βούλῃ πολὺν
Χρόνον μελάθροις ἐμμένειν. τὰ γὰρ ἀδίκως
Οἴκους ἐσελθόντ' οὐκ ἔχει σωτηρίαν.
Ἔχειν δὲ πειρῶ, τοῦτο γὰρ τό, τ' εὐγενὲς,
Καὶ τοὺς γάμους δίδωσι τοὺς πρώτους ἔχειν.
Ἐν τῷ πένεσθαι δ' ἐστὶν ἥ τ' ἀδοξία,
Κἂν ᾖ σοφός τις, ἥ τ' ἀτιμία βίου,
Φίλους δὲ τοὺς μὲν μὴ χαλῶντας ἐν λόγοις
Κέκτησο, τοὺς δὲ πρὸς χάριν σὺν ἡδονῇ
Τῇ σῇ πονηροὺς, κλεῖθρον εἰργέτω στέγης.
Ὁμιλίας δὲ τὰς γεραιτέρων φίλει,
Ἀκόλαστα δ' ἤθη, λαμπρὰ συγγελᾶν μόνον,
Μίσει. βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς κακῆς.
Ἐξουσίᾳ δὲ μήποτ' ἐντυχὼν, τέκνον,
Αἰσχροὺς ἔρωτας δημοτῶν διώκαθε·
Ὁ γὰρ σίδηρον, ἀγχόνας τ' ἐφέλκεται,
Χρηστῶν πενήτων ἄν τις αἰσχύνῃ τέκνα.
Καὶ τοὺς πονηροὺς μήποτ' αὔξειν ἐν πόλει.
Κακοὶ γὰρ ἐμπλησθέντες, ἢ νομίσματος,
Ἢ πόλεος ἐμπεσόντες εἰς ἀρχήν τινα
Σκιρτῶσιν ἀδόκητ' εὐτυχησάντων δόμων.

CUM juſta poſcas, nate, quod poſcis dabo.
Nam tibi dat ætas ſapere: nec me mortuo
Sententiarum vis paternarum excidet.
Dabo ergo Gemmas, quæ juventutem juvent,
Sermone quamvis multa complectens brevi.
Benignus eſto ſemper & tractabilis;
Nec Diviti largire pluſquam pauperi.
Da te fruendum paritèr ex æquo omnibus.
Negotiorum, de duobus quæ imminent,
Statim alteri animum adverte, ne procraſtina.
* Fundare ſi vis ſolia manſura domûs,
Opes iniquas ſperne: nam quæ per nefas
Trans limen intrant, ſtare non poſſunt diu.
Fac aliquid habeas: indè Nobilitas venit,
Et Nuptiarum copia optimatium.
At Pauper, adſit quamlibet ſapientia,
Expers honoris nomen habet inglorium.
Tales Amicos quære, qui verum loqui
Conſtanter auſint: obde ferratas fores
His, qui infideles gratiæ ſe mancipant.
Seniliores quære conſuetudines:
Solis dicatam riſibus laſciviam
Contemne: brevis eſt flos voluptatis malæ.
Ad dignitatis alta vectus culmina
Ne civium corporibus illudas cave:
[illegible] enſes acuit & laqueum vocat
Quicunque honeſti pauperis ſpurcat domum.
Mandare noli non probis rempublicam:
Namque impiorum natio, gazam ſibi,
Vel Imperii vim nacta, deſultat ferox,
Creviſſe cernens ſpem ſupra ſubitò fores.

'Αλλ'

Ἀλλ', ὦ τέκνον μοι, δὸς χέρ', ὡς θίγῃ πατὴρ,
Καὶ χαῖρ', ἐπεὶ αἰδὼς οὐ λίαν ἀσπάζομαι·
Γυναικόφρων γὰρ θυμὸς, ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν μητρὸς ἥδιον τέκνοις·
Ἐρᾶτε μητρὸς, παῖδες· ὡς οὐκ ἔστ' ἔρως
Τοιοῦτος ἄλλος, οἷος οἰκεῖον ἐρᾶν.
Τὰς οὐσίας γὰρ μᾶλλον, ἢ τὰς ἁρπαγὰς,
Τιμᾶν δίκαιον. οὔτε γὰρ πλοῦτός ποτε
Βέβαιος ἄδικος. ———

Ὀλίγους ἐπαινῶ μᾶλλον ἢ πολλοὺς κακούς.

Ὡς σὺν θεοῖσι τοὺς σοφοὺς κινεῖν δόρυ
Στρατηλάτας χρὴ, τῶν θεῶν δὲ μὴ βίᾳ.

Οὐδεὶς στρατεύσας ἄδικα, σῶς ἦλθεν πάλιν.

Μισῶ δ' ὅστις τις καὶ φθονῶν στρατηλάτης
Μὴ πᾶσι πάντα προσφέρῃ μειλίγματα.
Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών·
Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν· ἀλλ' ἐπὶ τυγχάνον,
Τὰ πράγματ' ὀρθοῖ ἢν τιθῇ, πράσσει καλῶς.

Ἐκ τῶν πόνων τοι τἀγάθ' αὔξεται βροτοῖς.
Ὁ δ' ἡδὺς αἰὼν, ἡ κακή τ' ἀτολμία,
Οὔτ' οἶκον, οὔτε βίοτον οὐδὲν ὠφελεῖ.

Ἀράχνη τὸ ἐμοῦ μίτον ἀμφιπλέκη ἀράχνα,
Μετὰ δ' ἡσυχίας πολιῷ γήραϊ συνοικοίην,
Ἀείδοιμι δὲ στεφάνοις κάρα πολιὸν στεφανώσας,
Θρῄκιον πέλτην πρὸς Ἀθηνᾶς,
Περικίοσιν ἐγκρεμάσας θαλάμοις,
Δέλτων τ' ἀναπτύσσοιμι γῆρυν, ἂν σοφοὶ κλέονται.

———Ἐγὼ δὲ τοὺς καλῶς τεθνηκότας,
Ζῆν φημὶ μᾶλλον, τοῦ βλέποντος μὴ καλῶς.

Ναῦς ἡ μεγίστη κρείσσων, ἢ μικρὸν σκάφος.

Θετῶν δὲ παίδων οὐ κράτος· τὰ φύντα γὰρ
Κρεῖσσον νομίζειν τῶν δοκησάντων χρεών.

Πραξ. Τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται,
Ἥδιον ἐν βροτοῖσιν· οἳ δὲ δρῶσι μὲν,
Χρόνῳ δὲ πολλῷ δρῶσι, δυσγενέστεροι.
Ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν.
Λογίζομαι δὲ πολλά· πρῶτα μὲν πόλιν
Οὐκ ἄν τιν' ἄλλην τῆσδε βελτίω λαβεῖν·
Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις
Πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς,
Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμοι.
Ὅστις δ' ἀπ' ἄλλης πόλεος οἰκίζει πόλιν,
Ἁρμὸς πονηρὸς ὥσπερ ἐν ξύλῳ παγεὶς,

Et jam manum da, nate, tangendam patri,
Valeque: nam te prohibet amplecti pudor:
Cor quippe non muliebre ſapientem decet.
Nil eſt Genitrice charius natis ſuâ:
Amate matrem, liberi; nam dulcior
Nullus ſuorum quàm ſuos erga eſt Amor.
Decora res eſt arte quæ laudabili,
Non vi, paratur: Non habent ſolidam diu
Malè parta ſedem. ———

Agmen malorum ſperno præ paucis bonis.

Volentibus Dis arma ſapientem decet
Movere, non cœleſte ſi imperium vetet.

Sine jure bellans non redit ſoſpes domum.

Odi creatum patriæ & bello ducem,
Qui ferre neſcit caſibus ſolatia.
Fortuna, quæ res verſat, iratos ſibi
Secura ridet: qui ſapit, ſi quid minus
Rectè ceciderit, arte correctum dabit.

Creſcunt labore cuncta bona mortalium:
At vita mollis atque iners ignavia,
Vitam nec hominum, nec domos quicquam juvant.

Araneæ circa meam decurrat orſus haſtam,
Tranquilla dum canis mihi pingat caput ſenecta,
Et candicantem vinciam comam virente ſerto.
Dum Threſſa pelta pendeat de lectuli columnis,
Vel ſublimibus tholis Itoniæ Minervæ;
Doctiſque ego in chartis legam famæ probata verba.

——— Mihi illi morte qui pulchrâ jacent,
Quam vita quorum turpis eſt, vivunt magis.

Quærenda navis magna præ tenui ſcaphâ.

Stirpi inſitivæ nulla vis. præſtantius
Satu datum quam lege mentitum genus.

Praxithea. Qui dona confert corde generoſo libens,
Dulciſſimum hoc hominibus: at qui differunt;
Procraſtinánque, merita, generoſi minus.
En ego meam ipſa filiam in mortem dabo,
Animo revolvens multa. primum urbem meâ
Reperire quæ ſit melior haud uſquam licet:
Cui non coactus populus alieno ex ſolo,
Indigena ſed Gens: cæteræ, ſcrupi velut,
Urbes loco mutantur, ut jactus tulit,
Aliæque ab aliis ſede pelluntur ſuâ.
At quiſquis aliò migrat & patriam fugit,
Tanquam quod operi jungitur tignum malum,

V. 32. Ἀλλ', ὦ τέκνον μοι) Vid. *Apoſtolii* Centur. 19. §. 98.

V. 59. Ἐγὼ δὲ τοὺς καλῶς) *Socrates* apud *Xenophontem* in Apolog. Αἱρήσομαι τελευτᾶν μᾶλλον, ἢ ἀνελευθέρως τὸ ζῆν ἔτι προσαιτῶν, κερδᾶναι τὸν πολὺ χείρω βίον ἀντὶ θανάτου. Et *Democrates* (teſte *Porphyrio* de abſtin. à carnib. lib. 4.) dicere ſolebat, τὸ κακῶς ζῆν καὶ μὴ φρονίμως καὶ σωφρόνως καὶ ὁσίως, οὐ κακῶς ζῆν εἶναι, ἀλλὰ πολὺν χρόνον ἀποθνήσκειν. V. 60. Ζῆν φημὶ μᾶλλον τοῦ βλέποντος) Βλέπειν, ſive videre, pro vivere; & βλέποντες videntes, pro videntibus; ſæpius apud *Eurip.* reperias, & ἥλιον ὁρᾶν, φῶς ὁρᾶν, pro eodem: ſic è contrario, connivere, oculos claudere, pro mori, apud *Græc.* & *Latin.* Poet. Vid. ad *Hecub.* v. 311.

V. 64. Τὰς χάριτας &c.) Huc refer illud ex *Antholog.* Ὠκεῖαι χάριτες γλυκερώτεραι· ἢν δὲ βραδύνῃ, Πᾶσα χάρις κενεὴ, μηδὲ λέγοιτο χάρις. Hoc autem inſigne Fragmentum *Grotius* in Excerptis exhibet. *Joſua Barnes.*

V. 67. Ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν) De hâc *Praxitheæ* Oratione ita *Plutarchus* in Parallelis, Ἐρεχθεὺς πρὸς Εὔμολπον πολεμῶν, ἔμαθε νικῆσαι, ἐὰν τὴν θυγατέρα προθύσῃ, καὶ συγκοινωνήσας τῇ γυναικὶ Πραξιθέᾳ, προέθυσε τὴν παῖδα· Μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Ἐρεχθεῖ. Vide quæ Nos ad *Ion.* v. 267. & 278. *Joſua Barnes.*

V. 71. Αὐτόχθονες &c.) Quòd *Athenienſes* gloriabantur ſe Αὐτόχθονας, diximus ad *Ion.* v. 29. & v. 529.

Λόγῳ πολίτης ἐστὶ, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
Ἔπειτα τέκνα τοῦδ' ἕκατι τίκτομεν,
Ὡς θεῶν τε βωμοὺς πατρίδα τε ῥυώμεθα.
Πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἓν, πολλοῖς δ' ἔνι
Νόμοισι· τούτους πῶς διαφθεῖραί με δεῖ,
Ἐξὸν πρὸ πάντων μίαν ὑπερδοῦναι θανεῖν;
Εἴπερ γὰρ ἀριθμὸν οἶδα καὶ τοὐλάσσονος
Τὸ μεῖζον, εἷς μὲν οἶκος οὐ πλέον σθένει
Πταίσας ἁπάσης πόλεος, οὐδ' ἴσον φέρει.
Εἰ δ' ἦν ἐν οἴκοις ἀντὶ θηλειῶν στάχυς
Ἄρσην, πόλιν δὲ πολεμία κατεῖχε φλὸξ,
Οὐκ ἄν μιν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορὸς
Θάνατον προταρβοῦσ'; ἀλλ' ἐμοί γ' εἴη τέκνα,
Αἳ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσι πρέποι,
Μὴ σχήματ' ἄλλως ἐν πόλει πεφυκότα.
Τὰ μητέρων δὲ δάκρυ', ὅταν πέμπῃ τέκνα,
Πολλοὺς ἐθήλυν' εἰς μάχην ὁρμωμένους.
Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
Ζῆν παῖδας εἵλοντ' ἢ παρῄνεσαν κακά.
Καὶ μὴν θανόντες γ' ἐν μάχῃ πολλῶν μέτα,
Τύμβον τε κοινὸν ἔλαχον, εὔκλειάν τ' ἴσην.
Τῇ 'μῇ δὲ παιδὶ στέφανος, ἣ μία μόνη
Πόλεως θανοῦσα τῆσδ' ὑπερδοθήσεται,
Καὶ τὴν τεκοῦσαν, καὶ δύο γ' ὁμοσπόρους
Σώσει· τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;
Τὴν οὐκ ἐμήν γε, πλὴν φύσει, δώσω κόρην
Θῦσαι πρὸ γαίας· εἰ γὰρ αἱρεθήσεται
Πόλις, τί παίδων τῶν ἐμῶν μέτεστί μοι;
Οὐκοῦν ἅπαντα τοὐπ' ἐμοὶ σωθήσεται,
Ἄρξουσί τ' ἄλλοι, τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
Ἐκεῖνο δ', οὗ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ μέρος,
Οὐκ ἔσθ' ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἄτερ.
Προγόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ.
Οὐδ' ἀντ' ἐλαίας χρυσέας τε Γοργόνος
Τρίαιναν ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις
Εὔμολπος οὐδὲ Θρᾷξ ἀναστέψει λεώς·
Στεφάνοισι δ' ἐχθρὸς οὐδαμοῦ τιμήσεται.
Χρῆσθ', ὦ πολῖται, τοῖς ἐμοῖς λοχεύμασι·
Σώζεσθε, νικᾶτ'. ἀντὶ γὰρ ψυχῆς μιᾶς
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
Ὦ πατρὶς, εἴθε πάντες, οἳ ναίουσί σε,
Οὕτω φιλοῖεν, ὡς ἐγώ· καὶ ῥᾳδίως
Οἰκοῖμεν ἄν σε, κοὐδὲν ἂν πάσχοις κακόν.

Αἰδοῦς γὰρ αὐτὸς δυσκρίτως ἔχω πέρι.
Καὶ δεῖ γὰρ αὐτῆς· κἄστιν αὖ κακὸν μέγα.

Ἀσιάτιδος κρέμασμα τῆς κιθάρας ----

—— Εὕδουσ' ἐν ἀστρώτῳ πέδῳ,
Πηγαῖσι δ' οὐχ ὑγραίνουσι πόδας.

Verbo quidem ille eſt civis, at re non item.
Præterea in hanc ſpem parere nos prolem juvat,
Ut protegamus patriam atque aras Deûm.
Tum Civitatis nomen unum, in legibus
Res poſitas multis: perdere has an fas mihi,
Cum poſſit una vita pro multis dari?
Si namque numeros, quidque ſit plus aut minus,
Percipimus animo, non malo unius domûs
Commune vinci, ſed nec æquari poteſt.
Quòd ſi mihi pro ſtirpe fœmineâ mares
Eſſent, & urbem Martis impeteret furor;
Cunctarer illos mittere in pugnam, metu
Abſterrita mortis? talis at ſtirps ſit mihi,
Quæ certet armis, quæ inter emineat viros,
Non qui ſe inane præbeant ſpectaculum.
Lamenta matrum proſequentûm liberos
Effemінârunt ſæpe pugnacem impetum.
Odi ſed illas, ante quæ pulchro ferunt
Vitam ſuorum, quæ malè hortantur ſuos.
Quos pugna rapuit, hos ſolent communia
Monumenta multis, lauſque ut ex cumulo ſequi:
Mea nata verò proprium accipiet decus,
Quòd ſe una totâ pro urbe luſtralem dabit,
Matrèmque pariter atque Germanas duas
Servabit. Hic quid ergo non optabile?
Dabo immolandam filiam, non jam meam,
Solo niſi ortu, namque ſi patriam capit
Hoſtis, quid ad me pertinet proles mea?
Nunc noſtra habebunt ſe bene, hanc urbem regent
Alii, ſalutem dum ſuam mihi debeat.
Res, unde tantum publicè orietur bonum,
Animo niſi volente non fiet meo.
Sic vetera nemo jura majorum eruet:
Sacram Tridentem Gorgonis nec aureæ,
Stat urbis ipſa quæ ſuper fundamina,
Eumolpus & Threicia disjiciet manus.
Attollet hoſtis nec coronatum caput.
Cives fruimini vos puerperio meo:
Et vincite & ſupereſte, populum quo minus
Hunc anima redimat una, non poſſum pati.
O Patria, ſi te quotquot hos habitant ſolum
Pariter amarent ut ego, nos feliciter
Ageremus, & tu nulla paterêris mala:

Difficile de pudore judicium mihi eſt:
Sæpe ejus opus eſt; eſt & ubi magnum malum.

Aſiados Citharæ pulſu——

—— In ſolo haud ſtrato cubant,
Pedeſque nullis fontibus lavant ſuos.

V. 81. Ἐξὸν) Abſolutè dictum, ſic *Iphig. Taur.* 688. Ἁπλᾶς δὲ λύπας ἐξὸν, οὐκ οἴσω διπλᾶς & v. 1088. Ναίειν, παρόν σοι πόλιν ἔχειν εὐδαίμονα. In quem locum ultimò citatum, vide quæ Nos. *Joſua Barnes.*

V. 110. Τρίαιναν ὀρθὴν) De formâ Tridentis à *Neptuno* impreſſâ in ſaxo in domo *Erechtheo* dictâ in ſignum ſuæ cum *Minervâ* controverſiæ pro *Athenarum* ſolo, ita *Pauſanias* in *Atticis* fol. 24. lin. 37. Καὶ τριαίνης ἐστὶν ἐν τῇ πέτρᾳ σχῆμα· τοῦτο δὲ λέγεται Ποσειδῶνι μαρτύριον ἐς τὴν ἀμφισβήτησιν τῆς χώρας φανῆναι. *Joſ. Barnes.*

V. 119. Αἰδοῦς γὰρ αὐτὸς) *Clem. Alexandr.* Strom. 6. Quoniam igitur aliquandò Modeſtia nocet, aliquandò etiam prodeſt, aliàs dixit *Euripides*, duas eſſe Modeſtiæ ſpecies, de quâ re vide quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 385. *Idem.*

V. 121. Ἀσιάτιδος &c.) *Etymologici* Author, Ἀσιάτιδος κρέμασμα τῆς κιθάρας· οὕτως Ἀριστοφάνης εἴρηκε, παρῳδῶν τὸ ἐξ Ἐρεχθέως Εὐριπίδου.

V. 122. Εὕδουσ' ἐν ἀστρώτῳ) *Clemens Alexandr.* Strom. 6. ex illo *Homeri* Il. π. v. 235. ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι.

Αἰθιοπίαν νιν ἐξίσωσαι ἐπὶ χθόνα,

------Ζεῦγος τριπάρθενον.

Æthiopicum illum ducis inquilinum in ſolum.

——Triúmque virginum jugum ſororium.

V. 125. Αἰθιοπίαν) *Stephan.* in Αἰθίοψ.
V. 126. Ζεῦγος τριπάρθενον) Ἑσπερίδες Εὐρυχθῶ, *Heſychius.*

ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ Σατυρικός.

Argumentum *Euryſthei* Satyrici Fabulæ.

QUOD *ad Argumentum hujus Fabulæ attinet*, quis aut *Euryſthea* durum, Aut illaudati neſcit Buſiridis Aras? *Ut* Virgilius *canit. Et ſatis conſtat*, Euripidem *noſtrum, ut de* Buſiride *Drama compoſuit, ſic etiam de* Euryſtheo Argivorum *Rege*, Stheneli *filio*; *qui in* Herculem *Dominium crudele exercebat. Dubitatum autem eſt, an non Duplex aut etiam triplex Drama fuerit, aliquando enim* Εὐρυσθεὺς *ſimpliciter citatur, aliquando etiam* Εὐρυσθεὺς Σατυρικὸς, *quod verum Nomen puto, nonnunquam &* Εὐρυσθένης Σατυρικὸς, *quod puto corruptim legi pro penultimo. Rixam* Johannes Meurſius *componere non audet. Nobis Grammaticis minutiis operosè pudet incumbere. Ut autem, quod ſentio dicam, Unicam Fabulam puto & Satyricam fuiſſe &* Euryſthei *nomine ſignandam. Nihil enim* Euryſthenes Ariſtodemi *filius, à quo* Spartani *Reges* Euryſthenidæ *dicti, Poemate tali dignum feciſſe videtur.* Joſua Barnes.

------- Ἢ κύαθον ἢ
Χαλκήλατον ἠθμὸν φέρειν τοῖσδε τοῖς ἐκπωμασι.

Οὐκ ἔστιν, ὦ γεραιὲ, μὴ δείσῃς τάδε,
Τὰ Δαιδάλεια πάντα κινεῖσθαι δοκεῖ
Τ' ἀγάλμαθ' ὧδ' ἀνὴρ κεῖνος σοφός.

* Σκύφος τε μακρός------ * *Athenæ* l. 11. c. 14.

----- Πιστὸν εἶν χρὴ διάκονον
Τοιοῦτον εἶναι, καὶ στέγειν τὰ δεσποτῶν.

Μάτην δὲ θνητοὶ τοὺς νόθους φεύγουσ' ἄρα
Παῖδας φυτεύειν. ὃς γὰρ ἂν χρηστὸς φυῇ,
Οὐ τοὔνομ' αὐτοῦ τὴν φύσιν διαφθερεῖ.

Νῦν δ' ἄν τις οἴκοι πλουσίαν ἔχῃ φάτνην,
Πρῶτος γέγραπται τῶν κακιόνων κρατεῖ.
Τὰ δ' ἔργ' ἐλάσσω χρημάτων νομίζομεν.

Οὐκ οἶδ' ὅτῳ χρὴ κανόνι τὰς βροτῶν τύχας
Ὀρθῶς διασκεψάντ' εἰδέναι τὸ δρατέον.

------- AUT Cyathum feres
Cribrúmve doctis mecum Cantoribus.

Quæ Dædaleum fecit ingenium, ſenex,
Miratus opera, hæc ire & obtutu frui
Ne crede: non ars ejus in tantum valet.

Et Scyphus ingens ———

——Fidum qui miniſterium exhibet,
Res ille heriles celat & præſtet fidem.

Vanum eſt quod adeò ſerere progeniem notham
Plerique metuunt. Si quis eſt rectâ indole,
Non mutat hujus, vocis, ingenium, ſonus.

Nunc qui domum habitat, divite inſtructam penu,
Summis adæquat hunc malorum factio.
Habemus omnes facta poſt pecunias.

Non video quâ ſint lance res mortalium
Examinandæ, ut quid ſit è re appareat.

V. 1. Ἢ κύαθον ἢ) *Pollux* lib. 10. c. 24.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ.

Argumentum *Themiſtoclis* Fabulæ.

THemiſtocles *ſatis notus* Athenienſium *Dux, qui eo Die* Perſas *ſub* Xerxe *militantes profligavit ad* Salamina, *quo* Euripides *natus eſt. Suſpicatur tamen* Meurſius *haud immeritò, utrum ex illo Fabulam nominavit* Euripides. *Semel tantùm à* Stobæo *citatur, quòd Docti putant, mendosè factum; ut notamus ad hæc Verba in* Creſphonte.

Ἐχρῆν μὲν ἡμᾶς, &c. vide in *Creſphonte.*

ΘΗΣΕΥΣ.

Argumentum *Theſei* Fabulæ.

DE Theſeo Herculis *Amico & æmulo Conſule* Plutarchum *in illius Vitâ. Videtur autem hæc Fabula tractare de* Theſei *Geſtis in* Cretâ, *nempe de* Minotauro *ſuperato, de* Labyrintho & Ariadnæ *amoribus.* Vid. *Hygin.* Fab. xxxviii.

'Αλλ'

Ἀλλ' ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς ἔρως
Ψυχῆς δικαίας, σώφρονός τε κἀγαθῆς.

Κρεῖσσον δὲ πλούτου, καὶ πολυχρύσου χλιδῆς,
Ἀνδρῶν δικαίων κἀγαθῶν συνουσίαι.

Ἀνὴρ γὰρ ὅστις χρημάτων μὲν ἐνδεής,
Δρᾶσαι δὲ χειρὶ δυνατός, οὐκ ἀνέξεται,
Τὰ τῶν δ' ἐχόντων χρήμαθ' ἁρπάζειν φιλεῖ.

Ἐγὼ πέφυκα γραμμάτων μὲν οὐκ ἴδρις·
Μορφὰς δὲ λέξω καὶ σαφῆ τεκμήρια.
Θ Κύκλος τις ὡς τόρνοισιν ἐκμετρούμενος·
Οὗτος δ' ἔχει σημεῖον ἐν μέσῳ σαφές.
Η Τὸ δεύτερον δέ, πρῶτα μὲν γραμμαὶ δύο·
Ταύτας διείργει δ' ἐν μέσαις ἄλλη μία.
Σ Τρίτον δὲ βόστρυχός τις ὡς εἱλιγμένος.
Ε Τὸ δ' αὖ τέταρτον ἦν μὲν εἰς ὀρθὸν μία·
Λοξαὶ δ' ἐπ' αὐτῆς τρεῖς κατεστηριγμέναι
Υ Εἰσίν, τὸ πέμπτον δ' οὐκ ἐν εὐμαρεῖ φράσαι·
Γραμμαὶ γάρ εἰσιν ἐκ διεστώτων δύο·
Αὗται δὲ συντρέχουσιν εἰς μίαν βάσιν.
Σ. Τὸ λοίσθιον δὲ τῷ τρίτῳ προσεμφερές.

Σύμμικτον εἶδος, κἀποφώλιον * τέρας, * al. [illegible]
Ταύρου μέμικται καὶ βροτοῦ διπλῇ φύσει.

Κάρα τε γάρ σου συγχέω κόμαις ὁμοῦ·
Ῥανεῖ τε γῆν ἐγκέφαλον· ὀμμάτων δ' ἄπο
Αἱμοσταγεῖς πρηστῆρε ῥεύσονται κάτω.

Ἐγὼ δὲ τοῦτο παρὰ σοφοῦ τινὸς μαθών,
Εἰς φροντίδας νοῦν συμφοράς τ' ἐβαλλόμην,
Φυγάς τ' ἐμαυτῷ προστιθεὶς πάτρης ἐμῆς,
Θανάτους ἀώρους καὶ κακῶν ἄλλας ὁδούς·
Ὡς, εἴ τι πάσχοιμ', ὧν ἐδόξαζόν ποτε,
Μή μοι νεοχμὸν προσπεσὸν μᾶλλον δάκοι.
Εἰ μὲν τόδ' ἦμαρ πρῶτον ἦν κακουμένῳ,
Καὶ μὴ μακρὰν δὴ διὰ πόνων ἐναυστόλουν,
Εἰκὸς σφαδάζειν ἦν ἄν, ὡς νεόζυγα
Πῶλον, χαλινὸν ἀρτίως δεδεγμένον.
Νῦν δ' ἀμβλύς εἰμι καὶ κατηρτυκὼς κακῶν.

Σχεδὸν παρ' αὐτοῖς κρασπέδοις Εὐρωπίας.

Melior ſed alius eſt Amor mortalibus,
Mentis pudicæ, temperantis & probæ.

Præſtantis auri copiâ præſtantior
Docenda conſuetudo juſtorum virûm.

Quicunque Pauper ære, violentâ manu,
Nimium videt ſe poſſe, non ſe continet,
Quin impotentèr rapiat alienas opes.

Mihi literarum nulla notitia obtigit,
Certis figuras [illegible] notis ediſſeram.
Velut Arte torni ductus, æquali ambitu,
In parte mediâ circulus ſignum gerit.
Loco ſecundo lineæ apparent duæ,
Quas limite una media diſpeſcit ſuo.
Criſpi capilli tertia effigiem gerit.
At quarta regio lineam rectam tenet,
Quæ tres ab unâ parte tranſverſas habet.
At quinta non eſt facilis explicitû nota:
Quæ namque ſuperam lineæ fundunt duæ
Coeunt, ut una reſtet in parte infera.
Quod claudit agmen, tertio diſtat nihil.

Natura mixta, Monſtrum abominabile,
Species biformis, mixta de Tauro & Viro.

Caput ſimul comis tibi comminuam probè,
Cerebrumque terram tinget, ex oculis quoque
Scintillulantes ſanguinis guttæ cadent.

Ego mente retinens monita ſapientis viri,
Animo futuras cogitabam miſerias,
Mortes acerbas, triſtis exilii fugam,
Et alia quæ ſunt ipſe mihi fingens mala,
Ut ſi quid eveniſſet ex illis, recens
Nè me imparatum cura cruciaret magis.
Si me iſta miſerum prima ſpectaret dies,
Pernavigâſſem multa nec pridem mala,
Eſſet gemendi cauſa, juvenes equulei
Sicut recepto jam recens fræno dolent:
At jam ſubactus miſeriis occallui.

Europæ ad ipſas fimbrias ferè ſitum.

V. 1. Ἀλλ' ἔστι &c.) Hos Verſus videbis in *Dictye* v. 3. &c. Quanquam nec deſint, qui hic ponant.

V. 8. Ἐγὼ πέφυκα &c.) *Athenæus* l. X. Εὐριπίδης δὲ τὴν ἐν τῷ Θησεῖ τὴν ἐγγράμματον ὕτως ποιεῖ ῥῆσιν. Ubi hoc Fragmentum ſequitur.

V. 21. Σύμμικτον εἶδος &c.) *Plutarch.* in *Theſeo*, Μινώταυρον γεγονέναι φησὶν Εὐριπίδης, Σύμμικτον &c. Hunc *Minotaurum*, de quo conſulendus *Apollodorus* Bibliothec. l. 3. c. 1. §. 4. *Ovidius* vocat, *Semibovémque Virum, ſemiviriúmque Bovem.* V. 23. Κάρα τε γάρ σου) Extant apud *Ariſtophanis* Scholiaſt. in *Ranis* fol. 149. Excepto quod ſecundus Verſus ibi ſit corruptus, legitur enim *ῥανεῖ τε δ' ἐγκέφαλον*, cui ego Medicas manus adhibui & Verſionem ex proprio addidi. Πρηστῆρε autem pro πρηστῆρες omninò legendum, nè ſit *Spondeus* in Quarto loco. Et *Dualis* Numerus pro Plurali ponitur & ad Duos oculos Mens refertur. Αἱμοσταγεῖς autem minùs regularitèr dictum pro *αἱματοσταγὴς*, quod rectè *Ariſtophanes* habet ibidem. Vide quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 1173. *Joſua Barnes.*

V. 31. Μή μοι νεοχμὸν) Sic *Virgil.* Æn. 6. v. 103. *Non ulla laborum, O Virgo, nova mî facies, inopináve ſurgit: Omnia præcepi atq; animo mecum ante peregi.*

V. 32. Εἰ μὲν τόδ' &c. Hi quinque Verſus à *Ciceroniano Ennio* tralati ſunt Tuſcul. Quæſt. l. 3. Sed quia *Iamborum* legibus non ſatis coercentur, *Grotianam* ego hìc Verſionem prætuli. *J. Barnes.*

ΘΥΕΣΤΗΣ.

Argumentum *Thyeſtæ* Fabulæ.

Fabulam Thyeſtem *ſcripſit etiam* Seneca, *quam ex hâc videtur ſuo more, levi variatione aliquâ tranſtuliſſe; quare illius Argumentum optimo jure locum hìc habet.* Attigimus *autem & Nos,* Thyeſtæ *Hiſtoriam ad* Electræ v. 705.

Πλούτου δ' ἀπόῤῥυτος, ἀδοξεῖ γάμος.
Τὴν μὲν γὰρ εὐγένειαν αἰνοῦσιν βροτοί,
Μᾶλλον δὲ κηδεύουσι τοῖς ὀλβίοισιν.

Haud facile pauper nuptias invenerit.
Nam celſa gentis decora qui laudant, tamen,
Opulentiores potiùs affines legunt.

——Εἰ δ' ἄτερ πόνων
Δοκεῖς ἔσεσθαι, μωρὸς εἶ, θνητὸς γεγώς.

——* Deſipis cum ſis homo,
Sine labore te uſque victurum putas.

V. 4. Εἰ δ' ἄτερ &c.) Deſipis cum ſis homo) *Homo cùm ſis, id fac ſemper intelligas.* Hæc ſententia ſemper in ore & in ſcriptis erat mihi Amiciſſimi quondam Domini *Thomæ Holbechii* S.T.P. *Emmanuelis* Collegii Magiſtri; Quem poſitum licet plus Decennio Honoris & Gratitudinis causâ nomino. Vid. ad *Ino* v.63. *J. Barnes.*

I N Ω.

Argumentum Inûs Fabulæ.

Totam Hiſtoriam Inûs *&* Athamantis Apollodorus *l.* 1. *c.* 9. *habet in hunc modum.* Athamas *poſt fugatos* Phryxum *&* Hellen *ex* Inûs *Noverca dolo, in furorem à* Junone *actus* Learchum *ſagittâ peremit, cujus metu* Ino *cum* Melicertâ *altero filio in mare ſe dejecit.*

Πολλοί γε θνητῶν τῷ θράσει τὰς συμφορὰς
Ζητοῦσ' ἀμαυροῦν, κἀπικρύπτεσθαι κακά.

Βία νυν ἕλκετ', ὦ κακοί, τιμὰς βροτοί,
Καὶ κτᾶσθε πλοῦτον πάντοθεν θηρώμενοι,
Σύμμικτα, μὴ δίκαια, καὶ δίκαι' ὁμοῦ·
Ἔπειτ' ἀμᾶσθε τῶνδε δύστηνον θέρος.

Τίς ἆρα μήτηρ, ἢ πατὴρ κακὸν μέγα
Βροτοῖς ἔφυσε τὸν δυσώνυμον Φθόνον;
Ποῦ καὶ ποτ' οἰκεῖ σώματος λαχὼν μέρος;
Ἐν χερσὶν, ἢ σπλάγχνοισιν, ἢ παρ' ὄμματα
Ἔσθ' ἡμῖν; ὡς ἦν μόχθος ἰατροῖς μέγας
Τομαῖς ἀφαιρεῖν, ἢ ποτοῖς, ἢ φαρμάκοις,
Πασῶν μεγίστην τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων.

Ἴστω δὲ μηδεὶς ταῦθ', ἃ σιγᾶσθαι χρεών.
Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον λέπας
Πρήσειεν ἄν τις, κἂν πρὸς ἕν' εἴποις ποτὲ,
Πύθοιντ' ἂν ἀστοὶ πάντες, ἃ κρύπτειν χρεών.

Νόμοι γυναικῶν οὐ καλῶς κεῖνται πέρι.
Χρῆν γὰρ τὸν εὐτυχοῦνθ' ὅτι πλείστας ἔχειν
Γυναῖκας, εἴπερ ἂν τροφὴ δόμοις παρῇ·
Ὡς τὴν κακὴν μὲν ἐξέβαλλε δωμάτων·
Τὴν δ' οὖσαν ἐσθλὴν, ἡδέως ἐσώζετο.
Νῦν δ' εἰς μίαν βλέπουσι κίνδυνον μέγαν
Ῥίπτοντες, οὐ γὰρ τῶν τρόπων πειρώμενοι
Νύμφας ἐς οἴκους ἑρματίζονται βροτοί.

Φεῦ· Ὅσῳ τὸ θῆλυ δυστυχέστερον γένος
Πέφυκεν ἀνδρῶν· ἔν τε τοῖσι καὶ καλοῖς
Πολλῷ λέλειπται· κἀπὶ τοῖς αἰσχροῖς πλέον.

Ὦ θνητὰ πράγματ', ὦ γυναικεῖαι φρένες,
Ὅσον νόσημα τὴν Κύπριν κεκτήμεθα.

Τοιάνδε χρὴ γυναικὶ πρόσπολόν μ' ἐᾶν,
Ἥτις τὸ μὲν δίκαιον οὐ σιγήσεται·
Τὰ δ' αἰσχρὰ μισεῖ, καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἔχει.

Multi feroces ſpiritu indomabili
Sua obtenebrant damna, vel clades tegunt.

Ite improbi; tenete vi partum decus,
Et undecunque trahite congeſtas opes,
Per fas netas, profana miſcentes ſacris:
Manet metenda magna damnorum ſeges.

Quæ mater aut quis genitor infelix malum
Inauſpicatam ſevit Invidentiam?
Ubi, quas adepta corporis partes ſedet?
Tenetne media viſcera, an geminas manus,
An luminum orbes? Quanta laus medicis foret.
Ferro vel herbâ vel ſalubri poculo,
Auferre generi peſſimam humano luem.

Tacenda quæ ſunt nemo per te intelligat.
Fax parva facile montis Idæi Nemus
Totum cremârit; dixeris uni, citò
Rumor per urbem fiet arcanum tuum.

Haud ſcripta rectè jura ſunt connubiis.
Decuit beatum pluribus ſe uxoribus
Sociare, quotas alere ſufficeret domus,
Ut inaudientem pelleret penatibus,
Bonum volenti corde ſervaret ſibi,
Nunc una ſola accipitur, immenſo nimis
Vitæ Peric'lo: nam priuſquam intrat domum
Nova nupta, nulla moris exploratio eſt.

Quanto virili ſexus infelicior
Eſt fœminarum! quippe quantum linquimur:
Virtute, tantum ſcelere ſuperamus viros.

O miſera vita, pectora ô muliebria:
Truculenta quàm nos peſtis exercet Venus!

Talis profectò famula matronam decet,
Quæ jus & æquum non teget ſilentio,
Quodcunque fœdum eſt lumine infeſto intuens.

V. 12. Ἢ ποτοῖς, ἢ φαρμάκοις) Vide quæ Nos ad *Hippolyt.* v. 516. Mallem autem legi ποτοῖσι φαρμάκοις, quia *Pharmacum* eſt Genus, ποτὸν ſpecies, ut in loco ſupra laudato. *Joſua Barnes.*

V. 19. Χρῆν γὰρ &c.) Hos Verſus Polygamiæ favens dixit *Euripides*, legibus Athenienſibus conformiter, & ipſe duas uxores habuiſſe dicitur.

V. 25. Νύμφας ἐς οἴκους ἑρματίζονται) Ἑρμάζω & ἑρματίζω ab ἕρμα *Saburra, Anglicè*, the Ballaſt of a Ship. Uſurpatur etiam ab *Ariſtotele* de Avibus, ubi æquabili Volatu librant ſua corpora *Metaphora* nempè à Navibus. Hoc in loco uſurpatur de Virginibus inexploratis, utrum in malum tendant, necne, ut jam nunc appenſæ jugo.

Φειδώμεθ'

Φειδώμεθ' ἀνδρῶν εὐγενῶν, φειδώμεθα·
Κακοὺς δ' ἀποπτύωμεν ὥσπερ ἄξιοι.

—— Τό, τ' εὐγενὲς
Πολλοῖσιν δίδωσιν ἐλπίδ', ὡς ἄρξουσι γῆς.

Τὴν εὐγένειαν, κἂν ἄμορφος ᾖ γάμος,
Τιμῶσι πολλοὶ πρὸς τέκνων χάριν λαβεῖν,
Τό, τ' ἀξίωμα μᾶλλον, ἢ τὰ χρήματα.

Ἐπίσταμαι δὲ πάνθ', ὅσ' εὐγενῆ χρεών,
Σιγᾶν ὅπου δεῖ, καὶ λέγειν ἵν' ἀσφαλές.
Ὁρᾶν δ' ἃ δεῖ με, κοὐχ ὁρᾶν, ἃ μὴ χρεών.
Γαστρὸς κρατεῖν δέ. καὶ γὰρ ἐν κακοῖσιν ὢν,
Ἐλευθέροισιν ἐκπεπαίδευμαι τρόποις.

Κέκτησο δ' ὀρθῶς, ἂν ἔχῃς, ἄνευ ψόγου,
Καὶ σμικρὰ σώζων, οὕνεκ' εὐσεβεῖ πρέπει.
Μή, ὡς κακὸς ναύκληρος, εὖ πράξας ποτὲ,
Ζητῶν τὰ πλείον', εἶτα πάντ' ἀπωλέσῃς.

Ὁρᾷς τυράννους διὰ μακρῶν ἠσκημένους,
Ὡς μικρὰ τὰ σφάλλοντα, καὶ μί' ἡμέρα
Τὸν μὲν καθεῖλεν ὑψόθεν· τὸν δ' ἦρ' ἄνω,
Ὑπόπτερος δ' ὁ πλοῦτος. οἷς γὰρ ἦν ποτε,
Ἐξ ἐλπίδων πίπτοντας ὑπτίους ὁρῶ.

Ἄνασσα, πολλοῖς ἐστιν ἀνθρώπων κακά·
Τοῖς δ' ἄρτι λήγει, τοῖς δὲ κίνδυνος μολεῖν.
Κύκλος γὰρ ἕρπει καρπίμοις τε γῆς φυτοῖς,
Θνητῶν τε γενεᾷ· τῶν μὲν αὔξεται βίος·
Τῶν δὲ φθίνει τε καὶ θερίζεται πάλιν.

Ἐν ἐλπίσιν χρὴ τοὺς σοφοὺς ἔχειν βίον.

Μήτ' εὐτυχοῦσα, πάνυ ἡνίαν χάλα,
Κακῶς τι πράσσουσ' ἐλπίδος κεδνῆς ἔχου.

Μηδὲ σκυθρωπὸς ἴσθ' ἄγαν πρὸς τοὺς κακῶς
Πράσσοντας ἄνθρωπος γεγώς.

Ἀμουσία τοι, μηδ' ἐπ' οἰκτροῖσιν δάκρυ
Στάζειν.

Σὺν τοῖς φίλοισιν, ἡδὺ μὲν πράσσειν καλῶς.
Ὃ μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνοι κακὸν
Εἰς ὄμματ' εὔνου φωτὸς ἐμβλέψαι γλυκύ.

Οὐκ ἔστι λύπης ἄλλο φάρμακον βροτοῖς,
Ὡς ἀνδρὸς ἐσθλοῦ καὶ φίλου παραίνεσις.
Ὅστις δὲ ταύτῃ τῇ νόσῳ ξυνὼν ἀνὴρ,
Μόνος ταράσσει καὶ γαληνίζει φρένα,
Παραυτὰ δ' ἡσθεὶς ὕστερον στένει διπλᾶ.

Γίνωσκε τἀνθρώπεια, μηδ' ὑπὲρ μέτρον
Ἄλγει. κακοῖς γὰρ οὐ σὺ προσκέκοψαι μόνη.

Parcamus ortis inclyta ex propagine:
Et exſecremur ut merentur improbos.

—— Spem fore ut regni ſola
Olim capeſſant, alta Nobilitas facit.

Proli creandæ conjuges multi parant
Forma invenuſta, nobili propagine,
Claróſque honores ante divitias habent.

Quæ ſcire par eſt nobilem, didici omnia,
Cum res jubet tacere, cum tutum eſt loqui,
Quæ fas videre, nec videre quæ nefas:
Ventri imperare· quamlibet preſſum malis,
Cor diſciplinas liberales imbibit.

Sine labe parta fac probè cuſtodias,
Parceque rem tueris. id juſtos decet.
At nauta cupidus, antea felix ſatis,
Dum plura quærit, quod tenebat perdidit.

Vides Tyrannos longa quos fovit dies
Ut ſæpe res exigua momento brevi
Deturbet, alios rurſus in celſum levet.
Pennata res fortuna. jam multos ego
Vidi ſupinos ſpe procul volvi ſuâ.

Regina, multos homines opprimunt mala:
Ab his recedunt, rurſus aliis imminent.
Eunt in Orbem, terra quas fruges parit,
Hominúmque ſoboles. quippe pars ſurgens viret,
Pars jam metenda expectat exitii diem,

Spe ſemper aliquâ, qui ſapit, vitam fovet.

Nec tibi remittat fræna Fortunæ favor,
Adverſa nec ſpem pectori excutiant tuo.

—— Infelicibus
Nè durus eſto, te quoque eſſe hominem memor.

Agreſte, lachrymas rebus alterius malis
Negare.

Dulce eſt amicis poſſe lætari ſimul:
At ſi, quod abſit, ingruat ſors durior,
Solatium eſt ſpectare vultus benevolos.

Medicina nulla luctibus ſævis datur
Præter boni & faventis alloquium viri.
At quiſquis illo ſolus ægrotans malo
Cor ipſe concit atque demulcet ſuum,
Si nunc levatur opere, cras duplum gemit.

Quæ ſors ſit hominum diſce: nec nimium dole:
Mihi crede: non te ſola conflictas malis.

V. 42. Σιγᾶν ὅπου) Hic Verſus ex illo *Æſchyli* expreſſus, Σιγῶν ὅπου δεῖ καὶ λέγων τὰ καίρια, ut obſervavit *Agellius* l. 13. c. 17. *Joſua Barnes.*

V. 53. Ὑπόπτερος δ' ὁ πλοῦτος) Hoc in loco ὑπόπτερος ſignificat *Alatus*, ut putatur etiam ſignificare *Danae* v. 15. ubi de *Perſeo* occurrit, qui Alis erat inſtructus, quanquam aliud Nos ibi. Quòd verò Divitias alas dixit habere, ſic infra in *Meleagro*, πλοῦτε μὲν ὠκεῖα πτέρυξ. *Solomon.* Proverb. c. 23. v. 5. an oculos tuos conjicies in ea, quæ nè ſunt quidem, nam omninò comparant alas divitiæ, inſtar aquilæ perniciſſimæ, quæ cœlum verſus avolat. Ubi oculos conjicere, idem eſt *Solomoni*, quod *Davidi* Cor apponere, *Pſal.* 62. v. 12.

V. 69. Παραυτὰ) *Heſych.* παραυτίκα, παραχρῆμα, εὐθέως, παρευθύς.

Τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης
Τὸ μὲν πρόσωπον ἡδύ, τἀν δόμοισι δὲ
Λυπηρά· τίς γὰρ μακάριος, τίς εὐτυχής,
Ὅστις δεδοικὼς καὶ περιβλέπων βίαν,
Αἰῶνα τείνει; δημότης ἂν εὐτυχὴς
Ζῆν ἂν θέλοιμι μᾶλλον, ἢ τύραννος ὢν
Ὧι τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν·
Ἐσθλοὺς δὲ μισεῖ κατθανεῖν φοβούμενος.

Laudata multis temerè blanditur quidem
Regni poteſtas fronte, ſed luctus Graves
Occultat intus. Quomodo felix foret,
Qui cuncta circumſpectat & metum trahit,
Timore vitam? fata ſi fingam mea,
Civis beatus eſſe quàm Rex mavelim:
Nam rex amicos peſſimos quærit ſibi,
Bonos peroſus mortis ob formidinem.

V. 72. Τυραννίδος &c.) Hi octo Verſus, cùm extent *Ion*, v. 621. noſter *Amanuenſis*, legebat *Ino* pro *Ion*, facili errore. Seriùs verò hæc moneo. *Joſua Barnes.*

Σίγα πρὸς ἄνδρα, μή τιν' αἰσχύνην λάβω
Διακονοῦσα κρυπτά, καὶ περιβῇ λόγος,
Οὐχ ἧπερ ἡμεῖς αὐτὸν ἐξελίσσομεν.
Τὰ γὰρ γυναικῶν δυσχερῆ πρὸς ἄρσενας·
Κἂν ταῖς κακαῖσιν αἱ ἀγαθαὶ μεμιγμέναι
Μισούμεθ', οὕτω δυστυχεῖς πεφύκαμεν.

Vir adeſt; tacendum: nequid accerſam probri
Ignara & errans, inque eam partem cadat,
Quo non ſit à me deſtinata, Oratio.
Malè fœminarum res habent ſeſe ad viros.
Bonæ probæque cum malis promiſcuè
Habemur odio: tanta ſexûs miſeria eſt.

V. 80. Σίγα πρὸς ἄνδρα) Hic locus cùm in *Stobæo* rectè referatur ad *Ion*; Extant enim *Ion* v. 395. Idem huc retulit: majori tamen errore in *Grotii* Editione legitur *Iphigenia* pro *Ion*.

Ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει
Τοὔνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα, τῶν ἐλευθέρων
Οὐδεὶς κακίων δοῦλος, ὅστις ἐσθλὸς ᾖ.

Servos quod unum facere contemptos poteſt,
Vox eſt: in aliis libero diſtat nihil,
Quicunque mentem ſervus ingenuam gerit.

V. 86. Ἓν γάρ τι) Vide ſimilem locum infrà ad *Melanipp.* v. 3[illegible]

——— ——— ——— ——— ——— ——— ——— ——— Manet facibus carens

Κοίλοις ἐν ἄντροις ἄλυχνος, ὥσπερ θὴρ μόνος.

Cavis in antris, ſingularis ut fera.

Ι Ξ Ι Ω Ν.

Argumentum *Ixionis* Fabulæ.

IXion Phlegyæ *filius, ſive, ut* Hyginus, Leontei, *cùm Uxoris Patrem* Deioneum *fraude peremiſſet, vagari coactus eſt miſerandum in modum; nec ullum Hominum, ſive Deorum invenit, qui ab illâ illum cæde expiaret. Quare* Jupiter *tandem, qui ex illius olim Uxore* Diâ Pirithoum *genuerat, ut teſtatur* Homerus *Iliad.* ξ. *v.* 317. *ejus miſertus, in cœlum aſſumptum expiavit. Cùm verò purgatus jam apud Superos degeret, ipſam* Junonem *de ſtupro compellavit; quòd cùm illa* Jovi *retuliſſet, Hic Nubem* Junonis *Specie formatam illi ſuppoſuit ad tentandam hominis Fidem; ex quâ* Centauros *is genuit. Dein Cœlo dejectus, cùm paſſim gloriaretur, ſe cum Deorum Reginâ rem habuiſſe, indignans* Jupiter *illum ad Inferos Fulmine ictum detruſit, ubi Rotæ alligatus cruciatur. De hoc* Ixione *tractat hæc Fabula, de quâ cùm Spectatorum nonnulli quererentur ad Poetam, quòd* Ixionem *exhibuiſſet nimis ſceleratum & impurum, reſpondit* Euripides, *Non igitur eum ante de Scenâ eduxi, quàm Rotæ affixiſſem; ut* * Plutarchus *teſtatur.* Joſua Barnes.

* Ὥσπερ ὁ Εὐριπίδης εἰπεῖν λέγεται πρὸς τοὺς τὸν Ἰξίονα λοιδοροῦντας ὡς ἀσεβῆ καὶ μιαρόν. Οὐ μέντοι πρότερον ἐκ τῆς σκηνῆς ἐξήγαγον, ἢ τῷ τροχῷ προσηλῶσαι. *Plutarch.* l. de Audiendis Poetis fol. 19. Vide ſimile de *Belleroph.* dictum, *Senecæ* Epiſt. 115.

ΤΟΥ μὲν δικαίου τὴν δόκησιν ἄρνυσο·
Τὰ δ' ἔργα τοῦ πᾶν δρῶντος· ἔνθα κερδανεῖς.

JUſti capeſſe nomen, at facta occupa
Quidvis agentis: parta ſui tibi res erit.

V. 1. Τοῦ μὲν δικαίου) *Stobæus* Florileg. Titulo περὶ [illegible].

Ὅς τις γὰρ ἐπὶ τὸ πλέον ἔχειν πέφυκ' ἀνήρ,
Οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον, οὐδὲ βούλεται·
Φίλοις τ' ἄμικτός ἐστι, καὶ πάσῃ πόλει.

Habere quiſquis parte plus quærit ſuâ,
Nil ille juſti cogitat, nil expetit,
Urbi atque amicis pariter inſociabilis.

V. 3. Ὅστις γὰρ ἐπὶ τὸ πλέον) Hic Verſus ab aliis legitur paulò aliter, Ὅστις γὰρ ἀστῶν πλέον ἔχειν πέφυκ' &c.

Τά τοι μέγιστα πάντ' ἀπειργάσθη βροτοῖς
Τόλμ' ὥστε νικᾶν. οὔτε γὰρ τυραννίδες
Χωρὶς πόνου γένοιντ' ἄν, οὔτ' οἶκος μέγας.

Conſilia cuncta ducit [illegible] victoriam
Intrepida virtus. Sine laborum impendio
Nec Regna fiunt magna, nec creſcunt domus.

Εὔβοι' Ἀθήναις ἐστί τις γείτων πόλις.

Eubœa *Athenis* Urbs propinqua cernitur.

V. 9. Εὔβοι' Ἀθήναις) *Pollux* Onomaſtic. l. 9. c. 4. ad finem.

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΣ.

Argumentum *Hippolyti Operti* Fabulæ.

H*iſtoria* Hippolyti *&* Phædræ *repetenda ex Superioris* Hippolyti, *Coronati dicti*, Græco *Argumento*; *Vide etiam* Hygini *Fabulam Quadrageſimam Septimam*, Senecæ *Tragœdiam ejuſdem Nominis, & quæ Amicus noſter defunctus* Nicolaus Lloydius Wadhamenſis *Collegii* Oxon. *olim Socius, in ſuo Lexico Poetico. Quòd autem hæc Fabula, cùm minùs correcta eſſet, ab* Euripide *fuerit exhibita, deinde longè emendatior facta, alio nomine Vocata, nempè* Coronati, *multi ſunt, qui opinantur, probabilibus ſanè nixi argumentis; de quâ re Nos ſuprà ad* Hippolyti *Coronati v.* 91. *Sin hoc factum fuerit, neceſſe eſt, ut Oeconomia utriuſque fuerit diverſa; ut ex his Fragmentis apparet. Verſu nempè* primo *&* *deinceps ad* ſextum, *omnis is locus in Fine Fabulæ videtur rectiùs diſponi debere, utpote Epiphonema* Chori *ad* Hippolytum *jam fato functum & inter Deos relatum; cujuſmodi nihil extat in alterâ. Item Verſu* 37. *Ubi* Chorus *alloquitur* Theſeum, *videtur ex illius Verbis* Phædram *non ſibi vitam ſuſpendio finiviſſe, donec* Theſeum *mendacio deceperat, quale contrà fingitur in alterâ. Quare nec prorsùs rejicienda eſt illa Diſtinctio inter Duas & Diverſas Fabulas; licet ipſe forſan Poeta Unam tantùm ex utriſque ſuperſtitem eſſe voluerit: Quià Diverſa ejuſdem Fabulæ Oeconomia, licet cæteris ferè circumſtantiis immutatis, Diverſam Fabulam efficiet; quanquam & hìc vix pauci loci, ut* Scenæ *alicujus pars, aut* Chori *& hìc indè Verſus nonnulli mutari, tolli, addi, ſint viſi. Digni tamen etiam loci ex alterâ omiſſi, qui hìc memorentur.* J. Barnes.

Ὦ Μάκαρ, οἵας ἔλαχες τιμᾶς,
Ἱππόλυθ' ἥρως, διὰ σωφροσύνην·
Οὔποτε θνητοῖς ἀρετῆς * ἄλλη
Δύναμις μείζων·
Ἦλθε γὰρ ἢ πρόσθ', ἢ μετόπισθεν,
Τῆς εὐσεβίας ἡ χάρις ἐσθλή.

—— Quos tu & quantos
Hippolyte heros, nactus honores,
Caſto vitæ tramite? namque hæc
Virtus homines prima coronat:
Citò vel ſerò ſequitur ſemper
Pietatem debita merces.

* an ἄλλως.

Φεῦ, φεῦ· τὸ σῶφρον ὡς ἁπανταχῇ καλὸν,
Καὶ δόξαν ἐσθλὴν ἐν βροτοῖς κομίζεται.

Proh! quàm modeſta mens ubique hominem decet,
Et inclytam adfert gloriam mortalibus.

Δυοῖν λεγόντοιν, θατέρου θυμουμένου,
Μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος.

Loquentibus duobus, irato altero,
Certare qui deſiſtit eſt ſapientior.

Ἐγὼ γέ φημι, καὶ Νόμον γε μὴ σέβειν,
Ἐν τοῖσι δεινοῖς, τῶν ἀναγκαίων πλέον.

Quoties periclum eſt, ex meâ ſententiâ
Neceſſitati debet & Lex cedere.

Τῷ γὰρ πονοῦντι καὶ Θεὸς ξυλλαμβάνει.

Et ipſe fautor eſt laboranti Deus.

Ὦ πότνι' Αἰδὼς, εἴθε τοῖς πᾶσιν βροτοῖς
Συνοῦσα, τἀναίσχυντον ἐξῄρεις φρενῶν.

Utinam teneres, ſancte, tu, mentes, Pudor,
Ut impudicum quicquid eſt evelleres.

Οὐ γὰρ κατ' εὐσέβειαν αἱ θνητῶν τύχαι.
Τολμήμασιν δὲ καὶ χερῶν ὑπερβολαῖς,
Ἁλίσκεταί τε πάντα καὶ θηρεύεται.

Mortalium Fortuna fas neſcit ſequi:
Sed vi manúque cernimus quæri & rapi
Quodcunque rerum eſt, occupandum audaciæ.

Οἱ γὰρ Κύπριν φεύγοντες ἀνθρώπων ἄγαν,
Νοσοῦσ' ὁμοίως τοῖς ἄγαν θηρωμένοις.

Qui dona Veneris ſpernit, animi contumax,
Nimium-ſequente non magis culpâ vacat.

Κύπρις γὰρ οὐ φορητὸν, ἢν πολλὴ ῥυῇ·
Ἣ τὸν μὲν εἴκονθ', ἡσυχῇ μετέρχεται·
Ὃν δ' ἂν περισσὸν, καὶ φρονοῦνθ' εὕρῃ μέγα,
Τοῦτον λαβοῦσα, πῶς, δοκεῖς, καθύβρισεν;

Ferenda non eſt, tota cum ſeſe excutit,
Venus, benigna ſponte-cedenti Dea:
At ſi quis alto ſpiritu obniti parat,
Hunc illa domitum tractat inclementiùs.

Ἔχει δὲ τόλμης καὶ θράσους διδάσκαλον
Ἐν τοῖς ἀμηχάνοισιν εὐπορώτατον,
Ἔρωτα, πάντων δυσμαχώτατον θεόν.

Mihi nil timentis auctor eſt audaciæ
Qui ſolus arctis invenit rebus viam,
Amor, poteſtas omnium invictiſſima.

———— Ἀντὶ γὰρ πυρὸς
Πῦρ ἄλλο μεῖζον ἠδὲ δυσμαχώτερον
Ἔβλαστον αἱ γυναῖκες. ————

——— Próque igni, novus
Succeſſit ignis, atque inexpugnabile
Malum, Mulieres.

Χορ. Θη-

V. 9. Δυοῖν λεγόντοιν.) Hos Verſus *Stobæus* ad *Proteſilaum* alicubi refert. Alii meliùs ad hunc locum. Sunt enim *Chori* Verba de *Theſeo* cum *Hippolyto* altercante.

V. 13. Τῷ γὰρ πονοῦντι &c.) Hic Verſus ex *Phaethonte* quoque citatur ab *Hugone Grotio*, Excerpt. p. 411. Quum tamen ejuſdem Editio *Stobæi* Florileg. p. 127. huc meliùs referat. *Heſiod*. Oper. lib. 1. Καί τ' ἐργαζόμενος πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν Τῷ δ' θεοὶ νεμεσῶσι καὶ ἀνέρες, ὅς κεν ἀεργός. *M. Antonin*. lib. 9. Τίς δέ σοι εἶπεν, ὅτι οὐχὶ καὶ εἰς τὰ ἐφ' ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσι; Paulò diſertiùs Apoſt. ad *Rom*.c.8.v. 26. Τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται, viciſſim auxiliatur; quaſi mutuas confert operas. *Gulielmus Peirs Emman*. Coll. Socius.

Χορ. Θησεῦ, σώφραινε καὶ τὸ λῷστον φρονεῖν·
Γυναικὶ πείθου μηδὲ τἀληθῆ κλύων.

Φεῦ, φεῦ, τὸ μὴ τὰ πράγματ' ἀνθρώποις ἔχειν
Φωνήν, ἵν' ὦσι μηδὲν οἱ δεινοὶ λόγοι.
Νῦν δ' εὐρύθμοις στόμασιν τἀληθέα
Κλέπτουσιν, ὥστε μὴ δοκεῖν ἃ χρὴ δοκεῖν.

Ὁρῶ δὲ τοῖς πλείστοισιν ἀνθρώποις ἐγὼ,
Τίκτουσαν Ὕβριν τὴν πάροιθ' Εὐπραξίαν·
Ὕβριν τε τίκτει Πλοῦτος, ἢ Φειδὼ βίου.

----Πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν.

Ὄλοισθε· μισῶν δ' οὔποτ' ἐμπλησθήσομαι
Γυναῖκας, οὐδ' εἰ φησί τις μ' ἀεὶ λέγειν,
Ἀεὶ γὰρ οὕτως εἰσὶ κἀκεῖναι κακαί.
Ἢ νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδαξάτω,
Ἢ κἄμ' ἐάτω ταῖσδ' ἐπεμβαίνειν ἀεί.

Ἣν ἀρτίως ἔλειπον εἰς φάος τόδε,
Οὔπω χρόνον παλαιὸν εἰσεδέρκετο.

Ut ſapere pergas moneo, Theſeu : fœminæ
Quamvis loquenti vera, nil credas velim.

Eheu! quòd ipſis non datum eſt rebus loqui,
Ut nil valeret erudita oratio:
Nam nunc diſerti callidè verum clepunt,
Et ſequiori mancipant cauſæ fidem.

Jam ſæpè vidi praviam mortalium
Felicitatem Dedecus magnum ſequi:
Aut Parcitas aut Faſtus eſt Opibus comes.

Hic ſubitò Equorum proruit ad cubilia.

Odio mulierum pectus expleri nequit.
Pereant, nec eadem me pudet ſemper loqui,
Quando eſſe & illas non pudet ſemper malas.
Aut igitur illas meliùs ut vivant doce,
Aut patere me illas uſque & uſque inceſſere.

Quam in luce nupèr integram hac liqui miſer,
Non ille longa viderat poſt tempora.

V. 46. Ὄλοισθε, &c.) Hic locus extat in alio *Hippolyto* ferè ad finem *Actûs* Tertii ad v. 664. Quare *Stobæani* Codicis exſcriptorum incuria eſt notanda. Vid. ad *Creſſas* v. 27. *Joſua Barnes.*

V. 51. Ἣν ἀρτίως &c.) Hoc Diſtichum *Priſcianus* l. 18. citans dicit, Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ στεφανηφόρῳ &c. Haud ſane memini me legiſſe in Fabulà, quæ jam hoc nomine extat; an fortè *Priſcianus* in Titulo ſit deceptus? Vide quæ Nos in Argumento ſuperiori.

ΚΑΠΑΝΕΥΣ.

Argumentum *Capanei* Fabulæ.

IDem de hoc Dramate dicendum, ac de Atreo *diximus ſuprà & de* Paſiphae *infrà dicendum; nullum enim unquam Drama ſub hoc Nomine* Euripides *edidit: quæ verò* Johannes Meurſius *hic citat, quaſi ex Fabulà* Capaneus *dictà, extant quidem de* Capaneo, *ſed in Fabulà* Supplices *vocatà ad v.* 861. *&c. Vide quid Nos in Argumento ad* Atreum. *Joſua Barnes.*

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.

Argumentum *Carcini* Fabulæ.

MOnſtrum Nominis, quo Comœdia forſan vocari poterat, ſed quomodò Tragœdia *vocetur* Carcinus, *aut* Cancer; *cùm Nemo Heroum unquam hoc Nomine ſit dictus? Et tamen* Stobæus *Sermone* 29. *quùm profert hunc* Verſum, Οὐδεὶς ἔπαινον ἡδοναῖς ἐκτήσατο, Clarum Voluptas Nemini peperit decus, *habet in Margine, uti hodiè ſcribitur,* Euripidis *in* Cancro. *Et hujus etiam meminit* Johannes Meurſius, *qui in Catalogo* Euripidis *Fabularum, ad nomen* ΚΑΡΚΙΝΟΣ, *dicit,* Commemoratur *apud* Stobæum *Serm. XXIX. At meliùs vidit* Hugo Grotius, *qui ad* Carcinum *Tragœdum retulit; cujus etiam Fragmenta aliquot ſuperſunt in* Excerptis *illius ex Tragœdiis & Comœdiis* Græcis. *Vide etiam quæ Nos ad* Phœniſſ. *v.* 600. *Joſua Barnes.*

ΚΛΕΙΔΕΣ.

Argumentum *Cleidis* Fabulæ.

ERotianus *in Lexico* Hippocratis *ad vocem* Ἀσφαλέως, *habet,* Καὶ Εὐριπίδης ἐν Κλεισὶ φησίν. *Sed proculdubiò, ut plurimi Doctorum ſtatuunt, corrigendus eſt, &* Κρῆσι *legendum pro* Κλεισί, *de quâ Fabulâ vide infrà in* Κρῆτες.

ΚΡΕΣΦΟΝΤΗΣ.

Argumentum *Creſphontæ* Fabulæ.

CReſphontes *erat* Temeni, *de quo* Euripides, *ut nonnulli putant, aliam ſcripſit Fabulam, Frater, & Ariſtomachi Filius,* Meſſeniæ *Rex, de quo plus ſemel* Pauſanias. *Hunc, ut ait* Hyginus *Fab. CXXXVII,* Polyphontes *interfecit, atque imperium ejus & Uxorem* Meropen *poſſedit. Plura de hâc re vide ad* Hygin. *Fab. CLXXXIV.* in Pentheo *&* Agavâ. *Idem* Apollodor. *Biblioth. l. 2. c. 8. §. 5. ubi pro* Αἴγυπτος *legendum* Αἴπυτος, *is enim erat Tertius* Creſphontis *filius, qui poſteà* Polyphontem *occidit & à quo Reges* Meſſeniorum Αἰπυτίδαι *dicti. Vid.* Euſtathium *ad illud* Homeri *Iliad. β. v. 611.* Αἰπύτιον παρὰ τύμβον. *Et* Heſych. *in Voce* Αἰπύτιον. *Joſua Barnes.*

Εἰ μὲν γὰρ οἰκεῖ νερτέρας ὑπὸ χθονὸς
Ἐν τοῖσιν οὐκέτ' οὖσιν, οὐδὲν ἂν σθένοι.

Si namque inhabitat merſa ſub terram loca,
Ut mortui, eſſe deſiit, nec quid poteſt.

Τεθνᾶσι παῖδες οὐκ ἐμοὶ μόνῃ βροτῶν,
Οὐδ' ἀνδρὸς ἐστερήμεθ'· ἀλλαι μυρίαι
Τὸν αὐτὸν ἐξήντλησαν, ὡς ἐγὼ, βίον.

Orbata natis mortuis, ſpolior viro
Non ſola ego hominum: mille ſunt aliæ, quibus
Toleranda fuit hæc vita, quæ nunc eſt mihi.

Εἰ γάρ σ' ἔμελλεν, ὡς σὺ φῂς, κτείνειν πόσις,
Χρῆν καὶ σε μέλλειν, ὡς χρόνος διῆλθεν πολύς.

Si te, ut ais, interficere vir voluit meus,
Sat erat tibi quoque velle, cùm tempus foret.

—— Αἱ τύχαι δέ με,
Μισθὸν λαβοῦσαι τῶν ἐμῶν τὰ φίλτατα,
Σοφὴν ἔθηκαν.——

—— Fortunæ mihi,
Pretium auferentes res mihi cariſſimas,
Sapientiam indidere.——

Ἐκεῖνο γὰρ πέπονθ', ὅπερ πάντες βροτοί,
Φιλῶν μάλιστ' ἐμαυτὸν οὐκ αἰσχύνομαι.

Mihi hoc quod aliis evenit mortalibus,
Minimum, inter omnes, quos amo, noceo mihi.

Αἰδὼς ἐν ὀφθαλμοῖσι γίνεται, τέκνον.

O nate, in oculis naſcitur caſtus pudor.

Εἰρήνη βαθύπλουτε,
Καλλίστα μακάρων θεῶν,
Ζῆλός μοι σέθεν, ὡς χρονίζεις.
Δέδοικα δὲ μὴ πρὶν * πόνοις
Ὑπερβάλῃ με γῆρας,
Πρὶν σὰν χαρίεσσαν προσιδεῖν μ' ὥραν,
Καὶ καλλιχόρους ἀοιδὰς,
Φιλοστεφάνους τε κώμους.
Ἴθι μοι, πότνια, πόλιν τάνδε,
Ἐχθρὰν στάσιν εἶργ' ἀπ' οἴκων,
Τὰν μαινομέναν τ' ἔριν,
Θηκτῷ τερπομέναν σιδήρῳ.

* *Polyb.* πόνοις *omittit.*

Pulcherrima Diva Deorum
Pax, circumfuſa beato
Sequitur quam Copia cornu,
Nimium nimiùmque morantem
Te te, Dea, cernere ſlagro:
Metuens, nè plena laborum
Senio mea vita fatiſcat,
Tua Nectare plena priuſquam
Detur ſemel ora tueri,
Et carmina juncta choreis,
Epulaſque & flores ſerta.
Ades, huic venerabilis urbi,
Longéque penatibus arce
Diræ mala Seditionis:
Fugiat Diſcordia, ferro
Quæ ludere gaudet acuto.

Κέρδη τοιαῦτα χρή τινα κτᾶσθαι βροτῶν·
Ἐφ' οἷσι μέλλει μή ποθ' ὕστερον στένειν.

Ea ſemper homines lucra ſectari decet,
Nullos dolores poſt quæ ſecum trahant.

Μή μοι ποτ' εἴη χρημάτων νικωμένῳ,
Κακὸν γενέσθαι, μηδ' ὁμιλοίην κακοῖς.

Nunquam malus ſim, victus è pecuniâ:
Sed nec malorum me illigem commercio.

Ἐχρῆν γὰρ ἡμᾶς σύλλογον ποιουμένους,
Τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά.
Τὸν δ' αὖ θανόντα, καὶ πόνων πεπαυμένον,
Χαίροντας, εὐφημοῦντας ἐκπέμπειν δόμων.

Nam nos decebat, celebri cum cœtu, modò
Lugere genitum, tanta qui intraret mala:
At qui labores morte finiſſet graves,
Hunc laude amicos atque lætitiâ exſequi.

V. 3. Τεθνᾶσι παῖδες οὐκ ἐμοὶ &c.) Ita ſolatur ſe *Merope*, ut *Plutarch.* exhibet in Conſolat. ad *Apollon.* *Juvenal.* Sat. 13. v. 8. -Nec rara videmus Quæ pateris: caſus multis hic cognitus, ac jam Tritus, & è medio Fortunæ ductus acervo. Huc etiam pertinet illud *Antonini* Imp. lib. 7. Ἐφ' ἑκάστου συμβάματος ἐκείνους πρὸ ὀμμάτων ἔχειν, οἷς τὰ αὐτὰ συνέβαινεν.

V. 6. Εἰ γάρ σ' ἔμελλεν.) Hos Verſus habes apud *Agellium* Noct. Attic. l. 7. c. 3. Et ſunt *Meropæ* verba ad *Polyphontem*. Lego autem χρῆν pro ἐχρῆν i. e. ἐχρῆν. *J. Barnes.*

V. 12. Φιλῶν μάλιστ') Ita quidem *Gatakerus* noſtras legit φιλῶν cum circumflexo, non penacuto, quod codices vulgò exhibent, ſenſúmque ideò corrumpunt prorſus; quod nec ipſe *Grotius* advertit, dum tranſtulit, *Minimum inter omnes, quos amo, noceo mihi.* Quòd ſi φίλων retineamus ad *Pythagoricum* illud refertur, πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνεο σαυτόν. Et ita verti debet, *Amare meipſum maximè, non me pudet.*

V. 14. Εἰρήνη &c.) Extant *Polybii* l. 13. & *Stobæ.* Capite, περὶ εἰρήνης. Vide *Pauli Leopardi* Emmendat. l. iv. c. 22.

V. 30. Ἐχρῆν γὰρ ἡμᾶς) Alii ex *Themiſtocle Euripidis* citant, ut *Stobæus* Sermone 119. Idem [illegible]men in *Grotii* Excerptis Titulo 121. ex *Creſphonte* ejuſdem citat pag. 495. Jure itaque *Themiſtocles* nomen per mendum appoſitum putant Docti Viri. Vide *Thom. Gatakeri* Adverſararia Miſcell. c. 10. Ubi omnes ferè authores congerit, quibus hic locus citatur. Notandum eſt ſecundum Verſum à *Cicerone* Tuſc. l. 1. duobus exponi, *Lugere, ubi eſſet aliquis in lucem editus, Humanæ Vitæ varia reputantes mala.* Quare neceſſe erat Nobis, qui Verſum Verſu reddere decrevimus, ab illo hic recedere, ut & in primo. Duo itaque priores ſunt *Grotii,* in duobus Poſterioribus, *Ciceronis* Verſionem ſequimur. Huc refer quæ Nos in *Franciados* noſtræ l. vi. ---Nec fruſtrà Fatum celebramus honore Chriſtigenûm, humanis qui functi rebus & Orbi, Nunc primò aſpiciunt vera Natalia Lucis. *Joſua Barnes.*

ΚΡΗΣΣΑΙ.

Argumentum *Creſſarum* Fabulæ.

HÆC *Fabula nomen ſortita eſt, more* Phœniſſarum, *ex* Choro; *Nam ut illa Fabula de rebus* Thebanis *tractans, nihilominùs titulum habuit ex Choro, qui conſtabat ex* Phœniſſis *Mulieribus; ita & hæc Fabula, quæ quidem de rebus* Argivis *agit, de* Choro *nomen ſumit, qui conſtabat ex Virginibus* Cretenſibus, *quæ* Aeropen *ex* Cretâ *ſunt Comitatæ. Tractat autem hæc Fabula de* Aeropæ *&* Thyeſtæ *Adulterio.* Aeropæ, *inquam,* Atrei *Uxoris,* Cretei Minois *filii, Filia, de quâ Nos ad* Helenæ *v.* 398. *&* Electræ *v.* 720. *Inter Perſonas quoque* Atreus *numerandus, qui truculentiſſimo Affectu inducebatur, uſque ad* * *Proverbium* Ἀτρέως ὄμματα, *ob iram, quam ex Fratris injuriâ conceperat, quamque appoſitis filiorum in convivium Carnibus vindicavit. Scena fingitur* Argis. *Joſua Barnes.*

* Vide *Eraſmi* Adag. in Ἀτρέως ὄμματα.

——Νόμος δὲ λείψαν' ἐκβάλλειν κυσίν,
Πρὶν ἂν ἐκφλῆναί με καὶ μαθεῖν λόγον.

Οὐκ ἂν δύναιο μὴ καμὼν εὐδαιμονεῖν·
Αἰσχρόν τε μοχθεῖν μὴ θέλειν νεανίαν.

Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι·
Τί γὰρ ποθεῖ τράπεζα; τοῦ δ' οὐ βρίθεται;
Πλήρης μὲν ὄψων ποντίων· πάρεισι δὲ
Μόσχων τέρειναι σάρκες, χήνειά τε δαίς,
Καὶ πέμματα, καὶ κροτητὰ τοῦ ξουθοπτέρου
Πελάνῳ μελίσσης ἀφθόνως δεδευμένα.

Γαμεῖτε νῦν, γαμεῖτε, κᾆτα θνήσκετε,
Ἢ φαρμάκοισιν ἐκ γυναικὸς, ἢ δόλοις.
Ὅστις δὲ πλοῦτον, ηὐγένειαν εἰσιδὼν
Γαμεῖ πονηρὰν, μωρός ἐστι· μικρὰ γὰρ
Μεγάλων ἀμείνω σώφρον' ἐν δόμοις ἔχειν.

Ἐπίσταμαι δὲ καὶ πεπείραμαι λίαν,
Ὡς τῶν ἐχόντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι·
Ἔστιν δ' ἐν ὄλβῳ καὶ τόδ' οὐκ ὀρθῶς ἔχον,
Εὐψυχίας δόκησις· οἰόμεσθα γὰρ
Τὸν εὐτυχοῦντα πάντ' ἐπίστασθαι χρεών.

Τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦτε, πρὶν
Θανόντ' ἴδῃ τις, ὡς ἐφήμεροι τύχαι.

Λύπη μὲν ἄτη περιπεσεῖν αἰσχρᾷ τινι·
Εἰ δ' οὖν γένοιτο, χρὴ περιστεῖλαι καλῶς
Κρύπτοντα, καὶ μὴ πᾶσι κηρύσσειν τάδε·
Γέλως γὰρ ἐχθροῖς γίνεται τὰ τοιάδε.

Τὰ δ' ἄλλα χαῖρε, κύλικος ἑρπούσης κύκλῳ.

——— τοῦτο δὲ
Ἅιδης διακρινεῖ πρὶν ἐμὲ, ἢ γὰρ πείσομαι.

Ατρ. Δείξας γὰρ ἄστρων τὴν ἐναντίαν ὁδὸν
Δήμους τ' ἔσωσα καὶ τύραννος ἱζόμην.

----Reliquias mos habet Canibus dari.
——— priùs,
Quàm ineptiis miſſis, doceas, doceas, quid tu velis.

Beatus eſſe non laborando nequis:
Negotiorum turpis eſt juveni fuga.

Secunda namq; Lima ſapiens eſt magis:
Nam quid cupiſcit Menſa? quâ re non gravis?
Eſt Piſcibus referta; nec tenerâ caret
Vitulique carne & anſerino ferculo.
Sunt cocta; & flavipennis immerſa alitis
Placenta rore, & affluentèr illita.

Jam ducite, inquam, ducite uxores domum,
Nempe ut Veneno liceat aut fraude emori.
Stultus profectò, qui malam optat conjugem
Pro ſanguine aut pro dote: cum magnas opes
Fortuna ſuperet modica benè-culti laris.

Experior equidem, quàm ſit hoc verum nimis,
Omnes amicos eſſe nunc locupletibus.
Accedit opibus more non laudabili
Sapientiæ quoque fama. Nam quos evehit
Fortuna, eoſdem credimus ſcire omnia.

Nè qui videtur, hunc beatum dixeris
Fati ante tempus; nam datur Fors in diem.

Grave eſt miſeriis atque dedecore opprimi:
At ferre ſi ſors jubeat obducto mala
Clependa velo, fama ne in vulgum exeat
Turbæque pariat hoſticæ Ludibrium.

Cætera [illegible] hilaris poculi celeri gradu.

——— at hoc
Dijudicabit Mors, priùs quàm ego patiar.

Atreus. Nam ſyderum retrogradam docens viam,
Populòque placui & conſtitutus Rex eram.

V. 1. Νόμος δὲ λείψαν' &c.) *Athenæus* l. 3. c. 17. hoc fragmentum cùm protuliſſet, addit, ἐν Κρήσσαις ὁ Εὐριπίδης ἔφη. Simile quid *Philoſtratus* de Vita *Apollonii*, ποιεῖν τοῖς κυσὶ προστάττει τοῖς συγκλύδεσι τὰ ἐκπίπτοντα τῆς δαιτός. Sic & Mulier *Cananæa* Chriſto dixit, *Matth.* c. 15. v. 27. Ἡ δὲ εἶπε, Ναὶ Κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. V. 2. Πρὶν ἂν ἐκφλῆναι &c.) Etymologici Author in Φλύαρος, Εὐριπίδης, παράγωγον ῥῆμα ἀπὸ τούτου (hoc eſt φλύω) ποιήσας, φησὶν ἐν Κρήσσαις, Πρὶν ἂν ἐκφλῆναί με καὶ μαθεῖν λόγον.

5. Αἱ δεύτεραι &c.) Quùm hunc locum *Athenæus* Deipnoſ. l. 14. c. 10. protulerit, addit hæc, φησὶν ὁ Εὐριπίδης ἐν Κρήσσαις. Sed cùm ei metrica deeſſet Verſio, nè in hâc parte reliquis ſit diſſimilis, ego *Latino* carmine Donavi. *Joſ. Barnes.*

V. 21. Τὸν εὐτυχεῖν &c.) Extant in *Heraclidis* v. 865. In quem locum vide quæ Nos. Malè igitur *Stobæus* Florilegii c. 105. ad Marginem habet *Euripides* in *Creſſis*; ut ſæpè in illo Authore erratum eſt. *Idem.*

V. 27. Τὰ δ' ἄλλα &c.) Hunc verſum citat *Athenæus* l. xi. c. 15. His verbis, Καὶ Εὐριπίδης δ' ἐν Κρήσσαις, τὰ δ' ἄλλα &c. V. 29. Τοῦτο δὲ Ἅιδης διακρινεῖ &c.) *Scholiaſtes Ariſtophan.* in Veſpis, fol. 338. Ἐν Κρήσσαις Εὐριπίδης ὁ Ἀτρεὺς πρὸς τὸν Ἀργείων λαὸν λέγει ταῦτα. V. 30. Δείξας γὰρ ἄστρων) Hos Verſus citat *Iſaac. Caſaubon.* in ſuis ad *Strabon.* l. 1. Commentariis ex *Achille Statio*, ad illum nempe *Strabonis* locum

locum fol. 23. Καδάπερ Δαναὸν μθὸ, τὰ ὕδρεια τὰ ἐν Ἄργει παρέδειξαντα, Ἀτρέα ϑ, τὸ Ἡλίε τὴν ὑπεναντίον τῷ ἐρανῷ δρόμον. Hinc Fabula, quòd *Sol retroceſſit* Atrei *temporibus, ob* Thyeſtæum *nempe* Convivium. *Joſua Barnes.*

ΚΡΗΤΕΣ.

Argumentum *Cretenſium* Fabulæ.

HÆC *Fabula* Cretenſium *reverà* Cretenſes *res tractat*; Paſiphae *enim in hoc Dramate à Tauro impregnatur*; *ità enim expreſsè ait* Scholiaſtes Ariſtophanis *ad illud in* Ranis *fol.* 164. Ὦ Κρητικὰς μὲ συλλέγων μονῳδίας· Γάμες δ' ἀνοσίες εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην. *Scholiaſtes.* Ἐν γὸ τοῖς Κρησὶν Ἰκάρε μονῳδῦντα ἐποίησεν Εὐριπίδης· ϗ ἢ μὲ ἐς τὴν Ἰκάρε μονῳδίαν ἐν τοῖς Κρησί, Φαιδρόπεον γὸ δοκεῖ τὸ σφόδρα τε· Ἀπολλώνιος ϑ, ὅτι δυνατὸν ϗ εἰς τὴν Ἀερόπην τὴν ἐν ταῖς Κρήσσαις εἰρῆσθαι, ἣν εἰσήγαγε πορνεύεσαν· Οἶμαι ϑ ϗ διὰ τὰ ἐν τῷ Αἰόλῳ· Τιμαχίδας ϑ, διὰ τὴν ἐν τοῖς Κρησὶ μίξιν Πασιφάης πρὸς τὸν Ταῦρον. *Aliæ hujus Dramatis Perſonæ ſunt* Minos, Icarus, *& ut puto,* Dædalus; *Chorus Myſtarum* Cretenſium, Jovis *Sacerdotum. Scena quoque in* Cretâ *fingitur. Malè itaque apud* Erotianum Κλεισὶ pro Κρησὶ *legitur, ut in voce* ΚΛΕΙΔΕΣ. *Huc refer* Philoſtrat. *Icon. l.* 1. *in* Paſiphae. *Joſua Barnes.*

ΑΛΛ', ὦ Κρῆτες, Ἴδης τέκνα,
Τὰ πεῖρα λαβόντες ἐπαμύνετε.

Χορός. Φοινικογενῦς Παῖ τ̃ Τυρίας
Τέκνον Εὐρώπας ϗ τῦ μεγάλε
Ζανὸς, ἀνάσσων
Κρήτης ἑκατομπτολιέθρε·
Ἥκω ζαθέυς ναὺς προλιπὼν
Οἷς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκὺς
Στεγανὰς παρέχει Χαλύβων πελέκει,
Καὶ κολληθεῖσ'
Ἀτρεκεῖς ἁρμὰς Κυπάρισσος.
Ἁγνὸν ϑ βίον τείνομεν, ἐξ ὗ
Διὸς Ἰδαίε μύστης γενόμην,
Καὶ νυκτιπόλε Ζαγρέως βιοτὰς,
Τάς τ' ὠμοφάγους δαῖτας τελέσας,
Μητρί τ' ὀρείᾳ δᾷδας ἀνασχὼν,
Καὶ Κουρήτων
Βάκχος ἐκλήθην ὁσιωθείς.
Πάλλευκα δ' ἔχων εἵματα, φεύγω
Γένεσίν τε βροτῶν, ϗ νεκροθήκης
Οὐ χριμπτόμενος· τήν τ' ἐμψύχων
Βρῶσιν ἐδεστῶν πεφύλαγμαι.

VOS, ô Cretes, Idæ ſoboles,
Sumptis auxilium ferte ſagittis.

Chorus ad Minoa. Tyriæ Magno Phœnice ſatæ
Genus Europæ, ſummique Jovis,
O qui Cretæ
Centena per oppida regnas;
Adſum à ſanctis Templis, validas
Quibus indigena eſt ſecta Cupreſſus
Præbere trabes, cæſa ſecuri
Chalybum, atque arctas
Compages glutine vinctas.
Puram vitam ducimus, ex quo
Factus magni ſum Myſta Jovis,
Et noctivagi vitam Zagreos.
Et crudivoras claudens Epulas,
Jacto, Mater, tibi, Magna, Faces:
Et Curetum dici incipio
Sacratus ſitè Sacerdos:
Niveoſque gerens habitus, fugio
Partus hominum, queis, ſepultos
Monumenta tenent; nullâq; utor
Dape, quæ fiat ex Animante.

V. 1. Ἀλλ' ὦ Κρῆτες &c.) Hi Verſus ex *Ariſtophanis* Ranis *Euripidi* reſtituuntur, à quo *Comicus* ille ſumpſerat eos. Scholiaſtes ad eos fol. 183. Ταῦτα ϑ ἐστὶ τὰ ἐκ Κρητῶν Εὐριπίδε.

V. 3. Φοινικογενῦς &c.) Hi Verſus, quanquam paulò corruptiores, extant apud *Porphyrium* l. 4. de Abſtinentiâ & *Erotianum* In Lexico *Hippocrateo*, ad vocem Ἀτρεκεῖς. *Hugo* quidem *Grotius* in Excerptis ſuis, ad *Creſſas* hunc locum annumerat; at Vir Sagaciſſimus Domin. *Richardus Bentley* in Epiſtolâ ſuâ ad *Malalam* additâ operosè redarguit illum in hâc re, & inter Fabulas Κρῆσσαι & Κρῆτες dictas egregiè diſtinguit; quin Verſus 8, 9, 10 & 11. ex illius emendatione edendos curavi, ut & Verſione. *Europa* autem *Phœnicis* filiæ *Minos* ex *Jove* erat filius; quam Hiſtoriam tractat *Apollodorus* Biblioth. l. 3. c. 1. §. 1. *Hyginus* Fabul. 178. *Moſchus* deniq; in ſuaviſſimo illo *Idyllio*, cui nomen *Europa*. *J. Barnes*. V. 6. Κρήτης ἑκατομπτολιέθρε) Ita *Homer.* Iliad. β. v. 649. Κρήτην ἑκατόμπολιν vocat; in quem locum adeas *Euſtathium*. *Idem*. V. 14. Καὶ νυκτιπόλε Ζαγρέως) Zagreus erat Veterrimus *Bacchus*, *Semeleque* filio longè prior, filius, ut Poetæ fingunt, *Jovis* & *Proſerpinæ*; ſignificabat autem *Cerevifiam*, quæ ex Frugibus & Aquâ fit cœleſti, ut *Bacchus* Vinum ſignificat. Cujus Fabulam deſcribit *Nonnus* Dionyſiacῶν Quinto libro, ad finem. Fuit & *Zagreus Bacchi* Nomen in Sacris, ut ex *Orphei* Hymnis conſtat. *Joſua Barnes*. V. 18. Βάκχος ἐκλήθην) *Bacchi* Sacerdos, ut honoratior fieret, *Bacchi* nomine inſigniebatur, hinc Proverbiale Carmen, Πολλοὶ μθὸ ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε Βάκχοι. *Idem.*

ΛΑΜΙΑ.

Argumentum *Lamiæ* Fabulæ.

LActantius, *ubi de Sibyllis agit, l.* 1. *c.* vi. *hæc habet*, Secundam Libyſſam; *cujus meminit* Euripides *in* Lamiæ *Prologo*. Lamia *autem, unde Nomen huic Fabulæ, erat* Neptuni *Filia, ex quâ* Jupiter *dicitur genuiſſe* Herophilam, *quæ* Sibylla *erat ſecunda. De quâ re* Pauſanias *in* Phocicis *fol.* 327. lin. 21. *De Sibyllis autem Nos in* Eccleſiaſticâ *noſtrâ Hiſtoriâ, datâ operâ, tractavimus l.* 1. *capitibus Quarto & Quinto. Hujus autem Fabulæ, excepto quod protulimus, parùm jam extare videtur.* Joſua Barnes.

V. 1. Τὸ ἐπονείδιστον) τὸ ἐπονείδιστον· ὄνειδος autem hic vox μέση. De quâ re vide quid Nos ad *Phœniſ.* v. 1770. *Joſua Barnes.*

ΤΙΣ τοὔνομα πᾶσι τοὐπονείδιστον βροτοῖς
Οὐκ οἶδε Λαμίας τῆς Λιβυστικῆς γένος;

QUis Africanæ neſciat Lamiæ genus,
Inſigne nomen omnibus Mortalibus?

Argumentum *Licymnii* Fabulæ.

Licymnius Electryonis *filius &* Alcmenæ *frater, matris* Herculis, *à* Tlepolemo Herculis *ex* Aſtyoche *filio occiſus eſt jam Grandævus per caſum quendam. Unde is quidem ſolum vertere eſt coactus.* Licymnii *filius* Oeonus *ab* Hippocontidis *fuit diù ante occiſus, quos ideò* Hercules *delevit. De hoc itaque* Licymnio *hoc Drama compoſitum videtur, nihil de eo præterea dicendum habemus.*

Φαῦλον, ἄκομψον, τὰ μέγιστ᾽ ἀγαθόν,
Πᾶσαν ἐν ἔργῳ περιτεμνόμενον
Σοφίαν λέσχης ἀτρίβωνα.

Πόνος γὰρ, ὡς λέγουσιν, εὐκλείας πατήρ.

Τευθράντιον δὲ σχῆμα Μυσίας χθονός·

Fuci vacuum, magniſque bonum
Ad res, cui non garrula ſolis
Conſtat Sapientia dictis.

Ut fama perhibet, Gloriæ pater eſt Labor.

Teuthrantium tellure de Myſiâ Decus.

V. 1. Φαῦλον, ἄκομψον) Hic prior verſus citatur ab Etymologici Magni Authore in voce Φαῦλος. Quòd verò φαῦλος aliquandò in bonam partem capiatur, diximus ſuprà ad *Ion.* v. 834. Et hunc ipſum locum ad illam ſignificationem confirmandam profert in Vitâ *Platonis Diog. Laertius. Joſ. Barnes.* V. 4. Πόνος γὰρ) Sic *Afranius A. Gell.* Noct. Attic. l. 13. c. 8. Sapientiam filiam Uſûs & Memoriæ vocat, *Uſus me genuit; Mater peperit Memoria; Sophiam vocant me Graii, Vos Sapientiam. Extat Apoſtol.* Centur. 16. §. 29. Idem aliàs *Euripid. Stob.* Serm. 29. Σοὶ μυελοὺς τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις. *Idem.* V. 5. Τευθράντιον δὲ) *Stephanus* περὶ πόλεων, in Voce Τεύθρας, Εὐριπίδης ἐν Λικυμνίῳ, Τευθράντιον &c. *Idem.*

ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ ἡ Σοφὴ, ἡ ΔΕΣΜΩΤΙΣ.

Argumentum *Melanippæ Sapientis* Fabulæ, ſive *Captivæ.*

De *hâc Fabulâ ità* Dionyſius Halicarnaſſenſis *in Libro,* Τέχνη *dicto,* περὶ ἐσχηματισμένων δευτέρῳ, fol. 57. Ἡ Μελανίππη σοφὴ, τὸ Δρᾶμα Εὐριπίδου, ἐπιγέγραπται μὲν Σοφὴ, ὅτι φιλοσοφεῖ, καὶ διὰ τοῦτο τοιαύτης μητρὸς ἐστὶν, ἵνα μὴ ἀπίθανος ᾖ ἡ φιλοσοφία· ἔχει δὲ διπλοῦν σχῆμα, τὸ μὲν, τοῦ Ποιητοῦ· τὸ δὲ, τοῦ προσώπου τοῦ ἐν τῷ Δράματι, τῆς Μελανίππης· τὸ μὲν τοῦ Ποιητοῦ, τοιόνδε, τὸ δὲ τοῦ προσώπου τοιόνδε· Ἀναξαγόρου προσφοιτήσας Εὐριπίδης· Ἀναξαγόρου δὲ λόγος ἐστὶν, Ὅτι πάντα ἐν πᾶσιν· εἶτα ὕστερον διακείθεν· μετὰ ταῦτα ὡμίλησε καὶ Σωκράτει, καὶ ἐπὶ τὸ ἀπορώτερον ἤγαγε τὸν λόγον· ὁμολογεῖ οὖν τὴν διδασκαλίαν τὴν ἀρχαίαν διὰ τῆς Μελανίππης, καὶ οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλ᾽ ἐμῆς μητρὸς πάρα, Ὡς οὐρανός τε γαῖά τ᾽ ἦν μορφὴ μία &c. Ἡ δὲ Μελανίππη ἐπαιδοῦτο ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος. Τέκνα δὲ ταύτῃ παιδία· ἐξέθηκε δὲ αὐτὰ εἰς τὰ τοῦ πατρὸς βουφόρβια. Ὁ δὲ πατὴρ ἡγεῖται, ὡς βοὸς εἶναι, καὶ ὡς τέρας βούλεται κατακαῦσαι. Βοηθοῦσα οὖν αὐτοῖς ἡ Μελανίππη, ἀποφαίνεσθαι πειρᾶται, ὅτι τέρας οὐδὲν ἐστὶν &c. Προσεπεχείρει γὰρ πάσας αἰτίας τοῦ σῶσαι τὰ παιδία λέγει, Εἰ δὲ παρθένος Φθαρεῖσα ἐξέθηκέ τις τὰ παιδία, Φοβουμένη τὸν πατέρα, σὺ φόνον δράσεις; *Vid. plura ex ejuſdem* Dionyſii περὶ ἐσχηματισμένων πρώτῳ. *Item* Jacob. Nicola. Loenſ. *Epiphyllid. l.* 2. *c.* 10. *Item* Hygini *Fab.* CLXXXVI. Melanippe *&* Strabon. *l.* vi. *Notandum autem eſt, quòd alterum hujus Dramatis nomen profertur,* Δεσμῶτις, *ſive* Captiva; *quòd vinculis à Patre teneretur & ità à* Strabone *loco prædicto vocatur* Melanippa; *quanquam* Hyginus *illius Patrem* Deſmontem *vocat, quarè quærendum eſt, annon* Δεσμώτης *pro* Δεσμῶτις *reſtituendum. Sed & plurima apud illum Authorem in Nominibus propriis Errata ſcatent; nec aliàs illius Patris nomen potui deprehendere.* Joſua Barnes.

Ζεύς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο,
Ζεὺς ὅστις ἐστίν, οὐ γὰρ οἶδα πλὴν λόγῳ
Κλύων. ------

Ἀνδρῶν δὲ πολλοὶ τοῦ γέλωτος οὕνεκα
Ἀσκοῦσι χάριτας κερτόμους· ἐγὼ δέ πως
Μισῶ γελοίους, οἵτινες μὲν ἐπὶ σοφῶν
Ἀχάλιν᾽ ἔχουσι στόματα, κεἰς ἀνδρῶν μὲν οὐ
Τελοῦσιν ἀριθμόν, ἐν γέλωτι δ᾽ εὐπρεπεῖς·
Οἰκοῦσι δ᾽ οἴκους καὶ τὰ ναυστολούμενα
Ἔσω δόμων σώζουσι. ------

------ Εἰ δὲ παρθένος
Φθαρεῖσά γ᾽ ἐξέθηκέ τις τὰ παιδία,
Φοβουμένη τὸν πατέρα, σὺ δράσεις φόνον;

Οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλ᾽ ἐμῆς μητρὸς πάρα,

Saturnius, quod Veritate dicitur,
Quicunque tandem eſt Juppiter; nam nil ſcio,
Niſi fama quod narravit. ——

Eſt excitandis riſibus natum genus,
Convitioſâ Venere: ſed tales ego
Lepidos perodi; quippe ſapientes ſolent
Ore impudenti lædere, in rebus virûm
Nullius uſûs, gratioſi in riſibus:
Benè interim habitant, atque corraſas opes
Intra coërcent limen. ——

—— Siqua ergò ſua
Corrupta virgo Pignora expoſuit, patrem
Reverita, tune cædis maculabis manum?

Non hic meus, ſed matris eſt ſermo meus,

V. 1. Ζεὺς ὡς λέλεκται) Μελανίππης τῆς σοφῆς ἡ ἀρχή. *Scholiaſt. Ariſtoph.* fol. 178.

V. 4. Ἀνδρῶν δὲ) *Athenæus* l. 14.

V. 11. Εἰ δὲ παρθένος) Vide Argumentum Fabulæ.

V. 14. Οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος &c.) Hunc Verſum *Plato* alicubi παρῳδεῖ, Οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλὰ τοῦ Φαίδρου τοῦδε. Vide in *Euripidis* Vitâ & in Argumento Fabulæ.

Ὡς

Ὡς οὐρανός τε γαῖά τ' ἦν μορφὴ μία·
Ἐπεὶ δ' ἐχωρίσθησαν ἀλλήλων δίχα,
Τίκτουσι πάντα, κἀνέδωκαν εἰς φάος
Τὰ δένδρα, πετεινά, θῆρας, οὕς θ' ἅλμη τρέφει,
Γένος τε θνητῶν. ———

Figura ut una fuerit & cœli & ſoli:
Secreta quæ mox ut receperunt ſtatum,
Cuncta ediderunt hæc in oras luminis,
Feras, volucres, Arbores, ponti gregem,
Homines quoque ipſos. ———

Δοκεῖτε πηδᾶν τἀδικήματ' εἰς θεοὺς
Πτεροῖσι, κἄπειτ' ἐν Διὸς δέλτου πτυχαῖς
Γράφειν τιν' αὐτά, Ζῆνα δ' εἰσορῶντά νιν
Θνητοῖς δικάζειν· οὐδ' ἅπας ἂν οὐρανὸς
Διὸς γράφοντος τὰς βροτῶν ἁμαρτίας
Ἐξαρκέσειεν, οὐδ' ἐκεῖνος ἂν σκοπῶν
Πέμπειν ἑκάστῳ ζημίαν· ἀλλ' ἡ Δίκη
Ἐνταῦθά που 'στὶν ἐγγύς, εἰ βούλεσθ' ὁρᾶν.

Volare pennis ſcelera ad æthereas domos
Putatis; illic in Jovis tabularia
Scripto referri: tum Jovem lectis ſuper
Sententiam proferre. Sed mortalium
Facinora cœli quanta quanta eſt regia
Nequeat tenere: nec legendis Juppiter
Et puniendis par ſit. Eſt tamen Ultio,
Sed, ſi intuemur, illa nos habitat propè.

Ἀργὸς πολίτης κεῖνος, ὡς κακός γ' ἀνήρ.
Ἀργὸς γὰρ οὐδείς, θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα,
Βίον δύναιτ' ἂν συλλέγειν ἄνευ πόνων.

Vir otioſus, civis eſt idem malus.
Nam nemo, ut omnes voce compellet Deos,
Vitam parare non laborando poteſt.

Παπαῖ, νέος καὶ σκαιὸς οἷός ἐστ' ἀνήρ.

Quam dira res eſt juvenis eximiè malus!

Δοῦλον γὰρ ἐσθλὸν τοὔνομ' οὐ διαφθερεῖ·
Πολλοὶ δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν ἐλευθέρων.

Obſtare ſervo nomen haud æquum eſt probo:
Eſt quando virtus famula ſuperat liberos.

Τῆς μὲν κακῆς, κάκιον οὐδὲν γίνεται
Γυναικός· ἐσθλῆς δ' οὐδὲν εἰς ὑπερβολὴν
Πέφυκ' ἄμεινον. διαφέρουσι δ' αἱ φύσεις.

Nil invenitur fœminâ pejus malâ:
Bonâ nihil reperitur excellentius.
Tam varia ſexus unus ingenia obtinet.

Ἄλγιστόν ἐστι θῆλυ μισηθὲν γένος.
Αἱ γὰρ σφαλεῖσαι ταῖσιν οὐκ ἐσφαλμέναις
Αἶσχος γυναιξί, καὶ κεκοίνωνται ψόγον
Ταῖς οὐ κακαῖσιν αἱ κακαί. τὰ δ' εἰς γάμους,
Οὐδὲν δοκοῦσιν ὑγιὲς ἄνδρασι φρονεῖν.

Odio eſſe poſtquam cœpit, heu miſerum genus
Muliebre, culpa ſontium inſontes gravat,
Malæque caſtas in probri partem trahunt
Et ad iſta, quæ ſors exigit connubii,
Conctas mariti ſapere nos credunt nihil.

Γάμους δ' ὅσοι σπεύδουσι μὴ πεπρωμένους,
Μάτην πονοῦσιν. ἡ δὲ τῷ χρεὼν πόσει
Μένουσα, κἀσπούδαστος ἦλθεν εἰς δόμους.

Non deſtinatum ſorte ſi quæris torum,
Fruſtra laboras. Quæ manet fato virum,
Sponte in Penates veniet & nullo ambitu.

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.

Proferere prolem parce Dis nolentibus.

Ὅσοι γαμοῦσι δ', ἢ γένει κρείσσους γάμους,
Ἢ πολλὰ χρήματ', οὐκ ἐπίστανται γαμεῖν.
Τὰ τῆς γυναικὸς γὰρ κρατοῦντ' ἐν δώμασι
Δουλοῖ τὸν ἄνδρα, κοὐκέτ' ἔστ' ἐλεύθερος.
Πλοῦτος δ' ἐπακτὸς ἐκ γυναικείων γάμων,
Ἀνόνητος· αἱ γὰρ διαλύσεις οὐ ῥᾴδιαι.

Sublimiori genere qui ſtatas petunt,
Opibuſve opimas conjuges, optant male:
Ubi namque potior res domi eſt uxoria,
Vir mancipatus jura non retinet ſui.
Dotalis ille cenſus infelix viro eſt,
Qui difficilius efficit Divortium.

Μετρίων λέκτρων, μετρίων δὲ γάμων
Μετὰ σωφροσύνης
Κῦρσαι θνητοῖσιν ἄριστον.

——— Sors Conjugii
Media, & parvo contenta Domus,
Mortalibus optima res eſt.

Πλὴν τῆς τεκούσης, θῆλυ πᾶν μισῶ γένος.

Genitrice demptâ mulierum omne odi genus.

V. 28. Ἀργὸς γὰρ οὐδείς) Hæc ex *Electrâ* vid. *Electr.* v. 80.

V. 31. Δοῦλον γὰρ ἐσθλὸν &c.) Τὸ μὲν ὄνομα οὐ διαφθερεῖ ἐσθλὸν δοῦλον. De ſervis bonis vide quæ Nos ad *Ion* v. 86. & *Helen.* v. 734.

V. 33. Τῆς μὲν κακῆς &c.) Domini *Thomæ Mori* pater, cùm plerunque nimis acer in Mulieres foret, aliquandò quaſi pœnitentiam ageret, dicebat, *Unicam* tantùm Fœminam in toto Orbe malam eſſe; interrogatus quænam illa eſſet, id ſibi nondum conſtare dixit, ſed unumquemque Maritorum, ſuam illam eſſe conjugem putare. Huc refer illud *Johannis Lithgow* Scoti, magis verum, quàm elegans Diſtichum, **Which if they 're Good, no Good thing can excell them, And if they 're Bad, no Bad can paralleil them.**

V. 44. Μὴ σπεῖρε &c.) Hic Verſus extat *Phœniſſ.* v. 18. Quare malè huc à Veteribus relatum, ut multa alia per Authorum, aut certè Exſcriptorum incogitantiam.

V. 45. Ὅσοι γαμοῦσι &c.) De Moderatis Nuptiis & alibi ſæpè & *Antiope* v. 90. & infrà v. 51.

V. 51. Μετρίων λέκτρων &c.) De æqualibus Nuptiis, vide ſuprà ad v. 45.

V. 54. Πλὴν τῆς τεκούσης, θῆλυ πᾶν μισῶ γένος) Ex hâc & aliis ſimilibus ſententiis, præter quod plurimas Meretrices, Adulteras & Veneficas, ac Viricidas Fœminas induxerit in Scenam *Euripides*, ut *Clytæmneſtram, Helenam, Phædram, Paſiphaen, Medæam, Aeropen, Sthenobœam,* meritò audiebat apud antiquos μισογύνης· ſed illud Epitheton tantùm apud imperitos merebatur: alii enim agnoſcebant Poetæ candidos mores, & quòd ex alterâ parte, quoties res ita poſtulabat, non minùs laudatas, & eximias Virgines & Viragines, Fidas, Caſtas, Intrepidas, Sapientes exhibebat, ut notavimus ad *Troad.* v. 651. De hâc re ergò *Sophoclis* de eo Judicium audiamus, ut profert *Athenæus* l. 13. Φιλογύνης δὲ ἦν καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητής· Ἱερώνυμος γοῦν ἐν Ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι φησὶν οὕτως, Εἰπόντος Σοφοκλεῖ τινος, ὅτι μισογύνης ἐστὶν Εὐριπίδης, Ἔν γε ταῖς τραγῳδίαις, ἔφη ὁ Σοφοκλῆς· ἐπεὶ ἔν γε τῇ κλίνῃ φιλογύνης. Refertur quoq; hoc *Sophoclis* Apophtheg. è libris *Serini* apud *Stobæum*, Serm. de Intemperantiâ. *J. Barnes.*

Ἴσω

Ἴσω δ' ἄφρων ὤν, ὅστις ἄτεκνος ὢν τὸ πρίν,
Παῖδας θυραίους εἰς δόμους ἐκτήσατο,
Τὴν μοῖραν εἰς τὸ μὴ χρεὼν παραστρέφων.
Ὧι γὰρ θεοὶ διδῶσι μὴ φῦσαι τέκνα,
Οὐ χρὴ 'γκαλεῖν πρὸς τὸ θεῖον, ἀλλ' ἐᾶν.

Amens & excors, prole qui propriâ carens
Aliena domui pignora adſciſcit ſuæ,
Arbitria fati more pervertens malo.
Cui ſtirps negata numine eſt cœleſtium,
Tolerare debet, non deos inceſſere.

Ὅστις δ' ἀμείλικτον πατέρ' ἔχει νεανίας,
Στυγνόν τ' ἐν οἴκοις, μεγάλῳ κέκτηται κακῷ.

Cuicunque pater eſt durus, inclemens domi,
Gravi atque grandi premitur adoleſcens malo.

Ἐγὼ μὲν οὐδὲν οἶδα, πῶς σκοπεῖν χρεὼν
Τὴν εὐγένειαν· τοὺς γὰρ ἀνδρείους φύσιν,
Καὶ τοὺς δικαίους τῶν κενῶν δοξασμάτων,
Κἂν ὦσι δούλων, εὐγενεστέρους λέγω.

Habenda quo ſit alta Nobilitas loco,
Nequeo videre: nam quibus mens eſt pia
Animóſque fortis, ſint licet ſervis ſati,
Vincunt tumentes nominis vani ſono.

Ὦ τέκνον, ἀνθρώποισιν ἔστιν οἷς βίος
Ὁ μικρὸς εὔκρατος· ἐγένετο δ' ὄγκος κακόν.

O nate, multis convenit mortalibus
Moderata rerum copia; at moles nocet.

Τὰ τυγχάνοντα δ' ὅστις εὖ φέρει βροτῶν,
Σοφὸν νομίζω, σωφρονεῖν τ' ἐμοὶ δοκεῖ.

Quicunque didicit dura mortalis pati,
Hic jure ſapiens & gravis cenſebitur.

Πέπονθας, οἷα χ' ἅτεροι πολλοὶ βροτῶν.
Τὰς γὰρ παρούσας οὐχὶ σώζοντες τύχας,
Ὤλοντ' ἐρῶντες μειζόνων ἀβουλίᾳ.

Evênit illud, quod ſolet multis, tibi;
Qui plus copiſcunt, parta non cuſtodiunt:
Sua hos aviditas ſæpe in exitium trahit.

Παλαιὸς αἶνος· ἔργα μὲν νεωτέρων,
Βουλαὶ δ' ἔχουσι τῶν γεραιτέρων κράτος.

Antiqua fatur dictio: juvenum quidem
Plus opera, ſed conſilia plus pollent ſenum.

Τί δ' ἄλλο, φωνὴ καὶ σκιά, γέρων ἀνήρ;

Vox eſt ſenex & umbra, præterea nihil.

Τί τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς τεθνηκέναι,
Καὶ τἀκχυθέντα συλλέγεις ἀλγήματα;

Quid interemptos, interemptos non ſinis?
Quid tibi repetitur jam ſat effuſus dolor?

Καλυδὼν μὲν ἥδε, γαῖα Πελοπίας χθονός.

Hæc terra Calydon Pelopici decus ſoli.

V. 55. Ἴσω δ' ἄφρων) Prior ſyllaba τῦ ἄφρων Communis eſt.

V. 73. Ἔργα μὲν &c.) Notum illud, ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ γερόντων. Vide ſimilem ſententiam ſuprà in *Bellerophon*. Ὦ παῖ, νέων τοι δρᾶν μὲν εὔτονοι χέρες. Huc refer *Stob.* Serm. 114.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ.

Argumentum *Meleagri* Fabulæ.

ALthæa Theſtii Ætoli *filia ex* Oeneo *peperit* Meleagrum. *Quo naſcente, Parcæ auditæ ſunt, titione in ignem conjecto, pueri illius fata cecinisſe, dicentes æquævum fore cum titione, & tamdiù victurum, quamdiù titio ſervaretur. Quibus dictis abitre; & Althæa mater ſtatim ad titionem currens igni eripuit & in arcâ clauſum diligentèr ſervavit.* Oeneus *intereà ob lætum agri proventum, Primitias omnibus Divis ſolvebat, exceptâ* Dianâ; *quare ex illius Deæ irâ immiſſus miræ magnitudinis Aper, qui agrum* Calydonium *gravitèr vaſtabat. Hunc* Meleager *cum Delectis Juvenibus* Græciæ *interfecit, pellémque ejus & Caput* Atalantæ *Virgini ob Virtutem donavit, quæ cùm Avunculi ejus,* Althææ *Matris fratres, eripere vellent,* Meleager *illos occîdit. Ob hoc irata Mater, fatalem titionem ex arcâ prolatum in ignem conjecit; fratrum causâ filium occiſura. Illius Sorores, exceptis* Gorge *&* Deianirâ, *cùm lugerent immodicè, miſeratione Deorum in Aves ſunt mutatæ,* Meleagridas *dictæ. Uxor* Cleopatra *mærens in luctu Deceſſit. Mater* Althæa *ſe ſtrangulavit. Totam Hiſtoriam* Ovidius *fusè & elegantèr deſcribit, Metamorph. l. 8. Fab. 4. Tragœdiam ejuſdem Nominis & Materiæ ſcripſit* Antiphon, *cujus Fragmentum hoc citat* Ariſtoteles *Rhetor. l. 2.* Οὐχ ἵνα κτάνωσι θῦ', ὅπως δὲ μάρτυρες Ἀρετῆς (φησὶν) Μελεάγρῳ πρὸς Ἑλλάδα. *Vide* Apollodor. *Biblioth. l. 1. c.* 8. Hygin. *Fab.* 174. *Et* Euſtathium *in* Hom. *Iliad. I. J. Barnes.*

Οἰνεύς ποτ' ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν,
Θύων ἀπαρχάς, οὐκ ἔθυσεν Ἀρτέμιδι.

OEneus feraci meſſe ditatus Deos
Donabat omnes frugibus, tum tamen
Dianæ, numen læſit oblitus malè.

Εἰς ἀνδροβρῶτας ἡδονὰς ἀφίξεται
Κάρηνα Τυδεὺς γεύσεται Μελανίππου νέμων.

Tydea voluptas efferat humanæ dapis
Tentabit, ut edat ore Melanippi caput.

V. 1. Οἰνεύς ποτ' ἐκ γῆς) Hoc Diſtichum ſervatur ab *Ariſtophane* fol. 177. in Ranis, & ex *Euripidis Meleagro* ſumptum teſtatur Scholiaſtes. *Latinè* Nos vertimus. *J. Barnes.*

Ὁρᾷς σὺ νῦν δή μ', ὡς ἐπραΰνας τύχας.

Ut mitigaris jam meos caſus, vides.

V. 6. Σιδηροβριθὲς) de Meleagro. Schol. Ariſtoph. Verſionem nos dedimus. Joſua Barnes.

Σιδηροβριθὲς ἔλαβε δεξιᾷ ξύλον.

Clavâque dextram ferreâ armavit manum.

Δειλοὶ γὰρ ἄνδρες οὐκ ἔχουσιν ἐν μάχῃ
Ἀριθμόν, ἀλλ' ἄπεισι, κἂν παρῶσ' ὅμως.

Numerare timidos parvi, dum pugna imminet:
Sed hos, ut adſint maxime, abſentes puta.

Ὡς ἡδὺ δούλοις, δεσπότας χρηστοὺς λαβεῖν,
Καὶ δεσπόταισι δοῦλον εὐμενῆ δόμοις.

Quam dulce ſervo facilis ac clemens herus,
Heroque ſervus qui domo præſtat fidem!

Εἰ δ' εἰς γάμους ἔλθοιμ', ὃ μὴ τύχοι ποτέ,
Τῶν ἐν πόνοισιν ἡμερευουσῶν ἀεὶ
Βέλτιον ἂν τέκοιμι δώμασιν τέκνα.
Ἐκ μὲν πατρὸς καὶ μητρὸς ὅστις ἐκπονεῖ
Σκληρὰς διαίτας, οἱ γόνοι βελτίονες.
Ἡγνοίμην ἄν, εἰ παραζεύξειέ τις
Χρηστῷ πονηρὸν λέκτρον, οὐκ ἂν εὐτεκνοῖ·
Ἐσθλοῖν δὲ τ' ἀμφοῖν ἐσθλὸν ἀμφοῖν ἔκγονον.

Mihi ſi, quod omen magnus avertat Deus,
Ducenda conjunx, ſit meæ proli parens,
Quam durus habuit uſque labor exercitam.
Stirps illa quippe egregia, cui genitous parens
Vixere legis ſub ſeveræ regulâ.
Si ſequiori junxeris fortem toru,
Sperare non ſit inclitam propaginem:
Bono ex utroque ſemine & proles bona eſt.

V. 19. Τελαμὼν, &c.) Vid. infrà ad v. 25.

Τελαμὼν δὲ χρυσοῦν αἰετὸν πέλτης ἔπι
Πρόβλημα θηρός, βότρυσι δ' ἔστεψεν κάρα,
Σαλαμῖνα κοσμῶν πατρίδα τὴν εὐδαίμονα.
Κύπριδος δὲ μῖσος Ἀρκὰς Ἀταλάντη κύνας,
Καὶ τόξ' ἔχουσα, πελέκεως δὲ δίστομον
Γένυν, πέπλ' ἀλλοκότυπος. οἱ δὲ Θεστίου
Παῖδες τὸ λαιὸν ἴχνος ἀνάρβυλοι ποδὸς,
Τὸ δ' ἐν πεδίλοις, ὡς ἐλαφρίζον γόνυ
Ἔχοιεν· ὃς δὴ πᾶσιν Αἰτωλοῖς νόμος.

Telamonis Aquila fulget aurata in manu
Quam objectat Apro, Vitis huic premit comas,
Salamina patriam decorat Heroïs decus.
Odiumque Veneris Arcas Atalante Canes,
Habens & Arcus & bipennis os grave,
Huic mira Veſtis forma ſuccincta fuit;
Natique Theſti, qui pedem lævum gerunt
Diſcalceatum, non ità dextrum tamen:
Mos hic in uſu ſemper Ætolis fuit.

V. 24. Οἱ δὲ Θεστίου) Πλέξιππος καὶ Κομήτης Θεστίου παῖδες, ἀδελφοὶ τῆς Ἀλθαίας, μητρὸς τοῦ Μελεάγρου. Vid. Pauſan. in Arcad. fol. 275. Ovidius eos vocat Toxea & Plexippum. Joſ. Barnes.

V. 25. Τὸ λαιὸν &c.) Sic Virgil. Æn. l. 7. v. 689. Veſtigia nuda ſiniſtri Inſtituere pedis. Vide hunc Virgilii locum cum hoc Euripidis collatum & Euripidem contra Ariſtotelem defenſum, apud Macrob. Saturnal. l. 5. c. 18. Ubi totus hic locus. Joſua Barnes.

Τὸ μὲν γὰρ ἐν φῷ· τὸ δὲ κατὰ σκότος, κακόν.

In luce fit hoc; quod fit in tenebris, Malum.

V. 28. Τὸ μὲν γὰρ ἐν φῷ·) Etymologici Auctor in voce φῷ.

Εἰ κερκίδων μὲν ἀνδράσιν μέλοι πόνος,
Γυναιξὶ δ' ὅπλων ἐμπέσοιεν ἡδοναί·
Ἐκ τῆς ἐπιστήμης μὲν ἐκπεπτωκότες,
Κεῖνοί τ' ἂν οὐδὲν εἶεν, οὐδ' ἡμεῖς ἔτι.

Tela laborum ſi viri ſumant ſibi,
Contra capeſſat Arma fœmineus furor,
Nobis & illis arte dejectis ſuâ
Non uſus eſſet, non honos ullus ſuper.

Ἔνδον μένουσαν τὴν γυναῖκ' εἶναι χρεὼν
Ἐσθλήν, * θυράσι δ' ἀξίαν τοῦ μηδενός.

* an θυραίαν, vel θύρασι.

Lare contineri fœminæ officium probæ eſt:
Foris vagantes nullius pretii puta.

Καὶ κτῆμα δ', ὦ τεκοῦσα, κάλλιστον τόδε,
Πλούτου δὲ κρεῖσσον, τοῦ μὲν ὠκεῖα πτέρυξ·
Παῖδες δὲ χρηστοί, κἂν θάνωσι, δώμασι
Καλὸν τὸ θησαύρισμα, τοῖς τεκοῦσί τε
Ἀνάθημα βιότου, κοὔποτ' ἐκλείπει δόμους.

O mater, ingens hoc & eximium eſt bonum,
Æquare nullis quod ſit auri copiis,
Habere pulchrâ prole fundatam domum.
Theſaurus ille inſignis, & clarum decus
Vitæ parentum, floſque perpetuus laris.

V. 36. Τοῦ μὲν ὠκεῖα πτέρυξ) Δηλονότι πλούτου.

Μόνον δ' ἂν αὐτοῖς χρημάτων οὐκ ἂν λάβοις,
Γενναιότητα κἀρετήν· καλὸς δέ τις
Κἂν ἐκ πονηρῶν σωμάτων γένοιτο παῖς.

Duo ſunt, parari mercè quæ nullâ queunt,
Probitas & animus fortis. Ignava quoque
Ex ſemine oritur ſæpe generoſus puer.

V. 43. Τοὺς ζῶντας) Rectius habentur in Pirithoo v. 11. & 12. ubi ῥέπει pro βλέπει.

Τοὺς ζῶντας εὖ δρᾶν· κατθανὼν δ' οὐδεὶς ἀνήρ.
Γῆ καὶ σκιά, τὸ μηδὲν εἰς οὐδὲν βλέπει.

Nemo obligare mortuus vivos poteſt:
Qui cinis & umbra eſt, & nihil, curat nihil.

Φεῦ, τὰ τῶν εὐδαιμονούντων ὡς τάχα στρέφει Θεός.

Divitum res heu ſecundas quàm citò evertit Deus.

Τερπνὸν τὸ φῶς μοι· τὸ δ' ὑπὸ γῆν Ἅδου σκότος.

Mihi vita dulcis: inferûm nigra eſt domus.

Οὐδ' εἰς

Οὐδεὶς ἂν εἶδεν, ἄψ ἐς ἀνθρώπους μολών·
Ἐγὼ μὲν οὖν, γεγῶσα πλείονι δόμῳ,
Ἀπέπτυσ' αὐτὸ, κοὔποτ' εὔχομαι θανεῖν.

Cui nemo ſemel incluſus in lucem redit.
Ego, nata quamvis nobili inprimis domo,
Orcum reformido & velim nunquam mori.

ΜΕΝΑΛΙΠΠΗ, Vide ſuprà in ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Argumentum Oedipi Fabulæ.

Si quis fortè notiſſimæ Oedipi *Hiſtoriæ ſit inſcius, is adeat* Hyginum *Fabulâ LXVII.* Apollodorum *in Bibliothecâ l.* 3. *c.* 5. Natalis Comitis *Mythologiam l.* 9. *c.* 18. *Item* Sophoclis *Tragedias duas* Oedipi *nomine dictas; & Senecæ quoque. Quin & Anglicis Theatris innotuit* Oedipi *Calamitas.* Joſua Barnes.

Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ,
Εἶτ' ἐγένετ' αὖθις ἀθλιώτατος βροτῶν.

---- Πᾶσα πρὸς θάνατον γυνὴ
Δειλότερον ἀνδρός· οἴκοι δὲ νῦν ἔχουσ' ἴσως.
Δακρύοις γὰρ αἰεὶ τοῖς παροῦσιν ἐμποιεῖ
Τὸ θῆλυ τῆς ψυχῆς ἀναβολὴν τῷ πάθει.

Εἱμαρμένον δὲ τῶν κακῶν βουλευμάτων
Κακὰς ἀμοιβὰς ἐστὶ καρποῦσθαι βροτούς.

Φθόνος δ', ὃ πολλῶν φρένα διαφθείρει βροτῶν,
Ἀπώλεσ' αὐτὸν, κἀμὲ συνδιώλεσεν.

Πότερα γενέσθαι δῆτα χρησιμώτερον,
Συνετὸν ἄτολμον, ἢ θρασύν τε κἀμαθῆ;
Τὸ μὲν γὰρ αὐτοῖν, σκαιὸν, ἀλλ' ἀμύνεται·
Τὸ δ', ἡσυχαῖον ἀργόν· ἐν δ' ἀμφοῖν νόσος.

Ἑνὸς δ' ἔρωτος ὄντος οὐ μί' ἡδονή·
Οἱ μὲν κακῶν ἐρῶσιν, οἱ δὲ τῶν καλῶν·
Ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον ἐπ' ἀρετήν τ' ἄγων ἔρως,
Ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ.

Οὔτοι νόμισμα λαμπρὸς ἄργυρος μόνον,
Καὶ χρυσὸς ἐστιν· ἀλλὰ καὶ ἀρετὴ βροτοῖς
Νόμισμα κεῖται πᾶσιν, ᾗ χρῆσθαι χρεών.

Νῦν χρὴ θεᾶσθ'. οὐδέν τι τῆς εὐμορφίας
Ὄφελος, ὅταν τις μὴ φρένας καλὰς ἔχῃ.

Μεγάλη τυραννὶς ἀνδρὶ τέκνα καὶ γυνή·
Ἴσην γὰρ ἀνδρὶ συμφορὰν εἶναι λέγω,
Τέκνων τ' ἁμαρτεῖν, καὶ πάτρας, καὶ χρημάτων,
Ἀλόχου τε κεδνῆς. ὡς μόνων τῶν χρημάτων
Ἡ κρεῖσσόν ἐστιν ἀνδρὶ, σώφρων ἂν λάβῃ.

Πᾶσα γὰρ δούλη πέφυκεν ἀνδρὸς ἡ σώφρων γυνή·
Ἡ δὲ μὴ σώφρων, ἀνοίᾳ τὸν ξυνόντ' ὑπερφρονεῖ.

Erat Beatus olim [illegible] Invidiam Oedipus
Mortalium ſed poſteà miſerrimus.

——Omnis fœmina [illegible] mortem viro
Pavidior, atque [illegible] forte ratione haud caret:
Nam mollis animus lachrymis ſemper fluens
Sui magis reſpirat à ſenſu mali.

Lex iſta fato dicta, mortales malis
E cogitatis ut malos fructus ferant.

Fatalis illa plurimis Mortalium
Invidia, pariter méque & illum perdidit.

Uter vir utri præſtat, an prudens ſimul,
Timidúſque, an audax & carens prudentiâ?
Hæc eſt ſerina vita, ſed vindex mali:
Placidior ille: iners ſed vitio caret.

Amore ab uno multiplex eſt gaudium.
Nam pars cupiſcit pulchra, pars deformia:
Sed Amor modeſtas qui docet recti vias
Facit beatos, inter hos poni velim.

Non ſolus ille eſt quem dat argenti nitor
Aurique, nummus, ſed genus potiſſimum
Nummi, ipſa virtus, uſuique aptiſſimum.

Spectanda mens eſt nil décus formæ juvat
Si pulcher abſit animus & recta indoles.

Viro ſua uxor & domus, regni ſtat eſt:
Nam par calamitas, judico ſi quid bene,
Amiſſa proles, patria & patrimonium
Et caſta conjunx. nam viro pretioſior
Opibus opimis uxor eſt induſtria.

Caſta ſe matrona totam mancipat ſervam viro:
Quæ mala eſt, ſpernit feroce conjugem vecordiâ.

V. 1. Ἦν Οἰδίπους) *Scholiaſt. Ariſtoph. ex Antigone Euripidis* citat, in Prologo, non ex *Oedipo.* Nos *Latinè* vertimus, quià *Grotius* intactum reliquit, ut multa alia. *Joſua Barnes.*

V. 9. Φθόνος δ' ὃ πολλῶν &c.) *Invidia illius, illum pariter & me perdidit.* Invidia enim, ut cum Poetâ dicam, *—carpítque & carpitur unà; Supplicíumque ſuum eſt.* Hinc *Petronius* per *Promethean* Vulture arroſum, Invidum hominem intelligit, *Cui Vultur jecur altimum pervorat, Et pectus trahit, intimáſque fibras, Non eſt, quem lepidi vocant Poetæ, ſed Cordis mala, Livor atque Luctus.* J. Barnes.

V. 17. Ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον &c.) Hic inter mille alios locos Poetæ noſtri Caſtiſſimos mores ſatis indicat, & quòd *Platonici* Amoris eximius Admirator fuerit. Vide ſuprà ad *Dictys,* v. 2. *J. Barnes.*

 Ἄλλον

Ἄλλων δὲ πάντων δυσμαχώτατον γυνή.
Ἐχθροῖσιν εἴη πολεμίων δάμαρτ' ἔχειν.

Res inter omnes mulier inſuperabile eſt.
Infelix Conjunx hoſtibus detur meis.

Κάκιον ἄλοχος, κἂν ὁ κάκιστος
Γήμῃ τὴν εὐδοκιμουμένην.

Minor eſt uxor, vili quamvis
Clariſſima, nupta marito.

Πολλάς γ' ὁ δαίμων τοῦ βίου μεταστάσεις
Ἔδωκεν ἡμῖν, μεταβολάς τε τῆς τύχης.
Ἀλλ' ἡμέρα τοι μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.

Mutavit ævum ſæpe jam nobis Deus,
Variaſque tribuit ſortis alternæ vices.
Mutationes una fert multas dies.

Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὑτοῦ τύχας
Εἰς πάντας, ἀμαθές· τὸ δ' ἐπικρύπτειν, σοφόν.

Vulgare caſus aſperos, vecordiæ:
At quod ferendum eſt ferre clam, ſapientiæ eſt.

Ἐκ τῶν ἀέλπτων ἡ χάρις μείζων βροτοῖς
Φανεῖσα μᾶλλον, ἢ τὸ προσδοκώμενον.

Plerumque nec ſperata delectant magis
Quam quæ ſibi anticipat expectatio.

Ο Ι Λ Ε Υ Σ.

Argumentum *Oilei* Fabulæ.

HUnc Oilei *titulum nonnulli putant per errorem ſcriptum pro* Sylei, *cujus Nominis Fabulam dedit* Euripides; *& ſanè Duo priores hujus Fabulæ Verſus,* Τοῖς μὲν δικαίοις *&c. videntur ad* Syleum *pertinere & de* Hercule *dici. Verum enimverò, quid* Heros *erat* Locrorum Rex, Oileus *dictus,* Ajacis *minoris Pater, quem ideò* Homerus *vocat,* Ὀϊλῆος ταχὺν υἱόν, *neque ego hunc titulum movendum duco. Erat autem & hic* Oileus *inter* Argonautas, *ut teſtatur* Apollonius *l.* 1. *v.* 74. —σὺν καὶ τρίτος ἦεν Ὀϊλεὺς Ἔξοχος ἠνορέῃ, καὶ ἐπαΐξαι μετόπισθεν Εὖ δεδαὼς δηΐοισιν, ἐπικλίνωσι φάλαγγας. *Idem teſtatur* Hyginus; Apollodorus *illius Nomen omiſit.* J. Barnes.

TOΙΣ μὲν δικαίοις, ἔνδικος· τοῖς δ' αὖ κακοῖς,
Πάντων μέγιστος πολέμιος κατὰ χθόνα.

JUſtis amicus & bonis, contra malis,
Ubique quot ſunt, hoſtis infeſtiſſimus.

Τοὺς δ' αὖ μεγίστους καὶ σοφωτάτους φρενὶ
Τοιούσδ' ἴδοις ἄν, οἷός ἐστι νῦν ὅδε,
Καλῶς κακῶς πράσσοντι συμπαραινέσαι,
Ὅταν δὲ δαίμων ἀνδρὸς εὐτυχοῦς τὸ πρὶν,
Μάστιγ' ἐπείσῃ τοῦ βίου παλίντροπον,
Τὰ πολλὰ φροῦδα καὶ καλῶς εἰρημένα.

Plerumque magnâ præditos ſapientiâ
Tales reperias, ille ſit qualem gerit,
Conſilia benè dant rebus aliorum malis:
At ubi levis fortuna mutato impetu,
Crudeli in ipſos verbere intonuerit,
Ibi illa cuncta pulchra præcepta excidunt.

V. 4. Καλῶς κακῶς πράσσοντι συμπαραινέσαι) Vide quæ Nos ad *Hercul. Fur.* v. 1249. Ubi illud expendimus, *Facilè omnes, cùm valemus, recta Conſilia ægrotis damus.* J. Barnes.

Ο Ι Ν Ε Υ Σ.

Argumentum *Oenei* Fabulæ.

OEneus Calydoniæ *Rex, filius* Parthaonis *ex* Althæâ Theſtii *filiâ* Meleagrum, Tydea, Gorgen *&* Deianiram *genuit,* Herculis *poſteà uxorem. De* Meleagro, *quòd Juvenis eſt mortuus, diximus ad Fabulam ejus Nominis.* Tydeus *in bello* Thebano *cecidit, relicto* Diomede *filio, quo in bello* Thebanorum *cum* Epigonis *occupato, Senex* Oeneus *à Regno exuitur ab* Agrii *filiis. Tandem verò in* Calydonem *reverſus* Diomedes Agrium *quidem & illius filios* Prothoum, Celeutora, Lycopea, Melanippum *obtruncat.* Oncheſtus *&* Therſitopus *fugâ ſe ante receperant in* Peloponneſum. *Sic* Oeneus *è Miſeriis liberatur; ſed quià Senio planè confectus erat,* Andræmoni *regnum dedit* Diomedes *adminiſtrandum, illius filiæ* Gorgæ *marito,* Oeneúmque *ſecum in* Peloponneſum *abduxit. Ibi tamen, qui periculum evaſerant* Agrii *filii, ex inſidiis tollunt Senem; quem vitâ functum Nepos* Diomedes Argos *translatum ſepelit, in Vico* Argolico *ab illius nomine* Oenoe *dicto. Prologum autem agit* Diomedes. *Vide* Apollodor. *Bibliothec. l.* 1. *c.* 8. *Et Scholiaſten* Ariſtophanis *in* Acharnenſibus *fol.* 279 Joſua Barnes.

V. 2. Αἷμα συγγενὲς φυγὼν Τυδεὺς &c.) Alii dicunt *Tydea* occidiſſe *Alcathoum Oenei* fratrem, alii *Olenium* fratrem ſuum, ob quam cædem dicam illi impingente *Agrio* avunculo, ad *Argos* fugit, ubi *Deipylen* Regis *Adraſti* filiam duxit, ex quâ *Diomedem* genuit & paulò poſt in bello *Thebano* periit. *Joſua Barnes.*

ΩΓῆς πατρῴας χαῖρε φίλτατον πέδον
Καλυδῶνος, ἔνθεν αἷμα συγγενὲς φυγὼν
Τυδεὺς, τόκος μὲν Οἰνέως, πατὴρ δ' ἐμὸς,

O Patria ſalve terra, pergratum ſolum
Calydonis, unde ſanguinem amicum luens
Tydeus, meus qui genitor, *Oeneo* ſatus,

Ὤικησεν

Ὤικησεν Ἄργος· παῖδα δ' Ἀδράστου λαβὼν
Συνῆψε γέννάν. ——

Ἀλλ' ἄλλος ἄλλοις μᾶλλον ἥδεται τρόποις.

Σὺ δ' ὧδ' ἔρημος ξυμμάχων ἀπόλλυσαι;
Οἰν. Οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες κακοί.

Διομ. Ἐγὼ δὲ πατρὸς αἷμ' ἐτιμωρησάμην
Σὺν τοῖς ἐφηβήσασι τῶν ὀλωλότων.

—— Τὰς βροτῶν
Γνώμας σκοπῶν ὥστε μάγνησσα λίθος
Τὴν δόξαν ἕλκει καὶ μεθίστησιν πάλιν.

Σχολὴ μὲν οὐχί· τοῖς δὲ δυστυχοῦσί πως,
Τερπνὸν τὸ λέξαι, κἀποκλαύσασθαι πάλιν.

Ὡς οὐδὲν ἀνδρὶ πιστὸν ἄλλο πλὴν τέκνων·
Κέρδους δ' ἕκατι, καὶ τὸ συγγενὲς νοσεῖ.

Ὅταν κακοὶ πράξωσιν, ὦ ξένοι, καλῶς,
Ἄγαν κρατοῦντες, κοὐ νομίζοντες δίκην
Δώσειν, ἔδρασαν πάντ' ἐφέντες ἡδονῇ.

Πυκνοῖς δ' ἔβαλλον Βακχίου τοξεύμασιν
Κάρα γέροντος· τὸν βάλλοντα δὲ στέφειν
Ἐγὼ 'τετάγμην, ἆθλα Κότταβον διδούς.

Habitavit Argos, filiam Adraſti toro
Jungens ——

Sed alios aliis moribus capitur magis.

Adeóne ſociis orba res periit tua?
Oen. Partim fuerunt, quique ſuperant, ſunt mali.

Diom. Ultus mei ſum patris animoſè necem
Cum mortuorum filiis, qui adoleverant.

—— Sententias
Speculatus hominum, ſic trahit mentem, ut lapis
Herculeus, & mox rurſus alior-ſum rapit.

Non tempus uſque eſt: attamen miſeros juvat
Iterare luctus ſæpe narrando ſuos.

Ut nulla certa eſt liberos extra fides!
Cognationem ſtudia corrumpunt ſua.

Fortuna, Amici, cum malos nimium fovet,
Illi inſolentes, liberi pœnæ metu,
Quicquid Lubido dictat, audacter patrant.

Bacchi ſagittis vulnerant frequentibus
Caput Senile: Vulnerantem floridâ
Cinxi ego Corollâ, Cottabum dans præmium.

V. 6. Ἀλλ' ἄλλος ἄλλοις) *Flaccus* lib. 2. Epiſt. 2. *Denique non omnes eadem mirantur amantque. Pindar.* Pyth. 10. Καὶ γὰρ ἑτέροισιν ἑτέρων ἔρως ἔκνιξε φρένας. *Terent.* Phorm. 2. —*ita eſt: Quot homines, tot ſententiæ; ſuus cuique mos. Homerus* omnibus præceſſit, Od. ξ. v 228. Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις. *J. Barnes.*

V. 10. Σὺν τοῖς ἐφηβήσασι) σὺν τοῖς Ἐπιγόνοις, τουτέστιν υἱοῖς τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις ὀλωλότων. ἐφηβήσασι. *Diomedes* autem loquitur; quod notandum curavi. *J. Barnes.*

V. 21. Πυκνοῖς δ' ἔβαλλον) Hos Verſus *Athenæus* l. 15. jam prolaturus ait, Κότταβος δ' ἐκαλεῖτο τὸ προτιθέμενον ἆθλον τοῖς νικῶσιν ἐν τῷ πότῳ, ὡς Εὐριπίδης παρίστησιν ἐν Οἰνεῖ, λέγων οὕτως. πυκνοῖς &c. *J. Barnes.*

O I N O M A O Σ.

Argumentum *Oenomai* Fabulæ.

OEnomaus Martis & Steropæ *Pleiadis, vel, ut alii,* Harpinnæ *filius,* Elidis & Piſæ *Rex,* Hippodamiæ *erat Pater. Is cùm ex Oraculo ſe à Genero interfectum iri audiſſet, & Filia tamen à plurimis procis ob formæ præſtantiam ambiretur, Curule certamen iis propoſuit, ut Filia Vincenti in matrimonium cederet, Victus mortem ſubiret; quam * Legem* Piſæi *tori vocat* Nemeſianus. *Ille autem ideò poſuit, quià & ipſe præſtantiſſimus erat Auriga & Equos* Aquilone *velociores habuit. Multis itaque interfectis, noviſſimè venit* Pelops Tantali *filius, qui cùm Capita humana ſuper Valvas fixa vidiſſet, eorum, qui* Hippodamiam *in uxorem petiêrant, cœpit paulùm detrectare,* Oenomaum *timens.* Myrtilo *itaque ejus auriga, pacto regni dimidio, perſuaſit, ut clavos in rotas non insereret. Itaque equis ad curſum incitatis, Rotæ excuſſæ ſunt &* Oenomaus *periit diſtractus. Vide de hoc Argumento* Hyginum *Fabulâ LXXXIV. Et Poeticæ Hiſtoriæ Scriptores & quæ Nos ad* Iphigen. *Taur. in principio,* Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν Θοαῖσιν ἵπποις, Οἰνομάου γαμεῖ κόρην. *Joſua Barnes.*

* *Piſæique* tori legem &c. *Nemeſian.*

Τεκμαιρόμεσθα τοῖς παροῦσι τἀφανῆ.

Ὁ πλεῖστα πράσσων, πλεῖσθ' ἁμαρτάνει βροτῶν.

Ἀμηχανῶ δ' ἔγωγε, κοὐκ ἔχω μαθεῖν,
Εἴτ' οὖν ἄμεινόν ἐστι γίγνεσθαι τέκνα
Θνητοῖσιν, εἴτ' ἄπαιδα καρποῦσθαι βίον.
Ὁρῶ γὰρ, οἷς μὲν οὐκ ἔφυσαν, ἀθλίους·
Ὅσοισι δ' εἰσὶν, οὐδὲν εὐτυχεστέρους.
Καὶ γὰρ κακοὶ γεγῶτες, ἐχθίστη νόσος·
Κἂν αὖ γένωνται σώφρονες, κακὸν μέγα,
Λυποῦσι τὸν φύσαντα, μή πάθωσί τι.

Ἔνεστι πάντων τοῦτο πρῶτον εἰδέναι,

QUÆ non patent colligimus ex his, quæ patent.

Peccare quiſque plus ſolet; quo plus agit.

Ambiguus animi cernere haud valeo ſatis,
An ſit propago liberûm mortalibus,
An ſterilis ævi vita fortunatior.
Conſpicio miſeros, nulla queîs proles domi eſt.
Sed nec parentum major eſt felicitas:
Nam dira peſſis moribus proles mali.
Quòd ſi bonos ſors dederit, hoc certe malum eſt,
Quòd his parentes, ne quid eveniat, timent.

Ego illud ante cuncta diſcendum puto,

V. 1. Τεκμαιρόμεσθα &c.) Vide infrà ad *Phœnicis* v. 1. Vide etiam *Clem. Alexand.* Strom. l. vi. Ubi hi loci cum aliis ſimilibus conferuntur. *J. Barnes.*

V. 2. Ὁ πλεῖστα πράσσων &c.) Ὀλίγα πρῆσσε, φησὶ, εἰ μέλλεις εὐθυμήσειν, *Antonin.* Imperator: quis autem hoc dixerit, docet nos *Senec.* de Irâ lib. 3. c. 6. *Proderit nobis illud* Democriti *ſalutare præceptum, quo monſtratur tranquillitas, ſi neque privatim, neque publicè multa, aut majora viribus noſtris, egerimus.* Idem ferè habes ſupra in *Antiopâ* Ὅστις δὲ πράσσει πολλὰ, μὴ πράσσειν παρὸν, μῶρος &c.

Φέρειν

Φέρειν τὰ συμπίπτοντα μὴ παλιγκότως.
Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, αἵ τε συμφοραὶ
Ἧττον δάκνουσιν. ἀλλὰ ταῦτα γὰρ λέγειν
Ἐπιστάμεσθα· δρᾶν δ' ἀμηχάνως ἔχει.

Ferre haud gravate ſi quid evenit mali.
Hoc qui ſcit, ipſe eſt melior, & mordent minus
Eum dolores. Nos ſed iſthæc dicere
Callemus omnes: facere poſitum in arduo eſt.

Ὅστις δὲ θνητῶν βούλεται δυσώνυμον
Εἰς γῆρας ἐλθεῖν, οὐ λογίζεται καλῶς·
Μακρὸς γὰρ αἰὼν μυρίους τίκτει πόνους.

Innominatam qui ſenectutem aſſequi
Mortalis optat, non ſibi benè conſulit:
Nam longa vita mille mœſtitias parit.

Ὦ γῆρας, οἵαν ἐλπίδ' ἡδονῆς ἔχεις;
Καὶ πᾶς τις εἰς σὲ βούλετ' ἀνθρώπων μολεῖν·
Λαβὼν δὲ πεῖραν, μεταμέλειαν λαμβάνει·
Ὡς οὐδέν ἐστι χεῖρον ἢ γῆρας βαρύ.

Quantâ, Senectus, ſpe boni homines allicis!
Ad te venire nemo non avidè cupit,
Sed vota damnat ſua, pericʼlum qui facit.
Quàm nil deterius exſtat ætate gravi!

V. 20. Καὶ πᾶς τις εἰς σὲ βούλετ', &c. Huc refer illud *Menecratis*, Γῆρας ἐπὴν μὲν ἀπῇ, πᾶς εὔχεται· ἢν δέ ποτ' ἔλθῃ, μέμφεται· ἔστι δ' ἀεὶ κρεῖσσον ὀφειλόμενον. *Joſua Barnes.*

Ἀλλ' ἔστι γὰρ δὴ κἀν κακοῖσιν ἡδονὴ
Θνητοῖς ὀδυρμοί, δακρύων τ' ἀπόρροαι.
Ἀλγηδόνας δὲ ταῦτα κουφίζει φρενῶν,
Καὶ καρδίας ἔλυσε τοὺς ἄγαν πόνους.

Etiam voluptas rebus afflictis ſua eſt,
Genæ madentes atque Lamentatio.
Namque iſta minuunt cordis anxietudines,
Æſtuique nimio pectus obſeſſum levant.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

Argumentum *Palamedis* Fabulæ.

PAlamedes, Nauplii *filius, erat Vir ſummi Ingenii & Integritatis haud Vulgaris, ſed* Ulyſſi *maximè invifus, quòd invitum eum ad militiam protraxiſſet, Commento haud illepido; quare aliquandò, cùm* Ulyſſes *incideret in* Phrygem, *auri pondus ad* Sarpedonem *ferentem, coegit eum* Phrygias *literas* Priami *nomine de Prodendis* Græcis *dirigere ad* Palamedem. *Hæ literæ cum Auro furtim in* Palamedis *tentorium Cubicularii perfidiâ intromittuntur. Et ſic innocens Vir Malorum hominum fraude circumvcutus lapidibus, ut Proditor, obruitur. Vide Hiſtoriam in* Euripidis Scholiaſtâ *ad* Oreſtem v. 432. Iſaaci Tzetzæ *in* Lycophr. *p.* 68. *Item p.* 168 *Et apud* Hyginum *Fabulâ CV. Ante omnes, Conſulatur* Philoſtratus *in Heroicis ſub nomine* Palamedes. *Joſua Barnes.*

Στρατηλάται δ' ἂν μυρίοι γενοίμεθα.
Σοφὸς δ' ἂν εἷς τις, ἢ δύ', ἐν μακρῷ χρόνῳ.

DUces reperies mille; at unum atque alterum,
Qui corde ſapiat, longa vix dederit dies.

Τὰ τῆς γε λήθης φάρμακ', ὀρθώσας μόνος,
Ἄφωνα καὶ φωνοῦντα συλλαβὰς τιθείς,
Ἐξεῦρον ἀνθρώποισι γράμματ' εἰδέναι,
Ὥστ' οὐ παρόντα ποντίας ὑπὲρ πλακὸς
Τἀκεῖ κατ' οἴκους πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς,
Παισίν τ' ἀποθνήσκοντα χρημάτων μέτρον
Γράψαντα λείπειν, τὸν λαβόντα δ' εἰδέναι.
Ἃ δ' εἰς ἔριν πίπτουσιν ἀνθρώποις κακὰ
Δέλτος διαιρεῖ· κοὐκ ἐᾷ ψευδῆ λέγειν.

Ego ille Mutas conjugans Vocalibus,
Monſtravi hominibus Literarum fœdera,
Oblivionis tenebricoſæ remedium:
Ut qui vagatur alta trans ponti vada,
Conſpiciat inde quod ſuæ geritur domi;
Ut morte functus liberis dictet pater
Hereditatis dividendæ regulas:
Sed & Nocentes litium diſcordias
Sequeſtra dirimit tabula, mentiri vetans.

Ὅταν τὰ νῦν ἄπιστα, πίσθ' ἡγώμεθα,
Τὰ δ' ὄντα πιστ', ἄπιστ', ἴσως σωθεῖμεν ἄν·
Εἰ τῶν πολιτῶν οἷσι νῦν πιστεύομεν,

Quàm infida quæ nunc, fida nobis ducimus,
Infida, quæ nunc fida, fors Urbs ſalva erit.
Si Civibus, queis nunc fidem ſtulti damus,

V. 1. Στρατηλάται δ' ἂν μυρίοι) Ut lucem aliquam huic loco adferamus, juvat aliquid in medium proferre, Lectori, uti ſpero, haud injucundum. Huc itaq; hæc refer. Vir Honoratiſſimus, Ingenii omnis Theſaurus ipſe & Patronus, Prudentiæ idem ac Eloquentiæ inſigne Exemplar, nupèr mihi ex ſingulari ſuâ Humanitate factus Amicus, Dominus *Gulielmus Temple*, Eques Baronettus, in ſuis Miſcellaneis *Anglicis*, Auro contrà non charis, ubi de *Poeticâ* loquitur, hæc habet, huic *Euripidis* loco egregiè propugnantia, And I am apt to believe ſo much of the true Genius of Poetry in General and of its Elevation in theſe two particulars, that I know not, whether of all the Numbers of Mankind, that live within the Compaſs of a Thouſand Years, for One Man, that is born capable of making ſuch a Poet, as Homer or Virgil, there may not be a Thouſand born capable of making as great Generals of Armies, or Miniſters of State, as any the moſt Renowned in Story. Huic adjungatur Domini *Michaelis Montagne* l. 2. c. 36. De Digniſſimis & Excellentiſſimis Viris. Certè *Euripides* hunc locum de Poeticâ Doctrinâ præcipuè ſumi voluiſſe videtur; ſi enim de Morali aut Oeconomicâ aut Politicâ Sapientiâ dixiſſet hæc, quàm miſerè erraret, quis neſcit? *J. Barnes.* V. 12. Ὅταν τὰ νῦν ἄπιστα, &c.) Hi Verſus apud *Ariſtophanem* in *Ranis* proferuntur, ad quos *Bacchus* exclamat, Εὖγ', ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις, quòd eſſent ex *Euripidis Palamede* citati. Senſus autem hujus loci ità ab *Ariſtophanis* Scholiaſtâ

Scholiaſtâ explicatur, Ὅπως, φησὶν, ὡς νῦν ἔχομεν παρορωμένους καὶ δοκοῦμεν ἐχθροὺς τῆς πόλεως, τούτους ἐπανάγωμεν εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα, καὶ πιστοὺς νομίσωμεν· οἷς δὲ νῦν χρώμεθα, ὡς πιστοῖς, τούτους ἀπίστους καὶ φθορέας τῆς πόλεως ἡγώμεθα, σωθείη ἡ πόλις. Τοῦτο δὲ λέγει, διότι τοὺς καλοὺς καὶ λυσιτελοῦντας ἄνδρας τῇ πόλει ἀφέντες, μοχθηροῖς καὶ φαύλοις ἐχρῶντο περὶ τὰ κοινά. Undè patet, quòd obitèr dico, ſecundum Verſum, ut hic ſcripſimus, etiam apud *Ariſtophanem* levitèr variandum & legendum, Τὰ δ' ὄντα πίστ', ἄπιστα. *Joſua Barnes.*

Τούτοις ἀπιστήσαιμεν, οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
Τούτοισι χρησαίμεσθ', ἴσως σωθεῖμεν ἄν.
Εἰ νῦν γε δυστυχοῦμεν ἐν τούτοισι, πῶς
Τἀναντία πράττοντες, οὐ σωζοίμεθ' ἄν;

Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισι παντοῖαι τύχαι
Μομφὴν ἔχουσι. συντρέχει δ' εἰς χρῆμα ἕν
Πάντων ἔπαινος· οἵ τε μουσικῆς φίλοι,
Ὅσοι τε χωρὶς ζῶσι, χρημάτων ὕπερ
Μοχθοῦσιν. ὃς δ' ἂν πλεῖστ' ἔχῃ, σοφώτατος.

Οὐ σὺν Διονύσῳ κομᾷς,
Ὃς ἀν' Ἴδαν τέρπεται
Σὺν ματρὶ φίλᾳ,
Τυμπάνων ἰαχαῖς.

----- * Κώπην χρυσόκολλον
Διεκωδώνισε. ——

* *Pollux* l. 10. c. 31.

Ἐκάνετε, Δαναοί, ἐκάνετε τὰν πάνσοφον
Μουσᾶν, ἢ οὐδὲν' ἀλγύνουσαν ἀηδόνα.
Ἐκάνετε, ἐκάνετε τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν.

His denegemus & quibus jam haud utimur,
Utamur illis; forſitan ſalvabimur.
Si donec his utamur, infelix ſit urbs,
Aliâ viâ ſi gradimur, hæc felix erit.

Quodcunque fortunæ aliud, Agamemnon, datur,
Habet querelam: ſed in opes ſolas coit
Genus omne laudum: tum quibus Muſæ placent,
Tum cura quibus eſt alia, omnino omnes ſtudent.
Quo plus habet quis, hoc habetur doctior.

Ubi nec Comes ire Lyæo,
Qui cum Matre Cybele
Illa per juga ſaltat,
Plangens Tympana Palmis.

———— Auro-nitentem vaginam
Exploraverat. ———

Neci dediſtis, ah neci doctiſſimam
Danai, innocentem, muſicam luſciniam.
Neci dediſtis optimum Græcum Virum.

V. 24. Οὐ σὺν Διονύσῳ) *Strab.* l. X. Nos *Latinè* vertimus.

V. 29. Διεκωδώνισε) *Harpocration* in Lexico ſub hâc voce.

V. 30. Ἐκάνετ', ἐκάνετε τὰν πάνσοφον &c.) *Diogenes Laertius*, in Vitâ *Socratis*, §. 44. Εὐριπίδης δὲ καὶ ὀνειδίζει αὐτοῖς ἐν τῷ Παλαμήδει λέγων, Ἐκάνετ', ἐκάνετε τὸν πάνσοφον, τὰν οὐδὲν' ἀλγύνουσαν ἀηδόνα Μουσῶν. Ejuſdem loci meminit *Tzetzes* in *Lycophron.* fol. 69. his verbis, Τὰ δὲ περὶ τὸν Παλαμήδην καὶ Εὐριπίδης ἐν Δράματι Παλαμήδει φησὶν, Ἐκάνετ', ἐκάνετε τὸν πάνσοφον, ὦ Δαναοί, τὰν οὐδὲν' ἀλγύνουσαν ἀηδόνα Μουσῶν. Pluribus meminit Anonymus in Argumento Orationis *Iſocratis*, quæ Βουσίριδος ἐγκώμιον inſcribitur, Ἀμέλει λέγεταί τι τοιοῦτον, ὡς ὅτι, Εὐριπίδου βουλομένου εἰπεῖν περὶ Σωκράτους καὶ Ἀνύτου, ἀνέπλασε Παλαμήδην, ἵνα διὰ τούτου χρόνον καιρὸν τὸ αἰνίξασθαι εἰς τὸν Σωκράτη καὶ εἰς τοὺς Ἀθηναίους, Ἐκάνετε, ἐκάνετε τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον, ὃ ἔστιν, ἐφονεύσατε. Καὶ νοήσαν τὸ θέατρον ἅπαν ἐδάκρυσεν, διότι περὶ Σωκράτους ἠνίττετο. Ἐκάνετε autem hi omnes Codices habent, à κάνω, licet ἐκαίνετε item ſit à καίνω. Hæc autem ipſa Verba *Philoſtratus* quoque laudat in Heroicis, titulo *Ulyſſes*, eodem hoc Ordine, & ἐν μέλεσιν dicit quare non *Grotii* hic ordinationem probo, qui in *Iambos* digerit, ſed itá ut *Diogenes* & *Tzetzes*, & *Philoſtratus*, qui omnes eodem modo legunt, legendum duco, utpote quæ *Melica* ſunt & non Iambica; Hoc autem modo illi legunt, Ἐκάνετε, ἐκάνετε τὸν πάνσοφον, ὦ Δαναοί, τὰν οὐδὲν' ἀλγύνουσαν ἀηδόνα, Μουσῶν. *Joſua Barnes.*

ΠΑΣΙΦΑΗ.

Περὶ δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέδοτο Δρᾶμα ὁ Εὐριπίδης ὁ Τραγικός. *Joh. Malalæ* Chronologia fol. 106. Nego id in *Capaneo*. Quod & Vir doctus *Rich. Bentley* in Epiſtolâ *Malalæ* affixâ rectiſſimè facit & ad Fabulam *Cretenſes* dictam *Paſiphaæ* nomen refert. *Joſua Barnes.*

ΠΕΙΡΙΘΟΥΣ.

Argumentum *Pirithoi* Fabulæ.

Pirithous Ixionis, *ſive, ut alii,* Jovis *filius, ex* Diâ, Ixionis *uxore, cùm Vir eſſet Magni animi & eximiæ Virtutis, famâ primò* Theſei *Geſtorum, mox Virtutis experimento, in Admirationem illius raptus & in æmulationem, ac amorem prorſus, adeò ſe induxit, ut exhinc in Proverbium abiit,* Theſei *&* Pirithoi *Amicitia. Filius* Pirithoi Polybœtes, Hippodamia Atracis *filia Uxor. Hanc cùm ipſo Nuptiarum die ebrii Centauri vi rapere vellent, à* Pirithoo, Herculéque *&* Theſeo *ingenti clade ſunt cæſi. Vide hanc pugnam in Nuptiis* Pirithoi *graphicè deſcriptam ab* Ovidio *Metamorph. l.* 12. *Fab.* 4. *&* 5. *Item* Hyginum *Fab. XXXIII. ubi tamen pro* Adraſti *legendum* Atracis. Atrax *enim Rex* Theſſaliæ *erat* Hippodamiæ *hujus Pater. Sed notandum eſt ab aliis hanc Fabulam* Critiæ *tribui. Ità enim* Athenæus *l. xi.* Μνημονεύει δὲ αὐτῆς καὶ ὁ τὸν Πειρίθουν γράψας, εἴτε Κριτίας ἐστὶν ὁ Τύραννος, εἴτ' Εὐριπίδης. *Vide infrà ad* Siſyphum. *Joſua Barnes.*

ΣΕ᾽ τὸν αὐτοφυῆ, τὸν ἐν αἰθερίῳ
Ῥόμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξαν----
Θ᾽· ὃν περὶ μὲν φῶς, περὶ δ᾽ ὀρφναία
Νὺξ αἰολόχρως, ἄκριτός τ᾽ ἄστρων
Ὄχλος ἐνδελεχῶς ἀμφιχορεύει.

Ὁ πρῶτος εἰπὼν, οὐκ ἀγυμνάστῳ φρενὶ
Ἔρριψεν, ὅστις τόνδ᾽ ἐκαίνισεν λόγον,

Ὡς τοῖσιν εὖ φρονοῦσι συμμαχεῖ Τύχη.

Πέδαις ἀχαλκεύτοισιν ἔζευκται πόδας.

Οὐκοῦν τὸ μὴ ζῆν κρεῖσσόν ἐστ᾽, ἢ ζῆν κακῶς.

Τοὺς ζῶντας εὖ δρᾶν· κατθανὼν δὲ πᾶς ἀνὴρ,
Γῆ καὶ σκιά· τὸ μηδὲν εἰς οὐδὲν ῥέπει.

----Καὶ τὸν Ἀτλάντιον φρουρῶν πόλον.

TE voco, te non aliunde ſatum,
Qui naturam turbine verſas
Totam ætherio, quem lux circum,
Noxque atricolor ſemper & ingens
Circumſultat chorus aſtrorum.

Pectus ſubactum geſſit experientiâ,
Qui primus illam protulit ſententiam:

Sociam dabit Fortuna ſe prudentibus.

Non ære-facto vinctus eſt hic vinculo.

Indecore vitâ ſatius eſt non vivere.

Viventibus te impende: nam qui eſt mortuus,
Humus eſt & Umbra: nil quod erat, in nil abit.

— —— Atlanticum ferens globum.

V. 1. Σὲ τὸν αὐτοφυῆ) *Grotius* in Excerptis & Scholiaſt. *Eurip.* in *Oreſte.* v. 980. hujus loci inter alios meminere. V. 5. Ἐνδελεχῶς) Scribitur & ἐντελεχῶς, ab ἐντελὴς & ἔχω, hinc *Ariſtotelica* Vox ἐντελέχεια, quam fruſtrà ſunt, qui Philoſophum finxiſſe putant. V. 9. Οὐκοῦν τὸ μὴ ζῆν) Contrà planè quam apud *Iphigen.* in Aulid. ---μαίνεται δ᾽ ὃς εὔχεται θανεῖν· κακῶς ζῆν κρεῖσσον, ἢ θανεῖν καλῶς, qui mori properat, furit, Moleſta vita melior, quam pulchrè mori. V. 12. Γῆ καὶ σκιά.) Sic in *Medeâ* v. 1224. Τὰ θνητὰ δ᾽ οὐ νῦν πρῶτον ἡγοῦμαι σκιάν. V. 13. Καὶ τὸν Ἀτλάντιον φρουρῶν πόλον) Ex *Ariſtophanis* Scholiaſte ad Aves, Πόλον γὰρ οἱ παλαιοὶ, οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι, σημεῖόν τι καὶ πέρας ἄξονος, ἀλλὰ τὸ περιέχον ἅπαν, Εὐριπίδης Πειρίθῳ &c. ſequitur hoc Fragmentum. *Joſua Barnes.*

ΠΕΛΙΑΔΕΣ.

Argumentum *Peliadum* Fabulæ.

P*oſtquam* Pelias Neptuni *filius* Jaſonem *ad* Colchos *relegâſſet & illius Parentes ad* αὐτοφονίαν *adegiſſet, mox* Jaſon *reverſus Vindictam à* Medeâ *petit. Illa ſimultates fingens ſe habere cum Marito, ad Regem* Peliam *fugit; ubi illius Filiabus ſuadet, exemplo Arietis in Agnum renovati, ſe illarum Patrem* Peliam *ad Juventutem poſſe revocare. Illæ ex nimio Pietatis ſtudio ad impium Parricidium illectæ, Patrem jugulant.* Medea *deceptas linquit. Harum* Peliæ *filiarum nomina erant* Alceſtis, Pelopæa, Hippothoe *&* Piſidice, *ut teſtatur* Apollodorus *Biblioth. l.* 1. *c.* 9. §. 10. *Hæ dictæ erant* Peliades *à Patre* Peliâ, *unde Nomen Fabulæ. Huc refer* Hyginum *Fab.* 24. Ovid. *Metam. l.* 7. *Fab.* 4. *Joſua Barnes.*

ΟΥΚ ἔστι τὰ τῶν θεῶν ἄδικ᾽, ἐν ἀνθρώποισι δὲ
Κακοῖς νοσοῦντα σύγχυσιν πολλὴν ἔχει.

Πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε τοῖς κρατοῦσί σου.

Τὸ δ᾽ ἔσχατον δὴ τοῦτο θαυμαστὸν βροτοῖς
Τυραννὶς, οὐχ εὕροις ἂν ἀθλιώτερον.
Φίλους τε πορθεῖν, καὶ κατακτείνειν χρεὼν,
Πλεῖστος φόβος πρόσεστι, μὴ δράσωσί τι.

Αἰνῶ· διδάξαι δ᾽, ὦ τέκνον, σε βούλομαι,
Ὅπως μὲν ἧς παῖς, μὴ πλέον παιδὸς φρονεῖν·
Ἐν παρθένοις δὲ, παρθένου τρόπους ἔχειν.
Ὅπως δ᾽ ὑπ᾽ ἀνδρὸς χλαῖναν εὐγενοῦς πέσῃς,
Τὰ δ᾽ ἄλλ᾽ ἄφησαι μηχανήματ᾽ ἀνδράσιν.

Ὁρῶσι δ᾽ οἱ διδόντες εἰς τὰ χρήματα.

INjuſta non ſunt quæ placent ſuperis; ſive
Ægros ſed homines dant mala in vertiginem.

Stimulis potentûm ne recalcitres cave.

Exlex poteſtas iſta, quam vulgò ſtupent,
Nil aliud eſt, quàm ſplendida infelicitas.
Nam qui ſuorum eſt ipſe prædo & carnifex,
Molitiones ſemper aliorum timet.

Laudo: ſed hoc te, filia, admonitam volo:
Donec puella es, quod puellarum eſt ſape,
Et Virginum una virginis mores tene.
Quòd ſi ſubieris ſtragulum inclyti Viri,
Contenta curæ parte mandatâ tibi,
Permitte rerum quicquid eſt ultrà viris.

Donare nemo jam ſolet niſi diviti.

V. 3. Πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε &c.) Eſt eâdem phraſi uſus & in *Bacchis* v. 769. Πρὸς κέντρα λακτίζοιμι θνητὸς ὢν θεῷ. Quem locum videſis.

ΠΗΛΕΥΣ.

Argumentum *Peleos* Fabulæ.

PEleus *erat Æaci,* Jovis *filii, &* Endeidos, Chironis *filiæ, filius, Vir Magni præ cæteris animi, caſtique & integri; ſed cæde* Phoci *fratris aliquantò infelicior.* Acaſti *conjugis* Aſtydamiæ *illecebras non ſine Vitæ periculo rejecit. Inter* Calydonii *Apri occiſores & etiam inter* Argonautas

tas inſignis erat; Thetidis demùm Nuptiis honoratus, ex quâ Achillem genuit, Hectoris & Trojæ Fatum. Hic tamen longo ſenio confectus & forti filio Achille orbatus, ex regno tandem ejectus eſt ab Acaſto, ut notavimus ad Troad. v. 1128. & Euripides ibi teſtatur. Vide de illo Apollodorum in Bibliothecâ & Hyginum.

Κλῦτε, Μοῖραι, Διὸς αἵ τε παρὰ θρόνον
Ἀγχοτάτω ἑζόμεναι.

Οὐκ ἔστιν ἀνθρώποισι τοιοῦτο σκότος,
Οὐ δῶμα γαίας κλειστὸν, ἔνθα τὴν φύσιν
Ὁ δυσγενὴς κρύψας, κἂν εἴη σοφός.

Τὸν ὄλβον οὐδὲν οὐδαμοῦ κρίνω βροτοῖς,
Ὅν γ᾽ ἐξαλείφει ῥᾷον, ἢ γράφει θεός.

Τὸ γῆρας, ὦ παῖ, τῶν νεωτέρων φρενῶν
Σοφώτερον πέφυκε, κἀσφαλέστερον·
Ἐμπειρία τε τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.

Audite, Parcæ, quæ ſolio Jovis
Magni ſedetis proxima Numina.

Nulla inter homines tanta vis caliginis,
Specuſnve nigror, quo ſuum ingenium clepat
Vir pravus ortu, ſapiat immenſum licet.

Opulentitatem nullius pretii puto,
Quam facilè fingit, facilius delet Deus.

Plus, nate, Senium corde juvenili valet
Maturitate mentis & vi conſili,
Inſcitiamque vincit Experientia.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ.

Argumentum Penelopæ Fabulæ.

Penelopæ, Icarii Filiæ, Ulyſſis Uxoris, Hiſtoriam notiſſimam fecit Rex Poetarum in Odyſſeâ ſuâ. Extat & Ovidii Epiſtola ſub illius Nomine. Ut tamen, quod res eſt dicam, nullo modo mihi perſuadere poſſum, Poetam noſtrum Fabulam hoc nomine unquam edidiſſe. Nec enim Argumento dabitur materia ſatis digna, nec Johannes Meurſius talem Fabulam memoravit; nec occurrit uſpiam memorata, quod ſciam; unico loco excepto Stobæi in Excerptis p. 143. Quod cùm tot ejuſmodi mendis ſcateat is liber, Argumentum per ſe nullum erit. Vide quæ Nos ad Phædr. v. 6. Præterea Ariſtophanes id planè negare videtur; Nam is in Θεσμοφοριαζούσαις de illo, Μελανίππας ποιῶν, Φαίδρας τε· Πηνελόπην δὲ οὐ πώποτ᾽ ἐποίησεν, ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι. De Penelope autem, præter Homerum & illius interpretes, vide Hyginum Fabulâ CXXVI. & CXXVII. & CCLVI. Joſua Barnes.

ΟΥΚ ἔστι πράττοντ᾽ αἰσχρὰ τὸν μοχθηρὸν λαθεῖν·
Ὀξὺ βλέπει γὰρ ὁ Χρόνος, ὃς τὰ πάνθ᾽ ὁρᾷ.

Securitatem ſceleribus non eſt dare:
Dies acutum cernit & nil non videt.

ΠΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

Argumentum Pliſthenis Fabulæ.

Pliſthenes, Pelopis ex Hippodamiâ filius, Aëropen Cretei Minois filii filiam conjugem duxit, ex quâ Agamemnona & Menelaum genuit. Hos cùm juvenis moreretur, Fratri Atreo, unà cum Regno & Uxore commendat. Atreus Aëropen uxorem habet & Fratris filios educat; unde & illi Atridæ dicti ſunt. Horum verus Pater Pliſthenes nomen huic Fabulæ dedit.

Δήμῳ δὲ μήτε πᾶν ἀναρτήσῃς κράτος,
Μήτ᾽ αὖ κακώσῃς πλοῦτον ἔντιμον τιθεὶς,
Μηδ᾽ ἄνδρα δήμῳ πιστὸν ἐκβάλῃς ποτὲ,
Μηδ᾽ αὖξε καιροῦ μεῖζον· οὐ γὰρ ἀσφαλὲς,
Μή σοι τύραννος λαμπρὸς ἐξ αὐτοῦ φανῇ.
Κόλουε δ᾽ ἄνδρα παρὰ δίκην τιμώμενον·
Πόλει γὰρ εὐτυχοῦντες οἱ κακοὶ, νόσος.

Πολὺς δὲ κοσσάβων ἀραγμὸς Κύπριδος
Προσῳδὸν ἀχεῖ μέλος ἐν δόμοισιν.

Ἀλλ᾽ οὐ πρέπει τύραννον, ὡς ἐγὼ φρονῶ,

Nec tota vulgo fræna committe imperi,
Tribuens nec opibus plus ſatis, plebem preme.
Plebis tuentem jura nec pelle exſulem,
Nec honore nimium tolle; ne popularibus
Suffultus auris vindicet regnum ſibi.
Hunc, qui ſecures rapiat indignus, cave:
Graviſſima urbi noxa, felices mali.

Multuſque Cottabiſmus & Veneris frequens
Tum perſonabat modulus hilaratas Domos.

Virum potentem non decet, me judice,

V. 8. Πολὺς δὲ κοσσάβων &c.) Hunc locum citant Athenæus l. 15. c. 2. Καὶ Εὐριπίδης ἐν Πλεισθένει &c. ad Cottabiſmos amatorios & λάταγας refert, & copioſè explicat. Verſionem Metricam, qualiqualis eſt, Nos appoſuimus. Joſ. Barnes.

Οὐδ' ἄνδρα χρυσὸν ἔχθος αἱρεῖσθαι κακοῖς·
Τιμὴ γὰρ αὕτη τοῖσιν ἀσθενεστέροις.

Ὦ Πλοῦτ', ὅσῳ μὲν ῥᾷστον εἶ βάρος φέρειν·
Πόνοι δὲ κἂν σοί, καὶ φθοραὶ πολλαὶ βίου
Ἔνεισ'. ὁ γὰρ πᾶς ἀσθενὴς αἰὼν βροτοῖς.

Μηλοσφαγεῖτε Δαιμόνων ἐπ' ἐσχάραις.

Minimèque regem, vilibus contendere.
Namque hoc minores Gloriæ ducunt ſibi.

O copia Auri, facile onus geſtantibus:
Sed Cura te comitatur & durus Labor:
Adeò dolore nulla pars vitæ vacat.

Pecuda immolate Divûm ad altares focos.

V. 13. Ὦ πλοῦθ') Hunc locum *Stobæus* ad *Pliſthenem* refert in Florilegio, titulo, Ψόγος πλούτου. V. 16. Μηλοσφαγεῖτε) *Ammonius* περὶ ὁμοίων καὶ διαφόρων λέξεων, in Voce Βωμός. Sed ibi corruptè legitur, Μῆλος φαγεῖται. Cùm μηλοσφαγέω, ſit μῆλα σφάζω, ut βουσφαγέω in *Electrâ* ſit βόας σφάζω, & βουθυτέω, βόας θύω. *Joſua Barnes.*

ΠΟΛΥΕΙΔΟΣ.

Argumentum *Polyidi* Fabulæ.

POlyidus *erat* Cœrani *filius, Augur & Medicus inſignis; qui, oſtenſâ à Dracone herbâ,* Glaucum Minois *filium, in dolio Vinario mellis pleno extinctum, Vitæ reſtituit; quod dicitur etiam de* Tylo Meropæ *fratre apud* Nonnum *in* Dionyſiacis, *quam Fabulam & Nos in* Geraniâ *noſtrâ attigimus. De* Polyido *hoc qui plura vult, is adeat* Hyginum *in Fabulâ CXXXVI. item* Apollodorum *l.* 3. *c.* 3. §. 1. Palæphatum *& alios. Videtur autem hæc Fabula ejuſdem ferè Argumenti, cum* Glauco *Fabulâ ſuperiùs memoratâ. Miror autem Nomen hujus Fabulæ* Johannis Meurſii *diligentiam effugiſſe.* Joſua Barnes.

EI μὲν γὰρ ἐκ γῆς εἰς θάλασσαν ἵπτατο
Ὁ κύματ' οἰκῶν ὄρνις, ἡρμήνευσεν ἄν,
Τὸν παῖδ' ἐν ὑγροῖς κύμασιν τεθνηκέναι.

Οἱ τὰς τέχνας ἔχοντες ἀθλιώτατοι·
Τῆς φαυλότητος τοῦ γὰρ ἐν κοινῷ ψόγου
Ἅπασι κεῖσθαι, δυστυχές, κοὐκ εὐτυχές.

Οὐ γὰρ παρὰ κρατῆρα καὶ θοίνην μόνον,
Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν ἡδονὰς ἔχει·
Ἀλλ' ἐν κακοῖσι δύναμιν οὐ μικρὰν φέρει.

Πλουτεῖς· τὰ δ' ἄλλα μὴ δόκει ξυνιέναι.
Ἐν τῷ γὰρ ὄλβῳ φαυλότης ἔνεστί τις.
Πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε, διὰ τὸ δυστυχές.

---- Ἀνθρώπων δὲ μαίνονται φρένες
Δαπάνας ὅταν θανοῦσι πέμπωσιν κενάς.

Τίς οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν
Τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν; ------

NAM ſi volâſſet à ſolo ſalſa ad vada
Maris habitatrix ales, indicium daret
Natum inter undas humidâ extinctum nece.

Vitam hominis artes prægravant, non ſublevant.
Nam ſuſtinere crimen imperitiæ
Cenſore quovis, ſortis eſt duræ nimis.

Non tantum opum vis ad voluptates valet,
Dulcéſque ad epulas Liberique ad pocula,
Sed calamitati grande ſubſidium ferunt.

Es dives: at ſcis præter hoc unum nihil.
Iſſi adeſſe vitium quippe divitiis ſolet:
Magis malo coacta paupertas ſapit.

——— Stulta mens mortalium
Non ſentientes ſumptibus Manes colit.

Quis novit, illud Vivere an Mori ſiet,
Morique vivere? ———

V. 1. Εἰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς) Hi Verſus proculdubio ſunt *Polyidi* Auguris ad *Minoa* de Filio amiſſo inquirentem. V. 15. Τίς δ' οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν) Simile quid in *Phrixo*, ſed paulò alitèr conceptum. Hunc autem locum, quem nonnulli ad *Hippolytum* referunt, Doctior Vir & paulò ſagacior, Dominus *Richardus Bentley* huc pertinere ait & rectè; ſiquidem *Euripidis* ipſius *Scholiaſtes* ad *Hippolyt.* v. 192. Ἀλλ' ὅ,τι τοῦ ζῆν φίλτερον ἄλλο· Ἐκ τοῦ ὀδυνηροῦ βίου στοχάζεται, βελτίονα εἶναι τὰ ἐν ᾅδου τῶν ἐν γῇ, ὡς αὐτὸς ἐν Πολυΐδῳ, Τίς δ' οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν &c. *Ariſtophan.* hunc Verſum ità *Comicè* deriſit, Τίς οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν, Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν, καὶ τὸ καθεύδειν κῴδιον; De quâ re videſis *Gatakerum* noſtrum in Adverſariis c. 10. p. 107, 108. &c. *Joſua Barnes.*

ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ.

Argumentum *Proteſilai* Fabulæ.

PRoteſilaus Iphicli *&* Diomedææ *filius* Laodamiam Acaſti *filiam Uxorem duxit, à quâ vehementèr amatus eſt, etiam ultrà mortem; nam cùm audiſſet illa Maritum ab* Hectore *cæſum in bello* Trojano, *illius Deſiderio extincta eſt. Poeticam hujus Hiſtoriam* Hyginus *apertiùs narrat Fabulis CIII, & CIV. ſub titulis* Proteſilaus *&* Laodamia. Ovidii *extat Epiſtola* Laodamiæ *ad* Proteſilaum. Philoſtratus *item in Heroicis illius meminit, & Amicus olim meus toties laudatus* Nicolaus Lloyd *in Lexico ſuo Poetico, titulo* Proteſilaus. *Heros hic nomen dedit & materiam huic Fabulæ.* Joſua Barnes.

Οὐ

Οὐ γὰρ θέμις βέβηλον ἅπτεσθαι λόγων.

Κοινὸν γὰρ εἶναι χρῆν γυναικεῖον λέχος

Λαοδ. Οὐκ ἂν προδοίην καίπερ ἄψυχον φίλον.

Ὅστις δὲ πάσας συντιθεὶς ψέγει λόγῳ
Γυναῖκας ἑξῆς, σκαιός ἐστι, κοὐ σοφός.
Πολλῶν γὰρ οὐσῶν, τὴν μὲν εὑρήσεις κακὴν·
Τὴν δ', ὥσπερ αὕτη, λῆμ' ἔχουσαν εὐγενές.

Οὐ θαῦμ' ἔλεξας, θνητὸν ὄντα δυστυχεῖν.

Πολλ' ἐλπίδες ψεύδουσιν αἱ ἄλογοι βροτούς.

Πέπονθεν, οἷα καὶ σὲ, καὶ πάντας μένει.

Nefas profano limen eſt attingere.

Communis ipſis, fœminarum ſit thorus.

Laod. Nec mortuum, dum ſpiro, amicum deſeram.

Quicunque paſſim fœminas uno ordine
Vituperat omnes, errat & pravum ſapit.
In claſſe tantâ ſemper reperire eſt malas:
Sunt rurſus aliæ, ut iſta, generoſâ indole.

Miſerum eſſe narras qui ſit homo: res non nova eſt.

Spes vana multis ſæpe quos lactat nocet.

Tulit ille quod te pariter atque omnes manet.

V. 3. Οὐκ ἂν προδοίην &c.) *Dion Chryſoſt.* Orat. 37. Ἐγὼ δὲ κατὰ τὴν Εὐριπίδου Λαοδάμειαν, Οὐκ ἂν προδοίην καί περ ἄψυχον, φίλον. Vid. *Tho. Gatakeri* Adverſ. c. 10. fol. 103.

V. 5. Ὅστις δὲ πάσας) Vel ex unico hoc loco apparet, quàm æquus ergà Mulieres *Euripides* fuerit, quicquid alii ex aliis illius locis collegerint. Vide quid Nos ad *Troad.* v. 651. *Ion.* v. 1092. *Melanipp.* v. 54. *Joſ. Barnes.*

ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΣ.

Argumentum *Rhadamanthi* Fabulæ.

Rhadamanthus, Minos & Sarpedon *memorantur* Jovis *ex* Europâ *filii*. *De* Rhadamantho *narrant, quòd* Alcmenam Herculis *matrem, poſt* Amphitryonis *mortem, duxerit uxorem, & adeò Æquitate pollens fingitur; ut apud Inferos Judex mortuorum ſit factus, cum* Minoe *&* Æaco. *Tam rarus autem in Fabulis eſt; ut difficile ſit conjicere, quæ illius Hiſtoriæ pars ſit hujus Dramatis Argumentum. Nec multum ſcire intereſt.* Joſua Barnes.

Ἔρωτες ἡμῖν εἰσὶ παντοῖοι βίου.
Ὁ μὲν γὰρ εὐγένειαν ἱμείρει λαβεῖν·
Τῷ δ' οὐχὶ τούτου φροντὶς, ἀλλὰ χρημάτων
Πολλῶν κεκλῆσθαι βούλεται πατὴρ δόμοις.
Ἄλλῳ δ' ἀρέσκει μηδὲν ὑγιὲς ἐκ φρενῶν
Λέγοντι πείθειν τοὺς πέλας τόλμῃ κακῇ·
Οἱ δ' αἰσχρὰ κέρδη πρόσθε τοῦ καλοῦ βροτῶν
Ζητοῦσιν· οὕτω βίοτος ἀνθρώπων πλάνη.

Οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα πρόσχωρον πόλιν.

Vitam hanc amores aliis alii diverſum trahunt.
Eſt qui vocari nobilis magnum putat?
Hoc ſpernit alius, & pater dici domus
Opulentis mavult quamlibet magno velit.
Sunt quîs libido eſt, parum cum dicant, tamen
Trahere audientes peſtilente audaciâ.
Multos honeſto cernimus prævertere
Lucrum: omnis adeo vita plena erroribus.

Urbem propinquam Euboida qui tenent ſolum.

V. 9. Οἳ γῆν &c.) Vide ſimilem locum in *Ixione*, v. 9.

ΣΘΕΝΟΒΟΙΑ.

Ὑπόθεσις τῆς Σθενοβοίας δράματος ὑπὸ Ἰησοῦ τοῦ Βαρνησίου.

Ἡ μὲν Σθενόβοια, Ἰοβάτου τοῦ Λυκίων βασιλέως θυγάτηρ, Προίτου δὲ τοῦ Ἀργείων βασιλέως γυνὴ, τοῦ Βελλεροφόντου τοῦ Κορινθίου ξένου ἠράσθη· τούτου δὲ μὴ ὑπακούοντος κατεψεύσατο πρὸς τὸν ἴδιον ἄνδρα Προῖτον, ὡς βιαζομένου. Οὗτος μὲν τὸν ξένον αἰδεσθεὶς, ἔπεμψεν αὐτὸν μετὰ γραμμάτων εἰς τὸν πενθερὸν αὐτοῦ ἀναιρεθησόμενον· ὅθεν ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν τι κομιζόντων, Βελλεροφόντου τὰ γράμματα. Μετὰ δὲ τὴν Χιμαίρας καὶ τῶν Λυκίων ἐνέδρας ἀναιρεθείσας ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ἀθῷος ἐφάνη καὶ Ἰοβάτου γαμβρὸς ἐγένετο, μὴ φέρουσα τὴν αἰσχύνην ἡ Σθενόβοια, κωνείῳ ἐχρήσατο. Ἡ ἱστορία παρ' Ὁμήρῳ ἐν Ἰλιάδος Ζῆτα, εἰ μὴ ὅτι Ἄντεια ἀντὶ Σθενοβοίας ἐκείνῳ λέγεται.

Argumentum *Sthenobœæ* Fabulæ, à *Joſuâ Barnes.*

Sthenobœa, Jobatæ Lyciorum *Regis filia &* Prœti Argivorum *Regis Uxor,* Corinthii *Hoſpitis* Bellerophontis *amore exarſit. Hoc autem morem minimè gerente, falsò illum detulit ad maritum* Prœtum; *quaſi vim paſſa eſſet. Hic Hoſpitem reveritus, ad Socerum miſit cum Literis, ut occideret eum. Unde Proverbium de iis, qui quid contra ſe faciens portant,* Bellerophontis *Literæ. Tandem autem occiſâ* Chimærâ & Lyciorum *inſidiatoribus deletis ab eo, ut innocens viſus eſt &* Jobatæ *gener factus, dedecus ferre non valens* Sthenobœa *cicutam bibit. Hiſtoria legitur apud* Homerum *Iliados Sexto, excepto quòd illi* Antæa *pro* Sthenobœâ *dicatur. Joſua Barnes.*

De hoc Argumento vide *Apollodorum* in Bibliothecâ l. 2. c. 3. *Hyginum* Fabulâ LVII. *Ariſtophanis* Scholiaſten ad Ranas fol. 171. *Euſtathium* in *Homer.* fol. 632. &c. Et *Eraſmum* in Adagio, *Bellerophontis* Literæ. Et quæ Nos ſuprà ad *Bellerophontis* Fabulam. *Joſua Barnes.*

V. 1. Οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ) Scholiaſt. *Ariſtoph.* fol. 177. Hujus Verſûs τὸ Ἡδονὰ ita colligit *Philippides* Comicus in *Philadelphis* apud *Stobæum* in Florilegio, titulo CVIII. fol. 449. Ὅταν ἀτυχῆν σοι συμπέσῃ τι, Δέσποτα, Εὐριπίδου μνήσθητι, καὶ ῥᾷον ἔσῃ· Οὐκ ἔστιν, ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ. Εἶναι δ' ὑπόλαβε καὶ σὲ τῶν πολλῶν ἕνα. Ita vertit *Grotius*, *Here, ſiqua tibi unquam Calamitas evenerit, Feres facilius dicti memor* Euripidis, *Felix ab omni parte Nemo uſquam eſt homo. Tum verò è multis eſſe Te unum exiſtima.* Joſua Barnes.

V. 4. Τοιαῦτ' ἀλύει) Vid. *Tho. Gatakeri* Adverſaria c. 10.

V. 6. Βίος δὲ περίφορος) *Athenæ.* fol. 421.

V. 12. Μουσικὴν δ' ἄρα Ἔρως διδάσκει) Extat locus *Ariſtoph.* Schol. fol. 350. Item *Plutarch.* Συμποσιακῶν l. 5. Πῶς εἴρηται τὸ, ---Μουσικὴν &c. Sed *R. Bentley* in Epiſtolâ ad *Malalam* additâ legit Μουσικὸν, i. e. ποιητὴν ἀποδείκνυσι, poetam reddit: Quaſi hoc Senario dixeris, *Amor Poetam vel facit, vel invenit.* Ars Muſica & Studium Muſicum eſt Poetica. *Bentl.* Epiſt. p. 21. Et tamen cùm διδάσκω duplicem poſtulet Accuſativum, & rei & Perſonæ, poteſt in hoc loco ille Perſonæ ſubaudiri; quare nihil muto. *Joſua Barnes.* V. 15. Ἀνὰ τύχης γὰρ) *Apoſtolii* Centur. 3. §. 42. V. 17. Πολλοὺς δὲ πλούτῳ) Vid. ſuprà *Belleroph.* v. 56. V. 19. Πεσὸν δέ νιν &c.) *Athenæus* l. 10. c. 7. De *Cottabo* loquens, Τοῖς δὲ πεπλανηκόσι τῶν φίλων ἐπίνεμον τὰ πίπτοντα τῆς τραπέζης ἀπὸ τῶν τραπεζῶν, διὸ καὶ Εὐριπίδης ἐπὶ τῆς Σθενεβοίας φησὶν, ἐπειδὴ ἐνόμιζε τὸν Βελλεροφόντην τεθνάναι. πεσὸν δέ νιν λέληθεν &c. Ubi hos citat verſiculos, quos & Nos metro *Latino* donavimus. *Ariſtophanes* in Theſmophor. hunc locum, ut multos alios, tangit. *Joſua Barnes.*

ΟΥΚ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ·
Ἢ γὰρ πεφυκὼς ἐσθλὸς οὐκ ἔχει βίον,
Ἢ δυσγενὴς ὢν πλουσίαν ἀροῖ πλάκα.

Τοιαῦτ' ἀλύει· νουθετούμενος δ' Ἔρως
Μᾶλλον πιέζει. ------

----- Βίος δὲ περίφορος θαλάσσιος.
Οὐκ εὐτείχιζος, ἀλλ' ἐπάκτιοι φάτναι·
Ὑγρὰ δὲ μήτηρ, οὐ πεδοστιβὴς πέδος
Θάλασσα· τήνδ' ἀρούμεν· ἐκ ταύτης βίος
Βροχοῖσι καὶ πάγαισιν οἴκαδ' ἔρχεται.
Μέγα μὲν γὰρ ἀνθρώποισιν ἡ γαστὴρ κακόν.

------ Μουσικὴν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ἦν τὸ πρίν,
Συνετόν τε ποιεῖ, κἂν ῥάθυμος ἦν τὸ πρίν.

Ἀνὰ τύχης γὰρ, ὥσπερ ἡ παροιμία,
Πόνος μονωθεὶς οὐκέτ' ἀλγύνει βροτούς.

Πολλοὺς δὲ πλούτῳ καὶ γένει γαυρουμένους,
Γυνὴ κατῄσχυν' ἐν δόμοισι νηπία.

Πεσὸν δέ νιν λέληθεν οὐδὲν ἐκ χερὸς,
Ἀλλ' εὐθὺς αὐδᾷ τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.

Κομίζετ' εἴσω τήνδε· πιστεύειν δὲ χρὴ
Γυναικὶ μηδὲν, ὅστις εὖ φρονεῖ βροτῶν.

Felix ab omni parte Nemo uſquam eſt homo.
Aut gente clarus vivit ære pauperé,
Aut vilis ortu divites campos arat.

Nugatur iſte perpetim; admonitúſque Amor
Conſtringit ampliùs. ——

—— Non mœnibus nitet
Vaga vita pelagi: hoſpitia, littorum caſæ:
At mater humens, pedibus haud præbens iter
Salacia: hanc aramus, hinc altricia
Laqueo atque Vinc'lis ſpolia pertrahimus domum.
Nam Venter ingens eſt malum mortalibus.

—— Artem carminum
Docet Cupido carminum ignaros priùs,
Quamviſque inerſes antè, ſapientes facit.

Deſertus à favente fortunâ labor
Non defatigat, ut vetus fert dictio.

Multos ſuperbos opibus, ortu nobiles,
Dedecore vecors fœmina affecit domi.

Quodcunque forte excidit è menſâ aut manu,
Hanc illicò clamat, Corinthio Hoſpiti.

Abripite famulæ hanc: Quiſquis eſt mortalium,
Cui ſapere cordi eſt, fœminæ credat nihil.

ΣΙΣΥΦΟΣ Σατυρικός

Argumentum Siſyphi Satyrici Fabulæ.

SIſyphus Æoli filius, Salmonei *Frater fuit, qui ex Fratris filiâ* Tyro *gemellos peperit, quos tum Fratris exitio deſtinatos agnoviſſet mater, peremit.* Siſyphus *autem* Autolyci *æqualis fuit & impiâ vafritie ſimilis, qui apud inferos Saxo in montis cacumen ſubvolvendo damnatur. De quo vide* Hyginum *Fab. LX.* Apollodor. *Biblioth. l. 1. c. 9. §. 3. Notandum eſt autem cum* Meurſio, *hanc Fabulam eſſe* Satyricam; *ut & Autolycum, de quâ ſuprà.* Joſua Barnes.

V. 1. Ἦν χρόνος, ὅτ' ἦν ἄτακτος &c.) *Plutarchus* de Philoſophorum Placitis l. 1. c. 7. Καὶ Εὐριπίδης ὁ Τραγῳδοποιὸς ἀποκαλύψασθαι μὲν οὐκ ἠθέλησε, δεδοικὼς τὸν Ἄρειον πάγον, ἐνέφηνε δὲ οὕτω τὸν τρόπον· τὸν γὰρ Σίσυφον εἰσήγαγε προστάτην ταύτης τῆς δόξης, καὶ συνηγόρησεν αὐτοῦ ταύτῃ τῇ γνώμῃ. Ἦν γὰρ χρόνος (φησὶν) ὅτ' ἦν ἄτακτος ἀνθρώπων βίος, καὶ θηριώδης, ἰσχύος θ' ὑπηρέτης· ἔπειτά φησι, τὴν Ἀνομίαν λυθῆναι Νόμων εἰσαγωγῇ· ἐπεὶ γὰρ ὁ νόμος τὰ φανερὰ τῶν ἀδικημάτων εἴργειν ἐδύνατο, κρύφα τε ἠδίκουν πολλοὶ, τότε τις σοφὸς ἀνὴρ ἀπέσκοπε, ὡς δεῖ ἀεὶ ψευδεῖ λόγῳ τυφλῶσαι τὴν ἀλήθειαν, καὶ πεῖσαι τοὺς ἀνθρώπους, Ὡς ἔστι Δαίμων ἀφθίτῳ θάλλων βίῳ, Ὃς ταῦτ' ἀκούει, καὶ βλέπει, φρονεῖ τ' ἄγαν. Hæc *Plutarchus*; miror autem plurimùm, quid tanto Viro perſuaſerit, hæc vafrè ab *Euripide* dicta ſub *Siſyphi* perſonâ, & Poetæ ipſius eſſe ſenſus; cùm nemo unquam extitit noſtro Poetâ pientior, ut ex innumeris ejus locis colligi poteſt, & *Siſyphi* Characterem maximè decuit, *Impiè loqui*: ut obſervavimus

Σισ. ΗΝ χρόνος ὅτ' ἦν ἄτακτος ἀνθρώπων βίος,
Καὶ θηριώδης, ἰσχύος θ' ὑπηρέτης·
Ὅτ' οὐδὲν ἆθλον οὔτε τοῖς ἐσθλοῖσιν ἦν,

Siſ. Fuit illud olim tempus, exlex cum fuit
Ferinaque hominum vita, vim dominam ferens:
Honos nec ullus tunc habebatur bonis,

vavimus ad *Bellerophont.* v. 8. Anne verò *Plutarchus*, qui librum περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας ſcripſit, etiam & ipſe κακοήθης aliquando viſus? Id ego non auſim affirmare. Lectorem ſanè biſce monendum duxi. Id tamen obitèr notandum, *Sextum Pyrrhonicum* hanc Fabulam non *Euripidi*, ſed *Critiæ* Tragico, quem *Athenæus* Tyrannum vocat, tribuere. Cui & nonnulli *Pirithoum* quoque tribuunt. Unde *Hugo Grotius* in Excerptis ad nomen *Critiæ*, hæc habet, *Pirithoi* nomen ponitur ſine nomine Authoris; quia *Euripidis*, an *Critiæ* eſſet, Veteres dubitârunt. Itaque & quæ ex *Euripidis Pirithoo* adduximus, dubium eſt, an non huic pertineant; ut & magnum illud Fragmentum ex *Siſypho*, quod *Euripidi Plutarchus* tribuit diſertè; *Critiæ* non minùs expreſsè *Sextus Pyrrhonicus*. Hæc ille. *Joſua Barnes.*

Οὔτ' αὖ κόλασμα τοῖς κακοῖς ἐγίνετο.
Κἄπειτά μοι δοκοῦσιν ἄνθρωποι νόμους
Θέσθαι κολαστάς, ἵνα Δίκη τύραννος ᾖ
Γένους βροτείου, τὴν δ' Ὕβριν δούλην ἔχῃ.
Ἐζημιοῦτο δ', εἴ τις ἐξαμαρτάνοι.
Ἔπειτ' ἐπειδὴ τἀμφανῆ μὲν οἱ νόμοι
Ἀπεῖργον αὐτοὺς ἔργα μὴ πράσσειν βίᾳ,
Λάθρα δ' ἔπρασσον, τηνικαῦτά μοι δοκεῖ
Πυκνός τις ἄλλος καὶ σοφὸς γνώμην ἀνὴρ
Γενέσθαι, ὃς θνητοῖσιν ἐξεύροι, ὅπως
Εἴη τι δεῖμα τοῖς κακοῖσι, κἂν λάθρα
Πράσσωσιν, ἢ λέγωσιν, ἢ φρονῶσί τι,
Ἐντεῦθεν οὖν τὸ θεῖον ἐξηγήσατο·
Ὡς ἔστι Δαίμων ἀφθίτῳ θάλλων βίῳ,
Νόῳ τ' ἀκούων, καὶ βλέπων φρονῶν τε, καὶ
Προσέχων τὰ πάντα, καὶ φύσιν θείαν φορῶν·
Ἀφ' οὗ τὸ λεχθὲν ἐν βροτοῖς ἀκούεται
Πᾶν· δρώμενον δὲ πᾶν ἰδεῖν δυνήσεται.
Ἐάν τε σὺν σιγῇ τι βουλεύῃς κακόν,
Τοῦτ' οὐχὶ λήσει τοὺς θεούς· τὸ γὰρ φρονοῦν
Ἔνεστι. Τούσδε τοὺς λόγους αὐτοῖς λέγων
Διδαγμάτων ἥδιστον εἰσηγήσατο
Ψευδεῖ καλύψας τὴν ἀλήθειαν λόγῳ·
Εἶναι δ' ἔφασκε τοὺς θεοὺς ἐνταῦθ', ἵνα
Μάλιστα γ' ἐκπλήξειεν ἀνθρώπους λέγων,
Ὅθεν περ ἔγνω τοὺς φόβους εἶναι βροτοῖς,
Καὶ τὰς πονήσεις τῷ ταλαιπώρῳ βίῳ,
Ἐκ τῆς ὕπερθε περιφορᾶς, ἵν' ἀστραπὰς
Κατεῖδεν οὔσας, δεινὰ δὲ κτυπήματα
Βροντῆς, τό τ' ἀστερωπὸν οὐρανοῦ δέμας,
Χρόνου καλὸν ποίκιλμα, τέκτονος σοφοῦ·
Ὅθεν τε λαμπρὸς ἀστέρος στείχει μύδρος,
Ὅ, θ' ὑγρὸς εἰς γῆν ὄμβρος εἰσπορεύεται.
Τοιούσδε περιέστησεν ἀνθρώποις φόβους·
Δι' οὓς καλῶς τε τῷ λόγῳ κατῴκισε
Τὸν δαίμονα καὶ ἐν πρέποντι χωρίῳ,
Τὴν ἀνομίαν τε τοῖς νόμοις κατέσβεσεν.
Οὕτω δὲ πρῶτον οἴομαι πεῖσαί τινα
Θνητοὺς νομίζειν δαιμόνων εἶναι γένος.

——— Χαίρω σ' ἐλλυθόντα.

Supplicia, nec tunc ulla terrebant malos.
Poſt mihi videntur modica à mortalibus
Cenſura legum; nempè regina ut foret
Juſtitia, ſtimulum comprimens Injuriam.
Exhinc ſecuta eſt Pœna delictum comes.
At poſtquam quæ palàm per vim merum
Fieri vetabat valida legum auctoritas,
Ea clàm patrabant, tunc videtur quis mihi
Vir extitiſſe doctus idem & callidus,
Incutere qui cum quæreret mortalibus
Pravis pavorem, ſiquid auderent mali
Agere, proferi clàm, vel animo volvere,
Induxit ideò Numinis reverentiam:
Florere vitâ nempe perpetuâ Deum,
Natura cui ſit potior, & cui mens vigil
Quæcunque fiunt curet atque intelligat:
Hominum profata qui repente exaudiat,
Actúſque cernat, neſcius falli ubiter:
Silentio, ſiens, ſiquid incæptes ſcelus,
At non latebit hos Deos, mens eſt quibus
Omnitus. Tales ſæpè ſermones ferens
Gratiſſimæ auctor extitit ſententiæ,
Verum ſub Umbrâ contegens mendacii:
Magiſque ut animos credulos percelleret,
Habitare in illâ ſede memoravit Deos,
Hominibus unde nôrat exoriri metum,
Ævique miſeri ſemper ærumnas novas,
Motu ex ſuperno, fulminum unde ignes ruunt,
Graveſque ſonitus Horridorum tonitruum,
Conſperſus aſtris fulget ubi cœli globus,
Quod Tempus arte effinxit, egregius faber:
Unde & micantes ſæpius ſtellæ cadunt,
Pluviuſque terræ fertur in gremium liquor.
Tantos hominibus ille terrores dedit,
Quos propter etiam talia aſcripſit loca
Dis, quæ decerent, párque rationi ut fuit.
Hoc aliquis aſtu, ſic reor, mortalibus
Perſuaſit eſſe ut crederent primum Deos.

——— te adveniſſe gaudeo.

V. 11. Λάθρα) pro Λάθρᾳ: & producitur. Vid. ad Ion. v. 357.

V. 12. Πυκνός) Συνετός, πολύφρων, πυκινόφρων.

V. 29. Ὅθεν περ ἔγνω τοὺς φόβους) Huc refer illud —*Primus in Orbe Deos fecit Timor;* &c.

V. 35. Ὅθεν τε λαμπρὸς ἀστέρος στείχει μύδρος) Hic locus ſi verè ſcribitur, apertè *Euripidem* authorem fatetur; qui Præceptoris ſui *Anaxagoræ* mentem preſſis veſtigiis ſequitur; is enim, *Diogene Laertio* teſte, *Solem* dixit μύδρον, hoc eſt, λίθον ἢ σίδηρον διάπυρον πεπυρωμένον, juxtà ejuſdem *Diogenis* Epigramma, Ἠέλιον πυρόεντα μύδρον ποτὲ φάσκεν ὑπάρχειν, καὶ διὰ τοῦτο θανεῖν μέλλεν Ἀναξαγόρας. Sin hæc Lectio rectè ſe habeat, Ἀστὴρ hoc loco Emphaticè dicitur pro Ἥλιος, aliàs ego facilè legerem λαμπρὸς ἀστέρων στείχει χορός, quæ Lectio *Grotii* Verſioni magis conſona. *J. Barnes.* V. 43. Χαίρω σ' ἐλλυθόντα) Etymologicum Magnum, Ὠρωπικοὶ οὕτω λέγουσι· καὶ Εὐριπίδης ἐν Σισύφῳ. Χαίρω &c. Eſt inquit *Oropiorum* Dialectus χαίρω σὲ ἐλλυθόντα dicere, pro χαίρω σὲ ἐληλυθότα, quod Communitèr dicimus. Rectè autem *Oropiorum* Dialecto utitur Poeta in *Siſyphi* Dramate, quià in Confiniis *Atticæ* oppidum erat *Oropus Bœotiæ*, undè *Siſyphus* ipſe prædo famoſus eſt ortus, & de ejuſdem Civibus *Xenon* Vetus Comicus ità ſcripſit; Κακὸν τέλος φύοιτο τοῖς Ὠρωπίοις· Πάντες τελῶναι, πάντες εἰσὶν ἅρπαγες. *Joſua Barnes.*

ΣΚΙΡΩΝ

ΣΚΙΡΩΝ Σατυρικός.

Argumentum *Scironis* Satyrici Fabulæ.

HIC Sciron, *qui nomen & materiam huic Fabulæ dedit, erat Latro notiſſimus, qui ad ortum* Atticam *juxtà mare latitans, inter* Megara *nempe &* Corinthum *Viatoribus inſidiabatur. Donec ab* Theſeo *tandem occiſus fuerit, eodem mortis genere, quo & ipſe alios affecit. De hoc vide* Hyginum *Fabulâ XXXVIII. Et* Euripidis *Scholiaſten ad* Hippolyt. *v.* 979. *Item quæ Nos ad* Heraclid. *v.* 860. Plutarchum *denique in Vitâ* Theſei. *Joſua Barnes.*

——— ἜΣΤΙ τις καλὸν
Κακοὺς κολάζειν. ———

Σχεδὸν χαμεύνη σύμμετρος Κορινθίας
Παιδὸς, κνεφαλλον δ' οὐχ ὑπερτείνεις ποδί.

Ἢ προσπηγνῦναι κλάδοις ἐρίνεως.
——— Οὐδὲ κωλῆνες νεκρῶν.

——— RES pulcherrima eſt,
Punire ſontes. ———

Cubile quale Corinthiæ juvenculæ,
Nec poteris ultrà ejus proferre culcitram.

Ramuſculis configere vel ficulneis.
——— Neque ſummitates Mortuorum.

V. 1. Ἔστι τις καλὸν) Hic loculus extat in *Stobæi* Florilegio, titulo XLVI. V. 3. Σχεδὸν χαμεύνη) Hi Verſus apud *Pollucem* l. x. c. 7. Κνέφαλλον autem & κνάφαλλον, τύλη, τυλεῖον, προσκεφάλαιον, à κνάω. V. 5. Ἢ προσπηγνῦναι) *Athenæus* citat l. 3. fol. 76. V. 6. Οὐδὲ κωλῆνες νεκρῶν) *Athenæus* citat l. 9. fol. 368. ubi alii pro νεκρῶν legunt νεβρῶν, quod minùs probo; puto enim *Euripidi* eas Corporum partes, quas *Sciron* Hoſpitibus detruncaſſet, ità hic dictas.

Σ Κ Υ Λ Λ Α.

Argumentum *Scyllæ* Fabulæ.

N*Uſquam, quod ſcio, reperias hujus Fabulæ nomen, niſi quid* Gerardus Johannes Voſſius *Inſtitutionum Poeticarum l.* 1. *c.* 5. §. 6. *talem Fabulam ex* Ariſtotele *reperiſſe videatur. Ita enim ille ibi,* Peccat in iſto, *Ariſtotelis* judicio, *Euripides*, cùm *Ulyſſem* in *Scyllâ* ejulantem facit. Ejulare enim Viros ſapientes ac cordatos non decet. Siquidem hoc non eſt ſervare in Affectibus, quam Græci dicunt μετριότητα. Quâ de re ſcitè Taurus, ſive is, quem laudat *Plutarchus*, apud *Agellium l.* 1. Atticarum Noctium *cap. ult. Hæc* Voſſius, *non ſimplici errore; nec enim* Taurus *ibi à* Plutarcho *laudatur, ſed* Plutarchus *à* Tauro. *Et ἀναλγησίαν nemo unquam laudavit, ἀοργησίαν multi. Quin* Homero *inducitur ipſe* Achilles *plus ſemel βαρυστενάχων & idem* Ulyſſes *de ſe teſtatur, ſe ejulantem preces fudiſſe,* Odyſſ. μ. v. 370. Οἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν. *Non eſt* Herois *omninò ſuprà Naturam evehi; ſed Criticorum eſt multa temerè effutire; quare illos miſſos facio. Fabulam de* Ulyſſe *per* Scyllam *&* Charybdim *vecto deſcribit* Homerus *Odyſſ.* μ'. Joſua Barnes.

Σ Κ Υ Ρ Ι Α Ι.

Argumentum *Scyriarum* Fabulæ.

HÆC *Fabula Nomen ſortitur, ut* Phœniſſæ *&* Creſſæ, *à* Choro: *Cùm enim Argumentum hujus Fabulæ ſit* Deidamia Lycomedis *Regis* Scyri *Inſulæ filia, ab* Achille *Puellari habitu latitante compreſſa, ex quo concubitu* Pyrrhus, *ſive* Neoptolemus, *eſt natus:* Chorus *ex* Scyriis *Virginibus conſtabat; cùm & Scena Fabulæ in* Scyro *erat. De hâc* Deidamiâ *ità* Ovidius *Artis Amandi l.* 1. Scyrias Æmonio victa puella Viro. *Huc refer* Statium *in ſuo* Achilleidos *Poemate.* Apollodorum *denique Biblioth. l.* 3. *c.* 12. §. 8. *Et* Philoſtratum *Icon. l.* 3. *Titulo* Achilles in Scyro. Sophocles *quoque putatur Fabulam ſub eodem Nomine edidiſſe. Vide* Heſychium *in voce* Ἀμφιδῦς, *ubi tamen pro* Κυρίαις *legendum* Σκυρίαις *ut etiam in Voce* Ζεύγλαις; *quod* Caſaubonus *&* Meurſius *&* Gatakerus *ante me notabant.* Joſua Barnes.

ΦΕΥ͂, τῶν βροτείων ὡς ἀνώμαλοι τύχαι·
Οἱ μὲν γὰρ εὖ πράσσουσι, τοῖς δὲ συμφοραὶ
Σκληραὶ πάρεισιν εὐσεβοῦσιν εἰς θεοὺς,
Καὶ πάντ' ἀκριβῶς, κἀπὶ φροντίδων, βίον,
Σὺν τῷ δικαίῳ ζῶσιν, αἰσχύνης ἄτερ.

Σοφοὶ δὲ συγκρύπτουσιν οἰκείας βλάβας.

Λυκομήδης. Ἡ παῖς νοσεῖ τι κἀπικινδύνως ἔχει.

QUàm ſors iniqua contigit mortalibus!
His ridet, illos cladibus duris premit
Fortuna, quamvis ritè venerentur Deos,
Caſtùmque ab omni pectus arcentes probro,
Suſtentur æqui itinera ſollicito pede.

Meminêre damna tegere, qui ſapiunt, ſua.

Lycomedes. Non ſine periclo Filia ægrotat mea.

V. 6. Σοφοὶ δὲ &c.) Hic Verſus in nonnullis Codicibus ex *Scirone* citatur. De hoc autem Argumento tractat *Stob.* Florileg. titulo CX. ὅτι δεῖ τὰς μὲν εὐτυχίας φανεροῦν, τὰς δὲ ἀτυχίας κρύπτειν &c. V. 7. Ἡ παῖς νοσεῖ τι) Hunc locum laudat *Sextus Empiricus* adverſ. Grammat. l. 1. c. 13. *Thom. Gataker* noſtras in Adverſariis rectè ad hanc Fabulam reponit; quem videſis c. 10. pag. 104.

Ιατρ. Περὶ

Ιαμ. Πρὸς τοῦδε; τίς μιν πημονὴ δαμάζεται;
Μῶν κρυμὸς αὐτῆς πλευρὰ γυμνάζει χολῆς;
Ψῦχος δὲ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον.

Quæ cauſa? Quale eſt, hanc quod exercet, Malum?
An * Latera vexat Frigus è bile excitum? * *Pleuritidis cauſa.*
In tenue corpus peſſima eſt vis Frigoris.

V. 10. Ψῦχος δὲ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον) Inquit *Euripides*. Cui tu quantum credas, neſcio. Ego ſingulos ejus Verſus, ſingula ejus teſtimonia puto. *Cicero*, Epiſt. l. 16. Epiſt. 8.

ΣΥΛΕΥΣ.

Argumentum *Sylei* Fabulæ.

HErcules Syleo Aulide *regnanti venditus in ſervitium à* Mercurio, *eundem* Syleum *paulò poſt interficit, injurium nempe & Hoſpitibus crudelem.* Syleus *erat filius* Neptuni, *& fratrem habuit* Dicæum, *juſtum quidem illum, ut ex Nomine notat* Conon, *Narratione XVII. Vid.* Apollodor. *Biblioth. l.* 2. *c.* 6. §. 3. *Vide plura in* Oileo, *nam pro* Oileo, *aliquando* Syleo *legitur apud Authores & viceversâ.* Joſua Barnes.

Ἑρμῆς. Ἥκιστα φαῦλος, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον·
Πρόσχημα σεμνός, κοὐ ταπεινός, οὐδ' ἄγαν
Εὔογκος ὡς ἂν δοῦλος, ἀλλὰ καὶ στολὴν
Ἰδόντι λαμπρός, καὶ ξύλῳ δραστήριος.
Συλεύς. Οὐδεὶς δ' ἐς οἴκους δεσπότας ἀμείνονας
Αὑτοῦ πρίασθαι βούλεται· σὲ δ' εἰσορῶν
Πᾶς τις δέδοικεν, ὄμμα γὰρ πυρὸς γέμεις,
Ταῦρος λέοντος ὡς βλέπων πρὸς ἐμβολήν.

Πρὸς ταῦτ' ἴτω μὲν πῦρ, ἴτω δὲ φάσγανον;
Πίμπρα, κάταιθε σάρκας, ἐμπλήσθητί μου
Πίνων κελαινὸν αἷμα· πρόσθε γὰρ κάτω
Γῆς εἶσιν ἄστρα, Γῆ δ' ἄνεισ' εἰς αἰθέρα,
Πρὶν ἐξ ἐμοῦ σοι θῶπ' ἀπαντῆσαι λόγον.

Τοὐλεύθερον γὰρ ὄνομα παντὸς ἄξιον,
Κἂν σμίκρ' ἔχῃ τις, μεγάλ' ἔχειν νομιζέτω.

------ Σοῦ κατηγορῶ
Σιγῶντος, ὡς εἴης ἂν οὐχ ὑπήκοος,
Τάσσειν δὲ μᾶλλον ἢ 'πιτάσσεσθαι θέλεις.

Ἡρ. Κλίθητι καὶ πίωμεν· ἐν τούτῳ δέ μοι
Τὴν πεῖραν εὐθὺ λάμβαν', εἰ κρείττων ἔσῃ.

Ἐγὼ δ' ἐμαυτοῦ καὶ κλύειν ἐπίσταμαι,
Ἄρχειν θ' ὁμοίως, τῇ 'ρετῇ σταθμώμενος
Τὰ πάντα. --------

Mercur. NIhil eſt in illo vile, ſed vultus gravis,
Habituſque pariter: ſordidum ut ſervis nihil,
Aut mole tardum: ſplendidus aſpectu nitet
Ubique veſtis, corpus [redacted] agendum viget.
Syleus ad Hercul. Nemò profectò eſt qui ſibi pretio ſuo
Dominos parare cupiat: at te qui videt
Pavet omnis: oculos namque flammantes geris.
Taurus Leonis ut ſe ad incurſum parans.

Adhæc vel enſem mihi, vel ignes admove:
Ure hæc, cremáque membra, & impletor mei
Potans rubentem ſanguinem. In terras priùs
Deſcendet Æther, Terra [redacted] in cœlum feret;
Quam blanda de me veniat ad te Oratio.

Nam liberum eſſe maximum dico bonum:
Quod ſi quis eſt pauper, putet ſe divitem.

—— Culpo, quòd ita præfractè ſiles,
Quaſi non herilem ſub poteſtatem datus
Ipſe imperare, non regi imperio velis.

Herc. Accumbe, compotemus: exploò mei
Hinc tac pericʼlum, ſiſne me præſtantior.

Ego, ut tulit res, & mihi didici obſequi,
Et imperare, cuncta virtutis modo
Dimenſus. ———

V. 1. Ἥκιστα φαῦλος) His *Mercurii Herculem* vendentis & venditantis verbis *Herculis* Character continetur.

V. 9. Πρὸς ταῦτ' ἴτω μὲν πῦρ) Hic Verſus leviter immutatus occurrit *Phœniſſ.* v. 524. *Philo* verò totum hunc locum citat & declarat, libello, *Quòd omnis bonus ſit Liber*; excepto quòd 4to. Verſu corruptè ibi legitur ἄνω εἰς οὐρανόν. Sed in hac parte *Euſebius* Præpar. Evang. l. 6. c. 6. rectè habet, is tamen pro πίμπρα, malè πίμπρη habet. Vid. *Thom. Gatakeri* Adverſar. Miſcell. c. 10. pag. 105.

V. 14. Τοὐλεύθερον γὰρ) De hoc loco ita *Philo Judæus* περὶ τοῦ πάντα σπουδαῖον εἶναι ἐλεύθερον· Πρώην ὑποκριτῶν τραγῳδίαν ἐπιδεικνυμένων, καὶ τὰ παρ' Εὐριπίδῃ τρίμετρα διεξιόντων ἐκεῖνα, τοὺς ἐν θεάτρῳ ἅπαντας εἶδον ἐπ' ἄκρων ποδῶν ὑπ' ἐκπλήξεως ἀναστάντας, καὶ φωναῖς μείζοσι καὶ ἐκβοήσεσιν ἐπαλλήλοις, ἔπαινον μὲν τῆς γνώμης, ἔπαινον δὲ καὶ τοῦ ποιητοῦ συνείροντας, ὃς οὐ μόνον τὴν ἐλευθερίαν ἔργοις, ἀλλὰ καὶ τοὔνομα αὐτῆς ἐτίμησεν. *Joſua Barnes.*

ΤΗΛΕΦΟΣ.

Argumentum *Telephi* Fabulæ.

TElephus Augæ & Herculis *filius Rex Myſiæ, ab* Achille *in femore erat Vulneratus, nec ſanari potuit, niſi ex tactu ejuſdem haſtæ, ex quâ vulnus tulerat, quare Mendico & ſupplici habitu claudúſque inducitur* Græcorum *caſtra adveniens, ut ab* Achille *vitam impetraret. Viſum autem eſt ei potiùs ità deformatum* Græcos *accedere, nequis illum agnoſcens propulſaret, ut hoſtem, priuſquam ab* Achille *ſanaretur. Sed hujus quidem Fabulæ Argumentum videtur antiquius, quia ex Prologo videtur Scena hujus Fabulæ* Arcadia, *& unà cum* Parthenopæo *amico in Scenam intrans Prologum agere*

gere videtur Telephus. Parthenopæus *autem* & Telephus *ſimul expoſiti erant in* Parthenio *monte* Arcadiæ, *ſimul educati & ſimul bellum* Teuthrantis *causâ feliciter geſſerunt. De his omnibus vide* Hyginum *Fab. XCIX, C, & CI. Joſua Barnes.*

Ὦ Γαῖα πατρίς, ἣν Πέλοψ ὁρίζεται,
Χαῖρ', ὅς τε πέτρον Ἀρκάδων δυσχείμερον
Τὸν δ' ἐμβατεύεις· ἔνθεν εὔχομαι γένος·
Αὔγη γὰρ Ἀλέου παῖς με τῷ Τιρυνθίῳ
Τίκτει λαθραίως Ἡρακλεῖ· ξυνοιδ' ὄρος
Παρθένιον· ἔνθα μητέρ' ὠδίνων ἐμὴν
Ἔλυσεν Εἰλείθυια. ------

Ἴθ' ὅπη χρῄζεις· οὐκ ἀπολοῦμαι
Ἑλένης ἕνεκα.

Δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
Εἶναι μὲν ὅσπερ εἰμί, φαίνεσθαι δὲ μή.

Μή μοι φθονήσητ', ἄνδρες Ἑλλήνων ἄκροι,
Εἰ πτωχὸς ὢν τέτληκ' ἐν ἐσθλοῖσιν λέγειν.

Ἕλληνες ὄντες βαρβάροις δουλεύσομεν;

Κακός τις ἔστω προξένῳ σοι χρώμενος.

Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ πέλεκυν ἐν χεροῖν ἔχων,
Μέλλοι τις εἰς τράχηλον ἐμβαλεῖν ἐμόν,
Σιγήσομαι, δίκαιά γ' ἀντειπεῖν ἔχων.

Ὥρα σε θυμοῦ κρείσσονα γνώμην ἔχειν.

Μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.

Οὐ γάρ τ' Ὀδυσσεύς ἐστιν αἱμύλος μόνος·
Χρεία διδάσκει, κἂν βραδύς τις ᾖ, σοφόν.

Τόλμ' αἰεί, κἄν τι τρηχὺ νέμωσι θεοί.

Σμικρὰν θέλοιμ' ἂν καὶ καθ' ἡμέραν ἔχων
Τροφὴν, ἐνοικεῖν μᾶλλον, ἢ πλουτῶν νοσεῖν.

O Patria terra, quam Pelops diſterminat,
Salve, Arcadumque qui ſimul calcas ſolum
Mecum: Indè namque duco præclarum genus:
Namque *Auga* peperit *Alei* me Tirynthio
Nata *Herculi*; clàm novit hoc Montis jugum
Parthenion; illic ſolverat doloribus
Lucina matrem. ———

Quolibet ito: non mihi tanti eſt
Helena, ut peream.

Hodie neceſſe eſt quippe mendicus puter,
Et ſim quidem qui ſum ipſe, non credar tamen.

Nè, Græciæ flos, vertite hoc vitio mihi,
Quòd optimatum in claſſe mendicus loquor.

Ergone Graci ſerviemus Barbaris?

Sit malus oportet, quod miniſtro te utitur.

Non, ſi minante jam ſecurigerâ manu,
Cervix ſub ictu ſtaret, Agamemnon, mea,
Munitus æquo liberam vocem premam.

Conſilia ut iræ præferas tempus jubet.

Opus eſt laboret, eſſe qui felix cupit.

Solius haud Ulyſſis eloquentia eſt:
Hebetes diſertos efficit Neceſſitas.

Aude aliquid, quamvis dent tibi dura Dei.

Tenui paratu vivere equidem mavelim,
Quam poſſidere divitem ægrimoniam.

V. 1. Ὦ γαῖα &c.) Hic locus, quanquam leviter corruptus, extat apud *Dionyſium* Halicarnaſſenſem περὶ συνθέσεως ὀνομάτων in fine. Verſione Nos ſupplevimus. *Joſ. Barnes.*
V. 10. Δεῖ γάρ με δόξαι) *Ariſtophanes* p. 280. citat.
V. 15. Κακός τις ἔστω) Οὐκ ὀρθῶς ἐν Εὐριπίδης ἐν Τηλέφῳ πρόξενον εἴρηκε τὸν ἰδιόξενον, tum hunc Verſum citat *Ammonius* περὶ διαφόρων λέξεων. De Voce autem Πρόξενος, vid. quid Nos ad *Ion.* v. 1039. *Joſua Barnes.*
V. 16. Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ πέλεκυν) Non abſimile illud Tragici incerti citatum à *Clemente* Strom. l. 4. & à *Grotio* in Excerptis p. 461. ex Tragicis incertis. Ἃ δ' ἐκπυθέσθαι τῆς ἐμῆς χρῄζεις φρενός. Οὔτ' ἂν καταίθων, οὔτε κρατὸς ἐξ ἄκρου Δεινοὺς καθεὶς πρίονας εἰς ἄκρους πόδας, Πύθοις ἄν, οὐδ' οἱ δεσμὰ πάντα προσβάλοις. Quæ ſciſcitari de meo vis pectore, Non ſi cremes me, aut dente ſi ferri aſpero Seces ad imos vertice à ſummo pedes, Non cuncta vincla ſi aggeras, intelliges.
V. 22. Χρεία διδάσκει) *Apoſtolii* Centur. 20. §.92. Poſteriorem citat, ubi legit, Κἂν βραδύς τις, ᾖ σοφός. Haud adeò bene, τὸ σοφὸν enim Accuſat. rei poſt διδάσκει. V. 23. Τόλμ' αἰεί.) Carmen Elegiacum; cujuſmodi haud pauca in *Andromachâ*. V. 24. Σμικρὰν θέλοιμ' ἂν) Hi Verſus paulò aliter efferuntur à *Stobæo* alio in loco, nempe hoc modo, Μικρ' ἂν θέλοιμι καὶ καθ' ἡμέραν ἔχων Ἄλυπος οἰκεῖν μᾶλλον, ἢ πλουτῶν νοσεῖν. *Joſua Barnes.*

ΤΕΝΝΗΣ.

Argumentum *Tennis* Fabulæ.

TEnnes & Hemithea *liberi erant* Cygni *Regis* Troadis *ex* Proclæâ *Uxore.* Tennes à Philonomâ *Novercâ, cujus inceſtum amorem neglexerat, Patri falsò delatus, temerè ab eo in exilium relegatur. Is in* Leucophryn *Inſulam caſu appulſus, ab incolis Rex eligitur & nomen loci* Tenedos *ab illo factum.* Cygnus *poſteà Uxoris calumniâ detectâ, Pacem à Filio ipſe poſtulat. De hâc re vide* Cononis *Narration. XXIX.* Strabon. *l.* 13. Pauſan. *Phocic. fol.* 329. *lin.* 34. *Deniquè* Euſtath. *in* Hom. *fol.* 33. *lin.* 24. *Joſua Barnes.*

ΦΕΥ, οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ νῦν γένει·
Σκαιοῖσι πολλοῖς εἷς σοφὸς διόλλυται.

ÆTate in illâ quâ nihil recti eſt ſuper?
Pravos tot inter qui ſapit ſolus, perit.

THME-

ΤΗΜΕΝΟΣ, ἢ ΤΗΜΕΝΙΔΑΙ.

Argumentum *Temeni* Fabulæ.

TEmenus, *qui Nomen dedit huic Fabulæ, Filius erat* Phegei *Regis* Pſophidis; *de quo* Apollodorus *Biblioth. l.* 3. *c.* 7. §. 5. *Erat & alius* Ariſtomachi *filius &* Creſphontæ *frater, de quo* Pauſanias *& Nos in Argumento* Creſphontæ. *Erat &* Temenus *ab* Herculę *oriundus, hoc modo;* Herculis *&* Deianiræ Hyllus, Hylli *&* Iolæ Euryti *filiæ*, Cleodotus, Cleodoti *&* Peridæ, Temenus. *Vide* Iſaac. Tzetz. *in* Lycophr. p. 127. *Joſua Barnes.*

Ἀρετὴ δὲ, κἂν θάνῃ τις, οὐκ ἀπόλλυται·
Ζῇ δ' οὐκ ἔτ' ὄντος σώματος· κακοῖσι δὲ
Ἅπαντα φροῦδα συνθανόνθ' ὑπὸ χθονός.

Αἰσχύνεται δέ τοι ἀγάθ' ἀσκήσας ἀνὴρ
Κακὸς κεκλῆσθαι πᾶς τις· ἡ δ' εὐανδρία
Διδακτὸν, εἴπερ καὶ βρέφος διδάσκεται
Λέγειν, ἀκούειν θ', ὧν μάθησιν οὐκ ἔχει.
Ἃ δ' ἂν μάθῃ τις, ταῦτα σώζεσθαι φιλεῖ
Πρὸς γῆρας· οὕτω παῖδας εὖ παιδεύετε.

Καλόν γ' ἀληθὴς κἀτενὴς παῤῥησία.

Αἰδὼς γὰρ ὀργῆς πλεῖον ὠφελεῖ βροτούς.

Φιλεῖ τοι πόλεμος οὐ τὰ πάντα γ' εὐτυχεῖν.
Ἐσθλῶν δὲ χαίρει πτώμασιν νεανιῶν·
Κακοὺς δὲ μισεῖ. Τῇ πόλει μὲν οὖν νόσος
Τόδ' ἐστὶ, τοῖς δὲ κατθανοῦσιν εὐκλεές.

Οὐκ ἔστι κρεῖττον ἄλλο πλὴν κρατεῖν δορί.

Τολμᾶν δὲ χρεών· ὁ γὰρ ἐν καιρῷ
Μόχθος πολλὴν εὐδαιμονίαν
Τίκτει θνητοῖσι τελευτῶν.

Ἀσύνετος, ὅστις ἐν φόβῳ μὲν ἀσθενὴς,
Λαβὼν δὲ μικρὸν τῆς τύχης, φρονεῖ μέγα.

Ἄρξεις ἄρ' οὕτω. χρὴ δὲ τὸν στρατηλάτην
Ὅμως δίκαιον ὄντα, ποιμαίνειν στρατόν.

Ῥώμη δέ τ' ἀμαθὴς, πολλάκις τίκτει βλάβην.

Ἄλλη πρὸς ἄλλο γαῖα χρησιμωτέρα.

Φεῦ, φεῦ· τὸ φῦναι πατρὸς εὐγενοῦς ἄπο,
Ὅσην ἔχει φρόνησιν, ἀξίωμά τι·
Κἂν γὰρ πένης ὢν τυγχάνῃ χρηστὸς γεγὼς,
Τιμὴν ἔχει τιν', ἀναμετρούμενος δέ πως
Τὸ τοῦ πατρὸς γενναῖον ὠφελεῖ τρόπῳ.

Πολλοὶ γεγῶτες ἄνδρες οὐκ ἔχουσ', ὅπως
Δείξωσιν αὐτοὺς τὴν κακὴν ἐξουσίᾳ.

Τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποισι κατθανεῖν μένει·
Κοινὸν δ' ἔχοντες αὐτὸ, κοινὰ πάσχομεν
Πάντες. Τὸ γὰρ χρεὼν μεῖζον, ἢ τὸ μὴ χρεών.

Virtus, ubi quis interit, non interit,
Sed vivit & poſt corpus: at ſiquis malus
Intereat, ejus cuncta ſub terram cadunt.

Pudet pigetque recta ſectantem virum
Pravum vocari: ſcilicet diſci poteſt
Et ipſa Virtus: ſenſus infantium rudis
Quæ neſcit, audit, indè conatur loqui:
Tum quæ puer quis didicit, hæc gaudet ſenex
Meminiſſe: tantum eſt iddoli formam dare.

Egregia res eſt vera conſtantèr loqui.

Plus ſemper irâ mos verecundus juvat.

Mutat favorem ſæpè bellorum alea:
Florem Juventæ Mars ſuperbus pignerat,
Oditque ſegnes. Civitati naſcitur
Hinc Luctus ingens, mortuis ingens Decus.

Pulcherrimum eſt certamen armis vincere.

Audere decet. Tempeſtivi

Namque labores hominum generi

Finem peperêre beatum.

Vecordiæ res plena, dejectum metu,
Fortuna ſiquid afflet, animos tollere.

Sic imperabis ergo. Dux autem bonus
Æquo neceſſe eſt jure regat exercitum.

Sæpe imperiti robur in damnum patet.

Alios ad uſus alia tellus aptior.

Proh quanta res eſt, quàm valens ad gratiam,
Claro parente ducere excelſum genus:
Nam qui bonis eſt natus, in re paupere
Retinet honorem, & decoris antiqui memor
Seſe ipſe contra tela fortunæ erigit.

Egregia ſæpè ſemet exſerere indoles
Duro malorum preſſa dominatu nequit.

Quos nutrit homines Terra, mors omnes manet:
Communis eſt Naturæ; patiendum quod eſt,
Commune. Fato quod caret, fato eſt minus.

V. 1. Ἀρετὴ δὲ, κἂν θάνῃ τις &c.) Eandem cantilenam canit *Horatius* Carm. l. 3. Od. 2. *Virtus recludens immeritis mori Cælum, negatâ tentat iter viâ: Cœtúſque vulgares, & udam Spernit humum fugiente pennâ.* Sic & *Eurip.* in *Andromach.* Οὔ τοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται χρόνος· ἁ δ' ἀρετὰ καὶ θανοῦσι λάμπει. De ſe *Ennius* apud *Ciceron.* Tuſc. l. 1. *Nemo me lachrymis decoret, nec funera fletum Faxit. Cur? volito vivu' per ora virûm. Senec.* Epiſt. 93. Laudemus itaque; & in numero felicium reponamus eum, cui quantulumcunq; temporis contigit, benè collocatum eſt. Vidit enim veram lucem; non fuit unus è multis, & vixit, & viguit. --quid quæris, quamdiu vixerit? vixit ad poſteros uſque; & ſe in memoriam dedit. *Gulielmus Peirs.*

V. 5. Ἡ δ' εὐανδρία Διδακτὸν &c.) Huc refer illud capitulum *Plutarchi*, Ὅτι διδακτὸν ἡ Ἀρετή. ut & *Platonis* Dialogum, qui extat *Latinè* ad finem *Stobæi* ſententiarũ, de eâdẽ materiâ. Duo hi loci extant apud *Stobæum* Florilegii cap. 1. *Joſua Barnes.*

V. 12. Φιλεῖ) ἀντὶ τοῦ, εἴωθε. Vide *Electr.* v. 522.

V. 20. Ἀσύνετος &c.) E contrà, ut *Horat.* canit, *Sperat infeſtis, metuit ſecundis, Alteram ſortem benè præparatum Pectus, &c.*

V. 23. Ποιμαίνειν) στρατηγεῖν. Ὅμηρος, ποιμένα λαῶν.

V. 31. Πολλοὶ γεγῶτες ἄνδρες) Huc refer illud *Juvenalis*; --Haud facile emergunt, quorum Virtutibus obſtat Res anguſta Domi.--

Ἄπυργος. ———

——— Ἀνασομῶ.

——— Αἰσίως.

——— Καταβολή.

Ἅπασα Πελοπόννησος εὐτυχεῖ πόλις. — Omnisque Peloponnesus Urbs est prospera.

V. 36. Ἄπυργος) Ἀτείχιστος. Εὐριπίδης Τημένῳ. *Hesych.* V. 37. Ἀνασομῶ) Ἀναδασμόν· ἀναμερισμόν, τὸ μερίζειν. Εὐριπίδης Τημένῳ. *Idem.* V. 38. Αἰσίως) Καλῶς, δεξιῶς. *Idem.* V. 39. Καταβολή) Τὸ ὑποβάλλειν. Εὐριπίδης Τημένῳ. *Idem.* V. 40. Ἅπασα Πελοπόννησος) *Pollux* l. 9. c. 4.

ΤΡΩΕΣ.

Argumentum *Troüm* Fabulæ.

Historiam Trojæ Homeri *Buccina in totum terrarum Orbem effudit; adeò illa Urbs una* Tragœdodidascalis *Materiam dedit uberem, ut hinc* Hecuba, *&* Phryges, Hectoris Lytra, Caſſandra, Alexander, Memnon, Andromache, Troilus, Troades *&* Troes, *ortum ſumpſerint.*

Ἄκουσον, ὥς σοι τέρψιν ἐμβάλω φρενί,
Τὸ μὴ γενέσθαι τῷ θανεῖν ἴσον λέγω.

Audi, tuo Animo quod feram ſolatium:
Hæc eſſe dico paria, non naſci & mori.

Οὐ ταυτὸν, ὦ παῖ, τῷ βλέπειν τὸ κατθανεῖν·
Τὸ μὲν γὰρ οὐδὲν, τῷ δ' ἔνεισιν ἐλπίδες.

Nate, interire non idem eſt quod vivere:
Mors quippe nihil eſt: ſpes at in vitâ manent.

Ὡς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπονθόσι,
Θρήνων τ' ὀδυρμοὶ, μοῦσά θ', ἣ λύπας ἔχει.

Quàm dulcis eſt res luctus affectis malo,
Modique triſtes atque lamentatio!

ΥΨΙΠΥΛΗ.

Argumentum *Hypſipylè* Fabulæ.

Hypſipyle Thoantis *Regis* Lemni *Filia, cùm* Lemniades *cæteræ Mares quæque ſuos occiderent,* Thoantem *clàm morti ereptum aliò legavit. Deindè Regina cùm fuerit,* Argonautas *Hoſpitio excepit & ex* Jaſone *Liberos tulit. Hanc poſtremò, cùm conſtaret, illam Patri peperciſſe, exilio à* Lemniadis *mulctatam, à* Lycurgo Nemeæ *Rege emptam &* Archemoro, *ſive* Opheltæ, *illius filio nutricem datam, ſeptem Doctores, qui contra* Thebas *Expeditionem ſuſceperant, adegerunt, ut iis aquæ penuriâ laborantibus, Fontem oſtenderet. Hoc dum, ut faceret, Puerum ſuper Gramineo toro depoſuiſſet, illum Draco peremit.* Græci *Heroes, cujus causâ infans perierat,* Hypſipylæ *veniam à* Lycurgo *impetrant, & defuncto Puero Ludos Funebres inſtituunt,* Nemeæos *dictos. Vide* Hygin. *Fab. XV. & LXXIV. Item* Statii *Thebaid. l. 6.* Ovidii *Epiſtolam VI.* Apollodor. *Biblioth. l. 3. c. 6. §. 4. Notandum autem eſt obiter, Reverendum & Humanioribus Literis penitùs imbutum, eundémque mihi Amiciſſimum Virum, Dominum* Johannem Covel *S.T.P. Cancellarium Eccleſiæ Cathedralis* Eborac. *Collegii* Chriſti Cantabrigiæ *Magiſtrum, apud ſe jam habere Fabulam hanc* Italicè *verſam,* Hiſifile *dictam, Muſicis Notis à Capite ad Calcem diſtinctam, non per* Choros *tantùm, quos cantari ſolitos omnes agnoſcunt; ſed & per ipſas Scenas, quas idem Vir Doctus* More recitativo *modulari ſolitos Veteres aſtruit. Ejuſdem Humanitati inter cætera debemus Effigiem* Euripidis *huic Libro præfixam; cujus Exemplar ab ipſo ex* Italiâ *latum nobis deſcribendum communicavit.* Joſua Barnes.

Διόνυσος, ὃς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς
Καθαπτὸς, ἐν πεύκαισι Παρνασὸν κάτα
Πηδᾷ χορεύων Παρθένοις σὺν Δελφίσιν.

Dionyſus ille, qui pelle Hinnuleâ latens,
Salit, Choroſque Virginibus cum Delphicis
Flammante tædâ ducit ad Montis juga
Parnaſſi. &c. ———

Κακοῖς τὸ κέρδος τῆς δίκης ὑπέρτερον.

Apud malos utilia plus juſtis valent.

Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.

Irâ impotente pauca non inſunt mala.

Ἄελπτον οὐδὲν, πάντα δ' ἐλπίζειν χρεών.

Nil eſt ſupra ſpem; cuncta ſperari decet.

Ἐγῶν παραινῶ, παῦσαί μοι δέξαι, γύναι·

Adverte, quod te, mulier, admonitam volo:

V. 2. Καθαπτὸς) Si *Heſychio* fides ſcribendum κάθαπτος, Ità enim ille ipſumque hunc locum deſignare videtur, Κάθαπτος, περὶ τόπῳ ὡς Μένανδρος, λέγει δὲ τὸν καθειμένον καὶ ἐπιρραμμένον ταῖς δοραῖς καὶ τοὺς θύρσους ἐξηρτημένους φοροῦντα. Scholiaſt. autem *Ariſtoph.* fol. 176. hunc locum proferens; dicit *Hypſipyle* eſſe initium. *Joſ. Barnes.* V. 6. Ἄελπτον οὐδὲν) Huc referatur illud *Lini*, Ἔλπεσθαι χρὴ πάντ᾽, ἐπεὶ οὐκ ἔστ᾽ οὐδὲν ἄελπτον. De quo loco videque Nos ad *Hercul.* Fur. v. 101. V. 7. Ἐγῶν παραινῶ &c.) Ἐγῶν ita ſcribendum judico pro ἐγὼ ἐν, non ut

ut olim ἔγ' ὦν, ſic Ἐγῷδα pro ἐγὼ οἶδα. *Latina* Verſio eſt *Hugonis Grotii*, illa enim *Ciceronis* Tuſcul. l. 3. metro deficit, quanquam & illa elegans eſt; itaque ſe habet, *Mortalis nemo eſt, quem non attingit labor, Morbíſque: multi ſunt humandi liberi, Rurſus creandi: morſque eſt finis omnibus, Quæ generi humano angorem nequicquam afferunt. Reddenda eſt terra terra. Tum vita omnibus Metenda, ut fruges: ſic jubet Neceſſitas.* Joſua Barnes.

Ἔφυ μὲν οὐδεὶς, ὅστις οὐκ αἰεὶ πονεῖ,
Θάπτει τε τέκνα, χἄτερ' αὖ κτᾶται πάλιν,
Αὐτός τε θνήσκει· κἀτα δ' ἄχθονται βροτοὶ
Εἰς γῆν φέροντες γῆν· ἀναγκαίως δ' ἔχει
Βίον θερίζειν, ὥστε κάρπιμον στάχυν,
Καὶ τὸν μὲν εἶναι τὸν δὲ μή. Τί ταῦτα δεῖ
Στένειν, ἅπερ δεῖ κατὰ φύσιν διεκπερᾶν;
Οὐ δεινὸν οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων βροτοῖς.

Ὅστις γὰρ ὢν κακοῖσι θυμωθεὶς βροτῶν,
Μεῖζον προσάπτει τῆς νόσου τὸ φάρμακον,
Ἰατρός ἐστιν οὐκ ἐπιστήμων κακῶν.

Ὑψ. Δείξω μὲν Ἀργείοισιν Ἀχελῴου ῥόον.

Cunctis hominibus hæret aſſiduus labor,
Sepelire prolem, quærere iterum liberos,
Tandem interire. Graviter has tolerat vices
Mortalium gens: attamen Fatum jubet,
Ut plena ſegetis arva, ſic vitam meti;
Ut hic ſit, ille non ſit, hæc quorſum attinet
Lugere quæ Natura nos cogit pati?
Quicquid neceſſe eſt ferre, nec habendum grave eſt,

Adverſitati quiſquis iratus ſuæ
Medicamen aptat gravius ægritudine;
Non eſt peritus ille ſanandi artifex.

Hypſ. Græcis ſed undas fontis Acheloi dabo.

V. 15. Οὐ δεινὸν οὐδὲν) Aliàs δεινὸν γὰρ οὐδὲν &c.

V. 19. Δείξω μὲν &c.) Ἀχελῷον πᾶν ὕδωρ Εὐριπίδης φησὶν ἐν Ὑψιπύλῃ. λέγων γὰρ περὶ ὕδατος ὄντος (ποῤῥω τῆς Ἀκαρνανίας, ἐν ᾗ ἐστὶ ποταμὸς Ἀχελῷος,) φησί. Δείξω μὲν &c. *Didymus* apud *Macrob.* Saturn. lib. 5. c. 18. Notandum autem eſt, Ἀργείοισιν, quod apud *Macrobium* legitur, corruptum eſſe, pro Ἀργείοισιν, quod ego nunc reſtitui; *Argivis* enim carentibus aquis, Fontem oſtendere ſe velle dicit *Hypſipyle*; & duxit eos ad *Langiam* fluvium. De quâ re vide Apollodor. *Bibliothec.* l. 3. c. 6. §. 4. Et *Statii* Theb. l. 4. ad finem. *Joſua Barnes.*

ΦΑΕΘΩΝ, ἢ ΚΑΥΜΕΝΗ.

Argumentum *Phaethontis* Fabulæ.

PHaethon Phœbi & Clymenæ *filius, Currûs Paterni moderamen appetens, invito Patre, at juramento per* Stygiam *paludem obſtricto, tandem obtinuit; quo malè uſus, à Jove percuſſus eſt fulmine, & in* Eridanum *fluvium cecidit. Sorores* Heliades *illius ſortem flendo, in arbores ſunt converſæ; quarum Lacrymæ Electrum ſunt. De hâc Hiſtoriâ vide* Ovidii *Metamorph. l. 2. Fab.* 1. Philoſtrati *Iconas, titulo* Phaethon. *Et* Αὐλικοκάτοπτρον, *ſive* Eſtheram *noſtram, nempè c.* 7. *à v.* 1138. *ad v.* 1157. *Item* Hygin. *Fab. CLIV.* *Joſua Barnes.*

ΩΣ πανταχοῦ γε πατρὶς ἡ βόσκουσα γῆ.
Α. Ἀργεῖος, ἢ Θηβαῖος. Η. Οὐ γὰρ αὐχοῦμαι
Μιᾶς, ἅπας μοι πύργος Ἑλλήνων πατρίς.

Ναυῒ τοι μί' ἄγκυρ' οὐδαμῶς σώζειν φιλεῖ,
Ὡς τρεῖς ἀφέντι· προστάτης θ' ἁπλοῦς πόλει
Σφαλερὸς, ὕπεστιν δὲ κἄλλος οὐ κακόν* πόλει. *al. πόλει.

Δεινόν γε τοι πλουτοῦσι, τοῦτο δ' ἔμφυτον,
Σκαιοῖσιν εἶναι. τί ποτε τοῦτ' αἴτιον·
Ἆρ' Ὄλβος αὐτοῖς ὅτι τυφλὸς συμπρέπει,
Τυφλὰς ἔχουσι τὰς φρένας καὶ τῆς τύχης;

Τῶν ἡνιῶν, παῖ, μὴ θίγῃς ἄπειρος ὢν,
Μηδ' ἀναβῇς τὸν δίφρον ἐλαύνειν μὴ μαθών·
Ἔλα δὲ μηδὲ Λιβυκὸν αἰθέρ' εἰσβαλών·
Κρᾶσιν γὰρ ὑγρὰν οὐκ ἔχων ἁψῖδα σὴν
Κάτω διήσει. ——

Ἵει δ' ἐφ' ἑπτὰ Πλειάδων ἔχων δρόμον.
Τοιαῦτ' ἀκούσας παῖς ἔμαρψεν ἡνίας,
Κρούσας δὲ πλευρὰ πτεροφόρων ὀχημάτων

UBicunque rectè vixeris, patriam puta.
Argivus, an Thebanus? haud unam mihi
Aſcribo: Patria, eſt Graia quâ tellus patet.

Haud tuta navis una, quam tenet anchora,
Ut quæ tribus ſe credit: haud rectè regat
Vir unus urbem; ſatius adjungi alterum.

Res miſera, verùm propria ditibus tamen,
Bonâ carere mente. Quid cauſæ rear?
An cæca quoniam Diva largitrix opum
Cæcas alumnis efficit mentes ſuis?

Ah! parce habenas tangere ignarâ manu!
Currúſque, fili, ſcandere agitandi rudis:
Agitare parce Libyca quâ cœli plaga eſt:
Expers madoris quippe deſtituet rotas,
Infráque mittet. ——

Septem per Aſtra Pleiadum curſum tene.
Hæc cum audiiſſet frena tranſumpſit puer:
Et latera fodiens illicò alipedes equos

V. 3. Μιᾶς, ἅπας &c.) Eſt vox *Herculis*, laudata à *Plut.* de exil. ſic. & *Eurip.* in *Phœnic.* v. 12. Ἅπας μὲν ἀὴρ αἰετῷ περάσιμος· Ἅπασα δὲ χθὼν ἀνδρὶ γενναίῳ πατρίς.

V. 4. Ναυῒ τοι μί' ἄγκυρ') Proverbii inſtar utitur *Apoſtolius* Centur. 13. §. 56. extat locus apud *Stobæum* Florileg. Titulo XLIII. Ἀφέντι eſt *Dativus* ſingularis Participii ab ἀφίημι, ſuſpicor autem loco poſterioris πόλει, legendum eſſe πάλει. Quare ad Marginem notamus.

V. 11. Τῶν ἡνιῶν, παῖ &c.) Ad hunc locum *Longinus* περὶ ὕψους, ἆρ' οὐκ ἂν εἴποις, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ γράφοντος συνεπιβαίνει τοῦ ἅρματος, καὶ συγκινδυνεύουσα τοῖς ἵπποις συνεπτέρωται; οὐ γὰρ ἄν, εἰ μὴ τοῖς οὐρανίοις ἐκείνοις ἔργοις ἰσοδρομοῦσα ἐφέρετο. Et hæc *Ovidius* apertè imitatus eſt, in *Phaethontis* Fabulâ, eadem & ibi Monita *Sol* filio ſuo tradit, eâdem curâ angitur; vide *Jacobum Nicolaum* Loenſem in Miſcell. Epiphyll. l. iv. c. xi. Utrunique conferentem. *Joſua Barnes.*

Μεθῆκεν· αἱ δ' ἔπταντ' ἐπ' αἰθέρος πτύχας·
Πατὴρ δ' ὄπισθε νῶτα σειρίου βεβὼς
Ἵππευε, παῖδα νουθετῶν, ἔλα γ' ἐκεῖ,
Στρέφ' ἅρμα τῇδε.——

Θερμὴ δ' ἄνακτος φλὸξ ὑπερτέλλουσα γῆς
Καίει τὰ πόῤῥω μὲν, τὰ δ' ἐγγὺς εὔκρατα
Ἔχει. --------

Κλυμένην δοθῆναι Μέροπι τῆσδ' ἄνακτι γῆς·
Ἣν ἐκ τεθρίππων ἁρμάτων πρώτην χθόνα
Ἥλιος ἀνίσχων * χρυσέᾳ βάλλει φλογί·
Καλοῦσι δ' αὐτὴν γείτονες μελάμβροτοι
Ἕω φαεννὰν, ἡλίου θ' ἱπποστάσεις.

Ἐλεύθερος δ' ὢν, δοῦλός ἐστι τοῦ λέχους,
Πεπραμένον δὲ σῶμα τῆς φερνῆς ἔχων.

Ψυκτήρια δένδρεα φίλαισιν ὠλέναισι δέξεται.

Ὦ χρυσοφεγγὲς Ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας;
Ὅθεν σ' Ἀπόλλων ἐμφανῶς κλήζει βροτός.

Ἐν τοῖσι μωροῖς τόνδ' ἐγὼ κρίνω βροτῶν,
Ὅστις τῶν πατέρων παισὶ μὴ φρονοῦσιν εὖ,
Ἢ καὶ πολίταις, παραδίδωσ' ἐξουσίαν.

* al. χρυσέᾳ βάλλει φλέγει.

Dimiſit: illi ſpatia per cœli volant.
Funalis at equi terga Sol genitor premens
Adeſt, monétque filium: Heus, illhàc age,
Huc flecte currum. ——

Flammata ſcandens fax Dei terram ſuper
Remota aduris, poſita quæ propiùs ſinit
Benè temperata. ——

Clymenam dat hujus Meropi Amor Domino ſoli:
Quæ prima tellus, Quadrijugos cum ſol agit
Currus renaſcens, auream ſentit facem:
Hæc à propinquis regio nigri-coloribus
Oriens vocari, Solis & ſtatio, ſolet.

Cùm liber eſſet, factus eſt ſervus thori,
Pretióque dotis ipſe ſemet vendidit.

Umbroſa nemora amico in amplexu excipit.

Quàm me necâſti, ſolis aureum jubar;
Vereque Apollon diceris, ut Apollyon.

Animi ille vecors eſt, meâ ſententiâ,
Quicunque Natis mente non valentibus,
Plebiſve manibus fræna tradit imperî.

V. 31. Τοῦ λέχους) ἤγουν τῆς γυναικὸς· τὸ λέχος, ἀντὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἢ τῆς γυναικός· Heſychius, Λέχος) κοίτη, κλίνη, γάμος, μίξις, συνουσία, γυνή· Adde & ἀνήρ. Vid. ad Iphig. Aul. v. 1355. Helen. v. 590. & v. 596. Joſua Barnes.

V. 33. Ψυκτήρια δένδρεα) Vid. Athenæ. Deipnoſoph. l. 11.

V. 34. Ὦ χρυσοφεγγὲς Ἥλι') Macrob. Saturn. lib. 1. c. 17. Vide Scholiaſt. Oreſt. v. 1390. Cùm autem Elegantia Græcorum aliàs æquari non poſſet, quòd nullum habeat Apollo nomen proprium, quòd Perditionem ſonaret Latinis auribus, nè Verſio noſtra nimis frigeſceret, ſi Ἀπόλλωνος & ἀπωλείας ὁμοφωνίαν minùs aſſequeretur, Deſtructoris Dæmonis Nomen ex Apocalypſeos c. 9. v. 11. ſumendum diximus. J. Barnes.

V. 36. Ἐν τοῖσι μωροῖς) Videtur hic Epilogus Phaethontis Fabulæ, quâ Sol perſtringitur, quòd imperito Filio temerè commiſerit currûs ſui habenas moderandas. Vide Jacob. Nicolaum ibidem.

ΦΑΙΔΡΑ.

Argumentum *Phædræ* Fabulæ.

H*ujus Fabulæ, de quâ tamen mox dubitamus, Argumentum habes in* Hippolyti *Coronati Argumento. Verumenimvero, qui ſequuntur, hi duo loci aliàs ex* Sophocle *citantur. Certè quæ ex* Euripidis Phædrâ Lucianus *citat, probavimus ad* Hippolytum *pertinere, Vid. ad* Hippolyt. v. 418. *& mox ad v. 6. unum horum* Sophoclis *eſſe probaturi ſumus.*

Ἔρως γὰρ ἄνδρας οὐ μόνους ἐπέρχεται,
Οὐδ' αὖ γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἄνω
Ψυχὰς ταράσσει, κἀπὶ πόντον ἔρχεται.
Καὶ τόνδ' ἀπείργειν οὐδ' ὁ παγκρατὴς σθένει
Ζεὺς, ἀλλ' ὑπείκει καὶ θέλων ἐγκλίνεται.

Ἄπειμι τοίνυν· οὔτε γὰρ σὺ τἄμ' ἔπη
Τολμᾷς ἐπαινεῖν, οὔτ' ἐγὼ τοὺς σοὺς τρόπους.

NON in virorum ſola Amor ſe pectora
Et fœminarum inſinuat, ipſas quin Deum
Sollicitat animas & ferum ponti gregem.
Nec ipſe contra tendere omnipotens Deûm
Rex audet, ultrò flexus imperium ſubit.

Abimus igitur: Dicta nec enim tu mea
Probare poteris, ſed nec ego mores tuos.

V. 1. Ἔρως γὰρ) Hunc locum aliàs ita verſum legas, *Non fœminarum, non virûm præcordia Cupido domitat ſola, ſed Superûm quoque Perurit animos; penetrat & ponti vada.*

V. 6. Ἄπειμι τοίνυν·) En! jam *Stobæi* in hâc re *Grotiique* Fidem; horum alter ex *Euripidis*, alter ex *Sophoclis Phædrâ* hunc locum citat; cùm jam extet in *Sophoclis Electrâ* v. 1053. & 1054. Suntque verba *Chryſothemidos* ad Sororem. Nos *Latinâ* Verſione donavimus; quià *Grotius* hic minùs Elegantiam *Græcam* aſſequi viſus eſt. *J. Barnes.*

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

Argumentum *Philoctetæ* Fabulæ.

PHiloctetes *filius* Pœantis *&* Demonaſſæ, *qui quòd* Herculis *Pyram ſuccenderet, illius ſagittas dono cepit, ad* Trojam *capiendam fatalis erat; ſed à Serpente morſus in morbum gravem incidit & à* Græcis *in* Lemno *ob intolerabilem ſaniei fœtorem relictus eſt. Tandem ab* Ulyſſe, *irâ ejus in* Græcos *lenita*

zed by Google

lenita eſt & is perſuaſus ad Trojam *venit, ubi* Paride, Herculis *Arcu occiſo*, Trojam *expugnabilem reddidit. Extat* Sophoclis *quoque* Tragœdia *ejuſdem Nominis & Argumenti. Cujus quidem Fabulæ Argumentum huic loco referendum eſt ut &* Hygini *Fabula CII. Item* Philoſtratus *in* Heroicis, *titulo* Philoctetes, *& in fine* Iconum; *libri tertii in eodem titulo. Huc refer illud* Philoſtrati *Icon. l.* 3. *titulo* Philoctetes, *qui eſt ultimus.* Joſua Barnes.

Τί δῆτα θάκοις ἀργικοῖς ἐνήμενοι,
Σαφῶς διόμνυσθ' εἰδέναι τὰ δαιμόνων,
Οἱ τῶνδε χειρώνακτες ἄνθρωποι λόγων;
Ὅστις γὰρ αὐχεῖ θεῶν ἐπίστασθαι πέρι,
Οὐδέν τι μᾶλλον οἶδεν, ἢ πείθει λέγων.

Ὥσπερ δὲ θνητὸν καὶ τὸ σῶμ' ἡμῶν ἔφυ,
Οὕτω προσήκει, μηδὲ τὴν ὀργὴν ἔχειν
Ἀθάνατον, ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.

—— Χαλεποὶ γὰρ πόλεμοι ἀδελφῶν.

Πατρὶς καλῶς πράσσουσα τὸν εὐτυχοῦντ' ἀεὶ
Μείζω τίθησι, δυστυχοῦντα δ' ἀσθενῆ.

Μακάριος, ὅστις εὐτυχῶν οἴκοι μένει,
Ἐν γῇ δ' ὁ φόρτος, καὶ πάλιν ναυτίλλεται.

Οἱ μὲν πέρα στέρξαντες, οἱ δὲ καὶ πέρα
Μισοῦντες, &c.

Ἅλις ὦ βιοτά· πέραινε,
Πρίν τινα συντυχίαν,
Ἢ κτεάτεσσιν ἐμοῖς,
Ἢ σώματι τῷδε γενέσθαι.

Πῶς δ' ἂν φρονοίην, ᾧ παρῆν ἀπραγμόνως
Ἐν τοῖσι πολλοῖς ἠριθμημένῳ στρατοῦ
Ἴσον μετασχεῖν τῷ σοφωτάτῳ τύχης;
Τοὺς δ' ἂρ περισσοὺς καί τι πράττοντας πλέον
Τιμῶμεν, ἄνδρας τ' ἐν πόλει νομίζομεν.

Ὀκνῶ δὲ μόχθων τῶν πρὶν ἐκχέαι χάριν,
Καὶ τοὺς παρόντας οὐκ ἀπωθοῦμαι πόνους.

Οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον, ὡς ἀνὴρ ἔφυ.

Ὁρᾶτε δ' ὡς κἂν θεοῖσι κερδαίνειν καλόν;
Θαυμάζεται δ' ὁ πλεῖστον ἐν ναοῖς ἔχων
Χρυσόν· τί δῆτα καί σε κωλύει λαβεῖν
Κέρδος παρόν γε, κἀξομοιοῦσθαι θεοῖς;

Καί τοι πόλλ' ἤδη τῷ χρόνῳ λώφησέ μοι
Νόσος· κατ' ἀρχὰς δ' οὐδαμῶς ἀνεκτὸς ἦν,
Φαγέδαινά γ', ἣ μου σάρκα θοινᾶται ποδός.

Λέξω δ' ἐγώ, κἄν μου διαφθείρας δοκῇ
Λόγους ὑποστὰς οὗτος ἠδικηκέναι·
Ἀλλ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ τἀμὰ οὐ μαθήσῃ κλύων·
Ὁ δ' αὐτὸς αὑτὸν ἐμφανίζῃ σοι λέγων.

Αἰσχρὸν σιωπᾶν, βαρβάρους δ' ἐᾶν λέγειν.

Quid vos, ſedentes otioſis ſedibus,
Jactatis omnes noſſe res Cœleſtium,
Temerarii rumoris audaces Fabri?
Divina qui ſe ſcire profitetur, nihil
Scit ille plus, quàm credulis perſuaſerit.

Mortale quando corpus eſt homini datum,
Nec odia gerere debet immortalia
Quiſquis Magiſtrâ ſapere Naturâ volet.

—— Dira eſt Diſcordia Fratrum,

Fortuna læta Patriæ levat altiùs
Stantes, jacentes duriùs contra premit.

Beatus ille, qui domi felix manet,
Solidóque merces locat & à ponto abſtinet.

Immodicus illis Amor, at his odium tumet
Immodicum. ——

Satis eſt: jam deſine, Vita,
Ante mea nova quàm
Sors populetur opes,
Aut morbo membra fatiſcant.

Quid? egóne ſapiam, qui procul laboribus
Licuit, ut uni plebe de tantâ, aſſequi
Cum quamlibet ſapiente fortunam parem?
Sed inquietos, quique plus aliis agunt,
Miramur: hi ſunt quos viros populus putat.

Nè gratia abeat ante-factorum timens,
Subeo labores, quotquot occurrunt, novos.

Nil tam ſuperbum, quàm viri ferocia.

Videre, ut ipſis ſint opes pulchrum Deis.
Suſpicitur is, qui plurimum templis habet
Auri. Quid ergo te quoque oblatum vetat
Accipere lucrum, ſimilis ut fias Diis?

Atqui remiſit plurimum jam tempore
Morbus, per initia qui erat intolerabilis,
Phagedæna, quæ epulatur mihi carnem pedis.

Dicam, ille quanquam fuerit in me injurius,
Deſtruere dum ſic verba præproperat mea:
Verum ego te, ut à me res meas diſcas, rogo;
Ipſe inde, quis ſit fatibus prodat ſuis.

Turpe eſt ſilere & barbaros ſinere loqui.

V. 1. Ἀργικὸς) Vel pro Ἀργεῖος ponitur, ut Πελασγικὸς, vel pro ἀργὸς, hoc eſt; ἀεργός. *Joſua Barnes.*

V. 6. Ὥσπερ δὲ θνητὸν &c.) *Dionyſ. Halicarnaſ.* l. 5. Δεῖν ἀνθρωπίνας ὄντας, μηδὲ ἐμὲ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν φρονεῖν, μηδὲ ἀθανάτους ἔχειν τὰς ὀργὰς ἐν θνητοῖς σώμασιν. Vid. & *Senec.* de Irâ lib. c. 42. *Nulla res adverſus iram magis proderit, quàm cogitatio mortalitatis.* Gulielm. Peirs.

V. 16. Ἅλις ὦ βιοτά· &c.) Citantur hæc quoque à *Stobæo* Sermon. 119. quanquam Fabulam non ibi notet, ut alio in loco. Nos *Heroicis* conſtrinximus legibus, *Jam ſatis eſt, ô Vita, tibi: Jam exire parator; Nè mala forſan Opes, aut Corpus Damna flagellent.* Joſua Barnes.

V. 20. Πῶς δ' ἂν φρονοίην) Vide *Jacobi Nicolai Loenſis* Miſcell. *Epiphyllid.* l. 6. c. 18. *J. Barnes.*

V. 28. Ὁρᾶτε &c.) Hunc locum præter *Stobæum* profert *Juſtinus* Martyr, de Monarchiâ Dei. Ἐν Φιλοκτήτῃ ὁ Εὐριπίδης, Ὁρᾶτε &c. ubi totum habet locum. Vide & *Johann. Meurſium* de *Tragœdiis* trium *Tragicorum. Idem.*

V. 32. Καί τοι πόλλ' ἤδη) Vide *Tho. Gatakeri* Adverſar. Miſcell. c. 10. fol. 88. *Idem.*

V. 35. Λέξω δ' ἐγὼ &c.) Hos Quatuor Verſus citat ex hâc *Euripidis* Fabulâ *Ariſtoteles* in Rhetor. ad *Alexandrum* f. 629.

V. 39. Αἰσχρὸν σιωπᾶν) Hunc verſum ita *Ariſtoteles* παρῴδησεν, Αἰσχρὸν σιωπᾶν, Ξενοκράτη δ' ἐᾶν λέγειν. Vid. *Tho. Gatakeri* Adverſaria c. 10. Vid. *Ciceron.* de Orat. l. 3. *Idem.*

ΦΟΙΝΙΞ.

ΦΟΙΝΙΞ.

Argumentum *Phœnicis* Fabulæ.

PHœnix Amyntoris *Filius*, Pelei *Amicus & Achillis Conſiliarius, inter* Trojanos *Duces numerabatur: cujus Hiſtoriam exhibet* Euſtathius, *in* Iliad. ί. v. 448. Φεύγων νεῖκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο, *Edit. Rom. fol.* 726. *l.* 32. *Item ipſe* Homerus *ad locum prædictum. De illo hæc* Apollodorus *Biblioth. l.* 3. *c.* 12. §. 8. Φοῖνιξ ὁ Ἀμύντορος ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτυφλώθη, καταψευσαμένης (ὑπὸ *ſuppleo*) φθορὰν Φθίας τῆς τοῦ πατρὸς Παλλακίδος. Πηλεὺς δὲ αὐτὸν πρὸς Χείρωνα κομίσας, ὑπ' ἐκείνου θεραπευθέντα τὰς ὄψεις, βασιλέα κατέστησε Δολόπων. *Joſua Barnes.*

------ ΤΑ'Φανῆ
Τεκμηρίοισιν εἰκότως ἁλίσκεται.

Ἤδη δὲ πολλῶν ᾑρέθην λόγων κριτὴς,
Καὶ πόλλ' ἁμιλληθέντα μαρτύρων ὕπο
Τἀναντί' ἔγνων συμφορᾶς μιᾶς πέρι.
Κἀγὼ μὲν οὕτως, ὅστις ἐστ' ἀνὴρ σοφὸς
Λογίζομαι τἀληθὲς, εἰς ἀνδρὸς φύσιν
Σκοπῶν, δίαιτάν θ' ἥν τιν' ἐμπορεύεται·
Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ,
Οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γιγνώσκων, ὅτι
Τοιοῦτός * ἐστιν οἷσπερ ἥδεται ξυνών. * al. ἰδ' εἶναι τῷ.

Ἅπας μὲν ἀὴρ αἰετῷ περάσιμος·
Ἅπασα δὲ χθὼν ἀνδρὶ γενναίῳ * πόλις. * al. πατρίς.

---------- Φθόνον δ' οὐ σέβω·
Φθονεῖσθαι δὲ θέλοιμ' ἂν ἐπ' ἐσθλοῖς.

Σὺ δ', ὦ πατρῴα χθὼν ἐμῶν γεννητόρων,
Χαῖρ'· ἀνδρὶ γάρ τοι, κἂν ὑπερβάλλῃ κακοῖς,
Οὐκ ἔστι τῆς θρεψάσης ἥδιον πέδον.

Σπάρτην ἔλαχες, κείνην κόσμει,
Τὰς δὲ Μυκήνας ἡμεῖς ἰδίᾳ.

Πικρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνήρ·
Μοχθηρὸν ἐστιν ἀνδρὶ πρεσβύτῃ, τέκνα
Διδῶσιν ὅστις· οὐκέθ' ὡραῖος γαμεῖ·
Δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.

Γυνή τε πάντων ἀγριώτατον κακόν.

Μέγιστον ἆρ' ἦν ἡ φύσις· τὸ γὰρ κακὸν
Οὐδεὶς τρέφων εὖ, χρηστὸν ἂν θείη ποτέ.

Ὦ γῆρας οἷον τοῖς ἔχουσιν εἶ κακόν.

------ INſpicuum quod eſt,
Per ſigna credibilia venari decet.

Ego ſæpe Judex lectus ad cauſas fui:
Et ſæpe dictis teſtium contraria
Arbitria feci, teſte mihi vitâ rei:
Ego namque certis ſcire dum quæro notis,
Probus an ſit aliquis, ſpecolor ingenium viri,
Et quod ſequatur uſque vivendi genus.
Si quis malorum paſcitur conſortio,
Inquirere ultrà parco, compertum hoc habens
Talem eſſe quemque, quali amicitiâ utitur.

Namque omnis Aquilæ pervia eſt cœli plaga;
Omniſque forti terra ſit Patria viro.

——— Invidiam haud probo:
Sed invideri res bonas propter velim.

Salve, meorum terra majorum parens,
Eheu! ut homini quamlibet preſſo malis
Altrice nulla dulcior tellus humo.

Spartam, tibi quæ contigit, orna:
Nobis fuerint cura Mycenæ.

Senex maritus fœminæ ingratiſſimus.
Res ſenibus importuna matrimonium,
Et triſte natos tollere ætate in malâ:
Seni marito quippe matrona imperat.

Mulier malorum eſt omnium immaniſſimum.

Invicta res natura, nec quiſquam malum
Benè educando vertet in mores bonos,

Quantum es mali, Senecta, te geſtantibus?

V. 2. Τεκμηρίοισιν) Vid ſimilem locum ſuprà ad *Oenomai* v. 1.

V. 9. Ὅστις δ' ὁμιλῶν) Vid *Diodor.* Sicul. l. 12. p. 297. Edit. *H. Steph. Iſidor.* Peluſ. lib. 3. Epiſt. 285. in hunc ſenſum totus eſt; εἰώθασι γὰρ ἅπαντες ἀπὸ τῶν συνόντων τοὺς ἄνδρας κρίνειν. Huc refer & *Plin.* Epiſt. l. 4. Ep. 27. *Gulielmus Peirs.*

V. 12. Ἅπασα δὲ χθὼν) Ita *Ovid.* Faſtor. l. 1. p. 13. *Omne ſolum forti Patria eſt; ut Piſcibus æquor; Ut Volucri, vacuo quicquid in Orbe patet.* Vid. ſuprà ad *Phaeth.* v. 1. *Joſua Barnes.*

V. 19. Σπάρτην ἔλαχες, κείνην κόσμει) Hanc Proverbialem loquendi formam omnes in ore habent, vide *Eraſmi* Adag. Chiliad. 2. Centur. 5. Proverb. 1. Ubi ita vertit, *Spartam nactus es; hancce guberna: Sors eſt propriè noſtra Mycenæ.* Et inquit, Videntur verba eſſe *Agamemnonis* ad *Menelaum.* Vide *Scholiaſten* ad *Oreſt.* v. 536. Ubi Σπάρτην utrobique retinendum, licet ex Mente *Scholiaſtæ* σπαρτὸν eſſe debere videri notavimus ibidem. *Joſua Barnes.*

ΦΡΙΞΟΣ.

Argumentum *Phrixi* Fabulæ.

PHrixus & Helle, *illius Soror, nati ſunt ex* Athamante & Nephele; *ſed poſteà à Novercâ* Ino *vexati, ſuper Dorſum aurei Arietis velli fugiebant. Ibi* Helle *Virgo præ metu decidit in mare, ab illâ poſteà* Helleſpontum *dictum.* Phrixus *evaſit ad* Colchos, *ubi* Æetæ *Regis filiam*

Digitized by Google

ſiam Chalciopen duxit; *Arietem verò Aureum* Jovi *immolavit, & illius pellem in Templo* Martis *ſuſpendit. Ad quam repetendam poſteà* Jaſon *&* Argonautæ *Expeditionem ſuſceperunt. Hanc Fabulam habent* Apollodorus *Biblioth. l. 1. c. 9. §. 1. &c.* Hyginus *Fabulâ III.* Euſtathius *in* Homer. *fol. 667. lin. 9. & deinceps.* Joſua Barnes.

Σιδώνιόν ποτ' ἄςυ Κάδμος ἐκλιπὼν
Ἀγήνορος παῖς ἦλθεν ἐς Θήβης πέδον.

Cadmus, relictis turribus Sidoniis,
Agenore ſatus venit in Bœotiam.

Δι' ἐλπίδος ζῆν, καὶ δι' ἐλπίδος τρέφου.

Spei per auram vive, eâdem paſcere.

Εἰ δ' εὐσεβὴς ὢν τοῖσι δυσσεβεστάτοις
Εἰς ταυτ' ἐπράττεν, πῶς τάδ' ἂν καλῶς ἔχοι;
Εἰ Ζεὺς, ὁ λῷςος, μηδὲν ἔνδικον φρονεῖ;

Si jus ſequentem cum profano atque impio
Sors æqua ſequitur, quomodo benè res eant
Si nulla Juris optimo cura eſt Jovi?

* Εἴ τις δὲ θνητῶν οἴεται * τὰ φ' ἡμέραν
Κακόν τι πράσσων τοὺς θεοὺς λεληθέναι,
Δοκεῖ * πονηρὰ, καὶ δοκῶν ἁλίσκεται·
Ὅτι δ' ἂν σχολὴν ἄγουσα τυγχάνῃ Δίκη,
Τιμωρίαν ἔτισεν, ὧν ἦρξεν κακῶν.
Ὁρᾶθ', ὅσοι νομίζετ' οὐκ εἶναι θεὸν,
Δὶς ἐξαμαρτάνοντες οὐκ εὐγνωμόνως·
Ἔστιν γὰρ, ἔστιν· εἰ δέ τις πράσσει καλῶς
Κακὸς πεφυκὼς, τὸν χρόνον κερδαινέτω·
Χρόνῳ γὰρ οὗτος ὕστερον δώσει δίκην.

*al. Ὅστις. *al. τίς. *al. πονηρός.

Mortalium nunc ſi quis admittens ſcelus
Latere poſſe credit ultores Deos,
Sperat profana, ſpéque captatur ſuâ,
Ubi cœperit vacare Divina ultio
Supplicia pendet juſta factorum malè,
Advertite, eſſe qui Deum non creditis,
Pravâque mente duplicatis crimina:
Eſt, eſt profectò? qui benè patitur malus,
Hic temporis ſibi ducat uſuram lucro:
Nam poſt futurâ ætate ſupplicium dabit.

Λάτρευε * πενίςης ἀμὸς ἀρχαίων δόμων.

* Vid. in Heraclid. v. 639.

Noller *Penuſia* veteris hic Famulus Domûs.

Ἀνὴρ δ' ὃς εἶναι φὴς, ἀνέρος οὐκ ἄξιον,
Δειλὸν κεκλῆσθαι, καὶ νοσεῖν αἰσχρὰν νόσον.

Vir vis vocari; ſed vicum minimé decet
Trepidantis animi mollis ægrimonia.

Αἱ γὰρ πόλεις εἰσ' ἄνδρες, οὐκ ἐρημία.

Non ſolitudo, ſed viri ſunt civitas.

Πολλοῖσι δούλοις τοὔνομ' αἰσχρὸν· ἡ δὲ φρὴν
Τῶν οὐχὶ δούλων ἔστ' ἐλευθερωτέρα.

Infame ſervis nomen eſt: mens interim
Cùm liberis ſit ſæpe liberalior.

Γυνὴ γὰρ ἐν κακοῖσι καὶ νόσοις πόσει
Ἥδιστόν ἐστι, δώματ' ἢν οἰκῇ καλῶς,
Ὀργήν τε πραΰνουσα, καὶ δυσθυμίας
Ψυχὴν μεθιστᾶσ', ἡδὺ κἀπάται φίλων.

Quoties maritus in malo aut morbo jacet,
Dulciſſimum, uxor ſi Domum rectè regat.
Iram illa lenit: illa mentem liberat
Mœrore: dulcis ipſa fraus amantium.

Ὡς οὐδὲν ὑγιὲς φασι μητρυιὰς φρονεῖν
Νόθοισι παισίν· ὧν φυλάξομαι ψόγον.

Male velle ſemper ante genitis liberis
Fama eſt novercas: hoc ego effugio probrum.

Δίκαι' ἔλεξε· χρὴ γὰρ ὄυναίῳ πόσει
Γυναῖκα κοινῇ τὰς τύχας φέρειν ἀεί.

Rectè locuta eſt: namque id uxorem decet,
Socialitèr tolerare fortunam viri.

Κρείσσων δὲ βαιὸς ὄλβος ἀβλαβὴς βροτοῖς,
Ἢ δῶμα πλούτῳ δυσσεβῶς ὠγκωμένον.

Res modica melior, teſtis innocentiæ,
Quam culmen altum per nefas auctæ domus.

Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς τὸν ταῦρον Εὐρώπην ἥρπασεν.

Vultus induens Taurinos rapit Europam Jupiter.

Τίς δ' οἶδεν, εἰ ζῆν τοῦθ', ὃ κέκληται, θανεῖν,
Τὸ ζῆν δὲ θνήσκειν ἐστί; πλὴν ὅμως βροτῶν
Νοσοῦσιν οἱ βλέποντες, οἱ δ' ὀλωλότες
Οὐδὲν νοσοῦσιν, οὐδὲ κέκτηνται κακά.

Quis ſcit morime vivere, atque hoc vivere
Quod nos vocamus, ſit mori? hoc certè liquet:
Morbis laboret Vita: qui ſummum diem
Obiit, miſeriis paritèr & morbo vacat.

Καὶ γὰρ πέφυκε τοῦτ' ἐν ἀνθρώπου φύσει,
Ἣν καὶ δίκῃ θνήσκωσιν, οὐχ ἧσσον στένει
Πᾶς τις δακρύειν τοὺς προσήκοντας φίλους.

Cor hominibus Natura tam tenerum dedit,
Ut jure quos ſic cæſos, haud minùs hoc ſuos
Sibi quiſque ademtos proſequi lachrymis amat.

——Ἀνοῖξαι μὲν στρὸς οὐκ ἤξίου.

Penaria ea dignatus haud recludere.

V. 1. Σιδώνιόν ποτ') Hic locus huc referri debet, teſtante *Scholiaſt. Ariſtoph.* fol. 177. Nos *Latinè* vertimus. *Joſua Barnes.*

V. 3. Δι' ἐλπίδος ζῆν) *Etymologicum Magnum* in Voce ζῆθι.

V. 5. Εἰς ταυτ' ἐπράττεν) *Juſtin.* Martyr. de Monarchiâ Dei.

V. 7. Ὅστις δὲ θνητῶν) Hunc locum quem ſic legit & vertit *Grotius* in ſuis Excerptis p. 414. aliàs alitèr vertit idem *Grotius*, quaſi quadam ingenii luxuria, in *Stobæi* Excerpt. p. 120. viz. *Quiſquis ſceleribus ſcelera continuans diù Semper latere Sperat Ultores Deos, Injuſta credens ſemel in fraudem induit. Ubi cœperit vacare Divina ultio Pœnas ab ipſis exiget Primordiis.* Sin autem ex hujus Poetæ ſcriptis aliquid de illo verè poteſt conjectari, quis non illius Pietatem deoſculetur, quam in Deorum Providentiam non hic modò, ſed infinitis aliis in locis, egregiè oſtendit? Ut ſæpè obſervavimus. *Juſtin.* Martyr. libro de *Monarch.* hunc locum profert paulò corruptiorem. *J. Barnes.*

V. 21. Πολλοῖσι δούλοις τοὔνομ' αἰσχρὸν) De ingenuitate nonnullorū Servorū ſuprà diximus ad *Helen.* v. 734. & *Melanipp.* v. 31.

V. 27. Ὡς οὐδὲν ὑγιὲς φασι) De Novercarum ergà Privignos malignitate aliàs plus ſemel *Euripides*, nè dicam in *Hippol.* Fabulâ, ad *Ion.* 4. 1025. & v. 1329.

V. 33. Ζεὺς μεταβληθεὶς) Laudatur hic locus, Trochaicus ſenarius exiſtens, à *Johann. Malelâ* p. 35. Ταῦρος λέγε) ἐν τοῖς ἄστροις τεθῆναι διὰ τὸ Εὐρώπην ἀγαγεῖν ἐκ Φοινίκης εἰς Κρήτην διὰ τοῦ πελάγους, ὡς Εὐριπίδης ἐν τῷ Φρίξῳ. *Eratoſthenes* in Καταςεριςμοῖς.

V. 35. Τίς δ' οἶδεν &c.) Vide hunc locum excuſſum *Nicol.* Loenſis Epiphyllid. l. 8. c. 17. Vide etiam ſimilem locum ſuprà in *Polyido*. *Plato* in *Gorgiâ*, aliíque plurimi laudant.

V. 41. Ἀνοῖξαι μὲν στρὸς) Etymol. M. in voce στρός.

ΧΡΥΣΙΠΠΟΣ.

Argumentum *Chryſippi* Fabulæ.

CHryſippus *erat* Pelopis *filius*, *à* Laio Thebarum *Rege ob Pulchritudinem raptus*; *unde* Pelops *diris* Laium *devovit*. *Dicitur autem* Euripides *hanc Fabulam ſcripſiſſe in* Agathonis *Deliciarum ſuarum gratiam*. *Ità enim* Ælianus *Var. Hiſt. l.* 2. *c.* 21. Ἦρα δὲ, φασὶ, τοῦ αὐτοῦ Ἀγάθωνος τούτου καὶ Εὐριπίδης ὁ Ποιητής· καὶ τὸν Χρύσιππον τὸ δρᾶμα αὐτοῦ χαριζόμενος λέγεται διαφροντίσαι· καὶ εἰ μὲν σαφὲς τοῦτο, ἀποφήνασθαι οὐκ οἶδα, λεγόμενον δ᾽ οὖν αὐτὸ οἶδα ἐν τοῖς μάλιστα. *Hic autem* Agatho, Euripidis *Amaſius*, *erat Juvenis Formæ excellentiſſimæ & morum Candore, Ingenioque & Modeſtiâ laudatiſſimus*; *quare nunquam laudatum invenio, niſi à Laudatis Viris*; *& eum etiam* Plato *ſuaviſſimis Verſibus oſculantem illum miratur, quos* Agellius *ſuavitèr ludendo* Latinè *vertit l.* 19. *c.* 11. *Nec tamen hoc aliud, quàm ingenii Exercitatio putandum*; Agatho *enim erat* Quadragenarius, *cùm* Euripides *eſſet jam ſenex*; *quo tempore* Plato *valdè Juvenis erat. Quarè hic Amor eſt ille* Platonicus, *quo* Socrates *aliíque Magni Viri Formoſos Pueros, aut Viros, quorum Animarum Forma erat amabilior, ardebant*; *de quo* Euripides *in* Dictye, *v.* 3. Ἀλλ᾽ ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς ἔρως, ψυχῆς δικαίας, σώφρονός τε κἀγαθῆς. *Fabulas autem ejuſdem cum hâc Nominis & Argumenti ediderunt & alii Tragici Poetæ & præcipuè* Lycophron, *cujus* Alexandra *ſive* Caſſandra *hodiè extat, ut* Suidas *teſtatur*. Joſua Barnes.

Γαῖα μεγίστη καὶ Διὸς αἰθήρ,
Ὁ μὲν ἀνθρώπων καὶ θεῶν γενέτωρ,
Ἡ δ᾽ ὑγροβόλους σταγόνας νοτίους
Παραδεξαμένη, τίκτει θνατούς,
Τίκτει δὲ βοράν, φῦλά τε θηρῶν·
Χωρεῖ δ᾽ ὀπίσω τὰ μὲν ἐκ γαίας
Φύντ᾽ εἰς γαῖαν· τὰ δ᾽ ἀπ᾽ αἰθερίου
Βλαστόντα γονῆς, εἰς οὐράνιον
Πόλον ἦλθε πάλιν· θνήσκει δ᾽ οὐδὲν
Τῶν γιγνομένων· διακρινόμενον
Δ᾽ ἄλλο πρὸς ἄλλο
Μορφὴν * ἰδίαν ἀπέδειξε. * *Clemens* Alex. ἑτέραν legit.

Maxima Tellus & Jovis Æther
Hic idem Hominum Divûmque Sator,
Pluvios latices illa receptans
Pariter generant genus humanorum,
Hominumque dapes, brutumque pecus
Retróque meant, quæ terra dedit,
Iterum in terram: quod ab ætherio
Venerat ortu, cœleſte poli
Repetit templum. Quæ ſunt, horum
Nihil emoritur: ſed ſecretum
Illud ab iſto * al. *aliâ*
* Propriâ ſub Imagine paret.

Γνώμη σοφός μοι καὶ χέρ᾽ ἀνδρείαν ἔχει·
Δύσμορφος εἴην μᾶλλον, ἢ καλὸς κακός.

Qui mente pollet, valeat & promptâ manu:
Turpem eſſe præſtat ore, quàm pulchrum & malum.

Ὦ δέσποτ᾽, οὐδεὶς οἶδεν ἀνθρώπων γεγώς,
Οὔτ᾽ εὐτυχοῦς ἀριθμὸν, οὔτε δυστυχοῦς.

Here, nemo novit ſorte mortali ſatus
Menſura quæ ſit proſperi atque improſperi.

V. 6. Χωρεῖ δ᾽ ὀπίσω &c.) Ab hoc Verſu ad finem citatur locus à *Philone Judæo* in libro περὶ Κόσμου, Authoris tamen nomine diſſimulato, nec Fabulâ nominatâ; niſi quòd per τὸν Τραγικὸν *Euripidem* Veteres intelligere ſolebant. Totus locus ab *Hugone Grotio* exhibetur in *Euripidis Excerptis*, ad *Chryſippi* Fabulam. *J. Barnes*.

V. 16. Οὔτ᾽ εὐτυχοῦς ἀριθμὸν, οὔτε δυστυχοῦς) Subaudi τοῦ, ut τὸ εὐτυχὲς & τὸ δυστυχὲς idem ſit, quod εὐτυχία & δυστυχία. De quâ re vide quæ Nos ad *Androm.* v. 603.

INCERTÆ TRAGOEDIÆ.

Argumentum *Incertarum Tragœdiarum*.

HI *loci omnes, qui ſequuntur, exceptis mox excipiendis,* Euripidi *quidem ab omnibus tribuuntur; ſed vel indictâ Fabulâ, vel dubitatâ. Nec facilè erat Negotium, nec operæ quidem pretium puto, ſi minùs eſſet difficile, certos locos, ad quos referri debent, digito monſtrare. Quare hæc Lectoris arbitrio dirigenda relinquo; cùm priùs monuero,* Incertas haſce Tragœdias Certiſſimæ Fidei Viro ſacras, Chariſſimo Condiſcipulo quondam Meo, ſemper Amico, Optimo, Integro, Munifico, Candido; Domino *CAROLO COX* de *Battle-Bridge*, in *Southwark* apud *London*. *Cui lubens meritòque hæc nuncupat, Amicitiæ cultor fidus,* JOSUA BARNES.

Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ᾽ ἄπειρον αἰθέρα,
Καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ᾽ ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις·
Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ᾽ ἡγοῦ θεόν.

Sublime fuſum cernis immenſum æthera,
Cujus tenetur uvidis amplexibus
Terra: hoc putato Numen, hunc perhibe Jovem.

V. 1. Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ &c.) Hunc locum *Græcè* profert *Stobæus* in Excerptis Titulo III. Quem quidem ſive *Ennius*, ſive *Cicero* de Nat. Deorum lib. 2. licentiùs vertit; Vides ſublime fuſum, immoderatum æthera, Qui tenero terram circumjectu amplectitur, Hunc ſummum habeto Divûm, hunc perhibeto Jovem. *Grotius* verò quod ad Metrum caſtigatiùs; quare illius Verſionem appoſui. Vid. *Jacobi Nicolai* Loenſis Miſcell. Epiphyllid. l. 5. c. xiv. Mundus *Stoicis* Deus ipſe, *Plutarch.* de Philoſoph. placit. l. 1. c. 7. Θεὸν καὶ κόσμον, καὶ ἀστέρας, καὶ τὴν γῆν λέγουσι. Τὸν δ᾽ ἀνωτάτω πάντων, νοῦν ἐν αἰθέρι. Et *Senec.* Nat. Quæſt. lib. 2. c. 45. *Vis Deum mundum vocare? non falleris. Ipſe enim eſt totum quod vides,* totus operibus ſuis inditus, & ſe ſuſtentans vi ſuâ. *Cato* apud *Lucan.* l. 9. *Jupiter eſt quodcunque vides, quocunque moveris.* Semel autē hic notandum eſt, hos omnes, qui ſequuntur, locos, ex *Stobæo* ſumi, & ex *Hugonis Grotii* Excerptis, præter quos ab aliis Authoribus ſumptos infrà notabitur. *Joſua Barnes.*

Οὔτι

Οὔτοι προσελθοῦσ' ἡ Δίκη σε πώποτε,
Παίσει πρὸς ἧπαρ, οὐδὲ τῶν ἄλλων βροτῶν
Τὸν ἄδικον, ἀλλὰ σῖγα καὶ βραδεῖ ποδὶ
Στείχουσα μάρψει τοὺς κακοὺς ἀεὶ βροτῶν.

Ὀξὺς θεῶν ὀφθαλμὸς εἰς τὰ πάντ' ἰδεῖν·
Ἔσθ', ὡς ἔοικεν, ἔστιν οὐχ ὁρώμενον
Τοῖς ζῶσιν ἡμῖν, οὐδὲ προσδοκώμενον
Δαιμόνιον, ᾧ μέλει τὰ τοῦ θνητοῦ βίου.

Πολλοῖς ὁ Δαίμων, οὐ κατ' εὔνοιαν φέρων
Μεγάλα δίδωσιν εὐτυχήματ', ἀλλ' ἵνα
Τὰς συμφορὰς λάβωσιν ἐμφανεστέρας.

Τὴν Ἀφροδίτην οὐχ ὁρᾷς ὅση θεός;
Ἀλλ' οὐδ' ἂν εἴποις, οὐδὲ μετρήσειας ἂν
Ὅση πέφυκε, κἀφ' ὅσον διέρχεται.
Αὕτη τρέφει σὲ, κἀμὲ, καὶ πάντας βροτούς·
Τεκμήριον δὲ μὴ λόγῳ μόνον μάθῃς,
Ἔργῳ δὲ δείξω τὸ σθένος τὸ τῆς θεοῦ.
Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ', ὅτ' ἂν ξηρὸν πέδον
Ἄκαρπον αὐχμῷ νοτίδος ἐνδεῶς ἔχῃ·
Ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς οὐρανὸς πληρούμενος
Ὄμβρου, πεσεῖν εἰς γαῖαν Ἀφροδίτης ὕπο.
Ὅταν δὲ συμμιχθῆτον ἐς ταυτὸν δύο,
Τίκτουσιν ἡμῖν πάντα, κἀκτρέφουσ' ἅμα,
Ὅθεν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος.

Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν Θεός.

Θάρσει λέγων τἀληθές· οὐ σφάλλῃ ποτέ.

Ἀρετὴ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλόν.

Τί ποθ' ὁ Προμηθεὺς, ὃν λέγουσ' ἡμᾶς πλάσαι,
Καὶ τἄλλα πάντα ζῶα, τοῖς μὲν θηρίοις
Ἔδωκ' ἑκάστῳ κατὰ γένος μίαν φύσιν;
Ἅπαντες οἱ λέοντές εἰσιν ἄλκιμοι.
Δειλοὶ πάλιν ἑξῆς πάντες εἰσὶν οἱ λαγοί.
Οὐκ ἔστ' ἀλώπηξ, ἣ μὲν εἴρων τῇ φύσει,
Ἡ δ' αὐθέκαστος· ἀλλ' ἐὰν τρισμυρίας
Ἀλώπεκάς τις συναγάγοι, μίαν φύσιν
Ἁπαξάπασιν ὄψεται, τρόπον θ' ἕνα.
Ἡμῶν δ' ὅσα καὶ τὰ σώματ' ἐστὶ τὸν ἀριθμὸν
Καθ' ἑνὸς, τοσούτους ἐστὶ καὶ τρόπους ἰδεῖν.

Τὸ μὴ εἰδέναι σε μηδὲν, ὧν ἁμαρτάνεις,
Ἔγκαυμα τόλμης ἰσχυρόν ἐστι καὶ θράσους.

Δόξει τις ἀμαθὴς σοφὰ λέγων, οὐκ εὖ λέγειν.

Τὸ δ' αἰνῶ τοῦτο καὶ τὸ λαιψηρὸν φρενῶν
Εἰς συμφορὰν ἵστησι πολλὴν δὴ βροτούς.

Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά.

Scelus ob patratum non tibi, non alteri
Juſtitia ſupera pectus adverſum petet:
Sed lenta greſſu neutiquam obſervabili
Tergis Nocentûm ſemper adſiget pedem.

Acutos oculos eſt & omnituens Deûm,
Sempérque nobis imminet de proximo,
Nil tale veritis, tale nil cernentibus,
Curare Numen res ſolens mortalium.

Res ſæpè multis proſperas tribuit Deus.
Non quia benè illis vult, ſed ex illis bonis
Illuſtriores facere quòd clades ſtudet.

Quàm magna vis ſit Veneris, an nondum vides?
Haud lingua fari valeat, haud mens aſſequi,
Quanta illa, quóque numen extendat ſuum.
Alit illa teque, méque & omne hominum genus.
Nec habere nudis te volo verbis fidem:
Orationis ipſa res ſponſor meæ eſt.
Cernе amet ut imbrem terra, cum ſterili ſolum
Squallore lugens poſcit humectas opes.
Rurſum amat & æther ipſe, Venerîſque impetu
Fœtos madoris explet in terram ſinus:
Quæ foederata mutuis amplexibus
Quod ubique rerum eſt proferunt ac nutriunt,
Hinc vita viſque ſæculis mortalibus.

Habet laborans collaborantem Deum.

Confide promens vera, non erraveris.

Virtus ſupremum Gentis Humanæ Bonum.

At cur Prometheus fictor humani gregis
Animantiumque reliquorum, unam ſingulis
Generibus beſtiarum naturam dedit?
Immane cunctis robur eſt Leonibus:
Ingenium pavidum Lepores nuſquam non habent:
Nec inter Vulpes alia vafris moribus,
Alia eſt ſeveris: quin tricena
forte millia in unum contraxis lotum,
Erit per omnes unus ingenii tenor.
At inter homines quot ſunt numero corpora,
Totidem videre eſt Studii & vivendi modos.

Nec noſſe, nec videre quæ peccaveris,
Eſt incitamen grande confidentiæ.

Excors homo benè-dicta malè-dicta autumat.

Vis illa ſubita & ingenî praeceps vigor
Immenſa ſæpè damna dant mortalibus.

Humana luſtrat humor æquoreus mala.

V. 4. Οὔτοι &c.) Vide *Grotium* in Excerpt. *Stobei*, Titulo VII. Ubi & hic locus & plures in hanc rem. *Joſua Barnes*.

V. 8. Ὀξὺς θεῶν ὀφθαλμὸς) Hunc locum ſuſpectum habeo; nec enim *Euripidis* decoram & gratam numeroſitatē præ ſe ferre videtur, nec *Attici* Sermonis puritatem: Et ſanè *Stobæus* non incerti loci, ſed Authoris, eſſe notat; ſi *Grotius* in Excerptis, verè ad Marginem notavit. Quia tamen à Nonnullis *Euripidi* tribuitur, ob ſenſus, ut puto, gravitatem, nolo refragari. Huc refer illud *Heſiodi*, Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς καὶ πάντα νοήσας. *Idem*.

V. 21. Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖα,) Huc refer illud *Plutarchi* in Amatorio, Ἐρᾷν οἱ ποιηταὶ λέγουσι καὶ γῆς οὐρανόν· ἥλιον δὲ σελήνης, &c. Vide & *Maronis Geor*. l. 2. v. 324. *Vere tument terræ, & Genitalia ſemina poſcunt: Tum Pater Omnipotens fœcundis imbribus, Æther Conjugis in gremium lætæ deſcendit, & omnes Magnus alit magno commiſtus corpore fœtus.* Illud etiam *Anacreontis* Od. 19. Πολυθρύλλητον, Ἡ γῆ μέλαινα πίνει, Πίνει δὲ δένδρε' αὐτήν· &c. Quod de *amore* illi, de Potu hic feſtivè luſit. *Idem*.

V. 28. Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι) *Apoſtol*. Centur. 19. §. 98. Vid. *Hippolyt*. Calypt. v. 13.

V. 29. Θάρσει λέγων τἀληθές) *Apoſtolii* Centur. 10. §. 12.

V. 37. Ἡ δ' αὐθέκαστος) Αὐθέκαστος (quod & αὐτέκαστος) ἁπλοῦς, αὐστηρός· Vide *Heſychium*.

V. 47. Θάλασσα κλύζει πάντα) Hic Verſus extat in *Iphig. Taur.* v. 1193. Ad quem locum vide quæ Nos.

V. 48. Ἡ δὲ μωρία) Ità ſemper ſacræ Literæ Peccatores & Improbos Homines Stultos vocat.

—— Ἡ δὲ μωρία
Μάλιστ' ἀδελφὴ τῆς πονηρίας ἔφυ.

—— Inſipientia
Jure optimo vocatur Improbitas ſoror.

Ἐπὰν ἐν ἀγαθοῖς εὐνοούμενός τις ὤν,
Ζητεῖ τι κρεῖττον ὧν ἔχει, ζητεῖ κακά.

Pecuniâ qui floret & fautoribus,
Si majus aliud quærit, pòl quærit malum.

Οὐκ ἂν δυναίμην μὴ στέγοντα πιμπλάναι,
Σοφοὺς ἐπαντλῶν ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγους.

Utcunque verba docta non docto ingeram,
Implere nunquam potero pectus perfluum.

Εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, κἂν σ' ἐλάνθανεν πάρος,
Τὸ σκαιὸν εἶναι, πρῶτ' ἀμουσίας ἔχει.

Hoc diſce, ſi non ante didiciſti tamen;
Pravum eſſe, magna portio Imperitiæ eſt.

V. 56. Αἶ, αἶ· &c.) Huc refer illud *Ovidii*, *Video meliora proboque, Deteriora ſequor.* Vid. ad *Med.* v. 1078.

Αἶ αἶ· τὸ δ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακόν,
Ὅταν τις εἰδῇ τἀγαθόν, χρῆται δὲ μή.

Eheu! Malum illud evenit Divinitus,
Cum quis videt meliora, nec ſequitur tamen.

Ὁ φόβος, ὅταν τι σώματος μέλλει πέρι
Λέγειν καταστὰς εἰς ἀγῶν' ἐναντίον,
Τό, τε στόμ' εἰς ἔκπληξιν ἀνθρώπων ἄγει,
Τὸν νοῦν τ' ἀπείργει μὴ λέγειν, ἃ βούλεται·
Τῷ μὲν γὰρ ἔνι κίνδυνος, ὁ δ' ἀθῷος μένει.
Ὅμως δ' ἀγῶνα τόνδε δεῖ μ' ὑπεκδραμεῖν·
Ψυχὴν γὰρ ἆθλα τιθεμένην ἐμὴν ὁρῶ.

Quoties periclum cernitur vitæ, Timor
Cauſæ tuendæ doctus in certamina,
Os hominis ipſum cogit obſtupeſcere,
Mentemque prohibet, quæ loqui cuperet, loqui;
Ut quæ periclum non ſubit par corpori.
Exhauriendus eſt mihi tamen hic labor;
Cui poſita merces aut mea eſt mors, aut ſalus.

Εἷς τοι δίκαιος μυρίων οὐκ ἐνδίκων
Κρατεῖ, τὸ θεῖον τὴν Δίκην τε συλλαβών.

Vir juſtus unus millia innumera improbûm
Superat, favente fretus & Jure & Deo.

Φεῦ, φεῦ, τὸ νικᾶν τὰ δίκαι', ὡς καλὸν * γέρας·
Τὰ μὴ δίκαια δ', ὡς ἁπανταχοῦ κακόν. * al. μέγα.
Καὶ γλῶσσα χαίρει, καὶ φθόνος, τοῦ μὴ φθονεῖν,
Ὅσῳ κάκιον μὴ καλοῖς ὀγκωμένοις.

Jus prævalere ſemper immenſum eſt Bonum:
Injuriâ ut quis ſuperet, immenſum Malum!
Et Lingua petulans, Livor & ſuavi indole
Pejora quantò ſunt malè inflatis Viris!

Δύστηνος ὅς τις ἢ τὰ καλὰ ψευδῆ λέγων,
Οὐ τοῖσδε χρῆται τοῖς καλοῖς ἀληθέσιν.

Miſer ille, falſa ornare qui cum didicerit,
Non vera potius optat ornatè loqui.

V. 73. Κρεῖττον &c.) Hic Verſus ab aliis melioris monetæ corrigi debet. Vid. ſuprà ad v. 102.

Κρεῖττον δ' ἐλέσθαι ψεῦδος, ἢ ἀληθὲς κακόν.

Vero nocente potius eſt Mendacium.

Πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω,
Ἢ σκληρ' ἀληθῆ, φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις.

Rigidine Veri, mollis an Mendacii
Malis loquelas, ede; nam datur optio.

Ἐμοὶ γένοιτο πτωχός, εἰ δὲ βούλεται,
Πτωχοῦ κακίων, ὅστις ὢν εὔνους ἐμοί,
Φόβον παρελθὼν τἀπὸ καρδίας ἐρεῖ.

Detur mihi, ſit ille mendicus licet,
Aut ſi quid infrà eſt, qui mihi rectè volens,
Quod dictat animus, promat amoto metu.

Ἀτὰρ σιωπᾶν τἄγε δίκαι' οὐ χρή ποτε.

Quæ juſta ſunt, reticere nequaquam decet.

Ὀργαὶ γὰρ ἀνθρώποισι συμφορᾶς ὕπο
Δειναί· πλάνος τε καρδίᾳ περίσταται.

Sæpè ex miſeriis Ira concitur gravis,
Et pectus Error nubilo circumſidet.

V. 82. Ὁ θυμὸς ἀλγῶν) *Apoſtolii* Centur. 14. §. 7.

Ὁ θυμὸς ἀλγῶν ἀσφάλειαν οὐκ ἔχει.

Periculorum meſſis iracundia eſt.

Ἐν τοῖς κακοῖσι συγγένει' ὅταν ὀργῇ,
Τραχεῖα κἀξύθυμος, ἀμαθίαν ἔχει.

Miſerum alloquendo ſi ſuis exaſperat
Cognata dictis turba, facit improvidè.

Κρίνει τίς αὐτὸν πώποτ' ἄνθρωπος μέγαν;
Ὃν ἐξαλείφοι πρόφασις ἡ τυχοῦσ' ὅλον;

Hominiſne ſic quiſpiam magnum putet,
Occaſio quem minima facile everterit?

Ποῖ; πῶς δὲ λάθω; τίς δὲ νῷν πιστὸς φίλος;

Ubi, qui latebis? certus quis nobis fidus?

Ζητῶμεν·

Ζητῶμεν· ἡ δόκησις ἀνθρώποις κακὸν,
Καὶ τὸ πισχυρεῖν ἐξαμαρτάνειν φιλεῖ.

Βροτοῖς τὰ μείζω τῶν μέσων τίκτει νόσους·
Θεῶν δὲ θνητοὺς κόσμον οὐ πρέπει φέρειν.

Σὺ δ' εἶκ' ἀνάγκῃ, καὶ θεοῖσι μὴ μάχου·
Τόλμα δὲ προσβλέπειν με, καὶ φρονήματος
Χάλα. τά τοι μέγιστα πολλάκις Θεὸς
Ταπείν' ἔθηκε, καὶ συνέστειλεν πάλιν.

Ἅπαντες ἐσμὲν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί·
Αὐτοὶ δ' ὅταν σφαλῶμεν, οὐ γινώσκομεν.

Δεινὸν δ', ὅταν τις μὴ φρονῶν δοκεῖ φρονεῖν.

----- Οὐ γὰρ ἀσύνετον
Τὸ Θεῖον, ἀλλ' ἔχει συνιέναι τοὺς κακῶς
Παρεξιόντας ὅρκους, καὶ κατηναγκασμένους.

Συγγνώμονάς τοι τοὺς θεοὺς εἶναι δοκεῖ,
Ἐάν τις ὅρκοις θάνατον ἐκφυγεῖν θέλῃ,
Ἢ δεσμὸν, ἢ βίαια πολεμίων κακά.

Σὺν μυρίοις τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις.

Ἢ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγὴν ἔχε.

Ἤδη γὰρ εἶδον καὶ δίκης παραστάτας
Ἐσθλοὺς πονηρῷ τῷ φθόνῳ νικωμένους.

Εἰκὸς δὲ, πάντῃ καὶ λόγῳ καὶ μηχανῇ,
Πατρίδος ἐρῶντας, ἐκπονεῖν σωτηρίαν.

Μὴ κάμνε πατρίδα σὴν λαβεῖν πειρώμενος.

-------- Ἄρχεσθαι χρεὼν
Κακοὺς ὑπ' ἐσθλῶν, καὶ κλύειν τῶν κρεισσόνων.

Ἡ γὰρ Τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται
Δεινοῖς ἔρωσιν, οἷς φυλακτέον πέρι.

Σὺν τοῖσι δεινοῖς αὔξεται κλέος βροτοῖς.

Νεανίας γὰρ ὅστις ὢν Ἄρη στυγεῖ,
Κόμη μόνον καὶ σάρκες, ἔργα δ' οὐδαμοῦ.
Ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον, ὡς ἡδὺς βίος;
Ὅ, τ' ὄλβος ἔξωθεν τίς ἐστι πραγμάτων;
Ἀλλ' οὐκ ἔνεστι στέφανος, οὐδ' εὐανδρία,
Εἰ μή τι καὶ τολμῶσι κινδύνου μέτα.
Οἱ γὰρ πόνοι τίκτουσι τὴν εὐανδρίαν·
Ἡ δ' εὐλάβεια σκότον ἔχει καθ' Ἑλλάδα,
Τὸ διαβιῶναι μόνον ἀεὶ θηρωμένη.

Οὐ πάντες ἔτι δυστυχοῦσιν ἐν γάμοις,
Οὔτ' εὐτυχοῦσι· συμφορὰ δ', ὃς ἂν τύχῃ
Κακῆς γυναικὸς, εὐτυχεῖ δ' ἐσθλῆς τυχών.

Quæramus: Homini ſæpè credulitas nocet,
Falluntque conſtantem exitus contrarii.

Salubre non eſt quicquid exceſſit modum,
Nec Divûm honores capere mortales decet.

Neceſſitati cede, nec pugna Deis,
Jam reſpice ad me, deque magno ſpiritu
Aliquid remitte. Sæpè res magnas Deus
Minuit repentè, celſáque in planum tulit.

Alios quidem culpare ſapientes ſumus:
At noſtra nos delicta non ignocimus.

Res dura, cùm ſe ſapere non ſapiens putat.

——— Non caret ſenſu Deus,
Ut ſcire nequeat, quod ſacramentum dolo
Servatur, aut quod exprimat neceſſitas.

Speranda Divûm facilis indulgentia,
Si quis periclum mortis, aut iram hoſtium,
Aut dura vincla jurejurando fugit.

Labores inter multa pulchra ſe exſerunt.

Silentio ni melius quid portas, tace.

Jam ſæpè vidi Vindices Juris bonos
Vinci veneno triſtis Invidentiæ.

Omnes amantes patriæ pro publicâ
Salute verbis reque conniti decet.

Patriam ut recuperes nè labor tibi ſit gravis.

——— Æquum eſt malos
Melioribus parere & imperium pati.

Multos amantes & petitores ſui
Habet Poteſtas; quo tuenda eſt ſeriùs.

Adoleſcit hominum rebus ex duris decus.

Florens Juventâ prælium quiſquis fugit,
Sine re coma eſt caróque; præterea nihil.
Jucunda quàm ſit vita menſarum vides,
Circumſtrepentis quale fortunæ jubar:
Sed abeſt ſuperbæ clara laus adoreæ,
Niſi periclum provocans adſit vigor.
Duri labores Martium pariunt decus.
Graium per orbem fœda res Ignavia eſt,
Nil expetiſcens præter unum vivere.

Nec vita conjugalis infauſta omnibus,
Nec fauſta rurſus: nam Mala uxor maxima eſt
Miſeria; Felix ille, qui reperit Bonam.

V. 99. Οὐ γὰρ ἀσύνετον &c.) Hunc locum S. *Theophilus* ad *Autolychum* l. 2. profert licet paulum corruptum, ὅρκους enim ibi omittitur & περγύροντας legitur. *J. Barnes.*

V. 102. Συγγνώμονάς τοι &c.) Hæc ſententia *Hobbianum* quid redolet & magis Naturæ gratum, quàm Pietati. Certè à Lege noſtrâ condemnatur; quùm enim Juramentum ſit, ut *Ariſtoteles* definit, *Aſſertio, quam aliàs probare non poſſumus, per Dei nomen*, Ὅρκος δ' ἐστὶ Θείας παραλήψεως φάσις ἀναπόδεικτος. Non congruum eſt, ut qui Deum amet, Vitæ causâ malè juret. Melius videbitur pio animo mortem oppetere, quàm ſacroſanctum Dei nomen violare. Ità quidem ſtatuit Dei Verbum & Recta Ratio; alitèr pauló Poetæ, inter quos hæc *Claudianus*, l. 2. in *Eutrop.* v. 596. *Suprema pericula ſemper Dant veniam Culpæ.* Joſua Barnes.

Μακάριος, ὅστις εὐτυχεῖ γάμον λαβὼν
Ἐσθλῆς γυναικός· εὐτυχεῖ δ' ὁ μὴ λαβών.

Felix profectò, cui Bona uxor contigit:
Felix & ille, nulla cui uxor contigit.

Ἐγὼ γὰρ ἃ 'χω λέκτρα, τάδε καλῶς ἔχειν
Δίκαιόν ἐστιν, οἷσι συγκεκράσομαι.

Nam quod jugale contigit fœdus mihi,
Hoc me teneri fas ad ætatem ultimam.

Δεινὴ μὲν ἀλκὴ Κυμάτων θαλασσίων,
Δειναὶ δὲ Ποταμοῦ, καὶ Πυρὸς θερμοῦ πνοαί·
Δεινὸν δὲ Πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία.
Ἀλλ' οὐδὲν οὕτω δεινόν, ὡς γυνή, κακόν.
Οὐδ' ἂν γένοιτο γράμμα τοιοῦτ' ἐν γραφῇ,
Οὐδ' ἂν λόγος δείξειεν· εἰ δέ τις θεῶν
Τόδ' ἐστὶ πλάσμα, δημιουργὸς ὢν κακῶν
Μέγιστος ἴστω, καὶ βροτοῖσι δυσμενής.

Vis ſæva fluctuum, ira quos ponti ciet;
Sæva eſt & ignis anima, & amnis vortices;
Res ſæva egeſtas; ſæva ſunt mille altera:
Tamen muliere ſævius nullum eſt malum.
Non ullus iſtam pingat ærumnam color:
Non ulla ſigneat verba. Quòd ſiquis Deus
Hanc reperit, idem, quiſquis, eſt ſummi mali
Se ſciat opificem hominibus infeſtiſſimum.

Οὐ γάρ ποτ' ἄνδρα τὸν σοφὸν γυναικὶ χρὴ
Δοῦναι χαλινούς, οὐδ' ἀφέντ' ἐᾶν κρατεῖν.
Πιστὸν γὰρ οὐδέν ἐστιν. εἰ δέ τις κυρεῖ
Γυναικὸς ἐσθλῆς, εὐτυχεῖ κακὸν λαβών.

Non eſt Viri prudentis, uxori nimis
Laxare fræna & imperi vim cedere.
Nil in muliere ſtabile: Quòd ſi cui bona
Contigerit uxor, proſperum infortunium eſt.

V.145. Ἔστι δὲ μήτηρ) Sunt, qui hoc Diſtichum *Menandro* tribuunt.

Ἔστιν δὲ μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός·
Ἡ μὲν γὰρ αὐτῆς οἶδεν υἱόν, ὁ δ' οἴεται.

Mater teneriùs liberos adamat patre:
Quia mater eſſe ſcit ſuos, pater putat.

Ὁ δ' ἐστὶ καὶ ζῶν καὶ θανὼν θεοῖς φίλος.

Hic vivus atque mortuus Superis placet.

Ἀλλ' ἴσθ', ἐμοὶ μὲν εἷς οὐκ ἔσται νόμος,
Τὸ μὴ οὔ σε, μῆτερ, προσφιλῆ νέμειν ἀεί,
Καὶ τοῦ δικαίου, καὶ τόκων τῶν σῶν χάριν.
Στέργω δὲ τὸν φύσαντα τῶν πάντων βροτῶν
Μάλισθ', ὁρίζω τοῦτο, καὶ σὺ μὴ φθόνει,
Κείνου γὰρ ἐξέβλαστον· οὐδ' ἂν εἷς ἀνὴρ
Γυναικὸς αὐδήσειεν, ἀλλὰ τοῦ πατρός.

Lex, crede, quæſo, mater, intercedere
Nunquam ulla poterit, quo minus ſtudeam tibi:
Id quippe Jus expoſcit & partus tui.
Verum ante cuncta ſi meum crevi patrem
Amare, non eſt id quod iratè feras:
Me ſevit ille: & quicquid uſquam eſt gentium
Nomen patris deciſque, non matris, ferunt.

Εἰ τοῖς ἐν οἴκῳ χρήμασιν λελείμμεθα,
Ἡ δ' εὐγένεια, καὶ τὸ γενναῖον μένει.

Avita quamvis nos reliquerunt Bona,
At celſus animus & decus gentis manent.

V.157. Οὔθ' ὕνεχ') Οὕνεκα, pro ἕνεκα, addito ου per *Atticum* Pleonaſmum, de quâ re vide quæ Nos ad *Danaen* v. 20.

Ἆρ' οἶσθ', οὕνεχ' οἱ μὲν εὐγενεῖς βροτῶν
Πένητες ὄντες, οὐδὲν ἐμφαίνουσ' ἔτι;
Οἱ δ' οὐδὲν ἦσαν πρόσθεν, ὄλβιοι δὲ νῦν,
Δόξαν φέρονται τοῦ νομίσματος χάριν,
Καὶ συμπλέκονται σπέρμα, καὶ γάμους τέκνων;
Δοῦναι δὲ μᾶλλον πλουσίῳ πᾶς τις κακῷ
Πρόθυμός ἐστιν, ἢ πένητι τἀγαθῷ.
Κακὸς δ' ὁ μὴ ἔχων, οἱ δ' ἔχοντες, ὄλβιοι.

At nonne cernis, inclytâ ſtirpe editos,
Ubi pauperes ſint, claritatem amittere:
At ante-viles, rebus augeſcentibus,
Opulentitate comparare gloriam,
Per liberûm conjugia & innexas domos?
Deinde cuncti ditibus licet, improbis,
Donare malunt, quàm probis & egentibus.
Dites beati: pauperum infelix genus.

Ὅστις δὲ λύπας φησὶ πημαίνειν βροτούς,
Δεῖν δ' αὐτὸν ὀρέων καὶ πετρῶν ῥίπτειν ἄπο,
Οὐκ ἐν σοφοῖσιν ἐστίν, εὐχέσθω δ' ὅμως,
Ἄπειρος εἶναι τῆς νόσου ταύτης ἀεί.

Quicunque luctum tam gravem peſtem autumat,
Ut debeat de montis aut ſaxi jugo
Se jacere quiſquam, non ſapit; meritò tamen
Tanto vacare ſemper exopres malo.

Λῦπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσιν νόσους.

Triſtitia morbos parturit mortalibus.

Μέλλοντ' ἰατρὸς τῇ νόσῳ διδοὺς χρόνον,
Ἰάσατ' ἤδη μᾶλλον, ἢ τεμὼν χρόα.

Periculoſo qui malo ducit diem
Melius juvabit ſæpè, quàm qui artus ſecat.

Οὐ

Οὐ χρή ποτ' ὀρθαῖς ἐν τύχαις βεβηκότα
Ἕξειν τὸν αὐτὸν δαίμον' εἰσαεὶ δοκεῖν.
Ὁ γὰρ Θεός πως, εἰ θεόν σφε χρὴ καλεῖν,
Κάμνει ξυνὼν τὰ πολλὰ τοῖς αὐτοῖς ἀεί.
Θνητῶν δὲ θνητὸς ὄλβος· οἱ δ' ὑπέρφρονες,
Καὶ τῷ παρόντι τὸ μέλλον πιστούμενοι,
Ἔλεγχον ἔλαβον τὴν τύχην ἐν τῷ παθεῖν.

Non debet uſus proſperis ſucceſſibus
Spondere ſortem ſemper addictam ſibi.
Dea illa, dici ſi tamen fas eſt Deam,
Faſtidioſa eſt, nec foret quenquam diu.
Mortalium res fluxa: qui ſpe turgidi
Futura metiuntur e præſentibus,
Documenta veri cladibus capient ſuis.

Βέβαια δ' οὐδεὶς θνητὸς εὐτυχεῖ γεγώς.

Firma & perennis nemini eſt felicitas.

Ἀνδρῶν τάδ' ἐστὶν ἐνδίκων τε, καὶ σοφῶν
Κἂν τοῖσι δεινοῖς, μὴ τεθυμῶσθαι θεοῖς.

Sapientium hoc eſt atque prudentûm virûm
Nunquam malis in rebus iraſci Deis.

Πτηνὰς διώκεις, ὦ τέκνον, τὰς ἐλπίδας·
Οὐχ ἡ τύχη σε· τῆς τύχης δ' οὐχ εἷς τρόπος.

Spes, nate, volucres ſequeris, at non te ſimul
Fortuna: vultûs illa multiplicis Dea eſt.

A. Μή μοι προτείνων ἐλπίδ' ἐξαίρου δάκρυ.
B. Γένοιτο δ' ἂν πόλλ', ὧν δόκησις οὐκ ἔνι.

A. Nè ſpes inanes fletui opponas meo.
B. At multa nec ſperata proveniunt tamen.

Τηρεῖν μὲν ἑτέρους οἱ γέροντες δυνάμεθα,
Ἡμεῖς δ' ἀπολαύειν, ὧν ἔχουσιν οἱ νέοι.

Curare juvenum poſſumus vitam ſenes,
Et ea viciſſim accipere quæ juvenes habent.

Καί τοι ποτ' εἴ τιν' εἰσίδοιμ' ἀνὰ πόλιν
Τυφλὸν προηγητῆρος ἐξηρτημένον,
Κακοδαίμονος ταῖς συμφοραῖς ἐλοιδόρουν·
Ὡς δειλὸς εἴη θάνατον ἐκποδὼν ἔχων.
Καὶ νῦν λόγοισι τοῖς ἐμοῖς ἐναντίως
Πέπτωχ' ὁ τλήμων. ὦ φιλόζωοι βροτοί,
Οἳ τὴν ἐπιστείχουσαν ἡμέραν ἰδεῖν
Ποθοῦσ' ἔχοντες μυρίων ἄχθος κακῶν.
Οὕτως ἔρως βροτοῖσιν ἔγκειται βίου.
Τὸ ζῆν γὰρ ἴσμεν· τοῦ θανεῖν δ' ἀπειρίᾳ,
Πᾶς τις φοβεῖται φῶς λιπεῖν τόδ' ἡλίου.

Ego ſi quis antehac captos oculorum orbibus
Pedes per urbem regeret alienâ manu,
Non deſinebam arguere ſocordem metum,
Quòd abſtineret morte tantâ in miſeriâ.
Nunc quò volutus in meas ſententias
En! ipſe pecco? Miſera gens mortalium
Quàm cupida vitæ! Poſteram ſemper jubet
Lucem tueri, mille quæ vectat mala.
Tantos Amores vita hominibus ſuſcitat.
Nam Vita quid ſit, ſcimus: at Mortis rudes
Ideò timemus linquere hoc Solis Jubar.

Οὐ πανταχοῦ Φρύξ εἰμι· τοῦ ζῆν ἢν ὁρῶ
Κρεῖσσον τὸ μὴ ζῆν, χρησόμεσθα τῷ κρείττονι.

Non cuncta Phryx ſum, crede: Si vitâ mihi
Mori eſſe videam melius, hoc ipſum eligam.

Θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος,
Ἢ ζῶν· τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς μέγας πόνος.

Beatus eſſet morte quàm vitâ magis:
Nam non honeſtè vivere infauſtus labor.

Ὡς σκαιὸς ἀνὴρ, καὶ ξένοισιν ἄξενος,
Καὶ μνημονεύων οὐδὲν, ὧν ἐχρῆν, φίλων.

Quàm durus hic eſt moribúſque inhoſpitis,
Cuiſque uſus ante eſt, nunc amicorum immemor!

Σπάνιον ἄρ' ἦν θανοῦσιν ἀσφαλεῖς φίλοι
Κἂν μὴ θάνωσι· τὸ γὰρ ἔχειν, πλέον κρατεῖ
Τῆς εὐσεβείας· ἡ δ' ἐν ὀφθαλμοῖς χάρις
Ἀπόλωλ', ὅταν τις ἐκ δόμων ἔλθῃ θανών.

Rara in ſepultos, rara & in ſuperſtites
Fides amica: namque plus pollent opes
Pietate; & illa quondam in oculis gratia
Simul interit, cùm funus effertur domo.

Πῶς οὖν τάδ' εἰσορῶντες ἢ θεῶν γένος
Εἶναι λέγωμεν, ἢ νόμοισι χρώμεθα;

Hæc conſpicantes quomodo ultra legibus
Utamur, aut cur eſſe credamus Deos?

Ἀλλ' ἔστιν, ἔστι, κἂν τις ἐγγελᾷ λόγῳ,
Ζεὺς καὶ θεοὶ βρότεια λεύσσοντες πάθη.

Eſt, ſint licet qui rideant, eſt Jupiter,
Superique, caſus qui vident mortalium.

——— Ἆ, δυσδαίμων,
Ὃς τάδε λεύσσων θεὸν οὐχὶ νοεῖ,

——— Miſer ille, poteſt
Hæc qui ſpectans neſcire Deum:

V. 179. Βέβαια) *Atticè*, pro βεβαίως. *Neutrum* Plurale pro *Adverbio*; ſæpè autem Neutra *Adjectiva*, ſive ſingularia, ſive etiam Pluralia Adverbiorum vice funguntur. Operâ abuterer, ſi pluribus hoc probare vellem.

V. 209. Πῶς οὖν τάδ' &c.) Præter *Grotium* in *Excerptis* hunc locum profert *Athenagoras* in Legatione pro *Chriſtianis*, & addit, Τοῦτο καὶ τὸν Ἀριστοτέλη ἀθεεῖν ἀπορεῖντα εἰπεῖν τὰ κατωτέρω τοῦ οὐρανοῦ ἐπιμένει. Nec hæc verba *Euripidis* Pietati toties à me laudatæ officiunt; Multi enim etiam ſanctiſſimi Viri, ut Rex *David* Pſalm. 73. v. 2. &c. ità ſecum aliquãdò arguebãt, donec ad Altare Dei ſunt ingreſſi. Vide infrà ad v. 213. *Joſ. Barnes.*

V. 211. Ἀλλ' ἔστιν ἔστι) Vid. ſimile ad *Phrixum*, v. 14.

V. 213. Ἆ δυσδαίμων, ὃς τάδε λεύσσων θεὸν οὐχὶ νοεῖ &c.) Quis non hinc agnoſcat *Euripidis* Pietatem, qui miſerum illum & miſerabilem pronuntiat, quicunque de Dei exiſtentia dubitat & licet inviſibilem, per opera illius non videt? *Joſua Barnes.*

Μετα-

Μετεωρολογῶν δὲ καταρρίπτει
Σκολιὰς ἀπάτας, οἷς ἀτειρὴς
Γλῶσσ' ἐκβολεῖ, περὶ τῶν ἀφανῶν
Οὐδὲν γνώμης μετέχουσα.

Sed celſa loquens velut implicitos
Dejicit aſtus, qualia inanis
Lingua effutit, cum certi habeas
De non Viſis nil afferere.

Ποῖος δ' ἂν οἶκος τεκτόνων πλασθεὶς ὕπο
Δέμας τὸ θεῖον περιβάλοι τοίχων πτυχαῖς;

Qui poſſet ædes ſtructa fabrili manu
Tenere vim parietibus incluſam Dei?

Τί δῆτα τούτους τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα,
Δρῶμέν τε τοιαῦθ', ἃ σύ γε τυγχάνεις θέλων.

Mortale miſerum ſapere cur ergò genus
Putatur? A Te noſtra pendent omnia,
Facimuſque, viſum quod voluntati tuæ eſt.

Θεὸν δὲ ποῖον, εἰπέ μοι, * νοητέον; * al. νομιστέον.
Τὸν πάνθ' ὁρῶντα, κ' αὐτὸν οὐχ ὁρώμενον;

Dic, quæſo, qualem fas credi putas Deum?
Qui cuncta ſpectat, ipſe non ſpectabilis.

Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἐστιν ἐν ἑκάστῳ θεός.

Mortalium cuique ſua Mens eſt Deus.

Πολλάκις μοι πραπίδων διῆλθε φροντὶς,
Εἴτε Τύχα, εἴτε Δαίμων τὰ βρότεια κραίνει,
Παρά τ' ἐλπίδα καὶ παρὰ δίκαν
Τοὺς μὲν ἀπ' οἴκων ἀναπίπτοντας
Ἄτερ βίου, τοὺς δ' εὐτυχοῦντας ἄγει.

Perplexa mentem ſors agitat meam,
Fortuna noſtras res regat, an Deus,
Spem ſæpè præter, præter æquum
Hos evolutos de paternis
Egere cogens triſte penatibus,
Felicia illis tempora Dividens.

Σοὶ τῷ πάντων μεδέοντι χοὴν,
Πέλανόν τε φέρω, Ζεὺς, εἴτ' Ἀΐδης
Ὀνομαζόμενος στέργεις· σὺ δέ μοι
Θυσίαν ἄπυρον παγκαρπίας
Δέξαι πλήρη προχυτήν τε.
Σὺ γὰρ ἔν τε θεοῖς τοῖς οὐρανίδαις
Σκῆπτρον τὸ Διὸς μεταχειρίζων,
Χθονίων θ' Ἅδῃ μετέχεις ἀρχῆς.
Πέμψον μὲν φῶς ψυχαῖς ἀνέρων
Ταῖς βουλομέναις ἄθλους προμαθεῖν
Πόθεν ἔβλαστον, τίς ῥίζα κακῶν,
Τίνι δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους
Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν.

Tibi cunctorum Domino vinum
Salſamq; molam fero, ſeu Ditis
Tu ſive Jovis nomine gaudes:
Cunctis largâ defuſâ manu
De frugibus accipe dona.
Tu namque Deos ſuperos inter
Sceptrum tractas ſublime Jovis,
Idem regnum terreſtre tenes.
Tu lucem animis infunde virûm,
Qui ſcire volunt, quo ſata Mentis
Lucta ſit ortu, quæ cauſa mali,
Cui cælicolûm ritè litando
Requiem ſit habere laborum.

Σῶσαι γὰρ ὁπόταν ᾖ τῷ θεῷ δοκοῦν τινὰ,
Πολλὰς δίδωσι προφάσεις εἰς σωτηρίαν.

Servare cùm quem vult Deus, multas ſolet
Occaſiones tum ſalutiferas dare.

Σπουδάζομεν δὲ πολλὰ βροτοὶ, ὑπ' ἐλπίδων
Μάτην πόνους ἔχοντες, οὐδὲν εἰδότες.

In multa dum ſpes ſtudia nos homines trahit,
Fruſtrà laborem ferimus, ignari omnium.

----- Ἀλλ' ἀνοιστέος λόγος.

——— Sed hunc inhibere ſermonem eſt opus.

Σμικραῖς δ' ἐπιτρέπουσιν αὐτοὺς ἐλπίσι.

Creduntque ſeſe quàm levi mirum ſpei.

Πλούτῳ χλιδῶσαι θνητὰ δὴ, γύναι, φρονεῖ.

Opibus ſuperbis, femina: hoc homines ſolent.

Λευκοὺς λίθους ἔχοντες αὐχοῦσιν μέγα.

Albi lapilli ſpiritus tollunt ſuis.

Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.

Quicunque felix, ſapere eundem credimus.

Δούλοισι γάρ τι ζῶμεν οἵ γ' ἐλεύθεροι.

Eſt Liberorum vita Servorum labor.

Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.

Odi profeſſum ſapere, qui ſibi non ſapit.

V. 219. Ποῖος δ' ἂν οἶκος) Huc refer illud *Chronic.* l. 2. c. 6. v. 18. Ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει Θεὸς μετ' ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, &c. *Joſ. Barnes.*

V. 224. Θεὸν δὲ ποῖον, εἰπέ μοι, νοητέον; τὸν πάνθ' &c.) Hunc locum *Juſtinus Martyr* in libro de Monarchiâ ex *Philemone* citat. Ex *Euripide* tamen alii non pauci; item *Theon* Sophiſta in Progymn. Egregiè etiam *Arrian.* Epictetæorum lib. 2. c. 8. Οὐκ οἶδας, ὅτι θεὸν τρέφεις, θεὸν γυμνάζεις, θεὸν περιφέρεις, τάλας, καὶ ἀγνοεῖς &c.

V. 226. Ὁ Νοῦς γὰρ ἡμῶν &c.) Ità *Virgil.* l. ix. v. 185. *An ſua cuique Deus fit dira cupido.* Sic *Apuleius* de Deo *Socratis*, *Animus humanus etiam nunc in corpore ſitus Dæmon nuncupatur.* Tum illum *Virgilii* locum citat & proindè pergit, *Igitur & bona Cupido animi Bonus Deus eſt.* *Joſua Barnes.*

V. 227. Πολλάκις μοι πραπίδων) Huc refer illud *Claudiani*, *Sæpè mihi dubiam traxit Sententia Mentem.* Hunc autem locum exhibet *Athenagoras* in Legatione pro *Christianis* paulò tamen corruptiorem; Pro βίου enim θεοῦ legitur & ἄτερ pro ἄτερ. Nec puncto limitatur ἄγει, quod fieri debuit & tum ſequi, Τὸ παρ' ἐλπίδα καὶ δίκην (quæ verba repetit *Chriſtianus* Philoſophus ex his Verſibus) οὐ προϊστάντος, ἀλλ' ἀγνοοῦντος, ἐν ἀφασίᾳ τὸν Εὐριπίδην ἐποίησε. Quod *Conradus Geſner* in Notis ſuis haud vidit. *Grotius* in Excerptis eundem locum profert. *Joſ. Barnes.*

V. 255. Μισῶ σοφιστὴν) Hunc locum laudat *Cicero* lib. 13. Epiſt. Fam. Epiſt. 15.

Παίδευμα

Παίδευμα δ' Ἔρως σοφίας κ' ἀρετῆς
Πλεῖστον ὑπάρχει, καὶ προσομιλεῖν
Οὗτος ὁ δαίμων
Πάντων ἥδιστος ἔφυ θνητοῖς·
Καὶ γὰρ ἄλυπον τέρψιν τιν' ἔχων
Εἰς ἐλπίδ' ἄγει· τοῖς δ' ἀπελέστοις
Τῶν τοῦδε πόνων μήτε συνείην,
Χωρὶς δ' ἀγρίων ναίοιμι τρόπων·
Τὸ δ' ἐρᾷν προλέγω τοῖσι νέοισι
Μήποτε φεύγειν,
Χρῆσθαι δ' ὀρθῶς, ὅταν ἔλθῃ.

Ad virtutem ſapere egregius
Dat Doctor Amor: Generi humano
Ad convictum
Non eſt Divûm ſuavior alter:
Nam ſine luctu gaudia præbens
Excitat in ſpem. Procul à me ſint
Hæc qui fugiunt ſacra profani:
Fera vita meos nihil ad mores.
Juvenes moneo, non has ſtudeant
Vitare faces,
Rectè ſed amoribus uti.

Ἄλλων ἰατρὸς αὐτὸς ἕλκεσι βρύων.

Ulceribus ipſe, medicus aliorum, ſcates.

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

Vatem optimum putato, bene qui conjicit.

Ψάφει τὸν ἐσθλὸν κἂν μυχῷ δείκνυσι γῆς.

Boni viri index fama, vel ſub humum ſiti.

Ἀγάλακτ' ὁμιλεῖν γίνεται δούλων τέκνα.

Petulans & inſociale, de ſervis ſati.

Μισῶ πολίτην, ὅστις ὠφελεῖν πάτραν
Βραδὺς πέφυκε, μεγάλα δὲ βλάπτειν ταχὺς,
Καὶ πόριμον αὑτῷ, τῇ πόλει δ' ἀμήχανον.

Odio mihi ille civis eſt, qui patriæ
Prodeſſe tardus, celer eandem lædere eſt,
Sibique vivit commodus, populo gravis.

Τὰ τῶν τεκόντων σφάλματ' εἰς τοὺς ἐκγόνους
Οἱ θεοὶ τρέπουσι. ———

In Poſterorum capita nos Dii vertere
Culpas parentum. ———

Αἶ, αἶ, τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακὸν,
Ὅταν τις εἰδῇ τἀγαθὸν, χρῆται δὲ μή.

Proh dolor, ut illud cœlitus miſſum malum eſt,
Cum quis videt meliora, nec ſequitur tamen.

Ἀληθὲς οὐδὲν τῶνδέ μ', ὧν σὺ νουθετεῖς·
Γνώμην δ' ἔχοντά μ' ἡ φύσις βιάζεται.

Ego eſſe vera & recta quæ memoras ſcio:
Sed improbata cogit ingenium ſequi.

Γραῖαν γυναῖκα πρὸς νέον ζεῦξαι, κακόν·
Ὁ μὲν γὰρ ἄλλης λέκτρον ἱμείρει λαβεῖν,
Ἡ δ' οὐδενὸς τοῦδ' οὖσα, βουλεύει κακά.

Male juniori fœminam jungas viro:
Namque ille lecti gaudia alterius petit,
Læſa illa ſeſe ad prava conſilia applicat.

Ὁ δ' ἄρτι θάλλων σάρκα, διοπετὴς ὅπως
Ἀστὴρ, ἀπέσβη, πνεῦμ' ἀφεὶς εἰς αἰθέρα,
Νεκρὸν δὲ σῶμα, κἂν μίμημα δαιμόνων.

Ille ante florens artubus, cœlo cadens
Ut ſtella, periit: ſpiritus rediit ſolo:
Corpus, Deûm licet inſtar, exanimum jacet.

——— Τιμᾶν τι πεπαῦσθαι,
Πλούτῳ δ' ἀρετὴν κατεργάσασθαι
Δοκεῖτε. ἐν ἐσθλοῖς δὲ καθήσεσθ' ἄνολβοι.

——— Utcunque honorum lumine fulgidi,
Sperâtis auri ſubdere copia
Vos poſſe virtutem bonorum
Judicium miſeros vocabit.

Οἱ πλεισίμοχθοι κἀπόθ' ἥσυχοι δορί.

Duri ad labores, haſta quibus eſt inquies.

Εἰ δ' ἦσαν ἀνθρώποισιν ὠνητοὶ λόγοι,
Οὐδεὶς ἂν αὑτὸν εὖ λέγειν ἐβούλετο·
Νῦν δ', ἐκ βαθείας γὰρ πάρεστιν αἰθέρος
Λαβεῖν ἀμισθὶ, πᾶς τις ἥδεται λέγειν
Τά τ' ὄντα καὶ μή· ζημίαν γὰρ οὐκ ἔχει.

Emenda fandi ſi eſſet homini copia,
Laudes amaret proſequi nemo ſuas:
Nunc, et profundo quia facultas æthere eſt
Accipere gratis, geſtiunt omnes loqui
Vera atque falſa: res enim damno caret.

Ἡ φύσις ἐβούλεθ', ᾗ νόμων οὐδὲν μέλει·

Natura juſſit, jura cui non ſunt moræ.

Ἡδὺ δ', ἣν καλόν τι πράξῃ, συσκυθρωπάζειν φίλον

Dulce, cùm fortuna ſævit, condolere conjugem

V. 256. Παίδευμα δ' Ἔρως &c.) Hunc locum *Athenæus* profert l. 13. c. 1. ad finem cum hâc præfatione, Ὃν πως καὶ ἐμμεμνημένος ὁ σκηνικὸς φιλόσοφος Εὐριπίδης φησὶν, ὅτι καὶ τόδε, παίδευμα &c. Dein hoc *Pindari* addit huic loco apprimè aptum, Εἴη καὶ ἐρᾷν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι κατὰ καιρόν. *Euripidis* locum *Grotius* in illius Excerptis habet fol. 421. qui & *Latinè* vertit. *J. Barnes.*

V. 271. Μισῶ πολίτην &c.) Hunc locum *Ariſtoph.* in *Ranis* fol. 185. Nobis reſervavit. Quem de *Alcibiade* dixiſſe *Euripidem* teſtatur *Scholiaſtes* ibidem. Vide ad Finem in ὙΜΝΟΙ. *Joſua Barnes.*

V. 295. Ἡ φύσις ἐβούλεθ') Pro hoc *Hemiſtichio* nonnulli legunt Ἀνάγκη ἡ φύσις. Tum verò ob Verſum φυ in φύσις eſt producenda, atque ideo Circumflexum patitur. Poteſt autem & φῦσις dici & ſcribi eodem modo ac φῦμα, eadem enim utriuſque ratio. Licet enim φύσις ſcribatur Communitèr primâ brevi, *Homerus* tamen in Voce derivatâ φυσίζοος priorem producit. Quòd verò Poeta Comicus *Anaxandrides* ob hunc Verſû in Populum *Athenienſem* falsè tortum, periit, diximus ad *Phœniſſ.* v. 396. Ità autem ille vertit, Ἡ πόλις ἐβούλεθ', ᾗ νόμων οὐδὲν μέλει. *J. Barnes.*

Ἄλογον,

Ἄλοχον, ἐν κοινῷ δὲ λύπης, ἡδονῆς τ' ἔχειν μέρος·
Σοὶ δ' ἔγωγε καὶ νοσοῦντι συννοσοῦσ' ἀνέξομαι·
Καὶ κακῶν τῶν σῶν ἀνοίσω· καὶ γὰρ οὐδὲν ἔστί μοι
Πικρὸν ὃ διὰ σοῦ φορήσω. δυστυχεῖν μετὰ τῶν φίλων,
Εὐτυχεῖν τε χρή· τί γὰρ δὴ τὸ φίλον ἄλλο πλὴν τόδε;

Conjugi, partemque ferre de bonis & triſtibus:
Ego tuas ſimul ægra tecum patiar ægrimonias,
Pariter ærumnas ſubibo: nil erit pro te grave,
Nil acerbum: ſors amici ſimul habenda eſt utraque,
Læta, mæſta. Nam quid aliud eſt amare mutuò?

Ἀρκεῖ μετρία βιοτά
Μοι σώφρονος τραπέζας·
Τὸ δ' ἄκαιρον ἅπαν ὑπερ-
βάλλον τε μὴ προσείμην.

Mihi temperata vita
Satis, & modeſta menſa:
Nimium quod eſt, modóque
Caret, ipſe non capiſcam.

Θέρους τε, χείμωνός τε μῆνας τέσσαρας,
Φίλης τ' ὀπώρης διπτύχους, ἦρος δ' ἴσους.

Æſtati & Hyemi quatuor menſes dedit,
Veri duos attribuit, Autumno duos.

Ὦ πολύμοχθος βιοτὰ θνατοῖς,
Ὡς ἐπὶ παντὶ σφαλερὰ κεῖσαι,
Καὶ τὰ μὲν αὔξεις, τὰ δ' ἀποφθινύθεις·
Κοὐκ ἔστιν ὅρος κείμενος οὐδεὶς,
Εἰς ὅν τινα χρὴ πλεῦσαι θνητοὺς,
Πλὴν ὅταν ἔλθῃ κρυερὰ διόθεν
Θανάτου πεμφθεῖσα τελευτά.

O vita hominum plena laboris,
Quàm ſtas dubio malè fulta gradu:
Et modò creſcis, modò decreſcis:
Nullámque datur cernere metam,
In quâ * curſum requieſcat homo;
Niſi cum leti frigida venit
Superis mittentibus hora.

* Vid. *Virgil.* Ecl. 8. v. 4.

---- Ὅσοι θέλουσ' ἰατρεύειν καλῶς
Πρὸς τὰς διαίτας τῶν ἐνοικούντων πόλιν,
Καὶ γῆν ἰδόντας, τὰς νόσους σκοπεῖν χρεών.

— Quotquot ritè medicari volunt,
Spectare debent ipſa terrarum ſola,
Populique victum: ferre ſic morbis opem.

Οὐδεμίαν ὤνησε κάλλος εἰς πόσιν ξυνάορον·
Ἡ 'ρετὴ δ' ὤνησε πολλάς· πᾶσα γὰρ ἀγαθὴ γυνὴ,
Ἥτις ἀνδρὶ συντέτηκε, σωφρονεῖν ἐπίσταται.
Πρῶτα μὲν γὰρ τοῦθ' ὑπάρχει· κἂν ἄμορφος ᾖ πόσις,
Χρὴ δοκεῖν εὔμορφον εἶναι τῇ γε νοῦν κεκτημένῃ.
Οὐ γὰρ ὀφθαλμὸς τὸ μορφὴν κρίνόν ἐστιν, ἀλλ' ὁ νοῦς.
Εὖ λέγειν δ', ὅτ' ἀντιλέξῃ, χρὴ δοκεῖν, κἂν μὴ λέγῃ,
Κἀπορεῖν ἂν τῷ ξυνόντι πρὸς χάριν μέλλῃ λέγειν.

Feminarum apud maritos forma nulla profuit,
Plurimis virtus: bona omnis ſemque, quæ colit Virum,
Femina intra diſciplinam ſe tenet modeſtiæ,
Prima pars hæc eſt: maritus ſit licet deformior,
Debet is pulcher videri mentem habentem conjugi.
Lumen haud enim, ſed Mens eſt, formam quæ dijudicat.
Dixerit quidvis maritus, benè putandus dicere eſt.
Ipſa ſit ſollicita, ſiquid dicit, ut placeat viro.

Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶσι δ' οὔ.

In ſaturitate, non in eſurie eſt Venus.

Νικᾷ με χρεία καὶ κακῶς ὀλουμένη
Γαστὴρ, ἀφ' ἧς δὴ πάντα γίνεται κακά.

Me dira egeſtas ſubigit, & miſerabilis
Venter, malorum cauſa quæ ferme omnium.

Καὶ Γαῖα μήτηρ, Ἑστίαν δέ σ' οἱ σοφοὶ
Βροτῶν καλοῦσιν, ἡμένην ἐν αἰθέρι.

Tellúſque mater, quæ ſita medio ætheris
Librata Veſtæ nomen à Doctis habes.

Τὸ μὴ γενέσθαι κρεῖττον ἢ φῦναι βροτοῖς.

Hominibus ipſis melius non naſci fuit.

Εἴ μοι τὸ Νεστόρειον εὔγλωσσον μέλι,
Ἀντήνορός τε τοῦ Φρυγὸς δοίη θεός.

Si Neſtoris mihi melleam facundiam,
Antenoriſque Phrygis aliquis daret Deus.

Ἔπειτα παῖδας σὺν πικραῖς ἀλγηδόσι
Τίκτω· τεκοῦσα δ' ἂν μὲν ἄφρονας τέκω,
Στένω ματαίως, εἰσορῶσα μὲν κακοὺς,
Χρηστοὺς δ' ἀπολέσασ'· ἢν δὲ καὶ σεσωσμένους,
Τήκω τάλαιναν καρδίαν ὀρρωδίᾳ.
Τί τοῦτο δὴ τὸ χρηστόν; οὐκ ἀρκεῖ μίαν
Ψυχὴν πολεύειν, κἀπὶ τῶνδ' ἔχειν πόνους;

Ego deinde acerbos liberos cruciatibus
Pario. Siniſtra partubus ſi mens meis,
Fruſtra angor animi; cum ſuper video malos,
Bonos perire. ſin tamen vivant boni,
Edunt perennes corda ſollicitudines.
Quid hic ſit ergo dulce? non unam ſatis
Curare vitam, proque eâ ærumnas pati?

'Αλλ'

V. 306. Θέρους &c.) Hæc Prima videtur fuiſſe *Anni* apud Veteres Diviſio in Quatuor Partes. Vide *Roberti Cary* LL. D. *Palæologiæ Chronicæ* l. 1. c. 1.

V. 315. Ὅσοι θέλουσ' ἰατρεύειν καλῶς) Hunc locum proferens *Clemens Alexand.* Stromat. VI. corruptè legitur, Εὐριπίδης ἐν Ἑξαμέτρῳ τρεῖς φησί, quæ verba *Thom. Gataker* noſter legit, ἐν Βελλεροφόντῃ ῥητῶς φησί. Nos ad eam Fabulam affigere auſi non ſumus. *J. Barnes.*

V. 320. Ἥ τις ἀνδρὶ συντέτηκε) *Heſychius* hanc Vocem exponit συγκολλᾶσθαι, quaſi *Amore-agglutinet.* Hinc στοργὴ & σύντηξις inter *Amoris* genera recenſentur *Ciceroni* ad *Attic.* l. 10. Epiſt. 8. Sic ſuprà Κακὸς κακῷ γὰρ συντέτηκεν ἡδονῇ. *J. Barnes.*

V. 326. Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις,) Idem ferè ex *Euripide* dixit poſteà *Antiphanes*, Ἐν πλησμονῇ γὰρ Κύπρις· ἐν δὲ τοῖς κακῶς Πράσσουσιν οὐκ ἔνεστιν Ἀφροδίτη βροτοῖς. In Ventre pleno Veneris eſt Templum: hæc Dea Miſerè viventes quam poteſt longè fugit. *Joſua Barnes.*

V. 327. Νικᾷ με) De hoc loco ità *Diphilus* Comicus in Paraſito, Εὖ γ' ὁ κατάχρυσος εἶπε τοῦτ' Εὐριπίδης, Νικᾷ &c.

V. 329. Καὶ γαῖα μήτηρ &c.) Hunc locum *Euripidis* agnoſcit *Macrob.* Saturn. l. 1. c. 23. Nos ità vertimus reſpectu ad Nomen habito, quam rem *Grotius* omiſit, *Et Terra Mater: tibi titulus Veſtæ datur A Gente doctâ, vi quòd inſtes æthere.* Joſua Barnes.

V. 332. Εἴ μοι τὸ Νεστόρειον) Hunc locum ad initium l. 15. cum protuliſſet *Athenæus*, addit, κατὰ τὸν πάνσοφον Εὐριπίδην. Notandum eſt verò, quòd cùm apud *Athenæum* legatur μέλος, Nobis omninò perſuaſum eſt, legi debere μέλι, ut *Euripidis* Νεστόρειον εὔγλωσσον μέλι ſignificet illam *Neſtoris* eloquentiam, de quâ *Homerus*, Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. *J. B.*

Ἀλλ' ὡς ἐμοί γε νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ,
Παῖδας φυτεύειν οὔποτ' ἀνθρώπους ἐχρῆν,
Πόνους ὁρῶντας εἰς ὅσους φυτεύομεν.

Ἄνθρωπος ἐγένου, καὶ τὸ δυστυχὲς βίου
Ἐκεῖθεν ἔλαβες, ὅθεν ἅπασιν ἤρξατο
Τρέφειν ὅδ' αἰθὴρ, ἐνδιδοὺς θνητοῖς πνοάς·
Μή τοι τὰ θνητὰ θνητὸς ὢν ἀγνωμόνει.

Τίς δ' ἐστὶ δοῦλος τοῦ θανεῖν ἄφροντις ὤν;

Ὅστις δ' ἀνάγκῃ συγκεχώρηται βροτῶν,
Σοφὸς παρ' ἡμῖν καὶ τὰ θεῖ' ἐπίσταται.

Ἄλλη μὲν ἄλλῳ φάρμακον κεῖται νόσῳ·
Λυπουμένῳ μὲν μῦθος εὐμενὴς φίλων,
Ἄγαν δὲ μωραίνοντι νουθετήματα.

Τέκτων γὰρ ὢν ἔπρασσες οὐ ξυλουργικά.

——— Μή μοι
Λεπτῶν θίγγανε μύθων, ψυχή.
Τί περισσὰ φρονεῖς· εἰ μὴ μέλλεις
Σεμνύνεσθαι παρ' ὁμοίοις.

——— Τὰ μὲν ἄγαν γὰρ ἐπιτελεῖ
Θεός, τὰ μικρὰ δ' εἰς τύχην ἀνεὶς ἐᾷ.

Εἴθ' ἦν ἄφωνον σπέρμα δυστήνων βροτῶν.

Πάσχειν ἀνάσχου· δρῶν γὰρ ἔχαιρες.

Νόμος τὸν ἐχθρὸν δρᾶν, ὅπου λάβῃς, κακῶς·
Ἐχθρὸν κακῶς δρᾶν ἀνδρὸς ἡγοῦμαι μέρος.

A. Τί δεῖ θεοὺς σέβειν σε κατθανούμενον;
B. Ἄμεινον· οὐδεὶς κάματος τοῦ σέβειν θεούς.

Πολλαῖσι μορφαῖς οἱ θεοὶ σοφισμάτων
Σφάλλουσιν ἡμᾶς κρείσσονες πεφυκότες.

Ἰὼ, Τυραννὶ, βαρβάρων ἀνδρῶν φίλη.

——— Σιωπὴ τοῖς σοφοῖς ἀπόκρισις.

Ἢ δεῖ μ' ἐλέγχειν, ἤν τι μὴ καλῶς λέγω·
Ἢ πεῖσιν τοῖς λεχθεῖσι συγχωρεῖν λόγοις.

Χρύσεαι δέ μοι πτέρυγες περὶ νώτῳ,
Καὶ τὰ Σειρήνων πτερόεντα πέδιλα
Ἁρμόζεται· βάσομαι δ' ἐς αἰθέρα πολὺν
Ἀερθεὶς, Ζανὶ προσμίξων.

Αἰθέρα καὶ Γαῖαν πάντων γενέτειραν ἀείδω.

——— Σὺ ταῦτα λέγεις, οὐκ ἐγώ.

Mea iſta pridem eſt, & manet ſententia,
Proferere prolem liberûm non debuit
Quiſquam videns, in quanta naſcantur mala.

Homo nempe natus inde duxiſti tuæ
Vitæ miſerias, unde nos cunctos alit
Æther, qui inhalat ſpiritum viventibus:
Mortalis ægrè ad feras mortalia.

An ſervus is ſit, qui nihil metuit mori?

Neceſſitate qui minorem ſe gerit,
Sapit ille nobis, ac ſciens cœleſtium eſt.

Aliiſque præſens alia medicina eſt malis:
Mœſtis amica benevolentûm Oratio,
At verba caſtigantia oblitis modi.

Res non fabriles quippe tractâſti faber.

——— Nè ſubtiles
Tange loquelas, Anime: ut quid enim
Vana labores, niſi fortè inter
Vis te jactare ſodales.

——— Res enim ſummas Deus
Tractat; minores ire, quà Fors fert, ſinit.

Muta eſſet utinam miſera gens mortalium.

Mala fer, quondam lætus agendo.

Ubicunque prênſum jura lædi hoſtem ſinunt:
Hoſti nocere judico officium viri.

A. Nam quid Deos te colere moriturum attinet?
B. At ſatius hoc eſt: nullus eſt pietas labor.

Præſtigiarum mille nos fallunt modis
Superi, ut quibus mens viſque ſit præſtantior.

O Res amica Barbaris Dominatio.

——— Sapiens ſæpè reſpondet tacens.

Vel me refuta, ſi quid haud dicam benè:
Vel acquieſce tu meis ſermonibus.

Aurea me dorſi compagine,
Penna vehet, pedibúſque volucria
Sirenum nectam talaria:
Sic altum penetrabo per æthera,
Colloquióque fruar Magni Jovis.

Æthera concelebro, Tellurémque omniparentem.

——— Dicis hæc tu, non ego.

V. 347. Μή τοι τὰ θνητὰ) Vid. huic loco conformia ad *Thyeſt.* v. 4.

V. 348. Τίς δ' ἐστὶ δοῦλος) *Philo Jud.* in libello, cui titulus *Quod omnis Probus ſit liber*, hunc locum citans ait, Ἐπ. Τιν. γὰρ, ὅτι οὐδὲν ὑπὸ δουλείας πέφυκε διάνοιαν, ὡς τὸ ἐπὶ θανάτῳ δέος, ἕνεκα τοῦ πρὸς τὸ ζῆν ἱμέρου.

V. 354. Τέκτων γὰρ ὢν &c.) *Plutarchus* in Præceptis Civilibus hunc Verſum ex *Euripide* citat, quem pene exprimit *Horatius* Epiſt. l. 2. Epiſt. 1. --*tractant Fabrilia Fabri.* Vide *Eraſmi* Adag. Chiliad. IV. Centur. III. §. 93. *Faber quum ſis, opera haud tractas Fabrilia. Joſua Barnes.*

V. 360. Θεός) *Balbus* ex Stoicorum ſententiâ apud *Cic.* de Nat. Deorum lib. 2. Magna Dii curant, parva negligunt. *Euripid.* apud *Plat.* de leg. Poet. c. 7. Ζεὺς γὰρ τὰ μὲν τοιαῦτα φροντίζει βροτῶν· τὰ μικρὰ δ' ἄλλοις δαίμοσιν παρεὶς ἐᾷ. Hæc tamen in re haſitantèr Stoici videntur loqui, cùm pauca admodum fortunæ relinqui aſſerunt. *Gulielmus Piers.*

V. 374. Χρύσεαι δέ μοι πτέρυγες) *Horat.* Carmin. l. 2. Od. 20. *Non uſitatâ aut tenui ferar Pennâ, biformis per liquidum æthera Vates &c.*

V. 378. Αἰθέρα) Vid. *Argumentum* ad Ἴωνα.

V. 179. Σὺ ταῦτα λέγεις) Vid. ad *Hippolyt.* v. 352.

Σώζεσθ'

Σώζεσθαι * νικῶντας ἄριστον· (* Vid. infra v. 442.)
Εἰ δὲ θανεῖν θέμις, ὧδε θανεῖν καλὸν,
Εἰς ἀρετὴν * καταλυσαμένους βίον. (* an ἀναλωσαμένους;)

Κακὸς κακῷ γὰρ συντέτηκεν ἡδονῇ.

------ Οὐ γὰρ ἀσφαλὲς,
Οἶμαι, περαιτέρω κάλλος, ἢ 'ν μέσῳ λαβεῖν.

Ἔχει τελευτὴν, ἧσπερ οὕνεκ' ἐγένετο·

Χρυσὸς * γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἔχει κράτος.

Ὄλβιος, ὅστις τῆς ἱστορίας (* Vid. Bellerophon. Addend. v. 6.)
Ἔσχε μάθησιν, μήτε πολιτῶν
Ἐπὶ πημοσύνας, μήτ' εἰς ἀδίκους
Πράξεις ὁρμῶν· ἀλλ' ἀθανάτου
Καθορῶν φύσεως κόσμον ἀγήρω,
Πῇ τε συνέστη, καὶ ὅπῃ καὶ ὅπως·
Τοῖσδε τοιούτοις οὐδέποτ' αἰσχρῶν
Ἔργων μελέτημα προσίζει·

Τἀλλότρια δειπνεῖν τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

* Ἐπεὶ τά γ' ἀρκοῦνθ' ἱκανὰ τοῖς γε σώφροσιν. (* Phoeniſſ. v. 557.)

Ἢ φρονεῖν ἔλασσον ἢ δύνασθαι μεῖζον.

Καὶ ξυμπεσόντων πραγμάτων ἄλλων ποτὲ
Εὔξῃ τοιοῦτον ἄνδρα σοι παρεστάναι.

------ Τὸν λαβόντα τὴν λόγων
Καλὰς ἀφορμὰς, οὐ μέγ' ἔργον εὖ λέγειν.

Φίλων γε μέν τοι χρῆσις ἡ πρὸς αἵματος
Μόνη κακοῦ ῥέοντος ὠφελεῖν φιλεῖ.

Φαύλῃ διαίτῃ προσβαλὼν ἥδιστον στόμα.

Μή μοι τὰ κομψὰ λέγε σὺ, ἀλλ' ὧν δεῖ πόλει.

------ Ἡ βροτῶν τ' εὐπραξία
Τοῖς ἐλάχιστα γίνεται λυπουμένοις.

Ὁ βίος γὰρ ὄνομ' ἔχει, πόνος δ' ἔργῳ πέλει.

Εἰ δή τι πάρεργον χρή τι κομπάσαι, γύναι,
Οὐρανὸν ὑπὲρ γῆς ἔχομεν εὖ κεκραμένον,
Ἵν' οὔτ' ἄγαν πῦρ, οὔτε χεῖμα συμπίτνει·
Ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε κάλλιστα τρέφει,
Τῆσδέ γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρώμεθα.

Τολμῶ κατειπεῖν, Μήποτ' οὐκ εἰσὶν Θεοί;
Κακοὶ γὰρ εὐτυχοῦντες ἐκπλήττουσί με.

Οὐ κατθανεῖν γὰρ δεινὸν, ἀλλ' αἰσχρῶς θανεῖν.

Ἤπειρον ὡς ἄπειρον ἐκβάλλων χθόνα.

Vincere, vivereque optima res eſt.
Sin moriendum eſt, ita dulce mori,
Vitam ut virtus ſorbeat in ſe.

Malos voluptas aliqua conciliat malis.

——Eximia, ut reor,
Ultraque mediam, forma non tuta eſt ſatis.

Res cujus ergò exſtiterat hæc, finem hunc habet.

Pecunia in res regimen humanas tenet.

Felix animo, quiſquis doctas
Imbibit artes: non ille malum
Quærit populo: ſed nec ad actus
Fertur iniquos: ſenii ignarum,
Naturæ, tuum ſpeculatur opus,
Ubi conſtiterit, qui, quóq; modo:
Factu quicquid turpe eſt, animis
Id nunquam talibus hæret.

Verè beatus quiſquis eſt, cœnat foris.

Quod namque ſatis eſt, temperanti ſufficit.

Vel plus valere, vel animo efferri minùs.

Novique caſus ſubito cùm tibi ſe ingerent,
Talem virum tibi adeſſe magno emptum voles.

——— Pulchra cui ſandi datur
Materia, benè ſi dicit, id minimè novum eſt.

Sic eſt: amicorum opera, quos ſanguis ligat,
Prodeſſe ſola rebus in miſeris ſolet.

——— Suavi quidem,
Sed improbãdo victui os addixerã.

Speciosa mitte: prome queis urbi eſt opus.

——— Nam felicitas
Mortalium illis propria, qui minimum dolent.

Vita hæc vocatur Vita, revera eſt labor.

Jactare ſiquid obiter, ô mulier, licet
Bene temperato noſtra ſub cœlo eſt humus:
Non nimia torret flamma, non nimium gelu.
Europa quicquid, Aſia fert quicquid boni,
Potiſſima horum ſeduli in nos vertimus.

Haud eſſe Divos, dicere an non audeam;
Res improborum tam ſecundas intuens?

Mori malum non eſt, ſed eſt, malè mori.

Incontinentèr ut continentem ejicis.

V. 383. Κακὸς κακῷ γὰρ συντέτηκεν) Reperias apud *M. Antonin.* [illegible], & [illegible], frequenter dici, pro ſtudio alicui ità eſſe addictum, non tantùm ut ab eo avelli quis nequeat, ſed ut in eo etiam enixiùs & obſtinatiùs perſequendo, conſumat & quaſi *tabeſaciat* ſeſe: *Syneſ.* [illegible]. Eodē modo etiam utitur. Ita etiam *Gallus* apud *Virgil.* Eclog. X. v. 43. *Hic ipſo tecum conſumerer ævo.* Sic ſuprà v. 319. de muliere conjugali [illegible]. *Gatak.* in *M. Antonin.* Imp. l. 5. §. 1. & S. *Paulus* ad *Epheſ.* c. 5. v. 31. [illegible] dicit. *J. Barnes.* V. 384. Οὐ γὰρ) aliàs Οὐ γὰρ [illegible] τὸ κάλλος, ἢ 'ν μέσῳ λαβεῖν. *Galen.* Protrept. V. 386. Ἔχει τελευτὴν ἧσπερ οὕνεκ' ἐγένετο) Ita ferè *Seneca* alicubi certè in hunc Senſum, nam Verba haud ſatis memini; Hâc conditione in Mundum venimus, ut moreremur, &c.

V. 396. Τἀλλότρια δειπνεῖν) Hunc locum laudat *Theopompus* Comœdus in [illegible]. *Euripides* [illegible] Τἀλλότρια δειπνεῖν τὸν καλῶς εὐδαίμονα. Scitum comperias illud placitum *Euripidis*: Verè beatus quiſquis eſt, cœnat foris.

V. 398. Ἢ φρονεῖν ἔλασσον) *Apoſtol.* Centur. 10. §. 6. Affine huic loco illud, *Dat Deus immiti Cornua curta Bovi.*

V. 410. Εἰ δή τι πάρεργον χρή τι κομπάσαι) *Plutarch.* de Exilio fol. 604. de *Athenis* loqui Poetam ait: ad *Erechtheum* videtur pertinere. Vide ibidem.

V. 415. Apud *Simplicium* in *Epictetum* fol. 200. V. 417. *Arrian.* in *Epict.* l. 2. c. 1.

V. 418. Schol. *Apollonii* Argonaut. [illegible] ὡς φησὶν Εὐριπίδης [illegible], Ἤπειρον &c.

Ἥρως

Ἥσσων· τὸ μαίνεσθαι δ' ἄρ' ἦν ἔρως βροτοῖς.

Insaniebam; namque Amor eſt inſania.

Ἥκει δ' ἐπ' ὤμοις ἢ Συὸς φέρων βάρος,
Ἢ τὴν ἄμορφον Λύγκα, δύσοχον δάκος.

Accedit ille vel humeris Aprum ferens,
Lyncemve deformem, malamque beſtiam.

——Πᾶς γὰρ οἰνωθεὶς ἀνὴρ
Ἥσσων μὲν ὀργῆς ἐστι, τοῦ δὲ νοῦ κενός·
Φιλεῖ τε πολλὴν γλῶτταν ἐκχέας μάτην
Ἄκων ἀκούειν, ἅπερ ἑκὼν εἶπεν κακῶς.

——Quiſquis obruitur mero,
Hunc ira vincit; vacuus eſt ſapientiæ;
Deménſque linguâ multâ cùm protuderit,
Invitus audit, quæ volens dixit malè.

——Ἀλλ' ἄπιθ', ὦ Θρᾷττ', ἐκποδών·
Δούλοις γὰρ οὐκ ἔξεστ' ἀκούειν τῶν λόγων.

O Threſſa mulier, hinc faceſſas ocyus:
Nam ſervulis negatur hic locus dari.

Ἰδοῦσα δεινὰς συμφορὰς πολὺν χρόνον,
Νῦν ὄμμ' ἐγείρει.——

Longóque magna tempore exantlans mala,
Nunc tollit ora——

Τράπεζ', ἀπόντων τῶν λόγων, φάτνη πέλει.

Taciturna menſa fit Viris præſepium.

Ἢ πρῶτα μὲν τὰ θεῖα προὐμηνύσατο
Χρησμοῖσιν, ἢ δι' ἀστέρων ἐπιτολαῖς.

Divina primùm quæ quidem præſagiit
Oraculis, nec non per Ortus ſyderum.

Τὸν δ' ἀμφὶ βοῦν ῥιφέντα Βοιωτὸν καλεῖ.

Bubúſque miſſum parvulum infantem vocat
Bœoton.——

Χεῖρες μὲν ἁγναί, φρὴν δ' ἔχει μιάσματα.

Puræ manus ſunt, pura non mens eſt tamen.

Ὅταν δὲ Δαίμων ἀνδρὶ πορσύνῃ κακά,
Τὸν νοῦν ἔβλαψε πρῶτον.——

At quando Numen miſerias paret viro;
Mens læſa primùm &c.——

Αὔρα θεῶν ὄχημα τιμιώτατον.

Cæleſtis Aura currus auguſtus Deûm.

Οἶνος περάσας πνευμόνων διαῤῥοάς.

Pulmoneis meatibus merſus latex.

Ἐμοῦ θανόντος γαῖα μιχθήτω πυρί·
Οὐδὲν μέλει μοι· τἀμὰ γὰρ καλῶς ἔχει.

Me mortuo, igni terra miſceator licet;
Nil illa curo: Res mea in tuto ſatis.

Τὤριστον μὲν γὰρ νικῶντα σώζεσθαι στρατηλάτην·
Κᾆτ' ἀποθανεῖν εἰς τὴν ἀρετὴν καταλύσαντα τὸν βίον.

Optimum Victrice ferro Ductorem ſervarier;
Deindè virtutem ſequendo commori viriliter.

Αἳ σὺν νέοισιν ἐξερημοῦσιν δόμους
Γυμνοῖσι μηροῖς καὶ πέπλοις ἀνειμένοις.

Quæ juvenum vaſtant cum choro domus ſuas
Coxis apertis & peplis fluentibus.

——Χώραν κεκτημένῳ
Πολλοῖσι πολλὴν, δὶς τοσοῖσδε πλείονα.

——Locúmque poſſidet
Multis ſat amplum, bis tot aſt amplum magis.

Οὐκ ἔστι τούτου παισὶ κάλλιον γέρας,
Ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κἀγαθοῦ πεφυκέναι.

Haud munus iſto pulchrius Natis datur,
Laudabili quàm quòd Parente ſint ſati.

V. 419. Ἥσσων) *Stobæus* Sermo LXII. ubi ex *Plutarcho* citatur, addito; Εὐριπίδης ἀνὴρ Εὐριπίδης φησί. V. 420. Ἥκει) *Ælian.* de Animal. l. 14. c. 6. V. 422. Πᾶς γὰρ) *Clemens Alexandr.* Pædagog. l. 2. f. 113. quem videſis ſimiles locos proferentè. V. 426. Ἀλλ' ἄπιθ') *Eurip.* apud *Ariſtoph.* in Nubibus. V. 428. Ἰδοῦσα δεινὰς) Schol. *Pindari* fol. 454. ubi tamè is corruptè legitur Ἰδοῦσ' ἀδεῦς &c. V. 431. Ἢ πρῶτα) *Cl. Alexandr.* Stromat. l. 1. p. 224. ex *Euripide*. Dictum autem de *Hippone Chironis* filiâ. V. 433. Τὸν δ' ἀμφὶ) *Stephanus* περὶ πόλεων in voce *Βοιωτία*. V. 435. Χεῖρες μὲν) Hunc Verſum *Euripid.* de *Xenocrate Chalcedonio* uſurpabat *Ariſtoteles*; quod præ ſimulatâ Puritate, nè mingens quidem manu tangeret veretrum; ut *Athenæus* teſtatur l. 10. c. 7. ſimilis locus *Oreſt.* v. 1603. A. Ἁγνὸς γάρ εἰμι χεῖρας. B. Ἀλλ' οὐ τὰς φρένας. V. 436. Ὅταν δὲ) Huc refer illud *Homericum* φρένας ἐξέλετο Ζεύς. Hinc φρενοβλαβὴς dicitur. *Athenagoras* in Legatione pro *Chriſtianis* fol. 29. hunc locum laudat. Tale quid nos in *Franciados* noſtræ l. 3. —*Certe ille Deorum Arbiter ultricem cùm vult extendere Dextram, Dementat priùs & noſtri confringere vires Conſilii gaudet: Mentis temerarius ardor Præcurrit pœnam; nec enim pœna eſt levis ipſa.* Tale quid *Paterculus* de *Varianâ* clade. *Joſua Barnes.* V. 438. Αὔρα θεῶν) *Tatian.* contra *Græcos.* Simile illud *Pſalm.* 18. v. 10. ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. *J. Barnes.* V. 439. Οἶνος περάσας) *Macrob.* Saturn. l. 17. c. 15. Apud quem vide *Alcæi* & *Eratoſthenis* ſimiles locos, vide *Alcæi* dictum locum apud *Agellium* l. 17. c. xi. *Joſua Barnes.* V. 440. Ἐμοῦ θανόντος) *Nero* hunc Verſum uſurpavit, mutato tantùm θανόντος in ζῶντος. Vide *Suetonium.* V. 442. Τὤριστον μὲν) *Plutarchus* in *Marcello*, ὡς Εὐριπίδης φησίν, loco priùs citato; quem in *Trachinias* nunc primùm digero. Similis locus ſuprà v. 380. *Joſua Barnes.* V. 444. Αἳ σὺν νέοισιν) *Plutarch.* in *Numâ*, de *Laconicis* Puellis loquentem hæc *Euripid.* introducit. Vid. ad *Andromach.* v. 451. & v. 595. V. 446. Χώραν κεκτημένῳ) *Eurip.* apud *Plutarch.* in *Solone.*

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Argumentum Epigrammatum.

C*Redibile eſt* Euripidem *haud pauca, nec illepida ſcripſiſſe Epigrammata; at dolendum quidem eſt, excepto unico, quod Mox prolaturi ſumus, nullum prætereà exſtare hodiè. Illud autem ſervatur ab* Athenæo *Deipnoſophiſtôn l. 2. c. 19. cum hoc illius Argumento,* Ἐπαρχίδης Εὐριπίδην

ἐπι-

φησὶ τὸν ποιητὴν ἐπιδημήσαντα τῇ Ἰκάρῳ ἐπὶ γυναικός τινος μετὰ τέκνων κατὰ τὸν ἀγρὸν, δύο μὲν ἀῤῥένων τελείων, μιᾶς δὲ παρθένου, φαγούσης θανασίμους μύκητας, ἢ ἀποπνιγείσης μετὰ τῶν τέκνων, ποιῆσαι τουτὶ τὸ ἐπίγραμμα. *Extat etiam ad Finem Anthologiæ Græcæ fol.* 524. *in hæc Verba.*

* Uno eodemque) Contrahuntur duæ priores literæ τῆς *eodem*, ſic *Virgil*. Uno eodémque modo &c. Sic *Propertius*, Hoc eodem teſu ſtillet uterque cruor. Sic *Attius*, Eúmque diem celebrant per agros, urbéſque ferè omnes. Hæc in defenſionem hujus Verſûs protuli, quià noſtræ Verſionis eſt hic locus. *Joſua Barnes.*

Ω Τὸν ἀγήραντον πόλον αἰθέρος, Ἥλιε, τέμνων,
Ἆρ' εἶδες τοιόνδ' ὄμματι πρόσθε πάθος;
Μητέρα, παρθενικήν τε κόρην, δισσούς τε* συναίμους
Ἐν ταὐτῷ φέγγει μοιριδίῳ φθιμένους;
* ἐν συνιζ.

O Sol, perpetuum circâ qui Volveris axem,
Num priùs aſpexti Lumine tale malum?
Matremque & Fratres geminos, teneràmque Puellam,
Uno * eodemque ſimul ſic cecidiſſe Die?

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΝ.

ARGUMENTUM.

V. 1. Οἱ δὲ Συρακούσιοι) Ὁ μὲν γὰρ Εὐριπίδης μετὰ τὴν ἧτταν ἐν τῇ ἀλώσει, γράφων ἐπικήδειον ἐποίησεν, Οἱ δὲ Συρακούσιοι κ. λ. *Plutarch.* in Niciâ.

P*Lenus hujus Poematis titulus erat,* Ἐπικήδειον Νικίᾳ καὶ Δημοσθένει καὶ τοῖς μετ' αὐτῶν ἐν Σικελίᾳ τεθνηκόσιν Ἀθηναίοις. *Contigit hæc Clades Olympiadis Nonageſimæ Primæ Anno ultimo; Ætatis* Euripidis *Sexageſimo Octavo.*

Οἱ δὲ Συρακόσιοι ὀκτὼ νίκας ἐκράτησαν
Ἄνδρας, ὅτ' ἦν τὰ θεῶν ἐξ ἴσου ἀμφοτέροις.

OCTO Syracuſios fudit per prælia Victor
Hic Miles; dum par ſpectat utroſque Deus.

ΥΜΝΟΙ.

Argumentum *Euripidis* HYMNORUM.

A *Veterum pluribus citantur* Euripidis *Hymni, de quibus tamen à nonnullis dubitatum, ut in ſuis locis mox videbimus. Ex his Hymnus in* Apollinem *memoratur. Et Encomium* Alcibiadis. *De aliis quærant alii. Verſus* 378. *inter* Incerta, *ad* Hymnum *quendam pertinere videtur.*

Μελέτη κρεῖττον ὄλβου κτῆμα.

Πυρσογενὴς δὲ Δράκων ὁδὸν ἡγεῖται τετραμόρφοις
Ὥραις, ζεύγνυς ἁρμονίᾳ πολύκαρπον ὄχημα.

Σὲ δ' ἀείσομαι, ὦ Κλεινίου παῖ·
Καλὸν ἁ Νίκα· Κάλλιστον δ',
Ὃ μηδεὶς ἄλλος Ἑλλάνων,
Ἅρματι πρῶτα δραμεῖν,
Καὶ δεύτερα καὶ τρίτα·
Βῆναί τ' ἀπονητὶ,
Δὶς στεφθέντ' ἐλαίᾳ,
Κάρυκι βοὰν παραδοῦναι.

Χρὴ τῷ εὐδαίμονι πρῶτον ὑπάρξαι
Τὴν πόλιν εὐδόκιμον. ———

Divitiis præſtat Meditatio longè.

At flammâ-genitus Serpens per Quatuor Anni
Tempora, fæcundo moderatur ſydera curru.

Clinia te mox ſoboles, ſonabo
Res eſt Palma decens; Nobilius tamen,
Quod Græco nulli contigit antea,
Curru loca ferre priora,
Nec ſemel, aut bis, ſed ter & amplius;
Et laudem nullo ferre negotio,
Bis Olivæ meruiſſe Coronam,
Præconis toties voce notabilem.

Quem fortunent Numina Divûm
Fas hunc clarâ naſcier Urbe.

V. 1. Μελέτη κρεῖττον ὄλβου κτῆμα) *Philoſtratus* in Sophiſtâ *Hippodromo* l. 2. fol. 613. Περὶ Μελέτης loquens ἀλλὰ καὶ κρεῖττον ὄλβου κτῆμα ὑπάρχειν αὐτὴν ἐκ τῶν Εὐριπίδου τι Ὕμνων, καὶ Ἀμφίονος. *J. Barnes.*

V. 2. Πυρσογενὴς δὲ Δράκων) *Macrobius* l. 1. c. 17. Eſt & alia Ratio Draconis perempti. Nam Solis meatus, licet ab Eclipticâ lineâ nunquam recedat, ſurſum tamen ac deorſum Ventorum vices certâ deflectione variando, iter ſuum velut flexum Draconis involvit. Unde *Euripides*, Πυρσογενὴς δὲ Δράκων &c. ubi totum locum profert. Huc referatur illud Serpentis in ſe voluti Emblema. *Johann.* autem *Meurſius* rectè, ut mihi videtur, de hoc *Macrobii* loco, *At puto ex Hymno in Apollinem eſſe, quæ profert* Macrobius *&c.* Notandum eſt autem Priorem Syllabam in Πυρσογενὴς contrahi debere communitèr, hic autem ob Aſperam τοῦ ῥῶ vim produci poſſe, carminis causâ, ut Πείραιος priorem habet *brevem*, Πειραιεὺς autem *longam*. Πυρογενὴς autem differt Quantitate, nam πυρὸς, πυρὸς longam habet priorem, πυρὸς autem à τὸ πῦρ brevem; item ſignificatione, hoc enim *Igni* ſatus ſonat, illud *Tritico*. *Joſua Barnes.* V. 4. Σὲ δ' ἀείσομαι, ὦ Κλεινίου παῖ) *Plutarch.* Hos Verſus in *Alcibiade* citans hæc habet, Λέγει δ' ὁ Εὐριπίδης ἐν τῷ ᾌσματι, (περὶ Ἀλκιβιάδου Ὀλυμπιονίκου) ταῦτα, Σὲ δ' ἀείσομαι &c. V. 12. Χρὴ τῷ εὐδαίμονι) *Plutarch.* in *Demoſthene*, Ὁ μὲν γράψας τὸ ἐπὶ τῇ Νίκῃ τῆς Ὀλυμπιάσιν Ἱπποδρομίας εἰς Ἀλκιβιάδην ἐγκώμιον, εἴτ' Εὐριπίδης, ὡς ὁ πολὺς κρατεῖ λόγος, εἴθ' ἕτερός τις ἦν, Σόσσιε, φησὶ χρῆναι τῷ εὐδαίμονι πρῶτον ὑπάρξαι τὴν πόλιν εὐδόκιμον. Huc refer illud *Pauſan.* fol. 20. lin. 29. Γραφαὶ δὲ εἰσι καὶ ἄλλαι καὶ Ἀλκιβιάδης· ἵππων δέ οἱ νίκης τῆς ἐν Νεμέᾳ ἐστὶ σημεῖα ἐν τῇ γραφῇ. *Joſua Barnes.*

ADDENDA.

Reſtant quædam *Fragmenta*, quæ ſeriùs ad Manum veniebant; hæc ſuis quæque locis reſtituat Candidus Lector, hoc modo.

ΑΙΓΕΥΣ.

ΑΙΓΕΥΣ.

———— Ἀντρῷος. ———— Cavernoſus.

V. 1. *Stephanus* περὶ πόλεων Εὐριπίδης ἐν Αἰξί. lege Αἰγεῖ.

ΑΙΟΛΟΣ.

Κάμνει κόρη τις· οὐδὲν ἀδελφὸς λέγει;
Τὸ χρῶμα τοῦτό μ' οὐκ ἀρέσκει τῆς κόρης.

Ægrota Virgo: Frater aſtutum refert,
Non iſ Puellæ mihi placet multum color.

V. 1. Κάμνει) *Ariſtophan.* Theſmoph. fol. 922.

ΑΛΕΥΑΔΑΙ.

Οὐκ οἶδ', ὅ,τι χρὴ πρὸς ταῦτα λέγειν·
Ὅταν οἱ τ' ἀγαθοὶ πρὸς τῶν ἀγενῶν
Καταπικῶνται·
Ποία πόλις ἂν τάδ' ἐνέγκοι;

Quid ad hæc dicam Mens ambigua eſt:
Ubi Degeneres vicêre Bonos,
Et Magnanimos Plebs premit ima:
Quænam Urbs hæc ferre valebit?

V. 1. Οὐκ οἶδ') Apud *Stobæ.* περὶ πολιτείας. *Xenophon Athenienſium* Democratiâ damnabat, quòd in eâ Viri Mali ſuprà eſſent, Boni infrà. Vid. Dom. *Rob. Filmer.* Patriarcham c. 2. §. 14. &c. *Joſua Barnes.*

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ.

Αἰθέρα Διὸς δωμάτιον, ἢ χρόνου πόδα.

Ætheraque ſedem Jovis & Ætatis pedem.

Δεῖ δ' ἐν τοῖς φύσεις τῶν ὀνομάτων
Ἐξελέγχεσθαι τρόπους·

Haud otioſis Nominum vocabulis
Mores definire decet.

—— —— —— —— —— *Hecub.** Sed quid oculis rubêre viſa eſt derepente ardentibus?
—— —— —— —— —— Ubi illa paulò ante ſapiens, virginali modeſtiâ?
—— —— —— —— —— *Caſſandr.* Mater Optumatum, multò mulier melior mulierum,
—— —— —— —— —— —— Miſſa ſum ſuperſtitioſis hariolationibus:
—— —— —— —— —— Neque me Apollo fatis fandis dementem invitam ciet.
—— —— —— —— —— —— Virgines verò æquales, Patris mei, mecum pudet
—— —— —— —— —— —— Optimi viri: Mater, tui miſeret, mei piget
—— —— —— —— —— —— Optimam progeniem Priamo peperiſti extra me, hoc dolet,
—— —— —— —— —— —— Me obeſſe, illos prodeſſe; me obſtare, illos obſequi.

Ibidem.

—— —— —— —— —— —— * Adeſt, adeſt Fax obvoluta ſanguine, atque incendio;
—— —— —— —— —— —— Multos annos latuit; Cives, ferte opem, & reſtinguite.

Ibidem.

—— —— —— —— —— —— Jamque mari magno claſſis cita
—— —— —— —— —— —— Texitur, exitium Examen rapit.
—— —— —— —— —— —— Advenit & fera velivolantibus
—— —— —— —— —— —— Navibu' complevit manu' litora.

Ibidem.

—— —— —— —— —— —— Eheu! Videte judicavit inclytum judicium
—— —— —— —— —— —— Inter Deas tres aliquis, quo judicio Lacedæmonia
—— —— —— —— —— —— Mulier, Furiarum una, adveniet.

—— —— —— —— —— —— O ſancte Apollo, qui umbilicum certum terrarum obſides,
—— —— —— —— —— —— Unde ſuperſtitioſa primum ſæva evaſit vox foras.

V. *Ariſtoph.* fol. 134. & 143. ad locum priorem Scholiaſt. ἐξ Ἀλεξάνδρου Εὐριπίδου.
V. 2. Δεῖ δ' ἐν) Ex *Galeni* Vitæ ſcriptore.
* Ex Cicerone *de Divinatione l.* 1. §. 31.

* Caſſandra *de Paride jam Viro.*

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ.

Μισῶ πολίτην, ὅστις ὠφελεῖν πάτραν &c.

V. 1. Μισῶ) Vid. ſuprà ad *Incerta* v. 271. ubi hic locus.

ΑΛΚΜΑΙ-

ΑΛΚΜΑΙΩΝ.

Ἀλκμαίων. ΑΝδροκτόνου γυναικὸς ὁμογενὴς ἔφυς.
Ἄδραστος. Σὺ δ' αὐτόχειρ γε μητρὸς, ἥ σ' ἐγείνατο.

Ὅ, σοι πατέρα γ' ἀπώλεσ', Οἰδίπους δέ με
Χρυσοῦν ἐνεγκὼν ὅρμον εἰς Ἄργους πόλιν.

—— —— —— —— —— ——

Alcm. TU namque Frater es Viricidæ Fœminæ:
Adraſt. Tu Matris interemptor, ex quâ Natus es.

Hic tibi Parentem perdidit, Virum mihi,
Aureum Monile quùm Oedipo ſatus tulit ——In Argos——
* Circumventus Morbo, Exilio, atque Inopiâ.

V. 1. *Ἀνδροκτόνου γυναικὸς*) Hos Verſus ſuis nunc Perſonis reſtituendos curavi; cùm olim Αλκ. & Αδρ. tantùm ſingulis præfigeretur, vidimus huc omninò pertinere. *Adraſtus* enim Rex *Argivorum*, Filius *Talai* fuit & Frater *Eriphylæ*, quæ Maritum ſuum *Amphiaraum* ad lethum prodidit; quare & à Filio ipſius occiſa eſt. Hunc itaque *Adraſtus* ad necem poſtulat, ſororis causâ; & in illâ poſtulatione, inter alia hæc verba ſunt. V. 3. *Ὅ, σοι*) Scholiaſt. *Pindar.* fol. 358. ubi dicit Οἰδίπους pro Οἰδιποδίδης, i. e. *Polynices*, ut Ὑπέριον pro Ὑπεριονίδης. Videtur autem *Eriphyle* hic loqui, quæ torquem à *Polynice* acceperat.

* Cicero *de Fin. Boni & Mali l.* 4. De Alcmæone *dicitur ex* Ennii *Alcmæone Verſo ex* Euripide.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

ΠΟλὺς δ' ἀνεῖρπε κισσὸς, εὐφυὴς κλάδος,
Χελιδόνων μουσεῖα——

ET multa inerrat Hedera, frondeſcens coma,
Hirundinum latebræ——

V. 1. Πολὺς δ' ἀνεῖρπε) Schol. *Ariſtoph.* f. 134. ad hoc χελιδόνων μουσεῖα· παρὰ τὸ ἐν Ἀλκμήνῃ Εὐριπίδου, Πολὺς δ' ἀνεῖρπε &c.

ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ.

Περσ. Ὦ Θεοὶ, τίν' ἐς γῆν βαρβάρων ἀφίγμεθα
Ταχεῖ πεδίλῳ· διὰ μέσου γὰρ αἰθέρος
Τέμνων κέλευθον, πόδα τιθεὶς ὑπόπτερον
Περσεὺς πρὸς Ἄργος ναυστολῶν, τὸ Γοργόνος
Κάρα κομίζων. ——

Ἔα· τίν' ὄχθον τόνδ' ὁρῶ καὶ παρθένον
Θεαῖς ὁμοίαν, ναῦν ὅπως ὡρμισμένην;

Ὦ ξένε, κατοίκτειρόν με τὴν πανάθλιαν,
Λῦσον τε δεσμῶν. ——

Περσ. Ὦ παρθέν', οἰκτείρω σε κρεμαμένην ὁρῶν.
Ανδρ. Σὺ δ' εἶ τίς, ὅστις τἀμὸν ᾤκτειρας πάθος;

Ανδρ. Οἵῳ μ' ὁ Δαίμων θηρίῳ συνῴκισεν;

—— Ἀνθρώποισι γὰρ νοσήματα
Ἅπασίν ἐστιν· ἐμὲ δὲ κἀυτὸν τῆς κόρης
Ταύτης ἔρως εἴληφεν——

Ἀλλ', ὦ Τύραννε θεῶν τε κἀνθρώπων Ἔρως,
Ἢ μὴ δίδασκε τὰ κακὰ φαίνεσθαι καλὰ,
Ἢ τοῖς ἐρῶσιν, ὧν σὺ δημιουργὸς εἶ,
Μοχθοῦσι μόχθους εὐτυχῶς συνεκπόνει.
Καὶ ταῦτα μὲν δρῶν τίμιος θεοῖς ἔσῃ·
Μὴ δρῶν δ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκεσθαι φιλεῖν,
Ἀφαιρεθήσῃ χάριτας αἷς τιμῶσί σε.

DII, quas in oras Barbarorū venimus
Plantis citatis! Nam medium per æthera
Iter capeſcens, aligerum ſiſto pedem
Perſeus ad Argos remigans, hoc Gorgonis
Caput reportans. ——

Ah! ſed quis agger hic? Video quam Virginem,
Deabus æquam, navis inſtar ſunibus ——Ligatam?

Miſerere caſûs, Hoſpes ô potens mei,
Et ſolve vinclis. ——

Perſ. O Virgo, veſtris vinculis angor nimis.
Andr. At tu quis, angor cui meus mentem ferit?

Andr. Quali Deus me Beſtiæ expoſitam dedit.

—— Omnibus morbos Viris
Adeſſe certum eſt; me [illegible] hujus Virginis
Torrens Amores ——

O inter Homines & Deos Dominans Amor,
Aut ne videri coge, quæ Mala ſunt, Bona;
Aut certè Amantûm, cauſa tu quorum malis,
Juva labores uſque ad optatum exitum.
Curabis hoc ſi facere, Dii te ipſi colent:
Sin, hoc ob ipſum ſuaſor [illegible] amandum quòd es,
Rapietur à te nunc Honorum, quod capis.

V. 1. Ὦ θεοὶ, τίν' ἐς γῆν) Hic locus, quo incipit *Andromede* Fabula, extat apud *Ariſtoph.* in Theſmophor. ut & quæ ſequuntur & is quem ſuprà primum dedi, Ὦ νὺξ ἱερὰ &c. De *Andromedâ* autem & *Perſeo* præter Authores, quos in Argumento laudavi, conſulatur *Philoſtratus* Iconum l. 1. ticulo *Perſeus*.

V. 13. Ἀνθρώποισι) Ex *Ariſtophan.* Theſmophoriaz. fol. 437.
V. 16. Ἀλλ', ὦ τύραννε) Athenæ. l. 13. c. 1. ad finem. *Gatakerus* autem noſter p. 105. ex *Andromedâ* ait, teſtem *Lucianum* ferens de ſcribendâ Hiſtoriâ. Vide ſimilem locum ad *Danae* v. 96.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ad Argumentum adde, Sed Euripidis *in hâc parte Oeconomia paulò diverſa eſt: in hâc enim Fabulâ,* Antigone Hæmoni *datur, & ex eo* Mæmonem *filium excipit, ut teſtatur* Ariſtophanes *Grammaticus in Argumento* Sophoclis Antigonæ.

Ἐπὶ χρυσονώτων Ἀσπίδα τὴν Καπανέως.

—— SUper aureo Capanei Clypeo.

Ἐπὶ χρυσονώτων) Scholiaſt. *Eurip.* ad *Phœniſſ.* v. 1137.

ANTIOΠΗ.

ΑΝΤΙΟΠΗ.

Præter Argumentum, quod huic Fabulæ præfiximus, conſulatur illud apud Hyginum *Fabulâ* 8. *Cui titulus,* Antiopa Euripidis, *quam ſcribit* Ennius. *Ibi enim alia Diſpoſitio;* Mercurius *enim impedit, quominùs* Lycus *occidatur, in Exitu Fabulæ. Vide* Hygin. *loco citato, ubi teſtatur, hanc* Euripidis *Fabulam ab* Ennio *verſam Latinè. Certè* Pacuvii *Antiopam laudat* Cicero *de Fin. Boni & Mali l.* 1. *c.* 2. *Hanc Fabulam tractat* Propertius *l.* 2. *Eleg.* 13. *Vid.* Apollodorum *Biblioth. l.* 3. *c.* 5.

——Οὐδὲ γὰρ λάθρα δοκῶ,
Φωτὸς κακούργου σχήματ' ἐκμεμαγμένον,
Σοὶ τήνδ' ἐς εὐνὴν, ὥσπερ ἄνθρωπον, μολεῖν.

——εἰ δέ που
Τύχοι, πέριξ ἑλίξας εἷλχ' ὁμοῦ λαβὼν
Γυναῖκα, πέτραν, δρῦν μεταλλάσσων ἀεί.

——Ἔνδον δὲ θαλάμοις βουκόλον
Κομῶντα κισσῷ, στῦλον Εὐΐου θεοῦ.

——Nec enim opinor, clanculùm
Protervientis more venientem Viri,
Tuum cubile Numinem magnum Patrem
Scandiſſe.——

——quod ſicubi
Contingeret furore correptus, ſimul
Saxúmque, Fœminámque & Arborem trahit.

Vidique Paſtorem intùs in cubilibus
Hederâ comantem, Columen Evii Dei.

V. 1. Οὐδὲ γὰρ) *Cl. Alexand.* l. 5. fol. 439. Ἀμφίων τῇ Ἀντιόπῃ λέγει ταῦτα. V. 4. Εἰ δέ που) *Longinus* περὶ ὕψους 35. ex *Euripidis Antiopâ.* Εἰ δ' ἄλλως αὐτὸ συναρμόσεις, φανήσεταί σοι δῆλον, ὅτι ὁ συνθέτης ποιητὴς ὁ Εὐριπίδης μᾶλλόν ἐστιν ἢ νοῦς· ἐπὶ δὲ συρομένης ὑπὸ τοῦ ταύρου Δίρκης, — εἰ δέ που Τύχοι πέριξ ἑλίξας εἷλχ' ὁμοῦ λαβὼν Γυναῖκα, πέτραν, δρῦν μεταλλάσσων ἀεί. Similis Locutionis forma *Andromach.* v. 448. Ἑλικτὰ κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ φρονοῦντες. De *Dirce* autem, à Privignis ſuis *Zetho* & *Amphione* ad indomitum taurum crinibus religatâ, egit *Euripides* in Tragœdiâ, quam, ut ex *Hygino* Fab. 8 conjicere eſt, *Antiopen* inſcripſit, non *Dircen.* Eam poſt *Euripidem* finxit *Taurus*: ſculpſit totam ferè Fabulam *Tauriſcus*; quam ex uno Marmore *Rhodo* advectam, olim in *Aſinii Pollionis* ædibus, nunc in *Farneſianis Romæ* videre eſt. Cujus Ectypon expreſſam habemus apud *Baptiſtam* de Cavalleriis. Antiquarum Statuarum Urbis *Romæ* l. 3. Pictur. 3. *Joſua Barnes.* V. 7. Ἔνδον δὲ) *Clem. Alexand.* Strom. l. 1. fol. 255. quem vide, ὅτι ἀνακείμενος ὁ θεὸς, ubi etiam de *Baccho* Columnâ. Vide ad *Iphigen.* Taur. v. 59.

ΑΡΧΕΛΑΟΣ.

In Archelai *hujus honorem Fabula quoque* Temenus *facta ab* Euripide: *Reges enim* Macedoniæ Temenidæ *erant, teſte* Thucydide l. 2.

Αἴγυπτος, ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος,
Ξὺν παισὶ πεντήκοντα, ναυτίλῳ πλάτῃ
Ἄργος κατασχών——

Ἐγὼ δὲ τὴν σὴν κρᾶτ' ἀναστέψαι θέλω.

Ægyptus, ut nam rumor eſt ſparſus magis,
Cum filiabus quinquies decem ſuis,
Argos tenebat.——

Aſt ego tuum jam ornare verticem volo.

V. 1. Αἴγυπτος) *Ariſtoph.* fol. 176.

V. 4. Ἐγὼ δὲ) Schol. *Eurip.* ad *Phœniſſ.* v. 1166. noſtræ Edit. fol. 153. in fine.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ.

——Ὅσοι θέλουσ' ἰατρεύειν καλῶς,
Πρὸς τὰς διαίτας τῶν ἐνοικούντων πόλιν,
Τὴν γῆν ἰδόντας, τὰς νόσους σκοπεῖν χρεών.

Θάσσουσι σεμνὸν ἀμφὶ Πειρήνης ὕδωρ.

Ἀλλ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου ταχύπτερον.

Χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἔχει κράτη.

——Quotquot ritè mederi volunt,
Spectare debent ipſa terrarum ſola,
Populique victum, ferre ſic ægris opem.

Pirenæ ad undas puriores jam ſedent.

At celeris ala Pegaſi favent mihi.

Aurum eſt, quod homines vincit imperioſiùs.

V. 1. Ὅσοι θέλουσ' ἰατρεύειν καλῶς) *Clemens Alexandr.* Strom. VI. Εὐριπίδης ἐν ἐξαμέτρῳ τιθέμενος φησὶ &c. *Tho Gataker* legit, ἐν Βελλεροφόντῃ ποιητὴς φησί· tum ſequitur hic locus. Hunc autem locum mutuatum à Tragico dicit *Clemens* ex illo *Hippocratis,* Ἐμβλέπειν ἐν δεῖ καὶ ὥρην, καὶ χώρην, καὶ ἡλικίην, καὶ νόσους. Quanquam *Clementis* Bonâ cum Veniâ, *Euripides* ſit *Hippocrate* ſenior totis viginti Annis. Vid. *Euripid.* Vitam. §. xxv. ad An. *Eurip.* Ætatis 21. *Joſua Barnes.* V. 4. Θάσσουσι) Scholiaſt. *Pindari* fol. 311. V. 5. Ἀλλ' ὦ) *Suidas* in ὄχημα. V. 6. Χρυσὸς γὰρ) Ex *Luciani* Somnio, ſeu Gallo. Vid. ad *Incert.* v. 387.

ΒΟΥΣΙΡΙΣ.

Ad Argumentum— *Huc refer* Iſocratis *de* Buſiride λόγον.

ΔΑΝΑΗ.

V. 107. Adde hæc poſt——ἀλλὰ τοῦ λέχους·
Τὸ δ' ἄρσεν ἔστιν ἐν δόμοις ἀεὶ γένος
Θεῶν πατρῴων καὶ τάφων τιμάορον.

At ſemper habitat Maſculum domos Genus
Sepulchra ſervans & parentales Deos.

V. 1. Τὸ δ' ἄρσεν) Huc refer illud, Mulier, quæ à Patre collocatur, ſimul atque traditur Viro, tranſit in familiam Viri. Eſt enim Matrimonium omnium Divinorum atque Humanorum Societas. Vid. *H. Valeſii* Notas in *Harpocrationis* Lexicon ad p. 106. l. 1. Notarum p. 15.

ΕΛΕΝΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΙΣ.

Ὄμνυμι τοίνυν αἰθέρ' οἴκησιν Διός,
Ὄμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς.

Quin ætherem juro Palatium Jovis,
Omneſque, quotquot ætherem tenent, Deos.

V. 1. Ὄμνυμι) *Ariſtoph.* Theſmophoriaz. fol. 518.

¶ *Sex autem Verſus, quos ad hanc Fabulam retuleram in Fragmentis, ad* Iphigen. *Aul.* v. 71. *leguntur; quare errorem retracto lubens.*

ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ.

V. 4. Lege——Κινεῖσθαι δοκεῖ
Βλέπειν τ' ἀγάλμαθ'· ὧδ' ἀνὴρ κεῖνος σοφός.

Latina Verſio in *Fragmentis* rectè ſe habet.

Κινεῖσθαι) Vide & hinc emenda Scholiaſt. *Euripidis* ad *Hecub.* v. 838. Adeas *Eraſmi* Adag. Chiliad. 1. Centur. X. §. 31. *Dædali Machera.*

Poſt Θεμιστοκλῆς.

Addatur nomen Fabulæ,——ΘΕΡΙΣΤΑΙ ΣΑΤΥΡΟΙ.

Vid. *Medeæ* Argument. ſecundum lin. ult.

ΙΝΩ.

Πόντου πλάνητες Λευκοθέαν ἐπώνυμον·
Σεμνὸς Παλαίμων ναυτίλοις κεκλήσεται.

Illam vocabunt Leucotheam Navitæ.
Sacer Palæmon navitis vocabitur.

V. 1. Πόντου) *Athenagoras* p. 33.

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΣ.

Ἄχαρις εὔνοι' ἐστὶν ἔχθρας διαφέρει.

Amor indecorus ab Odio diſtat parum.

V. 1. Ἄχαρις) *Apoſtolius* Centur. 2. Adag. 20. Ἱππόλυτος εἶπε τοῦτο πρὸς τὴν Φαίδραν λέγουσαν, αὐτὸν φιλεῖν ἐμὲ ὅλως. V. 51. Ἦν ἄγνοος ἔλαττον δ' Notandum hoc Diſtichon extare in *Hippolyto* Coronato v. 906. quod priùs haud ſatis adverteram. *Joſua Barnes.*

ΚΡΕΣΦΟΝΤΗΣ.

——Καὶ δὶς ἑπτὰ αὐτῆς τέκνα
Νιόβης θανόντα Λοξίου τοξεύμασιν.

—Bis Niobê ſeptem fœtos
Phœbeus Arcus teliſer lecto dedit.

V. 1. Καὶ δὶς) Περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν Νιοβιδῶν αὐτὸς ὁ Εὐριπίδης ἐν τῷ Κρεσφόντῃ φησὶ, καὶ δὶς &c. Scholiaſt. *Euripid.* ad *Phœniſſ.* v. 163. De *Neobidarum* numero vide *Agellium* & *Meurſium* in *Euripidis* Creſphonte, ubi *Ciceronis* locus. *Joſua Barnes.*

ΛΥΚΙΜΝΙΟΣ.

Ὦ Δέσποτα φιλόδαφνε, Βάκχε Παιάν, Ἄπολλον εὔλυρε.

O Domine, Lauriger, ô Bacche, Pæan, Apollo potens-lyrâ.

Ὦ Δέσποτα) *Macrobius* Saturnal. l. 1. c. 18. ex *Euripidis Lycimnio.*

ΜΕΛΑ-

ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ.

V. 78. Poſt verſū addatur.

Καλυδὼν μὲν ἥδε, γαῖα Πελοπίας χθονὸς
Ἐν ἀντιπόρθμοις πεδί' ἔχουσ' εὐδαίμονα.

HÆC terra Calydon, Pelopici decus ſoli
Campis paceſcens flumen ultra pinguibus.

V. 1. Καλυδὼν) Hoc Diſtichulū conſervavit Lucian in Convivio, ſive Lapithis. fol. 1048.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ.

Καθαισίωσι--------
Αντήλιοι θεοί--------

Mactavit ———
Dii præ foribus in ſole ſtantes—

V. 1. Καθαισίωσι) κατιθύουσιν, Εὐριπίδης Μελεάγρῳ. Heſych. ut emendat ſagaciſſimus Vir Dominus Ricardus Bentley, Epiſtol. ad Malalam addit. p. 33. V. 2. Heſych. Ἀντήλιοι θεοί, οἱ πρὸ τῶν πυλῶν ἱδρυμένοι, Εὐριπίδης Μελεάγρῳ. Et iterum Ἀντήλιος, καταχρηστικῶς ὁ ἀντικρὺ ἡλίου ἱδρυμένος βωμὸς, ἢ θεός.

ΝΙΟΒΗ.

Joh. Meurſius rectè hanc Fabulam inter Euripidis recenſet; quamvis nè minimum illius Veſtigium, aut Fragmentum extare jam videatur. Ariſtoteles Poetic. c. 18. Σημεῖον δὲ, ὅσοι πέρσιν Ἰλίου ὅλην ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὥσπερ Εὐριπίδης Νιόβην, ἢ Μήδειαν· καὶ μὴ ὥσπερ Αἰσχύλος &c. Riccobonus tamen Νιόβην vertit Hecubam.

ΞΑΝΤΡΙΑΙ.

* Νύμφαι ὀρεσσίγονοι--------

Nymphæ Montigenæ. ——

* Νύμφαι) Scholiaſt. Ariſtophanis in Ranis, Νύμφαι ὀρεσσίγονοι. ἐκ τῶν Ξαντριῶν Εὐριπίδου, φησὶν Ἀπολλώνιος. Ejuſdem Nominis Fabulam habuit Æſchylus. Vide Meurſium in Æſchyli & Euripidis Ξαντρίαις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδῳ
Ἐξομματοῦμεν, καὶ διόλλυμεν κόρας.

Τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν, καθ' ἡμέραν
Τὴν νῦν, σπανιστοῖς δέξεται δωρήμασι;

Polybi ſed hinc Nos Filium extenſum ſolo
Privemus oculis, perditis pupillulis.

Quis Oedipum dies vagantem ſingulos
Donis recipiet hoc die parciſſimis?

V. 1. Ἡμεῖς δὲ) Scholiaſt. Euripidis ad Phœniſſ. v. 61. Ἐν δὲ τῷ Οἰδίποδι, οἱ Λαΐου θεράποντες ἐτύφλωσαν αὐτόν. Ἡμεῖς δὲ &c. V. 3. Τίς τὸν πλανήτην) ex Galeni Protrep.

ΟΙΝΕΥΣ.

-----Ὥσπερ μαγνῆτις λίθος,
Τὴν δόξαν ἕλκει καὶ μεθίστησιν πάλιν.

——— Ut Magnes Lapis,
Mentem trahit, transfèrtque rurſum ac dimovet.

V. 1. Ὥσπερ μαγνῆτις) Euripides in Oenëo. Vid. Eraſmi Chil. 1. Cent. 7. Adag. 56. & Oeneus v. 12.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

Ἀνὴρ Δίκαιός ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
Ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος, μὴ βούλεται·
Οὐδ' ὃς τὰ μικρὰ λαμβάνειν ἀπέσχετο,
Ἀλλ' ὃς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
Ἔχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως.
Οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον,
Ἀλλ' ὅστις ἄδολον, γνησίαν τ' ἔχων φρένα,
Εἶναι Δίκαιος, κοὐ δοκεῖν εἶναι, θέλει.

NON Juſtus, omnis abſtinens Injuriæ eſt;
Sed qui Nocere cùm poteſt, tunc abſtinet:
Nec qui recuſat Parva, ſed qui maximis
Tentatus, animi robur invictum gerit,
Illudque, tutò poſſidere cùm poteſt.
Nec hæc modò qui cuncta conſtantèr colit,
Sed qui doloſi neſcius foci, integrâ
Probitate, Juſtus eſſe, non credi, ſtudet.

V. 1. Ἀνὴρ Δίκαιος ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν) Ita Nos olim ſeriò ludentes, cùm Ludicrum illud Ἡρωϊκὸν ſcripſimus, de Pygmæis, inter alios Gnomicos Verſiculos, quos ad finem habes, ità cecinimus & hos, Think not that Man is truly Just, That's unſoil'd with Sin, or Lust: But He is so, that flies away from Vice and sins not, when He may. Joſua Barnes.

ΠΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

Πολλῶν τοι χρήματ' αἴτι' ἀνθρώποις κακῶν.

Ἐγὼ δὲ Σαρδιανός, οὐκ ἔτ' Ἀργόλας.

Opes malorum cauſa multorum Viris.

Argivus haud ſum, Urbe ſed Sardis ſatus.

V. 1. Πολλῶν) Ceterus hoc Euripidis agnoſcit, & ex hac Fabula. V. 2. Ἐγὼ δὲ) Stephanus περὶ πόλεων in voce Ἄργος, ibi tamen corruptè legitur, ὁ γὰρ ὁ κἀτ', quem errorem præterit Joſ. Scaliger Collectan. ad Varron. p. 184.

ΠΟΛΥΕΙΔΟΣ.

Τὸ κατθανεῖν δέ, ζῆν κάτω νομίζεται.

Morique vera vita ſit apud Inferos?

Τὸ κατθανεῖν) Thales dixit, Οὐδὲν τὸν θάνατον διαφέρειν τοῦ ζῆν. V. 16. Ita implendus.

ΣΘΕΝΟΒΟΙΑ.

Τίς ἄνδρα τινὰ ξεναπάτην.

Quis Virum Hoſpitii-violatorem?

Τίς ἄνδρα) Vide ad Medæ. v. 1392.

ΥΨΙΠΥΛΗ.

Poſt v. 5. Addēda. Ἔξω γὰρ ὀργῆς πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος.

Iraque vacuus eſt Animi magis potens.

¶ *Notandum hìc loci eſt, quòd Fabula illa* Italica, *de quâ Nos in Argumento* Hypſipylæ *in Fragmentis, de* Giaſone *&* Iſifile, *de* Jaſone *&* Hypſipyla, *tractet; ſed ex nullâ Veterum, multò minùs* Euripidis, *Fabula ſit verſa, at potiùs ſingulari quâdam & Modernâ Oeconomiâ plurima in ſe habeat, Veteribus incognita; quod moneo; nequis ex iis, quæ ibidem dixerim, verbis colligat, me affirmare iſtam Fabulam ex* Euripidis Græco in Italicum *ſermonem verſam.*

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

Ὦ Θάνατε παιάν, μή μ' ἀτιμάσῃς μολεῖν·
Μόνος γὰρ εἶ σὺ τῶν ἀνηκέστων κακῶν
Ἰατρός· Ἄλγος δ' οὐδὲν ἅπτεται νεκρῶν.

Dignare, Pæan, quæſo, Mors, me accedere:
Tu ſola deſperata nam curas mala:
At luce caſſos nullus attingit dolor.

V. 1. Ὦ Θάνατε Παιὰν) Hunc locum *Stobæus* habet & *Maximus Tyrius*. Sunt tamen, qui *Æſchylo* tribuant, decepti, ut puto, quòd is ſimilitèr locutus eſt, Ὦ Θάνατε Παιάν, ἰατρὸς μολεῖς· Λιμὴν γὰρ ὄντως Ἀΐδας ἀν' ἄλγεων. Ultimo horum Verſui ſimilis ille *Sotadis*, Πάντων λιμὴν τῶν κακῶν ὁ θάνατός ἐστιν. Vide *Thomæ Gatakeri* Adverſar. c. 10. fol. 92. *Joſua Barnes.*

ΦΡΙΞΟΣ.

Ἦσαν γὰρ οἱ μὲν παῖδες οἱ Ἀγήνορος
Κίλιξ, ἀφ' οὗ ἡ Κιλικία κεκλήσκεται·
Φοῖνιξ, ὅθεν περ τοὔνομ' ἡ χώρα φέρει,
Καὶ Θάσος &c.

Namque hi fuêre Rege nati Agenore,
Cilix, ab illo Ciliciæ nomen datur;
Phœnix, & hic Phœnicibus nomen dedit;
Et Thaſus &c.

V. 1. Ἦσαν γὰρ) Schol. *Euripid.* ad *Phœniſſ.* v. 6. Vide de hâc re *Apollodori* Bibliothec. l. 3. c. 1. § 1. in *Fragmentis* hujus Fabulæ v. 33. pro εἰς τὴν ταῦρον lege εἰς ταῦρον τὴν &c.

FINIS.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

Argumentum *EURIPIDIS* Epiſtolarum.

D*E Argumento ſingularum Epiſtolarum, diximus ſatis in* Euripidis *Vitâ, ſed & infrà dicemus: de ipſis nunc Epiſtolis nonnihil reſtat dicendum. Scio equidem à Nonnullis dubitatum fuiſſe, utrum* Euripidis *fuerint, necne; imò ſunt, qui Sophiſtarum hæc opera & luſus affirment; cujuſmodi oppidò nimis multa extare haud invitus fateor, etiam inter illas Epiſtolas, quas unà cum his ipſis* Caldoræus *olim edidit. Nec neſcio, quem Authorem harum Epiſtolarum nonnulli voluerint;* viz. Sabirium Pollonem; *ità enim* Anonymus *in Vitâ* Arati, Ἀπολλωνίδης ὁ Κηφεὺς, ἐν τῷ ὀγδόῳ περὶ κατεψευσμένης ἱστορίας, οὐκ εἶναι αὐτὰς Ἀράτου φησὶν, ἀλλὰ Σαβιρίου Πολλίωνος· τοῦ δὲ αὐτοῦ φησὶν εἶναι ἐπιγεγραμμένας Εὐριπίδου Ἐπιστολάς. *Sed quùm vel ex hoc appareat, hanc fuiſſe Opinionem ferè ſingularem* Apollonidæ Cephenſis, *quis non indè colligat, ab aliis non paucis* Euripidi *liberè conceſſas? Sed velim, aliquis mihi probet, has ipſas Epiſtolas illas eſſe, quas à* Sabirio Pollone *fictas,* Euripidi *malè obtruſit Error. Mihi ſanè, vel ex hoc id liquere videtur,* Euripidis *nonnullas olim extitiſſe Epiſtolas genuinas, quòd illi alias aliquis affigere incongruum non putârit. Et certè, ſiquis Tempus & Phraſin verè* Atticam *& Res & Perſonas & Simplicitatem & Stylum minimè elaboratum, cùm ſummâ tamen Puritate nitentem, penitùs introſpexerit, neſcio quis adeò ſit perfricta frontis, aut Judicii imminuti, qui illas vel* Euripide *hoc noſtro indignas pronuntiet, vel ab alio* Euripide *ſcriptas, vel ab ullo alio Ætatis minùs pura Authore, confictas ſuſpicetur. Quod de aliis Epiſtolis* Græcanicis *objiciunt quidam Docti ſanè homines, & quibus ego plurimum deferre ſoleo, ſciendum eſt, haud paucas earum Nomen* Theophylacti Simocatti *Scholaſtici ultrò præferre,* Æliani *item &* Æneæ *Sophiſta, aliorúmque; has autem* Euripidi *& re & titulo & ſuo merito proprias videri. Quod ad Comicas de* Cephiſophonte *Cavillationes attinet, nihili eas habendas in hujus Authoris Vitâ probavimus. Monendus autem eſt Lector,* Phalaridis *Epiſtolas nihilò ſeciùs genuinas eſſe, quòd earum Author eſſet* Agrigenti *Tyrannus; is enim* Aſtypalâ *natus erat, unâ ex* Cycladibus, *ubi* Athenienſium *erat Colonia; ſed nec ipſe* Diodorus Siculus, *nec* Empedocles Agrigentinus, *nec* Ocellus Lucanus Doricè, *ſed* Atticè *ferè, ſcripſerunt. Quod de Æmulatione* Sophoclis *cum* Euripide *objicitur, ſciendum illam haud ultrà Philoſophiæ limites arſiſſe; conſtat enim* Sophoclem Euripidis *mortis nuntium graviter tuliſſe; quod probamus aliàs. Quicquid enim ab ullo objectum fuerit, id in Authoris Vitâ conciliatum dabimus. Nunc ad ipſas Epiſtolas feſtinamus.*

ARGUMENTUM primæ Epiſtolæ.

Excuſat Archelao, *quòd Dono ſibi miſſum ab eo Argentum remitteret, cauſáſque, cur id faceret, oſtendit. Denique pro Duobus Fratribus* Pellæis, *quos in carcere detineret Rex, ſe Patris illorum rogatu & antè ſcripſiſſe dicit, & nunc iterùm efficacitèr pro iis intercedit.* Athenis *erat ſcripta hæc Epiſtola, diu antequam* Euripides *in* Macedoniam *proficiſceretur.*

Ἐπιστολὴ πρώτη.

ΑΡΧΕΛΑΩι Βασιλεῖ.

ΤΟ' μὲν ἀργύριον ἀνεπέμψαμέν σοι πάλιν, ὅπερ ἡμῖν Ἀμφίας ἐκόμιζεν· οὐ δόξαν κενὴν θηρώμενοι, εἰ μήγε καὶ ἀχθεσθήσεσθαί [σε] μᾶλλον, ἢ ἀποδέξασθαι ἡμᾶς, δι᾽ αὐτὸ ἐνομίζομεν· Τοὺς δ᾽ ἄλλους αὐτὸ τοῦτο δὴ καὶ μάλιστα συκοφαντεῖν ἐπιχειρήσειν, ὡς ἐπίδειξιν οὖσαν τὸ πρᾶγμα, καὶ πρόσχημα μαλ-

Epiſtola I.

ARCHELAO Regi.

ARgentum quidem, quod *Amphias* nobis attulit, iterum ad te remiſimus, haud vanam gloriam aucupantes; imò te potiùs eapropter nobiſcum ſuccenſurum iri, quàm probaturum putabamus; alios verò maximè hoc ipſum vitio mihi vertere conaturos, tanquam Oſtentatio fuerit hæc res

& prætextus magis in vulgus; quam animi Magnitudo: Quare duabus hiſce de cauſis accepiſſemus potiùs. Et *Clito* ſanè ſcripſit nobis, ut acciperemus, indignaturum ſe interminatus, niſi acciperemus. Verùm nobis & amicis quod habemus, ſufficit: Præterea miſſum à Te Munus majus erat, quàm quod noſtræ Poſſeſſioni conveniret; ſed nec facilè poſſemus cuſtodire.

De *Pellæis* Juvenibus, & priùs tibi ſcripſimus ſupplicantes & nunc iterum rogamus, ut ſerves eos & à vinculis dimittas: Non enim videntur malum feciſſe, aut certè non ampliùs facturi, ſi dimiſeris. Æquum autem eſt, ut hoc nobis rogantibus gratificeris, & Patrem eorum miſerearis, ſenem, ut audire licet, ex nobilioribus & potioribus *Pellæis*. Qui ipſe *Athenas* veniens ad nos confugit, ſperans nos aliquid apud te valere; atq; hæc ad te ſcriberemus oravit. Tu verò nè nobis minùs ſis propenſus, quàm ille opinatus eſt. Vale.

λον εἰς τοὺς πολλοὺς; ἢ μεγαλοφροσύνην ὑπόδειξιν. ὥστε τούτοιν τῶν ἀμφοῖν ἕνεκα κἂν ἐδεξάμεθα. καὶ Κλίτων δὴ ἐπέστειλεν ἡμῖν, ὅπως λάβοιμεν, ἀπειλήσας ὀργιεῖσθαι μὴ λαβοῦσιν. Ἀλλ' ὡς τὸ μὲν αὔταρκες ἡμῖν τι καὶ τοῖς φίλοις παρόν· τὸ δὲ ὑπὸ σοῦ πεμφθὲν, πλεῖον ἢ ὅσον ἦν, τι κτήσεις ἥρμοζε, καὶ ἦν ἡμῖν ἡ φυλακὴ ῥᾳδία.

Περὶ τῶν Πελλαίων νεανίσκων, καὶ πρότερον μὲν ἐπεστείλαμέν σοι δεόμενοι, καὶ νῦν δεόμεθα σῶσαί τε αὐτοὺς καὶ ἀνεῖναι τῶν δεσμῶν· οὐδὲν γὰρ ἀδικεῖν ἐοίκασιν, ἢ οὐδὲν βλάψειν ἀφεθέντες ἔτι· μέτριον δὲ καὶ τὸ χαρίσασθαι δεομένοις ἡμῖν, καὶ τὸ ἐλεῆσαι δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν, γέροντα, ὡς ἔστι πυνθάνεσθαι, τῶν συνηνεγκότων ἐν Πέλλῃ καὶ κατὰ τἄλλα δοκίμων. Ὃς αὐτὸς ἐλθὼν Ἀθήναζεν, ἐφ' ἡμᾶς κατέφυγεν, ἐλπίσας δύνασθαί τι παρὰ σοί· καὶ ἐδεήθη ταῦτα ἐπιστεῖλαί σοι· Ἀλλὰ μὴ φαυλότερος γένῃ περὶ ἡμᾶς, ἢ ἐκεῖνος ὑπέλαβεν. Ἔρρωσο.

ARGUMENTUM ſecundæ Epiſtolæ.

Sophocli *ex Naufragio elapſo congratulatur; ejuſdem ex amiſſis Tragœdiis damno condolet; denique ſalutem optat & reditum tutiorem. Salutationes Amicorum illi commendat. Scripta hæc Epiſtola ex* Athenis *ad* Sophoclem *Poetam tum in* Chio *commorantem.*

Epiſtola II.

SOPHOCLI.

Allata eſt *Athenas*, ô *Sophocles*, quæ tibi in *Chium* naviganti accidit Calamitas. Et ſcito, ita totam Civitatem affectam, ut non minùs inimici, quàm amici, ægrè ferrent. Quòd verò, tanto malo accidente, tu incolumis evaſeris, quódque ex amicis, qui unà tecum fuerint, nè famulum quidem ullum amiſeris, nihil ego aliud, quàm Dei Providentiam fuiſſe perſuaſum habeo. Illud quidem circa Tragœdias Damnum (quod quis non generale totius *Græciæ* exiſtimet?) grave utique eſt; ſed quod, te tamen ſuperſtite, facilè reparabitur. Cave autem, ut tutiorem, quàm celeriorem reditum facias; & ſive Mare, ſive frigus ſtatim navigantem, vel pòſt vexet, tu recreato priùs corpore, per otium revertere. Et Domi, ſcias omnia ex ſententiâ & quæcunque mandaveris, perfecta eſſe.

Saluta *Chionidem* & *Lapretam*; ſciántque Nos haud minùs ſuper iis gaviſos, quòd ſint incolumes. *Antigenem* medicum, ſi adhuc in *Chio* deprehendis, necdum in *Rhodum* abiit, ſaluta; & ſcito, eum Virum optimum eſſe. Item *Cratini* filios. Vale.

Ἐπιστολὴ β'.

ΣΟΦΟΚΛΕΙ.

Ἐκομίσθη Ἀθήναζεν, ὦ Σοφόκλεις, ἡ περὶ τὸν εἰς Χίον πλοῦν γενομένη σοι συμφορά· καὶ ἴσθι, οὕτω διατεθεῖσαν τὴν πόλιν ἅπασαν, ὡς μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς ἧττον ἀχθεσθῆναι τῶν φίλων. Τὸ δὲ, τοσούτου κακοῦ προκειμένου, περισώζεσθαί σε, καὶ τὸ τῶν συνιόντων σοι φίλων, μηδὲ θεραπόντων ἀποβαλεῖν μηδένα, οὐκ ἄλλό τι ἔγωγε, ἢ θεοῦ πρόνοιαν γενέσθαι πείθομαι. Ἡ μὲν τοι περὶ τὰ Δράματα συμφορὰ, ἣν τίς οὐχὶ κοινὴν ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος νομίσειεν ἄν; δεινὴ μὲν, ἀλλὰ περιόντος γε σοῦ ῥᾳδίως ἐπανορθωθήσεται. Σκόπει δ' ὅπως ἀσφαλεστέραν, ἢ ταχυτέραν ποιήσαιο τὴν ἐπάνοδον. καὶ ἤτοι ἀέρα ἢ θάλασσα, ἢ τὸ κρύος παραχρῆμα ἐνοχλήσειεν γε, ἢ ὕστερον κακῶσαι δοκεῖ, ῥαΐσας τὸ σῶμα πρότερον ἡσυχῇ ἐπάνιθι. Καὶ τὰ οἴκοι ἴσθι κατὰ νοῦν καὶ ὅσα ἐπέστειλας ἐπιτελῆ ὄντα.

Ἄσπασαι Χιονίδην τε καὶ Λαπρέταν, καὶ εἰδέτωσαν ἡμᾶς οὐχ ἧττον καὶ ἐπ' αὐτοῖς χαίροντας, ὅτι σώζονται. Ἀντιγένην τὸν ἰατρὸν, εἴπερ ἔτι ἐν Χίῳ καταλαμβάνεις, καὶ μὴ ἀπῆρκέ πω εἰς Ῥόδον, ἄσπασαι, καὶ ἴσθι ἀνδρῶν βέλτιστον ὄντα· καὶ τοὺς Κρατίνου υἱεῖς. Ἔρρωσο.

ARGUMENTUM tertiæ Epiſtolæ.

Oſtendit, quantam ſibi gloriam Archelaus *paraverit, condonando miſero Patri* Pellæo *duos filios adoleſcentes, ad illius nempè preces; ob quem favorem, præter quòd Rex ipſe maximum exindè commodum ſibi demeſſurus eſſet, gratam ſpondet memoriam, nunquam intermorituram. Data & hæc Epiſtola* Athenis.

Ἐπιστολὴ γʹ.

ΑΡΧΕΛΑΩι Βασιλεῖ.

Ἀφίκετο Ἀθήναζε πρὸς ἡμᾶς ὁ Πελλαῖος γέρων ἅμα τοῖς ἑαυτοῦ νεανίσκοις· καὶ ἐγένετο μὲν ἡ ὄψις, ὦ βέλτιστε βασιλεῦ, ἡδεῖα μὲν ἐμοὶ τῷ θεωμένῳ τε καὶ δι' ὃν ταῦτα ἐγένετο, καλὴ δὲ καὶ σοὶ ἀπόντι καὶ φέρουσα δόξαν πολλὴν καὶ ζῆλον παρὰ πᾶσι τοῖς τε ἐπιτηδείοις τοῖς ἐμοῖς καὶ Ἀθηναίων ὁπόσοι εἶδον, εἶδον δὲ πολλοί. Καὶ οὐδεὶς, ὅστις οὐκ ἠγάσθη τί σου τῆς φιλανθρωπίας καὶ συνηύξατό σοι τὰ ἀγαθά. Περιῄει γὰρ γέρων (οὐ πολλαῖς πάνυ ἡμέραις πρότερον ἐνθάδε ῥυπῶν τε, καὶ κόμην ἔχων [κεκαρμένην,] ἐν οὕτω πάνυ λιτῇ τινι ἐλπίδι τεθειμένος τὴν σωτηρίαν τῶν παίδων) λαμπρός τε ἐξαίφνης καὶ μετὰ δυοῖν παίδοιν νεανίαιν, θύων τε τοῖς θεοῖς, ἐμέ τε ὑμνῶν καὶ περιέπων, ὅτι σώσαιμι αὐτοῦ τοὺς υἱέας, καὶ τὴν πόλιν τὴν τῶν Ἀθηναίων, ὅτι τοιούτους πολίτας τρέφοι.

Ἐγὼ δὲ πολλὰ μὲν καὶ ἕτερα εἰπεῖν ἔχω· οὐ βούλομαι δὲ, ἐπιδεικνὺς, ὅσῳ πλείονα ἐκ τούτου σεαυτὸν ὤνησας, ἢ ἄλλον τινὰ ἀνθρώπων, δοκεῖν διὰ τοῦτο ἐλάττω σοὶ χάριν ἔχειν. Ὁμολογῶ δὲ αὐτός τε, εὖ τὰ μέγιστα πεπονθέναι, καὶ πειράσεσθαι τοῦ καλοῦ τούτου ἔργου πολλὰ πάνυ καὶ μεγάλα παρέχειν σοὶ χαριστήρια· ὅτι οὔτε τὸν δείλαιον γέροντα ἐκεῖνον, ὅτε ἠτύχει, τῆς ἐφ' ἡμῖν, οὔτε ἡμᾶς τῆς ἐπὶ σοὶ, γενομένης ἐψεύσω ἐλπίδος. Ἔρρωσο.

Epiſtola III.

ARCHELAO Regi.

VEnit *Athenas* ad Nos *Pellæus* ille Senex, unà cum ſuis Adoleſcentibus; & factum eſt ſane ſpectaculum, ô Rex Optime, jucundum quidem mihi, qui ſpectarem & propter quem hæc fiebant, Pulchrum autem & tibi abſenti & magnam gloriam ferens & admirationem apud omnes meos neceſſarios & *Athenienſes*, quotquot viderunt; viderunt autem multi. Nec erat eorum quiſquam, qui non tuam Humanitatem & admiraretur, & omnia bona tibi comprecaretur. Circumibat enim Senex (haud multis ante diebus ſquallens & comam habens tonſam, in tenui adeò ſpe ponens ſalutem filiorum) ſplendidus repentè & cum duobus filiis adoleſcentibus, Diiſque ſacrificans,Méque celebrans & colens, quòd filios ipſi ſervaverim, Urbémque *Athenienſium*, quòd tales Cives aleret.

Ego verò & multa quidem alia dicere habeo: Nolo autem, dum oſtendam, quantò plus ex hoc teipſum juveris, quàm ullum alium hominem, videri exindè minorem tibi gratiam referre. Confiteor autem ipſe, Me maximo à Te beneficio affectum eſſe, & anniſurum, pro hoc præclaro officio, multas admodum & magnas gratias referre; quòd neque Miſerum illum Senem, quandò infortunio laborabat, de Nobis, neque Nos, de Te, conceptâ ſpe fefelleris. Vale.

ARGUMENTUM quartæ Epiſtolæ.

Archelaum *ob multos in ſe & in alios collatos favores celebrat; Regii ſtatûs prærogativam ad benefaciendum inſignem oſtendit, quam qui neglexerint ſemel, fruſtrà poſt quærere:* Archelaum *maturè ad hoc opus ſe accinxiſſe, cujus rei conſcientiam quemvis ſequentis Fortunæ caſum lenire poſſe. Hortatur ut Artes & Scientias, Literatóſque homines fovere perſeveret; & illius Humanitatem præcipuè admiratur. Epiſtola* Athenis *ſcripta.*

Ἐπιστολὴ δʹ.

ΑΡΧΕΛΑΩι Βασιλεῖ.

ΚΑΙ τὰ περὶ τοὺς Πελλαίους, ὦ βέλτιστε Ἀρχέλαε, καὶ πολλὰ ἄλλα, πεπολίτευταί σοι καλῶς, καὶ πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἑτέρους ἐπιεικεῖς τε καὶ σπουδῆς ἀξίους πολλούς. Καὶ οὐχ ἧσσον αὐτῷ, εὖ ἴσθι, ὅσα πρὸς ἄλλους τινάς, ἢ ὅσα πρὸς ἡμᾶς ἰδίᾳ πεπρᾶχθαί σοι καλῶς, ἐπιμελές μοι εἰδέναι, οὐ φι-

Epiſtola IV.

ARCHELAO Regi.

ET in negotio illo de *Pellæis*, Optime *Archelae*, & in multis aliis rectè te geſſiſti, & ergà Me & ergà alios honeſtos & amore dignos viros haud paucos. Et crede mihi, non minùs, quæ ergà alios, quàm quæ privatim ergà Nos, egregiè præſtitiſti, curæ eſſe mihi ſcire, non quòd curioſitate pruriam,

ſed quòd gaudeam ſuper iis, in quibus te celebratum audiam; neque tibi pro ipſis minorem gratiam habeo. Non enim ob collata privatim in me beneficia magis gaudendum, quàm quòd te talem cognoverim, ego quidem cenſeo. Idque ipſum mihi continget ab omni opere, quod in quemlibet virum æquum & juſtum rectè te præſtare audiam.

At hæc tu memoriæ mandes, *Archelae* Præſtantiſſime, quòd, ſi alia ſpectes, nihil magis, quàm multos labores, multáſque curas tibi Deus dederit: Unum verò Bonum dedit, poſſe te benè facere quoſcúmque velis, velle autem dignos oportere. Et cætera quidem in illius poteſtate ſita, ſi velit auferre: Unum autem nè volens quidem auferet unquam, multos nempè benefeciſſe. Atque adeò perſuaſum habeas; quòd nulla major Viro, in ſummâ potentiâ aliquando conſtituto, Pœnitentia oriri poſſit, quàm ſi, ubi Deus copiam præſtiterit, neminem unquam beneficio ullo affecerit, & cùm velit benefacere, Deus permittere deſtiterit. Sed ejuſmodi tu nunquam patieris; neque affligeris, quòd occaſio hominibus benefaciendi abiêrit, ubi jam deſtitutus fueris & abdicatus; Deúſque præſens eſſe ceſſârit. Sed ille ſemper tibi aderit & ponè aſtabit; ut qui dignus ſis & illius favoribus dextrè utaris. Verùm enimverò ſi aſpirare deſtiterit, jàm omnino & Civitates & Gentes & Privati non pauci, tuam Potentiam non cum damno experti ſunt, & tuæ Felicitatis portionem aliquam habent. Et quidem, ſi de ſtatu excideris, Labores tui & pericula & curæ ceſſaverint, Conſcientia verò beneficiorum & iis, qui acceperint, & tibi, qui præbueris, perpetuò manet, haud contemnenda Poſſeſſio & Fructus, ſed quod in Calamitatibus etiam Voluptatem præſtare ſuffecerit.

Hæc ſanè author tibi ſum, ut ſemper facias, neque fatigeris: ut neque defatigaberis; quia neque hujus rei ulla eſt ſatietas. Cætera manſuetè, ſimul & prudentèr utere præſenti poteſtate: Nam & hoc ipſum nullum alium hominem, etiamſi aliquis mori ſtatim futurus, tuo juſſu liberaretur, nè illum quidem magis, quàm temet gaudio afficeret, talem te moribus eſſe. Prætereà *hoc admodum te commendat*, quòd & eos ex *Græcis* ubibi honore aut memoratu dignos & præcipuè Artium ſtudio deditos & rurſus omnium horum maximè, qui per Doctrinam aliquid facere, aut dicere poſſunt, convoces undiquaque, & largâ rerum neceſſariarum

λυπεράγμονι ὄντι, ἀλλὰ χαίροντι ἐφ' οἷς εὐδοκιμοῦντα πυνθάνομαί σε· καὶ χάριν σοι οὐκ ἐλάττω ὑπὲρ αὐτῶν ἔχω· οὐ γὰρ ἀφ' ὧν αὐτὸς ἔπαθον τι ἰδίᾳ, δεῖν μᾶλλον ἥδεσθαι, ἢ ὅτι σε τοιοῦτον ὄντα ἔγνων, ἔγωγε νομίζω. ταυτὸ δὴ τοῦτό μοι περίεστιν ἀπὸ παντὸς ἔργου, ὅτι ἂν εἰς ὁντινοῦν τῶν ἐπιεικῶν πυνθάνωμαί σε καλῶς πεπολιτευμένον.

Καὶ μέμνησο τούτων, ὦ βέλτιστε Ἀρχέλαε, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα οὐδὲν πλέον, ἢ πολλοὺς πόνους καὶ πολλὰς φροντίδας ἔδωκέ σοι ὁ Θεός· ἓν δὲ ἔδωκεν ἀγαθὸν, δύνασθαι εὖ ποιεῖν οὓς ἂν ἐθέλῃς· θέλειν δὲ δεῖ τοὺς ἀξίους. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐπ' αὐτῷ βουλομένῳ ἐστὶν ἀφελέσθαι· Ἓν δὲ οὐδὲ βουληθεὶς ποτε ἀφαιρήσεται, τὸ πολλοὺς εὖ πεποιηκέναι. Ὥστε εὖ ἴσθι, ὅτι οὐδεμία μείζων ἀνδρὶ, γενομένῳ ποτὲ ἐν δυνάμει, μεταμέλεια, ἢ εἰ, διδόντος τοῦ Θεοῦ, μηδένα ἔδρασεν ἀγαθὸν μηδέν· βουλομένῳ δὲ δρᾷν, πέπαυται διδοὺς ὁ Θεός. Ἀλλ' οὐ σύ γε ἂν τοῦτο πώποτε πάθοις· οὐδὲ ἀνιάσῃ, ὅτι οἴχεται ὁ καιρὸς εἰς ἀνθρώπων εὐεργεσίαν, ἀνεθεὶς φροῦδος ἤδη, καὶ πέπαυται παρὼν ὁ Θεός· ἀλλὰ καὶ παρέσται μὲν ἀεὶ, καὶ στήσεται κατόπιν ἀξίῳ γε ὄντι, καὶ χρωμένῳ ταῖς ἑαυτοῦ χάρισι δεξιῶς. Ἀλλὰ δῆτα, κἂν ἐπίσχῃ πνέων, πάντως ἤδη καὶ πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ ἰδιῶται πολλοὶ, καὶ ᾔσθοντο τῆς σῆς δυνάμεως οὐ σὺν κακῷ, καὶ ἔχουσιν ἀπομοίραν τῆς σῆς εὐπραξίας. Καὶ οἱ μὲν πόνοι παύσαιντ' ἂν, ἐκπεσόντος σοῦ, καὶ τὸ κινδυνεύειν, καὶ αἱ φροντίδες· τὸ δὲ συνειδὸς, ὧν τι ἔπαθον, τοῖς παθοῦσι, καὶ σοὶ τῷ πεποιηκότι, ἀεὶ μένει, οὐ μικρὸν οὔτε κτῆμα, οὔτε ἀπόλαυσμα, ἀλλὰ ἀρκοῦν τοῦτο καὶ ἐν δυσπραγίαις ἡδονὰς παρέχειν.

Ταῦτα δὴ παρακελεύομαί σε ποιεῖν τι ἀεὶ, καὶ μὴ ἀποκάμνειν· ὥσπερ οὐδ' ἀποκάμοις ἂν, οὐδὲ ἔστι τις τούτου κόρος· τὰ δ' ἄλλα πράως ὁμοίως καὶ δεξιῶς χρῆσθαι τῇ παρούσῃ δυνάμει· καὶ γὰρ τοῦτο αὐτὸ οὐκ ἄλλον τινὰ ἀνθρώπων, οὐδ' ὅστις τεθνήξεσθαι παραχρῆμα μέλλων, σοῦ κελεύοντος, ἀφεθῇ, ἐκεῖνον μᾶλλον, ἢ σεαυτὸν εὐφραίνει τὸ τοιοῦτον [σὲ] εἶναι τὸν τρόπον. ἔτι γε μὴν καὶ τὸ τοὺς ἁπανταχόθι τιμῆς καὶ λόγου τινὸς τῶν Ἑλλήνων ἀξίους, καὶ μάλιστα τοὺς κατὰ τέχνας σπουδαζομένους, καὶ πάλιν αὖ μάλιστα τούτων ἁπάντων τοὺς ποιεῖν, ἢ λέγειν τι κατὰ παιδείαν δυναμένους, μετακαλεῖσθαί σε πανταχόθεν, καὶ χορηγίαις τῶν ἐπιτηδείων ἀφθόνοις, καὶ ταῖς ἄλλαις φιλοφροσύναις τημελεῖν, ὅπως ἀπαλλαγέντες τῶν ἄλλων φροντίδων, ἐπιδιδῶσιν ἀεὶ διὰ σὲ, καὶ περίεισιν ἐν ταῖς ἑαυτῶν τέχναις· καὶ τὸ τούτων ἀναπιμπλάναι τὸν οἶκον, ἀλλὰ μὴ κολάκων καὶ βω-

ſuppeditatione, aliiſque Officiis foveas; ut aliarum curarum vacui, per te ſemper augmentum capiant, & in ſuis quique artibus proficiant. Quodque talibus Palatium tuum

μωλοχῶν

κολάκων ἀνθρώπων, καὶ τούτοις θεραπεύειν αὐτόν, οὐχ ὑπ' ἐκείνων θεραπεύεσθαι, μᾶλλον ὁμολογοῦντα· ὥσπερ ἐστί, συμβαίνεσθαι πολλάκις, ὅτι ἐπ' ἐκείνοις μᾶλλόν ἐστι, τὸ σὲ εἶναι, ὁποῖος εἶ, καὶ τὸ τοιοῦτον ὄντα παρὰ τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις λόγου τυχεῖν, ἢ ἐπὶ σοί, τὸ ἐκείνους εὐτυχεῖν. ἐκείνοις μὲν γε, κἂν ὑπολίπωσιν αἱ παρὰ σοῦ δωρεαί, καὶ πλοῦτον αὐτάρκη καὶ δόξαν εἶναι καὶ ἡδονήν, τὰς τέχνας.

Τίς σ' οὐκ ἂν ἀγάσαιτο καὶ μακαρίσειε τῶν ἁπάντων; καὶ μάλιστα, ὅτι ὁμολογοῦσιν ἤδη καὶ ἴσασι πάντες εἰς τοῦτό σε ἥκοντα τῆς περὶ τοὺς συνόντας σοι φιλανθρωπίας, ὥστε τὴν μὲν ἰσχὺν καὶ πάνυ σοι συμβάλλεσθαι· τὸ δὲ ὄνομα μηδὲν ἀντιπεραστῆν τὸ τοῦ βασιλέως, εἰς τὸ στέργεσθαι ὑπὸ τῶν φίλων. Ἔρρωσο.

referciatur, non autem Adulatoribus & Scurris, magiſque illos à te coli, quàm te ab illis, profitearis; ut à te haud raro audire licet, quòd illis potiùs debeas, te talem eſſe, qualis es, talemq; poſterorum memoriæ commendatum iri, quàm illi felicitatem ſuam tibi debeant. Illis enim, etiamſi tua munera deficiant, tamen & opes, quæ ſuffecerint, & Gloriam ſupereſſe & Voluptatem haud levem, ipſas nempe Artes & Scientias, quas profitentur.

Quis non ob hæc omnia demiretur te & beatum prædicet? eòque impenſiùs, quoniam fatentur jam & agnoſcunt omnes, eò te Humanitatis erga Familiares tuos proceſſiſſe; ut ipſa quidem Potentia valdè tibi conducat, Nomen autem Regis, nihil omninò obſit, quominùs ab amicis diligaris. Vale.

ARGUMENTUM quintæ Epiſtolæ.

Cephiſophonti *Amico & Familiari narrat, quomodo in* Macedoniam *pervenerit, & quid indè ſecutum. Inimicorum calumnias diluit; & Avaritiam hujus itineris cauſam non fuiſſe multis probat. Nonnulla jam à ſe miſſa Amicis munera ſcribit & quid de* Sophocle *ſentiat. Innocentiâ ſuâ fretus Inimicorum calumnias negligit. Data Epiſtola ex* Macedoniâ.

Ἐπιστολὴ έ.

ΚΗΦΙΣΟΦΩΝΤΙ.

ΚΑΙ' ἀφικόμεθα εἰς Μακεδονίαν, ὦ βέλτιστε Κηφισοφῶν, τό, τε σῶμα οὐ μοχθηρῶς διατεθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν, ἐπιεικῶς, κομιζόμενοι συντόμως. Καὶ ἀπεδέξατο ἡμᾶς Ἀρχέλαος, ὡς εἰκός τε ἦν, καὶ προσεδοκῶμεν ἡμεῖς, οὐ δωρεαῖς μόνον, ὧν οὐδὲν ἐχρῄζομεν ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ φιλοφροσύναις, ὧν οὐδ' ἂν εὔξαιτό τις μείζους παρὰ βασιλέων. Καὶ κατελάβομεν Κλίτωνα ἐρρωμένον, καὶ ἔστιν ἡμῖν σὺν ἐκείνῳ τὰ πολλά· καὶ ὅταν τύχῃ, σὺν Ἀρχελάῳ ἄμεμπτος ἡ διαγωγή, πρός τε τοῖς ἔργοις, οὐδὲν κωλυόμεθα τοῖς τούτων γίνεσθαι. Ἀλλὰ πολὺς μὲν ἔγκειται ὁ Κλίτων, πολὺς δὲ καὶ ὁ Ἀρχέλαος ἑκάστοτε, φροντίζειν ἀεί τι καὶ ποιεῖν τῶν εἰωθότων ἀναγκάζοντες· ὥστε ἐμοί γε μισθὸν οὐκ ἀηδῆ μέν, οὐδ' ἄπονον, δοκεῖ Ἀρχέλαος ἀναπράττεσθαι, τῶν τε δωρεῶν, ὧν ἔδωκέ μοι εὐθὺς ἀφικομένῳ, καὶ ὅτι ἑστιᾷ λαμπρότερον, ἢ ἐμοὶ φίλον ἦν, ἑκάστης ἡμέρας.

Περὶ δὲ ὧν ἐπέστειλας ἡμῖν, σὺ μὲν εὖ ποιεῖς ἐπιστέλλων, ἃ δοκεῖς ἡμῖν εἰδέναι διαφέρειν. Ἴσθι μέντοι, μηδὲν μᾶλλον ἡμῖν, ὧν νῦν Ἀγάθων, ἢ Μεσάτος, λέγει, μέλον, ἢ τῶν Ἀριστοφάνους φλυαρημάτων οἶσθα ποτὲ μέλον. Καὶ τούτοις γε ἂν ἀδικήσαις εἰς τὰ μάλιστα, ἀποκρινόμενός ποτε, κἂν ὅλως μὴ παυομένους τῆς ἐναγωνίας αὐτοὺς ὁρᾷς.

Epiſtola V.

CEPHISOPHONTI.

VEnimúſque in *Macedoniam*, optime *Cephiſophon*, & Corpore haud malè affecti, & quantum fieri potuit convenientèr, brevi ſpatio perlati. Atque excepit Nos *Archelaus*, ut veriſimile erat, & nos etiam expectabamus, non muneribus tantùm, quibus nihil nos indigebamus, ſed & eâ Comitate, quâ nemo majorem à Regibus optaverit. Et *Clitonem* invenimus ſalvum, nobiſq; cum illo multa neceſſitudo intercedit, & quoties contingit cum *Archelao* ipſo Converſatio neutiquam aſpernanda; quin nec illorum negotiis adeſſe prohibemur. Sed multus mihi inſtat *Clito* & multus etiam *Archelaus* quotidiè, meditari ſemper aliquid & ſcribere ſolito noſtro more cogentes. Adeò mihi quidem retributionem non uſquequaque ingratam, ſed nec laboris expertem, videtur *Archelaus* exigere, eorum Munerum, quæ mihi ſtatim advenienti dederit; & quòd ſingulis diebus Conviviis excipit lautioribus, quàm mihi gratum erat.

De quibus autem ſcripſiſti nobis, benè quidem facis, quòd ſcribis, quæ nobis ſcire intereſſe putas. Sic verò ſtatue, nihil magis nobis, ea, quæ nunc *Agathon*, aut *Meſatus* dicit, curæ eſſe, quàm noveris me olim curâſſe, quicquid *Ariſtophanes* effutietit. Illis itaque ſi reſponderis unquam, injuriâ nos afficies, etiamſi illos à ſuâ Contumaciâ planè deſiſtere non videas.

Sin

Sin verò quiſpiam ex illis, qui de *Euripide* aliquid dicere atque audire ſunt digni, nos accuſet, quòd ad *Archelaum* ſimus profecti; qui nempe ſciat, quæ priùs dixerimus, quòd in *Macedoniam* noſire minimè deceret, quæ verò poſteà nos eò proficiſci coegerit, neſciat; hunc dignum eſſe exiſtima, cui exponas, ô *Cephiſophon*, quæ noveris. Atque ita deſiſtet ille cauſas ignorare, ſimúlque, quod veriſimile eſt ignorantem pati, accuſare Nos, ut Pecuniarum cupidos. Non enim nos utique dixerit aliquis anxiè quæſiiſſe, ut Purpuram aut Sceptrum gereremus, neque Præſidiis apud *Triballos* impoſiti dominaremur, Proreges dicti, quódque ideò iter ad *Archelaum* ordinaremus; ſed Divitiarum utique causâ. Cur igitur, quando & Juvenes & quando Mediæ ætatis eſſemus & quas ſuperſtite adhuc matre, cujus ſolius gratiâ diteſcere voluerimus, ſi modò voluerimus unquam aliàs, non modò aucupati non ſumus, ſed & repudiavimus etiam oblatas & ultrò propoſitas has ipſas Divitias, nunc itâ ætate Provectis nobis deſiderabiles eſſe quiſquam jure exiſtimaverit? Niſi idcircò multa accipere cum famæ noſtro diſpendio quodam, neque ullo ampliùs uſuſructu deſideraremus, ut in terrâ peregrinâ moriamur & ut plures *Archelao* relinquamus Divitias.

Præterea hoc etiam adjeceris, quòd poſtquam veniſſemus in *Macedoniam*, paucis poſt diebus, offerenti quadraginta argenti talenta *Archelao*, ægréque, quòd non acciperemus, ferenti, reſtitiſſemus tamen nec caperemus. Ex aliis muneribus, quæcunque vel *Clito* nobis dederit, vel *Archelaus* accipere perſuaſerit, non eſt quod hîc relinquendum duximus; ſed nunc abeunt eadem ferentes, qui & hanc Epiſtolam ferunt, vobis ibi ſociis & familiaribus diſtributuri omnia. Quis verò jam inveniatur adhuc tam lævus & invidus moribus, qui me Avaritiâ abreptum hoc iter ingreſſum ſuſpicetur? Sed nimirùm Superbiam aliquam, aut magnæ cujuſdam Potentiæ deſiderium dicent. At quidem nobis etiam *domi* manentibus & olim magna cum *Archelao* Potentia aderat. Sed neque *Clito* tantum valebat; ut diverſo, quàm quem ab initio prælegerim, more vivendum mihi putarem; aut in quo loco minimè vellem, vitam clauderem; denique materiam noſtris obtrectatoribus præberem. Quòd ſi alicujus Potentiæ cupidi eſſemus, in quid aliud hâc Potentiâ, quàm primùm quidem in Civitatis noſtræ, deindè in Amicorum commodum, uſuri eramus? Jactantiæ autem

Ἢν μέντοι τις τῶν ἀξίων περὶ Εὐριπίδου λέγειν τι καὶ ἀκούειν, αἰτιᾶται ἡμᾶς τῆς πρὸς Ἀρχέλαον ὁδοῦ, ἃ μὲν τὸ πρόσθεν εἴπομεν περὶ τοῦ μὴ δεῖν εἰς Μακεδονίαν ἡμᾶς ἀποδημεῖν ἐπιστάμενος, ἃ δὲ μετὰ ταῦτα ἡμᾶς ἠνάγκασε βαδίσαι ἀγνοῶν, τοῦτον δὴ ἄξιον νόμιζε δηλοῦν αὐτῷ, ἅπερ οἶσθά γ', ὦ Κηφισοφῶν· καὶ οὕτως πεπαύσεται ἀγνοῶν τὰς αἰτίας, καὶ ἅμα, ὅπερ εἰκὸς ἐστι τὸν ἀγνοοῦντα πάσχειν, καταγινώσκων ἡμῶν, ὡς φιλοχρημάτων γενομένων. Οὐ γάρ που δὴ πορφύραν, καὶ σκῆπτρον φορεῖν, ἢ φρούρια λαβόντας ἐν Τριβαλλοῖς ἡγεῖσθαι, ὕπαρχοι καλούμενοι, ὀρεχθῆναι τις ἂν φήσειεν ἡμᾶς, καὶ διὰ τοῦτο δὴ στείλασθαι τὴν πρὸς Ἀρχέλαον ὁδόν, ἀλλὰ δηλονότι πλούτου ἕνεκα. Εἶτα πῶς ἄν, ὅτι νέοι τε καὶ ὅτε μέσοι τὴν ἡλικίαν ἦμεν, καὶ ἔτι ζώσης ἡμῖν τῆς μητρός, ἧς ἕνεκα ἂν μόνης ἐβουλόμεθα πλουτεῖν, εἴπερ ἄλλως ἐβουλόμεθα, οὐχ ὅπως ἐδιώξαμεν, ἀλλὰ ἀπωσάμεθα, ἐγκείμενον τὸν αὐτὸν τοῦτον πλοῦτον ἤδη, τηλικοῖσδε οὖσιν ἡμῖν ἱμερτὸν εἶναι εἰκότως ἄν τις νομίσειεν; εἰ μὴ διὰ τοῦτο ἄρα πολλὰ λαβεῖν σὺν ἀδοξίᾳ τέ τινι ἡμετέρᾳ, καὶ οὐδὲ ἀπολαύσει ἔτι οὐδεμιᾷ, ἐπεθυμήσαμεν, ἵνα ἐν βαρβάρῳ γῇ ἀποθάνωμεν, καὶ ἵνα πλείονα Ἀρχελάῳ καταλίποιμεν χρήματα.

Ἔτι δὲ δὴ καὶ προσθείης, ὅτι ἐπειδὴ τάχιστα ἀφικόμεθα εἰς Μακεδονίαν, ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις, τεσσαράκοντα τάλαντα ἀργυρίου διδόντος Ἀρχελάου, καὶ ἀγανακτοῦντος, ὅτι οὐ λαμβάνοιμεν, ἀντέσχομεν μὴ λαβεῖν. Τῶν ἄλλων δωρεῶν, ὁπόσας ἢ Κλείτων ἔδωκεν ἡμῖν, ἢ Ἀρχέλαος ἔπεισε λαβεῖν, οὐκ ἔσθ', ὅ, τι ἐνθάδε ὑπολελείμμεθα, ἀλλ' οἴχονται αὐτὰ φέροντες, οἵπερ καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν φέρουσιν, ὑμῖν τοῖς αὐτόθι ἑταίροις καὶ ἐπιτηδείοις νεμήσοντες ἅπαντα. Τίς δὲ οὕτως εὑρεθείη ἔτι σκαιὸς καὶ βάσκανος τὸν τρόπον, ὅστις ἂν φιλοχρηματίᾳ με ἑλχθέντα ταύτην ἀποδημῆσαι ὑπολάβοι τὴν ἀποδημίαν; Ἀλλὰ δήπου ἀλαζονείαν τινά, ἢ τοῦ δύνασθαι τι μέγα ἐπιθυμίαν ἐροῦσιν. Ἀλλ' ἡ μὲν δύναμις ἡμῖν καὶ μένουσιν ἡ παρὰ Ἀρχελάου καὶ πάλαι ἦν. ἄλλως τε καὶ Κλείτων οὐ τοσοῦτον ἐδύνατο μέγα, τοῦ μὴ ἄλλον, ὃν προῃρούμην ἐξ ἀρχῆς, τρόπον βιοῦν ἐμέ· μηδ' ὅπου μὴ ἐθέλοιμι, ἀποθανεῖν· πλεοναῖον δὲ καὶ παρέχειν λόγους ἐπὶ τοῖς κακοῖς βουλομένοις ἡμᾶς λέγειν. Εἰ δὲ δὴ καὶ δυνάμεώς τινος ὠρέχθημεν, τί ἄλλο ταύτῃ τῇ δυνάμει, ἢ πρῶτον μὲν εἰς τὰ τῆς πόλεως, ἔπειτα εἰς τὰ τῶν φίλων, χρήσασθαι ἐμέλλομεν; Ἀλαζονείας τε ἕνεκα πολὺ ἂν μᾶλλον ἐν ὄψει τῶν τε φίλων, καὶ οὐχ ἥκιστα

gratiâ multò utique magis in Amicorum quoque conſpectu, nec minùs inimicorum, Po-

τῶν

τὴν ἐχθρῶν δυνάμεώς τι ἠβουλόμεθα. Καὶ μὴν ἀμετάβολον ἐμὲ, ὅτι εἰς τὰ ἐπιτηδεύματα, ὅτι εἰς ὑμᾶς τοὺς φίλους, καὶ οὐχ ἥκιστα εἰς τοὺς ἐχθροὺς, σκοπῶν εἴποι τις ἂν, οἷς ἅπασιν ἐκ νέου μέχρι τοῦ νῦν τοῖς αὐτοῖς κέχρημαι, πλὴν ἑνὸς ἀνδρὸς Σοφοκλέους· πρὸς γὰρ δὴ τοῦτον μόνον ἴσασί με τάχα οὐχ ὁμοίως ἀεὶ τὴν γνώμην ἔχοντα. Ὃν ἐγὼ ἐμίσησα μὲν οὐδέποτε, ἐθαύμασα δὲ ἀεὶ, ἔστερξα δ' οὐχ ὁμοίως ἀεί. Ἀλλὰ φιλοτιμότερον μέν τινα εἰδέναι (ἂν εἶναι δὲ ποτὲ δόξαι) ὑπείδον· βουληθέντα δὲ ἐκλύσασθαι τὰ νείκη προθυμότατα ὑπεδεξάμην. Καὶ ἀλλήλους μὲν ἐξ ὅτου συνέβη στέργομέν τε καὶ στέρξομεν· τοὺς δ' ἐμβάλλοντας ἡμῖν πολλάκις τὰς ὑπονοίας εἰς τὸ ἡμᾶς ἀπεχθάνεσθαι, τὸν ἕτερον θεραπεύοντες, ἄν τι πλέον ἔχωσι, διαβεβλήμεθα.

Καὶ νῦν, ὦ βέλτιστε Κηφισοφῶν, οἶδα, ὅτι οὗτοί εἰσιν, οἱ τοὺς περὶ ἡμῶν λόγους ἐμβάλλοντες εἰς τοὺς ὄχλους· ἀλλ' ὥσπερ ἀεὶ ἄπρακτοι αὐτῶν αἱ κακαὶ γλῶσσαι ἐγένοντο, καὶ γέλωτα ἐξ αὐτῶν καὶ μῖσος, οὐδὲν πλέον, ὠφλίσκανον, καὶ νῦν ἴσθι, ὅτι οὐκ ἄπρακτοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κακῷ σφίσιν ἔσονται. Σὺ μέντοι εὖ ποιεῖς περὶ τούτων ἡμῖν γράφων, ἐπείπερ οἴει ἡμῖν διαφέρειν· ἀλλ' ὥσπερ εὖ ποιεῖς γράφων, οὕτως ἀδικεῖν φαίημ' ἂν ἡμᾶς, ἀντιλέγοντα ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς οὐκ ἀξίοις. Ἔρρωσο.

Τῶν Εὐριπίδου Ἐπιστολῶν
Τέλος.

tentes eſſe vellemus. At me Inconſtantem, neque ad ſtudia mea, neque ad vos amicos, ſed nec minùs ad inimicos, reſpiciens aliquis dicat; quibus omnibus ex Juvene huc uſque iiſdem utor, uno viro excepto *Sophocle*. Ergà hunc enim ſolum nôrunt me forſitan haud ſimilitèr ſemper affectum. Quem Ego odi quidem nunquam, miratus verò ſum ſemper; non tamen ſemper eum ſimilitèr amavi. Sed aliquandò contentioſiorem illum eſſe ſuſpicans neglexi: Volentem autem controverſias deponere, lubentiſſimè in ſinum recepi. Et nos quidem jam invicem, ex quo inter nos conventum eſt, & amamus & amabimus. Eos verò, qui ſæpiùs nobis ſuſpiciones movent, ut nos in odium conjiciant, alter alterum colentes, ſiquid plùs valeant, redarguimus.

Et nunc, Optime *Cephiſophon*, novi, quòd hi ſunt, qui de nobis ſermones in vulgùs ſpargant. Sed quemadmodum ſemper illorum pravæ linguæ ſine effectu fuerint, & nihil ampliùs, quàm riſum & odium ſibi comparaverint, & nunc ſcias, non tantùm ineſficaces illas futuras, ſed etiam in illorum damnum ceſſuras. Tu ſanè rectè facis, de his nobis ſcribens, quandoquidem id è re noſtrâ putes: Sed ut rectè facis ſcribens, ita affirmaverim te nos injuriâ afficere, ſi de his, hominibus non dignis contradixeris. Vale.

Euripidis Epiſtolarum
Finis.

Creſphonti ADDENDA ampliùs.

Φίλους δὲ τοὺς μὲν μὴ χαλῶντας ἐν λόγοις
Κέκτησο· τοὺς δὲ πρὸς χάριν σὺν ἡδονῇ
Τῇ σῇ πονηροὺς κλεῖθρον εἰργέτω στέγης.

Sermone blando cedere inſcios para,
Retineque amicos: Gratiæ & libidini
Inſervientes ædibus clauſtrum arceat.

* Φίλους δὲ) *Merope* hæc apud *Plutarch.* Tom. 2. fol. 63.

——— αἱ τύχαι δέ με,
Μισθὸν λαβοῦσαι τῶν ἐμῶν τὰ φίλτατα,
Σοφὴν ἔθηκαν———

——— At me Sortis inimicæ vices
Mercede rerum, quæ mihi chariſſimæ,
Doctam dedêre.

* Αἱ τύχαι) Et hæc *Plut.* ad *Meropen* pertinere ait, Tom. 2. fol. 90.

Τεθνᾶσι παῖδες οὐκ ἐμοὶ μόνῃ βροτῶν,
Οὐδ' ἀνδρὸς ἐστερήμεθ'· ἀλλὰ μυρίαι
Τὸν αὐτὸν ἐξήντλησαν, ὡς ἐγὼ, βίον.

Periêre Nati, non mihi Mortalium
Soli; Viróve ſola ſum viduata ego:
Tulêre eaſdem calamitates plurimæ.

* Τεθνᾶσι) Ἡ δὲ Μερόπη λόγοις ἀνδρώδεσι προσαγορευθεῖσα αὐτὴ τὰ παθήματα, λέγουσα ταῦτα, Τεθνᾶσι &c. *Plutarch.* Tom. 2. fol. 110.

Telepho ADDENDA.

Πρισθεῖσι λόγχης θέλγεται ῥινήμασι
Τὸ τραῦμα———

Ramenta limâ dempta cuſpidi fovent
Vulnus, ſcil. Telephi.

* Πρισθεῖσι) *Plutarch.* de τῷ [illegible] ἐχθρῶν.

Τῷ Θεῷ μόνῳ παμμεγιστομεγίστῳ παρὰ πάντων ἐπὶ πᾶσι Δόξα.

X X X

INDEX

INDEX IN EURIPIDEM.

A.

ABſentia minùs moleſta præſentibus Ion v. 585
Achilles à Paride & Deiphobo propter Polyxenam ſibi deſponſatam interfectus Hecub. *Argum.*
Achillis umbra Græcis apparens, eos à navigatione in patriam deterret Hecub. *Argum.*
Achillis umbra Polyxenam ſibi mactari poſtulat ibid.
Achilli Polyxenam ut immolet, Ulyſſes Hecubæ perſuadere conatur Hecub. v. 285. &c.
Actæon canibus dilaceratus Bacch. v. 1290
Adflictorum precibus latâ fortunâ elatos nihil moveri Suppl. v. 183. &c.
Adoleſcentes ſæpe ſtultiores fœminis Hippolyt. v. 969
Adverſa patienter ſunt ferenda Hecub. v. 548
In Adverſis amicus ſincerus dulciſſimum levamen Andromach. v. 985
In Adverſis rebus potiſſimùm ſinceros amicos cognoſci Oreſt. v. 455
In Adverſis rebus ſapienter ſe gerere, difficile eſt, ſed tamen utile Hecub. 228
In Adverſis nihil præcipitanter agendum Herc. Fur. v. 198
Adverſitas, amicorum examen certiſſimum Herc. Fur. v. 59
Adulterium in muliere famoſius crimen, quàm in viro Electr. v. 1039
Ægeus Pandionis Athenienſium regis F. Medea v. 665
Ægeus hoſpitium Medeæ pollicetur Medea 723
Ægeus oraculum Apollinis conſulit ſuper liberorum procreatione Medea v. 669
Ægrotare facilius, quàm ægrotum rectè curare Hippolyt. v. 186
Ægrotantes plerumque moroſi & intractabiles Oreſt. v. 232
Æqualitati in omnibus rebus ſtudendum Phœniſſ. v. 538
Ætas Saturni filia Heraclid. v. 900
Ætheri comparatur Vita humana Danae v. 74
Æther Jupiter Incerta v. 1
Æthra Athenarum regina Pitthei filia Supplic. v. 3
Ætoli plerunque ſcutiferi Phœniſſ. v. 141. *Siniſtro pede nudo pugnant* Meleager v. 27
Æquum poſterioribus ſententiis non corrigi Suppl. v. 1084
Agamemnon Polymeſtorem condemnat Hecub. *Argum.*
Agyieus Apollo Phœniſſ. v. 634
Alata verba Oreſt. 1176
Alceſtis Admeti uxor pro marito ſe morti offert Alceſt. v. 37
---eadem ab Hercule ex inferis erepta, & Admeto reddita ibid. v. 1123
Alcibiadis laus Hymni v. 4
Ambitionis vitium quàm noxium Phœniſſ. v. 534
Amentiæ finis infelicitas Bacch. v. 386
Amicitia potius humanitate, quàm armis comparanda Phœniſſ. v. 518
Amicitiæ novæ veteribus plerumque anteponuntur Medea v. 76
Amicus fidus in adverſis dulciſſimum refrigerium Oreſt. v. 725
Amicus quando potiſſimùm juvandus Iphig. *Aul.* v. 347
Amicus utrique fortunæ conveniat Ino v. 69
Amicus ſincerus multis cognatis præſtantior Oreſt. v. 807
ad Amici boni vultum aſpicere in rebus adverſis dulce Ion v. 732
Amico certo nihil præſtabilius Oreſt. v. 1159
Amicum proximum, etiam tardum præſtare malo & verſuto Ion v. 834
Amicum verum condolere amicis triſtantibus Herc. Fur. v. 1224
Amici abſentes æquè ac præſentes juvandi Andromach. v. 1051
Amici falſi à ſinceris difficultèr dijudicantur Hippolyt. v. 956
Amici in afflictionibus non deſerendi Oreſt. v. 455
Amici inſinceri tempore afflictionum cognoſcuntur Oreſt. v. 455
Amici veri qui Oreſt. v. 450
Amici veri in rebus adverſis probantur Hec. v. 1226. Oreſt. v. 800
Amicorum certorum non magnus numerus Suppl. v. 868
Amicorum conſpectus quovis tempore gratus Alceſt. v. 355
Amicorum, cùm Deus faverit, non eſſe uſum Herc. Fur. v. 1339
Amicorum infidelium natura Oreſt. v. 748
Amicorum iræ vehementiſſimæ Med. v. 520
Amicorum omnia communia Oreſt. v. 733. Andromach. v. 376
Amicorum ſincerorum utilitas quanta Oreſt. v. 1160
Amicis bonis divitiæ aut potentia non pluris facienda Herc. Fur. v. 1425
Amicis & amicis poſtea nullam aut totam providere Herc. Fur. v. 1234
Amicis morientibus commori, gratiſſimum Suppl. v. 1006
cum Amicis mutuò dolendum Iphig. Aul. v. 408
Amicis, verbis plus quàm vi & armis effici Phœniſſ. v. 519
inter Amicos gratia ſeneſcens odioſa Herc. Fur. v. 1183
Amicos impotentes & inopes conſtantiores eſſe in adverſis quàm divites Herc. Fur. v. 57
Amicos lætari lætis amicorum rebus
Amor conjugalis cur in multis non ſubſiſtat Hecub. v. 831
Amor doloribus & voluptate plenus Hippolyt. v. 380
Amor ex aſpectu ibid. v. 585
Amor multorum malorum cauſa Medea v. 330
Amor caſtus Dictys v. 3. Oedipus v. 17
Amoris laus Auge v. 14. Incerta v. 256
Amoris furor omnium affectuum vehementiſſimus Medæ. v. 998
Amoris injuſti deteſtatio ibid. v. 627
Amoris vis Troad. v. 892
ex Amore benevolentiam conciliari Hecub. v. 831
Amphiaraus vates Phœniſſ. v. 177
Andromache ſuum infelicem ſtatum deplorat Andromach. v. 6
Andromache inſidiis ab Hermione ſtructis ibid. *Argum.*
Animi magnitudo etiam in adverſis retinenda Phœniſſ. v. 1717
Animi proditor vultus & forma Ion v. 239
Animum virilem & generoſum vix diſciplinâ parari poſſe Suppl. v. 913
Animi defunctorum quales Helena v. 1020
Animos faſtu elatos punit vindex Jupiter Heraclid. v. 389
Animos perturbatos haud facilè ſibi conſtare Medea v. 121
Antigenes Medicus Chius Epiſtola 2
Antigone Oedipi filia Phœniſſ. v. 58. *Hæmoni nuptui data* ibid. v. 1632. *cum Oedipo patre grandævo ultroneum exilium capit* ibid. v. 1703. & 1714
Antigone cum Pædagogo ſuo colloquium de Argivorum exercitu ibid. v. 120
Apertus inimicus faciliùs vincendus, quàm ſimulatus Medea v. 816
Apollo è cœlo pulſus Alceſt. v. 2
Apollo Oreſti maternæ cædis auctor Oreſt. v. 285. *eidem vaticinatur* ibid. v. 1646
Ara deorum, ſervorum aſylum Suppl. v. 268
ab Aris & ſacris impii & profani arcendi Ion v. 1314
Archelaus Rex mittit argentum Euripidi, Epiſt. 1. *---illius gratiâ quoſdam ex Carcere liberat* Epiſt. 3. *--Euripidem humanitèr excipit* Epiſt. 5
Argivorum pugna cum Thebanis, & fuga Phœniſſ. v. 1160
Argo navis Andromach. v. 793 & 863. Medea v. 1, 2, &c.
ad Arma priuſquam veniatur, tentanda omnia ibid. v. 720
ex Aſpectu ſolo hominem non poſſe agnoſci Medea v. 426

Aſtu

Aſtus aſtu vitans haud convenit Iphig. Aul. v. 1139
Aſtu ſæpe plus quàm vi effici Oreſt. v. 711
Aſylum commune omnibus Heraclid. v. 261
Atheinenſium clades, Epicedium *in Argumento.*
Atheinenſium ſoli laus Incert. v. 410. Erechtheus v. 65
Athleticæ vitæ deſcriptio Autolycus v. 1
Atreus Thyeſti proprios filios mactatos in convivio proponit Oreſt. v. 15
Audacia Juvenem decet Archelaus v. 20. Incerta v. 117
Audere juvat Teleph. v. 23. Temenus v. 17
Augur qualis ſit Iphig. in Aul. v. 956
Auri commendatio Andromed. v. 34. Belleroph. v. 63. Addenda v. 6. Incerta v. 387
Aurum ſanâ mente homines excutere Herc. Fur. v. 774

B.

B*Acchicis ſacris non initiatos ſcire, nefas* Bacch. v. 472
Beatus mortalium nemo Iphig. Aul. v. 161. *ante obitum nemo dicendus* Troad. v. 510. *quis dicendus* Hippolyt. v. 981. & Iphig. Aul. v. 17
Beatum eſſe neminem qui vitam in metu exigat Ion v. 623
Beatum & divitem omnia rectè ſcire Heracl. v. 746
Beatis & felicibus pietatem eſſe colendam Ion. v. 1045
Bellum fugiendum Troad. v. 400
Bellum multarum rerum magiſter Andromach. v. 684
in Bello afflictis hoſtibus corpus ſervare illæſum, ſapientia ſumma Herc. Fur. v. 201
Bellicâ laude qui florent, dementes Helena v. 1166
Benemeritos de republicâ eſſe honorandos Hecub. v. 306
Bibendo qui non hilareſcit, nihil ſapere Bacchæ v. 167
Bona invitis diis acquiſita non eſſe diuturna Ion v. 378
Bonis morientibus lugendum Alceſt. v. 81
Bonis ſemper dicendi occaſio Herc. Fur. v. 236
Bonos ab ignavis opprimi Reip. malum Aleadæ Addenda v. 1 Glaucus v. 2
Bonum ſcire, nec facere malum ingens Incerta v. 56. & 276
Bonus, qui malè facere poteſt impunè, nec facit Palamed. Addend. v. 1
Brutorum animalium etiam habenda ratio Hippolyt. v. 110

C.

C*Alamitas nulla ſola* Oreſt. v. 977. & Troad. v. 591
Calamitates à Deo immiſſæ æquo animo ferēdæ Phœn. v. 385
Calamitates hominum variæ Ion v. 381. *patientèr ferendæ* Medea v. 1018
Calamitates ſuas celare Prudentis eſt Oedipus v. 38. Scyrii v. 6
à Calamitatibus eripere ſolius Dei Oreſt. v. 1545
Capaneus Jovis blaſphemator fulmine necatur Phœn. v. 1188
Capaneus Thebas invitis diis ſe everſurum gloriatur ibid. v. 185
Caſſandra Hecubæ filia Agamemnoni deſponſata Hecub. v. 826
Caſtitatis præmium Hippolyt. Opert. v. 1
Cedro mortuos ponebant Alceſt. v. 355
Cephalus ab Aurorâ raptus Hippol. v. 455
Cherroneſi inſ. ſitus *Argum.* Hecubæ
Chionides Epiſt. 2
Chryſothemis Clytæmneſtræ filia Oreſt. v. 23
Ciſſeus pater Hecubæ Hecuba v. 3
Civibus decus egregium, cultu debito virum bonum proſequi Herc. Fur. v. 1334
Civis malus quis ſit Incerta v. 271
Civitas quomodò felix fiat Palamedes v. 12
Civitas ſeditioſa non rectè ſapit Herc. Fur. v. 272
Civitatem negligere, impium Heracl. v. 108
Cœlum commune cunctis mortalibus Helena v. 912
in Cœtus prodire, virginibus indecorum Oreſt. v. 108
Cognati & Amici quatenus defendendi & juvandi Oreſt. v. 683
Comeſſationem, pugnas, convicia & rixas parere Cycl. v. 532
Commiſerationem viris ſapientibus ineſſe Electr. v. 294
Concordia conjugalis, res dulciſſima Medea v. 14
in Congreſſibus conciliandorum quid cogitandum Phœn. v. 466
Conjugalis fides non frangenda Hippol. v. 407
ex Conjugali complexu magnam benevolentiam oriri Hecub. v. 831
Conjugis bonæ eſt Maritis placere Incerta v. 296. & 318
Conjugium plus aloes quàm mellis habet Alceſt. v. 238
Conjugis alterius ſtupratoribus quæ mala eveniant Electr. v. 921
Connubia parva & caſta magnis præſtantiora ibid. v. 1099
Conſanguineorum inimicitia plerumque graviſſima Phœniſſ. v. 377
Conſcientia ſibi malè conſcia ſæviſſimus carnifex Oreſt. v. 395
Conſiliariorum multitudo non ſemper utilis Andromach. v. 481
Conſilium faciliùs damus, quàm capimus Incerta v. 96
Conſilium rectum & mens, vates optima Helena v. 763
Conſilio & prudentiâ ſenes fieri juvenes Ion. v. 1041
Conſilio plus quàm iracundiâ effici Phœniſſ. v. 518
Conſolari triſtes, amicorum officium Oreſt. v. 300
Conſolatio contra mortem filii Danae v. 66
Conſolatio contra mortem optimæ Uxoris Alceſt. v. 416 &c.
Conſortium malum mulieribus perniciosum Andromach. v. 952
in Conſpectum eorum, quos quis læſit, prodire, non eſt fortis animi Medea v. 469
Conſtantiæ vox Syleus v. 9. Telephus v. 16
Contendentes ad dignitates apud prudentes & ſapientes eoſdem habere ſuæ dignitatis æmulos Ion v. 606
Contentio cauſa multorum malorum Phœniſſ. v. 805
Cor trepidans futurum præſagire Bacchæ v. 1287
Corrivales omnes ſuſpicaces Andromach. v. 182
Creon filium Menaceum fugam, ne pro patriâ immoletur, capeſſere jubet Phœniſſ. v. 972
Creon Oedipum terrâ Thebanâ ejicit Phœniſſ. v. 1586
Creontis & Eteoclis conſultatio de debellandis Argivis Thebas obſidentibus ibid. v. 731
Creontis & Glauceæ interitus miſerabilis Medea v. 1220
Creontis filia Jaſoni deſponſata ibid. v. 18
Creuſa Erechthei filia Argum. Ion. *ab Apolline gravida facta* ibid.
Curioſitas fœminas malè decet Hippolyt. v. 785

D.

D*Anae nomen undè* Danae v. 20
Danaus ex Ægypto *in* Græciam *venit* Archelaus v. 1
Dantes expectant rurſus Archel. v. 12. Peliades v. 14
Delicta impia à diis impunita non manere Hecub. v. 1029
Democratia damnatur Addenda, *Aleadæ* v. 1
Deus juſtitiæ obſervans ibid. v. 800
Deus nullus malus Iphig. *in* Taur. v. 391
Deus ubi faverit, amicorum non eſſe uſum Herc. Fur. v. 1338
Deus quos vult perdere, dementat priùs Incerta v. 436
Deus mortalia curat Incerta v. 11
Deus Majora gubernat, minora Fortunæ permittit Incerta v. 359
Dei donum, liberos eſſe Ion. v. 509
Deo contraria & pugnantia non dicenda, nec prædicanda ibid. v. 703
Deo ſervire glorioſus labor ibid. v. 131
Deo vivere & ſtudiis, melior & tranquillior vita, quàm ſervire mundo ibid. v. 645
Deos quomodè finxerint Athei falſos Siſyph. v. 1
Deum animis noſtris eſſe inacceſſibilem Troad. v. 885
Deum nullâ re indigere Herc. Fur. v. 1345. *odiſſe orgia impiè agitantes* Bacchæ v. 476
Deum perficere multa inſperatò Helena v. 1705
Deum propter unius peccatum ſæpe punire multos Troad. v. 760
Deum ſæpe differre auxilium Iphig. *in* Taur. v. 105
Supra Deum eſſe velle, dementia Troad. v. 964
Dii bonorum amici Helena v. 1694
Deorum ſophiſmata culpanda Iphig. *in* Taur. v. 380
Adverſus Deos fortiores non certandum ibid. v. 1479
Deos homines malos punire Ion. v. 440
Deos non affectare vetitos concubitus Herc. Fur. v. 1341
Deos peccare hominum more, pudet Ion. v. 341
Deos qui ſibi benevolos habet, optimum domi habere Marvaliò Helena v. 755
A Diis illicita non quærenda Ion. v. 367
Diis invitis nihil agendum ibid. v. 1248
Cum Diis nihil argutè commentandum Bacchæ v. 200
Diana ab Hippolyto culta Hippolyt. v. 15
Dianæ ſimulachrum apud Tauros Scythiæ celebrari ſolitum *Argum.* Iphig. *in* Taur.
Dicere in utramque partem ſapientibus paratum Antiope v. 1
Ante Diem extremum nemo beatus Troad. v. 510
In Diem commodè vivere, beatum Bacchæ v. 908
Dignitates ſummóſque gradus ambientes, odio haberi ab inferioribus Ion. v. 597
In Dignitate conſtitutos ſuis æmulis eſſe inimiciſſimos Ion. v. 597
Diomedes Thrax Alceſt. v. 481. *Martis filius* ibid. v. 498
Divinis & humanis rebus multam confuſionem ineſſe Iphig. *in* Taur. v. 572
Divitem & pauperem ſaturatum, tantundem ferre Electr. v. 431
Ex Divite & fortunato pauperem & infelicem fieri, quàm miſerum Hecub. v. 375

Divites majoribus malis obnoxii, quàm mediocres Medea v. 127
Divitiæ bonis amicis non pluris faciendæ Herc. Fur. v. 1425
Divitiæ res timida Phœniſſ. v. 600
Divitiæ plus Virtute & Nobilitate valent Alcmena v. 15
Divitiæ res inſolens Alexand. v. 35
Divitiæ Mentis expertes res mala Alcmena v. 16
Divitiarum & opum fragilitas & vanitas Hecub. v. 282 & Phœniſſ. v. 561
Divitiarum laus Belleroph. v. 81
Divitias injuſtas pœna manet Ino v. 3
Dolendi quædam Voluptas Oenomaus v. 23. Troes 5
Dolorem leniri, quando ejus cauſa indicetur Ion. v. 625 &c.
Domeſtica adminiſtrare, mulieres decet Electr. v. 71
Domi manere, virginum officium Oreſt. v. 108
Dominorum res adflictæ, frugi ſervis calamitas Bacchæ v. 1027
Duces magni plures ſunt, quàm Poetæ perfecti Palamed. v. 1
Dux abſque conſilio bono militum pernicies Phœniſſ. v. 728
Dux cautus præſtat temerario ibid. v. 602
Dux fidens & audax, res lubrica Suppl. v. 508
Dux qualis eligendus Suppl. v. 726

E.

EBrietatis mala Incerta v. 422
Educatio recta magnum momentum ad virtutem Iphig. in Aul. v. 561
Educationem plurimum poſſe Hecub. v. 600
Educationem probam pudorem afferre Suppl. v. 911
Educationis bonæ effectus Ino v. 41
Electra Pyladi ab Oreſte deſponſata Oreſt. v. 1079 &c.
Electræ ad mortem condemnatæ lamentatio ibid. v. 961
Electræ conſilium de interficiendâ Hermione Oreſt. v. 1191 &c.
Eloquentiæ vis & utilitas Hecub. v. 814
Ἐπακτὸν non habere eam loquendi poteſtatem quam αὐτόχθονες Ion v. 673
Ἔνσα [illegible] Oreſt. v. 1176
Equus Dureus Troad. v. 14
Equi Diomedis Alceſt. v. 483
Eteoclis & Polynicis ſingulare certamen *Argum.* Phœniſſ. & Phœniſſ. v. 1376 &c.
Eulabia victoriæ dea Phœniſſ. v. 789
Euripides Archelao *gratias agit & conſulit* Epiſtola 4
Exemplum conſtantiæ in morte Hecub. v. 546 &c. *pietatis in parentes* Hippolyt. v. 1446 &c.
Exercitum numeroſum pravis gaudere fabulis Iphig. in Aul. v. 1000
Exhortatio morituri Patris ad filium Erechtheus v. 1
Exilium, quemadmodum & reliquæ calamitates, nunquam venit ſolum Medea v. 462
Exilii moleſtiæ graves Phœniſſ. v. 409. & Medea v. 449
Exilio nihil gravius Herc. Fur. v. 303
Præter Expectationem hominum multa evenire Andromach. v. 1285
Experientiæ laus Peleus v. 8
Exulem virum inopem eſſe Electr. v. 236

F.

FAciem invenuſtam non deformare hominem, ſed facta inhoneſta Oreſt. v. 388
Facinora atrocia & immania impunita non manere Hecuba v. 1029
Familias evertit pravum conſortium Andromach. v. 950
Per Familias viciſſitudine quadam mala ſpirare Elect. v. 1147
Faſtuoſi hominibus exoſi Hippolyt. v. 94
Fatalia mala ſuperare velle, conatus irritus Herc. Fur. v. 311
Fatalia patienter ferenda Andromach. v. 1268
Præter Fatum aliquid pati, nunquam fas Bacchæ v. 515
Fatum cur ſciri nequeat Iphig. in Taur. v. 476
Fatum omnia finire Heraclid. v. 899
Fati neceſſitas inevitabilis Hippolyt. v. 1256. Alceſt. v. 110 Heraclid. v. 615. Ion. v. 1388
Fata deorum ferre, indolis præſtantis Herc. Fur. v. 1228
Fata hominum genus verſant Iphig. in Aul. v. 1610
Felicitas humana incerta Oreſt. v. 340
Felicitas quæ ſit hominum Hecuba v. 627
Ad Felicitatem nihil certum & abſolutum Electr. v. 367
Felicitatem ſanâ mente homines excutere Herc. Fur. v. 774
Ferenda eſſe fortiter quæ mutari non poſſunt Ion. v. 1260
Filiæ matrum mores & ingenia plerunque referunt Andromach. v. 622
Filius parentibus res chariſſima Ion. v. 1409
Filii adoptivi donum amicorum ibid. v. 1535
Filios patris, non matris nomen in repub. gerere debere Electr. v. 934
Forma res inutilis Helena v. 27
Forma non ſemper, ſed virtus maritis conciliat uxores Androm. v. 206. & Incerta v. 318
Forma Mediocris tutior Incerta v. 384
Formam mulierum omnia expugnare Troad. v. 892
Fortitudo ſine ſapientiâ plerunque inutilis Phœniſſ. v. 752
Fortuna mediocris præferenda opulentiæ animum crucianti Medea v. 598
Fortuna tarda, conſtantior Electr. v. 403
Fortuna tollit altiùs, ut dejiciat profundiùs Incerta v. 12
Fortuna ſapientibus opitulatur Pirithous v. 8
Fortuna, quo tardiùs accedit, eo conſtantior Electra v. 403
In Fortunæ arbitrio poſita læta cum triſtibus Ion. v. 1502 &c.
Ad Fortunæ favorem vulgus etiam inclinare Oreſt. v. 893
Fortunæ ictus fortiter ſuſtinendi Herc. Fur. v. 1349
Fortunæ inconſtantia Hecub. v. 283. Ibid. v. 956. Troad. v. 102. & 630 &c. Incerta v. 172
Fortunæ proſperæ & adverſæ habere amicos, lucrum inſperatum Electra v. 606
Fortunæ adverſæ medicum inveniſſe, magna felicitas ibid. v. 69
Fortunæ cedendum Troad. v. 687
Fortunæ cuncta ſubjecta Herc. Fur. v. 1314
Fortunam mulierum connubia regere Electra v. 1100
Fratres inter ſe altercari res dira Iphig. in Aul. v. 376
Fraudum, mulieres ſolertiſſimæ excogitatrices Andromach v. 85
Furia dea furoris & rabiei Herc. Fur. v. 878
Futura hominibus ignota Iphig. Taur. v. 475

G.

GAudere perpetratis haud convenire Bacch. v. 1037
Genus abſque pecuniâ contemni Phœniſſ. v. 445
Germanitas amara eſt execranda Iphig. in Aul. v. 508
Gloria non ſine labore parta Andromeda v. 20. Incerta v. 105 & 116
Glorioſè mori cùm ſit neceſſe, acerbum morienti, ſed ſuperſtitibus decus Rheſ. v. 758
Græci Phrygibus in bello ſemper ſuperiores Oreſt. v. 1484
Inter Græcos diſſenſio de Polyxenâ Achilli offerendâ Hecuba v. 119
Gratia ſeneſcens inter amicos odioſa Herc. Fur. v. 1223
Gratiam prolixiora verba reſpuere Troad. v. 87
Guſtum ad emendam provocare Bacchæ v. 150

H.

HAgyieus Apollo Vid. *Agyieus*
Hecuba filiam mactatam ſepelit Hecuba v. 609
Hecuba pro filiâ mori ſe offert Hecuba v. 391
Hecubæ ad Agamemnonem ſupplicatio pro ulciſcendo Polymeſtore ibid. v. 756
Hecubæ ancilla Polydori corpus in littore reperit Hecuba v. 681
Hecubæ de ulciſcendo Polymeſtore deliberatio ibid. v. 736
Hecubæ & Polymeſtoris contentio coram Agamemnone ibid. v. 1252
Hecubæ ſomnium de Polyxenâ mactandâ, & Polydoro interfecto ibid. v. 66
Hecubæ nunciatur Polyxenam Achilli immolandam ibid. v. 110
Hecubæ Ulyſſes ſupplex factus ibid. v. 299
Helena ab Apolline è manibus Oreſtis & Pyladis eam interficere conantibus ſubducta Oreſt. v. 1629
Helena multarum cladium cauſa Troad. v. 775
Helena quibus prognata parentibus Helen. v. 17
Helenæ forma Oreſt. v. 126. *excidii Trojani cauſa* Hecuba v. 443
Helenæ raptus, deorum factum Helen. v. 31
De Helenâ interficiendâ, Oreſtis & Pyladis conſultatio Oreſt. v. 1105
Hercæi Jovis Altare Troad. v. 483
Herculis character Lycimnius v. 1. Syleus v. 1
Hermione Helenæ filia Oreſt. v. 1185. *Neoptolemo deſponſata* *Argum.* Andromach. *Oreſti nuptui data ab Apolline Argum.* Oreſt.
Hippolyte Theſei uxor *Argum.* Hippolyti
Hippolytus à patre Theſeo in exilium injuſtè pulſus Hippol. v. 973. *diſciplinæ Pitthei traditus* *Arg.* Hippol.
Hippolytus Veneri exoſus propter caſtitatem *Arg.* Hippol.

Hippo-

Hippomedon rex Phœniſſ. v. 127
Homo creaturarum omnium miſerrimus Oreſt. v. 3
Homini nihil eſſe debet inſperatum Hypſipyl. v. 6
De Hominibus non facilè ex affectu judicandum Medea v. 219 &c.
Honeſtè mori ſatius, quàm turpitèr vivere Oreſt. v. 1152
Honeſtè vivendum, aut moriendum Ion. v. 858
Honor ubi acceſſerit, tum cruciat Iphig. in Aul. v. 23
Hora mortis incerta Alceſt. v. 783
Hoſpes pauper divite alacrior Electra v. 395
Hoſtis dolo non occidendus Rheſ. v. 10
Hoſti cedere præſtat, quàm vitam amittere Herc. Fur. v. 284
In Hoſtem adverſum qui dimicat, vix neceſſaria videre poſſe Suppl. v. 855
Hoſtium capita potentiore manu premere, magnum deorum munus Bacchæ v. 985
Hoſtium ſuorum vindex Deus Andromach. v. 1007
Hoſtes coram aſpicere viro bono convenire Heracl. v. 391
Inter Hoſtes omnia ſuſpecta Phœniſſ. v. 272
Humanæ Vitæ fragilitas Oreſt. v. 974 &c.
Humanum genus omnibus calamitatibus obnoxium Oreſt. v. 1 &c.

I.

IGnavos ſine laboribus facultates non acquirere Electra v. 80
Illicita à diis non petenda Ion. v. 370
Iocaſte filios ſuos de imperio decertantes fruſtra reconciliare nititur Phœniſſ. v. 455 &c. & 31 &c.
Iocaſtæ reginæ ad Jovem pro reconciliatione liberorum ſupplicatio ibid. v. 85
Iolaus Iphicli F. Heraclid. *Argum.*
Imperator qualis eſſe debeat Iphig. in Aul. v. 373
Imperium multorum ſeditiones excitat Andromach. v. 470
Imperia violenta non diuturna Oreſt. v. 705
Impia facta non excuſanda, neque extenuanda Hecuba v. 1187
Improbum nec lætis congratulari, nec adverſis condolere Hel. v. 732
Improbis non cedendum Ion. v. 636
Incerta omnia in hominum vitâ Ion. v. 1513
Inconſtantia rerum humanarum Hecuba v. 846
Incredulitas prudens utilis Helen. v. 1634
Indolis præſtantis, deorum fata & caſus ferre Herc. Fur. v. 1227
Inebriatus qui domi manet, ſapit Cycl. v. 536
Infantulis etiam quidam malorum ſenſus ingenitus Iphig. in Aul. v. 1243
Infelices beatioribus, cùm ipſi affligantur, haud benè velle Iphig. in Taur. v. 352
Infelicium amici pauci Phœniſſ. v. 406
Infelicitas inops conſilii Ion. v. 971
Infelicitatem magis ingenuitas propulſat, quàm nobilitas Heracl. v. 303
Infirmi plerumque intractabiles & moroſi Oreſt. v. 232
Ingenia hominum diverſa Iphig. in Aul. v. 558
Ingratitudo vitium & diis & hominibus exoſum Medæa v. 659
Inhoneſta, honeſta nunquam facienda Phœniſſ. v. 321
Inimicitiam mulieris erga virum, unam noctem reſolvere Troad. v. 660
Inimicitiæ fratrum & amicorum graviſſimæ Phœniſſ. v. 377
Inimicum ulciſci jucundum Hecuba v. 1258
Inimicorum dona ſuſpecta Medæa v. 618
Inimicos duos in unis ædibus vivere non poſſe Ion. v. 848
Iniquè facta à Deo non probari, neque juvari Helen. v. 909
Injuriâ affici ſine causâ, intolerabile
Injuſta ſi juſtitiæ præpolleant, deos eſſe non amplius putandum Electra v. 583
Injuſtè non agendum Electra v. 1354
Invident pejores melioribus Belleroph. v. 49
Invideri ob res bonas Optabile Phœnix v. 15
Invidia res pe ma Andromach. v. 491. Ino v. 13
Invidiæ fatalis Oedipus v. 9
Iphigenia Agamemnonis filia & Clytæmneſtræ Oreſt. v. 23
Ira non obtemperans rationi pernicioſiſſima Medæa v. 1079
Ira vehemens, malum ingens ibid. v. 417
Ira præceps damnoſa Æolus v. 62
Iræ multa inſunt indecora Archelaus v. 19. Hypſipyle v. 5
Iras Mortalium immortales eſſe nefas Philoctetes v. 6
Iras moderatè ſuſcipere ſapientis viri Bacchæ v. 641
Iſmene Oedipo nata Phœniſſ. v. 57
Junonis permutatio Helena v. 592
Juſtitia licet ſera, eſt certa Antiope v. 31. Phrixus v. 7 Incerta v. 6
Juſtitia temporis filia Antiope v. 35
Juſtitiæ obſervans Deus Hecuba v. 800
Juſtitiæ, ſi injuſta præpolleant, deos eſſe non amplius putandum Electra v. 583
Juſtus, qui injuſtè facere potens, nolit Palamedes *Addenda* v. 1
Juvenum ſapientia temeraria non probanda Hippolyt. v. 118
Juventus ſemper vana, at ſi injuſtitiam ſequitur, majus malum Andromach. v. 183
Juvenibus deſipientibus ignoſcendum Hippol. v. 117. Suppl. v. 250
Cum Juvenibus ſtare, Mulieri turpe Electra v. 344

L.

LAbdacus Phœniſſ. v. 8
Labor glorioſus Deo ſervire Ion. v. 131
Labor Gloriæ pater Lycimnii v. 4
Labor pius inſigne decorum civitatibus Suppl. v. 373
Laborandum, ut vivatur Archelaus v. 67. Creſſæ v. 3 Telephus v. 20
Laboranti Deus opitulatur Incerta v. 28. Hippolyt. v. 12
Labores ignavi Iphig. in Taur. v. 115
Labores nimii valetudini noxii Hippolyt. v. 261
Laboribus plena hominum vita ibid. v. 188 &c.
Sine Laboribus ignavos facultates non conquirere Electra v. 80
Leda à Jove ſub Cygni ſpecie compreſſa Oreſt. v. 1388
Lætari apud triſtes, inhumanum Alceſt. v. 549
Laius cauſa exitii Thebarum urbis Phœniſſ. v. 874
Laio Thebano oraculum datum ibid. v. 15
Lapretas Epiſtola 2
Laudare nimium res plena invidiæ Heraclid. v. 203. *plerumque ingratum præſentibus amicis* Oreſt. v. 1162
Laudes immodicas virum bonum odiſſe Iphig. in Aul. v. 980
Lectus ægrotantibus res grata Oreſt. v. 229
ſine Legibus vitam humanam difficulter poſſe conſiſtere Hec. v. 800
Liberi an bonum ſint, necne, dubitatur Oenomaus v. 3
Liberi, Deî donum Ion. v. 472
Liberi degeneres aut frugi, unde Electra v. 369
Liberi divitiis & regiis thalamis præferendi Ion. v. 485
Liberi pii maxima parentum felicitas Oreſt. v. 541
Liberi ſumma voluptas parentum in proſperis rebus, & propugnaculum adverſis Ion. v. 481
Liberorum cura Rheſus v. 980
In Liberorum educatione multæ moleſtiæ perferendæ Medæa v. 1098
Liberorum munus præſtantiſſimum Ion v. 472
Liberorum pulcherrimum decus Helena v. 917
Libero extincto aſpicere, malum cruciabile Suppl. v. 1120
Liberos tueri, planè decere Iphig. in Aul. v. 1224
Liberis carentem miſerum eſſe, etiamſi potens & dives ſit Ion. v. 307
Liberis carentes tranquillius vivunt reliquis Medæa v. 1091 &c.
Pro Liberis ſuis laborare, omnibus commune Iphig. in Aul. v. 918
Libertatem nimiam pericoloſa mala adferre Troad. v. 302
Libido virorum minor quàm mulierum Andromach. v. 219
Libidines exitium afferre terris & urbibus Troad. v. 135
Lingua incontinens turpiſſimus morbus Oreſt. v. 10
Lingua loquax occaſione parvâ magnum ſæpe excitat incendium Andromach. v. 642
Lingua moderanda Hippol. v. 395 &c.
Lingua præclarum quiddam, ſi adſit illi fides Iphig. in Taur. v. 1064
Linguæ petulantis & effrænis pœna Medæa v. 466
De Lite non pronunciandum, priuſquam certus ſermo perdiſcatur Heraclid. v. 180
Literarum vis Palamedes v. 3
Loquendum præmeditatè, non præcipitantèr Phœniſſ. v. 455
Lucra prava multis damno fuiſſe Cycl. v. 310
Lucris qui inhiat, urbi inutilis Heraclid. v. 3
Lucro omnes inhiant Philoctetes v. 28
Lux mortalibus aſpectu jucundiſſima Iphig. in Aul. v. 1250
Lype dea doloris, laboris ac triſtitiæ Oreſt. v. 398 &c.
Lyſſa dea furoris & rabiei Herc. Fur. v. 878

M.

MAgiſtratûs officium Hecub. v. 844
Magnes lapis Oeneus v. 12 & Oeneus *Addend.* v. 1
Magna magnis periculis ſunt obnoxia Alcmæon v. 13
Majeſtatem & opinionem ſapientiæ nihil rebus exilibus præſtare Troad. v. 411
Male benè ferre, bonum Oenomaus v. 11

Mali

Male habentes difficiles plerumque, intractabiles & moroſi Oreſtes v. 232 & 791
Malorum proſperitas de Deo dubitare facit Bellerophon v. 8 Incerta v. 415
Malum bono non miſceri Ion v. 1017
Malum conſilium conſultori peſſimum ibid. v. 1247, &c.
Mala & curas animis mortalium deos diſpenſare Suppl. v. 615
Mala viciſſitudine quâdam per familias ſpirare Electr. v. 1147
Malorum malæ voluptates Iphig. Aul. v. 387
Malos nunquam eſſe felices Ion. v. 1621
ex Malis externis etiam ſenſum homines mordicare Electr. v. 290
Manus unius dimicatio manca Heracl. v. 275
Maritos ad uxores ſuas mulieres ventitare, nefas permittere Andromach. v. 943, &c.
Maritus probus & pauper, divite, eodemque improbo longè præſtantior Andromach. v. 639
abſque Maritorum conſenſu uxoribus nihil ardui tentandum Suppl. v. 40
Maſculum genus ad domum ſemper pertinet Danaæ Addend. v. 1
Matres liberorum amantes magis, quàm patres Phœniſſ. v. 359
Matribus filiorum interitus magis amarus, quàm patribus Suppl. v. 84
Matrimonia cum paribus contrahenda Electr. v. 936. Antiop. v. 90
Mecœnates patris loco habendi Jon v. 137
Medea à Creonte in exilium ire juſſa Medea v. 271
Medea ab Jaſone repudiata ibid. v. 20, &c.
Medea liberos interficit ibid. v. 1236. & 1280
Medeæ cum Jaſone expoſtulatio pro fide fractâ ibid. v. 465, &c.
Mediocris fortuna præſtat tyrannorum opulentiâ Hippolyt. v. 1019. ibid. v. 1111
Mediocritate tutius poſſe aliquem vivere, quàm in ſplendidâ fortunâ Medea v. 120, &c.
Meditatio præſtat Divitiis Hymni v. 1
Menelaus Oreſti in diſcrimine vitæ exiſtenti operam denegat Oreſt. v. 710, &c.
Menelai ædes incendere Oreſtes & Pylades ſtatuunt ibid. v. 1152
Menelai cum Tyndaro concertatio in defendendo Oreſtis parricidio ibid. v. 492, &c.
Menœceus pro patriâ ſeipſum immolat *Argum.* Phœniſſ.
Mens & rectum conſilium vates optima Helena v. 763
Menſa taciturna præſepium Incerta v. 430
Mentis humanæ vis mira Æolus v. 1
Metus qui non laudandus Troad. v. 1160
Milites diteſcere Ducibus damnoſum Archelaus v. 48
Militum tyrannis Hecub. v. 617
Miniſtri virtus alacritas & celeritas Danae v. 47
Minotaurus Theſeus v. 21
Miſerias prævidiſſe eſt eas leviores facere ibid. v. 26
Miſerrimi quique vitâ, quàm morte plus delectantur Iphig. Taur. v. 691
Modeſtiæ argumentum Incerta v. 85 & 90
Modeſtia donum Dei pulcherrimum Medea v. 636. *laudatur* Hippolyt. *Opert.* v. 14
Medicæ res benè partæ injuſtis divitiis præferendæ Aleadæ v. 1. Phrixus v. 31
Modus in rebus omnibus ſervandus Hippol. v. 261
Mœſtitia hominibus pernicioſa Oreſt. v. 398
ſine Moleſtiâ nemo naſcitur Hecub. v. 864
Monarchiæ laus Andromach. v. 464
Morborum levamen Somnus Oreſt. v. 211
Morbos faciliùs ferri cum patientiâ Hippolyt. v. 205
Mori quando optimum Helena v. 353
Moribus mariti uxores ſe accommodent Medæa v. 233
Moriendum omnibus Alceſt. v. 419. & v. 782. Temenus v. 33
Mors atrox malum Iphig. *in* Aul. v. 1416
Mors jurgiorum finis Antigone v. 1. *vid.* Orcus.
Mors mala eſt malum Incerta v. 417
Mors inexcuſabilis, cùm in deos quid delinquitur Bacch. v. 1000
Mors omnium malorum finis & remedium Heraclid. v. 595 Philoctetes *Addenda* v. 2
Mors omnibus abominabilis Oreſt. v. 1034
Mors turpis, ingloria ibid. v. 781
Mors vitâ ærumnoſâ optabilior Troad. v. 632
contra Mortem conſolatio. Vide *Conſolatio.*
Mortis horrorem fletu vincere velle, ſtultum Iphig. in Taur. v. 484
Morti æquale, non naſci ibid. v. 631
Mortui à malis liberi ibid. v. 533
Mortui blaſphemiis & mendaciis non proſcindendi Phœniſſ. v. 1657. *honorificè ſepeliendi* ibid. v. 1350. *lacrymis proſequendi* Suppl. v. 21. *perpetuis lacrymis nò revocari* Alceſt. v. 973
Mortuis convicia nulla obeſſe Alceſt. v. 726
Mortuos non reverti in vitam Helen. v. 1303. Herc. Fur. v. 297
Mortalium res fortunæ ſubjectæ Herc. Fur. v. 1314. Electr. v. 1100
Muliebre genus cauſa omnium malorum Medæa v. 575
Mulier, quæ, abſente viro, domi ſe ornat, ut compta prodeat, malarum in numero ponenda Electr. v. 1072
Mulieris bonæ officium Incerta v. 296. Troad. v. 640, &c.
Mulieris erga virum inimicitiam unâ nocte reſolvi ibid. v. 660
Mulieri turpe cum juvenibus ſtare Electr. v. 343
Mulierem ad commovendos animos vim habere Iphig. in Taur. v. 1054
contra Mulierem malam nullum remedium extare Andromach. v. 270
Mulierem mulieri in labore præſtò eſſe decet Helena v. 336 Alope v. 2
Mulierem, non virum, domui præeſſe, turpe Electr. v. 932
Mulierem per omnia viro acquieſcere decere ibid. v. 1052
in Muliere adulterium famoſius crimen, quàm in viro ibid. v. 1039
Mulieres non ſuperandæ viribus Bacchæ v. 9, 1
Mulier omnium miſerrima creatura Medæa v. 231
Mulier omnium rerum peſſima Incerta v. 133
Mulieres propter malitiam perpetuo odio dignæ Hippol. v. 664
Mulieres, ſi ſcribere poſſent, haberent etiam quod contra viros ſcriberent Medæa v. 425, &c.
Mulieres ſibi invicem comes & benevolæ Iphig. Taur. v. 1061 Alope v. 2
Mulieres ſtultæ Electr. v. 1035. *ad dolos comminiſcendos ſolertes* Iphig. *in* Taur. v. 1032
Mulieres domeſtica adminiſtrare decet Electr. v. 74
inter Mulieres, etiam ſapientes & ingenioſiſſimas reperiri Med. v. 1084
Mulieres omnes, propter aliquot malas, malè audire Ion v. 398, &c. *propter quaſdam malas, non omnes protinus culpandæ & execrandæ* Hecub. v. 1184
Mulieres tanquam malum pernicioſiſſ. dote à parentibus elocari Hippol. v. 628, &c.
Mulieres viris, non liberis favere Electr. v. 265
Mulieres cuſtodiri difficiles Danae v. 132. Alope v. 5
Muliere malâ nil pejus, bonâ nil melius Melanippe v. 33
Mulieres univerſas vituperare malum & ſtultum Protelila. v. 4
Mulierum conditio erga maritos miſera Ion v. 398, &c.
Mulierum connubia fortunam regere Electr. v. 1100
Mulierum convivia ubi Venere miſta fuerint, nihil tum amplius ſani eſſe in Orgiis Bacchæ v. 260
Mulierum dotes pulcherrimæ Heraclid. v. 477
Mulierum eſſe, manere domi Troad. v. 642
Mulierum eſt lacrymari, cùm velint Medæa v. 928
Mulierum forma expugnat omnia Troad. v. 892
Mulierum genus obtrectationis amans Phœniſſ. v. 206, &c.
Mulierum ingenium non niſi iis eſſe notum, qui illis converſantur Hecub. v. 1182
Mulierum malarum conſortio etiam honeſtas corrumpi Andromach. v. 943
Mulierum malitia improbis conſiliis excitata Ion v. 843
Mulierum promptitudo in adornandis conviviis Electr. v. 422
Mulierum vehemens affectio ad lugendum liberos Suppl. v. 83 Ion v. 902
Mulieribus haud credendum Sthenob. v. 21
Mulieribus non fidendum Oreſt. v. 1163. Incerta v. 141
Multitudo atrox, quando habet improbos præſides, contrà, quando bonos Oreſt. v. 773
Muſica triſtibus rebus adhibenda Medæa v. 190, &c.
de Myſteriis apud rudem loquens, parum ſapit Bacchæ v. 480

N.

N*Aſcentibus condolendum, Morientibus congratulandum* Creſphont. v. 30
Natale ſolum dulce Ægeus v. 4
Natis eodem patre multa in corpore ſimilia Electr. v. 522
Natura res efficaciſſima in hominibus Oreſt. v. 126
Natura ſtabilis, haud pecuniæ Electr. v. 941
Natura legibus noſtris non paret Incerta v. 295
Natura paucis contenta Æolus v. 10
Nautarum vita exploditur Philoctetes v. 12
Neceſſitas graviſſimum malum Troad. v. 512
Neceſſitati repugnantem ſtultè facere Herc. Fur. v. 282
Neceſſitati qui paret, ſapit Incerta v. 349
Neceſſitate nihil fortius Alceſt. v. 965. Helena v. 521. Didy. v. 1

Negotium & otium mediocre, hominibus res gratiſſima Ion v.634
Neoptolemus Andromache Hectoris uxore potitus Argum. Andromach. *Apollinem placaturus Delphos proficiſcitur* Andromach. v. 5. *Delphis occiſus* Andromach. v. 1073
Neoptolemus Hermionem ducit Andromach. v. 29
Nihil interit, ſed mutatur tantùm Chryſippus v.9
Niobæ quatuordecim liberi Creſphont. *Addend.* v.1
Nobilitas in quibus laudanda Hecub. v. 379, &c. *unde petiſſimùm judicanda* Electr. v.385
Nobilitas ſola in virtute poſita Dictys v.35
Nothi nomine tantùm ſordent Antigone v. 22. Andromeda 19. Euryſtheus v. 9. Ino v. 86
Novercam invidere liberis ex priore uxore natis Ion v.1025
Nox inimica rebus agendis Phœniſſ. v. 734. *ſomni largitrix* Oreſt. v.174,&c.
Noctem furibus ſervire Iphig. in Taur. v.1026
Noctu aliquid contra hoſtes tentare periculoſum Phœniſſ. v. 734
Novercarum in Privignos malignitas Phrix. v.27
Numina invocare plauſibile Troad. v.470
Nuncii officia Suppl. v.459
Nuncii colendi & amandi Ion v. 180
Nuptiæ beatæ Iphig. in Aul. v. 688
Nuptiæ impiæ contractæ multorum malorum cauſa Med. v. 1391
Nuptiæ infelices, damnum maximum Oreſt. v.602
Nuptiæ cum paribus contrahendæ Antiope v.90
Nuptiæ incertæ Incerta v.126
Nuptiis juſtis & honeſtis nihil gratius Medæa v. 630

O.

Oblivio malorum remedium Oreſt. v.213
Otium & negotium mediocre, hominibus res gratiſſima, vid. *Negotium & otium*
Oedipus natus Phœniſſ. v. 20, &c. *matrem ducit inſcius* ibid. v. 53. *miſeriam ſuam deplorat* 1054 & 1545. *Sphyngis ænigma ſolvit* v. 50
Oedipo filii ex matre nati Phœniſſ. v. 71, &c.
Oeneus Tydei pater ibid. v. 422
Opes hodie nobilitant ibid. v.442
Opes inſtabiles, & ad breve tempus manere Electr. v. 940 *mutuò tantùm à Deo datæ* Phœniſſ. v.558
Opes irritamenta Malorum Pliſthenes *Addenda* v.1
Opinione frui etiam ſuave Troad. v.678
Opulentia turpis & injuſta repudianda Helena v.911
Opum inſtabilitas Oreſt. v. 340
Opum utilitas Polyidus v.7
Oraculum Laio datum Phœniſſ. *Argum.*
Oratio blanda non ſemper & omnibus grata Hippol. v. 486
Oratio brevis & perſpicua plauſibilior longâ Oreſt. v.640
Oratio ſilentio ſæpe præſtat Oreſt. v. 637
Orationem illuſtrium plus valere apud vulgus quàm obſcurorum hominum Hecub. v. 294
Orcus, cum Apolline expoſtulat. Alceſt. v.40
Oreſtes ab Apolline in maternam cædem excitatus Oreſt. v.1167
Oreſtes Argis præficitur ibid. *Argum.*
Oreſtes & Electra ab Argivis damnati ibid. v. 858
Oreſtes furiis propter maternam cædem agitatus, & ad mortem damnatus Oreſt. *Argum. Menelao exponit, quâ ratione inſania ipſum corripuerit* Oreſt. v. 395, &c.
Oreſtes Neoptolemum Delphis occidit Andromach. v.1118
Oreſtis excuſatio coram Tyndaro de cæde maternâ Oreſt. v. 544, &c.
Orphei Tabulæ Alceſt. v.967
Os refrænandum Herc. Fur. v. 1244

P.

Parentum convitiatores ſeipſos ignominiâ afficiunt Oreſt. v. 559
Parentum mores vitâ exprimere, pulcherrimum liberorum decus Helena v.947
Parentum virtutem etiam in liberis ut plurimùm elucere Hecub. v.379
Parentibus claris orti, multi degeneres Electra v.115
Parentibus interfectis, liberos ſuperſtites relinquere, ſtultum Andromach. v.520
Paridis judicium Androm. v.273. Troad. v.924
Parricidii pœna, mala conſcientia Oreſt. v.412
Parthenopæus Atalantæ F. Phœniſſ. v.152
Partus, maxima amoris vis Iphig. in Aul. v.917
Partûs dolores Incerta v. 331. Medæa v. 250
Parva plerumque exoſa magnis in hoc mundo Phœniſſ. v.5 2
Paterfamilias qualis, talis & familia Alceſt. v 10
Patientiam viri ab uxoribus expugnari Andromach. v.270
Patri ſeni nihil dulcius filiâ Supplic. v. 1101
Patre eodem natis multa in corpore ſimilia Electr. v. 22
Patres, radices & autores generis ſemper haberi Oreſt. v. 53
Patria ab omnibus juvanda Phœniſſ. v.1003
Patria eſt, ubicunque quis ſuſtentatur Phaethon v.1
Patriæ non parva gloria, fortiter occumbere Troad. v.401
Patriam ſi quiſque pro virili juvaret, melius haberent omnia Phœniſſæ v. 1022
Patriâ nihil charius ibid. v. 409
pro Patriâ mori & pati, glorioſum Phœniſſ. v. 1006
Pauperem & divitem ſaturatum tantundem ferre Electr. v 430
Pauperes & divites eodem jure teneri Suppl. v.4 8
Pauperes ingenium exercere nequeunt Temenus v.31
Pauperes & Divites ſibi invicem neceſſarii Æolus v. 23
Pauperum amici rariſſimi Medea v. 561
Paupertas omnibus exoſa Medæa v. 561
Paupertatis vitium Electr. v. 404
Paupertatem per indigentiam virum mala docere ibid. v. 376
in Paupertate etiam animum bonum poſſe eſſe ibid. v.372
Pax bello commodior mortalibus Suppl. v. 488
Pax Muſis gratiſſima Supplic. v.489
Pax optatur Creſphontes v. 14. *laudatur* Herc. Fur. v.673 Suppl. v.489
Peccata atrocia atrocibus pœnis puniri Hecub. v.1085
Peccata peccatis puniri Hecub. v. 1085
Pecunia vis Vide infrà
Pecuniæ omnia parent Palamedes v. 20
Peleus Andromachen è manibus Menelai eripit Andr. v.715
Periclymenus Parthenopæum fudit Phœniſſ. v.1164
Perjuros & impios à Deo non exaudiri Medæa v.1391
Perſuaſione vulgus facilius capitur quàm vi Oreſt. v.699
Pertinacia duorum in imperio, maximum malum Phœn. v.567
Phædra Minois regis Cretenſis filia Hippol. *Argum. amore erga Hippolytum inflammata* ibid. v. 27. *eundem inceſtûs accuſat* ibid. v. 885. *ſeipſam ſtrangulat* ibid. v. 802
Phædra & nutricis colloquium de Hippolyto capiendo ibid. v.516
Pheres Admeti pater Alceſt. v.6?8
Philoſophiæ laus Incerta v. 388
Phœbus, Oreſti cauſa parricidii Oreſt. v.416
Phœniſſa inſula Phœniſſ. v.219
Phthiæ littus Hecub. v. 451
Pietas eſt res facilis Incerta v.366
Pii Deo curæ Hippolyt. v. 1339
Pios in adverſitatibus etiam ſibi ſemper ſimiles manere Hec. v. 95
Pleuritidis cauſa Scyrii v.9
Poeſeos ſtudium haud utile Antiope v.10
Poetæ perfecti pauci. *Vid. Duces*
Polybus Corinthi rex Oedipum educat Phœniſſ. v.28
Polydorus Priami F. ad Polymeſtorem Thracum tyrannum cum magnâ pecuniâ miſſus, & ab eodem necatus Hecub. v.7, &c.
Polydorus Priami filius auri causâ necatus Hecub. v.25
Polygamia etiam apud gentiles infamis Andromach. v. 177 *multorum malorum cauſa* ibid. v.464, &c.
Polymeſtor Thracum tyrannus, ab Hecubâ execratur Hecub. v. 1050. *facinus excuſat* ibid. v. 1135
Polymeſtor excoculatus à mulieribus Argum. Hecub. *fœminas omnes diris devovet* ibid. v.1178
Polymeſtoris aſtutia in ſimulando dolore erga Hecubæ miſeriam ibid. v.954
Polymeſtoris filii ab Hecubâ necati Hecubæ *Argum.* & v. 1118
Polynices Adraſti gener Phœniſſ. v.77
Polynices inſepultus ab avunculo abjectus *Argum.* Phœniſſ.
Polynicis cadaver inſepultum abjici mandat Creon ibid. v.1623
Polyxena Hecubæ filia Achilli oblata Hecub. v.110
Polyxena matrem Hecubam contra immolationem futuram animat ibid. v. 402, &c.
Polyxena moriens honeſtatis memor exiſtit, tegens tegenda ibid. v. 568, &c.
Polyxena quibus ceremoniis mactata ibid. v. 521, &c.
Polyxenæ fortitudo in ſubeundâ morte ibid. v. 342, &c.
Populus vitæ arbiter Iphig. in Aul. v.449
Populi inconſtantia Suppl. v.410, &c.
Poſterorum infelicitas unde Herc. Fur. v.1261
Potentia bonis amicis non pluris facienda ibid. v. 1425
Præcipitantia ubique periculoſa Phœniſſ. v.455
Præconum mos Heraclid. v.293
Præſentia omnia boni conſulenda Oreſt. v. 1025
Præſtantes & claros viros non negligi à diis Helena v.1694

Priamus

Priamus à Neoptolemo cæſus ad Altare Jovis Hercæi Hecub. v. 23. Troad. v. 483. 50 *liberorum Pater* Troad. v.135
Præſtò omne quod naviter agitur Suppl. v.761
Probis Probitas ſemper effulget Hecub. v. 597
Probrum, vitæ tædium apud bonos viros haberi Heracl. v.201
Probra tacere præſtat Troad. v.384
Profani & impii à ſacris & aris arcendi Ion v.1314
Proles turpis & inhoneſta patri probrum Phœniſſ. v.821.&c.
Prolis amans mulierum genus ibid. v.359
Prolis amor naturalis Alcmena v.12
Proſerpina dea, umbrarum regina Oreſt. v. 965
Pulchritudinem fœminas beare Helena v. 311
Pylades Oreſtis amicus Argum. Oreſt. *cum Oreſte & Electrâ mori cupit* ibid. v. 803. *morituri de interficiendo* Menelao *conſilium ineunt* ibid. v. 1071.&c.

Q.

Quot Homines tot Sententiæ Incerta v.31

R.

Ationes rationibus ſuperari, Iphig. in Aul. v.1013
Regalis conditionis laus, Archelaus v. 25
Regem occidere, haud res levis Electra v.760
Reges ſapientûm conſortio ſapientes fieri Antigone v.10
Regibus amicum eſſe, magnum Rheſ. v.198
Religio Gentilium tribus capitibus comprehenditur Antiope v.42
Res hominum inſtabiles Ion v.969. *fallaces & lubricæ* Herc. Fur. v. 62
Res mortalium omnes incomprehenſa via duci Troad. v. 887
in Rebus mortalium nihil perpetuò beatum Suppl. v.269
Rempublicam culpâ vacare Suppl. v. 879
Reſipiſcere cum pudore ſatius, quàm in errore perſeverare Hippolyt. v. 245, &c.
Rheſus Strymonis fluvii filius Rheſi *Argum.*
Robur ſenſu carens damnoſum Temenus v.34

S.

Acerdotum & paſtorum vita qualis Ion. v.633.& Cretes v.12
Sanctitatem ſimulantes plerunque omnium peſſimi Hippol. v.955
Sapere non nimium, aliquando dulce Iphig. in Aul. v. 924
Sapientia à ſapiente viro diſcenda Rheſus v. 206
Sapientiæ & gloriæ fama multis ſæpe nocuit Medæa v.293
Sapientia robori præſtat Antiope v. 46
Sapientiæ laus Antiope v. 75
Sapiunt homines rectè, ſed malè agunt Medæ v. 1078
Satietas omnium Antiope v. 86
Scelerati in amicorum numerum non aſciſcendi Hippolyt. v. 614
Scurræ explodantur Melanippe v. 4
Seipſum quiſque plus diligit quàm proximum Medæa v. 86
Semele Cadmi filia à Jove adamata Hippol. v. 453
Senecta ineluctabilis Suppl. v. 1108
Senecta non optanda Oenomaus v. 16 & v.20
Senes conſilio valent Belleroph. v. 127. Melanippe v. 73
Senes aliorum manibus & baculis indigent, quibus firmiter incedant Phœniſſ. v. 841
Senes non libentèr mori Alceſt. v. 670
Senes animo compenſare quod deeſt viribus corporis Ion. v.742
Senes eſſe moroſos Andromach. v.727.
Senex animoſus præſtat juveni feroci Andromach. v. 764
Senſum etiam ex malis externis homines mordicare Electra v. 290
Sepulturæ ſumptus impendere inſanum Polyidus v. 13
Ex uno Sermone alium ſermonem oriri Troad. v. 701
Servitium res infima Ion. v. 983. *miſerrima* Hecuba v.332
Servum bonum nihilo deteriorem eſſe libero homine Phrix. v. 21 Ion v. 854. Melanippe v. 31
Servorum ingenium & natura Oreſt. v. 1115
Severitatem morum damnat Euripides Incerta v. 263
Silentium pulcherrima mulierum dos Heracl. v. 477
Silentii laus Antiope v. 68
Silentium ſermone ſæpiſſimè præſtat, & è contra ibid. v. 638
Somnia falſa & nihili Iphig. *Aul.* v. 569
Somni largitrix nox Oreſt. v. 174 &c.
Somnus morborum levamen ibidem
Sophoclis Tragœdiæ aliquot naufragio perditæ Epiſtola 2
Sortem aſperam aliquando vices mutare Iphig. in Taur. v.1120 *mutationes inſignes parere* ibid. v. 721
Sortem indignis modis eos agitare, qui bono patre ſunt nati Heracl. v. 234
Ultra Sortem non ſapiendum Bacchæ v. 393
Speranda omnia Hypſipyle v. 6
Sperandum vivis Troad. v. 629. *in malis* Herc. Fur. v. 105
Spes alit exules Phœniſſ. v. 399
Præter Spem multa evenire Medæa v.1416
Spurii ſæpe præſtantiores legitimis Andromach. v. 638. Vid. *Nothi*
Stultitia impietatis ſoror Incerta v. 48 & v.54
Stultitia magis mulieribus quàm viris innata Hippol. v. 960
Stultus ſtulta loquitur Bacchæ v.369
Stupratoribus alterius conjugis quæ mala eveniant Electra v. 921
Subditi magiſtratum ſæpe ſapientia antecunt Andromach. v. 699
Superbi Deo inviſi Phœniſſ. v. 192
Suſtinere vel ſuperare ea quæ fieri nullo modo poſſunt, haud facile Iphig. in Aul. v. 1370

T.

Emeritas damnoſa Incerta v. 45
Tempus mitigat ærumnas Alceſt. v. 381. Philoctetes v.32 *omnia revelat* Hippol. v. 428
Tempori ſerviendum Oreſt. v. 700
Tenebras habere quid auguſtum Bacchæ v. 486
Terra alia ad aliud utilis Temenus v. 25
Terra omnis ſapienti viro patria Phœnix v. 12
Terra arida fœcunditate ſæpe ſuperat pinguem Andromach. v. 636
Thebanos è dentium ſerpentis ſatu orti Herc. Fur. v. 794
Theſeus Æthræ & Neptuni F. Hippolyt. *Argum.*
Theſei nomen deſcribitur ab illiterato Theſeus v. 8
Theſei fuga in Trœzenem ob homicidium Hippol. *Argum.*
Thetis dea marina ejus templum Andromach. *Argum.*
Triſtitia morbos parit Incerta v. 169
Triſtium vita miſera Alceſt. v. 800
Trojani belli & excidii cauſa Hecuba v. 629 &c.
Tu ſi quæ decet rogaveris, quæ te decent audies Iphig. *in* Aul. v. 1134
Turba non nimis timenda ibid. v.517
Turpia potius reticenda quàm commemoranda Troad. v. 384
Tydeus Phœniſſ. v. 136
Tydeus Melanippi cerebro paſcitur Meleager v. 3
Tyndarus Procos Helenæ juramento aſtringit Iphig. in Aul. v. 58
Tyndari expoſtulatio cum Menelao, quod defenderet Oreſtem matricidam Oreſt. v. 478
Tyrannidis infelicitas Peliades v. 5
Tyrannos bonos odiſſe, improbos amare Ion. v. 627
Tyreſias vates à Creonte de belli eventu interrogatus Phœniſſ. v. 856. *vaticinatur Menæceum pro patriâ immolandum* ibid. v. 920
Tyreſia de Thebanorum contra Argivos victoriâ vaticinium ibid. *Argum.*

V.

Anitas hominum Supplic. v. 734
Vates ſi dixerit inimica hominibus inviſus Phœniſſ. v.962
Vates gloriæ avidi Iphig. *in* Aul. v. 520
Venus domat omnia Hippolyt. v. 1. &c.
Venus immodica abominanda Iphig. in Aul. v. 547
Venus mortalibus ſtulta Troad. v. 989
Venus odio Hippolytum cur proſecuta Hippol. v. 11 &c. *potentiſſima regina* Hippol. v. 1 &c.
Veneris thalamus caſtus quibus contingit, felices Iphig. *in* Aul. v. 543 &c.
Veneris immenſum imperium Incerta v. 15
Veneri nomen ſtultitiæ tribui Troad. v. 990
Verecundia potiſſimùm virgines & adoleſcentes decet Hecub. v. 975
Veritas in juſtâ urbe res optima Alcmena v. 3
Veritas injungitur Incerta v. 29 & 71
Veritatis oratio ſimplex Phœniſſ. v. 472
Veritati diem ſervire Iphig. *in* Taur. v.1026
Viciſſitudo omnium rerum grata, Oreſt. v. 234
Viciſſitudo rerum Mortalium Danae v. 74
Victoria optanda, ſin minùs Mors honeſta Incerta v. 380 & v. 442
Victoria res jucunda Phœniſſ. v. 1206
Victoriam non militibus, ſed exercitus duci imputari Andromach. v. 697
Vinum res vehemens & inſuperabilis Cyclops v. 674

Vino ſublato nihil ſuave hominibus Bacchæ v. 772
Vir unus 600 Mulieribus præſtat Iphig. in Aul. v. 1394
Viri boni munus, optimos ſemper uti Iphig. in Aul. v. 502
Viri pravi, pravæ voluptates ibid. v. 387
Viro etiam malo uxor morem gerat Andromach. v. 212
Viro olim beato, mutationes acerbæ Herc. Fur. v. 1291
Viro per omnia acquieſcere, mulierem decere Electra v. 1052
Viro probo mores non commutandi Iphig. in Aul. v. 345
Virum bonum cultu debito proſequi, egregium civibus decus Herc. Fur. v. 1334
Virum non virgineo cultu, ſed ingenio virili eſſe debere Electra v. 948
Viris integris non iraſcendum Bacchæ v. 672
Viris ſapientibus commiſerationem ineſſe Electra v. 294
Viros bonos ab uxoribus malis facilè perverti Oreſt. v. 737
Virgines domi manere decet Oreſt. v. 608
Virtus ſine Deo inutilis Suppl. v. 596
Virtus ſupremum hominis Bonum Incerta v. 30
Virtutem non in ventris ingluvie eſſe ſitam Suppl. v. 862
Virtutem parentum ſæpe in liberis etiam elucere Hecuba v. 379 &c.
Virtutem ſectari, magna res Iphig. in Aul. v. 568
Vis Deo inviſa Helena v. 909
Vita labor Incerta v. 409
Vitis lignum, ſcita res Cycl. v. 569
Vites curarum ſedatrices Bacchæ v. 772
Vita caduca & parva res Suppl. v. 953
Vita humana laborioſiſſ. Hippolyt. v. 188
Vita noſtra certamen Suppl. v. 550
Vita omnibus hominibus hominibus chara Oreſt. v. 1036
Vita ſacerdotum & paſtorum qualis Vid. *Sacerdotum* &c.
Vitæ humanæ miſera conditio Hypſipylæ v. 7. Incerta v. 308
ante Vitæ finem nemo beatus reputandus Electra v. 954 &c.
Vitæ humanæ jacturam mortalibus non reparari Suppl. v. 775
Vitam finire laqueo, fœdum Helena v. 305; 306
Vitam humanam ſine legibus difficillimè conſiſtere Hecuba v. 800
Vitam privatam in mediocri fortunâ præferendam eſſe ſummæ opulentiæ Ion. v. 621
Vitam cum prudentia tranſigere, ſapientis Iphig. in Aul. v. 925
Vitam tranquillam cum prudentiâ conjunctam, inconcuſſam manere Bacchæ v. 388
Vitam tyrannorum quamvis ſplendidam, intus eſſe plenam curarum Ion. v. 621
Vita functi liberi à malis omnibus Troad. v. 633
Vita nihil charius & pretioſius Alceſt. v. 301. Incerta v. 188
Ex Vitâ lætâ ad miſerias recidere, cruciabile, ævum mortalibus Iphig. in Taur. v. 1121
In Vitâ mortalium plura mala, quàm bona ineſſe Suppl. v. 196
Vituperium Mulierum Hecuba v. 1178. &c.
Vivere malè ſatius, quàm benè mori Iphig. in Aul. v. 1252
Ulciſci inimicos jucundum Bacchæ v. 875
Ulyſſes Polyxenæ mactationi præfectus Hecuba v. 218
Ulyſſes Trojam prodendi & explorandi gratiâ ingreſſus, & ab Helenâ agnitus, atque ab Hecubâ ſervatus ibid. v. 239
Ulyſſis conſilium de Polyxenâ Achilli mactandâ ibid.
Voluptates humanæ vitæ multæ Hippol. v. 383
Vetus deos colentes felix tranſigere ævum , Electra v. 196
Urbe clarâ naſci ad felicitatem alicujus pertinet, Hymni v. 12
Urbium & templorum vaſtatores ſuum quoque fatum manere Troad. v. 95
Uſus omnium rerum magiſter Andromach v. 683
Vulgus ad Fortunæ favorem etiam plerunque inclinat Oreſt. v. 896 &c.
Vulgus amicis verbis facilius perſuadetur, quam vi & armis Oreſt. v. 697
Vulgi ingenium varium Oreſt. v. 695
Vulgi inconſtantis Oreſt. v. 695. *ingenium* ibid.
Vultus & forma proditores animi Ion. v. 239
Uxor impudica & mala, ingens malum Oreſt. v. 248
Uxor pia & bona ducenda, aut à nuptiis omnino abſtinendum Alceſt. v. 627
Uxor pia & modeſta rariſſimum in terris donum ibid. v. 474
Uxorem improbam ob opes aut clarum genus ducere, inſanientis Electra v. 1097
Uxorem probam ac bonam domi alere prudentis viri Iphig. in Aul. v. 749
Uxores improbæ viris ſæpe cauſa ſunt factorum impiorum Oreſt. v. 605

X.

Xenium Alceſt. v. 754.

by Google

INDEX SECUNDUS
IN
SCHOLIA & *ANNOTATIONES*, Item eorum, quæ in *EURIPIDIS Vitâ*, aliiſque totius hujus Libri locis, Memorabiliora occurrunt.

A. *A.*

A, Τὸ ᾱ *Purum in* Accuſat. *ſingul.* 1mæ *&* 3tiæ *Declinationis Contractorum aliquando producitur* Atticè, *ut* Phœniſſ. v. 74, 1258. Hippolyt. v. 953, 1153. Andromach. v. 1237. Supplic. v. 3. *&c.*
Ἆ, *Interjectio Miſerantis, Indignantis, vel Dolentis* Hercul. Fur. v. 629
Ἆ, ἆ, *extra Verſum.* *Vide in* Φεῦ.
Ἀ ἐπιτατικὸν Hippolyt. v. 1137
Ἀ μονωτικὸν, Ion. v. 1145
Ἀ *pro* ἂν Medea v. 758
Ἀβρίζω Rheſus v. 730. *Vide in* Βρίζω
Abſtractum pro Concreto, Andromach. v. 446, 1273. Bacchæ v. 802. Heracl. v. 914. Helena v. 247
Ἀγάλλω *Orno & Religioſè colo* Medea v. 1027
Ἄγαλμα. *Imago, Statua, Pictura quævis*, Helena v. 269, 1448
Agamemnon quot Naves contra Trojam *duxit*, Elect. v. 2, 432
---*quomodò cæſus* Hecuba *Schol.* v. 1277. Electræ *Argum.* Electr. v. 9, 157, 1148
---*ſecuri percuſſus obiit* Electr. v. 279
---*ejus &* Ægiſthi *affinitas* Electr. v. 613
Agamemnon ἄναξ, *vide in* Ἄναξ.
Ἄγας *in Compoſitione ultimam literam variat, vide ad* Συώ.
Agatharchus Pictor Vitâ §. xxii
Agenoris liberi Phœniſſ. *Schol.* v. 6, 225. *Item* Phrixus *Addenda*
Ἄγειν καὶ φέρειν Troad. v. 1310
Ἀγκύλαι πλαγίας *&* κυκλώτων ἀγκύλαι Helena v. 1068, 1452
Ἄγκυρα *brevem ultimam habet, mediam longam* Helen. v. 284
Ἀγλαύρου καὶ Ἄρεως Ἀλκίππη *vid. in* Alcippe
Ἀγλαυρίδες παρθένοι *&* Ἀγραυλίδες Ion v. 23
Ἄγλαυρος Κέκροπος θυγάτηρ Ion v. 23
---*cum ſorore præcipitem ſe dat* Ion v. 274
Ἀγνίζω *pro* Adoleo, *vid.* Suppl. v. 1211
Ἀγνοίας *erratum irreparabile* Iphig. Aul. v. 1556
Ἀγορὰ *& inde derivata* Hecub. *Schol.* v. 288
Ἄγορος Electra v. 724
Ἀγυιάτιδος θεραπείας *quid ſonet* Ion v. 186
Ἀγυιεὺς Ἀπόλλων Phœniſſ. v. 634 Ion v. 186
Ἀγυιεῖς Iphig. Aul. v. 753
Ἀγχίνοια *&* ἀγχενὴ *quomodo differant* Andromach. v. 816
Ἀγωγὸς, ἀγωγὴ, *&* ἀγώγιμος Hecuba *Schol.* v. 536
Ἀγὼν *an priorem habet longam* Oreſt. v. 8 9. Phœniſſ. v. 591. Heraclid. v. 722. Suppl. v. 754. Herc. Fur. v. 1189
Ἀδελφὸς *unde* Electra v. 536
Ἅιδης *&* ἀΐδης Helena v. 626. Ion v. 975
Ἅιδης *quid* Hecub. *Schol.* v. 2.
Adjectiva & Adverbia ex Verbis facta Ion v. 809
Adjectiva Neutra cum Articulo idem valent ac Subſtantiva Andromach. v. 603
Adjectivum Maſculinum Fœmininum Subſtantivum patitur Electra v. 973
Admetus Pheretis filius Eumeli *Pater* Iphig. Aul. v. 215
Admeti Scolium Alceſt. v. 629
Ἀδέλφος *pro* ἀδελφεὸς Troad. v. 786
Adonis a Dianâ in Hippol. *vindictam cæſus* Hippol. v. 1420
Adoratio Regum *vide* Προσκύνησις.
Ἀδράστεια *vide* Νέμεσις
Ἀδέρκτος *pro* ἄπειρος Iphig. Aul. v. 265
Adraſtus vide Titulo Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας
Advocati Clientum perſonas induunt Ion v. 1115
Ἄεθλον *vid.* Ἆθλον
Aerope Atrei *uxor*, Creſſæ *Argument.* Helena v. 398
---*a* Thyeſtâ *adulterata* Electr. v. 720
Ægiſthi & Agamemnonis Genealogia Electra v. 613
Ægypti & Danai Hiſtoria Hecub. *Schol.* v. 885
Ægyptiorum ſuffitus odorati Helena v. 876
Ægyptus Lini ferax Funes nauticos invenit Troad. v. 128
Æſchines à Philippo *Rege corruptus* Suppl. v. 412
Æſculapius quare à Jove fulminatus Alceſt. v. 2
Æſchyli Nereides *Fabula*, Phœniſſ. *Schol.* v. 218. Ἰξερίδες *Fabula* Alceſt. v. 1069
Æſchylum Eurip. *imitatur* Phœniſſ. v. 866, 1128, 1651. Ino v. 42
Æſchylus terrefecit Populum Athenienſem, Herc. Fur. v. 882
Æſchylus moritur, Euripidis *Vitâ* §. xxv. fol. xxiv.
Æſon Juventuti reſtitutus à Medeâ, *Vid.* Medea *Argument.* *Græc.*
Æſopi Fabula de Leone & Homine, Medea v. 424. *de Morte & Vetulo*, Alceſt. v. 669. *de Ruſtico Plauſtrario & Hercule* Electr. v. 80. *de Satyro & Ruſtico*, Rheſ. v. 395
---*ejus Dictum de Deo* Troad. v. 608
Æſopus à Delphis de ſaxo præcipitatus Ion v. 1228
Azanes populi Arcadiæ Oreſt. *Schol.* v. 1646
Ἄθαμος *pro* ἀθάνατος *&* ἀθάμαστος Ion. v. 1093
Ἀθεμιστογαμία Ion v. 1093
Ἀθηνᾶ Νίκη *vid.* Νίκη
Ἀθηνᾶ Ὀγκὰς *vide* Ὀγκάς.
Athenagoras Chriſtianus Philoſophus Incerta v. 227
---*emendatur* ibid.
Ἀθῆναι θεόδμητοι Hippol. v. 974. Iphig. Taur. v. 1449
Ἀθηνᾶς βωμὸς ἐν Τεγέᾳ *vid.* Minerva.
Ἀθηναῖοι χρησμὰ ἠκέσαντο, ἀλλ᾽ οὐκ ἐποίουν Hippol. v. 380
Athenienſis cujuſdam Lunatici gratus error Bacchæ v. 1259
Athenienſes Αὐτόχθονες Ion v. 29, 589. Erechtheus v. 71
Athenienſes Cecropidæ, Codridæ, Erechthidæ, Theſidæ dicti Ion v. 296
Athenienſes clari in quâlibet Excellentiâ Herc. Fur. v. 1405
Athenienſium Reges Phœniſſ. *Schol.* v. 861. Ion v. 267
Athenienſium Nobilium Infantes inter aureos Serpentes nutriti Ion v. 24
Athenienſium Pietas in Deos & Clementia Herc. Fur. v. 1323
Athenienſium Pietas in ſepeliendis Mortuis Supplic. v. 526
Athenienſium Inſigne Cicada Heraclid. v. 69. Ion v. 29
Athenarum Laus Vitâ §. xvi, xxv
Athenæus emendatur Incerta v. 332
Ἆθλον *vide* Ἀέθλιον.
Αἶ, αἶ· *extra Verſum* *vide* Φεῦ.
Αἰγάδης Ionis *filius* Ion v. 1579
Αἰγαὶ νῆσος καὶ πόλεις Helena v. 772
Αἰγεὺς. *illius tres Uxores* Medea v. 673
Αἰγικόρης Ionis *filius* Ion v. 1579
Αἰγὶς Jovi, Palladi & Apollini *Communis* Ion v. 991, 996
Ἀΐδης *vide* Ἅιδης
Ἀΐδιος ἀμφοτερίζει Hippolyt. v. 385. Erechth. v. 119
Αἶθος ὁ & τὸ Suppl. v. 205. Rheſus v. 990
Ajacis Telamonis mors Helena v. 101
Αἴλινος & Λίνος *quid* Suppl. v. 281
Αἱμόρρυτος *pro* αἱματόρρυτος *à* Scenicis *uſurpatur vide in* Κυμόρρυτος.
Αἱμοσταγὴς *pro* αἱματοσταγὴς *vide in* Αἱμόρρυτος.
Αἴνιγμα. αἰνίσσομαι *&* αἰνίζομαι Herc. Fur. v. 1120
Αἰνῶ ἐπαινῶ, παραινῶ, συναινῶ & ἀναίνομαι Oreſt. *Schol.* v. 221

Αἵρεμα

Αἴρεμαι φυγῆ — Rheſus v. 54,125
Αἰσυμνᾷν & Αἰσυμνήτης — Medæa v. 19
Ἄΐσσω legendum ut ἀΐσσω, — vide in Ἧξα
Ἄΐσσω ἀντὶ τῦ, ἀΐσσειν ποιῶ. — Bacchæ v. 147
Αἰτός τις — Troad. v. 1321
Αἰχμαλωτίζεται notatur — Helena v. 909
Αἴτνα Mons Ætna flammas vomit — Vitâ §. viii, xxvii
Ætna Vulcano ſacra — Troad v 220
Αἰὼν ὁ Vita & Αἰὼν ὁ Ætas — Bacchæ v. 92
Ἄκαστος, Acaſtus Peliæ filius — Alceſt. v. 732
Acaſtus Peleα regno pellit — Troad. v. 1128
Ἀκαταλλαλία, ut Merenti Nobis, vide — Ion v. 1115
Accius Poeta Vetus contra Augures — Hippolyt. v. 1058
Accuſativus Duplex Troad. v. 1314. Herc. Fur. v. 741 Vid. in Κεύθω & Στιρῶ
Accuſativum in ὁα aliquando Atticè producit ultimam Phœniſſ. v. 74,1258. Andromach. v. 545,1237. Helena v. 97. Vide Ἄρης
Accuſativus ſuum Verbum, licet Intranſitivum ſequitur Iphig. Aul. v. 1182. Bacchæ v. 953. Heraclid. v. 990
Ἀκοντίζω Metaphora — vide τοξεύω
Ἀκούειν καλῶς, ἐσθλὰ & ἐσθλόν — Heraclid. v. 999
Ἄκραντ᾽ ἀκούω — Bacchæ v. 1229
Ἀκρίσιος Ἄργους βασιλεὺς — Danaæ Argument.
Acriſius Oraculum quærit de Maſculâ Prole — ibid. & Danae v. 6
—à Perſeo nepote cæſus — Danae v. 15
Ἀκροθίνια — Iphig. Taur. v. 75
Ἀκροθινιάζω — Herc. Fur. v. 476
Actæon Ariſtæi fil. — Bacchæ v. 1225,1365
—cur periit — ibid. v. 339
Ἀκτὴ Atticæ nomen — Helena v. 1679
Ἀκτὶν pro ἥλιος — Ion v. 1136
Ἀκυμος pro ἄκυμον — Herc. Fur. v. 698
Ala — vide Remus
Ἀλάστωρ quid — Phœniſſ. Schol. v. 1550
Albion — Helena v. 1692
Aldina Editio Euripidis laudatur Andromach. v. 81, 100, 217,772. Alceſt. v. 996. Medæa v. 258,491,892. Rheſus v. 204. Troades v. 302,313. Helena v. 889. Ion v. 979
Alexander Ætolus de Euripide, — Vitâ §. xix
Alexander Magnus Paridis Citharam rejecit — Cyclop. v. 442
Alexandra nomen Euripidis Fabulæ Electra v. 94. Fragm. 2 Vol. p. 446
Ἀλέξημα Monſtrum Vocabuli rejicitur — Electra v. 481
Ἀλιρρόθιος — vide Mars
Ἄλις ἀντὶ τῦ ἱκανῶς — Alceſt. v. 905
Alcathous Pelopis filius Heraclidæ v. 279. Vide Megara
Alceſtis Admeti Conjux — Alceſtis Argum.
Alcibiades ter Olympionica Vitâ § xxx. Hymn. v. 8. Textu
Alcippe Martis filia ab Halirrothio ſtuprata — Electra v. 1260
Alcmæon filius Amphiarai — Alcmæ. Argum.
Alcmæonides à Peleo occiſus — vide Peleus
Alcmæonis, Ἀλκμαιωνὶς, Poematis nomen vide infra Medeæ Argum. & ad Alceſt.
Ἀλθαία, Althea, — Cyclops v. 39
Ἀλλὰ pro κἂν, ſaltem, Oreſt. v. 1562. Herc. Fur. v. 339
Ἀλοκίζω — Suppl. v. 525
Ἄλοξ — ibid.
Ἄλοξ Metaphoricè pro Vulnus — vide Herc. Fur. v. 164
Ἀλφαίνω, εὑρίσκω — Medea v. 297
Amazon unde & de Amazonibus nonnulla — Ion v. 1145
Ἀμείβειν δώματα exire, foras-venire, — Electra v. 750
Ἀμβλοῦ quid — Ion v. 439
Ἀμήτωρ pro κακομήτωρ — Ion v. 837
Ἀμήχανος pro ἀμηχανῶν — Heraclidæ v. 330
Amici qui Eligendi — Creſphont. Addenda poſt Epiſt.
Amicitiæ laus — Medea v. 660. Vide Φιλία
Ἄμμων Ζεὺς — Electra v. 734. Alceſtis v. 114
Amoris Potentia — Hippolyt. v. 442
Ἀμὸς & ἀμὸς pro ἐμὸς æquè ac pro ἡμέτερος — Electra v. 188
Ἀμὸς & ἀμὸς pro ἡμέτερος — ibid. v. 555
Ἄμπυλος χρυσοῦ — Oreſt. Schol. v. 1392
Ἄμπυξ quid — Hecuba Schol. v. 464
Amphiaraus ab Uxore venditus — Supplic. v. 158
—illius Pater Oicles, qui malè aliquando Iocles legitur ibid. v. 925
Ἀμφανδὰ & ἀμφανδ — Herc. Fur. v. 392
Ἀμφίνεως Hectoris Filius, — Andromach. Schol. v. 221
Amphionis tumulus — vide Zethus
Ἀμφίστομος ἄντρος, Epithetum, — Cyclop. v. 703
Amphitryon — vide Herculis Genealogia
—Electryonem invitus occidit — Herc. Fur. v. 17,1258
Amphora Menſura Liquidorum — vide Κεράμιον
Ἀμυνάθω pro ἀμύνω — vide in Ὁρμάθω
Ἄμυστις — Rheſus v. 418
Ἂν bis in eâdem Clauſulâ, quarum priùs δυνατικὸν, παραπληρωματικὸν alterum Hecuba v. 359, 230. Oreſt. v. 710. Alceſt. v. 96. Andromache v. 77, 307, 35 , 935 Supplic. v. 182, 47,855. Iphigen. Taur. v. 9 , 245,894 Troades v. 456,961,985. Heraclidæ v. 180. Helena v. 954. Ion v. 529, &c.
Ἀνα pro ἀνάστηθι — Troad. v. 98
Ἀναγιγνώσκω pro πείθω vel καλοῦμαι — Danae v. 43
Ἀναγκαίας ἔχει — Herc. Fur. v. 502
Ἀνάκτορον Templum — Iphigen. Taur. v. 41
Ἄναξ, ἀπὸ τῦ ἄνω ἀξίαν ἔχειν — Hippolyt. Schol. v. 87
Ἄναξ Ἀγαμέμνων Iphig. Aul. v. 1573. Electra v. 479
Ἄναξ Nomen Diis Commune — Iphig. Aul. v. 739,1482
Ἄναξ κώπης, Remex — Cyclops v. 86
Anaxagoras Euripidis Magiſter Vitâ §. xii, xiii, xix. Phœniſſ. v. 549
—Ἥλιον χρυσέαν βῶλον εἶπεν — Oreſt. Schol. v. 980
—Ἀγέλαστος dictus — Vitâ §. xix. fol. 17
Anaxagoræ Laus, — Vitâ §. xiii
Anaxagoræ Opinio — Supplic. v. 1140
—explicatur & defenditur — Heraclidæ v. 529
Anaxagoræ Præceptores, Laus & Dicta — Vitâ §. xiii
—ὁ Νοῦς dicitur & quare — Vitâ §. xiii
Anaxandrides ob verſum Euripidis inverſum periit Phœniſſ. v. 396. Incerta v. 295
Ἀναξιβία Agamemnonis Soror, Oreſtis Schol. v. 5. Vide Strophius
Anaxicrates in Argolicis de Hectoris filiis — Androm. v. 221
Anaximander & Anaximenes Philoſophi — Vitâ §. xiii
Anaxyrides Regum Perſicorum Feminalia Electra v. 314. Cyclop. v. 181. Vide Θύλακος
Anapæſtus aliquando in Secundo & Quarto Iambo loco Hecuba v. 7
Ἀναπτυχαὶ pro ἀκτῖνες Hippol. v. 601. Ion v. 1445,1516
Ἀναρίθμητος pro Ignobilis, Helena v. 1695. Ion v. 837
Ἀναρπαγαὶ mendum pro ἀν᾽ ἁρπαγαὶ — Helena v. 90
Ἄνασσα Emphaticè de quâvis Dearum — Andromache v. 934
Ἀνατέλλω pro ἀνατέλλειν ποιῶ — Herc. Fur. v. 1596
Ἀναχαιτίζω — Bacchæ v. 1070
Ἀναχειρισμάδις Hippol. Schol. v. 231. Phœniſſ. Schol. v. 862
Ancile de Cælo lapſum — Iphigen. Taur. v. 88
Andromache Fabula quando Acta Vitâ ad Olympiad. 90 An. 1. §. xxvii. Andromache v. 732
Andromache optima Uxor — Troad. v. 642
Andromeda Fabula Euripidis quando Acta — Vitâ §. xxix
Ἀνδρῶν ubi Viri convivabantur — Herc. Fur. v. 954
Ἀνεμώκεις quid & unde — Phœniſſ. v. 166
Ἀνέχω quid — Hecuba Schol. v. 123
Angelus Cuſtos — vide Genius
Angli ſagittando olim clari — Herc. Fur. v. 1060
Ἀνὴρ ὅδε, δεικτικῶς pro ἐγὼ, — vide οὗτος pro ἐγώ.
Ἀνῆσαι pro ἀνεῖναι — Ion v. 1170
Ἀνθήλιος — ibid. v. 1550
Anima Immortalis, vide Euripides Animæ Immortalitatem agnoſcit
Anima Functorum in Æthera ſolvitur, ut Vehiculum non diſſipatur Vitâ §. xiv. Suppl. v. 533, 1140. Heraclidæ v. 529. Helenâ v. 1020
Anni prima Diviſio in Quatuor partes — Incerta v. 306
Annibilis Vox de Marcello — Bacchæ v. 799
Antimachi Poetæ Thebais, Phœniſſ. Schol. v. 44. Vide Notas ad Scholia Verſus citatur, Oreſt. Schol. v. 392
Ἀντίπηξ, κοῖτη Ciſta, — Ion v. 19,1338,1391
Ἀντιχορεία Oppoſitio Chori Partium inter ſe — Tragœd. §. x
Ἄντυξ, Currus & Orbis Clypei — Rheſus v. 373
Antiphili, Byzantini, Epigramma de Medeæ Imagine, Medea v. 1021
Antiſthenis Parodia Euripidei Verſûs — Æolus v. 5
Ἀντιστροφὴ & Στροφὴ Hecuba Schol. v. 647. Vide in Στροφὴ
Αὐλός — Hecuba Schol. v. 1025. Troad. v. 686
Antoninus Marcus Aurelius Imperator, illius Divina Vox Heraclidæ v. 429
Ἀνύω, ἀνύτω, ἀνύτω & ἀνύσσω Bacchæ v. 1098. Ion v. 1067. Herc. Fur. v. 629
Ἀνύω mediâ longâ, ut ὕζανω — ibid. v. 629

Ἄνω καὶ κάτω Bacchæ v. 740
Ἀνωχθε pro ἀνώχθητε Rheſus v. 987. Herc. Fur. v. 241
Ἄξενος & Εὔξενος *Pontus* Iphig. Taur. v. 253
Ἀξιὸς ποταμὸς Bacchæ v. 570
Ἄξονες *vide* Leges
Ἀπαιολάω & ἀπαιολάω Ion v. 549
Ἀπαίρω & καταίρω *quomodò differunt* Bacchæ v. 1293
Ἀπὸ *pro* ὑπὸ Iphig. *in* Aul. v. 669
Ἀποδαυλίζω *quid* Suppl. v. 717
Ἀποθεάζω *pro* ἀποθειάζω Helena v. 1204
Ἀποινόδικος Herc. Fur. v. 887
Apelles *Vide* Διαβολή.
Apollinis ſuſſu Oreſtes *matrem occidit* *Vide* Oreſtes.
Apollo ἄναξ Iphig. *in* Aul. v. 739, 1482. Ion v. 1566
Apollo ἑκηβόλος *quare,* *vide* Τόξίας
Apollo καταιβάτης Phœniſſ. *Schol.* v. 1416
Apollo ἀνώνυμος, πολυώνυμος & πολυώνυμος Ion v. 1074
Apollo & Bacchus Idem. *Vide* Bacchus & Apollo Idem
Apollo Λοξίας *quare,* *vide* Λοξίας
Apollo ſerviebat Admeto & *quamobrem* Alceſt. *Schol.* v. 2
Vide etiam Notas ad Scholia
Apollo Trojæ Muros condidit, *vide* Neptunus
Apollodorus emendatus Creſphontis *Argum.* Herc. Fur. v. 6
Apollodori Bibliotheca, i. e. Argonautica, Thebaica &c. Medea *in* Notis *ad Argum. Actûs* 1
Ἀπολωτίζω *quid* Suppl. v. 449
Ἀπειλαὶ, σχῆμα, Hecuba *Schol.* v. 1099
Ἄπος, *vide* Κάπος
Ἀποσυνθηρίδες Troad. v. 1026
Ἀποτελεσματικὰ *ſimulacra* *Vide* Palladium Trojæ Fatum
Ἀπόφορος, *Vide* φόρος
Appellativa pro Poſſeſſivis Rheſus v. 430. Ion. v. 1373
Apri Dentes acuentis in pugnam Deſcriptio Phœniſſ. v. 1390
Aqua marina in Luſtrationibus, *Vide* Θάλασσα
Aquila Jovis Ales Ion v. 158
Aquila ſydus Cæleſte Rheſus v. 531
Aquis ſuffocari miſerandum. Mortis genus & quare Helena v. 1225
Ἀρὴ à *priori ſyllabâ aliquando brevi* Phœniſſ. v. 772, 883, 1373, 1435
Ἄρα & ἆρα *quomodo differunt* Hecuba *Schol.* v. 511
Ἀραγὸς *pro* ἀρωγὸς, *vel pro* ἀρωγὸν Electra v. 948
Ἀρβύλη *Calceamenti genus* Oreſt. *Schol.* v. 140. Herc. Fur. v. 1304
Ἀργεῖος Philoctetes v. 1
Argonautica Poematis Nomen Græci *Vide* Notas *ad* Medææ *Actûs primi Argum. vide* Apollodorus
Ἄργος πελασγὸν *quare* Electra v. 1
Ἄργος *Urbs* Junoni *ſacra* Rheſus v. 376. Troad. v. 973 Heracl. v. 350
Argos à quo primò Regnatum Oreſt. *Schol.* v. 930
Argus, *vide* Πανόπτης
Argus Navis Argûs Fabricator Medæa *Schol.* v. 1
Ἀρδάνιον *Vas Purificatorium Functorum foribus poſitum* Alceſt. v. 99
Ἀρεταὶ θνατῶν ἄγαλμα Herc. Fur. v. 355
Ἀρετὴ διδακτὸς Hecuba *Schol.* v. 599. Temenus v. 5
Ἀρέθουσαι τέσσαρες Iphig. Aul. v. 170
Ἄρειος Πάγος Oreſt. v. 1651. Iphigen. Taur. v. 946 Electra v. 1260, 1263
Ἄρης Στίλβων *Vide* Στίλβων
Ἄρης *triplicem habet Accuſativum* Rheſus v. 446
Ἀριθμὸς δεύτερος *pro* Simplici δεύτερος Ion v. 1014
Ἀριστεῖον, ἆεθλον, & ἆθλον, *Manus pro Victoriâ, vel Re bene geſtâ* Ion v. 852
Ariſtarchus de Accentu Vocum ἴα & μία Rheſus v. 553
Ariſtæus Actæonis Pater Bacchæ v. 1225, 1368
Ariſtoteles haud bene accuſat Euripidem ἀπρεπείας Vitâ § xv
Ariſtoteles ſuicidium damnat Herc. Fur. v. 1348
Ariſtophanes excuſatus, quod Euripidem *ſugillaret* Vitâ §. v
Ariſtophanes emendatus Palamed. v. 12
Ariſtophanes ἐν Τελμισσεῦσιν *laudatur* Electra v. 828
Ariſtophanis quæ extant à D. Chryſoſtomo *ſervata* Tract. Tragœd. §. iv
Ariſtophanis Scholiaſtæ Ἀναχρονισμὸς Iphig. *in* Aul. v. 960
Ἀρχώνδας Tyrrhenus *Tubam in* Græciam *primus intulit* Phœniſſ. v. 1386
Ἀρίων *elegans Pœma laudatur ad* Medææ *initium* Electra v. 435
Arion ad Tænarum *appulſus* Cyclop. v. 291
Ἀρίων *Muſici Hiſtoria* Electra v. 45.
Ἀρκύστατος *ab* ἄρκυς, *non tamen comparatur* Oreſt. v. 1422, 1460
Ἀρνειὸς προβάτων σφάγιον Hecuba *Schol.* v. 204
Ἀρόω *Metaphoricè* Gigno, *vide* Βλαστάνω
Ἀρπαγὴ & ἁρπάγη *quomodò differunt* Cyclops v. 3
Arſenius, ſive Scholiaſtes Vetus ab eo inter alios collectus, erroris incuſatur Hecuba v. 87
Ἀρταμὸς & Ἀρταμῶ Electra v. 816
Artaxerxes Longimanus Xerxis *filius,* Vitâ §. xii
Artaxerxes Mnemon Vitâ §. xxxii
Ἄρτεμις *vide Diana*
Ἀρτηρίας φλέβος διαφέρει Hecuba *Schol.* v. 567
Ἀρτοπωλίδες *Nomen Fabulæ* Hermippi *Comici* Medea *Schol.* v. 1027
Archelaus Fabula in honorem Regis facta, Archelaus *Argum.*
---*dicitur* Δεξίας Μακεδονικόν ibid.
Archelaus Rex Macedoniæ Euripidis *amicus,* Vitâ §. xxviii, & xxx
Ἀρχέτας *pro* Ἀρχηγέτης, *quid ſignificet* Heraclid. v. 753
Archilochus Homerum *imitatur* Bacchæ v. 1037
Ἄρχω *Activè cum Accuſativo ex Pindaro* Hecuba *Schol.* v. 684
Archon Euclides Phœniſſ. *Schol.* v. 588
As deſinentia etiam ſecundæ Declinationis, ὑμέτας, *aliquando brevia,* *Vide in* τάς
Ἄση *Faſtidium primâ brevi* Hippolyt. v. 276
Ἄσημα *pro* ἄσημον Atticè, Hippolyt. v. 371. *Sic* Δίκαια *pro* δίκαιον Hippolyt. v. 702. Ἀχθεινὰ *pro* ἀχθεινὸν Hecuba v. 1240. Συγγνωστὰ *pro* συγγνωστὸν Medea v. 491. Hecuba v. 1107. Phœniſſ. v. 1001. Herc. Fur. v. 593
Ἄσημος, εὔσημος, ἐπίσημος *quomodò differunt* Hecuba *Schol.* v. 373
Ἀσία, *Aſia, dicitur &* Ἀσὶς, Ἀσιὰς, Ἀσιᾶτις *ſubaudi* γῆ Ion v. 1356
Ἀσιὰς *ſubaudi* γῆ *pro* Ἀσία Troad. v. 743, 927
Aſiæ ubertas & Divitiæ Herc. Fur. v. 643
Aſopi tres ibid. v. 1163
Aſopus fluvius & à quo dictus Herc. Fur. v. 785
Aſperum producit aliquandò Brevem ſyllabam præcedentem Ibid. v. 313, 331
Ἀσπιδοφέρμων θίασος Phœniſſ. v. 802
Ἀσπιλογία *titulus libri* Dni H. Spelman *malè compoſitus pro* ἀσπιδολογία Hippolyt. v. 1173
Ἀστεροπὸς Ion v. 1078
Aſtrologia irriſa Helena v. 750
Aſtrologorum Confutatio Helena v. 345. *Vide* Phavorinus
Aſtyanactis Epitaphium Troad. v. 1187
Aſtypale ſoror Europæ Phœniſſ. *Schol.* v. 5
Aſylorum Privilegia diſputantur Ion v. 1312. Heraclid. v. 261
Atlanticus Oceanus Hippolyt. v. 3. Herc. Fur. v. 234
Atlas Cælum fert Humeris Ion v. 1. Herc. Fur. v. 234
---*ejus Uxor & Filiæ* Ion v. 3
Ἄτρακτος *Fuſus & Jaculum* Rheſus v. 312
Atrei Aureus Aries Oreſt. *Schol.* v. 813, 999. Iphig. Taur. v. 196. Electra v. 705
Αὐγάζομαι *pro* δέχομαι Bacchæ v. 596
Αὐγαὶ, ὀφθαλμοὶ Rheſus v. 737. Bacchæ v. 596
Auge Aleæ filia Argumentum Fabulæ Euripidis, vide Auge *Argumentum*
Auguria damnantur Hippolyt. v. 1058. Helena v. 750 Herc. Fur. v. 596. Electra v. 399
Auguralis Apparatus Bacchæ v. 349
Auguſti Cæſaris ſententia, *vide* Σπεῦδε βραδέως
Auguſtinus (Divus) Vanæ Meditationis à Puero admonitus Troad. v. 884
Αὐθάδης, ἀπλῶς Phœniſſ. v. 497 Incerta v. 37
Αὐθέντης, ὁ φονεὺς ὁ δι' αὑτοῦ ἱεὶς τὸ ξίφος Andromach. *Schol.* v. 172
Αὐθεντία *damnatur* Herc. Fur. v. 1146, 1347
Αὐλοτρητοπεποιημένον. *vide* Eithera
Αὖλις & Αὐλὶς Iphig. *in* Aul. v. 14, 88
Aulis Regio Bœotiæ, ubi Græci *ad* Trojam *profecturi Ventum præſtolabant* Iphig. Aul. v. 11, 14. Electra v. 1022
Αὖλις Φερωνέως θυγάτηρ Iphig. Aul. v. 14
Αὐλὸς Λίβυς *quare* Alceſt. v. 346
Αὐλὸς, *vide* Tibia
Αὔρα & αὔρα Hecub. *Schol.* v. 443. Suppl. v. 1048

Aurelius

Aurelius vide Antoninus
Aureus Aries vide Atreus
Aurei Serpentes Athenienſium Infantibus involuti Ion v. 25
Aurora Pegaſo vecta Oreſt. *Schol.* v. 1004
Auroræ Currus Croceus Troades v. 855
Auſonii Verſio ex Anthologiâ, Medea v. 1021, *vide* Aſtyanax
Αὐτόχειρ *quid* Phœniſſ. *Schol.* v. 887
Αὐτόχθονες *vide* Athenienſes Αὐτόχθονες
Αὐχῶ *Verbum medium, pro* νομίζω Heraclid. v. 832, 931 Helena v. 1635
Αὐχμὸς *quid* Oreſt. *Schol.* v. 223
Ἀφαιρῶ *Duplicem regit Accuſativum* Hecuba v. 580. Andromach. v. 325, 613. Iphig. Aul. v. 895
Ἀφροδίτη & Ἀφροσύνη *ſunt affinia* Troad. v. 990
Ἀφροδίτης παίδειας ἔπαινος Æolus v. 36
Ἀχαιὸς *Xuthi filius* Ion v. 1592
Ἀχαιὸς *Tragœdus in* Ἄζαν *citatur* Oreſt. *Schol.* v. 386
Ἀχελῷος *pro Aquâ* Andromach. v. 167. Bacchæ v. 519 & v. 625. *Confer cum* Hypſipyl. v. 19
Achilles an Procus Helenæ Helena v. 98
Achilles aſtu Proteſilaum decipit honeſto Electra v. 439
Achilles ob Velocitatem inceſsûs notabilis Iphig. Aul. v. 206 Electra v. 439
Achillis Arma judicata Helena v. 101
Achillis Inſula Iphig. Taur. v. 435
Achillis Magiſter Chiron Centaurus Iphig. Aul. v. 209
Achillis Πανοπλία Electra v. 439
Achillis Saltus Andromach. v. 1139. Electra v. 439
Achillis poſt Mortem cum Helenâ *Nuptiæ* Andromach. *Schol.* v. 228. Iphig. Aul. v. 1608
Ἄψυρτος *frater* Medeæ *ab* Euripide *nunquam Nominatim dictus* Medea *Schol.* v. 167

B. B.

B. Βεβαπτισμὸν Iphig. Aul. v. 382
B. B: *per* ἐπένθεσιν *inducta ob* κακοφωνίαν *vitandam* Rheſus v. 250, 629
Bathyllus & Pylades Mimi, *vide* Pylades & Bathyllus
Βαίνω μεταβατικὸν, *ut* βαίνω πόδα Electra v. 94
Bacchæ pro Faticinæ Hecub. *Schol.* v. 123
Bacchæ ſerpentibus Crinitæ
Bacchæ ſemper-illæſæ Bacchæ v. 697, 757, 766
Bacchæ θυρσοφόροι ibid. v. 150, 863
Bacchæ ὠμοφάγοι ibid. v. 139
Bacchanalia ibid. v. 133
Bacchanalium λαμπαδηφορίαι Ion v. 550, 1076
Baccharum varia Nomina Bacchæ v. 305. Ion v. 552
Βακχεῖος Cyclops v. 73
Bacchicum Carmen Pentametrum Helena v. 648
Bacchi & Cybelæ Orgia Communia, vide Orgia Bacchæ v. 697
Bacchi-apparatus, Bacchæ *Argum. Act.* 1. v. 34, 180, 829
Bacchius Pes pro Anapæſto Hecuba v. 740
Baccho & Veneri Theatra ſunt ſacra, *vide* Theatra
Βάκχος διθύραμβος & δίγονος Hippol. v. 560. *Variè effertur in Nominativo* Iphig. Taur. v. 953
Bacchus aurea habet Cornua Bacchæ v. 553
Bacchus & Apollo idem Bacchæ v. 408. Ion v. 552, 1125 *vide* Parnaſſus
Bacchus dat Cornua Bacchæ v. 1015
Bacchus Delphis cultus, *vide* Parnaſſus
Bacchus Bellator & illius Arma Bacchæ v. 302
Bacchus *vide* Εἰραφιώτης
Bacchus Leo, Taurus, Serpens Bacchæ v. 1015
Bacchus μάντις ibid. v. 292
Bacchus & Moſes παράλληλοι ibid. v. 2, 703
Bacchus Oenei Rivalis Deianiram ex Altheâ genuit Cyclops v. 39
Bacchus Panicos terrores incutit Bacchæ v. 305
Bacchus πολυώνυμος & πολυειδόμορφος Ion v. 1074
Bacchus unà cum Quovis Deo honoratur Ion v. 1125, 1130
Bacchus & Hercules Deos contra Gigantes juvabant Herc. Fur. v. 177, 853
Bacchus Veneris amicus Bacchæ v. 772
Bacchus Ὑποδότης ibid. v. 282
—Χρυσώπης ibid. v. 553
—Θυρσοτινάκτης ibid. v. 553
Βαλβὶς *quid* Medea v. 1245
Βαλιὸς *Velox & Maculoſus* Rheſus v. 356. Hippol. v. 218
Βάλλω & ἱάλλω *quomodò differunt* Hippol. *Schol.* v. 684
Βάρβιτος, ἀπὸ τῶ ἀνέμεσθαι, τεττιγεκαίτορον Bacchæ v. 405
Βάρβιτος *unde dicitur* Alceſt. *Schol.* v. 345
Βᾶρις *vel* βάρις *Navigii genus* Iphig. Aul. v. 297
Barneſii (Joſuæ) *Editoris Opuſculum de Accentibus* Græcis Medea v. 476.
—*ejuſdem* Hiſtoria *de* Edvardo III. *Rege* Angliæ & Franciæ, *vide titulo* Edvardus
—*ejuſdem Poema* Græcum *de* Eſtherâ, *vide titulo* Eſthera
—*ejuſdem Heroicum Poema* Latinum *de* Nigro *Principe, vide titulo* Franciados
—*ejuſdem Epithalamium de Nuptiis Regis & Reginæ* Gulielmi & Mariæ Phœniſſ. v. 829
—*Elegia de* Carolo II. Angl. *Rege* Electra v. 817
—*Drama Anglicum* Danae v. 47
—*ejuſdem Opuſculum de Columnis* Iphig. Taur. v. 57
—*ejuſdem* Eccleſiaſtica *Hiſtoria* Andromach. v. 801. Rheſus v. 685
—*ejuſdem Libellus de* Pygmæis, *vide titulo* Gerania
—*ejuſdem Verſio* Græca *VII* Juvenalis *Satyræ* Troad. v. 444
—*ejuſdem Verſio* Græca τῶ MAGNIFICAT Troad. v. 608
—*ejuſdem Verſio* τῆς Ὀρεσολογίας, *ſive Concionis* Chriſti *in Monte* Helena v. 45, 1205. Ion v. 848
—*ejuſdem Epigramma de* Græcorum *Concilio* Rheſus v. 89 *De Muſarum Patronis* Troad. v. 1248. *Diſtichum de* Baccho & Muſis Bacchæ v. 408. *Epigramma de Inſaniâ* ibid. v. 1092. *Epigramma de Accipitre à ſe pictо* Ion v. 158. *De Puero Avium pullitiem curante* Cyclops v. 28 *De* Bacchi & Muſarum *conſortio* Bacchæ v. 408. *De Inſtrumentis ſcriptoriis* Helena v. 500. *Epigramma* Anglicum *à Puero factum* Herc. Fur. v. 822
—*ejuſdem Heroicum Poema* Græcum *de* Joſepho *Patriarchâ* Ψονθομφανὴχ *dictum* Bacchæ v. 142
—*ejuſdem* Pindari *Vita MS:* Troad. v. 1291
Barneſius idem errorem ſuum retractat Rheſus v. 553. Troad. v. 1193. Oreſt. v. 1641. *in Notis ad* Scholia
—*Ignorantiam ſuam fatetur* Rheſus v. 945. Bacchæ v. 1000. Helena v. 1326
—*Diligentiam ſuam veretur vix ſuffecturam* Ion v. 1398
—*Locum* Euripidis *Latino Verſu donat* Ion v. 1619. Herc. Fur. v. 757. Incerta & *aliàs paſſim locis innumeris, Vide* Latino *Carmine loci donati ab Editore, Vide plura in Titulo,* Scholia Græca addita ab Editore & Latina Verſio emendata
—*MS. Vetus* Anglicum *de Amicitiâ tractans editurus videtur* Herc. Fur. v. 1425
—*Græca Argumenta Fabulis affigit, viz.* Suppl. Iphig. *Aul.* Helen. Herc. *Fur. Dimidium.* Electr. Danae. Sthenob.
—*Magnis Nominibus æquus* Hippol. v. 449. Danae v. 65
Βαρύθω, *vide* Ὀρμάθω
Βασιλεῖς ἀνδραποδίσωνοι Heraclid. v. 424
Baſſus (Gabius) *vide in ultimo Indice Propriorum Nominum Authorum*
Batt (Michael) *de Bury* Sti Edmundi Electra v. 1311
Beatorum Inſulæ Helena v. 1692
Beatus nemo ante Obitum dicendus Andromach. v. 100. Iphig. Aul. v. 161. Heraclid. v. 865
Βεβλάστηκε, *vide* ἐβλάστηκε
Belides, *vide* Danaides
Bellerophon Nomen Euripidis *Fabulæ, Verſus ex eâdem* Oreſt. *Schol.* v. 869. *Vide in* Fragment.
Bellerophontis Equus, *vide* Pegaſus
Bellerophontis Hiſtoria, Bellerophontis *Argum.*
Bellerophontis Literæ, *vide in* Proverbia
Belus Ægypti & Danai Pater Oreſt. *Schol.* v. 930
Benedicti, Pindari *Interpretis Latini Error* Iphigen. Taur. v. 835
Bentley (Richardus) *Laudatur* Cretenſes v. 3. Meleager Addenda v. 1. Sthenobœa v. 12
Berecynthus Bacchæ v. 58
Bibendi Quinque Cauſæ Cyclops v. 561
Βίβλινος, *vide* Βύβλινος
Βίος *Quinque res ſignificat* Hecuba *Schol.* v. 12
Βίος *pro Facultatibus* Hecuba *Schol.* v. 12. Suppl. v. 861
Βίος, ὁ βίος, ἀλλὰ συμφορά Alceſt. v. 802
Βίος *de Sole dicitur, quòd quotidiè naſcitur ac interit,* Ion v. 1136
Βίος μακρὸς δυστυχίας ὑπηρέτης Heracl. v. 448
Βιὸς βαρυπνεύμονον *Arcum ſonat* Hecuba *Schol.* v. 12
Bipennis Deſcriptio Electra v. 164

Βαρβιλός,

Βιργίλιος, Virgilius (*vide* Maro) Euripidem *imitatur* Hecuba v. 992. Oreſt. 1136. Ion v. 354. *Bis* Electra v. 349. Idem v. 372

Βιώσιμος & βιωτὸς Heraclid. v. 606

Βλαςεῖν *Metaphoricè pro* γείνομαι, & Ἀέξω *pro* γεννάω Troad. v. 135. Iphigen. *Taur.* v. 3. Ion v. 1095. Vide Phœniſſ. v. 18

Βλασφημίαι *in Feſtis, Sacrificiis & Conviviis abominandi ominis habitæ* Ion v. 1189

Βλέπω, ἀντὶ τῦ ζῶ Hecub. v. 311. Erechth. v. 60. Vide in Ὁρῶ

Βλέπειν ἀντὶ τῦ καρτερῶς μάχεσθαι, Rheſ. v. 124

Βλέπειν πρὸς ἐν λιμένι Cyclops v. 210. Hippolyt. v. 946

Βληθῆναι καὶ πρηθῆναι διαφέρουσιν Andromach. *Schol.* v. 616

Blondellus contrà Sibyllas, impugnatur Andromach. v. 801

Βοὴ, ἄγγελος φόβου Heraclid. v. 656

Boluù vel κραυγὴν ἱστάναι vel ἱϛάναι Oreſt. v. 1529. *confer cum* v. 1510, & Heraclid. v. 656

Βοίβη & *Bœbea Palus* Alceſt. v. 590

Bonorum Mors Deum tangit. Vide *Mors Bonorum*

Βορέας & Βοῤῥᾶς, *indeque Derivata* Ion. v. 11

Βόρειος &c. Vide in Βορέας

Βόστρυχος & βόστρυχον, ut ταρσὸς, δίφρος, νῶτος & *similia* Helena v. 1093

Βοτεῖν Electr. v. 63

Βουλευτήρια *pro* βουλευτά Andromach. v. 446

Βούλησις Herc. *Fur.* v. 1305

Βουβώνιον, ἀντὶ τῦ τὸν θήλεα καὶ τὸν βύλακα Hecub. *Schol.* v. 299. Iphigen. *Aul.* v. 1270

Βραβεῖα *quid* Phœniſſ. v. 453

Brennus, Belini Britanniæ Regis frater, Delphis periit, Iphig. Taur. v. 1275

Βρεταννία Μεγάλων νῆσος τοῖς πάρ... Helena v. 1692

Βρίζω Rheſ. v. 825

Βριτόμαρτις *à Minoe adamata* Hippolytus *Schol.* v. 146

Brodæus (Johannes) *Erroris incuſatus* Supplices v. 158. 216 295. 322, 695. & 865. Iphig. Aul. v. 813. Rheſ. v. 247, 397. Troad. v. 98, 1221. Bacchæ v. 9. & 261. & 263. & 869. Cyclops v. 47. Heraclidæ v. 917. Ion v. 453. & 1014. Herc. *Furens* v. 379. & 1386

----*Ignorantiæ* Euripidis *Metri & Senſus arguitur, ob Philologiam tamen laudandus* Ion v. 1128. & 1198

----*leviter notatur* Heraclidæ v. 148. & 267. Ion v. 559

----*laudatur* Supplices v. 714, 737. Helena v. 424. Hercules *Furens* v. 1030

----*aſtutè præterit, quæ Difficilia ſunt, Facilibus enarrandis plus nimiò occupatus* Iphig. Aul. v. 234

Βρόμιος *Nomen Bacchi undè,* Bacchæ v. 141. & 151. & 546

Βροτὸς & βροτὸς & *exindè Derivata* Iphigenia Aul. v. 1524

Βρύχω Vide in Βρύχω

Brutus (Marcus Junius) *quæ Verba moriens dixerit* Medea v. 332

Βρύχω & βρύχω *quomodò differant* Cyclops v. 371

Βύβλινος οἶνος, vide Οἶνος βύβλινος

Βύβλος πόλις καὶ ποταμὸς Ion v. 1195

Budæus (Gulielmus) *leviter perſtringitur* Iphigenia Taur. v. 802

Buchananus (Georgius) *ejus Verſio* Euripideæ *Antiſtrophæ citatur* Alceſtis v. 580

---Alceſtin *Fabulam Latino Carmine donavit, Vide Not. ſub Argument.* Græc. Alceſtidis.

----*Item* Medéam, *Vide Not. ſub Argument. Actûs primi* Medéæ.

Bulengerus (Julius Cæſar) *leviter caſtigatur* Tragœd. §. vi *Illius Diligentia laudatur* ibidem

Buxtorfius non rectè explicat הַמִּקְדָּשׁ Troades v. 884

Βύνη *Vide in* Addenda *ante* Errata *ad* Bacch. v. 405

Βωμὸς Ἐλέυ Heraclidæ v. 33. & 61. Supplices *Argument. in Not.* 2

Βωμὸς κατασκάψειν Heraclidæ v. 125

Βωμοῖς τοῖς προσφέρειν κτλ ἱκετῶν, ὡς ἀσφαλῆ αὐτοῖς Herules *Furens* v. 243

Βώτης & βότης & βοτὴρ & βοτὴς & βότηρ, ... Cyclops v. 54

Γ. G.

Γ Ἐνταῦθα Iphigenia Aul. v. 382

Γαιὸς *quid* Hippolytus v. 222

Γάλακτος δίκη... Electra v. 169

Γάλα πηκτὸν (*ut* lac preſſum *apud* Virgil. *Eclog.* 1. v. 82) *pro* τυρὸς *Caſeus* Cyclops v. 189

Gamalielis Dictum Bacchæ v. 788

Γαμβρὸς & πενθερὸς *laxæ aliquandò ſignificationis* Hippolytus *Schol.* v. 635. Rheſus v. 260. Electra v. 1286

Γαμήλια τὰ, ἑορτὴ ἐν γάμοις Oreſtes *Schol.* v. 89. *Vide in* Παγτίλεια

Γάμων δαλὸς Vide Δαλὸς γάμων

Γάμος *Modeſtè pro* τὰ Ἀφροδίσια Danae v. 18

Γάμος ἄριστος & *Præcepta de Nuptiis* Melanippe v. 43 *&* 51. Antiope v. 90

Γάμων ἀγάλματα Helena v. 1448

Γάνος βότρυος Bacchæ v. 261. & 381

Γανυμήδης Jovis *Pincerna*, Trois *filius* Troades v. 822

Garrulitatis Incommoda Bacchæ v. 385

Γεγὼς *pro* ὑποδέχων Heraclidæ v. 988

Γελέων Ionis *filius* Ion v. 1579

Gemini Helena v. 139

---*quomodò perierint* Helena v. 141

Γενέθλια τὰ, ἑορτὴ ἐπὶ γενέσει τελουμένη Oreſtes *Schol.* v. 89

----*Dies Natalis & ob Natales Feſtivitas* Ion v. 653, 805

Γένεθλον *pro* φύλλον Bacchæ v. 1179

Generoſi Animi Calamitatibus magnis franguntur Electra v. 1325

Γενέται θεοὶ Ion v. 1130. *Vide* Genius

Γενέτας *pro* τέκνον *novè dictum* Ion v. 916

Γενετυλλίδες & Γενναΐδες *Vide titulo* Genius

Geniorum Bonorum præſentia Grato Odore, Malorum ingrato, notabatur Hippolytus v. 1391

Genitivus Relativi quodvis verbum ſequitur, ſi illius Antecedens fuerit Genitivus Medéa v. 1247. & 1280

Genitivus poſt Verbum Tranſitivum, ubi Pars intelligitur. Vide Φέρε σοὶ πτερὸν

Genius cujuſvis Cuſtos Supplices v. 592. Ion v. 653. & 1130

Genius Malus Andromache *Schol.* v. 98

Γεννάω *de Patre propriè, aliquandò & de Matre dicitur Vide in* τίκτω

Gentilium Dii Peccatores Ion v. 439

Genua tangere *Vide* Supplices

Γένος *quid* Bacchæ v. 1184

Γεραίστια, Neptuni *Sacra* Cyclops v. 295

Γεραίστιος Neptunus, *Vide* Neptunus

Γεραιστὸς, ἀκρωτήριον Εὐβοίας Oreſt. *Schol.* v. 993

Gerania *libellus de* Gruum & Pygmæorum *bellis* Helena v. 1496. Polyid. *Argument.* Palamedes *Addenda* v. 1

Γέρανοι, Λίβυες οἰωνοὶ Helena v. 1496

Γέρανος, *inſtrumentum Scenicum Tract.* de Tragœd. §. vii

Γέροντες, *Ore Senes ſemper magno ſua tempora laudant,* Heraclidæ v. 740

Γερουσία *pro* πρεσβεία Rheſus v. 401

Geſner (Conradus) *negligentiæ arguitur in ſuis ad* Athenagoram *Notis* Incerta v. 227

Γεύομαι *pro* Edo Iphigenia Aul. v. 423

---*pro* Patior Alceſtis v. 1069

Γῆ *Terra hominum Multitudine levata in Bello* Trojano &c. Oreſtes v. 1641. *Scholia & Notas in eadem,* Helena v. 36

Γῆ *pro totâ Elementorum Compage, totóque proinde Mundo* Troades v. 884

Γῆρας *optatur, nec placet tamen* Oenomaus v. 20

Γῆρας *onus* Ætnâ *gravius* Hercules *Furens* v. 639

Gigantes, Impios homines notant Bacchæ v. 543. Hercules *Furens* v. 853

Γιγαντομαχία Bacchæ v. 543. Ion v. 987

Gigantum Serpentini Pedes quid ſignificent, Bacchæ v. 543

Γιγνώσκω, *Statuo, Decerno,* Danae v. 43

Gladius σιδηροποποιεῖται Iphigenia Aul. v. 970

Γλακτοφάγοι *Vide in* Γαλακτοπότας

Γλαυκὴ & γλαυκῶπις Ἀθήνη Troades v. 799

Γλαύκη Creontis *filia, aliis* Creuſa *dicta,* Medea *Schol.* v. 19 & 598

Γλαῦκος Æſchyli *Fabula* Phœniſſæ *Schol.* v. 1201

Γλαῦκος Pontius *dictus, vel* Potnienſis *Fabula* Euripidis, *Argument.* Glauci

Γλαῦκος καὶ Διομήδης *Amici in Bello facti* Medea *Schol.* v. 687

Γνάθος Troades v. 1251

Γνῶμα τὸ *pro* γνώμη Heraclidæ v. 408

Γνωμα-

Γραμματεῖον — ibidem
Γραμμεῖ Atticè *pro* γραμμῇ, Hercules *Furens* v. 628. Electra v. 630
Γραμματεῖον — Heraclidæ v. 706
Γραπτὸς *quid* — Helena v. 50
Gorgias Leontinus Orator Vitâ §. xxvi. fol. 25. lin. *antepenult.*
Γοργόνες, (*earum Nomina*) *à* Perſeo *devictæ*, Bacchæ v. 989. Helena v. 775
----*earum Parentes* — Ion v. 989
Γοργοφόνα *Pallas dicitur & quare* — Ion v. 1478
Γοργὼν *quare* Γῆς τέκνον *dicitur* — Ion v. 989
Γοργὼν & Γοργὼ *dicitur* — Ion v. 1003
Γοργὼν *quare* Echidna *vocatur* — Ion v. 1232
Gower (Humphredus) *laudatur Integritatis ergò* Helena v. 909
Græcæ Linguæ Copia ſupra Latinam *magna*, Iphigenia Taur. v. 611
Græci Vocalem & Diphthongum ante alteram elidunt Latinorum *more* — Electra v. 961
Græco-barbara apud Scholiaſten, Hecuba *Schol. & Not.* v. 468 & v. 1114. Oreſtes *Schol. & Not.* v. 146. & 364. Phœniſſæ *Schol. & Not.* v. 107. Cyclops v. 18
Γράμματα πολλά, *vel* Doctrina, *per ſe* Lux, *ſed ſine Virtute Fumus* — Hippolytus v. 953
Γράμματα, ἀντὶ τοῦ ζωγραφήματα — Ion v. 1146
Γραμμὴ εὐθύγραμμος, *Linea Rectangula*, — Ion v. 1137
Griffin (Jacobus) *Filius Natu Maximus Baronis* Griffin Troades v. 1248
Grotius (Hugo) *laudatur innumeris in locis.*
Buchananum *vincit Verſionibus* — Medea v. 627
----*ejus Elegans Verſio*, Medea v. 190. & 627. Alceſtis v. 962. Heraclidæ v. 902. & 926. Helena v. 904. & 1633 & 1643. *ubi tantum deſignatur, non citatur.* Ion v. 381 & 621. *ubi laudatur, non citatur.* Ibid. v. 834. 1045 Hercules *Furens* v. 588, 637, 673, 1345, 1425. Electra v. 205, 291, 294, 399
----*ejus Verſio improbata* — Ion v. 1619. Phædra v. 6
----*laudata, ſed non expreſſa* — Hercules *Fur.* v. 503
Grues, — *Vide* Γέρανος
----*de Gruibus qui ſcripſerint* — Helena v. 1496, 1498
Γύα ἡ γῆς ὁ — Heraclidæ v. 839
Γυμνῆτες, *Rorarii* — Rheſus v. 31, 313
Γυναικεῖα, γυναικῶες & γυναικωνῖτιδες — Danae v. 21
Γυναικοκρατοῦσα δῆμος μέγιστος Rheſus v. 925. Electra v. 931. & 932
Γυναικὸς ἐσθλῆς οὐδὲν ἄμεινον, κακῆς οὐδὲν χεῖρον Melanippe v. 33
Γυναικὸς ἀγαθῆς *Officium* — Troades v. 651
----*& Laus* — ibidem
Gyraldus (Lilius) *malè* Euripidem *arguit* — Vitâ §. xxii
----*in errorem à* Cælio Rhodigino *ducitur* — Vitâ §. xxxii

Δ. D.

Δ'Εκταπηδὸν — Oreſtes v. 254. Iphigen. Aul. v. 382
Δαὶ Atticum *quid* Helena v. 1258. Electra v. 244, 978, 1116
Δαίδαλος *Statuarius Ingenioſiſſimus* — Hecuba *Schol.* v. 838
----*in Areopago judicatur* — Oreſtes *Schol.* v. 1648
Δαίειν τινὰ — *Vide* Δαίειν
Δαιμονᾶν — Phœniſſæ v. 895
Dæmones Impii Bonos ſe fingunt — Electra v. 979
Dæmones Locorum evocati, — *Vide* Romani
Δαίμων *Deo Inferior, Heros Dæmone, Vir Heroe* Hecuba *Schol.* v. 164
Δάϊος Hoſtilis *vel* Captivus *ſonat*, Iphigenia Aul. v. 299
Δαΐοις χέρας & δαΐοισιν ὑμέναιοις Iphigenia Aul. v. 123 Helena v. 1455
Δαῖτες — *Vide* Ὄψον
Δάκος & δακέθυμος — *Vide in* Δεδηγμένος
Δάκος *quid* — Troades v. 284
Δάμαρτες *pro* μνηστῆρες — Ion v. 1329
Δαρὸς & δηναιὸς *pro* δαρὸν Iphigen. Taur. v. 199, 229 Troades v. 176
Danae, Acriſii filia, unde dicta — Danae v. 18, 20
Danai & Ægypti Hiſtoria Hecuba *Schol.* v. 866. Oreſt. *Schol.* v. 869. Herc. Fur. v. 1016
Danai Filiæ & Nuptiæ earum — ibid.
----*earum Pœna apud Inferos* — Hecuba *Schol.* v. 886
Danai Genealogia — Oreſtes *Schol.* v. 930
Danaides, Vide Danai Filiæ — Cyclops v. 429
Danaides, ſimpliciter pro Græcæ *Puellæ*, — ibidem
Danaus judicio ſiſtitur — Oreſtes *Schol.* v. 869
Dardani Genus & Urbs — Troades v. 818. 822
Darius Ochus *moritur* — Vitâ §. xxxii
Δαρὸς, — *Vide in* Δηρὸς
Dativus pro Genitivo Oreſtes v. 363. Andromache v. 475 Iphigen. Aul. v. 613
Dativus duplex — Helena v. 1264
Dativus pro Accuſativo *cum Præpoſitione, ut it* clamor cœlo Iphigenia Aul. v. 1205
David Rex ſaltat coràm Arcâ Dei — Troades v. 150
Δάφνη *Nomen Urbeculæ in* Lyciâ — Troades v. 329
Deceliacum Bellum — Vitâ §. xxix
Δεδηγμένος — Rheſus v. 596
Δεδιχασμένος — Ion v. 809
Δεῖ μέ τινος — Hippolytus v. 490
Δεῖ *Imperſonale varias habet Conſtructiones*, Hercules Furens v. 1170
Dei admiranda Conſilia — Helena v. 717
Dei Providentia vindicatur ex Impiorum pœnis Herc. Fur. v. 757
Dei alicujus Nomine poſito, Vox Templum *ſubauditur*, *Vide in* Ναός
Deiphobus Helenæ *Maritus*, Andromache *Schol.* v. 228 Troades v. 960
Deli Palm — *Vide in* Τεροτοδής
Deliciœum Epigramma — Electra v. 958
Delphi medium Terræ, Oreſtes *Schol.* v. 331. Phœniſſæ v. 244. Ion v. 223
Delphi Capitis reos de rupe præcipitabant — Ion v. 1222
Delphica Sacerdos qua eſſe debuit — Ion v. 91
Delphici Templi Opulentia, Iphigenia Taur. v. 1275. Ion v. 54
Delphici Templi ſitus — Ion v. 726
Delphines Draconis Nomen — Phœniſſæ v. 39
----*ab* Apolline *cæſus* — ibid.
Delphines (Piſces) φιλάνθρωποι — Electra v. 435
Δέμας & σῶμα *quomodò differunt*, — Andromache v. 1154
Δέμας Κλυταιμνήστρας *pro* Κλυταιμνήστρα Iphigenia Aul. v. 417. δέμας πυρὸς *pro* τὶς Iphigenia Taur. v. 1440 Electra v. 1341
Δέμας τόδε *vel* σῶμα τόδε, *deictikôs pro* ἐγὼ, Heraclidæ v. 91, 529
Δένδρος, δενδρίζω & δενδρίζειν — Rheſus v. 925, 951
Deorum quorundam Inſignia — Alceſtis v. 41
Deorum Myſteria quomodò tractanda — Bacchæ v. 200
Deorum ipſorum Filii duris laboribus exercitati — Ion v. 507
Deorum affectus ab Humanâ Naturâ ferri nequit — Ion v. 1558
Deos præfari Mos Veterum — *Vide in* Mos
Δέρη & δειρὴ *re una Accentum variant* — Troades v. 98
Δέρκομαι *pro* ζάω — *Vide in* Ὁράω
Δεσποσύνη *pro* Δέσποινα — Iphigenia Taur. v. 439
Δεῦρο *Vox Indica* — Bacchæ v. 2
Deus nihilo indiget — Herc. Fur. v. 1345
Deus Incomprehenſibilis — Troades v. 884
Deus Teutonicè God, *quaſi* Good *dictus* — Bacchæ v. 776
Deus Imperveſtigabilis — Troades v. 885
Δευτεραγωνιστὴς — *Vide* Πρωταγωνιστής
Dextra manus Fidei ſymbolum — Heraclidæ v. 308
Dextræ manûs auſpicia — Hercules Fur. v. 928
Δημήτηρ *pro* Fruges, *vel* Terra, Bacchæ v. 275. Helena v. 1318
Democratiam damnat Xenophon — *Vide* Xenophon
----*item* Euripides, Helena v. 1694. Alcedæ *Addend.* v. 1, &c.
Democritus Abderita naſcitur — Vitâ §. xxv
Demonſtrativum de Præſenti cujuſvis Perſonæ ſufficit, Ion v. 775
Demophon Theſei filius, Oreſti σύγγονος, Iphigenia Taur. v. 960
Demophon & Acamas fratres — Heraclidæ v. 35, 120
Demoſthenes à Perſarum Rege corruptus — Suppl. v. 412
Demoſthenes imitatur Euripidem, Vitâ §. xii. Troades v. 992
Δηρὸς, δηρὸν & δηλὸ — Hercules Fur. v. 701
Δηὼ, ἀντὶ τοῦ Δημήτηρ, Supplices v. 290. Helena v. 1359 *Vide* Ceres
Διαβολῆς *Deſcriptio ab Apelle* — Alexandra v. 8
Διάβολος *Dei ſimia* — Ion v. 150. Electra v. 979
Diagoras Atheus ab Athenienſibus *proſcribitur* — Vitâ §. xxix
Διακρίνω — Electra v. 1307

INDEX SECUNDUS.

Διάκονος & διακονῶν *productâ* α, Ion v. 395. Cyclops v. 31
Διάκονος & διάκονος Cyclops v. 31
Διαλαχεῖν Phœniſſæ v. 68. *Vide infrà in* Διέλαχον
Dialecti paſſim apud Euripidem *variantur*, Andromache v. 270. Iphig. Aul. v. 1381. Iphig. Taur. v. 1476
Διαμπάξ Bacchæ v. 992
Diana Regina Iphigenia Aul. v. 1482
Diana λιμνᾶτις *dicta*, Hippolytus *Schol.* v. 227. & 228, 1133
Diana Virgo Iphigenia Taur. v. 1230
Diana Agamemnoni irata quare, Oreſtes *Schol.* v. 657. Iphigenia Taur. v. 21
Diana, φωσφόρος Iphigenia Taur. v. 21
Dianæ Imago cœlo delapſa Iphigenia Taur. v. 88
Διαπεπόρθομαι, *Actum eſt de me* Helena v. 864
Διάσια, ἡ τοῦ Διὸς ἑορτὴ Oreſtes *Schol.* v. 89
Δίαυλος *Curriculum* Electra v. 825
Διδακτὸν ἡ Ἀρετὴ Temenus v. 5
Δίδακτρον & διδασκάλιον *Munus pro Eruditione* Ion v. 852
Didymus, qui ab aliis Heracleon *dicitur*, Troades v. 849, 1001
Didymus, Homeri *Scholiaſtes*, *emendatus* Herc. Fur. v. 301
Didymus Euripidem *reprehendit* Andromache *Schol.* v. 885
Διεκπεράξει Cyclops v. 157
Διέλαχον Bacchæ v. 1290
Διῆρες & διῆρες Phœniſſæ v. 90
Διθύραμβος Bacchæ v. 526
Dithyrambi Corintho, *aut* Thebis *inventi* Bacchæ v. 529
Διΐσσω Herc. Fur. v. 1039
Dii Topici, *Vide* Dæmones locorum evocati
Dii Gentilium Vitiis polluti, *Vide* Gentilium Dii
Diis nefas erat Sacrificia mutila offerre Herc. Fur. v. 476
Δίκαιος, ἀντὶ τοῦ ἴσος ἢ οἰκτίρμων Heraclidæ v. 719
Δίκαιός εἰμι, *pro* Δύναμαι *vel* ὀφείλω, *vel* ἄξιός εἰμι, *vel* ἕτοιμος, Supplices v. 186. Heraclidæ v. 143. *in ipſo Textu.* Item v. 776. Ion v. 1574
Δικάζω, ἀντὶ τοῦ κατακρίνω Heraclidæ v. 191
Δίκης ἔπαιτος Electra v. 958
Δίκαστος & δίκαιος Electra v. 775
Δίκτυννα *Dianæ Nomen undè* Hippolytus *Schol.* v. 146. Iphigenia Taur. v. 127
Dico pro Polliceor Iphigenia Aul. v. 1356
Δικεῖν, μεταβάλλειν Bacchæ v. 600
Δικεῖν, βάλλειν Herc. Fur. v. 498, 1204
Dilemma quid Ion v. 828
Διόδην & ἀνεδίδην Electra v. 736
Διόσδοτον σφάγιον Electra v. 825
Διομήδειοι ἵπποι *ab Hercule Domiti* Alceſt. v. 483. Herc. Fur. v. 381
Diomedis Tydidæ Genealogia Rheſ. v. 906
Dion Caſſius ab Euripide *mutuatur* Alceſtis v. 1078. Herc. Fur. v. 1249
Dion Chryſoſtomus Euripidis *laudat Diligentiam* Troades v. 684. Vitâ §. xv
Διονῦς *pro* Διόνυσος Bacchæ v. 314
Διόνυσος Bacchi *Nomen undè*, Bacchæ v. 2
Dionyſius Halicarnaſſenſis Euripidis *ſententiam imitatur* Phœniſſæ v. 527
Διοπετὲς Ἀρτέμιδος ἄγαλμα *Vide* Dianæ Imago cœlo delapſa
Διορίζω, εἰς τόπον, ἢ ἐκ τόπου μεταβάλλω Helena v. 401, 834. Ion v. 46
Δῖος *pro* δῖος *& pro* θεῖος Ion v. 1144
Διόσκουροι *Vide* Caſtor *&* Pollux
Dioſcuri & alii dicti præter Caſtorem *&* Polluceum Herc. Fur. v. 29
Δίπαλτον & Παλτὸν *quid ſint* Iphigenia Taur. v. 323 Troades v. 1102
Διπλῆ & διπλῆ ἁπλῆ *quid ſignificent* Phœniſſæ *Schol.* v. 189 *Vide earum Formam, Tractat. de Signorum Formis f.* 49
Δίρκη Acheloi *filia* Bacchæ v. 519. Herc. Fur. v. 573
Dirce ad Taurum crinibus religata Antiopè *Addenda* v. 4
Δίρφυς & Δίρφυος *Mons* Eubœæ Herc. Fur. v. 185
Δὶς ταὐτὰ λέγειν, καὶ ἀκούειν, τοῖς χαίρουσιν ἴσος Rheſ. v. 281. Electra v. 770
Δίστομος, ὁ στόμα, καὶ ὁ τομὰ Helena v. 989
Divitiarum Laus *Vide* χρήματα
Diphthongus, ſive Longa Vocalis, ante alteram, in eadem Dictione, communis, *Vide in* Ζεῦ
Diphilus Comicus laudat Euripidem, Incerta v. 327. Vitâ §. ult. *in ipſo fine*
Δίχηλος Bacchæ v. 739
Διχορία, *æqua Diviſio* Chori *in duas partes*, Tragœd. §. x
Διώκαθον *pro* Διώκω *Vide* Ὀρμάθω
Διώκειν, ἀντὶ τοῦ κατηγορεῖν Oreſtes *Schol.* v. 1534
Διώνη, μήτηρ Κύπριδος, Helena v. 1104
Διώνη, ἡ καὶ Θυώνη, ἀντὶ τῆς Σεμέλης, μήτηρ Βάκχου Antigone v. 3
Δμωαδεὶς *Vide* Δαμαλὶς
Δοκῆσαι τὸ *Vide* Δοκεῖν
Δοκεῖν, τὸ δόξαι, & τὸ δοκῆσαι *Abſolutè ponuntur* Suppl. v. 129. Iphigenia Taur. v. 802. Heraclidæ v. 177
Δοκοῦντες, οἱ ἔνδοξοι· οὐ δοκοῦντες, ἄδοξοι. Heraclidæ v. 897
Δοκῶ οὖ, *pro* Δόκησις, Electra v. 747
Δόναξ, Δύναξ & Δόναξ Helena v. 500
Δόρυ *pro* Ναῦς Cyclops v. 15, 19
Δόρυ *pro* Σκῆπτρον Hippolytus v. 975
Δορύξενος *quid* Medéa v. 687
Δοῦλος, *quaſi* Δόυλος, ὁ Δύη *Calamitas* Medea *Schol.* v. 598
Δοῦλος ἀγαθὸς Helena v. 734. Ino v. 86. Melanippe v. 31. Phrixus v. 21
Δούλων ἀγαθῶν ἔπαινος Ion v. 854
Δούριος ἵππος Hecuba *Schol.* v. 923, *quare ità dictus* Troades v. 14
Δράματα *Nonnulli nova affingunt* Euripidi, *Perſonarum alicujus Fabulæ Nomina, pro Fabularum aliarum Nominibus reputantes*, Hippolytus v. 418. Atreus v. 1. Capaneus v. 1 *Vide* Phædræ *Argument.*
Δραπέτης Iphigenia Taur. v. 1341
Δρᾶσον *pro* δράσεις Atticè, Hecuba *Schol.* v. 225. Iphigenia Aul. v. 725. Cyclops v. 131. Helena v. 320. (*ubi leg.* 322) 1249. Ion v. 1029
Δρυμάδες *Vide* Φορμάδες
Δρῦς *pro quâvis Arbore* Cyclops v. 611
Δράμημος *Currens, ab Antiquo* Δράω *Fugio, Curro*, Medea *Schol.* v. 1245
Duale Maſculinum pro Fæmino Hippolytus v. 387
Dualis Numerus pro Plurali ponitur *Vide* Numerus
Dudley (Dn. Matthæus *Baronettus*) Troades v. 1248
—*Illius Nomini* Medea *dedicatur* Tom. 1. Fol. 174
Δυοῖν Atticè *pro* δυεῖν Electra v. 95, 535, 649
Duodecim Tabulæ *Vide* Tabulæ Duodecim
Duplex Vir Rheſus v. 395
Duporti Jobus *notatur* Helena v. 660. *Vide in* Χαίρω
Duportianus Codex Manu notatus ter arguitur Hecuba v. 1256 Oreſtes v. 18. & 20. v. 94, 119, 299, 410, 444, 754, 1562. Phœniſſæ v. 419, 975, 1092, 1165, 1173, 1390, 1409, 1750. Alceſtis v. 553. Supplices v. 479. Iphigenia Aul. v. 77, 119, 449, 697. Iphigenia Taur. v. 118 Troades v. 1196. *ubi in* Textu καὶ *legendum* κεῖται Bacchæ v. 1189. Cyclops v. 157, 577. Heraclidæ v. 1014. 1029. Helena v. 1023. Ion v. 1561
Duporti conjecturam MS. *confirmat* Oreſt. v. 378, 1223
Duporti Lectio laudata Oreſtes v. 128, 148, 213, 223, 378, 491, 1200, 1223. Phœniſſæ v. 957, 1146, 1344. Andromache v. 476. Iphigenia Taur. v. 189, 944. Cyclops v. 673. Helena v. 693
Duporti Lectio probata & in Textum admiſſa Alceſtis v. 437 *Ubi admodum laudatur.* Andromache v. 259, 441. Iphigenia Taur. v. 212, (*ubi tamen eſſet* 202.) Bacchæ v. 1146, 1167. Heraclidæ v. 145. Helena v. 592. Ion v. 1187. Hercules Fur. v. 546
Δυσγένεια *pro* μανία Hercules Fur. v. 663
Δυσξύμβλητος Danae v. 10
Δυσοίζω Rheſus v. 724
Δύσπνοος & δύσπνους Medéa v. 618
Δύστηνος, *in* δύστηνος & δύστανος Phœniſſ. v. 1357
Δυσώνυμος Supplices v. 138. Troades v. 885
Δύσων Activè, Hercules Fur. v. 335
Δῶμα *plerumque pro Ædificio*, Δόμος *etiam aliquandò pro Familiâ uſurpatur*, Hercules Fur. v. 825
Δῶρα ἄδωρα Medéa v. 618
Δῶρα θεοὺς πείθει &c. Medéa v. 964
Δωριεὺς & Δωρὶς *Cultri genus* Electra v. 819, 836

Ἐκ

E. E.

Ἐᾶ Vide Accuſativus in ὦα
Ἐᾶ, ἔα extra Verſum, Vide in Θεῦ
Ἐβλάστησε Atticè pro βεβλάστηκε Iphigenia Aul. v. 594
Ἐγγενὴς Hecuba v. 528. Phœniſſæ v. 234. Iphigenia Taur. v. 408. Rheſus v. 446. Bacchæ v. 147. Ion v. 1596. Hercules Fur. v. 335. Electra v. 94
Ἐγκαίνια, ἑορτὴ ἐπὶ Ἐγκαινισμῷ Oreſtes Schol. v. 89
Ἐγκέλαδος ὑπὸ Παλλάδος ἀναιρεθεὶς Hercules Fur. v. 908
Ἐγκέφαλος, de in ſperſo, Poetis, ὀνομασμῷ χλωρὸν, φλὸς & λευκὸς μυελὸς dicitur, Troades v. 1176
Ἐγκύκλημα, Inſtrumentum Scenicum, Tragœd. §. vii
Ἐγῷδα pro ἐγὼ οἶδα Electra v. 951
Edvardi Tertii Regis Angliæ & Franciæ Hiſtoria, Vitâ §. 1 Supplices v. 180. Rheſus v. 36. Cyclops v. 359. Hercules Fur. v. 29. Electra v. 610. Danae v. 15
Edvardi Principis Nigri Equus Candidus, Hercules Furens v. 29
Edvardus Princeps Niger dictus Johannem Gallorum Regem in prælio cepit, Hercules Fur. v. 29. Vide Franciados & Chandoiſius
Ἔδος βασιλικὸν, ἄξιον πυργνίδος Æolus v. 38
Εἶεν extra Verſum Vide in Θεῦ
Εἰκὰς & εἰκάδες Feſtivitas Ion v. 1076
Εἰκὼ ἃ pro εἰκὼν Helena v. 76
Εἰμ' pro εἰμὶ cum Acuto Troades v. 415
Εἰμ' ... Vide ad Iphigenia Taur. v. 1456
Εἰμὶ Sum pro ζάω Vivo, Hippolytus v. 357
Εἰμὶ, vel ὑπάρχω, vel τυγχάνω, Μένω, Periphraſis Attica pro Ζάω Hecuba Schol. v. 579
Εἰμὶ præſens pro futuro Hecuba Schol. v. 1
Εἴναγχος pro ἔναγχος Rheſus v. 501
Εἰνοδία, Vide Ἑκάτη & Κόρη
Εἰνόδιος. Vide Mercurius
Εἶξα pro ἔοικα Iphigenia Aul. v. 848. Helena v. 504
Εἰραφιώτης Βάκχος, Bacchæ v. 286
Εἰρεσιώνη, quid Supplices v. 10
Εἰρηκὼν Atticè pro εἰρηκὼς Electra v. 948
Εἱρκτὴ quid Bacchæ v. 549
Εἰρωνεία Andromache v. 193. & Schol. v. 194. & 228
Εἰς pro ἕως Hecuba Schol. v. 569
Εἰωθὸς quomodò fit Hecuba Schol. v. 358
Ἐκ & ἐξ, & aliæ Præpoſitiones, ſæpè duplicari, Medea v. 10
Ἑκάτη Εἰνοδία Helena v. 576
Ἑκάτη φωσφόρος Iphigenia Taur. v. 21. Helena v. 575
Ἑκάτη, κλήδιον Helena v. 540
Ἐκθηριοῦμαι Efferor, in Beſtiam mutor Bacchæ v. 1329
Ἐκκλῄω Evadere, Hippolytus v. 470, 823. Iphigenia Taur. v. 1186, 1330. Cyclops v. 573. Vide Ἐξέκλῃσα
Ἐκπεπόνημαι Electra v. 177
Ἐκποδὼν cum Genitivo & quomodò aliquandò cum Dativo, Hecuba Schol. v. 52
Ἐκπονῶ Elaboro & Erudio Iphigenia Aul. v. 209
Ἐκσπονδος Troades v. 1248
Ἐκτροφὴ & ἐκτροπὴ primâ brevi Ion v. 1340
Hector φιλαλλήλης Rheſus v. 394. Troades v. 1224
Hector Trojanorum Manus, Æneas Mens vocatus, Rheſus v. 108
Hectoris Filii, Andromache Schol. v. 221
Hecuba filia Ciſſei, Hecuba v. 3. in Textu, unde Virgil. Æn. l. 7. v. 320.—vel, ut alii Dymantis, Rheſus v. 539
Hecuba 19 Liberos Priamo peperit Hecuba Schol. v. 421
Hecubæ in Canem verſæ Hiſtoria Hecuba v. 1265
Ἔλεγχος ὁ & τὸ Hercules Fur. v. 59
Helena ex Ovo Helena v. 265
Helena Divinis Honoribus afficitur Helena v. 1683
Helena Inſula Helena v. 1686
Helena non erat ad Trojam, Helen. Argument. Græc. & v. 33. 46
Helena poſt Mortem Achilli nupta, Andromache Schol. v. 228 Helena v. 1692
Helena Navigantibus Felix, ut alii, infelix, Oreſtes Schol. v. 1637
Helenæ Idolum à Trojanis pro ipsâ exceptum Helena v. 33
Helenæ Procorum Nomina Iphigenia Aul. v. 58. Helena v. 98 ubi numerantur.
Helenæ Quinque Mariti, unde Lycophroni πεντάλεκτρος dicta, Andromache Schol. v. 228. Troades v. 960
Helenus Priami f. quomodò Vates ſit factus Hecuba Schol. v. 87
Helenus Andromachen duxit poſt Neoptolemi Mortem Hecuba Schol. à me addita v. 87
Ἐλεύθερος πέτρος Supplices v. 759
Ἐλευθέριος, ... Ἐλεύθερος, ... Hecuba Schol. v. 550
Ἐλευσὶς Hordeum primùm inventum Supplic. v. 30
Eleuſinia Sacra Herc. Fur. v. 613
Ἐλευσίνιον, Cereris & Proſerpinæ Templum Suppl. v. 1
Eleuſis Oppidum Atticæ ibid. v. 1
Ἐλὶξ βοῦς Heraclidæ v. 61
Helicon Mons Bœotiæ Herc. Fur. v. 791
Ἑλικωνιάδες Μοῦσαι Hercules Fur. 790
Ἕλιξ βοῦς Bacchæ v. 1168
Elixis an veſcebantur Heroicis temporibus? Cyclops v. 357
Ἕλικες & οἶνλοι Ion v. 40
Ἑλληνικὴ Nota Helena v. 1398
Ἕλληνες, ut οἶνον & σῖτον ἔδωκε, ubi ... ſubaud. Helena v. 1550
Ἕλληνες & Ἀχαιοὶ Troades v. 293
Ἕλλην στρατὸς pro Ἑλληνικὸς Rheſus v. 430. Ion v. 1373 Hercules Fur. v. 945
Ἑλληνίζω Bacchæ v. 721
Eloquentia utramvis partem ornare poteſt Alceſtis v. 817
Ἐλπὶς ὁ ... Hercules Fur. v. 101
Ἐλπίζω pro Νομίζω Helena v. 1539
Ἐλπὶς pro Metus & Ἐλπίζω pro Metuo, Atticè, Oreſtes v. 857. Supplices v. 790. Ion v. 348
Ἐλπὶς pro Οἴησις Helena v. 1539
Ἐλῶ Verbum Forenſe Ion v. 828
Empedoclis Bos Aromaticus Ion v. 226
Ἐν pro μετὰ Oreſtes v. 488. Hippolytus v. 103
Ἐν quomodò ante alias Literas Vide Σοὶ.
Ἐν, εἰς ἐν in Unum Ion v. 1016
Ἐν διὰ Δυοῖν Rheſus v. 392. Troades v. 538. Cyclops v. 85. Ion v. 792. Hercules Fur. v. 664
Ἐναγὴς Numeri Andromache v. 179
Ἐναγὴς Cædis Troades v. 1246
Ἐνδελεχῶς & ἐνδελέχεια & ἐντελεχῶς &c. Pirithou v. 5
Ἐνάλατα Phœniſſæ v. 1186. & Schol.
Ἐνεακαιδεκαετηρὶς Metonis Vide Meton
Ennius Medeam vertit, Not. ad Argument. Medeæ Actûs primi, Medéa v. 1, 251. —Rheſum vertit. Rheſus v. 449.
Ennii Medeæ ſpecimen, Medea v. 1, 58, 251. 352, 53. & 1251
Ennii locus contra Auguria Hippolytus v. 1058
Ἐν τάχει pro ταχέως Atticè Vide ἐν εὐμαρεῖ & ἐν εὐσεβεῖ
Ἐξακοντίζω λόγους Troades v. 444
Ἐξαμαρτάνω pro ἐκ ... ἁμαρτάνειν ... Heraclidæ v. 496
Ἐξάρας Troades v. 472
Ἐξέκλῃσα Vide ἐκκλῄω
Ἐξεργάζομαι, ἀντὶ διεργάζομαι
Ἐξημερίζω Hercules Fur. v. 81
Ἐξικνοῦμαί τινος, & εἰς ..., ἐπὶ, τι Electra v. 612
Exilium anni Hippolyt. v. 37
Ἐξοδος Cyclops v. 2 6
Ἔξω Abſolutè Medea v. 418. Iphigenia Taur. v. 688. 1088. Erechtheus v. 81
Exonenſis Joſephi Angli Poema de Bello Trojano Iphig. Aul. v. 12 3
Extiſpicium Electra v. 829
Eodem ... Vide ad Epigram. Tom. 2. fol. 516
Ἐπαγωγὴ pro ... Cyclops v. 99. Heraclidæ v. 428
Ἐπὶ pro πρὸς Troades v. 1133
Ἐπεπόρθησα Hercules Fur. v. 547
Ἐπιβέβηκα Oreſtes v. 899
Ἐπὶ ... pro ... Troades v. 291
Ἐπίβασις Iphig. Aul. v. 130
Ἐπιβολὴ, ... Cyclops v. 676. Vide ...
Ἐπιβοῶμαι quid. Hippolytus v. 1252
Ἐπὶ Abſolutè pro Præterea, Oreſtes v. 206
Ἐπὶ τοῖσδε & ἐπὶ τούτοις, ſub hâc Conditione Alceſtis v. 375. Helena v. 844
Ἐπὶ τούτῳ pro ἐπὶ τούτοις Electra v. 1343
Ἐπίγονοι Filii τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις & eorum Nomina Supplices v. 1224

Ἐπιβ-

Ἐπίγονοι *Nomen Fabulæ Euripidis, ſeu potiùs* Sophoclis Supplices v. 1224
Ἐπιγράμματα ἐπὶ Σικελίῳ ἐν Τροίᾳ Hippolyt. *Schol.* v. 264
Ἐπιδρομή Helena v. 411
Ἐπιζεῖν Phœniſſ. *Schol.* v. 45. Rheſus v. 441
Ἐπαίσσων βίου Hippol. v. 222. Herc. Fur. v. 1003
Ἐπινίκιον, *Vide* Νικητήριον
Ἐπίῤῥοθος *quid & undè* Oreſt. v. 899
Ἐπισκήνιον *quid* Tragœd. §. vii
Ἐπιστολὴ *pro* ἐντολὴ Andromach. v. 964. Bacchæ v. 442 (*Confer cum* Iphig. *in* Taur. v. 1446) Helena v. 1665
Ἐπιτρέποντες *Nomen* Menandri *Fabulæ* Phœniſſ. *Schol.* v. 1161
Epicharmi Buſiris Alceſt. v. 765
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, *eorum Nomina* Phœniſſ. v. 127
Ἑπτὰ Θηβαίων πυργῶν *Nomina* ibid. v. 758
Ἑπτάπυλος & ἑπτάπυργος Θηβαίων πόλις Phœniſſ. v. 755, 1065, 1085. Herc. Fur. v. 543
Ἐπίδειπνος, *Vide* Ἐπίδορπος
Ἐπάγγελος *Vide* Κῆρυξ
Ἐπίδρομα *pro* πτερώματα Helena v. 639. *Vide* Oreſt. v. 874. *MS. in Margine*
Ἔπος *pro* κελεύω Iphig. *in* Taur. v. 89. *pro promitto* Electra v. 32
Ἐπῳδός. *Vide* Στροφή
Ἐπωνίδες Iphig. Taur. v. 1350
Equi a Barbaris ſacrificati Helena v. 1274
Equi Candidi Regibus & Victoribus proprii ibid. v. 646. Herc. Fur. v. 29
Equi Veneti Hippol. v. 231, 1132
Equos radendi Mos in Funeribus Alceſt. v. 428
Equus Trojanus, *Vide* Δούρειος Ἵππος
Equus à Tyndaro ſacrificatus Helena v. 1274
Ἔρανος *quid* ibid. v. 395
Eraſmus Hecubam *Latino Verſu donavit* Hecuba *in ipſo Fine. Item* Iphig. *in* Aul. *Vide Notas ad Argumentum Actûs primi ejuſdem Fabulæ*
—*emendatur* Iphig. *in* Aul. v. 1139 Helena v. 283
—*erroris arguitur* Iphig. *in* Aul. v. 123. Phœniſſ. v. 602
Ἔργα & παθήματα *aliquando non idem* Helena v. 293
Ἐργάδαι *vide* Ὀργεῶνες
Ἔργῳ & τοῖς ἔργοις (Anglicè *indeed*) *pro* ἀληθῶς Helen. v. 293
Ἐρέχθω *edo* Bacchæ v. 323
Ἐρέθω, *ſcio* ibid. v. 323
Erechtheus & Erichthonius iidem Ion v. 267
Erechtheus Erichthonii Nepos ibid. v. 267
—*Ejus Uxor, Filiæ, Filiusque* ibid.
—*Ejus filiæ* παρθένοι *dictæ, unà cum Patre Divinis Honoribus coluntur, vide* Παρθένος Ion v. 278
—*Filias immolat* ibid. v. 277, 278. *Erechthei Argument.*
—*Ejus bellum cum Eumolpo*, Phœniſſ. *Schol.* v. 861. *Erechthei Argument.* —*A* Neptuno *deletur* Ion v. 282
Ἐριννύες, *trium* Furiarum *Nomina* Oreſt. *Schol.* v. 37. Iphig. Taur. v. 963. *De Furiis* Troad. v. 457. Herc. Fur. v. 822. *Cùr Furiæ* Virgines *fictæ* ibid. v. 834. *Earum Parentes* ibid. v. 843. *Earum varia ob diverſas cauſas Nomina* ibid. v. 878. *Earum terribilis Aſpectus & Pictura* ibid. v. 882. Electra v. 1345. *ob* εὐφημισμὸν *dictæ* σεμναὶ θεαὶ & Εὐμενίδες Iphigenia Taur. v. 944
Ἔριφος Herc. Fur. v. 370
Erichthonii Fabula Ion v. 23, 24, 270, 737, 1427
Erichthonius Terrigena ibid. v. 1000, 1427
—*Serpentinis Pedibus* ibid. v. 1163
Ἑρκεῖος Ζεὺς Hecuba *Schol.* v. 23. Troad. v. 17. *Text.* & v. 483
Ἑρμῆς & ἑρμαϊκὸς *quid*, Ion v. 25
Ἑρμῆς τετράγωνος, *ejus Definitio Dei O. M.* Troad. v. 885
Ἑρμιόνη, Πολύδωρος, Καπανεὺς, Ἀμφίων &c. *Non ſunt* Euripidis *Fabularum Nomina, ſed Perſonarum, vide* Danaë v. 65. *Vide ad fragmenta ubi occurrunt Nomina* Ἀντιόπη, Καπανεὺς, Παλαμήδης, Οἰδίπους *in Argumento*
Ἑρμεῖον, Ἑρμαῖον & Ἑρμαιοῖς Herc. Fur. v. 614
Ἔρος *pro* Ἔρως Hippolyt. v. 449
Erratum corrigitur Æolus v. 36. Iphig. Taur. v. 1399. Hippolyt. v. 974
Ἐρυθρόδακτυλος Ion v. 809
Ἐρυγγάνω *ab* ἐρεύγω Cyclops v. 521
Ἐσθὴς *de Numero & de Quantitate uſurpatur* Bacchæ v. 709
Ἑσπερίδες, *Aureorum Pomorum Cuſtodes* Hippol. *Schol.* v. 742. Herc. Fur. v. 394
Ἕσπερος *Stella unde derivatur* Oreſt. *Schol.* v. 1260
—*Serò* Heſperus, *Manè* Lucifer *dicitur* Ion v. 1149
Ἑσπέρα *unde fit* Hecuba *Schol.* v. 527
Ἐσσί, *vide* εὖ το
Ἔς ἂν *non pro* ἔστιν ἂν, *ſed pro* ἕως τι ἄν, *ab* ἕως, *unde Aſpiratur*, Andromach. v. 1266
Eſthera, ſive Ἀδελφοκτονία, *Hercicum Poema Græcum cum Scholiis, citatur* Phœniſſ. v. 18, 19, 1386. Hippol. v. 88, 525, 737, 1323. Alceſt. v. 326. Andromach. v. 612. Iphig. Aul. v. 123, 382, 678, 1587. Iphig. Taur. v. 832, 1032. Rheſus v. 251, 342. Troad. v. 821, 1209. Bacchæ v. 199. Cyclop. v. 40, 136, 181. Heraclid. v. 656. Helena v. 166, 359. Ion v. 741. Herc. Fur. v. 641, 720, 757, 877. Electra v. 314, 315, 459, 466, 890, 932, *bis.*
Ἑστία *unde* Hecuba *Schol.* v. 22. Rheſus v. 201
Ἐσχάρα *pro* βωμός Heraclid. v. 128. Herc. Fur. v. 922
Ἐτεοκλῆς, *Oedipi filius, Polynicis frater*, Phœniſſ. *Argum.*
Ἐτέοκλος *Iphios filius, inter* ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις *numeratur* Suppl. v. 872
Ἑτέρωσε *Numeri*, *vide Numeri* ἑτέρωσε
Εὐαγγέλιον Hiſpanicè, *las Albricias*, Heraclid. v. 785
Εὐαγγέλιον *Munus pro Nuntio* Ion v. 852
Εὐαγγέλια *qui dicuntur* Medæa v. 1127. Rheſus v. 191. Herc. Fur. v. 877, 1252, 1309
Εὔιος *Bacchi Nomen* Bacchæ v. 565
Εὐκλείδης, *ejus tempore longæ Vocales in uſu non erant* Phœniſſ. *Schol.* v. 688. Vitâ §. xxxii. fol. 33. Olympiad. 94
Εὐμαρὴς, *vide* Ἐξάμαρις
Ἐν εὐμαρεῖ *pro* εὐμαρῶς Helena v. 1248
Εὐμενίδες, *vide* Ἐριννύες
Εὔμηλος Admeti & Alceſtis *filius*, *vide* Alceſtis
Εὐνὴ *pro Uxor*, *vide* Λέκτρον
Εὐνὴ & εὐναία, *Anchora*, Iphigen. Taur. v. 432. *Vide* Euſtath. *fol.* 131. *lin.* 21
Εὖνις, εὐνέτης, & εὐνέτειρα Iphig. in Aul. v. 397
Εὐνὴν εὐνάζομαι & λέχος εὐνάζομαι Ion v. 1484
Εὔξεινος Πόντος *per* Ἀντίφρασιν *pro* Ἄξεινος Iphigen. Taur. v. 253
Εὐοῖ *Vox Bacchica* Bacchæ v. 141
Εὕρετρα *Præmium pro Re-inventâ* Ion v. 852
Euripides unde Nomen ſortitus Vitâ §. iv
Euripides Homerum imitatur Hecuba v. 556. *Schol.* 976. Oreſt. v. 1389. Phœniſſ. *Schol.* v. 88, 896. Medéa v. 119, 236. Andromach. v. 611, 1236. Supplic. v. 250, 376, 708, 731, 775. Iphig. *in* Aul. v. 201, 1051. Iphigen. *in* Taur. v. 290. 1025, 1263, 1276, 1390. Rheſus v. 105, 177, 195, 596, 608, 622, 629. Bacchæ v. 186, 1037. Cyclop. v. 455, 547. Heraclid. v. 327, 836. Helena v. 85. Electra v. 402, 467, 780, 785, 904, 905, 907, 953. Danaë v. 51
Euripides ab Homero *diſſentit* Helena v. 60. Iphig. Aul. v. 248
Euripides Heſiodum *imitatur* Bacchæ v. 419, 1253. Troad. v. 608, 613, 625
Euripides Theognin *imitatur* Heraclid. v. 608
Euripides Steſichorum *imitatur* Helena v. 33
Euripides Æſchylum *imitatur*, *Vide in* Æſchylus.
Euripides φιλόσοφος & Πολυμαθέστατος Vitâ §. xx fol. 18. Alceſt. v. 962
—*Quare Deos tam frequenter introducit* Rheſus v. 595
—*Eloquentiæ Magiſter* Troad. v. 992. Vitâ §. xii
—*Fabiæ Philoſophiæ Magiſter* Rheſus v. 595. Troad. v. 681
—*Scenicus Philoſophus dictus* Phœniſſ. v. 549. Hippolyt. *Schol.* v. 408. Troad. v. 681
—*Gratus in PATRIAM* Troad. v. 218, 973. Heraclid. v. 183. Ion v. 189, 262, 271, 671. Herc. *Fur.* v. 477, 1405
—*Illam tamen aliquando taxat* Hippol. v. 380. *Æquus in ipſos Hoſtes* Herc. *Fur.* v. 477
—*Gratus in Præceptorem* Anaxagoram, *vide* Vitam §. xv Melanippæ *Argum.*
—*In Mulieres non iniquus.* Vitâ xix. Troad. v. 658
—*Illas contra Viros defendit* Ion v. 1092. Melanippe v. 54
—*Quomodo impiæ quædam illius ſententiæ dextrè capiantur* Phœniſſ. v. 527. Ion v. 1045

—*Caſti*

--*Caſti amoris Laudator* Vitâ § xxiv. Dictys v. 1. Oedipus v. 17. Chryſippi *Argum.*
--*Caſtitatem in Carminibus colendam Poetis commendat* Troad. v. 384
--*Deorum Exiſtentiam vindicat* Phrixus v. 7, &c. *Vide titulo* Euripidis *Pietas in Deos*
---*Providentiæ aſſertor ſtrenuus* Phrixus v. 7
---*Animæ Immortalitatem agnoſcit* Vitâ § xiv. Alceſt. v. 626
---*contra* Plutarchum *defenditur* Siſyphus v. 1. Belleroph. v. 8
contra Schottum (*Andream*) Rheſus v. 710
---*contra Scholiaſtem & Criticos defenditur* Phœniſſ. v. 162, 368, 587, 755. Hippolyt. v. 222. Alceſt. v. 604
Senecæ præfertur Not. poſt Argum. Actûs primi Herc. Fur. ibid. v. 140
---*Laudatur à* Diphilo, *vide* Diphilus. *Item à* Nicoſtrato, Alexan. v. 40. *Item à* Philemone, *vide* Philem. *Item à* Philippide *Comico, item à* Theopompo *Comico*, Incerta v. 396 Sthenob. v. 1
---*ultrò de Regulis remittit, ut proſit*, Tragœd. §. iii. Supplic. v. 1183. Rheſus v. 595 Troad. v. 681
---*Miſeros Heroas introducit, undè* πτωχοποιὸς *dictus*, Phœniſſ. *Schol.* v. 1534. Helena v. 561
---*Polygamiam defendere videtur* Ino v. 19. *eandem oppugnat* Andromach. v. 177, 464, &c. 909
---*Decoro conſulit* Troad. v. 681
---*Indecori arguitur* Suppl. v. 861. Iphig. Aul. v. 695
---*an à Corinthiis corruptus Medeæ Fabulam mutavit* Vitâ §. xvii
---*plus ſexaginta annis* Alexandri *Magni regno ſenior* Hippol. v. 671
---*ab* Hadriano *Imperatore* παρῳδηθεὶς, Andromach. v. 930
---*à* Thaide, *vide* Thais
---*in aliquibus* Homeri *locis lapſus* Iphig. Aul. v. 269, 282
---*anſam* Sophocli *dedit, ut duas Fabulas faceret*, Phœniſſ. *Schol.* v. 1704
---*ægrè defenditur* Phœniſſ. v. 1416. *in Notis ad Scholia* Suppl. v. 861. Troad. v. 453. Bacchæ v. 1000. Cyclop. v. 374. Ion v. 1553. Electra v. 1294
---*eoſdem Verſus bis uſurpat* Oreſtes v. 624
---*eodem modo diverſas claudit Fabulas* Oreſtes v. 1691 Medea v. 1415
---*Demoſtheni & Ciceroni in Deliciis* Troad. v. 992
Euripides primò vincit, Diphilo *Archonte*, Vitâ §. xxvi PHOENISSAS *docet*, Pythodoro *Archonte*, *nec vincit*, ibidem. *Item* MEDÆAM, HYPSIPYLEN *&* ANTIOPEN; *item* PHILOCTETEN, DICTYN, MESSORES *Satyros*. HIPPOLYTUM Coronatum *agens Vincit*, Epameinone *Archonte*, ibid. *Vincit* ANDROMACHEN *exhibens*, Archiâ *Archonte*, Vitâ § xxvii. ANDROMEDAM *agit*, Vitâ xxix. ORESTEM *docet* Vitâ § xxx *à* Xenocle *vincitur*, Arimneſto *Archonte quando* Alexandrum Palamedem, Troas *&* Siſyphum *agit*. Vitâ § xxvii. --*Quoties vicerit*, Vitâ xxvii. Tho. Magiſter *in* Vitâ *ad finem*. IPHIGENIAM *in* Aulide, ALCMÆONA *&* BACCHAS *exhibitas poſt Mortem habuit & vicit*, Vitâ § xxxii
Euripides Anaxagoræ Diſcipulus Phœniſſ. v. 549. Vitâ § xiii
--*Præceptoris de Sole Opinionem ſequitur* Oreſtes *Schol.* v. 980
Euripides cum Sophocle comparatur, Vitâ § xx
Euripides emaculatus & emendatus Hecuba v. 627, 912, 1151 Oreſtes v. 254, 280, 286, 754, 974, 1182, 1447. Phœniſſ. v. 344, 431, 473, 501, 618, 727, 755, 773, 843, 885, &c. Medea v. 258, 600, 610, 736, 758, 930, 941, 973, 1296. Hippolyt. v. 140, 525, 669, 723. Alceſt. v. 326, 366, 437, 448 Andromach. v. 100, 169, 259, 440, 446, 603, 701, 772, 883 955. Supplices v. 252, 420, 526, 819, 991, 1101, 1110 1224. Iphigen. *in* Aul. v. 33, 185, 255, 286, 336, 419 566, 626, 646, 649, 697, 837, 959, 1170, 1201, 1455, 1567, 1589, 1599. Iphigen. *in* Taur. v. 35, 58, 62, 118, 135, 281 315, 357, 394, 509, 634, 727, 812, 834, 881, 988, 1010, 1025 1042, 1212, 1309, 1310, 1360, 1433, 1487. Rheſus v. 11 44, 54, 229, 277, 348, 363, 124, 441, 442, 476, 501, 565, 716, 710, 772, 794, 816. Troades v. 38, 43, 156, 193. *ubi reſtituitur & augetur quatuor Verſibus*. 275, 278, 313, 361, 484, 514, 682, 712, 769, 855, 888, 965, 1035, 1070. Bacchæ v. 87, 129, 261, 347, 362, 427, 442, 468, 490, 631, 636, 739, 740 750, 865, 983, 996, 1058, 1135, 1173, 1196, 1265, 1267, 1287. Cyclop. v. 214, 272, 342, 379, 416, 568, 629, 670 673, 678 Heraclidæ v. 14, 146, 191, 395, 416, 491, 649, 705, 713, 721. Helena v. 99, 190, 202, 440, 587, 593, 607 627, 630, 686, 741, 744, 757, 781, 794, 796, 809, 817, 829, 851, 8, 8, 10, 7, 1251, 1113, 1124, 1234, 123, 1283, 1346, 1350, 1361, 1363, 1368, 137, 1548, 1550, 1555, 1570 Ion v. 37, 39, 40, 81, 84, 87, 100, 103, 151, 162, 186, *ubi egregiè emendatus*. 189, 285, 390, 401, 415, 434, 438, 521 526, 56, 62, 630, 636, 701, 778, 793, 828, 875, 877, 1002 1004, 1055, 1064, 1094, 1128, 1136, 1187, 1207, 1286, 1317, 1360, 1386, 38, 142, 1503, 1549, 1565, 1570, 1579 1614. Hercul. Fur. v. 40, 43, 80, 95, 104, 189, 203, 328, 331, 340, 348, 474, 546, 85, 1023, 1115, 1210, 1412. Electra v. 27, 180, 187, 188, 413, 448, 469, 481, 486. *Ubi tamen* ὄλοιμ' *in* Textu *legendum, ſicut & in* Gloſſâ *rectè ſcribitur*. Ibid. v. 538, 543, 637, 673, 785, 800, 801, 1026 1077, 1088, 1241, 1, 11. Danae v. 15, 42. *Omitto plurima in* Fragmentis
Euripides explicatus Græcè, *vide* Scholia *ab Editore addita*
Euripides explicatus, in univerſum vide Scholia *&* Annotationes, *& in titulo* Explicatus *Græcè*. Heraclid. v. 970 Helena v. 1440. Herc. Fur. v. 29, 309, 402, 875. Electra v. 147, 671, 694. Ion v. 186, 247, 572, 991, 999, 1246, 1252, 1275, 1318, 1511
Euripides in Ordinem reſtitutus ſuum Helena v. 1308. Ion v. 89. Electra v. 543
Euripidis Chori Hiſtoriis pleni & aliquandò ἀπροσδιόνυσοι Phœniſſ. v. 641
Euripidis Nobilis & ſonorus locus Iphig. Taur. v. 1390
Euripidis locus obſcurus & corruptus Helena v. 362, 553. Ion v. 1523
---*locus obſcurus* Bacchæ v. 1000. Iphig. Taur. v. 1270 Heraclidæ v. 805. Helen. v. 76, 1326, 1382, 1459. Ion v. 1288
Euripidis Verſus obelo notatus Oreſtes *Schol.* v. 639
Euripidis Verſiculus Æmilio Scauro *fatalis* Phœniſſ. v. 395
--- *& Anaxandridæ Comico* ibid. v. 396. Incerta v. 295
---*& Clyto* Alexandri *M. Amico* Andromach. v. 695
Euripidis Scholiaſtes *vide* Scholiaſtes
Euripidis accurata Diligentia laudatur Vitâ § xv, xxii. Troad. v. 681. Electra v. 50, 259
Euripidis Pictura Bacchæ v. 80. *undè ſumpta* Vitâ § vii
Euripidis Oeconomia defenditur *vide* Oeconomia
---*laudatur* Oreſt. *Schol.* v. 474
---*arguitur* Andromach. v. 1070
Euripidis Pietas in Deos Heraclidæ v. 902. Herc. *Fur.* v. 757. Phrixus v. 14. Incerta v. 211, 213
Euripidis Verſus diverſè legitur Phœniſſ. v. 922. Ion v. 730
Euripidis Sententiæ *vide* Sententiæ
Euripidis ſingulare Artificium in Prologis Vitâ § xx. Trag. § iii. Hecuba *Schol.* v. 1
Euripidis Stylus qualis Vitâ xx. Trag. § iii Medea v. 288
Euripidis Epiſtolæ Genuinæ contra Anonymi Argumenta vindicatæ Vitâ § xxviii. Epiſtolarum *Argum.*
Euripidis Epigrammata ad finem Incertorum 2 *Tom. fol.* 515
Euripidis Defectus ſuppletur Alceſt. v. 408, 468. Andromach. v. 401. Suppl. v. 262. Troad. v. 1073. Bacchæ v. 519, 1173. Helena v. 1492. Ion v. 709, *ubi toti tres Verſus ſupplentur*. Archelaus v. 60
Euripidis Imitatores, *vide* Dion Caſſius, Theocritus, Cæcilius, Maro, Ovidius, Horatius, Salluſtius, Terentius, Tibullus, *&c.*
Euripus Iphig. Aul. v. 11
---*ejus Vocis penultima Naturâ ſemper longa* Vitâ §. vii
Euryalus, Mecistei, Adraſti fratris, filius Iphig. Aul. v. 244
Eurybates *vide* Talthybius
Eurydice, Lacedæmonis filia, Acriſii Uxor, Danaæ mater, Danae *Argum. &* v. 18
Εὐρυβατος, ὁ Μάγνης ᾗ Ἰωνὶς ποιητὴς Phœniſſ. *Schol.* v. 1748
Euryſtheus Nomen Fabulæ Euripidis Hecuba *Schol.* v. 838
Euryſtheus, quibus ortus Parentibus Heraclidæ v. 362, 988 Alceſt. v. 1150
---*Herculem juſſit Labores capeſſere* Alceſt. v. 1150. Heraclid. v. 362. Herc. *Fur.* v. 388
---*quomodo* Herculis *Dominus factus* Heraclidæ v. 352. Alcmena v. 1
---*utrum cæſus in prælio, an captus* Heraclidæ v. 929, 1026
---*ab* Hyllo, *an ab* Iolao *occiſus* ibid. v. 936
Εὔῤῥυτος, *limpidus*, Iphig. Aul. v. 420
Εὐφαμεῖς Iphig. Taur. v. 626
Eurotas, undè dictus, Oreſt. *Schol.* v. 625
Eurotas Laconiæ *fluvius &* Theſſaliæ, Andromach. v. 801 Iphig. Aul. v. 179. Helena v. 161
Eurotas Laconiæ *fluvius* Troades v. 133

Εὐάζω quid Bacchæ v. 466
ἐν Εὐιασῖ pro εὐιάδαις Helena v. 1293
Euſtathius erroris arguitur Rheſus v. 629
---*emendatur* Ion v. 186. Helena v. 20
---*explicatur* Hippolyt. v. 385
Euſtratii μνημονικὸν ἁμάρτημα Hecuba v. 306
Εὖτε pro ὅτε & ὡς Ion v. 888
Εὔκτιτος, ὅπερ & ἔπερ Hecuba v. 581
Εὐτρεπὴς ποιῶ pro εὐτρεπίζω Herc. Fur. v. 497
Εὐφημεῖν *vox in Sacris* Bacchæ v. 68,70. Ion v. 96
Εὐφρόνη *vide Nox*
Ἔρανον *quid* Rheſus v. 323. *Vide in* Erratis
Ἔρεδγος *qui* Phœniſſ. *Schol.* v. 1102. *unde explicatur locus* Rheſus v. 119
Ἐφολκὶς, *ſcaphula poſt Navim tracta*, Herc. Fur. v. 131,1424
Ἐχθρὸς *ſuâ laude non privandus* Heraclidæ v. 998. *Vide* Vitam xvii
Ἐχίων *Terræ filius* Bacchæ v. 540
Ἔχω *pro* εἰμὶ *vel* οἰκῶ Helena v. 75,333
Ἔω *pro* ἄμαι *Inuſitatum* Hecuba v. 164

Z. Z.

ZΑγρεὺς *Bacchi Nomen & unde* Bacchæ v. 1189
Ζαγρεὺς, *ſive Bacchus ſenior & Proſerpinæ filius* Bacchæ v. 1189. Cretenſes v. 14
Ζάπλουτος *primâ Communi* Andromach. v. 1282
Ζάχρυσος *primâ Communi* Alceſt. v. 498. Rheſus v. 370,439
Zeuxis Pictor Vitâ xxii, xxx
Ζεὺς, *ejus Amores* Troad. v. 950
Ζεὺς Ἀγοραῖος Heraclidæ v. 70
Ζεὺς Ἄμμων *vide* Ἄμμων
Ζεὺς Ἐλευθέριος Rheſus v. 358
Ζεὺς Ἕρκειος *vel* Ἕρκιος *vide* Ἕρκειος
Ζεὺς ἱκέσιος, ἱκετήσιος, ξένιος, ὁμόγνιος, ὅρκιος, φίλιος Hecuba *Schol.* v. 345. Iphig. Taur. v. 749
Ζεὺς κύκνος ὁμοιωθεὶς Λήδῃ συμμίγνυται Oreſt. *Schol.* v. 465. Helena v. 20
Ζεὺς πατρῷος Electra v. 671
Ζεὺς τροπαῖος Heracl. v. 867,937. Electra v. 671
Ζεὺς φαναῖος *Vide* Φαναῖος
Ζεὺς χρυσὸς ὁμοιωθεὶς Δανάῃ συμμίγνυται Danae *Argument.* v. 30
Ζῆθος καὶ Ἀμφίων δίδυμοι. Λευκόπωλοι καὶ Διόσκουροι Herc. Fur. v. 29
Ζήθου καὶ Ἀμφίονος μνῆμα Phœniſſ. *Schol.* v. 147. Supplic. v. 663
Ζημίαν κερδαίνειν *quid* Cyclop. v. 310
Ζημίωσις, *quaſi* τῆς ζῆν μείωσις Oreſt. *Schol.* v. 577
Ζυγία Ἥρα Iphig. *in* Aul. v. 718
Ζωάγρειον Ion v. 852
Ζωὴ *primâ Communi* Hecuba v. 1108. *Vide in* Ποι
Ζωπυρεῖν πυρὸς τεῖχος, πόλεμον Electra v. 1121
Ζωγράφοι χρωματικῶς κατὰ μάντεων ἢ οἰωνοσκόπων Helena v. 750

H. E longum.

H *Ante* Vocalem *eliditur* Oreſt. v. 596
H *ante* τὸ ο *eliditur* *vide in* Οὐ
H *Nomina in* η *deſinentia ſecundæ Simplicium in* εία & αίη *feruntur* Electra v. 1023
H & ω *longæ Vocales* Euclidæ *Archontis tempore nondum inventæ* Phœniſſ. *Schol.* v. 688
Ἧι *pro* ὡς *vel* οἷα, *atque* utpote *ſonat*, Phœniſſ. v. 419
Ἥβη Jovis *filia*, Herculis *Conjux* Heraclidæ v. 917
Ἥβης δῶρα *pro* Vino Cyclop. v. 502
Ἥβης μέτρον Ion v. 3·4
Ἠβούλετο Atticè *pro* ἐβούλετο Helena v. 758. Danae v. 28
Ἡνίοχος. Ὑποκριτὴς ἐπιφανέστερος Oreſt. *Schol.* v. 279
Ἠδωνὸς ὄρος Θρᾴκης, ἢ Μακεδονίας Hecuba v. 1153
Ἤθεος *pro* ἠίθεος Phœniſſ. v. 9·2
Ἧιξα *legendum ut* ᾖξα, διουδάζων Ibid. v. 1388,1469
Ἠιονεὺς *Magnetis filius, Eurynomi Lapithæ frater*, Hippodamiæ *Procus, ab* Oenomao *confectus perit* Phœniſſ. *Schol.* v. 1748
Ἤισσον *ut* ᾖσσον *legendum* Phœniſſ. v. 1391,1475. *Vide ſuprà in* ἧιξα & *ad* Suppl. v. 1065. Iphig. Aul. v. 80 Helena v. 1616
Ἧκον *pro* ἥκοντος Abſolutè Alceſt. *Schol.* v. 291
Ἥκω Præſens *pro* Imperfecto ἧκον Hecuba *Schol.* v. 1
Ἥκω *cum* Accuſativo *Motûs ad locum, ſine Præpoſitione* Ion v. 299
Ἠλάθην & ἐλάθην *ab* ἐλάω *pro* ἐλαύνω Heracl. v. 431
Ἠλέκτρα *Fabula* Euripidi *vindicata*, Petri Victorii *Epiſtola* Electra v. 50,259,399,843. 1224,1281,1337. *Vide* Plutarch. 1 *Tom. fol.* 441
Ἠλέκτρα *unde Nomen ſortita ſit, & quòd* Laodice *priùs vocaretur* Oreſt. *Schol.* v. 72. Iphigen. Taur. v. 811
Electræ filii *vide in* Pylades
Ἡλαΐα *Nomen loci* Oreſtes *Schol.* v. 869
Ἤλυσις *pro* βάσις Herc. Fur. v. 1140
Ἡμέρα *pro* Ἠὼς Troad. v. 849
Ἡμέρα & ἡμέρα πεφυκότες, *pro* Ἄνθρωποι Phœniſſ. v. 132,1515. Iphig. *in* Aul. v. 1331
Ἡμιχόρια *Duæ Chori partes, Diviſim acceptæ* Tragœd. §. x
Ἠνέσχετο Atticè *pro* ἀνέσχετο Electra v. 264
Ἡνίσω Herc. Fur. v. 345
Ἥρα ἀκραία Medea *Schol.* v. 9
Ἥρα ζυγία *vide* Ζυγία Ἥρα
Ἡράκλειον *vide* Didymus
Ἡρακλῆς *Vide* Hercules
Ἡρακλειδῶν & Θησειδῶν κηδεία Heracl. v. 37,210
Heraclidarum Numerus ultra ſeptuaginta ibid. v. 240
Ἡράσατο *pro* ἠράσαντο & *alias* Heraclidæ v. 851
Hercules Trojam capit Troad. v. 817. Herc. Fur. v. 355
---*Oechaliam capit* Hippolyt. *Schol.* v. 545. Herc. Fur. v. 355
---*Spartam capit* Heraclidæ v. 742
---*à* Tyriis *Magicis Vinculis conſtrictus* Rheſus v. 502
---*Eleuſiniis ſacris initiatus* Herc. Fur. v. 613
---*Callinicus dictus* ibid. v. 681. *Vide* Καλλίνικος
---*Comatus* Bacchæ v. 455
---*Divis auxilium tulit* Herc. Fur. v. 177,853,1190
---*Centauros cædit* ibid. v. 182,364
---*Cervum æripedem capit* ibid. v. 375
---*Cœlum geſtat humeris* ibid. v. 406
---*quomodò Leoninam induit* ibid. v. 361
---*in* Octâ *incenſus moritur* Heracl. v. 914
Herculis Labores Heracl. v. 949. Ion v. 1161. Herc. Fur. v. 355,1270
Herculis Genealogia Hecuba *Schol.* v. 886. Alceſt. *Schol.* v. 509. Heraclidæ v. 211,989. Herc. *Fur.* v. 2
Herculis Veracitas deſcribitur Alceſt. v. 765
Herculis & Theſei Affinitas *vide* Theſei & Herc. *Affinitas*
Herculi Minervæ Adjutrix Heraclidæ v. 920
Herodotus ab Athenienſibus honoratur Vitâ § xxv
---*Moritur* ibid. xxvi
Ης *Nomina in* ης *deſinentia Primæ Contractorum quomodò Accentum habeant* Ion v. 1154
Heſiodi Epithalamium in Peleo & Thetin Phœniſſ. v. 829
---*Fragmentum ex Libro de Stellis* Ion v. 1156
Heſione Laomedontis filia Telamoni data Troad. v. 795
---*exponitur Monſtro Marino, ſed ab* Hercule *liberatur* Troad. v. 808
Heſychius emendatur Andromach. v. 729. Supplic. v. 65 Rheſus v. 187,282. Cyclop. v. 371. Ion v. 1195. Herc. *Fur.* v. 883. Electra v. 318
Heſychii Lectio contra Palmerium *defenditur* Hercul. *Fur.* v. 29,819
Ἥφαιστος *vocatur* Προμηθεὺς Τιτὰν Ion v. 455
---*Obſtetricatur* Jovis *Cerebro* ibid.
Ἠχθόμην *pro* ἀχθομένη ἦσαν Herc. *Fur.* v. 547. Electra v. 1000
Ἠχὼ πέτρας θυγάτηρ Hecuba *Schol.* v. 1110
Ἠὼς *Tithonum rapuit* Troad. v. 849
Ἠὼς ἡμέρα *dicitur*, *Vide* Ἡμέρα

Θ. *Th.*

Θ, θ'. ἐκτεταμένον Phœniſſ. v. 1008
Thalis Verſum Euripidis παρῳδεῖ *de Graſone* Medæa v. 1385
Θᾶκοι, *Loci nomen, ubi* Tireſias *Auguriis vacabat* Phœniſſ. v. 847. Bacchæ v. 347
Θεράπναι *Nomen Urbis* Phœniſſ. v. 938
Θάλαμαι & Θάλαμος *diſtinguuntur* Phœniſſ. v. 938 Bacchæ v. 561. Cyclop. v. 57. Herc. *Fur.* v. 807
Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά Iphig. Taur. v. 1193. Vitâ § xxviii. *Vide* Aqua Marina

INDEX SECUNDUS.

Thales αὐτοδίδακτ☉ Vitâ § xiii. *in Principio*
Thaletis ſententia de re Facillimâ & Difficillimâ Alceſt. v. 1078
—*De Morte, quòd nihil à Vitâ differat,* Pliſthenes *Addenda* v. 1
Θαμὰς ἐλάδας & θαμὰς ἱκτῆς Andromach. *Schol.* v. 894 Suppl. v. 10
Θαρσεῖν *cum* Accuſativo *pro* Non-metuo, Andromach. v. 993
Θαρσ☉ *vide* Θερσ☉
Θάτερ☉ Hippol. v. 894
Theatra Baccho & Veneri ſacra Tragœd. §. vi
Theatra Veterum quàm ſpatioſa, ut & Scenæ Helena v. 1406 Tragœd. §. vi, vii
Theatri & Scenæ Deſcriptio ibid. §. vii
Theatri Infamia apud Latinos *magna, apud* Græcos *non item* ibid. §. iv
Thebe à Jove Proſerpinæ data Phœniſſ. *Schol.* v. 688
Thebaica, Poëmatis Nomen *Notis ad* Medææ *Argum.*
Thebani Bœotorum ſoli in Trojam *non militabant,* Troades v. 242
Thebanorum Ducum Nomina Phœniſſ. v. 758. *Vide in* Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις
Thebarum ſeptem Portæ & earum Nomina Phœniſſ. v. 1111
Θεῖ☉, Abſolutè *pro* ὁ περὶ τοὺς θεοὺς θεῖ☉ Iphig. Taur. v. 930
Θέλω *ſubauditur, ut* ποιῶ *pro* ποιεῖν θέλω Andromach. v. 810. Ion v. 1326, 1408, 1500
Themiſtocles paribus ſuffragiis ſervatur Iphig. Taur. v. 1470
Themiſtocles Archon Athenis *fuit* Vitâ § viii
—*Choragum agit* ibid. ix
—*Pacem a* Xerxe *oblatam rejicit* ibid. viii
—*Oſtraciſmum ſubit* ibid. x
—*Illius ſcitum Dictum de Filio ſuo* Electra v. 932
Theognis ſuaviſſimè canit Troad. v. 1248
—*Megarenſis Poeta* Heraclid. v. 279
Theocritus Euripidem *imitatur* Cyclops v. 42. Electra v. 359
Theon Sophiſta Euripidis *importunam Philoſophiam immeritò vocat* Troad. v. 681
Θεονόη *filia* Protei & Theoclymeni *Soror unde dicitur,* Helena v. 828
Θεόπομπ☉, *ejus character* Vitâ § v
Theopompus Comœdus Euripidem *laudat* Incerta v. 396
Θεὸς *vide* Δαίμων
Θεὸς δυσώνυμ☉ εἰδέναι Troad. v. 885
Θεὸς ὁ Andromach. v. 130. Suppl. v. 1212
Θεὸς *Abſolutè pro Sole* Medea v. 352. Suppl. v. 208, 469 Rheſus v. 331
Θεόφιλ☉ Antiochenus *Patriarcha emendatur* Incerta v. 59
Therannæ ſacrum Helenæ *oppidum* Troad. v. 211. *Vide* Therapnæ
Therapnæ Vicus Laconiæ Iphig. Aul. v. 1499. Troad. v. 211, 1070
Therapnæ Vicus Thebaidos Bacchæ v. 1041
Therapne Lelegis filia Oreſt. *Schol.* v. 626
Θέργαμα *pro* θρέμματα Troad. v. 1070
Θέργαμα *pro* αὐλῶν, γαθμὸς Herc. Fur. v. 370
Θέρ☉ *pro* θερισμὸς Bacchæ v. 1025
Θεσσαλὸν σόφισμα *vide titulo* Proverbia
Θεσσαλὸν πήδημα *vide* Achillis Saltus
Thetidis & Pelei Nuptiæ *vide in* Peleus
Θετίδειον *Thetidis Templum* Andromach. v. 43
Θεῶν *legitur* μονοσυλλάβως Phœniſſ. v. 509. Hippol. v. 1060, 1169. Alceſt. v. 1123
Θεωρῶν πολεμάματα & χρήματα Suppl. v. 97
Θεωρὶς *Navis Attica* Hippol. v. 792
Θεωρὸς *quid* Hippolyt. v. 792, 806. Ion v. 1076
Θεωρῶ *vide in* Ὁρῶ
Θὴρ ὁ Bacchæ v. 1189
Θῆρες Satyri *dicti* Cyclops v. 620
Θησαυρὸς κακῶν *vide in titulo* Proverbia
Theſei & Herculis Affinitas Heracl. v. 37, 210. Herc. Fur. 1154, 1200
Theſei Clavis Suppl. v. 714
Theſei Genealogia Heraclid. v. 37, 208. Herc. Fur. v. 1154
Theſei Geſta Hippolyt. v. 977, 979
Theſeo Tria Vota à Neptuno Patre conceſſa Hippolyt. *Schol.* v. 887, 1315
Theſeus Minotaurum cædit Herc. Fur. v. 1326
Theſeus Helenæ *Maritus prior* Andromach. *Schol.* v. 228
Theſidæ Acamas & Demophon Hecuba *Schol.* v. 125
Theſidæ *vide* Athenienſes
Θιάζω Ion v. 552
Θιασεύομαι Bacchæ v. 75
Θίασ☉ Bacchæ v. 56. Ion v. 552. *vide* Ἀναπαιστικὸν
Θνήσκουσαν-θνήσκειν *Vox* Euripidæa Rheſ. v. 791. Elect. v. 843
Θνητὸς *pro* τεθνηκὸς Suppl. v. 275
Θορεῖον Atticè *pro* θορεῖσθαι Electra v. 475
Θόρικος *Athenienſium Colonia* Vitâ § xxv. *in ipſo fine.* Troad. v. 224
Thraces Poetarum primi Rheſus v. 941
Θρανεύω, θρανία & θρανίσκοι, *pro* θρόνοι Bacchæ v. 632
Θρασ☉ *in Bonam partem pro* θάρσ☉ Alceſt. v. 604. Medea v. 470
Θρέξω *pro* τρέξω Rheſus v. 863
Θρέμμα *pro* ὁ τρεφόμεν☉ Hippolyt. v. 11
Θρήϊκες & θρηΐκια *vide* Τερψίνα
Θρηΐκι☉ *quomodo a* Θρᾷξ Hecuba *Schol.* v. 19
Θριαμβεύω *pro* θριαμβεύειν ποιῶ Herc. Fur. v. 1596
Θριγκὸς *quid* Oreſt. *Schol.* v. 1569. Troad. v. 489. Herc. Fur. v. 1280
Θριγκοῖς κακῶν & κακοῖς θριγκῶσαι Troades v. 489 Herc. Fur. v. 1280
Θυέστου καὶ Ἀτρέως γενεαλογία Electra v. 613
Θυέστου δεῖπνον, Thyeſteæ *Dapes* Iphig. Taur. v. 816
Θύλακοι, Ἀναξυρίδες, Cyclops v. 182
Θυμβραῖ☉ Ἀπόλλων Rheſus v. 224, 508
Θυμέλη *quid* Suppl. v. 65. Iphig. Aul. v. 152. Ion v. 46, 225, 228. Tragœd. §. vii
Θυμέλιον, ἀντὶ τοῦ, θυμοῦ κατεχόμενον καὶ τὸν θυμόν· Hecuba *Schol.* v. 299
Θυραῖ☉ Heraclid. v. 343
Θύρσ☉ *quid* Phœniſſ. *Schol.* v. 798. Bacchæ v. 25, 80
Θυσία *quid ſit* Hecuba *Schol.* v. 529, 535
Θυσία *quæ, cui Deo offerenda & quòd perfecta eſſe debeat* Heraclidæ v. 401
Θύσιμον οὐδὲν κάλλιον ibid. v. 401
Θύω *etiam de Inanimatis, ut de Frugibus, dicitur* Ion v. 226
Θωΰσσω Bacchæ v. 869

I. *I.*

I, *Voces* Atticæ *in* ί *vel* δὶ *definentes, ultimam producunt* Herc. Fur. v. 665
Ἰαὶ *pro* φωνὴ, *quaſi ab* Ἰαὼ, Rheſus v. 553. Iphig. Taur. v. 1013
Ἴα *pro* μῆλα Rheſus v. 553
Ἰάλεμ☉ & ἰήλεμ☉, *Leſus* Latinè, *Carmen Lugubre,* Supplic. v. 281. Troad. v. 600
Ἰάλεμ☉ Calliopæ & Apollinis *filius* Oreſt *Schol.* v. 1391
Iambe Metaniræ Ancilla Cererem *ad riſum provocat* ibidem v. 962
—*filia* Panis & Echûs, ibid.
—*ab illâ* Iambicus *Verſus* ibid.
Iambi Verſûs leges Tragœd. §. xii
Iamblichi Confeſſio de Malis Dæmonibus Electra v. 979. *confer cum* Oreſt. v. 1668
Iamidæ (& Iamus eorum Author) περγαμίσδας Helena v. 752
Ἰατρεῖον *Munus pro Medicinâ* Ion v. 852
Ἴδειν *primâ longâ* Herc. Fur. v. 629
Idæus Paridis *prius Nomen* Iphig. *in* Aul. v. 1289. Helena v. 29
Ἴδμεν *primâ longâ* Phœniſſ. v. 490
Hierocles hoſtis Cruci Chriſtianiſſimè *loquitur* Herc. Fur. v. 453
Ἱερονίκαι *Equis Albis invecti* ibid. v. 29
Ἱεροσολύμων *Templum à* Tito *ſubverſum* Rheſus v. 502
Ἱκέται *vide* Supplices
Ignavæ preces nihil valent Electra v. 80
Ignem Aris admovebant, Supplices abſterrendi causâ Andromach. v. 256. Herc. Fur. v. 243, 285
Igni purificare Helena v. 874
Ἴθι Trochæus *pro* ἴθι Pyrrhichio Rheſus v. 685
Ἰλιὰς μικρὰ *Poema, quod extat,* Not. *ad* Medææ *Actûs primi Argumenti*
Ἰμβρασία θεὸς *de Dianâ* Supplic. v. 1212
Ἵνα *cum Genitivo &* ἵνα *pro* ὅπου Helena v. 1461. Ion v. 1252
Inachus Argivos congregavit & Campeſtres locos habitare fecit Oreſt. *Schol.* v. 869
Inachi Uxor Melia, *aliàs* Meliſſa *dicitur* Oreſtes *Schol.* v. 930, 1246
—*ejuſdem filii & poſteritas,* ibid. *duobus locis Inceſti*

Inceſti homines ſepulturâ indigni — Hippol. v. 1030
Incredulitas Prudens, utilis — Helena v. 1633
Indicativus Modus pro Optativo, *vel* Subjunctivo *ponitur*, Phœniſſæ *Schol.* v. 743. Iphigenia Aul. v. 1534. Troad. v. 166. *Vide* Modus.
Induo Hereditatem, vel Patrimonium, — Herc. Fur. v. 304
Inferix — *Vide* Mortuorum Inferix.
Ἴνες ὁ & ἡ *Filius & Filia*, Hercules Fur. v. 354, 1182. Troades v. 570
Intaphernæ Uxor fratrem Marito præfert Iphigenia Aul. v. 487
Ἰξίων, *Ixion & ejus Hiſtoria* Phœniſſæ *Schol.* v. 1192. Herc. Fur. v. 1298. Ixionis *Argum.*
Johannes R. Gallorum *Captivus* Londinum *ingreditur* Herc. Fur. v. 29
Iolaus, Herculis Armiger — Heraclidæ v. 91
---*ejus Genealogia* — Hecuba *Schol.* v. 8,6
Iolaus ex ſene Juvenis factus — Heraclidæ v. 796
Ionicus ἀπ᾽ ἐλάσσον© *æqualis Pes Moloſſo* — Alceſt. v. 469
Joſephus Mariæ *Virginitatis Cuſtos datus* — Electra v. 50
Ἰὼ *extra Verſum* — *Vide in* Φεῦ.
Ἵππ© Εὐρυμέδοντος ὅδε ὑπὸ Σφιγγὸς καταβρωθεὶς Phœniſſ. *Schol.* v. 1748
Hippo Chironis *filia*, Incerta v. 431. Medea v. 1034
Ἱπποθόων *Metaniræ Maritus* Cererem *hoſpitio excipit* Oreſt. *Schol.* v. 962
Hippocrates Medicus Viginti Annis Euripide *Junior*, Bellerоph. *Addenda* v. 1
---*quandò naſcitur* — Vitâ §. xxv. fol. 24
---*ab* Athenienſibus *publicè honoratus* — Vitâ §. xxv. *ipſo fine.*
---*moritur* — Vitâ §. xxxii. fol. 33
Ἱππομένη *differt à* Περρήνῃ — Electra v. 47
Ἱππόδρομ© Hippolytus v. 229. Iphigenia Taur. v. 1138 Helena v. 209
Ἱππόδρομ© Ἡλίου, οὐρανὸς καλεῖται Iphigenia Taur. v. 1138
Hippolyta ab Hercule *cæſa*, — Herc. Fur. v. 408
Hippolyto Templum, Sacerdos, Statua & Sacra Hippol. v. 1424 Hippolyti *Operti Argum.* & v. 1
Hippolytus citatur — Phœniſſæ *Schol.* v. 3
Ἵπποι λευκοὶ — *Vide Titulo* Λευκόπωλ©.
Ἵπποι *in* Fœminino *pro Equis indifferentèr* — Phœniſſæ v. 3
Ἵππ© ἡ *pro Equitatu* — Rhefus v. 306
Ἱππότης Πηλεὺς *dictus* — Electra v. 449
Hippotes Rex Corinthi, *filius* Creontis *Regis*, Medéa *Schol.* v. 20
Iratum reminiſci Mali hominis, — Andromache v. 1164
Iraſci moderatè Prudentis eſt Viri Bacchæ v. 641. *Vide* Ὀργή.
Ις & υς *Barytona plerumque* Brevia, *Atticè verò Longa* Herc. Fur. v. 5
Hiſtrionum Habitus Tragicus apud Græcos — Tragœd. §. ix
Ἰσθμία θεὸς *de* Dianâ — *Vide* Ἰμβρασία θεός.
Ἰσθμὸς *& Iſthmii Ludi*, Hercules Fur. v. 958. Electra v. 1288
Ἰσμηνὸς *Bœotiæ fluvius undè dictus*, — Herc. Fur. v. 572
Ἴσ© & Ἶσ© *priori Communi* — Iphigenia Taur. v. 10
Ἰτέα *ſalix &* Synecbdochicè *Saligna Haſta* Suppl. v. 695
---*Item aliquandò* Clypeus, *ut* Troades v. 1193. Cyclops v. 7
Ἴτυς Prognæ *&* Terei *filius* Troades v. 1197. Hercules Fur. v. 1019
Ἴτυς Clypeus — Suppl. v. 695. Herc. Fur. v. 1019
Judæi cujuſdam confutatio Augurum — *Vide* Moſſolanus.
Jupiter — *Vide* Ζεύς.
Jupiter ipſe ob Amorem perjurus — Iphigenia Taur. v. 739
Juſjurandum — *Vide* Ὅρκ©.
Ἰφιάνασσα *Nomen* Iphigeniæ — *Vide* Electra v. 1023
Ἰφιγένεια Theſei *&* Helenæ *filia* — Iphig. Aul. v. 90, 1605
Illius Immolationis Deſcriptio ex Lucretio ibidem v. 1511 *Ejuſdem Hiſtoria ex* Jephthæ *filiâ immolatâ corrupta* ibid. v. 1587. *cùm jam immolanda eſſet*, à Dianâ *ſurrepta in* Tauros *deportatur* ibidem v. 1608. *Poſt Mortem* Achilli *dicitur nupta* ibid. v. 1608. *Poſt Mortem* Oreilochia *vocatur* — ibidem
Ἰφιγόνη *Communis & Prima Vox pro* Ἰφιγένεια Electra v. 1023
Ἶχν© *quid propriè* — Hecuba *Schol.* v. 1019
Ἰχὼρ *quid* — Ion v. 1016
Ἰώ, Epaphi *Mater*, — Phœniſſæ *Schol.* v. 683
Ἰωλκός, Theſſaliæ *Urbs*, — Medéa v. 484
Ἴων Creuſæ *ex* Apolline *filius*, — Ionis *Argument.*
Ιων & ιον. — *Vide in Titulo* Comparativa *in* ιων.
Ionis Filii Quatuor — Ion v. 1579
Ion Poeta citatur — Phœniſſæ *Schol.* v. 218
--*Fabulas docere quandò cœpit* — Vita §. xxv
Ionæ Prophetæ Hiſtoria — Electra v. 1355
Ionia, ejuſque præcipuæ Urbes — Ion v. 74

K. C.

K *Frequens in* Homerico *Verſu* — Medéa v. 476
Κάδμ© Ἁρμονίαν γαμεῖ Phœniſſæ *Schol.* v. 828 *Vide Annotat.* ibid. v. 829
Κάδμ© Ἡλέκτραν γαμεῖ — Phœniſſæ *Schol.* v. 5
Cadmus in Draconem cum Harmoniâ verſus Bacchæ v. 1329, 1355. *In Beatas Inſulas tranſlatus* — Bacchæ v. 1316
Cadmi Genealogia — ibidem *Schol.* v. 5
---*In* Bœotiam *Adventus* ibidem *Schol. & Annotat.* v. 641
---*Ejus Nuptiæ Præſentiâ Deorum honeſtatæ* Phœniſſæ v. 829 Bacchæ v. 879
Καθίσω *Mediâ Brevi* — Helena v. 1074
Καθίστασθαι ὁ πρόθυμος — Helena v. 1090
Καί τι — Ion v. 570. Hercules Fur. v. 370
Catilius Euripidem *imitatur* — Hippolyt. v. 359
Κάκη Ignavia, *aut* Perfidia, *ſubſtantivè ſumitur* Medéa v. 1051. Andromache v. 967. Hippolytus v. 1335. Iphigenia Taur. v. 676. Troades v. 26
Κακίζομαι *quid* — Ion v. 984
Κακοβουλία — Ion v. 877
Κακόγαμβρ© — Rhefus v. 260
Καλλικολώνη Abſolutè *pro* καλὴ κολώνη, *Vide in* Καλλίχορ©
Callimachi Scholiaſtes *emendatur Not. ad* Hippol. *Schol.* v. 455
Callimachus emendatur — Phœniſſæ v. 858
Καλλίνικ© — Medéa v. 45. Hercules Fur. v. 180, 681
Καλλίνικ© Abſolutè *pro* καλὴ νίκη Hercules Furens v. 681, 690
Calliope Mater Orphei — Rhefus v. 351, 944
Καλλίπαις Abſolutè *pro* καλὸς παῖς *Vide in* Καλλίχορος.
Κάλλιστον ἐχθρὸς ὑποχείριος ἔχειν — Bacchæ v. 875
Καλλιστοῦς γενεαλογία — Oreſt. *Schol.* v. 1646
Καλλιστὼ *in* Urſam, *ut* Leænam *verſa*, — Helena v. 385
Καλλίχορον *Nomen Putei in Eleuſine* Andromache v. 130 Suppl. v. 392
Καλλίχορ© Abſolutè *pro* καλὸς χορός, *ut* Καλλίνικ©, Καλλίπαις, Καλλικολώνη Herc. Fur. v. 690
εἰς Καλὸν & ἐν Καλῷ — Herc. Fur. v. 728
Καλχαίνω — Heraclidæ v. 40
Calchas Vates moritur — Iphigenia Taur. v. 532
Κάμαξ *pro* Haſta — Phœniſſæ v. 1412
Καμπὴ & καμπτὴρ — Electra v. 659, 956
Κανᾶ ἐξάρχεσθαι — Iphigenia Aul. v. 435, 1471
Candidus — *Vide in Titulo* Λευκός.
Κάνδυς, *Regia* Perſarum *Veſtis*, — Electra v. 314
Κάνεον Caniſtrum, *Vas, in quo reponebatur Culter ſacrificus, &* κανᾶ, Oreſt. *Schol.* v. 195. Iphigen. Aul. v. 1565. Herc. Fur. v. 926. Electra v. 810
Canterus (Gulielmus) *laudatur* Hecuba v. 395, 627, 912 Oreſtes v. 280, 846. Heraclidæ v. 76 ,76 ,,950. Helena v. 809, 959. Ion v. 828
---*illius Conjecturam MS. confirmat* Oreſtes v. 280, 291, 7 4, 761, 800, 1082, 1182, 1274, 1494. Phœniſſæ v. 175, 492, 885, 933, 976, 1390, 1503, 1742
---*errare videtur* Hecuba v. 263, 355. Oreſtes v. 1, 103. Phœniſſæ v. 1165, 1378. Alceſt. v. 741. Rhefus v. 327 Troades v. 333. Cyclops v. 378, 432, Heraclidæ v. 970 Helena v. 193, 293
---*errat inſigniter* Rhefus v. 446, 489, 541. Heraclidæ v. 1045
---*illius Lectio minùs accepta* Oreſtes v. 398, 612. Andromache v. 972. Hercules Furens v. 1189, 1190. Electra v. 413
---*diſſimulat ſe non vidiſſe* Aldi *Editionem*, Oreſtes v. 1168 Iphigenia Aul. v. 435. Troades v. 850, 1196. Cyclops v. 378. Heraclidæ v. 984. Ion v. 675. Helena v. 1550
Canterus (Theodorus) *mulctat* Henricum Stephanum *ob lapſum* — Hippolytus v. 385
---*illius Nomini dicatur* Danaæ ἀποσπασμάτιον Tom. 2. fol. 439
Καπνὸν *Participium* παρὰ τὸ καίνω — Herc. Fur. v. 865

Καπνὸν

Καυῶν ἀκὶυ Meridies Supplic. v. 650
Κάπος Phœniſſæ v. 858
Κάπω, & ἐγκάπω Cyclops v. 625
Capillorum laceratio in Luctu Troades v. 789
Caput Hominis Sacrum Heraclidæ v. 540. Helena v. 841
Caput radere Vide Κυρά.
Caput; ſuprà Caput pigmenta jacere Mos Veterum Andromache v. 293
Κάρα σὸν pro σὺ Heraclidæ v. 529. & 540. Ion v. 1476
Κάρα in Dativo Herc. Fur. v. 910. Electra v. 108
Καρανιςὴς μόρος Vide Μάργαρα.
Καρκίνος, pro Δειράς, vel πνεύμων Cyclops v. 605
Κάρνεια Feſta Spartanorum Alceſt. v. 448
Κάρνος Jovis & Europæ filius ibidem
Caroli Secundi Angliæ Regis inceſſus citatus Iphigenia Aul. v. 206
Carrion (Ludovicus) ſublevatur Medéa v. 352
Κάρτα, valdè, quid & undè Hippol. v. 90
Caſaubonus (Iſaacus) leviter perſtrictus Cyclops v. 39, 565, 584
---laudatus Cyclops v. 568
Caſandra ab Ajace vitiata Troades v. 43
Caſſandra quomodò Vates ſit facta, Hecuba Schol. v. 87. Andromache Schol. v. 296
Caſtalius Fons Delphis Ion v. 95
Caſtelvitreus (Ludovicus) perſtringitur Helena v. 385 & 388
Κάστορ Ἀφίδναι εἵλετο Troades v. 132
Caſtor & Pollux ἐπιχώριοι Oreſtes Schol. 465
---Equis gaudebant Helena v. 209, 646. Vide Gemini.
---Ἄνακτες & σωτῆρες dicti Helena v. 1680
---Navibus propitii ibid. v. 1680
---quomodò Mortui Helena v. 131
Καταγελάω Vide Διαχραίνω.
Κατὰ pro χτ' Cyclops v. 439
Καταιβάτης Ἀπόλλων Vide Ἀπόλλων.
Κατακονάω Hippol. v. 821
Κατάκρας & κατ' ἄκρας Helena v. 697
Κατεύχομαι, quid Iphigenia Taur. v. 40
Καταμάγυλον Oreſtes Schol. v. 364. Vide in Græcobarbara.
Καταρρακτεάζω Hercules Fur. v. 1151
Κατηρεφής quid Electra v. 498
Catonis ſententia, Hercules Fur. v. 357
Catonis Diſticha vulgò dicta ad Auſonium pertinent, Cameri Prolegomena fol. 49
Κεγχρώματα Phœniſſæ Schol. v. 1395
Κέδρος in Funeribus Troades v. 1141
Κέκλυτε & κλῦτε cujus Quantitatis Helena 1463
Κεκρυμμένα & κεκρύφαται Medéa v. 138
Κέκροψ, Cecrops, Ægyptius, Primus Athenarum Rex Ion v. 267
---Homo ſupernè; deſinebat in Draconem Ion v. 1163
---Διφυὴς dictus quarè ibidem
Κέλαινὰς υἱὸς Andromache v. 1033
Κεραὸς quid & undè Iphigenia Taur. v. 170
Κεράμιον, idem quod Amphora, qualis Menſura, Cyclops v. 387
Κέρας, Cornu, & εἰς κέρας συμμετέωρος Bacchæ v. 7.2
Κέρας, Cincinnulus, Electra v. 147
Κέρατα Vide Cornua
Κεράτινα τεῦχη quid Ion v. 828
Κεραυνοπλῆγες νεκροὶ, ἱεροὶ, Fulmine percuſſi Sancti habiti Supplices v. 934
Κέρβερος Plutonis Canis Hercules Fur. v. 423
---quot Capita habuit Hercules Fur. v. 24
Κερδαίνω τὰς ὕβρεις; multo cum fœnore rependere, Heraclidæ v. 959
Κέρδος κακὸν ἄτης Cyclops v. 310
Κερδαίνειν ζημίαν. id eſt, evadere damnum Cyclops v. 310
Ceres Proſerpinam filiam quærit Oreſt. Schol. v. 962. Helena v. 1320, 1359. Suppl. v. 260
Ceres πυρφόρος θεὰ & πυροφόρος Supplic. v. 260. Vide Phœniſſæ v. 694. & in Πυρφόρος.
Ceres, de ea plura Vide in Δηὼ & Δημήτηρ.
Κερκὶς quid Hecuba Schol. v. 1153
Κερκίδες, vel κρηπῖδες, Tract. de Tragœd. §. vii. juxta finem.
Κεφαλὴν ἑώρα Cyclops v. 103
Κήρυκος ὁ Δαμάσιος, ἀνὴρ Πλέξαδος Hippol. Schol. & Not. v. 435
Κηρούσσω βόστρυχον, Comam-alo Troades v. 1175
Κῆπος Hortus de Genitalibus dicitur, Vide in Titulo Ἀγία
Κήρυκας ἀσύλιστοι & quatenùs Supplices v. 121. Heraclidæ v. 272
Κηρύκων Privilegia Heraclidæ v. 272
Κήρυξ cum Acuto, non circumflexo & quarè Hecuba v. 458 Vide in Φοῖνιξ.
Κῆρυξ noſtrâ Dialecto Heraldus, Troades v. 238
Κήρυξ ἐρωτᾷ, τίς ἀγορεύειν βούλεται: in Græcorum conciliis Oreſtes v. 883. Supplices v. 438. Electra v. 707
Κῆρυξ Εὐρυσθέως, Κοπρεὺς Heraclidæ v. 52
Κήυξ Τραχῖνος βασιλεὺς, Heraclidæ Argument. ſecund. & v. 35, 194
Κηφὴν, Fucus, Apum Famulus Troades v. 191
Κηφισσὸς, vel Κηφισὸς quotuplex Oreſtes Medéa Schol. infert. v. 835. Ion v. 1261
Κηφισὸς Abavus Creuſæ Ion v. 1261
Κιθάρα ἑπτάχορδος, ἑπτάτονος &c. Ion v. 881. Herc. Fur. v. 683
Κιθάρα Ἀσιάς, Vide Paridis Cithara.
Κικέρων, Cicero, Euripidis admirator eximius Vitâ §. xii. Troades v. 997. Euripidem laudat Scyriæ v. 10. in Fragm.
---Euripidem exprimit Herc. Fur. v. 637
---Illuſtratus Ion v. 278
Cilicia ſterilis Phœniſſæ v. 2 9
Cimon, Miltiadis f. Dux Athenienſis Perſas vincit Vitâ §. x. & xxv. Moritur ibidem §. xxv
Κινδυνεύω & κίνδυνος quid ſignificet Hecuba Schol. v. 5
Κισσεὺς Pater Hecubæ, licet alius Dymas, Rheſus v. 539
Κισσὸς cur Baccho gratus Cyclops v. 616
Κισσύβιον, ποτὴρ κισσινὸς Alceſt. Schol. & Not. v. 756 Cyclops v. 3 9
Κιχάνω priori productâ contra veterum Authoritatem Hippol. v. 1444. Alceſtis v. 477, 1137. Helena v. 603. Ion v. 701
Κίων, Apollo Ἀγυιεὺς, ſub Columnæ Specie factus Phœniſſæ Schol. & Not. v. 634
Κίων, Vide Columna.
Clemens Alexandrinus de Euripidis & Hippocratis ætate errat, Belleroph. Addenda v. 1
Κλεῖος aliquandò ſequiori ſenſu Vide Ὄνειδος.
Cleophon Athenienſis Demagogus ab Euripide notatur, Oreſtes Schol. v. 770
---ab Ariſtophane notatur Oreſt. Schol. v. 901
---Pacem Athenienſium cum Lacedæmoniis impedit Vitâ §. xxx. Oreſt. Schol. 770, 901
Κλῆδες pro ſτέμματα Troades v. 257
Κληδονοῦχος Herc. Fur. v. 1288
Κληδοῦχος Iphig. Taur. v. 132, 1463
Κληδὼν Herc. Fur. v. 1166, 1288
Climactericus Annus Helena v. 1585
Clytæmneſtra quarè Agamemnonem occidit Electra v. 29
Clytæmneſtræ Maritus prior, Vide Tantalus.
Clytus Alexandri M. Amicus ab eodem cæſus, Andromache v. 692
Co filia Meropis Gigantis Helena v. 388. ---In Cervam mutata ibidem
Codridæ, à Codro, Athenienſes dicti Ion v. 296
Κομμάω & κομμίζω Metaphoricè Rheſus v. 667
Κοινεὼν Herc. Fur. v. 149, 340
Κολοφῶνα ἐπιθεῖναι Vide in Colophon. Titulo Proverbia.
Columbæ Apollini Sacræ Ion v. 1197
Columna Vide Στῦλος.
Colonus locus Atticæ editus, Phœniſſæ Schol. & Not. in Schol. v. 1701
Comas-mortuis offerre Mos Vide in Κυρά.
Comas-nutriebat Bacchus; Vide Bacchæ v. 150
Comas auro-vincire Juvenum Mos Ion v. 887
Κόμη pro φύλλα de Arboribus, Bacchæ v. v. 874
Comparativus aliquandò de rebus diverſæ Naturæ, ut πρεσβύτερα παίδων Phœniſſæ Schol. v. 1577
Comparativa in ίων & ιον, Ancipitia, in penultimâ, Bacchæ v. 483. Heraclidæ v. 512. Ion 1121, 1383
Comparativus Gradus pro Poſitivo Andromache v. 6
Κόπις ὁ & κοπίς ἡ Hecuba Schol. v. 134
Κοπρεὺς, Vide Κῆρυξ Εὐρυσθέως
Κόρη ἀντὶ τῦ θυγάτηρ Phœniſſ. Schol. inſert. v. 1249
Κόρη & κούρη pro Muliere Electra v. 432
Κόρη ſimpliciter pro Περσεφόνη Supplices v. 34. Rheſus v. 963
Κόρη ἄρρητος de Proſerpinâ Helena v. 1323

Κόρη εἰνόδιος & εἰνοδία de *Proſerpinâ etiam & quare* Ion v. 1048
Κορμὸς *quid* Helena v. 1617
Κορμὸς *pro* κόσμος *malè* Andreas Schottus *legit, Vide in* Schottus.
Cornua Mariti quot habeant Bacchæ v. 298
Κόρακος Μυγδόνος ᾠδὲ Rheſus v. 539
Κόραξ *pro* μέλας Oreſt. *Schol.* v. 1267
Coronabant Deorum Veſtibula Ion v. 104
Coronati bibebant Veteres Cyclops v. 556. Ion v. 1169
Κόρος ἀπὸ τοῦ Antiope v. [illegible]
Corpus Turni pro Turnus, *Vide* Δέμας.
Κορωνὶς *quandò fiat* Hecuba *Schol.* v. 216. Phœniſſ. *Schol.* v. 201
---*cujus ſit Formæ, vide de* Signorum *Formis* Tom. 1 fol. 49
---*ad finem Scenæ* Hecuba *Schol.* v. 216
Κόσσαβος, *Vide in* Πίτυλος.
Cotton (*Dnus* Johannes *Baronettus*) *de* Stratton, *illius Nomini* Alceſtis *dicatur* Tom. 1. fol. 264
Covel (Johannes) Chriſti *Collegii Magiſter*, Vitâ §. vii. fol. 6. Tragœd. *bis* §. xi. Hypſipyl. *Argument.*
Cowleius (Abrahamus) *Poeta Anglus haud ignobilis* Troad. v. 1248
Κυλεὸς Hecuba *Schol.* v. 543
Κουρὰ ξυρήκης, *Tonſura in Luctibus,* Alceſt. v. 427. Electra v. 241, 335
Cox (Carolus) *Amicus meus & Condiſcipulus* Troad. v. 1248 Herc. Fur. v. 1425
---*Illius Nomini dicatur* Incertæ *Tragœdia* Tom. 2. fol. 504
Κραθεὶς *quomodò fit* Hecuba *Schol.* v. 219
Κρᾶθις *fluvius ruffos capillos & vellera facit* Troad. v. 227
Κρὰς, κρατὸς ὁ & τὸ Electra v. 148, 241
Κραταιὸν & κραταιόω Ion v. 1423
Κραταίλεως Electra v. 534
Κρατὴρ δικάμφορος *Vide* Κεράμιον.
Κρατῖνος *Comicus in Threſſis,* Hecuba *Schol.* v. 838
Κρατύνω *pro* κρατῶ *cum Genitivo* Bacchæ v. 659
Κρατῶ *cum Genitivo & Accuſativo* Ion v. 1094
Κραυγὴ, νόσημα παιδίων, ἡ βασκανία Electra v. 694
Creech (Thomas) *è Coll. Omnium Animarum* Oxonii, *illius* Anglica Lucretii *Verſio,* Iphig. Aul. v. 1512
Κρεσφόντης, *nomen Fabulæ Euripideæ,* Medea *Schol.* v. 85 Tom. 2. fol. 476
Κρέων Corinthi *Rex, ejus Genealogia* Medea *Schol.* v. 20
Κρέων *Thebarum Rex poſt* Polynicen & Eteoclem *extinctos* Phœniſſ. *Schol.* v. 1580. Suppl. v. 400
Κρεώφυλος *Homeri Hoſpes* Herc. Fur. v. 473
Credendum nec omni, nec nulli Helena v. 1633
Κρήμναμαι & κρήμναμαι *pro* κρήμαμαι Herc. Fur. v. 520 Electra v. 1217
Κρίνειν ἔριν τινὸς Hecuba *Schol.* v. 645
Κρίσου ἱστορία Oreſt. *Schol.* v. 165
Crœſus monet Cyrum, ne Milites ſpoliis oneret Archelaus v. 48
Κρόκεος ὄχος Ἠοῦς Troades v. 855
Crocus optimus ex Ciliciâ Bacchæ v. 559
Κρόνια, ἑορτὴ Κρόνου Oreſtes *Schol.* v. 89 *Vide in* Διδοῖα.
Κρόνου *Statua ænea, in quâ Pueri adolebantur* Iphig. Taur. v. 626
Κρόταλα & κρότυλον Rheſus v. 499. Cyclops v. 104
Κρυπτεύω *pro* κρύπτω Bacchæ v. 886
Κρύπτω *Duplicem regit Accuſativum tam* Perſonæ, *quàm* Rei Hecuba *Schol.* v. 570
Κτητικὸν, ἀντὶ κτητικοῦ φερωνυμικὸν Rheſus v. 430
Κτητικὸν ἀντὶ μόνης τῆς κτητικῆς Hecuba *Schol.* v. 22
Κυανέαι Medea v. 2. *Vide* Συμπληγάδες.
Κυβέλη & Κυβήλη Bacchæ v. 79
Cybelæ varia Nomina ibidem. *Vide in* Orgia.
Κυκλὰς & κυκλάδες νῆσοι Alceſt. v. 448
Κυκλικὰ, *Carmina, dicta & ὁ* Κύκλος, *cujus Author* Dionyſius *quidam,* Phœniſſæ *Schol.* v. 1123. *Vide Not. ad* Medeæ *Argum.*
Κύκλωπες *ſtulti Domini dicti, qui ſervis ſuis in omnibus fidem habent* Cyclops v. 272
Κυκλώπων θυμέλαι *de* Argis & Mycenis Oreſt. *Schol.* v. 963. Iphig. Aul. v. 152, 1501. Iphigen. Taur. v. 844 Troades v. 1088. Herc. Fur. v. 15, 943. Electra v. 1158 Danae v. 1
Κύκλωπες *unde dicti;* Oreſtes *Schol.* v. 963. Cyclops v. 21
Cyclopum Nomina Alceſt. *Schol.* v. 1. & 15
Κύκνειον μέλος Helena v. 1115. Electra v. 151
Κύκνειον ὕδωρ λίμνης ἐν Δήλῳ Iphigen. Taur. v. 1103
Κύκνοι ἀοιδότατοι Helena v. 1115. Herc. Fur. v. 692
Κύκνος Ἀπόλλωνι ἱερὸς Ion v. 165
Κύκνος Martis *filius ab* Hercule *cæſus,* Hercules Furens v. 391
Cyllabarus Stheneli filius, Ægialæ Diomedis *uxoris Adulter* Troad. v. 384
Κυμοδέγμων *pro* κυματοδέγμων Hippol. v. 1173
Κυμόρρος *pro* κυματόρρος ibidem
Κυνόσουρα Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴ Oreſt. *Schol.* v. 33 Iphigen. Taur. v. 918
Κυνὸς σῆμα Hecuba v. 1270. & Hecuba *Schol.* v. 1272 & 1273
Κύπρια *Carmina ità dicta, quorum Author* Staſinus *creditus, Notæ ad* Medeæ *Argum. Vide in* Κυκλικά.
Κύπρος *Inſula* Veneri & Baccho *grata* Bacchæ v. 4. 0
Κύρβεις *Vide* Ἄξονες & Leges.
Κυριώτερα ἀντὶ Κτητικῶν *Vide* Appellativa *pro* Poſſeſſivis.
Curtius (Quintus) *Euripidis Verſus à* Clyto *citatos memorat* Andromache v. 693
Curtius ex ſe natus, Ion v. 837
Cyri (Theodori) *Amicitiæ exulans* Hippolyt. v. 997
Cyrus Venationibus delectatus Troad. v. 1209. *Vide in* Crœſus.
Κύρω, κυρῶ & κυρέω Hecuba v. 698
Κύτος, κυτὶς & κυτίδιον *pro* κίση Ion v. 37
Κῶλον *Membrum quodvis & ſpecialiter Pes,* Iphig. Aul. v. 614. Heraclidæ v. 724
Κῶμος *pro* Militum-Manus, *aut* quævis *Turba* Supplic. v. 390. *Vide* Cyclops v. 39. Ion v. 1197
Κωνεὺς (Robertus Coney) *Amicus dudum defunctus* Troad. v. 271
Κώπη *Gladii capulus & Remi,* Helena v. 1139
Κωρύκιον ἄντρον Bacchæ v. 559
----Nymphis, Baccho & Pani *ſacrum* Ion v. 492
Κῶς *Inſula unde dicta* Helena v. 388

Λ. L.

Λ, Ἐκπεπληγὸς Iphigen. Aul. v. 352. Iphigenia Taur. v. 1387. Helena v. 452. Troades v. 438. Herc. Fur. v. 331
Λ *nunquam ſequitur* τὸ μ' *ut nec* ρ'. Rheſus v. 260
Λαγχάνω *Vide in* Διέλαχον.
Λαέρτης, Λαέρτιος & Λάερτος Troades v. 420
Λάζομαι & λάζυμαι Hecuba *Schol.* v. 64 Medea v. 1216 Bacchæ v. 451
Λάθα βαίσας Iphigen. Aul. v. 18
Λάθρα *pro* λάθρα, *ultimâ longâ,* Ion v. 340, 357. Siſyphus v. 11
Laii Genealogia, Phœniſſæ *Schol.* v. 6. *Vide in* Oedipus.
Lais Corinthia *Meretrix cum* Euripide *feſtivè jocatur* Vitâ §. xxiv.
Laius Maſculi Amoris Author, undè Diis inviſus, Phœniſſæ *Schol.* v. 1748
Lacedæmon Jovis *filius* Troad. v. 761
Lacedæmonii comam nutriebant Bacchæ v. 455
----*Avari & Doloſi* Andromache v. 446, 451
----Euripidi *non chari* Heraclidæ v. 742
----*Leleges dicti olim* Oreſt. *Schol.* v. 625
----*in* Platæenſes *crudeles* Vitâ §. xxvii. Andromache v. 446
Λακέω *Vide in* Λάσκω.
Lacrymæ ex Gaudio, æquè ac ex Dolore Iphig. Taur. v. 832 Herc. Fur. v. 742
Λακτίζω πρὸς κέντρα Bacchæ v. 794. Peliades v. 3
Λακωνικὸν μέτρον *quid & undè* Hecuba *Schol.* v. 59
Lacenicæ Puellæ φαινομηρίδες *Vide in* Φαινομηρίδες.
Lamia Sibylla Africana *Vide in* Lamiæ *Prologo.*
Λαμπάδες & λαμπαδηφορίαι *Vide in* Bacchanalia.
Λαμπαδηφορεῖν *in Nuptiis* *Vide in* Nuptiæ.
Λαμπρεὶς *pro* ἀπλισθεὶς Heraclidæ v. 281
Langia fluvius Hypſipyle v. 19
Laodice nomen Electræ *apud Homerum* Oreſt. *Schol.* v. 71 fol. 49. *ſine paginæ.*
Laomedontius pro *Trojanus* Troad. v. 822
Lapidatio *Vide* Λεύσιμος δίκη.
Λάσκω θαλάσσιον *loquor* *Vide* Andromache v. 671. Rheſus v. 724. Electra v. 1213

Latina Lingua — *Vide in* Græca Lingua.
Latina Verſio emendata Hecuba v. 839. Oreſt. v. 1447. Phœniſſæ v. 132, 195. Medéa v. 228, 600. Hippolyt. v. 55?, 792. Alceſtis v. 757. Andromache v. 326, 864. Supplices v. 392, 790. Iphigenia Aul. v. 309, 420, 1081, 1410, 1198, 1567. Iphig. Taur. v. 113, 160, 290, 622, 1427. Rheſus v. 356, 401, 613. Troades v. 195, 424, 454, 849, 853, 1021, 1172, 1217, 1298. Bacchæ v. 263, 476, 758, 1183. Heraclidæ v. 320, 968. Helena v. 181, 190, 202, 268, 293, 359, 734. Ion v. 445, 455, 999, 1089, 1097, 1252. Herc. Fur. v. 43, 843, 1010. Electra v. 691. &c.
Latino Carmine loci ab Editore donati Vita §. iii, vi, xi, xiv, xix, xx, xxv, xxxi, xxxii. Tragœd. §. v, vii, viii, x. *Poſt* Phœniſſarum *Argumentum Quinquies.* Hippolytus v. 640, 728, 1030. Andromache v. 103. Heraclidæ 1016. Helena v. 259. Ion v. 1619. Herc. Fur. v. 633, 757. Andromeda v. 9. Andromed. *Addenda uſque ad* v. 16. Antiope v. 22, 106. Archelaus v. 29. Belleroph. v. 1, 28. Theſeus v. 21. Creſſæ v. 5. Meleager v. 1, 8, 19. Oedip. v. 1. Oedip. *Addend. omnia.* Palamedes v. 24. Pliſthenes v. 16. Phrixus v. 1. Phædra v. 6. Incerta v. 329, 442. Epigramma Tom. 2. fol. 516. Hymni. *Omniáque adeò* Addenda, *præter innumeros locos non notatos, ut* Oeneus v. 1, 21. Palamedes v. 12, 3?, &c.
Λαύρειον *Argentifodina* Attica *ad Sunium* — Cyclops v. 292
Laus nimia res oneroſa — Oreſtes v. 1161
Λάχεσις — *Vide in* Μοῖραι.
Λάχνη *quid & undè* — Cyclops v. 539
Leges in Ligneis pugillaribus ſcriptæ — Hippolytus v. 1252
Λεβάδεια, ὅπου Τροφωνίου ἄντρον — Ion v. 300
Λείμαξ & λειμὰς *pro* λειμών — Phœniſſæ v. 1563
Λειμών, *pro Naturâ Muliebri*, Cyclops v. 168, 170. *Vide* Κῆπος.
Lectiones variæ undè aliquandò ortæ — Antigone v. 34
Λέκτρον *pro* Uxor — *Vide in* Λέχος.
Λελήμμεθα & εἰλήμμεθα *Atticè* — Ion v. 1113
Λελογισμένος — Iphig. Aul. v. 386
Λέοντος ἀγχόνη *Fabula* — Medéa *Schol.* v. 426
Λέπας & λέπαιος *quid* — Iphigenia Taur. v. 324
Λευκὴ *Inſula* Andromache *Schol. inſerta* v. 428. & v. 1262, Iphig. Aul. v. 1608. Helena v. 1692
Λευκὴ ἡμέρα *Nobilitatis ſignum* — Helena v. 1235
—*item Gaudii ac Proſperitatis* — Helena v. 1094
Λευκιππίδες, παρθένοι ἱεραὶ — Helena v. 1482
Λευκόπωλος *Principis cujuſvis Epitheton & Victoriæ* Herc. Fur. v. 29
Λευκωνία — *Vide in* Λευκὴ *Inſula.*
Λευσμὸς δίκη *i.e. Lapidatio* — Heraclidæ v. 60
Λέχος & λέχη τὰ & Λέκτρον, *pro* Uxor, *ut apud* Latinos *Cubile pro Conjux* Iphigenia Aul. v. 1355. Helena v. 590, 596. Danae v. 107. Phaethon v. 91. *Vide* Λέκτρον.
Λεχώ, λεχοῦς & λεχοῖδες — Electra v. 652
Λέων *de Hominibus Bellicoſis dicitur* — Danae v. 15
Λεωνίλλος, Leonellus, *Dux Clarentiæ* Edvardi III. *filius* ibidem
Λεώνυμος *in Inſulâ* Leucâ *videt Achillem poſt Mortem* Andromache *Schol.* inſert. v. 228
Λήδα *non in Leænam verſa* — Helena v. 385
Λημνιάδων γυναικῶν τόλμημα Hecuba *Schol.* v. 887. Hypſipylæ *Argument.*
Λήμνιον κακὸν — *Vide in* Παροιμία *&* Proverbia.
Λῆστε *pro* λήθω — Cyclops v. 171
Liba & Placentæ in certas Effigies formatæ — Ion v. 226
Libamina Mortuorum ex quibus conſtabant Iphigen. Taur. v. 160, 633. Heraclidæ v. 1040
Liberorum Uſus & Solatium — Ion v. 472, 481
Λίβυς λωτὸς, — *Vide in* Λωτὸς.
Λίγυσς *quid* — Troades v. 437
Λίθοι ἀργυρεῖ *quid* — Iphigenia Taur. v. 962
Lithgow (Johannis) *Diſtichon de Mulieribus* Melanippe v. 33
Λίμνη *Hippodromi nomen in* Trœzene, Hippolytus v. 148, 1133
Λίμνη *pro* Θάλασσα — Troades v. 442
Λιμνᾶτις — *Vide in* Diana.
Λίνον *Ægypto abundat* — Troad. v. 128
Λίνος — *Vide* Αἴλινος.
Linguâ juravi, mentem injuratam gero — Hippol. v. 612
Linguis favere in ſacrificiis Ion v. 98. Herc. Fur. v. 927
Lingua — *Vide* Latina, Græca *&c.*
Λιπαρὲς πέτρης — Hercules Fur. v. 1148
Λίτομαι, λιταίνω, λιτανεύω, & λιτάζομαι Electra v. 1215
Livius Euripidem *exprimit in* Hannibalis *de* Marcello *Oratione* — Bacchæ v. 799
Λοβὸς ἐν τῷ Θύματι *quid* — Electra v. 827
Λόγχη, *Lancea* Thebanorum *Spartorum nota*, Hercules Fur. v. 795
Λόγῳ & ἐπὶ λόγῳ — Hercules Fur. v. 1391
Λοιμὸς *de Homine Malo* — Electra v. 370
Londinum ingreditur Edvardus *Niger Princeps triumphans* Hercules Fur. v. 29
Λοξίας *Apollo quare dictus* Oreſt. *Schol.* v. 165. Iphig. Taur. v. 1013. Ion v. 36. Danae v. 10
Loquacitas damnatur Oreſt. v. 10. *Textu.* Bacchæ v. 385
Λοχεῖα, τὰ λόχια, & λοχεῖα — Electra v. 656
Λύγη & λυγαῖος Iphigenia Taur. v. 110. Heraclidæ *in Textu* v. 855. *unde* λυγίζω, *quaſi* λυγαίως βαίν.
Λυδία λίθος — Bacchæ v. 574
Λύει *pro* λυσιτελεῖ, & τέλη λύει *pro eodem* Medéa v. 566, 1362. Alceſt. v. 628
Λύκαιθος *Rex* Corinthi, Creontis *Pater*, Medéa *Schol.* v. 20
Λυκάων *Pelaſgi filius, Arcas,* — Oreſt. *Schol.* v. 1646
Λυκάων Martis, *vel* Nelei, *filius ab* Hercule *occiſus*, Alceſt. v. 502
Λύκιος *Apollo quare* — Alceſtis v. 112
Λύκος, *Lupus, Apollini ſacer* — Rheſus 224
Λύκος ποταμὸς — Bacchæ v. 405
Λύκος Θηβῶν τύραννος Hercules Fur. v. 139. Antiopæ *Argument.*
Lucra mala Damnis æqualia — *Vide* Κέρδεα κακὰ ἀτηρά.
Lucta, Luctatores coman-alebant — Bacchæ v. 455
Luna pro Menſis — Helena v. 113
Λύπη λυπημένη — Heraclidæ v. 602
Λύπη *primâ longâ* — Electra v. 1022
Λυπρὸς *per* Ἔλλειψιν *pro* λυπηρὸς Medéa *Schol.* 598. Ion v. 597
Λῶ *pro* Θέλω — Supplices v. 221
Λωτὸς, *pro Tibia*, Troades v. 554. Helena v. 169. Electra v. 716. *Vide in* Tibia.

M. *M.*

M, μ'. Ἑπτακόσιοι Hippolytus v. 661. Iphigenia Aul. v. 382. Troad. v. 438
Μαγεύματα *Blanditiæ, Deliciæ undiquaque exquiſitæ* Suppl. v. 1110
Magi duo, Inceſti cadaver ſepeliunt — Hippol. v. 1030
Magi tamen Inceſti — Andromache v. 171
Magnes Æolidæ & Philodicæ filius — Phœniſſæ *Schol.* v. 1748
Magnificat, Hymnus, — Troad. v. 608
Μάγυλον — *Vide* Καταμάγυλον.
Μαῖα *filia Atlantis, Mercurii Mater* — Ion v. 3
Μαῖα, *Mater & Obſtetrix* — Alceſtis *Schol. inſert.* v. 393
Μαινόμεθ' *pro* μαινόμεθα *& de eo diſceptatio* Iphigen. Aul. v. 547
Μακαρία Herculis *& Deianiræ filia* Heraclidæ v. 35, 45, 475 —*Fons in* Marathone *ab eâdem ità dictus* Heraclidæ v. 35
Μακεδόνων ναῦς — *Vide* Βρεττανία.
Μακραὶ πέτραι — Ion v. 13, 492, 936, 1400
Macrobius & Euripides apud eundem emendantur Hypſipylæ v. 19
Machæreus Neoptolemum occidit Oreſt. v. 1651. *Vide Not. in Scholia.*
Malalæ Editoris Comes — *Vide* Bentley.
Malea, Μαλέα & Μάλεια — Oreſt. *Schol.* v. 364
Cyclops v. 18
—*Neptuno ſacra* — Cyclops v. 292
Μανίας πόνοι — Bacchæ v. 1092
Μανίας παραμυθητικὸν — Bacchæ v. 1259
Μαντεία — *Vide* Aſtrologia *&* Augurium.
Μαντεῖος Apollo — Troades v. 454
Μάντεις βασιλεῦσιν ἀχθεινοὶ — Phœniſſæ v. 779, 872
Μαντικὴ *quaſi* μανικὴ — Hecuba *Schol* v. 123
Manto Tireſiæ *Vatis filia* — Phœniſſæ *Schol.* v. 841
Μάργαρος *pro* σμάραγδος — *Vide in* Μάραγδος.

INDEX SECUNDUS.

Mάσσυγα ſupplicium Taurea *Latinis dictum* Rheſ. v. 817
Mάρπαι, χεῖρες Herc. Fur. v. 81
Margites Homeri *Poema* Tragœd. § i
Marinæ aquæ in purgationibus uſus *Vide* Θάλασσα κλύζει &c.
Μαρμαρωπὸς Hercules Fur. v. 883
Maro (Virgilius) Euripidem *imitatur* Hecuba v. 992. Oreſtes v. 1134. Phœniſſæ v. 18. Bacchæ v. 742, 916 *Vide in* Βιργίλιος
Maron quis Cyclops v. 141
Maronæum Vinum ibid.
Mars Halirrothium occidit Electra v. 1260
Maſculinum Genus etiam de Feminâ in ſingulari Ion v. 973 Electra v. 1016
Maſculinum Genus ſæpè de Feminis multis Hecuba v. 511 Medéa v. 1241. Alceſtis v. 383, 541. Andromache v. 351, 712, 893. Helena v. 1404. Ion v. 955, 1362 Danae v. 51, 64
Maſculinum pro Feminino Atticè, Hecuba v. 150, 296. Alceſtis v. 532. Andromache v. 348, 711
Maſculinum Nomen Generale utrique Sexui tribuitur Troades v. 424, 474. Ion v. 973
Maſculino Genere Mulierum Chorus plerumque inſignitur Andromache v. 421
Maſculinum Adjectivum Atticè *Subſtantivis Femininis tribuitur* Hecuba v. 150, 296. Hippolytus v. 387. Alceſtis v. 532. Andromache v. 348, 711. Electra v. 993
Maſculinum ſingulare etiam de multitudine Feminarum Andromach. v. 421. Hippolytus v. 1111
Μαστὸς *pro* μαζὸς *quando de* Viro *dicitur* Supplic. v. 1160
Μαχαιρεὺς *Vide ſuprà in* Machæreus
Maximus (Valerius) *emendatur* Vitâ § xiii
Megara Urbs Græciæ *Vide* Alcathous *&* Niſus
Megara urbs, nomen aliud habet ab Alcathoo Heraclidæ v. 279
Megara, Uxor Herculis, Creontis *filia*, Hercul. Fur. *Argumentum*
——*illius ex* Hercule *tres filii* Herc. Fur. v. 474, 994
Medea Fabula Euripidi *in æternum vindicata* Vitâ § xviii
——*teſtimonio* Heſychii *Grammatici* Medéa v. 758
Medeæ de filiorum cæde deliberantis elegans Deſcriptio & Imago ibid. v. 1021
——*an illius filios* Corinthii *occiderint, an ipſa Mater* Vitâ § xvii. Medéa v. 263
——*illius filiorum Nomina* Medéa *Schol.* v. 116
Medeæ ſtatua Medea v. 1021
Media, Medorum Regio, frigida Bacchæ v. 15
Media Vox *Vide in* Μέσος
Μελλεσὸς *mellens pro* μελλητὴς Iphig. Aul. v. 234
Μείλιον *Vide in* Μελλησὸς
Μελάγχιμος *pro* μέλας Rheſus v. 962
Μέλει Bacchæ v. 450. Herc. Fur. v. 772
Μέλει *quando Genitivo gaudeat* Helena v. 1440
Μέλι, ἀνθεμόρρυτον γάνος μελίσσης Iphig. Taur. v. 633
Μελία *Fraxinus & Synecdochicè Fraxinea Haſta* Supplices v. 695
Μέλισσαι *Feminæ Sacerdotes dicuntur, quæ & quare* Hippol. v. 77
Μέλλειν, σημαίνειν, τὸ βραδύνειν, τὸ ὀκνεῖν, τὸ φαίνεσθαι Hecuba *Schol.* v. 726
Μελπομένη, *Muſa Doloris* Troades v. 605
Melchiſedeck quare ἀμήτωρ *&* ἀπάτωρ Ion v. 837
Μεμβλωκὼς *undè & quid* Rheſ. v. 629
Μεμηχανημένως Ion v. 809
Μεμιγμένως ibid.
Μεμπτὸν τὸ, ἀντὶ τοῦ ὁ μέμψιν · μεμπτόν τινι, ἀντὶ τοῦ μέμψιν ἔχοντα Hecuba *Schol.* v. 299
Menander Euripidem *admiratus* Vitâ § xx, xxxii. *in fine*
Menander à Philemone *victus feſtivè eum alloquitur* ibid. § xxvii
Menander de Paraſito Hippolytus *Schol.* v. 426. Tragœd. § viii
Menandri Ἐπιτρέποντες *Fabula* *Vide in* Ἐπιτρέποντες
Menandri Θαΐς *Fabula* Tragœd. § iv. *in fine*
Mendaces Heroas Euripides *introducit*, *Vide in* Euripides *Apoxωμωδεῖ*
Μενέλας *Doricè*, Μενέλεως *Atticè, pro* Μενέλαος *Communiter* Rheſus v. 25
Menelai poſt Trojam *captam errores* Helena v. 407
Menelaus Hoſpitem Paridem *Helenæ curæ commendat ipſe in Cretam abiturus* Troades v. 943
Menelaus in Beatorum Inſulam tranſlatus Helena v. 1692
Menelaus Divinis Honoribus cum Helenâ *afficitur* Helena v. 1683
Menœceus Creontis *filius pro Patriâ lubentèr ſe offert* Phœniſſæ v. 1062. Electra v. 1024
Mercurius Ἐριούνιος Helena v. 576
Μέρμερος *&* Φέρης Medææ *ex* Jaſone *filii* Medea *Schol.* v. 116
Merops Titan Helena v. 388
Merton-Hall *Vide* Κονεὶς, Robertus Coney
Μέσος ἐσῖτι ἐπαμφοτερίζει Helena v. 359
——*quare dicitur* μέσος χρόνος ibid.
Μέσα, διὰ μέσου *leguntur quædam & extra Verſum* Hecuba v. 1116. Andromache v. 1070, &c.
Μεσόχορος *quis* Tragœd. § xi
Μετὰ *Poeticè cum Dativo* Hecuba v. 355
Μεταιχμιον, *pro* μεταιχμιαῖον, *quid* Hippolyt. v. 1173 Alceſt. v. 91
Μεταίχμιον ibid. v. 91
Μέταξα Hecuba *Schol.* v. 468. *Not. in Schol.* *Vide* Græco-barbara
Μετεμψύχωσις *Vide in* Pythagoras
Μετέρχομαι, μετελθεῖν ἀγνωτῶ Heraclidæ v. 1023
Μέτων *Aſtronomus* Athenienſis *floret* Vitâ § xxvi. *fol.* 25
Μὴ *nunquam Abſolutè pro* οὐ, *niſi ubi quid ſubauditur* Heraclidæ v. 162
Μὴ *ante* οὐ *aliquando eliditur* *Vide titulo* Οὐ
Μηδὲν ἄγαν, *illius ſententiæ Author*, Hippol. *Schol.* v. 265
Μηδὲν *&* οὐδὲν *ſimul occurrunt* Ion v. 594. Electra v. 369
Μηδεὶς *&* μηδεὶς, *&* οὐδεὶς *&* οὐθεὶς, *&* μηδεὶς *pro* μηδὲ εἷς, Electra v. 1354
Μηθεὶς *Vide* Μηδεὶς
Μηδὲν *pro* μηδὲν Iphig. Taur. v. 1220
Μῆλον Ἑλλάδος *& illius Hiſtoria* Hecuba *Schol.* v. 644
Μὴν, *Menſis, quomodò* Græcis *diviſus* Heraclidæ v. 779 Ion v. 1156
Μηνυτρον *&* μήνυτρον *Præmium pro Indicio* ibid. v. 852
Μηροῤῥαφὴς Βάκχος *quare* Bacchæ v. 286
Μηρὸς *Mons Indiæ* ibid.
Μητρυιὰ *Vide* Novercæ
Μήτρως *pro* μητρὸς πατὴρ Herc. Fur. v. 43
Μιλτὸν *&* Μίλτον *Nomina* Athenis *in uſu* Oreſtes v. 525
Μίλαξ *pro* σμίλαξ Bacchæ v. 702
Milton (Johannes) *Author* Paradiſi *Amiſſi, illius MS. Notæ in* Euripidem Phœniſſæ v. 962. Andromach. [illegible]6. —*Erroris arguitur* Iphigen. Aul. v. 812. Herc. Fur. v. 1362 *Laudatur* Heraclidæ v. 321
Μύλον, *pro* ἅλων, *a* Threſhing-Floor, *undè fortè* Anglicum *a* Mill Hippol. *Schol.* v. 138
Μῖμος *pro* μίμημα Rheſus v. 256
Mimus quid Tragœd. § vii
Minerva *Vide in* Ἀθήνη *&* Παλλὰς
Minerva Victoria *dicta* *Vide* Νίκη
Minerva δία ἀμήτωρ Phœniſſæ v. 670. *in ipſo Textu*
Minerva Herculi Adjutrix Heraclidæ v. 920. Herc. Fur. v. 1003
Minerva, Neptuni *filia Naturâ*, Jovis *Adoptione apud* Libyas Ion v. 872
Minerva χαλκίοικος *in* Spartâ *vocabatur* Helena v. 231, 1483
Minervæ Peplus Hecuba *Schol.* v. 466, 469. Iphig. Taur. v. 222
Minervæ Sacra *vide* Παναθήναια
Minervæ cum Neptuno *contentio* Ion v. 1432
Minervæ Statua Aurea à Pericle *dedicata* Vitâ § xxvi
Minotaurus, *vide* Theſeus Minotaurum cædit
Minyæ Argonautæ & Orchomenii dicti, & Orchomenii Minyæ *ab* Hercule *victi*, Herc. Fur. v. 50, 220, 560
Μινύθω *vide* Ὀρμάθω
Μισογύνης Euripides *quare dictus* Vitâ § xix. Melanippe v. 51
Μισῶ *pro* ἧττον ἀγαπῶ Alceſt. v. 338
Μισῶ τι ποιεῖν Bacchæ v. 424
Μισῶ *cum Infinitivo* ibid.
Μνήμων *quis & Mnemonum nonnullorum Nomina* Electr. v. 555
Moderata Venus laudatur Antigone v. 17
Modi Muſici & Theatrici Tragœd. § xi
Modus Indicativus pro Subjunctivo Phœniſſæ *Schol. inſert.* v. 743
Μοὶ *pro* μοῦ *&* μοὶ *ſuperfluum* Oreſt. v. 124. Iphig. Aul. v. 613. Iphig. Taur. v. 922. Hercul. Fur. v. 98, 626 Electra v. 1308

Μοῖρα

Μοῖραι τρεῖς καὶ ὀνόματα αὐτῶν Oreſt. *Schol.* v. 12
Morgus Nigri Principis Moderator & Mnemon Electra v. 555
Μοιχεύω pro μοιχεύομαι *de muliere* Andromach. v. 680
Μοναμπυκ☉ ταῦρος Helena v. 1583
Monarchia Abſoluta vide Παμβασιλεία
Μοναρχίας ἔπαιν☉ Andromach. v. 478,481
Μονοδέρκτης Cyclop. v. 78
Mori citò, vel non Naſci, optimum Bellerophon v. 77
Morientium Crines Proſerpinæ ſacri Alceſt. v. 77
Morientium oculos claudere, Vide in Mos
Μόριον *Emphaticè pro membro Genitali* Medea *Schol.* v. 679
Μόρ☉ *quid* Hecuba *Schol.* v. 1145
Mors ſola Deorum Dona non amat Alceſt. *Schol.* v. 56,962 *ubi* Neceſſitas *vocatur*
Mors Bonorum Deum tangit Hippolyt. v. 1339
Mors Sanctorum Honorabilis ibid.
Mors omnibus Communis Andromach. v. 1272
Mors Pura & Impura Helena v. 305
---*ex ſuſpendio ignobilis & impura* ibid. v. 305,306
---*item ex Aquis* ibid. v. 306
---*ex Gladio generoſa & pura* ibid.
Mors, Nulla unquam de morte Hominis Cunctatio longa Hippolyt. v. 1323
Μόρσιμ☉, *ubi* τὰ μόρσιμα *pro Fatum,* Heraclidæ v. 615
Mortui ſepulturâ indigni qui ſint Hippol. v. 1030
Mortui Deorum Præſentiam profanabant Hippolyt. *Schol.* v. 1437. Alceſt. *Schol.* v. 22
Mortuis inſultare nefas Bacchæ v. 1037. Electra v. 900 Antigone v. 40
Mortuorum Gratia citò perit Herc. Fur. v. 267. ---*Inferiæ vide in* Libamina
Mortuorum etiam Vulnera ligare ſolebant Phœniſſ. *Schol.* v. 1663. Troad. v. 1232
Mortuos lavare Vide in Mos
Mortuos decorat Virtutum memoria Herc. Fur. v. 357
Mortuos ſecundùm vias ſepeliebant vide Sepulchra
Μορφὼ *&* Καυτὼ *Primæ Fornicatrices* Hippol. *Schol.* v. 408
Mos Coronari Deos à Supplicibus Heraclidæ v. 441
Mos Deos præfandi Electra v. 638
Mos Genas radendi in Luctu Helena v. 1095
Mos λαμπαδηφορεῖν *in Nuptiis* vide Nuptiæ
Mos Lugentium manus Capiti imponere Helena v. 377
Mos in honorem Deorum Matronas & Senes ſaltare Troad. v. 151. Bacchæ v. 201. *Textu*
Mos, juſtâ cæde peractâ, cruentum Gladium Soli monſtrare, Oreſt. *Schol. & Not.* v. 820
Mos morientibus decentèr Veſtes ſuas componere Heracl. v. 561
Mos, morientium oculos Claudere Phœniſſ. v. 1460
Mos, mortuis Terram levem precandi Helena v. 859
Mos mortuos lavandi & ungendi Phœniſſæ v. 1328,1661
---*& ſplendidè Veſtiendi* Alceſt. v. 158
---*& Coronandi* Phœniſſæ v. 1626
---*eorum Vulnera ligandi* Troad. v. 1232
Mos Ignem Aris admovendi, ad depellendos Supplices Vide Ignem Aris &c.
Mos peregrè Euntibus *Viaticum Sympoſium Amicis exhibere* Ion v. 663
---*Redeuntibus Veſtibula & Lares ſalutare* Herc. *Fur.* v. 599
Mos Præconis in Conciliis Græcorum, Vide in Κήρυξ & Præco
Mos pullis Veſtibus indui in Funeribus Helena v. 1094
Mos Regum Perſicorum ante Res ſacras, de iis diſſerere, Bacchæ v. 199
Mos Reorum mulctam ultrò offerentium ibid. v. 492
Mos Victimarum Cornua deaurare, Vide χρυσόκερως βόες περὶ τῆς θυσίας
Mos Victimas reſtitantes humeris tollere Helena v. 1537
Moſaicæ Sanctiones Iphig. Taur. v. 382
Moſs (Robertus) *de Collegio C. C.* Cantabr. Phœniſſæ v. 1750
Moſſolani Judæi de Augurii Vanitate narratio Helenæ v. 750 Herc. *Fur.* v. 596
Μόσχ☉ βίαιον σφάγιον Hecuba *Schol.* v. 204
Μόσχ☉ *de quovis tenero Animalculo* Iphig. Aul. v. 1248 Bacchæ v. 1183. Helena v. 1492. *Vide in* Νεοσσὸς & Πῶλ☉
Μοῦσα λύπας ἔχουσα vide Melpomene
Muſæ quot Matres factæ Rheſus v. 351
Muſæ ad Pelei & Thetidis *Nuptias canebant* Phœniſſæ v. 829. Iphig. Aul. v. 1036
Muſæus emendatus *Vide in* Ζυγία Ἥρα
Muſica vide Modi Muſici
Muſica Theatri qualis Tragœd. §. xi
Muſica & Cantus leves præ utilioribus ſtudiis damnantur Antiope v. 10
Muſica in Conviviis uſitata Ion v. 1177,1178
Muſica in Conviviis ſuperflua, in Adverſis commodior Medea v. 190
Muſonii Philoſophi ſententia Herc. Fur. v. 355
Μυεῖν & ἐμμυεῖν, *pro* ἐκδιδάσκειν Bacchæ v. 823
MS. *Collegii Corporis* Chriſti Cantabrigiæ *trium priorum Fabularum* Euripidis, *quod &* Theodori Cantuariæ *olim Archiepiſcopi fuiſſe perhibetur, ex quo paſſim emendatur Euripides, ut* Oreſtes v. 254,280,286,291. Phœniſſæ v. 411,421, 473, 501, 512, 535, 618, 620,622,639,693,727,755,773, 790,819,877,885,957,962,1099,1133,1145,1253, 1304, 1328,1344,1390,1489,1516,1531,1631,1666,1668,1713 1737,1749,1750
---*Cantero favet, vide in titulo* Canteri conjecturam MSum *confirmat*
---*Joſepho Scaligero favet, vide in titulo,* Scaliger (*Joſephus*) & Duportus
MS. *tamen hoc in aliquâ parte laborare videtur* Oreſtes v. 346. Phœniſſæ v. 799,1107,1518,1601,1624
MS. *Vaticanum* Rheſus v. 442
Μύδρ☉ *quid* Herc. Fur. v. 992
Μυκῆνα πολύχρυσ☉ Danae v. 1
Μυκήνη καὶ Ἄργ☉ τοῖς Νεωτερικοῖς ταυτὸ πόλισμα Heraclidæ v. 188
Mycenarum Conditor vide Perſeus
Mycenæ ab Argivis ſolo æquantur Vita § xii
Mulier Technis inveniendis apta Iphig. Taur. v. 1032. Helena v. 1055
Mulieres Bonæ Troad. v. 651
Mulieres Doctæ Medea v. 1084
Mulieres Doctæ ut plurimùm libidinoſæ Hippol. v. 640
Mulieres ſecundos Maritos plus amant, quàm Liberos Prioris mariti Electra v. 265
Mulieris Bonæ Character Troades v. 651
Mulierum & Virginum Cuſtodia Iphig. Aul. v. 678. Danae v. 22
Mulierum Tonſuræ in Luctibus Helena v. 1059
Μυρίοι, *idem quod* οἱ πολλοὶ Andromach. v. 701
Μυρμιδόνες *unde dicti* Iphig. Aul. v. 1352
Myrtilus à Pelope *occiſus* Oreſt. *Schol.* v. 980,991
Myrtôum Mare *à* Myrtilo *dictum* ibid. v. 991
Myrtus Mortuis propria & ſacra Electra v. 324,512
Μυσήρια *magna* Bacchi vide Ὄργια
Μυσῶν λεία *Proverbialis locutio* Rheſus v. 251
Μόχθ☉, μυχαίτατ☉ & μυχοίτατ☉ &c. Helena v. 190
Μυχθισμὸς & μυχθίζω Rheſus v. 789
Μυῶν μία *pro ſalax Fœmina* Hippol. v. 45
Μῦς *&* μῦρ☉ λέγει vide in Proverbia
Μωρία *pro* μοιχεία Hippol. *Schol.* v. 644,966

N. *N.*

N *Litera frequenter repetita* Medæa v. 476. *Vide in* Σ
N, ν, ἐφελκυστικὸν Troad. v. 438
Ναὶ & ναὶ μὰ *Jurandi formula* Bacchæ v. 534
Nænia, illius forma Troad. v. 1209. *Vide* Αἴλιν☉ & Ἰάλεμ☉
Ναῖς *pro* ναῦς Hippol. v. 550
Ναΐς & Ναϊάς *Nymphæ* ibid. & Helena v. 187
Νάξια ἀκόνη ibid. v. 1606
Νάξιον πλοῖον ibid.
Ναὸς *poſt Dei alicujus Nomen ſubauditur* Ion v. 405,787
Ναρθηκας Bacchæ v. 113,147
Naſcentes ploratu, Mortui triumphis, excipiendi Creſphont. v. 30
Natale ſolum & illius Dulcedo Iphig. Taur. v. 452
Natalis, an Natalis dies, dicendum Ion v. 653
Natalitia, Feſtivitas Ion v. 805
Natura *Vide in* Φύσις
Ναυβάτης *pro* ναύτης Iphig. Taur. v. 1380
Ναυβάτης ibidem & Helena v. 1626
Navigare cum Impiis periculoſum Electra v. 1355
Nauplia Portus Argivæ *Regionis* Helena v. 1602
Nauplius Palamedis Pater, Neptuni & Amymonæ filius Oreſt. *Schol.* v. 54,432. Iphig. Aul. 198
Nauplius in Vindictam filii à Græcis proditi falſis eos ignibus

ad naufragium adigit Oreſtes *Schol.* v. 432. Helena v. 773, 1139. *Vide in titulo* Palamedes
Navium Cuſtodes Divi *vide titulo,* Caſtor & Pollux
Navium & Curruum Analogia Medæa v. 1122
Νεϐρὶς *Bacchantibus propria* Phœniſſ. *Schol.* v. 798. Bacchæ v. 111
Νεϐρὸς ἐλάφων ϐρύγμα Hecuba *Schol.* v. 204
Neceſſitas non habet Legem Helena v. 521. Alceſt. v. 962 *ubi elegans* Grotii *Verſio*
Νεκρὸς ἱερὸς *vide* Κερασμοπήληξ νεκρὸς
Νεκρὸς ὁ & νέκυς *Cadaver cujuſvis ſexûs* Supplices v. 70 Troad. v. 448
Νέμεσις Ἀδράστεια, *& quòd eam Veteres præfari in Proſperis ſolebant* Rheſus v. 342
Νεογνὸς *quid* Ion v. 31
Νέον τὸ, *vide* τὸ νέον
Νέον *pro* Malum, *ut* ἦν τι νέον πίσῃ, *ſiquid mali acciderit* Rheſus v. 661
Neoptolemus à Machæreo *occiſus* *Vide in* Machæreus
Neoptolemus Hiſtrio & Poeta Tragœd. § viii
---*ejuſdem Vox de* Philippo Alexandri M. *Patre occiſo* Tragœd. § v
Νεοσσὸς *de Filio, aut Puero* Troad. v. 746. Heraclidæ v. 240. Herc. *Fur.* v. 224
Νεόφρων *Poeta Tragicus ab* Alexandro M. *cæſus* Vitâ § xviii
Neophronis Medæa alia longè ab Euripidis *probatur* ibid.
---*Illius Medææ Fragmenta,* Medea v. 1021, 1241. Alceſt. v. 383
Neptunus Equeſtris quare Rheſus v. 187
---*Tænarius dictus* Cyclops v. 291
---Τειχίστος & Συνίδειστος ibid. v. 294
Neptunus & Apollo Trojam muro cingunt Troades v. 5. Helena v. 1527
---*illi Promontoria ſacra* Cyclop. v. 292
Nero Euripidis *verſu abutitur* Incerta v. 440
Neroni Seneca, Phocion &c. præferuntur Dictys v. 36
Neſtoris filius Antilochus ad Trojam cæſus Helena v. 855
Neutra Adjectiva pro Adverbiis Incerta v. 179
Neutrum Plurale pro ſingulari *vide in* Ἄσημα
Neutrum pro Maſculino *vide in* τὸ Ὑπτίκον
Νέφος *de Vultu contracto* Phœniſſ. v. 1318
Νεώρειον *quid* Helena v. 1546
Νῆις *vide in* ναῖς
Νηὶς *Amphionis & Niobæ filia* Phœniſſ. *Schol.* v. 1111
Νηὶς *Zethi filia* ibid.
Neitæ Portæ unde dictæ Phœniſſ. *Schol. & Not.* v. 1111
Νηρεὺς *Vates* Helena v. 15
Νηρέως θυγατέρες πεντήκοντα Iphig. Aul. v. 1056. Iphig. Taur. v. 274, 427. Ion v. 1081
Νησαῖοι ἵπποι *Vide in* Ἀδελφόπωλος
Νῆσος Μακάρων Helena v. 1692
Νίκη *Minervæ Nomen, & Minervæ Victoria culta* Ion v. 457, 1529
Νικητήρια *qualia Veteribus data* Alceſt. v. 1028
Νικητήριον *munus pro Victoriâ* Ion v. 852
Nilus Jupiter Ægyptius & de ejus incremento Helena v. 2 Electra v. 736. Archelaus v. 4
Niobidæ Phœniſſ. *Schol.* v. 4, 162
Niobe Nomen Fabulæ Euripidis, Addenda *titulo* ΝΙΟΒΗ
Niobæ Epitaphium ingenioſum Phœniſſ. v. 162
Niſus, Scyllæ Pater, Rex Megarenſium Herc. *Fur.* v. 954
Nobilitas optima, eſt Virtus Dictys v. 36
Nocturna Pervigilia *vide* Pervigilia *Bacchi*
Nodus Gordianus ab Alexandro *M. ſolutus* Hippolyt. *Schol.* v. 671
Νομάδες Cyclops v. 120
Νομοὶ μουσικοὶ *vide* Modi *muſici*
Nomina Filiis Patres, Filiabus Matres ſolebant imponere Ion v. 800. *vide* Ὀνόματα
Nomina Perſonarum Ipſæ Perſonæ in Scenis proferebant Troad. v. 238
Nomina Rerum prædictricia *vide in* Ὀνόματα προσημαντικὰ
Nominativus pro Vocativo Atticè Hecuba *Schol.* v. 534
Nomus Panopolitanus Troad. v. 444
Nox quare Εὐφρόνη *dicta* Rheſus v. 92
Nox Amica Furibus, Inimica Veritati Iphig. Taur. v. 1026
Nox Religioſis Ritibus apta Bacchæ v. 486
Νυκτὸς νόσος & ἀπορία Iphig. Aul. v. 1182. Ion v. 620
Νόθος *Poematis Nomen* Phœniſſ. *Schol.* v. 1123. Medææ *Argument. &c.* *Vide* Κυκλικὰ
---*ex eo Quatuor Verſus Heroici citantur* Phœniſſ. *Schol.* v. 1123
Νόστος *ſimpliciter* Profectio, *non* Reditus *tantùm,* & νοσίω, ἔρχομαι Rheſus v. 427. Helena v. 431, 897
Νόστος πειράσας *Vide in* Κυκλικὰ
Novercæ Privignis ſemper ſuſpectæ Hippolyt. v. 728. Ion v. 1025, 1329. Phrixus v. 27
Numeri Synecdoche Phœniſſ. v. 1099
Numeri Ἐπίσημος Phœniſſæ *Schol.* v. 773. Ion v. 1115 Herc. *Fur.* v. 1206. *Vide* Ἐπίσημα
Numerus pro Vulgo Troad. v. 476
Numerus Dualis Maſculinus pro Fœminino Hippol. v. 387
Numerus Dualis pro Plurali Helena v. 1571. Theſeus v. 25
Numerus Pluralis, ubi teſte quis loquitur, pro ſingulari Ion v. 648, 751, 878, 1056
Numerus Pluralis pro Singulari Medea *Schol.* v. 823. Helena v. 559
Numerus Pluralis Maſculinus pro Fœminino Singulari, vide Maſculinum *ſingulare*
Nummus Vetus Bacchæ v. 463. Herc. *Fur.* v. 154
Νυμφευτὴς & νυμφεύτης Ion v. 913
Νυμφευτήρια *pro* Νύμφη Troades v. 252
Νύμφη ἄνυμφος Hecuba *Schol.* v. 612
Nymphæ & Nympharum Genera Helena v. 187
Νῦν & νυνὶ, *eorum Differentia* Hecuba *Schol.* v. 996
Nuptiarum Ornamenta *vide* Γάμων ἀγάλματα
Nuptiæ, in iis mos erat, matrem Sponſi introducere Sponſam λαμπαδηφοροῦσαν Phœniſſæ v. 346. Medæa v. 1027. Iphig. Aul. v. 732. Helena v. 645
---*in Nuptiis mos, Sponſorum quoque matres Balneis lavari* Herc. Fur. v. 482
Nuptiæ Gulielmi *&* Mariæ *celebratæ* Phœniſſæ v. 829
Nyſſa mons Indiæ Baccho *ſacer* Cyclops v. 68
Νῶϊ *pro* νῶϊν Iphig. Aul. v. 1207
Νῶτα πόντου *pro* θάλασσα Iphig. Taur. v. 1445
Νωτίζω & ἀπονωτίζω Bacchæ v. 762

Ξ. X.

Ξάνθος & Βαλίος *Achillis Equi, Peleo primùm à Neptuno dati,* Rheſ. v. 187
---*Titanes priùs erant & pro Deorum partibus ſtabant* ibid.
Ξεναπάτης & ξεναπάτας Medæa v. 1392. Sthenobœa *Addenda* v. 1
Ξένιος Ζεὺς, *vide in* Ζεὺς ξένιος
Ξενοδαίτας & ξενοδαίκτας Herc. Fur. v. 391
Ξενοκλῆς *Tragicus Poeta quis fuerit* Vitâ § xxvii. *in fine*
--*Vulgi favore, aut Arbitrorum* δωροδοκίᾳ Euripidem *vicit* ibid.
Ξενοκράτης *Philoſophus quando natus* Vitâ § xxvii
Xenocrates ab Ariſtotele *facetè irridetur* Incerta v. 435
Ξένος, ἀντίληπτον φίλος Helena v. 456
Ξένος *quid propriè & ſimpliciter* Hecuba *Schol.* v. 19
Ξένος, Ἀστόξενος, Δορύξενος, Ἰδιόξενος, Πρόξενος *quomodò differunt* *vide in* Πρόξενος
Xenophon Euripidis *filius, Athenienſium Dux* Vita § xxv *Bello cadit* ibid. § xxvi
Xenophon Hiſtoricus, Platonis æqualis, Democratiam damnat Aleadæ *Addenda* v. 1
---*Cyri Expeditionem deſcribit* Vita § xxxii
---*unde Hiſtoriam ſuam ordiatur* ibid. § xxx
Ξένων σύμβολα *vide in* Σύμβολα
Ξένων *Poeta Comicus Vetus* Siſyphus v. 43
Xerxes in Græciam expeditionem facit Vitâ § iv
---*Atticam & Athenas vaſtat* ibid.
---*Expenſas belli Athenienſibus fruſtrà offert* Vitâ § viii
---*ab* Artabano *interficitur* ibid. § xii
Ξοῦθος Αἰόλου παῖς Ion v. 63. *in ipſo Textu. &* v. 842
Ξοῦθος Ἐρεχθέως θυγατέρα Κρέουσαν γήμας ᾤκισε Τετράπολιν *vide* Τετράπολιν
Ξοῦθος *Nomen Fabulæ Eubuli Poetæ* Medæa *Schol.* v. 613
Xylander erroris arguitur Iphig. Aul. v. 168
Xylander laudatur ob Strabonem *feliciter emendatum* Iphig. Taur. v. 1452
Ξυνάπτειν *ſimpliciter pro* συνάπτειν πόλεμον Phœniſſ. v. 1390
Ξυνάπτειν δεῖπνα Ion v. 807
Ξυναυλία *quid,* *vide* Iphig. Aul. v. 576
Ξυνείκοσι *pro* εἴκοσι Troad. v. 1076
Ξὺν Θεῷ Rheſus v. 318
Ξύνθημα, *Teſſera* ibid. v. 12, 521
Ξυνωρίζομαι Bacchæ v. 198, 324
Ξυνωρὶς ibid. v. 324
Ξυνωρὶς τέκνων *Figuratè* Medæa v. 1145

Ξυρεῖν

Ξυρεῖν ἐν χρῷ quid Alceſt. v. 427
---ἐπὶ ξυρῦ Herc. Fur. v. 630

O. *O.*

O *Pro* ὃς Hippolytus v. 525
Ὁ pro ὅτι Ion v. 245
Hobbii ſententia damnata Incerta v. 102
Ὀγκὰς *Minervæ Nomen, undè* Ὀγκαῖαι πύλαι Θήβαις Phœniſſæ v. 1111
Ὄγκος *Tragicus quid* Tragœd. § ix
Ὀδᾶν *pro* ἐφοδιάζειν Cyclops v. 98,265
Odor bonus ſine causâ ſenſibili Divinitatis præſentis ſignum Hippolytus v. 1391
Ὁδὸς *pro* γνώμη *vel* λόγος Heraclid. v. 237
Ὀδυσσέως ψευδολογία Rheſus v. 907. *vide* Siſyphus
Ὅτι *&* ἕνεκα *ſimul, ut* ὅθ' ἕνεκα *pro ſimplici* ὅτι, *vel ſimplici* ἕνεκα Ion v. 662. Danae v. 20
Οἱ *ante Vocalem etiam in eâdem Dictione breve Vide in* Ποι *&* Τοι
Οἴαξ Παλαμήδους ἀδελφὸς Oreſtes *Schol.* v. 432. Electra v. 453
Οἶδα τάδε Attica *Phraſis* Bacchæ v. 39. *Vide* Rheſus v. 442
Οἰδίπος, Οἰδίπους *&* Οἰδιπόδης, Suppl. v. 836
Οἰδίπους *pro* Οἰδιποδίδης Alcmæon *Addenda* v. 3
Oedipi Genealogia Bacchæ v. 175
Oedipi Hiſtoria Phœniſſæ *Schol.* v. 1748
Oedipi Solutio Ænigmatis Sphingis Phœniſſarum *Argument.* 1 Tom. fol. 110
Oedipi Uxores Phœniſſæ *Schol.* v. 1748
Oedipo Oraculum datum, *Vide* Oraculum
Οἰκατρέω Alceſt. v. 427
Οἰκετικὸς βίος Ion v. 633
Οἰκλῆς *Amphiarai Pater* Suppl. v. 925
Οἰκονομία *Fabularum Poetæ arbitrio ſæpe mutatur* Phœniſſæ v. 1464. Troades v. 618. Helena v. 60,855
Oeconomia Euripidis à Sophoclis Oeconomiâ longè diverſa Phœniſſæ v. 1464. Antigonæ *Argum. in* Addend.
Oeconomia Electræ *defenditur* Electra v. 50, 259, 815, 896
Οἰκτίζομαι Troades v. 155
Οἰλέως Αἴας ibid. v. 70
Οἰνεὺς *Nomen Fabulæ Euripidis,* *Vide* Suppl. v. 988. *Vide Fragment. Titulo* ΟΙΝΕΥΣ
Οἴνη *Vitis* Bacchæ v. 535
Οἶνος μελαίνης μητρὸς *quid ſibi-velit* Alceſt. v. 757
Οἶνος Βύβλινος Ion v. 1195
Οἶνος Θάσιος ibid.
Οἶνος Μαρώνειος, *Vide* Maronæum Vinum
Οἶνος Πράμνειος Ion v. 1195
Οἰνωᾶτις *Dianæ dicta & quare* Herc. Fur. v. 379
Οἰνώνη *Inſula Æacidarum* Iphig Aul. v. 699
Οἰνωπὸς Bacchæ v. 236,438
Οἷός τε εἰμὶ *pro* δύναμαι Oreſtes v. ~~680~~ ~~Troades v.~~ 727. Bacchæ v. 1254
Ὀϊστὸν *in Scanſione, ut* οἰστὸν *Diſſyllabum* Medéa v. 635
Οἶστρος *pro* οἰστρηθεῖσά τις Iphig. Taur. v. 394
Οἰχαλία *ab* Hercule *diruta* Herc. *Fur.* v. 473
Οἰχαλίας ἅλωσις *Homeri opus* ibidem
Οἰωνὸς *ab Hippocoontidis cæſus* Oreſt. *Schol.* v. 457
Holbechius (Thomas) S. T. P. *Collegii* Emmanuelis *Magiſter* Thyeſt. v. 4
Olim hæc meminiſſe juvabit Andromeda v. 22
Oliva primùm in Arce Athenarum apparet Ion v. 1433. Herc. Fur. v. 1178
Oliva Minervæ ſemper-virens Ion v. 1432, 1434, 1435
Oliva in ſupplicationibus *Vide* Θαλλὸς
Ὀλολυγὴ Troades v. 1073. Heraclid. v. 782. Electra v. 691
Ὀλολύζω *quid* Iphig. Taur. v. 1337
Ὀλβίζειν Cyclops v. 120
Ὀλυμπιονικῶν φυλλοβολία *Vide* Φυλλοβολία
Ὄλυμπος Αὐλητὴς ἐπώνυμος Iphig. Aul. v. 576
Ὅμηρος *ab Euripide nomine diſſimulato citatur* Supplic. v. 196. *Vide* Euripides Homerum imitatur
Ὁμήρου *Opus,* Οἰχαλίας ἅλωσις *dictum* Herc. Fur. v. 473
Homeri Margites, aliud Opus, Tragœd. § i
Homeri Carmina laudantur, quæ jam inter illius opera non reperiuntur Oreſtes *Not. in Scholia* v. 249
Homerus Omnis Poeſeως, nedum Tragœdiæ, Origo & Fons Tragœd. § i
Homeri Laudatores aliquot Vitâ § xiii *in fine*
Homerum omnes Poetæ avidè imitantur Danae v. 51. Tragœd § ii
Ὁμιλία *&* Πανήγυρις *pro quâvis turbâ* Heracl. v. 240,581
Ὀμόλη *&* Ὅμολος *Mons Theſſaliæ* Herc. Fur. v. 371
Ὁμολωεὺς *Amphionis filius* Phœniſſæ *Schol.* v. 1126
Ὁμολωΐδες πύλαι, *Thebarum Portæ ſic dictæ* Phœniſſæ v. 1111. & *Schol.* v. 1126
Ὀμβρηρὸς *quid* Iphig. Taur. v. 611
Ὀμφαλὸς γῆς *Vide* Δελφοὶ
Ὀμφὴ *pro* φωνὴ, ὁμιλία, *&* κληδὼν *ponitur,* Medéa *Schol.* v. 175
Ὄνειδος *in utramque partem etiam bonam accipitur* Phœniſſæ *Schol.* v. 828, 1670, 1722
Ὀνόματα *decimo, octavo & ſeptimo die Infantibus poſita* Electra v. 1126. *Vide* Nomina
Ὀνόματα πεποιημένα Phœniſſæ v. 640, 1500. Bacchæ v. 44
Ὀνύχων ἄχεις ἄπο Cyclops v. 158
Ὀξύη *Arbor quædam & Haſta ex ejus ligno* Heracl. v. 727
Ὅπλα φυλακτήρια *&* ἀμυντήρια Hecuba *Schol.* v. 14
Ὅπλης Ionis *filius,* Ion v. 1579
Ὁπλίζειν δαῖτα ibid. v. 582
Ὁπλίζεσθαι *pro* εὐτρεπίζεσθαι ibidem
Ὁποῖος *Indefinitum* *Vide* Ποῖος
Oppianus Poeta Patrem ab exilio revocari meruit ab Imperatore Ingenio ſuo Electra v. 1314
Ὀπτήριον *quid* Ion v. 1127
Ὅπως *pro* ὥστε Troades v. 148
Oracula Delphica non modò Heroico, *ſed & aliquandò* Iambico *metro, data* Vitâ § xx
---*Hexametro tamen Carmine, ut plurimùm dari ſolita* Ion v. 682
---*non quolibet die, ſed ſtatis temporibus, dabantur* ibid. v. 419,421
Oraculi Delphici Opulentia Iphig. Taur. v. 1275
ab Oraculis Coronati redibant Hippol. v. 805
Oraculorum fraudes Ion v. 302,685. *Vide* Augurium
Oraculorum Interpretes Ion v. 101
Oraculum Adraſto *datum de Filiabus maritandis* Phœniſſæ *Schol.* v. 414
Oraculum Ægeo datum de Prole habendâ Medéa *Schol.* v. 679. Suppl. v. 7
Oraculum Auguſto *datum de Chriſto* Rheſus v. 685
Oraculum Cadmo *datum de condendâ Urbe* Phœniſſæ *Schol.* v. 641
Oraculum Chaldaicum *Vide* Zoroaſter
Oraculum contrà illum, qui Amici cædem non avertere conaretur Herc. Fur. v. 1283
Oraculum Delphicum Phœniſſæ v. 19
Oraculum de Euripide *naſcituro* Vitâ § iii
Oraculum Laio *datum* Phœniſſarum *Argum.* 1 Tom. *fol.* 110
Oraculum Mneſarcho Euripidis *Patri datum, Vide* Oraculum de Euripide
Oraculum Oedipo *datum* Phœniſſ. *Argum. ut priùs*
Oraculum Orphei *vide* Orphei *Incantamenta*
Oraculum Trophonii, *vide* Trophonii Antrum
Horatius Euripidem *imitatur* Hippolyt. v. 478. Alceſt. v. 783,785. Suppl. v. 270. Iphig. Aul. v. 161. Bacchæ v. 492,497,498. Electra v. 74
Horatius explicatur Bacchæ v. 697
Orationem Dominicam *fermè exprimit Euripides* Bacchæ v. 1118
Ὀργάδες *quid* Rheſus v. 282
Ὄργανον *pro* ἔργον Phœniſſ. *Schol.* v. 114
Ὀργὴ *improbatur* Hypſipyle v. 5. *&* Hypſipyl. *Addend.*
Ὀργὴν διαλύεσθαι χρεὼν, πρὶν ἄν τὸν κατάδυναι Andromache v. 1161
Ὄργια Bacchi *&* Cybelæ *Communia* Bacchæ v. 58
---Cereris *&* Cybelæ *Communia* Helena v. 1324, 1371
Ὄργια *vide Muſicam*
Ὀρεολογία, Chriſti *Concio in Monte, ab Editore Græco Carmine donata* Helena v. 345,1203. Ion v. 848
Oreſtes furtim ſubductus Paternæ cædi ad Strophium *mittitur* Iphig. Taur. v. 709
Oreſtes Apollinis juſſu ad Matrem cædendam excitatur Electra v. 971
Oreſtes ab Hoſpitibus ſilentio exceptus Iphig. Taur. v. 9 1
Oreſtes proſperè diùque regnat, illius ſtatura & Oſſium ſepultura Electra v. 1250

Oreſtes

Oreſtes à ſerpente morſu interiit — Oreſt. Schol. v. 1645
Oreſtæ Genealogia — Iphig. Taur. v. 807
Oreſtæ Hiſtoria — Oreſt. Argum.
Oreſtæ Fabula ſub Diocle acta — Oreſtes Schol. v. 371
—duobus poſt annis, quàm Cleophon Pacem impediret Oreſt. Schol. v. 770. & 901
Oreſtæ Nutrix Arſinoe — Iphig Taur. v. 835
Ὀρέστερος ab ὄρος, non Comparatur — Oreſtes v. 1422, 1460
Ὀρέστειον, Urbs, ab Oreſtâ nominata — Electra v. 1273
Ὄρθιος νόμος, πολέμου ἐγερτικός — Heraclidæ v. 830
Ὄρθος, Canis Geryonæ, — Herc. Fur. v. 428
Ὀρθοστάδαι, Placentæ, — Helena v. 554. Ion v. 1134
Ὀρθοστάται, Angulares Columnæ — Ion v. 1134. Herc. Fur. v. 978
Ὀρθωνία, Lycaonis Uxor, Nyctimi Mater, — Oreſt. Schol. v. 1646
Ὀρεγνύουσαι ab ὀρέγω — Bacchæ v. 1253
Ὀργάνη & ἐργάνη ab ὄρχος — Bacchæ v. 611
Ὄρκος — Vide in Tyndarus.
Ὅρκου Definitio ex Ariſtotele — Incerta v. 102
Ὅρκους πήγνυμι — Iphig. Aul. v. 395
Ὁρμάθω pro ὁρμάω Andromache Schol. inſert. v. 859 Iphig. Aul. v. 911
Ὄρος τὸ, Mens, multa habet Derivata in ω, contra H. Stephanum — Cyclops v. 53
Ὀροσάγγαι, Vox Perſica, — Rheſus v. 151
Ὄροφος, Calamus, Arundo, — Oreſt. Schol. v. 147
Ὀρφανία — Alceſt. Schol. v. 163, 297, 535
Ὀρφανισταὶ Dicti Pupillorum Orphanorum Tutores Alceſt. Schol. v. 163
Orphei Incantamenta Alceſt. v. 958. Cyclops v. 642. Iphig. Aul. v. 1211. Bellerophon v. 105
Orpheus Philoſophus & Muſarum Antiſtes Hippol. v. 953. Rheſ. v. 941, 943
Ὀρχήστρα, ſive Orcheſtra quid — Tragœd. §. vii.
Ὁρῶ, βλέπω & δέρκομαι, pro ζάω Hecuba in Textu v. 311. Supplices v. 78. Iphig. Aul. v. 484, & 512. Iphig. Taur. v. 718. Erechth. v. 60
Ὁρῶ διὰ σώματος, Θεωρῶ διὰ ψυχῆς Hecuba Schol. v. 342
Ὁρῶ cum Infinitivo pro Conſidero, — Iphig. Taur. v. 115
Ὃς & ὃ pro αὐτὸς — Troad. v. 699
Ὃς pro οἷος — Troad. v. 477
Ὃς pro σὺ — Bacchæ v. 1307
Ὀς, Nomina à τῷ ος Compoſita deſinunt perpetuò in ης Ion v. 189
Ος pro α & η, ut ὀθνεῖος pro ὀθνεία Atticum Hecuba Schol. v. 296. Vide Maſculinum pro Fœminino.
Ὅσιος pro δίκαιος Hecuba Schol. v. 788. Vide plura in Δίκαιος.
Oſcilla, Imagines Diis ſacræ — Ion v. 226
Oſculantes Amicos auribus prenſabant olim — Suppl. v. 1101
Ὅσον οὐκ ἤδη tantùm non jam — Hecuba v. 143
Ὅσον τι, Immane quantum — Heraclidæ v. 674
Ὄστος Numerum auget — Supplic. v. 899
Ὅστος pro τίς, Indefinitum pro Interrogativo Ion v. 616
Ὅτι Atticè pro ὅτι — Cyclops v. 639
Ὅτις pro ὅστις, ubi ὁ per omnes Caſus & Genera Supplices v. 847. Bacchæ v. 463. Cyclops v. 635. Iphig. Taur. v. 1071
Οὗ pro αὐτῆς — Troad. v. 699
Οὐ elidit præveniens τὸ ὑ. Oreſt. v. 596. Phœniſſ. v. 1183 Hippolytus v. 49. Andromache v. 241, 253, 626. Helena v. 922. & 929. Ion v. 313
Οὐ nunquam cum Imperativo — Herc. Fur. v. 249
Οὐδαῖος ἀναγρὸς, Thebanus Heros, Phœniſſ. v. 949. Bacchæ v. 540
Ovidius emendatur Iphigen. Taur. v. 29. Medéa v. 964, 1078
—Euripidem imitatur Phœniſſ. v. 531, 1683. Hippolyt. v. 215. Alceſt. v. 553. Andromache v. 100. Iphig. Aul. v. 18. Heraclidæ v. 561. Phaethon v. 11. Vitâ §. xxi.
—explicatur — Vitâ §. xxiii.
—Medeam Euripidis vertit, vel invertit, egregiè, Medéæ Argum. Act. 1. Notis.
Οὐκ ἔτ' εἰμὶ pro Mortuus ſum — Hippol. v. 357
Οὐ τοχήται quid. Vide Κακῶς ὀξάρχεσθαι & κατάρχομαι.
Οὐδονος, Gerard. Joh. Voſſius arguitur Hippolyt. v. 222 Danae v. 64. Scyllæ Argum.
—laudatur — Tragœd. §. vi
Οὐρανία, μεγάλας, δεινῶς — Troades v. 519
Urania Muſarum ſola Virgo, — Rheſus v. 351
Οὐράνιον ὅσον — Vide in Proverbia.
Οὖρος, οὐρος, οὐρία & οὔριον — Helena v. 413
Οὐτάω & βάλλω quomodò differant, — Vide in Βάλλω.
Οὗτος pro Ἐγὼ, δεικτικῶς, Alceſtis v. 331, 690. Electra v. 43
Οὐχ ἅπαξ, Non ſemel, — Andromach. v. 81
Ὀφλῶ primâ Communi — Helena v. 67
Ὀφλῶ, ὀφείλω, ὀφλίσκω, ὀφλισκάνω Hecuba v. 327. Medéa v. 217
Ὀφρύη idem quod ὀφρὺς — Heraclidæ v. 395
Ὄχλος λαῶν, νεῶν, πραγμάτων — Bacchæ v. 1331
Ὀχμάζω & Ἐχμάζω — Electra v. 817

Π. P.

Π, π, ἐπιτατικὸν — Iphigenia Aul. v. 382
Πάγγαιον ὄρος Θρᾴκης — Rheſus v. 408
Πάγος primâ brevi Oreſt. v. 1651. Vide in Ἄρειος πάγος.
Παθαίνω — Vide in Παρθαίνω.
Παθητικὰ ἀντὶ ἐνεργητικῶν Danae v. 69. Vide Paſſivæ Voces &c.
Παιὰν quid — Iphigenia Taur. v. 185
Παιδεύματα pro ὁ πεπαιδευμένος — Hippol. v. 11
Παιδὸς τύχειον — Vide in Διδακτέον.
Παιδία, παιδιὰ & παιδεία diſtinguuntur — Ion v. 620
Πακτωλὸς ex Tmolo Monte fluit — Bacchæ v. 154
Pactum unde — Iphig. Aul. v. 395
Pacuvius contra Augures — Hippol. v. 1058
Παλαιὸν Anapæſticè — Electra v. 497
Παλαιότης — Helena v. 1062
Παλαιστρος Hectoris filius — Andromache Schol. v. 221
Παλαμήδης Nomen Fabulæ Tom. 2. fol. 486. & fol. 521 Et Addenda ante Errata.
Palamedes Fabula quando Acta — Vitâ §. xxvii
Palamedes Nauplii filius — Iphig. Aul. v. 198
—ejus Hiſtoria, Oreſtes Schol. v. 432. Palamedis Argument.
Παλάσσω Inquino, παλαίω Luctor Iphigenia Taur. v. 881
Πάλη — Vide Lucta.
Πάλιν quomodò mutatur in Compoſitione, — Vide in Συμ.
Πάλιν pro ὀπίσω — Iphig. Taur. v. 1165
Παλινῳδία — Ion v. 1096
Palladium de Cœlo lapſum — Iphigen. Taur. v. 88
—Trojæ Fatum — Rheſus v. 502
Παλλαντίδαι à Theſeo ſublati — Hippol. Schol. v. 35
Pallas — Vide Minerva.
Πάλλας, Αἰγέως ἀδελφὸς, Παλλαντιδῶν πατὴρ Vide in Παλλαντίδαι, &c.
Παλλήνη, δῆμος Ἀττικῆς — Heraclidæ v. 849
Παλλήνη, locus, ubi Gigantes θεομάχοι cæſi. Vide Φλέγρα.
Παλληνὶς Ἀθηνᾶ dicitur — Heraclidæ v. 849, 1031
Palmerius lapſus — Vitâ §. xxv. Herc. Fur. v. 29, 819
Παλτὸν. — Vide in Δίπαλτον.
Παμβασιλεία Abſolutum Imperium Heraclidæ v. 424. Helena v. 283
Pan Montibus, Rupibus & Speluncis gaudet — Ion v. 492
Πᾶν quomodò mutatur in Compoſitione. — Vide in Συμ.
Παναθήναια Feſtum Athenienſium Hecuba Schol. v. 466, 469
Πανάερσον — Vide Πανύστατον.
Πανδίων Ἀθηναίων βασιλεύς, Vide Athenienſium Reges.
Πανήγυρις — Vide Ἄγυρις
—pro quâvis Turbâ — Vide Ὁμιλία.
Πανθεῖον pro πελάγω — Hecuba Not. in Schol. v. 1114
Πανικὰ Δείματα Medéa v. 1172. Rheſus v. 36. Bacchæ v. 305
Πανόπτης Ἄργος — Phœniſſæ Schol. v. 1122
Πάντοθε vel πάντοθεν, licet Adverbium cum ν ſcribitur ante Vocalem, ut Nomina & Verba in ι vel ε deſinentia Iphigen. Aul. v. 842
Πάνυ cum Articulo, ut ὁ πάνυ, Adjectivi locum implet & excellentiam denotat — Herc. Fur. v. 694
Panyaſis Poeta floret — Vitâ §. xii
Πανύ-

Παναίσατον *pro ſimplici* ὕσατον Herc. Fur. v. 457
Παναλης Herc. Fur. v. 1424. Electra v. 20
Παραγγελμ@ *ſignum Grammaticum Vide quid Nos,* De Variis Grammaticorum Signorum Formis.
Paradiſus Amiſſus, Poematis Anglici *Nomen* Andromache v. 6. *Vide in* Milton.
Πάραλ@ *Heros Atticus* Suppl. v. 659
Πάραλ@ *Navis ita Dicta,* *Vide* Θεωρὸς.
Παράσειρ@ Oreſtes *Schol.* v. 1017. *Vide* Σειραφόρ@.
Παρασκήνιον *quid,* Tragœd. §. vii
Πάραυτα *pro* παραυτίκα Ino v. 69
Παρένθεσις, *res Græcis in uſu, at vix nota illius,* Cyclops v. 333
Πάρεργον Electra v. 509
Πάρεργον ἔργον· Ἔργον, πάρεργον Vitâ §. xxx
Παρῆκε *pro* παρῆκε Iphigen. Aul. v. 681. Helena v. 1095
Παρθένοι χρυσόκλειστοι Phœniſſæ *Schol.* v. 88, 1271. Alceſt. v. 1055. Iphig. Aul. v. 678. Danae v. 22
Παρθένοι *Emphaticè* Erechthei *filiæ vocatæ* Ion v. 278 Herc. Fur. v. 379
Παρθενοπαῖ@ *à quo occiſus* Phœniſſæ v. 1164
Παρθενῶπις Danae v. 22
Paris fiſtulâ canit Helena v. 362. *Vide* Idæus.
—*quare ita dictus* Andromache *Schol.* v. 293
—Δύσπαρις *vocatur* *Vide* Medéa v. 618
—*ab ipſo* Menelao *opportunitate adjutus* Troades v. 943
Paridis Cithara Cyclops v. 442
—*Judicium de tribus Deabus* Hecuba *Schol.* v. 644. Andromach. v. 284. Iphigenia Aul. v. 180. Helena v. 23, 684
Παρνασσὸς, *Mons* Parnaſſus *biceps* Baccho & Apollini *ſacer* Bacchæ v. 307, 408, 559. Ion v. 552. Herc. Fur. v. 790 *Vide in* Ὑακίνθιον.
Πάροιθε *vel* πάροιθεν *Vide in* Πάντοθε.
Πάροιθεν *pro* νῶϊ & σφῷ *Vide* Πάρ@.
Παροιμία Φωκίων@ Andromach. v. 930
Παροιμίαι *Vide* Proverbia.
Παρὸν *Vide* Ἐξὸν. *Et* Iphigen. Taur. v. 1088
Πάρ@ *pro* νῶϊ & σφῷ Heraclidæ v. 537, 583
Πάρ@, τυκὸν ἢ χρυσὸν Phœniſſæ *Schol.* v. 1270
Παρράσι@ Pelaſgi *filius* Oreſtes *Schol.* v. 1645
Parrhaſius (Janus) Bacchæ v. 56
Participium Activum Atticè *pro Paſſivo* Helena v. 1571
Παρῳδία Medéa v. 332, 1380. Andromach. v. 930
Paſſivæ Voces Atticè *pro Activis* Danae v. 69
Paſtorum ſimplex Vita Rheſus v. 271
Πάτερ *pro* πρέσβυ Hecuba *Schol.* v. 614. *Vide in* Πρέσβυ.
Patrem primùm vocare Iphig. Aul. v. 1220
Patriâ-carere, Magnum Malum, Phœniſſæ v. 391. Electra v. 1314
Patriæ-Amor, *Vide* Natale ſolum.
Patris jus, locare filias Andromach. v. 987
Πάτρων, *Patronus,* Hecuba *Schol.* v. 420
Paulus (Divus) *Apoſtolus* Menandri *Comici teſtimonio utitur* Tragœd. §. iv
Pauſaniæ Spiritus Laconibus infeſtus exorcizatur, Alceſtis *Schol.* v. 1128
Πάφ@, *Urbs Cypri, Veneri ſacra* Bacchæ v. 400
Paphiæ Virgines quomodò Dotem meruerint Bacchæ v. 400
Πέδα *pro* σὺν *Vide in* Πεδαίρω.
Πεδαίρω Phœniſſæ v. 1034. Rheſus v. 372. Herc. Fur. v. 819
Πέδον *pro* γῆ Ion v. 542
Πεδοστιβής Rheſus v. 254, 763
Πεδὸς ἔπωμ@ Hecuba *Schol.* v. 816
Πειθὼ, *Suada, Veneris Comes* Troades v. 967
—*illius ſtatuam* Hermeſianax *poſuit* χαλκοῦν *μίαν dictam, alteram* Praxiteles παρήγορον *vocatam,* ibid.
Πειρήνη *Fons Muſis ſacer* Electra v. 475
Πειρίθο@ & *ejus Hiſtoria,* Pirithoi *Argum. in Fragm.* Pirithous Euripidis *Fabula.* Oreſt. *Schol.* v. 985
Πέλαθω Rheſus v. 557. Electra v. 1293
Πέλαν@ *quid* Troades v. 1063. Helena v. 1350. Ion v. 226, Hippol. *Schol.* v. 147
Πελασγοὶ Oreſt. *Schol.* v. 931
Πελασγὸς Ἀργεῖ@ υἱὸς Oreſt. *Schol.* v. 1646
— *illius Filii & Genealogia* Oreſt. *Schol.* v. 1645, &c.
Πελασγὸν Ἄργ@ Heraclidæ v. 317
Πέλεκυς δίστομ@, & *illius Formæ deſcriptio* Electra v. 164
Πελίας *quos Parentes habuit* Troades v. 1128
Πελιάδες, *ejuſdem Peliæ filiæ & earum Nomina* Medéa v. 9, 486, 504. Peliades *Argum. in Fragm.*
Πέλοπ@ *Hiſtoria* Oreſtes *Schol.* v. 980. Iphig. Taur. v. 387 Helena v. 393, 395
Πέλτη Thracum *propria,* Rheſus v. 371. *illius Forma ibid.* v. 487
Πέλωρ@ *Terrigena* Bacchæ v. 540. *Vide in* Σπαρτοί.
Πένταθλοι Σοῖνευ Electra v. 785
Πενέστης *Famulus,* Heraclidæ v. 639
Πενθερὸς *Vide* Γαμβρὸς.
Πενθεὺς *quis & undè dictus* Bacchæ v. 44
—*locus, ubi periit,* *Vide in* Scolus.
Πεπλῶσαι Herc. Fur. v. 1426
Πέπαται *Mediâ Brevi* Ion v. 675
Πεπτωκότες@ *quid* Iphig. Taur. v. 1124. Helena v. 1183 & 1428
Πέπλον πέμψω *oppedo vel aliud pejus,* Cyclops v. 326
Πέπλ@ *pro* ἱμάτιον & *quodvis* ὕφασμα Ion v. 1143
Πέπλ@ Ἀθηνᾶς *vide* Minervæ Peplus.
Περαινόμενον. *Vide in* Εἰρεσιώνη.
Πέρθω *etiam de Perſonis, non tantùm de Urbibus, dicitur* Phœniſſ. v. 568. *in Margine.* Rheſus v. 239, 453. Herc. Fur. v. 700. Electra v. 316
Πέργαμα *Appellativè* Phœniſſæ v. 1183
Πέργαμ@ *pro Trojâ* Phœniſſ. v. 1183. Iphigenia Aul. v. 773
Πέργαμ@, *propriè Arx ſumma Urbis Ilii* Troades v. 1065
Περιβάλλω *Metaphoricè* Herc. Fur. v. 304
Περικλῆς *Athenienſium Princeps laudatur* Vitâ §. ii
Πέριξ φρουρεῖν πάντ, *Omnia Nebulonum more cautè circumſpicere* Andromach. v. 448
Περίζυγμα *quid* Ion v. 1391
Περίψυχα *pro* Curſu Solis & Radiis, *Vide in* Ἀναψυχαί.
Περιφήτης, κορυνήτης *dictus ob Clavam, à* Theſeo *occiſus* Supplic. v. 714
Pervigilia Bacchæ v. 133. Helena v. 1381. Ion v. 1077
Perſæ Matres ſuas ineunt Andromach. v. 174
Perſæ Reges ſuos adorant *Vide* Προσκυνεῖν.
Perſarum Reges Abſoluto Dominio Heraclid. v. 424
Perſarum Reges à Perſeo oriundi. Electra v. 458
Perſei ſpeculæ Helena v. 775
Perſeus Mycenas condidit Iphig. Aul. v. 1500. Helena v. 480 *Vide plura in* Γοργόνες.
Perſeus Alatus Electra v. 459, 460, 461. Danae v. 15. *in Textu.* Ino 53. Andromed. *Addenda* v. 2. &c. *in Textu.*
Perſeis Alcmena dicitur Herc. Fur. v. 801
Πέτ@, πτῶμα, *quod* νεκρὸν *dicitur* Hercules Fur. v. 1131
Pelmuns, unde nomen duxerit, Bacchæ v. 58
Petitus (Samuel) *erroris arguitur* Medéa v. 850
—*ejus Conjectura non admittitur* Hippolyt. v. 47
Πέτρα Λευκάς *Vide in* Λευκάς.
Πέτρα *pro Mons* Herc. Fur. v. 790
[illegible] Helena v. 1692
Petri Victorii locus illuſtratus Oreſtes v. 525. *Vide in* Maniuſ.
—*illi Electram Euripidis debemus* Tom. 2. fol. 399
—*Memoriâ lapſus juvatur* Electra v. 86
—Euripidem *egregie illuſtrat* Electra v. 74, 80, &c.
Πετρηρεφὴς *quid* Ion v. 1222
Πεύκην *pro* ἔρυμα Iphig. Taur. v. 871
Πήγασ@, Πηγασαῖ@ πῶλ@ Electra v. 475
Πηγεὺς *Phorenei frater, ubi corruptum puto pro* Αἰγιαλεὺς Oreſt. *Schol.* v. 930
Πήγνυμι ὄρνις *Vide in* Ὄρνις.
Πηλεὺς *ab* Acaſto *expulſus* Troades v. 1128. Pelei *Argument. in* Fragment. —*Phocum fratrem & Alcmæoniden occidit* Andromach. *Schol.* v. 687. —*Ejus Nuptiæ Deorum Præſentiâ honoratæ* Phœniſſ. v. 829. Rheſus v. 189 —Ἰσονότης *dicitur* Electa v. 449
Πήλιον *Urbs & Mons* Theſſaliæ, Medéa v. 484. Electra v. 445. *in Textu.*
Πηρὸς *pro* τυφλὸς Rheſus v. 924
Pictores ex Poetis Docti & Docendi Iphig. Aul. v. 1550. Herc. Fur. v. 104. Ion v. 998
Pierrepont (Gulielmus) *Armiger Nobilis, Editoris Amicus, cui dicatur Carmen Ethicum* Tom. 1. fol. iv
Piers (Gulielmus) *Vide in* Indice Tertio.
Pimp, (to Pimp) συνεκκομίζειν Hippol. v. 465
Pindarus Athenas *laudat* Vitâ §. xxv. Troades v. 1291
Pindari locus in Scholiis, olim miſerè depravatus, reſtituitur bis Medéa *in Not. ad Schol.* v. 1196, & 1224

Pindari Scholiaſtes leviter emendatus Incerta v. 428
---*emendatur* Vitâ §. xxviii
---*Interpres* Benedictus *erroris arguitur* Iphigenia Taur. v. 835
---*Vita ejus Manuſcripta* Troades v. 1291
---*Mors quandò contigerit* Vitâ §. xxvi
Pindarum imitatur Euripides Iphig. Taur. v. 387
---*Virgilius imitatur* Cyclops v. 297
Πίσυγον τὸ, *pro* συμβεβηκὸς Electra v. 639
Πίτυλο *pro* πίτυλον ποιῶ Rhesus v. 446. *Vide* Ἐβεβήκει. *Vide* πιτύω.
Πίσυ, *utrâque longâ & cum ſimplici ſigma* Iphigen. Taur. v. 824
Πίστις *Vide* Fides, *in litera* Φ.
Πιτύω, à πίω *pro* πίνω *Vide* Φάρμακον.
Πίτυρα, οἷον πίτυρα Cyclops v. 29, 47
Πίτυρον & πίτυρον *Vide* πίτυρα.
Πιτάνη *Oppidum Laconiæ* Troades v. 1112
Πιτθεὺς Pelopis *f.* Æthræ, Theſei *Matris, Pater,* Supplices v. 262. Heraclidæ v. 208
Πιτνέω & πίτνω *pro Trucidor* Hecuba *Schol.* v. 23
---*ejus Prior ſyllaba Communis* Herc. Fur. v. 853
Πίτυλος *quid* Iphigenia Taur. v. 307, 1050. Herc. Fur. v. 1187
Πλαγχθεὶς, πλανηθεὶς Herc. Fur. v. 1188
Πλάζω *pro* πλάζω Rhesus v. 347. Andromache v. 25
Πλάθω Rhesus v. 14, 347, 557, 777
Planctus in Funeribus Troades v. 623, 789
Πλάνος, *pro* ὁ πλάνη & ὁ πλάνης Alceſt. v. 482. Bacchæ v. 715
Πλάξ, ακὸς, *pro Terrâ vel Bonâ, vel Malâ, accipi poteſt* Hecuba *Schol.* v. 8
Πλάστιγξ *quid* Rhesus v. 303
Πλάτη, *Remi Palmula, pro Remo,* Iphigenia Taur. v. 1347
Plataenſes crudeliter à Lacedæmoniis caſi Andromache v. 445. *Vide* Lacedæmonii.
Plato παρῳδεῖ *Euripidis Verſum* Melanippe v. 13
Plato Pythagoræ Metempſychoſin tenet Hecuba *Schol.* v. 1270
Platonis Comici Epigramma in Dædali opus Hecuba *Schol.* v. 838
Platonis locus ex Euripide illuſtratus Hippolyt. v. 352
Plautus Euripidem exprimit Alceſt. v. 757
Pleiades ſeptem & earum Nomina Iphigenia Aul. v. 7. Ion v. 3, 1152
Πλεῖν *pro* πνεῖν *&* συμπλεῖν *pro* συμπνεῖν Herc. Fur. v. 1225
Pleione, Uxor Atlantis, Ion v. 3
Pleonaſmus, ut ἄπαις παίδων Andromache v. 612. ἄπαις τέκνων Andromache v. 714. Supplices v. 12. Helena v. 531. Electra v. 310, 328. ὧν ἐκεῖν ἐκ δόμων Oreſtes v. 611. Heraclidæ v. 532. Troades v. 440. Cyclops v. 210 Electra v. 1056
Πλεονάκις *Vide* Πολλάκις.
Πλέυρ' *pro* πλευρὰ ἡ. Bacchæ v. 739
Πλέως Atticè *pro* πλέος & πλεῖος Cyclops v. 215
Πληθυντικὸν ἀντὶ τοῦ Ἑνικοῦ Medéa *Schol.* v. 823. *Vide* Numerus.
Πλίσσω *quid* Helena v. 1586. Ion v. 1118
Πλόκαμος *pro* πλόκαμος Electra v. 527
Πλούταρχος, Plutarchus *emendatur,* Hecuba *Argum.* 2
Plutarchi Ὁμηρικαὶ μελέται, *Homericæ Exercitationes, laudantur* Alceſtis *Schol.* v. 1128
Plutarchi Καινοῦδαι Siſyphus v. 1
Plutarchus Euripidem immeritò accuſat Belleroph. v. 8. Siſyphus v. 1
Πλοῦτος πτερωτός Meleager v. 36. Ino v. 53
Πλουτὼ *Nympha Tantali Mater* Oreſtes *Schol.* v. 5. & 347
Πνύξ, *locus* Athenis *publicus* Vitâ §. xxvi
Ποι *ſyllaba Communis* Hecuba v. 1108. Oreſtes *Schol.* v. 153. Alceſtis v. 1108. Andromache v. 1074. Phœniſſ. v. 519
Ποῖ & πῇ *quomodò differunt, ut* ποῖ βῶμαι; πῇ στῶμαι; Hecuba *Schol.* v. 1075
Ποιηταὶ, *niſi Curis vacui, grandi Operi pares eſſe nequeunt* Supplic. v. 180
Ποιμὴν *pro* βασιλεὺς Supplices v. 191
Ποίμνη *pro* οἶς Electra v. 726
Ποιναὶ *Furiæ* Supplices v. 490
Ποῖος & ὁποῖος *quomodo differunt* Phœniſſ. v. 885
Πόλις *quarè* γαίας ἔρκος Heraclid. v. 442
Πολιοῦχος, πολιάοχος *&c.* *Vide in* Πολιοῦχος.
Πολίτης & Ἀστὸς *quomodò differunt* Phœniſſ. *Schol. inſert.* v. 894
Πολλάκις *Vide* Πάντοθεν.
Πολύϊδος, *vel* Πολύειδος, *Nomen Euripidis Fabulæ* Hippolytus *Schol.* v. 191. Polyidus *Fragm. & Addend.*
Πολιοῦχος, & πολίοχος Rhesus v. 166
Πολύπτυχος *quid* Iphigenia Taur. v. 697
Πολύπτωτον Cyclops v. 120
Polyphemus, quid ejus Fabula ſibi velit Cyclops v. 705
---*è quibus Parentibus ortus* Cyclops v. 644
---*Athei Imago* Cyclops v. 335, 344
Pomponius erroris arguitur Heraclid. v. 279
Πορεύω & πορεύομαι Hecuba *Schol.* v. 447
Πορίζω *excogito* Iphigenia Aul. v. 745
Πόρις *pro* πόρτις Bacchæ v. 736
Πορπαὶ *quæ fuerint prima juxtà Herodianum* Hippolytus v. 408
Πόρπαξ, *quæ pars Clypei* Troades v. 1196
Πόρπαι Electra v. 318
Πορπάματα *quid* Rhesus v. 442
Πορσύνω *quid & mediâ ſyllabâ Communi* Electra v. 625
*Portus (*Æmilius*) erroris arguitur* Iphig. Aul. v. 345. *Bis* Bacchæ v. 1329. Helena v. 424, 448. Ion v. 828. Herc. Fur. v. 838. Electra v. 413, 448, 699
---*Laudatur* Helena v. 362
---*Σωτὸς ἂν legit pro* Σωτὸς ἔσω Ion v. 973
Πόσις *pro* πότος Electra v. 641
Poſſeſivum *Vide* Κτητικόν.
Poſſeſſiva Primitiva ſua includunt Electra v. 366. & 1195
Ποταμοὶ ταυρόμορφοι *Vide* Tauri Fluviis Sacri.
Πότνια & ποτνιάδες Oreſt. *Schol.* v. 213
Ποὺς *Pes Temporis & Mortis* Bacchæ v. 887. Alexandr. *Addenda* v. 1
Ποὺς νεῶν *pro* πορεία, *vel* Ἄγκυρα Hecuba *Schol.* v. 1020
Priami Genealogia Troades v. 822
Priamus Quinquaginta Filios habuit Hecuba *Schol.* v. 421 Troades v. 135
Priamus à Neoptolemo ad Aram occiſus Hecuba v. 23
Πράγματα & ἔργα *aliquandò differunt* Helena v. 293
Πράγματα *pro* πάθη, τύχαι, πραγματεῖαι Helena v. 293
Præterita Attica *rejiciunt Literam Reduplicationis, Vide in* Ἐβλάστηκα & Ἐπέπρωμαι
Præteritum pro Præſenti Iphig. Taur. v. 351
Præco *Vide* Κήρυξ.
Præli Operatores notantur Ignorantiæ & Incuriæ Iphig. Taur. v. 1399
---*Editorem præcipitant inſtando* Electra v. 979
Præſens pro Futuro Hecuba *Schol.* v. 1. Rhesus v. 450. Heraclid. v. 269, 341
Præſens pro Præterito Supplices v. 131, 610, 696
Πράσσω *pro* πάσχω, *Ago pro Patior, & Vice verſâ* Hecuba *Schol.* v. 614. & 1021. Oreſtes *Schol.* v. 537. Supplic. v. 257. Heraclid. v. 241. Herc. Fur. v. 748
Πρεσβεύω Atticè *pro* ἄγαν τιμῶ Hippolyt. *Schol & Not.* v. 5
Πρεσβυγενὴς & πρωτογενὴς Danae v. 9
Primiſlaus Rex Bohemiæ *primus* Ion v. 1145
Principes Juventutis Helena v. 209
Πρὸ ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ, Alceſt. v. 326, 467, 645, 690. Heracl. v. 622
Προαγόρευσις Supplices *Argument. & Not. ad idem* Suppl. v. 29. *Textu.*
Προαναφώνησις *Figuræ Nomen* Hecuba *Schol.* v. 1132
Πρόκνη *Vide in* Philomela.
Πρόκρις *Cephali Uxor* Hippolytus *Schol. & Not.* v. 455
Προμηθία *pro* προμήθεια Phœniſſ. v. 1475
Προπετὴς Alceſt. *Schol.* v. 141, 184. Andromach. *Schol. & Not.* v. 729
Προπόνηται *pro* προπεπόνηται Medea *Schol.* v. 624. Hippolyt. v. 374
Πρόξενος *quid* Ion v. 1039
Προπεμπτικὸν *Carmen* Iphig. Aul. v. 1510
Πρὸς & εἰς *quomodò differant* Andromach. v. 606. *ut* πρὸς πρέσβυν, εἰς τόπον.
Προσαμβάσεις κλιμάκων Phœniſſ. v. 492, 751, 1181. Iphig. Taur. v. 97. Bacchæ v. 1211

Πρ-

Περσπίτης Iphig. Taur. v. 1012
Προσβάλλων ἀμιλλαν τινί Herc. Fur. v. 1161
Προσεῖλε pro προσεῖλε Helena v. 452
Proſerpina Vide Κόρη.
Προσηγορικόν Vide Κτητικόν.
Προσκρέμω Electra v. 621
Πραγματικὸν ὄνομα Phœniſſæ v. 639, 1500. Bacchæ v. 44
Προσκήνιον quid Tragœd. §. vii
Προσκυνήσεις Perſarum Troad. v. 1021
Προσωπικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ ἀπαρεμφάτου Hecuba Schol. v. 225
Προσωπικὸν ἀντὶ δεικτικοῦ ibid.
Προσευχή Heraclidæ v. 108
Πρόσωπον Scenicum quid & unde Tragœd. §. ix
Προσώπου μετάβασις ἀπὸ δευτέρου εἰς τρίτον Alceſtis Schol. v. 590
Προσωποποιία Medéa v. 326. Iphig. Aul. v. 970. Herc. Fur. v. 157
Προταινί & προταινὸς Rheſus v. 523
Προτέλεια quid Iphigen. Aul. v. 718
Πρόφθονος quid Hecuba Schol. v. 111
Προὔργου pro πρὸ ἔργου Helena v. 1395
Proverbia.
—Adraſtea Nemeſis, Rheſ. v. 342
—Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι Oreſtes Schol. v. 602
—Αἱ δεύτεραι φροντίδες Hippolyt. v. 436. Creſſæ v. 5
—Ἀνθ' Ἑρμιόνης Herc. Fur. v. 615
—Ἄνω χάτω Herc. Fur. v. 1307
—Ἄνω ποταμῶν Medéa v. 410
—Ἀπὸ τῆς ἀστραπῆς μέχρι τῆς πυρκαϊᾶς Electra v. 659
—Æquales Calculi Electra v. 1265
—Ἄπλοις ὄμμασι Creſſarum Argument.
—Βάλλ' εἰς μακαρίαν Heraclidæ v. 475
—Bellerophontis Literæ Sthenobœæ Argument.
—Colophonem addere, Κολοφῶνα ἐπιθεῖναι Troades v. 289
—Coronidem imponere, Tractat. De Signorum Formis.
—Διὰ πυρὸς μολεῖν Andromache v. 487. Electra v. 1182
—Διὸς ἐγκέφαλος Cyclops v. 136
—Duplices viros Vide Duplex Vir.
—Εἰς ἄντλον ἐμβαίνω Heracl. v. 169
—Εἰς ἀρκυς ἐμβάλλειν, πίπτειν Electra v. 965
—Εἰς Σκύλλον μετ' αὐτοῦ ἰέναι, μετ' ἄλλων ἐπὶ ξ Bacchæ v. 1029
—Εἰς πιστωτικὸν κάδιον ἀντλεῖν Hecuba Schol. v. 886
—Ἐν Καρὸς κινδυνεύειν Cyclops v. 650
—Ἐν νυκτὶ βουλή Heraclidæ v. 994
—Ἔξω πραγμάτων, πημάτων, πηλοῦ, ἔχειν πόδα Heracl. v. 110. Herc. Fur. v. 1249
—Ἔτ' ἀκμῆς εἰμί Helena v. 903
—Ἥκεις εἰς δεῦρο, καὶ πυρὰν χωματώσεις Rheſus v. 328
—Faſtigium imponere Troades v. 289
—Θησαυρὸς κακῶν Ion v. 923
—Thyeſtæa Cœna Oreſtes v. 1011. Iphig. Taur. v. 816
—Καὶ Ἐνδυμίωνα ἐγείρεις Oreſt. Schol. v. ...
—Κακῶν πέλαγος Hippol. v. 822. Herc. Fur. v. 1088 Vide Θησαυρὸς κακῶν.
—Κολοφῶνα Vide Colophonem &c.
—Κόσμει Σπάρταν, ἣν ἔλαχες Oreſtes Schol. v. 536. Phœnix v. 18
—Κύκνειον μέλος Helena v. 1113
—Leonis Catulum ne alas Andromache v. 520. Heraclidæ v. 1006
—Λήμνια κακά Hecuba Schol. v. 886
—Λοκρῶν σύνθημα, de Nebulonibus Rheſus v. 700
—Mala Lucra æqualia Damnis Cyclops v. 310
—Mandare laqueum Alceſt. v. 228
—Manum de Tabulâ Iphig. Aul. v. 382
—Μιλήσιοι πρὶν ἀλκιμοι Rheſus v. 253
—Μυσῶν λεία ibid.
—Μῶρα μωρὸς λέγει Bacchæ v. 369
—Nè de Lite pronanties Heraclidæ v. 180
—Nè Grandia loquaris Herc. Fur. v. 1244
—Nemo ſibi naſcitur Iphig. Aul. v. 1386
—Nihil ad Rhombum Supplices v. 991
—Non ſibi, ſed Patriæ Iphigen. Aul. v. 1386
—Nullus indiget Deus Herc. Fur. v. 1345
—Numerus Troades v. 476
—Ξυρεῖν ἐν χρῷ Alceſt. v. 427
—Omnem jacere Aleam Rheſus v. 83
—Omnes adhibere Machinas Iphigen. Taur. v. 112
—Ὅν φιλεῖ θεὸς, θνήσκει νέος Heraclidæ v. 448
—Ὀπὶ χειρ ἄγχι ἀπειτε Cyclops v. 158
—Os infrane Bacchæ v. 385
—Οὐδὲ πυρφόρος ἐσώθη Phœniſſæ Schol. v. 1386
—Οὐκ ἄνευ γε Θησέως Heraclidæ v. 217
—Οὐρανίου ὅσον Troad. v. 519
—Οὐχ ἅμμα λύσεις Hippolyt. Schol. v. 671
—Panicus Caſus Rheſus v. 36
—Πάντα κινεῖν κάλων & λόγον & λίθον & πέτρον Iphig. Aul. v. 1249. Heraclidæ v. 1003
—Πολλοὶ μὲν Ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε Βάκχοι Bacchæ v. 113. Cretenſes v. 18
—Πολλοὶ στρατηγοὶ Καρίαν ἀπώλεσαν Andromache v. 930
—Πρὸς ὀνυχα τοῖχον ῥίπτειν Alcmena v. 1
—Πρὸς κέντρα λακτίζειν Vide in Λακτίζω.
—Simile ſimili gaudet Helena v. 836
—Sine Cerere & Baccho friget Venus Bacchæ v. 772
—Σπεῦδε βραδέως Phœniſſæ v. 601
—Summis Digitis Helena v. 1460
—Suſpendio deligenda Arbor Alceſt. v. 228
—Τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα Antiope v. 90
—Τὸν λίθον περὶ κινεῖν Oreſt. Schol. v. 536
—Hydram ſecare Herc. Fur. v. 1274. —Facilè quùm valemus, Ægrotis conſilium damus Hercules Furens v. 1249 Oileus v. 5
—Φίλων γὰρ οὐδὲν ἴδιον Andromache v. 376
—Φίλων τὰ πάντα, κοινά Oreſt. Text. v. 733
—Χρίζεταί σοι ὁ Καλλικλῆς Heraclidæ v. 915
—Χειλὸν φυλάξαι Cyclops v. 633. Vide Plura in Titulis Παροιμία Θάλασσα. Θάλασσα & Θαλασσῶν σέβησμα. Duplex Vir &c.
Πρόφασις quid Hecuba Schol. v. 340
Προφάτας ἀεὶ ὁ σοφὸς Helena v. 763
Προχύται quid Iphigenia Aul. v. 955
Πρυμνήσια λύειν Andromache v. 1120
Πρύτανις Troades v. 1288
Πρῷρα & πρύμνα Helena v. 1579
Πρῶτα τῶν φίλων pro πρῶτος & πρῶτος Hercules Fur. v. 428. Hecuba v. 794. Text.
Πρωταγωνιστὴς, Δευτεραγωνιστὴς, Τριταγωνιστὴς Tragœd. §. viii
Πρωτεὺς Helena v. 4
—Immortalis Homero, Euripidi verò Mortalis & Mortuus Helena v. 60
Πρωτέλεια quid Vide in Προτέλεια.
Πρῶτος ἐκεῖνος μὲν ὅτι τάξεως λέγεται, ἐκεῖνος δὲ ὅτι αἰσθόμενος Hecuba Schol. v. 304
Πτερὰ νεῶν pro Remi Troades v. 1086
Πτεροφόροι Tabellarii quare Helena v. 166
Πτέρυγες pro ναῦς Ion v. 166
Πτέρυξ Flabellum Troad. v. 1298
Πτηνὰ & πετεινὰ Aves, Ion v. 107
Πτηνὸς & πτανὸς pro ταχύς Supplices v. 1142. Hercules Fur. v. 1186
Πτύχες Vide in Πολύπτυχος.
Πτωχοποιὸς Euripides Vide in Euripides.
Πυθαγόρας & illius μετεμψύχωσις Hecuba Schol. v. 1270
—Amici Animam in rudente Aſino agnovit ibid.
Πυθὼ & Πυθὼν pro Δελφοὶ Iphigenia Taur. v. 1244 Danae v. 6
Πύθων Draco Iphig. Taur. v. 124, 1259
Πυκνὸς, pro συνετὸς Siſyphus v. 12
Πυλάδης Oreſtæ Amicus, Oreſtes Argum.
Πυλάδου γενεαλογία Iphigenia Taur. v. 60
Πυλάδου παῖδες ἐξ Ἠλέκτρας Electra v. 1199
Pylades & Bathyllus Mimi Tragœd. §. vii
Πύλαι χαλκῆς Electra v. 829
Pullæ Veſtes Vide Mos pullis &c.
Πυνθάνομαι τοῦ δεῖνα τοῦτο Helena v. 326, 335
Πῦρ βωμοῖς προσφέρειν Vide Supplices.
Πυρὰ, Rogi ignis & locus Hecuba Schol v. 386
Pura Mors Vide Mors Pura.
Puræ Dictiones Communiter α pro η habent Rheſus v. 432
Purificatio Puerperarum Electra v. 654
Πυρομαντεία Helena v. 752
—à Prometheo inventa ibid.
Πυρφόροι ante Tubas inventas Pugnæ præluceebant Phœniſſæ v. 1386
Πυρφόρος, οὐδὲ πυρφόρος ἐσώθη, de Atreci prælio ibid.
Πυρφόρος & πυροφόρος Dea dicta Ceres Supplices v. 260

bbbb

Πύσης

Πύθεσθε, δέξεσθε, φέρειν, Electra v. 690
Πῶλος de tenerâ Virgine, item de Meretriculâ, ac proindè de quovis tenero Animalculo Iphig. Aul. v. 1623. Rheſus v. 261,386. Vide in Μόσχος & Νεοσσὸς
Πῶλος pro ἵππος Electra v. 482
Πῶμα pro πόμα Ion v. 1199
Πυίεμ, vel, ut alii πῦρος Lactm, unde παλαίπυρος Oreſtes Schol. v. 392

P. R.

P Nunquam ſequitur poſt υ vel ε Rheſus v. 260,629
P ἐκτατικὸν Troades v. 438
Ῥαγάζιον Species Arundinis paluſtris Oreſtes Schol. & Not. ad Schol. v. 146
Ῥαδάμανθος quis &c. Cyclops v. 272
Ῥᾷον φέρειν & ῥᾷον γίνομαι Hippolyt. v. 205. Danae v. 69
Ῥέθος pro μέλος Membrum & pro πρόσωπον Herc. Fur. v. 1204
Reges quomodô Legibus ſoluti Heraclidæ v. 425
Relativum ſequitur Antecedentis Caſum Medæa v. 1247. Ion v. 32. Danae v. 28
— Antecedens ſemper incluſum habet, & alterutri Duorum Verborum ſubjicitur Medæa v. 758
Remigium Alarum & Metaphoræ Reciprocatio ab Alis ad Remos & viceverſâ Iphig. Taur. v. 289,1346. Troad. v. 1086 Helena v. 146. Ion v. 161
Remus pro Alâ & Viceverſâ Vide in Remigium
Repetitio ſimilis ſoni ἀδημονίας plena Iphig. Taur. v. 176
Reſurrectionis ſpes etiam Gentibus nota Suppl. v. 533
Retractatio Editoris, Vide in titulo Barneſius
Ῥέω pro χέω Activè, ut Kal pro Hiphil apud Hebræos Hecuba v. 528. Vide Ἐκρεῖ
Ῥῆσος Eionei filius, ut Homerus, ut Neoterici, Strymonis & Muſæ Rheſus v. 351
Rheſus Fabula Euripidi vindicata Rheſus v. 430,596,710 724,791,990
Rheſi matrem Euripides nunquam nomine aſſignat ibid. v. 393
Rheſi Ἡνίοχος pro Οἰκέτης Reſtitutus in Catalogo Perſonarum ibid. v. 804
Ῥίον Promontorium Ion v. 1592
Ῥίπτω, ῥιπτέω & ῥιπτάζω Troad. v. 729
Robortellus (Franciſcus) perſtringitur Helena v. 385,388
Rhodiginus (Cælius) errat & ſecum Lilium Gyraldum in errorem trahit Vitâ § xxxii
Rhoderick (Carolus) Collegii Regalis Cantabr. Præpoſitus, ejus Codex manu-notatus Suppl. v. 660. Rheſus v. 277
Ῥόθος & ῥόθιον quid Helena v. 1126
Roſa Harpocrati dicata, ut ſilentii ſymbolum Cyclop. v. 556
Roſa Veneris Flos ibidem. Ejuſdem Laus & Virtutes ibid.
Roſæ purpureæ Origo ibid. Roſæ & Roſeæ Corollæ in Compotationibus ibid. ſub Roſâ dictum, quid ſibi velit, ibid.
Roſcius Hiſtrio, Ciceronis Amicus Tragœd. § viii
Romani evocabant Dæmonas Topicos Urbium Victarum Rheſus v. 502
Ronſardus Poeta Gallicus, illius Franciades citatur Bacchæ v. 305
Ῥύμα vide in Ῥύω
Ῥύσιον & ῥυσιάζω Ion v. 523,1406
Ῥύω cuſtodio, ſervo, Tueor, Libero Heraclidæ v. 261

Σ. S.

Σ Litera ſoni durinſculi Medéa Schol. & Not. v. 476 Iphig. Taur. v. 765,784. Ion v. 386
Σάγμα, Σάγη ὅπλων ἀμπέχον Andromach. Schol. v. 617
Sacrificandi Ritus Electra v. 801
Sacrificia perfecta erant adhibenda, non mutila Hercul. Fur. v. 476
Sacrificiorum Pili præſecti in Ignem jacti Electra v. 811
Salaminia Navis Vitâ § xxix
Salamis ἱερὰ quare Troad. v. 109
Salamis Euripidis Natale ſolum Vitâ § iv,xvi
Salamis Græcorum Victoriâ clara Ion v. 1160. Vitâ § iv
Salluſtius Euripidem imitatur Andromach. v. 453. Electra v. 80
Salmaſius errat Hercules Fur. v. 379
Sampſonis Leonem lacerantis Imago pro Herculis vulgò ſumpta Hercules Fur. v. 154
Sandcroft (Gulielmus) Archiepiſcopus audiuſtertiùs defunctus Troades v. 1056
Sapientûm Iræ optabiliores ferri vide Σοφῶν ὀργαὶ &c.
Sardis Metropolis Lydiæ Bacchæ v. 463
Saronicus ſinus unde dictus Hippolyt. Schol. v. 1200
Σατύρα & σάτυροι Carmina, Helena v. 1326
Satyri Quales Cyclops v. 231,631
Satyrica ſcena Vide in Scena
Σαυλοῦμαι & σαυλὰ βαίνω Medéa v. 1164. Cyclop. v. 40
Σαφὰ pro σαφῶς Electra v. 894. Danae v. 42
Seditioſi qui maximè Hercules Fur. v. 588
Σειραφόρος Iphig. Aul. v. 223. Hercules Fur. v. 446
Σείριος ἀστὴρ καυστικὸς Hecuba Schol. v. 1102
Σελήνη ἀντὶ μηνὸς, vide Luna
Σελληνίδες γυναῖκες Αἰτωλῶν Helena v. 265
Σεμέλη Bacchi Mater Bacchæ v. 3
— quare fulmine percuſſa periiſſe fingitur Hippolyt. Schol. v. 559
Σεμνύνω, auguſtiùs adorno Helena v. 872
Seneca cum Euripide comparatur Herc. Fur. poſt Actûs 1 Argum. item ibid. v. 140
Seneca Iambum in Quinto loco rariſſimè admittit Trag. § xii
Sententiæ ab Editore Barneſio Carmine Latino donatæ Heraclidæ v. 1016. Helena v. 260, 352. Ion v. 1619 Herc. Fur. v. 357,633,757. Electra v. 193. Vide plura in Loci Lat. Carm. donati
— ab Henrico Stephano, Ion v. 621
— ab Ennio, & Buchanano, Eraſmo & Grotio, à Florente Chriſtiano, vide in ſingulorum Nominibus
Sententiæ Improbæ quomodò dextrè accipiendæ Phœniſſæ v. 527. Ion v. 1045
Sepulchra propter Vias Publicas quare Alceſt. v. 835. Rheſus v. 881. Helena v. 1181
Sepulchra ſancta Vide in Τύμβος
Sepulchrorum ſanctitas Bacchæ v. 10
Sepulturam Mortuis largiri Pietas Suppl. v. 526
— Inceſtis verò non item Hippol. v. 1030
Seraglia, Vox Turcica, vide in Γυναικεῖα
Serpentes Aurei, vide in Athenienſium Nobilium Infantes &c.
Serpentes lingendo Aures Heleno & Caſſandræ eos Deorum vocibus audiendis aptos reddiderunt Hecuba Schol. v. 87
Serpentibus Bacchæ Crinitæ Bacchæ v. 697
Servus Negligentiæ arguitur Cyclop. v. 357
Servorum Conditio Vide in Δοῦλος ἀγαθὸς
Σηκὸς quid Phœniſſ. Schol. v. 1017
Σῆμα vide Ἐνθύνημα
Σημαινόμενον, πρὸς τὸ σημαινόμενον, Figura ita dicta, Hecuba Schol. v. 39. Phœniſſ. v. 290. & Schol. v. 773 Alceſt. Schol. v. 902. Supplic. v. 12,918. Iphig. Taur. v. 695,837,1261. Rheſus v. 46. Troad. v. 535, 735 764, 853, 1180. Heraclidæ v. 604. Ion v. 247, 477 Herc. Fur. v. 457
Σθένελος Εὐρυσθέως πατὴρ Heraclidæ v. 362,988. Alceſt. v. 1150
Sibylla, illarum Deſcenſus, Andromach. v. 801. Vide in Voce Lamia
Sibylla, quaſi σιοῦ βουλὴ Bacchæ v. 56
Σῖγα & σίγα quomodò differunt Hecuba Schol. v. 532
Siculum Mare Cyclops v. 679
Σίδηρον τὸ, exponitur Anchora, Hecuba Schol. v. 536
Σιδωνία ναῦς Helena v. 1288. Vide Phœnices
Σικιννὶς Cyclop. v. 37
Simonidis Reſponſum de Deo Troad v. 885
Σιὸς Laconicè Θεὸς Bacchæ v. 56
Sipulus Oppidum Lydiæ, Iphig. Aul. v. 952
Siſtrum Iſidis, Ion v. 881
Siſyphus Ulyſſis Pater, Iphig. Aul. v. 524. Rheſus v. 907 Cyclops v. 104
Siſyphi Apophthegma Hippolytus Schol. v. 264
Siſyphi Pœna apud Inferos Hercules Fur. v. 1103
Σῖτος & σιτίον quomodo differunt Helena v. 427
Σίττα, vide Ψίττα
Σκῆπτρον quid & cujus Quantitatis Cyclop v. 438
Σκαιὸς, ἐχθρὸς κάκιστος Hercul. Fur. v. 299
Σκαιὸς quid ſignificet & quàm difficilis ſit ὁ σκαιὸς πρὸς τὴν διαταγὴν Heraclid. v. 259,459
Σκάζων Iambus Cyclops v. 474
Scaliger (Joſephus) Codex, qui per ſucceſſionem fuit Joſephi Scaligeri, Danielis Heinſii, Janique Rutgerſii, nunc in Doctoris

ſtris Bernardi Oxonienſis manibus, Scaligerique & reliquorum Manuſcriptis notulis inſignitus laudatur, Oreſtes v. 206, 1182. Phœniſſ. v. 877, 895. Medea v. 930. Hippol. v. 324, 723, 776. Alceſt. v. 366, 872, 981, 997. Andromach. v. 205, 440, 603, 802. Supplic. v. 180. 221, 420 1026 Iphig. Aul. v. 778 925, 1201, 1263. Iphig. Taur. v. 572, 976, 1160, 1212, 1309, 1351. 1487. Rheſ. v. 716 794. Troad. v. 275, 302, 322, 333, 438, 1211, 1321. Bacchæ v. 261, 1058. Cyclop. v. 637, 673. Heraclidæ v. 163 Helena v. 193, 361, 860, 878. Ion v. 166, 1252. Herc. Fur. v. 1189

---leviter notatur vel minùs placet, vel erroris, vel incuriæ arguitur Hecuba v. 12, 56. Oreſt. v. 940, 1378. Phœniſſ. v. 645. 732, 843, 1165. Medea v. 140, 316. Hippol. v. 140, 355, 560, 654. Alceſt. v. 95, 112, 553, 948. Andromach. v. 446, 745, 754, 789, 801, 1120. Suppl. v. 351 366, 398, 1211. Iphigen. Aul. v. 449, 615, 1204, 1355 1528. Iphigen. Taur. v. 118, 754, 759, 952, 1350, 1380 1387, 1445, 1452, 1470. Troad. v. 210, 699, 1035, 1298 Rheſus v. 129, 217, 224, 303, 489, 528, 565, 633, 738, 825 910. Heraclidæ v. 631, 1054. Helena v. 75, 199, 756, 1051 Ion v. 341, 520, 695, 837. Bacchæ v. 155, 236, 336, 344 424, 1015, 1287. Cyclop. v. 155. Herc. Fur. v. 858 865. Electra v. 1251, 1278

Scaligeri conjecturam MS. confirmat, Oreſt. v. 286, 1082 Phœniſſ. v. 537, 987, 1357, 1368, &c.

---illius conjecturam confirmat Aldi Editio — Rheſus v. 719

Σχαλιὰς — Iphigen. Taur. v. 1347

Σκάμανδρ☉ Hectoris filius, idem qui & Aſtyanax — Andromache Schol. v. 221

Σκαρδαμύσσω quid & unde — Cyclops v 622

Scaurus (Æmilius) — vide in Tiberius

Σκείρων Megarenſis Tyrannus à Theſeo occiſus — Hippolyt. Schol. & Not. v. 979

Σκειρωνίδες πέτραι — Hippol. ibid. & Heraclidæ v. 860

Σκηνὴ, Scena, quid, — Tragœd § vii. Ion v. 806

Scena triplex Veterum — Tragœd. §. vii

Scenæ Amplitudo — Tragœd. § vii. fol. 41. Helena v. 1406

Σκηνογραφίαν Sophocles invenit — Tragœd. § iii

Σκηνοπηγία Hebræorum — Ion v. 806. Tragœd. § vii

Σκῆν☉ & σκήνωμα pro σῶμα — Heraclidæ v. 690

Σκηνικὸς φιλόσοφ☉ Euripides dictus — Phœniſſæ v. 549

Σκηπτὸς quid — Rheſus v. 674

Σκίνις, qui & Σίνις & Σίννις, Latro Corinthius à Theſeo occiſus — Medea Schol. v. 666. Hippolyt. Schol. & Not. v. 977

Scipio comatus — Bacchæ v. 455

Scipio & Atrius Umber — Phœniſſ. v. 1500

Σκόλιον Ἀδμήτου — vide Admeti Scolium

Σκόπ☉ pro Νό☉, quod Rhodiis Μασέρξεν☉ dicitur, σκόπ☉ verò Cretenſibus pro ἄνηϑ☉ — Alceſt. Schol. v. 989

Σκότ☉ ὁ & τὸ — Hecuba Schol. v. 1

Σκῦϑαι à Scutta Saxonico ſagitta — Herc. Fur. v. 160

Σκύϑης, σκυϑίζομαι & ἀποσκυϑίζομαι — Troad. v. 1026 Electra v. 241

Σκύϑης σίδηρ☉ — ibidem

Σκυϑρίζω pro σκυϑρωπάζω — ibid. v. 830

Σκύλλα pro σκύλαξ, — Hecuba Schol. v. 1261

Σκύλλης τῆς Νίσου καὶ Μίνω☉ μῦϑ☉ — Hippolyt. Schol. v. 1200

Σκύμν☉ λεόντων βρύνημα — Hecuba Schol. v. 204

Σκῶλ☉, locus, ubi Pentheus laceratus periit — Bacchæ v 1029

---locus infelix ad Proverbium — ibid.

SS. Scripturæ Loci Euripidis Locis Paralleli, vel aliquo modo explicati, vel Lucem dantes, vel mutuantes &c.

Geneſ. c. 3. v. 19 — Herc. Fur. v. 1247

---c. 40. v. 20 — Ion v. 805

Leviticus c. 12 — Electra v. 654

---c. 15 — Ion v. 150

Numeri c. 1. v. 8 — Hippolyt. v. 1252

Deuteronom. c. 6. v. 10, 11

Judicum c. 5. v. 10 — Herc. Fur. v. 29

1 Samuel. c. 8. v. 22 — Herc. Fur. v. 1596

---c. 26. v. 19 — Heraclidæ v. 877

2 Samuel. c. 6. v. 14, 16, 20 — Troad. v. 151

---c. 13. v. 19 — Helena v. 377

Pſalmi, 1. v. 1 — Electra v. 370

---17. v. 8 — Ion v. 166

---18. v. 10 — Incerta v. 438

---27. v. 4 — Ion v. 131

---37. totus, — Herc. Fur. v. 757

---37. v. 37 — Ion v. 1619

---73. totus. — Herc. Fur. v. 757

---73. v. 13 — Hippol. v. 1368

---84. v. 10 — Ion v. 131

---92. v. 3 — Ion v. 881

---116. v. 15 — Hippol. v. 1339

---127. v. 3 — Ion v. 472

---127. v. 5 — ibid. 481

Malachi c. 1. v. 8 — Herc. Fur. v. 476

D. Matthæus c. 2. v. 18 — Hippolyt. v. 357

---c. 5. v. 45 — Herc. Fur. v. 1596

---c. 6. v. 24 — Ion v. 848

---c. 6. v. 28 — Helena v. 1205

---c. 6. v. 34 — ibid. v. 345

---c. 12. v. 43 — Danae v. 130

---c. 15. v. 27 — Creſſæ v. 1

---c. 27. v. 11 — Hippolyt. v. 352

D. Lucas c. 18. v. 14 — Ion v. 809

---c. 23. v. 28 — Herc. Fur. v. 249

D. Johannes c. 1. v. 20 — Oreſtes v. 611. Electra v. 1057

---c. 3. v. 19 — Iphig. Taur. v. 1026

---c. 8. v. 13 — Ion v. 532

---c. 18. v. 37 — Hippol. v. 352

Actus c. 4. v. 18 — Electra v. 1213

---c. 5. v. 28 — Bacchæ v. 788

---c. 8. v. 9 — Ion v. 956

---c. 9. v. 5 — Bacchæ v. 794

---c. 19. v. 35 — Iphig. Taur. v. 88

---c. 24. v. 5 — Electra v. 370

ad 1 Corinthios c. 3. v. 15 — Electra v. 1182

ad 2 Corinthios c. 4. v. 14 — Herc. Fur. v. 1596

ad Epheſios c. 4. v. 26 — Andromach. v. 1164

ad Hebræos c. 2. v. 9 — Alceſt. v. 1069

---c. 7. v. 3 — Ion v. 837

---c. 9. v. 27 — Andromache v. 1272

---c. 11. v. 17 — Ion v. 1501

D. Jacobi Epiſt. c. 4. v. 13, 14, 15

Σμάραγδ☉ & μίλαξ — Vide in titulo Μίλαξ

Sol Medææ Avus — Medæa v. 954, 1321

Sol ne occidat in Iram veſtram — Andromache v. 1164

Sol retroceſſit ad Thyeſtææ Cœnæ conſpectum Oreſtes v. 1001 Textu. Iphig. Taur. v. 816. Electra v. 727, 739. Atreus v. 1

Sol Perſarum Deus — Electra v. 457

Solis Equi, — Ion v. 1148. Electra v. 466

Soli & Cœlo narrare quid ſit — Medæa v. 58

Solonis Axes Lignei — Hippolytus v. 1252

Solonis Dictum de mortuo Filio — Alceſt. v. 878

Solonis Lex & Duodecim Tabulæ Helen. v. 1095. Hippol. v. 1252

Σολοικισμὸς, ſolœciſmus, Phœniſſæ v. 290. Medæa v. 58 Hippolytus v. 23. Helena v. 296. Ion v. 927, 1523 Vide Συντάξεως μεταβολή

Sonorum ſimilium ſuavitas, quæ & Epizeuxis, vide ad Iphig. Taur. v. 176

Σοῦσα Phœniſſ. Schol. v. 1107. Vide in Græco-Barbara

Σούνιον Promontorium Atticæ — Cyclops v. 292, 294

Σοῦσα, Urbs Perſarum ſagittationibus clara — Troad. v. 1209

Sophocles quindecennis, quandò Euripides naſceretur — Vitâ § iv

---Nudus ſaltat Salamine ob victos Perſas — Vitâ § viii. fol. vii

---Æſchylum vincit — Vitâ § x. in ipſo fine

---Dux in Samio bello — Vitâ § xxvi

---Euripidis Amicus — ibid. § xxviii

---Euripidis mortem pullatus luget — Vitâ § xxxi. fol. 31

---eodem & ipſe anno mortuus — ibidem

---Quid ſenſerit de Euripidis μισογυνείᾳ — Melanippe v. 54

Sophocles ἐν Μυκήναις citatur — Hippolyt. Schol. v. 307

---ἐν Μάντεσι — Phœniſſæ Schol. v. 1262

Sophocles de ſenis Irâ — Oreſtes Schol. v. 490

Sophocles Euripidi Diſtichum fecit neceſſarium, Euripides Sophocli Verſum unum — Phœniſſæ Schol. v. 1

Sophoclis Verſus citatur — ibid. v. 1606

Sophoclis Thyeſtes citatur de Vite Ephemeriâ — ibid. v. 236

Sophoclis Helenæ-Repetitio citatur — ibid. v. 308

Sophoclis Troilus Drama — Herc. Fur. v. 1304

Sophoclis Philoctetes docetur — Vitâ § xxx. ſub initio

Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ — Vitâ § xxx. fol. 29

Σοφῶν ὀργαὶ δυσεκλύτεραι — Heraclidæ v. 459. Hercules Fur. v. 299

Σπάρτη Εὐρώτα ϑυγάτηρ — Oreſtes Schol. v. 625

Σπάρτη, *nomen Metropoleos Lacedæmoniæ* Oreſtes *Schol.* v. 536
Σπάρτος ἡ & σπάρτον τὸ ibidem
Σπαρτὸς Thebanus & Σπαρτὸς Spartanus *quomodò differunt* Supplices v. 578
Σπαρτὸς Ἀμύκλαιος παῖς ibidem
Σπαρτοὶ γηγενεῖς & *eorum Nomina* Phœniſſæ *Schol.* v. 674 949. Bacchæ v. 540. Herc. *Fur.* v. 5,795
Σπαρτοὶ γηγενεῖς *Lanceæ notâ inſigniti naturalitèr* ibidem
---*eorum Nobilitas* Iphig. Aul. v. 259
Spelmannus (*Dominus* Henricus) *Vide* Ἀπολογία
Spes *vide* Ἐλπὶς
Σπεῦδε βραδέως Auguſti *ſententia ex* Euripide *confirmata* Phœniſſæ v. 601
Σπεύδω μεταβατικὸν Suppl. v. 161. Iphig. Taur. v. 1352
Σπένδω & ἐπισπεύδω *quomodò differunt* Hecuba *Schol.* v. 128, 1175
Σπονδὴ, χοὴ, θυσία, *quomodò differunt* Hecuba *Schol.* v. 535. Helena v. 1683
Sponius (Jacobus) *illius Itinerarium* Bacchæ v. 463
Sporades (*Inſulæ*) Rheſus v. 701
Sporades Λίθιαι *dicti* Σπαρτοὶ Suppl. v 578
Stanleius (Thomas) & *ejus in* Æſchylum *Commentarius laudatur* Ion v. 585. Phœniſſæ v. 219
Στασίαρχον Cyclops v. 53
Στενάζω Alceſt. v. 90. Electra v. 315, 316
Statius Poeta Euripidem *imitatur* Phœniſſæ v. 88
---*Veterum veſtigiis parùm fidus inhæſit* ibid. v. 1164
Στέγη ἡ & τὰ στέγη *pro* στέγαι *à* τὸ στέγος Alceſt. v. 88. Herc. *Fur.* v. 905
Στέλλω *quatuor res ſignificat* Hecuba *Schol.* v. 117
Στέμματα Φοίβου Ion v. 224
Στένω, στενάζω, στενάχω, στεναχέω & στεναχίζω Phœniſſæ *Schol.* v. 1505
Στέρεον τὸ *pro* στερεὸς Alceſt. v. 341
Στέργω *contentus ſum cum* Dativo & Accuſativo, Supplices v. 257
Στερεὶς *pro* στερηθεὶς & στέρομαι *pro* στερήσομαι Hecuba v. 623. Iphig. Aul. v. 357. Iphig. Taur. v. 474. Bacchæ v. 1360, 1369. Electra v. 736
Στερῶ *Duplicem regit Accuſativum*, *Vide in* Ἀφαιρῶ, Hecuba *Schol.* v. 570
Steſichorus Idolum Helenæ *ad* Trojam *fuiſſe, non verò ipſam fingit* Helena v. 33
---*ex* Helenæ *irâ cœcatur* Andromach. *Schol.* v. 222
Στέφανος *pro* ἀγὼν Electra v. 614
Στέφανος πλεκτὸς Hippolyt. v. 73
Στέφανοι συμποτικοὶ Cyclop. v. 556
Στεφανοῦν θεοὺς *Supplicum Mos*, *vide* Mos Coronare Deos
Στεφανούμενοι οἱ θυόμενοι Heraclidæ v. 530
Στέφανοι *in Conviviis* Electra v. 496
Στέφανοι *in Puerperiis* ibidem
Στεφανούμενοι οἱ ἀπὸ μαντείας ἐλθόντες Hippol. *Schol.* & *Not.* v. 792
Stephanus αἰεὶ πόλεων Iphig. Taur. v. 824. Ion v. 1579
Stephanus (Henricus) *laudibus mactatur* Rheſus v. 44, 54 78, 105, 126, 207. Troades v. 193, 648, 682, 742, 1035 Helena v. 881, 882, &c.
---*optimè de* Euripide *meruit*, Rheſus v. 207. Troad. v. 484
---*ex* MSS. Euripidem *reſtituit* Troades v. 156, 188, 193. *ubi per quatuor integros Verſus auctiorem facit* ibid. v. 296, 484. &c.
---*levitèr arguitur* Rheſus v. 199, 233, 239, 816, 836, 855 Troades v. 814, 1180. Bacchæ v. 122, 131, 224
---*Erroris arguitur* Troades v. 756. Bacchæ v. 224, 412 1290. Cyclops v. 53. Heraclidæ v. 210, 678. Helena v. 1140. Ion v. 553, 709, 838, 1004
---*Errores ſuos nonnullos* MSS. *authoritate videtur velle ſtabilire* Rheſus v. 816, 836. Troades v. 699. Ion v. 709, 838, 1004. Herc. Fur. v. 520, 858, 887, 889, 891, 1030, 1235
---*in apertâ tamen aliquandò lacunâ ex* MSS. *nihil affert auxilii* Ion v. 709
---*memoriâ lapſus* Hippolytus v. 385
Stiblinus (Gaſpar) *Verſuum rationum imperitus* Iphig. Taur. v. 812. Electra v. 815
---*ignorantèr* Euripidem *Ignorantiæ accuſat* ibidem
---*quid in Editione ſuâ boni præſtiterit* ibidem
---*egregiè lapſus* Supplic. v. 872. Hecuba v. 873. Rheſus v. 817. Electra v. 815, 1325
---*malè mulctat* Steſichori *bona Carmina* Oreſtes *Not. ad Schol.* v. 249
Στίλβων Ἄρης Heraclidæ v. 281
Στίλβω, ῥῆμα οὐδέτερον καὶ μεταβατικὸν Oreſtes *Schol.* 480
Στίχοι, *verſus varie efferri ſolent ab illis, qui noſcitant* Hecuba v. 306
Στίχων Euripidis *Diſpoſitio varia pro Exſcriptorum captu* ibidem v. 114
Στοιχάδες *Inſulæ* Troades v. 437
Στιλπνὸς *pro* στολισμὸς Herc. Fur. v. 526
Στολὴ & ἐσθὴς *quomodo differunt* Rheſus v. 313
Στόμα *de Bello & de Gladio* Helena v. 989
Στόμα *de primâ Acie bellatorum* Rheſus v. 409
Στόνυξ *quid* Cyclops v. 400
Στροφὴ, Ἀντιστροφὴ & Ἐπῳδὸς *quid ſint & quomodò ſibi conveniant* Hecuba *Schol.* v. 647
Στρόφιος & *illius Genealogia* Iphig. Taur. v. 60
---*Anaxibiam Agamemnonis ſororem uxorem habuit* Oreſtes *Schol.* v. 33. Iphig. Taur. v. 918
Στῦλος διφορεῖται *Accentu* ibid. v. 50
Στῦλος *Emblema ſecuritatis, ubi multa de Columnis* ibidem v. 57
Στυφλὸς *pro* στυφελὸς ibid. v. 1429. Bacchæ v. 1135
Subſtantiva pro Adjectivis *Vide* Appellativa
Συγγενέτειρα, μήτηρ, ἢ ἀδελφὴ Electra v. 746
Σύγχορτος *vide in* χόρτος
Suicidium improbatur *Vide* Αὐθέντης
Suetonius levitèr emendatus Phœniſſæ v. 601
Syllaba Medii Verſûs aliquando, ut in fine, Communis Herc. Fur. v. 154
Σύμβολα *Conjugalia* Helena v. 298
Σύμβολα ξενικὰ, *ex more Antiquo ad conſervandam Hoſpitum memoriam* Medæa *Schol.* & *Not.* v. 613
Συμπληγάδες *quæ &* Συνορμάδες Simonidi, & *de iis*, Medea *Schol.* & *Not.* v. 2. Iphig. Taur. v. 124, 241, 355
Συμφορὰ *Vox Media* Ion v. 587
Σὺν *ante literam* σ. *compatitur*, *ubi de* ἄγαν, πάλιν, πᾶν, ἐν &c. Iphig. Aul. v. 406. Iphig. Taur. v. 685
Συναλίζω *ab* ἅλις Heracl. v. 404
Συνάλλαγμα *Vide in* Συνάλλαγμα
Συνάπτω *quotuplex* Phœniſſæ *Schol. inſert.* v. 703
Συναυλία *Vide in* Συναυλία
Σύνδυο, σύντρεις, σύνδεκα, συνεείκοσι Troad. v. 1076
Συνεκδοχὴ *Numeri*, *vide* Numeri Synecdoche
Συνεκκομίζω *quid* Hippol. v. 465. Electra v. 71, 74
Συνθακεῖν Heracl. v. 994
Σὺν θεῷ Rheſus v. 358
Συγκρητισμὸς Herc. Fur. v. 596
Σύνταξις Ἀττικὴ, οἴσετε, ἤκουσά τινα, ὡς τέθνηκεν &c. Oreſtes *Schol. inſert.* v. 1556
Συντάξεως μεταβολὴ *vel* Ἐναλλαγὴ, Iphig. Taur. v. 695 Cyclops v. 330. Bacchæ v. 1307. *vide in* Σολοικισμὸς
Syntaxis obſcura Iphig. Taur. v. 1065. Troad. v. 1209 Ion v. 1523. Bacchæ v. 1020
Συντήκω *de Amore, aut intenſo quovis ſtudio* Incerta v. 320 383. Oreſtes v. 103. *ipſo Textu*
Συντειχίζω Herc. Fur. v. 946
Συνωνεῖς *vide in* Συνωνεῖς
Συνοχὰ *pro* συνοχαδὸν Bacchæ v. 163
Superlativum Gradus pro Comparativo, Andromach. v. 6
Supplices Barbam, Dextram, Genua tangere ſolebant Hecuba *Schol.* v. 339. Andromach. *Schol.* v. 892. Bacchæ v. 1115
Supplices Igni admoto ab Aris terrefaciebant, *vide in* Ignem Aris &c.
Σύτο & ἔσσυτο *undè* Helena v. 1145. Herc. *Fur.* v. 919
Σφαγεῖον *pro* σφάγιον Troad. v. 742. Electra v. 800
Σφάγια δείξειν, τεχνικὸν ibid. v. 826
Σφάλλω Heraclidæ v. 129
Σφὲ *pro* σὲ *vel* ὑμᾶς Troad. v. 1133
Σφὲ *pro* αὐτὸν & αὐτὴν *etiam in ſingulari*, Oreſtes v. 29 Phœniſſæ v. 1651. Medea v. 33, 806, 944, 1296. Hippolyt. v. 893. *in Textu.* Alceſt. v. 16, 20, 105, 147, 198 553, 834. Andromache v. 32, 347, 1001. Iphig. Taur. v. 742, 1049. Helena v. 613, 943, 995. Ion v. 54 &c.
Σφέτερος *pro* τεὸς &c. Troad. v. 1133
Sphinx, Ænigma illius & Solutio, *Vide infra* Phœniſſarum *Argument.* 1 *Tom. fol.* 112
---*de eâ præterea* Phœniſſæ *Schol.* v. 1748. Electra v. 471
Σφῷ *pro* σφῶϊ. *quare ſine* ἰῶτα *ſubſcripto* Alceſt. v. 405
Σχεδία, ναῦς αὐτοσχέδιος Hecuba *Schol.* v. 113

Σχῆμα

Σχῆμα τις pro μέγας καὶ ἄμοιρος Andromache v. 1
Σχελιασμὶς alias aliquando effert Poetæ verba Oreſtes v. 94,291,450. Hippo. v. 700
—illum μνημονικὸν ἁμάρτημα Oreſtes v. 686
—erroris accuſatur (Vide Arſenius) Hecuba v. 87, 839 Phœniſſæ v. 219. Medea v. 68. Hippolytus v. 671 ubi Euripidem Alexandro M. coævum ait
—aliquando Inſcitiæ arguendus Phœniſſæ v. 587
—temerè Euripidem reprehendit Hecuba v. 1219. Phœniſſæ v. 162
—ridiculè Euripidem ridet ibid. v. 755
—lapſus per Incogitantiam ibid. v. 1416
—paulò ſublevatur ibid. v. 1. vide Not. ad Scholia
—ſuppletur Phœniſſæ v. 147,441
—emendatur Hecuba v. 220,838,1267. Oreſt. v. 457. ubi bis. 1094 (vide Φημονόη) 1235, 1349, 1570, 1654 Phœniſſæ v. 416,1118,1386. Medæa v. 19. Hippolyt. v. 228. Not. ad Schol. Alceſt. v. 2. Not. ad Scholia & v. 474
Scholia Græca ex MSto Coll. Corporis Chriſti addita Oreſt. v. 1556, Phœniſſæ v. 239, 303, 326, 331, 339, 645,529, 557,602,651, 657, 697, 709,743,797,808,848,887,894, 927,1017, 1102, 1161, 1249. ubi ter. 1357, 1516. ubi ter quoque 1550. etiam bis. 1605,1640,1662
Scholia Græca ab Editore Barneſio compoſita, addita, aut inſerta, Hecuba v. 12,87. Phœniſſæ v. 1619. Medéa v. 234, 694,708. Hippolyt. v. 190,1289. Alceſt. v. 546, 578,590,1026,1037. Andromache v. 253,273,500,637 859,873,934. Supplic. v. 436. Iphig. Aul. v. 77,234, 449. Rheſus v. 267, 895. Troades v. 296, 660, 878 Bacchæ v. 405,798,1307. Cyclops v. 279,335,512. Heraclidæ v. 148,217,259,1036. Helena v. 359,734,1086, 1087. Ion v. 189, 190,675, 695, 828, 983, 984, 1092, 1232, 1276, 1280, 1331, 1335, 1354, 1538, 1565, 1570 Herc. Fur. v. 195, 203, 249, 252, 290,291,299,301,329, 577, 627, 633, 637, 655, 694, 751, 782, 882,1010,1019, 1078, 1185, 1200, 1240. Electra v. 312, 427, 433, 434, 546,615,656,659,668,677,699,707,931, 1091, 1294, &c.
Scholiorum ab Arſenio collectorum Authores nonnulli ſatis moderni Hecuba v. 1114
Scottus (Andréas) conjecturâ fallitur Iphig. Taur. v. 632
—arguitur Rheſus v. 260
—elegantem Lectionem ex MS. profert Rheſus v. 442
Σίδηρος ἀπεφθέγγετο, Μηδὲν ἄγαν Hippolytus Schol. v. 264
Σκυθρώπως οἶνον ἐπιχεῖ Bacchæ v. 280
Socrates quando natus Vitâ § xi
—Euripidis Amicus, non Magiſter ibid. § xiii, xiv
—Bigamus Andromache v. 950
—ejus ſententia de Fœminis Medæa v. 1084. Vitâ § xv ad finem
—moritur Vitâ § xxxii
Σῶμα pro Homo Vide ἄθρωπος
Σῶμα τόδε, Δεικτικῶς pro Ἐγὼ Alceſt. v. 636. Heraclidæ v. 91, 529, &c.
Somerſetus Dux, Academiæ Cantabr. Cancellarius, Hujus Libri Patronus Vide Epiſt. Dedicat.
Σῶφρον Ion v. 852
Σωτήριον vide in Σῶφρον
Σώφρων Μιμογράφος Πλάτωνι ἤρεσκεν Tragœd. § vii
Σωφρονιστὴς λίθος Heraclidæ v. 920. Herc. Fur. v. 1004

T. T.

T, τ'. Vocalis Brevis ante τ'. produci poteſt Oreſtes v. 154. Iphig. Aul. v. 382
T, τ', litera frequentiùs repetitum Medéa v. 476
Tabulæ Duodecim Vide Solonis Lex
Tabulæ Duodecim Romanæ ex Græcorum Tabulis quando confectæ Vitâ § xxvi. ſub initio
Taciti de Religioſâ Fide præclara ſententia Bacchæ v. 200
Τάδε pro ἡμεῖς, Δεικτικῶς Andromache v. 217. Troad. v. 99. Te[illegible]
Ταίναρος Promontorium Laconiæ, Inferorum Oſtium Cycl[illegible] v. 291. Herc. Fur. v. 23
Ταγηνία quid ibid. v. 402
Talaſſio Vide Hymenæus
Talentum quantum valet Medæa v. 9
Talos à Dædalo cæſus Oreſt. Schol. v. 1648
Talus Cretenſis Vide Suppl. v. 991
Talthybius Agamemnonis Præco Troad. v. 238
Τάμ' & ταμὰ Iphig. Taur. v. 985. Troad. v. 85
Τἄμπαλιν pro τὸ ἀνάπαλιν & τοὔμπαλιν pro τὸ ἔμπαλιν Helena v. 317
Τἆν pro ὦ 'τὰν vide in Ὦ 'τὰν
Ταναὸς Argivorum fluvius Electra v. 410
Tantali Phrygis Genealogia Oreſt. Schol. v. 5
—Pœna ibid. v. 7, 982
Tantalus Deos Convivio excipit Iphig. Taur. v. 387
Tantalus quidam Clytæmneſtræ prior Maritus Iphig. Aul. v. 1150
Τάξις Vox Militaris Heracl. v. 801
Tarquinii Superbi Demeſſio Papaverum Suppl. v. 448,719
Ταρσὸς de Remo, de Alâ, de Manu, de Pede dicitur Iphig. Taur. v. 1346
Τὰς in Accuſativo Plurali ſecundæ Declin. Simplic. aliquando Brevis, Autolycus v. 31
Tauriſcus Sculptor Antiope Addenda v. 4
Taurus Neptuno ſacer Helenæ v. 1600
Ταῦρος μονάμπυξ vide Μονάμπυξ ταῦρος
Ταυρόκερως ὠκεανὸς Vide in Ὠκεανὸς
Tauri Fluviis ſacri Iphig. Aul. v. 275. Vide Ποταμοὶ ταυρόμορφοι
Tauri Furentis affectus igneus Medéa Schol. & Not. v. 92
Ταυρόμορφοι ποταμοὶ vide in Ποταμοὶ
Ταυτὴν pro τὴν αὐτὴν & ταυτοῦ pro τοῦ αὐτοῦ Electra v. 521
Ταυτὶ Atticè pro ταῦτα vel τοῦτο, ultimâ longâ Suppl. v. 154. Vide in ί, Voces Atticæ, in ί vel δί deſinentes &c.
Ταυτὸ & ταυτὸν pro τὸ αὐτὸ Heraclidæ v. 408. Helena v. 494
Ταυτολογία frivola Phœniſſæ v. 1371
Τάφιοι καὶ Τηλεβόαι ὑπ' Ἀμφιτρύωνος ἀναιρεθέντες Herc. Fur. v. 60, 1078
Τάφος Inſula ibid. v. 1078
Ταχύπτερον pro πτέρυξ ταχεῖα Vide in Κάγχαρος
Τειρεσίας valdè Longævus Phœniſſæ v. 859. Bacchæ v. 175
Τέκμαρ primâ brevi vide in Τέκνον
Τέκνον primâ Communi & ſimilia Phœniſſ. v. 19
Τεκὼν, ὁ τεκών τις, pro τοκεὺς Electra v. 335
Τελαμὼν Rex & ejus Genus Troad. v. 795
—Rex Salaminis Inſulæ Vitâ § iv
Τέλος πολύστομον Iphig. Aul. v. 718
Τέμνειν ὅρκια &c. Suppl. v. 377
Temple (Dom. Gulielmus Baronettus) Euripidem optimè exprimit Palamed. v. 1
—illius Nomini dicatur, Hippolytus Fabula, Tom. 1. fol. 126
Templis arcebantur ſanguine polluti Herc. Fur. v. 1283
Templis Hoſtium Spolia ſuſpenſa Electra v. 6
Terentius Euripidem imitatur Medea v. 85. Hippolyt. v. 429. Suppl. v. 409
Τέραμνον ὃ pro τὸ τέρεμα Phœniſſæ v. 1361
Terra vide in Γῆ
Terra, Hominum Origo & Finis Herc. Fur. v. 1247
Terra mala ex bono Cultu melior evadit, quàm Terra bona neglecta Andromach. Schol. inſert. v. 637
Terram Jupiter multitudine hominum liberat, vide in Γῆ &c.
Terræ Filii Ion v. 542
Teſſera Hoſpitalis Vide Σύμβολα
Teſſera bellica, vel Σύνθημα, Rheſus v. 12,521
Τεσσαρακοστὸς Feſtum Puerperarum Electra v. 1126
Τέταχθε pro τετάχθητε Rheſus v. 987. Troad. v. 1260 Herc. Fur. v. 241
Τετράορος unde Heraclidæ v. 860
Τετράπολις Ἀττικῆς, Nomen Vetus Athenarum Phœniſſæ Schol. v. 1700. Heraclidæ v. 81. Vide in Εὔβοια
Τέτρωρος vide in Τετράορος
Textus Authoris alicujus quid & unde dicitur Electra v. 1311
Teucer exilio damnatus à Patre Telamone, Helena v. 91
—Salaminem in Cypro condidit ibid. v. 147
Τευμησσὸς Vicus Thebanus Phœniſſæ v. 1107
Τέχνη primâ Communi, vide in Τέκνον
Τήλεμος μάντις Cyclops v. 692
Τήλεφος, ex quibus natus & ejus Hiſtoria, Telephi Argum. 2 Tom. fol. 495
Τηλέφη, quæ Τηλεφάασσα, Europæ Mater, Phœniſſæ Schol. v. 5
Τηλικοῦτον τὸ pro τηλικοῦτο vide in Τοιοῦτον
Τηρεὺς vide Philomela
Theſſalus Saltus vide in literâ Θ
Tiberius

Tiberius Imperator Æmilium Scaurum ob Euripidis verſum tollit Phœniſſæ v. 396
----illius dictum de Curtio Ion v. 837
Tibia ex Loti arundinibus Alceſt. Schol. & Not. v. 345. Helena v. 169. Herc. Fur. v. 687
----ejus Inventor Iphigenia Aul. v. 573
Tibullus Euripidem imitatur Hippolyt. v. 525
Τέθεια pro τίθημι Herc. Fur. v. 710
Τιθαίφεσον Vide in Ὑμάνγον.
Τίκτω de Matre propriè, ſed & de Patre non rarò Iphig. Aul. v. 474, 639, &c.
Timanthes Iphigeniam ſuam ex Euripide deſignavit Iphig. Aul. v. 1550
Timocles de Utilitate Tragœdiæ. Tragœd. §. v
Timomachi Pictoris Medea Carmine deſcripta, Medéa v. 1021
Τιμωρῶ & τιμωρῦμαι, Duplici acceptatione, Ulciſcor & Auxilior, Oreſtes Schol. v. 433
Τίνω priorem habet Communem Oreſt. v. 530. Iphig. Taur. v. 339. Ion v. 447. Hercules Furens v. 733, 755, 983
Τριώβολον πλίνθευμα, ἀντὶ τῦ, τὸ τεῖχος, Iphig. Aul. v. 151
Τίς εἰμὶ, pro μέγας. ἢ ὀνομαστὸς, ἢ κλεινός εἰμι Ion v. 596
Τισιφόνη Furiarum Maxima Iphigen. Taur. v. 963. Vide in Ἐριννύες.
Τιτάνεια, ἑορτὴ Τιτάνων Vide in Διάσια.
Τμῆσις, Figura Supplices v. 44, 57. Electra v. 1323
Tmolus Mons, ex quo Pactolus fluit Bacchæ v. 154, 463
Tmolus, Tantali Pater Oreſtes Schol. v. 5
Tmolus & Telegonus ab Hercule occiſi Hippol. v. 1260. Supplices v. 1199
Τὸ βάρβαρον, pro ἡ βαρβαρότης Hecuba Schol. v. 1129
Τὸ δειλὸν pro ἡ δειλία Herc. Fur. v. 316
Τοι ſyllaba Communis Vide in Ποι
Τοιῦτον pro τοιῦτο Phœniſſæ v. 1322. Andromache v. 173 Troades v. 972
Τοιόσδεσιν & τοῖσιδε Helena v. 451. Hercules Furens v. 499
Τὸ νέον, pro ἡ νεότης Andromache v. 183. Ion v. 545 Herc. Fur. v. 75
Τόξα ἡλίου & τοξεύματα pro ἀκτῖνας Herc. Fur. v. 1090 Bellerophon v. 102
Τόξα etiam pro βέλη Ion v. 524
Τοξεία διαβάλλεται, ὡς ἀτιμάλης Herc. Fur. v. 160
----iterum laudatur ibid. v. 195
Τοξεύω Metaphoricè pro ſermone-deſigno Troad. v. 444 Ion v. 256, 1411
Τοξίας Apollo dictus Herc. Fur. v. 1090
Τοξόδαμνος Hippol. v. 1451
Τόποι ἀντὶ τῶ ἐν τοῖς τόποις Medéa Schol. v. 68
Τὸ πολὺ pro οἱ πολλοὶ, Vide in Τὸ ὑπεῖκον.
Τόρευμα Herc. Fur. v. 978
Τοσῦτον pro τοσῦτο Vide in Τοιῦτον.
Τὸ σῖγον pro οἶκος, ςέγος Cyclops v. 327
Τύλειον quid Electra v. 360
Τὠπὶ σ' pro τὸ ἐπὶ σε Hecuba v. 514. Rheſus v. 397
Τὖπ' ἐμ' pro τὸ ἐπ' ἐμὲ Iphig. Aul. v. 1557
Τυτθάκις & τυτθὰ Vide in Πάντοθι.
Τυτοῖ & τυτοῖ & ſimilia. Vide literâ Γ', Atticæ voces in ι deſinentes &c,
Τὸ ὑπεῖκον pro οἱ ὑπείκοντες Iphig. Taur. v. 327
Τὸ φαῦλον pro ἡ φαυλότης Iphig. Taur. v. 390
Τὸ φίλιον pro ἡ φιλία Andromache v. 603
Tragicæ Hiſtoriæ, Dramaticæ & Theatricæ Authores Tragœd. §. vi
Tragicomædia malè dici de Tragœdiâ felicis exitûs Oreſt. Argum. Actûs Quinti.
Τραγῳδίαι & κωμῳδίαι Paſtoribus in uſu Cyclops v. 80
Tragœdia contra Patres defenditur Tragœd. §. iv
Tragœdiæ Utilitas & Laus Tragœd. §. v
Τρίαινα, Nomen loci. Phœniſſ. Schol. & Not. v. 195
Τρίαινα Tridens quarè Neptuno aſſigitur Hercules Fur. v. 946
Τριαινόω quid & undè, ibid. & Bacchæ v. 348
Τρίβων. ὁ ἐντριβὴς ὢν ἐ exercitatus præſertim in Vafritie Medea v. 686. Rheſus v. 625. Bacchæ v. 716
Τρίγλυφος quid Oreſt. v. 1372. Iphigen. Taur. v. 113 Bacchæ v. 1212
Τριετηρικὰ Bacchi Bacchæ v. 133
Τρικόρυμβος quid Bacchæ v. 123
Τρικυμίαι Troades v. 83
Tripus Delphicus deſcribitur Ion v. 463
Τριταγωνιστὴς Vide in Πρωταγωνιστής.
Τριταῖος pro τρίτος & quid propriè Hecuba Schol. v. 32
Τριτοβάμων Epithetum baculi Troad. v. 275
Τρίτων Nomen Nili Helena v. 3. Ion v. 872
Τρίτων ποταμὸς Λιβύας Alceſtis Schol. v. 346. Ion v. 872
Τριφάλεια Vide in Φάλος.
Τριχορία, triplex Chorus, ſive trina unius Chori diviſio Tragœd. §. x
Τρόπαιον & τροπαῖον Heraclidæ v. 937. Herc. Fur. v.
Τροπαῖος Ζεὺς Heraclidæ v. 937
Trophæum βρέτας Διὸς dictum Phœniſſæ v. 1254, 1482 Heraclidæ v. 937
Trophæum in Salamine contrà Perſas erectum Vitâ §. viii
Trophæa ſuper Haſtis erigi ſolebant Oreſt. Schol. v. 711
Τροφεῖα. πειρᾶ τῆς τροφῆς ὅνεκα Ion v. 852
Τροφωνίου ἄντρον Ion v. 300, 405
Τροχοειδὴς Nomen Lacûs in Delo Iphig Taur. v. 1103
Τροχὸς & τρόχοι, Gymnaſium Medéa v. 45. Hippolytus v. 1133
Troja ab Hercule diruta & quarè Troades v. 795, 808, 817
Troja ab Apolline & Neptuno munita Troades v. 5. Helena v. 1527
Troja Materiam dedit Homero, ac omnibus Poetis Troum Argument. Tom. 2. fol. 498. Tragœd. §. ii
Trojæ Captæ Deſcriptio Hecuba Text. & Not. v. 915
Τρύχη, ῥάκη Electra v. 185, 501
Τρῳάδες, Fabula Euripidis, & Τρῶες. Vide Troum Argum.
Τροχηλᾶσθαι & βληθῆναι differunt Andromach. v. Schol. v. 616
Τρωϊκὰ Poematis Nomen Medeæ Argum. In Notis Suppl. v. 1199
Τρῳὰς pro Τρωϊκὰς Troades v. 1174
Tubarum apud Græcos Inventor. Vide in Ἀρχέλαος.
Tuba Trojanis temporibus apud Græcos haud nota Phœniſſæ v. 1386. Iphig Taur. v. 303. Rheſ. v. 144, 988
Τύκισμα & τύκος quid Troad. v. 814
Τύμβευμα, pro θρίαμβος vel θρῆνος Ion v. 933
Τύμβοι, ἱερὰ νεκρῶν Troades v. 96. Bacchæ v. 10
Τύμβος γέρων & τυμβογέρων, de Decrepito ſene Heraclidæ v. 168
Τύμπανον & τύπανον undè Bacchæ v. 58, 156
Tydeus, quare Exul Supplic. v. 148
Tyndari Genealogia Oreſt. Schol. v. 457. Troades v. 761
Tyndarus Procos Helenæ juramento aſtringit Iphig. Aul. v. 58, 391
----Equum mactat obligandi causâ Helena v. 1274
Tyrii Herculem Magicis vinculis conſtringebant Rheſus v. 502
Turcarum Mos Andromache v. 173
Turner (Dr. Edvardus Baronettus) Troades v. 1248
Τύραννος pro τυραννικὸς Troades v. 474
Τύραννος Veteribus Nomen honeſtum Danae v. 4
Τυφλὸς primâ Communi Phœniſſæ v. 19
Τύφομαι quid Phœniſſæ Schol. v. 1161
Τυφὼς Vide in Τύφομαι
Τυχεῖν, ἀεὶ γενικῇ συντάσσεται Hecuba Schol. v. 51
Τύχη quid ſit Hecuba Schol. v. 865
Τυχὼν ἀνὴρ & ὁ ἐπιτυχὼν, è fæce populi Hercules Furens v. 1248
Tzetzes (Iſaac) emendatus Helena v. 1692

Υ. Hy.

ὙΑ'δης Ion v. 1156
Ὑάκινθος Amyclæ filius Helena v. 1485
Ὑακίνθια, ſacra in Hyacinthi honorem Helena v. 1485
Ὑακινθίδες κόραι, Hyacinthiæ Virgines Ion v. 277
Ὕβρεις ὑβρίζω τινὰ Hercul. Fur. v. 741
Ὑέτιος & Ἀπαιδείας λίθοι, Vide in Λίθοι ἀργυροῖ.
Ὑγιαίνειν καὶ εὖ πράττειν, καὶ χαίρειν &c. Vide Χαίρε.
Hyginus emendatus Pirithoi Argum.
Ὕδρα πολυκέφαλος ab Hercule & Iolao victus Ion v. 190, 195 Herc. Fur. v. 420
----Canis dicitur & quare Herc. Fur. v. 420, 1274
----πολυκέφαλος & ἑκατογκέφαλος Herc. Fur. v. 1188

--cibus

——*illius Deſcriptio* Herc. Fur. v. 420

Hyllus Herculis filius Heraclidæ v. 45

——*Euryſtheum obtruncat* Heraclidæ v. 936

Ulyſſes *Vide in* Ὀδυσσεύς.

Ὑμάπειον & Τιθόρεον *Nomina* Parnaſſi *Verticum* Bacchæ v. 559

Ὑμέναιος, ᾠδὴ ἐν γάμοις Supplic. v. 281

——ὁ θεὸς ἐν γάμοις Troades v. 774

——*Talaſſio dictus quare* ibidem

Ὑμνος & ὑμνῳδία *de Oraculis & quare* Ion v. 93, 682

Uxorem æqualem ducito Rheſ. v. 168

Ὑπάρχω ab ὑπὸ & ἄρχω, *Author ſum*, Hippolyt. v. 410 Andromache *Schol. inſert.* v. 273. Rheſ. v. 693. Herc. Fur. v. 1169

Ὑπεκδέδυμαι *pro* ὑπεξῆλθον *vel pro* ὑπεκδέδυμαι Phœniſſæ v. 581

Ὑπέρμορ *Terrigena Thebanus* Bacchæ v. 540

Ὑπερμνήστρα, Danaidum *una, quæ ſola* Lynceo *marito pepercit* Oreſt. *Schol.* v. 869

Ὑπέρφευ & ὑπερφεύ Phœniſſæ v. 553. Hercules Fur. v. 1321

Ὑπερφυῶς *Vide in* Ὠὴν.

Ὑπηρέται, *Miniſtri, ſive Nuntii, Virtus* Danae v. 47

Ὑπνοδότης Βάκχος Bacchæ v. 282

Ὑποδώριος ἁρμονία *Vide in* Ὑπερφρύγιος.

Ὑποκριτής *quoties fiunt* Cyclops v. 315

Ὑπόληψις, *Tenellus & Alatus*, Andromache v. 441. Herc. Fur. v. 71. Danae v. 15. Ino v. 53

Ὑποκρίνεσθαι *quid* Tragœd. §. vii

Ὑποτεταγμένη *Figuræ Nomen* Hecuba *Schol.* v. 1114

Ὑποφρύγιος & Ὑποδώριος ἁρμονία Tragœd. §. xi

Urbium Nomina Pluralia Helena v. 1180

Υς, *Nomina in* υς *deſinentia cujus Quantitatis* Ion v. 1004

Ὑσίαι, *Bœotiæ Urbs*, Bacchæ v. 750

Ὕστερον πρότερον, *Figura*, Medéa *Schol.* v. 1

Ὑφ' ἓν *Figura* Phœniſſæ v. 799. Troades v. 536 &c.

Ὑφίσημι Accuſativum *vel* Dativum *regit*, Herc. Fur. v. 1349

Φ. Ph. & F.

FAbiorum *Familia ad Cremeram penè extincta* Vitâ §. x

Fabulis diverſis idem finis, ſeu peroratio, Medéa v. 1415. Alceſt. v. 1159. Andromach. v. 1284. Bacchæ v. 1386. Helena v. 1704

Φαιά, *Suis* Cromyoniæ *à* Theſeo *occiſæ Nomen*, Supplices v. 316

Φαέθων *non erat Nomen Fabulæ* Euripidis, *Fragment. titulo* Φαέθων.

Phædra Veneri *Templum dicat* Hippolyt. v. 31

Fœmininum Plurale cum Verbo ſingulari Bacchæ v. 1348

Φαινομηρίδες *Virgines* Laconicæ *cur dictæ* Andromach. v. 451, 595

Φάλαγξ ἀμφίστομος [illegible]

Φάλαρα, *quod alias* Phaleræ, *etiam* Lora *ſignificat*, Suppl. v. 586

Φάλος *Galeæ quid* Bacchæ v. 123

Φαν Troades v. 1298

Φάναι, & φαναὶ, λαμπάδες, &c. Rheſus v. 943. Ion v. 550

Φαναῖος Jupiter & Apollo *dicti* Rheſus v. 354

Φάος τὸ, *pro* βίος, Supplic. v. 200

——*pro* Ὀφθαλμός Cyclops v. 629

Φάρμακον, ποτόν, *vel* πικρόν, χειρῶν, ἀλίπεσον &c. Hippolyt. v. 516

Φαρμάκων διαφορά ibidem

Φάρος & φᾶρος *primâ Communi*, Phœniſſ. v 1088, Supplices v. 286. Herc. Fur. v. 414. Electra v. 543. *ubi in Textu legendum* φᾶρος, *ſine* ἰῶτα *ſubſcripto*.

Φάρος, ὄνομα νήσου Phœniſſ. v. 1088. Helena v. 5

Φάρσαλος γῆ, *ubi Medea* τοῦ Φαρσάλου *longa* Iphigen. Aul. v. 812

Φάρυγξ, ὑγρὸς, & ὑγρὸς Cyclops v. 409

Φάσγανον *quaſi* σφαγαῖς χανδάνον Hecuba *Schol.* v. 543

Φαῦλος, ἁπλοῦς & ἁπλῶς, *Vox* μέσον Ion v. 834. Licymnius v. 1

Favorinus Lexicographus corrigitur Helena v. 1546

Phavorinus Philoſophus Aſtrologos confutat Helena v. 345

Ferdinandus & Iſabella Reges Hiſpaniæ *dicti*, *non Rex & Regina* Troades v. 474

Φέρε, *Adverbialitèr, ut* Age, agitedum &c. Bacchæ v. 1104

Φέρει *pro* φέρε *à* φέρομαι Atticè Helena v. 318

Φέρετρος, πανηγύρις Πέλασγος, Hecuba *Schol.* v. 644 Helena v. 232

Φέρειν, θέλειν, Phœniſſ. *Schol.* v. 802

Φέρω & ἐκφέρω *de Funeribus dicta* Suppl. v. 1115

Φέρω σοί τινα, *ſubaudi* μέρος, Bacchæ v. 451. Cyclops v. 397

Φεῦ, & φεῦ φεῦ, *extrà Carmen, ut* & αἶ, αἶ, & εἶεν, & ἰὼ, ἰὼ, & ἔα, ἔα, & ναὶ, & ἰδοὺ, & ὦ θεοί, & τί φής, *& ſimilia*, Hecuba v. 55, 864, 956, 1110. Phœniſſ. v. 611. Hippol. v. 345, 776 856, 1078. Andromach. v. 183. Iphigenia Aul. v. 644, 649, 666, 1188. Iphig. Taur. v. 742. Troades v. 611. Helena v. 713. Ion v. 1312. Herc. Fur. v. 1089. Electra v. 747, &c.

Φεύγειν φυγὴν Atticum, Iphig. Aul. v. 1182. *ut* πόλεμον πολεμίζειν, *de quo vide* Euſtathium *in* Hom. Iliad. γ', *fol.* 432

Φεύξω, *pro* φεύξω, *quod pro* φεύξομαι *Communi, Futur. à* φεύγω Herc. Fur. v. 628

Φηλόω, φιλέω, & φιλέω *Decipio* Supplices v. 243

Φηλήτης & φιλήτης Rheſus v. 217

Φημονόη Delphica *Sacerdos Hexametris primùm uſa* Oreſtes *Schol.* v. 1094. Ion v. 682

Φῆρες & θῆρες *Satyri & Lemures* Cyclops v. 231, 620

Φής, τί φής *extra Carmen redundat* Helena v. 713

Φθεῖρε, *Execrandi formula* Heraclidæ v. 285

Φθεῖρε, βλέπου, ἀφανίζου Hecuba *Schol.* v. 58

Φθείρειν ἤδη χρόνῳ ὁμιλίας κακοῖ, Tragœd. §. iv. *in ipſo fine*.

Φθιὰς κακῆς Electra v. 819, 836

Φθινάς *Vide in* Ὀρμάθω.

Φθίνω *primâ Communi apud Tragicos* Alceſt. v. 26, 989. *Vide in* Τίνω.

Φθόνον μολεῖν Heraclidæ v. 779

Φθόνος & Μέμψις *quomodò differunt* Hecuba *Schol.* v. 288

Φθόνος ἑαυτὸν τιμωρούμενος Oedipus v. 9

Φθόνος ἄθλων ἄξιος Bellerophon v. 49

Φθόνος ἄδικος, ἄτομος, ἄχαρις Andromach. v. 491

Fidei in Rebus Deorum Efficacia & Laus Bacchæ v. 200

Phidias Minervæ *ſtatuam ex Ebore & Auro facit* Vitâ §. xxvi

Phidippides ἡμεροδρόμος Electra v. 1357

Φιλάδελφοι *Nomen* Menandri *Fabulæ* Phœniſſæ *Schol* v. 1161

Φιλανδρία *pro* μοιχεία Andromache v. 228

Φιλέω, φιλῶ *pro* συμβαίνει *& pro* εἴωθεν Electra v. 22

Φιλήμων Κωμικὸς *ſæpè* Menandrum *vicit* Vitâ §. xxvii

Philemon idem Euripidem *demiratus* Vitâ §. *ult. in ipſo fine*, *&* Tho. Magiſter *in* Euripidis Vita *ſub ipſo fine*.

Φιλήτης, *Vide* φηλήτης.

Φιλητὸς *Amatus*, Iphig. Taur. v. 983

Φιλία, *& de Amicitiâ nonnihil* Herc Fur. v. 1425. Hippol. v. 997. Pirithoi *Argum.*

Φιλίας [illegible] Medéa v. 660

Φίλιππος *R.* Macedoniæ, *dum audiret cauſas, unam aurem liberam ſervabat alteri cauſæ* Cyclops v. 2

Φιλίσκος *Hiſtrio, Mimus & Poeta* Tragœd. §. vii. & viii

Φιλοκτήτης *Nomen* Euripidis *Fabulæ*, *Vide Titulo* Φιλοκτήτης *in Fragment.*

Philomela Muſis ſacra Avis Herc. Fur. v. 1022

——*ejuſdem Hiſtoria* ibidem

——*Noctu canit* Rheſus v. 550

Philomelæ & Citharœdi contendentium Deſcriptio Latina *Famiani* Stradæ, Rheſus v. 548

——*Eadem* Anglicè *verſa* Helena v. 1113

Φίλος, ὁ φιλῶν & ὁ φιλούμενος Hecuba *Schol.* v. 1251

Φίλος *primâ Communi* Hecuba v 9 8. Medéa v. 1283

Φλέγρα, πόλις Θρᾴκης· ἐν ᾗ Γιγαντομαχία Heraclidæ v. 849. Ion v. 988. Herc. Fur. v. 177

Φλόξ ἐπτακίας διαφέρει Hecubâ *Schol.* v. 567

Φλόξ χολῆς *dicta* Ion v. 1011

Florens (Q. Septimius Chriſtianus) *Argumentum* Cyclopis *dat per* Ἀκροστιχίδα. Cyclopis *Argument.* Latin. *ſecundum*. Cyclopem *Fabulam* Latino *Verſu elegantèr donavit*, ibid. *Not. ad Argum.* Actûs primi.

Φοῖβε *quid* Ion v. 120

Φοῖβ, Ion v. 663

Φοῖβος Ἀπόλλων φιλῶν Μεγάροις πολιτεύεσθαι Heraclidæ v. 279. *Vide* Apollo.

Φορ-

Φοινίκη *Europæ ſoror* Phœniſſ. *Schol.* v. 5
Φοῖνιξ *pro* φοινικοῦς Herc. Fur. v. 945
Φοῖνιξ & Δάφνη *Latonæ* Hecuba *Schol. & Not.* v. 458. Iphig. Taur. v. 1099 Ion v. 920
Φοῖνιξ *quo accentu gaudeat* Hecuba *Schol. & Not.* v. 458
Phœnices Navigiis clari Helena v. 1288, 1429
Phœniſſæ Euripidis *quandò Actæ,* Vitâ §. xxvi
Φοιτάδες & φοιταλέας *Furioſæ* Bacchæ v. 163
Φολόη *Mons & Sylva* Herc. Fur. v. 182
Φόνον & αἷμα θοῖνας *Phraſis* Supplices v. 672
Φόνος *pro* αἷμα Ion v. 1011. Herc. Fur. v. 572
Φόνος, *cædes, quam facio, vel patior,* Hecuba *Schol.* v. 335
Φόνος ἀντίφονος, Oreſtes v. 163
Φόρμιγξ Ἀπόλλωνος ἱερά Ion v. 165
Φορωνεὺς Ἰνάχου υἱὸς, *Vide in* Inachi filii &c.
Φορωνέως γυνὴ Πειθὼ (*leg. fortè* Κερδὼ, *ita enim* Pauſan.) Oreſt. *Schol.* v. 930
Φραγκιάδος, Franciados, *Editoris Heroicum Poema de Nigro Principe,* Edvardi III *Filio,* Suppl. v. 180. *Citatur* Phœniſſ. v. 1271, 1390. Hippolytus v. 1391. Supplices v. 592. Iphig. Aul. v. 775. 970. Iphigen. Taur. v. 176 Rheſus v. 31, 925. Bacchæ v. 282. Heraclidæ v. 740. Helena v. 1571. Herc. Fur. v. 29, 164, 304, 946. Electra v. 402. Creſphontes v. 30. Incerta v. 436
Franciados Ronſardi *Gallici Poetæ,* *Vide* Ronſardus.
Fraus, pro Noxa, Damnum, Bacchæ v. 695
Φράζω *pro* φράζομαι Helena v. 332
Φρένας, ἀρτίφρων, σοφὸς, ἀγαθὸς, Heraclidæ v. 151
Φρενῶν τῶν πλείω *explicatur* Andromache v. 448
Φρουρεῖτε ὦ, κρατοῦντες πανταχοῦ Ion v. 1529
Φροντίδες δεύτεραι σοφώτεραι *Vide in* Proverbia.
Φροῦδος, ὁ πρόοδος, κυρίως ὁ παρελθὼν Medéa *Schol.* v. 722. Iphigen. Taur. v. 1294
Φρύγιος αὐλὸς (*Vide* Ὄλυμπος αὐλητὴς) Bacchæ v. 159 Troades v. 151
Phrygius Modus ibid. *Vide* Ὑπορρήγνυμος.
Φρύγια φάρη, *Phrygiæ texturæ & tapetes* Electra v. 314
Φρυγῶν ᾗ Πάριδος ἁμαρτία Troades v. 1021, 1209
Phrygum Principum exercitia Troades v. 1209
Φρῶ *pro* φέρω, *quod per Metatheſin pro* φέρω, *unde* ἐκφρῶ Alceſtis v. 1056. Troades v. 647. Herc. Fur. v. 1267. Electra v. 1033
Φυγὰς, ἄδος, *ut* φυγὰς ἀπαλλάγματα πατρίδος Iphig. Taur. v. 511
Φυγὴν ἀρέσκειν Rheſus v. 54, 126
Φυγὴν φεύγειν *Vide in* Φεύγειν.
Φυλακαὶ στρατιωτικαὶ Rheſus v. 5
Φυλακὴ νυκτὸς *quadrifariàm diviſa* ibidem
Φυλλοβολία ἐν τοῖς ἀγῶσιν Hecuba *Schol.* v. 574
Φῦς τινος, *pro* ἐκπεφυκὼς τινος Electra v. 673
Φυσιογνώμονες *qui* Ion v. 239
Φύσις & φῦσις Incerta v. 295
Φύσις πολυσήμαντος Bacchæ v. 1355
Φύσις *pro* εἶδος, *aut* μορφὴ ibidem
Φυτεύω *primâ productâ apud Tragicos* Alceſtis v. 294. 1137. *Vide in* Κηδεύω.
Φυτουργὸς *pro* πατὴρ, Troades v. 481
Φωκὶς *undè dicta,* Iphig. Taur. v. 677
—*quomodò ſita* ibidem
Φωκικὸς πόλεμος Iphigenia Taur. v. 1275. Ion v. 54
Φωκέων παροιμία Andromache v. 930
Φῶκος *Æaci filius* Iphigenia Taur. v. 60, 677
——*à* Peleo *fratre occiſus* *Vide in* Πηλεύς.
Φῶκος Ὀρνυτίωνος παῖς Iphig. Taur. v. 677
Φωνασκοὶ *qui* Tragœd. §. ix. *in fine.*
Φῶς *Vide in* Φάος.
Φῶς ἐκλάμψατε καὶ φωνὴ ἀκουσθῆναι θεόθεν Bacchæ v. 1077
Φωσφόρος θεὰ *de Dianâ dicitur, Vide in* Diana φωσφόρος.
—*item de* Hecate *Vide in* Ἑκάτη φωσφόρος.

X. *Ch.*

X, X *Litera quid ſignificat* *Vide in* Χιαζόμενος στίχος. Χαῖρε *ſalutandi & valedicendi Formula undè Ortum habuerit* Electra v. 1357
Χαιρέτων Atticè *pro* χαιρέτωσαν,
Χαλκεομίτρος ὁ χαλκομίτρης Troades v. 271
Χαλκίοικος Ἀθηνᾶ *Vide* Minerva.
Χαλκὶς *Oppidum Eubœæ,* Iphigen. Aul. v. 168, 1493
Χαλκωδοντίδαι, Εὐβοεῖς Ion v. 59
Χαλυβδικὸν *Ferrum,* Heraclid. v. 162
Χάλυβες ἔθνος Πόντου, ἔνθα σίδηρος Alceſtis *Schol.* v. 980
Chandler (Richardus) *Editoris Amicus* Troades v. 1248
Χανδόϊσος, D[r]. Johannes Chandoiſius *Principem* Nigrum *alloquitur* Electra v. 610
Χαρὰ θαυμαστικόν τι Electra v. 402
Χαρὰ, χάρμα, χαρμονὴ & χαρμοσύνη & χάρμη, Helena v. 660
Χαρίζομαι *de rebus Venereis* Helena v. 1012
Χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί. Helena v. 1250
Χάρις *de* Venere *dicitur* Helena v. 1012
Χάριτας πονηρὰς χαρίζεσθαι, *in re malâ morem gerere* Helena v. 908
Χαρίτων βασίλεια *Venus dicitur* Helena v. 1012
Χάρμα *Vide in* Χαρά.
Χάρμη, *Pugna, ſemper* Homero, *ſed &* Phocylidi v. 111. *Gaudium* Helena v. 660
Χαρμονὴ, *Vide in* Χαρά.
Χαρμοσύνη *Vide in* Χαρά.
Χάρυβδις *impropriè pro Terræ-hiatu,* Supplices v. 500
Χάρων *Perſona inter* Alceſtidis *Perſonas olim poſita rejicitur &* Θάνατος *reponitur Not. ante* Alceſtid. *Actus primi Argum. Vide* Alceſtis v. 28, 77, &c.
Χάροπ *Leonis Epitheton* Alceſt. v. 578
Χεὶρ *pro* φάλαγξ, Electra v. 629. Rheſus v. 23
Χεὶρ *pro* ἀνὴρ *vel* γυνὴ Helena v. 1540. Ion v. 1315
ἐν Χερσὶ Θεὸς, *Vide in* Χανδόϊσος.
Χεῖρος *pro* ὑποχείριος Cyclops v. 176
Χέλυς & χελώνιον *in Victimis quid* Electra v. 837
Χερνίβεσθαι *quid* Iphig. Taur. v. 622
Χερσόνησος, & χέῤῥονησος, *quot Cherſoneſi inſigniores* Hecuba v. 8
Χέρσος ὁ καὶ ἡ, *pro* ἀνήροτος, ἄσπορος, ἄγαμος Electra v. 325
Χθονία *Colontæ filia* Herc. Fur. v. 615
Χθονία *Hecatæ & Cereris Nomen* Herc. Fur. v. 615
Χθόνιος *Terræ-filius Thebanus* Bacchæ v. 540
Χθόνιος, *gravis & terribilis* Helena v. 1362
Χθόνιος ταῦρος *pro* σεισμὸς Hippol. v. 1201
Χιαζόμενος στίχος Oreſt. *Schol.* v. 81. Medéa *Schol. & Not.* v. 1346. Hippolytus *Schol. & Not.* v. 1192
Χιλιόναυς στρατὸς *Agamemnonis Exercitus dictus* Andromache v. 106. Electra v. 2
Χίλιος ὑπόδειγμα, Μηδὲν ἄγαν Hippolytus *Schol.* v. 264
Χίμαιρα & *quod* Αλαστα *dicebatur* Electra v. 473
Χοὴ *quid ſit* Hecuba *Schol.* v. 529, 535. *Vide in* Libamina & Σπονδή.
Choragus, χορηγὸς, *qui Apparatum facit Tragœdiæ,* Tragœd. §. vii. *Vide in* Themiſtocles.
Choragus, Chori Princeps & Cantilenæ præcentor Tragœd. §. x
Χορεύω *pro* χορεύειν ποιῶ Herc. Fur. v. 686
Χορηγὸς *Vide in* Choragus.
Χορηγεῖν & χορηγία *quid & undè* Tragœd. §. vi, vii
Chorus quid Tragœdia §. x
Chorus à Scaligero *non benè definitur* Tragœdia §. x
Chorus ex quot & quibus conſtitit Tragœdia §. x
Chorus plerumque Poetæ ſenſus docet & inſervit Phœniſſæ v. 501, 527. Medéa *Schol.* v. 823. Alceſt. *Schol.* v. 962 Rheſus v. 199
Chori partes aliquandò alii agunt præter Chorum Hippolytus *Schol.* v. 58
Chori Diviſio in Ἡμιχόρια *duo &c.* Tragœdia §. x
Chori Euripidis *quales ex* Ariſtophanis *Scholiaſtâ* Phœniſſæ v. 641
Χόρτος *quid* Andromache v. 17. Herc. Fur. v. 371
Χοῦς & χοῶν ἑορτὴ Iphigen. Taur. v. 960
Χροῦς *pro* χρῶς Subſtantivè, *item pro* χρύζων Adjectivè Hercules Fur. v. 1337. Andromeda v. 36
Χρήζω ὁ χρείζω, & χρηΐζω, *Omnes habeo* Helena v. 523
Χρήζω, *pro* χρησμῳδέω, *ſine* ἰῶτα *ſubſcripto* Helena v. 523
Χρῆμά τινος *pro re ipsâ* Supplices v. 953
Χρήματα & χρημάτων ἕνεκα Electra v. 427

τὰ

τὸ Χρῆν Hercules Fur. v. 828
Χρησμῳδὸς, & χρησμῳδὸς, vel ἀοιδὸς Heraclidæ v. 404
Χρησμῳδῶ Vide in Χρῄζω.
Χρηστὸς cum Infinitivo, ut Virgilius, Bonus inflare calamos, Iphigen. Aul. v. 984
Χριστιανῆ τραγῳδία περὶ τὸν Θεὸν ἐξ Εὐριπίδου Bacchæ v. 1118
Χριστὸς quid, Vide φάρμακον.
Χροΐζω Heraclidæ v. 915
Χρόνος, ἐπειδὴ ἀντὶ [illegible], Alceſt. Schol. inſert. v. 1026
Χρυσανταυγὴς Ion v. 890
Χρύσεον δέρας Vide in Atrei Aureus Aries.
Χρύση, Urbs Trojanæ ditionis Andromache v. 169
Χρύσιππος Pelopis filius, à Laio vim paſſus, gladio ultrò incubuit Phœniſſ. Schol. v. 1748
Chryſippus Nomen Fabulæ, Vide in Fragment. titulo Χρύσιππος.
Χρυσόδετον βέλος περὶ τῆς θυσίας Heraclidæ v. 530
Χρυσὸς ἄπυρος. Aurum expurgatum, Danae v. 30
Χρύσωμα & χρυσὸς quid Ion v. 1030
Χρυσώπης Βάκχος Vide in Bacchus.
Χρώζω, idem quod χροΐζω, item Tango, Prebendo, Phœniſſæ Schol. inſert. v. 1619. Helena v. 837
Χωλὸν [illegible] Proverbium Cyclops v. 633
Χωρὶς quid, cum Compoſitis, Phœniſſæ Schol. inſert. v. 697

Ψ. PS.

Ψάλλω quid Ion v. 173
Ψαλμὸς quare hoc Nomine Cantus Davidicus vocetur Ion v. 173
Ψαλμὸς, propriè ſonus Arcûs Nervi, ibidem & Herc. Fur. v. 1064
Ψαλτηρίων ἀντίχορδον Ion v. 881
Ψαμάθη Νηρηΐς, Protei Uxor, Helena v. 7
Ψελλὸς (Michael Pſellus) in Zoroaſtrem Troades v. 885 Helena v. 750
Ψῆφοι ἴσαι [illegible] ἐν κρίσει Iphigenia Taur. v. 965, 1470 Electra v. 1263, 1265
Ψευδομαντίδης, Nomen Heroici Poematis Bacchæ v. 142. Vide titulo Barneſius.
Ψύττα, ἐπίφθεγμα Cyclops v. 49
Ψυχὴ, ἀντὶ προσώπου, ὡς ἀνὴρ, ἢ γυνή, Helena v. 52 Ion v. 1246
Ψυχὴ, τεχνῶς σπαράζεται Hecuba Schol. v. 299
Ψυχὴ λέξις ὁμώνυμος, σημαίνουσα τὸ νοερὸν, τὴν ζωὴν καὶ φύσιν. Hecuba Schol. v. 177
Ψυχὴ pro ſeipſo Herc. Fur. v. 452
Ψυχὴ pro ζωὴ Alceſtis v. 301
Ψυχὴ ſimplex priorem habet longam, in Compoſitis tamen ſecùs Oreſtes in Textu v. 62. Supplic. v. 623

Ω. O longum.

Ω & Η, ο & ε Vocales longæ nondum Athenis inventæ tempore Euclidæ Archontis Phœniſſ. Schol. v. 688. Vitâ §. xxxii. fol. 33
Ω & ει ante Vocalem in eâdem Dictione corripiuntur Hecuba v. 1108. Alceſt. v. 1108. Vide in Πει.
Ὦ ἐπίφθεγμα Phœniſſæ Schol. v. 1074. Cyclops v. 51 Textu.
Ὦ θεοὶ Extra Verſum redundat Phœniſſæ v. 611. Helena v. 713
Ὠιδεῖον, Odeum, Muſicum Theatrum Tragœdia §. vi
Ὤλεσαν, Activè & Paſſivè uſurpatur Hecuba Schol. v. 2 Troades v. 435
Ὠλέναις χέρας γλυκερὰ πτερὰ Rheſus v. 338
Ὠκεανὸς ποταμὸς Bacchæ v. 405
Ὠκεανὸς ταυρόκρανος Oreſtes Schol. & Not. v. 1378
Ὠμοβόρος, ὠμοβόρος & ὠμοβρὼς Troades v. 436
Ὠνεῖν & ὤνιον idem quod ὠνητόν Helena v. 265
Ὠνητοὶ γυναῖκες Helena v. 265
Ὠρίων Ἀρτέμιδος ἐραστὴς ἐπὶ σκορπίου ἀχθεὶς ἀπώλετο Hecuba Schol. v. 1102
Ὠρίων Stella ità dicta Ion. v. 1153
Ὡς pro εἰς Phœniſſæ v. 1410. Hippolytus v. 1298 Supplices v. 516. Iphigenia Taur. v. 335, 1056. Bacchæ v. 1287, &c.
Ὡς pro ὅπως, & quàm Nomini poſtponitur, acuitur Bacchæ v. 1066. Electra v. 155
Ὡς pro ὥστε & cum Infinitivo & Caſu Nominativo Phœniſſæ v. 999. Ion v. 40
Ὦ τάν Cyclops v. 534
Ὤφελε Verbum & Adverbium Medéa Schol. v. 1

INDEX TERTIUS
AUTHORUM,
Qui paſſim in *Scholiis* & *Notis* laudantur.

A.

Accius Hippolytus v. 1058 Alceſtis v. 427
Achæus Tragicus Rheſus v. 355
Achilles Tatius Creſſæ v. 29, *&c.*
Ægyptius Phœniſſæ *Schol.* v. 13
Ælianus frequenter.
Æſchines Heraclidæ v. 308
Æſchylus Phœniſſæ *Schol.* v. 218, *&c.*
Æſopus Rheſus v. 395
Afranius Lycimnius v. 4
Africanus Rheſus v. 409
Agathias Scholaſticus Hippolyt. v. 610, 1030
Agatho Antiope v. 75
Agathoſthenes Troades v. 227
Agellius *frequentèr in* Vitâ *&c.*
Agrippa (Cornelius) Helena v. 752
Albertinus (Franciſcus) Ion v. 1130
Aldi Editio Euripidis *Vide* Index 2
Alexander ab Alexandro Electra v. 828
Alexander Ætolus Vitâ §. xix
Alexander Pleuronius Iphig. Aul. v. 90
Alcman Medéa v. 618
Aloyſius Iphig. Taur. v. 962
Alphæus Mitylenæus Hippolytus v. 264
Amaſæus Iphigenia Aul. v. 58
Ameleſagoras Alceſt. *Schol.* v. 2. Ion v. 1427
Ammonius Alope v. 3
Amphilochus Phœniſſæ *Schol.* v. 674
Amphis Herc. Fur. v. 1391
Anaxagoras Supplices v. 1140. *& paſſim in* Vitâ.
Anaxandrides Alceſt. *Schol.* v. 2
Anaxicrates Medéa *Schol.* v. 19. Andromache *Schol.* v. 221
Anaximander Electra v. 1102
Andron Teius Cyclops v. 644
Androtion Phœniſſæ *Schol.* v. 674
Anonymus, ὁ νόσου ποιήσας. Medéæ *Argument.*
Anthologia frequentér.
Antigonus Caryſtius Helena v. 1498
Antimachi Thebais Phœniſſ. *Not. in Schol.* v. 4[illegible]
Antipater Poeta Bacchæ v. 455
Antiphanes Incerta v. 326
Antiphilus Byzantinus Medéa v. 1021
Antiphon Tragicus Meleagri *Argum.*
Antiſthenes, & illius dictum Cyclops v. 535
Antoninus M. Imperator Æolus v. 19 *&c.*
Antoninus Liberalis Metamorphoſeon Iphig. Aul. v. 29
Apuleius Iphigenia Taur. v. 1193. Incerta v. 226
Apollodorus Athenienſis in Bibliothecâ *ſæpiſſimè.*
Apollodorus Tarſenſis Medéa *Schol.*, v. 169
Apollonius Grammaticus Electra v. 205
Apollonius Rhodius Argonauticus Alceſtis *Schol.* v. 1037
Apollonii Scholiaſtes Hippolyt. v. 1252
Apoſtolius Ægeus v. 5
Aratus Phœniſſæ *Schol.* v. 1
Archilochus Herc. Fur. v. 681
Aretius Helena v. 752
Argentarius Poeta Phœniſſæ v. 1515
Ariſtænetus Tragœdia §. xi
Ariſtides Suppl. v. 30. Helena v. 3.33
Ariſtodemus Phœniſſæ *Schol.* v. 1126 & 1161
Ariſtophanes & illius Scholiaſtes paſſim.
Ariſtoteles Hecuba *Schol. inſert.* v. 12
Arnobius Vitâ §. viii. *in ipſo fine.*
Arrianus in Epictetum Alceſtis v. 691
Arrianus Hiſtoricus Iphig. Taur. v. 435 Hippolytus v. 123
Artemidorus Oneirocriticus
Aſclepiades Alceſtis *Schol.* v. 2
Aſtrampſychus Oneirocriticus Iphig. Taur. v. 57
Athenagoras Chriſtianus *Philoſophus* Alceſtis v. 2. Incerta v. 227
Athenæus Dipnoſophiſta ſæpenumerò
Athenæus Poeta Phœniſſæ *Schol.* v. 396
Athenion Rheſus v. 539
Atius apud Nonium Phœniſſæ v. 946
Atlas Anglicus, liber ſic dictus Bacchæ v. 486
Auguſtinus (Divus) Iphig. Taur. v. 30
Auſonius Medéa v. 1021. Troades v. 1187

B.

Baldus in Vitruvium
Baptiſta de Cavalleriis Antiopa *Addenda* v. 4
Barneſius (Joſua) *Vide* in Index 2
Baronius Ion v. 223
Barthius (Gaſpar) *in Statium* Bacchæ v. 543
Baſilius M. Rheſus v. 271
Baſſus Gabius Tragœd. §. viii
Bentley (Richardus) Vitâ *fol.* 24. Medéa v. 2. *& in Fragm.*
Berſmannus Gregorius Iphigenia Taur. v. 29
Biblia ſacra Vide Index 2. *in Scriptura.*
Blondellus Andromache v. 801
Bochartus (Samuel) Bacchæ v. 141
Briſſonius (Barnabas) Cyclops v. 181 Electra v. 314
Brodæus (Johannes) *Notas in* Euripidem *ſcripſit.*
Browne (*Dominus* Thomas) *Eques M.D.* Helena v. 3
Buchananus (Georgius) Medéa v. 45, *&c.*
Budæus (Gulielmus) Iphigenia Taur. v. 4. Fur. v. 1266
Bulengerus (Julius Cæſar) Tragœd. §. vi Hippolytus v. 806
Buxtorfius Troades v. 884

C.

Cæcilius apud Ciceronem Hippolytus v. 359
Callimachus Alceſtis v. 447. Phœniſſæ v. 858
Calliſtrati Statuæ Medéa v. 1021
Camerarius [Joachimus] Medéa v. 190
Caninius Rheſus v. 372
Canonherius (*Petrus Andreas*) Bacchæ v. 408
Canterus (Gulielmus) *Notas in Euripidem ſcripſit.*
Canterus (Theodorus) Var. Lect. Hippol. v. 385
Cardanus Hippolytus v. 1391
Carcinus Poeta Tragicus vetus Helena v. 1383
Cary (Roberti) *Palæologia Chronica* Incerta v. 306
Carrionis (Ludovici) *emendat.* Medéa v. 352
Caſaubonus (Iſaacus) Androm. v. 17. & 448
Caſſius [Dion] Phœniſſæ v. 396
Cato ſenior Herc. Fur. v. 355
Catullus Andromach. v. 174
Cedrenus Rheſus v. 685
Cenſorinus Electra v. 1126
Cerda (de la) *in Virgil.* Heraclidæ v. 937
Chariſius Grammaticus Hippolytus v. 23
Chryſoſtomus (Johannes) Medéa v. 1227
Cicero Troades v. 885. Helena v. 759
Claudianus Herc. Fur. v. 757
Clemens Alexandrinus Troades v. 885
Clitodemus Medéa *Schol.* v. 19
Cluverius Ion v. 988. Rheſus v. 685
Columella Bacchæ v. 463
Coluthus de R. Helenæ Andromache v. 284
Comes (Natalis) *Mythologus* Iphig. Aul. v. 1056
Couleius (Abrahamus) *Poeta Anglus* Troades v. 1248
Craſhaw (Richardi) *Muſic. Duellum* Helena v. 1111
Creech (Thomas) Iphig. Aul. v. 1512
Creophylus Medéa *Schol.* v. 273
Critias Hippolytus v. 264
Cujacius Electra v. 360
Curtius (Benedictus) Cyclops v. 556
Curtius (Quintus) Electra v. 734
Cyprianus Ion v. 439
Cyrenæus *Vide* Polyarchus.
Cyrus (Theodorus) Hippolytus v. 997

Dalen

D.

D*Alen (Van) Antenius* Ion v. 585
D*antes (Aligerius) Poeta Ital.* Supplices v. 967
Dares Phrygius Iphigenia Aul. v. 1263 1289
Davides Propheta Archelaus v. 8. *Vide Scripturæ.*
Deinias Oreſtes *Schol.* v. 869
Demagoras Phoeniſſæ *Schol.* v. 7
Demaratus Ion v. 177. *ubi malè Democritus,*
Democrates Erechtheus v. 59
Demophilus Bacchæ v. 385
Demoſthenes Phoeniſſæ v. 441
Dercyllus Phoeniſſæ *Schol.* v. 416
Dicæogenes Medéa *Schol.* v. 167
Didymus Hecuba v. 736. Medéa v. 169 Iphigenia Aul. v. 170
Dinarchus Rheſus v. 405
Dinnerus Rheſus v. 436
Diodorus Siculus Iphig. Taur. v. 626
Diogenes Laertius Alceſtis v. 878
Diomedes Grammaticus Hippolyt. v. 23
Dion Caſſius Alceſtis v. 1078
Dion Chryſoſtomus Troades v. 681
Dionyſius Afer Iphig. Taur. v. 241
Dionyſius Halicarn. Iphigenia Aul. v. 718
Dionyſius Phoeniſſæ *Schol.* v. 675
Dionyſius Cyclographus Phoeniſſæ *Schol.* v. 122
Dionyſodorus Hippol. *Schol.* v. 124
Dioſcorides Cyclops v. 387
Diphilus Comicus Cyclops v. 371. Incerta v. 327
Donatus Hippolytus v. 23
Drexelius Troades v. 885
Duporti (Jacobi) *Notis frequentèr utimur.*
Duris ſcriptor Lacedæmonicōn Alceſtis *Schol.* v. 253
---*idem alii* ἀφῶν Hecuba *Schol.* v. 934

E.

E*Mpedocles* Phoeniſſæ *Schol.* v. [illegible]
E*nnius* Phoeniſſæ v. 1328. Medéa v. 1, &c. Hippol. v. 1058
Ephorus Phoeniſſæ *Schol.* v. 6
Epicharmus in Buſiride Alceſtis v. 765
Epicrates Hippolytus v. 545
Epictetus Phoeniſſæ v. 509
Epimenides Phoeniſſæ *Schol.* v. 13
Eraſmus
Eratoſthenis Γεωγραφούμενα Medéæ *Schol.* v. 2
Erotianus Lexicograph. Hippocrat. Alcmæon v. 1, 2. Cretenſes v. 3
Etymologici M. Author.
Eubulus Medéa v. 476. & 613
Eumelus Medéa *Schol.* v. 9
Euphorion Phoeniſſæ v. 688
Euphorion Chalcidenſis Iphigenia Aul. v. 90
Eupolis Medéæ *Schol.* v. 520
Euripides Rheſus v. 539
Euripidis Scholiaſtes
Euſebius Vitâ §. iii
Euſtathius reprehenditur Supplices v. 847
- -*laudatur* Iphigen. Aul. v. 14
Euſtratius Hecuba v. 306
Eutropius Rheſus v. 817

F.

F*Aber (Anna Tanaquilli filia)* Suppl. v. 392
Falkenburgius in Nonnum Iphig. Aul. v. 718
Farnabius (Thomas) Herc. Fur. v. 140
Filmer (Sr Robert's) *Patriarcha* Addenda in Alcadæ v. 1
Finett (Sr John's) *Treatiſe of Embaſſadours* Heraclidæ v. 272
Florens (Q. Septimius) Andromache *Not. ſub Argument.*
du Freſne Lexicon Latino-barbarum.
Fungerus Troades v. 1097

G.

G*Ale* (Theophilus) Bacchæ v. 2
G*alenus* Cyclops v. 605
Gatakerus (Thomas) Andromache v. 448
Gaza Grammaticus Suppl. v. 1048
Geſner (Conradus) Incerta v. 227
Grapaldus (Franciſcus) Phoeniſſæ v. 1186
Gregorius (Nazianzenus) Bacchæ v. 75 Iphigenia Aul. v. 1331
Gregorius (Nyſſenus)
Grotii (Hugonis) *elegans verſio ex* Alceſt. v. 962. & Medéa v. 193
---*de veritate Chriſtianæ Religionis* Ion v. 439
Guietus Bacchæ v. 314
Guillimardus (Johannes) *de Champdener* Herc. Fur. v. 1347
Gulielmius (Janus) Phoeniſſæ v. 946
Gyraldus (Lilius) *ejus vita Herculis,* Herc. Fur. v. 355

H.

H*Arding* (John) Ion v. 1312
H*arpocration*
Hartungus (Johannes)
Hecatæus Oreſt. v. 869
Heinſius (Daniel)
Heliodorus Periegetes de Acropoli Ion v. 457
Heliodorus Poeta Phoeniſſæ v. 239
Helladius Medéa v. 613
Hellanicus Phoeniſſæ v. 666. Medéa v. 9
Hephæſtion Grammaticus Tragœd. §. xii
Hephæſtion (Ptolemæus) Phoeniſſæ v. 829
Heraclitus Cyclops v. 705
Hermes Triſmegiſtus Troades v. 885
Hermippus Medéa v. 1027
Hermogenes Rheſus v. 405
Herodianus Hippolytus *Schol.* v. 408
Herodorus Helena v. 265
Herodotus
Hervagii Editio Euripidis
Heſigenus Hiſtoricus Troades v. 227
Heſiodus
Heſychius Andromache v. 17
Hierocles Supplices v. 1140
Hippeus Medéa *Schol.* v. 9
Hippocrates Supplices v. 933
Hipponax Cyclops v. 438
Hofmanni Lexicon citatur Hecuba v. 8
---*citatio contra Invidos defenſa* Iphig. Taur. v. 435
---*error notatur* Bacchæ v. 559
Holbechius (Dr Thomas) Thyeſtes v. 4
Homerus & illius Scholiaſtæ
Horatius Hippolytus v. 478
Hoſpinianus Alceſtis v. 448
Huetius (Petrus Daniel) Androm. v. 98

I.

I*Amblichus* Electra v. 979
I*bycus Poeta* Andromache v. 595
Inſtitut. Imperial. Heraclidæ v. 540
Ion Phoeniſſæ *Schol.* v. 218 & 1166
Joſephus Herc. Fur. v. 757
Joſephus Exonenſis Anglus Iphig. Aul. v. 1263
Irenæus Medéa v. 219
Iſæus Rheſus v. 435
Iſidorus Peluſiotes Phoeniſſæ v. 549
Iſocrates Alceſtis v. 448
Junius (Hadrianus) Electra v. 91
Juſtiniani Inſtitutiones Ion v. 1093
Juſtinus Troades v. 795. Herc. Fur. v. 643
Juſtinus Martyr Ion v. 444
Juvenalis Helena v. 166

K.

K*irchmannus* (Johannes) Supplices v. 934. &c.

L.

L*Allatius* Lamiæ *in Argumento, &c.*
L*aertius* (Diogenes) Antiope v. 86
Laet in Vitruvium.
Lambinus (Dionyſius) Lucret. Andromeda v. 22
Langbaine (Gerard) Tragœdia §. xi *in fine:*
Lavaterus (Ludovicus) *in Proverbiis Solomonis* Medéa v. 516
Leo Rhetor Medéæ *Schol.* v. 167
Leopardi (Ludovici) *Emendationes.*
Leopardus (Petrus) Iphig. Aul. v. 718
Leopardus (Paulus) Medéa v. 679
Libanius Sophiſta Iphig. Aul. *ad princip.*
Lipſius Tragœdia §. vi
Lithgow (Johannes) Melanippe v. 33
Livius Troades v. 774. & Archelai *Argum.*
Lloyd (Nicolaus) *illius Lexicon* Iphig. Aul. v. 168
Loenſis *Vide* Nicolaus Loenſis.
Longinus Vitâ §. xxi. Phaethon v. 11
Lucanus Poeta Iphig. Aul. v. 11
Lucianus Iphigenia Taur. v. 40
Lucretius Iphig. Aul. v. 1512
Lycophron Hecuba *Schol.* v. 123
Lyſimachi Thebaica Paradoxa Hippolytus v. 545

M.

M*Acrobius* Tragœdia §. vii
M*æro Poetria Byzantina* Rheſus v. 531
Magirus (Tobias) Hippolytus v. 443
Magiſter (Thomas) *Grammat.* Rheſus v. 313
Malala (Johannes) Phrixus v. 27
Marcianus Capella Afer
Marmora Oxonienſia Vitâ, &c.
Marſham (*Dnus* Johannes) Archelaus v. 4
Marſyas junior Hiſtor. Macedon. Hippolytus *Schol.* v. 671
Martialis Alceſtis v. 802, &c.
Martianus Bacchæ v. 463
Maximus (Valerius) Vitâ §. v. &c *Vide* Tyrius.
Mela (Pomponius) Hippolytus v. 3. Andromach. v. 214
Menagius (Ægidius) *in Diog. Laert.* *fol.* 18
Menander Phoeniſſæ v. 893. & 1161 Hippolytus v. 426
Menecrates de Senio Oenomaus v. 20
Meſtor Phoeniſſæ *Schol.* v. 13
Meurſius (Johannes) Alceſtis v. 447, &c.
Miltonus (Johannes) *Poeta Anglus* Phoeniſſæ v. 962
Mimus Pythagoricus Andromache v. 595
Mnaſeas Phoeniſſæ *Schol.* v. 416. & 652
Montaigne Bacchæ v. 200
Mornæus (Philippus) *de Chriſtianâ Religione* Rheſus v. 685
Morus (Thomas) Ion v. 1312
---*ejuſdem Patris dictum* Melanippe v. 33
Moſchopulus Ion v. 348
Moſchus Poeta Helena v. 345
Moſes *Vide* Scripturæ SS.
Muretus M. Anton. Medéa v. 45. Suppl. v. 180
Muſæus & ejus liber Iſthmiorum Medéa
Muſæus alter Iphig. Aul. v. 718
Muſonius Herc. Fur. v. 344

N.

NEmeſianus Oenomai *Argum.*
Neophron Medéæ *Schol.* v. 1187. Alceſtis v. 383
Nepos (Cornelius) Tragœdia §. viii. *in principio.*
Nicander Supplic. v. 392. Oreſt. v. 480
Nicarchus Cyclops v. 633
Nicephorus Rheſus v. 685
Nicolai (Jacobi Loenſis) *Miſcell. Epiphyll.* Alceſtis v. 757
Nicoſtratus Comicus Phœniſſæ v. 1017 Bacchæ v. 385. Alexandra v. 40
Nonnus
North (Johannes) Andromache v. 595
Nymphodorus Troades v. 227
Nyſſenus Electra v. 50. *Vide* Gregorius.

O.

OCellus Lucanus Heraclidæ v. 69
Oenomaus Philoſophus Eurip. Vitâ §. iii
Onomacritus *Vide* Orpheus.
Oppianus
Opſopœus Helena v. 750
Origenes contra Celſum Phœniſſæ v. 549
Oroſius Rheſus v. 685
Orpheus Iphig. Taur. v. 953
Orphici Scriptores Alceſtis *Schol.* v. 2
Ortelius Iphig. Taur. v. 1103
Orus Grammaticus Herc. *Fur.* v. 379
Ovidius Hippolytus v. 1391

P.

PAcuvius Hippolytus v. 1058
Palæphatus Alceſtis v. 483
Palmerius Herc. *Fur.* v. 29. & 379
Panyaſis Alceſtis v. 2
Parmeniſcus Medéa v. 5, 9. & 273
Parmeno Byzantinus Helena v. 2
Parrhaſius (Janus) Troades v. 128
Paſchalius de Coronis Electra v. 496
Pauſanias Andromach. *Schol. inſert.* v. 228
Peirs (Gulielmus) Æolus v. 19. & Antigon. v. 43. & *paſſim in Fragmentis.*
Petitus (Samuel) *ejus Miſcell.* Andromache v. 169
Petronius Oedipus v. 9
Pſochenius (Sebaſtianus) Hippol. v. 103, &c.
Phavorinus Lexicographus Helen. v. 1546
Phavorinus Philoſophus Helena v. 345
Pherecrates Phœniſſæ v. 666
Pherecydes Phœniſſæ *Schol.* v. 1111, 1122 &c.
Philander in Vitruvium.
Philes Helena v. 1498
Philippides Comicus Sthenobœa v. 1
Philo Judæus Hercules Fur. v. 1337
Philochorus περὶ μαντικῆς Alceſtis v. 968
Philoſtratus in Heroicis Hecuba *Schol.* v. 422. Oreſtes v. 971
——*Icon. et illius* Phœniſſæ v. 1062
Phocylides Supplices v. 533
Photius MS. *laudatur* Medéa v. 1392 Antiope v. 103
Phrynichus Medéa v. 1027
Phurnutus Supplices v. 30
Phylarchus Alceſtis *Schol.* v. 2
Picus Mirandula Helena v. 750
Pindarus & illius Scholiaſtæ.
Piſandrus Phœniſſæ v. 1748
Pius Secundus Papa, *Vide* Sylvius Æneas.
Plato Philoſophus Phœniſſæ v. 865
Plato Poeta Comicus Medéa v. 476
Plautus Medéa v. 58. Alceſtis v. 757, &c.
Plinius Secundus Hecuba v. 458
Plutarchus Hercules Fur. v. 596, &c.
Polemon περὶ .... Med. *Schol.* v. 385
Pollux (Julius) Iphig. Aul. v. 345
Polyænus Rheſus v. 30, 36, &c.
Polyarchus Cyrenæus Alceſtis *Schol.* v. 2
Pontanus (Jacobus) Ion v. 1145
Porphyrio in Horatium Hippol. v. 1252
Porphyrius de antro Nympharum Hippolyt. v. 77
Poſidippus Bellerophon v. 77
Poſidonius Cyclop. v. 644
Portus (Æmilius) *Notas ſcripſit in Eurip.*
Prideaux (Humphredi) *Marmora Oxonienſia.*
Priſcianus Alcmæon v. 6, &c.
Proclus Iphig. Aul. v. 170
Propertius Rheſus v. 5
Pſellus in Zoroaſtrem Troades v. 885
Pyrrhonicus *Vide* Sextus.

Q.

Quintilianus Iphig. Aul. v. 1550

R.

RAleigh (Gualterus) Bacchæ v. 13
Regius (Raphael) *Volateranus* Bacchæ v. 559
Rhianus Alceſtis *Schol.* v. 2
Rhodiginus (Cælius) Ion v. 223
Rigaltius Electra v. 360
Ritterhuſius in Opplanum.
Roſinus (Johannes) Electra v. 801
Rous, Roſæus (Franciſcus) *Archæolog.* Hippolytus v. 513
Rutgerſius (Janus) Andromache v. 440

S.

SAlmaſius (Claudius) Hippolytus v. 3
Salvianus Andromache v. 1164
Sammes (Aylett) Helena v. 1692
Sappho Oreſtes v. 1263
Scapula Alceſtis v. 410. Iphig. Taur. v. 263
Schottus (Andreas) Oreſtes v. 1372
Seneca Philoſophus Incerta v. 1
Seneca Poeta Iphig. Taur. v. 196, &c.
Serlius (Sebaſtianus) Tragœdia §. vi
Sextus Empiricus Scyriæ v. 7
Sextus Pyrrhonicus Siſyphus v. 1
Sigonius (Carolus) &c.
Silentiarius (Paulus) Danae v. 22
Simonides Medéæ *Argum.* &c.
Simplicius in Epictetum Herc. *Fur.* v. 1283
Socrates ſæpè.
Solinus Bacchæ v. 463. Hippol. v. 3
Solomon Rex Bellerophon v. 77
Sophocles & ejus Scholiaſtæ.
Sopingius
Soranus de vitâ Hippocratis. Vitâ §. xxv
Soſibius Oreſtes v. 1637
Soſicrates Rerum Cretenſ. Script. Hippolytus v. 47
Soſiphanes Tragicus Phœniſſæ v. 1017
Sotion Troades v. 227
Spartianus (Ælius) Ion v. 800
Speed (Johannes) Ion v. 1312
Spelman (Henricus) Hippolytus v. 1173
Sphyromachus Tragœdia §. vii
Spenius (Jacobus) Bacchæ v. 463
Stanleius (Thomas) *in Æſchylum* Phœniſſæ v. 1128
Staphylus Medéæ *Argum.*
Statius (Papinius)
Stephanus (Henricus) Rheſus v. 233 & 239
Stephani (Pauli) *Editio Euripidis*
Steſichorus Phœniſſæ v. 674
Stiblinus (Gaſpar) *aliquando citatur.*
Strabo non ſemel.
Strada (Famianus) Hippolyt. v. 102
Suetonius frequentèr.
Sueur (Jean) *Eccleſiaſtica Hiſtor.* Andromeda v. 801
Suidas ſæpenumerò.
Sylburgius (Fredericus) Iphig. Aul. v. 58
Sylveſtre (Alexander) Iphig. Aul. *ad princip.*
Sylvius Æneas *Vide* Pius Secundus.
Syneſius ſæpiſſimè.

T.

TAcitus Bacchæ v. 200
Tatianus Incerta v. 438
Teleclides Rheſus v. 5, 9
Teles bis in Tragœdiâ §. v. & §. viii
Teleſarchus Alceſt. *Schol.* v. 2
Temple (*Dom* Gulielm.) *Vide in* Medio Ind.
Terentius plus ſemel.
Tertullianus Ion v. 223. Vitâ, &c.
Thales Polyidus *Addend.*
Theocritus & ejus Scholiaſtæ.
Theognis Supplices v. 614, &c.
Theon Sophiſta Incerta v. 224. Troades v. 681
Theophilus Antiochenus Incerta v. 99
Theophraſtus Hippolyt. *Schol.* v. 264
Theopompus Comœdus Incerta v. 396
Theopompus Hiſtoricus Vitâ §. v.
Thucydides Alceſt. v. 375
Timachidas Medéa *Schol.* v. 1?7
Timagoras Phœniſſæ *Schol.* v. 674
Timarchus Medéa *Schol.* v. 1
Timocles de Tragicorum uſu Tragœd. §. v
Tullii Ciceronis de Euripide ſententia Scyriæ v. 10
Turnebus Hippolytus v. 1391
Tyrius (Maximus) Electra v. 958
Tyrtæus Poeta Hecuba v. 1108
Tzetzes (Iſaac) Hippolytus v. 31
——— (Johannes) Helena v. 1498

V.

VAdianus in Melam Iphig. Taur. v. 30
Valerius Maximus Iphig. Aul. v. 1550. *Vide* Maximus.
Valeſius (Henricus) Danae *Addenda* v. 1
Varinus Iphig. Aul. v. 1587. Rheſ. v. 817
Varro Romanus Alceſt. v. 835
Vegetius Rheſus v. 5
Victorius (Petrus) Hippolytus v. 109
Victorinus Piſtavienſis Ion v. 223
Vigerus Hecuba v. 320
Virgilius, Hippolytus v. 1391. *in alio Indice* *Vide* Maro.
Vitruvius Phœniſſæ v. 1186, &c.
Ulitius (Janus) *in* Gratium, Nemeſian. &c. Hippolytus v. 215
Ulpianus Ion v. 852. Tragœdia §. vii
Volaterranus Ion v. 1145. *Vide* Regius.
Voſſius (Gerardus Johannes) Hippolyt. v. 222
Uſſerius (Jacobus) *Archiep. Armach.* Herc. Fur. v. 613

W.

WArner's Albion's England Iphig. Taur. v. 1275
Windet (James Doctor) *de mortuorum ſtatu* Alceſtis v. 965
Wyche (Sr Peter) Archelaus v. 4

X.

XEnon Comicus Siſyphus v. 43
Xenophon Vitâ, &c.
Xiphilinus Tragœdia §. vi
Xylander Iphig. Aul. v. 168

Z.

Zenobius Heraclidæ v. 61, 125, &c.

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google